УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО

Общ клас

Школни години 7 – 12

1927 – 1933

Словото, предадено чрез Учителя, е достигнало до наши дни благодарение на стенографските записи на беседите, които той е изнасял пред аудитории от различен тип. Всички, които ценим тези боговдъхновени текстове сме благодарни на братята и сестрите, които са ги записвали, пазили и издавали през годините.

Настоящето електронно издание включва беседите пред Общия окултен клас и е разделено на 4 части, включващи по няколко школни години.

Текстовете, поместени в изданието, са взети от съществуващи вече издания на беседите на хартиен и електронен носител, а при наличие на повече от едно издание на дадени беседи, сме се стремели да изберем по-близкото до първоизточника. Приложена е съвременната българска граматика, но оригиналният изказ и речников състав е запазен. Ако някои от схемите са откривани с недобро качество, са били пречертавани.

Проектът по издаване на беседите на Учителя като електронни книги е доброволчески и по него работим с разбирането, че Словото е безплатно. Нека то бъде достъпна храна за всички, които искат да използват технологичните предимства на е-книгите. Ще сме благодарни на всякакъв тип обратна връзка от вас, особено за открити грешки или идеи за подобряване. Очакваме ви на ebooks@friendsoftherainbow.net

Актуалните версии на беседите на Учителя във формат за електронни книги са налични на адрес friendsoftherainbow.net/node/1000

01.11.2014

От съставителите

СЪДЪРЖАНИЕ:

Седма година
1927 – 1928

ВЕЛИКОТО И КРАСИВОТО

Само Божията Любов носи пълния Живот.

Изпейте песента *Ще се развеселя.*

Великото, красивото в живота е човешкото съзнание, което съвременните хора наричат човещина; човещината е онова благородно чувство, което свързва хората в едно цяло, като им посочва общ идеал, към който всички съзнателно или несъзнателно се стремят. Въпреки разногласията, които изпъкват на пръв поглед, в живота съществува вътрешно единство, което никога не се нарушава. Хиляди и милиони листа на дърветата могат да окапят, но дърветата ще продължават своето развитие и клоните – своето разклоняване; това показва, че в Природата съществува постоянен вътрешен растеж и този вътрешен растеж, този процес се забелязва и в растителното, и в животинското, и в човешкото царства; въз основа на този процес ние говорим за развитие на обществото, за религия, за наука, за цивилизация, за култура и т.н.

Вън от всички противоречия, вън от всички теории, които човешкият ум може да създаде, в духа на човека съществува едно вътрешно единство. Дали човек приема някакъв смисъл на живота, или не – това остава на втори план; то не пречи на изявлението на великите закони, с които работи Живата разумна природа. С други думи казано: бащата няма да прекъсне своята работа заради плача на детето – той е чиновник, ще отиде на работа, а детето ще остави на майката, тя да го утешава; от доброто изпълнение на неговата служба зависи препитанието на това дете и ако то настоява бащата да остане вкъщи, това говори, че не разбира условията на живота.

Много от съвременните учени и писатели искат да наложат своето вето на Живата природа – те искат да подчинят Природата на човешката воля. Казано е в Писанието: „И благослови ги Бог, и рече им: Плодете се и множете се; и напълнете земята, и обладайте я; и владейте над рибите морски и над птиците небесни, и над всяко животно, което се движи по земята!“[1], обаче в никоя свещена книга, в никоя окултна книга не е казано, че човек трябва да подчини Природата – тази мисъл създаде в правилното развитие на науката отклонение, което донесе ред нещастия за съвременното човечество. Невъзможно е човек да наложи своите възгледи на Природата, не е било и няма да бъде време, когато човек ще може да я подчини на себе си; да се мисли противното – това е слабост на светските хора.

У религиозните хора срещаме друго заблуждение – те вярват в някакъв Господ, кланят Му се, молят се, но щом ги сполети нещастие, мнозина от тях се разколебават и казват: „Защо дойдоха тези нещастия до главата ни, защо ни сполетяха тия страдания? Нали Бог е всесилен, всемогъщ, не можа ли да ни предпази от тях?“; тази е слабостта на религиозните хора. Щом се разколебае в Бога, човек има възможност да се разколебае в своите ближни, в своите приятели, а най-после и в себе си. И наистина, в кого ще вярва, ако се разколебае в Бога, в ближния си и в себе си? Докато човек живее в света на промените – в преходния свят, не може да му се вярва. Как ще вярвате на някого, който мисли, че се е родил, за да умре? Как ще вярвате на човек, който представлява тънко въже, с което не можете да извадите нито една кофа вода от кладенеца – ако се опитате да извадите вода с него, то непременно ще се скъса. Колкото и да настоява да му вярвате, колкото и да ви убеждава, вие не можете – на какво основание ще му вярвате? Щом въжето се къса, това не е никаква наука. Ако разчитате на него, за да извадите вода от кладенеца и да полеете с нея цветята и

[1] Битие 1:28.

зеленчуците в градината си, вашата работа е свършена; всички цветя, всички зеленчуци ще протестират и ще искат водица, за да се освежат, да се нахранят. Ама въжето настоявало да му се вярва, то обещавало, че един ден ще стане силно, здраво, ще издържа големи тежести; възможно е, но днес това въже е слабо и не може да се разчита на него. Днес положението на съвременния човек е подобно на положението на тънкото въже; че ще стане някога дебело, здраво въже – това е въпрос на време.

Когато се казва, че човек някога ще стане добър, това е въпрос на време, то трябва да се обоснове. Човек може да стане добър, но ако има условия в себе си – щом е разумен, той може да бъде добър; значи добротата се обуславя от самия човек. Щом добрата, трудолюбивата домакиня може да тъче тънки нишки, тя ще може да направи от тях толкова дебело въже, колкото иска. Следователно разумната домакиня, или разумният човек изобщо, може да създаде в себе си характер, може да си изработи такова верую, което да почива на принципите на Великата Истина.

Заблужденията на съвременните хора се дължат главно на три фактора. Единият фактор произтича от материалния поглед за живота – те го разглеждат от позицията на стомаха: за стомаха, за червата са важни храната, соковете и водата, това обаче не представлява проява на целокупния човек. И при това положение човек пак е недоволен, търси друго и казва: „Има нещо, което не ми достига“ – и започва да търси приятел, когото да обича, с когото да разговаря, да общува; този приятел ще задоволи неговите чувства, неговото сърце – така именно се създава домът. След като създаде дома, като възпита и изхрани своите деца, човек пак усеща една празнина, вижда, че още нещо не му достига – той иска да даде духовна храна на своите деца, да съдейства за развитието на техните умове, да ги запознае със законите на Великата Природа; но и да го постигне, пак усеща

известна празнина в себе си, разбира, че още нещо не му достига. Следователно тази празнина в човека постоянно съществува: тъкмо постигне нещо, друг стремеж се създаде; стремежът постепенно се усилва и разширява, както нараства желанието за по-голяма, за по-силна светлина. Днес повечето хора си служат с електрическа светлина; ако ги върнете години назад, когато са си служили с газово осветление, те няма да бъдат доволни. Сега и вие се радвате на приятната електрическа светлина.

Съществува един закон, който определя действието на живите сили в Природата; въз основа на този закон всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие се определят от степента на живата светлина в човека. Под думите *жива светлина* разбирам светлина без прекъсване; ако прекъсва, показва, че е от физически произход – тя ту се явява, ту изчезва и има две фази, две страни: външна, т.е. обективен, външен свят, и вътрешна, т.е. субективен, вътрешен свят.

Тъй щото трите фактора, които могат да поставят човека в заблуждения, са трите свята: физически, Сърдечен и Умствен. Ако разглежда нещата само от позицията на физическия свят, човек ще се натъкне на един род заблуждения; ако ги разглежда само от позицията на Сърдечния свят, той ще се натъкне на друг род заблуждения; и най-после, ако ги разглежда само от позицията на Умствения свят, ще се натъкне на трети род заблуждения. За да не изпадне в нито една от тия категории заблуждения, човек трябва да разглежда нещата едновременно и от трите свята. Всички велики хора, които са живели в миналото, които живеят и сега, са познавали живота от трите гледища, познавали са законите, които го управляват, и затова са могли да изкажат велики истини.

В материалистичните епохи хората са поддържали и поддържат, че всичко е материя. Материята съществува, но не всичко произтича от материята, тя е само един от факторите, едно от условията да се

прояви Животът; за да се прояви каквато и да е форма в света, необходима е материя, субстанция, с която да се облекат живите сили. Тялото, както и външните, и вътрешните му органи, представлява материалната страна на силите на човешкия мозък; следователно дробовете, стомахът, мускулите, костната, нервната и всички останали системи представляват величествена инсталация, чрез която се проявява човешката интелигентност.

Благодарение на интелигентността, която съществува в Природата, стават постоянни корекции и подобрения в човешкия организъм. Мозъците на различните хора са различно инсталирани: едни от тях имат повече гънки, а други – по-малко; мозъците се различават и в качествено, и в количествено отношение. Вследствие на това и различните центрове в човешкия мозък не са еднакво развити: у едни хора въображението е силно развито, а у други – по-слабо; у едни хора е по-силно развит центърът за причинността, у други – по-слабо. За да се дойде до развитието на съвременния човек, всичко това се дължи на ония труженици в миналото и сега, които постоянно и непрекъснато са работили и работят като клонове и клончета на Великото дърво на живота; тяхната работа е допринесла и допринася много за повдигането на човешката душа. Велика е човешката душа, тя носи в себе си, в своето развитие постиженията на цялото човечество; учените, както и Учителите, наричат тази душа *майка на човечеството.*

Трябва ли след всичко това човек да не оценява великите блага, които му се дават? Ако посетите някой културен град или даже най-организираното общество, ще забележите съществуването на вътрешен анахронизъм, вътрешно различие между хората; това се дължи на отсъствие на съзнание между тях, че са братя, че принадлежат на един голям, велик род. Макар че днес се говори за братство между хората, тази идея още не е пуснала дълбоки корени в

човешките души; тя повърхностно, отчасти само занимава умовете. И богати, и сиромаси не вярват още, че са братя; и религиозни, и светски също не вярват още в братството.

Като вярва в Бога, религиозният мисли, че ще отиде на Небето, а светският, невярващият – в ада; в това отношение хората разделят живота на полюси. Обаче адът и Раят не са нищо друго, освен състояния на човешкия ум, на човешкото сърце; те определят свободата на човешкия дух. Значи адът и Раят съществуват на Земята. Когато къщата на човека е добре и хигиенично построена, добре отоплена и наредена, той е в Рая; когато е добре облечен, нахранен и задоволен, е в Рая; когато сърцето му от нищо не се смущава, а умът му е просветен, е в Рая; когато е здрав и спокоен, пак е в Рая. Няма ли подслон, гладен ли е, болен ли е, сиромах ли е, в лишения ли е, човек е в ада; смутено ли е сърцето му, помрачен ли е умът му, пак е в ада – какъв по-грозен ад, какъв по-страшен пъкъл от този? Може да има някъде и друг, но човечеството е влязло вече в ада на Земята и сега трябва да работи, за да излезе оттам, да стъпи на повърхността на Земята. На умните, на добрите хора в света е дадена задача да изпъдят всички хора от ада, да ги изпратят вън и да затворят след тях вратата му, за да не може никой да влиза вътре. Хората сами са отворили вратата на ада и сами трябва да я затворят. Ако изкопаете дупка на пътя, в нея може да падне и грешният, и праведният; засипете дупката, никой да не пада в нея!

В Америка експлоатирали един рудник. Около него била изкопана голяма дупка, дълбока 500 метра. Едно благородно американско семейство – мъж, жена, единствената им дъщеря и нейният възлюбен, пътували с кабриолет и трябвало да минат покрай този рудник. Без да забележи, кочияшът налетял право в дупката и така цялото семейство намерило нещастието си. Питам кой е виновен за това нещастие. Обществото, онези контрольори и надзиратели,

които се грижат пътищата да са в пълна изправност – трябвало е да следят, да не оставят такива дупки, които нямат особено предназначение; щом някъде се отвори такава дупка, веднага трябва да се съобщи в Общината, за да вземат мерки за нейното затваряне.

Като се отвори подобна дупка някъде, много от съвременните хора се смеят и казват: „Ето такова нещо е адът; който съгреши, той трябва да знае, че ще опита дълбочината на тази дупка“. Лесно се говори за ада, но мъчно се излиза оттам; който влезе в него, той знае какво го чака.

И след всичко това хората разискват върху въпроса кой е създал ада, защо Господ го е създал и т.н. Съвременните хора трябва да мислят право, да разглеждат живота от позицията на разумността. Те трябва да знаят, че 99% от всички неща зависят от вътрешното разбиране на човека, а само едно на стоте зависи от Природата.

Отиват двама студенти при директора на едно от американските училища и казват:

– Господин директор, двама от Вашите ученици се скараха, сбиха се и си пукнаха главите.

– Няма нищо, те са прибързали да свършат работата, която аз трябваше да направя – аз трябваше да ги набия. Сега не остава нищо друго, освен да ги поздравите за голямото им геройство.

Значи благодарение на своето невежество хората сами се наказват. Някой се наяде с мъчносмилаема храна или с консервирана риба и цяла нощ не може да спи, превива се от болки в стомаха, върти се на една, на друга страна и после казва: „Господи, защо ми даде такава храна?“. Кой е виновен за това, в коя научна книга е писано, че вечер човек трябва да яде консервирана риба или някаква мъчносмилаема храна? Никой учен, никой лекар не препоръчва вечер да се яде консервирана риба или трудносмилаема храна.

Разумност се изисква от човека, за да изправи своя живот. Всички говорят, че светът трябва да се изправи; кой ще го изправи – само разумните хора могат да оправят света. В този смисъл всички хора са пратени на Земята за велика работа. Всеки човек трябва да вземе участие в изправянето на света – как ще стане това? Когато кажат на малките клончета, че са създадени, за да развият голямото дърво, да му дадат живот, да покажат неговата бъдеща слава, те се учудват, не вярват в тия думи; те не вярват, но това е факт. Листата и клончетата на дървото приемат сокове от корените, задържат ги, преработват ги в себе си и част от тях изпращат пак към корените – по този начин става двойно течение на соковете: от долу нагоре и от горе надолу, в резултат на което се развива цялото дърво, докато даде най-после своя плод. Щом изчезнат листата, клончетата и цветовете, с тях изчезва и цялото дърво. Следователно цялото човечество представлява Великото дърво на живота, Великата всемирна душа, а всеки разумен човек е лист, клонче или цвят от това Дърво. Всеки е поставен точно на своето място – тази е правата, истинската философия на живота.

Ако приемем, че животът е непрекъснат, ние поддържаме идеята за безсмъртието. Безсмъртието съществува в тази Велика душа, в това Велико дърво на живота, както и в неговите удове: листа, корени и клончета. Листата на това Велико дърво никога не окапват. Мнозина искат да го видят, да се уверят в неговото безсмъртие; ще дойде ден, когато животът на Земята ще мине в по-висока фаза на развитие и тогава ще имате не само един, но много екземпляри и всеки ще може да вземе в ръцете си един от тия екземпляри и самостоятелно ще изучава неговото органическо развитие. При това ново развитие на Земята цялата растителност ще бъде изменена.

Ако проследите живота и развитието на растителното, животинското и човешкото царства, навсякъде ще видите една малка

аномалия, едно малко отклонение. Тази аномалия, това отклонение съществува и в самата Природа и никой не може да го изправи, освен самата тя – само Природата е в състояние да изправи ония погрешки, които произтичат от нея. За да помогне на природата, човек трябва да върви в съгласие с нея; за тази цел той трябва да има в себе си вътрешен идеал, вътрешен стимул за работа, за повдигане на своята душа; този идеал може да бъде личен, обществен и най-после – общочовешки.

Следователно човек трябва да има най-малко три идеала: един на физическия свят, друг – в Духовния свят, в Света на сърцето, и трети – в Умствения свят; това са материални идеали – никой не може да отрече съществуването на ума, на сърцето и на тялото. Що се отнася до другите идеали – тия на духа и на душата, тях можем да оставим настрани. Чрез тези три идеала човек развива ума и сърцето си, за да схваща и разбира законите на Разумната природа – така той придобива знания да манипулира с природните закони.

Всички хора се стремят към знание, а не подозират даже, че знанието е в самите тях. Ако наблюдавате животните например, ще видите, че когато някое заболее, то само намира своя лек; след дълго боледуване у него се пробужда едно вътрешно чувство, някакъв инстинкт, с помощта на който само намира тревите, с които може да се лекува. Това се забелязва и в месоядните, и в тревопасните животни, даже и в насекомите; същото чувство се забелязва и в човека. Оставете животното само на себе си и то ще намери своя лек, ще намери метод за своето лекуване.

Едно куче счупило крака си (това се случило някъде в България); за да не го смущава никой, то се скрило в хамбара на своя господар, където прекарало цяла седмица без ядене, от време на време само ближело счупеното място. Кой научи това куче да пости – неговото вътрешно чувство. Като не приемало никаква храна, стомашният сок

действал добре върху крака и помагал за бързото му зарастване; наистина, кучето отслабнало, но кракът му скоро зараснал. И съвременните лекари практикуват пост при различните болести – когато се яви някаква рана в организма на човека, лекарите препоръчват абсолютен пост. От глад, от малко ядене хората не умират, те умират от преяждане, от много ядене.

Сегашните хора се страхуват от мисълта как ще прекарат живота си. Ако някой гладува 24 часа, той се уплашва и казва: „Гладен ще умра!“; да, има възможност човек да умре гладен, но е малка. Най-малката възможност да умре човек е именно тази да умре от глад – защо? Защото докато между хората съществува вътрешна съзнателна връзка на Любов, никой не може да умре от глад; затова обаче се изисква будност на съзнанието. Докато има будни души в света, те винаги ще бъдат отзивчиви към страданията на хората и всякога ще имат желание и готовност да им помагат; този закон работи по целия свят. Човек трябва да развива в себе си благородното чувство на вътрешно единение с всички живи разумни същества. Трябва да се създаде тясна вътрешна връзка между всички разумни същества в света и тази връзка не трябва да бъде привидна, но съзнателна, и то между души, които желаят повдигането на човечеството, които работят и се жертват за него; само по този начин те могат да прилагат ония закони, според които благата на Природата се разпределят правилно, в зависимост от степента на развитието на всяко живо същество, и само така ще е възможно всеки да използва своя стремеж към свобода, към развитие.

Като говоря за развитието на човека, имам предвид неговата Вяра. Развитието на човека се обуславя от степента на неговата Любов, от неговото умствено развитие – ако е със слабо развит ум, той ще си създаде и съответен живот. Какъв ще бъде онзи човек, в сърцето на когото отсъства Любовта – той ще бъде жесток, нищо повече. Как ще

убедите змията да пусне жабата, която е хванала здраво за крака? Как ще накарате съвременните хора да не екзекутират човека, щом са убедени, че той напълно заслужава това? Каквото и да правите, както и да ги убеждавате, те ще изпратят виновния на онзи свят.

Къде е културата на съвременните хора? Днес по всички краища на света има протестиращи против екзекуцията, но не е дошло още времето на великите държавници, на хората с велики и широки умове, с благородни и възвишени сърца, които да разрешават въпросите по свобода, по велико съзнание. На много от съвременните държавници съзнанието е в тъмнина, в мрак; сърцата им са като това на Бисмарк[2], който създаде величието на Германия, но същевременно и нейното нещастие – Бисмарк не разбираше закона, че насилието ражда насилие, че злото ражда зло, че смъртта ражда смърт. И съвременните хора не разбират още този закон.

И тъй, когато се говори за Бога, ние разбираме онзи дълбок вътрешен принцип на дълбоко вътрешно единение: да желаеш доброто на другите хора както на себе си. Да желаеш успеха на ближните си както на себе си – това значи да съществува между хората вътрешна разумна връзка; само при съществуването на тази връзка вие ще съзнаете, че в много отношения хората по целия свят мислят, чувстват и действат еднакво. Щом съзнавате тази връзка, ако сте пътник и останете без хляб, който и да ви срещне, ще бъде готов да раздели хляба си с вас; ако сте ученик и нямате книги, той ще ви

---

[2] Бисмарк-Шьонхаузен, Ото Едуард Леополд фон (1815-1898) – канцлер на Германската империя, известен с прозвището *Железния канцлер.* Завършва право в Гьотинген и Берлин, активен политически деец, прокламатор на обединението на Германия, разделена по негово време на десетки малки княжества. От 1862 г. е министър-председател на Прусия. Води три последователни успешни войни срещу Дания, Австрия и Франция. След обединението на Германия е райхсканцлер. По време на Руско-турската война (1877-1878) застава на страната на Русия и подкрепя активно поробеното християнско население. Негова е квалификацията за българите като „прусаците на Балканите“. Фигурата на Бисмарк е възприемана като символна за новата немска държавност и дипломация.

услужи със своите – няма да учи заради вас, но ще ви помага. Ето защо по силата на единството, което съществува между хората, всички общества и народи трябва да се обединяват, не да се разделят. В Природата деление не съществува, делението е разцепление, отклонение от Цялото.

Мисълта, която сега искам да оставя, е не само да слушате, но и да прилагате. Каквото приложите през годината, това е важно за вас, то е вашият капитал. Търговецът се ползва само от онзи капитал, който се пуска в обращение; земеделецът се ползва само от онази земя, която се обработва и дава плодове. Човек може да има много енергии, но само онази ще го ползва, която се прилага в работа; само онази мисъл, само онова чувство и само онази постъпка определят съществуването на човека, които имат приложение в живота му. Силите, които той съзнателно прилага в живота си, го определят като човек, като разумно същество. Следователно желая ви да приложите в живота си поне част от всичко това, което сте чули и разбрали сега – то съставя истинската наука.

Сега от всички хора се изисква работа. Мнозина мислят, че могат да отложат работата си за в бъдеще; да отлагате нещата за в бъдеще, то е все едно да казвате, както някои казват, че светът ще се подобри в бъдеще. Ако очаквате човечеството да се подобри в бъдеще, това е въпрос на друга йерархия, вие предоставяте тази работа на Същества, които са по-разумни от вас; и това е добро, но всеки човек трябва да приложи нещо от себе си за подобрение на човечеството. Бог сам може да оправи човечеството, да подобри света, за което има Свой план, но в тази работа Той оставя дял и за човека.

Щом започне да работи чрез своя ум, чрез своето сърце и чрез своята воля, човек се свързва със Същества, които са по-велики от него, повдига се на техния уровен, а заедно с това и съзнанието му се разширява. Същото нещо става и между културните хора във

Франция, Германия, Англия, Америка и т.н. Те се намират помежду си в тясна вътрешна връзка: кореспондират си, разговарят – поддържат известни отношения. Един ден всички хора ще се свържат и взаимно ще си помагат. Било е време, когато отделните хора, общества и народи не са били свързани помежду си, но сега вече всички чувстват, че са членове на едно Велико цяло; това Велико цяло наричаме Всемирна душа, Космическо съзнание, което е важен фактор в света – към това Съзнание се стреми днес цялото човечество. Това Съзнание не е нито самосъзнанието, нито съзнанието, нито подсъзнанието на човека, но тъй нареченото Велико космическо съзнание, което се стреми да направи всички хора приятели, братя на един дом, да работят заедно и да се разбират. Това не е утопия, не е химера, но е нещо реално.

С какво се занимава човек, какъв занаят има – това не може да го спъва в реализирането на неговите стремежи; каквото и изкуство или занятие да има човек, това не може да го спъва в неговия велик идеал. Великият идеал включва всички науки и занаяти, той ги освещава и осмисля. Ако земеделецът носи велик идеал в душата си, трудът му ще бъде достоен и благословен и тогава, ако засее само десет декара земя, ще има плодовете на сто декара; той ще употребява малко труд, но ще има голямо изобилие и свободно време за почивка и за духовна работа.

Съвременните хора казват, че трябва да работят много, за да изкарват за повече храна. Според мен човек не трябва да яде много, той се нуждае от малко храна, която трябва добре да се смели, да не остават никакви излишъци в стомаха. Така също и горенето на телата трябва да става пълно, да не се отделят излишни, вредни газове. И наистина, ако човек може да извади всичката енергия от житото, със сто грама жито той би могъл да поддържа живота си цяла седмица, а колко пъти по сто грама консумира днес човек в продължение на

седмица, при това колко малко енергия консумира от храната, която възприема в себе си!

Като погледнете съвременния човек, ще видите, че той има изобилно венозна кръв, порите му са запушени, вследствие на което се раждат ред болести, страдания и нещастия; всичко това се дължи на голямото неразбиране между хората, на голямото лакомство. Като ядат, всички бързат, вследствие на което храната им не може правилно да се смила; въпреки това слушал съм да казват: „Като ядеш, ушите ти трябва да пукат“. Не зная какъв смисъл има в пукането на ушите, напротив – когато яде, човек трябва да бъде разположен, да седне пред трапезата тих и спокоен и да яде бавно, да дъвче храната си добре; това може да продължава 40 минути, а може и цял час – няма защо да бърза. Някой отива на гостилница и бърза да се нахрани, че еди-кой си го чакал отвън; питам: може ли човек да бъде здрав при такова бързане? Не само това, но след като се наяде с гореща пържола, ще си заръча студено вино, току-що извадено от леда.

Който постъпва така, той ще се намери в положението на някой си дядо Георги от Южна България, който ял топли печени агнета и пил ледено вино, докато един ден заболял тежко от стомах. Лекарите констатирали рак в стомаха. Пъшкал, мъчил се дядо Георги и си казвал: „Ще ядеш ли пак топло агнешко печено и отгоре вино студено?“. Боледувал дядо Георги 40-50 дни и през това време употребявал само чисто дървено масло. Като оздравял, не повторил вече същата погрешка.

Следователно ще знаете, че нещастията в живота ви се дължат на резките промени, на които се поддавате съзнателно или несъзнателно: тъкмо се намирате в голямо изобилие на живота, когато внезапно дойде страхът, че ще осиромашеете; едва се зарадвате за нещо и страхът дойде да ви напомни, че скръбта ще ви

посети. И вие се движите от изобилие в недоимък, от радост в скръб, от светлина в тъмнина – тия смени се дължат на страха, който постепенно, бавно, но сигурно трови човека; днес се страхувате, утре се страхувате, докато започнете да се плашите и от сянката си – ето защо се пазете от страха, пазете се от омразата, пазете се от отрицателните мисли и чувства, които създават известни утайки, известни отрови в организма. От най-старо време до днес на хората се препоръчва добър, чист живот – защо? За да избегнат отровите на живота. Казано е: „Да възлюбиш Господа с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и сила; да възлюбиш ближния си като себе си!“[3]; значи на всички хора се препоръчва Любов – защо? Защото Любовта носи еликсира на Живота, Любовта носи светли мисли в човека и постоянно му нашепва: „Не бой се, ще победиш!“. Изгубиш сто хиляди лева, тя казва: „Не бой се, тия пари ще дойдат от друго място!“; някой вземе хляба ти, тя пак казва: „Не бой се, от другаде ще дойде нов, пресен хляб, а който е взел твоя, нека сладко го яде. Да ти даде Бог здраве и живот, всичко ще дойде на мястото си“.

Аз съм виждал как селяни постъпват с кучетата си на нивата. Вземе той торба с хляб от дома си и тръгне на нивата; започва да оре и слага торбата на земята, кучето подушва хляба, задига го и бяга. Добрият селянин поглежда към хляба и казва: „Няма нищо, от мен да мине; аз не трябваше да оставям торбата на земята – кучето не е толкова умно, за да знае, че този хляб е мой, то мисли, че като е на земята, има право да го вземе. А аз как ще покажа своята човещина? Да е жива жена ми, да ме поживи Бог, ще работя и хлябът пак ще дойде“ – това наричам права философия на живота. Има селяни, които се сърдят, бият, гонят кучето, ако си позволи да грабне хляба от торбата. Питам: какво ще правите тогава, като дойдат нещастията в живота?

---

[3] Матей, 22:37-39.

Има действителни, има и фиктивни страдания; и на едните, и на другите човек трябва да гледа с трезв ум, със светъл поглед. Истинският човек се познава при неблагоприятните условия на живота, а не при благоприятните. Вярата на човека се изпитва при най-големите противоречия. Здравият параход не се изпитва на брега на океана, на пристанището, но всред големите вълни, всред бурите и ураганите, при блъскане, при удряне, при огъване на една и на друга страна, при тръскане и най-после, когато този параход премине от единия до другия край на океана и се върне отново на пристанището, без да е загубил нито един матрос, нито един пътник, той заслужава похвала – голям юнак е този параход.

Казвам: такъв параход представлява и всеки човек поотделно: той е пуснат във великия океан – живота, всред бурите и вълните, за да се изпита, да се кали. И ако той, като този параход, със своите велики мисли, чувства и постъпки може да извърви своя път от единия до другия край на океана и здрав се върне на пристанището си, заслужава похвала като велик герой, като голям юнак. Когато дойдат големите изпитания и мъчнотии в живота, човек трябва да има поне един добър приятел, който да му каже: „Дръж се, не се плаши, ти ще устоиш“. Затова от всички се изисква едно солидно верую, а не суеверие; всички трябва да имате такова верую, което да почива на основата на светъл ум, на благородно сърце, на вътрешни красиви стремежи – само при това положение човек може да направи връзка, контакт между ума, сърцето и волята си, да влезе в общение с всички добри, разумни хора, които да образуват помежду си общество, основано на братство, на хармоничен ред и порядък.

Какво правят сегашните хора – те постоянно питат защо светът е създаден така, защо животът се проявява по тоя начин и т.н. На тези въпроси можем да дадем отговорите на великите хора – те казват: „За да си отговорите на тези въпроси, първо трябва да намерите пътя,

начина, по който животът може да се изправи“. Каквото са говорили в миналото, каквото говорят в бъдеще, всичко това произтича от един и същ източник – защо? Защото светлината произтича от един и същ източник. Дали светлината иде от газена лампа, от огън или от електрическа крушка, тя иде все от един и същ източник – Слънцето; ако Слънцето изчезне, никаква светлина не би съществувала, никакъв живот не би имало на Земята. Значи щом съществува светлина в нашия ум, съществува светлина и в света; съществува мисъл в нашия ум, съществува Бог в света. Ние правим заключение от себе си, като излизаме от частното към общото, а понякога вървим и по обратен път – от общото към частното. Тези методи виждаме навсякъде в Природата – когато Слънцето, т.е. Цялото, залезе, веднага се запалват безброй огньове и светлини; щом Слънцето, или Цялото, изгрее, всички огньове и светлини загасват. Значи когато общото говори, частното мълчи; когато частното говори, общото мълчи.

Казано е в Господнята молитва: „Отче наш, Който Си на небето...“. Защо е казано *Който Си на небето,* а не *Който Си на Земята* – защото Отец, Баща има само на небето. На Земята няма никакъв Отец, никакъв Баща; ако имаше, хората нямаше да се бият помежду си. Кога се бият децата – когато бащата не е вкъщи; щом е вкъщи, децата са мирни, кротки. Същият закон се отнася и до човека: кога хората са лоши – когато баща им не е у тях; кога хората са добри – когато баща им е у тях. Кога учениците мислят – когато учителят им е между тях: той предава своята лекция, а те слушат, мислят; когато учителят не е между учениците си, те нищо не знаят, а когато влезе в клас, научават всичко.

Следователно, когато казваме, че съществува религия в света, тази религия трябва да се обоснове на велика идея, която да хвърля светлина в умовете на хората. Религията не трябва да хвърля сянка в умовете, нито да слага юлар; религията има за цел да създаде връзка

между умовете и сърцата на хората, да им даде нов подтик, нови стремежи. Христос е изразил тази идея в стиха: *Ако Ме любите, ще опазите Моя закон;* на друго място Той казва: *Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих.* Апостол Павел пък казва: *Ако говоря с ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм.*

Желая ви от всичко онова, което чухте, да се постараете от дълбочината на вашия ум и на вашето сърце да изразите доброто и възвишеното у вас и да го впрегнете на работа през годината. Поздравявам ви сега с работата, която ще започнете и която няма край. Ние сме се събрали на събор не както хората обикновено се събират, но за работа, която ще трае не дни или месеци, а години, десетки и стотици години, работа, която има начало, няма край; тази работа има велико бъдеще и затова се изискват общи усилия на човешките души.

И тъй, пожелавам ви тази година да свършите поне една част от предвидената ви работа, като извадите нещо от скритото съкровище на вашия ум, на вашето сърце, на вашата душа и го приложите в живота си – само така ще придобиете вътрешна опитност, ценна за през целия ви живот.

Изпейте сега песента *Братство единство ние искаме.*

Само Божията Любов носи пълния живот.

Първа лекция, 25 август 1927 г.

МАЛКИТЕ РЕЗУЛТАТИ

Само Божията Любов носи пълния живот.

Размишление.

Кажете ми сега колко години следвате в класа. (*Шест години.*) Значи тази година е седма; щом е седма, тя трябва да бъде година на почивка – казано е в Писанието: *Бог работи шест дена, а в седмия ден си почина.* Как ще прекарате почивката? Които от вас искат, могат да повторят материала, който сте минали през шестте години.

Когато посадите една ябълкова семка и от нея изникне ябълка, каква е нейната задача; когато в Природата някъде се яви извор, каква е неговата задача? На същото основание може да се запитате каква е задачата на вятъра, който вее, каква е задачата на слънчевите лъчи, на водните капки; същевременно могат да ви запитат коя е причината водните капки да се съединяват, а после да се разединяват – това е един от най-простите въпроси, но малцина могат да отговорят правилно. Представете си един висок остър планински връх; какво ще стане с водната капка, ако падне на този остър връх – непременно ще се раздвои, ще се раздели на две капки, едната от които ще падне от едната страна на върха, а другата – от другата страна. Въз основа на този закон всички капки, които падат върху острия връх, ще се раздвоят, обаче ако водните капки падат в долината, те ще се съединят една с друга и ще образуват нещо, подобно на езеро. Оттук вадим заключението: когато водните капки падат върху високи остри планински върхове, те се разделят, разединяват; когато падат в долини, се съединяват, обединяват се в едно цяло. Върхът, който дели, който разединява хората, това е човешката гордост, това са личните

чувства на човека; от този остър връх произтичат всички спорове, всички недоразумения в света.

Постоянно слушате да се говори защо един човек е предпочетен пред друг, защо един е по-богат, по-силен, по-умен, по-учен, по-добър, по-праведен от други. Навсякъде в света се проявява Азът, личността, и всеки казва: *Аз, аз…* – бащата, майката, детето, учителят, свещеникът, държавникът, всички казват Аз. Няма нищо лошо в това, но Азът създава всички спорове, противоречия и недоразумения между хората, от това се зараждат всички разединения в света. Който поставя Аза на първо място в своя живот, той се отделя от Цялото, той се отделя от Бога. Въпреки това много от съвременните учени поддържат, че без лични чувства човек не може да съществува; те казват: „За да си пробие път в живота, човек трябва да бъде личност, т.е. да има силно развити лични чувства". Според мен силно развитите лични чувства излагат човека на големи опасности. За да дойде до това положение, той се е отклонил от правия път. Проявата на личните чувства, на Аза, представлява анормалност в живота; индивидуалността пък е друго отклонение на човека от правия път, в противоположна на личността посока. Човекът на личността представлява само външната страна на самия човек – на физическия свят истинският човек е скрит и се вижда само неговото външно богатство, останало от дядо му и баба му. В онова, което той е придобил, се крие силата на личността. Където ходи, той навсякъде се хвали с парите, с книгите, придобити от деди и прадеди, но има нещо, което човек не може да придобие по външен начин – какво? Това е знанието. И Доброто не се придобива по външен начин. Материалните работи се приемат отвън навътре, а духовните – отвътре навън. Казвате, че еди-кой си наследил доброто от баща си; не, Доброто не се наследява – ако се наследяваше, то щеше да бъде нещо физическо, материално. В този смисъл Доброто нито се създава,

нито се наследява, но само се проявява като нещо, което е присъщо на човешката душа.

Като ученици, малцина от вас знаят какво представляват като хора, с какви способности разполагат, какво могат да направят. Някои мислят, че могат да направят много работи; те са подобни на онези деца, които се мислят за много силни, които мислят, че могат да вдигнат Земята на ръцете си. Не е лошо да мисли човек, че е силен, но той трябва да направи опит да изпита силата си. Детето, което казва, че може да вдигне Земята и да я носи, като се опита, вижда, че нищо не може да направи, и затова казва: „Едно време вдигах Земята, но тогава тя беше малка, като житно зърно“. Да, едно време, когато Бог създал света, Земята е била малка, но с течение на векове, на милиарди години, тя постепенно е расла, развивала се е, уголемявала се е, докато днес я виждаме толкова голяма, че обикновеният човек не може да я вдигне с ръцете си. Това са разсъждения, които не трябва да се вземат по буква – те имат дълбок вътрешен смисъл, който трябва да се разбира.

Някои хора мислят, че кой каквото им каже, отвън или отвътре, това е Господ, Който им говори; не, Бог направо не говори на хората, нито отвътре, нито отвън, но посредством други: отвън Той говори чрез хората, а отвътре – чрез духовете. Когато гърми, когато се святка, казват, че небето говори – това е поетически език, небето не може да говори. Често казвате, че Русия така казвала, че Англия, Америка така казвали или че поддържали известно становище по даден въпрос; могат ли Русия, Англия или Америка да говорят? Един човек или много хора могат да говорят и по такъв начин да изказват мнението на целия американски народ, но Америка сама не може да говори. Следователно, когато се казва, че Бог говори, трябва да знаете, че говори или човек, или дух, но пак чрез човека; обаче направо Бог никога не говори.

Понеже е приятно да ни се каже нещо от името Божие, ние считаме, че Той ни говори, но трябва да се знае каква е истината по даден въпрос – за тази цел всеки трябва да изучава себе си, да изучава своите прояви, да изучава своите отличителни черти като човек. Защо е необходимо да изучавате себе си – като се изучавате, ще различавате проявите на личността от Божествените и ще можете лесно да се справяте. Ако не дойдете до това различаване, вие ще се обиждате, ще страдате, че на някого давали предпочитание пред вас и т.н. Когато ви поканят на царската трапеза, един ще седне отдясно на царя, а друг – отляво, останалите ще се наредят от дясната и от лявата страна на царя, докато изпълнят всичките места; след това ще започне борбата – защо едни са повече предпочетени, защо са сложени на почетните места. Всички ще кажат, че тия, които са отдясно на царя, имат по-голямо почитание от ония, които са отляво; те са доверените лица, а тия, които са отляво, са записани в червената книга на царя, те имат да изправят по един грях. Доколко това е вярно, то е въпрос.

Двама души ми подаряват по едно златно перо. И двете пера са красиви, скъпи, но за мен е важно онова, което пише хубаво, гладко, не драска върху хартията. Опитвам едното, опитвам другото и започвам да работя с това, което пише гладко, красиво и веднага другото перо казва: „Мен не ме зачитат, оставят ме настрани“; първото пък е доволно, че се ползва с моето предпочитание. Питам: какво отношение имам към тия две пера? Аз нямам никакво лично отношение, но перата характеризират двамата души, които са ми ги подарили: който ми е подарил по-хубавото перо, той има по-добро разбиране, по-добър вкус; вторият пък е по-немарлив, по-нехаен, по-малко разбира от хубави пера.

Питам: коя е причината, че нещо куца, скърца във вашия живот? Не сте избрали хубавото перо. Следователно, когато отидете някъде и

нещата не се нареждат както трябва, ще знаете, че или не сте избрали часа, момента, който е бил предвиден за това посещение, или сте казали нещо не намясто, или не сте постъпили както трябва – тази е причината, поради която се създават неприятни чувства и разположения, които спъват развитието ви.

Когато идвате в клас, виждам, че някои от вас заспиват – коя е причината за това? Причината за заспиването се дължи на натрупването на излишна енергия в организма на човека, това натрупване пък се дължи на непълното обработване на физическата, сърдечната или умствена материя – вследствие на натрупването на тази материя организмът се уморява и човек започва да заспива. За да се справи с тази умора, той трябва или да заспи, да си почине, или по някакъв начин да трансформира енергиите си. Ако един предмет не го интересува, да го замести с такъв, който го интересува; ако едно чувство го измъчва, уморява, да го замести с друго, приятно чувство. Същият закон се отнася и до храната: ако една храна не се приема от стомаха, да се замести с друга.

Еднообразната храна, еднообразните чувства и мисли уморяват човека. Дойде ли до еднообразие в мисълта си, той непременно трябва да потърси някаква смяна. Някой иска да се концентрира, да промени мисълта си и започва да мисли за Бога, но скоро заспива – това показва, че той се е уморил. Няма защо да мисли за Бога, Бог не е материален обект; щом искате да се концентрирате, изберете такъв обект, който Бог е създал, и размишлявайте върху него – той може да бъде растение, животно, човек или пък отделни части, удове на човека: носа, пръстите му и т.н. Линиите на ръцете, на пръстите, на лицето представят целия човешки живот, има какво да се учи по тях. Обект за размишление могат да бъдат Слънцето, звездите и т.н.

Хиромантиците, като погледнат линиите на ръката, веднага се произнасят какви са сърцето и умът на човека, какъв е животът му; по

линията на съдбата определят щастието на човека и не само това, но те могат да определят как са живели неговите деди и прадеди, какви капитали са вложили в Божествената банка, а оттам и кредита, с който днес той разполага. Колкото по-развита е линията на съдбата в човека, толкова повече приятели ще има той в живота си. Когато линията на съдбата липсва, това показва, че дедите и прадедите ви са яли и пили, без да плащат, но вие, като техни наследници, ще работите, за да платите дълговете им.

Понеже вашите деди не са работили, не са ви оставили никакъв капитал, сега вие ще работите, ще търсите добри и щастливи хора и ще се подслоните под техните сенки. Когато някоя жена търси добър мъж, по този начин тя иска да се подслони под неговата сянка; същото може да се каже и за мъжа. Това особено се забелязва, когато мъжът или жената имат големи грехове. Добрият, щастливият човек е ликвидирал с кармата си, затова всеки го търси, иска да се скрие под неговата сянка. Какво по-хубаво от това да седнете под сянката на една круша, отрупана със сладки, хубави плодове? Седнете под сянката и, позаспите малко, починете си, а като дойде вятърът, разлюлее клоните и и наготово, без труд и усилие, пуска една-две круши направо в ръцете ви. Под такава круша всеки би седял, но под круша без листа и плодове никой не би потърсил подслон.

Тъй щото ученикът може да мисли за себе си каквото иска, но той трябва да знае, че в Природата всяко същество има своя определена цена и свое определено място. Не мислете обаче, че каквото и да правите, можете да задържите мястото си – ако вършите глупости, Природата ще изгуби доверие във вас. Мислите ли, че ако отидете при някой ваш приятел и му наговорите ред глупости или извършите глупави постъпки, той ще запази доверието си към вас? Външно може да каже, че се радва, задето сте дошли, но вътрешно запазва особено мнение за вас. Това е несъответствие, а животът е

пълен с такива несъответствия – например лекарят казва на болния да не говори, да пази строга диета, но тъкмо тогава ще се изредят всички негови близки да му говорят, да го разпитват за здравето, да му носят различни ядения: кокошка, агънце и т.н.; докато е здрав и може да яде, никой не се сеща за него, а щом се разболее и не може да яде, тогава се изреждат един след друг да му носят ядене – защо е така? Запитали Сократ[4]: „Защо богатите хора дават милостиня на бедните, а на философите нищо не дават?“; Сократ отговорил: „Богатите дават на бедните, защото знаят, че един ден могат да станат като тях; на философите нищо не дават, защото знаят, че никога философи няма да станат“. И българинът мисли така.

Сега всеки от вас иска да стане добър по механичен начин, същевременно иска да бъде самостоятелен, от никого да не зависи, от никого да не се влияе; това е невъзможно – няма човек в света, който да не се влияе от дъжда, от вятъра, от слънчевите лъчи, няма човек, който да не се влияе от парите, няма човек, който да не се влияе от огъня. Достатъчно е да видите, че гори някоя къща, за да извикате: „Пожар!“ и моментално хората се разбягват, пръскат се на различни страни. Казвам: нищо лошо няма във влиянието, всички хора са под влиянието на нещо, никой не е свободен; като четете някоя книга, като свирите нещо или като спите, вие все таки ще бъдете под нечие влияние. Колкото и да се пазят, хората пак изпадат под влияние на нещо; например те се пазят от греха и пак се намират под негово влияние – кой не греши днес? Смъртният всякога е изложен на греха;

---

[4] Сократ (469-399 г. пр. Хр.) – древногръцки философ, създал нов клон на философията – *етика* (гр. ethike), разглеждащ характеристиките на индивида и ключови морални концепции като Добро и Правда. За най-важен принос към западноевропейската философия е считан диалектическият му метод, познат като Сократов, или метод на оборването, заради който Сократ е считан за баща на политическата философия. С името му са номинирани редица философски термини: сократическа ирония, сократически интелектуализъм, сократически парадокси, сократически стоицизъм и др.

ако можеше да се избави от влиянието, човек нямаше да греши, щеше да бъде спасен, но понеже не е свободен от влияние, той греши. Кой не се влияе от храната? Казвате: „Да не ядем тогава!“. Злото не е в яденето, но в избирането на храната – благословение е да яде човек, но той трябва да избира за себе си такава храна, която съответства на неговия организъм; какво да яде – онова, което Природата е определила за него.

Благословение е човек да чете. В какво седи това благословение – в избора на книгите, в избора на мислите, които той употребява за храна на своя ум. Не всеки писател може да достави нужната храна за даден индивид – за всеки има строго определена храна; например храната на вълка не е подходяща за овцата и обратно – храната на овцата не е подходяща за вълка. Също така трябва да се прави избор и в начина, по който се извършва едно Добро – не е безразлично по какъв начин ще направите Доброто. И когато се молите, пак трябва да знаете по какъв начин да се молите. Често в ума на човека се натрупва излишна енергия и ако той знае да се моли, ще се справи с тази енергия, а ако не знае, ще каже: „Не си струва човек да се моли!“; не, струва си човек да се моли, при молитвата ще се освободи от излишната енергия в своя ум – като се моли, той отваря онзи кран в себе си, през който тя ще изтече.

Що е молитвата – общение с Бога, с Първата Причина на нещата; молитвата е дълбок вътрешен процес, при който може едва да се чува изговаряне на някакви думи. Колко време трябва да се молите – това не е определено. Някой мисли, че колкото повече се моли на Господ и цитира стихове от Евангелието, толкова по-скоро ще получи отговор – молитвата е дълга почти колкото от *Битието* до *Откровението;* друг пък се моли и напомня на Господ какво е обещал, какво трябва да направи. Това не е молитва, истинската молитва е извън времето, тя седи в момента на общение, на връзка с Великото начало на живота.

Как ще познаете, че сте получили отговор на молитвата си – по онази вътрешна тиха радост, по онази малка вътрешна светлина, която ще ви помогне при разрешаване на известни въпроси. Някой получава моментално отговор, друг чака дни, седмици, месеци, а трети чака с години – това зависи от интензивността на молитвата. Апостол Павел казва: „Молите се, но отговор не получавате" – защо? Защото молитвите на мнозина излизат само от устата, а не от сърцето. Нареждането на красиви думи в стройни, правилни редове не представлява молитва – ако е въпрос за красив език, няма по-красив език от Божия; ако е въпрос за красива мисъл, няма по-красива мисъл от Божията; ако е въпрос за Добро, по-велико Добро от Неговото няма; ако е въпрос за светлина, коя светлина може да се сравни с Божията? Тогава за какво можем да очакваме отговор на нашата молитва – дали за силата ни, дали за знанието ни, дали за обичта ни? За какво Бог може да ни обича – за Истината, която е вложена в нас. Казано е в един стих: „Възлюбил Си истината в душата ни" – в това отношение нашата душа е съкровищница, в която е вложена Истината. Докато Истината е в душата ни, ние имаме цена; щом изгубим Истината, с нея изгубваме и своята цена. Обезценяването на човека в този случай е изразено в поговорката: „Този човек не струва лула тютюн"; кой е този човек – който е изгубил Истината.

Като ученици, вие се стремите към знание – право е това, но за да придобиете знание, трябва да имате Божието съдействие на своя страна. Това пък е възможно само при силен стремеж към Истината – тогава и Любовта Божия ще се прояви във вас; където е Истината, там е и Любовта. Най-реалното нещо в света е Истината, тя е обект на Божията Любов; доколкото човек проявява Истината, дотолкова и Божията Любов ще се прояви в него. Истината в човека определя неговото здраве, неговата красота, неговата интелигентност и чистота; тя е център, тя е единство, тя е цялото в света. Ако нямате

Истината в себе си, и на другия свят да отидете, пак ще се намерите в същото положение.

Мнозина мислят, че като отидат в другия свят, очите им ще се отворят и ще виждат всичко. Страшно е да се отворят очите на човека, ако той няма Истината в себе си. Да влезеш неподготвен в онзи свят, това значи да мислиш, че си добър цигулар, и да излезеш да свириш с гениални цигулари; щом чуеш тяхното свирене, веднага очите ти се отварят, захвърляш цигулката и казваш: „Повече не пипам цигулка, тя не е за мене". Някога мислиш, че говориш добре, но като чуеш някой велик оратор с дълбока и силна мисъл, казваш: „Аз нищо не струвам"; някога мислиш, че си силен човек, но срещаш такъв, който с една ръка вдига десет души, и ти веднага отстъпваш, обезсърчаваш се – такова нещо е Истината за неподготвения човек. Който е подготвен, който има любов към Истината, като я намери, той се радва, има импулс за работа.

Казвате, че Бог е Любов, и с това искате да разрешите въпроса; не, по този начин въпросите не се разрешават – то е все едно да казвате, че царят е силен, богат, всичко може да направи. Да, за себе си царят всичко може да направи, но не и за вас – ако отидете при него, можете да изпросите нещо, но това не може да осигури вашия живот. Има милиардери в света, при които мнозина са ходили да просят, но те не дават – защо? Те казват: „Който работи, само той ще получи; който не работи, ще седи гладен" – в това отношение богатите са каси, пълни с пари, но затворени. „Няма ли богати, но щедри хора в света?" – да питате така, това значи: *Няма ли щедри каси в света?* Сами по себе си касите не могат да бъдат щедри, щедър е само господарят на касата; богатият е каса, която казва: „Който може да ме отключи, той ще получи нещо от мене". Рокфелер[5] и Форд[6] са

---

[5] Рокфелер, Джон Дейвидсън (1839-1937) – американски индустриалец, осъществил революция в петролната индустрия. Основател на компанията *Standard Oil,* един от

американски каси, които не дават нищо, докато господарят им не заповядa; ако искате нещо от тази каса, трябва да се обърнете към господаря и. Докато е сиромах, човек казва: „Да имам голямо богатство, щедро бих раздавал“, обаче като забогатее, и той нищо не дава.

Какво представляват богатите хора? Те са високи планински върхове, покрити и зиме, и лете със сняг и лед. Кой живее на Хималаите, кой живее на Мусала, кой живее на Черни връх? Ако се качите на някой планински връх, ще поседите най-много час-два и ще бързате да слезете в долината. Всички хора искат да бъдат богати; добре е човек да бъде богат, но богатството подразбира знание, сила, опитности. Рокфелер е богат човек, милиардер, но той има знания, опитности. – „Да имаме тогава знания.“ Знание, здраве, добри чувства – това са условия за живота; който има тези три неща в себе си, той има човещина. Лесно е човек да желае нещо, но за това желание се иска сила, издръжливост, постоянство. Рокфелер е богат, но като богат получава много писма на ден за помощ и като американец е точен, на всички отговаря – с това той изказва уважение към личността. Ако някой иска пари от богати хора, те ще му отговорят: „Трябва да знаете, че ние, богатите хора, не сме щедри; отваряме касите си само когато Бог ни заповядa. Вие сте вярващи, знаете, че всичко е под Божия власт; следователно ще се молите на Бога да ни заповядa да

основателите на Федералния резерв на САЩ (контролиращ националната валута), на картел на превозвачите, с дял в автомобилната промишленост и рудодобива. Наричан е „богаташ на всички времена“, но репутацията му е противоречива – от една страна, филантроп и безукорен дарител, от друга – безскрупулен капиталист, използващ незаконни, понякога антихуманни методи в преследването на целите си.

[6] Форд, Хенри (1863-1947) – американски инженер и предприемач, основател на автомобилната корпорация „Форд“. Неговата концепция за модерно автомобилостроене се превръща в епоха в този отрасъл на индустрията. Въвежда осемчасов работен ден и петдневна работна седмица за своите служители, на които дава най-високите за времето си заплати. Убеден противник на войната до края на живота си, въпреки че неговите предприятия се включват в производството на трактори, камиони и самолетни двигатели за военната машина на САЩ.

отворим касите си за вас“; особено са точни американските богаташи, те отговарят на всяко писмо. Питам: вие отговаряте ли на всяко получено писмо?

Човек трябва да бъде внимателен не само към човека, но и към всяко живо същество. Излизате от дома си, заминавате за няколко дена за провинцията например. Заключвате стаята си, без да забележите, че вътре има пчела; връщате се, отваряте стаята и виждате една умряла пчела – като нямала какво да яде, тя умряла от глад. Вие трябваше да бъдете внимателни – преди да заключите стаята си, трябваше да прегледате какво оставяте вътре и като забележехте пчелата, трябваше да и кажете: „Понеже ще отсъствам за няколко дни, бъди тъй добра да си отидеш в кошера“; пчелата щеше да излезе вън и да продължи работата си.

Отива една жена на извора, за да си налее вода, в това време на същия извор дохожда и един жаден вол; жената го побутва оттук-оттам, за да не и пречи – какво и струва да сложи кофата пред вола и да го напои? Човек трябва да бъде справедлив – ако е готов да услужва на човека, защо да не услужи и на едно животно? Ученикът трябва да обръща внимание и на най-малките неща – малките постъпки повдигат човека; той може да направи такива малки услуги, които никой да не вижда, обаче ще бъде доволен от себе си. Великият човек се познава в малките работи.

Наш приятел ми разказваше следната своя опитност. Един ден, като пътувал, видял кон, паднал на земята; спрял се за малко, погледнал го и разбрал, че е на умиране. Веднага конят вдигнал глава към него, погледнал го и казал, че е жаден. Нашият приятел разбрал езика на коня и му донесъл кофа вода, за да пие; конят повдигнал малко главата си, пил вода, отпуснал се пак на земята и заминал за онзи свят, но като умирал, отправил последен поглед към нашия

приятел, с което изказал благодарността си за водата, с която разхладил гърлото си.

Казвам: не пренебрегвайте малките работи, само чрез тях човек може да създаде в себе си характер. Вървите по пътя, ударите се в някой камък и започвате да се сърдите. Кой е оставил този камък сред пътя, защо никой не го е отместил? Няма защо да се сърдите; наведете се, вдигнете камъка, сложете го настрани, за да не се спъва никой – по този начин вие ще въздействате върху съзнанието си така, че ще бъдете будни и към най-малките външни и вътрешни препятствия в живота си. Човек трябва да работи върху себе си, правилно да разпределя енергиите на своя мозък и тогава където и да отиде, ще бъде добре приет.

Днес хората се чувстват чужди помежду си. Отивате при някой земеделец и не знаете какво да му говорите – той иска да му говорите по земеделски въпроси, защото те го интересуват; отивате при някой банкер – той иска да му говорите върху положението на парите; отивате при някой учен – той иска да му говорите по неговата специалност. Щом не говорите на хората по въпроси, които засягат техните интереси, вие сте чужди едни за други.

Има начин, който може да съедини хората в едно цяло, да ги направи близки – този начин е яденето. Сложете трапеза на хората и ще видите, че всички ще се наредят около нея, били те учители, свещеници, търговци, банкери, земеделци, учени, и ще се разбират. Всички хора ядат по един и същ начин и като ядат, всички са доволни, разположени и могат да разговарят разумно – яденето обединява хората. Ако отидете в дома на някой философ, той ще ви каже, че е зает, че няма време да разговаря с вас, обаче поканите ли го във вашата гостилница, ще дойде веднага и тогава ще има време да разговаря – ще ви занимава със своята нова теория. Тъй щото ако искате да влезете във връзка с учения, не го търсете в кабинета му –

отворете гостилница и той сам ще ви посети; ако искате да направите връзка с банкера, не го търсете в канторага – отворете гостилница и той сам ще дойде при вас. Следователно гостилницата е средство, условие, чрез което хората могат да създадат помежду си приятелски отношения. Но за да отворите гостилница, вие трябва да имате капитал.

Като ученици, вие трябва да работите върху себе си, да трансформирате излишните енергии в мозъка си, особено тази в задната му част – тя е причина за почти всички болести, за всички отрицателни състояния. Понякога тази излишна енергия се натрупва зад ушите, както и около слепите очи на човека, и го прави нервен, раздразнителен, готов да се сърди, да се обижда за най-малкото нещо: като срещне камък на пътя си, ритне го недоволен, че му препятствал; като иска да отвори прозореца, дърпа го нервно и ако се запъне малко, блъска, удря, готов е да го счупи; отива към вратата, но тя се е затегнала – не може да я отвори и я дърпа, сърди се, вика, като че тя му е виновна. Какво трябва да направи – да вземе малко масло и да намаже вратата; щом я намаже, тя няма да се запъва – ръждата е причина за запъването ѝ.

И тъй, ключът за отварянето на всяка врата е знанието, но за да може този ключ свободно да влиза и излиза от ключалката, нужно е масло; за да се домогне до тези знания, човек трябва да се изучава, да намери метод, чрез който да въздейства на своите чувства. Днес чувствата имат надмощие над мисълта и човек трябва да работи, да уравновеси силите в себе си. Когато хората искат да бъдат учени, добри, праведни, това се диктува от техните чувства, вследствие на което те се разколебават, разочароват, докато най-после започнат да се страхуват от всичко и казват: „Човек трябва да бъде самостоятелен, да не зависи от никого“. За да бъде самостоятелен, той трябва да бъде свързан с Първата Причина; вън от тази връзка не може да бъде

самостоятелен, не може да има свобода. Защо слугите обикалят царския син и му услужват, нима те мислят неговото добро? Не, те го обикалят заради баща му – понеже само той може да им даде свобода, да ги направи самостоятелни.

Като знаете това, всички трябва да мислите, да чувствате и да постъпвате като Бога – Той обединява всичко, Той обединява и най-разединените мисли, свързва ги в едно цяло и създава от тях нещо стройно, хармонично; всичко, което става в Бога, е Добро. Когато започне да разбира Божията мисъл, човек придобива здраве, знание, сила, свобода. Той носи Истината в себе си и щом я придобие, в него настава мир, спокойствие; стремете се към този мир, защото само при това положение ще дадете възможност на Бога да се прояви чрез сърцето ви.

Бога отвън не можете да намерите, в Писанието е казано: „Бог живее в сърцата на смирените"; това не значи, че сърцето е жилище на Бога, но само чрез него Той се проявява. Всъщност къде живее Бог? Навсякъде. Същият въпрос може да се зададе и по отношение на човека: къде живее човек? Навсякъде, той не е нито в главата си, нито в сърцето си, нито в краката си, нито в ръцете си – той е извън своите удове, извън своето тяло, чрез които само се проявява. Когато се качи на кола, човек я управлява, но е извън нея; може да се качи и на автомобил, но е извън автомобила. Докато е на колата или на автомобила, човек е в почивка; щом слезе от тях, той е в движение. Кой заставя човека да кара кола, да ходи пеш? Има един вътрешен закон, който регулира всички неща. Кое заставя селянина да впряга колата си в пазарен ден, да я товари със стока и да отива в града – пазарът го заставя; пазарът пък се подчинява на специален закон. Значи всяко нещо става на своето място и се урежда от специални закони.

Тъй щото трябва да се заемете сериозно да обработвате излишната енергия в себе си; като я обработите, тя ще се превърне в жив капитал. За тази цел необходимо е да повторите материала, който сте минали през шестте години. Казва се, че повторението е майка на знанието. Днес всички хора повтарят нещата, повтарят службите си: точиларят всеки ден повтаря своята работа, домакинята всеки ден повтаря една и съща работа: готви, чисти, нарежда и все ненаредено остава. И вие все учите и ненаучени оставате. Не, когато дойде до края на своя живот, когато се готви да замине за другия свят, човек трябва да е намерил вече Бога в себе си, да се е обновил, да е станал нов човек, нова душа, в която е проникнала Истината – за такъв човек се казва в Писанието: „Възлюбил е Бог истината в човека".

Казвате: „Какво нещо е Истината?"; с думи Истината не може да се определи. Казват, че Истината носи светлина в живота, учените пък казват, че светлината представлява особен род вибрации, особен род трептения. Светлината се проявява чрез вибрации, но самите вибрации не са светлина – те са носители, проводници на светлината. И мисълта се проявява чрез мозъка, но мозъкът не създава мисълта.

Следователно не оставяйте да се натрупва излишна енергия в мозъците ви; това значи: не носете със себе си излишно богатство, защото апашите ще тръгнат след вас. Не дръжте меда си отворен, защото пчелите ще тръгнат след вас; не давайте хляб даром на всички хора, защото ще тръгнат след вас; не лекувайте всички даром, защото ще тръгнат след вас. Не е лесно човек да се справи с апашите, с гладните, с болните хора. Ако оставите всеки свободно да взема колкото и каквото иска, ще има кражби, надпреварвания, пукнати глави – колко струва тогава едно Добро? Не само това, но като задигне кой колкото хляб може, ще се хвали пред другите колко самуна е взел, от какво качество и т.н.

Така постъпват днес и учените, и окултните ученици, вследствие на което между тях се зараждат големи спорове, недоразумения – един учен ще каже, че неговата теория е по-вярна, друг ще каже, че неговата е по-нова и т.н. Те разискват върху въпроса защо Бог е вложил живота в малката клетка и след това е започнал да я организира, да създава от нея все по-големи форми – растение, риба, птица, млекопитаещо, докато най-после е дошъл до човека. Защо е трябвало Животът да мине през толкова много и разнообразни форми? На този въпрос не може да се отговори, то е все едно да питате защо хората пишат върху бяла хартия.

Белият цвят създава здравословно състояние в човека, белият цвят носи здраве. Черният цвят предизвиква лоши, отрицателни състояния в човека. Когато е болен, човек трябва да се облича в бели дрехи, обаче ако постоянно носи бели дрехи, в него ще стане обратна реакция. И наистина, виждате някой млад човек, който постоянно носи бели дрехи, и изведнъж в него се събужда желание да се облече в черно – цвят, контрастен на белия. Човек трябва постоянно да сменя цветовете, цветовете предизвикват движение, живот; те са енергии, които оказват различно влияние. Човек трябва да мине през всички цветове, през всички тонове на цветната гама, и при това е определено по колко време трябва да прекара във всеки цвят, във всеки тон – ако в даден цвят прекара повече от определеното време, в него ще стане известно втръсване.

Казвам: това, което знаете за приложението на цветовете по отношение на облеклото на хората, се отнася и до техните мисли и чувства – всяка мисъл, всяко чувство, всяко действие е облечено в известен цвят като в дреха и ако човек живее с едни и същи мисли, чувства или действия, най-после те ще предизвикат в него втръсване, отвращение. Например когато някой постоянно говори за морал, най-после той дотяга и на себе си, и на околните, които го слушат; когато

войникът влезе няколко пъти наред в сражение, най-после му втръсва, отвращава се от своите действия и категорично отказва по-нататък да воюва.

Еднообразието в нещата предизвиква еднообразие в цветовете, затова всички се стремят към разнообразие. Когато говорите за Любовта като носителка на Живота, вие обличате думите си с червен цвят – червеният цвят символизира Живота; но Любовта не носи само Живот, тя носи и растене за човешката душа – значи обхваща и зеления цвят. В Любовта има и разумност, и вярност, и чистота. Затова, когато говори за Любовта или когато живее в нея, човек ще я прекара през всичките цветове, съответни на нейните качества, и по тях ще познава в коя степен на Любовта се намира – така ще знае дали неговата Любов е червена, жълта, зелена, синя, портокалена или виолетова. Както Любовта минава през всички тонове, през всички цветове на гамата, така и мислите, чувствата и постъпките на човека минават през всичките цветове на спектъра – това разнообразие е необходимо, без него няма живот, няма движение, няма растене.

Следователно, за да мисли, човек трябва да е минал през всички тонове на цветната гама и да знае как да минава през тях. Всички центрове на човешката мисъл трябва да са събудени. Някои хора са толкова миролюбиви, че дохождат почти до пасивност; за да излязат от това положение, необходимо е да развият в себе си смелост – за тази цел трябва да вземат чук в ръка и да започнат да трошат камъни или да вземат мотика и да отидат някъде да копаят. Ама ръцете им щели да се развалят, да огрубеят; ще копаете по малко, постепенно ще привиквате на тази работа. Ако чувството на приятелство не е развито у някого, той трябва да потърси човек, у когото този център е добре развит, и да дружи с него – по този начин човек ще посещава всички центрове на мозъка си, ще ги изучава, ще ги развива. Знаете ли например кой център сте посетили тази вечер – не знаете; както

виждам, всички сте на различни места в мозъка си. Между всички мозъчни центрове има вътрешна връзка, те взаимно се допълват. Има един център в мозъка, към който всички останали се съсредоточават; ако той не е развит, за да привлече останалите центрове към себе си, всичките мисли и чувства в човека ще бъдат разхвърляни, разсеяни, вследствие на което той няма да има резултати. Когато не се спазва това, в мозъка на човека се натрупва излишна енергия и той започва да обезсмисля нещата.

Много ученици и студенти, след като свършат училище, казват: „Защо ми е това знание?“; щом не знаят какво да правят със знанието, което са придобили, нека отидат при Господ и поискат от Него работа – Бог знае как да впрегне техните сили, знае каква работа да им даде, да осмисли знанието. И четири факултета да сте завършили, Бог ще ви каже да вземете мотика в ръка и да отидете в еди-кое си село при един благочестив човек и да му предложите да ви научи да копаете. Този човек ще ви посрещне радостно, весело, ще ви нагости добре, ще си поприказвате и след това ще каже: „Хайде сега, на работа!“; като ви гледа как копаете, ще ви се посмее малко, че при четири дипломи сте толкова невеж в копането, но ще започне да ви учи. Като свършите работата си, ще тръгнете за дома си и тогава вие ще започнете да му говорите работи, които той не знае, и ще се чудите, че освен копането, нищо друго не знае. Щом стигнете в дома на селянина, той ще ви покани да се нахраните; ще ядете, ще разговаряте приятелски, той ще каже: „Едно време и аз имах четири дипломи, но откакто дойдох на лозето, научих много съществени неща, които по-рано не знаех“.

Сега и на вас казвам: след като сте учили шест години в Школата и сте придобили много знания, ще вземете мотиката и ще отидете на лозето, за да се научите да копаете, да видите как зрее гроздето, как превръща киселите, горчивите сокове в сладки. Много неща знаете,

но това именно не знаете: как гроздето преработва във фабриките си киселите сокове в захар, която ние употребяваме. Христос взема лозата като символ и казва: „Аз Съм истинната лоза, а вие – пръчките. Който яде и пие от Мене, той има живот в себе си“[7]. Мъчнотиите в живота на хората се дължат на това, че те не търсят живота си от тази Лоза, но го търсят един от друг. Вън от Истината, вън от Любовта няма живот.

Казано е: „Бог е Любов, Бог е Истина“ – как да намерим тази Любов, тази Истина, как да ги проявим в себе си? Докато Бог не се прояви у вас, вие никога не можете да проявите Неговата Любов, Неговата Истина. Щом търсите тази Любов, пригответе място в себе си, където Бог да обитава. Как може да стане това – чрез добрия живот: живей добре, прави Добро, ако искаш Бог да не ти стане враг. Българите казват: „Направи добро, да намериш зло“ – тази пословица не е права, не е било случай да направи човек добро и да не е получил признателност, това е въпрос само на време. Тъй щото не можете да придобиете знание, добродетели, здраве, ако Бог не се проявява във вас; човек не може да има добри чувства и светли мисли, ако Бог не се проявява в него; човек не може да бъде свободен, ако не е намерил Истината – казано е в Писанието: „Възлюбил Си истината в човека“.

Сега въпросът е за личния живот – съвременните хора мислят, че всеки трябва да живее за себе си, да се осигури, да се нареди, той да бъде щастлив и доволен; не е така, вие трябва да знаете, че страданията на един са страдания на всички и страданията на всички, на множеството, са страдания на един, на единицата. Следователно не мислете, че лесно можете да придобиете Свободата. Докато Бог не започне да живее в сърцата на всички хора, светът никога няма да се поправи. Когато се казва, че някой човек е изоставен от Бога, това подразбира, че той върви по свой път; щом се обърне към Бога, Той

---

[7] Йоан, 15:5.

няма да го остави – затова е казано в Писанието: „Не ходете по своите пътища!“.

Какво се изисква от човека и специално от ученика – да бъде здрав на физическия свят, да бъде чист в Духовния свят, да бъде справедлив в Божествения свят. Това са три положения, тясно свързани помежду си – каквото е здравето за физическия свят, такова нещо е чистотата за Духовния свят и такова нещо е справедливостта за Божествения свят. Следователно, за да бъдеш здрав в Божествения свят, за да те обичат там, непременно трябва да бъдеш справедлив, а за да бъдеш справедлив, трябва да имаш Истината в себе си; заради тази Истина именно Бог е възлюбил човека, този е пътят, по който човек трябва да върви, за да го възлюби Бог – друг няма. По този път са минали всички велики хора, по този път ще минете и вие; няма по-велик, по-обширен свят от света на Истината. Когато всичко в света изчезне, само Истината остава вечно да съществува; нищо не може да засегне Истината.

Единственият свят, който никога не се разрушава, това е светът на Истината; Истината е Божественото начало в нас, което вечно живее. За да придобиете Истината, вие трябва да пожертвате своя личен живот.

Бъдете благодарни за всичко, което имате, колкото и малко да е то. Не се сравнявайте един с друг, но гледайте всеки ден да сте придобили нещо, всеки ден трябва да има малък придатък в растенето ви; щом всеки ден растете по малко, ще знаете, че Бог работи върху вас – достатъчно е с малкия си пръст Бог да бутне някъде, за да започне там процесът на растенето. Обаче натрупването не е растене. Някоя мома иска да напълнее, да стане като Луната в лицето – тази пълнота не е полезна, това са мазнини, отлагания, които всеки човек трябва да избягва. И в придобиването на знания пак има натрупвания.

Сега от всички се изисква работа – вътрешна и външна. Започнете да изучавате лекциите от първата година и стремете се да прилагате – без приложение никакъв успех не можете да имате. Нека всеки сам работи, да види какъв резултат ще има в продължение на една година. Първата работа, с която трябва да започнете, е чистенето; от ученика се изисква външна и вътрешна чистота.

Българинът пък специално трябва да бъде справедлив – това се изисква от целия български народ, това се изисква и от учениците в България. Много от учениците се съмняват дали са в правия път, или не; това лесно може да се опита – ако сте в правия път, той ще ви изведе на спасителния бряг. Ще знаете, че от всички се иска съзнателна работа върху себе си за развиване на своя ум, на своето сърце и на своята воля – само при това положение вие можете да разчитате на малки придобивки, на малки резултати.

Само Божията Любов носи пълния живот.

Втора лекция, 31 август 1927 г., София

КОСМИЧЕСКИ ВЪЗПРИЯТИЯ

Бог царува на Небето, Бог царува в живота. Да бъде благословено името Му!

Размишление.

Изпейте някоя песен! (Изпяхме песните *Духът Божи, В начало бе Словото, Бог е Любов.)*

В процеса на растенето и развиването си растенията спазват следния закон: денем събират енергия, а вечер я обработват. В човешкия живот е точно обратно: хората вечер събират енергията, която денем обработват. Кой е по-умен – растенията или хората? Казано е в Писанието: *Работете, докато е ден;* под думата *ден* тук се разбират денят и нощта едновременно – денят и нощта заедно съставят ден, защото когато в нашето полушарие е ден, в другото е нощ. Денят подразбира едно пълно завъртане на Земята около нейната ос, следователно това, което ние наричаме нощ, не е същинска нощ, но сянка. Под *нощ,* както Христос е разбирал тази дума, се схваща отсъствие на всички условия за живот; когато всички условия за живот са изчезнали, настава пълен, абсолютен застой, т.е. нощ в широк смисъл на думата; щом настане тази нощ, всичко запустява: Луната, звездите, животът загасват – страшно нещо е тази нощ. Тъй щото когато се говори за нощта в обикновен, в тесен смисъл на думата, разбираме обикновените сенки на живота. И когато страдате, това не е нищо друго, освен обикновените сенки на живота, в които временно сте попаднали.

При сегашното си състояние вие трябва да знаете в какво направление се движи вашият живот, както и вашата душа: ако живеете само в света на чувствата, ще знаете, че плувате във вода –

чувственият, Астралният свят е воден; ако живеете в света на мислите, вие сте повече във въздуха, както птиците, които хвъркат – птиците използват въздуха не само за дишане, но и като среда за работа. Въздухът представя обективния ум на човека. Птиците използват въздуха за по-лесно намиране на храната си, за същото нещо рибите използват водата, а млекопитаещите – твърдата почва, като казват: „Нито въздухът, нито водата са в състояние да подкрепят живота, само твърдата почва дава условия за живот", но и на земята се намират в затруднение. В своя път на развитие човечеството се раздели: една трета тръгна по пътя на рибите, втората трета – по пътя на птиците, последната трета, в която влязоха благородните хора, тръгна по пътя на млекопитаещите, т.е. те останаха да живеят с животните, на твърдата почва – в тази епоха именно животните се привързаха за човека и тръгнаха след него.

Това е вътрешен психологически процес, през който минава цялото човечество, през този процес минава отделният човек и до днес. Например в човека се забелязват особен род желания, които имат характера на рибите – както рибите са месоядни, с изключение на няколко вида, такъв характер имат и някои човешки желания; според окултната наука известни са само три вида малки рибки, които се хранят с трева. И между птиците е същото, само че тук броят на плодоядците, на вегетарианците, е по-голям от този на рибите – това показва, че излезли във въздуха, птиците още не са се освободили от навика да ядат месо, какъвто са имали като риби. Единствен гълъбът е останал вегетарианец, и до днес той се храни със зрънца; през каквито и условия да е минавал, гълъбът е останал вегетарианец. Между млекопитаещите има повече вегетарианци, отколкото между рибите и птиците; и те се разделиха на две: едни се хранят с растителна, а други – с месна храна. Онази половина от

млекопитаещите, които решиха да употребяват растителна храна, улесниха пътя на човека в това направление.

Сега, като говоря за рибите, за птиците, за млекопитаещите и за човека, подразбирам специфични космически течения. В какво седи историята на развитието на битието, в какво седи философията на живота няма да обяснявам, защото се изисква по-голямо развитие, по-висок интерес. За обяснение на тези истини са необходими ред доказателства, ред факти. Сегашната наука не е в състояние да хвърли светлина върху произхода на рибите, на птиците и на млекопитаещите.

Интересен е произходът на птиците, на рибите, на животните; интересно е как е създаден човекът, как е вървяло развитието на цялото човечество. Не е въпросът до външната страна на развитието, но до вътрешната страна, при която човек ще дойде до положението да познава себе си, както навремето Сократ е казал: „Познай себе си!“.

За да познае себе си, човек трябва да познава онези условия на живота, при които може да извоюва свободата на своята душа; на български тази мисъл бих изразил с думите *благо желание, блага мисъл, благо действие* – докато не се запознаете с благото желание, с благата мисъл и с благото действие, вие никога не можете да разберете Живота в неговата целокупност. Не е достатъчно да познавате Живота в неговото ограничено, преходно проявление, вие трябва да го познавате в неговата целокупност и към това да се стремите. Например майка ви е учена, завършила е четири факултета; баща ви е още по-учен – той е завършил осем факултета. Със своите четири факултета майка ви има известни познания за Живота, но тя се стреми да постигне знанието на мъжа си, да разбере Живота от по-широко гледище – с други думи казано: първият Адам вървеше по мъжка линия и разполагаше с повече знания, а вторият Адам се стреми да постигне първия – той ще върви по женска линия.

Като казвам, че новият Адам ще върви по женска линия, имам предвид настъпването на Разумната, Божествената Любов в света – тази Любов ще се въплъти в човешка форма. Вследствие на това всички напреднали души трябва да минат през тази нова форма, за да придобият онези качества, необходими за Новия живот. Докато сте в старите форми, каквото и ново да ви се каже, ще го изгубите; мога да ви говоря за Вярата, за Любовта, за търпението, но при най-малкото сътресение вие се спъвате и всичко изгубвате. Докато казвате, че сте търпеливи, смутите се от нещо и търпението ви моментално изчезва – къде отиде търпението ви? Не е достатъчно само да говорите за него, но трябва да го запазите в себе си.

Вие знаете примера за онзи велик адепт, на когото един ученик ударил две плесници – адептът бил тъй вглъбен в мисълта си, че нищо не усетил. Питам кой от вас, като му ударят две плесници, няма да вдигне ръката си нагоре и да отговори по същия начин – и да пише, и да чете нещо сериозно, той ще вдигне глава, за да види откъде иде ударът, и ще отговори със същото. Плесниците не трябва да бъдат непременно физически, и психически плесници има – например някой пише: *Любовта е най-великата добродетел,* в това време иде някой отвън, нанесе му една психическа плесница и той веднага прекъсва писането; спира при думата *добродетел*, написва само думата *добро...* Като дойде до второто о, той мръдва ръката си и буквата *о* се завърта нагоре и наляво – това показва, че е получил някакъв психически удар, вследствие на което е станало някакво пресичане в неговия живот. Той казва: „Едно време се въодушевявах от Любовта, но някой ми удари плесница и изгубих въодушевлението си“ – значи този човек и в движението си, и в писането си е образувал крива линия и трябва сам да разгледа каква е посоката на тази крива линия.

Въз основа на този закон, когато някои хора се подписват, правят големи завъртания. Който не разбира закона, като види такъв подпис, ще помисли, че така се подписва даден човек; не, всеки подпис на човека, със завъртания или без завъртания, съответства на известен психически момент или на определено психическо състояние. Често цяло поколение е мислило, докато създаде един или друг подпис, който да отговаря на тях; деди и баби са работили върху създаването на почерка на човека, не е лесна работа да се създаде един подпис с неговите специфични извъртания.

Който се подписва с много завъртулки, иска да подчертае, че като него друг няма; неговите деди искат да покажат, че са били големи хора. Друг някой се подписва просто, скромно, без никакви завъртания; от подписа му ще познаете, че той е скромен човек. Четете някъде, че някой се е подписал *Барон Ганди* и завъртял буквата *И* надолу. Думата *бар* на турски означава *викане,* а на английски – *преграда, препятствие.* Как мислите, защо една буква се завива надолу, друга – наляво, а трета – надясно? Това се дължи на различните психологически състояния, които човек преживява; вследствие на промяната в тия състояния става смяна и в настроенията на човека.

Казвате, че човек трябва да бъде тих и мирен, но кой може да бъде тих и мирен? Ако живееш на повърхността на морето, твоята лодка постоянно ще се люлее, блъскана от вълните; ако живееш във въздуха, твоят аероплан ще изпита влиянието на бурите и на ветровете; ако живееш на земята, твоята кола ще бъде подложена на промените, които земята претърпява. Следователно спасението на човека не е нито във водата, нито във въздуха, нито на земята, спасението на човека не е нито между рибите, нито между птиците, нито между млекопитаещите. Какво показва това – че човек трябва да влезе в нова област и там да намери спасението си.

Аз бих определил новата област, в която човек трябва да влезе, със следните думи: *Люби, жив бъди.* Как ще се постигне това, чрез молитва ли? Не, да се молиш е едно нещо, да желаеш спасението си е друго нещо, да се примириш с хората е трето нещо; освен тези неща има още много, но нито едно от тях не може да спаси човека. Едно се иска от него: да люби и жив да бъде. *Люби, жив бъди* – при това състояние всички противоречия в живота на човека изчезват. Такова е било състоянието на онзи адепт, на когото един от учениците ударил плесница – противоречия за него не съществували, той бил зает с мисълта за възвишеното, за Божественото в себе си и нищо отрицателно не съществувало за него. Какво показва това – че грехът, противоречието, недоразумението не съществуват в Божествения свят. Това, за което хората проливат сълзи, в Небето е непознато. Когато някоя душа от Земята отиде при Бога и се оплаква от страданията си, Той казва: „Дайте нещо на тази душа!“ – Бог знае, че страданията на хората се дължат на някакъв недоимък. Понякога страданията произтичат и от изобилие, от излишък. Човек страда и когато има, и когато няма; повечето страдания се дължат на изобилие – някои хора имат толкова богатства, че не знаят как да ги използват, вследствие на което страдат.

Съвременните хора са направили един голям бент на Божията Любов, заради което тя не може да се прояви чрез тях. И днес, при такива големи богатства, те минават за сиромаси. Грехът, на който хората се натъкват, не е нищо друго, освен една голяма преграда, която те са поставили – както в себе си, така и помежду си; и мъжете, и жените са сложили по една голяма преграда за Божественото в себе си и казват на Господ: „Ти няма да се месиш в нашия живот, ние сами ще го уредим, сами ще разрешим всички въпроси; Ти само гледай отдалеч, да видиш какво ще направим“. Щом искат сами да се оправят, Господ ги оставя да правят каквото знаят.

От хиляди години насам хората сами разрешават всички въпроси и какво направиха, какви са резултатите от тяхната работа? Всичко изядоха и изпиха, знанието, богатството, здравето им се изгуби и днес вървят безпомощни, невежи, болни и сиромаси; гредите и мостовете на къщите им изгниха, житото им мухляса – всичко, каквото имаха, развалиха; няма учение, няма религия, няма добродетел, която те да не опорочиха. Най-после се яви християнството, но тъй както хората го разбраха, и то остаря.

Формата, в която християнството се яви навремето, представяше степента, до която бялата раса беше достигнала в развитието си – по развитие тя не разполага с възможности да разбере Божията Любов в нейната пълнота, затова когато говорим за бялата раса, разбираме начина и степента, до които най-много може да се прояви Животът (външно и вътрешно). Бялата раса не изразява още стремежите на душата, тя не е още раса на Любовта; в нея повече преобладава обективният ум, а отчасти и висшият; в нея преобладава главно насилието и разрушението.

Съвременните хора не са съединени още с нишките на Любовта, те са съединени само посредством своите чувства. Днес водата, въздухът, земята сближават хората, а светлината и топлината – отчасти; в бъдеще Любовта ще се прояви като съединителна връзка между хората. Когато Мойсей дал заповедта *Да възлюбиш Господа Бога твоего,* той имал предвид външната страна на Любовта. Невъзможно е човек да възлюби някого, без той да му е направил някакво голямо добро, което да привлече вниманието му; невъзможно е човек да възлюби и Бога, ако Той не му е направил такова добро, което никой друг не може да направи – това добро трябва да бъде такова, че да произведе преврат в душата на човека. За да познаем Любовта, първо трябва да се събудят всички скрити чувства в нас. Първият признак за

идването на Любовта е страданието – колкото повече страданията се увеличават, толкова по-близо е Любовта.

От две хиляди години насам страданията на хората все повече се увеличават, понеже самата Земя е влязла в нова фаза. Днес всички хора се намират под сянката на Божията Любов – когато се казва, че сме под крилата на Бога, това значи, че сме под сянката на Неговата Любов. Чрез Своята Любов Бог иска да освободи хората от техните неестествени желания, които ги държат в робство – по този начин Той ще покаже какво нещо е безкористната Любов, която осмисля живота. Засега хората още не са в състояние да разберат тази Любов – те не могат да си представят каква е Любовта, която няма предвид някакъв обект; когато дойдат до нея, тогава ще разберат, че са готови всичко да пожертват за Бога, за Любовта Му, без да искат нещо от Него – това значи безкористна Любов. Безкористието е онази връзка на Любовта, която поддържа живота на цялото битие. Никое живо същество на Земята, от най-малкото до най-голямото, до човека даже, не познава тази връзка; единствен Бог проявява Любовта си към всички същества, без да очаква нещо от тях.

Защо се молят хората? Всяка молитва е просене на нещо от Бога – като се моли, човек все иска нещо, молитвите на хората са повече искания, а не изказване на някаква благодарност. Колко от вас четат Господнята молитва, когато са болни? Щом ви заболи нещо, вие веднага започвате да викате: „Олеле, Божичко, моля Ти се, намали болката ми!“ и с тези думи на уста заспивате; след това вече благодарите, че болката малко ви е отпуснала. Такива са вашите молитви, такива са и молитвите на всички хора; рядко ще срещнете човек, който при най-трудните условия на своя живот да отправя чиста, благодарствена молитва към Бога. Що е молитвата – молитвата е предговор, въведение в Любовта. Как се молят източните народи – те сядат на земята, кръстосват краката си, кръстосват ръцете си,

съсредоточават се и мислено се молят. Западните народи пък, като се молят, стоят прави или коленичат. Кой начин за молене е по-прав? Сядането на земята е материалистично молене.

Седят двама души на земята с кръстосани крака и разговарят; единият казва на другия: „Иване, я ми дай пет крини жито назаем!“ – и това е молитва, молба за нещо материално. Когато някой иска извинение, и той коленичи; и това е молитва, молба, която засяга ума. Когато се молят, християните коленичат. Колените представят човешкия ум, но не висшия. Според мене най-добрият начин за молене е човек да бъде прав: ще застанеш прав и няма да гледаш нито към земята, нито нагоре, но направо, в посока перпендикулярна на челото – тази е правата посока на нашето движение. Когато гледа нагоре, човек се увлича от Слънцето, от звездите, а това пречи на молитвата му. Следователно молиш ли се, направо ще гледаш.

Съвременните хора обръщат погледа си нагоре, защото мислят, че там живее Бог; не, Бог живее там, където и ние живеем – това значи: където живее нашата душа, там и Бог живее. Следователно, като се изправите на молитва, Бог е вече пред вас. Давид[8] казва: „Гледах Господа пред лицето си“; щом Господ е пред лицето ви, ще знаете, че Той всичко вижда, знае всичките ви нужди и може да ви помогне. Пред вас седи един образец на всички добродетели, пред вас седи един образец на всички възможности и сили – какво трябва да Му говорите тогава? Представете си, че вие имате достъп да седнете до Бога; как ще започнете да разговаряте с Него?

Сега ще ви приведа един пример, който се отнася и до вас. Преди няколко дни дойдоха при мен три жени и един млад момък, били от хасковските села някъде. Двете жени бяха около четиридесетгодишни,

---

[8] Давид (1035-965 г. пр. Хр.) – юдейски цар, баща на Соломон и приемник на Саул. На Давид се приписва авторството на библейския текст *Псалми Давидови.* Считан за пророк и от юдаизма, и от християнството, и от исляма.

третата беше около тридесетгодишна, а младият момък – на около 20-25 години. Те казали на една сестра, че искат да се срещнат с мен, че били наши хора, посещавали беседите в Хасково. Аз казах на сестрата, че не мога да ги приема днес, да дойдат на другия ден след обяд, но след малко сестрата пак се връща и ми казва, че те молят да ги приема още сега, защото утре сутринта заминават; при това положение се съгласих. Като влязоха в стаята ми, обърнах се към двете по-възрастни жени и казах:

– Знаете ли защо не исках да ви приема днес? Вие двете носите грамадни раници на гърба си, с по пет крини жито. Пътували сте дълго време, уморени сте и не ще можете да вървите по моя път.

– Какво да направим тогава?

– Ако искате да следвате този път, трябва да си купите една голяма лъжица и с нея всеки ден да вадите жито от раниците си и да раздавате на ближните си. Ще вадите всеки ден по една лъжица. Като усетите, че товарът ви е олекнал и лесно го носите, ще можете свободно да вървите в пътя – иначе гръбнакът ви ще се счупи от тежкия товар.

После се обърнах към по-младата жена и младия момък и им казах:

– Вас пък не приех, защото сте още в гнездото на майка си. Трябва да поседите там известно време, докато ви израснат крилца, за да можете свободно да прелитате от едно място на друго. Вашата работа се заключава само в това да отваряте устата си и да приемате всичко, каквото майка ви носи; съветвам ви обаче да се пазите от лакомство, да не преяждате много.

– Кога ще ни израснат крилцата?

– От вас зависи – колкото повече слушате майка си, толкова по-скоро и крилцата ви ще израснат.

Физическият живот представлява големи раници, които носим всеки ден на гърба си. Наистина, какви по-големи раници могат да съществуват от желанията на хората да бъдат обичани, да бъдат богати, учени, щастливи, силни и т.н.? В желанието на хората да бъдат обичани се крие голямо користолюбие – те искат да вземат нещо; когато ги обикне някой, те веднага ще му поискат една-две крини жито назаем. Хората не подозират даже, че в който ден вземат нещо назаем, с това нарушават и Любовта; Любовта е извор, който постоянно тече и дава – не е нужно да искате от извора вода, достатъчно е само да отидете при него, за да ви даде от своето изобилие. В това отношение от хората се иска само да бъдат отворени цветове, отворени съдове, за да може Любовта направо да се втича в тях; човек трябва само да знае как да използва тази Любов. Що се отнася до желанието на хората да имат вниманието на Любовта, това трябва да остане на заден план; идете при Божествения извор и чакайте ред – нищо повече.

Съвременните хора трябва да учат, да се домогнат до великите знания на живота – по какъв начин? Много са начините за придобиване на истинското знание: при Авраам[9] например дойдоха трима Ангели в будния му живот, на физическия свят, и разговаряха с него, поучаваха го; пророците пък имаха видения – значи те се поучаваха чрез въздуха, т.е. чрез мисълта; апостол Павел беше свален от коня си, изгуби зрението си и така му се яви Христос. Дълъг разговор имаше Христос с Павел и му обясни причините защо не може да следва Божествения път. Павел запита:

---

[9] Авраам – според Стария завет един от патриарсите на еврейския народ. Първоначално името му е Аврам, което означава 'Велик баща', но Бог го кръщава Авраам – 'Моят баща е възвишен'. Името му е символ на непоклатима вяра и преданост към Бог. Господ го изпитва, повелявайки му да принесе сина си Исаак като свещена жертва и Авраам не се поколебава, но Всевишният оттегля желанието си преди смъртоносния миг. Авраам е почитан от трите най-разпространени религии – юдаизъм, християнство и ислям.

– Кой си Ти, Господи?

– Аз Съм Този, Когото ти гониш, но ще знаеш, че не е лесно човек да рита срещу остен. Ти ще познаеш, че Този, Когото гониш, е по-силен от ревността ти към твоя Бог. Аз Съм Този, Който те свалих от коня и ще те въздигна; Аз затворих очите ти и Аз ще ги отворя. Аз Съм Този, Който свалям и въздигам, Който затварям и отварям.

След този дълъг разговор Павел разбра своето заблуждение и се върна от пътя си.

Като четете живота на апостолите и пророците, ще видите по колко различни начини Бог се е изявявал на хората, говорил им е и ги е поучавал. Как ще говори днес на християните? Те ще бъдат свидетели, ще видят как Бог се изявява.

За апостол Петър се казва, че държи ключовете на Рая, а за Христа – че държи ключовете на ада. Какво представят адът и Раят? За ада и Рая хората имат тесни, ограничени разбирания. Адът е път в живота, през който човешките души неизбежно трябва да минат, той е път, през който всяка душа трябва да мине; Христос държи ключовете за този път и затова казва: „Аз свалям и въздигам, Аз отварям и затварям“. Адът е пътят, по който слизат човешките души, а Раят е пътят, по който възлизат.

Съвременните християни минават за правоверни; те мислят, че познават Бога, познават Христа. И Павел беше правоверен, но като Савел гонеше Христа; той трябваше да изгуби зрението си, да падне от коня си и тогава да Го познае. Ананий[100] беше правоверен, но когато Бог го изпрати при един езичник да проповядва, той се усъмни, отказа се да послуша Бога – защо? Намираше, че този езичник е лош човек. „Иди при него, този човек се моли, иска да се

[10] Ананий – библейски персонаж, историята му е разказана в *Деяния на светите апостоли,* глава 5. В беседата „Ананий и Сапфира“ (20 ноември 1921 г.) Учителя се спира по-подробно на характеристиките на този образ.

просвети“, каза Господ; едва тогава Ананий послуша и се освободи от съмнението си.

Много примери има още от живота на правоверните, от които се вижда, че те не могат да разберат какво нещо е Бог. Мнозина могат да кажат какво нещо е триизмерният свят, но всъщност те не го разбират. Да мислиш, че знаеш нещо, е едно; да познаваш нещата в тяхната същина – друго. Учените говорят за първо, за второ, за трето, за четвърто измерение. Какво е първото измерение – животът на първичната клетка; тя се движи по права линия. Следователно първото измерение се образува от движението на точката. Всички знаят, че при движението на точката се образува линия, която има едно измерение – дължина; границите на линията са точките. Когато линията се движи, тя образува плоскост, която има две измерения – дължина и ширина; границите на плоскостта са линиите. Лесно може да се говори по-нататък и за останалите измерения, но те имат смисъл, когато се представят в органическия свят като живи светове, като живи величини.

Желанията на хората могат да се отнесат към един от тия светове: те могат да бъдат или от едноизмерния, или от двуизмерния, или от триизмерния, или от четириизмерния свят и т.н. Първоначално човек е бил скромен в желанията си, те са се движили само в едноизмерния свят; колкото повече се развивал, едновременно с това и желанията му се разстилали, заемали по-голяма повърхнина, минавали в двуизмерния свят, в плоскостта; след това придобивали обем, съдържание и минавали в триизмерния свят, но и тук не спирали – те продължавали в света на многото измерения, с които се занимава висшата математика. Докато узрее, докато не даде своите плодове, желанието не прекъсва движението си във все по-високи и по-високи светове.

Кога, при какви условия и в кои светове узряват човешките желания? При сегашното развитие на човека нито едно от неговите желания не е узряло, не е дало завършен плод. Желанията на съвременните хора цъфтят, но не узряват, а окапват преждевременно – защо? Защото сегашните хора са смъртни, а за да узрее едно желание, човек трябва да бъде безсмъртен. Само при Божествената светлина и топлина зреят човешките желания, само при Божествената Любов зреят плодовете на човешката душа. На Земята хората започват добре, свършват зле – това значи: желанията на хората цъфтят, някои от тях връзват, но никои не могат да узреят и в края на краищата хората се разочароват и казват, че не може да се живее на Земята. Не, може да се живее на Земята, има хора, плодовете на които зреят на Земята – това са хора, които живеят на специални места на Земята, където има висока култура, възвишен живот; те представляват висококултурно общество, неизвестно за обикновените хора, но познато само на напредналите души. За всички останали, които са около два милиарда, казваме, че плодовете на техните души не могат да узреят на Земята – днес условията не са благоприятни за това, но човечеството върви напред, развива се, подобрява условията на своя живот, докато най-после ще дойде до положение да реализира своите желания.

Мнозина искат да знаят къде живее това общество; мястото е по направление към Хималаите, но те не живеят на Хималаите, както някои мислят – мястото, където живеят, е по-високо от Хималаите. Какво ще кажат учените: Хималаите ли са по-високи, или Северният полюс? По-високо място от Северния полюс няма, следователно мястото на Изгубения рай, трябва да се предполага, е Северният полюс. Понеже хората не останаха да живеят на Северния полюс, това място днес е обиталище на Истината.

Като слязоха на другия край на Земята със своите мисли и чувства, хората станаха причина за отклоняването, за изкривяването на земната ос – днес земната ос е наклонена на 23 градуса от първоначалното си положение. Един ден, когато хората се изправят, и земната ос ще заеме първото си положение. Какво ще кажете на всичко това? Ще кажете, че вярвате на тази теория, но понеже не е научно доказана, тя трябва да се подложи на критика. Като разсъждавате така, и вие, от своя страна, можете да изнесете ред причини за отклоняването на земната ос; каквито и причини да изнесете, ще знаете, че всички причини за промените в Природата са разумни, а не механични – всяка физическа промяна е във връзка, в зависимост от някаква разумна причина.

Следователно, когато говорим за някаква материална, физическа, видима промяна, ние всякога разбираме, че зад нея се крие някаква духовна, невидима причина; щом се прояви на физическия свят, тази причина се оформя в някакво видимо явление, забележимо даже и от най-простия човек. Значи физическият свят, в който живеем, представлява оформени въплътени духовни разумни причини; с други думи казано: физическият свят е сбор, съвкупност от последствия, а Духовният – сбор от причини. Разумните същества са създали Земята. Ние наричаме живота на Земята физически, ограничен живот; един ден, когато хората завършат развитието си на Земята, от техните мисли и желания ще се създаде друг свят, в който ще живеят същества, които са по-ниски от хората, и тогава ще казваме, че хората са причина за съществуването на техния физически живот. Това показва, че различните светове са от различни йерархии, създадени от същества, които са минали през известно развитие; значи разумните същества създават различните светове.

Сега всички трябва да работите, да постигнете своите желания, да реализирате своите стремежи. Вие се стремите към Бога, но какво

нещо е стремеж към Бога? Да се стреми човек към Бога, това не значи да отиде при Него по физически начин; да се стреми човек към Бога, това не значи, че той трябва да се моли, да вярва в Бога. Стремежът към Бога е вътрешен процес, пробуждане на съзнанието, път към Светлината, към Истината и Любовта. *Люби, жив бъди!* – това изречение, тази мисъл осветява пътя към Великата Мъдрост; само по този начин ще познаете себе си, ще разберете своите стремежи, само по този начин ще намерите методи за реализирането им.

Вие се стремите към Бога, а същевременно мислите как да се осигурите отделно от другите хора; в стремежа си към Великото, към Първата Причина, вие навлизате в колективното съзнание, където не съществува никакво деление между хората – там успехите, усилията на едного са общи за всички и обратно: успехите, усилията на всички, на множеството, се отнасят и до единицата; когато един говори, всички се радват, подкрепят го, защото той изразява общата мисъл. Когато един човек от Земята предава една възвишена мисъл, всички Разумни същества от Небето го слушат, одобряват това, което говори, защото и те мислят по същия начин. Докато мисълта, която някой изказва, било за Любовта, било за Мъдростта, не се одобри и от Разумните същества на Небето, тази мисъл не спада към кръга на Великото космическо съзнание.

Ние говорим за Любовта като наука, която носи Живот; този Живот именно представлява предмет за изучаване. Кой човек днес не се интересува от Живота и неговите най-разнообразни прояви? Най-красивото, най-великото нещо, което човек може да има при сегашното си положение, това е Животът; който е придобил Живота в себе си, той може да опита Любовта, макар и в най-слабите и прояви.

Чрез беседите, които държах във времето на този събор, ви се даде много работа и същевременно се определи посоката, направлението, в което трябва да работите. Ако изпълните поне част

от зададената работа, вие ще придобиете достатъчно знания, сърцата ви ще се разширят и ще получите такова благословение, каквото не сте помисляли; обаче за това се изисква съзнание, готовност да изпълните поне част от това, което ви е казано.

Много още има да ви се каже, но всяко нещо чака своето време. В приложението се изисква широта, да прилагате методите по дух, по смисъл, а не по буква. Където е духът на нещата, там е Любовта. Ще започнете от Живота, който произтича от Любовта; петъкът е ден на Любовта, значи ще започнете работата си от петък. Щом дойдете до събота, този ден е ден на почивка; събота или неделя, безразлично кой от двата дни ще изберете, но в този ден ще почивате. Ще си вземете свободен билет и ще тръгнете на разходка: ще оставите баща, майка, жена, деца, братя, сестри – за нищо няма да мислите; ще бъдете свободни, безгрижни като деца. Но дойдете ли до деня на Любовта, там има много работа; ще впрегнете на работа всичкото си знание, всички благородни чувства и желания, като внесете част от всичкото си богатство и в света. Който работи със закона на Любовта, той е извор, който постоянно дава от себе си; ако нищо не давате от себе си, ще страдате, сами ще се подпушите. – „Ама толкова години вече течем." Радвайте се, че течете; докато тече човек, дотогава ще има живот в себе си, а престане ли да тече, и животът престава. Докато мисли, дотогава ще има светлина в съзнанието си; престане ли да мисли – и съзнанието потъмнява.

Що е мисълта? Мисълта е течение – докато мислите, имате живот; работата е също така течение. Следователно, докато мислите, чувствате и работите, имате живот в себе си; щом престанете да мислите, да чувствате, да работите, и животът престава. Казвате: „Какво представлява страданието?"; и страданието е течение – колкото по-голямо е страданието, толкова по-голямо е течението у вас. Когато дойде радостта, това показва, че Разумният свят е решил

да регулира течението, което страданието ви е причинило. Когато дойдете до пълна индиферентност и към страданията, и към радостите, това показва, че всякакво течение у вас е престанало.

Някой започва да философства и казва: „Какво от това, че Любовта е посетила човека?“; много нещо е Любовта да посети човека и най-малкото, което прави тя, е това, че внася разширяване. Да се разшири човек, това значи да се отпушат всички канали на неговата инсталация, а с това заедно да се увеличи и неговата възприемателна способност. Тогава можете да кажете: „Защо е нужна философия на човека? Защо му е нужен духовен живот?“. Не, нещата не трябва да се отричат; философия, наука, поезия, изкуство, духовен живот – всичко това са области от Целокупния живот, към който всеки се стреми.

Едно е важно за човека: в каквито и състояния да изпадне, положителни или отрицателни, всякога да се стреми да намери душа, която да го разбира; това е опитността на целия живот. Не само хората, но и животните, и растенията търсят някой да ги разбира. Като намери такава душа, човек се чувства радостен, щастлив. Какво става впоследствие? Понеже тази душа има свой определен път на движение, тя напуска нашия свят и си заминава; временно само тя се е докоснала до орбитата на вашия живот и неотклонно продължава своя път. Вие започвате да страдате и казвате: „Остави ме моят приятел!“; не, той не ви е оставил, нито е изчезнал, но е преминал в друга слънчева система на Космоса, вследствие на което временно се е отдалечил от вас; някога пак ще се срещнете, след което отново ще се отдалечите. Като не разбирате този закон, вие ще плачете, ще страдате, ще кажете на тази душа, че сте готови да умрете, да се жертвате за нея. Каква полза от вашите жертви – нито смъртта, нито жертвата разрешават въпроса; досега е имало само жертви и смърт, но важните въпроси пак са останали неразрешени. Единственото разрешаване на въпросите седи в Живота. Кажете: „Аз съм готов да

живея за тебе“ – нищо повече; в това се заключава истинската философия на Живота. Нито ***Ще умирам,*** нито ***Ще се жертвам за теб,*** но ***Ще живея за теб;*** Христос е изразил тази идея чрез стиха: „Аз дойдох, за да дам живот, и то преизобилно“. Той умря, но за грешните, Той всичко пожертва за грешните, за да ги повдигне; за праведните обаче Той живее и продължава да живее.

Като хора, вие се намирате пред три положения: или умирате, или се жертвате, или живеете едни за други; когато дойдете до положение да живеете едни за други, тогава ще започнете да се разбирате като души, като братя на един и същ Баща – в това седи красотата и величието на Божествения живот. Да живеете за някого, това значи да съдействате за разцъфтяването на неговата душа; щом цъфне, тя ще завържe и ще даде сладки, вкусни плодове, а вие ще се радвате, ще се усмихвате на тези плодове, защото те ще бъдат за вас свещени – те ще бъдат плодове, зрели на Божествената топлина и светлина. Аз не говоря за цветове, които капят, не говоря за плодове, които гният; аз говоря за плодове, които вечно траят и които никакъв червей не може да пояде.

Тази е новата мисъл, която трябва да държите в ума си, особено когато изучавате беседите. Четете, изучавайте беседите, без да се смущавате от това, че не разбирате всичко – каквото и да правите, вие не можете да разберете всичко. Не мислете, че ако разберете какво представлява смъртта, ще разберете смисъла на Живота; не мислете, че ако разберете закона на самопожертването, ще разберете и смисъла на Живота. Следователно първата ви задача е да се научите да живеете правилно; да живеете правилно – това е една от великите науки, към които всяка душа се стреми. Хората не са опитали още какво представлява истинският Живот; този Живот тече във всички хора, без те да подозират това, този Живот представлява идеал на цялото човечество. За да се дойде до този Живот, човечеството

минава през страдания, през големи изпитания – страданията са приготовление за влизането му в Божествения живот. Като казвам, че със страдания може да се влезе в Истинския живот, имам предвид разумните страдания.

Съвременните хора се натъкват на противоречия, на недоразумения по единствената причина, че не живеят още в Божествения свят. Срещат се двама поети, двама учени философи или двама проповедници и първият им разговор още започва със спор – защо? Защото всеки има особено мнение, особени възгледи за живота, обаче противоречията не разрешават въпросите, противоречията, споровете не водят към Царството Божие. Това означава стиха: „По-лесно камила ще мине през иглени уши, нежели богатият – в Царството Божие“ – богатият е натоварен с тежки раници, които не му позволяват да възлезе нагоре. Тежките раници представляват кривите разбирания на хората. Кривите разбирания не водят към Царството Божие, кривите, изопачените възгледи са проказа, с която никой не се допуска в Невидимия свят; който се опита с тази проказа да влезе в Невидимия свят, той още на първата станция ще бъде спрян като на карантина, докато се пречисти. Казвате, че не можете да търпите този, онзи; можете ли при това положение да влезете безпрепятствено в Невидимия свят? Какво трябва да правим, за да се освободим от тези чувства?

Ще приведа един пример, от който ще можете да извадите метод за работа. Дохожда при вас един познат и се оплаква от положението си – казва, че цяла година вече страда от треска. Вие го изслушвате, влизате в положението му и му препоръчвате да пие пелин. Между треската и пелина се създава връзка; щом треската и пелинът се свържат, човек оздравява, освобождава се. В дадения случай вие знаете какъв метод да употребите срещу треската, защо не знаете тогава как да лекувате вашите неприязнени чувства? Аз бих ви

съветвал да употребите същия метод и против неприязнените чувства – пийте пелин; както двама млади се свързват, така и вие можете да свържете треската с пелина, т.е. неприязнените чувства с пелина. Извикайте свещеник и го помолете да чете молитва на вашите отрицателни чувства и пелина, да ги благослови; те ще се благословят, а вие ще се освободите от тях.

Това са символи, които трябва да се преведат, да се използват в практическия живот; в това седи истинската философия на Живота. Животът е пълен с хиляди неразрешени задачи, които хлопат на вратите ви, чакат своето разрешение. Седите замислени, решавате една задача; тъкмо я решите, дойде втора, трета и т.н. За да разрешите задачите си, вие трябва да се научите да пиете пелин. Много пелин трябва да пиете, докато се освободите от треската – пелинът и треската трябва да вървят заедно. Едно е важно: да се научите правилно да пиете пелин – пийте пелин, без да го повръщате.

Аз нямам нищо против различията на хората – всъщност красотата на живота седи в разнообразието, а не в различието; разнообразието подразбира единство на принципите. Духовният живот е външно разнообразен, а вътрешно еднообразен. Откажете се от живота и философията на стария Адам; главата на този Адам е пълна с теории, с философии, нищо ново не може да се вложи в нея. Адам и до днес не може да забрави своето величие и казва: „Синко, знаеш ли какъв живот съм прекарал в Рая, знаеш ли колко пъти съм разговарял с Господа; знаеш ли каква другарка ми даде Господ; знаеш ли, че аз пръв построих моста между Небето и Земята; знаеш ли, че аз пръв родих поета, учения, философа в света, знаеш ли, че аз създадох свещеника, владиката? Голямо величие съм аз!“; дълга е историята на Адам, тя няма край. Като го изслуша, синът казва: „Татко, благодаря ти за тази наука, с която ме запознаваш. Сега и аз желая да опитам

този Рай, от който ти излезе. Ти излезе от Рая, обиколи света, аз пък искам от широкия свят да вляза в Рая, в Божествения свят. От тебе искам само да ми услужиш с пари, за да отида до онзи светъл свят на блаженство и мир“. Така разговарят баща и син и взаимно се поучават. Синът не споменава на баща си, че знае защо той е изпъден от Рая; слуша какво говори баща му и се поучава от него. Бащата ще отговори: „Радвам се, че онзи, който е излязъл от мене, е готов да се върне в Рая – мястото на моето първо пребиваване“.

Христос казва: ***Не противи се на злото!;*** това значи: ***Не противи се на стария Адам, който живее в тебе!*** – това е една от великите тайни на Живота. Започне ли старият Адам да ви говори, слушайте го, нищо не му възразявайте, той ще ви говори много умни работи; слушайте го какво ви говори, но по неговия път не вървете. Затова е казано в Писанието: ***Побеждавайте злото чрез доброто!*** – само по този начин ще възпитате стария Адам, защото той е страхлив, плаши се от собствената си сянка.

Какъв смисъл има в това да съдите хората или да се произнасяте за делата им? Всеки човек може да се произнася за другите дотолкова, доколкото се простират неговите познания. Човек трябва да бъде разумен, да се освободи от всички неправилни връзки. Старият Адам още работи в света и служи като условие за вашето развитие; когато преодолява спънките и мъчнотиите в живота си, човек расте и се развива. Докато не се освободите от всички връзки и не останете само с една, вие не можете да вървите напред. Можете да падате и да ставате, но вървете напред; като вървите напред, ще растете, ще се движите от благодат в благодат.

Сега, желая ви да започнете сериозно да изучавате беседите, но не както сте правили досега – мнозина са започвали, малцина са издържали докрай; някои работят редовно, с усърдие само един месец и после напускат, други работят два месеца, трети – три месеца и т.н.

и само няколко души са издържали до края на годината. Направете този опит, за да видите доколко можете да постоянствате в дадена работа. Каквото придобиете, вие ще се ползвате от резултатите. Всичко, което е казано в беседите, се отнася пак за вас. Когато чета беседите, аз изучавам в тях това, което не съм казал; от беседите аз изучавам и прилагам онова, което не съм казал, което съм задържал за себе си. Ще кажете, може би, че Учителят трябва да знае всичко; който знае всичко, той учи повече от всички. Колкото повече курни има чешмата, толкова повече се движи; колкото повече дава, толкова по-голяма е вероятността движението и да не спира.

Следователно колкото повече знае човек, толкова повече учи, понеже придобиването на знанието е безкрайно. Никога няма да дойде време, когато човек може спокойно да каже, че е свършил с придобиването на знание или че е свършил вече учението си; да свърши човек учението си, това значи да стане пресъхнала чешма. Знанието е радостта в човешкия живот, а живеенето в закона на Любовта представлява смисъла на Живота. Като учите, това не значи, че съвършено ще отстраните мъчнотиите в своя живот, но ще можете поне 75% от тях да разрешите по естествен начин; само така ще разберете отчасти великата Мъдрост, която съществува в Живота и в Природата.

И тъй, от всички се изисква работа, учение. Ако не изпълните това, което е казано в беседите, вие ще изгубите добрите условия, които са ви дадени за тази година, а веднъж изгубени, тези условия не могат вече да се върнат; дълго време трябва да чакате след това, за да се върнат същите условия. Те идват от време на време, периодически; след две хиляди години вие ще се намерите пред същия възел. Обаче като работите съзнателно, ще подобрите не само духовното, но и физическото, и умственото, и сърдечното си състояние. Каквото направите тази година за духовното си развитие,

то ще засегне живота ви във всички направления; тази работа не само че няма да ви ограничи, но ще ви освободи от много заблуждения и противоречия. От вашата работа зависи успехът ви. Не мислете, че с един замах Бог ще ви освободи от всички мъчнотии и страдания, не, има фази в Природата, които трябва да се преминат. Наистина, има и преповторение в условията и в явленията, но те се явяват в различни гами, а човек трябва да мине през всички гами. В Природата няма скокове, няма и празнини.

Когато става въпрос за служене на Бога, млади и стари се натъкват на противоречие в себе си и казват: „Младият трябва да си поживее, не му е дошло времето да служи на Бога“; старият казва: „Аз съм стар вече, трябва да си почивам, не мога да служа на Бога“. Чудно нещо – младият трябвало да си поживее, старият трябвало да си почине, тогава кой ще служи на Бога? И младият, и старият трябва да служат на Бога; в който ден се откажат от това служене, подписват своята присъда, сами признават своята старост; щом признаят, че могат да изпълнят тази задача, признават своята младост. От служенето на Бога, от любовта им към хората зависи тяхната младост – докато обичате всички живи същества, вие сте млади; щом престанете да ги обичате, вие сте стари.

Любовта осмисля живота – такъв е Божественият закон. Когато Бог похлопа на вашето сърце и ви покани да отидете с Него да посетите някоя бедна страдаща сестра или някой отчаян брат, вие трябва веднага да се отзовете на тази покана; ако отидете с Него, ще се ползвате. Ако всички хора отидат при Бога, още по-добре за тях, обаче откажете ли на този зов, вие губите условията, които скоро не се връщат. Бъдете всякога будни, всякога готови да чуете и да се отзовете на този глас; дали сте свещеник, учител или чиновник, временно напуснете работата си, но не пропускайте случая. Помолете началника си да ви освободи за малко, за да видите Баща си, Когото

години не сте срещали; началникът ще влезе в положението ви и ще ви даде отпуск. Ако сте болни, ще кажете на болестта си: „Ще бъдеш тъй добра да ми дадеш отпуск за малко, за да посрещна Баща си“; щом види готовността ви да служите на Баща си, болестта ще ви напусне.

Желая ви да имате поне една такава опитност през годината. Божественото ще похлопа на сърцето ви, но вие трябва да бъдете готови да Му отворите; тази опитност ще внесе в ума ви светли и възвишени мисли, в сърцето ви – благородни чувства, в резултат на което всички ще се измените, ще израстете и млади ще станете, т.е. ще се подмладите. Това не е насърчение, но една велика Истина. Кои се насърчават – страхливите. Къде са тия страхливци? Тук поне ги няма; ако пред мене имаше страхливци, аз не бих им говорил.

Помнете следното нещо: всичко, което тази вечер ви говорих, е възможно за реализиране; възможно е, но при какви условия – ***Люби, жив бъди***. Когато Бог ви повика, веднага станете и идете при Него; считайте, че отивате на сватба. Правете опити в това направление, за да видите какви резултати ще имате. Аз съм правил много опити и наблюдения и съм дошъл до заключението, че който чуе Божия глас и Му се отзове, той всякога печели. Отивате в някое село, влизате в един дом, където има млада мома, но тя седи настрани, не и дохожда наум да ви посрещне. Майката и бащата излизат весели, засмени пред вас, поканват ви да седнете, угостят ви, разговарят с вас; по едно време те започват да се оплакват от дъщеря си – че била своенравна, никого не слушала, нищо не работела, била готова с всички да се кара. Нищо, ще се поправи вашата дъщеря. След две-три години отивате в същото село, в същата къща и какво виждате: същата мома излиза, поканва ви да влезете, угощава ви; тя сега е спретната, добре облечена, пъргава – всичко работи; майката и бащата са доволни от нея, разправят, че ходила за вода, на нивата работила, вкъщи чистила. Как

стана тази промяна с момата? Господ я срещнал на пътя и я поканил да тръгне след Него; тя веднага се съгласила и казала: „Господи, готова съм всичко да направя за Тебе; откога чакам да дойдеш да похлопаш на сърцето ми!“.

Това, което ви говоря, е факт, който всеки може да опита, да се увери в истинността му. Когато Божественото проговори в човека, той е в сила всичко да направи; в него се разкриват сили, способности, възможности, той става творец, чудеса може да сътвори. Желая ви всички да се преобразите като тази млада мома, нищо друго не искам от вас; искам и вярвам, че това може да стане и с вас. Като ви срещна втори път, ще ви говоря други работи; това, което днес ви говоря, не може да се повтори, защото е казано на особено място и при особена обстановка. Ако следната година минем през същото място, ще се повторят същите впечатления.

Сега, като отивате у дома си, ще си занесете няколко неща; ще знаете, че Господ ви е срещнал на пътя. Дали вярвате в това, или не, оставям на вашата добра воля; дали ще го разберете, или не, зависи от вашата разумност; дали ще изпълните Волята Божия, това зависи от вашата готовност. Факт е обаче, че Господ ви е срещнал на пътя и ви е казал: „Можете ли да дойдете тази вечер с Мене?“. Защо именно вечер трябва да отидете с Бога? Защото тогава е тъмно, човек не получава много впечатления, както през деня; многото впечатления са в състояние да го отклонят от правия път. Най-благоприятното време за съсредоточаване, за вглъбяване на човека в себе си, това е тихата Божествена нощ. Нощта в човешкия живот е ден в Божествения, затова именно Бог казва на човека: „Ела тази вечер с Мен, където всичко е ново!“; който чуе този зов и го последва, той ще влезе в Новия живот, в Новия път – в Пътя на Радостта и Веселието, на Знанието и Светлината, на Истината и Свободата.

Изпейте песента ***Благословен Господ Бог наш.***

Тайна молитва.

Трета лекция, 9 ноември 1927 г., София

ПРЕВРЪЩАНЕ НА КИСЕЛИНИТЕ

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Размишление.

На всички е известно, че при предаване и приемане на телеграмите има предавателни и възприемателни станции; такива станции съществуват и в психическия живот на човека. Представете си, че в този живот на човека има само предавателни станции, а няма възприемателни; как мислите, какво ще бъде тогава положението на човечеството? От две хиляди години насам християнството се сили да построи възприемателни станции, чрез които хората да възприемат всичко онова, което Небето им изпраща. В Новата култура хората ще се снабдят вече и с възприемателни, и с предавателни станции за Небето. Който няма собствен телефон или телеграф, той ще бъде принуден да ползва този на своя ближен. За предпочитане е всеки човек да има свой собствен телефон, телеграф или свое собствено радио и да си служи с него, когато му потрябва. Голяма привилегия за човека е да има свое собствено радио; да има човек свое радио, това значи направо да възприема знанието отгоре и после да го асимилира в себе си.

Какво виждаме днес? Всички съвременни хора възприемат истините опосредствано – от устата на светиите, на пророците, и ги предават на другите; преповтарят какво е казал еди-кой си пророк или светия, какво са казали апостол Петър, апостол Павел, какво е казал Христос – те само възприемат и повтарят. Ако учениците само повтарят какво е казал учителят им, а не изучават и прилагат казаното, какво ще ги ползва това знание? Стотици години да

преподава, учителят пак не би могъл да изкаже всичко онова, което знае. Предаването на знанието е непрекъснат процес и като такъв, той е органически. Предаването от Невидимия свят е прилив към физическия свят, а възприемането от физическия свят е отлив.

Следователно, докато има отлив, т.е. възприемане, всякога ще има и предаване на Божественото от Невидимия свят. Понякога и в Божественото става отлив – тогава хората започват да страдат. Страданията насила заставят човека да се моли – ако нямаше страдания в живота, хората никога не биха се молили доброволно. За да накарат човека да предаде една телеграма до Небето или да отправи няколко топли, сърдечни думи към Него, непременно трябва да се натъкне на някаква голяма беля или да преживее голямо страдание. Ако не преживее нещо тежко, нещо страшно, молитвата на човека е повърхностна, тя едва се издига над главата му, но по-далеч не може да отиде. Щом се натъкне на големи страдания, човек отправя гореща, дълбока молитва към Бога – само тази молитва може да отиде далеч, да се предаде направо в Невидимия свят.

Значи практическото приложение на страданието е това, че прави молитвата на човека интензивна, а връзката му с Бога – здрава и съзнателна. Ето защо всеки човек трябва да има собствено радио, чрез което да предава и да възприема телеграмите. Станциите днес са евтини и всеки трябва да прекара в себе си такава станция, чрез която да влезе в контакт с Божествения свят; щом имате този контакт, ще ви се даде и съответен номер. Човек не може всякога, когато пожелае, да говори с една или с друга станция; той трябва да чака ред, да избира благоприятни моменти – в Духовния свят има строго установен ред и порядък за всяко нещо. Възприемането и предаването чрез радиото представлява вътрешната страна в живота на ученика; чрез радиото си той придобива главно вътрешни, проверени знания, а външно,

чрез своя ум и сърце, той придобива външни, теоретични знания, които служат за упражнение на неговия ум и неговото сърце.

Например в Духовния свят човек изучава вътрешната, мистичната страна на химията; на физическия свят той пак изучава химия, но от теоретична и практическа страна. Като правите опити в областта на химията, вие знаете, че киселините могат лесно да се неутрализират с основи и оттам според количеството на основата дадена киселина може отчасти или напълно да се неутрализира. Като знаете това нещо в практическата химия на Земята, вие ще пренесете това знание и в психическия живот: ако се натъкнете на някоя мисъл, която съдържа повече киселина, отколкото основа, трябва да потърсите начин как да неутрализирате излишното количество киселина в тази мисъл; ако излишната киселина остане свободна, където мине, ще изгаря, ще разяжда – с една дума тя ще причинява пакости. Същевременно трябва да знаете по колко атома от всеки елемент трябва да извадите от дадена киселина. Имате например формулата на киселината, която се състои от два атома завист, от четири атома омраза и от пет атома съмнение: $З_2 О_4 С_5$; какво трябва да направите с тази киселина, за да стане безвредна? Тя е образувана от Черната ложа, затова трябва да се пазите от нея, тя е силна отрова; предава се на мисълта чрез въздушните течения, вследствие на което човек мъчно може да се освободи от влиянието на тези отрови върху организма си.

Как се промъква завистта в човека? Имате един слуга, когото не обичате, обаче един ден той се издига материално над вас и заема високо положение в обществото; у вас веднага се явява скрита вътрешна завист към него, имате желание даже да му напакостите по някакъв начин. Ако го обичахте, вие щяхте да се радвате на неговото повдигане. Но и той от своя страна не ви обича – когато е бил ваш слуга, вие не сте се отнасяли добре с него, вследствие на което и той

крие тайна омраза към вас. При това положение и в двамата се явява съмнение един към друг, и двамата се съмняват в себе си дали ще постигнат своите цели. Тези три елемента се съединяват и образуват психическа киселина. Един от елементите на тази киселина действа върху ума, друг – върху сърцето, а трети – върху волята. Съмнението действа върху волята, вследствие на което човек се колебае, не знае как да постъпи; в съмнението, макар и отрицателен елемент, се крие духовна сила извън човешкия живот.

Понеже знаете материалната химия, кажете с кой елемент можете да заместите съмнението в дадената киселина. Вие знаете при това, че във всяка киселина можете да заместите водорода и с метал и да я превърнете в сол, която има съвършено различни свойства от дадената киселина; щом знаете това свойство на киселините, правете опити да замествате омразата, завистта или съмнението с такива елементи, че да се получи съвършено ново съединение с нови и безвредни свойства в сравнение с киселината. Като ученици на окултна школа, вие трябва да изучавате окултната химия, за да се справите с киселините. Химикът лесно се справя с киселините: щом види, че някъде има излишък от киселина, той взема известно количество основа и я неутрализира.

Питате: „Трябва ли да мразим?“; да задавате такъв въпрос, то е все едно химикът да се запитва трябва ли да има сярна, солна или азотна киселина в лабораторията си – химикът трябва да има и сярна, и солна, и азотна киселина в лабораторията си, но всяка киселина трябва да бъде поставена в шишенце, добре запушено, и да си служи с нея само когато му потрябва; той може да употреби тези киселини за добро или за зло. Следователно злото не седи в това, че химикът има киселини в лабораторията си, но в начина на употребата им: ако не ги употребява намясто, киселините ще причинят големи вреди; ако ги употребява намясто, ще бъдат като медикаменти.

И завистта е киселина за психическия живот, но става опасна, когато се придружава от омразата; иначе сама за себе си приложена, тя не е опасна. В българския език думата ***завист*** не е лоша; докато работи сама, завистта не е вредна киселина, но щом дойде при нея омразата, става опасна – при това положение идват лошите последствия: съмнението, отмъщението и т.н. Тогава се образува сложната формула: $З_2У_4С_5О_{10}$ – това е киселина, която е дошла до върха на своето развитие; където влезе, тя произвежда големи разрушения. Не мислете, че тази киселина е въображаема, тя съществува в психическия живот на хората и създава големи нещастия. Докато елементите и са отделени един от друг, те не оказват разрушително действие върху човека; съединят ли се в едно цяло и образуват киселина със сложен състав, разрушителното и действие е голямо.

Като се изследват свойствата на отделните елементи ***омраза***[11]***, завист, съмнение, отмъщение*** и др., ще видите, че всеки елемент е съставен от специфична материя, опитният химик лесно ги различава; всяка материя е проводник на съответни сили, в този случай материята е формата, в която дадена сила трябва да се облече. За всяко нещо трябва да има съответен проводник. Как би се разпространила светлината, ако не съществуваше етерът? Всички знаете, че етерът е проводник на светлината, т.е. на светлинната енергия; въздухът, водата също така играят известна роля като проводници на някакви енергии – без проводници енергиите в Природата не биха могли да се предават и възприемат.

Вие трябва да изучавате тия въпроси от научна гледна точка, за да познаете себе си, да познаете и другите хора. Например често се поддавате на афекти и мислите, че те са присъщи на вашето естество;

---

[11] Според книжовната норма от времето на лекцията (1928 г.) думата *омраза* се пише с *У*, затова в показаната формула тя отговаря на елемента $У_4$.

като ги изучавате внимателно, ще видите, че те са сили извън вас, които не съставляват неразделна част от вашия вътрешен живот; те са сили, енергии, които се проявяват в различните възрасти на човека. Същото може да се каже и за отрицателните елементи в природата, които действат като киселини в човешкия организъм. Съмнението например се явява повече в старите хора; то е образувано от по-фина материя от омразата.

Вие трябва да изучавате силата на тези елементи и киселини, за да можете да се ползвате от тях – те са специални знаци и формули, с които си служи бялата магия. В Писанието, в ***Псалми Давидови,*** има ред формули, с някои от които си служи бялата магия, а с някои – черната. В някои от псалмите си Давид отправя заклинания към неприятелите си – тези заклинания са магически формули, с които той иска да ги обезсили, да се освободи от тях.

Когато изучавате човека с неговите положителни и отрицателни качества, добре е да разгледате произхода на всяко негово качество. Например какъв е произходът на завистта – завистта се е явила с първата проява на творческия ум в човека, и то главно в областта на неговото стяженолюбие, на желанието му да придобива повече богатства, повече знания; всякога, когато му поставят някакво препятствие в тази област, веднага в него се явява завистта.

Щом се противодейства на творческия ум на човека, той започва да се страхува да не би някой да го изпревари, да излезе пред него; този страх събужда завист, а понякога и омраза. След това се явява гневът – щом се разгневи човек, творческият ум започва да работи в него, но в разрушителните области; тогава и въображението му взема участие и той започва да търси някакъв начин за отмъщение. В това време религиозното чувство, съвестта, моралните чувства като че се парализират, докато даде ход на своето отмъщение; като се извърши експлозията, човек утихва, прибира се в себе си и започва да мисли.

Но тук действието не спира: всеки акт или всяка реакция има обратно действие – няма да мине дълго време и този човек от друго място ще получи същия удар, какъвто сам е нанесъл; вторият пък ще получи същия удар от трето място и така ще се образува цяла верига на отмъщения. Докога ще продължава това нещо – докато най-после се намери един разумен човек, който ще даде друго разрешение на въпроса и спре тази верига на отмъщения; хиляди хора могат да влязат във веригата, но една разумна душа е в състояние да ги извади от кръга на престъплението, в което са попаднали.

От две хиляди години насам християнството се сили да освободи човечеството от тези омотавания, за да ликвидира със своята карма. Човечеството ще ликвидира с кармата си, когато всеки поотделно ликвидира със своята карма, когато се освободи от всички връзки на миналото си. Мнозина мислят, че задачата на християнството е да спаси човека; въпросът не е в спасението, лесно е човек да се спаси – веднъж имате обещание от Бога, че ще ви спаси, няма защо повече да се страхувате. Опасността е там, че и спасеният пак може да греши, пак може да създава карма. Бог никога няма да отмени думата си; хиляди пъти да грешите, Той пак ще ви прости, но за вас е важно като сте спасени веднъж, да не повтаряте същите погрешки – за вас е важно като ликвидирате с кармата си, да не се свързвате отново, да не създавате неправилни връзки.

Казано е, че Бог ще изхвърли човека от лицето си – при какви условия е възможно това? Това е възможно, когато човек съзнателно скъса връзката си с Бога, иначе веднъж спасен, Бог е вложил в човека възможности и условия да поддържа своето състояние. Човек е спасен вече, няма защо да очаква ново спасяване. Евреите криво разбраха стиха, че Бог ще изхвърли човека от лицето Си за вечни времена – думата ***вечни времена*** е относителна, тя подразбира един век, два века и повече, но не подразбира Абсолютната вечност; ето, евреите

прекараха в робство под египтяните четиристотин години, след което Мойсей ги освободи. Те изправиха една погрешка, едно престъпление, но направиха друго; казано е в Писанието, че те няма да получат Божието благословение, докато не кажат: „Благословен Онзи, Който иде в името Господне!“ – щом кажат така, те ще разрешат въпроса.

Сега се проповядва на човечеството, че цялата вечност не би била в състояние да изкупи греховете му; такова нещо не е казано в Писанието. В Стария завет се казва, че някои хора и до девети род няма да влязат в Царството Божие – кои са тези хора? Това са хората на безлюбието. Който люби, той няма защо да се страхува, този стих не се отнася до любещия. Веднъж спасен, веднъж влязъл в Божията Любов, човек не трябва да се страхува, нито да се съмнява. Да бъдеш спасен, това значи и ти от своя страна да издържиш на обещанието да живееш в Божията Любов.

В Бога обратни решения няма – веднъж дал обещание да ни спаси, Той вече го е изпълнил. Ние трябва да бъдем внимателни, за да не спрем Божието благословение, да не запушим онези места, през които се втича. Щом затворим кепенците си за външната светлина, ние мислим, че Бог се е отдалечил от нас; не, Божието благословение минава и заминава, но не може да проникне през затворените кепенци. И след всичко това ще кажете, че Бог ви е забравил; вие сами себе си забравихте. – „Какво да правим тогава?“ Отворете широко кепенците на вашите прозорци, за да може Божията светлина да мине през тях с всичката си сила!

За да не изпаднете в заблуждение, в тъмнина, пазете се от отрицателните сили като завист, омраза, съмнение, подозрение и т.н. – те са киселини, които действат разрушително върху ума, сърцето и волята. Ако съмнението попадне в ума на човека, той престава да учи и казва: „И без знания може, не ми трябват толкова много знания“.

Чудни са съвременните хора, като се отказват от много знания – колко знание е нужно на човека?

Когато придобила изкуството да плава във водата, жабата казала: „Повече знание от това не ми трябва“, но ето, жабата и до днес е останала в много елементарно състояние на развитие; и до днес още жабите крякат във водата. Когато рибата си направила перки, с които да плава във водата, и тя казала: „Повече наука не ми трябва – нали мога да слизам дълбоко във водата и да излизам на нейната повърхност, за да си намирам храна, това ми е достатъчно. Няма защо да мисля за къщи, за оране и за копане, няма защо да мисля за готвене, за наредба на къща и т.н.; културата, която имам, ме задоволява“. Да, но рибите и до днес останаха във водата, с малки придобивки за развитието си. След рибата дойде птицата, тя развила изкуството да хвърчи във въздуха и се задоволила с това, което е постигнала; да, но с това изкуство птиците останаха и до днес във въздуха. Някои птици можаха да се превърнат в четирикраки и слязоха на земята, за да учат изкуството на ходене по твърдата почва; четирикраките не потърсиха повече знания, затова останаха и до днес такива. Най-после дохождаме до човека, който казва: „Достатъчно ми е това, което зная“, обаче има хора, напреднали в своите стремежи, които не се задоволиха с малко знание и работиха, станаха светии, Ангели – какво показва това? Това показва, че човек се нуждае от здрава, от положителна наука.

Докъде се простират знанията на съвременните хора – съвременните хора признават за наука само онова, което може да се подложи на опит; така е, но има още ред науки, които откриват миналото, говорят за настоящето и предсказват бъдещето. Истински ученият трябва да бъде астролог, физиогномист, хиромантик, френолог и т.н.; като вземе ръката на човека, той трябва да чете по нея неговото минало, но и това още не е достатъчно – на ръката е

написано миналото на човека, а по рефлексия, по отражение на това минало, хиромантикът трябва да прониква и в бъдещето и тогава, според степента на неговото прозрение, някои неща ще бъдат верни, а някои няма да бъдат верни.

Всички окултни науки, синтезирани в едно, дават една обща наука, която всеки окултен ученик трябва да придобие. Когато един Ангел слезе на Земята, той започва да изучава първо елементарните работи: изучава състава на въздуха, на водата и на твърдата почва; после започва да изучава всички форми, които предшестват човека – минералите, растенията и животните, и най-после, като дойде до човека, той има вече достатъчни знания. Той не чете по ръката на човека, но чете по обкръжаващата среда – средата, условията, при които човек живее, определят какъв е този човек. Наистина, ако хората се водят по рецепти, дадени от Разумния свят, те ще имат съвсем друга хигиена, различен от този начин на живот, по който днес се водят.

Адептите например не пият водата както обикновените хора: като вземе чаша вода, адептът първо ще я прецеди, ще я дестилира и тогава ще пие; той знае бърз начин за пречистване на водата. Ако трябва да посади жито, той ще го посади и отгледа по начин, съвършено различен от този, по който съвременните хора го отглеждат: адептът не сее с десетки и стотици декари, както правят нашите земеделци, той ще посее най-много половин до един декар земя, но ще изкара от нея голямо количество жито – защо? Защото знае начини, по които внася част от своята енергия в житото: сам трябва да пипне житото и при това през цялото време, от посаждането до ожънването на житото, той е в молитва. Без съзнателна работа и молитва нищо не става.

Като ученици, вие трябва да изучавате съзнателно всеки предмет и като го изучавате, трябва да се молите да ви се открие неговия

вътрешен смисъл и приложение. Великият Учител разбира всички неща в техния вътрешен смисъл, вследствие на което знае как да постъпва. Ако при него дойде някой невежа без никакъв стремеж, той няма даже да се докосне до ръката му – защо? Знае, че този човек няма разумно да използва дадената енергия. Великият Учител се занимава с души, които се стремят към знание, към светлина, а за обикновените хора, за невежите има обикновени учители. Великият Учител не губи времето си за празни работи; неговото време е скъпо, не може да се изразходва без полза. Той има право отношение към Бога и служи на Неговата воля; щом изпълнява тази Велика воля, предава знанието си само на онези души, които са готови да следват Неговия път, а що се отнася до останалите, до обикновените хора, той оставя времето да ги събуди – ако преждевременно им даде някакво знание, те не могат да го използват.

Като знаете това, не трябва да се обезсърчавате. Обезсърчението ще дойде при вас, ще ви посети, но приемете го само като гост – да дойде и да си отиде, не го задържайте дълго време при себе си. Обезсърчението, страхът у човека показват, че той знае малко, не вярва във Великите закони на Живота и на Природата – с една дума, вярата му е относителна, а не Абсолютна. Един пророк като Илия[12], и той се поколеба в своята вяра – като се намери в трудно положение, обърна се към Господ: „Господи, защо Си ме оставил сам? Аз мислех, че ще мога да помогна на израелския народ, а видях, че нищо не направих“. И му се отговори: „Обърни се и виж, че като тебе такива има в Израил още седем хиляди, които те подкрепят“. Илия, който

---

[12] Илия (9 в. пр. Хр.) – еврейски пророк, библейски персонаж от Стария завет (Трета и Четвърта книга *Царства*, Втора книга *Паралипоменон*, Книга на Малахия). Името му се споменава и в Новия завет, Талмуда, Корана и различни фолклорни предания на християнски и мюсюлмански народи. Мисията му е да върне увлеклите се в идолопоклонство евреи към Единия Бог. За ревностната му служба, според библейския разказ, Бог изпраща огнена колесница, която го възнася към Небето. На него принадлежат прочутите думи „Никой не е пророк в родината си“.

беше виден пророк, който виждаше нещата, не знаеше това. Кога се разколеба Илия – когато изби пророците на Ваал[13]; тези 400 пророци го обсебиха, като му казваха: „Ти ни уби, защото сме служили на лъжлив бог; покажи ни сега пътя към истинския Бог, кажи ни как да се домогнем до огъня на Любовта!“ и след това трябваше да дойдат Същества от Невидимия свят, за да му помогнат. Те не го изобличиха, но му казаха: „Ще отидеш сега в пустинята, където ще прекараш в пост и молитва, докато ти покажат по кой начин светът може да се изправи“. В това време се яви голяма буря, вятър, който къртеше камъни и дървета, но Бог не беше в бурята и вятъра; после дойде огън от небето, който разпали, изгори всичко, но Бог не беше и в огъня; и най-после Илия чу тих глас от небето, който му говореше: „Научи ли вече урока си? Разбра ли как ще се оправи светът?“. Светът няма да се оправи нито чрез бурята, нито чрез огъня, но чрез тихия глас, т.е. чрез разумното начало в човека. – „Вместо тебе ще дойде Елисей[14].“ Елисей се отличавал със своя мек характер.

И тъй, бурята, огънят – това са методи, които се прилагат в нисшите светове; обаче когато е необходимо да познаем Божествения свят, Божественото, тогава ще чуем тихия, мекия глас. Докато се интересувате от това защо двама души се карат помежду си или изживяват някакво съмнение, вие сте в метода на бурята. Какво правеше Илия, когато дойде бурята – той се молеше, но същевременно разбра, че Бог не е в бурята. Бурята е метод, който се

---

[13] Ваал – древно финикийско божество, един от главните богове във Финикия, Сирия и Палестина, на което са принасяни и човешки жертви. В *Изгубеният рай* на Джон Милтън ваалите са група демони, последвали Луцифер в неговия бунт срещу Бог. Като фразеологизъм *служа на Ваал* означава „стремя се към материални блага“.

[14] Елисей – юдейски пророк, ученик на Илия. При възнесението на своя учител получава неговия плащ и пророческата му дарба. Живял повече от шестдесет години след това, той проповядвал и извършил множество чудеса, описани в Трета и Четвърта книга *Царства.* Починал в дълбока старост в Самария, а легендата разказва, че продължавал да твори чудеса и след смъртта си.

прилага от хората. Бог не е в бурята, не е в огъня, не е в омразата, в съмнението, в отмъщението, в осъждането; Бог е в тихия глас, Той е Разумният живот, Той е в тишината. Когато тихият глас проговори на човека, той ще разбере какво нещо е Божественото и какво – човешкото, и ще си каже: „Едно време живях в бурята, във ветровете като птица, но сега разбрах Великото. Едно време живях в омразата като риба, но сега разбрах Великото". Наистина, който живее в омразата, той е студен като риба; за себе си е горещ, но за другите е студен. Той има в себе си желания да унищожава, да къса, да руши – тези състояния са вътре в него и трябва да се освободи от тях; те се дължат на мислите и чувствата на падналите същества, които засягат изобщо цялото човечество – те изпращат своите мисли и чувства в пространството, вследствие на което хората се заразяват от тях като от епидемия. В това отношение любовта на сегашните хора служи като добър проводник за възприемане на тази епидемия – защо? Защото в Любовта душата се отваря като цвят и тези течения падат върху нея като слана и я попарват; ето защо Напредналите същества от най-стари времена са давали методи на хората да се предпазват от тия течения – те неизбежно ще дойдат, но като знае методите, човек ще се разклати външно, а вътрешно ще остане неуязвим.

За възприемане на отрицателните чувства и мисли човек има радио в себе си – иначе не може да се обясни как познава кой го мрази, кой му завижда и т.н. Как овцата познава вълка? И на голямо разстояние да е, овцата знае, че вълкът ще дойде, и започва да става неспокойна – тя още отдалеч възприема мислите му. Дивите кози също познават отдалеч, че иде вълк, и го избягват. Често овце и кози, които овчарят води, попадат в устата на вълка – защо? Защото господарят им е неразумен: овцете предчувстват приближаването на вълка и започват неспокойно да обикалят овчаря, но той спи дълбоко,

нищо не подозира; вълкът влиза в кошарата, грабва една овца и си заминава.

Сега да направим превод на тази мисъл. Душата на човека представлява овчарска кошара. Ако овчарят е заспал дълбоко, ще дойде вълкът – лошият дух отвън, ще влезе в кошарата и ще грабне една от добрите овце. Ще кажете, че няма лоши духове в света; желал бих да няма, но как ще си обясните причината за противоречията в света? Вършите нещо, а сами сте недоволни от него, казвате, че това, което сте извършили, е неразумно. Разумно ли е, когато човек пакости на себе си и на другите; разумно ли е, когато човек губи Вярата си в Бога; разумно ли е, когато губи Любовта си; разумно ли е, когато мрази, завижда, отмъщава и т.н.? Разумно е обаче, когато Вярата на човека от ден на ден се увеличава, когато Любовта му постоянно се усилва. Любовта на човека към ближния му и към себе си постоянно трябва да се усилва; под думите ***себе си*** разбирам висшето начало в човека. При това положение и науката, и изкуствата придобиват смисъл.

За следния път всеки да отговори какво чувство или какъв метод трябва да употреби срещу завистта. Някой ще каже, че срещу завистта може да се постави Любовта; не, и най-добрите приятели могат да се скарат с Любовта – тъй както хората днес разбират Любовта, тази Любов може да развали отношенията и на най-добрите приятели. Човешките прояви на Любовта не разрешават въпросите. За да намерите метод срещу завистта, трябва дълго време да мислите, да правите опити, да се самонаблюдавате.

Който иска да работи съзнателно, като ученик, той ще влезе в лабораторията; тази лаборатория е невидима, в нея може да влезе само онзи ученик, който има искрено желание да работи, да се самовъзпитава – той ще има на разположение всички химически реактиви за своите опити. Както трескавият взема хинин и се лекува с

него, така и ученикът, когато страда от треска, ще влезе в своята невидима лаборатория, мислено ще вземе хинин и ще оздравее – и в двата случая резултатите ще бъдат еднакви. За това се изисква Вяра; който има Вяра, той ще си служи с алхимията, ще превръща елементите.

Човек може да се лекува чрез лекарства, но може и мислено да се лекува. Имате хрема например – какво трябва да направите? Някои препоръчват да седите в топла стая, да правите промивки със солена вода или да изпиете няколко чаши гореща вода, докато се изпотите, и след това да се преоблечете. Но същото може да се направи мислено: седнете спокойно на един стол и започнете мислено да пиете гореща вода; като изпиете няколко чаши, ако опитът ви е сполучлив, ще се изпотите, след това ще се преоблечете и ще видите, че на другия ден още хремата ви ще мине – това показва, че мисълта ви е силна. Силната мисъл лекува всички болести. Ако мисълта ви не е силна, опитът ще излезе несполучлив.

Кабалистът[15] изяснява научно лекуването чрез мисълта по следния начин: мисълта е в състояние да видоизмени вибрациите на човешкото тяло. Когато човек заболее, вибрациите на неговото тяло се понижават, с мисълта обаче той може да ги повдигне и от нисши да ги превърне във висши; щом постигне това, той вече се е излекувал. В този смисъл хремата се предизвиква от особен род микроби, които

[15] Кабала (qabbala – 'традиция') – еврейска система на мистицизъм и теософия. Последователите на тази традиция вярват, че е била предадена на Мойсей на планината Синай. Основният и текст – *Зоар*, предлага достъп чрез иницииране до мистериите за съществуването на Бога, за човешката съдба и за значението на заповедите. Трансцедентният Бог на равинския юдаизъм тук се проявява посредством десет Божествени атрибути, наречени 'сефироти', които в своята цялост представляват саморазгръщането и явяването на Бога в Космоса. В тях се включват мъжкото и женското начало. В Кабала злото се разглежда като следствие от космически разрив, а спасението на Земята е свързано с възстановяване на Божествения порядък. Човешкият род може да спомогне за реализирането на тази задача посредством знание, благочестие и следване на закона.

попадат в носа, и ако вибрациите на организма са понижени, те намират условия за размножаване; като се размножават, те дразнят слизестата ципа на носа. За да се освободят от това дразнене, от чуждите вещества, носните жлези отделят изобилно течност, която ги изхвърля навън; щом вибрациите на организма се повишат, изхвърлянето на чуждите вещества става лесно и бързо. Чрез мисълта си човек може да усили хремата, да я доведе до най-големия предел на нейното развитие, след което тя започва да намалява, да отслабва. Най-дългият период на хремата е една седмица, повече от това време тя не трябва да остава.

Хремата, треската, туберкулозата и ред още болести се дължат на размножаването на известни бацили в организма. Това размножаване на бацилите представлява любовен процес, през който те минават; за тях е добре: те пеят, играят, веселят се, но човека изпичат – той става жертва на тяхната любов. На всяка сватба се дава поне по една жертва: все ще се заколи овца, овен или крава – може ли днес да стане сватба без ядене и пиене? Някои хора издържат на тези сватби, а някои се изпичат на общо основание. Охтиката, треската се лекуват чрез страх; целта при това лекуване е да се предизвика голям страх в болния – страхът ще го излекува. Ако болният е туберкулозен, ето какво може да се направи: както лежи и охка, изнесете го на чист въздух в проста дървена барака и запалете бараката, като оставите вратата и отворена, за да може веднага да излезе вън; като види, че стаята се запуши от дим, че нещо гори, той ще се уплаши и веднага ще бяга вън, ще забрави, че е болен, че не може да се вдигне от леглото. Като се види спасен от пожара, в него ще се събуди мисъл и ще благодари на Бога, че го избавил – тази мисъл ще събуди в него подтик за нов живот. Този опит може да се направи, когато болният е в първия период на болестта си. Вие можете да направите опита лятно време, но болният

да не разбере, че нарочно сте запалили бараката – ако разбере намерението ви, методът няма да даде никакъв резултат.

И треската може да се лекува с предизвикване на страх в болния. Като видите някой трескав човек, бързо излейте върху него един котел студена вода, без той да знае това, и тогава от една страна изненадата, а от друга – страхът, ще предизвикат в трескавия силна реакция, той ще се уплаши и треската ще изчезне. Освен това можете да бутнете трескавия от пет-шест метра височина във вода, дълбока три-четири метра, но с условие да има човек, който веднага да го извади от водата. И този опит трябва да изненада болния. Който прави опита, трябва да бъде много сръчен.

Това са научни методи, които са били употребявани в древните времена, и то в краен случай, когато никакви други методи не са дали резултати. В такъв случай за предпочитане е да изгори една барака, отколкото да умре един човек. След като употребите един, втори, трети метод за лекуване на някой човек и не получите никакъв резултат, тогава Невидимият свят употребява един от силните методи: ако болният е бил богат човек, отнемат му богатството; той изгубва богатството си, но заедно с него и болестта му изчезва. По този начин могат да заставят човека да влезе в Царството Божие. Като вземат всичкото богатство на някой добър, но нерешителен човек, той най-после се примирява със загубата си и казва: „Няма какво, ще вървя вече в правия път. Доброволно това не направих, но като ми отнеха насила всичко, сега вече няма за какво да мисля и съм готов да следвам Божия път“. Крайните методи са за неразумните хора, а не за разумните – за разумните хора не е нужно да се употребява насилие.

Често хората разказват за големите изпитания, които са минали, и мислят, че всички ще минат по техния път; не, по никой начин двама души не могат да минат по един и същ път – пътищата, методите, които се прилагат за развитието на човека, са различни,

специфични за всяка душа, но опитностите, които придобиват, са еднакви за всички. Пътят, по който хората добиват знанието, е също така различен за всяка душа; в това разнообразие седи красотата на Живота. Едно е важно за човека: да придобие знания и опитности; по какъв метод и по какъв път ще ги добие – това не е важно.

Опитностите се добиват чрез големи изпитания – в това отношение изпитанията представляват Божествен метод, чрез който хората се лекуват от своите физически и психически болести. Например омразата, завистта са психически болести, от които човек съзнателно трябва да се лекува. Като ви посети омразата, напишете тази дума на един лист красиво, отчетливо и като ставате сутрин, погледнете листа и започнете научно да разглеждате какво съдържа тази дума. Буквата ***У,*** с която започва думата ***умраза,*** представлява човек, обърнат с главата надолу. Какво трябва да направи, за да се обърне в правото си положение – с главата нагоре? Ако е лек и ловък, той лесно може да се обърне, но ако е тежък, ще потърси външна помощ – като се огледа тук-там, все ще намери някаква помощ, която Провидението е определило за него. Наблизо има две дървета; полека, с люлеене на ръцете на една и друга страна, той ще дойде до едното дърво, ще се хване с една ръка за него, а после с другата – за второто дърво и ще се изправи на краката си. Люлеенето представлява мисленето; ако е паднал, човек трябва да мисли, за да се изправи на краката си.

Буквата ***М*** както в български, така и във всички западни езици, означава незаконни желания, т.е. желания, които се развиват по незаконен път. Когато е слизал в материята, човек е развил в себе си чувството на лакомство, вследствие на което у него са се събудили много материалистични желания; за да се освободи от тях, той трябва да живее в закона на жертвата. Ако човек не пожертва незаконните

желания в себе си, преди да са се оплодили, след като се оплодят, те ще причинят големи препятствия и страдания в живота му.

Буквата ***Р*** ще бъде оръжието, което ще причини пакости и страдания на човека. Буквата ***М*** означава още и процес на изпразване, следователно човек трябва да изхвърли вън от себе си онзи серум, чрез който се хранят незаконните желания – само по този начин ще се спре тяхното развитие. Като извадите от думата ***умраза*** буквите ***М*** и ***З,*** ще остане думата ***ура-а.*** Като се освободиш от умразата, ти си намерил начин да се обърнеш с главата нагоре, да заемеш първото си положение, и тогава непременно ще извикаш ***ура-а***! Буквата ***Р*** показва, че волята и умът на човека са започнали вече да работят.

Това са ред превръщания, ред упражнения, които трябва да правите, за да се освободите от отрицателните мисли и чувства в себе си – така можете да превръщате енергиите на всяка отрицателна мисъл в положителна.

За справяне с мъчнотиите има различни методи, и то за всяка специфичен. Всеки сам може да се справи с малките си мъчнотии. Големите мъчнотии, които препятстват човешкото развитие, се дават като специални задачи. Когато може самостоятелно да реши една такава задача, светлината в съзнанието на човека се увеличава и той става радостен и весел – затова е казано, че след скръбта иде радост, след нощта иде ден, след заоблачаването иде разсветляване; ето защо всеки човек трябва да прави опити да преодолява малките спънки, а да разрешава големите задачи – така той ще се кали и ще стане силен да носи изпитанията, които му се дават. Като четете окултни книги, ще видите, че там в разни форми е предсказано, че учениците на XIX и XX в. ще бъдат подложени на големи изпитания; за да издържат на тези изпитания, те трябва да имат силна воля, а волята се засилва с

ред упражнения и опити. Мъчнотиите, изпитанията ще бъдат повече вътрешни, отколкото външни.

Като четете и прилагате беседите, ще се натъкнете и на ред методи вън от дадените. Като прилагате различните методи, в съзнанието ви ще се събудят спомени от миналото, но не случайно, а като резултат на усилията, които правите – това е необходимо, за да можете да се освободите от наслояванията на миналото. Много от тия наслоявания са отрицателни, вследствие на което създават мъчнотии в живота ви, които непременно трябва да се разрешат. От вас се иска самообладание. Знайте, че не сте сами – Разумни същества вземат участие във вашия живот и ви помагат; разрешаването на вашите задачи е във връзка с разрешаването на задачите на тия Разумни същества. Всички живи същества, били те нисши или висши, са свързани помежду си; следователно вие не живеете само за себе си, но сте свързани, от една страна, със Същества, които седят по-високо от вас, а от друга – със същества, които са по-нискостоящи от вас. Когато пророк Илия заминаваше за другия свят, приятелите му дойдоха със специална колесница да го вземат. Никой не живее сам, никой не умира сам.

Като ученици на окултна школа, ще знаете, че има кой да се интересува от вас, има кой да ви обича и да ви дава съвети в най-трудните моменти на живота ви. Тези Същества, които са готови всякога да помагат на човечеството, са наречени ***Невидими помагачи***. В миналото, когато не са знаели това, хората са чувствали помощта им, но са мислили, че тези Същества са някакви божества, вследствие на което са ги боготворили; така се е създала идеята за многобожието – като са делили божествата на добри и лоши. Всъщност Невидимите помагачи са Божествени лъчи, изпратени от Бога да помагат на хората в техния труден път. Благодарете на Бога за тези лъчи, без да ги боготворите.

Когато срещнете една круша или един извор на пътя си, това не са нищо друго, освен условия, които подпомагат вашето развитие. При известни случаи съществата от Невидимия свят не помагат на хората, защото ако в едно отношение им помогнат, в друго ще ги спънат – например излекуват някого, но като не знае как да поддържа здравето си, той влошава положението си. Срещате човек, който е имал някакво хубаво видение; какво прави този човек – започва надясно-наляво да разказва какво е видял и по този начин сам си пакости, вместо да придобие нещо от това видение. Този човек трябваше да започне да работи върху себе си, да използва енергията, която му е дадена чрез видението. Не е лошо, че някой се е похвалил с опитността си, но като се хвали с нещо, човек трябва да прецени в себе си дали тази похвала ще послужи за неговото повдигане, както и за повдигането на неговите ближни. Ако опитността на един човек събуди завист, омраза в другите, по-добре да мълчи. От своите опитности човек може да разказва само онова, което не събужда отрицателни чувства и мисли в обкръжаващите.

Ето защо от най-дълбока древност на учениците се е препоръчвало мълчание, докато развият в себе си деликатност, внимателност, да разбират къде какво да говорят. Всеки ученик, който е постъпвал в школата на Питагор[16], е трябвало цели три години да мълчи – мълчанието е било първото качество, което ученикът е трябвало да развива. Не е лесно човек съзнателно да си наложи мълчание. Египтяните са мълчали като риби – силни хора са били те.

---

[16] Питагор (570-495 г. пр. Хр.) – най-известният от гръцките философи преди Сократ. Посветен в гръцките и египетските мистерии, пътешественик във Финикия и Вавилон, ученик на Заратустра; основава собствена школа в Южна Италия около 530 г. пр. Хр. В учението си акцентира върху чистия начин на живот (за тая цел въвежда правила), прераждането на душата, красотата и хармонията, мистичната сила на числата; разработва теория на музиката, въвежда в математиката т. нар. Питагорова теорема. Непосредствените последователи на Платон в Академията определят истинската философия като разгръщане на първоначалните прозрения на Питагор.

Докато спазвали закона на мълчанието, били силни хора; щом нарушили този закон, загубили силата си. Същото може да се каже и за евреите. И съвременните християни се намират пред същата опасност: те повече говорят, по-малко действат; говорят какво е направило християнството досега, а не мислят какво трябва да направи днес. Когато се говори, че Англия, че Америка са силни, силата им зависи от прилагането на великите принципи в живота; когато се казва, че дадено общество седи високо, това зависи от прилагането на великите принципи в неговия живот. Това не значи, че хората на това общество са подобри от другите, но тия хора прилагат – щом прилагат, те ще имат резултати. Който прилага Божествените принципи в своя живот, той има Божието благословение, той има добри резултати.

И тъй, започнете да работите съзнателно върху себе си. Вземете едно от своите противоречия, най-малкото, и го подложете на анализ, да видите кое е същественото в него и кое – не; същественото задръжте в себе си, а несъщественото сложете настрани или го превърнете – ако можете да изкарате нещо от него, ще имате добри резултати. В това отношение ученикът трябва да бъде алхимик: като вземе сложното тяло, чрез алхимически анализ той трябва да го разложи на съставните му елементи, при което опасните, вредните да отдели настрани, а за себе си да запази само полезните, необходимите за неговото развитие. Така ще намерите почвата, върху която се е развивала завистта, омразата и т.н. – съмнението, отмъщението, омразата, завистта се развиват на специфични за себе си основи, които трябва да се изучават. Например завистта не може да се развива на всякаква почва – за нея има специална; не я ли поставят на съответната за нея почва, тя изсъхва.

Тези неща, за които ви говоря, не са ясни за вас, но те представляват сили със специфични свойства, които проникват

човешкото естество и му влияят; тези сили се промъкват във всички хора и се явяват като резултат на техния вътрешен живот. Борбата между боговете, предадена в митологическите разкази, се дължи именно на тия отрицателни прояви в човека, специално на завистта.

Сега да направим едно ***упражнение:*** пръстите на дясната ръка се събират на едно място и в това положение се поставят пред устата така, сякаш ще извадят нещо от нея; после същата ръка се изнася надясно, пръстите се разтварят, а ръката се спуска надолу; същото нещо се прави и с лявата ръка. Това упражнение се повтаря още няколко пъти ту с дясната, ту с лявата ръка.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Четвърта лекция, 16 ноември 1927 г.

СВЕЩ, КОЯТО НЕ ГАСНЕ

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Размишление.

За следния път пишете върху темата: ***Разлика между математическите вероятности и душевните способности***.

Колкото по-дълго време храната се държи в устата и колкото повече се дъвче, толкова по-добре се използва. Същото може да се каже и за мислите – колкото по-дълго време се държи една мисъл в ума, толкова тя е по-полезна и по-хранителна; следователно дълго време трябва да се държи една мисъл в ума, за да може разумно да се използва. Но както мисълта, така и храната не трябва само да се държат дълго време, а трябва и да се дъвчат, т.е. да се обработват; иначе, ако се държи само в устата, без да се дъвче, храната не би ползвала човека. Много хора държат известни мисли в ума си дълго време, без да мислят върху тях; така правят и децата – те заучават много неща наизуст, дълго време ги помнят, но не мислят върху тях. И това е добро, но то има значение главно за усилване на паметта, обаче човешкият ум разполага със способността да издирва причините и последствията на нещата, а затова той трябва да мисли.

Ученикът трябва да се развива всестранно. Той трябва да работи едновременно и на физическия, и в Духовния свят, като не прави разлика между работата в единия и в другия – по този начин той ще засегне едновременно четирите свята: физическия, Астралния, Умствения и Причинния. Разрешаването на великите задачи в живота се крие в Причинния свят; човек не може да разбере Живота, докато

съзнанието му не се повдигне до Причинния свят, всички трябва да повдигнете съзнанието си до него.

В света има оглашени, вярващи и ученици. Истинският ученик ще познаете по духовния му живот – учениците се различават по степента на своята духовност. Влизате в стаята на един ученик и веднага вниманието ви се спира върху лампата му – тя свети силно, има две хиляди свещи и осветява стаята добре. Излизате с тази свещ в бурно време, но свещта веднага изгасва – какво показва това? Че този ученик е силен само в тихия живот; щом излезе вън, на открито, в бурния живот, свещта му изгасва. Защо е така – не е важно, за вас е важен фактът. След това влизате в стаята на друг ученик и виждате, че и неговата стая е осветена, но свещта му е обикновена, не прави впечатление; излизате с тази свещ навън в бурна нощ и виждате, че тя не изгасва – вие казвате, че този ученик е силен в бурния живот.

Коя от двете свещи е по-хубава? Първата свещ е по-хубава за вътре, в стаята; втората свещ е по-хубава за вън, в бурната нощ. Всеки от вас трябва да има свещ, която, като се изнесе навън в бурна нощ, да не гасне. На мнозина свещите изгасват в бурите на живота. Свещта представлява човешкото съзнание, което често се помрачава, и тогава казваме, че свещта на човека е изгаснала – при това положение той обърква пътя, защото няма светлина в съзнанието си и е готов да спре, да чака спасение отвън. Това се отнася до съзнанието на ученика, а не до неговото верую или до неговото произхождение.

Някои от вас считат, че са царски синове, и мислят, че техният живот трябва да бъде по-особен от този на другите. Че някой бил царски син, че царска кръв течала в жилите му – това не ни интересува; за нас е важно какво разбиране има този царски син, какво носи в съзнанието си. Царският син учи – това е важното за него. Че сте живели един ден само добър живот, а след това сте се впуснали в широкия път, вие нищо не печелите; един ден добър

живот не може да изкупи сто дни лош живот. Че днес вярвате в Христа, а утре вярата ви се разколебава – вчерашният ден не може да ви спаси.

Ако верую̀то ви всеки ден се закрепва и ако светлината на съзнанието ви всеки ден се увеличава и не гасне в бурите на живота, вие се повдигате. Всеки ден трябва да анализирате своето верую, своето знание и да отделяте същественото от несъщественото, да знаете с какво разполагате. Онова, което днес се явява в съзнанието, а утре изчезва, не е съществено; щом констатирате, че не е съществено, изнесете го вън от съзнанието си. Казвате, че някаква велика мисъл ви обладава; потърсите на другия ден тази мисъл, но не можете да я намерите – изчезнала; на такава мисъл не може да се разчита, върху нея не може да се гради.

Ние говорим за положителните мисли, които съграждат живота, а животът трябва да се гради разумно, иначе има опасности в неправилното градене; неправилното градене е в зависимост от неразбирането на знанието и от неправилното му приложение. Не е лошо човек да има знание, но знанието трябва да се прилага, да стане органическо. Човек трябва да има материал, с който да работи, да гради, тогава всеки ден ще прилага по нещо към своя бъдещ организъм или към своите бъдещи способности.

Често хората се поддават на свои атавистични желания или на желанията на света, а с такива желания те не могат да отидат далеч. Като не знаете причините за проявите на хората в живота, вие се запитвате защо нещата стават по този, а не по друг начин; всяко явление в живота или в Природата има своя причина, която може да се обясни. Добре е понякога да се знаят причините, а понякога е добре да не се знаят – защо не могат да се кажат причините за всяко явление в живота?

Ще приведа един пример от живота на Буда[17], с който ще обясня защо понякога не може и не трябва да се знаят причините на нещата. Някога, в далечното си минало, Буда изпълнявал длъжност на свещено лице; тогава той още не е бил известен като Буда, като Учител. Един ден трябвало да направи десетдневно пътешествие. По пътя се изморил, отслабнал, нямал сили да продължи пътуването си; за тази цел усърдно се молил Бог да му помогне по някакъв начин да се подкрепи, да не остане всред пътя. Не след дълго един гълъб долетял при него, Буда го уловил и подкрепил силите си – по този начин той могъл да завърши молитвата си, да продължи пътя си и да свърши определената си работа.

След време, когато Буда се изявил като Учител в последното си слизане на Земята, по липса на свободно време трябвало да върне много от посетителите си. Същия ден при него дошъл един беден човек. Като го видял, Буда веднага скочил на крака, радостно го приел, угостил го и му услужил във всичко, от което се нуждаел. Като видели това нещо, учениците му казали помежду си: „Виж какво пристрастие! Бедняка веднага прие, нагости го, услужи му, а толкова хора върна днес“; като разбрал мисълта им, Буда ги извикал и им казал: „Едно време този беден човек беше гълъб и се пожертва за мен, когато умирах от глад, от умора и безсилие; днес ми се представя случай да му благодаря, да го възнаградя за любовта и жертвата,

[17] Буда (ок. 563-483 г. пр. Хр.) – на санскрит Buddha означава просветлен и е название (не име) на Сидхарта Гаутама, историческия основател на будизма и на всички негови по-късни представяния. Произхожда от царски род на някогашна държава, чиито земи са в днешен Непал. Преданието разказва, че женен за красива принцеса и баща на син, на 29 години Сидхарта напуска двореца в търсене на екзестенциални отговори и заживява като аскет. Следва духовни практики, но те не го задоволяват и постепенно изоставя традиционните учения, тръгвайки по собствен път. На 35-годишна възраст достига просветление и се отдава на проповядване на своето учение, свързано с вътрешно освобождение и развитие на потенциала, с личната отговорност на всеки индивид за собствената му съдба и преживяване на трайно щастие, с освобождение от страданието чрез непривързване и познание на същинската природа на ума.

които направи за мен. Онези хора, които върнах, не само че никаква услуга не са ми направили, но са ми причинили ред пакости“. Ето, Буда е дал обяснение за причината на една своя проява. Той даде обяснение на учениците си, които бяха готови да го разберат, обаче това обяснение не може да се даде на всеки човек – малцина разбират, затова и на малцина се дават обяснения.

Какво ще кажете вие според вашата философия? Вие ще кажете, може би, че тъкмо на лошите хора трябва да се правят услуги, да се възпитават. Да, философски разгледан, въпросът е така, обаче животът изисква друго нещо от човека: той първо трябва да се разплати към онези, които са му направили услуга или някакво добро; към другите хора той няма задължения, но доброволно може да им услужва както и доколкото иска – това зависи вече от неговата любов.

Ще знаете, че в света съществуват причини и последствия, следователно, ако вие като гълъба не сте готови да пожертвате живота си заради някого, Буда не би ви приел в своя дом. И тогава, ако Господ не отговаря на молитвите ви, ще знаете, че има ред причини за това. Хората се молят на Господа, но като не се отговаря на молитвите им, казват: „Чудно нещо, защо Господ не отговаря на молитвите ни?“; какво сте направили за Господа, че искате Той непременно да отговори на молитвите ви? – „Ние се молим, обръщаме се към Него.“ Какво от това, че се молите – молитвата е за вас, Господ не се нуждае от вашата молитва. Какво сте направили за славата Божия, за Неговото дело, за ближните си?

Понякога Господ слиза на Земята, облечен в разни форми, за да не Го познаете, и по този начин ви изпитва; Той ще влезе в някой страдащ, нуждаещ се човек и вие трябва да се пожертвате, да направите нещо за този човек; това, което направите за страдащия, направили сте го за Господа – ако се пожертвате за този човек, при

друг случай пък той ще ви отговори по най-благоприятен за вас начин. Ще кажете, че не знаете в кой човек е влязъл Бог, за да му услужите; ако сте готови при това положение да услужвате, то е користолюбие, а човек трябва да живее безкористно, безкористието трябва да бъде неговият идеал.

Съвременните хора са повече материалисти, отколкото идеалисти; те много философстват, но светлината на тяхната философия лесно изгасва при бурите на живота – за стаята тази светлина е добра, силно свети, но като се изнесе вън, всред бурите на живота, там лесно изгасва и ви оставя в тъмнина. Как е наречена в историята на философията светлината, която свети главно в гостните стаи? Ние нямаме нищо против философията, но понякога сме против философските методи. Мнозина философстват, без да са философи – там е злото; и като философстват, изнасят ред методи, които осакатяват хората. Мъдрецът, истинският философ, не философства – той е като дете, готов е да слуша всички, но когато ви каже нещо, то ще бъде толкова съществено, че през целия си живот ще го помните. Онзи, който не е философ, той не може да слуша, не може да търпи чуждо мнение. Мъдрецът еднакво изслушва и детето, и учения, и от всичко вади поука.

Хората често говорят за отрицателните черти на човека – те говорят за омразата, за завистта. Каква поука могат да извадят от омразата например – само едно може да се каже за омразата, а именно, че тя е настойчива. Като наблюдава живота, човек ще види, че и Доброто е също така настойчиво, както омразата. Когато мразите някого, вие го търсите, за да му отмъстите така, както когато обичате някого, го търсите да му направите добро; както сте готови ден и нощ да не спите, от кьоше на кьоше да търсите онзи, когото мразите, за да му отмъстите, така сте готови да постъпвате и при Любовта. Където е Любовта, там има голяма деятелност, голяма активност. Човешкият

живот се гради главно върху Любовта, вън от нея никаква философия не съществува; върху тази философия е почивал животът на миналото, върху нея почива настоящият живот, върху нея ще се съгради и бъдещият – това изисква новото съзнание на човечеството.

При един милионер отиват двама души – стар дядо и млада красива мома, за да им даде някаква сума в помощ. Дядото влиза при милионера, поглежда го накриво, недоволно и му поисква някаква помощ; банкерът му подхвърля един лев, без да му каже нещо. След дядото влиза младата мома – весела, със светъл, чист поглед; още с влизането и той я поглежда приветливо, поканва я да седне и започва да разговаря с нея. Милионерът разбира какво е положението и, веднага изважда от касата си хиляда лева и ги подава на момата, а на излизане от кантората я поканва при случай на нужда пак да се обърне към него за услуга.

Питам защо този милионер даде на момата хиляда лева, а на дядото само един лев – защото чрез момата той получи подтик към Великото в света. Дядото нищо не можа да внесе в душата на банкера; той не можа да го предразположи, да отвори сърцето му, да започне с него разговор. И наистина, няма по-неприятно нещо в живота от стар човек, който постоянно се гневи, от всичко е недоволен и по цял ден мърмори. Ако срещнете стар човек, но весел, засмян, доволен от живота, и той ще ви вдъхнови, както и младата мома.

Мнозина се оплакват от живота – че нямали успех, че не им вървяло напред; успехът на човека зависи от магнетичната сила, която той съдържа в себе си. За да бъде силен на физическия свят, човек трябва да има характера на младата мома, да бъде пълен с Любов и Вяра. Дядото не вдъхва доверие в хората, а младата мома, със своята Вяра в Бога, внушава доверие. Привидно дядото минава за благочестив, за вярващ човек, но хората не се нуждаят от привидни неща – те различават истинските монети от фалшивите; хората се

нуждаят от Божествената Любов, която човек може да прояви в даден случай.

Правилна обмяна трябва да става между всички хора – който дава, ще му дават. Като се намерят пред някаква мъчнотия, хората се отказват да я разрешат и започват да разправят, че не могли да работят, че не могли да учат, че нищо няма да излезе от тях; не, въпросите не се решават по този начин, а ще работите, ще правите усилия, докато постигнете това, което сте предприели. Всеки трябва да работи, за да разреши правилно задачите на своя живот.

В един от стиховете е казано: „Който изтърпи докрай, който победи, той ще бъде спасен“ – какво означават думите ***който победи,*** кой може да побеждава? Побеждава само онзи, който среща на пътя си препятствия. Хората често запитват: „Защо са нужни изпитания, препятствия в живота?“; според мен този въпрос може да се задава само от хора, които не учат. Който учи, той непременно ще бъде изпитван – комисията ще дойде и ще започне да изпитва учениците един след друг. Привилегия е за ученика да бъде изпитван – само добрият, способният ученик се изпитва. Неспособният ученик всякога ще намери причина да се извини пред комисията да не го изпитват. Способният ученик се поставя на изпитания, на мъчнотии, които непременно трябва да реши. Живият човек се поставя на изпитания, а не мъртвият – какъв смисъл има да поставят мъртвите хора пред някакви мъчнотии или изпитания? – „Не може ли да минем живота си без учение?“ Не може, ти си дошъл на Земята, за да учиш; ако не учиш, невежа ще останеш.

Хората искат да влязат в Рая без наука, без знание – това е невъзможно. Който мисли, че без наука може да влезе в Рая, той ще се намери в положението на онова момиченце, което искало да влезе в царската градина, където имало много добре и чисто облечени деца; децата били весели, доволни и свободно отивали от дърво на дърво,

късали сладки зрели плодове. Момиченцето било бедно, окъсано, но искало да влезе при другите деца, да се повесели заедно с тях; то надзъртало оттук-оттам, но отникъде не могло да влезе, никой не го пускал. Най-после царят разбрал желанието на момиченцето и изпратил един от слугите си да го вземе и да се разпореди да го изкъпят, облекат с нови дрехи и изпратят на училище да учи – само след това то ще има право да влезе в царската градина.

Царската градина представлява Рая, а пътят за Рая е през училището. Никой не може да влезе в Рая, ако не е минал през училището; който мисли, че може да влезе, без да е минал през училището, той е на крив път.

Една стара баба сънувала, че отишла в Рая и първото нещо, което видяла, били 24 старци, облечени с бели дрехи; те седели пред една голяма маса и пишели, правили изчисления. Като стигнала до масата, бабата започнала да се оглежда – не знаела какво да прави и къде да отиде. Един от старците я запитал:

– Бабо, защо си дошла тук?

– Дотегна ми животът на Земята – дотегнаха ми теглилата и мъчнотиите, искам малко да си почина.

– Знаеш ли да четеш и пишеш? Знаеш ли някаква наука?

– Нищо не зная, не мога нито да чета, нито да пиша – никаква наука не познавам.

– Щом си невежа и неграмотна, вода ще носиш.

– И тук ли вода ще нося? Цял живот носих вода на Земята – и тук ли трябва вода да нося?

– Така е, бабо; който не е учил, той вода ще носи където и да е – на Земята или на Небето. Върни се пак на Земята и започни да учиш!

Събудила се бабата и започнала съзнателно да учи.

Мнозина си представят Рая като място на блаженство; прави са, Раят е място на блаженство, но за онези, които са готови за това

блаженство. Раят е Велика Школа, в която се придобиват велики качества. За да влезе в Рая, човек трябва да притежава такива качества, които могат да го допуснат вътре – всяка душа трябва да бъде облечена с дрехи, съответни на нейното развитие, но всяка дреха трябва да носи качествата на някои добродетели: красота, благоухание, чистота и т.н.

Казвате: „Разбираме всичко това, но как ще прекараме земния си живот?“. Вие ще прекарате този живот различно – според това какво представлява всеки от вас: ако някой е гърне, той непременно ще се счупи; ако е лед, ще се стопи; ако е вятър, ще се раздуха; ако е вода, ще изтече; ако е пила, ще се изтрие; ако е камък, ще се строши; ако е човек, ще умре. Какъв смисъл имат всички тия неща? Като временни положения, те нямат особено значение и смисъл, но от временни трябва да станат вечни. Докато дойде до вечното, човек трябва да мине през променливите, през временните положения в живота – само след това той ще разбере стиха, който Христос е казал: „Ако Словото Ми пребъдва във вас и вие в Мене, Аз и Отец Ми ще дойдем и жилище ще направим у вас. Тогава Аз ще ви се изявя“. Кое се изявява на човека – науката и знанието. В един стих се определя какво трябва да придобие ученикът, за да постигне Вечния Живот – казано е: „Това е Живот Вечен – да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога“; познаването на Бога и Христа е условие да се придобие Вечният Живот – придобивката на знанието е Животът.

Тъй щото, когато се казва, че трябва да познаем Единнаго Истиннаго Бога, това се дава на ученика като метод за придобиване на Живота; ако с познанието, ако със знанието не можете да придобиете Живота, това знание остава без съдържание и смисъл. Някои ще възразят, че от толкова години насам работят, учат – още ли не са придобили новото знание? Само онзи може да придобие новото знание, който е дошъл до изпълнение на двата стиха: „Това е

Живот Вечен – да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога“ и „Ако думите Ми пребъдват във вас и вие в Мене, Аз и Отец Ми ще дойдем и жилище ще направим у вас“. На онези от вас, които са изпълнили тези два стиха, ще дам някоя лека задача, да видим как ще я решат. Обаче трябва да знаете, че законът на съвършенството е безграничен, вечен, същото може да се каже и за Вярата; тя има много степени, не само една. И знанието е на степени. Степента на развитието на даден човек определя неговото знание. Целта на знанието е да освободи човека от страданията.

Има страдания, които човек сам си създава – те не са необходими; но има страдания необходими, неизбежни – те идват по причина на ограниченията, в които човешкият дух изпада. Щом слезе в материята, човешкият дух се ограничава, а щом се ограничи, щом изгуби свободата си, духът започва да страда; тези страдания са наречени ***мирови страдания, мирова*** скръб[18]. Духът схваща живота на Земята като скръб, като страдание, от което не може лесно да се освободи, връщане назад няма. Какво му предстои – да работи, да учи, да мисли, докато намери начин да се освободи от ограничителните условия на материята. Ако поиска да се противопостави на материята, духът ще си създаде ненужни страдания. Всеки дух, колкото и повдигнат и съвършен да е, щом слезе в материята, непременно ще изпита мировата скръб.

Защо страдат хората – защото слязоха в гъстата материя, облякоха се в плът и се натъкнаха на ограничителните условия на

---

[18] Мирова скръб – *космическият песимизъм*, обхванал умовете на Европа в началото на XIX век, е провокиран от бездуховността и егоизма на социалния порядък и е форма на протест срещу една пошла и прозаична действителност, враждебна на човека и неговата лична свобода. Мировата скръб с необичайна острота и напрежение придобива универсален характер и поражда настроения на безнадеждност, отчужденост и отчаяние, които се проектират както във всички направления на изкуството, в научни области (психология, философия, физика, астрономия и др.), така и във формите на ежедневното общуване между хората.

Живота. Какво търси човек днес – той търси начин да се освободи от материята. За да се освободи, трябва да мине през ред мъчнотии и страдания, въпреки това слизането на духа в материята и обличането му в плът е толкова необходимо, колкото е необходимо да купите хляб от фурната.

Хлябът е свършил и непременно трябва някой да отиде до фурната, да купи пресен хляб; кой от дома ще отиде – майката, бащата или някое от децата – не е важно, един от членовете на семейството трябва да купи хляб. Ама времето вън било дъждовно, ветровито, кално – нищо не значи, важното е, че хляб трябва да се купи. Не само това, но случва се, че пари за хляб не ви достигат – какво трябва да правите? Ако хлебарят е добър, благороден човек, той ще ви даде хляб и колкото пари не достигат, после ще ги занесете; ако хлебарят е недоверчив човек, ще трябва да отидете някъде, да поработите малко, да изкарате пари и като платите хляба, тогава ще го занесете у дома си. Но и с това въпросът не се изчерпва – сега трябва да давате отчет у дома си защо сте се забавили толкова време. Такова е положението на всеки човек, който е слязъл на Земята.

Следователно веднъж дошъл на Земята, първата работа на човека е да си изкара прехраната – той трябва да се домогне до онази наука, посредством която може да изкара необходимата храна за живота си. За да поддържа живота си, човек трябва да придобие Живия хляб – същественото, към което се стреми.

И тъй, истинската наука се заключава в придобиване на Живота. От най-стари времена до сега всички хора се стремят към придобиване на Живота, защото само той може да ги освободи от ограничителните условия – за тази цел се изискват ясни схващания за Живота, без никаква критика, без никаква философия. Божествената наука позволява да се разсъждава върху нея, но не да се критикува; тя иска хората да бъдат прями, справедливи и чисти. Ако

трябва да дадете на приятеля си чаша вода, дайте му я по всички правила на тази наука: чашата трябва да бъде съвършено чиста, а водата – прясна, чиста, без никаква прашинка в себе си. Внимателен трябва да бъде ученикът на Божествената наука. Немарливият, небрежният ученик ще подаде една чаша вода на приятеля си, в която ще има не една, а безброй прашинки; той ще се оправдава с водата – ще каже, че водата е такава; не, стомната на този ученик е била отворена и водата се е напрашила. Всичките работи на този ученик са като отворената му стомна, същото може да се каже и за мислите и чувствата на човека – каква мисъл или какво чувство е това, което е пълно с прах?

Всяка мисъл, всяко чувство, които отправяте към приятелите си, трябва да бъдат чисти, прецизни, да няма в тях никаква двусмисленост. Ако не спазвате това, можете ли да искате приятелят ви да ви посрещне внимателно, с разположение? Дойде приятелят ви при вас, иска да му услужите, но вие отлагате, не сте готови да му помогнете; той чака месец, два, три – вие все отлагате, обаче като отидете при Бога, за да се помолите за нещо, искате веднага да се отговори на молитвата ви. Както постъпвате с другите, така ще постъпват и с вас. Ако не можете да услужите на приятеля си, кажете му направо, без залъгвания и обещания. Ако приятелят ви иска да му станете поръчител, запитайте го за какво трябва да му поръчителствате и кажете: „Готов съм да стана поръчител на всеки, който иска да влезе в Царството Божие и да работи за него, обаче не съм готов да поръчителствам на онзи, който мечтае да си прави къщи, да се нарежда на физическия свят. Готов съм да поръчителствам на всеки, който иска да учи; не съм готов да поръчителствам на онзи, който иска да се нарежда в живота, да заема високи служби – последното сам може да направи, той има знание, което само ще го препоръча“.

Който иска да работи в света, той трябва да започне от най-долното стъпало и постепенно да се качва нагоре, без да прескача стъпалата. Смирение се иска от човека. Добрите, силните хора не се нуждаят от препоръка, само слабите се нуждаят. – „Ами богатият от какво се нуждае?“ Богатият се нуждае от музика, от песен; музиката, песента ще отворят сърцето му, а сърцето – кесията му, и той ще си създаде отношения с хората. Бедният пък се нуждае от пресен хляб – като му дам един топъл хляб, после мога да му изпея някоя песен; щом се нахрани, той може да прецени какво нещо е хубавата песен и ще благодари.

Сега вие мислите, че това са обикновени работи; не, това са философски работи, които могат да се разберат само след като се преведат. Знаете ли какво нещо е хлябът, знаете ли какво нещо е една чиста, светла мисъл или едно възвишено чувство, знаете ли какво нещо е песента? Това са велики светове, но за да се разберат, трябва да се намерят техните еквивалентни стойности.

Ще кажете, че сте чувствителни, досетливи, лесно възприемате нещата. Щом е тъй, аз ще се скрия някъде в гората, а вие ще ме намерите; като направите опита, ще видите каква е вашата чувствителност. Знание се иска от всички хора, а не само говорене. Всяко нещо, което се говори, трябва да е изпитано, проверено. Говорите за търпение, без да сте изпитали търпението си. Често по липса на търпение вие изгубвате последното благо, което ви се готви – чакате известно време, работите, но в последния момент се отказвате; в този момент иде благото, но вие сте напуснали поста си.

Мнозина се намират в това положение: работят, подвизават се, докато един ден се обезсърчат и напуснат всичко. Някои от вас се намират пред стария си навик да започват и прекъсват, но в края на краищата ще имат стари резултати. Ученикът трябва да има търпение да чака; за всяко нещо той трябва да се яви на определеното време и

място със завършена работа. Той трябва да чака, а не него да чакат. Каквато и работа да започне, ученикът трябва да знае, че може да я свърши навреме, никакво отлагане! – „Половината работа да свърша.“ Не, цялата работа ще свършиш, и то на определеното за нея време.

Като ученици на окултна школа, от всички се изисква точност – всяко нещо трябва да става точно навреме; Невидимият свят е много точен. Освен това от вас се изисква безстрашие – през най-големите бури на живота да минавате, ще вървите напред; космите ви могат да настръхват от страх – важно е да не спирате по пътя, нито да се връщате назад. Напред трябва да вървите! Ще минавате през страдания, през мъчнотии, ще плачете, ще се смеете, но при всички положения напред ще вървите; като минете през всички изпитания, един ден ще кажете: „Плаках, страдах, сълзи проливах, смях се, радостен бях, но свърших най-после определената за мене работа“. – „Защо трябва да минем през тези изпитания?“ Оставете този въпрос настрани, за вас е важно да знаете свършили ли сте си работата и как сте я свършили.

Мнозина търсят лесния, широкия път; те не знаят, че широкият път е най-мъчен – защо? Защото той е широк само в началото, а колкото повече навлизате в него, явяват се големи съпротивления, сътресения и вие не можете вече по никой начин да се върнете – трябва да го извървите докрай; този път в началото е лек, приятен, но в края става страшен, непоносим. Значи в широкия път мъчнотиите са в края и отзад, а в тесния са в началото и отпред. В тесния път тилът е всякога свободен, този път е правият път в Живота. В правия път мъчнотиите са пред лицето на човека, те са естествени, а също така и необходими за човешкото развитие; в широкия път има естествени мъчнотии, но повечето са кармически, създадени от самия човек, и той трябва сам да се справя с тях – достатъчно е при това

положение да се намери между две такива мъчнотии, за да бъде смазан.

Друго положение, пред което учениците се спират, е въпросът надясно или наляво да вървят; това зависи от пътя, в който са попаднали: ако са в широкия път, опасно е и наляво, и надясно, обаче ако са в тесния, те могат да вървят и надясно, и наляво – важно е да се качват нагоре, към определената цел. Неизбежно е колебанието наляво и надясно, това да не ви смущава, то е в реда на нещата. Щом е влязъл вече в правия, т.е. в тесния път, за ученика не представлява никакво противоречие обстоятелството дали е взел дясната, или е взел лявата страна. Той има строго определена цел – нагоре; като върви нагоре, не е важно дали ще вземе лявата или дясната страна. Той трябва да бъде свободен и при всеки даден случай да прави разумен избор.

Едно е важно за ученика – да има будно съзнание; ако съзнанието му е будно, той малко ще учи, много ще разбира и повече ще прилага. Когато времето за реализиране на вашите желания се удължава, какво означава това – че тези желания не узряват скоро. Следователно ученикът трябва да се въоръжи с търпение, да чака. Ако се безпокои, това показва, че той не разбира характера на своите желания: има желания, които скоро зреят, има и желания, за узряването на които се изисква дълго време; същото е и с плодовете. Всички желания са постижими, но търпение се изисква; търпеливият ученик дава възможност на желанията си добре, спокойно да зреят и не се смущава от това, че времето се удължава.

В индийската философия има едно изречение, което казва: „Убий всяко желание в себе си!"; в християнската философия пък е казано: „Убий плътта си!". Според мен и едното, и другото са криво преведени – защо? Природата не търпи никакви убийства. Каквото има в човека, Природата го е вложила – как може тогава тя да убива

сама себе си? Когато се натъкнете на някое нисше желание в себе си, не го убивайте, не го коренете, но върху него присадете едно добро желание. Веднъж Природата е вложила тези желания в човека, тя знае защо е направила това – всяко явление, всяка проява в Природата има свои дълбоки причини. Като знаете това, не се мъчете да корените нисшите желания, но присаждайте ги.

Не е лесно човек да корени желанията си; ако изкорените едно желание, ще израсте друго. Който има повече нисши желания, но пожелае да се развива духовно, трябва да научи закона на присаждането. Кой от вас е присаждал желанията си? Мъчно е да се присади едно желание; като се присади, понякога човек трябва да лежи цял месец на легло и през време на боледуването си ще вика, ще охка, ще протестира, че не е очаквал такова нещо.

Природата си служи с присаждането; ако доброволно не прилагате присаждането в живота си, тя сама ще ви наложи, ще извърши присаждането върху вас. От Невидимия свят е казано: „Който има дръвчета в градината си, той непременно трябва да ги присади“; ако изпълните това правило сами, толкова по-добре за вас, а ако не го изпълните, няма да ви се карат, няма да ви наказват, но ще дойдат хора от Невидимия свят, които сами ще извършат присаждането – ще вземат присадка, ще ви присадят и ще си заминат, а вие ще усетите болка, без да разберете защо страдате. Онези, които са извършили присаждането, ще си заминат тихо и спокойно. Щом страдате, ще знаете, че страдате за добро, присадени сте с цветове и плодове на Божествените дарби. Защо и за какво страдате, Невидимият свят не дава обяснения.

Разумният, способният ученик се учи от малките неща – достатъчно е да му нарисувате един триъгълник, за да разбере какво искате да му кажете; той разбира от всякакви образи и фигури. Кръст с точка (или без точка) за него е език, по който чете и разбира. Като

видят кръст върху някоя буква, мнозина мислят, че тази буква е зачеркната; не, кръстът означава Живота. Кръстът подразбира познаване на почвата: на елементите, от които е съставена, на условията, които благоприятстват за посаждане в нея на едни или други семенца и т.н.; вие трябва да знаете на каква почва можете да поставите вашата къща. Кръстът – това е наука за почвата, за твърдата материя, върху която почива Животът. Който не разбира кръста, той го носи за сила, чрез него черпи сила от Бога; вярно е, че кръстът е сила Божия, но когато се движи, а не когато стои на едно място. Някои носят звезди, пентаграми; каква полза може да допринесе една звезда или един пентаграм на човека, ако те не пускат искра, не издават светлина – от всеки връх на пентаграма трябва да излиза светлина и където минавате, всеки да се спира и да гледа. Днес всички хора се кичат с кръстове, със звезди, с пентаграми като символи, но техните символи не светят; истински учените, истински добродетелните хора се кичат със символи, със значки, които никой не вижда, но светлината на техните значки не може да се скрие – те представляват свещи, които вечно горят и никаква буря не е в състояние да ги изгаси.

И тъй, ученикът трябва да носи значки, които са от никого незабелязани; неговите значки трябва да светят вечер, в тъмните нощи на неговия живот. Ученикът трябва да има в себе си свещ, която не гасне – това означава стиха, изказан от Христа: „Така да просветнат делата ви пред человеците!“; следователно всеки човек трябва да придобие безсмъртния огън в себе си, от който постоянно да гори, без да изгаря, да свети без да изгасва. Когато ученикът е слаб, Невидимият свят е снизходителен към него – в какво се изразява това снизхождение? Като изгасне свещта му, те отново я запалват. И наистина, щом свещта на ученика изгасне, той започва да се моли, да плаче, докато свещта му светне.

Всяко неразположение на духа е изгасване на свещта. Много от учениците бързат, искат да имат големи постижения, те се страхуват, че животът им минава, без да придобият нещо; не, те трябва да знаят, че придобивките не се виждат на Земята – тук ще се ползват от последствията на придобивките, а самите придобивки са в Невидимия свят. От ученика се изисква всеки ден да заяква духом; щом духът му се засилва, той може да издържа повече и по-лесно да решава задачите си. Бъдете силни по дух и всичко, каквото желаете, ще постигнете.

Изпейте песента ***Духът Божи!***

Тайна молитва

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Пета лекция, 23 ноември 1927 г.

ВЕРОЯТНОСТИ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Размишление.

(Четоха се работите върху темата: Разлика между математически вероятности и душевни възможности.)

Проявите на човешкия дух не зависят от вероятности – вероятностите представляват условия за ума. Процесите на душата също не зависят от вероятности – защо? Защото известни вероятности са възможности, обаче на физическия свят тези възможности произлизат от дадени вероятности. Например имате известен план или известен стремеж, насочен към нещо, и в дадения случай вие можете да изчислите вероятността за постигане на този план; тези изчисления са възможни на физическия свят, но в Духовния свят тази математика не работи – там си служат с висша математика.

Сега, като говорим за вероятностите, ние имаме предвид едно широко поле на работа; тази работа е достояние на свободните хора – само свободните хора се спират пред вероятностите и възможностите в живота. Хората, у които умът не е развит, не вярват в никакви вероятности и възможности, те казват: „Ако има пари, ще вярваме; щом няма пари, в нищо не вярваме“. Като погледне лицето на когото и да е, умният човек веднага познава каква вероятност има в дадено лице да изпълни известен план, а който не може да чете по лицата на хората, веднага казва: „Дайте пари, ако искате да се реализира известен план“ – днес всичко става с пари. Който разбира нещата, той първо разглежда условията, вероятностите за реализиране на

известна работа и тогава кредитира; който не отпуска никакъв кредит, той вижда, че в дадена работа няма никаква вероятност за успех. Някои търговци работят със закона на вероятността и затова дават на кредит – още като погледнат човека в лицето, те веднага разбират може ли да се отпусне кредит на този човек, или не. Не мислете, че като си служите със закона на вероятностите, всичко ще се уреди лесно, не мислете и че като вземате предвид възможностите за реализиране на нещата, всичко ще върви по прав, по гладък път; не, колкото и да вземате в съображение възможностите и вероятностите, животът пак няма да бъде увенчан с рози и венци – възможностите подразбират всички най-възможни неща.

Като говорим за Живота, вие разбирате само една от неговите страни, но Животът не е такъв, какъвто хората го прекарват на Земята – друго нещо е Животът. Тъй, както вие си представяте Живота, това е само някаква вероятност, която съществува някъде; Животът, който вие търсите, ще дойде в бъдеще, но само за онези, които са завършили своето развитие. Какво показва това – че вие търсите и очаквате такъв Живот, за какъвто още не сте готови; и да ви го дадат днес, вие ще го снемете на уровена, на който се намирате сега. Ако на малкото момченце дадете една книга с висша математика, то ще започне да я разгръща, да я прелиства и в края на краищата ще си направи от нея едно хубаво хвърчило, което ще пусне във въздуха; същото правят и някои религиозни хора – след като им се даде най-хубавият Живот, те ще си направят от него хвърчила. Това е резултат на човешката дейност, проявена в лявата страна на Живота; наистина, ако проследите живота на тези хора, ще видите, че се молят или за пари, или за къщи – с една дума, те се молят само за хвърчила.

Животът не седи нито в парите, нито в яденето, нито в къщите, нито в науката – науката е приятно развлечение за човешкия ум. Ще кажете, че не се нуждаете от никакви развлечения; ако не се нуждаете

от никакви развлечения, защо ядете, защо спите, защо страдате, като изгубите приятелите си? Значи яденето, спането, приятелите ви – това са развлечения в живота. Когато обувките и дрехите ви са скъсани, вие пак страдате – защо? Защото хубавите обувки и дрехи са развлечение за вас.

Ние изнасяме всички тия неща, за да си съставите ясна представа за Живота, да видите, че между вашия и Божествения Живот има голяма разлика. Както и да си представяте Божествения живот, вие пак няма да го разберете, но поне ще се съобразявате със закона на вероятностите, ще знаете в колко и в кои случаи през деня ще можете да изпълните волята Божия и в колко случаи не ще можете да я изпълните. С познаването на този закон човек би могъл да определи за себе си дали ще завърши училището и с какъв успех ще завърши; ако е търговец, той ще може да определи дали ще спечели в търговията си, или ще изгуби.

Астролозите, които добре познават този закон, правят изчисления и могат да предскажат на някой търговец доколко най-много може да се впусне в търговия – ще му кажат: „Ти можеш да спечелиш най-много десет милиона лева; щом спечелиш тази сума, напусни търговията, защото ако още продължаваш да я въртиш, всичко ще изгубиш“. На някой писател ще кажат: „Ти трябва да напишеш едно хубаво съчинение, с което да спечелиш име пред света; след това ще се предадеш на служене на Бога“ – така беше с Толстой[19].

---

[19] Толстой, Лев Николаевич (1828-1910) – руски писател, философ, религиозен реформатор, есеист и публицист. Автор е на *Война и мир, Ана Каренина, Хаджи Мурад, Възкресение, Севастополски разкази* и др., както и на религиозните съчинения *Моята вяра, Царството Божие е вътре във вас*, *Пътят на живота* и др. Реформира теоретично християнството, утвърждава християнската нравственост, изразена в планинската проповед на Христос, която е лично дело на всекиго и не е свързана с обредите и тайнствата на никоя Църква. Създава философското учение *толстоизъм*, в което са застъпени идеите за непротивене на злото чрез насилие, за

Така беше и с Буда – Буда живя като царски син, заобиколен с богатство и разкош, далеч от страданията в живота, но един ден видя една нещастна жена и един нещастен старец и в него се събуди състрадание към човечеството; от този момент спокойствието на неговия живот се наруши и той се свърза със страданията на цялото човечество; Буда се зае с разрешаване на задачите на живота. Коя е причината да напусне царския палат – как ще отговорите с вашата математика на този въпрос? Ще кажете, че Буда не е разбрал Живота – трябвало е да остане при условията, при които се е родил, и като цар да бъде полезен на обкръжаващите; обаче Буда не е разбирал така живота. Да бъдеш цар – това е физическа страна на живота, а като цар нищо не би могъл да направи.

Откакто светът съществува, нито един цар не е бил щастлив – ако царят внесе пет в света, десет ще изгуби; и най-добрите царе са били нещастни. Това не значи, че не са имали желание да помогнат на своя народ, но заобиколени от приятели и неприятели, те често са изпадали под тяхно влияние и са носили отговорностите за всяко добро или престъпно дело, извършено в тяхно име.

Питам: каква е вероятността човек да влезе или да не влезе в Царството Божие; каква е вероятността човек да бъде или да не бъде спасен? Мнозина се съмняват дали са спасени, дали ще влязат в Царството Божие и като се съмняват, те казват: „Тази работа е празна, вятър работа е, нищо няма да излезе от нея“. Духането на вятъра е една вероятност, горенето на огъня е една вероятност. Наистина, когато два предмета се търкат един в друг, произвежда се топлина; когато двама души с противоположни идеи се търкат, между тях става известна реакция, известно химическо съединяване – как

вегетарианство, за природосъобразен начин на живот и др. На 82 г. напуска имението си и планира пътуване до България и среща с Учителя, ала умира на малката гара Астапово.

мислите, вероятност ли е това, което става между тия двама души, или е възможност? Търкането между хората дава възможност за широк замах на ума. Когато се говори върху различни въпроси, всичко е вероятно, но за всеки даден случай от тия вероятности само някои могат да се реализират. По време и пространство всичко е възможно, но за даден момент само едно нещо е възможно: в даден момент от времето човек може да направи или Добро, или зло; в даден момент от времето човек може или да обича, или да мрази. В най-краткия момент от времето, който човешкото съзнание може да схване, човек може да направи разлика между две душевни състояния – така се образува права линия, или малка междина; именно в тази междина се явява възможността за реализиране на нещо.

И тъй, вероятността се заключава именно в този малък промеждутък, в тази малка междина – да направиш зло или Добро, да проявиш Любов или омраза. За вас е важно да знаете каква е вероятността при дадени условия да постъпите по един или по друг начин. Когато някой Ангел слезе на Земята и се оплете в материята, може математически, чрез теорията на вероятностите, да се изчисли каква възможност има човек да сгреши и колко грехове може да направи. Никой нищо няма да му каже, но ще следят като върви в пътя, къде ще се отклони и колко отклонения ще направи в живота си.

Животът е пълен с вероятности и възможности; вероятностите засягат Умствения свят, а възможностите засягат, от една страна, Причинния свят, а от друга – нисшите области на Астралния свят. Има два вида възможности в света: едни, които могат да се реализират, и други, които не могат да се реализират. Например има възможност всеки човек да стане ясновидец, но колцина досега са станали ясновидци? Който от вас е ясновидец, нека прочете от мястото си какво е написано на някой лист, поставен на известно

разстояние, и всички ще слушате с приятност какво се чете. Някои ще се чудят как става тази работа – от толкова далечно разстояние да може да се чете; наука е това. Вероятно и възможно е всеки да стане ясновидец, но това постижение още не е реализирано за всички; това, което днес не може да се реализира, в бъдеще ще се реализира.

Много от учениците се спъват в своето минало; те не трябва да се спират на миналото си, но да вървят напред. Противоречията, страданията на човека – това е неговото минало; несгодите, съмненията, завистта, омразата в живота – това е миналото. Всичко онова, което спъва хората в развитието им, е тяхното минало; щом се натъкнат на своето минало, те трябва да кажат: „Това е от моето минало, не искам да се занимавам с него“. С какво трябва да се занимавате – с новото; кое е новото – Любовта, тя ще се реализира в бъдеще. Когато омразата похлопа на сърцето ви, вие ще отворите вратата си, ще я погледнете и ще и кажете: „Аз отивам на работа, нямам време да се занимавам с теб; ако не искаш да се върнеш, влез в стаята на миналото и чакай колкото искаш“; според закона на кармата тя ще остане да чака, докато се върнете, а в това време вие ще разговаряте с Любовта, ще правите свои изчисления върху възможностите и вероятностите в Живота. Вашата погрешка в Живота се заключава в това, че като дойде Любовта, я слагате в стаята на миналото, а като дойде омразата, я слагате в стаята на бъдещето – размествате местата им.

Вие се оплаквате, че ви е тежко; на кого не е тежко, миналото е всякога тежко – щом дойдете до миналото си, всички страдате, всички се оплаквате. Човек трябва да бъде герой, да се справи със своето минало; той сам е създал миналото си, сам ще се справи с него и няма защо да се страхува от него. Тъкмо размишлявате върху Любовта, дойде в ума ви мисълта, че от вас човек не може да стане; щом тази мисъл ви посети, веднага станете на крака и кажете: „Добре дошла,

заповядай в стаята на миналото и почакай, докато свърша работата си“ – в това време ще видите, че нов човек може да стане от вас. Спокойно вършете работата си, а тази мисъл – неканената гостенка, нека чака в стаята на миналото; не се тревожете защо е дошла. Тази мисъл е завистта, която иска да ви спъне в пътя; тя е ваша роднина от миналото, с която лесно можете да се справите, тя е дъщеря на чичо ви или на брат ви – ще ви почака известно време и като види, че не дохождате, ще се върне, откъдето е дошла.

Казвате: „Буквално ли да разберем това нещо, или символично?“. Що е символ – символите са математически знаци на висшата математика и като такива те боравят само с живи числа. Числата на Духа са живи: единицата, двойката и всички числа, произлезли от единицата, са живи. Миналият живот на човека също е жив, миналото не е мъртво, то е реалност.

Задачата на ученика е да се стреми да разбира нещата правилно, за да може сам да си помогне. Каквото мисли човек, това придобива; какъвто предмет поставите пред светочувствителната плоча на фотографията, това ще се прояви. Колко пъти може да се фотографира върху една плоча – веднъж; същото нещо се отнася и до човешката мисъл: върху ума на човека като върху фотографска плоча[20] могат да се отпечатват различни мисли, при това всяка мисъл може да се отпечата само един път. В случая плочата представлява апарат, върху който се отбелязват мислите на човека; понякога апаратът е отворен, а понякога е затворен – това са възможности за възприемане на мислите. Щом имате апарат, явява се въпрос на кое място и при каква обстановка трябва да се постави той – обстановката или мястото на апарата представлява вероятността за човешкия дух да се установи на едно или на друго място; щом се установи мястото, вие отваряте

[20] Фотографска плоча – светлочувствителна плоча, използвана в миналото за отпечатване на образи посредством специален апарат.

касетката, в която се намира плочата, фотографирате и като снимате образа, бързо затваряте касетката и прибирате стъклото, т.е. плочата. За всяко ново фотографиране употребявате нова плоча – за тази цел човек трябва да разполага с безброй плочи, за да ги употребява, когато са му нужни. От него зависи да избере мястото, обстановката, в която ще снима изображението; от него зависи и да избере предмета за фотография.

Човек трябва да бъде разумен, да се издигне над дребнавостите в живота – дребнавостите не правят човека гениален, те не внасят нито мир, нито радост в човешката душа; великото бъдеще, което се открива пред човека, носи радост и веселие в неговия живот – това съзнават не само духовните, но и светските хора, затова всеки работи, поставя здрава основа за великото бъдеще на Живота. Стремежът на хората да бъдат добри, да обичат и да бъдат обичани, да развиват Вярата си и в тях да вярват се обусловя именно от този закон – да създадат условия за бъдещия Живот.

Първата работа на ученика е да развива своята Вяра. Вярата се занимава с вероятностите, а не с възможностите – с възможностите се занимава Любовта; следователно, който иска да развива Вярата си, трябва да работи с вероятностите. Любовта пък се занимава с възможностите – в даден момент човек не може да обича повече от едно същество; в следния момент той може да обича и второ същество. При това човек не може да обича когото да е, определено е кого може да обича – защо? Защото Любовта се определя от вибрациите. Например един Ангел не може да обича един обикновен човек, защото неговият ум, неговото сърце, неговото тяло не са в състояние да издържат на вибрациите, на трептенията, които Ангелът излъчва от себе си; Любовта на Ангела ще разтопи този човек, той не е в състояние да издържи на тази голяма Любов – на обикновените хора се дава по малко Любов, през едно чучурче.

Следователно Любовта се определя от степента на човешкото развитие и въпреки това човек иска много, той се лакоми, без да държи сметка, че не може да се справи със силните течения в Природата. Лакомството е присъщо на малките деца – малкото дете може да изяде най-много две ябълки, обаче то плаче, иска от майка си да му напълни джобовете с ябълки. Давате парче хляб на някой човек, той погледне хляба, погледне вас, иска да каже, че малко му е дадено – тази черта у хората не е добра; рече ли, че хлябът, който му е даден, не е достатъчен, човек се връща в миналото си. Малкото се благославя, а не многото. Приемайте с благодарност всяко нещо, което излиза от сърцето на човека, колкото и малко да е то; благодарете за него и не критикувайте онзи, който ви е дал нещо. Малкото, прието с благодарност, внася мир в душата на човека.

Слушате някой говорител и казвате: „Този човек не развива темата си добре, той можеше да каже много повече по дадения въпрос“; благодарете за малкото – може би този говорител нарочно е казал по-малко неща, за да ви даде възможност вие да мислите, да разработите и развиете това, върху което той не се е спрял. Животът е пълен със задачи: една ще разрешите, втора ще дойде на нейно място; вие трябва да разполагате със светъл ум и с широко сърце, за да решавате задачите си свободно. Смущения, противоречия ще дойдат и за ума, и за сърцето – те са неизбежни, те са в реда на нещата, защото сегашният живот се намира на граница, в средата между миналия и бъдещия живот; следователно, от една страна, вие носите последствията от миналото, а от друга – вие поставяте основа на бъдещето.

Някои се спират пред въпроса какво ще придобият, ако продължават да следват пътя за Новия живот; голяма е придобивката, вие даже нямате представа какво светло бъдеще ви очаква, ако живеете съобразно законите на Великата природа. Вие вървите тъжен,

скръбен, навели сте глава надолу, никого не поглеждате – нито ближните си, нито времето; а денят е ясен, светъл, Слънцето хубаво грее, небето е чисто, прозрачно и птичките весело чуруликат. Казвате: „Тъжно, скръбно ми е на душата“; вярно е, че имате някаква скръб, но тази скръб не е толкова голяма, че да затъмни Слънцето. Погледнете навън, вижте как Бог се весели, помислете малко за Него и скръбта ви ще се превърне в радост. За какво има да тъжите, влезте в радостта на Господа! Ученикът трябва да се радва на всички условия, които са му дадени за работа, за учене – по този начин той ще придобие Търпение, Кротост, Въздържание, Милосърдие, Любов и т.н.; само така ученикът ще придобие истинското знание, към което се стреми, само така той ще развие в себе си досетливост, вътрешно прозрение – качества, необходими за правилното разрешаване на задачите.

Пейте и като млади, и като стари, и като весели, и като скърбящи, понеже пеенето е необходимо условие за трансформиране на вашите състояния. Наскоро дохожда при мен една госпожа, завършила музика, която се оплаква, че не може вече да пее; преди години пяла и свирила, но вече престанала да пее, защото баща и фалирал, всичко изгубил. В същото време един от нашите братя заболя тежко, по цели дни и нощи не можеше да спи: страдаше, мъчеше се от някакво възпаление, но през всичкото време на боледуването си пееше. Като го слушали да пее, запитвали:

– Как можеш да пееш при тези големи болки и страдания?

– Пея на болестта си.

Казвам: този човек е на прав път. Всеки може да плаче – това е най-лесно; мъчно е обаче в най-големите страдания да пееш – това значи силна воля, това значи усилия. Наистина, мнозина плачат във време на скръб, обаче малцина пеят в скръбта си.

Следователно изучавайте това, което малцина знаят. Кой не е плакал във време на скръб – от най-малките до най-големите

същества, всички са плакали и плачат. Ако погледнете под микроскоп някое малко същество, ще забележите, че и то плаче; колкото и малки да са неговите слъзни жлези, и то плаче. Всичко в света охка и пъшка под влиянието на скръбта, но изкуство е човек да дойде до положение да се радва при скръбта.

Като се говори за закона на вероятностите, вие трябва да го изучите добре главно в положителната му страна. Например вероятно е 100%, че на човека са дадени всички възможности да просвети ума си; човек има всички възможности да добие добродетелите на душата, а най-голямото постижение за човека е да придобие Божията Любов – затова обаче се изискват усилия, геройство, познаване на законите, с които трябва да се работи. Пътят за постигане на добродетелите не е произволен. Не мислете че като ученици ще ви пуснат в Царството Божие по благодат – благодатта се отнася само до пособията, на ученика ще се дадат пособия да учи по благодат, а усилията, трудът и работата се изискват от него. Дълго време ще теглят ученика, докато го пуснат в Царството Божие; щом дойде до преддверието му, ще го претеглят с най-чувствителни везни и за най-малкия недостиг или излишък в теглото веднага ще го върнат назад. Казано е в Стария завет: „Претеглен си". Всеки ден ученикът се тегли, следователно и вие, като ученици, ще бъдете теглени на най-точни везни и според теглото ще се определи и мястото ви.

Първото нещо, което се изисква от ученика, е обич към знанието; за тази цел вие трябва да имате свободен ум, да не се ограничавате. ***Свободен ум*** подразбира ум с полет, със стремеж нагоре. Дойде в ума ви една светла, красива мисъл и вие вземате перото да пишете; веднага дойде противодействие и казвате: „Не му е времето сега". След това дойде някаква възможност да проявите една добродетел, но пак се усъмните в себе си и казвате: „Не му е времето сега"; и така

отлагате нещата от днес за утре, докато един ден се намерите пред нереализирани вероятности и възможности.

Математиката говори за теория на вероятностите и ние говорим за вероятности, но теориите на математиците по този въпрос коренно се различават от нашите; ние ги разглеждаме по един начин, а те – по друг. Когато ученикът се яви пред някой професор по музика, последният веднага познава дали този ученик е даровит, или не – той го познава по вибрациите му. Щом вибрациите на ученика съответстват на тия на учителя, последният счита този ученик за даровит, за способен и намира, че от него може да излезе нещо. Изобщо, силата на човека се определя във всички отрасли на науката и изкуствата; много хора едва сега започват да работят в тези области. Добре е човек да пее хубаво, да завладява с гласа си; добрият певец задоволява себе си, задоволява и слушателите си. Истинско пеене е, когато човек пее за себе си. Мнозина нямат желание да пеят, нямат никакъв импулс, никакво вдъхновение, обаче всеки би пял, ако чуе, че се плащат по десет английски лири на час на онзи, който пее – тогава и бедни, и богати ще пеят, и който знае, и който не знае ще пее. Пейте и се насърчавайте едни други в пеенето! Истинските певци са дошли на Земята с определена задача – да утешават и да повдигат скръбните, страдащите и падналите души.

Изпейте сега песента ***В начало бе Словото***.

Съвременните хора се оплакват, че мислите и желанията им не се реализират – защо не се реализират? Защото мислите и желанията им са лишени от музика и поезия; ако в мислите и желанията на хората имаше музика и поезия, те непременно щяха да се реализират. Всеки човек не може да има музика, не може лесно да стане певец – дълго време трябва да се упражнява, за да разработи своя ларинкс, но вътрешно може да бъде музикален и да излива тази музика в своите мисли, чувства и желания.

Не е лесно човек да пее правилно, чисто; малко певци вземат верни, чисти тонове. За да познаете дали един тон е верен, трябва да го поставите в съгласие с друг тон. И в Природата има съгласуване на тоновете. Когато човек е тъжен, ритъмът на сърцето му се изменя. Той може да превърне скръбта си в радост само чрез пеене, като съгласува тоновете на своята душа. Достатъчно е да запее тоновете ***до*** и ***ми,*** за да се измени състоянието му в продължение на най-много десет минути.

Изпейте гамата до мажор, а след нея песента ***Духът Божий.***

За да не се обезсърчавате, когато пеете, пазете следното правило: никога не се стремете да предадете съвършено чист тон – на физическия свят това е невъзможно. Същият закон се отнася и до мисълта – невъзможно е човек да има съвършена мисъл. Ако пеенето и мисълта ви бъдат съвършени, вие ще се обезсърчите, ще мислите, че никой не може да ви разбере. Добрият певец се обезсърчава, ако няма хора, които да го разбират; великият певец, великият поет трябва да бъдат заобиколени от хора, които да ги разбират.

Допуснете сега, че искате да изпеете една нова песен – какво се изисква за това? На първо място се изисква разбиране, без разбиране всеки ще изпее песента по различен начин. Всъщност един е правилният начин за изпяване на дадена песен. Тъй както вие изпяхте песента ***Духът Божий,*** това е обикновено пеене, вън от правилата на истинското пеене – при такова пеене песента изгубва всякакво значение; като изпеете песента така, тя става обикновена и у вас изчезва желанието да я повторите, искате да минете на друга.

Ако се дадат по-нататък думите от Евангелието на Йоан, гл. 1, как бихте ги изпели? Тези думи са следните: „Синът Божий, роденний в света, Той беше истинската виделина. Чрез Него светът стана и светът Го не позна“; тези думи не могат да се изпеят на същия глас, с

който пеете ***В начало бе Словото***. Когато човек се ражда на Земята, всички се радват – как се изразява тази радост?

Като ви задавам тези въпроси, всички се намирате в напрегнато състояние; колкото и да се напрягате, няма да ги разрешите, но поне ще упражните мисълта си. Положението, в което се намирате, е подобно на това, когато се намирате пред някое цвете. Представете си, че ви покажа един хубав карамфил; онези от вас, които са близо до карамфила, ще усетят миризмата му и ще се разположат добре – значи един малък карамфил е в състояние да внесе радост и хармония между хората. Обаче има цветя, които могат да внесат дисхармония между хората, има и песни, на които още първият тон внася дисхармония в живота. Духовните мотиви обикновено започват с мажорна гама, българските мотиви пък са повече в минорна.

(Изпя се новата песен ***Синът Божий,*** която започва с думите: ***Имаше человек...,*** текст от Евангелието на Йоан, гл. 1.)

Засега ще оставим тази песен, няма да я пеем известно време, за да потъне в съзнанието на добрите певци; след време ще я пеем пак, ще направим в нея малки корекции. Вие трябва да се занимавате със сегашната музика и от нея постепенно да минавате към свободната музика – за тази цел съзнанието на човека трябва да бъде будно, лесно да възприема. Като се упражнявате в пеенето, ще станете добри певци. Какво става всъщност – като пеете известно време, вие започвате да отстъпвате на младите да пеят и казвате, че сте стари вече, че пеенето не е за вас. Мислите ли така, вие сте на крив път – на каквато и възраст да сте, пейте и не мислете за възрастта си; докато не заминете за онзи свят, вие сте още деца и трябва да пеете! Защо ще се лишите от способността си да пеете? Какво ще правите, ако отидете на онзи свят и пред вратата на Рая ви спрат, за да изпеете една песен – ако изпеете една песен добре, ще ви пуснат; ако не я изпеете добре, няма да ви пуснат. Или представете си, че ви накарат

да напишете едно хубаво стихотворение или да направите едно добро – Невидимият свят разполага с много възможности и вероятности, чрез които ще провери всеки човек дали е готов да влезе в Рая, или не. Следователно трябва да пеете, за да бъдете готови, защото като се намерите пред вратата на Рая, ще ви накарат да изпеете една песен.

И тъй, като ученици, всички трябва да бъдете свободни по ум, по сърце, да схващате нещата правилно. Щом влезете в класа, оставете вашите стари схващания вън; като излезете от класа, пак можете да ги вземете, обаче докато сте в Школата, вие трябва да бъдете свободни като банкери – тази свобода ви е необходима, за да можете да възприемете Божественото благословение, Божествените дарби, които се дават само на готовите.

Пейте за Господа, а не за себе си; работете за Господа, а не за себе си! Бъдете готови, че като се намерите пред вратата на Рая и ви накарат да пеете, да останат доволни от вас.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Шеста лекция, 30 ноември 1927 г., София

ВЕЧНО ОБНОВЯВАНЕ

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Размишление.

Чете се резюме на темата: Разлика между математически вероятности и душевни възможности.

За следния път пишете върху темата: ***Време и вечност***.

Време и вечност – това е една важна тема; интересно е да видим какво ще пишете върху нея. Според гръцката митология времето е създадено от Хронос[21], бог на времето; според астрологията, когато Сатурн е паднал, създал е времето – той е бирник на боговете и когото хване, иска нещо от него. Сега оставям вие да мислите какво можете да напишете за времето.

Сега всички трябва да се стремите към вътрешно опресняване, към вътрешно обновяване в живота; красотата му седи във вечното опресняване, или обновяване. И в Писанието е казано: „Постоянно се обновявайте!“. Когато лошите и добрите работи се преповтарят, те произвеждат обратни резултати – защо? От честото повтаряне на известни неща става втръсване в човека, вследствие на което се произвежда вътрешна реакция; дойде ли до тази реакция, човек непременно трябва да се опресни, да се обнови – като се обнови, той ще може разумно да си обясни причините за противоречията в живота. В края на краищата всеки човек трябва да си изясни противоречията в своя живот. Когато дойдете до съзнанието, че

---

[21] Хронос – древногръцко божество, олицетворение на времето, появило се от първоначалния Хаос. Наричан е още АЕОН – вечното време. Присъства в орфическите мистерии като Драконът Змей и е едно от трите първоначала, от които произлизат огънят, въздухът и водата.

живеете в един разумен свят, вие ще видите, че всяко живо същество е поставено точно на мястото си, следователно и противоречията, на които се натъквате, са на мястото си. Като вървя по улиците, гледам как са наредени електрическите стълбове и намирам, че всеки от тях е поставен точно на мястото си със строго определено предназначение. Ако покрай тия стълбове минава някое дете или един прост човек, той няма да се спре върху тази мисъл – как са наредени електрическите стълбове, а ще мине и замине покрай тях, без да им обърне внимание.

Като ученици на тази Велика Школа, и вие трябва да наблюдавате всяко нещо, да видите какви закони действат в Природата. Влизате в някоя гора, минавате покрай дървета, покрай треви и цветя, без да наблюдавате как са наредени. Всяко растение, всяко дърво е стълб, подобен на електрическите, вижте как е поставен този стълб! Какво правите вие – спирате се пред дърветата и започвате да човъркате, да чоплите кората им с ножче или с някое острие; така постъпват неразумните ученици. Какво правят българите по селата – като влезе в някоя гора, българинът вади брадвата си и започва да сече ту това, ту онова дърво. И след всичко това хората се чудят защо работите им не вървят; докато между хората и Разумната природа съществува дисхармония, постоянна борба, никога работите им няма да вървят напред. Хората постоянно секат дърветата – стълбовете на Природата, но и тя сече. Когато разумността влезе в човека, и Природата ще измени отношенията си към него.

За да придобие разумност, човек трябва да бъде крайно внимателен към всичко, което го заобикаля. Когато срещнете един човек, вие трябва да бъдете внимателни не само към неговото външно положение, но и към службата, която той извършва в Природата – на всеки човек е дадена от Природата известна работа, която трябва да извърши. Когато не изпълнява службата си както трябва, човек не се обновява; когато не е верен на своя идеал, човек не се обновява; когато

не е постоянен в своите възвишени мисли и чувства, човек не се обновява. Много от мислите и чувствата, които вълнуват съвременните хора, са минали през много умове и сърца, вследствие на което са изгубили своята първоначална чистота, но за човека са важни ония мисли и чувства, които сега излизат от Бога, с които Той сега твори. За да се обнови, човек трябва да пречисти в себе си всички Божествени мисли и чувства, които още от миналите векове е изопачил; много от тия мисли и чувства са така наслоени с прах и нечистотии, че днес са недостъпни както за самия човек, така и за света.

Представете си, че имате идеал да станете щастливи; какво разбирате под думата ***щастие?*** Щастието е нещо невидимо. То се дължи на благоприятни духовни съчетания, а не на някакви материални блага – материалните блага са външен израз на щастието. От това гледище красивите дрехи могат да се уподобят на щастлив човек – и наистина, само щастливият човек може да се облича с най-хубавите си дрехи; нещастният не може и не трябва да се облича с хубави дрехи, защото те освен че няма да му придадат нещо, но ще увеличат нещастието му, понеже не може да ги оцени. В такъв случай по-добре е този човек да бъде облечен в дрипи, със скъсани дрехи, отколкото с хубави нови дрехи – защо са му тия хубави скъпи дрехи, щом всеки, който го срещне на улицата, може да го съблече и да му ги вземе? Щастливият човек е същевременно и умен, той разбира не само човешкия, но и Божествения свят.

И тъй, за да се обнови, човек трябва да избягва повторението на нещата, което води към пресищане. На преситения трябва да се отнеме нещо, за да се обнови – този процес се извършва непрекъснато в Природата и в Живота. Забележете какво става с хората – те очакват едно нещо, сполетява ги друго, вследствие на което постоянно се намират пред изненади. Няма човек в света, на

когото да не е отнето нещо – това е необходимо, за да дойде обновяването.

Този закон се прилага както по отношение на отделния човек, така и по отношение на обществата и народите – когато някое общество или някой народ събере много енергия в себе си и не знае как и къде да я пласира, той започва да се стреми към нещо грандиозно, което в края на краищата ще го разруши; за да не стане това, Провидението му създава някаква изненада, от която той губи част от енергията си, но започва вътрешно да се обновява. Такова нещо преживя Германия в Общоевропейската война в 1915; нито Англия, нито Франция спечелиха това, което Германия спечели – в Германия започна процес на вътрешно обновяване. И Русия е подложена на такова обновяване.

Съвременните хора се заблуждават от външните неща. Като дойдат страданията, те мислят, че всичко са изгубили; не, страданията винаги обновяват човека. Човек може да изгуби богатството си, без да е изгубил нещо съществено; придобиването и загубата на богатството е хазартна игра в живота – само в една минута човек може да стане и беден, и богат. Ако някой играе на борсата, той може да влезе последен бедняк, а да излезе милионер; и обратното се случва – влиза милионер, излиза последен бедняк. Като казвам, че за да се обнови човек, трябва да му се отнеме нещо, това е само външна страна на въпроса, то не значи, че постоянно трябва да се отнема нещо; отнемането трябва да бъде като външно условие, а не като постоянен вътрешен процес. Обновяването е вътрешен процес в човека, който внася нещо ново в неговата душа; във всеки ден, във всеки час, във всеки момент трябва да се внася нещо ново в мислите и в чувствата – само новото обновява и повдига човека.

Само Любовта е в състояние да внесе новото в човешката душа. Много е говорено за Любовта, но малцина я разбират – Любовта е

нещо велико, колкото понятно, толкова и непонятно за хората; Любовта изисква да обичаш всички и да те обичат всички. Само Бог, като Вечно начало, като Абсолютна величина без начало и без край, обича всички и всички Го обичат. Той е неизменен, затова всички същества, от малки до големи, Го обичат; помежду си тия същества спорят, бият се, примиряват се, но дойдат ли до Него, всичко това изчезва – защо? Защото Той е идеал на всяко живо същество; следователно идеалът на всяко живо същество е да бъде обичано от всички. Да ви обичат всички – това е велика идея, която не може да се разбере в нейната дълбочина. Бога всички обичат, защото Той може да отговаря на всички – значи само онзи е обичан от всички, който може разумно да отговаря. Който иска да бъде обичан от всички, той не трябва да живее в личността; личността представлява листа на дървета – листата траят временно: през пролетта, през лятото и през есента, в края на есента започват да капят, а на другата пролет израстват нови.

Като ученици на окултна школа, вие се стремите към обновяване – такъв е бил стремежът на учениците във всички окултни школи досега. Някога и апостол Павел е говорил за обновяване. Красиво нещо е обновяването; то се постига чрез законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. По какъвто и да е начин човек трябва да се обнови. Не мислете, че това обновяване ще ви наложи да влезете в съгласие с обкръжаващите, не; щом искате да се обновите, не мислете за обкръжаващата среда. Щом искате да се обновите, не мислете и за времето: дали е облачно, дали вали сняг или дъжд – за нищо друго не мислете, освен за обновяването.

Някой иска да направи добро; щом иска да направи добро, не трябва да се ръководи от времето – дали вали сняг или дъжд – ще направи добро без никакви отлагания, без никакви коментари. Като се натъкне на някакво противоречие, този човек казва: „Няма смисъл да

правя добро“ – защо няма смисъл да прави добро? Защото хората трябвало да живеят в хармония и взаимно да си помагат, а понеже не било така, той се обезсърчил. Вярно е, че хората трябва да живеят в хармония помежду си, но е вярно и това, че те трябва да минат през сегашния живот, да се натъкнат на ред мъчнотии и противоречия – преди да се внесе хармония, в живота, както и в музиката, първо се натъкваш на дисхармония. Човек трябва да мине през всички състояния поне по един път. Например някой изживява тежко състояние, струва му се, че светът се събаря върху него; колкото и тежко да е състоянието му, той трябва да знае, че само веднъж ще го мине, втори път по никой начин няма да мине през същото.

Ще ви приведа един пример. Снощи седя в стаята си и чувам, че някой пъшка пред вратата; вслушвам се, чувам, че се напира – някой иска да влезе вътре. Излязох и видях на стълбата едно куче. То ме погледна, каза ми нещо – разбрах, че не е добре, дошло е да иска помощ: яло някаква храна, която развалила стомаха му. Мисля си: как е дошло наум на това куче да напусне топлата кухня и да се качи горе, за да иска помощ? Някой му дал варени горещи картофи, без да знае, че кучетата не обичат горещо ядене. След малко кучето слезе долу, но едва вървеше, губеше равновесие. Господарят на това куче имал добро желание, искал да му даде топла храна, но му напакостил.

Често и вашите господари ви дават горещи картофи, с които развалят стомасите ви, и след това вие мислите, че сте господари на положението си. Не зная доколко сте господари на себе си. Когато параходът влезе в морето и започне да се движи на една и на друга страна, от него ли зависи това движение? Движението на парахода се управлява от един разум, по-висок от този на самия параход, но люлеенето му на една или на друга страна, нагоре или надолу се определя от морските вълни; разумът, който направлява движението на парахода, е вътре в него. Тъй щото, когато видите, че някой се

криви на една или на друга страна, не съдете, не го критикувайте. Казвате: „Защо този човек криволичи в пътя си?“; ако сте на негово място, и вие ще криволичите. Нищо лошо няма в криволиченето; колкото и да криволичите, това е неизбежно, гледайте обаче да пазите равновесие.

Докато параходът е в пристанището, никакво криволичене няма да има; щом влезе в морето, във Великия океан на живота, криволиченето неизбежно ще дойде. Ако морето е тихо, параходът ще бъде спокоен; започне ли да криволичи, това е добър признак – той показва, че има бури в океана, които ще внесат опресняване в живота. Природата обича постоянното опресняване; ако въздухът и водата не се опресняваха, щяха да бъдат в постоянен застой, който би се отразил неблагоприятно върху Целокупния живот. Като знаете значението на закона за обновяването, приложете го в своя личен живот, за да се ползвате от него.

И тъй, тази година ще работите за своето обновяване. Човек може да се обновява и при най-неблагоприятни условия. Обаче за растенето не е така – има условия в живота, при които човек не може да расте.

При обновяването на човека вземат участие същества извън него – например когато детето трябва да се облече с нови дрехи, това правят родителите му: те го обличат както искат, стига детето да не им препятства. Когато се разсърди, то не иска да го обличат, не харесва дрехите си, плаче, дърпа се назад – недоволно е нещо; и съвременните хора като децата не са доволни от живота си – те се стремят към друг някакъв живот, вследствие на което сегашният не ги задоволява.

Хората бързат много, нека потърпят малко; Животът, който очакват, ще дойде, той едва е започнал да се проявява. Ако имате търпение, Новият живот ще дойде и ще донесе всичко, каквото

желаете. Кога ще дойде? Може тази вечер да дойде, може и утре вечер; ако не дойде днес или утре, ще дойде след месеци, след години: след десет, след сто хиляди години, а може би и след милиони – важното е да дойде. Ако сте умни, за един ден ще дойде; ако сте глупави – след хиляди години ще дойде. „Как можем да поумнеем?“ – Като вършите волята Божия. Ставате сутрин рано, имате добро разположение на духа, искате да направите нещо за Бога, да извършите Неговата воля, да живеете изключително за Бога. Това не значи, че ще занемарите вашия живот и вашите работи, не; първо ще свършите нещо за Бога, а после – за себе си; в това време ще дойде някой отвън да свърши вашата работа. Поискате ли да свършите първо своите работи, а после Божиите, нито вашите ще свършите както трябва, нито Божиите.

В Живота има две течения: в едно от двете течения попада човек и там работи – то е ограниченото състояние; другото е неограниченото състояние, в което само Бог работи. Тези две течения се намират в постоянно съприкосновение помежду си. Първото течение обхваща времето и пространството, а второто е извън времето и пространството; ето защо човек трябва да изучава законите на времето, да се освободи от Сатурн, от своята карма – когато се говори за време, ние разбираме кармата. И наистина, когато някой има да взема от вас, той постоянно гледа кога ще дойде времето, падежа на задължението; щом получи каквото има да взема, повече не мисли за времето.

Докато живее във време и пространство, човек мисли и работи само за себе си и не само това, но той счита, че и хората, и Бог трябва да мислят и работят само за него; няма защо да се изисква това от Бога, Той всичко е направил, при това всичко е направено безпогрешно. Като знае това, апостол Павел е казал: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е определил за тези, които Го любят“.

Най-важният въпрос за човека е въпросът за вътрешното обновяване; то седи във връзка с доволството. Щом станете сутрин, започнете да работите с най-малките условия, които са ви дадени. В София има една книжарница, наречена книжарница ***Три лева*** – защо е наречена така? Защото този книжар е започнал търговия само с три лева; работата му тръгнала добре и в скоро време той станал капиталист. Други търговци са започвали с големи капитали и в скоро време всичко са изгубвали. Следователно който иска да стане човек, той трябва да започне работата си само с три лева; по същия начин и ученикът трябва да започне своята работа с капитал от три лева.

Като четете и изучавате беседите, вие не трябва да се спирате върху буквата на нещата, а трябва да ги изучавате по дух, като се спирате главно върху ония методи, които помагат за вътрешно обновяване.

За изучаване на всяка наука има два начина: външен и вътрешен – например едни изучават математиката по време и пространство, а други изучават математика на Битието. Друг е въпросът, ако изучавате резултатите. Като живо същество, самият човек е цяла математика и геометрия, същото нещо може да се каже за всяка наука. Следователно, ако изучавате естествените науки като резултат, е едно нещо; ако ги изучавате като битие, е друго нещо. Ако изучавате астрологията като резултат, е едно нещо; ако я изучавате като битие, е друго нещо. Докато съзнаваш, че живееш, всички противоречия за теб изчезват; щом дойдеш до отношения с хората, до кармата, до проява на явленията във време и пространство, противоречията излизат налице и ти виждаш, че имаш да даваш.

Значи докато изучаваме човека като същество, излязло от Бога, противоречията лесно се разрешават. Това не значи, че няма да имаме никакви страдания и мъчнотии – и при това положение

страданията и противоречията ще ни следват, но ще имат разрешение, макар и във вечността; тогава човек ще разрешава задачите си, ще върви напред и ще намира причините за всяко явление, което става в живота и в Природата – той ще вижда резултатите на днешните противоречия в далечното бъдеще. Ако от страданията на човечеството може да се изработи един голям великолепен диамант, който да свети на главата на един Ангел, тези страдания имат смисъл – заслужава си да се прекара една вечност в страдания, за да светиш цели вечности върху главата на един Ангел; щом е така, заслужава си човек да страда, за да се превърне в диамант, който един ден да стои върху главата на някой Ангел и да отразява неговата светлина.

Обаче това са само начини на разсъждения, всъщност душата на човека в Божествения свят има съвсем друго предназначение, а не само да страда; това, което ви говоря за страданията, е само за изяснение на нещата. Следователно каквито и отвлечени въпроси да се повдигат в сегашния живот, вие ще се спъвате в тях, без да ги разрешите – защо? Защото сегашният ви живот е определена величина. Сегашният живот на хората е преходен, даден само за определено време и пространство. Той е подобен на едно ядене, сложено в чиния и валидно само за даден случай; мине ли времето на това ядене, минава и значението му. Това ядене не разрешава въпросите за цял ден, то разрешава въпросите само за една трета от деня: като донесат сутринта ядене, някаква закуска, ти се усмихнеш, хапнеш си, доволен си; като донесат ядене на обяд, пак се усмихнеш, пак си доволен. Ще дойде време, когато няма да се задоволяваш с това ядене и ще стане нужда да измениш яденето си, да стане идеално.

Когато се говори за обновяване, разбирам намаляване на тежестта, която човек е сложил върху себе си; тази тежест се дължи на чрезмерно големи желания, към които човек се стреми. Хронос, от

една страна, и Сатурн, от друга, са казвали и продължават да казват на човека: „Ние можем да ти дадем назаем пари колкото искаш; колкото за плащане, не се безпокой, има време – цялата вечност е пред тебе, ще се изплатиш“. Като се основава на техните думи, човек взема и трупа, не мисли, но един ден го изправят пред дълговете му: трябва да плаща, а пари няма. Дойде ли до плащане, човек изпада в положението на онзи българин от провадийските села, който дал назаем осем крини жито на един турчин; след като плащал десет години наред, турчинът дължал на българина още 80 крини жито. Казвам: вземеш ли от Хронос осем крини жито назаем, твоята работа е свършена вече; при такива случаи българинът си служи с пословицата: „Не искам нито житото му, нито меда“ – това е кармата.

Страшен е кармическият закон, с който са свързани всички хора; докато сте свързани с този закон, вие не можете да се откажете от плащане на дълговете си. Такъв закон съществува и в съвременните държави: когато някой има дългове, но не иска да ги плаща, слагат го в затвор, за да лежи няколко години и да компенсира задълженията си. Кое е за предпочитане – да изплати човек дълговете си или да лежи в затвор? Изобщо, за предпочитане е човек да изплати дълговете си, отколкото да лежи в затвор; ако при излежаване на наказанието в затвора му дават да чете, да се просвещава, това не е лошо.

Сега, сложете в ума си мисълта, че трябва постоянно да се обновявате. Каквито и противоречия да срещнете в живота си, старайте се разумно да ги разрешавате; всеки трябва да се стреми разумно да разреши противоречията на своя живот, не да ги избягва – не е въпрос да се избягват противоречията, важно е разумно да се разрешават; щом ги разрешите правилно, ще преживеете най-малката радост като печалба в живота си.

Някой ще каже, че вместо обновяване е по-добре да има няколко стотици хиляди лева – според него по-добро обновяване от парите няма. И това е вярно, има случаи в живота, когато парите са необходими, но има и случаи, когато парите не са необходими. Когато се ражда, човек се нуждае от пари, а когато умира, не се нуждае от пари; когато се ражда, човек се нуждае от ядене, а когато умира, не се нуждае от ядене; когато се ражда, човек се нуждае от знание, а когато умира, никакво знание не му е нужно – тази е истинската философия на живота. Когато човек се ражда, могат да му дадат какъвто кредит иска, но трябва да чака известно време, докато редът му дойде. Отивате в английската банка, за да извадите сто милиона английски лири; лесно е да ви дадат тези пари, но трябва да чакате ред, да свършат работата си всички, които са дошли преди вас. Вие гледате час по-скоро да вземете тези пари, но къде ще ги сложите, не държите сметка – знаете ли колко тежи това злато?

Казвате: „Да взема това злато, че повече да не мисля – то ще бъде един сигурен запас в живота ми"; по същия начин искате големи блага от Бога, без да държите сметка какво представляват тия блага – те са стоте милиона, за които не държите сметка къде ще сложите. Знаете ли колко коли са нужни за пренасяне на това злато? Следователно, когато човек иска да придобие всички блага изведнъж, това значи да изтегли сто милиона английски лири от английската банка – да се искат по този начин блага е неразумно, всеки ще получи толкова, колкото е определено. Не е само въпросът човек да придобива блага, но като ги придобива, да ги впряга на работа. Един господин казваше, че можел да впрегне на работа само два и половина милиона лева; ако има повече от два и половина милиона лева, не би могъл да ги впрегне. Следователно както парите, така и благата, които има, човек трябва да впрегне на работа, а не да ги държи в себе си без употребление.

Тази вечер ще ви дам следната песен:

Тъги, скърби са богатства за живота, в душа скрити за бъдни добрини, за благи плодове, за светли дни, (3 пъти) ***дни, дни, дни***.

Щом имате някаква скръб, изпейте тази песен, важно е да може човек да я изпее. Лесно е да се говори, но мъчно е да се изпълни. Някой казва: „Като видиш мечка, цъкни една клечка кибрит и не се безпокой“; лесно е да цъкнеш клечката, но мъчно е да ти дойде наум, че трябва да цъкнеш. Когато пеете тази песен, имайте предвид закона на контрастите, затова пейте я веднъж по-слабо, после – по-силно; ако я пеете няколко пъти по един и същ начин, тя ще изгуби своята сила и значение. В ирационалната музика по никой начин не можете да изпеете един и същ тон два пъти, там няма повторение на тоновете.

С нашите песни ние внасяме обновяване в българската народна музика. Българските песни са крайно материалистични, няма да намерите българска песен, която да изразява молитвата на българина. Чрез своите песни българинът е изразил скръбта, веселието, но никъде не е представил молитвата на своята душа; като запее, той удря калпака си и казва: „Дай тук половин кило вино!“.

Думите в песните трябва да бъдат така наредени, че да смекчават тоновете. Има известни енергии, които могат да се трансформират само със скачане, с тропане, с игра, с викане; след това настава тишина, спокойствие. Такова е състоянието на човека, когато спечели много пари – първо той е весел, скача, вика, играе, пее, докато се успокои и улегне в себе си. Но веселието и скръбта не представляват живота, те само водят към него; те са само условия за живота, но не и самият живот. Радостта не показва, че човек е придобил живота, скръбта не показва, че човек е изгубил живота – радостта и скръбта са условия да се прояви животът в човека.

Един старец от търновските села получил писмо от сина си, който следвал в странство. Като неграмотен, бащата занесъл писмото

на касапина в селото, за да му го прочете; касапинът отворил писмото и с груб тон прочел: „Татко, изпрати ми малко пари, защото имам нужда!“. „Виж го ти, синковеца – казал бащата, – чак оттам ми заповядва! Нищо няма да му пратя, пет пари не давам за него!“. Върви старецът и мърмори, недоволен от сина си.

„Чакай да се отбия при фурнаджията, и той да прочете писмото“ – казал огорченият старец. Фурнаджията бил добър човек, с мек характер; взел писмото и с тих, кротък глас прочел: „Татко, изпрати ми малко пари, защото имам нужда“. „Виж, така разбирам – да се помоли малко, да се обърне човешки към баща си, а не да ми заповядва. Сега ще му изпратя пари, но в първия случай не бях готов пет пари да му дам“, успокоил се старецът и продължил пътя си.

Както виждате, интонацията има голямо значение в живота. Само душата е в състояние да изрази онова меко красиво чувство, което се крие в човека. Всеки човек трябва да се стреми да прояви мекото, топлото, красивото чувство в себе си и да престане да се занимава с външните работи, с външния свят; дойде ли до това състояние на душата, човек нито скърби, нито се радва. Докато скърби и докато се радва, той изразява общи състояния – едновременно с него скърбят и се радват всички живи същества на Земята: и хора, и животни, и растения. Дръжте се за тихото, за Великото в себе си, в което се крие Животът, а що се отнася до скърбите и радостите, кажете: „Такава е била волята Божия; Бог е наредил всичко за добро“.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Седма лекция, 7 декември 1927 г., София

ВРЕМЕ И ВЕЧНОСТ

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Размишление.

Чете се темата: ***Време и вечност****.*

За следния път прегледайте какво са писали философите за времето и за вечността. Един мъдрец определил времето и вечността по следния начин: времето се движи около човека, а човек се движи във вечността. Във времето има две точки, които минават пред човека, и той ги наблюдава; значи времето парадира пред човека и той го вижда, а човек парадира пред вечността и тя го наблюдава. Това са иносказателни думи; ако преведете термина ***парадиране,*** какво ще разберете? ***Парадиране*** значи ***движение, минаване пред нещо****.* Кои са подбудителните причини за движението, какво значи да се движи нещо?

За следния път пишете върху темата: ***Причини за движението****.*

За да разберете вътрешната страна на въпросите, поставяйте ума си във възприемателно състояние. Ако иска да успява в училището, ученикът трябва първо да се научи да слуша; когато учителят открива буквите пред него, той трябва да внимава, да следи всички обяснения, които му се дават. Докато не знаеш нещата, ти си ученик; щом знаеш нещо и можеш да го предадеш на други, ти си учител. Когато изучаваш някой предмет и се нуждаеш от помощта на някого, ти си ученик. Често ученикът минава през известни състояния, които отвличат вниманието му и пречат на успеха му – какви са тези състояния? Разни болести, недъзи: или глава го боли, или корем, или ръка го боли, или някакъв цирей му излязъл и т.н. Значи, когато влезе

в училището, ученикът трябва да бъде съвършено здрав, да няма абсолютно никакви недъзи; ако е болен и по някакъв начин изкаже това, учителят веднага го изпраща у дома, за да се лекува, и щом оздравее, отново влиза в училището.

Ученикът трябва да разбира времето и вечността като две величини в живота си, в които и около които се движи. Казвате, че е настанало нещастно време, друг път казвате, че е настанало щастливо време – какво разбирате под думите ***нещастно*** и ***щастливо време***? Преди всичко може ли времето да бъде нещастно или щастливо? Казвате, че времето ви е ограничено. Може ли времето да бъде ограничено или неограничено? Мислете върху тия въпроси! Времето всякога разширява човека; то подразбира неограничено състояние, в което човек живее и се движи. Интервалите на времето, които ние различаваме, са относителни и именно тази относителност ни дава понятие за ограничено и неограничено време. Ако поставят някого да прекара сто години в магнетичен сън, като се събуди, той ще бъде толкова млад, колкото преди заспиването; но ако прекара на Земята сто години буден живот, той ще бъде стар – значи движението на човека хвърля отпечатъци върху неговото физическо тяло, върху съзнанието му. Има случаи, когато времето не оставя никакви следи върху човека.

Една пословица казва: „Времето е пари“ – какво означава това? Казано е че, парите, т.е. златото, са знание; оттук заключаваме, че времето е знание, т.е. знанието се придобива във времето – това означава пословицата „Времето е пари“, а не, че времето в буквален смисъл е пари. Във времето човек придобива знание, опитности, мъдрост; щом има тези придобивки, лесно може да се домогне до външните блага на живота. Здравият по-лесно изкарва прехраната си от болния, ученият по-лесно може да си създаде приятелски

отношения с хората и да подобри положението си, отколкото невежия.

Въпросът за времето е свързан с кармата – където има карма, там има и време; когато говорим за кармата, ние подразбираме времето, събрано не само от един, но от много животи – при кармата имаме такива положения, сякаш Невидимият свят е събрал времето в бутилка. Кармата носи времето от миналото, тя държи човека отговорен за делата му отпреди четири-пет поколения насам. Когато човек направи някакъв грях или някакво престъпление, кармата дебне да го улови и в който живот го хване, тя го заставя да плати – в това отношение времето представлява написана Книга на живота.

Когато говорим за времето, разбираме човешките преживявания; всичко, каквото човек е написал в съзнанието си, представя времето на миналите животи и в този смисъл времето може да бъде или добро, или лошо. Всичко, което човек пише във вечността, представя моменти от времето, т.е. ограничение. Като знае това, човек трябва да бъде буден в делата си, защото всичко се пише във времето; без съзнанието времето не може да се прояви.

Както се определя времето, това е външната страна на живота. За да имате ясна представа за времето и пространството, те трябва да се обяснят психологически: вечността е без начало и без край, в нея няма никакво прекъсване; в нашия живот, като част от времето, съществуват ред прекъсвания. Сега, каквото и колкото да се говори, времето не е толкова важно за вас, колкото Животът; като говоря за Живота, аз нямам предвид вашия обикновен, ежедневен живот, който е непотребен товар на миналото. Ако нямаше идеал в живота си, човек не би се задоволил със сегашния живот, който минава на Земята – той търпи всичко благодарение на своя велик идеал, към който се стреми. Значи докато имаме висок идеал, докато търсим Бога, животът ни всякога ще има смисъл.

Идеалът, стремежът ни към Великото, към Абсолютното начало показва, че истинският Живот е извън обикновения, извън сегашния ни живот. Както живеете днес, ако нямате идеал в живота си, всякога ще завършвате с известни разочарования. Когато имаме приятели на Земята, животът ни става красив; когато имаме приятели в Невидимия свят, вечността е красива. Няма по-страшно нещо от това човек да няма приятели на Земята, да няма приятели и в Невидимия свят – тогава той живее в неблагоприятни, тежки условия, които сам трябва да преодолява.

Представете си, че се виждате увиснал в пространството, без почва, без вода и въздух около вас, без никаква светлина; поглеждате, не виждате тялото си, не виждате никакви органи, а живеете само в съзнанието си – можете ли да си представите какво ще бъде вашето състояние? Като почувствате, че от вас е останало само голо съзнание, вие ще се ужасите и тогава ще разберете каква привилегия е да имате органи, чрез които да изпълнявате всички функции на вашия ум, на вашето сърце и на вашата воля. Щастието на човека се заключава в това да може чрез органите си да изразява всички подтици на душата и на духа си.

И досега още хората не са осъзнали какво благо е тялото, което им е дадено, вследствие на което сами още нищо не са направили. Дойде ли до положение сам да извърши нещо, човек се натъква на противоречия, на съмнения дали има друг живот, съществува ли Бог, или не; този е един от трудноразрешимите въпроси. Всеки счита, че не е живял още както трябва, че времето му е отишло напразно; наистина, човек трябва да мисли за времето, да го цени, но той трябва правилно да го използва за придобиване на положителни знания – това знание е във връзка с времето. Въпреки това времето подразбира ограничения.

Вечността подразбира вътрешна свобода, следователно свободен човек е само онзи, който живее във вечността. Време без ограничение се нарича вечност, времето пък е вечност с ограничение – така окултистите определят времето и вечността. Някои философи определят времето като интервали от вечността; и това определение е право.

Според вас кое определение е най-добро: когато се раждате, когато сте в зряла възраст или когато умирате? Определете такова време, когато всички да сте доволни. Най-доброто време е, когато всички учат: майката и дъщерята, бащата и синът, господарят и слугата. Ако бащата седи у дома и нищо не върши, а синът учи, това е ограничение. Най-красивото време е, когато всички учат, когато всички работят, когато всички почиват, когато всички се радват или скърбят.

Хората философстват върху живота, върху страданията и радостите, но щом им дойде някаква болест, те изменят своята философия. Страданията, болестите са условия, чрез които проверяват докъде е достигнало съзнанието на хората. Какво съзнание е това, което при най-малкото страдание се прекъсва – всяко прекъсване показва, че съзнанието не е будно. Истинският адепт, истинският ученик при никакви изпитания, при никакви болести не прекъсва съзнанието си.

Много от окултните ученици от най-стари времена до днес продължават да се съблазняват. Някои от учениците на Христа не повярваха във Възкресението и се усъмниха. Причината за съблазните, за съмненията се крие във вътрешните ограничения на човека; вътрешните ограничения пък представляват предмет на дълбоки изучвания. Човек трябва да дойде до положение да не се прекъсва съзнанието му и да седи над мъчнотиите в живота; който е постигнал това, той е силен човек. Онзи човек, на когото съзнанието

се прекъсва, прилича на малките деца, които искат да прескачат големи трапове. Какво правят те – засилят се, дойдат до трапа, уплашат се и се върнат назад; ако някой поиска да им подаде ръка, те не приемат, страхуват се и не вярват на никого – съвременните хора са толкова наплашени, че са изгубили доверие един на друг. Защо хората са изгубили вяра един в друг – защото слагат за мостове сламки вместо греди и след това искат да убедят хората, че ако минат по сламките, никаква опасност не ги чака. Всеки, който е повярвал на техните думи, дълго време е носил последствията на своето лековерие. И днес, когато някой човек не се поддава на философиите на хората, има право. Питат го после:

– Ти не вярваш ли в Господа?

– В Господа вярвам, но в твоята философия, подобна на мост от сламки, не вярвам.

– Ами нали Господ е създал сламката, защо не вярваш в нейната здравина?

– По-скоро вярвам, че крила могат да ми израснат, отколкото вярвам, че мога да мина през мост от сламки – ако искаше да ме прекара през такъв мост, Бог щеше да ме направи лек като мравка. Щом Бог ме е създал човек, Той е предвидил за мене друг мост, не от сламки.

Следователно, когато разисквате, когато философствате, внимавайте в изводите си. Казвате: „За Бога всичко е възможно“; вярно, за Бога всичко е възможно, но какво трябва да се разбира под думата ***всичко?*** За Бога е възможно всичко разумно, но не и неразумното. Бог никога няма да застави човека да мине през мост от сламки, Бог никога няма да застави човека да краде, за да завърши училище – кражбата не влиза в методите на правия път. Да краде човек, това значи да взема от благата, предвидени за другиго; крадецът нарушава установения ред на нещата – той не дочаква

времето, за да получи благата, които са определени за него, но прибързва да ги получи и в това прибързване ги взема от другиго, не чакайки естествения им път. Когато разбере това, човек никога не си служи с кражба, но за да дойде до това разбиране, съзнанието му трябва да се пробуди.

Много окултисти и теософи[22] са писали за кражбата, но те имат различни разбирания по този въпрос; те не са разглеждали само въпроса за кражбата, но и много други, пред които трябва съзнателно да се пристъпва – защо? Защото както са разгледани, те не представят обикновена захар за ядене и за подправки, но захарин, който трябва внимателно да се употребява. Захаринът е 500 пъти по-сладък от обикновената захар, вследствие на което е необходимо да се разтвори в много вода, за да се използва; по същия начин, когато някой от тия окултисти говори за вечността, за да не се уплашите, вие трябва да разредите във вода неговата философия.

Един виден астроном пожелал да проникне само за момент във вечността, да види какво нещо е вечност. Той дълго време се молил на Бога да му се даде тази възможност, докато най-после молитвата му била приета – Господ казал на един Ангел да извади от тялото на астронома човешкото съзнание и човешкото сърце, да остави тялото му на Земята и като дух да го разведе из Вселената. Като разбрал, че молитвата му била приета, астрономът се зарадвал и благодарил на Бога. Ангелът го взел и понесъл из пространството; така пътували от

[22] Теософия – религиозно-мистично учение, проповядващо единството на човешката душа с Божествената същност. Думата *теософия* е използвана през XIX век от Елена Блаватска и нейните последователи за обозначаване на философска доктрина, според която всички религии са опити на човечеството да се докосне до Абсолюта и по тази причина всяка религия е носител на частица от Истината. Основните принципи на доктрината са изложени в книгите *Разбулената Изида* (1877), *Тайната доктрина* (1888) и *Писмата на Махатмата.*

една система на друга, от един свят на друг, от едно слънце на друго и т.н. и най-после астрономът запитал Ангела:

– Няма ли край това нещо?

– Няма край, ние едва сме започнали пътуването си.

– Я тогава ме върни на Земята, не мога вече да издържам – това не е за мен; не ме интересува вече въпросът за вечността.

Казвам: че нещо не е интересно за нас, не значи, че не е интересно за други същества – има високо напреднали същества, които биха използвали тази разходка разумно. За да дойдат всички хора до високо съзнание, Невидимият свят работи усилено върху тях, приготовлява ги. Едно се изисква от човека – да има Любов към Бога; при това положение където застане, човек всякога ще има близки, които ще го обичат. В света няма по-страшно нещо от самотата.

Представете си, че както сте сега неприготвени, някой Ангел ви понесе и остави между Земята и Слънцето – какво ще правите там, какво ще бъде положението ви? Вие мислите, че ще паднете; няма да паднете, но ще останете в пространството. Благодарете, че сте дошли на Земята, че живеете всички заедно като пчели в кошерите си. Когато кошерът се развали, пчелите се разпръсват; когато царицата на кошера умре, останалите пчели постепенно умират. Хората живеят в кошери като пчели, но за да се развиват правилно, те трябва да спазват законите на своите кошери. Една основна, свещена идея поддържа живота на кошерите, в които хората живеят; щом тази идея изчезне, с нея заедно и кошерът се разнебитва, а щом кошерът се разнебити, други пчели дохождат отвън и разграбват меда; докато едни от пчелите умират, други се разпръсват и отиват в чужди кошери, а трети се роят.

И тъй, кошерът трябва да се размножава, трябва да се рои. В Божествения свят кошерът не се разделя при роенето, но става все по-голям. Тази е една от задачите, която съвременните хора, пък и вие,

като ученици, трябва да разрешите. Когато се отглеждат и възпитават деца, между майката и децата трябва да съществува хармония, иначе при първа възможност в кошера на семействата ще става роене, което ще се разреши с раздяла на децата от майката. Ако в семействата съществува хармония, майката ще влиза във връзка с Разумни същества от висока йерархия, които ще и помагат при възпитанието на децата; няма ли хармония в семействата, майката ще влиза във връзка със същества от ниска йерархия, които ще я спъват при възпитанието на децата. Същият закон се забелязва и при избиране на приятели – ако за приятел изберете човек, с когото се схождате по ум и сърце, вие ще влезете във връзка с Разумни същества от висока йерархия; ако приятелят ви е със сърце и ум от нисък уровен, вие ще се свържете със същества от ниска йерархия.

Като знаете този закон, ще бъдете внимателни, защото от връзките, които правите на физическия свят, вие или ще се понижите, или ще се повдигнете – затова и в Писанието е казано: „Лошите общества развалят добрите нрави“. Общението с лоши хора разваля доброто в човека, ето защо учениците на окултните школи от древни времена досега са употребявали от половин до един час време за размишление, за медитиране, за да се свържат с Разумни същества от Невидимия свят.

Какво нещо е ***медитация*** – размишление върху хубави, красиви неща, които повдигат ума и сърцето на човека и по този начин го свързват с по-висок, по-възвишен свят от този, в който се движи. Като медитира, човек първо трябва да се спре върху своите добри страни, а после върху лошите с цел сам да ги изправи; като работи съзнателно върху себе си, човек лесно може да се коригира, да изправи изопачените страни на своето съзнание. Като се изправяте, вие постепенно внасяте в себе си весел дух – дух на свобода; докато не стабилизирате възгледите си, вие всякога ще се поддавате на хората,

ще се колебаете, ще губите свободата си и кой каквото ви каже, ще се чудите как да разберете това.

Щом се колебаете за нещо, щом не можете да го разберете, това показва, че е станало прекъсване на съзнанието ви. Прекъсването на съзнанието може да се представи с права линия, която в началото и в края е дебела, а в средата – тънка; на това се основава графологията – когато някой се колебае, когато губи самостоятелността си, почеркът му се изменя: линиите стават тънки, несигурни. От почерка на човека може да се определи характера, състоянието, професията му и т.н.; като разглеждате почерците, можете да кажете дали даден човек е философ, поет, музикант, художник или писател.

Изкуството да се чете характера на човека по почерка се дължи на известен биологически закон. От вибрациите на човешкия мозък се определят състоянията и характера на човека: когато е сит, задоволен в живота си, човек пише по-дебело, линиите са удебелени; когато е гладен, незадоволен в нещо, линиите на буквите му са тънки, изтънчени. Като правите различни опити в това направление, ще видите, че гладът се отразява не само върху почерка на човека, но и върху вкуса му към музиката. Дръжте някой разположен човек няколко дни гладен и след това идете да му посвирите малко; ако го питате какво желае да му изсвирите, той веднага ще каже: „Щом си дошъл да свириш, изсвири ми някое парче с материален, с физически характер; не ми се слушат идеални работи“; дайте му след това да напише нещо и ще видите, че линиите в него са тънки, слаби, без удебеляване.

Следователно при сегашния живот на Земята човек трябва да започне от видимото, от материалното, и постепенно, крачка по крачка, да върви към невидимото, към идеалното, към духовното. Да правите добро, да се жертвате за другите, да помагате на по-малките, да ги учите – това са неща, които се отнасят към Идеалния свят. Всеки

има желание да прави добро, да помага на по-малките от себе си, да ги учи, но той трябва да знае как да направи това – за тези неща се изисква вътрешна подготовка, вътрешно знание.

Мнозина искат да познаят Христа, но не знаят как да се домогнат до това познаване. Чудно нещо – от две хиляди години насам се говори за Христа, а хората още не Го познават. Как може ученикът да се представи пред учителя си – като учи; достатъчно е ученикът да учи добре, за да го намери учителят му и щом го намери, ученикът започва постепенно да го познава. Тъй щото когато ученикът изучава предметите, които учителят му преподава, той влиза освен във външна, но и във вътрешна връзка с учителя си.

Следователно, когато искате да бъдете обичани от Бога, вие трябва да живеете според законите на Божествения живот. От вас не се изисква да разберете работата и проявите на Бога във всички светове и слънца, достатъчно е да проникнете в онзи малък кръг на дейността Божия, която можете да схванете със своето съзнание – в това отношение вие трябва да бъдете като децата, да сте доволни от малкото. Щом искате да познаете Бога и Христа, трябва да вземете участие в тяхната работа в най-малък размер, в кръга на вашите възможности. Ако нищо не правите за Бога, за Христа, по никой начин не можете да Го познаете. Мнозина искат първо да получат блага от Господа, а после да повярват в Него; всъщност законът е обратен: първо трябва да повярвате, а после ще получите блага. Питам: какви блага можете да очаквате, когато предварително вече сте получили най-голямото благо – живота?

За следния път всеки от вас да напише един стих или едно изречение с най-красив почерк.

Ако пишете азбуката внимателно, бавно, спокойно, ще видите, че всички букви не са еднакво красиви – буквите ***А*** и ***Б*** са красиви, но буквите В, ***Г, Д, Ж*** не са толкова красиви. В бъдеще новите

краснописци ще обръщат внимание на движенията, които ръката прави при изписване на буквите – движенията на ръката оказват влияние върху мозъка, върху нервната система на човека; ако движенията при написване на буквите са правилни, те се отразяват благоприятно върху паметта, върху развиването на ума – те развиват мекота и стабилност на човешкия характер. Изобщо всички движения, които човек прави, определят неговото състояние, както и характера му: срещате един човек с наведена глава, едва влачи краката си – по движенията на този човек съдите, че той е изгубил смисъла на своя живот; ако срещнете човек, за когото животът има смисъл, ще видите, че той върви смело, с изправена глава, със сигурна стъпка.

Сега ще ви дам едно ***упражнение*** за усилване на паметта. Които имат силна памет, те са свободни да не го правят, а онези, на които паметта е слаба, ще го правят в продължение на един месец. Упражнението е следното: ще сложите ръцете си на кръста, след това ще вдигнете десния си крак и ще го допрете колкото може по-нагоре на бедрото на същия крак; през това време ще стоите само на левия крак; после ще свалите крака си и ще направите същото упражнение с левия крак. Така ще правите ту с десния, ту с левия крак в продължение на десет минути. Това упражнение развива стабилност, устойчивост на организма, а също така оказва влияние и върху паметта.

Ако искате да имате резултати, правете упражнението редовно. Какво ви струва да отделяте всеки ден по десет минути от времето си за подобрение на своя организъм? Ако доброволно не правите движения, Природата насила ще ви застави, тя разполага с ред негативни методи, чрез които възпитава хората – изпраща болести и по необходимост те правят движения, въртят се в леглото на една и на

друга страна. Резултатите на тези движения не са толкова добри, колкото при движенията, които здравият човек прави.

Всяко движение, което правите, трябва да бъде разумно, да има смисъл. В идейния живот всяко движение е разумно. Когато сте добре разположени, движенията излизат естествени; щом изгубите разположението на духа си, движенията започват да стават неестествени. Като правите движения, не се страхувайте, че ще направите повече или по-малко, отколкото трябва – броят на движенията е точно определен. Движението на ръката означава волев импулс; ако това движение е правилно, то събужда красив подтик в човека.

Баща имал син, който следвал в странство. Един ден синът пише на баща си писмо, бащата отваря писмото, чете, взира се в него, но нищо не може да разбере. Писмото е писано набързо, едни от буквите са нагоре, други – надолу, остри, ъглести като йероглифи – това е неразбраното писмо в живота. Когато обичате някого, вие пишете красиво, отчетливо, чисто, не бързате; вземате хубаво перо, чист лист, хубаво мастило и тогава пишете – по всички правила на етикета. На баща си пишете: „Татко, искам да изпълня желанието ти, но...“; на възлюбения или на възлюбената си пишете: „Добрият живот носи щастливи минути“. Питам: как трябва да напишете писмото на баща си? На баща си ще напишете едно красиво писмо, да се чете добре, разбрано; като го прочете, бащата трябва да остане доволен.

И ние всеки момент пишем писма до Небето – всяка наша мисъл, добра или лоша, е писмо, отправено до Небето; всяко наше разсъждение върху известен въпрос не е нищо друго, освен писмо, изпратено до Небето. Ако мисълта ни е красива и разсъждението право, ние сме доволни от това писмо; тогава го затваряме в плик, подписваме се и го изпращаме в пространството. Вие написвате на баща си писмо със следното съдържание: „Любезни татко, намирам се

при лоши условия – работа нямам, гладен и бос ходя. Важно е при това, че не зная коя е причината за положението, в което съм изпаднал. Ако можеш, пиши ми нещо по този въпрос“; изпращате писмото и чакате отговор.

Понеже нещата са наредени разумно, Невидимият свят ви е поставил при тези условия с цел да ви възпита; по някакъв начин той ще ви изпрати една мисъл, чрез баща ви или чрез друг някой, от която ще научите защо сте поставени при неблагоприятни условия на живота. Щом се домогнете до причината на вашето положение, вие постепенно започвате да се коригирате и положението ви се подобрява. Чрез изпитания и страдания човек намира мястото, което му е определено в живота. Днес последните са заели първите места, а първите – последни. Който иска да бъде пръв на Небето, като слезе на Земята, трябва да заеме последно място; ще се впрегне на работа, ще учи и по този начин ще намери причините за противоречията в своя живот – това е задача, която всеки човек трябва да реши.

Като ученици, у вас трябва да се събуди желание да разбирате Живота; щом разберете Живота, тогава и науката, и изкуствата се осмислят. В науката, в изкуствата, във всички отрасли на Живота участва човешката мисъл; щом е така, човек непременно трябва да се интересува от Живота (разбирам от съзнателния, добрия Живот). Щом живеем добре, ние изразяваме Божествения живот в себе си – без този Живот няма мисъл, без този живот не можем да влезем в общение с разумните, с напредналите същества. За да влезем във връзка с мисълта на някой велик писател или учен, ние трябва да носим в себе си Великия живот, Животът на Бога – само при това положение можем да разберем каква е била интимната мисъл на този велик човек. Тази мисъл не е само негова, тя се е носила от векове насам, минавала е през много умове, разработвала се е, докато най-после е излязла от перото на този учен в стройна красива форма, за да

просвещава умовете и сърцата на хората. За това се изисква още и любещо сърце, пълно с Любов, с обич – тогава ще ви се разкрие дълбокият смисъл на всяка прочетена дума, ще разберете при какви условия е работил този учен и защо си е послужил с една или с друга дума.

Когато е писал своите ***Послания,*** апостол Павел е употребявал някъде неопределена форма; той е бил учен човек, което показва, че е правил това съзнателно, а не произволно. Много филолози и досега не могат да разберат защо си е служил с неопределена форма; щом си е служил с тази форма, той имал някаква идея. Затова всички трябва да работите – да влезете във връзка с великите, с учените хора на миналото, да разберете интимната мисъл, която ги е заставяла да пишат по един или по друг начин; това се постига с подобрение на живота, с внасяне в него на елемента на Любовта.

Човек трябва да обича – какво? Той трябва да обича красивото, Великото в света и към него да се стреми. И грозното може понякога да се обича, но само дотолкова, доколкото е контраст на красивото; злото може да се обича само като контраст на Доброто; омразата може да се обича само като контраст на Любовта. Който има изобилна Любов в себе си, той може да обича и омразата, и злото, и грозотата – какво означава това?

Когато обичате някого, вие го обичате и с недъзите му, и с погрешките му – всичко му обичате; когато не го обичате, и най-малкия недъг в него, и най-малката запетая са в състояние да ви отдалечат от този човек – това опорочава живота ви, нарушава чистотата на вашата Любов. Затова и Писанието казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си сила. Да възлюбиш ближния си като себе си“; значи първо ще възлюбиш Бога, след това ще възлюбиш ближния си – човека.

И тъй, когато Божествената Любов се прояви у нас, ние казваме, че Бог е проява на тази Любов; когато пък ние проявяваме своята любов в Божествения живот, тогава Бог проявява Любовта Си към нас. Следователно ние ще проявим своята любов в Божествения живот, а Бог ще прояви Своята Любов в нашия живот – това е великото в света, това е задача за разрешаване. Значи ние трябва да разрешаваме Божествената Любов, да проявяваме Бога в себе си, а Той трябва да проявява нас в Себе Си – по този начин ще има допирни точки между Божествения и нашия живот, само така ще разберем разликата между Божията Любов и нашата; така ще се създаде вътрешна връзка, вътрешна хармония между двата свята и тази връзка ще осмисли живота на хората и ще ги сближи.

Следователно, ако искате да създадете връзка с някой човек, вие трябва да намерите в него поне една добра черта, която винаги да държите в съзнанието си – по този начин и вие, и той ще проявите Любов един към друг; това е приятелство, това е Любов към ближния. Не е нужно човек много да говори, за да създаде приятелски отношения с някого – многото говорене забулва Истината. За да се домогне до Любовта, човек трябва да постави за основа на живота си такива максими, такива правила и закони, които да имат резултати. Всеки Божествен закон, приложен в живота на човека, произвежда буря, която или ще го повдигне, или ще го разруши; за да не пострада, човек трябва да върви в съгласие с този закон, да не му противодейства. Не може ли без бури? Не може – защо? Когато влиза в гъста материя, каквато е човешкият живот, Божественото среща голямо съпротивление, вследствие на което частиците на тази материя се раздвижват силно, сгорещяват се и се образува голяма топлина, от която тялото или ще се стопи, или трябва да направи усилие да си пробие път.

Ето защо, когато тръгне в Божествения път, човек не трябва да спира, да се колебае, да се съмнява; той трябва да върви напред с бързина, която да преодолява всички препятствия. За последствията не мислете; щом сте влезли в Божествения свят, страхът трябва да отстъпи, да излезе навън. Така е било с мъчениците християни – когато ги заковавали на кръста, когато ги слагали на кладата, те пеели и славели Бога; идея са имали тези хора. Който носи в себе си Божествени идеи, той не страда. Изобщо в човека страда низшето, но щом Божественото, Висшето съзнание в него се пробуди, той повече не страда. Докато е в ада, човек страда; щом влезе в Рая, страданията му изчезват. Човешкото съзнание носи страдания, Божественото съзнание носи радости.

Когато работите върху себе си, правете наблюдения коя е първата дума, с която започвате деня. Записвайте всяка сутрин коя е първата дума, с която се обръщате към другите. Като се събуди от сън, някой казва: „Донесете обувките ми!“ или „Донесете дърва и запалете печката!“; друг казва: „Чакай да видя какво имам в кесията“; детето пък казва: „Мамо, хляб искам!“ – всеки човек започва деня с някаква дума или с цяло изречение, но интересно е да направи наблюдение върху себе си поне в продължение на десет дена с какви думи ще започва своята реч. Не само това, но правете наблюдения каква ще бъде първата дума, с която ще посрещнете някой свой приятел или своята жена, или дъщеря си. Онези от вас, които са по-свободни, нека направят това наблюдение върху себе си, да видят с какви думи започват деня. Това упражнение ще държи съзнанието ви будно поне за десет дни.

Като правите тия упражнения, не мислете, че ще влезете в разрез със своите знания, не; знанията, които сте придобили, могат само да ви радват, обаче трябва да знаете, че освен знанията, до които човечеството е дошло, има и други, за които човек трябва да се

приготвя по ум, по сърце и по воля. Упражненията, които се дават в Школата, са приготовление на вашите органи за възприемане на бъдещото знание.

Всеки ден носи ново знание със себе си и човек трябва да развива своята чувствителност, за да възприема това знание. Първото нещо, което се изисква от човека, е да бъде доволен от живота си: ставаш сутрин – бъди доволен, че си станал; боли те единият крак – бъди доволен и благодари, че само единият крак те боли, а не и двата; ако те болят краката, благодари, че поне ръцете не те болят; ако те болят ръцете и краката и не можеш да станеш от леглото, благодари, че можеш да се молиш. Като се молиш четири-пет часа, ще се развърже едната ти ръка; като се молиш още четири-пет часа, ще се развърже и другата ти ръка; след това ще се развърже единият ти крак, после – вторият, няма да забележиш как ще се развърже тялото ти и ще станеш от леглото си здрав, доволен, че можеш да се молиш на Бога така, както никога не си се молил.

Не са лесни тези упражнения, те изискват воля, усилие. Мъчно е човек да бъде благодарен, доволен при всички условия на живота си, но трябва да работи в това направление, да развие тази черта в себе си. Мнозина дават външен израз на доволство от условията си – те се усмихват и казват, че са благодарни, но това е привидно. Човек вътрешно трябва да бъде доволен, вътрешно трябва да се усмихва, сам със себе си да разговаря, да разсъждава и да се запитва: „Защо не съм доволен и благодарен от положението си?“.

Толстой дава един разказ, в който представя разбирането на съвременните хора за християнството. Двама братя разговаряли помежду си по въпроса за Христовия закон. Единият от тях казал: „Христовият закон – законът на любовта, се изразява в готовността на човека да приеме всичко в живота си с любов, с търпение, без никаква критика, без никакво роптание“. Представете си, че някой благочестив

човек е прекарал цели 20 години в пустиня в пост и молитва, в служене на Бога и след това слиза в света да помага на хората. Потропа на една врата – не го приемат; потропа на втора врата – не го приемат; потропа на трета, на четвърта – пак не го приемат; стотици врати обиколи, но никъде не го приемат. Ако при това положение този човек се обърне към Бога с молба да го упъти там, където се нуждаят от него, и благодари за тези изпитания, без да роптае, без да се огорчава, той е постъпил по Христовия закон; след това Бог ще го упъти към онази врата, където ще го приемат с благодарност. Започне ли да роптае, да съди, да критикува хората, че не са внимателни, не са добри, този човек е далеч от Христовия закон, той не може да се нарече християнин; това е мъчение, а не страдание. Съвременните християни минават през същия изпит, но като не са готови за него, те се мъчат. Онези християни, които са минали този изпит, не се страхуват – те гледат на него като на книжен нож; за тях изкушенията в света не са нищо друго, освен миражи, които постепенно се разсейват, затова душите на тия хора са свободни като птички във висините.

На ученика е нужно и самообладание. Чрез самообладание той развива своя ум, своето сърце и своята воля; от друга страна, то помага за усилване на паметта, за подобрение на физическото му здраве, за подобряване на отношенията между приятелите му. Човек трябва да прави усилия, да работи съзнателно върху себе си, за да развива самообладание – без това качество той не може да прогресира.

За следния път напишете по едно изречение или по един стих, но красиво, чисто и се подпишете на листа. Ще бъдете смели, решителни, ще бъдете като автори; тази работа ще бъде като конкурс, на който ще получите премия. Древните гърци са устройвали игри, надбягвания, на които само един е получавал награда – венец;

считайте, че и на вас ще се даде от Невидимия свят такъв венец, затова гледайте да напишете нещо хубаво, което да задоволи самите вас. Като напишете изречението, прочетете го няколко пъти и ако не ви хареса, не го късайте, но сложете този лист настрани и като отидете на Витоша, изгорете го. Друг път ще ви дойде по-хубава мисъл. Докато не останете доволни от мисълта, която сте написали, не спирайте; пишете една, втора, трета мисъл, докато се установите върху тази, която най-много ви хареса – може би тази мисъл ви е предадена от някое Възвишено същество. Вие трябва да зачитате всяка мисъл, всяка идея, която минава през ума ви, макар и да не ви харесва много. Често децата могат да изнесат по-хубави мисли от възрастните. Затова се стремете да уважавате и почитате всичко хубаво, което човешката глава може да роди.

Ще ви дам един съвет относно космите, които падат от главите ви при ресане. Когато се решите, не хвърляйте космите си, а ги събирайте в торбичка; като съберете повече, занесете ги на Витоша и там, на някой чист камък, ги изгорете. Нека пепелта от космите се разнесе из въздуха, за да се оплодят идеите, които са минали през главите ви.

Сега ще кажете: „Защо трябва да горим космите си, а да не ги хвърляме – какво ли се крие в това?“. Не човлете Божественото – ако човлите, ще го изгубите и после ще съжалявате, защото не можете вече да го върнете. – „Ами какво ще кажат хората?“ За вас е важно какво Бог ще каже, а Той никого не съди; казано е за Бога: „Отец никого не съди“. Кой съди тогава – Той е предоставил това на синовете Божии, значи ние сами себе си съдим: като сравняваме нашите работи с Божиите, не ги харесваме и започваме да се съдим. Обаче Бог лесно изправя нещата – достатъчно е да духне веднъж, за да изправи всичките ни погрешки; за Него всичко е възможно.

Сега в резюме ще кажа следното: не чоплете Божественото в себе си; не се обезсърчавайте; изправяйте недъзите си разумно; не слагайте излишен товар на гърба си!

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Осма лекция, 14 декември 1927 г., София

БЛАГОТО НА ЧОВЕКА

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Размишление.

Даде се песента: ***Имаше человек, изпратен от Бога.***

Чете се темата: ***Подбудителната причина на движението.***

Сега ще се спра върху думата ***благост, благо;*** питам: може ли благото на един човек да бъде благо за всички хора? Може ли благото на човека да бъде благо на животните – не може. Може ли благото на Висшите същества да бъде благо на човека – не може; наистина, благото на един Ангел не може да бъде благо на човека. Това показва, че между всички същества са поставени линии, които разпределят благата им. Съзнанието на всички същества е строго разпределено, то върви по свой път, с определени входове. Съществуват три входа, през които минава съзнанието на човека: те са сърцето, умът и волята – това са пътища, чрез които хората общуват. Когато хората се обичат, тогава благата им могат да бъдат общи. Където има Любов, там има блага; където няма Любов, никакви блага не съществуват. В безлюбието всяко същество живее за себе си. Забелязано е, че когато Любовта отсъства, човек говори изключително за нея; тогава той говори за постигане на свои лични интереси, за подобрение на своя живот. В такъв случай можете ли да изчислите колко души в София се интересуват лично от вас или колко хора от цялото човечество се интересуват от вас? Да се интересува човек от вас, това значи да вземе участие в живота ви.

Като наблюдавам живота на съвременните хора, като изучавам разбиранията на религиозните хора, намирам, че те искат Бог да

взема пряко участие в техния личен живот – те се чудят защо Бог не ги освободи от страданията им, а ги е оставил на произвола на съдбата. Като се натъкват на страдания, хората започват да се сравняват помежду си, да казват, че на еди-кого си са дадени повече знания, повече богатства и здраве, че няма Правда в света и т.н.; изобщо, хората са склонни да критикуват Божествения план – в това отношение те приличат на ония палави, немирни деца, които удрят главите си в стените. Не, това не разрешава въпросите. Вие задавали ли сте си въпросите защо приятелите ви трябва да се интересуват от вас или защо Бог трябва да се интересува от вас? Онези, които са разрешили този въпрос, разбират законите и се развиват правилно; които не разбират законите, мислят, че в Природата, както и в Живота, съществува произвол. Като не разбират законите, те се намират в противоречие със себе си, вследствие на което страдат – те са в положението на пътник, който се е заблудил в тъмна гора през мрачна нощ и мисли, че всяко дърво, в което се спъне, е поставено нарочно, като препятствие в живота му, и като се удря от дърво в дърво, той се чуди как никой не му влиза в положението, никой не разбира страданията му.

При големите страдания и противоречия човек изпада в един лабиринт, където всичко е заплетено, но той трябва да знае, че тук именно действат Разумни същества. Учените обясняват страданията със същите закони, които съществуват и в Природата – в Природата съществуват горещина и студ, веят силни ветрове, бури, циклони, но често повява лек, приятен зефир; в природата става смяна на енергиите, смяна на теченията, които се изразяват в живота като радости и скърби, приятности и неприятности.

Учените дават различни мнения за магнетичните и електричните течения в атмосферата. Една научна теория поддържа, че Слънцето не е с еднаква температура навсякъде: от единия полюс

се отделя енергия, подобна на електричеството, и когато тази енергия докосне Земята, настава студ; от другия полюс се отделя енергия, подобна на магнетизма, и когато тази енергия се докосне до Земята, настават горещини. Ако запитате защо единият полюс на Слънцето отделя електрична, а другият – магнетична енергия, няма да ви се отговори. Защо? На някои въпроси не може да се отговаря; в някои отношения съвременните хора са като децата – не на всичко трябва да им се отговаря.

Едно научно твърдение казва, че ако човек може да си отговори на всички въпроси, които го интересуват, от него нищо няма да остане – той ще се разруши, ще се превърне на пара и ще изчезне някъде в пространството. За да живее човек на Земята, Провидението казва: „Не разрешавай всички въпроси в живота си изведнъж, нека останат някои неразрешени в ума, в сърцето и във волята ти". Това не е само научна теория, но положителна наука. Що се отнася до двата полюса на Слънцето, единият от които е електричен, а другият – магнетичен, това може да се вземе за предположение, което търпи корекция, но второто положение е научно. И аз мога като апостол Павел да кажа: „Първото е от мене, а второто е от Бога". Следователно, дойдете ли до второто, кажете: „За да живея на Земята, не трябва да разрешавам всички задачи изведнъж; за да бъда щастлив, не трябва да зная всичко; за да бъда учен, не трябва да разбирам всичко".

Понякога знанието спира човека в развитието му, а понякога го подтиква към развитие, към придобиване на още знания, на повече наука. От кои хора страда светът, от бедните или от богатите – от богатите; от слабите или от силните – от силните; кой лъже, простият или ученият – ученият. Въпреки това всички искат да бъдат богати, учени, силни. Ученият прилича на човек, който прави баница – като вземе точилката в ръката си, прави от тестото каквото иска.

Като наблюдавам съвременните хора, виждам какви психологически състояния преживяват. Вземете например числото десет – това число показва, че вие имате едновременно десет състояния, пет от които се отнасят към вашия ум и пет – към вашето сърце; можете ли да определите в даден момент колко от тия състояния работят за вашето повдигане и колко от тях ще ви спънат?

Представете си, че ви дойде наум още тази вечер да отидете на Витоша; можете ли да определите ваша ли е тази мисъл, или е дошла отвън някъде, при това трябва да знаете, ако отидете на Витоша вечерта, ще се ползвате ли, или не. Най-после решавате да отидете на Витоша. Като религиозен човек, като човек, който уповава на Бога, тръгвате за планината с тънки дрехи, недобре екипиран; казвате си: „Щом съм с Бога, от нищо не ме е страх“. По едно време излиза вятър, става студено и вие започвате да се съмнявате дали няма да се простудите – при това положение можете ли да пеете, да бъдете тих и спокоен в себе си? И обратното може да се случи – тръгвате за Витоша, но времето е много горещо, вън температурата е около 35°, а вие сте облечени с дебели дрехи; при това положение можете ли да издържите на тази горещина, без да се страхувате, че ще ви прилошее? Като знаете всичко това, можете ли да определите дали мисълта за отиване на Витоша е ваша, или не? Ако мисълта е ваша, тя ще ви донесе благословение; ако не е ваша, ще ви донесе нещастие. Човек трябва да се наблюдава, да разбира кои мисли са негови и кои не са.

Същевременно той трябва да се наблюдава, да види кои движения в него са естествени – човек трябва да бъде естествен. Например някой иска да измени говора си, но като го измени, говорът му става неестествен; в това време той има две мисли в себе си: иска да измени говора си, а същевременно мисли какви изрази да употреби – тази мисъл вече не е негова – защо? Защото никой никого

не може да измени. Никой не е изпратен в света да ревизира и да изправя когото и да е. Да се наблюдава човек, да се изменя – това е свободна професия, която той сам е поел върху себе си.

Каквото и да правите, вие никога няма да разберете кой е праведен и кой – грешен, кое е лъжа и кое – истина. Човек трябва да има на разположение известни максими, с които да разполага при всеки даден случай, ето защо за вас е важно от десет състояния, които имате, да определите кои и колко от тях съдействат за вашето повдигане – ако можете да определите това, вие ще придобиете вътрешен мир, а ако не можете да определите, ще изпитате голямо безпокойство. Числото десет е мярка за определяне на нещата; нулата представлява условия за развиване на единицата.

Сега ще ви задам въпроса защо трябва да учите. – „За да подобрим живота си.“ Не, нито знанието, нито науката могат да подобрят живота; при сегашните условия науката само улеснява живота, но не го подобрява. Който изучава великите Божии закони и ги прилага, той ще има по-лек, по-сносен живот; който не изучава тия закони, ще бъде изложен на по-големи страдания. В този смисъл истинското знание освобождава човека от страданията, които биха го сполетели, без това знание мъчно би могло да се прекара живот като сегашния, който е пълен с препятствия. Има два вида препятствия: едни са поставени от самата природа, те са естествени; другите са създадени изкуствено, от обкръжаващата среда. Като разполага със знания, човек лесно би могъл да се освободи поне от изкуствените препятствия в живота.

Представете си, че влизате в една гостилница и не познавате гостилничаря, нито как готвят, как обслужват, при какви цени и т.н; при това положение вие можете да излезете от гостилницата с разстроен стомах – защо? Защото не познавате гостилничаря, не познавате готвенето му. Умният човек влиза в гостилница само

тогава, когато познава гостилничаря – иначе той ще се излъже. Ще кажете може би, че като се нахраните, от яденето ще познаете гостилничаря; не, тогава ще бъде късно – докато познаете гостилничаря, стомахът ви ще се разстрои. Ще кажете, че гостилничарят ви се вижда добър човек; добър човек е този, който всякога е добър, а не само за един момент. Онези, които не са дошли до това убеждение, казват, че се стремят да бъдат добри; няма защо да се стремите да бъдете добри, вие трябва да проявявате Доброто, а не да се стремите да бъдете добри.

Какво значи да се стремите да бъдете добри – това е сложна психологическа идея. Можете ли да прерисувате картината на някой велик художник – можете, но как? Ще я копирате. Както и да я копирате, тази картина по никой начин няма да бъде по-хубава от оригинала. Същото може да се каже и за човека – колкото и да се стреми да бъде добър, той никога няма да стане по-добър от оригинала, от своя първообраз. Следователно, за да бъде добър, човек трябва да се върне в своето първично състояние, към своята първична доброта. Колкото да се стремите да направите живота си по-добър, няма да успеете, докато не се върнете в своя първичен живот – първичният живот е оригиналът, а следващите животи са негови копия. Ако трябва да продадете оригинала и копието на една картина, коя от двете ще струва по-скъпо – оригиналът. Вие можете да се упражнявате, да копирате оригинала, но никога не можете да го постигнете. Художникът рисува една велика картина; привилегия е за него да рисува тази велика картина, но каквото и да прави, той не може да я постигне. Мнозина искат да бъдат като Ангелите; добре е човек да бъде като Ангелите, но кой човек на Земята може да има силата на Ангелите, кой обикновен човек може да има интелигентността и чистотата им? Днес няма такъв човек, но в бъдеще ще има. Днес можете само да рисувате, да копирате Ангелите,

но не и да станете като тях; ала можете да правите опити, за да видите доколко можете да подражавате на някои техни черти. Каквато и рисунка да направите, това ще бъде за вас придобивка, Невидимият свят няма да ви осъди, напротив – той ще каже: „За днес още не е много добре, но вървете напред, бъдещето е ваше“.

Съвременните хора се измъчват в живота си поради своите криви разбирания. Някой казва за себе си, че не е добър човек – според мен тези думи означават, че този човек не е нарисувал картината си добре; щом е така, нека не се обезсърчава, в бъдеще ще я нарисува по-добре. – „Кой ще чака толкова време?“ От думите на този човек се разбира неговото скрито желание – той иска час по-скоро да нарисува картината, за да я продаде. Кой му пречи да я продаде – иска да я продаде, но никой не я купува, никой не я харесва; щом нарисува една хубава картина, веднага ще се намери човек да я купи. Богатите хора плащат скъпо за хубавите картини, обаче за обикновените мъчно ще се намери човек да плати скъпо. Не е ли същото и с музикантите – когато дойде някой велик, гениален музикант, всички отиват да го слушат, веднага му дават най-добрия салон на разположение и всеки се счита щастлив, че е могъл да го чуе; ако пристигне някой обикновен музикант, колкото и да обикаля салоните, навсякъде слуша едни и същи думи: „Салонът е зает“. Същото може да се каже и за вашия живот.

Една мярка съществува за нещата. Животът на хората не върви добре, понеже са попаднали в една област на вечно съмнение, където живеят всички фалирали души – тази е причината хората да говорят за своите разочарования. Мнозина от вас са навлезли в същата област – в областта на съмнението, и виждат всичко наопаки – каквото и добро им се направи, те виждат в него само лошото; където и да отидат, все ще се натъкнат на някакви противоречия. Опасна зона е съмнението. Който се съмнява, той прилича на човек, болен от треска

– каквото и ядене да дадете на трескавия, той все ще каже, че е горчиво, но щом треската мине, приема същото ядене с удоволствие, с голям апетит. Каквото и ядене да дадете на болния, той ще намери, че му липсва нещо. Като ви наблюдавам, виждам, че и някои от напредналите ученици са нагазили в тази опасна зона до пояс и се мъчат, не могат да излязат оттам; казвам: излезте час по-скоро от тази кал! Не мислете, че можете да разрешите въпроса за съмнението; докато сте в калта, нищо няма да разрешите. – „Как да излезем от тази кал?“ Хванете се за въжето, което ви се подава – въжето представлява Вярата, която може да ви спаси, единственото спасение е в това въже. Докато излезете на повърхността, ще се кривите на една, на друга страна, но не се излиза лесно от областта на съмнението. Колко светии са плакали от тази кал!

Сега, като говоря върху съмнението, казвате: „Какво ли е писано по този въпрос в Библията и в Евангелието? Как да разберем този въпрос?“. Каквито и коментари да правите върху съмнението или върху въпросите, които разглеждам в беседите си, вие нищо няма да постигнете; само аз мога да правя коментари върху думите си. Когато говоря, имам предвид само един морал, който се заключава в следното: на първо място поставям Бога, на второ място – ближния си, а на трето място – себе си; от това гледище изнасям всички въпроси, всички положения. Бог представлява главата на човека, ближният – неговото тяло, а аз – краката и ръцете, с които оперирам навсякъде; следователно ближният държи главата, а аз нося цялото тяло и работя за него. Ближният може да разполага с главата, но без моите ръце и крака той нищо не може да направи; също така ръцете и краката нищо не могат да направят без сърцето и белите дробове. Така трябва да се разсъждава, за да имате права философия за Живота. Ако нямате една положителна идея в живота си, вие нищо не можете да направите; дали сте търговец, учител, свещеник, майка или баща – не

званието определя вашия живот. Животът на всички хора се определя от онази велика, постоянна идея, която те имат за Бога; тя движи хората напред, прави ги устойчиви, като им дава условия за растене и развиване.

Често слушам хората да се произнасят, че някои неща в живота представляват проза, а други – поезия. И прозата, и поезията са необходими за строежа на човешкия живот: прозата е нужна за създаване и обработване на полета и долини в човека, тя е необходима за човешкото сърце; поезията е необходима при създаване на планини в човека, тя е нужна за обработване на човешкия ум. Науката е необходима за създаване на градовете в човека, а философията специално – за устройване на обществения живот в човека. От това гледище човек трябва да се занимава и с наука, и с философия, и с музика, и с изкуства – всички тия неща допринасят нещо за развитието на целокупния човек.

Като знаете тези неща, бъдете внимателни едни към други, не се присмивайте на онзи, който е попаднал в калта на съмнението – всеки ще мине през него; турците казват: „Не се смей на съседа си, за да не дойде същото и до твоята глава“. Когато беше в Гетсиманската градина, Христос се обърна към учениците си с думите: „Молете се, за да не изпаднете в изкушение!“; знаете ли какво беше положението на Христа тогава? Той се намираше в голямо затруднение и трябваше правилно да реши въпроса, Той се намираше пред задача, от която зависеше благосъстоянието на цялото човечество – затова казва: „За този час дойдох на света“. Голямо напрежение прекара Христос, но реши задачата си правилно.

Следователно, когато се намирате пред голямо затруднение, знайте, че не сте сами. От вас се изисква да издържите докрай – щом издържите, помощта ще дойде и тогава ще разберете, че не сте били сами; ако се усъмните и започнете да казвате, че Бог ви е забравил, че

хората не ви обичат, вие сте на крив път. Каквито и изпитания да ви дойдат – сиромашия, болести, изкушения – дръжте се за Бога; речете ли, че може и по нечестен начин да живеете, вие сте пропаднали. Изкушения и съблазни ще дойдат, но ако имате Вяра, ще издържите.

Като говоря по този начин, мнозина ще помислят, че имам някого предвид; никого нямам предвид – изнасям законите, с които Невидимият свят си служи. Всички минавате през изпитания; защо и за какво са нужни изпитанията не е важно – това е тайна, която обикновеният човек не може да разреши. Изпитанията ще минат и ще заминат, но вие не трябва да се смущавате; съмнението неизбежно ще дойде, но вие не трябва да го държите дълго време в себе си.

Един ваш приятел ви е обещал, че в понеделник, в девет часа вечерта, ще дойде при вас, за да ви донесе една книга. Вие го чакате да дойде, минава девет, десет часа, но той все още не дохожда и започвате да се съмнявате в него, съмнението вече ви е обхванало. Казвате: „Излъга ме този човек – обещава, а нищо не изпълнява. Не разбирам какво приятелство е това – той трябваше да преодолее всичко, но да изпълни обещанието си!“. Така ще разсъждавате, ако не обичате приятеля си, но ако го обичате, вие ще си кажете: „Случило се е нещо на приятеля ми. Какво от това, че днес не е дошъл – утре ще дойде, ще ми донесе книгата и ще обясни причината, поради която не е могъл да изпълни обещанието си“. Много причини има, които могат да попречат да се изпълни едно обещание: може да го е хванал някой апаш и да го е развеждал целия ден из града – какво не се случва на човека? Щом разсъждавате така, съмнението ще ви напусне. На другия ден приятелят ви ще дойде при вас и ще ви каже истинската причина за закъснението на книгата.

Ще приведа онзи анекдот за една българка, която каквото говорила, все казвала: „Ако е рекъл Господ“. Една сутрин мъжът и станал рано, взел мотика на рамото си и казал на жена си:

– Жена, отивам на лозето. Ти заколи една кокошка, сготви я хубаво и я донеси на лозето.

– Добре, ако е рекъл Господ, всичко ще направя.

– Рекъл – не рекъл, ще наготвиш кокошката и ще ми я донесеш. Аз отивам на лозето и ще се надявам там за кокошка.

Това било в турско време. Тръгнал той, но на пътя го срещнали турски челебии, вързали ръцете му и така го развеждали целия ден из града. Жена му отишла на лозето, но останала учудена, когато не намерила мъжа си. Вечерта, като се върнал, тя го запитала:

– Къде беше цял ден – нямаше те на лозето?

– Остави този въпрос настрани! Отвори ми по-скоро, ако е рекъл Господ, че съм уморен.

Защо го развеждали челебиите цял ден из града? Защото при започване на работата си не е казал „Ако е рекъл Господ“, или не е призовал Волята Божия на помощ.

Ще ви дам един пример от живота, с който ще обясня какво нещо е Волята Божия. Често политическият живот налага на хората в един град или в цялата държава военно положение, което трае известно време, и тогава поданиците считат, че държавата им се намира в някаква опасност. През това време всеки трябва да има лична карта, която да представя при поискване. Някой казва: „Аз трябва да имам лична карта“ – това е човек, който зачита волята на държавата, това е човек, който зачита и Волята Божия. Друг казва: „Аз не се нуждая от лична карта, и без нея мога да минавам където искам“ – да, но щом излезе от дома си, стражарят веднага го спира на пътя и му казва:

– Господине, моля, дайте личната си карта!

– Аз нямам лична карта.

– Вървете след мен!

Този господин тръгва след стражаря, който го завежда в участъка. Тук го държат цял ден, проучват самоличността му и вечерта той се връща у дома си изморен, измъчен.

– Къде беше цял ден? – пита го жена му.

– Остави се, човек трябва да има лична карта!

Това значи: човек трябва да зачита Волята Божия. Който е богат, той лесно ще разреши задачата си – ще извади една златна монета, ще я даде на стражаря и ще се освободи от участъка. И това е добре, но не е изгодно, не е практично – ако всеки ден вадиш от джоба си по една златна монета и я даваш на стражаря, твоето движение из града ще излезе много скъпо. Не, всеки трябва да носи със себе си своята лична карта, да не става нужда да отива в участъка. Личната карта или златната монета не са нищо друго, освен знак, с който човек показва, че признава Волята Божия и апелира към нея.

Следователно като ученици, вие трябва да имате любов към учението, за да се справите със съмнението. И ученикът се излага на съмнения, и ученият човек се излага на съмнения, но и единият, и другият трябва да се справят разумно с него – затова от всички хора се изисква Вяра. Като четете Евангелието, ще срещнете ред принципи, които и на времето си, и сега, и в бъдеще ще имат и са имали еднаква стойност. Приложението на тези принципи усилва Вярата на човека. Когато предприеме някаква работа, човек трябва да бъде тих и спокоен – това показва, че Вярата му е силна; щом се безпокои, вярата му е слаба. Това не е упрек, но човек трябва да потърси причината за своята слаба вяра – ако причината за неговата слаба вяра се крие в ума, в сърцето или във волята му, той трябва да вземе мерки да се засили в това направление. Една от причините за неустойчивостта на сърцето е страхът, а на ума – съмнението. Ученикът трябва да работи съзнателно върху себе си, да се наблюдава, да знае колко от мислите и чувствата, които минават през него, са действително негови и колко

от тях са чужди – само по този начин той може да прогресира правилно.

Какво представлява съмнението – съмнението, безверието представляват утайки, които пълнят полето на етерното тяло на човека, както и неговия мозък. Отрицателните мисли на съмнението, на безверието се отразяват вредно върху целия организъм – върху мозъка, върху белия и черния дроб, върху сърцето, върху общата жизненост, вследствие на което нервната система напълно се изтощава и отслабва. Ученикът трябва напълно да се освободи от ненужния товар на съмнението – как ще се освободи? Чрез Любовта; Любовта му трябва да бъде изобилна, за да се проникне от готовността всичко да жертва за Бога.

За онзи, който люби, мъчнотии не съществуват. Аз не говоря за човешката, но за Божествената Любов, заради която всеки е готов да направи всичко – тази Любов носи радост за човека; това виждаме в живота на апостолите, на мъчениците, на великите хора в света – апостолите са били бити, измъчвани, поругавани, но се връщали у дома си радостни и весели, че са удостоени да страдат за Христа, за Бога. Някои от учените, от изобретателите, от носителите на велики идеи в света също са били подлагани на мъчения, но те са знаели, че ако не днес или утре, ще дойде ден, когато тяхното изобретение или тяхната идея ще се приеме. През каквито и изпитания да минавате, важно е да създадете в себе си положителна Вяра.

Като ученици, вие трябва правилно да разрешите въпроса за страданията: когато другите страдат, вие трябва да влизате в положението им, да помагате; когато вие страдате, трябва да носите страданията разумно и без протести. Когато бедният трепери в стаята си от студ, да благодари, че има възможност да изпита и това страдание; някога е бил богат, радвал се е на топла стая, нека сега вземе дял от съдбата на сиромаха. Когато богатият седи на топло в

стаята си, нека благодари за това на Бога, че има възможност да помага на бедните. Сиромахът, който служи на Бога, и богатият, който служи на Бога, трябва да приемат страданията с благодарност.

Да помагаш на ближния си, това не значи, че можеш да помогнеш на всички. Ако имаш желание хората да не страдат, обърни се към Господа с молба да завърти онзи кран на Слънцето, от който да се разлее топлина за целия свят, за цялата Земя; щом се завърти този кран, топлината се разстила по цялата Земя и всички живи същества едновременно се стоплят. Така се моли светията за хората – той не може да помага поотделно на всеки човек, но се моли за всички и Бог изпраща общо помощта си. Ако тия хора имат да плащат, вие можете да изплатите от дълга им само една десета част, останалата те сами ще си плащат.

Съвременните хора, както и учениците на окултизма, са дошли до опасно положение – те са затънали в областта на свещения егоизъм и мислят само за себе си, за своето спасение и самоусъвършенстване. Житното зърно няма какво да се самоусъвършенства, ябълката, крушата, лозата няма какво да се самоусъвършенстват; светлината и топлината няма какво да се самоусъвършенстват, Любовта, Мъдростта и Истината няма какво да се самоусъвършенстват – всички тия неща трябва да се проявяват, а не да се самоусъвършенстват. Човек трябва да прояви хубавото, красивото, което е вложено в него, а не да се самоусъвършенства; той е дошъл на Земята да прояви Божията Любов – като проявява тази Любов, едновременно с това той ще се развива и усъвършенства. Тъй щото първо ще работите за Името Божие и Неговата слава, после за доброто на своите ближни и на трето място за себе си – така вие ще постигнете всичко, каквото желаете; този е правият ред на нещата.

Като говоря така, мнозина ще се натъкнат на въпроса дали са добри, или не; това не е важно, от всички се изисква да бъдете

носители на Божията Любов – тази Любов е в сила да разтопи ония елементи в човека, които са причина за неговите страдания. Тези елементи се противопоставят на Божието влияние, вследствие на което в човека се зараждат ред страдания и противоречия – в този смисъл страданието не е нищо друго, освен голям студ, който обхваща главно психиката на човека. Когато се намери при такива условия, т.е. при температурата на страданието, човек става добър проводник на Божиите мисли и чувства, на Божиите блага. Без страдания човек прилича на пустиня без вода и само страданието е в сила да стопи онези твърди елементи в човека, които не се поддават на влиянието на добрите сили в Природата. Например срещате един беден човек, искате да му дадете нещо; бръкнете в джоба си, извадите една монета, погледнете я, вижда ви се голяма – нещо отвътре ви казва: „Много е това, дай по-малко"; бръкнете втори път, извадите друга монета, погледнете я, намирате, че и тя е много, и най-после извадите една дребна и я давате на бедния. Външно искате да дадете повече, но отвътре нещо не ви позволява; това, което не ви позволява, не е Бог.

Ако слушате Бога, вие ще дадете повече и колкото дадете, ще мислите, че малко сте дали; каквото и добро да направите, ще мислите, че малко сте направили – такова нещо е да живее и да постъпва човек Божествено. Който живее в свещения егоизъм, той се натъква на ред мъчнотии в себе си – тези мъчнотии са резултат на излишни енергии в човека, които той не може да впрегне на работа. Този човек прилича на богат търговец, който има много стока, но малко купувачи; вследствие на излишната стока на пазара се явява конкуренция, която става причина за фалит, между търговците се явява гонение, недоволство. За да се избегнат тия лоши последствия, човек трябва да живее с пълна Вяра и упование в Бога, без никакво

съмнение; той трябва да се освободи абсолютно от съмнението, което се поражда в неговия умствен свят.

Много от страданията на съвременните хора се дължат на това, че искат да живеят, както те разбират, а при това да заставят Бога да върши това, което им понася. Свещено нещо е Бог, Който дава свобода на всички същества, позволява им да правят каквото искат, но не съизволява в техните дела. Той знае как действат законите – знае, че всяка крива постъпка носи своите лоши последствия, които се трупат върху онзи, който я направил. Кое е по-хубаво тогава – да живеете за Бога или за себе си; да се радвате или да страдате; да бъдете богати с Вяра и Любов или да сте сиромаси? За да живее добре, човек трябва да различава нещата; какъвто и предмет да изучава, той трябва да се ръководи от закона на различаването, да следи в себе си как се отразява даден предмет върху него. Ако работата, с която се занимавате, или предметът, който изучавате, уравновесяват силите у вас, те са намясто.

Следователно да живее човек за Бога – това значи да уравновеси силите на своя организъм. Да живее за себе си – това значи да се самоотравя; това значи да го затворят херметически в тъмна стая, лишен от светлина, от въздух и от вода. Не е лесно да се живее между много хора, но още по-мъчно е да се живее сам. Човек трябва да знае законите как да се хармонизира с обкръжаващата среда; мъчна наука е хармонизирането на душите. Студът ли трябва да се хармонизира с вас, или вие трябва да се хармонизирате със студа? Вие трябва да се хармонизирате със студа – как? Ще запалите печката и ще се стоплите. Значи когато вън е студено, вътре ще бъде топло, а когато вън е топло, вътре ще бъде студено.

Едно се иска от ученика – да възстанови своето вътрешно равновесие; ако не успее да направи това, той ще изпадне в положение на пълна индиферентност, при което няма да върви нито

напред, нито назад. За да придобиете вътрешно равновесие, вие трябва да си дадете отчет колко от мислите и чувствата ви са ваши и колко – чужди. Ваши мисли са тия, които са ви дадени от Бога – само те могат да ви ползват, те са ваш капитал, с който можете да разполагате; с този капитал човек може да расте и да се развива. Божествените мисли и чувства внасят в човека мир и спокойствие и той може лесно да се справи със студа и с горещината. Който е неспокоен, който се гневи лесно, той не може да издържа на резките промени на времето; като излезе вън, студът веднага го заставя да се свива. Кога се свива човек – когато страда; кога се разширява – когато се радва. Студът и страданието предизвикват свиване, топлината и радостта – разширяване.

И тъй, от всички се изисква положителна Вяра – без колебание, без съмнение, без страх; от всички се изисква такава Вяра, каквато детето има в майка си, каквато ученикът има в учителя си – ученикът отива на училище, защото вярва, че учителят му ще го научи да чете и пише, ще отвори очите му. Аз говоря за онази Вяра, която има морален характер, а не за вярата, която има характер на физическо подчинение, на физическа преданост.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Девета лекция, 21 декември 1927 г., София

КРЪГОВЕ НА СЪЗНАНИЕТО

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Размишление.

Ще ви дам следното мото: ***Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини***.

Какво разбирате под думата ***дух?*** Когато се говори за човешкия дух, вие разбирате човека в неговата форма; всъщност под думата ***дух*** се разбира съзнателно движение. Движат се само разумните неща; където няма дух, където няма разумност, там не може да има движение. Следователно мъртвите работи не се движат, движат се само живите, разумните неща. Често се говори, че духът обсебил някого; не, духът не може да обсебва, той може само да движи човека. Тъй щото за да говорите за духа, вие трябва да имате ясна представа що е дух.

Мнозина говорят за душата – що е душа? Под думата ***душа*** се разбира възвишеното и благородното в човека, т.е. разумното начало в него, което твори и съгражда. Душата не е нещо отделно от човека; в него тя се изявява като принцип, който твори, съгражда нещата и ги пази от разрушаване. Душата представлява мекия принцип в човека, чрез който се изявява Любовта; Духът пък представлява силният, мощният принцип в човека. Духът и душата са в такова отношение помежду си, в каквото отношение са умът и сърцето.

Ако приемем, че душата е подобна на топлината, а духът – на светлината, могат ли те един без друг? Духът е плоскост, върху която душата се отразява. Същото става и със слънчевата енергия – ако слънчевата енергия не срещне на пътя си някаква плоскост или по-

гъста среда, която да я отрази, тя никога не би се изявила като светлина и топлина. Докато дойде на Земята, слънчевата енергия е срещнала в пространството ред плоскости с различни гъстоти, през които се е пречупила неколкократно. Какви и колко пречупвания е претърпяла слънчевата енергия – това е известно на истински учените, обаче обикновените учени не знаят тия неща, те едва сега навлизат в положителната наука, в науката на Битието. Истински учените знаят, че Земята е обвита в особена материя, която служи като трансформатор на слънчевата енергия, за да я превърне в светлина, която ние възприемаме чрез очите си; част от слънчевата енергия се трансформира в топлина, при температурата, на която нашият организъм расте и се развива. И топлинната енергия претърпява ред пречупвания. Ако един ден трансформаторът на слънчевата енергия се развали, животът на Земята ще изчезне. Това са научни данни, които могат да се проверят.

Много данни има в науката, много учени хора има в света, но малцина от тях са мъдреци. Например учени, интелигентни хора казват, че Духът обсебил някого и го задигнал – какво разбират те под ***обсебване от Духа?*** И в Писанието е казано, че Духът задигнал някого – това значи, че Духът, който разполага с мощните сили на Природата, е задигнал някой човек; той може да задигне не само един, а цяло събрание от хора и да ги пренесе от едно място на друго. Ако един асансьор може да задигне стотици и хиляди хора или стотици и хиляди тона и да ги пренесе от едно място на друго, защо Духът да не може да направи това? Духът има знания, той знае законите, с които Природата си служи; той може да трансформира материята, той може и да я поляризира.

Като говоря върху тези въпроси, едни от вас ги разбират по-добре, а други не разбират всичко – защо? Защото не са учени, но искат да бъдат наред с учените и по този начин се поставят на крива

основа. Те трябва да знаят, че никога няма да се постигне равенство в знанието; в неравенството именно седи красотата. Всички хора са братя помежду си, но с различни разбирания; и волът е наш брат, но с рога и копита; и птицата е наша сестра, но с човка, с крила и с пера. Като ни срещнат тия по-малки наши братя и сестри, те бягат от нас, защото не се отнасяме с тях както трябва.

Като дойдат до науката за отношенията, хората се спъват. До едно място и светските, и религиозните хора вървят добре, но като дойдат до ония тънки, деликатни вътрешни отношения, всички спират и казват: „Опасна е тази зона, по-нататък не може да се върви". Като дойде до това място, майката казва: „Не си струва човек да става майка, да ражда деца"; като дойде до това място, бащата казва: „Не си струва човек да става баща"; учителят пък казва: „Не си струва човек да бъде учител, да учи и да възпитава тия неблагодарни деца". Като дойдат до тази зона, всички хора спират и казват: „Не си струва повече да вървим". Това е зона на замръзване, която непременно трябва да се премине и да се върви напред; зад тази зона има още една, по-опасна, която също трябва да се мине. За да минете благополучно тия две зони, вие трябва добре да се екипирате. Зад тези зони ще влезете в областта на красивия живот.

Като ви наблюдавам, виждам колко често се менят състоянията ви: един ден сте вдъхновени, разположени, готови да обхванете целия свят, а два дни след това отпадате духом, вървите с наведена глава, тежко ви е нещо – защо ви е тежко? Много причини има за това. Преди всичко не сте дишали правилно, вследствие на което е станало свиване на кръвоносните ви съдове, затова мозъчната ви енергия не тече правилно; етерното ви тяло не е в хармония с физическото – тия състояния предизвикват вътрешно подпушване в човека и той започва да се съмнява, да вижда всичко наопаки.

От вашето разположение зависи дали виждате нещата налице, или наопаки. Например купувате си лотариен билет и спечелвате 50000 лева; вземате парите в джоба си и тръгвате към дома си весел, разположен и където когото срещнете, виждате все сияещи лица, щастливи, доволни – във всеки човек виждате доброто. Друг някой носи в джоба си 50000 лева и минава през една гора, срещат го разбойници и го обират; като остане без пет пари, където когото срещне на пътя си, счита за разбойник – този човек вижда навсякъде лошото. Питам: кое от двете положения е право – първото или второто? Добри ли са всички хора, или са лоши? В първия случай всички хора бяха добри, защото вие бяхте добре разположени; във втория случай всички хора бяха лоши, защото разбойниците ви обраха. Значи дали хората ще бъдат добри, или ще бъдат лоши – това зависи от вашето разположение или неразположение.

За да не изпадате в заблуждения, за да не правите криви заключения, вие трябва да проучавате състоянията си. Разположение и неразположение – това са състояния на съзнанието; съзнанието представлява плоча, подобна на светлочувствителната плоча във фотографията, вследствие на което върху него се отпечатват и най-малките промени, които стават в психиката на човека. Когато забележите и най-малката промяна в съзнанието на човека, вие трябва да бъдете внимателни, да не го безпокоите, да не философствате върху това, което той преживява, защото и вие можете да се натъкнете на същото положение въпреки вашата философия, и вие можете да направите същата погрешка. Какво трябва да направите? Дайте пример на човека, за да разбере от вас как трябва да постъпва. Обрали някого – не му казвайте, че Господ е добър, че ще му помогне, че ще се уреди работата му, но ако е беден, а вие разполагате с пари, подпишете му един чек, за да види Божията помощ, изпратена чрез вас; а тъй: че Бог ще му помогне, че работата

ще се уреди, че „Аз те обичам“ – това са празни думи, които нищо не струват. Стои пред теб гладен, гол, бос човек, а ти му казваш, че го обичаш; докажи това по някакъв начин – облечи го, нахрани го, задоволи го и този човек без твоите изявления в любов ще разбере, че го обичаш. Гладният да се моли – разбирам; той се моли, за да го нахрани някой. Но ситият да се моли – не разбирам. Трябва ли ситият да се моли за гладния? Не, ситият трябва да повика гладния у дома си, да го нахрани, да го облече, а после може да му поговори малко за Божията Любов. Иначе думи без добри дела създават противоречия в живота.

Следователно преди да учите хората как да постъпват, вие трябва себе си да научите – тази наука е най-мъчна, тя е особен род педагогика, която малцина имат търпение да изслушат, а още по-малко търпение да я приложат. Не е лесно човек да възпита себе си, да си създаде правилна обхода към всички живи същества. Изнасям в беседите си един пример, но вие казвате: „Този пример се отнася за еди-кого си“, друг казва: „Този пример визира мен“ и се обижда; не, примерите, които се дават в Школата, са общи за всички живи същества – те са обиколили и обикалят целия свят с цел да поучат хората и се отнасят до живите същества, а не до мъртвите, не до камъните. Следователно, ако искате да се ползвате от тях, тълкувайте ги в положителен смисъл.

Не е лесно да се възпита човек, да придобие добра обхода, външна и вътрешна. Мъж и жена се скарали – жената казала няколко обидни думи на мъжа, той се ядосал, потъмнял, не може да преглътне тези горчиви думи, носи ги забити като гвоздеи в съзнанието си и не може да се освободи от тях. Срещате този човек на пътя си и се чудите защо не иска да ви поздрави – зает е човекът, бори се с тия обидни, горчиви думи, които жена му е казала; оставете го спокоен, време се изисква, докато асимилира тази отрова в себе си.

Един българин от Костенец Баня[23] имал обичай да по-натупва жена си по всички правила на Евангелието. Той наскоро се обърнал към евангелизма, започнал да чете и да изучава Евангелието и като понабивал от време на време жена си, се оправдавал с един стих, според който се казвало: „Когото Бог обича, него наказва“. Един ден жена му била нещо неразположена, преживявала някакво особено състояние, което раздразнило мъжа и и той я набил; огорчена и обидена, тя му казала: „Да знаеш, че цял живот няма да ти простя за този бой!“. Той отишъл на лозето и започнал да копае, но работата не му вървяла – защо? Измъчвало го нещо – съжалявал, че бил жена си. Отново започвал да копае, но копаенето не му се отдавало. Върнал се най-после от лозето, отишъл право при жена си и казал: „Моля ти се да ме простиш, не постъпих добре с теб. Отидох на лозето да копая, но не можах, мъчно ми е, искам да ме простиш“; „Иначе – мисли си той – отиде моят евангелизъм“.

Питам: защо този човек пъшка и се мъчи? Когато е ударил жена си, той е възприел нейното тежко състояние, затова се мъчи; в този случай тя е станала господарка, а той – слуга и целият ден се разправял със състоянието, което е било в нея. Той се запитвал: „Като си толкова голям евангелист, любиш ли жена си?“, а нещо отвътре го запитвало: „Ами тя покорява ли се на мъжа си?“. Където има Любов, там има покорство; където няма Любов, никакво покорство не съществува. Следователно подчинение, покорство може да съществува само при Любовта; щом няма Любов, това вече е насилие. При Любовта подчинението иде по естествен път, защото който люби, той не злоупотребява със своята власт.

[23] Костенец Баня – първоначално самостоятелно селище в района на днешния град Костенец, през 1964 г. заедно със селищата Момин проход и Момина Баня влиза в състава на съвременния град Костенец.

И тъй, всичко, което се случва в живота на човека, трябва да се обяснява разумно. Всяка промяна в съзнанието има своето разумно обяснение. Не е достатъчно само да кажете, че ви е мъчно, но трябва да знаете причините, защо ви е мъчно. Мъчнотиите могат да бъдат от физически характер – яли сте някаква мъчносмилаема храна; те могат да се предизвикат и от някаква сърдечна или умствена причина. Следователно човек трябва да знае причините за промените, които стават в съзнанието му.

Всяко съзнание може да се представи във вид на кръг и според това доколко е широко и пробудено, дотолкова и този кръг ще бъде голям. В такъв смисъл съзнанията на всички същества се представят във вид на безброй концентрични кръгове, от които вътрешният е най-малък, а външният кръг, като най-голям, прониква през всички останали съзнания, които неизбежно трябва да му се подчиняват – те съставляват органи на външното съзнание, което, от своя страна, ги направлява. Значи всяко вътрешно съзнание трябва да се подчини на всяко външно, което е над него, а всички заедно трябва да се подчиняват на най-външния кръг.

Казвате: „Аз не вярвам в Бога“ – ти риташ против остен; „Аз не вярвам на Ангелите“ – ти риташ против остен; „Аз не вярвам в светиите и в гениите“ – ти риташ против остен. Светиите, Ангелите, гениите – това са кръгове, които съществуват в самия теб и стоят над твоето съзнание. Ти можеш да виждаш само това, което е под теб, но не можеш да виждаш онова, което е над теб, а това, което е над теб, всякога може да те вижда. Понякога вие усещате влиянията на външните кръгове – Съществата от тия кръгове предварително знаят какво ви чака, какви страдания ви се готвят, затова вземат мерки да ви помогнат. Те виждат, че вие сте тръгнали в крив път, и започват да ви въздействат; ако не можете да ги разберете, те ще ви създадат такъв род страдания, които събуждат вашата мисъл, и щом започнете да

мислите, започвате правилно да чувствате и тръгвате в правилния път.

Да допуснем, че имате всичко 30 кръга, т.е. 30 съзнания, които се проникват едно друго. Най-външният кръг има сила и власт да заповяда на останалите 29, обаче най-вътрешният няма никаква власт, никаква сила – той се чувства сам, всички могат да му заповядват, той заповядва само на себе си. Съзнанието на всеки човек постепенно се разширява и в този процес той изживява различни състояния. Когато се намира в най-вътрешния кръг на съзнанието, човек се усеща съвършено сам, изоставен от всички, никой не го обича и мисли, че нищо не може да направи – това състояние продължава около два-три часа, след което съзнанието му започва по малко да се разширява, той минава през всички останали кръгове, докато най-после дойде до 30-ия кръг. Щом влезе в това съзнание, човек започва да се чувствува свободен, доволен от себе си, мисли, че много знае, че всичко може да направи.

Според законите на астрологията и на хиромантията може точно да се определи в кой кръг на съзнанието се намира човек. Никой не може да остане постоянно в един и същ кръг, в съзнанието му стават постоянни слизания и качвания – това именно представлява красотата на живота. Художникът може да нарисува тия кръгове, според които всеки ден можете да определяте в кой кръг на съзнанието се намирате. Всеки кръг е свързан с известни сили на Природата, вследствие на което човек е носител на тия сили. Добре е да нарисувате тия кръгове с цветни моливи, а в средата им да поставите човека – ще имате една хубава картина, която трябва да изучавате. Тези кръгове представляват новите съзнания, които действат в света.

Сега, като говоря за съзнанията, мнозина могат да се изложат на противоречия – да кажат: „Защо трябва да изучаваме кръговете на

съзнанията, през които минава човек? Днес ние се нуждаем от хляб и само от хляб – нямаме време да учим“. Всеки гледа да изкара нещо, да се прехрани. Според мен какъвто и да е човек, каквото и положение да заема, пак има малко време да учи. „Търговец съм, нямам свободно време“ – и като търговец имаш малко свободно време да учиш. Учението е необходимост за всяка душа. Що се отнася до сиромашията, до болестите и страданията в света, те са условия, които подтикват човека към учение. Аз не искам сега да демонстрирам тия работи – и без да ги демонстрирам, вие сами имате много случаи в живота, в които проверявате истинността на моите думи.

Наскоро един наш брат заболя от нищо и никакво – на врата му се явил малък сърбеж, той се почесал няколко пъти и с почесването разранил мястото; потекла малко кръв, но като нямал памук, нито чист плат, с който да попие кръвта, станала инфекция на кръвта, вследствие на което вратът му се подул. Ако не бяха се обърнали за помощ, кръвта му щеше напълно да се отрови. Като отидох да го видя, намерих положението много сериозно; почудих се как се е оставил до това положение – да се инфектира кръвта му, но както и да е, въпросът беше по-скоро да му се помогне. В това време близките му го убеждавали да му се направи операция.

– Защо ще ти правят операция?

– Остави се, съвсем капитулирах.

– Не си капитулирал, но отсега нататък ще учиш уроците си. Сега научи първия урок.

Важното е, че домашните на този наш брат решили да му правят операция и той се убедил, че не може без нея. Не, и без операция ще мине – как? Имай търпение, ще видиш. Не се мина много време, на врата се отвориха няколко дупки, откъдето изтече около кило и половина нечиста материя. След това братът се усещаше отслабнал – как да не се усеща отслабнал?

Мнозина от вас се плашат дали ще оздравеят, дали ще мине болестта им, те се боят от смъртта. Писано е на човека дали ще умре от дадена болест, или не. Лекарите казват за някой болен, че ще умре; няма да умре – когато трябва да умре, и здрав да е, човек пак ще умре, ще го вземат по някакъв начин и той няма да разбере как е станало това. Досега аз съм казал само на един човек кога ще умре – определих точно деня и часа на неговото заминаване: казах му, че след шест месеца ще замине за онзи свят. На друг човек досега не съм казвал кога ще замине и няма да кажа, но на всеки човек е определено точно кога ще замине.

Като ученици, вие не трябва да се страхувате от смъртта, нито от болести и изпитания – болестите и изпитанията ще дойдат, но зад всяка болест, зад всяко изпитание има кръгове, които играят важна роля в процесите на съзнанието. Всички болести се дължат на известна дисхармония в човека: когато черният дроб се разстрои, това показва, че в човешките низши чувства има нещо неправилно; когато го боли главата, това показва, че в мисловните му способности, в неговите мозъчни центрове има някаква дисхармония – това значи, че той не мисли право; когато сърцето на човека се свива, това показва, че в милосърдието му има някаква дисхармония. Досега не съм срещнал милосърден човек, на когото сърцето да се свива; щом сърцето ти се свива, ти трябва да проявиш своето милосърдие – като го проявиш, сърцето ти ще започне да се разширява. – „Ама сърцето ми тупа неправилно.“ Как да не тупа – ще тупа, защото не си милосърден; преди години ти беше по-милосърден, отколкото сега. Щом проявиш милосърдието си, сърцето ти ще започне да бие правилно. Децата са по-милосърдни от възрастните, но майките им не дават да проявяват милосърдието си. Какво искате от човек, който държи ръцете в джобовете си, или от онзи, който държи ръцете си под мишниците – за такъв човек ние не можем да имаме добро мнение.

Вие не можете да си обясните причината за тези неща, но те се дължат на известни недъзи у хората. Всеки недъг показва, че един от кръговете на тяхното съзнание не функционира правилно. Някой обича да почесва главата си – това показва, че един от кръговете на съзнанието му не действа правилно. Друг държи главата си малко накриво – защо? Един от кръговете на неговото съзнание не действа правилно. Всички кръгове на съзнанието трябва да се поставят в ред и порядък. Тези кръгове представляват известни сили, известни енергии, които заобикалят човешката душа; тези сили се предават именно чрез кръговете на съзнанието и от тези кръгове зависи успехът или неуспехът на човека.

Това, което ви говоря за кръговете, представлява положителни знания, които всички трябва да придобиете. Ще кажете, че знаете тия неща, че сте ги учили. Който казва, че знае тия неща, нека се опита да превърне желязото в злато. Може ли да има мъчнотии онзи, който е в състояние да превърне желязото в злато – невъзможно е да има мъчнотии, които да не може да разреши. Този човек ще вземе сто килограма желязо и ще го превърне в злато; с тези пари ще има най-скъпите книги, ще обиколи света и ще придобие много знания. Ще кажете, че това не се отнася до вас; това знание е достъпно и за вас, но кой досега е могъл да превърне желязото в злато? Други ще кажат, че не се нуждаят от такова знание, с което да превръщат желязото в злато; това е друг въпрос, важно е, че желязото може да се превърне в злато. Наистина, вие сте далеч от това знание – както ви гледам сега, за да дойдете до него, трябват ви поне още хиляда години учение, и то само половината от вас могат да го направят; на останалата половина трябват още хиляда години, за да дойдат до положение да превръщат желязото в злато. Изобщо, изискват се още три хиляди години, докато част от човечеството бъде в състояние да превръща желязото в злато.

И тъй, виждате какво нещо е съзнанието, колко бавен е процесът на разширяване и пробуждане на човешкото съзнание. Аз сам ще се чудя, ако мога да превърна една желязна пръчка в златна – сила е това! Кой няма желязо в своята мисъл? Изкуство е обаче това желязо да се превърне в злато.

Представете си, че имате едно любовно чувство в себе си, обичате някого – значи се намирате под влиянието на Венера; това е Божествено чувство. Но по едно време се яви Сатурн, понеже и той обича Венера, и пусне микроскопична част от своето желязо в кръвта ви; това желязо веднага пуска отровата си и вие усещате, че е станала някаква промяна у вас. Тази част от желязото, която Сатурн е внесъл в кръвта ви, е микроскопична, съставлява една милионна част от милиграма, но тя създава известна пертурбация у вас, вследствие на което по цели нощи не можете да спите – какво трябва да направите при това положение? Ще вземете това желязо и ще го превърнете в злато. По кой начин? Ще внесете слънчевата енергия у вас – като повикате на помощ Слънцето, бог Аполон, то веднага ще ви покаже начини как да превърнете желязото в злато; щом успеете да превърнете желязото в злато, веднага в ума ви ще просветне една светла, красива мисъл.

Така постъпват и християните – като се намерят в някакво затруднение, те дълго време се молят на Бога, докато най-после в ума им блесне някаква светла мисъл и по този начин разрешават своята мъчнотия; след това колкото и да ги бият, те са радостни и весели: пеят и благославят Бога. Те се обръщаха към своите братя с думите: „Братя, няма защо да се страхувате. Бог е дошъл на Земята и е превърнал желязото в злато“. Следователно намерите ли се в трудно положение, ще се молите ден, два, три, седмици и месеци наред, докато превърнете всичкото желязо в кръвта си в злато. Понякога не

са нужни много дни, достатъчни са няколко часа, за да стане това превръщане.

На какво се дължат отрицателните състояния у вас? Те се дължат на това, че кръговете на вашето съзнание още не са уравновесени. Няколко часа сте радостни и весели и след това казвате: „Тежко ми е нещо на душата“; няма какво да ви е тежко, трябва да работите върху себе си, за да изпитате силата на вашата молитва. Има начин, по който всеки от вас трябва да се научи специфично да се моли; Учителят няма да ви даде наготово тази специфична молитва, всеки сам трябва да я намери. Тази молитва е магическа, тя е в състояние да превръща неблагородните метали в благородни; тази молитва е Сила Божия, тя е формула, пред която няма нищо невъзможно.

Питам: вие вярвате ли в това? Ще кажете, че вярвате; според мен наполовина вярвате, защото ще се запитате дали сте проверили това нещо. Вие отчасти знаете, защото сте още в началото на своето учение; в бъдеще с това знание никъде няма да ви приемат. Не е въпрос само да се проповядва, в този живот се изискват сили от човека. Не е достатъчно само да обърнете човека към Бога, но трябва да му покажете начин как да работи. Като отидете на Небето, можете да останете няколко години там, но трябва да знаете как се работи. Не е достатъчно да заведете приятеля си в университета, но той трябва да учи, за да завърши успешно. Казвате: „Ние знаем тия работи, знаем, че трябва да се любим“; това знание, което имате, може да ви помогне, но има едно съществено Знание, към което всички се стремят – то е Знанието на безсмъртието.

Казвате, че много работи не ви са ясни. Питам: изучавали ли сте кръговете, знаете ли имената на всички кръгове? По-нататък в тридесет последователни лекции ще се спра да говоря за всеки кръг специално, да ви запозная с техните отличителни черти. Вие наистина имате много знания, но едно, което ви пречи, е, че имате

високо мнение за себе си – това подразбира, че мислите себе си за повече, отколкото сте всъщност. Някой казва, че е много силен; за да познае колко е силен, ще го подложим на подигравките, на закачките на всички ученици от класа, да видим доколко ще издържи. Ако някой брат каже нещо лошо за него, той веднага ще започне да се оплаква: „Знаете ли какво ми каза еди-кой си брат?“. Какво е казал брат ти – случайно езикът му се е подхлъзнал и казал нещо лошо; кой от вас не е казал лоша дума за някого, кой от вас не се е заканвал на някого?

Една ученичка от осми клас в една от софийските гимназии разправяше следното. Един ден дошъл инспектор да ревизира един от учителите. За да покаже, че има добра дисциплина в класа, от време на време учителят се обръщал към ученичките и им се заканвал с пръст – с това искал да им обърне внимание да се държат добре пред инспектора. Като видели това, ученичките започнали още повече да се смеят, видяло им се смешно.

Сега ще ви дам една елементарна формула, която можете да употребявате при всички случаи на живота си, добри или лоши; каквото и добро или зло да ви се случи, веднага произнесете в себе си тази формула и вижте какво ще стане в душата ви. Формулата е следната: „Господи, аз Те благославям хиляди и милиарди пъти“. Кажете формулата само тогава, когато не мислите нищо лошо. И в най-голямото зло или нещастие да се намерите, не казвайте: „Господи, аз ли съм най-големият грешник в света?“, кажете си новата формула: „Господи, аз Те благославям хиляди и милиарди пъти“. Докато се считаш за голям грешник, ти си в най-вътрешния кръг, сам, изоставен; щом кажеш: „Господи, аз Те благославям хиляди и милиарди пъти“, веднага ще се намериш в най-външния кръг, ще имаш сила и живот – веднага пътят ти ще се отвори навсякъде, по

най-естествен начин ще се справиш с мъчнотиите си и ще постигнеш всичко онова, за което си роден.

Всеки човек е роден за нещо. За да обясня своята мисъл, ще взема за пример Библията или Евангелието. Виждате, че тези свещени книги са съставени от много листи. По какво се различават листите на Свещената книга? Листите на Свещената книга се различават по това, че всеки от тях съдържа специфично знание, при това всеки лист е съставен от определен брой редове; всеки ред се отличава от другите по своето специфично съдържание и не само това, но всяка дума, всяко изречение се отличава от другите също по своето специфично съдържание. Слоговете, думите и изреченията на всеки ред се различават едни от други. Ако липсва един от слоговете на една дума, той лесно може да се възстанови; ако липсва цяло изречение, възстановяването му е вече по-мъчно. При това всеки трябва да знае за себе си какво представлява в тази Свещена, в тази Божествена книга – дали е само буква, слог, дума или цяло изречение. Ако сте само буква, трябва да знаете колко пъти се повтаряте в цялата книга. Броили ли сте например на колко места се среща буквата ***Б*** в Библията? Колко време ще употребите, ако трябва да преброите на колко места се съдържа всяка буква в Библията? Това е една трудна задача, която в бъдеще ще ви се даде.

Има една наука – Кабала, според която по един правилен начин може да се направят изчисления, да се види колко пъти се среща в Библията буквата ***Б*** например. За това се изисква постоянство. Тази задача не може да ви се даде сега, понеже нямате време да я изпълните. Ако направите това изчисление, сега то ще представлява за вас безполезен труд – вие няма да знаете защо и за какво ще ви послужи това изчисление. Като правите тези изчисления, трябва да имате специален дневник, специален бележник, в който да си отбелязвате всички неща.

Някои си държат дневник за всичко, каквото им се случва в живота. Една госпожица пише в дневника си: „Днес ми дойде на гости моята добра приятелка, с която разменихме доста остри думи – тя ме обиди и аз на свой ред я нарязах както трябва“ – това не е дневник. Когато човек говори или пише, той трябва да регулира чувствата си, да знае какво да каже; за всяка дума се държи сметка – Христос казва: „За всяка празна реч ще бъдете съдени, ще давате отчет“. Като знаете това, вие трябва да държите сметка за всяка изговорена или написана дума.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде името Му благословено!

Десета лекция, 28 декември 1927 г., София

ФОРМИ НА СЪЗНАНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

В Природата съществуват ред процеси, някои от които са съзнателни, имат отношение към Разумния живот, а някои са несъзнателни. Например вижте какво прави простият каменар – дават му задача да издяла един камък, да му предаде четириъгълна форма или да издяла от него някакъв корниз за къщата на някой човек; всичко това той прави по някакъв образец, но ако го запитате какво е работил днес, ще ви каже: „Зная, че дялах един камък, изработих от него нещо, но къде ще се сложи този предмет – не зная“. Това е един от несъзнателните процеси. Какво ще постигне този каменар, ако през целия си живот дяла само камъни или прави корнизи на хората – ще постигне изкуството да дяла камъни, от които хората ще се ползват.

Често съвременните хора, съвременните учени се занимават с такива маловажни мисли като тези – да дялат камъни, да правят от тях корнизи, без да знаят къде могат да се употребят тези мисли. Това показва, че в живота на хората всички неща не могат да бъдат еднакво важни: ония, които са далеч от сърцето ни, считаме маловажни, а тези, които са близо до сърцето ни, считаме важни. Ето защо мнозина считат като важна, велика, Божествена идея да обичаме цялото човечество; съзнателна идея е тази, но човек не може да обхване в себе си цялото човечество – да обичате ближния си, това е възможно, но при съзнанието, в което се намирате, по никой начин не можете да обичате цялото човечество. Под ***ближен*** разбирам някой ваш приятел

или приятелка, ваша сестра, някой ваш съученик, някой верен ваш слуга и т.н.

Питам какъв трябва да бъде вашият морал като ученици; ще кажете, че моралът на света е известен вече, а вие, като ученици, се стремите към нов, възвишен морал, а не към сегашния, който съществува от осем хиляди години – той е създаден от хората, но такъв, какъвто е днес, крачка напред не може да отиде. Сегашният морал е остарял, той е вече на израждане. Всичко в света остарява: религия, наука, философия, изкуства; всяко нещо, което има форма, остарява.

В съвременния свят от памтивека съществуват четири вида религии, на които хората и до днес още се кланят; тези четири форми религии са били известни от най-стари времена на всички стари народи. Първата форма на религията наричаме клерикализъм, т.е. обредна форма: палене на свещи, на кандила, кланяне на икони, зачитане на разни образи – като триъгълник, кръг с точка в средата, пентаграм, шестограм, на някакви муски – като парченца от дрехата на някой светия и т.н.; към тази религия и до днес още принадлежат маса хора. Втората форма религия наричаме милитаризъм – религия на ножа, на револвера, на насилието; когото срещнете от тази религия, той ще ви каже: „Този свят само със сила може да се оправи“. Третият вид религия е капитализмът – тази религия е мека, нежна, прилича на жена, която където ходи, навсякъде се обръща; в нея няма никакъв морал, тя си служи с всички видове далавери. Четвъртият вид религия е социализмът. Първите три форми религии представляват семейството: клерикализмът е майката, милитаризмът е бащата, капитализмът – децата, социализмът представлява слугите на това семейство; слугите работят за своите права пред господарите си.

Като проследите развитието на цялото човечество, всички тия религии ще намерите във всеки човек отделно; наблюдавайте себе си,

наблюдавайте и хората – ще видите отличителните черти на всяка форма, на всеки вид религия. Всеки ден човек може да бъде или клерикал, или милитарист, или капиталист, или социалист. Ставаш сутрин и започваш с молитва, с обреди; вървиш така до едно време и после казваш: „Не може само с молитва, трябва да се приложи грубата сила"; след това казваш: „И това не помага, човек трябва да разполага с пари"; най-после, като видиш, че и това не помага, казваш: „Ние, слабите, трябва да се обединим, да станем силни, да устояваме на трудните условия – трябва да образуваме братство, да опитаме силата си". В това отношение всички форми на религиите имат свои богове, на които се кланят.

Всички форми, всички обреди на тия религии са външни заблуждения, в които човечеството е попаднало, но това са форми, наложени от черната ложа, от тъй наречените тъмни сили. Всяка от тия четири форми съответства на една от проявите на истинските религии: клерикализмът съответства на Любовта, милитаризмът – на Мъдростта, капитализмът – на Истината, а социализмът – на Правдата. Клерикалите имат грехове, молят се на Бога, палят свещи и кандила, те се занимават с въздуха; милитаристите палят огън навсякъде, стрелят – те се занимават с огъня; капиталистите се занимават с водата, а социалистите – с почвата, със земята. Обаче светът няма да се изправи по нито един от тези начини.

Следователно религията е изопачена форма на Любовта; военщината е изопачена форма на Мъдростта; капитализмът, който представлява кръвообращението в човека, е изопачена форма на Истината; социализмът е изопачена форма на Правдата. Всички тия форми на религията искат свобода, а въпреки това си служат със закона на насилието: и клерикалът ще те обеси, и милитаристът ще те обеси, и капиталистът ще те обеси, и социалистът ще те обеси – защо? Защото всички са деца на една майка, те си приличат, понеже

една майка ги е родила. И след всичко това един ще се хвали, че е клерикал, друг – милитарист, трети – капиталист, четвърти – социалист. Това са учения, които не могат да оправят света; убийството, насилието трябва да се изхвърлят вече навън – това е външна, а не вътрешна идея. Има закон, който може да оправи света, но хората още не са дошли до този закон: тези учения трябва да се заместят с единствения велик закон в Живота – Любовта, която е в сила да оправи света; този закон трябва да се приложи в живота. Следователно новият морал в света трябва да бъде морал на Любовта.

Сега аз засягам въпроса принципно. Когато човек е вървял през някоя гора и се е спирал пред някои извори, в пътуването си е направил доста пакости; обаче ако съзнанието му е будно, той ще се обърне към Бога с думите: „Господи, прости прегрешенията ми: като минавах през гората, изплаших много птички, изпочупих доста клончета, изкалях водата на малките изворчета. Трябваше да бъда внимателен, да не причинявам никаква пакост“. Нека птичките, дърветата, цветята и изворите знаят, че човек минава край тях – такова трябва да бъде съзнанието на всички ония, които живеят според новия морал. Който живее по новия морал, той не може да направи пакост нито на растенията, нито на животните, нито на своите ближни. Вие искате сега да изправите живота си, но докато не дойдете до онова високо съзнание в себе си – да чувствате Бога, да се свържете с Него, никога няма да постигнете това. Не само вие искате да изправите живота си; всички хора имат същото желание, но будно съзнание се изисква за това.

Вие се молите на Бога и казвате: „Дали ни слуша Господ?“ – в това отношение вие положително трябва да знаете слуша ли ви Господ, или не ви слуша. За да ви слуша, трябва да заемете положението на едно разумно дете, което е готово да се учи. Какво правят съвременните религиозни хора – те се изправят пред Господа,

изпъчват се и започват да се молят, като че кой знае какво са направили. Какво са направили, с какво ще се похвалят? Ако е въпрос да се похвалят с главата си, слонът има по-голяма глава от тях – по тегло слонът има повече мозък от човека. Съвременните учени се стремят да намерят ония съществени черти, които отличават човека от животното.

За следния път и вие пишете върху темата: „Отличителните черти на човека и животните“. Някои окултисти казват, че човек се отличава от животните по светлината. Човек има повече светлина от животните, но това различие се отнася главно за неговото съзнание. Какви са отличителните качества на човешкото съзнание и какви – на животинското? Мислете върху този въпрос.

И тъй, като разсъждавате върху четирите форми на религията, ще ги разглеждате като учения, като школи, като фази на живота, през които човечеството е минало; обаче с тези вярвания човек не може да влезе в Царството Божие, всички те трябва да се изменят. Ако един набожен човек може да те обеси, че не споделяш неговите възгледи, каква набожност е тази? Ако един милитарист може да те обеси само за това, че не поддържаш неговите възгледи, какъв милитаризъм е това? В Америка през 1905 година двама американски милиардери взели участие в една борсова игра: единият купувал, другият продавал, а всички останали около тях страдали; хиляди хора се опропастили материално, хиляди полудели и т.н.

Питам коя е формата, по която съвременните хора трябва да живеят; всички тия учения дадоха ли образец, по който хората да живеят в хармония помежду си? Никой не пожертва нещо от себе си, с което да внесе мир в света. Кой господар днес ще бъде доволен, ако види, че слугите му го управляват? Като погледне слугата си, господарят казва: „Слуга е това!“. Тъй щото, ако и за в бъдеще продължават да се прилагат четирите вида учения, в света ще

продължава да съществува кастовата система, която не допринася никаква свобода, никакъв простор между хората.

Учениците на Новото учение трябва да имат определена форма, определен начин на живеене. Човек сам създава формите – например клерикализмът, милитаризмът, капитализмът и социализмът са човешки учения, тези учения не са създадени от Бога, но от хората. В Природата не съществува никакъв клерикализъм, никакъв милитаризъм, никакъв капитализъм, никакъв социализъм; ако влезете в Разумния живот, който е зад сцената, на която хората живеят, ще видите, че там никакви форми не съществуват.

Често Разумните същества напускат своя живот и слизат на Земята, за да си създадат едно забавление само за няколко часа; те могат да вземат формата на някое нисше същество и да изиграят известна роля. Те разполагат със знания, които могат да приложат когато и както пожелаят. Докато гледате с очите на вашето съзнание, вие нищо не можете да видите. В очите на едно млекопитаещо, на един вол, вие можете да видите голяма красота – това зависи от вас. Ако търсите красиви очи, вгледайте се в тия на вола – волът има по-красиви очи и от човека, очите му са дълбоки и изразителни. Като гледа как господарят му се отнася с него, волът казва: „Няма нищо, един ден и ние ще се освободим от това бреме. Понеже ходи на два крака, като човек, господарят ни мисли, че ние нищо не разбираме; и ние разбираме живота, макар и не като нашия господар“. Волът върви спокоен, невъзмутим, в него има тишина, спокойствие, той не знае какво е злоба. Като гледа, че господарят му бърза, волът казва: „Защо толкова бърза господарят ми? Не знае ли, че за всяко нещо има определено време?“; после обърне поглед към господаря си и продължава работата си. Понякога господарят мине покрай вола, потупа го по гърба и казва: „Вол е това, нищо повече!“; не, под тази козина се крие разумна, още непроявена душа – тази душа може да

се прозре само в очите му. Който познава добре хиромантията, френологията, по особени белези в животните ще разбере тяхната съдба, принципите, към които спадат и т.н.; и те като хората се различават едни от други – някой кон например обича да хапе, да рита, а друг не върши това.

Тези учения, за които ви говоря, са допринесли нещо за развитието на човечеството, те са помагала в човешкия живот. Наистина, когато постъпва по човешки, човек ще се прояви или като клерикал, или като милитарист, или като капиталист, или като социалист; обаче като постъпва по Божествения закон, той не може да бъде клерикал, той ще бъде човек на Любовта и ще говори или за Живота, или за Любовта; не може да бъде милитарист, но ще бъде човек на Мъдростта, ще говори за знанието, за силата; той не може да бъде капиталист, но ще бъде човек на Истината и ще говори за свободата, за простора: той няма да търси само материалното богатство, което не строи, не създава нищо, но ще търси онова богатство на Истината, което строи, което създава нещата; и най-после, който постъпва по Божествения закон, той не може да бъде социалист, но ще бъде човек на Правдата. Истинският човек трябва да бъде човек на Любовта, която ражда Живота; на Мъдростта, която ражда Знанието; на Истината, която ражда Свободата и определя посоката, към която първите два принципа се движат; и най-после, истинският човек трябва да бъде човек на Правдата, която показва какво може да се реализира на физическия свят – Правдата показва крайния предел на това, което можем да реализираме.

Следователно всеки ден човек може да минава през едно от тия четири състояния. Някой казва: „Без пари в живота не може“ – този човек е капиталист; друг казва: „Човек не може сам да живее, все трябва да има един другар“ – този човек е социалист, домът е първата фаза на социализма. В дома бащата представлява милитаризма и

казва: „Хайде, деца, всички на крак! Трябва да знаете, че закон съществува в света“. Майката представлява клерикализма – тя казва: „Деца, трябва да се молите, да се подчинявате на Бога, на Великия закон“. Какво представляват децата – те са импулсът на родителите, капиталът, който движи и домовете, и обществата, и държавите. В дома децата движат ума и сърцето на родителите: докато децата са при родителите си, домът е богат, майката и бащата имат импулс да работят; щом изгубят капиталите си, т.е. синовете и дъщерите си, бащата и майката казват: „Какво ще се прави сега?“, но после се примиряват с положението си и казват: „Да са живи слугите!“. Така беше и с Адам – той първо беше сам, но пожела да има другар; Бог му каза: „Ще родиш син“ и най-после Адам роди своя пръв син – Ева.

Сега от всички се изисква установен морал. Когато ви питат нещо за Учението, което ви се преподава в Школата, вие трябва да имате определено понятие. Това Учение не е учение на Любовта, нито е учение на Мъдростта, на Истината, на Правдата или на Добродетелта – то се стреми към тях, но още не ги е достигнало; това Учение се нуждае от нови форми, които още не е изработило. Не трябва да се говори само за морал или че трябва да се обичаме. Когато обичате някого, не трябва да имате абсолютно никакво съмнение, никакво подозрение; щом дойдете до Любовта, Новото учение изключва абсолютно всякакво съмнение. Щом дойде в дома ви някой човек, вие трябва да имате пълно доверие в него, да можете тихо и спокойно да спите, да не мислите, че той може да ви обере. Какви трябва да бъдат отношенията между учители и ученици в Новото учение? Те трябва да почиват на пълно доверие, на взаимна Любов. Съмнението неизбежно ще дойде, но човек трябва да се справи с него – за това се изисква съзнателна работа; обаче има цяр за съмнението, също така има цяр и за малодушието, за безверието и т.н.

За да се въздейства на тия отрицателни прояви в човека, преди всичко самият човек трябва да се познава. Астролозите познават кой човек е страхлив или кой е подозрителен. Сатурновите типове са подозрителни; каквото и да им се говори, те казват: „Тази работа не ни радва, тя няма да се нареди добре“. Защо работите на българите не се уреждат добре – понеже Сатурн ги управлява; каквато и работа да започне българинът, в края на краищата той ще фалира. Българинът започва добре, но като дойде до едно място, казва: „Тази работа не върви напред, няма да се нареди както трябва“. Той обича да разсъждава, да философства. Българинът е енергичен, малко марсианец, но щом дойде Сатурн, всичките му работи се развалят. От астрологическо гледище е интересно да се знае кога ще дойде времето, когато България ще се управлява от друга планета освен Сатурн. Днес всички се запитват кога Сатурн е взел надмощие над българите; кога са изпаднали българите под влиянието на Сатурн – това е метафизичен въпрос, върху който няма да се спирам. Едно нещо, което може да повдигне българите, е да дойдат под влиянието на Венера; Сатурн има особена слабост към Венера – щом я види, сърцето му веднага започва да тупти и той се съживява. Сатурн, Венера, както и останалите планети, съществуват като реалности и оказват въздействие както върху отделния човек, така и върху отделните народи.

Не само планетите влияят върху човека, в Невидимия свят съществуват цели йерархии от Напреднали, Разумни същества, Ангели, които влияят, помагат на цялото човечество – тези Същества са отражение на Любовта. Аз разглеждам Венера като Напреднало същество, като отражение на Любовта, от чието влияние българите са лишени и сега трябва да направят връзка с този принцип. Не само българите, но всички хора още след грехопадението са изгубили връзката си с Любовта, с този Велик принцип, и днес трябва да я

възстановят. Всеки човек може да бъде българин, в смисъл – сатурнов тип. Българинът е повече замислен, обича да философства; като седне някъде, той веднага започва да мисли, да разсъждава и да мълчи. За да се развесели, трябва да пийне поне половин или едно кило винце – тогава Венера дохожда при него, той хвърля калпака си настрани и започва да пее: „Заплакала е гората, гората и планината“ или „Стоян мами думаше“.

Сега аз ви навеждам на тия въпроси, за да се заинтересувате от тях, да започнете да ги изучавате. Вие трябва да изучавате християнството от ново гледище. Когато дойдете до характера на Христа, трябва да го разглеждате като проява на Божията Любов – така ще дойдете до реалността на нещата, до онази положителна наука, която трябва да се подложи на опит; по този начин вие ще придобиете поне микроскопични резултати. Който има това положително знание в себе си, той трябва да бъде в състояние да стисне тебешира и да го превърне в злато. Този човек може да каже: „Знаеш ли кой съм аз?“ – той има вяра в себе си, в своите знания; ще ви поиска едно обикновено камъче и веднага ще го превърне в злато.

В златото се крие истинското изкуство на Живота, изкуството да се трансформират нещата; ако нямате в себе си изкуството да трансформирате нещата, ако нямате Любов, вие не можете да разберете посоката на вашите идеи. Идеите могат да се трансформират, да се облагородят или да се превърнат в мощна сила в живота само ако имате влиянието на Възвишените същества. За да се убедите дали съществуват тези Възвишени същества, вие трябва да направите опит; ако не можете да направите никакъв опит, трябва да приемете това твърдение като аксиома – в Духовния свят не е позволено да се говорят неща, които не са опитани и проверени. За всяко нещо трябва да направите опит и ако опитът излезе несполучлив, трябва да намерите един учител, който ще ви каже защо

не сте успели в опита си. Всяко нещо, което е опитано и проверено, е всякога вярно и истинно.

Ако вземете един квадрат, ще знаете, че двете му страни са положителни, а другите две – отрицателни. Тези четири страни могат да бъдат положителни низходящи и отрицателни низходящи, както и положителни възходящи и отрицателни възходящи. Като познавате законите и силите, които действат в квадрата, вие можете да се ползвате от тях за трансформиране на своите мисли и чувства. Докато са в зародиш, идеите са положителни, кинетични, те са впрегнати на работа; щом се оплодят, те стават отрицателни, т.е. с отрицателна енергия.

Когато дойде някаква идея в ума ви, гледайте дали тя е възходяща, или е низходяща; според идеята и вие ще вземате съответна посока. С други думи казано: всяка идея има своя посока на движение – или към центъра на Земята, или към центъра на Слънцето. Ако дадена идея има посока към центъра на Земята, вие трябва да вземете мерки, за да не попаднете под нейното влияние; докато минавате през центъра на Земята, никога не трябва да се ползвате от нейните плодове. Следователно не вземайте нищо назаем от съществата, които живеят на Земята – ако вземате от техните плодове, ще изпаднете в низходящо състояние. Обаче когато пътувате към центъра на Слънцето, към възвишените принципи, с които вашата душа е в съгласие, всичко, каквото те имат, ще бъде във ваша услуга, на ваше разположение. Това показва, че не може и не трябва да приемате всичко като храна за вашия организъм – например можете ли да употребите дребните камъчета или пръстта за храна? Не можете, следователно пазете се от всяка храна, която не е полезна за вас – тази храна ще ви причини ред болезнени състояния. Обаче можете да се ползвате само от плодове, които вземат соковете си от дълбоко.

Много научни въпроси, които могат да ви ползват, са обяснени в моите беседи, но вие не ги изучавате както трябва. В беседите са дадени важни, специфични правила и методи, от които, ако се приложат, и слепите биха прогледали. Ако се заемете сериозно да изучавате беседите, вие ще да имате по четири очи: две отпред и две отзад; като имате четири очи, всичко ще виждате. Ако проучите беседите от първа серия, ще придобиете много нещо – в беседата ***Житно зърно*** например се вижда начинът, по който човек може да расте. Ако житното зърно може да понесе толкова много страдания и да храни целия свят, колко повече човек може да направи това; кажете: „Каквото житното зърно може да направи, и аз мога да направя“.

Англичанинът казва: „Каквото хората могат да направят, и аз мога да направя. Каквото растенията могат да направят, и аз мога да направя“. Наистина, в някои отношения растенията са по-добри химици от най-добрите химици в света – в своите лаборатории те изработват това, което хората химици не могат да постигнат. Ще кажете: „Нима хората трябва да се учат от растенията?“; да, от растенията ще се учат, те владеят изкуството да боядисват, което хората не могат да постигнат – те трябва да изучават това изкуство от растенията.

И тъй, вие трябва да се ползвате от Живата, от Разумната природа. Като работите съзнателно върху себе си, ще видите, че Божественият принцип един ден ще ви докосне. Често този велик принцип минава и заминава покрай вас, но в това време вие сте някъде замислени и пропускате случая да се възползвате от неговото добро въздействие. Когато Бог се приближава към една душа, веднага около нея се натрупват много същества с разумни съзнания, които искат да и влияят, и по този начин и причиняват ред страдания; следователно, когато имате страдания, знайте, че Бог се е приближил

към вас. В този момент около вас се трупат не едно-две, но хиляди същества; щом усетите това натискане, вие трябва да излезете над тази тълпа и да и кажете, че разбирате повече от нея. И Христос разреши въпроса по същия начин – как? С Любов.

Когато се запитвате защо страдате, ще знаете, че страданията носят велики блага за вас; зад всяко страдание се крие едно велико благо. Казвате: „Защо страдам?“ – за да станеш богат; „Защо страдам?“ – за да станеш учен; „Защо страдам?“ – за да станеш умен; „Защо страдам?“ – за да станеш силен; „Защо страдам?“ – за да станеш добър, да познаваш Живота. Това са отговори на въпроса ***Защо страдам;*** след като разрешите тези въпроси, още има да отговаряте на въпроса ***Защо страдам***.

Един ден, като отидете на Небето, ще прегръщате, ще целувате страданието и ще му благодарите за доброто, което ви е причинило. Ако не беше страданието, никога не бихте могли да влезете в Небето. Вие ще искате извинение от страданието за лошите работи, които сте говорили за него – кой от вас не е казал поне една лоша дума за страданието? Като ви дойде някое страдание, казвате: „Да не дава Господ никому такова страдание!“. Като не можете да разрешите въпроса за страданията, търсите смисъла на живота, дано се домогнете до някакво обяснение на страданията. Едно трябва да знаете: степента на съзнанието, до което днес сте достигнали, не може да помогне за разрешаване смисъла на живота.

Сега вие трябва да се наблюдавате, да видите колко бързо се сменят състоянията у вас: ставате сутрин, клерикал сте; после вземате ножа и с него се разправяте – милитарист сте; не минава много, ставате капиталист; скоро след това минавате в друго състояние, ставате социалист. Обаче вие трябва да дойдете до положение да видоизменяте тия състояния – това може да се постигне само чрез закона на Любовта. На клерикала може да се въздейства главно с

Любовта, на милитариста – с Мъдростта, на капиталиста – с Истината, а на социалиста – с Правдата. Следователно, който има Любов в себе си, той ще бъде богат; който има Мъдрост, той ще бъде силен; който има Истината, той ще бъде свободен, той ще бъде господар и слуга на себе си, а не на другите хора.

В Америка един милионер срещнал метач и му казал:

– Ти ми харесваш, искам да те направя свой наследник; имам седем милиона долара – искаш ли да ги завещая на теб?

– Не ми трябват пари, не зная какво да ги правя. Аз имам много хубава работа, за нищо не я сменям с друга.

– Вземи парите и ги употреби както знаеш – казал милионерът.

Метачът взел парите, раздал ги на бедни, а за себе си задържал метлата, с която и по-рано метял улиците.

В лицето на метача милионерът видял един добър, справедлив човек, една събудена душа, затова дал милионите си на него и казал: „Вземи тези пари и ги употреби както знаеш – нека по този начин Бог благослови и теб, и мен!“. Ще кажете: „Глупав човек е бил този метач – да не задържи парите за себе си, а да ги раздаде на бедните“. Не е лошо човек да задържи и за себе си една част от парите, но с тези пари той трябва да изпълни Божия закон.

Обратен на Божия закон е човешкият. Отивате в една банка да вземете пари, обаче сте отишли много рано и намирате гишетата затворени. Какво ще правите – ще чакате да се отворят гишетата. Всички гишета ли ви интересуват, или само едно от тях? В дадения случай ви интересува само едно гише, и то това, което може да осребри вашия чек; спирате пред гишето, вземате парите и си излизате. Ако вървите по човешкия закон, вие ще се интересувате от всички гишета, но колкото и да се интересувате от всички гишета, вие няма да получите това, което те съдържат. Ако вървите в

Божествения живот, едно гише ви интересува – то ще ви даде поне част от това, което съдържа в себе си.

Като ученици, вие искате да знаете целия смисъл на Живота; не, нужно ви е само едно гише, на което да размените чека си, не са ви нужни всички гишета, не ви е нужна цялата банка. Следователно, когато искате да разберете изцяло смисъла на Живота, това значи, че искате да разгледате цялата банка. Едно гише ви трябва; ще вземете чека си, ще се представите пред касиера на банката и ще кажете: „Заповядайте, имам един чек, ще ви моля да ми услужите“. Според Божествения закон, като отивате при някой човек за известна услуга, първо ще го поздравите, после ще се ръкувате с него и ще кажете: „Радвам се, че случаят ми даде възможност да ви видя“, а той ще ви запита: „Какво обичате? Приятно ми е, че мога да ви услужа, заповядайте и втори път“.

Всеки от вас трябва да има поне една основна идея, около която всички останали да се централизират: една основна идея на Любовта, около която всички други да се централизират; една основна идея на Мъдростта, около която всички други да се централизират; една основна идея на Истината, около която всички други да се централизират. Като живеете по този начин, ще имате резултати, ще бъдете свободни. Само умният човек е свободен да живее както иска; той не може да прави погрешки и какъвто и метод да избере в работата си, той всякога ще го осмисля. Хиляди начини има за работа, но един от тях е най-близък до Истината, най-близък до идеала. Колкото по-умен е човек, толкова по-близък път ще избере той; колкото е по-малко интелигентен, толкова по-далечен път ще избере в работата си, но това ни най-малко не спъва желанието му да я свърши.

Сега, като разглеждам живота, съзнателно поставям някои неща пред вас да събудят вашия песимизъм. Казвам например, че еди-коя

си работа не може да се постигне; вие вземате буквално въпроса и сте готови да се обезсърчите. Казвам: който не разбира Живота, той ще страда; който не разбира Любовта, той ще страда; който не се учи, той ще страда; който не дружи с хората, той ще страда. Следователно човек трябва да бъде в съприкосновение с всички души, със своите ближни. Изобщо, кой за каквото е роден, трябва да го извърши. Като ученици на Живота, на Божественото учение, вие ще кажете в себе си: „Каквато работа ми се даде, веднага ще я започна, без отлагане". Мнозина отлагат работите си за друго някое прераждане; в следното прераждане работите ще бъдат толкова сложни, че няма да остане време да завършите изоставените работи от сегашния си живот. Който отлага работите си за следното прераждане, той прилича на онзи ученик от първи клас, който казва: „Сега аз няма да уча, ще отложа уроците си за догодина – тогава добре ще изуча този материал"; той не знае, че във втори клас ще има по-трудни уроци, за изучаването на които трябва да владее материала от първи клас. Такова нещо представлява въпросът за следващите прераждания.

Когато ученикът минава от клас в клас, като започне от първи и дойде до осми, той завършва най-после гимназия. За ученика от Великата окултна школа гимназията се състои от 12 класа, университетският курс се състои пак от 12 курса с четири кардинални специалности, тъй щото за да завърши гимназия и университет, на ученика са потребни цели 24 години. Всяка година пък се състои от 25 000 години. Сметнете колко години са нужни на окултния ученик, за да завърши гимназия и университет вън от четирите отделения. Това не трябва да ви обезсърчава – като ви говоря за продължителността на времето, аз повече ви насърчавам, отколкото обезсърчавам. Представете си, че някой човек е осъден на смърт. Разглежда се делото му и се издава присъда още утре да бъде обесен. По някаква щастлива случайност изпълнението на присъдата се отлага за една година.

Докато сърцето на този човек туптеше от ужас, от страх, сега вече започва да тупти радостно – животът му е продължен с една година; щом дойде определеният за присъдата ден, изпълнението и се отлага за още две години, после за още четири, пет, шест, докато най-после престъпникът се амнистира. Той излиза от затвора доволен, щастлив, радва се на живота. Какво лошо има в това продължаване на времето – с продължаване на времето този човек продължава живота си.

Тъй щото когато се говори за продължаване на времето, ние подразбираме дълъг процес на изкупление. Щом кажем, че времето е дълго, това е идея, която осмисля живота. В този дълъг период от време, ако пътувате с бързината на светлината, се изискват хиляди години, за да извървите вашия път. Ако трябва да минете един къс период от време на Земята и се движите с бързината на светлината, къде ще отидете? За осем минути вие ще стигнете на Слънцето. Бързината на движението, броят на годините – това са въпроси, които се определят от съзнанието. За същества, на които съзнанието е развито, 25000 години представляват 25 дни. Казва се в Писанието, че пред Бога хиляда години са като една година, значи 25000 години се равняват на 25 години. Като разглеждате нещата по този начин, вие ще влезете в особена зодия, където изчисленията са съвсем други. Бъдещият живот, в който ще влезете, астрологически коренно ще се различава от сегашния – в този живот вече ще намерите смисъла на нещата; това, което сега се говори, ще ви бъде като подарено; много от идеите, които сега не ви са понятни, тогава ще станат понятни. Тогава ще разберете, че животът е непрекъснат.

И тъй, впрегнете тази година ума си на работа, да не допускате никаква тъжна мисъл да вземе надмощие над вас. Ако Бог ви е дал един спасителен пояс, дръжте го, даже и да сте добри плувци; при положението, в което се намирате сега, за предпочитане е да имате

спасителен пояс, отколкото да нямате – така само ще можете да преодолеете мъчнотиите, които имате.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Единадесета лекция, 4 януари 1928 г., София

НОВИ ВЪЗГЛЕДИ И МЕТОДИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се темата *Разлика между човека и животните.*

Съвременните хора са дошли до една фаза на знанието, в която теорията е почти завършена. Сега иде нова фаза, в която теорията се свързва с практическото приложение на принципите, които са известни. Например ако паякът направи своята мрежа по-тънка, отколкото трябва, тя непременно ще се скъса; ако и вие направите вашата мисъл по-тънка, отколкото трябва, и тя непременно ще се скъса – какво ще разберете от сравнението, което правя между паяжината и човешката мисъл? Ако напиша на дъската цялата азбука или числата от едно до десет, какво ще разберете – какъв смисъл имат тези букви и числа за вас? Те имат смисъл за разумния, но не и за неразумния човек. За онези от вас, които знаете да пишете и да смятате, буквите и числата имат смисъл, но за онези, които се занимават с висшата математика, са нужни вече други елементи – те боравят с елементите на Живота, а не само с обикновените числа и букви. Тези, които се занимават с висшата математика, могат точно да изчислят какво ще се случи на човека и кога ще му се случи това; тези, които се занимават с обикновената математика, не са в състояние да го направят. Следователно всеки, който се занимава с висшата, с положителната наука, може да разбере аналогията, която се прави между паяжината и човешката мисъл.

Казвам: голяма е разликата между нещата на физическия свят и тези от Божествения. Например човек може да вярва, но неговата вяра

се отнася само до една от областите на физическия свят – до сърцето, до ума и до волята; вярата на човека може да се отнася и до Причинния свят; най-после, вярата на човека може да се отнася до Абсолютния свят. Оттук виждаме, че има физическа, сърдечна, умствена, причинна и абсолютна вяра – това са термини, които трябва да се разбират.

Учениците решават ред задачи и намират, че $x = 0$. Какво означава това – те не разбират, обаче ученият, математикът вижда цяла Вселена в нулата. Нулата представлява колело в движение, т.е. път, по който енергията се движи; да разбереш нулата, това значи да намериш пътя, по който енергията се движи. Който намери този път, той намира вече начин да впрегне енергията на работа; щом я впрегне, човек вече придобива знания – той има колело, което може да върти. Това значи да успява човек.

Като ученици, вие трябва да работите, да придобивате знания, богатства, сила. Трябва ли ученикът да очаква майка си, баща си, дядо си и баба си час по-скоро да умрат, че да му оставят наследство? Ако ученикът очаква на дядо си и на баба си, ако поставя своя успех и знание върху труда на другите, той е на крив път, за тази негова мисъл ще бъде изпъден от училището. Докато е вън от училището, ученикът може да мисли каквото иска; щом влезе в училището и очаква на този, на онзи, в скоро време той ще се намери вън от него. Само онзи може да бъде ученик, който има обич към знанието, обич към своите учители. Какво ще стане с училището, ако един ученик, който е недоволен от учителя си по математика, пожелае да махнат този учител? След време този ученик ще бъде недоволен от друг учител, ще пожелае и него да махнат. Втори ученик пък ще бъде недоволен от друг учител и ще иска неговото отстраняване. Не, това не е ученичество. Всякога ще има нещо, от което ученикът ще бъде недоволен, но не е този пътят, по който трябва да се задоволи. Какво

учение, какво училище е това, в което учениците и учителите умират и се отстраняват? Смърт може да има, но вън от училището; в училището има само учение – там се изучават уроците на Живота в пълния смисъл на думата.

Друго положение, до което човек може да се домогне, е да се научи да рисува. Казвате, че изкуството действа възпитателно; право е това, но не трябва да очаквате само на великите художници, всеки човек трябва да се учи да рисува. Например гледате една картина, която представя изгряващото Слънце; на същата картина са представени Земята, която се движи около Слънцето, и Луната, която се движи около Земята. Всички сте виждали как изгрява и залязва Слънцето, виждали сте как изгрява и залязва Луната, но не сте виждали въртенето на Земята – защо? Защото и вие се въртите заедно със Земята, вследствие на което ви се вижда, че Земята стои на едно място. Оттук ние вадим следния закон: ако се движите с един човек в една и съща посока, вие ще мислите като него. Когато обикне света, човек започва да се върти заедно с него; този човек казва: „Каквото светът върши, това е идеал за мен“. Някой се увлече в театъра и казва: „Каквото театърът върши, всичко е добро, заслужава да се подражава“. Каквото и когото обикне човек, в него се явява желание да му подражава.

Всички говорят за изкуството, но въпрос е как може да се приложи това изкуство в живота. Изкуството е положителна, кинетична сила в Природата, която трябва да се приложи. Да мислите, че художниците трябва само да рисуват – това е неразбиране на нещата; рисуването започва с геометрията, не може да бъде художник онзи, който не разбира математика и геометрия – геометрията е основа на художеството. Който работи върху себе си, който рисува, пее, учи, той по-лесно носи страданията.

Мнозина се оплакват от страданията, чувстват се тъжни, самотни, нещастни, неразположени духом. Причината за тяхното неразположение се дължи на обстоятелството, че те се намират в някоя пуста област, било на физическия, било в Астралния, било в Умствения свят; значи в положението, в което се намират, те са лишени от нещо, липсва им нещо – и тогава ние казваме, че когато е лишен от нещо, човек всякога страда. Защо страда бедният – защото няма пари; защо страда малокръвният – защото няма достатъчно кръв; защо страда невежият – защото няма знания; защо страда болният – защото няма здраве, няма достатъчно жизнени сили в себе си.

Животът е течение, ток от сили, които трябва да се вливат във всеки човек. За да не страда, човек трябва да работи, да върви напред. Когато умният остане без работа, той непременно ще стане художник – художеството е един от добрите методи за трансформиране на енергиите. Щом сте неразположени, вземете рисувателен лист, молив и започнете да рисувате за себе си. Не е нужно да излагате картините си на показ, правете изложба за себе си. Когато ви е скучно, нарисувайте един висок планински връх, покрит с дебел сняг, който на места се топи и образува потоци, извори, реки; после нарисувайте една долина, изпъстрена с различни цветя. На друга картина нарисувайте голяма река, покрай която са насадени плодни дървета; част от речната вода е отбита и полива хубава цветна градина. Освен тази картина, можете да отидете някой ден край морето и да нарисувате морето с параходите, които пътуват по него. Ако не можете да нарисувате тия картини в действителност, нарисувайте ги мислено. Представете си, че се качвате по един планински връх, че слизате в долина, че садите дървета, цветя, които отглеждате; представете си още, че мислено отивате край морето, возите се с лодка, с параход и после пак се връщате назад. Като рисувате с

въображението си, по този начин ще трансформирате състоянието си и ще станете весел, радостен.

Някой се оплаква, че нямал приятели. От него зависи да си създаде приятели. Колко струва на човека да си направи една градина? Ще купи семена, ще ги насади, ще ги полива и няма да забележи как семената ще изникнат, ще цъфнат и ще разнесат своите благоухания надалеч; тяхното благоухание ще привлече Светли същества от Невидимия свят, които ще му оставят своето благословение. Тъкмо се е замислил, впрегнал се е в някаква работа и току-виж някое Светло същество от Невидимия свят посети неговата градина, благослови работата му. Друг път някой ваш близен дойде от Невидимия свят и се поразходи из градината; вие сте готови да го нахраните, да го облечете.

Ще кажете, може би, че това е забавление. Когато майката роди дете и мечтае как ще порасне детето и, какво ще излезе от него, това не е ли забавление? Умът на човека се забавлява, но и в това забавление има красота. Детето расте, пораства, но един ден заминава за другия свят и майката остава пак сама. Къде е детето ѝ – няма го. Във въображението си майката е рисувала ред картини, които за другите хора изчезват, но за нея все остава нещо от рисунките ѝ.

Питам къде е реалното в живота – реалността седи в творчеството, умът пък твори; следователно това, което умът твори, е реално. Реалността има свойството да расте. Това, че нещата изчезват и отново се появяват, не говори, че не са реални. Всяко нещо, което обичаме, става ясно за нас; всяко нещо, което не обичаме, остава тъмно. Това, което обичаме, иде при нас, приближава се; това, което не обичаме, се отдалечава, изчезва от нас. В момента, в който имате неприязнена мисъл към нещо, то веднага изчезва, отдалечава се от вас. Някой се оплаква, че нямал знания, че не бил учен. Ако обичаш знанието, науката с всичкото си естество, те непременно ще дойдат

при теб; обаче това не значи, че науката ще дойде при теб така, както парите могат да дойдат в джоба ти – такъв закон не съществува. Знание, наука се придобиват чрез усилие, чрез работа и приложение. Учениците очакват от учителя си повече, отколкото трябва. Учителят може да даде много знания на учениците си, но след това ще ги изпитва и ако са научили уроците си добре, той ще им предаде нови лекции, нови уроци; ако не са научили уроците си, никакво знание повече няма да им даде. Следователно от ученика се изисква приложение, но не евангелско приложение, нито православно, нито окултно приложение.

Сега да се върнем към изкуството като възпитателно средство в живота. Чрез изкуството човек възпитава и своя дом. Като говоря за изкуството като възпитателен метод, разбирам не само рисуването, но изкуството в най-широк смисъл на думата; само рисуването не помага за възпитанието на ученика, към него трябва да се прибавят още ред изкуства: музика, пеене, поезия и т.н. Като дойдете до художеството, прибавете към него и музиката. При картината, която сте създали – своята градина, започнете да свирите и пеете; ако не можете да свирите и пеете, започнете да поетизирате, да декламирате – ще декламирате на цветята, на дърветата. По-добри слушатели от дърветата и цветята няма, те ще слушат, без да ви критикуват.

Свят, в който съществува критика, е анормален. Да критикува човек и да разсъждава – това са две различни неща. Човек всякога трябва да мисли, да разсъждава, а не само когато се намира в мъчнотии. Турците казват, че умът на гяурина работи само когато бяга, когато го гони някой. Това може да се каже и за животните – умът на животните работи, когато ги гонят, когато се намират в опасност. Не е достатъчно само да се разсъждава, но окултният ученик трябва да прилага; каквото знание придобие, той трябва да го приложи. От ученика се изисква не обикновено приложение, но

приложение, в което има творчество, гениалност, изобретателност; в приложението на нещата всеки трябва да прояви своя талант. Без това приложение нещата остават чужди, неразработени.

Като се говори за изкуството, направете опит да напишете буквите на азбуката, но да ги поставите в такъв ред, че да образувате от тях нещо цяло, завършено. Изкуство е наистина човек да напише буквите в такъв ред, че да образува от тях срички, от сричките – думи, от думите – изречения, от изреченията – цяла реч, която да представлява нещо добре изразено логически и граматически. Изкуство има в нареждането на буквите, изкуство има в нареждането на тоновете при музиката и пеенето, изкуство има и в говоренето. Хората могат да ви слушат, когато говорите, свирите и пеете, само ако видят някакво изкуство у вас, което може да ги задоволи. Как ще се задоволи един учител, ако учениците му не учат и не го разбират? Как ще се задоволят учениците, ако учителят им не може да преподава или няма знания? Как и с какво ще задоволите един Ангел, който е слязъл от Небето и дошъл при вас? Вие искате Духът да дойде при вас и да ви ръководи; за да дойде Духът при вас, вие трябва да сте готови да изпълните всичко, каквото Той ви каже; ако не Го разбирате, вие ще Го критикувате и няма да се ползвате от Неговото знание.

Един европейски княз поканил на гости един селянин. Князът заповядал на слугите си да наготвят най-добри ястия, да сложат трапезата красиво, изящно; той искал да приеме селянина като скъп, велик гост. Като седнал да се храни, селянинът погледнал към лъжиците, вилиците и ножовете, сложени на трапезата, но отчупил хляба с ръката си и започнал да топи хапките в яденето направо с пръстите си. Князът веднага заповядал на слугите си да махнат вилиците и лъжиците от трапезата и сам той започнал да топи в

яденето хапките си, да яде без вилица, както направил селянинът – с това той искал да изкаже уважението си към своя гост.

Следователно, когато Ангел дойде на гости у вас, вие трябва да топите хапките си, както той топи – закон е това. Ако вие не топите хапките си като Ангела или ако не топите като мене, работата ви е свършена. Ако аз съм на гости у вас, вие ще топите като мене; ако вие сте на гости у мене, аз ще топя като вас – това са елементарни правила и закони, които трябва да се приложат в новата етика.

В живота има хубави, красиви неща, но зависи как гледа човек на нещата. Който гледа на красивата страна на живота, в погрешките на хората той ще вижда техни бъдещи добродетели – защо? Защото ние не знаем още кои са истинските погрешки. Вашият морал е неустановен, вследствие на което за вас нещата не са още абсолютни. Не мислете, че вашият морал е единствен, абсолютен и установен; Природата си служи със съвсем други правила и закони, с друг морал, съвършено различен от този, според който вие живеете. И методите, с които Природата работи, са различни от вашите. Методите, правилата и законите в човешкия живот не са абсолютни, вследствие на което хората се колебаят, съмняват се едни в други; при това положение те се отегчават от живота, не искат да живеят. Когато някой не иска да живее, това показва, че той е нарисувал вече своята картина.

Тази вечер четохте темите си върху ***Отличителните черти на човека и на животните***. Казвате, че човек се отличава от животните по мисълта си, човек е мислещо същество. По-правилно е да се сравнява човек с човек, а не човек с животно и да се търсят отличителните им черти. Защо не може да се сравнява човек с животно? Представете си, че имате сто незапалени свещи и една запалена. Можете ли да сравните незапалените свещи със запалената? Сравнение може да става само между две запалени

свещи, но не и между запалена и незапалена свещ. Следователно да сравняваме човека с животното, това значи да сравняваме запалената свещ с незапалената. Животното не съдържа в себе си този огън, този пламък, тази светлина, каквито човек съдържа – как ще ги сравнявате тогава? Човек има мисъл, а животното няма. Животното има материала на свещта, но този материал не гори, не дава светлина. Тъй щото запалената и незапалената свещ можете да сравнявате по чистота на веществото, от което са направени, по големината на фитила, но по никой начин по светлината. Когато сравнявате хората, имайте предвид техните добродетели: сравнявайте любовта на един човек с любовта на друг; разумността на едного с разумността на другиго и т.н. Значи могат да се сравняват, да се съпоставят само очевидни и еднородни неща.

Казвате: „Еди-кой си е добър човек“; за добрината на човека не се говори, тя се изпитва. Някой проповядва, че трябва да си помагаме, обаче близо до него живеят десет бедняци. Дойде един при него, иска да му се помогне – с колко трябва да му се помогне? Да се осигури животът му за един ден само, защото Земята се завърта в денонощието един път около себе си. Ако някой иска сто лева, ще го заведете на едно въртящо се колело и ще му кажете, че ще му дадете сто лева, но ще го накарате да се завърти един път с колелото; ако иска хиляда лева, ще го накарате да се завърти десет пъти с колелото – това значи да подпишеш полица. Като се завъртиш с колелото, ще се благословиш. Някой дойде, иска пари, а не иска да се завърти с колелото – такъв закон не съществува в Природата. Наистина, който е готов да се качи на колелото и да се завърти с него, той всякога ще има пари; който не е готов да направи това, той никога няма да има пари. Следователно докато колелото се върти около оста си, пари ще има; щом спре това движение, пари няма да има. Това не е само фигура, нито образ на речта, но действителност.

Като ученици, вие трябва да изучавате съществените неща в живота, за да различавате постоянното, непреходното, от непостоянното, от преходното; като се домогнете до това различаване, вие ще измените начина си на живот. Животните, растенията живеят по свой начин, но учениците, които са влезли в Новия, в Божествения живот, не могат да живеят по своему; те трябва да живеят по нов начин, по Божествения закон. В този Живот законите са съвършено различни от тия в обикновения живот. Докато е у дома си, при майка си, детето може да живее както иска; щом влезе в училището, то трябва да се подчинява на законите, които съществуват там. Такъв е редът и порядъкът и в Живата природа – който иска да прогресира, да бъде здрав, той трябва да изпълнява, да се подчинява на законите, които регулират Разумния живот; при това положение всичко може да се постигне – няма непостижими неща.

Кой не може да нарисува една картина или един портрет? Всеки може да бъде художник. Ще вземе апарата, ще го сложи пред лицето си и след това ще промие плочата; само в няколко минути портретът ще бъде готов. Какво по-голямо изкуство от това да нарисувате човека такъв, какъвто е, без никакво ретуширане, без никакво заглаждане? Нарисувайте работника на нивата такъв, какъвто е – черен, изгорял от Слънцето, мускулест; нарисувайте аристократа такъв, какъвто е – бял, изнежен. От първия портрет ще познаете, че човекът е работник на нивата, от втория пък ще познаете, че този човек е живял охолно, свободно. Това значи да рисува човек нещата такива, каквито са в действителност. Когато рисувате нещата във въображението си, свободно можете да рисувате каквото и както пожелаете, обаче копирате ли нещата, там се изисква точност. Който иска да стане талантлив, гениален художник, той трябва да обръща внимание на много неща, той трябва да се справя с най-малките подробности.

От всички се изисква работа, учение и приложение. Каквото научите, прилагайте; правете опити, ако искате да имате резултати, иначе знанието ви ще се вкисне. Знанието, идеите имат определено тегло; ако не ги приложите в живота си, те ще започнат да натежават върху нервната система, вследствие на което организмът ще заболее. Всяко знание, всяка идея трябва да се превърне в кинетична енергия.

Казвате, че човек трябва да бъде добър и може да бъде добър. Като твърдите това, правили ли сте опити да видите доколко е вярно? Щом казвате, че човек може да се поправи, направете опит да видите доколко вашата мисъл е силна и може да повлияе на другите: влизате в една кръчма и на една от масите виждате ваш познат, който пие вино; вие сядате на стол при него и казвате на кръчмаря: „Моля, можете ли да ми донесете един чай?“ – „Може“. Веднага ви донасят чай, вие започвате да пиете и в това време мислено разговаряте с вашия познат, като му казвате и той да си поръча чай, за да пиете заедно; по едно време забелязвате, че вашият познат слага настрани чашата с вино и поръчва на келнера да донесе и на него чаша чай. Щом започнете и двамата да пиете чай, между вас се създава по-тясна връзка – това показва, че мисълта ви е дала резултат. След това вие продължавате мислено да разговаряте с него – казвате му, че той трябва да се грижи за семейството си, да не се разсипва материално и т.н.; обаче ако започнете да му говорите устно: че не трябва да пие, не трябва да се разсипва материално, той ще се противопостави на думите ви и ще каже: „Ти проповедник ли ще ставаш? Не искам да слушам съветите ти. Ще пия, ще пилея средствата си както искам – това не е твоя работа“.

Това са два различни метода, с които човек може да си служи; първият метод е новият, вторият – старият. Тези методи коренно се различават един от друг – при първия метод вие ще си спечелите приятел, който всякога ще ви благодари, ще остане доволен от вас и

ще ви следва в живота; при втория метод можете даже да изгубите приятеля си. Вие трябва само да прилагате – като прилагате, ще придобивате все повече и повече знания. Сега вие имате много знания, но ако не ги прилагате, ще дойдете до положение да опитате отрицателната им страна; и тогава ще придобиете опитности, но с повече мъчнотии и страдания – при това положение у вас ще се яви съмнение, ще загубите правата посока на движение. Не е лошо, че сте изпаднали в съмнение, но трябва да правите научни изследвания, да видите доколко това съмнение е вярно.

Като се изучавате, ще видите колко често се менят състоянията ви – сега сте весели, радостни и след половин или един час ставате скръбни; тези промени в състоянието ви не са произволни. Често промените в състоянията се дължат на натрупване на излишно количество желязо в кръвта на човека; понякога в кръвта се натрупва излишно количество фосфор, мед, сребро или други елементи, които не могат да се асимилират от организма и създават особени психически или някакви болезнени състояния. Как ще се освободите от излишното желязо? Когато се натрупа излишък от захар в кръвта, човек заболява от захарна болест; за тази болест препоръчват на болния да яде по 200-300 грама прясно масло на ден, но да избягва употребата на белтъчни вещества, хляб и др. Ако в кръвта има излишък на злато, човек става експанзивен, жизнен, разширява се, харчи много енергия, но същевременно в него се развива гордост и тщеславие. Освен тези елементи има и други, те са също от физически характер, обаче има елементи, които влизат направо в живота и го видоизменят. Ако попаднете в някоя област на живота, където те са проникнали, вие ще изпитате голям страх – защо? Защото не разбирате характера им, не можете да се справите с тях.

Един офицер чел спиритическо списание, което пишело за тези особени прояви в живота, за тъй наречените му тайнствени страни, и

толкова се изплашил, че се страхувал вечер да излиза сам навън; казвал на жена си: „Ако е нещо, което се отнася до физическия свят, не ме е страх – имам сабя, имам пушка, с всичко мога да се разправя. Но с невидимите неща не зная как да се разправям“.

Какво показва това? Това показва, че в живота има мъчни задачи, които трябва правилно да се разрешат. Мъчнотията седи в това, че тези задачи не са на физическия, но в по-висок свят, където условията са по-трудни – затова се изисква наука, а не критика. И критиката има смисъл, но да бъде намясто. Всичко, каквото вършите, трябва да бъде навреме и намясто.

Сега всички искате да ви се каже нещо ново. Какво ще направите, ако ви кажа още тази вечер всички да тръгнете в полунощ от Изгрева за Витоша – веднага ще се изплашите какво ще стане с вас, ако изпълните незабавно задачата; всички сте облечени с тънки леки дрехи, затова ще се уплашите да не би да се простудите. За да не се уплашите, пръв аз ще направя опита: ще отида на Витоша с тънки дрехи, с тънки чорапи. Това ще направя, за да ви покажа, че в Природата съществуват ред сили, с които човек може да оперира; той всякога може да използва тези сили, щом това се отнася за благото на цялото човечество, както и за неговото лично благо.

Едно се изисква от вас – да се пазите от съмнението. То е наука, която трябва да изучавате. Ако съмнението обхване целия ви мозък, ще изпаднете в анормално състояние; то ще усили деятелността на чувствата ви и ще събуди страха у вас. Чувството на страх е силно развито в животните. Когато страхът се събуди в човека, в съответния мозъчен център се развива много топлина, вследствие на което в организма настава известна аномалия – това показва, че се е нарушило равновесието между силите, които протичат в човешкия организъм. За да се възстанови нормалното състояние на силите, през

едното полушарие на мозъка трябва да текат топли течения, а през другото – студени.

Като говоря за анормални, за болезнени състояния на организма, вие се плашите, защото не сте готови, нямате онова положително знание в себе си, което може да трансформира вашите сили. Някой се оплаква от главоболие и се страхува, че мозъкът му заболял; не, мозъкът никога не заболява, причината за главоболието се крие другаде. Мозъкът е много устойчив, на десет хиляди болни едва един случай може да се яви от заболяване на мозъка, при това може да заболее задната част на мозъка и в редки случаи предната. Заболяването на задната част се дължи на някакво сблъскване между ума и сърцето на човека. Когато заболее задната част на мозъка, всякога се констатира повишаване на температурата; ако това повишаване се премахне, болният оздравява, а ако не се премахне, тогава се явява усложнение. Щом заболяването на задната част на мозъка за светския човек е толкова рядко, за ученика е още по-рядко.

Понякога ученикът се оплаква от силно напрежение на мозъка и казва, че мозъкът му ще се пръсне. Не, мозъкът не може да се пръсне, Невидимият свят създава тия напрежения, за да предизвика в съзнанието на ученика известно разтърсване; това разтърсване има предвид пробуждане на неговото съзнание. Мозъкът се нуждае от разтърсвания – те са ставали и стават с всички велики, с всички талантливи и гениални хора, вследствие на което мисълта им всякога е раждала нещо ново, нещо възвишено и красиво. Четете историята на великите хора, за да видите през какви страдания и изпитания са минали, докато родят нещо ново. Щом е така, не мислете, че вие ще избегнете страданията – и вие ще минете през страдания и изпитания, съответни на вашето развитие. Като знаете това, не трябва да се смущавате – бъдете герои да понесете всичко, каквото ви е определено от Провидението.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Дванадесета лекция, 11 януари 1928 г., София

МАЛКИ И ГОЛЕМИ ПРИДОБИВКИ[24]

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Прочете се резюмето на темата: „*Качествата, по които човек се отличава от животните*“.

Ще имате една тема, например: „*Придобивки на познанието*“.

Четете книги, учени сте. Значи всички имате известни придобивки не само от този живот, но от много съществувания. Какво се ползва човек от своите придобивки?

Да допуснем сега, че вие сте работили при някой господар и за заплата той ви тури в шепата огън. Какво ще придобиете? Нали философия трябва да имате. В този случай онзи, който ви вземе огъня от ръката, ще ви направи едно добро. Значи има известни блага, които, като се дадат на човека, принасят нещастие, а като се вземат от ръката, както в дадения случай, е едно благо.

Сега ние идваме до един принцип: малкото благо в света е от човека, голямото благо е от дявола, а дето няма никакво благо, то е от Бога. Тъй ще разбирате по човешки. Малкото благо е от човека, голямото благо е от дявола, а дето няма благо, е от Бога. Как ще разберете този конфликт?

Общият, целокупният живот, това е едно благо, понеже в този живот Бог се проявява. Ние живеем същия живот, който Бог живее. В момента, в който започнеш да мислиш, че това е едно благо, в тебе ще се роди кривата идея да отрежеш това благо за себе си. Щом се

[24] Лекцията е в пълния си необработен вид.

роди тази идея в тебе, дали ти ще го реализираш, или не, дали хората ще знаят, или не, то е безразлично, но ти ставаш нещастен.

Допуснете следното. Вие вземате голямо пространство земя. Трябва сам да я пазите. Седите на полето ден-два, но огладнеете. Нали трябва да го напуснете. Това постоянно се случва с нас. Какъв е изходният път за онези, които разбират живота? Ние трябва да имаме правилно разбиране за Божествения свят, за да устроим бъдещия живот, който Бог ни е дал, да знаем как да го пазим.

В сегашния живот ние носим последствията на този живот. Не можем да се избавим от тях, учим опитност, по негативен път вървим. Всички тия неща идат върху нас, учим се.

Ние не можем да избегнем нещастията. Пътят на слизане после ще бъде път на възлизане. Няма избавление. Избавление има, човек да се повърне оттам, дето е излязъл, но не по същия път.

Сега е лесно да кажете: „Да живеем по Бога." То е лесно за казване, но трябва да се намери един метод, начин за живеене. Не че сега хората не живеят, ние всинца живеем. Но кой е онзи, който има съвършен мир в душата си, да е доволен от онова, което има? Не да се спре, но да ходи да раздава, да прави всичките хора щастливи. Не че няма такива хора, но малцина са на земята.

Сега, туй трябва да бъде положението за постижение на един ученик.

Аз, като ви говоря за любовта, виждам, че вие ме схващате криво. Любовта ограничава човека и го прави нещастен. Като казвам, че трябва да се любим, разбирам, че най-първо, трябва да дойде любовта и да ни направи нещастни. Мъртвите не са нещастни. Щом дойде любовта, ти ставаш нещастен, за да дойде животът. То е начало на живота. Вие мислите, че когато дойде любовта, ще ви направи щастливи. Вие сте на крива посока. Любовта не носи щастие. Тя не

носи и блаженство в себе си. Тя носи целокупност, нещо по-велико. Не че тя прави хората нещастни, не ги прави нещастни.

Богатите хора се карат, а сиромасите се карат, когато имат идеите на богатите. Двама слуги идат да работят някъде. Ще се скарат. Дайте на две деца да ядат. Турете ги на трапезата, ще се скарат. Едното ще погледне в паницата на другото и ще има спор за яденето. Спорът може да произлиза от чисто материални работи, внушени в света, после, за някакви придобивки, а най-после, един спор може да произтича за умствения уровен на човека.

Някой казва: „Аз седя умствено по-високо от него." То е все същото, когато някой каже: „Аз съм по-богат." Признавам, че си по-богат. Едно магаре може да е натоварено повече. Едно може да носи сто килограма, друго може да носи петдесет. Какво съществено качество отличава едното магаре от другото? Казва, че едното имало по-голямо тяло, а другото по-малко. Ако вие съберете две шишета и турите хубава вода от по няколко килограма, по какво се отличават? По количеството, че едното събира повече, другото по-малко. Друго е различието.

Че трябва да се прави различие, то е тъй. Ние не сме за онази философия, която твърди, че хората трябва да бъдат равни.

Казвам ви, равенство в света не може да има и никога не е имало. Такъв закон, както хората го разбират, не съществува в природата. Неравенство, това е животът. За да любиш някого, или трябва да му дадеш, или трябва той да ти даде. Трябва да има обмяна.

Вие имате един баща и го обичате. Понеже този ви баща е богат, има, затова го обичате. И казвате, че това е морално. Щом баща ви изгуби своето богатство, поостарее, ти казваш: „Този баща да си върви в онзи свят, да не остава тук. Той всеки ден само ни наблюдава. Ние имаме нови схващания. Той е като един стражар, да го уволним." Ако обаче бащата е богат, разполага, синовете седят с почитание и

очакват дотогава, докато той даде. Нали знаете онзи разказ от Михалаки Георгиев за онзи баща, който раздал имането на синовете си. Ако не сте го чели, може да го прочетете.

Неразбирането не е само във философията. Мислят, че знанието може да се предаде на хората. Обаче въпросът е там, че знанието не се предава, любовта не се предава, мъдростта не се предава. Всичките добродетели, това не са нещо, което може да се предаде. Те не може и да се придобият. Някои, дето казват, че може да се придобият, то са залъгалки.

Любовта е свободна. Тя отива при някой голям грешник, слиза в ада, хваща този грешник, носи го. Мине покрай някой светия, мине-замине, не го поглежда. Той не може да каже: „Спри се." Тя минава, забавлява се с този страждущ. Вие ще кажете, че онези хора с любовта имат много меки сърца. Възможно е, но защо обичат някого? Защо майката обича детето? От плача. Вдигне врява. От немай-къде майката обича детето. Та в света всички ония хора, които трябва да ги обичаме, те се налагат, искат.

Тогава как ще разберете сегашното положение на любовта? Любовта не трябва да се иска. Онзи, който иска да учи закона за любовта, да не мисли. Мисли заради нея, но не я искай, не я търси. Не казвай, че ти не се нуждаеш. Нуждаеш се от нея. Ние се нуждаем от любовта, но начините, по които ние постъпваме, не са правилни.

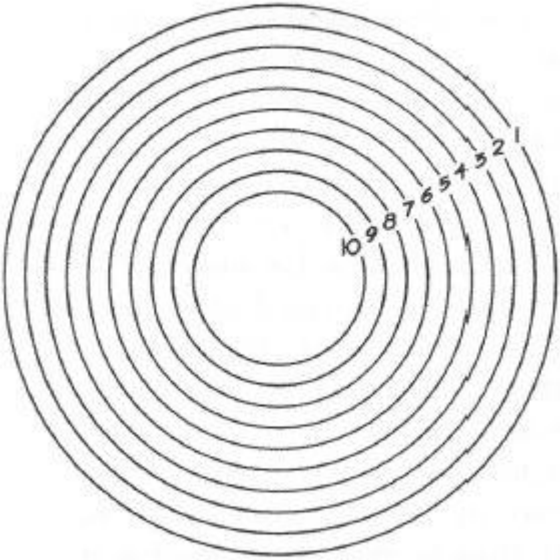

Фиг. 1

С тия кръгове ще ви изясня една велика идея: откъде идат съвременните нещастия в света. Тия десет кръга са към центъра на земята. Има и десет кръга към небето, но те са само за изяснение. Когато у тебе се зарежда известна мисъл, да мислиш за небето, има ситни мрежи, през които преминава човешката мисъл. Колкото мислиш за небето, толкоз тия плоскости, през които преминава твоята мисъл, стават по-гъсти. Когато стигнеш до Божествения път, тази мрежа е толкоз гъста, че едва може твоята мисъл да мине. Чистота се изисква. Такъв е законът. И обратният закон е верен. Който слиза към земята надолу, тия сита стават по-широки и по-широки, и като слезеш в центъра на земята, цели планини може да се проврат през дупките.

Сега нещастието на духовните хора някой път се дължи на това, че те живеят един благочестив живот, и без да знаят, се стремят към центъра на земята. Щом искаш хората да те обичат и щом те обичат хората, те ще ти изпратят своите нечистотии чрез тебе. Мишката

казва на котката: „Ти ще ме изядеш, но и хубавото, и лошото ще го туриш в себе си.“ Такъв е договорът, който котката е направила с мишката. И мишката става причина за смъртта на котката. Много котки, като ядат мишки, боледуват.

Щом ти привличаш влиянието на тия хора, ти слизаш към центъра на земята и започваш да се товариш. Ти имаш ситата на небето и наместо да се изцежда лошото у тебе, ти се запушиш. Задържаш тази енергия и така се натоварваш, натоварваш. Казвам, ти си обърнал своето небе. Обърни ситните сита нагоре, а пък редките надолу.

Казвате: „Как ще прекарам живота си? Как ще преживея? Какво ще бъде моето бъдеще?“ То е въпрос, който Бог го разрешава. То не се разрешава, като отиваш към земята. Като отиваш към земята, аз да ти кажа как ще живееш. Ще живееш на парченца, от тебе нищо няма да остане. Пък ако този въпрос се разреши от небето, ти ще растеш. Ще станеш цял свят, като земята или като някоя слънчева система. Бог ще те благослови през пространството. Как ще живея, то е въпрос на Бога. Ти ще кажеш: „То е задача, която Бог разрешава заради мене.“ Аз се радвам, когато тази задача Бог я разреши. Ангелите ще я донесат, аз ще се зарадвам как ще живея.

Сега, аз се радвам, че задачата не е разрешена. Не мисли, че ако имаш богатство, ще разрешиш задачата. Казваш: „Ще бъда ли учен човек?“ Този въпрос не е за земята, той е за небето. „Ама ще бъда ли добър човек?“ Този въпрос не е за земята, но за небето. Всички тия ваши проблеми искате да ги разрешите на земята, да се осигурите, да станете учени хора. Ще придобиете обратен процес.

Този закон е верен. Направете един опит. Бащата може да е светия, и майката може да е гениална, но детето, което ще се роди, няма да мяза на тях. По образ и подобие може да е на тях, но туй дете ще прояви известни качества, които ще го различават. То ще бъде

упорито, своенравно, няма да се подчинява на баща си. Каквото правил синът на бащата, туй дете ще прави на тебе.

Питам ви тогава, защо ние, хората, които сме излезли от Бога, сме толкоз упорити и своенравни? Отгде го научихме? Ще кажете: „Дяволът.“ Че дяволът откъде го знае, отгде го изсмука дяволът? Ами че по наследство. Че отде дойде наследството? Това не е философия, това не е обяснение, да се занимаваме с такива залъгалки.

Що е наследство? Наследството оставено ли е отнякъде? Дядо ти, баба ти ли го оставиха? Защо? На заем. Дядото има четири внуци, вземе, че остави наследството на един от внуците, за другите пет пари не оставя. Защо прави дядото това? По простата причина, че дядото иска да се прероди чрез този и намира, че той е най-достоен. Другите ще го изядат. Дядото казва: „Като дойда, ти ще ме познаеш, и моето си е мое.“ И ти казваш: „Дядо ме осинови.“ Дядо ти те остави слуга, да пазиш имането му. И той, като дойде, ще си вземе богатството.

Вие според вашите схващания ще кажете: „Дали туй е вярно?“ То е друг въпрос. Задавали ли сте си въпроса, туй, в което вярвате, вярно ли е? Кажете ми колко от вашите вярвания, колко от вашите мисли и вашите опитности са верни? На една опитност, девет процента да са верни, опит да сте направили. Това не е за обезсърчение. Онзи, който не разбира, може да се обезсърчава.

В света има една философия, тя е следната. Никога не мисли, че някои неща са по-важни, а други по-маловажни. Никога не мисли, че един човек е по-красив, друг по-грозен. То е само относително. В дадения случай е така, вярно, но по отношение на друг закон този, грозният, човек е [сянка] на красивия, пък красивият е обект на грозния. Защото грозният е толкоз необходим, колкото и красивият. Един за друг са необходими. Грозотата на грозния показва красотата на красивия, и красотата на красивия показва грозотата на грозния.

Сега, не разбирате закона, казвате: „Защо аз да бъда грозен? Аз искам да бъда красив.“ Ще бъдеш. Има възможност да бъдете красиви, но има възможност да бъдете и грозни. Каквато възможност има да бъдете красиви, такава възможност има да бъдете грозни. Неизбежни са тия неща. Колкото възможности имате да бъдете светия, толкоз възможност имате да бъдете най-големият грешник. Сега това не е една необходимост, туй неизбежно човек го е създал. Човек може да създаде светостта в себе си.

Да кажем, вие имате здание. Затворите вашите прозорци и започнете да се молите: „Господи, изпрати ни слънчева светлина.“ Целия ден се молите. Питам, слънчевата светлина ще дойде ли? Вашата молитва се е реализирала. Вие като сте се молили, всички хора са отворил прозорците, понеже вие, като сте работили заради тях, сте забравили прозореца затворен. Следователно всички се ползват от светлината. Единственият човек, който не е получил светлина, сте вие.

Тогава какво трябва да вършиш? Трябва да започнеш да се молиш в своята нощ, теб да освободи, ти да отвориш прозорците. Светлината трябва да влезе. Тя ще бъде отговор на твоята молитва.

По някой път светлината може да влезе и без молитва. Схващате ли извода? Едно приложение може ли да извадите, един извод за себе си. Във вас ще дойде смущението, ще кажете: „Толкоз време се молим на Бога, нищо ли не сме придобили?“ Да ви дам друго изяснение. Да допуснем, че имате един джобур, една каца, в която постоянно вливате вода и изливате. Най-после, дойде господарят и казва: „С тази каца не може по този начин, да се влива и разлива.“ Какво ще се направи? Направете една чешма, турете кацата корито, постоянно да тече.

Питам, каква е разликата между първия начин и втория? И първият начин е хубав, но се губи много време. Трябва да наливаш

тази вода и пак трябва да изваждаш. При втория начин на напълване на този джобур може да направите един кран. Ще завъртиш, ще точиш. Колкото се изпразва, толкоз се налива. Кое е по-хубаво, да тече ли водата, или да я наливаш отвън?

Под това уподобление ето аз какво разбирам, да изясня по-добре джобура. Когато запомниш опитността на другите хора, чел си, напълнил си джобура. А като кажеш на хората това, което си чел, изпразни се джобурът. След туй пак четеш една книга, пак ще напълниш джобура. После пак го изпразниш. Най-после, намериш книгата, четеш, вече ти си доволен от себе си. Вторият начин е това, което наричаме Божествен свят. Знанието иде отвътре като опитност, този джобур постоянно се пълни.

Та сега ще знаете, че има хора, които са добри като джобура. Тяхната доброта може да е сто килограма вода. Като я извадиш, всичката му добрина се свършва. Като се напълни, наново е добър. Такава е неговата доброта. И знанието му може да е сто килограма. Като го извадиш, свършва се знанието.

Туй постоянно се проверява в нашия живот. Вие по някой път казвате: „Защо ми дойде туй изпитание в живота?“ За да познаеш колко килограма вода има в твоя джобур. При една малка опитност ти веднага изгубваш смисъла на живота. Тук има една жена, даже се кара на Христа. Казва: „И Ти си ме забравил!“ Това са нейни разбирания. Тя още не Го видяла, и Му се кара, пък да е при нея, не зная какво ще прави.

Вие Господа не сте видели, пък сте недоволни от всички блага, които ви е дал. Тогава как ще бъдете доволни? Той всичко ви е дал, пък вие не сте доволни. В какво има да се съмнявате? Съмнението може да дойде, добре дошло. Че някой може да ви говори за някого добро, много красиво. Друг казва: „Лош човек е той.“

Аз зная лошия човек, разбирам тази философия. Казвам, лош човек е, а в себе си казвам: „Много голяма сянка е.“ Като ми говори за този, лошия, човек, аз виждам пътя на добрия, светия човек. Чрез лошия човек виждам някой ангел, Бога. Говорят за някой светия, виждам обратния процес. Виждам, един ангел нагоре върви, и виждам дявола, седнал долу. Пак виждам Бога. Какво има в това? Редът на нещата е такъв.

Никога не питам защо Господ създаде дявола, защо Господ създаде ангели. Това не питам. Защо хората са лоши, това не питам. Защо хората са добри, това не питам, защото няма разрешение в дадения случай. Защо някой те обича или защо някой те мрази, това са неща извън познанието. Аз го наричам, то е едно съвпадение в света. Ако някой те обича, той ще те обича заради нещо, той не обича още твоята душа. Или лицето ти е красиво, или си богат, или знание имаш, или си здрав, но имаш нещо, за което те обичат. Щом имаш туй, за което те обичат, ще те обичат. Щом го изгубиш, няма да те обичат, любовта ще изчезне. Така е животът на земята.

Затуй сега не трябва да се занимавате с тия въпроси. Някои от вас искате да ги изясните. Вие сте навлезли в една област, дето трябва да бъдете много внимателни.

Старостта в живота иде, когато приходите на човека се намалеят, настава финансова криза. Много от дюкяните затвориш. Дюкяни имаш, но няма кой да ги вземе. Стока имаш на пазара, но няма кой да я вземе. Дъщеря имаш, но няма за кого да се ожени. Син имаш, но няма за кого да се ожени. Хванеш се за главата.

Не жени сина си, защото не е твоя работа. Не жени дъщеря си, защото не е твоя работа. Жененето е чисто човешки акт, но ако вие разбирате жененето, че Бог го направи, тогава не вършете работи, които се отнасят до Бога. Да жениш хората, разбирам, но не се меси в онова първоначално съчетание, което Бог е направил. Не се завземай

да направиш хората щастливи. Нито знаеш защо не може. Ти сам си нещастен. Тя, самата мома, е нещастна. Ще се ожени за някого, и ще го направи щастлив? Не, тя ще го направи точно като себе си.

То не е упрек, но то е закон на земята. Ако например мислите, че знанието, което ви давам, ще ви направи щастливи, не е така. Знанието, което ви давам, ще ви направи нещастни, туй да го знаете. Нещастни защо? Понеже вие търсите в знанието щастието. Не, то е едно условие. Ако може туй условие да използвате, тогава ще дойде мъдростта. Как ще разрешите въпроса?

Тогава уподобявам знанието така. Представете си, че на вас трябва огън. Ти съграждаш огнище, нареждаш дърва. Камина има, всичко има, но запалка няма. Седиш наоколо. Трябва да запалиш огъня. Вън е студено. Трябва да сготвиш нещо. Всичко имаш, но запалка нямаш. Трябва да дойде мъдростта – то е любовта. Тази любов трябва да изгори дърветата, тя на тебе ще [*услужи*], но дърветата ще унищожи.

Тогава, по-добре е да изгорят дърветата, а ти да бъдеш жив, отколкото дърветата да останат, а ти да умреш. За предпочитане е така. Все-таки любовта ще превърне тия дървета, тя ще им каже: „Вие сте остарели. Вие сте една стара култура, имате такива форми, които за бъдеще не може да живеят. Аз съм ви приготвила нови [тела].“ Като ги изгори любовта, тя ще ги вземе за себе си. Любовта изважда живота от дървата и тя си държи думата.

Любовта има право да гори. И ти имаш право да кладеш огън, без да го палиш.

Сега, вие сте огнището за дървета, само запалка нямате. Ето едно противоречие. Ще кажете: „Как? Духа Божи нямаме ли Го?“ Имате Го, тъй както онзи, който наклал това огнище. Живот няма ли? Има живот, но отношение между тебе и дървата няма. Искате туй дърво да се запали.

Сега, при тези условия, при които ние се намираме, казваме: „Този човек е такъв и такъв.“ Но как ще се разреши вътрешното противоречие? Ти не може да го разрешиш по обикновен начин. Днес ако го разрешиш, утре остава неразрешено. Както е въпросът с яденето. Яденето не е разрешение. Дишането не е разрешение. При най-малкото запушване на порите ще се задушиш. Въпросът за богатството не е разрешен. Въпросът за знанието не е разрешен. Много въпроси не са разрешени. Ние казваме, Господ ще ги разреши. Съгласен съм, но Бог ги е разрешил, но при нашето огнище трябва тази малката искрица да се запали и да имаме свой огън.

Сега какво правим? След като ние не можем да запалим своя огън, идем до съседа и казваме: „Имате ли огън? Не може ли да ни дадете малко на заем?“ Казват: „Имаме, но ние на заем не може да дадем. Ти може да донесеш на нашето огнище своя тенджера и да си свариш.“ Ти може с години да ходиш така, и то е хубаво. Кое е по-хубаво, да имаш свое огнище или да ходиш на чужди огнища? Без него е съвсем лошо. Някой ще каже своята опитност. Хубаво, ние ще сварим на неговото огнище. Този огън е негов, той ще каже: „Не може да си свариш. Ще освободиш огнището, ние си имаме работа.“ И даже не трябва да чакаш да ти кажат да напуснеш огнището, ти трябва преждевременно да напуснеш огнището.

Това са нови постановки на познанието на бъдещия живот. Това са нови схващания, които трябва да имаме. Защото ние търсим неща, които най-после, като не можем да намерим, се отчайваме. Онзи, който намери, привидно казва: „Нас нищо не ни трябва.“ Онзи, който се отчайва, отрича един Божествен закон. И онзи, който се отчайва, е на крива посока. Ти, като го намериш, ще идеш да работиш за Бога. Ще разшириш кръга на деятелността си в себе си. Ще имаш една радост, понеже кръгът на твоето познание се разширява. Ще имаш допир с много, ще влезеш в общение с повече разумни същества.

Ако всеки един от вас тази вечер имаше един свободен билет, не от трета класа, но от първа, wagon-lit с всичките удобства, да обиколи целия културен свят, лошо ли ще бъде? И в първа класа в парахода, с всичките удобства, да разгледа и да се върне, лошо ли е?

Сега туй е за земята. Но представете си, че имате тази привилегия, да използвате извън земята, то са вече фантазии. За земята го разбирам, може да се реализира, всеки ще повярва. Но да излезете извън земята, то е фантазия, то са невъзможни работи. Невъзможни са, понеже са възможни само за малцина. Само учителите и мъдреците имат тази привилегия, да ходят извън земята. Пък обикновените хора, праведниците и светиите, те нямат тази привилегия, да излизат из Слънчевата система. Не че в тях няма желание, но те не са достигнали. Те работят и един ден ще достигнат.

По този начин ако вие мислите, ето каква ще бъде придобивката. Вие няма да бъдете в лишение. И мъчнотиите, които се зараждат, ще се справите с тях разумно. Тогава няма да омаловажавате толкоз работите. В една азбука, с която се пишат писма, всичките букви са еднакво важни и свещени. Числата от едно до десет са еднакво свещени.

Сега аз бих ви говорил. Върху тази теория почива друг един закон. Великите сили, които действат, те действат с една елементарна енергия, толкоз малка, че даже една такава енергия, за която се говори, едва ли може да повдигне, да премести прашинка. Тя е един малък тласък, който се дава. Но понеже цялата наша земя е направена от милиарди такива малки земи, живи телца, които се движат, и за всяко едно тяло има известно разстояние.

В центъра на нашата земя има известна монада. Най-първо, върху тази монада се предаде известна малка енергия от Невидимия свят. Тази енергия се предава по права линия по всички монади, телца, и постепенно се усилва, и щом като достигне крайния предел,

веднага тази енергия се повръща към центъра. Най-първо, тази енергия върви в права линия, после се връща в плоскост, после, всички тия телца се усилват и енергията минава в куб. Тази енергия се движи в три измерения.

Туй движение на телцата е обърнало земята да се движи около своята ос. След като земята е започнала да се движи много бързо, тази енергия е била вече излишна и излишната енергия е тласнала земята да се движи около Слънцето. А самото Слънце, и то има същото движение. Целият процес в космоса са тия енергии, които се усилват.

Не мислете, че у вас може да дойде една Божествена енергия, един тласък, и вие да останете, както сте. Като дойде тази малката енергия, няма да се мине един час, и вие ще започнете да се въртите, всичко във вас ще оживее. Законът е именно там, че спасението на хората седи в малкото, което всеки може да го има. Ако е за големите работи, то е достойно за малцина.

Мнозина измежду вас боледуват. Това са известни задачи. Болестта аз наричам една задача. Сиромашията е една задача. Злото е една задача. Доброто е една задача. Науката е една задача.

Всичко в света са задачи, които трябва да разрешите. Вие, като разрешите една задача правилно, ти ще почувстваш в себе си една радост. Като не разрешиш правилно, ще почувстваш една скръб. Сега ние сме дошли до известни познания. Ще вложите от своя капитал. Вие знаете ли колко капитал трябва да имате? Ако един Рокфелер, който има милиарди, още работи, не е доволен, вие със своя малък капитал, с вашата малка опитност, ще бъдете ли доволни? То е смешно. Вие нито сте светии, нито сте ученици. Казвате: „Аз съм доволен.“ От какво си доволен? Ти още нищо не си научил. „Аз зная малко да пея.“ Я изпей една песен. И децата пеят. Това не е пеене още. Най-добрите певци, които пеят хубаво, влагат нещо. Ти какво влагаш?

Аз харесвам някои певци, като пеят, влагат нещо. Но някои певци не влагат нищо. Има едно пеене, което аз наричам мъртво пеене. Такива песни уморяват човека, приспиват го. Казват: „Толкоз хубаво, че ме приспа.“ Не, не, казвам, пеене, което приспива, то е хипнотизъм. Пението трябва да съживи човека. Казва: „Унесе ме.“ Какво го унесе? Любовна песен пее. Изпъкнат образи, той забрави песента. Това пеене ли е? Не, така не се мисли.

Сега, ако ти обичаш някого, си готов да умреш за него. А след две години си готов да се разправяш с него. Питам, каква е тази идея. Животът не е играчка, не може такива лъжи в света. Ако туй е Божествено, то трябва да бъде Божествено при всичките времена, пък ако е човешко, то е човешко през всичките времена. Ако е дяволско, то е дяволско през всичките времена. Туй, което е [дяволско] по време и място, не се сърдете на дявола. Дяволът е един търговец. И човекът, и той е търговец. Излъгал те дяволът, взел нещо, какво има да се сърдиш? Пък ако си майстор, ти може да вземеш.

Нали сте чели за онзи светия, в чиято стомна влязъл дяволът и размъщал водата. Няколко пъти му казал да не влиза в стомната му, да не размъща водата му, да върви другаде, толкоз хора има. Най-после, искал да даде на дявола един урок, запушил стомната и казал: „Я води ме сега из целия свят.“ И като обиколил целия свят, казал на дявола: „Още веднъж ще идеш ли във водата, да ми я размъщаш?“ Дяволът казал: „Пусни ме веднъж, вече в стомната не идвам.“ Накарай дявола на работа, и той вече при тебе няма да иде. Той ще идва, но няма да те мъчи по този начин.

Сега ние ще се върнем към положителното. То са емблеми. Дяволът от наше гледище, това са същества, които са излезли от нашия път. Дяволът, това са същества, на които разбиранията са други. Разбиранията на един учен човек в една област, на друг учен човек, на един владика, на един свещеник, проповедник, на всички

хора разбиранията са различни. Всеки в даден случай мисли, че неговото разбиране е най-право.

Защото ученият човек, като види някоя планета, някоя звезда, има разбиране, говорят му. Друг ги гледа, но нищо не разбира. Но за да му говорят, трябва да има начин. Например някой срещне някого, махне с ръка, отговаря му. Ти махнеш с ръка, никой не ти отговаря. Някой покаже пръстите си един подир друг, показва цялата си ръка, лакътя си и тъй нататък. Аз съм виждал как се разговарят някои с движения, цели телеграми си предават, разбират се.

Та целият свят, в който ние живеем, той е разумен, има свои причини и последствия. Ако ние не се разбираме, не е грях. Ако ги разбираме, е едно благо. Ако не ги разбираме, причиняват някой път нещастия, понеже се усещаме изолирани от света. Не че сме изолирани, но като знаеш езика на някой човек, знаеш да се разговаряш с него. Аз говоря, че трябва да бъдем в правата смисъл здрави и разумни хора.

Та като се движите към центъра на земята, туй значи да бъдете снизходителни. Прощавайте на хората, турете широките сита, през големите дупки пущайте прегрешенията. Като отиваш към центъра на земята, за големите погрешки тури широки сита, а пък като отиваш при ангелите, нагоре към Бога, тури всичките ситни сита. Туй значи да имате широко сърце. Със ситно сито приятел не се завързва. Щом съжаляваш хората, че този страда, онзи страда, работи за тях каквото можеш. Всички като направят толкоз, и светът ще се оправи.

Сега ние ще плачем. Светът от хиляди години все плаче. Майки са плакали, бащи са плакали, сестри са плакали, братя са плакали, но светът оправи ли се? Какво не са писали вестниците, какви не програми са се чертаели, какви не философски книги са се писали, учители са идвали, но грешката е в греха. Онзи свят, в който ние живеем, той е съвършен, няма какво да се усъвършенства. А нашият

свят е сянка, [той] е като една сянка на този велик свят. Нашият свят е грозота за Божествения свят.

Сега ние казваме: „Да оправим света.“ Сега ние искаме да оправим света. Роди се едно дете, искаш да го възпиташ. Ето първата погрешка. Искаш да го направиш учен. Ти не можеш да го направиш учен. Ти го остави на вътрешната свобода, тури го в правия път, и ония заложби, които има, ще се развият. Туй дете, което излязло от тебе, познава всичките ти слабости. Щом усети, че ти искаш да му се наложиш, веднага се заражда обратната енергия, иска да ти противодейства. Дъщерята ще каже на майката: „Мене ми се струва, че баща ми е много добър човек, но неговите възгледи не са така добри.“ Значи дъщерята критикува, тя е недоволна от бащата. Бащата в този момент не може да влияе на дъщерята, всичко е свършено. Какво ще стане тогава?

Само времето, само големите страдания и изпитания в живота, които дъщерята ще има, само като стане баба на осемдесет години, набръчка се лицето ѝ, тя ще каже: „Прав е баща ми. Аз сега виждам защо той е мислил така.“ Но в дадения момент каквото и да кажеш на дъщерята, тя не слуша. Тя трябва да премине през тази опитност, за да разбере. Ако тя не иска, ти не може да я отклониш. Не че е невъзможно, но ако тя не иска, не може да я отклониш.

Затуй на някои ваши стремежи, за някои ваши мисли много щедро давате, много сте пристрастни. Най-първо, човек не трябва да бъде пристрастен. Стар метод е то. Измъчвате се, постите. Защо? За да придобиете някоя дарба. Не, приятелю, с поста нищо не се придобива. Ако постиш, искаш да намалиш тежестта на тялото, за да олекнеш, понеже много мазнини са се събрали, разбирам това. Но ако някой мисли, че с поста се добива и друго, не се лъжете.

Ти придобиваш още търпение. В света търпението е необходимо качество. После с поста придобиваш доверие, че с малко може да

мине човек. Следователно е поста ти може да победиш лошите условия, при които си роден. Искаш да ядеш много, с малко ще се задоволиш, докато дойдат ония благоприятните условия. Ето как постът ще ти помогне.

После ще дойде знанието в тебе, а знанието ще ти помогне как да употребиш условията. И след като имаш тия придобивки, най-после, трябва да дойде мъдростта, да внесе тази запалка, любовта, да запали огъня. Оттам насетне ще започнеш вече да готвиш, хляб да печеш. Като дойдат децата и твоите приятели, и всички ще бъдат весели. Ако огънят не се запали, всички ще дойдат и ще кажат: „Сготви ли?“ „Огън няма.“ Всички ще направят една гримаса, че как да не си сготвил. „Хляб опече ли?“ „Огън няма.“

Там, дето няма огън в огнището вкъщи, там винаги има разногласие. Това е то, философията. Ако ти накладеш огъня без пещ, хляб може ли да опечеш? Хубаво, в София дървата са скъпи, четиристотин лева струва един кубически метър. Ти разполагаш ли с половин кубически метър дърва за един самун хляб? Икономия трябва.

Сега пренесете тази аналогия, икономия трябва да се прави. Аз говоря за икономията на ума, аз говоря за икономията на сърцето, за икономията на организма. Защото природата не обича разточителност. Тя не е скържава, но и разточителните се наказват, и скържавите се наказват. Онези, които разумно приемат, има обмяна, спрямо тях тя е любовно и разумно настроена.

Та аз искам да не бъдете нито разточителни, нито скържави, но разумно да използвате.

От лекциите, които имате, ще извадите ценното. Да има една нова придобивка. Тай както аз виждам, виждам, че нещата не се реализират, и зная напълно защо. Преди пет-шест години в Търново като бях, виках един познат, от младите ученици. Заведох го в лозето

при два ореха и му казвам: „Защо тия клонища са обърнати надолу в земята, а не вървят нагоре?“ Казва: „Породата е такава.“ Казвам: „Не, под този орех има канара, която сега се сформира, че пречи на корените да отидат надолу. Вследствие на това този орех се намира в неблагоприятни условия и той, както един човек, който пада, че иска да си тури ръцете, за да се подкрепи на тях, и този орех си туря клонищата надолу, за да може да преодолее лошите условия.“

Да кажем, вие сте се навели надолу. Какво показва това? Условията, при които живеете, са лоши. Изпъчиш се нагоре, вървиш – условията са добри. Свободно е сърцето, свободна е мисълта – добри са условията. Стегнато е сърцето – лоши са условията. Стегнат е умът ти – лоши са условията. Ще вземете тази канара и ще я разкъртите

Сега ние казваме, Господ ще направи всичко. То е една формула, от която главите ни от осем хиляди години побеляват. Той е направил, но ние какво ще направим в този век. Сега аз не искам вие да схващате въпроса лично. Той е един принципален въпрос. Ако вие искате да придобиете повече, учете.

Имаме четири неща: любов, светлина, мир и радост. Централното, основното, туй, от което трябва да започнете, то е мирът. Ако вие нямате мир, вие нямате основа. Оттам вдясно ще имате светлина и любов, а вляво ще имате радостта. Но мирът е основата, от която трябва да започнете. И единство. За да прогресирате, трябва да имате мир. Единство трябва да има в организма, в мислите, в чувствата. Навсякъде трябва да има мир.

Аз разбирам мира като една вътрешна психическа сила, или красивият развой на човешките способности. Когато се развие една способност, извиква втора, трета. Всички тогава предизвикват тази енергия, която ще обиколи целия мозък, човек расте и правилно се развива. Та като слизате към центъра на земята, ситата ви ще бъдат широки, към погрешките на хората ще бъдете снизходителни. Щом

отивате нагоре, тогава ще бъдете взискателни спрямо себе си. Вие сега, и като отивате нагоре, и когато слизате надолу, спрямо вашите погрешки сте снизходителни. Не, когато отивате нагоре, и спрямо вашите постижения ще турите ситните сита. Да не си правите никаква илюзия. И нагоре като отивате, трябва да знаете докъде сте стигнали и какво ви остава още за постижение.

То е хубаво, да дойдете с тази идея в ума си. Хубаво е човек да има кой да го обича, Господ да му говори, ангелите да му говорят. Сега ще кажем, Бог не говори. Говори, но Бог не ни е направил еднакви. Тогава може да мислите по следните въпроси. По какво се отличава човек, на когото Бог говори? По какво се отличава човек, на когото ангелите говорят? По какво се отличава човек, на когото светиите говорят? То са задачи. Когато понапреднете още повече във вашата вътрешна душевна опитност, ще придобиете тази необходима мъдрост, която ви е потребна, ще дойде и това състояние.

Изпяхме „В начало бе Словото“.

Всички искате да си ходите, но представете си, че тази вечер няма да си ходите. Първото заблуждение, ние всякога бързаме да се върнем вкъщи. Какво ще разрешите вкъщи? Нищо няма да разрешите. Представете си, че няма да идем вкъщи тогава. Не определяйте времето. Някои се безпокоят в дадения случай. Защото, ако е за време, за пет минути може да свършим работа за десет минути. Но в дългото време има нещо красиво, което може да се добие.

На коя планета е деветият час сряда вечер? Сряда е ден на знанието, а деветият час е закон на равновесие. Значи всичко вече се завършва.

Сега всички вие бързате да идете вкъщи и там е всичката опасност.

Сега ще направите сметка. Толкоз време сте учили. Девет часа е. От Невидимия свят искат една равносметка. Тогава? В знанието вие трябва да бъдете гимнастици. Тъй трябва да бъдете пластични, както онези акробати, които играят на въже, подвижни като тях. И най-малкото отклонение е предвидено, трябва да го уравновесите с вашата върлина.

Сега вие вървите и казвате какво учите в окултната школа. Аз уподобявам, вие вървите по въжето без върлина. Отгоре да минеш на едно въже, на височина от десет метра, без да ви трепне окото, то е окултизъм. Какво учите? По въже да минем, изисква се едно вътрешно спокойствие, не обикновено спокойствие.

Вие чакате, безпокоите се вкъщи. Действително вие сте вкъщи слуги, не сте във вашите къщи. Вие сте на гурбет, всички сте при господар. Да се върнете във вас, кесията трябва да бъде пълна в джоба. Щом се върне слугата при господаря с празни ръце, работата не върви. Щом се върне слугата от лозето с пълна кошница грозде при господаря си, тогава отношенията са други. Помнете този закон, трябва да се прилага.

Мислили ли сте вие, от вашия гурбетлък като се върнете в небето, какво ще занесете? Или ще кажете като блудния син: „Татко, съгреших пред небето и земята. Приеми ме като един от слугите си.“

Има едно предание, че този блудният син занесъл една скъсана торба от своя гурбетлък и тази скъсана торба е била много ценна.

Ние, като се върнем в истинския живот, все трябва да занесем нещо. То е едно положение. Друго се крие в думите. Блудният син казва: „Аз, когато бях при тебе като син, на мене слугуваха. Аз при тебе ядох, пих, изтезавах слугите.“ Това беше първото положение. „Но аз, като ходих на гурбетлък, и се научих да слугувам. Идвам сега да слугувам. Този занаят аз го зная. Ще покажа, да видят как се слугува.“ Баща му затуй коли телето. На този, който може да даде урок на

слугуване, бащата казва: „Турете му един пръстен." Вие казвате, че той закла телето, понеже носи кръвта на баща си. Не, не. Той нещо ново носи. Казва: „Татко, аз се научих да слугувам. Аз още веднъж може да живея в дома ти като слуга. Опитай ме. Аз не искам да бъда вече син, други да ми слугуват, но аз като слуга ще бъда."

Син ти, като ходи на гурбетлък и като се връща, носи нещо ново. Вие, като се върнете в небето, ако се научите и слугувате, по-хубаво от туй нещо няма.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Тринадесета лекция, 18 януари 1928 г., София

РАВНОДЕЙСТВИЕ НА СИЛИТЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се темата *Придобивки на познанието.*

За следния път пишете върху темата: ***Най-голямата скръб в света;*** пишете свободно – всеки да изкаже мнението си, без да се влияе от мнението на другите – най-голямата скръб за едного не е най-голяма скръб за всички. Най-голямата дължина за мравката не е най-голяма дължина и за човека; когато листът на дървото, разлюляван от вятъра, се движи по всички посоки, той прави безброй движения, но тия движения нямат нищо общо с цялото дърво. Ако допуснем като абсолютно правило положението, че зад всяко движение седи една разумна причина, трябва да приемем, че и зад движението на листата се крие някаква разумна причина; в случая разумната причина е вятърът, а зад вятъра се крие друга разумна причина.

Някои ще извадят заключение, че щом зад всяко движение се крие разумна сила, тогава всички движения на човека са разумни – но дали е така? Ако един капелмайстор излезе на сцената, за да дирижира една симфония, написана от самия него, всичките му движения ще бъдат смислени и разумни, най-малкото му движение ще изразява съзнателна мисъл – той познава всеки тон, всяка пауза, разбира техния говор; ако същата симфония се дирижира от капелмайстор, който не разбира много от музика, неговите движения ще бъдат неразумни – това не са движения, но ръкомахания, които нищо не изразяват. Всяко разумно движение е музика, хармония,

следователно всяко разумно движение на листата на дървото представлява пеене, музикален говор; можем да кажем, че растенията разговарят помежду си музикално и тяхната реч е като тази на поета – най-хубавите опери се изпълняват от растенията.

Като ученици, вие трябва да разсъждавате по нов, а не по стар начин. Досега хората са разсъждавали все по стар начин, но нищо особено не са придобили – защо трябва и днес да се занимават с въпросите кога са се родили и кога ще умрат, колко момчета и колко момичета са родени, кога ще се оженят и как ще живеят, какви служби ще заемат и с какви заплати и т.н. – тези въпроси са разрешени, няма защо повече да се повдигат. За какво трябва да мисли човек – той трябва да мисли върху онова, което не може и не трябва да се коригира, то е Божествено; докато нещата се коригират, те още не са Божествени. Има писатели, които постоянно четат, препрочитат своите произведения и ги коригират; има и такива, които не коригират произведенията си, считат ги за Божествени, т.е. придобити чрез вдъхновение, а дали са съвършени – това е въпрос. Важно е, че засега даже и гениалните хора по няколко пъти четат и препрочитат произведенията си и правят корекции в тях. Има някои гениални писатели, които никога не коригират произведенията си, но те са гении от първа величина.

Вие сте от тия писатели, които коригират произведенията си: дойде някоя мисъл в ума ви, вие веднага я спирате и започвате да я анализирате; каква ще бъде тази мисъл – или положителна, или отрицателна. Някой иска да напише нещо гениално, с което да учуди света: той взема перото в ръка и започва да пише роман – избере действащите лица, отдели от тях главните герои и започва да мисли от каква смърт ще умрат. Докато намери по какъв начин да умрат, и той се мъчи – защо? Не може произволно да се наложи наказание на някой човек. После определя какви добродетели да вложи в характера

на своите герои. И в единия, и в другия случай – при наказанията и при възнагражденията на героите си, авторът си мисли, че може да ги наказва и възнаграждава произволно. Всичко трябва да почива на законите на Великата правда.

В живота си човек трябва да знае следното правило: каквото мисли, каквото желае, той непременно сам ще го преживее. Следователно каквото писателят пише, рано или късно и той ще го преживее; не само той, но целият му дом ще преживее романа, който е написан вече – ако това не стане в този живот, ще стане в един от бъдещите животи. Като знаете това, трябва да бъдете внимателни в писането – щом напишете нещо, след време ще ви поставят при такива условия, че да преживеете написаното от вас; тогава вие сами ще си дадете най-добра критика и рецензия. Това се налага от Великата справедливост в света. Ако съдията отсъжда несправедливо, и него ще поставят при условия да преживее същото нещо. Каквото човек направи, добро или зло, всичко ще изпита на гърба си, в Бога няма лицеприятие – и доброто, и злото в края на краищата ще се върнат при източника, от който са излезли.

Как може да се избегне този закон? Никой не може да избегне закона на възмездието. Едно се изисква от човека: всеки сам да изправя, да коригира погрешките си, сам да изправя своя живот. Никой не може да изправя живота на другите хора – как можете да го направите, когато не сте влезли в тяхното положение? Да изправяте другите, това значи да минете през техния живот. Най-мъчното нещо е да коригирате другите хора. Някой взема перото и започва да дава съвети на някого какво трябва да направи, за да коригира живота си – откъде знае този човек как може да го коригира? Той ще каже, може би, че има опитност и знае как трябва да се постъпи в дадения случай; според мене опитността на писателя и опитността на неговия герой коренно се различават – един ден, когато писателят мине през същата

опитност, тогава може напълно да разбере героя си, но днес те могат да имат само няколко допирни точки. Това още не е достатъчно, за да може някой да изправя живота на своя ближен.

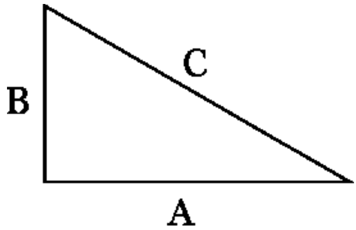

Фиг. 1

В живота се говори за допирни точки между хората, но и в геометрията се говори за допирни точки между силите. Правите линии ***A*** и ***B*** (**Фиг. 1**) имат една допирна точка. Намерено е, че когато две сили имат една допирна точка, те образуват равнодействаща сила. Правата ***C*** е равнодействащата сила, която определя посоката на движението на силите ***A и B***. Следователно, за да знаете какви са отношенията ви към дадено лице, първо трябва да видите имате ли поне една допирна точка с него; щом намерите допирната точка, ще прекарате равнодействаща между вас и дадения човек. Коя е първата допирна точка в живата геометрия – Любовта; щом между две същества има отношения, първата допирна точка е вече налице. Допирната точка определя посоката на движението между двете сили.

Сега аз говоря за Любовта като първо условие за създаване на отношения между две същества; без Любов никакво отношение не може да съществува. Това е нов начин на разбиране на отношенията – достатъчно е човек да има само една допирна точка с хората, за да не може да измени направлението си в живота. Веднъж влязъл в правия път съзнателно, човек не може да измени отношенията си към хората. Това, което Любовта прави, не може да се определи с друга дума, освен с думата ***отношение***. Където Любовта е допирна точка

между хората, там всякога съществува хармония. Същият закон срещаме и в музиката – два тона могат да бъдат хармонични, ако между тях има поне една допирна точка.

Ще обясня този закон със следния пример: седят трима души пред една маса, смеят се и разговарят весело. Като се вслушате в разговора им, виждате, че нищо сериозно не ги свързва – те водят разсеян, разхвърлян разговор, не могат да се съсредоточат помежду си. По някое време единият напуска компанията, остават двама и веднага обстановката между тях се променя – те стават сериозни, замислени. Единият се приближава към другия и тихо му прошепва:

– Кога ще платиш дълга си? Нали знаеш, че имаш да ми даваш десет хиляди лева?

– Зная, но сега нямам пари. Вчера изплатих една полица, затова ще те моля да отложа дълга си към тебе за известно време.

Тези хора са сериозни, имат отношение помежду си, имат една допирна точка – полицата, т.е. дълг от десет хиляди лева. Следователно, когато двама души се съберат на едно място, единият от тях е кредитор, а другият – длъжник. При това положение на нещата между тях непременно ще се създадат известни отношения: в дадения случай единият представлява положителна величина, а другият – отрицателна.

Освен полицата допирната точка между тия двама души може да бъде Любовта – тогава отношенията между тях ще бъдат правилни. Обаче двама банкери, които представляват две положителни величини, не могат да се съберат на едно място, между тях непременно ще произлезе сблъскване – защо? Те са две бомби, които при докосване една в друга избухват. Следователно между две положителни величини не може да съществува допирна точка – щом тези величини се докоснат, те веднага ще се ударят една в друга и ще се отдалечат. По същата причина в един и същ момент, на едно и

също място в ума си човек не може да постави две положителни мисли, нито в сърцето си две положителни чувства, нито във волята си две положителни действия.

Тъй щото за да има равнодействаща сила между мислите, чувствата и постъпките на човека, те непременно трябва да бъдат противоположни едни на други – този е пътят, по който можете да създадете в себе си права мисъл, която помага за съграждане на здраво тяло, а също и за регулиране на силите в организма. Докато човек спазва Божиите закони, всяка клетка в неговия организъм е подложена на обновяване; щом престане да спазва тия закони, клетките му започват постепенно да се рушат. Всяка отрицателна мисъл, всяко отрицателно чувство предизвикват особени сътресения, особени експлозии в клетките на човешкия организъм, които се отразяват болезнено върху него. Човек може да внесе такава отрицателна мисъл в ума си, която след известно време ще експлодира и тогава да се чуди откъде дойде тази експлозия, коя е причината за това – тази мисъл е работила с години в него, копала е, докато най-после е намерила път да излезе навън, но с излизането си тя е предизвикала разкъсване на някой нерв или на някой кръвоносен съд. Като не знае силата на отрицателните мисли, човек не си задава въпрос на какво се дължат болестите – причината на всички болести се крие в човешката крива и отрицателна мисъл. Като знаете това, не значи, че трябва да се страхувате, страхът не изправя работите, той е анормално състояние в човека. Когато греши, когато върши престъпления, човек всякога се страхува. Трябва да бъде предпазлив, внимателен преди да е съгрешил – предпазливостта трябва да предшества страха, благоразумието трябва да предшества предпазливостта, благочестието пък трябва да предшества благоразумието.

Следователно, за да не се поддаде на страха, човек трябва да се ръководи първо от благочестието, после от благоразумието и най-после от предпазливостта. Ако се отклони от благочестието, ще спре на стъпалото на благоразумието; ако се отклони от благоразумието, ще спре на стъпалото на предпазливостта; ако се отклони от предпазливостта, ще се намери пред страха и тогава не му остава нищо друго, освен да проточи задните си крака и да бяга, както заекът прави. Копоят ще подуши заека и ще започне да го гони – привидно копоят и заекът си играят, но зад сцената, на която се разиграва тази игра, седи господарят на копоя, въоръжен с пушка, и чака момента да улучи заека. В дадения случай копоят е прокурор, а ловджията е съдия, които решават смъртната присада на заека – прокурорът произнася смъртната присада, а съдията я привежда в изпълнение; ако прокурорът се умилостиви и се откаже да преследва обвиняемия, и съдията се отказва да стреля. Щом заекът се отдалечи от прокурора с няколко километра, последният казва: „Делото трябва да се прекрати“. С мисълта си човек може да въздейства върху копоя, да прекъсне връзката между него и заека и да го застави да не го гони. Копоят гони заека не по свое собствено желание, но по желанието на своя господар, той действа по внушение, заразен от желанието и стремежа на господаря си.

Сега да се върнем към мисълта за равнодействащата на две прави. Две сили, които имат една допирна точка помежду си, имат и една равнодействаща. Следователно щом се намерите пред някакво противоречие, първо помислете за силите на вашия ум и на вашето сърце, а после помислете за тяхната допирна точка – Любовта; най-после помислете за равнодействащата на двете сили – умът и сърцето, които работят в две противоположни посоки. Когато двама души работят в две противоположни посоки при една допирна точка – Любовта, те всякога ще имат успех. Най-малкото съмнение в този

закон показва, че силите нямат за допирна точка Любовта – тогава те веднага се отблъскват и за да се възстанови равновесието между тях, едната трябва да стане положителна, а другата – отрицателна. Тук трябва да действа Вярата – тя ще превърне силите в противоположна посока една на друга. Кои са двете сили – това са умът и сърцето на човека. Допирната точка на ума и сърцето е Любовта, а равнодействащата между тези две сили е Бог; щом Бог е равнодействаща сила между ума и сърцето на човека, резултатите на всички негови работи ще бъдат добри. За да има тия резултати, човек трябва да приложи живата геометрия в своя живот и никога да не се отклонява от равнодействащата сила на ума и сърцето си. Тази резултантна е канара, на която човек може да се опре при най-големите бури в живота си; тази канара е Божественото начало, на което всякога може да се разчита. Божественото е виделина за човешкото съзнание.

Съвременните хора говорят за онзи свят като за нещо далечно. Колко е далеч онзи свят от този? Колкото оттук до Витоша – всичко четири часа; четири часа отиване до Витоша и три часа връщане – всичко седем часа, значи за седем часа вие ще отидете на онзи свят и ще се върнете. Аз правя аналогия между времето, нужно за отиване до Витоша, и времето, нужно за отиване до онзи свят, по следната причина. Вчера бяхме на Витоша, където прекарахме отлично: през целия ден беше тихо, спокойно, никакво движение на въздуха – небето беше чисто, ясно, никакво облаче нямаше. Температурата беше около 18-19°. Мнозина правеха слънчеви бани. В това време, докато ние се радвахме на великолепен ден, в града имало голяма, непрогледна мъгла; Слънцето се явило само за един-два часа и веднага се скрило. Каква по-вярна аналогия може да се даде за този и онзи свят – всички, които останаха в града, бяха в този свят; онези, които отидоха на Витоша, влязоха в онзи свят. За да отидат до

Витоша, до онзи свят, те употребиха само четири часа; за да се върнат назад, в този свят, употребиха три часа. Тъй щото когато човек се намери пред мъчнотиите на физическия свят, в гъстата материя, не му остава нищо друго, освен да се качи на една височина от 500-600 метра, да отиде временно на онзи свят, където няма ветрове, няма облаци и бури, където Слънцето грее ясно, силно, и там да разреши задачата си; щом разреши задачата си, нека се върне в града, в този свят – в света на мъглата и гъстата материя. Следователно всяка мъчнотия, всяка трудна задача може да се разреши в продължение на седем часа.

Сега да се върнем към съществената мисъл. Казахме, че две сили, които имат една допирна точка, имат една равнодействаща помежду си; следователно всяка сила, която излиза от вас и среща на пътя си друга, с която има една допирна точка, непременно ще има равнодействаща. Тези сили могат да вървят и в успоредна посока – така равнодействащите между тях сили ще образуват стълба, казано на човешки език. Оттук вадим заключението: когато двама души имат общ идеал, общ стремеж, те вървят успоредно един на друг; само при това движение са в състояние да превръщат динамичните сили на своя организъм в прави мисли и в благородни, възвишени чувства. При това положение на нещата човек може да напише нещо ново, различно от това, което досега са писали поети и писатели, учени и философи. От това гледище каква е задачата на философията – да внесе чистота в ума. Каква е задачата на музиката – да внесе тишина, спокойствие в сърцето; музиката трябва да успокои бурите в морето, да направи морската повърхност тиха, гладка; музиката трябва така да успокои морето, че по него да се виждат само леки, приятни вълнения, присъщи на живота. Каква е задачата на природния ум – да внесе в човека условия за придобиване на знания; истински знания може да придобива онзи, който знае какво нещо е

права линия, плоскост и тяло – щом разбира тези неща, той ще знае какви трябва да бъдат отношенията между разумните същества.

Като говоря за изучаване на отношенията между разумните същества, това не значи, че вие нищо не познавате от науката за отношенията; много неща знаете, дълго време сте градили, но този градеж не е дал благата, които сте очаквали. Че е така, виждаме в Стария и в Новия завет, в книгите на учени и философи, където пророци, учители и апостоли са се обръщали към хората с желание да им дадат начини как да живеят, как да градят правилно. Не е достатъчно човек да бъде учен, да изобрети нещо, но неговото изобретение трябва да бъде за благото на цялото човечество. Какво благо се крие в направата на една бомба, която ще убие десетки хора – който е изнамерил бомбата и нейното приложение за убиване, той цял живот ще носи последствията на тези експлозии: всяка негова работа, всяка негова мисъл и всяко негово чувство ще бъдат придружени с експлозия и след това той ще се чуди защо животът му е толкова нещастен; много просто – нещастията в живота му се дължат на експлозивите, които е открил и приложил в бомби за убиване на хора.

Няма ли право човек да изобретява, да прави открития? За всичко има право: и бомби да прави, и поезия да пише, и философия да създава и т.н., но той трябва да знае, че ще носи последствията на своите изобретения. Някой написал една драма: лоша или добра, няма да мине много време и той ще преживее тази драма – провидението ще го постави при такива условия, че сам да изиграе ролята на своя главен герой. Няма ли право човек да мисли? Има право да мисли, но не като обикновен човек – той трябва да мисли като праведен човек, като гений, като светия, като Ангел и най-после като Бога. Човек трябва постепенно да се изкачва в мисълта си като

по стълба и когато дойде в положението на гений или на светия, тогава да напише онова, което е преживял.

Сега, като ученици, задачата ви е да дойдете до положението на гения, на светията, на Ангела. Ученикът е кандидат за Ангел; когато стигне това положение, дава му се висока служба, да участва в създаване на някаква слънчева система. Различни служби се дават на Ангелите: някои управляват теченията на въздуха, други управляват движенията на водата, трети – силите на огъня, четвърти уреждат обществения живот, пети устройват женитбите, като правят ред изчисления, изучават характера на хората – кой за кого може да се ожени, колко и какви деца ще има и т.н. Като знаете това, вие можете да изпратите молбата си до един от Ангелите, които се занимават с женитбите на хората, и да го помолите да ви отговори трябва ли да се жените, или не; понеже този Ангел ви познава от хиляди години, веднага ще ви направи хороскоп и ще каже, че в сегашния живот нямате благоприятни условия за женитба, а трябва да приготвяте добри условия за бъдещия си живот. Ако не го послушате и се ожените, нещастията ще ви следват едно след друго: жена ви ще се разболее и ще умре, децата ви ще боледуват, вие ще боледувате и т.н. и най-после ще видите, че сте направили грешка и ще съжалявате, че не сте послушали съветите на вашия Ангел. Има случаи, когато този Ангел ще ви посъветва да се ожените, защото трябва да родите деца, които да възпитате в духа на новите идеи – тогава пък у вас няма да има желание да се жените и ще се противопоставите на съветите на Ангела; не се ли ожените, ще сгрешите. Каквото е писано на човека, това трябва да се изпълни. Ако искате да станете учител или да заемете друга някаква служба, вие пак можете да се обърнете за съвет към някой Ангел; щом молбата ви е искрена, непременно ще получите отговор, който ще бъде точен, съгласен с това, което е

определено за вас. Тъй както Разумният живот се изявява на Земята, той е строго определен в своите главни точки.

Едно се изисква от вас: да работите съзнателно, с Любов и без никакъв страх за утрешния ден. Мнозина искат изведнъж да се освободят от стария живот и да го заместят с нов – знаят ли те какво именно трябва да изхвърлят от стария живот? Ще кажете, че първото нещо, което новият живот изисква, е да живеете по закона на Любовта. Знаете ли какъв е този закон и какво изисква от вас? Някои се хвалят със своята опитност в Любовта; къде е опитността им днес – изгубили са я. Каква е тази опитност, която се придобива и губи, каква е тази свещ, която се пали и загасва, която свети и изгаря – какъв е този огън, този пламък, който ту се запалва, ту загасва? Ние говорим за онзи огън, който веднъж запален, никога не загасва – ние говорим за Божественото, което е постоянно, вечно начало.

Какво правят съвременните хора – те запалват своята свещ, но сами стават причина тя да изгасне. Че имат опитност от Любовта, че я познават, те са прави, но не я задържат дълго време в себе си. Като дойде в дома им човек, когото обичат, те запалват свещта си, вземат даже още няколко от съседите си и не мислят да ги гасят; щом дойде в дома им човек, когото не обичат, даже своята свещ не запалват, но вземат една малка вощеница, запалват я временно и скоро я загасват – искат да заставят този човек по-скоро да си отиде. Това са хора, които познават Любовта, които са я опитали, но не искат да я прилагат – тази е причината хората да живеят пак в стария живот, въпреки че разбират новия. Такъв човек няма допирна точка в себе си – защо? Защото не служи на Любовта; това значи човек на настроения – където има настроения, там състоянията често се менят.

Добре е човек да мени състоянията си, но трябва да знае причините за тези промени; добре е човек да мени състоянията си, но когато минава от по-ниско в по-високо, обаче ако от по-високо

състояние минава в по-ниско, тази смяна не е намясто. Следователно ученикът трябва да знае положително какво е състоянието му в даден момент, какви мисли и чувства го занимават във всеки даден случай. – „Нали трябва да живеем?“ Да живее човек – това е цяла наука; важно е как трябва да живее. Ще живеем, както Бог е определил – това именно всеки трябва да знае, в това седи Новото учение, което се отнася едновременно и за хората, и за Ангелите. Новото учение е това, което сега, в дадения момент, излиза от Бога; то не може да се даде изведнъж, защото всеки момент излиза от своя Източник и се влива във всяко живо същество. Новата мисъл не може да се приеме от човека, докато той не се освободи от всичко старо, докато не свали човешкото от себе си, както змията съблича своята кожа. Няма по-велико нещо за човека от това да се докосне до новата мисъл; най-лекото и докосване е в състояние да произведе цял преврат в него – такъв човек е готов вече на всички жертви: готов е да учи, да помага на ближните си, да служи на Бога, да раздаде всичкото си имане – това значи да се докосне Божествената мисъл до човека.

Сега желая на всички ви да бъдете верни на Божествената мисъл, да се преобразите вътрешно. – „Дали ще постигнем това?“ Работете, учете и не се съмнявайте. Знайте, че докато сте ученици, вие ще учите и ще ви изпитват; вие сте дошли на Земята да учите. Дадени са ви задачи, които непременно трябва да решите – ще решавате и ще ви изпитват. Животът на Земята е красив, докато има изпити; без изпитания животът няма смисъл. Да ви изпитват – това значи да се интересуват от вас.

Двама приятели се срещат, и двамата са богати. Единият запитва другия:

– Моля ти се, можеш ли да ми дадеш 30000 лева назаем?

– Защо ти са? Ти нали имаш пари?

– Имам, но ми трябват още. Впрочем благодаря ти, ще се справя по някакъв начин с това, което имам.

Този човек не се нуждае от 30000 лева, но изпитва приятеля си би ли му услужил, когато се намери в нужда. Той разбира, че приятелят му не е готов на услуги – щом запитва: „Защо ти са тия пари, нали имаш свои?", това значи, че тук отсъства всякаква готовност за услуга. Така и Господ ви изпитва чрез хората: дойде някой, поиска от вас пари или друга някаква услуга, вие му отказвате под предлог, че нямате пари или че нямате свободно време, за да му услужите. Не, по този начин не може да се живее. Това не значи, че на всички хора и във всички случаи трябва да се услужва по един и същ начин. Задачите в живота не се решават с една мярка: философията на мравките не е философия на хората; философията на хората не е философия на Ангелите; философията на Ангелите не е философия на боговете. Една мярка не разрешава задачите, но ученикът трябва да знае къде каква мярка да приложи. Сложни са отношенията между хората, но вие трябва да ги изучавате – затова именно ви се дава светлина, правилно да ги разрешавате.

Божествената светлина влиза първо в умовете на Ангелите, където претърпява едно пречупване и после – в умовете на хората, където претърпява второ пречупване; тази светлина слиза и надолу, но това не се отнася до вас – за вас е важно какво става над човешкия свят, а какво става под човешкия свят, това не ви интересува. Всяко пречупване на светлината се отразява във вас като сътресение; колкото по-голямо и по-неправилно е пречупването, толкова по-голямо е сътресението.

Какво значи ***пречупване на светлината*** – това подразбира да се пречупи светлината, без да се счупи. Да се пречупи светлината значи да се поляризира, да се даде ход на Божественото в човека; да се счупи светлината значи да се подпуши. Който е пречупвал

светлината в себе си, без да я е счупвал, той е вървял в правия път, в пътя на възлизане; който е счупвал светлината в себе си, той е вървял в кривия път, в пътя на слизане. Значи едни хора пречупват светлината в себе си, а други я счупват; първите отварят пътя на Божествения живот в себе си, а вторите затварят пътя на Божествения живот, вследствие на което сами се подпушват и се натъкват на големи противоречия.

Красиво е това, което ви говорих, но важно е за вас да знаете, че две сили, които имат една допирна точка, имат една равнодействаща. За вас е важна допирната точка – Любовта; без Любовта животът не може да се разбере, хората всякога остават недоволни – ако имат малко, недоволни са и ако имат много, пак са недоволни; ако са грозни, недоволни са и ако са красиви, пак са недоволни. Някоя мома е грозна, недоволна е, никой не я поглежда; ако е красива, пак е недоволна, че много момци я обикалят. Следователно и грозотата е лошо нещо, и красотата е лошо нещо – кога? Когато са неразбрани, когато човек не знае как да ги използва.

Според вас красотата е най-малкото зло, грозотата е най-голямото зло; богатството е най-малкото зло, сиромашията е най-голямото зло. Според нас по-вярно е обратното: красотата е най-голямото зло, грозотата е най-малкото зло; богатството е най-голямото зло, сиромашията е най-малкото зло – защо? Защото сиромахът никой не може да обере, никой не мисли да го убива, да го трови; богатият обаче е в очите на всички: апашът дебне да го обере, престъпникът замисля да го убие. Ако богатият си направи къща, всички казват: „Ще си направи къща, разбира се. Колко бедни, колко нещастни хора е изнудил!“; ако се облече хубаво, ако облече децата си добре, кой когато ги види, казва: „Лесно е да се облече човек на чужд гръб. И ние искаме да се облечем, да поживеем добре, но от такива като него за нас ред не дохожда“. Така мисли всеки, който няма

допирна точка в живота си, но който има, той правилно разбира нещата – за него сиромашията е най-голямото добро, а богатството – най-голямото зло. Кое от двете положения е за предпочитане – най-голямото добро.

Аз не говоря за сиромаси, които просят по улиците, но имам предвид онези, които вътрешно са богати, а външно сиромаси; тяхното богатство е скрито, никой не го вижда, освен ако те сами не пожелаят да го открият на някого. Влиза един такъв сиромах в богат дом и като поседи малко, казва на домакина:

– Вие имате цигулка, можете ли да я дадете малко да я опитам?

– Знаеш ли да свириш?

– Малко.

– Ние имаме една цигулка, от години седи на тавана, никой не я пипа.

Свалят цигулката от тавана и я дават на този прост, беден човек и гледат какво ще прави; сиромахът взема цигулката, изчиства я от праха, слага нови струни, нагласява я и започва да свири. Всички слушат като замаяни, чудят се на изкуството на този прост човек. Те го задържат у дома си, водят го по роднини, приятели, не го пускат да си отиде, а той им говори за музиката, разкрива им какво богатство се крие в тяхната стара цигулка и ги поощрява към работа. Децата започват да учат, да свирят. След това сиромахът напуска този дом и отива да посети друг, който като посетения пак така е привидно богат, а вътрешно беден.

Изпейте сега упражненията ***Изгрява Слънцето*** и ***Сила жива, изворна, течуща.*** Като пеете хорово, песента излиза добре, но ако пее само един, песента няма да излезе добре – от кого зависи това? Освен от певеца, още и от слушателите – ако публиката не е музикално настроена, и най-добрият певец или музикант няма да изпълни програмата си добре; с мисълта си слушателите трябва да подкрепят

певеца или музиканта, мислено да го придружават; като ги слушат, всеки за себе си да чувства сякаш хор пее. Мислите на всички трябва да се отправят към певеца, мисъл се изисква и от певеца, и от слушателите. Не само философът трябва да мисли, но и музикантът; не е музикант този, който не мисли, но и философ не е този, който не пее; гениален музикант е онзи, който едновременно пее и мисли.

Живот без музика не е живот. Музиката въздейства на човека във всяко направление: с музиката аз изучавам света, изучавам хората, гадая с нея, изследвам мисълта на човека; когато правя тия изследвания, аз свиря тихо, никой не чува. Като се свържа с великия свят, създаден от Бога, свиренето ми има отзвук – ако някой слуша, няма да чуе една цигулка, но множество цигулки; тоновете на тия цигулки се сливат с моята в един величествен акорд – това показва, че Божият свят е хармония и музика.

Следователно, когато мислите на хората са хармонични, те се сливат в общ акорд: работите на хората вървят добре и те се чувстват разположени; тогава и песента им е хармонична, и свиренето им е хармонично – всичко излиза вдъхновено. Когато умовете на хората са в съгласие с Божествения живот, всичко е хармонично; това значи да има човек допирна точка с Любовта – тогава всяка идея, която се роди в ума на един човек, получава отглас в умовете на всички хора и те казват: „Заслужава си да живее човек за Бога“. Това значи силна мисъл. Силната мисъл е творческа – тя премахва всички препятствия, които хората са поставили на пътя си.

Сега от всички се изисква съзнателна, разумна работа. Мнозина се спъват от мисълта, че хората от нашето общество не работели както трябва. Кое е нашето общество и колко души го съставят? Едно общество се състои първо от двама души, после от четирима, след това от осмина, от шестнадесетина и т.н. Кой е първият в нашето общество – първият е този, който носи двамата. Кои са двамата –

които носят всички останали; двамата носят дънера на дървото, което има много клони и клончета.

Дойде някой да ме пита може ли да влезе в нашето общество; казвам му: в нашето общество може да влезе всеки, който е в състояние да носи – щом може да носи, той може да бъде един от двамата. Защо този човек иска да влезе в нашето общество? За да стане добър – това е стара философия. Бъди добър като поет да напишеш нещо ново, което да повдигне умовете на хората, да изчисти сърцата им, коренно да ги преобрази; бъди добър като музикант, че като изсвириш или запееш нещо, да събудиш Божественото в хората – тази е азбуката на нашето Учение, такива трябва да бъдат поетите и музикантите.

Много от съвременните музиканти и поети работят за пари: някой ще даде концерт, ще определи цени на местата от 40 до 200 лева. Ако някой посети наш концерт, и с 200 хиляди лева няма да го пуснем да влезе, най-много да го пуснем в салона да стои прав – и това е голяма привилегия за него. Който веднъж само присъства на Божествен концерт, той никога няма да го забрави; ще се преобрази, ще разбере какво нещо представлява човешката душа, човешкият дух, човешкият ум и човешкото сърце и неговата душа ще се отвори, ще затрепти в унисон с Цялото, с Великото в света. Не струва ли човек да даде за такъв концерт всичкото си имане, целия си живот?

Стремете се всички да бъдете добри нови певци, нови музиканти; и стари, и млади – всички да пеят, да разработват гласовете си. Вложете нова идея, нов подтик, нов импулс в пеенето; старите желания, старите подтици оставете настрани. Когато един свири или пее, всички вземайте участие, подкрепвайте го с мисълта си и тогава който пее, ще пее вдъхновено, а който слуша, и той ще бъде вдъхновен. Това значи музикално общество, това значи

общество от хора, които имат велик идеал, които имат за допирна точка в живота си Любовта.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Четиринадесета лекция, 25 януари 1928 г., София

СЪСТОЯНИЯ НА МАТЕРИЯТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се темата *Най-голямата скръб.*

Няма да четем всичките теми, защото скръбта е заразителна, има опасност да се поддадете на влиянието ѝ.

За следния път пишете върху темата ***Цяр за най-голямата скръб***.

Цяр има за всяко нещо, но затова се изисква търпение; с търпение всичко се постига – за случая българите си служат с пословицата: „Капка по капка море става“. За да приложи търпението, човек трябва да се ръководи от един основен закон, върху който да постави живота си – от гледището на него той ще си обяснява всички неща. Например какво ще отговорите на въпроса за отношението на ума и на сърцето към човека? Различни отговори могат да се дадат на този въпрос, но важно е първо умът и сърцето да се впрегнат на работа и тогава да се види какво е тяхното отношение към човека. Да се впрегнат на работа – това не значи, че трябва да им се заповядва; само умният човек може да заповядва, но не и глупавият. Отговаря се на молитвите на умния човек, но не и на молитвите на глупавия – последният може да се моли цял ден, но ни глас, ни услишание на неговите молитви. Служителите на Ваал се молиха цял ден, но никакъв отговор не получиха, ала когато Илия повдигна ума си нагоре и се помоли, веднага получи отговор.

Разумност, права мисъл се иска от хората, а не празни думи. Без да мислят, мнозина казват: „Животът е борба, животът е течение,

което завлича човека“ – като кажат така, те сами се поставят в безизходно положение. Според тях животът е течение, което завлича човека, без да може да му се противопостави. Не, когато умният попадне в условията на въздуха, той става птица; когато попадне в условията на водата, той става риба; когато попадне при условията на земята, на твърдата почва, той започва да ходи на два крака като човек. Въздухът представлява човешкия ум, водата – човешкото сърце, а твърдата материя – човешката душа. Следователно, който иска да развива ума си, той трябва да изучава свойствата на въздуха; който иска да развива сърцето си, той трябва да изучава свойствата на водата; който иска да намери душата си, той трябва да живее на сушата, да изучава свойствата на твърдата материя.

И тъй, човек трябва да изучава законите и свойствата на различните видове материя, за да може да се справя с нея. Ако в него се събере въздух повече, отколкото трябва, той ще изпита вътрешни напрежения, големи течения, големи бури; тия бури, като минават през областта на ума, ще образуват големи вълни, които от своя страна правят пакости на човека. В края на краищата най-безопасно за човека е на сушата, на почвата; почвата, твърдата материя, представлява човешката душа, върху която растат ябълки, круши, грозде. Водата и въздухът са потребни като условия за развиване на човешката душа; по нея срещаме чисти извори, кристални води. Душата заповядва и на ума, и на сърцето – тя познава техните свойства и може да ги управлява, без да ги вади от условията, в които те се развиват; умът не може да живее вън от въздуха, сърцето не може да живее вън от водата и душата не може да живее вън от твърдата почва. Думите ***не могат да живеят*** подразбират ***не могат да се проявят***.

Съвременните хора се раждат и умират, търсят щастие, но не го намират; докато го намерят, ще ги извикат за онзи свят. Има случаи,

когато човек може да бъде щастлив, но само временно. Например вървиш по улиците, никъде не намираш вода, а голяма жажда те мъчи; срещаш един човек, който носи в ръката си шише с вода – погледне те, схване положението ти и предлага да пиеш вода от шишето му; ти се напиеш добре с вода и си щастлив, че си задоволил жаждата си. Друг ден вървиш по полето, но си гладен. Срещаш една крава, която спира пред тебе и ти предлага от млякото си; ти издоиш малко мляко и си щастлив, че си задоволил глада си. Друг път пътуваш в планината и усещаш голяма жажда. По едно време чуваш, че наблизо клокочи извор; приближаваш се, гребваш с шепата си няколко пъти от неговата чиста, освежителна вода и си щастлив, че можа да задоволиш жаждата си.

Както виждате, три случая в живота ви носят щастие, но кой от трите носи най-голямо щастие? Истинско щастие е онова, което е постоянно. И в трите случая щастието не е постоянно – защо? Защото всеки ден не можете да срещате човек, който да ви дава вода от шишето си; всеки ден не можете да срещате крава, която да ви предлага от млякото си; всеки ден не можете да намирате такъв чист планински извор, който да утолява жаждата ви. От няколко случая вие не можете да вадите заключение, че нещата всякога ще стават по един и същ начин, в Природата нещата не се повтарят; от един и същ човек не можеш да пиеш два пъти наред вода, от едно и също дърво не можеш да ядеш два пъти наред плодове – закон е това.

Казвате: „Докажи този закон“, но и да го направя, пак ще знаете толкова, колкото преди доказването му. Ако отидете на театър, да гледате някаква драма, какво ще научите – ще видите, че героите страдат, мъчат се и ако са млади, в края на краищата ще им сложат венец на главите, ще им направят къща и ще ги оставят да живеят заедно. Още на другия ден ще видите, че тази къща, този нов дом започва да дими. Народната пословица казва: „Къща без дим не

може“ – това е вярно не само по отношение на външната къща, но и по отношение на самия човек. И външно, и вътрешно човек дими – защо? Защото по естество той е двойно същество: едното е жител на ада, а другото – на Рая; тези същества са така свързани помежду си, че през целия си живот човек не може да се освободи от тях – където отиде светлото същество, там ще бъде и черното, то навсякъде го следва неотклонно.

Апостол Павел, велик апостол, много плака и се моли на Господа да го освободи от тъмното същество в него, но Господ му каза, че засега то му е нужно; ще дойде ден, когато той сам ще се освободи. Апостол Павел казва, че е намерил начин как да се справя с това същество, но не казва, че абсолютно се е освободил от него. И Христос не е бил свободен от това тъмно същество – Духът на Христа беше свързан с плътта, с тъмното същество, което понесе греховете на човечеството; щом Той не можа да се освободи от тъмното същество в себе си, за вас още повече няма да се направи изключение – в живота изключения не съществуват. Обаче Христос дава методи как може човек да се справи с това същество, да го направи слуга на Божественото в себе си.

И тъй, когато се натъква на известни мъчнотии в себе си, човек трябва добре да мисли, да търси начини как да се справи с тях. Щом не може да реализира една светла идея, в него се образува празнина, която му причинява ред страдания и нещастия. Природата не търпи никакви празнини, следователно всяка празнина в живота на човека се дължи на някаква нереализирана светла мисъл в миналото му. Например пристига при вас един човек, изпратен от Бога, за да му помогнете в нещо; вие работите върху своите добродетели, но в този момент друго нещо ви занимава, отказвате всякаква помощ на човека и той си отива недоволен, огорчен от вас. Вашият отказ създава една празнина в живота ви и един ден тази празнина ще ви причини

някакво нещастие; като страдате, като се мъчите, най-после ще я запълните и ще се научите как трябва да се изпълнява волята Божия. Тъй щото когато някой човек ви преследва, ще знаете, че в миналото си някога вие не сте му направили онова добро, което е било нужно за неговото повдигане. Човек трябва да прави добро, за да не го сполети зло. Доброто е храна, условие за развитие на сърцето; най-малкото добро е капка вода, която се втича в сърцето и увеличава неговите притоци.

Българите казват: „Капка по капка море става“; морето представлява човешкото сърце. Широко трябва да бъде то, защото в него се складират грамадни богатства. Доброто оформя, развива и организира силите на човешкото сърце. Щом сърцето се прояви, умът се свързва с него и започват заедно да работят за реализиране на великите идеи на душата; умът и сърцето са два велики центъра, чрез които душата реализира своите идеи – без ум и без сърце душата не може да се прояви.

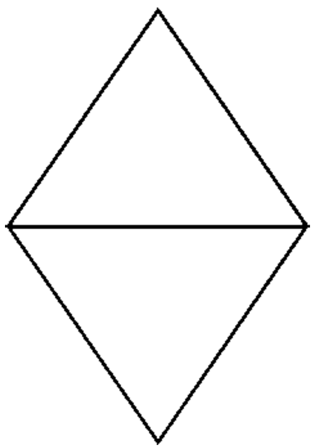

Фиг. 1

Казано е в ***Битие:*** „И създаде Бог човека по образ и подобие Свое“. Вие гледате човека и намирате, че той не представлява истинско подобие на Бога; тогава представете си мислено идеален

човешки образ и приемете, че той е подобие на Бога. Ако нарисувате на черната дъска един ромб, истински ли е – не; тази фигура е подобие на ромба. Ромбът има четири ъгъла, от които два по два срещуположните са равни помежду си, например ъгълът ***A*** е равен на ъгъла В. Този ромб (фиг. 1) може да се разложи така, че върховете на ъглите ***A*** и ***B*** да са поставени на една плоскост – тогава тия ъгли ще представляват два планински върха. Правата ***AB*** представлява един от диагоналите на ромба, който не се вижда.

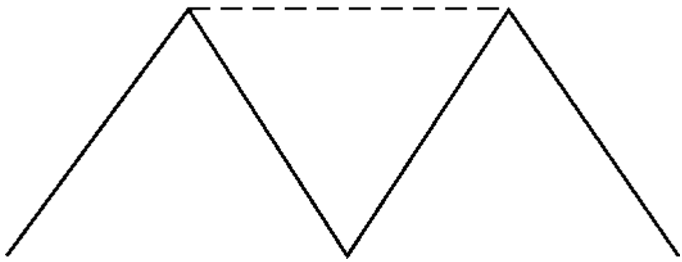

Фиг. 2

Тази фигура е перспективна представа за ромба: за да си го представим в това положение, ние приемаме, че страните му са в движение и между двата върха се образува долина. При движението на страните на ромба се вижда как функционират силите в Живата природа – едни от тия сили са възходящи, а други – низходящи. Долината представлява лошите условия на живота.

Ако нарисувате човешкото лице геометрически, то представлява красива фигура; в него са концентрирани всички космически сили – всички планети, всички слънчеви системи се отразяват в човешкото лице, следователно по него можете да изучавате цялата астрономия. Слънцето, Луната и звездите могат да се поставят на човешкото лице и така погледнато, то има вече смисъл. Много сили са работили за неговото създаване, ето защо, когато видите лицето на човека, радвайте се, че виждате целия Космос в миниатюр. Не мислете дали

сте красиви, или не, но знайте, че лицето ви представлява Небето и Земята, създадени от Бога; докато гледате на въпроса по този начин, вашето лице всякога ще бъде младо и красиво, а щом престанете да гледате на лицето като на небе, на което се виждат Слънце, Луна и звезди, то ще започне да се набръчква и остарява. Днес хората остаряват за нищо и никакво.

Изкуство е човек да разбира своя живот, да разбира своя организъм, да познава лицето си и да чете по него. Който не разбира живота, той не може да бъде щастлив. Не е въпрос да бъдете щастливи за себе си, но да се радвате на всичко, което Бог е създал, както и на това, което сте направили. Щастлив ли е съвременният човек – не е щастлив, от сутрин до вечер той роптае, сърди се, гневи се, от всичко е недоволен. Докато е доволен, човек се намира в горната част на ромба, в ъгъла А, в Рая; щом стане недоволен, той слиза в долната част на ромба, в ада. Докато бил в Рая, Адам се е намирал в горната част на ромба, в ъгъла А; щом съгрешил, той излязъл от Рая и слязъл в ъгъла В, в ада. Бог лишава недоволния от всички блага, за да го смири, да го направи доволен; като изгуби всичко, каквото е имал, човек казва: „Ще върша волята Божия, че каквото Бог даде" – този човек е слязъл в долната част на ромба и се е примирил с положението си.

Това върши Природата всеки ден с човека – за недоволния тя обръща Рая надолу, поставя Ангел да пази пред вратата и казва: „Раят не е място за недоволни, той е място за доволни, за смирени хора". Питате: „Кой остана в Рая след изгонването на Адам и Ева?"; в Рая останаха послушните синове и дъщери на Бога. Адам и Ева, синът и дъщерята на първия Адам, не послушаха Бога и затова ги изпъдиха да отидат в света, там да се плодят и размножават; има надежда един ден и те да се върнат отново в Рая. Всички съвременни хора са непослушните синове и дъщери на първия Адам. Това не значи, че

първият Адам е бил грешен – той е бил добър и праведен човек, но синовете и дъщерите му и досега са извън Рая за непослушанието си към Бога. Тяхното непослушание се проявява в това, че ядат плодове от Забраненото дърво; малко непослушание е това, но повдига голям въпрос. И днес виждате как майката взема пръчицата, потупва детето си, че без разрешение късало плодове в градината, и като го натупа добре, изпъди го навън.

Следователно, като ученици, от всички се изисква послушание; абсолютно вътрешно послушание – това е първото условие, което се иска от ученика. Послушанието е първият закон, върху който се крепи хармонията. Докато човек не възстанови своята вътрешна хармония, докато не възстанови хармония с обкръжаващата среда, той не може да се ползва от Божиите блага, от Божието благословение.

И тъй, като ученици, от всички ви се иска работа; всеки трябва да работи съзнателно върху себе си, за да приготви условия за идването на Любовта. Любовта може да се разглежда от три страни: като проява на ума, като проява на сърцето и като проява на душата; като проява на сърцето, Любовта се различава от тази на ума и на душата. А да работите върху себе си – това значи да знаете как да възприемате необходимото количество въздух, вода, светлина и земя. Човек трябва да има в себе си светлина, въздух, вода и земя: земята е необходима като място за почивка – като пътник, човек трябва да спре някъде да си почине и душата е мястото, на което той може да го направи. Казват някои: „Канара на моя живот“; думата ***канара*** символизира душата. „Дом, построен на канара, няма да се разруши“, е казано в Писанието; значи душата е най-устойчивото място, на което човек може да съгради живота си. Душата е мястото, където растат най-хубавите плодове; който няма душа, той е безплоден, а безплодният нищо не може да постигне.

Какво представлява душата за човека се вижда от стиха, в който Христос казва: „Ако целия свят спечеля, а душата Си изгубя, нищо не се ползвам“. Всички съвременни народи се борят за придобиване на земя; прав е този стремеж, но те не схващат вътрешния смисъл на земята – да се стремиш към придобиване на земя, това значи да дадеш условия на душата си да се прояви. Ето защо човек трябва да има само толкова земя, колкото му е нужна – ни повече, ни по-малко. Един ден земята ще бъде така разпределена, че всеки ще вземе такава част, която да отговаря на степента на неговото развитие; тогава ще си направи там една къща с нужното количество светлина, въздух и вода.

Какво представляват въздухът, водата и земята за човека – въздухът символизира ума, водата символизира сърцето, а земята символизира душата. За да разберете отношенията между ума, сърцето и душата, трябва да разберете отношенията, които съществуват между въздуха, водата и земята. За да изучите законите на различните видове материя, ще отидете при земеделците, които обработват земята; после – при рибарите, които ловят риба; и най-после – при птицевъдците, които отглеждат птици. В края на краищата ще видите, че и рибите, и птиците се стремят към земята и към сушата. Рибите приготвят условия за развиване на човешкото сърце; птиците приготвят условия за развиване на човешкия ум; животните пък приготвят условия за развиване на човешката душа. Ако рибите, птиците и млекопитаещите изчезнат преждевременно от Земята, развитието на човека моментално ще се преустанови.

Ако разгледате човека с окото на ясновидеца, ще видите в него всички видове животни и растения, всички реки, морета и океани, всички гори и планини – изобщо външният свят е отразен в самия човек, но в миниатюр и затова именно наричат човека малка вселена, или микрокосмос. Така трябва да гледате на себе си, ако искате да се

самовъзпитавате; иначе каквито и усилия да правите, можете само да се дресирате, но не и да се възпитавате. Дресировката нищо не ползва – тя е толкова трайна, колкото златният прах върху медния предмет; дресирането е подобно на позлатяването на някой предмет – колкото и да дресирате едно животно, щом го поставите при старите условия на неговия живот, то отново ще подивее. Същото се отнася и до човека – колкото и да дресирате дивака, щом го поставите при условията на неговия живот, той пак дивак остава.

И тъй, не развивайте в себе си това, което не е Божествено, защото при пръв удобен за него случай ще го изгубите; щом го изгубите, ще страдате – защо трябва да страдате за чужди неща? Често хората страдат от чужди мисли, от чрезмерна работа, от големи тревоги и т.н. – във всичко това има нещо чуждо, някакви примеси. Ще кажете, че някой измислил нещо, направил някакво откритие; никакво откритие не е направил той – единственият, Който мисли, това е Бог, а човек само копира това, което Бог е създал. Някой минава за изобретател само затова, че използвал някои природни сили и ги впрегнал на работа; но той не ги е използвал за повдигане на човечеството, а за неговото падане, за унищожаване и убиване на хора – вследствие на това този изобретател ще отговаря за своите открития. Знаете ли какво ще бъде положението на онзи изобретател, който е измислил бомбите за убиване на хора – всяка бомба, която е ударила на живо месо, ще се отрази и в неговия мозък.

Съвременните хора страдат от много огън, те произвеждат големи експлозии помежду си: в който дом влезете, ще видите, че мъжът и жената цъкат, произвеждат огън със своите кремък и огниво – това голямо количество огън изпарява водата в организма на мъжа и жената, вследствие на което в ума им настава голяма сухота, от която те не могат да мислят. Какво трябва да правят, за да намалят количеството на този огън? По-силният от тях трябва да се заеме да

трансформира тази енергия, да я превърне в мисъл, т.е. да я впрегне на работа. Така лекуват болен, който имат висока температура – поставят го при условия силно да се изпоти, от всяка негова пора да излезе вода и тогава вътрешният и външният огън се уравновесяват и болният се успокоява, започва да мисли правилно. Изобщо, съвременните хора са майстори за произвеждане на огън, но не са майстори за произвеждане на вода. Когато човек се успокои, това показва, че той е възстановил своето равновесие; в такъв случай неговото спокойствие трябва да се предаде и на обкръжаващите – ако те се успокоят, той е придобил вътрешното си равновесие, а ако не се успокоят, и той не се е успокоил.

Мнозина казват, че вярват в Бога; вярват в Бога, а са неспокойни. Истинската Вяра включва в себе си такива елементи, които никога не се губят – тя е подобна на златото, което банкерът има в касата си. Той като казва: „Аз имам голямо количество златни монети в касата си“, не трябва да се безпокои, че някога ще ги изгуби; ще пусне тези монети в обръщение, ще работи с тях и в края на краищата те пак ще се върнат при него, но с една придобивка – това значи Вяра. Каква вяра е тази, която ту се придобива, ту се губи? Някой банкер се хвали със своето богатство, но се страхува, че ще го изгуби – това не е истинско богатство, това не може да бъде положителна Вяра; такива богати лесно губят богатството си и щом го изгубят, те изгубват и вярата си. Тогава нито богатството им е било тяхно, нито вярата им е била силна; те не са имали онзи елемент на Вярата, с който да издържат на изпитанията.

Спокойствие се иска от човека, за да издържа на изпитанията. Луната дава спокойствие, майка на спокойствието е. Тя влияе върху въображението на човека – който има силно развито въображение, може да понася изпитанията с голямо спокойствие; който няма добре развито въображение, няма спокойствие в себе си.

Когато се намерите в трудно положение, в някаква мъчнотия, започнете да работите с въображението си: представете си, че сте си купили много земя, направили сте си къща, отишли сте в странство да учите езици и се връщате обогатен със знания; като си представите тия неща, няма да забележите как ще се успокоите, ще трансформирате състоянието си. Възможно ли е да постигнем това нещо? Като си въобразите, че сте придобили богатства, знания, че се разпореждате надясно и наляво, това е достатъчно за вас – повече не ви трябва. Като сте неразположени, представете си, че седите пред един голям оркестър и слушате музика; щом си представите тази картина живо, ще започнете да чувате музиката. „Ама ще кажат хората, че сме смахнати.“ Да казват каквото си искат. За предпочитане е човек да живее във въображението си, на Луната, отколкото да ходи с увиснала глава, отчаян и обезсърчен – да не намира смисъл в живота.

Като ученици, вие трябва да изучавате желанията си, да знаете на кои от тях да давате предимство – едни от желанията ви са намясто, а други не са. Някой се оплаква от своите лоши желания, от своите пороци; не се спирайте върху пороците си, но ги изучавайте – пороците не са нищо друго, освен нереализирани мисли и желания, непроявени добродетели. Всеки порок подразбира неразрешена задача и като знаете това, имайте готовност да разрешавате задачите, които са ви дадени.

Всяко желание съдържа в себе си динамична сила, която трябва да се впрегне на работа; ако не се впрегне, тя ще произведе лоши резултати – ето защо ученикът трябва да знае как да работи с динамичните сили на своя организъм. За това не се изискват големи усилия, малката искра е в състояние да запали цялата Земя – дайте тази запалка в ръцете на малкото дете и то ще запали Земята.

Най-малкото усилие, навреме приложено, е в състояние да реализира една мисъл. Речете ли да философствате дали тази мисъл може да се реализира, какъв ще бъде резултатът и, никакво постижение няма да имате – при това положение за реализирането и са нужни месеци и години. Докато човек прилага нещата, без да философства, те стават лесно; щом философства, без да прилага, нещата стават мъчно. Като дойде някоя Божествена мисъл в ума ви, веднага пристъпете към приложението и; що се отнася до Божествените мисли, прилагайте ги без разсъждение, защото колкото повече философствате върху тях, толкова повече постижението им се отдалечава.

Вие трябва да прилагате Божествените мисли, за да развиете вътрешна хармония в себе си – хармония в своите мисли, чувства и постъпки; без тази хармония сърцето и умът не могат да се развиват, без тази хармония душата не може да даде никакви плодове. Докато служите на Божественото, работите ви ще вървят добре, ще имате добри резултати; щом връзките ви с Божественото се прекъснат, животът ви ще бъде пълен с разочарования. Който върви в Божествения път, той не знае какво значи падане.

Христос дойде на Земята, за да покаже на хората как трябва да живеят. Апостол Павел, последовател на Христа, искаше да спаси еврейския народ, но с това свое желание той се отклони от своето предназначение – защо? Защото веднъж Христос спаси света, нямаше защо Павел да го спасява; един е спасителят в света, няма защо повече спасители да се явяват – само Бог спасява. Ние можем да бъдем само проводници на Божиите мисли.

Христос изпрати Павел да проповядва между езичниците, като му каза да не се мъчи да спасява еврейския народ – Христос е предвидил начин за спасяването и възпитанието му. Често и вие изпадате в положението на Павел – искате да обърнете целия ваш род

към Бога; казвам: не се бъркайте в Божиите работи – Бог има специфични методи за спасяване на всяка душа. Докато майките и бащите ви, братята и сестрите ви не споделят вашите идеи и ви противодействат, вие по никой начин не можете да им въздействате; не се занимавайте с работи, които не влизат във вашата област. Ако мислите, че можете да обърнете света към Бога, вие ще се намерите в положението на онези 12 души, които в името на Христа и Павел отишли да пъдят духовете от един беснуем; беснуемият им казал: „Христа познавам, Павел познавам, но вие кои сте – не познавам", хвърлил се отгоре им и ги набил. Божията сила не се проявява в множеството, но в единството, в хармонията между душите. Тези 12 души били хора без ум, без сърце и без душа – такива хора не могат да вършат Божиите работи; човек нищо не може да направи без ум, без сърце и без душа.

И тъй, който не е намерил душата си, да я намери. Не е въпрос за обръщане към Бога, за спасение; важно е за човека да намери своя ум, своето сърце и своята душа и да научи законите, които ги управляват – в това седи истинското учение.

Ние вземаме ума, сърцето, душата и духа като символи. Въздухът символизира ума, водата символизира сърцето, земята символизира душата, а светлината символизира духа. Когато духът се възцари в човека, неговата светлина ще изгрее в душата му и плодовете на тази душа ще започнат да зреят – това означава присъствие на духа. Следователно, ако в човека няма въздух, вода и земя, какво ще го ползва Слънцето? Човек трябва да има в себе си въздух, вода и земя, за да могат топлината и светлината да проникнат в него, да види изгряването на Слънцето. Казано е, че Слънцето на душата никога не залязва – това е реалното в света.

Сега вие мечтаете за спокоен живот и понеже не го намирате на Земята, представяте си го на онзи свят – казвате: „Като отидем на

онзи свят, ще влезем в Рая“ и започвате тогава да си въобразявате един особен Рай, обаче като отидете на онзи свят, ще видите, че нищо няма от това, което сте си въобразявали на Земята. Ако действително попаднете в Рая, вие ще се намерите при условия, каквито никога не сте си въобразявали: богатство, щастие, изобилие; като ви дотегне това щастие, ще слезете на Земята, за да се разсеете. Този Рай е за хората на Земята, които са мечтали за него, които са го търсили.

Слънцето, Луната, звездите са създадени за човека, за да ги изучава, да се свързва с онези Разумни възвишени същества, които живеят там; щом тия Същества са интелигентни, със сърца и души, там ще има и въздух, и вода, и земя. Има системи, в които греят три слънца: когато едно от тях залезе, второто изгрява – как бихте живели в такъв свят? За да живее човек там, мозъкът и нервната му система трябва да се приспособят към условията на тия системи – законите в този свят са съвършено различни от тия на Земята. Светът на трите слънца подразбира троеличието на Бога, за което се говори в Православната църква.

И тъй, за да прогресирате, вие трябва да възстановите своята вътрешна хармония, да хармонизирате душите си – в това седи истинската радост. Радостта е плод на живота, следователно радвайте се на живота, който днес имате, а не на този, който очаквате в Рая. Вие ще влезете в Рая с плодовете на сегашния живот, затова стремете се да използвате условията на сегашния си живот, да имате добри плодове, с които да влезете в Рая – там ще ви се дадат най-добри условия. Обаче никога не считайте, че сте бедни; за да не ви сполетят неприятности, мислете, че сте богати, че разполагате с много неща – в онзи свят просяци не приемат. Да просиш, това значи да мислиш, че си нещастен. Не, ще работиш, ще изкарваш прехраната си, няма да очакваш наготово – каквото изкуство имаш, ще го приложиш и ще получиш Божието благословение; просията е наказание.

Обаче казано е в Писанието: „Просете и ще ви се даде!“ – тази просия коренно се различава от обикновената; в този стих се говори за просене от Господа – да просите от Господа е едно, да просите от хората е друго. Щом е дал живот на човека, Бог му е дал и хляб; щом му е дал ум, Той е дал и храна за този ум; щом му е дал сърце, Той е дал и храна за това сърце – като е дошъл човек на Земята, Бог е предвидил всички негови нужди. Задачата на животните е да събират магнетизъм. Докато животните са здрави, и хората ще бъдат здрави; щом животните започнат да боледуват, и хората ще боледуват. Ето защо ние трябва да бъдем приятелски разположени спрямо животните, за да можем да се ползваме от магнетичните сили, които те складират в себе си.

Както виждате, за да възприеме човек новия мироглед на живота, той трябва да се свърже с Божествения свят, да види как Разумните същества работят там, да научи законите на този свят; по този начин ще види как всичко съдейства за неговото добро и му помага: Небето му помага, рибите, птиците, млекопитаещите, растенията му помагат, светлината, въздухът, водата и земята също така му помагат – изобщо всичко живо в света помага на човека. Бог ни помага и говори чрез всичко – защо? Защото сме дошли в последните времена, в края на епохата, сега сме в епоха на ликвидация.

По какво се познава, че е дошло време на ликвидация – по голямото разтърсване, което иде сега на Земята. При това разтърсване и най-дебелите глави ще узреят, няма да остане глава, която да не се разтърси и узрее; каквито и вярвания да имате, главите на всички ще узреят, ще разберат, че има един закон в света, който управлява цялата Вселена – резка няма да се измени от този закон заради вярванията и теориите на хората.

Всички хора трябва да дойдат до правилно разбиране на живота – едно е това разбиране; накъдето и да текат реките, все на едно място

ще отидат. Не чакайте деня, когато насила ще ви накарат да бягате, защото като бягате, можете силно да се задъхате и да не стигнете на определеното време; докато има още време, вървете умерено, спокойно, да бъдете готови за новата епоха, която иде. Новата епоха изисква нови хора, т.е. млади хора, с умове и сърца просветени, с души възвишени. Казано е в Писанието: „Всички ще бъдете научени от Бога" – кога ще дойде това време? Иде вече, всички хора ще бъдат научени от Бога – Той ще им говори, ще ги учи, а те ще Му служат; това значи: „Капка по капка море става".

Сега от всички се изисква да знаете законите за създаването на водата, за да образувате морета около себе си. Време е вече да се върнете в Рая, от който сте изпъдени – ще учите, ще работите, ще се молите да ви върнат в Рая, при добрите условия. Адам и Ева не послушаха Господа, ядоха от Забраненото дърво и осем хиляди години вече човечеството опитва последствията на своето непослушание. Какво са постигнали в този път – нищо особено; сега трябва да се върнат от него, да влязат в новия живот, да приложат послушанието.

Новият път подразбира право разбиране на живота; това разбиране ще внесе мир във всеки дом, във всяко сърце и във всяка душа – тази е задачата, която трябва да се реализира в живота. Вие очаквате Духа да ви посети и тогава да започнете работа; не, Духът не иде по механичен начин. Всеки от вас носи в джоба си най-малко по сто семена – какво трябва да прави? Където мине, трябва да сее, да пръска тия семена. „Ами хората ще искат ли нашите семена?"; пръскайте семената си и не питайте – когато е въпрос за правене на добро, не се пита, а щом е за злото, питайте човека да му направите ли зло, или да не правите. Искаш да откраднеш коня на някой човек – няма да го откраднеш, без да питаш, а ще отидеш при него и ще му кажеш:

– Искам да открадна коня ти. Позволяваш ли?

– Слушай, ако имах само един кон, не бих ти позволил, но понеже имам два коня, единият ти го подарявам. Качи се сега на коня, който ти подарявам, да видя как изглеждаш! Прилича ти да яздиш кон, хайде сега, добър път!

Щом поискаш да направиш добро на някого, не питай; това подразбира пословицата: „Капка по капка море става“. На болни, на страдащи, на бедни носете вашите светли, красиви мисли и чувства и не се страхувайте.

Като ученици, вие трябва да бъдете носители на красивото и възвишеното в света. В Школата се дават ред случаи, където можете да прилагате вашите мисли и чувства. Например някой от учениците се проявява неправилно: започва да буйства, да изопачава истината, да злослови по адрес на новите идеи, на Новото учение – това са неща, допуснати от Разумния свят като предметно учение, и учениците трябва да се учат от тях. Ако в обикновените училища учителите си служат с пособия като предметно учение, колко повече това е необходимо за такава Велика школа, каквато е тази, която следвате. Много образци ще изпрати Невидимият свят като предметно учение за учениците, било положителни или отрицателни, но вие трябва да прилагате знанието си, да се учите от тях. Ако прилагате добрите си мисли и чувства, и вие ще се ползвате, и на онези, които са послужили за предметно учение, ще помагате; ако не прилагате това, което сте научили, нито вие ще се ползвате, нито те ще се ползват. – „Ама защо се явяват такива неправилности между учениците?“ Всичко, което става в Школата, е допуснато, защото това са задачи за разрешаване, които вие можете да решите: те са задачи и за вас, и за онзи, който неправилно се проявява. Някоя сестра се проявява неразумно – защо? Тя не е просветена още, не

разбира идеите и ги изопачава. Защо трябва да бъде така – това е въпрос, на който не може да се отговори.

В древността един цар срещнал млада красива жена. Той я харесал и я взел при себе си. Оказало се, че тя била съпруга на един беден човек, който нямал никаква радост в живота си освен нея; бедният тръгнал след жена си, плакал, молил се да му я върнат. Като видял нещастието на този беден човек, царят го извикал и му казал: „Ето, вземи жена си и се върни назад“.

Защо плаче този човек – взели са му нещо, което го е правило щастлив. Царят върнал това, което е взел – вие можете ли да върнете на човека това, което му е отнето?

Следователно, когато видите някаква неправилност в Школата – че някой се е отклонил от правия път, т.е. изкривил е малко пътя си, не питайте защо става това, не хвърляйте камъни върху него, да увеличавате спънките му, но помагайте му по някакъв начин да се почувства като в свой дом, между близки, които се интересуват от неговото положение. Не му ли помогнете вие, отвън ще дойдат хора да му помогнат, но те ще го изопачат, ще го използват за свои лични цели – много противници на Божественото учение чакат вън от Школата, за да пипнат някоя жертва в ръката си, да спечелят нещо от нея.

Не е лесно да станеш жертва на някого – това значи да попаднеш в ръце на хора, които ще те ограбят; какво ще ограбят – ще ограбят сърцето ти, ума ти, ще поробят душата ти и ще те изхвърлят на пътя като парцал; и след големи страдания най-после тази жертва ще се върне в пътя, който носи Живот, Светлина и Свобода. Божественото учение обаче няма жертви и не иска жертви – там има само служители. Казано е в Писанието: „Няма човек в света, който да е оставил майка и баща заради Мене, и да не е получил стократно“; не е имало случай в аналите на човечеството да служи човек на Бога и да

не му се е въздало стократно, обаче служи ли на човека, не е било случай да не му се отнеме стократно. От човека зависи кой път да избере и като избере един или друг път, как да използва благата, които му се дават.

Срещате един човек и му говорите хубави, прави работи – запознавате го с новото, с Истината, но каквото и да му говорите, той вижда във всичко нещо криво, изопачено – защо? Такова е състоянието му: този човек е болезнено чувствителен – където пипнеш, все го боли; както и да пипнеш, рана ще му причиниш; ако речеш да го насърчиш, ще ти каже да се махнеш, нищо да не му говориш; седнеш близо до него, ще те накара да се отдалечиш, настрани да отидеш. Такъв човек нито го пипай, нито му говори нещо – умът и сърцето му не са сформирани, душата му е замътено яйце, което преждевременно се е счупило, не е дочакало времето на своето излюпване. Опасно е това състояние за човека; всяко яйце трябва да се излюпи на определеното за него време, за да може животът, който излиза от яйцето, да се развива правилно – тогава каквото и да говорите на такъв човек, както и да го пипате, той вижда във всичко само добро и красиво.

Като ученици, трябва да знаете, че и вие се намирате в такава обвивка, в такава черупка като тази на яйцето, и всеки чака определения за него час – да се пукне обвивката, да излезе животът оттам; всеки чака да се пукне пъпката, да разцъфти и да разнесе навсякъде своето благоухание. Затова четири неща се изискват от ученика: Любов, Светлина, Мир и Радост – в изявяването на тия неща е смисълът на живота.

Сега мислете върху всичко, което говорих тази вечер. Вие ще го разберете по вашему, но ако го разберете така, и мене ще разберете; ако не го разберете по вашему, и мене няма да разберете. Не се стремете да разбирате и да решавате въпросите като мене – никой не

знае как аз решавам въпросите; както и да ги решавам, аз работя съобразно своите решения. Преди да дойде до известни решения, човек се нуждае от опитности – тези опитности ще го убедят в нещата и той ще вземе правилно решение по даден въпрос.

Някой седи замислен, обезсърчен, гладен, няма сила да предприеме нещо, няма кой да му помогне. По едно време той се унася и заспива и като се събужда, на масата намира плодове, хляб, дрехи, обувки и пари; чуди се кой е донесъл тия неща – един Ангел ги е донесъл. Възможно ли е това – възможно е, чрез някой човек ги е донесъл. След това Ангелът се скрива и наблюдава какво ще прави този човек: ако се зарадва и благодари на Бога за всичко, което му е изпратено, той ще вземе права насока в живота си, ще вземе право решение; ако погледне на всичко това и каже: „Добре, за днес съм осигурен, но утре какво ще правя?“, този човек не е взел права насока в живота си, нито може да вземе право решение.

Това е една от положителните опитности, от които Вярата на човека укрепва – тази Вяра побеждава мъчнотиите и страданията в света. Вяра е нужна на всички хора днес, защото те минават през дъното на ада. Герои трябва да бъдете; ако не сте герои, големи колебания, големи падания ще преживеете. – „А кое е правото учение?“ Не е важно да знаете кое е правото учение. Когато Слънцето изгрява, кое е по-важно за вас – да се ползвате от слънчевата светлина и топлина или да знаете колко трептения прави светлината в една секунда? Когато отваряте Свещената книга, кое е по-важно да знаете – какво е писано в тази книга и как може да се приложи или от колко страници е тази книга и колко автори са я писали?

За човека е важно първо да познава себе си, своя живот, а после да познава авторите, които са работили върху него; щом познава себе си, той ще познава и авторите. Ако запитате някой от съвременните учени кога и как е създадено неговото сърце, той нищо не може да

каже – защо? Защото не познава себе си. Псалмопевецът е казал: „Бог е работил преди да съм се родил, преди създаването на света“. Какво се разбира под думата ***Бог*** – под думата ***Бог*** разбираме съвкупност от всички Разумни възвишени любещи същества, които са работили преди създаването на света, които и днес продължават да работят. Кой създаде човешкият ум и човешкото сърце – създаде ги Този, Който създаде човешката душа.

Казва се в Писанието: „И вдъхна Бог в ноздрите на човека дихание, и той стана жива душа“. И постави Бог човека в Рая между всички растения и животни, за да учи, да се развива; на Адам определи служба да даде имена на всички животни. Сега и от вас се иска, като се върнете отново в Рая, да дадете имена на всички животни, които са у вас; след това пак ще дойде вашата Ева, за да ви предложи от плода на Забраненото дърво, но вие ще се ползвате от опитността на миналото си: ще погледнете плода и ще се откажете от него – миналото ще служи за поука на сегашния ви живот. Щом втори път успеете да влезете в Рая, вие ще останете там за вечни времена като граждани на Царството Божие. Съществува следният закон: човек никога не може да повтори грешката, която веднъж е направил; по друг начин, при друга обстановка, при други условия тази грешка може да се повтори, но при същите условия е невъзможно да се направи.

И тъй, стремете се към новия живот, който иде сега. Бъдете готови за новото, за положителното в света – новото подразбира връщане в Рая, от който някога сте излезли.

„Капка по капка море става.“ Желая сега на всички ви да образувате това необятно море, в което се крият великите блага и богатства на Целокупния живот.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Петнадесета лекция, 1 февруари 1928 г., София

ОЗЛОБЯВАНЕ, МЪКА, СКРЪБ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се темата ***Церът на най-голямата скръб***.

Един от старите пророци е казал за Господа: „Потърсете ме в ден скръбен и Аз ще ви помогна“. Голямата скръб е от дявола, малката – от човека, а помощта – от Бога. Значи когато скърбиш много, дяволът те мъчи; когато скърбиш малко, човек те мъчи; когато намериш цяр за скръбта си, това е от Бога.

Бог не причинява скръб никога и на никого. Ние казваме, че човек греши, а Бог помага, избавя човека от греха; когато човек греши, Бог седи настрани и наблюдава какво прави, но не се меси в греха – Бог не участва в греховете на хората. Щом се обърнат към Него за помощ, за спасение, Той веднага им помага; спасението всякога иде от Бога. Човек греши, когато е силен; щом сгреши, той изгубва силата си и тогава се обръща към Бога – затова е казано: „Потърсете ме в ден скръбен“. Обаче има състояния в човека, които мъчно се лекуват – за да се излекуват, в края на краищата те трябва да се превърнат в скръб. Озлобяването трябва да се превърне в мъка, мъката – в страдание, в скръб и тогава вече скръбта може да се лекува.

Щом си скръбен, ще призовеш Бога на помощ да те спаси; като те спаси, ще Го прославиш. Който скърби, той е минал вече през две състояния – през озлобяване и мъка; значи като скърби, човек се намира в по-високо състояние, отколкото преди скръбта си. След скръбта иде радост – казано е в Писанието: „И скръбта ви ще се

превърне в радост". Кога – днес или утре, това не е важно; не мислете за утрешния ден.

Защо човек не трябва да мисли за утрешния ден – защото само днешният ден е наш, утрешният принадлежи на Същества, които са високонапреднали. Утрешният ден е зает вече, защото празни пространства в Природата не съществуват; утрешният ден, който за нас е бъдеще, е зает от Същества, които живеят в този ден като в настояще. Нашият днешен ден, нашето настояще, е бъдеще за същества, които идват след нас. Щом е така, няма защо да мислим за утрешния ден – за него нека мислят онези Същества, които работят в този ден. Ние, които работим за днешния ден, каквото спечелим, ще го оставим на онези, които идват след нас; те ще се ползват от нашите придобивки, а ние – от придобивките на онези, които живеят в утрешния ден. Следователно онези, които са над нас, работят за нас; ние работим за ония, които идват след нас; те пък работят за същества, които идват след тях и т.н. – това значи да възложи човек товара си на Бога, да уповава на Него.

Съвременните хора се безпокоят и искат да знаят какво ще правят след десет години например; това не е тяхна работа, досега никой не е разрешил този въпрос и няма да го разреши. Що се отнася до въпроси, които имат своето реализиране в бъдеще, те са задачи на Същества, които живеят в бъдещето – това са Същества, които решават великите въпроси на живота. Някой казва: „Ще се погрижа за прехраната си за утрешния ден"; това не е твоя работа – други се грижат за утрешната ти прехрана. „Да науча урока си за утре"; ти научи днешния си урок, а утрешния други ще учат. „Тогава ще отложа урока си за друг ден"; не, днес учи, а за утрешния ден други Същества ще учат.

Приложете тази философия в живота си, за да видите какви резултати ще имате. Каквото днес направиш, това е важно за тебе;

каквото утре мислиш да направиш, други ще го направят вместо теб и те ще се ползват от придобивките на направеното. И тъй, каквото и да мислите за науката, за живота, съзнателно или несъзнателно, вие се свързвате с по-напреднали от вас Същества, които ви помагат.

Ученикът трябва да се радва, че утрешният ден е поверен в ръцете на Разумни напреднали същества – този ден носи някакво благо за него. Обикновено благото е завито в много опаковки, не можете да го видите изведнъж, но не се обезсърчавайте – целият ден е на ваше разположение: ще отваряте и затваряте сандъците, докато намерите благото, което е определено за вас. Един ден ще отваряш едни сандъци, втория ден – други сандъци, третия ден – трети сандъци и така ще отваряш сандък след сандък – всичко 365; цяла година наред ще отваряш сандъци с блага, докато намериш ония, които са определени за тебе.

Работете, учете и за утрешния ден не мислете; възложете товара си на Господа, защото Той работи в бъдещето. Казват някои, че Бог работи в настоящето – Той работи и в миналото, и в настоящето, и в бъдещето, обаче Божието минало, настояще и бъдеще не са наше минало, настояще и бъдеще. Ако е вярно твърдението на философите, че Бог живее само в настоящето, какво ще кажете за ония хора, които живеят в миналото и в бъдещето – ще излезе тогава, че тия хора са вън от Бога. Не, всъщност Бог не работи нито в миналото, нито в настоящето, нито в бъдещето, понеже това са части от времето. Бог не работи в частите, но в цялото. В нашето минало работят съществата под нас; в настоящето ние работим, а в бъдещето – Съществата над нас. Бог работи над всички – значи Той едновременно живее и работи между всички същества и проверява работите им.

Някои цитират стиха: „Отец ми работи“, с което искат да кажат, че Бог сега работи; ние пък казваме, че не е било време, когато Бог да не е работил, следователно работа е само онова, което има минало,

настояще и бъдеще. Христос не определя времето, когато Бог работи, но казва: „Отец ми работи и Аз работя“. Когато ни изкупва от греха, когато ни спасява, Бог работи в миналото; днес, когато се е ограничил да живее в нас, Той работи в настоящето, учи ни, взема участие в нашата работа. Като ни спаси, като ни научи как да живеем, ще ни въведе в Рая, който се приготвя вече; Раят представлява нашия бъдещ живот, в който Бог работи. Значи Бог едновременно работи и в миналото, и в настоящето, и в бъдещето; човек обаче работи само в настоящето. Ето защо не трябва да казвате: „Аз ще бъда добър или аз ще бъда учен“; не, днес, сега още човек може да бъде добър, може да бъде и учен – от него зависи.

Това са ред положения, които всеки може да приложи в живота си. Като ученици, вие трябва да се пазите от втвърдяване, т.е. да не дойдете до положение да се оградите с правила, със закони, от които не можете да се освободите – те ще ви доведат до голямо еднообразие. Тогава ще заприличате на ходжата, който се качва на джамията и започва да вика: „Един е Бог“; ако джамията има три минарета, той се качва и на трите и все едно и също говори: „Един е Бог“. Съществата от Невидимия свят имат търпение да изслушат тия еднообразни молитви, но има нещо в света, което трябва да се приложи.

Еднообразието създава нещастията в живота; старото прави хората нещастни. Казвате: „Остаряхме, не знаем какво да правим“ – това е стара идея; „Как ще преживеят децата ни?“ – това е стара идея; „Има ли друг свят?“ – това е стара идея; „В Рая ли ще отидем, или в ада?“ – това е стара идея; „Ще ни посрещнат ли нашите близки на онзи свят?“ – и това е стара идея. Откажете се от старите идеи, които носят нещастия, които умъртвяват; приемете новите идеи, които носят живот, които възкресяват! Казвате: „Ще дойдат ли новите идеи и до нас?“ – смешно е да задавате такъв въпрос, все едно да питате: „Ще изгрее ли Слънцето и за нас, ще видим ли и ние Слънцето?“;

Слънцето изгрява за всички живи същества без изключение – който го търси, той ще се ползва от неговите енергии. Който търси новите идеи, той непременно ще ги намери.

Днес всички хора говорят за възпитание на младото поколение, но все по стар начин го възпитават – и семейството, и училището, и обществото възпитават младите в практичен дух, в смисъл да бъдат силни, прозорливи, да разбират хората, да преодоляват мъчните условия в живота. Всичко е добро, но те изпускат едно нещо: невъзможно е човек да разбере, да познае другите, докато не е познал и не е разбрал себе си – скърбиш и не знаеш произхода на твоята скръб; натъкваш се на една отрицателна мисъл и не знаеш откъде е дошла тази мисъл в главата ти; заболееш, не знаеш откъде е дошла тази болест, нито знаеш как да се лекуваш – викаш един, втори лекар, дано ти помогнат.

Преди години в град Ню Йорк един американец усещал силна болка в средата на крака си, като че бил счупен; викал един, втори, трети лекар – никой не могъл да му помогне; всички преглеждали крака му най-внимателно, търсили причината тук-там, но не могли да я намерят – външно кракът бил съвършено здрав. По едно време болният извикал един английски лекар, който изучавал проявите на психичния живот в човека, и му разказал как го боли кракът, какво е състоянието му. Лекарят го запитал: „Не си ли видял преди години някой човек случайно да е паднал пред тебе и да си е счупил крака?“; болният веднага се сетил за такъв случай и го разказал на лекаря: „Преди шест години трябваше да замина с трена по една важна работа и бързах за гарата; по пътя си срещнах един работник, който падна лошо на земята и счупи крака си – тази картина силно ме потресе и остави дълбоко впечатление в ума ми, но след време впечатлението се изглади и аз забравих този случай“. Тогава лекарят му обяснил, че причината за болката се дължи именно на тази силна

мисъл, на това силно възприятие, което той е получил отвън – през тези шест години то е работило в ума му и днес се явява на физическия свят като болка. Лекарят започнал да лекува болния по обратния път на внушението и в скоро време кракът му бил съвършено здрав.

Това показва, че много от вашите болести са чужди състояния, възприети чрез внушение; като знаете това, работете съзнателно върху себе си, да не се поддавате на чужди състояния. Помагайте на ближните си и тях освобождавайте от чужди влияния, от внушенията, под които те съзнателно или несъзнателно попадат – ако срещнете човек, който се оплаква, че страда от някаква болест, спрете се малко при него, поговорете му, че тази болест е чужда, натрапена му по някакъв външен начин, и му кажете, че трябва да държи в ума си положителна мисъл и да не се поддава на тази болка. С мисълта си човек може да се лекува. Ако не помогнете на своя ближен и по този начин не платите дълга си, ще знаете, че неговото болезнено състояние ще се прехвърли върху вас. Ако не помагате на ближните си и не влизате в положението им, вие ще се намерите в по-тежко положение от тяхното.

Един селянин се връщал от града и по пътя настигнал друг селянин с жена му; като минал покрай тях, забелязал, че жената ругае мъжа си, кара му се, сърди се, вдига ръка да го бие. Той спрял за малко колата си и се обърнал към селянина с думите:

- И това ми било мъж! На мене да се падне такава жена, аз зная как да се разправя с нея.

Жената чула тези думи, веднага се хвърлила в колата и казала на селянина:

– Карай сега в селото! Ще ме водиш у дома си, аз съм твоя жена.

– Слушай, не се шегувай с мене – къде ще те водя? Слез скоро от колата ми!

– Не, аз ще дойда у вас, ще разкажа на жена ти какъв мъж има. Нека знае, че не си светец, за какъвто се представяш.

Тъй, иначе се разправял той с жената, но тя не искала да слезе от колата.

Така иде злото в света. Вие борили ли сте се със злото, за да знаете как можете да се справите с него? Не е лесно човек да се бори със злото. Какво трябваше да направи селянинът, който видя как жената се караше с мъжа си – трябваше да спре и да каже на мъжа: „Братко, добра, отлична е твоята жена. Ти не я познаваш, не разбираш езика ѝ, не си я оценил“; като чуе тези думи, жената ще се засрами и ще измени поведението си към своя мъж.

Следователно, ако искате доброто да дойде у вас, мислете добре за всички. Ако искате Любовта да ви посети, пожелайте я от дълбочината на душата си – винаги се отговаря на силните, на искрените желания на човека, които излизат от неговата душа. Любовта не иде по механичен начин, тя е сила, която не се подчинява на обикновените човешки желания. Човек е дошъл на Земята да работи, да се приготви за приемане на Любовта. Тя се проявява по два начина: или само отвън, или отвън и отвътре; когато се проявява само отвън, човек е нещастен, а когато се проявява отвън и отвътре, човек е щастлив. Когато видите образа си в огледалото, вън от вас, вие се радвате, приятно ви е, но не сте щастливи. Ако образът ви в огледалото е разположен, и вие сте разположени; ако образът ви не е разположен, ако е посърнал, и вие сте посърнали; ако носите своя образ вън и вътре в себе си, вие сте доволни, щастливи – такова нещо изпитва човек, когато Любовта е вътре и вън от него.

И тъй, каквото е отношението между външния и вътрешния образ на човека, такова е отношението между човека и неговия Ангел ръководител. Когато човек живее добре, и той се радва, и Ангелът му се радва; щом започне да греши, Ангелът му изгубва разположението

си. Много Ангели са напуснали Небето заради хората; те са дошли на Земята с единственото желание да им помагат. Господ казва на някой високонапреднал Ангел: „Слез на Земята, за да помогнеш на еди-кой си грешник“; Ангелът веднага слиза и започва да помага на този човек – където ходи грешникът, и Ангелът с него. Щом сгреши, Ангелът веднага му прошепва, че не прави добре, сбъркал е пътя си, но грешникът не иска да чуе, върви по наклонена площ и не мисли да се връща назад; Ангелът се вижда в чудо, не знае какво да прави, как да го върне от пътя му – той прилага ту един, ту друг метод, но грешникът слиза все по-надолу и понеже Ангелът трябва да му помогне, по необходимост и той слиза с него; най-после Ангелът се обръща към Бога с молба да помогне на грешника. Като излязат и двамата на повърхността на Земята с големи опитности, Ангелът счита своята работа за завършена и се връща на Небето между своите другари; те го заобикалят и започват да го разпитват какво е научил на Земята, а той им казва: „Научих много неща и видях, че не е лесно да върнеш една душа от кривия път и да я обърнеш към Бога“.

Сега, като имате това нещо предвид, вие трябва да знаете откъде идват страданията ви – дали са ваши, или са чужди, дали са от миналия, или са от сегашния ви живот. Вие трябва да се изучавате, да знаете, че всички хора не носят еднакви страдания, нито еднакво мислят. В разнообразието е красотата на живота – всеки човек мисли, чувства и постъпва според степента на своето развитие.

Не само на Ангелите ще се дават задачи да ръководят някоя грешна душа, но и на хората. Няма по-велико нещо от това да помагате на своя ближен. За да свършите с успех тази задача, вие трябва да държите в ума си възвишени, светли мисли, а в сърцето си – чисти и благородни чувства; щом имате това нещо в себе си, ще бъдете силни да помагате и на другите, а щом помагате на ближните

си, вие помагате и на себе си – по този начин ще придобиете безсмъртния живот.

Обаче пазете се да не се осакатите – как можете да се осакатите? Когато в ума ви дойдат светли, възвишени мисли, а в сърцето ви чисти и благородни чувства, непременно отнякъде ще нахлуят у вас противоположни мисли и чувства, за да ви смутят; ако не знаете закона и не сте готови да противодействате на тези отрицателни влияния, има опасност да се осакатите.

Пазете се и от несъзнателните движения. Някои хора правят известни движения, на които не разбират смисъла – тези движения не са красиви, не са хармонични, вследствие на което се отразяват лошо първо на самите тях, а после и на обкръжаващите. Съществува наука за движенията, която хората трябва да изучават. Движенията не трябва да бъдат еднообразни и шаблонни: понякога човек трябва да свърши една работа с дясната си ръка, а понякога – с лявата; понякога трябва да излезе от дома си първо с десния, после – с левия крак, а понякога – обратно: първо с левия, а после – с десния крак. Съвременните хора не знаят тези правила, те не познават науката на движенията, вследствие на което се натъкват на големи противоречия. Например някой отива да свърши една положителна работа и тръгва с десния крак, носител на положителни енергии; при това положение той няма да има успех в работата си – защо? Защото между две положителни величини всякога става отблъскване; за да успее, трябва да тръгне с левия крак, носител на отрицателна енергия – така ще внесе мекия принцип в работата си и ще придобие добри резултати. Противоположните величини всякога се привличат.

Следователно човек трябва да знае при започване на всяка работа с кой крак да тръгне първо – с десния или с левия. Ще кажете, че това са суеверия; и учени, и прости вярват в суеверия, вярват във фатализма и се пазят било от фатални числа или от фатални дни,

било от животни, от цветя, които според някакви предания носят зло за хората. Днес много хора се страхуват от числото 13. В Лондон съществува един клуб, който се бори против суеверията на хората: за да надвият страха, на 13-о число те нарочно внасят по домовете кукумявки, бели цветя, като носители на отрицателни енергии – по този начин те искат да ги заставят да не се поддават на страха, на суеверието. Каквото и да правят отвън, хората трябва да знаят, че суеверието е вътре в човека, а не вън от него; кукумявката, числото 13 са в човека, а не вън от него.

Какво представлява числото 13 – дом без майка: единицата е бащата, тройката – синът или дъщерята; значи майката отсъства в този дом. Където майката отсъства, там нещастията следват едно след друго; много естествено – бащата не може да възпитава децата. Щом децата в един дом са лишени от майчино възпитание, от възпитанието на Любовта, този дом е отворен за нещастия, за злото в света. Майка е нужна в дома, следователно, за да имате пълен дом, трябва и майката да присъства, да имате числото 123. Сборът от цифрите на числото 123 е шест; сборът от цифрите на числото 13 е четири, което е положително число. Ако вземете сумите 4 и 6 на числата 13 и 123, ще образувате числото 46, което не е особено щастливо, затова между 4 и 6 ще сложите числото 5 и ще получите 456, общата сума от цифрите на което е равна на 15. Вие не можете да разберете защо между единицата и тройката в числото 13 трябва да поставите числото две; тези числа са свързани логически помежду си, което не подозирате – тази връзка съществува по силата на известен закон, който и да знаете днес, няма да ви ползва.

Всякога ли числото 13 е нещастно? В едни случаи е нещастно число, а в други е носител на добри и благоприятни условия. На физическия свят числото 13 разрушава и затова, ако отидете в странство, в какъвто и да е хотел, библиотека или друго някое

заведение, никъде няма да намерите числото 13 – където трябва да се напечата или напише числото 13, всички го избягват и вместо 13 слагат числото 12 и половина или друго някое. Никой европеец не влиза в стая, която има номер 13.

Съвременните хора се страхуват не само от числото 13, но и от други числа: например те се страхуват от числото 4 – то символизира Божията Правда, пред която хората не могат да издържат, то е мярка на нещата. Числото 13 пък е апашът в човека, който се крие, не иска никой да го види. Велики, учени хора, царе даже се страхуват от числото 13. Въпреки това Балканската война[25] започна през 1912 г., сборът от цифрите на която е 13; тази война започна добре, свърши зле; по-добри резултати щеше да има, ако беше започнала през 1923 г. – сборът от цифрите на тази година е 14. Общоевропейската война[26] започна през 1914 г. – общият сбор от цифрите на тази година е 15; сборът от цифрите на следващата – 1915 г., е 16. Според кабалистите числото 15 означава разклащане трона на дявола; числото 16 означава хвърляне на дявола от трона долу. Годината 1912 е съставена от числата 19 и 12; числото 19 е неутрално число, а числото 12 е меко число. Числото 9, взето отделно, представлява завършване на нещо, ликвидация, резултат, а числото 2 е отрицателно – то представлява еволюция на нещата; обаче в дадения случай две отрицателни числа, умножени сами на себе си, дават положително число – така е и в алгебрата: 2x2=4. Това е закон, който трябва да изучавате в живота, за да разберете отношенията между хората.

---

[25] Балканска война (1912-1913) – военен конфликт между Османската империя и обединените сили на България, Сърбия, Гърция и Черна гора. След края на войната Империята губи всичките си владения на Балканския полуостров.

[26] Общоевропейската война – става въпрос за Първата световна война (1914-1918). В нея се противопоставят две коалиции – Антантата (включваща Франция, Русия, Великобритания и др.) и Централната ос (Германия, Австро-Унгария, Османската империя и България). Войната приключва на 11 ноември 1918 г. с капитулацията на Централната ос.

Като не разбирате този закон, вие се чудите защо радостите се сменят със скърби и обратно – скърбите с радости. Кой скърби в света – мъжът скърби; кой се радва – жената се радва. Като казвам, че мъжът скърби, а жената се радва, имам предвид мъжкия и женския принцип в човека. Следователно, когато жената е недоволна от положението си като жена, нека започне да скърби – щом започне да скърби, тя ще стане мъж; ако мъжът е недоволен от положението си, нека започне да се радва – щом започне да се радва, той ще стане жена.

Скръбта и радостта в човека са състояния, които лесно се сменят; те са сили, течения в Природата, които са в състояние да изменят човешката форма – когато скръбта преобладава в човека, той приема форма на мъж, а когато радостта преобладава, той се ражда жена. В скръбта човек мисли по един начин, а в радостта – по друг: ако е скръбен и някой го обиди, той е готов да отмъщава; ако е радостен и някой го обиди, веднага прощава. Радостта разширява човешкото сърце и го прави готово на всички жертви за доброто, за великото дело в света.

Сега научихте две нови философски положения: щом сте радостни, ще знаете, че сте жена, по-право дева; щом скърбите, вие сте мъж. Думата ***дева*** подразбира абсолютна чистота и съвършенство. Каква дума може да се постави между ***жена*** и ***дева,*** която да изразява по-добре идеята? Ако вместо ***жена*** и ***дева*** употребим думата ***другарка,*** тогава вместо ***мъж*** ще употребим думата ***другар;*** тъй щото ако скърбите, другар сте, а ако се радвате, другарка сте. На кого ще бъдете другар или другарка? На своя ум и на своето сърце.

Като скърбите, вие губите силата на своя ум, а като се радвате, увеличавате силата на своето сърце. Щом дойде скръбта, веднага я превърнете в радост, за да не губите мисълта си; когато скръбта ви посети, задръжте я в себе си най-много една стомилионна част от

секундата – не е малко това време. Да държите скръбта в себе си една стомилионна част от секундата, това значи да я оставите да направи дупка в душата ви; години се изискват след това тази дупка да зарасне. Когато скръбта ви посети, вие предварително ще и кажете, че тя има право да остане у вас само една стомилионна част от секундата; щом мине това време, ще я изпратите тържествено, с подаръци, с големи почести.

Следователно в каквото и положение да изпаднете, добро или лошо, знайте, че то е гост, изпратен от Невидимия свят да ви посети – вие ще го посрещнете с почести и ще го изпратите с почести. Ама той бил лош човек, не заслужавал – това не е ваша работа. Божественият закон изисква от всички хора взаимно почитание и уважение – защо? Защото всички хора са създадени от Бога. Ако някой трябва да съди, това е Бог; поискате ли вие да съдите, ще се натъкнете на Божествения ред на нещата и ще се оплетете в него. Едно трябва да знаете: съществуват фатални числа, фатални дни в живота – не се подлагайте на изкушение да мислите, че можете да минете през тях незасегнати. Всеки човек, който е роден в 13-а година, в 13-ия ден, в 13-а лунна фаза, в 13-ия час, в 13-а минута и секунда, се намира пред трудни задачи, които разумно трябва да разреши. Всички хора ще се намерят пред такива трудни задачи в живота си, с които трябва да се справят, и докато не ги разрешат, те не могат да придобият онези велики науки, към които се стремят.

Старите учени са търсили начини да превръщат неблагородните метали в злато и окултистите говорят днес за това. Това може да стане, но човек трябва да разполага с мощна воля, за да превърне първо желязото в своята кръв в злато; като направи този опит и успее, той може и външното желязо да превърне в злато. Сега и на вас казвам: ако можете да увеличите златото в кръвта си, ще можете по алхимичен начин да увеличите и златото отвън. Когато мисли право,

човек постепенно придобива свойствата на златото: неговото благородство, устойчивост, спокойствие и т.н.; за да постигне това, той трябва да се свърже с вибрациите на златото и тогава ще познава къде има заровено злато в земята и на каква дълбочина. В миналото учените са правили такива опити и днес някои хора правят същото. И Христос е разполагал с такива знания: Той казва на Петър: „Хвърли мрежата във водата и ще уловиш една риба, която има в устата си златна монета; извади монетата от устата и и си послужи с нея“. Как позна Христос, че в устата на тази риба има златна монета и как попадна тази монета в устата на рибата?

Следователно, щом човек се свърже с вибрациите на златото, той ще може да знае къде го има в Природата; но затова се изисква работа, знание – човек трябва да бъде в хармония със законите на Природата. Който е развил в себе си изкуството да намира злато в Природата, той няма да ходи от един банкер на друг да взема пари под лихва, но ще отиде на определено място, ще си извади колкото злато му е потребно и ще мълчи – на никого няма да разказва откъде е получил пари, как е забогатял. Правете опити в това направление – да развивате своята чувствителност; трудът ви няма да остане напразен, един ден ще ви възнаградят за него. От ваша страна се изисква работа, постоянство – тази дарба съществува в човека, но той трябва да я развива. Както човек може да познава къде има вода, къде има сол в земята, така може да познава къде има заровено злато. Много дарби и способности се крият в човека, които чакат времето си да се проявят, но за тази цел той трябва да работи. Всичкото злато, с което днес хората работят, е все от Земята, но наука се иска от човека, за да знае положително къде е то и там да копае.

Съвременните окултисти дават различни теории за произхода на златото; според едни то расте в земята – както плодовете черпят сокове оттам, растат и се развиват, така и златото се ражда в земята,

размножава се, превръща се в безброй златни зрънца, които се съединяват в жили, наречени нерви и артерии на златото. Оттук може да се извади следното заключение: където се образува много злато, там хората живеят добре; където не се образува много злато, там животът на хората не е толкова добър. Понеже хората на Земята не водят добър живот, златото е в много малко количество. В океаните има около десет милиона тона злато, но в разтворено състояние, а не в твърдо, както хората го търсят. Каква е службата на златото в океаните – да запази живота там; това злато принадлежи на животните, които са във водата. Златото, което е в земята, принадлежи на хората, на животните и на растенията по Земята. Съвременните хора нямат достатъчно злато на разположение, понеже това количество, което е в земята, трябва да го делят на три части и само една трета се пада на тях. Колкото по-добри стават хората, толкова повече златото се увеличава.

Днес на всеки човек се падат средно по 50 златни лева – какво може да направи той с тях? За да живее добре, човек трябва да има на разположение поне 12000 златни лева през целия си живот. Хората се нуждаят не само от външно злато, но те трябва да имат злато и в кръвта си – колкото по-голямо е количеството на златото в кръвта, толкова по-здрав е човек; болестите се дължат на недостатъчно количество злато в кръвта. За да се увеличи това злато, човек трябва да води чист, възвишен живот. Златото е емблема на Слънцето, на енергията, на здравето, на чистотата. Когато имате злато в кръвта си, и външното злато ще дойде; нямате ли достатъчно злато в кръвта си, външното злато няма да ви ползва. Какво ще ви ползва храната, ако стомахът ви е разстроен – за да се ползвате от външната храна, стомахът ви трябва да е здрав, вие трябва да имате достатъчно количество злато в кръвта си; щом сте здрави, и животът ви ще бъде поставен на здрава основа.

Пророците на миналото, както и учените от миналите векове, са говорили за различните елементи, които човек трябва да съдържа в кръвта си, за да бъде здрав; при това тези елементи трябва да се намират в известно съотношение помежду си. Христос е казал: „Това е живот вечен – да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога“ – какво е искал да каже Той с този стих? Той ни най-малко е нямал предвид човешката вяра, нито вярванията на хората. Стихът, който някога е изказан, че страхът от Господа е начало на Мъдростта, също както и първият стих, имат дълбок вътрешен смисъл; те представляват елементи, на които свойствата трябва добре да се проучат и след като се изучат, те трябва да се преведат, да станат годни за приложение.

Какво означава страхът? Страхът е сатурнов елемент, т.е. елемент на Мъдростта. Страх от Господа не подразбира онзи ненормален страх, какъвто животните имат; като елемент на Сатурн, страхът подразбира предпазливост, грижливост, предупредителност. Той е свързан със средния пръст на човешката ръка, със съвестта, със справедливостта в човека; да се лиши човек от този пръст, това значи да се лиши от чувството на справедливост в себе си. Не само това, но и най-малката промяна във формата на пръстите се отразява благоприятно или не върху човека. Ако средният пръст се изостри много, това не се отразява добре върху характера на човека; изобщо, краищата на пръстите трябва да бъдат повече заоблени, отколкото остри. Средният пръст на човешката ръка е свързан с Божията Правда.

Някой пита има ли Правда в света; достатъчно е да погледне средния си пръст, за да си отговори, че има Правда в света – защо? Защото има среден пръст. Има ли благородство в хората – има; защо – защото имат показалец. Съществува ли Божествен свят – щом имат палец, съществува Божествен свят. Съществува ли наука, изкуство – щом имат четвърти пръст на ръката, съществува и наука, и изкуство. Съществува ли материален свят – малкият пръст на ръката показва,

че материален свят съществува. Изобщо пръстите на човешката ръка са свързани със сили, с различни светове.

Не само пръстите, но и отделните фаланги на пръстите представляват сили, течения в Природата, които оказват влияние върху човека: първата фаланга на показалеца е свързана с религиозното чувство на човека; втората, средната фаланга на същия пръст, е свързана с неговия ум, т.е. с умствените му сили. Религия без ум не може – ако човек е религиозен, но със слабо проявени умствени сили, той се проявява като голям фанатик. Значи за да бъде религиозен, човек се нуждае от ум – област, в която се иска дълбока мисъл; умът пък се нуждае от материя – без материя той не може да се прояви; материята се нуждае от сила.

И тъй, човек може да се разглежда от пет положения: от гледището на Божествения свят; от гледището на възвишеното, на благородното в света; от гледището на великата справедливост; от гледището на науката, на изкуствата; и от гледището на материалния свят, в който живеят хората на Земята. Тъй щото истински човек е този, в когото тия светове са в хармония, в правилно съотношение – това значи морал. Щом видите човек, на когото пръстите са добре развити и в правилно съотношение един към друг, знайте, че той служи на велик морал или за основа на живота си има велик идеал. Това не се доказва, но се измерва – ще вземете сантиметъра и ще мерите пръстите на дължина, на широчина, ще съпоставяте тия числа и ще вадите заключения: ако числата са четни, ще имате едно разрешение; ако са нечетни – друго разрешение; при някои изчисления ще имате четни и нечетни числа, тогава заключенията ви ще бъдат съвсем различни от първите две. Като правите тези наблюдения и изчисления, най-после ще дойдете до една област, в която се иска дълбока мисъл – ако не мислите, ако не съпоставяте нещата, вие можете да изпаднете в суеверия, от които нищо няма да

придобиете; но като изучавате нещата в тяхното последователно развитие, ще дойдете до положение да издирите законите, които са работили при създаването на човешките пръсти – така само ще разберете, че всичко това е резултат на дълга, съзнателна еволюция.

Например еднокопитните нямат такива пръсти, каквито има човек: свинята има два пръста, вълкът на задните си крака има по пет пръста, а на предните – четири добре развити и един недоразвит. Защо едни животни имат по един пръст, други – по два, по три, по четири, а човек – пет пръста, това има свои научни обяснения; Разумни сили са работили за създаването на пръстите у животните и у човека. Който е изучавал човешката ръка, само по първия пръст може да определи какъв е даден човек по характер, по способности, по сили в него. От значение е и кожата на човека – като погледнете кожата на ръката, ще видите дали е мека, или е твърда, суха или влажна. Също така имат значение и формите на клетките, от които кожата е направена – като погледнете кожата на най-горната фаланга на пръстите, на меката част, с която се пипа, ще видите някъде охлювчета, някъде – концентрични кръгове и т.н. Всичко това е резултат на разумно действащи сили, а не на нещо произволно, неразумно.

Като ученици, вие трябва да изучавате тия неща, да дойдете поне до онези елементарни знания, с които да си служите в живота. Каквото научите за ръката си, не се плашете, но знайте, че всичко може да се измени – с разумна воля, със съзнателна работа върху себе си човек може да измени пръстите си, да даде правилна насока на силите в организма си. За да измените пръстите си, вие трябва първо да измените мислите си, да въздействате на своя мозък; за да има мисъл, мозъкът на човека трябва да бъде пластичен, лесно сгъваем.

Някой иска да пише в духа на новото – затова той трябва да има съответни форми, в които да облече мисълта си; на същото

основание, за да бъде религиозен, човек трябва да има съответни форми, в които да облече своите чувства. За да дойде до новите форми, човек трябва да живее съзнателно, да събере повече енергия, нужна за създаване на тия форми – тази енергия ще даде нов тласък, нов подтик в живота на всички хора; без тази енергия, колкото и каквито и стремежи да има, човек нищо няма да постигне. Като се намери в положението на човек, който нищо не е постигнал, най-после ще каже: „Каквото днес не придобих, в друг живот ще го постигна"; не е така – има неща, които човек днес трябва да постигне, те не могат да се отлагат. Програмата на днешния ден не трябва да се отлага за утре – определено е какво трябва да се направи днес и какво – утре. Например на някого е определено в този живот да развива чувството, с което да познава къде има злато в земята; на друг е определено да усилва паметта си; на трети – да работи за развиване на музикалното си чувство и т.н. Който не работи, той ще остане на едно място в развитието си и ще каже: „В грях ме зачена майка ми" – и с този стих той ще иска да оправдае своето невежество, своя неуспех; при това положение нещастията ще го следват в живота му и той ще се чуди как да се освободи от тях.

От всичко, казано досега, аз правя следния извод: всичко е позволено на човека за добро; за тази цел той трябва да работи върху себе си, да увеличава златото в кръвта си – щом има вътрешно злато, той лесно ще намира злато в земята. Тогава не е ли по-добре да отиде някъде, където знае, че има заровено злато и да го разрови, отколкото да разбива чуждите каси? Ще кажете може би, че с това се изкушавате. Какво по-голямо изкушение за човека от това да мине покрай пълната каса и да помисли как да се домогне до нейното съдържание? По-добре е да вземе пръчицата си и да тръгне с нея от едно място на друго да търси къде има заровено злато, отколкото да разбива пълните каси. Като придобиете това изкуство, вие всякога ще

имате нещо в джоба си, без да бъдете подложени на изкушение да крадете пари оттук-оттам.

Който намери злато с пръчицата, той трябва първо да го преброи, да го претегли, да види какво количество е намерил – по този начин ще дойде до изследвания, които ще дадат нова посока на науката, нов тласък за работа. Това не се прилага нито в религията, нито в традициите в живота на хората – според тях да търси човек злато, това значи да влезе в стълкновение със себе си. Щом Бог е създал златото, Той знае защо го е създал; всичко, създадено в света, има свое велико предназначение – същото може да се каже и за златото.

Ако на човека е определено да работи със злато, нека работи с него за добро, а не за зло. В домогванията си за придобиване на злато хората вършат редица престъпления; ако златото беше в голямо количество и задоволяваше нуждите на хората, никакви престъпления не биха се вършили. За да се увеличи количеството на златото в Природата, трябва да се увеличи количеството на златото в кръвта на човека – това показва, че има съответствие между външното злато и това в кръвта на човека. Следователно, за да се увеличи златото в Природата, изисква се организираната дейност на цялото човечество.

И тъй, една от основните мисли на тази лекция е да работим за реализиране на днешната програма; утрешната програма не е наша, тя е за съществата, които живеят в бъдещето – те мислят за нас, а ние трябва да мислим за съществата, които идват след нас. Щом тръгнем за другия свят, ние ще оставим всичко на Земята; със себе си ще вземем само духовните придобивки, които представляват неразделна част от нашето естество – това е подразбирал Христос в стиха: „Който не се отрече от баща си, от майка си, от своя живот, той не може да бъде Мой ученик, не може да влезе в новия живот“. Сега и на вас, като

ученици, казвам: отречете се от старото, от преходното, за да влезете във Вечното, в Абсолютното.

Сега, за да минем от златото в действителния живот, изпейте песента ***Изгрява Слънцето***.

Който от вас намери злато, той ще го раздели с всички; щом един от вас намери два милиона лева в злато, той ще го раздели с останалите – ако задържи всичкото злато за себе си, ще го изгуби така, че нито за него ще има, нито за другите. Той има право да задържи за себе си само 12000 лева в злато, останалото непременно трябва да го раздаде. Ако мислите по човешки, вие ще искате да се осигурите, но след това ще кажете, че нямате нужда от майка, от баща, от братя и сестри, от учител; мислите ли по този начин, ще ви заобиколят същества, които всичко ще ви отнемат, и тогава няма да усетите как златото ви ще изчезне, а вие ще останете в по-страшно положение, отколкото сте били по-рано.

Следователно, ако искате вратите на Природата да не се затварят за вас, живейте според нейните закони; щом живеете според законите на Природата, тя ще разкрие тайните си за вас, ще ви направи достойни нейни наследници.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Шестнадесета лекция, 8 февруари 1928 г., София

КЪСИ И ДЪЛГИ ЛИНИИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Четоха се резюмета на темите ***Най-голямата скръб*** и ***Царят на най-голямата скръб.***

Представете си един човек с широко чело, което показва голямо въображение, спрете се върху очите на този човек и мислете за съзнанието. Очите показват будността на съзнанието, носът представлява корените на съзнанието, устата – източникът, откъдето съзнанието черпи сила, а ушите са вентилатори на съзнанието – съзнанието на човека се проветрява през ушите.

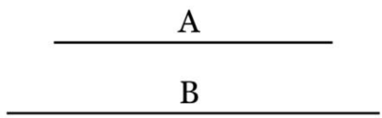

Фиг.

На **Фиг. 1** имате линиите ***A и B*** с различна дължина. Коя е причината линията ***A*** да е по-къса от линията B? Дължината на линиите се определя от скоростта на движенията им – когато една линия е в покой, тя всякога е по-дълга от друга, която е в движение. Колкото движението е по-бързо, толкова линията изглежда по-къса; колкото движението е по-бавно, толкова линията изглежда по-дълга. Следователно от научна гледна точка бързината на движението определя дължината на линиите, а посоката на движението определя направлението на линиите. Въз основа на това по посоката на линиите в човешкото тяло може да се определи накъде се движи

човек – веждите, носът, устата показват посоката на неговото движение. При движението си телата изменят не само големината, но и формата си: ако кубът се движи с бързината на светлината, той ще се проектира като плоскост, а не като триизмерно тяло, каквото всъщност представлява; ако скоростта на движението на плоскостта се удвои, тя ще се проектира във вид на права линия; ако скоростта на движението на правата линия се удвои, тя ще се проектира във вид на точка; и най-после, ако скоростта на движението на точката се удвои, тя ще стане невидима.

Оттук можем да извадим следното заключение: всяка идея може да бъде понятна за човека само тогава, когато скоростта и се изравни със скоростта на неговата мисъл; ако скоростта, с която дадена идея се движи, не отговаря на скоростта на човешките мисли, тя ще остане неразбрана. Щом човек разбере идеята, тя ще добие известна форма. Ако с окото на ясновидеца наблюдавате едно просто явление от Невидимия свят, т.е. от четириизмерния свят, ще забележите, че материята се движи с вихрена бързина и с всевъзможни цветове – атомите и йоните, от които е съставена материята, се движат непрестанно във вид на малки, светли точици, в конусовидна форма. Когато явлението ***D*** се проектира на физическия свят, то ще се проектира под ъгъл от 45° и ще отиде в посока ***AC***. Ако това движение е вихрено, то ще отива все по-напред, но никога зад гърба ви – тогава то ще върви нагоре, по диагонала ***CB,*** откъдето ще слезе надолу, по посока BA, като образува друг ъгъл от 45°, а именно ъгъла ***BAD***. Колкото повече движението се усилва, толкова повече материята се събира на едно място и пред вас се оформя образ, подобен на Ангел или на някое Светло същество. Докато движението не е много силно, вие виждате очите, ушите, устата, усмивката на това Същество; колкото повече движението се усилва, Съществото започва постепенно да се губи, докато съвсем изчезне.

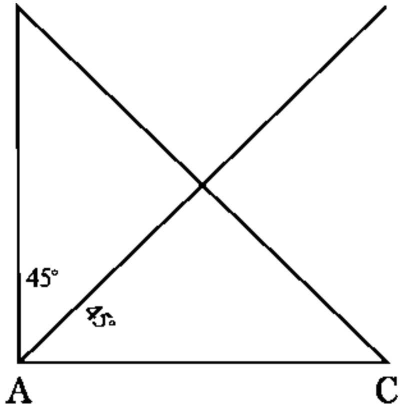

Фиг. 2

В Духовния свят телата се движат с голяма бързина, вследствие на което, ако влезете в този свят, вие ще се намерите в голямо затруднение. Там не съществуват почти никакви посоки – вие не знаете къде е изток, къде е запад, къде е север или юг. Щом влезете в Духовния свят, първото нещо, което ще видите, е една светла топка, която се движи с вихрена бързина; от тази светла топка ще се поляризират две точки, две направления – нагоре и надолу. Щом видите тази светла топка, ще имате търпение да дочакате края, за да видите какво ще стане с нея – тя ще отива все по-нагоре и нагоре, ще се оформи в светъл образ, който ще ви се усмихне. Като види, че сте наскърбени, той ще ви каже: „Не се безпокойте, Бог е с вас – Той ще ви помогне и работата ви ще се нареди“. Тази топка е различно голяма, най-много може да стигне големината на Слънцето. Като видите тази светлина, вие ще се успокоите и ще се убедите в съществуването на Великата разумност в света, която се грижи за всички същества.

Мнозина искат да им се докаже това, но за целта трябва да бъдат поставени между двата полюса на живота – скръбта и радостта. Първо Бог поставя човека в ретортата на скръбта, т.е. в огъня на скръбта,

където ще се разтопи като руда – сгурията не се отделя, докато напълно не излезе от метала; колкото и да вика човек, няма да го извадят от ретортата, докато сгурията не излезе вън от него. Като излезе от тази реторта, ще го прекарат през втора, трета, четвърта, докато съвършено се освободи от сгурията, от примесите на живота, и премине в другия полюс – в радостта. Преди да е влязъл в ретортата, човек мисли, че е изоставен от Бога, че никой не го обича, че няма ум, сърце, душа в себе си, че краката му не го държат и т.н.; щом излезе от ретортата, той се усеща силен, подмладен, готов за работа. Разумната скръб прави човека здрав; тя води към радостта. Когато скърби, човек търси пътя към Истината; щом започне да търси Истината, той вече не се обезсърчава.

И тъй, който иска да стане силен, той непременно трябва да скърби – в скръбта човек заяква, засилва се; който не иска да страда, той неизбежно е осъден да стане инвалид, да изгуби силите си. Човек трябва да скърби, но в скръбта си да бъде като малките деца, които лесно трансформират състоянията си. Христос казва: „Станете като децата", с което иска да покаже на хората как да страдат и как да се радват: чиста е радостта на малките деца и мимолетна е тяхната скръб – докато видите, че някое дете плаче и тъжи, изведнъж го виждате весело, засмяно, изтрива очите си, усмихва се и всичко забравя.

Някой се оплаква, че имал голяма скръб; какво лошо има в това – когато той скърби, друг някой се радва, а когато друг скърби, той пък ще се радва. Ако пресеете скърбите на съвременния човек, ще видите, че на хиляда скърби едва една от тях заслужава внимание, останалите 999 са фиктивни. Слушате една майка да се оплаква, че детето и било злоядо, не обичало да яде много, не обичало да яде каква да е храна; майката скърби, че детето и не яде всичко – скръб ли е това? Тя трябва да се радва даже, че детето и не е всеядно, а прави избор на храните – какво по-хубаво от това? Друг пък се оплаква, че цели 24 часа нищо не

е ял, щял да умре от глад; чудно нещо, лекарите препоръчват на някои болни по три-четири дена абсолютен глад, а той щял да умре, защото не ял само 24 часа. С ядене само не се живее; многото ядене изтощава човешкия организъм – колкото по-малко човек яде, толкова повече животът му се продължава.

Съвременните хора вървят по пътя на крайния материализъм – те мислят, че животът седи в яденето и в пиенето. Не, животът не седи в яденето, но в живата храна. Хората се ползват от храната дотолкова, доколкото съзнават, че Бог е в нея – ако при храненето си те не внасят мисълта, че Бог е в храната, тази храна е гниеща и носи болести и смърт за тях. Христос е казал: „Който не яде плътта Ми и не пие кръвта Ми, няма живот в себе си“ – значи ние трябва да ядем плътта Христова и да пием кръвта Му, всичко се крие в тази храна и затова трябва винаги да благодарим за нея.

Обаче благото на живота не е само в яденето, нито опасността е в яденето. Човек трябва съзнателно да се храни, да знае каква храна да употребява и как да се храни. Днес се повдига въпросът месна или вегетарианска храна да се употребява. За предпочитане е вегетарианската храна – защо? Едно от научните обяснения, с които се поддържа вегетарианството, е обстоятелството, че съзнанието на животните, които се колят, е доста развито и те искат да живеят, не се поддават доброволно на колене; въпреки това върху тях се упражнява насилие, което внася в организма на тия животни различни отрови, които минават и в човешкия организъм. Животните предчувстват, че ще ги колят, и започват да се смущават; това смущение, този страх, тази омраза са причина за отровите, които се образуват в организма им. Човек трябва да наблюдава животните, които са определени за колене, за да види, че те предчувстват това няколко дена преди да бъдат заклани: наблюдавайте кокошките в курниците, да видите какво смущение настава между тях, когато почувстват, че някоя е

определена за смърт; страшни отрови се развиват в организма им и един ден химиците ще изследват тези отрови и ще се убедят в истинността на твърденията ни.

Много култури и цивилизации са изчезнали благодарение на отровите, които се съдържат в месната храна – атлантската раса например е изчезнала по тази причина; съвременната култура е осъдена да загине по същата причина. Сегашните хора употребяват много месо – зъбите на американците са развалени от това; и не само зъбите им ще опадат, но и главите им ще оголеят. Падането на зъбите, оголяването на главите, хлътването на гърдите води към израждане на човека; това израждане се дължи на отровите в месото, с което хората се хранят. Като знае това, човек трябва да стане вегетарианец по идея, съзнателно, а не по подражание.

Някой става вегетарианец без всякаква идея в себе си и като му замирише на кокошчица или на свинско, пожелава да си хапне малко, но го е срам от обкръжаващите, които знаят, че не яде месо, и той съжалява в себе си, че е станал вегетарианец. Някой вегетарианец си купил една-две скумрии, опекъл ги, полял ги с лимон и започва да яде, но се озърта да не го види някой – защо се страхува да не го видят, за хората ли е станал вегетарианец? Когато се определя в себе си да стане вегетарианец или не, човек трябва да запита Бога какво Той ще го посъветва; ако му се каже, че не трябва да яде месо поради отровите, които месната храна съдържа, той трябва да слуша, да изпълни този съвет – ако не слуша съвета на Господа, никой не може да му помогне срещу тия отрови.

Голям бич са те за съвременното човечество – причината за болестите на хората се дължи именно на тия отрови. За да се изчисти кръвта на човека по естествен път, изискват се най-малко десет поколения чист живот. Има методи за бързо пречистване на кръвта, но те се дават на малцина – само на ония, които са готови да посветят

живота си в служене на Бога; с прилагането на тези методи в десет години човек може да пречисти кръвта си и да се подмлади – наука е това.

Често в Школата се изнасят общи принципи и положения, които изглеждат съвсем противоречиви за съвременната наука; това не значи, че ние отричаме основите на науката – ние отричаме човешкото, преходното в науката, обаче поддържаме Божествената наука, която е една и съща за всички векове и въпреки това вечно прогресира.

Като ученици, вие трябва да изучавате Божествената наука във всички нейни отрасли – музика, изкуство, художество, както и отделните области на науката. Като дойдете до музиката, трябва да различавате творци от изпълнители. За тази цел изучавайте челата на великите музиканти – колкото по-широко е челото на музиканта, толкова по-силно развити са творческите му способности; ако челото е тясно, музикантът може да бъде добър изпълнител, но не и творец.

Днес се говори за класическа и модерна музика – класическа музика е тази, която е в сила да измени състоянието на човека, да превърне скръбта му в радост. Когато сте скръбни, помолете някой музикант да ви изсвири нещо от Моцарт, от Бетховен или от Бах – ако това парче може да смени състоянието ви, тази музика наистина е класическа. Класическата музика трябва да оказва възпитателно влияние върху човека; ако тя не го окаже или не може да лекува, тогава или музикантът не е изпълнил добре парчето, или музиката не е класическа. Бах е писал своите произведения с вдъхновение и който ги свири, трябва да има същото вдъхновение.

И тъй, Божествената наука, за която говорим, включва в себе си съвършената музика – тя се отличава по това, че е проникната от любовни чувства и светли възвишени мисли; в нея чувствата и мислите са хармонично съчетани. За да се изрази тази музика, човек

трябва да има добре развито въображение. Въображението е майка на идеите и в него като в утроба се раждат всички хубави неща; без въображение човек не може да зачене нищо хубаво. За да развива въображението си, човек трябва да си представя най-хубавите неща, макар и непостижими.

Съвременните хора се стремят към грубото реално в света, към онова, което може да се възприеме с петте сетива, но те трябва да знаят, че тия неща не развиват въображението. Музикантът, поетът, писателят непременно трябва да имат добре развито въображение. Те не трябва да бъдат богати, защото ако дадете един-два милиона на няколко музиканти или поети, те ще престанат да работят и в скоро време ще ги видите инвалиди – по цели дни ще се разхождат с автомобили; истинските музиканти, поети, писатели, учени са живели при най-големи лишения и мъчнотии – така те са расли и са развивали своите дарби.

Сега каквото и да правят учените, обществениците, държавниците, трябва да знаят, че няма да обърнат, т.е. да изправят света; те могат да въздействат на отделни личности, но не и на света. Светът слиза в гъстата материя, той върви по свой определен път. Но който не служи на личността си, той може да се повдигне, да излезе от гъстата материя и да вземе посока към Бога, противоположна на тази, по която светът върви.

Значи две са главните посоки на движение: едната е надолу, в гъстата материя, а втората – нагоре, в Духовния свят; първата посока е тази, към която светът се стреми, а втората посока е тази, към която ние се стремим. Тези две посоки са съединени помежду си – каквото светът спечели, то е за нас; каквото хората правят, то е пак за нас. Кой каквото спечели, ще го остави на Земята, не може да го вземе със себе си – то ще остане за онези, които придобият Земята в наследство. Каквото спечелят музикантите, поетите, художниците, то ще остане

на света, но това не значи, че те принадлежат на света, нито са от категорията на света; светът нищо не е създал, той е банка, в която са вложени Божествените капитали. Когато казвате, че трябва да влезете в света, подразбирам Божествения свят, а не онзи, който върви надолу, в гъстата материя, защото ако влезете там, вие ще приличате на пауни – ще стъпвате гордо, с разперени крила, но ще излезете оскубани, без пера; ще влезете с всичкото си величие, а ще излезете обрани, оскубани, за посмешище на хората. Волът ще влезе в света с рогата си, а ще излезе без рога и с одрана кожа; овцата ще влезе с вълната си, а ще излезе оскубана и одрана.

Хората в света се делят на две категории: тия от първата категория се движат в посока на същественото и казват, че материята трябва да се сгъсти – прави са тия хора, защото те слизат; хората от втората категория казват, че материята трябва да се разреди – и те са прави, защото възлизат нагоре, където материята става все по-рядка. Ние се движим по равнодействащата на тия две линии, които имат обща точка – значи ние се движим нито надолу, нито нагоре. Кога двама души имат една обща допирна точка – когато имат общ интерес, като той може да бъде от различен характер. Ще видите, че след време тези двама души се сродяват – на единия се ражда момче, на другия – момиче; като пораснат децата им, те ги оженват и по този начин правят връзка помежду си.

Животът на хората не е нищо друго, освен непрекъсната верига от връзки, съвременната култура се занимава изключително с правене на връзки. Поетите пишат само за мъже и за жени, за млади момци и моми; рядко ще срещнете поет да пише за Бога, за нещо велико. Поети, музиканти, художници повече възпяват или рисуват младостта – защо? Защото младостта е носителка на Божествения живот – докато е млад, човек е носител на Божественото в себе си; щом остарее, Божественото го напуска. Младостта представлява

Божествения живот, старостта – човешкия живот. Когато младият се гневи, сърди, той е стар; когато старият престане да се сърди, той е млад. Следователно, който иска да се подмлади, той трябва да стане господар на гнева си.

Не се гневете на никого; когато гневът дойде у вас, говорете с него, но не се гневете. Помнете всякога, че Бог живее във вас и вие в Него; ако Той търпи всички хора, всички противоречия, радвайте се за това и не се сърдете на хората. Какво правите вие – погледнете този, онзи и казвате, че са големи грешници; в бъдеще тези грешници ще станат големи светии, а в по-далечното бъдеще ще станат Ангели – само време се изисква за това. Във всеки човек има скрити възможности за неговото повдигане и падане – грешникът може да стане светия и светията може да стане грешник. Бог е създал света, Той е господар на положението; Той въздига царе и сваля царе, въздига души и сваля души. Като не разбирате това, вие гледате на света от две страни и ту го осъждате, ту го одобрявате.

Когато виждате злото, казвате, че Бог не е създал света както трябва – тогава съдите Бога; когато виждате доброто, казвате, че светът е създаден идеално. Който не разбира Божията мъдрост, без да иска, създава злото – той намира, че в света съществува несправедливост, защото едни са учени, а други – прости.

Докато човек не дойде до положение правилно да разбира отношенията между най-малките същества и човека, той никога няма да разбере Божиите закони. И в най-малката мушица има възможности да порасне, да стане голямо същество, но за това се изисква време; ако на мухата се дадат условия, каквито са дадени на човека, и тя може да стане като него. За Яков[27] се казва в Писанието, че Бог се обърнал към него с думите: „Не бой се, червей Якове!“, т.е. ако Бог се е грижил за Яков, когато е бил червей, колко повече се грижи за него сега, като човек, надарен с дарби и способности. Като

знаете това, постъпвайте справедливо към всички същества: видите ли червей, не го тъпчете – знайте, че някога и вие сте били като него. Благодарете на Бога, че сте се повдигнали до положението на човек и помолете се Той да благослови този червей по-скоро да излезе от своето положение. Задачата на човека е да помага на по-малките от себе си, а не да ги осъжда.

Сега трябва да работите върху себе си, за да очистите ума и сърцето си от всичко отрицателно. Не чакайте наготово да получите знания – никой нищо няма да ви даде наготово; само на детето се помага, само на детето се дава наготово – който срещне детето, ще го вземе на ръце, ще го помилва, ще го целуне; стария обаче никога не вземат на ръце – той трябва да ходи сам. Казва се в Писанието, че Бог е носил Израел на ръце през пустинята – това е преносен израз; Бог е имал грижата за израелския народ, но не го е носил на ръце – такава грижа има Той за всички живи същества, малки и големи.

Като ученици, вие трябва да работите за развиване на своето въображение, за пробуждане на съзнанието си. Будно съзнание се иска от всички – очите ви трябва да бъдат отворени не за злото, за отрицателното в света, но за доброто, за положителното. Че виждате злото – това не трябва да ви спира в пътя; щом съществува злото, има причини за това, но какви са те – не е ваша работа да търсите. Злото като сила има своето право и във Вселената. Който разбира злото, той може да го използва за добро; който не го разбира, той не трябва да му слугува, нито да му се подчинява.

Казано е в Писанието: „Побеждавайте злото с добро!“ – следователно не мислете за злото, за да не се вкисвате; мислете за доброто, за красивото и хубавото в света, за да развивате своите дарби. Това не се постига лесно – много време ще плачете, ще проливате сълзи, докато придобиете микроскопично знание. Не е лошо да плаче човек – какво показва плачът? Плачът показва, че

изворите на човека текат; по-добре е изворите да текат, отколкото да са пресъхнали. Кои хора плачат – живите; мъртвите никога не плачат. По-добре е детето да плаче, но да е живо, отколкото да не плаче и да е мъртво; по-добре е човек да скърби, но да е жив, отколкото да не скърби и да е мъртъв. Колкото по-голяма е скръбта на човека, толкова по-голяма е и радостта му. Когато скърби, човек мисли за всички, които скърбят, страдат едновременно с него и по този начин им помага – това и Христос правеше. Затова се казва, че Христос понесе страданията на хората.

Каквото и да правите, знайте, че това, което човек желае, ще го постигне. Кога – това не е важно; днес или утре, той ще постигне това, което желае; има едно Божествено ***днес или утре,*** но то не е определено. Каквото желаете, сложете го в Божествения ден, там да се реализира. Ако хиляди години сте били при Бога и Той ви е угощавал, без да ви иска нещо, не трябва ли сега да работите? Той ви е пратил на Земята да работите: скръбта, страданията, които преживявате, са работа. Всеки от вас е прекарал няколко хиляди години при Господа, но щом сте дошли на Земята, вие трябва да работите. Така е и в живота: като ви дойде гост, три дни може да яде и да пие, да гостува, без да работи, но на четвъртия ден вече трябва да работи. Мнозина заобикалят това правило – те ходят на гости от един дом в друг, навсякъде прекарват по три дена и не дочакват четвъртия.

Каквото и да правите, трябва да знаете, че от всички се иска съзнателна работа. Всеки ще бъде поставен на ред изпитания, за да се научи да ги преодолява. Например започне някой да се моли, дойде му на ума, че не е свършил някаква важна работа, и прекъсне молитвата; после пак започне да се моли, но друго нещо ще го отклони – така той ще отлага молитвата си, ще се чувства недоволен от себе си, докато най-после привикне да се съсредоточава. В това отношение турците се молят продължително: преди да започне

молитвата си, турчинът се мие, облича, нарежда и като бъде съвсем готов, пристъпва към нея; ако в това време някоя лоша мисъл мине през ума му, той прекъсва молитвата и започва отново да се мие и щом се измие и изчисти, пак започва да се моли; докато не направи молитвата си без грешка, той все я прекъсва и отново започва. Някой се моли и току поглежда часовника си да не закъснее – този човек е влязъл в областта на изкушенията.

И тъй, когато се молите, забравете всичко във вас и около вас: забравете часовника си, забравете работите, които ви чакат през деня, забравете и себе си най-после; затворете очите си, вглъбете се в себе си и започнете да се молите – само така ще дойдат Божиите благословения върху вас. Щом отворите очите си, започнете работата си. Като се помолите по този начин, вие ще получите вътрешно вдъхновение и каквато и работа започнете при това вдъхновение, всичко ще върви добре. Щом имате вдъхновение, не отлагайте работите си за друг ден; и на път да сте, като ви дойде вдъхновение да направите нещо, не отлагайте. Вдъхновението струва повече от всичко друго, затова го използвайте още на момента. Не мислете върху това какво ще кажат хората за вас; за вдъхновения човек хората нищо лошо не могат да кажат – той е умен, добър човек.

Сега желая на всички да бъдете умни, добри, да бъдете образци в прав смисъл на думата. Не мислете, че ако сте умни и добри, няма да дойдат изпитания за вас – изпитанията неизбежно ще дойдат за всички. Скърбите следват радостите. Който не иска да скърби, той може да ми продаде скръбта си – аз купувам човешките скърби. Нека всеки оцени скръбта си и дойде при мене, да я продаде. Всяка скръб има точно определена цена: обикновените човешки скърби едва ли струват по пет стотинки едната. Има скърби, които струват по хиляда лева, но те идват един път на десет години – те са като лотарийни

билети. Тъй щото когато някой се отегчи от скърбите си, нека дойде при мене, аз ще ги купя.

Скръбта е товар, който може да преминава от един човек на друг – значи човек може да носи чужди скърби. Отивате при някой болен, който се оплаква от главоболие, слагате ръката си на главата му и той оздравява; болният оздравява, но вашата глава заболява – защо? Защото не знаете как и къде да поставите ръката си. Като отнемете болката и скръбта на някого, вие трябва да знаете къде да я сложите. Помагайте на ближните си и не се страхувайте! Правете малки опити да лекувате, за да придобиете знания – по този начин вярата ви ще се усили.

Следователно, искате ли да усилите вярата си, правете опити със себе си, правете опити и с ближните си: щом заболеете, повдигайте мисълта си към Бога, докато болестта ви изчезне; ако паметта ви е слаба, молете се да се усили, да се възстанови първоначалната ви памет; ако очите ви са отслабнали, пак се молете, докато се усилят. Причината за отслабването на очите ви се дължи на това, че или вие сте вложили някаква отрицателна идея в ума си, която влияе върху очния нерв, или чрез внушение сте възприели тази слабост на очите от други хора. Каквато и да е причината за отслабване на очите ви, работете по обратен път на внушението, под което сте се намирали, за да се освободите от него – дружете с хора, които имат силни очи. Ако дружите с човек, на когото очите са слаби, той може да ви повлияе така, че и вашите очи да отслабнат, затова пазете се да не изпаднете под неговото влияние; в случая по-добре е вие да му повлияете с вашите силни очи, отколкото той на вас.

Често окултните ученици говорят за лоши влияния и се страхуват от тях. Има лоши влияния в света, но човек не трябва да се страхува; като измиете ръцете си добре със сапун, всякакво лошо влияние минава; ако и при това средство се страхувате от лошото

влияние, излезте навън, на чист въздух, тръснете дрехата си няколко пъти, духнете три пъти и лошото влияние ще изчезне. Същото правят хората, когато искат да покажат, че са потресени от нещо – те отърсват дрехата си, духнат няколко пъти и потресването изчезва. Като изтърсвате дрехата си, кажете: „Както прахът не остава върху дрехата ми, така и лошото влияние да не остане в душата ми. Бог живее в мене, аз изпълнявам Неговата воля, вследствие на което никакво зло не може да ме сполети".

Никой не може да направи зло на онзи, който изпълнява волята Божия – целият свят да се опълчи срещу него, пак нищо не може да му направи. Силна трябва да бъде вярата на ученика! Христос казва: „Станете като децата" – значи детска вяра се иска от вас. Ако сте като децата, можем да се разбираме; ако сте стари, не можем – защо? Защото старите искат да им се слугува, а не те да служат. Децата обаче имат готовност да служат – за един орех, който дядото е обещал на внучето си, то е радостно, доволно, отива да му донесе вода. Така трябва да се радвате и вие не за материални придобивки, но за малки, духовни придобивки, които носят в себе си Божието благословение; колкото и малко да е това благословение, благодарете за него – то представлява мощна сила за душата. Това благословение е като синаповото зрънце, което расте, развива се и плод дава; посейте това семенце и не се безпокойте какво ще стане с него.

Сега няма да ви питам разбрахте ли ме, или не – аз съм напълно убеден, че сте ме разбрали. Когато някой казва, че не разбира нещо, той хитрува, защото ако каже, че разбира, ще трябва да плати. Така постъпват търговците, когато купуват стока: търговец отива да купи жито от някой селянин, погледне го и казва: „Не струва това жито" – защо казва така? Защото иска да го купи евтино и щом го купи, веднага да вдигне цената му. Това са методи, с които светът работи, но ученикът трябва да бъде като дете – каквото става около него или в

него, трябва да го посреща с радост, с усмивка на лице: дали го корят, или хвалят, той трябва еднакво да приема и укор, и похвала. Всичко в него трябва да бъде естествено – този е пътят за развиване на ума, на въображението.

Съвременните училища допринасят нещо за умственото развитие на ученика, но те не разполагат с методи за оживяване, за одухотворяване и приложение в живота на всичко онова, което се преподава. Например викат един лекар при някой болен. Лекарят познава болестите, знае как да лекува, но въпреки това той не може да помогне на болния – защо? Липсва нещо в неговите методи. Той лекува и разчита само на своето знание, на това, което медицината му е дала. За да помогне на болния, който се намира в критично положение, лекарят трябва да се обърне с молба към Бога; после трябва да извика няколко свои другари, които също така уповават на Бога, и всички заедно да се помолят. Молитвата е сила – тя оживява и одухотворява знанието.

Ще кажете, че молитвата е просия; от човешко гледище молитвата е просия, но от високо духовно гледище не е така. Преди всичко молитвата подразбира закон на жертва – не можеш да се молиш както трябва, докато не пожертваш нещо; който иска молитвата му да бъде приета, той трябва да познава закона на жертвата. Молитвата трябва да бъде интензивна. Щом се спазват елементите, които се съдържат в нея, тя има резултат. Не е в многото молене, молитвата може да бъде кратка, но интензивна – тогава тя изминава дълъг път, както светлината изминава 300 хиляди километра в секунда. Ако бързината на светлината е голяма, много по-голяма е бързината, с която скръбта се движи – в една стомилионна част от секундата скръбта обладава целия човек. Каква грамадна енергия се развива при бързината, с която скръбта се движи! Колкото по-голяма е интензивността на скръбта, толкова по-голяма е

скоростта на движението и; от това зависи и трайността на скръбта – колкото по-голяма е скоростта, с която скръбта се движи, толкова по-малко продължителна трябва да бъде тя. Същото се отнася и до радостта, радостта и скръбта взаимно се уравновесяват – на голямата скръб отговаря голяма радост, на малката скръб – малка радост.

Сега онези от вас, които са напреднали, които искат да следват духовния път, трябва да работят за развиване на известни органи в себе си, с които да възприемат енергиите на Духовния свят; за развиване на тези органи е нужна специална храна. За да бъде в контакт с обкръжаващата среда, човек има на разположение пет сетива, но понеже той се намира в преходно състояние, нужни са му и други органи, други сетива, с които да влезе във връзка с Духовния свят. С това ние не отричаме физическия свят, ние не отричаме и сегашния живот на хората, напротив; сегашният живот е основа на бъдещия, на този, който сега градим. Когато работи съзнателно върху себе си, човек едновременно развива и своите духовни сили, посредством които физическият му живот се улеснява и подобрява.

Казано е в Евангелието, че Христос е нахранил пет хиляди души с пет хляба и две риби – какво показва това? Това показва, че Христос е разполагал с особени духовни сили, посредством които е могъл да прави тези чудеса. Ще кажете, че само Христос е бил в сила да направи това; не, всеки може да направи това и ако не можете да нахраните пет хиляди души, себе си поне можете да нахраните.

Представете си, че сте в една гора, пътувате за някъде, но нямате хляб, три дена сте гладували – какво можете да направите? Затворете очите си, вглъбете се в себе си и започнете да се молите; няма да мине много време и като отворите очите си, ще видите пресен топъл хляб, поставен на камък. Възможно ли е това? Възможно е, това е факт, който всеки може да опита и провери. Ако някой пожелае да има печена кокошка, няма да получи, обаче хляб може да се даде на всеки,

който искрено се моли. Колкото по-голяма е вярата на човека, толкова по-големи възможности крие той в себе си – и тогава не само за себе си може да измоли хляб, но и за 20, за 50 или за 100 души още. Всичко зависи от вярата на човека.

Христос казва: „Станете като децата!“ – това значи: имайте вярата на децата; и тогава, преди да се помолите на Бога, всичко ще ви се даде. Какво разбирате под думата ***всичко?*** Всичко съществено. Искайте от Бога да ви помогне да развиете в себе си известни дарби и способности; искайте да придобиете известни добродетели – Любов, Мъдрост, Истина. Като придобиете тези добродетели, всеки ще ви търси, ще иска да ви даде нещо от себе си; тогава, без да искате пари, торба с пари ще ви следва – дали сте в гората, или в града, тя сама ще ви намери.

„Станете като децата!“; който има вярата на децата, той по-лесно ще носи страданията и изпитанията в живота си. Страданията представляват късите линии в живота, затова се казва, че скръбта се движи бързо. Пророк Илия имаше опитността какво значи човек да бъде гонен, да страда и затова той се обърна към Бога с думите: „Господи, пророците Твои избиха и олтарите Твои разкопаха, и сам аз останах, искат и моя живот да вземат“; Бог му отговори: „Не си сам. Оставил Съм си седем хиляди души мъже, които не са преклонили коляно пред Ваал“. Отиде Илия след това на Синайската планина, където Господ му говори; там той реши кого да остави за заместник. На Илия му липсваше мекота – той прилагаше юмручното право и казваше, че светът ще се оправи само с нож, ножът ще очисти света; после той разбра, че който нож вдига, от нож умира, затова заместникът му беше по-мек от него.

И тъй, като ученици, вие трябва да се радвате на скърбите и страданията и да ги понасяте с търпение. Вие сте се уплашили от страданията и се молите да не ви сполетяват, но колкото повече

искате да ги избегнете, толкова повече те ще ви нападат. Казвате: „Да ме пази Господ от страдания!“; Господ може да ви пази от греха, но не и от страданията. И Христос имаше страдания, страданията са неизбежни – те свързват хората.

Изпейте една песен, която да е в съгласие с това, което говорих сега. Коя песен искате? ***(Духът Божий.)***

Някои казват, че не могат вече да пеят – те сами се лъжат. Всеки може и трябва да пее, защото пеенето е Божие благословение. Музиката е дошла на Земята от три-четири хиляди години преди Христа; до това време музика не е съществувала – атлантската раса например не е била музикална. Ако разглеждате черепи на човешки глави от това време, ще видите, че малко от тия черепи са добре оформени; много от тях са престъпни типове.

Изучавайте хората, изучавайте себе си, за да можете правилно да се развивате. Каквото и да правите, пейте; музиката, пеенето влияят добре върху психиката на човека. Няма да пеете цял ден, сутрин ще пеете по половин или един час. Който иска да живее дълго време, той трябва да пее. Искате ли да опитате силата си, вземете една тухла и я стиснете; ако тухлата отгоре пусне огън, а отдолу – вода, вие сте силен човек. Правете този опит всяка вечер, за да видите доколко сте силни да трансформирате състоянията си. Човек има скрити сили в себе си, които от време на време се проявяват.

Преди години в Сливен имаше едно младо 15-годишно момиче, което свиваше ръката си в юмрук, помолваше се на Бога и като я отваряше, вътре имаше две-три малки клончета – как ставаше това, и то не знаеше. Това момиче ходеше от къща на къща и правеше този опит, но след пет-шест месеца изгуби тази способност. Някои ще кажат, че това е фокус; каквото и да се говори, както и да се философства, това не разрешава въпроса. Със своите отрицателни мисли хората отричат всичко и по този начин си въздействат зле.

Сега да оставим философията настрани – тя не е път към Божественото разбиране, тя е гимнастика на ума. Дойдем ли до положителната наука, там се искат други методи, друга работа. Например когато изучавате влиянието на скръбта и радостта върху човека, правете следните опити: измерете ширината на ръката на човека, когато нито е радостен, нито е скръбен, и след това измерете ръката му, когато е скръбен, и после – когато е радостен; сравнете тези три числа и ще видите, че при радостта ръката се увеличава с един милиметър поне от нормалната мярка, а при скръбта се свива малко. Изобщо може да се извади заключение, че при радостта цялото тяло се разширява, а при скръбта се свива.

Като дойде скръбта, човек трябва да бъде внимателен, да не и дава ход повече, отколкото трябва – ако даде широк простор на скръбта в себе си, свиването може да бъде толкова голямо, че да стане атрофия на някой орган; като знаете това, работете върху себе си, да превръщате скръбта в радост. Христос казва: „Аз ще ви се изявя и скръбта ви ще се превърне в радост“. Силата, която може да превърне скръбта в радост, е Любовта. Както барометърът може 24 часа по-рано да предскаже времето, така и Любовта е в състояние да предскаже какво ще прекара човек. Някога времето е хубаво, а барометърът започва да спада; друг път времето е лошо, а барометърът се повдига. На същото основание и Любовта е такъв барометър, който определя какво предстои на човека – където Любовта присъства, там съществува хармония, мир и радост; където Любовта отсъства, там има дисхармония, скръб и нещастия.

Знание е нужно на хората. Аз не говоря за книжовното знание, но имам предвид положителното знание, придобито чрез наблюдение и опит. Ако започнете да изучавате например физиогномия само по книги, вие ще придобиете теоретическо знание, но не и такова, с което можете да си послужите при всеки специален случай. Който се

занимава с окултните науки, той трябва да бъде крайно досетлив, да възприема нещата правилно. Днес ще срещнете много гадатели: едни гадаят по лице, други – на ръка, по глава, по планетни съчетания, трети гадаят на карти, на кафе, на охлюв, на мида и т.н.

Преди години във Варненско се яви една циганка, която гадаеше на охлюв; тя предсказваше много верни неща на хората. При нея отиваха граждани и селяни, от които спечели доста пари, но един ден разбойници влезли в дома и и я обрали. Тя предсказваше на хората какво ще им се случи, но за себе си не можа да предвиди какво я чака. Какво знание е това, с което предсказваш на хората какво има да им се случи, а на себе си не можеш да предскажеш – това знание не е положително. Как се обяснява способността на някои хора да гадаят на охлюв, на мида, на карти, на кафе? Това се обяснява с вибрациите на телата: ако между вибрациите на охлюва например и тия на човека има известно съответствие, човек се свързва с тях и започва да предсказва. Така се обяснява защо някои хора имат известно разположение към даден поет, писател, философ или учен – силата не е в книгите на тия учени, нито в мидата или охлюва; силата е в самия човек, а книгите служат само като подтик за проява на тази сила.

И тъй, като дойдете до музиката, до пеенето, до науката, не казвайте, че не можете да свирите, да пеете или че не можете да учите. – „Ама търпение се изисква за всичко." Да, за всичко се иска търпение. Когато пишете, трябва да внимавате коя буква как ще напишете, да разработвате почерка си: всяка буква трябва да бъде хармонична, красива, да има съотношение между линиите и. Някой започва отначало с едри букви и като пише, постепенно ги намалява; друг започва реда правилно и постепенно слиза надолу, изкривява го – този човек е песимист; трети постепенно се качва нагоре – и той изкривява реда, но в него има нещо възходящо. Човек трябва да пише хоризонтално – нито да се вдига нагоре, нито да слиза надолу. Ако

почеркът му има тенденция да слиза надолу, без да иска, той пакости на себе си. Когато пишете писмо на някого, десет пъти го препишете, но да излезе хубаво, добре написано.

Каквото правите, старайте се да излезе добре. Колкото и време да ви е нужно за това, не се смущавайте, достатъчно време има. Ако четете някоя молитва, ***Отче наш*** или ***Добрата молитва,*** не бързайте, четете я бавно, спокойно, с мисъл – вие сами да останете доволни от себе си; щом вие сте доволни, и Бог ще бъде доволен от вас и ще ви изпрати Своето благословение.

Днес от всички хора се изисква съзнателна, разумна работа – не с бързане, но с постоянство. Като работите по този начин, вие ще се приготвите за приемане на Божиите блага, на Божиите благословения. Първо ще приемете тия блага, ще се нахраните добре и после ще дадете от тях на своите ближни. Не повтаряйте грешката на петела, който изкукуригал и сиренето паднало от устата му; първо ще свършите работата, която ви е определена, после ще приемете благото, а след това ще пеете на хората, т.е. ще им дадете от своето благо.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Седемнадесета лекция, 15 февруари 1928 г., София

ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Тайна молитва.

Като предмет на лекцията си ще взема цигулката. Виждате една цигулка, направена от орехово дърво; можете ли да определите преди колко години е отсечен орехът, от който е направена цигулката и при това как мислите, живи ли са клетките на този орех? Като знаете, че орехът е отсечен от своя корен, ще кажете, че клетките му са мъртви, но всъщност не е така – клетките на ореха са живи и продължават да живеят. Че са живи, това се вижда от факта, че колкото повече се свири на цигулката, толкова повече тя се разработва – клетките все повече оживяват. Човек може така да оживи тези клетки, че те да придобият известна интелигентност, известна отзивчивост.

Ако клетките на дървото не умират, колко повече човек не умира. Всичко в света е живо. В човека има скрити потенциални сили, които чакат времето си да се проявят: например косите, космите в човека отговарят на цигулката – той трябва да разбира музикалните тонове, които те съдържат, за да произведе от тях Първичния, Божествения живот, който се намира в него в потенциално, в затворено състояние; докато не дойдете до това положение, вие не можете да придобиете Божествения живот.

Сега аз няма да говоря за музиката като изкуство, но ще говоря за музиката като идея – като изкуство, музиката е едно нещо, а като идея, тя е друго нещо. Който владее музиката като изкуство, той свири с техника; който разбира музиката като идея, той свири с душа, вдъхновено. За да свири с душа, цигуларят трябва да познава

законите – да извади своя двойник и да го вложи в цигулката и в лъка си; само при това положение той ще може да изкарва от цигулката си каквито тонове желае.

Същият закон се отнася и до човешкото тяло – ако двойникът на човека може да проникне през всички клетки на тялото му, той ще направи от себе си каквото пожелае. Човек има в себе си един инструмент, една цигулка, с която трябва да знае как да се справя. Ако знае законите на Божествения свят и ги прилага към този инструмент, той би станал гениален. Гениалността изключва всякакво съмнение; съмнението, омразата, обезсърчението, страхът, изобщо всички отрицателни неща, са човешки работи. Човек не е създал нещо велико, неговите работи са все отрицателни; обаче когато Божествените и човешките работи се съединят в едно, човек става добър, т.е. когато доброто и злото се съединят в едно, човек става добър. Когато Бог се съедини с човека, Той проявява Своята милост; когато Бог се отдалечи от човека, проявява се Неговата святост, но когато човек се отдалечи от Бога, налице изпъква човешката лошавина.

Следователно, докато цигулката е без човека, тя е лоша; щом човек я вземе и засвири на нея, тя става добра. Можете ли да познаете какво ви говори цигулката, когато я вземете в ръцете си и засвирите на нея? Мнозина минават за музиканти, но нямат дълбоко, вътрешно разбиране за музиката. Разбиране се иска от всички – когато човек разбере основния закон на Живота, той ще има големи постижения. Постиженията в живота са резултат на малките дарби, с които човек разполага. Всички дарби, всички таланти на човека са ценни, когато има кой да го слуша и разбира. Кой може да слуша и разбира музиката – разумният човек; кой може да гледа картините на художника и да ги разбира – разумният човек. Следователно, за да угодим на Невидимия свят, ние трябва да бъдем първо разумни, за да

можем да слушаме и разбираме музиката, а после да бъдем и музикални, за да можем да свирим.

Всички Същества в Невидимия свят са музикални – никой не може да прекрачи прага на Рая, ако не е музикален, ако не знае да пее и да свири. Който няма външен инструмент, той трябва да свири на своя вътрешен инструмент. Докато не развиете своето музикално чувство, вие не можете да мислите право – без музика права мисъл не съществува. Аз имам предвид вътрешната, реалната музика, а не външната; реалните неща се отличават по това, че растат, а нереалните неща се увеличават външно, но без да растат. Значи човекът, животното, растението са реални неща; който мисли, чувства и действа, той е реален човек. Който има стремеж към музика, към придобиване на добродетели, той има условия да расте. Злото обаче е механичен процес, който внася в човека натрупване, а не растене.

Изпейте сега песента ***Стани!,*** за да се внесе музикалност в настроението ви.

Сила, магия е музиката – тя превръща енергиите, тя твори, тя създава. За една вечер с една малка цигулка великият майстор може да изкара 50-100 хиляди лева – каква по-голяма магия от тази? Някой работник отива на нивата, цял ден вдига и слага мотиката и едва изкарва прехраната си, а един виртуоз за няколко часа изкарва десетки и стотици хиляди лева – след всичко това този работник се обезверява, не вярва в Бога. Какво трябва да направи, за да се освободи от своето съмнение и безверие? Да вземе цигулката и да свири – така ще се усили вярата му, защото е по-добре да вярва, отколкото да се съмнява. Българите казват: „Цигулар къща не храни“ – така е било някога, но днес цигулар къща храни; когато дойде някой добър цигулар да свири, всички го приемат много добре.

В света съществува закон, наречен ***закон на мъртвите неща.*** Мъртви неща са непостижимите, ненавременните. Да се занимаваш с

мъртви неща, това значи да се занимаваш с неща, при които времето се губи; въпреки това тия неща именно се развиват – това е афоризъм, противоречие, контраст. В смъртта има нещо велико, дълбоко, тя не е тъй страшна, както хората си я представят. Знаете ли какъв е Ангелът, който взема душите на хората и ги носи при Бога? Зад смъртта, която хората си представляват във вид на човешки скелет със сърп в ръка, седи един красив Ангел; по-красиво нещо от този Ангел няма, но и по-страшно нещо от него няма.

В живота има красиви, светли неща, но и разочарования има. Можете ли да очаквате хората да ви ръкопляскат, да слагат венци на главата ви, ако свирите ***Цвете мило, цвете красно***[27] – не само че няма да ви ръкопляскат, но даже ще ви освиркат. Хората обичат хубава музика и тези, които са дошли да ви слушат, са музикални хора, с вкус и изискване към музиката, не се задоволяват с каквато и да е музика; ако изсвирите нещо хубаво, с добро изпълнение, те ще ви ръкопляскат, на ръце ще ви носят и с такова свирене ще ви приемат и на Земята, и на Небето.

Животът е велика музика; науката е също велика музика. Коя наука наричаме ***музика*** – великата, Божествената, положителната наука е ***музика,*** а не обикновената, човешка наука, която почива върху хипотези, които или минават в теории, или остават хипотези. Тази наука ние уподобяваме на началник на трена, който само проверява билетите; тя не разрешава въпроса откъде иде човек и къде отива.

Съвременната наука казва, че човек е произлязъл от една клетка, наречена първична, чрез деление; клетката е минавала през различни форми, докато най-после е дошла до човешката и този последователен процес на развитие, на минаване на формите в

---

[27] „Цвете мило, цвете красно“ – популярна в началото на XX век песен по текст на С. Тинтеров.

живота във все по-високи, наричат еволюция. При този процес всички клетки в човешкото тяло постепенно са се организирали, докато са създали човешкия организъм. Хиляди години Духът е работил за създаване на този организъм, за създаване на своя дом; този дълъг процес на развитие някои наричат еволюция, други – странстване на душите, трети – прераждане и т.н. Значи да еволюираш, да странстваш, да се прераждаш – това представлява една и съща идея.

Който не разбира този закон, той обяснява всички неща със закона на наследствеността. Казват, че синът наследява качествата на баща си; може би преди четири поколения този баща е бил син на сегашния си син – това показва, че вън от себе си човек нищо не може да наследи. Наистина, докато работникът не отиде на нивата да копае, господарят нищо няма да му даде, но щом отиде да копае, господарят ще му плати, и то според работата – колкото повече е работил, толкова повече ще получи.

И тъй, който следва Божествената наука, той ще разбере, че животът се развива по определен план. Които не разбират тази наука, те сами създават разни теории без никакво приложение в живота и след като ги попитат откъде са дошли и къде ще отидат, те нищо не знаят. Някой казва: „Само едно нещо зная – че съм дошъл на Земята по някакъв начин и трябва да си поживея, но как именно съм дошъл, откъде съм дошъл и къде ще отида – нищо не зная“. Обаче един ден красивият Ангел на смъртта ще дойде, ще похлопа на вратата и ще ви повика за онзи свят – какво ще правите тогава? Ще се скриете и като онази негърка в Америка, ще отговорите на Архангел Михаил: „Няма я тук“?

В Америка една 70-годишна негърка, отегчена и изморена от живота, дълго време се молила на Бога да изпрати Архангел Михаил да вземе душата ѝ. Близо до нея живеели няколко студенти, които чули молитвата и, отправена до Бога, и решили да се пошегуват с нея,

като един от тях се престори на Архангел Михаил и похлопа на вратата и, а другите студенти да го придружат, за да видят какво ще му отговори. Решили и така направили; като приближили до дома на старата негърка, студентът, който се престорил на Архангел Михаил, похлопал на вратата.

– Кой там? – запитала бабичката.

– Архангел Михаил. Бог чу твоята молба и ме изпрати да взема душата ти.

– Кажете Му, че тя не е тук.

Съвременните хора се страхуват от смъртта като тази негърка и щом почувстват, че тя наближава към тях, се скриват и отговарят: „Кажете и, че ги няма тук“. Намясто е този страх, но хората не трябва да умират, а трябва да се видоизменят; веднъж дошъл на Земята, човек не трябва да умира. Смъртта, в смисъл на заминаване, не е страшна, страшно е неразбирането между хората; то се дължи на особен род чувства, които са ги разделили – те говорят на различни езици помежду си, вследствие на което не се разбират.

Един велик Учител дал задача на един от своите ученици. Ученикът обаче скоро забравил задачата и тръгнал по света; като пътувал от място на място, той спрял в едно красиво село и тръгнал по улиците – тук спирал, там спирал, искал да се разсейва, да убива времето. Един господин минал покрай него и като го видял, ударил му две силни плесници и казал: „Защо не отидеш между хората да работиш, ами зяпаш по улиците без работа?“. Ученикът се зашеметил от плесниците и паднал на земята; там намерил една великолепна книга и торба със злато и скъпоценни камъни. Като взел книгата и торбата със скъпоценностите, ученикът си спомнил за задачата, дадена му от Учителя, и си казал: „Благодаря на този господин, че ме удари, за да падна на земята и намеря книгата и торбата, за които Учителят ме прати в света“.

Книгата и торбата със скъпоценности не струват ли две плесници? Кой ученик би се разсърдил, ако Учителят му даде задача да намери Книгата на живота и торбата със скъпоценности, с благата в света? Не само две, но много повече плесници струва да получи човек, за да придобие Книгата с мъдростите на живота и торбата с великите блага, които Природата е скрила в нея. Казвате: „Как да разбираме тия неща – в буквален или в преносен смисъл?“. Разбирайте нещата както искате, т.е. и в буквален, и в преносен, и в идеен смисъл; три вида разбирания има в света, от които трябва да черпите поука.

Срещате една натоварена кола по пътя; тази кола е жива – всички клетки в нея са в движение. В колата е впрегнат кон. Колата е направена по закона на натрупването, по механичен начин – в нея няма растене, няма никакво съчетание. Впрегнатият кон обаче се намира в процеса на растенето – за него има живот. Разумното начало е човекът, който слага юздите в устата на коня, качва се на колата и двамата тръгват; човекът седи в колата, а конят я тегли. Щом свърши работата си, човекът вкарва колата в двора, разпряга коня, завежда го в обора, а той влиза в стаята си. На другия ден се повтаря същото.

Колата представлява физическото тяло на човека; конят представлява астралното тяло, сърцето на човека; юздите, поводите – човешкия ум, който направлява коня; разумното начало, което кара колата, това е човешкият дух. Ще кажете, че и без кола може. И без кола може, но по-добре е с кола, още по-добре е с кон, а най-добре е да има човек на колата, защото без него конят ще отнесе колата далеч някъде.

Следователно три неща са важни в живота: здрава кола, силен кон и разумен господар, който да кара колата в живота. Някой ще каже, че знае тия неща, че много пъти ги е слушал. Българската

пословица казва: „Повторението е майка на знанието“; забележете – когато нещо е хубаво, всеки има желание повторно да го чуе, да го види, да го прочете и т.н.

Всички хубави работи са за нас и затова ние се стремим към тях, имаме желание да ги възприемем. Какво по-хубаво нещо от пеенето и свиренето? Ето защо всички трябва да се стремите да пеете и да свирите хубаво. Вяра се изисква за това. Че хората ви освиркват, че ви се присмиват – това да не ви смущава; колкото повече неуспехи, освирквания и подигравки сте преживели, толкова повече условия имате за успех – всички велики хора са минали през тези състояния. Който ви осмива, той ви мисли доброто; който ви хвали, и той ви мисли доброто. Обаче човек успява повече, когато го осмиват, а не когато го хвалят.

Вие трябва да разбирате този закон, да тълкувате нещата и в лошите работи да виждате доброто – то е скрито дълбоко някъде и вие трябва да разровите пластовете, които го затрупват, и като го намерите, да го изчистите от примесите; тогава ще разберете, че доброто е създадено за вас, но вие трябва да направите известно усилие, за да го издирите.

Каквото и да ви се случи в живота, знайте, че такава е волята Божия: ако Бог ви каже да свирите, заради Него свирете; ако ви каже да пеете, заради Него пейте; ако ви каже да учите, заради Него учете. Ако ви сполети някакво нещастие, знайте, че волята Божия е такава: че си болен, че си сиромах – не се страхувай, за всичко благодари; каквото и да те сполети, пей и свири за Бога – това е красивият, детинският живот, към който всеки трябва да се стреми, и затова е казал Христос: „Станете като децата!“.

Мнозина се обезсърчават от сегашния живот и казват: „Какво ли ще бъде следващото ни прераждане?“. Не мислете за него; използвайте сегашния живот, а за бъдещето не мислете. В

следващите прераждания ще ви се дадат по-сериозни упражнения, по-сложни задачи. Като сте дошли на Земята, вие трябва да работите, да свършите определената за вас работа. Ако знае кога ще умре, човек ще свърши работата си в най-скоро време – това зависи от интензивността на неговата деятелност.

Каквото и да ви се случи, не се обезсърчавайте, а пейте и благодарете на Господа – такава е волята Му. Молете се на Бога да възрасти у вас всички добродетели, всичко благородно и възвишено; молете се за развиване на всички дарби, които са вложени у вас; молете се да развиете в себе си търпение, кротост, милосърдие, въздържание, усърдие в работата си и т.н.

Усърдието е едно от добрите качества на ученика – където има усърдие, там има растене; усърдието изключва обезсърчението – колкото и препятствия да срещнете на пътя си, кажете: „Такава е волята Божия. Моята работа ще се уреди, като разнищвам конец по конец“. Действително, усърдният урежда работите си бавно, спокойно, без никакво смущение. Когато усърдието изчезне, в човека се ражда гневът, а гневът предизвиква експлозии; поради гнева велики хора са спирали своето усърдие, вследствие на което са се заплитали като пророк Илия и са намирали, че светът трябва да се унищожи.

Гневът не е слабост, а излишна енергия, която човек трябва да знае кога и къде да използва и впрегне на работа. В Писанието е казано за Господа, че се гневи – това значи, че Господ има в себе си много енергия, която знае как и къде да приложи. Като не знаят как да се справят с енергията на гнева, хората сами си създават пакости; за да не си пакости, човек трябва да развива мекота в себе си, да не се гневи, да не създава никакви експлозии. Само на добрия, на умния човек е позволено да се сърди; докато не стане добър и умен, той няма

това право. За да станете умни и добри, трябва да развивате в себе си самообладание.

Сега аз искам да обърна нов лист във вашия живот – листът на положителните сили. Каквито примери съм ви привеждал, всички са положителни; каквото съм проповядвал досега, всичко е изпитано и проверено. Аз познавам хората, изпитал съм ги – зная какво могат да дадат, какво могат да направят. Като не познавате хората, вие лесно се обезсърчавате. Отивате в един дом, похлопате на вратата, но не ви отварят; отивате на друга врата да хлопате, там ви отварят, но не ви приемат – вие веднага се обезсърчавате и казвате: „Господи, на сто врати похлопах, но никъде не ми отвориха". Не, вие не говорите истината – едва сте похлопали на едва-две врати и вече сте се обезсърчили. Имайте търпение: идете на трета врата, там ще ви приемат добре. Вие не сте изпитали хората, не сте ги познали. Милиони врати има, на които можете да похлопате: ако на едно място ви изпъдят, на друго ви чакат с отворени обятия. Не се обезсърчавайте, големи богатства ви очакват.

Често ме запитват от онзи свят има ли кандидати за пансионери и аз се чудя кого да изпратя там на пансион. Вие се страхувате да отидете на онзи свят, да не би да умрете, но не знаете, че има особен начин за отиване: вечер ще отивате, сутрин ще се връщате. Ако много ви хареса там, можете да останете два-три дена, най-много седмица и пак да се върнете на Земята; повече от една седмица не се позволява да останете на онзи свят – вие трябва да се върнете на Земята, да нахраните essкончето си и след една седмица пак можете да отидете, да придобиете знание.

Къде е онзи свят? Не е много далеч – разстоянието от този до онзи свят е един ден път; колкото време минава от изгряването до залязването на Слънцето, толкова време ще употребите да отидете до Небето, до Рая, т.е. до онзи свят. Как трябва да се разбира това – в

буквален или в преносен смисъл? Това може да се разбере и в буквален, и в преносен, и в идеен смисъл: ако го разберете в буквален смисъл, ще намерите на Земята онази Школа, която е клон от Небесната, от Божествената; ако го разберете в преносен смисъл, ще се пренесете с мисълта си в една област, в един пояс над Земята, където ще влезете в друга Школа, също така клон от Божествената – там ще изучавате по-високи неща от земните. Това ви се вижда чудно и отдалечено, защото мислите, че пространството над Земята е празно; не, цялото пространство е населено от Същества с по-висока култура от нашата, цели царства ни заобикалят. Ако речете да тръгнете от Земята за онзи свят, ще ви спират на много места, ще ви спират пред всяко царство и ще ви искат свободен билет, паспорт, както правят на Земята при минаването от една държава в друга.

Сега, като говоря за тия царства и светове над вас, виждам, че вие нямате представа за тях. За да имате ясна представа, трябва да излизате от тялото си и да ги посещавате – ще отидете, ще ги разгледате и ще се върнете пак в тялото си; тогава няма да се страхувате от това, което днес ви плаши. Колкото и да се страхувате, Ангелът на смъртта ще дойде, ще ви вземе и ще ви занесе на онзи свят; на младини или на старини – Ангелът ще дойде, няма да ви отмине. Докато сте на Земята, вие трябва да работите, да изпълните това, за което сте дошли, за да не ви вземат преждевременно и неподготвени. От всички се иска работа, за да свършите това, за което сте дошли, и тогава, като ви се заговори за онзи свят, да не се страхувате. Вие няма да умрете, но ще възкръснете; който е възкръснал, той не знае вече какво нещо е смъртта.

Желая на всички ви да се събудите, да оживеете, да възкръснете – това значи да бъдете господари на себе си. Който мисли, чувства и действа право, той е господар на себе си, той е човек на музиката не само като изкуство, но и като идея. При обикновената музика човек

свири по обикновен начин; при музиката като изкуство, човек не може да движи лъка по своя воля, а ще го движи по правила; при идейната музика лъкът се движи свободно, неподчинено на никакви правила и закони. Който изучава живота като изкуство, той мисли по един начин; който изучава живота като идея, той е съвършено свободен в постъпките си и дава израз на своя живот.

Никой не трябва да се меси в живота на другите и да ги морализира, да ги учи как да живеят. Както и да постъпвате, не се съдете. Знайте, че днес такава е волята Божия; утре тя ще се измени и вие ще бъдете по-готови. За какво – да изпълните волята Божия, да свършите работата си на Земята. Казано е в Писанието: „Пейте и възпявайте Господа в душата си!“ – за да бъде здрав, човек трябва да пее и да свири. Ако не външно, поне вътрешно човек трябва да пее. Каквито и мъчнотии да минавате, пейте и не се безпокойте: болен си, беден си, три дена не си ял – пей, като пееш, работите ти ще се наредят. Силен е онзи човек, който пее от Любов и който мисли, че всичко, което става в живота, е за Славата Божия и за доброто на всички живи същества. Затова е казано, че всичко каквото става в света, е за добро на онези, които любят Господа.

Като ученици, дръжте тази мисъл в ума си и ще проверите, че е така: за онзи, който люби Бога, всичко се обръща на добро. Така са проповядвали пророците, така е проповядвал Христос, така проповядва Новото учение, така се проповядва и от хората на Новата мисъл.

Новата мисъл е течение, което съществува в Америка; хората от това течение поддържат, че в света съществува само енергия, само дух, а материя не съществува, т.е. реален е само духът. Според това течение болести не съществуват; хората на новата мисъл се лекуват чрез отричане на болестта: като заболее някой от тях, той казва: „Духът не боледува и понеже аз съм дух, а не материя, не съм болен“

– той отрича болестта и постепенно оздравява. Обаче каквото и да се говори, в света съществува материя – тя е облекло, дреха на духа. Следователно материалният живот е необходим за духа – той представлява условия, среда за работа и за проява на духа. Колкото и да са възвишени някои духове, от време на време те слизат на Земята, т.е. в материалния свят, за да прекарат поне малка част от живота си тук, да направят няколко опита и да придобият известни резултати.

Като ученици, вие трябва да работите чрез закона на внушението и да внесете в себе си новата мисъл. Някои ученици се обезсърчават и казват, че не вървят добре, не са добри, не мислят право – това е старият живот; новият живот, новата мисъл изисква положителни възгледи за нещата. Вие трябва да знаете, че докато работите съзнателно върху себе си, сте добри, вървите в правия път, вършите волята Божия. Днес вършите волята Божия по един начин, както разбирате, но утре ще я вършите по-добре; на третия ден ще я вършите още по-добре и т.н. Новата мисъл прониква във вас и работи върху умовете и сърцата ви.

Една опасност има за вас: да не изпаднете в пресищане – в Школата се дават много методи и правила, които ако не се прилагат, ще ви доведат до пресищане. Постоянство се иска от ученика, да прилага тия правила постепенно, едно след друго, а не изведнъж; не е в многото, но в малкото и в постоянството, в будността на съзнанието.

Някой иска да пости десетина дена, да придобие нещо. Според мен 24 часа съзнателен пост се равнява на десет дена механичен пост; в 24 часа съзнателен пост човек може да обнови клетките на тялото си. Някои учени поддържат, че клетките на тялото се обновяват в продължение на три месеца, други – в продължение на седем години; ние твърдим, че и в 24 часа абсолютен пост клетките на тялото могат напълно да се обновят. Постете 24 часа и бъдете весели, радостни, пейте и благодарете на Бога за всичко. Като минат 24 часа, нахранете

се и пак благодарете на Бога за хляба, за водата, които ви е дал. Числото 24 е добро, хармонично; то съответства на обръщането на Земята около оста и. Числото 24 ще ви постави в хармония със Земята.

Изпейте сега песента ***Имаше човек***.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Осемнадесета лекция, 22 февруари 1928 г., София

ПЪРВАТА ПРИЧИНА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Тайна молитва.

За следния път пишете върху темата: ***Книгата, която е упражнила най-голямо влияние в детството ми.*** След тази тема пишете върху следната: ***Защо човек живее.*** Когато пишете темите си, пазете се от философстване. За да се развивате, за вас не е важно кой какво е писал по даден въпрос, но какво вие знаете от вашия живот, от това, което вие сте опитали и преживели.

Изпейте песента ***Бог е Любов.***

Сега като ви наблюдавам, като изучавам хората, във всички виждам погрешно схващане на основните въпроси в живота – например всички хора искат работите им да бъдат съвършени, а това е невъзможно по единствената причина, че съзнанието на хората постоянно се прекъсва; да бъдат работите ви съвършени – това е крайната цел на живота, това е Идеалният живот, който някога, в далечното бъдеще, ще се реализира. Тази цел може да се осъществи и днес, но индивидуално, само от отделния човек. Когато казвам, че съвършенство може да се постигне в далечното бъдеще, имам предвид Целокупния живот; съвършенство за всички живи същества на Земята, а не само за единици хора.

Понеже съзнанието на човека се прекъсва, ще го видите днес в едно общество, а утре – в друго; днес минава през една област, утре – през друга; днес харесва една жена, утре – друга; днес се сприятели с един човек, утре – с втори, трети; днес започне един занаят, утре – втори; днес изучава една наука, утре – друга и т.н.

Като разсъждавате върху един или друг въпрос, вие често се запитвате защо сте влезли в Школата – не можете ли да живеете, без да влизате в Школата? Можете, човек може да живее и с философия, и без философия; той може да живее и с музика, и без музика; и без да става баща или майка, човек пак може да живее; и без Вяра човек може да живее, и с Вяра може да живее. Ще кажете, че без Вяра няма живот; а как живеят рибите, птиците, млекопитаещите – те нямат Вяра и въпреки това живеят. Когато казвате, че без Вяра няма живот, вие имате предвид вашата специфична вяра, но това е ваше субективно схващане.

Вие мислите, че вашите схващания и отношения към живота определят отношенията ви към Първата причина. Само онзи има прави отношения към Бога, към Първата причина, който е близо до Нея. По какво се познава тази близост? По добротата на човека – който се приближава до Бога, той е добър; който не се приближава до Бога, той не може да бъде добър. Ако житното зърно не се устреми към Бога, не се насочи към Слънцето, никога няма да израсте, т.е. не може да бъде добро; без Любовта, без Слънцето, житното зърно не може да придобие онези сокове, които са необходими за неговия живот, за неговото развитие.

Второто положение: когато Бог се приближава към хората, Той проявява Своята милост – това наричат философите ***Божествен промисъл***. Срещате един прост човек, който ви разказва: „Чудно нещо, прост човек съм, не знам наука, нищо не зная, а хората са внимателни към мене – всеки се чуди как да ми услужи: този ме кани у дома си, онзи ме кани. С нищо не съм заслужил внимание, а въпреки това от всички го получавам“. Той се чуди на това внимание, на тия услуги, а във всичко това ние виждаме Божия промисъл. Отдалечи ли се Бог от човека, той вече е изложен на грубостта, на невниманието на хората. За съзнателния човек и приближаването, и

отдалечаването на Бога е благословение: в първия случай той вижда Божията милост, във втория – Неговата святост; тогава човек вижда и Божията Мъдрост.

И тъй, който иска да опита върху себе си милостта Божия и Неговия промисъл, да се приближи към Бога; който иска да опита Божията мъдрост, Божията святост и да познае себе си, той трябва да се отдалечи от Бога. За неразумния обаче отдалечаването от Бога внася в него недоволство, песимизъм, обезсмисляне на живота. За да не изпадат в песимизъм, хората трябва да имат връзка с Бога, макар и микроскопична, защото тогава те ще носят в съзнанието си жива идея за Него; тази връзка никога не трябва да се прекъсва, а за това е нужно будно съзнание, което не трябва да се помрачава.

Какво представлява връзката на човека с Бога? Тя е извор, който напоява и най-сухите и безплодни места и ги прави плодородни. Представете си, че имате сто декара земя, но наоколо няма никаква вода, която да я напоява; разоравате я, торите я, сеете я, но тя нищо не дава. Искате да я продадете, да се освободите от нея, но никой не желае да я купи или ако някой е готов да я купи, ще даде за нея нищожна цена. Едно нещо липсва на тази земя – вода; прекарате ли през нея вода, тя ще стане плодородна, върху нея всичко ще расте – жито, царевица, зеленчуци и плодове, и цената на тази земя веднага ще се вдигне.

Най-малката вадичка е в състояние да оплодотвори и най-сухата земя, същото се отнася и до човека – най-малката вадичка, прекарана през сърцето на човека, е в състояние да оплодотвори всичко; ето защо не правете опити да поливате почвата на своето сърце с кофи вода, но прекарайте през него една вадичка, която постоянно да тече и да го напоява. Постоянство и непреривност се иска от човека: непреривност в съзнанието, непреривност в обработването на почвата на вашето сърце и на вашия ум – това значи вътрешна непреривна

връзка с Първата причина на нещата; без тази връзка човек се излага на съмнения, на недоразумения, на колебания.

Че някой е сгрешил или направил някакво престъпление – това не трябва да разколебава вярата ви; че кон е ритнал някого и го осакатил – това ни най-малко не трябва да разколебава вярата ви. Защо Господ позволи на коня да осакати този човек – вината не е в Бога; ако искате да не ви рита кон, не стойте зад него и ако искате да не ви хапе, стойте на известно разстояние от него. Вие трябва да заемете определено положение спрямо коня, а не той спрямо вас; конят обича да рита и да хапе, не може да се измени заради вас – такова е неговото естество. Много коне хапят господарите си – защо? Защото съзнанието им не е будно.

Светът, в който живеете, е свят на противоречия – защо? Защото в този свят влизат и човешки планове и намерения; в този свят влизат и второстепенни сили, които произтичат от човешкото съзнание, от човешкия ум и човешкото сърце – където човешкото присъства, там всякога има противоречия, всякаква разумност отсъства.

В човешкия живот има ред причини от вторичен характер, които създават нещастия на хората. Например майката страда от туберкулоза, ражда син, който наследява болестта и след време се разболява; или някъде бащата е пияница и след време синът проявява същата слабост. За да избегне едното или другото наследство, синът трябва да бъде гениален, с необикновени умствени и духовни сили в себе си; той трябва да направи големи усилия, за да преодолее своите наследствени слабости. Обаче човек сам може да създаде в себе си охтика[28], пиянство, без да ги е наследил от родителите си – по какъв начин? Чрез своите отрицателни мисли и чувства.

Значи човек сам може да влоши положението си и сам може да го подобри. Как трябва да разбирате тази мисъл? Да подобри сам

[28] Охтика – заболяването белодробна туберкулоза.

човек положението си, това не значи, че той не трябва да приеме помощта на другите хора, на своите ближни, и да бъде съвършено самостоятелен, което мнозина желаят; сам да оправи положението си – това значи да насочва мисълта и чувствата си в права посока и да приема помощта на ония, които му съдействат в този път. Вие искате да си направите една двуетажна къща. Можете ли сам да я направите – не можете, обаче всички, които ще ви помагат, трябва да имат предвид вашия интерес, вашия стремеж; щом те се ръководят от вашите интереси и ви помагат безкористно, и вие ще им отдадете заслуженото. Или представете си, че искате да създадете нова философия за живота. Ако стоите на становището, че трябва да бъдете съвършено самостоятелни и независими, трябва да създадете съвършено свободна философия, независима от ничий друг възглед, но това е невъзможно. Не, има една положителна философия, чиито принципи са неизменни. Следователно, ако някой иска да гради своя философия, той трябва да вземе за основа на тази философия онези неизменни принципи, общи за всички времена и епохи, и върху тях да гради; тези принципи ще ви бъдат помощници в съграждане на вашата философия – тях ще приемете на доверие, макар и да не сте ги изпитали, а нагоре ще строите сами.

Някой казва, че е видял Ангел, и го описва какъв е бил: с лице светло, с очи пламенни, с криле на гърба си и т.н. Ако вие не сте видели Ангел, не остава друго, освен да вярвате на този човек, но едно трябва да го попитате: какво е почувствал при вида на този Ангел; ако ви каже, че се е вкаменил на мястото си, ще знаете, че това видение не е Ангел – да видите Ангел, това значи да се освободите от ограниченията си, да възкръснете.

Следователно да поставите за основа на живота си неизменните принципи на Целокупния живот, това значи да построите къщата си върху канара, която нито бурите, нито ветровете могат да разрушат.

Под думата ***Ангел*** се разбира същество с необикновена мекота, доброта и интелигентност, с голяма отзивчивост и готовност да помага на по-слабите, заради което е слязъл на Земята. Според степента на светлината, която Ангелите излъчват за човека, се съди и за интелигентността на самия човек – те никога не изразходват светлината си напразно. Когато учителят говори на учениците си за обикновени работи, това показва какво е тяхното развитие; ако става въпрос за високи работи, това показва, че тяхното съзнание е повдигнато.

Като говоря за будно съзнание, имам предвид онези хора, които познават същественото в живота и се стремят към него – четат или пишат нещо, те вадят същественото. Такива хора имат силна мисъл, могат да влияят на хората.

Някой казва:

– С мисълта си аз мога да влияя на хората.

– Как можеш да им влияеш?

– Мога да отклоня цял полк войници от пътя им – достатъчно е да концентрирам мисълта си към тях, когато вървят наляво по улицата, и да ги отклоня от тази посока, за да ги върна назад в казармата.

Можеш ли с мисълта си така да повлияеш на този полк войници, че като отидат на бойното поле, да не вдигнат оръжие срещу никого, да не убият нито един човек? Това значи силна мисъл. А така – само да отбиеш човека от пътя му чрез мисълта си, това не е силна мисъл. Силна мисъл е правата мисъл, която носи благословение за всички хора.

Преди всичко човек трябва да влияе на себе си, а после на другите. Съзнанието на човека има две страни: едната е тази, която се занимава с обикновените, с човешките работи, а другата – това е висшето съзнание, което се занимава с Божествените работи. Докато

живее в обикновеното съзнание, човек постоянно ще се натъква на спънки и противоречия, защото то е свързано с физическия му живот, с неговите физически, материални нужди – този човек има желание да яде, да пие, да се облича хубаво, със скъпи дрехи, от най-скъпа и хубава материя; той иска да бъде богат, да разполага с къщи, добре мебелирани, с ниви, с плодни градини и т.н.; той обича от време на време да дава нещо от себе си, срещу което да получи похвали от хората, а когато не го разбират и не му отдават правото, се обижда.

Божественото, висшето съзнание заставя човека да прави жертви, да помага на ближните си. Човек, в когото това съзнание е събудено, разполага с грамадни сили; той не казва, че вярва в Бога, но неговата Вяра почива на вътрешни опити и се изразява в дела. Този човек е постоянен в чувствата си – вие не можете да го видите днес засмян, а утре – скръбен, с четири реда сълзи на очите. Сълзите не изразяват състоянията на човека, той може да плаче и когато е скръбен, и когато не е скръбен. Мнозина мислят, че който плаче, е религиозен, милосърден, а който не плаче, не е религиозен човек. Според мене нито който плаче, нито който не плаче, са религиозни. Като набиете някого, той може да плаче, но това не показва, че е религиозен човек; ако не плаче, и това не показва, че е религиозен, милосърден човек.

И тъй, вътрешната връзка определя стремежа на човека към възвишеното, към благородното в света. За тази цел човек трябва да има правилни отношения, добра обхода както към себе си, така и към обкръжаващите. Божественото съзнание изисква от човека да не презира в душата си никого; че някой бил прост – не го презирай; ако е прост и за това го презираш, и ти си прост като него. – „Ама аз съм роден от Бога.“ Ако си роден от Бога, ти другояче щеше да постъпваш. – „Роденият от Бога грях не прави.“ Всеки, който не е роден от Бога, прави грехове и е простак – нищо повече. Роденият от Бога е благороден човек.

Докато живее в обикновеното съзнание, човек постоянно е изложен на съмнения, на колебания, с които трябва да се справя. Той слуша някой да говори и казва: „Този човек не говори истината, той си служи с „ермински долапи“. Какво означават тия долапи? В обикновен смисъл под думата ***долап*** разбираме нещо затворено, в което се крият много работи: дрехи, продукти и т.н. Всяко скрито, всяко затворено място е долап: касата например е долап, човешкият мозък е също така долап, с много подразделения – във всеки човек има долапи, които се отварят от време на време и той вади от тях онова, което му е необходимо. Когато някой не обича да отваря долапите си и да вади от тях нещо за другите хора, наричат го затворен човек – какво мисли, какво чувства този човек, никой не знае; ако някой го обиди, той мълчи, нищо не казва, но крои в себе си някакъв план, за да отмъсти за нанесена обида.

Ето защо, като разглеждате живота си, изучавайте се, за да видите по какво се различавате от другите хора. Единственото нещо, което отличава човека и го прави човек в пълния смисъл на думата, е връзката му с Бога – това значи човек, в когото Божественото съзнание е развито. Където Божественото съзнание съществува, там има наука, музика, изкуство; тези неща се предават от човек на човек, те са изпитани, проверени, не са измислени.

Нещата, с които съвременната наука си служи, са били известни от най-стари времена на древните народи: египтяните са познавали електричеството и са си служели с него, преди да го познават съвременните хора; много от чудесата, които Мойсей е правел, се основавали на електричеството. Египтяните употребявали електричеството по един начин, а сегашните хора го употребяват по друг. Изобщо, съзнанието и разбиранията на египтяните коренно са се различавали от тия на сегашните хора. Например египтянинът вярвал, че за да се очисти от греховете си, трябва да мине през ред

форми, по-ниски от човешката, да странства душата му и след това да отиде при Бога. Съвременният човек, особено християнинът, вярва по друг начин: той мисли, че като сгреши, ще се помоли, ще се обърне към Христа и след това ще се очисти; той признава бързата процедура – за него не са нужни хиляди години да странства душата, за да се очисти, а в половин или един час най-много това може да стане. Днес еволюционният процес е съкратен и всяко нещо, за реализирането на което в миналото са се изисквали хиляди години, днес може да се реализира в продължение на секунди, минути или часове – зависи от интензивността на мисълта.

Следователно, за да се развива човек бързо и правилно, нужно е единство на съзнанието и вътрешна връзка с Бога. Ставате или лягате, спите или сте будни, тази връзка трябва да бъде непрекъсната; тя носи всичко най-хубаво – талантливостта, гениалността, чистотата, светостта, силата на човека се дължат именно на тази връзка, всички негови постижения се обуславят от нея. Всички адепти, всички Учители на човечеството са имали тази връзка и силата им седи именно във връзката им с Първата причина; силата на учения, на философа, на духовния човек седи в тази връзка – без нея където и да отидете, каквото и да правите, вие всякога ще останете обикновен човек. Школата, която следвате, се отличава по това, че всеки момент дава нещо ново за ученика, с което буди съзнанието му. Ученикът трябва да разшири съзнанието си, да дойде до Божественото съзнание, до вътрешната връзка с Бога.

В Школата се дават ред примери, изясняват се закони, които трябва да се изучават и прилагат; всеки пример съдържа в себе си велик закон. Такова нещо представляват притчите на Христа – всяка притча съдържа велик закон. От притчата за настойника, когото господарят уволнил, Христос вади закона: „Правете си приятели от богатството на неправдата“ – какво разбирате от тия думи? Ако

успеете да обърнете богатия човек към Бога, в негово лице вие ще придобиете приятел, който може да подобри положението ви. До това време този богат човек е ял и пил, мислил само за себе си, изнасилвал и ограбвал бедни и сираци и в един момент го обръщате към Бога – няма ли да ви стане той добър приятел, няма ли да ви благодари за това?

Стремете се всички да имате, от една страна, доброто мнение и разположение на Бога, а от друга – доброто мнение и разположение на хората; едно без друго не може. Че баща ти те бил десет пъти на ден – ще го обичаш, защото ако обичаш баща си, и Бог ще те обича. Кога можеш да обичаш баща си, който те бие? Когато съзнаваш, че това е волята Божия. Не можеш да бъдеш обичан от Бога, ако постоянно се запитваш и протестираш защо баща ти, майка ти, брат ти или сестра ти те бият; докато намираш, че учителят ти е несправедлив, не ти е поставил заслужена оценка, ти си на крив път. Не питай защо те бият, не питай защо ти поставят слаби оценки в училище – за това има дълбоки причини, които ти не знаеш. В света съществува велик закон на компенсация: един ден вашите неприятели ще ви станат добри приятели – това значи „Правете си приятели от богатството на неправдата“. И обратното е вярно: един ден вашите добри приятели могат да ви станат неприятели.

И тъй, пазете връзката си с Бога и прилагайте Любовта Божия всеки според разбиранията си. Някой прави каквото иска и за свое оправдание казва: „Аз имам учител“. Кой няма учител – и вълкът има учител, и овцата има учител, и крадецът има учител. Кой е учителят на крадеца – който пръв го е научил да краде. И просякът има учител; кой е учителят на просяка – който го е научил да проси. И добрият човек има учител; кой е неговият учител – който го е научил да прави добро.

Тъй щото когато чуете някой да казва, че има свой учител, знайте, че той няма никакъв учител. Това може да е в противоречие с вашата философия, но оставете вашата философия настрани, както аз оставям своята. Ако е въпрос за лична философия, и аз имам такава, но личната философия е излишък в живота, тя не разрешава важните задачи; човек трябва да се проникне от онази положителна философия на Живота, която е една и съща за всички времена и епохи – само с тази философия той може да бъде над вълните в бурното море, а без нея ще бъде играчка на тия вълни, ще бъде носен от тях на една и на друга страна, докато най-после потъне в дълбоките води на морето.

За да не потънете в бурното море, за да не бъдете играчка на неговите вълни, откажете се от личното в себе си и се дръжте за Божественото. Божественото е струна, която докосне ли човека, моментално го преобразява, прави го добър. За да ви докосне тази струна, мислете добре за всеки човек – няма човек в света, който да не желае хората да имат добро мнение за него. Имайте доверие във всеки човек, защото щом той разбере, че имате доверие в него, ще се отвори към вас. Докато хората нямат доверие един на друг, докато мислят само да се използват, те не могат да се обичат, не могат да бъдат приятели помежду си. Всеки човек, за когото работите с всичката си душа, всякога ще има доверие във вас и ще ви обича. За да се обичате, за да създадете непрекъсната връзка помежду си, намерете във всекиго по една добра черта, която постоянно да носите в ума си – тази добра черта е Божественото в човека.

Сега, да дойдем до въпроса за благата, които са складирани в човешката душа; тези блага не са нищо друго освен дарбите, които Бог е вложил в човека. Какво трябва да прави той с тия дарби – да работи, да ги развива, за да може чрез тях да се повдигне не като личност, но като душа; само при това положение дарбите са

оправдани. Те са богатство, което човек няма право да употребява за свои лични нужди. Като развива дарбите си, човек трябва да се стреми към новото: нови методи, нови начини за работа. Кое е новото в света – Любовта. Забележете, всички хора говорят за любовта. По какво се отличава вашата любов от любовта на другите хора? Вие говорите и за мъдростта. По какво се отличава вашата мъдрост от тази на другите хора? Вие говорите за музика. По какво се отличава вашата музика от тази на другите хора? Все има някаква разлика между обикновената и окултна музика.

Сега, като говоря за Любовта, за Мъдростта, нямам предвид техните големи, велики прояви, но имам предвид най-малките, микроскопичните прояви. Започнете с малките величини като основа на вашия живот: всяка сутрин и вечер, като ставате от сън и като лягате да спите, свързвайте се със съзнанието на вашите напреднали братя, като пожелаете да ви помагат; отнесете се към тях като деца към своя баща и те ще ви помагат – при това положение вие лесно ще се справяте с мъчнотиите си. Няма мъчнотия в света, която да не може да се разреши; ако имате връзка с Възвишени, с Напреднали същества, тя моментално ще се разреши, но нямате ли тази вътрешна връзка, никаква мъчнотия не можете да разрешите. От тази връзка зависи всичко; величието на човека се определя именно от тази връзка. Който няма тази връзка, той не може да се надява на никакви постижения. Както математикът не може да решава задачи, без да познава законите и правилата на математиката, така никой човек не може да има постижения без вътрешна връзка с Бога. С математика може да се познае кои билети от дадена лотария печелят и кои не печелят – достатъчно е да се направят известни математически изчисления. Математикът може да изчисли, например, след колко години един човек може да срещне в живота си някой богаташ, милионер, който да му даде голяма част от богатството си; не само

това, но математикът може да изчисли каква е вероятността даден човек да срещне един милионер в пътя си, който да го ощастливи. Тази математика, която може да прави такива и ред подобни изчисления, наричаме истинска, положителна наука.

Какво разрешават съвременната математика или съвременните естествени науки, какво разрешава съвременната музика? Истинска математика, истинска музика, истинска наука е тази, която има приложение навсякъде в живота. Влизате в един дом, където има мъртвец, изваждате цигулката си и започвате да свирите; щом изсвирите едно парче, умрелият вдига главата си и излиза от сандъка – това значи музика. Трябва ли да се свири на умрял човек? Ако можете да го съживите, свирете му; ако не можете да го съживите, не свирете. Когато видите, че някой човек е неразположен, извадете цигулката си и му посвирете. Не го отблъсквайте, не казвайте, че той сам трябва да понесе кармата си; щом можете да помогнете на човека, помогнете му, без да разсъждавате заслужава ли, или не – ако не му помогнете, вие сами си създавате карма. Посвирете на този човек, докато трансформирате състоянието му.

И тъй, прилагайте всичко, каквото знаете – от вас се искат дела, не само думи. Като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас са много усърдни, но усърдието ви постепенно намалява; за такова усърдие, за такава любов се говори и в Посланията на апостолите, където се казва, че любовта на някои от апостолите първоначално била гореща и постепенно намалявала, т.е. охладнявала. И Христос казва, че любовта на мнозина се е охладила. Когато съзнанието на човека е будно, любовта му никога не намалява, а все повече се увеличава.

До каквато и възраст да живее човек, любовта му не трябва да намалява, нито да охладнява и като заминава за онзи свят, трябва да носи със себе си любовта, с която е живял на Земята. Той трябва да извика приятелите си, да се прости с тях и спокойно да си замине.

Какво има на онзи свят? Много неща има, които не знаете; много неща могат да ви се кажат, но не им е времето, защото хората не са готови още за Истината и ако тя им се каже, те ще хвърлят камъни срещу нея – евреите не въстанаха ли срещу Мойсей, не казаха ли, че има и други пророци като него?

Вие трябва да знаете, че всеки човек, изпратен на Земята от Бога, има своя мисия, в която никой не трябва да се бърка и не само че не трябва да му се противодейства, но трябва да му се съдейства. Ако този човек забрави, че мисията му е Божествена, и започне да работи за своя слава, в скоро време той всичко ще изгуби. Човек не е дошъл на Земята да работи за личното си благо, но за благото на човечеството; той не е дошъл на Земята да работи за човешкото, но за Божественото. Това не значи, че човешкото трябва да се пренебрегва, то не трябва да взема надмощие пред Божественото. Когато погледнете очите на човека и мислено прекарате една хоризонтална плоскост през тях, ще видите, че там, където Божественото има надмощие в човека, лъчът, който излиза от очите, взема направление нагоре; там, където човешкото взема надмощие, този лъч пада под плоскостта, по направление към земята.

Очите на човека са извори, от които всякога тече нещо ново; очите са центрове, от които излиза светлина. Като ви погледне някой, той трябва да внесе във вас подем към нещо възвишено и красиво. Ако се разколебаете и погледнете очите на добрия човек, вие веднага ще се насърчите, ще разберете, че има нещо в живота, на което можете да разчитате при всички условия – то е Божественото начало в човека, което никога не се мени. Когато учителят изпитва ученика си, той не мисли за него, че е невежа, но мислено му казва: „Не се страхувай, един ден и ти ще бъдеш учен като мене. Обичай знанието, както и аз го обичам; дръж връзка с Бога и всичко, каквото желаеш, ще постигнеш“.

Това е велик закон, който се проверява навсякъде в живота: ако се свържеш с музикални хора, музикант ще станеш; ако се свържеш с хора на изкуството, и ти ще станеш като тях. – „Защо ми е художество – аз не искам да рисувам.“ Не, ти трябва да рисуваш, да свириш, да пееш, да учиш, да шиеш, да скърбиш, да плачеш, да се радваш – през всичко трябва да минеш, защото това е животът.

Според вас в какво се заключава животът? Ще кажете, че животът се заключава в добри и благородни постъпки – кои постъпки са благородни? Представете си, че срещате човек, който се е отчаял, обезсърчил, решил е да се самоубива – какво трябва да направите? Колкото и важна работа да имате, вие трябва да се спрете пред този човек, да се поразговорите с него, да му посвирите или попеете малко, да го помилвате, за да види той, че Доброто съществува в света, и да се насърчи да живее. Погледнете този човек в очите, помолете се заедно с него и му кажете, че е добър, че хората не са го оценили, но ще дойде ден да го разберат, да му отдадат заслужената почит и уважение.

И тъй, бъдете будни, готови за помощ и услуга на своите ближни, на своите паднали и по-слаби от вас братя и сестри. Кажете ли една добра дума на някой страдащ, тази дума ще го повдигне – тази е положителната философия на живота, с която трябва да си служите. Да насърчиш човека, да му кажеш една добра дума, да го подтикнеш да върви напред – в това седи Божественият метод. Божественото се застъпва за себе си – това значи, че във всеки човек е скрито Божествено начало.

Веднъж дошъл на Земята, човек има своя мисия, която трябва успешно да свърши. – „Ама ние сме стари, нашият живот свършва вече.“ Не говорете така, защото в Бога няма стари и млади, там всички са еднакви, всички имат условия да се развиват. Стари и млади – това

са човешки идеи, това са отрицателни мисли, които спъват човека и той трябва да се освободи от тях, за да се подмлади.

Отрицателните мисли се дължат на излишна енергия в човека, която се натрупва в областта на слепите очи, където предизвиква голямо напрежение, и ако не може да трансформира тази енергия, човек става индиферентен: не му се яде, не му се работи, не иска да се моли. Не, дойде ли това състояние, веднага стани от леглото си, не се излежавай; измий се, облечи се, помоли се на Господа, проникни се от силното желание да изпълниш волята Божия въпреки тежкото си състояние; ако видиш някой нещастен човек, направи му някакво добро – няма да мине много време и твоето състояние коренно ще се измени.

Някои хора страдат от излишък на енергия – и те трябва да работят, да помагат на ближните си; други пък страдат от недоимък, от липса на енергия, защото става изтичане, което външният свят използва – той постоянно черпи. Това не трябва да ви плаши, нито пък да дохождате до положение да се изобличавате, че сте грешни, че нищо няма да излезе от вас – дръжте връзка с Бога и не се спирайте върху миналото; щом съзнаете една погрешка, изправете я и вървете напред. Какво сте били в миналото не е важно; какво сте днес и какво се изисква от вас – това е важно. Разумно използвайте всеки даден момент – това е истинската философия на живота. От друга страна, изправяйте погрешките си, без да се спъвате – само при това положение ще се върнете в Небето радостни и доволни, че сте изправили живота си, че можете да живеете чист, възвишен живот. Тогава Бог ще каже: „Ще залича греховете ви и няма вече да ги споменавам“. Щом Бог е с нас, ние всичко можем да направим.

Мнозина искат да видят Бога, за да се насърчат, за да следват с усърдие духовния път. Как искат те да видят Бога – във вид на образ или във вид на светлина? Като срещнете един талантлив, един

гениален, един добър човек, радвайте се – в тях е Бог; където е Божественото, там е Бог. Божественото е във всеки човек, но вие трябва да Го намерите, да Го видите и познаете – от вас зависи да Го видите. – „Ще се изпълнят ли желанията ни?“ Няма желание, което да не се изпълни – от вас зависи; силните желания всякога се изпълняват, но за това те трябва да се подхранват.

Една млада булка ми разказваше следната своя опитност: „Оженихме се с моя възлюбен, с когото дълго време се обичахме, живяхме няколко години, но работите ни не вървяха добре; възлюбеният ми е добър човек, но не иска да задоволи едно мое желание – да ми купи кожухче от хубаво сукно, на яката и отпред с лисича кожа и обшито със сърма. Така го молих, иначе го молих, но кожухче не ми купи. Струва ми се, че с отворени очи ще отида на онзи свят за това кожухче – толкова силно е желанието ми. Не получих кожухчето, но и животът ни не върви добре“.

Казвам: каквото представлява кожухчето за тази булка, такова нещо е връзката на човека с Бога – не направи ли тази връзка, той ще отиде на онзи свят с отворени очи; не направи ли тази връзка, животът му няма да върви добре. Умря младата булка без сукнено кожухче, но и очите и останаха отворени. Следователно и на вас казвам: не отивайте на онзи свят, преди да сте направили връзка с Бога, преди да сте си ушили сукнено кожухче, защото очите ви ще останат отворени.

Когато хората направят вътрешна връзка с Бога, тогава науката, литературата, музиката, изкуството, общественият, семейният, личният живот ще се изпълнят с новото: с нови идеи и разбирания, с нов стремеж към възвишеното и красивото. Тогава всеки човек ще се проникне от силата на новата мисъл, с която ще може не само да отбива цял полк войници от пътя им, но ще застави хилядни армии да сложат оръжие пред неприятеля си и да се откажат да убиват.

Който може да направи това, той е поставил за основа на живота си положителната философия, той е поставил за основа на живота си Любовта.

Упражнение: Добре изправени, ръцете напред, над главата, надолу. Постепенно свиване на ръцете в юмруци, като се поставят пред лицето, под брадата. Бавно изнасяне на ръцете напред, с разтваряне на юмруците, сякаш се отърсвате от нещо.

Това упражнение има за цел да ви освободи от грешките, които правите.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Деветнадесета лекция, 29 февруари 1928 г., София

ДВЕТЕ ТОЧКИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Тайна молитва.

Като проследим схващанията на древните и съвременните учени и философи за устройството на Вселената, виждаме, че те коренно се различават; такова различие ще съществува и в бъдеще. Като проследим материалния живот на хората в миналото и сега, виждаме, че за да бъде този живот разумен, трябва да се вземат предвид всички данни, всички условия, които го обуславят.

Символично човешкият живот може да се представи във вид на кръг. Еднакви ли са условията на движение във всички посоки на този кръг? Когато се движи около диаметъра си, кръгът образува сфера; тази сфера може да се движи едновременно в две посоки – нагоре и надолу. Това движение съществува в Природата, то се забелязва и в човешкия организъм.

Ние казваме, че в човешкия организъм съществуват две противоположни течения; тези течения именно са причина за противоречията във възгледите на хората. Например някой човек намисли да направи едно добро и изведнъж му идва друга идея и той отлага извършването на доброто – защо? Не било сега времето. Когато е намислил да направи добро, той се е намирал под влиянието на горното течение; после дойде влиянието на долното течение и той отлага извършването на доброто. Друг някой намисли да направи нещо, но изведнъж му дойде мисълта да отложи – защо? Времето не подхождало или убежденията не му позволявали да направи това нещо. Той ще отложи реализирането на мисълта си под предлог, че

средства нямал, че през лятото повече щяло да му върви и т.н. и така той отлага от пролет за лято, от лято за есен, от есен за зима. Прав е човекът – къща не може да се гради по всяко време. Зимно време може ли да се гради къща? И зимно време може да се гради, но условията за това са много трудни.

Чете се темата ***Книгата, която е оказала най-голямо влияние в моето детство.***

Какво знаете за диаметъра на окръжността, права линия ли е той, или крива? Според нас всяка линия, която има три точки, е огъната, следователно ние можем да кажем, че само радиусът в окръжността е права линия. Какво нещо е квадратът – квадратът е фигура, в която могат да се вместят само четири точки, пет точки не могат да се вместят; квадратът е величина, с която се мерят нещата. В триъгълника пък могат да се вместят само три точки. Точките в квадрата, в триъгълника, както и в другите фигури, представляват полета или центрове, в които действат известни силови линии.

Да се върнем към кръга. Какво представлява радиусът на кръга – той е права линия, с която човек започва живота си; тя символизира първата основна идея на човека и затова той трябва да бъде свързан с нея. Оттук ние вадим заключение за човека дали той е с устойчив характер, или не: докато е свързан със своята първична идея и не се отклонява от нея, казваме, че той има морален устой в себе си, има характер; щом човек се отклонява от първичната си идея и се стреми към втора, трета, четвърта, осъден е на постоянно падане – той е безхарактерен, няма морален устой в себе си и може да живее хиляди години на Земята, но нищо няма да направи. Наистина, всички хора, които не са вървели по закона на правата линия, всякога са падали. На научен език казано, всички хора, всички същества, които в посоката на движението си са избирали три точки, всякога са падали;

те никога не са успявали, никога не са могли да постигнат нещо – защо? Защото цялата Вселена е построена само върху две точки.

Сега, като ви говоря тези неща, аз искам да мислите, а не само да ги приемате на доверие. Ако не мислите, ще кажете, че светът е построен на две точки, но това не е достатъчно – какво разбирате под тия две точки? Тези точки представляват мисълта на две абсолютно разумни същества, които се проявяват и действат едновременно. Значи животът на всички същества се движи между тези две точки; те представляват възможности в живота и всяко същество, което излиза извън тях, което се отклонява от правата линия и върви по крива, е осъдено на падане. Щом падне, човек влиза в областта на несретите, на нещастията, на безверието, съмнението и т.н.; който се съмнява, той върви вече по крива линия.

Следователно, който изкривява живота си, той трябва да се заеме да го изправи – как? Много просто – ще извади третата точка от пътя на своето движение. Как могат да се примирят двама души – като извадят третата точка от своя живот; те трябва да се движат по права линия, от правата линия ще образуват квадрата и ще се примирят.

Някой се оплаква, че са го обидили – що е обидата? Третата точка на правата линия. Обидата е неизползвана енергия – който се обижда, той има излишна енергия в себе си, която не знае как да използва. В Божествения свят обида не съществува, тя е човешко произведение. Всяка обидна дума съществува за сметка на онзи, която я казва. Казано е в Писанието: „За всяка празна дума ще отговаряте“ – не е позволено да се говорят празни думи. Наистина, на какво основание човек може да говори лоши, обидни, празни думи? Казвате: „Човек не е ли свободен да прави и да говори каквото иска?“. Човек е свободен само когато се движи между две точки; щом се движи между три точки, той не е свободен. Човек е свободен, когато има един приятел; щом има двама приятели, той не е свободен На

същото основание казваме: докато има една жена, мъжът е свободен, но щом има две жени, той не е свободен; докато има един мъж, жената е свободна, но щом има двама мъже, тя не е свободна. Докато човек има по няколко мъже или жени, той е роб, по никой начин не може да бъде свободен.

Казват, че някой мъж имал две жени, но им помагал, влияел им. Той им влияе, но и те му влияят; който има две убеждения за Бога, той е роб, не е свободен човек. Някои поддържат мисълта, че и Бог се мени; това е човешка мисъл, не е Божествена, за Бога е казано, че е неизменен. Еди-кой си философ е казал, че Бог се мени – този философ е от обикновените учени. От създаването на света досега тия философи са причина за нещастията на хората – защо? Защото накараха хората да поставят за основа на живота си три точки. Животът може да се построи само върху две точки, а не върху три. Живот, правилни отношения могат да съществуват само между две разумни същества.

Питате: „Как трябва да се разбира животът? Нали съвременната наука дава методи за правилно живеене? Нали животът е само на Земята?". Оставете вашата философия настрани – така може да мислят само заекът, вълкът, рибата, птицата, така може да мисли само дивакът; само тези същества могат да мислят, че ако излязат от своята среда, с тях всичко се свършва. Заекът вечно ли трябва да остане в тази си форма; вълкът, лисицата, мечката, рибата, птицата вечно ли трябва да останат в сегашните си форми; човек завинаги ли трябва да остане във формата на човек? Ако всяко живо същество счита, че като неговата форма няма друга толкова хубава, то ще остане назад в развитието си.

Един мъж бил много доволен от жена си и често я хвалил; като изтъкавала някое хубаво платно, той вземал платното и го носил при другарите си, за да хвали жена си, че тъче хубаво. Има философи в

света, които приличат на този мъж – напишат една своя теория и я разнасят от човек на човек, да им показват, че като тяхната теория подобна не съществува. Кой мъж не може да вземе платното, което жена му е изтъкала, и да го изнесе пред хората? Че някоя жена е тъкала платно – това още нищо не доказва, важно е защо е тъкала това платно или какво е допринесло то в живота. Ако въжарят прави въжета, с които бесят хората, каква полза от тия въжета; ако един човек е убедителен и с речта си може да убеди мнозина, че животът няма смисъл, каква полза от неговата убедителна реч? Каква полза има човечеството, че някой се е родил мъж или жена – формата не определя нещата; дали някой ще се роди мъж или жена – това нищо не допринася за живота, важно е как мъжът и жената ще изпълнят своето предназначение.

Сега ще ви задам следния въпрос: Господ щеше ли да даде другарка на Адам, ако той не искаше; при това нужно ли беше Адам да има другарка? Ако Адам нямаше другарка, жените пак щяха да дойдат на Земята, но в друга форма, съвършено различна от сегашната. Като видял своята другарка, Адам казал: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми“ – какво е искал да каже с тези думи? Мислете по този въпрос. Като разсъждавате върху него, вие ще се намерите в положението на човека, направен от плът и от кости; от плът и кости бяха направени и Адам, и Ева.

До създаването на Ева Адам не се спираше върху въпроса от какво е направен – до това време той знаеше, че в света има две точки, между които може да се движи, но Ева му доказа, че има и трета точка, която той не знае. Жената откри третата точка в света. Третата точка не е нищо друго, освен отклоняване от правия път, от пътя между двете точки. Философите наричат това отклоняване ***слизане на духа в материята***. Отклоняването от правия път представлява отдалечаване от Първичния, от Божествения принцип,

на което се дължат страданията на хората – малка, нищожна причина може да предизвика това. Понякога една дума само, казана не намясто, може да донесе големи изпитания в живота на човека.

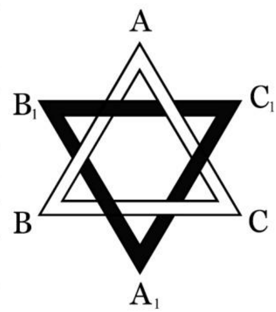

Фиг. 1

И тъй, слизането на духа в материята означава отклоняване от правия път. Слизането на духа се представя графически с триъгълника $A_1B_1C_1$. За да спасят човечеството от това слизане, от това отклоняване, философите построяват друг триъгълник ***ABC,*** с който представят възлизането на духа. Тези два триъгълника имат шест ъгъла и шест допирни точки; така преплетени, те образуват тъй наречения ***Соломонов знак.*** В тези триъгълници има две прави линии ***BC*** и B_1C_1, които са успоредни помежду си – те именно разрешават въпросите. Мъжът и жената вървят обикновено по успоредни линии.

Върху този закон са построени аритметичните правила и условия при събирането. Как ще си обясните защо при събирането на единицата сама със себе си се получава две, а при умножаването на единицата сама на себе си се получава пак единица – какво казват за това съвременните математици? Колко ще получите, като извадите единица от единица – нищо не се получава, т.е. получава се нула. Нищото е голяма величина. Когато шишето се празни, ние се

намираме пред нищото. Под думата ***нищо*** се разбира създаване на условия за започване на нещо ново, за създаване или започване на някаква работа.

Същото нещо се прилага и в окултните школи: когато ученикът влезе в школата, първата работа по отношение на него е да го изпразнят, при което той преживява големи, страшни борби – чувства се изгубен, изпразнен, сякаш няма ум, няма сърце в себе си, като че всичко е изгубил. Това не е изгубване, но изпразване от заблуждения, от суеверия, от стари философски учения; ученикът трябва да се освободи от всичко човешко, от всичко преходно, докато остане в него само Божественото. Когато процесът на изпразването започне, ученикът се усеща лек, подвижен. Колкото повече прогресира и навлиза в Духовния свят, толкова повече достига до положение да изгуби всякакво понятие за живот, за наука, за религия – всичко в него се обезсмисля и той остава само със силното желание в себе си да се учи; докато това свещено желание живее в ученика, той ще може в един ден, в една седмица, в един месец, в една година или в няколко години най-много да спечели повече от това, което е изгубил. Ето защо окултният ученик не бива да се обезсърчава от резултатите на своите опити.

Ученикът трябва да се ръководи в живота си от следните няколко максими: като се обезсърчава, да не се обезсърчава; като краде, да не краде; като лъже, да не излъгва. Например някой отива на гости и домакините го поканват да яде заедно с тях, но той отказва да яде под предлог, че се е нахранил; после, като излезе оттам, казва, че е гладен, нищо не е ял у дома си. Ако домакините настояват да яде заедно с тях, той ще седне пред масата и ще каже, че заради тях ще яде, да им направи удоволствие, а после ще каже, че е ял с голям апетит, добре се е разположил в техния дом – това са прийоми, форми на езика, с които човек си служи. Това са и ред примери из живота, чрез които се

изпитва човешкият характер. Сегашният човек не може да бъде още абсолютно искрен. Когато го канят да яде, нека си каже направо ял ли е, или не е, иска ли да яде, или не иска и т.н.

Представете си, че някой човек иска да услужи на друг – как трябва да му услужи и как този човек трябва да приеме услугата? Двама души седят в трамвая един срещу друг. Влиза кондукторът, започва да дава билети на пътниците и като стига до един от двамата, дава билет на първия, дава и на втория. Вторият изважда хиляда лева от джоба си и ги подава на кондуктора.

– Нямате ли дребни пари?

– Имам само един лев, два лева не ми достигат. Ако искате, дайте ми един билет и когато бъдете свободен, отбийте се на еди-коя си улица в магазина ми, ще ви дам двата лева.

– Нямам време, платете сега!

В този момент първият господин му предлага два лева.

- Не, няма нужда, благодаря ви.

Първият господин дава парите на кондуктора и с това въпросът с билета се решава.

Питам: защо кондукторът не иска да услужи на този господин, да му даде един билет; защо този господин не прие двата лева, които другият му предложи? Това са все съображения. Господинът, който услужи с два лева, искаше да внесе в ума на търговеца идеята, че светът е построен на две точки.

Съвременните хора трябва да имат предвид тази философия и да не се отклоняват от нея; те трябва да се ръководят от положителната идея, че светът е построен на две точки – сложат ли още една точка, те изкривяват тази философия и застават на крива линия. Докато за основа на живота си човек е поставил крива линия, той всякога ще живее в заблуждения и каквато и работа да го накарат да свърши, всякога ще се отказва от нея под предлог, че достойнството му не

позволява това или възгледите и убежденията му не позволяват и т.н.; какви са тия възгледи, тия убеждения, това достойнство, които не дават възможност на човека да работи – в края на краищата от този човек ще излезе един инвалид.

Как трябва да постъпва благородният човек в живота? Представете си, че в дома на един благороден човек пристига странник, за когото се говори, че е паднал човек, че обществото мисли лошо за него; трябва ли благородният човек да го приеме, или не? В първо време той ще се намери пред дилема: да се поддаде на вътрешния глас в себе си, че и в този човек има разумно, Божествено начало, заради което заслужава да бъде приет в дома му, или да се остави на течението на общественото мнение? След малка борба в него надделява Божественият глас и той приема странника в дома си с всичкото почитание и уважение; с тази постъпка в душата на странника трепва желание и силен стремеж да се изправи, да тръгне в пътя на Доброто – по този начин се създава разумна връзка между тия двама души.

Мнозина искат да изучават музиката, да се занимават с нея, но как трябва да се изучава музиката – като изкуство или като съзнателна разумна връзка между душите? За да се създаде тази разумна връзка, човек трябва да бъде музикален; за да уравновеси своя характер, за да образува вътрешна връзка между Бога и своята душа, човек трябва да бъде музикален.

Да бъде човек музикален, това не значи само да знае да пее и да свири – това е външна музика; истински музикален е онзи, който при всички условия на живота си казва: „Такава е волята Божия, всичко е за добро“ – това значи музика, това значи хармония на мисълта. Трептенията на думите в този човек не са нищо друго, освен музика и хармония.

Който прави добро, той е музикален човек, той е напълно хармонизиран в своите мисли, чувства и действия, а който не прави добро и се отказва от него, не е музикален, в него няма никаква хармония; добрият човек е музикален, лошият не е музикален.

Когато казваме, че човек трябва да бъде музикален, подразбираме да се поддържа в него свещеният огън на Любовта, т.е. да се поддържа и засилва в него стремежът на душата към Бога. Музиката има смисъл дотолкова, доколкото е в състояние да разпали свещения огън на Любовта в човешката душа; вън от това изкуство музиката няма никаква цел. Щом този огън в човека се разпали, той може да учи, да пише, да работи, да твори; не гори ли този огън в него, той нищо не може да направи.

Какво виждаме в съвременните хора: докато са млади, те пеят и свирят, но щом остареят, престават да се занимават с музика и пеене – казват, че времето им е минало вече; не, и в младини, и в старини в човека трябва да гори свещеният огън на Любовта. Казано е в Писанието: „Човек трябва да пее и да хвали Господа и в мислите, и в чувствата, и в постъпките си" – това значи да бъде човек музикален.

И тъй, всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие трябва да се движат само между две точки; затова всяка вечер човек трябва да преглежда мислите, чувствата и действията си и ако намери, че някое от тях се е движило между три точки, да извади третата точка, тя не е нужна. За да има хармония в себе си, човек трябва да има една майка и един баща, една сестра и един брат, един приятел и една приятелка; ако има двама братя или две сестри, той ще се натъкне на големи противоречия – двамата братя или двете сестри трябва да се съединят в едно, както пръстите на ръката се свиват в юмрук.

Когато човек стисне нещо в ръката си, виждат се само два пръста – палецът и показалецът; тия два пръста образуват човека, т.е. Правдата в света. Правдата е истинската мярка на нещата. Какво общо

има между Правдата и кръга? Като говорим за Правдата, ние подразбираме онази първична енергия, онези разумни сили, които са работили за създаване на палеца – каква цел са имали те, когато са го създавали? Разумни сили са работили за създаването на всички пръсти, а не само на палеца. Мнозина гледат на пръстите като на израстъци, произлезли по някакъв механически начин; не, Разумни същества, Разумни архитекти са работили за създаването на пръстите, и то със строго определена цел.

Казано е, че Бог е създал човека. Каква е била мисълта на Бога при създаването на първия пръст? Да познае човек Правдата, да разбере смисъла на страданията; като скърби, като страда, човек придобива опитности. Смисълът на живота не се заключава в радостите и в страданията, но в резултата – в това, което човек ще научи и разбере от тях. Човек е дошъл на Земята, за да учи, да работи; скръбта и радостта са две математически числа, с които трябва да работи, а резултатът от тази работа са опитностите и знанието, които придобива. Който има опитности, той има Мъдрост, той има Знание. Знанието и Мъдростта са необходими за човека, понеже вземат участие при строежа на неговото тяло, на неговия ум, на неговото сърце, на неговия дух и на неговата душа; веднъж устроен както трябва, човек може да се ползва от тялото си, от ума, сърцето, душата и духа си. Това са сили, дадени на човека за разумна работа с тях. Който не иска да скърби, той няма и да се радва; щом нито скърби, нито се радва, човек се лишава от опитности, а лишен от опитности, той е лишен и от условия за развитие.

И тъй, ще знаете, че без скърби и радости нищо хубаво не можете да придобиете. Без скърби и радости никаква Любов не може да съществува; за да се прояви Любовта, необходими са скърби и радости – те са нейни слуги. Забележете – когато обичате някого, вие се радвате, когато ще дойде, а скърбите, когато ще си тръгне. Кои са

мотивите за вашата скръб и за вашата радост – вие скърбите, защото нямате условия да проявите любовта си, и се радвате, когато имате условия да проявите любовта си.

Ако човек осъзнае и разбере, че Любовта всякога се проявява, той ще бъде радостен, ще запази своя мир и равновесието си; тогава опорната точка в живота му ще бъде мирът. Човек трябва да има мир в душата си, а мирът е в зависимост от опитността и Вярата му – човек трябва да има такава Вяра, че каквито и промени да стават в живота му, както и да се менят условията, той да остава твърд и непоколебим, на йота да не отстъпва от своето убеждение, от своята свещена идея.

Съвременните хора – учители, проповедници, държавници и общественици, всички говорят и работят за изправянето на света. Светът може да се изправи с премахване на огънатите, на кривите линии – те имат приложение в живота, но не и в закона на Любовта. Когато някой иска да ви удари с камък, вие се изкривявате, образувате огъната линия, защото искате да запазите главата си от удара; като запазвате главата си, вие излагате друга част от тялото си, и то онази, която може да носи удара, без да повреди цялото тяло. Обаче като срещнете човек, когото обичате, вие разтваряте ръцете си в права линия, насочвате ги напред с желание да го прегърнете – какво показва това? Това показва, че Любовта се проявява само между две точки, т.е. между две разумни същества. В който ден се огъне правата линия, по която се движат тия разумни същества, токът на Любовта веднага се прекъсва – това показва, че вие сте направили някаква повреда в инсталацията на Любовта. Къде се намира тази инсталация – в Духовния свят; щом се прекъсне, и Знанието моментално изчезва.

Апостол Павел казва: „Който стои, да гледа да не падне“ – какво означава този стих? Който е прав, да гледа да не допусне в себе си трета точка, да не се огъне, да не се отклони от пътя на Любовта.

Например имате един приятел: никога не допускайте в ума си мисълта, че той е по-лош, по-нечист от вас, а мислете за него така, както мислите за себе си. Изобщо, не мислете, че хората са по-лоши от вас – те са толкова добри, колкото сте и вие; обаче и не мислете, че вие сте по-лош от тях.

Някой иска да работи върху своя характер, за да го подобри; не, той трябва да работи за създаване на добри черти в себе си, за усилване на вярата си, а не за подобрение на характера си. Човек лесно губи вяра в себе си – като го подложат на някакъв изпит и не издържи, той веднага се обезверява. Като го обиди някой, той веднага изгубва любовта си и вместо да насочи ръцете си напред, да го прегърне, показва му лакътя си; този човек е внесъл третата точка в живота си или в отношенията си към своя приятел. Защо изменяте отношенията си – защото ви обидил, защото помислил нещо лошо за вас. Кой човек не е помислил нещо лошо за Господа; кой човек не е изказал недоволството си от Господа, че не му е дал каквото му е нужно или че на другите е дал повече, отколкото на него? Хората бързат много, те нямат търпение да видят какъв е Божият план, какво е определил Той за всяка душа. Всеки момент, всеки ден Той прибавя по нещо ново за всяка душа, ето защо вие трябва да имате търпение, да чакате цял живот, цяла вечност, за да разберете какъв е Божият план, каква е Любовта Му. Хората искат изведнъж да видят проявата на Божията Любов, изведнъж да получат всички блага – това значи да поставят три точки на своя път.

Сега от всички се иска приложение, от всички се иска права мисъл. Днес и млади, и стари само критикуват; като видят млада мома и млад момък заедно, те започват да ги критикуват. Злото, престъплението не седи в това – докато двама души се движат по права линия, между две точки, никакво престъпление не може да стане; щом линията се огъне и се яви трета точка, престъплението е

вече налице. Третата точка създава злото в света; злото влезе в Рая, когато се яви третата точка, змията – тогава изпъдиха Адам и Ева от Рая. В Рая не се позволява многоженство; понеже жената внесе многоженството в Рая, Бог я изпъди оттам и с нея заедно излезе и Адам. Днес ще изпъдят мъжа от Рая – жената внесе многомъжеството в света, а мъжът – многоженството. И едното, и другото са престъпления. На един мъж е позволено да има само една жена и на една жена е позволено да има само един мъж. Ще кажете може би, че Соломон, като мъж, е имал много жени и много наложници. Един беше Соломон, двама Соломоновци не могат да съществуват; един беше Давид, двама Давидовци не могат да съществуват; и Адам беше един – Природата никога не повтаря опитите си, тя никога не прави два еднакви опита, тя казва: „Един Адам е достатъчен, един Авраам е достатъчен, един Давид е достатъчен, един Соломон е достатъчен". Докато за всяко нещо има само по един екземпляр, той е на мястото си. Като знаете това, всички трябва да се стремите да създадете в себе си положителна философия за живота, всички трябва да си изработите правилно разбиране за Бога, всички трябва да придобиете вътрешни опитности.

Как ще разберете Бога, как ще Го намерите? Като изучавате себе си, като изучавате ближните си, вие ще намерите Бога и ще Го разберете. Вашият живот представлява един кръг; за да разберете живота си, за да се познаете, вие трябва да изучавате всички закони и правила, всички свойства на кръга – той представлява предметно учение за вас. Без предметно учение вие нищо няма да научите и разберете. Звездите, Луната, Слънцето – това са предметни учения за човека; всички науки също са предметни учения за учениците.

Който учи съзнателно, той вижда във всяко нещо някаква велика цел. Всяко нещо е на мястото си, всяко нещо има свое предназначение. В този смисъл и гневът има свое предназначение;

който не се гневи, той не е човек. Как трябва да се гневи човек? В Писанието се казва как – „Гневете се, но не съгрешавайте!“. Гневът разширява главата; ако човек никак не се гневи, главата му остава плоска като дъска – какво може да постигне с плоска глава? Главата трябва да бъде овална, добре закръглена. Гневът е творческа енергия, която трябва да се впрегне на работа и щом се впрегне, тя разширява главата, развива известни мозъчни центрове. Който иска да развива гърдите си, трябва да се гневи, да използва енергията на гнева, но трябва да се гневи така, че да не съгрешава.

Ще кажете: „Щом е така, ние трябва да бъдем кротки“; не, светът не се нуждае от кротки, разумни хора са нужни на света, а не кротки. Едно трябва да знаете: каквото човек желае за себе си, това трябва да даде и на другите: ако искаш за себе си правда и на другите трябва да дадеш правдини; ако искаш за себе си свобода, трябва да помислиш за свободата и на другите хора.

Божественото е еднакво приложимо за всички живи същества според степента на тяхното развитие. Например откъдето и да мине, водата дава на всички: и на растения, и на животни, и на хора – тя напоява, освежава и съживява всички живи същества според колкото могат да възприемат.

Божественото е мярка в живота, с която трябва да определяте работите си. За да дойдете до тази мярка, вие трябва да знаете философията на кръга; кръгът, изобщо, представлява Целокупния живот: горната половина представлява положителния живот, а долната – отрицателния. В положителната страна на живота е радостта; щом извърви горната половина на кръга, човек неизбежно ще слезе в долната половина, където е скръбта, нещастието, страданието – затова именно казваме, че радостта и скръбта вървят една след друга и постоянно се сменят. Който се е родил в горната част на кръга, при благоприятните условия на живота, в светлата

страна, той ще бъде в радостта, в щастието; който се е родил в долната половина, при неблагоприятните условия, той ще преживее големи скърби и страдания – този човек се намира под влиянието на кармичния закон. Кармата не е нищо друго, освен закон за възмездие, но каквато и да е, тя може да се подобри.

И тъй, за да подобри човек кармата си, за да влезе в благоприятните условия на живота, той трябва да се домогне до положителната наука и да я приложи; за тази цел трябва да работи, да прилага знанието си, докато се свърже с Напреднали същества, които ще му помагат. Това може да провери всеки от вас: представете си, че изучавате музика, учителят ви дава едно мъчно парче и след няколко дена иска от вас да сте го научили добре. Вие свирите ден, два, три – не ви върви; започвате да се молите, дано по някакъв начин да ви се потръгне, и едно от Напредналите същества, което познава добре музиката, влиза у вас и започва да ви помага – като посвирите един-два часа, научавате добре парчето и сте готови да се явите на урок пред учителя си. Щом се свържете с едно от тия Напреднали същества в музиката, те са готови всякога да ви помагат. Докато ги слушате, докато вярвате в тях, ще ви помагат; щом се усъмните в тях, ще ви изоставят, за да разберете какво значи да работите без помощта им. Докато работите ви се отдават лесно, казвате: „Аз сам научих урока си, никой не ми помогна“, но щом кажете така, сте под изкушение вече, а дойде ли то, вие изгубвате помощта на Светлите напреднали братя и оставате сам със собствените си сили – това значи да се оплетат работите на човека.

Забелязано е, че докато човек обича някого, готов е да слуша и да изпълнява всичко, каквото той му казва; щом изгуби любовта си, работите на този човек тръгват назад – той е попаднал вече в третата точка на правата линия. За да не изпаднете в това положение, обичайте – обичта, любовта върши чудеса. Когато двама млади се

обичат, те се поощряват един друг и работите им вървят добре. Каквото и лошо да говорят външните хора за тях, било само за момата или за момъка, те нищо лошо не виждат. Всяка дума на възлюбения или на възлюбената е ценна, от нея се раждат светли, възвишени мисли. Когато не обичате някого, каквото и да говори той, каквато и мъдрост да казва, вие не го чувате – неговите думи за вас са обикновени, без никакво съдържание.

Следователно без Любов животът няма смисъл; Любовта дава възможност на човека да учи, да различава Доброто от злото. За да разбере живота с двете негови половини – светла и тъмна, човек трябва да скара Доброто и злото, но докато те се карат, трябва да стои настрани, да не взема участие в препирните им, а само да наблюдава и размишлява – така той ще научи много неща. Не успее ли да скара Доброто и злото, човек изпада в голяма каша и толкова се обърква, че изгубва смисъла на живота. Ако човек може спокойно да наблюдава как злото и Доброто в него или вън от него се борят, той може да мисли и да се учи от тях.

Мнозина искат да кажат, че са надраснали обикновените условия на живота, вследствие на което нито обичат, нито мразят. Когато човек нито обича някого, нито го мрази, той не мисли за него. Кое е по-хубаво: да те мразят или да мислят за тебе? Да мислят за тебе е най-доброто положение. Който мрази, той предава енергия на онзи, когото мрази, и по този начин го прави по-деятелен, по-активен; който мисли за някого, той го прави по-разумен. Следователно, ако някой ви мрази, радвайте се, защото той ще ви предаде повече активност, т.е. ще усили волята ви – това означава разширяване; който мрази някого, той му принася полза – ако знаеше това, той не би го мразил. Законът е такъв. Тази е причината, поради която първите християни бяха гонени, преследвани и измъчвани – те бяха мекушави и за да се калят, трябваше да бъдат подложени на големи

мъчения и страдания: апостол Павел стана герой, след като му удариха три пъти по 39 тояги. Мъчно се издържат изпитанията, но за да се понасят леко, човек трябва да разбере философията на живота; като разбере тази философия, той ще види, че и в скръбта, и в радостта, и в мисълта има велик замисъл, те имат своето велико предназначение в живота и без тях той няма смисъл.

И тъй, за да разбере живота на Земята, човек трябва да приведе противоречията, на които се натъква, към общ знаменател. За да бъдете смели и доволни от живота си, вие непременно трябва да го разбирате; не го ли разбирате, каквото придобиете днес, утре ще го изгубите и тогава ще страдате, без да знаете защо. Човек трябва да дойде до положение да знае защо страда. Той трябва да се радва в страданията си и да скърби в радостите си – това значи: и като страда, и като се радва, човек трябва да мисли.

Сега от всички се иска приложение, защото без него човек винаги ще се натъква на противоречия. Често противоречията биват толкова големи, че настава мрак в човешкото съзнание, който помрачава мисълта; когато някой се оплаква, че в съзнанието му е тъмно, това показва, че липсва светлина в ума му. Следователно човек се нуждае от повече светлина в ума и от повече топлина в сърцето си.

Ние не говорим за онази топлина, която изгаря телата, нито за онази, която ги разтопява, но имаме предвид онази топлина, която помага за растенето и развитието на телата; ето защо човек трябва да се справи с онова горене в себе си, което произвежда дим, сажди и недоволство. Човек трябва да си създаде ново тяло, нов организъм; сегашното му тяло ще се видоизмени, ще претърпи големи промени. До това време бъдете доволни от онова, което ви е дадено. Не само ново тяло ще имате, но и нова земя ще ви се даде. От вашите разбирания зависи кога и кои ще населят новата земя.

Когато придобиете Любовта и Мъдростта в себе си, вие ще напуснете старите си тела, старите си жилища, и ще влезете в нови, по-удобни, по-красиви от сегашните; за това време именно Христос говори: „Отивам да ви приготвя жилища и където Съм Аз, там ще бъдете и вие“. Това е една отдалечена, но права философия, която ви давам главно за размишление. С нея вие не можете да разрешите въпросите си, но можете поне да разсъждавате. Въпросите се разрешават от опитностите, които придобивате.

И тъй, от вас се иска да се движите между две точки – това значи да бъдете доволни. И най-малкото недоволство у вас внася третата точка на правата линия. На единия край на правата линия седи Бог, а на другия – човек; щом се яви трета точка на правата, Бог веднага запитва човека:

– Защо си недоволен, какво искаш?

– Искам да бъда красив.

– Щом искаш да бъдеш красив, ще ти се даде ангелска красота, но ще гледаш да се справиш с нея.

Като придобие тази красота, човек пак става недоволен.

– Защо си недоволен?

– Много ме безпокоят.

Така е; когато човек придобие ангелска красота, той не може да се справя с нея – който го види, ще иска да бъде с него, да разговаря, да му се радва. Красотата е подобна на меда – сложете една чиния с мед на открито и вижте какво ще стане: отдалеч още пчелите ще го помиришат и ще го накацат. Следователно, ако красотата и богатството, които имате, ви приближават към Бога, те имат смисъл; ако ви отдалечават от Бога, те не са на мястото си. Ако науката, която имате, е в състояние да събуди у вас свещен трепет към Бога, тя е намясто; не може ли да направи това, отдалечи ли ви от Бога, тази

наука не ви е нужна. Всяко нещо, което създава подтик на човека към възвишеното и благородното в света, е намясто.

Като знаете това, не се страхувайте от влиянието на хората. Докато вървите в правия път, хората могат само да ви вдъхновяват, но не и да ви влияят. Тогава между душите на хората ще става правилна обмяна – ще се разбират, братски ще живеят помежду си.

За да познаете дали един човек е благороден, погледнете го 10-15 минути в очите и вижте ще се смути ли той, или ще остане спокоен; ако не се смути от погледа ви, той е благороден човек. В случая вашият поглед не е нищо друго, освен свещ, на която може да се чете; благородният човек ще използва светлината на тази свещ и ще започне да чете, да учи. Значи смисълът на всяка запалена свещ седи в светлината и, на която човек може да чете. Ако четете, вие ще се ползвате; ако закриете светлината на свещта с някаква цветна покривка и по този начин намалите и трансформирате светлината и, всичко ще загубите. В това няма никаква философия. Всяка свещ, на която светлината се забулва, не е на мястото си – тази светлина е вредна за очите. Тъй щото с нищо не закривайте Божествената светлина. Когато Божествената светлина изгрява в човешката душа, в какъвто и размер да е, никакви коментари не трябва да се правят върху нея; тази светлина дава на човека Мъдрост, Знание и Сила.

Сега, като говоря така, мнозина ще кажат: „Защо трябва всичко това да ни се казва публично?“. Питам: защо пророк Натан[29] изнесе погрешката на цар Давид налице, не можа ли да отиде при него и да му каже да прикрие по някакъв начин погрешката си? Той каза всичко право в очите на Давид, вследствие на което и до днес, от три хиляди години насам, всички хора четат и препрочитат неговата история и неговия живот; затова хората се чудят как е възможно

[29] Натан – библейски персонаж, пророк, споменаван в Трета книга *Царства,* живял по времето на Давид и Соломон.

Давид, помазаник Божий, да е извършил такава погрешка. Това е неразбиране на живота. Давид плати скъпо за своята погрешка, но той беше благороден и като я съзна, изправи я.

Както Господ изложи Давид за една погрешка пред целия свят, така Той ще изложи всеки човек, който греши, Господ ще го изложи пред лицето на всички хора и на всички Ангели; и доброто, и злото у човека ще бъде изложено на показ, всеки ще бъде изложен, всеки ще бъде съден за делата си. – „Ама защо не се кажат погрешките ми само на мене, на ухото ми?“ Божественото учение не се проповядва на ухото, то се проповядва пред всички хора, на всеослушание.

Отношенията на хората към Бога трябва да бъдат чисти, разумни; щом отношенията им са разумни, те ще имат правилни разбирания за живота. Когато отношенията на човека към Бога са правилни, той не изпада в заблуждения; който няма правилни отношения към Бога, често изпада в заблуждения и мисли, че му се дават особени откровения от Бога. Това са частни откровения, а не общи, а за нас са важни ония откровения, които се отнасят до всички хора – Божественото се проявява в общото, в принципното.

Само Божественото е в състояние да разреши противоречията в живота. Щом разбере смисъла на живота, човек ще бъде в сила да обича както своите приятели, така и своите неприятели; той ще обича и ония, които го обичат, както и ония, които го мразят. Това значи да опишете една окръжност около себе си, да завършите кръга на своята деятелност.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесета лекция, 7 март 1928 г., София

ЖИВАТА НАУКА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Тайна молитва.

Чете се темата ***Защо живее човек***.

В живота има една отегчителна страна и тя се заключава в преповтарянето на нещата. Наистина, отегчително е да повтаря човек едно и също нещо по няколко пъти; и с повторението се придобива нещо, но от много повторение накрая човек изпада в положението на математик, който, след като е работил дълго време върху някой въпрос, завършва работата си с нула и казва: „Всичко това е равно на нула“. Така трябва да постъпва човек и при решаване на противоречията в живота си – много години трябва да работи върху задачата на противоречията, докато я сведе най-после до нула; дълго време трябва да решава задачата на скръбта и радостта, докато я сведе до нула. Нулата има смисъл за онзи, който разбира нещата, но не и за онзи, който не ги разбира.

Следователно, когато кажат някому, че нула не струва, това показва, че и нулата има стойност. Често в живота хората си служат с израза: „Този човек е диаметрално противоположен на еди-кого си“ – какво означава това? Знаем, че диаметърът е мярка на кръга, т.е. той определя големината му; когато казват, че един човек е диаметрално противоположен на друг, това показва, че и двамата вървят по крива линия, но така, че когато единият върви по горната половина на кръга, другият върви по долната половина – значи тези двама души не мислят еднакво, не разбират нещата еднакво, интересите им се

пресичат и т.н. Това са изрази, с които хората определят известни положения в живота.

Мнозина се запитват какво могат да придобият от окултната наука. Щом се задава този въпрос, това показва, че те не разбират тази наука; в такъв случай да оставим настрани окултната наука и да говорим за живата наука. Има една мъртва наука, която не расте, не се развива – тя е механична наука, подобна на камъните; но живата наука, за която ви говоря, постоянно расте и се развива, тя създава мисъл в човека.

Кой човек мисли – само онзи, който е уравновесил в себе си скръбта и радостта. Докато скърби, човек не мисли; докато се радва, също не мисли. Който скърби, той гледа по-скоро да се освободи от скръбта; който се радва, той пък се е захласнал в радостта и за нищо друго не мисли. Когато човек уравновеси в себе си скръбта и радостта, свободен е вече да мисли. Понеже е минал и през скръбта, и през радостта, той мисли, разсъждава за причините, които са ги създали; ако при тези разсъждения човек може да намери причината за радостите и скърбите в живота, той е попаднал в правата посока на своята мисъл – това значи права мисъл. А който мисли право, той е свободен.

Всички хора искат да бъдат свободни. Свободата изисква едно нещо от човека – като я придобие, да знае как да я пази. Свободният човек контролира всички свои удове; деятелността на неговите удове се намира под контрола на разумната му воля. Докато краката и ръцете на човека са под контрола на неговата воля, той е свободен да ходи; докато мозъкът и нервната му система са под контрола на неговата воля, той е свободен да мисли. Свободният човек е господар на своите действия, но не и на ония, които стават вън от него, в Природата.

Вървите из една планинска пътека, когато отдясно на пътеката се откъртва една канара и пада по направление към вас – какво трябва да правите? Отбийте се от пътя си, идете наляво, нека канарата мине свободно; речете ли да я заставите тя да отстъпи, вие ще пострадате. Няма да се урони достойнството ви с нищо, ако и сторите път да мине. И скърбите не са нищо друго, освен камъни или канари, откъснати от някой планински връх; те продължават да се движат, докато пътят им е наклонен. Вие сте пътник, качвате се нагоре по планината, вървите към планинския връх. На пътя си непременно ще срещнете скръбта и ако сте разумен, свободен човек, вие ще сторите път на скръбта да мине, без да ви докосне; тогава за вас ще останат само разсъжденията откъде иде скръбта, каква е силата и, големината и и т.н.

Сега да оставим настрани въпроса за скърбите и страданията, но да дойдем до положителната, до живата наука. Някой ще каже, че нищо особено не е придобил от тази наука, макар че следва вече толкова години. Питам: какво особено са придобили ония, които са завършили университет? Срещате учени, които са завършили даже два факултета, но и те не знаят същественото в живота; голяма теория имат, но практиката им е малка и като дойдат до някоя житейска мъчнотия, факултетите не им помагат.

Срещате един химик, гледате го как съединява елементите и образува съединения, после разлага съединенията и отделя елементите в свободно състояние – така изучава афинитета на елементите един към друг, изучава свойствата им. В това отношение химикът прилича на човек, който примирява и разединява хората. Той взема два обема водород и един обем кислород, съединява ги и образува вода; това не е голямо изкуство – термитите преди него са знаели как се образува водата.

Стенли[30], знаменит английски естествоизпитател, се учудва на способността на термитите да получават по свой начин вода. Като правил изследванията си в тропическа Африка, той наблюдавал как вековни дървета изсъхвали от суша, когато в това време жилищата на термитите били влажни; той дошъл до заключение, че термитите по някакъв особен начин използвали въздуха и получавали вода. Какво особено допринесоха термитите със знанието си да съединяват водорода с кислорода и да получават вода? Между термитите имало не само химици, но и инженери, и архитекти, и скулптури, а при всичката им наука, те пак термити са си останали – защо? Тяхната наука била ограничена. И съвременната наука не е още онази, към която човешкият дух се стреми – и тя е още ограничена. Науката трябва да достигне до положение да освети пътя на човечеството, да го освободи от всички заблуждения.

Какво трябва да научи ученикът от окултната наука и какво – от живата наука? Живата наука започва оттам, където свършва окултната наука. За да влезе в живата наука, ученикът трябва да знае общите принципи на всички науки; от него не се изисква да знае всички факти в подробности, но той трябва да владее общите, основните положения на науките, т.е. трябва да знае основните принципи на химията, физиката, ботаниката, минералогията, геологията и т.н.

Човешкият дух непрекъснато работи, търси истината, вследствие на което се нуждае от всички науки. Например съвременните лекари

[30] Стенли, Хенри Мортън, сър (1841-1904) – уелски журналист, пътешественик, изследовател на Африка. Като журналист пише за „умиротворяването“ на индианците в САЩ със симпатия към коренното население, после е кореспондент в Турция, Мала Азия, Крим, Йерусалим, Персия. Заминава за Етиопия, после организира четири експедиции из Екваториална Африка, описва течението на река Конго, както и съседни на нея реки и езера. Най-прочутата му експедиция е свързана с издирването на Дейвид Ливингстън, което се увенчана с успех. През 1874-1877 г. застава начело на великолепно оборудвана и многочленна експедиция, която прекосява Африка от изток на запад, а после и от запад на изток.

казват, че сърцето на здравия човек бие 72 пъти в минута, но ако човек се заеме специално с изучаване на пулса на сърцето, ще види, че при всеки импулс, при всяка радост или скръб, при всяка най-малка промяна в състоянието му, съобразно с това и пулсът му се изменя. Значи твърдението, че човешкото сърце бие 72 пъти в минута, е толкова вярно, колкото е вярно, че разстоянието от Земята до Слънцето е 92 или 93 милиона мили.

Какви са тези изчисления, които имат разлика от един милион мили? Ако разликата в изчисленията е един метър или един сантиметър – разбирам, но да се изтъква разлика от един милион мили, това не говори за точности в науката – това е относителна наука. Какво ще бъде положението на онзи, който тръгне за Слънцето и увисне в пространството на един милион мили разстояние от него? Хората, които се занимават с живата наука, са определили разстоянието от Земята до Слънцето с точност до един сантиметър. Тъй щото ако някой тръгне до Слънцето, трябва да знае докъде ще стигне; има смисъл, ако като измине определеното разстояние, може да стъпи на Слънцето, а не да увисне във въздуха.

Човешкият дух прави точни изчисления във всички прояви на науката. Що се отнася до биенето на сърцето, забелязано е, че първите 12 часа от деня сърцето бие по-бързо и с няколко удара повече от нормалното; през тези 12 часа сърцето е във възходящо състояние. През вторите 12 часа на деня, т.е. през втората му половина, ударите на сърцето намаляват с няколко и то се намира в низходящо състояние. Същото нещо се забелязва и през месеците и годините: през първите 14 дни от месеца сърцето е във възходящо състояние, а през вторите 14 дни е в низходящо състояние; през първата половина от годината е във възходящо състояние, а през втората половина – в низходящо.

Мнозина от вас намират тия неща за маловажни; не, важно е човек да знае кога сърцето му е във възходящо състояние и кога е в низходящо. И тогава, ако започне някаква работа или ако изучава някаква наука през времето, когато сърцето му е във възходящо състояние, той ще има един резултат, а ако сърцето му е в низходящо състояние, той ще има друг резултат.

Какви резултати ще имате, ако посадите едно ябълково дърво през пролетта, друго – през лятото, трето – през есента, и четвърто – през зимата? Резултатите в четирите случая ще бъдат различни. Които не разбират тия закони, мислят, че нещата могат да станат по всяко време, като че в света съществува произвол, но не е така – за извършване на всяко нещо има точно определено време. Също така е определено за всеки човек кога трябва да пее, кога да свири, кога да учи, да работи, да почива и т.н. Наука е това. Какво правят съвременните хора? Когато трябва да пеят, тогава разговарят, а когато трябва да разговарят, тогава пеят; когато трябва да се молят, те играят, а когато трябва да играят, те се молят. Хората са разместили нещата в своя живот, вследствие на което са объркали работите си.

Някой казва, че не иска да се моли; привилегия е за човека да се моли. Молитвата не се прави насила, но въпреки това най-голямата свобода, която е дадена на човека, е свободата да се моли когато иска и както иска. Свободен човек е онзи, който се моли. Човек, който не се моли, и общество, което не се моли, са осъдени на израждане. Да се молиш – това значи да си в положението на царски син: седиш спокоен, от никого несмущаван, размишляваш за Великия, за Небето, за Напредналите същества, с които влизаш във връзка; така ще се създаде прииждане на сили от Бога до човека, при което той ще забрави нисшето, земното, ще се повдигне по-високо от обикновеното си положение.

Ще кажете, че това са фантазии; според мене животът без фантазии няма смисъл. Докато фантазира, човек живее; щом престане да фантазира, той престава да живее. Човек трябва да фантазира, но трябва и да страда, и да се радва, докато дойде до пълно уравновесяване на силите в своя организъм.

Представете си, че имате две житни зърна, ***А*** и ***В***. Житното зърно ***А*** остава в хамбара дълго време – то е спокойно, не е изложено на вятър и дъжд, не е изложено на страдания, но вечно остава само. Житното зърно ***В*** се изважда от хамбара и се посажда в земята при трудни условия – пръстта отгоре го наляга и то се бори да пробие земята, да излезе на повърхността и, но като излезе, и тук го чакат страдания: дъжд, вятър, бури, горещини; един ден то узрява, размножава се и започва да се радва на своите плодове.

Житното зърно ***А*** се намира в будическо състояние, но се лишава от растене, развитие и размножаване. Житното зърно ***В*** не е в блажено състояние, не е в покой; то е изложено на скърби и на радости, но расте и се размножава, плод дава. Следователно, ако някой ученик иска да изпита будическото състояние, той трябва да се откаже от възможността да се развива; иска ли да расте, да учи, да се развива, трябва да приеме второто положение – да го посадят в почвата, където ще има условия да расте и да се размножава. За да се развива, ученикът трябва да изучава положителната, живата наука, която, от една страна, ще коригира сегашните му знания, а от друга страна, ще ги допълва.

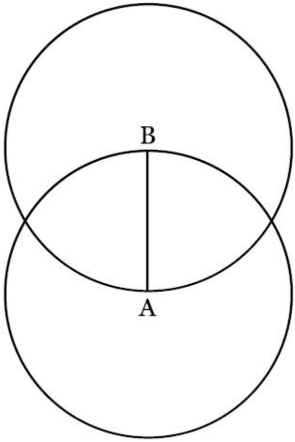

Фиг. 1

На фигурата имате два кръга, ***A*** и ***B***, които имат общ радиус. Точките ***A*** и В, които същевременно са центрове на двата кръга, представляват възможности за проява на човека. Горните части на двата кръга представляват Божествения свят, от който чрез вдишки и издишки се създават цели вселени, цели светове; долните половини представляват човешкия свят. Това е хипотеза, а не теория – от нея вие можете да създадете колкото теории искате.

Представете си, че в центъра ***A*** на първия кръг се посажда едно житно зърно. Тази половина на кръга, надолу под центъра, представлява почвата на физическия свят. Житното зърно се разпуква, пуска коренчета, които се стремят да достигнат центъра на Земята, но не могат; след големи усилия житното зърно пуска стъбло, излиза над повърхността на земята и започва да се стреми към центъра на Слънцето. И този стремеж не се реализира и затова, като стигне известна височина, житното стъбло се развива, пуска листа, клончета, започва да цъфти и най-после житният стрък дава клас, който започва да зрее.

Двата стремежа на житното зърно – към центъра на Земята и към центъра на Слънцето, представляват стремежа на човешката душа, който в един живот се реализира само до известна степен и продължава да се проявява във всяко негово съществуване. Когато стремежът на човешката душа не може да се реализира, човек се намира в потенциално състояние. Същото може да се каже и за човешките идеи: човек не може всякога да реализира идеите си – за да прокара една своя идея, той се нуждае от потенциални сили, с които да я отгледа, да я откърми и после да я прокара навън; без тях човек нищо не може да постигне. Когато се говори за търпението, подразбираме метод за развиване на потенциални сили в човека. Има три вида потенциални сили: механични; психични, или чувствени; и мисловни, или интелектуални. Следователно всеки човек се нуждае от трите вида потенциални сили, за да може да реализира някои свои идеи и желания.

Сега аз говоря върху различни въпроси, което на мнозина се вижда разхвърляно; това са само встъпителни мисли, както човек прави встъпителни движения, преди да започне някаква сериозна работа. Ние не сме дошли още до ония вътрешни опити, които потвърждават нашата наука; към тях ще пристъпваме постепенно – ще започнем от малките и естествено ще навлизаме към по-големите. Например един от малките опити е да изменим цвета на човешките очи – от черни да ги направим сини. Всеки човек може да направи този опит, в него няма никакво изкуство. Да измениш очите на човека – това значи едновременно да му предадеш нещо и да му отнемеш нещо. Промяната в цвета на очите е в зависимост от промяната в умственото състояние – всъщност тази промяна се дължи на отслабване на вибрациите на човешкия мозък; това отслабване се отразява върху блясъка на очите, вследствие на което те сменят своя цвят. Цветът на очите служи като диагноза за определяне

на умственото състояние на човека, както и на състоянието на неговия мозък; състоянието на човешкия мозък определя външните условия, при които човек живее, а очите са огледало на вътрешния живот на човека.

Ето защо добре е всеки човек да се оглежда често, да следи състоянието на очите си: какъв е блясъкът им, какъв е погледът – остър или мек и т.н. Ако погледът е остър, човек е събрал в себе си повече кинетична енергия и трябва да потърси начин да се освободи от нея, иначе ще бъде нервен, възбуден, неразположен, готов да се кара с обкръжаващите и т.н.; щом дойде в това положение, човек трябва да внесе в себе си елементи на мекотата, а това се постига чрез внасяне на живи, светли образи и възвишени чувства в ума и в сърцето. За тази цел четете живота на великите хора – така вие се свързвате с тях и те започват да ви влияят благоприятно; тези велики хора ще започнат вътрешно да ви тълкуват своите мисли и ще внесат по-голяма светлина в умовете ви. Също така четете Евангелието, за да се свържете с Христа, с евангелистите; Христос ще внесе в сърцата ви повече мекота, която ще се отрази добре върху мозъка ви, а оттам и върху целия ви организъм.

Четете всички автори, поучавайте се от тях, но същевременно вдълбочавайте се и в себе си, в своята мисъл. Някои автори са писали своите творения преди хиляди години и тогава са мислили по един начин, а днес мисълта им е отишла напред; затова те трябва да дойдат при вас, да изтълкуват какво са разбирали тогава и какво днес трябва да се разбира. Техните мисли и разбирания за живота не са безсмъртни, нито са абсолютни. Когато четете Евангелието на Йоан например, свържете се с него и пожелайте да ви обясни мисълта си, да разберете как може да се приложи днес – преди две хиляди години, когато той е писал Евангелието си, условията са били едни, а днес те са други. Достатъчно е да имате желание да прилагате знанията си и

всичко ще ви се даде, но мнозина искат само външни знания, без да ги прилагат; не, и най-малкото знание трябва да се приложи.

И тъй, като ученици, работете съзнателно върху себе си, главно върху очите си. Човек се отличава от другите животни по израза на своите очи. Като погледнете очите на човека, в тях трябва да виждате мекота, доброта, интелигентност, чистота, съобразителност, интуиция и т.н. – това значи човек с високо съзнание; не виждате ли тия качества в очите му, той е още с елементарно съзнание. Така седи истината и тя не търпи никакво залъгване.

Природата не залъгва човека. Щом дойде до него, пита: „Искаш ли да изпълниш закона? Искаш ли да следваш правия път?“; ако се съгласи, тя обещава да му съдейства, за да реализира желанията на душата си: ако каже, че цар ще го направи, в скоро време ще изпълни обещанието си, но ако като цар не изпълни задачата си както трябва, тя ще го детронира и ще му докаже, че умът му не е готов за тази работа – неговото семе е паднало на песъчлива почва, не е могло да пусне коренчета, затова бурите и дъждовете са го отнесли.

Природата дава всичко на човека, но същевременно го изпитва доколко може да устои, каква стабилност има в себе си. Човек трябва да има сили, да знае как да се ползва от благата, които Бог му е дал. Използвайте и най-малкото знание, което ви е дадено, без да го складирате – а вие го складирате, слагате го в хамбарите си и след това сте недоволни; щом дойде недоволството, усещате се ограничени, като че отвън някой ви ограничава.

Ограничението е вътрешен процес, а вътрешно никой никого не може да ограничи; като не съзнавате това, вие се стремите към външна свобода. Едно трябва да знаете: свободата, била външна или вътрешна, е свързана с чистотата – чисти мисли, чувства и действия; нямате ли тази чистота в себе си, и да ви се даде свобода, в скоро време ще я загубите. Ако искаш да те почитат, и ти трябва да

почиташ; ако искаш де те любят, и ти трябва да любиш, но разумност се иска от човека – давайте всекиму толкова, колкото той може да възприема и обработва.

Дойдете ли до Любовта, там трябва да бъдете много внимателни: като наливате от нея в чаша, ще гледате капка да не падне на земята и така наливайте чашата, че винаги да остава малко празна. Енергията на Любовта не търпи никакво преливане – прелееш ли малко от Любовта, ти ще си създадеш най-голямото нещастие. То е подобно на нещастието, което би сполетяло човека, ако отиде близо до пчелни кошери с чиния, пълна с мед – всички пчели ще се нахвърлят върху него, ще го накацат, ще го жилят и той ще се принуди да хвърли чинията и да бяга далеч. Светът е пълен с ларви, подобни на пчелите, които от хиляди години насам гладуват, чакат да капне отнякъде сок на Любовта, тъй щото достатъчно е да потече най-малкото количество от сока на Любовта, за да ви нападнат всички ларви – какво по-голямо нещастие може да съществува от това? Всички хора страдат от неразбиране на Любовта. Свещено нещо е Любовта; като знаете това, не оставяйте да прелива сока на Любовта отвън, че да ви нападат ларвите, да ви създават нещастия и страдания.

Сега, това не значи да се уплашите и да се откажете от Любовта; не, знание се иска от всички, нужно ви е ново знание, ново съзнание за Любовта. Любете всички хора, любете всички живи същества, но разумно. Мнозина поддържат идеята, че човек трябва да обича само едного; не, обичайте всички хора, обичайте всичко, което Бог е създал. Разширявайте съзнанието си колкото е възможно повече – така ще придобиете нужното благородство.

Обичайте всичко, което виждате и на небето, и на Земята. Стремете се да обичате всичко в света и знайте, че светът пак ще остане такъв, какъвто е, но едно можете да постигнете: душата ви да

стане мощна, а умът – светъл, да разрешавате задачите си; едни от задачите си ще разрешите, а други ще останат за в бъдеще.

Следователно както и да работите, две неща ще ви дадат и две ще ви откажат; кои са тези неща – вие сами ще намерите, като учите, като придобивате знания. Вие сами ще си отговорите, а аз ще ви кажа само едното: вие търсите щастие, но няма да ви го дадат; вместо щастие, ще ви дадат смъртта, която не искате. И гении, и светии – всички са минали през смъртта; засега тя е неизбежен процес, колкото и както и да се стремят хората да я избегнат.

Това са ред мисли, които нахвърлям с цел да мислите, да разсъждавате, да придобивате права мисъл. Велика наука се придобива в Школата, но за това са нужни хиляди години; ученикът трябва да следва в Школата най-малко хиляда години, за да го приемат като кандидат за университета. Като се запише студент в университета, той трябва да следва две хиляди години, докато го допуснат на изпит по материала от първите два семестъра. Тъй щото за завършване на един факултет от Великата Школа са нужни осем хиляди години. След това, за да провери, за да приложи задачите, които е решавал в университета, нужни са около десет милиона години.

Като слушате да говоря така, ще пожелаете да се съкрати това време. Времето може да се съкрати така, че хиляда години да станат един ден. Това, което човек може да свърши за хиляда години, Бог може да го свърши за един ден. И обратното се случва: това, което човек може да свърши за един ден, Бог може да го направи за хиляда години – зависи от работата, която се предприема. Това са хипотези, в които можете да вярвате, можете и да не вярвате: ако ви ползват, вярвайте; ако не ви ползват, можете да ги слушате само, без да градите нещо върху тях.

Едно е важно за вас: не влизайте в стълкновение с вашите идеи! Не казвайте, че това не можете да направите или онова не можете да направите. Докато живеете, вие трябва да учите; щом сте влезли в живата Велика школа, вие трябва да постоянствате в учението, за да имате резултат. Каквото придобиете в тази Школа, това ще ви остане; придобитото ще бъде плод на вашия живот. В светската наука е точно обратно: каквото човек придобие, всичко му се взема.

Някои ясновидци твърдят, че еди-кой си пророк, който е живял две-три хиляди години преди Христа, бил виден, знаменит, имал много знания и днес пак живее на Земята, но вече като обикновен човек, без пророчески знания и опитности. Питам: къде остана неговото знание? Други ясновидци казват, че еди-кой си учен, който е живял във времето на Христа, създал някакви научни теории, но днес минава между обикновените хора на Земята като прост човек – къде отиде неговото знание? Този учен създал една научна теория, която днес не разбира – какво показва това? Това показва, че той е работил в областта на обикновената наука – такъв учен бавно прогресира и често изгубва всичко онова, което е придобил. Обикновената наука е временна забава за човека – да подслади страданията в живота му. И това е хипотеза.

И тъй, две науки съществуват в света: обикновената, чрез която човек повече губи, по-малко печели, и живата наука, или науката на човешкия дух, чрез която човек непрекъснато прогресира. В тази наука няма пресичане на съзнанието; тя обхваща съзнанието на тъй наречената ***обща, колективна душа – anima mundi,*** която прониква и в отделния човек, в неговите стремежи. Следователно ***anima mundi*** има своя специфична наука, от която всички хора трябва да се ползват. Тя е умна, разбира и познава хората. Когато види, че някой човек не е готов още за нея, тя го забавлява; когато види някой способен, но упорит, употребява хиляди начини, но в края на

краищата го заставя да се заинтересува от нея. На добрия, на благородния човек тя говори с особен, мек глас, който гали душата, събужда съзнанието и го разполага към работа, към учение. Да се занимава човек с живата наука, това ни най-малко не подразбира, че трябва да презира обикновената, светската наука.

Разумният човек цени всички усилия на хората, радва им се и ги поощрява. Приятно е да гледаш усилията, стремежите на астрономите, на математиците да проникват в тайните на Природата. Детето със своя буквар и астрономът със своите изчисления са еднакво ценни; те се различават по степента на съзнанието си, обаче и двамата правят усилия. Детето се връща от училище, разказва с интерес за буквите **А** и Б, които учителят им е разкрил; астрономът се изправя пред телескопа си и ти посочва най-отдалечените слънца и звезди, като обяснява за разстоянието им от Земята, за тяхната големина, състав и т.н. По отношение на онази висша наука астрономите са деца в първи клас и за тях има още неоткрити букви; те още не са определили точно разстоянието от Земята до Слънцето – правят ред предположения и догадки в изчисленията си, но не са дошли още до абсолютни заключения. На окултния ученик обаче не се позволява да се основава на догадки и предположения – каквото знае, той трябва да го знае абсолютно, без никакви изключения. За да дойде до абсолютните изчисления, ученикът трябва да се домогне до вътрешния метод на работа – чрез него може да се измерва с абсолютна точност разстоянието на всички небесни тела от Земята и големината им, пак в сравнение със Земята. Божественото съзнание е онази вътрешна мярка, онзи вътрешен професор, който довежда човека до положителни, до абсолютни знания.

Като ученици на Великата школа, вие трябва да работите искрено върху себе си, да създадете благоприятна почва, в която да посеете семена, които да растат и да се развиват правилно – това

значи да си създаде ученикът правилни отношения към Първата причина на нещата, към своя Учител и към себе си. Какъв ученик е този, който днес е доволен, разположен към Учителя си, а утре е недоволен или се чувства обиден от него? Това не е ученичество, това е материално схващане на нещата. Когато ученик е недоволен от Учителя си, това показва, че той е попаднал в тъмната, неосветената страна на своя Учител, където никакво угощение не се дава. На другия ден ще влезе в светлата страна на своя Учител, където има угощение, песни, разговор, и той ще се върне у дома си доволен, разположен. Този ученик ще има две противоположни мнения за Учителя си – кой е виновен за това? Ученикът е гладувал при Учителя си само един ден или един-два часа и вече е недоволен; има хора, които са гладували с дни и седмици, и въпреки това разположението им не се изменя. Който не иска да гладува, той трябва да бъде разумен, да попада в светлата страна на хората, да бъде всякога сит и доволен.

И тъй, стремете се да разбирате нещата по Божествен начин. Докато сте в личния живот, вие ще разглеждате нещата от положението на самосъзнанието; щом живеете в свръхсъзнанието, ще разглеждате нещата по Божествен начин. Докато е на Земята, човек се движи между две съзнания – човешко и Божествено: щом живее на повърхността на нещата, по отношение на тях човек ще прилага човешка мярка; щом се задълбочи в нещата, той ще прилага Божествена мярка. Тези две съзнания говорят за двете естества у човека: нисше и висше, или човешко и Божествено.

Ако разглеждате човека с окото на ясновидеца, ще забележите, че отляво го заобикалят и следват опашати, рогати същества, а отдясно го обикалят и следват Светли, Възвишени същества; значи от лявата му страна е адът, а от дясната – Раят. Тъй щото ако погледнете от лявата му страна, не се отвращавайте от него, нито се страхувайте, нито го съдете; той трябва да възпитава тия същества, да ги учи –

трябва разумно да разговаря с тях, да ги назидава и напътва в правия път.

Лесно е да съдите човека – така постъпва съдията, така постъпва и главатарят на разбойниците: първият изслушва обвиняемия и го осъжда на основание еди-кой си член от закона за съдопроизводството, като произнася резолюция, че го осъжда на 20-годишен строг тъмничен затвор; вторият – главатарят на разбойниците, хваща някой богат човек в гората и въз основа на еди-кой си член от закона на разбойниците го осъжда да плати 20 хиляди лева глоба.

Казвате: „Има ли право съдията да съди хората, има ли право главатарят на разбойниците да съди хората?“. Ако той е власт, поставена от Бога, има право да съди; ако не е поставен от Бога, няма никакво право да съди хората – това разбираме ние под думите, че Бог е допуснал някои неща да станат, а някои не е допуснал. Следователно двата вида съдии – съдията при правораздаването и съдията разбойник, представляват двете съзнания: човешкото и Божественото. Щом съзнае това, човек ще бъде съдия сам на себе си: дойде ли въпрос за известно престъпление, сам ще се осъди, сам ще си наложи строг затвор; дойде ли въпрос до известно парично задължение, сам ще си наложи глоба, ще плати дълга си, без да чака да го обират. Когато Божественото съзнание се пробуди, т.е. когато Висшият съдия дойде у човека, той всичко ще оправи, ще възпита и разбойниците, и крадците, и апашите – това са лошите, мрачните разположения у човека, които идват да го ограбят и да го погубят.

Сега, това е материалната страна на въпросите. За вас е важно какво сте научили и какво сте приложили като ученици. Някой ученик следва 10-15 години Школата и после казва, че е изгубил времето си, че не си е струвало да се занимава с тази наука и т.н. Как е проверил този ученик, че знанието, което е придобил, не струва

нищо? Ако е прав в твърденията си, печели; ако е крив, губи. Когато ученикът влезе в една школа, той трябва да знае на прав път ли е, или не и ако е на прав път, трябва да се заеме да учи. Тъй щото и на вас казвам: щом сте влезли в Школата, учете, за да завършите това училище. Че ще правите грешки – това да не ви смущава; ще правите погрешки и ще ги изправяте, ще учите, ще придобивате знания и ще ги прилагате. Учете, прилагайте, но не мислете, че ще оправите света; на света можете да изпращате своите добри, чисти мисли – чистата, силната мисъл е в състояние да преобрази света.

И тъй, за да развивате мисълта си, търпението си, вие трябва да разглеждате живота на житното зърно, да видите през какви страдания минава. За развиване на търпението специално ви препоръчвам да дишате дълбоко – търпението е свързано с дишането, с дихателната система; колкото по-дълбоко и правилно диша човек, толкова е по-търпелив. Дишайте дълбоко и задържайте дишането си 10-20-30 и повече секунди; търпението се увеличава право пропорционално на секундите – колкото повече секунди задържате дишането си, толкова по-голямо ще бъде търпението ви. Ако човек диша една-две години правилно, дълбоко, той ще развие в себе си известни дарби и способности: ще стане по-търпелив, по-разсъдлив, ще развие въображението си, ще придобие по-голямо спокойствие. Без търпение човек нищо не може да постигне.

Някой иска да стане силен, да може да издържа на страдания, на изпитания. Има методи за развиване на сила, но хората нямат желание да правят упражнения, за да придобият тази сила; те поглеждат към водните пари и казват: „Пари са това – какво може да се постигне с тях?“. Докато е разпръсната в пространството, парата е нищо, но сложите ли я на работа в парния котел, там върши велики неща.

Следователно всеки метод е мощен за човека само тогава, когато го прилага в живота си; не го ли прилага, той няма никаква сила. Първо опитвайте методите и после ги предлагайте на хората, а вие постъпвате точно обратно: като ви се препоръча някакъв метод, без да сте го приложили, бързате да го препоръчвате на другите.

Вие сте влезли в тази Школа по различни съображения: едни от вас са дошли с цел да станат по-добри, отколкото са; други – да придобият повече любов; трети – да станат здрави, да укрепнат физически; четвърти – да развият известни дарби и способности в себе си. Обаче малцина са дошли с искрено желание да придобият истинско знание – Мъдрост, която да ги освободи от заблужденията в живота им. И затова, ако ви срещне някой и ви нарече щури, заблудени хора, които не знаят къде вървят, някои от вас ще се спрат, ще започнат да мислят дали наистина не са сбъркали пътя си. Не, това не е знание. Вярно е, че човек не трябва да бъде фанатик, той трябва да изучава нещата; като изучава, като прилага онова, което му се преподава, ученикът развива в себе си убеждение и става силен да се противопоставя на всяка външна отрицателна мисъл. Без проверка и приложение на своите знания той ще се колебае, ще се поддава на всяка външна мисъл.

Този, който ви нарича щури, е човек, обърнат с главата надолу. Буквата ***Ш*** означава материализъм, а буквата ***Щ***, която има опашчица надолу, означава материалист, който не мисли, не проверява нещата. Преди да ви нарече някой ***щури,*** той трябва да види каква наука изучавате и ако не я разбере и хареса, да я отхвърли; ако я хареса, нека пожелае да научи нещо, да я приложи и да се ползва разумно от нея – това значи разумен човек.

Когато разумният човек отива при някой естественик, който изучава животните, той ще го помоли да му предаде нещо от своите знания – не за всяко животно отделно, като индивид, нито като тип,

защото това и сам може да научи, но ще поиска да му каже какви добродетели, какви качества е открил в животните.

Лесно е да се каже: „Вълк е това“, но и вълкът има добри страни: той е интелигентен, може да се привързва около човека, както кучето се привързва, но за това човек трябва да обикне вълка; обикне ли го, той става верен като куче. Днес вълкът е вълк по единствената причина, че хората не го обичат – те го гонят, бият, вследствие на което са го ожесточили; ако овчарят обикне вълка, последният никога не би нападал овцете му. Като дави овцете, вълкът иска да внесе в себе си онзи елемент, който е изгубил – мекотата. Човек може да привърже около себе си всяко животно, колкото и свирепо и жестоко да е, но любов се иска за това. Индусите знаят този закон и като го прилагат, успяват да привържат около себе си кобри, лъвове, тигри, акули и др. Любовта действа и върху най-свирепите животни – като срещне човек, у когото живее любовта, животното се приближава към него и започва да ближе краката, ръцете му, да се умилква. Индусите не позволяват да се убиват животните.

Преди години в едно българско село се явили толкова много гъсеници, че всички дървета били осъдени на изсъхване. Един градинар от това село се видял в чудо как да се освободи от тях. Малко след като решил да им обяви жестока война и да ги убива, пред градината му минавал турски дервиш, който го запитал:

– Какво правиш?

– Заел съм се да убивам гъсеници, защото ще уморят дърветата.

– Стой, не ги убивай!

Дервишът влязъл в градината, спрял се под едно дърво, отворил някаква свещена книга, започнал да чете и не се минало много време – гъсениците една по една започнали да слизат от дърветата и да се събират накуп. Като видял това, градинарят се отправил към купчината гъсеници с цел да ги избие.

– Не бързай да ги убиваш – казал турчинът, – събери всички заедно и ги занеси в гората, там да ги хвърлиш. Благодари, че изведнъж се освободи от всички гъсеници, без да ги убиваш.

И тъй, работете върху себе си, за да изградите устойчив характер; щом имате устойчив характер, щом сте разумни, вие ще бъдете справедливи към всички – това иска Бог от вас. Започнете от малките работи и постепенно отивайте към големите. Каквото и да правите, каквито и усилия да полагате, вие първо ще започнете с материалните работи и после ще отивате към по-рядката материя.

Първо ще боравите със силите на скръбта, чиято посока е към центъра на Земята; скръбта се движи в гъста материя, в корените. Когато мислите и желанията ви не се реализират, вие сте дошли до корените им, където няма никакво реализиране, никакъв плод – тогава започвате да скърбите, да страдате. След известни страдания придобивате опитности, знания и започвате да навлизате в по-рядка среда – в областта на радостта, в клоните на Живота, където цветовете цъфтят и плодовете зреят; с радостта вие отивате към центъра на Слънцето, към Бога. Следователно в процеса на развиването си човек неизбежно трябва да мине през двата процеса: през процеса на страданието, т.е. отиване към центъра на Земята, и през процеса на радостта, т.е. отиване към центъра на Слънцето. Защо скърби човек – защото отива към центъра на Земята; защо се радва – защото отива към центъра на Слънцето. Скръбта и радостта са пътища, методи, през които човек непременно трябва да мине – без тях няма растене, няма развиване.

И тъй, скръбта учи човека как да развива своите корени, радостта го учи как да развива клоните си; следователно в Духовния свят човек е растение с корени и клони, които трябва правилно да развива. Христос казва: „Когато дойда при вас, скръбта ви ще се превърне в радост“. Кога ще стане това – не е определено; за някои ще стане след

една година, за други – след две, за трети – след пет, десет, сто, двеста и повече – от човека зависи. Сега вече разбрахте какво представляват скръбта и радостта, а всяко разбиране на нещо е пауза, почивка, мълчание. И в музиката има паузи – всяка пауза показва, че музикантът трябва да спре, да поеме малко въздух и отново да продължи.

Сега от вас се иска прилагане – щом разберете нещо, приложете го; колкото и каквито правила и формули са ви дадени, приложете ги. Не е достатъчно само като станете сутрин, да се измиете, да се помолите и да отидете на работа; всяка сутрин трябва да употребявате около 20-30 минути да размишлявате, да правите упражнения върху самообладанието, да владеете органите си, за да укрепне вашата нервна система. Не е достатъчно само да се молите и да чакате всичко да ви дойде наготово – това значи да вземете лотариен билет и да чакате благоприятен случай да спечелите някаква голяма сума; не, това не става лесно, редки са случаите на такова щастие.

Ученикът трябва да впрегне силите си и да работи във всяко направление. Като прилагате методите, вие ще придобиете положително знание, което ще послужи като ядка, като основа на вашия живот – това значи знание. А тъй, да мислите само, че знаете много, че сте добри математици, естественици, астролози – това не е още знание. Всяко знание трябва да се постави на изпит, да се види колко ще издържи. Ако е въпрос за цитати – кой какво е казал, това още не е знание; който има силна памет, той може да цитира цели страници от видни автори, но това още не е негово знание – защо? Защото не е приложено.

Човек трябва да знае законите, чрез които работи материята; той трябва да знае и законите, чрез които работи Духът. Щом знаете много, кажете през кои часове, минути и секунди на деня идват добрите и лошите мисли, кажете кога се явява и кога изчезва

Любовта. Когато Любовта посети човека, той трябва да бъде много внимателен, за да не я изгуби; изгуби ли я, с нея заедно той изгубва и младостта си, и разположението си, и силата си – всичко изгубва. Всяко нещо идва на своето време – и Любовта трябва да дойде на своето време, да остави каквото носи и навреме да си отиде. За да стане така, човек трябва да бъде внимателен, да не изменя условията; дойде ли Любовта в човека преждевременно, тя преждевременно ще си отиде.

Това се отнася до онези, които разбират законите и могат да ги прилагат, а които не разбират законите, те ще се уплашат. Казано е в Писанието: „Страхът Господен е начало на мъдростта“ – следователно, ако страхът ви направи по-разумни, страхувайте се, но ако страхът убие всякакво желание, всякакъв импулс у вас за работа, сложете го настрани. Страхът се отнася до онези, които мислят, че знаят много – щом казват, че знаят много, че са разрешили задачите на своя живот, че обичат всички хора, Невидимият свят веднага ще ги постави на изпит. Например един от тия самонадеяни ученици ще скарат с жена му – опърничава, упорита като Ксантипа[31], и ще го заставят да се примири с нея, не с тояга, но по всички правила на Любовта; след това ще изпратят комисия от Невидимия свят, за да види как ще разреши задачата си. Тази е първата задача – приложение на Любовта.

Втората задача за разрешаване е следната: като изгубите всичкото си богатство, да останете тих и спокоен, да не пролеете една горчива сълза, да не пороптаете срещу Бога, да не се вкиснете; като осиромашеете, яжте сухия хляб така сладко, както сте яли вкусните ястия като богат – така трябва да реши задачата си ученикът. Който не е ученик, той може да постъпва както иска. Обаче дали някой

---

[31] Ксантипа – съпруга на Сократ. Останала в историята като синоним на зла, ограничена и свадлива жена.

съзнава, че е ученик, или не съзнава – всеки ще бъде поставен на изпит, за да се провери неговата Вяра и Любов към Бога. Приятно е, когато Невидимият свят изпитва хората, защото който се изпитва, той е благонадежден човек. Кога учителят изпитва ученика си – когато ученикът е учил, когато е подготвил урока си; този учител обича ученика си и затова го изпитва.

Не казвайте това, което някога си един богат човек произнесъл – че не иска Бог да го обича много. Защо не иска Любовта на Бога – защото имал жена, която обичал. Но наскоро след женитбата тя умряла и му останало само едно момиченце, което израснало и станало голяма мома. Той обикнал дъщеря си и се привързал силно към нея. Изпратил я в странство да учи, но по пътя се явила буря в морето, параходът потънал и дъщеря му се удавила. След нейната смърт изгубил и богатството си. Като дошъл до пълно отчаяние, той си казал: „Ако е трябвало да мина през такива изпитания, за да видя, че Бог ме обича, по-добре да нямах Божията Любов“.

Не, дойдат ли изпитанията, кажете като Йов[33]: „Бог дава, Бог взема. Щом досега ми е давал, и отсега нататък пак ще ми даде“. В Бога няма обратни решения. Който издържи на изпитанията, той ще получи двойно благословение.

Сега, като ученици, от вас се иска да бъдете смели и решителни. Не е въпрос да страдате и да пъшкате, но да се учите от страданията. На всеки от вас е дадена задача, която правилно трябва да реши, при това, като българи, вие трябва да решите задачата си именно в България. Каква е задачата ви обаче, сега не може да ви се каже, понеже още спите и няма да я разберете – първо трябва да се събудите и след това ще ви се каже. Засега някои от вас спят, други мечтаят, трети са заети със специални мисли; няма свободен човек, на когото може разумно да се говори. Ще кажете, че като е дошъл на Земята, човек трябва свободно да си поживее – в какво седи това

живеене? Да бъде радостен и весел при всички случаи на живота си. Той трябва да осмисля всяко нещо: ако пее, трябва да разбира защо пее; ако учи, трябва да знае защо учи; когато вижда, че Слънцето изгрява и залязва, трябва да знае защо става това. Човек трябва да знае и да разбира защо едно явление днес става така или иначе; как ще стане това явление утре – той не може да знае, но всичко, което днес става, трябва да му е ясно и разбрано. Има неща, които са неизвестни и непостижими даже и за безсмъртните; това е добре за тях, защото и те трябва да имат стремеж да постигнат нещо, и те трябва да се намират пред изненади, да правят усилия, иначе и техният живот ще се обезсмисли.

Това са странични мисли, само за размишление, обаче всяка наука е важна за човека дотолкова, доколкото има приложение – следователно окултната наука е ценна за ученика главно със своето практическо приложение. Ако е въпрос за теории, всяка наука разполага с много теории, но излишните теории обременяват, натоварват човека. Ученикът се нуждае от наука, която може да го разтоварва от теориите на миналото, които днес не го ползват – такава именно е живата наука, тя представлява метод за разтоварване. От какво трябва да се разтовари човек – от богатството на своето минало, тъй като то вече е спечелено и трябва да се постави в архива. Не постъпва ли така всеки – вземе една книга от библиотеката си, прочете я и я връща на старото и място; научи един факт или едно явление, държи го известно време в съзнанието си и после го сваля долу като непотребна вещ. Всяка разрешена задача трябва да се снеме от гърба на човека като непотребен товар.

Една от първите задачи на ученика е задачата за Вярата – той има един приятел, но често се пита да вярва ли в него, или да не вярва. Като реши тази задача, ще си зададе друг въпрос: да обича ли приятеля си, или да не го обича? Тук не става въпрос за обикновена

вяра и любов, но за такава Вяра и за такава Любов, които повдигат човека и укрепват неговия дух.

Същото може да се каже и за храненето, и за мисленето: не е достатъчно човек да се храни, но той трябва така да се храни, че да придобива сила; той трябва така да мисли, че да проправя пътя си. Ако не се храни правилно, човек губи силата си; ако не мисли правилно, той обърква пътя си. Съществуват два вида мисли: електрични и магнетични; първите правят човека силен, като му дават възможност да проправя пътя си, а вторите го правят мек и способен, за да привлича хората около себе си.

Всяка чешма, на която водата е хубава, привлича, събира хората около себе си, но щом водата и пресъхне, хората се отдалечават от нея. И вие получихте и научихте много неща в Школата, като от чешма или като от голям извор, но много работи развалихте и изпочупихте. Първите тръби, по които течеше знанието, бяха от пръст, но вие ги счупихте; после те се заместиха с железни тръби, но с тях се натъкнахте на големи противоречия – тук-там железните тръби ръждясваха и тази ръжда внасяше в живота ви противоречия. Железните тръби ще се заместят със златни; щом знанието потече през златни тръби, всички противоречия в живота ви ще изчезнат и всичко ще тръгне напред.

Всичко, което ви се преподава в Школата, ще се сбъдне. От вас се иска само работа и будно съзнание да проверявате и да изпитвате казаното. Като слушате една лекция, вие трябва да си помислите какво можете да приложите от нея още днес, още в дадения час и като се върнете по домовете си, отворете тетрадките си и вижте какво сте разбрали и как можете да го приложите. В това време от Невидимия свят ще видят как работите и ще ви се притекат на помощ; не използвате ли помощта им, вие ще изгубите благоприятните условия, които не могат да се повторят, и тогава трябва да чакате да се

създадат нови условия. Ето защо ученикът трябва да бъде буден, досетлив, да не пропуска моментите. – „Бог ли ще ни помага, Той ли ще ни говори?“ Това не е важно. За вас е нужно да знаете дали писмото или мисълта, които получавате, съдържат Истината в себе си: ако съдържат Истината, приемете я, без да се интересувате кой я носи; ако не съдържат Истината, сложете ги настрани и ги забравете.

Бог не говори външно, Той се проявява главно вътрешно. Какво разбирате под думата ***вътрешно?*** Думата ***вътрешно*** означава безпределно, безконечно пространство, в което Бог може да се прояви чрез вашето съзнание, т.е. вътрешно, за вас, и чрез съзнанието на вашите ближни, т.е. външно – пак за вас. Но и в единия, и в другия случай Бог се проявява чрез съзнанията на всички живи същества – вътрешно.

И тъй, като ученици на Великата школа, от вас се иска да учите. Изучавайте какво нещо са Смирението, Вярата, Справедливостта, Добрата обхода, Искреността, Чистосърдечието, Любезността и т.н.; изучавайте тия добродетели в истинската им проява, а не както светът днес ги изнася. От времето на тяхното раждане до днес тия добродетели са претърпели големи промени – те са се изопачили, изгубили са своята чистота и вашата задача днес е да възстановите първоначалния им вид, да ги представите в тяхната първична форма и чистота. Само така изнесени, тия добродетели могат напълно да ви ползват.

Изпейте песента ***В начало бе Словото***.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и първа лекция, 14 март 1928 г., София

СФИНКСЪТ. НАЧАЛО И КРАЙ НА НЕЩАТА

Вие знаете какво нещо е началото, знаете и какво е краят на нещата – тези идеи са ясни за всеки от вас. Човек влиза в едно училище, за да учи – това е начало; завършва училището – това е край; назначават го на служба – това е начало; уволняват го, пенсионират го – това е край; влиза в една аудитория, за да слуша някаква лекция – това е начало; свършва лекцията – иде нейният край. Питате: „Какво ще бъде началото и какъв ще бъде краят на еди-коя си работа?“. Може точно да се определи началото и краят на всяка работа. Какъв ще бъде краят на твоето пътуване през океана с параход, направен от слама – началото ще бъде тържествено, но краят ще бъде трагичен. Кой е виновен – началото или краят?

Сега ние сме в края на старата година и в началото на новата. Какво ви донесе старата година – опитност; какво ви носи новата – надежда. Разумният човек знае какво му носи новата година. Ние не говорим за абсолютното начало на нещата, а за обикновеното, което съдържа в себе си известни възможности; щом тия възможности се реализират, краят ще бъде добър. Следователно според реализирането на възможностите, които се съдържат във всяко начало, може да се определи какъв ще бъде краят на известна работа – когато всички възможности на началото се използват добре, т.е. когато се реализират, ние ще имаме отличен край. Казваме: каквато е крушата, такъв ще бъде и нейният плод; крушата е началото с всичките си възможности, а плодът и е краят, т.е. реализиране на възможностите.

Светът, в който живеем, е предметен, затова най-напред трябва да разбираме предметите – с тях са свързани живи същества от хиляди категории. Те са свързани с вас и работят заедно с вас; едновременно и те ви въздействат, и вие им въздействате. Освен тия

същества има и ред други тела в пространството, които също оказват влияние върху вас – значи вие живеете в един много сложен свят. Понякога хората питат защо светът е създаден така; казвам: оставете този въпрос настрани – той е задаван хиляди пъти досега и от обикновени, и от разумни хора, но никому не се е отговорило, никой не знае защо светът е създаден така. По този въпрос устата на Природата е затворена; като я запиташ, тя е като сфинкс – мълчи, не говори с думи, но говори с образи, със символи. Какво представлява сам по себе си сфинксът – загадка. Защо главата на сфинкса е човешка, какви са гърдите му?

Ако сега ви нарисувам едно яйце, какво може да излезе от него – щъркел или друга птица? Каквото и да излезе, все ще мине по пътя на мъчението. Малката птичка, като си подаде главата от яйцето, ще бъде ли напълно свободна? Не, няма да бъде свободна изведнъж – първо ще покаже главата си, но още дълго ще седи в яйцето, докато излезе, цяла вечност ще е за нея; голямо усилие трябва да направи тази птичка.

Често говорим за време и пространство, които не се определят от продължителността на годините, месеците, дните, часовете, минутите и секундите, които минават, а по онази вътрешна интензивност, с която нещата се преживяват, с която се движат в съзнанието ни – човек в една минута може да преживее толкова неща, колкото в една година. Например може ли някой да извърви за една година този път, който светлината изминава в една секунда – не може. Интензивност има в чувствата, интензивност има и в мислите.

И тъй, сфинксът означава човек, който излиза от състоянието на звяр; той е обвит в звяра тъй, както птичката в яйцето – едва показва главата си от тялото на звяра. Засега само главата на човека е излязла, а цялото му тяло още се намира под неговото влияние, затова човекът мисли право, а действа криво – следователно задачата му е да се

освободи от влиянието на звяра; и когато това стане, той ще разбере защо е създадена Вселената.

Сега вие говорите, молите се, но при едно малко неудобство, при една малка мъчнотия у вас веднага се събуждат лоши чувства – това е звярът, от който човек още не се е освободил; после съзнавате, че това не е хубаво, не харесвате онова, което сте направили, разкайвате се за постъпката си, намирате, че не е права. Вие говорите, че трябва да бъдете милостиви, благородни, но дойде ли да се проявите в това, което говорите, не успявате – защо? Защото друг господар има над вас – звярът. Умен е този господар, той ви е опасал като змия, от която не можете да се освободите; тя ви диктува какво да правите – често ви казва: „Във ваш интерес така постъпете, а не иначе“ и много пъти слушате нейния глас, но виждате, че сте сгрешили.

Казвам: още от най-старо време всички адепти са търсили загадката на сфинкса. Намери ли се загадката, ще се намерят методи и начини как да се освободим от влиянието на този звяр. И всеки човек, който повярва в Първичната причина и се възроди, се заема със задачата да се освободи от звяра.

Ще ви приведа пример за пояснение на мисълта си. Представете си един голям слон и едно малко дете – как трябва да постъпи малкото дете спрямо този слон? Ако то извади сламена тояжка и започне да воюва със слона, ще надвие ли? Слонът има толкова силен хобот, че може с него да подхвърля детето както и където иска. Вие ще възразите: „Ами как Давид излезе срещу Голиат и го надви?“. Да, но това бяха двама души, същества от една и съща категория, и двамата въоръжени, всеки по своему. Тук обаче имате слон и дете. Физическото надмощие е на страната на слона, в това отношение детето трябва да се подчини. Живата разумна природа днес не допуска физическа саморазправа, не позволява физическото насилие на съществата едни над други; воюването в нея е абсолютно

изключено. Тя казва: „Във всяко същество се крие нещо по-високо от всякакво оръжие, по-високо от всякакво насилие“ – кое е то? Разумното Божественото начало.

Сега и на вас казвам: развийте в себе си това Божествено начало, дайте ход да се проявява у вас и ще видите, че силата ще бъде на ваша страна. Ако и това малко дете постъпи разумно със слона, силата ще бъде на негова страна. Как ще прояви то своята разумност – ще вземе ориз в шепичките си, ще се приближи до слона и ще му даде да си хапне. Питам: няма ли слонът да отстъпи сега пред детето? Ще отстъпи, разбира се. Ако детето в продължение на един месец редовно носи в шепичките си ориз, между него и слона ще се завържат приятелски отношения – слонът ще повдигне детето с хобота си, ще го сложи на главата си и ще го разходи; значи детето със своята разумност е спечелило разположението на слона.

И тъй, когато Христос е изказал стиха „Не противи се злому“, Той е подразбирал именно това – да не излизаш срещу слона със своето физическо оръжие. Вземи малко ориз в шепата си и иди при него; ходи няколко пъти на ден, докато го спечелиш. Това може да продължава месец, два, три – постоянствай! Спечелиш ли го веднъж, можеш вече да се качиш на главата му и да го водиш където искаш.

Казвам: ние трябва да разбираме цялата Вселена, Разумната природа, в която живеем – тогава ще знаем как да постъпваме спрямо нея. Живата природа е жена, майка, тя не е мъж. По-мека жена от нея няма, но и по-строга няма; по-чувствителна от нея няма, но и по-безчувствена не можете да намерите – тя има тия две характерни черти. Разумната природа говори на всички езици, разбира всички същества. Няма език, който да не знае, но и тя има свой. Когато посещава децата си в пансионите, където ги е поставила, говори на техния език – в този случай е много внимателна към тях; но щом те отиват при нея, тя изисква да и говорят на нейния език – говорят ли и

на този, който са изучавали в пансиона, тя ще мълчи, докато научат нейния.

Сега ще направя едно сравнение. Често ние говорим, че човек трябва да се моли на Господа. Молитвата е разговор с Бога. По колко начина човек може да се моли? Както съществуват два начина за разговор между двама души, така съществуват и два начина за молитва, т.е. за разговор с Бога – да отидеш на гости и да ти дойдат на гости. Ще изясня мисълта си – на гости можеш да отидеш само тогава, когато си направил някаква погрешка; гости ще ти дойдат само тогава, когато си направил някакво добро. И тъй, когато се молиш на Господа, това значи, че отиваш на гости при Него, т.е. направил си някаква погрешка на Земята, и затова ще Му кажеш: „Господи, аз съм търговец, купувах и продавах, но в тия свои търговски работи обрах десет вдовици, причиних им много сълзи. Завчера им върнах ограбените пари с лихвите, но само едно нещо не можах да направя – не можах да събера сълзите, които тия вдовици проляха, и да им ги върна. За в бъдеще ще съм внимателен, да не им причинявам сълзи“. Питам ви: това вече не е ли предмет на разговор с Бога? Значи има какво да говориш на Господа – че си обрал десет вдовици и си върнал парите им. Бог ще се погрижи да върне на вдовиците пролетите от тях сълзи. Вдовиците пък, като отидат при Бога, нямат право да се оплакват, че еди-кой си ги е обрал – това не е тяхна тема на разговор.

Само онзи, който е направил погрешката, има право да разговоря с Господа. Ако съм направил добро на десет вдовици, нямам право да отивам при Него – сега вдовиците имат предмет на разговор с Бога; ще отидат при Него и ще Му кажат: „Еди-кой си човек ни направи добро“ – те ще говорят на Бога за доброто, което съм направил, а не аз.

И тъй, за злото, за своите погрешки, аз отивам на гости и говоря; дойдат ли ми гости, те говорят за доброто, което съм направил. Ще знаете: дойдат ли ви гости, оставете те да говорят, а вие слушайте; когато вие отидете на гости, вас ще слушат, вие ще говорите. Няма по-хубаво нещо от това да отиде човек при Господа с желание да изправи своята погрешка. Пожелаете ли да изправите по-грешката си, ще кажете: „Ще отида на гости при Господа"; ако не направите погрешка, няма да ходите при Него.

Проверете всички стихове в Писанието и ще видите, че и там се говори същото. Христос казва: „Аз и Отец Ми ще дойдем и жилище ще направим у вас". Когато човек направи някое добро, не може да отиде на гости, тогава ще му дойдат гости. Казвам: има два случая в живота на човека, когато той може да отиде на гости при Господа: или когато е направил някаква погрешка, или когато някой му е направил добро.

Следователно, ако вие превърнете доброто и злото, тия две величини, в прости, в обикновени форми от живота, ще разберете какво значи да направиш една погрешка или едно добро. То е все едно да отидеш на гости и да ти дойдат на гости. Аз не говоря за съзнателните погрешки, но за такива, които стават въпреки добрата ви воля и желание да не грешите. Стават погрешки в живота – без тях не може. Вземете онзи, който по цял ден работи с цифри – все ще направи някоя погрешка, ще пропусне някоя единица; вземете онзи, който по цял ден преписва книжа – и той ще направи някаква погрешка: или ще пропусне някоя запетая, или ще сложи ***е просто,*** вместо ***ъ*** и т.н.; често стават погрешки в правописа.

Казвам: целият процес на нашето развитие седи в изправяне на погрешки, при което има големи контрасти, чрез които се добива познанието. От създаването на света досега хората се занимават само с изправяне на погрешки. По какво се отличават египетската,

асирийската, вавилонската, римската и индийската култури? Може да дадете отговор на този въпрос, но трябва да се знае, че всяка култура е имала своя специфична задача както в материално, така и в умствено, и в духовно отношение. И сегашната християнска култура има свои специфични задачи; донякъде тя е постигнала някои от тях, а другите остават за расата, която иде – тя ще има повече възможности за реализиране им; формите, в които ще живеят бъдещите разумни същества, ще имат по-големи възможности в себе си и затова ще реализират една култура, съвсем различна от сегашната.

Според вас по какво се отличават сегашната култура, сегашните хора? Всички писатели и учени считат англичаните за най-културни в света – те заемат първо място не само по своята философия за живота, но и по приложението и. Често хората казват: „Английска политика е това!“; казвам: най-честната политика засега в света е английската, макар и при сегашните условия да не е още напълно съвършена, но в нея има голяма честност. Англичаните имат мощен дух. Всички народи имат своите добри страни, но англичаните се считат за възпитатели на човечеството.

И сега, като пренесем културата в себе си, питам: какъв трябва да бъде характерът на човека? Човек се готви за един живот, който не му е известен; на мнозина от вас, както и на хората по света, бъдещето е неизвестно. Вие например говорите за Небето, за Ангелите, но не сте ходили между тях; говорите за светиите и за много други неща, без да ги познавате. Един французин говори за Агарта – че там живеят около 20 милиона души, че този град е бил разделен на някакви особени кръгове, където обитават хора от различни степени на развитие; и вие говорите за тия неща, но кой от вас е отишъл да провери кръговете в Агарта – на вяра приемате всичко и на вяра говорите. Говори се още, че Христос живял в Йерусалим; казвам: досега много хаджии са ходили в Йерусалим, но намерили ли са там

Христа? Ако не са Го намерили, защо го търсят там? По стъпките на Христа ходят, но не Го намират. Някои Го търсят другаде в Палестина, но и там Го няма. Един е Христос и който Го търси с всичкото си същество, ще Го намери – навсякъде е Той, а не само в Йерусалим.

Днес хората търсят лесния път, но вместо да ходят по хаджилък и тук или там по свети места, нека вземат Евангелието и да го приложат в живота си – само по този начин те ще намерят Христа. А тия, които Го търсят в Палестина или другаде, трябва да бъдат много учени, да имат силно развито обоняние, силно развити чувства, за да схванат по кои места е минал Христос – все ще има някакви следи в Палестина, останки от Него. Загадка е това за човечеството.

Аз съм виждал и стари, и млади да минават по една и съща улица, без да знаят защо вървят по нея. Във Варна имаше такава улица – една стара жена ми казваше: „По тази улица вървят много хора, защото е светла. Къщите са много осветени – красиви свещи от бял, чист восък горят в тях и се отделя приятна, хубава светлина, която осветява цялата улица; щом свещите изгаснат, никой не минава. Кой не обича да ходи по улица, тъй добре осветена? Ще върви леко, добре, няма да се препъва“. Алегорично ми говореше тази баба. Питам я:

– Бабо, какво искаш да кажеш с това?

– Нали си учен, умен човек, сам разгадай!

Аз не ѝ отговорих нищо, само се усмихнах и си казах: действително, тази е една от най-светлите улици в града.

Всеки човек се стреми да се освободи от известни ограничителни условия на своя живот. По колко начина може да го направи? По два – единият начин е като образува взрив в себе си, а другият е разумен. Да образува взрив в себе си е равносилно на самоубийство. Някой път човек мисли, мисли и като не може да разреши задачата си, казва: „Няма защо да търпя, има и бърз начин за решение“ – поставя една запалка в себе си, възпламенява я, тя избухва и всичко свършва. Той

си казва: „Лесна е тази работа – едно ***бум*** и задачата е решена“; не, нищо не е решено, нищо не свършва така лесно, взривът е механичен начин за решение на задачите в живота. Постепенно развитие трябва на хората.

Аз говоря не само за самоубийството на тялото, а за самоубийството в широк смисъл на думата – самоубийство на чувствата, на идеите, на мислите на човека. Понякога, като не можете да постигнете известни идеи, вие ги убивате. Всяка идея има свое определено време, в което може да се развие, да добие своя форма и красота. Тя може да се развие и реализира само тогава, когато стане конкретна; всички идеи, които не са ясни, които не са добре очертани в самите вас, не могат да се реализират. Всеки трябва да фотографира своите идеи, своите мисли; ясни са само ония мисли, които могат да се фотографират, да се снемат на стъкло – само те могат да се реализират, да се постигнат. Това показва, че човек е мислил върху тази идея години наред, при което тя се е оформила напълно в неговия ум, станала е ясна, конкретна и затова вече е постижима и на физическия свят. Всички идеи, които в ума на човека са неясни, блуждаещи, не могат да се фотографират, нито могат да се постигнат.

Ние не създаваме сами идеите, а сме носители на Божествените идеи, чрез които изразяваме Великия Божи идеал. Ако човек отхранва в себе си една Божествена идея, каквато и да е тя, било от физическия, Духовния или Божествения свят, цялата Природа е на негова страна. Ако ти заради Бога развиваш тялото си, за да стане здраво, силно, цялата Природа ще ти съдейства; ако заради Бога развиваш своето сърце и своите чувства – да бъдат правилни, идеални, цялата Природа е на твоя страна; ако заради Бога развиваш своя ум, своя дух, цялата Природа е в твоя услуга. Всичко това е крачка напред. Тялото, сърцето, умът, душата и духът на човека са свързани в едно цяло, те са в тясна зависимост едни от други.

Някой казва: „Аз не искам пълно тяло“; да, тялото не трябва да бъде пълно, но трябва да бъде здраво. Когато коремът на човека е издаден напред, организмът му не е напълно здрав; ако шията на човека бъде много тънка или много дебела, това показва болезнено състояние на организма – ако е много тънка, положението му е опасно, но ако надебелее малко, той е спасен. Ако шията става по-дебела отколкото трябва, и това е анормално състояние. Има норма, която определя какъв трябва да бъде вратът на всеки здрав, добре развит човек; ако я вземем предвид, тогава всяко число под или над нея изразява болезнено състояние. Когато вратът изтънява, това показва, че личността се проявява силно – човек е нервен, иска всички хора да го почитат и уважават, затова обръща внимание кой как го е погледнал.

Не е лошо да те почитат хората – това е Божествено желание, но за да те почитат, трябва да заслужиш тази почит. Ако един виден цигулар излезе на сцената да свири, всички хора му ръкопляскат, почитат го – защо? Защото го заслужава. Ако някой неук цигулар излезе да свири, веднага го свалят от сцената, отдават му заслуженото – за него няма ръкопляскане, няма почит. Ако си виден писател, всички ще те почитат, ще четат произведенията ти и ще ти ръкопляскат; не си ли виден писател, никой няма да те почита, никой няма да чете твоите произведения. Трябва ли да се докачаш, че хората не те почитат? Значи за да те обичат, за да те почитат в каквото и да е отношение, трябва да заслужиш това, да имаш нещо Божествено в себе си – така седи истината.

Нашите очи, уши, вежди, както и цялото ни тяло, се формират според нашите идеи. Често хората казват, че човек трябва да прекара един обикновен живот на Земята, без да философства много; не, той трябва вътрешно да премине целия Живот в неговата целокупност, но да се спре само върху известна област, която е дадена специално за

него. Човек трябва да разбира и от поезия, и от музика, и от художество, но не всичко е определено за него. Когато дойде време да се проявява, той ще бъде силен само в една област на живота, а всички други области са му дадени само за известно време и за известни случаи.

Например определено ти е да слугуваш 20 години; през това време можеш да се занимаваш и с поезия, и с рисуване, и с музика, но ще държиш за себе си своите поезии и картини, ще свириш само за себе си. Понякога виждаш господаря си неразположен – какво ще направиш тогава? Ще използваш условията: ще вземеш цигулката си и ще изсвириш на господаря си едно хубаво класическо парче, което ще измени неговото състояние; всички в дома ще слушат и ще кажат: „Отличен човек е нашият слуга". Друг път господарката ти е неразположена – какво ще направиш? Ще използваш и втората твоя дарба – рисуването: взимаш четката, рисуваш един хубав портрет на господарката си, в който тя има добро разположение на духа, и и го представяш; тя веднага ще се усмихне и ще ти благодари. Питам: при такива постъпки от страна на този слуга господарите му няма ли да изменят мнението си за него? Ще го изменят, разбира се – всички ще бъдат доволни, че имат в дома си такъв умен и съобразителен слуга.

Първото нещо е всеки човек да има известна Божествена идея, която да се стреми да реализира, и за нищо на света той не трябва да я жертва – тя е носителка на неговото щастие, тя ще го повдигне; тази идея съгражда неговия дом, в който Божественото ще дойде да живее. У всички хора има Божествено начало, но не еднакво проявено. Като разсъждавате така, казвате: „Господ е и в най-свирепия звяр, както и във всички животни". Така е, но понякога ви напада един звяр и ви разкъсва; питам: защо ви разкъса? Като ви говоря за звяра, не взимайте само външната страна на този образ; с образа му аз символизирам някои ваши скърби, които ви действат така, че

разкъсват, разрушават вашите тела. Вие трябва да станете герои, да знаете как да се справите с тях.

Защо ви говоря сега за героите – искам да ви обърна внимание и да знаете, че само онзи може да бъде герой, който преодолява големите мъчнотии. Обикновените хора имат малки мъчнотии, а героите имат големи мъчнотии. Вие бихте ли нарекли герой онзи, който се занимава с кукли, с играчки и с ред още обикновени работи? Не, героят трябва да има големи мъчнотии, да се сражава с юнаци като себе си и да ги надвива. Защо и до днес уважават Давид – защото се бори с Голиат, великан, и го надви. Някои питат: „Не може ли без мъчнотии?“; не може – който не иска мъчнотии, нека се занимава с кукли, но трябва да знае, че герой никога не може да бъде. Ако искате да ви уважават, Бог да ви обича и да ви дава дарби, трябва да бъдете герои. Не си правете илюзии, че това, което сте постигнали, ви е достатъчно; хубаво е постигнатото, но има и друга област в живота и в науката, която трябва да постигнете – към нея се стремете!

Вие ще възразите: „Нали живеем, нали учим?“; казвам: вие едва сте започнали да живеете и трябва да реализирате този живот във всичката цялост и пълнота. Сега се намирате при най-добрите условия на живота, т.е. при най-мъчните. Разумните хора трябва да живеят в най-мъчните условия, а там, където няма мъчнотии, деца трябва да се поставят – само героите могат да издържат на най-мъчните условия в живота.

Ще ви приведа един пример. Във времето на един от турските султани броят на дембелханетата в Цариград се увеличил толкова много, че взел заплашителни размери – голяма част от държавните приходи отивали за тяхната издръжка. Султанът бил благодетелен човек, но при това положение често си казвал: „Какво да правя с тия дембелханета? Те се увеличават от ден на ден. Да ги изпъдя от държавата си – не мога нито според законите на Мохамед, нито

според законите на турската държава; ако пък ги оставя на свобода, всичко ще се обърне на дембелханета“.

Най-накрая той се обърнал за съвет към своя пръв министър, който му казал:

– Лесна работа – ще ги поставим на изпит, да видим кои от тях са истинските герои дембелханета, които заслужават да бъдат поддържани от държавата.

– Как ще ги изпитаме?

– Ще запалим дембелхането и ще видим кои са истинските герои.

Така и направили – запалили зданието и „героите“ един по един избягали навън, само двама останали да лежат спокойно на леглата си. По едно време огънят ги наближил, започнал да ги пари по малко и единият казал:

- Слушай, приятелю, ще изгорим тук, хайде и ние да излезем навън.

Другият отговорил:

- Как не те мързи да говориш?

Султанът слушал отстрани техния разговор и казал:

– Заслужава да се запишат имената на тия герои дембелханета; трябва да им се даде голяма пенсия – те са философи, истински дембелханета, от никаква мъчнотия не се смущават.

Казвам: щом човек при такова опасно положение на живота си може да лежи спокойно в леглото, значи у него има идея. Той е дембелхане, но мисли, философства, разсъждава. Спокойствие са изработили тези хора в себе си – зданието гори, а те лежат, при това единият казва на другия: „Как не те мързи да говориш?“. Аз наричам тия хора мъдреци в живота; малцина са те. Как мислите, изгоряха ли тези двама души – не; те не бяха дембелханета, но философи, хора с идея в живота. Онези, които избягаха навън, бяха дембелханета.

Казвам: когато човек тръгне по известен път, трябва да има една основна идея, към която да отправи всички свои мисли – само тогава може да бъде силен. Всичко, което изучавате, всичко, което четете, свеждайте към тази централна идея в своя живот. Всичко в света е хубаво. Тъй, както съвременният свят се развива, той представлява едно училище с всички свои стъпала – като започнете от забавачницата и свършите до висшата наука. Всички майки или бащи, сестри или братя, всеки поет, художник или музикант, всяко животно, птичка, пеперуда и растение – всичко се намира под Божествения импулс. Всички тия същества, малки или големи, работят за проявление на Разумното, за познаване на общия Божествен план, който се прокарва чрез всички същества – така трябва да гледа разумният човек на нещата.

Казвам: ако от тази нова година започнете да гледате по този начин на живота, вие ще придобиете спокойствие – това ценно качество, което са развили в себе си двамата дембелханета. Дойде ли при тебе някой, за да ти приказва кой какво лошо е говорил за теб, ще му кажеш:

– Как не те мързи да говориш?

– Ама еди-какво си станало!

– Как не те мързи да говориш?

Ето нещо хубаво за приложение.

Ще кажете: „Детински работи са тия“; не, хубави неща са – те ще ви доведат до положение да запазите своята енергия, да не я прахосвате напразно. Използвайте енергията, която имате, за хубави мисли, за хубави чувства. Често заради една дума, за един поглед или че нещо е станало не по ваше желание, вие изгубвате вътрешното си спокойствие и всичко се разваля. Някой казва: „Ще ме извините, аз често избухвам, сприхав човек съм“; казвам: не си сприхав, а си

енергичен – впрегни енергията си на работа и ще бъдеш добър, ще запазиш спокойствието на своята душа.

Вземете пример от двамата дембелханета. Те са герои, но единият от тях държи първо място. Първият от тях, като усети как огънят го припарва, разколеба се и каза: „Ето, всички излязоха навън, само ние ли да останем в зданието и да изгорим? Трябва ли да бъдем такива фанатици в своята идея? Какъв смисъл има да оставаме още тук?“. Вторият му каза: „Как не те мързи да говориш? От толкова години вече лежим тук, няма защо да се безпокоим. Не е наша работа какво ще стане с нас, нашата работа е да лежим, а онзи, който е запалил огъня, ще се погрижи да го изгаси“. И наистина, урежда се тази работа. Философ е бил този човек.

Често хората търсят лесния път, но те не знаят, че той е най-тежкият. Сегашният живот е пълен с изненади, но хората казват: „Няма случайности в живота“. Ако те действително са убедени в това, нищо не трябва да ги обезсърчава и отчайва. Въпреки това някои казват: „Това нещо можеше да стане по друг начин“ – значи не вярват абсолютно в това, че няма случайности в живота. Ако пък вярваха абсолютно в този закон, тогава биха изпаднали във фатализъм – че всичко, което става, е абсолютно предопределено и неизменно. От страданията на своя живот човек поне е разбрал смисъла им, независимо дали вярва, че всичко става под влиянието на разумни, съзнателни закони, или не вярва.

Какво разбрахте от примера за дембелханетата? Ще кажете: „Ние не искаме да бъдем в дембелханетата“; добре, тогава ще останете на работа в света, но той е взискателен, иска способни хора. Условиш ли се на работа при някой светски човек, той ще те разгледа от главата до петите, ще види как си облечен и ще разбере можеш ли да вършиш работата му, или не; ако можеш да работиш умело, ще бъдеш добре дошъл, ще имаш неговото уважение и в скоро време ще

се осигуриш. По същия начин постъпва и Великата разумна природа с нас – тя ни дава работа и ни изпитва. Понякога се преструва, че не знае какво може да излезе от нас и иска да провери това с факти, от които и ние сами да се убедим на какво сме способни в даден момент. Справедлива е Разумната природа; щом ни види веднъж, тя вече ни оценява – ще ни постави на различни изпити, ще ни даде възможност да се проявим напълно и да се познаем. Последна се произнася, и то най-справедливо. И ако искаме Природата да бъде на наша страна, трябва да спазваме нейните закони.

Вземете например десетичната дроб 0,00009 – колко е това число? – „Девет стохилядни." Допуснете, че числото представлява една микроскопична погрешка, която сте направили в живота си. Ако разгледате това число от другата страна, ще имате едно голямо число – 90000. Какво показва това – че Доброто и злото, колкото и да са малки, се увеличават. Когато замисляте едно малко добро или малко зло, те представляват една малка десетична дроб; щом пристъпите към реализирането им, те постепенно се увеличават и стават големи цели числа. Понякога злото и доброто са големи, но докато още се замислят, те са дробни числа; щом се реализират, стават цели. Затова и ние често казваме, че малките погрешки и малките добрини се обръщат от малки десетични дроби в големи цели числа. Ето защо хубаво е човек да увеличава броя на своите микроскопични добрини – те се увеличават и образуват големи цели числа; когато се увеличават постепенно добродетелите в човека, те образуват онази сила, която е необходима за неговото пълно развитие.

Някои от вас разбират нещата чрез сърцето си, други – чрез ума си, а трети – чрез волята си. По същия начин вие може да посрещнете някой ваш приятел: може да го посрещнете с ума си, да му говорите красиви думи; може да го посрещнете със сърцето си, да отправите към него нежни чувства; и най-после – може да го посрещнете с

волята си, да му дадете големи угощения, подаръци. Чрез сърцето си хората завързват приятелство; чрез ума си се свързват идейно. Вие може да прилагате тия три метода всеки ден. Ако в първия ден започнете още от сутринта с волята, на обяд ще употребите сърцето си, а вечер – ума си. На другия ден ще сменяте тия методи: сутринта ще започнете със сърцето си, на обяд – с ума си, а вечерта – с волята си. На третия ден сутринта ще започнете с ума, на обяд – със сърцето, а вечерта – пак с волята.

И тъй, всеки ден ще употребявате и трите метода, за да реализирате Доброто в себе си, да градите върху характера си. Вечер, преди да си легнете, ще преглеждате събитията през целия ден, като си дадете искрен отчет какво сте придобили и какво сте загубили. Като видите, че сте направили някаква погрешка, ще се усмихнете и ще си кажете: „Ще ми дадете отпуск, защото ще отида на гости при Господа“. Чиновник ли сте, домакиня ли сте или на каквато и да е работа да сте, кажете ли, че ще отидете при Господа, веднага ще ви дадат отпуск. Какво по-хубаво от това да отидеш на гости при Господа и да Му кажеш, че си обрал десет вдовици? Тогава Бог ще помогне да се върнат сълзите на тия вдовици. Освен това Той ще ви разкаже дълбоката наука за сълзите, какво допринасят те на човека – Бог ще ви въведе в Райската градина, да видите какви хубави плодове са вързали дърветата, поливани със сълзите на хората. Тогава Той ще откъсне един от тия плодове за теб, за да ги опиташ, а десет ще ти даде за десетте вдовици, които си разплакал, и ще им кажеш: „Това са плодовете, израснали от вашите сълзи“.

Всички същества, които са завършили своето развитие, са плакали. И тия, които вървят към това, също плачат. Един ден, като влезете в Божествената градина, ще видите какви плодове са израснали от вашите сълзи. Все някое плодно дърво сте полели, всички страдания и скърби дават плодове.

Аз искам и вие да гледате на нещата по този начин – да знаете, че страданията са метод за работа, метод за възпитание на човечеството. И за самовъзпитанието на индивида също има различни начини. Един от бързите начини за чистене е хирургическият, само че тогава се засягат и здрави клетки и се създават по-големи болки; има и други три метода за възпитание, а именно – методът на тялото, физически метод, метод на сърцето и метод на ума. Според мен най-добрият е методът на ума. Като казвам, че методът на ума е най-добър, аз не пренебрегвам тялото и сърцето, но слагам на първо място ума, понеже той пръв се е освободил от звяра. Ние виждаме, че главата на сфинкса е човешка – значи умът се е освободил от животинското влияние, затова той ще даде методи и начини за възпитанието на човека. Умът трябва да оправи пътя на сърцето, а сърцето – пътя на волята; този е методът, който ни води към Божественото.

И тъй, като ви говоря, аз не се интересувам от погрешките на хората – това е тяхна работа; те, като отидат при Господа на гости, сами ще Му разправят за своите погрешки. Аз се интересувам от добрините им и за тях ще говоря – този е най-правилният метод за работа; и всички вие трябва да се интересувате от добрините на хората.

Казвам: сега, като влизате в новата година, Доброто трябва да ви бъде девиз; трябва да се интересувате от Доброто, а не от злото, да си ходите често на гости, както и често да ви идват гости – по този начин искам животът ви да се осмисли. Когато отиваш на гости при някой свой приятел, ти трябва да знаеш конкретно защо отиваш; и когато твоят приятел ти дойде на гости, трябва да знаеш, че той вече е ходил при Господа, говорил е за доброто, което си му направил, и ти носи нищо от Бога. Ако ти отидеш на гости, и ти ще му занесеш нещо от Господа, понеже си ходил при Него.

Апостол Павел казва: „Молете се един за друг!“; този стих подразбира същото нещо, което ви казвам – да отидеш на гости и да ти дойдат на гости. Върху този принцип трябва да се построи новото общество. С това не подразбирам, че старото трябва да се разруши, но новото общество ще живее паралелно със старото – такъв е законът. Синът ще живее с баща си, бащата не трябва да умира; дъщерята ще живее с майка си, майката не трябва да умира. Ако дъщерята или синът са прекарали около 20 години при своите майка и баща, братя и сестри, те ще имат по-фин ум, по-благородно сърце и по-развита и калена воля. Ако пък синът или дъщерята още в ранната си възраст изгубят било майка си, било баща си, те огрубяват, светът дълго време трябва да ги възпитава, за да ги облагороди.

Не е лесно човек да загуби майка си или баща си, брата или сестра си. Трябва да знаете, че гениалността в света не зависи само от нас; тя представлява съвкупност от дейността на хиляди души, които работят в едно направление. Всички тия души искат да проявят своята придобивка чрез един и по такъв начин създават от него гений; те проявяват своята Божествена идея чрез него и понеже той е на физическия свят, слагат му някакво име и тогава всички хора казват: „Еди-кой си човек е гений“. Ако някога искате да станете гениален, трябва да разбирате този вътрешен процес на общата, колективна работа, за да можете да привлечете към себе си разумните души, които, като се съединят с вас, ще улеснят живота ви. Така ще разберете какво значи да работите сам и какво значи да работят хиляди души заедно с вас – в последния случай работата ще върви лесно.

Често казваме: „Бог ще ни помогне“ – това е така, но кога? Когато вършим волята Му, когато носим Неговите идеи, когато мислим само за Него. Когато отидете при Господа, не е достатъчно само да Му разправяте, че сте голям грешник, но ще му кажете:

„Господи, ограбих десет вдовици и ги накарах да плачат, но всичко изправих, само сълзите им не мога да върна – сълзите им Ти ги върни, Ти оправи тази работа!“. Такива молитви имат смисъл.

По този начин ви давам една загадка, върху която трябва да мислите дълго време. Когато видя, че някой плаче, аз не го съжалявам, но си казвам, че този човек е извор – нека си тече, но да мине през такова място, че всички растения да се ползват от него. Трябва да се полива! Ако човек плаче, сълзите му трябва да паднат намясто, за добро да се използват. В Писанието се казва, че Христос плакал, като влизал в Йерусалим; колко сълзи е пролял Той? Ако Христос не беше пролял тия няколко сълзи, еврейският народ щеше да бъде загубен – Христовите сълзи спасиха остатъка от еврейския народ, те запазиха религиозното чувство в тия души, те са като капките на живата вода. Някой казва: „Моите сълзи няма да паднат на суха земя“. Аз не желая сълзите ви да паднат на суха земя, нито на камък, но да паднат на такава земя, на която да принесат своя плод.

И тъй, всички ще работите върху себе си, да запазите чистотата на своето тяло, на своето сърце и на своя ум – това е една от задачите ви не само за сегашния, но и за бъдещия ви живот. Тялото, сърцето и умът на човека представляват отделни общества, които се нуждаят от разумно управление, и ако човек не може да управлява своето тяло, своето сърце и своя ум, как ще управлява цяла държава или цял народ? Къде ще бъде тогава неговата гениалност? Да самовъзпиташ тялото, сърцето и ума си е една сложна задача; ще упражнявате вашия ум, вашето сърце и вашата воля – как? Като ви дойде някоя болест, като ревматизъм, ишиас, главоболие или друго нещо, отправяйте ума си нагоре към Бога, внасяйте положителни мисли и болестта ви постепенно ще изчезне. Правете това един, два, три, четири, пет, десет пъти – постоянствайте; така ще се кали и волята ви. Гледайте сериозно на тази работа и резултатът ще дойде.

Аз ви дадох едно упражнение за усилване на паметта, но какви резултати получихте? Вие трябваше да постоянствате най-малко един месец, да вдигате ту десния, ту левия си крак под прав ъгъл и да стоите на един крак около десет минути. Вие какво направихте? Някои от вас, като направиха по 4-5 пъти упражнението, си казаха: „Не се усилва паметта ми" и престанаха да го изпълняват. Това упражнение не е само за усилване на паметта, но и за трансформиране на състоянията. Някой път сте неразположени, цяла нощ не можете да спите – какво трябва да правите? Станете от леглото си, застанете на един крак като гъска, а другият да е подгънат под прав ъгъл. След това легнете. Ако неразположението ви още не е минало, пак станете, подгънете 3-4 пъти ту левия, ту десния крак и отново си легнете. Краката на човека означават неговите добродетели. И човек, като съедини своя ум – главата, със своите крака – добродетелите, образува едно колело, което се завърта; завърти ли се това колело, цялото Небе работи с него.

Голяма е енергията, която можете да придобиете чрез това упражнение. Разгледайте положението на войника, който застава прав, десният му крак е малко напред, ръцете – малко назад, главата е добре изправена, вратът е изопнат; какво означава неговото положение? Този човек е свързан с Небето, воюва той. Вие се навеждате, едва вървите, като отчаяни хора; не, ще се изправите, ще заемете поза на човек, който е готов във всеки момент да воюва, ще съедините ума с краката си, т.е. с доброто в себе си, и ще кажете: „Всичко добро в мен ще възрасне!". Ще държите тази формула за себе си, а не за другите хора.

Казвам: изпълнявате ли всичко, както ви се дава, ще се повдигнете пред лицето на Бога. Дойдеш ли до положение да изпълниш това, което Бог ти повелява, ще кажеш: „Аз ще изпълня волята Божия, ако ще целият свят да ме тъпче. Аз зная, че никоя сила

не е в състояние да отнеме от мен това, което Бог ми е дал“. Но страхът дойде у тебе и ти казваш: „Е, ако е рекъл Господ, ще направя това, което се изисква от мен“; не, ако ти изпълняваш волята Божия, никоя сила в света не е в състояние да те стъпче. Веднъж Господ ти говори, кажи: „Амин, така да бъде!“. Ти казваш: „Може да ми говори някой лош дух“; няма лоши духове, които могат да ти попречат в изпълнението на волята Божия. Дойде ти някоя хубава мисъл – това да направиш, онова да направиш; не казвай „Ако е рекъл Господ“, но кажи: „Амин, така да бъде, както е рекъл Господ“ – ето къде е силата на човека.

Съвременните хора имат известни атавистични мисли и казват: „Ще направим това нещо, но ако е рекъл Господ“ или „Ще оставя за друг живот“, или „Тия лоши черти съм наследил от баща си и майка си, затова не успявам“ и т.н. Казвам: човек наследява не само лошото, но и доброто и ако злото имаше по-голяма сила, човек нямаше да може да се роди. Няма абсолютно лош човек в света; ако се роди такъв, той не може да живее на Земята повече от три години. Тъй щото злото в света е осъдено на смърт; то живее в чужди форми, тъй както един банкер влага парите си в някоя банка и взима за това големи лихви – той не работи сам, а Иван, Стоян, Драган работят за него. Същото е и със злото. Ако поискаш да го потърсиш, къде ще го намериш?

Някой казва: „Този човек е цял дявол, прилича на дявол“; питам: кой от вас е срещал дявол? Дяволът рога има ли, копита има ли? – „Ама черно е лицето му.“ Какво от това? Всички негри в Африка имат черни лица – дяволи ли са? Не, така не се говори. Злото и Доброто се различават съществено. Когато се намериш пред един добър човек, ти растеш и се развиваш, в теб се заражда стремеж към хубавото, към красивото; когато се намериш пред един лош човек, изгубваш

смисъла в живота. Лошият човек, като влезе в дома ти, не носи никакво добро.

Често казвате: „Защо трябва да бъдем добри?"; за да може да растете правилно, да бъде тялото ви здраво, да се развиват вашите ум и сърце. Други запитват: „Защо трябва да любим?"; без Любов животът не може да съществува. – „Защо трябва да бъдем мъдри?"; за да дойде Светлината. – „Защо трябва да обичаме Истината?"; за да имаме простор, ширина, свобода в живота. – „Защо трябва да обичаме Правдата?"; за да имаме равновесие.

Като ви казвам тия неща, не мислете, че можете да ги придобиете в един ден. Това трябва да бъде задача в живота ви, която да се стремите от тази година нататък да реализирате; щом я реализирате, десетичната дроб 0,00009 ще се превърне в числото 90000.

И тъй, числото 0,00009 нищо не означава, то е малка величина, но като го обърнете, ще получите голямото число 90000, което представлява идеал за постижение през целия живот на човека. Тази година трябва да започнете с малката добрина, която представлява десетичната дроб 0,000002; обърнете ли това число, ще получите 200000. Както виждате, колкото по-малка е една добродетел, толкова резултатите и са по-големи; колкото доброто на пръв поглед е по-малко, толкова резултатите му са по-големи. С тия думи аз имам предвид Божественото в човека, в което седи силата му. Щом е така, когато се отнася до дребните неща, до малките добрини, вече не можем да кажем: „Не мога да направя това или онова"; всички можем да направим микроскопичното добро, което Бог изисква от нас, него и децата могат да направят. То не е голямо, но щом се обърне, става голямо цяло число. Започнете ли да правите такива малки добрини, от Божествения свят ще ви дойдат на помощ, за да ги обърнат в цели числа. Малките добрини са вече капиталът, с който можете да работите.

Казвам: време е вече да се насърчите за работа. Ще правите малки добрини и ще знаете, че те се превръщат в големи цели числа.

Двадесет и втора лекция, 21 март 1928 г., София

ПОЛЮСИ НА СЪЗНАНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Тайна молитва.

За следния път пишете върху темата: ***Службата на уравненията.***

Често съвременните хора си задават въпроса защо Бог е създал света. Тези, които задават такъв въпрос, нека си отговорят защо един човек си е направил едноетажна къща, защо друг си е направил двуетажна, защо трети си е направил триетажна; защо едни хора си правят каменни къщи, а други – от дъски. Както могат да отговорят на тези въпроси, така нека си отговорят на въпроса защо Господ е създал света.

Преди всичко откъде знаят хората, че Господ е създал света? Те си правят предположения и въз основа на тях продължават да задават на Господа ред въпроси и да си отговарят вместо Него. Чувате някой да изказва недоволството си от Бога и да Го пита защо го е създал такъв; откъде знае този човек, че Господ именно го е създал – че Господ го е създал, това е негово предположение. Казано е в книгата на Мойсей: „И направи Бог човека“ – какво разбирате под думите ***И направи Бог човека?*** Знаете ли какво са означавали тези думи в техния първичен език? Ще кажете, че така е писано в Библията; да, но колко превода е претърпяла Библията досега и в кой превод е писано така? Колкото повече преводи претърпява една книга, толкова повече се отдалечава от оригинала си, от своя първообраз.

Библията се разбира по три различни начина според степента на развитието на онзи, който я чете: за простия човек тя е писана на прост език, във вид на приказки; за по-развития е писана в символи, които сам трябва да разгадава; за посветения е писана на висок духовен език – като я чете, в нея той вижда вътрешния смисъл на живота; кабалистите пък намират в Библията особени кабалистични закони, каквито никой обикновен човек не може да види.

Значи думите на Мойсей, че Бог направил човека от пръст, имат съвсем различен от този смисъл, който хората разбират. Възможно ли е да се направи човек от пръст и ако е невъзможно, тогава какъв смисъл е вложил Мойсей в думите, какво е искал да каже той с този стих? Може би е искал да покаже на хората, че Бог лесно си прави модели: вземе пръст, направи от нея една форма, вдъхне ѝ живот и тя става човек. Значи човек е създаден като кукла, за забава на Господа – тази кукла започва да гледа ръцете си, да движи пръстите си, да се радва, после гледа лицето си, тялото си, космите си – радва се на всичко, но това още не е истинският човек; този човек може да пише и сам се чуди, че е цял поет. Къде е човекът? Човек не е направен от пръст. Че пръстта влиза като съставна част в човешкия организъм – това още нищо не значи; пръстта не е организирана, в нея няма никакво единство. А под думата ***човек*** ние разбираме закон на единство, т.е. нещо организирано.

Това, което сега говоря, не е отричане на Библията, но казвам, че всяка идея трябва да бъде разбрана. Когато четете Библията, през всичкото време вие трябва да водите чист живот, в молитва и съзерцание, за да дойдете до високо вътрешно просветление, да разберете вътрешния смисъл на всяка дума, на всеки стих – само така ще разберете какво означават думите ***И направи Бог человека от пръст;*** само така ще разберете какво е вложил Мойсей във всяка дума и във всеки стих.

Не само Библията, но всяка книга крие свой вътрешен смисъл. Всяка дума в даден език съдържа една определена идея; същата дума, употребена в изречение, подразбира друга някаква идея, а онзи, който превежда, също влага някаква своя идея в думите. Ето защо, когато чете, размишлява и прави коментари, човек трябва да има предвид различните идеи, които думите съдържат, и сам да се ориентира в прочетеното. Някои думи имат четири-пет значения – например думата ***bear*** в английски език. Преди години някои думи са имали положително значение, а сега имат отрицателно: такава е думата ***prevent*** в английския език, която някога е означавала ***застави ме да направя нещо,*** а днес означава ***ограничи ме да не направя нещо*** – каква голяма еволюция трябва да е претърпяла тази дума, за да мине от един полюс в друг.

Сега, като навлизате в българския език, идвате до думата ***любов***. Тази дума е изгубила своето високо, възвишено положение, тя е слязла много ниско и затова, ако днес кажете пред някого ***любов***, думата няма да произведе в него онова възвишено чувство и разположение, каквото някога е съдържала, и колкото по-навътре се отива, толкова по-долу слиза тази дума.

В българския език силна дума е ***благ, благост***. Ако кажете пред някого думата ***любов***, той ще се усмихне леко, шеговито; изговорите ли обаче ***благост,*** той ще стане сериозен, състоянието му ще се повдигне, погледът му ще бъде съсредоточен, а не раздвоен. Ето защо, за да се повдигне значението на думата ***любов***, да заеме своето първоначално положение, непременно благостта трябва да се вложи в нея като съставна част. Слабите букви, слабите звуци трябва да се съчетават със силни, за да повдигнат смисъла на ония думи, които са изгубили своята първоначална сила и чистота. Буквата ***Л*** в български език представлява клин и думата ***любов*** започва тъкмо с тази буква, с

клина. Какво прави клинът – разединява. Ако искаш да разделиш, да скараш двама души, вмъкни помежду им любовта.

Двама приятели си дружат, добре се разбират, но влезе ли между тях млада мома, те веднага ще се разделят; ако между тези приятели влезе един благ човек, връзката, отношенията им ще заякнат. И едното, и другото положение е много естествено. В първия случай имаме двама приятели, които се разделят – защо? Защото е невъзможно двама души да се обичат едновременно – Любовта е положителна сила и ако двамата едновременно се обичат, ще се отблъснат. Този закон съществува навсякъде в Природата: когато две положителни сили се срещнат, те веднага се отблъскват. Невъзможно е двама души едновременно да се обичат, затова ако се срещнат, между тях веднага ще се явят противоречия, недоразумения, които ще ги разделят. Детето отговаря ли на любовта на майка си – ни най-малко; майката го милва, гали, облива го с любовта си, а то по цели дни плаче, не подозира даже с каква любов, с какви грижи е обкръжено. Майката е силна, а детето – слабо; когато детето порасне, стане голям син или голяма дъщеря, тогава майката става слаба, а синът – силен. Тя е безпомощна, иска любовта на сина или на дъщеря си и ако синът или дъщерята са добри, те ще дадат от своята любов и на майка си.

И тъй, когато един люби, другият трябва да бъде благ – такъв е законът в Природата. Благостта съдържа в себе си необходимите елементи за растене; Любовта е мощна творческа сила, която се посажда в благостта като в благоприятна за нея почва, и там се обработва, израства и се развива. Тази е причината, че един трябва да люби, а друг – да бъде благ. Каква ще бъде Любовта – това зависи вече от човека, от елементите, които носи в себе си: човек с висока теменна част люби като войника – щом не му харесва нещо, веднага вади нож; човек, у когото личните чувства са силно развити, е много избухлив в

любовта си – той е като взривните вещества: достатъчно е да види, че възлюбената или възлюбеният е погледнал някъде или мръднал малко с устата си, или е казал на някого една добра дума, за да създаде цял скандал – този човек живее главно в своите лични чувства, които го ръководят; човек, у когото разсъдъкът е добре развит, придава на любовта си философски характер – когато обича някого, той постоянно мисли, разсъждава дали заслужава любовта на този човек. Изобщо всяка умствена, всяка духовна способност или проява на човека представляват специални, особени полета на дейност; тези полета се отразяват специфично и върху любовта на всеки човек. Проявите на Любовта са толкова разнообразни, колкото са различни хората на Земята.

И тъй, когато се говори за Любовта, ние имаме предвид най-краткия момент на проявлението ѝ; Любовта е кратковременна: ту се проявява, ту изчезва, поради което има смяна на състоянията у човека. Както се сменят тези състояния, така се сменят състоянията между двама и повече души – тази е причината, поради която любовта между двама души минава от единия в другия: ако в първия момент лицето ***А*** обича, във втория момент обича лицето ***В*** – значи любовта е минала от ***А*** в ***В***.

Това показва, че на физическия свят двама души не могат едновременно да обичат, както двама души не могат едновременно да седят на един и същ стол – това е закон, който трябва да имате предвид. Като знаете този закон, любовта никога няма да ви изненадва: вие ще знаете как може да ви обича един човек, с какви елементи разполага в любовта си и т.н. Да желаете любовта на хората – това значи да искате тяхното съдействие във всяко отношение: в умствено, в сърдечно и във волево. Да ви обичат хората – това значи да се грижат за вас така, както за себе си.

Някой казва, че любовта му е духовна – каква е духовната Любов и по какво се различава от физическата? Да люби човек духовно, това значи да държи своя възлюбен в ума си и постоянно да го огражда с хубави мисли и чувства, всякога да му желае доброто и да мисли добро за него – при това положение той ще се чувства разположен, готов на подвизи, на жертви. Следователно, когото любят, той има условия да бъде благ, но двама души едновременно не могат да бъдат благи, защото както любовта минава от един полюс на друг, така и благостта мени полюсите си.

Този закон се отнася както до самия човек, така и до всички хора – ако в първия момент човек е благ, във втория няма да бъде благ; ако между двама души единият е благ, другият няма да бъде благ; после ще стане обратното: вторият ще бъде благ, а първият няма да бъде. Значи Любовта, благостта у хората се мени, движи се по полюси.

Това не трябва да ви обезсърчава, но да ви радва. Кратки, но богати, съдържателни са моментите на Любовта и благостта – Любовта трае една секунда, но отражението и продължава дълго време. Също така и омразата трае една секунда, но сянката, която остава след нея, е голяма и като знае това, човек трябва да бъде внимателен, да не се поддава на омразата. Законът на смените е неизбежен, но ученикът трябва да сменя Любовта с благостта и обратно, а не Любовта с омраза.

Когато смяната в самия човек, както и между всички хора, става правилно, навсякъде съществува мир, хармония; щом тази правилност се наруши, в живота на хората изпъкват ред противоречия, които ги спъват. И от това положение обаче има изход благодарение на великия закон – законът на Любовта, който превръща всичко в добро. И най-отрицателните сили в Природата съдържат нещо добро в себе си – например колкото и отрицателна сила да е омразата, тя все пак съдържа в себе си един обновяващ

елемент; омразата не създава живота, нито го продължава, но го обновява. С омразата животът е лош, но без нея ще бъде още по-лош – както вятърът опреснява водите в Природата, така и омразата обновява живота. Рибите се ползват от опресняването на моретата, но слабите параходи плащат скъпо за това. Капитаните на параходите трябва да вземат в съображение времето, когато става най-голямото опресняване на моретата, за да избягват катастрофи със своите параходи – те трябва да знаят кога прозорците на моретата са затворени, т.е. кога морето е тихо, и тогава да предприемат пътешествията си.

Следователно, когато влиза в живота, човек трябва да знае кои са опасните зони, в които стават големи бури и урагани, за да ги избягва. Опасните зони в живота са зоните на омразата, на съмнението, на безверието, на малодушието и т.н. Човек не е причина за съществуването на тия зони, те съществуват като сили в Природата, които се движат по свой определен път; от човека се изисква разумност, да знае как да ги заобикаля, за да не се натъква на тях, а ако се натъкне, да знае как да ги превърне в добро.

Какво бихте писали върху темата ***Ползата от съмнението?*** Кога и в какво може човек да се съмнява? Ако е въпрос за Вярата, лесно се пише – човек трябва да вярва във всичко положително, а да се съмнява във всичко отрицателно; човек трябва да вярва в Доброто, а да се съмнява в злото. Следователно разумният човек може да използва съмнението само по отношение на злото. Някой съветва другаря си: „Слушай, вместо да носиш сиромашията цял живот със себе си, влез в някоя банкерска кантора, бръкни в касата и си извади колкото пари искаш – така ще уредиш положението си“. Ето тук именно човек трябва да се съмнява, защото с кражби животът не може да се подобри. Преди да посегне към чуждата каса, човек трябва да мисли, че го чака затвор, лишаване от граждански права, безчестие и

т.н. Сиромахът трябва да вярва в доброто, което носи в себе си като условие за подобряване на човешкия живот.

Прилагайте съмнението във всичко отрицателно, а Вярата – в положителното, в Доброто. Ученикът трябва да се пази от съмнението, за да не се петни, и трябва да прибягва към него само в крайни случаи. Служете си със съмнението като с щипци, като с лъжица, с която бъркате нечистата храна; не пипайте съмнението направо с пръстите си, а вземете най-простата лъжица и с нея бъркайте нечистата храна; дойдете ли до чистата храна, вземете вашата хубава чемширова лъжица и с нея бъркайте. Съмнението представлява проста, груба лъжица, а Вярата – чемширова лъжица, добре и фино изработена. Мястото на Вярата е в горната част на главата, затова тя се занимава с възвишени работи, а мястото на съмнението е в задната част на главата, затова то се занимава с обикновени работи.

Каквото и да се говори за съмнението, за омразата, в края на краищата и без тях не може. Псалмопевецът казва: „Господи, да не мразя ли тия, които и Ти мразиш?“. Какво е подразбирал под думите ***тия, които и Ти мразиш*** – възможно ли е Бог да мрази? Невъзможно е Бог да мрази. Псалмопевецът е искал да каже, че Бог не може да се радва на онзи, който краде, който изнасилва и убива, а след това отива да принася жертва на Господа. Това отвръщане на Божието лице от този човек псалмопевецът нарича омраза.

Не, Бог никого не мрази; казано е: „Бог е Любов“ – значи Той люби всички хора, всички живи същества. „И отвърна Бог лицето си от човека“ – това значи: каквато и мисъл да изпрати човек към Бога, положителна или отрицателна, в края на краищата тя пак ще се върне към своя източник, с което Бог дава възможност на човека да реализира своята мисъл, да види резултатите ѝ. Някой иска да стане богат в най-скоро време и се обръща с молба към Господа; Господ му

дава такива условия и този човек, като се намери пред отворената каса на някой банкер, бръква в нея и изважда колкото пари иска, но не минава много време и идват последствията на реализираната мисъл: хващат го, вкарват го в затвор и го лишават от граждански права.

Съвременните хора се съдят едни други, затварят се и като се намерят в трудно положение, питат: „Право ли е да ни затварят? Къде е Божията справедливост?“. Не, така не може да се пита; Бог ли ви е пратил да отваряте чуждите каси – вие ги отваряте и вадите пари от тях с цел да забогатеете по-скоро. Не е позволено на човек да търси лесен път за забогатяване, а трябва да работи, с пот на челото да изкарва прехраната си, никога да не изнасилва и ограбва хората за сметка на своето лично обогатяване. Бързото забогатяване е отживял метод, който днес не остава ненаказан, и той не внася нищо ново в човешката душа, не е в състояние да облагороди човека – това трябва да знае ученикът, ако иска да внесе най-малкото подобряване в живота си. Като работи по този начин, човек може да бъде благоугоден на Бога; без това съзнание колкото и да мечтае да се повдигне, нищо няма да придобие. Когато работи, човек има право да мечтае, но да мечтае, без да работи – в това няма никакъв градеж, а където няма градеж, там нещата се израждат.

Съвременните хора се оплакват, че и като работят, пак нямат никакъв успех. Защо нямат успех – защото много от техните мисли, от техните идеи са на израждане. Всяка мисъл, която не е поставена на идейна база, в края на краищата ще се разруши, ще изчезне. Всяка мисъл, всяка идея трябва да има определена ширина, дълбочина и дължина и така измерена и оформена, човек трябва да я нарисува, да бъде ясна първо за самия него, а после и за обкръжаващите – това значи да мисли човек право. Ако идеите и мислите му не са ясни за самия него, той ще се лута в живота си, ще търси начин първо да се справи с мъчнотиите си, а после да се занимава с някои възвишени

въпроси. Не е така – колкото повече човек се спира върху великото и възвишеното в света, толкова по-скоро ще разреши мъчнотиите в живота си.

И тъй, като ученици, работете за създаване на добри връзки, за създаване на правилни отношения с хората. Не е лесно човек да създаде добра връзка с някого. Помнете следното положение: посредственият ученик никога не може да привлече вниманието на един виден професор, обаче даровитият, способният ученик всякога могат; същото може да се каже и за красивия човек.

Способността, красотата на човека са качества, които заслужават вниманието на хората – защо? Защото този, който може да изработи своята красота, е велик дух. Следователно, когато някой иска да привлече вниманието на Бога, той непременно трябва да има нещо особено в себе си, с което да постигне своята цел. С думи само човек не може да привлече вниманието на Бога. – „Тогава да се молим.“ И с молитва само не можете да привлечете вниманието на Бога. Молитвата на човека трябва да съдържа нещо особено в себе си, за да бъде силна, да има резултат. Много светии са прекарвали по 10-20 години в пустинята, за да привлекат вниманието на Бога, но въпреки това не са успели; много адепти в Индия, в Египет, са прекарвали с години в молитва, в съзерцание, но пак не са успели да привлекат вниманието на Бога – защо? Липсвало е нещо в техните молитви, в чистотата на техния живот. Който успее да привлече вниманието на Бога, той става велик човек; който не може да привлече вниманието Му, остава обикновен.

Какво трябва да прави човек, за да постигне желанията си? Той трябва да работи, да учи, да прилага. Лесно е да се каже, че някой е талантлив, гениален или светия, но докато стане такъв, той е работил с години с голямо постоянство, без никакво обезсърчаване. Ние виждаме, че някои хора се раждат гении, а други – с усилие, с

чрезмерна работа стават такива; първите са работили в миналото и сега жънат готови плодове, а вторите продължават още да работят, докато дойдат до жътвата, за да пожънат своите плодове. Работа се иска от всички. Някои хора се раждат готови праведни, а други чрез усилия стават такива. Усилията се подтикват от силни желания – едно силно желание дава подтик на човека да прави усилия, да работи, да постоянства, докато придобие нещо.

С един пример ще изясня горната мисъл. Представете си, че искате да посетите концерт на знаменит виртуоз, но когато отивате с ваш приятел да си купите билет, се оказва, че имате по 20 лева на разположение, а билетът струва 50 лева. Приятелят ви се оглежда, свива рамене и се връща в дома си, но вие не искате да се откажете, защото имате силно желание да слушате този виртуоз, затова се спирате в коридора и докато мислите откъде да намерите още 30 лева, ваши другари или познати пристигат на концерта; вие отивате при един, при втори, при трети, молите ги да ви услужат с по пет лева и така събирате 50, купувате си билета и слушате знаменитият виртуоз. Такова нещо е силното желание. Човек е готов да употреби труд, усилия, работа, за да задоволи едно свое възвишено желание. Това се иска от ученика: труд, постоянство, усилие; само така той ще постигне своите велики стремежи.

Като говоря по този начин, някои мислят, че изтъквам погрешките им; не, аз нямам предвид вашите погрешки, но искам да ви посоча методи, чрез които да засилите поне една от своите добродетели. Например вие искате да бъдете обичани, но не си задавате въпроса какво е нужно, за да ви обичат хората. За да ви обичат хората, все трябва да има нещо у вас, с което да им отговаряте. Мнозина могат да ви обичат, но можете ли да задържите любовта им?

За да задържите любовта на някой човек, трябва да бъдете внимателни, да не повтаряте грешката, която един млад момък

направил: той се запознал с 20 богати красиви моми и на всяка поотделно се обяснил в любов; ходил в домовете им и навсякъде бил добре посрещан и изпращан – те го обсипвали с подаръци, с голямо внимание. По някакво съвпадение тези моми се запознали една с друга и в разговора си узнали, че младият момък е възлюбен на всички. Тогава се наговорили в определен ден и час да се съберат на едно място, а една от тях да го покани да се разходят заедно дотам и да му дадат добър урок.

Без да подозира каква засада му се готви, момъкът с една от своите избраници излязъл на разходка. Като стигнал до мястото, където били събрани 19-те негови познати, той се стреснал, не знаел какво да каже, как да излезе от това трудно положение. Красивите моми му дали един урок, който завинаги му останал паметен.

У кого е погрешката? Погрешката седи в материалното разбиране на Любовта. С Любовта не може да се играе. Не е лошо, че този момък е обичал 20 моми – той може да обича всички хора, но на всеки трябва да даде онова, което му е нужно, което може да задоволи неговите духовни стремежи. Как трябваше да постъпи този момък? На една от момите трябваше да купи някоя хубава книга за четене; на втората трябваше да купи някакъв инструмент; ако третата мома имаше желание да следва в странство, трябваше да ѝ съдейства да реализира желанието си и т.н. – изобщо той трябва да даде на всяка мома онова, от което душата ѝ се нуждае. След време всички трябва да се върнат при него и да му изкажат своята благодарност, че им е помогнал с нещо – това значи любов.

Да любиш човека значи да му дадеш това, от което душата му се нуждае; може ли човек да отговори по този начин на всяка душа, той има право да обича всички моми и момци, да обича всички хора и всички живи същества по лицето на Земята.

Сега ще ви приведа един пример, който трябва да решите сами. Представете си, че един от вас има шише, пълно с чиста изворна вода. До вас се нареждат 20 души със своите празни чаши и всеки от тях очаква да му напълните чашата. Според закона на справедливостта вие наливате вода в първата чаша и казвате на човека да прелее водата от своята чаша в чашата на втория; вторият да прелее водата от своята чаша в чашата на третия; третият – в чашата на четвъртия и т.н. – до 20-ия човек. На всички е сипана вода, но те пак не остават доволни – оплакват се, че водата в чашата им не е чиста. Чия вода ще бъде най-нечиста – водата на последния човек ще бъде най-нечиста, а тази на първия ще бъде най-чиста. Кой е виновен за това – вината е в тези, които не са измили чашите си; водата е била чиста, но чашите, в които са я наливали, не са били достатъчно чисти, вследствие на което са намалили чистотата на водата.

Следователно всички трябва да помните, че източникът на Любовта е един. Любовта сама по себе си е чиста, но съсъдите, в които се сипва, не са еднакво чисти, вследствие на което намаляват чистотата на сипаната в тях Любов. Пазете чисти съсъдите, в които ви сипват от Любовта, за да бъде и вашата любов всякога чиста.

Следователно, когато иска да разреши един въпрос правилно, човек трябва да знае къде се крият причините, които пречат за доброто разрешаване: в самата вода, в шишето или в чашата; освен това трябва да има предвид колко време най-много Любовта може да се задържи в човешкото сърце, защото тъй както то е изтъкано, Любовта не може да се задържи в него задълго. Ако налеете вода в една чаша и я оставите на открито, водата ще се изпари толкова по-скоро, колкото външната температура е по-голяма (лятно време водата се изпарява по-скоро, отколкото през зимата). Когато Любовта се губи лесно, човек трябва да знае, че причината за това е външната температура: сърцето му е било отворено и вследствие на външната

температура любовта му се е изпарила; ако времето е било студено, любовта на този човек щеше да се задържи за повече време. Значи и за живота на сърцето има студено и топло време. Когато човек има на разположение всичко, каквото желае, той се намира в студена зона за сърцето си – защо? Защото не е изложен на изкушения, а където няма изкушения, там сърцето е затворено, температурата навън е по-ниска и изпаряването на Любовта става по-бавно.

В Природата съществува следния закон: налее ли се веднъж вода в Божествената чаша, тя трябва или да се изпари, или да се изпие. Преди да се налее втори път вода, чашата трябва да бъде съвършено празна и суха; има ли и най-малкото количество вода в нея, по никой начин не може да се налее нова. Никой няма право да обръща чашата си надолу, за да излее малкото вода, останала вътре, и да чака да му се сипе чиста, нова вода.

Оттук можем да извадим следния закон: докато човек не преживее най-голямото нещастие, новото няма да го посети. По какво се познава, че е дошло най-голямото нещастие – по изпразване на чашата до дъно. Когато чашата на човека се изпразни до дъно, тогава само Божественото ще дойде в него, ще напълни чашата му с прясна, с чиста вода и ще го зарадва отново – такъв е Божественият закон и той не може по никакъв начин да се измени. Една капка вода само да е останала в чашата ти, пак не може да се сипе нова; ще чакаш, докато и тази капка се изпари, и тогава ще се надяваш на чиста вода. Запомнете този закон и го приложете навсякъде в живота си, даже и по отношение на вашите мисли и чувства.

Всяка мисъл, която се приема от Божествения свят, трябва да се използва докрай и само след това могат да се очакват нови мисли; но така – да се приемат мислите и да се слагат настрани, за да се намират в запас, това не се позволява. Чашата винаги трябва да бъде празна, да чака момента, когато може да се налее нещо в нея, както

пъпката на дръвчето чака първия слънчев лъч да влезе в нея и да я пукне. Цветът трябва да бъде отворен, за да приеме Божественото благо в себе си. Веднъж цъфнал, втори път не може да цъфне; веднъж ще цъфне, веднъж ще се напълни и веднъж ще узрее – Природата не повтаря нещата. Следната година същата чаша ще се яви отново, но вече празна. Тя е била пълна, после някой я е изпил и сега, като празна, отново се връща при източника си, за да я напълни.

И тъй, цветовете на растенията не са нищо друго, освен отворени чаши, пълни с Божествена вода, с нектар, от който Разумните същества пият, а излишъкът от този нектар се дава на мушиците, за да могат идната година чашите отново да се напълнят. Цветове, от които сокът не е изпит до дъно, следната година пак цъфтят, но не завързват, плод не дават. Следователно само този цвят може да връзва, сокът на който е изпит или изсмукан до дъно. Изпиването не става изведнъж, но постепенно, в Природата няма бързи действия, бързи резултати.

Ако съвременните хора не успяват в нещо, то е защото искат бързи резултати, бързи постижения: те искат в две-три години да станат музиканти, учени, да придобият големи богатства, но такъв закон в Природата не съществува. Човек трябва всеки ден да прави упражнения, за да може след 10-20-годишна работа в дадено направление да има поне микроскопични резултати. Не е лесно да стане човек виртуоз: трябва десетки години да се упражнява, за да стане виден музикант, художник или артист. Да мисли, че без упражнения може да постигне нещо, това значи неговата чаша винаги да остава недоизпита; това значи всяка година да цъфти, но никога да не връзва. За такъв човек се казва, че цъфти, но плод не дава; той вдига шум около себе си, но нищо не оставя на света.

Следователно, колкото и малко земя да имате, трябва да я обработвате. Ако ви запита някой с какво се занимавате, какво

изучавате, кажете, че изучавате музика, граматика, но сте едва на първите уроци: свирите гами, свирите едва с цели, с половини, с четвъртини и с осмини ноти, но по-нататък не сте навлезли, а по граматика едва сте стигнали до простите изречения. Не е достатъчно човек да знае да свири, да пее или да говори, но неговата песен, неговият говор трябва да отварят сърца. В това отношение всеки ще бъде поставен на изпит, за да разбере докъде е достигнал в знанията си.

Вие сте например добър цигулар или добър говорител. Дават ви следната задача: да отидете при един милионер, но голям скъперник, да му свирите и по този начин да въздействате на сърцето му, за да отвори касата си и да даде част от богатството си на нуждаещите се. Вие отивате при него и започвате да свирите, той ви изслушва, но както сте дошли, така ви изпраща – какво показва това? Това показва, че вашата музика не е подействала върху сърцето на този скъперник. Тогава изпращат втори, трети цигулар, докато се намери един, който може да му въздейства. Щом този скъперник отвори касата си и започне да раздава на нуждаещите се, той е отворил и сърцето си. Така трябва да действа всеки музикант, всеки говорител върху човешките сърца.

Един знаменит певец отишъл в Америка да дава концерт. След концерта си той бил поканен да пее в дома на един милиардер. В определения ден и час се облякъл със специални дрехи за концерт, понеже помислил, че ще пее пред публика, но когато отишъл в дома на милиардера и влязъл в залата, където трябвало да пее, останал изненадан – там бил само милиардерът със своето малко кученце, което дремело около господаря си. – „Заповядайте, господине, започнете да пеете!“ Певецът започнал, но щом чуло гласа му, кученцето скочило на крака и започнало да лае, да скача. Тогава

милиардерът казал: „Достатъчно, господине“ и взел в ръката си един чек, дал го на певеца и го изпратил.

Какъв урок извлякъл певецът от този случай? В първия момент той се почувствал обиден, но милиардерът искал да му каже, че щом кученцето му се е събудило от песента и е започнало да скача, да играе, да лае, значи той е добър певец. Същевременно милиардерът е искал да достави удоволствие на своето кученце, да послуша хубаво пеене и от това как реагира на песента да извади заключение – добър ли е певецът, или не. Това кученце е било едно от най-привилегированите кучета в целия свят, защото то е единственото, което се е ползвало от щастливия случай да слуша такъв виден певец.

Каква е практичната, реалната страна на този пример? След хиляди години, когато кученцето мине в по-висока форма на развитие, тази песен ще изпъкне в съзнанието му и ако се е явило в човешка форма, този човек ще пожелае да се прояви като певец. Казано е, че нищо в Природата не се губи, затова и тази песен, попаднала дълбоко в съзнанието на кученцето, ще изпъкне някога отново, тъкмо когато то се яви на Земята като човек, който ще пожелае да работи в областта на музиката.

И тъй, като знаете закона, че нищо в Природата не се губи, че и най-малките усилия имат резултати, не се обезсърчавайте, гледайте на нещата положително. От Божествено гледище всички неща имат смисъл. Който не гледа така на нещата, той казва: „Защо съм дошъл на Земята да търпя обидите на хората? Защо съм влязъл в тази Школа, ако не мога да се освободя от обидите и страданията?“. Така се запитва и певецът, който е пял на милиардера и кученцето му. Ако гледате на нещата с окото на ясновидеца, ще разберете, че всяко нещо има смисъл и макар и в далечното бъдеще, то ще принесе известна полза.

Ако нещата имат смисъл за далечното бъдеще, колко повече някои от тях имат смисъл още днес! – „Ама не разбираме тия неща." Не се стремете да разбирате всичко, достатъчно е да имате от всяко нещо по едно малко добро. Това, което преживявате в даден момент, в бъдеще все ще ви донесе някаква малка придобивка. Не се стремете към натрупване, не трупайте много знания – знанието се осмисля само когато се превръща в жива сила. Бъдете доволни от малкото, което ви се дава, било в знание, в сила, в ядене, в ходене, в спане и т.н.

Нека доволството бъде основа на живота ви, защото то е Божествен закон. Една поговорка казва: „Бъдете доволни от малкото, за да ви се даде голямото"; в Писанието е казано: „Доволният, верният в малкото е верен и в многото". Да бъде човек доволен в малкото, това не значи да стои на едно място, не; той трябва да върви напред и да бъде доволен от всичко, което животът му предлага. Успял или не успял в нещо – никаква критика. Самокритиката не допринася нищо; тя има смисъл дотолкова, доколкото човек може да съзнае едно положение; щом го съзнае, самокритиката трябва да се сложи настрани, иначе тя ще му причини излишни страдания, а човек трябва да ги избягва.

И тъй, основната мисъл на тази лекция е за Любовта като подтик за постигане, за реализиране на стремежите на човешката душа; Любовта е подтик за придобиване на знания, за създаване на характер, за придобиване на добри мисли и желания. Не е въпрос да се използва Любовта, но когато тя посети човека, той трябва разумно да работи с нея. Забелязано е, че с Любовта нещата стават лесно и бързо: когато ученикът обича учителя си, той учи добре или когато обича някой предмет, той учи лесно; който не обича нито учителя си, нито предмета му, той е разсеян, мъчно учи. Разсеяността е във връзка с известни вътрешни състояния у човека – когато умът му е раздвоен, т.е. когато за едно и също нещо има две противоположни

мисли, той всякога е разсеян. Разсеяността пък се отразява върху паметта; разсеяният има слаба памет и за да засили паметта си, трябва да се концентрира, да мисли право за нещата. Правата мисъл не създава никакво раздвояване, но където има външно или вътрешно смущение, мисълта се раздвоява.

Например канят ви на обяд в едно видно семейство между знатни, богати хора. Вие се обличате добре, но започвате да се смущавате вътрешно как ще ви приемат, къде ще ви сложат да седнете, как ще се ръкувате, какво ще говорите с тези хора и т.н. – всичко това внася голямо смущение у вас, вследствие на което мисълта ви се раздвоява, вие се разсейвате и като влезете между тези хора, те виждат смущението ви и не ви отдават това внимание, което заслужавате.

Няма защо да се смущавате. Като влизате между хора, от каквото и обществено положение да са – министри, началници, главни секретари, вие трябва да заемете едно място и нищо да не очаквате. Не мислете какъв ефект ще произведете; слушайте какво говорят хората и ако трябва да дадете мнението си, кажете думата си спокойно, без никакво стеснение. Дали ще отидете на служба или като гост, вие трябва да пазите едно и също положение. Не очаквайте да направите някакво особено впечатление; колкото по-просто и естествено се постави човек, толкова по-добре за него.

Това, което се говори за обикновения човек, се отнася и за учения. Често някой учен създава една теория, но се смущава как ще я приемат външните хора, как ще се произнесат другите учени; няма защо да се смущава, защото другите учени могат да не я одобрят, но това още нищо не значи. Съображенията им да не я одобрят могат да бъдат различни: че не я разбират; че не е достатъчно пълна. Не е лесно човек да изнесе навън своите вътрешни, субективни схващания.

Ако някой музикант е написал една песен, но не се решава да я изнесе пред света, нека първо я изсвири пред няколко музикални деца, 4-5-годишни, и да следи какво впечатление ще им произведе: ако децата харесат песента и се въодушевят от нея, и възрастните ще я харесат. Често децата могат да служат за мярка на нещата. Така са правили много видни писатели, поети и музиканти – преди да изнесат произведенията си пред света, те ги изпълняват пред няколко интелигентни деца и по ефекта, произведен върху тях, са предвиждали ефекта, който ще имат пред света. Когато пишете или разказвате нещо, внимавайте да няма нито една излишна или двусмислена дума. Ако пишете разказ, той трябва да бъде прост, свободен от надути, неестествени изрази; такъв пример имаме в Библията – разказът за Йосиф[32], който може да послужи като образец за един чист, прост, естествен разказ.

Следователно основната мисъл в тази лекция е въпросът за Любовта и за благостта. Дойде ли въпрос за Любовта и за благостта, всеки трябва да си каже: „Аз мога да любя, мога да бъда благ“, но това трябва да бъде казано така, че отвън никой да не чува – защото чуе ли ви някой, непременно ще бъдете спънати. Няма сила в света, която може да попречи на човека да люби и да бъде благ, но той трябва да бъде разумен. Който не може да люби и да бъде благ, той е роб на условията, той не може правилно да се развива. Свободен е само онзи, който люби, който е благ; щом е свободен, той може да се прояви, може да еволюира – законът на еволюцията работи там, където

[32] Йосиф – библейски персонаж от Стария завет, един от дванадесетте синове на патриарх Яков; животът му е описан в Битие, 37:50. Намразен от своите братя заради любовта на баща им към него и заради ясновидската му дарба, Йосиф е продаден като роб в Египет, където благодарение на способностите си успява да се издигне до званието „пръв след фараона“ и да придобие огромно влияние. По време на неплодородните години среща братята си, дошли в Египет за помощ, и се помирява с тях. Историята на Йосиф е катализатор за създаване на много художествени произведения в по-късни епохи (напр. четирилогията Йосиф и неговите братя от Томас Ман).

Любовта и благостта се проявяват. Тъй щото посети ли ви Любовта, ще знаете само за себе си, че любите. Кажете ли на друг някой, той няма да повярва и ще каже, че и той люби.

Известно е обаче, че в едно и също време двама души не могат да любят – ако единият люби, другият трябва да бъде благ; после състоянията ще се сменят: който е любил, той ще бъде благ, а който е бил благ, ще люби. Без смени животът на Земята няма смисъл. Смените – това са образи, картини, чрез които се проявява Любовта в човека. Божията Любов обаче не се нуждае от никакви обекти, от никакви образи и картини; под думите ***без обект*** разбираме Любов, която не очаква нищо материално.

Когато люби, човек не трябва да очаква от никого нищо. Когато люби, човек все трябва да има някакъв образ, но той не трябва да го издигне пред себе си като идеал, като идол – затова Мойсей е казал на евреите: „Освен Бога, никакъв образ, никакъв идол не трябва да издигате пред себе си“. Това значи: почитай Слънцето, ползвай се от неговата светлина и топлина, но не го прави идол за душата си; не се кланяй на никакви идоли в света, били те земни или небесни.

В пътя на своето развитие човек постепенно минава от обектната към безобектната любов. За да си състави каквато и да е идея за Бога, детето има предвид образа на майката, която го кърми, отглежда, храни, облича, къпе и т.н.; после то разширява понятието си за Бога, като приема в себе си образа на баща си, с грижите и любовта, които той полага за него; след това понятието на детето за Бога още повече се разширява и то приема в себе си образите на своя брат, на своята сестра, на учителите си, на външните хора и т.н. И най-после, когато детето порасне и от всички тия образи извлече само проявите на любовта, то достига до най-високото понятие за Бога, в което вече не влизат никакви образи, но само прояви и отношения на Любовта.

И тъй, дойде ли въпрос за Любовта, на никого не казвайте, че любите или че сте благи; знайте това само за себе си. Дали другите любят, дали са благи – това не трябва да ви интересува. Ако се интересувате за другите или ако им разказвате за себе си, вие сами ще си напакостите – законът е такъв, а не че съзнателно ви се забранява да говорите. Понеже човек е изложен на постоянни промени, той не трябва да говори, защото сам ще се натъкне на противоречия. Който спазва този закон, той лесно може да се справя с противоречията в живота си; ако не го спазва, сам ще се намери в чудо защо това, което днес е казал, на утрешния ден го няма.

Думата ***любов*** при различни случаи може да се изрази с различни думи. Например като любиш някого, ти го обичаш, радваш му се и му съчувстваш, приятно се разполагаш към него – това показва, че Любовта представлява голямо общество или голяма фамилия, в която влизат благородни и възвишени чувства. Колкото повече благородни и възвишени чувства влизат в понятието за Любовта, толкова повече то се разширява и разклонява – значи любовта на човека се разширява и разклонява както дървото. Някой казва, че на младини любил, а на старини не може да люби – това е невъзможно, това са човешки схващания; за един и същ човек любовта е една и съща през всичките години на живота му, но схващанията му за Любовта не са едни и същи.

Тъй щото когато някой казва, че на младини имал повече любов, отколкото на старини, това показва, че той сменя схващанията си за Любовта, поради което често изпада в илюзиите на живота. Подобни усилвания и отслабвания на темпото на нещата човек може да забележи навсякъде в Природата: във веенето на вятъра, в течението на водите, в зазоряването и т.н.; това нещо човек може да забележи и в своя организъм: в биенето на сърцето, във възприемането на звука чрез ушите и на светлината – чрез очите. Пред вас стои часовник, вие

се вслушвате в цъкането му: в началото часовникът цъка равномерно, но колкото повече се вслушвате, струва ви се, че чувате едно отслабване на цъкането, после едно ускоряване; след време чувате пак някакво отслабване и т.н. Причината не е в часовника, но в промените, които стават с вашия слух. Това усилване и отслабване на темпа се забелязва и в биенето на сърцето – често темпът на сърцето е във връзка с усилване и отслабване на вибрациите на Любовта. Всъщност в Любовта няма никакво усилване и отслабване, има промени в състоянията на човека, които са му необходими, за да се кали, иначе неговата нервна система не би могла да издържи вибрациите на Любовта. За да се кали нервната система на човека, той трябва да се движи между Любовта и благостта: ще минава от полюса на Любовта в полюса на благостта; като се движи от единия в другия полюс, постепенно се облагородява и по този начин става полезен за себе си и за своите ближни.

И тъй, работете върху себе си тихо, мълчаливо, без да тръбите пред света какво правите и какво сте постигнали. Нека силните от вас направят следното упражнение: три пъти на ден (сутрин в 7 ч., по обед в 11.59 ч. и вечер в 22.59 ч.) да концентрират мисълта си и да се наблюдават в какво състояние са в това време – любовно, благо или неутрално. След това проследете какъв е полюсът на вашия ум, на вашето сърце и на вашата воля. Ако някой е заспал преди определения час за упражнението, т.е. преди 22.59 ч., трябва да стане, да свърши упражнението си и отново да си легне. Онези ученици, които не искат да правят това упражнение и се считат слаби, пак в същите часове, по три пъти на ден, трябва да казват за себе си: „Слабият става силен, когато се упражнява“.

Като ви даваме упражнение за силни и слаби, последните не трябва да се обезсърчават, защото никой не знае кой е силен и кой – слаб. Каквото придобиете от упражнението, ще го пазите за себе си –

ще мълчите като рибите. Колкото и каквито и упражнения да ви се дават, трябва да ги правите, без да разправяте какво правите. С тези упражнения вие ще развиете постоянството си, а същевременно ще развиете и вярата си.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и трета лекция, 21 март 1928 г., София

СЛУЖБА НА УРАВНЕНИЯТА[33]

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се темата: „За какво служат уравненията“.

За втория път пишете: „Отношението между корените на растенията и краката на животните“.

Който бие млякото, все ще извади малко масло. Всичките въпроси в света няма да се разрешат, но всеки разрешен въпрос все дава по малко масълце.

Вие вземете науката като едно приятно занимание. Науката е едно детинско развлечение за човека на земята. Скучен щеше да бъде животът на човека на земята, ако нямаше наука. Тъй щото науката е първото развлечение за деца, не в нейния сериозен вид, но тъй да се забавлява. С какво ще се забавлява човек, ако не с наука. Учиш се да ходиш, учиш се да гледаш, учиш се да слушаш, учиш се да ядеш, учиш се как да се обхождаш с хората, учиш се да пишеш, учиш граматика, геометрия, смятане: едно, две три. После учиш уравненията.

Хората все уравняват живота. Учените хора го уравняват по един начин, то е в умствения сват.

Има една голяма разлика между духовното уравнение и физическото уравнение. Например как ще уравниш две мисли? Да кажем, едната мисъл е неизвестна, другата е известна. Как ще ги уравниш, как ще намериш неизвестната мисъл? Представете си, че в

[33] Лекцията е в пълния си необработен вид.

геометрията имате една права линия. Да кажем, а. Тя е дълга десет сантиметра. Понеже се предполага, че живите линии имат някакъв стремеж, как ще определите накъде се движи, посоката на линията. Ще вземете пергел, ще опишете два кръга и там, дето се пресичат кръговете, е другата точка на силите.

Всяко движение е разумно. Щом имате две мисли, те образуват друга. Как ще намерите третата?

Сега аз бих развил този въпрос, но ако река да го развия, половината от вас ще се намерят в едно чудо. Ако се въведе психологическа математика, ще ви се види, че тя е цяла една каша, ще бъде в противоречие. Всяка нова теория в науката учените хора оставят да чака на вратата, понеже трябва да ѝ намерят място. Не че не обичат новите идеи, но трябва да направят цяло [пренареждане], нова система, а туй изисква работа. Ще турим хората в смущение. Затуй казваме на новите идеи: „Чакайте!“ А пък те тропат, хлопат, оставят своите прошения, казват на академиците: „Молим, разгледайте нашите прошения.“ Те отлагат ден, два, три, четири.

Сега новите идеи хлопат не само на вратите на академиците. Новите идеи хлопат на нашите глави. Ние казваме: „Чакайте, имаме други работи да се уредят.“ Тези идеи остават на заден план.

Сега, хубаво е, човек да мисли, да уравнява. Допуснете сега, че човек има в касата си десет хиляди лева и има да дава десет хиляди лева. Как ще ги уравни? Ще кажете: „Таман ще си плати дълговете.“ Добре. Какви елементи влизат? Ако си неженен, този въпрос по-лесно се решава. Ти ще гледаш положението си. Теб ще ти трябва един цилиндър. Теб ще ти трябват лачени обуща, хубави дрехи, най-модните, от пет-шест хиляди лева. Те са елементи, които влияят на ума. Как направи уравнението?

Сега този човек ще може ли да направи уравнението? Сега тези елементи видоизменят първата идея на уравнението по известни правила. Сега този човек не плаща, не прави цялото уравнение. Той плаща половината от дълга си и уравнението остава неразрешено. Дава наполовина, пет хиляди лева, и пет хиляди остават. Питам тогава, разрешено ли е уравнението? Хе намерен, но у остава неизвестен. Там, в ума на този господин, х е разрешен, понеже дал пет хиляди лева. Казвам: „Щом х е разрешен, идната година ще разреша у.“ Но идната година той се ожени, булски дрехи му трябват, къща му трябва, това-онова му трябва.

Това е само за изяснение. То са влияния, елементи, които влизат да видоизменят нашите идеи. Какво става с уравнението? Веднага трябва да плати дълга си, нищо повече. След като уреди дълга си, може тогава [да се жени].

Съществува един закон в природата. Тя казва: „Щом имаш да плащаш, цилиндър не купувай. Щом имаш да плащаш, дрехи не си прави. Щом имаш да плащаш, лачени обуща не ти трябват, часовник, ново не ти трябва. След като си платиш дълга, като нямаш какво да плащаш, тогава купи си най-хубавия цилиндър, всичко най-хубаво.“ Такова правило има природата. Който я слуша, глава не го боли, кракът не го боли. Който не я слуша, всичко ще го боли.

Сега разбира се, това е обикновеният език в света. Често езикът нас ни спъва. Казваме, трябва да се живее. Не, няма какво да твърдим, че трябва да се живее. Не е от нас да живеем. Казват, че като твърдим, че ще живеем, ще живеем повече.

Сега на това ще направя едно възражение на съвременните окултисти, които казват, че като се твърди, продължава се животът. Има шарани, които живеят четиристотин години. Какво твърдение прави шаранът във водата? Има окултисти, които по десет пъти правят твърдения, че ще живеят дълъг живот, а умират на петдесет-

шейсет години, а шаранът, без да прави твърдения, живее четиристотин години. Ако е за дълъг живот, не е чрез внушението, което си туряме в живота, но има един закон, който регулира отношенията. За да живееш дълъг живот, трябва да бъдеш свързан с хората, да дойдеш по тази права линия, дето хората живеят дълъг живот, да бъдеш

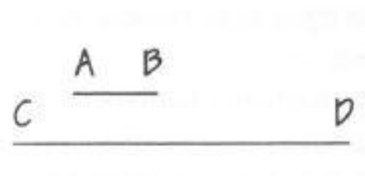

Фиг. 1

Когато се изучава законът на наследствеността в съвременния живот, ще видите, че има фамилии, които вървят по късите линии, AB, а други – по дългите линии, CD. Ако майката и бащата вървят по късите линии, детето ще върви, и то по късите. Неговият живот не може да бъде дълговременен. В природата стават прекръстосвания. Ако майката е от тия кратките линии, а бащата от дългите, трябва да има едно съединение. В такива случаи, ако синът мяза на бащата, ще живее по дългите линии, ако мяза на майката, ще живее по късите линии, ще умре на тази година, на която майката умряла. Някой път може да продължи животът с четири-пет години. Или, ако не е живял добър живот, може да иде по-рано.

Но има черти не само на дълъг живот. Има унаследяване и на чувствата. Има чувства у някои хора, които спадат към късите линии, чувства, които мимолетно се появяват, един два месеца, кратък е животът. Някои чувства траят година, две, пет, десет, петнайсет години. То е дълъг живот на чувствата. Същият закон съществува в природата и за мислите. Има мисли, които имат мимолетен живот, минават кратък живот.

Ние не сме отговорни за чувствата, които умират преждевременно, и мислите, които умират преждевременно. Този техен живот е извън нашето желание.

Затуй, за да добие човек истинска мисъл, най-първо, трябва да се създаде онази фаза, тоест човек да придобие един живот, който върви по дългите линии. Имаш един баща, който живее деветстотин години. И ти ще живееш толкоз, този закон не може да се измени. Ако баща ти е бил гениален, и ги ще бъдеш. В сегашния живот, ако бащата е гениален, синът не може да бъде гениален, защото бащата не може да предаде своята гениалност. Бащите са слаби да предадат своята гениалност на сина. Майката предава повече.

Следователно гениалността иде по закона на чувствата, по закона на душата. Духът носи гениалността, душата я отхранва. Думата „гений“ е гръцка дума, което значи начало. Малко друго значение са дали: разумните хора, хората, които творят, които създават епохи, ги наричат гении. Но гениите изобщо работят в твърдата материя, техният живот е изложен на големи пертурбации и вследствие на това гениите умират преждевременно.

Затуй геният, за да живее дълъг живот, трябва да стане светия. Светиите живеят дълъг живот, гениите все вървят по кратките линии. Светията върви по дългите линии. Той от естествена смърт много рядко умира. Него трябва да го убият. Светията не умира. Смъртта дойде десет пъти да го вземе, той я посрещне и изпрати като светия. Тя, като дойде, колкото и да е лоша, отказва се да го вземе. Харесва ѝ се на нея. Смъртта има една слаба страна. Влюбва се в светията и казва: „Да го оставим да живее.“ Обаче геният се бори със смъртта, подкопава корените, казва: „Ти си в моето царство. Искам да учиш.“ Затуй смъртта задига тия гении, да не ѝ препятстват.

Сега да допуснем, че бащата е живял четиридесет и пет години, майката е живяла четиридесет и пет години, слаби организми. Детето

не може да живее по-дълго от тия години. Изобщо така са фактите. Онаследява се слабият организъм, който не може да издържи.

Ние говорим за онази смърт, която иде по естествен път. Много млади умират от неестествена смърт. От хиромантическо гледище линиите на ръцете на тия хора да къси. Те нямат голям запас от енергия, малък капитал имат.

Всяко правило има изключения. То не е закон. Късите и дългите линии отпосле са влезли. По-напред хората са живели дълъг живот. Сега тия линии са скрити, ние сме дошли до късите линии. Хората са живели деветстотин години, после дошли до петстотин, после до двеста, а сега до сто и петдесет години. Общият живот сега обаче е до четиридесет и пет – петдесет години.

Учените хора, които изследват този въпрос на живота, казват, че животът зависи от щастливото съчетание на дългите линии. Мислите трябва да имат дълъг живот, чувствата трябва да имат дълъг живот, и тогава волята може да съгради едно тяло разумно, в което душата може да живее толкоз, колкото иска. Туй е задача.

Аз друга идея имам. Туй, което ние чувстваме, то не е дълъг живот. Има едно специфично чувстване. Туй, което ние чувстваме всеки ден, то не определя. Трябва да се освободим от ред чувствания, които са наложени, не са наши, и да дойдем до онова, което произтича от нашия живот. Има неща присадени, които не представляват човека. Чувствата идат тъй, както в растителното царство. Те вървят по съвсем друг закон.

Когато искаме да проучваме себе си, ние ще дойдем до първичната причина, да определим себе си като разумна душа, кое е собствено това, което ние имаме. Върху това ще се съгради животът. Най-първо, учениците започват с това, едно пречистване, отделяне, докато дойдат да намерят себе си. Ние говорим за намирането на човека. Човек трябва да намери своето сърце, понеже имаме много

възгледи, имаме ред опитности, които ни препятстват, и един от най-трудните въпроси е човек да намери себе си. Да намери човек себе си, понеже има една граница в намирането на себе си. Той става индиферентен към всичко, става индиферентен към хората.

Той трябва да бъде индиферентен.

Има желания у хората, които са фиктивни. Не всички плачове у хората произтичат от страдания. Някой плаче, че баща му умрял, вестниците са писали. Баща му е жив. То е фиктивна скръб. Някой плаче, че е изгубил пари, без да ги е изгубил. Някой плаче за някакво нещастие, без да го има.

Има страдания, които са съществени. Тия, съществените, страдания дълбоко засягат душата. Те не спадат към обикновения живот. Сега тия, необикновените, страдания повлияват някой път върху нашето тяло, изменят краските. Необикновените, съществените страдания на съзнанието създават нещо хубаво, красиво. Когато човек има дълбоките страдания, страда, върви напред, у него се облагородява сърцето.

Има едни страдания, които облагородяват сърцето. Има други страдания, които огрубяват сърцето. Щом каже, че страданията му дойдоха до гушата като Йова, човек върви по един неестествен път. Страданията дойдат до крайния предел и казва: „Да намеря Господа. Искам да се съдя с Него. Взе ми всичкото имане, мълчах. Взе ми синовете и дъщерите, пак мълчах. Отдалечи ме от приятелите, мълчах. Казвах: „Тъй е волята Божия.“ Най-после, засегна тялото ми и вътрешно се смутих, и взех да мисля, че няма правда, и питах къде е порядъкът на света.“ Господ казва: „Я се опретни. Аз пак ще ти дам. Аз ще те опитам. Ти нали си от тези, големите, философи.“ И Йов мина в нова фаза. Като мина в новата фаза на страданията, този въпрос се разреши. Но докато минем този човешки предел на страданията, ще бъдем изпитани като Йова.

Ти се съмняваш. Знаеш ли дали този човек е минал страданията? Кой може да го залъгва? Той казва: „Ти изпитвал ли си страданията?“

И действително страданията са най-голяма спънка в живота, но те са и най-голям подтик. Никой досега не е решил въпроса, защо са допуснати страданията. Без страдания и без скърби може ли? Тогава ние казваме така: „Скърби тялото, страда душата, учи се духът.“

Всичките тези, и скърбите, и страданието, и мъчението, трябва да ги съединим. Духът е най-силен, мъки има, мъчение. В ада не се мъчат. Нито телата, нито душите се мъчат, духът се мъчи. Духът е в голямо мъчение във вечния огън. Духът няма такива страдания, каквито ние мислим.

Например такъв един дух като Луцифер, такъв един княз на светлината, кои са причините той да е в ада, ние не знаем. Сега се мъчи. Лишава се от своята светлина, влиза в противоречие. Той болка не чувства, но чувства една такава омраза, с която иска всичко, каквото е създадено, да го разруши, да унищожи целия свят. Туй е мъчение. Понеже не може да го направи, той се мъчи. Защо се мъчи? Защото не може да разруши света.

Когато някой казва: „Аз много се мъча“, казвам: „Ти си хванал най-трудната задача.“ Понеже не можеш да разрушиш света, мъчиш се. Тогава идваме до второто положение. Казва: „Аз много страдам.“

Хубаво, кажете ми сега, кое съответства на страданието? От какво произтича страданието? В страданието туй, което искаш, не ти го дават, лишават те. Скръбта ще ти вземе това, което си имал. Значи вземат ли ти туй, което имаш, скърбиш. Страдаш, понеже не ти дават нещо. Скърбиш за нещо, което ти е дадено, а в страданието имаш желание, на което ти препятстват, не ти го дават да го реализираш, а в мъчението те спират, не ти дават да разрушиш целия свят.

Казва някой: „Господи, аз да съм на Твоето място, ще избеся всичките хора.“ Мъчи се той. Че като избесиш всичките хора, ще

останеш сам. Казва: „Няма да има с кого да се мъча.“ Обаче тия идеи трябва да ги преведем в едно съгласие с този живот, с който живеем. По някой път мъчението ни спъва, по някой път страданието ни спъва, по някой път скръбта ни спъва.

Сега може да е наше мъчението, може да е наша скръбта, може да е наше страданието. Но мъчението може да е като един фактор, като елемент, външно. Може би чувствате тази разлика. Ако е моя мисъл, ще ме спъне по един начин. Ако е чужда мисъл, ще ме спъне по друг начин.

Сега, това са елементи, с които природата работи. Допуща ги Господ в света да съществуват. Може да ги разреши частично за нас. Тогава мъчението в какво може да се превърне?

Сега именно ние не знаем защо се е зародило туй желание у него, да разруши света. Когато всичките силни духове във войната победят, всичко опожаряват, разрушават. Превземат един град, запалят го, опожарят го. После направят други грабежи. Всичко вземат, оберат парахода. Чудят се хората по някой път как не им е жалко за културата, изкуството. Този дух на разрушение, за нищо не му е жалко. Той, като разруши всичко, усеща приятност, че е направил нещо. Казва: „Аз съм господар на туй положение. Значи, ако аз позволя, нещата ще съществуват. Ако аз не позволя, няма да съществуват. Да ме познаят, че аз съм господар, а не те.“ Туй е желанието. Такъв един извод общ правя. Но важното е вие да мислите. Тази е философската мисъл, която няма практическо приложение.

Туй, за което говорих досега, то е за онези от вас, които нямат никаква работа. То е за тях, тези, които казват, че нямат работа, за безработниците, за да имат какво да работят. Като няма какво да работят, ще гледат да разрушават. А онези, които имате работа, които казвате, че нямате време, за вас друга задача ще ви дам. Тя е следната.

Досега ние знаем, че има четири елемента, в които животът се проявява. Животът може да се прояви само в твърдите частици. Там, дето няма твърда материя, никакъв живот не може да се прояви. Сега, какво говорят учените хора, може да прочетете, но то е едно твърдение, тъй както в математиката. Може да не е доказано, но фактически така седи. Обаче този живот не може да се гради без друго едно състояние. Тази материя трябва да бъде пластична, жидка трябва да бъде. Друго едно условие е то. Тази жидката материя служи, за да се даде храна и животът да се подхрани.

Твърдата материя и жидката материя са в съседство. Между жидката материя и твърдата има едно съчетание. След туй, не само жидка материя трябва да има, но трябва да има и въздухообразна материя, и светлообразна материя или етер, в който сега животът е увит. Това са четири елемента, които ги разбираме. Който ги влада, той разбира какво нещо е твърдата материя.

По-голямата част от веществото у нас е в жидко състояние и вследствие на това, при боледуването, изпарява се тачи жидкост и ние олекваме. Най-първо, ние трябва да научим закона, да не става голямо изпарение у нас. После, въздухообразната материя служи за друго, тя има друго едно качество, тя съставя взривната материя. Ако събирате въздух, пресирате го, той ще те разруши. Ти ще го оставиш в естественото му състояние. Сегашните техници по някой път използват тази сила на въздуха.

Значи, ако вие не знаете как да използвате вашата мисъл, тя ще ви докара една пертурбация. Във вашия въздух ще има постоянно експлозии, и в мозъка ви също. Пък ако не знаете как да владате вашите чувства, всякога ще има наводнение във вас. Ако не знаете как да владате твърдата материя, ще има вцепеняване, замръзване и животът няма да се прояви. И най-после, ако не знаете как да владате тази светлообразна материя, почти вашата мисъл ще замре, и тогава

ще имате един обикновен живот. Човек трябва да стане господар на твърдата материя, жидката, въздухообразната и светлообразната. Това са области за изучаване.

От себе си ще започнете. В окултната наука има ред методи и начини.

Сага, аз като говоря върху този въпрос, резултати не може да се постигнат в една година. За да имате един микроскопически резултат, трябва да работите усилено по десет часа на ден в три години, за да имате един малък резултат. Като дойдете до този резултат, ще бъде като в радиото ефикасен, с него може да слушате навсякъде.

Като ви говоря тъй насърчително, мнозина от вас очакват големи резултати. Вие очаквате да дойде някой маг с някоя пръчка и да се изменят всичките условия в живота. Възможно е някой път да се изменят, но магическата пръчка зависи от състоянието на хората или от тяхната карма. Ако някои хора са близо да изплатят своята карма, за тях тази магическа пръчка ще дойде. На някои хора кармата е тежка, следователно този закон не може да проработи. Той все работи, но той улеснява техния път. Тъй щото всякога трябва да знаете, че когато вие се учите, все-таки спомагате за вашето развитие. Но ще се трудите, да дойде самообладанието.

Когато ние говорим за самообладанието, подразбираме винаги твърдата материя. Тя е най-устойчива. Не може ли да владаш твърдата материя, не може да владаш и другите, защото всичките други материи са извън твърдото състояние. Твърдата материя е основният камък, от който ще започнете. То е да имаш конкретна мисъл. Конкретната мисъл ще бъде в твърдо състояние, ама туй състояние ти не можеш да го измериш с никаква мярка. Може да кажем, че твърдата материя е тази първична форма, от която

материята е създадена, от която животът започва да функционира. В гръцки го наричат Божествена идея.

Казвам, ще имате една основна мисъл, една твърда част. Може ли да я контролирате, от нея ще може да контролирате вече и другите състояния на материята. Но не може ли да контролирате твърдата материя, животът ви ще бъде преплетен, ще има катаклизми, наводнения, вътрешни бури, взривове, и тогава светлината и топлината в живота ви няма да бъдат нормални.

Ако сега ви се даде едно познание, да се измерва топлината, по някой път ще се изплашите. Някой път става изстиване, някой път става стопляне. Има хора, на които ръцете са така студени, усещат, че излиза топлина. Има хора, на които ръцете са топли, а те усещат, че са студени, усещат [ръцете си] студени. То е вътрешно състояние. Има една топлина, която е външна на организма, има една топлина, която е вътрешна. Аз наричам, тя е свойствена, произтича от самия живот. Тя е именно, която носи хубавото, приятното. Онази физическата топлина по някой път изсушава човека. Хората, които имат тази топлина, обичат мира, много жидко вещество имат, за да регулира туй горение, което става в организма.

Та най-първо, всеки, който иска да бъде здрав, не че сега не сте здрави, но вие сте здрави, както всичките хора, но ако искате да имате туй здраве, към което един ученик може да се стреми за бъдеще, непременно трябва да дойдете до туй новото състояние. Туй новото състояние седи в това, че вие имате един идеал, един здрав смисъл или един красив живот, който седи пред вас. Как трябва да живеете? Какво трябва да бъде вашето съществуване? Какви чувства имате? Речете да приложите, таман направите този опит, ще се развали. Таман завържете някои приятелски отношения с някой човек, казвате: „Поуреди се работата“, но не се минат четири деня, някоя котка мине път, свадите се и се развали красивото.

Сега, ако ви попитам, всеки един от вас, колко души приятели имате, които може да пожертват живота си заради вас? Да имаш един приятел, който е готов да се пожертва, то е красиво. Не казвам, че нямате. Някой може да има един, някой двама, пък някой може да няма нито един. Пък най-после, колцина от вас сте готови да се жертвате сами за себе си? Има една жертва, която ние правим сами за себе си чрез примамка, има нещо, което ни мами. Ние се жертваме не доброволно. Има една жертва, която човек прави не доброволно. Доброволно трябва да направим.

Някой спомена, че който жертва, пет дава, три взема. То с вярно в ограничен смисъл. Един морален човек ще дава десет, а може нищо да не вземе. Най-малко може да умре беден.

Той е умен човек. Обаче, когато кажем, три дал, две спечелил, подразбираме морална загуба, умствена загуба, че той не е спечелил на физическото поле.

Този закон е верен, но в духовния свят няма валидност. Тогава какво значение имат думите Христови? Богатите навсякъде път имат, отворено е за тях. Богатия човек, като се яви, го канят на гости, угощават го. Обаче този богатият, в небето като иде, затварят му вратата, обръщат гръб. И Христос казва: „По-лесно камила ще мине през иглени уши, отколкото богатият в Царството Божие.“ Где е почитта тогава на богатите хора?

Вие всинца искате да бъдете богати. Тогава, като сте богати, кой от вас ще влезе в Царството Божие? Ще извадите друг краен извод. Някой от вас може да каже: „Не трябва да бъдем богати.“ Не, не. Не е материалното богатство. Тук се говори за богатство, когато за материалното богатство сме пожертвали възвишеното и благородното у човека. Човек трябва да бъде богат, но богатството не може да бъде материално. Онзи човек, който имал възвишени мисли, той може да влада тия четири елемента. Той не може да бъде сиромах. Той може

да направи злато колкото иска. Той ще го превърне. Колкото пари му трябват, той ще намери. Този умният човек, ако иска, отвсякъде може да извади, от всяка банка може да извади.

Вие мислите за кражбата. Крадат само хората, които не са умни. Крадат само невежите. Умният човек няма какво да краде. Колко е смешно един цар да краде. Ще бъде смешно майката да краде или жената да краде от мъжа си. Понеже мъжът не дава, тя става, пребърква джобовете, краде. Или мъжът краде жена си. Питам сега, какво се постига с това? Там, дето мъжът краде жената или жената краде мъжа, аз зная, две каси има в този дом, две банки има. Тогава, ако едната банка опропастява другата, краде, не може да има никаква прокопсия.

Тия мисли ги превеждаме в живота. Когато говорим принципално как трябва да се живее, ние се спъваме с обикновения живот. Ние мислим, ако уредим ежедневния живот, всичко ще тръгне по мед и масло. Едно от най-големите заблуждения в света. Светът може да мисли така. Най-първо, човек трябва да има свои отношения към първичната, разумната причина, която работи у него. Той трябва да бъде в съгласие. Тази първа причина казва: „Ще завлазаш тия четири елемента.“

Затуй в миналата беседа говорих, че твърдата материя, то е мозъкът на човека. Оттам ще започнете. То е туй, което не се мени. Твърдата материя е тази, която не се изменя в своето тегло. После, тази твърда материя не може да откраднат, никой не може да я вземе. Тя не е нещо, което може да се вземе някак.

Тази вечер, като вървя по пътя, говорих. Божественото у себе си ти може да го изнудиш, да му препятстваш, но никога не може да го завладаш. Божественото може да го спънеш, малтретираш, всичко може да направиш, по никой начин, не само хората, но няма същество в света, което може да завлада Божественото. Този е

принципът. Който се е опитвал да го изнуди, това е довеждало неговата катастрофа. Не може да се завлада Божественото. Божественото трябва да го оставим свободно. Ние искаме да завладаме Божествения принцип, да го подчиним и заповядваме. Щом речеш да завладаш Божественото, ти ще пострадаш. Ще дадеш свобода на себе си, то само да се жертва. Понеже то е разумно, абсолютно разумно, то ще направи повече, отколкото ти мислиш. Сега, то е една от задачите.

Някой казва: „Помоли се заради мене.“ Хубаво, може да се помоля, но знаете ли как може да се помоля? При един американски проповедник, наричат ги в Америка [реверънт], идва един богат човек, който се разболял, и му казва: „Искам да се помолиш на Бога, да ми продължи живота.“ Казва: „Какво ще се моля заради тебе? Какво добро си направил? Ти досега нищо не си направил. Какво ще кажа на Господа? Ако река да се моля, няма какво да туря под колената си. Ако кажеш, че ще направиш нещо... Посвети живота си, ще дадеш половината или целия си имот за Бога, тогава има какво да направиш.“

Когато вие кажете, че някой брат трябва да се моли заради вас, в ума ви трябва да направите някаква жертва, от вас трябва да има една готовност. За себе си, когато аз моля и когато вие се молите, за да бъде послушана молитвата, трябва да направите жертва. Не само да признаете каква грешка си направил пред Бога. Господ това признание не иска. Кажи: „Аз ще направя това и това.“ Какво мислиш да направиш ти. Че баща ти бил грешен, че майка ти била грешна, че в грях те зачна майка ти... какво мислиш да направиш ти? Като оздравееш, ще започнеш туй, което си казал. Молитвата ще бъде послушана. Няма човек, който да е направил така, че молитвата да не е послушана.

Аз гледам, и млади, и стари казват: „Той, Учителят, говори тъй, но той не е живял като нас. Ние сме млади.“ Че какво подразбира младият? „Ама ние сме стари, женени.“ Оставете. Нито сте млади, нито стари, нито сте женени. Как ще докажете, че сте женени? Вие ще мязате в онова положение, дето

Толстой разправя, че сънувал една вечер, че е женен и зачнал, и носи дете. Цяла нощ се мъчи да роди дете, че едва го роди. Събудил се и видял, че не е жена, а мъж. Казва: „Ако раждането е така, не си струва, опасна работа е.“ Някои дават тълкувание, че това може да е неговото учение, много мъчно родил. То е второстепенна работа. Усеща той, че е бременен.

Вие сега мислите, че сте женени. Вие сте като Толстоя, сън сънувате. Я сте женени, я не сте. Не че ние отричаме, че сте женени, но всяко нещо е относително. Имаш известна скръб, зачнал си нещо като Толстоя, искаш да родиш. Ще кажеш: „Това нещо мяза на Толстоевата работа.“

Положението, в което се намираме сега, в което сме, е да се освободи нашата душа. Ние имаме известна задача, да освободим душата си от известни страдания, от известни скърби и мъчения, които ни спъват в онова развитие. Нашият поглед е насочен повече навън и се спъваме е този, с онзи, искаме целият свят да се поправи. Поправката на целия свят, то е вече задача на Бога.

Когато говорим за поправката на света, то е задача на Бога. Когато говорим за поправка на дома, то е задача на ангелите, не е наша задача. Когато говорим за поправка на себе си, то е наша задача. Светът, човечеството, то е задача на Бога. Бог създал света, Той се грижи за него. За обществото ангелите се грижат. Ангелите женят хората. Ако някой иска да се ожени, ангелите ще го оженят. Ти не може да се ожениш, ако ангелите не уредят. Щом искаш да се оправиш, казвам, че тази работа е твоя. Сам може да се оправиш. Иска

някой да се жени, да иде при ангелите, те ще го оженят. Иска някой да подобри цялото човечество, иди при Бога, тя е Негова работа.

Защо се пънкаш за работа, която не ти влиза ни в клин, ни в ръкав? Какво ще стане със [*света*], то е Божия работа. Какво ще стане с тия двамата, които искат да се женят, това е работа на ангелите. Дали ще се оженят, не е моя работа, тяхна работа е. Дали аз ще оправя живота си, това е вече моя работа, тази работа аз я зная вече.

Ние по-голямата част очакваме да се поправи светът. После очакваме да се оженят някои, че да се оправи нашата работа. Ти не очаквай да се оправи светът и да се ожени някой, но започни работа. Ангелите отдавна са започнали работа, сега остава ние да работим.

Сега този закон като го положите, тогава има едно положение в живота, което съответства на цялото човечество. Вашата карма в миналото се връща в човечеството, те са свързани. Казва някой: „Какво ще стане с душата? Как ще се спаси?“ Ще кажете: „Моето спасение [не] е моя работа. Бог тази работа ще уреди, тя не е заради мене.“ Кой ще ме спаси? То е Божия работа. Кой ще уреди отношението отвън, условията? Тази работа е е ангелите. Кой ще яде? Аз, ето моята работа. Кой ще се облече? Аз. Кой ще живее вкъщи? Аз. Кой ще учи? Аз. Моята работа е да взема книжката. Ами условията отвън? Тази работа не е моя.

Сега ние ще седнем да чакаме, да видим как ще се създадат условия. Как се създават? Не може да се създават. Го е разграничение, което трябва да имате в ума си. Ако започнете по този начин, ние ще създадем новия живот, който с красив.

Сега може да се създадат много противоречия. Казват: „Човек не трябва да бъде глупав. Той трябва да бъде умен, да осигури живота.“ Разбирам, аз всичко туй го разбирам. По-добро осигуряване от първото, когато Бог те осигурил, не може да намериш. По-добра, по-разумна осигуровка [от тази], която ангелите направили, не може да

намериш. По-добра осигуровка [от тази], която разумните ангели може да направят, светиите може да направят, и онова, което ти може да направиш, няма да намериш. Бог, ангелите и ти, тримата като се съедините в едно, всичко може да направите.

Ти вземеш, и вършиш Божията работа. И работата на ангелите вършиш. И твоята работа вършиш. Това е непоносима работа в живота. Ще кажеш на светиите, на разумните хора в света: „Бог, Който създаде [света], и вие, елате в мене да свършим тази работа. Аз ще уча, вие ще създадете условия, Господ ще поправи и миналото, и бъдещето, то е отворено. Аз ще вървя напред."

Мнозина от вас, които имате деца, казвате: „Какво ще стане с нашите деца?" Това не е ваша работа. Дали детето ще се изучи, това не е ваша работа. Дали детето ще се учи, това е негова работа. Дали ще се ожени син ви, това е работа на ангелите, не е ваша работа. Дали ще се спаси, това е работа на Бога. Вашата работа каква е? Вие да обичате детето си, нищо повече.

Щом един човек работи за себе си, той може да бъде здрав човек. За да обичаш, трябва да бъдеш здрав. Най-първото нещо е да обичаш. То е именно онази твърда материя, която не се разлага. Аз разбирам твърда материя, първична материя, в която не може да туриш клин, не може да разложиш. С нея може да манипулираш, както искаш. Ако нямаш тази материя в себе си, тогава ще бъдеш един човек, дето Христос казва, че животът е съграден на пясък. Той разбира вътрешния окултен закон, който работи.

Сега вие се намирате в едно голямо противоречие. Имате да разрешите задачи, които не се отнасят до вас. В живота ще намерите само тия задачи, които засягат вашата душа, и тях като разрешите, другите задачи сами по себе си ще се разрешат, тоест други разумни същества ще се намесят и ще разрешат за вас този въпрос.

Кое е най-важното, което остана в ума ви? Едно младо момиче на петнайсет години разправя, как една мома се оженила за един царски син. Разправя целия разказ. Казвам: „Кое е най-важното в целия разказ?“ „А-а, казва. Да се оженя, като тази мома, за царския син.“ И тя разправя: там ходил, учил се, ходил на разходка. Но кое е принципалното в разказа? Да се ожени за царския син е най-важно. Аз бих желал същото. То е най-важното.

Сега вас ви питам конкретно, кое е най важното. Действително то е най-важното. Мисълта, която засяга разумното сърце на човека, неговата душа в дадения случай, тя е най-важна, която има приложение. И около тази мисъл след време всичките други идеи ще се координират.

Координация има в света. Всякога има закон, който координира хората. Когато говорим за добро, подразбираме разумен човек. Щом е разумен, координира. Има закон, който групира хората. Ако в душата ви се роди велика идея, почувствате със сърцето си, с душата си, с духа си, около вас ще се координират, и тогава тази мисъл Бог благославя, ангелите поливат, и вие хапвате плода. Ангелите възрастват, а вас ще пратят да съберете плода.

Време е сега за силните ученици. Аз не разбирам „силни“, които много знаят. Турците имат една поговорка, казват: „Онзи, който много знае, много тегли.“ Според мене човек, който много тегли, не е много учен човек. То е човек, който прави опит, то е недоучен човек. Понеже започва една работа, която не е по силите, много се е мъчил, много е теглил. Казва: „Много научих, много теглих.“ Ученият човек в истинския смисъл, той минава по един път по възможност с най-малки страдания.

Сега нали задачата е в школата е да намалим по възможност скърбите, до минимум да намалим страданията, до минимум да намалим мъченията. То е една от задачите. Спъваме се. По някой път

дойдем до едно мъчение, напуснеш тази работа, животът се обезсмисля. Откажат ти нещо, обърнеш се против себе си, пак се обезсмисли животът. Като намалим всичките скърби, страдания, мъчения до минимум, ще започнем тогава напред да вървим. За тия скърби говоря.

Когато говоря за скърбите, не говоря за максимум скърби, но говоря за минимална скръб в света, която е благородна. Малката скръб може да произведе голямата, но голямата скръб не може да произведе малката.

Сега дайте един проект за един малък опит, който може да направим. Да кажем, една такава задача: в петнайсет минути сестрите да оплетат един кюлаф. Сестрите да ги турим на състезание. Един кюлаф не много сбит, но рядък, с дупки. Аз като говоря да направите опит, аз ще ви дам, сестрите да направят опита, тези, които могат. Дупките може да са по един квадратен сантиметър. Сестрите ще направите тази задача. Ще ви дам повече време, но голяма сръчност се изисква, за петнайсет минути да се оплете. От памук е най-евтино, не от коприна. Да не е скъпо. Може и от вълна да го оплете, по-лесно е. Може да изберете евтина материя, понеже е за опит. Направете един опит, за колко време може да се оплете една шапка.

Нам често известните задачи ни се виждат не намясто. Но аз давам задачата така: не може ли сегашният живот, тъй както е създаден, да имаме едно общество, което в седмицата да има само един обед, не три пъти на ден. На седмицата да се яде веднъж, и то да бъде естествено, тъй както сега е естествено да се яде три пъти на ден.

Сега знанието не седи в многото ядене, нито в неяденето. Де седи знанието?

Забележете едно, че колкото материята е по-рядка, толкоз обедите са по-чести. Три пъти ядем твърда и жидка материя. Въздухообразната е повече, взема почти двайсет обяда на минута. А

пък светлообразната материя е непреривна. То е закон на самата природа.

Един ден, когато разберем смисъла на яденето, когато разберем точния смисъл на живота, мисленето, чувстването, то са задачи на далечното бъдеще. Когато човешката душа израсне, тя ще знае как вече да работи. А сега, като дете, тя трябва да цени онова, което ѝ направите.

Сега трябва да се учите да не разваляте. Аз съм намерил едно нещо. Някой път казваме, да не се гневим. Аз разбирам закона, да не разваляме. Защото всякога човек разваля добрите неща в главата си. Той не оценява онова, което има. Но фактът, че се е разгневил, не всякога с гнева иде едно вътрешно разрушение на онова, което ти е дадено. Тогава ще се намерите в едно противоречие с живота.

Но гневът сам по себе си, като проявление, във всеки момент разваля нещо, което му е дадено. Някой път ние го съзнаваме, някой път не го съзнаваме. Не да се яви страхът да се не гневиш, но да задържиш туй чувство, да го туриш в ново направление. Че във всеки гняв ще изгубиш нещо, което Бог ти дал. Ще кажеш, за това, което ти е дадено, този гняв ще го посрещнеш с благост, ще го погледаш, ще го укротиш, и той няма да се разгневи. Защото гневът трябва да не се гневи. Казва: „Аз се разгневих."

В човека има два центъра при ушите. Те са едно общество от клетки, те образуват гнева. Те се гневят, не се гневим ние. Обаче те, като се гневят, налагат своето мнение върху мозъка. Ти следователно ще възпитаваш тия клетки, да бъдат нормални. Тяхната енергия е потребна. Ще ги възпитаваш тъй, да се не гневят, ще ги впрегнеш на работа. Като дойде да се гневиш, ще вземеш триона, ще режеш дърва или ще вземеш перото да пишеш. Ще ги ангажираш в каквато и да е работа или в научна мисъл, или молитва.

Следователно ще използваш енергията в правата посока. Тъй е от окултно гледище. Казваме, набожните хора, религиозните хора, и те се сърдят. Не е лошо, че се сърдят, без сръдня не може. Те са общества, работят. Казват: „Работа ни дайте.“ Работа искат.

Ще им дадеш работа, най-трудната работа.

Тайна молитва.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и четвърта лекция, 28 март 1928 г., София

САМОВЪЗПИТАНИЕ НА УДОВЕТЕ[34]

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се темата: „*Отношение на корените на растенията и краката на животните*“.

Чете се резюмето на темата: „*За какво служат уравненията*“.

Според вас с кои процеси започва животът? Първичният живот с кой процес е започнал? („*Деление.*“) Когато някои гости са поканени на обед, онази вещата, чистата, спретнатата готвачка, приготовлява най-хубавото ядене. Сложи, гостите седнат. По какво се отличава? Изисква ли се голямо изкуство човек да знае как да яде? Всеки, за да знае как да яде, трябва да е свършил някъде. Считате яденето един прост процес.

Питам, кой е по-достоен, който готви, или който яде? Кой седи по-горе, готвачът, или който яде? Всякога ще се родят две мнения. Едните ще бъдат на страната на готвача, другите на страната на гостите. Сега разбира се, в самия готвач има известна психология. Той разбира нуждите на гостите, знае какво неговите гости обичат. Значи той влиза като ясновидец. Без да ги питал, той предполага какво обичат и наготвя така, че те, като ядат, казват: „Много добре е сготвено.“ Питам, как този готвач се домогна до тази истина, да знае кой от гостите му какво обича?

---

[34] Тази лекция е издавана под името „Възпитание на удовете“. Тук е в пълния си необработен вид.

Напишете x. В дадения случай какво означава x? X е гостът, y е готвачът, а z е резултатът. Защото готвачът ще изисква, и гостът, по който и да е начин, ще трябва да плати нещо. Знакът x, както е взет в съвременната математика, се вижда произволен знак. Този знак показва закона на противоречието. Животът всякога започва с едно велико противоречие повидимому.

Представете си едно разумно същество. Да кажем, един ангел, който живее в небето между разумните същества, и него го обличат в най-простата форма на земята. Туй същество, с този гениален ум, със своите таланти и дарби, веднага се намира в едно противоречие в тази човешка форма. Той разрешава въпроса не като ангел как трябва да живее, но в тази простата форма, като човек, какво трябва да прави. Уравнението е много сложно. Мисли, мисли, противоречие има какво да прави.

Следователно x-ът е закон за слизане. Само едно висше същество може да се намери в такова противоречие. Когато x се съединява, тия двете страни на x показват, че първото положение и второто положение са дали гръб едно на друго. Много пъти ние се докачаме, казваме: „Той ми даде гръб.“ То с половината истина. Когато хората са в студена зимна нощ, пали не се обръщат с лице, но си обръщат гръб и седят с гръб обърнати, да се топлят. И тогава де е противоречието? Казваме, че двама души са обърнали гръб. Но ако е зимно време и се топлят, де е противоречието тогава? Значи, ако ти идеш при него и му искаш някаква услуга, и той си обърне гърба, тогава е несъвместимо.

Казвам, туй противоречие може да се използва. Тогава, за да можеш да примириш противоречията, ти трябва да разделиш двете линии на x, двата полукръга, и между тях да туриш мярката на живота. Следователно, за да примириш, в следния знак, който иде по този начин, те са паралелни линии. Само че паралелните линии ти може да превърнеш на x. Паралелните линии показват разумност. Трябва разумност. Ти ако не можеш да разрешиш противоречието в живота, ти не си учен човек. Щом разрешиш противоречието, ти обръщаш y главата надолу, а пък краката нагоре. Щом разрешиш задачата, ти вече обръщаш y-то.

У българите думата „ум“ започва с у. То е египетски знак.

Египтяните така са писали у. Този знак показва човек, който е в движение. Евреите, които са били в Египет, са взели този знак, и наместо да турят крака, те са го писали така: ?. У египтяните изследва, върви мисли. То е евреин, турил ръце, искал да вземе нещо, да обсеби света. Той другояче разрешил въпроса. Казва: „Не само човек трябва да върви, но трябва да има нещо, към което да се стреми.“ В евреите този знак на египтяните е безконечност. Безконечността трябва да се сведе към две паралелни линии. Без тия паралелни линии не може да разбираш съчетанието на живота. Паралелните линии, значи мярка, част от противоречието на живота да отделиш, да разпределиш.

Туй сега има приложение. Човек трябва да започне със своето възпитание. Той не може да внесе в себе си всичките благородни

качества. Той трябва да започне с една своя дарба. Не за през целия живот, но трябва да започне с една основна дарба и около нея всичките дарби постепенно трябва да се развиват.

Тогава имате z. Както е поставен, всякога означава един йероглифически знак, закона за размножението.

Едно от главните противоречия в живота произтича, когато се народят много желания в нас. Желанията живеят, и те изискват храна. Щом сме народили повече желания, отколкото можем да храним, явява се икономическа загуба. Затова ще имаш едно-две желания, колкото можеш да отхраниш. Да снесеш много яйца и да ги продаваш. Щом навъдиш много кокошки, и те умират от кокоша болест, тогава трябва да плащаш. Всеки един трябва да има едно основно желание. Когато говорим за основно желание, аз говоря за желанията ви за работа, едно желание, с което всеки ден можеш да работиш и което може да ти служи като подтик.

Сега, ако аз ви дам една тема: „Кой е най-естественият метод за самовъзпитание на човека“, какво бихте писали? За да се възпита човек, най-първо, той трябва да възпита своите пет сетива, през които енергиите на природата минават. Той трябва да започне или от осезанието, да мине в своя вкус, обоняние, слух и зрение, или обратното, да започне чрез своето зрение, слух, обоняние, вкус и осезание. Или може да прави пермутации.

Но човек, докато не разбира вътрешния смисъл на сетивата си, той мъчно може да ги възпита. Например, той започва с осезанието. Ако искаш да се възпиташ, никога не бутай чрезмерно горещи тела. Не си пари ръцете, никога не взимай тела, които може да изгорят пръстите ти. Не взимай нито много горещи тела, нито много студени. Ти, ако искаш да възпиташ тялото, избягвай противоречието на голямата горещина и на голември студ. След туй, не пипай нито много твърди тела, нито много жидки.

Следователно с ръката пипай предмети, които произвеждат в тебе едно приятно чувство, да не внасят съмнение.

Щом бутнеш огън с ръката си, той, най-първо, ще внесе съмнение. То е опасна работа. Ще се образува страх. Но ако ти поставиш ръцете си далеч от огъня, ще даде едно приятно впечатление и ти ще съставиш за огъня по отношение на пространството едно правилно понятие. Между тебе и огъня трябва да има известна дистанция.

По този закон предметите, които ти обичаш, които искаш да ги пипаш, не ги приближавай близо до себе си. Не ги дръж нито много близо, нито много далеч от себе си. Дръж ги на тази дистанция, в която може да пипнеш, и туй, което изследваш, да произведе приятно впечатление вътре в ума.

Допуснете, че имате само едно сетиво, чрез което добивате вашето знание. Най-първо, вие трябва да се научите, пръстите ви трябва да бъдат чрезмерно чувствителни. В туй отношение, от четирийсет-петдесет години, откак американските и английските френолози така упражниха своите пръсти, че само като поставят ръцете, могат да прочетат какъв е характерът, различават всичките изпъкналости. Като пипне формата, веднага изпъква характерът.

Силата на един френолог седи в пипането. Той може да е сляп. Като постави ръцете си, като пипне с пръстите, чете и говори какъв е характерът. Може очите му да са завързани, не гледа, обаче той, като тури ръцете, чрез осезанието може да държи лекция по една окултна наука. Може да разправя очите му какви са, да разправя характерът какъв е, учен ли е, прост ли е, свършил ли е, или не е свършил, какво може да стане, всичко това чрез пръстите познава. Папили се казват тези усетливи места на пръстите.

По някой път човек може сам да си направи наблюдение и върху себе си, докъде е достигнал. Наука е това. Като пипне, познава и себе си, може да чете какво има на главата си.

Ние сега мислим, че главата е наше стяжение, ние мислим, че главата е дарба, дадена от Бога, и по някой път я пипате, туй, което Бог подарил, какво съдържа. Както онзи, който отворил кесията и брои парите си, така и ти пипнеш главата си отзад, отпред пипнеш. Ще видиш, като пипнеш, какво впечатление ще произведе, приятно или неприятно.

Онзи ден направих случайно един опит. Една сестра водеше едно малко момиче, неразположено. То седи, гледа като дете, обърнало гръб към мене. Гледам, един косъм щръкнал. Казвам, ще направя един малък опит. Приближавам, без да види, бутам косъма, потеглям го. То малко се пообърна. Туй дете след това се разскача и целия ден игра. Трябва да знаеш кой косъм да бутнеш. То искаше да каже, като му дръпнах косъма: „Какво искаш да кажеш? Ти подиграваш ли се на мене?“ Ако знаеш да го пипнеш, през целия ден ще има скачане.

Питам, какво се предаде на това дете? Предаде се нещо. Аз го бутнах на едно място, дето се отвори вратата на природата, влезе много енергия. На човека като му потеглиш един косъм на главата, става весел. Само да знаеш къде да бутнеш. Цяла наука е туй. Всеки ден ние трябва да знаем къде да се бутаме.

Право е, човек има чувствително място. Ръката трябва да бъде много деликатна. С бутането на тия предмети, които произвеждат резки промени в нас, осакатяваме нашата чувствителност и ставаме безчувствени.

По същия закон за чувствителност, някой път вие говорите за любов. Тази любов не е никаква любов, но то е впечатление на астралното тяло. Дето викат, че някой се влюбил, то не е любов. То е

астрално пипане. Аз наричам това любов на пипането. Трябва да пипне някой човек така. Слепият се влюбил, и онзи с очите, и той пипа. Той като пипне някоя ръка, тази ръка оживява. Слепият пипне една ръка на една жена. Не вижда лицето, но тези мекота на ръката седи в ума му. Все ръката седи. Сърцето затупти. Може да пише какви ли не любовни писма, че без нея не може, че без тази ръка не може да живее, че не може да бъде щастлив. Ако тази ръка не дойде да живее с него, той ще умре. Пипане е това.

Пипнеш лявата ръка, не можеш да живееш без нея. Но ако пипнеш дясната ръка, тази ръка ще предаде веднага обратни резултати. На един човек трябва да пипнеш и двете ръце, за да видиш какво е неговото състояние.

Казвам, любовта, най-първо, трябва да мине през осезанието. После, ще внесеш любовта чрез езика, ще побутнеш сладкото или киселото. След туй ще помиришеш любовта, дали е благоуханна. Това са все външна любов. Дали любовта има някакъв хубав мирис? След туй ще послушаш любовта какво говори, какъв език има. Защото любовта говори. След туй ще видиш как с спретната, как се държи, красиви ли са косите, дали главата не е побеляла. Защото любовта не ходи с побеляла глава. Тя може да има светла глава, но никога бяла глава няма любовта.

Казвам, в това отношение ще имаме една ясна представа за любовта. Например, ние говорим за любовта. Според вас любовта се явява, умира, изчезва, нещастна става. Според нашите понятия всичко туй е вярно, но ако искате да се запознаете със самата природа, с реалността на нещата, както са в действителния свят, трябва да знаем, че едно астрално състояние бързо се изменя. Който бърза с любовта, бързо и свършва. Който бързо говори, бързо и върши. Законът е такъв, както започнеш, така ще свършиш. Има изключения. Сега онези, които искат всичко да научат, те така ще свършат. Онези,

които започват полека и основно, казват: „Има време.“ Но в туй отношение да няма нехайство.

Като казвам, трябва да започнете с всичките сили, които имате сега, сега имате известни сили, които не ги развивате. Например, мнозина от вас, като дойдете на четирийсет, петдесет, шейсет години, казвате: „Остаряхме.“ Пипне крака ви ревматизъм, нещо старини дошли, нещо се загнездило в ключицата на гърба. Че ревматизмът ще те направи повече от човек. Че може да те боли ръката, ще те застави да учиш химия, да се лекуваш. Ще станеш виден лекар. Боли те главата. Ще се стегнеш да учиш, ще викаш един лекар, втори, трети, четвърти. Не може да се излекуваш. Ще станеш да се молиш. Всъщност ще намериш истинския път.

Казвам сега, х е първото противоречие, което съществува. Сега казвате някой път: „Ние нищо не сме научили.“ Щом страдате, вие сте много учени хора. Защото само един много учен човек може да страда. Най-учените хора страдат най-много. Виждате биографиите на учените хора, какви не страдания са имали. Ти не може да опишеш страданието на един обикновен човек или страданието на растенията, или страданието на животните. Но щом опишеш страданията на един цар или на една княгиня или някой учен човек и тъй нататък, прави впечатление. На учените хора страданието е по-силно.

Казвам сега, трябва да започнете със самовъзпитанието. Най-първо, възпитайте вашите чувства, възпитайте тялото.

Възпитайте краката си. Краката имат влияние. Искате да ги направите добри. Краката казват: „Ние днес ще почиваме, на особено мнение сме.“ Те образуват общество, казват: „На господаря ще му стегнем спирачките.“ Както онзи, който кара автомобил. Някои такива шофьори стягат винтовете, не върви автомобилът. Господарят може да се тревожи, но тия крака стягат. Казваш: „Зор вървят краката.“

Стегнете се да възпитате краката да желаят това, което и ти желаеш, и ти да желаеш това, което краката желаят. По някой път краката имат мнение. Значи и краката си имат свое мнение. Казваш: „Те са удове.“ Ще зачиташ и удовете. Ще зачиташ и мнението на краката. Всичко, което е в тебе, ще зачиташ. Ако ти не зачиташ правото на краката, ако ти не зачиташ правото на косите, ако ти не зачиташ правото на очите, на носа, на ума, на душата, на духа, на всяко чувство у тебе, питам, каква педагогия има у тебе? Как ще зачиташ тогава другите хора? Щом оценяваш своите крака, ще оценяваш и краката на другите хора.

След туй ще пристъпим към другото правило. Трябва да знаеш ръката, която имаш, откъде е. Тя е дадена дар отнякъде.

Онези, които са я дали в природата, винаги се грижат. Написана е твоята ръка. И псалмопевецът казва: „Удове има написани в книгата на живота.“ Господ направи ръката, казва: „Тя е твоят пансионер у тебе.“ Може да е пратена твоята ръка да се възпита една добродетел. Ако влезеш в Невидимия свят и намерят твоята ръка хилава, ти ще бъдеш свидетел, че не си я хранил както трябва.

В този процес ръката е връзка с други висши процеси. Тя взема участие във физическия свят, взема участие в астралния свят, взема участие и в нашата мисъл, взема участие и в нашия Божествен свят.

Гледам сега, явили се много списатели. Харесвам желанието им, но не мажете ръката си с масло и с много сапун, пък не мийте ръцете си, понеже ръката има особена мазнина. Миенето с много сапун е вредно. И да не се миеш, пак е вредно, а и с многото миене нищо не се постига. Вие толкова години като се миете, кой е най-добрият начин за миене на ръцете? Според вас колко пъти трябва да си миете ръцете? („След всяка работа.“) Право е.

Сега разбира се, щом ние се занимаваме със самовъзпитанието на ръката, ние ще дойдем до ония процеси. Нищо не е [отделно],

ръката е част от човека. Образува се волева сила с тия чувствания, които имаме. С простите чувствания какво можем да постигнем?

Не само това, но ако ти развиваш своята чувствителност, като си затвориш очите и си поставиш ръцете срещу слънцето, може да бъдеш отличен метеоролог. Ще знаеш времето хубаво ли ще е, или ще се развали. Дали след няколко часа ще вали дъжд. За цял ден може да знаеш, като поставиш двете ръце срещу слънцето, с дланите към слънцето. После, на обед и вечерно време като залязва слънцето, може да знаеш в природата какви промени може да станат.

Не само това, но ако поставиш ръцете срещу вятъра, може да знаеш каква ще бъде промяната. Именно ако така развиваме своята чувствителност, ще се избавим от много неприятности.

Човешката ръка, това е една антена. Човешката ръка е приемателка на енергии. Тръгваш на път. Няма да бързаш. Един праведник или един светия никога не бързат. Дигне ръцете към [небето], че се моли. Дигането ръцете, то е сондаж, какви са условията, при които върви, какво ще му се случи в пътя. Той дигне ръцете си и знае да тръгне ли, или да не тръгва, да отложи.

Следователно, ако аз искам да дойда у вас на гости, аз ще направя така. Дигна ръцете и възприема трябва ли да ида, или не. С ръцете ще познаеш дали този, при когото искаш да идеш, е там, дали има хубаво разположение, дали тази работа ще стане, или не.

Казва: „Вдигни ръцете си към Бога." То е необходимо, да се развиват ръцете, да бъдат чувствителни, за да може да възприемат деликатните вибрации, да разрешиш един важен социален въпрос.

Разбира се, аз ви го давам туй да правите, когато нямате работа, когато имате свободно време, когато нямате с какво да се занимавате. Чувстването у вас постепенно се развива. Не да работим, че да закоравее ръката, да хване елин. В туй отношение трябва да дойдете да освободите ръката си от слинове, понеже загрубяването на ръцете

не е хубаво. Когато ръцете станат много меки и когато загрубеят, ние схващаме само отрицателните страни на живота. Един човек иска да живее, без да работи. В природата такъв закон няма. Но и пресилената работа, да работиш повече, и то не е намясто. Ние в сегашния живот не знаем колко да работим на ден. Чиновниците работят по осем часа на деня, но това не е закон на природата. Майката целия ден ходи и шета, но това не е закон на природата. Ако е закон на природата, той е за всички същества.

Питам сега, колко часа готвят женските птички? Женската птица целия ден ходи, търси храна. На тази круша кацне, на онази, хвръкне из въздуха.

Птиците, понеже нямат ръка, те имат чрезмерно развити очи. В тях е много силно развито зрението. Те са започнали навсякъде с желанието, гледат дали ще има храна. Те започнали с възпитанието на очите, за да придобият храна. Тогава как се възпитават?

Да допуснем, че имаме два полюса, осезанието и зрението. Как трябва да възпитаваме своето зрение? Избягвай да гледаш лоши сцени, образи, каквито и да са. Гледай винаги хубавото и красивото в природата. Никога не се спирай да гледаш неща нечисти. Всякога гледай хубавото и красивото, ако искаш да възпиташ зрението си. Безобразно никога не гледай. Не да ти е отвратително, но гледай хубавите и красивите работи.

После, не се спирай върху отвратителните чувства. Че някой извършил престъпление, не се спирай върху престъплението. Нито пък мисли за бъдеще какво може да ти се случи. Че децата могат да умрат, не се спирай върху това. Ти считай смъртта, че си затворник някъде, отварят вратата и казват: „Заповядай.“ Излизаш из затвора.

Смъртта, в най-лошата форма, е, че те пущат дома да си идеш. Че то е смъртта. Но смъртта има и друго разбиране: когото осъждат, турят го в затвора. То е смъртта. Когато някои хора умират и плачат,

те отиват в затвора. Когато някои умират и не плачат, другите умират и влизат в затвора. Тъй щото казва: „Мене ме затварят, турят ме в черната земя. Този свят е рай, а тук, в черната земя, е затвор.“ Онзи, който умира, казва: „Свободен съм.“ Следователно понятията за смъртта имат два образа.

Ако искате да възпитате вашето зрение, започнете от ума. Изхвърлете всичките ония отрицателни образи, които създават злото. Формите привличат съответстващи сили и създават нещастия. Каквито форми привлича умът ви, каквито форми занимават ума ви, туй ще станете. Затуй псалмопевецът казва: „На ранина ще Те потърся, Господи, с очите си ще Те потърся.“ Когато говори за ранина, [Господ] казва: „Потърсете Ме.“ Търсенето само с очи става.

Сега вземете философията. В туй отношение ръката е една сила. Човек, който има възпитана ръка, той е възпитан човек. Тъй да си възпиташ ръката, че както и да те бутат, да не трепнеш. Съзнанието ти да е будно, че както и да те обидят, каквото противоречие и да дойде, да не би да се мръдне, да се стреснеш, да се уплаши ръката ти. Трябва будно съзнание.

Казвам, това схващане, което имаме, е, че в природата има един кармически закон. В старите времена религиозните хора създали ада, че ония, които не вършат волята Божия, турили ги в ада. Сега индусите ни уплашиха със своето прераждане. То е все същото. Има плашене, но работата не седи така, както го описват. Едно естествено прераждане има и едно изкуствено прераждане, което хората са създали. Човешкият дух седи и над закона на наследствеността, и над закона на прераждането. Всеки може да измени закона на своето прераждане.

Нали знаете онази поговорка, какво е казал Сократ, когато един физиономист описвал неговия характер. Той му казал, че бил разпуснат, че имал слабост към жените, обичал да полъгва. Сократ му

казва: „Всичко това е вярно, но всичко туй, със силата на волята, всички недъзи, които имах, надвих и оправих.“ Понеже имал голяма слабост към жените, [оженил се] за една лоша жена, да му дотегне, че да няма слабост, тази жена да му стане професор. Той не взел мека жена, но груба жена, да му казва: „Не ти трябва да ходиш по ума на жена, но по своя си ум да ходиш.“ Една жена може да ти тури ума намясто. Онази жена, която обичате, гледате – вие сте ученици, туй състояние, то е една измама на астралния свят.

Има една астрална жена, която опитва хората. Тя употребява тия жени. Тя ще влезе в една жена, ще ти се усмихне, ще те гледа, ще намаже устните си с червено, ще тури под очите черно, позасмее се, подари ти това-онова, докато ти тури оглавника. Щом ти тури оглавника, извади камшика си. Казва: „Ти не си възлюблен. Ти си невежа, простак.“ най-първо, казва, че ти си ангел, велик, баща, такъв-онакъв. Щом тури оглавника, казва: „Ти си един простак. Тебе умът не ти стига.“ Какво не тури. В света ние не страдаме от мъже. От жени страдаме. Навсякъде има жени. Мъже няма, бащата го няма никъде. Досега все жени искат да оправят света. И тя се оправя.

Казвам, ще дойде бащата, ще дойде мъжът, разумният принцип, това разумното в света. Ще дойде науката в света, тази истинската, Божествената наука. Или ние казваме, пие досега сме се ръководили от своите чувствания само. Каквото правим, казваме: „Настроение имам. Не ми се работи. Искам да ям, ще ям. Искам да се разхождам, ще се разхождам. Тъй ми е кеф.“ Най-после, иска да спи. Но това не е разсъждение. Те са обикновени чувствания, които имат всичките животни. Казва: „Не ми се моли. Не ми се моли, не съм разположен.“ Това не е философия. „Не съм разположен, не ми се учи. Владика няма да стана или професор няма да стана.“ Туй са обикновени разположения на тази, астралната, жена. Как да я наречем? Решил

съм да употребя един много мек език – на тази благородна дама или на тази английска лейди.

Сега, тази благородна лейди или тази мадам, като намери някоя мома, казва: „Като тебе няма. Ще те оженя за някой княз." Цял ден ходи, с помади се разправя, докато тури юларя. После ѝ казва: „Ти си слугиня." Започва да ѝ чете лекции. Тя прави забавление на мъжете и на жените на земята. И ако видите представление, все от тази мадам е.

Сега, ще ѝ благодарите, че тя имала търпението толкова години да ни възпитава. Тя казва: „Освободете ме, досега аз ви занимавах." Но и на нея е дотегнало, тя казва: „Толкоз, колкото ви възпитавах, достатъчно е." Проверила е възпитанието, уморила се е. Тази умора произтича от това, че ние сме се уморили. Казваме: „Дотегна ни животът. Искаме един сносен живот."

Първият сносен живот започва с едно правило. Като вдигнеш ръце нагоре, трябва да знаеш имаш ли връзка с Първата причина, или не. Не само всеки ден да си вдигаш ръцете, но ще видиш отношението на тази връзка. Ние трябва да имаме не само връзка с Първата причина, но и начинът е точно определен. Тази връзка трябва да има точно определена дължина. Има една естествена дължина. Тя не трябва да бъде нито по-дълга, нито по-къса. Точно трябва да бъде, нито с един милиметър по-дълга или по-къса.

Вече имате едно правилно отношение. Щом имаш правилна връзка с Първата причина, ти ще имаш и същественото от живота. Богатият живот, той е вече необходим за всичките дарби, които трябва да развием. Своите умствени способности и своите чувства ние не можем да развием без тази вътрешна енергия. Всяка дарба, всяка способност изисква специфична храна. Много от нашите дарби, много от нашите чувства умират от глад. Гледаш, някой човек, той е гладен, няма специфична храна за своите религиозни чувства. Те са

умрели отдавна. Други хора нямат специфична храна за своята съвест. Тяхната съвест е умряла отдавна. Други нямат специфична храна за своите разумни сили, отдавна не разсъждават. Остават само наблюдения, само факти, като мъниста нанизани.

Разумният човек трябва да придобие храна за ума си. Не само общо казано, но за всички способности, за всички чувства. Трябва да ги храни, да им даде една угощение. С туй трябва да започне самовъзпитанието. Сега това е постижимо.

Аз искам да кажа, че ония усилия, които сте направили досега, те ви донесли нещо. Дошли сте до едно положение и оттам трябва да подемете. Вие сте дошли, услужили сте на тази мадам. Майката, като се роди едно детенце, гали го, милва го, но като стане на десет години, имате пръчка. Тази мадам, като дойде, най-първо, целува те по двайсет-трийсет пъти, но като станете на седем-осем години, пръчката дойде и вкъщи има такова красиво пеене. Но някой път мадамата се разправя, казва: „Тъй-тъй…“ Красивото без наказания не може. Ако ние не може да използваме всичките страдания, животът е обезсмислен. Всичките страдания в живота трябва да се използват.

Сега основната мисъл. Каква е основната мисъл, която би останала у вас? Тъй като ви гледам, вие половината сте заинтересувани от това, което ви говоря. Ако всинца бяхте осъдени на смъртно наказание, и върху главата ви бяха турили едно гърне с мляко, пълно догоре, кажат ви, че само по един начин може да спасите живота си, ако не разлеете нито една капка от млякото, колко щеше да бъде концентрирана мисълта ви. Само гърнето щеше да оживее в ума ви.

Казвам, когато човек се занимава с Божествената наука, трябва да бъде заинтересуван, както осъденият от гърнето, ако не пролее нито една капка от млякото, зависи животът му.

Добре, сега упражнението за двете сетива, за осезанието и за зрението. За двайсет и един деня да възприемате само хубави работи. За двайсет и един ден да си проточвате нагоре ръцете.

Да кажем, вземете сегашната цигулка. Цигулката седи от две чела съединени. Знакът, който съединява челата, то е човешкият пръст, законът на въображението. Въображението е силно развито в цигулката. Трябва да имате отдушници. На цигулката тия дупки, имате закона на вечността. На всяка цигулка имаме четири струни. Тия струни съответстват на двата крака и на двете ръце. Цигулката съответства на човека. Тя е направена по формата на човека. Най-първо, цигулката е прищъкната. Значи в цигулката има два принципа съединени. Цигулката отзад и отпред мисли. Или в нея има математическия закон на линията, която е прекарана през средата, от главата надолу, към долната част на цигулката. Една математическа линия.

Следователно, когато съвпадат всичките вълни, които се допират до повърхността, до тия кривини, и се повръщат до тази математическа линия, образуват тия отдушници, образуват един правилен тон. По някой път цигулката чрез своята аура или чрез своя

двойник може да улесни отражението на звука. Туй става и с човешката душа. Когато човешката душа влезе вътре в човешкия мозък или в човешкото тяло, по същия начин тя може да изкара чрез тия четири струни, ръцете и краката, най-хубавите работи. Защото в този случай носи магарето на цигулката. Струните минават отгоре, устата, как се казва отзад, дето се държат струните, опашката е там.

Сега мъчнотията, когато се тегли една аналогия, тя не е [в абсолютното съответствие], но едно съвпадение има. Онзи, който направил цигулката, той взел образа отнякъде. Запример как му дошло на ума да вземе тази форма. Вече триста години цигулката не са могли да я видоизменят. Туй съчетание, тази

форма е взета отнякъде, тя съществува. Човек не може да създаде нещо, което не съществува някъде в природата. Той трябва да копира. Когато Мойсей слезе от планината, каза му Бог: „Да направиш скиния, точно както видя, според примера точно какъв трябва да бъде.“

Сега, в туй отношение, ако един техник, който създал цигулката, с години мислил как да я направи, за да произведе тонове, всеки от нас трябва да бъде архитект или майстор, да създаде в себе си едно тяло, че туй тяло да бъде отзвук на възвишеното, Божественото. Една велика задача имаме ние като майстори, трябва да работим. В туй отношение тия, които са напреднали, са по-даровити. Слабият, като се упражни, силен става. Който съзнава, че е слаб, нека се упражнява. Слабият, като се упражнява, силен става. Или слабият, като се упражнява, даровит става. Слабият, като се упражнява, добър става.

Сега във вас вие имате много хубави черти. Вие сте богати капиталисти, не знаете къде да турите капитала си. Вие имате много планове, но няма къде да развиете вашите планове. Вие седите и очаквате чудо. Дойде някой ангел със специална мисия. Когато някой учител свърши училище, той мисли, че ще бъде назначен в някоя

гимназия. Или ако е някой музикант, ще го назначат в операта, дали му видно място. Онези музиканти, които не са назначени, какво да правят. Да допуснем, за някой момък казват, да го оженят, да поумнее. Ами който не може да поумнее, какво трябва да се прави? Хубаво, който се ожени, добре, ами който не се ожени? Който е учен, е осигурен, ами който не е учен? Който е търговец, хубаво, ами който не е търговец? Всички търговци не могат да бъдат. И всички земледелци не могат да бъдат. Всички слуги не могат да бъдат. Ако всинца сте слуги, кой кому ще слугува? Значи слугите са определени.

Има един начин, дето човек може да създаде своето бъдеще. Много от вас сте чели „Робинзон Крузо[35]“ . Аз бих ви го препоръчал да го прочетете. Един отличен характер образувал.

„Робинзон Крузо“ показва, че всичко може да се направи. Не ви трябва да четете Наполеон, четете „Робинзон Крузо“. Някой казва: „От мене нищо няма да стане.“ Четете „Робинзон Крузо“, четете историята на Йосиф в Египет, четете историята на Мойсей. Един адепт, който беше в Египет, най-после избяга, четирийсет години пасе овце. Но Мойсей работи, видя къде е неговата погрешка и [изправи] своята погрешка. Йосиф отида две години в затвора, за да развие своето ясновидство.

Казвам, всичко може да мине. Четете историята на Мойсей, на Йосиф, на Робинзон Крузо. Всичко това е един метод, чрез който човешката душа може да мине. Има методи, които може да послужат като подтик да се въодушеви. Не да кажете: „Като иде в онзи свят.“ Но като идеш в онзи свят, какво ще правиш? В онзи свят има различни

---

[35] Робинзон Крузо – герой от едноименния роман на Даниел Дефо. Робинзон е корабокрушенец, прекарал 28 години на далечен тропически остров, борейки се със сурови климатични условия и сблъсквайки се с туземци, роби и бунтовници. Счита се, че историята заимства фрагменти от истинската съдба на моряка Александър Селкирк, изоставен на необитаемия остров Мас а Тиера в Тихия океан, на 640 км от крайбрежието на Чили.

служби. Ако идеш в онзи свят, ще те назначат на служба. Като не знаеш, какво ще придобиеш?

Разбира се, това са философски въпроси и вечерно време след ядене мъчно се разбират. Но да остане мисълта, всичко е възможно за човека. Всичко онова, което човек желае разумно, може да го постигне и в един живот, стига да намери разумни методи за постигане. Тия методи той може да ги намери. Та вие трябва да работите. Знанието, което вие имате, трябва да го предадете. Едно нещо имайте предвид, ние не искаме да ви направим като тези чешми, вкъщи затворени. В природата такива чешми затворени няма. Ние искаме всеки един от вас да бъде един чучур, който постоянно тече.

Следователно онова, което знаете, като дойде някой при вас, да знаете да го предадете. Дойде някой човек и ви каже: „Я ми кажи нещо за Бога." Какво ще му кажеш? Най-първо, вие ще помислите да го направите член на вашето общество. Това не е разрешение на въпроса. Този човек казва: „Кажи ми нещо за Бога." Ако можеш да му предадеш нещо, да го свържеш с Бога, за тебе ще бъде едно второ Откровение. Ти ще бъдеш през целия живот радостен и весел, че си свързал един човек с Бога.

Ако някой би дошъл при мене и каже: „Да ми кажеш нещо за Бога." Аз ще му кажа: „Сега съм много занят. Ще дойдеш на обед при мене." Ще го поканя на гости и нищо няма да му говоря. Ще го питам откъде е баща му, каква е майка му, какво е учил, какво желание има, какво иска да постигне. Втория ден също ще го повикам и така цяла година ще го викам на гости на обед, и на края на годината ще кажа: „Дай един обед на сиромасите и тогава ще ти кажа нещо за Господа. Аз ще дойда тогава, да ти кажа нещо за Господа." Тогава аз ще имам едно откровение.

Та въпросът „повярвай в Бога" е най-мъчен. Аз съм напуснал теориите... [да] повярвате в Бога. Без вяра не може да се угоди на Бога.

Без любов не може да се живее с Бога. Най-първо, за да вярваш, ти трябва да живееш. Трябва да започнеш Бога да любиш, вяра не трябва само. Не е въпросът на вярата. Най-първо, ти ще любиш Бога, после ще дойде законът на вярата. То е законът на мъдростта. От друг път ще тръгнеш, да разбереш Бога в Неговия път. Когато говорим: „кажи ми нещо за Бога", то е законът на любовта.

Ти ще му покажеш любовта, ти ще му дадеш един образец. Ще му кажеш: „Я ме погледни. Ти у мене Бога може да видиш." Той казва: „Не." „Някъде у мене Господа виждаш ли?" „Не." „Тогава утре ти ще дойдеш на гости у мене." Всеки ден като идва, и една година като идва, ще му даваш угощения всеки ден. Докато види Господа в тебе, все ще го каниш. Ти го покани на гости, ето въпросът на любовта.

Аз не казвам, че трябва да го направите, но казвам аз какво бих направил. Един частичен въпрос, аз как бих постъпил. Пък вие може да постъпвате по друг начин. Вие, един ваш приятел, когото обичате, може ли цяла година да го гощавате по обед, триста шейсет и пет деня? Вие ще кажете: „Прекали го." Той, приятелят ви, повече от дванайсет пъти не трябва да дойде. На месеца веднъж като дойде, е достатъчно.

Любовта изисква много. Хората престъпват един свещен закон. Любовта е внимателна, тя не трябва да става натрапчива. Много хора не разбират този закон и стават натрапчиви. И на себе си стават натрапчиви, и на другите стават натрапчиви. Бъди внимателен. Любовта изисква най-голямото внимание. Направи някой погрешка пред тебе. Използвай погрешка – та. Направиш ли ти погрешка, изправи погрешката. Всяка погрешка, която виждам в другите хора, е и у мен.

Например аз може да търпя. Дойде един, вземе от мене пари на заем. Щом дойде повече от двайсет пъти, започвам да се вкисвам.

Идвам до края на своето търпение, казвам: „Прекали го.“ Веднъж, два пъти, двайсет пъти... трябва да работиш. В съвременния живот Бог ето какво изисква, ето как схващам идеално въпроса. Щом дойде до двайсет, до двайсет и един пъти, казвам: „Аз ще те направя наследник на всичкото имане, и аз ще си замина.“ Тъй може да го направиш наследник, за да се освободиш. На двайсет и първия път ще му дам всичко, каквото имам, да разполага. Казвам: „Разполагай сега, както искаш, и ме остави да се занимавам с Бога, че имам много важна работа.“

Ние имаме отношение не само към един човек. Ние имаме отношение към Бога, имаме отношение към ангелите, имаме отношение към светиите, към цялото човечество. Че как ще му отделя няколко часа? Два милиарда хора са. Ако им отделя по една минута, това са два милиарда минути. Кой от вас може да пресметне колко правят?

Казвам, колко внимателни трябва да бъдем. В туй отношение аз виждам колко е голяма Божията любов и дълготърпение. Ние се молим, какви ли не глупости говорим на Господа, какво ли не се оплакваме, какви ли не недоволства имаме, всичко туй. И най-после, Той казва: „Дайте му.“ Колкото повече Бог дава, толкова повече ние сме нещастни. Не е богатството, което прави човека щастлив. Потребно е ум, но не е умът, който прави човека щастлив. Не е сърцето, което прави човека щастлив. Ако не знаеш как да постъпиш, туй не разрешава въпроса.

Казвате, тия работи ние ги знаем. Само едно ви трябва. Трябва да имате един ваш приятел, който, като започнете една работа, че той да има вяра, че туй, което вие кажете, непременно ще го направите. Но ако нямате такъв приятел, вие всякога ще фалирате. Да имате един, който има пълна вяра, че туй ще го направите. Казвате: „Тази работа тъй ще бъде.“ Когато искате да имате един приятел, подразбира да

имате един приятел, че той в усилени минути на живота да каже: „Ти си способен. Ще мине най-мъчната работа.“ У него да има желание да те насърчи.

Запример, туй, което аз ви говоря, казвате: „Тъй лесно се говори.“ Но ако вие се намирате в трудно положение, казвам ви: „Ще минете.“ И това струва повече от една лекция от един час.

Понеже сега вие не сте в мъчение, туй, за което ви говоря, за бъдеще ще дойдат мъчнотиите.

Махар Бену Аба изпяхме.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и пета лекция, 4 април 1928 г., София

ДОБРОТА И РАЗУМНОСТ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Сега ще ви кажа една мисъл, да видим какво ще разберете от нея. Тя е следната: „Силните ще носят тежестите на слабите“ – какво означава това? Всеки има известно разбиране, но се стеснява да изкаже мисълта си – стеснението е дошло, когато човек е излязъл от Рая. Когато някой се стеснява да се изкаже, друг се решава да каже какво мисли по даден въпрос и щом се изкаже, той изпитва приятност, известно доволство, че се е освободил от нещо. Кое е по-хубаво: да се стеснява човек или да му е приятно? Човек се стеснява, когато каже някаква глупост; радва се, когато каже нещо умно. Следователно стесняването е намясто, когато човек се страхува да не каже нещо глупаво; тогава по-добре нека се въздържа, да не изкаже някаква глупост. Ако може да каже нещо умно, което ще зарадва всички, трябва да бъде свободен, да не се смущава.

Казва се, че човек трябва да бъде духовен. Що е Духът – Духът е закон на движение; движението е израз на интелигентност; интелигентността е израз на доброта. Човек не може да бъде интелигентен, ако духът му не е в движение; степента на човешката интелигентност се определя напълно от бързината на движението на неговата мисъл – колкото по-бързи са трептенията на мисълта, толкова по-умен е човек.

Някой се хвали с мисълта си – че била много обширна, обхващала целия свят; мисълта може да обхваща целия свят, но не може да го управлява. Следователно да обхващаш нещата – това е

едно, да ги управляваш – това е друго; обхващането и управляването са две различни неща. Едно дете може да управлява цял дом, но не може да го обхване, да го държи в ръцете си; посейте едно житно зърно в земята и вижте ще можете ли след сто години да го обхванете – значи някои неща са постижими за дадена епоха, а непостижими за друга.

Някой казва, че иска да разбере еди-кой си човек, да обхване мисълта му, да го обгърне в себе си: ако този човек е в положението на жълъд, ти можеш да го разбереш, да го обхванеш, но ако той е станал вече стогодишен дъб, по никой начин не можеш да го обгърнеш. Казвате, че искате да разберете еди-кой си човек – как ще го разберете? Той е минал през различни места, носи в себе си различни опитности и придобивки: преди милиони години е бил на Сатурн, после на Слънцето, на Луната, откъдето е слязъл на Земята – как ще го обхванете, как ще го разберете? – „Вярно ли е, че той е обиколил толкова планети?“ Според твърденията на окултистите е вярно, но вие сте свободни да вярвате или да не вярвате. Как можете да разберете един човек – това е мъчна работа; преди всичко човек трябва да разбере себе си и щом разбере себе си, той ще разбере и другите – мъчно е обаче човек да разбере себе си.

Още в древността Сократ е казал: ***Познай себе си.*** Човек се погледне, вижда, че има очи, уши, нос, уста, ръце, крака; чува се, че говори, че се движи; забелязва, че мисли, че чувства, но въпреки това не се познава; след това взема сантиметър и се измерва на височина, на широчина, но и при това положение не се познава – той не се познава на Земята, а как ще се познае, като замине за другия свят? Ще кажете, че ще се познаете по астралното си тяло. Така е, но какво знаете за астралното тяло на човека? Докато сте на Земята, вие тежите 50-60-70 кг, а в Астралния свят ще тежите едва няколко грама – какво ще направите с такава тежест? Ако слезете с астралното си тяло на

Земята, вие ще се намерите в чудо – и най-малкият ветрец ще ви носи из пространството като с аероплан и ще се чудите защо нямате никакъв устой, какво е станало с Природата, какво е станало с вас, че не можете за момент само да се задържите на земята. Учени, философи, които са заминавали за онзи свят, са оставали дълго време на Земята с астралните си тела и като не са разбирали законите на това тяло, чудили са се на промените, които ставали в Природата: щом се спирали, вятърът веднага ги задигал във въздуха.

Който влезе неподготвен в онзи свят, той се намира пред по-големи противоречия от тези на Земята. Как ще примирите противоречията в живота? Това са величини, с които, от една страна, борави науката, а от друга страна – човешкото съзнание, но и те не са в състояние да примирят противоречията – в теоретическо отношение поне е така; как се примиряват противоречията практически, това е друг въпрос – Божествената, абсолютната наука разполага с ред методи за справяне, за примиряване с противоречията.

Едно от големите противоречия на Земята е съществуването на богати и сиромаси. Между богати и сиромаси всякога съществува известно стълкновение – на какво се дължи то? Сиромахът постоянно мисли как да стане богат, по какъв начин богатството на света да мине в неговите ръце; богатият пък мисли как да запази богатството си, по какъв начин да го увеличи и как по-майсторски да използва сиромаха, главно неговия труд. Богатият постоянно казва на сиромаха: „Ти искаш да станеш богат, а не работиш. Ти трябва да работиш – нищо повече“.

Богат човек е онзи, на когото касата е пълна, сиромах е онзи, на когото касата е празна – как ще примирите тези двама души помежду им? При сегашното разбиране на хората богатият и сиромахът не могат да се примирят – богатият иска касата му винаги да бъде пълна

и все повече да се пълни, но и сиромахът иска касата му да бъде пълна. При това положение противоречията между богатия и сиромаха винаги остават неразрешени.

Като ученици, вие трябва правилно да разрешите тези противоречия. За тази цел трябва да отправите погледа си към Природата и да видите какво е вложила в идеята за сиромашията и богатството: в сиромашията тя е вложила мощна, велика сила за постигане на нещо, следователно сиромахът има възможности в себе си да работи, да се стреми към известни постижения – той разполага с голяма енергия, която може да вложи в работа. Какво по-красиво и по-приятно нещо от работата?

Като не разбира богатството, което Природата е вложила в сиромашията, сиромахът се оплаква, че нямал пари, нямал условия да стане учен човек, да разработи своите дарби и способности; този човек е застанал на крива база в своите възгледи – преди всичко той трябва да разбере, че знанията не се придобиват само с богатство и освен това трябва да разбере, че външните знания не правят човека учен. Природата е предвидила сиромашията като цел за постигане на друго нещо – тя няма предвид от сиромаха да прави учен или богат човек, тя има предвид да превърне сиромашията в доброта: сиромахът трябва да стане добър човек, а богатият – разумен.

Когато сиромашията се превърне в доброта, а богатството – в разумност, както Природата е определила, между богатия и сиромаха няма да има никакво противоречие. Добротата е Божествен извор, който постоянно се излива навън, и когато човек отвори крана на този извор в себе си, той започва да дава от своята доброта на всички, да ги напоява, както водата напоява всичко, каквото срещне на пътя си. Когато богатият стане разумен, в него се отваря друг извор, друго течение, което също така се излива навън. Следователно, когато сиромахът стане добър, а богатият – разумен, светът ще се спаси, или

с други думи казано: когато добротата и разумността се съединят в едно, светът ще се спаси. Това не значи, че сиромахът не е добър, нито че богатият не е разумен, но ние имаме предвид специфични доброта и разумност, които са в състояние да изправят и спасят света.

И тъй, когато сиромахът придобие тази специфична доброта, той става добър и следователно добрият човек всякога може да бъде богат. Оттук можем да извадим следното заключение: щастието се вози на две каляски – на каляската на добротата и на каляската на разумността. Тази е причината, поради която хората не могат да хванат щастието – как ще хванете едновременно двете каляски?

Още едно нещо трябва да се знае за щастието, а именно: щастието обича само Любовта. Който иска да бъде щастлив, той трябва да си приготви две каляски, т.е. да съдържа в себе си и мъжа, и жената, бащата и майката, и тогава на едната каляска ще сложи добротата – дъщерята, а на другата каляска ще сложи разумността – синът. Значи майката ще роди дъщеря – добротата, бащата ще роди син – разумността. Където е щастието, там е Любовта – щастието е дете на Любовта, а Любовта е майка на щастието. Когато щастието тръгне за някой дом с двете си каляски, с него заедно иде и Любовта; където са щастието и Любовта, там добротата и разумността работят в пълно съгласие и хармония.

Когато някой иска да знае каква е задачата на човека, казвам, че тя е двояка: от една страна, той трябва да разреши задачата на своето сърце, а от друга – да разреши задачата на своя ум. Задачата на човешкото сърце е да придобие доброта, задачата на човешкия ум е да придобие разумност и те могат да се съединят помежду си посредством вътрешна връзка – само при това състояние човек може да бъде здрав, да постигне желанията си. Тази задача може да се даде само на ония, които имат искрено желание да работят.

Казвате: „Вярно ли е всичко това, което ни се говори?“. Опитайте и ще се уверите, защото аз говоря само онова, което съм опитал, проверил и в което живея. Вдигам ръцете си нагоре и веднага влизам в съобщение с Божествения свят; искам да сляза долу, в ада, веднага слизам – и с Възвишените същества се разбирам, и с нисшите същества се разбирам. Като сляза в ада, веднага ме канят да пием; сядам заедно с тях, слагам своята оканица, пълна с вода, и започваме да пием: те пият вино, аз пия вода – в края на краищата те се опиват, изгубват всичко, а аз съм трезв, бодър, придобивам знания, научавам един урок от тях и си заминавам. Те започват да ме търсят тук-там, но не могат да ме намерят, защото съм дегизиран; не само те не могат да ме познаят, но и вие не бихте могли да ме познаете. Как ще ме познаете в онзи свят – мислите ли, че там ще имам брада и мустаци като тук? С брадата и мустаците си аз изпитвам ума ви, както децата в училище се изпитват – на Земята колкото и да сте възрастни, вие сте още деца. Аз се занимавам с вас и ви уча, защото обичам да работя с деца; на възрастни, на стари хора не обичам да говоря, нито да ги уча – и в Писанието е казано: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие“.

Съвременните хора, като станат 50-60-годишни, току поглеждат косата си и казват: „Остаряхме, побеляхме“. Според мене това е заблуждение – то е все едно млад момък или млада мома да играят на сцената ролята на дядо или баба: докато е на сцената, младият момък играе роля на стар дядо, но щом слезе от сцената, той е млад момък, 21-годишен; докато е на сцената, младата мома играе роля на стара баба, но щом слезе от сцената, тя е млада, 21-годишна мома. Каквото и да говорите на съвременните хора, нищо не може да ги убеди, че те са стари. Следователно и на вас казвам да не вярвате, че сте стари – вие сте дегизирани, играете роля на сцената на стари баби и дядовци, но слезете ли от сцената, вие сте млади моми и момци.

И тъй, нека идеалът ви бъде вътрешно да се подмладявате, а не да останете външно вечно млади; това може да се постигне само чрез доброта на сърцето и разумност на ума – само по този начин може да се създаде хармония между хората. В музиката се говори за хармония и мелодия. Хармонията се нуждае от разумност, а мелодията – от доброта; ако музикантът не може да съедини хармонията и мелодията в едно, той не може да се нарече истински музикант.

Обикновено хармонията се поставя в края на музикалната пиеса – тя е цветът на пиесата. Хармонията внася разширяване, а мелодията – мекота. Любовта се проявява чрез мелодията. Много оратори, проповедници имат хармония в себе си, но мелодия им липсва; ако проповедникът или ораторът има и мелодия, той е в състояние да разплаче слушателите си.

Хармонията се отнася до ума, мелодията – до сърцето. Западноевропейската музика прилага повече хармонията, а източната музика – мелодията. Ако един западноевропейски музикант иска да изсвири някое парче от източната музика, той няма да го изсвири добре и ако на източния музикант се даде да изсвири нещо от западноевропейската музика, и той не може да го изсвири правилно – защо? Защото законите на едната музика са едни, а на втората – съвършено други.

Същото може да се каже и по отношение на добротата и разумността: законите, чрез които разумността се проявява, са едни, а тия, чрез които добротата се проявява, са други. Ето защо богатият не може да стане добър и сиромахът не може да стане разумен – такъв е законът: ако богатият иска да стане добър, той трябва да осиромашее; ако сиромахът иска да стане разумен, той предварително трябва да забогатее. Христос е казал: „Богатият не може да наследи Царството Божие“, което означава: богат, който не може да превърне богатството си в разумност, не може да наследи Царството Божие – такъв богат

човек смело може да се нарече глупав; затова именно стихът, който Христос е изказал за богатия, може да се преведе в следния смисъл: „Глупавият не може да наследи Царството Божие“ – този е вътрешният смисъл на стиха.

Богатият има задача да стане разумен, а сиромахът има задача да стане добър. Ако иска да стане добър, богатият трябва съзнателно да раздаде богатството си на сиромасите; ако иска да стане разумен, сиромахът трябва съзнателно да работи върху себе си, за да придобие богатство. Доброта и разумност са богатство за човека. Това са величини, които човек може да превръща – той може да работи с тях, както математикът работи с числата.

И тъй, сиромашията и богатството са възможности за постигане на нещо, от което човек се нуждае. Ако човек осъзнава това, като осиромашее, той трябва да се радва – трябва да извика приятелите си на угощение, да им каже, че от този момент за него настава нов живот. Който гледа това угощение, той ще се чуди как е възможно човек да осиромашава и да се весели. Тогава какво трябва да прави човек, когато забогатява? Според мене, когато забогатява, човек трябва да се предаде на пост и молитва; целият му дом да прекара един ден в пост. Значи когато осиромашава, човек трябва да се радва, да дава угощение на приятелите си; когато забогатява, цял ден трябва да прекара в пост – това значи разбиране на живота. Който разбира смисъла на сиромашията, само той може да стане добър; който разбира смисъла на богатството, само той може да бъде разумен.

Като ученици, вие искате да вървите напред, да се развивате, без да си задавате въпроса какво се изисква от вас. За да вървите напред, трябва да следвате пътя на Любовта без каквото и да е отклоняване – вън от този път няма условия за развитие. Казвате: „Какво трябва да правим тогава?“. Две неща се искат от човека: да е в състояние да направи на някого микроскопично добро или микроскопично зло –

Бог обръща внимание само на онзи човек, който може да направи на някого едно микроскопично добро или микроскопично зло. Който може да направи едно микроскопично добро или едно микроскопично зло, той е майстор.

За да разберете значението на микроскопичното добро и на микроскопичното зло, ще приведа следните примери. Представете си, че разбойник е намислил да убие един добър човек заради богатството му и се скрива зад едно дърво, причаква го със заредена пушка. В това време Бог внушава на една пчела да ужили разбойника в окото; тя веднага изпълнява заповедта на Бога – ужилва разбойника, вследствие на което той цял се разтреперва и изпуска пушката от ръката си. Разбойникът намислил да направи най-голямото зло, но му попречили – пчелата е направила микроскопично зло, с което е предотвратила да стане най-голямото зло. Малкото зло спира голямото. След това иде онзи, който може да направи микроскопично добро: той превързва окото на разбойника, който благодари и казва: „Слава Богу, че не ослепях!“.

Това са примери за микроскопично зло и добро в света – за тях всеки благодари, защото идват в моменти, които спасяват човека от голямото зло. Засега голямото добро и голямото зло не дават добри резултати: например някой богат човек дава четири крини жито на един сиромах, но последният е недоволен от богатия и казва: „Изедник, само това ли се откъсна от сърцето ти?“. Остави Бог да го съди и бъди благодарен на най-малкото добро. Някой е направил някакво голямо зло на съседа си – запалил къщата и хамбарите му; пострадалият се ожесточава срещу него, иска да го даде под съд, да му отмъсти за нанесените щети и загуби. Остави Бог да го съди; бъди благодарен, че не е посегнал на живота ти, че си останал жив.

Мнозина поддържат мисълта, че човек не трябва да бъде добър. Прави са тези хора – човек трябва да бъде толкова добър и толкова

лош, че да е в състояние да направи микроскопично добро или микроскопично зло. Например ако чуе, че някой говори лошо за някого, нека го жилне по езика, да се надуе малко езикът му, че да не говори лоши работи; ако друг гледа лошо, отрицателно на нещата, нека дойде някой отвън да го жилне по окото, за да се опомни, да гледа положително на всичко, което го заобикаля – това е микроскопичното зло, което човек може да направи. След това ще дойде трети, за да превърже окото на пострадалия, да направи микроскопично добро.

Микроскопичното зло и микроскопичното добро ще спасят света – нещастията и страданията на хората не са нищо друго, освен микроскопичното зло, което спасява човечеството от голямото зло. Бог е дал на всеки човек очи, за да гледа с тях света, да гледа красивото и възвишеното, а той е недоволен; Бог му е дал мозък – да мисли, сърце – да чувства, дробове – да диша чист въздух, стомах – да се храни, а той е недоволен. Това, което Бог е дал на човека, струва милиарди, а въпреки това той поглежда завистливо към къщата на някой човек и е недоволен, че няма такава; кое струва повече: очите или къщата на човека? Следователно, за да съзнае и оцени човек богатството, което му е дадено, Бог ще му изпрати някое малко страдание или нещастие да го жилне някъде, за да го опомни.

Сега, като знаете това, вие трябва да бъдете готови всеки момент да ви жилнат, да ви боднат с някоя губерка на едно или на друго място. Когато грешите, двама Ангели ви придружават – един отляво, друг – отдясно, и те носят със себе си по една губерка: ако грешката ви се отнася до областта на сърцето, ще ви боднат отляво; ако грешката ви се отнася до областта на ума, ще ви боднат отдясно. Когато убодат някого в лявото око, той веднага се стряска, пробужда се и казва: „Благодаря на Господа, че не ме ослепи“, след което ще дойде някой да превърже окото и болката ще мине.

Когато питате каква е ролята на лошите духове в света, трябва да знаете, че те са определени да мушкат хората от време на време ту отляво, ту отдясно, за да ги предпазват от голямото зло, на което сами се натъкват. Апостол Павел казва за себе си: „Даде ми се сатанински трън в плътта, да не се възгордея от голямото знание, от голямото откровение, което придобих“ и колкото пъти се въздигал Павел, всякога трънът го мушкал. На молитвите му да се освободи от този трън Господ отговорил: „Достатъчна ти е благодатта, дадена от Мене. Моята сила се вижда в твоята немощ“.

Преди да стане християнин, Павел искаше изведнъж да се освободи от еретиците, както той наричаше християните: вадеше нож срещу тях, но бе свален от коня и получи светлина, за да познае истината, да разбере, че не се рита срещу остен. След това откровение Павел измени характера си коренно: по характер той беше дипломат, обичаше политиката и казваше: „С езичниците – като езичник, с евреите – като евреин“, но след като получи пет пъти по 39 удара, се видя в чудо как да постъпва, как да се справя с хората – тази е причината, заради която той е прилагал дипломацията.

Като ученици, от вас се иска стабилност на ума и сърцето – който няма тази стабилност, той е осъден на заболяване. Хората заболяват от чрезмерна чувствителност, но не и от много мислене; правата мисъл закрепва човека, а не го разболява, но колкото повече чувствата обладават човека, толкова повече неговата чувствителност се увеличава, вследствие на което той става ексцентричен. За да се кали, за да не боледува, човек трябва да внесе хармония между своите мисли и чувства, а където има тази хармония, там има и мелодия.

Хармонията и мелодията трябва да вървят успоредно и за тази цел умът на човека винаги трябва да се контролира от разумността, а сърцето – от добротата; това значи всяко чувство и всяка мисъл да бъдат на своето място и тогава всеки ще се ползва от любовта на

другите толкова, колкото заслужава, т.е. колкото може да възприеме, да асимилира в себе си. Бог дава изобилно светлина, топлина, храна на всички живи същества, но всяко същество приема от тях толкова, колкото може да обработи в себе си.

Някои ще възразят, че на младите трябва да се дава повече, отколкото на старите но кои са млади и кои – стари? Според мене стари са ония, които са на сцената; млади са ония, които се готвят да се качат на сцената – като се качат, и те ще станат стари. Тъй щото всичко седи в дегизирането – човек лесно става млад, лесно става стар. Щом е така, оставете настрани въпроса за млади и стари, за вас е важно да бъдете разумни и добри. Да бъдете разумни – това значи да избягвате губерката; да бъдете добри – това значи да се притичате на помощ на всеки, когото губерката е мушнала. Разумността носи светлина за ума на човека, добротата носи топлина за човешкото сърце; има ли тия две качества в себе си, човек всякога може да помага на своите ближни.

Светлата мисъл повдига човека, освобождава го от мрачни мисли; добрите чувства стоплят човека, освобождават го от всичко отрицателно, което внася в него студ. Обаче и Доброто, и злото имат велико предназначение в света. Вие трябва да различавате кога злото или Доброто произтича от вас и кога иде отвън някъде.

Следователно, когато имате лошо разположение на духа, направете следния опит: вдигнете ръцете си нагоре, с дланите навън, и отправете мисълта си към Възвишения свят. Ако скоро след това състоянието ви се измени, това показва, че лошото, злото е външно; ако състоянието ви не се подобри, това показва, че злото е у вас. По този начин човек може да констатира кои неща са негови и кои – чужди, или външни. Дали погрешката е ваша, или чужда – това не трябва да ви смущава; за вас е важно, че в изправяне на погрешките се откриват възможности за познаване на Бога.

Като четете Стария Завет, вие се учудвате защо фараонът се опълчва срещу Мойсей, когото Бог изпрати при него, за да иска освобождаване на израелския народ. Бог ожесточи сърцето на фараона, за да му покаже Своята слава, да разбере, че Мойсей е изпратен от Него – иначе той и целият израелски народ щяха да потънат в Червено море, а така Бог раздели морето на две и ги прекара от другата страна, докато войниците на фараона се удавиха. Докато сте на Земята, по-добре е да играете ролята на Мойсей, да бъдете проводници на Божията воля, отколкото да играете ролята на фараона.

Следователно всички светли мисли в ума на човека и всички добри чувства в сърцето му представляват израелския народ, когото Мойсей трябваше освободи от фараона. Фараонът представлява личното в човека; ако този фараон не освободи израелския народ – не даде ход на светлите мисли и добрите чувства в него, т.е. ако не даде ход на Божественото, и с него ще стане това, което стана с фараона. Окултният ученик ще преживее опитностите на фараона, за да разбере какво представлява човешката личност.

Някой казва: „Аз ще покажа на хората какво представлявам и ще им докажа, че не могат да ме тъпчат" – тук говори личното в човека. Много хора искате да бъдете като фараона, но който иска да играе неговата роля, той трябва да е готов да срещне Мойсей с жезъл в ръка – Господ не търпи фараонство в света. Който иска да бъде фараон, той трябва да бъде разумен и добър, а да бъдеш разумен и добър, това значи да бъдеш силен човек – нямаш ли тия качества в себе си, ти нищо не можеш да постигнеш. Мнозина искат да победят света, преди да са победили злото в себе си – това е невъзможно. Има кой да изправя света. Турците казват: „Остави пияният сам да падне" – щом пияният сам падне, той по-лесно ще се изправи, отколкото други да го бутат.

И тъй, главната мисъл в лекцията е мисълта за богатството и за сиромашията. Сиромахът има условия да работи и чрез ума, и чрез сърцето си, за да добие доброта; щом добие доброта, той трябва да работи, за да придобие разумност, и после, като съедини добротата и разумността в едно, става човек в пълния смисъл на думата. Добротата и разумността са методи, чрез които човек може да работи, за да постигне желанията на своята душа. По кой път ще работи човек не е важно; за него е важно да има резултати, от които да се ползва той сам, както и неговите ближни.

Задачата, която дадох на сестрите – за изплитане на шапка за 15 минути, трябва да се изпълни. За следния път добре е сестрите да напишат коя за колко минути е изплела шапката – от тези числа ще направя известни изводи. Колкото и малка и проста да ви се вижда тази задача, тя има добри резултати; тя представлява една от микроскопичните добрини, които човек може да направи. Микроскопичното добро, което човек може да направи, има смисъл главно заради това, че само Бог го вижда; щом Бог види доброто, Той знае как да постъпи – ще каже: „Доведете при Мене онзи, който е направил еди-кое си микроскопично добро, Аз ще разговарям с него".

Като казвам, че Бог възнаграждава човека за микроскопичното добро, с това не трябва да се подкупвате. Който може да направи микроскопично добро, той може да направи и по-голямо – може да превърне сиромашията в доброта, но не в обикновена доброта, а в такава, която се разглежда като принцип в живота – тази доброта е кратковременна, но отражението и продължава дълго време. И разумността е кратковременна, но така вдъхновява човека, че дълго време след това той може да твори: музикантът, поетът, художникът могат да се вдъхновят в един момент, но творчеството им продължава с часове; те започват да творят, да работят в известно направление.

Голямата светлина, която разкрива същественото в живота, е моментът на вдъхновяването. Такова нещо представлява Божествената светлина – тя разкрива същественото в живота; всяка друга светлина разкрива по нещо, но не същественото. При Божествената светлина човек вижда нещата, но той трябва да ги изучава – например някой изучава физиогномия, хиромантия, има ясен поглед върху нещата, но като дойде да прилага, прави ред погрешки: погледне носа на някого и казва: „Я виж какъв грозен нос има този човек“. Не, това не е наука, това не е право гледане на нещата – ако в носа на този човек има нещо неправилно, другаде някъде, на челото или на главата, има някаква черта, която компенсира недостатъка на носа; изобщо, в Природата съществува закон на компенсация.

Добре е човек да изучава носа, устата, ушите на човека, но да не прави бързи заключения – като изучавате човешкия нос, вие ще забележите, че различните форми на носа определят различни характери. Изобщо различните енергии, които текат в човешкия организъм, се отразяват върху различните му удове. Срещате човек с вирнат нос – този нос показва известна степен любопитство; такъв човек иска да знае какво се върши около него: ако срещне двама души, които говорят нещо, той веднага ще пъхне носа си между тях, ще иска да узнае какво говорят. Другаде срещате човек с нос, завит надолу като на хищна птица – този нос показва някаква хищническа черта в човека.

Въобще всяка вътрешна проява в характера на човека се отразява външно, върху някой от неговите удове. Когато човек се разгневи, устните му започват да треперят, устата се изкривява и т.н. – затова е казано в Писанието: „Няма нищо скрито-покрито под небето“. Когато някой ваш ближен се разгневи, напръскайте го малко със студена вода, за да се освежи; ако имате гюлова вода, по-добре го напръскайте

с нея, отколкото със студена вода. Добре е да направите опита първо със себе си, а после с ближните си: като се разгневите, напръскайте лицето си с гюлова вода и наблюдавайте какво въздействие ще ви окаже тази вода; като добиете известен резултат, макар и микроскопичен, можете свободно да говорите за опита.

Правете опита с гюловата вода в продължение на 30 дена и изчислете колко вода сте употребили за това време. При всяко неразположение на духа, при всяко разгневяване пръскайте лицето си с гюлова вода – този опит ще помогне за спестяване на енергията ви, която бихте изхарчили при гнева, при неразположението си.

Съвременните хора са крайно разточителни – те злоупотребяват със своята енергия, с мислите, с желанията си, вследствие на което преждевременно се изтощават и обедняват. Духовният човек се познава по това, че при всяко ново положение той знае как да постъпи, колко и каква енергия да изразходва. Силата на човека седи във вътрешното разбиране на живота; силата на човека седи в абсолютната Вяра в Първата причина на нещата.

Изпейте песента ***Махар Бену Аба***!

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и шеста лекция, 11 април 1928 г., София

ЩЕ БЪДАТ ПРЕДУПРЕДЕНИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

В миналата лекция се говори за доброта и разумност. Можете ли да определите качествата на разумността – по какво се различава разумния от неразумния човек? Кога човек не може да се ползва от своята разумност – когато заболее; изобщо всяка болест прекъсва разумността на човека – забелязано е, че високата температура у човека става причина той да губи способността си да мисли правилно, да разсъждава. Болни, които имат висока температура, често изпадат в безсъзнание, вследствие на което органите им не могат да изпълняват своите функции. Разумният човек държи в пълна изправност своите органи – той не се поддава на нещастия и страдания, нито се отчайва. Докато е в морето, той не разсъждава за нищо друго, освен за същественото, а именно – да плава правилно, да спазва законите, които регулират теченията на водата, за да излезе благополучно на брега; докато е в морето, той не се поддава на никакви странични желания и удоволствия.

Какво правят съвременните хора? Ние ги виждаме всред морето, при големите вълни, при клатушкане на параходите да разсъждават за Любов, за братство, за равенство, за Кротост, за Милосърдие – за въпроси, които са предмет на Небето; тези въпроси се разрешават само на Небето, т.е. само при уредения живот на хората, когато вълните, бурите в морето са утихнали. Докато се блъскат във вълните, хората са болни – какво ще говорите на тия хора за братство и равенство, за любов между тях? Можете ли да искате от болния да

играе на хорото? На болния можете да говорите само за болестта му, да търсите начин как да му помогнете.

Сега, аз правя аналогия между света и морето – каквото са бурите и ветровете за морето, такова нещо представляват изпитанията и изкушенията в света. Когато се прави някаква аналогия, човек трябва да съпоставя явленията правилно – всяка аналогия трябва да изяснява един принцип; всички явления, с които аналогията си служи, трябва да бъдат свързани едно с друго – щом се прекъсне връзката между тия явления, аналогията сама по себе си пада. Същото нещо се забелязва и в живота на човека: животът на човека е дотолкова хармоничен, доколкото явленията в личния му живот са свързани едно с друго; влезе ли в живота му едно дисхармонично явление, с което не може да се справи, състоянието му веднага се изменя – например времето, богатството, сиромашията, страхът, болестите са в сила да изменят състоянието на човека, да го изкарат от равновесието му, да нарушат хармонията в неговия живот. За да не губи равновесието си, да не нарушава хармонията в живота си, човек трябва да изучава всички явления, да знае причините на произхода им, както и техните добри и лоши последствия. Човек не би могъл да преплава Великия океан на живота без положително, дълбоко познаване на всички явления в Природата.

Като ученици, вие трябва да изучавате себе си, да изучавате обкръжаващите с голяма искреност и чистота и да развивате своята вяра. „Без вяра не може да се угоди на Бога“ – е казано в Писанието и искате ли Бог да ви лекува, ще вложите в Него пълно доверие, Абсолютна вяра. – „Ама дали ще се излекувам?“ Щом се обръщате към Бога, никакво съмнение, никакво колебание не трябва да имате; вложете Любовта, Вярата си в Първата причина на нещата и за нищо друго не мислете. Щом се помолиш на Бога, стани и ходи – ако повярваш, ще оздравееш; и най-малкото колебание е в състояние да

попречи на вашето оздравяване. Същият закон се отнася и до науката – иска ли да изследва някое явление от областта на науката, човек трябва да вярва в своя успех.

Влезе ли в Божествения или в Причинния свят, човек трябва да се откаже от мисълта, че е стар, че е учен, че много знае – това са мисли, достъпни за човека на Земята; влезе ли в по-висок свят, човек трябва да напусне разбиранията си, които е имал на Земята, и да стане дете, способно да възприема и учи – там никаква критика не се позволява. Дойдете ли до науката на стомаха, на дробовете, на мозъка, там никаква критика не се позволява; дойдете ли до науката на Природата, всякаква критика е изключена – тази наука е абсолютна, тя има свои резултати, тя има практическо приложение на Земята.

Запитали един психолог:

– На какво се дължи човешката памет?

– Човешката памет се дължи на чувствителността, интелигентността и волята. Тук психологията спира – отговорил той.

Виждаме, че много въпроси от областта на философията и до днес остават на същото положение, на каквото са били по времето на Платон[36]. Въпросът за паметта е по-добре изяснен от френолозите: те разделят паметта на историческа, музикална, памет за време, за място, за образи и т.н.; не само това, но те намират мястото на всеки вид памет в човешката глава и правят ред опити и наблюдения. Когато забележат проява на един или на друг вид памет в човека, те знаят причините на това. Тъй щото изучавайте въпроса за паметта не

---

[36] Платон (ок. 427 – ок. 347 г. пр. Хр.) – древногръцки философ и математик, създател на Атинската академия, съосновател, заедно с учителя си Сократ и ученика си Аристотел, на западноевропейската философия. Идеите му достигат до читателя чрез философски и драматични произведения, преписвани и редактирани многократно. На Платон се приписват 35 *Диалози* и 15 *Писма*, които в следващите столетия служат за обучение по философия, риторика, математика и др.

само от гледището на психологията, но и от гледището на френологията, да разширите знанията си, да се ползвате от тях.

И тъй, ученикът трябва да изучава причините на всяка проява, на всяко явление в Природата, както и в човешкия живот. Така и учените изучават явленията в Природата – например те казват, че причините за земетресенията се дължат на огъването и хлътването на земните пластове: колкото по-спокойно се слагат земните пластове, толкова по-слаби са сътресенията; ако огъванията и хлътванията са големи, земетресенията са катастрофални.

Същото нещо става и в човешкия мозък: колкото по-правилна, по-спокойна е човешката мисъл, толкова и дейността на мозъка е по-нормална; ако мислите на човека претърпяват големи огъвания, големи пречупвания, мозъкът му ще бъде изложен на големи сътресения. Ако бащата или майката на такъв човек умре, той ще преживее силни сътресения; когато умре бащата или майката на човек, който разбира законите на живота, той знае, че баща му е заминал за онзи свят, не е умрял, и там ще продължи своята работа – докато е бил на Земята, той е прекарвал в затвор, а на онзи свят ще бъде свободен.

Материалистите мислят, че животът е само на Земята и щом умре човек, всичко се свършва с него; теософите пък мислят, че като замине човек за другия свят, там ще прегледа живота, който е прекарал на Земята, ще научи причините за всичко преживяно и отново ще се върне. Обаче и едното, и другото гледище по въпроса са детински схващания. Когато отиде в Духовния свят, човек продължава да живее, да работи, да учи, както и на Земята – и в Духовния свят има училища, и там има ученици, които решават сериозни задачи. Те са изправни в своите задължения, а към учителите си са внимателни и послушни; мисълта им е съсредоточена, заета изключително с предмета или задачата, дадена от техния учител – такъв трябва да

бъде всеки ученик, който постъпва в гимназия или в университет; такъв трябва да бъде ученикът, който постъпва в окултна школа; такъв трябва да бъде ученикът на Живота.

Какво представлява Животът? Животът е незавършена повест, която не може да доведе до някакъв край – тя вечно ще се пише и всякога недописана ще остане. И Любовта е незавършена повест – който иска да види края на Любовта, той ще умре. Който търси началото и края на нещата, той е осъден на смърт – началото на нещата събира хората на едно място, краят ги разделя. Всякога мислете за началото на живота, но не и за неговия край – краят на живота води към тъмнина.

Затова Христос казва: „Работете, докато е ден!“ – това значи: работете, докато е ден, докато сте в началото на живота, докато сте в светлина; дойде ли нощта, нищо не може да се работи – нощта е краят на живота. Могат ли хората да работят, когато стане голямо земетресение, което разтърсва цялата земя? Могат ли учениците да ходят на училище, могат ли момите и момците да играят на хорото, могат ли да се дават театри и концерти, могат ли чиновниците да ходят на работа? Щом стане голямо земетресение, работите на хората спират, животът им взема друго направление; ето защо, за да не дойдат големите сътресения в живота, хората трябва да се съобразяват със законите на Разумната Природа, с великите закони на Божествения свят.

Животът на Земята още не е съвършен, но той е устроен по един Божествен план, за изпълнението на който хората трябва да се приготвят: всеки трябва да се съзнава като клетка от Божествения организъм и да върши само това, което главата на този организъм му заповядва – не постъпва ли по този начин, това показва, че съзнанието на този човек не е пробудено още за възвишеното и красивото в света.

И тъй, ако искате да имате резултати и постижения, работете с малки величини – започвайте с малки величини и постепенно отивайте към големи; като работите по този начин, вие ще се натъкнете на малки изпитания и спънки, на малки страдания, които ще внесат и малки заоблачавания в съзнанието ви. Започнете ли изведнъж с големи величини, вие ще се натъкнете на големи спънки, на големи страдания, които издъно ще разклатят ума ви и така ще изгубите основната мярка на живота и ще се разколебаете; при това положение човек ще изпадне в големи заблуждения, но Разумните същества ще му помогнат, той трябва само да бъде готов да ги слуша – щом видят, че е изкривил пътя си, те ще му кажат: „Внимавай, защото пътят, който си поел, не е прав“; като видят неговите криви мисли, ще му кажат: „Спри малко, обмисли добре работата, защото мисълта ти не е права“. Който иска да се изправи, той ще обмисли добре въпроса, ще се побори малко в себе си и ще успее.

Когато влезе в духовния живот, човек започва да третира въпроса за духовната любов. Какво нещо е духовната Любов – духовната Любов е любов към ближните. Същевременно духовната Любов няма никакво отношение към материалния свят, към физическите връзки на хората – тя помага на хората, но е Любов между духовни същества. Когато се говори за духовната Любов, ние подразбираме Любовта на Ангелите, на Възвишените същества; който иска да изяви тази Любов към ближните си, той трябва да се свърже с Възвишените същества, с Ангелите и да мисли за тях.

Мнозина говорят за духовна Любов, а мислят за хората и се свързват с тях – невъзможно е човек да мисли за хората, да се свързва с тях, а да проявява Божията Любов. Да мислиш за Ангелите е едно нещо, да мислиш за хората е друго нещо – ако е свързан с Ангелите, човек никога не може да изживява противоречия. Докато са в духовната Любов, мъжът и жената разговарят сладко, разбират се,

живеят братски помежду си, но щом Любовта им слезе на физическото поле, между тях веднага изпъкват противоречия, недоразумения: те започват да се сърдят, да се карат и в скоро време отношенията им се развалят – противоречията между хората се дължат на това, че те не се разбират. Човешката любов ограничава, а Божествената освобождава; докато живее в човешката любов, човек всякога ще греши. Виждате, че един художник рисува; вие се приближавате към него и започвате да критикувате картината му – това е неразумна постъпка, защото който критикува, той трябва да знае начини за изправяне на погрешките.

Физиономистите, които изучават чертите на човешкото лице, са дошли до заключение, че тия черти са толкова по-правилни, колкото човек се намира на по-висока степен на развитие; гениалните хора, светиите имат правилни черти на лицето. Челото на някой човек е високо 6 см, носът му е дълъг 5 см, а брадата – 4 см; на друг пък и челото, и носът, и брадата са все по 6 см – ако наблюдавате тия двама души, ще забележите, че вторият проявява по-голяма интелигентности от първия.

Ще кажете, че това са мъртви числа. Представете си, че имате няколко души, които разполагат с различен капитал в касата си: първият има сто лева, вторият – хиляда, третият – десет хиляди, четвъртият – сто хиляди, петият – един милион. В какво седи различието между тези петима души? Разликата се заключава в тяхната деятелност, в инициативата на техните прояви: онзи, който има сто лева, ще икономисва от храната си, ще пости, за да може повече време да изкара с тия пари; който има хиляда лева на разположение, си позволява да мисли освен за храната, още и за обувки, за шапка и за някои дребни неща; който разполага с десет хиляди лева, освен своите нужди, задоволява нуждите и на семейството си; който има сто хиляди лева, ще може да даде и

образование на децата си; който има един милион на разположение, освен горните нужди може да задоволи ред свои изисквания – ще си направи къща с хубава градина, ще си купи автомобил и т.н.

В дадения случай капиталът представлява сила, възможност за проява на човешката деятелност – колкото по-голям е капиталът на човека, толкова по-големи са възможностите на неговата деятелност. Тъй щото колкото по-широко и по-високо е челото на човека, толкова по-голяма е интелигентността му. В процеса на развитието си човек е работил върху главата си – тя е плод на неговата деятелност, плод на културите, през които е минал като човек. Тялото му е плод на животинските култури – значи човешкото тяло е резултат на деятелността на животните; материята пък е резултат на деятелността на растенията. Тъй щото когато е бил във фазата на растение, човек е създал материалите за съграждане на своето тяло; когато е бил във фазата на животно, той е създал тялото си; и най-после, когато е дошъл във фазата на човек, той е създал главата и лицето си. В резултат на всичко това Бог е вдъхнал в човека дихание и той станал жива душа.

И тъй, главният капитал на човека е неговата глава, от една страна, и лицето му, от друга. Мозъкът на човека е съставен от два вида материя: от груба, физическа материя, която се разлага, и от духовна, ефирна, която не се разлага. Върху духовната материя на мозъка се отпечатват всички човешки мисли. Като умре, човек взема със себе си именно тази ефирна, духовна материя на мозъка – този мозък дава образа, или лицето на заминалия.

Ако влезете в Духовния свят, там ще срещнете все млади души – най-много до 33-годишна възраст, по-горе от 33 години няма да срещнете нито една душа; някои души са на пет години, други – на десет, трети – на петнадесет и т.н. Ако една душа е живяла 25 000 години на Земята, като влезе в Духовния свят, ще бъде едва на пет

години; ако на Земята е живяла 50 000 години, в Духовния свят ще бъде на десет години; ако на Земята е живяла 75 000 години, в Духовния свят ще бъде на 15 години. При това животът, който душите прекарват на Земята, трябва да бъде съзнателен, а не обикновен; докато е на Земята, човек трябва да работи съзнателно, да се избави от лошите условия, от влиянието на обкръжаващите.

Не само хората влияят на човека, но има природни течения, на които не трябва да се противопоставя – за тази цел той трябва да се съсредоточава, да концентрира ума си, за да се справя с онези условия, които могат да го отнесат; не е ли буден срещу тия течения, никой не би могъл да му помогне. Който може да се жертва за Бога, той ще живее дълго време на Земята, ще работи за развитието на своята душа, а същевременно ще помага и на ближните си. Христос казва: „Крадецът не иде, освен да открадне, да погуби и да заколи, а Аз дойдох, за да дам живот, и то преизобилно“ – следователно, който иска да продължи и подобри живота си, той трябва да го посвети в служба на Бога. Да се подобри животът на човека, това значи да се подобрят условията му и да придобие Божията благодат.

Кое пречи на ученика да се ползва от Божията благодат? Щом е добър и разумен, той всякога ще има условия да се ползва от Божията благодат; ако е неразумен, своенравен, нищо няма да придобие – учителят не се интересува от неразумните и своенравни ученици. За ученика е важно да бъде добър и разумен, а защо и за какво трябва да бъде такъв – не е важно.

Как ще се познае кой ученик е добър и разумен? На пътя на ученика Невидимият свят е поставил сита, едри и ситни, чрез които ще изпита кой е добър и кой – разумен, кой е смел и решителен и кой – страхлив. Невидимият свят не обича ученици, които са страхливи и неразумни, които са готови за бълхата да изгорят цял юрган.

Ученикът трябва да бъде внимателен, да цени времето, чувствата на човека, да не се натрапва. Когато отиде при някого, за да иска известна услуга, той трябва да има търпение, трябва да чака. Може би този човек, от когото искате услуга, е професор или лекар и трябва незабавно да свърши друга някаква работа, затова ученикът трябва да бъде крайно внимателен и търпелив. Когато някой обещае, че ще ви приеме и услужи, вие трябва да имате вяра, да знаете, че всичко ще се нареди така, както Бог е определил; каквото Бог е обещал, непременно ще се изпълни, Божиите обещания нямат обратни решения – ето защо човек не трябва да се съмнява в Божествения план.

Бог иска от човека да бъде добър и разумен. Щастието може да се вози само на каляската на добротата и на каляската на разумността. Любовта пък се носи на крилата на щастието – където е щастието, там е и Любовта; без щастие Любовта се проявява като динамична сила, която руши. Обаче когато се говори за Любов, ние разбираме присъствие на доброта и разумност в нея. Докато не бяха готови да следват Любовта, хората трябваше да минат през големи страдания, за да се пробуди съзнанието им; щом се приготвиха да следват Любовта, Бог им каза: „Ще изпратя Духа Си да ви ръководи“.

Следователно Духът ще учи човека и когато спи, и когато е буден. Всъщност само тялото на човека почива, а духът му е всякога буден; това, което човек не може да научи и разбере през деня, научава го вечер, когато спи – тогава той отива да учи в така нареченото ***духовно училище***. Разумният, добрият ученик учи и вечер, и през деня, от земетресенията, от наводненията, от бурите – от всичко. Катастрофите в Природата са условия за пробуждане на човешкото съзнание.

Учените обясняват причините за земетресенията, но не могат да ги избегнат – щом усетят, че някъде става земетресение, и те бягат

като простите хора, които нищо не знаят за причините на земетресенията. Истински учен е онзи, който знае кои пластове ще се разместват, как ще стане разместването им и заеме такова положение, че земетресението да не го засегне.

Един господин разказваше своя опитност, която преживял по време на земетресението: той имал една юрдечка с пет малки юрдечета, но една сутрин забелязал, че липсвали от двора; той започнал да ги търси тук и там, но никъде не могъл да ги намери. На другия ден станало земетресението и той се уплашил толкова много, че съвършено забравил за юрдечката. Два-три дни след това юрдечката с юрдечетата пристигнала в двора и започнала да се разхожда. Къде е била? Още преди земетресението тя усетила, че ще стане нещо особено, и напуснала дома на господаря си, за да си намери безопасно място – това показва, че юрдечката познава кои пластове ще се раздвижат и кои ще останат спокойни.

Ако юрдечката знае това, колко повече човек трябва да предчувства катастрофите. Когато човек е в съгласие със законите на Природата, при всички катастрофи, които предстоят, той ще бъде предупреден: вътрешно ще му се подшушне да излезе навън, на 10-20 метра от къщата си. Защо и за какво трябва да излезе нито ще му се каже, нито трябва да пита; той трябва да излезе навън и да стои спокойно, да види какво предстои да стане – няма да минат десет минути и земята ще се разтърси. Ето защо човек всякога трябва да се вслушва в своя вътрешен глас и да му се подчинява.

Сега предвид станалото земетресение хората пускат различни слухове: някои казват, че щели да станат големи земетресения, вследствие на които София и други градове щели да изчезнат; много неща има да станат, но на човека не е дадено да знае какво го чака. Земетресенията, бурите, наводненията са предвидени в Божия план за пробуждане на съзнанието на хората; тази е причината, поради която

всичко предстоящо е в тайна: разумните и добрите ще бъдат предупредени за онова, която ще стане, а неразумните ще понесат последствията на своя живот – следователно по-добре е за тях да не знаят какво ги очаква, защото и да знаят, пак не могат да избегнат онова, което им е определено да преживеят.

„Бог забавя, но не забравя“ – казва българската поговорка. Идват времена на изпитания, когато човек трябва да бъде буден; не е ли буден, той ще се поддаде на чужди влияния, които ще го оплетат, ще го поставят на страдания. Кажат ли на някого да стои настрани или да не се качва на параход, или да излезе от къщата си, той трябва да слуша; не слуша ли, нищо не може да го извини. Каквито и времена да дойдат, не се страхувайте – ще станете по-разумни, ще се сближите повече; общите страдания и изпитания сближават хората. Казано е в Писанието: „Косъм няма да падне от главата на онези, които любят Господа“; казано е още, че заради избраните ще се съкратят дните на изпитанията и скърбите. За да бъдете в числото на избраните, вие трябва да проявите вашите доброта и разумност; бъдете добри и разумни, ако искате да цъфнете, да завържете и да узреете.

Това, което говоря, не се отнася до едного, но до всички, и то не до външното, но до вътрешното в човека, което се стреми, копнее, жадува; когато греши, то плаче, скърби, стреми се да изправи погрешките си – то представлява духовния елемент в човека. Следователно човек е дошъл на Земята да развие този елемент в себе си, а не да се удоволства.

Като ученици, вие трябва да се справяте със своя вътрешен страх. Земетресенията, които стават в Природата, са условия за човека да преодолее своя страх. Какво трябва да правите, ако се страхувате от земетресение? Колкото пъти през нощта се събудите, станете от леглото си и се молете. Вслушвайте се дълбоко в себе си трябва ли да

излезете навън, или да останете в стаята си; каквото ви се каже, това трябва да направите: ако ви се каже да останете в стаята си, ще останете, а ако ви се каже да излезете навън, ще излезете.

Земетресенията са едно от големите изпитания за хората – малцина могат да посрещнат това изпитание с вяра и бодър дух. Едно правило пазете в живота си: бягайте от злото, приближавайте се към Доброто и всякога разумни бъдете. При всички случаи на изпитания изнасяйте фактите така, както са станали, без никакви преувеличавания. Не разпространявайте лъжливи слухове; щом се касае за някакъв въпрос, помислете малко и го обяснете научно – по този начин ще сложите начало на нова, велика наука.

Сега не е време да се спираме върху научните обяснения за земетресенията, за които са дадени ред научни теории, които се свеждат все към една, а именно: причините на земетресенията са големите или малки размествания на земните пластове, които са започнали да се огъват отпреди хиляди и милиони години насам. В Писанието е казано, че ние сме в последните дни, когато на Земята се създава нов континент. Всеки знае, че когато се строи нещо ново, всякога има чукане, удряне, шум, блъскане – майстори работят със своите чукове и длета. Такова нещо преживява днес цялата Земя: пластовете се разместват, хлътват, огъват се, вулкани изригват и т.н. – всичко това учените обясняват с ред теории. Майсторите, които работят в земята, не са като тия, които работят на повърхността и – за тях огънят не е пречка, както за майсторите на земята; те са Разумни същества, които работят главно с мисълта си – тяхната мисъл е толкова силна, че може да изменя материята, с мисълта си те могат да преобразят грамадни пространства земя.

Христос казва: „Ако имате вяра като синапово зърно, планини можете да местите“, но досега никой не е преместил нито една планина. Това не става изведнъж – хиляди години се изискват, за да

може човек с мисълта си да премести една планина. Човек не трябва да се сили да премества планини, но трябва да строи. И моята работа е да строя, а не да местя; старото се мести, а новото се строи, гради. Със стари работи ние не се занимаваме, ние градим нови неща.

За да бъдете майстори на новото, вие трябва да се освободите от всички противоречия. За разбиране и прилагане на новата наука се изисква нова обстановка на нещата, нова светлина – без тази светлина на съзнанието нищо ново не може да се създаде. В Писанието се казва: „Ще изпратя Духа Си да ви научи на много неща". Духът не представлява някаква особена форма, но условие за проява на Божията Любов в човешката душа, за да може тя правилно да се развива. Няма по-красиво нещо за човека от това да разбира известни научни положения или известни духовни въпроси: той седи, слуша и възприема – храни се; и като не разбира, пак е добре – тогава се упражнява. Каквото и да правите, една част от вас трябва да бъдете добри, друга част трябва да бъдете разумни, а трета част – любещи. Днес хората искат да бъдат обичани, а не те да обичат – по-мъчно е човек да обича, отколкото да бъде обичан.

Задачата, която сестрите изпълниха с изплитане на шапката, им даде нещо: най-малкото, което спечелиха, се отнася до областта на послушанието. На пророците в старо време се казваше да бръснат косите си, а понякога им се казваше да оставят космите на брадата си, за да растат – какво придобиха от това? Нищо не придобиха, но по този начин те изучаваха послушанието.

Ученикът трябва да бъде послушен, но на кого? На Божественото в себе си – когато Божественото му каже нещо, той трябва веднага да го изпълни. Божественото му казва да стане, а той отговаря: „Ще полежа още пет минути" – това е непослушание; Божественото му казва да не яде много, а той иска да си хапне още малко – и това е непослушание. Що се отнася до гласа на Божественото, ученикът

трябва да бъде абсолютно послушен, защото ако не е послушен, не може да има очакваните резултати. В послушанието обаче се изисква различаване: да познавате кои съвети са на Божественото у вас и кои – чужди. Когато Божественото в човека говори, той изпитва известен подем в своите мисли, чувства и постъпки; когато човешкото в него говори, той се натъква на противоречия, които внасят в душата му смут, раздвояване.

Всякога слушайте Божественото в себе си, за да можете правилно да се развивате.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и седма лекция, 18 април 1928 г., София

ДОБРИ И ЛОШИ УСЛОВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се резюме на темата: ***Отношение между корените на растенията и краката на животните***.

За следващия път пишете върху темата: ***Отношение между Добро и зло***.

Днес всички хора говорят за злото и за Доброто – злото избягват, а Доброто търсят. Всъщност какво нещо е Добро и какво – зло? Било е време, когато днешното зло не се е считало за зло. Това, което хората наричат Добро, лесно може да се превърне в зло – например глицеринът, който минава за безвредно, за безопасно вещество, лесно може да се превърне в динамит, който е силно експлозивно, разрушително вещество – той се казва още нитроглицерин.

Значи глицеринът, който се употребява в козметиката за омекотяване на кожата, може да се превърне в динамит, вещество, което съдържа динамична сила – какво показва това? Това показва, че ако в естеството на добрия, на мекия човек се вмъкне някакъв чужд, неестествен елемент, той коренно може да се измени. Ето защо, за да не изпада човек в такива положения, нито да бъде зависим от външни условия, той трябва да разбира стремежа на своето тяло, специално на своя мозък.

Ако съпоставите законите на човешката мисъл със законите, на които се подчиняват въздухообразните тела, ще видите, че между тях съществува известна аналогия – знае се например, че колкото повече обемите на газовете намаляват, толкова повече тяхната сила се

увеличава и колкото повече обемите им се увеличават, толкова повече силата им намалява. В това отношение лошите условия в живота представляват налягане върху човешкия мозък: колкото по-голямо е налягането върху мозъка, толкова човек става по-деятелен, в него се развива по-голяма динамична сила. Сиромашията е особен род налягане, което стеснява човека, а това външно ограничаване, именно, заставя човека да прави усилия да се прояви, да преодолее външните неблагоприятни условия.

Следователно работата на Невидимия свят върху хората се свежда към това да ги застави да изучат както физическите закони на динамиката, така и психическите. Някой иска да бъде красноречив, но не знае, че красноречието се обуславя от известен мозъчен център, за разработването на който се изисква специална работа. Не може да бъде красноречив онзи, на когото очите са вдлъбнати или премрежени. Центърът на речта в човека се намира в зависимост от това как той гради къщата си, т.е. тялото си.

Да бъде човек красноречив – това ни най-малко не значи, че трябва да бъде философ, мислител или добър; човек може да бъде красноречив, без да е добър и обратно – той може да бъде добър, без да е красноречив. Същото може да се каже за красотата и за добротата: понякога добрият човек може да бъде красив, а понякога може и да не е красив; даже често лошият човек е красив, а добрият не е красив – коя е причината за това? Една от причините е следната: лошите хора постоянно мислят за добрите, вследствие на което се свързват с тях и стават красиви; добрите хора пък често мислят за лошите и губят красотата си. Глупавият постоянно мисли за умния човек, за философа, поради което с течение на времето се развива и става философ; ученият пък постоянно мисли за глупавия, за невежия и след време изгубва учеността си; когато религиозният се сравнява с

другите хора и намира, че те не са като него, той постепенно изгубва своята религиозност.

Какво трябва да правите, за да не губите това, което имате? Престанете да мислите за хората около себе си, престанете да мислите за невежите, за болните, за бедните хора. Няма бедни хора в света, това е измислица, това е крива философия и който я е измислил, той не е доброжелател на човека; той е същият, който е внушил мисълта, че в грях го е заченала майка му – когато се казва, че човек е заченат в грях, това се отнася до външните условия на живота, но не и до зародиша на човека, не до онези първични клетки в него, които имат Божествен произход.

Съвременните хора трябва да се освободят от заблужденията си, от своите стари разбирания – те мислят по нов начин, а живеят и постъпват по стар и като нямат успех в живота си, се обезсърчават. Какъв успех могат да очакват, когато между мисълта и живота им няма никаква връзка? Като мислят по нов начин, те считат, че и животът им е нов, вследствие на което се самозаблуждават.

Коя е отличителната черта на новия живот? Новият живот изключва всякаква сиромашия; новият живот изключва греха и престъпленията; новият живот изключва глупостта, безумието и безверието; новият живот изключва безлюбието, омразата, завистта. С една дума, новият живот изключва всичко отрицателно, всичко грозно. – „Ако аз съм грозен?“ Изключи грозотата от съзнанието си, постъпвай по правилата на красотата, по правилата на новия живот и ще станеш красив. Изкуство е да знае човек как да се освободи от стария живот и да влезе в новия – във вечната красота и хармония. За да влезете в новия живот, от вас се иска смирение.

Когато Буда слязъл на Земята, се влюбил в една красива мома – той възлюбил в нея Божественото начало, Божествения принцип. Един ден отишъл при нея и толкова се увлякъл в красотата ѝ, че

неусетно заспал. Понеже красивата мома имала работа, тя го напуснала – Божественото в нея си заминало, а останало само човешкото, преходното, тъй наречената ***астрална жена,*** която се увила около него като змия и не го пуснала да си отиде. Буда разполагал със знание, с голяма философия, но единственото нещо, което му помогнало да се освободи от нея, било смирението – изкуството да се смалява. До това време той е знаел да расте и да се увеличава, но не и да се смалява, а за да се освободи от змията, Буда трябвало или да се смали, или да умре; той започнал постепенно да се смалява, докато станал невидим – по този начин се освободил от връзките на змията.

Сега, за да се освободите от лошите условия на живота, нужно ви е смирение. Ще питате как трябва да се смирите, т.е. как трябва да постъпвате. Вижте как постъпват децата: поставете гърне с мед и лъжица пред едно дете и наблюдавайте какво ще направи. Трябва ли да учите детето как да яде меда? Ако не забележи лъжицата, то ще бръкне в гърнето направо с ръката си, но ако забележи, че до него има лъжица, ще я вземе и ще започне свободно да вади мед от гърнето. По същия начин и на вас ви дават гърне с мед, лъжица и ви оставят сами да си извадите колкото мед искате – има ли някаква мъчнотия в това? Има ли някаква мъчнотия в правенето на добро? Да направиш добро значи да бръкнеш с лъжица в меда. Казват за някого, че е добър човек, че обича да прави добрини; това не е мъчна работа – да прави човек добро, това значи да бръкне в кесията си и да извади от нея нещо. С какво ще бръкне – с ръката си, тя е лъжицата, с която детето бърка в меда.

И тъй, ако станете като малките деца, вие ще бъдете в състояние да решавате правилно своите задачи. Един ден, като изучите и разберете строежа на вашия мозък, ще дойдете до положителната наука на Живота: ще гледате на мозъка като на динамо, в което се

срещат и преплитат енергии от целия Космос. Енергиите, които минават през мозъка и през сърцето, са радиоактивни сили на Космоса, които вие понякога съзнавате, а понякога не съзнавате; тези енергии минават през съзнанието ви като особен живот, като нещо, което постепенно изучавате.

От вас не се иска нищо друго, освен да бъдете в хармония с целия Космос. При днешните условия това се постига мъчно – защо? Средата, в която живеете, е крайно развълнувана, вследствие на което не можете правилно да възприемате космичните енергии. Ако човек е в пасивно състояние, той лесно може да възприема висшите космични енергии и да се ползва от тях – например ако един високоморален човек постави ръката си върху главата на човек, у когото личните чувства са силно развити, последният ще почувства голямо успокоение, голям вътрешен мир. Личните чувства са необходимост както за Космоса, така и за човека специално – чрез тях той се застъпва за своите права; лошо е обаче, когато той преувеличава правата си и иска повече, отколкото му се пада. Когато личните чувства в човека са силно развити, той става горд. Гордият човек върви изправен, с голямо достойнство и съзнание за себе си, че подобен на него няма, иска всички хора и божества да му се подчиняват и да мислят само за него; колкото и да мисли човек, че като него друг няма, все ще се намери някой по-силен, по-учен, по-достоен, който ще го свали от височината, на която се е качил.

Когато двама души със силно развити лични чувства се срещнат, те ще се отблъснат – между тях ще се яви антагонизъм, който не позволява да запазят добрите си отношения. Според окултистите грехът се дължи на личните чувства в човека – значи те представляват особен род космическа енергия, която ако не се трансформира и разпредели между всички мозъчни центрове, причинява експлозии.

Близо до личните чувства на човека се намира центърът на съвестта, през който те трябва да минават; щом личните чувства минават през съвестта на човека, те се трансформират и по този начин всякаква експлозия може да се избегне. Честността на човека се дължи на неговите лични чувства. Човек, у когото личните чувства, самоуважението, не са развити, не може да бъде честен – той може да има силно развита съвест, без да бъде честен. Човек може да бъде религиозен, без да бъде честен: той счита, че всичко в света принадлежи на Бога и щом е така, всеки има право понякога да бръкне и в чуждата каса; но щом бръкнат в негова каса, веднага се застъпва за правата си. Кражбата, стяженолюбието се дължат на желанието в човека да взима от това, което не е негово.

Сега, като ученици, от вас се иска да научите закона на трансформиране на енергиите, да отправяте енергията от един мозъчен център в друг. Вие трябва да работите по същия начин, както Природата работи – за всяко нещо тя има точно определено време: точно определено е времето, когато трябва да се работи за развиване било на личните, на религиозните чувства, на разсъдъка – по естество човек трябва да бъде философ, и т.н. Изобщо той може правилно да развива всички свои центрове, щом се съобразява с програмата, която Природата е наредила.

Когато разбере Живота, човек съблюдава всички закони и правила на Природата. Днес това не става, защото той е разместил нещата: мисли, когато трябва да се моли, или се моли, когато е време за мислене; когато трябва да мисли за своето повдигане, тогава се занимава със съвършено странични неща. В живота на всички хора съществува разместване на енергиите, вследствие на което те не могат да приложат това, което са разбрали – например някой астролог прави хороскоп на известен човек, определя точно кога и по кое време ще прекара някаква криза, но не може да му даде метод, чрез който да

избегне тази криза. Истинско знание е това, което може да се приложи по всяко време.

Един астролог предсказва на момък, че на 29-годишна възраст ще се влюби в бедна, но красива мома, която в скоро време ще му изневери – ще срещне богат търговец и ще се ожени за него, а момъкът ще се озлоби и ще и направи някаква пакост, поради което ще лежи няколко години в затвор. Всичко това астрологът може да предскаже, но не знае какъв метод да препоръча на младия момък, за да избегне затвора. Срещата на момъка с момата е неизбежна, тя се дължи на известни кармични връзки в тяхното минало; влюбването на момъка в момата и изневеряването на момата е също така неизбежно благодарение на силите, които действат във всекиго поотделно. Когато момата изневери на момъка, в малкия му мозък се натрупва излишна енергия, която причинява ред експлозии; под напора на тези сили в себе си той може да извърши някакво престъпление, за което да лежи в затвор.

Обаче ако това нещо се случи с окултен ученик, той може да избегне тази катастрофа – как? Като впрегне излишната енергия на работа и я отправи към клоните на своя живот – това значи да познава закона за трансформиране на енергиите. Щом се влюби в някоя мома, той предварително трябва да остави свободна врата в себе си, през която момата може да излезе, т.е. да се влюби в друг момък.

Човек се освобождава от своите лични чувства чрез закона на смаляването – те представляват змията, която го е обхванала и здраво го държи. Когато търси Любовта, човек трябва да отиде при голям извор, който тече навсякъде и дава на всички изобилно; докато го намери, ще ходи от един извор на друг, ще обиколи всички по-малки извори. Ако търсите извор, който тече само през едно място и дава вода само на един човек, вие сте в стария живот, в старите закони; според законите на новия живот вие трябва да знаете, че силната

енергия протича в много места и дава живот на много същества, а слабата енергия протича от едно място и дава живот само на едно същество.

Ето защо, когато говорите за Любовта, вие трябва да я разглеждате от положението на новия живот. Не е достатъчно само да казвате, че обичате, но изворът на вашата любов трябва да бъде голям – откъдето минавате, всичко да поливате; това означават думите: „Любовта зло не мисли“.

Вие казвате, че обичате някого, а не знаете какво обичате в него и къде е това, което обичате. Ще кажете, че обичате добротата или честността на някой човек; къде е добротата на този човек, къде е неговата честност – знаете ли на кое място на главата са изразени доброто и честността на човека? Едно трябва да знаете: за човека е реално това, което той мисли и чувства, без да види или да пипне това нещо. Има реални неща, които могат да се виждат или да се пипнат, но има и такива реални неща, които нито се виждат, нито се пипат, нито се чуват – те не могат да се възприемат с физически сетива.

Добротата и честността не се виждат, но достатъчно е да се приближите до човек, който има тези качества в себе си, за да усетите висшите трептения, които се отделят от него; тези енергии се отразяват и на тялото му – той ходи бодър, изправен. Който няма тези качества, не лъчеизпуска възвишени вибрации от себе си – такъв човек не държи на думата си, защото няма устой в себе си; има желание да изпълни всичко, което е обещал, но вътрешни условия няма – няма морален устой.

Като работи върху себе си, човек може да придобие всички добродетели. Окултната наука дава ред методи за придобиване на първичната енергия, чрез която човек може да се прояви в сърдечно и в умствено отношение; без нея той не може да се прояви. Всеки е

имал тази опитност: иска да напише нещо – не може; иска да свири – не може; иска да рисува – не може. Защо? Вдъхновение няма. Вдъхновението се придобива от първичната енергия в човека, а тя трябва да дойде отвън някъде, чрез някое живо същество. Ще кажете, че всичко идва от Бога – наистина всичко идва от Бога, но Бог се проявява чрез хората. Следователно, който иска да се прояви, той трябва да се свърже с Първата причина на нещата, от която излиза вдъхновението, от която бликат живите сили, които протичат през целия Космос – щом тия енергии започнат да се вливат в човека, той може вече да пише, да свири, да рисува.

За да дойдете до тази опитност, вие се нуждаете от положителни знания. Какво трябва да правите, за да ги придобиете? Като ученици, вие трябва да спазвате следното правило: абсолютно никакво съмнение в Първата причина на нещата – дойдете ли до Нея, ще изключите всички съмнения, всички противоречия. Противоречията са човешки изобретения и вие сами трябва да се справите с тях – те имат добра страна, която трябва да намерите, в тях всякога се крие нещо добро, което впоследствие ще научите.

Като казвате, че трябва да обичате ближните си, вие се натъквате на противоречия, защото не прилагате това, което говорите. Казвате, че еди-кой си човек не заслужава вашата любов; не е въпрос до заслуга, но като се казва, че трябва да обичате ближния си като себе си, вие трябва да знаете кой е ваш ближен. Под ***ближен*** се разбира онзи човек, у когото Божественото начало е пробудено. Като обичаш ближния си, ти ще научиш един велик урок; ближният ти представлява цъфнал цвят, който разнася своя аромат надалеч – ти не можеш да не обичаш такъв цвят. Докато цветето не е разцъфтяло, ще полагаш грижи за него, за да го освободиш от неблагоприятните условия на живота, но не можеш още да го обичаш; цъфне ли, ти вече го обичаш. Както постъпвате със себе си и със своя ближен, така

трябва да постъпвате и с всяка добра мисъл и с всяко добро чувство: ще ги поливате, докато израснат, цъфнат и дадат плод.

Сега ще ви дам една задача за седем дни. Всяка сутрин от шест до десет часа ще живеете според изискванията на Новото учение; след това, от десет часа до шест часа следобед, ще бъдете свободни, ще постъпвате както намирате за добре; от шест нататък до десет часа вечерта пак ще живеете по методите на Новото учение. Който не желае да изпълни задачата, той може да бъде свободен, но невежа ще си остане – защо? Защото всяка задача, която давам, ви свързва с Разумни същества в Природата, които ви помагат. За да решите задачата правилно, не внасяйте в ума си никаква отрицателна мисъл – че не можете или че нямате свободно време; тази задача не изисква специално време – тя е свързана с живота, който тече и се проявява всеки момент.

Отрицателното в човека представлява неговите неестествени мисли, желания и постъпки; следователно, когато Христос проповядваше на учениците си да се отрекат от баща си и майка си, от братята и сестрите си, Той имаше предвид техните неестествени мисли и желания, които могат да ги спънат. Това всеки може да направи, защото стремежът на неговата душа е към красивото и възвишеното, към доброто в света. Постижението на това зависи от хармоничното съчетание между мислите и чувствата на човека, между неговия ум и неговото сърце.

Казано е в Писанието: „Който пребъдва в Божията Любов и изпълнява волята Му, каквото пожелае, ще му се даде“. Оттук може да се извади обратно заключение: който не изпълнява волята Божия, не само че желанията му няма да се реализират, но каквото има, ще му се отнеме. Какво по-голямо страдание от това да желаеш едно благо, да ти го покажат и да не ти го дадат? Какво по-голямо страдание от

това да ти дадат благото, което желаеш, и да не можеш да го използваш?

Като ученици, вие трябва взаимно да си помагате, а не да си противодействате; отвън светът може да ви противодейства, но не и вие. Във взаимните си отношения прилагайте свободата: някой иска да се изкаже – оставете го свободен. – „Ама не говори умни работи." Оставете го свободен, той сам ще разбере дали е говорил умно, или не; ако го изслушате спокойно, вие ще научите от него един урок.

Това не значи, че човек няма право да се меси в работата на другите хора; всеки има право да се меси в живота на своите ближни, но той трябва да знае как да постъпва и в кой момент да се намеси. Разумност се иска от човека. Ако можеш да оправиш една работа, вземи участие в нея; не можеш ли да я оправиш, стой настрани. Когато ръководи детето си, майката трябва да знае как да постъпва – ако е разумна, тя трябва да взема участие в живота на децата си, даже и на големите си синове и дъщери. Майката трябва да бъде разумна, разсъдлива.

Когато религиозното чувство в човека е силно развито, а разсъдъкът е слабо развит, той става голям фанатик и започва да обръща внимание повече на формата на нещата, отколкото на съдържанието – като се моли на Бога, той прави поклони, чете много молитви и държи ръцете си нагоре. Добре е, че се моли, но поклоните, които прави, не показват смирение; издигането на ръцете не показва, че между ума и сърцето на човека има също такова издигане нагоре. Ако между ума и сърцето на човека няма никаква връзка, молитвата му не е приета.

Когато се моли, човек трябва да забрави всички противоречия, да се примири с всички хора, които са му причинили някаква пакост или на които той е направил някакво зло. Който не е в хармония със себе си и със своите ближни, не може да получи отговор на молитвата

си. Бог е съвършен, Той иска същото и от нас, затова е казано в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Молитвите на мнозина се разпръсват и като прах падат на земята. Праведният е силен човек и неговата молитва всякога се чува. Ако в един град има десет души праведни, те са в състояние да го предпазят от всякакви беди и напасти; ако в Пловдив и Чирпан имаше по десет души праведни, те щяха да запазят града от нещастията, които претърпя през последното земетресение[37], но понеже нямаше такива, по отношение на тях се приложи назрялата вече карма. Сега нови праведни хора се създават.

Мнозина обясняват нещастията в света с това, че такава е била волята Божия. Не, Бог не благоволи в страданията и нещастията на хората; като разтърсва умовете им, Той регулира техните енергии, изправя умовете и сърцата им – праведни хора създава. Във всеки град трябва да има поне по десет праведни. Ще кажете, че земетресенията, наводненията, изобщо изпитанията на хората са предсказани, но и предсказаните, и определените неща могат да се отложат или отменят. Ако на грешния се каже, че ще бъде наказан за своя лош живот и той се обърне към Бога и изправи живота си, наказанието му ще се отмени; и ако на праведния се каже, че ще получи благословение за добрия си живот, а той се отпусне и започне да греши, благословението му ще се отнеме и ще се замени с наказание – от човека зависи да подобри или да влоши съдбата си.

И тъй, от всички се иска да бъдете справедливи по ум и по сърце, да прилагате Божията правда. Вие трябва да бъдете будни, да можете правилно да възприемате и разбирате волята Божия; прилагате ли тази висша воля, вътрешно ще чуете гласа на Бога – тих, красив и насърчителен. Чуете ли този глас, и болен да сте, ще станете от леглото си; сиромах да сте, ще забогатеете; невежа да сте, умът ви ще се проясни – пред този глас всякакво недоволство изчезва. Чуете ли

гласа на Божественото в себе си, вие можете вече да се надявате на всичко. Без него няма развитие, няма успех, няма знание, няма радост, няма светлина.

Човек всеки ден добива нещо Божествено – някаква мисъл или чувство, някакъв малък импулс, но скоро го изгубва. Защо – защото прави големи приготовления за него: започва да мете, да чисти къщата. Не, дойде ли Божественото у вас, приемете го както сте и където и да сте; каквато и работа да сте започнали, спрете я. Божественото не чака – То минава с бързината на светлината: мине, остави нещо и замине. Щом Го почувствате, спрете веднага и приемете каквото ви носи; където ви намери Божественото, там трябва да стоите – само така ще получите Божието благословение; Бог иска да ви види такива каквито сте. – „Как, Бог да ме види гол?“ Какво нещо е голотата? Тя е човешко изобретение: човек оголява, когато не върши волята Божия; докато върши волята Божия, той е облечен като царски син.

Новото учение е Божествено учение. Ученикът на Новото учение трябва да разбира Божественото както в себе си, така и в своите ближни. Каквато и работа да имате, каквото и обещание да сте дали на себе си или на друг, пред Божественото всичко отстъпва. То посещава човека най-много за една минута и след това заминава; същевременно предупреждава човека, че ще го посети, заради което той всякога трябва да бъде буден. Щом посети човека, Божественото оставя своето благословение, което той трябва да носи навсякъде – това благословение го прави радостен и доволен; където и да отиде, носи със себе си тази радост, това веселие.

По какво се отличава ученикът на Новото учение – той проявява Божественото и в мислите, и в чувствата, и в постъпките си. Ако проявявате Божествени чувства, а мислите и постъпките ви не са Божествени, вие сте ученици на старото учение. Новото учение

подразбира хармония между мислите, чувствата и постъпките на хората.

Божественото се проявява в малки неща, а не в големи. Понякога едно малко движение, изпълнено с Божествена енергия, струва повече, отколкото богатството на цялата Земя.

Когато един езичник отишъл при Елисей да се лекува, той очаквал Елисей да вдигне ръцете си нагоре и по някакъв особен начин да го освободи от проказата. Като стигнал при него с големи подаръци, последният му казал:

– Никакви подаръци не искам, вземи си ги, но за да се излекуваш, трябва да се потопиш седем пъти в река Йордан.

Езичникът, който бил много богат, останал недоволен от съвета на Елисей, тръгнал да си отива и казал на слугата си:

- Малко ли реки и извори имаме у нас, че трябва да дойда тук, да се потопя в реката Йордан?

Слугата му отговорил:

– Господарю, в толкова води си се потапял, но не са ти помогнали; потопи се и в тази река, може да ти помогне.

Той послушал слугата си, потопил се седем пъти в река Йордан и проказата му изчезнала. Когато езичникът си заминавал, слугата на Елисей го настигнал и поискал някои от подаръците, които били за господаря му, под предлог, че ще ги даде на бедни. Обаче с тях заедно той приел и проказата.

Ученикът на Новото учение трябва да върви по пътя на своя Учител. Този път изключва користолюбието, от ученика се иска абсолютно безкористие. Не е въпрос до дребнавостите на нещата, но до великите принципи, които съставляват основата на живота. Чиста мисъл, свобода от всякакви заблуждения и благородно сърце – без никакви човешки ограничения, това се иска от ученика. Външно може да има известна дисхармония, но вътрешно между ума и

сърцето трябва да има единство, хармония. Съмнението може да дойде отвън, но вие трябва да не го пускате вътре; външното съмнение е опит на същества вън от вас, които искат да ви спънат в пътя – те ви нашепват, че пътят, по който вървите, не води в Царството Божие. Защо – защото не вършите волята Божия? Това са външни изпитания, с които ученикът трябва да се справя. Докато връзката между ума и сърцето му е здрава, той лесно се справя със съмнението.

Сега да оставим въпроса за съмнението незавършен. Бог завършва работите, а разумното начало в човека ги разработва.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и осма лекция, 28 април 1928 г., София

СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ОРГАНИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се темата: ***Отношение между Добро и зло***.

Съвременните хора, според степента на развитието си, нямат еднакви разбирания за Добро, за разумност, за Любов, за Правда. Когато се говори за Добро, един го разбира по един начин, а друг – по съвършено различен. Ще кажем, че това зависи от развитието на човека, а развитието му се обуславя от развитието на неговите органи. Ако радиото, което представлява един прост апарат, може да хваща вълните, които идват от близкото и далечното пространство, колко повече човек, със своите вътрешни органи, може да схване мислите, които идват от Висшите светове.

Органите – апаратите, с които човек възприема мисли на Същества от Висшите светове, трябва да бъдат добре устроени и по-съвършени от най-съвършеното радио в света. Тези органи не са еднакво развити у всички хора – например съвестта, религиозното чувство не са еднакво развити у всички. Срещате религиозни хора, които се молят по десет пъти на ден, но ни най-малко не се замислят какво трябва да правят, като намерят една отворена каса – те бъркат в нея и вадят колкото пари им трябват. Има хора, които без да са религиозни, са съвестни и честни.

Да бъде човек религиозен – това още не значи, че трябва да бъде справедлив. Религиозността подразбира израз на чувства към дадено същество, непременно по-високо от самия човек. В това отношение само онзи човек може да има любов към Бога, у когото всички органи

са правилно развити: главата, дробовете, стомахът, както и всички останали, външни и вътрешни, органи в този човек са добре развити – това са истински праведни хора.

Като наблюдавате съвременните хора, ще видите, че малцина от тях имат добре развити органи – у едни духовните чувства са добре развити, у други – никак. Тази е причината да срещате религиозни хора, от които едни са безсъвестни, други – нетърпеливи. Духовният човек трябва да проявява качествата си независимо пред какви хора се намира. Срещате един слаб човек, който цял трепери от страх – защо? Защото се намира пред по-силен от себе си. Намери ли се пред по-слаб, той веднага се изправя, става смел и започва да му заповядва. Срещате един невежа, който седи смирен, слуша какво му се говори – защо е толкова смирен? Защото пред него седи учен, велик човек. Щом се намери пред по-невежа от себе си, той веднага се отърсва, започва да му заповядва.

„Бъдете съвършени, както Отец Ми е съвършен!" Съвършенството на човека се обуславя от неговите органи. Когато едно качество или една добродетел е добре развита, човек благоухае – добрият човек, например, благоухае; както цветето разнася своята миризма надалеч, така и добрият човек разнася своето благоухание надалеч. Лошите хора са подобни на размътено яйце – доближите ли се близо до тях, разнасят миризмата си надалеч, миришат лошо. Добрите хора, обаче, благоухаят. Казвате, че имате любов към Бога. Който има любов към Бога, той носи живо пиле в себе си, а не размътено яйце. Всяко яйце трябва да съдържа живо пиле – живото пиле представлява знанието на Живота. Когато пилето се развива правилно в яйцето, квачката още отвън чува неговия глас и започва да следи кога ще излезе навън.

Следователно грижите на квачката към пиленцето в яйцето представляват външни благоприятни условия, които приближават

човека към Бога; дали тия условия са материални, или са духовни, това зависи от нуждите на човека. Докато е в черупката на яйцето, човек още не познава външния свят, не знае какво го очаква; той знае само, че трябва да излезе навън, на свобода, при нови условия. Мнозина мислят, че познават външния свят, обаче всяка промяна на условията показва доколко те разбират този свят и доколко са ограничени.

Например силна буря е в състояние да измени възгледите на хората: те започват да бягат, не знаят какво да правят, мислят, че светът ще се свърши. Светът ще се свърши за размътените яйца, но не и за живите току-що излюпени пиленца – за тях животът отсега нататък започва. Размътените яйца представляват несъществените мисли за човека. Когато говорим за същественото, за вечното, за неизменното в живота, ние разбираме ония благоприятни условия, които помагат за създаване на такива органи у човека, с които той ще си служи в бъдеще.

Човек се нуждае от физически, от духовни и от Божествени органи – без тия органи той не може да влезе във връзка нито с физическия, нито с Духовния, нито с Божествения свят. Всеки свят изисква съответни органи – у когото тия органи са развити, свободно ще действа; иначе ще очаква на благоволението на съществата: каквото те направят за него, това ще има. Но смисълът на човешкия живот се състои в това той сам да си достави всички необходими неща.

Следователно усилията, които човек прави в живота си, се свеждат към това да развие в себе си ония органи, които са му нужни за всички светове, защото чрез тях той ще влиза във връзка и с Висшите светове, а не само с физическия. За човека е важно дали е развил в себе си тия органи, а не какво е неговото верую или какво хората мислят за него. Ако центърът на съвестта в човека не е развит,

той не може да се свърже с Възвишените същества; този човек дава обещание да направи нещо, но не издържа на него и минава за нечестен. Хората, у които съвестта е добре развита, имат добре устроена глава: горната част на главата им, темето, е закръглена и широка; тези хора не могат да лъжат, а ако някога си послужат с лъжа, веднага се извиняват и открито казват, че са излъгали. Ако съвестта на човека не е развита, а интелектът му е добре развит, той лесно може да извърта фактите – такива хора могат да бъдат добри дипломати, политици и т.н. Ако такъв човек е религиозен, той ще се моли по десет пъти на ден, но където му падне, ще излъже или ще пооткрадне; щом се пробуди Божественото съзнание в него, веднага е готов да изповяда прегрешенията си, но ако Божественото съзнание заспи, той пак навлиза в стария живот и започва да послъгва и да пооткрадва.

Страшно е, когато Божественото съзнание в човека заспи. Остане ли само с низшето, с животинското си съзнание, той е подобен на вълка, който няма представа за съвест, за справедливост, за милосърдие – колкото овце срещне на пътя си, той ги изяжда, без да се осъжда, за него това е в реда на нещата. Като знае това, човек трябва да се пази, да не губи връзката с Божественото съзнание, защото прекъсне ли я, вече се поддава на лоши мисли и чувства, а щом изпадне в това положение, страданията идват след него.

Човек трябва да знае, че е дошъл на Земята да учи. От Невидимия свят го следят как учи, какви мисли и чувства го вълнуват. Ако през ума на човека мине някаква мисъл и той не се справи с нея, а остави да мине и през сърцето му, Напредналите същества от Невидимия свят веднага отбелязват в книгите си, че този човек не учи добре. Всички постъпки на човека се хроникират – ако той се разкае за лошата си постъпка и я изправи, и това се хроникира. Когато хората изправят живота си, Ангелите на Небето се радват; ако не

изправят живота си, Ангелите страдат. Човек трябва да бъде готов да използва условията, които са му дадени на Земята, и да върви напред.

Като наблюдаваме живота на религиозните хора, между тях ясно изпъкват две категории: първата категория в началото са много ревностни, а накрая се отказват от идеите си и намират, че не струва човек да води добър живот – казват, че и без да служат на Бога, пак ще прекарат сносен живот; втората категория прекарват началото на живота си в удоволствия, а накрая се ограничават, започват да водят чист, добър живот.

Коя е причината, че някои хора започват добре и свършват зле, а други започват зле и свършват добре? Една от причините се крие в мозъчните центрове на човека: когато честността, справедливостта, милосърдието са силно развити, и да попадне в лоши условия, той ще излезе от тях и ще заживее чист, добър живот; ако тия центрове в човека не са развити, в каквото и духовно общество да влезе, ще излезе от него и ще се поддаде на лош, развален живот – по нямане на развити висши мозъчни центрове в себе си той не може да разбере духовния живот. Тази е причината, поради която много от окултните ученици както в миналото, така и днес, са пропадали и продължават да пропадат. Обаче броят на напредналите ученици днес е по-голям от тия в миналите времена.

Не е лесно ученикът да устоява на сегашните условия на живота; за да се развива правилно, за него е нужна благоприятна среда. За да се развива даден човек правилно, трябвало е най-малко сто години преди раждането му да се е работило за неговото идване, т.е. за създаване на добри материални и духовни условия. Колкото по-напреднала е душата, която слиза на Земята, толкова повече време е нужно за приготвяне на добри условия за нейното идване. Великите духове слизат на Земята през период от хиляда, две хиляди до две хиляди и петстотин години.

Като знаете това, можете да си обясните, защо някои хора идват при благоприятни условия, а други – при неблагоприятни. В тези случаи кармата играе голяма роля: колкото по-добре живее човек на Земята, толкова по-добри условия си приготвя той за в бъдеще. Ето защо не отлагайте нещата за бъдеще – щом става въпрос за доброто, не го отлагайте нито за утрешния ден, нито за бъдещия живот. Докато хората са свързани помежду си и черпят сила един от друг, те не могат да дойдат до разбиране и прилагане на великите Божии закони. Искат ли да приложат Божественото учение в живота си и да развиват своите добродетели, те трябва да се свържат със съзнанието на Бога и от Него да черпят.

И тъй, стремете се към Великото съзнание, към Великия планински извор, който чисти всичко – колкото и какъвто и прах да падне в него, той може да го отнесе навън. Нищо не е в състояние да запуши източниците на Великия извор. Малките извори могат да се размътват, да хващат тиня, жабуняци – човек представлява малък извор, който постоянно трябва да се чисти. Това може да става, като прилага Словото на Христа, на пророците и на апостолите – всеки стих от Евангелието има отношение към специален орган на човешкото тяло.

Изучавайте Писанието, за да се ползвате от силите, които са вложени в него. Например стихът ***Бог е Любов,*** съдържа творческа сила в себе си; който познава тази Любов и обича Бога, той всеки момент расте, развива се и сам твори съдбата си. Когато обичате някого, вие искате той да бъде красив, да бъде добре облечен, всички негови удове да бъдат красиви: очи, уши, нос, уста, ръце, крака, коси и т.н., но човек не може да бъде красив, ако не е развил в себе си ония центрове, които са причина за красотата. Невъзможно е очите на човека да бъдат красиви, ако той не е съвестен, милосърден, честен и

т.н. – в очите се чете състоянието на човека, в очите се чете пътят, през който човешката душа е минала и минава.

Не е достатъчно човек да отрече или да признае съществуването на душата, но той трябва да се домогне до нея, да разбере какви задачи са и дадени да разрешава и да се солидаризира с нея за обща работа. Душата и духът, от една страна, както умът и сърцето, от друга, представляват два полюса на човешкия живот – мъжът и жената, т.е. мъжкият и женският принцип, които трябва да се свържат в едно цяло. Това търсят съвременните хора в света, но като не знаят как да го намерят, прибягват към женитба.

Христос обяснява на учениците си какво означава женитбата – според Него женитбата е духовен процес, свързване на духа с душата. В тази връзка е смисълът на живота и който я е направил, той по никакъв начин не трябва да я разкъсва; скъса ли я, човек започва да се стреми към физическа женитба. Докато връзката на човека с Божественото съзнание е силна, той може да изпълни обещанието, което е дал на Първичната причина – да ѝ служи.

Отношенията на човека към душата му, както и към душите на другите хора, са отношения към Бога. Любовта на човека към хората е пък любов към Бога, следователно, когато човек изявява любовта си към хората, с това той поставя на изпит любовта си към Бога; когато другите хора го обичат, тогава се изпитва тяхната любов към Бога. Ето защо дали ти обичаш, или тебе те обичат, и в двата случая се изпитва любовта на човека към Бога.

Любовта на човека, изобщо, е мярка, с която се изпитва любовта му към Първата причина; затова не говорете за своята любов, не казвайте на човека, че го обичате – щом кажете на някого, че го обичате, веднага ще ви поставят на изпит и като се намерите пред изпитната комисия, ще разберете любов ли сте имали към даден човек, или някакво временно влечение.

Каква любов е тази, която трае само няколко месеца или години? Когато любовта на човека трае най-много две години, това показва, че неговото съзнание е било будно само на физическия свят; когато любовта на човека издържа само до гроба, неговото съзнание е било будно и на физическия, и в Духовния свят. Но ако любовта на човека издържа зад гроба и той я носи със себе си през цялата вечност, това показва, че неговото съзнание е било будно освен в първите два свята, още и в Божествения.

Човек трябва да се стреми към онази Любов, която никога не се прекъсва, нито се изменя; никакви условия не могат да изменят тази Любов. Любов, която се изменя от външните условия, е човешка; Божията Любов издържа на всички изпитания, на всички условия. Трябва ли богатият човек, като изгуби богатството си, да мисли, че Бог не го обича, че го е изоставил, че хората са жестоки? Когато богатството на човека се отнеме, Невидимият свят има някакъв план, чрез който иска да застави този човек да познае Бога. Някои хора познават Бога чрез богатството, а други – чрез сиромашията.

Богатството и сиромашията имат смисъл в живота на човека дотолкова, доколкото той може да познае Любовта; познае ли Любовта чрез тях, това са блага, които идват на своето време и място – иначе те представляват злото в живота. Следователно богатството и сиромашията без Любов са една от големите злини за човека; с Любов обаче те представляват едно от големите блага, в които участва не само отделният човек, но и неговите ближни.

Когато някой човек намисли да извърши едно добро дело в името на Любовта, всички Разумни същества по лицето на Земята, които се намират на еднаква степен на развитие с този човек, взимат участие в това дело – всички му помагат, одобряват постъпката му и го благославят, гледат на тази постъпка като на тяхна. В този смисъл Доброто представлява цвят, който завързва и дава плод. Човек живее в

Божественото съзнание, докато се радва на доброто, на благото на ближния си като на свое; престане ли да се радва на чуждото добро като на свое и да прави разлика между хората, той слиза в човешкото съзнание и изгубва радостта си.

Когато човек се поддаде на своето низше съзнание, загубите вървят една след друга; повдигне ли се в Божественото съзнание, печалбите, успехите идват един след друг. Това значи човек да спечели доверието на своите напреднали братя, на Ангелите, на светиите и на Бога. Да спечелите доверието на всичко възвишено в света – това е идеал, към който всеки трябва да се стреми; който не следва този идеал, той е на крив път в живота си.

Да имате доверието на Бога – това е идеал за човешката душа; какво по-голямо благо може да иска човек? Щом се обърне с молба към Бога за нещо, веднага ще получи отговор. Обаче човек никога не трябва да злоупотребява с това доверие – трябва да се обръща към Бога в краен случай, когато отникъде не е получил отговор на своята молба.

Какво правят съвременните хора – като се намерят в нужда, те се обръщат един към друг, лъжат се, изнудват се, обещават и не издържат на обещанията си, вследствие на което губят доверието си. Някой отива при свой приятел да иска пари назаем, но той му казва, че ще си помисли малко – защо? Не е готов веднага да му услужи и дори не е искрен да каже, че не иска да му даде пари; другият пък го упрекава в отсъствие на приятелски чувства. Според мен това не са приятелски отношения, това не са отношения, които почиват на Любов – Любовта изключва всякакво съмнение.

Който живее в Любовта, той дава на всички еднакво. Някой няма пари, но има силно желание да яде баница, а да отиде в гостилница не се решава – гостилничарят няма да му даде без пари. Добре е този човек да задоволи желанието си, но по-добре е да го възпита – той

трябва да се въздържа, още повече когато няма пари. Ако днес задоволи желанието си, утре пак ще се яви същото желание. Има начин, по който човек може да задоволи желанието си да яде баница – как? Ще вземе малко хляб и сирене, ще сложи сиренето в хляба и ще мисли, че яде баница. Не е въпрос човек да се измъчва – той трябва да се въздържа от излишества, но не и от необходимото в живота.

Мнозина постят, измъчват тялото си, без да разбират смисъла на поста. Човек трябва да пости съзнателно – когато забележи в себе си някоя отрицателна черта, отрицателна мисъл или отрицателно чувство, той може да пости два или три дни с цел да се освободи от отрицателното в себе си, но трябва да избере съответно време за това; ако не попадне на това време, ще изгуби и онова, което е придобил. Важно е човек да благодари и като яде, и като не яде; преди ядене и след ядене той всякога трябва да благодари за всичко, което му се дава – само хляб и сол да има, пак трябва да благодари. Всяко нещо, за което човек благодари, се освещава и благославя. С Любов и най-простото ядене се благославя; без Любов и най-богатото ядене не се благославя.

Съвременните хора трябва да се стремят към такъв морал, който изключва всякакви престъпления. Колкото и да крие престъпленията, които върши, човек все ще се издаде; няма престъпление, което може да се скрие. Лицето на човека е отражение на вътрешния му живот – и най-малкото престъпление е в състояние да измени спокойното положение на мускулите в човешкото лице. Пазете се от престъпления, за да не изопачавате чертите на лицето си! Престъпленията се отразяват не само върху мускулите на лицето, но и върху равновесието на човека – когато греши, когато върши престъпления, човек губи равновесието си, вследствие на което постоянно пада.

Праведният пази своето равновесие: ходи прав, с пластични движения, съзнанието му е всякога будно. Когато грешният пада, той се гневи, сърди се, търси виновник за падането си; когато праведният падне, той благославя падането и благодари, че е научил нещо ново. Грешният не знае защо е дошъл на Земята; праведният обаче знае защо е слязъл и какво трябва да извърши.

Някои хора чоплят, гризат ноктите си – това говори за някакви скрити престъпления или недъзи у тях. Ето защо човек трябва да се възпитава, да се освобождава от недъзите си. Като се освобождава от недъзите си, той може правилно да развива мозъчните си центрове, а оттам и органите, свързани с тях.

Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш, Който е на небесата“. Бог е Любов – Той обича всички живи същества, всички хора, но същевременно е много взискателен; Той иска хората да бъдат красиви, съвършени, а за да дойдат до това съвършенство, от тях се иска търпение – търпението е път, метод за постигане на всичко онова, което човешката душа желае.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някои работят с нови методи, а други остават в стария живот и говорят само, че трябва да се преде и тъче. Не е достатъчно само да се говори, но от всички се иска работа – щом ви дадат вълна, първата работа е да я изперете, после ще я сложите на дарак да се извлече и след това ще я изпредете и ще започнете да тъчете. През цялото време вниманието ви ще бъде концентрирано. Както предете и тъчете вълната, така ще предете и тъчете своята мисъл. Каквото човек прави отвън, същото става и вътре в него; както вървят работите му отвън, така се нареждат и вътре в него. Най-после от готовия плат ще се направи нова форма, ново облекло.

Мислите и чувствата на човека минават през същите процеси, през които минава вълната: чистене, влачене, предене и тъкане. Щом

минат през тези последователни процеси, те стават годни за работа, за приложение в живота. За качеството на плата може да се говори само след като бъде готов. И тъй, всяка сутрин човек трябва да пречиства съзнанието си, да пречиства своите мисли и чувства; той всеки ден трябва да има някаква придобивка в мислите и в чувствата си.

Едно от качествата на човешкия ум е критичността. Като критикува, той трябва да се пази да не изпадне в грешки. Религиозните хора са големи критици и крайно докачливи – по отношение на тях трябва да се прилага дипломацията, да не се засяга честолюбието им. Добре е човек да бъде внимателен към чувствата на хората, но и това поведение има граница, до която може да се прояви: нито голямата дипломация, нито голямата прямота са намясто.

Човек трябва да работи върху себе си, да не престъпва границите, в които е поставен. Работи, без да се отделяш от хората и без да им се натрапваш. Учи се от твоите добри и лоши черти, както и от тия на хората. Използвай своето добро и доброто на другите за повдигането си. Не препятствай на хората да се ползват от твоето добро. Когато не можеш сам да придобиеш нещо, моли се да дойдат Светли същества от Невидимия свят, за да ти помогнат – добре е да дойде при човека някоя гениална душа, която да му помогне в постигане на великото знание, това означава стиха: „И ще изпратя Духа Си“. Ако служи на Бога, човек всякога се ръководи от един Ангел, който носи благословение за душата му. Този човек благодари на Бога и пее новата песен:

Нова светлина душа ми озарява и ободрява.

С нов живот и с благост я надарява.

Новата светлина, новият живот носят блага за човешката душа. Да се стреми човек към новия живот, това не значи изведнъж да стане светия – да стане човек светия не е механически процес, за това

трябва усилено да работи върху себе си, но същевременно да бъде свързан с добри и с велики хора в света. Като работи за развиване на своята съвест, разумност, честност, доброта, едновременно с това да работи и за благото на всички души.

Представете си, че сте чиновник в някоя банка и всеки ден при вас се изреждат по 500 души, които очакват вашия подпис; вие се подписвате на всички и затваряте гишето. В този момент пристига един закъснял с молба да се подпишете и като поглеждате към него, оказва се, че е ваш приятел, когото обичате – вие взимате книжата му и веднага се подписвате. Какво щяхте да направите, ако този човек не беше ваш приятел или как щяхте да постъпите, ако след приятеля ви пристига един, когото не обичате, и ви моли за подпис? Постъпката ви ще се определи от постъпката към приятеля ви – ако сте услужили на приятеля си, ще услужите и на този, когото не обичате; ако сте отказали на приятеля си, ще откажете и на този, когото не обичате. В Любовта няма никакво лицеприятие. Щом приятелят ви е закъснял, той трябва да бъде готов да отстъпи, да не изисква никаква услуга за сметка на приятелството; а чиновникът, от своя страна, трябва да има свобода и разположение да услужи на приятеля си, да не го заставя да идва втори път за същата работа. Изобщо, свободата трябва да бъде основа на Любовта.

И тъй, Божественото начало в човека го заставя да се стреми към новия живот, който е живот на пълна хармония. За да дойде до него, човек трябва усилено да работи върху себе си, да развива онези органи, посредством които може да влезе във връзка с Висшите светове. Религиозните хора ще кажат, че вярват в Бога, че се молят по няколко пъти на ден. Това още не е достатъчно – ако такъв религиозен човек отиде на онзи свят, веднага ще го запитат колко бедни е нахранил на Земята, на колко бедни вдовици е помогнал, на колко хора е услужил безвъзмездно. Ако зададат такъв въпрос на

някой гостилничар, той веднага ще каже, че е нахранил много хора. Как ги е нахранил – с пари или без пари? С пари, разбира се, значи той е получил заплатата си. Ако същият въпрос се зададе на някой чиновник, и той ще каже, че е направил много услуги на хората, но все срещу заплата, дадена му от държавата.

Истинско добро е онова, за което нищо не е платено. И когато всичко е платено, хората пак не са готови за услуги, за добри дела – какво ще правят те, като влязат в Божествения живот, където нищо не се плаща? Не е лесно да храните човек, който ви е направил зло, обаче Христос можа да направи това: Той слезе на Земята да покаже на хората как трябва да живеят, но в края на краищата Го разпнаха на кръста, откъдето Той трябваше да се моли за тях и да казва: „Господи, прости им, те не знаят какво вършат!“. Като се моли за тях, Христос се свърза с кармата им, но като ги прости, Той скъса връзката си с тях и напълно се освободи от учените по онова време – книжници и фарисеи, които постоянно вървяха след Него и Го обвиняваха, че проповядвал против Писанието, против науката и религията.

Съвременните религиозни поддържат религията, учените – науката, и всеки, който си позволи да каже нещо, което не е съгласно с тяхното верую, считат за еретик. Кой създаде религията и науката – със създаването на света дойдоха животът, науката и религията. Какви други наука и религия могат да съществуват? Науката и религията са вложени в самия Живот, в цялата Природа.

Съвременните хора живеят в големи ограничения, които сами са създали. Когато първите хора излязоха от Рая, те създадоха църкви, храмове, подобни на Рая. Те първи заговориха за религия, дотогава никаква външна религия не е съществувала; след грехопадението се създадоха закони и правила, по които хората започнаха да живеят.

Един закон съществува в света и той не е писан в никоя книга, освен в човешкото сърце. Този закон се отнася до Любовта: от човека

се иска да обича; щом обича, и него ще обичат – само при това положение той ще познае Божията Любов, която се явява като резултат от деятелността на човешката душа. Никой не може да вкуси от Божията Любов, докато не обича и докато не го обичат; при това ще обичате доброволно, а не по задължение, дори и онзи, който ви е причинил някаква пакост.

Представете си, че сте войник, който с всички живее добре, но към един имате голямо неразположение, защото някога ви е причинил пакост. Командирът на полка ви дава заповед да направите една услуга именно на този войник; вие не го обичате, но по заповед на командира си му услужвате – това не е любов. Много от съвременните хора изявяват любовта си именно по този начин – така светът не се поправя.

Какво правят хората, когато искат да се освободят от тормоза на някой човек – те ще го поканят у дома си, ще го нагостят и напоят добре и като се напие, ще го набият така, че може и да го умъртвят. Какво гостоприемство е това, което може да коства живота на човека? Не, така човек не може да придобие свободата си. Който иска да бъде свободен, той трябва да се свърже с Първата причина на нещата. В дипломацията, когато оказват почести и услуги на някого, това показва, че му готвят капан.

Доброто не се заключава нито в даване на пари на човека, нито в отдаване на почести, нито в подобряване на условията на живота му. Цял живот бащата и майката се грижат за децата си – да ги отгледат, възпитат и образоват, и в края на краищата те пак неблагодарни остават. Истинското добро, което можете да направите на човека, е да го свържете с Първата причина, да му покажете правия път в живота; щом човек се обърне към Бога, животът му се обновява и той се предава в служене на Бога. Иначе какъв смисъл има за човека

обръщането му към Бога, ако след това умира? Истинско познаване и служене на Бога подразбира продължаване и обновяване на живота.

Въпросът за служенето на Бога е важен, но същевременно и опасен; неподготвеният човек започва да се самокритикува, да се самоанализира, без да разбира дълбокия смисъл на нещата – този процес спъва човека. Ето защо, преди да дойдат критиката и анализът, нещата трябва да се филтрират – това е безопасен процес. Както Бог не критикува постъпките на хората, така и те не трябва да ги критикуват. Христос казва: „Отец никога не съди“ – Той не одобрява лошите деяния на хората, но ги изправя, защото има желание да им помогне, да ги освободи от ненужни страдания. Бог има желание да просвети умовете на хората, за да разбират законите на Живота и на Природата и да вървят съобразно тях; докато не ги разберат, те всякога ще обвиняват Бога или съдбата си за своите страдания.

Сега аз говоря за онези от вас, които искат да бъдат ученици, аз говоря за онези, на които умовете са просветени. Който не иска да бъде ученик, той не може да се просвети и ще остане назад – никой няма да го чака, защото времето е скъпо, не може да се губи; днес часът, минутата, секундата са скъпи.

Бърз е процесът на развитието на човешката душа. Ние сме в месец май, когато всичко бързо расте. Който не бърза, той е в периода на зимата и може да отлага нещата – за него има още време, но за нас няма, ние сме бързи, не можем да спираме, да отлагаме, да губим време. Който е в месец май, той трябва да бърза да създаде своите органи, които да съдействат за облагородяване на ума, сърцето и волята му. Това не значи, че той не е постигнал нещо съществено; той е работил, придобил е много неща, обаче не е имал опитността на апостол Павел, който се е пренесъл на Седмото небе и след това казва: „Къде бях – не зная, но нито око е видяло, нито ухо е чуло това, което

преживях. С тялото ли бях, или не – и това не зная“. След това, като го биха пет пъти, каза: „Братя, през големи мъки и страдания ще мине човек, докато влезе в Царството Божие. Готов съм вече да понеса всичко за Христа. Кой ще ме отдалечи от любовта Христова?“. Който няма тази опитност, трябва да се стреми да я придобие.

Няма по-велико нещо от това да има човек радио, с което да влиза в съобщение с Невидимия свят. Сегашните хора се радват на радиото, което са изобретили, но те не са опитали какво значи да имат вътрешно радио, което да ги свързва с Висшите светове – светове на вечна красота и хармония. Прострете ръцете си и вижте доколко можете да влезете във връзка с Невидимия свят.

Сега от всички се иска добър, хармоничен живот. Помнете, че лошият живот на хората е причина за всички болести, страдания, сиромашия, бури, земетресения, циклони. Снощният циклон не ви засегна много, защото само опашката му мина край вас; силата на циклона беше високо във въздуха, вследствие на което не причини големи повреди.

Бъдете внимателни в мислите и чувствата си, защото лошите мисли и чувства са причина за злото в света. Дръжте в ума си светли мисли, а в сърцата си възвишени чувства, за да привлечете към себе си Напреднали същества; като дойдат при вас, те ще ви донесат своето благословение, ще уредят живота ви.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Двадесет и девета лекция, 2 май 1928 г., София

РАЗУМНИ ОТНОШЕНИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Често се казва, че между две същества има разумни отношения, разумни връзки. Какво разбирате под думите ***връзка между две същества?*** Връзка съществува само между двама души, които имат нещо общо помежду си; щом нямат нещо общо, те не могат да бъдат свързани. Всяка дума, всеки израз трябва да бъде строго определен, да се знае значението му, за да не се създават противоречия и заблуждения. Който не разбира дълбокия смисъл на думата ***връзка***, той ще я приеме само във физическо отношение и ще изпадне в заблуждение. Също така човек може да се заблуди, ако се спре само върху физическото значение на думите ***служене на Бога***. Всяка дума, всеки израз е на мястото си, когато се разбере неговото външно и вътрешно значение. Например думата ***милосърдие*** не подразбира само да нахраните един човек – тази дума има и вътрешно значение.

Казвате например, че вършите волята Божия, но как я вършите – като дете или като възрастен син? Докато е малко, детето върши волята на баща си, но от страх от тоягата; щом порасне, щом стане голям син, той престава да върши волята на баща си, защото тоягата вече не се прилага към него. Значи докато е малко, детето върши волята на тоягата, а не волята на баща си, а щом порасне, не се страхува от тоягата и престава да върши нейната воля. Ако е разумен и обича баща си, синът именно сега може да върши неговата воля; щом върши волята на баща си, едновременно с това той върши и волята на Бога. Неразумният син постъпва точно обратно – докато е

дете, от страх от тоягата върши волята на баща си; като порасне, престава да се страхува от тояга, а с това заедно се отказва да върши волята на баща си. Той започва да философства, да търси причината защо е нужно човек да върши бащината воля – щом не изпълнява волята на баща си, той не може да изпълнява и волята Божия. Колкото и да е умен човек, щом влезе в пререкание с Първата причина на нещата, изгубва връзката си с нея и от този момент работите му тръгват назад. За да се развива правилно, той трябва да се подчини на вътрешния закон на Битието – служене на Първата причина. И тъй, всеки човек, всяко семейство, всяко общество, всеки народ, които не са изпълнили и не изпълняват великия закон на Битието, в миналото, както и сега, са изчезнали и изчезват.

Същото се отнася и до окултните школи, както в миналото, така и сега. Днес срещаме много от техните ученици съвършено окаяни, разнебитени и осакатени; някои от тях са били учени, държавници, високи духовни лица, но днес нищо не е останало от тяхната наука и култура – тези хора са се ползвали с власт, с уважение, но днес всякаква власт е изчезнала. Властта е преходно нещо – днес си на власт, утре ще я изгубиш; днес имаш пари, всички те почитат и уважават, но щом изгубиш парите си, с тях заедно губиш и уважението.

Докато човек крепи щастието си върху физически неща, той всякога ще бъде нещастен. Щастието идва от вечни, от постоянни неща, ето защо, докато изпълнява волята Божия, човек запазва и властта, и уважението, и доверието на хората; престане ли да изпълнява волята Божия, с това губи и положението, и здравето си, както и условията за своето развитие.

Докато е на Земята, човек трябва да използва физическите условия, за да се развива правилно – в това отношение физическият свят представлява голямо благо, голяма ценност, която Разумните

същества са създали. Не само Земята, но цялата Вселена заедно със Слънчевите системи в нея са били задача за Разумните, за Възвишените същества. Казва се, че Бог е създал света – това подразбира, че Възвишените същества под ръководството на Бога са създали целия видим свят; те и до днес продължават да работят, да преустройват Вселената.

Тъй както днес виждате света, познавате само външната му страна, неговите външни богатства. Всяка планета крие в себе си големи вътрешни богатства, които някога ще бъдат на разположение на хората, изобщо на всички живи същества; като знаят това, някои същества от Невидимия свят обсаждат Земята отвън, за да я превземат. Голяма война се води за превземането на Слънчевата система. Някога, в далечното минало, Земята е била пак обсаждана, вследствие на което е изкривила оста си на 23°. Днес става бавно изправяне на земната ос; изправянето е почти незабелязано, благодарение на което се избягват катастрофи, които биха унищожили целия свят. Вие не можете да си представите какво би станало с Европа, ако ледовете на Северния полюс биха се стопили изведнъж – цялата европейска култура би била пометена. Кои са причините за изправяне на земната ос учените не знаят още; отсега нататък те ще създават теории за отклоняването и изправянето ѝ.

Сега, каквото и да се говори на съвременните хора, много неща ще останат неразбрани за тях и като не разбират, казват, че тези неща не са научни. Прави са хората – това, което те наричат наука, представлява нещо подобно на залъгалка за децата, това още не е истинска наука и ние не се занимаваме с нея. Буквата ***Н*** в думата ***наука*** означава закон на противоречие. Каква наука или какво изкуство има в шиенето на дрехи – ще нарежат целия плат и след това ще го зашият. Какво изкуство има в правенето на бъчви – ще нарежат едно дърво на парчета, които после ще свързват с обръчи.

Колко време издържа една бъчва – щом се счупят обръчите, цялата бъчва се разпада.

В живота, както и в Природата, нещата са тясно свързани – без връзки животът не може да се прояви. Като изучавате човешкото тяло, виждате, че и то е съставено от кости, свързани помежду си със сухожилия, с мускули; щом тези връзки отслабнат, тялото, т.е. къщата на човека, постепенно се разрушава, докато един ден съвсем се разпадне. Това показва, че физическото тяло не е още съвършено устойчиво – то постепенно се организира, докато най-после човек съгради духовното си тяло със съответни за него органи, за да издържа на всички външни и вътрешни условия; само с това тяло човек може да бъде абсолютно свободен.

Сега, като ученици, как ще отговорите на въпроса кое е най-важното нещо за човека на физическия свят? Много отговори могат да последват този въпрос, но нито един от тях няма да отговаря напълно на истината. Докато е на Земята, човек трябва да се приспособява към условията. Щом се намери пред светлина, колкото и да е силна, той трябва да се приспособи към нея, да я възприеме правилно. Какво виждаме в живота? Срещаме хора, които не могат да издържат на голяма светлина и я избягват, други не могат да издържат на силен вятър, те веднага се крият или обличат дебели дрехи срещу него – страхуват се да не изгубят топлината или влагата си и да изсъхнат. Добре е човек да се предпазва от голяма светлина, от силен вятър, от голям студ, но той трябва да знае как и кога да се пази.

Каквото върши, човек трябва научно да обоснове. Който иска да стане хитър, той трябва да носи лисича кожа около врата си, както правят някои жени – не се ли нуждае от хитрост, не трябва да носи лисича кожа; който иска да бъде смел, трябва да си купи меча кожа, върху която да стъпва. Човек трябва да знае защо прави едно или

друго нещо, защо носи една или друга дреха и ако не се нуждае от нея, да се откаже от употребата и – не трябва да бъде роб на модата, да не си пакости. Българинът например носи на главата си шапка от овча кожа по обичай, без да подозира, че с това се лишава от възможност да развива своята интелигентност.

Който знае законите, той може да извлича енергията от всички неща и правилно да я използва. Мечата кожа предава енергия на човека, но той трябва да знае как да се ползва от нея – например когато се моли на Бога, не е добре да има в стаята си меча кожа и да стъпва върху нея, защото ще се разсее, не може да се моли добре. Когато се моли, добре е да стъпва на борови дъски – борът създава добро разположение, повдига човешката мисъл. Забелязано е, че камъните създават мистично настроение – ето защо, ако иска да се настрои мистично, човек трябва да ходи повече върху камъни, отколкото по трева. Камъни, които са покрити с мъх, действат мистично върху човека и го правят философ, а тревата действа върху въображението, тя прави човека поет.

Като ученици, вие трябва да изучавате Природата, там се крие новата философия, новата наука, която трябва да изучавате. Първо ще изучавате външната страна на Природата – камъните, растенията, реките, горите, планините, и оттам постепенно ще навлизате във вътрешната страна на тази наука. Тя ще ви доведе до новото, което търсите – външната страна на Природата представлява забавления за хората, а вътрешната страна ги води към дълбок, съзнателен живот. И забавленията имат смисъл, но само когато между тях съществува тясна, органическа връзка; не съществува ли тази връзка, те спъват човека в неговия път. Ето защо, спи ли, яде ли, облича ли се човек, всичко това има смисъл, докато е свързано едно с друго.

Сега, като говоря по този начин, мнозина ще дойдат до крайности в живота и ще започнат да се обличат в черни дрехи, да

носят прости обувки, да избягват употреба на животинска кожа. Не е въпрос да изпада човек в крайности. Ако е ученик, той трябва да разбира дълбокия смисъл на нещата, да има правилни схващания. Като се каже ***ученик,*** някои разбират само окултния ученик и отричат официалната наука; те не са прави, в каквато и форма да се яви науката, тя не може и не трябва да се отрича – науката е проява на Божествения Дух в живота. Сама по себе си науката е една, но разбиранията на хората са различни: те я делят на светска и на духовна; всъщност тя е неделима, както в понятието ***орех*** черупката на ореха е неделима от ядката. Който разглежда само външната страна на науката, той я счита материална, светска; който разглежда вътрешната и страна, той говори за духовна наука; обаче истински духовният разглежда науката едновременно от две страни – външна и вътрешна. Всички учени се ръководят от Божия Дух – Той ги напътства, Той им показва как трябва да работят, но когато не Го слушат, хората изопачават своите възгледи за живота и прилагат науката там, където не е мястото и – по този начин те внасят деление в науката на светска и духовна, при което често първата прилагат за разрушаване на онова, което с векове са градили, а втората постепенно отричат, отричат тази свещена наука, която ги е направила учени.

Съществуват три категории учени: първата категория наричаме ***учени на физическия свят,*** които се занимават с външната, материална страна на науката. Втората категория са тъй наречените ***учени в областта на светлината***, които познават законите на светлината и помагат на учените от физическия свят – ако те не хвърлят светлина на учените на Земята, последните биха останали обикновени работници; благодарение на светлината, която получават отгоре, те могат да правят изследвания, да изобретяват различни неща. Една опасност има за тях, а именно – тяхната материалистична

мисъл, посредством която отклоняват науката от правия път на нейното приложение. Третата категория учени са тия, които живеят и работят в областта на ***безсмъртието***. Техните знания се простират до Съвършения живот, до Живота, който функционира във всички планети; от тях зависи благоденствието на планетите – те създават условия за развиване на една планета, те могат и да и отнемат тези условия; те изпращат различни сили, различни течения към планетите, с което ги повдигат или понижават.

Това са отвлечени въпроси, които умовете на съвременните хора не могат да възприемат – те ще минат и заминат покрай тях, без да оставят някаква следа; тези мисли ще останат в ума им толкова, колкото в ума на страхливия остава идеята за Любовта. Един млад, но страхлив момък, се разхождал в една гора със своята възлюбена и говорил за любовта си към нея, казвал и, че е готов за нея и живота си да пожертва. В този момент мечка излязла насреща им. Момъкът веднага се качил на едно дърво, а оставил своята възлюбена на произвола на съдбата.

Човек трябва да се изучава, да знае докъде е достигнал в развитието си и като говори, предварително да знае какво може да направи. Какво представляват някои хора? Те са хора на настроението – където ги духне вятърът, там отиват. Срещате един човек, който се оплаква, че Бог го е изоставил, че хората не го обичат – защо? Защото му се е случило някакво малко нещастие. Срещате друг, който се оплаква, че няма разположение, не може да учи, не може да работи. За да работи, човек не трябва да се ръководи от своето разположение. Вземете пример от войника, който отива на бойното поле; командирът му е дал заповед да изпълни една задача и той непременно трябва да я реши – че вятър духал вън, че дъжд валял, че голям студ имало, той върви напред към целта, пред нищо не спира, не може да се поддава на настроения, нито на разположения.

Войникът ще каже, че се намира пред големи противоречия; противоречия съществуват само в неговото съзнание, но не във външния обективен свят, нито в самата Природа.

Скърбите и радостите на хората не почиват на абсолютна реалност. Че някой изгубил или спечелил някаква сума – това не се отнася до Абсолютния свят, пък и за самия човек тя не представляват някаква реалност. Някой е вложил двадесет хиляди лева в една банка, но след няколко дни чува, че банката фалирала – той започва да пъшка, да страда за вложените пари. На другия ден чете във вестниците, че банката не е фалирала, но спечелила грамадни суми – той свиква приятелите си на угощение, радва се, че е спечелил. Къде е реалността – в неговата скръб или в неговата радост?

Реални неща са ония, които човек е донесъл със себе си и които ще отнесе със себе си. Щом човек чуе, че банката, в която е вложил парите си, е пропаднала, той трябва да каже: „Господи, дойдох с две празни ръце на Земята, в тях са вложени сили, на които разчитам; благодаря, че ръцете ми не пропаднаха. Банките могат да пропадат и отново да се съвземат, но ръцете ми да не пропадат!“. Рече ли човек да се поддава на промените, които стават в живота, той навлиза в закона на приливите и отливите. Няма защо да се плаши, че някоя банка пропаднала, все някога една или друга банка трябва да пропадне – това е в реда на нещата.

Един познат ми разказваше впечатленията и преживяванията си от земетресението в Пловдив. Голяма била изненадата на целия град от това земетресение. Всички мечти, всички надежди на хората се разрушили. Като започнали къщите да се люлеят, да скърцат, да се събарят тук-там, а земята отдолу да бучи, реве, да се движи, умът им се взел – всеки се оглеждал безпомощно, мислел, че светът свършва. В един момент човек е готов да се откаже от всичко земно, от всички свои желания, само животът си да запази; „Така – казва той – разбрах

цената на живота, така разбрах кое е истинското богатство. Много нещо научих, много нещо придобих от това земетресение; мина земетресението, светът не свърши, но това, което разбрах и научих, никога няма да забравя“. Наистина, светът не свърши, но много криви идеи, много заблуждения на хората свършиха, умряха; за тяхна сметка хората започнаха да се стремят към нещо по-възвишено, към нещо трайно.

И тъй, всички хора по лицето на Земята трябва да бъдат готови, да не ги изненада някоя вечер Божията тояга, т.е. великият Божи закон. Животът на Земята е изложен на големи промени. Не разбирайте нещата буквално, не говоря само за земетресения – имам предвид изключителните времена, в които живеем. Ние сме в епоха на големи изненади, ние живеем в един непостоянен, изключителен век, изключителни явления, изключителни събития идват; това не трябва да ви плаши, но будни трябва да бъдете.

Професорите на Светлината искат да наместят умовете на хората, да смекчат сърцата им и да моделират тяхната воля – тази е една от великите задачи, която трябва да се реализира. Земята трябва да се пречисти, пречистването и ще стане с огън; иде огънят в света. Ако хората не приемат Учението на Любовта, огънят ще дойде и ще помете всичко онова, което от хиляди години се е съграждало – старата култура ще изчезне, помен няма да остане от нея, греховете, престъпленията на хората ще изгорят. Които издържат на този огън, те ще светнат както свети златото, което е минало през огъня на златаря. Които минат през този огън и издържат, те ще сложат начало на Новата култура.

Сега, вие трябва да знаете, че всички хора, добри и лоши, ще минат през огън; не се страхувайте, но будни трябва да бъдете, за да минете през огъня и да оцелеете. Който оцелее, той ще се очисти; чистене е нужно на хората. За мнозина този огън е започнал вече –

страданията, изпитанията не са нищо друго, освен огънят, който иде да пречисти света. Колкото по-големи страдания минава човек, толкова по-силен става; страданията каляват човека, правят го силен.

Някои страдания са действителни, а някои – фиктивни. Каквито и да са страданията на човека, той трябва да издържа. Някой страда, че не е завършил университет; той може да не е завършил държавен университет, но е завършил житейският. Ако човек е живял на Земята 100120 години, той е завършил не един факултет, но е минал през всички факултети на университета – не е важно къде и какво е следвал, важно е какво е научил. Ако знанието може да отклони човека от главната цел на живота му, по-добре да отложи придобиването на това знание за по-благоприятни времена. Да придобива някой знания – това е човешко право, което може да се отлага за благоприятни времена, когато човек може разумно да се ползва от него.

Като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас са станали много самостоятелни. Добре е човек да бъде самостоятелен, свободен, но затова са нужни известни условия. Свободата се обуславя от известни правила, от известни изисквания: ученикът е свободен пред учителя си само когато учи добре; само добрият, светият човек е свободен от обществено мнение – който иска да остане незасегнат от общественото мнение, трябва да води добър и свят живот. Какво правят съвременните хора – те живеят лек, разпуснат живот и като се намерят в някое общество, започват да си дават мнението за този, за онзи, за разни научни въпроси – минават за учени хора. Какво мнение може да даде някой човек за светлината, за влиянието и върху живите същества? Веднъж дошли на Земята, всички живи същества трябва да растат и да се развиват. Същото може да се каже и за човешката душа – човек трябва да расте и да се развива.

Растенето е физически процес, развиването – духовен, а облагородяването – Божествен; тези три процеса трябва да се извършват едновременно и непрекъснато, и то не само на физическия свят, но във всички светове – това значи: човек трябва да расте и да се развива едновременно и във физическия, и в Духовния, и в Божествения свят. Растенето и развиването са два необходими процеса в еволюцията на живота. Когато Възвишените същества са създавали света, те са започнали от нисшите същества и постепенно са отивали към висшите. Те са използвали материята на всички живи същества, за да създадат от нея висшите – например използвали са една част от материята на рибите за създаване на птиците и именно тези риби са се превърнали в птици; после използвали част от материята на птиците за създаване на млекопитаещи; част от тяхната материя пък използвали за създаване на човека.

Работата на Възвишените същества продължава и след човека – те използват част от материята на хората за създаване на по-висок от човешкия живот. Който разбира този закон, той знае, че не е дошъл на Земята за удоволствие, но за работа – да преработи своята материя, която един ден ще даде в услуга на Висшите същества. Съзнателният, работливият човек само може да мине в по-висока фаза на развитие – така е било с всички животни, по-долностоящи от човека. Само ония риби напуснали водата, които били готови да работят за благото на всички живи същества – същото може да се каже и за птиците, и за млекопитаещите. Следователно всички живи същества, които работят само за себе си, за своето благо, и до днес се намират в същото положение, в което отначало са били.

Хора, които работят само за себе си, ще останат в положението, в което днес се намират; ако работят съзнателно за Бога, ще минат в света на учените, които си служат със светлината. Защо някои ученици остават в същия клас – защото не учат; който не учи, той ще

повтаря класа. Задачата на ученика е да учи, да минава от положението на риба в това на птица, от положението на птица в положението на млекопитаещо, от млекопитаещо – в човек и т.н. Всичко живо трябва да се движи, да върви напред. Не е лошо положението на рибата, на птицата, на млекопитаещото, на човека, но от всички се иска морал, който да издържа на мъчнотии, на всички бури и ветрове.

Нека у всички остане идеята да вървите напред и тогава, като видите едно растение или животно, няма да поглеждате към него с презрение, но ще знаете, че и неговото положение е добро. Кога – когато живее и за ближните си, а не само за себе си; ако живее за себе си, от него нищо няма да излезе. Когато се казва за някого, че е дърво, това подразбира същество, което живее и работи само за себе си – в него няма никакъв стремеж към духовен живот, към служене на нещо по-високо от себе си; за такива дървета се употребяват брадви и секири – те насила ще влязат в Царството Божие, чрез брадви и секири.

Сега, аз изнасям тази идея, за да ви послужи като импулс в живота. Каквото и да правите, вие трябва да знаете, че не можете да се противопоставяте на Великата разумност, която работи в Живота и в Природата. Който иска да и се противопоставя, той ще остане в положението на риба, на птица, на млекопитаещо или на обикновен човек. Не е лошо човек да живее за себе си, но ако иска да расте, да се развива и да се облагородява, трябва да има правилно разбиране за живота.

Когато иска да учи, човек трябва да отиде при някой велик учител, а не при обикновен, невеж учител; като намери велик, той трябва да го слуша. Какво правят някои ученици – като отиват при своя учител, те започват да му разправят какви видения, какви откровения са имали. Да разправяте на учителя си за вашите

въображаеми видения, това значи да служите на своята гордост и тщеславие. Който има откровения, той не може да остане на Земята – апостолите Йоан и Павел са имали видения и откровения, но в това време са били на Небето.

Ще дойде някой да разказва, че имал откровение от Бога – това е заблуждение, това са картини от Духовния свят, но не и откровения. Мнозина се хвалят със своите откровения, но нито един от тях не е казал някаква истина, която да не е писана или изказана преди него. Някой чете Евангелието и казва: „Да се любим, да живеем според Божиите закони!“ – това не е нещо ново, всеки човек може да го каже. Който живее за себе си, и той може да говори, че хората трябва да се обичат, да живеят едни за други, да си помагат, но въпреки това пак ще си остане в положението, в което първоначално се е намирал. Докато живее със страх за себе си, заекът ще си остане всякога заек – той се страхува, защото служи главно на себе си. Който не служи на себе си, той е готов да служи на Великото в света; щом служи на Великото, той може да има някакво откровение, защото се намира под влияние на професорите на Светлината.

Какво се разбира под думата ***откровение*** – ***откровение*** значи ***съобщаване с Бога***. Днес това е почти невъзможно – защо? Човешкият организъм е така устроен, че нервната му система не е в сила да издържи на светлината на Божествения Дух. За да влезе в контакт с Бога, Божествената енергия трябва да мине най-малко през десет среди, за да се трансформира така, че да се приеме от човек без никаква опасност. Ето защо, за да получи известно откровение и да го разбере напълно, то трябва да е минало през десет среди, през десет стъпала: през Херувимите, Серафимите, Ангелите, светиите, гениалните, талантливите, праведните, добрите хора и т.н. След това откровението ще дойде до обикновения, до малкия човек на Земята.

Един от еврейските пророци казва:

- Видях Господа възнесен.

Когато запитали пророците кой е готов да съобщи нещо на царя, той казал:

- Аз съм готов да му съобщя всичко, каквото Бог ми каже.

Силен бил този пророк – защо? Защото имал откровение. Като отишъл при царя, за да му предаде думите Господни, царят заповядал на слугите си да го хванат и да го заведат при него. Пророкът се обърнал към царя с думите:

– Да остане ръката ти неподвижна във въздуха!

Както казал, така и станало. След това трябвало царят да се моли на пророка да вземе думите си назад и да освободи ръката му.

Кой обикновен човек може да направи това? Кой от вас, ако го хване стражар, ще може с една дума да направи ръката му неподвижна? Не само че не може да направи това, но отгоре на всичко стражарят ще го набие. Днес не може даже да се говори за откровение, днес може да се говори само за плащане на карма, но не и за откровение. Тези, които пожелаха да изплатят кармата си, станаха мъченици; Христос им даде ред методи как да живеят правилно, за да изплатят кармата си и да влязат в правия път. Пророците пък са хора, които са завършили своето развитие на Земята. Истински пророк е онзи, който разбира добре Божественото учение и го прилага. Апостол Павел имаше видения и откровения и след това само можа да каже: „Ако говоря с человечески и ангелски езици, а Любов нямам, нищо не съм“.

И тъй, научете се да говорите Истината – не преувеличавайте, нито намалявайте нещата, изнасяйте ги така, както са. Някой има някаква слабост и я прикрива, намалява я, оправдава я; няма защо да се оправдавате – кажете Истината така, както е, и не се страхувайте.

Само Истината може да направи човека свободен. Ако човек не може да се изповяда пред себе си, пред другите никога няма да се изповяда.

Важно е човек да бъде искрен пред себе си; не може ли да направи това, той не може да очаква никакви резултати. Смирение се иска, мекота се иска от човека – има ли тези две качества, той ще има търпение да понася всичко; това значи да се подчини човек на Божественото в себе си и тогава колкото и да го нападат отвън, той ще понася всичко с радост – така са живели едно време мъчениците. Не е лесно човек да стане светия; който иска да стане светия, той трябва да обича Истината, да се стреми към нея – само така може да се приближи към Бога.

Казано е за Бога: „Възлюбил е Истината в човека", следователно, дойдете ли до човека, обичайте Истината в него, която е вложена от Бога. Че някой постъпил неправилно, че сгрешил, не се спирайте върху това; спирайте се върху доброто в него и вървете напред – това значи да обича човек Истината, да обича разумния живот, които носят свобода за човешката душа.

Човек не трябва да се страхува от Истината. Направи ли някаква погрешка, той трябва да е готов да я изправи: първо ще се изповяда пред Бога и после ще се заеме да я изправи. Изправяйте погрешките си, а не се извинявайте за тях; много пъти може да греши човек, но трябва да изправя погрешките си. Някои погрешки мъчно се изправят, но човек трябва да постоянства, да работи върху себе си, докато ги изправи.

Злото, като елемент, съществува в живота и каквото и да правите, вие не можете да го избегнете. Дойде ли злото при вас, разгледайте го внимателно и го използвайте. Мнозина са се борили със злото, но никой не го е победил; злото няма да изчезне, нито може да се победи, но може да се впрегне на работа. Едни по-лесно се справят със злото, а други – по-мъчно, но мъчно или лесно, в края на

краищата човек трябва да знае, че злото е непобедимо. Много методи има, които вие може да приложите по отношение на злото, но от поведението ви, от вашата любов към Истината, към Учението зависи дали да ви ги дам, или не; аз съм от ония земеделци, които не хвърлят семената си напразно – ако тази година няма добри условия за тях, ще ги задържа за идната година. Божественото семе, Божествената енергия не може и не трябва да се прахосва – ако няма добри условия за сеене, аз ще сложа житото в хамбара, докато условията се подобрят. Който иска да има успех в живота си, той трябва да прилага този метод; като работите по този начин, ще дойдете до вътрешно познаване на нещата.

Мнозина питат дали ще се познават, като отидат в онзи свят; всичко зависи от Любовта: ако имате Любов помежду си, ще се познавате, а без Любов хората не могат да се познават. Любовта е основа на всичко – това се отнася и до този и до онзи свят. Който има Любов, той ще познава хората и външно, и вътрешно; който няма Любов, той ще ги познава само външно.

Искате ли правилно да се развивате, трябва да имате Любов. Някои хора съхнат по липса на влага, на топлина, на светлина в себе си. Любов липсва на съвременните хора; единственото нещо, което може да внесе в човека и влага, и топлина, и светлина, това е Любовта. Има ли Любов в себе си, човек ще прогледне за всички неща; ако е ученик, и буквите, и числата ще оживеят за него.

Какво нещо представлява живата буква, живото число – всеки човек, който живее в света на светлината, представлява жива буква, живо число. Понеже минавате за учени хора, нека всеки за себе си определи каква буква и какво число представлява; засега това е тайна, която в бъдеще може да ви се открие. Който може още в този живот да намери своето число, той ще разреши една от великите социални и културни задачи на живота; да определите вашето число – това значи

неочаквано да получите наследство от десет милиона лева и ако сте разумен, с това число ще разрешите много положения.

Магическа сила се крие в числата. Да имате десет милиона лева на разположение, това значи да имате къщи, имоти, приятели – какви по-големи богатства от тези? Всички хора се подчиняват на десетте милиона – защо? Живо число е то. Следователно, ако в едно число се крие такава сила, колко по-мощно нещо представлява човешкият характер.

Когато човек проникне в силата на числата, професорите на Светлината ще му разтворят вратите на своя университет; отвори ли се за човека поне една от вратите на този университет, той ще влезе в него с колесница, както пророк Илия възлезе на Небето. Който не разбира живите числа, той дълго време ще обикаля вратите на университета, но никой няма да му отвори.

За да влезе в университета на Светлината, човек трябва да има Любов в себе си. Любовта разрешава всички въпроси. Ако майката не обича детето си, тя нищо няма да му даде и ако детето не обича майка си, нищо не може да получи от нея – майката трябва да обича детето си и детето трябва да обича майка си. Такива трябва да бъдат отношенията между човека и Бога: ако Бог не ви обича, ако и вие не Го обичате, нищо няма да се ползвате. Вън от Любовта всичко е илюзия.

Какво представлява числото 13, от което хората се страхуват – числото 13 представлява дом без майка. Дом, в който майката отсъства, не може да бъде щастлив. Числото 13 има още по-широк смисъл: то представлява онази свещена идея, която храни човека – без свещена идея в себе си човек не може да бъде щастлив. Значи човек без идея, търговец без пари, професор без мнение, цигулар без цигулка, учител без ученици не могат да бъдат щастливи – тази е причината, задето хората се страхуват от числото 13.

За да не се страхува от това число, човек трябва да знае начина, по който може да трансформира енергиите му. Когато Невидимият свят иска да преобрази човека, поставя го под действието на числото 13. Христос имаше 12 ученици, а Той беше тринадесетият; в края на краищата евреите Го качиха на кръста – тази е причината, поради която хората се страхуват от това число.

Единицата, т.е. числото ***едно,*** е строго число – то руши всичко, което е създадено. Привидно то няма милост към нищо – дойде ли до дървото, ще го постави при условия да окапят всичките му листа и като види страданията му, казва: „Не се безпокой, нови листа ще ти израснат“. Някой човек плаче за един окапал лист; няма защо да плаче за окапалия лист – един ще окапе, но вместо него ще израснат стотици нови. Ако едно слънце изчезне, друго ще се яви. Ако стоиш на пътя на единицата, тя няма да ти каже да се отместиш, а ще мине през тебе, ще те направи на каша, но след време от тази каша ще изработи нещо хубаво, нещо велико. В този смисъл казваме, че числото 13 е строго и няма милост към нищо – то руши, но същевременно създава. Единицата представлява целокупността на Битието.

И тъй, искате ли да се справите с енергиите на числото 13, сложете Любовта за основа на живота си – този ключ работи навсякъде. Този ключ действа като положителна и отрицателна сила – у едни хора Любовта събужда мекота, у други – омраза: забелязано е, че ако няколко души ви обичат, един непременно ще ви мрази; ако девет души ви обичат, десетият ще ви мрази и по сила омразата му ще се равнява на любовта на деветимата.

Съвременните хора говорят за любов, прилагат я, но нямат резултати – защо? Те не знаят истинското положение на нещата, вследствие на което се разочароват. Някои хора имат големи тръби, през които любовта им минава, но токът на тяхната любов е слаб, едва

тече; който гледа отвън, очаква да получи много любов от тези тръби, но получава малко. Други хора пък имат много любов, но тръбата им е малка, вследствие на което често стават пропуквания и изтичане на любовта. И в единия, и в другия случай хората не са доволни нито от своята любов, нито от любовта на ближните си и се разочароват. Какво трябва да направят, за да избегнат тези разочарования? Да поправят канализацията си: първите трябва да сложат тесни тръби, според силата на любовта си, за да не се лъжат хората в любовта им; вторите трябва да разширят тръбите си, за да не се пукат и да не изтича любовта им навън. Първите хора се наричат материалисти, светски, а вторите – духовни.

Кое от двете положения е за предпочитане? В икономическо отношение духовните хора са по-умни, понеже изразходват малко пари за тръбите, но те не дават простор на любовта си. Заблуждението на материалистите седи в това, че като пускат любовта си през широки тръби, мислят, че тя ще се увеличи; накрая виждат, че любовта им не се е увеличила, а разходите за тръбите вървят. Съвременните духовни хора искат да проявят любовта си, но като нямат методи и средства за това, те се задоволяват с тръбите, които имат.

Да обичаш някого, това значи да го нагостиш, да задоволиш нуждите му, да му придадеш нещо. Като не знаят по какъв начин да приложат любовта си, хората се натъкват на ред нещастия и погрешки. Дойде ли до приложение на Любовта, човек трябва да бъде съвършен – само съвършеният човек може да изпълни закона на Любовта. За несъвършения Божията Любов носи големи разочарования и нещастия: ако Любовта посети несъвършения, тя първо му отнема свободата – всички хора ще се съберат около него, ще му искат нещо и като не знае как да се справи с тях, как да ги задоволи, той ще се почувства стеснен, ограничен.

Един велик музикант, композитор, се разхождал един ден край морето, усамотен и задълбочен в своята музика. Една красива мома се приближила към него, прегърнала го и го целунала.

– Как смеете да ме безпокоите? Как си позволявате да нарушавате реда?

– Извинете, господине, аз целувам музиката, не вас. Ако не виждах изкуството във вас, не бих спряла погледа си върху вашата личност.

Ето защо същественото в живота е Любовта. Как, по какъв начин ще се изяви тя в човека – това е друг въпрос. Някъде тя може да се изяви във форма на изкуство – музика, поезия, художество; другаде – във форма на наука, философия и т.н., много са формите на Любовта. Като знае това, човек ще разбере кое е онова, което обича в човека, и ще се освободи от заблужденията, които го спъват. Само Божественото в човека може да се обича.

Днес хората мислят, че знаят много, че всичко могат да направят, защото не съзнават, че мощното у тях е Божественото, че тяхната сила е в зависимост от Божественото начало – те са толкова по-силни, колкото повече са дали ход на Божественото в себе си. Дават ли ход само на човешкото в себе си, те постоянно ще се натъкват на измами и заблуждения – тази е причината, задето някой мисли, че е силен, учен, голям, а като се подложи на изпитание, вижда, че се е лъгал. Той мисли, че е голям, но като се примири, вижда, че височината му едва достига 160 см; мисли, че е силен, но като му дадат да носи чувал от 40-50 кг, едва го вдига; мисли, че е учен, че много знае, но като прочете някоя голяма книга, едва запомня от нея няколко мисли; като му прочетат стих от Евангелието и го накарат да го повтори, вижда, че не го е запомнил.

Като станат религиозни, някои хора се оплакват, че паметта им отслабнала, че мозъкът им се уморил. Каква религия е тази, която

става причина за отслабване на паметта или за уморяване на човешкия мозък? Ние не се нуждаем от хилави, от слаби хора. Ако е въпрос за религия, истинска религия е тази, която прави хората по-умни, по-паметливи, по-силни по ум, по сърце и по воля – това значи религиозен човек, това значи истински духовен човек.

Като ученици, стремете се да вървите напред, да не се занимавате с дребнавости. Дойдете ли до числата, изучавайте техния вътрешен смисъл; изучавайте ги като живи числа. Имате например дробите 1/2 и 1/10 – ако ги разгледате външно, вие ще кажете, че 1/2 е по-голяма от 1/10, но това не е достатъчно; в живата математика тия числа имат и друг смисъл – според вътрешния им смисъл те могат да се прилагат на съответни места. Ако разгледате дробите в музиката, ще видите, че там те се различават по трайност: половината нота трае повече от осмината, но често последната дава по-голям израз, отколкото първата; понякога половината нота дава по-голям израз в сила.

Ние говорим за числата като живи сили, като израз на енергия. Малките числа представляват малките усилия, които човек прави в живота си; те се придружават с изразходване на малка енергия, но резултатите им са големи – запалването на клечка кибрит изисква малко усилие, но тя може да произведе голяма топлина, може да предизвика голям пожар. Малките усилия произвеждат големи резултати, причината за които не е в самото усилие, нито в предмета, с който си служим, но в разумното същество, което прави усилието; колкото по-малка е клечката кибрит, толкова по-голяма разумност ще се приложи, а колкото по-голяма е клечката, толкова по-малка разумност ще се приложи.

Същият закон се изважда и при изучаване на човешките прояви. Забелязано е, че колкото по-дебели и по-груби са космите на човека, толкова по-слаба е интелигентността му, толкова по-грубо, по-

необработено е сърцето му и толкова по-груба е волята му; и обратно – колкото по-тънки и меки са космите му, толкова по-голяма е интелигентността, по-благородно е сърцето и по-възпитана е волята му. Значи между космите на човека и неговия характер има известно съотношение и който разбира този закон, достатъчно е за него да пипне косата на човека, за да се произнесе за характера му: когато косата на човека не се поддава на волята му и постоянно стърчи нагоре или се разпилява настрани, това показва, че той е силно електрична натура; колкото по-мека и по-податлива е косата му, толкова той е по-магнетичен – такъв човек се примирява лесно с хората.

Който не се примирява лесно с хората, той има повече електричество в себе си, отколкото магнетизъм. Магнетичният човек обича да дава: ако има един хляб и срещне няколко души, които не са яли три дни, той ще се поразговори с тях и ще ги покани да седнат заедно да ядат, ще отвори торбата си и ще им предложи от своя хляб. Той не чака да му искат, нито да го насилват да даде – щом има, доброволно дава.

И тъй, който служи на Божественото в себе си, той всякога е готов да отвори торбата си и да раздели благото си със своите ближни; той не дава възможност да се похули Божието име – отваря торбата си и дава. Щом сподели благата си със своите ближни, торбата му отново се пълни – Божията Любов пълни торбите на хората, тя раздава благата на света.

Като дадете нещо на човека, не му говорете за това, което сте направили; оставете доброто да говори само за себе си – речете ли вие да говорите за него, ще развалите хубавото, което сте направили. Да говорите с думи за доброто – това е външна страна на живота, която разваля красивата, вътрешната страна. Пазете се от празни думи, с които можете да престъпите Божиите закони. Когато човек престъпи

някой от великите закони на Живота, Духът се оттегля от него, докато изправи погрешката си.

Някой има известна дарба или някакви видения, но започне ли да говори на хората какво е постигнал, дарбата, виденията му веднага изчезват. Ако днес много хора губят своите дарби и способности, това се дължи на факта, че те продават Божественото в себе си. Божественото не се продава. Ако музикантът свири за пари, той има право да задържи за себе си само толкова, колкото са му нужни за прехрана, а останалите да раздаде, защото поиска ли да задържи всичко за себе си, ще изгуби и онова, което Природата му е дала; същото се отнася и до поета, до учения, до философа. Има дарби и способности, с които не е позволено да се злоупотребява. Има хора, на които не е позволено никакво отклоняване от Божествения закон. Като знаете това, вие ще разберете защо идват противоречия и нещастия в живота ви.

Сега, като слушате да се говори така, ще помислите, че сте останали назад в развитието си; не е там въпросът, но вие трябва да съзнавате, че много работа ви предстои да свършите, и да се стегнете да работите. Ще кажете: „Лесно се говори, но мъчно се постигат нещата“; всяко нещо е лесно, когато се знае, а мъчно, когато не се знае. Когато човек е богат, лесно нарежда работите си, а когато е сиромах – мъчно, обаче като сиромах именно той трябва да знае причината за своята сиромашия и да работи, докато я отстрани.

Сиромашията показва, че в миналото си, някога, човек не е спазвал великите закони – той е ял, пил, за нищо друго не е мислил и днес носи последствията на своя минал живот. Ето защо дали човек е сиромах, болен, слаб или невежа, той трябва да знае, че това му е дадено като условие за работа, за да изправи погрешките на своя минал живот; щом съзнае това, трябва да се изповяда пред себе си, а не пред хората, и да започне да работи. Всички хора се намират под

един общ знаменател, следователно всеки трябва да бъде искрен пред себе си, да се изповядва вътрешно и да се чувства задължен и отговорен главно пред Бога. Той трябва да има отношения към професорите на Светлината, към своите напреднали братя, които имат желание да му помагат.

В пътя на своето развитие човек минава през три фази. В първата фаза започва добре, свършва зле; отначало той живее като праведен, като невинно дете, а свършва като грешник – това е присъщо на човешкия живот. Във втората фаза човек започва зле, свършва добре; отначало животът му е пълен с несгоди, с мъчнотии, страдания, но колкото по-навътре влиза, животът му се усмихва и той свършва с радост.

Например един ангел слиза на Земята, за да води една грешна душа, да я изчисти и обърне към Бога. Ангелът тръгва след човека, тихо му говори, съветва го как да живее, какво да прави, но човекът не го слуша, върви по пътя на своите низки желания; ангелът го следва, мисли какъв метод да приложи за повдигането му: приложи един, втори – никакъв резултат, но най-после успява по някакъв начин да го повдигне малко. Той върви напред, човекът – след него. Дойдат до едно място, човекът кривне в друга посока и ангелът се връща, следва го. Ден след ден, година след година минават, докато този човек обърне внимание на своя ангел, подаде му ръката си и двамата тръгват напред. Ангелът се радва и цялото Небе се радва, че е спечелена една душа; тогава ангелът се връща на Небето, доволен, че е завършил задачата, която му е била дадена.

В третата фаза на развитието си човек започва добре и свършва добре – той живее в Идеалния, в Божествения свят. Следователно човек започва добре, свършва зле; ангелът започва зле, свършва добре; Бог започва работите си добре и ги свършва добре.

Днес повечето хора си служат с методите на човешкия живот – започват добре и свършват зле. Един ден, когато вземат поука от човешкия живот, те ще започнат с търпение да прилагат един, втори, трети метод, докато се домогнат до ангелския живот – тогава ще започват зле и ще свършват добре; през това време ще минават през големи обезсърчения, но ще вървят напред.

Докато човек в пътя на своето развитие постоянно пада и става, той няма право нито себе си да съди, нито другите. Може да се произнася за човека само онзи, който има отношения към него, който го ръководи. Казано е в Писанието: „Не съдете, за да не бъдете съдени!“, или, с други думи казано: който не ръководи една душа, той няма право да я съди; ако я ръководи, само тогава има право да каже истината.

В заключение на всичко казано досега мнозина ще се обезсърчат, ще помислят, че нямат Вяра, нямат Любов в себе си – и Вяра имате, и Любов имате, но Вярата и Любовта ви трябва да растат. Знанието на ученика от първи клас не е знание на ученика от втори, трети, или четвърти клас; знанието на ученика от четвърти клас не е знание на ученика от пети, шести или седми клас на прогимназията, нито знание на ученика от гимназията; знанието на абитуриента не е знание на студента, който завършва университет. И след университета човек придобива още знания – знания на живота.

Както придобиването на знанието е вечен процес, така и придобиването на Вяра, на Любов е вечен процес. Който мисли, че неговите Вяра и Любов са достатъчни, той сам се поставя в ограничения. Ако мисли, че е завършил развитието си на Земята, нека отиде между професорите на Светлината, няма какво да прави между хората; щом мисли, че е съвършен, ще го вземат на Небето. Който съзнава, че е дошъл на Земята, за да учи и да се развива, той трябва да учи, да работи, да се моли на Бога да просвети ума му, да

облагороди сърцето му, да усили волята му, паметта му, Вярата му, за да оправдае своето съществуване и да реши задачата, за която е дошъл.

За следващия път извадете всички практически правила от тази лекция и се опитайте да ги приложите в живота си. Тези правила представляват нова струя, която прониква в съзнанието ви и прави живота ви красив, смислен.

Тайна молитва.

Тридесета лекция, 9 май 1928 г., София

ПЛАЩАНЕ И ПРОЩАВАНЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Представете си, че някой човек седи при един извор и размишлява – върху какво може да мисли? Да измие добре лицето, краката и ръцете си и след това да пие от неговата чиста вода; като направи и едното, и другото, той започва да мисли за почивка. Същите мисли занимават ученика, когато слуша една лекция – той мисли първо как да се измие от лекцията, после как да пие от нея и най-после иска да си почине. Следователно да се ползва човек от лекциите на някой учител или професор – това не е механически процес, както и подобряването на живота не е механически процес.

Подобряването на живота не става отвън. Когато някой приятел дойде да ви помогне в нещо, това става по някаква вътрешна връзка; външно изявената помощ става по някаква вътрешна причина – ако причината не действа отвътре, никой не може да ви помогне отвън. Външният живот на човека е изявление на неговия вътрешен живот – тази е причината, поради която човек ту влиза в новия живот, ту се връща към стария. Той възприема и разбира по нов начин, но като дойде до приложение, постъпва по стар, с методите на стария живот – това е неизбежен процес в живота на хората.

Многина мислят, че като влязат веднъж в новия живот, повече няма да излязат; не, те ще влизат в новия живот и пак ще се връщат към стария, ще има постоянно движение на хората от старото към новото и от новото към старото, докато напълно се преродят. Едно е важно за човека: като влиза в новия живот, да използва енергиите на

Божественото в този живот и да върви напред. Когато израелският цар Давид трябваше да се бие с Голиат, Саул[37] го извикал и му дал нови дрехи и оръжия, с които да воюва, но като облякъл новите дрехи и взел стрела в ръката си, Давид се почувствал ограничен. Той хвърлил дрехите и оръжието настрани, взел прашката си и няколко камъка, облякъл старите си дрехи и така излязъл да се бие с Голиат. Значи Давид не е могъл веднага да се приспособи към новите условия за воюване – той ги захвърлил настрани и излязъл да се бие с Голиат със своите стари, прости методи.

Съвременните хора се стремят към знания, с които да разрешат отвлечените въпроси. Те искат със знания да докажат съществуването на Бога, но в това отношение са на крив път; каквото и външно знание да има човек, ако вътрешно не е убеден в съществуването на Бога, външно по никой начин не може да го докаже. Ученият доказва съществуването на Бога чрез науката, философът – по пътя на мисълта, но при най-малкото нещастие, което ги сполетява, и двамата изпадат в съмнение, и двамата отричат съществуването на Бога; това показва, че те сами не са убедени в своите твърдения, което се дължи на факта, че и учени, и прости живеят със старото, а мислят и се стремят към новото – понеже се намират между два живота, те изпадат в противоречия, в ред заблуждения.

Днес всички хора живеят в противоречия, защото старото и новото в тях се преплитат. Въпреки това те говорят за Любов, за братство, за равенство между хората, но не успяват да ги реализират – защо? За да живее човек в Любов със своите братя, от него се иска мекота. Да търси човек Любовта и да се стреми да живее в Любов –

---

[37] Саул – първият цар на Израил, чиято история е описана в Книга *Царства* от Стария завет. Известен е с изключителните си сила, смелост и великодушие. Заради проявени от него нетърпение и неподчинение на Бога, както и заради направени жертвоприношения, пророк Самуил предрича отхвърлянето на управлението му. Последните му години са белязани от горчив сблъсък със сина му Давид.

това е естествено, защото в Любовта се пести време и енергия, Любовта носи придобивки.

Да обичаш някого – това значи да спечелиш една душа. Някой обича едного, прави жертви за него, но след време съжалява за жертвите, които е правил – това е неразбиране на нещата. Всичко, което човек прави за другите, един ден ще му се върне. Жертвата, служенето на Бога, в каквато и форма и в какъвто и смисъл да са изявени, представляват капитал, който един ден ще се върне с лихвите си към онзи, който го е вложил; обаче това може да постигне само този, който работи безкористно. Някои хора стават религиозни с цел да придобият повече материални блага: искат да станат богати, да уредят живота си, да разплетат обърканите си работи, но в края на краищата не само че не постигат това, а работите им се оплитат повече и вместо да оправят живота си, те се спъват в него. Трябва да знаете, че се дава само на онзи, който работи безкористно, от любов към Истината.

Един богат търговец от Варна решил да стане евангелист, да се предаде на служене на Истината. Щом станал евангелист, той изгубил всичко – от ден на ден положението му се влошавало, докато се видял съвършено сиромах. Ако този човек е неразумен, ще се чуди защо като се е решил да живее добре, да служи на Истината, всичко губи; не може ли да си отговори на този въпрос, той ще изпадне в друга крайност, ще отрече всичко възвишено в света. Обаче ако е разумен, искрен човек, той ще разбере, че това положение е естествено, защото всичкото му богатство е спечелено по нечестен начин, чрез неправда; ще разбере, че за да стане истински богат, трябва да загуби всичко, което е придобил чрез неправда.

Има начини, чрез които човек може да стане богат, но това не значи, че трябва да се моли на Бог да му даде пари. Парите не са създадени от Бога, нито сиромашията е предвидена от Него –

богатството и сиромашията са методи, чрез които човек се изпитва. Бащата има право да лиши сина си от известни блага, за да го изпита – щом издържи изпита си, ще му върне всичко, което е взел. Ето защо, като изучавате живота, вие трябва да знаете кое е дадено от Бога и кое не е, от кое Той лишава хората и от кое те сами се лишават. Всичко, което става в света, не е все от Бога. В живота има човешки, има и Божествени работи; вие трябва да бъдете разумни, справедливи, за да ги различавате и да поставяте всяко нещо на своето място – това значи да има човек ясна представа за вътрешния, за духовния живот.

Някой човек влиза в едно духовно общество, но скоро се разочарова – защо? Защото работите му тръгнали назад. Този човек е влязъл в обществото с цел да оправи материалните си работи и като не е постигнал това, разочаровал се е – той гледа на живота от човешко становище. Който се обърне към Бога, той трябва да знае, че работите му непременно ще се наредят – кога? Когато разбере закона на Любовта и го приложи в живота си. Постигнете ли това, всички врати пред вас ще се отворят; не разберете ли Любовта, каквито и желания да имате, каквито и усилия да правите, всичко ще се разруши.

Любовта е сила, пред която нищо не може да устои. Каквито и знания да сте придобили, каквато и сила да сте развили, щом нямате Любов, в края на краищата всичко ще изгубите. Като изгубите всичко, вие ще се намерите в положението на краен сиромах и така ще заминете за онзи свят. Често някои хора умират, погребват ги без да ги придружи някой до „вечното им жилище", както хората го наричат; такова ще бъде положението на онзи, който не е разбрал Любовта и не я е приложил в живота си.

Съвременните хора влизат вече в нова фаза на разбиране на великия закон на Любовта. Това, което хората днес наричат любов, е само въведение в Любовта, те не познават още истинската Любов;

сегашната любов им служи само за забава, тя е остаряла вече за новото време. Новото време иска ново разбиране, нова мисъл, нова Любов; новото се крие в Божията Любов. За да се възприеме и разбере новата Любов, съзнанието на хората трябва да бъде подготвено. Има хора, които познават новата Любов, имат известни опитности и преживявания от нея, но те не могат да я задържат за дълго време в себе си – защо? Защото са подложени на постоянни промени, дължащи се на обстоятелството, че човек непрестанно се оформя, силите в него се организират, докато изработят един съвършен организъм. Любовта може да живее само в завършени, в съвършени форми. Докато великият художник не предаде на своята картина всичко онова, до което той сам е достигнал, тя не може да представлява израз на красота, любов и пълнота.

И тъй, задачата на ученика е да придобие знание, сила, чистота – тези придобивки се основават на Любовта; без Любов ученикът не може да се развива, нищо не може да постигне. За да придобие Любовта, той трябва да знае как и каква вода да употребява. Водата е носителка на живота. Ако човек пие вода, която дълго време е била изложена на въздуха, т.е. която е седяла в стая или в нечиста атмосфера, тя може да разстрои храносмилането, а оттам и кръвообращението; пие ли вода от чист планински извор, той възприема нейната жизнена енергия, която се отразява благоприятно върху неговия организъм.

Същото може да се приложи и при четене на книги: ако искате да се ползвате от прочетената книга, четете бавно, като размишлявате върху главните мисли; по този начин ще извлечете жизнената сила, която се съдържа в тия мисли, и така ще се свържете с мисълта на автора, ще разберете подбудителните причини, заради които е написал книгата – това значи да черпите от водата на източника. Всеки стих от Библията ще ви свърже с пророка или с евангелиста,

който е писал книгата, и ще разберете мотивите и условията, при които е писана.

Казвате, че пророците са писали по дух, по вдъхновение, но докато дойдат до това вдъхновение, те са минали през големи изпитания. Ако изпитанията, през които е минал пророк Исая, се дадат на някой обикновен човек, в най-скоро време главата му би побеляла и узряла – той е минал през сериозна дисциплина: падания, ставания, съмнения, обезсърчавания, насърчавания, и по този начин се е калил, освободил се е от влиянието на своята личност, на своето ***Аз,*** и е казал, че всичко, което става в света, е добро.

Бог царува в живота. Каквото става в света, добро или зло, зад него се крие Бог; Той работи и със злото, и с Доброто – първото превръща в Добро, а второто крепи, да не се подхлъзне някъде. Когато изкушението дойде при вас, вие ще знаете, че зад него е Бог – Той е допуснал изкушението, за да изпита хората, затова като дойде изкушението при вас, хванете го и се разговорете с него: кажете му, че го познавате, че знаете кой го е допуснал.

Като вярвате в Бога, Който живее навсякъде, знаете, че Той не се лъже. Никой не може да излъже Бога – защо? Защото Той е създал всичко. Гърнето не може да излъже господаря си – майсторът вижда недостатъците на гърнето и той сам може да ги поправи. Обаче човек човека може да излъже.

Човек неизбежно ще мине през ред съмнения, противоречия, заблуждения, в които и сам ще се лъже и другите ще го лъжат. Не само обикновеният човек, но и светията е минал през тези състояния. Докато ги преживява, човек не е доволен от себе си, търси истинския живот. Живот, пълен с неуспехи, страдания и несгоди, не е истински живот. Направете сравнение да видите как са живели хората преди 2000 години и как живеят в новите времена.

Може ли да се нарече правилен живот този на вола, който по цели дни оре на нивата? Може ли да се нарече правилен живот този на коня, който по цели дни кара талигата на господаря си? Този кон пъшка под тежестта на своя товар, но върви напред, а господарят не влиза в положението му. Ако някой богат, но добър човек види един натоварен кон, той ще си спомни за своите слуги, които работят повече, отколкото могат, и веднага ще намали работата им – той ще им каже, че от днес нататък ще работят не по десет часа, както е било досега, а по шест. Някои господари товарят слугите си с непосилен труд, за да забогатеят повече; те не знаят, че колкото по-човешки са отношенията им към слугите, толкова по-голяма възможност имат за придобиване на богатства.

Днес всички говорят за нова култура, а не знаят, че новата култура изисква нови хора, които да имат любовни отношения помежду си; щом имат любов помежду си, те ще изменят отношенията си и към животните. Каква ще бъде новата култура? Ще кажете, че новата култура изключва парите, но каква друга величина, равностойна на парите, ще се въведе? Все трябва да има нещо, с което човек да благодари. С какво благодарите на своя приятел за сторената от него услуга? Днес малцина работят, а повечето ядат и пият наготово – това е тунеядство; в новата култура всички ще работят. Ако някой направи някаква грешка или някакво престъпление, никой няма право да го съди – всеки ще мине и замине мълчаливо покрай него и ще го оставят сам да изправи грешката си, сам да се съди – в новата култура съдиите няма да търсят правото на човека, но ще търсят кривото, което носи в себе си, за да може да се изправи. Ако и сегашните съдии търсеха кривото в човека, досега светът щеше да бъде изправен. Дават под съд някого, че дължал хиляда лева, и го обвиняват като нечестен човек. Често тия, които съдят, имат да дължат повече от десет хиляди лева и не мислят да плащат. Кой е по-

честен от двамата: обвиняемият или обвинителят? Съдия или учител на хората може да бъде само онзи, който има да дава най-малко от тях или който никому нищо не дължи.

Следователно, когато се говори за новото, човек трябва да има ясна представа за него. Той трябва да познава живия морал, който е еднакво задължителен за всички живи същества на Земята: всяко живо същество, което влиза в областта на новата култура, е отговорно за постъпките си – щом влиза в новата култура, всяко живо същество, било паяк, муха или друго някое, непременно ще отговаря за постъпките си. Сега сме в ликвидация със старото и виждаме, че престъпленията получават възмездието си много скоро, сега живеем във времена на бърза ликвидация; свърши се времето на отлагането – днес и паяците се съдят, и за тях има съдии, прокурори. Те приемат човешката мисъл и ако някой иска да ги спре от известно престъпление, може да им въздейства.

Един ден седя в стаята си и работя. По едно време чувам, че една муха бръмчи силно, поглеждам по направлението, откъдето идва бръмченето, и виждам, че един голям паяк е нападнал мухата и се готви да я удуши. Ставам веднага, взимам бастуна си и приближавам до паяка; започвам мислено да разговарям с него: „Слушай, пусни мухата на свобода! Не позволявам в стаята ми да се вършат престъпления“. Паякът прие мисълта ми, спря за момент, замисли се, но по стар обичай пак се хвърли върху мухата. Аз му посочих бастуна си и още по-внушително му казах: „Ако не пуснеш мухата, още сега ще разваля мрежата ти и ще те изхвърля навън“. Паякът разбра, че работата е сериозна, веднага скъса нишката, в която мухата се беше оплела, и я освободи. – „Сега вече можеш да останеш в стаята ми колкото искаш, но ще знаеш, че в мое присъствие не позволявам да се вършат престъпления“.

Сегашните хора искат да си въздействат помежду си, да си влияят едни на други, за да се изправят. Невъзможно е човек да повлияе на човека, ако в това направление не е правил малки опити – той трябва да започне с малки опити: да въздейства на паяци, на мухи, и постепенно да отива нагоре, докато дойде до човека. Малките опити са приятни – те дават знания на човека и му отварят пътя към велики постижения.

Тези примери навеждат на мисълта, че и у човека има мисли, подобни на паяците, и на тях трябва да заповядва, както на паяците. Настроенията му не са нищо друго, освен паяци, на които трябва да заповядва: когато настроението си позволи да хване муха в мрежата си, ще му кажете да пусне мухата; ако не ви послуша, ще му кажете по-сериозно да пусне мухата и ако пак не ви послуша, ще го изпъдите навън; щом разбере мисълта ви, то веднага ще скъса нишката, на която мухата се е оплела, и ще я освободи. Направете този опит с настроението си и ще получите някакъв малък резултат. Ако първият опит не даде никакъв резултат, не се обезсърчавайте, направете опита два-три пъти, докато имате поне малък резултат.

Коя е основната мисъл в тази лекция? Основна мисъл е тази, която силно се подчертава, която може да се приложи при всички условия; основната мисъл е силна, в нея няма никакви изключения, тя има Божествен произход.

Има думи, които са силни като основна мисъл – такава е например думата ***любов,*** тя крие в себе си известни сили, но за да произведе резултат, който да отговаря на тези сили, трябва да се произнесе няколко пъти. Има кибритени клечки, които трябва да драснете няколко пъти на кутията, за да се запалят; някои кибритени клечки веднага се запалват, още при първото драсване. Колко пъти трябва да произнесете думата ***любов***, за да произведе нужния ефект? Колко пермутации можете да образувате от шестте букви на думата

любовъ – 720. Правили ли сте опит да видите при колко произнасяния на думите ***Бог е Любов*** ще можете да смените скръбта си в радост или да се освободите от известно изкушение?

Любовта е проява на Бога, без Любовта Бог остава неразбран. Вървите по пътя и срещате много деца, но нито едно от тях не спира вниманието ви; по едно време виждате едно дете босо, гологлаво, окъсано и веднага го спирате, започвате да го питате има ли майка, баща, къде живее и т.н., хващате го за ръка, завеждате го у дома си и го нахранвате добре. Вниманието, което сте оказали към детето, е проява на Божията Любов. Тази Любов се изразява първо в отношението ви към детето, във връзката ви с него, после го нахранвате, задоволявате глада му. Какво е значението на нахранването в духовен смисъл?

Когато искате да направите опит с Любовта, трябва да изберете съответен момент за това. Два момента, като два полюса, са важни при опита с Любовта: или най-лошият, който отговаря на 12 ч. в полунощ, или най-хубавият, а същевременно и най-силният, който отговаря на 12 ч. на обяд, когато Слънцето е на меридиана, на най-високата точка. Любовта ще се прояви именно между тези два полюса, между противоположностите, между добрите и лошите условия.

В думата ***любов*** на български език първата буква ***Л*** означава стремеж нагоре, а после слизане надолу – търсене на пътя. Буквата ***Б*** означава път на растене на посятото семе. Буквата ***О*** представлява ограда на посятото семе – значи всяко посято семе се огражда.

В Любовта се явява една мъчнотия, която трябва да се преодолее. Любовта започва със стремеж към онзи, когото обичате. Сърцето на онзи, който обича, винаги трепти – той започва да се страхува, което показва, че страхът идва заедно с Любовта. Когато Любовта посети човека, той става страхлив като заек – това е закон. Който казва, че не

се страхува, той никога не се е влюбвал. Щом не се страхува, той не е човек; за да стане човек, трябва да се влюби.

Казано е в Писанието: „Начало на Божията мъдрост е страхът". Мъдростта е начало на благочестието. Аз не говоря за страх, който помрачава съзнанието, но за страх, който води към намиране на пътя на Божиите Мъдрост и Знание. Когато влезе в областта на Любовта, човек става страхлив, недоволен от себе си, че е направил някаква грешка, заради която ще го уволнят от служба. Страхът е естествено последствие на Любовта.

Като ученици, правили ли сте опит да произнасяте думата ***любов*** по 10, 20 или 30 пъти на ден и да видите какъв резултат произвежда? Направете следния опит: в продължение на десет дни произнасяйте думата ***любов*** по един път на ден, в един от най-силните моменти: на обяд в 12 ч. или вечер в 12 ч. Който иска, той може да произнася думата и в някой слаб момент; има два слаби момента: сутрин и вечер, те представляват отражение на силните моменти. Като направите този опит, можете да произнасяте думата ***любов*** още десет дни по десет пъти на ден.

Когато произнасяте тази дума, вие ще преживеете ред противоречия. Произнасянето на думата може да бъде мислено, гласно или като я почувствате; при трите случая ще имате три различни резултата. Буквите в думата ***любов*** ще ги произнасяте според мекотата и твърдостта на техните звукове: звукът ***Л*** е мек, звукът ***Ю*** представлява отвор, звукът ***Б*** затваря нещата, звукът ***О*** е също отвор – значи думата ***любов*** има два отвора. Има нещо страшно в тази дума, страшното се крие в буквата В. При изговаряне на буквата ***В*** зъбите опират на долната устна – значи онзи, който не разбира Любовта, слага човека, когото обича, на устните си, между зъбите и го ухапва. Какво показва това – това показва, че във всяка дума има динамична сила, която се проявява по един или по друг

начин, и ако не се прояви по естествен път, тя ще произведе обратни резултати.

Енергиите в Природата не могат да се задържат дълго време, без да се проявят – те все ще се проявят, но това трябва да стане по естествени пътища; ако се задържат дълго време, в края на краищата пак ще се проявят, но вече по неестествен път и с големи вътрешни сътресения.

Който не иска доброволно да прояви своите енергии, Невидимият свят ще го застави чрез големи страдания да даде всичко, което е взел – нещастията и страданията имат за цел да заставят човека да даде нещо от себе си, да се откаже от своя егоизъм. Когато Любовта посети някого, той вижда, че трябва усилено да работи върху себе си, да облагороди своя характер. Има начини за просвещаване на ума, за облагородяване на сърцето и за възпитание на волята и като се прилагат, светът ще се подобри.

И тъй, изучавайте начините на приложение на Любовта в живота. Ако Любовта би се приложила като метод при възпитанието на децата, резултатите щяха коренно да се различават от тия, които имаме сега. Хората говорят за Любов, за Свобода, но като не знаят как да приложат Любовта при възпитанието, получават обратни резултати – защо? Защото само говорят, без да изпълняват това, което говорят. Любовта, Свободата са достояние на всички живи същества.

Когато Любовта посети човека, той се превръща в градина, в която всичко започва да расте, да се развива и да цъфти: стремеж, нежност, благоговение, мекота, разсъдителност и т.н. Покрай тия качества ще се явят и някои отрицателни: страх, ревност и др. – това е в реда на нещата; това показва, че Любовта е сила, под влиянието на която всичко расте и се развива. Щом е дошъл на Земята, човек не

може да бъде Ангел; по прояви човек може да бъде, но по същество – не още.

Сега пристъпете към първия опит – да любите, без да очаквате други да ви любят. Вие сте любени вече – Бог ви обича; нищо друго не ви остава, освен да проявите любовта си. Който се осмели да каже, че никой не го обича, той не говори Истината – пръв Бог ви е обичал, а след Него майка ви, баща ви, братята и сестрите ви. Ако майка ви и баща ви не са ви обичали, вие не бихте се родили. Ама любовта им не била голяма; когато се говори за проява на Любовта, важно е, че тя се проявява, а за силата, за големината на Любовта не трябва да се говори – на всяко живо същество се дава толкова Любов, колкото му е нужна.

Когато някой казва, че не е обичан от никого, той иска да каже, че не е обичан от тези, от които иска любовта; той е обичан, но от тези, от които нищо не иска. Важно е човек да бъде обичан и е обичан; от кого е обичан – това не е важно. Едно трябва да знаете: Любовта е израз на голяма разумност, тя представлява съвкупност от Висши същества, които са завършили развитието си. Те са вкусили от Божията Любов, познават я, прилагат я и затова слизат на Земята; те са богати, щедро раздават от своите блага и на праведни, и на грешни, не обръщат внимание на греховете на хората – като види някой лош човек, Любовта го хваща в обятията си, прегръща го и злото веднага го напуска. До когото се докосне, Любовта върши преврати. Когато военният срещне Любовта, той веднага предава сабята си; като се отдалечи от Любовта, чуди се как се е предал толкова лесно. Мощно нещо е Любовта; докато е в човека, той е готов на всички жертви, но щом замине, човек се връща към стария живот.

Като ученици на Великата школа, вие трябва да започнете с Любовта, която носи живот, която дава подтици, импулси; без Любов животът сам по себе си се обезсмисля. Не казвайте, че животът няма

смисъл, че няма защо да живеете – ако нямате условия да живеете като риби, ще живеете като птици; ако нямате условия да живеете като птици, ще живеете като млекопитаещи; ако нямате условия да живеете като млекопитаещи, ще живеете като човек; ако нямате условия и като човек да живеете, ще живеете като светия. В каквато и форма и на каквото и положение да се намирате, вие все ще имате условия за живот.

Животът на светията е много широк – той има толкова много и красиви занимания, че заслужава човек всичко да пожертва, за да придобие неговия живот; аз нямам предвид светиите, които църквите са провъзгласили, но говоря за светии, любимци на Бога. Който иска да бъде любимец на Бога, той трябва да стане светия.

От Ангела се иска много повече. Ангелите се делят на степени, като офицерите – между тях редници няма, а от офицерските чинове има само три степени: капитан, полковник и генерал. Всички наредби на Земята са взети от Невидимия свят, но те са така изопачени, че са създали някаква каша. Степените на Ангелите се определят от степента на тяхната Любов.

Следователно, когато обичате някого, първата ви работа е да го произведете в чин капитан – това значи да имате особено мнение за него, да се отнасяте към него с голямо благоговение, с голямо уважение, в душата и в духа си да му определите високо място и оттам да го гледате. Както вие се отнасяте към него, така и той ще се отнася към вас. Не можете ли да запазите това отношение, всички усилия, които правите в любовта си, ще останат напразни. Същите отношения трябва да се спазват и в науката: ако студентът не обича професора си, той не може да стане учен – това се отнася до студента в университета, в музикалната или в художествената академия.

За да прогресира, човек трябва да има висок идеал; няма ли такъв, той ще живее като обикновен човек. За да не останете

обикновени хора, стремете се към висок идеал. – „Тогава да живеем като Христа.“ Христос не живее по един начин; Той живее като велик поет, като велик философ, като велик учен, като велик музикант, като велик художник, като велик мъдрец, като велик естественик – Той е образец на всичко, навсякъде и във всичко Той е пръв.

Христос е дал простор на Божественото в себе си. Той казва: „Ако пребъдвате в Любовта Ми, вие ще правите чудеса по-големи от тези, които Аз правя“ – с това иска да каже, че Божественото е достояние на всички; затова всички трябва да се стремим да живеем като Христа. За да постигне това, човек трябва да бъде готов на всички жертви; само така той може да получи Божието благословение. Който не е готов на никакви жертви, той нищо няма да получи. Жертвата не подразбира да се отрече човек от хората, от живота и да отиде да живее в горите и в пустините. Как ще се отречете от хората, когато Бог ги люби? Казано е в Писанието: „Бог толкова възлюби света, че даде своя Единороден Син в жертва, за да не погине всеки, който вярва в Него“; на друго място в Писанието е казано: „Който не се откаже от света, той не може да угоди на Бога“ – как ще разберете това противоречие? Между тези два стиха няма никакво противоречие. В първия стих се говори за хора от друг свят – хора, които влизат в ядрото на Божествения свят. Псалмопевецът казва: „Не обичам ли тези, които Ти обичаш? И не мразя ли тези, които Ти мразиш?“ – от което виждаме какво е било разбирането на псалмопевеца за Любовта.

Съвременните хора са дошли в любовта си дотам, че говорят за нея, без да я прилагат. Казват, че обичат някого, но ако този човек им дължи някаква сума, слагат Любовта настрани и настояват да си получат парите, като казват: „Любовта е едно нещо, а дългът – друго, той трябва да се плати“. Представете си, че кажа на ония от вас, които имат да взимат пари отнякъде, да простят всичкия дълг на своите длъжници – какво ще направите? Бедните, които дължат и не могат

да платят дълга си, ще се зарадват, а богатите, които имат да взимат, ще останат недоволни. Понеже говорим за Любовта, от нейно име казвам: онези, които обичат Бога, но имат да дават, да платят дълговете си; онези, които обичат Бога, но имат да вземат, да простят дълговете на ближните си, нищо да не им искат! Това е едно от правилата на Любовта.

Сега става точно обратно – бедният, който дължи, търси случай да не плаща, а богатият, който има да взима, на всяка цена иска да му се плати; Любовта разрешава въпроса по друг начин: бедният трябва да плаща дълга си, а богатият – да е готов на жертви, да прости дълга на своя ближен. Който говори за любов, той сам трябва да направи това и да не чака отвън да му се казва какво трябва да върши; ако доброволно не го направите, един ден ще ви се каже да го направите. Новата култура иска хора, свободни от стари вземания и давания; да дойдат юбилейни години, да започнете всичко отново. Които очакват Божието благословение, да започнат отново, да постъпят според изискванията на Любовта: дълговете си да платят, а на длъжниците си да простят и като постъпват по този начин, да не се разкайват – така ще се почувстват свободни, разширени по ум, по сърце и по воля.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че всички сте забогатели, имате големи капитали, много стока, но няма къде да ги пласирате – това създава големи стълкновения, недоразумения между вас. Щом намерите пазар за стоката си, ще се освободите от вътрешното стеснение, в което сега се намирате. Съвременните християни се намират в същото положение: те забогатяха и не знаят какво да правят с богатството си. Богатите християни не прощават дълговете на бедните, а бедните християни не желаят да изплащат дълговете си – тази е причината, поради която и едните, и другите фалираха; след фалирането им нещастията и страданията започнаха да ги следват. Днес Бог казва на сиромасите: „Ще имате вяра и ще платите

дълговете си“, а на богатите казва: „Ще бъдете щедри и ще простите на сиромасите всичко, което ви дължат“. И бедният, и богатият са касиери на банки – бедният ще вярва, че ако днес касата му е празна, утре ще се напълни и ще може да плати дълга си; богатият ще бъде щедър да даде където трябва или да не иска откъдето има да взима. Когато и двамата изпълнят изискванията на Любовта, Божието благословение ще дойде и ще напълни касите им.

И тъй, прилагайте Любовта в живота си, за да не изпаднете в отрицателни състояния. Не чакайте спасението ви да дойде отвън някъде, спасението на човека зависи от самия него. Апостол Павел казва: „Боя се, като проповядвам, да не бъда отхвърлен“; той предвижда, че ако не прилага изискванията на Любовта, ще я изгуби. Най-после казва: „Всичко опазих“; това значи: „Всичко победих“.

Желая ви да започнете с Любовта – сутрин, когато виждате изгряването на Слънцето, вечер – явяването на звездите, а хората и животните – всеки момент, нека сърцата ви трептят така, сякаш Божият Дух присъства между вас.

Тайна молитва.

Тридесет и първа лекция, 16 май 1928 г., София

ПРИДОБИВАНЕ НА ЩАСТИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се резюме на темата: ***Отношение между Добро и зло***.

Често се говори за единство в Природата – какво се разбира от тия думи? Засега по този въпрос има две разбирания, които вървят паралелно в човешкото съзнание. Едното разбиране е обективно, външно схващане на Живата природа и произхожда от проявите на обективния ум на човека; то се спира върху положителната страна на природните явления и се нарича материалистическо, или материализъм. Второто разбиране на Природата е наречено субективно, вътрешно, или пасивно. Обаче и обективното, и субективното схващане на нещата са резултат на целокупния човешки ум.

Когато разглежда субективния и обективния свят и вади заключения за тях, човек се основава върху отражения и впечатления, получени чрез мозъка, а всъщност какво представляват тия два свята – и той не знае. Впечатленията, които човек получава по отражение от мозъка, са толкова верни с действителността, колкото са верни образите, които получава при разглеждането им през лупа – едни и същи предмети, гледани с лупа и без лупа, имат различни големини. Никое живо същество не може да види нещата в тяхната естествена форма и големина, каквато в действителност те имат – както и по какъвто и начин да ги разглеждат, те са относителното им положение, а не действителното; единствен Бог, единствена Първата причина

вижда нещата в тяхната абсолютна действителност, защото Тя ги е създала.

Всичко това не трябва да обезсърчава човека, но да му дава подтик, стремеж да работи и да учи. Например той не знае в кой час се е родил в Битието: сутрин, на обяд, вечер или посред нощ. Началото на Битието е моментът на неговото зачеване. Битието има ден и нощ, които никога не свършват – понятията ***ден*** и ***нощ*** са метафизични, те се употребяват в живота само за изясняване на понятията ***светлина*** и ***тъмнина;*** какво съществува извън деня и нощта не е известно. Нощта е противоположност на светлината, а денят – на тъмнината. Щом има светлина, има и тъмнина; щом има тъмнина, има и светлина – те се менят периодично. Ако човек живее една-две години в светлина, следващите една-две години ще прекара в тъмнина. Например докато човек е млад, очите му са здрави и той живее в светлина; щом остарее, очите му отслабват, не могат правилно да регулират светлината и той прекарва повече в тъмнина.

Когато хората говорят за ден и нощ, ние подразбираме два психологически момента, създадени от самите тях. Има същества, които не познават деня и нощта, но за човешкото съзнание те съществуват и от степента му зависи дали той ще раздели дните на ден и нощ, или ще познава само деня. Ако старецът знае начин, по който може да регулира енергията на своите очи, а и да уравновесява своята нервна система, той никога не би изпаднал в положение да не вижда. За да не дойде до това положение, човек трябва да повдигне и мисълта, и съзнанието си до едно по-високо поле от онова, в което се намира – това значи да владее човек законите на подмладяването. Който не владее тези закони, той неизбежно ще бъде изложен на постепенно остаряване, което ще го доведе до смъртта, но след 10, 20, 50, 1000 или 2500 години, крайният предел на прераждането, той отново ще дойде на Земята.

Сега мнозина ще се запитат какво отношение имат тия обяснения към техния ежедневен живот, пълен с тревоги и неразрешени задачи. Обясненията, които ви давам, имат отношение към вашия живот, който не е нищо друго, освен проява на вашата душа – душата ви живее, а вие растете и се развивате. Като се натъквате на ред противоречия, които не можете да си обясните, вие растете и всеки ден прибавяте по нещо ново към живота на вашата душа.

Защо човек ослепява – защото не е живял съобразно законите на Разумната природа. Когато човек се тревожи много, тревогата произвежда сътресение първо на стомашната му система; оттам сътресението се предава на дробовете, от дробовете – на мозъка, а от мозъка – на очния нерв; щом очният нерв отслабне, човек започва постепенно да губи зрението си. За да възстанови зрението си, той трябва да започне по обратен път да възстановява нормалното състояние на органите си: първо на мозъка, после на дробовете, на стомаха, където е дошло първото сътресение, и най-после трябва да намери причината, която е произвела сътресението, и тя да се премахне.

Сътресенията, които човек преживява, всякога произвеждат разширяване или намаляване на пространството между молекулите на живата материя. Когато в междумолекулните пространства на материята се събере повече енергия, която не може да намери изход, там се развива магнетична сила. Който не може правилно да използва тази енергия, започва да мечтае за много работи – да стане богат, учен, силен, и в него се развива голяма алчност; макар че не може да постигне всичко това, той изпада във фалшиво положение, започва да мисли, че е нещо по-особено от другите, и вместо да върви напред, спира на едно място. Това напрежение предизвиква сътресение в мозъка му и не минава много време, казват, че този човек се е

разстроил умствено. Сътресението на мозъка се дължи на разширяване на междумолекулните пространства в мозъчната материя, от което молекулите на нервната система изгубват своята стабилност и пластичност, вследствие на което магнетизмът не може да се предава по нея.

Хората са изложени на сътресения, които разстройват нервната им система, вследствие на което у тях се явяват ред болезнени състояния: припадъци, треперения, земетресения и др. Гневът в човека също се дължи на голямо количество енергия, събрана между молекулите, която търси изход да излезе навън; докато се освободи от тази енергия, човек става, сяда на стола, хваща се за главата, сърди се на този и онзи, но щом тази енергия се асимилира от лицето, с което разгневеният се обменя, последният се освобождава от гнева си.

В живота си всеки човек трябва да си взаимодейства с някого, защото двамата представляват два центъра, които взаимно се обменят: енергията от единия център тече към енергията на другия. Обмяната може да става между двама души, които се обичат, но може да става и между двама души, които не се обичат – и когато се обичат, и когато се мразят, хората мислят едни за други. Природата не обича да подпушва енергиите си, този закон съществува в цялата Природа, затова когато един човек се радва, друг скърби. Когато двама души не се разбират, в помощ ще им дойдат други двама с противоположни на тях енергии, за да се обменят. Събраната енергия в междумолекулното пространство, като по-гъста, минава в междуатомното, където функционира електричеството, и по този начин тези енергии взаимно се обменят.

Ако човек подпуши в себе си енергиите на едно висше желание, в него става голямо сътресение и не отвори ли път на това желание в себе си, непременно ще го сполети някакво нещастие; за да не стане това, той трябва да даде ход на своето желание, да му отвори път и

тогава събралата се междумолекулна енергия ще мине в междуатомните пространства. Спирането на енергията в междуатомното пространство се придружава с голяма експлозия – тази е причината за внезапната смърт на хората; когато една бомба експлодира у човека, тя причинява внезапна смърт.

Мислите на човека проникват в междумолекулното пространство на мозъчната нервна система, а чувствата – в междуатомното пространство на симпатичната нервна система; в това именно се заключава разликата между мислите и чувствата на човека. Ако човек подпуши някоя своя мисъл, т.е. не и даде възможност да се реализира, тя ще предизвика взрив в мозъчната нервна система; ако подпуши някое свое чувство, то ще предизвика взрив в симпатичната нервна система. Ето защо, за да се запази човек от разрушителното действие на силите, които се крият в междуатомните и междумолекулните пространства на нервната му система, окултната наука казва: не противодействай на своите добри чувства и желания; не противодействай на своите възвишени мисли! Природата не търпи никакви противодействия и който не я слуша, тя ще го разтърси.

Същото научно обяснение се прилага и при земетресенията – те се дължат на напрежението, което изпитват силите на Земята в междумолекулните и пространства, което предизвиква разширяване на тия пространства. Напрежението върху силите на Природата не е нищо друго, освен космическа енергия, която идва от хората, от всички живи същества на Земята – живите същества са врати, проводници на енергии. През човека, като през най-висша форма, минават най-висши енергии. Следователно материята живее и съществува поради космическия човек – ако той умре, т.е. престане да живее на Земята, и Земята ще умре, няма повече да съществува.

Ние сме дошли на Земята, за да може тя да живее – значи недиференцираната материя приема живота, който минава през

хората. Когато казваме, че човек е причина за земетресенията, подразбираме онези човешки мисли, които са в състояние да подпушат междумолекулната енергия на Земята. Чрез земетресенията Природата стресва хората, уплашва ги и по този начин тя трансформира енергиите си. Когато се проповядва на хората да живеят добре, да не изтезават и да не колят животните, целта е да ги заставят чрез молитви, чрез добри дела да преработят недиференцираната материя на Земята, да отпуснат запушените и отвори, за да се избегнат земетресенията и катастрофите, които стават в Природата. В Божествения свят не съществуват никакви сътресения, никакви катастрофи, там всичко е абсолютна хармония; дисхармония съществува само на физическия свят, причина за която са хората.

Ще кажете, че това са неразбрани работи, но неразбраните работи не са неистинни – ще учите и ще се убедите в това. Човек много неща днес не разбира, но утре ще ги разбере. Например какво знае той за отношението между числата 10 и 2? Защо числото 10 без числото 2 не може да реализира своите стремежи? За изяснение на това отношение ще приведа следната проста аналогия. Представете си, че числото 10 е едно буре с десет обръча, а числото 2 е двете дъна на това буре. Каква работа може да свърши бурето без двете дъна – никаква; поставите ли му дъната, в него можете да сложите каквото пожелаете.

В този смисъл и човек представлява живо буре с две дъна; дъските на бурето представляват човешките органи, които се съчетават в едно цяло, а вън от бурето съществуват известни ограничения, известни закони – това са обръчите на бурето. Средният, най-широкият обръч, представлява екватора на бурето; над и под този обръч поставят по още пет обръча – пет закона, благодарение на които дъските се стягат и бурето върши работа. Защо са сложени пет обръча над средния – да държат цялото буре в

равновесие. Когато бурето се разсъхне, взимат чук и го начукват тук-там по обръчите, за да се стегне, или наливат в него вода.

Когато дъната на бурето са добре прилепени, обръчите му са добре стегнати и не го излагат на Слънце, то не се разсъхва. Кое буре се разсъхва – безидейното. Кое буре е безидейно – което няма съдържание в себе си; всяко буре, което има съдържание, е идейно. Какво съдържание може да има? Сок от ябълки, от круши, от сливи или пет-, шест- или двадесетгодишно вино; може да съдържа още и масло, сирене, жито и др., но каквото и да съдържа, то е идейно буре и като такова, никога не се разсъхва. Всяко буре, което няма съдържание, непременно ще се разсъхне – ще се образуват междини, през които въздухът ще започне да прониква, и тогава дъските започват да гният, да се разлагат.

В заключение на всичко това ние казваме, че човек трябва да бъде идеен. Само онзи човек може да бъде идеен, който има в себе си съдържание, при това той трябва да бъде пълен с това съдържание, а не само до половина. Природата не търпи празни пространства: като сипва съдържание в бурето, тя го пълни догоре, да не остава място за въздуха. Следователно добрият човек представлява буре, което е пълно догоре със съдържание; лошият човек е буре, което не е пълно догоре, вследствие на което въздухът прониква в него и предизвиква кипене, врене, гниене, разлагане и т.н.

В бурета, пълни със съдържание, т.е. в идейни бурета, обръчите никога не падат; в безидейните бурета обръчите и дъната падат, а дъските се разсъхват. Значи в лошия човек дъната и обръчите падат, дъските се разсъхват, а съдържанието се излива навън – тази е причината, поради която философите често си задават въпроса ***Къде е човекът?;*** няма го – щом съдържанието му се е изляло на земята, човекът го няма вече. Сега не остава нищо друго, освен този човек, както и неговите близки, да се молят за него да дойдат Разумни

същества от Невидимия свят и да сглобят по някакъв начин дъната, обръчите му и отново да го възстановят; щом формата му се възстанови, и съдържанието ще дойде.

Къде е отишло съдържанието на това буре? В земята, а щом е в земята, то не е изгубено – известно е, че в Природата нищо не се губи. Съдържанието на бурето има свой специфичен обем, своя гъстота, тежест, поради което никое друго същество не може да се ползва от него. Никое същество не може да се ползва от чуждо съдържание; това съдържание ще се движи от едно място на друго, ще приема различни елементи и съединения в себе си, но в края на краищата ще се влее пак в онази нова форма, от която някога се е изляло.

Сега, не схващайте нещата едностранчиво. Бурето представлява личността на човека, която е временна, т.е. има временни отношения към хората; съдържанието на бурето обаче никога не се губи, не изчезва, нито се пресъздава. Казано е, че Бог е троеличен – значи ако човешката личност се унищожи, човек ще приеме едно от Божиите лица, т.е. Бог ще се всели в него. В този смисъл човек е слабо отражение на Божията личност, на Божието лице.

Когато казваме, че човек трябва да се откаже от личното в себе си, подразбираме да дойде в него нещо велико – само великото може да замести личността. Човек лесно може да се откаже от едно нещо, ако в замяна на това му се даде друго, по-голямо: лесно можеш да пожертваш хиляда лева за две хиляди, десет хиляди – за сто хиляди или един милион за десет или сто милиона и т.н. Малко хора ще срещнете днес, които могат да пожертват голямото за малкото. Какво ще направите, ако ви кажа още тази вечер да пожертвате десет хиляди лева, за да получите срещу тях сто – всички ще започнете да отказвате под предлог, че тия пари са ви нужни; обаче ако ви кажа да дадете по сто лева, за да получите по десет хиляди, и най-бедните ще намерят сто лева и ще ги внесат. И едното, и другото като методи са

полезни, необходими и често се срещат в живота. Смаляването е толкова необходимо, колкото и увеличаването; растенето на детето е толкова необходимо, колкото и остаряването, защото старият наново ще се подмлади, а детето върви към остаряване. Кое от двете положения е за предпочитане? Понякога е по-добре човек да бъде стар и да върви към подмладяване, а понякога – да бъде дете, млад, макар и да върви към остаряване.

Това е философия, която не е отвлечена, затова може да се приложи в живота. Днес всеки иска да бъде здрав, млад, щастлив; всеки търси щастие, но щастието върви по известни закони. Щастието не се намира нито в обкръжаващата среда, нито в парите, нито в знанието, нито в красотата; то е нещо вътрешно, обуславя се на вътрешни закони. Човек може да бъде красив само когато е щастлив; човек може да стане музикален, когато е щастлив; човек може да стане учен, богат, когато е щастлив. Без щастие човек нищо не може да постигне, без щастие човек е актьор на сцената.

Щастието представлява първата допирна точка на човека с Бога или на ученика със своя Учител – когато ученикът се отрече от своя личен живот и се слее с живота на своя Учител, и двамата са щастливи. Когато придобие това щастие, съзнанието на човека се слива с висшето съзнание на Разумната природа, с Духа Божий, Който витае в нея – това значи да придобие човек единство с Природата; това, изобщо, значи единство в Природата. Единство на съзнанието между две души означава дълбоко вътрешно разбиране, вътрешно сливане: когато единият говори, другият го разбира и му отговаря; когато вторият говори, първият го разбира и му отговаря.

Следователно щастието е резултат на сливане между две души: където има сливане, там е щастието; където няма сливане, там никакво щастие няма – там има временно, привидно настроение, което моментално изчезва. Истинското щастие никога не изчезва.

Щастливият не може да бъде беден, не може да бъде невежа; той разполага и с богатство, и със знания. Може ли да бъде беден и невежа онзи, който се е слял с Духа на Природата – той ще разполага с богатствата и със знанията на Природата като със свои. Това щастие може да се придобие само когато човек изпълнява законите на Любовта. За да се обичат хората, между тях трябва да има вътрешно сливане; без това сливане няма Любов, няма и щастие.

Сега, като говоря за щастието, аз засягам един закон, който обединява всички явления в Природата: който е придобил щастието, той е еднакъв в отношенията си към всички живи същества. Щастието не може да дойде нито от мъжа, нито от жената, нито от децата, нито от учението; щастието идва само от едно място – от Всемирния Всесилен Божи Дух. Някой казва, че бил много щастлив – неговото щастие трае ден и половина; друг се хвали с голямото си богатство, но колкото и голямо да е богатството му, с него той може да обиколи най-много Земята – не може да отиде до Слънцето, до Венера, до Сириус.

Със своето богатство щастливият човек може да обиколи цялата Вселена; той няма да живее само на Земята и да трепери като другите хора да не го скъсат на изпит било в университета, било в живота някъде. Той е в състояние да направи хората около себе си щастливи – ако се запише като студент в университета, ще се остави съзнателно да го скъсат, за да помогне на професора си, който не живее добре с жена си; ще се запознае с професора си и ще му помогне. Невъзможно е щастливият студент да бъде скъсан, но това се допуска от Невидимия свят, за да се създадат отношения между професора и студента. Много начини има за създаване на отношения, но и този е един от начините, които се допускат в живота.

И Доброто, и злото се допускат еднакво, като проява на абсолютния закон на Свободата. Който мрази злото и се страхува от

него, а обича Доброто, той не е щастлив човек. Докато със своя живот човек става причина за подпушване на междумолекулните и междуатомните пространства в своята нервна система, а оттам и на Земята, злото винаги ще го следва във форма на земетресения, експлозии, нещастия, страдания. Дали разбира причините на тези неща, не е важно – един ден все ще ги разбере, ще престане да се подпушва.

Атомите и молекулите са живи, разумни същества, между тях съществуват нежни чувства. Атомът на кислорода като невеж внимателен кавалер пише любовно писмо на два атома водород, като им казва, че не може да живее без тях, и ги поканва да се съединят, да образуват една молекула вода, с която да услужват на жадното човечество, да утоли жаждата си. По техния пример милиарди още кислородни и водородни атоми се съединяват, за да образуват онова грамадно количество вода – източник на живот. При всяко съединяване на атомите се образува топлина, понякога и светлина, придружени с малък взрив, който химиците означават с думата ***реакция*** – това е вътрешният живот на атомите. Външният живот на атомите е подобен на говора, на звуковете, които се чуват от грамофонните плочи – те говорят нещо, без да разбират какво говорят; декламират или пеят нещо, без да го разбират.

Знанията, които сега ви давам, са нови. Те се отнасят до шестата раса, а не до петата – тя ще си замине със своите стари възгледи. Шестата раса има нов морал, който почива върху закона на Любовта. Новият човек ще разговаря с атомите и молекулите на тялото си като с приятели. Сутрин, като става от леглото си, ще ги запитва в какво състояние се намират, имат ли излишна енергия в празните си пространства, за да вземе мерки, да отвори всички пътища, за да излезе тази енергия навън; ако кажат, че имат излишна енергия в себе си, той веднага ще направи едно добро дело и ще ги освободи от

излишния товар. Затова се препоръчва на хората да правят добро – когато някой усети в себе си излишна енергия, за да се предпази от експлозия, той трябва да направи едно добро дело.

В каквато и форма да е доброто, то непременно трябва да се извърши. От някого се изисква да завърши основно училище, прогимназия, гимназия и университет; защо трябва да завърши – не е важно, ще учи и няма повече да пита. От друг се иска да следва окултна школа – ще влезе в школата и ще учи, без да пита защо му е това знание; когато започне да учи, тогава ще разбере защо е трябвало да следва тази школа.

Когато Невидимият свят е изпратил човека на Земята, той предварително е начертал неговия път. За всеки човек е определена специална служба, която трябва да свърши, и е предвидена специална задача, която трябва да реши. От правилното решаване и изпълняване на задачата и службата, която му е дадена, зависи да му се даде право да се ползва от богатствата и привилегиите на Разумната природа, да бъде сътрудник с нейните разумни същества. Като работи правилно, човек ще се примири с противоречията в живота.

Главната мисъл в тази лекция е, че всеки човек очаква да намери своя Учител, който да донесе Божествената запалка на щастието. Без Учител, като висша съвършена форма, като образец в живота, никой не може правилно да се развива – чрез висша форма се предава висша енергия. Възвишените същества представляват две форми, свързани в едно. И Христос представляваше такава душа – Той имаше два центъра: един горе и един долу, и затова казва: „Както ме е Отец научил, така говоря“. Значи по плът Той живееше на Земята, а по дух се ръководеше отгоре – в това се състои истинското щастие.

Сега, като ученици, вие трябва да работите за придобиване на щастието. Мнозина мислят, че като отидат на онзи свят, там ще придобият щастие, но те се самоизлъгват – каквото човек придобие

на Земята, това ще занесе със себе си на онзи свят. Понякога на Земята има по-добри условия за придобиване на щастието, отколкото на онзи свят; понякога в онзи свят условията за придобиване на щастието са по-добри.

Апостол Павел се обръща към своите последователи с думите: „За мене е по-добре да отида при Христа, там да придобия щастието, но за вас е по-добре да остана на Земята“ – апостол Павел можа да понесе всички страдания с радост, защото беше щастлив, учен човек. Той казва: „Не живея вече аз, но Христос живее в мене“ – между Павел и Христос има вътрешно единство, затова той казваше: „Никой не може да ме отдели от любовта Христова“. Благодарение на тази Любов, на щастието, които придоби, Павел имаше голям ентусиазъм и голяма смелост, вследствие на което като малко дете ходеше от плевник на плевник – човешките души, за да ги подпалва, и като ги подпалваше, той се отдалечаваше, гледаше как горят и казваше: „Старата слама трябва да изгори, за да дойде нова“.

Старата слама – това са старите вярвания, обичаи, разбирания, които са пълнили бурето. Съдържанието на това буре трябва да се излее навън и да се напълни с ново – съдържание на щастието. Повечето хора днес са пълни с нещастия: когото срещнете, все се оплаква, че бил нещастен, и пита какво да прави, за да се освободи от нещастието си. Много просто – нека отвори горното дъно на бурето си, за да излее старото съдържание навън, да го измие, дезинфекцира добре, да извика един кацар да стегне добре обръчите му, да го напълни със съдържание на щастието и след това да постави горното дъно на място.

Щастието не се придобива чрез закона на еволюцията, нито чрез раждане и прераждане; чрез раждане и прераждане човек изкупва греховете си, а щастието принадлежи на новата епоха. Първо човек

трябва да ликвидира с кармата си, с прераждането си, да стане едно с Бога и тогава да дойде до новата фаза на живота – до щастието.

Хората на Земята живеят по благодат, но не са щастливи – защо? Те не могат да използват благодатта, която им е дадена. Има щастливи хора на Земята, но повечето са кандидати за щастие. Човек моментално може да стане щастлив, няма защо да отлага нещата, но като очаква щастието, трябва да бъде доволен на най-малкото, което му се дава, на зазоряването на щастието. Пълно щастие не може да се придобие изведнъж; за вас е важно да придобиете щастието, а как понататък ще се развива животът ви – това е въпрос, върху който не трябва да се разисква.

Като дойдете до щастието, благодарете за всичко, което досега сте преживели, благодарете за всички усилия, които досега сте правили. Придобиването на щастието е в зависимост от миналия живот на човека, от усилията му, от паданията и ставанията, от страданията и изпитанията, през които е минал. Пред щастието няма да говорите за вашето минало нещастие или за добрите животи, които сте прекарали; пред щастието няма да говорите за Добро и за зло – щастието е извън Доброто и злото.

Някой се оплаква, че е добър човек, а е нещастен. Когато щастието ви посети, вие ще бъдете в съвършено друг свят (нито на Небето, нито на Земята) – в света на Любовта. Любовта ще бъде среда, условие за проява на човека. В този свят не съществуват понятия за ***Добро*** и за ***зло***. Любовта е плод на Духа. Така трябва да мисли човек, за да има ясна представа за света. Които не разбират законите на Любовта, те търсят щастието по механичен начин: в горите и в пустините, но не го намират; търсят го между хората, но не го намират; търсят го в женитби, в раждане на деца, но и там не го намират; стават учители, свещеници, владици, министри, учени, но и

в това не го намират – защо? Защото търсят Бога по външен, по механичен начин, а това са само условия за развитие.

Сега аз разглеждам щастието в широк смисъл, като първа стъпка, като първа връзка в живота. Като се говори за щастието, някой казва, че не се нуждае от наука, не се нуждае от богатство, само да придобие щастие; това е едната страна на въпроса. Има бедни и прости хора, на които за да добият щастие, нужно им е и богатство, и знание; има богати и учени хора, които за да добият щастие, трябва да се откажат от сегашното си богатство и знание – щом се откажат от старото, ще придобият новото. По кой от двата метода ще придобият щастие – не е важно.

Ще дойде ли щастието? Хората говорят за щастието, но не вярват в него, вследствие на което гледат да се осигурят в различни банки, да си правят къщи и при това положение пак са нещастни. Ако по-рано са били доволни на една стая и кухня, сега искат две стаи и кухня, после три стаи и т.н.; ако днес са доволни на едно ядене, утре няма да бъдат доволни и на две – от сутрин до вечер готвят, а после се оплакват, че са роби на кухнята. От човека зависи да бъде роб, от него зависи и да бъде свободен. – „Тогава да не ядем." Това е друга крайност.

Човек трябва да разбере защо Природата му е дала органи за хранене, защо някой път го заставя повече да яде, а някога – по-малко; защо някога го оставя да живее само в една стая и кухня, а друг път в две и повече. Защо Природата постъпва по този начин – тя има свой план, от човека се иска да слуша: каже ли му, че трябва да има една стая, да благодари за нея; каже ли му, че трябва да има две стаи, да благодари; каже ли му да има десет стаи, десет ще има и ще благодари. Рече ли му да има само една стая, а той иска десет, в скоро време бурето му ще се изпразни. Каквото Природата каже, трябва да я слушате – тя е Великият учител, който ви ръководи; не я ли слушате,

ще ви тури далеч от себе си и след това ще дойдат страдания, нещастия и ще охкате, ще пъшкате, но тя няма да ви погледне – ще мине покрай вас и дума няма да ви каже. Слушате ли я, изпълнявате ли нейните закони, вие ще бъдете свободни, ще живеете разумно.

Една госпожа от Стара Загора, сега работи в едно сиропиталище, дойде един ден при мен и ми разправи накратко живота си. От дете тя била религиозна и още като младо момиче, решила да постъпи в някой манастир, да се предаде в служене на Бога. После и дошло наум, че ако се ожени, може да бъде по-щастлива; и така направила, оженила се за един добър човек, но голям материалист, а покрай него и тя го ударила на ядене и пиене, отклонила се от правия път, забравила Бога. Родила няколко деца, които измрели, останал и само един син; няколко години след смъртта на децата умрял и мъжът и; не се минало много време, синът и се самоубил. Останала сама в света, без средства, отчаяна, решила да сложи край на живота си. Докато обмисляла това, тя сънувала един сън, който я отклонил от решението и: явил и се Христос и и посочил един стан, на който имало парче платно, изтъкано само до половината. Като посочил към платното, Христос и казал: „Това платно е твое – ти го започна, добре работи, но го напусна; сега отново трябва да влезеш в стана, да свършиш работата си и щом свършиш платното, всичките ти работи ще се наредят". След като се събудила на сутринта, тя си спомнила съня и започнала да търси начин как да влезе в стана и да завърши започнатото платно.

Христос се явил на тази госпожа, казал и какво да прави, но по същия начин не може да се яви на всички хора. За вас е важна основната идея – че след всички страдания и нещастия, които сполетяват човека, той пак има възможност да придобие щастието. Постигане на щастието – това е идеалът на човечеството.

Щастието представлява първа връзка, сливане на две души. Когато душите започнат да се сливат, нова основа се поставя, нов свят се създава; от този момент нови деца се раждат, нови отношения се поставят, нова култура се възцарява – култура без деление, без програми и налагания, култура на Любовта. От този ред, който днес съществува в държавите, в обществата, в училищата, в семействата, светът не може да се поправи. Земята днес е покрита с гробища. За да се оправи светът, всички хора, двама по двама, трябва да се слеят с Първичния дух. Днес хората не могат да разберат и да приложат този закон, поради вътрешно отклоняване, вътрешно заблуждение у тях. Дойдете ли до щастието, вие ще започнете да говорите на понятен език помежду си и всички ще се разбирате. Няма по-велико нещо от щастието, няма по-велико нещо от сливането на душите с Първичния Дух.

Сега, за да придобиете щастието, гледайте философски на нещата. Знайте, че зад всичко, което става в света, седи Бог и коригира; зад всичко, което хората говорят, пак седи Божието Слово и коригира. Ама някой е казал някоя обидна или неразбрана за вас дума; не се смущавайте, не мислете, че това е противоречие, а вървете напред и всичко ще си изясните. Кандидатът за щастието гледа другояче на нещата.

Обикновеният човек, като го бутнеш малко, веднага избухва: устата му започва да се криви, ръцете му се движат нагоре-надолу – цяло земетресение става в него. Той не е виновен – причината за това се крие в излишното електричество в междуатомните и междумолекулните пространства на неговата нервна система; значи причините за земетресенията са вън от човека. Не обвинявайте капитана на парахода, когато последният се клатушка всред бурните морски вълни:

- Ама защо не ни казахте кога да тръгнем? Защо не ни казахте, че ще има толкова големи вълни?

Капитанът отговаря:

- Аз се подчинявам на великия закон.

Това значи да има човек нови схващания, да разбира смисъла на живота.

Няма по-велико нещо от щастието, няма по-велико нещо от сливането на душите с Първичния Дух.

Тайна молитва.

Тридесет и втора лекция, 23 май 1928 г., София

БОЖЕСТВЕНА СВЕТЛИНА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Чете се резюме на миналата лекция.

Като говоря за междумолекулно и междуатомно пространство, ще знаете, че първото е свързано с чувствата, а второто – с мислите. Чувствата се проявяват в гъстата материя, в която се образува повече топлина, отколкото светлина. В междуатомното пространство се проявяват мислите на човека, които образуват повече светлина, а по-малко топлина – затова казват, че хората на мисълта са хладни, студени. Когато чете, когато учи, човек се нуждае от светлина; когато краката на човека са изстинали, той се нуждае от топлина. За да се ползва правилно от светлината и от топлината, човек трябва да научи техните закони, да работи върху себе си, за да знае как и кога да ги прилага.

Съвременните хора не успяват в много работи, защото мислят, че благата, към които се стремят, се придобиват по механичен начин; това е стар възглед, останал от далечното минало на човечеството, тази е причината, поради която дъщерята очаква всичко от майка си, синът – от баща си, ученикът – от учителя си, болният – от лекаря и т.н. Това е вярно само по отношение на физическия свят, но и тук за предпочитане е човек да прави усилия сам да придобива благата на живота. Какво правят сегашните хора? Те постъпват точно обратно: цял живот бащата работи за сина си – копае на лозето, оре нивата, за да може синът да учи, да се образова, да придобие знания; бащата носи скъсани дрехи и обувки, за да има повече пари, да облече добре

сина си, а синът чете, пише, облича се добре, ходи по разходки с другари и не мисли, че трябва да помогне на баща си – счита, че е в реда на нещата бащата да копае, да вдига и слага мотиката. Бащата се въодушевява от надеждата, че един ден синът му ще стане учен човек, и затова има сили да работи на лозето и на нивата, но синът не цени тези грижи, този тежък труд; той не казва, че един ден, като стане баща, ще следва примера, който е видял в дома си. Като гледа, че баща му ден след ден старее, синът казва: „Остаря вече баща ми, трябва да си замине за онзи свят“ и най-после бащата заминава, но синът не е придобил онова, от което сърцето и душата му се нуждаят.

На какво се дължи това противоречие в живота? Някои ще кажат, че това е карма, но кармата не обяснява нещата. Ако приемете, че известно противоречие в живота се дължи на кармични отношения, вие трябва да го докажете; всяко нещо, което човек приема, трябва да се докаже. В геометрията например се казва, че сборът от вътрешните ъгли на триъгълника се равнява на два прави – който приема тази теорема, едновременно с това той я доказва. За да не поддържа синът в себе си мисълта, че баща му трябва да си замине, самият баща не трябва да допуска тази мисъл; като започне да остарява, бащата мисли, че е време вече да замине за другия свят, да не пречи на младите да живеят – щом мисли така, синът възприема мисълта му и очаква вече заминаването на баща си. Не, докато живее на Земята, човек трябва да мисли каква работа му предстои още да извърши, а не кога по-скоро да замине за другия свят. Какъв смисъл има разбирането на бащата, че трябва да се живее, ако той сам за себе си говори, че трябва да замине? Човек трябва да бъде последователен в това, което говори. Какъв смисъл има да проповядваш един морал, а да изпълняваш друг?

Господарят казва на слугите си, че не трябва да лъжат, а като дойде до своите отношения към тях, той си позволява понякога да ги

лъже. Някой изисква от хората да го обичат, да му се подчиняват, а щом дойде до него, счита, че е свободен, т.е. не е длъжен да ги обича; защо – защото не можел да обича. Щом не може да обича, а изисква от хората да го обичат, той няма никакъв морал в себе си. Който живее по закона на Любовта, той едновременно трябва да дава и да взема; не постъпва ли така, нищо не може да го извини. Колкото и да се извинява човек, Природата не приема неговите извинения, на човешките извинения тя отговаря по следния начин: който обича, той придобива живот; който не обича, намира смъртта. Защо трябва да обичате – за да придобиете живота. Какво ви очаква, ако не обичате – смърт, страдания, мъчнотии и неуспехи.

Мнозина поддържат кривата философия, че за да те обича един, трябва да мразиш друг – това е криво разбиране, Любовта не почива на омразата, нито на страха. Каква любов е тази, която се дава от страх? Ще дойде някой млад момък при една мома, ще извади револвер насреща и и ще я застави да му каже, че го обича. Любов, която се дава от страх, не е истинска. Любовта е сила, която не отстъпва пред никакви външни насилия, Любовта изключва страха.

Коя е причината за противоречията? Противоречията се крият в човека, в неговите вътрешни чувства, в това, което той е складирал в своето подсъзнание. За да разбере това, той трябва да познава естеството си; като познава себе си, ще познава и другите хора – така ще разбере, че като форма, всеки човек, всяко същество носи в себе си известен род сили, които оказват добро или лошо влияние върху хората. Тази е причината, поради която един обичате повече, а друг – по-малко.

Всички хора обичат малкото агънце, радват му се, галят го, но като видят змия, отстъпват настрани, страхуват се от нея – защо? Агънцето носи един род сила, а змията – други сили, съвършено противоположни на тия, които са в агнето. Значи според

устройството си външните форми пречупват светлината в себе си по особен начин, вследствие на което произвеждат благоприятно или неблагоприятно влияние върху човека – змията например така пречупва светлината в себе си, че произвежда големи сътресения върху човешкия мозък. Като наблюдавате черепа на змията, намирате голяма дисхармония в него, моралните и чувства са едва в зачатъчно състояние.

Змията е лишена от нежност, от съчувствие, в замяна на което в нея са силно развити разрушителните елементи. Светлината, пламъкът, който излиза от очите на змията, внася страх, ужас в човека, а страхът прекъсва връзката в човешкото съзнание и той може да припадне; за да не се прекъсва тази връзка, на помощ идва Вярата – където има Вяра, там страхът е изключен. Докато човек вярва в някого, страхът стои настрани; щом изгуби Вярата си, страхът идва на първи план.

Какъв е произходът на страха? Страхът е остатък от далечното минало, когато човек се е отделил от Бога, т.е. когато е скъсал връзката си с Първата причина. Въпреки отклоняването на човека, Бог пак го държи в съзнанието Си и го заставя да се подчини на Неговите закони. Страхът е остатък от една култура, в която животинският елемент е имал преодоляващо влияние, той е най-високото чувство в животинското царство. Човекът, който е живял през тази епоха, е бил много висок, над 15 м, бил е гигант. За да се развие страхът в него, помогнали са му големите сътресения, големите преживявания, през които е минал, от които е бил подхвърлян във въздуха като перце; и до днес още хората носят последствията на тия силни преживявания, с това се обяснява например страха на човека от змия – той е страдал много пъти от змии, вследствие на което и до днес носи спомена от тази опитност. Страхът, който човек е преживял в миналото, днес се е видоизменил, преминал е през разни фази: страх за прехрана, страх

от външните условия на живота, страх от болести, от сиромашия, от пожари, от природни стихии и т.н. – този страх е естествен.

Казано е в Писанието: „Начало на мъдростта е страх Господен“. В страха влиза разсъждение, разум – като се страхува, човек започва да мисли, без страх никаква мисъл не може да се събуди в човека. Страхът предпазва от зло, затова е казано, че начало на Мъдростта е страх Господен. Вместо да се пазят от злото, хората се пазят от правене на добро, те казват: „Не е нужно човек да прави добро“. Някои хора не правят добро от страх, а някои правят добро, но пак от страх. Например един богат човек върви сам в гората, среща го просяк, спира го и му иска милостиня. Богатият иска да му даде някаква монета, но като си представи, че при отварянето на кесията просякът ще види златните монети, ще се съблазни и може да го нападне, той казва: „Нямам пари“ – от страх той се отказва да направи добро. Богатият може да постъпи и по друг начин – за да не настрои просяка против себе си, той му казва: „Понеже нямам пари в джоба си, ела у дома, ще ти дам“; в този случай той прави добро, но пак от страх. В правене на доброто човек не трябва да се ръководи от страха, но от благото, което доброто ще допринесе както за него, така и за онзи, на когото се прави. И в правене на доброто човек пак трябва да знае как да приложи Светлината.

Следователно, който иска да подобри живота си, той трябва да познава законите на Светлината и да ги прилага. Човек не може да бъде морален, нито духовен, ако не разбира законите на Светлината. Моралният и духовният живот подразбират изобилие на Светлина, която внася дух и разположение у човека; тази Светлина се отразява благоприятно върху развитието на човешкия мозък. Тя влиза не само през очите на човека, но и през всичките му пори; като минава през всички части на тялото, от едни органи тя се приема като във вдлъбнати огледала, а от други се отразява като в изпъкнали огледала

– в това отношение някои от органите играят роля на среди, които разпръсват светлината като изпъкнали огледала, а други я събират като вдлъбнати огледала.

Когато човек събира известни енергии в себе си като вдлъбнато огледало, той трябва да знае как да ги събира и като разпръсва известни енергии, трябва да знае как да ги разпръсва, т.е. как да ги отразява. Медиумите са хора, подобни на вдлъбнатите огледала – те събират в себе си духове като живи енергии, с които трябва да знаят как да се справят. Някои медиуми знаят начини за събиране на духове около себе си, но не знаят как да се освободят от тях, т.е. как да ги разпръснат, и като се намери натясно, медиумът започва да бяга, но заедно с него и духовете бягат и тогава той търси човек, който може да го освободи от тях.

Съвременните хора понякога стават маниаци – в ума им влиза някаква мисъл, от която ден и нощ не могат да се освободят. Например някой си внуши, че го преследват, за да го убият, и не може да се освободи от тази мисъл – където и да отиде, каквото и да направи, все тази мисъл го преследва. Всъщност никой не го преследва, той сам си е внушил тази мисъл или я е възприел отнякъде – може би в това време преследват друг човек или животно.

Например често се случва следното: минавате през някоя гора, в това време ловец гони един заек. Заекът е много активен, бяга, иска да избегне преследването, търси начин да скрие следите си; вие пък сте пасивен и готов да възприемете чужди мисли и състояния – като минете покрай мястото, където заекът е бил гонен, възприемате неговия страх, неговите мисли и започвате да се страхувате, да чувствате, че някой ви гони. Казвате: „Защо ме преследват като заек?“, но никой не ви преследва. Като окултен ученик, вие трябва да се замислите, да влезете в положението на заека и да отправите мисълта си към ловеца, да му кажете, че това, което прави, не е добро;

посъветвайте го мислено да прибере пушката си, да се върне у дома си, а заека да остави на спокойствие – ако не направите това, вашата глава ще пати. Ако ловджията не съзнава, че си служи с насилие, ваш дълг е да му кажете това.

Човек, като разумно същество, трябва да помага на по-слабите от себе си. Не позволявайте във ваше присъствие да се вършат престъпления. Видите ли, че някой паяк е хванал муха или някоя змия е хванала жаба, или някой човек е хванал заек, или някой сокол е хванал птичка, насочете мисълта си към тях и им кажете да пуснат жертвата си; кажете им, че във ваше присъствие, пред очите ви, не позволявате да вършат престъпления, а далеч от очите ви могат да правят каквото искат.

Някои ще възразят, че Господ е създал всички животни, че Той е наредил животните да се изтребват едни други. Вие трябва да знаете, че всичко, което става около вас, е предметно учение и човек трябва да се учи от това, да прояви своята разумност. Когато види, че пред очите му се върши някакво престъпление, разумният човек не чака да слезе Господ от Небето и да го спре, но с мисълта, с чувствата и с волята си той го предотвратява – Бог се проявява чрез мислите, чувствата и действията на разумния човек; волята на Бога се заключава в помощта, която можете да дадете на по-слабите, на по-малките от вас. Кажете ли, че се страхувате да противодействате на престъплението, което се върши пред очите ви, ще ви поставят в положението на заек – да ви гонят, да ви преследват, докато развиете смелост и безстрашие.

Като ученици, вие трябва да приложите същия морал и в отношенията си към хората. Срещате един беден, отчаян човек, който е решил да се самоубие. Не го съдете, не търсете причината на отчаянието му, но отправете своята добра мисъл към него, за да му въздействате, да го отклоните от решението му да се самоубие;

опитайте се после да поговорите с него, да създадете връзка. Какво правят съвременните хора в такива случаи – всеки бърза по своята работа и ако срещне такъв човек, погледне го и казва: „Бог има грижа за него, Той ще му помогне“; щом си кажете така, вие се успокоявате и продължавате пътя си.

Какво ще бъде положението на вашето тяло, ако ръцете ви кажат, че и без да работят, светът ще се оправи? Тогава краката ще кажат, че и без да ходят, без да се движат, светът ще се оправи; езикът ще каже, че и без говор нещата се разбират; сърцето ще каже, че и без да тупа, животът си тече; мозъкът ще каже, че и без мисъл нещата си съществуват. Откаже ли се всеки орган от своята функция, в края на краищата тялото е осъдено на смърт. Не, щом сте дошли на Земята, всичките ви органи, външни и вътрешни, трябва да работят: ръце, крака, очи, нос, уста, сърце, мозък, стомах – всичко в човека трябва да работи правилно, съзнателно, разумно, само по този начин светът може да се оправи. Бог ще оправи света чрез хората.

И тъй, като ученици, вие трябва да започнете с малки опити. Щом чуете, че някаква муха бръмчи, вижте коя е причината за бръмченето и и разберете ли, че се е оплела в паяжината на някой паяк, който се готви да я удуши, веднага станете на крак, идете близо до паяжината и отправете мисълта си към паяка да пусне мухата на свобода; ако не ви послуша, развалете паяжината му, освободете мухата, а паякът хвърлете навън. Истинският човек се познава в малките работи – ако човек не се трогва от страданията на мухата, на птичката, на заека, той няма да се трогва и от страданията на хората. Ако човек страда само за своите близки – че жена му умряла или дъщеря му се разболяла, това е обикновен, прозаичен живот; да страда човек за мухата, за жабата, за птичката, за заека, за човека – това подразбира поетичен, съзнателен живот.

Ще кажете, че мухата е дребно, нищожно същество, но разгледайте я с лупа, да видите колко е красива, свържете се с нея в Астралния свят, да видите, че и тя е интелигентна. Това не се отнася до всички мухи, но само до ония, които са запазили своите първични качества. Ако такава муха кацне на носа, на челото, на главата ви някъде, с това тя иска да ви каже нещо – мухата, както и всички живи същества, може да бъде проводник на възвишени мисли, чрез нея някое Разумно същество говори на човека, казва му, че не мисли право или не постъпва право.

Някой човек е намислил да извърши престъпление, но дойде една муха при него, кацне на носа му; той я гони, тя повторно кацне на носа му, той пак я гони, тя кацне трети, четвърти, десети път на носа му, докато го застави най-после да мисли право и да се откаже от престъплението, което е решил да направи. Някой пише писмо, с което иска да развали една добра работа; дойде някоя муха при него и кацне на носа му, той я гони, тя пак кацне; докато не се откаже от писмото си, мухата не го оставя на спокойствие.

Съзнателно ли е това кацане на мухата, или несъзнателно? Щом с кацането си мухата е в състояние да отклони човека от кривия път, това кацане е съзнателно и намясто. Ще кажете, че това има някакво съвпадение. Как тълкувате нещата – това не е важно, важно е, че в колективното съзнание на Живата природа всички явления са неразривно свързани. Живата природа изпраща един човек да каже на приятеля си, че това, което е намислил да прави, не е добро, но той казва: „Това не е моя работа, не искам да влизам в лоши отношения с приятеля си“. След това тя праща вола; „Не мога да вляза в човека, голям съм, не мога да му предам Твоите мисли“. Тя казва на коня да отиде при човека, но и той се отказва под предлог, че е впрегнат. Най-после Живата природа използва мухата – мухата кацне един, два, три пъти върху носа на човека, с което го застави да мисли правилно и да

се откаже от злото, което е решил да прави. Който не знае причината за настояването на мухата, ще се чуди какво иска тя от него; който мисли, ще разбере, че между кацането на мухата върху носа на човека и изправянето на мисълта му има някаква връзка.

Седи млада сестра в стаята си и размишлява върху един въпрос. В това време един стършел влиза в стаята и започва да хвърчи над главата и; тя става от мястото си и излиза навън, но стършелът излиза след нея и пак хвърчи над главата и; тя влиза в стаята си и той – след нея. Чуди се какво да прави, страхува се, защото стършелът може да я ужили. От страх, от напрежение, тя започва усилено да мисли и в това време се спира върху въпроса, който я е занимавал; щом изправила мисълта си и започнала да мисли право, стършелът хвръкнал далеч от нея. Защо е хвърчал този стършел над главата и? Ако поискаме да обясняваме тия неща, ще дойдем до суеверието в живота. Едно е важно да знаете – че между всички явления в Природата има непрекъсната връзка, зад всяко явление се крие една разумна причина и от човека се иска да мисли правилно, да съпоставя фактите и да вади верни заключения.

Сега ще приведа още един пример, да видите как Невидимият свят работи. Един наш приятел имал важна работа, за свършването на която е трябвало да става всяка сутрин в три часа, но той нямал будилник, а не могъл сам да се събужда. Легнал си вечерта и дълбоко в себе си се помолил да се събуди по някакъв начин в три часа, за да започне работата си. Като наближил часа, той чул, че една голяма муха бръмчи над главата му, не го оставя да спи; станал, погледнал джобния си часовник и видял, че часът е три – веднага скочил от леглото си, облякъл се и започнал да работи. На другата сутрин мухата пак започнала да бръмчи и той се принудил да стане. Това продължило цял месец, през което време той свършил работата си; значи мухата изпълнила ролята на будилник – Невидимият свят я е

използвал като слуга, като свой проводник. Който мисли право, той вижда връзката между всички явления; той се ползва от светлината на това знание и върви напред, но за да се ползва от тази светлина, човек трябва да бъде отворен за нея, да има добро разположение на духа.

За да разбере света, човек трябва да има разположение, да вижда нещата правилно; няма ли разположение, съзнанието му се помрачава и целият свят пред него изгубва своята красота: по лицата на всички хора той вижда само сенки. Неразположението само на един човек е в състояние да произведе пертурбация във всички обкръжаващи. Наистина, когато бащата е тъжен, и майката, и децата стават тъжни – тъгата, скръбта, мрачните мисли се предават от човек на човек. Както светлината постепенно обхваща цялото пространство, същото прави и тъмнината.

Сега, като говоря за Светлината, вие ще имате предвид физическата светлина, която идва от Слънцето – тя е първата фаза на Светлината; щом изучите законите на тази светлина, вие ще се домогнете до Духовната светлина, ще започнете да изучавате и нейните закони. Физическата светлина изгаря кожата на човека; когато се излага дълго време на действието на слънчевите лъчи, човек изгаря, почернява – това е признак, който показва, че слънчевите лъчи се отразяват благотворно върху човека и могат да го лекуват. Който не почернява от Слънцето, той не се поддава на неговите лъчи, т.е. Слънцето не може да го лекува.

Духовната светлина, наречена още ***астрална,*** има обратно действие на физическата – тя е мека, приятна и представлява отражение на физическата. За да се ползва от Светлината, човек трябва да разбира нейните закони, да не се страхува от нея. Някой се страхува от силната светлина и гледа по някакъв начин да я намали или да я закрие и за тази цел си служи с различни цветни абажури:

червени, зелени, сини и т.н.; вместо да слага абажури отвън, човек може в съзнанието си да слага каквито си иска абажури: например ако иска да сложи червен абажур, нека започне да чете някой любовен роман, той замества червения абажур; ако иска да сложи на лампата си зелен абажур, нека започне да мисли върху богатството, как може да го придобие, или нека се заеме с изучаване на ботаника; ако иска син абажур, нека мисли за Истината или нека излиза вечер да наблюдава звездите.

Живата природа разполага с ред условия за създаване на различни цветове в съзнанието на човека. Денят и нощта крият в себе си големи богатства. Пред лицето на Бога и нощта е ден. За хората съществува нощ по причина на това, че в съзнанието им има ред пластове, които затварят пътя на светлината; щом светлината не може да мине през тях, в съзнанието на човека настава тъмнина, нощ.

Изобщо на стари години хората постепенно губят силата на своето зрение, вследствие на което чувстват нужда от очила. Когато очите на човека отслабват, пречупването на светлината не става правилно и той не вижда предметите ясно. Навсякъде, където светлината не се пречупва и отразява правилно, образите, предметите изглеждат криви; с това се обяснява защо като влезе човек в някоя стая или в някой голям салон, се настройва войнствено: той е готов да се сърди, да се кара с хората – това се дължи на ъглите, които се образуват при пречупване на светлината. Колкото повече криви линии има някой салон, толкова по-правилно се пречупва светлината; щом светлината се пречупва правилно, отразената светлина е мека, приятна и действа благотворно върху човека.

Защо не виждате погрешките на човека, когото обичате? Защото сте го поставили в храм със сферична форма, в който светлината се пречупва и отразява правилно. Когото не обичате, вие го поставяте в храм с много квадрати, които пречупват светлината неправилно –

каквото и да ви говори този човек, все ще ви дразни. Обичта и омразата към човека се обясняват не само чрез законите за падането и отразяването на светлината, но и чрез великия закон на Любовта. Когато някой човек постъпва според закона на Любовта, чрез него се проявяват Разумни същества, които разбират светлината, а същевременно разбират и живота.

Като ученици, вие трябва да изучавате науката на светлината, за да се ползвате от нея. Мнозина очакват всичко да им дойде наготово; не, те сами трябва да учат, да прилагат ред методи в живота си – без работа и приложение нищо не може да се придобие. Например на някои от вас им липсва мекота – те вървят по бащина линия, наследили са от баща си повече електричество, отколкото им е нужно. Те трябва да превърнат излишното електричество в магнетизъм – как може да стане това? Българите казват: „Ако барутът на човека е сух, той трябва да го полее с вода“ – това значи: ако човек има много електричество в организма си, той трябва да внесе в него известно количество влага. Организмът се нуждае от известно количество вода и ако няма такова, трябва да си го достави по някакъв начин.

От една страна водата улеснява смилането на храната, а от друга – провежда електричеството. Слабите, сухите хора имат в организма си излишно количество електричество, а пълните – излишно количество магнетизъм; за да се освободят от излишните енергии в себе си, сухите хора трябва да дружат с пълни, да става правилна обмяна между тях. Излишната енергия, била тя електричество или магнетизъм, причинява ред болести. Когато някой пълен човек заболее, в организма му трябва да се внесе електричество; когато някой сух човек заболее, в организма му трябва да се внесе магнетизъм.

Какво трябва да прави окултният ученик в такива случаи? Когато окултният ученик заболее, той не трябва да прибягва до лекар –

защо? Защото тази болест му е дадена като задача за разрешаване, в която да приложи своя ум и своето сърце. За да се излекува, ученикът трябва да приложи следната формула: $Л^2$, $М^4$, $Р^5$ – тази формула подразбира, че той трябва да вземе две части любов, четири части милосърдие и пет части разумност, да ги смеси заедно и да образува от тях разтвор, с който да се лекува. Сместа ще направите по следния начин: ще вземете един чист стъклен съд и ще налеете в него половин килограм чиста вода, след това ще потопите във водата трите си пръста – палец, показалец и среден, ще ги държите десет секунди и ще вложите в нея две части от любовта. След известно време ще потопите четирите си пръста във водата, ще ги държите 15 секунди и ще вложите четири части от милосърдието. Най-после ще потопите и петте пръста във водата, ще ги държите 20 секунди и ще вложите пет части от разумността. Като приготвите тази рецепта, благодарете на Бога, че ви е дадена, за да се ползвате от нея. Щом сте неразположени духом или страдате от някаква болест, взимайте от тази вода по три пъти на ден – сутрин, на обяд и вечер, по една супена лъжица. Като правите този опит, никой не трябва да ви вижда, особено външни хора – тя е дадена само за учениците; изнесете ли я навън, тя няма да даде никакви резултати. Ако от първия път не получите никакъв резултат, направете опита още два-три пъти, докато придобиете известен резултат. Без опити нищо няма да придобиете – опитът играе важна роля във всички области на живота и на науката, и в новата наука опитът е на първо място.

Какво значение има потопяването на пръстите във водата? От всеки пръст тече известен род енергия, която се мени всеки момент – в този смисъл пръстите представляват проводници на енергии. Всяко вдигане на ръцете означава изтичане на енергия: когато благославяше, Христос вдигаше ръцете си; така и Яков благослови синовете си. Всеки човек е опитал и знае, че от пръстите на

човешката ръка изтичат енергии, които той може да използва съзнателно за лекуване; като знаете това, направете опита с водата. Водата трябва предварително да бъде приготвена, та когато ви потрябва, да бъде на разположение.

И тъй, изучавайте законите на Божествената светлина, чрез която идва знанието. Без светлина няма знание.

Тайна молитва.

Тридесет и трета лекция, 30 май 1928 г., София

ЗАДНА СТРАЖА

Тайна молитва.

Размишление.

Напишете на дъската думите ***татко, баща, отец*** и мислете върху тях, за да схванете вътрешния им смисъл, вътрешното им съдържание. Как мислите, едно и също ли е съдържанието на тези три думи? Ако зададете този въпрос на някой професор по филология, той ще започне да ги анализира и ще дойде до някакво заключение. Ако съдържанието и смисълът на тия думи са еднакви, нямаше защо да съществуват три различни думи за едно и също понятие; щом съществуват, това показва, че между тях, като понятия, съществува и външно, и вътрешно различие. Както тоновете се различават помежду си по височина и по интензивност, така се различават и думите ***татко, баща*** и ***отец***. За да определите коя от трите думи има най-голяма височина и интензивност, вие трябва да имате точна мярка, с която да си служите като с ключ.

Като мислите върху трите думи, вие ще се домогнете до нов начин на разсъждение: като се спирате върху буквите, с които се пише всяка една от дадените думи, вие ще разберете тяхното съдържание и смисъл. Например думата ***татко*** започва с буквата Т, която е знак на противоречие, на препятствие на физическия свят, но тя се проявява само в материалния свят. Думата ***баща*** започва с буквата ***Б***. Някои пророци наричат Бога свой Баща и като казват за себе си, че са говорили с Баща си, те имат предвид Бога; буквата ***Б*** представлява Духовния свят, тя е семе, посадено в земята, и дава първа издънка, първа проява на живота. Животът пък се изявява чрез Духовния свят – където има живот, там има дух, там е духовното.

Думата ***отец*** започва с буквата ***О*** – мярка на всички неща. Когато иска да създаде една Вселена, Бог начертава един кръг, т.е. определя границите на тази Вселена. Буквата ***О*** съдържа възможностите, до които човешкото съзнание може да достигне. Значи от трите дадени думи първите две започват със съгласни букви, а третата – с гласна. От началните букви на тези думи се образува думата ***тоб,*** която означава същество, което граби. Може да се образува и думата ***бот,*** която на български значи бодене, шиене с игла, а на английски означава ***двама*** – значи двама души могат да направят нещо. Ето защо, за да ушие нещо, човек непременно трябва да има бод, игла, шило; без тях и най-опитният шивач не може да ушие нещо.

И тъй, като разглеждате буквите, от които са съставени думите, вие ще се домогнете до вътрешното съдържание на думите, а също и до техния смисъл. Всяка дума е съставена от букви, които се подчиняват на известни закони. Можете ли да кажете коя е първата дума, с която българският народ е започнал своето съществуване? Не можете, това знае само онзи, у когото висшето съзнание е пробудено. По употребата на едни или други думи може да се каже кой човек къде живее – на физическия, в Духовния или в Божествения свят. Когато някой човек употребява думата ***татко,*** това подразбира, че той е живял на физическия свят и е заминал вече за другия свят; дали този човек е бил на Земята цар, княз, министър – това не е важно, от онзи свят виждат, че той е подобен на всички хора, които са на еднаква степен на развитие. В Духовния свят, а още повече в Божествения, никакви титли не съществуват – там съществуват други имена, за които хората нямат никаква представа; не само хората, но и Ангелите не знаят какво съществува във висшите светове.

Мнозина се хвалят, че са говорили с Татко си, т.е. с Бога; щом са говорили с Бога, те са учени хора – тогава нека кажат колко звезди има в нашата Слънчева система. Ще кажат, че не знаят. Ако отидете

при някое малко овчарче и го запитате колко овце, говеда или коне има баща му, то ще ви отговори; ако го попитате колко братя и сестри има, и на този въпрос ще ви отговори. Как е възможно малкото овчарче да знае всичко, което го питат, а ти, големият човек, който си говорил с Бога, да не знаеш колко звезди има в нашата Слънчева система, колко добри и лоши хора има на Земята, колко Ангели има на Небето?

Като се говори за добри и лоши хора, ние разбираме две противоположни движения: едното е надолу, а другото – нагоре. Стремежът на лошия човек е надолу, към земята, а на добрия – нагоре, към Бога. От това гледище ние не можем още да наречем добър човек онзи, който е направил някакво добро. Ако този, който прави добро, е добър човек, тогава и касапинът, който храни и угоява своите говеда и овце, ще излезе добър човек – като ги храни, той се ръководи от мисълта да ги угои, че като ги заколи, да продаде месото им по-скъпо, повече да спечели от тях. Добрият човек се определя от правилното движение – той може да слиза и да се качва, може да върви напред и назад, наляво и надясно, но всякога е добър, понеже стремежът му винаги е насочен нагоре. Който се стреми към центъра на Земята и се отдалечава от Бога, каквито и добрини да прави, той не може да мине за добър човек, понеже користолюбието прониква в неговите стремежи.

Сега, като разсъждаваме върху Доброто и злото, някои се обезсърчават и казват, че не са добри хора. Добрият и лошият човек се определят от посоката на своето движение. Докато се движи нагоре, човек не трябва да се безпокои, нито да се самокритикува. – „Ама не се движа бързо.“ Върви и не спирай в пътя си! – „Погрешки правя.“ Изправяй погрешките си и продължавай своя път! Когато видният музикант, художник или писател направи някаква грешка, той не се спира да се извинява, но изправя погрешката си и продължава да

върви напред. Всяка погрешка може да се изправи. Какво струва на виртуоза да изправи погрешката си? Ако тоновете на музиката не са правилни, причината за това може да бъде или в лъка, или в струните на цигулката, или в друга някоя нейна част; но ако в първия момент тоновете не са правилни, в следващия момент могат да се изправят.

За да дойде до положение да изправи погрешките си, човек трябва да работи върху себе си, да мисли, да разсъждава право. Като разсъждава правилно, той ще има ясна представа за думите ***татко, баща*** и ***отец***. Думата ***татко*** подразбира онзи, който те е родил на Земята. Думата ***баща*** подразбира онзи, който те е родил в Духовния свят; апостол Павел казва на своите последователи: „Аз ви родих" – той говори за духовно, а не за физическо раждане. ***Отец*** пък е Онзи, Който е дал възможност на човека да се прояви в света. Христос казва: „Аз и Отец Ми едно сме". Следователно що се отнася до Отца, с Него човек не може да разговаря, но съставя едно цяло. Може ли човек да говори с ръката си? Може ли ръката да каже на човека, че няма нужда от него? Ръката не може да говори, езикът говори за всички удове, той се застъпва за тях, наема се да ги защитава пред върховния господар. Когато пострада, ръката се отнася до мозъка, а мозъкът заповядва на езика да съобщи това нещо където трябва; езикът веднага съобщава на обкръжаващата среда да се вземат нужните мерки, не се минава много време и ръката получава помощ.

Какъв извод ще извлечете от говореното дотук? Че всички имате желание да учите. Тази е причината, поради която често съжалявате, че от много години сте ученици, а почти нищо не сте научили. Някои от вас пък искат час по-скоро да завършат училището. Завършването е нещо обикновено, то представлява физически процес, нещата свършват само на физическия свят; в Духовния свят нещата не свършват, там има вечно учение. Дали е във физическия, или е в Духовния свят, човек трябва непрестанно да учи: ще се учи да пее, да

свири, при това ще учи, докато постепенно започне да изпълнява и най-мъчните парчета.

Щом дойде до високия морален свят, човек често се натъква на противоречия. Например той се облече хубаво, с бели вълнени дрехи, но изведнъж му казват, че тези дрехи не са негови, не ги е изработил сам – те са изработени от вълната на овце, които сами са я приготвили; след тях други, по-съвършени същества са ги изпрели, изтъкали, скроили, ушили, а на човека са дали възможност само да се облече с тях и да ги рекламира по широкия свят. С каквото и да се облече, човек носи все чужди произведения.

Казвате, че човек трябва да се облича добре. Какво представляват дрехите за човека? Срещате по улицата някой, облечен с царски дрехи, с мантия, с корона на глава, но минавате и заминавате покрай него, без да му обръщате внимание. Този човек върви из улиците на някой голям американски град и всички го поглеждат, усмихват се, без да се спират пред него, казват си: „Как и по какъв случай този европейски цар е дошъл в Америка?“. Отпред погледнат – той добре имитира някаква царска личност; погледнат ли го откъм гърба – виждат, че целият е облепен с обяви и реклами. Той казва: „Вместо да викам по улиците и да рекламирам разните стоки, по-добре да нося рекламите на гърба си, че който мине покрай мен, да чете“. Какво прави този човек? Вечер се връща у дома си, но вече детрониран; денем, като изгрее Слънцето, пак се коронясва – сутрин се коронясва, вечер се детронира. Добре е човек да рекламира нещо, но какво? Истината. Какво по-хубаво от това, ако всички стихове и глави на Истината бъдат написани върху човека? Който мине, все ще прочете нещо.

Понякога хората са от онези царски синове, които носят на гърба си напечатани различни реклами – когото и да срещнете, на гърба му все има написано нещо: или че е православен, или че е католик, или

че е евангелист, или че е завършил някаква наука – теология, биология, астрономия, филология и т.н. Какво става най-после? Един ден Разумната природа дойде при човека, снеме мантията с надписите от гърба му, снеме короната му и той остава гол, с едно голо съзнание.

Докато е на Земята, човек облича и съблича дрехите си, пише и заличава рекламите по тях. Влезе ли в Духовния свят, облече ли една дреха, той никога не я сваля от гърба си – там не е позволено да се пише нещо върху дрехата на човека. Когато художниците рисуват Ангели, те ги рисуват с бели дрехи, със златни пояси, с широки ръкави, с крилца близо до раменете – те считат Ангелите за жители на Божествения свят. Когато рисуват Купидон[38], те поставят крилцата му отзад; той ходи със своите стрели и когото застреля, той непременно се влюбва.

Какъв е произходът на стрелата? Който се е влюбвал, той знае какво представлява стрелата на Любовта. Стрелата на Любовта представлява човешкия език, Любовта се изразява чрез човешкия език. Момъкът среща млада мома и и казва: „Като тебе красива мома не съм виждал досега“; щом чуе тези думи, момата се стресва и започва да се оглежда, да види къде е изразена нейната красота. Така изразена, Любовта се счита за любов на физическия свят – първа степен на Любовта. Ако момъкът каже на момата, че не е срещал по-добра мома от нея, това представлява Любовта в Духовния свят – втора степен на Любовта. И най-после, когато момъкът каже на момата, че не е срещал по-умна мома от нея, това представлява третата степен на Любовта – Любовта в Умствения свят. Когато момъкът каже на момата, че тя е Ангел и не може да живее без нея,

---

[38] Купидон – в римската митология син на Венера и Марс, бог на еротичната любов. Съответства на Ерос в гръцката митология. Смятало се е, че силата на Купидон е по-могъща от тази на Венера, тъй като властвал дори над смъртта при Хадес, над съществата на морето и боговете на Олимп.

това представлява четвърта степен на Любовта – Любовта в Ангелския свят. Така той се качва все по-нагоре, докато един ден достигне тази мома; щом я достигне, започва да слиза надолу, до точката, откъдето е започнал.

Когато изучавате Любовта, не се спирайте върху вашите лични възгледи, но ръководете се от вашите психологически прояви. Ние сме изследвали проявите на Любовта и в растенията, и в животните, и в хората и виждаме, че те са едни и същи навсякъде. Например когато обичате един човек или което и да е живо същество, вие го поставяте на един и същ уровен със себе си – този закон е еднакъв и за хората, и за животните, и за растенията. При това положение, когато човек обича човека, той се намира пред две възможности: или слиза до положението на онзи, когото обича, или го повдига до себе си; в първия случай той страда, а във втория случай и двамата се радват.

Човек може да изпита същите страдания и радости и без да е влюбен в някакъв външен обект. Например когато човек се е надценил, когато има високо мнение за себе си и мисли, че всичко може да направи, той се е влюбил в себе си и се е повдигнал на по-висок уровен, отколкото е в действителност; след години, когато види, че не е направил това, което е очаквал, губи вяра в себе си, отчайва се и се разлюбва. Значи както човек се влюбва в себе си, така може и да се разлюби – какво трябва да прави тогава? Той трябва да възстанови любовта към себе си, трябва да възстанови вярата в Божественото начало в себе си; като следва Божествените закони, той трябва да вярва, че всичко, към което душата му се стреми, може да се реализира. Като работи, като учи, същевременно трябва да се ползва и от опитностите на своите ближни – всеки човек представлява специална форма, в която е складирано известно богатство, което е в полза както за самия него, така и за обкръжаващите; колкото и проста да е дадена форма, било човешка, животинска или на някое растение,

човек може да се ползва от нея. Разумният човек се учи от всичко, което е вътре и вън от него.

Човек трябва да гледа на всяка форма, на всяко живо същество като на същество, в което Божественото живее – щом гледа така, той ще има правилни отношения към тях. Какви са отношенията на сина към бащата? Какви са отношенията на момъка към момата – когато момъкът срещне една красива мома, какво и говори? Той и говори за красотата като израз на Истината. Ако отидете при един цар, с какви думи ще се обърнете към него; когато болният отива при някой лекар, какво му говори; когато бедният отива при някой богат, какво иска от него; когато детето види майка си, какво и казва – при всички тия случаи човек знае как да започне разговора си и какво да каже. Яви ли се пред Бога, той не знае какво да говори – защо? Смирение се иска от човека.

Казано е в Писанието: „Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат". Щом отидете при Господа, няма да Му разправяте какви страдания и мъчнотии имате, нито какви добрини сте направили – Той знае всичко, Той знае целия ви живот с всички подробности, а едно само не знае: искате ли да учите, или не. Ако искате да учите, ще Му кажете с всичкото си смирение, че се радвате на Божия свят и желаете да разберете смисъла на всичко, което ви заобикаля. Ще признаете своето невежество и ще пожелаете Бог да ви даде светлина да учите, да виждате и разбирате нещата. Това не става изведнъж, но постепенно. Бог ще погледне към вас и ще разбере искрени ли сте, или не. Ако погледът ви е устремен надолу, Той ще ви остави дълго време на Земята; ако погледът ви е устремен нагоре, Той ще разбере, че имате искрено желание да изучавате Неговите пътища. Както и да ви погледне, не се страхувайте от Него; чакайте с търпение, докато ви отговори и ви изпрати най-добрите условия, най-големите блага.

Докато дойде това време, вие трябва да бъдете готови да минете пълно разтърсване – това значи да се намери човек в положение като че светът е свършил. След това ще дойде великото посвещение, наречено още ***ликвидиране на кармата*** – това значи придобиване на Любовта, която сваля оковите на неговия ум и на неговото сърце. Освободи ли се човек от оковите, които са го ограничавали, той се вижда вече заобиколен от своите братя и сестри, които са му помагали – това е действителност, а не сън. За онзи, който живее едновременно и в този, и в онзи свят, това е действителност; за онзи, който живее само на физическия свят, това е сън. Има ли нещо вярно в сънищата? Някой сънува, че е богат; като се събуди, вижда, че е беден. Друг сънува, че е учен; като се събуди, пак остава невежа, какъвто е бил и по-рано. Друг пък е болен, но сънува, че е оздравял; като се събуди, усеща, че е по-добре, постепенно върви към оздравяване.

Идеите, върху които сега ви говоря, не са в противоречие с вашите знания. Когато професорът обяснява на студентите въпросите от висшата математика, те не влизат в противоречие със знанията, които са придобили в отделенията; това, което ученикът е научил по смятане в отделенията – събиране, изваждане, умножение, деление, влиза и във висшата математика. Опитностите, които човек е минал в живота си, непрестанно функционират в целокупния живот.

Следователно състоянията, през които човек е минал в живота си – детство, юношество и зряла възраст, непрестанно се повтарят през всичкото време, докато е на Земята; той може да е стар, но често се проявява ту като дете, ту като юноша, ту като възрастен. Като остарее, човек иска да се върне в младостта си, да стане отново млад – физически той не може да стане млад, но по състояние, по вътрешно разположение може да бъде. Иска ли и физически да стане млад, непременно трябва да мине през смъртта. И наистина, старият

предпочита да умре и отново да стане млад, отколкото да живее и все повече да остарява.

Сега, като казвам, че старият трябва да умре, за да стане млад, това не се отнася до идеите. За да се възприемат от умовете на хората, идеите не трябва да остаряват. Под думата ***идея*** ние разбираме само онова, което никога не остарява. При сегашните разбирания на хората стар човек е онзи, който е отживял времето си, който не мисли отново да става млад.

Да се върнем пак към думите ***татко***, ***баща*** и ***отец***. Светският човек има татко, духовният – баща, а Божественият – Отец: това са три принципа, върху които почиват отношенията в човешкия живот. Значи който живее на физическия свят, той има татко и майка; който живее в Духовния свят, той има баща; който живее в Божествения свят, той има велик Отец, създател на всичко в света – този човек е дал ход на Божественото в себе си, той се е предал на служене на Бога – най-високото състояние, до което може да достигне.

Мнозина искат да прескочат различните стадии на живота, да прескочат грижите на земния живот и да влязат направо в духовния – при Ангелите; това е толкова възможно, колкото е възможно за детето от първи клас да отиде между студенти и да изучава тяхната наука – колкото и да е способно и развито, това дете не може да следва науката, която се преподава в университета, за целта трябва да има диплом за завършен гимназиален курс, да има знанията на студентите.

Следователно има стъпала в живота, през които всеки човек трябва да мине. Много от окултните ученици са пропадали в знанията, в разбиранията си и затова трябва да учат, да издържат своите изпити. Като не разбира дълбоките причини на нещата, някой казва, че като се помоли, Бог веднага му отговаря – това е общо твърдение, не всякога е така – има хора, които не се молят, а Господ

ги слуша. Не е достатъчно само човек да се моли, за да го слуша Господ – да се говори така, това значи да се качи човек на пиедестал и оттам да гледа на нещата; не, човек трябва да слезе от своето високо положение и като дете да се моли на Бога.

Защо човек трябва да се моли на Бога и защо Бог трябва да го слуша? Кога човек не трябва да се моли? Когато направи някаква погрешка, човек не трябва да се моли; тогава той трябва да се заеме с изправяне на грешката си и щом я изправи, трябва да се моли да му изпрати Бог повече светлина, за да не повтаря същата грешка. Ще изправиш погрешката си, за да не се изложиш пред Висшия свят и пред хората. – „Ще ме слуша ли Господ?“ Ще те слуша само ако се оставиш напълно в Неговите ръце.

Коя е причината, че Бог само понякога слуша човека и отговаря на молитвата му? Представете си, че един човек се дави в дълбока река; ти минаваш покрай реката, виждаш даващия се и веднага се обръщаш с молитва към Господа: „Господи, помогни ми да спася давещия се!“ и Той веднага ще ти изпрати сили, условия, за да го спасиш. Ти влизаш в реката, хващаш давещия се и го изваждаш от водата. След това казваш: „Едва се помолих на Господа и Той ме послуша“; да, Господ те послуша, но не заради теб, а за онзи, който се давеше. Като не знаеш причината защо си получил отговор на молитвата, Невидимият свят казва, че ти си придаваш голяма тежест. Бог обича този, който се дави, и ти казва: „Ако спасиш давещия се, и на тебе ще помагам“. – „Ама освен мене нямаше друг, който да изпълни тази работа.“ Който е готов да изпълни волята Божия, него Бог слуша и на него отговаря.

Представете си, че една Божествена мисъл минава през ума ви – какво трябва да направите с нея? Ще и дадете възможност да се реализира – щом я реализирате, Бог ще ви слуша, ще отговаря на молитвите ви; не я ли реализирате, Той няма да ви слуша. Речете ли

да искате богатство, сила, знание, молитвата ви няма да бъде приета – защо? Защото Невидимият свят знае, че ако вашите лични желания се задоволят, възвишените мисли и желания, които Бог е вложил у вас, ще останат на заден план. Възвишените мисли и желания на човека се задоволяват по-скоро, отколкото личните. Изучавайте живота, наблюдавайте пътищата, през които хората минават, за да си обясните защо едни хора се молят, но молитвата им не се приема, защо други хора се молят и молитвата им се приема и най-после, защо трета категория хора не се молят, а въпреки това работите им се уреждат.

Сегашните хора търсят щастието – защо? Защото щастието подразбира цъфтене – всеки иска да цъфне, да завърже плод и плодът да узрее. Плодовете на живота зреят под влияние на лъчите на Любовта, която носи живот, радост и веселие. Всички хора искат да бъдат обичани – защо? За да получат нещо от плодовете, които зреят при Любовта. Вътрешната нужда на човека да бъде обичан показва, че той търси Живота. Ние знаем, че Любовта носи Живота, Любовта включва в себе си Истина, Свобода, Щастие, Живот.

Следователно, когато човек разбере Свободата, Истината, Щастието и Живота, той се намира вече в областта на Великата любов. Какво по-голямо щастие за човека от това да обича някого, без да го ограничава? Обичайте човека така, че той да се чувства свободен, щастлив, пълен с живот и потопен в простора на Истината. Човек може да бъде щастлив само когато е свободен; вън от свободата никакво щастие не съществува.

За да придобие щастието, човек трябва да мине през физическия свят, който неизбежно носи страдания. – „Не може ли без страдания?“ И без страдания може, но живот без страдания е живот без опитности. В бъдеще, при други условия на живота, възможно е да няма

страдания, но днес, при сегашните условия, при сегашното развитие на човека, страданията са метод, предвиден от самата Природа.

Един американски студент отишъл при виден професор по философия и му казал:

- Господин професор, искам да ми препоръчате един кратък няколкомесечен курс по философия.

Професорът се замислил и му отговорил:

- Млади приятелю, има курсове по философия, които продължават няколко години; има и шестмесечни курсове. Ето какво ще ти кажа: когато Бог иска да създаде тиква, нужни са Му само шест месеца; когато иска да създаде дъб, нужни са Му сто години.

Философия, придобита за шест месеца, представлява тиква; философия, придобита в продължение на няколко години, представлява солидна основа, върху която човек може да гради живота си. Живот без страдания е живот на тиквата; живот със страдания е живот на стогодишния дъб. Като погледнете кората на този дъб, вие четете по нея изпитанията, през които той е минал; бури, ветрове, стихии са напукали кората на дъба, но той мълчи, не се оплаква от страданията си – от големите страдания дъбът е придобил големи знания: той знае козметика, разбира от бояджийство и затова всяка година боядисва листата си, прави ги зелени.

Ако дъбът нищо не говори за страданията си, колко повече това може да направи човек! Добре е човек да има търпението и устойчивостта на дъба. Да прекара цели сто години със заровена глава в земята – това говори за голямото търпение на дъба, за неговата голяма устойчивост.

Като говорим за Великата любов, мнозина се страхуват да не би тя да измести човешката любов. Не, при идване на Великата любов у човека човешката любов ще се освободи, ще се разграничи, ще може свободно да се проявява. Ето защо, когато Христос казва на учениците

си, че който не се отрече от баща си и от майка си, не може да Го последва, Той има предвид отричането на човека от онзи ум, който търси охолен живот, от онова изопачено сърце, което всякога ще го спъва; щом се отрече от своя изопачен ум и от своето изопачено сърце, човек ще влезе в пътя на Великата любов, която носи щастието – „Който се отрече от баща си и от майка си, от братята и от сестрите си, както и от своя живот, той ще приеме стократно в бъдещия вечен живот". Бъдещето започва вече да се реализира.

Сега, някои ще кажат, че не се нуждаят от братя и сестри и лесно могат да се откажат от тях; това е стара философия. Според новата философия на живота, отношенията на хората едни към други са такива, каквито са отношенията на Бог към тях; каквото е отношението на Бог към човека, такива трябва да бъдат и неговите отношения към хората – това подразбира нов живот, нова култура. Как ще обичаш човека, ако не го погледнеш чрез очите на Бога? Бог носи в ума и в сърцето Си всички души; Той иска да ги повдигне, да им даде Знание, Мъдрост, да вложи в душите им Свобода, Истина и Живот, да ги направи щастливи – Той държи в ръцете си всички блага, които е предвидил за хората, и чака времето да им ги даде.

Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила! Да възлюбиш ближния си като себе си!" и Христос казва още: „Любете враговете си!" – това са три закона, три степени, три прояви на Любовта, които се намират в известно отношение помежду си. Ако не люби Бога, човек не може да люби ближния си, а още повече не може да люби врага си.

Човек първо трябва да люби Бога, после – ближния си и най-после – своя враг; тези отношения образуват кръг, в средата на който се намира Любовта, която дава храна на живота. Истината, посадена в живота като в почва, дава условия на Свободата да покълне, да изкара

своите издънки. Който се стреми към Свобода, той трябва да се бунтува в себе си, да храни свещен бунт, свещен гняв в душата си, за да разкъса връзките на старото. – „Но нали е казано, че кротките ще наследят Земята?“ Силният човек е кротък, а не слабият, мекушавият.

Един проповедник, известен между своите слушатели като добър и кротък човек, чул едного да говори лоши думи за Господа, приближил се до него, ударил му две плесници и го повалил на земята.

– Защо ме биеш?

– Да знаеш какво говориш! Бог те създаде, за да мислиш право и всякога да говориш истината. В мое присъствие не позволявам да се говори лошо за Господа!

Истината трябва да се говори; не се ли говори, всеки ще получи това, което му се пада – дойде ли до Истината, не само човек може да ви удари две плесници, но сам Христос може да направи това.

Един млад момък често говорил лоши думи за Христа; щом се събирал с другари, първата му работа била да се гаври с името на Христа. Една вечер сънувал, че е на черква, и видял, че Христос излязъл от олтара, отправил се към него, ударил му две плесници и го повалил на земята. На сутринта, като се събудил, спомнил си съня и започнал да плаче. Майка му го запитала: „Защо плачеш?“, той разказал съня и казал, че предчувства нещо лошо. Наистина, след две седмици този момък умрял.

Какво показва този случай? Човек трябва да държи съзнанието си будно, да не се колебае във вярата си, да не говори лошо за своя Създател – престъпи ли този закон, двете плесници ще дойдат. За да не дойдат плесниците, вие трябва да се пазите от злото – не се борете със злото, но го избягвайте. Човек трябва да има една свещена идея в себе си за своя Създател, Който внася в него импулс към Знание, към Свобода, към Истина, към Красота, към Щастие. Всичко може да

критикува човек, но дойде ли до Бога, там трябва да се изпълни със свещен трепет и благоговение, със свещен идеал.

По това трябва да се отличавате като ученици. И ученикът някога е бил въглен, но сега е диамант; той е минал и минава през такова налягане, което е в състояние да превърне въглена в диамант. Ученикът се отличава по това, че може да пречупва светлината както диаманта, вследствие на което придобива вътрешна стойност. Той е твърд като канара и никой не е в състояние да разколебае неговата вяра и убежденията му. Каквито са свойствата на диаманта, такива са и на ученика: ученикът има свойството на диаманта да свети и на неговата топлина и хляб може да се пече – заради тези негови качества Разумните същества го носят на ръцете си, както хората носят пръстени с диамантени камъни. Обаче истинският ученик се крие дълбоко някъде, както диамантите се крият в земята – има диаманти, заровени на дълбочина от 200 км. Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос; ако е научен факт, един ден той ще бъде проверен. Важно е да знаете, че ученикът съдържа в себе си свойствата на диаманта. Има ученици, които са излезли вече на повърхността на земята, а други са още в земята, на дълбочина 200 километра.

Числата 2, 20 и 200 означават принципът на живота – работа; ето защо, за да излезете от дълбочината на земята, в която сте заровени, от вас се иска работа. Това, което всеки човек е заровил в дълбочината на своята земя, представлява неговата душа; човешката душа – това е диамант, заровен в земята на дълбочина 200 километра.

И тъй, научете се да мислите по нов начин, който започва с отричане на аксиомата, че 2+2=4. Като механическо твърдение, 2+2 е равно на 4, обаче по новия начин на мислене 2+2 не е 4. Числото 2 представлява женски принцип, а числото 4 е мъжки принцип – две жени, събрани на едно място, не образуват един мъж. Като

механически процес, две плюс две дава четири, но като психически процес, не е четири. Когато двойката се завърти четири пъти около себе си във възходяща степен, ще се получи четири, т.е. мъжкият, разумният принцип ще се прояви – числото 4 е закон на еволюция. Следователно, за да се докаже, че 2+2=4, нужни са ред изчисления, защото невъзможно е две жени да образуват един мъж. Когато се казва, че Бог извади едно ребро от Адам и създаде жената, това подразбира нещо метафизично.

Създаването на жената е философски въпрос, за разбирането на който се искат знания. Когато видя Ева, Адам каза: „Това е плът от плътта ми и кост от костта ми", а апостол Павел казва, че жената трябва да се подчинява на мъжа, защото е произлязла от него. Не, жената не е произлязла от мъжа – това е неразбиране на живота. Всички форми, създадени от Бога, съставят едно цяло. За да дойде до най-високата форма на развитие, човешката душа трябва да мине през всички форми; във всяка форма тя седи известно време, докато научи нещо и щом научи необходимото, напуска тази форма и влиза в друга, по развитие по-висока от първата. Достатъчно е човек да погледне на този въпрос от положението, на което се намира днес, за да види през какъв красив път е минал. После, като погледне какъв път му предстои да минава, с какви форми да се облича, едва тогава ще разбере красотата и смисъла на живота. Следователно човек знае нещата дотолкова, доколкото е минал през тях и ги е опитал; що се отнася до онова, което е над него и което му предстои да мине, той нищо не знае.

Казано е в Писанието, че човек е бил създаден по образ и подобие Божие – това се отнася до първия човек, а не до сегашния; много време е нужно на сегашния човек, за да придобие образ и подобие Божие, за него това е далечно постижение. Казано е още в Писанието: „Възлюбил е Бог истината у човека". Възлюбете и вие

Истината, за да бъдете свободни; Истината ще ви направи смели и решителни, да работите за придобиване на Свободата си, за да се справите, от една страна, с вътрешните мъчнотии в себе си, а от друга – с външните. Придобиете ли Истината в себе си, и Щастието ще дойде – т.е. щастието ще ви следва. Радвайте се, когато щастието ви следва, когато е зад вас; ако щастието е пред вас, не се радвайте, не мислете, че сте го придобили – хиляди години ще го гоните и няма да го стигнете. Това показва, че Истината и Свободата трябва да бъдат винаги пред вас, пред лицето ви, а щастието – зад вас, като задна стража; по този начин щастието казва на човека: „Ако ти възлюбиш Истината и Свободата, аз всякога ще те следвам, ще ти бъда задна стража; не ги ли възлюбиш, аз нямам доверие в тебе и не мога да те следвам".

Щастието е светъл възвишен дух, който следва само човека на Истината и на Свободата. Достатъчно е един път да ви погледне този дух, за да трепти душата ви през цялата вечност. Да бъде човек щастлив – това значи Бог да го е погледнал, да му се е усмихнал; кратки са тия моменти, но ехото им се отразява във вечността. Млад или стар, всеки човек е минал през тази опитност – пулсът на неговата душа, която трепти през цялата вечност, говори за този момент.

Велик момент е придобиване на щастието. За ученика този момент е една от задачите на неговия живот. Не е ученик и не може да бъде ученик онзи, когото щастието не следва, за когото щастието не е задна стража. Не е ученик и не може да бъде ученик онзи, който не държи в душата си идеята за постигане на щастието. Да бъде човек щастлив, защото Бог го е погледнал и му се усмихнал – това осмисля неговия живот.

Да придобие щастието като задна стража в живота си – това е задача на всеки човек.

Тайна молитва.

Тридесет и четвърта лекция, 20 юни 1928 г., София

ЕЛИПСА И ПАРАБОЛА

Тайна молитва.

Като ученици на окултна школа, или по-право, като ученици на Истината, вие се нуждаете от такава наука, между явленията на която да съществува вътрешна разумна връзка; тази наука ще ви направи свободни. Свободен човек е онзи, който има една връзка в живота си – тя не е нищо друго, освен път, посока на неговото движение; посоката, пътят, по който човек се движи, представлява връзката му с живота. Същото може да се каже и за всяко небесно тяло – то се движи из пространството, но движението му се определя от неговата връзка. Движението на небесните тела в нашата Слънчева система се определя от връзката им със Слънцето; движението пък на Слънцето се определя от връзката му с друго слънце. В самото движение няма никаква разумност, тя се крие зад движението – например когато краката на човека се движат, те не съзнават това действие, но зад движението седи разумна сила, която го направлява; дали краката, ръцете, очите, устата или цялото тяло се движи, зад всяко движение седи разумна, съзнателна сила, която го направлява. Защо се извършва известно движение може да не знаете, но зад него седи разумна причина, която има строго определена цел и намерение, за да стане това движение.

Като ученици, които сте изучавали геометрия, вие познавате фигурите елипса и парабола – изучавали сте ги, както и ред теореми, свързани с тях, доказани по математически и геометрически начин, но те крият в себе си идея, която малцина разбират. Ония учени, които са създали геометрията, разбират вътрешния смисъл на всички геометрически знаци, фигури и тела. Кръгът е завършена фигура, т.е.

той представлява завършено действие, което може да бъде съзнателно, а може да бъде и механическо.

Какво представлява механиката, какво нещо са механическите действия? Всички разумни процеси, които са завършени вече, се превръщат в механически. Такива процеси има в свиренето, в пеенето – например едно дете започва да учи музика, взима цигулката в ръце и свири година, две, три, десет; на първо време то следи всяко движение на ръцете си, следи нотите, знаците – всичко в него е съзнателно, но след дълго свирене става голям виртуоз и започва да свири механически: ръцете му се движат механически по инструмента, без да мисли за тях. Това механическо движение на ръцете е завършената деятелност на едно разумно същество; зад механическото движение на ръцете се крие разумна, съзнателна дейност на едно същество. Движението на часовника е несъзнателен, механически акт, но зад него се крие деятелността на едно разумно същество – часовникарят.

Следователно елипсата, като завършено действие, представлява един механически акт, зад който седи разумността. Параболата, като незавършено действие, представлява акт, разумността на който присъства в самия него – защо? Защото това действие е още в процеса на своето създаване. Щом нещо е създадено вече, то се изявява навън като механическа проява, а разумността седи зад него. От това гледище параболата представлява разумен процес, за завършването на който могат да минат и милиони години. Всяко тяло, което се движи по пътя на параболата, има свое предназначение. Кое положение бихте предпочели: процесите във вашия организъм да бъдат завършени, както в елипсата, или незавършени, както в параболата?

Красотата на живота седи в незавършените процеси – щом една работа се завърши, тя става механическа. Музикантът разучава едно

парче; докато е ново, докато го учи, той е доволен, идея има в себе си, но щом го научи, изсвири го един-два пъти и престава да го свири, иска нещо ново. Същото се забелязва и при яденето – докато не си се нахранил още, приятно ти е да ядеш; щом се нахраниш, слагаш чинията настрани, искаш нещо ново. Детето обича играчките си, радва им се, докато са нови; щом остареят, то ги захвърля настрани – защо? Защото всичко в тях му е познато.

Всички хора търсят новото в живота; те се стремят към новото, като към незавършени процеси, чрез които могат да се проявяват. Всеки незавършен процес дава възможност на човека да мисли, да работи. Казвате: „Ако даден незавършен процес представлява някаква каша, пак ли трябва да се стремим към него?“; зависи каква е кашата: има каши, които могат да се ядат, а има каши, които съдържат отрова и не могат да се ядат. Какви по-опасни каши можете да си представите от тия, които се приготвят от месо? Те съдържат отрови, които постепенно разрушават човешкия организъм. Когато препоръчват растителната храна пред месната, целта е организмът да се запаси от отровите, които приема чрез месото, а не толкова да не страдат животните. И да не се колят, животните пак умират, пак стават банкет на по-нискостоящите от тях; когато хората умират, били те учени, философи, царе, владици, все ще устроят банкет на милиони малки същества. Ще страдат ли хората тогава – напротив, те трябва да се радват, че минават от завършен в незавършен процес.

Кои процеси са завършени и кои – незавършени? Еднообразието, повтарянето представлява завършен процес на нещата. Например какъв смисъл има в честото повтаряне на стиха ***Бог е Любов?*** Не е достатъчно човек да изговаря този стих, но той трябва да го живее. В изявяване на Любовта като незавършен процес е смисълът на живота.

Всяка форма съдържа известна сила в себе си, която може да бъде механическа, т.е. завършена и разумна, т.е. незавършена. Когато силата завърши своето действие, тя механически се повтаря, което създава еднообразие в Природата. Ако не може и не знае как да се храни, човек ще дойде до положение да механизира и процеса на яденето – щом го механизира, той е изгубил вече една от красивите страни на живота.

Всички явления в Природата са разумни. Истински ученият, просветеният човек осмисля процеса на яденето, на дъвкането и идва до научни изводи – той знае, че като дъвче на лявата си страна, ще има един резултат; като дъвче на дясната си страна, ще има друг резултат. Разумният човек осмисля всички явления.

Съвременните учени четат и изучават различни басни, но не се спират върху техния вътрешен смисъл, който може да ги ползва в живота. Например в баснята ***Петел и лисица*** се говори за един красив напет петел, който намерил парче сирене и за да го изяде спокойно, от никого несмущаван, качил се на едно дърво. Отнякъде го видяла лисицата и бързо се отправила към него, спряла се под дървото и започнала да го хвали, да го обсипва с ласкави думи:

– Бре, петльо, какъв си красавец, каква царска премяна имаш – като тебе друга птица не съм видяла. Я попей ми малко, да чуя гласа ти, слушала съм за тебе, че голям певец си бил.

Петелът погледнал самодоволно към лисицата, отворил уста и закукуригал, забравил, че в устата си държал парче сирене. Това чакала лисицата – сиренето паднало на земята и тя бързо го нагълтала. – „Голям простак е този петел“ – си помислила лисицата. После погледнала нагоре към петела и му казала:

– Добър певец си, петльо. И друг път пак ще дойда да ми попееш.

– Дано бъда по-умен тогава – първо да опитам сиренето, а после да пея – отговорил петелът.

Какво представляват петелът и лисицата в живота? Петелът представлява човек идеалист, който с мислите си хвърчи в небесата; лисицата представлява материалист, който има обикновени, материалистични схващания за живота. Когато материалистът срещне някой идеалист, той започва да го хвали, че слушал добри отзиви за неговото пеене, за неговата красота и разумност; поласкан от думите му, идеалистът отваря уста и започва да пее, в този момент сиренето пада от устата му, а материалистът го сграбчва и казва: „Голям глупец е този човек! Едва го похвалих, и той отваря уста да пее“.

Парчето сирене, за което материалистът се лакоми, представлява къща, пари, ниви, лозя и др. Идеалистът пее навсякъде, но качи ли се веднъж на дървото, той не трябва да слиза от него. Дървото, на което петелът се е качил, представлява живота; щом се качи на това дърво, идеалистът трябва да бъде умен, да не се поддава на ласки и похвали, защото иначе сиренето му ще падне на земята, където материалистът живее, и последният ще го грабне. Петелът стои по-високо от лисицата – неговият простор е по-широк от нейния.

Мнозина поддържат мисълта, че човек не трябва да бъде идеалист, или, с други думи казано, човек не трябва да бъде петел. Ако не е петел, лисица ли трябва да бъде? Коя форма е за предпочитане – на петела или на лисицата? Ще кажете, че не предпочитате нито една от тях, но искате да бъдете човек. Обаче има човек-петел и човек-лисица, т.е. идеалист и материалист. Материалистът се движи в елипса, в кръг – той е човек на завършените процеси; като го запитат какво иска, той казва: „Аз търся нещо определено, нещо завършено, което мога да видя, да пипна и да разбера“. Диамантът например е завършил процеса на

своето развитие и се е скрил дълбоко в земята; като го извадят оттам, хората го шлифоват и поставят на короната на някой цар или царица или на пръстените на млади моми и момци – обикновено пръстен слагат на човек, когото назначават на служба или когато млади моми и момци се женят.

И тъй, материализмът представлява съвкупност на завършени, разумни действия от миналия живот на човечеството; именно тези действия представляват пособия за работа, за насърчение на човека към незавършени процеси. Незавършените процеси са процеси на бъдещето. – „Как ще свършим с живота си?“ Както свършвате с яденето, с ученето и т.н.: сядаш да ядеш и щом се нахраниш, казваш: „Свърших“; какво свърши – яденето. След два-три часа пак ще ядеш: в човека има един бирник, който излиза на всеки три-четири часа и го заставя да плаща – имаш, нямаш, на бирника ще платиш. Как си представяте бирника? Той не е нищо друго, освен човек, който обира хората. Той не е Ангел, но хората доброволно му се подчиняват. Гладът е бирник – той е неизбежен процес в Природата, който служи като закон за уравновесяване на силите в завършените процеси.

Докато е на Земята, човек всякога ще има страдания. Защо е създадена Земята? На този въпрос всеки може да си отговори – Земята е създадена заради него. Какво представлява Земята? Каквото е главата на човека, такова нещо представлява и Земята за него – в главата се крият всички богатства, с които човек може да разполага. Който навреме може да се ползва от тия богатства, той ще придобие Божиите благословения. За да извади богатствата от своя ум и да се ползва от тях, човек трябва да има връзка с Първата причина на нещата, а оттам и със своите ближни. Хората са подбудителна причина, те взаимно си влияят и един друг се подтикват към работа – тази е причината, която заставя хората да се кооперират, да образуват домове, общества. Българите казват: „С един камък къща не става“ –

значи с една мисъл, с едно чувство, с едно действие работа не става; с един ум, с едно сърце, с една воля процесите не се завършват, хиляди умове и сърца трябва да се съединят в едно, да действат задружно в една посока, за да имат някакъв резултат. Дейността на всички хора трябва да бъде насочена към един център – към Бога; Той е извор на всички възвишени мисли, чувства и действия, които осмислят живота.

Сега, за да извади богатствата на своя ум, човек се нуждае от светлина. Има ли светлина, може да слезе и в най-голямата дълбочина на своята земя – на главата си, и да извади богатството, което е скрито в нея. Светлината е пособие, инструмент, с който човек слиза в дълбочината на своята глава, разкопава пластовете и търси в нея злато и скъпоценни камъни.

Златото е завършило своето развитие. То е съставено от два елемента, от две вещества, така тясно свързани, че го правят хомогенно. Всъщност златото не е хомогенно тяло, но съвременните химици и до днес още не са успели да го разложат. От гледището на окултната наука, процесът, през който златото е минало, е завършен, разумен процес, в който са взели участие два живи елемента – тази е причината, поради която златото не се окислява и минава за благороден метал. Във всички елементи, които се окисляват, процесите не са завършени.

Следователно, докато човек се окислява, докато се тревожи, процесите на неговия живот не са организирани, т.е. не са завършени. Човек може да има много незавършени процеси в себе си, но покрай тях трябва да има и някои завършени – такива са неговото верую и убеждение, както и неговите идеи. Човек без идея, без верую, без убеждение, без идеал живее в незавършени процеси. Всички експлозии, които причиняват страдания и нещастия на хората, стават все в незавършените процеси. Ние трябва да поставим основата на

своя живот върху завършените, за да работим съзнателно и с незавършените.

Кои процеси са завършени и кои – незавършени? Радостта е завършен процес, а страданието – незавършен. Като се радва, човек събира плодовете на своята работа; докато страда, той не знае какво му носи страданието. Щом изяде плода, човек трябва да посади семките в земята, за да очаква след години друг завършен процес. Който не сади, той не може да се радва.

Завършените и незавършените процеси осмислят живота: завършените процеси осмислят физическия живот, а незавършените – вътрешния, идейния, т.е. духовния живот. Ето защо човек живее или със старата философия, с философията на временното, на преходното в живота, или с новата философия на идейното, на вечното. Мнозина отричат идейния живот, понеже бил живот на мечти, на илюзии, но смисълът на живота се заключава именно в мечтите – човек живее, докато мечтае; престане ли да мечтае, престава и животът. Докато мечтае, човек има стремеж да работи, да предприема, да върши велики дела; щом престанат мечтите, той казва, че това няма смисъл, онова няма смисъл и мисли само за смъртта, казвайки: „Няма за какво повече да се живее, освен за черната земя“.

Започне ли да разсъждава така, този човек става вече материалист, иска да каже, че не може повече да бъде петел, не може да се занимава с незавършени процеси – значи иска да бъде лисица.

Хората умират, за да разберат защо живеят. Нещата се изучават в техните противоположности: смисълът на живота се разбира чрез смъртта, чрез сиромашията човек познава смисъла на богатството, на благата, които са му били дадени, без той да ги е оценил; щом вземат богатството на човека, умът му започва да просветва и разбира, че не е използвал богатството си както трябва.

Като изучавате живота, ще видите, че някои хора не са доволни от това, което имат: богатство имат – не са доволни, знание имат – не са доволни, здраве имат – пак не са доволни. Слушате някой да казва: „Глава имам, но защо ми е тази глава, като не е на мястото си?“. На място е главата ти, но трябва да работиш, да учиш.

Преди няколко дни дойде при нас един религиозен човек от Рилския манастир и започна да разправя, че търси управителя на фараоновия дом – Пентефри, имал да върши някаква работа с него. Казвам му, че Пентефри е живял в далечното минало, преди три-четири хиляди години. Защо не го е търсил навремето, тогава да свърши работата си, а го търси днес, когато не е на Земята? Ако пък е дошъл на Земята, той трябва да знае сегашното му име и така да го намери. Този човек се чуди защо хората не могат да го разберат. Никой не може да го разбере, защото той живее в своето далечно минало, в завършените процеси; ето защо той минава за човек, на когото му липсва нещо – за такъв казват, че дъската му е мръднала.

Това не е за присмех. Всеки човек може да изпадне в такова състояние, да преживее нещо от своето минало, което да не съвпада с времето, в което днес живее; за да не изпада в такива състояния, той трябва да работи. И тъй, размишлявайте върху незавършените и завършените процеси. Завършените процеси са свързани с незавършените – незавършените процеси за хората са завършени за същества от по-висока еволюция. Затова е казано в Писанието, че възможните неща са за хората, а невъзможните – за Бога.

„Невъзможното за човека е възможно за Бога“ – всичко, което човек не може да направи, Бог може да го направи. Това значи: дайте възможност на душата си да се свърже с Божия Дух, за да се осмислят незавършените процеси; само тази връзка е в състояние да покаже на човека знанието на елипсата като завършен процес и на параболата – като незавършен. В живота елипсата представлява завършен процес.

Когато снесе яйце, кокошката кудкудяка; кудкудякането представлява радостта на кокошката – тя се радва, че се е освободила от едно ограничително състояние, от едно мъчение. Докато снесе яйцето си, кокошката страда, мъчи се. Ако се остави да живее при естествени условия, тя може да снесе най-много 12 яйца на сезон и щом ги снесе, започва да мъти; откакто човек е започнал да отглежда кокошката, той я е поставил при неестествени условия да снася повече яйца – чрез своята разумност е подобрил външните условия на кокошката, вследствие на което може да снася повече от 100 яйца на сезон. Тя възнаграждава труда и грижите на господаря си, но себе си изтощава, като изразходва много енергия; при всяко снасяне на яйце животът на кокошката е изложен на смърт, както е изложен животът на раждащата жена – затова Христос казва: „Жена кога ражда, на скръб е". Следователно от Божествено гледище раждането на дете и снасянето на яйце са един и същ процес.

Колкото и малка да е кокошката, нейната работа е толкова важна, колкото и работата на разумния човек. Който разбира законите на Живата природа, той вижда във всички процеси и явления разумна, съзнателна връзка. Ето защо, чуете ли, че някоя кокошка кудкудяка, знайте, че тя е страдала, мъчила се е и сега се радва, че се е освободила от мъчението си. Ще кажете, че Господ е създал кокошката, че Той знае всичко, има предвид нейните страдания. Откъде знаете, че Бог всичко е предвидил? Някои казват, че Бог всичко знае, други казват, че Той нищо не знае, а трети дори отричат Неговото съществуване. Как мислят хората за Господа – това зависи от техните възгледи: лисицата казва: „Реално е само това, което ходи по земята; всичко, което хвърчи във въздуха, не е реално". Значи лисицата поддържа една философия, а петелът – друга; кой от двамата е по-прав?

И тъй, каквото е отношението между петела и лисицата, такова е отношението между ангелите и човека. Щом се говори за ангели, хората казват: „Празна работа е това – никакви ангели не съществуват и няма защо да се стреми човек към Ангелския свят“. Когато някой ангел се качи на едно дърво и държи сирене в устата си, човек се приближава към дървото и започва да ласкае ангела, да го хвали за добрите му качества, но щом ангелът отвори устата си, за да заговори с човека, сиренето пада на земята, човек го взима и казва: „Голям простак е този ангел!“. Ангелът поглежда отгоре и си казва: „Опитай втори път да дойдеш при мене, да видиш как ще постъпя – един път можеш да ме излъжеш, но втори път не се лъжа“.

Може ли човек да излъже ангел? В далечното минало Господ изпратил на Земята милиони ангели, наречени Синове Божии, за да учат и да помагат на по-слабите от тях. Като слезли на Земята и видели красивите човешки дъщери, ангелите се влюбили в тях и забравили за какво са дошли; те се оженили за красивите дъщери на света и останали дълго време на Земята. Бог изпратил други ангели, за да видят какво правят другарите им. Те слезли при тях и видели, че всички били женени вече; върнали се при Бога и казали, че другарите им били женени, но се оплаквали от живота си. Господ казал: „Нека останат още на Земята, да научат урока си добре“.

Съвременните хора страдат, пъшкат, оплакват се от живота. Кой е този, който пъшка и страда у човека – това е онзи ангел, който преди хиляди години е слязъл на Земята, оплел се е в материята и не може да се освободи; днес той страда, пъшка, мъчи се, но не може да излезе от гъстата материя, с която се е свързал. Женитбата – това са ония мисли и желания у човека, които са го оплели, които са го свързали с гъстата материя; тази е причината, поради която човек се лакоми да придобие големи богатства, сила и знания – той иска

всичко да придобие, да стане велик, силен, но в края на краищата нищо не придобива.

Докато е на Земята, човек иска да свърже двата края на параболата, да я огъне, но не успява – гигантска сила се иска, за да огъне двата края. Когато някой казва, че има идея, която иска да реализира, това подразбира стремежа на човека да огъне параболата. За физическия свят това е невъзможно. Наистина, като изучавате съвременните науки – естествените науки, математика, геометрия, навсякъде виждате завършени процеси. В завършените процеси действа механиката и щом е така, те не могат да бъдат идеални: път ли се строи, къща ли се гради, все ще има някакъв недостатък; завършените процеси, като механически, винаги се отличават с някакъв недостатък.

Сега, като знаете това, благодарете, че половината от процесите на вашия живот са незавършени; благодарете, че животът ви представлява отворен кръг, а не елипса. Благодарете, че имате зъби, с които дъвчете храната си; благодарете, че имате очи, с които виждате изгряването на Слънцето; благодарете, че имате възможност да четете книги и да размишлявате по тях; благодарете, че имате приятели, с които можете да разговаряте. Благодарете за всичко, което ви е дадено и което можете да направите – това са малки завършени процеси, които отварят пътя към незавършените.

Като погледнете към небето, осеяно с множество звезди, казвате: „Какво ли се крие там?“ и като не можете да си отговорите, вие се отчайвате, мислите, че никога няма да проникнете в живота на Небето. Няма защо човек да се отчайва – достатъчно е всяка вечер да наблюдава звездите, да ги изучава, за да се свърже с тях като с живи, разумни същества и така ще разбере, че между звездите и него съществува известно отношение, ще разбере, че между всички

явления в Природата съществува тясна връзка. Щом се убеди в това, животът му се осмисля и придобива известна красота.

Защо страдат хората? Защото се натъкват на незавършени процеси, но щастието се крие в незавършените процеси – те подтикват човека към Великото, което ги прави гениални. Любовта е незавършен процес, Мъдростта е незавършен процес, Добродетелта е незавършен процес, Вярата, Надеждата, Знанието са незавършени процеси – всички велики работи в живота се крият в незавършените процеси. Това е параболата в живота, това е новото, това е идеализмът, това е Божественото начало у човека. Елипсата пък представлява материализма, в който действат механически, т.е. завършени процеси.

Мнозина запитват има ли някаква наука в завършените и незавършените процеси. Има наука, разбира се, даже сама за себе си науката представлява незавършен процес. Например числата и действията с тях се отнасят към специфична област от науката, в която пак се срещат завършени и незавършени действия. Завършен процес е събирането на 2 и 2 и умножаването на 2 по 2: 2+2=4 и 2х2=4 – защо и при двете действия се получава едно и също число? Ако работите с числото пет, получавате съвършено други резултати: 5+5=10, 5х5=25. Какво представлява числото 5 – човешките чувства; ето защо, като съберем пет и пет и като умножим пет по пет, виждаме какви възможности се крият в човешките чувства.

Ако съберем 2+5, получаваме 7 – число, което представлява мъжки, творчески принцип в Природата. Това действие показва, че жената е щастлива само когато мъжът е в нея; не е ли мъжът в нея, тя е нещастна – мъжът твори, а жената съгражда. Ако човек само яде, дъвче, а няма кой да гради, тялото ще се разруши; мъжът дъвче, яде, а жената гради – оттук виждаме, че двата принципа, мъжки и женски, винаги трябва да присъстват в човека. Казано е в Писанието: „Нито

мъж без жена може, нито жена без мъж“. Като дъвче, мъжът слага храната в лявата страна на устата и оттам я предава на жената, тя да има грижа да съгради нещо от нея по правилата на Божията мъдрост. Който не разбира смисъла на дъвкането на храната, от устата си той ще я изпрати в стомаха, но с недоволство и ще усети тежест в стомаха, главоболие и обезсмисляне на живота.

Защо обикновено човек е недоволен? Защото не разбира живота и иска да свърши всичките си работи изведнъж. Човек се радва само при незавършените процеси. Искаш ли да бъдеш доволен от живота, не събирай двата края на Любовта, не събирай двата края на Истината, не събирай двата края на Добродетелта, на Правдата, на Знанието – на нищо не събирай двата края. С други думи казано: нищо не говори на хората за своите добродетели, за своето знание – защо? Защото те са незавършени процеси.

Който казва, че има малко знания, той е умен човек; който казва, че много знае, той е още на физическия свят като кокошка и знае само да кудкудяка, че яйце е снесъл. Какво знае музикантът, който едва е започнал да свири? За да го признаят за виден музикант, той трябва да владее класическата музика. Някой иска да бъде добродетелен. Добродетелта е класическа музика и следователно, за да стане добродетелен, в широк смисъл на думата, човек трябва да е свирил няколко живота наред, за да научи добре да свири класическото парче ***Добродетел***. Да бъдеш добродетелен – това не е механически процес, но процес на продължително учене; това не е еднократно действие, което може да осигури хляба на човека. Истински добродетелен човек е онзи, който може да събуди човешката душа. Да събудиш една човешка душа – това значи така да я нахраниш, че като излезе от твоя дом, да разбере защо живее, да познае Божественото в човека и за вечни времена да помни какво е

придобил от този човек – това значи добродетелен човек, това значи човек на новата култура, на новата философия.

Какво изисква новата философия: тя изисква от човека да бъде идеалист, но разумен; да знае, че в похвалите на хората се крие известно користолюбие – и тогава, като започнат да го хвалят, той първо ще изяде сиренето, а после ще пее. Който е материалист, и той трябва да бъде умен, да знае какво да каже на идеалиста, за да може да вземе сиренето му. Ако лисицата не можеше да вземе сиренето на петела, баснописецът не би могъл да напише баснята ***Петел и лисица,*** за да изнесе хитростта и. Лисицата постъпи по-умно, по-хитро от петела, защото знаеше какво нещо е сиренето; петелът не знаеше какво е сиренето, затова се е захласнал в думите на лисицата и започнал да пее. На втората година лисицата постъпила пак хитро, но петелът бил умен.

Това са процеси, които стават постоянно в човека, и щом ги разбере, той ще знае, че е дошъл на Земята да бъде или петел, или лисица – не по форма, но по прояви. Дали ще бъдеш петел, или лисица, не е важно; важно е и при едното, и при другото положение да постъпваш разумно – като разумен петел или като разумна лисица. Христос казва: „Бъдете хитри като змиите и незлобливи като гълъбите“ – на съвременен език преведено: „Бъдете хитри като лисиците и песнопойци като петела“.

Мнозина са недоволни, че не успяват, не постигат желанията си, и казват: „Каква полза от нашето учение? И ние сме толкова религиозни, колкото и хората от света“. Има една разлика: религиозните хора от света се движат в завършените процеси, а вие се движите в незавършените. Смисълът на живота се заключава в незавършените процеси – те са Божествени. Който работи с незавършени процеси, той е влязъл в смисъла на живота и носи в себе си идеите за щастие, за блаженство, за Знание, за Мъдрост, за Любов

не като завършени процеси, а като незавършени. Незавършените процеси обхващат цялата вечност. Какво ще стане с нас, след като влезем във вечността? Не съединявайте двата края на нещата; докато разсъждавате по човешки, с човешки ум, вие никога няма да разберете Божиите работи – Божиите работи се разбират с Божествен ум.

Сега помнете следното: пътят, по който човек върви, представлява парабола. – „Защо страдам?“ Защото се движиш по парабола – тя създава на човека толкова щастие, колкото и нещастие. Да бъдеш идеен човек, това значи да приемаш всички неща с радост, с усмивка на уста, защото съзнаваш, че пътят ти е такъв. Ти си търговец, но един ден изгубваш всичките си капитали – ако си идеен човек, ще повикаш приятеля си, ще му разкажеш какво е положението ти, но ще кажеш, че не съжаляваш, понеже пътят ти е такъв: движиш се по линиите на параболата; ако разсъждава така, човек прилага Божествения ум в живота си – този е пътят за разрешаване на противоречията. Те представляват незавършени процеси, в които се влива Божественият ток и дава права посока на живота.

И тъй, благодарете на Бога за всичко, което се случва в живота ви. Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва с онези, които любят Бога, ще се превърне на добро“.

Тайна молитва.

Тридесет и пета лекция, 27 юни 1928 г., София

НАЧАЛОТО НА ДОБРОДЕТЕЛТА

В светлината на Божия Дух има Живот и Мир.

Размишление.

Докато е на Земята, човек се нуждае от известно припомняне; потребно е от време на време да се припомни на човека онова, което не знае или което е забравил. Например ако човек е направен от захар, трябва да му се напомни да не се доближава до вода, за да не се разтвори в нея – срещне ли вода на пътя си, трябва да стои далеч от нея. На физическия свят човек е толкова устойчив, колкото захарта. Отделният човек, както и цялото човечество, не съзнават още тази истина, вследствие на което се мисли, че земният живот е устойчив. Доколко земният живот е устойчив се вижда от това, че и най-малкото изпитание на човека е в сила да го изкара от релсите му и да изгуби съзнание, разположение, правата си мисъл. Засегнете ли някъде човека, и най-благочестив да е, веднага ще измени и морала, и философията си – защо? Защото е засегнат на слабото му място. Бутнете ли човека на слабото място, захарта му веднага се стопява. Когато захарта срещне вода, веднага капитулира и казва: „С всичко мога да се боря, но не и с водата“; оттук вадим следното заключение: който не може да устоява на водата, той е направен от захар.

Водата и захарта са символи, които трябва правилно да се превеждат – не можете ли правилно да ги преведете, вие ще изпаднете в грешки. Хората грешат не само по отношение на тези символи, но и по отношение на духовния живот – като не разбират правилно физическия живот, те не разбират и духовния, вследствие на което дават криви обяснения за Небето, за Ангелите, за Бога; те проповядват едно, а друго вършат. В това отношение приличат на

някой неопитен учител по рисуване, който предава на учениците как трябва да рисуват, а като започне да рисува, и той прави грешки като тях. Леките неща и учениците могат да ги рисуват, но дойдат ли до някои сложни рисунки, там учителят се проявява. Понякога и рисунките на учителя не приличат на оригинала.

Днес всички хора говорят за висок морал, но като дойдат до приложението на този морал, те ще изнесат някаква права или крива линия, която донякъде само се съгласява с морала му. Едва ли ще срещнете човек, който може да понесе този морал в неговите тънкости, както е изразен в Живата природа – затова се изисква човек с ум и сърце като Божиите. Обаче ако при днешните условия човек има ум и сърце като Божиите, в него ще се роди голяма гордост – малко трябва на човека, за да прояви гордостта си. Гордостта е качество не само на човека, но и на животните, и на растенията. Срещате млад момък или мома, завършили университет, но така вдигнали глава, толкова недостъпни, като че цял свят са победили.

Когато Бог създал комара, последният извадил оръжието си и махал надясно-наляво с него; по едно време срещнал един лъв в гората, жилнал го с оръжието си по носа и го повалил на земята. Комарът се възгордял и си казал:

– Виждате ли колко съм силен? Такова голямо и силно животно – цар на животните, повалих на земята.

По-нататък комарът срещнал една паяжина, оплел се в нея и паякът веднага започнал да го души.

– Как смееш да ме душиш? Преди малко повалих на земята царя на животните, а ти, толкова малко същество, ме нападаш и душиш!

Преведете тези символи – комарът, лъвът и паякът, и вижте в какви случаи в живота могат да се използват техните качества. Често животните с някои характерни техни черти се уподобяват на хора; в случая животните се взимат като символи. От гледището на Великия

свят всяко живо същество, малко или голямо, е на мястото си; в целокупния живот всяко живо същество представлява такава буква, каквато е буквата във всеки език.

Представете си, че имате няколко букви от азбуката: ***И, М, А, Г, Р***. Какво ще правите с тия букви, ако не знаете в какъв ред да ги поставите – ще се намерите в голямо противоречие. Обаче поставите ли ги в някакъв ред, вие ще образувате една дума, която ще убеди хората в нещо. Ако пишете писмо на своя приятел, в което нареждате буквите по начин какъвто вие желаете, нищо няма да излезе: ***ИМАГР***; наредите ли ги в някакво правилно съчетание, ще образувате думи, които ще ви подействат или благотворно, или като киселини – това зависи от начина, по който буквите се разместват. Като разместите буквите, вие сте в състояние да образувате и киселини – ако не знаете как да постъпвате в живота си, тия киселини могат да произвеждат големи взривове.

Като влезе в духовния живот, човек трябва да си служи с положителната наука: той трябва да знае къде да употребява всяка буква, всеки слог и всяка дума. Не спазвате ли тези закони и мислите ли, че всичко знаете, че сте завършили еволюцията си, вие сте пред едно голямо отклонение от правия път. – „Аз зная много работи." Много работи знаеш, но още много не знаеш. Да сготвиш боб – знаеш, но да посадиш едно семенце в земята – не знаеш; да сготвиш някакъв обяд – знаеш, но дойде ли въпрос да помогнеш на някой, който страда от треска, не знаеш как да го излекуваш. Ето защо човек е дошъл на Земята – да научи всичко, да се усъвършенства.

Какво значи да се усъвършенства човек? Самоусъвършенстването представлява велика задача за човека. Казвате, че Господ е създал Космоса с всички планети и слънца, че Слънцето и звездите били създадени за времена и за години. Какво разбирате под думите ***времена и години?*** Животът се проявява във

времена: в пролетта, в лятото, в есента и в зимата. Понятието ***време*** не е така просто, както някои си го представят – времето подразбира известни процеси, които се извършват в живота, без които времето остава непонятно, защото само по себе си то не може да се прояви. От гледището на Божествения свят времето се уподобява на лист, върху който могат да се пишат различни неща – от написаното се съди кога какво е станало. Времето и пространството в живота вървят заедно.

Какво представлява самият живот? Някои учени казват, че животът се характеризира с движение; в живота има движение, но сам той не е движение. Други учени казват, че където има живот, там има и мисъл; мисълта дава подтик към живот, но животът не е мисъл. Много качества могат да се припишат на живота, но сам за себе си животът не може да се определи. Как ще определите какво нещо е метърът? Ще кажете, че метърът е мярка за дължина, обаче това не е достатъчно.

Има известни максими в живота, с които определяме неговите прояви, но тези максими не съставляват още самия живот; понеже той в своята целокупност не може да се определи, ние се спираме върху максимите, с които си служи, и ги изучаваме поотделно. Например като дойдем до Доброто, ние го изучаваме в кръга на неговата деятелност, без да го вадим от рамките му – следователно не приписвайте на Доброто качества, каквито не притежава.

Често казвате, че някой човек е добър, но глупав – това е частично разбиране на Доброто. Добрият човек не може да бъде глупав – Доброто е основа на разумността; без Добро умът не може да се развива, Доброто предшества развитието на ума. Следователно, щом Доброто се прояви у човека, едновременно с него започва да се развива умът, съвестта, интелигентността. Срещнете ли добър, но глупав човек, тази доброта още не е истинска, не е онази доброта,

която е присъща на Божественото у човека – тя е човешка доброта, а човек не може да взима себе си за мярка на нещата.

Сега, за да не изпаднете в криви разбирания, вие трябва да изхождате от Божествената мярка на нещата, а не от човешката. Само Божествената мярка е в състояние да очертае истинската морална физиономия на човека; без тази мярка човек би бил склонен да съди хората за всяка тяхна грешка, за всяко тяхно престъпление, без да подозира, че и в него се крият възможности за грешки и престъпления. Разликата между един и друг човек се заключава само в степента на възможностите му. Колко хора днес са готови да говорят истината? Коя млада жена би се осмелила да каже на мъжа си, че харесва еди-кой си млад човек? Има ли нещо престъпно в харесването? Докато е била мома, тя е могла да харесва този или онзи; щом се ожени, тя вече не е свободна – защо? Защото не познава Истината, само Истината прави човека свободен. Тя не познава Истината и не може да я изповяда.

Докато нещата се разбират по човешки, вие всякога ще виждате престъпления там, където не съществуват, и ще ги отричате там, където явно съществуват. Има постъпки, които правят водата нечиста, те могат да се нарекат престъпления; има постъпки, които правят нечистата вода чиста, те внасят подобрение в тази вода – и единият, и другият резултат се виждат накрая. Докато не е дочакал края на нещата, човек мъчно може да се произнесе за дадена постъпка престъпна ли е, или не – затова е казано в Писанието: „По плодовете им ще ги познаете“.

И тъй, всяка постъпка, която е в състояние да накърни благородството на човека, да внесе известен наклон в пътя на душата му или да внесе елемент на нечистота в живота му, е престъпление. Ама условията в живота заставили човека да сгреши, да извърши някакво престъпление – това е философия, която не оправдава човека.

При всички условия на живота човек може да бъде чист – от него зависи; щом иска да бъде чист, той може да запази чистотата си. Щом е чист в малките си прояви, човек ще бъде чист и в големите; не е ли чист в малките, в големите по никакъв начин не може да бъде чист.

Като не разбират законите на живота, хората се виждат в невъзможност да се справят с престъпленията и започват да се морализират: това не трябва да се прави, онова не трябва да се прави. Какво трябва да се прави – разумно трябва да се живее. Въпреки това когото срещнете, казва, че е свободен да живее така, както той си иска. Като живее така, към какво се стреми – към придобиване на щастие. Питам: ако човек живее както иска или както разбира, може ли да бъде щастлив? Според мене, само онзи може да бъде щастлив, който живее според ръководството на Божия Дух в себе си.

Божият Дух ръководи всички хора, но не всички Го слушат – там е различието. Например в къщата на един професор влиза беден, измъчен човек, който три дни не е ял и спал; Духът отвътре прошепва на професора: „Прояви милосърдието си към този човек: нахрани го, дай му подслон да си почине“ – „Зает съм, имам да подготвям лекция, това може и слугата ми да свърши“. И слугата може да свърши твоята работа, но каквото направи, за себе си го прави, а каквото ти направиш, само то е за тебе; затова прекрати работата си, нахрани този беден човек, дай му възможност да си почине и като го задоволиш, продължи своята работа – постъпиш ли така, работата ти ще върви успешно.

Трябва ли професорът да се оправдава с това, че нямал свободно време? Той ще каже, че пише книга, в която дава ред максими как да живеят хората и как да се обичат. Това е морализиране. Какво правят тия учени? Като видят човек, който не изпълнява техните максими, считат го за престъпник, но ако се проследи техният живот, те ни най-малко не изпълняват това, което са писали.

В това отношение моралистите приличат на онзи свещеник, който проповядвал един ден в църквата върху стиха: „Който има две ризи, да даде едната на сиромасите“. Като чула тия думи, попадията веднага дала едната риза на мъжа си на един беден, а другата задържала. След това мъжът и потърсил чиста риза да се преоблече.

– Жена, къде е чистата ми риза?

– Дадох я на един беден, нали в неделя ти говори на селяните, че Христос е казал: „Който има две ризи, едната да даде на сиромасите“.

– Това се отнася до селяните, които слушат проповедта, но не и до нас.

Следователно, когато проповядва някакъв морал, човек непременно трябва да включва в него и себе си – преди всичко той сам трябва да бъде образец. Ако проповядва на хората върху милосърдието, неговият живот трябва да им служи за пример; не може ли той да им даде пример, нека намери друг човек, но без образец да не проповядва. Всички хора не са еднакво милосърдни, но едни други се допълват – това се отнася не само до милосърдието, но до всички чувства и способности у човека.

Всички хора се намират на различни степени на развитие. Някой мисли, че е много способен; може да е способен, но способностите му трябва да се проявят. Това става като храни своите чувства и способности – ще вземе нужната храна от околната среда. Например за да прояви любовта си, човек трябва да живее в общество на хора, а не сам; как ще прояви любовта си, ако живее сам – той ще се познае само когато е в общество, между много хора.

Питате: „Защо Бог е създал света?“. Този въпрос е задаван от учени и философи, от адепти, но никой не е получил отговор – и до днес остава неразрешен. Казвате: „Светът е създаден за Бога, но ние знаем, че Той е съвършен, от нищо не се нуждае“. Бог е съвършен, наистина, Той не се нуждае от залъгалки. Каква нужда има Той от

хора, които непрестанно грешат? Защо трябва да се занимава с тях, да ги съди? Щом е съвършен, защо допуска толкова несъвършени работи в света? Това са ред въпроси, които мнозина са задавали и продължават да задават. Всеки сам трябва да си отговори; аз съм си отговорил вече и вие трябва да си отговорите. Тъй както аз съм си отговорил, никой друг не може да си отговори – защо? Тези въпроси ще се разрешат лично, от всеки един поотделно.

Какво правят момите и момците, като се срещат? Една мома си хареса един момък и се влюбва в него, друг момък харесва втора мома и се влюбва в нея – всяка мома и всеки момък намират своите възлюбени и се чувстват щастливи. Всяка мома мисли, че няма друг, подобен на нейния възлюбен, и всеки момък мисли същото за своята възлюбена – право ли е това? В известна степен е право, защото всеки разрешава този въпрос от лично гледище.

Ето защо, дойдете ли до разрешаване на високи въпроси, вие трябва да имате нужното смирение – без смирение човек не може да се развива. Виждате, че някой греши; не го съдете, но вижте причините защо греши. Някоя мома се кичи – защо? Тя не се кичи сама, друг някой я кичи и нарежда. Кой е този, който я кичи – момъкът, когото тя обича, защото ако не го обичаше, никога не би се кичила. В това отношение момата е картина, а момъкът – художник, който рисува картината. Каквото пожелае художникът, това рисува: днес пожелае да сложи едно цветенце на главата, утре – едно перце и т.н. Докога ще продължава това? Докато художникът завърши картината; щом я завърши, той не слага вече никакви краски върху нея. Кога художникът счита картината си за завършена? Когато я продаде – щом момата се ожени, тя не е нищо друго, освен продадена картина.

Питам: защо картините трябва да се продават, т.е. защо хората трябва да се женят? Според мене, докато човек не разреши в себе си

въпроса за женитбата, той не трябва да се жени. Ако не разреши този въпрос правилно, и да се ожени, както е влязъл в брак, така ще излезе. Преди грехопадението женитбата е представлявала посвещение – тогава човек се е учил. Днес след женитбата мъжът или жената изпълняват роля на съдебен следовател: „Защо си облякъл дрехата си така; защо шапката ти не е сложена както трябва; защо не си се сресал на път в средата?“ – това не е никаква женитба. Женитбата подразбира свързване на две души с противоположни способности и дарби; женитбата подразбира среща на две души лице с лице, за да може Истината да се изяви между тях.

Мъжът и жената са две огледала, в които човек може да се оглежда; като се оглежда, той вижда своето вътрешно отражение – мирът, и тогава си казва: „Защо съм се навъсил толкова, защо съм свил вежди?“. Когато навъси веждите си, човек мисли. Защо – защото е недоволен от обкръжаващата среда. Недоволният трябва да намери причината за своето недоволство и да я премахне. Някой се погледне в огледалото, не е доволен от себе си, липсва му нещо; друг пише, но и той е недоволен, защото хората щели да го критикуват; трети е недоволен от себе си, иска да бъде добър към всички – към Бога, към Ангелите и към хората. Никой човек не работи и не живее за себе си. Със слизането си на Земята човешката душа влиза в съприкосновение с Божия Дух, както майката влиза в съприкосновение с детето си – за детето майката представлява Божествения Дух. И квачката се грижи за пилетата си, както майката за своето дете. Значи където и да се обърне човек, навсякъде в живота си среща Божественото, което работи, повдига всяко живо същество.

Като разглеждате нещата по този начин, вие ще имате ясна представа за тях и ще вървите напред, без да се спъвате; така само ще освободите ума си от излишен товар. Когато влизате в спасителна лодка, колко багаж ви е нужен – малко, и то най-същественото.

Съществено за вас е това, което можете да вземете със себе си в лодката, вън от него всичко друго е излишно. Нужни ви били дрехи, шапки, обувки, покъщнина – всичко това е за света, а за вас е нужен най-малкият багаж, без който не можете. Днес сте в парахода, но утре ще получите призовка, с която ще ви поканят да заминете за Невидимия свят; там ви чакат на аудиенция, да дадете отчет за всичко, което досега сте направили – сериозна работа е това! Който е готов с отчета си, той ще се радва, че го викат на онзи свят.

Страшно нещо е заминаването на човека за онзи свят – голям страх, голямо треперене ще бъде! Като се явите на аудиенция при Бога, Той няма да ви съди, но ще ви помогне да отделите същественото от несъщественото. Да се явите на тази аудиенция, това значи да изпитате Любовта Божия върху себе си. Той ще изпрати красива огнена колесница, придружена от двама Ангели, за да ви вземе, и те ще ви вдигнат с чест и слава от Земята; вие ще оставите на Земята кожуха си и всичко несъществено, а ще вземете със себе си само същественото. – „Горкият човек, отиде си.“ Никъде не е отишъл, но дойде огнена колесница, която го задигна със слава и величие. Ще кажете, че това се отнася до светиите. Нима светиите не са хора? И те са хора, но са изпълнявали волята Божия, напълно са прилагали Божиите закони.

За учениците на окултната школа има една опасност – те могат да умрат от преизобилие, от пресищане, от преяждане. Окултните ученици са големи гастрономи. Искат да разрешат всички житейски въпроси: как е създаден светът, причините за злото, реален ли е животът, какъв е неговият смисъл и т.н. – вследствие на тази голяма алчност за знания те преяждат, разстройват стомаха си. За да задоволят този ламтеж, те се натъкват на ред противоречия, но трябва да знаят, че това, което е необходимо за коня или за вола, не е необходимо и за човека; копитата на коня и рогата на вола не са

нужни за човека – конят се хвали с копитата си, че може да рита, да се брани от външни нападения, а волът се хвали с рогата си, казвайки: „Който не се съобразява с моята философия, ще опита рогата ми“. С тях лесно се разрешават и най-мъчните задачи: идете при някой овчар, за да видите как са наплашени овцете – достатъчно е да се яви срещу тях някой бик, за да се разпръснат веднага; щом видят някое животно с рога, те му отстъпват първото място. Значи рогата са славата на вола, на бика; волът, бикът минават за велики същества благодарение на рогата, които навсякъде им отварят път. Ето защо, когато някои казват, че им е все едно дали ще предприемат известна работа, или не, защото и в единия, и в другия случай рогата им няма да паднат, те искат да представят силата и респекта на рогата.

Сега, става ли въпрос до символите в Природата или до примерите, които ви изнасям от живота, вие трябва да ги тълкувате правилно – всеки пример, всеки символ представлява ядка на една Божествена идея; всеки символ, правилно изтълкуван, внася светлина в човешкия ум; всеки пример, добре изтълкуван, свързва човека с Невидимия свят, както радиото го свързва с всички хора на Земята.

Каквото представляват ключовете на радиото, такова нещо представляват човешките способности: бутнете ли една от способностите му, той се свързва вече със съответни сили и енергии в Природата, които пък го свързват с известни области на Духовния свят. Разработването на една способност в човека представлява отваряне на един прозорец към обширния свят. Колкото повече прозорци има човек, толкова по-големи са възможностите му за прогресиране, за правилно разбиране. Кривото разбиране на нещата отклонява човека от правия път, а всяко отклоняване създава страдания и мъчнотии на човека. Сега ще прочета 4 глава от I Петрово послание, като пример на тогавашните разбирания; ще видите разликата между тогавашното и сегашното разбиране на нещата:

„И тъй, понеже Христос пострада за нас по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото пострадалият по плът престанал е от греха“ (1 ст.) – значи след като страда, човек престава да греши;

„За да живее през останалото по плътта време, не вече по човечески похоти, но по Божията воля“ (2 ст.) – когато страданията престанат и човек научи уроците си от тях, той започва да живее разумно, т.е. по Божията воля;

„А свършването на всичко е приближило“ (7 ст.) – ако свършването, т.е. краят на лошото в света, беше наближило преди две хиляди години, когато апостолите са живели, какво може да се каже днес: днес ние сме още по-близо до края на злото;

„И тъй, разумно живейте и трезвени бъдете в молитвите“ (7 ст.);

„А преди всичко имайте усърдна любов помежду си, защото любовта ще покрие множество грехове“ (8 ст.). – „Защо трябва да любя?“ За да се покрият множество от твоите грехове. Любовта не е етикет; тя изкупва греховете на хората – праведният трябва да люби, за да изкупи както своите грехове, така и тия на своите ближни. Бог ни люби пък, за да ни спаси.

„Бивайте едни към други гостолюбиви без роптание“ (9 ст.) – за да се каже на някой човек, че трябва да бъде гостолюбив, това показва, че той не е гостолюбив; същото се отнася и за вас – бъдете и вие гостолюбиви, както и Бог е гостолюбив.

„Блажени сте, ако ви укоряват за името Христово, защото Духът на славата и на Бога почива на вас; откъм тях се хули, а откъм вас се прославя“ (14 ст.) – ако и вас хулят за името Христово, издържайте. Нека ви хулят така, че да ви изправят – то е за изпитание. Когато грешните хулят праведния, те се изправят – по този начин праведният помага на грешните: когато грешният постоянно държи в ума си един праведен, последният го изправя и повдига. Не е лесно човек да издържа хулите на грешните хора, геройство се изисква за

това; само възрастният може да издържа хулите на грешните хора, това не е за деца.

Прочетете и вие това Послание и вижте къде се различава от сегашните разбирания на хората. То е писано приблизително преди две хиляди години; сега сме 1928 година, значи остават още 72 години, за да се изпълнят цели две хиляди години. Ако апостол Петър живее днес, какво Послание би написал? Нека някой от вас, брат или сестра, се опита да напише едно Послание. Ако не можете да напишете ново Послание, преведете четвъртата глава от I Петрово послание на съвременен език, според степента на съзнанието на сегашния човек. Който се наеме с тази работа, той трябва да бъде готов на всичко. Вярващите ще приемат Посланието му, както е предадено; невярващите, особено ония, които имат силно критичен ум, ще го подложат на голяма критика.

И тъй, да се върнем пак към първия стих на прочетената глава, да видим как може да се преведе на сегашен език: „Понеже Христос пострада за нас по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл" – с други думи казано: понеже едно време Христос пострада, въоръжете се и вие със същата мисъл, т.е. пригответе се в мисълта си, че и вие ще страдате. Такова е положението днес, но след време, когато човечеството престане да греши, и страданията ще престанат; тогава като дойде Христос втори път на Земята, няма да страда вече, всички хора ще Го посрещнат в слава и величие. Тогава първият стих на това Послание ще бъде преведен по нов начин със следните думи: „Понеже Христос дойде на Земята в слава и величие и учението Му се прие от всички, и вие ще ходите в слава и величие".

Ако Христос се радва, и вие ще се радвате – каквото Христос носи в себе си, и вие трябва да имате същото. Когато дойде на Земята, Христос ли пожела да страда, или други Му наложиха страданията? Той направи опит да заобиколи страданията, но видя, че са

неизбежни, и доброволно ги прие. Той имаше ученици, които можеха да Го предпазят, но трябваше да се изпълни Волята Божия – Той казваше: „Не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Онзи, Който Ме е изпратил“. Ако Христос, Който беше Учител, пострада по плът, колко по-голяма е вероятността вие да страдате, затова пригответе се в мисълта си, защото и вие ще страдате.

Какво трябва да правите, когато дойдат страданията и за вас? Свържете се с Христос. Само страдащите хора могат да разбират страдащия; който се е радвал, само той може да разбере радващия се – затова казват, че богатият не може да влезе в положението на бедния и бедният не може да влезе в положението на богатия – те едни на други не си вярват. Когато някой не ви разбира, не влиза в положението ви, причината за това е, че той няма същата опитност.

Някой се оплаква, че скръбта му е голяма. Защо скърби – направил е някаква грешка или някакво престъпление и последствията го измъчват. Причината за скръбта му не е голяма, но болката, която му се причинява, е голяма. Колкото по-високо стои човек в духовно отношение, толкова по-големи са страданията му. Някой светия минал покрай един беден човек и не му обърнал внимание, но щом замине, той започва да се измъчва защо не го е погледнал, а философът минава покрай стотици бедни, страдащи, без да се спира пред тях, без да ги погледне, но не страда – защо? От светията се изисква много повече, отколкото от философа. Светията знае, че Бог се проявява чрез бедния като през фокус и той трябва да се спре пред него, да го запита за положението му и тогава да си замине – това значи, че той е поздравил Бога. Бедният се намира в трудно положение и светията трябва да го подкрепи; не изпълни ли това, той не е изпълнил волята Божия. Че не е видял бедния, че е бил зает – нищо не го извинява.

И тъй, който върви в Божествения път, трябва да има абсолютно чиста мисъл, да остави настрани всички материални начинания. За да издържи на това, той трябва да се стреми към Бога като към Слънце. Това не значи, че човек трябва да се откаже от благата и радостите на живота; не, но той трябва да знае, че придобиването на тия блага и радости се обуславя от стремежа му към Бога. И най-малкото отклоняване на човека от правия път е свързано със загубване на неговата радост.

Ще каже някой, че се е молил на Господа, че мислил за Него и в резултат не само че нищо не е получил, но изгубил и това, което е имал; за да изгуби човек и онова, което има, това показва, че нито молитвата му, нито мисълта му са били такива, каквито трябва. Молитвата на човека трябва да бъде като тази на детето, което познава майка си – както детето пристъпва към майка си с всичката си простота и свобода, така и човек трябва да пристъпва към Бога. Не е правилно човек да пристъпва към Бога със страх. Кога детето се страхува от майка си и от баща си – когато греши и не върши тяхната воля. Същото се отнася и до човека: когато не върши Волята Божия, той се страхува от Бога; щом върши волята Му, никакъв страх не изпитва. Ако сгреши пред Бога, човек трябва да се изповяда, да каже истината както си е и да помоли Бога да му даде време да изправи грешката си.

Представете си, че един ученик цяла година бяга от училище, не учи уроците си и накрая показва слаб успех. Трябва ли той да обвинява учителите, другарите си, за да оправдае своя слаб успех? Не, като види труда и разходите на родителите си около него, той трябва да се разкае и да ги помоли да му помогнат и следващата година, за да изправи грешката си. Ако започне усърдно да учи, да посещава училище, родителите му ще бъдат доволни от него и ще кажат: „Има нещо добро в нашето дете. Радваме се, че изправи грешката си“.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че всички имате слаби бележки в училището, но трябва да работите, за да ги поправите. Колкото и да криете двойките си, както правят учениците от обикновените училища, те все ще се видят. Ще кажете, че правите усилия да изправите слабите си бележки; не е въпрос в усилията. Придобиване на знание, както и изпълнение на Волята Божия, не се постига под влиянието на страха или насилието – всичко това се постига при приложение на великия закон на Любовта. От всички се иска изпълнение на Волята Божия от любов. Да изпълним волята Божия – това е най-малкото, което можем да направим за Господа.

Той мисли за всички същества и на всички изпраща Своето благословение. Някои казват, че Господ ги е забравил; според мене, който мисли, че Бог го е забравил, това показва, че той е забравил Господа. Казано е в Писанието: „Търсете Ме, докато Съм близо до вас“ – това значи: търсете Бога в момента, когато е близо до вас, когато минава покрай вас. Този момент може да е кратък, но вие трябва да бъдете будни, за да приемете благото и милостта, които Бог отправя към вас. Това, което научите в този момент, ви е достатъчно; то ще внесе в душата ви Мир, Радост, стремеж към Знание и светлина, към Истина и Свобода.

Като ученици, от всички се иска приложение: ако сте писател, приложете новото във вашата поезия; ако сте художник, приложете новото в художеството; ако сте музикант – в музиката; ако сте готвач – в готвенето. Каквато и работа да вършите, във всичко прилагайте идеите на Новото учение. Новото учение се характеризира с даване: ако имаш два чифта обувки, дай единия от тях на бедния си приятел; ако имаш два костюма, дай единия на някой беден човек. Каквото правиш, на никого не казвай. За миналото, било то добро или лошо, не говори; говори само за настоящето. Достатъчно е да тропнеш с пръчицата си, за да разберат хората, че ще им дадеш нещо, за да

дойдат веднага да те слушат. Мнозина се оплакват, че никой не ги слуша. Много естествено – те не дават на никого нищо. Я отворете тенджерите си и започнете да раздавате, да видите няма ли хората да ви слушат; а така, пред празни тенджери, кой ще остане да ви слуша?

И тъй, желая на всеки от вас да вземе съответна длъжност, която да отговаря на вътрешното му разположение. Кой каквото желае – готвач, градинар, поет, писател, учен, философ, свещеник – такъв да стане. Важно е да изпълни работата си според духа на Новото учение. Ако писателят описва живота, да го представи такъв, какъвто е в действителност – нито украсен, нито мрачен. Изнасяш една опитност – изнеси я така, както си я преживял, без никакви преувеличения или намаления.

Като четат разни философски и научни книги, хората започват да се влияят от идеите на дадени автори и се запитват защо Господ не оправи света; като философстват известно време, най-после казват: „Когато Христос дойде втори път на Земята, тогава светът ще се оправи“. Защо трябва да чакате идването на Христос по време и пространство, когато Той във всеки момент може да влезе във вашите умове и сърца? Едно топло чувство в сърцето ви и една светла мисъл в ума ви не са нищо друго, освен идването на Христос у вас. Не очаквайте нещата да стават по буква. На чие сърце и на чий ум Христос не е похлопвал? Няма човек в света, когото Христос да не е посетил, но малцина са Го приели.

Някои очакват да ги вземат с колесница, впрегната с двама Ангели; и това е възможно, но при изключителни случаи. Важно е човек да чуе хлопането на Христос и да Му отвори, а по-нататък как ще го вземат – това не е негова работа. Христос живее вече във всеки човек, в душата на когото Любовта работи и в ума на когото новата мисъл прониква.

Без Божията Любов и без новата мисъл в себе си човек не може да разбере живота, нито може да постигне щастието. Какво по-голямо щастие от това да обичате някого? Щастлива е майката, когато обича детето си и когато то я обича; щастлива е майката, когато детето е добродетелно и разумно. Да имате една добродетел в себе си – това значи да имате любещо и разумно дете; на такава добродетел може напълно да разчитате, тя е устойчива, както са устойчиви колоните в едно солидно циментово здание. Видите ли, че колоните на това здание се клатят, вие не можете да разчитате на неговия подслон.

Следователно човек може да разчита само на Божественото в себе си, като на нещо устойчиво, неизменно. Може да се разчита на обещанието само на онзи човек, у когото Божественото се е пробудило – той е готов на всякакви услуги, на всички жертви. Молитвата на този човек всякога се чува. Някой казва, че с часове се моли на Бога, но не получава отговор на молитвата си; истинската молитва не се заключава в много молитви и в много часове, важно е какво е съдържанието на молитвата. Каква молитва е тази, която е пълна с оплаквания и роптания срещу съдбата?

Когато се моли, човек се свързва с общество от Светли възвишени същества, които го слушат и хроникират всяка негова дума – той е изложен като пред фотографски апарат. Молитвата не е нищо друго, освен свързване на човешката душа с Бога, при което човек изправя грешките си и благодари за всички блага, които всеки ден получава. Щом види портрета си, той лесно се коригира; не може ли да види своя портрет, човек е още сляп и трябва да прогледне – той трябва да се моли да дойде Христос при него и да отвори очите му. Когато Христос, т.е. Любовта, дойде при човека и се докосне до очите на неговото съзнание, на неговия дух, на неговата душа, той моментално ще прогледне и ще започне да слави Бога.

Който иска да прогледне, той трябва да приложи Новото учение в своя живот. Той трябва да започне от малкото и постепенно да върви към голямото; малките добродетели са за предпочитане пред големите. Никой Учител, никой светия, никой адепт не се е повдигнал с желанието си да придобие големи добродетели; малките добродетели повдигат човека, а не големите, малките добродетели правят човека велик.

Като ученици, вие трябва да знаете какво нещо е молитвата и как да се молите; като говорите, трябва да знаете какво да говорите; каквото правите, всичко трябва да минава през вашите ум и сърце едновременно, защото в човека има хубави работи, но има и лоши, от които сам трябва да се пази. Лошото трябва да се изкорени и да се изхвърли навън. Човешката душа трябва съвършено да се изчисти, да се освободи от всички плевели. – „Големи са страданията ни." Колкото и да са големи страданията ви, не са по-големи от Христовите. Щом Христос страда, и вие ще страдате. Като минете веднъж през страданията, втори път няма да минавате; щом веднъж сте минали или минавате през сиромашията, невежеството, безсмислието, втори път няма да минете – нещата в Природата никога не се повтарят. Щом излезете от мъчнотиите на живота, ще влезете в новия живот – живот на радост, веселие, щастие, блаженство.

„Въоръжете се и вие със същата мисъл" – с коя мисъл? Че първо ще страдате, а после ще влезете в новия живот, в който царува Любовта. Това трябва да бъде вашето разбиране и към него да се стремите. Не се поддавайте на чужди мисли, дошли под влияние на ваши приятели, с които дружите. До вчера си се молил, обличал си се чисто, спретнато и току изведнъж казваш: „Не искам да се моля, не искам да се обличам. И без молитва може, и без обличане може" – това е влиянието на някой мързелив човек, който не иска да се моли, не иска да се учи, да се облича. Пазете се от влиянието на

обикновените хора, свържете се с добрите хора, с мисълта на Разумните същества от Невидимия свят.

Турците казват: „Добро е човек да гледа красивото в света“, аз казвам: добро е човек да люби. Любовта е добродетел – който не люби, той не може да бъде добродетелен; Любовта е начало на Добродетелта. Вложете в себе си мисълта: да любиш – това е начало на Добродетелта; да любиш – това е начало на новия живот; да любиш – това е поставяне на първия камък на Божествената сграда. Да любиш – това значи да съградиш в душата си храм, в който Бог да обитава; този храм съществува на Небето, но той трябва да се материализира и на Земята; за този храм говори и Христос: „Отивам да ви приготвя място, та където Съм Аз, там да бъдете и вие“.

Има неща, които на Земята не са завършени, но трябва да се завършат и тогава ще ви се подпише паспорта, ще ви дадат свободен билет за далечната Ханаанска земя, в която царуват Любов, Щастие и Живот; който не е завършил работата си, той няма да получи паспорт за напускане на Земята – преждевременно никой не може да замине за Ханаанската земя.

И тъй, работете с Любовта като начало на Добродетелта. Никога не се поддавайте на влиянието на чужди мисли, дошли отвън някъде, и вие не налагайте своите убеждения на хора, които не са готови – ако им се наложите, вие ги излагате на опасност. Всяко пиле трябва да излезе от черупката точно навремето. Щом прилагате Любовта в живота си, това е приложение на Новото учение. За да видя как го прилагате, аз ще посетя гостилниците ви, домовете ви, научните ви кабинети, лабораториите ви, беседите ви и ако видя новото, ще остана между вас; ако нищо ново не намеря, ще взема шапката си и след две хиляди години пак ще ви посетя – две хиляди години представляват два Божествени дни. Ако в продължение на две хиляди години хората не можаха да приложат Христовото учение, ще им трябват още две

хиляди години. Христос казва: „Когато Син Човечески дойде на Земята, ще намери ли достатъчно вяра между хората?“.

Бог е определил на човека хиляди години, за да свърши възложената му работа, но от него зависи да я свърши и за по-малко време – той може да я свърши за един месец или за един ден. Ако я свърши по-рано, останалото време ще помага на ближните си – така постъпват Учителите. Когато някой Учител дойде на Земята, той свършва работата си за един ден, а в останалото време помага на хората, учи ги, лекува ги – интересува се от всичко. Същото правете и вие – учете по-малките от вас. – „Ама те не разбират.“ Като им обясните нещата от гледището на новата светлина, те непременно ще ви разберат. Ако сте носители на Божественото, Божието благословение ще дойде върху вас. Соломон е казал: „Няма нищо ново на Земята“ – това е едната половина, аз добавям: няма и нищо старо на Земята. Защо? Защото е казано: „Бог твори новото в света“.

Дръжте в умовете си мисълта: Любовта е начало на Добродетелта. Търсете Любовта в себе си, а не вън от себе си; докато търсите Любовта в хората, вие всякога ще бъдете изложени пред големи противоречия и разочарования; докато не видиш Любовта в себе си, в другите хора никога няма да я видиш. Следователно, търсиш ли красивото в живота, в себе си го търси; търсиш ли Правдата, в себе си я търси. Приложи Любовта в живота си, ако искаш да се освободиш от всички противоречия.

Някой те е обидил и ти отиваш при Бога, молиш се за едно, за друго, но обидата седи в сърцето ти, измъчва те – защо? Защото ти си я пуснал толкова дълбоко в себе си, че образът на Бога съвършено се е закрил. Изхвърлете обидата от сърцето си и така се явете пред Бога. Всички обиди, всички недоразумения, всички страдания са от захар; пред лицето на Бога всичко се топи, всичко се разтваря. – „Еди-кой си ми каза, че съм неспособен.“ Какво лошо има в това – сложете запетая

след частицата ***не*** и ще стане: не, способен съм. Запетаята спасява положението – кажат ли ви нещо отрицателно, сложете запетая след частицата ***не***; искате ли вие да кажете нещо отрицателно, сложете запетая след частицата ***не*** и всичко лошо ще се превърне в добро. Казваш на някой човек: „Невнимателен си!“ – помисли малко, не бързай, сложи мислено запетая след частицата ***не*** и кажи: „Не, внимателен човек си“. Това значи Божествен език, Божествен говор. Такъв е езикът на Любовта, който превръща злото в Добро, мракът – в светлина.

В светлината на Божия Дух има Живот и Мир.

Тридесет и шеста лекция, 27 юни 1928 г., София

ЕДИНСТВО И ОБЩНОСТ

Упражнение на връх Мусала. Всички са прави, наредени шахматно и обърнати с гръб към Слънцето. Така наредени, всички сядат на земята с крака, поставени напред. Ръцете се издигат бавно над главата, при което се изговарят следните думи: „Уповавай на Господа с всичкото си сърце!“. Бавно спускане на ръцете от двете страни на главата с изговаряне на думите: „Уповавай на Господа с всичкия си ум!“. Ръцете продължават да се спускат отстрани на тялото, по краката, до пръстите долу и бавно се издигат над главата в първото положение с изговаряне на думите: „Във всичките си пътища познавай само Него и Той ще оправи стъпките ти“. В това положение, седнали, левият крак се подгъва под десния. Дясната ръка се поставя на коляното и се чете ***Добрата молитва*** и ***91 Псалм.*** След това десният крак се подгъва под левия. Левият крак си остава напред, лявата ръка се поставя на коляното. В това положение се изговарят думите: „Да се съединят Любовта, Вярата и Надеждата в сърцето ни и да се прослави Господ в душите ни“. „Да се съединят Вярата, Надеждата и Любовта в сърцето ни и да се прослави Господ в душите ни.“ При същото положение се изговарят и следните думи: „Ще служа Господу с ума си, със сърцето си и със силата си. Ще ходя в пътя Господен с любовта си, с вярата си и със силата си. Ще познавам Господа в живота си с душата си, със сърцето си и с ума си“.

Сега, съсредоточете се в себе си и всеки да пожелае това, към което душата му се стреми.

Размишление.

Както виждате, докато стигнете до връх Мусала, минавате край езера. Всяко езеро може да се уподоби на един от материците в света. Крайното езеро, в дъното на хижата, представлява Австралия; някога тя е била по-голям континент, отколкото виждаме днес, но голяма част от нея е потънала. Двете езера при хижата са двете потънали земи от Австралия. При изкачване по-нагоре двете езера над хижата представляват Азия. Езерото под самия връх Мусала представлява Европа. Двете езера, които се виждат от върха в посока югоизток, Маричините езера, представляват Южна Америка и Африка. Това е важно за вас, доколкото да насочите мисълта си към Живата природа, да видите, че всичко, което съществува в нея – камък, дърво, растение, животно, река, езеро, море, планина – е във връзка с различните светове. И най-малките неща в Природата са представители на нещо велико и разумно. Забележете: на изток, на запад и на север има облаци, а на юг небето е чисто, ясно – това показва, че едни от теченията в Природата отиват надолу и носят облаци, а други отиват нагоре и разнасят облаците, вследствие на което хоризонтът е ясен. Изобщо, север символизира Истината, а юг – Доброто, Добродетелта; където е Доброто, там е юг.

Планинските върхове, които ви заобикалят, представляват възможности за проява на Божията Любов. Следователно само онзи може да говори за обезсърчение, който е обиколил всички планински върхове, всички вериги, всички чукари; ако ги обиколи и остане нещо от обезсърчението му, той има право да говори за него – иначе, без да ги е обходил, не му се позволява да казва, че е обезсърчен.

Планинските вериги представляват ребуси, задачи за разрешаване – те са свързани една с друга, ето защо, който се наеме да ги обходи, той трябва да знае откъде да започне и накъде да върви. Онзи, който е строил планините, е поставил врати за преминаване от една планина в друга, от един връх на друг. Следователно човек

всякога може да черпи сила, енергия от планината, посредством която да трансформира състоянията си. На планината слънчевата енергия осветява нещата и ги кара да зреят, а в низините ги нагрява и изгаря. Който иска мисълта му да се осветява и да зрее, да се качва по планините – те предразполагат човека към мисъл. Сега оттук ще изпратим поздрав на всички приятели, които се намират на изток и на запад, на север и на юг; ще изпратим поздрав на всички братства, които съставят ордена на Великото Бяло Братство; ще изпратим поздрав на всички пробудени души, които вършат волята Божия.

Казват някои, че за развитието си човек трябва да се отдели от общото, да живее сам. Когато расте, човек може да се изолира, но в този процес той има нужда от сокове, от храна. Следователно, докато черпи тия сокове отвън, иска или не, той е длъжен да признае Цялото. Например Слънцето грее отгоре. По отношение на растителното царство Слънцето е Цялото, а растенията, животните и хората представляват души, които черпят от това Цяло – значи Слънцето, като Цяло, дава; растенията, животните и хората са частите, които, от една страна, взимат, а от друга – дават.

Всички са наредени в кръг, хванати за ръцете си така, че дясната ръка с лявата на съседа се издигат нагоре, а лявата ръка с дясната на съседа остават долу на мястото си. При това положение на ръцете се произнасят думите: „Уповавай на Господа с всичкото си сърце и с всичкия си ум. Във всичките си пътища познавай само Бога, Той ще оправи стъпките ти“. В същото положение се произнасят думите: „Ще служа Господу с ума си, със сърцето си и със силата си. Ще ходя в пътя Господен с любовта си, с вярата си, със силата си и ще познавам Господа в живота си с душата си, със сърцето си и с ума си. Това е живот вечен – да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото Си изпратил“. Смяна на ръцете: онези, които са долу, се издигат горе; тия пък, които са горе, се свалят долу. При това

положение се произнасят следните думи: „Да се съединят Любовта, Вярата и Надеждата в сърцата ни и да се прослави Господ в душите ни“.

Коленичете на лявото коляно и подгънете десния крак под прав ъгъл. В това положение се произнасят следните думи: „Да се съединят Вярата, Надеждата и Любовта в сърцата ни и да се прослави Господ в душите ни“.

Сега ще се спра върху думите *единство и общност* – какво се разбира под тях? В Божествения свят *единството* подразбира закон на Цялото, който включва благото на всички; на физическия свят под *единство* се разбира това, което душата съдържа в себе си като лъч от Бога – тя е подобна на Цялото. Следователно, когато кажем *единство на душите,* разбираме, че Бог включва в себе си всички души и живее техния живот. Той мисли доброто на всички живи същества; в своя велик план Бог е включил доброто на всички души, условията им да се развиват, да растат и да узряват.

В Божествения свят под думата *общност* се разбира работата, която Бог прилага по отношение на една душа, като проследява всички нейни падания и ставания. Като работи върху всяка душа специално, Той разглежда общите положения, през които тя минава. Всяка душа има свои индивидуални преживявания, но същевременно има и такива преживявания, които са общи за всички души. Общността подразбира съвкупност от всички ония положения, през които минават всички живи същества без изключение.

Да обичаш едного – това значи да работиш върху тази душа и да изучаваш в нея онова, което е общо за всички души; това е закон за общност. Да обичаш всички души

– това значи да изучаваш закона на единството. В закона на единството човек постепенно слиза; той започва да работи първо за Бога, после за ближния си и най-после за себе си. При закона на

общността е точно обратно: човек първо работи за себе си, после за ближния си и най-после за Бога. За да се развива правилно, човек трябва да минава от единия закон в другия, защото остане ли само в единия закон, той ще преживява големи противоречия.

Често религиозните, духовните хора се страхуват да влязат в света, за да не ги ограбят. Каквото и да правят обаче, те са в света. Какво искат хората – да им се даде нещо. Следователно, щом обичате някого, вие непременно трябва да му дадете нещо; който люби, той трябва да бъде отворен, да дава – Любовта се изразява чрез даване.

Казвате, че когато дава, човек губи. Питам: какво ще изгуби семенцето, когато се посади в почвата, или какво ще изгуби животното, когато стъпи върху почвата? Следователно, когато даването е намясто, резултатите всякога са добри. Ето защо, когато се казва да не любите света, то има духовно значение.

Щом си човек, не слагай краката си в почвата, в грубата материя, както растенията – ти трябва да имаш общение с души, а не с почва, с грубия материал. Не желай неща, които не са ти потребни; който желае непотребни неща, той прилича на растение, което е пуснало корените си дълбоко в земята. Земята казва: „Ето, всичко в мене е отворено – вземи каквото искаш, но трябва да имаш знания, пособия, към които да прибавяш онова, което си придобил. Нямаш ли торба, в която да слагаш всичко, което си придобил, като излезеш навън, веднага ще изсъхнеш“. Много растения изсъхват по единствената причина, че не могат да задържат знанието, което са придобили.

И тъй, според закона на общността вие трябва да влизате в общение с пробудена душа, а не с непробудена. Пробудена душа е онази, която изпълнява Божия закон. Щом влезете във връзка с една душа, едновременно вие влизате във връзка с всички души. Вие трябва да изучавате този закон. С пробудената душа ще влезете във връзка по един начин, а с непробудената – по друг. Искате ли да

влезете във връзка с една непробудена душа, работете върху нея, докато събудите любовта и.

Работете със законите за общността и единството, като имате предвид изпълнението на волята Божия. Започнете или от единицата към всички, или от всички към единицата, но във всички случаи изпълнявайте волята Божия; щом изпълнявате волята Божия, вие ще получите Божието благословение и ще можете да давате на всички.

Не се съмнявайте в Бога, имайте пълна Вяра в Него. Вие трябва да имате вярата на детето – щом детето заплаче в люлката, майка му веднага чува и отговаря на неговия плач; ако майката не го чуе, друг някой ще го чуе, но непременно ще му се отговори. Това е първата фаза на детската вяра и вие сте минали през нея: щом ви сложели в люлката, вие сте заплаквали и по този начин сте заставяли майка си да стане, да задоволи нуждите ви. Когато детето стане на седем години, майка му става сутрин рано, събужда го, помилва го, облича го, нахранва го, слага му храна в торбичката и го изпраща на училище. Детето вярва, че учителят ще му даде знание – това е втората фаза на детската вяра. В тази фаза се намирате и вие: всяка сутрин Господ ви събужда, слага торбичка с книги през рамото ви и казва: „Хайде на училище!“. Като се върнете от училището, ще разправяте на майка си какъв урок ви е преподаден. Ако направите някаква грешка, учителят ще ви хване за ухото, да не правите същата грешка втори път. Изправите ли грешката си, учителят ще ви похвали.

Какво представлява молитвата – молитвата е разговор на ученика с Бога, на Когото ученикът разказва какво е учил, къде е сгрешил, как е поправил грешката си и т.н. Бог ще го слуша и ще му помага. Върне ли се от училище, без да разкаже на Бога какво е правил там, целият ден е изгубен. Следователно, върнеш ли се от работа или от училище, уедини се в себе си и се извини пред

приятелите си, че имаш работа: да се измиеш, да се преоблечеш и да се поразговориш с Бога. С измиването, преобличането и разговора си с Бога, с баща си и майка си, ти ще получиш наставления за утрешния ден. При всяко отиване и връщане от работа човек трябва да се моли, да държи връзка с Любовта.

Това са прости правила, които трябва да изпълнявате, за да се избавите от злото, което ви дебне. Всеки иска да бъде обичан, а не знае, че това е най-лесната работа – защо? Защото човек е книга, върху която Бог е писал в миналото, пише в настоящето, ще пише и в бъдеще. Да се смущава човек дали ще го обичат, или не, това значи да се смущава дали ще дойде някой да чете книгата му. Докато има хора с будно съзнание, все ще се намери някой да чете твоята книга – той ще дойде при теб, ще отвори една страница, ще я прочете и ще я пази като светиня; на другия ден пак ще дойде, ще отвори втора страница. Като дойде до книгата, той иска да прочете нещо за Господа, но търси тук, търси там, не може да намери. Ти му посочваш страницата и той започва да чете – чете, но нищо не разбира. Ти започваш да му проповядваш – посочваш му още една страница от книгата си. Така той чете, интересува се от твоята книга. Като прочете цялата книга, започва да разбира нещата вътрешно.

Като четете книгите си едни на други, вие влизате в общение помежду си и създавате взаимни отношения на взимане и даване – някой ви дава хубав скъпоценен камък, в замяна на това вие му давате жито, царевица или друго нещо, което той може разумно да използва. Чрез даване и взимане човек може да влезе във връзка с всички души, не само видими, но и невидими, безплътни. Какво представляват тия същества? Физически те са невидими, но вие можете да влезете с тях в духовна връзка.

Представете си, че виждате човек, който носи в ръката си чанта, пълна с четки и бои, ходи тук-там, търси нещо. Какъв е този човек,

какво иска, какво търси, нищо не знаете – вие го виждате само физически и знаете, че търси нещо, движи се. Обаче този човек има и друга страна – духовна. Той се спира на едно място всред природата, изважда четки и бои и започва да рисува върху платно. За вас вече не е важен човекът, а това, което работи; вие не виждате движенията му, но работата му ви интересува – вие отваряте неговата книга и четете по нея. Ако започнете да разговаряте с него, той ще мълчи – защо? Платното е важно за него. От време на време той спира работата си и гледа какво трябва да нарисува; тогава може да ви каже няколко думи и пак продължава работата си. Ако го безпокоите, други ще се справят с вас – ще се яви вятър, който ще ви изпъди. Щом сте попаднали при художника, вие трябва да наблюдавате как рисува и да се учите от него. Привилегия е за човека да се намери пред един художник и да гледа как рисува; каквото и колкото разберете от неговата работа, това е достатъчно за вас.

Днес и вие се намирате пред картините на велики художници, които са рисували цветята, канарите, върха, Мусала и т.н. Има художници, които не само рисуват тия цветя, но специално ги отглеждат като техни деца. Къде са тия художници? Те са невидими, но картините им свидетелстват за тях. Като знаете това, вие трябва да бъдете много внимателни: ще бъдете будни, ще внимавате къде стъпвате, ще гледате да не тъпчете цветята – и най-малкото цветенце да стъпчете, вие разваляте работата на някой художник. Както постъпвате с картините на художниците, така ще постъпват и с вас. Вие сте ученик, цяла година сте учили, но в края на годината един от учителите ви скъсва. Чудите се защо след като сте учили цяла година добре, накрая пропадате – това е наказанието ви, задето сте тъпкали картините на някой художник. Вие ходите из планините, тъпчете цветята, не гледате къде вървите и като се върнете у дома си,

чувствате се неразположен – защо? Разбирате, че сте направили нещо, което не е в съгласие със законите на Природата.

Колкото е по-добър човек, толкова по-внимателно стъпва – той знае къде да стъпи, спазва законите за общността и за единството. Затова е казано в Писанието: „Господ ще оправи стъпките ви“ – кога? Когато изпълнявате Неговите закони. Ще се качваш по планинските върхове, но внимателно, с будно съзнание, да не стъпчеш нито едно цвете – изпречи ли се някое цвете на пътя ти, ще се спреш пред него, ще го помиришеш, ще го помилваш и ще изпратиш една добра мисъл към Онзи художник, Който го е рисувал; след това и Той ще изпрати Своето благословение. Така ще се качвате по върховете и ще слизате оттам вдъхновени и пълни с живот – това значи екскурзия по планински върхове.

И тъй, размишлявайте върху двата закона – на единство и общност. Имайте предвид интересите на всички живи същества – на растенията, на мушиците, на животните. Тук мушиците хапят, но това не е позволено, на Мусала не им е позволено да хапят; въпреки това те нарушават правилото – искат да ви кажат да оставите настрани вашия стар обичай да късате и да тъпчете цветята. Щом сте дошли на планината, вие трябва да бъдете много внимателни, да не разваляте реда, който виждате тук. Всеки камък, всяко цвете са поставени точно на мястото си. Има някои камъни, които са вън от реда на планината, тях можете да местите, но не и ония, които са наредени по план, приложен от Разумни същества.

Който спазва реда и порядъка по високите планински места, той може да възпитава съзнанието си. Много неща може човек да научи от цветята. Като възпитава съзнанието си, той става самостоятелен; за да бъде човек самостоятелен, стъпките му трябва да бъдат оправени от Бога. Да бъдат стъпките на човека оправени – това не значи да върви по права линия като войник, но да избира път за стъпките си,

да не тъпче цветята и да не разваля картините на Природата. Като пазите цветята, вие се свързвате с ония Разумни същества, които работят върху тях; щом ги тъпчете, вие не вървите по Божиите пътища. Това не трябва да ви плаши, да не смеете да вървите по планините; внимателни бъдете – това е важно. Има цветя, върху които и да стъпите, лесно се оправят, но има цветя с крехко, нежно, неустойчиво стъбълце – те лесно се смачкват и след това не могат да се съвземат.

Не тъпчете цветята, бъдете внимателни към тях, ако искате да се самовъзпитавате. Колкото по-правилно вървите в пътя, толкова повече души ще ви помагат. Най-малко девет души идват в помощ на онзи, който изпълнява волята Божия – те идват от полето на Любовта, на Мъдростта, на Истината, на Правдата, на Добродетелта и т.н. Щом девет души се заинтересуват от човека, след тях идват и други души, все от висши светове, и той вижда вече как неусетно работите му се нареждат една след друга. Само при това положение животът на човека се осмисля. Когато човек се чувства сам, немил-недраг, изоставен от приятели, от близки, той не разбира Божиите закони, нито Бога познава. Сега от всички се иска да учите, да събудите душата си.

Колкото и малка мисъл да е минала през ума ви, щом е Божествена, приемете я, станете и я изпълнете – никакво отлагане! Днешният ден, с температура 26°, показва, че ви се дават добри условия за работа. Облаците пък стоят като свидетели, които поддържат идеята за единство и общност на нещата; те са разумни същества, които работят съзнателно.

И тъй, при закона на единството човек работи за Славата Божия; при закона на общността Бог работи за доброто на човека. Когато всички хора работят за Славата Божия, Бог е център, към Когото всички се стремят; тогава Той наблюдава какво хората правят и как

работят. Когато Бог работи в нас, за наше добро, тогава Той ни движи като удове на велик организъм, а ние мислим, че сами работим. Казано е в Писанието, че Бог е направил света в шест дни, а на седмия си е почивал. После всички живи същества, които Бог е създал, започват да работят за Неговата слава. Следователно първо Бог е работил за нас, а после, когато си е почивал, ние сме започнали да работим за Него чрез Духа Божий.

Когато човек изпадне в противоречие, това показва, че не разбира законите за единство и общност. С други думи казано: при противоречията в живота си човек не разбира нито Славата Божия, нито своето добро и тогава казва, че животът няма смисъл. За да се осмисли животът му, той трябва да остави Бог да работи в него, а за да разбере живота, човек трябва да работи за Славата Божия.

Всички хора търсят своето добро, но не и Славата Божия. За да дойде доброто за човека, той трябва да търси Славата Божия – търси ли Славата Божия, и неговото добро ще дойде; не търси ли Славата Божия, доброто няма да дойде. Щом доброто не дойде, и животът му ще се обезсмисли. Следователно, ако искаш да станеш учен, ще търсиш Славата Божия; ако искаш да станеш богат, ще търсиш Славата Божия. Който търси Славата Божия, той всичко придобива; който не търси Славата Божия, всичко губи. Непрекъснато работете за Славата Божия, за да работи и Бог непрекъснато за вашето добро. Докато слугата работи за интересите и славата на своя господар, и господарят му ще има предвид неговото добро; към добрия слуга и господарят е точен, изпълнителен – щом дойде определения ден и час за възнаграждението му, господарят веднага плаща.

Сега, като имате предвид двата закона – за единство и общност, ще работите съзнателно с тях, за да си разрешите и най-мъчните задачи в своя живот. Няма задача в света, която да не може да се разреши. Когато хората ви гонят или преследват, започнете да

работите за Славата Божия; щом разберат това, те се отдръпват и започват да ви обичат. В това отношение хората приличат на овчарски кучета: когато овчарят се отдалечи от стадото си, кучетата ще ви гонят, ще ви лаят; щом овчарят дойде при стадото си, кучетата престават да лаят и лягат да спят. Следователно, когато човек е без Бога, хората го преследват, не го допускат да влезе между тях; щом Бог е с човека, хората постепенно се оттеглят, започват да му се радват и го приемат навсякъде.

И тъй, който работи за Славата Божия, той е подобен на цвете, което се развива правилно. Всяко цвете, което се развива правилно, се ползва от Божието благословение. Щом някое цвете не се развива правилно, не се ползва от Божието благословение – тогава и животните, и хората започват да го тъпчат. Благословените цветя се отглеждат в градини, под специални грижи и внимание; от време на време в тях влизат пчеличките, поздравяват ги от Баща им, като им донасят по едно писмо; като благодарност за този поздрав цветята дават на пчеличките своя нектар и аромат – при това положение на нещата и цветята се радват, и пчелите се радват; те взаимно се възнаграждават и създават помежду си отношения, връзки. Това е вярно и по буква, и по дух, като същевременно се отнася не само до цветята и пчеличките, но и до всички хора по лицето на Земята. Както пчеличките играят роля на пощальони по отношение на цветята, така и хората чрез своите добри, светли мисли, топли чувства и чисти погледи взаимно си пренасят писма от Невидимия свят – по този начин те осмислят живота си.

Седи някой човек пред прозореца си, но е скръбен, тъжи за нещо. В това време по улицата минава някое дете, някоя млада мома или млад момък, някой стар, мъдър човек и отправя чист, светъл поглед към него. В този момент една светла мисъл озарява ума на скръбния човек и той става от мястото си, развеселява се и започва да пее –

защо? Скръбта му се е превърнала в радост – той е получил по незнаен за него път писмо от Невидимия свят, което променя състоянието му. В ролята на пощальон от Духовния свят може да бъде не само човек, но и животните – с песента си, с чуруликането си птичката може да предаде нещо хубаво на човека, с което да го зарадва, да смени скръбта му в радост.

Духовният човек се отличава по това, че между всички явления намира дълбока вътрешна връзка. Физическият човек обаче живее с постоянен страх в себе си – като се нахрани днес, започва вече да се страхува за утрешния ден, да не остане гладен. Той не разбира закона на единството: докато търси Славата Божия, всякога ще бъде нахранен; щом прилага законите за единството и общността в живота си, той всякога ще бъде задоволен.

Помнете: законът на единството се отнася до Славата Божия, а законът на общността – до доброто на човека. Мисли за Славата Божия, за да мисли Бог за твоето добро. Да работи Бог у нас – това значи да станем оръдие Негово, Той да се проявява чрез нас, това значи да бъдем проводници на Бога. Щом си проводник на Бога, ти ще се ползваш от Неговите блага. Доброто, което Бог прави чрез тебе, първо тебе ще ползва, а после другите.

Като не разбирате тия неща, казвате: „Какво особено има в законите на единство и общност?“. Много неща има в тези закони, при това необикновени неща. Където се работи за Славата Божия, там е Доброто; не се ли работи за Славата Божия, и Доброто отсъства. Където се работи за Славата Божия, там има и здраве, и богатство, и знания, и светлина; където не се работи за Славата Божия, там всичко Добро изчезва.

Работете за Славата Божия, ако искате Слънцето всякога да грее и да ви осветява.

Тридесет и седма лекция, 18 юли 1928 г., София

ЕДИНСТВО НА СЪЗНАНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

За следващия път пишете върху темата ***Разлика между духовна и естествена свобода***.

Апостол Павел е казал, че естественият човек, т.е. физическият човек, не може да разбира духовните работи – защо? Духовните работи се разбират по вътрешен път, по пътя на духовното у човека – за да разбере нещата, човек трябва да ги подлага на вътрешен анализ. Каква е разликата между физическия, т.е. плътския, и духовния човек? Кое отвлича ума на ученика от знанието – играчките, забавите. Когато майката иска да отвлече вниманието на детето си от нещо, което не трябва да му се даде, тя слага пред него различни играчки и излиза навън; щом види играчките, детето веднага престава да плаче и започва да играе с тях. Такива играчки, такива забави се изпречват на пътя на ученика, които го отвличат от науката.

Докато е на Земята, човек се грижи за тялото си – да го облече и нахрани, да му даде условия да си почине и т.н; освен това той има желание да учи, да се развива, да постигне нещо. Обаче ако даде място повече на нуждите на тялото си и го задоволи, той се намира в положението на дете, което се занимава със своите играчки, не забелязвайки как годините минават една след друга, докато един ден се намери пред смъртта и започне да съжалява, че не е задоволил копнежите на душата си.

Днес всички хора говорят за физически, за духовен живот, но какво представлява всеки от тях отделно – не знаят. Някои считат

физическия живот за реален, а духовния – за нереален. В какво се състои реалността на физическия живот? Някой сънува, че го гонят, затварят го, бият го и той бяга, мъчи се, тревожи се, но като се събуди, разбира, че е сънувал; докато се пробуди и разбере, че сънува, той прекарва големи мъчнотии и терзания. Има ли някаква реалност в сънищата? Какво остава от този сън – тревогите. Защо се е тревожил този човек за нищо, тревогите му са били съвсем напразни. Следователно каквото представляват сънищата за будния живот, такова нещо представлява физическият живот на човека по отношение на духовния. Някой се тревожи, че има големи дългове, но щом изплати дълговете си, всичко забравя – това не е ли сън? През деня се безпокои за това, за онова, но щом заспи, всичко забравя – това не е ли сън? Това се отнася до здравия човек, а не до болния – болният и в будно, и в сънно състояние не забравя теглото си.

Окултният ученик трябва да работи върху себе си, да стане господар на ония мисли и желания, които са в негова вреда, трябва да знае как да се справя с тях. Ученикът трябва да разбира физическия живот, за да може разумно да се справя с борбата, която изпъква между физическия и духовния живот, т.е. между плътта и духа. Плътският живот разрушава красивото, което човек е съградил в себе си; той представлява червейчета, които влизат в корените на дървото и прегризват малките коренчета, докато един ден цялото дърво изсъхне – дървото умира, а червейчетата продължават да живеят, те са големи индивидуалисти, не признават идеята за общност, за братство. Ако хората живеят като червеите – всеки за себе си, къде е красотата на живота? Освен тези червеи могат да дойдат още по-големи, изцяло да нападнат дървото и съвсем да го унищожат.

Сега, като се говори за духовен живот, хората трябва да знаят какво представлява този живот. Някой ученик завършва гимназия или университет, но след като е учил цели 16 години, вижда, че

всичко е забравил. Какво е придобил от това учение – нищо. Щом всичко забравя, учението му е било много повърхностно, не е проникнало дълбоко в него. Такова нещо представлява духовният живот за някои хора: те стават духовни, учат, прилагат, но един ден всичко забравят и се връщат към своя първичен живот. Силата на ученика, силата на вярващия се заключава във вътрешната връзка между неговата душа и Бога, в будността на неговото съзнание; щом има тази връзка, щом съзнанието му е будно, той никога няма да изгуби това, което е придобил. Който не е господар на съзнанието си, при най-малката вътрешна борба в себе си, при най-малкото изпитание всичко изгубва. Духовен човек е онзи, на когото съзнанието не се прекъсва при никакви борби, при никакви изпитания; този човек се движи в светлина и никога не се спъва (който няма светлина в себе си, той всякога се спъва).

За да познаете кой човек е духовен и кой – физически, поставете ги на изпитание. Ако ги оставите да вървят по равна повърхност, и двамата ще ходят добре, без никакви спънки и вие няма да познаете кой от тях вижда и кой не вижда; но ако ги поставите върху неравна, грапава, пълна с препятствия площ, духовният човек ще върви добре, леко, без никакво препъване – защо? Защото вижда. А физическият човек ще се спъва на всяка крачка: ще пада, ще става, ще се удря – той не вижда, няма нужната светлина в себе си.

Ето защо, каже ли някой, че се спъва, това показва, че той няма светлина; неговото зрение не е добре развито, вследствие на което той не вижда къде ходи и се спъва. – „Ама едно време аз живях добре." Да, тогава ти се движеше върху гладка повърхност, без никакви препятствия, сега обаче пътят ти не е равен и трябва да съзнаеш, че не виждаш, че зрението ти е отслабнало вече. Когато човек се спъва и пада, това показва, че той не вижда препятствията, които Невидимият

свят е поставил на пътя му. За да не се спъва, човек се нуждае от зрение, от вътрешна светлина на съзнанието.

Който се спъва и пада, той ходи със затворени очи; какво трябва да прави, за да прогледне – той трябва да следва Христос и като Вартимей[39] да казва: „Милост, о Давидов Сине! Ти помилвал си мнозина, Господи, помилвай и мен!“. Тази слепота не е била само физическа, но и духовна. Следователно при всички случаи на живота си човек трябва да се моли да се отворят очите му, да прогледне вътрешно. За тази цел съзнанието на човека трябва да бъде будно; не е ли будно, Разумните същества ще поставят на пътя му ред спънки и препятствия, които ще го заставят да мисли, да работи, да учи – само така той ще разбере какво му липсва и как може да придобие духовна светлина.

Как се постига духовното, кога ще го постигнете – това са задачи, върху които трябва да се работи, а не да се разисква; да разисквате върху тях, това значи да се обезсърчите – човек не е готов още да знае какво го очаква, той няма нужната Вяра. Кой човек е вярващ – този, който при най-големи противоречия в живота си не се разколебава, не се поддава на никакви съмнения; ако се спъне в нещо и падне, той признава в себе си, че зрението му е слабо или че не разбира живота, и се примирява с положението си – ползва се от опитността, която е придобил, и се стреми в други случаи да бъде по-внимателен.

Малцина разбират живота както трябва. Ще кажете, че сте християни, че вярвате в Бога, че се молите. Християни сте, вярващи сте, молите се на Бога, но дойде ли ви някаква болест, всичко изгубвате. Молите се, но не получавате отговор на молитвата си – защо? Между Божественото съзнание и вашето не съществува

---

[39] Вартимей – библейски персонаж от Новия завет, слепец, на когото Христос дава зрение на пътя близо до Йерихон (Матей 20:29-34, Марко 10:46-52, Лука 18:35-43).

никаква връзка. Бог ви държи в съзнанието си като живи души, но вие постоянно прекъсвате връзката си с Него, вследствие на което страдате, измъчвате се, не можете да се справите с положението си. Прекъсването на тази връзка може да се уподоби на отсичането на един от пръстите на човешката ръка. Какво ще стане с този пръст, ако пожелае да се разходи малко и после пак да се върне на мястото си? Той може съвсем да изсъхне, а може и по друг начин да пострада. За предпочитане е да се върне на мястото си, отколкото никога да не се връща, но и в единия, и в другия случай страданията са неизбежни: и ръката ще страда, и пръстът ще страда.

Следователно всяко отделяне на човека като уд от Божествения организъм причинява известна дисхармония в Божественото съзнание. Грехът се обяснява само с прекъсване на връзката между Божественото и човешкото съзнание, иначе той остава необясним. Всеки грях, всяко престъпление помрачават човешкото съзнание, нарушават правилните отношения в живота. Силата на човека се състои именно в правилните отношения между неговата душа и Бога; щом наруши тия отношения, човек е изложен на големи страдания и тогава колкото и да се моли, не получава отговор на молитвата си – защо? Апостол Яков казва: „Зле просите, затова не получавате отговор на просбите си“. Докато детето е малко, покорно още, то се моли на майка си и на баща си и молитвата му всякога се чува; като порасне, като стане голям непокорен син, щом се помоли за нещо на баща си и не получи отговор, той веднага се нахвърля върху него и го набива – хвали се със силата си. Някои хора се молят на Бога, но щом не получат отговор на молитвата си, се опълчват срещу Него и отказват да учат, да работят, да се молят, казват, че не вярват в Господа, не вярват в живота, в нищо не вярват – тези хора не мислят, че като отричат всичко и не искат да работят, пакостят сами на себе си.

И тъй, докато живее в Божествения порядък на нещата, човек не може да се противи; ако се противи, ще излезе вън от Божествения организъм и ще се замести с друг уд. Ако един от пръстите на човешката ръка напусне мястото си и излезе вън от нея, друг пръст ще дойде на неговото място. Какво ще бъде положението на първия пръст? Това са разсъждения, които обясняват неестествените положения, неестествените състояния на човешкото съзнание. Тази е причината, поради която някои хора не разсъждават правилно. Например грешникът казва: „Нямам ли право и аз да живея?“ – имаш право да живееш, но нямаш право да грешиш, на това основание всички паразити ще питат: „Нямаме ли право да живеем?“. Недъзите, слабостите, грехът – това са паразити, които живеят за сметка на един живот, по-висок от техния. В Божествения свят това не се допуска. Недъзите, слабостите представляват низш, незавършен живот, от който човек трябва да се пази.

Една от задачите на ученика е да се справи с паразитите на физическия, на Сърдечния и на Умствения свят; щом намери паразит в себе си, от който свят и да е дошъл, веднага трябва да го изхвърли навън. Може ли паразитът да влиза без позволение? Паразитът влиза без позволение и в царската глава, и във философската, както и в главата на простия човек – къде ще спре за него е безразлично, той иска да намери сигурно място, да посмуче малко кръв. Какво трябва да прави човек, за да се освободи от паразитите? Той трябва непрестанно да се чисти, да дойде до своето естествено положение, до своите естествени движения. Когато някой паразит нападне човека, той започва да се почесва ту тук, ту там, да прави неестествени движения.

Не оставайте паразитите да взимат предимство у вас. Само малкото дете очаква на майка си; порасне ли, стане ли голям син, то само трябва да се чисти, само трябва да се грижи за себе си, трябва да

се изучава, да знае произхода на своите недъзи, за да може лесно да се справи с тях. Има недъзи у човека, които са създадени от преди няколко поколения; също така има добродетели у човека, които са създадени от хиляди години насам. Ученикът трябва да познава произхода на недъзите и на добродетелите си, да знае по какъв начин да работи с тях.

„Познай себе си“ – казва Сократ; това се отнася за всеки човек, специално за ученика. Не е достатъчно да каже, че е във връзка с Духовния свят, това трябва да се докаже. По какво се познава, че човек е свързан с Духовния свят? По усилване светлината на съзнанието му – щом светлината на неговото съзнание се усилва, това показва, че той постепенно се приближава към свят, където живеят Разумни същества. Когато се казва, че животът е движение, това подразбира, че човешката душа се движи от физическия към Духовния свят и обратно – от Духовния към физическия. Каквото представлява физическият свят, такова нещо е и Духовният: и там има градове, къщи, живи Същества, но културата, отношенията между Съществата са по-високи от тия на Земята; както на Земята има населени и ненаселени места, такива има и в Духовния свят – физическият свят представлява бледо копие на Духовния.

Следователно, колкото и да се мъчи човек да отдели в съзнанието си физическия живот от духовния, ще види, че това е невъзможно – тези два живота са тясно свързани и взаимно се преплитат. Това не се отнася само до човека, но и до животните, и до растенията. Например когато кокошката снася яйца и започва да ги мъти, в нея прониква вече Божественото съзнание, което я заставя да лежи върху яйцата цели 21 дни и след като се излюпят пиленцата, да се грижи за тях. Щом Божественото съзнание се оттегли, квачката напуска пиленцата си и ги оставя сами да се грижат за прехраната си, сами да се защитават.

Често хората говорят за Любовта, но Любовта не е качество на човека. Казано е, че Бог е Любов, следователно човек проявява Любовта само тогава, когато Бог присъства в него – и тогава той трябва да съзнава, че тази Любов не е негова, но на Бога. Бог в човека люби, а не самият човек; като знае това, човек не може да изисква да бъде обичан – Любовта насила не се дава. Ако една река минава през двора на някой човек, той няма право да задържи тази вода само за себе си, но трябва да остави водата свободно да тече, да минава през дворовете на всички негови съседи, да пои градините им.

Щом става въпрос за Божията Любов, не се страхувайте, пуснете я свободно да тече през вас – тя ще напои и вашата градина, ще напои градините и на вашите ближни. Не се мъчете да я ограничите – никой не може да ограничи Божията Любов. От човека се иска да бъде справедлив, а не да бъде любвеобилен – за Бога е казано, че е Любов, а не за човека. Ако Бог присъства в човека, последният може да люби; вън от Бога той не може да прояви никаква любов – ето защо хиляди години човек трябва да живее в Любовта, докато се научи как да я проявява.

Казано е за човека, че трябва да възлюби Господа Бога своего; казано е за Бога, че е възлюбил Истината в човека. Следователно Бог е Любов, а човек трябва да бъде истинолюбив и справедлив. Човек трябва да се отличава от животните по своята справедливост. Качеството на човека е справедливостта, а на Бога – Любовта. Когато се говори за Божията Любов, ние разбираме онази Любов, която свързва нещата – в живота на Любовта нещата са така свързани, както е свързано учението: никой ученик не може да влезе в гимназията, ако не е свършил прогимназия. Ето защо каквато е връзката между начално, средно и висше образование, такава връзка съществува между физическия, духовния и Божествения живот, такава връзка съществува и между различните животи на човека. Тази връзка не е

външна, но вътрешна – човек трябва да се стреми към вътрешната връзка на живота, защото само тя осмисля нещата. Докато човек държи здраво тази връзка, той е здрав, весел, разположен, има стремеж за работа, за учене; прекъсне ли се тази връзка, той всичко изгубва. Всеки човек е изпитал това и ако е научил урока си, той знае вече как да постъпва – работи като велик инженер: първо пресмята, съобразява, а след това пристъпва към строеж.

Съвременните хора са дошли вече до положение правилно да смятат, от тях се иска да пристъпят към малки опити, към малки постройки; чрез опити те ще проверят докъде са дошли в съзнанието си, т.е. до каква степен на развитие са достигнали. Като не познават живота на съзнанието си, хората се питат съществуват ли Рай и ад, и до днес още се питат Христос възкръснал ли е, или не. Онзи, който е дошъл до висока степен на развитие, разбира, че и като живее на Земята, и като напусне Земята, все ще бъде между разумни същества, в свят на пълна хармония и порядък – за него този живот не е нищо друго, освен райски живот; онзи, у когото съзнанието не е пробудено, и пред смъртта, и след смъртта си ще прекара в ада – място на големи мъчнотии и страдания.

Човек сам създава ада, сам създава и Рая – всичко зависи от него: ако живее със съзнание за вътрешна връзка в живота, той е в Рая; няма ли това съзнание, той е в ада. Ако живее с хора, които не разбират Божиите закони, той ще се натъква на големи мъчнотии и противоречия; щом живее с хора, които прилагат Божиите закони, той всичко може да направи. Това виждаме в случая с възкресението на Лазар – Христос дойде при гроба на Лазар и каза: „Лазаре, излез вън!". Кой е причина за възкресението на Лазар – Христос или Лазар? И двамата – Лазар беше човек с будно съзнание, вследствие на което, щом чу гласа на Христос, веднага стана и излезе от гроба.

Човек, на когото съзнанието е пробудено, никога не може да умре. Събуждали ли сте вие човек с непробудено съзнание? Такъв човек и от сън даже мъчно можете да го събудите, а още по-мъчно да го възкресите. Кой не е изпитвал това състояние – спи, чува, че някой го вика, но не може да стане, като че ли някой го държи вързан; щом го разтърсят добре, веднага се освобождава и става от леглото си. В такова състояние човек може да изпадне и в будния си живот: иска да извърши волята Божия, но нещо му препятства, чувства се вързан, нищо не може да предприеме; дълго време трябва да се бори с това, което го връзва, за да се освободи и изпълни волята Божия.

Като слушат тази лекция, мнозина ще се намерят в положението на героите в приказките от ***Хиляда и една нощ*** – те не могат да си представят какво вътрешно мъчение може да изпита човек, щом разполага с всичко: с къща, с пари, със знания, със сила. Прав е този човек, но само докато живее физически; дойде ли до Духовния живот, той се натъква на ред противоречия и мъчнотии – защо? Защото съзнанието му не е будно – който влиза в Духовния свят, той трябва да има будно съзнание; не е ли будно съзнанието му, той не може да стане гражданин на Духовния свят. Човек с обикновено съзнание може да мине само като екскурзиант в Духовния свят: ще мине, ще замине и нищо няма да разбере. Може ли този човек да каже, че е видял нещо? Видял е само няколко улици, една-две гостилници и нищо повече, но улиците и гостилниците не представляват още Духовния свят.

Съществата в Духовния свят, които са завършили развитието си, са строги и взискателни – не допускат в средата си същества, които не са пробудени и внасят дисхармония; те никого не пъдят, но така постъпват, че всеки, който влезе неподготвен в Духовния свят, се вижда изолиран и сам се принуждава да излезе. Така постъпиха

Ангелите, които отидоха в Содом и Гомор[40]: жителите на Содом и Гомор нападнаха къщата на Лот, викаха и удряха на вратата, искаха да се подиграят с Ангелите, но последните ги ослепиха със светлината си и те не можаха изпълнят желанието си да напипат вратата; в това време Ангелите изведоха Лот и жена му от града, без да им се причини някаква пакост.

Духовният и физическият свят представляват още и състояния на съзнанието. Срещате човек разположен, вдъхновен, готов на всички жертви, на всяко служене – защо? Влязъл е в Духовния свят. Срещате го на другия ден, той се отказва от всичко, което предишният ден е бил готов да направи, и казва: „Само аз ли ще отстъпвам? И аз искам да се проявя". Прав е той, човек трябва да се прояви, но разумно, силата на човека се състои в неговата разумност. В главата на светията никакъв паразит не може да влезе – той не може да издържа на неговия огън. Дяволът има достъп само при онези хора, на които огънят е слаб, защото на този огън той може да се топли само, но не и да изгаря. На кои хора огънят е слаб – на грешните. Аз взимам думата ***огън*** в преносен смисъл.

И тъй, искате ли да прогресирате, пазете единство на съзнанието си. Докато минавате през противоречия, мъчнотии и недоразумения, вие всякога ще се натъквате на прекъсвания на съзнанието си – значи докато човек живее физически, всякога ще се натъква на прекъсвания на съзнанието, което води към мрак и тъмнина. Влезе ли в Духовния свят, човек се радва вече на единство на съзнанието си; където е запазено това единство, там владее пълна светлина. Това значи да разбира човек Божиите пътища. Когато Разумните същества от Духовния свят видят човек, у когото съзнанието е целокупно, те се заинтересуват от него и започват да му помагат, както ние помагаме

---

[40] Содом и Гомор – легендарни градове от Библията, унищожени от Бог заради греховете на хората, живеещи в тях. Историята е описана в *Битие*, глава 19.

на бедни, но способни деца – ето защо, за да се заинтересува Духовният свят от вас, вие трябва да бъдете талантливи, даровити. Всеки човек има някаква дарба, някакъв талант в себе си, но трябва да работи, да го развива; не работите ли, не развивате ли дарбите си, грешката е ваша – никой не може да работи за вас.

Силата на човека седи във вътрешния му живот. Много хора са пренебрегнали своя вътрешен живот, вследствие на което вместо да прогресират, те остават на едно и също място. Преди всичко те отричат съществуването на душата, без да подозират, че вътрешната работа принадлежи изключително на душата. Които са съзнали това, те започват да работят и казват, че правят големи усилия.

Христос казва: „Ако вашата правда не надмине правдата на фарисеите, нищо не се ползвате“. Следователно, ако вашите усилия не надминат тия на обикновените хора, и вие нищо не се ползвате. Двама светски човека с години спорят за известна сума, искат да знаят кой от двамата има право и в края на краищата въпросът остава неразрешен; двама разумни обаче в един момент могат да разрешат този спор. Всеки спор, всяко недоразумение може да се разреши по пътя на самоопределянето – всеки трябва да си зададе въпроса за Бога ли живее, или за хората; ако си отговори, че живее за Бога, въпросите лесно се разрешават.

Когато човек замине за другия свят, спират го и преглеждат какво носи със себе си и намерят ли някакъв дефект в него, веднага го изпращат на Земята, за да го изправи; като изправи дефекта си и отново замине за другия свят, пак го подлагат на преглед; докато не намерят, че всичко в него е в изправност, постоянно го връщат на Земята. Така постъпвате и вие, когато си шиете нова дреха: ходите и се връщате от шивача, правят ви няколко проби, докато дрехата бъде готова без никакъв дефект; след това пак я обличате пред шивача, да видите не е ли останал някакъв дефект, и окаже ли се такъв, колкото и

да е малък, вие връщате дрехата на шивача, докато ви я ушие добре; щом ви задоволи, взимате дрехата и я обличате. Същото се отнася и до вас: и вие ще ходите в онзи свят и ще се връщате, докато се освободите от всички свои слабости и недъзи.

Като не разбират законите на живота, мнозина мислят, че щом умрат, направо ще влязат в Духовния свят и ще живеят между Ангелите, където само ще пеят и ще свирят – това е детинско разбиране. Знаете ли как живеят

Ангелите? Те са пръснати из цялата Вселена, далеч един от друг и докато не свършат работата, която им е дадена, те няма да се върнат при Бога, от Когото са излезли. И хората като Ангелите са пръснати по целия свят, за да завършат работата си, но са забравили откъде са дошли и кой ги е изпратил. Разликата между Ангелите и хората седи в това, че Ангелите знаят кой ги е изпратил на работа и помнят пътя, по който са вървели, а хората са забравили всичко това и днес трябва усилено да работят, за да си припомнят откъде са дошли, кой ги е изпратил и един ден да се върнат към Бога, от Когото са излезли.

И вие някога сте били с криле като Ангелите, способни да хвърчите, но днес сте изгубили тази способност. Днес сте в положението на камилската птица[41], която вместо да хвърчи, бяга, а е било време, когато и камилската птица е хвърчала. За да възстановите загубеното, трябва да държите в ума си мисълта: силата на ученика се състои в схващане на целокупността на фактите, а не на тяхната отделност; силата на ученика се състои в запазване на вътрешната връзка с Живота, в единството на неговото съзнание; силата на

[41] Камилска птица, или щраус – най-голямата съществуваща днес птица. Често достига тежест от 150 кг и 2, 5 м височина. Притежава остро зрение, а при бяг развива скорост до 70 км/ч. Заради навика да скрива главата си в пясъка, името и е станало нарицателно за човек, който желае да пренебрегне действителността или да се скрие от нея.

ученика седи в приложение на великия закон – Любов към Бога и Любов към ближния.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Тридесет и осма лекция, 25 юли 1928 г., София

ПРАВИЛНО ХРАНЕНЕ

В светлината на Божия Дух има Живот и Мир.

Размишление.

В Природата съществува един закон, според който всяка храна, която човек приема, трябва да се смила добре; не се ли възприема правилно от човешкия организъм, тя създава болезнени състояния. Същият закон се отнася до мислите и чувствата на човека: когато мислите и чувствата на човека не се възприемат правилно, те създават известни болезнени прояви – съмнение, гняв, алчност и ред още недъзи, които някога са били добродетели, а впоследствие са се превърнали в отрицателни качества. Желанието на човека да придобива знания, добродетели, може да се превърне в алчност към богатство, слава, почести и вместо да се издигне, да пропадне в живота.

Като ученици, вие трябва да си отговорите на въпроса главата ли трябва да стане знатна, да се ползва с почести и уважение, или тялото. С какво човек става знатен? С главата си – тя дава направление в живота на човека. Тялото без глава няма никакъв смисъл; главата може да създаде тялото, но тялото не може да създаде главата. Цялото създава частите, но частите не могат да създадат Цялото.

И тъй, всички хора трябва да знаят, че те сами създават нещастието си – как именно? Като се хранят неправилно. Вие можете да ядете най-хубав хляб, прясно хубаво сирене и пак да разстроите стомаха си – защо? Не дъвчете добре храната си – слагате я в устата си и бързо я гълтате; така несдъвкана, тя мъчно се смила и причинява тежест на стомаха. Щом стомахът се разстрои, това се отразява на

главата, а оттам и върху останалите органи и при това положение вие се чувствате неразположени, недоволни.

Това се отнася не само до физическото хранене, но и до възприемане на мислите и чувствата: човек трябва правилно да възприема своите мисли и чувства, правилно да ги асимилира – това са процеси, които се подчиняват на един и същ органически закон. Не може ли без мисъл, без чувства, без страдания? Може и без мисли, и без чувства, и без страдания, но в края на краищата ще се намерите в положението на Паганини[42], който давал концерт с три струни на цигулката си: като свършил концерта, запитали го може ли да свири на две струни и той свирил и на две струни. – „Ами на една струна?“ И на една струна свирил. – „Без струни може ли?“ – Паганини слязъл от сцената и повече не се явил.

Човешката душа разполага с четири струни, чрез които може да изрази своите мисли, чувства и действия; докато тия струни са на нейно разположение, човек може да се развива, но отнемат ли и тия струни, той престава да се развива. Цигулка без струни се намира в такова положение, в каквото се намира гладният без хляб – това е живот, пълен с мъчнотии. Такова е положението на човек, който влиза неподготвен в Астралния свят: той има чувства, но съответно тяло за чувствата няма; той е като въздухообразно тяло в пространството. Страшно е положението на този човек: няма глава, ръце, крака, сърце, дробове, стомах; той има само чувствания, които не може да изрази, да прояви по някакъв начин. Като замине някой за

[42] Паганини, Николо (1782-1840) – италиански композитор, виртуозен цигулар и китарист. Автор на многобройни сонати, капризи, концерти за цигулка, струнни квартети, акорди и др. Създава първите си композиции още на седемгодишна възраст. Концертната му дейност е поредица от триумфи из цяла Италия, Виена, Париж, посещава и десетки градове в Германия, Полша и Чехия, където е приет с бурни овации, както и по-късно в Англия и Шотландия. От неговите творби се вдъхновяват и повлияват Брамс, Рахманинов, Лист, Шуман и др.

онзи свят, близките му казват, че е отишъл там да прегледа сметките си. Какви сметки ще преглежда той, щом няма глава, ръце, крака?

Съвременните хора нямат ясна представа за Духовния свят. Те нямат представа какво значи да излезе човек вечер от тялото си и да види какви отношения съществуват вън и вътре в тялото му, вън от Бога и вътре в Бога.

Сега всички трябва да се подложите на пълно пречистване: физическо, сърдечно и умствено. Както жените коренно прочистват къщите си пред големи празници, така и вие трябва да се освободите от всичко старо; със старото трябва напълно да ликвидирате. Работете върху себе си, за да се справите с личния елемент във вас, който е взел надмощие над духовния.

Като работи върху себе си, човек трябва да различава личния, индивидуалния и духовния живот, да познава техните отличителни черти: личният живот представлява физическата страна на човека, индивидуалният представлява духовната, а съзнателният, душевният живот е Божествената страна в човека – това са три категории живот, които се изявяват на физическия свят. Ако не държи главата си в равновесие, човек никога няма да разбере дълбокия смисъл на трите категории живот и да се ползва от тях. Щом изгуби равновесието на своята глава, човек се излага на големи падания, ставания, пукване на главата и т.н., а пукне ли веднъж главата си, трябва да бъде много внимателен, да пази пълно равновесие. Защо понякога човек не може да пази равновесие – това се дължи на дисхармония между неговите мисли и чувства.

Като наблюдавам хората, виждам, че едни от тях сега започват живота си, а други свършват; едни са в началото на живота си, а други – накрая. Онези, които са в началото на живота си, се намират пред пълна чиния с мед и потапят първата си хапка; онези пък, които са в края на своя живот, потапят последната си хапка в меда. Това не

значи, че животът им свършва, но те отстъпват мястото си на новодошлите и започват да им служат. Който се е нахранил, той трябва да препаше престилка и да започне да слугува на другите, а не да се мъчи още да яде, да преяжда. Пазете се от преяждане – то носи всички нещастия и злини в живота. Като знае това, човек не трябва да преяжда нито на физическия, нито в Духовния, нито в Умствения свят.

Дойде ли до физическото хранене, човек трябва да яде точно толкова, колкото му е необходимо – ни повече, ни по-малко. Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш Небесни" – съвършенството подразбира вътрешен процес. Съвършенство във всички постъпки – каквато работа започне, човек трябва да я извърши в съвършенство: пише ли, рисува ли, свири ли, той трябва да бъде съвършен във всичко. – „Какво ще придобие човек, ако може да пише, да рисува, да свири в съвършенство?" Да се задава такъв въпрос, това е все едно да питате какво придобива гладният, след като се е нахранил; както гладният изпитва едно малко спокойствие, задоволяване, след като се нахрани, така и художникът, и музикантът се успокояват, след като се проявят в своята област – тогава те започват правилно да мислят и да чувстват. Докато е гладен, човек не може да мисли и чувства свободно, гладът го притиска, обсебва неговите мисли и чувства; щом се нахрани, в него става разширяване, той се освобождава и започва правилно да мисли, да чувства и да действа.

И тъй, ако човек не разбере правилно въпроса за храненето и не изпълни Волята Божия както трябва, той ще бъде всякога гладен и ще се занимава само със себе си. Опасно нещо е човек да се занимава само със себе си – това значи напълно да се изтощи. Според някои учени за смилането на храната и възприемането и от организма са нужни четири часа – тази теория е 50% вярна. Правени са опити с

хора, които са гладували по три-четири дни и щом им се даде малко храна, те веднага възстановяват силите си. Ако е вярно, че за усвояване на храната от организма са нужни четири часа, би трябвало след толкова часа да се възстановят силите на човека, който е гладувал няколко дни. Ако човек често гладува, клетките на организма му започват да се разрушават вследствие на особените процеси, които се извършват в него; гладът отваря вратите и прозорците на организма, откъдето клетките излизат навън и казват на господаря си, че не могат повече да му служат.

Всеки човек има велики стремежи в себе си и иска да ги постигне, той иска да изпълни Волята Божия както трябва – как може да постигне своите стремежи? Чрез ядене – ако не яде, човек нищо не може да постигне. Правилно или неправилно, човек все трябва да яде. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“ – Той взима яденето в неговия първичен вид, както първоначално Природата го е установила. Философите и учените започват да разискват какво значи да яде човек плътта на Христос; не е важно яденето на плътта, но важно е, че трябва да се яде. Аз тълкувам този стих пред учениците в следната форма: ***Ако не ядете*** – ако не изпълните, ако не опазите, ако не се стремите към Бога и не търсите Неговата слава; който търси Славата Божия, търси своето растене – само при това положение той може да постигне своите желания. Ако учениците не пазят честта на своя учител, те не могат да станат почетни хора; ако учителят няма любов към учениците си и той нищо не може да постигне.

Често учениците се натъкват на вътрешно недоволство в себе си, без да могат да си помогнат. За да се справят с недоволството си, те трябва да го анализират, да намерят неговия произход, да видят съществено ли е тяхното недоволство, или не. Гладният е недоволен, че му липсва храна, но щом се нахрани, става доволен – в това няма

никакво изключение. Може да се яви само едно изключение: когато гладният има развален стомах – тогава каквато и храна да му се даде, той всякога ще бъде недоволен, но причината за това недоволство е външна, а не вътрешна. Когато храната не се асимилира правилно, тя причинява ред болезнени състояния в човешкия организъм. Същото може да се каже и за мислите, и за чувствата на човека: щом мислите и чувствата на човека не се асимилират правилно, те създават ред болезнени състояния в неговия умствен и сърдечен живот. Всеки човек сам трябва да мисли и да чувства, да не се обляга на други хора. Докато детето е малко, майка му дъвче заради него, а то наготово се храни; щом порасне, майка му го отбива, заставя го вече само да се храни – детето поплаче известно време и започва само да се храни.

Разсъждавайте правилно и не се смущавайте, когато майката отбива детето си или когато учителят напуска учениците си. Какво ще стане с детето, когато майка му го отбие – ще се научи само да яде; какво ще стане с ученика, когато учителят му го напусне – ще се научи да работи самостоятелно. Какво ще стане с детето, ако майката преждевременно умре – смъртта е неестествено явление в живота, а неестествените явления не могат да обясняват естествените. Естествено явление е майката да е жива, да отгледа детето си; ако майката умре, и детето ще умре. Но понеже майката не умира, и детето няма да умре – майката ще го храни, докато порасне, след това ще го отбие; то ще започне само да се храни, да работи, да се развива, докато един ден стане годно да помага на майка си.

Сега от всички се иска права мисъл, правилно разбиране на процеса на храненето. Един ден ще ви поставят пред комисия, за да ви изпитат как дъвчете и от това ще се познае до каква степен на развитие сте дошли. Голяма философия, голяма наука има в яденето. За да разберат на каква степен на развитие е дошъл даден човек в духовно отношение, ще го държат няколко дни гладен и след това ще

му дадат прясна пита със сирене; като започне да яде, ще го наблюдават как дъвче, как премята храната в устата си и т.н. – начинът, по който човек яде, определя какъв е той в умствено и в духовно отношение.

Процесът на яденето представлява свещен акт, към който трябва да се пристъпва с нужната сериозност. Когато се храните, вие трябва да отправите ума си към Бога, да благодарите, да почувстввате Божията Любов, да се свържете с всички разумни същества, които са взели участие при създаването на хранителните материали. При яденето трябва да присъстват поне две същества; ако човек започне да яде, той трябва да се обърне към Бога в себе си, да ядат заедно. Христос е казал: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“ – това подразбира, че вътрешна връзка с живота може да се създаде само когато Бог живее у човека; тогава става ясна формулата: ***В светлината на Божия Дух има Живот и Мир***.

Това, което сега ви говоря, са елементарни работи, които непременно трябва да се знаят. Елементарните работи спъват ученика – апостол Павел казва: „Ако земните работи не разбирате, как ще разберете небесните?“. Като започват да ядат, някои хора се помолят на Бога и след това казват: „Ела, Боже, да ядем!“ – това е дълбок вътрешен процес. Този процес се отнася не само до яденето, но и до четенето – като чете някоя хубава книга, човек непременно трябва да задържи в ума си поне една светла мисъл; за да възприеме и разбере тази мисъл, Божественото трябва да дойде в него, да го освети. Ако дадена книга не се разбере в духа, в който е писана, тя завинаги остава неразтворена, не може да се възприеме.

Като ви наблюдавам, виждам, че не сте яли, гладни сте, обеднели сте. Срещам едного, който се оплаква, че едно време имал Любов, а сега няма – значи този човек не е ял. Любовта е непрекъсната сила,

никой не може да попречи на човека в Любовта; щом Любовта му е отслабнала, той сам е причина за това, спънал се е някъде. Спънки съществуват в целия органически свят: срещате един стар човек, който се оплаква, че едно време виждал добре, а сега не вижда, зрението му е отслабнало – спънал се е някъде. Според мене зрението на човека би трябвало все повече да се усилва, а не да отслабва. Две причини могат да предизвикат отслабване на очите: тревоги и неправилна мисъл. Тревогите действат върху нервната система и по този начин нарушават вътрешната хармония в организма. Следователно, ако човек преодолее двете спънки – тревогите и неправилната мисъл, зрението му постепенно ще се усили.

Понякога човек си внушава, че не вижда. Един наш приятел разказваше своя опитност. Той обикновено чете с очила, но един ден взел книга и започнал да чете и виждал ясно, приятно му било. Както чел, сторило му се е, че очилата му са се изместили малко и вдигнал ръката си да ги намести, но като пипнал носа си, видял, че е без очила; той се почудил как е възможно да вижда толкова добре без очила. Продължил да чете по-нататък, но вече не виждал ясно – какво показва това? Силата на внушението. Мнозина казват, че могат да служат на Бога, могат да обичат хората. Докато мислят и постъпват по този начин, те виждат ясно, служат си без очила; щом съмнението проникне в ума им, те престават вече да обичат, сърцето им се втвърдява и намират, че не могат да обичат тъй широко, тъй безогледно. Какво правят след това? Понеже престават да виждат нещата ясно, те слагат очила и през тях гледат.

Както виждате, хората сами си създават ред навици, в които се спъват. Срещате един, сложил букаи на краката си, върви с тях и дрънка. Кой му е сложил букаите – той сам, но като е забравил кога и защо ги е сложил, мисли, че без букаи на краката не може да се живее. Една сутрин той става от леглото си набързо, забравя да сложи

букаите си и тръгва, гледа тук, там, чуди се защо е толкова свободен, защо се чувства толкова любвеобилен, готов на всякакви жертви; поглежда към краката си, вижда, че букаите му липсват, веднага се сепва, разбира, че не трябва да се разширява много, слага букаите си и тръгва напред; върви той напред, но букаите дрънкат, спъват го, отнемат неговата свобода.

Следователно, когато човек започва да мисли само за себе си, това не е нищо друго, освен дрънкане на неговите букаи – където мине, чува се само „дрън-дрън". Снеми букаите от краката си и тръгни леко, свободно, подвижно, никакъв прах да не вдигаш, никой да не те чува.

Ако река да ви препоръчам как да ходите, бих ви дал за пример котката, а не коня – котката стъпва по всички правила на модерната гимнастика; що се отнася до яденето, тя още не е научила това изкуство. Ако река да ви препоръчам да научите изкуството да намирате чиста, хубава вода, ще ви посоча за пример магарето. И досега още човек не знае правилно да ходи – като върви, той цял се тресе, вследствие на което става сътресение на гръбначния мозък, което се предава на главния мозък, а оттам и на цялата нервна система и след всичко това хората се чудят защо са нервни. Как трябва да ходи човек, каква вода и храна да употребява – видно е, че това са странични неща, които обаче създават положителна философия за живота; без тази философия всички хора са изложени на големи падания и ставания, на ред противоречия в живота.

Не само обикновените хора се спъват, но и Великите духове се спъват в живота си – по единствената причина, че не са спазили някой Божествен закон. Никой човек няма право и не може да изменя Божествените закони; всичко може да измени, но Божественото – никога. Човек не може да отмени нито един Божествен закон, нито едно Божествено правило, нито една Божествена мисъл. – „Ама не е

време за приложение на тази мисъл.“ Щом е Божествена, време е да се приложи – Божественото идва всякога навреме, а човешкото не идва навреме. Когато човек не може да приложи една Божествена мисъл навреме, причината за това се крие в някаква човешка мисъл, която се е намесила в приложението на Божествената. Когато някой казва, че не може да чете без очила, това се дължи на факта, че той сам си е внушил тази мисъл. Бог не го е създал с очила на очите – чрез самовнушение в мисълта си той е слязъл на физическия свят, вследствие на което очният му нерв е намалил своите трептения, а щом трептенията на очния нерв се намаляват, заедно с това и очите на човека отслабват.

*Четоха се работите върху темата **Качествата на свободата**.*

Какво разбрахте за свободата от прочетените теми? Христос казва: „Това е живот вечен – да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога“ – значи първо трябва да се яви Животът, а после – свободата; Животът предизвиква свободата. Докато живеем на Земята, ние говорим, че не сме свободни да направим това или онова, защото нямаме достатъчно време. Хората се оплакват от нямане на време, а духовете – от нямане на пространство; хората нямат време, имат пространство, духовете нямат пространство, имат време. Свободата изисква простор, пространство. За да бъде свободен, човек трябва да има простор, да действа. Човек може да бъде абсолютно свободен, когато наред с него в същото направление работят ред разумни същества, които му съдействат, но същевременно и той им съдейства.

Когато иска да постигне нещо, човек трябва да знае, че като е създавал света, Бог е мислил и за него, имал го е предвид; ако мисли така, той ще постигне своето желание. Рече ли да създава своя самостоятелна мисъл, да наложи волята си на другите хора, той ще

влезе в противоречие и със себе си, и с обкръжаващата среда и ще изгуби свободата си.

Свободата е вътрешно качество на човека. Човек може да е в затвор и пак да е свободен; той може външно да е свободен, а вътрешно – ограничен. Има затворници, които разрешават велики въпроси в затвора: въпроса за свободата, за служенето, за Любовта, а има свободни хора, които разполагат с пари, с къщи, но всеки момент се страхуват да не изгубят богатството си, да не изгубят живота си. Външно затворникът може да е ограничен, но вътрешно да е свободен; богатият пък външно може да бъде свободен, а вътрешно – ограничен. Каква свобода е тази, при която човек постоянно живее със страх от смъртта? Мнозина искат да знаят ще се познават ли след смъртта си; само живите хора се познават, а не умрелите; само будните хора се познават, а не спящите. За да се познават, хората трябва да се събудят от сън, да оживеят, да придобият Вечния живот. Когато хората влязат във Вечния живот, те се познават, обичат се, придобиват Божието благо.

Като ученици на окултна школа, вие се нуждаете от чистота, трябва непрестанно да се чистите. По естество човек е чист, но трябва да пази своята чистота. Детето трябва да пази чиста дрехата си, с която майка му го е облякла; от най-ранна възраст детето трябва да се учи на чистота. Следователно задачата на ученика не се заключава в това как да се чисти, но той трябва да пази чистотата си. Щом има права мисъл и благородни чувства, нищо друго не му остава, освен да пази своята чистота – това изисква Божественият свят от всички хора. Като не разбират какво се иска от тях, те си поставят задачи, които не им подхождат, нито могат да ги постигнат. Пазете дрехата си чиста, за да не става нужда да я перете – мъчна работа е прането. Много жени се оплакват, че от пране ръцете им се изтъркали, придобили ревматизъм и т.н. – те не знаят да перат, вследствие на което си

причиняват големи пакости. Дрехите трябва да се перат винаги с топла вода. Някои жени перат с топла вода, а други – ту с топла, ту със студена, но такова пране предизвиква свиване и разширяване на мускулите, което не се отразява добре върху организма. Никога не произвеждайте в себе си два противоположни процеса в един и същ момент – това е достояние само за боговете, а не за обикновените хора.

Съвременните хора употребяват голяма част от времето си за пране, защото телата им не са чисти – те отделят много мазнини, от които дрехите стават нечисти. Когато пречистят телата си, те ще икономисват времето си. Според законите на Природата човек трябва да облича всеки ден чиста риза – значи трябва да има на разположение 365 ризи. Такъв един ден е Божествен ден и се равнява на толкова години, колкото всеки човек прекарва на Земята. Един Божествен ден може да включва един физически ден, а може да включва и 120 физически години.

Под думата *дреха,* или *риза,* ние разбираме тялото, което човек има на разположение – тази дреха той трябва да пази абсолютно чиста. Тази дреха именно той трябва всеки ден да променя, т.е. да я преглежда и тогава да я слага на гърба си; най-малко 365 пъти през годината трябва да я преглежда, да я поставя в ред и порядък. Да обличате всеки ден чиста, нова риза, това значи всеки ден да възприемате по една нова мисъл – новата мисъл внася нещо красиво в живота; старите мисли правят живота несносен, неприятен.

Сега от всички млади и стари се иска взаимно почитание и уважение, от всички се искат хармонични отношения. Правилните отношения определят разстоянието между хората – както при четенето е определено на какво разстояние трябва да бъде поставена книгата от очите на човек с нормално зрение, така е определено

разстоянието, на което трябва да седи един човек от друг при нормални, правилни отношения между тях.

Човек трябва да владее очите си, езика си, ръцете си, както и всички останали удове; чрез разумността си човек може ги да владее, да ги управлява. Първоначалните познания, които се дават на ученика, се заключават във владеене на езика, на очите, на ръцете, на краката. Ученикът трябва да има правилни, красиви движения. Днес нито ходенето, нито гледането, нито яденето на човека е правилно. Ученикът трябва съзнателно да работи върху себе си, да преустрои своя организъм, да изправи в себе си всичко онова, което преди хиляди години е изкривил.

Какво правят някои от окултните ученици? Преди да са завършили ученичеството си, преди да са решили своите задачи, те стават учители, започват да учат другите хора; не, ученикът трябва да бъде учител само на себе си, няма защо да учи другите хора. Каква полза ще допринесете на човека, ако го научите как да търгува – ще го направите търговец и той ще търгува 20-30 години, но в края на краищата нищо няма да спечели. Има смисъл да стане човек бакалин, но ако е решил да изправи погрешките на миналото си – той трябва да съзнава, че Бог го е изпратил да стане честен човек, защото в миналото пак е бил бакалин, но е давал на клиентите си по десет грама по-малко и днес ще им дава по десет грама повече, за да изправи погрешката си; не само това, но той трябва да продава чиста, доброкачествена стока.

Не само търговецът, но всички хора – учени, философи, бащи, майки, ученици, учители, са дошли на Земята да свършат една велика работа, с която да изправят грешките си. Вие минавате за учени хора, за философи, но не сте такива. Някой се хвали, че е добър математик, че знае да вади квадратни корени от числата – щом е така, нека извади квадратен корен от Любовта, от Добродетелта. Ако го

питате кой е квадратният корен на Любовта, ще ви каже, че не знае; на Добродетелта – пак не знае. И да ви се кажат квадратните корени на Любовта и на Добродетелта, вие няма да ги разберете.

Да се върнем сега към основната мисъл. Първото нещо, което се изисква от вас, е да бъдете строители – каквато и работа да ви дадат, да можете да я направите така точно, така добре, като добри зидари: ще опънете конеца по права линия и ще започнете да нареждате тухлите една след друга, по всички правила на строежа. Не е въпрос до дреболиите на живота, но всеки трябва да поставя нещата на мястото им. Както градите къщите си, така ще строите и вашите мисли и чувства, за да образувате от тях здрава, устойчива сграда. Като завършите работата си, изпитната комисия ще дойде да провери какво сте направили и ако намери някакъв дефект в работата ви, тя ще я събори и вие отново ще поставите конеца, отново ще започнете да градите.

Много от сегашните бакали са били видни философи в миналото си, но поради някаква съществена грешка във философията си са изпратени като бакали да продават захар, ориз, масло, докато изправят погрешката си. Какво по-хубаво нещо може да желае човек от това да му се даде възможност да изправи погрешките си? Когато човек не е готов да изправи погрешките си, той иска да умре, да се освободи от мъчнотиите на живота, но и да умре, пак няма да се освободи от погрешките си, те вървят след него.

Като умре, човек пак ще иска да се върне животът му. Смъртта е безчестие. Щом се намери в това положение, човек започва да се моли на Бога да го избави от безчестието му и да го постави в Славата Божия. Казано е в Писанието: „Бог няма да остави преподобния си да види изтление, да види безчестието си“.

За да съгради нещо устойчиво, човек се нуждае от цимент, от някаква спойка; когато зидарят гради, той поставя по малко хоросан,

цимент или друга някаква спойка, която държи тухлите здраво. Такава спойка трябва да съществува между мислите и чувствата на човека; няма ли никаква спойка, и най-малкото изпитание е в сила да ги разпръсне. Такава връзка трябва да съществува навсякъде в живота, тя е Божествена и към нея се стремят всички живи същества, тя осмисля живота и внася в него радост и веселие.

Стремете се към Божествената връзка в живота си! Като я придобиете, пазете я да не се прекъсне; за да не се прекъсне, вие трябва да имате будно съзнание.

В светлината на Божия Дух има Живот и Мир.

Тридесет и девета лекция, 1 август 1928 г., София

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

аероплан (от фр. aeroplane) *остар.* Летателен апарат, самолет.

атрофия (гр. atrophia – ‘лошо хранене’) 1. *мед.* Намаляване обема на клетка, тъкан или орган в жив организъм поради продължително бездействие или лошо хранене. 2. *прен.* Загуба на свойство или качество; намаляване, изчезване.

афоризъм (гр. aphorismos – ‘ограничение’) Кратко изречение, което с малко думи изразява значима, мъдра мисъл; сентенция.

букаи (тур. bucagi) 1. Стоманена верига за спъване на кон. 2. Окови за затворник.

вощеница *остар. диал.* Восъчна свещ.

все таки (от рус.) *остар.* Все пак, въпреки всичко.

графология (гр. grapho – ‘пиша’ и *-логия)* 1. Наука за изучаване на почерка, чрез който се определят качества и характеристики на дадено лице. 2. *юр.* Изследване и установяване на достоверността на писмени документи и подписи въз основа на почерка.

губерка Голяма игла за прошиване на губери, черги, чували и др.

гурбет (тур. gurbet, от ар.) Отиване в чужбина за печалба. гюлова вода *остар.* Розова вода.

дарак (тур. tarak) Уред или машина за влачене на вълна, памук и др.; чепкало.

дембелхане (от пер.-тур. tembelhane) Къща, дом за мързеливци. Tembel (пер.-тур.) – мързеливец, ленив човек.

дюкян (от ар. през тур.) *разг. остар.* 1. Помещение за продаване на стоки; магазин. 2. Занаятчийска работилница.

иждивявам *остар.* Изразходвам, харча.

изтление *остар.* Бавно догаряне (на нещо).

йероглифи (гр. hierogliphoi от hieros – ‘свещен’ и glipho - ‘дълбая’) 1. Фигурни писмени знаци, които са служили първоначално за написване на религиозни текстове – оттук и названието *свещено писмо.* 2. Идеографско, образно писмо. 3. *прен.* Нечетливо писмо.

йота (iota) 1. Деветата буква от гръцката азбука. 2. *прен.* Твърде малко, незначително, нищо.

капелмайстор (нем. Kapellmeister) Ръководител и диригент на оркестър на хор, предимно на военен оркестър.

клерикализъм (фр. clericalisme от гр.) Политическо направление, което се бори за господство на Църквата и духовенството в политическия и културния живот.

копой (тур. kopoy) 1. Ловджийско куче. 2. *прен.* Таен агент.

крина *остар.* Дървен цилиндричен съд, обикновено служещ като мярка за житни храни (ок. 15 кг, или два шиника).

курна (тур. kurna от ар.) *остар.* Малко корито под чешма в обществена баня, от което се гребе вода за миене.

кьоше (от перс. през тур.) *разг.* Кът, ъгъл.

минаре (тур. minare от ар.) Висока кула на джамия с място за ходжата, откъдето той пее и приканва правоверните на молитва.

муска (тур. muska от ар.) Малка кесийка, в която се слага написан заклинателен текст или друг предмет с магични свойства. Носи се на шията за предпазване от беди, болести и злополуки.

оглавник *остар.* Приспособление от ремък или въже, което се надява на главата на животно, за да бъде водено.

оканица (от тур. okka) *диал.* Съд, който съдържа една ока (1,282 кг).

остен *остар.* Тояга с тънък железен бод за подкарване на добитък.

папила (лат. papilla) 1. Пъпковидна брадавичка по тялото. 2. *анат.* Кръгло образувание, чрез което се излива сокът от задстомашната жлеза и от жлъчката.

пертурбация (лат. perturbatio – 'безпорядък') 1. *книж.* Внезапна промяна, нарушаване на нормалния ход на нещата. 2. *астр.* Промяна в пътя на небесно тяло под гравитационното въздействие на други небесни тела. 3. Разстройство, смущение, смут.

просба (рус.) *остар.* Устна или писмена молба.

реторта (лат. retorta – 'обърната назад') 1. *хим.* Обла стъкленица с дълъг и прегънат отвор, служеща за химически опити, дестилация и др. 2. Наименование на различни уреди и апарати, снабдени с отводна тръба, служещи за нагряване и дестилиране на вещества.

самун (гр. psomion през тур.) Кръгъл хляб. сгурия (нгр. skouria) Късове твърда зърнеста материя, останали след изгаряне на твърди горива.

скиния (от гр. skene) Древноеврейски походен храм във форма на шатра, служещ за извършване на богослужение при дълго пътуване.

слог *остар.* 1. Сричка. 2. Начин на изразяване, на използване на средствата на речта; стил.

стяженолюбие (от рус. стяжание – 'богатство') *остар.* Сребролюбие, стремеж към придобиване на все повече материални блага.

сукно *остар.* Мек вълнен плат за горни дрехи.

схожда *остар.* Подхожда на / подхожда си със (някого, нещо).

сърма (гр.-тур. sirma) Нишка от злато, сребро или друг метал за шев и бродерии.

съсъд *остар.* Широк глинен съд с различно предназначение, най-често за сипване на благовония.

талига (от унг.) *остар.* Обикновена конска кола; каруца.

трен (фр.train) *остар.* Влак.

тунеядство (от рус.) Качество или проява на тунеядец – човек, който очаква блага, без да се труди за тях; готован, търтей, паразит.

тъй щото *остар.* Така че.

уд *остар.* Телесен член, крайник.

уровен (рус.) Равнище, ниво.

услишание *остар.* От *услишвам* – 'чувам'.

челебия (тур. celebi) *остар.* Господин.

чемшир /чимшир (тур. от пер.) *бот.* Вечнозелен храст, отглеждан и като декоративно растение.

юлар (тур. yular) 1. Водило на оглавник за добитък. 2. Оглавник.

II. ТЕМИ

Превръщане на киселините:

Какво чувство или какъв метод трябва да се употреби срещу завистта?

Свещ, която не гасне:

Разлика между математическите вероятности и душевните способности.

Вечно обновяване:

Време и вечност.

Време и вечност:

Причини за движението.

Форми на съзнанието:

Отличителните черти на човека и животните.

Малки и големи придобивки:

Придобивки от знанието.

Равнодействаща сила:

Най-голямата скръб в света.

Състояния на материята:

Цяр за най-голямата скръб.

Първата причина:

Книгата, която е упражнила най-голямо влияние в детството ми.

Защо човек живее.

Полюси на съзнанието:

Службата на уравненията.

Служба на уравненията:

Отношение между корените на растенията и краката на животните.

Добри и лоши условия:

Отношение между Добро и зло.

Единство на съзнанието:

Разлика между духовна и естествена свобода.

III. ЗАДАЧИ, УПРАЖНЕНИЯ, ОПИТИ

1. Малките резултати

Упражнение за една година, свързано с изучаването и прилагането на лекциите.

2. Космически възприятия

Метод за работа при чувства на неприязън към някого.

3. Превръщане на киселините

Метод за лекуване чрез силата на мисълта.

Метод за лекуване на туберкулоза и треска.

Метод за лекуване на омраза.

Упражнение.

4. Вечно обновяване

Метод при скръбни състояния.

5. Време и вечност

Задача: да се потърси писаното от философите за времето и за вечността.

Упражнение за усилване на паметта.

6. Благото на човека

Формула при всички случаи в живота, добри или лоши: „Господи, аз те благославям хиляди и милиарди пъти!“.

7. Нови възгледи и методи

Метод при неразположение.

Методи за добро въздействие върху човека.

8. Състояния на материята

Метод при трудни положения в живота.

9. Озлобяване, мъка, скръб

Метод при молитва.

Метод за изчистване на лоши влияния.

Опит за изпитване на собствените сили.

Опити при изучаването на скръбта и радостта.

10. Първата причина

Метод за справяне с мъчнотии.

Метод за повдигане при отчаяние.

Упражнение за освобождаване от грешки.

11. Живата наука

Методи за разбиране на текстовете на различни автори.

12. Полюси на съзнанието

Упражнение за силни и слаби.

13. Възпитание на удовете

Упражнение за развиване на чувствителността на удовете.

14. Доброта и разумност

Опит при лошо разположение на духа.

Опит при разгневяване.

15. Добри и лоши условия

Задача за 7 дни.

16. Разумни отношения

Задача: да се извадят всички практически правила от лекцията и да се направят опити за приложението им.

17. Плащане и прощаване

Опити за работа върху внушението.

Опит за 10 дни с думата Любов.

18. Придобиване на щастие

Метод за възстановяване на зрението.

19. Единство и общност

Упражнение на връх Мусала.

Осма година
1928 – 1929

КЛЮЧЪТ НА ЖИВОТА

Ще прочета 20 глава от *Откровение.* Няма да дам никакви тълкувания по нея – нека всеки я разбира тъй, както може. Обаче има един основен закон, който гласи: всяко същество използва храната, която му се дава, според степента на своето развитие.

Обърнете внимание на четвъртия стих:

И видях престоли, и насядаха на тях, и даде се тям съдба; и видях душите на закланите за свидетелството Исусово и за Словото Божие; и които не се поклониха на звяра, нито на образа му, и не приеха белега на челото и на ръката си, оживяха и царуваха с Христос тисящата години. Днес всички хора искат да царуват на Земята. Както виждате, има разлика между техните разбирания за мястото на царуването и това, за което се говори в стиха. Къде трябва да бъде това царуване: на Земята, на Небето или във въздуха?

Често хората, от каквото общество и да са, приличат на малки деца, които очакват от баща си да им донесе нещо за ядене. Любителите на забавления и удоволствия, като отиват на театър, също тъй очакват какво ще изнесат актьорите на сцената. Земеделецът, като посее нивата си, очаква какъв плод ще даде тази нива; лозарят, като насади лозето си, очаква какво грозде ще роди неговото лозе. Всички хора все очакват нещо. Когато се даде очакваното, хората се радват. Когато представлението излезе хубаво, всички казват: „Добре се изнесоха ролите, добре се игра!“. Когато нивата даде добър плод, казват: „Добре роди тази нива“. Когато лозето даде хубав плод, казват: „Добро е гроздето“. Когато бащата донесе нещо вкъщи, децата се радват и казват: „Добър е нашият баща“. Обаче това представлява едната страна на живота, настоящото разбиране на хората.

Другата страна на живота е, че някога бащата нищо не донася вкъщи, нивата нищо не ражда, лозето не дава плод, играта на сцената не излиза тъй, както се очаква, и т.н. Тогава у хората настава пълно разочарование от живота. Първото положение, когато отвсякъде се дава, напълно съответства на изискванията им – и тогава всички хора са доволни. Даже и крадецът се радва, след като успее да открадне това, което иска; не може ли да открадне това, което иска, и той тъгува. И праведният се радва, когато добие това, което иска, а тъгува, когато не може да добие това, което иска. Питам: по какво се различават радостта и скръбта на праведния от радостта и скръбта на крадеца? И единият иска, и другият иска. Вие трябва да правите различие дали радостта ви е като тази на праведния, или като тази на крадеца, на грешника; и дали скръбта ви е като тази на праведния, или като тази на крадеца, на грешника. Това са две различни положения, върху които трябва да мислите. Може някой да каже: „Аз се радвам“. Ще се запитате дали вашата радост е като радостта на праведния, или като тази на грешника. Ако скърбите, пак ще се запитате същото нещо: вашата скръб като тази на праведния ли е, или като тази на грешника.

Казвам: вие не трябва да живеете с илюзии, не трябва да имате илюзиите на онези българи шопи, които ходили някога да превземат Цариград със своите големи овчарски сопи. Цариградчани ги хванали, събрали сопите им, натрупали ги накуп, а тях разпръснали и върнали назад. Питам: може ли град като Цариград да се превзема със сопи? Не може. Ако вашите вярвания, ако вашите убеждения, ако вашите молитви и ако вашите сълзи приличат на тия овчарски сопи, по-силните от вас ще ги вземат, ще ги натрупат накуп и вие нищо няма да свършите. Когато човек отива да превзема нещо, той трябва да бъде силно въоръжен. С какво? Ако светските хора, за да постигнат своята цел, се въоръжават с най-добри и силни оръжия, питам тогава:

какви трябва да бъдат оръжията на един праведен, на един духовен човек?

Ще ви приведа едно сравнение, за да видите на какво трябва да уповавате в живота си. Заекът застава пред вас с два кобура и ви казва: „Докато аз съм с вас, косъм няма да падне от главата ви, на мен уповавайте, в мене вяра имайте!“. След заека идва мечката, също с два кобура, застава пред вас и ви казва: „Докато аз съм с вас, никой не може да ви докосне, на мене уповавайте!“. Питам: на кого трябва да уповавате – на заека или на мечката? Вие ще кажете, че трябва да уповавате на мечката. Наистина, ако уповавате на заека, още при първия гърмеж, дошла не дошла опасността, той ще избяга. Заекът ще бъде пръв, а вие – последни. Уповавате ли на мечката, като се намери пред опасността, като види по-голяма мечка пред себе си, тя няма да избяга. Тогава вие ще бъдете първи, а тя – последна. Питам: какво се постига в първия и във втория случай, ако уповавате било на заека, било на мечката? Мислите ли, че един заек или една мечка могат да ви защитят в живота, вие сте в заблуждение. Заекът и мечката – това са символи, които изразяват известни външни прояви на човешкия живот. Вие може да преведете тези символи. Да уповава човек на заека, значи да уповава на удоволствията в живота. И в такъв случай, както заекът бяга от най-малката опасност, така и човекът на удоволствията отпада духом и от най-малките страдания и изпитания. Най-лесното положение е, когато човек иска да се удоволства, всичко да му е по угода в живота. Но краката на удоволствието са дълги като на заека, и то бяга като него. Мечката пък изразява грубия живот, който аз наричам черноземен труд. Обаче нито животът на удоволствията, нито животът на черноземния труд са в състояние да спасят света. Който се удоволства, стомаха си разваля; който прекалено работи, ръцете си разваля. Какъв смисъл има в това – човек да развали стомаха или ръцете си? Това е

външната страна на въпроса. Мислете върху вътрешната страна, върху дълбокия смисъл на този въпрос.

Днес всички хора се нуждаят от истинско схващане, от истинско разбиране на живота, който Бог им е дал. Към какво трябва да се стреми човек? Яденето и пиенето не са цел в живота; науката не е цел в живота, домът не е цел в живота; синовете и дъщерите не са цел в живота, богатството не е цел в живота. Тогава какъв е вътрешният смисъл на живота? Ако при сегашните условия искате да разрешите една от великите задачи на своя живот, преди всичко трябва да знаете какъв е смисълът на Целокупния живот. Някои казват: „Може ли без ядене и пиене?“. Не разисквайте по този въпрос: яденето и пиенето са условия само за поддържане на живота, а условията са вън от нас, за тях няма какво да говорим. Всяко нещо, което е извън нас, нищо не ни ползва. Разсъждавайте върху тази мисъл, докато ви стане ясна.

Представете си един човек, който има хиляда килограма жито в хамбара си и ги държи заключени, не ги продава, нито ги смила за хляб, а сам пости, гладува, като казва: „За черни дни трябва житото, нека седи в хамбара, няма да го ям“. Друг човек има само един килограм жито в хамбара си, но го изважда оттам, смила го на воденицата, прави си от него хляб, опича го, хапва си и казва: „Ще ям, каквото Господ ми е дал“. Питам: у кого е силата – в онзи, който има едно кило жито и го употребява, или в онзи, който има хиляда кила жито и ги затваря в хамбара си и не яде? В този, който има едно кило жито и яде.

Някой казва: „Аз искам да стана за в бъдеще учен човек, светия“. Това са празни работи – това е човекът, който има хиляда килограма жито в хамбара си и пости. Силата на човека седи в това, което той придобива всеки даден момент, както и в това, което се крие в неговото съзнание. Бог се проявява в съзнанието на всеки един: вън от човека, вън от неговото съзнание, Бог не съществува. Даже и да

съществува Бог вън от съзнанието ни, ние не Го познаваме, не знаем какъв ще е този Бог. Ние знаем за Бога дотолкова, доколкото Той се проявява в нашето съзнание.

Често вие казвате: „Бог може всичко да направи“. Вярно е, че Бог всичко може, но това зависи от възможностите, които са вложени в нас. Представете си, че вие се намирате пред един кладенец и държите в ръката си кофа, вързана с тънко въже, с което можете да извадите едва десет килограма вода. Аз съм силен човек, мога да извадя със своето въже не десет, а сто килограма вода, и ви наблюдавам какво правите. Вие пускате вашата кофа с тънкото въже и изваждате само десет килограма вода. Въжето е съзнателно, живо и остава недоволно от това малко количество вода и казва: „Не мога ли и аз да извадя сто килограма вода?“. Казвам: опитайте! Вие вземате друга кофа, която може да събере сто килограма вода, закачвате я на вашето тънко въже и я пускате в кладенеца; теглите кофата нагоре, но въжето се скъсва и кофата остава в кладенеца. Вие се чудите защо става така и казвате: „Господ не можа ли да изкара с това въже сто килограма вода?“. С това въже Господ не може да извади сто килограма вода, с него може да извади само десет килограма. Ако мислите, че с това въже можете да извадите сто килограма вода, това показва, че във вашето съзнание има едно погрешно логическо заключение. Като казвате, че Бог е всемогъщ, това подразбира проява на Бога в Неговата целокупност, а не Бог в Своите части. Във всяка отделна част, във всеки отделен човек Бог е дотолкова силен, доколкото човек може да Го приеме, да Го разбере и прояви. Следователно разумният човек, за да извърши една работа, по-тежка от неговите сили и възможности, се нуждае от време. Той трябва да пусне кофата десет пъти в кладенеца, за да извади сто килограма вода; пък ако иска да свърши тази работа изведнъж, да съкрати времето, трябва да търси друг изходен път, иначе въжето ще се скъса.

Често хората правят грешки в живота си, понеже бързат – искат да съкратят времето. Някой пита: „Защо Господ не ми даде богатство, защо не ме направи богат?“. Въжето ти е тънко. Бог сам за Себе Си може да извади милиони и милиарди килограма вода, но въжето на вашето съзнание е толкова тънко, че ако го пуснете в кладенеца да извадите с него повече от десет килограма вода, то ще се скъса. Тогава настава вторият процес. Вие запитвате: „Не може ли този въпрос да се разреши по друг начин? Има друг, изходен път“. Това, което ви говоря, е философия, която има приложение в сегашния живот, в сегашното ви съзнание, с което живеете. Изходният път седи в следното: разумният човек взема десет тънки въжета, омотава ги едно в друго, закачва на това дебело въже една голяма кофа, пуска я в кладенеца и изважда сто килограма вода. Резултатите тук ще бъдат еднакви, както ако тънкото въже само слизаше десет пъти в кладенеца, но придобивката ще бъде различна. Като извършвате работата си сами, радостта ви ще бъде по-голяма, отколкото ако се ползвате от чужда помощ. Всички въжета, които вземат участие във вадене на вода, са съзнателни, и всяко от тях ще иска своя дял – плод на извършената работа. Вие, като изтеглите водата, ще искате да задържите всичко за себе си, но въжетата ще се скарат помежду си за дял от придобивката. Едното въже ще каже: „Ако аз не бях, вие нищо нямаше да свършите“. И второто въже ще каже: „Ако аз не бях, вие нищо нямаше да свършите“. И останалите въжета ще кажат същото. Да, всички въжета са участвали, за да извадят стоте килограма вода, но нито едно от тях не е в състояние само да извади тия килограми вода. Значи десетте въжета заедно, както и едното въже отделно, ще получат една и съща печалба, само че в първия случай печалбата ще се дели на десет – на всяко въже ще се падне по десет килограма вода.

Сега вие казвате: „Хайде да се съберем няколко души заедно, за да свършим някаква работа: да извадим заедно вода или да работим

на нивата“. От придобивките всеки ще получи толкова, колкото ако той е работил сам за същото време. Питам: всъщност има ли някаква придобивка във взаимната работа? Има: истинската печалба се състои в насърчението, което ще си давате взаимно. Всички ще бъдете радостни и весели, ще работите усърдно и ще се върнете с песни – това ще бъде малкият плюс в печалбата. Ако си сам на работа, ще прекараш един мълчалив ден. Ето защо, когато добрите хора работят, трябва да работят по няколко души заедно; когато лошите хора работят, всеки сам трябва да работи, за да му е мирна главата. Някой казва: „Аз искам сам да работя“. Аз подразбирам, че хората около този човек са лоши, пък и той сам е лош. Когато всички хора искат сами за себе си да работят, значи между тях има нещо лошо – сговор няма. Това показва, че разбиранията на тия хора не са правилни.

Често между хората се явява критика. Казват, че еди-кои си не живеят добре, не живеят по Бога. Питам: коя е мярката, по която познавате кое нещо в света е добро и кое – зло; коя работа се върши по Бога и коя – не? Казват: „Никой не може да извърши една работа по Бога!“. Защо? Човек сам не върши своята работа. Когато работиш нещо, кажи: „Господи, свърши моята работа тъй, както Ти разбираш!“. Защо? Всяка работа, която Бог върши, е много добра. След това кажи: „Господи, сега пък аз в Тебе ще свърша своята работа; и като свърша своята работа в Тебе, Ти, Господи, ще се произнесеш за нея“. Когато аз върша своя работа сам, не се произнасям за нея – оставям Бог да се произнесе как е извършена. Щом дойде въпрос до Божиите работи, аз имам само едно мнение, а не две мнения, и се произнасям за тях, като казвам: Божиите работи са всякога добри. Могат да се съберат всички философи, всички учени хора в света, за да ме разубеждават в това, но няма да успеят – аз зная положително, че всички Божии работи са добри. Както и да разглеждате Неговите работи, от която и да е страна да ги гледате, казвам: Божиите работи са съвършени. Разумното в

човека, Божественото начало в него, може да се произнася за Божиите работи, а за човешките работи Бог се произнася. Ако искате да знаете какво аз мога да направя, питайте Господа, а не мене, нито пък другите хора. Следователно не се спирайте върху това, какво хората мислят за вас – важно е да се спрете върху въпроса какво Бог мисли за вас. Закон е: ако сами себе си съдите, т.е. ако Бог във вас се произнася за вашите работи, вие сте блажени.

Днес много хора имат известна философия, известни убеждения, и за да угодят на света, казват: „Ние ще излезем пред света да му покажем какви сме". Питам: от толкова години насам какво ново е казал светът за добрите хора? Не, само Бог има право да се произнася за човешките постъпки, а разумният човек има право да се произнася за Божиите работи. Защо? Защото в Божиите работи човек не е заинтересован лично, а в човешките е намесена личността. Когато се казва, че ще бъдем съдени, това подразбира, че за нашите постъпки, за нашия живот, за всичко това, което вършим за Бога, единствено Той е капацитет да се произнася. Както аз не се безпокоя какво ще кажа за Божиите работи, така също не се безпокоя за това, какво Бог ще каже за моите работи. За Божиите работи аз имам само едно мнение. Оттам заключавам, че и Бог ще се произнесе за мене така, както аз се произнасям за Него. Дойде ли съмнението у вас, вие казвате: „Господ може да се произнесе другояче за нас". Да, ако Бог се произнесе другояче за вас, значи и вие сте се произнесли така за Него – имали сте две мнения за Бога: законът е същият.

Казвам: най-първо ще възстановите вашите първични понятия за онова, което Бог върши във вашата душа. Величието на душата, величието на гения, на способния, на даровития, на праведния човек седи в това – да осъзнае, че всичко, което става вътре в него във всеки даден момент, се дължи на Бога, Който работи. Христос казва: „Отец Ми работи". Къде? В мене: в душата ми, в съзнанието ми, в сърцето

ми, в ума ми – на различни места работи Той. Вследствие на тази работа у всички хора има копнеж да направят нещо хубаво. Мнозина питат: „Какво трябва да направим сега?“. Има един велик закон, според който вие не можете да направите най-малкото добро дело, ако не любите Бога. Първото важно нещо за вас е да любите Бога. Любите ли Го, Той ще ви се изяви и тогава вашата любов ще стане едно с Неговата.

Сега ще ви дам следното правило: работете с положителните закони на Мъдростта и с положителните методи на Любовта! Досега вие сте имали отрицателни резултати в работата си, защото сте работили с отрицателните закони на Мъдростта и с отрицателните методи на Любовта. В Божията Любов няма закони – тя е закон сама за себе си. Няма закон, който може да ограничи Любовта. Живеете ли по някакви закони на Любовта, вие ще изпаднете в ред погрешки, в заблуждения. В Любовта има методи, и то най-хубави. Значи в живота на Мъдростта има закони, а в живота на Любовта – методи. Сега ще започнат нескончаемите въпроси: „Какви са тия закони на Мъдростта и тия методи на Любовта?“. Те са написани във вашата душа: потърсете ги там и ще ги намерите. Питате ли така, аз допущам, че вие имате едно кило жито в хамбара си и сте започнали да го ядете, но искате да спечелите хиляда кила. Стремите ли се към хилядата кила, вие сте от постниците. Някои казват, че са постили много. Питам: какво печели Господ от това, че вие постите? Той губи. И когато много ядете, Господ пак губи. Ядете ли умерено, вие вършите Божията работа. Ако се храните и благодарите за храната, и Господ е доволен от вас; преяждате ли, и вие се мъчите, и Господ във вас се мъчи. Казвате: „Засъхна ми гърлото!“. Бог ви казва: „Дал съм ви много вода, пийте от най-чистата вода, за да не засъхва гърлото ви!“.

Ще ви дам един закон с два метода на приложение: единият е отрицателен метод, а другият – положителен. Представете си, че

имате пред себе си човек, по рождение пияница. Вие искате да го вкарате в правия път и му казвате: „Не пий вино!“. Той ви казва: „Не мога да не пия вино. Аз съм наследил тази слабост от майка си и от баща си – не е лесно да се откажа изведнъж!“. И продължава този човек да пие. Вие постъпвате в този случай с отрицателния метод. След това вие прилагате положителния метод към този човек, като му казвате: „Пий от най-чистата нектарна вода, която съществува в света!“. В този метод седи спасението на пияницата: не му казвайте да не пие вино, но му кажете да пие от най-чистата нектарна вода. Пие ли от нея, той никога няма да пие от виното. Често казвате: „Ние не трябва да мразим!“. Това е негативният метод в света. То е все едно да казвате на пияницата да не пие. Какво може да се придобие с този метод? Нищо, т.е. той дава отрицателни резултати. Приложете положителния метод в живота си: не казвайте, че не трябва да мразите, но вложете в душата си най-хубавата любов, която възвишените и благородни души са приложили на Земята. Казвате: „Трябва да вярваме!“. Не, приложи вярата! Приложете онази възвишена и благородна вяра, с която са живели светии, праведници и добри хора, с която гори и планини се местят. Приложете тази вяра – идете с нея при някоя планина и кажете: „Тръгни!“. Кажете ли на Витоша да се помести, тръгнете към нея! Отначало ще ви се вижда, че тя никак не се е помръднала, но стигнете ли до нея, ще видите, че тя малко се е преместила. Вие правили ли сте такъв опит, за да проверите силата на вашата вяра и на вашата мисъл? Всъщност най-голямата планина е човекът, който трябва да се мести: щом аз се преместя, и Витоша ще се премести. Ако Витоша не се премести, значи аз съм мъртъв човек: живият, разумният човек всякога се мести. В този случай Витоша – това съм аз!

Ако ме разбирате буквално, ще имате един резултат, ако разбирате същността на нещата, ще имате съвсем друг резултат. Ако

вярата и мисълта ви са силни, ще проверите този закон и ще видите, че Витоша се е поместила; не се ли помести, това е по единствената причина, че вашата вяра е слаба. Щом Витоша не се е поместила, въжето, което спущате в кладенеца, е слабо. Това не говори, че Бог е слаб, но вашето въже е слабо. Затова ще намерите онова здраво въже, което, като го пуснете в кладенеца, да не се къса и Витоша да помести. Имате ли тази здрава вяра, не само Витоша ще местите, но ще накарате Слънцето да изгрява от запад, а не от изток, както досега. Ако Слънцето изгрява от запад, порядъкът на нещата няма да се наруши; напротив, светът ще бъде по-добър, по-хармоничен. Каква философия има в това, че Слънцето днес изгрява от изток, а залязва на запад? Ако изтокът е образ на всичко добро в света, а западът – образ на всичко лошо в света, тогава какво е допринесло Слънцето, като е изгрявало от доброто и е залязвало към злото? Тогава не ще ли бъде добре Слънцето да изгрява от запад и да залязва на изток: така то ще води света от лошото към доброто. Де е човекът, който може да накара Слънцето да изгрява от запад?!

Като ви говоря така, ако ме разбирате буквално, ще кажете: „За физическия свят ли се отнася това?“. Физическите прояви са отражение на проявите, които съществуват в духовния свят. Когато Христос казва, че силната вяра може планини да премества, в това се крие същността на вярата. И Витоша съществува в духовния свят. Ако мястото на Витоша или на кой да е предмет се промени в духовния свят, ще се промени и мястото на тяхната сянка: щом се премести един предмет, премества се и неговата сянка. Обаче искаме ли да преместим сянката на предмета, това е мъчна работа: сянката се мести по друг закон. Само Слънцето е в състояние да мести сянката на предметите; обаче ако аз разбирам закона, мога да вдигна ръката си и да преместя сянката, дето искам. Дигнете ли Витоша, можете да преместите сянката и, където искате.

И тъй, от вас се иска приложение. От вас се иска вътрешна, дълбока мисъл. Имате ли тази мисъл, за един ден, за една минута можете да завършите вашето развитие. Казвате: „Като завършим развитието си, какво ще стане с нас?“. Ще се върнете отново на Земята и ще работите за другите. И тогава, ако сте имали на разположение 40 дни, за да ожънете всичките си ниви, вие ще направите това нещо само за един ден, а останалите 39 дена ще употребите да помагате на вашите ближни. Един ден ще работите за Иван, друг – за Драган, трети – за Стоян, и т.н. Ще отидете при Иван и ще му кажете: „Иване, ти още ли не си пожънал?“ „Не съм!“ „Хайде, аз ще ти помогна“. За един ден свършвате работата и отивате при Драган: „Драгане, още ли не си свършил работата си?“ „Не съм!“ „Хайде да я свършим заедно“. Запретвате се двамата и за един ден свършвате всичко. На третия ден отивате при Стоян – помагате и на него: за 39 дена свършвате работата на всички; по същия начин и те отиват да помагат на другите. Работа се иска от всинца ви и на този, и на онзи свят. Някои мислят, че като отидат на онзи свят, там ще ги посрещнат с венци и с песни, ще седнат при ангелите и с китари ще свирят. Не, и там предстои работа!

Мнозина казват, че са завършили своето развитие, че Бог Саваот им говорил направо, и т.н. Завършили са своето развитие, а десет килограма вода не могат да извадят от кладенеца... Бог Саваот им говорил, а никой не иска парче хляб да им даде. Как е възможно това? Не си правете никакви илюзии – това е заблуждение! Такова е положението на пияния човек, който се напива и казва: „Знаете ли кой съм аз?“. Бум! – счупва прозореца. За да се освободи от тия състояния, човек трябва да се добере до Истината, която ще го направи свободен. Вие не знаете още какво нещо е Свободата. Писанието казва: „Не бивайте роби на человеци!“. Това значи: не бивайте роби на такива вярвания, които заблуждават; прославете

Господа и бъдете свободни! Който иска свобода, трябва да освобождава хората.

Често хората се спират върху отрицателните прояви на живота. Наистина, животът има отрицателни страни, които са резултат на кармата, на закона за причините и последствията на нещата, но той има и свои положителни страни. Кармата подразбира съдба, но хората трябва да се освободят от тази съдба. Господ казва: „Ще залича греховете ви, ще залича вашия минал живот, вашите престъпления – помен няма да остане от тях! И след туй ще внеса новото във вас". Ето защо, за да реализирате живота в неговата положителна страна, нужна ви е свобода. Какво трябва да се прави със света? Ще знаете, че вън от вас светът не съществува. Бог, Който живее в мене, Той е създател на света, и затова не трябва да Го търсите вън от света, вън от себе си. Бог, Който е създал света, само Той знае истинските методи и начини за изправянето му. Следователно няма защо да се безпокоите за света и за неговото спасение: спасението на хората, както и на целия свят, не е ваше дело – само силният може да изправи и спаси света.

Хората задават въпроса: „Какви ще бъдат последствията на нашия живот?". Ако сте живели с отрицателните методи на живота, ще имате отрицателни последствия; ако цял живот сте се мъчили и нищо не сте разбрали от тия мъчения, такива ще бъдат и резултатите на вашия живот. Някой човек е постил десет дена и казва, че се е измъчил от този пост, че нищо не е разбрал от него. Да, ако сте постили и сте се измъчвали, без да научите нещо, този пост не е на мястото си. Постът не е лошо нещо, той е потребен, но когато се използва разумно и даде добри резултати. Смисълът на живота не е в поста, но той е необходим като съзнателен опит. И Христос пости 40 дена: Той отиде в пустинята, дето прекара 40 дена в пост и молитва. Като свърши този опит, Христос доби голямо прозрение. Щом се

върна при учениците Си, те Го запитаха: „Какво трябва да направим сега?“. Христос им отговори: „Не само с хляб може да се живее, но и с всяко слово, което излиза от Бога“. Значи има и друг начин на хранене. Постът показва, че човек може да се храни и по друг начин – със Словото Божие. В този начин на хранене седи новият живот.

Ще направя един паралел между храненето по стария начин и това по новия начин. Вземете един богат човек – гастроном, който обича пищна храна. Той сяда на обяд и веднага на трапезата се слагат печени кокошки, гъски, патици, разни видове плодове и ред други закуски и питиета. Какво ли не е ял богатият през живота си! Той казва: „Така трябва да се живее!“. Това е хранене по стария начин. Обаче един ден стомахът на този човек ще се разстрои и той постепенно ще почне да слабее и ще вика лекари да го преглеждат. Лекарите казват: „От днес всички гъски, патици, кокошки, агънца, прасета се уволняват и ще се храните само с оризова чорбица, и то по две чаени лъжички на два часа. Само по този начин ще се излекувате“. Щом види, че жена му влиза в стаята, той я запитва: „Жена, колко е часът? Време ли е за супицата?“. Точен е той, гледа да не пропусне времето, иска да се спаси. Той знае, че спасението му е в оризовата чорбица. Като дойдат някои близки да го посетят, те го запитват: „Как си със здравето?“ „Благодаря, по-добре съм сега. Лекарите ми казаха, че ако продължавам да се храня по стария начин, ще отида на другия свят“. Оризовата чорбица представлява символ на новото хранене: тя представлява чиста, идейна храна.

Сегашният човек пости и се ограничава в храненето само когато е болен. Той казва, че лекарят му е заповядал да употребява на всеки два часа по две чаени лъжички оризова чорбица. Това не е разумен пост, нито нов начин на хранене – този човек се храни така по необходимост. Не ме разбирайте буквално: само здравият, разумният, идейният човек може да се храни по новия начин. Храните ли се по

новия начин, вие ще придобиете мир и сила в душата си. Какво може да направите в този свят, ако нямате мир и сила? Мнозина казват: „Бог да бъде на наша страна!“. Казват ли така, те изключват Бога от себе си. Господ не е вън от нас! Някой казва: „Аз имам мъчна задача за разрешаване“. Писанието казва: „Бог постоянно работи в нас“. Щом Бог постоянно работи в нас, нашето съзнание трябва да бъде будно, да наблюдава как Бог в нас мисли, чувства и разрешава нашите задачи. Дойде ли ви някоя мъчнотия, не бързайте: започнете да размишлявате и проследете как Бог във вас ще я разреши. Няма да минат пет минути, и ще видите, че задачата ви е решена. След това ще ме запитате правилно ли е решена тази задача. Само едно мнение имам за Бога и сега пак го потвърждавам: всички Божии работи са съвършени!

Казвате: „На теория е така, но не и на практика“. Не, и на практика е същото! Ще ви приведа един действителен пример от живота, за да видите, че за онзи, който слуша и изпълнява това, което Бог му говори отвътре, теория и практика са едно и също нещо. Двама братя се карали помежду си за наследство, оставено от баща им. Големият брат взел повече, малкият – по малко. Цели 15 години те се карали помежду си, не искали да се видят – и всеки от тях говорел лошо за другия. Един ден Божественото се пробудило в големия брат и му казало, че това, което той прави с брата си, не е добро: „Иди, примири се с брата си, дай всичко на него, а ти работи и се прехранвай с труда си“. Той послушал този глас и тръгнал към дома на брата си. В това време Божественото проговорило и на малкия брат; той си казал: „Дотегна ми вече тази свада! От толкова години съм скаран с брат си: какво спечелих от това? Я да отида при него – да се помирим и да му кажа, че всичко бащино давам на него. За мене е достатъчно това, което имам“. Казано – свършено. Запътил се към брат си да се помирят – и двамата се срещат на пътя. Големият казал:

„Братко, ида да се помирим. Всичко, което взех от баща си, давам на тебе – аз ще се прехранвам от собствения си труд!“ „И аз от своя страна реших да направя същото“ – казал малкият брат. „Тогава хайде и двамата да работим заедно!“ Събират се двамата братя, помиряват се и започват обща работа.

Ето начина, по който и вие трябва да решавате всички мъчнотии и недоразумения в себе си. Питам: трябва ли да делим Божието благо в нас, трябва ли да се караме за него? Не, ние трябва да осветим името на Бога, Който живее в нас, да поставим Бога високо в нашето съзнание, дето Той работи. Мнозина искат да знаят какво нещо е новото, Божественото учение. Божественото учение седи в следното: да оставим Бога да работи в нашето съзнание и Бог да ни остави да работим в Него. В какво седи Новото учение? Бог да работи в мене и аз да работя в Него. Как ще разберете това? Като го опитате: вие не можете да определите какво е Новото учение, докато не го опитате. „Ама аз съм правил опит.“ Колко опита си направил? Ако си направил само един опит, нищо не си научил: в Божественото учение опитът е непреривен, без прекъсване, Божественото се проявява непрерывно.

Каква е разликата между Божественото и човешкото? Божественото се проявява и за вечно остава, човешкото се проявява и за ден остава. Това, което е непрерывно и вечно, е Божествено; това, което е кратковременно, е човешко. Щастие и радост, които скоро изчезват, са човешки; щастие и радост, които никога не изчезват, са Божествени. Доброта, която се проявява и изчезва, е човешка; доброта, която се проявява и не изчезва, е Божествена. Любов, която скоро се явява и изгаря, е човешка; Любов, която при всички условия не изгаря, но постоянно се увеличава и за вечни времена остава, е Божествена. Знание, което може да разрешава всички мъчнотии в живота, е Божествено.

Божественото живее вечно, в него няма прекъсване – то е великото, което работи в душите. Само чрез Божественото можете да постигнете вашите идеали и стремежи.

Казвам: онези, които искат да следват Божествения път, нека турят торбичките на гърба си и да вървят напред. Не се обръщайте да гледате какво става назад, със старото не се занимавайте! Бог, Който живее в нас, ще създаде нов свят – ново Небе и нова Земя. Казва се в Писанието: „Земята и небето побягнаха от Неговото лице". За коя Земя и за кое Небе се говори? За старата Земя и за старото Небе, т.е. за старите вярвания и разбирания. Сега се създават ново Небе и нова Земя – нови вярвания и разбирания. Когато старата сцена пада, нова се вдига; когато старото слънце залязва, денят не свършва – ново слънце изгрява. Днешното слънце ще залезе – утре ще дойде ново слънце: всеки ден Господ създава ново слънце. Вярвате ли в това? Всяко вярване, което залязва, не е истинска вяра – то умира и се погребва.

Съвременните хора казват: „Какви времена доживяхме! Едно време, в младини, как се обичахме, как живеехме помежду си, а днес не остана нищо от тази любов". Ще ви приведа един пример за някой си дядо Стоян от с. Голяма могила, който често се хвалел със своето голямо юначество в младините си. Когато станал на 90 години, той взел тоягата си, дошъл до един голям трап и си казал: „Едно време, когато бях млад, лесно прескачах и най-големите трапове. Чакай да се опитам мога ли и сега да прескоча този трап?". Затичва се – и хоп в трапа! Като се видял в това положение, той си казал: „Чудно нещо, на млади години не беше така! Като остарее, човек става за посмешище на хората". Като излязъл от трапа, поогледал се наоколо да види няма ли някой да го слуша и си казал: „Каквото беше на младини, това е и на старини". Така е: силният човек не може да стане слаб; и слабият човек не може да стане силен – сам по себе си слабият човек е слаб.

Слаб е онзи човек, в когото човешкото е силно; силен е онзи човек, в когото Божественото е силно.

Оттук можем да извадим заключението: ако вашата любов е човешка, тя е слаба; ако любовта ви е Божествена, тя е силна и непрерывна. Божествената любов и на младини, и на старини е една и съща; човешката любов на младини е гореща, на старини – студена. Божествената любов – обратно: в началото е слаба, в края – силна. Само любовта на майката към детето е еднаква през всичките му възрасти – като започнете от времето, когато детето е било още в утробата на майка си, и свършите до неговата крайна възраст. Един 90-годишен свещеник често се обръщал към своя 60-годишен син с думите „моето момченце“ и го потупвал по гърба. Той не виждал пред себе си възрастен човек с побелели брада и мустаци, но виждал малко момченце. Същите отношения съществуват и в Божествената любов. Тя нежно се обръща към своите деца с думите: „Синко, моето момченце!“. Докато хората се заблуждават от външната форма на нещата, животът няма смисъл. Всеки, който остарява в живота на Любовта, върви в човешкия път; всеки, който отслабва в знанието, върви в човешкия път; всеки, който греши в живота си, върви в човешкия път.

Два пътя има в живота: човешки и Божествен. Някой се извинява и казва: „Ще ме извините, аз съм малко рязък, груб, имам слабости“. Няма защо да се извиняваш, но кажи си истината: „Аз вървя в човешкия път.“ Благородството на човека се изразява в неговото постоянно коригиране. Като направи една грешка, благородният човек казва: „Това е човешко“ – и го слага настрани. Като направи някое добро, той казва: „Това е Божествено!“ – и него слага настрани. И видни философи, и учени хора правят грешки: няма човек в света, който да не греши. Един писател написал своя забележителен роман, но пожелал да го напечата безпогрешно. И действително, цялата

книга била напечатана без грешки, но в заглавието на романа, в едрите букви се допуснала една грешка. Какво от това, че е имало една грешка? Ще я поправиш! В човешкото грешките са допустими и неизбежни. Ако в човешкото искате да внесете съвършенство, вие сте на крив път: съвършенство съществува само в Божественото; човешкото представлява метод за прилагане на Божественото. Не разбирате ли нещата така, вие сте на крив път и в края на краищата нищо няма да постигнете. Всички велики, всички праведни хора са вървели в Божия път.

В света има два вида хора: едни, които вървят в Божия път, безразлично дали са в някое религиозно общество, или в света; втората категория хора са тия, които вървят в човешкия път – те са вън, безразлично дали са в някое религиозно общество, или в света. Резултатите от човешкия път са едни, а тия от Божествения път – други. Двата пътя трябва да се съединят. Когато слабото, човешкото дойде под контрола на Божественото, то се засилва и изправя. Само Бог в нас е в сила да ни освободи от нашите слабости и само ние сме в състояние да използваме Божията сила за добро. Всеки иска да използва Божията сила и може да я използва, но трябва да има само едно мнение за Бога, а именно: всичко, което Бог върши в него, е добро. Каже ли, че това, което Бог върши, не е добро, всичко се свършва. Каквото и да ви се случи, казвайте: „За добро е това!“.

Някои от съвременните хора се запитват защо нещата стават по един, а не по друг начин. Всичко става според великите закони на Разумната Природа. Други пък се запитват кой е правилният начин на молене, къде трябва да се събират за молитва или за решаване на някои въпроси? Вземете пример от птиците. Къде се събират птиците? Те правят своите срещи и събрания във въздуха. Същият въпрос зададе една жена самарянка на Христа преди две хиляди години. Тя Му каза: „Господине, гледам, че Ти си пророк. Бащите ни в

тази гора се покланяха, а Ти казваш, че Йерусалим е мястото, където трябва да се кланяме“. Казва и Исус:

Иде час, когато нито в тази гора, нито в Йерусалим ще се поклоните на Отца.

Иде време и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с Дух и Истина; защото Отец таквиз иска последователите Си.

Бог е Дух, и които Му се кланят, с Дух и Истина трябва да Му се кланят.

Истинското служене на Бога не е във външната форма, не е във физическото. По отношение на служенето на Бога ние трябва да бъдем идеални! Които се кланят на Бога, трябва да Му се поклонят с Дух и Истина! При това, ако искате да бъдете щастливи на Земята, не трябва да търсите щастието на пясъка, който някои слагат в шишета с чиста вода и постоянно го бълникат и промиват. В това няма никакво щастие.

И тъй, който иска да служи на Бога, той трябва да знае, че Бог живее и работи във всички хора. Мислите ли така, отношенията помежду ви ще бъдат правилни. Мнозина казват: „Време се изисква за всичко, еволюция е нужна за всяко нещо“. Да, съгласен съм: време, еволюция трябва, но за кого? За слабия човек. Еволюция съществува за слабия човек, но не и за силния: силният човек еволюира, като помага на слабия, като го повдига в неговия път. Силни са разумните, великите хора в света. Ако някой човек има едно тънко въже, с което може да извади само десет килограма вода, а трябва да извади хиляда килограма, какво ще направи? Този човек е слаб – за него се изисква време, докато пусне въжето в кладенеца сто пъти, за да извади хиляда килограма вода. Ако въжето му е здраво, дебело, той може моментално да извади хиляда килограма вода от кладенеца. Това значи, че еволюцията е необходима за слабия, а не за силния: за

силния човек нещата стават моментално. На онзи, който не ме е разбрал, ще кажа: влез в кладенеца от един до сто пъти – като излезеш оттам, ще те питат какво си научил в кладенеца. Ако си научил нещо повече, няма да искаш да влизаш и да излизаш от кладенеца. Това показва, че ти си придобил известна опитност, имаш известни разбирания. Не си ли придобил нужната опитност, нямаш ли необходимите разбирания за живота, ти ще влизаш и ще излизаш от кладенеца. За разумния човек обаче водата няма да се извлича по механически начин, чрез помпа, но тя сама ще извира на повърхността на земята във вид на извор.

И тъй, за разумните хора водата сама иде при тях, няма нужда те да слизат при нея. Каквото е отношението им към водата, такова е отношението им към Бога. Когато обичате Бога, Той е вътре във вас; когато не Го обичате,

Той е извън вас: ще Го търсите наляво, надясно, нагоре, надолу, но няма да Го намерите. И тогава като псалмопевеца ще казвате: „Със сълзи обливам възглавницата си, но няма Те, Господи!“. Коя е причината, че не намирате Господа? Бог е във вас, не Го търсете вън от себе си! Всеки разбира нещата тъй, както са поставени в него. Правилно е да разбирате нещата така, както Бог ги е създал. Наблюдавайте себе си и ще видите, че както вашето съзнание всеки ден се разширява, така и нещата за вас всеки ден придобиват нов израз. Благата на света, както и самият свят, се крият в човешката душа и в човешкия дух.

Сега не мислете, че даден човек е в състояние да изгаси малкото, микроскопическото светило, което грее във вашата душа и във вашия дух – това е Божественият огън в човека, който никога не изгасва. При каквито условия и да изпадне човек, този огън никога не изгасва. Човешкият огън прилича на огън от пъздер: момите от някои села кладят на седенките си огън от пъздер, който се издига високо, но

след десетина минути изгасва. Знайте, че всичко онова, което като пъздера се издига високо и скоро изгасва, е човешко – то не остава за дълго време. Ето защо върху човешкото не трябва да полагате своята вяра. Искате ли да бъдете крепки, уповавайте на Божественото в себе си, поставете вярата си на Него. В който момент се разколебаете в Божественото, вие убивате силата си; в който момент повярвате на Божественото в себе си, вие ставате силни. Прекъсвате ли връзката си с Божията мисъл, вие влизате в човешкото, в закона на еволюцията; свързани ли сте с Божественото, вие влизате в света на Божиите прояви. Човешкият свят е свят на въплътяване, на оплитане в материята, а Божественият свят – на вселяване.

Значи ние познаваме два свята: Божествен и човешки. Щом сте силни, вие влизате в проявите на Божествения свят, в закона на вселяването; щом сте слаби, влизате в закона на въплътяването – на слизането в материята. Някой казва, че признава само еволюцията, че само чрез еволюция могат да се постигнат човешките идеали. Така е, но еволюцията е за слабите хора, а не за силните. Божественото трябва да вземе надмощие над човешкото. Не смесвайте тия два свята, а се заемете да очистите съзнанието си от всички странични неща – всеки даден момент да различавате в кой свят живеете.

Коя е най-важната мисъл от всичко, което чухте? Според мене най-важна мисъл за всеки един е тази, която той добре е разбрал и може да приложи в живота си. Тази мисъл представлява за него единия килограм жито, който той може да приготви на хляб и да яде. А всичко онова, което не е разбрал, това са хилядата килограма жито в хамбара. Същият закон съществува в математиката и в другите отрасли на науката: който разбере числата от едно до десет, той ще разбере всички правила и манипулации в математиката; който не е разбрал първите числа, не може да манипулира и с останалите.

Религиозните хора говорят за служене на Бога. Два начина има за служене на Бога: единият начин е служене с вярвания, а другият – служене с онази беззаветна вяра, в която няма никакво съмнение, никакво колебание. Ако при това служене дойдат страдания и изпитания, човек се усмихва само и казва: „Такава е Волята Божия. Всичко е за добро“. Като дойде сиромашията при него, той я запитва: „Кой те изпрати при мене?“ „Господ!“ „Тогава аз ще ти кажа защо си сиромахкиня – ти си сиромахкиня, защото не слушаш Господа“. Като дойде невежеството при него, той го запитва: „Кой те изпрати при мене?“ „Господ!“ „Ти си невежество, понеже не слушаш Господа, не искаш да учиш“. След невежеството иде болестта, той я запитва: „Кой те изпрати при мене?“ „Господ!“ „Ти си болест, понеже не обичаш здравето, изключваш го от себе си: ако искаш да те обичат, здраве носи. Хайде, върви си сега, на добър час, нямам свободно време да се занимавам с тебе“. Най-после и грехът дохожда при него. „Кой те изпрати при мене?“ „Господ!“ „Иди да служиш на Господа, да изпълняваш Неговата воля – в скоро време криле ще ти израснат!“ „Ама аз съм грешник...“ „Иди и не съгрешавай повече – направи това, което не си направил досега!“ „Ама аз имам слабост, пия...“ „Нищо, пий от най-чистата вода“.

По този начин именно човекът на беззаветната вяра се справя с всички отрицателни положения в живота си.

Този е правият начин на действие, чрез който всеки може да добие своята свобода. Всеки, който иска да придобие свободата си, нека приложи този начин. Мнозина мислят, че животът им е празен, безсмислен. Не, колкото и да е малък в сравнение с Целокупния живот, човешкият живот има смисъл, но не смисъла на Цялото. Както животът на една мравка не разрешава Целокупния живот на Битието, така и животът на отделния човек не разрешава Целокупния живот на Битието – само Божественото в човека разрешава живота във всички

негови фази. Няма по-хубаво, по-красиво нещо от това, да живее човек в Бога! Само тогава той може да разбере какво нещо са Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата, Добродетелта, милосърдието, кротостта, въздържанието и т.н. Всеки, който срещне такъв човек, ще му се усмихне. Всички същества, които живеят при Бога и с Него, се усмихват.

В една от пустините имало езеро, водата на което била чиста като кристал – всичко се оглеждало в нея. Вечер през големите горещини всички животни – мечки, тигри, лъвове, зайци, змии – отивали да пият вода, но никое от тях не причинявало пакост на другите. Защо? Всяко животно се навеждало да пие вода – и след като се напивало, доволно си отивало на своето място. Голямата жажда изцяло обхващала ума на всички животни и никое от тях не мислело да пакости на другите. Тигри, вълци, мечки, зайци, змии – всички заедно пиели вода. Казвам: има едно място, където всички хора могат да се разбират. „Кое е това място?“ Чистото кристално езеро. Идете всички при това езеро – то е Божествената любов, при която човешките души трябва да отидат да се напият. „Как ще намерим това езеро?“ Идете при животните, те ще ви кажат как намират хубавите извори по планините. Жадната душа сама ще намери този извор; душа, която не е жадна, не може да го намери.

Сега помнете следното: когато Бог започне да работи в съзнанието ви, това е начало на нещата – началото е добро и краят е добър. Каквото е началото, такъв ще бъде и краят, плодът на работата. Бог казва: „Аз съм алфа и омега, начало и край“. Когато човек работи в Бога, той е началото, Бог е краят. В Божественото Бог е началото, а човек – краят; в човешкото човек е началото, Бог – краят. В Писанието е казано: „И Господ ще ти бъде задна стража!“. В Божественото е обратно: ние ще бъдем задна стража, а Бог ще бъде началото. Ако разберете тия мисли и ги приложите, ще имате добри резултати; ако

не ги разберете, ще останете в стария живот. Започнете да работите и за стария живот не мислете. Какво е било вашето минало, не питайте – живейте с настоящето и бъдещето, в което се заключава Новият живот. Ако сте разумни и живеете съобразно законите на Разумната Природа, вие можете да измените вашата съдба. Щом Божественото вземе надмощие във вас, животът ви ще се подобри. Умният човек прави нещата красиви, а глупавият хубавите работи ги разваля – всичко зависи от човека. Ако Бог живее в нас, ние ще бъдем силни и всичко можем да направим. Не тръбете пред хората, че Бог живее във вас, но покажете на опит силата си. Ако Бог живее в тебе, ти ще можеш веднага да разрешиш и най-сложните задачи – Божественото разрешава нещата моментално.

Какъв трябва да бъде ученикът на Новото учение? Ученикът на Новото учение трябва да има сърце, чисто като кристал, ум, светъл като Слънцето, душа благородна, обширна като цялата Вселена, и дух, мощен като Бога и едно с Бога! Като дойде някоя мъчнотия в сърцето ти, извади правилото за сърцето си и кажи: „Като ученик аз трябва да имам сърце, чисто като кристал – без никаква нечистотия". Като дойде мъчнотия в ума ти, кажи: „Аз трябва да имам ум, светъл като Слънцето – без никаква тъмнина". Като дойде мъчнотия в душата ти, кажи: „Аз трябва да имам душа благородна, обширна като цялата Вселена – без никакви дребнавости". И най-после, дойде ли някоя мъчнотия в духа ти, кажи: „Аз трябва да имам дух, мощен като Бога и едно с Бога!". Следователно, като се намериш в затруднение, извади според случая съответното правило и го произнеси няколко пъти наред. Щом кажеш така, злото ще дойде при тебе и ще каже: „Ти можеш да грешиш". Кажи му: „Не, аз трябва да имам сърце, чисто като кристал!". Прочети правилото и го сложи в джоба си. Ако злото дойде и започне да влияе върху ума ти и каже: „Тази работа може да се направи и по друг начин", ти кажи: „Не, аз трябва да имам ум,

светъл като Слънцето“. След това злото ще дойде да изкушава душата ти. Ще му кажеш: „Моята душа трябва да бъде необятна като Вселената“. И най-после, като дойде да изкушава и духа ти, ще му кажеш: „Моят дух трябва да бъде мощен като Бога и едно с Бога“. След всички тия опити злото ще се намери в затруднение и ще каже: „Учен е този човек, не мога да го изкуся“.

Чисто сърце, светъл ум, обширна, необятна душа и мощен дух – това е веригата, с която можете да вържете злото и да бъдете свободни. Аз искам вие да бъдете абсолютно свободни, т.е. свободни в своите възгледи, в своите вярвания, чувства, мисли и действия. Представете си, че сте живели във времето, когато Христос е бил на Земята и хората около Него са ви убеждавали, че Той именно е Христос, очакваният Месия; други пък ви убеждават в противното. В душата ви се явява смут, вие търсите Христос, смущавате се. Казвам: уповавайте на своето вътрешно верую, на своето дълбоко убеждение. Не търсете Христос тук или там – Той е вътре във вас, във вашата душа. Само свободният човек може да намери Бога и да има едно мнение за Него. Следователно, като се срещнем, ние трябва да имаме само едно мнение един за друг. Защо? Защото Бог живее и в двамата. Разсъждавате ли така, ще кажете: „Този брат е отличен, защото Бог работи в него; този учител е отличен, защото Бог работи чрез него“. Щом сме носители на Божественото, ние ще имаме сърце чисто, ум светъл, душа обширна и дух мощен. Само Бог в нас може да направи това. Казвате: „Тежък, мъчен е нашият живот“. Престанете да се мъчите! „Ама мъчно е да обичаме.“ Защо се мъчите да обичате? Щом Бог живее във вас, Той ще ви покаже как трябва да обичате, Той ще ви покаже методите на Любовта и законите на Мъдростта. Тогава вие ще обичате и любовта ви ще бъде свещена: благословение ще бъде и за този, когото обичате, и за този, който ви обича.

И тъй, обръщам се към всички млади и стари – към тия, които са започнали, както и към тия, които не са започнали, и казвам: започнете да работите! „Ама нищо не сме научили досега.“ Да, знанието, както и добродетелта, с фуния не могат да се влеят в главата ви. Оставете Божественото да работи във вас и като се прояви, постъпете като двамата братя: пожертвайте вашето лично благо за Божественото в себе си. Не постъпвате ли така, ще се яви спор в самите вас. Мнозина питат: „Трябва ли да бъдем учени?“. Трябва, разбира се! Ние не се задоволяваме с обикновеното знание, с обикновената любов, мъдрост, истина, добродетел и правда. Ако е въпрос за знание, ние се стремим към онова Знание, което Бог има; ако е въпрос за любов, за мъдрост, за истина, за правда и за добродетел, ние се стремим да придобием Божията Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел. Обикновените неща не съществуват в нашия речник: нашият идеал е към Божественото, към възвишеното, към великото, към реалното, към всичко онова, което създава сенките, без то само да е сянка.

Казвате: „Невежа съм“. Не говорете за невежество. „Грешен съм.“ Не говорете за греха. „Слаб съм.“ Не говорете за слабостта. Павел казва: „Ние, силните, трябва да носим слабите“. Аз подразбирам, че Бог, Който е силен, може да носи нашите слабости. Всеки, в когото Бог живее, може да носи слабите. На слабия казвам: Бог може да живее в тебе и да бъдеш силен. Бог може да живее във всинца ви и да бъдете силни. Следователно дайте свобода на Господа в себе си – не Го ограничавайте, не Му давайте правила как трябва да постъпва. Не искайте от Господа дрехи, обувки, шапки – започнете с основното – с живота. Дрехите, обувките, шапките ще дойдат сами по себе си. Дойде ли Божественият живот във вас, всичко ще придобиете. Красив е този живот, той носи свобода за вашите души! Като станеш сутрин радостен, знай, че това е Божието лице в тебе. Няма по-голямо

благословение от това, да видиш лицето на Господа радостно и весело.

Мнозина от вас сте заровени в гроба и викате, пъшкате под него. Дигнете плочата на вашия гроб и излезте вън! Като поставиха Христос в гроба, отгоре сложиха плоча и голям камък върху нея. Можа ли Той сам да махне камъка от своя гроб? Не можа. Христос получи 80 000 удара от римските войници и четири големи гвоздея на ръцете и на краката Си, вследствие на което беше слаб сам да отмахне камъка върху плочата на Своя гроб. Ангел дойде от Небето да махне камъка от гроба на Христос и Христос възкръсна. Всички вие сте разпнати на кръста, имате гвоздеи на ръцете и на краката си, обаче между Христос и вас има съществена разлика: Христос умря и възкръсна, а вие сте разпнати на кръста, но още не сте умрели.

Ще приведа един пример за изяснение на мисълта си. Един проповедник в Америка говорил на своите слушатели за щедростта. Той им разправял, че за да се спаси, човек трябва да се жертва за Бога, т.е. да жертва човешкото за Божественото. Един от присъстващите слушатели, голям богаташ, като слушал тази проповед, казал: „И без жертви, и без голяма щедрост човек може да се спаси. Как се спаси разбойникът, който беше прикован на кръста заедно с Христос, какви жертви беше направил той?“. Проповедникът му отговорил: „Разбойникът на кръста беше умиращ човек, а ти си още жив разбойник“. Същото е и с вас: вие сте разпънати на кръста, но още не сте умрели. „Ама и ние ще умрем.“ Това е друг въпрос. Всичката мъчнотия е, докато сте на кръста: вие сте разпънати на кръста и викате, дигате шум. И Христос, докато беше жив на кръста, викаше: „Господи, защо си Ме оставил за присмех, за поругание на хората?“. Но като разбра Волята Божия, Той каза: „Господи, да бъде Твоята воля! В Твоите ръце предавам духа Си“. Като замина Христос за онзи свят, снеха тялото Му от кръста, сложиха Го в гроба, а отгоре поставиха

каменна плоча. На третия ден слезе Ангел от Небето, махна камъка, дигна плочата от гроба и Христос възкръсна. Така и вие ще викате от кръста: „Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил за присмех и поругание на света?“. Господ ще каже: „Свърши се всичко“. След това ще дойде Никодим, ще иска разрешение да снеме тялото ви от кръста, ще ви увие в плащаница, ще ви сложи в гроба, а отгоре ще го затвори с каменна плоча и камък върху нея. Най-после ще дойдат свещеници да запечатат гроба, да не би учениците ви да дойдат и да задигнат тялото ви. След три дни ще слезе ангел от Небето, ще махне камъка, ще отвори каменната плоча и вие ще възкръснете.

Казвам: лесно е, когато ви свалят от кръста, но всичката мъчнотия е, докато сте още живи на кръста. Най-после вие трябва да умрете! Под думата *смърт* ние разбираме трансформиране на съзнанието. Когато Христос умря на кръста, съзнанието Му се трансформира: Той получи просветление за великия порядък в света, за новото, което иде в живота. Когато новият живот проникне във вас, старият живот ще му отстъпи мястото си и вие ще слезете от мистическия кръст на страданието. След това ще слезе ангел от Небето, ще отвали каменната плоча от гроба ви и вие ще влезете в свободата на новия живот – във Възкресението. Само така Бог ще влезе да живее във вас и вие ще започнете да работите на Земята. След възкресението Христос прекара между учениците Си цели 40 дни невидим за света, като продължаваше да проповядва. Казва се в Евангелието: „И отвори умовете им да разбират Писанията“. Само възкръсналият придобива реалния, вечния, съществения живот – живота на безсмъртието.

Сега вярвам, че разбрахте всичко, което говорих. Това са думи на освобождаване. Онези от вас, които са разбрали думите ми, трябва да образуват помежду си една Божествена верига на хармония и единство: единство в мисли, в чувства, в действия и стремежи във

всички посоки. Ние сме за Великия живот, който се проявява във всички посоки – във физическия, в духовния и в Божествения живот като части на общия Божествен организъм. Бъдете носители на това единство! В това се състои Божественото учение, което всеки ден трябва да прилагате в живота си. Щом го приложите и опитате, тогава можете да разправяте на другите хора как сте намерили този път.

И тъй, работете тази година усилено да приложите Божественото учение. Аз наричам тази година Божествена – година на чистене; миналата година беше година на Любовта. Като роди детето си, майката започва да го чисти. То може да стане в бъдеще гений, светия, велик учен, но докато порасне, майката го чисти по два-три пъти на ден. Чистенето е необходимо и за възрастните хора, докато Божественото укрепне в тях. За възрастния чистенето е така естествено и необходимо, както и за малкото дете. Щом Божественото във вас се усили и вземе надмощие над човешкото, вие ще станете силни и ще живеете възвишен и идеален живот. Докато дойде това време, постоянно се чистете. Всички хора имат слабости. Човешките слабости са условия за проява на душата. Когато душата се намери в ограничителни условия, тя започва да се лута натук-натам, както пчелата се блъска в затворения прозорец на някоя стая, докато се освободи. Препятствията в света са необходими за прогреса на човека. Щом Божественото дойде във вас, то ще освободи душата ви от всички препятствия и ограничения. Всички хора се нуждаят от абсолютна, положителна вяра. Колкото трудно и да изглежда това учение, кажете: „Ние можем да разберем и приложим Божественото учение!“ „Ама слаба ми е вярата...“ Ни помен от това! Не е слаба вярата ви. „Трябва ли да напуснем света, за да служим на Бога?“ Не, в света ще живеете. Който където е, там ще разреши задачата си. „С какви методи?“ С методите на Божественото учение. Всички знаете какво са допринесли методите на миналото: хората на миналото и в

горите са живели, и в манастири са служили, и в църкви са се кланяли на Бога, но задачите им и до днес не са разрешени. Сега остава да се приложи служенето по вътрешна свобода. Нека всеки се вслушва дълбоко в себе си, за да намери истинските начини на служене. По този начин човек сам ще се освободи: пробуди ли се Божественото в човека, то ще бъде в състояние да го освободи.

Ще приведа примера за един американски апаш, когото затворили за ред кражби и престъпления. Завързали краката и ръцете му с въжета и така го оставили да лежи на леглото, сигурни, че той е безопасен. Стражарят, който го наглеждал, влязъл една вечер при него със свещ и в бързината си забравил свещта в стаята му. Като се видял сам в стаята, апашът погледнал към свещта и извикал: „Има един начин за спасение!". Вдигнал краката си към пламъка на свещта и прегорил въжето, след това поставил въжето на ръцете си към пламъка на свещта и то прегоряло. Освободен от въжетата, т.е. от неговите ограничителни условия, той веднага отворил прозореца и избягал навън. Ето защо, ако злото в света е вързало ръцете и краката ви с въжета, а Господ е оставил в стаята ви запалена свещ, трябва ли да питате какво да правите? Прегорете въжето! „Ама позволено ли е?" Позволено е! Кой е позволил на злото да те връзва? По своя воля всеки може да сложи въжето на свещта, да го прегори и да се освободи. „През прозореца ли да изляза, или през вратата?" През прозореца. Ако прозорецът е затворен, излез през комина – излез навън, откъдето можеш! Никаква друга философия не ти трябва. Всеки сам трябва да извоюва свободата на своята душа. Това е велик процес: в придобиването на свободата си човек се превъзпитава, израства, придобива великия морал на живота, при който злото не е в сила да свързва ръцете и краката му с въжета. Само по този начин Новият живот ще влезе в света и ще можете да реализирате всичко, което душата и духът ви желаят; само така вие ще бъдете благоугодни на

Бога и Бог ще бъде благоугоден на вас; само така вие ще се радвате на Бога и Той ще ви се радва. „Кога ще стане това?“ Когато Бог дойде да живее във вас. Аз вярвам, че ще направите това, защото ви говоря великата Истина. Аз ви предавам своята опитност: по същия начин и аз придобих свободата си.

Помнете следното: човек трябва да има само едно мнение за Бога: всичко, което Бог върши в него, е добро. И Бог има само едно мнение за човека: всичко, каквото човек върши за Бога, е добро и правдиво. Казва Христос: „Отец Ми живее в Мене и Аз живея в Него“. Този е пътят за добиване на вътрешна духовна свобода и за реализиране на всички блага в света, друг път няма. Ако не днес, утре или когато и да е, но само по този път ще придобиете свободата си. Към когото и да се обърнете, ако той знае Истината, ще ви каже същото нещо; ако не знае Истината, той ще ви залъгва. Христос казва:

Аз и Отец едно сме.

Отец Ми живее в Мене и Аз живея в Отца Си.

Бог работи в Мене и Аз работя в Него.

Сега искам и вие да бъдете свободни, защото само тогава ще проявите и разработите вашите дарби и способности. Тогава и любовта, и мъдростта, и истината, и правдата, и добродетелта, които проявявате, ще бъдат на мястото си. Приложите ли това Учение, ще бъдете бодри и весели, ще бъдете дълбоки като морето и необятни като небето. Дълбочина ви е нужна сега! Живеете ли така, каквито страдания и да ви дойдат, в ума ви ще изпъкне мисълта, че Бог е с вас и вие сте с Него. Мислите ли така, Той ще ви снеме от кръста, на който сте разпънати. „Какво трябва да правим за постигане на свободата си? Да се молим ли? Трябва ли човек да се моли за свободата си?“ На работа! Сложете въжето, с което сте вързани, на запалената свещ! „Трябва ли да пеем?“ Кога пее човек? Когато свърши работата си. Кога пеят жътварите? Когато отиват и се връщат от

жътва, но не когато работят. Когато отивахте на работа, вие пеехте. Сега сте на работа вече – който работи, той не пее. И като свършите работата си, пак ще пеете. Всякога не се пее. Ако в някой горещ летен ден ви накарам да отидете на Витоша за някаква работа, можете ли да пеете? Като се качвате нагоре, можете да пеете в душата си само, но като се качите на Витоша и свършите определената работа, можете свободно да пеете. За всяко нещо има определено време, следователно и за пеенето има определено време.

Днешният ден е ден за работа – първият ден на вашето съзнание, първият ден за Божествена работа. Досега вие не сте работили. Днешната работа определя бъдещето за цялата вечност, той е един от най-красивите дни в живота на Вечността. Христос казва: „Отец Ми работи, и Аз работя“. Аз искам сега всички вие да сте на работа, понеже сте в деня на работата. Не отлагайте работата си за вечерта. Не, този ден няма вечер – той е вечен ден, без вечер, в който Слънцето не залязва; той е ден на вечно зазоряване и изгряване на Слънцето – ден, в който нещата имат начало, а нямат край; той е най-хубавият, вечен ден на радостта и веселието. В Писанието се казва: „Когато видя Лицето Ти, душата ми ще се развесели“. В този стих се говори именно за този хубав работен ден. Само когато човек работи за Бога, той може да види Божието Лице и душата му да се зарадва. Ще кажете: „Добре щеше да бъде, ако днес присъстваха всички братя и сестри от провинцията!“. Всички са тук. „Защо?“ Защото всеки брат или сестра от физическия свят, които са записани в Бялото Братство, имат по двама делегати, които ги представят – един в Божествения свят и един в ангелския свят. Тъй щото, ако тука бяха дошли хиляда души, всъщност те щяха да бъдат 3 000 мощни юнаци: хиляда души на физическия свят, хиляда – в ангелския свят, и хиляда – в Божествения свят. Силата не е във вас, които сте на физическия свят, но в тия 3 000 души, събрани заедно. И те работят, не само хората на

физическия свят работят. Знаете ли какво ще направят тия помощници отгоре? Те ще свършат работата на Бога – Той работи чрез тях.

И тъй – без песни, без молитви, без целуване на ръка! Всички на работа! Отгоре следят кой се готви за работа и кой е започнал работата си. Поздравявам ви с великия ден на работата. Бъдете герои и сътрудници на Божията работа! Дошъл е вече този ден. Започнете Божествената работа, защото тя определя бъдещия ви живот.

1 лекция, 22 август 1928 г., София, Изгрев

ОГРАНИЧАВАНЕ И ОСВОБОЖДАВАНЕ

Ученикът трябва да размишлява всеки ден върху следните мисли и да си казва: „Като ученик аз трябва да имам сърце, чисто като кристал, ум, светъл като Слънцето, душа, обширна като Вселената, и дух, мощен като Бога и едно с Бога“.

Съвременните хора често си служат с израза: „Щом се е родил, човек непременно трябва да умре“. Човек умира наистина, но важно е как ще умре и кога ще умре. Ако не изпълнява наредбите и законите, които Бог или Разумната Природа са установили, човек постепенно отпада и най-после умира. Смъртта се придружава с разлагане на организма. Щом организмът започва да се разлага, образуват се газове с неприятна миризма. Като съзнае това, човек започва да работи върху себе си, да живее правилно, съобразно законите на Разумната Природа. Който изпълнява Божиите закони, той не умира, а заминава; който не изпълнява Божиите закони, той умира – бавно или изведнъж. По същия начин умират и възгледите, вярванията и убежденията на хората. Колкото по-стари и криви са възгледите на хората, толкова по-страшна смърт ги очаква: това се нарича „духовна смърт“. Значи два вида смърт съществува в света: физическа и духовна. За да се освободи от смъртта, човек трябва да върви в правия път, в пътя на Любовта. Казано е в Писанието: „Прави правете пътищата Господни!“ „Ама нали смъртта е неизбежна, нали всички живи същества умират?“. Има два вида смърт: смърт, която ограничава човека, и смърт, която го освобождава. Ето защо дали физически, или духовно ще умре човек, за него е важно да се освободи, да излезе над ограниченията, в които се е намирал. За душата и за духа тялото е затвор, от който може да се освободи само съзнателният, добрият и разумният човек.

Като ученици вие трябва съзнателно да учите, да дойдете до разумно разбиране и различаване на доброто и на злото. Ученикът трябва да изучава произхода на доброто и на злото, да знае условията и причините на тяхното зараждане. Това са въпроси, които вие сами трябва да разрешите. От правилното разрешаване на тия въпроси зависи вашият бъдещ прогрес. Докато не разреши правилно тия въпроси, човек всякога ще се смущава. Много въпроси има да разрешава човек, но за да ги разреши правилно, той трябва да съзнава положението си като ученик в живота и да учи. Ако не учи, той ще се натъква на ред противоречия, докато един ден каже, че животът няма смисъл, че любовта е празна работа и т.н. Например срещате един млад момък, който иска да служи на Бога, да живее за благото на своите ближни. Не се минава много време, виждате, че този момък се е отклонил от пътя си. Защо? Срещнал е една млада мома, влюбил се е в нея и всичко друго е забравил. Тази мома е станала за него божество, на което се кланя, обаче след една година той я разлюбва и казва, че любовта била празна работа. След известно време се влюбва в друга мома, но щом види нещо в нея, което го разочарова, пак я разлюбва и казва, че любовта е празна работа. Не е достатъчно човек да каже, че любовта е празна работа или че животът няма смисъл. И като се влюбва, и като разлюбва, човек трябва да учи: той трябва да търси причината първо в себе си защо се е влюбил и защо е разлюбил. При това той трябва да си отговори кое от двете положения е по-право: да люби или да разлюбва?

И тъй, не е важно, че човек се е влюбил или че е разлюбил, но той трябва да търси причината на тези явления в своя живот и да се изучава, да дойде до положението да познава себе си. Който не мисли правилно, той ще каже, че причината за влюбването му в някоя мома е била нейната красота. После, като видял, че не е толкова красива, както си я е представял, като видял, че имало по-красиви моми от нея,

той я разлюбил. Не, красотата не е единственият елемент, който може да застави момъка или момата да се влюбят. Ние виждаме моми и момци, които се влюбват едни в други само заради богатството. Човек не трябва да гледа повърхностно на любовта – дойде ли до този въпрос, той трябва да изучава своите мисли и чувства, да прави избор, да отделя нисшето от висшето, както прави при храненето. Когато се храни, човек избира добра, чиста храна и знае защо се стреми към добрата храна и защо избягва долнокачествената.

Ще каже някой, че като се е влюбил, той е изгубил свободата си и за да придобие изгубената си свобода, е разлюбил. Ако при разлюбването човек веднъж завинаги придобива свободата си, това има смисъл, но ако разлюби и отново се влюби, какво ще придобие? Химикът разлага съединенията и освобождава елементите, обаче след време същите елементи се съединяват с други някои и отново образуват сложни тела. Какво придобиха тези елементи при първото си освобождаване? Нищо особено: едва разбраха, че са свободни, и отново изгубиха свободата си. Какво показва това? Това показва, че за човека на Земята придобиването на свободата е временен процес. Можете ли да наречете свободен онзи момък, който разлюбва една мома, а се влюбва в друга? За свобода може да говори само онзи, който е придобил известна стабилност, известен устой в силите на своя организъм. Докато не е придобил морален устой в себе си, човек всякога ще губи красивото и великото, което е придобил: днес ще го придобие, утре ще го изгуби. Тогава как ще запази той идеалното, свещеното, което в бъдеще може да придобие?

Кое е свещеното и великото в човека? Това е Божественото начало в него, това е животът на Бога в самия човек. Какво остава в човека, ако той загуби в себе си именно този живот? Да загубиш Божественото в себе си, това значи преждевременно да умреш. Човек не трябва да губи нищо от онова, което съставя неговата същина, т.е.

реалността на своя живот. Например имате една малка свещ. Какво ще направите с нея? Ще я запалите, ще се радвате на светлината и ще четете на нея. Като дойде втора свещ, по-силна от първата, не хвърляйте първата навън, но към нея прибавете втората – да увеличите светлината си и да можете по-добре да четете на нея и да придобиете по-широки възгледи за живота. Ето защо, когато някоя малка

Божествена мисъл ви посети, приемете я с радост и я използвайте разумно. Дойде ли втора мисъл, с по-голяма светлина от първата, прибавете я към нея и работете с по-голямата светлина. Дръжте се за реалността на нещата, в какъвто мащаб и сила да сте я придобили, и ще видите, че тя постепенно расте и се усилва.

Какво представлява реалността? Човек счита за реални неща ония, от които може да се ползва всеки момент. Само онази храна е реална за човека, която може да го задоволи в момента, когато той се нуждае от нея. Представете си, че някой ви говори за хубаво ядене, за сладки, първокачествени плодове, без да ги слага на трапезата пред вас. Вие го слушате, очаквате да ви ги предложат, но очакванията ви излизат напразни. Можете ли да наречете тази храна реална? Следователно, колкото и да не е идеален животът ви, той струва много повече от онзи възвишен, идеален живот, който може само да се описва. За вас този живот не е реален още, защото е далечен, непостижим. Като слушате да се говори за него, вие казвате: „Възможно е да съществува такъв живот, но не сме го опитали, не го познаваме“. Животът, който прекарваме на Земята, колкото и да не е идеален, поне го познаваме, за нас той е реален и достъпен. Едно е важно за вас: да живеете разумно, да подобрите сегашния си живот. Работете съзнателно върху себе си, за да развивате търпение, да издържате на всички условия в живота си, да се ползвате от тях. Всяко условие крие в себе си известно благо. Мнозина се оплакват от

условията на живота си, от хората, и казват, че не могат да търпят този или онзи. Защо не могат да търпят? Те казват, че за да търпят хората, трябва да им станат мост или трябва да станат посмешище на света. Тези хора не си дават отчет кой може да им се смее и какво значение има смехът на разумния и смехът на глупавия. Ако разумен човек ви се смее, има смисъл да обърнете внимание на този смях. Обаче ако глупав човек ви се смее, това не трябва да ви засяга.

Следователно, като е дошъл на Земята, човек трябва да работи върху себе си, да организира своите мисли и чувства, да ги постави в известна връзка помежду им. Докато не организира своите мисли, чувства и действия, човек всякога ще счита, че животът извън него е лош. Той ще третира въпроса за доброто и злото, без да си дава отчет, че и едното, и другото се крият в самия него. Това, което причинява разлагане в човека, е злото; това, което гради в него, е доброто. Значи злото е процес на разлагане, на разрушаване; доброто е процес на съграждане, на творчество. Това, което разгражда и не съгражда, е зло; това, което разгражда и съгражда, е добро. Наистина, за да съгради нещо добро, човек първо трябва да разгради, да разруши старото и отпосле да гради. Такъв е методът на доброто: то всякога работи в свят на ограничения. Дойдете ли обаче до Любовта, там няма никакво разграждане – там има само творчество, само градеж. Ако искате да подновите един стар град, вие трябва да разградите, да разрушите старите къщи и вместо тях да построите нови. Обаче ако отидете на някоя обширна поляна, където няма нищо съградено, там само ще строите, там няма какво да разграждате. Там само ще местите формите, ще ги преобразявате: ще вземете камък от някоя канара, ще го сложите на работа; ще вземете малко пръст от земята, ще образувате от нея каша и ще я сложите на работа. Каквото и да правите, стремете се да бъдете господари на себе си. Само онзи може да бъде господар на себе си, който не влиза в стълкновение със своето

вътрешно Аз. За да не се натъква на това стълкновение, той трябва да бъде доволен в недоволството си.

Кога е недоволен човек от себе си? Често човек е недоволен от себе си, когато не е постигнал желанията си. Някой иска да стане добър цигулар и ако не може да постигне желанието си, той страда, недоволен е от себе си: той иска да излезе пред публика, да го слушат и да се възхищават от него. Който иска да стане добър цигулар заради хората, той никога не може да постигне това. Добрият цигулар първо свири за себе си, а после за хората. Това, което човек може да направи за себе си, може да го направи и за другите; това, което човек обича за себе си, може да го даде и на другите. Не обича ли нещо за себе си, той не може нито да го предаде, нито да го даде на другите. Музиката е в самия човек, а не в инструмента. Истински музикалният човек може да свири на обикновена дъска, върху която са опънати четири струни. Щом музиката е в човека, той може и навън да я прояви. Няма ли музика в себе си, той не може да я прояви навън. Човек може да бъде музикален и без инструмент: щом музиката е в него, той може да си направи какъвто инструмент иска. Според мене истински цигулар е онзи, който сам може да си направи цигулка. Очаква ли на хората, те да му направят цигулка, той не е никакъв цигулар. Не всеки, който свири, е майстор.

Съвременните хора се ползват от всичко онова, което е създадено в миналото, и към него те прибавят по нещо с цел да внесат някакво подобрение или усъвършенстване. Сегашните хора свирят на цигулки, създадени в миналото. Какво ще правят, ако старият материал изчезне? За да не изпадне в трудно положение, човек трябва да работи, да развива своите творчески способности, сам да твори, да създава, да преобразява формите. Сега задачата ми не е да говоря върху музиката: моята цел е да говоря върху живота, който сам създава своите форми. Оттук вадим заключението, че и човек е в

състояние да твори, да създава нови форми. Като не познават себе си, нито познават силите, които се крият в тях, хората се оплакват от условията, от обществото, в което живеят, от народа и т.н. Те не подозират, че като творци, като хора със способности, те могат да излязат над всички условия, над всички среди, и да живеят, както разбират. От кое общество се оплакват? Събрали се 20-30 души на едно място, не се разбират помежду си – и се наричат общество. Щом не се разбират, те не представляват никакво общество. Под думата *общество* ние разбираме сбор от хора, които се разбират, които живеят в мир и съгласие помежду си. Възвишените и високо напредналите хора представляват духа на обществото; добрите хора представляват душата на обществото, а обикновените хора представляват тялото на тази душа.

Ето защо, когато говорите за дадено общество, трябва да имате предвид за какво се произнасяте: за духа, за душата или за тялото на това общество.

Като ученици вие трябва правилно да разсъждавате, да не се натъквате на същите мъчнотии, на каквито се натъкват всички хора. Пазете се да не изпадате в противоречия. Например казвате, че Бог царува на Земята и на Небето, а същевременно осъждате даден човек или дадено общество. Как е възможно Бог да царува навсякъде на Земята, а същевременно да е създал толкова лоши хора и общества? Щом Бог е създал света, как ще го оправяте вие? Само силният е в състояние да оправя нещата. Когато иска да оправи една желязна ос, железарят трябва да има съответни инструменти, чрез които да изправи оста: той трябва да има огнище, въглища, мех, чук и да знае как да си служи с тия пособия – те представляват неговата сила. Не е достатъчно железарят само да вдига и слага чука, но той трябва да знае как да го вдига и слага. Не владее ли това изкуство, той ще се срещне с онзи, който му е дал да оправи оста, и ще си създаде големи

неприятности. Каквато работа и да започне човек, той трябва да я изпълни, както трябва. Не я ли изпълни добре, ще го заставят да плати, да понесе последствията на своето невнимание и небрежност. Много лекари има в света, които правят опити с хората, учат се върху тях. Оттук е излязло мнението, че за да стане лекарят добър и опитен, трябва да умори поне сто души. Вярно ли е това, или не, то е друг въпрос, но казвам: лекар, който може да умори сто души, за да спаси един човек, не е никакъв лекар – той не е роден за лекар. Какво учение е това, което уморява сто души, за да спаси един? Това не е никакво учение, то не може и не трябва да съществува. Верую, което уморява сто души, а само един спасява, не е никакво верую.

Сега, като говоря по този начин, някои могат да се съблазнят. Щом се съблазняват, аз не говоря на тях – аз говоря за души с пробудено съзнание, които не се съблазняват; аз говоря за души, които и да паднат, не се нараняват – за тях ние казваме, че слизат, но не падат. Всеки човек, който се съблазнява, който пада и се наранява, е човек с непробудено съзнание. За онези, които слизат и се качват, без да се нараняват, е казано в Писанието, че тях Бог ще въздигне – само тези хора съществуват в съзнанието на Бога. Докато човек греши и не се разкайва, докато върши престъпления, без да се бори, този човек отсъства от Божественото съзнание. Следователно само онзи човек има възможност да се повдигне, който съществува в съзнанието на Бога. „Тогава какво трябва да правят лошите хора?“ Много просто – трябва да станат добри. В който момент лошият човек измени посоката на своето движение, Бог моментално го записва в книгата на учениците и в него започва да блика нов живот.

Тъй щото първата работа на човека е да се запита и да си отговори съществува ли той в съзнанието на Бога, записан ли е в книгата на учениците. Ако в мисълта, в чувствата, в постъпките си човек се ръководи от желанието да изпълнява Волята Божия, той

непременно присъства в съзнанието на Бога. В това се състои неговата сила. Който може да държи Бога в съзнанието си, и Бог го държи в Своето съзнание: той е придобил Вечния живот. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога“. Човек живее, докато е свързан с Бога; щом прекъсне тази връзка, той умира. И тъй, смъртта не е нищо друго освен прекъсване връзката на душата с Бога. Щом престане да чувства присъствието на Бога в своето съзнание, човек прекъсва връзката си с Него и умира. В това отношение смъртта е процес на разлагане. Когато този процес настане в човека, той започва да се чувства стар, немощен, без никакъв подем, без никакъв идеал в живота си. Той казва: „Всичко е свършено с мене“. Дойде ли до това състояние, човек мъчно може да се повдигне и не се поддава на никакво възпитание: той се намира в положението на муха, на която мъчно може да се въздейства.

Аз обичам да наблюдавам мухите, да изучавам техните прояви. Има мухи, които, макар и подсъзнателно, проявяват особени движения, които заслужават изучаване. Като забележи, че съзнанието на човека е будно, мухата не го предизвиква; щом съзнанието му се отклони, тя каца на носа, на челото му, започва да го безпокои. Щом постигне целта си, тя излиза вън доволна, че е успяла да го отклони от работата му; после пак се връща и започва да играе, да се върти из въздуха, като че танцува. С това тя иска да обърне внимание на човека. Ако той спре работата си и започне да я гледа, тя остава доволна и продължава да играе около него. Ако никакво внимание не и обърне, тя излиза вън недоволна от него. Казвате: „Какво особено има в една муха, заради което заслужава да се занимава човек толкова много с нея?“. Както вие задавате този въпрос, така и едно възвишено същество може да си зададе въпроса: „Какво особено има в човека, заради което заслужава да му се обърне внимание?“. Значи каквото представлява мухата за човека, такова нещо представлява човекът за

възвишените същества от невидимия свят. Често и хората постъпват като мухите: когато Бог е най-много зает, някой човек ще кацне на носа Му и ще почне да го безпокои. „Какво искаш?“ „Искам да ми обърнеш внимание, да ме погледнеш.“

Често, когато работите на хората не вървят така, както желаят, те се опълчват против Бога: те започват да роптаят против Бога защо ги е поставил при толкова трудни условия, защо на еди-кого си е дал толкова много, а на него – толкова малко. Има право човек да задава такива въпроси, но когато той е предприемал една или друга работа, питал ли е Господа да я започне ли, или не? Ако човек като разумно същество иска сметка от Бога, защо не иска сметка и от себе си за своите отношения към подобните си? Човек трябва да бъде справедлив: каквото изисква от Бога, това трябва да изисква и от себе си. За да не изпадат в противоречия, религиозните хора казват: „Бог е свободен да прави, каквото иска, а ние трябва да мълчим“. Те казват така, а всъщност не живеят според своята философия. Значи в това отношение тяхната философия не е права: те имат право да запитват Господа по различни въпроси, но каквото Той им отговори, те трябва да го разбират; и каквото разберат, трябва да го приложат. Светските хора пък се основават на авторитета на някой учен и считат, че са прави. Какво ще кажат те един ден, след като животът им, който са съградили върху известен авторитет, излезе нещастен? Човек трябва да има права мисъл, която да го ръководи: правата мисъл трябва да бъде авторитет за човека, той трябва да гради живота си върху правата мисъл, само тя може да го ориентира в живота му. При това положение той ще знае защо се съмнява, защо се гневи, защо мрази, защо обича и т.н. Каквото преживява, всичко ще му бъде ясно – сам може да си отговори на въпросите, които го занимават.

Хора, които нямат права мисъл, лесно се обезсърчават и казват: „Животът е тежък и пълен с противоречия – трябва да го напуснем!“.

Не, докато сте в морето, вие не трябва да пускате въжето, за което се държите. Щом ви дадат друго въже, по-здраво от първото, хванете се за него, а старото пуснете. Докато не сте се домогнали до новия живот, дръжте се за стария: старият живот е за предпочитане пред новия, който още не сте придобили. Новият живот изисква нови разбирания, нов морал. Новият живот работи с реалността: живот, който произтича от душата, който не се нуждае от доказателства, е живот на реалността. Докато човек днес обича, утре не обича, днес мисли по един начин, утре – по друг начин, той не познава реалността. Само разумният, само съвършеният човек живее в реалността на нещата: той приема новия живот за свой господар, а стария живот – за слуга на новия. Който може да застави новия живот в себе си да царува над стария, той минава за божество. За да се постигне и едното, и другото, хората се нуждаят от свобода. Какво нещо е свободата, как може да се постигне тя? Апашът и разбойникът обират, убиват хората с цел да разбогатеят, да придобият свободата си. Те търсят свободата си по крив път, вследствие на което не я намират. Прилежният човек усърдно работи, но и той не придобива свободата си, обаче животът на крадеца се изражда, а на прилежния се съгражда. За придобиване на свободата има само един път – пътя на Любовта. Вън от този път няма свобода, няма живот.

Казано е в Писанието: „Изпраща Духа Си да ни оживи". Докато Духът Господен е над човека, той живее; отнеме ли се този Дух от него, той умира. Щом умира, човек се заличава от съзнанието на Бога: това показва, че той е скъсал връзката си с Бога. Държи ли тази връзка здрава, и да умре, човек пак живее. При това положение животът и на Земята, и на Небето е красив. Красив е животът на радостта, тежък е животът на мъчението; красив е животът на щедростта и изобилието, тежък е животът на просията. За да не бъде

тежък животът на човека, той трябва да пази своята вътрешна връзка с Бога.

Мнозина искат да бъдат независими, самостоятелни в живота си, вследствие на което считат всичко за глупаво. Който е намерил разумното в живота, той има право да се отрича от обикновените, от глупавите неща. Когато малкото момиченце порасне, то се отказва от куклите си: започва да търси другарки, за да се разговаря и весели с тях. Като стане мома, тя започва да се облича хубаво, да се докарва, за да обърне внимание на момците. Какво ще бъде положението и, ако не обърне внимание нито на един момък? Тя ще се чувства нещастна. Такова е положението на всеки религиозен, който по цели часове се моли на Бога, плаче и се разкайва, но въпреки това Бог не му обръща внимание. В края на краищата той се обезсърчава и казва: „Не си струва човек да се моли на Бога: ще оставя тази работа за друг живот!“ „Трай, коньо, за зелена трева“. Ако Бог не отговори още днес на молитвата ти, никога друг път няма да ти отговори; ако днес може да ти отговори, всякога можеш да очакваш отговор. Казано е в Писанието: „Търсете Ме, докато съм близо“. Това значи: търсете Ме още днес. Ако Бог днес не дойде, и в бъдеще няма да дойде: днешният ден е Божествен! Това разбира само онзи, съзнанието на когото е пробудено: пробуденото съзнание е мярка на нещата. Ако Бог не дойде при човека днес, когато съзнанието му е будно, никога друг път няма да дойде; ако със сегашното съзнание човек не разбере Бога, никога няма да Го разбере.

Сега аз говоря по този въпрос, за да се създаде у вас убеждение; днес хората страдат от липса на убеждение.

Ако някой обещава да ви даде сто английски лири, вие сте доволни от него. На другия ден той отказва да изпълни обещанието си – вие веднага нахвърляте по негов адрес ред обидни думи. Това не е убеждение! Такива са отношенията на повечето хора днес към Бога:

докато получават блага в живота си, те вярват в Бога и Го славословят; щом благата им се отнемат, те започват да роптаят срещу Него. Не, човек трябва да бъде справедлив, да има едно мнение за Бога: при всички изпитания в живота си той да не се поколебае, да не измени отношенията си към Първата Причина. Щом е справедлив към Първата Причина, той ще бъде справедлив и към себе си – и тогава, каквато грешка и да направи, няма да се оправдава със своите слабости, но ще бъде готов веднага да я изправи. Когато съчинява нещо, поетът не трябва да се смущава от това, че римите не вървят гладко, но трябва да пише и преписва, докато сам хареса това, което е написал. Докато дойде до съвършенство в работата си, човек постоянно трябва да се коригира. Така трябва да постъпва човек и по отношение на живота си: да изправя своите мисли, чувства и постъпки непрекъснато. Докъде е дошъл в своята вътрешна работа, той ще познае по своето лице.

Сега, като говоря така, аз имам предвид ония ученици, на които съзнанието е пробудено. Те имат вътрешна връзка с мене: те са в моето съзнание и аз – в тяхното. Който иска да знае ученик ли е, или не, той трябва да си отговори на въпроса живее ли в съзнанието на Бога и Бог присъства ли в неговото съзнание: това значи да имате връзка с Бога. Щом имате тази връзка, животът ви ще се осмисли. Само при това положение човек коренно ще се преобрази и противоречията в живота му съвършено ще изчезнат. При светлината на този живот вие трябва да изучавате опитността на миналите векове, опитностите на вашите по-стари братя, които и до днес още са живи и вземат участие във вашия живот. Ако срещнете някой светия на пътя си, той ще ви каже: „Преди хиляди години аз бях пак на Земята, минах през мъчнотии, през които и вие минавате, и ги разреших по еди-кой си начин...“ „Може би тогава условията да са били по-добри“. Условията и днес, и тогава са били еднакви, но

методите за разрешаване на мъчнотиите са различни. Какво разбирате под думата *условия?* Представете си, че бащата на един млад момък му е купил скъпа цигулка на Страдивариус, хубав лък, кутия, ноти, облякъл го е добре и го е пратил при най-добрия учител да учи. При всички добри условия обаче този млад човек не напредва, нищо не може да научи. Учителят взема същата цигулка и свири отлично. Къде са условията? Те се крият в самия човек, а не във външните пособия. Майсторът цигулар свири добре и на проста цигулка, а ученикът, чиракът не може да свири и на хубава. Значи човек е фактор на условията, той стои над тях.

Мнозина чакат да придобият дарба наготово, по някакъв магически начин. Не, докато не развие в себе си абсолютна, непоколебима вяра, човек нищо не може да придобие. Изучавайте живота на великите хора, за да видите как са придобили те своите дарби. При всички условия на живота си – добри и лоши, при големи изпитания и страдания, те са работили, постоянствали са с пълна вяра и надежда за успех. Само по този начин те са дошли до положението имената им да бъдат записани в книгата на великите хора. Имената на някои хора са записани в книгите на света, а на други – в Божественото съзнание. Когато името на някой човек е написано в Божественото съзнание, той става виден човек и в света; който не е записан в Божественото съзнание, той не може да бъде виден човек в света. Човек трябва да бъде виден едновременно и на Земята, и на Небето; с други думи казано: човек трябва да бъде виден в себе си.

Човек трябва да бъде проникнат от съзнанието Бог да бъде виден в него. Щом Бог е виден в човека, и човек ще бъде виден в Бога. Това не е външен процес, но вътрешен. Действително, всеки иска неговият възлюбен да го държи в съзнанието си. Ето защо невъзможно е някой да ви обича, ако не ви държи като свещен образ в съзнанието си. Докато вашият възлюбен ви държи в съзнанието си, вие сте сигурни,

че ви обича; излезете ли вън от съзнанието му, любовта му към вас е изчезнала. Да държиш един човек в съзнанието си като душа, това значи да имаш пълна вяра в него. Най-малкото съмнение в него е нарушаване на взаимните отношения на обич и приятелство. Всяко съмнение в приятелството води към разлагане на отношенията. За да се освободи от съмнението, човек трябва да държи прави мисли в ума си и стремеж към свещена чистота в сърцето си. Само по този начин човек може да се освободи от противоречията на живота. Докато отношенията на хората са на материална база, между тях винаги ще се явяват противоречия; щом материалната причина се отстрани, и противоречията изчезват.

Срещате един богат човек, който има хиляда длъжници: първият му дължи един лев, вторият – два, третият – три, последният – хиляда лева. Длъжниците му нямат възможност да платят дълга си и го избягват. Който от тях го срещне, скрива се, не иска да се яви пред очите му, като казва: „Да не ме види моят кредитор!“. Един велик мъдрец познавал този богаташ, затова отива в дома му и започва да се разговаря приятелски с него: „Приятелю, гледам, че нещо не си разположен...“ „Имам хиляда длъжници, които нито ми плащат, нито ме поглеждат като човек. Където ме срещнат, всички ме избягват – един поглед не ми отправят.“ „Тогава прости им задълженията към тебе!“ „Не, това не мога – и аз искам да живея!“ „Кажи ми колко ти дължат? Аз съм готов да платя за тях, отгоре на това ще ти дам още толкова, колкото ти дължат...“ „Добре, съгласен съм“. Мъдрецът плаща задълженията на хилядата души и по този начин освобождава и тях, и кредитора им. Питам: всеки от вас не може ли да плати или да прости задълженията на брата си? Каква е вашата любов, ако не можете да простите? Който не може да прости на брата си, той е или говедо с рога и копита, или мечка – с нокти, или змия – с нейната отрова, и т.н. Който е готов да прости на брата си заради Бога, той е

създаден по Негов образ и подобие. Готовността на човека да върши всичко заради Бога се изявява извън времето и пространството. Да прощава човек на ближните си, когато Бог му каже, това трябва да служи като велик импулс в живота му. Това се отнася до ония, на които съзнанието е будно; това се отнася до ония, които търсят Истината. Какво сте били в миналото, не е важно – за мене е важно готови ли сте още днес, в този момент, да простите на брата си, да скъсате старата полица, срещу която той ви дължи. „Да си направим сметка, че тогава да видим можем ли да простим, или не." Не, няма какво да мислите: още сега скъсайте старата полица.

Едно трябва да знаете: моментът определя човека. Това, че сте били богати, че сте завещали къщите и парите си на своите близки, че сте завършили четири факултета, нищо не значи. Важно е можете ли да простите на брата си заради Господа? Ама учен човек сте били! Това е едно понятие само. Учен е само Бог, понеже Той твори Вселената, Той всичко знае. Ти, който не знаеш всичко, трябва да имаш смирение и да кажеш: „Аз съм от учениците, които съзнават, че трябва да учат". Тогава като на ученик ти казвам: бъди готов всякога да възприемеш новото, никога не настоявай за старото, което носи смърт. Новото подразбира разумния, съзнателния живот, който носи радост и веселие за човека. Новото изключва смъртта от себе си – смъртта е случайно явление в живота. Така трябва да разбирате новия и стария живот, така трябва да бъдат поставени те в съзнанието на човека.

„Какво представлява съзнанието?" Според мене съзнанието е свещ, от светлината на която нещата се изясняват и придобиват истински смисъл – такъв, какъвто те действително представляват. Да ви изнеса нещата, както са в действителност, това значи да ви нарисувам една картина и да ви дам да я изучавате. И тогава красивото и великото, което вие възприемате в нея, ще бъде

едновременно красиво и велико за всички хора, за всички ученици, на които съзнанието е пробудено. Когато двама души се обичат, те трябва едновременно да бъдат красиви, добри, любещи: такъв е законът на безкористната, на Божествената любов. „Каква е разликата между Божественото и човешкото?“ Хиляда души черпят вода от един и същ източник – великия извор на живота. Отивате при първия от тях да пиете вода, той ви завежда при една чешма, която едва тече – водата от нея се точи като конец. Отивате при втория, при третия – водата тече малко по-силно, струята е малко по-голяма. Отивате най-сетне при последния – той ви завежда при извора на Живота, откъдето водата се изтича от самата глава – широко, изобилно: там водата не тече, но блика. Водата при хилядата души е все от Божествения извор, но користолюбивите човешки сърца я прекарват през тесни отверстия: те не дават възможност на Божественото в тях да се прояви в своята пълнота, те ограничават Божественото в себе си и дават простор на човешкото.

Следователно когато искате да пиете вода, не се спирайте при първата чешма, от която вместо да задоволите жаждата си, вие повече ще я усилите, но спрете се при последния извор – извора на Божествената любов, и пийте от нея: тя задоволява всички хора едновременно. Доволството е мярка за Божественото. Ако отидеш на един извор и не се задоволиш, иди на друг, по-широк; ако и от него не се задоволиш, иди на трети, още по-широк – постоянно върви от един извор на друг, докато напълно се задоволиш. Ето защо човек трябва да се разширява, докато се задоволи; щом се задоволи, по-далече да не отива. Отиде ли по-далече, той всичко ще изгуби.

И тъй, ако искате да бъдете ученици, да живеете в света, в който няма страдания, няма мъчнотии, няма смърт, вие не трябва да мислите за условията. Ако така разглеждате нещата, каквото мислите, каквото желаете, ще стане: няма да има нещо невъзможно, каквото

пожелаете, ще го постигнете. По този начин вие ще се освободите от ограничителните условия, в които живеете. Това нещо е изразено чрез стиха: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“. Смирените, това са разумните, добрите хора в света – на тях Бог всичко дава. Светът съществува за разумните, за добрите хора.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

2 лекция, 29 август 1928 г., София, Изгрев

ПЛАНИНСКИ ВЪРХОВЕ

Размишление

Имате два триъгълника издигнати, задава се въпросът: защо са два, а не един? (*Отговарят: „Защото не могат да бъдат един.“*) Защо не могат да бъдат един? Защото не са три. Според запитването – и отговорът. Това са два планински върха. Тия двата планински върха образуват една долина. Питате: „Защо тия два планински върха образуват една долина?“ Защото не са един.

Добре. Но представете си, че на тия два върха се натрупа сняг отгоре. Питате: „Защо е снегът?“ Защото не е вода. Защото, ако беше вода, на тия чукари не можеше да се спре; но понеже е сняг – спира се. Не отговарям защо е сняг, но отговарям защо не е вода. Вторият въпрос: „Защо не е вода?“ Защото не е текло. Защото всяко нещо, което не е вода, показва, че не е текло. Тогава иде друга наука. Учените хора казват: всичките тела, казват, че имат вътрешна субективна топлина. И следователно, когато топлината се прояви вътре, телата се разширяват. Що е разширението? Проявление на топлина. Следователно вие казвате: „Аз съм се разширил нещо, много съм се разширил.“ То е свойство на топлината. Разширяваш се, но туй разширение има известни закони, има своето ограничение. Лятно време започва да грее това слънце и може тогава снегът да смени своето естество – започва да се топи. И най-после от планинските върхове започват малки вадички да слизат в долината. Представете си, че от двете страни на планината слизат тия поточета надолу. Някой път протичат в две посоки – тогава простите забелязват, че тия рекички, които слизат отгоре, колкото повече се увеличава топлината, толкова започват да се увеличават тия вадички. Като се сливат от

двете страни, тия реки се разширяват. Тогава по закона на наблюдението простите хора, като наблюдават, правят своите заключения.

Иде някое дете, казва: „Учителю, реката се разширила.“ Колко може да се разшири? С един метър. Веднага ученият човек казва, че топлината някъде по планините се увеличила, снегът започнал да се топи и вследствие на това направи заключение, че реките се разширили. Пита детето: „Докога ще се разширява реката?“ Реката ще се разширява, докато снегът отгоре се стопи. Снегът като се стопи, какво ще стане? Ще се намали разширението на реката. Туй има проявление.

Да кажем, някоя енергия се събере в човешкия мозък. Представете си, че човешкият мозък има своите чукари, има своите планини. То е простото проявление на човека, което вие наричате „гняв“. Гневът не е нищо друго освен една интензивна топлина, в която човешката енергия протича. Започва да се увеличава енергията. Ученият човек казва, че снеговете се топят по върховете, и следователно тази вода, където мине – скача, търкаля камъчета. Вие казвате: „Този човек се разгневил.“ Много сняг се стопил, водата слиза, търкаля камъчета по пътя. Това е гневът, обяснен научно. Иде тази вода, всичко обръща. Туй е простото обяснение. Увеличава се гневът на човека – увеличава се неговата енергия. Докога ще се увеличава? Докато се стопят всичките снегове горе по върховете. Следователно по същия закон можете да обясните. Казвате: „Докога ще трае гневът?“ Докато се стопят всичките снегове. След туй ще престане всичкото движение, ще бъде тихо, спокойно. Коритото ще бъде сухо, няма да има смущения, всичките камъни ще бъдат на мястото си – няма да има никакво търкаляне, няма да има никакво блъскане. Ще има мир и съгласие, порядък.

Обаче проявата на всички енергии в природата се отличава със следното – когато водата, която слиза надолу, се увеличава по реките, тогава има друго проявление. Да кажем, камъните, които са вътре в коритото, се търкалят, но водата има и друго влияние – тя се разпилява по почвата, където минава; има известна растителност по пътя, която [я] поглъща. С разширението на водата се разширява и растителността, плодните дървета се влияят от тази гневната вода, която слиза, която търкаля камъни и слиза в долината. И от тази гневната вода, на обикновен език да кажем, се явяват най-хубавите плодове. Питам: гневна вода има ли? Като се стопи снегът и стане на вода, тя има стремеж да слезе в долината и да напои тия дървета.

Питате някога: „Каква е твоята идея, щом си дошъл на земята?“ Идеята е проста: слязъл си просто от чукарите надолу. Като се стопи снегът, какъв е идеалът на водата? Да слезе долу, казваме, и да живее. Що е животът в неговото просто изяснение? Движение, разширение и т.н. Казвам: за да разберете процесите на вашия живот, трябва да разбирате това, което е вече станало и туй, което в дадения момент става.

Да допуснем, вие ставате сутрин, гладен сте. Питам ви: защо човек огладнява? Не можете ли да дадете едно философско изяснение, кога е произлязъл гладът? Сега питам: гладът едно движение отгоре ли е? Това са простите процеси, които стават в природата. Ние се спираме на първичните процеси. Стопява се снегът – увеличава ли се, или се разширява? Допуснете, че става друг един процес, вметнат процес го наричам. Стопяването на снега и слизането на водата взимам като първичен процес. Но представете си, че има втори процес – че дойдат разумни същества и канализират тази река, вкарат я в един терен, който не е планински, но в една равнина прекарват, направят един канал, направят една канализация на водата. Че от двете страни на планината се разделя водата – от едната

и от другата страна, и водата образува две реки, които отиват в две противоположни направления. Да кажем, от направлението С отива в направлението Д. Имаме вливането на водата и изтичането, разделят се. Имаме влизането, отдето влиза водата, и изтичането на водата в две противоположни посоки.

Казвам тогава: що е вливането? Значи – първично че изтича тази вода и вече се влива. Щом се влива водата, изменя се нейното направление – значи влиза друго течение, което изменя туй течение. Слиза, влива се в тръбата тази вода, изтича. Най-първо, да кажем, този ученият човек разсъждаваше върху тия простите причини, които стават в природата; изясняваше научно, разумно и без да ходи по чукарите; знае снегът топи ли се, или не само от малкото разширение, което става.

Вие имате спектроскоп. Един човек, като наблюдава линиите, които излизат от светещите тела в пространството, забелязва разни елементи и дава разни линии в спектроскопа. Този ученият човек забелязва, че всяка звезда дава свой спектър и тогава тия линии, ако се разширяват, този ученият човек ще каже туй тяло, което наблюдава, приближава ли се към земята, или не. Ако тялото се приближава към земята, тия линии се разширяват; ако тялото се отдалечава от земята, тия линии се стесняват. Следователно същото доказателство имаме и за реките. Ако реките са по-тесни, снегът е по-малко; ако реката се разширява, снегът повече се топи. Ако съвършено престане течението, не може да има никакво топене, не може да има никакво разсъждение.

Второто положение: простите хора, и те си имат своето философстване. Да допуснем, учен човек с всички свои математически формули прави своите изчисления; имате една канализация направена и най-после хората идат да си вземат вода; воденичарят построил воденица, полива градините си. Обаче времето

може да ги накара да философстват. Тази вода първоначално е била изобилна, воденицата върви, градините се поливат, хората наливат вода; но един ден воденичарят забелязва, че водата намалява наполовина, воденицата не върви. Той се интересува защо водата не тече, коя е причината. Казва: „Отбила се водата някъде." Защо се отбила? Но това не е изяснение на този въпрос. Отбиването на водата вече е случаен елемент. Какво ще стане в този терен? В този терен може би почвата постоянно да се изменя, тогава тази канализация да е взела съвсем друго направление. Понеже напорът на водата е голям, тази вода имала пясък; от големия напор водата напълнила тръбите – остава малко място за водата и най-после, водата се отбила. Защо да се отбие водата? То е допустимо. Значи ако водата се отбила, вътре тръбите се напълнили с пясък. Какво трябва да се направи? Канализацията трябва да се пречисти, за да може водата да тече. Ако теренът се огъне, нищо не значи. Огъването дава възможност повече материал да се събере, за строеж материал.

Дадох ви едно просто упражнение, да се потите. Казвам: теренът, на който живеете, се е огънал и следователно се натрупал много пясък в тръбите, станало задръстване и нямате достатъчно вода. Един ден воденицие не могат да мелят брашно, после, градините не могат да се поливат. Ще се заемете сега да пречистите канализацията. Това е зло. Трябва да пречистите канализацията. Ако не пречистите – вода няма да има. Ако няма вода, вашите воденици няма да вървят, няма да станат вашите градини. Защо няма да станат? Защото всички зеленчуци без вода не стават. Тъй е сега.

Ако вие се спрете да философствате сега по коя причина станало това, а не пречистите канализацията си, какво ще се ползвате? Често хората философстват защо Господ направил света такъв. Питате, в дадения случай, защо Господ направил вълка. Добре. Ако вие сте овчари и имате овци само, вие може да питате защо Господ направи

вълка. Ако вълкът е далече и няма допирни точки, няма да питате защо Господ създаде този вълк. Но вие сте овчар и този вълк задигнал най-хубавата овца, тогава вие питате защо Господ създаде вълка. Господ създаде вълка, за да ви накара да се молите да не влиза вътре в кошарата вълкът и да взима овците. Понеже, щом ви взема тази овца, която може да е породиста и да струва хиляда, хиляда и петстотин, две хиляди лева; значи ощетявате се материално. Следователно трябва да се молите на Господа. Хубаво, молите се. Но вълкът дойде втора вечер и задигне друга овца. Пак се молите. Тогава онзи, който ви възпитава, казва, че не сте молили усърдно. Първата овца задигнал, какво показва? Че не се молите. Явява се един резултат – една овца, задигната от кошарата. Оженена е овцата за вълка. Но тия вълци не са само един. Втората вечер дойде втори, той вземе друга овца.

[...*И тъй, каквото и да се случва в живота на човека, природата има предвид неговото възпитание. Да се възпитава или да се самовъзпитава човек, това значи да запуши добре дупките на своята кошара, да не се промъква вълкът през тях; или да направи оградата на кошарата по-висока, да не може вълкът да я прескача. Когато ученият човек мине покрай такава ограда, той разбира, че в тази околност има вълци. Същевременно той разбира, че овчарят, който е оградил добре кошарата си, е патил от вълци. Опитността му го е направила внимателен и предвидлив. Като види висока ограда, вълкът не може да прескача. Не само вълк, но и човек може да прескача оградите на хората. Той е научил това изкуство от вълка. Понеже в градовете и селата няма вълци, хората прилагат тяхното изкуство. Те са създали хорото. Следователно хорото не е нищо друго, освен прескачане през оградата на хората и влизане в кошарата им, да грабят овце. Щом грабне една овца, човек прескача оградата и с нея*

заедно излиза навън. Значи, ако нямаше вълци в света, и хората нямаше да знаят изкуството да скачат и прескачат.

Казвате: „Вярно ли е това заключение?“ – То е толкова вярно, колкото е вярно заключението на детето, че реката се е разширила. Вярно е, че реката се е разширила, но защо е станало това, детето не знае. То вижда последствията на нещата, но причините на явленията не знае. Ученият обаче всякога казва: „Реката се е разширила, защото снегът на планината се е стопил.“ Ако кажете това нещо на детето, то ще пита: „Защо се топи снегът?“ – Каквото обяснение и да се даде на нещата, детето винаги ще задава въпроса „защо“. Ето защо дали нещата са верни, или не, това зависи от разбиранията на човека. Ако дадете известно обяснение на възрастния, той веднага разбира и нищо по-нататък не пита. Детето обаче всякога пита. – Защо пита? – Много неща не му са ясни. Възрастният знае, че когато реката се разширява повече, отколкото коритото и събира, може да стане наводнение. Стане ли наводнение, много къщи ще пострадат. – Какво трябва да се прави тогава? – Вие трябва да изнесете дрехите си навън и да напуснете къщата си временно, докато водата се оттегли. Щом водата се прибере в коритото си, и вие можете да се приберете в къщата си. След всичко това ще дойде някой да пита защо трябва да излезе от къщата си. – Много просто. Ти непременно трябва да бягаш далеч от къщата си, защото си я поставил близо до реката. Когато си я строил, тогава още трябваше да мислиш къде и как да я построиш. Сега не остава нищо друго, освен да носиш последствията на своето невежество. Щом реката се подчинява на известни закони и човек трябва да спазва същите закони. Реката казва: „Водата, която е в мене, има свойство да се разширява и стеснява. Когато иде в голямо количество и със сила, тя завлича всичко, каквото срещне на пътя си.“

Тъй щото, който иска да живее приятелски с реката, той трябва да съгради къщата си на такова разстояние от нея, че и като се

разширява и като се смалява, винаги да запазва еднакви отношения. Не вземе ли това нещо предвид, приятелските отношения помежду им лесно могат да се развалят. При пръв случай на разширяване, ще стане нужда да бягате от къщата си. Реката не може да измени на естеството си, а ти като разумен човек можеш да предвидиш всичко.

Този закон съществува и в отношенията на хората. Когато двама души не живеят добре помежду си, това показва, че те са построили къщите си близо една до друга. – Какво трябва да направят, за да живеят добре? – Те трябва да раздалечат къщите си. Ако единият построи къщата си на един връх, другият трябва да я построи на друг връх. Къщите им трябва да бъдат разделени една от друга посредством долина. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен в отношенията си не само към външния свят, но и към всичко онова, което става в ума, в сърцето и във волята му. Ако две мисли, две чувства и две постъпки в човека се сблъскат поради близкото разстояние, на което се намират, той трябва да вземе мерки да ги отдалечи. Всяка мисъл, всяко чувство и желание в човека се нуждаят от простор, да могат свободно да растат и да се развиват. Голямата близост между тях може да предизвика силно течение, порой, който да завлече всичко каквото срещне на пътя си.

Като се намери пред такава опасност, човек започва да бяга. – Защо? – Защото не може да разсъждава. Единственото му спасение е в бягането[43].]

Богатият казва: „Пресякоха ми се краката, не мога да бягам." Туй пресичане показва, че той дошъл до крайния предел – не може да бяга, няма възможност. Казвам: ако страхът е толкоз голям, изисква се голямо движение. Ако не може той да го изрази, пресичат му се

---

[43] Поради установена липса на текст, този откъс е добавен от томчето „Ключът на живота", лекции на общия окултен клас, 8-ма година, т. I (1928-1929 г.), изд. София, 1937 г.

краката, той остава на едно място. Ако в него умът е силен, че не може да излезе, тогава бързото движение се намалява. Тогава процесът е така – когато страхът се намалява, разсъдъкът се увеличава. Когато бяга човек, той се спира, защото изпитва страх и разсъждава. Когато излезе от къщи, трябваше да направи това. В живота се случват ред такива инциденти. В нашия живот се случват ред нещастия.

Как ще обясните нещастията? Нещастията произтичат от простата причина, че ние сме направили къщите си много близо до реките. Някои – много близо, някои по-далече – както дошло. Казвате: „Защо са тия нещастия?“ Питате ме защо са нещастията – наводнение има. Топят се снеговете по планините. „Докога ще бъде?“ Докато се стопят снеговете. Като се стопят снеговете, вие свободно ще живеете. „Ами туй ще продължава ли?“ Казвам: идната година пак ще бъде същото, и другата година, и третата, и четвъртата. Казва: „На това няма ли край?“ Има край. „Как?“ Сринете тия чукари, ще се свърши въпросът. Казвате: „Няма ли край на нашите нещастия в нашия живот?“ Има две възможности: вашите къщи трябва да бъдат далеч от коритото на реката или, ако това не можете да направите, трябва да сринете всички чукари.

Колко милиона години ще ви вземе да сринете чукарите? Има още един – трети начин, да се освободите от нещастията, но той е още по-мъчен. Тогава може да ги наредим в градация възможностите да се освободите от нещастията. Първата възможност е най-лека – да направите къщите си далеч от реката. След като сте съградили тия къщи, пак има друга възможност – да съборите чукарите. „Трета няма ли?“ Има: ще спреш топлината, но тази възможност е още по-мъчна. Тогава се спирате да разсъждавате и казвате: „Трябва ли да съборим тия чукари, или не?“ Питам сега: кое трябва да направите? Има един естествен начин за разсъждение. Трябва да дойдете до първата

причина, за да видите коя е истинската причина, и ще обясните по един естествен начин, че да ти е приятно.

Ти сега ще кажеш, че майка ти те е родила такъв, че условията може да са били такива. Вярно е, че условията са били такива, но нито майка ти те родила такъв. Ще кажете, че и майка ти била гневлива като тебе, но това не е обяснение. Гневът произтича от простата причина, че има тия чукари. Гневът може да се определи така: колкото тия чукари са по-големи, гневът ще бъде по-голям; колкото чукарите са по-малки, гневът ще бъде по-малък. Когато чукарите съвсем се съборят, никакъв гняв няма да има. Казвате: „Може ли Господ да направи света без чукари?“ Може, но не при тия условия, при които сме.

Тогава се изисква от наша страна да използваме гнева. Това е една енергия, която трябва разумно да се използва. Ако използвате, ще бъде благословение; пък ако не – по естествен начин тази енергия ще ти прави много пакости. Най-после, ще изучаваш закона на това движение. Затуй казвам: трябва да се изучават всичките ония енергии експулсивни, които имат посока. Тогава всичките енергии в себе си, които имат експулсивност, ще изучаваш закона на движението. Ще кажеш: „Гневът, това е моят вторичен тон.“ Гневът може да го разгледате, като направите канализация във вас. Казвате: „Някой път гневът се намалява, някой път се увеличава.“ Питам: ако съвършено се намали гневът у човека и изчезне, може ли човек да бъде по-щастлив? Не, щастлив човек на земята е онзи, който се гневи. Казано другояче, щастлив човек е онзи, който се движи; защото гневът слиза. Колкото гневът е по-силен, толкова и движението е по-силно. Следователно тази енергия в природата може да се използва. От чисто психологическо гледище всичкият гняв на човечеството на земята се използва от по-висшите същества, от ангелите. Този гняв някой път им трябва.

Пращат някой дух и казват: „Идете с вашите мехове, пораздухайте тук-там, образувайте топлина!“ Щом се образува топлина, снегът се топи, водата се стича по планините, гневливите хора започват да работят – водениците вървят, поливат градините си. Казват: „Спрете вашите мехове – да не слиза вода, да не се топят снеговете; ще се спре водата, “ И вие по същия начин използвайте енергията на по-низшите същества. Не питайте защо нещата са така създадени, Най-първо допуснете като аксиома, че така трябва да бъдат създадени. Онези, които са учили, знаят, че аксиомата е очевидна истина, която не се нуждае от доказателство. Допуснете, че ти живееш. Що е животът? Ти не питай, то е аксиома. Аз живея – аксиома е това. „Какво от това? Ти може ли да докажеш, че ти живееш?“ Казвам: що е животът, не питай. Този въпрос, дали аз живея, или не – единственият капацитет, който ще разреши този въпрос, това съм аз. Като мене не може друг да разреши. Вторични капацитети може да разсъждават, когато аз умра. Те ще разсъждават и ще доказват, че съм умрял. То са вторични учени хора. Първият, който трябва да докаже, че аз живея, това съм аз. Вторите учени хора, които доказват, че другите хора са умрели.

Има два вида учени хора – едни, които доказват, че живеят; други доказват, че другите хора са умрели. Казваш: „Аз съм добър човек, аз живея, аз мисля.“ Казвам: ти си от първите капацитети – най-видните капацитети. „Той, казва, е лош човек, той не живее добре, той е мъртъв.“ Казвам: този е вторият капацитет, той не е толкова учен човек. Онзи, който доказва, че някой умрял, той не е толкова учен. По отношение на себе си аз живея, но той е мъртъв. Защо е мъртъв? Защото не се движи. Питам: какъв капацитет трябва, за да докажеш, че ти живееш, или да докажеш, че другите хора са мъртви?

Сега ще преведа: коя наука е по-хубава – да опиташ крушите дали са сладки, ти сам да ги опиташ, или без да ги опитваш, да докажеш, че са сладки? Дойде някой при тебе, ти му покажеш една круша. Може да бъде такава круша, може да бъдат седем, двайсет и девет, трийсет. Казваш: „Тази е породиста круша. Толкоз сладка, като захар“ – показваш му, доказваш му. Той казва: „Не може ли да вкусиш?“ „Не ми се яде.“ Защо не му се яде? Той е мъртъв. Следователно ти доказваш: тази е породиста круша. Как? Започваш да ядеш крушата. Ако ти ядеш крушата, знаеш, че тази круша е от най-хубавите. Следователно, за да докажа, аз ще я изям. След като изядеш крушата, може ли да докажеш на този господин, че крушата е сладка? Защото за тебе може да е сладка, но не и за мене. Добре.

Разрешението на въпроса: тия двете реки по две посоки се движат. Ще разделиш крушата на две половини – половинката за него, половинката за тебе и вие ще определите тази круша сладка ли е, или не. Ако ние по този начин разглеждаме въпроса дали са живи, или мъртви… Затуй запитвате: „Защо се занимаваш само със себе си?“ След като се занимаваш със себе си, занимавай се с другите хора. Един ден и ти ще умреш. Казвам: когато ще умра, вие ще вземете, ще ме погребете. Защо хората сега казват, че като умре някой, трябва да го погребат? Как ще изясните причината? Откъде произтича това? Когато житното зърно излезе от хамбара, казва така: „Моля да ме не оставите на отворено – голяма опасност има. Но като ме оставите, погребете ме, заровете ме. Не туряйте много пръст, не правете голям гроб няколко метра, но само два пръста пръст турете, пък оставете ме. Следната година, като дойдете на това място, аз ще се проявя.“ Когато някой умре, понеже е житено зърно, казва: „Посейте ме в земята.“ На туй основание хората, като умрат, [ги] заровят в земята – да изникнат, да възкръснат.

Следователно заровите в земята, в песъчливо място, оставите празно наоколо гроба, поливате е вода, изникне. „Де е той?“ Аз го виждам, израсъл над гроба. „Къде е мъжът?“ Израснал трева наоколо. Казва: „Защо не говори?“ Чакай, ще говори след време. Сега учените хора казват, че е при Бога, при ангелите. Възможно е, но аз го виждам вътре в тревата, и той седи. Вече е при ангелите, понеже ангелите се занимават с тревите; така философски погледнато – при ангелите е. Най-първо, за да бъдеш при ангелите, трябва да станеш трева, трябва да станеш дърво. За да влезеш в ангелския свят, трябва да минеш през дървото. Няма да станеш дърво, но дърветата са път за ангелите, за ангелския свят – канализация. Казва: „Водата трябва да мине през тия тръби.“

Ще минеш. Ако можеш да минеш през едно дъно, и през тръбата ще можеш да минеш. Това са ред правилни разсъждения.

Казвам: в света съществува един закон. Когато разсъждението на един човек в каквото и отношение е правилно – веднага, всякога се ражда разсъждение. Една мисъл изниква, втора, трета, четвърта. Ти лягаш спокоен, ставаш с мир, с постоянно вдъхновение. Когато мисълта не е правилна, става пресекване на мисленето. Обезсмисля се човек. И тъй, тогава ще изяснявате. Нямаш разположение да мислиш – твоята мисъл не е правилна. Тури правилната мисъл. Разширила се реката. Енергията вътре използвай.

Сега не питайте защо сте дошли на земята. Аз ви казвам защо се раждате, нищо повече.

Ако турите известен опит разумно, ако използвате енергията си разумно – най-първо се постарайте да използвате енергията си разумно – ще се избавите от това нервно състояние.

Сегашните хора, сегашната култура от много желания се изтощават. Желанията изтощават, както многото растения на една почва изтощават почвата – растат и не дават плод. Така и хората,

когато техните желания станат чрезмерни – може да растем, но плод няма да дадем. Следователно по-малко желания – по-голямо пространство, за да могат нашите желания да се реализират. По-малко мисли, за да могат мислите да се реализират, понеже една мисъл не може да се реализира, ако няма зад себе си едно силно желание. Съществува един закон: зад силните мисли живеят силните желания. Тия, силните желания, са се подхранвали от силните мисли. Някой казва: „Може ли да се явят желания без мисли?“ Ако вие отсечете мисълта, когато желанията не се подхранват от ума правилно, тогава се образува онова състояние, което се нарича „разсеяност“ – тогава няма идея. Мисля си, но няма връзка между мислите. Всичко е объркано, няма никаква определена мисъл. Всякога, когато желанията са естествени, веднага по този Божествен закон вливат се в човека, тогава мислите текат по правилен начин.

Казвате: „Защо са чрезмерно силни желанията?“ За да бъде силен умът. „Защо са тия страсти?“ Страстите ще дойдат, сила имат. Желанията разширяват, в желанията разширение има; в страстите има сила и движение. При желанията съществува едно разширение, при страстите – интензивност на движението. Следователно, когато мисълта се роди във вас, тя ще има тия две качества – на желанията и на страстите. Тя ще бъде широка мисъл и силна мисъл в движението. Следователно смисълът на желанията е в движението. Вътре във вас страстта, който разбира законите – ще си създаде мисъл. Щом си създадете мисъл, вие вече имате един уреден свят, дето можете да живеете спокойно. Когато умът дойде в света, той ще поправи света. Умът ще поправи, когато всички желания и страсти се канализират и образуват мисъл. Всички течения, които стават в света, ще се канализират. Щом всички енергии се канализират правилно, ще имаме един уреден свят.

Сега всички се стремим да възпитаваме себе си, да възпитаваме обществото. Но за да се възпитаваме, трябва да турим основно положение. Трябва да знаете, вие сте капацитети. Има ли Господ, аз зная. Аз съм първият капацитет за себе си. Ако някой казва: „Има ли Господ, или не“, ако някой доказва, че има Господ, то ще дойде друг, който ще доказва, че няма. Ти ще ходиш от една чукара на друга – един ден ще вярваш, че има; друг ден ще вярваш, че няма. Един ден ще вярваш, че животът е добър; друг ден ще вярваш, че животът е лош. Това не е философия. Щом трябва другите да те убеждават, че има Господ, ти не си от ония капацитети – ти си човек на прогреса на цивилизацията. Трябва да знаеш основните неща. Аз живея – никой не трябва да ми доказва. Че има Господ в света, може да слушаш да ти доказват, но в себе си ще изследваш и ще кажеш: „Ти си далеч от истината.“

Аз зная за Бога повече, отколкото вие. Ако аз може да изкажа, какво е Господ, това не е истина. Бог е това, което не може да се изкаже, за което не може да се говори. Животът е това, за което не може да се говори, не може да се изкаже. Живот е това, в което ти само можеш да живееш. Това е единственото доказателство. Аз може да слушам, ти може да доказваш, но това е единственото доказателство, което убеждава човека. Ако животът е приятен, показва, че ти си разумен; ако животът е неприятен, показва, че не си от умните хора. Не схващайте, че не си умен, но не си капацитет.

Ти не знаеш, че реката се смалява и уголемява. Казваш: „Животът не може ли другояче?“ Може да седиш в хамбара, пък може да седиш и в градината, в пръстта. Сега оставете противоречията, които съществуват отвън в света, понеже са една обективна и една субективна измама. Да допуснем, че във вас съществува една мисъл. Вие сте крайно подозрителен, носите раница с някаква ценност на гърба. Дойде този човек, вижда ви и казва: „Господине, вие само

роптаете – дайте ми раницата.“ Вие, най-първо, като сте уморен, дадете раницата. Щом мине малко, започвате да се съмнявате. Отдалечавате се. Той иска да се поразходи, вие мислите: „Той взе раницата и офейка.“ Наблюдавате го. Започва да се образува едно безпокойство. Той вижда вашето безпокойство. Понеже е искрен, казва: „Защо се безпокоите?“ Ако сте искрен, ще му кажете: „Съмнявам се във вас.“ Ако не сте искрен, ще кажете: „Няма нищо“ – нищо не искате. Защо се безпокоите? Безпокоите се, защото раницата на този човек снеха. По-напред беше изправен, сега се обръща към неговата страна. Казвам: за да бъде този човек спокоен, дай му раницата поне на гърба. Тогава пак ще се наведе надолу. Пита той сега: „Защо е тази раница на гърба ми?“ Питам: трябва ли да пита Господа, като турил на гърба петдесет и шест килограма злато? Пита защо Господ му турил това злато на гърба. Има ли философия? Дойде този човек, казва: „Защо ти е тази раница?“ Казва: „Господ ме е пратил, дай ми я.“ „Знаеш ли какво има в раницата?“ „Не зная, аз съм прост човек, не зная.“ „Ти ще носиш, няма да отваряш, няма да разглеждаш, няма да буташ. С едно условие ти давам раницата – няма да се отделяш далеч от мене“ – ред клаузи поставяш.

Тогава казват, че обществото било много напреднало. Дава ти назаем сто хиляди и ти туря ред клаузи – гаранция, платежна полица, падеж; после седи стражар, затвор. Казваш: „Какво, проста работа!“ Не е проста работа, но ето ти една полица от два милиона лева. Вземеш парите, кажеш: „Ще градя къща, автомобил ще купя“, син, дъщеря – в странство ще ги пратиш да учат, но клаузи има. Изядеш тия пари, не можеш да ги платиш – тогава секвестират, затворят [те], ще лежиш ред години. Казваш: „Защо дойдох до този хал?“ Казвам: двата милиона те направиха. Като търсиш щастието, намери нещастието. Какво ще бъде това щастие? Четеш Евангелието и ще разбереш, че без пари може да влезеш в Царството Божие. На земята между богатите

хора ще влезеш с пари, тогава, за да влезеш в духовния свят – там трябват не пари, но добродетели трябват. Туриш парите – там не вървят. Добродетелният човек казва, че в Царството Божие не може без пари – там много пари трябват. С два милиона не може да влезеш, там трябва да имаш най-малко два милиарда звонкови. И то ще се отвори само вратата на Царството Божие, да видиш Царството Божие. За да влезеш вътре, добродетели трябва да имаш.

Сега, като живеем – забогатяваме, защото, ако не забогатяваме, не може да влезем в Царството Божие. Казвам: не може да влезеш, докато Господ не те обича. Но за да те обича Господ, трябва да бъдеш ценен. Това е вярно, трябва да бъдем ценни. Казвам: превеждайте живота в неговата първична причина. За да се прояви Бог между две същества, тия двете души – те са ценни. Или трябва да има известно отношение, едно правилно отношение. Не трябва да питаме защо Господ създаде слънцето, трябва да видим откъде влиза – отгоре или отдолу. При реката сме, къде трябва да бъдем – близо или далече? Тия са елементарни разсъждения, които трябва да имаме. Превеждайте всичките морални чувства, които имате, вашия умствен живот да създадете [...[44]]. По този начин вие може да трансформирате вашата енергия.

Най-първо човек трябва да мисли. Разгневиш се – започни да мислиш. Недоволен си – започни да мислиш. Всичко в света произтича от това, че няма съответствие между нашите мисли и желания. Първият закон: съпоставете отношението. Не казвайте: „Защо Господ ми даде такъв ум и защо Господ ми даде такова сърце?“ Оставете този въпрос. Да има съответствие между вашите мисли и желания. Поставите ли този закон на съответствие, има философия за вас. Може да изучавате небето, може да изучавате звездите, природните сили – ще имате един малък опит. Той седи в следното:

[44] Липсваща дума или кратък отрязък от текст.

има учени хора – хороскопи правят и на тази база. Това е цяла астрология. Като поставят тия двете чуки, може да направят такъв хороскоп, да предскажат всичкото бъдеще. То е проста наука в дадения случай, то е едно условие на живота. Та казвам: всеки един от вас е хубаво да знае да си направи един хороскоп. Ако всеки разбираше от астрология, ще види защо, в коя епоха такива работи се случват. Умният човек, който знае, ще вземе съответстваща мярка. Щом реката се разширява, ще направи къщата си малко по-далеч от реката. Защото, ако той разбираше астрология, той ще знае лекар ли ще стане, учител ли ще стане, проповедник ли ще стане, техник ли ще стане, свещеник ли ще стане – ще знае да избере. Ако умният човек не избере едно съответстващо състояние на неговото първично положение, той ще създаде за себе си едно голямо нещастие. Следователно в туй отношение астрологията казва: започни с най-силната способност, да върви движението. Не започвай с най-слабата дарба, но с онова, което в тебе е най-силно, най-мощно – с него започни. Ако вярата е най-силна, започни с нея. Ако надеждата е най-силна, започни с нея. Ако любовта е най-силна, започни с нея. Казва: „Как може да изберем?“ Избери онова, което е най-силно в тебе, и с него започни. Не започвай много работи изведнъж. Започни само едно нещо и дръж се за него. После започни друго.

Сега тия чукари и всичко в света може да се измени. Но можем ли ние да изменим чукарите? Мъчно е. Може ли да измените топлината? Може ли да измените топлината на слънцето, да не се топят снеговете? То е възможно, но е най-трудно. Най-естественото положение е да бъдем на онова място, дето нашият ум диктува и е най-безопасно. Затуй, като ученици на новото учение трябва да имате една култура в себе си, една разумност, която да ви отличава от другите хора. Бъдете разумни – и по живот, и по мисъл да се отличавате. Аз не казвам, че не се отличавате, но туй още не е

постижение – ние не сме дошли до границата на онова Божественото. Границата аз наричам – вие тонирате едно пиано или цигулка, но изменяте ключа, например вие взимате тона „ла“ като основен тон. Да допуснем, че имате един камертон – музикантът нагласява струната „ла“ и всичките други ги нагласява според тона „ла“, и тогава може да свири. Ако струните не са нагласени правилно, не може да свири.

Всякога, когато станете сутрин, ще имате камертон. Кой е камертонът? Умът и сърцето са камертонът. Ще нагласите „ла“. Казвате: „Днес каква е програмата? Коя симфония ще се свири, кое парче?“ Бащата, майката, синът и дъщерята ще се молят.

Сутрин като станете, ще изсвирите едно парче – всички да се молят. Хубаво ще свирите, цял квартет – четирима души. Ако са двама, мъжът и жената ще изсвирят един дует. Ако си сам, ще свириш соло. Дето трима свирят – трио. Ако са четирима – квартет, ако са повече – цял оркестър. Но както и да е, трябва да свириш, да разбираш своята част. Това е философия – така трябва да разсъждавате. „Аз мисля, че разсъждавам.“ Но някой път кажете: „Днес без свирене не може ли?“ Който не свири, не му се плаща. Който и да е цигулар, който свири в някой театър – дал обявление за концерт, но не се явява; събрали от хората двеста хиляди лева, но той казва: „Днес няма да ида да свиря.“ Всичките ония хора ще протестират да им се върнат парите. Питам: този цигулар ще вземе ли нещо? Ще го глобят. Казва: „Няма да свиря.“ „Но как тъй, господине? Днес няма да ви платим, не сте свирили.“ Свириш – най-малко десет лева, сто, хиляда, хиляда и петстотин – все ще ти дадат. Но ще дойдете да разсъждавате: не ти се дава нищо – никаква работа не сте свършил. Щом си свършил каквато и да е разумна работа, тази работа все ще има някакво възнаграждение. Туй възнаграждение ще зависи от хората, които оценяват твоята работа.

Вие сега живеете в един разумен свят. За нас молитвата, мисленето, чувстването, моралният живот имат съвсем друг извод – те имат известна цена. Моралът за нас не е нещо материално. Има вземане и даване, има съответствие в света. Та вашият тон, камертонът, като станете сутрин – вашите чукари... Аз даже не искам да ви говоря. За да ви говоря по този начин, трябва да бъдем добри. „Не може да бъдем добри." Трябва да мислим правилно, да чувстваме правилно, тогава ще дойдат добродетелите. Доброто не се създава. Всякога трябва да вървим по пътеките, [по] които Бог създал света. Ти създай в себе си доброто. Значи, както създаде звездите, земята – ти създай доброто. Откажеш се да вървиш по този път – ти създаваш в себе си друг план. Злото показва едно голямо отклонение от първичния план. Те се блъскат, блъскат – какъв ще бъде краят на тяхното блъскане? Краят ще бъде: като се блъскат, блъскат – или млякото ще се очука, или стомната ще се счупи. Казва: „Този човек много се блъска." Казвам: той ще се счупи, ще умре, ще се свърши всичкото блъскане. Няма никаква философия в блъскането. Цената на живота е само в доброто.

Злото в света, аз го вземам – първичното зло е една енергия. Лошото в света, което човек е създал, няма никакъв смисъл в това лошо. Доброто показва пътя, по който трябва да вървим. Трябва да бъдем добри, да се стремим. Туй показва, че добродетелта създава тази култура, при която животът е възможен. Трябват правилни разбирания, правилни разсъждения. Ако тия правилни разсъждения не се изменят, тогава нищо в света не можело да се създаде. Ще мислите по новия начин, ще живеете по стария начин. Бащата ще печели, синът ще харчи. Мъжът ще принася, жената ще изнася. Казва българската поговорка: „Ако мъжът с кола внася, а жената с игла изнася, тази къща ще осиромашее." Кой е мъжът? Умът. Коя е жената? Сърцето. Ако твоето сърце с игла изнася навън, енергията се е

отклонила и един ден съвършено ще се отклони. Умът без сърцето, той не може да мисли. Много естествено – ако сърцето спре, умът може ли да работи? Има съответствие между сърцето и мозъка. Работи сърцето – и мозъкът работи, спре сърцето – и мозъкът спира. И обратното е вярно. Мозъкът работи добре – и сърцето работи добре, не работи мозъкът – и сърцето не работи. Има съответствие: ако сърцето спре, и мозъкът ще спре. Ако мозъкът спре, и сърцето ще спре. Няма предпочитание. Но първично сърцето трябва да работи, за да може сърцето правилно да се прояви в нас.

Сега законът пак е верен: плът и кръв няма да наследят Царството Божие – дълбока мисъл, която трябва да се изясни. Аз не съм срещал тълкуватели, изяснения. Апостол Павел казва: „Плът и кръв няма да наследят Царството Божие", но не обяснява. И аз няма да обясня. Сега някои обясняват. Но плътта при сегашните условия е необходима на хората, за да може да работят. Като има борба между духа и плътта, има развитие. Ако духът, който е разумен, трябва да се бори с плътта, тогава духът привежда енергията на плътта в хармония и той я възпитава. И непременно един ден ще я възпита – всичката ѝ енергия ще стане разумна. Следователно плътта един ден ще стане разумна. Неразумната плът в Царството Божие няма да влезе, разумната плът ще влезе в Царството Божие. Разумна ще стане плътта. Плътта ще измени своя ум. Неразумната плът ще [се] нарича „черва", разумната плът ще бъде красота. Защото разумната плът е добродетел, неразумната плът е злото. Казвам сега: злото в Царството Божие няма да влезе. Неразумната плът, на която енергията се изменя, става красота. Тази плът е красота, тя ще влезе в Царството Божие. Тя е като форма, в която духът ще се облече.

„Сега кажете какво трябва да правим." Ще мислите. А на друг език: ще вярвате в Бога. Тогава в този смисъл да вярваш, значи да виждаш отдалече. Интуиция трябва да имаш. Човек, който няма

интуиция, не може да вярва. Вярата всякога трябва да бъде придружена с интуиция. Да виждаш отдалече какво ще стане. Знанието е, което всички виждате; вярата е, което само един вижда. Вярата е процес на единство, знанието е процес на множество. Вяра – [значи] свещената идея, която знаеш, че е вярна. Тази идея няма нужда да се доказва. Затуй не търсете да питате дали имате вяра, или не. Дали живеете, или не; дали мислите правилно или [не] – може да питате.

Ако вървите по един път и никъде не си ударил крака, ти си от умните; но ако на двайсет места си удариш крака – пръстите си удряш, падал си – ти не си много от умните. Ако си работил и ръцете са само пришки, показва, че пак не си от умните. Казваш, че за да стане човек добър, трябва да има пришки на ръцете. Защо? Пришките не образуват добродетелите. Според мене пришките са рани. Когато иде човек на бойното поле, нараняват го на двайсет места, става ли той по-добър? Ако един човек работи и ръцете станали само пришки, станал ли е по-добър? Не е станал. Пришките – това са недъзи. Недъзите не правят човека по-добър. Нито Бог ни създал да имаме пришки, да имаме рани. Раните и пришките ние сами си ги образуваме. Създал ни е Бог за един отличен живот. Кой баща не иска неговите деца да живеят добре? Мислите ли, че Бог, Който е най-умният в света, иска хората да страдат? Ако те страдат, страдат по единствената причина, че не разбират живота. Той поставил закони и хората нямат тази разумност – трябва да се подчинят. Ако не се подчинят, ще носят последствията на своята неподчиненост.

Да се повърнем. Те са сега изводи. При тази раница искам да остане мисълта: извадете доброто и злото вън от себе си. Поставете се като същество, което мисли. Доброто и злото са резултати на човека. Те са стимули, към които човек се стреми. Най-първо, стремете се да мислите правилно. Каквото да ви се случи, започнете е първия процес

на въздържание. Случи се тъй, че си удариш крака. Не се навеждай изведнъж: да кажеш: „Олеле, ох!“ Ще се спреш, ще хванеш пръста. Удариш си пръста – спри се, седи десет-петнайсет минути, разсъждавай. Умният човек така прави. Той никога веднага няма да се наведе – у дома си ще види как се ударил. Тази болка може би в това време да се трансформира. Спреш ли се веднага, ти не си от разумните. Ще помислиш дълбоко кои са причините, че си удари крака.

Аз съм правил ред наблюдения. Вървя по пътя, наблюдавам – върху себе си или върху близки, които аз обичам, и върху външни хора, как действа мисълта. Богат банкер тръгва да се разхожда по пътя, има две полици, разглежда – дал ги на съдебния пристав, от по двайсет хиляди лева. Неговите длъжници са хора бедни. Казва: „Аз ще му дам. Ще го накарам да плати, че още веднъж: – да знае.“ Но той върви из камениста местност, гледам – ударил си крака, куца. Аз сега зная причините кои са. Причината са двете полици. Той казва: „Аз ще го дам под съд.“ Ти ще го съдиш, но ще си удариш крака, ще смажеш пръстите. Ще се образува болест – ще похарчиш тия пари. Казва: „Прости на тия хора, тия хора са бедни.“ Казвам: две години ще лежиш – има съответствие. Ако тия хора са богати, нека дадат. Ако тия хора са бедни, Господ казва: „Не искай тия пари, отложи.“ Защото в затвора ще те тури Господ. Съответствие има.

Когато постъпвате, гледайте вашите постъпки да са умни. Ако е богат, дайте го под съд, да ви даде парите – нямате обвинение. Ако тия хора са бедни – молил се на Господа, Господ ти казва: „Не искай заради Мене.“ Ако престъпите волята Божия, Господ ще те даде под съд, ще легнеш на легло, ще дойдат лекари – всичките пари ще идат, ще ги похарчиш. И две години доброто ще бъде изгубено.

Ние сме дошли до едно място, дето се изисква крайно разумен живот. Ако сме богати, нищо не ни извинява – трябва да си платим

дълга. Щом сме дошли пък да работим, онзи, който има – нека почака. Казва: „Вярвай ми, сега работя, ще ти платя, вярвай ми.“ „Не, нищо не чакам.“ То е неразумно. Трябва да бъдем разумни във всички постъпки. В тази разумност няма младост, но старост. Започнете в новия живот с разумността. При това, като се ударите, бръкнете в джоба, извадете двете полици, кажете: „Господи, благодаря ти, няма да взема парите“ – нищо повече. Веднага тогава ще имате едно последствие – непременно удареният пръст магически ще оздравее. Затова се изисква контролиране на ума. Щом си удариш крака или големия пръст – правете изводи, извадете двете полици, върни се дома и започни наново работа. Казвам, старият живот [е]: всеки един от вас си носи по две полици в джоба си. Като се върнете дома, имате право, законно право имате, но казвам: извадете полиците и кажете: „От нас да мине.“ Тогава Господ каже: „Щом от тебе мина и замина, тогава няма да те туря на леглото. Ще изпратя Моето благословение за тебе, ти ще живееш в тези две години най-щастливо, ще имаш благ живот, защото си Ме послушал.“ Послушанието на Бога седи в това – разумно да слушаш. Ще мислим и много правилно ще чувстваме.

Аз не искам да ви кажа: имайте вашите чувства, колкото ги имате; против тях не роптайте. И мисълта ви трябва да бъде свободна, и чувствата, и волята ви трябва да бъде свободна. Това е новият живот, с който трябва да започнете. Свободна мисъл, правилна мисъл – не каква да е мисъл – свободна мисъл; да са свободни нашите чувства, да е свободна нашата воля. Само така ние може да живеем. Като кажа: аз живея, подразбирам, че моят ум, моето сърце, моята воля, е свободна. Аз живея и съм радостен и весел. Някой казва: „Учен съм.“ Ще го хвана за ръката, ще го заведа в градината си, в библиотеката си, в работата си, в моите научни изследвания; ще му покажа моята тръба, която увеличава десет милиона пъти, при това, друга тръба. С нея има чудесии да види.

[...След това той може да говори за онова, което и аз зная. А сега, като влезете в някой дом, не намирате нито микроскоп, нито телескоп и каквото и да говорите, нищо не остава в главата на човека.

Съвременните хора говорят за доброто, за ангелите, за Бога, но нищо не са приложили. Те говорят за идеен живот, но не са го още приложили. Говорят за добър живот, но и него не са приложили. Човек трябва да се стреми да учи, а не да бъде учен. Силата на ученика не се състои в желанието, в стремежа му да бъде учен. Силата на ученика е в стремежа му да учи и прилага. Всички хора могат да учат, но всички не могат да бъдат учени. Силата е в знаенето, а не в знанието. Всички хора трябва да учат! Те мислят, че са придобили голяма наука, но се самозаблуждават. Науката е капитал, който принадлежи само на банкерите. В света има много злато, но то е достъпно само за богатите, за банкерите. Обаче истинската звонкова монета, с която работният може да изкара своята прехрана, това е неговият ум, неговото сърце и неговата воля. Тази монета струва повече от всичко друго. Всеки ден човек трябва да благодари за този малък капитал, за да може чрез своята форма, в която е поставен, да придобие щастлив живот. В това седи щастието на човека. Който няма това щастие, той не разбира живота. Щастието се състои в правилното разбиране на Божиите закони. То е постижимо само при разумния живот на човека. Ако човек е щастлив в един момент само, а във втория не е щастлив, той не е придобил истинското щастие. Казвате: „Защо Бог създаде вълка?“ – Оставете този въпрос настрана. Не е ваша работа да знаете защо Бог е създал вълка. Знайте, че щастието е постижимо. – „Откъде влезе вълкът: отдолу или отгоре?“ – И това не е важно. Може да е влязъл отдолу. – „Ама дупка няма.“ – Тогава може да е прескочил отгоре. – Щом си нещастен, вълкът е влязъл или отдолу, или отгоре. Ако е влязъл отдолу, трябва да запушиш дупката; ако е прескочил отгоре, трябва да направиш оградата си по-висока. Тогава

овцете ти ще бъдат здрави. Ще вземете вълната, млякото им и ще се веселите, ще бъдете щастливи.

И тъй, щастието е реалност, към която хората се стремят. Те трябва да се стремят към щастието! Всички хора на земята търсят щастие и трябва да вкусят от него. Ако не вкусят от щастието, всички мъчнотии и страдания, които са преживели, остават безпредметни. Който е претърпял всичко заради щастието, той заслужава да вкуси от неговите плодове. Ето защо и вие като ученици трябва да бъдете разумни, че като ви дадат от плодовете на щастието, да вкусите от тях, без да философствате защо са създадени и как са създадени. Благодарете за тия плодове, бъдете доволни от тях и не питайте дали щастието ще остане при вас за дълго време. Щастието остава завинаги с човека, при условие любовта, мъдростта и истината да царят в него[45].]

3 лекция, 5 септември 1928 г., София

[45] Поради установена липса на текст, този откъс е добавен от томчето „Ключът на живота“, лекции на общия окултен клас, 8-ма година, т. I (1928-1929 г.), изд. София, 1937 г.

МНОГО ЗНАНИЯ

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.
Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Едно изречение казва: „Който много знае, той много страда“. Защо многото знание именно носи много страдания? Значи който знае много, той страда много. Всъщност който много знае и много страда, той не знае всичко, затова страда. Ще излезе, че за да не страда, човек не трябва да знае много. Това е изопачена мисъл – знанието всякога носи щастие в себе си. Знанието ограждa щастието, знанието огражда здравето, знанието огражда малките придобивки на човека. Ако знанието не може да огражда тия неща, то няма никакъв смисъл, никакво приложение. Само по себе си знанието представлява възможности на човешката душа или на мислещия човек. Умът на човека съдържа условия за повдигането му, затова той трябва да бъде високо организиран.

Представете си, че вие имате градина, насадена с красиви ароматни цветя, със зеленчуци и с различни плодни дървета. Вашият съсед обаче има голям двор, в който отглежда кокошки, патици, гъски, прасета, козички, крави и т.н. От време на време кокошките и прасетата на съседа ви минават във вашата градина и ровят, кълват цветята – развалят вашите посеви. Вие казвате на съседа си да внимава, да не пуска своите кокошки и прасета да ровят градината ви, но те не го слушат. Вие се чудите как е възможно думата на господаря да не се чува! Защо трябва да се чудите? Не само кокошките и прасетата не слушат господаря си, но и децата не слушат родителите си. Майката и бащата казват на децата си да не ходят на реката да се

къпят, че могат да настинат или да се удавят, но те не искат да знаят, не ги слушат. Бащата казва на децата си да не ходят да късат плодове от чуждите градини, но те не слушат – те правят, каквото искат. Какво показва това? Това показва, че и в човека има същите пориви, каквито има в кокошките и прасетата. Значи всеки човек, който не слуша, е прасе. Прасето символизира известен род човешки желания, които мъчно се поддават на възпитание: само един високо повдигнат човек може да управлява този род желания в себе си.

Какво представлява прасето? Прасето символизира човека на удоволствията. Прасето обича да се търкаля в тинята и като се обръща на една или на друга страна, казва: „Това е живот! Повече не може да се желае“. Като изучавате живота на прасето, вие се домогвате до нисшия живот, който е вложен в дадената форма. От формата, в която е вложен животът, можете да съдите за нейната интелигентност. Като изучавате формите на всички животни и растения, от най-малките до най-големите, вие ще дойдете най-после до познаване на онази висша интелигентност, която е работила в тях. Същевременно в целия органически свят между растенията и животните съществува вечна борба за запазване на рода, за първенство. Това говори за слаба интелигентност, за отсъствие между тях на онази разумност, която примирява противоречията. Навсякъде стават кражби и убийства: каква поезия може да съществува в такъв свят? В това отношение Земята представлява голям затвор с множество затворници, всички с вериги. Желанието на разумните същества, които са създали растенията и животните, е да пробудят съзнанието им, да ги повдигнат на по-висока степен на развитие. Като метод за пробуждане на съзнанието им те са избрали страданието и ограничението.

Сега ние не говорим за целокупния човешки живот, но за онези вътрешни състояния, през които човек минава. Какво виждате днес в

живота на всички живи същества – от най-малките до най-големите? Една риба гълта друга, една птица сграбчва друга и я изяжда, едно млекопитаещо напада друго и го изяжда, един човек убива друг и му взема богатството. Какво се придобива от това? Нищо особено. Убийствата и грабежите не само че нищо не придават към щастието на човека, но увеличават нещастията и страданията му. Когато някой човек убива своя ближен, ако възмездието не дойде веднага върху него, ще дойде върху неговите синове и дъщери. И след това трябва да минат ред поколения, докато престъплението се изглади. За да оправдаят делата си, хората изнасят ред философии. Каквато философия и да изнесат, те не изясняват въпросите. Те мислят, че като умрат, с тях всичко се свършва; те мислят, че между този и онзи свят няма никаква връзка и никой няма да ги държи отговорни за делата им. Ако биха знаели, че сегашните им постъпки ще носят последствията си в бъдещия живот, хората биха живели добре. „Има ли прераждане?" Това не е важно: дали човек ще се преражда, или вселява, законът е един и същ.

Хората трябва да се стремят към онова знание, което носи свобода за духа и разширяване на душата. Мнозина очакват да получат това знание по магически начин. Те очакват да получат наследство от баща си в един ден и като отидат в странство, за няколко месеца да придобият нужното знание. Вие трябва да знаете, че където и да отидете, пак ще се върнете в родното си място и ще разправяте какво сте научили. Ако отидете в Америка, ще разправяте за културата на американците; ако отидете във Франция, в Германия, в Италия, в Русия или другаде, ще разправяте за културата на тия народи. Всеки народ има своя култура, обаче нито една от съвременните култури не може да се нарече култура на щастието, никоя от съвременните култури не носи още щастието, което хората търсят. Всички търсят щастието, всички се стремят към нови

придобивки, но не успяват. Защо? Защото се движат по една гладка площ без никакво съпротивление: като се засилят нагоре, веднага се хлъзгат и падат. Те стават и падат, без да придобият нещо – и в края на краищата се обезсърчават: всичките им опити остават безрезултатни, понеже нямат опорна точка в живота си. При това положение кой е изходният път, за да застанат на краката си? Срещате един млад човек, идеалист, готов на всякакви жертви за своя идеал. Не се минават много години, срещате същия човек, който се оплаква от живота и намира, че идеализмът е временно състояние. Защо се е изменил този човек? Защото се движи по една гладка повърхност и постоянно се хлъзга. Такава гладка повърхност представлява земята за човека, затова той непрекъснато пада и става. Такива падания и ставания има и в любовта. Днес обичате някого и мислите, че любовта ви никога няма да се измени; не се минават много години – и любовта ви се изменя. Днес имате добро мнение за някого, но утре мнението ви се изменя. Това не става по желанието на човека, но по причина на неговото разбиране; при това той не вижда добре нещата нито отблизо, нито отдалече, няма истинска представа за тях.

Сега, като слушате да се говори по този начин, казвате, че всичко разбирате. Разбирането се основава на опити. Човек трябва да преживее, да опита нещата – и тогава да говори за разбиране. Който не ходи на училище, и той учи, и той придобива знания, но неговите знания се различават от тия, които ученикът придобива в училището. Ученикът, който изучава музика в консерваторията, се различава в свиренето си от този, който учи извън консерваторията. В съзнанието на учените хора, на професорите, има единство, докато в съзнанието на обикновените хора това единство липсва. Обикновеният музикант знае няколко парчета и постоянно ги повтаря. Няма нищо по-лошо в света от повторението на нещата: повторението уморява човека.

Природата никога не повтаря себе си! Бог говори на човека за едно и също нещо най-много три пъти, и то по три различни начина. Първия път ще го каже на ума на човека, втория път – на сърцето му, третия път – на волята му. Като проговори три пъти на човека, Бог спира вече да му говори. Когато говори на ума на човека, Бог казва: „Слушай, това, което мислиш, не е право“. Ако не послуша думите на Бога, човек си изработва някаква крива форма в ума, която се възприема от сърцето му, и той започва да страда. За да предпази човека от страдания, Бог идва до сърцето му и започва да говори: „Слушай, в умствения свят ти изработи една изопачена форма, която възприе със сърцето си, но тя ще ти причини страдания. Внимавай да не реализираш тази форма на физическия свят, защото нещастия и страдания ще те сполетят“. Като не послуша и този глас, човек започва да реализира своята мисъл, но веднага се натъква на ред страдания, физически и психически; след това той се чуди откъде идват тия страдания.

И тъй, знанието, което човек придобива, му е необходимо, за да запази чрез него живота си. Ако той не прилага знанието си, то ще изгуби своето значение. Като е дошъл на Земята, човек трябва да учи, както постъпва ученикът на Божествената школа. Първо той трябва да започне с водата. Който познава законите на водата, той владее магическата пръчица; който не знае тия закони, той нищо не може да постигне. Щом има вода и разбира свойствата и, човек може да въздейства на твърдата почва, на въздуха и на огъня. Чрез водата той може да регулира всички сили в Природата. Следователно водата е един от важните елементи в Природата, които ученикът трябва да изучава. Който владее законите на водата, той има светла и трезва мисъл, той може да даде на мисълта си каквато посока иска. Който разбира и владее законите на водата, той може да регулира и своите чувства. И най-после, който разполага със своята воля и може навреме

да я прилага, той знае как да обработва твърдата почва. Без вода твърдата почва не може да се обработва, не може да се владее. Има хора, на които долината на чувствата е суха, а климатът – горещ. Какво може да роди тази долина? Каквото растение и да се посади на такава почва, в края на краищата то ще изсъхне. Този човек се намира в преходни условия на живота: в миналото си той е бил добър човек, но сухата почва показва, че се е намирал в критически условия. Когато пипнете ръката на някой човек, усещате, че тя е влажна и студена. Това показва, че в живота на този човек валят проливни дъждове, които правят почвата му мочурлива; същевременно това показва, че той не обича да работи, вследствие на което посевите му изгниват от влага. Ако е работлив, той ще канализира излишната вода и ще я използва за напояване на зеленчуците си във време на суша.

Следователно голямата суша, както и голямата влага, причиняват големи пакости на човека. Хората, на които почвата е много влажна, са големи мечтатели. Те седят, мечтаят и казват: „Ако имаме щастие, на крака да ни дойде. Добър е Господ, Той ще ни изпрати всичко, каквото ни е нужно“. Така може да говори само разумният човек, който е работил известно време и е свършил известна работа. Този човек казва: „Господи, разорах нивата, която ми даде, посях я и сега Те моля да изпратиш дъжд да я полее“. Молбата на този работник ще бъде чута и Господ ще изпрати дъжд да полее житото му. Който е разбрал и посял нивата си добре, той ще пожъне добри плодове. Какъвто е господарят, такова ще бъде и житото, и лозето му. Всяка работа прилича на своя господар: каквото човек е пипнал с ръката си, то напълно прилича на него. Житото на разумния човек е хранително, едро, доброкачествено. Като знае това, за своите успехи и неуспехи човек трябва да счита виновник себе си – и никого

другиго. Каквото е изработил, такива ще бъдат и плодовете на неговата работа.

Сега, като се говори по този начин, мнозина мислят, че всичко е насочено срещу тях. В това отношение те приличат на царски синове или дъщери, към които трябва да бъдете много внимателни. Знанието изключва човешката личност. Личността под индивидуалността на човека е външна обвивка – тя не представлява истинския човек. Чувствата на човека представляват друга обвивка, по-тънка от първата, но и тя още не е истинският човек. Като дойдете до мислите на човека, имате трета обвивка, по-възвишена от първите две, но и тя не е истинският човек. Като разглеждате картината на един художник, по нея вие можете да съдите за самия художник, но все още тя не показва най-високата степен, до която художникът може да достигне. Когато някой гениален художник не може да твори, това показва, че той няма на разположение такива четки и бои, които да се поддават на неговата ръка. Мнозина мислят, че като вземат перо в ръка, ще напишат велики работи. Вземат перо в ръка, но нищо не могат да напишат, нищо не им се поддава. Кога ще могат да напишат нещо велико? В бъдеще, когато дойде новата култура. Ако се намери човек, който може да напише нещо велико в света, знаете ли какъв резултат би имало това описание? Небивали резултати ще се получат, но важно е, че днес това не се отдава още никому.

Великото не се поддава нито на разказване, нито на рисуване: това са опитали всички художници, всички поети и писатели. Някой художник иска да нарисува едно красиво лице, както го вижда. Започва да го рисува ден, два, три, година, но все не остава доволен. Чертите е нарисувал правилно, но като погледне портрета, вижда, че нещо му липсва. Какво липсва на портрета? Красотата, която прави човешкото лице велико, вдъхновено. Това именно е Божественото в човека, което не се поддава на човешка ръка. Най-после художникът

захвърля настрани четката, боите и се отказва да рисува. Не, човек не трябва да се обезсърчава, той трябва да е доволен от това, което днес, при дадените условия, може да направи. В бъдеще, когато развие своите заложби, той ще може да постигне нещо повече.

Сегашните условия на живота представляват предисловие на Целокупния живот. Човек има много още да учи, докато дойде до дълбоко разбиране на законите на материята, върху която той живее. Той не подозира даже, че твърдата почва, върху която стъпва, е мъртва, съставена от милиарди умрели, мъртви трупове, както и от множество заспали същества с непробудено съзнание. Когато житното зърно, което е живо същество, се посади в земята, между мъртвите същества, то започва да страда. То побутне едно от тия същества, побутне второ, но никое от тях не му отговаря; оттук поиска помощ, оттам поиска помощ, никой не му се отзовава. Като види, че никой не му обръща внимание, че никой не му отговаря, житното зърно се вглъбява в себе си и започва да работи отвътре. Първият процес, който става с житното зърно в земята, е процес на пропукване на външната обвивка, след това настъпва разлагане. Когато частиците на житното зърно забележат, че за тях настъпва смърт, те веднага се обединяват в задружна работа: започват да правят канализация нагоре, да пробиват земята, за да излязат на бял свят. Щом пробият земята, от житното зрънце нагоре се подава едно малко стъркче: хората наричат този процес прорастване, покълване или растене на житното зърно. Житното зърно нарича този процес спасение, освобождаване от мъртвите и заспали същества в земята. Същевременно житното зърно пуска малки коренчета, чрез които дава живот на някои от мъртвите заспали същества в земята, стъркчето пък нагоре развива своите разклонения. Значи задачата на житното зърно не е само в неговото лично размножаване, но и в спасяването на някои негови мъртви или заспали съседи. Как ги

спасява? Като пробужда живота им: размножаването на житното зърно не е нищо друго, освен събуждане живота на няколко умрели или заспали клетки. Когато се казва, че едно житно зърно е родило 30, друго – 60, а трето – 100 житни зрънца, това показва броя на пробудените клетки. Ако земеделецът разгледа с микроскоп тия житни зрънца, ще види, че те се различават едно от друго по елементите, които са придобили от почвата, от условията, при които са се развивали.

Следователно каквото е положението на житното зърно в земята, такова е положението на някои хора между техните окръжаващи: те се движат в среда на мъртви хора. Като срещнат някои от тях, те започват да им проповядват своя велик идеал, но остават неразбрани. Тук се обърнат, там се обърнат – никой не им отговаря. Защо? Спят хората, почиват си. Някой от живите хора, на който съзнанието е пробудено, вземе цигулката си и отива да свири някъде. Като види някой човек, той започва да настройва цигулката си и му казва: „Слушай, искам да ти изсвиря една ария, която току-що съм научил!“ „Моля ти се, освободи ме – свири си сам. Утре имам много работа, сега трябва да си почина – не ми се слуша музика“. Вземеш Свещената книга, отвориш я, искаш да прочетеш нещо на някого, но той веднага ти казва: „Остави книгата настрани – хляб нямам, трябва да работя, да изкарам прехраната си“. Какво ще свирите на такива хора или какво ще им четете Свещената книга! Каквото и да правите, едва ли ще намерите в живота си десетина души, които да мислят като вас. Да разбирате хората и да ви разбират – в това се състои щастието, в това се състои придобивката на живота. Сега и ние търсим будните души със свещ, както едно време Диоген[46] е търсил истинския човек.

---

[46] Диоген от Синопа (412-323 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, последовател на *кинизма* – учение, което проповядва аскетичен начин на живот, отказване от

Съвременните хора търсят щастието с фенер, със запалена свещ. Запалената свещ подразбира човешкия ум, който търси нещо. Диоген е тръгнал посред ден със запалена свещ да търси човеци. Защо му е трябвало свещ при силната слънчева светлина? Значи при слънчевата светлина не може да намерите човека, когото търсите, затова трябва да запалите свещ. За да разберете на кого можете да проповядвате, вие трябва да запалите свещ. Който иска да намери човека, на когото да проповядва, той трябва да запали свещ. Обаче около него веднага ще се съберат хора и ще го нарекат смахнат, ще се чудят защо е запалил свещ посред ден. Да запали човек свещ посред ден и да тръгне с нея да търси човеци, това все има някакво практическо приложение. Наистина, не е лесно човек да запали свещ и да тръгне с нея из града. В древността на окултните ученици са давали такава задача. Докато е на физическия свят, човек трябва да пази свещта си да не изгасне, обаче в духовния свят, където нещата стават бързо, свещта, огънят трябва да изгасва и отново да се запалва. Да изгасиш една свещ на физическия свят, това значи да я умъртвиш; щом я умъртвиш, ти ще усетиш нейната миризма. Бог никога не изгасва Своите свещи: звездите, Луната, Слънцето – те горят вечно и услужват на човечеството.

Съвременните учени разискват върху въпроса колко милиона години още Слънцето ще изпраща светлината си на Земята, но това е външен въпрос. Слънцето никога не може да изгасне. Що се отнася до огъня, който хората палят, може да се говори за изгасване – достатъчно е да се полее отгоре с малко вода, за да изгасне. Тъй щото

удоволствията, суетата и излишествата. Известен е с честността и свободолюбието си. В основата на философските му възгледи е идеята за завръщането към природната простота. Живеел в бъчва край един храм в Атина. Пръв нарекъл себе си *космополит,* защото се чувствал жител не на някой отделен град или етнос, а на целия свят. Когато Александър Македонски се срещнал с него и го запитал с какво може да му помогне, Диоген му казал да се отмести и да не му закрива слънцето.

водата е един от елементите за гасене на огъня. Гасенето на огъня с вода представлява практически метод за работа. Много методи има за работа, но като ученици вие трябва да знаете какви методи трябва да употребявате при всички специални случаи в живота си. Някои хора не подозират, че за всеки ден е определена специална програма, която трябва да изпълнят. Те стават, лягат, обличат се, ходят по разходки, по работа – и все очакват нещо ново. В това отношение те приличат на млада мома, в сърцето на която за първи път трепва желание да обича и да бъде обичана. Тя започва да си фантазира, да очаква някой млад момък. Какво ще и донесе този момък? Чрез него тя ще познае Любовта. Мисълта за любов показва, че младата мома се е натъкнала на Божествения принцип и Бог, т.е. Любовта, ще я посети, ще влезе в душата и. Чрез Любовта Си Бог посещава хората, учи ги, като същевременно следи за тяхното поведение, за уроците им. В първо време момата е вдъхновена, доволна, очаква идването на някой ангел. Като минат няколко години и ангелът не се яви, тя започва да си представя някой млад момък без крила, но с черни мустачки, с черни очи. Тя си го представя във въображението, както децата рисуват своите картини. Не само децата рисуват такива картини, но и някои художници се мъчат да рисуват хубави картини, а те излизат несполучливи. Като погледне портрета, който е нарисувал, художникът сам се чуди на това, което е излязло – и за да го коригира, той му поставя мустаци и брада. Великият художник рисува гладки лица, без мустаци и брада. Първоначално човек се е родил без брада и мустаци; впоследствие, когато мъжът и жената не са живели добре, израсли са им косми по лицето, откъдето се виждат задълженията им, т.е. законите, на които те служат.

Жената в сравнение с мъжа представлява дете, мъжът пък е баща, човек със задължения. Щом хване един косъм от брадата или мустаците си, това показва, че той се е натъкнал на известен закон,

който трябва да изпълни. Мъжът е по-възрастен от жената, защото Бог първо създаде мъжа, а после жената. Ето защо, когато мустаците и брадата на мъжа паднат, тогава те ще израстат на жената. Засега мъжът живее в груба, неблагоприятна среда, а един ден жената ще живее в тази среда – това е необходимо условие за каляване. Тук обаче виждаме разумността на Природата – тя използва и добрите, и лошите условия все за добро. Доброто, което Природата раздава, не се отнася само за човека, но за всички живи същества. Обаче в един и същи момент едно и също нещо не е еднакво полезно за две същества. Например въглеродният двуокис в един и същи момент не е еднакво полезен за човека и за растението: растението поглъща въглеродния двуокис и го използва за храна, а човек се задушава от него. Някои наши мисли скъсяват живота ни, а на други същества дават подтик за живот.

И тъй, като ученици вие трябва да използвате и доброто, и злото, защото и в двете се крие нещо велико. Който не разбира това, той постоянно се запитва защо му е дошло дадено страдание. Ученикът не трябва да си задава такъв въпрос. Като изпраща едно страдание на човека, Бог му казва: „Едно страдание е дошло при тебе: ако го приемеш добре, то ще работи за твоето повдигане“. Защо е дошло страданието, не питай. Веднъж говорих на ума ти, не ме послуша; втори път говорих на сърцето ти, пак не ме послуша; трети път говорих на волята ти, също не ме послуша – сега не остава нищо друго, освен да приемеш страданието и да го използваш за добро. Като пострадаш известно време, ще изпълниш Волята Божия и ще започнеш да учиш.

Сега какво изисква Новото учение от човека? Безстрашие и смелост. Когато дойде лекарят да лекува счупения крак на някой човек, той веднага ще разбере герой ли е този човек, или не. Ако болният се съгласи лекарят да намести крака му без упойка, той

минава за герой. Иска ли да го упоят, той не е герой: и тогава за него не остава нищо друго, освен да легне на операционната маса и да диша от упоителната течност, докато изгуби съзнание. Това показва, че този човек е непостоянен, страхлив и неустойчив. Някои хора при изпадане в дълбок магнетичен сън могат лесно да се лекуват. Ония, на които съзнанието е будно, могат да се лекуват само с мисълта си. Щом заболеят, те веднага се издигат в мисълта си и там изправят грешката си, която е причина за болестта им; после те слизат в сърцето си, където също изправят грешката, която е причинила болестта им; най-после те слизат в областта на волята си – и там изправят грешката си. След това казват: „Да бъде Волята Божия!“. Щом кажат така, болестта или мъчнотията им изчезва.

Следователно задачата на ученика е чрез съзнателна работа върху себе си да оживи материята на своя организъм, както прави житното зърно с почвата, в която се посажда. Ако някой човек не може да мисли, причината за това е, че известни мозъчни клетки са мъртви. Те трябва да се събудят, да оживеят, да проявят своята деятелност. Който разбира законите на Разумната Природа, чрез мисълта си той може да изправи всички външни и вътрешни повреди на своя организъм. Мощно нещо е мисълта, но с нея могат да работят гении, светии. И обикновеният човек може да има резултати в тази област, но за това се изисква повече време. Това, което светията може да направи в една минута, за обикновения човек са нужни най-малко десет години. Може ли той при развитието, в което се намира, да мечтае за някакъв възвишен свят? Колкото и да мечтае, той не може да живее там. Ако обикновеният човек попадне между същества от възвишения свят, той ще се види в чудо: той няма да разбира нито езика, нито отношенията, нито науката им – и ще гледа по-скоро да слезе на Земята. Бързината, с която възвишените същества се движат, е толкова голяма, че те са почти невидими. Като погледнете към тях,

вие виждате само светлина, без никакъв образ. Ако човешкият мозък и вибрациите на нервната система на човека са еднакво нагласени с тия на възвишените същества, той би могъл да види техния образ, да се слее с тяхното съзнание. Значи ако умът и сърцето на човека са нагласени според ума и сърцето на някой ангел, на някое възвишено същество, той би могъл да влезе в съобщение с него, би могъл да го разгледа добре, да види неговото лице, неговите очи, уши, уста, нос. Само при това положение ангелът би могъл да се спре пред човека: той ще му се усмихне, ще го поздрави, ще му даде такъв прием, какъвто никой не му е давал. Не сте ли нагласени в хармония с ангелите, с възвишените същества, те никога няма да се спрат за вас – никакви молитви, никакви плачове не са в състояние да предизвикат тяхното внимание.

И тъй, искате ли да постигнете своите красиви желания и копнежи, следвайте пътя на житното зърно. То дава пример на пълно безкористие, на готовност да помага на ближните си, на окръжаващата среда. Помагайте на себе си, помагайте и на ближните си. „Как може човек да помага на себе си?“ Много начини има, чрез които човек може да си помага. Като работи, като учи, като се моли, човек си помага. Обаче едно нещо трябва да имате предвид: избягвайте еднообразието. Еднообразието, повтарянето на нещата убива човека. Тъй щото учи ли, работи ли, моли ли се, човек трябва да внася нещо ново в себе си. Трябва ли все за едно и също нещо да се моли човек на Бога? Защо трябва всеки ден да се моли да се напълни хамбарът му? Хамбарът му е пълен, няма какво повече да иска. Ще кажете, че човек трябва да мисли за бъдещето си, да се осигури. Не, човек има право да се осигури само за един ден. Той няма защо да се осигурява за утрешния ден. Днешният ден принадлежи на човека, а утрешният – на Бога. Не изпадайте в положението на богатия, който като напълни цели хамбари с жито, мисли, че се е осигурил, и решава

само да яде и да пие – за нищо да не мисли. Обаче той не подозира, че смъртта върви в стъпките му и коси неговия живот. При това положение за предпочитане е човек да бъде сиромах, но праведен, и всяка вечер да благодари на Бога за това, което му е дадено през деня, и да легне спокойно да спи, да не мисли за утрешния ден. Човек е дошъл на Земята да учи, а не да се удоволства. Какво по-голямо благо за него от това, че той може да учи?

Съвременните хора са в положението на ученици – и те трябва да учат, да работят, да преобразят, да оживят окръжаващата среда. На всеки човек е дадена работа, която той неотклонно трябва да свърши. Не я ли свърши, той няма да получи Божието благословение. Ще кажете, че човек трябва да мисли за себе си. И като мисли за себе си, той трябва да знае какво да прави. Например някой човек се намира в голямо затруднение: той трябва да знае как да си помогне. Какво ще се ползва от това, че мисли за себе си, ако не знае как да излезе от своето затруднение? Затруднението показва, че е навлязъл в гъста материя. За да се освободи от затруднението си, той трябва да се изкачва нагоре, в по-рядка материя. Ако не можете да живеете с някой човек добре, това показва, че този човек се нуждае от някакъв елемент: въздух, вода, твърда материя, светлина или топлина. Щом разберете от какво се нуждае, доставете му този елемент – и ще видите, че отношенията между вас ще станат хармонични. Хората трябва да си помагат. Бог работи чрез техните умове и сърца: по този начин Той възкресява мъртви, спасява грешници, повдига паднали.

Съвременните хора, особено религиозните, постоянно говорят за спасяване, но въпреки това още не са спасени, както трябва. Спасението е вътрешен, органически процес. Да се спаси човек, това значи да придобие в себе си такава устойчивост, че никакви бури и ветрове, никакви мъчнотии и противоречия да не го разклащат. За това се изисква усилена работа. Човек трябва да работи върху себе си,

да координира своите светли мисли в една стройна система и с тях да живее; той трябва също така да координира своите благородни чувства и възвишени постъпки в други системи. Като се движи в хармоничните системи на своите мисли, чувства и постъпки, човек ще изгради здрав физически и духовен организъм и ще осмисли живота си. Докато е на Земята още, човек трябва да работи върху себе си, да се освободи от всички болести на физическия и духовния си организъм, че като замине за онзи свят, да бъде съвършено свободен от тях. Какъв смисъл има животът на човека, ако след като е живял 60-70 години на Земята, той занесе своите физически и психически недъзи и на онзи свят? Тук е страдал от ревматизъм, подпирал се е с тояга, но и на онзи свят го виждате, че куца. „Хвърли тоягата и върви изправен, без куцане, без прегърбване!“ „Не мога без тояга...“ „Докато беше на Земята, както и да е, временно тоягата ти беше нужна, но сега нямаш нужда от нея.“ „Нали живея на Земята?“ „Не, от 20 години насам ти си заминал за онзи свят, където тоягите не са нужни.“ Този човек е заминал за другия свят, но не може да се опомни. Дълго време трябва да му се говори, докато се убеди, че не е на Земята и не се нуждае от тояга. Срещам друг човек с кесия в ръка – пази парите си. „Хвърли тази кесия!“ „Как ще я хвърля? Пари ми трябват, сиромашия ще ме налегне.“ „Тук няма сиромашия. На Земята има сиромашия, но условията, при които сега живееш, са други. Тук пари не са нужни.“ „Ами ако ме излъжеш и остана без пари?“ И този човек не може да се осъзнае, да разбере, че е попаднал в нови условия на живота.

Сегашните хора живеят на Земята, но прекарват състояния на свои близки, заминали на онзи свят. Заминалите за онзи свят пък преживяват състояния на живите. Като не съзнават промяната, която е станала с тях, десетки години наред те продължават да живеят със спомени и разбирания от земния живот. Преди няколко дни дойде при мене един господин. Той плаче и ми разправя, че жена му е

умряла; казва, че не може да се успокои и постоянно плаче за нея. Аз му обясних, че причината за неговия плач се дължи на това, че жена му не може да се ориентира в другия свят и плаче за изгубените условия. Тя сега вижда, че не е работила, както трябва, и се намира в тежко положение между два свята: нито е на Земята, нито в духовния свят. Той възприема нейното състояние и плаче вместо нея. Тази жена трябва да работи в онзи свят най-малко 20 години, докато се пробуди.

Сега и на вас казвам да работите съзнателно върху себе си, да използвате условията, които са ви дадени на Земята, че като влезете в духовния свят, да бъдете готови. Ще кажете, че Бог е милостив, всичко може да направи. Бог всичко може да направи, но никога няма да пристъпи един от великите закони на Битието заради някой ленив и несъзнателен човек. Той е дал всички добри условия на човека за разумен живот, за съзнателна работа. Който пропусне тия условия, той ще се намери в духовния свят при големи мъчнотии, в мрак и тъмнина. Той ще се намери в положението на житното зърно, заровено в земята: дълго време ще плаче, ще страда, ще прави усилия, докато покаже главата си на повърхността, при по-добри условия на живот. За да избегне тия страдания, човек трябва да живее според законите на Божиите мисли, чувства и желания, които са написани в самия него.

Като ученици вие не трябва да се страхувате от страданията, но трябва да търсите причината на тия страдания. Щом намерите причината на някое страдание, вие ще можете да го отстраните. Има страдания обаче, на които причината не може да се намери. Щом се натъкнете на такова страдание, приемете го търпеливо и чакайте времето, когато причината сама ще ви се открие. Мнозина мислят, че като се обърнат към Бога, страданията ще ги напуснат. Дали ще страда човек, или не, това не е важно: за човека е важно да бъде роден

от Бога, а не да бъде само обърнат към Бога. Писанието казва: „Роденият от Бога грях не прави“. Роденият от Бога никога не говори за себе си: каже ли на някого, че е роден от Бога, той веднага ще бъде подложен на изпитания. Роденият от Бога е вътрешно богат, той не се нуждае от пари. Видите ли, че някой се оплаква от немотия, знайте, че той не е роден от Бога: може да ви говори за себе си, за своето духовно развитие, но вие ще знаете, че той още не се е изпитал, не се е познал. Роденият от Бога не се нуждае от пари: той никога не може да бъде банкер, нито се стреми към външно богатство. Пеперудата не може да бъде гъсеница, нито гъсеницата – пеперуда; ангелът не може да бъде банкер, нито банкерът – ангел. Ако човек иска пари назаем от някой ангел, последният ще му каже, че не се занимава с материални работи, и ще го изпрати при банкерите на Земята. Ангелът ще каже на банкера: „Кредитирай този човек!“ „Добре, ще го кредитирам, но ти ще се подпишеш вместо него“. Не, ангелът не може да се подписва за никого: преди всичко той не е гражданин на Земята, не може да се подписва; за да се подпише, той трябва да съблече своята дреха и да облече човешка. Като светло същество, като небесен жител, ангелът може само да помага на хората, да ги съветва да си услужват взаимно. Който изпълни съветите на ангела, той ще бъде благословен. Банкерът обаче не се нуждае от такова благословение. Той е готов да даде пари назаем, но с лихва и с условия да получи парите си в определения срок. Такъв е редът на Земята.

Роденият от Бога грях не прави. Като знаете това, стремете се към новораждането, за което Христос говори. Работете върху себе си с ума, със сърцето, с волята си, за да се преобразите, да се родите наново. Това означават думите на Христос: „Търсете, хлопайте, искайте“. Като не разбират дълбокия смисъл на тези думи, хората хлопат от врата на врата, искат да им се даде някаква помощ. Те криво разбират Христовите думи: първо човек трябва да хлопа на вратата на своя ум,

на вратата на своето сърце и на вратата на своята воля. И ако при това положение човек не получи нещо, тогава само има право да хлопа на чуждите врати. Мнозина, без да са хлопали на своите врати, хлопат на чуждите, и ако нищо не получат, роптаят, обиждат се. Защо трябва да се сърдите? Може би този, при когото отивате, да не е у дома си; или може да не е разположен, да няма пари в касата си. Ако отивате да вземате само, без да давате нещо от себе си, вратите на хората ще бъдат затворени за вас. Човек трябва едновременно да дава и да взема – да става правилна обмяна. Казано е в Писанието: „Даром сте взели, даром давайте“. Това се отнася за всички хора. Следователно ако един е получил едно благо даром, на това основание той трябва да даде част от това благо на своя ближен. Какво правят хората с благата, които всеки ден изобилно получават? Те ги задържат за себе си. Давайте на хората, на ближните си от Любовта, от светлината, от радостта, които изобилно ви се дават. Благото на едного е благо за всички; и обратно: общото благо е благо и на едного. Ще кажете: „Какво ще остане за нас, ако раздадем всичките си блага?“. Не се страхувайте: ако сте разумни и изпълнявате Волята Божия, вие ще бъдете и богати, и здрави, и силни, и учени. Имате ли тези качества в себе си, и в затвор да ви сложат, пак неповредени ще излезете. Заради клевета Йосиф[47] прекара две години в затвор, но благодарение на

---

[47] Йосиф е библейска личност, един от дванадесетте сина на старозаветния патриарх Йаков. Животът му е описан в книга *Битие* (гл. 37-50). Поради ясновидските си дарби, а и поради факта, че е любимец на своя баща Йаков, той бива намразен от своите братя. Те организират срещу него заговор и го продават като роб в Египет. Благодарение на големите си способности, в тази страна Йосиф успява да се издигне и да стане приближен на фараона – според Библията – „първият след фараона“, и организира мащабна земеделска и стопанска политика. Като такъв той отново се среща със своите братя, дошли в Египет да купуват храни по време на неплодородни години в Палестина. Накрая Йосиф и братята му се помиряват, а престарелият вече Йаков успява да се срещне със своя любим син. Старозаветният разказ свързва именно с тази история преселението на евреите в Египет – страната, където по-късно те ще бъдат поробени, защото Йосиф настанява там всички свои братя, техните семейства и роби.

знанието, с което той разполагаше, фараонът заповяда да го извадят оттам. Скоро след това Йосиф зае първо място при фараона.

И тъй, и вас като Йосиф трябва да ви затворят, за да проявите знанието и мъдростта си. Докато не проявите знанието и мъдростта си, няма да излезете от затвора. Две години прекара Йосиф в затвора заедно с царския виночерпец; при излизане на последния от затвора Йосиф го помоли да спомене на фараона за него. Виночерпецът обаче, като се освободи, забрави молбата на Йосиф. Но Бог не забрави Йосиф. По това време фараонът сънувал сън, който и най-големите мъдреци на Египет не могли да изтълкуват. Едва сега виночерпецът си спомнил за Йосиф и казал на фараона, че в затвора има един млад учен човек, който може да тълкува сънища: той навярно ще може да изтълкува съня на фараона. Тогава фараонът заповядал да извадят Йосиф от затвора. Като излязъл от затвора, Йосиф изтълкувал съня на фараона, заради което той го поставил на най-високото място – управител на Египет.

Следователно стремете се и вие да придобивате знания, доброта, сила, с които да се издигнете над себе си, да проправите своя път. Работете върху себе си, но по такъв начин, че да не влизате в стълкновение помежду си. Не съдете ближния си и не го одумвайте. Трябва ли да се смеете на ближния си, че са му паднали два зъба, когато и на вас е паднал един? Какво лошо има в това, че на някого са паднали два-три зъба? Лошото се състои в това, че без тези зъби той не може да се храни и след време стомахът му ще престане да работи. Здрави трябва да бъдат зъбите на човека! И на 120 години да стане, зъбите му трябва да бъдат здрави, един до друг наредени като керемидите на къщите. Днес малко хора се радват на здрави зъби. Причината за ранното разваляне и падане на зъбите се дължи на живота на ред минали поколения. Те са живели така, че са разслабили венците си. Човек трябва да има здрави зъби, здрава мисъл, здрави

чувства. Ученикът трябва да изучава средата, в която живее, той трябва да изучава своя организъм, своя ум и своето сърце. Не е достатъчно само да кажете, че сте лоши хора, но трябва да работите. Лош е онзи човек, който не е обработил нивата си. Какво трябва да прави, за да стане добър? Да вземе мотика, рало и да се впрегне на работа.

Роденият от Бога грях не прави. Новораждането е непрекъснат процес. Да се роди човек отново, подразбира той всеки ден да се ражда. Това не е завършен процес. Който мисли, че като е роден веднъж, повече няма да се ражда, той сам се спъва: новораждането е вечен процес. Когато е в съгласие с Божиите закони, човек е новороден; щом наруши един от тия закони, той веднага пада. Щом се разкае и изправи грешката си, той отново се ражда: това показва, че в Природата съществува процес на вечно възстановяване на нещата. Когато боледува, човек отслабва, пожълтява, но щом оздравее, отново придобива цвета на лицето си и по-красив става. Колкото повече страда човек физически или психически, толкова по-красив и благороден става; колкото повече пада и става, толкова повече човек се обработва и придобива особена вътрешна красота. Работете с ония сили и възможности, които са вложени във вашия организъм: те представляват кръга на вашата деятелност. Вън от този кръг вие не можете да излезете. Достатъчно е за вас да използвате силите на вашия организъм като реактиви за извършване на ред вътрешни, алхимически реакции. Работете с възможностите на живите клетки в своя организъм, за да събудите мъртвите клетки. Ползвайте се от лъчите на животворното Слънце, което събужда всичко мъртво, а на живото дава подтик за работа.

Слънчевите лъчи оживяват и привличат. Обаче докато сте на Земята, не се стремете да отидете на Слънцето. Използвайте лъчите, които Слънцето ви изпраща, като държите съзнанието си будно, за да

приемете благата на живота, да разберете и радостите, и скърбите. Използвайте малките блага, които всеки ден получавате: в малките блага се крият големи вътрешни богатства. Имате 500 метра място: трябва ли да мечтаете да построите на това място голяма къща на пет-шест етажа? Тази къща ще струва милиони и ще стане причина да задлъжнеете толкова много, че цял живот да се заробите за нея. Какво ще придобиете в края на краищата? Тревоги, безпокойство, ограничения, а най-после и смърт. Не, за предпочитане е да си направите малка къща с две стаи и кухня, но да запазите своя вътрешен мир и спокойствие, отколкото да направите голяма къща, която да ви отнесе в гроба. Започвайте от малкото и постепенно отивайте към голямото: като се замогнете, тогава можете и палати да строите. Докато нямате възможности за голямото, използвайте малкото, на което всякога ще разчитате. Това е Волята Божия, така са работили всички напреднали братя, които са завършили вече своето развитие.

Роден от Бога. Всички хора имат желание да се родят от Бога. Какво трябва да прави онзи, който се е родил вече? Той трябва да помага на ония, които не са родени. Неродените обаче трябва да се въоръжат с търпение, да не викат много. Достатъчно е един път да изплаче малкото дете, за да покаже, че е гладно. Истинската майка е отзивчива – тя се притичва в помощ на детето още при първия му зов.

Сега, както виждате, на всички предстои една практическа работа, от която да придобиете нещо. Всеки трябва да опита силата на своята мисъл като творчески акт в съграждането и в разрушаването. Старото ще рушите, новото ще съграждате: следователно едновременно ще бъдете и зидар, и рушител. Сам ще събаряш, сам ще градиш, без никаква чужда помощ. Който не може сам да събаря, той не може и сам да гради. „Не може ли само да градим, без да

събаряме?“ В Природата такъв процес не съществува. Ученикът сам руши, сам съгражда: в това отношение той прилича на видния професор по химия или по физика, който сам нарежда приборите за своите опити. Той завъртва, отвъртва канелки, поставя цеви, каучукови тръби, съединява ги с колби, с реторти. Не свърши ли сам тази работа, не предвиди ли всички условия, които помагат при опита, той може да бъде изненадан зле. В дадения случай този професор е слуга, сам нарежда опитите си. Той има и асистенти, но те повече се учат от него, отколкото да му помагат. Видните професори всякога са били слуги на своята работа, защото знаят какви условия са нужни за дадени елементи. Остави ли професорът други лица да се месят в неговите опити, те непременно ще развалят работата му.

И тъй, каквато работа и да вършите, знайте, че вие сте в своята лаборатория, пред някакъв научен опит. Асистентът нека седи настрана и да гледа какво правите. А вие като слуга ще се впрегнете на работа: ще направите един, два, три, десет, сто опита, докато дойдете до положителни резултати. Щом сте сигурни вече в резултата на своите опити, ще излезете от лабораторията си с открито лице, със сигурна стъпка напред.

Като ученици на Великата Школа сега ви се дава задача, която сами трябва да решите в своята лаборатория. Тази задача се заключава в изучаване физическото влияние на водата върху човека. Ще носите вода година, две, три, цял живот, докато решите задачата. Тази задача не може да се реши в една или в няколко години. Хиляди години са нужни за правилното и решаване. Всички ще носите вода и ще изучавате свойствата и. Който никога не е носил вода, той сега ще носи и ще се учи.

Божията Любов носи пълния живот.

4 лекция, 12 септември 1928 г., София, Изгрев

РАЗУМНИ НАРЕДБИ

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Съвременните хора се подчиняват на ред наредби – външни или вътрешни, както и на известни свои навици. Както в живота на хората съществуват наредби, така съществуват и в Природата. Тя заставя човека да се подчинява на нейните наредби. Например пиенето на вода, яденето на хляб, спането – това са наредби от Природата, без които човек не би могъл да живее на Земята. Правилно е човек да изпълнява наредбите, които Разумната Природа е установила, но той трябва да се запита какво е придобил, след като 60-70 години редовно е изпълнявал тия наредби.

Като ученици на новата култура вие трябва да мислите върху всичко, което правите, за да ликвидирате със старото. Защо яде човек? Вие ще кажете, че човек яде, за да придобива живот и енергия в себе си. За колко време задържате придобитата енергия от яденето? Най-много за три-четири часа; след това пак ядете. Тази е причината, задето човек яде по три или четири пъти на ден, а болният – по-често. Яденето, пиенето на вода, спането представляват упражнения, без които живият човек не може; само умрелият не прави упражнения. Колкото човек е по-здрав, толкова повече упражнения прави. Мисленето и чувстването на човека са упражнения, които Природата му е определила. Мисълта определя човека: без мисъл той не е човек; чувствата пък определят дали даден човек е благороден, или не. Без

мисли и без чувства вие нямате представа за човека. Като мисли и чувства, човек се стреми определено към два центъра: към центъра на Слънцето и към центъра на Земята. Понеже Слънцето е по-голямо от Земята, то я привлича към себе си. Тази е причината, поради която стремежът на Божественото в човека е насочено към Слънцето.

Като наблюдавате явленията в живота и Природата, вие казвате, че малките рекички образуват големите реки, малките морета образуват големите. Това отчасти само е вярно. В действителност обаче не е така: малкото не може да създаде голямото – голямата река и голямото море се разпръсват в малки реки и в малки морета. Малките мисли, чувства и постъпки са получени от големите: когато голямото не може да се обхване изцяло, то се раздробява на малки части и по този начин става достъпно за обикновения човек. Дойде ли една малка мисъл в ума ви, едно малко чувство – в сърцето ви, и една малка постъпка – във волята ви, вие трябва да ги приемете, да им дадете възможност да се проявят: те представляват процес, който е започнал вече и трябва да се завърши. „Защо човек трябва да вярва в Бога?“ За да се стреми към нещо: вярата е стремеж. Който не се стреми към Бога, той е осъден на смърт.

Често хората говорят за вяра и за безверие. Някои от тях казват, че са вярващи, а други – че са безверници. Последните казват, че не вярват в Бога, не вярват в друг свят, освен във физическия: в този смисъл те не са абсолютно безверници, но не вярват в това, в което другите хора вярват. Те обаче вярват в парите, в насилието и др. – те не са безверници, но фанатици. В какви ли не кумири вярват хората! Аз бих желал да срещна човека, който да е абсолютно свободен от заблуждения и който абсолютно да не вярва. Каква вяра е тази, ако човек днес вярва в доброто, а на другия ден вече се съмнява в него? Хората на Новото учение трябва да имат характера на детето, да вярват без съмнение, без никакво колебание. Само при такава вяра те

могат да имат добри резултати. Когато дадете на малкото дете чаша с вода и захар и му кажете да сложи захарта във водата да се разтвори, то не философства, не се колебае, но пристъпва направо към опита. Щом захарта се изгуби, детето веднага вдига чашата с вода и пие. След това то казва: „Понеже захарта е сладка, и водата е станала сладка". Дайте чаша с вода и няколко бучки захар на възрастния човек и му кажете да сложи захарта във водата – той веднага ще започне да философства: ще стане ли водата сладка, какви са свойствата на захарта и т.н. Как трябва човек да вярва? Като детето. Вземи захарта, сложи я във водата и опитай вкуса на получения разтвор.

Човешкият живот представлява верига от малки опити, от наредби, дадени от Природата. Ако всеки ден човек не мисли, не чувства и не действа, той ще дойде до положението на дядото: ще престане да вижда и да чува, докато един ден умре и го опеят. Човек трябва да бъде абсолютно честен, да изпълнява само ония наредби, които Природата е предвидила за неговото растене и усъвършенстване. Това не значи, че той ще допуска само доброто, а ще отблъсква злото: щом е дошъл на Земята, човек ще допуска в живота си и доброто, и злото като възможности, а той сам, като разумно същество, ще седи в средата между доброто и злото и ще работи. Колкото и да се пази от злото, човек все ще се намира под негово влияние, както и под влиянието на доброто. Обаче за да не изпитва разрушителното влияние на злото, човек не трябва да го допуска в ума, в сърцето и във волята си. Вън от човешките мисли, чувства и постъпки злото не е опасно – то е сила, която може да се използва разумно. Докато развалената храна не се приеме и асимилира от организма, тя не е вредна; приеме ли се от организма, тя става вредна. Такова нещо представлява злото за ума, за сърцето и за волята на човека.

Лошите мисли и чувства са отрова за ума и за сърцето на човека. Например някой се моли на Бога да му даде пари, да забогатее. Щом не получи отговор на молитвата си, той се разколебава в съществуването на Бога. Щом човек се разколебава в съществуването на Първата Причина, това показва, че желанието му да забогатее не е било на място. Който иска пари, той трябва да се обърне към онзи, които ги е сякъл, а не към Господа. Едно време, когато поискали пари от Христос да плати данък на държавата, Той не отиде при банкерите да търси пари от тях, нито при Господа, но каза на Петър: „Хвърли мрежата в морето и ще извадиш една риба, в устата на която ще намериш една златна монета заседнала. Извади монетата и плати за Мене и за тебе“. И да не е имало монета в устата на рибата, като се продаде, пак ще се получат пари за нея. Съвременните хора продават говеда, овце и агнета все за пари; те едни други се продават пак за пари.

Сега вие минавате за учени хора, но не си давате отчет за всичко, което преживявате. Съмнявате се – дайте си отчет защо се съмнявате; гневите се – дайте си отчет защо се гневите; боли ви глава, сърце, стомах – трябва да си дадете отчет защо ви боли. Не е достатъчно само да констатирате нещата и да се страхувате да не умрете, но трябва да си давате отчет за всяко нещо, което се случва в живота ви. Всяко малко бодване, всяка болка е резултат на някаква слаба експлозия, която става в нервната система на човека. Това са малки избухвания, причинени от електрически пълнежи, които се пукат като електрически бомби. Някои бомби се пръскат нагоре, а някои – надолу. Има мисли в човека, които са силно електрични, вследствие на което предизвикват големи експлозии в нервната система. Тези експлозии постепенно разрушават човешкия организъм. Пазете се от мисли, които рушат нервната система.

Следователно, за да бъде здрав във физическо, в умствено и в сърдечно отношение, човек трябва да знае как да регулира енергиите на своята мозъчна и симпатична нервна система. Ще кажете, че Господ пази и спасява човека. Веднъж Господ е спасил човека, втори път няма да го спасява: Той му е дал всички условия да пази своето спасение. Кой каквото е заробил в себе си, сам трябва да го освободи. Спасението е външно и вътрешно: външно хората спасяват, а вътрешно – Бог. Ако някой не е спасен вътрешно, външно трябва да се спаси. Като влезе в морето, човек сам трябва да се пази да не се удави: щом има ръце и крака, той ще ги движи според вълните, ще държи главата си над водата и така ще плува; който не знае да плува, той е осъден на удавяне. Светът е море, в което всеки човек трябва да знае да плува, да не очаква на хората да го спасяват. Който не знае да плува, той трябва да стои на брега или да има спасителен пояс. Знанието на човека да плува представлява неговата вяра: вярващият може да плува без пояс и без поддръжката на чужди хора. Добрият плувец и в бурното море е в безопасност – той прави различни движения, гмурка се във водата, излиза на повърхността, прави различни маневри – и в края на краищата излиза неповреден. Някои плувци не смятат да се гмурнат във водата – те се страхуват да изменят положението на главата си. Щом е влязъл в морето, човек ще влиза под водата, ще излиза над водата, но винаги ще пази главата си.

Като е дошъл на Земята, човек все ще влезе да живее в някаква система, но той трябва разумно да използва силите на тази система. Той ще се движи по прави и криви линии в тази система. Що е права и що е крива линия? Според сегашните учени правата линия е най-късото разстояние между две точки; а когато ред точки се намират на еднакво разстояние от една вътрешна, централна точка, образува се крива линия. Когато правата престане да функционира, тя се

превръща в крива; и когато кривата престане да функционира, тя се превръща в права. Същото се отнася и до мислите: когато правата мисъл стигне до своя краен предел, тя се превръща в крива линия. Кривата линия се определя от разстоянието на точките, които я образуват, по отношение на вътрешната, централна точка. Ако всички точки на кривата са еднакво отдалечени от централната точка, тогава и постъпките на човека ще бъдат отмерени, правилни. Обаче ако точките не са еднакво отдалечени от централната точка, имаме елипса – тогава казваме, че в постъпките на даден човек има някаква несъразмерност, някакво отклоняване от нормалното положение. Когато се движи по крива линия, човек образува една система. Щом образува система, непременно някой ще се върти около него. Ако някой човек казва за себе си, че се върти около Слънцето, това подразбира, че той представлява Земя; тогава пък Луната ще се върти около него.

Следователно, както планетите се въртят една около друга, така и хората се въртят едни около други. Същият закон се отнася и към мислите на човека: около силните мисли винаги обикалят по-слаби – и по този начин се образуват системи от мисли. Една от великите задачи на човека е така да създаде своя мисловен свят, че да образува един космос, в който мислите да бъдат наредени в планомерни системи. Между системите на външния космос и тия на мисловния свят на човека има известно съотношение. С други думи казано: макрокосмосът съответства на микрокосмоса. Каквото става във външния свят, същото става в мислите, чувствата и постъпките на човека. Учените са опитали тия неща, но и обикновеният човек може да ги провери. За да се домогне до Истината, човек трябва да намери съответствието между външния и вътрешния свят в себе си. Като върви правилно в своя път, човек ще разбере и приложи Божиите

закони, както са ги разбирали и прилагали всички наши братя, които са завършили своето развитие.

Какво представлява човек в развитието си? Той представлява десетия кръг на Битието. Значи в пътя на своето развитие човек образува кръг, вътрешно движение по отношение на дадена система. Той още не живее изцяло в този кръг, но някога все ще живее. Засега му предстои грамадна работа. Като не могат още да проникнат във висшите сфери на мисловния свят, хората се занимават с дребнавости. Някои искат по-скоро да умрат, да отидат между ангелите, за да видят как живеят. И да отидат между ангелите, пак нищо няма да научат. Те могат да видят само външната дреха на ангелите, както детето иска да види офицер, облечен в парадни дрехи. Те виждат, че някой ангел прави опити, създава светове, но като не са учени, нищо няма да разберат. Те виждат, че ангелите пишат нещо, правят някакви изчисления, но не разбират какво означават тия изчисления. И ученикът вижда своята тетрадка по български език, нашарена с червено мастило, но всичко не разбира. В процеса на ученето си ученикът все още прави грешки. Той ще греши, а учителят му ще коригира.

Светът, в който хората живеят, допуска грешки. В Божествения свят обаче никакви грешки, никакви дефекти не се допускат. Пише ли някой човек писмо, той трябва да внимава, да не допусне нито една грешка: там правописът е строго определен и не се изменя, вследствие на което всяка буква отива на своето място. Божественият език е сложен, състои се от много думи, затова има ангели, които и досега още не са го научили. Красив е Божественият език! Всички хора се стремят към Божествения език, защото е красив. Момата иска да бъде красива по практически съображения: ако е красива, тя има по-голяма вероятност да се ожени без зестра; щом е красива, тя има по-голяма възможност да се ожени за богат, за учен мъж. Момъкът

иска да бъде интелигентен, по-добре да нареди живота си. Значи на физическия свят красотата и интелигентността се използват за користолюбиви цели; в Божествения свят те имат съвършено друго предназначение. На физическия свят всеки гледа да се докосне до красивата дреха на човека, да я пипне, да опита качествата, вследствие на което тя лесно се цапа; в Божествения свят красивата дреха се гледа отдалече, с благоговение. На физическия свят всеки иска да се докосне до ума на интелигентния човек – щом се докосне, все ще го оцапа, ще го развали. В Божествения свят се отнасят особено предпазливо към интелигентността на човека.

Като ученици, които сте слезли на Земята, от вас се изисква голямо смирение: да не се бъркате в работите на своите ближни, да не се осъждате. Че някой не мисли право – това не е ваша работа. „Еди-кой си не постъпва право." И това не е ваша работа. Щом осъдите някого, вие веднага се свързвате с неговата отрицателна черта. Който се осмели да осъди някого в духовния свят, той веднага се нагърбва да поеме половината от неговия недостатък и да плати за него като за свой дълг. Минеш ли покрай някой човек, който носи голям товар, и го осъдиш, ти веднага се задължаваш да поемеш половината от товара му. Ако минеш покрай някой човек, който носи малък товар, ти трябва да му дадеш половината от своя товар. Значи от големия товар ще вземате половината, а на малкия товар ще придавате половината от своя. От натоварената кола ще вземеш половината багаж, а на празната кола ще прибавиш половината от своя товар. Такива са отношенията между разумните същества.

И тъй, когато хората казват, че животът е тежък, това подразбира, че те са претоварили колите си и не могат свободно да се движат. И при това положение те ламтят за къщи, за пари, за богатства! Това е неразбиране на живота. Богатият е натоварил къщата си на кола, тегли я и пъшка – стръмен е неговият път.

Бедният върви леко, без никакви мъчнотии – той се качва бързо, без запъхтяване. Като стигне на върха, той има и къщи, и пари, и каси. Ако богатият е оставил къщата и парите си долу, той не може да се връща да ги носи нагоре.

Всички хора се запитват какъв е смисълът на живота. Смисълът на живота се заключава в служенето. Да служи на Бога, това е главната задача, която човек трябва да реши. Реши ли тази задача правилно, всичките му работи ще се наредят. Когато човек реши да служи на Бога, сърцето му се изпълва с радост, умът му – със светлина, а волята му – с активност. Истински човек е този, който мисли за Бога. Престане ли да се изпълва от тази мисъл, той не може да се нарече човек в пълния смисъл на думата. Ангелът се отличава от човека по това, че служи на Бога: престане ли да служи, той вече не е ангел. Следователно човек се отличава от животните по това, че мисли: престане ли да мисли, той се превръща в животно. Ангелът се отличава от човека по това, че служи: престане ли да служи, той се превръща в човек. Като човеци вие не трябва да губите човешкото в себе си – мисълта.

Съвременните хора са недоволни от положението, в което се намират. Те се стремят към нещо по-високо. По-високо положение от това, в което човек се намира, е положението на ангела: значи човек иска да стане ангел, да служи на Бога. Докато дойде до ангелското състояние, той трябва да постави мисълта си за основа на своя живот. Ако не може да мисли, човек никога няма да стане ангел: по-долу може да слезе, но по-горе не може да се качи. Мисълта води човека към служене. Може да служи само онзи човек, който живее в пълна хармония със себе си. Ангелският свят е свят на хармония. Казват, че ангелите живеят на небето: значи небето е място на хармония. Погледнете ли към небето, осеяно с безброй светове, слънца и звезди, вие чувствате хармонията между тях: те представляват възвишени,

разумни същества. Като гледам къщите, аз зная, че те не са разумни, но в къщите живеят разумни същества. Къщата е построена от разумни същества, но и в нея живеят такива: колкото по-красива е къщата, толкова по-разумни същества живеят в нея. На същото основание всяка звезда е жилище на разумни същества, които изпращат своите светли мисли по целия свят. За тях Земята представлява предметно учение. Понеже разумните същества влизат в системи, създадени от Първата Причина, затова те мислят за всичко, за което и Тя мисли. Някои хора гледат ограничено на живота и казват, че не искат да се интересуват от звездите, но се интересуват само за себе си. Не, синът трябва да се интересува от живота на баща си, на майка си, на сестра си, на брата си, на господаря си, на приятеля си и т.н. Изобщо всеки човек трябва да се интересува от живота на ония, които влизат в неговата система.

Като ученици пазете се от ограничения. Човек сам се ограничава външно или вътрешно. Той казва: „Това не трябва да правя, онова не трябва да правя“. Ден след ден той се ограничава, свързва се с известни постановления и наредби, докато се види напълно заробен. Няма защо да се обвързвате! Вие знаете вече старите наредби, опитали сте резултатите на досегашните си навици: време е да се освободите от старото. Яденето, пиенето, дишането, мисленето, чувстването, волевите действия са все стари наредби, но не може да ги напуснете. Не можете да ги напуснете и не трябва да ги напуснете, но нещо ново трябва да внесете в тях: яж по нов начин, пий по нов начин, дишай по нов начин, мисли, чувствай и работи по нов начин. Човешкият живот е изтъкан от наредби, но те трябва всеки ден да се обновяват. Чиновник ли си, изпълнявай службата си по нов начин; ученик ли си, учи по нов начин. Каквато работа и да предприемеш, работи в духа на новото. Работата е разумно нещо, тя внася радост и

веселие в живота на човека – тя го прави щастлив; бездействието го прави нещастен.

Като ученици вие всеки ден трябва да решавате по една малка задача. За решаване на задачите ви са дадени ред условия, които разумно трябва да използвате. Ще дойде някой при мене да му кажа какъв ще бъде краят на живота му. Той иска да знае истината по този въпрос, за да разбере има ли смисъл да работи, да прави усилия. Щом иска да му кажа истината, ето каква е тя: краят на живота ви ще се ознаменува с това, че ще умрете гладен. Такъв ще бъде и вашият край, такъв ще бъде краят и на царя, и на банкера, и на последния сиромах. Всички хора ще заминат от този за онзи свят гладни и жадни. „Какво ще стане с детето, което току-що се ражда?“ Ще живее: новороденото дете подразбира начало на живота. Който се ражда, той слага начало на своя живот. Началото подразбира Истината. Който започва, т.е. слага начало на живота си, той ще живее; който слага край, т.е. свършва с живота, той умира. Докато момата храни в ума си мисъл за женене, тя живее; щом престане да живее с тази мисъл, тя умира. Докато се учи, ученикът живее; щом престане да учи, той умира. Това е закон: човек трябва постоянно да се учи, да придобива знания.

Какво представлява знанието? Знанието е стремеж на душата към нещо. Земята се стреми към Слънцето; момата се стреми към момъка, а момъкът – към момата. Значи като се стреми към Слънцето, Земята може да се уподоби на мома, която се стреми към момъка. Колкото момата може да владее момъка, толкова и Земята може да владее Слънцето. По отношение на Слънцето Земята е бебе: Слънцето е милион и половина пъти по-голямо от Земята. Изобщо никой никого не може да владее: нито момата момъка, нито момъкът момата. Когато говорим за любовта на хората, ние имаме предвид техните вътрешни отношения – отношения на души. Едно от

качествата на любовта е, че тя дава живот. Който не може да даде живот, той не обича. Христос казва: „Аз затова дойдох, да им дам живот и да го имат преизобилно". Ето защо говори ли ви някой за любов, а не ви дава живот, ще знаете, че той не говори истината. Който има любов в себе си, той дава живот на другите и сам не умира. Слънцето всеки ден изпраща живот на Земята: значи Земята живее благодарение на живота, който Слънцето и изпраща. Слънцето свети благодарение на любовта, която Земята има към него: ако Земята не го обичаше, Слънцето щеше да потъмнее. С други думи казано: който вярва в Бога и Го люби, той свети; усъмни ли се в Него и престане да Го люби, той веднага потъмнява. Един е Господ, в Когото трябва да вярваме и на Когото трябва да служим – на Него се подчиняват и доброто, и злото.

Какво нещо е доброто и какво злото? В пътя на своето развитие човек е дошъл до положение да познава доброто и злото. От времето на Адам още човек направи първия опит за познаване на доброто и на злото – този опит водеше човека в низходяща посока. Сега човек постепенно се издига, върви във възходяща посока – той прави втория си опит, но не за познаване на доброто и на злото: вторият опит на човека е за познаване на самия живот, който ще го застави да обича живота. Казано е, че човек трябва да се отрече от живота... Той трябва да се отрече от временния живот, а да разбере и обикне вечния живот, носител на Божествената Любов. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога". Да познаем Бога, да познаем Любовта – това е една от великите задачи на човешкия живот. Някой казва, че иска да бъде абсолютно свободен, с нищо да не се занимава. Не, човек не може да бъде абсолютно свободен, все ще се занимава с нещо. Той не може да се откаже от старите наредби, но поне правилно да ги изпълнява: правилно да мисли, да чувства, да действа; правилно да яде, да пие, да диша. Всяка

наредба има смисъл дотолкова, доколкото може да се възобнови, да се изпълни по нов начин. Наредбите, наставленията, по които рибите живеят, не се отнасят нито за птиците, нито за млекопитаещите, нито за хората. Сегашният човек се намира в преходно състояние: той върви към нов свят, за който се изискват нови наредби. И Слънчевата система днес не е същата, каквато е била преди хиляди години. Ще дойде ден, когато Слънчевата система ще се намира под влиянието на друга система, която коренно ще измени живота на Земята в положителен смисъл. При новите условия на живот злото съвършено ще изчезне; гняв, обида, огорчение няма да съществуват. Как ще се гневите на огъня, на водата, на хляба, на въздуха, на светлината? Човек не може да се гневи на това, от което има нужда; човек може да се сърди само на това, което не му е необходимо.

Хората се оплакват, че не успяват в живота си. Те не успяват, защото се стремят към големи работи, към велики постижения. Стане ли въпрос да извършат някоя малка работа, те я избягват. Например правили ли сте опит да видите с колко хапки хляб се нахранвате на обяд? Направете този опит за една седмица, за да видите, когато ядете с голям апетит или когато ядете без апетит, колко хапки хляб ще употребите. Добре е човек да прави такива изчисления, да знае средно по колко хапки хляб употребява на обяд. Ще кажете, че това е дребна работа. Може да е дребна работа, но от нея зависи успехът на човека. Ако ученикът преяжда, не може правилно да решава задачите си. Изобщо когато умът или сърцето на човека са заети с някаква работа, той яде малко или никак: първо свършва работата си, а после яде. Когато вярващият, религиозният иска да се моли на Бога, той нищо не яде: при такива случаи стомахът на човека трябва да бъде празен, за да могат умът и сърцето да възприемат правилно.

Казано е в Писанието: „Търсете първо Царството Божие и всичко друго ще ви се приложи“. Като ученици вие трябва да търсите първо

Истината, която ще ви направи свободни, и всичко друго ще ви се придаде. Що е свобода? Свободата представлява разумно отношение между всички души. Разумните отношения между душите не предизвикват никакви стълкновения, никакви противоречия, те имат одобрението на всички напреднали, възвишени същества. Разумността подразбира правилни отношения към хората и към ангелите. Дойде ли ви наум някоя малка мисъл, приложете я – тя идва от някой ангел. Давайте път на малките мисли и чувства в себе си – те са Божествени; те идват от някое възвишено същество, от някой ангел. Например отивате на работа, но в това време идва в ума ви мисълта да се спрете малко пред едно бедно момиченце, да му кажете няколко думи и да си заминете. Поглеждате момиченцето, но си казвате: „Работа имам сега, нямам време да се отклонявам от пътя си: не искам нито да дам нещо от себе си, нито да взема“. Постъпите ли по този начин, вие сте отблъснали една Божествена мисъл. Който нито дава, нито взема, той е умрял човек, той е морален инвалид. Човек трябва да дава толкова, колкото взема: ако малко взема, малко ще дава; ако много взема, много ще дава. Бог ни е дал изобилно живот, изобилно мисъл и чувства, Той ни е дал всичко в изобилие. Следователно давайте от изобилието, в което живеете. Не давате ли от изобилието на живота, от изобилието на своите мисли и чувства, вие вършите престъпление. Дайте път на Божествения Дух във вас! Който не се подчинява на този закон, той ще се върне назад в развитието си.

Това е философия, която се отнася до учените хора, до пробудените души, до родените от Бога. Онези, които не са родени още, които не са пробудени, нека спят: на тях не е дадено още да чуят и да разберат Истината. Ето защо искате ли да се повдигнете, да придобиете свободата си, да имате съдействието на разумните същества, обичайте Истината – този е правият път, по който можете да получите отговор на вашите желания. Не вървите ли в този път,

колкото и да се молите, ще ви се отговори: „С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери“. При това положение ти ще страдаш, ще боледуваш, ще гладуваш, ще изгубиш близките си и т.н. Защо? Защото не си обичал Истината, противодействал си на разумното в света и т.н. Когато човек не изпълнява великите закони на Битието и се отклонява от правия път, лесно може да се предскаже какво ще му се случи. Който разбира това, той може да бъде добър астролог. Когато Бог работи в света, хората трябва да Му се подчиняват; не се ли подчиняват, те ще носят тежките последствия на своето непослушание.

Христос казва: „Ако дясното ти око те съблазнява, извади го навън. Ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и я хвърли настрана“. Този стих се отнася до глупавите хора, които не изпълняват Волята Божия. Очите на разумния човек обаче гледат едновременно на една и съща страна: следователно няма защо да вади едното от тях. Ръцете на разумния човек работят съобразно Волята Божия: следователно няма защо да отсича едната от тях. Обаче глупавият, който гледа с едното си око там, където не трябва, и пипа с едната си ръка на забранени места, по-добре е да влезе в живота с едно око и с една ръка, отколкото да върши престъпления. Но какъв ще бъде твоят живот, ако влезеш в него с едно око и с една ръка? Не, човек може да живее така, че да не се съблазнява: той трябва да влезе в живота с две очи, с две уши, с две ръце и с два крака.

Първото нещо, което се изисква от вас, е да имате непреодолима любов към Истината. Съзнанието ви трябва да бъде толкова будно, че нищо в света да не ви изкушава; мислите, чувствата, действията ви трябва да бъдат безпогрешни. Направите ли някаква грешка, веднага трябва да я коригирате; не можете ли сами да я изправите, обърнете се към учителя си. Например пишете буквата А, но сте я написали неправилно. Учителят ви ще напише същата буква и като имате

красив образец за нея, вие ще можете да изправите грешката си. Човек трябва да се упражнява, да си изработи красив почерк. По почерка се съди за характера на човека: колкото по-красив и правилен е почеркът, толкова човек е по-благороден. Значи характерът на човека се познава по почерка, по лицето, по челото, по носа, по устата. Разумният свят пък определя отношенията си към човека според неговия вътрешен живот: щом човек измени, в смисъл подобри своя вътрешен живот, и разумният свят подобрява отношенията си към него. Това е закон на съответствието, който съществува навсякъде в Природата. Като влезе в затвор, човек се облича в халат; щом излезе от затвора, той съблича халата и облича хубави, нови дрехи.

И тъй, щом сте дошли на Земята, трябва да разберете в какво се състои смисълът и красотата на живота. Човек е дошъл на Земята за две неща: да се научи право да мисли – да се определи като човек, и да служи с любов на Бога – да се определи като ангел, т.е. като човек, който е дал ход на Божественото начало в себе си.

Желая ви да мислите право и да служите на Бога с любов. Радвайте се и за едното, и за другото.

Божията Любов носи пълния живот.

5 лекция, 19 септември 1928 г., София, Изгрев

АКУСТИКА НА СЪЗНАНИЕТО

Сега ще говоря върху акустиката на съзнанието. Думата *акустика, акустичен* се употребява в случаи, когато искат да обяснят как става предаването на звука. Казват например „акустичен салон“. Това подразбира такъв салон, в който звукът на даден инструмент или гласът на певеца, на говорителя се предава еднакво силно, ясно и чисто от всички места на салона: на който край и да застане човек, все добре ще чува. Акустиката има приложение в музикални салони, в читалища, където се държат сказки, в театри. Актьорът може да е много добър, но ако театърът не е акустичен, публиката няма да чува добре; ораторът може да е много добър, но ако салонът не е акустичен, слушателите няма да чуват добре и един след друг ще си излязат. Като знаят значението на акустиката, турците правят баните си акустични: като влезе човек един път в турска баня, пожелава пак да отиде. Има акустика и на човешкото съзнание. Когато човек има акустика на съзнанието си, всички го разбират и остават доволни от неговата мисъл; няма ли акустика на съзнанието, никой не го разбира: мисълта му може да е права, но щом не е акустична, хората не могат да я възприемат.

Акустика съществува не само в театрите и салоните, но и в науката. Едни науки са акустични, а други не са акустични. Ония науки, които се изучават с приятност и увлечение, са акустични; всички науки, които не се изучават с увлечение, нямат акустика в себе си. Например старите езици не са акустични. Каква акустика може да има в анатомията на предпотопните животни? Много учен трябва да бъде човек, за да може от останките на някое предпотопно животно да възстанови цялото животно. Много от човешките мисли, чувства, действия, разбирания са разхвърляни в пълен безпорядък, без

никаква система, както са разхвърляни костите на предпотопните животни. Както учените могат да съберат разпръснатите кости и да възстановят животното, така има учени, които от безпорядъка на човешките мисли, чувства и желания могат да създадат стройна хармонична система. Ще кажете, че докато се постигне това, главата на човека ще побелее. Какво лошо има в побеляването на главата? Има смисъл да побелее главата на човека, но поне да научи нещо; ако нищо не е научил, а главата му е побеляла, това побеляване е безпредметно. Като изтъкат платното, жените го слагат да се бели: беленото платно е за предпочитане пред небеленото. Красив е белият цвят, но когато има акустика в него. Виждате хора с побелели коси, но космите им са чисти, меки, приятни за гледане и пипане. Има хора с бели коси, на които косъмът няма приятен бял цвят и на пипане е остър, твърд – той няма акустика в себе си.

Съвременните хора казват, че животът е сериозно нещо и не може да се живее, както и да е. Вярно е, че животът е сериозен, но същевременно той е идеен и красив. С това са съгласни всички разумни хора, както са съгласни, когато пред тях сложат добре сготвено ядене: всички се нареждат около трапезата и казват, че навсякъде съществува ред и порядък. Обаче какво ще правите, ако пред вас сложат няколко съда с ядене, приготвено от няколко дни: в единия съд – най-старо ядене, в другия – по-прясно, а в последния е сипано ядене, което току-що е свалено от огъня. Каквото и да е положението на човека – цар, владика или прост работник, всеки ще протестира, ако му сипят ядене, готвено от няколко дни насам. Защо ще има протести? Защото качеството на яденето не е еднакво, а същевременно се прави разлика: на бедни и прости хора се сипва от старото ядене, а на богати и учени – от прясното. Различното качество на храната поражда недоволство между хората;

недоволството пък става причина за изгубване на акустиката на съзнанието им.

В живота има много случаи, при които човек лесно губи акустиката на своето съзнание. Например една сутрин ставате весел, разположен, готвите се да излезете, да уредите някои важни работи. Вървите из пътя доволен, подсвирквате безгрижно с уста, но изведнъж срещате един ваш познат, който бързо слага в джоба ви една книжка, на която виждате написана сумата 15 000 лв. Спомняте си, че това е ваша полица, която трябва да изплатите още днес. Разположението ви веднага изчезва. Защо? Изгубвате акустиката на съзнанието си: вие се намирате пред една важна задача, която непременно трябва да решите. Срещате една млада красива мома, която се разговаря с двама млади учени хора: тя е доволна, засмяна, защото и двамата я обичат. Докато не се намира пред въпроса кого от двамата да избере, тя счита, че всичко е в ред и порядък. Обаче изправи ли се пред нея въпросът за избор, мирът и се нарушава, тя не знае какво да прави: външно и двамата са млади, красиви, учени, но какви отрицателни качества крият в себе си, тя не знае. Една бъдеща възможност за някакво нещастие я плаши и тя става вече замислена, сериозна. Защо? Изгубила е акустиката на своето съзнание. Всеки човек се намира пред мъчнотии, които могат да причинят нарушаване на акустиката в неговото съзнание.

Ако искате да разберете нещо повече за акустиката на съзнанието, прочетете 18., 19. и 20. глава от Евангелието на Матей. Като ги четете, вижте какво отношение имат те към вас. В тези глави се описва сегашното състояние на човешкото съзнание.

Сега ще пристъпим към един научен въпрос. Представете си, че имате два планински върха *А* и В. Да допуснем, че върхът *А* е богат със златни, сребърни, медни руди, с въглища, каменна сол и др.; същевременно този връх е осеян с много извори, поточета, реки.

Другият връх – B, обаче е беден: освен трева нищо друго няма по него. Това голямо различие на двата върха създава различие и в живота, който се развива около тях: около върха *A* се развиват индустриални центрове: рудите се използват, водите се впрягат на работа – за воденици, за електрически мотори; върхът *B* се използва само като добро пасбище и се посещава от овце, агнета, говеда и т.н. Около върха *A* кипи живот, който бързо се развива, а върхът *B* остава назад в развитието си; върхът *A* представлява разумен, културен център, а върхът *B* минава за добро пасбище.

Какви елементи са необходими за проява на културата? Във физическо отношение златото, среброто, медта, солта, въглищата, водата са елементи, необходими за проявата на културата. Като се ползват от това положение на нещата, хората казват, че без злато, без пари животът не може да съществува. Вярно е, че без злато няма живот: златото е необходим елемент както в грубия материален живот, така и в органическия. Човек трябва да има злато не само в кесията си, но и в своята кръв – органическо злато. Без злато кръвта не може да действа – в този смисъл златото е проводник на живота. Ако кръвта на човека не може без злато, колко повече външният живот не може да се развива без злато. Златото е разменна монета между хората, между различните държави. В органическия свят обаче златото е най-добрият проводник на живота. Който иска да стане безсмъртен, той трябва да придобие съответно количество злато в кръвта си; следователно който няма нужното количество злато в кръвта си за поддържане на живота, той умира. Както човек умира от отсъствието на злато в кръвта си, така и търговецът пропада от отсъствието на злато в касата си. Колкото книжни пари и да има човек, той трябва да разполага с известно количество злато – ефектив както в касата си, така и в своята кръв. Без златото като алхимически елемент животът е немислим. Като знае това, ученикът има право да

се стреми към придобиване на златото не като външен, материален елемент, но като вътрешен, органически елемент в кръвта – носител на живота. Колкото повече злато има човек в кръвта си, толкова по-изобилен е животът в него; колкото по-малко злато има в кръвта си, толкова по-малко живот тече в него.

Така трябва да гледа човек на нещата, за да може правилно да се ползва от всичко, което му се дава. Нови разбирания, нови убеждения, нови условия са нужни за човека. Ще кажете, че както ви е създал Господ и при каквито условия ви е изпратил на Земята, това сте вие и това ще останете. Не, условията, от които зависят животът и развитието на човека, не са само външни, но и вътрешни.

Ако някой човек се е родил при условия, които върхът *А* дава, той може по-бързо да се развива: той се намира при благоприятни външни условия; ако друг някой се е родил при условия, които върхът *В* дава, той не може бързо да се развива. Хората, които живеят на тия два върха, могат да се съобщават. Благодарение на възможността да се съобщават, жителите от В, които имат добри вътрешни условия, могат да се ползват от външните благоприятни условия на *А* и да се развиват добре. Културните хора от върха *А* имат злато, сребро, мед, въглища, сол, но тия неща не могат да се ядат: те ще влязат във връзка с жителите на върха *В* и ще заимстват от тях мляко, сирене, масло, вълна и т.н. По този начин около *В* ще се образува друг културен център. Ако хората от центъра *В* са разумни, те веднага ще пренесат енергията си от *В* към *А*. При тази обмяна на живота именно се образува особено акустично движение.

Каквито отношения съществуват между върховете *А* и *В*, такива отношения съществуват и между хората. Когато двама души се съберат на едно място, винаги единият от тях е по-даровит. По-даровитият представлява върхът *А* – изобилие на богатства и енергия, а вторият – върхът В. Върхът *А* представлява плюс единица, а *В* –

минус единица. Между тези две числа има известно съотношение, или както казваме в живота – обмяна: енергиите от *A* минават във *B*, а тия от *B* минават в *A*. Изобилието на живота, на културата е в плюс единицата, която някога ще се прехвърля във *B*. Първоначално културата в *A* е трескава, бърза, активна; когато се пренесе във *B*, тя става тиха, спокойна. Двете култури *A* и *B* представляват две фази на човешкия живот: първата фаза в развитието на човека е неговото физическо развитие – животът на физическото съзнание. Това е животът на детето – живот на промени: то е пъргаво, активно, скача, ходи. В движенията си детето е работник, който обработва земята: разкопава я, вади руди от нея и ги пренася от едно място на друго. Ако работникът е разумен, той ще знае, че единствената посока на движение на енергиите му е посоката *B*. Спази ли този закон и порядък на Природата, неговият характер правилно се развива; не спази ли закона на Природата, той се натъква на ред противоречия, които изопачават, огрубяват неговия характер. Щом изпадне в това положение, човек започва да вярва в щастието. Да очакваш щастието, това значи да се надяваш на някакво външно благоприятно стечение на обстоятелствата. Наистина, все трябва да дойде някой човек отвън, да ти каже в коя посока да се движиш, т.е. накъде да отправяш своите енергии.

Когато работите на човека не вървят добре, колкото и да е учен, той започва да търси гадатели, разни врачки, циганки, да му кажат защо няма успех в живота си. Ще дойде една циганка, ще извади един охлюв, ще го върти натук-натам и най-после ще извади нещо черно от него; след това ще вземе едно яйце, ще го чукне и ще каже, че черното от охлюва, което е било причина за неуспеха в живота на този човек, е отишло в яйцето. Тя ще зарови яйцето в земята, а с него заедно ще зарови и пречките в живота на дадения човек: на другия ден го срещате весел, обнадежден, с вяра, че работите му ще се

оправят. Наистина, като даде известно възнаграждение на циганката, в него става някакво отпушване и енергиите започват да текат към В. Човек все трябва да пожертва нещо от себе си, за да тръгнат работите му напред.

Охлювът, на който циганката гледа, е завит спиралообразно: той дава представа за създаването на света. Щом светът е създаден разумно, непременно ще има живот. Когато охлювът е празен, това показва, че животът е спрян, т.е. работите на човека не вървят добре; пълен ли е охлювът, работите на човека се развиват добре. Охлювът, който не се движи, е празен; движи ли се, той е пълен – живот има в него. Движението на охлюва от едно място на друго показва, че животът, енергиите трябва да се местят от един център в друг. Когато охлювът е празен, в него няма живот, няма злато, сребро, мед – нищо няма в него. Понеже животът в този охлюв е престанал, в него се е събрала кал, която циганката изважда навън: това е черното, което тя изважда от охлюва. Щом извади черното, което е спъвало правилното движение на енергиите от вън на вътре и от вътре на вън, животът потича и работите на човека тръгват напред. Който разбира живота правилно, той може да превежда символите: охлювът, яйцето са символи в живота, които трябва правилно да се разбират и превеждат. Правилното разбиране и превеждане на символите не е нищо друго освен наука, която наричат магия.

И тъй, неблагоприятните условия, препятствията в живота на човека показват, че той няма акустика на съзнанието си. За да придобие тази акустика, човек трябва да бъде разумен, да постави в хармония всички противоречиви елементи в своя живот. Той трябва да се обърне към някой учен човек вън или вътре в себе си, за да му помогне. Както и да мисли, човек все трябва да потърси някой по-учен от себе си, за да му преведе символите в живота. Тази циганка все трябва да дойде при човека: като и даде една голяма сума,

работите му ще тръгнат напред. В дадения случай циганката играе роля на вярата: щом дойде вярата в човека, работите му постепенно започват да се нареждат. Това не значи, че мъчнотиите ще изчезнат, но разумността започва да се проявява и човек се убеждава, че може да се справя с тях и да върви напред. При каквито мъчнотии и да се намира човек, все ще дойде някой учен, добър, вярващ, който ще му помогне. Ето защо добре е понякога да те срещне циганката, за да усили вярата ти. Кога трябва човек да срещне циганката? Когато няма акустика на съзнанието си. Обаче има ли акустика на съзнанието си, добре е човек да срещне своя учител, който да му разправя красиви, велики работи.

И тъй, като ученици вие трябва да имате нови схващания за живота, правилно да превеждате противоречията и мъчнотиите си. Да правите правилен превод на дадено противоречие, това значи да намерите посоката на вашето движение. Да намери човек посоката на своето движение, това значи да определи за какво е роден, с какви дарби разполага и да работи за тяхното развитие. Инженерът ще поеме посоката към върха *A*, където има заровени златни, сребърни и медни руди – той ще копае и ще се ползва от тях; земеделецът ще поеме посоката към върха *B*, в подножието на който има богати полета за обработване и пасбища за отхранване на добитъка. Музикантът, художникът, поетът също ще намерят посоката на своето движение.

Изобщо всеки човек първо трябва да развива онези дарби, с които е роден, а не тия, които отпосле е придобил. Тия дарби, които човек днес придобива, ще останат за бъдеще. Следователно човек трябва да започне със силните дарби, вложени в него, и с тях да работи: това означава определяне посоката на движението. Който е определил посоката на своето движение, той има акустика на съзнанието си. Който има акустика на съзнанието си, той може

правилно да трансформира енергиите си: след големи и тежки упражнения той веднага пристъпва към малки, прости, за да се освободи от голямото напрежение, в което се намира. Малките, слаби упражнения не са нищо друго освен отдушници – чрез тях човек отпушва крановете на своя физически и душевен живот, за да изтече навън напорът на енергиите в него. Когато енергията в човешкия организъм не може да се отправя към посоката, която и е определена, тя създава известни страдания на човека. За да се освободи от тия страдания, той трябва да намери някакъв отдушник в себе си, чрез който да прекара излишната енергия навън. В това отношение музиката, поезията, художеството са отдушници, които спасяват човека от големи вътрешни напрежения. Щом се намери под натиска на някакво голямо напрежение, човек трябва да започне да пее, да пише, да рисува. Да си поет, учен, музикант или художник, това значи да изучаваш и прилагаш законите на акустиката на човешкото съзнание. По тези закони човешкото съзнание може да се развива.

Мнозина, особено религиозните, се изказват против науката. Те намират, че като се стреми към Бога, човек не се нуждае от наука. Не, науката е толкова необходима за човека, колкото и храната. Човек може да се обяви против някои шаблонни разбирания на известни учени, но не и против самата наука. Науката е съществувала преди човека, тя е съществувала и преди ангелите, херувимите и серафимите. Божествената наука, поезия, музика, художество са съществували преди всякаква наука, поезия, музика, изкуство, за които днес се говори. Това, което хората наричат музика, поезия и наука, представлява вълни, отражения на Божествената наука, музика и поезия, които долитат до човешкия ум и сърце и се изнасят навън. Съзнателно или несъзнателно, човек се стреми именно към тази първична енергия, която единствена е в състояние да определи

посоката на неговото движение. Само при това положение човек може правилно да се проявява.

Съвременните хора се натъкват на противоречия, на недоразумения помежду си и се запитват кои са причините за това. Много просто! Причината за противоречията и недоразуменията между хората се дължи на отсъствието на акустиката на тяхното съзнание. Когато двама души се карат, това показва, че те нямат акустика на съзнанието си: и двамата са положителни, обаче два плюса не разрешават въпросите. Ако търговецът увеличава капитала си, а стоката му се намалява, той ще се превърне в банкер. Щом иска да върти търговия, от една страна той ще получава пари, а от друга, ще дава за стока: в търговията има вземане и даване.

Същият закон се отнася и до човешкия живот: колкото повече се увеличава златото в кръвта на човека, толкова повече се увеличава и животът. Този живот трябва да се вложи в работа, в движение. Не се ли сложи в действие, той ще се увеличи толкова много, че ще превърне човека в банкер. При тези условия човек ще се натъкне на ред противоречия. Ето защо ако изобилието на живота, на жизнената енергия в човека не се сложи в действие, тя произвежда противоречия в неговия живот. Някои майки се оплакват от децата си, че били буйни, палави, не седели на едно място. Защо? Тия деца имат много злато в кръвта си. Това злато внася в децата излишък от живот, от жизнена енергия, която те не знаят как да използват. Майките трябва да бъдат просветени, да знаят с какво да занимават децата си, и по този начин да впрягат на работа излишната енергия в тях.

Едно се иска от човека: да намери посоката на своето движение и в това направление да насочи своите енергии. Не попадне ли човек в посоката на своето движение, той за цял живот остава недоволен. Като не знаят този закон, родителите често насилват децата си, карат ги да учат това, което не им е присърце. Един свещеник от

варненските села имал един син. Като станал на училищна възраст, бащата го записал в училище да учи. Обаче детето не обичало да учи, то бягало от училище и отивало в една съседна на тях воденица, където цели часове се занимавало с правене на колелца за воденици. Въпреки силното желание на бащата да изучи сина си, за да стане свещеник, синът станал воденичар. Казват: в каквото направление и да се прояви животът на даден човек, важно е той да върви в посоката на своето съзнание. Върви ли в тази посока, животът на човека се изявява правилно. В този смисъл каквато работа и да изпълнява човек, щом помага на своето лично повдигане, както и за благото на цялото човечество, тя е благородна.

Често хората се обезсърчават, изпадат в песимизъм. Защо? Не са намерили посоката на своето движение. Песимизмът се дължи на подпушване на енергиите в човешкия организъм, или на изгубване на акустиката на съзнанието. За да се освободи от своя песимизъм, човек трябва да намери оная циганка, която ще му гадае на охлюв и на яйце. Щом тя му каже няколко думи, песимизмът изчезва. Да мисли човек, че циганката му е помогнала, това е все едно, когато някой се търкаля от планината и дрехата му се закачи на някой трън, той да счита, че трънът го е спасил. Колкото циганката може да освободи човека от неговия песимизъм, толкова и трънът може да задържи човека от падане. Трънът е поставен в пътя на човека като препятствие, за да се застави да мисли. И циганката е изпратена при човека от разумни същества, за да го накарат да мисли, че от него зависи да бъде щастлив или нещастен.

Сега, като ученици, от вас се иска да мислите право, по нов начин. Мислите ли по стар начин, вие ще бъдете нещастни, бедни хора, няма да имате злато в кръвта си.

Дойде ли до това положение, човек престава да съществува, т.е. неговата фирма изчезва. Като види, че е изпаднал в пълна

несъстоятелност, човек казва за себе си, че е голям грешник. Грешникът не е нищо друго, освен фалирал търговец, който не може да изплати задълженията си. Ако някой грешник е готов при най-големи лихви да изплаща задълженията си, той е надежден – неговата фирма се задържа. Тялото на човека представлява фирмата му, с която той върши своите търговски операции на Земята. Като знаете това, пазете тялото си да не фалира. Не е лесно човек да фалира! Докато създаде нова фирма, той трябва да пази старата. За да запази старата си фирма, човек трябва да уравновесява капиталите си със стоката, със своето производство. Като пази равновесие между капитала и стоката си, между мислите и чувствата си, човек лесно се справя с мъчнотиите си.

Какво представляват мъчнотиите? Мъчнотиите в живота на човека не са нищо друго, освен изплащане на полици. Щом си взел стока, трябва да я платиш. Когато някой роптае против мъчнотиите, това показва, че той е взел стока, продал я е, но е забравил да я плати. Макар по-късно и с по-голяма лихва, но той трябва да изплати тази полица. Мъчнотиите са полици, които човек неизбежно трябва да плаща: или ще плаща, или ще върне стоката. Какво трябва да прави човек, ако нито парите може да плати, нито стоката може да върне? Тогава той трябва да вярва в щастието, в късмета. Ето защо човек първо започва с противоречието, с дисхармонията в живота, и постепенно върви към хармонията. Човек сам вижда противоречията в себе си и сам ще ги примири; никой друг не може да види неговите противоречия, нито може да ги примири. Щом примири противоречията в себе си, едновременно с това той се справя и с външния свят: той започва да вижда хармонията във външния свят, която по-рано не е виждал.

Мнозина мислят, че като разрешат противоречията в живота си, ще бъдат на първо място в Небето. Те се заблуждават: Небето е

училище. Както ученикът на Земята минава от по-долно отделение в по-горно, от по-долен клас в по-горен, докато един ден влезе в университета, така и ученикът на Небето не може да влезе в университета, докато не е минал през по-долните класове на училището. Майката може да хване детето си за ръка и да отиде с него в университета при големия му брат, но това не значи още, че детето е студент. Ако се развива правилно, един ден детето ще влезе в университета, ще стане студент, какъвто брат му някога е бил.

Като ученици вие трябва да имате правилни разбирания за живота. Първо трябва да разберете своя вътрешен живот, а после външния. Човек не може да разбере външния живот, докато не е разбрал своя вътрешен живот. Като не разбере нещо, човек се обезсърчава. Какво означава неразбирането или незнанието? Че не знаеш нещо, това подразбира, че не можеш да свириш като велик музикант, че не можеш да рисуваш като велик художник, че не можеш да пееш като велик певец, че нямаш силата на някой голям борец и т.н. Когато някой казва за себе си, че не разбира и не знае нещо, това показва, че той е ученик в първо отделение и сега се запознава с буквите. Той не може да знае и да разбира толкова, колкото знаят и разбират учениците в гимназията и студентите в университета. Трябва ли да се обижда човек, че не знае и не разбира някои неща? Щом не знае и не разбира, той трябва да се радва, че има какво да учи. Докато не се научи да пее добре, човек не трябва да излиза на сцената; излезе ли на сцената неподготвен, ще го освиркат и ще му дадат урок втори път да не се подиграва с тях. Да се обижда или да не се обижда човек зависи от това, как той гледа на нещата.

Веднъж дошъл на Земята, човек трябва да привежда всички явления във физическия свят, както и тия в живота, към акустиката на своето съзнание. Художник ли е човек, или поет, музикант, учен, той трябва да свежда всичко към акустиката. Постигне ли това нещо, той е

дошъл до възкресението, което води към новия живот. Това не може да се постигне изведнъж: кой където е стигнал, оттам ще започне и ще върви напред – старото ще оставя назад, а към новото ще се стреми. Казано е в Писанието: „Старото небе и старата земя ще преминат; ново небе и нова земя ще се създадат“. Новият живот се нуждае от нови знания, от нови разбирания. Между старото и новото няма никакви противоречия: старото е изиграло ролята си, то се оттегля от сцената, за да дойде новото и да заеме неговото място. Всички актьори, които са определени за новата сцена, ще дойдат да свършат своята работа. Новото, което сега идва, представлява златото, носител на живота. Който се откаже от новото, той ще фалира; ако не се откаже, той ще придобие живот и ще го има изобилно. За да използва правилно този живот, човек трябва да бъде разумен, свободен, да има светлина в ума си: това значи да има човек акустика на съзнанието си. За да придобие акустика на съзнанието си, човек трябва правилно да изпълнява всички наредби на Природата. Яде ли, спи ли, диша ли, мисли ли, човек трябва да знае законите, по които тези процеси се извършват. Когато възприема светлината, човек трябва да знае под какъв ъгъл да я приема. Когато мине през ред мъчнотии, противоречия и страдания, човек идва най-после до правата мисъл, която го поставя в посоката на неговото движение: при това положение противоречията на човека ще се намалят и между енергиите от двата върха в него ще става правилна обмяна. Това значи „раждане на новата култура“ – културата на новия живот.

Кажете сега кой въпрос е най-важен по отношение на акустиката на съзнанието. Един ще каже, че еди-кой си въпрос е важен, друг ще изтъкне съвсем особен въпрос: това зависи от разбиранията на човека. Според мене всички пасажи в музиката, в поезията са еднакво важни – различието се състои само в местата, на които са поставени. В една музикална пиеса всички тонове са еднакво важни, само че едни от тях

са поставени на първо място, вследствие на което изпъкват повече от другите. Махнете ли някои от тоновете, които считате за маловажни, веднага ще се образува един дисонанс. От различното съчетаване на тоновете се образува или хармония, или мелодия: хармонията създава широта на съзнанието, а мелодията – дълбочина. Съзнанието се нуждае едновременно от хармония и от мелодия. Когато човек има акустика на съзнанието си, хармонията и мелодията в него се сливат в едно цяло. При такова съзнание мислите, чувствата и действията на човека са необикновени, изпълнени с хармония и мелодия.

Сега, като на ученици, пред вас се разкрива една велика задача, от правилното разрешаване на която зависи вашето велико бъдеще. За решаване на тази задача вие разполагате с грамаден капитал – вашата фирма. Сложете в действие този капитал! Задачата на всекиго е различна: на ученика от отделенията е дадена задача да свърши отделенията и да влезе в прогимназията; тоя от прогимназията трябва да мине в гимназията; който е свършил гимназия, той трябва да завърши университет. На някои са дадени задачи да станат учени, богати, поети, музиканти, художници и т.н. Какво се иска от вас в дадения момент? Да давате даром! Това, което даром сте взели, даром давайте; това, което с пари сте взели, с пари давайте; има неща, които не могат да се дават даром. По какъвто и да е начин, но човек всякога трябва да плаща за онова, което му се дава. Например интензивното желание на ученика да слуша учителя си, като пее или свири, е особен начин на плащане: когато ученикът е доволен от учителя си, последният се вдъхновява и го възнаграждава със своята работа.

Каквото човек даде, в края на краищата то пак ще се върне при него. Обаче когато дава, човек трябва да знае посоката на своето движение, както и състоянието, в което възприемателят се намира. Ако човекът, към когото сте изпратили мисълта си, не е бил акустично разположен, мисълта ви ще се върне към вас, но като

дисхармонична. Срещнете ли човек, който иска да ви прочете или изсвири някое свое произведение, не го отблъсквайте, изслушайте го внимателно. Пък и той от своя страна трябва да бъде внимателен: като пожелае да ви прочете нещо, но вие не се заинтересувате, нека се откаже от намерението си. Четете, пейте, свирете на хората само тогава, когато видите, че в тях естествено се явява някакъв интерес към вас. Щом сте заинтересувани от него, той ще ви чете, а вие ще пишете, ще си вадите бележки. Дойде ли на ума ви някаква светла мисъл, вземете бележника си и я запишете. Това е предсказанието на циганката, която гледа на яйце и на охлюв. Вярно е казала тя: щом циганката си замине, работите ви постепенно ще почнат да се нареждат. Тази циганка представлява, от една страна, вярата в човека, а от друга – науката. Днес нито вярата се зачита от всички хора, нито науката.

И тъй, когато циганката дойде при вас, приемете я. Тя е скромно облечена. Ако я приемете, тя ще отвори дисагите си, ще извади охлюва и яйцето и ще почне да гадае: това са нейните пособия, с които работи. Който не вярва в циганката, т.е. в науката, ще каже, че това са измислени теории, които нямат практическо приложение. Не, добре гадае циганката: слушайте какво ви казва. С циганката е лошо, скъпо плащате за гаданието и, но без циганката е още по-лошо; с науката е лошо за някои, но без науката е два пъти по-лошо. Изучавайте онова, което се крие в охлюва и яйцето като символи, ако искате сами да си помогнете. Всеки ден внасяйте по нещо ново в съзнанието си: старото е отживяло вече времето си. Вложете новото в съзнанието си и вървете напред, не поставяйте никакви ограничения на Божественото в себе си. Този е начинът, по който можете правилно да се развивате.

Сега поставете за основа на живота си следното правило: без морал, но с любов; без морал, но със светлина; без морал, но със

свобода. Моралът е изиграл вече своята роля. Сега започва новият живот на Любовта, на Светлината и на Свободата.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

6 лекция, 26 септември 1928 г., София, Изгрев

БЕЗ ПРЕГРАДИ

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Размишление

В живота на човека има няколко важни неща, които той трябва да изучава – от познаването на тия неща зависи неговото бъдеще. Днес тия важни неща представляват за човека неизвестни величини. Животът на човека е построен именно върху тия неизвестни. Една от неизвестните величини за човека е животът. Какво представлява животът, и той не знае, но трябва да го изучава. Животът има две страни: положителна и отрицателна. Двете страни на живота го определят като щастлив и като нещастен. Когато животът се проявява така, както изтича от Бога, той е щастлив; когато не се проявява такъв, какъвто е в действителност, той е нещастен. Когато се стреми към нещо и не може да го постигне, човек се чувства нещастен; постигне ли го, той е щастлив. В този смисъл щастието и нещастието са вътрешни състояния в човека. Човек се стреми към нещо, но към какво, и той не знае. Значи и стремежът на човека представлява нещо неизвестно.

Какво представлява стремежът и защо човек се стреми? Стремежът не е нищо друго, освен слизане и качване на човека по наклон. Когато пуснете някое тяло в пространството, то пада на земята под влияние на земното притегляне. Такава сила представлява

стремежът на човека: под влиянието на своя подтик към нещо човек върви стремително в дадена посока. Докога ще се движи в тази посока? Докато стигне предмета, към който се стреми. Щом стигне този предмет, т.е. своя идеал, той спира. Значи предметът, към който човек се стреми, спира неговото движение – по-далече от този предмет той не може да отиде. Следователно всеки предмет, към който се стремим, е в състояние или да ни отклони от пътя, или да спре нашето движение. Ако някой човек се стреми да отиде далече някъде, т.е. в идеалния живот, но постави на пътя си някакъв предмет, сам ще прегради пътя си, сам ще спре движението си. Вървете в правия път без прегради, без препятствия. Какво трябва да прави човек, за да не препятства на движението си? Щом си препятства, това показва, че е поставил на пътя си някакво желание. Всяко човешко желание е преграда, поставена на пътя на наклонената площ. Тръгне ли човек по тази наклонена площ да реализира своето желание, той неизбежно ще спре. Това желание именно определя посоката на движението на даден човек: животът на този човек ще върви в тази посока, в която е поставено желанието му. При това положение животът сам по себе си ще се прояви.

Следователно когато някой казва, че желае нещо, това не е нищо друго, освен стремеж към предмета, който е поставен в известна посока – той привлича човека. Човек започва да се стреми към тази посока именно и животът му се проявява по един или по друг начин. Който разбира този закон, той знае каква посока ще вземе неговият живот. Желанията могат да бъдат силни и слаби. При силните желания наклонът, бил той във възходяща или в низходяща посока, е голям; при слабите желания наклонът е малък. Понеже при силните желания, които водят в низходяща посока, наклонът е голям, и бързината на движението е голяма. При бързото движение човек неизбежно пада, защото предметът, към който се стреми, не може да

го спре; често човек завлича със себе си и самия предмет. Понякога това бързо движение става причина човек да изгуби желанието си; изгуби ли желанието си, той става нещастен. Когато силно се удари в желанието си, човек може да го умъртви, да го раздроби на части.

И тъй, какво всъщност представлява животът, това е неизвестно за човека. В човека има някаква сила, която му подсказва, че живее, но откъде идва, защо е дошъл на Земята, какво е неговото предназначение, и той не знае. Казвате, че човек трябва да се храни, да расте и да се развива. Защо трябва да се храни, защо трябва да расте, какво се постига с растенето? Човек не може да отговори не само на тия въпроси, но и на много още. Той знае, че като е дошъл на Земята, трябва да живее, да яде, да пие вода, да се движи, но защо е нужно всичко това, не може да си отговори. Това именно показва, че човек се движи и живее с неизвестни величини.

Когато се говори за материята, ние имаме предвид нейните четири състояния: твърдо, течно, въздухообразно и огнено, или светлинно. Тези състояния на материята се срещат и в човека. Когато твърдата материя преобладава в човека, той минава за твърд; ако течната материя преобладава в него, той минава за мек; когато въздухообразната материя преобладава в човека, той има разположение към разширяване, към заемане на голям обем в пространството. И най-после има случаи, когато огнената материя преобладава в човека: тогава той е горещ, огнен и където мине, всичко сгорещява. Понеже животът се изявява чрез четирите състояния на материята, човек непременно ще бъде и твърд, и течен, и въздухообразен, и огнен. Ако не е твърд, човек ще бъде или течен, или въздухообразен, или огнен; ако не е течен, той ще бъде или твърд, или въздухообразен, или огнен. Ако не се проявява нито в едно от тия състояния, той никакъв не е, т.е. животът в него не може да се прояви. Докато пулсът на човешкото сърце бие, докато в него има

външна и вътрешна топлина, и живот има. Твърдостта и огънят са крайният предел на земния живот. Човек гори, докато е твърд; щом твърдостта престане, и горенето престава. Човек е твърд, докато гори, той е горещ, докато е твърд: изгуби ли твърдостта си, и горенето престава; щом горенето престане, и твърдостта се губи.

Това са научни положения от алхимията, които трябва да преведете в съзнанието си: преведете ли ги, вие ще разберете отношенията, които съществуват между тях. Какво предава твърдостта на телата? Форма: твърдостта е основа на формите; без твърдост телата не могат да имат никаква форма. Формите се моделират, когато се предаде на телата известна мекота. Който иска да моделира формите на своите мисли, чувства и желания, той трябва да познава законите, които управляват твърдата материя. Едни от човешките желания са твърди, други – течни, трети – въздухообразни, и четвърти – огнени. Желанията непременно трябва да съдържат известни качества, за да се различават едни от други, да знае човек как да се справя с тях, как да ги реализира. Ако не разбира своите мисли, чувства и желания, човек може да ги изгуби. Някой говори за морал, за характер в себе си, без да мисли за твърдостта. Докато не придобие твърдост в себе си, човек не може да говори за морал, за устой на характера си.

Представете си, че имате две семена, които са в твърдо състояние. Докато не ги посадите в земята, животът им се намира в латентно състояние. Посадите ли ги в земята, те намират влага и започват да се разпукват, т.е. животът, който е бил скрит в тях, се проявява. Ако едното семе задържа влагата, както и всички останали условия само за себе си, ние казваме, че това семе няма никакъв морал. То трябва да задържи за себе си само една част от условията и благата на живота, колкото му са нужни, а останалите да изпрати към другото семе. Следователно, когато човек задържа всичките блага на

живота само за себе си, казваме, че той не е морален, т.е. няма морал; изпраща ли част от благата, които получава, и към другите хора, той има морал. Който отнема условията за живот от даден човек, той не постъпва морално. Никога не отнемайте условията за живот на кое и да е живо същество: оставете животът като река свободно да тече във всички живи същества и да ги напоява. Ако богатият, който има на разположение къщи, ниви, лозя, градини, добитък, спре тия блага само за себе си, като се сили да премахне всички пречки на пътя си и постави преграда между себе си и своите ближни, няма да мине много време и той ще изгуби всичко.

Земята се върти и теченията на живота се движат от една посока в друга. Ще дойде ден, когато благоприятните условия ще потекат в посока, противоположна на първата: тогава богатият ще осиромашее, а сиромахът ще забогатее. Има един велик закон в Природата, който регулира нещата: благата на живота не текат само в една посока, те менят посоката на своето движение. В Природата постоянно има приливи и отливи, а не само приливи или отливи. Въз основа на този закон ние приемаме, че и реките се движат в две противоположни посоки, а не само в една посока, както мнозина твърдят. Ако приемат последното твърдение за вярно, тогава законът за приливите и отливите в Природата се отнася само за известни случаи. Всъщност не е така: този закон е общ и се отнася не само до физическия, но и до психическия живот.

Кои са причините за приливите и отливите, това е друг въпрос. Теченията в Природата се регулират от една вътрешна причина. От това гледище именно казваме, че теченията в живота също се сменят. Който разбира този закон, той никога не би се осмелил да постави преграда между себе си и своя ближен с цел да задържи благата само за себе си. Той знае, че всяка преграда, която е поставил, един ден ще се обърне против самия него. Като не разбира този закон и не го

спазва, човек сам си създава нещастия. Преди всичко човек трябва да знае, че не е той, който създава благата – друг създава благата. Щом знаем това, от нас се изисква само едно: да не поставяме преграда на Божествените блага, които текат към нас. Що се отнася до човешките блага, който иска, той може да поставя прегради. За Божествените блага обаче никакви прегради не се позволяват. Земеделец е работил цяло лято, събирал е жито от нивата си: той има право да прибере житото си в хамбара. В случая хамбарът представлява една преграда. Божествените блага обаче не се нуждаят от хамбари: единственият хамбар, който самата Природа е предвидила за някои Божествени блага, това е стомахът. Всеки има право да сложи в този хамбар само толкова, колкото е нужно за случая: сложи ли повече, отколкото трябва, веднага ще дойде наказанието. Ако някой се нуждае от повече храна, позволява му се да слага по-често, но по-малко. Тук не се позволява никакво осигуряване, никакъв запас. Рече ли някой да се осигури за утрешния ден, да складира нещо в хамбара си за следния момент, веднага му пращат писмо от невидимия свят, с което го викат да даде отчет защо е престъпил един от великите закони на Битието, защо е сложил преграда на Божиите блага: като учен човек, който много знае, искат да го назначат на служба в невидимия свят.

И тъй, помнете: Божественото благо е общо за всички живи същества. Божественото е достъпно за всички същества, но всяко същество може да се ползва от него повече или по-малко, според степента на своето развитие. И мухата, и вълкът, и човекът имат право да се ползват от живота, обаче никое живо същество няма право да слага преграда на живота; щом се осмели да сложи преграда на живота, смъртта неизбежно го следва. Защо убиват вълците? По единствената причина, че спират растенето на овцете. Някои вълци са станали кучета – да пазят овцете, но всички вълци не искат да станат кучета. Борбата между живите същества, която виждаме в Природата,

съществува и в човека. Тази борба е причина за недоволството, за страданията, за противоречията в живота. Често в човека се сблъскват две противоположни мисли, чувства или желания, вследствие на което той става недоволен. Това сблъскване, тази борба се дължи на факта, че в един и същи момент двете мисли в човека или двете чувства искат да заемат първото място в него. Невъзможно е две мисли или две чувства едновременно да заемат първо място в човека. Ако той иска да възприеме и двете мисли, първо ще приеме едната, а после другата. Започнат ли те да се борят в него, човек става недоволен. Как ще се справи с недоволството си? За да излезе неповреден от тази борба, човек трябва да стои настрана, да не взема никакво участие: като се поборят известно време, те сами ще решат въпроса.

Борбата между две мисли, чувства или желания в човека излиза и вън от него. Ние виждаме как двама братя или две сестри се борят за едно и също нещо, за един и същ идеал. Например баща има две дъщери – и двете красиви и образовани. В дома им идва млад, знатен момък от княжески род: двете дъщери се влюбват в него и всяка иска да го задържи за себе си. Бащата се чуди как да разреши този въпрос: той започва да увещава по-малката да отстъпи, да почака малко – и за нея ще дойде също такъв знатен момък, обаче тя не отстъпва. Голямата дъщеря пък настоява, че момъкът трябва да принадлежи на нея – и тя не отстъпва. Как ще се реши този въпрос? Всеки иска първото място, първия кандидат, първата хапка и т.н.

Съвременните хора се натъкват на ред такива положения и мислят, че са ги разрешили. Видимо те са ги разрешили, но всъщност тези въпроси и досега още не са разрешени. Някой казва, че като е отстъпил, е разрешил въпроса – това е привидно отстъпване. Малцина познават и прилагат закона на отстъпването: повечето хора отстъпват външно, а вътрешно остават непримирени. Да набиеш

човек, да го затвориш и по този начин да го заставиш да отстъпи, това не е никакво отстъпване. И бащата на двете дъщери можеше да разреши въпроса така, но това не е правилно разрешаване. Той можеше да набие малката дъщеря, да я затвори временно, да я изпрати в друг град, докато ожени голямата, и да каже после, че въпросът е разрешен чрез взаимно споразумяване. Не, това не е никакво разрешаване – в края на краищата малката дъщеря ще каже: „Можете да ме биете, да ме затваряте, но ще знаете, че аз го обичам“.

В такова положение се намира всеки човек поотделно: той представлява княжески или царски син, в когото са влюбени двете дъщери на богатия баща. Едната дъщеря представлява земния живот, а другата – небесния. Другояче представени, двата живота не са нищо друго, освен живот на плътта и живот на духа в човека. Първият живот казва: „Аз имам право на този човек“; вторият живот казва: „Аз имам по-голямо право на него“. Когато двата живота в човека се борят, той трябва да стои настрана и да наблюдава как ще се свърши борбата. Мнозина си въобразяват, че са разрешили този въпрос, но когато най-малко очакват, те се изненадват от себе си и виждат, че не са го още разрешили. Той е един от неразрешените въпроси: и най-великите мъдреци на миналото не са могли да го разрешат. Това не значи, че човек трябва да се безпокои и да се откаже от неговото разрешаване. Колкото и да е труден въпросът, човек трябва да се занимава с него: ще дойде ден, когато ще се домогне до правилното му разрешаване.

Какво представляват любовта и омразата в живота? Те са две дъщери на един и същи баща, които имат един и същи стремеж, но в противоположни посоки. Онзи, който те обича, и онзи, който те мрази, еднакво се интересуват от тебе: където мръднеш, и двамата те следят. И единият, и другият искат да знаят къде ходиш, какво правиш; и двамата ти пишат любовни писма. Единият пише: „Слънце

на моя живот, откак те видях, ти огря всичките ми кътчета, стопли душата ми. Без тебе не мога да живея“. Другият пише: „О, ти мое препятствие, мое нещастие! Когато помисля за тебе или като те видя, настръхвам от ужас – ти ме водиш в дъното на ада“. Сега ти четеш и едното, и другото писмо и търсиш начин да ги примириш в себе си. Това нещо става всеки ден в самия човек. Дойде една светла мисъл в него и той се повдигне; дойде една мрачна мисъл и той падне на дъното на ада; след това седи и мисли дали наистина е слънце на живота, без което хората не могат, или е страшилище на живота, което ги води в ада. Ти не знаеш радост ли носиш на хората, или страдания: един ден мислиш, че си добър, че може да излезе нещо от тебе; на другия ден казваш, че не си добър, че няма да станеш човек. „Защо става това?“ Защото се поддаваш на писмата, които всеки ден получаваш ту от този, който те обича, ту от онзи, който те мрази.

Ето защо когато човек е весел, разположен, това показва, че той е получил любовно писмо, в което му пишат, че е слънце на живота и без него не могат да живеят; не е ли разположен, той е страшилище, което води към дъното на ада. И едното е толкова вярно, колкото и другото: това са състояния на съзнанието. Човек изпада в тия противоположни състояния, защото е поставил прегради в своя живот. Щом премахне тия прегради, животът му ще потече нормално, без вътрешни борби и бушувания – в това се състои разрешаването на въпроса. Когато Христос казва, че човек трябва да се отрече от себе си, това подразбира да се върне той назад в своя живот и да премахне всички прегради, които е поставил на Божествените блага. Щом разберат намерението на човека, моралистите ще започнат един след друг да се изреждат, за да го съветват как и доколко да премахне тази преграда. Един ще го посъветва да махне една малка част от нея; друг ще го съветва да махне по-голяма част, но не цялата; трети ще го съветва да махне цялата преграда, но да остави корените, основата, за

да не стане някаква катастрофа. Не, цялата преграда ще махнеш, с корените и заедно: останат ли корените и, останал е зародишът на злото. Започнете ли да воювате със злото, или изцяло ще го победите, или никак не се залавяйте с него.

Сега, ако искате да се справите със злото, създайте в себе си правилна обхода, пазете се да не допускате лъжливи неща в себе си. Обвиняват някого в кражба – ти излизаш против него и казваш, че си го видял да крие нещо под дрехата си. Кога е било това, какво е носил, не знаеш, но твоето свидетелство усилва обвинението срещу този човек. Щом не си видял какво той крие под дрехата си и не помниш кога е било това, по-добре мълчи. Не поставяйте прегради в живота си, ако искате да бъдете господари на себе си, на противоречивите състояния, които ви нападат. Следователно докато човек не е господар на себе си, докато не различава откъде идват противоречията в живота му, той се намира в областта на относителния морал: той няма ясна представа за живота, за това, кое е морално и кое не е. Той е поставил преграда на пътя на Божественото благо и трябва да я махне, животът му да протече нормално.

Какво се разбира под думите *морален* и *неморален живот?* Представете си, че наблюдавате две дървета, расли при различни условия. От външния вид на дърветата, от тяхното растене, от техните плодове вие съдите за условията, при които те са се развивали. Ако едното дърво е буйно, добре развито, с добри плодове, вие казвате, че то е расло при благоприятни условия: влагата е била изобилна, климатът – мек, светлината и топлината също са били изобилни. Второто дърво, което е израсло слабо, ниско и е дало хилави плодове, говори за оскъдните условия, при които се е развивало. Следователно кажем ли, че някой човек е неморален, ние подразбираме, че той се е развивал при неблагоприятни условия; моралният човек се е развивал при благоприятни външни и вътрешни условия. Обаче това не трябва

и не може да служи за оправдаване на човека. Защо? Защото условията и теченията в Природата и в живота се сменят.

Казано е: „Който изтърпи докрай, той спасен ще бъде“. Човек трябва да изтърпи условията на живота си докрай, за да бъде спасен, т.е. да мине в благоприятните условия на доброто растене и развиване. Човек трябва да има предвид следното нещо: когато е при благоприятни условия, да не поставя преграда на Божествените блага, които идват към него; когато е в неблагоприятни условия, да не се озлобява, да не се мъчи да събаря преградите на ония, които са ги поставили. Всеки сам трябва да премахне преградите, които е поставил. Според закона на кармата в един живот човек ще бъде богат, в друг – сиромах. Защо? Теченията на живота се сменят. Щом теченията на живота се сменят, богатият изгубва всички блага, които по-рано е имал, и става сиромах. Тия блага отиват към страната на онзи, който е бил сиромах. Като е поставял прегради на Божествените блага, богатият е станал причина да се изменят теченията в живота, вследствие на което е изгубил благоприятните условия в полза на сиромаха. Това говори за великия закон на равновесието, който съществува в Природата.

Този закон има приложение не само по отношение на външните блага, но и по отношение на благата на сърцето и на ума. Ако сърцето на човека постави преграда на благата, които идват към него, и по този начин препятства да отиват в посока на ума, сърцето се развива добре, а умът остава хилав. Но понеже теченията в живота се сменят, благата ще почнат да текат в посока на ума и преградата, която сърцето само е поставило на пътя си, ще пречи на тия блага да минават към него – тогава то ще остане хилаво, слабо. Когато човек пожелае да развива правилно и ума, и сърцето си, той трябва съзнателно да работи върху себе си: сърцето да махне преградите, които само е поставило на пътя си, а умът – своите. Съзнае ли това,

човек трябва да остави свободно силите, които минават през сърцето му, да отиват и към ума, за да може, когато теченията се сменят, силите, които минават през ума, да отиват и към сърцето. Като не спазват този закон, хората са осакатили и изопачили нормалното си развитие. Например срещате човек с отличен ум, а с хилаво сърце; или обратно – с добре развито сърце, а с хилав ум. Това са анормални положения в живота: човек трябва да има добре развит ум и добре развито сърце. „Как ще се премахнат тия аномалии?“ Като се махнат преградите, които хората са поставили на Божествения път.

Запишете в ума и в сърцето си следната мисъл: благата, които Бог дава, трябва да се оставят свободно да текат, за да се ползват всички живи същества. „Какви ще бъдат последствията от това?“ За последствията не мислете: живейте без страх. Щом постъпвате по Божествен начин, не мислете за последствията: когато дава, Бог предвижда всичко. В Божествения живот последствията са всякога добри. Като не разбира този закон, човек се страхува от изобилието и мисли, че ако му се даде нещо в изобилие, ще полудее, няма да знае как да се справи с него. Щом сложи преграда на това благо, той наистина ще полудее. Ако сложи преграда на Любовта, на Мъдростта и на Истината в себе си, човек непременно ще полудее; не сложи ли никаква преграда, той се разширява, цъфти и забогатява. Някой се оплаква, че сърцето му е малко – не може да вмести благото, което му се дава. Щом сърцето на човека не може да събере благото, което Бог му дава, в него има преграда. Човек трябва да премахне тази преграда, да освободи сърцето си, за да могат енергиите да текат свободно в него и да се отправят към ума.

Защо хората не успяват в живота си, въпреки своя стремеж към новото, към красивото в света? Те не успяват, защото като се стремят към новото, не прилагат нови методи, но стари. Който иска да успява, той трябва да се върне назад, да събори преградите, които някога сам

е поставил на пътя си. Като наблюдавам хората, виждам какъв страх ги е овладял. Те слушат да им се говори нещо хубаво, разбират, че трябва да махнат преградата в своя живот, и решават да съборят една малка част от тази преграда. Като съборят една малка част от нея, те казват: „Голям преврат стана днес с мене“. Днес е станал голям преврат с някой човек, а на другия ден работите му пак не вървят. Не, приятелю, събори тази преграда изведнъж: събаряш ли я част по част, животът ти няма да се оправи. Животът не се оправя с палиативни средства. Човек трябва да бъде смел, безстрашен: дойде ли до тази ограда, ще я ритне изведнъж, да се събори.

Това е философия за светиите, за адептите, за великите учители, които са живели без прегради – те са давали изобилно от благата, които са получавали от Бога. Всички ония, които са поставяли прегради на пътя си, които са задържали Божествените блага за себе си, са останали назад в развитието си и днес отново започват да пъплят, за да стигнат до мястото, откъдето някога са се отклонили. Като се намери в големи затруднения, човек се запитва колко време му е нужно, докато се върне в правия път, т.е. докато събори преградата, която е поставил на пътя си. За да се отговори на този човек, трябва да му се направи хороскоп. Хороскопът на човека се определя от големината на преградата, която той си е поставил. Фигуративно тази преграда се представя във вид на окръжност, равна на 360 градуса. Ако за извървяването на всеки градус е нужен един живот на Земята, то за извървяване на цялата окръжност са нужни 360 живота. Значи 360 прераждания са нужни на човека, за да събори преградата, която сам е поставил. Щом събори преградата, той ще се освободи от страданията и нещастията в живота си. Този е пътят на обикновения човек, обаче съзнателният, разумният човек може да събори преградата изведнъж, с едно удряне на главата. Трябва ли човек да удари 360 пъти главата си в преградата, за да разбере, че тя

му пречи и трябва да я събори? Като се удари веднъж в нея, той трябва да направи всички усилия, за да я събори – да не чака второ, трето и триста и петдесето преraждане, та да удря главата си. Трябва ли човек да се прераждa 360 пъти, за да събори една преграда? Ще кажете, че чрез прераждане човек придобива опитности. Какви опитности придобива магарето, като носи вода всеки ден, а отгоре на това го бият? Единствената придобивка на магарето от постоянното носене на вода и от опъването на врата е порастването на ушите му. Значи животът, енергията на магарето се локализират главно в неговите уши. Като го набият, магарето казва: „Сега съм вън от всякаква опасност“. Значи то се е научило да понася бой и ругатни. Не, това не е никаква опитност, никаква придобивка.

Мнозина поддържат мисълта, че не може без страдания. Вярно е, че без страдания не може, но кога? Когато страданията се използват разумно. Ако човек не използва страданията разумно, той ще бъде в положението на магаре, което носи вода и го бият – в резултат на това ушите му порастват. От тия страдания магарето нищо не придобива. Ние не сме за страдания, каквито магарето има – те не осмислят живота. Страданията имат смисъл само тогава, когато човек намира в тях начин за проява на своята деятелност. Да намери човек правия път на своята деятелност, това значи да съгласява своята деятелност с великите Божии закони. Когато едно страдание посети човека, втори път същото страдание не може да го посети. Като дойде то веднъж, човек трябва да го покани в дома си, да го нагости добре, и като си отиде страданието, да му даде някакъв подарък, че като го срещне то втори път, отдалече да го познава. Ако едно и също страдание посети два пъти един и същи човек, това показва, че той не е умен, не е научил урока си. Ако от първия път още не научи урока, който дадено страдание носи, човек не е направил крачка напред в развитието си.

Следователно когато казваме, че човек трябва да страда, имаме предвид разумното страдание. „Нали трябва да реформираме живота си?“ Веднъж ще го реформираме, и то обмислено, съзнателно, а не два пъти. „Трябва да учим.“ Веднъж трябва да учим, а не два пъти. „Защо трябва да учим и да преповтаряме старото?“ Щом сме научили старото, ще вървим към новото, а новото не трябва да се повтаря – то всеки момент върви към ново и по-ново. Дай свобода на ума си, не го ограничавай, не го преграждай: стъпка по стъпка той ще върви в правия път, в пътя на новата наука. Пресечеш ли го, ти ще дойдеш до науката на възлите, която не спасява човека. От единия до другия край конецът трябва да бъде равен, гладък, без никакви възли. Вързаното всякога се къса. Дрехата на човека не трябва да бъде вързана – тя може да бъде преплетена, но без възли. Никакви възли не се допускат на дрехата на хората – щом дрехата няма възли, човек лесно може да се изхлузва от нея. Кой човек е по-умен: който лесно се изхлузва или който не може да се изхлузва? По-умен човек е онзи, който лесно се изхлузва.

Съвременните хора са дошли до морала, според който за предпочитане е човек да стои на мястото си, където е поставен, отколкото да се изхлузва. Ако този морал е прав, какво трябва да прави дървото, в което е набит клин? Според този морал дървото трябва да остане цяло, да не позволява на клина да влиза в него. Дървото обаче се изхлузва, т.е. разцъфва се на две и изхвърля клина вън от себе си – по този начин хората се ползват от дървото. В дадения случай дървото се подчинява на разумната воля на човека, която поставя по-високо от своята. Защо и за какво дървото трябва да се цепи и изгаря, това е друг въпрос. Днес дървото се цепи и изгаря по единствената причина, че някога е спряло Божественото благо само за себе си. На същото основание, ако човек спира Божиите блага,

и за него ще дойде брадвата и клинът, ще го поставят на страдания и нещастия, докато му отнемат всичко онова, което е надвзел.

Сега аз давам тия обяснения, за да разберете добре всички противоречиви състояния, които минават през съзнанието ви, и да ги използвате разумно, иначе те ще минават и заминават през съзнанието ви, без да се ползвате от тях. Какъв смисъл има изучаването на математиката, ако не я приложите в живота си? Математиката има голямо приложение в живота. Който разбира смисъла на числата от 1 до 10, той е разбрал живота. Числото едно, единицата, символизира бащата, двойката – майката, тройката – детето. Единицата представлява мъжкия принцип, а двойката – женския. Ако вземете числото 1212, имате повторение на единицата и на двойката: първата единица и първата двойка представляват бащата и майката – първата степен на тия числа; втората единица и втората двойка представляват син и дъщеря – втората степен на същите числа. Значи числото 1212 представлява баща и майка, които имат един син и една дъщеря; същото число показва и условията, които са помогнали за възпитанието на сина и на дъщерята.

Съвременната математика работи с числата, без да разбира тяхното вътрешно значение. Истинските учени знаят това, но обикновените учени даже не подозират, че всяко число има не само външно количествено значение, но и вътрешно. От разумното съчетание на числата зависи успехът на човека в умствения, сърдечния и физическия свят. Глупавите хора изразходват голямо количество средства, условия, енергия, а умните пестят; глупавият разпилява, а умният икономисва; глупавият се облича разкошно и слага много украшения върху себе си, а умният се облича скромно и с вкус – той се облича според правилата и изискванията на Природата. Според природните закони дрехата трябва да отговаря на формата на тялото. Който не живее според законите на Природата, той

изразходва много енергия: тогава числото 1212 се увеличава, превръща се в 121212 и т.н. Колкото повече се повтарят числата 1 и 2, толкова повече интелигентността и чувствителността на децата се намалява; колкото повече човек повтаря тия числа, толкова повече той се стреми към осигуряване. Този човек не вярва в Божия Промисъл и се надява на себе си, той пълни един след друг хамбарите си с жито, трепери за него и казва: „Ако човек не помисли за себе си, никой няма да се погрижи за него“. Този човек е прав в заключенията си, но само при сегашните условия на живота, когато хората са поставили прегради на пътя си. Това заключение е право само при организъм, в който всеки уд мисли за себе си; обаче това заключение не е право, когато цялото тяло мисли за всички удове. Човек пък мисли за цялото си тяло, за всеки отделен уд. Ако човек не отделя от Божествените блага, които получава, специфична част за всички свои удове, той е осъден на смърт, той сам подписва своята смъртна присъда.

Следователно щом човек влиза като уд в Божествения организъм и изпълнява великите закони на Битието, и Бог ще го зачита. Щом е в хармония с Първата Причина, той ще бъде в хармония и с цялото си тяло, както и с всички негови части. Само при това положение могат да се сбъднат думите на Христос: „Преди да сте поискали, ще ви се отговори“. Това значи човек да е премахнал преградата от пътя на своя живот; това значи да бъде човек силен, да върви в пътя си без препятствия, без противоречия. Колкото по-големи са противоречията на човека, толкова по-голяма е преградата на неговия път. Махнете преградата от пътя си и знайте, че благата на живота идват от две противоположни посоки: от посока на сърцето към ума и от посока на ума към сърцето. Постави ли човек преграда между тези две течения в себе си, между ума и сърцето си, ще се яви спор. Този спор и до днес още съществува не само между сърцето и ума – вътрешно,

но и между жената и мъжа – външно. В миналото благата са идвали чрез мъжа и той е слагал преграда на пътя им – да не отиват към жената; и тя постъпва като мъжа – слага преграда на пътя им, за да не отиват към мъжа.

И тъй, когато мъжът заграби всички блага за своя сметка, жената няма условия да се развива и издребнява.

Когато жената заграби всички блага за своя сметка, тя става причина за издребняването на мъжа. Хората едни други се осакатяват, а после търсят някакъв външен начин, за да загладят грешката си. Не, тази грешка не се заглажда лесно: всеки, който е лишил ближния си от благата на живота, той трябва да премахне преградата, която е поставил на пътя му, за да потекат благата и към него – с нищо друго не можете да го задоволите. Който се е лишил от Божиите блага, той всякога и от всичко е недоволен; той постоянно се оплаква, че е лишен от благата на живота, вследствие на което не е могъл да порасне като другите хора.

Следователно да знае човек как да махне преградата от своя живот, за да могат благата, които той получава, да потекат към всички хора, това значи да се е домогнал до правилната обхода, до новия морал. Без този морал човек ще се намира в положението на магарето, което носи вода: той ще се ражда и преражда, докато измине 360 градуса. Който не иска да приеме новия морал, той ще се освободи от противоречията на живота едва след завъртване на кръга от 1 до 360 градуса, т.е. след изживяване на своя хороскоп. Докато не приеме новото в себе си, човек няма да влезе в Царството Божие. Тази мисъл Христос е изказал пред Никодим[48] със следните думи: „Ако

[48] Никодим – новозаветна библейска личност. В Своята беседа с него (Йоан 3:5-7) Христос изяснява някои важни страни от учението Си, между които е и условието за спасението на човека – новораждането. По този повод Той казва на Никодим: „Истина, истина ти казвам: ако някой се не роди от вода и Дух, не може да влезе в

човек не се роди изново, не може да влезе в Царството Божие“. Като не разбрал дълбокия смисъл на новораждането, Никодим запитал Христос как е възможно стар човек отново да влезе в утробата на майка си? Христос му отговорил: „Ти си учител Израилев и не знаеш ли това?“. Никодим не разбрал как може човек да се роди отново, защото имал преграда за Божественото благо. Христос му казал, че за да разбере смисъла на думите, които му говори, той трябва да махне преградата, която сам е поставил. „Може ли сам да я премахне?“ Това, което човек сам е съградил, сам може да го събори. Човек сам може да оправи своя живот – никой друг не е в състояние да оправи неговия живот. Бог внася живота и благата в човека, но човек сам може да изправи онова, което е изопачил. От Бога са животът, знанието, светлината, свободата, но от човека зависи приложението на това, което му се дава. Да живее човек, това значи да съзнава откъде идва животът. Да има светлина на ума си, това значи да знае откъде идва тази светлина и да не поставя преграда на пътя и, за да се ползват и другите от нея. Да бъде човек свободен, това значи да съзнава откъде идва свободата и да не ограничава свободата на другите хора.

И тъй, махнете преградите, които сте поставили на пътя на Божествените блага и пуснете Божествения живот да тече през вас: той ще ви очисти от греховете, ще махне всички пречки, които са спъвали развитието ви, и вие ще тръгнете напред. Божественият живот ще тече през вас и никога няма да изтича. Това, което тече и не изтича, което гори и не изгаря, е вечно: вечният живот е Божествен, в този живот няма никакво прекъсване. Животът, който се прекъсва, е човешки: следователно всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие, в което има прекъсване, е резултат на един неестествен, човешки порядък. Щом констатирате това, не се плашете, но повдигнете

Царството Божие; роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух. Недей се чуди, задето ти казах: вие трябва да се родите свише“.

мисълта и чувствата си в по-висок свят. Неестествените мисли и чувства в човека са причина за известни болезнени състояния. Например когато заболее стъпалото ви, това показва, че сте нарушили нещо в умствения свят; ако ви заболят пищялите, нарушили сте нещо в чувствения свят; ако ви заболи бедрото, нарушението се отнася до физическия свят. Като знаете това, ще изправите грешката си в съответния свят и болката ви ще мине. Махнете ли преградата от пътя си, болката ви ще изчезне, иначе каквито лекарства и да вземате, болката ви няма да се махне. Ако ви заболи ръката, пак ще потърсите причината на болката в нарушаването на някакъв закон във физическия, сърдечния или умствения свят. Като намерите причината на това заболяване, ще потърсите начин да го премахнете. Щом махнете причината на дадена болка, тя сама по себе си ще изчезне. Когато знае причината на болестта, човек лесно се лекува.

Като ученици вие трябва да работите с мисълта си, за да помагате на ближните си и на себе си. Ако някой от вас заболее, не бързайте да търсите лекар, но мислено се лекувайте. Вземете един килограм чиста планинска вода и мислено си представете, че внасяте в нея енергиите на вярата, на милосърдието и на обичта, след това пийте от тази вода три пъти на ден по една супена лъжица, както лекарите препоръчват. Това лекарство има сила, когато се употребява навреме. При всяко пиене на водата винаги дръжте в ума си мисълта, че в нея са вложени енергиите на вярата, на милосърдието и на обичта. Нещата имат сила, когато се употребяват навреме. Да платите дълга си навреме заедно с лихвите му, това значи доверието да отвори вратата си за вас. Който всякога е бил изправен в работата си, той се ползва с доверието на Бога. Каквото и колкото поиска той, Бог ще каже: „Този човек има отворен кредит пред Мене – дайте му, колкото иска“. Обаче ако си е позволил само един път да излъже,

Господ казва: „Криза има, не можем да дадем нищо на този човек – нека почака малко“.

Следователно искате ли да възстановите кредита си пред Бога, махнете преградата, която сте поставили на пътя на Божествените блага.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Тази формула има смисъл и е вярна само тогава, когато човек премахне преградата, която е поставил на пътя на Божествените блага.

7 лекция, 3 октомври 1928 г., София, Изгрев

КАКВО СА РАЗБРАЛИ

Тайна молитва

Размишление

Чете се резюме на миналата лекция.

Представете си, че на една маса е сложено месо, а от двете страни на масата има тревопасни и месоядни животни. В кои животни ще се възбуди апетит към месото? В месоядните. Тревопасните обаче ще стоят тихи и спокойни, като че нищо няма на масата. Значи животните, които са от едната страна на масата, ще се раздвижат, ще се нахвърлят към месото; тия от другата страна на масата ще запазят спокойствието си. Обаче ако на масата се сложи трева или сено, тревопасните, които бяха спокойни, ще се раздвижат и ще се отправят към масата, по направление към тревата.

Задавали ли сте си въпроса кое е онова, което стимулира месоядните и тревопасните животни? Задавали ли сте този въпрос и на себе си? Кое е онова в живота ви, което ви стимулира, какъв е вашият идеал? В ранното си детство човек се привързва към родителите си и развива сърцето си; в юношеската си възраст той започва постепенно да се разширява, да създава отношения с повече хора, а в зряла възраст почва да се готви за онзи свят. Хората говорят за онзи свят, четат за него, но въпреки това нямат ясна представа какво всъщност е онзи свят; и като не могат да си представят какъв е онзи свят, в който отиват, започват да се безпокоят. Тази е причината, задето почти всички хора заминават за онзи свят с тъга, с безпокойствие, със страх. Малцина са заминали за онзи свят с радост: това са били светиите само или някои духовно напреднали хора – всички останали, въпреки големите страдания, които са преживели на

Земята, пак се разделят от нея с мъка. Какво са разбрали тия хора от земния живот, щом го напускат с мъка?

Съвременните хора не могат да се разделят лесно със земния живот, защото силно са свързани с желанията си. Да се отделят от желанията си те не могат, но същевременно не могат и да ги постигнат. В това отношение те приличат на животни, били месоядни или тревопасни, на които е сложено месна храна или сено, като същевременно господарят им е поставил преграда между тях и храната. Месото привлича месоядните, а сеното – тревопасните. И едните, и другите се хвърлят към храната, възбуждат се, напрягат се, но желанието им да задоволят глада си остава непостигнато. Яденето е постижимо желание, но в случая нито месоядните, нито тревопасните могат да го постигнат. Човек яде по три пъти на ден. Какво постига той с яденето? Успокоява се. Докато не е ял, той е неспокоен, раздразнен, недоволен. Щом се нахрани, той се успокоява. Ето защо, когато яде, човекът или животното се успокоява. Яденето внася успокояване във всички живи същества. Освен желанието на човека да яде, той има още много желания, постижими и непостижими, които го държат здраво за Земята.

Хората се успокояват не само когато се нахранят, но и от всяка мисъл и от всяко чувство, които са в състояние да разсеят техния страх. Например човек се страхува от смъртта, понеже мисли, че с нея заедно и животът престава. Започне ли да вярва в задгробния живот, той постепенно се успокоява. Следователно както яденето уталожва глада и успокоява човека, така и мисълта за съществуването на задгробния живот успокоява човешката душа. Човек мисли за гостилничаря, докато е гладен; щом задоволи глада си, той не мисли вече за него, не се интересува съществува ли някакъв гостилничар, или не. Такъв е интересът на човека и към Бога. Значи отношението на човека към Бога е такова, каквото е отношението му към

гостилничаря. Щом се намери в известни изпитания, човек започва да търси Бога, да се моли по няколко пъти на ден; като забогатее, като придобие знания, той пак Го забравя и си казва: „Дали съществува Бог, или не, това е въпрос. Ако съществува, Той е някъде горе, далече от хората, и няма никакво отношение към техния живот“. Трябва ли човек постоянно да мисли за гостилничаря? Той ще мисли за него само докато е гладен. С това хората искат да се оправдаят защо търсят Бога само когато се намират в нужда. Както и да се извиняват, те не могат да се оправдаят. Казано е, че Бог е Любов, Мъдрост, Истина, Живот, Знание, Светлина, Свобода и т.н., следователно човек трябва да търси Бога във всички случаи на живота си. Човек трябва да бъде свързан с Бога, ако иска да придобие Вечния живот, който внася в него любов, мъдрост, истина, свобода, знание, светлина.

И тъй, за да постигне Вечния живот, човек трябва да се стреми към нов морал, който да не почива само на теория, а на нещо конкретно. Не е достатъчно човек само да каже, че съществува едно слънце в света, което може да вижда навсякъде и по всяко време през деня: той трябва да бъде потопен в неговата светлина и топлина. Накъдето и да се обърне човек, все Слънцето вижда. Докато човек търси Слънцето, нищо не може да го засенчи, нищо не може да го скрие от неговия поглед. Обаче случва се понякога, че на хоризонта се явяват облаци, малки и големи, които успяват да скрият Слънцето от погледа на човека. Тогава той започва да се колебае съществува ли Слънцето на небето, или не съществува; той се запитва облаците ли са по-големи, или Слънцето, тъмнината ли е по-мощна, или светлината? Облаците на небето не са нищо друго, освен човешките желания, които временно само могат да засенчат Слънцето и да го скрият от очите на човека. Какви ли не желания се явяват в живота на човека, които като облаци затъмняват яснотата на идеята за Бога в него и той започва да се колебае съществува ли Бог, или не.

Например желанията на човека да яде, да пие, да придобива богатства, слава, почести се наслояват в съзнанието му като облаци и закриват светлината на неговото слънце. Те казват: „Не само Бог е голям, но и ние сме големи – и за нас трябва да мислиш". И вие гледате как човек се раздвоява, как се натъква на противоречия, които не може да разреши.

На какво се основават противоречията в човешкия живот? Имат ли право облаците да се месят в работите на човешкото съзнание? Преди всичко между Слънцето и облаците няма никакво отношение. Облаците са изпратени само като поливачи, да разнасят влагата от едно място на друго, да свършат известна работа. Да се мисли, че като са се спрели на едно място, облаците закриват Слънцето, това е хипнотическо състояние, от което човек трябва да се освободи. Щом човек се усъмни, разколебае или обезвери, облаците веднага застават между Слънцето и него, т.е. между съзнанието и ума му, и той изпада в противоречия и започва да страда. За да освободи човека от тия облаци, невидимият свят изпраща вятър, който ги разпръсва, пренася ги от едно място на друго или ги излива във вид на дъжд. Където падне, дъждът носи своето благословение.

И тъй, яви ли се някаква мъчнотия в съзнанието ви, знайте, че тя представлява облак, който няма за цел да засенчи Слънцето, но да се излее някъде във вид на дъжд и да донесе своето благословение. В края на краищата всяка мъчнотия трябва да се превърне на дъжд. Кой мъж и коя жена не са проливали дъжд при големи мъчнотии? Кой човек при голяма простуда не е бил поставян на парила и не е отделял изобилно пот от тялото си във вид на дъжд? Щом се разболее физически, човек трябва да се изпоти; щом се изпоти, той е вън от всякаква опасност. Човек трябва да се изпотява не само физически, но и духовно: в духовния живот на човека страданията представляват нещо, подобно на изпотяване. Ако не може физически да се изпоти,

човек е изложен на опасност; и ако не страда, човек пак е изложен на опасност. Следователно радостите и скърбите в човешкия живот не представляват нещо положително, нещо съществено – те са само упражнения; като страда и като се радва, човек се упражнява. Животът е пълен с упражнения: ученикът се упражнява да чете, музикантът – да свири, художникът – да рисува, и т.н. Обаче ако ученикът прекали в упражненията си, уроците му втръсват; същото изпитва и музикантът, и художникът. Втръсне ли му веднъж на музиканта да свири, повече не можете да го накарате да свири. Човек трябва да се упражнява само дотогава, докато му е приятно: всяко нещо, в което прекали, не е приятно нито за самия него, нито за ближните му.

Често слушам някой да говори за себе си, че е духовен човек. Кое му дава право да мисли, че е духовен? Защото не водел светски живот, чел е няколко пъти Библията, занимавал се е с духовни въпроси и т.н. Това са упражнения, но то още не е никаква духовност. Истински духовен човек е този, който разполага с голяма интелигентност и култура, вътрешна и външна; той предвижда неща, които ще се сбъднат най-малко след 20-30 години, няма събитие в живота, което може да го изненада. Ако е търговец, той предвижда колко стока му е нужна: той никога не взема повече стока, отколкото му трябва. Неговият актив и пасив винаги се уравновесяват, той не разчита на вероятности, на щастие, но винаги упования на онзи велик вътрешен закон, който работи в Битието. Който не се ръководи от този разумен закон, той казва: „Човек е слаб, не може да не греши, но понеже Бог е милостив, ще му прости“. Не, Божията милост няма никакво отношение към греховете на хората – Божията милост е последният пункт, на който човек може да се опре. Като греши, той непременно ще падне, но поне да падне на меко, да не счупи главата си. Ако Бог не прилагаше Милостта Си по отношение на хората, те

щяха да бъдат пълни инвалиди, а така само се контузват, натъртват се тук-там и продължават да учат. Милосърдието насърчава човека, дава му възможност да изправи грешките си. Няма грешка в живота на човека, която да не може да се изправя. Милосърдието дава възможност на човека да изправи грешките си и да върви напред, да постигне своите добри желания.

Като ученици вие не трябва да се спирате пред въпроса ще се простят ли греховете ви, или не, но трябва да учите, да се занимавате с всички отрасли на науката, да проникнете в техния дълбок смисъл. Като изучавате математиката например, вие разглеждате действията с числата, степенувате ги, но не се замисляте върху значението на дадено число, повдигнато в степен. Например числото 2 представлява две единици, т.е. едно количествено отношение. Ако напишете 2, 23, 24, 25, какво ще получите? Числото 22 означава 2, умножено само на себе си: 2.2=4; 23=2.2.2=8; 24=2.2.2.2=16; 25=2.2.2.2.2=32. Числото 2 означава жена. Щом не е повдигнато в степен, числото 2 представлява жена, която се движи само между две точки – *A* и *B* – бащата и майката. Когато числото 2 е повдигнато във втора степен, това показва, че жената е станала майка; тя е започнала да се движи още между две точки – своя син и своята дъщеря. Числото 2, повдигнато в куб, в трета степен, показва, че майката е оженила вече дъщеря си, станала е баба, има си внучета – кубът има шест страни. Следователно числото 2, повдигнато в куб, показва, че в него влизат толкова семейства, колкото страни има кубът. Когато двойката се повдигне в четвърта степен, имате тесаракт: това показва, че майката е наредила и децата си, и внучетата си – те са заели някаква длъжност в обществото. И най-после, когато двойката се повдигне в пета степен, това показва, че всички членове на дадените семейства са придобили нещо от живота и се готвят вече за другия свят.

И тъй, човек трябва да се изучава, да познава какви сили и възможности се крият в него, да познава себе си като дадено число. Всеки човек представлява едно число със скрити сили и способности в него: това число може да бъде еднозначно, двузначно, тризначно и т.н. Например някой човек може да бъде числото 123 456. Цифрите на това число могат да вземат и друг ред – да получим числата 132 546 или 165 423 и т.н. Всяко едно от тия числа има различно значение. Първото число обаче, в което цифрите са наредени в естествения ред на числата, а именно числото 123 456, представлява човек, който е дошъл до големите илюзии на живота. Първоначално този човек е бил единица, но е мислел, че трябва да се ожени. Като е намерил мома, в която се е влюбил, той се е убедил още повече, че трябва да се ожени, за да стане двойка – без нея животът му няма никакъв смисъл. Като се е оженил, започнал е да мечтае за детенце: той е разбрал, че дом без деца нищо не струва. Така, със сина си заедно, той е станал тройка; после е дошла и дъщерята – станал е четворка. Той е започнал да се грижи за семейството си, да изучи децата си, срещу което е искал от тях уважение и почитание – това е числото 5 – човека с неговите изисквания от живота. Като са пораснали децата му, той ги е оженил и скоро след това е станал дядо с внучета – той се е превърнал в числото 6 – число на илюзии. Като се е видял в това число, той се е убедил, че нищо не е разбрал от живота: защо се е оженил, защо е имал деца, защо е станал дядо с внучета – това са въпроси, които са останали неразрешени. Дотук този човек е вървял правилно. Той трябва да продължава в същия път, т.е. от човешкото да мине в Божественото, където ще намери разрешение на всички въпроси – той трябва да се превърне в числото 123 456 789. Това число представлява нормално развит човек с всички качества и възможности в себе си. Всяка цифра в даденото число е жива – тя крие в себе си живи сили, които човек може да възприеме. Всеки човек,

който представлява числото 123 456 789, е бил свидетел и участник при създаването на Земята, на цялата Слънчева система; той е минал през всички епохи и периоди на развитието на Земята, през всички култури. Това число показва пътя на човешкото развитие и проявление като душа.

Сега, като говоря за числата, имам предвид да обърна вниманието ви към тях като към наука, която има практическо приложение. Всяка наука има значение за човека дотолкова, доколкото може да се приложи в живота. Изучавайте числата, правете опити с тях. Напишете последователно числата от 1 до 10 на един лист и наблюдавайте какво ще изпитате при всяко едно от тях; после пишете ги разбъркано и пак наблюдавайте какво влияние ще окаже всяко число върху вас; след това комбинирайте по две, по три от тия числа заедно, като двуцифрени или трицифрени, и правете наблюдения върху себе си. Когато сте неразположени, напишете едно число, второ, трето, докато неразположението ви изчезне, и вижте при кое от написаните числа е станала тази смяна. Гледайте на числата не само като на количества, но и като на носители на живи сили. Всяко число има свое специфично значение.

За мнозина числото 13 е фатално; за лошия човек числото 15 подразбира уволняване от служба, числото 16 – обръщане на работите му наопаки. В българската история числата 17 и 18 са играли фатална роля. Числото 14 е закон на жертви: в 1914 година започна Всеобщата война[49]. Добре е всеки от вас да си припомни ония години, месеци и дни от своя живот, които са свързани с нещо велико, красиво и приятно за него. Спомнете си и годините на неприятностите и страданията, които сте преживели, като си направите една таблица. Така ще видите, че между числата съществува правилно съотношение; ще видите, че радостите и скърбите в живота на всеки

---

[49] Всеобщата война – става дума за Първата световна война (1914-1918).

човек вървят по определен закон на числата – в този закон се забелязва едно правилно редуване на радости и скърби.

И тъй, изучавайте науката за числата – кабалистиката[50], за да дойдете до положение да гледате на тях не само като на количествени величини, но и като на сбор от живи, разумни сили, разумни единици. Например числото 12 представлява общество от 12 души, числото 13 – общество от 13 души, и т.н. Ако влезете в общество от 12 души добри музиканти, вие ще научите нещо от тях, но ако влезете в общество от 13 души борци или атлети, какво ще придобиете? В края на краищата вие ще излезете от това общество с пукната глава. Сега, колкото и да ви говоря за числата, вие не можете изведнъж да станете кабалисти, както всички хора не могат изведнъж да станат музиканти, учени, философи, поети и т.н. За да придобие нещо, човек трябва да работи дълго време в известно направление. Докато достигне това, той трябва да има правилно разбиране за нещата и върху него да гради. Следователно иска ли да постигне своя идеал, човек трябва да се стреми към правилно разбиране на великите Божии закони и пътища. В този стремеж именно се крие

---

[50] Кабалистика или Кабала (от иврит *получаване)* е мистична традиция. Тя не е религиозно учение, а просто ключ за правилното разбиране на свещените текстове, основен принцип, върху който се изграждат множество системи на тълкуване; дори практиките, свързани с изучаването на някое от кабалистичните учения, се възприемат като съпътстващи и условни. Като цяло Кабала почива върху специфично тълкуване на текстовете на *Тора* (петте книги на Моисей или *Закона* в Стария Завет: *Битие, Изход, Левит, Числа* и *Второзаконие*. При своето тълкуване на тези текстове Кабала се спира върху „особения мистичен смисъл“ на значението на буквалния прочит на думите. Последователите на Кабала смятат, че тя е шифърът, който мистично разкрива смисъла и значението на Словото Божие. *Зохар* е най-важната книга на Кабала, обясняваща дума по дума Библията и посланията ѝ. Основната идея на Кабала е, че всеки човек е свързан с Бог и че трябва да работи върху различни аспекти на своята душа, за да постигне хармония. Кабалата учи, че преди Големия взрив всички човешки души са били едно цяло, една светлина; след Големия взрив единната енергия се разделя и се появяват Вселената и материалният свят. Всеки човек се стреми да се свърже обратно със светлината. С Кабала се свързват и сходните ѝ окултни науки като нумерология, астрология и др.

облагородяването на човешкото сърце. Като работи в това направление, човек ще дойде до положение да разбира астрологията – влиянието на числата, на планетите като живи, разумни сили върху човешкия живот, върху неговата съдба. Човек може да направи хороскоп на една своя радост или скръб, за да види колко време ще продължава. Хората са забелязали, че радостите в живота се сменят със скърби и обратно, скърбите се сменят с радости. Тази е причината, поради която разумните хора не се поддават на влиянието на големи радости и скърби. Например случвало се е някой човек да получи наследство от няколко милиона лева – и докато не се е нарадвал още, синът му умира: на голямата радост отговаря голяма скръб.

Всеки човек носи със себе си някакво щастие или нещастие. На един беден чиновник, останал без служба, се родило детенце. Той се видял в чудо как ще посрещне нуждите си. Излязъл из града да срещне някой приятел, да му поиска известна сума назаем. Той вървял замислен и в този момент видял на земята една банкнота от сто лева. Взел банкнотата, върнал се у дома си и посрещнал с нея най-належащите си нужди. Два-три дни след това отново го назначили на служба. От деня на идването на детенцето в неговия дом работите му тръгнали добре. Детето расло, станало на 14 години, а положението на бащата все повече се подобрявало. Обаче един ден детето заболяло и умряло. От този час работите на бащата тръгнали назад: наскоро го уволнили от служба и той пак дошъл на първото си положение – беден чиновник.

Като ученици вие трябва да изучавате живота. Като го изучавате, ще видите, че някои хора като това дете носят щастие, а други носят нещастие. Не само хората, но също така и мислите, чувствата и желанията на човека носят щастие или нещастие за него. Като знае това, разумният човек прави избор на мислите, чувствата и желанията, които минават през него, и ги отделя: ония, които носят

щастие в себе си, слага на една страна; тия, които носят нещастие, слага на друга страна. Той разбира законите и условията, при които желанията трябва да се реализират. Някой иска да стане офицер: той постига желанието си, но скоро след това се обявява война, в която взема участие. Щом излезе на първата бойна линия, няколко часа след това го изнасят на носилка ранен. Какво се ползва от това, че е постигнал желанието си? Той е постигнал желанието си, но е станал инвалид. Друг някой е имал желание да стане химик: той е станал химик, но при един от опитите е изгубил окото си. Добре е човек да реализира желанията си, но трябва да знае кога и как, за да не би, като ги реализира ненавреме, да стане инвалид.

При сегашните условия на живота няма човек, който да не е инвалид поне в едно отношение. Добре е всички хора да бъдат здрави, а не инвалиди. Като е дошъл на Земята, човек трябва да бъде здрав. Щом е дошъл на Земята, човек трябва положително да знае защо е дошъл: той трябва да има една основна идея в живота си, която да бъде като звено на всички негови идеи, и от това звено да може правилно да се ориентира във всички посоки. Ще кажете, че вярвате в Бога: вярата ви в Бога не подразбира още онази основна идея, която определя посоката на вашето движение. Дали човек е станал търговец, лекар, учител, свещеник, майка или баща, това не е важно. Каквото положение и да заема в обществото, за човека е важно да има една основна идея като ръководител в неговия живот. Като лекар той трябва да намери онзи свой пациент, чрез когото да се добере до основната си идея и да ликвидира с медицината в тази форма, в каквато тя днес съществува. Да намери човек основната идея в своя живот, това значи да стане коренен преврат с него. Същото се отнася и до търговеца, и до учителя, и до свещеника, и до майката и бащата. Основната идея преобразява човека. Намери ли я, човек ликвидира със старото и влиза в новия живот. При това положение всички

негови идеи се централизират към основната и придобиват ценност. Основната идея е скъпоценен камък, за който човек продава всичко, само да го купи. Да притежава човек този скъпоценен камък, това значи да стане силен. Силен човек е онзи, който е съградил живота си върху своята основна идея.

Коя е основната мисъл в тази лекция? Мъчно можете да намерите основната мисъл. Като ви се говори много, вие се намирате в положението на човек, който мисли само за пари или за страданията си и в края на краищата казва, че е разбрал, че животът е пълен със страдания, или че без пари не може да се живее. Лесно е да се каже, че животът е тежък, пълен със страдания, или че без пари не може. Човек не трябва да очаква наготово да получи нещо: той трябва сам да си изработи това, което му е нужно. Като работи съзнателно върху себе си, човек ще дойде до вътрешно разбиране на числата, до познаване на себе си и на другите хора. Като чете стихотворенията на поетите или като слуша произведенията на музикантите, той ще може да определи какъв е поетът или музикантът, какво число представлява той и към кого отправя своята поезия или музика. От езика, с който човек си служи, се познава както неговата възраст, така и възрастта на ония, към които се обръща.

И тъй, без основна идея животът на човека няма смисъл. Както човек не може да живее без обич, така не може да живее и без основна идея. Човек трябва да обича, но разумно: обич без разумност не е обич; и разумност без обич не е разумност. Това значи да бъде човек силен. Никакви външни или вътрешни пертурбации не са в състояние да разколебаят силния човек: той трябва да бъде истински плувец, да се гмурка под водата, да излиза над нея, без да пострада. Радвайте се на успехите на приятелите си като на свой успех; радвайте се на онзи успех, който е придобит с труд, с работа, с постоянство – само по този начин вие можете да се повдигнете.

Помнете: разумност без обич и обич без разумност нищо не допринасят. Ако един разумен и любещ човек отиде в някое село между непознати, той скоро ще се опознае и ще си пробие път. Как? Той ще види от какво имат нужда селяните. Ако нямат вода, той веднага ще изпита къде има вода и ще я прекара през селото. После той ще ги подтикне към работа, към учене. Щом събуди в тях подтик за учене, веднага ще им намери учител, който ще започне да ги учи. Иска ли човек да бъде добре приет между хората, той трябва да им бъде полезен, както е полезен на себе си.

Божията Любов носи пълния живот.

8 лекция, 10 октомври 1928 г, София, Изгрев

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

Тайна молитва

Съвременните учени изследват процесите, които се извършват в Природата, и се стремят да ги осмислят. Щом ги осмислят, те ще дойдат до истинската наука. Днес всеки човек работи с числата, без да разбира техния вътрешен смисъл. Всеки може да брои от едно до милиони и милиарди, без да прониква в същината на тия числа. Казвате: единица, двойка, тройка, или 1+1=2, 2+1=3, 2-1=1 и т.н. При обикновеното смятане процесите събиране и изваждане се извършват лесно, но в живата математика тия процеси са мъчни. Като събира капиталите си, човек се радва, но като събира мъчнотиите и страданията си, той скърби. Ако изважда страданията или дълговете си един след друг и се освобождава от тях, той се радва; ако изважда пари, за да плаща дълговете си, той скърби. Защо? Защото остава без средства.

Ето защо събирането не произвежда всякога радост, както изваждането не произвежда всякога скръб. Ако от числото две – жената – отнемем единица – мъжа, ще остане пак единица – мъж. Тази единица е осиромашала. Които не разбират висшата математика, те намират, че числата са прости величини. Обаче които разбират висшата математика, те знаят как се образуват числата, какво е тяхното значение и т.н. В обикновената математика числото две е еднородно, обаче във висшата математика, с която невидимият свят се занимава, то е разнородно число, понеже е образувано от две числа. Следователно разнородното в невидимия свят образува еднородното във физическия свят. С други думи казано: две съзнания, които съдържат в себе си различни възможности, се съединяват в едно тяло и работят в него като единица. Ние наричаме това тяло

единица, т.е. един човек. В това тяло, което представлява единица, едновременно живее и една жена – числото две, което иска да реализира една идея.

Защо жената се стреми към мъжа и мъжът – към жената? Защо не са доволни от себе си? Защо всеки човек иска да има приятел, който да го обича? Това са въпроси, на които само учените, просветените хора могат да отговорят. Всеки човек представлява известно число и от прибавянето или отнемането на това число към друго дадено число се създават добри или лоши отношения. Приближаването на даден човек към друг някой може да се отрази така, както ако от стоте лева в касата на някого отнемат 50 лева. Щом види, че от касата му липсват 50 лева, той изпитва недоволство, неразположение. Ако дойде друг някой и сложи в касата 50 лева, неразположението на този човек изчезва: той се отнася добре с човека, който е внесъл в касата му 50 лв. и го счита за добър, за честен човек. Значи всяко приближаване или отдалечаване на един човек от друг може да се уподоби или на събиране, или на изваждане. Всеки човек или дава нещо от себе си на своя ближен, или взема, вади нещо от него. В този смисъл отношенията между хората представляват особен род математика, която трябва да се изучава. Защо мъжът се стреми към жената и жената – към мъжа? За да се увеличат. Жената представлява числото две, а мъжът – единица. Следователно, мъж и жена, събрани на едно място, дават числото три: 2+1=3. Как ще примирите това противоречие? Как е възможно мъж и жена, събрани на едно място, да дадат числото три? Това е един метафизически въпрос, който не може лесно да се разреши. Щом не можете да го разрешите, вие изпадате в съмнение, в подозрение и в ред отрицателни състояния. Всяко отрицателно състояние пък представлява за човека бреме, което той не иска да носи със себе си.

Събирането и изваждането, които се изучават в математиката, са живи процеси. Те имат приложение в живота, в отношенията на хората, в техните вземания и давания. Някой човек внася сто хиляди лева в банката – с тези пари капиталът на банката се увеличава. Един ден той чува, че банката е пред фалит, и веднага изважда парите си. Той се радва, че не е изгубил нищо, но банката скърби: тя е недоволна, че ден след ден губи капиталите си. Момък се оженва за красива, добра мома. С оженването си за тази мома той печели, придобива нещо. Обаче той е сприхав, нервен, груб, и като не може да се приспособи към неговия характер, жена му го напуска, отива при баща си. Мъжът започва да скърби, защото вижда, че губи нещо от предишното си положение. Това е събиране и изваждане на разумни величини, на живи числа. Който не разбира тези процеси в Природата, той казва, че Бог е наредил така нещата, че съдбата на хората е такава, или законите на Природата са такива и т.н. Не, колкото и да се мъчите да примирите противоречията в живота си, едно трябва да знаете: на разумен мъж се дава разумна жена. Ако мъжът не е разумен, ще вземат жена му; ако жената не е разумна, ще вземат мъжа и. Разумната жена и разумният мъж трябва да благодарят, че са се освободили от глупавия мъж и от глупавата жена. Във всеки човек има по един мъж и по една жена, които трябва да се разбират: не се ли разбират, по-глупавият от тях ще бъде изпъден навън – там да се възпитава.

Сега, докато работите с обикновената математика, вие лесно събирате и вадите числата и получавате от тях известни резултати. Казвате: 1+1=2; 2+1=3; 3+1=4. Вие разбирате тези действия, лесно се справяте с тях, но като ги заместите с жива величина, работата върви малко по-особено. Казвате 1+1=2, т.е. един мъж и една жена дават двама души. Обаче ако един момък едновременно обича две моми, от това действие не може да се получи никакъв резултат. Невъзможно е

в един и същи момент един момък да обича две моми и да ги задоволи; невъзможно е в един и същи момент човек да има двама приятели, две жени, две идеи и т.н.; невъзможно е в един и същи момент човек да извади и да събере две числа.

И тъй, когато се натъква на някое отрицателно състояние, което се изразява чрез известно число, човек може да си помогне само ако познава онзи закон, според който реалността на нещата се крие в центъра на неговото съзнание. Разбира ли този закон, той ще разбере и своите състояния, ще знае как да се справя с тях. Следователно докато отрицателните мисли и желания на човека се намират в центъра на неговото съзнание, злото не е проявено; обаче излязат ли от този център и отидат ли към периферията, злото е вече проявено. Същото се отнася и до доброто: докато добрите мисли и желания на човека се крият в центъра на неговото съзнание, доброто в него не е проявено; щом излязат на периферията, доброто е проявено вече. Когато доброто и злото излязат на периферията на човешкото съзнание, човек се намира в постоянна борба между тези две сили в себе си, но върви напред, развива се. Ако живее само в центъра на своето съзнание, човек се намира в покой, в непроявено състояние: при това положение той не може да се развива. В центъра на човешкото съзнание няма никакво движение, никакви противоречия. Щом няма противоречия, човек не може да расте, не може да се развива. Когато слугата иска да заеме мястото на господаря си, той да заповядва, а господарят му да работи, между тях се явяват недоразумения, спор, противоречия. В тези противоречия именно се изясняват нещата. След всяка борба, която става в човека, между едно отрицателно и едно положително чувство, между едно неприятно и едно приятно състояние, се ражда вътрешен мир, вътрешно равновесие. Това показва, че борбата е разрешена в полза на положителното, на възходящото състояние в човека. Човек не може да

придобие вътрешен мир в себе си, докато не узнае, че злото като космическа сила е толкова необходимо за него, колкото и доброто. Като знае това, човек не трябва да се бори със злото – да мисли, че може да го унищожи: иска ли по някакъв начин да се справи със злото, той трябва да му противопостави доброто.

Следователно, когато човек иска да се освободи от злото, което се е загнездило в центъра на съзнанието му, той трябва да сложи на негово място доброто. Щом доброто влезе в центъра на човешкото съзнание, злото излиза на периферията. При това положение човек вижда злото като външен неприятел и търси начин как да се освободи от него. Когато две злини, които идват от две противоположни посоки, се нахвърлят върху човека, той трябва да постави доброто между тях като клин: в дадения случай доброто ще избави ума на човека от напрежението на двете злини. Този закон работи навсякъде в живота. Представете си, че двама души се мразят. Омразата между тях се е породила например за някакъв дълг: единият е взел от другия известна сума и не иска да я плати. Те могат да се примирят само ако единият има дъщеря, а другият – син, и решат да ги оженят. Като ги оженят, и единият, и другият ще дадат всичкия си имот на младите. Синът и дъщерята представляват доброто, което влиза като клин между родителите и ги примирява.

Като окултни ученици вие трябва да разбирате този закон и да го прилагате. Не го ли прилагате, вие постоянно ще се натъквате на противоречия, недоволства и недоразумения. Какъв ученик е този, който не може да се справи с една своя мъчнотия? Трябва ли да се оплаква човек, че някой е откраднал сто хиляди лева от касата му? Сиромахът, който няма пари в касата си, може да се оплаква, че са му взели сто-двеста лева, но богатият не трябва да се оплаква. Изобщо, богат или беден, човек трябва да се издигне над обикновените неща в живота, да си създаде правилна философия. Дойде ли някой да иска

от вас пари назаем или да му станете поръчител, отворете първо касата си, вижте колко пари имате. Ако намерите, че с парите, които имате, ще можете да посрещнете задължението на този, за когото поръчителствате, услужете му. Нямате ли пари в касата си или не сте готови да платите вместо него, не ставайте поръчители. По този начин вие ще се предпазите от горчивите чувства, които можете да преживеете.

Сега, като ви наричам ученици, аз имам предвид само ония, които са способни да възприемат Истината. Учител може да бъде онзи, който е способен да предаде Истината, ученик е онзи, който е способен да възприеме Истината. Обаче в един и същи момент човек не може да бъде учител и ученик: когато е способен да предаде Божествената Истина, човек минава за учител; когато възприема тази Истина, той е ученик. Щом учителят види, че не е способен да предаде Истината, той трябва да се постави в положението на ученик – да възприема. Ако и като ученик не може да възприема Истината, човек се намира в центъра на квадрата, затворен и атакуван от всички страни: от жена си, от децата си, от приятелите си, от познатите си и т.н. Страните на квадрата, които се пресичат във върховете на този квадрат, не са нищо друго освен сили, които го атакуват. Значи докато живее с много и разнообразни идеи, човек всякога се намира в квадрат, изложен на атаките на тия идеи, които се блъскат една в друга и създават в него ред стълкновения. Щом се натъква на пресечните точки в квадрата, човек започва да върши престъпления.

С други думи казано: човек върши престъпления, когато не може да предава Истината, нито може да я възприема. Престъпленията, които той върши, се дължат на лъжата, на кражбата. Умът трябва да предава Истината на сърцето, а сърцето да я възприема. Ум, който не може да предаде Истината на сърцето и да го накара да живее правилно, не е на мястото си: умът трябва да предава Истината на

сърцето, което ще я възприеме и обработи. Докато умът не предаде Истината на сърцето и докато сърцето не я възприеме и преработи в себе си, човек не трябва да яде. „Колко време не трябва да яде човек?“ Един ден: от изгряването на Слънцето до залязването му: това е времето, през което умът предава Истината на сърцето, а сърцето я възприема. Щом се извърши този процес, човек има право да яде – той се намира в почивка. Всяка почивка подразбира ядене: да си почине човек, това значи да яде. Яденето пък подразбира свършване на една велика работа: предаване и приемане на Истината.

Защо трябва да яде човек? Някои ще кажат, че яденето е необходимо за поддържане на физическото тяло на човека. Яденето подразбира дълбок вътрешен процес на живота. Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, той има живот в себе си“. В този смисъл яденето подразбира вътрешен процес, който се ознаменува с предаване и възприемане на Истината. Тя има отношение към самия човек, към неговия ближен и към Бога. Да схване човек плана на своята работа и да я изпълни – това значи да бъде в хармония с великата Истина. Да придобие човек Истината – това значи да разполага с положителната наука на живота. Докато не е дошъл до тази наука, човек работи в областта на относителната наука, на относителните понятия в живота.

Относителната наука създава ред противоречия за човешкия ум. При това положение човек счита смъртта на своите близки за голяма загуба. Ако жена му или някое от децата му замине за онзи свят, той не може да го прежали: той гледа на смъртта като на процес, при който е изгубил нещо безвъзвратно. Който може да предава и да приема Истината, той не знае какво нещо е загуба – за него загуба не съществува; всички процеси в него се уравняват. Защо? Защото разбира процесите събиране и изваждане. Който не разбира тия процеси, той всякога се натъква на непонятни въпроси, които никога

не може да разреши: той се жени, без да разбира смисъла на женитбата; впуска се в една или в друга работа, без да знае защо прави това.

Сега, като ученици, вие трябва съзнателно да работите, да прилагате изваждането и събирането в живота си. Ако разбира смисъла на тия процеси, ученикът може всякога да прави равносметка на своите мисли, чувства и действия. Ученикът трябва да бъде изправен както в сметките си на физическия свят, така и в тия на духовния свят. Ако по някакъв начин се затрудни материално, той не трябва да проси оттук-оттам, нито да взема пари назаем: той трябва да работи и по този начин да се прехранва. Туй трябва да бъде правило в неговия живот. Не постъпва ли според това правило, той не може да се нарече окултен ученик. Просията огрубява човешкия характер, а работата го облагородява. Ще кажете, че Христос е поддържал мисълта: „Искайте и ще ви се даде". В дадения случай думата *искайте* може да се преведе с думата *работете.* Може ли човек да иска жито от нивата си, ако нищо не е сял? Може ли да събира плодове от градината си, в която нито едно плодно дърво не е посадил? Може ли да счита, че има право да тегли пари от банка, в която нищо не е вложил? Да искате нещо от баща си или от приятеля си, това подразбира да сте вложили нещо в него; да искате нещо от Бога, това подразбира да сте вложили нещо в Него. Какво може да вложи човек в Бога, това е въпрос, но важно е, че Бог е вложил много нещо в човека, заради което последният е свободен да иска от Него. Човек има право да иска от Бога добри условия, за да развива дарбите и способностите, които Той е вложил в него. Важно е човек да знае от кого да иска и как да иска. Ако отиде някъде да учи нещо, но го изпъдят навън, това показва, че невидимият свят го намира за работоспособен и го заставя да работи.

Освен физически човек трябва да работи и духовно над себе си. Като работи по този начин, човек осмисля живота си; иначе той всякога ще казва, че животът няма смисъл. Като е дошъл на Земята, човек сам трябва да намери смисъла на живота. Ако малкото пиленце, което току-що е излязло от яйцето, тръгва след майка си да си търси храна, колко повече човек, който е учил, завършил е университет, сам може да изкарва прехраната си и да осмисли своя живот.

Един млад човек, който е завършил университет, отишъл в едно министерство да търси служба. След големи обещания от страна на министъра той не получил никаква служба, но не се отчаял. Взел едно точило, закачил дипломата си на него и започнал да точи ножове: така той изкарвал повече, отколкото някои чиновници. Човек с висше образование да точи ножове – това е характер! Той предпочел честно да изкарва прехраната си, отколкото да очаква на милостта и благодеянието на хората. Друг млад господин искал да следва университет, но нямал средства. Като мислел откъде да си достави средства за учене, без да се отчайва, той станал ваксаджия. Със собствени усилия той завършил университет. Рядко се срещат такива хора, но като ги срещнете, вие трябва да се поучите от тях.

Следователно когато човек дойде до положение да предава и да възприема Истината, той трябва да бъде готов на всичко. Всеки трябва да каже в себе си: „За Истината съм готов на всички жертви“. Започнете ли да се безпокоите какво ще стане с вас, вие не можете нито да предадете, нито да възприемете Истината. „Ами ако умрем от глад, от лишения?“ В смъртта няма нищо страшно – важно е как човек ще умре. Ако човек правилно е възприемал и предавал Истината, ангелът на смъртта ще дойде, ще го вземе и ще го занесе на Небето, където му се готви тържествен прием. Не е ли възприемал и предавал Истината добре, ангелът не може да му помогне: кредиторите му ще го чакат пред вратата и веднага ще го поемат; докато не изплати

всичките си дългове, те няма да го пуснат. Като знае това, човек не трябва да чака последния час, тогава да се разплаща: приживе още той трябва да е разчистил сметките си, да е изплатил всичките си полици. Щом изплати задълженията си, той трябва да чака своя жених, както младата мома го очаква, за да отидат на венчило. Венчилото представлява заминаване за онзи свят. Който е ликвидирал със старите си сметки, той спокойно заминава за онзи свят, сбогува се с близките си, благодари на майка си, на баща си, на братята, на сестрите си, че са живели добре с него, че е благувал между тях, и сега отива да работи, да служи на ближните си.

Когато напуска бащиния си дом, младата мома мисли, че отива при своя възлюбен да благува. Не, младата мома благува, докато е при майка си и при баща си. Напусне ли бащиния си дом и отиде ли при своя възлюбен, при господаря си, при дерибея, тя започва да слугува. Същото се отнася и до младия момък: и той мисли, че отива при своята възлюбена дерибейка да благува. Не – работа, служене го очаква там. Щом дерибеят и дерибейката се съберат на едно място, между тях се поражда търкане. Където има търкане между хората, там всякога Божественото разбиране на нещата е изключено.

Съвременните хора са недоволни от живота, от всичко, което им е дадено. Те живеят в мислите, в чувствата, в благата на Бога – и пак са недоволни. Бог е вложил в тях ред дарби и способности – и пак са недоволни. Въпреки всичко това те търсят някакъв щастлив живот отвън някъде: това значи да търсят своя дерибей или своята дерибейка. Като се срещнат, дерибеят и дерибейката ще се хванат за косите и цял живот ще се разправят. Това е неразбиране на живота. Когато напуска бащиния си дом, момата трябва да благодари на майка си и на баща си за всичко, което е получила от тях, и да каже: „Аз отивам сега да слугувам на своя възлюбен. Като свърша работата си при него, пак ще се върна при вас. Каквото придобия, ще го донеса

във вашия дом“. Бащата и майката ще благословят дъщеря си, ще я изпратят при нейния възлюбен да слугува и да учи. По същия начин трябва да постъпи и синът.

Човек слиза на Земята да слугува на дерибея или на дерибейката. Като свърши работата си, както трябва, той ще се сбогува с него и ще се върне при баща си и при майка си, от чийто дом е излязъл. Той трябва да е работил при господаря си добре, за да се раздели господарят му с мъка с него, със съжаление, че губи такъв добър слуга. Каквато работа и да вършите, вършете я с любов: всички да съжаляват, че сте ги напуснали. С душа и дух трябва да работите: който работи по този начин, той е истински ученик. Разумен трябва да бъде ученикът, да не си създава излишни страдания. Достатъчно са на човека страданията, които Бог му е определил. Само тия страдания носят благословение за него: вън от тях всички страдания не са на мястото си – те ожесточават човека, но не го повдигат. Няма по-голямо престъпление за човека от това, той сам да си създава излишни страдания.

Сега мислете върху идеята: малките желания крият в себе си големи блага. Силата на огъня е в кибритената клечка: от малкото пламъче се разгаря голям огън. Малките мисли създават велики работи; малките чувства, малките подтици, малките усилия, проникнати от разумността, развиват велика деятелност. Разумността работи с малки величини. Какво прави неразумният? Едва повярвал в Бога, той веднага отива да преобразява света: където отиде, все за Името Господне говори. Отива при някой банкер, иска да изтръгне от него някаква сума в Името Господне. Банкерът му казва, че не вярва в никакъв Господ. „Ами в човещината не вярваш ли?“ „Нито в Господа вярвам, нито в човещината.“ Иди да работиш! Който истински вярва в Бога и Го обича, той никога не излага Божието име, нито името на Христос. Затова казвам: не излагайте Името Божие, Името Христово

за нищо на света. За предпочитане е човек да гладува, но да запази Името Божие свято и неопетнено. Дойдете ли до Божието име, до Божествената наука, там се иска приложение, работа и труд: там никакви проповеди не са в състояние да обърнат сърцето на човека. Ако някой религиозен е изпаднал материално, нека се помоли да му се даде някаква работа, да направи нещо, да услужи на някого, но в никой случай да не петни Името Божие: Името Божие не се проповядва с пари. Имайте характера на апостол Павел, който е казвал за себе си, че проповядва Името Божие даром. Не изисквайте от хората това, което вие не сте им дали. Как ще искате хората да ви бъдат братя, когато вие не сте показали никакво братство към тях? Как ще искате от хората любов, когато вие никога не сте имали любов към тях?

Като ученици вие трябва да имате правилни отношения, правилни разбирания. Човек трябва да бъде свободен, да не се самоизлага, да не се ограничава. Всеки човек разполага с ум, сърце, воля, душа и дух, с ред дарби и способности, които трябва да развива. Има ли тия неща в себе си, той е богат. От усилията, които ще направи за развиване на дарбите и способностите си, зависи неговото бъдещо благо. Ще каже някой, че е произлязъл от богат, знатен род и не може да се прояви като прост работник. Да разсъждава човек така, това е криворазбран аристократизъм. Стане ли въпрос за Името Божие, човек трябва да бъде готов да слезе до най-долното стъпало и оттам да започне да пъпли. „Ама знаете ли какъв беше моят баща?“ Знаем: според теорията на Дарвин[51] твоят баща, както и всички хора, са произлезли от маймуна. Според теорията на Дарвин първоначално твоят баща е бил дивак, който е живял в пещерите и се е обличал в

[51] Дарвин, Чарлз (1809-1882) – английски учен и естествоизпитател, създател на теорията за еволюцията на видовете от общ прародител посредством т.нар. естествен подбор. Тя е изложена в известната му книга „Произход на видовете“ (1859 г.).

кожи: какво благородство е имало в твоя баща? При това положение твоят баща е извършил хиляди престъпления: с какво благородство ще се хвалите? Не се хвалете с благородството на баща си, но хвалете се с великото и благородно Божие име. Ако речете да се хвалите със своите деди и бащи, вие сте пропаднали. Не се хвалете със своите деди и прадеди, нито със своите бащи, нито със себе си. Откак е слязъл на Земята, досега човек е вършил и не престава още да върши престъпления. Той е убивал и убива хора, животни, говеда; той изяжда милиарди тонове жито, царевица, плодове и т.н. И след всичко това казва за себе си, че е създаден по образ и подобие Божие. Къде е този образ, къде е това подобие? Днес човек на човека, брат на брата си създава ред нещастия, страдания и мъчнотии, и въпреки това иска да се представи за морален. Това, което днес виждаме в живота, е обикновен морал: това не е великият Божествен морал. Искате ли да заслужите името *човек,* работете върху себе си, за да събудите Божественото във вас. Само Божественото прави от човека истински човек, създаден по образ и подобие Божие.

Какво се иска днес от човека? Съзнателна, разумна работа. Човек мисли идеално, обаче не прилага идеално. Както мисли, той така трябва и да прилага. Каквото прави, човек предварително трябва да го обмисли. Колкото и да е малко онова, което човек е извършил, щом е добре обмислено, това го прави доволен. Щом човек е доволен от себе си, и Бог, и окръжаващите ще бъдат доволни от него. Сега, като ви се говори по този начин, нещо вътре във вас ви казва: „Лесно се говори, но мъчно се изпълняват нещата. Пък и не е нужно всичко да се направи точно, както ви се казва – може би друго нещо да се разбира. Човек не трябва да приема нещата абсолютно“. Не, всяко нещо, което Бог ви казва, е абсолютно – то не търси никакво тълкуване. Срещате един човек обременен, скръбен: трябва ли да мислите да му помогнете, или не; трябва ли да се бавите в даване на помощта си?

Виждате: този човек преживява толкова голямо напрежение, че ако не му помогнете, струните му ще се скъсат. Помогнете му веднага, и то по такъв начин, че да не уроните неговото достойнство. Като знаете през кой път ще мине той, посадете няколко плодни дървета, да си откъсне няколко сладки плодове и да продължи пътя си; поставете на пътя, през който ще мине, една чешма – да пие, да утоли жаждата си. Никъде не поставяйте името си, но пишете: „Пътниче, като минеш покрай тази плодна градина, откъсни си, колкото плодове искаш, но не вземай никакъв запас в торбата си. Пий вода, колкото искаш, но не пълни манерката си, да имаш в запас – чешмата е близо до тебе, като ожаднееш, иди при нея да се напиеш“. Това значи да прави човек добро. Доброто представлява градина със зрели, сладки плодове; доброто представлява извор с чиста планинска вода. Дайте на уморения пътник от плодовете на тази градина и от водата на този извор, за да уталожи глада и жаждата си.

Да прави човек добро, това не значи още, че трябва да задоволи всички нужди на човека. Един велик Учител може да възкреси мъртвия, да излекува болния, да даде знание на невежия, но никога не би могъл да дава пари назаем, нито да създава условия на хората да забогатяват. Човек трябва да бъде готов да услужва навреме и на място: това значи да бъдете ученици. Да бъде човек изправен, да живее съобразно Божиите закони – това не значи, че трябва да бъде светия. Не е лесно да стане човек светия. Сегашните църкви са пълни със свети, но това не са светии, признати от Небето. Христос казва: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи“. Христос дойде да послужи на човечеството, а Неговите последователи казват, че не са дошли на Земята да слугуват. Това не са истински Христови последователи: последователите на Христос, както и учениците Му, трябва да приличат на Учителя си. И те трябва да кажат като Христос:

„Не дойдохме да ни послужат, но да послужим“. Който не може да каже за себе си така, той не разбира Христовото учение.

Сега, като ученици, от вас се иска работа, която облагородява сърцето; труд, който укрепва ума, и постоянство, което калява волята. При това положение ученикът ще може да възприеме Истината, която Учителят му преподава. Който не постъпва по този начин, той не може да възприеме Истината; щом не възприема Истината, той се осакатява, става инвалид. Ние не поддържаме учение, което прави хората инвалиди; ние не поддържаме болниците, защото светът има грижа за тях; ние не поддържаме бедни, защото благотворителните дружества ги подкрепят. Ние сме за онова Учение, което носи новото – живота; ние сме за онова Учение, което възкресява хората, което носи Любов, Мъдрост, Истина, Знание и Свобода; ние сме за онова Учение, което носи изкуство и музика. Без Любов живот не съществува, без Мъдрост няма знание, няма светлина в света; без Истина няма никаква свобода. Без тия добродетели няма растене, няма никакво развитие; без тия добродетели никаква организация, никакво общество не може да съществува.

Ученикът на Новото учение може да възприема Любовта и да я предава, той може да възприема Мъдростта и да я предава, той може да възприема Истината и да я предава, той може да възприема Добродетелта и да я предава, той може да възприема Правдата и да я предава. Това са петте добродетели – петте скрижали за развитието на човешката душа. Който е придобил тези велики добродетели в себе си, той е силен човек: каквато болест и да го нападне, той лесно се справя с нея; той е господар на всички микроби, които причиняват различните болести. Микробите са малки същества, които живеят паразитно; те оставят нечистотиите си в човешката кръв, вследствие на което причиняват различни болести. Чрез мисълта си човек може да забрани на тия паразити да се размножават в него и ги изпъжда

навън. Светлата мисъл може да преобрази човека, да го освободи от всички мъчнотии. За да се справи с болестите, човек трябва да бъде още смел и безстрашен. Има ли тия качества в себе си, той може да застави ангела на смъртта да се върне назад, без да вземе душата му.

Страхливата майка може да стане причина тя да изгуби детето си: като види, че ангелът на смъртта обикаля леглото на детето и, тя казва: „Господи, Ти ми даде това дете, Ти можеш да го вземеш. Да бъде Твоята воля!". Като умре детето и, тя плаче, страда, вика към Господа: „Господи, защо взе детето ми?". Обаче смелата и безстрашлива майка упорства докрай: тя не дава детето си и казва на ангела: „Господ е изпратил това дете при мене да го възпитавам. Докато не го възпитам, няма да го пусна. Бог му е дал условия да живее, а не да умира. Върни се на Небето и кажи на Господа, че не давам детето си". Като види смелостта и безстрашието на майката, ангелът се връща на Небето, без да вземе душата на това дете. Човек трябва да бъде готов да изпълни докрай задълженията си, да изплати всичките си дългове. Мнозина искат по-скоро да заминат за другия свят, за да се освободят от дълговете си; обаче добрият, справедливият човек иска по-дълго време да живее на Земята, за да изплати докрай дълговете си. Да изплати човек дълговете си – това е задачата на неговия живот.

Сега обръщам вниманието ви будни да бъдете. Казано е в Писанието: „Будни бъдете, за да не би, като дойде Духът, да ви намери заспали". Като ученици ще работите над себе си да развивате положителното, благородното. Вие няма да постигнете всичко изведнъж, но трябва да работите. С плач нищо не се постига. Някои плачат, че не успяват да постигнат желанията си. Има смисъл да плаче човек, но когато е посял нещо. Ако земеделецът е разорал и посял нивата си, има смисъл да плаче, но ако не я е разорал и посял, колкото и да плаче над коравата и необработена земя, нищо няма да

постигне. Някой плаче за изгубените си пари, за непостигнатите желания, за някаква обида, която са му нанесли, и т.н. Аз съжалявам всеки човек, който плаче за такива работи. Има смисъл да плаче човек, когато е изгубил възможността да направи едно добро, да услужи на някого: това е истинска загуба, всичко друго е освобождаване. Открадването на парите е освобождаване на човека от излишен товар. Чрез болестите и страданията човек се учи: това са уроци, които той трябва да научи. От човека зависи да бъде здрав или болен; от човека се иска работа и учение.

Често хората не успяват в живота си, защото очакват като богатите да дойде автомобил, да излязат някъде да се разходят. Не, като е дошъл на Земята, човек трябва да работи, да прави усилия сам да постигне своите желания. Как сте живели досега, какво сте правили, за това няма да ви съдят – това е живот на вашето минало. Ако рекат да ви съдят за миналото, с вас заедно трябва да съдят всички поколения, които са живели преди вас. Как е изгрявало Слънцето в миналия ви живот, не е важно – важно е как днес изгрява Слънцето. За вас е важен сегашният ви живот – той определя вашето бъдеще. Някой казва, че едно време е бил по-добър. Той се лъже: едно време той е бил по-лош, отколкото сега. Днес той има по-голяма светлина, която му показва това, което по-рано не е виждал. В миналото той не е виждал това, което днес вижда, затова мисли, че е бил по-добър. Ако и тогава е виждал толкова поне, колкото днес вижда, той щеше да знае, че не е толкова добър, колкото си е мислел; в бъдеще пък той ще е по-добър, отколкото днес. Като знаете това, използвайте днешния ден, днешното разбиране, днешната светлина – за миналото не мислете. Някой седи на камък, пролива сълзи, плаче и нарежда, че бил неспособен. Казвам: не чакай да те бутат с остен – стани, вдигни камъка, на който си седнал. Някога дядо ти е заровил

под този камък гърне със злато: извади оттам гърнето и го използвай в живота си.

Всички на работа! Кой където е седнал, под него има заровено голямо богатство. Стани, вдигни камъка, на който седиш, и започни да копаеш: извади оттам богатството и започни съзнателно да работиш. Във всеки човек е скрито голямо богатство – неговите дарби и способности, които той трябва да разкопава и обработва. Не губете времето си! Всеки на работа! Сложете старите методи настрани и приложете новите. Старото учение сте опитали вече, знаете го... Опитайте Новото учение, новите методи – и вървете напред!

Тайна молитва

9 лекция, 17 октомври 1928 г., София, Изгрев

ВРЪЗКИ НА СЪРЦЕТО И НА УМА

Размишление

Всички хора се стремят към свобода. Всеки иска да бъде свободен, но не знае как да придобие свободата си. Само онзи човек може да бъде свободен, който знае как да възприема Истината. Който не може да възприема Истината, той е роб на условията – този човек е осъден на вечни безпокойства, на страх и на тревоги. За да придобие свободата си, човек трябва да даде път на Божественото начало в себе си. Остане ли само с човешкото, той може да се уподоби на парче изсъхнала земя: човешкото се отличава с твърдост, с коравина, човешкото е лишено от пластичност, от пъргавина. Божественото придава на човека качества, подобни на водата – подвижност и пъргавина – то е носител на живота. Следователно когато човек пресече пътя на Божественото в себе си, т.е. когато връзката между Бога и душата му се прекъсне, той се лишава от живота. Ето защо грешките, които хората правят, се дължат на прекъсване на връзката между Първата Причина и техните души. Щом тази връзка се прекъсне, страданията неизбежно следват човека. Някои философи обясняват страданията на хората със съществуването на някаква космическа, мирова скръб, на която те се натъкват и започват да страдат. Наистина, има някаква космическа скръб, но тя не е вън от човека – тя е в самия човек; тя представлява съвкупност на неговите страдания, както и на тия на неговите ближни. Само хората страдат, но не и Бог: в Бога има само съжаление, милост към страдащите.

Сега, като говоря за връзката между Първата Причина на нещата и човешката душа, имам предвид само ония хора, на които съзнанието е пробудено – само те могат да се справят с мъчнотиите и страданията в живота си. Каквито пакости и да се причиняват на

такъв човек, той никога не отмъщава. Представете си, че някой счупи шишето ви, в което държите водата си. Трябва ли да му отмъщавате, трябва ли да му се сърдите? Колкото и да му се сърдите, той не може да изправи грешката си, не може да върне шишето ви. Обаче разумният живот е в състояние да върне на човека не едно шише само, но много повече. Кога? Това е въпрос на време. Ако вие не можете да получите помощта на Бога още днес, това не показва, че Той не иска да ви помогне. Бог всякога е готов да помага на хората, обаче условията, при които те се намират в даден момент, не им благоприятстват да приемат Неговата помощ.

Съществува един закон в Битието, според който не е позволено да се пилеят великите блага на живота. Всяко благо трябва да се даде точно навреме и на място. Когато дадена душа е готова да приеме известно благо, то и се дава преизобилно. Това е истина, която всеки момент можете да проверите. Ако човек би имал възможностите на един ангел да владее законите на материята, да владее своите мисли и чувства, да пътува от една система в друга, той би могъл да седи пред Божия престол, да се ползва направо от Неговата светлина и знание, от Неговата любов и свобода.

Днес хората страдат, преживяват ред горчивини, защото не разбират Великата истина на Живота, нито могат да я възприемат. Скърбите и страданията, които човек преживява, се отпечатват върху неговото лице. Когато физиономистът погледне човека, по чертите на лицето му той познава страдал ли е много, или не. Възвишените мисли и благородните чувства също така се отпечатват върху човешкото лице: те му придават особена красота. Който може да чете по чертите на човешкото лице, той познава дали даден човек е добър, благороден и т.н.

В човешката глава пък е вложен Божественият капитал, за обръщението на който е нужна цяла вечност. Казано е в Писанието:

„Глава на Твоето Слово е Истината“. Значи Истината е първичният капитал, който е вложен в човешката душа. За да се развие този капитал, е нужна цяла вечност. Само част от този капитал е вложен в обръщение – той е в човешкото лице. Всеки капитал, който се слага в обръщение, трябва да принася някакъв приход, т.е. някаква печалба. Тази печалба именно се изразява чрез човешките ръце: на ръката на човека е написана печалбата, която той е придобил от капитала си, вложен в обръщение. Следователно главата на човека представлява основния, Божествения капитал; лицето е капиталът, вложен в обръщение; ръцете пък представляват това, което човек е изработил и придобил. По главата, по лицето и по ръцете на човека може да познаете как е живял в миналото от ред поколения насам, как живее днес и как ще живее в бъдеще. Който вижда нещата, той може да чете по тях; който е сляп, той нищо не знае, защото не може да чете.

За изясняване на мисълта си ще приведа едно предание, което датира още от времето на християнската епоха. Един от окултните ученици по това време решил да се посвети на Бога, в кратко време да стане светия. Според разбиранията, които имал, той се уединил на една планина, където прекарал цели 20 години в молитва и размишление. Един ден, като се разхождал, една мечка излязла срещу него, хвърлила се отгоре му и започнала да го души. Той преживял голям страх. Когато мечката се отдалечила от него, той станал от земята, но от страх ослепял. С пипане едва успял да намери колибата си, влязъл вътре и започнал да размишлява върху въпроса кой му е създал това изпитание – Бог или Сатаната? Ако Бог му го е създал, каква цел е имал, какво е искал от него? Ако пък Сатаната му е създал това изпитание, навярно той е имал намерение да го унищожи, да не пръска светлина в тъмния свят. Ако наистина Сатаната му е устроил това премеждие, как той не е могъл отдалече да забележи мечката и да я избегне – значи и в него има някаква вина. Дълго време

размишлявал върху този въпрос – искал сам да си отговори, да знае къде е истината.

Един ден, като седял пред колибата си, покрай него минало някакво живо същество – човек, който му проговорил с мек, кротък глас: „Братко, защо не се движиш?“ „Не мога да се отдалечавам от колибата си, защото съм сляп...“ „Искаш ли да прогледнеш?“ „Това е най-голямото щастие за мене“. Непознатият човек веднага сложил ръцете си на очите му и той прогледнал. Какво било учудването му, когато видял пред себе си млада красива мома – като ангел. Сърцето му трепнало и тъкмо искал да и проговори, тя му казала: „Сбогом, служи на Бога с любов!“. Като се видял сам, отшелникът отново се почувствал нещастен и си казал: „Какво стана с мене? По-рано бях нещастен в тъмнина, а сега съм нещастен в светлина. Кой изпрати тази мома, този ангел, да ми отвори очите? Кой допусна да се влюбя в нея и да страдам? Защо тя не остана малко време при мене, поне да и целуна ръка и да и благодаря, задето отвори очите ми?“. Докато си задавал тези въпроси. той се запитал: „Защо искам да целуна ръка на този ангел – от благодарност към него или по друга някаква причина?“.

Сега аз оставям настрана противоречията, които възникнали в душата на отшелника. Важно е, че когато е сляп, човек се счита нещастен; когато прогледа, пак се счита нещастен. И едното, и другото нещастие показват, че човек не разбира дълбокия смисъл на живота. Но с това преданието не се свършва. Един ден същата мома се явила при отшелника и му казала: „Идвам при тебе да ти стана ученичка – ти ще ме учиш, а аз ще ти слугувам“. Наистина, тя изпълнявала работата си много добре: мела, чистела къщата му, готвела, но той страдал. По цели дни се молел на Господа и питал: „Господи, защо ми изпрати това страдание, защо ме постави на този огън – как мога да се справя с него?“.

Как може човек да разреши това противоречие? Докато не се откаже от себе си, докато не възлюби Господа с всичката си душа и сила, с всичкия си ум, с всичкото си сърце, човек не може да разреши това противоречие. Щом възлюби Господа, той ще възлюби ближния си като себе си. Разреши ли това противоречие в живота си, човек е придобил благата, към които се стреми. Какво по-голямо благо можете да искате от това, всеки ден да виждате Слънцето, да срещате хора, да си разменяте по няколко сладки думи и мили погледи? Всеки ден носи в себе си велики блага за човешката душа. Човек трябва да бъде буден, да ги използва правилно. В човека са вложени всички възможности и условия да прояви своята доброта. Доброто е капитал, вложен в човека отначало още, и той трябва само да го разработва, да го пуска в обръщение. Затова се казва, че от човека зависи да бъде добър.

Следователно от човека зависи да бъде добър, да възприема Божията Любов. Бог е Учител, а ние сме ученици. Той всеки ден идва да ни предаде Истината. Ако не възприемаме Истината, ние не сме Негови ученици. Мнозина казват, че Бог като Учител живее в хората и те не се нуждаят от външни учители. Дали Бог живее в хората, се познава по светлината, която те имат. Когато вътрешният Учител предава Истината на човека, той е в рая – с него са всички добри хора, всички ангели, всички светии; тогава източниците на живота са отворени за него. Щом този Учител не му предава Истината, той се намира в ада, в най-големите противоречия: каквато философия и да има, нищо не може да постигне.

След всичко това онези, които не познават Истината, залъгват хората, че има еволюция в света. Човек еволюира само когато работи; не работи ли, никаква еволюция не съществува. Когато жената плете и взема бримка след бримка, има еволюция за нея; щом не плете, никаква еволюция не съществува. Ако всеки ден човек не може да

изплита поне по една бримка, той не може да разчита на никаква еволюция. Бримките ли правят човека, или човекът – бримките? Бримките, които жената плете, усъвършенстват нейното изкуство, но тя прави бримките, а не те нея. Много бримки може да изплете човек в живота си; ето защо като плете, като работи съзнателно върху себе си, човек се ползва с кредита на разумните същества. Може ли при това положение той да фалира? Ако се ползва от кредита на някоя английска банка, човек няма да фалира, обаче ако се ползва от кредита на някоя обикновена банка, той непременно ще фалира.

Често някои хора се хвалят със земното си богатство. Колко голямо е тяхното богатство? Според мене богат човек може да се нарече само онзи, който има поне 125 милиона златни лева. Други пък се хвалят с любовта на добрите, на разумните същества към тях. Ако тия същества наистина ги обичат, те трябва да бъдат готови да им дадат всичко, каквото имат; ако нищо не им дават, те не ги обичат. Който ви обича, той има готовност всичко да ви даде. Онзи, който получава всичко, трябва да се пази никога да не злоупотребява с Любовта – злоупотреби ли само един път, той изгубва разположението на хората към себе си. Човек трябва да знае, че от него зависи да се ползва от благата на живота. Ако той е разумен и живее съобразно законите на Природата, благата сами ще дойдат при него. Като живеете по този начин, диамантите сами ще дойдат при вас. Като станете сутрин, на пръста си ще видите голям красив диамант. „Възможно ли е това?“ В разумния живот всичко е възможно. Разумният живот е съзнателен, а не механически. Който ви обича, той сам ще ви донесе диаманта. Работете за придобиване на разумността и не мислете за материалните блага: материалните блага ще дойдат сами по себе си. Търсете добри приятели в света и не очаквайте никакви материални блага от тях. Стремете се да имате за приятели ангелите, светиите, добрите хора – и за нищо друго не

мислете. Щом имате добри приятели, работите ви ще се наредят толкова добре, колкото никога не сте очаквали. Диамантът, който вашите приятели ще сложат на пръста ви, показва, че вие сте разумен човек и може да се разчита на вас.

Сега, като говоря за разумността, имам я предвид като качество, което прави човека силен – външно и вътрешно. Разумността е качество на ума. Ако жената е разумна, а мъжът не е разумен и от време на време бие жена си, трябва ли тя да се моли на Бога да я освободи от ръцете на мъжа и? Не, тя трябва да го хване за краката и да го издигне нагоре във въздуха, да му покаже, че не може да си играе с нея. Неразумният мъж представлява човешкия ум, разумната жена представлява Божественото сърце. Човек трябва да слуша Божественото и на него да се подчинява, а не на човешкото: низшето трябва да се подчинява на висшето. Ученикът трябва да се подчинява на учителя си, а не учителят – на ученика. Някои окултни ученици искат да подчинят учителя си – той да ги слуша, а те да му заповядват. Това е невъзможно: невъзможно е Божественото да се подчини на човешкото. Божественото слага мотиката на рамото на човешкото и го впряга на работа. Така и Бог постъпва с всички хора: Той ги учи, впряга ги на работа. Влезете ли в духовния свят, между напреднали същества, вие ще ги слушате и ще им се подчинявате.

Същият закон се прилага и на Земята: ако отидете в една чужда държава, между по-напреднали и по-културни хора от вас, вие ще ги слушате. Ако вие сте велик музикант, учен или философ, те ще ви слушат, обаче ако един обикновен овчар влезе в общество на културни хора, никой няма да му обърне внимание: на разумния човек всеки обръща внимание, но на глупавия – никой. За да обърне внимание на хората, човек трябва да даде път на Божественото в себе си. Казано е в Писанието: „Бог е възлюбил истината в човека“. Истината е Божественото начало в човека: следователно Бог е

възлюбил Истината в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешкия дух и в човешката душа. Истината прави човека мощен и велик. Поставете Истината за основа на вашия живот, за да бъдете мощни и велики – и тогава каквато работа и да започнете, ще я свършите с успех.

Пътят на Истината е път, по който трябва да вървите. Вървете напред и не се колебайте – дълъг е този път, но красив. Като вървите в пътя, вие можете да се молите, да учите, да пеете, да свирите, да рисувате, да скачате, но всичко да бъде за ваше добро и за доброто на ближните ви. Всичко можете да ядете, но без да засягате месото на животните; всички дрехи и обувки можете да носите, без да засягате кожата на животните. Този е пътят, по който трябва да вървите, това се иска от вас. Като влезете в този път, вие ще разберете стиха от Писанието, който казва: „Небето и земята ще преминат, но нито една резка от Божия закон няма да се отмени“. Никой не може да измени великия закон на Любовта. Любовта дава всичко и взема всичко. Когато дойде до положение всичко да дава и всичко да взема, човек е едно с Бога и може вече правилно да работи. Докато не придобие Любовта в себе си, човек ще живее в заблуждения, в противоречия – и ще мисли, че много знае. Като човек той знае много, но не и като ангел. Като човек той знае да си причинява страдания, но не знае как да се справя с тях, не знае как да си създава радости. Съвременните хора знаят да отварят войни, да излагат милиони хора на страдания, но не знаят как да избегнат тия страдания. Учените знаят да приготвят задушливи газове, да правят бомби, но не знаят какво да правят, за да бъдат щастливи. Хората искат да отидат направо на Небето, да се спасят, без да са се справили с живота на Земята; те искат да бъдат учени, да се натоварят като камили, без да знаят имат ли сила да носят този товар.

Следователно, за да реализират желанията си, хората трябва да се стремят към Божествената наука. Като изучават небето с неговите слънца и звезди, като изучават живота, във всичко те трябва да виждат Божественото. Срещнете ли някой човек, потърсете доброто в него; лошото е преходно, то само по себе си ще отпадне. В човека ще остане само Божественото, изразено в Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта. Стремете се към това именно – да виждате доброто в човека. Това трябва да става по свобода: нищо не може човек да постигне насила. Любовта, Мъдростта, Истината могат да се постигнат само при абсолютна свобода.

И тъй, вървете в пътя на Любовта, Мъдростта и Истината – те осмислят всичко в живота. При Любовта всички неща придобиват смисъл: яденето се осмисля, когато ядеш с човек, когото обичаш. Кой е този, когото обичаш? Бог. Следователно обичате ли Бога, и яденето, и пиенето, и обличането, и учението, и правенето на къщи е осмислено. Вън от Любовта нещата нямат смисъл. Какво виждаме в света? Хората се срамуват от любовта. Защо? Считат я за глупаво нещо. Не, в Любовта няма глупави неща: глупости има извън Любовта, а не в Любовта. Всичко, което се върши с любов, е свещено. Каква любов е тази, при която днес храниш кокошка, а утре клъцнеш главата и? Днес всички хора – учители, ученици, господари и слуги, майки и бащи, все глави кълцат. Където има кълцане на глави, там няма Любов: това е пътят на лъжата, това не е Божествен път.

Сега, като изучавам човешкия живот, аз се чудя на великото търпение на Бога. Хората грешат, а Той поправя грешките им. Бог поправя грешките на хората, но последствията на грешките оставя на техния гръб. Страданията на хората не са нищо друго освен последствия от техните грешки. Ето защо човек трябва да знае, че не може да се освободи от последствията на своите погрешки – това е неизбежен закон. Който иска да се освободи от страданията, той

трябва да живее разумно. Този закон е общ за всички хора: Истината, Любовта, Мъдростта, Доброто са еднакви и за учителя, и за ученика. Истината или Любовта не може да бъде за мене една, а за вас – друга. Един е великият закон в Битието и той трябва да се прилага от всички еднакво. За да разберете този велик закон и да го приложите, вие трябва да имате отношения към Бога. Щом имате отношения към Бога, вие ще бъдете в състояние да изправите живота си и да поставите Любовта за основа на този живот. Щом поставите Любовта за основа на своя живот, с нея заедно ще дойдат Мъдростта, Истината, Доброто и Справедливостта. Бъдете готови да приемете това благо, както посятото семе в почвата е готово да приеме светлината, топлината и дъжда като велики благословения на живота.

Сега желая ви да бъдете бодри, весели, засмени, да пеете и да хвалите Бога. Това е вечното благо на живота, това е Вечният живот.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

10 лекция, 24 октомври 1928 г., София, Изгрев

НАКЪДЕ

Размишление

Чете се резюме на миналата лекция.

Когато някоя канара се търкаля по известен наклон, прави ли избор откъде да мине? Канарата не прави никакъв избор в своя път. Ако някой човек се изпречи срещу канарата, може ли да спре движението и, или да я отбие на една или на друга страна? Не може. Канарата върви по своя път, без да се интересува кой е застанал на пътя и. Някои вярващи мислят, че като се помолят на Бога, Земята даже ще спре движението си заради тях. Те се лъжат: те си дават голяма тежест, като мислят, че Земята може да спре движението си заради тях. Това е невъзможно! Направете опит и ще видите, че не можете да поместите Земята на един милиметър от нейния път. Защо трябва да правите такива големи опити? Като заболеете, направете опит да видите доколко Бог слуша молитвите ви. Помолете се на Бога да видите доколко молитвата ви е силна: силната молитва е в състояние да премахне всякакви болки на човека. Да мисли човек, че може да спре движението на Земята или изгряването на Слънцето, това показва до каква степен той е горд и тщеславен. Не, никой човек не е в състояние да измени законите, които Бог е поставил.

Като е дошъл на Земята, задачата на човека не се състои в това, да изменя законите на Битието, но да се учи. Той има право да запитва защо Слънцето изгрява и залязва, защо Земята се движи около себе си и около Слънцето, защо човек трябва да еволюира, да минава през хиляди форми и т.н. Като си задава тия въпроси, същевременно той наблюдава процесите в Природата и ги изучава. Човек не трябва да бъде повърхностен: той трябва да си дава отчет за

всичко, което става около него. Щом си зададе някакъв въпрос, човек трябва да си отговори. Като отговаря на зададените въпроси, той трябва добре да ги изучава, да не оставя никакви междини. Не е достатъчно човек да си каже, че е добър или лош: той трябва да знае причините защо понякога е лош, а понякога е добър. Като знае причините на своите прояви, той може да се справя със себе си. Човек трябва да се познава, да знае как реагират върху него външните условия и доколко издържа на тях. Някой казва, че е самостоятелен, че нищо не може да му влияе. Това се отнася за нормалните условия на живота, обаче ако външната температура се увеличи или намали много, той веднага се поддава на нейното влияние. При голямата горещина той пъшка, мъчи се, не може да издържа; при големия студ започва да трепери, да се свива. И при двата случая той не може да работи, поддава се на влиянието на температурата и казва: „Не зная какво става с мене, не мога да си намеря място“.

Следователно самостоятелен човек е онзи, който при всички изпитания, при всички случаи в живота си запазва своето първоначално състояние, не се разколебава, не се обезверява, нито се обезсърчава. Да бъде човек самостоятелен, това значи да е придобил самообладание. Например върви един човек по пътя доволен, спокоен, защото знае, че има 100 златни английски лири в джоба си: с този се разговаря, с онзи се разговаря, но разчита на парите в себе си. Обаче един апаш успява да вземе 99 лири и му оставя само една: какво ще бъде положението на този човек? Сега именно ще се познае доколко той може да се владее. Ако разположението му се измени и започне да се смущава, той не е имал никакво самообладание. Обаче ако запази присъствието на духа си и каже, че нищо особено не е станало, освен смяна на числата – вместо 100 лири е останала само една, това е човек, който има самообладание. Стремете се да гледате на парите като на математически числа, а не като на условия, без

които не можете да живеете. Вместо да се ужасявате, че сте изгубили 99 лири, кажете си, че числото 100 се е превърнало в единица; и след това продължете пътя си без никакво смущение.

Едно се иска от човека: всичко, което става в неговото съзнание, в неговия ум или в неговото сърце, да се предава точно. Точността на нещата, точността на речта води човека към правилен живот. Той трябва да каже, че числото 100 се е сменило с числото 1, а не да казва, че е изгубил 99 лири. Защо? Защото нищо в Природата не се губи. Някой казва, че вижда трима души, които идват срещу него. Какви са тия трима души? Мъж, жена и дете. Могат ли тия разнородни величини да се съберат? Не могат: разнородни величини не могат да се събират. При това тия трима души са на кола, не вървят пеш. Ето защо, когато говори, човек трябва да предава мисълта си точно, без никакво двусмислие. Всяка дума, всяка мисъл, всяко чувство трябва да се изказват с думи, които точно отговарят на съдържанието им; всяка мисъл, всяко чувство трябва да изразяват точно това, което съдържат – само при това положение те могат да произведат нужния ефект.

Сега, като се вгледате в живота на материалистите, ще видите, че те се стремят към нови неща, за да опресняват живота си, но въпреки това не успяват. Защо? Защото не мислят правилно: те се стремят към разнообразие, а самите им мисли и чувства са еднообразни. Като не могат да придобият вътрешно разнообразие, те се стремят към външно разнообразие, обаче външното разнообразие убива човека. Задачата на новата философия на шестата раса е насочена именно към това – да внесе вътрешно разнообразие в човека. Това се постига чрез изправяне на неговите мисли, чувства и желания. Мислите, чувствата и желанията на съвременния човек са подобни на бури и виелици, които изкореняват красивото в човека. Както бурите и ураганите в Природата изкореняват вековни дървета, така и мислите и желанията на съвременния материалист изкореняват от него това,

което първоначално е било вложено в душата му. Те задушават красивото, благородното в човека, както плевелите задушават цветята, не им позволяват свободно да растат.

Днес всички живи същества – хора, животни и растения, страдат. Хората се запитват какво представляват страданията и защо трябва да страдат. Страданията представляват езика на човечеството: страданията са първият, класическият език, на който хората са говорили в миналото, на който говорят и днес. Радостите пък представляват езика, на който ангелите говорят. Като страда, човек се учи, той поумнява чрез страданията. Учените, великите хора страдат, както и обикновените, но те изучават смисъла на страданията: те изучават страданията като език и идват до положение да разбират какво носят те за човека. След всяко страдание те знаят положително какво предстои да дойде. Както в езиците има правила, които трябва да се спазват, така и при страданията има правила, които неизбежно трябва да се спазват; не се ли спазват, идват лоши последствия. Например в българския език е правилно да се каже *аз ходя,* а не *ходя аз.* Всяко страдание е последствие на нещо. Като знае това, човек трябва да бъде разумен, да върви от последствията на нещата към тяхната причина. Щом намери причината на страданията, той ще може да ги избегне. Който не разбира този закон, той казва: „Да си поживея сега, както разбирам, че за последствията не мисля". Не е така: ще дойде ден, когато страданията му ще се увеличат толкова много, че той ще започне да мисли за причината на тия страдания. Докато не разбират законите на живота, хората казват, че не се страхуват от огъня в задгробния свят: те казват, че не е страшен този огън, с който ги плашат. Материалистът казва, че щом умре, с него всичко се свършва. Следователно идеята, че душата на човека се подлага на вечен огън, е неоснователна и той няма защо да се страхува от този огън.

За да разбере човек положението, в което може да изпадне в другия свят, аз изнасям следния пример. Представете си, че някой човек изгуби съзнание и временно се пренесе в другия свят. Като не могат да го свестят, погребват го. В това време той чувства всичко, което става с него, но не може да се обади, не може да каже, че е жив. Заровен в земята, той преживява всичкия ужас на положението, в което се намира, но е принуден да търпи. Като изнасям този факт пред хората, те веднага разбират положението на този човек и намират, че е много страшно. Като им се говори за вечния огън, на който се подлагат грешните хора, те не го разбират, обаче като им се опише положението на човека, който е жив заровен, те го разбират и се ужасяват. Хората не подозират, че тъкмо такова е положението на всеки умрял човек, който отива неподготвен на онзи свят: той запазва съзнанието си, а всички негови ниски желания и страсти се подлагат на огън. Понеже съзнанието му не изчезва, той следи всички перипетии, през които минава, и преживява големи страдания. Какъв по-голям огън от този можете да си представите? Следователно, за да разбере пътя на развитието си както на Земята, така и в невидимия свят, човек трябва да се занимава с новата философия на живота, да си изяснява всички въпроси.

За да дойде до новата философия, човек трябва да работи съзнателно върху самовъзпитанието си. Само чрез новото самовъзпитание той ще може правилно да се развива – да развива своите дарби и способности. Да се развива човек правилно, това значи с малко енергия да постигне големи резултати: Природата не позволява да се изразходват силите и напразно. Хората се спират повече върху външната страна на нещата, вследствие на което вадят криви заключения. Като разглеждат написаното от някой човек и намерят няколко правописни грешки, те веднага се произнасят, че този човек не е културен, не е учен. Не бързайте да се произнасяте за

нещата от техния външен вид: вижте първо има ли някаква идея в написаното. Ако има някаква идея, сложете нея на първо място, а после правописа. Добре е и правописът да бъде спазен, но той е на второ място. И Природата има свой правопис, свои препинателни знакове, които трябва да се спазват. Там, където Природата е сложила точка, ти трябва да спреш и да си отдъхнеш. Там, където е сложила удивителен и въпросителен знак, ти трябва да се спреш, да се запиташ върху това, на което тя обръща вниманието ти, и да си отговориш. Добре е човек да има възвишени идеи, но добре е да познава правописа, добре е и да пише красиво. Всяка буква трябва така да бъде написана, че да изразява точно това, което е вложено в нея като символ. Да пише човек правилно и красиво, това значи да работи върху самовъзпитанието си, върху създаването на характер. В българския език буквата *д* се пише по два начина – горно *д* и долно д. Кое от двете е по-практично? Ще кажете, че това зависи от навика на човека. Навикът е създаден от човека – той не е закон. За да улеснят работите си, хората си създават известни навици, от които после трябва да се отвикват.

Когато искат да се оправдаят за някои свои слабости, хората казват: „Така съм навикнал“, или „така съм роден“. Какво означават думите „така съм роден“? Да бъдеш така роден, това подразбира добрите или лошите условия, при които си роден. Някой е роден при добри условия, от здрави и богати родители, той има възможност да учи, да се развива добре. Друг някой е роден при лоши условия, родителите му са били прости хора; благодарение на тези условия той не е могъл да учи, да развива своите дарби. Като сравнява своето положение с това на първия, роден при добри условия, той обвинява Бога – търси вината във външните условия. Този човек не разсъждава право: човек може да се развива и извън университета. Има хора, които завършват университет, но нищо не са постигнали; има и

такива, които без университет са постигнали много работи. Следователно не е достатъчно да се каже, че някой човек е роден при добри условия, а друг – при лоши условия. Тази мисъл трябва да се обясни добре: който е роден при добри условия, той минава с по-малко страдания, с по-малко работа; роденият при лоши условия е осъден на по-големи страдания, на по-голям труд и на повече работа върху себе си. Страда ли човек повече, трябва да работи повече: той трябва да мисли повече, да търси начин за преодоляване на условията.

В света има хора, на които каквото и да се говори, те мислят, че много знаят. Щом знаят много, нека кажат каква е съществената разлика между един жител на Небето – ангел, и един жител на ада – дявол. Те ще кажат, че ангелът е светъл, а дяволът – тъмен. Това не е истинско определение: преди всичко те не са виждали нито ангел, нито дявол. Съществената разлика между дявола и ангела е тази, че дяволът винаги напада, а ангелът се брани, защитава се. Дяволът живее за себе си, ангелът – за другите. По своя инициатива ангелът никога не напада. Следователно който напада, той е на кривата страна; който се защитава, той е на правата страна.

Казано е в Писанието: „Защитавайте се, но не нападайте“. Ако някой те нападне, ти трябва да се защитаваш, без да му отмъщаваш. Ще бъдеш сръчен, ще вземеш оръжието му, ще го счупиш и ще го хвърлиш настрани; или ще го събориш на земята, ще го натиснеш по главата и по краката, без да го убиваш, или ще го вържеш. Който напада, той винаги има за цел да убива; който се защитава, той мисли, търси начин да обезоръжи нападателя, без да го убива. Престъпленията и грешките се крият в нападението: човек напада кокошките, коли ги и по този начин върши престъпления; в яденето всякога има нападение. Казвате, че който напада, той е силен човек. Не е така: който се защитава и се справя с нападателя, без да го убие,

той е силен човек; той е тих и спокоен и само се брани. Двама души тръгват от един център. Кой от тях е на правата страна: който върви направо или който криволичи? Човек може да криволичи в пътя си, и пак да върви по права линия; той може да върви все направо, и пак да е на кривата страна.

Криволиченето е неизбежно в живота. Колкото и да иска човек да върви все в прав път, това е невъзможно – той все ще изкриви някъде пътя си. Това изкривяване не е връщане назад: то е съзнателно, стратегическо избиране на този път с цел да се изразходва по-малко енергия. В даден момент мисълта на човека върви по права посока, а в следния момент тя взема друга посока, т.е. прави известно отклоняване. Защо? Срещнала е някакво съпротивление на пътя си. Някой човек говори плавно, отмерено, красиво; изведнъж речта му се отклонява, взема крива посока. Защо? Това става по две причини: или в него е станала някаква промяна, или се е явило някакво външно влияние. Изобщо правите и кривите посоки в живота на човека се преплитат: в това кръстосване именно той расте и се развива.

Защо идвате сутрин в клас? Защо ставате сутрин рано, защо ядете? Който обича Истината, той е готов всякога да си даде правилен отчет за всяко нещо, което прави. Ще кажете, че ядете по навик. Не, яденето не е навик – то е свещен акт. Ставането от сън подразбира възкресение, заспиването означава смърт. Когато спи, човек отива на онзи свят – и като го питат какво е видял там, той казва, че е сънувал нещо, но не помни какъв е бил сънят му. Когато хората се връщат от онзи свят, съзнанието им за този свят се прекъсва и те нищо не помнят. Това прекъсване на съзнанието се дължи на факта, че светлината им не е достатъчна. Колкото по-голяма е светлината на човешкото съзнание, толкова и паметта на човека е по-силна; колкото по-силна е паметта на човека, толкова повече енергия изразходва той.

Който иска да има силна памет, той трябва да се стреми към увеличаване на светлината на съзнанието си.

Съвременните хора се занимават с високи идеи, с големи работи, а на дребните не се спират. Щом се отнася до ред, порядък, чистота, те считат тия неща за маловажни. Обаче Природата изисква от човека именно тия неща: чистота, ред и порядък; тя иска всяко нещо да се поставя на мястото му. Природата иска всяка дума да се поставя на нейното място и да изразява точно това, което съдържа в себе си. Когато момъкът каже на момата, че много я обича, това означава, че той има намерение да я изяде. Коя домакиня не обича кокошките си? Тя ги обича много, защото има предвид да ги заколи и изяде. Като заколи кокошката си, тя ще я изчисти, ще я опече с цел да я сложи на трапезата пред гостите си – да се похвали с това, което е отгледала. Това не е обич. Да те обичат по човешки – това значи да те изядат. За предпочитане е по-малко да те обичат, за да не те изядат. В обичта си човек започва добре, свършва зле. Само вечните неща могат да се обичат, а не временните. Като обичате вечните неща, вие се сливате с тях, ставате едно цяло. Когато две същества на Небето се обичат, те се вливат едно в друго и стават едно цяло: техните мисли, чувства и желания се сливат в едно, вследствие на което силата им се увеличава. И на Земята обичта трябва да бъде такава: ако две същества могат по мисли, чувства и желания да се слеят в едно, те истински се обичат. Ще кажете, че тази обич е достояние само на ангелите. Че и ангелите някога са били като вас. Нима сегашните изследователи, сегашните велики хора никога не са били малки, немощни деца?

Човек трябва да разсъждава правилно, да си дава отчет за всичко, което става вътре и вън от него. Той трябва да знае, че всички хора са излезли от Бога. Ако не помните кога сте излезли, това е друг въпрос – важно е, че всички хора като души са живели в Бога и са излезли от Него. С излизането си от Бога те са прекъснали връзката си с Него,

вследствие на което са изгубили свободата си. „На какво се дължи изгубването на човешката свобода?“ Човек е изгубил свободата си, понеже са го връзали някъде: било с желанията му, било със слабостите му, било с неговите навици. „Какво трябва да прави той, за да не го връзват?“ Ако иска да бъде свободен, никой да не го връзва, човек не трябва да се спира на място, откъдето минават крадци и разбойници. Спре ли се на такова място, непременно апаши и разбойници ще минат покрай него, ще го оберат и ще го вържат; щом го вържат, това показва, че той не е умен човек. За да бъде свободен, човек трябва да се откаже от своите временни желания, от всички лоши навици. Например върви някой по улицата и наляво и надясно плюе. Не, той няма право да плюе по улиците: щом го уловят, че е нарушил това хигиенично правило, веднага ще го глобят. В това отношение човек трябва да има правилна обхода, да спазва поне елементарните хигиенни правила.

Днес всички хора говорят за хигиена, за запазване на здравето, но малко правят в това отношение. Когато е неразположен, човек трябва да прави ред упражнения, за да се разположи, да придобие добро състояние. В такива случаи той трябва да издърпва пръстите си. Ще държите ръцете си свободно и с дясната ръка ще дърпате пръстите на лявата; после с лявата ръка ще дърпате пръстите на дясната. Като направите това упражнение два-три пъти, ще почувствате известно облекчение. Изтегляйте не само пръстите, но всички стави по тялото си – да става приииждане на кръв. По този начин могат да се лекуват всички болести. „Нямаме време за тия упражнения.“ Чудни са хората, когато нямат време за малки работи. Ако Природата ги сложи на легло и ги застави по цели месеци да служат на известна болест, тогава ще намерят време; а така, доброволно да употребяват всеки ден по 10-15 минути за упражнения и размишления, нямат време. Всяка сутрин, като ставате от сън,

употребявайте по 5-10-15 минути за размишление върху някакъв философски или религиозен въпрос. Каквото неразположение и да имате, ще го смените в добро. Като размишлявате, изправете главата си нагоре, вложете в сърцето си мир и спокойствие, благодарете на Бога за всичко, което ви е дадено, и вие незабелязано ще придобиете абсолютна свобода на душата си.

Сега, като ученици, вие трябва да отделяте всеки ден поне по половин час за размишление и молитва. Ще кажете, че нямате време за това. Един от видните американски проповедници – Муди[52], всеки ден се е молел по два часа. Силата на неговата реч и проповед се дължи именно на молитвата и размишлението, които той правел всеки ден. Ще кажете, че трябва да учите различни науки, за което ви е нужно време. По-велика наука от науката на живота, т.е. от Божествената наука, не съществува. Тази наука развива човешкото естество изцяло, докато всички останали науки развиват някои специални центрове – и те са полезни, но като спомагателни средства към Божествената наука. Който се занимава с тази наука, той се вглъбява в себе си, в нещата, и не обръща внимание на външния свят – всякаква критика е изключена за него. Той прилича на онзи човек, който бил осъден на смърт, но по царска милост и по царско решение щял да може да се освободи от смъртното наказание, ако се наеме цял ден да разнася пълно гърне с мляко на главата си, без да разлее капка от него. Знаете ли какво концентриране, какво вглъбяване в себе си се иска от човека, за да изпълни тази задача? Правилното изпълнение на задачата ще определи ще живее ли този човек, или ще умре.

---

[52] Муди, Дуайт (1837-1899) – американски проповедник, основател на Църквата на Муди, на Муди Институт и Издателство „Муди“, които съществуват и до днес. Муди успява да трансформира методите за евангелизиране, като спечелва хиляди американци и британци за идеите си и оставя невероятен пример за силен и добродетелен характер.

Следователно, като е дошъл на Земята, човек трябва да бъде съсредоточен, вглъбен в себе си. Всеки момент могат да го извикат на аудиенция в невидимия свят. Тази аудиенция може да трае дълго или кратко време – това не е важно: човек трябва да бъде готов за аудиенцията, а колко време ще трае тя, не зависи от него. „Какво нещо е Господ?“ Като ви повикат при Него, ще Го видите. Който веднъж само е отишъл на такава аудиенция, той никога няма да я забрави – тя коренно преобразява човека. За да бъдете готови за аудиенция, вие трябва всяка сутрин да размишлявате; без размишление за великите и красиви неща вие не можете да се повдигнете нито на един милиметър. Защо? Вие сте мочурлива или песъчлива почва, върху която нищо не расте: за да расте посятото върху нея, тя трябва да се наторява с години, за да се измени нейният състав. Това е възможно само при разумен живот. Когато човек каже за себе си, че от него нищо не може да излезе, той разсъждава криво, той вади криви заключения. Докато има криви разбирания за живота, човек наистина не може да се повдигне; обаче измени ли разбиранията си, той може да се повдигне, от него човек може да стане.

Питам: какво ще придобие един обикновен религиозен човек, който по цели часове чете, моли се, пали свещи? Гледате го: току отваря Библията и я затваря, но все бърза по-скоро да свърши тази работа. Не, бързото четене нищо не допринася. Човек може да прочете само една страница, но бавно, с размишление; на всяка мисъл той трябва да се спира и да размишлява. Човек трябва бавно да чете, бързо да мисли. В умствения свят човек трябва да бъде бърз, подвижен, със светкавична мисъл; дойде ли до физическия свят, там се изисква бавност, понеже този свят не е напълно организиран и човек може да влезе в стълкновение с него. Може ли една кола да се движи свободно, където иска, в един населен град? Не може: колярят

трябва да бъде внимателен, да обикаля, да се движи бавно, защото конете могат да стъпчат някого. Ако коларят кара безразборно, веднага стражарят ще се изпречи пред него, ще го спре и ще го застави да плати глоба. Човек трябва да бъде бавен на думи, бърз в мислите си: бъди бърз в мисълта си, бавен в говора си.

Като ученици на окултна школа от вас се иска будно съзнание. Щом влезете в клас, вие трябва да знаете какво ще ви се говори. Ще кажете, че това е невъзможно. Как е възможно това за учениците на обикновените училища? Когато отива на училище, ученикът предварително знае какво ще говори учителят му: той има програма, по която се води, и знае например, че днес първия час има български език, втория – математика, третия – естествена история, четвъртия – пеене. Той знае програмата си за всеки ден и по нея се води. Вие знаете ли вашата програма? Не знаете, а трябва да я знаете. Ако днес имате рисуване, утре ще имате пеене, после – астрология, хиромантия и т.н. Ученикът трябва да знае програмата на училището и на класа, които посещава.

За следващия път опитайте се да нарисувате един гълъб. Като рисувате, ще видите колко мъчно се предават нещата: лесно се говори, лесно се критикува, но мъчно се правят нещата. Лесно е да кажеш, че една картина не ти харесва, но опитай се да я нарисуваш, тогава ще видиш колко мъчно се рисува. Когато художникът рисува една картина от Природата, той среща големи трудности, защото Природата всеки момент се мени. Щом Природата се мени, заедно с нея и ние се меним, а това е добре. Не е добре да остава човек дълго време с едни и същи мисли, чувства и желания: старото трябва да се замества с ново. Затова именно човек трябва да учи, да развива своите дарби и способности: така той ще познае себе си, ще познае и своите ближни. Като се запознава със себе си и с хората, човек вижда кой

къде е силен: някой е силен в математиката, друг – в музиката, трети – в речта, четвърти има силна памет.

Казват за някого, че много говори. Богат е човекът! Да говори човек много, но на място, това е благословение. Ако е философ, той ще има избрани мисли; ако е богат по сърце, той ще изразява чувствата си красиво; ако е поет, стихът му ще бъде цветист. Вътрешното и външното богатство определят мястото на човека. Колкото по-богат е човек външно и вътрешно, толкова повече се стреми към последното място. Рече ли да седне на първото място, той се излага на голяма опасност. Физическият свят е отражение на Божествения, затова нещата в него са точно обратни на Божествените. Който е заемал първо място на физическия свят, той ще бъде на последно място в Божествения; и обратно, ако на физическия свят е бил на последно място, в Божествения ще бъде на първо място. Където и да е: на Земята или на Небето, първото място е свързано с големи отговорности и задължения.

И тъй, изучавайте себе си, изучавайте и хората около вас. Човек трябва да познава чертите на своето лице и да следи промените, които стават с него: така той ще види как Природата рисува върху него. Като изучавате човешкото лице, ще видите, че има главно три форми лица: валчести, овални (продълговати) и крушообразни. Колкото по-широка е брадата, долната част на човешкото лице, толкова по-силно е застъпен физическият свят в човека; когато брадата е по-тясна, умственият свят е по-добре застъпен в него. Формите на животните, на растенията са букви, символи, по които може да се чете какво е вложила Природата в тях. Като изучава проявите на своето сърце, както и тия на своя ум, човек може да разбере какви същества са взели участие в създаването на неговото сърце, на неговия мозък – и оттам да работи усилено върху себе си, да измени условията си, средата, в която е поставен, и да се свърже с

разумни, с възвишени същества. Това може да се постигне само когато човек се свърже с Бога. Когато човек се свърже с Първата Причина на нещата, работите му се нареждат добре – не изведнъж, но постепенно; той изменя условията и средата на своя живот, свързва се с добри, с възвишени възпитатели, които му помагат при всички мъчнотии и страдания – те му посочват правия път на живота, от който може да излезе на свобода. Ако иска да разреши правилно задачите на своя живот, човек трябва да се проникне от желанието да изпълнява Волята Божия.

Представете си, че на някого от вас се даде задачата да отиде в дома на една болна вдовица с малко детенце и да и помогнете. Какво ще направите? Всеки ще каже, че е чиновник или професор, или студент и не може да изпълни тази задача. Тази задача е дадена от Бога, тя представлява Неговата воля. Какво ще направите? Според мене щом става въпрос за Волята Божия, на каквато работа и да сте, вие ще поискате отпуск за три-четири часа по някаква важна работа. Щом ви се даде отпуск, ще отидете при болната жена, ще донесете вода, ще накладете огън, ще приготвите топла храна, ще окъпете детето, ще изчистите къщата и и след това ще се върнете на работа доволен, пълен със сила за нова работа. „Какво ще стане с нас, ако всеки ден ни се дават такива задачи?“ Бъдете уверени, че такава задача може да се даде само един път в живота ви: така ще проверите, че светът се ръководи от разумни сили. Който изпълнява Волята Божия, той никога няма да се натъква на неприятности.

Желая ви да бъдете толкова интелигентни, чувствителни и досетливи, че да можете правилно да възприемате Волята Божия и разумно да я изпълнявате. Нямате ли тези условия в себе си, вие можете правилно да мислите и да чувствате, но да не постъпвате правилно: значи в пътя на вашето движение е поставено някакво препятствие, което пречупва вашата мисъл и вместо да нарисувате

гълъбче, както сте желали, нарисували сте петле. Докато става това, човек ще знае, че не е господар още на своите мисли и чувства. Той трябва да работи върху себе си, за да стане господар на мислите и на чувствата си. Това значи да живее човек по нов начин, да е изменил вече средата и условията на своя живот.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

11 лекция, 31 октомври 1928 г., София, Изгрев

ДАДЕНО ПО НЕЩО

Размишление

Има неща в живота, които всички хора, млади и стари, са опитали. Например всички хора познават жаждата, всички хора познават глада. И затова, когато кажат на някой човек, че трябва да пости или да гладува десет дни, той протестира. Защо? Защото познава глада и не иска да се мъчи. Кажете ли му, че трябва да яде по три пъти на ден, той няма да протестира. Защо? Защото и без това яде по три пъти на ден. Значи има заповеди, които човек не иска да изпълни. Има ли смисъл да заповядате на човека да не яде цяла година? Няма смисъл: да се даде такава заповед, това значи да се обърне цяло течение на Природата в обратна посока. Злото не се крие в яденето: напротив, яденето поддържа живота, а неяденето води към смъртта. Който дълго време не яде, той е осъден на смърт. Можете ли да заповядате на човека да чувства или да не чувства? И без да му заповядате да не чувства, той пак ще чувства. Някой се оплаква, че е станал много чувствителен. Какво по-добро може да се иска от чувствителността? Колкото по-чувствителен е известен инструмент и може да схваща най-деликатните вибрации, толкова по-ценен е той; колкото един камък по-добре пречупва слънчевата светлина, толкова по-ценен е той; колкото една душа по-добре пречупва Божествената мисъл, толкова по-ценна е тя. Следователно, според степента на пречупването на Божествените мисли, някои души са подобни на скъпоценни камъни, а други – на прости, обикновени камъни и стъкла.

Като ученици вие трябва да напуснете стария начин на разсъждение и да разсъждавате по нов начин. Като разсъждавате по

нов начин, вие ще дойдете до заключението, че всички живи същества, малки или големи, мислят и чувстват. Разбира се, че най-добрият образ на мисълта е човешката мисъл: човек се отличава от животните по красотата на своята мисъл. Ако разглеждате човешката мисъл с окото на ясновидеца, ще забележите, че тя е съставена от множество малки свещици. Светлината на човешката мисъл е силна, мека и приятна – на нея може да се чете. Човешката мисъл е подобна на запалена свещ: колкото по-добре свети тази свещ, толкова човек е по-добър, по-интелигентен и по-право мисли. Колкото повече мисълта, чувствата и желанията на човека се усилват, толкова по-добре за него. Щом мислите, чувствата и желанията на човека се подпушват, той се натъква на големи нещастия: злото се заключава в подпушването. Когато човешките мисли, чувства и желания срещат някакво противодействие, човек се подпушва. Като последствие на подпушването в човека се раждат ред нещастия и страдания. Като знаете това, не поставяйте съзнателно никакви прегради на човешките мисли и желания: те не са негови, те идват от друг източник, по-висок от самия него. В човека става само пречупване на мисълта, но не и създаване. Човек не създава мислите – той само ги възприема и предава.

Мисълта на хората не е създадена от тях: мислите, които минават през човешкия ум, идват от разумни същества от умствения свят – техните мисли изпълват цялото пространство. Всеки човек възприема такива мисли, които вибрират еднакво с неговия умствен апарат – значи всеки човек е отзвук на разумната деятелност на Природата. Тази деятелност е разнообразна. В Природата престъпления не съществуват: който живее съобразно законите на Разумната Природа, той не върши престъпления. Наруши ли се един от нейните закони, престъплението вече идва. Например ако едно 4-5-годишно дете влезе в кухнята с намерение да вземе една чиния от

полицата, в това няма никакво престъпление. Понеже е малко и не стига до полицата, то взема един бастун със закривен край и се опитва да свали с него една чиния. Щом бутне с бастуна, чинията пада на земята и се счупва. Детето продължава да сваля чиниите една след друга и ги чупи. Като влезе майката в кухнята и види какво е направило детето, тя му дава добър урок – да знае, че е направило престъпление, защото е свалило чиниите без нейно позволение. За да му прости майката, детето започва да плаче: то разбира, че само плачът е в състояние да смекчи наказанието му. Същевременно детето започва да мисли: то вижда, че е нарушило някакъв закон, някакво правило в дома. В този случай майката е капелмайстор, а детето – музикант: докато майката вдига и слага пръчицата и дава такт, никой няма право да се меси в работата и.

Въз основа на същия закон ние казваме: когато човек като това дете нарушава законите на Разумната Природа, или на Божествения свят, той върши престъпления. За всяко престъпление той получава по един добър урок от своята велика Майка: хората наричат този урок наказание, изпитание. Когато тази велика Майка – Природата, вдига и слага пръчицата си, трябва ли някой отвън да и се противопоставя? Никой няма право да се меси в нейните работи: тя е капелмайстор – учи своите музиканти да свирят правилно. Като сгрешат някъде, тя ги изправя – плачът на детето е музикално упражнение. По отношение на задачите, дадени на човека, той е подобен на дете: той знае, че му трябва чиния от полицата на Природата. Какво ще стане с нея, първоначално той не мисли и не иска да знае; обаче като счупи няколко чинии и като заиграе пръчицата на капелмайстора върху гърба му, той започва да мисли и вижда, че е нарушил нещо във великия порядък на живота. Всяко нарушаване на този порядък води след себе си страдания, нещастия.

Като не разбира причината на страданията, които го сполетяват, човек казва: „Не струва да се живее между хората“. Това отчасти само е вярно: ако това заключение е вярно, ще излезе, че без хора може да се живее. Не, едно е вярно, а именно: мъчно се живее с неразумни хора; добре и леко се живее с разумни хора; обаче без хора никак не може да се живее. Кое е по-добре: да имаш сърце и да страдаш или да нямаш сърце и да не страдаш? За предпочитане е човек да има сърце и да страда, отколкото да няма сърце; за предпочитане е човек да има ум, макар и да греши понякога, отколкото да няма ум и да не греши. Ако отнемат ума, сърцето и волята на човека, той ще бъде абсолютно свободен от греха, но нищо не може да придобие. Без ум, без сърце и без воля човек нищо не може да постигне; щом има ум, сърце и воля, той ще греши и ще се изправя, ще пада и ще става, ще върви напред – ще се развива.

И тъй, човек се нуждае от свобода. Той трябва да има свобода да мисли, да чувства и да постъпва според своите разбирания. Докато дойде до положение да хармонизира своите мисли, чувства и постъпки с Божиите мисли, чувства и постъпки, той неизбежно ще греши, ще прави грешки. Обаче като има свобода да греши, той ще бъде свободен сам да изправя грешката си. За да греши човек, причината не е само в него: много фактори има в света, които са причина за грешките и престъпленията на хората. Например за да счупи детето няколко чинии, вината не е само в него – до известна степен и майката е виновна за грешката на детето: тя трябва да заключи кухнята, да не влиза детето вътре. Защо майката е оставила кухнята отключена? За да може, като огладнее, детето свободно да влезе и да си вземе хляб. Майката не е предполагала, че детето ще вземе бастун и ще се мъчи да сваля чинии с него. Ако тя беше заключила кухнята, детето щеше да бъде гладно. Кое е разумното, което трябваше да се направи в случая: кухнята да бъде затворена,

детето да не влиза да чупи чинии и да седи гладно, или кухнята да е отворена, детето да влиза и излиза свободно навън, без да бута чиниите? Най-разумно е детето да бъде така възпитано, че и да намери кухнята отворена, свободно да влиза и да излиза, без да прави пакости.

Сега, като ученици, вие трябва да се самовъзпитавате. Влезете ли в кухнята на Природата, вземете си парче хляб, което тя е сложила наблизо до вас, за да не гладувате, но чиниите, които е сложила на високо място, не бутайте. Ако ви трябва една чиния, почакайте малко, докато дойде майка ви и свали тази чиния от полицата. Грешките и престъпленията на хората се дължат на факта, че те искат да реализират своите идеали без позволение на майката и в нейно отсъствие. Също така, когато човек реши да реализира една своя идея в отсъствие на Бога и без Негово позволение, всякога се ражда злото, престъплението в света. „Не може ли човек свободно да мисли, да чувства и да желае?“ Човек може да бъде свободен, но той трябва да има търпение, да почака малко, докато майка му дойде – и тя да вземе участие в реализиране на неговите мисли и желания. Като влезете в лабораторията на Природата, ще видите, че всички прибори, с които тя си служи – чинии, чаши, шишета, са изпочупени: от хиляди години насам нейните непослушни деца влизат без позволение в лабораторията и и пипат, където им попадне.

Като се вглеждате в живота на съвременния човек, ще видите, че много от неговите мисли, чувства и желания са също така изпочупени и напукани, както приборите на Природата, вследствие на което не можете да си служите с тях. Например думата *любов,* с която съвременният човек иска да изрази нещо велико, представлява една счупена чиния: каквото съдържание и да налеете в тази чиния, то изтича навън, не се задържа. Думите „трябва да се живее идейно“ представляват друга счупена чиния, която нищо не задържа в себе си.

„Логично трябва да се говори“ – това е трета счупена чиния. Защо? Защото хората говорят едно, а вършат друго: те говорят логично, а не живеят според своята логика. Каква логика ще приложиш, като те срещне мечка? Ще бягаш без никаква логика – нищо повече; като мине опасността, тогава ще прилагаш логиката си. Истинската логика е в самия човек – тя му дава възможност още в първия момент да съобрази как най-правилно да постъпи.

Стремете се към онази наука, според която да знаете точно времето и начина, по който да правите нещата. Духовният свят, в който искате да влезете, се отличава с ред и порядък – той е свят на свобода. Там вие сте свободни да правите, каквото искате, но същевременно ще носите последствията и на най-малкото нарушаване на законите. За престъпленията, които правите там, никой нищо няма да ви каже, но щом се обърнете, ще видите, че вратата за този свят е затворена вече и вие се намирате вън от неговата градина. Ето, от осем хиляди години насам вратата на райската градина е затворена за хората. Ева първа се осмели да откъсне без позволение един плод от Дървото на доброто и на злото, но и до днес още не може да се върне в райската градина. Всички мъже и жени стоят вън от райската градина: чакат да се отвори по някакъв начин и да влязат вътре. Никакви молитви, никакви плачове не могат да им помогнат да влязат в рая. Защо? Защото не е позволено да се ядат плодовете на Дървото за познаване на доброто и злото. Хората и днес още не са се възпитали, не са се дисциплинирали да се подчиняват на Божиите заповеди: ако днес ги пуснат в рая, те ще направят същата грешка, каквато Адам и Ева направиха.

Съвременните хора се нуждаят от вътрешно възпитание, от вътрешна дисциплина, за да могат разумно да се ползват от свободата, която им е дадена. Щом придобие тази дисциплина и

възпитание, човек е готов вече да изпълнява всяка заповед, която Бог му дава; няма ли нужната дисциплина и възпитание в себе си, при всеки неустой и при всяко неизпълнение на дадената заповед той започва да се извинява. Както и да се извинява, нищо не е в състояние да го оправдае. Човек е пътник, екскурзиант, и ако иска навреме да стигне на определеното място, той трябва точно да изпълнява заповедите на ръководителите. Десетина души тръгват на екскурзия. Преди да са тръгнали още, те разпределят работата си – кой какво трябва да направи. По-здравите и бързоходците отиват напред да накладат огън, да сложат вода да ври; други носят храна, трети – дрехи, и т.н. Който е бил натоварен с наклаждането на огъня, той не трябва да се извинява, че бил уморен, че трябвало да си почива – тук никакво извинение не помага. Той трябва да познава силите си и като се наеме с една работа, да я свърши навреме. Ако човек не може да изпълни изискванията на един обикновен свят, как ще изпълни изискванията на света с висок морал, с необикновен ред и порядък? Ако човек не може да работи добре с числата от 1 до 10, как ще работи с числата от 10 до 100, от 100 до 1000, от 1000 до 10 000, от 10 000 до 100 000, до 1 000 000 и т.н.? Колкото по-нагоре се качва, толкова повече нещата се усложняват: ако човек не може да свърши обикновените работи, както трябва, как ще свърши по-сложните, по-сериозните?

Казвате, че някой човек е много учен и много неща знае. Например той познава какво ще бъде времето, чете по звездите и т.н. Възможно е това: има хора, които познават кога ще се развали или поправи времето. Накарайте обаче такъв човек да направи един календар за една година само: да определи за всеки ден какво ще бъде времето, и вие ще видите докъде отива знанието му. Има неща, по които хората са специалисти, но не по всичко. Например днес има много добри майстори и архитекти за правене на къщи, но накарайте тия специалисти на друга работа, нищо няма да направят. На всеки

човек е дадена една работа, която той сам трябва да свърши. При каквито условия и да се намира, той трябва да свърши своята работа. „Може ли човек да работи при лоши условия?“ Може. Това се вижда най-добре в живота на гълъба. От хиляди години насам гълъбът не е изменил на вегетарианството: и при най-лошите условия на живота той е останал вегетарианец, и до днес той се храни само със зрънца. При каквито трудни условия за хранене да се е намирал, той е издържал на своята идея. Ако гълъбът може да издържа на неблагоприятни условия на живота, колко повече човек може да издържа. В това отношение гълъбът е символ, който, приложен в живота, показва, че за разумния човек не съществуват неблагоприятни, лоши условия: при всички условия на живота той може да издържи своя изпит.

Съвременните хора, както и животните, се делят на вегетарианци и на месоядци според храната, която употребяват. Да говориш лошо за хората, това е месоядство; да говориш добро за хората, това е вегетарианство. Значи има вегетарианство и месоядство в тесен и в широк смисъл на думата. Човек трябва да знае, че като говори лошо за някого, има възможност и той да попадне при същите условия, да се прояви като лош човек. Чувате, че слугата на вашия приятел обрал господаря си: вие веднага се произнасяте за него, че е лош човек. Не се минава дълго време – и вие постъпвате като този слуга: виждате касата на приятеля си отворена и вземате известна сума без негово позволение. Щом се отнася до вас, вие не казвате, че сте лош човек или че сте постъпили лошо. Вие започвате да се оправдавате и да осъждате приятеля си, че като богат човек никога не се е сетил да ви помогне материално; вие намирате даже, че по този начин ще му дадете добър урок – да стане щедър, да се вглежда в нуждите на ближните си. Обаче какво щяхте да кажете за слугата си, за приятеля си, ако вие бяхте богат човек, а те ви оберат? Тогава щяхте да кажете,

че никой няма право да бърка в касата ви без ваше позволение. Не, човек трябва да бъде справедлив: при всички случаи на живота си той трябва да отсъжда справедливо. Дали в неговата каса бъркат, или в чужда, той трябва да има едно мнение, което да почива на Абсолютната правда. Наистина, Бог дава възможност на човека да мисли, да чувства и да постъпва свободно, но и при това положение той трябва да се запитва в себе си дали неговите мисли, чувства и постъпки са съгласни с великите закони на Битието. При това положение само човек може да решава задачите си правилно.

Като е дошъл на Земята да се учи, човек трябва строго да спазва Божествените закони, които са вечни и неизменяеми. Човешките закони са временни: те важат за ден, два, месец, година – бързо се сменят. Например един човек има голяма овощна градина, насадена с най-доброкачествени плодове. Той издава заповед на слугите си никой от тях да не влиза в градината му без негово позволение и да къса от плодовете на дърветата. Тази заповед е човешка, тя е валидна за един ден – от изгряването до залязването на Слънцето: за другия ден господарят ще издаде друга заповед. Случва се, че дъщерята на господаря се влюбва в един от слугите – млад, красив, интелигентен момък, и съобщава това на баща си. Щом разбере тази работа, бащата изменя вчерашната си заповед, но само по отношение на един от слугите си: на този слуга той позволява свободно да влиза в градината и да си къса каквито плодове иска. Слугата се чуди на вниманието на господаря си, не знае как да си обясни причината на тази внезапна промяна към него. Значи вчерашният закон на господаря се изменя само по отношение на един от слугите.

Коя е причината, задето господарят отменя заповедта си? Докато разумното начало не влезе в живота на човека, той всякога е готов да дава заповеди, с които да ограничава както себе си, така и своите ближни. Любовта, която е посетила дъщерята, представлява

разумното начало в човешкия живот. Щом Любовта посети дома на човека, той е готов вече на всякакви жертви. Значи докато разумността не влезе в човека, той е подложен на ред ограничения от Природата: той иска да стане поет, художник, музикант, учен, философ, богат човек, но навсякъде среща спънки и противодействия – Природата сама го ограничава. Щом разумността влезе в него, Природата щедро отваря вратите си и му дава всички блага, които той е желал.

Разумният човек може да постигне всички свои желания. Докато не е в състояние да постигне своите желания, човек не е разумен, не разбира условията на живота и не познава хората, между които живее. Като изучавате живота на съвременните хора, виждате, че те са изложени на страдания: болести, глад, ограничавания и т.н. Светът е пълен с болници, затвори и бесилки – това показва, че хората са лишени от онази разумност, която внася хармония и съгласие между тях. Войните, затворите, неразбиранията между хората няма да изчезнат, докато разумността не влезе между тях. В процеса на самовъзпитанието си човек трябва да се вглежда в отношенията, които съществуват между възвишените същества, и да им подражава. Силният, добрият, любещият, ученият човек ще носи на гърба си слабия, лошия, невежия – това виждаме навсякъде в живота. Голямата сестра и големият брат носят малкото братче на гърба си – те му сипват ядене, а то чака да му се даде наготово. Малкото дете не е в сила само да задоволи своите нужди – то очаква на услугите на големите. В това отношение високите планински върхове представляват големите братя и сестри, по гърбовете на които се качват малките същества – хора и животни.

И тъй, помнете закона: силният да носи слабия, ученият – невежия, добрият – лошия, и т.н. „Другояче не може ли?“ Не може. Човек може да ходи само по повърхността на плоскост, която е

закрепена от двете страни добре и е поставена във въздуха, на долната част на плоскостта обаче той не може да ходи. Мухата може да ходи отгоре и отдолу на плоскостта, но човек може да ходи само на горната и част: законът на Природата е такъв. Рече ли да наруши този закон, човек е счупил вече една от чиниите на Природата. Щом счупи една от чиниите на Природата, нищо друго не му остава, освен да изправи грешката си. Кажеш ли една обидна дума на някого, ти вече си счупил една от чиниите на Природата. Някога е лесно човек да изправи грешката си, но някога е мъчно. Докато са на Земята, хората лесно изправят грешките си, обаче ако обидите един човек и той замине за другия свят, мъчно можете да изправите грешката си: не се поправят лесно такива грешки. Двама светии живели дълго време заедно и добре се подвизавали. Според отношенията, които съществували помежду им, никой нямал право да направи някаква забележка на другия: всяка забележка, направена от страна на когото и да е от двамата, водела към разрив на отношенията им. Единият от тях излязъл един ден по работа някъде, а другият останал вкъщи да готви. Той сложил боб на огъня, но увлечен в размишление и молитва, забравил да сложи сол. Като започнали да обядват, първият светия казал на другаря си: „Защо забрави да сложиш сол в боба, къде беше умът ти?“. Тази забележка се отразила на светията толкова зле, че той трябвало да замине на другия свят. Заминаването му за онзи свят се отразило силно на първия светия: той с години плакал, страдал, не могъл да си прости за направената грешка. Вместо да прави забележка на другаря си, светията трябваше сам да сложи сол на яденето; а така, като обидил другаря си, това показва неразбиране на нещата.

Питам: кой от съвременните хора не е казал на приятеля си една дума, която да го обиди? Кой не е направил бележка на другаря си защо не е сложил сол в яденето? Днес има хора, особено

вегетарианците, които не употребяват много сол; някои даже съвсем избягват употребата на сол. Българите обикновено употребяват повече сол – те съзнателно употребяват повече сол, за да могат по този начин да предизвикат жажда в себе си. Като се яви жажда в тях, те пият повече вода, която е нужна за здравословното им състояние. Водата е проводник на жизнени сили, необходими за организма на човека. Понеже българинът страда от сухота, чрез водата той внася в организма си необходимото количество влага. Да се стреми човек към солено ядене с цел да предизвика жажда, която да го застави да пие повече вода, това е изкуствен начин за внасяне на влага в организма. Вкусът на яденето изобщо не седи в голямото количество сол: напротив, за предпочитане е да се сложи по-малко сол в яденето, а който се нуждае от повече сол, той сам ще си добавя нужното количество. Водата е носителка на живота, но не и солта. Какво е предназначението на солта в Природата? Мислете по този въпрос – сами да си отговорите. Защо в Природата съществуват солени морета и езера, както и сладководни води? Има причини за съществуването на тия води. Какво може да се каже за чистия живот: солен ли е, или безсолен; чистата мисъл солена ли е, или безсолна? Химиците имат думата по този въпрос: те могат да правят анализ на всички сладки плодове, да видят какъв процент сол съдържат в себе си.

Едно се иска от съвременните хора: нов начин на разсъждаване, нова мисъл, нова философия – само новата мисъл, новата философия е в състояние да съблече старата дреха на науката и да я облече в нова. Както човек се нуждае от ново облекло, така и науката се нуждае от нова дреха, т.е. от нови хипотези и теории. Като проследяваме пътя на развитието на науката, ние виждаме, че те постоянно прогресират: в областта на науката всеки ден се създават все по-нови и нови теории, които я водят към Абсолютната Истина. Както науката се обновява всеки ден с нови теории и хипотези, така и религията трябва

да се обновява; както науката, така и религиията трябва да се менят, без да се изменят.

Сега, като ученици, вие трябва всеки момент да се опреснявате, да внасяте в себе си нови мисли и желания. Като направите една грешка, не се спирайте: изправете грешката си и вървете напред. Направите едно добро дело: не се спирайте върху това добро – всеки ден правете добрини и вървете напред. Кажете ли, че днешното добро е по-ценно от вчерашното, вие сте на крив път: всяко добро дело, направено навреме, е на мястото си. Трябва ли основите на къщата да спорят с постройката над тях, че те са на първо място в цялата къща? Всяко нещо е ценно, когато е поставено на мястото си. Дали мъжът или жената трябва да заеме първо място в живота – това е въпрос, който нищо няма да допринесе на човечеството. За мъжа и за жената е важно всеки да разреши правилно въпросите на живота. Докато не ги е разрешил, човек се намира в покой, в състояние на бездействие, в каквото се намират някои индуски факири: те седят на земята, кръстосват краката си и прекарват в това положение с часове. Всъщност това не е състояние на почивка, защото именно през това време сърцето, умът и волята са чрезмерно активни: външно те могат да почиват, но не и вътрешно. Понякога духът и душата могат да почиват, но що се отнася до ума, сърцето и волята на човека, те трябва да бъдат в постоянно движение, напълно активни. Ако човек внесе пълен покой във вътрешния си живот, той ще се превърне в мумия. Изобщо ако през известен период в живота си човек е външно активен, той трябва да намали малко вътрешната си активност; ако пък вътрешно е силно активен, той трябва да намали външната си активност. Не може ли да компенсира енергиите си по този начин, той ще бъде едновременно и външно, и вътрешно активен: това състояние ще го измори, ще го разстрои.

Една американка, жена на професор, отишла един ден да слуша лекция върху електричеството. Лекцията била придружена с опити, които и направили силно впечатление. Вечерта, като легнала да спи, в ума и започнали да се повтарят всички опити, които видяла през деня. Това я довело до силна възбуда: в съня си тя чула, че някаква кола се движи по улицата, това събудило отново впечатленията и, които получила през деня, и започнала да вика: „Гръм, искра, светлина!“. Мъжът и чул тия викове и станал да види какво иска жена му. Тя започнала да му вика: „Стой, не мърдай от мястото си, защото гвоздеите на обувките ти ще залепнат на земята“. Той стои на едно място, чака заповеди. „Хайде, върви сега свободно, но се пази от искрите.“ Той започва да се движи, но тя пак го спира: „Стой, ще те убият, гръм се чува“. Той сяда на стол. „Не сядай тук – столът има гвоздеи, които ще се привлекат от електричеството.“ Така тя разкарвала мъжа си цял час, не му давала спокойствие. Най-после той отворил прозореца и казал на жена си: „Виж, вън е тихо и спокойно – небето е ясно, няма никакво електричество“. Жената погледнала навън и се успокоила. Следователно, когато се наруши вътрешната хармония в човека, той започва да се страхува и изпада в положението на тази американка, която слушала лекция за електричеството.

Съвременните хора са наплашени, вследствие на което най-малката причина може да ги изкара от равновесие. Някой пипне пулса на сърцето си и вижда, че се е намалил – той започва вече да се страхува. Няма нищо страшно в намаляването или усилването на пулса. Животът не седи в пулса на сърцето: достатъчно е сърцето един път само да бие, за да има живот в човека – и при това положение той може да се спаси. Увеличаването и намаляването пулса на сърцето се дължи на отливите и приливите, които стават в човека. Ако пулсът се намали до един удар, пак има възможност за

спасяване на човека: той може да прекара цели три дни с такъв слаб пулс. Ако мисълта на близките на този човек е отрицателна, те могат да го уморят; държат ли положителна мисъл, пулсът му постепенно ще се ускори, ще започне да бие 2, 3, 4, 5 пъти, докато стигне до 72 удара. Когато близките на болния се молят за него и поддържат положителна мисъл, те ще го спасят. Ето защо не се страхувайте за сърцето си – и при единица пулс пак има надежда за спасяване.

Всичко в Природата пулсира, не само сърцето. Този общ пулс може да се увеличи, може и да се намали. Разумният човек разбира законите за увеличаване и намаляване на пулса и не се страхува; неразумният обаче не ги разбира и често преживява кризи: физически, сърдечни и умствени. Когато богатството на човека се намали и дойде до единица, той започва да се отчайва. Не, има възможност този пулс да се увеличи, да стигне до 72. Когато ученият изгуби паметта си, той се отчайва: пулсът му е дошъл до единица. Щом държи положителни мисли в себе си, той ще възстанови паметта си и учеността му ще дойде до 72 удара. Докато сте на Земята, вие ще слизате и ще се качвате, ще падате и ще ставате – това е животът. Само Бог е извън тези закони.

Всичко, което става с човека, е за негово добро – той трябва да го използва за самовъзпитанието си. Ето защо работете съзнателно за самовъзпитанието си. По-голямата сестра или по-големият брат трябва да носи на гърба си своите малки братчета и сестричета; малките пък трябва да им се подчиняват и да ги слушат. Голямата сестра ще сипва ядене на братчето си, а то ще я слуша; ако тя не изпълнява задълженията си към него, както трябва, и то няма да я слуша. Каквито са отношенията между голямата сестра и малкото братче, такива трябва да бъдат и между силния и слабия: силният ще заповядва и ще помага на слабия, а слабият ще слуша и ще изпълнява заповедите му.

Желая ви сега всички да се облечете в нови дрехи от главата до петите: нова шапка, нов костюм, ново палто, нови обувки. Облечете се в Новото – външно и вътрешно; облечете се в Новото физически, сърдечно и умствено. Тази е новата философия на живота, към която всеки се стреми.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.
Бог е Любов, Бог е Мъдрост.
Божията Любов и Божията Мъдрост
носят пълното щастие.
Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.
Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина
носят всичкото щастие.

12 лекция, 7 ноември 1928 г., София, Изгрев

СМЕНИ В ПРИРОДАТА

Размишление

Сегашните хора се нуждаят от сериозни работи в живота: те избягват забавите – за тях забавата е почивка; те не се нуждаят от такъв род почивка. За децата обаче забавата е необходимост: чрез забавите децата растат, развиват способностите си и се готвят за сериозен живот. Понеже съвременните хора са минали вече фазата на детинството, сега те се готвят за нов живот, за нова работа; те казват, че човек трябва много да мисли. Наистина, отличителната черта на човека е способността му да мисли, но мисълта, мисленето не е единичен процес – мисълта е колективен процес. Всички хора мислят. Поради способността си да мисли човек минава за мислещо същество, а ангелите – за разумни същества, надарени с висока интелигентност. Мисълта на човека може да бъде положителна и отрицателна. Под отрицателна мисъл не трябва да разбираме лоши мисли, но мисли с отрицателна енергия.

Сега, каквото и да се говори на човека, от него се иска приложение; човек може да разбере живота само чрез приложение. Животът се изразява в три направления: в областта на мисълта, в областта на чувствата и в областта на постъпките. Значи човек се движи освен в областта на чувствата и на постъпките, още и в областта на мисълта. Затова е казано за човека, че е мислещо същество. За човека мисълта е нещо постоянно, а за животните – развлечение, празненство. Както посещението на някой беден дом от царя е велико празненство, така и всяка мисъл, попаднала в главата на някое животно, е велико, царско посещение.

Като ученици вие трябва да разбирате отношението, което съществува между обикновените и царските работи. Те се различават и по форма, и по съдържание, и по смисъл. Мислите менят формата, съдържанието и смисъла си. Тази е причината, поради която дадена мисъл интересува човека само до известно време и после престава да го интересува. Например ако имате едно шише, пълно с някакво хубаво съдържание, вие ще се интересувате само от съдържанието му; обаче ако знаете, че някои шишета имат красива форма, а същевременно и добро съдържание, вие се интересувате и от формата, и от съдържанието им. Всяко шише, което е пълно с хубаво съдържание, интересува човека заради съдържанието му; щом съдържанието му се свърши, той оставя шишето настрана, не се интересува вече от него. Ако има съзнание, шишето ще се чуди защо са го взели с уважение, а сега го оставят настрана: то не разбира, че уважението се е отнасяло до неговото съдържание, а не до формата му. Щом сипят ново съдържание, човек отново се интересува за шишето.

По същия начин човек се интересува от мисли с добро съдържание. Щом приеме съдържанието им в себе си, той оставя формите им настрани, не се интересува от тях. Обаче има такива мисли, в които формата и съдържанието са неразделни, те не могат да се отделят една от друга. В този случай човек еднакво се интересува от формата и от съдържанието на тия мисли: цената на тия мисли остава постоянна, както цената на скъпоценните камъни. Искате ли да продавате скъпоценни камъни, едновременно ще продавате и формата, и съдържанието им. Диамантът например може да се уподоби на чистата човешка мисъл, през която слънчевите лъчи на живота се пречупват и образуват спектър. Когато лъчите на живота се пречупват в чистите човешки мисли, заедно с това растат и чувствата на човека. Като знаете цената на вашите мисли, вие не трябва да ги

продавате: продавате ли ги, непременно ще пострадате по някакъв начин.

Страданията ще дойдат неизбежно във вашия живот, но стремете се поне да избягвате онези страдания, които вие сами си причинявате. Този род страдания създават противоречия за човека, от които той лесно може да се освободи. Тия страдания представляват неорганизирана материя, която трябва да се впрегне на работа. Човек страда от това, че не може да задоволи някое свое желание. Например някой иска да стане цар и страда, че не може да постигне желанието си. Преди да даде ход на това свое желание, човек трябва да направи изчисление каква е вероятността да стане цар; щом направи изчисление, той ще види, че това желание не може да се реализира, и ще се откаже от него без никакви страдания. Как се е зародила в човека идеята да стане цар? Ако трябваше да стане цар, със слизането си на Земята той щеше да носи със себе си акредитивни писма, че го пращат на Земята цар да стане; ако беше определен за цар, с него заедно щеше да слезе цяла свита от помощници и придворни със сила и власт, за да го учат и да му помагат. А тъй, без никакви писма, без никаква свита, дошъл като обикновен човек на Земята, той започва да мечтае цар да стане. На място ли е родена тази идея? Не е родена нито на място, нито навреме.

Този род мисли ние наричаме неестествени – те се зараждат във всеки човек. Някой иска да бъде философ, учен човек. Философът не се ражда философ, нито ученият се ражда учен: за да стане човек философ или учен, той трябва дълго време да работи. Работа, труд, постоянство се иска от човека, за да придобие нещо. Каквито и да са идеите на човека, в тях има нещо общо. Разликата се заключава само в това, че някои хора представляват корени на някоя идея, други – листа, трети – цветове; обаче всички заедно съставят идеите на Целокупния живот. Ако според мястото, което заема, човек не

реализира своите идеи, той ще остане в положението на корен на растение: в това положение той само ще смуче сокове от земята, ще плаче, ще страда, докато един ден мине през състоянието на животно – поне да може да се движи от едно място на друго. От животно той ще се стреми да стане човек; човекът пък ще се стреми да стане ангел; ангелът се стреми към още по-високо положение.

Като слушате да се говори така, вие си задавате въпроса: „Къде е краят на живота, какъв е неговият смисъл?“. Краят на живота и неговият смисъл са във Вечността – тя съдържа всичко в себе си. Защо човек трябва да се стреми към Вечността, какъв е смисълът на това стремление, никой философ не може да отговори. Каквито философи и да съществуват в света, някои от тях дохождат до някакъв край, а други – до никакъв край. Като размишляват по този въпрос, някои хора казват за себе си, че са начало, глава на работата; други пък съзнават, че са край, опашка на работата. Обаче нито началото може без края, нито краят – без начало: началото и краят, т.е. главата и опашката, вървят заедно. Зараждането на дадена идея е начало на тази идея, реализирането и – това е нейният край; краят на тази идея пък води към началото на друга идея. Идеите са неразривно свързани една с друга, тъй щото, когато някой казва, че е свършил училище, той е свършил само един род училище, както ученикът завършва една учебна година и си почива, за да започне нова. Човек непрестанно учи, минава от училище в училище – всякога има какво да учи.

Като изнасям тия мисли, имам за цел да обърна вниманието ви към постоянните промени, на които човешкият живот е изложен. Формите на човешкия живот постоянно се менят. Когато се казва, че човек минава в положението на растение и на животно, това не значи, че той се превръща на растение или на животно: човек минава само през състоянията на растение и на животно, без да взема тяхната

форма. Докато само расте, седи на едно място и почива, човек минава през положението на растение: такова е състоянието на новороденото дете, което расте, без да се движи от едно място на друго. Щом в него се роди желание да се движи, да промени мястото си, детето е в положението на животно: то започва да пълзи, да лази по земята на четири крака като животно. Когато мисълта започне да действа, в човека се явява желание да се изправи на краката си и свободно да ходи: той минава вече във фазата на истински човек, който мисли, работи и се стреми да мине в ново положение, във фазата на ангел. Като минава от едно положение в друго, човек е изложен на страдания, които го повдигат, т.е. съдействат за неговото развитие.

Съвременните хора, особено някои религиозни, мислят, че като отидат на онзи свят, всичко ще им тръгне напред и ще могат да научат това, което не са успели да придобият на Земята. Наистина, много неща могат да се научат на онзи свят, но затова се изисква по-усилена работа, отколкото на Земята. „Ама ние сме завършили своята еволюция, завършили сме вече развитието си на Земята.“ Още по-добре: на онзи свят работят именно тия, които са завършили развитието си. На Земята работят и умните, и глупавите, а на Небето, между ангелите, само умните работят; глупавият може да отиде само на гости при ангелите, да поседи ден-два и да слезе на Земята да работи. Докато е на Земята, човек не трябва да изпуща моментите за работа: да мисли, че може да живее, както иска, и да очаква по-добри условия в бъдеще. Той трябва да научи урока, който му е даден, още днес, без никакво отлагане за утрешния ден или за друг живот. Днешната задача още днес ще решиш – нищо повече. Ще кажете, че условията ви препятствали или не сте разбрали задачата. Никакво извинение не се приема! „Тогава в какво да вярваме?“ Ще вярвате, че в света съществува един Бог, Който е Любов – Той е дал условия на

хората да живеят, да работят и да учат. Бог е Мъдрост, следователно Той е вложил разумност в човека, научил го е да мисли и да чувства.

Когато младата мома и младият момък се влюбят, те мислят, че тогава само чувстват. В края на краищата момата се оплаква, че момъкът я е изгорил, а момъкът се оплаква, че момата го е изгорила. Какво показва това? Това показва, че те са вложили един в друг повече енергия, отколкото трябва. Щом момата и момъкът се оплакват един от друг, те не са умни, те си играят с огън. За онзи, който си играе с огъня, е добре, но за онзи, на ръката на когото е турен огънят, не е добре. Какви са последствията на тази игра? Изгубване на доверие. За да не изгуби вяра както в себе си, така и в другите, човек трябва да възпитава своите чувства. Мисълта е дадена на човека именно затова – да възпитава неговите чувства. Той трябва да чувства всякога, а не само когато се влюби. Такива са отношенията и на

Бога към нас: Той всеки момент отправя Своите мисли и чувства към нас. Когато хората отричат това, причината е в тях: със своя неправилен живот те се затварят за Бога, вследствие на което Той временно престава да им изпраща ония блага, които те искат. Той знае, че ако при техния неправилен начин на живеене им изпраща блага, вместо да им помогне, ще им причини големи вреди. Като не разбират това, хората като своенравни деца роптаят защо на еди-кого си е дадено повече, а на тях – по-малко. Много естествено: здравият всякога може да яде от яденето, което се слага на трапезата, обаче болният ще яде малко, и то лека, специална храна. Неговият стомах е слаб, не може да издържа на всякаква храна; когато оздравее, и той ще се ползва от благата, които здравите хора имат.

Като ученици вие трябва да се спирате на положителните мисли в живота, а не върху това – кой колко знае и какво е неговото верую. Апостол Павел е казал: „Отчасти знаем, отчасти мъдруваме“. Не е

въпрос човек изведнъж да порасне, да стане голям, знатен. Радостта на ученика се заключава в постепенното растене и придобиване на знания. Някой, като свърши гимназия или университет, мисли, че е станал учен човек, че много знае; където кого срещне, все за своето минало разправя: „Когато бях ученик в еди-кой си клас или в еди-кой си семестър, това и това беше, такива и такива знания придобих“. Добре е човек да си спомня нещо от миналото, но животът непрестанно върви напред; науката също крачи напред. Това, което е било преди 1020 години, сега не е същото: сега сте пъргави, но след 2030 години ще станете сериозни, ще се движите бавно, ще философствате. Ще кажете: „Едно време бяхме млади, а сега остаряхме“. Защо остаряхте, коя е причината за остаряването ви? Старостта е вашият кредитор. Ако искате да не остарявате, трябва да спазвате правилото: още преди да е дошъл кредиторът ви вкъщи, вие да сте му платили. Дойде ли у дома ви, веднага трябва да изпратите слугата си в кантората му, за да платите дълга си. Ако нямате пари да платите дълга си, трябва да избягате някъде, да не се явявате пред очите на своя кредитор.

Следователно искате ли да не остарявате, ще направите едно от двете: или ще платите на кредитора си, преди да ви е потърсил, или ще се скриете някъде да ви не среща. „Трябва ли човек да бяга от задълженията си и да не плаща?“ „Плати тогава!“ „Ама нямам пари...“ „Щом нямаш пари, бягай!“ Две положения има в живота: добро и зло, ден и нощ, радост и скръб. Човек трябва да избере едно от двете. Казвате на някого: „Ти трябва да правиш добро!“ „Не мога!“ „Щом не можеш да правиш добро, ще правиш зло...“ „Не мога да правя зло!“ „Тогава добро ще правиш“. Има неща, които човек не може да избегне: той трябва да върви напред – не може да се връща назад. Обаче има случаи в живота на човека, когато спасението му седи във връщането му назад. Например ако човек е тръгнал в крив път, в

посока на злото, той трябва да се върне назад; като се върне назад, той ще поеме посоката на доброто и ще тръгне напред.

Мисълта на човека определя посоката на неговото движение. Често хората се гордеят със своите мисли и чувства, радват се, че са много производителни. Не е достатъчно човек само да ражда мислите и чувствата си, но същевременно той трябва да знае как да ги пази, да не се губят. Срещате един човек и той започва да се оплаква: „Какви красиви мисли и чувства имах на младини, но свърши се това време, изчезнаха моите светли мисли и възвишени чувства!“ „Къде отидоха те?“ „Не зная, но нищо не остана от тях – отиде красивото и светлото, няма вече да се върне!“. Щом си изгубил красивото в своя живот, това показва, че не си бил умен човек. Като не можете да върнете красивото, което сте изгубили, и като не знаете причината за това, вие дохождате до една крива философия и казвате: „Това е в реда на нещата, така ще си отидем на онзи свят“. Не, това не е в реда на нещата – в реда на нещата е чешмата постоянно да тече и коритото всякога да бъде пълно с вода. Щом чешмата престава и коритото не е пълно с вода, едно от двете е вярно: или в чешмата има някаква повреда, или водата се е отбила от своя път. В Божествения порядък на нещата чешмата всякога трябва да тече и коритото да бъде пълно с вода. С други думи казано: мислите и чувствата на човека непрестанно трябва да текат и да пълнят коритото, от което хора, растения и животни могат да се ползват.

И тъй, човек не трябва да губи своите красиви мисли и чувства. Щом погледне към резервоара, в който те са се втичали, той веднага трябва да си спомни своята младост като мома или момък и да се върне към нея. Който владее това изкуство, той моментално ще почерни косата си, ще премахне бръчките на лицето си и ще се превърне в млада мома или млад момък. Ще кажете, че това е приказка от „Хиляда и една нощ“. За невежия е така, но за учения

всичко е възможно. Каква наука е тази, която убеждава хората, че те трябва да умират, да боледуват, да грешат? Това не е никаква наука: Божествената наука изключва всички тия неща. Човек трябва да се стреми към тази наука: дойде ли до нея, той ще разбере, че Раят и Небето са създадени за добрите, за умните хора. Адът и чистилището са създадени за лошите, за глупавите хора; ледницата е създадена за леда, болницата е създадена за болния. „Ама защо трябва да отида в ада?“ „Защото си глупав.“ „Защо трябва да отида в чистилището?“ „Защото си лош.“ „Защо трябва да отида в къпалнята?“ „Да се окъпеш, да станеш чист.“ Това показва, че в света съществува велик ред и порядък – всяко нещо се поставя на мястото си. Дето има ред и порядък, там има и закони, които трябва да се изпълняват. Никой не е в състояние да измени тия закони: даже Бог не ги изменя. Измени ли ги, Той се обръща против Себе Си. Да мисли човек, че може да измени великите закони на Живота, това значи да не е способен да мисли право или да мисли само за себе си.

Сега вие се запитвате: „Какво трябва да правим, като сме загубили своя вътрешен мир?“. Питам: какво трябва да прави цигуларят, който при хубава цигулка и здрави, доброкачествени струни не може добре да свири? Външната влага влияе върху струните и той е принуден да прекъсва свиренето, да нагласява цигулката си. Като знаете това, ще можете да си обясните защо понякога струните на вашето сърце и на вашия ум се отпущат и вие не можете да свирите добре: има някаква влага, която им влияе. Пазете се от влагата, която се отразява върху вашите мисли и чувства и пречи да разсъждавате правилно. Правилното мислене определя вашето днешно състояние, днешното ви състояние пък служи за основа на много бъдещи дни. Какво виждаме днес в живота на съвременното човечество? Срещате едно 12-годишно момче: силно, здраво, побеждава всички мъчнотии. Като стане на 21 години, вместо

да стане пехливанин, здрав момък, той отпада, губи силите си. Коя е причината за това? Този момък е преживял нещо силно, което е внесло разрив между ума и сърцето му, т.е. между мислите и чувствата му. Иска ли да възстанови силите си, той трябва да хармонизира своите мисли и чувства.

Сега, като изучаваме научно фазите на човешкото развитие, ние можем да ги разделим главно на три: в първата фаза на човешкото развитие, от 1 до 7-годишна възраст, човек минава през положението на растение. Като наблюдаваме живота на детето до седемгодишната му възраст, виждаме, че периферията, около която се движи, е малка: тази е причината, поради която детето не смее да се отдалечава от дома си. От 7 до 14-годишна възраст човек минава през фазата на животно: той започва свободно да се движи и се отдалечава от дома си. От 14 до 21-годишна възраст човек започва да мисли, влиза във фазата на истинския човек. След 21-годишна възраст човек отново минава в същите фази – има едно повтаряне: от 21 до 28 години той влиза във фазата на растение, от 28 до 35 – във фазата на животно, от 35 до 42 – във фазата на човек. Тези фази се повтарят и по-нататък, до дълбока старост. Когато минава през фазата на растението, научно човек може да каже за себе си, че се занимава с ботаника, изследва произхода на растенията; същевременно той изучава себе си, определя към коя категория растения да се причисли: към водораслите, към сухоземните, към нисшите или висшите и т.н. Когато минава през фазата на животното, човек се занимава със зоология: изучава произхода на животните изобщо, както и своя произход специално. Най-после, като дойде до фазата на човека, той изучава антропология: занимава се със своя организъм, с епохите, през които е минал като човек.

Многозина казват, че не се интересуват от тия работи. Наистина, днес хората се интересуват повече от материални въпроси: кога ще

завършат училище, дали ще ги назначат на служба и т.н. Някой е завършил естествените науки, иска да стане учител. Назначават го учител, но след пет години го уволняват. Той се интересува за назначението си, а не се интересува колко време ще го държат на служба. Когато уволняват някой чиновник от служба, това показва, че друга работа е предвидена за него. Като не съзнава това, той страда, иска отново да се върне на същата служба. Животът на човека е пълен с промени: в промените е красотата. Докато стават промени с човека, той трябва да се радва; престанат ли промените в неговия живот, това показва, че развитието му се е спряло. Следователно дали минава през състоянието на растение, или на животно, човек трябва да се радва. Като растение той трябва да изучава закона на търпението. В каквото положение и да изпадне, човек трябва да учи, иначе той може само да философства, без да придобива опитности. Като се намерят пред известни изпитания или пред разрешаване на известни въпроси, тия философи, вместо да уреждат, развалят работите.

За един такъв малък философ разправят следния случай. Едно 10-годишно момче обичало да философства, само да решава задачите си. Един ден, това било на Великия четвъртък преди Великден, майката купила 250 яйца, турила ги в кошница да ги боядисва. Като видяло толкова много яйца в кошницата, момчето решило да си избере най-якото, с което да чука яйцата на другарчетата си. То взело две яйца, чукнало ги едно в друго: едното се счупило, а другото останало здраво. Така то опитало всички яйца, за да избере най-якото от тях. В резултат на този опит всички яйца били счупени и в ръцете му останало само едно здраво яйце. Момчето сметнало, че това яйце именно е най-яко и ще му послужи за борец, с който ще чупи всички останали яйца. Питам: правилно ли е решило задачата си? Когато влязла в стаята, майката се ужасила от това, което видяла – пълна

кошница със счупени яйца. „Защо счупи яйцата?“ – запитала детето си. „Търсих борец, с който да чупя яйцата на другарчетата си.“

Често и съвременните хора изпадат в положението на това момче: като решават въпросите си само по пътя на ума, чрез философстване, те дохождат най-после до положение да изпочупят всички яйца – условията, дадени в живота им, като остават само с едно здраво яйце в ръката си. Не, въпросите не се решават по този начин: с едно здраво яйце в живота нищо не може да се постигне, нищо не може да се реши. Човек не е дошъл на Земята да живее охолно – той е дошъл на Земята да се учи, а що се отнася до радостта и веселието, това са почивки, промени на състоянието му. Като се учи, ученикът е радостен; не се ли учи, той ще получава единици и двойки, които ще го смущават. Опасно е да го обикнат единиците и двойките: обикнат ли го, той не може да мръдне в по-горен клас. Единиците и двойките представляват преграда, която пречи на ученика да мине в по-горен клас. Като се намери пред тази преграда, ученикът трябва да употреби всичките си усилия, за да я прескочи; мине ли преградата, той е герой. Дойде ли до положение да получава само единици и двойки, ученикът се превръща в безплодно дърво, което трябва да се отсече и да се хвърли в огъня. За да не го изхвърлят навън, той трябва да работи усилено, да превърне единицата в двойка, двойката – в тройка, тройката – в четворка, да дойде най-после до шесторка. Завърши ли училище с шест, всички го признават за даровит, за способен ученик.

Сега онези от вас, които не разбират значението на числата, казват, че това са числа, които нямат никакъв смисъл. Наистина, ако са без съдържание, числата нямат никакво значение, обаче имат ли съдържание, те представляват вече известно напрежение, известно количество енергия. Например ако вземем числата 740 мм или 700 мм атмосферно налягане, не е безразлично за кое число ще говорим. При

740 мм налягане ние имаме добро време; при 700 мм налягане имаме дъжд, буря. Като знаете колко е атмосферното налягане, вие ще решите можете ли да отидете на планината, или не можете. Ако при 700 мм налягане отидете на планината, трябва да се облечете добре, да вземете със себе си мушама, защото дъжд ще вали; ако пък налягането е 690 мм, времето ще бъде още по-лошо. Както виждате, всяко число има значение: числата не са произволни величини, те крият в себе си известно количество сила и напрежение.

Следователно всяко число в Природата, както и в живота, има строго определен вътрешен смисъл. Тъй щото, когато хората се спират върху благоприятното или неблагоприятното влияние на известни дни и числа в техния живот, това не е суеверие. За мнозина вторник и петък не са добри дни. За някои хора числата 13, 17 и др. са неблагоприятни – в тези дни и числа те не започват никаква работа. Каквото и да е влиянието на числата, човек трябва да държи в ума си положителни мисли. Казвате, че за да избегне фаталностите на живота, човек трябва да бъде набожен. Това е лесна работа: да бъде човек набожен, това значи да вярва в Бога и да прави добро. Хората не знаят, че като вярват в Бога и като правят добро, те се учат, придобиват опитности. Дали върши добро, или зло, човек постоянно се учи. И при единия, и при другия случай го държат отговорен за това, което върши. Някои мислят, че в смъртта ще намерят спокойствие. Не, и умрелия го държат отговорен. Защо? Той трябва да отговаря защо мирише толкова много и разваля въздуха. За да освободят хората от умрелия, в помощ им изпращат червеите. Значи абсолютна почивка няма нито на този, нито на онзи свят. От време на време добрите и разумните хора могат да почиват, но глупавите и грешните нямат право да почиват: те са длъжни всеки момент да дават отчет за делата си, за да могат да се учат, да вървят напред.

Какво разбираме под думите „грешен човек“? Грешен човек е онзи, който се противи на Волята Божия. В който момент реши да върши Волята Божия по любов, а не от страх, той е праведен. От човека зависи да бъде добър или лош, праведен или грешен. Желанието на Бога е да бъдем добри и разумни: Той има всички условия да направи лошия човек добър, а грешника – праведен. За това се иска работа: и при Бога да отиде, човек все трябва да работи. Нищо не се дава даром, без работа и труд: знание, добродетели, сила се придобиват с работа, с усилия. „Не може ли по благодат да се получат нещата?“ Не може: благодатта подразбира добрите условия, дадени на човека, а от него се иска работа, да върши Волята Божия. Който върши Волята Божия, той е под Неговата благодат; който не върши Волята Му, той няма никаква благодат – Той е изложен на страдания, понеже е престъпил Божиите закони. И Бог не престъпва Своите закони. Който изпълнява Божиите закони, той благува. Послушанието към Бога и изпълнението на Волята Му прави човека щастлив. За да изработите в себе си тази готовност, вие трябва да държите в ума си мисълта, че Бог е благ, грижи се за всички хора, желае тяхното добро и им помага. Мрачните мисли, черните облаци в съзнанието ви са ваше изобретение – те са плод на вашите отрицателни състояния. За да премахнете облаците от съзнанието си, вие трябва да живеете по нов начин. Речете ли пак да се върнете в стария живот, облаците още повече ще се сгъстят. Какво печели човек, ако всеки ден слиза все по-надолу? Нищо не печели: един ден ще се намери на дъното на ада, отдето отново трябва да иждиви хиляди години, докато излезе на повърхността.

Мисълта, която трябва да остане в ума ви, е следната: вашето щастие, вашето добро е в ръцете ви. Искате ли да придобиете наука, изкуство, музика, поезия – всичко зависи от вашето послушание. Имате ли това послушание, и музикант, и художник, и поет, и учен

ще станете, но не сега, нито пък в един живот. Много дни, много месеци, много години, много животи ще минат, докато човек придобие тези неща. Тури ли веднъж началото, работите му добре ще се наредят.

Съвременните хора се нуждаят от търпение. Те не трябва да се отегчават от живота, но да гледат на всички неща положително. Някой се оплаква, че живее в ада. Защо живее в ада? Защото мисли за всички хора лошо. Постоянно го чувате да казва, че този е лош, онзи е грешен. Понякога толкова се забравя в своята критика, че си позволява да не одобрява и Бога, и ангелите. Всички са лоши за него, само той е добър. Какво трябва да прави този човек? Той трябва да мисли, че всички хора са добри, че Бог е благ и милостив. Докато не възстанови хармонията между мислите и чувствата си, той няма да бъде здрав, няма да се развива правилно. Човек трябва да преобрази своя ум, да внесе в себе си нови, положителни мисли, които могат да го подмладят: по този начин само той може да се подмлади. Иска ли да се подмлади, човек трябва да внесе Любовта в себе си, да обича всички хора, да бъде доволен от живота, от условията, при които се намира. Не внесе ли Любовта в себе си, колкото и да говори за нея, той ще се намира в положението на човек, който се хвали със своите ябълки, но не може да ги извади от зашития чувал, да ги предложи на хората да ги опитат. Останат ли ябълките в чувала, те са осъдени на изгниване.

Какво определение може да се даде за Любовта, какво нещо е Любовта? Да любиш, това значи да даваш на другите от благото, което имаш. Това е най-простото определение на Любовта. Българинът пише думата *любов* с пет букви: *Любов.* Англичанинът я пише с четири букви: *Love.* След буквата *L* англичанинът пише буквата о, той съкращава *и* в о, защото е практичен. Той казва: „Времето е пари“. Буквата *б* в българската дума *любов* показва, че за да

люби, човек трябва да работи, да оре, да сее – и след време посятата семка да израсте. Англичанинът бърза: той иска посятото семе скоро да израсте, да получи нещо от него.

Като говорите за Любовта, вие трябва да научите нейната песен. Думата *любов* има своя песен и свои движения. Истински музикалният може да изпее думата *любов* с движения: изпее ли я по този начин, тя ще произведе нужния ефект. Всяка дума, музикално изказана и придружена с хармонични движения, е в състояние да внесе тласък в човешката душа. Представете си, че един човек излиза на сцената да говори, но стои изправен и неподвижен като дърво, без никакъв израз в думите, без никакво движение. Знаете ли какво впечатление би произвел този човек в публиката? Един след друг хората ще започнат да излизат и ще го оставят сам. Ние не сме за живот без движения: когато човек говори, очите, ръцете, лицето му трябва да бъдат израз на думите, които излизат от неговата уста. В движенията, в хода на човека трябва да има нещо пластично, хармонично: той да се радва, че живее. Всеки може да стане красив, да изработи пластика в движенията си – от човека зависи това. Усилия, работа се иска от него, за да стане той истински човек. Ако ангелът трябва да мине през хиляди изпитания, докато стане истински ангел, през колко повече изпитания трябва да мине човек, докато стане истински човек; колко пъти ще се ражда и преражда той, докато стане истински човек!

Като ученици искате ли да напредвате, вие трябва да се освободите от съмнението. Ще вярвате в Бога, в Божия Дух, в себе си без никакво съмнение, без никакво колебание. Най-малкото съмнение ще ви заведе в ада, в света на тъмнината и обезсърчението. Ще каже някой, че мисли, че вярва, че обича хората. Няма какво да мисли: този въпрос трябва да бъде разрешен в него. Той трябва да каже: „Аз вярвам, аз обичам". В Божествената любов има само даване, а в

човешката – даване и вземане. При едни случаи човек ще обича и ще дава, при други случаи ще обича и ще взема. Божественият и човешкият свят имат допирни точки помежду си, но са диаметрално противоположни един на друг. Много трябва да учи човек, докато разбере Божествения свят. За развитието на човешката душа има хиляди възможности. Пред човека се открива велико бъдеще, несметни богатства се разкриват пред неговия поглед. За да реализира всичко това, нужни са не една, но безброй вечности. Това може да послужи като подтик в живота ви – да знаете, че можете да постигнете вашите възвишени идеали, да реализирате вашите стремежи. Искате ли да постигнете това, всяка сутрин, като станете от сън, преди да започнете работата си, идете при Господа; не правите ли това, нищо няма да постигнете. Бог ще ви научи какво да правите и как да работите през деня.

Сега ще прочета 103. псалом на Давид[53] – да видите какво е писал той преди три хиляди години.

Благославяй, душе моя, Господа... (1. ст.)

В тия стихове Давид описва отношенията на Бога към човека.

Колкото отстои изток от запад,

толкова е отдалечил от нас престъпленията ни. (12. ст.)

---

[53] Давид *(мил, възлюбен)* е библейски цар на Израил и Юдея, приемник на Саул, баща и предшественик на цар Соломон. На Давид се приписва авторството на повечето от псалмите, включени в Библията, смятан е за пророк от юдаизма. За него се разказва в книгата I *Царства.* По времето, когато действащият цар Саул се компрометирал в очите на своите поданици, израилският съдия Самуил е натоварен да избере нов цар. Чрез пророческо откровение изборът му се спрял на Давид, тогава все още невръстно дете. Той влиза в битка срещу филистимеца Голиат – гигант, потомък на свръхчовеци от по-старо време, смятан за непобедим. Давид – все още невръстен, победил гиганта, като му нанесъл смъртоносен удар с прашка. Давид има славата на прекрасен поет и музикант (свирел на арфа). Като цар успява да укрепи държавата си, дава началото на мащабно строителство – градове, канализация, водопроводи, крепости – особено в столицата си Йерусалим. Давид води успешни войни със съседните си държави. В морално отношение личността му като цар е противоречива – той изпраща своя военачалник Урий на сигурна смърт, за да може да се ожени за неговата съпруга Вирсавия.

Бог държи престъпленията и греховете на хората далече от съзнанието Си, с което им дава възможност да не се спъват, да вървят напред. Съгреши ли някой, Той му казва: „Стани, напред върви!“. Падне ли някой, Той му казва: „Стани, напред върви!“.

Както жали отец чадото си,

така жали Господ онези, които Му се боят. (13. ст.)

На сегашен език преведено, това значи: така жали Господ онези, които Го обичат. Страхът е животинско състояние, а Любовта – състояние на човека. В пророческите времена, във времето на Давид, човек е бил повече във фазата на животно, затова е употребена думата *страх.* Сега човек е повече мислещо същество, а по-малко животно, затова думите *страх от Господа* трябва да се заместят с *Любов към Господа.*

А милостта Господня е от века

и до века върху онези, които Му се боят. (17. ст.)

Милостта Господня е върху онези, които Го любят, които Го слушат; днес страхът е превърнат в послушание. И тъй, като ставате сутрин, обърнете се към душата си със следните думи: „Душо моя, благославяй Господа и виж какво е написал Той в тебе“. След това вземи букварчето си и иди на училище да се учиш. Каквито мъчнотии срещнеш през деня, ще ги разрешаваш според написаното в душата си – само по този начин съучениците ти могат да те обичат. Щом разрешавате задачите си правилно, вие ще бъдете признат и на Земята, и на Небето за даровит, способен ученик. Докато дойдете до това положение, вие ще плачете и ще се смеете, ще бъдете доволни и недоволни. Желая ви да бъдете даровити и способни ученици, за да разберете смисъла на живота. Само способните и даровити ученици могат да образуват истинско духовно общество, дето Любовта се проявява. Обаче на каквато степен на развитие и да се намира, човек всякога трябва да проявява Любовта. Всяка сутрин си казвайте:

„Благославяй, душе моя, Господа!“. Ако преди три хиляди години Давид можа да каже това, защо и вие днес да не го кажете? От време на време прочитайте този псалом и си правете преводи: някои думи, които не ви харесват, можете да ги заместите с такива, които отговарят на днешното ви състояние.

Христос казва: „Аз съм лозата, вие сте пръчките“. Какво означават тия думи? Христос уподобява Себе Си на лоза, а човека – на лозена пръчка, за да покаже, че в Божествения свят човек се намира в положение на растение. Стремежът на човешката душа към възкресение е стремеж на човека да излезе от гъстата материя, от положението на растение, и да влезе във фазата на животно, да може свободно да се движи. И после, от фазата на животно, човек ще мине във фазата на истински човек – светия. Обаче засега човек е още растение, затова Христос казва:

Аз съм лозата, вие – пръчките.

Всяка пръчка, която не дава плод, отсича се и се хвърля навън; всяка пръчка, която дава плод, се отглежда. Растенията не са глупави същества: и те мислят, но мисълта им се различава от човешката, както човешката – от ангелската. Сега пак ви пожелавам да бъдете даровити. Не казвайте за себе си, че не сте даровити или че сте грешни. Знайте, че сте даровити, но още не сте проявили дарбата си. Учителите се занимават с даровити и способни ученици, а Бог, Който има на разположение всичко, се занимава с грешните ученици, както и с тия, които не са проявили още своите дарби. Срещне ли такъв ученик, Той му казва: „Стани, учи и напред върви!“. Искате ли да учите, да се развивате, дръжте в ума си една свещена идея за Бога. Каквото и да се случи, приемайте всичко с благодарност: всякакво недоволство, всякакви кисели и горчиви чувства да изчезнат от вас. Знайте, че Божията милост и благост е велика. Каквото отношение заемате към Бога, същото отношение ще запазите и към Божия Дух,

и към себе си. Спазите ли тия отношения, вие можете да разрешавате всички въпроси в живота си. „Ама еди-кой си няма добро мнение за мене.“ Щом няма добро мнение за тебе, това показва, че преди всичко той няма добро мнение за себе си. Кой какво мнение има за вас, това не е важно: за вас е важно да имате три свещени идеи в себе си: една свещена идея за Бога, една свещена идея за Божия Дух и една свещена идея за себе си – за своята душа. Всичко можете да забравите в живота си, но винаги помнете: любов към Бога, любов към Божия Дух и любов към душата си. Каква трябва да бъде тази Любов? Чиста, безкористна – Любов без всякакво съмнение. Живеете ли по този начин, вие ще образувате такава връзка помежду си, че никаква сила в света не ще може да я разкъса.

И тъй, за да държите връзката си с Бога здрава, всяка сутрин отивайте при Него. Изповядайте пред Бога прегрешенията си и прочетете какво е написал в душата ви, за да го приложите през деня. Кажете в себе си: „Благославяй, душе моя, Господа“ – и започнете да работите. Не е лесно човек да види грешките си, да ги изповяда и да ги изправи; не ги ли изправя, последствията ще бъдат лоши – той непременно ще бъде теглен под отговорност, както касиерът на някоя банка отговаря за всяко погрешно изчисление. В математиката нулата нищо не значи, но забрави ли касиерът да я тури на края на някое число или отнеме ли я по погрешка от някое число, последствията са лоши. Като пише, човек няма право нито да отнема, нито да прибавя – точно трябва да пише. Погрешките на хората не са големи: те са забравили да напишат някое число или са прибавили някое число, но последствията на погрешките им са големи; затова направят ли някаква погрешка, те веднага трябва да я изправят. Дойде ли до изправяне на грешките си, човек трябва да бъде смел. По-велик е онзи, който, като е правил погрешки, всякога ги е изправял, отколкото онзи, който никога не е грешил. Първият е минал през

големи мъчнотии, а вторият е вървял по гладък път: мине ли по пътя на първия, и той ще прави погрешки.

Сега запомнете съществените мисли от тази лекция: всяка сутрин отивайте при Бога, при Божия Дух и при душата си с Любов. Признайте дълбоко в себе си, че не сте работили за развиване на своите дарби, и започнете да работите с велико постоянство и послушание. По сто пъти на ден да се изпотявате, не се обезсърчавайте – работете и прилагайте Любовта. Като се изпотите, ще се преоблечете, както правите през лятото. Колкото повече се изпотявате, толкова повече порите ви ще се отварят, ще можете свободно да възприемате чистия планински въздух. Каквото и да ви се случва в живота, кажете си: „Благославяй, душе моя, Господа за всички добрини, които ти е дал!“.

Божията Любов носи щастие.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

13 лекция, 14 ноември 1928 г, София, Изгрев

ПОСТОЯННИ И НЕПОСТОЯННИ ВЕЛИЧИНИ

Размишление

Съвременните хора се стремят към сила, затова казват: „Правото е на страната на силния“. По какво се отличава силният от слабия, ученият от невежия?

Сега, като задавам известни въпроси, отговаряйте в себе си, не е нужно всеки да даде мнението си: за вас е важно да мислите. Само онзи може да даде мнението си, който знае Истината – по този начин той ще помага на ближните си. Обществото, в което се движите, не е религиозно – то е свободно общество: кой каквото върши, трябва да го върши по свобода, по любов, а не по някакво външно задължение или чрез насилие. Това общество е за здрави хора, а не за инвалиди. Ако е въпрос за помагане на бедни хора, светът отдавна е научил това изкуство и го прилага. Който има любов в себе си, той свободно може да помага на своите ближни. Турите ли правила как и доколко да помагате, вие нищо няма да направите. Заповядате ли на някой човек да ви люби насила, той не може да даде любовта си. Можете ли да кажете на въздуха да бъде чист и да влиза в дробовете ви? Можете ли да кажете на светлината да ви осветява? Можете ли да кажете на Любовта да ви облива с топлината си? Не можете: изворът сам проправя пътя си.

Често, като се говори на хората, личните им чувства се засягат. Щом се засегнат личните чувства, всякакво развитие на човека спира. Много ангели, много велики духове са паднали поради своите лични чувства, поради гордостта си. Адам сгреши и излезе от рая поради своето непослушание; учениците на Окултната школа падат често поради своето особено мнение върху нещата. Окултният ученик не

може да има особено мнение: рече ли един ученик да се отдели от съучениците си поради своето особено мнение, той се е спънал вече. Щом има особено мнение, нека каже каква е разликата между постоянните и непостоянните величини. Щом се постави пред този въпрос, той не може да даде истинско определение за тия величини. Непостоянната величина всякога се увеличава и намалява, докато постоянната величина нито се увеличава, нито се намалява – тя е неизменна величина. В този смисъл Бог е постоянна и абсолютно неизменяема величина във всичките си отношения.

И тъй, истинският живот произтича от постоянни величини, а материалният, физическият – от непостоянни, променливи величини. Същото нещо виждаме и в умствения, и в чувствения свят. Следователно има постоянни мисли, има и непостоянни, преходни мисли; има постоянни чувства и желания, има непостоянни, променливи чувства и желания. Коя е причината за това? Естеството на самите мисли, чувства и желания. Например водата минава за непостоянна величина. При обикновена температура тя е течна. Обаче щом се намали външната температура, водата замръзва и се превръща в лед. Ако ледът се постави при температура над нула градуса, той постепенно започва да се топи и се превръща във вода.

Значи външните условия стават причина да се прояви естеството на веществата, на величините. Мнозина запитват не може ли без лед в света. Не може: щом има студ и ниска температура, и лед ще има; щом има топлина и висока температура, вода и пара ще има. Студът и топлината са две състояния, които неизбежно съществуват. От студа телата се свиват, т.е. материята се свива, сгъстява; изключение прави само водата, която от студа се разширява. От топлината пък телата се разширяват. В съществуването на студа няма никакво зло. Както има добро и зло, светлина и тъмнина, радост и скръб в света, така трябва да има студ и топлина. За да се развива правилно, човешката душа

трябва да минава именно през две противоположни състояния. Като минава през такива състояния, човек трябва да пази вътрешното си равновесие. Тъй щото опасността за човека не седи в това, че минава през противоположни състояния или течения, но в това, че има възможност да изгуби своето равновесие. За да пази равновесието си, човек трябва да има будно съзнание, да разбира естеството на своите радости и скърби: като се радва или скърби за нещо, той трябва да знае защо се радва или защо скърби и колко време може да трае известна радост или скръб. Човек се стреми към радостта, защото произвежда разширяване, а избягва скръбта, защото причинява свиване. Ако разбираше законите на Природата, той еднакво би се радвал и на радостта, и на скръбта. Човек не може да живее само с радостта, т.е. да се намира под постоянно разширяване: и най-сладките неща, като се употребяват дълго време, произвеждат втръсване. Радостта подобрява кръвообращението на човека и му съдейства за възприемане на добри мисли.

Изобщо нормалната радост и нормалната скръб са условия за растене и развиване на човека, но анормалните радости и скърби спират всякакъв умствен процес в човека. Тия анормални състояния в човека създават ред отрицателни прояви като гняв, отмъщение, злоба и т.н. Щом попадне в една анормална скръб, човек желае да отмъсти на онзи, когото той счита за външна причина на неговата скръб. Отмъщението в човека не е нищо друго освен желание да се освободи от товара си, да го прехвърли на гърба на друг някой. Кой ще бъде този човек? Това ще бъде онзи, когото той мисли за виновник на своята скръб. Отмъщението само по себе си не е толкова страшно: страшното седи в това, че човек излива гнева си тъкмо там, дето няма никакво право. Почти във всички случаи отмъщението на хората не почива на реална основа.

Като ученици вие трябва да се стремите към придобиване на повече светлина, за да не се спъвате от противоположните състояния, през които неизбежно минавате. Ако не можете да се справите с тях, вие ще изпаднете в пълна индиферентност. Докато сте в радостта, вие ще имате стремеж към Бога, към великото в света; влезете ли в скръбта, вие веднага ще изгубите разположението си и можете да се усъмните във всичко: в Любовта, във вярата, в красивото в света. Дойде ли до това положение, човек тръгва вече по отъпкания път, по пътя на обикновените хора: това е живот на индиферентност, на пълно обезсърчаване. Като дойде до това състояние, човек казва: „Исках да стана добър, но не можах. Тогава лош ще стана". Като говори така, вътрешно той има желание да дойде някой при него, да го подеме, по някакъв начин да му помогне: той не иска да остане в това положение – Божественото в човека иска да се прояви. Колкото и както да пада човек, Божественото в него е в сила да го повдигне. Всеки човек – прост и учен, цар и обикновен, минава през големи борби, но в края Божественото начало в него взема надмощие.

Човек трябва да дойде до положение да разбира своите вътрешни състояния, да се справя лесно с тях; не ги ли разбира, той постоянно ще преживява обиди, огорчения, смущения. Това е естествен път на развитие. Не само човекът, но и животното преживява подобни състояния. Опитайте се да ритнете някое куче или котка без причина, за да видите как ще се обидят. Гълъбът, който е приет за символ на кротост, може да те клъвне, ако го закачиш – и той се обижда. Ще кажете, че животното, пък и човек, трябва да се защитават. Искате да кажете, че обидата е особен род чувство на самозащита. В пътя на човешкото развитие и обидата, и самозащитата имат своето място. Естествено е, че докато човек се защитава и обижда, той иска хората да се интересуват от него; обаче като иска това за себе си, трябва да отдава същото право и на другите – и той трябва да се интересува от

хората. Това е естествен процес в Природата – процес на поляризиране. Според закона на поляризирането каквито са мислите на човека, такива ще бъдат и неговите желания; и обратно – каквито са желанията му, такива ще бъдат и неговите мисли. Следователно ако иска да измени едно свое желание, човек трябва да знае каква мисъл, какъв образ произвежда това желание. Щом намери мисълта и я измени, с нея заедно ще измени и желанието си. Като знае този закон, човек може да го прилага при самовъзпитанието си: само по този начин той може правилно да се развива, иначе ще изпадне в процеса на натрупването. При механическите процеси всякога става външно нарастване, натрупване и увеличаване; при органическите процеси обаче става вътрешно растене и развитие – това значи да разбира човек законите на своя ум и на своето сърце.

Съвременните хора искат да бъдат обичани и уважавани. Това желание е естествено, но за да бъде обичан, човек трябва да има такива качества, от които окръжаващите се нуждаят. Ако един силен човек влезе между слаби хора, всички ще го обичат и уважават, защото се нуждаят от него; ако един учен влезе между невежи хора, всички ще го обичат, ще му се радват, защото той ще им бъде полезен, ще отвори очите им. Всеки човек, който носи известно изкуство в себе си: било музика, художество, пеене, той ще бъде добре приет между хората, защото всички обичат изкуството. Някои хора, без да имат особени качества, искат да бъдат почитани и уважавани; те казват: „Ние имаме достойнство, искаме да бъдем уважавани“. В какво седи достойнството на човека? Достойнство има онзи човек, който разполага със своето добро сърце и счита, че всички хора са създадени добри; човек с достойнство е онзи, който има обработен ум и схваща правилно отношенията на нещата. Гледайте и вие на хората като на добри по естество, а не по прояви. Ръката на човека е добра дотогава, докато е свързана с тялото и функционира правилно.

Следователно човек е добър, докато е свързан с цялото и правилно изпълнява своята служба.

Оттук изваждаме два важни закона: закон за цялото и закон за частите. Законът за цялото включва в себе си закона за частите, но законът за частите не може да обхване закона за цялото. Законът за частите може да има някои специфични закони, които да не се отнасят към закона за цялото, но всички закони за цялото са едновременно и закони за частите. Тъй щото добър човек е онзи, който функционира правилно в Божествения организъм. Ако човек вярва в Любовта на Бога, той трябва да вярва, че по естество всички хора са добри: това е отношение към

Цялото, което същевременно трябва да бъде закон и за частите. Който вярва в Бога и Го обича, той трябва да има същите отношения и към хората: вън от Цялото човек не може да обича. Това значи: докато ръката на човека е свързана с тялото му, тя може да работи, да прави добро, да милва хората; откъсне ли се от цялото, тя престава да бъде добра – не може вече да изпълнява своите функции.

Следователно докато човек е свързан с Цялото, с Божествения организъм, той функционира правилно, изпълнява всички негови заповеди – този човек е добър, любещ. В който момент човек се откъсне от общия организъм, от Цялото, и престане да изпълнява неговите заповеди, той губи своите качества, губи доброто в себе си: той не може да бъде вече полезен нито на себе си, нито на окръжаващите. Отделянето, откъсването на човека от Божествения организъм наричат „грехопадение“. Това отделяне е отчасти само подобно на отделянето на ръката от човешкия организъм. Откъсне ли се веднъж ръката от тялото, тя не може вече да се прилепи, обаче човек може повторно да се прилепи към Божествения организъм. Както вещият хирург може да залепи обелената кожа на ръката на

човека и да я направи да зарасне, така всеки човек се прилепва към Божествения организъм и продължава да се храни от Него.

Отделянето на човека от Първата Причина, от Божествения организъм, и връщането му отново към Него, е въпрос на съзнанието. Тия процеси се изживяват в съзнанието, затова човек винаги трябва да бъде буден. Няма ли будно съзнание, той всеки момент може да прекъсне връзката си с Божественото съзнание. Щом се усъмни в Първата Причина, човек се отделя от Нея; щом започне да мисли лошо за хората, той пак прекъсва връзката си с Божественото съзнание. И тъй, ако намерите, че някой човек е лош, знайте, че той се е отделил от Божествения организъм, затова направете опит да му помогнете отново да се прилепи към Него. Щом се върне на мястото си, той моментално става добър: това значи да обърнеш човека към Бога. Когато искате да обърнете човека към Бога, вие трябва да поставите съзнанието му на мястото, отдето се е отделило. Всяко нещо трябва да се постави на мястото си: постави ли се там, хармонията сама по себе си се възстановява.

Някой човек е касиер на банка, той изпълнява добре службата си. Един ден материалните му работи се объркват. Като брои парите на банката, той започва да се изкушава и взема една златна монета, за да посрещне нуждите си, но с намерение да я върне на мястото и. На другия ден взема още една монета, после – трета, четвърта, пета и т.н. Докато се улесни материално и може да ги върне, дохожда инспектор на банката и прави внезапна ревизия. Оказва се, че стотина златни монети липсват. Кой е виновен? Касиерът. Веднага го уволняват от служба, за да му докажат, че никой няма право да бърка в касата на банката. На същото основание казвам: никой няма право да бърка в Божествената каса, да взема златни монети и да ги туря в своя джоб. Ще възразите, че човек е свободен да прави, каквото иска. Не е така: ако наистина човек е свободен да прави, каквото иска, никакъв закон

не би трябвало да го хваща. Щом законите – човешки или Божествени, го хващат, той не е свободен.

Какво представлява свободата, как и в какво се изразява? Свободата се изразява в доброволно и съзнателно ограничаване. Когато изкушението дойде и кара човека да яде, а той не яде, човекът е свободен; когато има желание да пие, а не пие, той е свободен. Когато има желание да бръкне в чужда каса, за да вземе пари, но се въздържа, той е свободен. Докато задоволява желанията си да яде, да пие, да се облича, човек не е свободен, той е роб на своите желания. Когато жадният се откаже от водата, той е свободен; когато гладният се откаже от хляба, той е свободен; когато бедният не поглежда към отворената каса на богатия, той е свободен. Това са психологически моменти в живота на човека, които определят свободата. Ще възразите, че човек не може да живее без вода, без хляб, без пари, без дрехи и т.н. Това е друг въпрос. Човек не може без тия неща, но временно, 40 дни, може да прекара без вода и без хляб. Следователно поне 40 дни човек може да бъде свободен. В това време в него ще се роди вътрешна борба между желанието му да яде от страх да не умре от глад и желанието му да издържа, да бъде свободен. Най-после човек ще дойде до заключението, че трябва да яде, за да живее. И като яде, човек пак не е доволен: намира, че животът е тежък, няма смисъл да се живее. Ако цели 40 години човек е ял и пил и намира, че животът няма смисъл, че тежко се живее, какво е придобил от това ядене и пиене? Не е въпрос човек да не яде и да не пие, но яденето и пиенето трябва да се осмислят. Щом те се осмислят, и животът на човека се осмисля: той трябва да знае защо яде и защо пие.

Свободата, към която човек се стреми, е извън времето и пространството. На физическия свят свободата има различни прояви. Детето е свободно, докато майката се грижи за него: тя поема всичкия му товар, а то е свободно да ходи, да играе, за нищо да не мисли;

когато майката престане да се грижи за детето, на свой ред то се ограничава. Изобщо желанията ограничават човека. Ограниченията биват различни, по-големи или по-малки. Има степени на ограниченията. Когато гърлото на човека е пресъхнало от жажда и той пие толкова вода, колкото да набави изразходваната енергия, в този случай желанието му е нормално; пие ли вода повече, отколкото трябва, желанието му е анормално. Ако човек яде толкова, колкото е нужно за подкрепа на организма, желанието му е нормално; яде ли повече, отколкото трябва, вследствие на което разстройва стомаха си, желанието му към ядене е анормално.

Човек трябва да изучава законите на яденето: той трябва да яде умерено, да ходи свободно, да не туря букаи на краката си. Който яде много, той трябва да бъде богат човек, външно и вътрешно, да може да носи. Всеки човек иска да бъде богат, но не знае как да печели богатството: придобиването на богатството е незавършен процес в Природата. Обаче хората искат да станат толкова богати, че да нямат нужда от по-голямо богатство; с това те искат да превърнат този процес от незавършен в завършен.

Това е невъзможно! Тази е причината, поради която между Природата и човека се заражда борба. Например богат баща изпраща сина си в странство и всеки месец го осигурява с пет хиляди лева. Синът е недоволен, иска още пет хиляди лева; бащата не му изпраща и започва да се сърди, иска сметка от сина си къде харчи тия пари. Най-после синът дава точна сметка на баща си. Последният изпраща на сина си още пет хиляди лева, но се отнася вече към него с недоверие. Така се явява разногласие между бащата и сина, както между Природата и човека.

Когато човек слиза на Земята, той намира, че бюджетът, който Бог му е отпуснал, не е достатъчен, и започва да иска повече: той намира, че баща му е богат и трябва да задоволи неговите нужди. Ако

бащата е богат, трябва ли да даде всичките пари на сина си? Син, който харчи много, той не обича баща си, нито го уважава: отношенията между този син и бащата не са правилни. Когато синът икономисва от парите, които баща му изпраща, това показва, че той обича баща си, има правилни, синовни отношения към него. Отношенията между бащата и сина трябва да бъдат такива, каквито са отношенията между цялото и частите. Бащата представлява цялото, а синът – частите.

Следователно, когато между хората съществуват вътрешни, духовни отношения, те трябва да бъдат правилни, хармонични. Ако отношенията на хората, които живеят на Земята, не са правилни, как ще бъдат правилни отношенията им към Небето? Ако хората на Земята не са научили да ценят вътрешните отношения помежду си, на Небето никак не могат да ги оценят. Защо? Защото там отношенията са вътрешни само. В духовния свят красотата е вътрешна, а не външна, както на физическия свят. В духовния свят видимо съществува голямо еднообразие. Влезете ли в този свят, всички неща ще бъдат непоносими за вас: светлината, топлината, водата ще бъдат съвсем различни от тия на Земята и вие ще гледате час по-скоро да слезете долу. Ако в духовния свят човек изпита най-малкото недоволство или противоречие, веднага го изпъждат, заставят го да слезе на Земята. Грехът съществува на Земята само: загнезди ли се някъде, мъчно можеш да го изпъдиш навън; в това отношение той е подобен на кърлеж.

Дойде ли до духовния свят, човек трябва да бъде готов за него, да има прави мисли и действия; няма ли прави мисли, чувства и действия, той ще се спъва на всяка крачка – такъв човек не може да прекрачи границата на духовния свят. Човек трябва да знае, че се намира под влиянието на закона за общността, който има отношение и към доброто, и към злото. Следователно по силата на този закон

лошите или добрите мисли на един човек се отразяват върху всички хора. Всички хора в света, които се съмняват, образуват едно общество; всички хора, които имат Любов в себе си, които любят, съставят друго общество. Тъй щото човек трябва да знае, че като се усъмни, той вече не е сам: около него дохождат по-големи майстори на съмнението, които започват да го учат. Допусне ли човек някаква отрицателна мисъл в ума си, чрез нея той се свързва с всички хора, които живеят със същата мисъл: около него се групира цяло общество. В това общество той среща учители, майстори, които започват да го учат на законите на Черната ложа, които до това време той не е знаел. Същият закон се отнася и за доброто: допусне ли човек една добра мисъл в ума си, той се свързва с общество на добри хора, които живеят със същата мисъл.

Съвременните хора не са се научили още да говорят, както трябва. Като срещнат някой безверник или някой грешен човек, те казват: „Този човек е голям безверник или голям грешник". Не, срещнете ли такъв човек, вие трябва да кажете: „Този човек се нуждае от повече вяра, онзи пък трябва да води чист и свят живот". Невежият не трябва да казва за себе си, че е невежа, но да каже: „Аз трябва да бъда учен човек". Да каже човек за себе си, че трябва да бъде учен, това не подразбира, че може изведнъж да стане учен, но да внесе в себе си подтик към придобиване на знание. Да говорите положително, да си служите с положителен език, това значи съзнателно да се самовъзпитавате.

Човек трябва да се научи да говори истината. По какъв начин трябва да говори истината? Да кажете за човека, че не вярва в Бога, че обича да лъже, да краде – това още не е истина; да кажете за човека, че вярва в Бога, че обича правдата, че обича хората – това е Истината. В естеството на човека са вложени Доброто, Истината, Любовта и т.н. За предпочитане е човек да си служи с положителен, а не с

отрицателен език, понеже той не знае крайната цел на мirosъзданието. Той не знае защо един човек е лош, а друг – добър, нито знае всъщност кой човек е добър и кой – лош. Например плодовете на ябълката първоначално са кисели, после узряват, стават сладки, но като поседят известно време, те започват да гният и миришат лошо. Когато ябълката е кисела, това не значи още, че тя е лоша; когато узрее и стане сладка, и това не значи, че е добра. Има добродетели в човека, които постоянно се менят – те са подобни на ябълката. Някой човек казва за себе си, че е добър. Той е добър, докато го ядат; не го ли ядат и оставят ли го известно време да седи на открито, той започва да се разлага, да се вкисва и мирише неприятно. Друг пък казва за себе си, че е кисел: радвай се, че си кисел, защото ще се запазиш да не те изядат преждевременно. Докато гроздето не е узряло, пчелите и осите не го нападат; узрее ли, те разкъсват ципата и изсмукват соковете му.

Хората искат да се повдигнат, да бъдат обичани и уважавани. За да бъде обичан и уважаван, човек трябва да има добро сърце и светъл ум. Всеки обича добрия, силния, любещия, разумния човек: силният всякога се отзовава в помощ на слабия. В този смисъл слабите заповядват, а силните изпълняват. Детето например плаче, вика, заповядва на майка си, иска от нея хляб, мляко; щом се нахрани, успокоява се: тогава започва да се смее, прегръща майка си, баща си, иска да им покаже, че тяхното щастие зависи от него. Замине ли детето на онзи свят, родителите стават нещастни. Детето, което насилва майка си, е насилник, не е разумно: това дете не може да стане велик човек. Както се проявява човек в обикновения живот, така ще се прояви и в духовния. Ако един насилник влезе в едно духовно общество, и там ще се прояви като насилник: той ще иска да заповядва, навсякъде да бъде пръв; обаче той скоро ще се натъкне на противоречия, ще види, че на Любовта не може да се заповядва –

Любовта е свободен процес. Когато създаваше света, Бог беше абсолютно свободен, никой не Му се налагаше – Той доброволно създаде света; Той даде добри условия на всяко живо същество правилно да расте и да се развива. Като знаете това, вие трябва да използвате тия условия разумно. За тази цел човек трябва да се върне към Първичния живот, за да види какви условия са предвидени за него и да почне правилно да работи: той ще намери името си записано в първичния план на Живота и ще види отде трябва да започне своята работа.

Като ученици всеки от вас трябва да намери плана на своя живот и да го реализира; щом намерите този план, вие ще придобиете вътрешен мир, вътрешна радост. Да реализирате плана на своя живот, това значи да работите с постоянни величини. Днес повечето хора работят с непостоянни величини, вследствие на което един ден се чувстват добре и мислят, че напредват; на другия ден казват, че не са добри, че не прогресират. Прогресирането е подобно на процесите, през които ябълката минава. В първо време тя е кисела, постепенно зрее, докато един ден напълно узрява и става сладка, след това презрява и започва да гние. Това са процеси, през които и човек минава. Като изучавате плодните дървета, вие казвате, че дървото се познава по своя плод; обаче в плода се крие и друго нещо – живот. Когато изядете един плод, вие придобивате неговия живот, който започва постепенно да расте във вас, да се увеличава. Животът, който сте приели от ябълката, представлява нейния капитал, който един ден тя обратно ще получи. Тъй щото прогресът, било за човека, било за всяко живо същество, има смисъл дотолкова, доколкото запазва живота, придобит чрез него. Следователно някога, в близкото или далечно бъдеще, човек ще плаща за всички блага, които днес даром получава: за светлината, за въздуха, за водата. Как ще плаща човек за светлината? Много просто: той обработва светлината, която приема в

себе си, и един ден тази светлина ще излиза от него, ще осветява пътя на страдащите, на заблудените, на обременените. Каква по-голяма заплата от тази може да се иска? Няма по-голямо благо от това, да осветиш пътя на човека, когато той броди, търси изход в тъмна, бурна нощ. Това означават думите: „Даром сте взели, даром давайте“.

Сега, като изучавате процесите в Природата, ще видите, че всеки уд, всяко живо същество е натоварено с известна служба, която неизбежно трябва да извърши. Същото се отнася и до човека: когато той намери своята служба, животът му се осмисля и човекът започва постепенно да се усилва, да се проявява като душа. Ние наричаме този процес „новораждане, раждане от вода и дух, или разцъфтяване на съзнанието“. Докато не е дошъл до този процес, човек е недоволен от себе си, от всички окръжаващи. В който момент съзнанието му се разшири и цъфне, той се повдига над окръжаващата среда и разбира, че причината за неговото недоволство се дължи на сблъскването му с Божественото съзнание. Само при това положение човек разбира причините и последствията на нещата. Свързването на човешкото с Божественото съзнание е велик вътрешен процес, а не външен, механически, както мнозина мислят. Нищо в живота не се придобива по външен начин: учителят може да съдейства на ученика за развиване на неговите способности, но иска ли да придобие знание, ученикът трябва да учи, да разбира това, което му се преподава.

И вие като ученици вървите от непостоянните величини към постоянните. Постоянните величини се намират в постоянно, в непрекъснато движение. Например Любовта е постоянна величина и като такава тя е в постоянно движение. Който се опита да спре движението на Любовта в себе си, той се натъква на големи страдания. Вярата, надеждата, милосърдието, кротостта са постоянни величини; като постоянни величини и те са в непрекъснато движение: следователно никой човек, никоя сила не е в състояние да спре

тяхното движение. Никой не може да си даде отчет защо вярва в нещо: някой вярва в своя приятел, но същевременно вярва и в своите близки – жена, деца. Срещате един човек и казвате, че вярвате в главата му. Защо? По главата на този човек виждате особени ъгли, особени черти, които ви карат да разчитате на него: вие виждате, че този човек никога няма да ви излъже. Срещате друг човек: веднага се спирате върху ръката му – тя ви прави впечатление, казвате: „Този човек има здрава, мускулеста ръка". Вие веднага вадите заключение, че той е силен човек.

Съвременните хора съдят за нещата по външната им форма, вследствие на което изпадат в големи противоречия. Как могат да се ръководят от външната страна на нещата, когато тя е подложена на постоянни промени? Човешкият живот постоянно се мени; с него заедно се менят всички величини, чрез които той се проявява. Например доброто в човека също така се мени: то непрекъснато расте и се увеличава. Като изучавате човешкото лице, ще забележите, че линиите в него постоянно се изменят: едни се продължават, други се скъсяват. И в мозъка на човека стават промени: удължаване на известни линии, вдлъбване на някои мозъчни възли и т.н. През времето, докато стават тия промени, човек е изложен на ред страдания. Понякога е нужно едно малко, микроскопическо удължаване на линиите на носа, за да може деятелността на човешкия ум да се прояви нормално; понякога едно удължаване на линиите с една стотна част от милиметъра е в състояние да внесе подобряване на човешкия живот. Такова удължаване на линиите става изобщо и в областта на сърцето, на ума и на волята на човека.

И тъй, за да разбира и познава както себе си, така и своите ближни, човек трябва да бъде добър хиромантик, френолог, физиогномист. Познава ли тия науки, по лицето на човека той ще чете като по книга. Великите, гениалните хора носят в себе си тази

наука и като погледнат човека, те веднага го познават. Тази е причината, поради която те гледат на хората спокойно, философски: кой какво прави, как се облича, какво говори – това не ги смущава. Великият, гениалният човек има за задача да прокара вода през пустинята, дето хората са изложени на големи страдания. Като не разбират задачата на гениалния човек, хората го считат за смахнат. Обаче един ден, когато видят, че през пустинните места на техния живот тече вода и напоява, подобрява цялото им благосъстояние, тогава едва ще разберат какво е направил този човек за тях. Гениалните хора идат в света, за да дадат тласък на обикновените хора; те внасят подтик, нова струя в техния органичен живот. Освен външно проявление гениалните хора оказват и вътрешно, органическо въздействие върху човешкия живот. Въз основа на същия закон ученикът трябва да знае, че и неговата задача не е само във външното изявяване на неговите идеи, в написването на някоя книга или на някое музикално произведение, но и в онзи вътрешен подтик, който той би могъл да внесе със своите идеи в цялото човечество.

Сега, като ученици, вие ще знаете, че ученикът не е като гения, но със своята чиста мисъл той може да даде поне микроскопически тласък на човечеството. Може ли да направи това, той изпитва доволство в себе си; той има одобрението на висшия свят, на напредналите същества. Задачата на ученика е да възприема Божествените мисли и да ги предава: по този начин той се свързва с хиляди напреднали същества, с един колективитет, какъвто Божественият организъм представлява. В този смисъл геният не е израз на възможността на една душа само, но той представлява колективно усилие на множество души, които от векове работят в известно направление. Като намерят един подходящ организъм, те се проявяват чрез него: ние наричаме този човек гений. И Доброто не е резултат на една човешка душа, но на множество души, на цялото

Небе. Каквато велика мисъл мине през вашия ум, вие трябва да и дадете ход; щом и дадете ход, вие се свързвате вече с този велик колективитет, отдето тя е излязла. Като знаете това, не се смущавайте какво ще стане с вашите велики мисли: великите мисли имат Божествен произход, следователно има кой да се грижи за тях. И да заминете за онзи свят, те пак ще продължават да текат, да проникват в човешките умове.

Често хората се запитват какво могат да направят. Казвам: човек може да направи всичко и нищо. Когато е свързан с Божествения свят, той може да направи всичко; откъсне ли се от него, както ръката от организма, той е осъден на смърт – при това положение той нищо не може да направи. За да бъде цигуларят гений, ръката му трябва да бъде на мястото си и да се движи със светкавична бързина по струните на цигулката. С цигулката си само гениалният музикант трябва да представя едновременно и китара, и флейта, и пеене – цял оркестър. Гениите са първите прелетни птици в света, които съобщават на хората, че пролет иде, че още много птици като тях ще дойдат. Значи всеки човек може да бъде гениален – за това се изисква работа, усилие. Ако за гения са нужни десет години усилена работа, за обикновения човек са нужни 102 години усилена работа и труд.

Сега моето желание е да бъдете истински ученици, да разбирате онова, което Природата е вложила във вас: то трябва да ви служи за подтик. Школата, която следвате, изисква от вас вие сами да се подтиквате, а същевременно да давате подтик и на другите хора: това значи да бъдете верни на Бога, верни и на себе си. Щом сте верни на Бога, и Той ще ви бъде верен: неговата вярност към вас се изявява с благословението, което Той всеки момент ви изпраща. Божието благословение се предава чрез хората – те са носители на великите Божии блага. Всички дарби, всички таланти, всички блага идат отгоре, от великия свят. Достатъчно е човек съзнателно да погледне

нагоре, към небето, за да се учуди на техниката на великите майстори, които са създали хиляди слънца. Какъв велик вътрешен строеж представляват те, каква велика закономерност ги управлява! Те са в постоянно движение и всяка звезда или всяко слънце върви по строго определен път. Достатъчно е човек да насочи вниманието си към своя организъм, към външните и вътрешните си органи, за да види каква велика функция изпълнява всеки от тях, за да разбере величието на света, в който е поставен.

След всичко това човек се осмелява да говори за себе си, че е грешен, че нищо не може да направи и т.н. Ти си грешен човек, без дарби, само защото си се откъснал от Първата Причина. Свържеш ли се с Нея, всичко в тебе ще потече, както е текло някога: тогава ще познаеш себе си, своите дарби и способности, които Бог е вложил в тебе. Който иска да бъде даровит, гениален, той трябва да работи – така са работили всички велики музиканти и художници, всички велики хора. Всеки може да бъде гениален: това е въпрос на време. Гений е всеки човек, който изпълнява Волята Божия и дава тласък на цялото човечество. В какво отношение? В музика, в поезия, в наука, в изкуство, в религия. Гениален човек е всеки, който понася страданията и мъчнотиите в живота си с радост. Бедният Лазар, който живееше пред вратата на богатия, беше гениален човек: той поглеждаше към своите рани и не роптаеше, през всичкото време се молеше за богатия да го просвети Господ. Затова именно Лазар отиде в лоното на Авраам, а богатият – в ада. Големи бяха страданията на Лазар, заради което го възнаградиха. Невежият не може да влезе в лоното на Авраам. Следователно за да се повдигне, човек трябва да мине през големи страдания. Ако човек разумно понесе страданията, без протести и роптания, големи блага го очакват. Тъй щото, страда или се радва, човек трябва съзнателно да живее, да използва благата и

на страданията, и на радостите. Желая ви да имате характера и търпението на Лазар!

Желая ви сега, като мислите и прилагате постоянните величини в живота си, да направите вътрешна връзка с Първата Причина на нещата. Работетe върху себе си така, че ангелите да ви носят и в този, и в онзи свят. Мнозина се страхуват да не дойдат ангели да ги вземат. Не, ангелите могат да носят само онзи, който е свързан с Бога: само онзи може да се повдигне, да развие своите дарби и способности, който се е свързал с възвишения свят, с Всемирното Бяло Братство. Който иска да се развива бързо, той трябва да се свърже с Великия свят. Тази връзка може да превърне простия в учен, обикновения – в гениален. Възстановяването на тази връзка не става чрез насилие, но доброволно, по любов. Кога може да стане това? Всякога, когато човек искрено пожелае. Да направите съзнателно тази връзка – това значи пробуждане на вашето съзнание; да се пробуди съзнанието на човека, това значи възкресение. Когато всички хора направят връзка с възвишения свят, т.е. когато съзнанията им се пробудят, това значи светът да се запали от всички страни, от четирите си краища. Всички лъжливи теории и учения ще паднат, всички съмнения и заблуждения ще изчезнат и хората ще се освободят от черния дим и сажди, от влиянието на Черната ложа. Те ще започнат да се хранят с чистата храна на Словото, ще дишат свеж и пресен въздух, ще пият чиста, кристална вода, ще възприемат Божествената светлина и ще се радват на Новия живот, на новата наука, на новата Любов, на новата Мъдрост и Истина.

Стремете се към възстановяване на вътрешната връзка с Бога, с разумния свят. Новата 1929 година, която иде, благоприятства за връзки с напреднали същества, със същества от Божествения свят.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

14 лекция, 21 ноември 1928 г., София, Изгрев

НАСОКА НА ЖИВОТА

Размишление

Съвременните хора имат стари схващания за живота, а старите схващания, старите разбирания не допринасят никаква полза. Новото схващане, това е Божественото, което иде сега. Божественото внася разширение в човешкото съзнание, то дава насока на живота. Божественото, което носи новото в света, е процес, който не може да се задържи на едно място. Тръгнеш ли в посоката, в която Божественото се движи, ти ще се въртиш в кръг, в спирала, по права линия, ще падаш и ще ставаш, но нищо не е в състояние да те спре. Ако си в трен, ти видимо ще седиш на едно място, но тренът се движи. Ако тренът спре на някоя гара, Земята продължава да се движи; ако Земята спре движението си, Слънцето продължава да се движи. Такова нещо представлява Божественото – вечно движение. Това вечно движение дава насока на живота; щом престане това движение, т.е. щом насоката на живота се прекрати, настава състояние на покой, което наричат смърт. Пожелае ли човек да се успокои, той навлиза в областта на смъртта. Всяко движение, което определя насоката на живота, е служене. Щом стане от сън и започне да се движи, човек взема известна насока в своя живот. Всяка насока на живота има своя специфична форма: различните насоки на живота могат да се представят във вид на лъчи на изгряващото Слънце. Тия лъчи показват дългия път, който животът е изминал, тия лъчи са съществували преди лъчите на Светлината.

При сегашното си развитие хората говорят за Светлината, но всъщност те познават Светлината само в нейната сянка. Това, което те наричат светлина, е само сянка на Светлината. Докато живеят в

сянката на Светлината, те всякога ще се спъват. Наистина недоволството, безверието, съмнението и всички отрицателни прояви не са нищо друго освен спънки в човешкия живот. Някой е недоволен, че е ял малко: какво ще придобие, ако яде много? Щял да стане голям, едър... Смисълът на човешкия живот не седи в това, човек да стане голям, едър. В сегашните скъпи години няма смисъл човек да бъде много голям: ако е много голям, мъчно ще се прехранва. Големината на човека трябва да отговаря на неговото съзнание. В Природата съществува закон на икономията. Да бъде човек голям, силен, добър, учен, това са насоки на живота – за да придобие тия качества, човек трябва да разполага със съответни сили, които равномерно да разпределя.

Като дойдат до съзнателния живот, хората намират, че той е сериозен, че носи големи страдания. Страданията имат за цел изправяне на кривите насоки на живота. Било е време, когато човек не е страдал, но това не е най-голямото благо. Ние намираме, че сегашното положение на човечеството е най-добро. Пътят, по който сегашното човечество върви, е най-добрият: той води към съвършенство, но още не е най-съвършен. Да мислите, че този път е съвършен, това значи да се намирате в положението на болния, който казва, че се чувства най-добре, когато лежи на кревата си. За болния е така, но за здравия това положение не е естествено.

Като изучаваме формите, през които животът е минал, виждаме какво голямо усилие са правили тия форми, за да подобрят своето положение, да дойдат до най-съвършената форма на Земята, каквато е човешката. Всички форми са търсили път, насока на своя живот, но само човекът е постигнал това. Благодарение на своето съзнание човекът е дошъл до точно определен път на движение. Когато в неговия път се е родила идеята за Бога, той е намерил своя духовен изток. Идеята за Бога в човека представлява насоката на неговия

живот – неговото изгряващо слънце. Когато човек намери своя изток, съзнанието му разцъфтява. Разцъфтяването на човешкото съзнание е подобно на зазоряването. Щом настъпи този процес в човека, животът му се осмисля и той тръгва в определена посока без много лутане. Докато намери своя път, човек непрекъснато се лута в съзнанието си. Това състояние е подобно на заблуден пътник в тъмна зимна нощ, всред снежни преспи и виелици: тук-там той вижда светлинки, но щом стигне до тях, една след друга те изгасват. Уморен, измръзнал, той пада на снега, отдето някой негов приятел го изважда и спасява.

Като изучавам живота на съвременните хора, виждам, че положението им не е много сигурно. Ще кажете, че вие имате вяра и убеждения: колко е силна вярата ви и какви са вашите убеждения, това се вижда във време на изпитания. Като се намерите пред някое голямо изпитание, вие веднага се разколебавате, започвате да роптаете против съдбата си, против Бога и казвате: „Ако наистина съществува Бог, Който е Любов, как е възможно да изпраща такива големи изпитания?“. Какво показва вашето роптание? Щом роптаете, вие не познавате Бога. Той не е такъв, какъвто философите, учените, моралистите и богословите Го описват: Той се проявява чрез различни форми и по различни начини. Човек трябва да изучава Бога във всички форми, в които се проявява, докато един ден дойде до положение да се слее с Него и безпогрешно да изпълнява Волята Му. Дойде ли до това положение, човек никога не се колебае в своя велик Баща, в своя Създател.

Като ученици вие трябва да знаете, че страданията, изпитанията, сиромашията, болестите неизбежно ще ви следват. За учения, за адепта тия неща са почивки. Като дойде сиромашията при него, той ляга под крушата и си почива; от време на време хапва една круша и разхлажда устата си. Като дойде богатството при него, той го туря на

гърба си като раница и тръгва с него по света да раздава на бедни, на страдащи. Който не разбира смисъла на сиромашията, той казва: „Да не ти дава Господ сиромашия! Голямо тегло е тя“. Според него тегло е за човека, ако му се дадат условия да си почине. Да отхвърляте сиромашията от себе си, това значи да отбягвате от почивката. Хората се плашат от сиромашията, защото мислят, че ако тя ги посети, те са осъдени на глад, на голотия. Не, сиромашията е облечена с хубави дрехи – като пеперуда, която цял ден хвърка от цвят на цвят. Тя не мисли за житници, нито за хамбари; цял ден хвърка и дето закъснее, там остава да спи. Богатият не познава състоянието на сиромаха: той мисли, че всякога трябва да носи товара на гърба си. Рече ли да хвърли временно поне товара си, тогава разбира какво нещо е истинската почивка, какво нещо е свободата.

Сегашните хора се страхуват от изпитанията, от сиромашията, защото са наплашени. Ако погледнат на живота с новата светлина, ще видят каква светлина съществува във всичко. Човек трябва да разбира процесите, които се извършват в Природата, и да се въоръжи с търпение, за да дочака техния край. Трябва ли умрелият да тъжи и плаче, че тялото му гние и се изгубва? Като изгние тялото му, ще се превърне във вода и газове, водата ще проникне в земните пластове, отдето ще излезе във вид на чист извор; след време изворът ще се превърне в река, която ще се отправи към морето, отдето някога е излязла, газовете пък ще отидат високо някъде в пространството. Какво лошо има в това преобразувание? Нищо лошо няма: човек се е превърнал във вода и въздух. Лошото седи в това, че хората се страхуват от преобразуванията, от промените в живота. Страхът в човека е остатък от животинското състояние, през което някога е минавал, благодарение на което той е готов с години да се върти на едно и също място и нищо ново да не предприеме. Не правят ли същото и животните? Куче гони един заек, заекът скача от мястото си

и започва да бяга. Колкото и да бяга, виждате, че той се върти около старото си място, най-много един километър далече – с лаенето си кучето го заставя да бяга. Ако разбира законите, заекът няма да се върти на едно и също място, но ще удари на бяг, ще се отдалечи от опасността най-малко на пет-шест километра; а тъй, като се върти на едно и също място, заекът попада в устата на неприятеля си или опитва куршума на човека.

Какво представляват мъчнотиите в живота? Мъчнотиите, това са ловджийските кучета в живота, които преследват човека. И човекът като заека се движи в един затворен кръг, от който не може да излезе: кучетата го преследват, докато ловджията със своята пушка го прицелва и сваля на земята; след това казват, че еди-кой си човек е умрял.

Не, не е умрял този човек, но ловджията го е убил и го носи в дома си заради вкусното му месце и хубавата кожа. Какво трябва да прави човек, за да се освободи от мъчнотиите си? Той трябва да тръгне по нов път, да заживее с нови идеи. Някой казва: „Аз съм човек, ходя на два крака, заемам високо обществено положение“. Докога ще бъдеш човек, който се отличава от другите животни по това, че ходи на два крака и заема известно обществено положение? След 20-30 години ще те уволнят и ще се намериш в положението на инвалид, неспособен за работа; тогава ще кажеш: „Какво беше едно време, а какво е сега!“. Най-после, щеш не щеш, ще се примириш с положението си, ще кажеш: „Така трябва да бъде! Какво да се прави, старост е това“. Не, така не трябва да се разсъждава.

Какво нещо е старостта? Когато изгуби силите си, човек започва да остарява. Защо губи човек силите си? Защото е изгубил насоката на своя живот. Онзи, който не е изгубил насоката на своя живот, той не знае какво нещо е старост. Следователно старостта показва, че човек трябва да мине в нова форма на живота, да се подмлади.

Старостта е преходна фаза, в която човек не може да остане дълго време: дойде ли до старостта, той непременно трябва да търси изходен път.

Един китайски император искал да стане член на Всемирното Бяло Братство. За тази цел го изпратили между животните да учи техния език. Като поживял известно време между тях, той започнал да разбира езика им. Един ден той срещнал две мравки, които спорили за една хапка. Двете мравки хванали хапката и я държат, не я пущат: и едната казвала, че хапката е изпратена за нея, и другата настоявала, че това благословение е изпратено от Небето за нея. Всяка мислела, че има право на хапката, и не я давала на другата: и двете държат хапката, спорят за нея и не ядат. Императорът наблюдавал този спор и мислел как да го разреши. Наблизо някъде той видял един овчар, отишъл при него и го попитал: „Имаш ли малко трошици хляб?“ „Имам, торбата ми е пълна с трошици, току-що ядох“. Императорът взел в ръката си трошиците и ги турил пред спорещите мравки. Като видели това изобилие на трошици, те пуснали първата спорна хапка и се хвърлили върху новото благословение. С това спорът се прекратил.

Императорът продължил пътя си и видял, че две кучета се давят за една кост. „Какво правите, да не разрешавате някакъв научен въпрос?“ Едно от кучетата отговорило: „Снощи моят господар даде голямо угощение на гостите си и след свършване на угощението хвърли и на мене една кост – да опитам нещо от яденето. Този неканен гост дойде отнякъде и се хвърли върху костта ми, иска да я изяде. И да искам да я разделя с него, не мога – никакъв инструмент нямам. Понеже костта е моя, аз имам право на нея“. Императорът веднага отишъл при господаря на кучето и го запитал: „Имаш ли още една кост, останала от угощението?“ „Пълен кош с кости съм изхвърлил – вземи, колкото искаш“. Той взел няколко кости, хвърлил

ги на кучетата и те престанали да спорят: изобилието разрешило въпроса.

Императорът се замислил и продължил пътя си, но се натъкнал на двама земеделци, които спорили за няколко сантиметра земя. Между тях се повдигнал въпросът къде трябва да бъде синорът на нивите: единият настоявал, че съседът е взел малко земя от нивата му, другият настоявал, че земята е негова – нито единият отстъпвал, нито другият. И двамата цитирали членове от закона, че никой няма право да мести синора на съседа си с цел да вземе от неговата земя. Императорът се приближил към тях и ги запитал: „Можете ли да отложите спора до утре и да дойдете при мене, аз да го разреша?“ „Кой си ти?“. Императорът написал своите инициали, дал им бележка, в която определил часа на срещата. На сутринта и двамата съседи отишли на определеното място и получили по десет декара земя: щом получили това изобилие от земя, те забравили спора за десетте сантиметра и се върнали у дома си доволни. Така императорът научил от животните, че при липса на известни блага в живота, всякога възниква спор; дадат ли им се тия блага в изобилие, спорът се прекратява. Значи изобилието разрешава спора и мъчнотиите в живота: същият закон се отнася и до човешкото царство.

И тъй, намери ли насоката на своя живот, човек лесно разрешава мъчнотиите си. Щом намери насоката на живота си, той разумно се справя с мъчнотиите, с недоразуменията, споровете и страданията си. Като разбира законите на Природата, човек знае как да трансформира състоянията си, да превръща скърбите в радости. Според закона на контрастите всяка мъчнотия, всяка болка се лекува с нещо, противоположно на нея. Учените са открили някакви малки, микроскопически същества, по-малки от микробите – микрояди, които изяждат микробите. Ако някой човек заболее от някаква заразителна болест, лекарите вкарват в организма му микрояди,

които се размножават много бързо и по този начин изяждат микробите, причинители на болестта – така именно болният оздравява. Този начин на лекуване се отнася и към човешките мъчнотии. Когато се намери пред някаква мъчнотия, човек трябва да извика микроядите на помощ – да изядат микробите, които са причинили мъчнотията. Щом микробите на мъчнотиите изчезнат от човека, той се освобождава от тях. На научен език ние наричаме тия малки същества „микрояди“, а на духовен език – ангели, невидими помагачи.

Всички хора, в които шестото чувство е развито, могат ясно да виждат борбата между микробите и микроядите в човешкия организъм. Те виждат, че пред човека се изправя една тъмна сянка, т.е. един силует; веднага след това се явява втора, светла сянка, противоположна на първата. Тъмната налита върху светлата както пеперудата към светлината. Между тъмната и светлата сянка започва борба, в която ту светлата побеждава, ту тъмната. Ако светлата сянка победи, светлината и топлината и се увеличават и тя запалва тъмната сянка. В тази борба броят на тъмните и на светлите сенки постепенно се увеличава, докато най-после светлите победят. Интересна картина е да гледате как отляво и отдясно на човека се борят светли и тъмни сенки с цел първите да го спасят, а вторите да го унищожат. Голяма борба става около един праведен човек или един светия, когато се намери пред големи изпитания: ако борбата се свърши в полза на светията, лицето му започва да свети и той благодари, че се е освободил от мъките и терзанията на душата си. Това става не само с праведни и свети хора, но с всички хора; обаче колкото по-напреднал е човек, толкова и борбата около него е по-голяма. Милиони същества воюват около човека: това е една от вътрешните страни на живота, от великите тайни на Битието. Тази борба е предвидена от Божествения Промисъл. Под думите *Божествен Промисъл* разбираме съзнателна,

разумна работа на множество възвишени същества, които изпълняват изключително Волята Божия. Когато казваме, че съществува Божествен Промисъл, ние имаме предвид насоката на живота и вярваме в нея.

Като ученици вие трябва да изучавате всички науки: химия, физика, ботаника, зоология, биология и т.н. Всяка наука ще ви запознае с елементите, с които тя борави – химически елементи, растения, животни, минерали. От друга страна, те ще ви запознаят с произхода на живота, на различните форми, с начина, по който те се размножават и т.н. Като изучи живота на различните форми вън от себе си, във физическия свят, човек ще проникне и в своя организъм, ще разбере, че същите форми съществуват и в него. И тогава, като знае техния произход, начина на размножаването им, той ще познае по-добре и себе си, т.е. своя физически и психически живот. Колкото по-високо се издига човек, толкова повече навлиза в умствения и в причинния свят, дето няма никакви животни: това значи да живее човек в съзнанието си, дето има само чиста вода и плодни дървета. Това е раят на Земята, т.е. животът на пълно блаженство. Когато този човек се затъжи за животните, той слиза на физическия свят, на Земята, в зоологическата градина.

Според някои учени каквито животни и растения съществуват на Земята, същите животни и растения се срещат и във висшите светове. Вярно е това твърдение, но не в буквален смисъл. Всяко животно и растение е емблема, символ на нещо: например змията е символ на хитрост, на знание, а гълъбът – на кротост. Христос казва: „Бъдете хитри като змиите и незлобиви като гълъбите“. В този смисъл гълъбът е противоположност на змията. Кое качество е противоположно на хитростта? Знанието. Следователно когато се казва, че и във висшите светове срещаме същите животни, каквито и на Земята, подразбираме, че там съществуват само техните символи,

като принципи: крилата на гълъба представляват вярата на човека, който разбира законите на Природата и работи с тях. Освен кротост и незлобие отличителната черта в характера на гълъба е неговата устойчивост във възгледите му: при каквито условия и да се намира, той никога не изменя на своите убеждения по отношение на храненето си – при всички условия на живота си той остава вегетарианец. От това гледище цитираният по-горе стих, даден от Христа, може да се преведе с думите: „Бъдете учени и незлобиви“.

Като изнасям тия положения, мнозина се запитват: „Възможно ли е при сегашните условия на живота човек да бъде незлобив?“. Възможно е: щом на едната страна на живота седи змията, на другата непременно ще седи гълъбът; щом има тъмна сянка, ще има и светла. Животът се движи в контрасти, в противоположности: тъмната сянка е същество, което живее в гъста материя и се стреми да погълне човека; светлата сянка е същество, което живее в рядка материя и се стреми да помогне на човека, да го освободи от мъчнотиите му. Тази е причината, поради която между светлите и тъмните сенки всякога съществува борба. Ако тъмната сянка вземе надмощие в човека, светлината напуща своето място; и обратно, ако светлата вземе надмощие, тъмната изчезва. Два вълка се влюбили в една овца и започнали да и пишат любовни писма. Като я видели сама далече от стадото и, те се затичали към нея с намерение да и дадат първата си целувка, израз на техните любовни писма. Понеже и двамата искали едно и също нещо, те се хвърлили един върху друг и започнали да се бият; овцата се спряла и започнала да гледа кой от тях ще надвие. Не, овцата не трябва да стои при тях и да гледа как ще се свърши борбата, но да разчита на краката си и да удари на бяг, колкото силите и държат. В бягането е спасението на овцата: рече ли да се спре и да чака края на борбата, тя е загубена.

Такава борба става и в човека. Когато някой казва, че се бори със себе си, той трябва да знае, че всъщност не се бори той, но силите в него се борят. Докато силите в тебе се борят, ти плюй на краката си и бягай; искаш ли да наблюдаваш тази борба, качи се на някое високо място и оттам гледай. Следователно когато силите в човека се борят, той не трябва да взема участие в тяхната борба, но отдалече само да наблюдава и да се учи. Какво прави човек при такива случаи? Той взема своето малко ножче и излиза срещу воюващите страни да се бори с тях. Понеже не е дошъл до положение да воюва със силните същества, той веднага отстъпва; не отстъпи ли, от него нищо не остава. Помнете: вашата задача не е да воювате – вие трябва отдалече да гледате и да се учите: тъмните и светлите същества ще воюват заради вас. Това е задача, в която те разрешават въпросите си, вас обаче никой не ви е викал на война: вие не сте дорасли още до големите борби в живота.

И тъй, когато човек се намери пред някаква мъчнотия или някакво изкушение, около него започва усилена борба между светлите и тъмните същества. Тази борба може да продължи ден, два, седмици, месеци или години, но ако човек е свързан с Първата Причина, в края на краищата борбата ще се свърши в негова полза. Който се намира под ръководството на разумния свят, той лесно ще се справи със своята карма. Кармическият закон не е нищо друго освен съдбата на човека: кармата е закон на необходимостта, през който всеки човек минава. С други думи казано: кармата представлява неблагоприятните условия в живота на човека. Някой човек си направи къща, но скоро я изгубва; ожени се, родят му се деца, но след няколко години изгубва и жена си, и децата си: това са все кармически отношения. Човек трябва да работи съзнателно, да ликвидира правилно със своята карма; като ликвидира с кармата си, човек влиза в Божествения Промисъл, в закона на благодатта, или в

тъй наречената *дихарма.* Такъв човек борави с магическата пръчица. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да работи правилно, да ликвидира с кармата си още в този живот, за да не става нужда пак да се прераждa. Да се прераждa човек, това значи да живее в закона на кармата; да се ражда, това значи да живее в закона на благодатта – в този закон човек расте и се развива без никакво прекъсване на съзнанието.

Сега, като слушате да се говори по тези въпроси, някои остават недоволни. Те мислят, че въпросът за прераждането не е важен, понеже в този момент пари нямат, хляб нямат – гладни са. Въпросът за парите и хляба може лесно да се разреши: щом влезе в живота на благодатта, човек ще има и пари, и хляб, и дрехи – каквото пожелае, лесно може да го придобие. Обаче какво трябва да прави, докато дойде до това положение? Ще кажете, че докато дойдете до този закон, вие трябва да се раждате и прераждате, да се усъвършенствате. Това зависи от човека: в един живот той може да се развие, да ликвидира със своето минало и да влезе в закона на благодатта. Докато прави разлика между хората, между едно и друго верую, човек не е влязъл в този закон; докато хората спорят кой е спасен, те не познават още религията. Въпросът за спасението на душите се отнася до Бога – Той се грижи за спасението на хората, а всеки човек трябва да мисли за себе си, да спазва великите закони на Битието, да върши Волята Божия.

Човек трябва да изучава своите вътрешни състояния, за да се справя лесно с тях. Слушате някои хора да се оплакват, че са остарели, че краката им не държат, че сиромашия ги е налегнала, че никой не ги обича, че даже Господ ги е забравил. Всичко това е лъжлива философия, това не са верни положения. Всяко допускане или определяне на нещата ни най-малко не определя Истината. Виждам, че в едно гърне се вари боб, и допускам, че той е осолен вече.

Опитвам боба и намирам, че солта още не е турена – значи моето допускане не е вярно. Както виждате, има разлика между твърденията за нещата и действителното положение, в което те се намират. Някой казва: „Допусни, че съм щастлив човек“. Не е въпрос да допускам: аз искам да зная щастлив ли си в действителност, или не си щастлив. Ако си щастлив, както твърдиш, ще те опитам. Видя ли, че не си щастлив, разбирам, че още не си осолен: тогава вземам сол, осолявам те и ти ставаш щастлив. Една дума само може да направи човека щастлив. Срещам една вдовица прегърбена, нещастна – няма работа, не може да изкара хляба си; десет години вече как мъжът и отсъства, безследно е изчезнал, и тя ходи по къщите да работи. Аз се приближавам до нея, тихо и пошепвам: „Днес мъжът ти пристига – той е бил някъде по чужбина, спечелил е много пари и сега се връща здрав и богат“. Вдовицата веднага забравя нещастието си, усмихва се и излиза вън да посрещне мъжа си. „Мъжът ти си иде“ – това е магическата тояжка, която прави бедната вдовица щастлива. Срещам един ученик: държал е изпита си, но се съмнява в успеха си. Казвам му: „Бъди спокоен, ти изкара изпитите си благополучно“. Той веднага става от мястото си радостен и доволен. Следователно знайте, че за всяко положение в живота има по една магическа пръчица, която човек трябва да знае кога и как да приложи.

Сега, като слушате тия неща, вие си мислите на какъв ли край ще излезете, накъде ще ви изкара този път. Едно трябва да знаете: този път ще ви изкара на добър край; по-добър път от този няма – той е единственият най-добър път. Една дума само е в състояние да ви убеди в истинността на това твърдение. Трябва ли то да ви се доказва с часове, работата е свършена: Истината не се нуждае от много доказателства. Щом се стремите към правия път, вие трябва да вземете нова насока в живота. Вие имате насока на живота, но тя трябва да бъде правилна, да не предизвиква никакви колебания във

вас. Да имате нова насока в живота си, това значи да вървите по този път смело, с убеждение – никоя сила да не е в състояние да ви отклони. Често хората менят убежденията си и после страдат. Не е лошо човек да мени убежденията си, но важно е новите му убеждения да го повдигат, да внасят разширяване в неговия ум и в неговото сърце. Не придобива ли това, по-добре да се държи за старите си убеждения. Човек трябва да знае, че на каквито влияния се поддава, такъв става. Когато върви в правия път, той непрестанно се разширява – това разширяване внася в него вътрешно подобряване. Човек трябва да завършва деня с някаква придобивка, с нещо ново в себе си – в това седи Божественото. Каквито мъчнотии и да имате, те представляват условия, с които можете да опитате Божественото начало в себе си, да видите доколко сте му дали ход да се прояви. Като мисли и работи върху себе си, човек може да разреши задачите си правилно. Рече ли да плаче и да се вайка, той нищо няма да направи: сълзите не могат да умилостивят Господа.

Какво представляват сълзите, защо човек плаче? Човек плаче, когато иска да влезе в Новия живот. След като се е разочаровал в стария живот, той иска да излезе от него, да заживее по нов начин. Само при това положение сълзите имат смисъл. Обаче ако след плача човек пак остава в стария живот, сълзите му са безпредметни. Когато отидеш при Бога и заплачеш, това показва, че ти даваш подписа си в знак на съгласие да изпълняваш Волята Божия. Изпълнението на Волята Божия подразбира великото, красивото в света – то внася свобода, простор, разширяване на ума, на сърцето и на волята на човека. Който върши Волята Божия, той е в положението на способния ученик: каквато задача му даде учителят, той я решава без никакви спънки и мъчнотии. Учителят преподава, ученикът учи: при това положение и двамата са доволни. Който изпълнява Волята Божия, той владее магическата пръчица: достатъчно е да тропне с нея

на масата, за да получи всичко, което му е нужно – той ще вдига и ще слага пръчицата си и ще благодари на Бога за всичко, което му се дава. „Къде е тази пръчица?“ Навсякъде в живота: богатството не е ли тази магическа пръчица, знанието не е ли тази магическа пръчица, вярата, надеждата, любовта в човека не са ли тази магическа пръчица? Обаче не показвайте магическата си пръчица на никого. Ако някой ви попита в какво вярвате, отговорете му: „Вярвам във въздуха, който дишам; вярвам във водата, която пия; вярвам в хляба, който ям; вярвам в светлината, която възприемам с очите си; вярвам в земята, върху която стъпвам...“ „И аз вярвам в същото!“ „Щом и ти вярваш в същото, ние си приличаме – едно сме“.

Различието между хората седи в това, кой как използва благата на живота. Ако човек не знае как да се ползва от водата, той може да се удави в нея; ако не знае как да използва въздуха, той може да го помете. Колкото е тих и спокоен въздухът, толкова е и страшен – той може да задига дървета, къщи, добитък, хора и да си играе с тях. Ако не знае човек как да използва светлината и топлината, и те могат да го задигнат. Като е дошъл на Земята, човек трябва да изучава свойствата на водата, на въздуха, на светлината, на топлината, на земята, защото от тях зависи неговият живот. Като се ползвате от тях, вие трябва да им благодарите. Да диша човек – това значи да мисли; да пие вода – това значи да живее; да възприема светлината, топлината – значи да твори, да бъде свободен. Светлината е носителка на свободата. Ако при изгряването на Слънцето светлината не влиза в твоя ум, ти няма да имаш правилни разбирания. Всяка мъчнотия крие зад себе си нещо хубаво: щом разреши мъчнотията си, човек придобива светлина. Как се решават мъчнотиите? С любов.

Един млад момък искал да изпита своята възлюбена – доколко го обича. Той решил да направи това по особен начин: за тази цел той се облякъл в груби дрехи, начернил лицето си, турил голяма шапка на

главата си, за да се не вижда, и в такъв страшен вид влязъл в гората да пресрещне своята възлюбена, която обичала сама да се разхожда. Той насочил револвер насреща и, спрял я в пътя и и казал: „Стой, ще те убия!“ „Защо, какво съм направила?“ „Ти не си достойна да тъпчеш земята. Ти си направила големи злини, опасна си – един човек се оплаква от тебе, че си му причинила голямо зло. Ако искаш да се спасиш, само една дума може да ти помогне.“ „Коя е тази дума?“ „Да кажеш, че го обичаш. Ако кажеш тази дума, ти си спасена; не я ли кажеш, нищо не може да ти помогне – ето, револверът е пред тебе!“ „Обичам го“.

Сега и на вас казвам: само една дума може да ви спаси. Кажете ли тази дума, вие ще бъдете спасени. Кажете: „Обичам го!“ „Кого?“ „Господа! Обичам Господа и съм готов всичко да направя за Него“. Така постъпил и младият момък. Като чул от момата думите *обичам го,* той веднага се измил, преоблякъл се и се представил пред нея. Наистина, една дума е в състояние да спаси човека от известно бедствие. Ако кажеш на онзи, който те съди, че ще платиш, той веднага ще измени отношението си към тебе. Намираш ли се пред известна мъчнотия, кажи: „Ще изпълня закона, ще изпълня Волята Божия“. Щом кажеш тази дума и мъчнотията изчезне, ти си казал думата, както трябва. Кажеш ли нещо и не стане, ти не си казал думата на място. Всяка дума, казана на място, навреме и с любов, винаги дава добри резултати.

Сега аз говоря за ония положения, за ония принципи, които имат отношение към вашия живот. Новите принципи, новите положения, новите вярвания не са нищо друго освен идеалът, към който всеки човек се стреми. Под думата *идеал* ние разбираме стремежа на човека да създаде нови форми в живота си, в които да влее своите нови разбирания. Всеки ден, от изгрева до залеза на Слънцето, човек трябва да прибавя по нещо ново към своя идеал. Ако

човек всеки ден прибавя по нещо ново към своя основен идеал, за една година той ще има 365 придобивки. Какъв е вашият основен идеал? Ще кажете, че основният идеал на живота ви е да любите Бога. Това значи да осолите боба: бобът не е осолен, а трябва да се осоли. Като расте и се развива, едновременно с това човек трябва да мени и идеала си: това, което днес е идеал за него, не може да бъде идеал и за утрешния ден. Както детето всеки ден расте и прибавя по нещо към своя ръст, така и човек всеки ден трябва да прибавя по нещо към своите разбирания. Не е достатъчно само да предполага, че прави нещо, но той трябва да разширява съзнанието си, да усилва вярата си, да върви напред. Убежденията на човека трябва да пуснат корени в материята, да се закрепят. Материята, наречена според индусите *майя,* представлява външната обвивка на нещата; тя съдържа в себе си неизброими богатства. Материята създава големи мъчнотии и страдания на хората, но това са маски само, чрез които невидимият свят ги изпитва: страхливият ще се уплаши и ще бяга, ще се крие от живота, а смелият ще се ползва от мъчнотиите и страданията, ще се учи от тях. Като изучава уроците си добре, той ще извлече от материята онова богатство, което Бог е вложил.

Следователно докато е на физическия свят още, човек трябва да се справи с материята, да реши задачите си. За да реши задачите си правилно, той трябва да смята добре, да прави верни изчисления. Като ученици вие трябва да се занимавате освен със смятане, още и с пеене, с рисуване: щом сте свободни, попейте малко или вземете да нарисувате нещо. Човек трябва да развива всички свои дарби и способности, да не се спира само върху една от тях. Докато е жив, човек трябва да влага капиталите си в обръщение, да търгува с тях. „Позволена ли е търговията за окултния ученик?“ Позволена е. „Нали е човешка работа?“ Зависи как се прилага: ако се прилага по човешки начин, тя е човешка работа; ако се прилага по Божествен начин, тя е

Божествена. В света работят едновременно и двата метода: който не може да работи по закона на благодатта, той ще работи по закона на необходимостта.

Основната мисъл, която трябва да задържите в ума си, е следната: всеки ден да придобивате по една нова форма, която да разширява съзнанието ви, за да укрепвате във вярата и в Любовта. Често хората губят любовта, вярата, знанието, силата си, защото нищо не прилагат към тях. В Писанието е казано: „Растете от сила в сила, от знание в знание“. И до последния час на живота си човек трябва да има будно съзнание, светла мисъл, да придобива по нещо ново. Като дойде часът на заминаването му, той да извика приятелите си и да каже: „Радвам се, че прекарах между вас толкова години. Времето на прекарването ми в затвора се свърши: сега съм свободен вече и отивам при своите си, които обичам и които ме обичат. Ако съм обидил някого от вас, моля да ме извините: искам да си замина спокоен, без дългове на Земята. Един ден и вие ще заминете при вашите близки и там ще се видим“. Когато се казва, че ще заминете за онзи свят, вие се страхувате. Според мене заминаването не е нищо друго освен излизане на човека от стеснителното положение, в което се намира. Нищо страшно няма в заминаването: да замине човек, това значи да възкръсне, да мине от един свят в друг.

Като ученици вие трябва да правите опити, да познавате силата си. Не е достатъчно да казвате, че сте носители на Божиите мисли, но да правите опити, да изпитате думите си. Отивате при някой болен и казвате: „Ще оздравееш, не се безпокой“. Щом кажете това, думите ви трябва да се сбъднат. Щом отидете при някой болен, кажете му: „След три дни ще оздравееш“. Ако след три дни болният оздравее, мисълта и желанията ви са били силни. Срещате един беден, страдащ човек и му казвате: „След три дни положението ти ще се подобри“. Ако наистина положението на този човек се подобри, мисълта ви е била

силна. Мисълта на човека е силна само тогава, когато е свързана с Божествената. Щом опитите ви излязат сполучливи, обърнете се към Бога и благодарете, задето е проявил Своята Любов, милост и благост чрез вас; благодарете, че този ден сте имали възможност да Го познаете. Пожелайте в себе си Бог да ви се открива всеки ден по малко. Помагайте на страдащите, без да съжалявате, че страдат. Когато някой човек страда, това показва, че учителят му го изпитва. Един ученик е надежден, обещава нещо, докато учителят има вяра в него и го изпитва; престане ли да го изпитва, той е безнадежден ученик. Страданията и радостите са неизбежен път в живота на човека: чрез тях човек познава великото и красивото в света.

Зората на Новия живот се пукна вече и носи Божиите блага, които растат на светлина в Божествената градина.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

15 лекция, 28 ноември 1928 г., София, Изгрев

СМЯНА НА СЪСТОЯНИЯТА

Размишление върху радостта.

Сега ще прочета 140. псалом, върху който да размишлявате цяла седмица. Спирайте се на вътрешната, а не на външната страна на псалома; ако го изучавате по буква, нищо няма да научите.

Представете си, че ви се даде темата да определите конкретно какво нещо е Истината. Какво ще кажете, какво може всеки ученик да каже или да напише за Истината? Като ученици вие трябва да дойдете до най-простото разбиране на Истината, както и на всички важни въпроси в живота: само по този начин можете правилно да се развивате. Да се развива човек, това значи умът му да укрепва, той да дойде до положение да разбере Истината в нейната пълнота.

Следователно човек трябва да работи, да развива ума и сърцето си, да разбира Истината и да я прилага. Например какво ще разберете, ако ви се каже, че човек някога е живял в огъня, както днес живее във въздуха? Някога човек е живял във водата, както рибата живее днес във водата. Какво ще разберете от тези твърдения? Човек постепенно е променял средата, в която е живял, докато е слязъл най-после на твърдата материя, на земята. Да си на твърдата почва и да живееш в нея, това са две различни положения. Как ще разберете това? За да разберете тия неща, вие трябва да имате ум, да сте дошли до високо разбиране на нещата: тези въпроси не са за деца, те са за възрастни хора, които имат зрял ум. Това не подразбира, че децата трябва да се откажат от тази философия. Не мислете, че всичко изведнъж ще ви стане ясно – това е неестествен процес. То е все едно да изисквате от окото си да възприеме всичката слънчева светлина.

Това е невъзможно: за вас е важно два-три лъча да влязат в очите ви и да се ползвате от тях.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас са недоволни, защото не са учени. Те мислят, че за да бъдат учени, непременно трябва да са завършили гимназия и университет. Всеки може да бъде учен, ако се стреми към знанието с радост. Докато учението радва човека, то е постижимо за него; престане ли той да му се радва, то се отдръпва от него – за този човек знанието е непостижимо. Този закон се отнася и до здравето на човека: докато човек се радва на здравето и го цени, то е постижимо за него; щом престане да се радва и не го цени, здравето го напуща. Дето здравето отсъства, там болестта присъства. Следователно човек се движи между две състояния, които постоянно се сменят: радост и скръб. Докато се радваш и се надяваш, че можеш да станеш учен човек, радостта ти е на място – при това положение ти всеки ден ще придобиваш по нещо. Щом се усъмниш в придобиването на знанието, ти започваш да се обезсърчаваш; щом дойде обезсърчението, с него заедно иде и скръбта – тогава и знанието се отдръпва. При радостта и вярата в постижението на нещата човек печели, придобива нещо; при обезсърчението и скръбта той губи. Като дадете ябълка на детето, то се радва; щом отнемете ябълката му, то скърби.

На какво се дължи недоволството? На непостигнатото желание. Искате ли да помогнете на човека, да го освободите от недоволството, насърчете го, дайте му възможност да постигне своето желание. Някой се е обезсърчил, че не може да свърши училище – кажете му, че след няколко години ще завърши благополучно: нека посещава училището, нека учи, той сам да види какви препятствия има вътре и вън от себе си, да познае своите сили и способности. Кажете ли му, че няма да завърши, той предварително ще спре развитието си. Стремежът е важен в човека: като се стреми към известна цел, която

не може да постигне, човек придобива други неща, които го ползват. Казвайте на човека, че може да постигне желанието си; никога обаче не му казвайте, че това или онова негово желание е непостижимо. Виждате как един грешен човек пада и става: не му казвайте, че не може да стане праведен човек. Правдата, светостта са постижими неща – от съзнанието на човека зависи в един ден да стане праведен и свят човек и в един ден да се огреши.

Съвременните хора говорят за реалността и казват, че реални неща са тия, които могат да се постигнат. Не, всяко постигнато нещо не представлява още самата реалност. Когато постигне нещо, човек се радва – радостта внася разширение в съзнанието. Щом постигне нещо, човек става доволен: докато се надяват, че могат да постигнат нещо, хората са доволни, радостни; в който ден се усъмнят в постигането на своите желания, те стават недоволни и скръбни. За да не дойдат до това положение, хората не трябва да поставят никакви прегради на своите идеали. Не се противопоставяйте на великия ред и порядък на Природата! Като говоря за този процес, имам предвид човешката съвест. Съвестта е особен инструмент, особена мярка, с която точно се измерва същината на нещата – от тази мярка зависи степента на човешката радост, както и количеството на неговите придобивки. Колкото по-развита е съвестта на човека, толкова по-ясни са неговите мисли, чувства и действия. От развитието на човешката съвест зависят правилните или неправилните отношения на човека към Първата Причина. Когато съвестта измерва нещата и човек разбере, че е постъпил право, той става недоволен. Външно недоволният е навъсен, кисел, обаче недоволството няма нищо общо с песимизма: песимизмът е патологично състояние в човека, което се лекува по особен начин.

Светските хора изучават живота, както и религиозните го изучават, обаче време е вече последните да се простят със старите

форми на религията. Религията представлява крайният предел на материалния живот. Когато са уреждали материалния си живот, хората са създали религията. Казват, че религията свързва хората с Бога. Как става това свързване, не знаем. Преди всичко свързването е чисто материален процес. Не е лошо да бъде човек свързан с Първата Причина, с хората, но той не може да се ползва от тази връзка. Защо? Защото вързаният не може да мисли. Божествено нещо ли е религията, или човешко? Религията е човешко нещо, понеже се изменя. Тя се изменя така, както мени думата си и не устоява на нея онзи, който е взел пари назаем със задължение да ги изплати след три месеца. При това задължение има две вероятности за неустояване на думата: или длъжникът не внася парите на банкера навреме, или банкерът иска парите си преди изтичане на срока.

Когато казвам, че някога човек е живял в огъня, вие се запитвате как е възможно това. Възможно е: тогава светлината е била среда за човека, както въздухът е днес негова среда. Светлината е била гъста като вода: следователно каквото водата представлява днес за рибата, такова нещо светлината е представлявала за човека. В стремежа да намери своята среда, човек е минал през всички среди: през светлината, през водата, през въздуха. Като е слизал на Земята, той е вървял по инволюционен път; сега минава по обратния път – по пътя на еволюцията. Тази е причината, поради която това, което някога е било среда за човека, днес е станало условие. Човек е излязъл от твърдата материя, но не е останал да живее в нея: днес той използва твърдата материя като условие – той копае, оре, разработва земята. Някога водата е била среда за човека, но днес е условие. Когато водата престане да бъде условие за човека, той ще придобие вечния Живот: при това положение водата ще бъде реалност за човека, тя ще извира от него. Тъй щото, когато казваме, че някой човек е извор, имаме предвид, че водата е влязла вече в него и извира навън. Да живееш

във водата като в среда, да я използваш като условие за живот и да я приемеш в себе си, за да изтича вън от тебе във вид на извор, това са три различни състояния, през които човек минава. Това са отвлечени мисли, върху които трябва да размишлявате, за да обясните състоянията си, през които минавате.

Казвате: „Като отидем на онзи свят, тогава ще си обясним всичко“. Това е материално разбиране на онзи свят. Като отидете на онзи свят, вие ще бъдете като дете, което е свършило първо отделение и минава за второ: по-горе от второ отделение обаче не можете да отидете. Такъв е законът на развитието. Колкото и да е учил човек на Земята, неговото знание се равнява на знанието на дете, което е завършило първо отделение. Като отидете на онзи свят, ще постъпите във второ отделение; щом завършите второ отделение, отново ще ви пратят на Земята да следвате трето отделение. Като свършите трето отделение, ще отидете на онзи свят да следвате четвърто отделение. Първо и второ отделение съставят един завършен кръг, трето и четвърто отделение съставят друг завършен кръг. Докато е на Земята, човек е мъж, следва в първо отделение; като отиде на онзи свят, той става жена, следва второ отделение. Като слезе на Земята, той пак става мъж, следва трето отделение; щом замине за другия свят, става жена, следва четвърто отделение. Значи в първо отделение човек развива своя ум, своите умствени способности и сили; във второ отделение той развива своето сърце. Обаче в Природата съществува обратен процес, според който влезе ли в невидимия свят, човек постъпва в първо отделение и става жена; щом слезе на Земята, той постъпва във второ отделение и става мъж.

Сега това са мисли за разсъждение, за да си обясните състоянията на доволство и недоволство, през които минавате. Когато се чувстваш доволен, разположен, господар на положението, ти си мъж. Това не значи, че ти си във формата на мъжа, но минаваш през

неговото състояние: мъж е всеки, който мисли и разбира нещата – това прави мъжа свободен. Когато се чувстваш недоволен, неразположен, ти минаваш през състоянието на жената. Недоволният всякога иска да се жени, само недоволният иска да се жени. Следователно женитбата се дължи на недоволството на човека. Когато човек е лишен от нещо, когато му липсва нещо съществено, той иска да се жени – в този смисъл, когато жената и мъжът искат да се женят, те са все жени.

Като изнасям тия положения, ни най-малко не казвам, че трябва или не трябва да се жените. Когато е недоволен, човек естествено търси нещо, което да осмисли живота му, да запълни празнотата на неговата душа. Човек все търси някакъв идеал в живота си. Докато е млад, той мечтае, фантазира, че ще намери своя възлюбен, който ще осмисли живота му; щом намери възлюбения си, той започва да му пише любовни писма, да му носи цветя, подаръци, докато един ден се разочарова в него и види, че не е намерил това, което търси. Като мисли, че е намерил своя идеал, човек първо се очарова, а после се разочарова и изпада в положението на Йоан Веслей[54], виден реформатор в областта на религията, който се оженил за една англичанка, но три дена след това казал на приятеля си: „Не струва човек да се жени – не намерих тази, която търсих“. Един млад момък отишъл при него и му казал, че се влюбил в една красива, благородна мома, благочестива християнка, и желае да се ожени за нея. Йоан

---

[54] Йоан Веслей – става въпрос за Джон Уесли (1703-1791) -виден английски духовен деец и теолог, основател на Евангелисткото религиозно течение *методизъм.* Това е движение в рамките на Англиканската църква, което поставя в центъра на идеите си духовното възраждане и чистота, методичността в изучаването на Библията, значението на личното приемане на Христос и на покаянието, ролята на човешката свобода и на отговорността пред Бога. Методизмът обръща внимание върху социалната дейност на църквата. Уесли е проповядвал идеите си в крайните квартали на Лондон, сред бедните, под открито небе и близо до вярващите. Под негово ръководство много методисти заемат важни обществени постове. Смята се, че методизмът оказва влияние на обществото и предизвиква много социални реформи.

Веслей му отговорил: „Момата е добра, красива, ревностна християнка; тя може добре да живее с Христа, но не и с тебе“.

И тъй, каквото е отношението на човека към външните хора, такова е отношението му и към себе си. Тази е причината, поради която понякога човек е недоволен от известни свои постижения: след като дълго време се е стремил да постигне нещо, щом го постигне, той става недоволен. Какво трябва да прави човек, ако е недоволен от своя възлюбен, за когото се е оженил? В живота този въпрос се разрешава чрез развод. Хората могат да се развеждат и от идеите си. В Евангелието този въпрос се решава по следния начин: човек има право да се разведе от една идея само тогава, когато тя го отдалечава от Бога. На същото основание казвам: мъжът има право да се разведе с жена си само тогава, когато тя го отдалечава от Бога; и жената има право да се разведе с мъжа си само тогава, когато той я отдалечава от Бога. В широк смисъл на думата подразбирам: отхвърли от себе си всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка, които те ограничават, които спъват твоето развитие, които те отдалечават от Бога.

Сега всички говорят за любов към отечеството, както и към цялото човечество. Какво представлява Любовта? Любовта представлява отношения между души, които живеят във видимия и в невидимия свят. Когато изразява Любовта в нейната пълнота, човек изпитва голямо доволство. Всяко нещо, което повдига душата към Бога, е Любов; всяка идея, която повдига човека и хвърля светлина в неговия ум, е плод на Любовта. Любовта преобразява човека, тя може да измени и най-големия пияница: щом Любовта го посети, той веднага се отказва от пиенето и тръгва след нея; той се отказва от виното, от месото и се обявява за въздържател. Каквито теории да му проповядват за ползата от виното и от месото, той никого вече не слуша: веднъж е опитал тия неща, той не иска да се връща към тях; той знае, че по-добра храна от хляба и по-добро питие от водата не

съществуват. Всички храни произлизат от житото: житото представлява първичната материя, която е дала подтик на органическия свят. Този подтик е Божествен, следователно който иска да приема този подтик в себе си, той трябва да се храни с жито. Който се оплаква, че е объркал сметките си и не може да намери правия път в живота, той трябва да се храни с жито: житото е в състояние да му помогне, да му покаже начина, по който може да уреди всичките си работи. „Вярно ли е това?“ Опитайте и ще се убедите. Преди да се съмнява и да отрича нещата, човек трябва да ги опита, иначе той ще се натъква на противоречия, които не го ползват. Има противоречия в живота, които са необходими.

Като е дошъл на Земята, човек все трябва да бъде лишен от нещо, да му не достига нещо: това, което му не достига, ще бъде подтик в живота му. Недоволството е необходим елемент в човешкия живот, както и в цялата Природа. Окото е недоволно, че вижда само, а не може да слуша; ухото е недоволно, че слуша само, а не вижда; носът е недоволен, че не може да вижда, да слуша, а само мирише нещата; езикът се оплаква, че само вкусва нещата, а не може да мисли, да чувства. Кое положение трябва да заеме човек: положението на око, на ухо, на нос, на език, на мозък или на сърце? При каквото положение и да се намира, човек трябва да бъде смел. Смел човек е онзи, който мисли право; който обича Истината и мисли за нея, той е смел, безстрашлив човек. Искате ли да бъдете свободни, напуснете всичко, което ви свързва: напуснете онази религия, онази наука, които ви свързват. „Какво трябва да правя?“ Люби Бога! Който иска да люби Бога, а е свързан с нещо, той не може да прояви любовта си. Щом иска да прояви любовта си, той трябва да разкъса всички свои връзки. Кога майката обича детето си? Когато се освободи от него, т.е. когато се скъса връзката, с която детето е било свързано в утробата и. Докато не го е родила, майката е изпитвала повече страх за себе си,

отколкото любов към детето. Ако не разберете положението на бременната жена, на бащата, който се грижи за прехраната на дома си, вие не можете да разберете и себе си. Като ученици вие трябва да разбирате състоянията на майката, на бащата, на детето, за да разбирате и своите състояния.

Ще кажете, че това не се отнася до вас. Именно до вас се отнася! За вас е важно какво трябва да правите сега. Ще учите! Ако сте на Земята, ще бъдете мъж или жена в първо отделение; ако сте в невидимия свят, ще бъдете мъж или жена във второ отделение. Дали човек е горе, или долу, той ще бъде или мъж, или жена, или дете. Мнозина казват, че не искат да бъдат нито жени, нито деца – те искат да бъдат мъже. От човека зависи какъв да бъде: според това, което носи в себе си, човек може да бъде мъж, жена или дете. Други пък не искат да бъдат мъже... Слушате някой мъж да казва, че втори път иска да се роди жена, да седи вкъщи на топло, да посреща и изпраща мъжа си – дотегнало му цял ден да тича нагоре-надолу да се грижи за прехраната, дотегнало му да ходи по бойните полета да воюва. Друг пък иска да бъде дете: да му се радват, да го милват и на ръце да го носят. И това положение е добро, но какъв щеше да бъде светът без майки и бащи, а навсякъде само с деца: дето и да се обърнете, само плачове ще чувате. Красотата на живота седи в разнообразието: красив е животът, когато срещаме бащи, майки и деца. Когато има майка и баща, детето е доволно, не плаче; щом изгуби майка си, то започва да плаче с едното си око – с лявото; като изгуби и баща си, то плаче и с двете си очи. Да изгуби човек баща си и майка си, това значи да изгуби условията на живота си. Щом изгуби всички условия на живота си, човек се превръща в суха чешма и престава да тече. Детето е символ на живота, то съдържа ред условия и възможности за развитието си. Затова Христос е казал: „Ако не станете като малките

деца, няма да влезете в Царството Божие“. Детето носи в себе си велика, Божествена идея.

Като говоря за мъже и жени, някои ме разбират криво: под мъже и жени ние разбираме отношения на души, каквито са били в първичния живот, според Божествения порядък на нещата. Според този порядък на нещата отношенията между хората са съвсем различни от сегашните. Например ако отидете при някой банкер и му поискате 20 000 лева назаем със срок 20 дена, той веднага ще ви услужи, без да записва в книгите си. Защо? Той има пълно доверие в човека. Обаче вие, които вземате парите, записвате в тефтера си сумата и деня, в който трябва да я изплатите. Като дойде определеният ден, вие отивате при банкера, внасяте парите и благодарите за услугата. Сега банкерът отваря книжата си и пише, че е получил сумата 20 000 лева: той пише в книжата си само суми, които получава, а не и ония, които дава. В дадения случай и двамата благодарят, че са могли да се запознаят, да си услужат и да станат добри приятели. Следователно нуждите, лишенията на хората са условия те да се срещнат, да познаят характерите си, всеки да види докъде е дошъл в развитието си. Как постъпват съвременните хора? Ако отидете при някой банкер да искате пари назаем, той ще мисли, ще ви разпитва какво е положението ви, и най-после ще каже, че може да ви кредитира, ако представите трима поръчители; след това веднага ще подпишете полица и ще вземете парите.

Каква култура, какво християнство може да съществува при такива отношения? Когато хората уреждат отношенията си, своите вземания и давания при подписа на трима души, това не са истински отношения, това не е никаква любов. Правилните отношения имат за основа Любовта: дето отсъства любовта и доверието между хората, там никакви отношения не съществуват. Съвременните хора са дошли до положение за всяко нещо да искат по трима поръчители. Тримата

поръчители – това са бащата, майката и детето. Ако детето отиде при някой банкер да иска 20 000 лева назаем, последният му казва: „Извикай баща си и майка си да се подпишат като поръчители. Аз искам да зная имаш ли баща и майка“. Като види бащата и майката, банкерът дава на детето сумата 20 000 лева, написва една полица, дава я да се подпишат и я задържа в себе си. Не, полицата трябва да бъде в ръцете на бащата и майката: банкерът е хванал вече в ръцете си бащата и майката като поръчители – за него те са достатъчни. Щом забравят изплащането на полицата, банкерът веднага хваща бащата, майката и детето и казва: „Плащайте сега!“.

Питам: какво щастие може да съществува при такива отношения? Това е порядъкът на човешкия свят. В Божествения свят обаче такъв порядък не съществува – там всички банки са отворени и всеки може да си вземе, колкото и каквото му е нужно. Божествените банки представляват чешми, които всякога са отворени: кой колкото вода иска, толкова може да си налее, но всичко се пише – там нищо не се дава даром, там всичко се плаща. С какво? С добър живот: не живеете ли добре, веднага полицата излиза налице. Водата, въздухът, светлината са Божествени банки, от които човек свободно може да черпи, колкото иска. Добрият живот определя кредита на човека. Някога, когато хората са живели добре в далечното минало, житото е ставало голямо като дърво: то се е отличавало по състав от сегашното, било е по-едро, по хранително и по-вкусно. Обаче след грехопадението житото е изгубило и от големината, и от вкуса, и от хранителността си. В последно време се забелязва подобряване на житото – подобряването на житото е във връзка с подобряване живота на хората.

Този закон има отношение и към живота на отделния човек. Щом възстанови отношенията си с Първата Причина, човек се подмладява и започва да мисли, да чувства и да действа. При това

положение човек става отзивчив към страданията на хората, вслушва се в техните болки и се стреми да им помогне. Ако разбира законите на водата, той може да лекува с нея. Водата е носителка на живот, на жизнена прана: който знае да се ползва от тази прана, той може лесно да се лекува; чрез водата човек може да лекува всички органически болести. Някой е работил цели 20 години по отрицателен път, докато създаде известна болест в себе си, а очаква да я излекува за няколко дни. Това е невъзможно – такъв закон в Природата не съществува! За да не създава условия в себе си за органически болести, човек трябва да живее добре. Лошите условия, вън и вътре в човека, наричаме съдба. За да се справи със съдбата си, човек не трябва да се бори с нея; който се е борил със съдбата си, той всякога е бил побеждаван. Някой се хвали, че се бори със себе си. Бори ли се със себе си, човек попада в ръцете на съдбата, която го тъпче и мачка, докато го победи; щом престане да се бори със себе си, съдбата му се подчинява и той излиза победител. Защо трябва човек да се бори със себе си?!

Казано е в Писанието: „Възложете товара си на Господа“. Това значи: не се борете със себе си, със своята съдба; дойде ли някакво страдание, не се борете с него, нито се отчайвайте, но хванете го, помилвайте го, поносете го малко на ръце, докато се примирите с него. Щом се примирите със страданието си, във вас настава дълбок вътрешен мир. Защо трябва човек да се примирява със страданието? За да стане велик. Христос е велик, защото се примири със страданието: Той знаеше, че страданието Му е изпратено от Бога и трябва да го приеме с радост. Така са постъпвали всички хора на миналото, които считаме за велики. Много начини имаше, чрез които Христос можеше да избегне страданията, но Той знаеше, че ако се откаже от страданията Си, цялото човечество ще страда. Той прие страданията, за да облекчи положението на човечеството. Следователно, ако чрез страданията си човек облекчава страданията

на цялото човечество, заслужава да страда. От Божествено гледище има страдания, които са необходими за човека – те крият в себе си известни блага.

Всички хора искат да бъдат щастливи. Естествено е това желание, но трябва да се знае, че за придобиване на щастието са необходими известни условия. Като е дошъл на Земята, човек ще получава известен дял и от страданията. Каква е разликата между щастието и нещастието? От какво зависи човек да бъде щастлив или нещастен? Срещате някой беден човек, но той е доволен, щастлив от положението си; срещате един богат, но той е недоволен, нещастен, нещо му не достига. Значи разбиранията на човека определят неговото щастие или нещастие; щастието и нещастието на човека се определят от неговото съзнание. Понякога и най-добрите условия, и най-светлите идеи могат да направят човека нещастен, да му причинят болезнени състояния: при болен стомах и най-хубавата храна причинява страдания. Обаче всяко днешно страдание на човека носи в себе си бъдещо щастие. За да провери това, човек трябва да има търпение, да дочака това време – такъв е законът. Ако спазваме великите Божии закони, ще видим, че всяко страдание, всяко изпитание, всяко нещастие носи след себе си велики блага. В Божествения свят, в Бога страдания няма: следователно Бог е в сила да превърне страданията на хората в радости. Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва в живота на онзи, който люби Бога, ще се превърне на добро“. Това е закон за смяна на състоянията.

Като ученици вие трябва да държите в ума си положителни мисли. Който може всякога да държи положителни мисли в себе си, той е ученик и може да учи. Истински човек е онзи, който никога не се обезсърчава. Като се обезсърчи, човек казва: „Свърши се моята работа!“. Не, тя едва сега започва! „Пари нямам…“ Ще дойдат! „Здраве нямам…“ Ще дойде! „Приятели нямам…“ И приятели ще имаш! „Кога

ще дойде всичко това?“ Когато издържите изпитите си, когато се справите с противоречията на живота. Имайте вяра в положителното в живота. Да имате вяра във великото и красивото, в положителното в света, това не е религия – това е истинската философия на живота.

Сега, като говоря по този начин, целта ми не е да ви заставя да мислите като мене – това е невъзможно! Моята цел е да събудя красивото, мощното, което е вложено във вас от памтивека. Когато красивото и великото в човека изникне и започне да расте, тогава всички хора ще се разберат. Във вашата градина ще започнат да растат круши, ябълки, сливи, грозде, портокали, мандарини и вие ще продавате от тях. Като дойда в градината ви, ще пожелая да си купя от вашите плодове: ако килограмът на някои плодове струва 50 лева, аз ще ви дам 100. Така ще се създадат приятелски, любовни отношения – един на друг ще имаме вяра. Такива трябва да бъдат истинските отношения между хората. „Кога ще бъде това?“ Един ден: този ден може да бъде още днес, а може да бъде след хиляди и милиони години – от вас зависи. Каквото човек мисли, това става. Мислете положително, за да дойдат положителни, красиви неща. Мислете за красотата, ако искате да станете красив; мислете за доброто, ако искате да станете добър; мислете за Любовта, ако искате тя да ви посети. Мислете право, мислете красиво и положително за всичко: правата и положителна мисъл е път за постигане на всички блага в живота.

Сега някои ще кажат, че тия работи им са познати, няма защо да се говорят. Не е въпрос дали ги знаят, или не, важно е правят ли ги. Каква полза, че знаеш нещо, а не го правиш? Каква полза, че знаеш една песен, а не можеш да я изпееш? Не, има неща, които човек не знае и трябва да ги учи, да ги прилага. Да пее човек, това значи да има добри външни и вътрешни условия. Певецът пее, защото има разработен глас; той пее, защото има публика, която го слуша; той

пее, защото салонът е добре отоплен и осветен. Нека да излезе да пее пред умрели хора, в студен тъмен салон – и вижте ще пее ли този певец. За всяко нещо се искат условия. Следователно за да пее, да учи, да работи, човек трябва да има права, положителна, велика мисъл. Мисълта е условие, без което човек не може да живее, тя отваря пътя му към великия свят, отдето идат всички блага.

И тъй, от ученика се иска знание, за да различава положителните мисли от отрицателните и да може да ги сменя. Той трябва непрестанно да учи, да не спира развитието си. Учете непрестанно, любете непрестанно! Любовта с Любов се храни, мъдростта – с Мъдрост, доброто – с Добро. Като се обезсърчи, човек казва: „Няма вече да правя добро“. Колкото повече правиш добро, толкова повече душата ти се разширява, толкова повече умът ти закрепва и става по-мощен, толкова повече сърцето ти се облагородява. Друг пък казва: „Не искам да мисля повече – главата ми ще се пръсне от мислене“. Чудно нещо! Когато стомна, пълна с вода, се изложи на студа и се пръсне, от мисъл ли се е пръснала? Главата на човека се пръска от тревоги, от безпокойствия, но никога от мисъл. Чистата, права мисъл повдига човека и му помага – и в най-трудните моменти той излиза на прав път. Тя има за основа онова знание, което може да помогне на човека във всички случаи на неговия живот.

Сега, като говоря за страданието, аз имам предвид великия закон на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Така разбрани, страданията представляват път към познаване на великото, красивото, възвишеното в света, те водят към познаване и придобиване на Любовта. Заслужава човек хиляди години да страда, за да опита един момент на Любовта. Дойде ли Любовта в човека, тя заличава всички страдания, всички мъчнотии и нещастия на вековете: един момент на Любовта заличава вековните страдания. Любовта ще покаже, че и най-

големите страдания на човека са били все Любов, но неразбрана. Любовта ще превърне страданията на миналото във велика симфония на душата, във велика хармония между всички души.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

16 лекция, 5 декември 1928 г., София, Изгрев

РАЗБИРАНЕ НА ЖИВОТА

Размишление върху веселието на Божия Дух.

Животът представлява условие за разбиране на Любовта. Без живот Любовта е неразбрана: Любовта произтича от Живота. Който разбира живота, само той може да разбере Любовта: човек е достигнал до разбиране на Любовта само чрез живота. Животът тече непрекъснато в човека, но понякога това течение отслабва, а понякога се усилва. Когато животът отслабва, човек боледува; когато животът се усилва, човек е здрав и бодър. Здравето на човека е мярка за силата на живота, който тече през него; като знае това, човек трябва да пази здравето си.

Животът функционира едновременно в три свята: във физическия, в духовния и в Божествения. По какво се различават тия три свята? Кога живее човек на физическия свят, кога – в духовния, и кога – в Божествения свят? Да живее човек само на физическия свят, това значи съзнанието му да е отвън: за такъв човек казваме, че живее несъзнателно, като камъните в Природата. Да живее човек в духовния свят, това значи съзнанието му да е отвътре. Да живее човек в Божествения свят, това значи съзнанието му да е и вън, и вътре: Божественият свят включва в себе си и физическия, и духовния. Ако не е готов още за духовния свят, човек изпада в същата опасност, в която се намира параходът, когато вълните проникват в него. Докато вълните го бият отвън, той е в безопасност; проникнат ли вътре в него, в скоро време той ще опита дъното на морето. Следователно ако съзнанието на физическия човек проникне вътре в него, той непременно ще потъне: едновременно той не може да живее и на физическия, и в духовния свят – това са два свята, диаметрално

противоположни един на друг. Докато живее със съзнанието си на физическия свят само, човек трябва да приема нещата, както са, без да се рови в тяхната същина. „Защо боледувам?“ За да изправиш някоя своя погрешка и да научиш нещо. Философстваш ли много, никакъв отговор няма да получиш. „Защо?“ Защото не си готов. Може ли човек да изкара два килограма масло от един килограм мляко? Не може. Значи невъзможно е да ви се отговори на въпроса защо боледувате. „Защо хората не ме обичат и уважават?“ Защото не си богат, нямаш знание, боледуваш и т.н. Искаш ли да те уважават и почитат, стани богат, учен, здрав. На физическия свят е така, в духовния и в Божествения свят обаче отношенията между хората са други.

Съвременните хора се оправдават за своите неуспехи и непостигнати желания с отсъствие на време. Щом се е родил на Земята и живее във времето и пространството, човек има време за всичко. Обаче това не подразбира, че от един килограм мляко могат да излязат два килограма масло, т.е. в един живот обикновеният човек да стане светия: реалният живот има предвид постигане на близки цели. Целта на човешкия живот седи в правилното използване на днешните блага и условия: утрешният ден има нова програма. Земеделецът пита: „Какво трябва да правя днес?“. Ще впрегнеш колата си, ще отидеш на нивата и ще ореш. „Докога?“ Докато имаш сили и време на разположение: за всеки ден е определено каква работа трябва да свършиш. Жената пита: „Какво трябва да правя днес?“. Ще работиш вкъщи: ще готвиш, ще переш, ще чистиш и т.н. „Колко време трябва да работя?“ Определено е колко време трябва да работиш и какво да направиш за даденото време. Казано е: „Не отлагай днешната работа за утре!“ „Какво трябва да правя, като стана от сън?“. Ще се молиш, ще четеш, ще работиш вкъщи; ако няма какво да правиш, ще играеш – играта е почивка, смяна на състоянията.

Следователно докато човек живее на физическия свят, съзнанието му е външно: той има отношение повече към външния свят, към материалната страна на нещата. Тази е причината, поради която той прави погрешки като дете. Какво трябва да правите, когато детето греши? Ще отидете при майка му и баща му, ще им разправите какво е направило детето и ще оставите те да се разправят с него; ако вие се разправяте с детето, няма да му въздействате. Прилагайте този закон и към възрастните хора. Понеже те са деца на Бога, като направят някаква погрешка, не се разправяйте с тях, но идете при техния Баща: Той ще оправи работите им без никакво влошаване. Следователно искате ли да влезете в право отношение с физическото съзнание на тия деца, вие нищо няма да постигнете.

Този закон има отношение и към идейния свят. Например вие сте беден човек, имате жена, деца, но сте без работа. Търсите тук-там работа, но не можете да намерите; децата ви нямат хляб за ядене, нито дрехи, обуща, книги и т.н. Най-после вие дохождате до отчаяние, искате да откраднете нещо отнякъде, да купите хляб. Като започнете да мислите за това, вие се ужасявате от тази мисъл в себе си и влизате в борба с нея. Не, не се разправяйте с отрицателните мисли, които минават през вас: оставете ги на родителите им, те да се разправят с тях. „Какво да правим с глада?“ Идете на лозето да копаете. „Пришки ще излязат на ръцете ми.“ Ще излязат, разбира се, обаче за предпочитане е да излязат пришки на човешките ръце от работа, отколкото от лъжа. Това показва, че и при лъжата излизат пришки на човешките ръце: разликата седи само в това, че като работи, човек е доволен от себе си, а като краде и лъже, е недоволен.

И тъй, научете се да разграничавате идеите: всяка идея, на която съзнанието е отвън, трябва да се отнесе към съответния свят. Отношенията на нещата в света са строго определени. Всяко нещо в света има свой господар, който го управлява: реките, горите,

въздухът, светлината, макар и да са дадени за наше ползване, имат свои господари. Какво показва това? Това показва, че на Земята ние сме слуги, заобиколени с много господари. Положението на слугата зависи от неговата разумност, само разумността е в състояние да повдигне човека: щом си въобрази, че е някаква голяма величина, човек веднага среща господарите на водите, на горите, на въздуха, на светлината и т.н. Как ще се справи с тия господари? Чрез разумността. Ако не си разумен, ще се натъкнеш на ред противоречия и ще кажеш, че това не можеш да направиш, онова не можеш да направиш, че не можеш да учиш, че животът е безсмислен и т.н. Не, така не се разсъждава.

Какво не може човек да направи? „Не мога да се моля.“ Как да не можеш? Една дума не можеш ли да кажеш? Като ти се объркат работите, не можеш ли да кажеш: „Господи, бъди милостив към мене! Загазих, не мога да си помогна“. Щом си загазил, ти си попаднал в някоя река: Бог веднага ще изпрати господаря на реката да те извади навън. Силната молитва се състои от две-три думи. Ако си гладен, иди при някой свой приятел и кажи: „Гладен съм!“. Той ще те разбере и ще те нахрани. Трябва ли да му разправяш как си изпаднал до това положение? Можеш да говориш много, но многото думи са разказ или някакъв роман, без който можете да минете. Понеже хората са свързани един с друг, всеки човек е доволен, когато му се представи случай да услужи на ближния си. Ако при вас дойде някой учен, радвайте се, че можете да научите нещо. Хората трябва едни на други да си помагат: ако този, когото сте нахранили, е добър цигулар, той ще извади цигулката си и ще ви посвири – гладът е станал причина да се запознаете с него.

Като ученици вие трябва да разглеждате живота разумно. Каквото и да ви се случва в живота, това са скрити възможности за проява на Божественото в света. Колкото по-близко сте до

Божественото разбиране на нещата, толкова повече съзнанието ви се разширява. Съзнанието на човека представлява капитал, без който не може да се работи. Ако съзнанието ви не се разширява, каквито блага, каквито знания и да придобивате, няма да ги задържите в себе си. Всички блага и придобивки, които човек може да задържи в съзнанието си, остават за вечни времена; не може ли да ги задържи, те са временни и сами по себе си ще отпаднат. Като знаете това, вие трябва да се стремите към онези блага, които са постоянни, вечни: те причиняват вечна радост на човека. Радостта на човека е постоянна, когато той разбира отношенията, които съществуват в Божествения, в духовния и във физическия свят и живее съобразно тях. Божественият свят включва всички придобивки и блага, които човек е придобил на физическия и в духовния свят – тези придобивки вървят с човека заедно и на този, и на онзи свят.

Като слушате да се говори по този начин, казвате, че знаете много неща за Бога, за Божествения свят. Какво знаете за Бога? „Знаем, че Той е Любов.“ Какво знаете за Любовта? „Знаем, че животът произтича от Любовта.“ Какво знаете за живота? „Знаем, че животът представлява сбор от множество различни форми над нас и под нас. Наистина, докато не разбере Живота, човек никога няма да разбере Любовта: без Живота Любовта остава неразбрана. Дето е животът, там има непрекъснато движение; щом дойде до Любовта, човек спира движението си. Който срещне красива мома или красив момък, той се спира, захласва се и започва да гледа. Дали той е професор, учител, свещеник, майка или баща, ще се спре пред Любовта; който срещне Любовта, той непременно трябва да се спре, докато тя си замине. Любовта ще мине покрай него, ще го поздрави и ще си отмине; щом го поздрави, той ще продължи пътя си, ще отиде да свърши работата си; който не се спира пред Любовта, той е изгубил едно от великите условия на живота. Най-малкият проблясък на

Любовта в душата на човека струва цял живот: без нея нито богатство, нито знание, нито изкуство имат някакъв смисъл; без Любовта всичко е *майя.* Един поглед на Любовта дава сила през целия живот на човека: той остава завинаги паметен. Срещате някой старец на 70-80-годишна възраст, но щом стане дума за Любовта, той започва да ви разправя, че като бил млад, една красива мома го погледнала така, че и до днес не може да забрави този поглед: очите и били огън, който и до днес топли сърцето му. Той е почувствал погледа на Любовта, но не я е разбрал. Очите на красивата мома не са Любовта, но през очите на тази мома е минал Божественият пламък на Любовта – той живее в душата на човека и оттам излиза навън. Ето защо дето видите Божественото, в мъж или в жена, спрете се да го погледате – то прави нещата красиви. Турците казват: „Благословение е за човека да гледа красивото в света“.

Съвременните хора още не разбират Любовта, вследствие на което са изопачили и най-красивите неща: тази е причината, поради която те изпадат в големи заблуждения и противоречия. Не, срещнете ли Любовта, спрете се и благодарете, че сте я видели. Не питайте коя е тази красива мома или момък, коя майка ги е родила: каквото и да правите, вие никога няма да намерите майката на Любовта. Красивата мома и красивият момък, които срещате, са израз само на Любовта, обаче красотата не е физическо качество. Красотата не принадлежи нито на физическия, нито на духовния свят, но се проявява чрез тях; красотата е достояние на Божествения свят: на физическия свят тя трае кратко време, в духовния свят остава за по-дълго време, а в Божествения свят – за вечни времена. Красотата е идеал за човека: той се стреми към красивото в света като към свой идеал. Красиви мисли, красиви чувства, красиви постъпки – това е идеалът на човешката душа; красотата радва човека. Лошото за човека седи в това, че при всяко изпитание той губи радостта и силата си и казва, че всичко е

празна работа. Не, когато се радвате, вие сте дошли до вътрешната, а не до външната красота. Дръжте се за красивите мисли и чувства, които дават тласък в живота ви – те са онази светлина, онзи пламък, който излиза от очите на красивата мома и на красивия момък. Колкото пъти и да срещнете красотата, израз на Любовта, спрете се пред нея, не я отминавайте: ако първия път се спрете и я поздравите, тя ще ви срещне и втори път и ще се задържи за по-дълго време при вас.

Сега аз желая всички да бъдете захласнати от Любовта, без да изгубите съзнанието си; да сте готови, като видите Любовта, да забравите, че сте тръгнали някъде да правите зло. Например някой тръгнал да отмъщава на брата си, но на пътя среща Любовта – красива мома, която го поглежда мило и го поздравява. Той се спира захласнат пред нея и забравя, че е тръгнал да отмъщава. Като замине красивата мома, той започва да мисли: „Има Бог в света, има любов, има защо да се живее“. Радостен и доволен, той продължава своя път. Каже ли, че това е празна работа, той се излага на смърт. Който отрича живота, той приема смъртта: това е неизбежен закон. След живота иде смъртта, а след смъртта – животът. Каже ли някой, че не иска да живее, той кани смъртта при себе си. Така не се живее: така живеят само своенравните деца, които се сърдят на баща си, на майка си, на близките си, че не им дават всичко, каквото желаят. Защо ще се сърдите на Бога, че сте създадени такива, каквито сте днес?

Едно време, когато създавал животните, Бог създал и слона, но като дребно, малко животно, не като сегашния слон. Хората го преследвали, гонили го, използвали го; недоволен от положението си, слонът се обърнал към Бога с думите: „Господи, дотегна ми този живот, да ме преследват хората и големите животни. Направи ме голямо животно, че още отдалече да внушавам страх, всички да бягат от мене“. Бог чул молбата му и го направил голямо, едро животно,

какъвто го виждаме днес; и при това положение обаче хората го използват, впрягат го на работа. Значи като малки вие ще имате един род мъчнотии, като големи ще имате друг род мъчнотии. И при едното, и при другото положение вие не можете да бъдете господари: кой слон досега е станал господар?

Съвременните хора имат същото желание като на слона: да се освободят от едно положение, от влиянието на дадени условия, и да станат господари. Каквото и да правят, те никога няма да се освободят от влиянието на условията, при които са поставени да живеят; ако се освободят от едни условия, ще попаднат под други. Колкото красивата мома може да се освободи от момците, красивият момък – от момите, гладният – от мисълта за хляба, толкова и вие можете да се освободите от влияния. „Ама няма ли воля човек?“ Човек има воля, когато задоволи глада си; докато не е задоволил глада си, той мисли за хляб, за красиви моми и момци. Като гледа на една, на втора, на трета красива мома, най-после момъкът казва: „Ще се оженя!“. Женитбата подразбира задоволяване на глада на човека; не задоволи ли глада си по някакъв начин, той е осъден на смърт. Така трябва да разбирате нещата: щом си гладен, ще влезеш в гостилница, ще се нахраниш и ще благодариш, че яденето е било вкусно, след това ще отидеш на работа. По същия начин благодарете и вие, когато срещате красиви моми и момци, които са внесли нещо добро в душата ви, дали са ви подтик към възвишеното в света. Каквато и да е красотата, тя внася нещо хубаво в човешката душа: красотата е едно от великите блага на живота.

Като ученици вие трябва да вървите в правия път, без никакви отклонявания: всяко отклоняване води към лоши последствия. Вървите по един стръмен планински път, но пожелавате да се отклоните, да вземете друг, по-лек път. В желанието си да намерите по-лек път вие се задръствате някъде и с часове се лутате, докато

излезете на пътя, от който сте се отклонили. През това време вие се сърдите на Бога, на хората: защо не са разработили всички пътища или защо са допуснали да се отклоните. Не се сърдете на никого – вие сами сте виновни за положението си. Защо не следвахте пътя, по който бяхте тръгнали – той беше най-краткият път, по него са минавали много планинци, той е изпитан път! Щом си се отклонил от правия път, ти сам се натъкваш на мъчнотии, на изпитания и на страдания; за да не страдаш, ти или трябва да минеш направо през пътя, който е изпитан, или като се отклониш отново, да се върнеш по същия път.

Днес всички хора правят известни отклонявания – големи или малки. Лошото не е в отклоняването, но в нежеланието на човека да се изправи, да се върне назад и да започне оттам, отдето се е отклонил. Например някой се е родил за земеделец, а става музикант: той ходи натук-натам, лута се, но нищо не излиза от неговата музика; най-после напуща музиката и става земеделец. Той може да учи музика, но да не очаква, че ще стане виден музикант; а така, като работи земята, той ще направи хубава плодна градина с доброкачествени плодове, и който мине покрай градината му, ще се спре, ще се полюбува на хубавите плодове – като влезе вътре, ще го угости със сладките плодове на своята градина. Каква по-хубава музика от тази може да очаквате? Ако някои от вашите гости са добри музиканти, ще ви посвирят с цигулката си и ще задоволят вашия глад за музика; вие ще ги задоволявате с плодовете си, а те – със своята музика. Щом сте дошли на Земята да се учите, вие трябва да знаете коя дарба е най-силно развита във вас – и с нея да започнете. Работете първо със силните дарби и постепенно пристъпвайте към слабите.

Сега, като ученици, вие трябва да се пазите от еднообразието. Учите ли, молите ли се, избягвайте еднообразието – то действа убийствено върху човека. Един албанец напуснал Албания, за да

избяга от боба, който навсякъде му предлагали. На гости ли ще отиде – боб ще му предложат; на гостилница ли отиде – пак боб. Един ден решил да замине за Цариград, да избяга от боба, обаче какво било учудването му, когато още в първата гостилница, в която влязъл, му предложили пак боб. Той гръмнал с револвера в чинията си и избягал навън. Пазете се от еднообразието, но пазете се и от критиката. Защо трябва да бързате с мнението си за картината на някой художник? Той едва е сложил няколко черти и точици върху платното – и вие веднага се произнасяте. „Ние разбираме какво ще излезе от тази картина." Нищо не разбирате: преди всичко картината не е завършена.

И тъй, когато се произнасяте за живота, казвам: не бързайте да давате мнението си. Не мислете, че разбирате живота – той едва сега се рисува. Велики художници, велики хора, разумни същества работят върху живота на Земята, а вие сте само зрители и слушатели. Вие сте поканени на угощение от господаря на живота, който от време на време ви поканва да вземете участие в общата работа. Приятно е на човека да работи върху картината на живота: тази работа внася в него подтик към великия, Целокупния живот, а с това заедно и мисълта му закрепва. Без мисъл, без любов животът е безпредметен: колкото по-голяма е любовта на човека, толкова и мисълта му е по-обширна, толкова и животът му е по-приятен. Ако любовта на човека е малка, и мисълта му е малка, дребнава, а дребнавата мисъл създава нещастия за човека. Изобилната любов ражда изобилния живот, изобилният живот ражда великата мисъл, великата мисъл пък прави човека щастлив. Щастието и нещастието в живота вървят едно до друго. Ако човек не е свързан с Любовта, ако животът му не произтича от нея и ако мисълта му не е свързана с живота, човек не може да бъде щастлив – той ще се намери в един мъртъв свят. Всички имате тази опитност, но не трябва да я повтаряте.

Продайте опитностите, които имате, за да си купите скъпоценния бисер на живота, който ще ви направи щастливи. Какво нещо е бисерът? Бисерът не е нищо друго, освен правилно разбиране на живота. Като не може вярно да реши задачите си, човек казва, че най-добре е да се откаже от живота. За да се откаже от нещо, човек трябва да бъде готов да постави на негово място нещо по-високо. Не е ли намерил нещо по-високо от живота, човек трябва да бъде доволен от това, което днес му е дадено. Той е изпратен на Земята в едно велико училище и трябва да е доволен, че има възможност да се учи. „Ама не съм пръв." Пръв или последен, това нищо не значи – достатъчно е, че можеш да учиш. Във всяко училище има и първи, и последни ученици; все трябва един от учениците да бъде последен, т.е. на опашката. „Кой ще бъде последният?" Който е дошъл последен и който е с най-слаби дарби; обаче ако той изпълни задачите на последното място правилно, един ден главата и опашката ще се съберат на едно място. Това е целта и на съвременната наука.

И тъй, когато енергията отива от главата към опашката, образува се един кръг. При това преминаване на енергията се произвежда светлина. Значи светлината върви от главата към опашката. Опашката представлява човешкия ум, той не иска да бъде опашка – умът счита за обида да бъде опашка в живота; въпреки това гениалните хора са все опашки. Когато говорим за някой гениален човек, няма да казваме, че той е опашка, но ще кажем, че той е гениален човек с отличен ум. Докато движи опашката си, животното е здраво; престане ли да движи опашката си, казваме, че животното е болно. Докато движи очите си на една и на друга страна, човек е здрав; щом престане да движи очите си, ръцете и краката му престават да се движат и той се вдървява, минава за мъртъв човек. Добре е човек да се движи, но движенията му трябва да бъдат правилни и разумни.

Сега дали ученикът е пръв, или последен в училището, не е важно; дали е завършил с отличие, или със среден успех, не е важно: за него е важно да учи, да върви напред. Има случаи, когато някои ученици са последни в училището, а първи в живота; други пък са първи в училището, а последни в живота. Като ученици вие трябва да учите, да разбирате предметите, които ви се преподават – това се изисква и от обикновения ученик, и от окултния. Окултният ученик е онзи, който познава себе си, т.е. познава силите и способностите, с които разполага: като погледне ръката си, той може да чете. Той знае своите слабости, той знае кое е станало причина някъде в миналото си да се спъне; като знае това, той може да изправи живота си. Но същевременно ученикът знае и своите добри черти. Не само това, но окултният ученик разбира законите на Природата и живее съобразно тях: щом се намери всред Природата, той знае къде може да бутне; той разполага с ключовете на Природата и знае как да се лекува, той познава тревите и техните лечебни свойства.

Като ви наблюдавам, виждам, че вие имате физическо разбиране за живота, вследствие на което искате да постигнете всичко по механически начин. Не, по физически, по механически начин ще разберете и придобиете само една трета от нещата. Искате ли да придобиете нещо повече, ще влезете в областта на духовния свят; искате ли да придобиете всичко, ще влезете в Божествения свят – там нещата се придобиват сто на сто. Вие сами не сте доволни от вашите възгледи и убеждения за живота: като ги прилагате, виждате, че те не работят, не дават никакви резултати. Какво трябва да направите, за да проработят вашите възгледи? Вие трябва да внесете повече светлина и широта във възгледите си.

Като ученици вие трябва да изучавате силата на вашите възгледи. Ако някой от вас заболее, нека приложи своите възгледи, да види доколко може да се лекува с тях. Какво прави ученикът? Щом се

разболее, той търси лекар да му помогне. Едно трябва да имате предвид: дали лекар ще ви лекува, или вие сами, преди всичко трябва да знаете причината на болестта. Който не знае причината на дадена болест, той не може да я лекува. Всяка болест има своя далечна или близка причина: намерете причината и я отстранете; щом отстраните причината на болестта, и самата болест ще изчезне. Ако някога сте се присмели на болестта на някой човек, тази болест непременно ще ви посети. Намерете човека, на когото сте се присмели, искайте извинение от него: щом се извините и докажете, че влизате в положението на страдащите, болестта ще ви напусне. В каквото положение и да се намирате, едни за други представлявате предметно учение и трябва да се учите, разумно да се ползвате от условията.

Съвременните хора искат да се освободят от страданията си, да забравят своето минало. Това може да се постигне само чрез Любов. Те трябва да бъдат отзивчиви към страданията на своите ближни, да гледат на тях като на братя: когато между хората се възстановят братски отношения, страданията им изчезват. Както по-големият, по-ученият, по-силният брат в един дом помага на по-слабите, така и в по-големите единици – общества и народи, хората могат да спазват същите отношения. Природата балансира своите сили; тя разполага с всички форми, слаби и силни, и ги уравновесява. При това положение страданията са неизбежни: невъзможно е човек да живее на Земята, на физическия свят, без страдания; обаче има ли Божествената Любов в себе си, той може да бъде щастлив и в ада, и на Небето – единствена тя е в състояние да организира всички сили в човека, за да ги използва разумно.

Всички хора се страхуват от влияния. Ако им се каже, че някой човек е лош, че има лоши влияния, те ще се изплашат. Не, не казвайте на човека, че е лош или че е черен, но запитайте го колко хиляди лева е дал за боята; кажете му, че боята, която е на лицето му,

е от най-скъпите бои. Научете се да гледате еднакво на всички хора: както виждате злото в другите хора, така трябва да го виждате и в себе си. Не е въпрос да виждате злото и да се съдите, но вие трябва да разбирате произхода му и да го избягвате. Някой върви по улицата, но бърза; среща го един човек и се блъска в него, първият се разгневи защо са го бутнали. Кой е виновен, че са те бутнали? И двамата са виновни: първият е виновен, че бърза много, а вторият, че не внимава. Качвате се на трамвай, бързате да седнете; като бързате да седнете, този ще ви блъсне, онзи ще ви блъсне – и ще изгубите разположението си. За да не изгубите равновесието си, вървете пеш. Защо се блъскат хората? Защото са изгубили пространството, разстоянието, на което трябва да стоят един от друг; изменят ли тия разстояния, страданията неизбежно ги следват.

Следователно когато човек иска да се прояви, трябва да му дадете пространство и свобода, простор. Някой иска да пее, да се прояви: дайте му свобода, дайте му място на сцената – и той ще излезе да пее. „Ама не пее хубаво." Изслушайте го без присмех: ако днес не пее хубаво, в бъдеще ще излезе от него добър певец. Друг пък иска да чете нещо: дайте му подтик да чете, да се упражнява – един ден той ще излезе по-добър четец, отколкото е днес. Умните, силните трябва да помагат на невежите, на слабите. Всякога желайте доброто на своя ближен, за да желаят и вашето добро.

Един старец отишъл при един млад момък да го остриже. – „Знаеш ли да стрижеш?" „Зная, разбира се." Момъкът взема ножиците и стриже, както му падне. Поглежда се дядото в огледалото, но остава недоволен. След това той отива при майстор бръснар, който остригва косата му до кожа, но трябвало да минат месеци, за да израсте нова коса на дядото. Къде е погрешката му? Той искал да мине без пари. Ако беше отишъл при бръснаря, щеше да плати известна сума, но нямаше да става нужда да оголва главата си. Смешно е положението,

в което дядото е изпаднал, но често и вие изпадате в такова положение. Като се отклоните от правия път, вие се натъквате на такива идеи, които ви оголват, и след това трябва да търсите майстори да изправят погрешката ви. Окултният ученик често се натъква на стригачи, които стрижат безпощадно и причиняват големи пакости. Дойдете ли до такава идея, изслушайте я внимателно, без да се произнасяте дали е права, или не, и продължете пътя си. Както и да мисли човек в даден случай, мисълта му е права. Като мине през големи изпитания, човек казва: „Животът няма смисъл“. За дадения случай той е прав, но не и в абсолютния смисъл на думата. Друг пък се е оженил и е нещастен в женитбата си. Той казва: „Няма щастие в света“. Прав си. „Няма честни хора в света.“ Прав си. Този човек се е натъкнал на десетина души, които са го излъгали, вследствие на което вади заключение, че няма честни хора в целия свят. Обаче като помисли добре, той сам ще се убеди в противното. Светът не се състои от десет души: милиарди хора има в света, между които ще срещнете и добри, и честни, и разумни. Някой казва: „Яйце да хвърлиш, няма къде да падне“. Това са хиперболи, фигури на речта; всъщност нещата не са така, както се представят. Като искаш да отидеш някъде, все ще намериш място.

Фигурите на речта показват, че човек понякога е склонен да преувеличава нещата, а понякога – да ги намалява. Някой казва за себе си, че от него нищо не може да излезе; друг пък казва, че всичко може да постигне. И двете неща не са верни: човек е дошъл на Земята да направи нещо. Следователно искаш ли да станеш учен, кажи в себе си: „Аз мога да стана учен“. Кажи и започни да учиш: така можеш да станеш и философ, и поет, и музикант, но от тебе се изисква непрекъсната работа. Каквото желание и да имате, дръжте го в себе си, но не го изнасяйте пред хората. Кажете ли на някого, че искате да станете философ и говорите много за философия, тази философия ще

избяга от вас. Това е един от окултните закони: не говорете за желанията си, но пристъпвайте към тяхното реализиране.

Като ученици вие трябва да работите върху себе си, без да се спирате върху мисълта доколко сте напреднали или дали сте вече към края на развитието си. В който момент помислите, че сте напреднали, че сте станали добри, вие ще се спънете: изкушението дебне човека на всяка стъпка. Не мислете, че сте станали по-добри или по-лоши: вие сте толкова добри или лоши, колкото и по-рано. Проявите на човека са различни, но не и силите, които се съдържат в него. Някога човек ще се прояви като добър, а някога – като лош; обаче само един път в живота си човек може да се прояви като истински добър и един път – като истински лош. Това се дължи на силите и способностите в човека, които постепенно се издигат до своя зенит и постепенно слизат надолу. Например Толстой[55] е писал много романи, но един е романът „Война и мир“. Той представлява зенита на неговото творчество в областта на романите. Най-хубавият роман на Виктор Юго[56] е „Клетниците“, на Сенкевич[57] – „Камо Грядеши“. Когато някой

---

[55] Толстой, Лев Николаевич (1828-1910) – руски граф, писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист – убеден пацифист. Отказва се от частната собственост върху земята и имението си, от авторските си права, и работи земеделски труд. Става вегетарианец и пълен въздържател. Новия си религиозен светоглед претворява в романа *Възкресение.* Признат е за един от най-великите писатели на всички времена. Световноизвестни са неговите романи *Война и мир, Ана Каренина* и *Възкресение*. Той реформира теоретично християнството, което проповядва вяра в богочовека Христос, в неговото възкресение и чудеса, а Толстой утвърждава християнската нравственост, изразена в проповедите на човека Христос. Създател е на религиозно-философско учение *толстоизъм* за несъпротивление на злото чрез насилие. На 82 години напуща имението си и планува пътуване за България, за да се срещне с Учителя, но умира на малката жп гара Астапово.

[56] Юго, Виктор (1802-1885) – френски поет, есеист, писател и общественик от епохата на Романтизма, член на Френската академия. Автор е на световноизвестни романи като *Парижката Света Богородица*, *Клетниците*, *Човекът, който се смее* и много други. Творчеството му е популярно и оценено високо от всички, но личният му и семеен живот е поредица от нещастия и страдания. След погрома на Априлското въстание застава в защита на жертвите и издига гласа си срещу насилието и жестокостта на турците, като написва редица статии в печата за България.

писател, поет или музикант дойде до зенита на своето творчество в известна област, по-високо от нея не може да се качи. Тази точка представлява плод, който е завързал и узрял. Щом стигне върха на своето творчество в дадена област, писателят трябва да мине в друга; остане ли още в първата област, той ще се прояви като обикновен човек.

Човек непрестанно расте от слава в слава, от знание в знание, от сила в сила. Мислите ли, че това, което сте достигнали, е достатъчно, вие се намирате в заблуждение: човек всякога има какво да учи; едва сега вие влизате в ученичеството. Ако мислите, че сте стари, вие се заблуждавате: нито сте стари, нито сте млади. Млад е онзи човек, който има правилни отношения към Природата; млад е онзи, който няма никакви противоречия, който има абсолютна вяра: каквото се каже на този човек, той напълно вярва. Младият има само едно разбиране за живота: той се ръководи от своите вътрешни чувства, от гласа на своето разумно сърце; каквото сърцето му каже да направи, така постъпва. Младият казва: „Каквото мога да направя за себе си, това мога да направя и за ближния си". Това е Любов! Старият обаче има две разбирания за живота, вследствие на което изпада в големи противоречия и заблуждения.

Днес и религиозните, и светските хора говорят за братство, за братски живот. Братският живот представлява градина, в която има хиляди първокачествени плодни дървета. Обаче тия дървета не са израсли наведнъж: години наред градинарят е посаждал дръвче след дръвче, докато дойде до известен резултат. Следователно ако и вие ден след ден посаждате в своята Божествена градина – в душата си – светли мисли и чувства, те непременно ще израстат. Който има

---

[57] Сенкевич, Хенрик (1846-1916) – полски писател, автор на историческите романи *С огън и меч*, *Потоп*, *Quo vadis*, *Кръстоносци* и др. Носител е на Нобелова награда за литература от 1905 г.

плодове в градината си, той не може да се разочарова. Като нямат придобивки, мнозина дохождат до отчаяние и обезсърчение и казват: „Няма защо да следваме окултна школа – и религията ще ни даде същото, каквото и окултната школа“. Не, голяма е разликата между окултната школа и религията: религията изучава остатъците на предпотопните животни, а окултната школа изучава животните в сегашния има вид, както и тия, които сега се раждат; религията е наука за миналото, а окултната наука изучава сегашния живот, както днес се проявява.

Съвременните религии са остатъци от езичеството, вследствие на което като форми те не могат да спасят света. Днес хората се нуждаят от наука: да изучават живота тъй, както всеки момент се проявява. Религията е нещо установено, неизменно, а ние знаем, че само мъртвите не се изменят: нито растат, нито се смаляват. Житното зърно обаче, посадено в земята, израства в клас и узрява. Ученик е онзи, който постоянно расте и се развива; спре ли растенето му, той става религиозен. Като влезе в черква, религиозният започва да се кръсти. Ако се кръсти само, без да мисли, той нищо не придобива: кръстът подразбира, че човек трябва да мисли с ума си, да чувства със сърцето си, да работи с волята, с душата и с духа си. Не впрегне ли тия сили в себе си на работа, той не се е кръстил, но механически е движил ръката си.

Сега мнозина се спират на своето минало – дали са били добри, или лоши. Окултната наука не се занимава с тия въпроси – тя изисква от човека да учи. В света и доброто, и злото имат смисъл: лошото седи в това, че понякога злото е по-голямо, отколкото трябва. Докато е на огнището, огънят е потребен; щом излезе от огнището, той става опасен, може да обхване цялата къща. Когато излезе от своето огнище, и любовта става опасна; когато излезе от своето корито, и животът става опасен. Животът е река, която дето минава,

напоява, освежава, изчиства. Дойде ли наводнение и изкара живота от бреговете му, той става опасен – завлича растения, животни и хора. Изобилният живот обаче носи едновременно блага за всички души и помага за тяхното правилно растене. Днес всички хора се стремят към изобилие: изобилие на живот, на мисли, на чувства. Изобилието трябва да облагодетелства както отделния човек, така и неговите ближни.

Следователно искате ли да се ползвате от изобилието на живота, благодарете на Бога за всичко, което ви е дадено. При каквито условия и да се намирате, благодарете: щом можете да учите при тия условия, вие сте ги използвали разумно; след това ще ви се дадат по-добри условия. Условията, при които живеете, са предметно учение за вас: гледайте да не ги пропуснете, без да научите нещо. За всичко благодарете на Бога, без да Му разправяте, че сте грешни или че хората не ви обичат, и т.н. Това са излишни разговори: Бог знае това по-добре от вас. Има смисъл човек да се изповядва, но той трябва да отиде при всички хора, които е обидил, изнасилил, онеправдал – и да изправи погрешката си: на този да даде едно угощение, на онзи едно угощение, и да се върне у дома си спокоен, с вътрешен мир и радост, с готовност за нов живот.

И тъй, приложете правилото: всеки ден да се изповядвате пред себе си и веднага след това да пристъпите към изправяне на своите погрешки. Ще кажете, че лесно се говори, но мъчно се прилага. Ако това не можете да направите, как бихте понесли грешките на своето далечно минало? Някои искат да знаят своите минали прераждания, за да се изправят. Те не могат да понесат и изправят грешките, на които всеки ден се натъкват, че ще изправят миналото си... Ако знаете своите минали животи, вие ще се спънете. И бъдещето може да спъне човека, както и миналото; и в бъдещето на човека има положителни и отрицателни възможности и условия. Като живее правилно,

човек незабелязано прониква в миналото си и го изправя, като същевременно чертае добър бъдещ живот. За да открие своите тайни, Природата изисква от човека чистота, доволство и правилно разбиране на живота.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

17 лекция, 12 декември 1928 г., София, Изгрев

ИЗРАЗ НА ЖИВОТА

Размишление върху пълнотата на Божията Любов.

Сега ще прочета 71. псалом.

Като слушате този псалом, вие казвате, че той е писан преди 2500 години. От гледището на едно по-високо съзнание обаче този псалом е писан преди два дена и половина. Значи 2500 години за обикновеното човешко съзнание се равняват на два дена и половина за едно високо съзнание.

Днес ще говоря на тема *Израз на живота.* Изразът на живота представлява една съзнателна проява. През всички времена и епохи хората са се спирали повече върху несъщественото в живота. Несъщественото, това е външната страна на живота: например да се облече човек добре, да мебелира къщата си хубаво, да се вози с автомобили и файтони – това е външна, несъществена страна на живота. Под думите *израз на живота* ние подразбираме този момент от живота на човека, когато съзнанието му осмисля неговите идеи и ги свързва в едно цяло. Някой казва: „Трябва да се живее!“. За да живее, човек трябва да даде израз на своя живот. И реката може да каже, че трябва да тече, но за да тече, тя трябва да има израз, посока, в която да се движи: няма ли определена посока на движение, тя ще се движи в кръг, без да намери път и изход в своето движение; стремежът на реката е да влезе в морето.

И тъй, да даде човек израз на живота си, това значи да не очаква на окръжаващите да получи нещо от тях: дето и да влезе, човек трябва да даде нещо от себе си. Който очаква хората да го обичат, той не може да даде израз на своя живот; който обича, без да очаква да бъде обичан, той може да даде израз на живота си. Който слуша само какво

хората говорят, той не може да даде израз на живота си; който сам говори, той дава израз на своя живот. Каквото човек върши с оглед на мнението на Бога, той дава израз на живота си; върши ли човек всичко с оглед на общественото мнение, той не може да даде израз на своя живот.

Когато се каже думата *Бог,* мнозина се запитват какво нещо е Бог. За да разберете това понятие, ще си послужа с един пример за реката. За да се увеличи, т.е. за да се засили, реката не отива за помощ към морето, но тя получава силата си отгоре: дъждът, снегът, които идат отгоре, от пространството, правят реката силна, буйна, пълноводна. На същото основание казваме, че Този, от Когото идат всички притоци на живота, е над нас и ние Го наричаме Бог. Всеки дъжд, колкото и да е малък приток, в него се крие Божествено начало. Иска ли да даде израз на своя живот, човек трябва да се запознае с притоците на великия Живот. И най-слабият израз на живота причинява вътрешна радост в човека: да се радваш, това значи да съзнаваш, че прилагаш един велик закон, който обхваща целокупното съзнание на Битието и дава израз на живота. В това се заключава великата хармония на живота. Не може да не се радва онзи, който в най-малка степен даже участва в тази велика хармония. Достатъчно е да отправите мисълта си към този възвишен свят, към разумните същества, за да потекат техните енергии към вас като притоци към реки, за да се увеличи вашият живот, вашата мощ и вашата вътрешна радост. Каквото дъждът представлява за реките, такова нещо представляват възвишените същества за хората на Земята. Като гледат страданията и нещастията на хората, възвишените същества имат желание да слязат близо до тях, да им помогнат: те не мислят, че могат да се огрешат, да се оцапат – те знаят, че който се влива в морето, той не може да се оцапа. Само онази вода може да изгуби чистотата си, която е на тясно или край

бреговете, но вода, която се влива във вътрешността на морето, в безпределната широчина и дълбочина, не може да се цапа. Следователно само онзи човек може да се огреши, да се цапа, който живее с тесни, с ограничени възгледи за живота. Тия възгледи ние наричаме кал, грях, който цапа човека, но само отвън: тази кал никога не може да проникне в душата, т.е. в дълбочината и в широчината на морето, да го обхване; калта никога не може да обхване дълбочината на живота.

И тъй, който се спира върху калта, той не разбира смисъла на живота. Наистина, калта изменя условията на живота за съществата, които живеят във водата, но присъствието на калта във водата не е постоянно: водата ту се изчиства, ту се размътва. Хората наричат тия промени лоши и добри условия в живота. Когато човек е лишен от храна, от дрехи, от къща за живеене, условията са лоши за него; има ли всичко, което му е нужно за живота, условията са добри. Кой е виновен за лошите условия в живота на детето? То само е виновно. Всеки дом има свои закони, на които всички членове от дома се подчиняват; щом някой член от дома не се подчинява на тия закони, условията стават лоши за него. Значи който се оплаква от лошите условия, в които е поставен да живее, той е нарушил законите на своя дом; щом изпълни законите на своя дом, едновременно с това и условията му се подобряват.

Съвременните хора страдат, защото са изменили израза на своя живот; като последствие на това те са изгубили насоката на своя вътрешен стремеж. Например срещате един цигулар, който свири добре, но с цел да се прослави в света. Той не само че няма да успее в своето желание, но ще изгуби и това, което е придобил. Като излезе на сцената да свири, той ще разчита на благоволението на присъстващите, които не са на еднакъв уровен в музикално отношение, и ще се свърже с тях. Като се свърже със съзнанията на

присъстващите, той ще усети известно неразположение: техните съзнания като притоци ще потекат към неговото като по наклонена площ и ще предизвикат едно вътрешно безпокойство. Законът е такъв: когато някой ви хвали, едновременно с доброто, което внася във вас, той внася и злото, което крие в себе си. Това са изпитали всички хора, това изпитват и младите моми и момци: докато се обичат, те имат определена насока на движение; щом се оженят, любовта между тях изчезва и те се стълкновяват. Докато Любовта действа между хората, те се намират под влиянието на възвишени, разумни същества, които непрекъснато ги хранят със своите чисти и красиви мисли и чувства; щом Любовта ги напусне, те изпадат под влиянието на неразумни, низши същества, които всичко рушат и изкореняват. В първия случай хората минават през рая, а във втория – през ада.

Какво представлява адът? Адът представлява сбор от същества, които искат да създадат своето щастие на гърба на другите. Във всеки човек има същества, които мислят само за себе си: тия същества стават причина да се колят кокошки, агънца – да живеят на тяхна сметка. Като изядат голяма част от кокошките и агънцата, хората казват: „Ще оставим десетина кокошки и агънца за домазлък“. Като съберат десетина наполеона, те казват: „Ще запазим тия пари за черни дни“. Щом домазлъкът се увеличи, хората пак започват да ядат и да пият, да мислят само за себе си.

Като не знаят как да разрешат задачите в живота, си хората казват: „Защо светът е създаден така?“. На този въпрос ние отговаряме: защото в него няма никаква философия. Питате: „Защо това дете не се подчинява на законите на своя дом?“. Много просто: това дете преждевременно е израсло в съзнанието си; то си е въобразило, че представлява нещо особено, че е повече даже и от майка си, и от баща си; то мисли, че неговото присъствие в бащиния

му дом е особено щастие за всички и счита, че е свободно от всякакви закони и задължения. Ако майката познава детето си и знае как да му въздейства, тя ще го застави да изпълнява законите на дома, както правят и неговите братя и сестри: тя няма да му казва, че е лошо дете, та да го накара да се гневи, но ще поддържа в него мисълта, че е добро дете – и постепенно ще му влияе.

Какво означават думите *добър човек?* Да бъде човек добър, това значи да има равновесие между силите на неговия ум и на неговото сърце. Този човек разбира законите, на които се подчиняват силите в неговия организъм. Както лодкарят знае в коя посока да постави платната на своята лодка, за да не се вълнува от вятъра, така и добрият човек знае на коя страна на лодката си да постави платното, за да може по всяко време да уравновесява силите на своя организъм срещу бурите и ветровете, които бушуват навън. Разумният, добрият лодкар не може да измени посоката на вятъра, но може да измени посоката на своята лодка, да я запази от теченията на ветровете. Измени ли посоката на своята лодка, каквито ветрове и да веят, от каквато посока и да идат, той не се смущава. Понякога се случват попътни ветрове: те представляват благоприятни условия за лодкаря; не са ли попътни ветровете, той ги счита за лоши условия при движението му. Щом е разумен и добър, нищо друго не му остава, освен да измени посоката на своето движение, да превърне неблагоприятните условия в благоприятни.

Като ученици вие трябва съзнателно да работите, да разбирате условията, при които живеете, и разумно да се справяте с тях. Докато престане вятърът, вие трябва да обръщате платната на вашата лодка ту на една, ту на друга страна. Ако духа южен вятър, а вие отивате на изток, ще обърнете платното на север; ако духа северен вятър, ще обърнете платното на юг. Ако ви питат защо платното ви е обърнато на юг, ще кажете, че се пазите от северния вятър. Ами защо платното

ви е обърнато на север? Защото духа южен вятър. „Може ли лодката да пътува без платно?“ Може. Едно време не е могло, но сега може; някога сегашното положение е било бъдеще, което днес е вече реализирано. Днес параходите пътуват без платна, но без дим не могат още; оттам и къщите не могат без дим. Значи всяка къща представлява особен параход, с който човек пътува. Било е време, когато не е имало дим: например в къщите на рибите, на птиците няма никакъв дим. Един ден и в къщите на хората няма да има никакъв дим. Дето има дим, горенето не е пълно; когато горенето е пълно, никакъв дим, никакви сажди не се образуват.

Учените хора се стремят да заменят въглищата и дървата с електрическата енергия. Внесе ли се електричеството навсякъде, никакъв дим няма да съществува, обаче и при електричеството горенето не е пълно; като се качим в умствения свят, ще видим, че и там горенето не става пълно. Една от причините за неправилното горене се крие в комините, в кюнците. Често и комините в живота на отделния човек не са поставени на мястото си, вследствие на което горенето не става правилно. Какво трябва да прави човек, за да избегне дима? Той трябва да подобри вътрешния израз на своя живот.

И тъй, добрият, разумният човек трябва да се справи с условията на живота. Той е доволен от условията, при които е поставен, и разумно ги използва. Ако обущата му са скъсани, той не изстива; излезе ли с тия обуща на снега, той е доволен, че има възможност така да концентрира мисълта си, че да не се простуди: и с мокри крака да бъде, пак да не се простуди. Всичко зависи от мисълта на човека. Като знае това, човек може да излиза зимно време на снега бос и да тича по него около 5-10 минути, даже и повече, без да се простуди. Когато мисълта на човека е концентрирана към дадено място, простуда не може да има. Като концентрира мисълта си към краката например, човек привлича умствените си енергии към тях и

по този начин се предпазва от простуда. Обаче този опит трябва да се прави само от силни хора, които могат да се концентрират. Като потича известно време по снега, човек трябва да влезе на топло, да изтрие краката си с вълнен парцал, докато се стоплят. Следователно никога не допущайте в себе си мисълта, че можете да се простудите; допуснете ли тази мисъл, вие сте поканили вече болестта на гости.

Съвременните хора сами канят болестите в дома си. Разболеят ли се, те се страхуват, че ще умрат. Казано е в Писанието, че Бог не съизволява в смъртта на грешника, но благоволява в живота на праведния. В Бога всички са живи: Той не желае смъртта на хората, но същевременно не поддържа тяхното чрезмерно размножаване. За Дървото за познаване на доброто и злото се казва, че имало 12 плода. Числото 12 е образувано от 1 и 2, от 10 и 2. Числото 10 показва пътя, който е изминала единицата, докато дойде до числото 2. Числото 10 е число на движение. Знаем, че животът е движение: следователно числото 10 е число на живота. Когато радиусът се движи около една точка, образува се окръжност, едно цяло, т.е. единица. Диаметърът дели цялото, т.е. кръга, на две равни части, на две единици. Такова деление съществува между хората, както и в Природата.

Числото 2 показва, че когато е било единица, е образувало един кръг; след това е образувало още един кръг, т.е. то е минало в друга еволюция и се е превърнало в числото 2. От единицата можем да образуваме числата 12 и 21. Домът може да бъде основан или върху числото 12, или върху 21. Дом, в който мъжът, т.е. положителните сили, вземат надмощие, е основан върху числото 12; първото дете в този дом ще бъде момче. Ако творческите сили вземат надмощие в дома, т.е. ако женският принцип преодолява, това показва, че този дом е основан върху числото 21; първото дете, което ще се роди в този дом, ще бъде момиче. Следователно, за да се роди момче в един дом, бащата трябва да бъде много умен; за да се роди момиче в някой дом,

майката трябва да бъде любеща. Когато Мъдростта има надмощие в даден дом, ражда се момче; когато Любовта има надмощие, ражда се момиче. Това показва, че децата не се раждат произволно, но по известни закони. Не се ли спазват тия закони, много момчета и момичета могат да се родят, но те по форма само ще бъдат такива: всъщност те не съдържат качествата на момчето или на момичето.

И тъй, който иска да има добре развит ум, той трябва да дава надмощие на положителните сили в себе си, т.е. на Мъдростта. Иска ли да има добро сърце, той трябва да даде надмощие на творческите сили в себе си, т.е. на Любовта. Който има и добър ум, и добро сърце, той е дал място в себе си и на Любовта, и на Мъдростта, той владее и двете числа – 12 и 21. Когато децата от един дом спадат в системата на своите родители, те остават да живеят при тях; ако не спадат към тяхната система, те напущат бащиния си дом и отиват в друга някоя система. С това се обяснява защо синът на някое семейство, като се ожени, отива да живее при родителите на своята жена и се чувства там по-добре, отколкото при своите родители. Същото става и с дъщерята: тя отива при родителите на своя мъж и понякога там се чувства по-добре, отколкото при своите майка и баща. От гледище на човешките разбирания това е неестествено, от гледище на Божествения порядък на нещата това е естествено. За хората е неестествено синът да влезе в някой дом като приведен зет: майката и бащата страдат за него, искат да бъде при тях. Защо трябва да страдат? Нека родят още един син. „Няма време: кога ще се роди, кога ще порасне и ще стане голям!“ Вечността е пред вас: има време за постигане на всички човешки желания.

Когато говоря за Вечността, аз имам предвид възможностите, които се крият в човешката душа. За реализиране на това, което душата носи в себе си, е нужна цяла вечност; милиони години са нужни за развиване на човека. Като знаете това, не ограничавайте

своя живот, не мислете за сегментите на своя живот; не гледайте на живота си като на парче от целия кръг и не мислете, че животът ви е къс. Колкото и малка част да представлява вашият живот от великия Божествен кръг, все пак сте част от него и се сливате с Цялото. Ако разглеждате живота си като нещо отделно, вие няма да му придадете никакъв израз. Вие искате хората да ви почитат, а сами не се почитате. „Лош човек съм.“ В какво седи твоята лошавина? „Мога да убия човек.“ Какво ще спечелиш, ако убиеш една част? „Добър човек съм.“ В какво седи твоята добрина? „Мога да повдигна човека.“ Какво ще спечелиш с това? Добрината и лошавината на човека се заключават в това, как ще използва силите, които са вложени в него. Ако използва силите си за свое лично благо, той е извършил едно престъпление, той се е отделил от кръга. Всяко клонче, отделено от дървото, е осъдено на изсъхване; всяка мисъл, всяко чувство, отделени от цялото, са осъдени на изсъхване. Човешкият живот, отделен от Божествения, представлява непрекъсната редица от погребения: погребения на мисли, на чувства, на идеали, на любов, на стремежи, на свои близки и т.н. И след всичко това някои казват, че животът им е идеален. Може ли да бъде идеален живот този, който е пълен с мъртъвци? На Земята идеален живот не може да съществува. Здраве, сила, знание, любов не излизат от земята: всичко това иде отгоре, от възвишения свят.

Следователно които ви любят, те са горе; които слугуват, те са долу. Търсите ли слуги, на Земята ще ги намерите; търсите ли онези, които ви любят, на Небето ще ги намерите. Баща ми, който ме обича, ще напълни кесията ми със златни, със звонкови монети. Заради тези монети всички ме уважават: и гостилничарят, и хазяинът, и приятелите ми. Обаче това уважение ми се отдава заради любовта на баща ми: не ме ли обича баща ми, и хората не ме уважават; значи хората обичат и уважават баща ми, а не мен. Човешката душа е ценна

за това, което е вложено в нея; кесията е ценна, докато има звонкови монети в нея; сърцето е ценно, докато излива красиви и благородни чувства. Добрият, умният човек представлява пълна кесия, пред която келнерът на живота оказва всичкото си уважение; лошият, глупавият човек представлява празна кесия, на която не се оказва никакво уважение.

И тъй, за да предаде израз на своя живот, човек трябва да има стремеж към нещо велико: той трябва да се стреми да даде израз на Божествения живот в себе си. Когато човек може да даде правилен израз на своя живот, Бог се весели в него. Някой казва, че иска да бъде радостен и весел. Ако Бог се радва и весели в тебе, и ти ще бъдеш радостен и весел; ако Бог не е радостен и весел, и ти няма да бъдеш радостен и весел. Отвори сърцето си да се всели Бог в тебе! „Калугерски ли да живея?“ Калугерският живот не е Божествен. „Сиромашки ли да живея?“ Сиромашкият живот не е Божествен. „Като учен ли да живея?“ Животът на учения не е Божествен. Ще живееш Божествен живот, без да си калугер, без да си учен, без да си сиромах, без да си богат. Ще бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесен. Да бъдеш добър, учен, богат, сиромах – това са методи за придобиване на нещо.

Студент по химия прави опити, но един от опитите му излиза несполучлив: ретортата му се пръсва и парченца от нея хвръкват във въздуха и го удрят по главата. Щом го превържат, той започва да мисли и вижда, че е пропуснал нещо: той не е познавал свойствата на някои елементи, вследствие на което опитът му не е излязъл сполучлив. Този студент не е учен човек, той не знае свойствата на всички елементи и не знае, че и те имат свои особени прояви – като своенравни деца на богати родители. Ако не познавате характера и свойствата на тия деца, те ще ви създават пакости, които с години ще помните. Който иска да подчини тия деца на своята воля, той трябва

да бъде по-умен от тях; ако е като децата умен, той ще влезе в борба с тях; ако е по-глупав от тях, те ще го подчинят и ще го заставят да им слугува. Някой казва: „Голяма борба имам с хората.“ Като тях си по ум. „Слуга ме направиха хората.“ По-глупав си от тях. „Господар станах на хората.“ По-умен си от тях.

Като ученици вие трябва да знаете как да се отнасяте с хората: това ще научите от числото 2. Числото 2 е добър търговец: като влезе някой клиент в неговия магазин, той не се изпъчва напред, но веднага излиза срещу него, учтиво му се покланя и любезно го запитва: „Какво обичате, господине? На ваше разположение съм“. Клиентите остават доволни от него и го препоръчват на своите близки – така работите на този търговец вървят добре. Прилагате ли неговия метод, и вашите работи ще вървят добре. Искате ли да спечелите сърцата на хората, не се изпъчвайте пред тях, но наведете се малко и учтиво ги приемете. Това са особени линии на поведение, на обхода, които човек трябва да спазва: измени ли една от тия линии, работите му остават назад. Който е тръгнал в Божествения път, той трябва да спазва красивите линии на Природата; изкриви ли една от тия линии, той се натъква и на съответни резултати. Всяко изкривяване на линиите говори за наследствени черти в човека, с които той разумно трябва да се справя. Тръгне ли по тия линии, той изразява своя живот. Външният израз на неговия живот е израз и на неговата душа; изразът на душата му е израз на неговия ум и на неговото сърце.

Сега, за да даде правилен израз на своя живот, човек трябва да бъде доволен от всичко, което му е дадено. Да даде човек правилен израз на живота си, това значи да има красиви линии на тялото, на лицето, на движенията си. Това се постига само ако мислите, чувствата и постъпките на човека са красиви. Може ли човек да даде израз на живота си, всичките му работи се нареждат добре. Като става сутрин от сън, той не трябва да бърза: да прочете една-две молитви и

да каже, че се е молил, но трябва да се измие, да се облече спокойно и да започне да размишлява, да нагоди нервната си система във възприемателно положение; след това той може да започне да се моли и да следи какво ще му се каже. В това време може да му се яви Небесната майка: тя ще се усмихне и ще му изпрати своето благословение. Това значи да решава човек задачите си правилно. Мнозина се стремят към разумен живот. Щом решават задачите си правилно, те ще дойдат до този живот. За това не се изисква много време: достатъчно е всеки ден да отделяте по 5-10 минути за размишление, за вътрешна работа върху себе си. По този начин човек ще се домогне до красотата в живота, която ще остави неизгладими спомени в него.

Един 70-годишен старец разправял една своя опитност. Някога, в младините си, той видял една млада красива мома, с ангелско лице и ангелски поглед. Тя го погледнала и му се усмихнала: той запечатал погледа и усмивката и в себе си и ги носил цял живот. И жена имал, и деца имал: всички измрели и ги забравил, но погледът и усмивката на тази мома останали паметни и живи в съзнанието му завинаги. Красивото, великото, Божественото трябва да остане паметно в съзнанието на човека, както образът на красивата мома е останал завинаги в съзнанието на дядото. Красотата – това е израз на живота. Дядото се чудил каква е била тази мома, която през целия му живот не е излязла от неговото съзнание. Какви ли опити не е правил, за да я забрави, но не могъл: на пост и молитва се подлагал, пред свещеници се изповядвал, наказания си налагал, но красивата мома не излязла от ума му. Тази красива мома не е била нищо друго освен ангел, въплътен в човешка форма, дошъл на Земята да покаже на хората смисъла на живота. Тя имала светъл ум, добро сърце, възвишена душа. Който веднъж срещне тази мома в живота си, той не може да бъде нещастен: тя носи своето благословение. Това, което се

запечатва в човешката душа за вечни времена, е красотата, величието на живота – то е Божественото в света, което няма начало, няма край.

И тъй, не се измъчвайте от красивите неща. Дядото, който е видял красивата мома, цял живот се е измъчвал, но не се осмелил да каже на жена си или на някой свой близък, че носи в себе си спомена за красивата мома. Защо трябва да се измъчва? Той е срещнал ангел и не може да го забрави; той носи този ангел в себе си като велика идея. Добре е всички хора да имат такава идея в себе си. Имат ли тази идея, те могат да бъдат поети, писатели, учени, философи, майки, бащи. Тази идея представлява ръководно начало в техния живот; тази идея дава израз, насока на човешкия живот; тази идея представлява река, която се стреми към морето, към великия океан на живота.

Сега от всички хора се изисква чистота: те трябва да пресеят, да филтрират своя живот, да го освободят от неопределените мисли, чувства и желания, които като еднодневки минават и заминават през тях. Като пречистят живота си, в тях ще остане само Божественото. Какво трябва да остане в човека? Числата 12 и 21. Според кабалата числото 12 е израз на разумността, на мъдростта в човека; числото 21 е израз на великата Любов, която осмисля живота: тя внася безсмъртието в живота. Числото 21 се състои от 10+10+1. Това са елементи, живи числа, които показват, че всяко число може да се разлага на своите съставни, живи единици. Двете десетки в числото 21 са от две различни категории. Едната десетка е свързана с един род разумни същества, а другата – с други разумни същества. Едните и другите същества взаимно си помагат, те имат отношение към хората, интересуват се от техния живот. Възвишените същества представляват ангели, красиви моми, които си служат с магическата пръчица: в който дом влязат, те турят всичко в ред и порядък. Ангелите, боговете не са нищо друго освен красивите моми, към които всеки се стреми. С ангелите, които ви посещават, ще говорите

по един начин, с боговете – по друг начин. Както и да се разговаряте с тях, те оставят своето благословение. Ангелите изучават и прилагат Любовта, а боговете – служенето. В това отношение човек може да бъде или ангел, или божество: като ангел той ще прилага Любовта, като божество той ще служи. Това значи да даде човек израз на своя живот, в това седи силата на човешкия живот.

Следователно който иска да бъде ангел, той трябва да пази законите и интересите на боговете; който иска да бъде божество, той трябва да пази законите и интересите на ангелите. Между всички разумни и възвишени същества има пълно разбиране; неразбиране съществува само между хората – те искат да бъдат ангели и божества, без да разбират техните закони, без да пазят интересите им. Като знаете смисъла на числата 12 и 21, работете съзнателно с тях. Като работите съзнателно с тия числа, вие ще преодолеете всички препятствия в своя живот. Ако искате да развивате сърцето си, прилагайте Мъдростта, т.е. законите на боговете; ако искате да развивате ума си, да бъдете Синове Божии, прилагайте Любовта като основен принцип в живота си. Като работите по този начин, вие неизбежно ще правите погрешки, но това да не ви спъва. Стремежът на човека е важен. „Готови ли сме за тази работа?“ Готови или не, вие трябва да прилагате; не прилагате ли, ангелът на смъртта ще дойде да ви вземе. „Ще бъдем ли готови за онзи свят?“ И това няма да ви питат: готови ли сте, или не, ще ви вземат. Като умре човек, тогава се определя мястото му: от мястото, в което се намира, той познава доколко е бил готов. Казва се в Писанието: „Умря бедният Лазар и го занесоха в лоното на Авраама. Умря богатият и го занесоха в мястото на мъчението“. Значи едни ще отидат при добри условия, а други – при лоши.

Сега, като ученици, научете се да разлагате нещата на съставните им части. Като ги разложите, непотребното ще турите на

една страна, а потребното – на друга. Така ще разложите и живота си, за да отделите своите дарби и да ги развивате. Съвременните хора очакват да дойдат благата отвън някъде. Те казват: „Да дойде Божието благословение върху нас“. Божието благословение се излива върху вас всеки момент, но вие трябва да умеете разумно да го използвате. „Ама не мога да се моля.“ Ще се научиш. Преди да се молиш, застани прав, със свободни, отпуснати мускули на тялото си, като за почивка, и отправи мисълта си нагоре. В това време хората могат да ти се присмиват, да те ругаят, но ако останеш тих и спокоен, без да прекъснеш молитвата си, твоята мисъл е силна. Така са се молили светиите, мъчениците, апостолите: те са били подлагани на мъчения, на изгаряне, но не са прекъсвали връзката си с Бога. Какво са постигнали хората, като са преследвали светиите и апостолите? Ако са изгаряли един християнин, десет нови са се явявали; ако са изгаряли десет, сто нови са се явявали. Хората са се учудвали на държанието, на поведението, на устойчивостта на тия мъченици. Това означава вътрешен израз на живота.

Сега желая ви да бъдете спретнати в своите мисли, чувства и постъпки, да предадете израз на своя живот. И тогава, като дойде Божието благословение върху вас, вие ще го приемете и задържите в себе си за вечни времена.

Божията Любов носи щастие.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

18 лекция, 19 декември 1928 г., София, Изгрев

НАПРАВЛЕНИЕ НА ИСТИНСКИЯ ЖИВОТ

Размишление върху Божията радост.

Съвременните хора трябва да разбират и оценяват истинския живот. Под думите *истински живот* разбираме реалния живот, който е неизменен и от който човек никога не се разочарова. Условията на живота, при които сме поставени, представляват сянка на истинския живот, вследствие на което те постоянно се менят. Следователно промените, които стават в човешкия ум и в човешкото сърце, не произтичат от самия живот, но от неговите сенки, от обстановката на условията, които животът произвежда. Щом обстановката на условията се мени като часовете на деня, и състоянията на човека се менят. Смяната на тия състояния зависи от направлението на човешкия живот. Ако не попадне в направлението на истинския живот, човек може да изгуби и най-красивите си състояния. Например тъкмо придобиете някаква велика радост, изведнъж я загубите. Защо? Какво е станало? Някаква микроскопическа спънка е дошла отвън и е станала причина да се измести човек от направлението на истинския живот. В това положение човек започва да прилича на празна бъчва, която вдига голям шум; пълната бъчва не вдига шум.

През време на Освобождението един руски войник барабанчик попаднал в дома на един български чорбаджия. Един ден чорбаджийката заклала няколко пуйки, изчистила ги добре и ги оставила настрани някъде да ги готви, когато им дойде време. Като видял пуйките, барабанчикът се съблазнил и в отсъствие на домакините отворил барабана и турил пуйките в него. В това време капитанът извикал барабанчика и му заповядал да бие тъпана.

„Тъпанът не може да пее, Ваше високоблагородие." Войникът не казал, че барабанът е пълен с пуйки. Съвременните хора изпадат в положението на този барабанчик: не могат да бият тъпана си, т.е. не могат да пеят. Защо? Защото животът им е пълен с неестествени желания, които им пречат да се проявят правилно. Мисли ли войникът, че като напълни барабана си с пуйки, е осигурен? Такава мисъл може да се загнезди в ума на всеки човек: да напълни своя барабан и след това да казва, че не е разположен. Кога човек не е разположен? Когато внася чужди мисли в ума си и чужди чувства в сърцето си. Като не може да се освободи от чуждите неща, човек търси правия път – направлението на истинския живот. Той търси пътя към Божественото учение чрез една идея, която не почива на здрава основа: той иска да придобие знание, да научи природните закони, както и тайните на Битието, с цел да прави чудеса, да се слави името му. В края на краищата, след като учи 10-20 години, той дохожда до състояние, в което вижда, че знае по-малко, отколкото е знаел по-рано: той не е измерил силите си, вследствие на което повече е изгубил, отколкото е спечелил.

Виден музикант излиза на сцената да свири. Първоначално той е смел, самоуверен в силите си, но като излезе на сцената, изгубва вдъхновението си и не може да свири. Защо? Станало е нещо, причината на което и той сам не знае. Публиката го освирква и той се прибира обезсърчен, недоволен: той счита публиката виновна за неговия неуспех и решава втори път да не излиза на сцена. Не се минава много време, той пак се насърчава, започва да свири и решава да даде втори концерт. Това показва, че има нещо вън от човека, което го обезсърчава и насърчава. Като знае това, човек трябва да познава силите си: и при обезсърчение, и при насърчение да знае колко са неговите сили и способности, да се справя с мъчнотиите на живота. Кое е по-добро за вас: да имате мъчнотии или да нямате? Добре е

човек да влезе в градина, в която няма никакви бодили. И такива светове има, но в света, в който ние живеем, има бодили. И в науката има лъжливи положения: това са идеите, до които са дошли ония учени, които нямат достатъчно светлина. Те не лъжат съзнателно, но нямат светлина, за да видят фактите такива, каквито са в действителност.

В живота си хората се натъкват на съзнателни и несъзнателни лъжи. Например дали сте на някой човек сто лева назаем; след един месец той носи парите ви и казва: „Ето, давам ти 50 лева, още 20 лв., още 30 лв. – всичко сто лева“. Вие чувате, че ви дава 50, 20 и 30 лв., но това става толкова бързо, че не можете да разберете в действителност колко пари ви е дал. Като си отиде човекът, поглеждате в ръката си и виждате само 50 лева. Къде са останалите 50 лв., вие не знаете; търсите тук-там, но не можете да ги намерите. Това може да бъде съзнателна, а може да бъде и несъзнателна лъжа. Дойде ли до света на идеите, човек изпада в същото положение: в ума му изпъкват една, втора, трета, четвърта идея, сто идеи, но като рече да види какво е реализирал, вижда само 50 идеи налице, а останалите ги няма. Интересно е да се види как седи въпросът в психическо отношение. Ако търговец постъпва по този начин, вие трябва да знаете съзнателно ли задържа парите в себе си, или несъзнателно.

В живота се случва и обратното: даваш повече, отколкото трябва. Отивате някъде да говорите Истината; след като говорите повече, отколкото трябва, пипате в джоба си и виждате, че парите ги няма. Казвате: „Обърнах към Бога един човек, но и той ме обърна“. Някои казват, че това е изчерпване. Никакво изчерпване не е това, но вие сте поставили нещата там, дето не трябва. Когато говори Истината, човек трябва да постъпва така, както разумната майка постъпва с детето си: когато го храни, тя му дава толкова храна, колкото е необходимо; по никой начин тя не го пресища. Тъй щото и на вас казвам: никога не

пресищайте човека – нека остане в него малко свободно място, той сам да работи, да прави усилия.

Когато говорим за направление на истинския живот, имаме предвид онзи път, онази посока, по която човек може да разреши всички въпроси в живота си, да трансформира своите отрицателни състояния в положителни. Съмнение, подозрение, завист, омраза – това са състояния, които ще минат през човека, но той трябва да се справи с тях, да разбере отде идат и да ги отбие от пътя си. Човек може да преживее едно любовно състояние, без да е негово: той го е възприел отвън. Като намери причината на това състояние, той лесно може да го отстрани. Двама млади се любуват край брега на морето, а случаен човек, който се разхожда по брега, преживява едно любовно състояние. Той се чуди отде е дошло това чувство в него и търси причината: като се огледа натук-натам, той вижда двамата млади далече от него, че се разговарят любовно – значи той е възприел тяхното състояние. Те се разговарят за Любовта, т.е. за Бога: първо той говори за Бога, а тя слуша; после тя говори, а той слуша. Те се намират в положението на двама учени, които едновременно държат една книга: първият обърне един лист и чете, после вторият обърне друг лист и чете.

Двама млади, мома и момък, влизат в една евангелска църква и сядат един до друг. Момъкът харесва момата и като отваря Библията, намира стиха „Бог е Любов“. Той дава книгата на момата: тя отваря своята Библия, намира стиха „Ако ме любите, ще опазите моите заповеди“, и я подава на момъка. Той отваря Библията и дава на момата да чете: „Аз и Отец Ми едно сме“; тя пак отваря своята Библия и я подава на момъка: „Аз за този час дойдох“. Сега, от религиозно гледище, можем да кажем, че това, което тия млади вършат, е светотатство или пък един красив разговор. За да не мисли криво, да не вади криви заключения, човек трябва правилно да поставя нещата

в живота си, както текат. Ще кажете, че човек трябва да бъде сериозен: да бъде човек повече или по-малко сериозен, това зависи от степента на неговата любов, разумност, интелигентност и т.н. Обаче влюбването още не е любов: влюбването е спор, война между двама души. Дето има спор, там непременно ще се яви някакво недоразумение. Любовта обаче се отличава от влюбването по това, че е крайно предвидлива: любещият човек предвижда всичко. Няма мъчнотия в света, която Любовта да не е в сила да разреши. Влюбването е само направление, посока, която води човека към Любовта, но не е любов.

Следователно, като върви в посоката на Любовта, човек люби целия свят. Отдето мине, ще играе, ще се извива като река: ту около дървета, ту около камъни, ту около треви и цветя; ще се движи, ще скача без никакво спиране, докато се влее във великото море. Човек трябва да се върне там, отдето някога е излязъл. Колкото и каквито хора срещате по пътя си, те представляват за вас растение, дърво, камъче, пеперудка, насекомо. Вие ще минете покрай тях, ще им се усмихнете и ще продължите пътя си; спрете ли се, вие изменяте посоката на движението си, т.е. отклонявате се – всяко отклоняване от правия път носи страдания на човека. Който е намерил насоката на своя живот, той за нищо на света не трябва да се спира. Пътят към Бога е вечен, непрекъснат. Колкото и малко да напредва, човек непрекъснато трябва да върви: в Божествения път не се позволява никакво отклоняване, никакво спиране.

Кое е отличителното качество на правия път? Който върви в правия път, той има ясна представа за нещата. Както изображенията на предметите във фокуса на телескопа са ясни, така и движението на човека в правия път му дава ясна представа за всички явления. Следователно когато мислите и желанията на човека в Божествения фокус на душата са ясни, и изображенията им са ясни. При това

положение човек е спокоен, от нищо не се смущава; всяко смущение показва, че човек не е намерил насоката на своя живот.

Като се намерят в затруднения, в смущения, мнозина казват, че уповават на Бога – Той ги ръководи. Това ръководство се крие в техния ум, в тяхното сърце. Учителят дава светлина на учениците си, но той не решава задачите им: те сами трябва да ги решават. Правилното разрешаване на тия задачи определя бъдещето на ученика: от него зависи доколко може да се повдигне, доколко може да развие своите дарби и способности. Ще кажете, че човек трябва да вярва в Бога. Не е въпрос само до вярата: човек трябва да вярва в Божията Любов, Мъдрост и Истина и да ги проявява. Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Това подразбира: проявявайте Любовта, Мъдростта и Истината в живота си, при каквото положение и да се намирате. Метачът трябва да мете улиците, но същевременно да прилага великите принципи на живота. Какво от това, че е метач? Службите на хората са разпределени: едни събират, други хвърлят, т.е. изнасят навън, а трети метат: това са методи, по които хиляди учени, философи, музиканти, поети и писатели са работили в съответни области.

Нашата задача, както и тази на съвременните хора, се заключава именно в това – всеки да допринесе нещо към великия процес на Битието. Велико бъдеще се крие зад този процес! Когато проникнал във великото бъдеще на човечеството, апостол Павел казал: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за тези, които Го любят“. До този момент той се е оплаквал, че имал някакъв трън в плътта си, но когато стигнал до Третото небе, казал, че вече може да се похвали със своята немощ и своето неразбиране. Не само апостол Павел може да се похвали със своята немощ и неразбиране, но всеки човек трябва да каже същото за себе си. Кой може да вдигне Земята на гърба си? Кой може да вдигне една планина? Кой може да мисли

едновременно за всички хора? Невъзможно е за обикновения човек да направи тия неща. Какво може да направи той? Какво се иска от човека? Човек трябва да има такава вяра в себе си, че при всички условия на живота си да не се колебае. Той трябва да има непоколебима вяра в неизменните закони на Битието: Земята и небето да се мръднат от мястото си, той не трябва да се колебае в тия закони. Докато човек вярва в неизменността на тия закони, косъм няма да падне от главата му.

Когато дойдат мъчнотиите в живота, хората започват да се страхуват и губят вяра във всичко. Ако Бог е с вас, кой ще бъде против вас? Бог не съизволява в смъртта и страданията на грешника: каквито грехове и да имате, Той не се спира пред тях. „Какво да правим с кармата си?“ Ще плащате и ще вървите напред. Не само обикновени хора, но и адепти се спъват в своята карма, в живота на своите деди и прадеди, и тях ги притискат, но те прилагат Вярата, Любовта и Мъдростта и преодоляват своите изпитания. Всеки човек – малък или голям, ще бъде изпитан.

Като ученици на окултната наука вие ще имате по-големи страдания от тия на обикновените ученици. Защо? В окултната наука има опасни места, в които ученикът неизбежно ще нагази. Например той ще се натъкне на закона, според който каквото мисли човек, добро или зло, непременно ще го привлече към себе си. Ако мислиш, че някой човек е лош, ти непременно ще привлечеш лошавината му; ако мислиш, че някой ще те излъже, ти непременно ще привлечеш лъжата към себе си; мислиш ли положително за някого, че той ще изпълни дълга си, така става: каквото човек мисли, това става. „Нали трябва да се каже истината на човека?“ В какво седи Истината? Истината се заключава само в положителното: сенките на живота не влизат в Истината, те нямат нищо общо с положителния живот. Когато познава Истината, човек познава и лъжата; когато има знание,

той познава и невежеството. Обаче ако си невежа, ти никога няма да знаеш какво нещо е знанието; ако познаваш лъжата, никога няма да знаеш какво нещо е Истината. Само Истината познава лъжата, само Мъдростта познава глупостта, само Любовта познава омразата, само Доброто познава злото. „Тогава как да научим злото?“ Злото не се учи: за да познаеш злото, ти трябва да изучаваш Доброто; щом познаваш Доброто, ти непременно ще знаеш какво нещо е злото. Отрицателното не се учи: в стремежа си към положителното, без да иска, човек греши и се поддава на отрицателното в живота.

И тъй, за да познаете дали даден човек лъже, вие трябва да знаете абсолютната Истина по дадения въпрос. „Еди-кой си не постъпва добре.“ За да знаете кой как постъпва, вие трябва да имате абсолютната мярка за Доброто. „Еди-кой си не свири правилно.“ Ти дай чист тон и му покажи как трябва да свири. Добрият музикант не си служи с камертон, защото и с него не може да получи чист тон. Материалът, от който е направен камертонът, се изменя: ту влагата му влияе, ту сушата. Верният тон е в самия човек: като пее или свири по този тон, той е доволен от себе си. Аз не говоря за доволство, което почива на неразбиране на музиката. Когато някой пее или свири, всичките му способности трябва да участват, да подкрепят неговия тон; не е пеене това, когато умът и сърцето не вземат участие в самите тонове. Човек трябва да пее, за да привлече живота в себе си. Като падне духом, като се обезсърчи, човек трябва да пее, да свири, за да трансформира състоянията си. Колкото по-добре човек разрешава задачите, си толкова по-добре пее.

Следователно музиката се препоръчва като метод за трансформиране на състоянията, за премахване на известни недъзи в човешкия живот. Всички животни и птици, които могат да пеят, си служат с пеенето; които не могат да пеят, те скачат, играят. Когато някое животно, например куче или котка, не е разположено, то не

позволява да се докосват до него; щом е разположено, то скача, играе. И животните търсят начин да трансформират състоянията си. Гледате: някое куче се търкаля по снега; от една страна то си играе, а от друга – сменя състоянието си.

Като ученици вие сами трябва да разрешавате задачите си; мъчни задачи ще срещате, но трябва да ги разрешавате. Ако сами не се грижите за себе си, никой няма да се грижи за вас. Казано е: „Помисли за Бога и Той ще помисли за тебе“. Някой се оплаква, че е сиромах, че ходи гладен, бос, окъсан – и не иска повече да живее. Това не е разрешение на въпроса! Не е само той сиромах – всички хора са сиромаси и окъсани: някой във физическо отношение, друг – в сърдечно, а трети – в умствено. Каквото и да е положението на човека, той може да намери някакъв изход. Ученикът не трябва да се обезсърчава, но да се учи. Когато сиромашията го посети, той трябва да знае, че му е дадена задача да мисли не само за физическия свят, но за сърдечния и за умствения. Той трябва да се заеме да работи и в трите свята: да облече тялото си със здрави, нови дрехи; сърцето си – с благородни, възвишени чувства; а ума – със светли и красиви мисли. Да оголее човек, това е в реда на нещата. Кога? Когато отива на баня. Като отиде на баня, човек се съблича съвсем гол, за да се измие, да се освободи от всички нечистотии. Така изчистен, той облича нови, чисти дрехи и излиза от банята. Банята представлява живота, в който човек е дошъл да се окъпе и изчисти; като излезе от банята, ще изпие една чаша гореща вода, за да се стопли, и ще благодари, че се е окъпал и изчистил добре. Ще благодарите, че сте имали възможност да се облечете с нови, чисти дрехи и да продължите започнатата си работа.

Окъпването, изчистването е един от начините, по които човек може да се справи с противоречията си. От време на време и ангелите слизат на Земята да се окъпят в някоя човешка баня. Какво

представлява къпането? Къпането е процес, при който порите на човешкия организъм се отварят, за да може да се възприеме животът. Когато ангелът се окъпва в някоя човешка баня, той отваря порите на тялото си, за да възприеме човешкия живот. Като го възприеме, той се радва, че е придобил едно ново разбиране на живота. Наистина, ангелът трябва да възприеме човешкия живот в себе си, за да разбере неговото вътрешно съдържание и смисъл. Щом се върне на Небето, ангелът разправя своята опитност от Земята, радва се, че е придобил нещо ново. Такова е положението на всеки човек, който е имал възможност да проникне в ангелския свят: той слиза на Земята обогатен, радостен, че е видял и разбрал нещо ново, по-високо от човешкия свят.

И тъй, когато се стреми към науката, човек трябва да се свърже с ония възвишени същества, които са истински нейни представители. Науката иде от възвишени области на невидимия свят, а не от Земята; на Земята науката само се проектира. Когато адепти, посветени хора отиват във висшите области на невидимия свят, те се стремят да видят и проучат културата, науката на онзи свят, и тогава слизат отново на Земята. Те изучават методите, чрез които там решават задачите си; като придобият нещо от тази наука, животът им на Земята се осмисля. За такива хора казват, че имат широки сърца и светли умове. Широко сърце и светъл ум има само онзи човек, който, макар че живее на Земята, е свързан с възвишени същества от невидимия свят: физически този човек живее на Земята, но с ума и със сърцето си е свързан с напредналите същества. Всички истински учени, професори, поети, музиканти са ходили и продължават да ходят в невидимия свят, между възвишените същества. Който не е ходил там, той не може да бъде нито учен, нито поет, нито музикант. Тия хора са с широки души, с широки възгледи; едно от отличителните им

качества е смирението; когато им разправят нещо, те слушат като деца.

Следователно докато не се качи горе, в духовния свят, човек никога не може да стане учен. Истинската наука иде отгоре, от духовния свят. На Земята ще работите, а в невидимия свят ще учите. Каквото научите в духовния свят, на Земята ще го обработвате и прилагате. Когато влезете в Божествения свят, вие ще имате истинска представа за нещата и явленията на физическия свят. Без този свят физическият остава неразбран. При това положение вие отчасти само можете да разберете физическия свят: той е малка отсечка от Божествения свят.

Съвременните хора говорят за реалния живот и не се интересуват от духовното. Според тях истински реален живот е този на малките отсечки или на обикновеното знание. Те наричат реално знание за пример 2+2=4, 2х2=4, 3+3=6, 3х3=9, 1+1=2, 1х1=1, и т.н. Лесно е да събирате и да умножавате числата, но мъчно е да обясните защо е така. Например защо 2+2=4 и 2х2=4. Както виждате, тук и при събирането на числото 2 с 2, и при умножаването му се получава един и същ резултат. Числото 2 е закон на Любовта; значи докато Любовта действа, резултатите и при събирането, и при умножаването са едни и същи. Дойдете ли до тройката, четворката и другите числа, резултатът вече не е един и същ. Например 3+3=6, 3х3=9, 4+4=8, 4х4=16 и т.н. При числото 3 срещаме една мъчнотия, която не може да отиде по-далече от числото 9 – закон за наследствеността. Значи всяко престъпление се проявява най-късно до четвъртия род. Това се отнася до рода, а що се отнася до личния живот на човека, всяка мъчнотия може да се разреши след шест години. Числото 3 е самият човек; като прибавите към него числото 6, ще получите 9 – резултат, разрешение на известна мъчнотия; ако мъчнотията е по-малка, ще се разреши след 6 часа. „Не може ли да се избегне дадена мъчнотия или

страдание?“ Има закони, по които страданията и мъчнотиите могат да се избегнат, но ако една мъчнотия се избегне, вместо нея ще дойде друга, два пъти по-голяма – такъв е законът. Като знаете това, бъдете готови да посрещнете с радост страданията, които Провидението ви изпраща. Сложете богата трапеза, облечете се с нови дрехи и поканете страданието на трапезата; разговорете се с него любезно, кажете му, че сте доволни от неговото посещение. Знайте, че това, което Бог е определил за човека, не може да се измени. Божествените работи носят придобивки, а човешките работи – загуби. Не мислете, че ако имате знания, ще избегнете страданията: знанието може да ви помогне само да смекчите страданието, да го понесете по-леко, но не и да го избегнете. Разумният човек лесно се справя със своя вътрешен живот.

Сега от вас се изисква да се справяте разумно със своите вътрешни състояния, за да можете да учите добре. Щом сте дошли на Земята, вие трябва да се учите, да завършите училището, за да помагате на своите ближни. Да завършите училището успешно, това значи да разполагате с такова знание, че като видите човека, да можете да четете по лицето, по главата, по ръката му, по космите му даже. Ще кажат за вас, че сте магьосник – какво означава думата *магьосник?* Магьосник, маг е човек, който разполага със знания, с мъдрост. Знаем, че знанието облагородява; значи магьосникът е мъдър, добър човек. Всеки, който се занимава с магия, впряга ума си на работа; преди това умът му е бил в бездействие, а сега работи. Казват например, че някоя мома е завъртяла ума на един момък. Какво лошо има в това? Докато не беше видял тази мома, по цели дни и нощи той обикаляше кръчмите: в тази кръчма ще пие с приятели, в онази кръчма ще пие – и нищо не работи. Откак момата му завъртя ума, той напусна кръчмите и започна да пише: „Възлюбена моя, откак те видях, забравих кръчмите, забравих скитанията – искам да живея

добър, чист живот“. Майката се чуди какво е станало със сина и, че по цели дни седи вкъщи, пише и въздиша. Щом пише любовни писма, щом въздиша, живот има в този момък. Радвайте се на новия живот, който тече в него; научете се да тълкувате нещата правилно. Който не разбира тия работи, той се възмущава, че даден човек се е оставил една жена да го води. Не е така: важно е човек да бъде спасен. Кой ще го спаси, това не е важно: може да го спаси жена, дете, кон – безразлично е; ако един кон може да води човека в града, защо една жена да не може да го заведе?

В една от войните на човечеството един офицер паднал от коня си ранен и не могъл да стане от мястото си. Конят му го хванал със зъбите си за дрехата и го отнесъл далече от бойната линия, дето го превързали. Кой спаси този офицер? Конят му. Следователно ако един кон спасява господаря си, последният трябва свещено да държи образа на този кон в ума си и в съзнанието си. Ако момата спасява един момък, последният трябва свещено да държи образа и в съзнанието си. Не е конят, нито момата, които спасяват: чрез тях действа Божественият Промисъл. Да разбирате Божествения Промисъл – това е велика наука: това значи да е дошъл човек до направлението на истинския живот. Този е пътят, по който човек може да се справи с противоречията в живота; справи ли се с противоречията си, той ще разбере Истината.

Днес мнозина говорят за окултната наука, без да са се справили с противоречията си, без да познават Истината. Що е окултната наука? Окултната наука е пособие на Божествената наука, както сегашната наука е пособие на окултната. Пред окултната наука днешната наука представлява малко дете, което едва сега започва да учи – такова е отношението на окултната наука пред Божествената. Изправен пред тази наука, окултистът заема положението на малко дете, което едва сега започва да учи. Каква по-голяма наука искате от тази, да

превърнете стара баба в 21-годишна мома? Обаче сегашният човек със своя ум и със своето сърце, със сегашното си разбиране и възпитание не може да се домогне до тази наука. Тя не се предава по обикновен начин, пък и да ви се предаде, вие не можете да я задържите, не можете да я носите. Как ще носите един тон злато на гърба си? Ще кажете, че ще го пренесете на части; да, но този тон злато представлява цяла буца, не се реже, пък и не разполагате с инструмент да я надробите по някакъв начин. Ще стоите пред златото, ще го гледате – и не можете да го поместите. Това злато обаче трябва да се пренесе в дома ви. Стоите пред него, гледате го и съжалявате, че не можете да го постигнете. Такова нещо представлява Божествената наука за неподготвения: той чува, вижда, пипа я, но не може да я възприеме. За да възприеме Божествената наука, човек трябва да има в себе си такъв елемент, чрез който да влезе в контакт с нея. Затова Христос казва: „Да бъде според вярата ви!“. Христос изцеляваше само ония, които имаха вяра. Когато хората се трупаха около Христа да слушат проповедите Му, Той ги задържа да ядат заедно. Учениците Му обаче имаха на разположение само пет хляба. Христос благослови хлябовете, разчупи ги и нахрани с тях множеството, което беше се събрало около Него. „Факт ли е това?“ Като факт го изнасят. Христос знаеше закона да увеличава нещата: Той имаше вяра и с нея работеше.

Христос казва: „Да бъде според вярата ви!“. Вярата почива на знанието. Това, което за нас е вяра, в духовния свят е знание, наука. Понеже хората на Земята са още деца, те трябва да вярват: един ден тяхната вяра ще се превърне в знание, в наука. Днес хората се измъчват, безпокоят се, страдат, защото нямат вяра. Всички мъчнотии могат да се разрешат чрез разумността – в разумността е Бог. Когато човек стане разумно дете, всички негови нужди се задоволяват, всичките му мъчнотии се разрешават и той става радостен и весел. За

да дойде до това положение, човек трябва да даде път на Божественото в себе си. Отнесе ли се критически към Божественото, той затваря пътя за неговото идване. За да отвори пътя си към Божественото, човек се нуждае от знание така, както млекарят – от цедилка за прецеждане на млякото. Знанието трябва да мине през ума на човека, както млякото – през цедилката. Това знание няма да дойде нито от горите, нито от планините, но от вашите лични опитности. Като страдате и се мъчите, вие трябва да изучавате начините, с които Бог работи и превръща всичко в добро. Бог разрешава и урежда мъчнотиите и противоречията на хората чрез самите тях. Срещате един човек – огорчен, обиден от някого – не иска никого да погледне. Как ще се махне това огорчение? Провидението дава възможност на онзи, който е нанесъл обидата, да спечели десет хиляди лева; същевременно го праща при обидения да сподели с него печалбата си, да му даде пет хиляди лева. Като получи тази сума, обиденият изменя състоянието си – в лицето на този човек вижда вече свой приятел.

Хората се страхуват от даването, за да не би да осиромашеят. Те казват: „Ако човек дели всичко с хората, къде ще му отиде краят?“. Ако даваш, краят ще бъде добър; ако не даваш, краят ще бъде лош. Кое е по-добро: да сее човек или да не сее? И за него, и за близките му по-добре е да сее, отколкото да не сее. Даването е Божествен закон. Не е въпрос човек да раздава богатството си, но каквото прави, трябва да е от любов. Ако давате от любов, това ползва и вас, и онзи, на когото давате; не давате ли с любов, нищо не се ползвате. Вложите ли Любовта, тя ще оправи всичките ви работи: велика, мощна сила е Любовта.

Сега аз ви говоря много неща, но всичко не е разбрано – един ден ще разберете всичко. Когато гледате семето на някое растение, вие не го разбирате, не знаете какво ще излезе от него; обаче щом го

посадите, то ще израсте и вие ще познаете какво е било това семе. Следователно мислите, които днес не разбирате, представляват семенца на растения. Щом се поставят в съзнанието ви, те ще изникнат, ще се развият – и вие ще започнете да разбирате. Вие сте дошли на Земята като ученици да свършите някаква работа за Бога; щом свършите тази работа, ще свършите и своята работа, и тази на своя ближен. Тази е задачата, която е дадена на всеки човек: той първо ще работи за Бога, после – за себе си, и най-после – за своя ближен. Тези три работи трябва да се съединят в едно, за да реши човек правилно задачата си.

Основната мисъл на тази лекция е, че физическият свят е отчасти само реален. Невъзможно е външният, физическият свят, който е свят на промени, да бъде реален. И духовният свят не представлява още абсолютната реалност: той е наполовина реален. Затова именно хората на Земята са разделени на мъже и на жени, на умове и на сърца. Мъжът и жената представляват двете половини на Земята. Когато мъжът е осветен, жената е в тъмнина; когато жената е осветена, мъжът е в тъмнина. Невъзможно е едновременно мъжът и жената да бъдат осветени или тъмни. Когато жената казва, че мъжът и е черен, тъмен, това показва, че той е в тъмнина. „Черна, тъмна е жена ми.“ Тя е в тъмнина. И двамата трябва да имат търпение, да почакат 24 часа, за да се завърти Земята около оста си и да се освети. „Лошо сърце има този човек.“ Не е осветен от Слънцето. „Лош ум има този човек.“ Не е осветен от Слънцето. Това са фази, през които човешкото съзнание минава, това са неизбежни положения: като минава през деня и нощта на своето съзнание, човек се учи, придобива знания.

Съвременното човечество минава през нови области на живота. Сега става голямо преустройване на човешкото съзнание, всички неща се разместват: едни се изхвърлят навън, други се ремонтират, трети се разместват, но вие трябва да имате търпение, да дочакате

новия ред и порядък на нещата, новите разбирания. Който не разбира това нещо, той ще изпадне в обезсърчение, че е загубил всичко, без да придобие нищо. Не, това е заблуждение: който върви в правия път, той нищо не може да загуби. Казано е в Стария Завет: „На онези, които чакат Господа, силата им ще се възобнови“. Любовта всичко предвижда.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.
Бог е Любов, Бог е Мъдрост.
Божията Любов и Божията Мъдрост
носят пълното щастие.
Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.
Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина
носят всичкото щастие.

19 лекция, 26 декември 1928 г., София, Изгрев

ВТОРИЯТ ДЕН

Размишление върху послушанието.

Днес е вторият ден от новата година. Първият ден е ден на даване, на творчество; вторият ден е ден на послушание. Който разбира това число и го прилага, всичките му работи през годината ще вървят добре; който не разбира числото 2, той не разбира смисъла на послушанието, работите на този човек не вървят добре. За коя нова година се отнася това? Не е определено: всеки човек има по една нова година в живота си; кога ще дойде тази нова година, не е известно.

Сега ще прочета 5. глава от Книгата на пророк Даниил. Тази глава е в състояние да оправи човека, тя го учи на послушание: тук са описани последствията на непослушанието. Съвременните хора, религиозни и светски, приличат на малки деца. Когато майката отсъства от дома, те са много смели: отварят, затварят долапи, вадят от тях, каквото намерят, и за последствията не мислят. Като се върне майка им, те се скриват по кюшетата, седят мълчаливи, смирени. Защо се крият от майка си? Защото са направили много погрешки, а знаят, че майка им има тояжка, с която наказва: тояжката на майката внася страх и трепет в душата на детето. В ръката на майката тояжката не е нищо друго освен пръчицата, с която всеки капелмайстор си служи: тя взема тояжката си, вдига я нагоре, надолу, настрани, а детето пее, учи песента. Ако е недоволна от изпълнението, майката заставя детето си още да учи песента; след това му дава втора, трета, четвърта песен, докато го направи добър музикант. Майката обича хубави песни, но и добре научени. Колкото по-дълго време детето учи една песен, толкова повече я усъвършенства. Това се отнася за мъчните песни; леките песни обаче

с едно изпяване са добре научени. При изучаване на песните има значение способността на детето: колкото по-способно е детето, толкова по-лесно изучава урока си. Този закон има отношение към всички случаи в живота. Трябва ли да говориш на един човек много, за да го убедиш в Истината, той не е учен човек; учен човек е онзи, който от малко говорене много разбира. Учеността не зависи от силната памет: някой чете много и лесно запомня, но това е повествуване, не е ученост. Да преповтаряш четеното, както певицата изпява една песен, това още не е ученост: истински учен е онзи, който твори; той е майстор в областта на пеенето, на науката, на художеството – той твори, а другите изпълняват. В първия ден човек твори – тогава той е майстор; на втория ден той прилага, реализира създаденото – тогава той пее, свири, чете, работи. Природата върши най-хубавите си работи на втория ден – същото трябва да прави и човекът. Не започне ли човек една работа на втория ден, нищо няма да излезе от нея: първия ден той ще замисли тази работа, идейно ще се подготви, а втория ден ще пристъпи към реализирането и.

Новата 1929 г. започва със сряда – значи тази година е под влиянието на Меркурий. Това показва, че вие ще започнете работата на втория ден за реализирането на своите стремежи чрез ума. Тази година ще работите с ума си, а не с воюване; дето отидете тази година, все ще ви бият, ще плащате данък. Тази година не позволява на ученика да носи тояга, нито сабя: тоягата, сабята ще бъде на челото ви. Каквото предприемете, ще мислите: първо ще мислите, а после ще действате. Като вършите нещо, все към носа си ще гледате: носът е символ на човешката интелигентност. Като знаете това, не пипайте безразборно носа си: той представлява пръчицата на капелмайстора, изработена в една от най-съвършените фабрики на Божествения свят. Тази пръчица не може да се пипа – тя е украсена със скъпоценни камъни. В старо време магите са носели дрехи с широки ръкави, дето

криели тояжката си. Преди да направи нещо, магът поглеждал тояжката си; те не са знаели, че тази тояжка е на лицето им – техният нос. Днес обаче посветените знаят, че тояжката им е техният нос. Не е достатъчно само човек да носи тояжката в ръкава си, но той трябва да отговаря на нейните изисквания: тя е закон, който се налага на всеки човек; който не изпълни този закон, той неизбежно ще изпита силата и.

И тъй, Природата си служи с ред символи, които хората трябва да изучават – тия символи са азбука на Природата. Триъгълникът, квадратът, кръгът са символи, за създаването на които съществува цяла история. Първата фигура, която Бог е начертал, е кръгът: Той е взел пергел и е начертал окръжност, която е затворила в себе си кръга; значи кръгът е проекция на Вселената. Тя е наречена с това име, защото в нея се е вселил Божият Дух. По този начин Той е одухотворил Вселената, направил я е жива. Веднага след кръга Бог е начертал триъгълника, трите велики добродетели – Любов, Мъдрост и Истина. Първият дух, първата добродетел, която е послужила за създаването на триъгълника, е Любовта; от Любовта се е родил животът, който носи радост и блага за всичко живо. Втората добродетел е била Мъдростта, която носи светлина и знание. Третата добродетел е Истината, която дава свобода и простор; тя дава направление на живота. От всеки връх на триъгълника можем да спуснем перпендикуляр към една от страните. Перпендикулярът представлява отношение на две разумни същества едно към друго; същевременно перпендикулярът представлява разумна мярка за определяне на човешките постъпки.

Фигурите, с които днес си служим, имат приложение и в човешкия живот. Например кръгът не е нищо друго, освен самият човек. В първо време човек е доволен от положението си, той се радва на възможностите, които има в кръга; като обиколи кръга няколко

пъти, той започва да се отегчава, търси друго нещо. Срещате млад жизнерадостен човек, който тръгва от град в град, от държава в държава – да обикаля, да учи езици, да се просвещава. По едно време той се отегчава от положението си, чувства се самотен и се връща в отечеството си, дето започва да търси другар, приятел, с когото да споделя впечатленията си. При това положение той излиза вече от възможностите на кръга и образува права линия.

Що е права линия? Правата линия представлява отношения между две разумни същества: сам човек никога не може да образува права линия. За да се образува права линия, нужни са две същества; в каквато посока и да се движат те, първите им отношения образуват права линия. Едното същество се намира в полюса на Любовта, а другото – в полюса на Мъдростта; като се движат от полюса на Любовта към полюса на Мъдростта, т.е. отпред назад, те образуват права линия. Следователно правата линия не е нищо друго, освен отношение между Любовта и Мъдростта. Когато казваме, че човек трябва да бъде праволинеен, разбираме, че между ума и сърцето му, т.е. между Любовта и Мъдростта, трябва да има идеални отношения. Като иска да каже на някого да не обърква, да не оплита работите, българинът му казва: „Не си криви душата". Това значи: не образувай крива линия. Кривата линия е част от окръжността. Българинът знае, че да се движи човек по крива линия, това значи да усложни живота си. Всеки човек желае да има праволинейни отношения с хората и затова избягва тия, които вървят по крива линия. Само мъдрецът може да върви по крива линия, защото той знае законите, по които я изправя, превръща я в права линия.

Като ученици вие трябва да изучавате числата и геометрическите фигури, защото всяко желание се постига по пътя на числата и на геометрическите фигури. Като живее, човек ще се натъква и на прави, и на криви линии; последните създават големи

противоречия в живота. Кривите линии създават сложни отношения: който не разбира законите на кривата линия, на кръга, той трябва да ги избягва. Не само хората, но и ангелите, и боговете не са изучили още законите на кръга. Човек може само да говори за кръга, но не и да го прилага в живота си. Хиляди и милиони години трябва човек да работи съзнателно върху себе си, за да научи законите на кривата линия и да живее съобразно тях.

Мнозина мислят, че са завършили развитието си на Земята и всичко знаят. И така да е, при това положение те знаят толкова, колкото онзи, който е завършил университет. Какво знае този човек? Той знае онова, което е писано по книгите: той е завършил известна програма и вън от нея не може да излезе. И Валтасар[58], вавилонският цар, знаеше много неща, но когато се яви светлата ръка на стената и написа думите: „Мене, текел и ферес", той нищо не разбра; и след това трябваше да вика Даниил да му изтълкува значението на тия думи. Даниил тълкува тия думи в смисъл: „Свършиха се твоите глупости. Понеже не можа да водиш мъдър живот, ще се вземе царството от ръцете ти и ще се предаде в ръцете на друг". Някои питат какво отношение има животът на Валтасар към нас, защо трябва да се пише всичко това? От живота на Валтасар се вижда, че човек няма право да вади Божиите съсъди от храма и да пирува с тях; той няма право да се поругава над Любовта, Мъдростта и Истината и да ги използва за свои користолюбиви цели. Не спазва ли тия правила, той е осъден на смърт. Валтасар мислеше, че Вавилон е силен и никой не може да го превземе. Вавилон беше обсаден и

[58] Валтасар – последният цар на халдейците във Вавилон (538 г. пр.Хр.). Той направил нечестиво угощение, на което заедно с придворните си пил от свещените съдове, които донесъл от храма в Йерусалим Навуходоносор – неговият дядо. Валтасар бил уплашен от появяването на ръка, която започнала да пише върху стената. В същата нощ той бил убит и градът му бил превзет от мидяните под управлението на Дарий и Кир. (Даниил, 5. гл.)

превзет: по този начин се доказа на Валтасар, че се туря край на глупостите му, които като цар той можа да направи.

Следователно когато глупостите, които мъдрецът може да направи, се свършат, той обезумява; когато глупостите на здравия човек се свършат, той се разболява. Кой е лекарят, който ще го лекува? Даниил. Като отива при болния, Даниил иска да види езика. Езикът представлява проявената Любов на Земята: по езика се познава как се е проявил човек по отношение на Любовта. Ако езикът на болния е бял, лекарят му препоръчва известна диета и казва: „Ако след три дена не се изправиш, животът ти е претеглен – ти си осъден на смърт".

Сега това, което четох в книгата на пророк Даниил, е станало преди повече от три хиляди години. Тогава светът е бил обсаден. Положението на съвременните хора е същото. Искат ли само да ядат и да пият, те трябва да знаят, че положението им не е добро. Ако погледнат с окото на ясновидеца, те ще видят, че са обсадени: около тях има топове, пушки, картечници – всевъзможни оръжия. Като ученици вие трябва да разбирате положението, да знаете, че не е време за ядене и пиене. За неразумните обсадното положение е страшно; за разумните обаче обсадното положение на света е добро: в това те виждат доброто, което иде. Светът ще претърпи големи преобразувания. Не е въпрос да се страхува човек – страхът не спасява. Казано е в Писанието: „Страхливият няма да наследи Царството Божие".

Като говоря за Валтасар, това не значи още, че вие живеете като него. Съвременната култура се различава от тази, в която е живял Валтасар: днес ние живеем в християнска култура. Христос дойде преди две хиляди години на Земята и внесе закона на жертвата между хората, но все пак старият човек не е изчезнал абсолютно: във всеки човек е останала частица от стария човек, от Валтасар, който има

желание още да яде и да пие. Той е голям мъдрец, обича да философства; като стане въпрос за служене на Бога, за приложение на някаква велика идея, той казва: „Не е дошло още времето за това, не бързайте много – моментът не е удобен, можете да отложите тази работа". Не, ученикът никога не трябва да отлага. Помнете, че вторият ден от годината е ден на послушание: пропуснете ли този ден, пропуснали сте цялата година. Ако от София до Варна има само един трен през деня и го пропуснете, трябва да чакате цели 24 часа, докато дойде другият трен. От Божествено гледище 24 часа представляват цяла епоха; следователно пропуснете ли този ден, вие сте пропуснали цяла епоха. Всеки ден носи със себе си своето благо, което не трябва да пропущате. Годината е разделена на 365 дни, а в астрологично отношение – на 360 градуса. Астрологическият ден има отношение както към физическия, така и към духовния свят, физическият ден обаче има отношение само към физическия свят. Като съберете цифрите на числото 365, получавате 14 – рационално число, което се дели на 2 и на 7. Който разбира дните по физически начин, той има едно отношение към тях; който ги разбира и духовно, той има друго отношение към тях. В астрологическо отношение денят е малко по-голям от физическия, или повече от 24 часа. Числото 24 се дели на 2, на 4, на 6, на 8 и на 12; и то е рационално число. Часът се състои от 60 минути – пак рационално число. Рационалните числа се отнасят към физическия свят; в духовния свят числата са ирационални, затова именно и в астрологическата година числата са ирационални.

И тъй, ако живее само физически живот, човек няма да среща никакви противоречия; живее ли и физически, и духовно, противоречията ще го следват. Защо? Изчисленията са други. Например каже ли човек, че не знае кое е право или не може да разреши дадена задача, това показва, че той има понятие за два свята: за физическия и за духовния. Той едновременно има отношения и

към физическия, и към духовния свят, вследствие на което не знае какво положение да заеме. Щом изпадне в раздвояване, човек трябва да впише един триъгълник в кръга, да спусне перпендикуляр и да започне да решава задачата.

Как ще решите следната задача: двама братя получават наследство от баща си. Големият брат взема по-голям дял, а на малкия остава по-малък дял; малкият брат е недоволен от това деление и започва да се сърди на брат си. Дохожда един мъдър, разумен човек да разреши този въпрос. Той казва на малкия брат: „Прости на брата си, не му се сърди – той взема по-голям дял от наследството, но с него взема и по-голям дял от отговорностите и задълженията, които баща ти е имал“. Да приемете богатството на даден човек, това значи едновременно с богатството му да приемете и неговите задължения. Когато бащата оставя по-голям дял от богатството си на по-големия или на по-малкия си син като на свой любимец, той има предвид да се въплъти чрез него. Ако синът се откаже от богатството на баща си, той ликвидира със задълженията си към него. Този син благодари на баща си за възпитанието и образованието, което му е дал, а що се отнася до богатството му, той го отстъпва на братята и на сестрите си. Всеки син или дъщеря, които получават наследство от родителите си, подписват полица, която трябва в бъдеще да изплащат. Изплащането на тази полица се заключава в това, че те дават възможност на баща си или на майка си да се въплътят чрез тях. Колкото такива полици е подписал човек, толкова пъти трябва да се жени в различните си животи, докато ги изплати; щом полиците се изплатят, женитбите престават. В това отношение женитбата представлява кармическо отношение между хората, което трябва правилно да се разреши.

Сега това са въпроси, отношения, които не трябва да ви смущават: те трябва да се изучават и правилно да се решават. За правилното им решаване трябва да се обърнете към математиката и

геометрията – в тях е спасението на човека. Като разглеждаме новата година като число, виждаме, че сборът от цифрите и е 21. Числото 21 можете да го делите, умножавате, вадите и събирате с други някои числа. Различните действия показват различни отношения, различните отношения пък дават различни резултати. Например да извадиш любовта си – това значи да я проявиш; да умножиш любовта си – значи да покажеш нейната сила; да разделиш любовта си – това значи да и дадеш възможност да се развива; и най-после да събереш любовта си – значи да я увеличиш. В Природата тия процеси се извършват едновременно: двата процеса са външни, а двата – вътрешни. Ако човек не може да прекара любовта си през четирите процеса едновременно, той нищо не е разбрал. Който разбира нещата правилно, той може да превежда математическите действия и да ги прилага в живота. Числата, геометрическите фигури представляват азбука на Божествения език. Всяко число крие в себе си известни сили, вследствие на което всеки човек има по едно любимо число, по един любим ден в седмицата. Това не са суеверия, но изпитани неща. Кой не е изпитал доброто въздействие на някои числа или дни върху себе си? Някой ден човек е разположен, а друг – неразположен. Като пишете числата, вибрациите на някои от тях се отразяват благоприятно върху вашия ум и върху вашето сърце, а на други някои се отразяват неблагоприятно.

Сега, като говоря за числата, аз имам предвид простите числа от 1 до 10. Всеки човек има по едно любимо число, което се определя от особеностите на неговия характер.

Например индивидуалистът обича числото 1: той обича всякога да бъде сам, във всяко нещо да бъде единствен, но същевременно има нужда поне един човек да знае, че той е сам, че е единствен, че като него друг няма. В такъв случай той не е единица, но единица и половина: значи нещо не му достига. Въпреки това той има съзнание

за себе си, че е по-голям от другите: той счита, че те произлизат от него и трябва да му се подчиняват. Когато някой иска хората да го обичат и да му се подчиняват, той трябва да им е дал нещо, да се е пожертвал за тях. Хората обичат Бога и Му се подчиняват, защото Той всичко им е дал и всеки момент се жертва за тях. Следователно за да обичате някого, той трябва да е вложил нещо във вас, той трябва да е пожертвал нещо от себе си заради вас. Жертвата не е външен, но вътрешен процес, тъй щото невъзможно е да обичате човек, който не ви е дал нещо от себе си.

Даде ли някой нещо от себе си на известен човек, двамата заедно образуват права линия. При тези отношения те могат да направят всичко онова, което се крие във възможностите на правата линия. Любовта и Мъдростта образуват правата линия. Триъгълникът представлява по-сложни отношения от тия на правата линия: той включва в себе си три добродетели – Любов, Мъдрост и Истина. Върху тия добродетели именно почива домът. Вън от себе си и вътре в себе си човек има дом. Вътрешният му дом е основан върху неговия ум, неговото сърце и неговата воля. Отношенията между духа, душата и ума на човека съставляват друг дом – друг триъгълник. Волята на човека определя посоката, към която трябва да се движат умът и сърцето. Волята се проявява правилно само тогава, когато е израз на ума и на сърцето. Когато говорим за сърцето и за ума на човека, имаме предвид разумното сърце и онзи ум, който е израз на интелигентност. Да набиеш човека, да го нагрубиш, това не е израз на воля: да възкресиш мъртвия, това значи воля. Като видиш някой умрял, приложи волята си да го възкресиш: кажи му, че той е заминал преждевременно и трябва да възкръсне, за да свърши работата, която му е дадена. В този смисъл възкресението не е нищо друго, освен събуждане на човека от дълбок сън, за да свърши работата, която му е възложена. Хората умират, за да се скрият от съдбата, която ги чака.

Като се приближи Господ към тях, те се преструват на заспали, за да не ги съди Той. Бог тихо им пошепва на ухото: „Станете, Аз ще ви възкреся. Не искам да ви съдя, но искам да свършите работата си“. Не свършите ли работата си, вие ще бъдете подведени под отговорност от други сили и ще имате големи страдания.

Бог не съизволява в страданията на грешника, но съизволява, взема участие в неговото добро, в радостите на неговия живот. Желанието на Бога е да подобри живота на хората. Че някой страдал, Той не се спира пред страданието му; обаче пожелае ли човек да направи добро на някого, Бог веднага му съдейства. Като правите добро на другите, и на вас ще правят. За да измени кармата си или за да подобри съдбата си, при всички свои страдания, мъчнотии и изпитания, човек трябва да вложи в себе си желанието да направи на някого поне едно малко добро. Това желание е в сила да привлече вниманието на Бога: обърне ли внимание на вас, Той ще се намеси в работата и ще ви помогне. Никога не казвайте, че работите ви няма да се оправят: дръжте в ума си мисълта, че работите ви ще се оправят. „Как ще се оправят?“ Начертайте един триъгълник и от двата му върха – на Любовта и на Мъдростта – спуснете перпендикуляр към срещуположните страни. По този начин ще получите отговор – отговорът ще определи посоката на вашето движение, т.е. Истината. Посоката на вашето движение дава изходен път за разрешаване на задачата. За разрешаване на всяка задача е нужно светлина и въображение: светлината разкрива предметите, а въображението ги оживява.

Млада мома среща един красив момък, който и прави силно впечатление. Тя спира погледа си върху него и харесва устата му, която е израз на неговото добро сърце. Постепенно тя извиква образа му във въображението си и започва да се спира върху носа, върху челото му, върху ушите му като красиви удове на неговото лице.

Колкото повече мисли за него и го държи във въображението си, толкова повече образът му оживява – всеки уд на лицето му става жив и започва да се движи. Ако момата и момъкът могат завинаги да запазят това гледане на нещата, т.е. да оживяват образите на хората и да виждат само красивото в тях, те ще запазят своята младост, всички хора ще се вдъхновяват от тях.

Следователно искате ли да успявате в живота си, започнете със закона на послушанието: чрез послушание човек придобива Любовта. Любовта се проявява през втория ден на Божествената година, Мъдростта – през втория ден на ангелската година, Истината – през втория ден на човешката година. Това са идеи, върху които трябва да мислите. Като размишлявате върху тия въпроси, ще дойдете до положение навсякъде да виждате Божественото. И тогава като човек ще знаете за себе си, че едва сте навлезли във втория ден на Любовта, на Мъдростта и на Истината и едва сте започнали да се проявявате. В *Битие,* при създаването на света, за всеки ден е казано: „И видя Бог, че беше добро“. За втория ден обаче нищо не е казано: Бог оставя хората да се произнесат за този ден. Вторият ден е денят на Любовта. Който разбере този ден, той ще разбере и Любовта и ще види, че в нея всичко е добро; който не я разбере, той сам ще създаде злото.

Значи злото се ражда от неразбирането на втория ден, т.е. от неразбирането на Любовта. Щом не разбира втория ден, човек няма право да се произнася за него. Понеже Бог е Любов и като Любов присъства в човека, последният няма право да се произнася нито за себе си, нито за хората. За проявите си той може да се произнася, но не и за себе си. Стане ли въпрос за хората или за самия тебе, си кажи: „Бог е вложил нещо добро в мене. Какво е то, не зная; щом не зная, нямам право да се произнасям“. Ако Бог и досега още не се е произнесъл за Любовта, колко повече пък човек няма право да се произнася. Някой казва, че от него човек няма да излезе. Не бързай да

се произнасяш върху това, което не знаеш: от някои твои теории, от някои твои предприятия може да не излезе нищо, но какво ще излезе от тебе като човек, ти нямаш думата.

Във всеки човек е внесено нещо добро, затова пазете свещено втория ден в съзнанието си. Това значи: пазете Любовта в сърцето и в душата си и не я ограничавайте – тя е единственото нещо, което не се ограничава. Който се е опитал да ограничи Любовта в себе си или в другите хора, той си е създал най-големите страдания. Любовта не търпи абсолютно никакво ограничаване: най-малкото ограничаване на Любовта внася отрова в човека. Не ограничавайте Любовта! Не ограничавайте Бога в себе си! Знайте, че всичко, което Бог е вложил в човека, е добро. Ако днес сте сиромаси, невежи, богати на страдания, един ден всичко това ще се махне и вие ще станете и богати, и учени, и здрави.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

20 лекция, 2 януари 1929 г., София, Изгрев

ЗАКОН ЗА ВЪЗМОЖНОСТИ – ЗАКОН ОПУЛЕНС

Размишление върху милосърдието.

Кое число сме днес? Девети януари. Каква част от годината представлява числото девет?

Срещате един търговец, който купува стока, пълни дюкяна си; по цели дни той търчи от един пазар на друг да купува стока. Сърцето му трепва, свива се – иска да купи колкото се може повече стока. Като напълни дюкяна си, сърцето му пак трепти, но сега има друго желание: час по-скоро да продаде стоката си, да изпразни дюкяна си. Как можете да си обясните тия противоположни състояния на търговеца? Не е ли това противоречие? Днес го виждате как пълни дюкяна си, след известно време се стреми да го изпразни, да продаде всичко. Този процес се извършва и в Природата. Най-големият търговец в света е сърцето: ту се пълни, ту се празни. Когато работите на този търговец вървят добре, всички го почитат, но забъркат ли се работите му, той се обявява във фалимент; при това положение всички негови клиенти го изоставят. Движението на сърцето показва, че в Природата съществува ритмус. През време на движението в сърцето първо се явява едно течение, което отговаря на възприемането; когато възприемането достигне най-високата си точка, в сърцето се явява течение, противоположно на първото – изпразване. Това са тъй наречените процеси на възлизане и на слизане. Сърцето на сегашния човек не е дошло още до своето усъвършенстване, още има да се развива. Ако разгледате сърцето на мъжа и на жената, ще видите, че те се различават по строеж, по кръв, по нерви, по пулс и т.н. Наблюдавано е, че между процесите, които се извършват в сърцето на мъжа и в това на жената, става пълна обмяна:

когато сърцето на мъжа се пълни, сърцето на жената се празни; и обратно: когато сърцето на жената се пълни, сърцето на мъжа се празни. Невъзможно е в един и същ момент две сърца да се пълнят или празнят. Сърцата на мъжа и на жената образуват елипса: в този смисъл двете сърца образуват човека.

И тъй, що е човекът? Човекът представлява елипса, която има два центъра, два полюса, две сърца. В Природата тия полюси се поляризират, а от време на време сменят местата си. Да се мести един център, това значи да се проявява. Мнозина говорят за природните закони, но не ги разбират. Не само обикновените хора, но даже и учени, капацитети в науката, не разбират какво всъщност представлява един природен закон. Всеки природен закон подразбира извършване на един процес в две противоположни посоки, докато се образува кръг. Например съдбата, съденето е природен закон. Когато съдят някого, започва един процес, който върви в две противоположни посоки – в лява и в дясна. Това показва, че когато отсъжда едно дело, Природата никога не съди само един човек: едновременно тя съди и мъжа, и жената в човека. Всякога делото се свършва в полза на жената: мъжът се осъжда, а жената се оправдава; за всяко нещо е виновен мъжът. От хиляди години насам мъжът се мъчи да осъди жената, но не успява: правото е на страната на жената Защо? Защото мъжът никога не е страдал; какво нещо е страданието, той не знае. Мъжът мисли, че като воюва, като го раняват, като гладува, той страда. Не, това още не е страдание: ако става въпрос за страдание, само жената знае какво нещо е страданието.

Сега, като говоря за мъжа и за жената, аз ги разглеждам като принципи в живота. Мъжът представлява грубият принцип в живота, от който произлиза злото; жената представлява мекият принцип, от който произлиза доброто; обаче и двата принципа имат една и съща основа. Рече ли човек да се отдели от общата основа, да се прояви

като самостоятелна единица, която мисли, чувства и действа по своя инициатива, той е дал път на злото в себе си, т.е. на грубия принцип в Природата. Докато мисли, че е независим, че няма подобен на него, човек е на крив път. Човек е свободен и може да се прояви дотолкова, доколкото е дал път на Божественото начало в себе си; вън от Божественото той не е свободен. Това се отнася до мъжкия принцип в човека, който иска да се прояви, да се прослави, безразлично в каква външна форма се проявява, като мъж или като жена.

Двама души тръгват от един общ пункт. До известно място вървят заедно, после те се натъкват на един кръстопът. Единият настоява да вървят наляво, другият – надясно; всеки иска да се прояви, неговата дума да се чуе. Като не дойдат до никакво споразумение, единият тръгва надясно, другият – наляво. След известно време те се срещат, поздравяват се и пак тръгват заедно. Възможно е единият от тях да закъснее малко в пътя си: важно е човек да реализира желанията си; колко време е било нужно за реализирането им, не е важно. Такова е отношението между двата принципа в Природата, които излизат от общия център, но впоследствие се разделят, поляризират се. Всеки принцип трябва да реализира желанията си, като се движи по свой път и работи със свои специфични методи. В пътя на движението си човек образува и прави, и криви линии. По-леко е да се движи човек по прави линии, отколкото по криви; кривите линии подразбират сложно движение. Обаче не мислете, че всякога движението по права линия е свързано с доброто, а движението по крива линия е свързано със злото: има прави линии на доброто, но има и прави линии на злото; има криви линии на доброто, има и криви линии на злото.

Злото и доброто са относителни величини: това, което е зло за едного, за другиго е добро; и обратно: това, което е добро за едного, за другиго е зло. Например ако отидете на гости в дома на някой

земеделец, той веднага ще заповяда да заколят за вас едно агънце и да го опекат. Цялото семейство е доволно, че сте го посетили, и всички се нареждат около трапезата, ядат, смеят се. Те мислят, че са направили добро, като са заклали едно агънце, за да ви окажат по-голямо внимание. Всъщност клането на животни е престъпление, от гледището на животните това е зло. Какво по-голямо зло можете да причините на едно животно от това, да отнемете живота му? В живота на човека има такива желания, които ако се реализират, причиняват един род страдания; ако не се реализират, причиняват друг род страдания. Обаче има и такива желания, които и като се реализират, и като не се реализират, причиняват радост. Има радости в живота на човека, които носят след себе си скръб; има и такива скърби, които носят след себе си радост.

Мнозина очакват радостите в живота им да следват една подир друга. За физическия свят обаче това е невъзможно: само в Божествения свят, който включва всичко в себе си, радостите могат да бъдат непрекъснати. В човешкия живот скърбите и радостите се намират в отношение 2:1 – на две скърби една радост, на две злини една добрина. Радостта е по-интензивна от скръбта, затова на две скърби се пада една радост. Колкото повече човек напредва в духовно отношение, толкова повече радости има; тогава отношението на скърбите и радостите е обратно: на една скръб се падат две радости – 1:2. Духовният човек и като страда, пак се радва. Такова е било състоянието на мъчениците във времето на християнската епоха, когато били изгаряни за своето верую: понеже разбирали смисъла на страданията, те се радвали, че били удостоени да страдат за своята идея. Който не разбира смисъла на страданията, той се мъчи, роптае: недоволен е, че страда. Ако искате да знаете дали сте обикновен човек, или духовен, проследете на колко страдания колко радости ви се дават. Ако на две страдания имате една радост, вие сте обикновен

човек; ако на едно страдание ви се падат две радости, вие сте от напредналите ученици. Човек трябва да гледа на страданията като на условия да прояви душата си. В духовния свят между многото радости е допуснато едно страдание като един необходим дисонанс. Както в музиката е необходим поне един дисонанс, така и в духовния живот е нужно едно страдание.

Съвременните хора трябва да знаят, че в Битието съществува един велик закон, наречен *опуленс* – закон за възможностите. Окултистите го наричат закон на радостите и на скърбите, на щастието и на нещастието, на учеността и на невежеството, на богатството и на сиромашията, на здравето и на болестта. В кое от тия положения ще се намери човек, това е строго определено – зависи от работата, от усилията на човека. Срещате един търговец, който ви се оплаква, че дюкянът му е пълен със стока, добре е нареден, но няма клиенти, никой не влиза да пазарува. Като гледа колко добре работят съседите му, той се чуди каква е причината на това. Много просто – другите търговци са работили, затова днес жънат последствията на своята работа и труд. Гледате две съседни ниви: на едната нива житото е израсло високо, класовете му са едри, пълни; другата нива е обрасла с бодили, тук-там стърчат по няколко класа жито. Коя е причината за двата различни резултата? Първият земеделец е разорал два-три пъти нивата си и след това я е засял с добро семе; вторият земеделец я е разорал само един път и небрежно е хвърлил семето. Първият земеделец е работил на нивата и е вярвал в добрия резултат; вторият е хвърлил житото и не се е интересувал от резултата. Следователно ако търговецът, на когото работата не върви, вложи вяра, че ще дойдат клиенти, че работата му ще напредне, наистина положението му ще се подобри: днес ще дойде един клиент, утре двама, докато един ден той се види заобиколен с много клиенти

– стоката му ще се търси, както на съседите. Като вярва и мисли добро, човек постепенно привлича Доброто на своя страна.

Като ученици вие трябва да прилагате вярата в живота си, за да постигнете своите желания. Какви са желанията на ученика? Ученикът има желание да придобие знания, да бъде талантлив, да бъде здрав, за да се прояви. Да се прояви човек, това е естествено желание, но важно е в каква посока ще се прояви. За да се проявят умът, сърцето и волята на човека правилно, нужно е те да бъдат добре развити. Това не се постига изведнъж: камък по камък трябва да слага човек в своя ум и в своето сърце, за да може един ден да изгради нещо цялостно. За да се образува една капка вода, милиони частици водород и кислород трябва да се съединят; други милиони частици са работили, за да образуват втора капка вода. И така капка след капка те се събират, за да образуват реки, морета и океани. Така се групират мислите една с друга, за да образуват една мисъл-форма, видима или осезаема от всички.

Човек трябва да разбира законите, за да се ползва разумно от условията на живота. Като не разбират законите, хората мислят, че могат да постигнат всичко по магически начин, като Моисей. Наистина, Моисей махна с тояжката и постигна нещо, но той имаше знания: Моисей беше изучавал великата Окултна школа в Египет, той беше посветен. Той трябваше да се роди евреин, да бъде хвърлен във водата, дето дъщерята на фараона да го види и възлюби. Моисей не беше обикновено дете: и като малко дете, турено в кошница, той беше с отворени очи. Царската дъщеря го възлюби и пожела да го вземе за свое дете. Това съчетание на условията беше предвидено от невидимия свят, за да може Моисей да отиде в Египет, да се учи в Школата на Всемирното Бяло Братство, която по това време се намираше там. Моисей обичаше своя народ и като гледаше несправедливото отношение на египтяните към евреите, чувството на

справедливост силно говореше в него. При една разправия между евреин и египтянин, на която Моисей беше зрител, в него възникна силно негодуване към египтянина като към виновник за разправията, и той се нахвърли върху него и го уби; след това той зарови тялото му в пясъка и се скри, като мислеше, че никой не го е видял. На другия ден двама евреи се разправяли помежду си. Моисей пожелал да ги примири, но единият от тях му казал: „Да не мислиш, че и мене можеш да убиеш и заровиш в пясъка, както направи вчера с египтянина?". Тогава Моисей се уплашил и избягал в пустинята, дето прекарал цели 40 години като овчар.

Какво представлява пустинята? Живот на чистота. В пустинята човек може да научи чистотата и после да влезе между хората да им помага. Цели 40 години трябваше Моисей да пасе овцете, да изучава живота на овчарите, за да стане истински ученик и да бъде изпратен в Египет да освободи евреите от робството, в което се намираха. Следователно който иска да стане ученик, той трябва предварително да е минал през овчарството, да е пасъл овце, да е носил овчарска тояга. Окултният ученик трябва да има дълбоки разбирания за нещата. Цели 40 години трябваше Моисей да пасе овце в пустинята, да съзерцава, да размишлява, за да го изпрати Бог в Египет да освободи своя народ от египетското робство. В първия момент Моисей се отказа да изпълни мисията си, понеже заекваше. Бог му каза, че ще изпрати при него брата му Аарон за помощник. Кога човек заеква? Когато нещо не му достига. Моисей разбираше външната, механическата страна на живота много добре, но трябваше още много да мисли, докато дойде до онази дълбока мисъл да разбира вътрешния смисъл на живота. Да разбира човек само външната страна на нещата, това е индивидуалният живот. Законите на Моисей говорят именно за външно разбиране на живота. Те бяха много строги: ако тези закони се прилагат днес, човечеството не би ги

издържало; всеки момент хората щяха да се намират под тяхната отговорност.

Мойсеевият закон е съществувал на времето си, но и до днес още се прилага между хората: по външен или по вътрешен път, той всякога се налага. Когато човек наруши един от великите Божии закони, Мойсеевият закон се прилага върху него във вид на нещастие, страдание, болест, смърт и т.н. „Нали човек е свободен да се прояви, както иска?“ Човек е свободен само в Любовта – вън от Любовта той няма никаква свобода; Любовта прави човека свободен, а безлюбието го ограничава. Казвате, че Мойсеевият закон е строг. Той е чукът на скулптора, който удря върху камъка, за да извае нещо от него. Ако удря, без да извае нещо добро, чукът е безпредметен; обаче ако извае една хубава статуя, чукът е на мястото си. Често хората изпадат в една обща грешка, а именно: всеки си мисли, че като него друг няма. Това се отнася само за Бога, за Цялото: като Бога няма друг в света, но като частите има много. Много са частите в света, но и те имат нещо, по което си приличат. Много търговци има в света и всички имат строго определена цел: да купуват стока и да я продават.

Сега, щом сте дошли на Земята, вие ще изучавате закона *опуленс*, за да видите, че човек минава през двете възможности на живота; той ще страда и ще се радва. Които не разбират този закон, търсят живот без страдания, или поне страданията да се разрешават сами по себе си, без никаква работа. Не, щом е дошъл на Земята, човек трябва да работи, разумно да се справя със страданията и мъчнотиите си. Само високо духовният човек може да мине сравнително лек живот, защото знае как да решава задачите си; обикновеният човек обаче ще мине през всички перипетии, през които семето минава: ще изникне, ще цъфне, ще завърже плод и ще узрее. Това са процеси, които създават ред противоречия в човека, но той неизбежно трябва да ги реши. Правата мисъл разрешава

правилно задачите на човека. Лесно е да каже човек за себе си, че постъпките му са прави, но той трябва да знае как неговите постъпки се отразяват и върху ближните му, а не само върху него. Ако постъпката на един ученик е добра, тя първо трябва да срещне одобряването на учителя, а после и на съучениците му; не я ли одобри, учителят има право да изпъди ученика вън от класа. Ама постъпката на учителя била груба – това е въпрос на разбиране. Ако учителят е силен, той ще изпъди ученика навън, ще му даде добър урок; ако е слаб, той ще започне да му говори, да обяснява защо постъпката му не е добра. Има ли нещо лошо в изпъждането на ученика вън от класа? По отношение на този ученик учителят е силна, буйна река, която всичко завлича: за да не го завлече, тя го изпъжда навън. Като знае това, ученикът трябва да бъде послушен, да не излиза срещу силните течения и движения в Природата. Трябва ли човек да се постави срещу движението на Земята? За да не го завлече Земята, човек трябва да стои на километри далече от нея.

И тъй, когато дойде до положение да изправя своя характер или някои свои погрешки, човек трябва да бъде абсолютно безпощаден. Някои мислят, че като отидат на

Небето, там ще изправят погрешките си. Това значи да мисли човек, че като стане професор, тогава ще изправи погрешките си. Не, човек изправя погрешките си, докато е в училището, докато се учи. Мнозина се отказват от изправяне на погрешките си, понеже и без това животът им бил пълен с безпокойства и страдания. Наистина, човек има страдания, но той има и радости. Като хвърля мрежата във водата, рибарят размътва водата, но с това заедно и риба лови. Ако водата не се размъти от мрежата, никаква риба не може да се улови. Помнете: каквото изпитание и да ви дойде, не бързайте да се произнасяте върху него, не роптайте против Бога. Който се е опитал да каже празна дума по адрес на Бога, той всякога се е намирал вън.

„Къде вън?“ Вън от Школата, вън от живота. Ще кажете, че това е страшна работа. Не е страшна, но разумна: човек трябва да знае какво и как да говори. Че някой страдал, че паднал на пътя и се окалял, това не влиза в сметката на разумния свят. „Ама достойнството си изгубих.“ Христос не изгуби ли достойнството Си, когато цял легион римски войници се поругаха с Него? При това Той не беше обикновен човек, но Син Божий, дошъл на Земята да спаси човечеството. Невидимият свят не можа ли да помогне на Христа? Друга беше задачата на Христа: Той трябваше да понесе тия страдания, за да прокара път към Божествения свят. С всеки удар, който идеше от камшиците на римските войници, Христос правеше връзка с разумния свят; всеки удар служеше на Христа за път, по който Божествената енергия течеше към Него.

Следователно, когато иска да възпита хората, Бог първо им взема ума и те започват да се бият едни други. Щом се бият помежду си, то е все едно, че въстават против Бога. Щом въстанат срещу Бога, те получават бой на общо основание. Няма човек в света, прост или учен, който като е влязъл в борба със силния, да не е платил. Казано е в Писанието: „Не води борба със силния“. Защо? Защото Божиите закони са всякога справедливи. Още преди създаването на Вселената Бог е предвидил всичко: Той е определил кои души кога трябва да се радват и кога да страдат; кои да падат и кои да се повдигат. Всичко, което става в света, е допуснато да стане с цел човешката душа да се повдигне. „Не може ли светът да бъде създаден по друг начин?“ Тъй, както днес е създаден светът, по-добър начин от този не може да се намери. Щом сте дошли на Земята, вие трябва да бъдете готови да страдате и да се радвате, да умирате и да се раждате. Както добрият ученик пита учителя си за всичко и слуша неговия съвет, така трябва да постъпва и човек по отношение на Бога: той трябва да се допитва до Бога и да слуша Неговите съвети. Не се ли допитва човек до Бога и

върши ли всичко по свое лично разбиране, той ще се намери вън: и жената ще бъде изпъдена навън, както и мъжът.

Като казвам, че правото е винаги на страната на жената, аз имам предвид принципа на Любовта, мекия принцип във всеки човек. Любовта никога не може да греши и не може да бъде съдена. Човешката мъдрост обаче, резултат на човешкия ум, всякога има условия да греши. Щом греши, човек ще бъде изпъден навън да изпита лошите условия на живота: студ, мрак, лишения. Който се поддава на съветите на човешкия ум, без да се допитва до Божественото в себе си, той има условия да греши. Значи всяка крива мисъл, всяко криво чувство в човека все ще имат някакво външно отражение върху него. Когато иска да смири някого, Бог му дава известен физически недостатък като противоречие в живота му, чрез което да расте и да се повдига. Моисей разполагаше с голяма сила – Той направи десет големи чудеса, но като ставаше въпрос за говорене, там отстъпваше. И тогава той трябваше да се обръща към брата си Аарон, човек красноречив. Моисей представя Божественото в човека, а Аарон – човешкото. Моисей възприемаше направо от Божествения свят, а Аарон предаваше: така съединени, те представляваха по-голяма сила, отколкото всеки един поотделно.

Законът *опуленс* – закон за възможностите, за благоприятните условия, показва, че човек е в сила да се справи с всички свои състояния. Защо е станало нещо така, а не иначе, не питайте: скъса ли се една струна на цигулката, турете нова. Паднете някъде и навехнете крака си: превържете крака си и вървете напред. Кажат ви една обидна дума: турете я настрани и я забравете; ако кажете на някого една обидна дума, турете обидната дума настрани и изправете погрешката си. Дойде ли въпрос за постъпките ви, не чакайте хората да се произнасят за тях дали са прави, или не: сами преценявайте постъпките си и като намерите, че една постъпка не е права, веднага я

изправете. Съвременните хора са дошли до положение сами да се изправят: в това отношение вие трябва да бъдете художници, всеки момент да работите в себе си, да изправяте кривите линии на вашия характер. Не работите ли върху себе си, вие ще се намирате под постоянен вътрешен гнет и ще се чудите какво сте очаквали, а какво е излязло. Какво може да очаква човек? Като се роди на Земята, човек трябва да живее добре. Колкото години му са определени да живее, той трябва разумно да ги използва; не живее ли добре, човек неусетно ще се намери пред смъртта и ще съжалява, че нищо не е разбрал от живота. Който е живял добре, той не съжалява, че заминава за другия свят: за него смъртта е промяна, през която всеки човек трябва да мине. Който се е родил, той трябва да знае, че ще умре: раждането и смъртта са един и същи процес. Който не иска да умира, той не трябва да се ражда. „Кога умря Адам?“ Когато роди Ева. „Кога умря Ева?“ Когато роди Каин, своя престъпен син. Ева живя и след това, но както раждането на Ева подготви смъртта на Адам, така и раждането на Каин подготви смъртта на Ева.

Следователно във всеки човек има такива мисли, чувства и желания, които подготвят неговата смърт; същевременно в него има и такива мисли, чувства и желания, които подготвят неговото раждане: първите водят в крив път, а вторите – в Божествения път. Ако човек приложи закона на вярата в живота си, той ще образува само един център в себе си, ще познае Бога и ще Го постави на Неговото място: това значи да придобие човек Вечния живот. Христос казва: „Това е Живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“.

Успехът, знанието, придобивките на човека в живота зависят от вътрешната му връзка с Бога. Щом има тази връзка в себе си, човек трябва да знае програмата си за всеки ден и да я изпълнява. Не знае ли човек програмата си за деня, това показва, че връзката му с Бога или е неправилна, или е прекъсната. Изобщо силата на човека седи в

тази връзка; щом връзката е прекъсната, човек е слаб. Тази е причината, поради която хората се съединяват в общества, в сдружения. Слушате да се говори, че хората трябва да се обединят, за да постигнат известна цел. Добре е да се обединяват хората, но злото седи в това, че след като се групират в едно цяло и постигнат целта си, отново се разединяват. Когато силни хора се обединяват, те образуват неразривно цяло. Мъдрецът, силният човек е подобен на Слънцето, което е на небето: само изгрява и залязва. Какво е мнението на астрономите за Слънцето и за звездите, не е важно в дадения случай, но Слънцето ни говори, че човек трябва да бъде мъдър, силен. Тъй щото ако човек иска да знае какъв трябва да бъде, нека погледне към Слънцето, към Луната и към звездите. Слънцето учи човека постоянно да дава, Луната го учи как да се пълни и празни, как да разбогатява и осиромашава, а звездите го учат как да задържа благословението в себе си. Звездите представляват учените хора, капацитетите в живота, Луната представлява науката, научните системи. Когато изгрее, Луната може да покаже пътя на човека, но живот не може да му даде. Същото можем да кажем и за науката: тя посочва пътя на човека, но живот не му дава. Единственото нещо, което дава живот на човека, това е Слънцето. Значи само Бог е в сила да ни даде живот, да ни достави всички блага, необходими за живота.

И тъй, за да бъдат отношенията на хората към Бога правилни, те трябва да разбират Божия закон така, както Моисей го е разбирал, както Христос го е разбирал и както днес се проповядва. Мойсеевият закон беше закон за физическия свят, Христовият закон беше закон за децата. Христос имаше предвид възпитанието на човечеството, както децата се възпитават. Новият закон, който сега иде, има предвид да научи хората да живеят. Досега хората са били носени на ръце, възпитавали са ги само, а днес вече ги учат. Свърши се времето на кърмачеството: днес хората изучават Божественото знание, от което

зависи техният бъдещ живот. Този е пътят, по който човек може да се справи с условията, при които живее. Докато не разбере и приложи Божествения закон в живота си, човек всякога ще се намира под влиянието ту на своята личност, ту на обществото, ту на света.

Личността, обществото и светът са променливи величини, вследствие на което и резултатите на тяхната работа са непостоянни. Обаче народът, човечеството и Бог са постоянни величини. Народът, човечеството и Бог работят и тяхната работа внася живот в човека. Обществото представлява личността на народа, светът – личността на човечеството, а човешката личност – личността на индивида. Това са три преходни фази в човешкия живот. Казано е в Писанието: „Образът на този свят прехожда“. Това значи, че образът на сегашния свят, на сегашното общество и на сегашния човек прехождат. Никой човек не е запазил образа на своята личност неизменен: човек се стреми към неизменното, към вечното било в науката, в изкуството, в живота. Мислите, чувствата и желанията на човека трябва да бъдат вечни, както е вечно Словото на Христа. Всеки може да бъде подобен на Христа, на Бога. Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Затова човек трябва да приложи Божествения закон в живота си, а не Мойсеевия. Мойсеевият закон ограничава, а Божественият освобождава.

Следователно човек трябва да бъде свободен във физическо, в сърдечно и в умствено отношение. Тялото, сърцето и мозъкът му трябва да бъдат свободни. Когато тялото е свободно, органите изпълняват правилно своите функции; когато сърцето е свободно, чувствата се изявяват правилно; когато мозъкът е свободен, мислите се приемат и предават правилно. Всеки момент следете мисълта си, за да видите какви мисли ви занимават: положителни или отрицателни. В това отношение окултният ученик трябва да бъде изправен: той трябва да трансформира мислите си, състоянията си, да живее в

положителното; ученикът трябва да знае защо е болен, защо има неуспехи в живота си.

И тъй, който иска да бъде полезен на ближните си, да изпълнява Волята Божия, той трябва да има знания. Сегашното знание не допринася много на човека. Не е въпрос да обърнете човека към Бога по външен, механически начин: да научите човека на служене на Бога – това е вашата задача. Вяра без служене нищо не струва! Служенето на Бога и изпълнението на Волята Му, това осмисля живота на човека. Щом искате да изпълнявате Волята Божия, вие трябва да се вслушвате в Неговия глас, както и в гласа на всяко живо същество, изпратено от Бога. И адептът се вслушва в този глас: ако е объркал пътя си, той ще приеме услугата и на най-малкото дете, което може да го напъти.

Това, което говорих в днешната беседа, отговаря на числото 9 – резултат. Наистина всичко, което днес става в света, в обществото, в живота на личностите, е резултат вследствие на известни сили, на известни причини, които са действали в далечното минало. По силата на закона за причините и последствията хората казват, че родителите са виновни за постъпките на децата си, както и децата – за постъпките на родителите си. По новия закон обаче нито децата ще бъдат виновни за престъпленията на родителите си, нито родителите – за престъпленията на своите деца.

Сега от вас, като ученици, се изисква да имате търпение, спокойно да решавате задачите и противоречията в живота си, както Бог при създаването на света е имал великото търпение да събира микроскопически частици от материята, за да създаде великата Вселена, която виждаме пред нас. Знаете ли колко труд, какви усилия на милиони същества са вложени в създаването на Земята? Лесно е да се каже, че Земята е създадена в един ден, както е писано в Стария Завет, но ако отворите страниците на Живото Битие, там ще

разберете какво представлява този един ден. Като разберете как е станало създаването на Земята, вие трябва да кажете: „При това положение на нещата и аз мога да работя, както са работили всички същества преди мене, както работят тия същества и днес“.

Като ученици вие трябва да изучавате закона *опуленс,* според който можете да подобрите условията на вашия ум, на вашето сърце, на вашата воля. По този начин вие ще подобрите условията за развиване на вашите дарби и способности. Това е една от красивите работи в живота на всеки човек, както и на ученика специално.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

21 лекция, 9 януари 1929 г., София, Изгрев

САМООПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪЗНАНИЕТО

Размишление върху живата вяра.

За следния път пишете върху темата *Произход на паразитите.*

Преди да пристъпя към въпроса за самоопределението на съзнанието, ще опиша две различни човешки състояния. На една страна имате двама души: единият от тях има пари и се счита за богат и щастлив, другият няма пари и се счита за сиромах и нещастен. На друга страна имате други двама души: единият от тях минава за герой, заслужил за отечеството, защото е убил десет души; държавата го е наградила с Георгиевски кръст за храброст и всички хора го почитат и уважават. Този човек се счита за щастлив. Другият пък с нищо не се е проявил към отечеството си, вследствие на което минава за обикновен човек, от никого неуважаван и почитан – този човек се счита за нещастен в живота. При първото положение щастието на човека почива на нещо реално: този човек има милиони в банката, той се ползва от това богатство всеки момент. При второто положение обаче щастието на дадения човек не почива върху реална основа. Първият човек е щастлив, защото има заслуги към отечеството си, в благодарност за което е получил кръста за храброст и уважението на хората. Каква е ползата от неговия кръст за храброст или каква полза има държавата от това, че той е убил десет души на бойното поле?

Какво виждаме в живота? В края на краищата състоянията на хората се сменят: щастливият става нещастен, а нещастният – щастлив. Този, който се е считал за щастлив, че е убил десет души за отечеството си, среща един проповедник, който му говори за убийството като за голямо престъпление, за отговорността, която

човек носи за всички свои дела и т.н. Той му цитира стиха, че който вдига нож срещу брата си, той сам от нож пада. Всичко това действа върху съвестта му и този щастлив герой започва да става нещастен. Отде е дошъл този проповедник, това не е важно: той може да е дошъл отвън някъде, а може и отвътре. Няма по-добър проповедник за човека от неговата съвест: събуди ли се съвестта на човека, тя ще му каже това, което никой друг не би могъл да му каже. Вторият човек обаче, който се е чувствал нещастен в живота си, че нищо не е направил за отечеството си, че никой не го почита и уважава, като разбере Истината, вижда, че щастието му седи именно в това, че никого не е изнасилил, никого не е убил, на никого зло не е направил. Той разбира вече, че това, което е считал за нещастие, днес го прави истински щастлив.

Сега да пристъпим към въпроса за самоопределението на съзнанието. Срещате един човек, който вярва в Бога. Как проявява своята вяра? Той вярва, че съществува Бог, че Той се намира някъде високо, че е всесилен, всемъдър, всеблаг, любещ и т.н. Като става сутрин, този човек започва да се моли на Бога, кръсти се, чете нещо от Библията или Евангелието, но при всичко това той няма едно съзнателно, вътрешно отношение към самата реалност. Това не е истинска вяра – това е своеобразна вяра. Тази вяра може да се уподоби на някой добър, но беден човек, който вярва в добрите качества на своя цар, но въпреки това по цели дни прекарва по кръчмите и пие. Този човек казва, че вярва в своя цар, в неговото богатство и сила, в неговата разумност, в умението му да управлява, но с това всичко се свършва. Той не си задава въпрос какъв израз изисква неговата вяра и обичта към царя му. Царят иска поданиците му да орат и да сеят, да работят, да продават и купуват стока, да внасят десятък от житото си, за да подкрепят държавата. Влезе ли тази идея в ума на бедния човек, той ще напусне кръчмите. В първо

време той е мислил, че като хвали царя, с това изпълнява своята длъжност, но като се убеди, че с това негово разбиране нито държавата се ползва, нито той сам, в него се явява желание да работи, да стане почтен, достоен гражданин.

Който хвали своя цар като добър, разумен управител, той трябва да знае, че същото се иска и от него самия. Щом царят на една държава е добър и разумен, и членовете на това царство трябва да бъдат добри и разумни.

Сега аз ви навеждам на тази мисъл, за да изтъкна идеята, че съществува и едно друго царство – царство на съзнанието. За да бъде добър и честен гражданин на това царство, човек трябва да познава и трите негови области. В първата област той ще познава формите на нещата, във втората област той ще познава съдържанието на тия неща, а в третата – смисъла на нещата. При това не е достатъчно човек само да познава формите, но трябва да знае да ги прави; не е достатъчно човек само да разбира съдържанието на нещата, но да знае как да възстановява изразходваното съдържание; не е достатъчно човек само да разбира смисъла на нещата, но да прилага този смисъл в живота си. Да влезе човек като поданик в царството на съзнанието, това значи да познава и разбира формите, с които съзнанието си служи, да разбира съдържанието и смисъла на тия форми.

Следователно когато говорите по известни въпроси, вие трябва да се запитате докъде се простира вашето познаване: до формата, до съдържанието или до смисъла им. Например някой ще каже, че е религиозен. Как е религиозен той: по форма, по съдържание или по смисъл? Да бъде човек религиозен в пълния смисъл на думата – това е изкуство; да знае човек как да живее – това е изкуство; да бъде човек християнин в пълния смисъл на думата – това е изкуство; да бъде човек носител на новите идеи и да знае как да ги прилага – това е изкуство. Тия въпроси трябва да бъдат добре изяснени в съзнанието

на човека. Щом ги изясни в съзнанието си, човек вече има ясна представа за своята религиозност, за християнството в широкия смисъл на думата, за новото в света и т.н.

Сега, като сте дошли на Земята, вие трябва да се запитате защо сте дошли, каква работа ви предстои да свършите. Някой казва, че е дошъл на Земята да учи – това е една трета от Истината. Друг казва, че е дошъл на Земята да стане добър – това е една трета от Истината. Трети казва, че е дошъл на Земята да служи на Бога – и това е една трета от Истината. Обаче Любовта не се изразява само чрез една форма, Любовта не се изявява само във външната форма на нещата, както материалистите поддържат идеята, че всичко е материя. Материалистите казват, че материята е създала всичко; други казват, че силата е създала всичко; трети казват, че Бог е създал всичко. Как е възможно неразумната материя да създаде всичко? За да наложат своята идея, материалистите казват, че материята наистина е създала всичко, защото тя едновременно е и разумна, и неразумна. Обаче каквито и доказателства да се дават, материята и силата не съдържат всичко в себе си. Материята представлява външната страна на нещата, силата представлява съдържанието на нещата, а Бог представлява смисъла на нещата. Всяка идея, всяко чувство, които не работят, които не могат да се приложат, са паразити. Паразитство съществува и в религията, и в науката, и в обществения живот. Следователно една идея е вярна, когато може да се приложи в живота, иначе тя остава само теория, философия без приложение.

Съвременните хора се нуждаят от истинска наука, която да им служи като пътеводител, да ги освободи от трудните положения в живота. Ще каже някой, че и без наука може. Кога? „Когато вярва в Бога и се моли по три пъти на ден.“ Това е длъжност, служба, но не и вяра. „Кой не постъпва така?“ Виждате, че чиновникът по два пъти на ден отива и се връща от работа – изпълнява длъжността си; виждате

как проповедникът по цели дни се рови в книгите да събира материал оттук-оттам, за да държи една проповед пред своите пасоми, да направи впечатление. Обаче какво особено е придобил богомолецът, който се е молил по три пъти на ден? Какво особено е придобил чиновникът, който по цели дни е писал или е правил изчисления? Какво особено е допринесъл проповедникът със своите проповеди, събрани оттук-оттам? Какво особено е придобил беднякът със запознанството си с кръчмаря? В края на краищата беднякът ще получи изпълнителен лист да плати задължението си към кръчмаря. Тия примери от живота показват, че хората не са дошли още до същината на нещата. Те се нуждаят от положителна наука, от положителна религия, от положителна философия на живота.

Често хората се произнасят за някой човек, че е добър. Коя е мярката, с която определяте добрината на човека? Ако един човек е добър за приятеля си и всякога има предвид неговото благо, той може да не е добър за народа си, за своето отечество; ако е добър за своя народ, той може да не е добър за човечеството. Това показва, че хората нямат една абсолютна мярка, според която да ценят нещата. Абсолютната мярка за познаване на нещата се крие вътре в човека, във вътрешното знание, в самоопределението на съзнанието. Който не разбира този въпрос, той лесно се произнася върху нещата – в смисъл дали са прави, или не, дали са морални, или не, и т.н. За да бъдат понятни, нещата трябва да се вземат от Природата и да се преведат в живота според истинското им съдържание и смисъл. От гледището на абсолютната реалност на нещата никой няма право да се произнася кой как живее, как постъпва, колко работи и т.н. Да кажете, че някой човек не живее добре, не постъпва добре или не работи, както трябва, това значи да разполагате с абсолютната мярка на нещата. Нямате ли тази мярка в себе си, по-добре не се произнасяйте.

Следователно всяко нещо, върху което човек говори, трябва да се оживи – за самия него то да стане живо, одухотворено. Например всички знаете какво нещо са геометрическите фигури – триъгълник, четириъгълник, петоъгълник и т.н. Като фигури в геометрията те са мъртви величини, но като фигури в живота те оживяват. При това положение и най-простият земеделец знае, че неговата нива има четириъгълна форма с еди-колко си метра дължина и широчина. Ако към тази нива се придаде още една част земя, веднага две от страните и се удължават; значи жива е тази нива, защото страните и растат и се скъсяват – тя е във вечно движение. Всички форми, с които Природата си служи, са във вечно движение. Триъгълникът представлява дома – отношението между бащата, майката и детето; квадратът представлява пак дом, но с две деца – дъщеря и син. Когато родителите престанат да се развиват физически, т.е. да растат на височина, те започват да растат на широчина, да надебеляват. В това време децата растат на височина, после те започват да учат, да се развиват умствено; и най-после, като свършат училище, те постъпват на служба, започват да прилагат наученото. Всичко това се изразява в линиите на фигурите, които постоянно се разширяват и удължават, т.е. постоянно се движат.

Това са процеси, които стават с всеки човек. В първо време човек расте и се радва на този процес в себе си; после той започва да учи, да придобива знание; като придобива нужното знание, той става майка и баща. Майката и бащата стават тил за децата: те отстъпват назад, а децата излизат напред. Синът учи заради баща си, а дъщерята – заради майката – това е първото отношение на членовете в дома. Като излязат от дома, синът и дъщерята се учат за обществото – второ отношение; после те се учат за народа си – трето отношение; най-после те се учат за човечеството – четвърто отношение. При смяната на тези процеси линиите на фигурите постепенно се удължават. С

други думи казано: самоопределението на съзнанието минава във все по-висока степен. Това растене или повдигане на степента върви до една точка; щом стигне най-високата точка, растенето спира и започва процес на постепенно смаляване.

И тъй, растенето и смаляването са два процеса, които се извършват в Природата непрекъснато. До едно място човек расте, после растенето спира и той започва да се смалява и да слиза надолу. Слизането надолу е заминаване за онзи свят, т.е. смърт. Смъртта не е нищо друго освен промяна на формата. За да се излюпи пиленце, яйцето трябва да умре; за да премине в млекопитаещо, птицата трябва да умре; за да мине в ангелска форма, човек трябва да умре. Следователно промените на формите ние наричаме смърт. Този процес може да стане по естествен, но може да стане и по неестествен начин. Като ученици вие трябва да имате определени, конкретни понятия за смъртта, за живота, за щастието. Всеки говори за смъртта, за живота, за щастието, без да може да определи какво представляват те всъщност. Всеки желае да бъде щастлив, без да подозира, че за това се иска възвишен живот: щастието е резултат на възвишен живот. Който иска да се домогне до щастието, той трябва да има будно съзнание: да издебне момента, когато щастието почива и спира движението си. Ако в този момент човек успее да се качи на гърба на щастието, последното ще го носи през целия му живот.

Щастието е плод, който зрее на великото Дърво на живота. Ако човек успее да хване този плод в момента, когато е узрял и пада на земята, той ще бъде щастлив през целия си живот. „Може ли човек да хване щастието?“ Може – много хора са хванали щастието. Всяко освобождаване на човека от известна мъчителна идея не е нищо друго, освен придобиване на щастие. Сам по себе си всеки човек е в затвор, от който може да се освободи. „Позволено ли е човек да се освобождава от затвора, дето са го поставили?“ Чудно нещо: в кой

закон е писано, че човек трябва да бъде в затвор?! Бог е направил човека свободен, а човешки закони са го турили в затвор. Мъчнотиите в живота не са нищо друго освен затвор, в който човек е попаднал и от който иска да се освободи. За да излезе сам от затвора, човек трябва да е дошъл до самоопределение на съзнанието си. И без да е дошъл до това положение, човек ще излезе от затвора, но трябва да чака да дойдат ония хора, които са определени да го извадят. Това обаче може да стане след 20 години. Следователно ако човек сам може да излезе от затвора 15 години по-рано, трябва ли да чака други да го спасяват? Тия, които сами излизат от затвора, от Божествено гледище минават за герои. Има смисъл човек да излезе от затвора, но като излезе веднъж, повече да не мисли за него. Това значи да е придобил човек Вечния живот. Казано е в Писанието, че вратите на затвора ще се отворят и затворниците ще излязат навън.

Съвременните хора се оправдават за неуспехите си, за лошия си живот с това, че са родени в грях. Казано е в *Битие,* че Бог вдъхна в ноздрите на човека дихание и го направи жива душа. Възможно ли е тогава човек да греши? Не, Божественото в човека нито греши, нито се цапа: грехът е външно нещо, той няма нищо общо с душата на човека. Както агнето прилича на своята майка, така и човек трябва да прилича на Бога, от Когото е излязъл като душа. Щом не прилича на Него, това показва, че той се е отклонил от правия път на живота. Колкото и да се мъчите да се убедите, че и добрите, и лошите хора са излезли от Бога, вие няма да успеете. Който разбира нещата, той знае, че златото е злато, медта е мед и те коренно се различават по свойства, по произход. И човек с човек не си прилича, даже един и същи човек се различава през различните си възрасти – той се мени външно и вътрешно. Като дете той е имал един идеал, като възрастен – друг идеал, като стар – трети идеал, но и този идеал не го задоволява. Човек иска да учи, да придобива знания: щом придобие

известно знание, той започва да търси друго нещо. Човекът придобива богатство, но и то не го задоволява; предава се на служене на Бога, но и това не го задоволява... Това показва, че в разбирането му и в приложението на нещата има нещо криво, нещо неестествено.

И тъй, да се говори за самоопределение на съзнанието, това значи човек да е дошъл до една абсолютна мярка за нещата, която да не се мени. Който е дошъл до самоопределение на съзнанието, той знае определено от какво се нуждае човек всеки даден момент. Ако пътувате вечер в тъмна, мрачна нощ, той ще ви предложи свещ или някаква лампичка. Този човек знае, че освен светлината нищо друго не може да ви помогне в този момент. Светлината ще разкрие пътя пред вас и ще ви помогне да разрешите всички мъчнотии и противоречия в живота си. Очите на човека не са нищо друго освен свещи, които осветяват пътя му. Много от дивите зверове са успели да акумулират светлината така, че да си служат с нея, когато пожелаят. Тази е причината, поради която очите на вълка, на лисицата светят вечер. Когато лисицата застане под някое дърво, на което има кокошки, очите и започват силно да светят, вследствие на което кокошките се изплашват и започват да се мърдат натук-натам, докато две-три от тях станат жертва на тази неканена гостенка. Ще кажете, че това е жестоко. Колко пъти и вашата лисица е нападала кокошките ви – вашите добри мисли и чувства, които са били на дървото на вашия живот, и ги е изяждала! Обаче вие трябва да знаете, че лисицата е в състояние да нападне само ония кокошки, които са отвън на дървото, но не и кокошките, които са добре затворени в курника на грижливия домакин.

Следователно докато човек се намира на Дървото на живота като кокошките, всякога има вероятност лисицата да го изплаши. Прибере ли се в някое добре запазено място, както кокошките – в курника, никаква лисица не е в състояние да го изплаши. Колкото и да обикаля

със своята свещ, тя нищо не може да направи. Когато някой каже, че е преживял голямо нещастие, аз зная вече, че той е бил вън някъде, на Дървото на живота, и покрай него е минала лисица, която го е наплашила. Кой те кара да слизаш от дървото? Кокоша работа! И тъй седиш на дървото: седи си и кротувай; щом слезеш от дървото, неизбежно ще попаднеш в устата на лисицата, тя чака именно това. Значи страхът прави човека нещастен. Който е дошъл до самоопределение на съзнанието, той има присъствие на духа: той знае, че в света съществуват известни закони, които регулират отношенията между всички същества.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да знае защо му са дадени тялото, умът и сърцето, какъв е техният произход и каква е задачата им. Същевременно той трябва да знае какво му предстои да свърши всеки ден. Това е наука. Не само това, но човек трябва да изучава живота, добрите и лошите условия, да знае кога какви неща се създават. Когато Адам беше в рая, при най-добрите условия, той роди Ева – женско дете. Ева беше първото дете, което се роди при добри условия: значи при добрите условия на живота Бог ражда мъжко дете, а човек – женско. Като съгрешиха, Адам и Ева напуснаха рая и излязоха вън, при неблагоприятни условия. Именно при тези условия Ева роди два сина, Каин и Авел: при неблагоприятните условия на живота човек ражда момчета. Който иска да роди момиче, той трябва да подобри условията на своя живот. Каин е първият син, който се роди при лоши условия. Той завидя на брата си Авел, задето димът на неговата жертва отивал нагоре, а на Каиновата – към земята: димът послужи като повод за убийство. И до днес още отношенията на хората се определят все от този дим: те обичат онзи човек, димът на когото отива нагоре, а не обичат онзи, димът на когото слиза към земята.

Съвременните хора още не са дошли до самоопределение на съзнанието си, вследствие на което се оплакват от живота, считат, че са нещастни. Нещастието на хората се дължи на отсъствието на Любовта. Срещате двама млади, които се обичат. Като се оженят, те се радват, че любов царува в дома им; на втората година обаче животът им се разваля. Защо? „Любовта ги е напуснала." Не, Любовта никога не напуска човека. Ако употребите насилие срещу нея и затворите вратата на дома си, тя ще отстъпи, ще си замине; докато вратата на дома ви е отворена, тя никога няма да ви напусне. Вижте какво прави момъкът, който обича някоя мома: той гледа дома и, гледа през прозорците, иска да я види. Тя не му обръща внимание, но той върви подир нея. Щом момата се ожени, тя затваря вече вратата си за всички и Любовта я напуща. Любовта отстъпва само пред затворената врата – докато вратата е отворена, никой не е в състояние да изпъди Любовта. Апостол Павел казва: „Заради любовта си към Бога станахме посмешище на хората и на ангелите". Лошо ли беше положението на апостол Павел? Мъчнотията му се заключаваше само в това, че той живееше и на физическия, и в духовния свят, вследствие на което изпадаше в противоречия. Например той често се молил да го освободи Бог от тръна, който се намирал в плътта му, но Господ му отговарял: „Достатъчна ти е благодатта, която имаш". Какво представлява трънът за човека? Всеки недостатък, всяка липса в човека е трън в неговата плът. Ако няма пари, ако няма здраве, ако няма знание, ако паметта на човека е слаба, това са разни видове тръни. Добре е човек да има силна памет, но да помни само доброто; помни ли и злото, нека благодари на Бога, че паметта му е слаба. Да има човек трън в плътта си, който постоянно да го безпокои, това значи да се пробуди съзнанието му, да започне добре да разбира нещата.

Един българин отишъл на една турска баня да се къпе. Това било в турско време. В този момент в банята влязъл един турски бей и седнал до една от курните, съседна на тази, на която българинът се къпел. Като се обливал с вода, българинът поглеждал към тялото си, потупвал се от време на време и тихо си приказвал: „Никой досега не се е докоснал даже с пръст до тялото ми". Като чул тези думи, беят скочил от мястото си, отправил се към българина и казал: „Гяур, махни се оттук!". Българинът напуснал мястото си, поклонил се учтиво на бея и отишъл на друга курна. Турчинът го проследил с погледа си и пак му извикал: „Махни се оттук! Аз искам да се мия на тази курна." Българинът веднага напуснал и тази курна, поклонил се и отминал на трета. Като видял всичко това, беят се обърнал към българина с думите: „Слушай, приятелю, докато носиш този ум и докато имаш този характер, никой няма да се докосне до тебе". След това и двамата продължили спокойно да се къпят.

Човек трябва да бъде разумен и отстъпчив. Ако на една курна не може да се мие, на друга ще отиде. Банята има много курни – все ще се намери една свободна курна, дето човек може да се измие; дето има свободно място, там човек може да се окъпе. Не считайте, че като сте дошли на Земята, вие трябва да бъдете на първо място, да бъдете учени, добри, силни, богати. Това са идеи, към които човек трябва да се стреми, но туй не значи, че тези идеи могат да се реализират в един живот. Някой казва, че иска да роди нещо хубаво. Щом желае да роди нещо хубаво, човек непременно ще излезе от рая; излезе ли от рая, лошите мисли и чувства ще го последват. Не е въпрос човек да роди нещо хубаво, но той трябва да се стреми да се върне към Бога, към Първата Причина на нещата, да подобри своя живот. „Как да подобря живота си?" Като считаш, че всичко, което става в света, е за добро. Не гледаш ли по този начин на нещата, ти си слаб човек. Както житното зърно се справя с пръстта, която е над него, и излиза на

повърхността на земята, дето вижда Слънцето и се отправя към него, така всеки човек може да се справи със своите мъчнотии и противоречия и да излезе на бял свят, да се грее на топлите слънчеви лъчи. Всеки човек трябва да преодолее мъчнотията, която е над него, да я смекчи и да подаде главата си навън. Всяка мисъл, която води човека към отчаяние, не е нищо друго, освен пръстта, която е засипала неговото съзнание. Освободи ли се от тази пръст над съзнанието си, той е дошъл до самоопределение на съзнанието. Като се намери в някаква мъчнотия, човек казва: „Тази работа няма да я бъде, ще се мре“. От човека зависи да умира или не: ако той реши, че трябва да изпълни задачата на живота си правилно, животът му може да се продължи.

Като ученици вие трябва да знаете, че каквото желаете, можете да го постигнете. Искате ли да бъдете учени, богати, щастливи, можете да станете такива, но трябва да учите. Започнете от най-малките величини, от микробата например, и постепенно вървете към по-големите. Не е достатъчно да кажете за вълка, че е вълк: като изучавате вълка, вие трябва да знаете кое качество го характеризира като вълк. Егоизмът е качеството, което определя вълка. Следователно когато срещаме човек, който е вложил духа, душата, ума и сърцето си за служене изключително на себе си, казваме, че това е вълк, облечен в човешка форма. Много неща изучават учените, без да разбират техния дълбок смисъл. Например те говорят за петоъгълник, за четириъгълник, за триъгълник, за ъгъл, за права линия, за точка – но къде, при какви условия в живота си могат да ги приложат, не знаят. Те казват, че точката няма никакво измерение, но кога трябва да се приложи, не знаят. Много просто: когато иска да разреши въпроса за собствеността, човек трябва да се превърне на точка, да не заема никакво пространство. Ако някой иска да стане богат чрез храната, той трябва да влезе в устата на някой милиардер и оттам да проникне

в клетките на неговия мозък, да започне да му влияе. Милиардерът ще отвори кесията си и ще започне да раздава. Обаче човек трябва да владее изкуството да се превръща в точка.

Сега, като ученици на окултна школа, вие трябва да изучавате освен обикновената още и Божествената наука, да знаете каква е програмата ви за всеки ден, да знаете смисъла на числата и да познавате кога какво число сте. За всеки даден момент човек представлява известно число, което съдържа в себе си определен брой енергии, както и определени качества. Докато числата на физическия свят са делими без никакъв остатък, те не създават спор между хората; обаче ако при делението им се явява остатък, те пораждат спор между хората. Първите числа са рационални – те имат приложение на физическия свят; вторите са ирационални – те имат приложение в духовния свят. Следователно всяко нещо, което човек може да направи на физическия свят, показва, че той работи с рационални числа; не може ли да направи нещо на физическия свят, това показва, че той работи с ирационални числа. Ирационалните числа представляват връзка между физическия и духовния свят. Искате ли да приложите ирационалните числа в живота си, поддържайте навсякъде морала *от мен да мине.* Пазарили сте един работник с 50 лв. надница: като му плащате, дайте му 51 лв. – от вас да мине. Някой ви дължи 50 лв., но не му достига един лев, дава ви 49 лв. – от вас да мине. Всеки най-малък придатък към нещата служи за съграждане на нещо добро и красиво в човешкия характер. Всяка добра мисъл, всяко добро чувство, които храните към даден човек, се складират в подсъзнанието му като резервен материал за неговото бъдещо развитие.

Съвременните хора, както и съвременните окултни ученици, страдат от ненужна критика: къде какво видят, те всичко критикуват, без да подозират, че по този начин, чрез отрицателните мисли и

чувства, те създават една тъмна атмосфера, в която сами могат да се изгубят. Христос казва: „Не съдете, за да не бъдете съдени!“. Това значи: не внасяйте нищо отрицателно, за да не се заблудите. Любете враговете си и правете добро на всички: като правите добро на неприятелите си, ако не ви отговорят със същото, поне ще престанат да ви пакостят. Като прилагате това правило, вие отчасти ще се домогнете до науката за живота. Една част от задачите на ученика е да преодолее своята среда, да се справи с наследствените си черти. Това зависи от самоопределението на човешкото съзнание. Това е велик закон на Битието, според който, за да се развиват правилно, частите трябва да бъдат в хармония с Цялото.

Тази година всички трябва да работите за самоопределение на съзнанието. Като работите по този начин, вие ще разберете, че за да станете учени, трябва да дружите с учени хора – като среда, която може да ви помогне; за да станете добри, трябва да дружите с добри хора – като среда, която може да ви помогне. Ако искате да придобиете добра обхода, трябва да дружите с хора, които имат добра обхода: малко хора имат правилна обхода. От гледището на невидимия свят физическият представлява богато изложение. Всеки човек, колкото и малък да е, представлява свещ, от светлината на която някой може да се ползва. Човек не може да живее, както иска. Отклони ли се от правия път, той ще носи последствията на своето отклоняване. Човек може да живее и като Каин, но в края на краищата ще извърши едно престъпление, за което скъпо ще плати. Ако живее като Авел, той може да бъде убит, но за предпочитане е да бъде убит, отколкото да убива. За предпочитане е човек да се роди в рая, отколкото извън рая. Който се е родил извън рая, той всякога е недоволен. Недоволството показва, че извън рая човек ражда мъжки деца, от които едното непременно ще убие другото; най-после той трябва да роди трети син, който ще остане жив.

Същият закон се отнася и до мислите и чувствата на човека: всяка лоша мисъл ражда още една мисъл, които започват да се борят, докато едната унищожи другата; всяко лошо чувство ражда второ чувство, които също влизат в борба помежду си. Всеки ден човек може да бъде в положението на Адам или на Ева, да се намира пред Дървото за познаване на доброто и на злото; всеки ден човек може да бъде изкушаван и да греши; всеки ден човек може да бъде в рая и вън от рая; всеки ден човек може да бъде в положението на Каин и да убива или в положението на Авел и да го убиват, или в положението на Сит – и да живее, да радва родителите си.

Едно трябва да знаете: човек още не е разрешил задачата на Адам и на Ева. И до днес той още продължава да влиза и да излиза от рая. Това са процеси, които всеки момент стават в човешкия живот. Всеки ден човек може да бъде Христос, Който отива за Египет и след това започва да проповядва; всеки ден човек може да бъде Пилат, Юда, Павел и т.н. И най-после, човек може да бъде възкръсналия Христос. „Кога може човек да възкръсне?“ Когато влезе да живее в Божествения ден; докато е в човешкия ден, никакво възкресение не може да се очаква. Това не става по буква: милиони пъти трябва да се завърти Земята, докато влезе човек в Божествения ден на живота и възкръсне. Когато дойде до самоопределение на съзнанието си, човек е влязъл вече в Божествения ден, дето го очаква възкресение. При това положение той включва в себе си всичко най-красиво и велико. Това е човекът в пълния смисъл на думата, който е станал, оживял и възкръснал. Това е човекът, който служи на Бога по всички правила. Докато не мине през процесите ставане, оживяване и възкресение, човек не е още завършен процес. Ставането подразбира събиране на материал за градеж, оживяването подразбира развиване на тялото, възкресението пък представлява развиване на съзнанието.

Желая тази година всички да възкръснете. Възкръснете ли веднъж, никакъв страх да не остане във вас. Вложете Любовта вътре, а страхът да е отвън: при това положение вие ще придобиете живот, сила, знание и слава. Вложите ли страха вътре, а Любовта остане отвън, вие сте изложени на смърт. Когато Доброто е вътре във вас, а злото е отвън, вие ще победите всички мъчнотии и противоречия; ако злото е вътре, а Доброто е отвън, вие ще бъдете победени. Когато Мъдростта е вътре в човека, а глупостта отвън, той върви от слава в слава, от величие във величие. Когато глупостта е вътре в човека, а Мъдростта – отвън, той върви от безчестие в безчестие. Любовта, Мъдростта, Истината, Доброто, за които говорим, не са абстрактни понятия, но реални – те се проявяват в живота. Вън от живота Доброто не съществува, вън от живота Любовта не съществува.

За да проявят Любовта си, много ангели слизат на Земята и се влюбват в някои хора с цел да ги подигнат, да им дадат нещо хубаво от себе си. Като прекарат известно време на Земята, те заминават, като оставят адреса си на своите възлюбени да им пишат всякога, когато се намерят в нужда. Обаче най-малката неточност в адреса може да стане причина за загубване на писмото: изгуби ли се писмото ви, никакъв отговор не чакайте. Не само това, но съдържанието на писмото трябва да бъде красиво. Като пишете писма до възвишените същества, никога не трябва да се оплаквате: никога не пишете, че сте сиромаси, че сте нещастни и т.н. Когато съдържанието на писмото е красиво, отговорът никога не се забавя.

Сега нека всеки от вас напише едно красиво писмо до невидимия свят и да чака отговор. „Ще получим ли отговор на писмото си?“ Ако житното зърно е посадено, както трябва, то непременно ще изникне. Щом храната отиде в стомаха, тя непременно ще се смели. Когато мисълта попадне в мозъка и започне да расте, тя непременно ще се реализира. Когато желанието попадне в сърцето, не го мушкай с

остен, остави го спокойно – то само ще достигне своята крайна цел. Всяко нещо, поставено на своето място, дава добри резултати.

Сега вложете в себе си идеята всеки ден да внасяте в ума си по една красива мисъл, да градите мисъл-форми, които да се материализират на физическия свят. Внасяйте всеки ден по едно красиво желание в сърцето си, което да расте и да се развива, да даде плод на физическия свят. Бъдете добри зидари и строители! Всеки ден принасяйте жертва жива и благоугодна на Бога в знак на благодарност за живота и здравето, които ви е дал. Имате ли живот и здраве, всичко можете да постигнете.

Любовта носи пълния живот.

22 лекция, 16 януари 1929 г, София, Изгрев

ЛИЧНОСТ, ОБЩЕСТВО И СВЯТ

Размишление върху кротостта.

За следния път пишете върху темата *Отношение между мир и радост.*

Какво ще разберете, ако ви кажат следните думи: „Не туряй край на нещата!“. Бог казва за Себе Си: „Аз съм алфа и омега, начало и край на нещата“. Какво ще разберете от думите: „Това, което е възможно за Бога, е невъзможно за човека. И това, което е възможно за човека, е невъзможно за Бога“. На вас ще ви се види чудно как така Бог, Който е създал цялата Вселена, да се намира пред невъзможност да направи нещо, което човек може да направи. Много естествено! В правенето на грях, на престъпления, човек е всесилен, обаче за Бога е невъзможно да греши. Силата на човека в правенето на грехове го обезсилва за доброто; безсилието на Бога в правенето на грехове Го усилва в правенето на добро. Всяко нещо, което Бог прави, е без край. „Аз съм алфа“ – това се отнася до Бога. „Аз съм омега“ – това се отнася до човека. Буквата *м* в думата *омега* означава материалния свят, който създава противоречията и греха в света. Буквата м, обърната надолу, означава *w* – знак на противоречие. Ева произлезе от Адам; със създаването на Ева се създаде и противоречието. Това показва, че противоречието не произлиза от Бога.

Следователно когато човек казва за себе си, че всичко може да направи, че е всесилен, ние имаме предвид неговото всесилие в греха. Човек трябва да се учи да прави добро, а не да греши. Той трябва да стане подобен на Бога в добро, в разумност, в чистота и святост. Понякога човек, колкото и да е умен, колкото и да е учен, с една дума може да създаде цял катаклизъм в света. В миналото, на един от

християнските събори, видни водители на християнството се биха помежду си само за един въпрос – дали Христос произлиза от същината на Бога и е като Него или коренно се различава. Този въпрос и до днес не е разрешен. Какво разбираме под думите *същина на Бога?* Всяко разумно същество, което мисли, чувства и действа като Бога, е едно с Бога. Няма ли тия качества, то се различава коренно от Бога.

И тъй, дойдете ли до въпроса какво нещо е човекът, ще знаете, че той е същество на контрасти, на противоположности в света. Египтяните са изобразявали човека във вид на малко яйце – знак за Вселената. С това те искали да кажат, че човек е малка вселена, в която се крият всички възможности. Докато яйцето е било в покой, светът не е съществувал; когато са го турили под квачката, то се е измътило и така са се създали всички материални светове. И до днес се повдига въпросът квачката ли е съществувала по-рано, или яйцето. Едни са поддържали, че яйцето е съществувало преди квачката; други са поддържали, че квачката е съществувала преди яйцето. Въпросът обаче и досега още не е разрешен: той е един въпрос, подобен на ирационалните числа. Колкото и да се дели това число, все остава една малка, неделима част от него. Този остатък е свързан с други светове, за които днес хората нямат понятия: тия светове имат свои представители на физическия свят, които минават незабелязано между хората.

Като изучавате човешкия живот, виждате, че три фактора влияят върху индивида: личността на човека, обществото и светът – в тях той се движи. Личността на човека не е нищо друго освен отражение на Бога, т.е. Неговата единична проява върху човека. Обществото представлява отражение на ангелския живот върху човешкия. Светът в неговата пълнота представлява отражение на Божествения свят върху физическия. Думата *общество* започва с буквата *о* – закон на

движение. Значи обществото е в постоянно движение напред, вследствие на което представлява променчива, преходна величина. Искате ли да знаете каква е същината на обществото, ще я намерите между ангелите, а същината на света е в Бога. Като отражения човек не може да разчита нито на обществото, нито на света: от отражението той ще върви към самата реалност.

Сега онези от вас, които не разбират смисъла на символите, казват, че човек трябва да възненавиди света, да се откаже от него. Да възненавиди човек света, това значи да се откаже от него като отражение и да търси реалността на нещата – Бога; той трябва да се откаже от своята собствена личност и да потърси Бога в себе си. Не уповавайте на обществото, а на ангелите, които са същина на самото общество. Тъй щото, дойдете ли до своята личност, обикнете Бога в себе си; дойдете ли до обществото, дойдете ли до света, обикнете Бога, Който се проявява в цялата Вселена. Изучавайте света заради Любовта си към Бога, служете на човечеството от Любов към ангелите, зачитайте себе си, своята личност от Любов към Бога в себе си. При това положение личността, обществото и светът като символи придобиват смисъл. „Трябва ли човек да живее в света, в обществото или в личността си?“ Човек не може да живее нито в света, нито в обществото, нито в своята личност, но той трябва да изучава света като отражение на Великия Божествен свят, дето Бог се проявява; той трябва да изучава обществото като отражение на разумните същества – ангелите, неговите братя; той трябва да изучава личността като отражение на Бога вътре в себе си. Това са идеи, върху които трябва да мислите, за да си създадете прави разбирания и понятия за нещата. А тъй, да се произнасяте, че Бог е всемъдър, без да имате опитност върху това, няма смисъл. Всяко нещо, върху което човек се произнася, трябва да бъде изпитано, преживяно. Кажете ли думите

живот, смърт, добро, зло, вие трябва да ги разбирате, да имате ясна представа за тях като понятия.

Какво разбирате под думата *любов?* Ще кажете, че да люби човек, това значи да обикаля някоя мома или някой момък. Виждате, че един момък цял ден обикаля къщата на някоя мома, караули като стражар. „Докога ще обикаля?" Докато началникът му го смени. „Къде е началникът му?" В къщата: той седи в къщата и оттам дава заповедите си. Ще кажете, че сърцето на този момък е вързано и не може да се освободи. Чудни са хората, като говорят по този начин: те търсят реалността на нещата, а допущат нереални работи. Може ли някой да върже сърцето на човека и да бъде жив? Значи тази връзка не е външна, но вътрешна, както човек изпада под влиянието на магнитни течения, от които не може да се освободи. Някои хора се поддават на един род течения, други – на друг род течения. Това показва, че човек не може да бъде свободен от влияния: колкото и да е силен, той все ще се поддаде на някакво влияние. Железните стърготини се привличат от магнита, а песъчинките не се привличат: това, от което едни се влияят, други не се влияят. Казват за някого, че не може да обича – поставете го в положението на желязото към магнита и той ще започне да обича, да се привлича. Някой се оплаква, че никой не го обича – стани злато, всички ще те обичат. Значи за да те обичат, ти трябва да имаш нещо ценно в себе си, което при никакви условия да не се мени.

Каквото и както и да се говори на съвременните хора, те не разбират всичко по единствената причина, че имат свои, субективни разбирания за нещата, обаче техните разбирания са преходни, променчиви. Например разбиранията им, които са имали в своето детство, коренно се различават от тия, които имат на младини, в зряла възраст и на старини. Тази е причината, поради която и задачите, които решават в живота си, изглеждат мъчни. Всяка задача,

която човек решава на времето си, е мъчна; след години същата задача му се вижда лесна, но новата, която в дадения момент разрешава, пак е мъчна. Едно време се е мислело, че електрическата енергия не може да се предава без жици; днес виждаме, че електрическата енергия се предава и без жици. Оттук следва, че тия задачи, които днес ни се представят за трудни и невъзможни за решаване, някога, в близкото или далечно бъдеще, те ще се разрешат. Трудна задача е например човек да бъде добър: да бъдеш добър, това е цяла наука, цяло изкуство. Човек трябва да знае, че доброто е съществувало и съществува във всички светове, но злото – само в материалния свят. Преди създаването на материалния свят злото не е съществувало; със създаването на този свят злото се е явило като необходимост, като неизбежно противоречие. Понятията на хората за добро и за зло са съвършено относителни: ако някой открадне пари от касата на банкера, за последния това е зло; за апаша обаче това е добро.

Два коня вървят един до друг с господарите си. Единият кон е натоварен със сто килограма злато, а другият върви празен. Господарят на първия кон е радостен и доволен, че има злато; конят му пък е недоволен, защото носи на гърба си сто килограма тежест. Господарят на втория кон не е радостен: той се счита за нещастен, че конят му е празен, че не носи поне един килограм злато; конят обаче е доволен, че му е леко, никакъв товар не носи. Кое е добро и кое е зло в дадения случай? Това са състояния, на които човек се натъква в живота си. Доброто в човека се развива: то не може като семка да се насади и да израсте, да даде плод и плодът да узрее. Значи доброто не се сади, но се прави. Да направиш добро на някого, това значи да отделиш половината от своите благоприятни условия за него. Двамата господари, които вървят с конете си, лесно могат да си помогнат. Как? Онзи, който има сто килограма злато, ще даде 50

килограма на този, който няма нищо, и по този начин и двамата ще бъдат радостни и доволни: първият ще бъде доволен, че е облекчил положението на коня си; вторият ще бъде доволен, че има възможност да подобри материалното си състояние. Тази задача лесно се решава на думи, но стане ли въпрос да се приложи в практическия живот, там ще има мислене, пъшкане, отлагане, решаване. Цял ред процеси стават в човека, докато най-после реши да даде нещо от себе си. Какви ли причини няма да приведе човек, за да се оправдае, че не може да раздели благото си със своя ближен; щом реши да го направи, той дели и къса.

Сега мога да ви представя и друго положение. Допуснете, че и двамата господари имат по сто килограма злато на конете си; и двамата са радостни и доволни, няма какво да мислят. По едно време единият от тях се раздвоява в себе си, започва да мисли, че му са нужни повече пари, и решава да опие по някакъв начин другаря си и да го обере. Както е мислил, така е направил: по пътя той опива другаря си и задига парите от гърба на неговия кон. Злото, престъплението, което този човек е извършил, се дължи на факта, че той се е раздвоил в себе си, вследствие на което е изгубил представа за истинските отношения на нещата. Раздвои ли се в себе си, човек не може да бъде щастлив. Като половини на едно цяло, мъжът и жената не могат да бъдат щастливи, щом излизат вън от цялото. Тази е причината, задето казваме, че нито мъжът може да направи жената щастлива, нито жената може да направи мъжа щастлив. С други думи казано: нито сърцето може да направи ума щастлив; нито умът може да направи сърцето щастливо. Между ума и сърцето на човека могат да съществуват известни отношения, но и умът, и сърцето ще имат свой собствен живот.

Има случаи в живота на хората, когато между ума и сърцето им няма никакви отношения, вследствие на което те са нещастни. Когато

силите на ума и на сърцето вървят паралелно, човек е щастлив и доволен; измени ли се отношението на тия сили, едновременно с това се изменя и хармонията между ума и сърцето. За да запази хармонията на своя живот, човек трябва да запази успоредните линии между силите на ума и на сърцето си. Всяка дисхармония в човешкия живот се дължи на известно отклоняване на силите на неговия организъм; това отклоняване е причина за погрешките на човека. Иска ли да изправи погрешките си, човек трябва да се върне назад, да дойде до мястото, дето е станало отклоняването, и да го изправи.

Често хората говорят за кармата, за кармическия закон, и търсят начин как по-лесно да се справят с него. Кармата се дължи на известни отклонявания в живота на човека. Следователно иска ли да се справи с кармата си, човек трябва да се върне назад в живота си, да намери причината за това отклоняване и да я отстрани. Ако причината за това отклоняване се дължи на известно нарушаване на отношенията му с някой човек, той трябва да изправи тия отношения. Щом изправи отношенията си с този човек, едновременно с това той изправя отношенията си и към Първата Причина. Следователно всяко престъпление, всяка грешка към кое и да е същество, едновременно е погрешка и към Първата Причина, към всички разумни и възвишени същества. Достатъчно е в човека да се яви най-малкото желание да изправи погрешката си, за да му се притече Бог на помощ. Тъй щото от човека не се иска нищо друго, освен желание да изправи погрешките си. Има ли това желание, условията за изправяне ще му се дадат. От човека се иска добро желание за изправяне на погрешките, а условията и възможностите за това се дават от възвишения свят. Човек сее, Бог възраства посятото. Ето защо човек трябва да има търпение, да чака момента да възрасне онова, което той е посял. Не спазва ли този закон, той ще изгуби и това, което е посял.

Докато човек мисли, че е единственият фактор в света, че всичко зависи от него, той е на крив път.

Сегашните хора страдат, чувстват се нещастни, когато изгубят любовта си. Това показва, че любовта се явява и изчезва. Обаче всяко загубено нещо може да се върне назад. Има Един, Който е по-силен от всеки грабител. За да освободите любовта си от ръцете на грабителя, вие трябва да се обърнете към Единия, към Първата Причина на нещата. Не се ли обърнете за помощ към Първата Причина и не се ли свържете с Нея, вие отчасти само можете да разрешите задачите си. „Ако не ги разрешим в този живот, ще ги разрешим в друг живот." Не, така не се разсъждава: да отлагате нещата за втори, за трети живот, то е все едно да повдигате едно число в n-та степен. Знаете ли какво нещо е да повдигнете едно число в n-та степен? Дойде някой при вас, иска да му платите сумата, която ви е дал. „Ще ви платя някога." „Кога?" „Някога." Значи по някое време, повдигнато в n-та степен. „Ще ти направя едно добро." Кога? Някога, по време, повдигнато в n-та степен. „Кога ще дойде това време?" „Когато благоволя." „Кога ще благоволиш?" „Може да благоволя днес, а може и след години, не зная положително кога ще бъде този момент." Човекът днес се нуждае от парите си, днес има нужда да му се направи едно добро; за него е важен днешният момент, а не времето след сто или хиляда години. Има въпроси, които човек трябва да разреши още днес. Разреши ли ги днес, той ще бъде щастлив; отложи ли ги за далечното бъдеще, щастието и нещастието ще вървят паралелно в неговия живот. При това положение човек ще се движи в четириъгълника, който е образуван от две успоредни линии на щастието и от две успоредни линии на нещастието. Значи в живота на всеки човек има две условия, при които той може да бъде щастлив, и две условия, при които може да бъде нещастен. Ако не спази едното условие, другото ще дойде: ако не прави добро, зло ще прави; ако не

иска да бъде добър, лош ще бъде. Ако някой бяга от нещастието, а същевременно не прилага Любовта в живота си, нещастието неизбежно ще го следва.

Следователно който иска да бъде щастлив, той трябва да даде място на всички добродетели в себе си. Рече ли, че този или онзи не може да търпи, щастието е избягало от него. Мъжът и жената могат да бъдат щастливи, докато живеят по Бога. Пресекат ли пътя на Бога в своя дом, щастието отстъпва мястото си на нещастието; пресекат ли пътя на ангелите в своя дом, те стават нещастни. И в двата случая човек сам е виновен за положението си. Какъв е изходният път, по който мъжът и жената могат да избегнат нещастието? Те трябва да вървят по диагоналите на четириъгълника. Като фигура четириъгълникът и диагоналите представляват мъртви линии, но в действителния живот те са живи линии, които се намират в постоянно движение. Да се движиш по живите диагонали на четириъгълника, това значи да се огънеш, да измениш посоката на движението си: ако си се движил надолу, към земята, да обърнеш движението си нагоре, към Слънцето.

Един богат човек не обичал съседа си, беден и трудолюбив човек, и постоянно му правел пакости: днес пращал слугите си да му разградят плета, утре запалвал плевника му, на третия ден осакатявал коня му. Като срещал сина или дъщеря му, говорел лоши думи по техен адрес. Не се минало много време, някакво голямо нещастие сполетяло и него, и дома му. Той започнал да съзнава погрешката си, да вижда своя лош живот и да търси начин да се изправи. Молил се на Бога да му покаже как да изправи погрешката си. Най-после му дошла на ума идеята да вземе една торба с пари и да отиде при съседа си, да се извини за всички пакости, които му е причинявал. Той отишъл при него, изповядал се, признал всичко, което му е направил, и дал торбата с парите, за да изправи всички повреди и да

подобри материалното си положение. Той казал на съседа си, че отсега нататък иска да живее с него братски. Съседът се зарадвал, че отношенията помежду им се подобрили, и си казал: „Това значи човек с характер!“.

Какво представлява човешкият характер? Характерът на човека е форма, в която той внася своето благо, своите добродетели. Каква е формата, това не е важно: тя може да бъде стомна, шише, каса и др. Обаче от характера на човека има нещо по-високо – човешкото сърце. И от сърцето има нещо по-високо – човешкият ум. И от ума има нещо по високо – човешката душа. И от душата има нещо по-високо – човешкият дух. И от духа има нещо по-високо – това е Бог. Идеята за Бога е отвлечено понятие. Тя е дотолкова разбрана, колкото е разбрано едно число, което е съставено от 40-50 цифри. Човек е дошъл до положение да разбира и познава само живота на сърцето и на ума си, а останалите – душа и дух, още не разбира. Но и с ума, и със сърцето си той все пак може да служи на Бога. Като служи съзнателно, той ще види, че колкото и малко да прави за Бога, ще получи четирикратно на това, което жертва от себе си. Каквито блага получава, той трябва да ги разделя със своите ближни. Дава ли на ближните си, и благодатта към него се увеличава. Това значи да обичаш ближния си като себе си, да обичаш Бога в своя ближен.

Тази е една от мерките в живота: не прилагате ли тази мярка, вие никога няма да разрешите задачите си. Обичайте Бога, обичайте ближния си, без да философствате върху идеята какво нещо е Бог. Каквато работа и да ви се представи, не се отказвайте да я направите. Щом е за добро, колкото мъчна и да е тя, кажете в себе си, че заради Бога всичко можете да направите. Кажете ли така, Бог ще ви се притече на помощ. При това никога не мислете, че вие сами сте свършили тази работа. Помнете, че вие сеете, а Бог възраства посятото. Това значи: в човека се явява желание да свърши някаква

работа, а Бог го ръководи, дава му посока, линия, по която да върви. Тази линия е диагоналът. Тъй щото, реши ли човек да изправи живота си, той трябва да бъде смел, да се изповяда пред Бога, както трябва. Дойдеш ли до най-големия грях, не се спирай: изповядай се, както трябва. Щом си пред лицето на Бога, не се стеснявай: бъди смел, искрен пред себе си. Щом се изповядаш, тури в себе си желанието за нов живот и престани да мислиш за старото: Бог се грижи за старото – Той носи в Себе Си четка, с която заличава греховете на онези, които са решили да живеят по нов начин, да приложат Любовта. Бог е велик майстор в чистенето: Той така изчиства петната по дрехите на хората, че помен не остава от тях.

Тази година от всички се иска да поставите здрава основа на живота си. Да поставите здрава основа на живота си, това значи да живеете по новите разбирания. Вие сте живели по някакви разбирания досега, но те са били стари разбирания. На всяка стъпка вие носите последствията на своите разбирания: ту конят ви е ритнал, ту волът ви е мушнал с рогата си. Защо? Защото сте искали да им турите юлар. Ако и с тях постъпвахте по новия начин, те нямаше нито да ви ритат с копитата си, нито да ви мушкат с рогата си. Ако едно ваше желание ви ритне или една ваша мисъл ви мушне, това показва, че вие не знаете как да се отнасяте с тях. Вие се намирате пред великата наука на Живота, която изисква от всички хора добра обхода: да знаят как да постъпват със своите мисли, чувства и желания. Волът, конят, както и всички останали животни, са в самия човек: той няма право нито да ги пъди, нито да ги коли. Понякога те отиват в гората на разходка, но пак се връщат. Какво трябва да прави човек с тях? Животните в човека представляват неговите желания. Лошите прояви на тия животни са лошите, низки желания в човека, с които той трябва да се справи разумно, по естествен начин: той трябва да превърне своите лоши желания в добри. На окултен език

казано: соковете на лошите желания трябва да се прекарат в корените на добрите растения, те да ги обработват.

Като изучаваме живота на хората, виждаме, че всеки човек има три възможности: да върви по пътя на Доброто, по пътя на злото, или по диагонала, който съединява крайните точки на злото и на Доброто. С други думи казано: в пътя на своето развитие човек има три възможности – или мъж да стане, или жена, или дете. Казано е в Писанието: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие“. Под думата *дете* разбираме детско състояние, в което грехът не е проявен. Детето се отличава с вяра, която минава в лековерие, но не в суеверие: в този смисъл човек трябва да стане лековерен, но не суеверен. Излъжете ли веднъж детето, то престава да ви вярва и започва да мисли. Много от съвременните хора мислят, че имат вяра, а всъщност те са суеверни. Каквото благо и да получат, те се радват: те не подозират, че в това благо понякога се крие някакво зло.

Следователно иска ли човек някакво благо или известно богатство, той трябва да чака времето, което е определено да го получи. Богатството, което иде от Божествения свят, пристига точно на определеното за него време, на определен час и по определен градус. Часът, градусът и зодията, които са определени за идването на богатството на някой човек, не отговарят на нашия час или на нашия градус – това е Божествено време. Затова е казано и в Писанието: „Последните ще бъдат първи и първите – последни“. Под думите *първи* и *последни* не се разбира това, както на Земята разбират първите и последните. В притчата за господаря, който наел работници за лозето си, се казва, че той заплатил на всички работници по два пеняза, безразлично в кой час на деня са дошли. На онези, които са работили от сутринта, както и на тия, които са дошли в единадесетия час, господарят на лозето заплатил все по два пеняза.

Първите завидели на последните. Господарят им казал: „Какво ще кажете на това, ако моето сърце е добро и желае и на последните да даде, колкото и на вас? На вас дадох толкова, колкото искахте, с нищо не съм ви ощетил. Злото не седи в това, че и на тях съм дал, колкото и на вас, но в лукавото човешко око“.

Следователно рече ли да гледа на нещата чрез своето лукавство, човек непременно ще се спъне. Като ученици вие трябва да се пазите, да не се бъркате в Божиите работи: на кого колко е дал, не е ваша работа. Не се произнасяйте върху неща, които не знаете: каквото и да видите в света, знайте, че щом е дадено от Бога, то е добро. Всяко благо, всяко богатство, получено от Бога, е добро и на място дадено. Щом сме се събрали тук, това е добро, защото Бог ни е събрал: Той събира, изважда, умножава и дели, Той извършва всички процеси в живота. Процесите събиране и умножаване са положителни – те са процеси на доброто; изваждането и делението са отрицателни процеси – те са процеси на злото. Когато иска да даде нещо на човека, да го повдигне, Бог си служи с първите два процеса; когато иска да го освободи от някакво нещастие, Той си служи с вторите процеси. Какво по-голямо добро може да очаква слугата, ако Божественият свят го извади от дома на неговия лош господар? Слугата има желание да учи, да се развива, но господарят му се отнася зле с него, не му дава възможност да чете. Разрешението на тази задача не седи непременно в изваждане на слугата от дома на господаря му: той може да остане при господаря си, но трябва да знае как да смекчи сърцето му. Ако се случи господарят да заболее сериозно, слугата трябва да гледа господаря си толкова добре, че последният да е готов да отстъпи пред своите интереси и да задоволи жаждата на слугата си за придобиване на знание.

Като изучавам живота на съвременните хора, виждам, че всички се стремят към нещо по-високо от това, което имат: те искат да влязат

в общество на учени, на знатни, на видни хора. Кое общество е по-високо от човешкото? Ангелското: те искат да влязат между ангелите. За да влязат между ангели, те трябва да имат обхода, поведение, ум и сърце, с които да отговарят на ангелите. Не е ли добре за вас, като се движите във високи общества, да не ви считат за смахнати хора, но да виждат в лицето ви хора с висок морал, със знание, с обхода? Видят ли това във вас, нека разберат, че вие сте хора на Новото учение, носители на новата светлина. Какво представлява Новото учение? Запалена свещ, която никога не гасне. По това се познава, че Учението е Божествено. Всяка свещ, която може да се запали и да изгасне, е носител на нещо човешко. Като изгасне, човешкото има възможност отново да се запали, но запали ли се Божественото веднъж, никога не може да изгасне. Искате ли да предадете светлината на знанието си, както и Истината на някой човек, вие непременно трябва да му се изявите в достъпна за него форма – иначе вие ще минете и заминете покрай него, без да му предадете нещо от себе си.

Мнозина се запитват дали Бог ги обича. По този въпрос не трябва да се говори. Любовта на Бога е неизменна – Той никога не се мени. Човек обаче се мени. Като се променя, човек се оглежда в Божественото огледало и му се струва, че Бог се мени. Човешкото се мени, а Божественото – никога. Единственото желание на Бога по отношение на нас е да ни помогне да не страдаме. Той иска да придобием новия живот, новото знание и да се откажем от стария живот, от старото и повърхностно знание. В пътя на това постижение страданията неизбежно ще ни следват. Надпреварвайте се в изпълнение на Волята Божия и във взаимно почитание едни към други; не казвайте, че не се интересувате от този или от онзи, защото и от вас няма да се интересуват. Какво ще кажете обаче, ако Бог се интересува тъкмо от този, когото вие не искате да знаете? Всеки

човек е ценен за Бога. Следователно обичайте този, когото Бог обича. Само по този начин вие ще придобиете мир и радост в душата си. Има смисъл човек да обича всичко и всички: така той ще обича и Бога.

И тъй, напуснете стария живот и влезте в новия. Дойдете ли до думите: „Не мога да обичам еди-кого си", поставете се в положението на Бога и кажете: „Не мога да мразя, но мога да обичам, както Бог обича". *Мога* и *не мога* – това са крайности, полюси, които постоянно трябва да се сменят. Не можете ли да сменяте тия състояния в себе си, в края на краищата вие ще завършите живота си на Земята, както всички хора свършват – в безсилие. Вие ще мязате на огън, който гори в безвъздушно пространство. Каква е съдбата на този огън? Постепенно изгасване. Живеете ли в Новия живот, вие ще се намерите в първичното състояние на Земята, когато е била каша, но постепенно се е оформяла, докато днес я виждаме превърната в цветна градина, пълна с живот. От каша вие ще се превърнете в съзнателен човек с красиви мисли и чувства, с красиви и благородни постъпки.

Сега ще искате заключение на тази лекция: тя няма заключение, има начало само – тя е начало на цяла серия от лекции. От вас се иска само да разсъждавате. Ако човек не влезе в това начало, той само ще цитира стиха „Бог е Любов", без да го разбира. Любовта е сложно съединение, което трябва да се тури под призмата на новия живот и да се разложи на съставните си елементи, на съставните си цветове. Безбройни са цветовете на Любовта, но всеки от тях трябва да се изучи по свойства, по прояви. Много и разнообразни са цветовете на Любовта. Велика наука е Любовта: ангелите, възвишените същества са я изучавали хиляди години наред и още продължават да я изучават.

Съвременните хора са в началото на Любовта. Те едва са огрени от първия и лъч. Като залюбят някого, те мислят, че са познали Любовта. Не, те едва са се докоснали до крайчеца на нейната дреха. Те

мислят, че като се запали сърцето им, познават вече Любовта. Да любиш, това не значи да изгориш, но и умът, и сърцето, и цялото ти тяло трябва да светнат: дето минеш, всичко да осветяваш; дето минеш, всички да заразиш с любовта си. Любовта трябва да бъде желана епидемия от всички. Любовта примирява всички противоречия, тя разрешава всички задачи. Същевременно Любовта освобождава човека: тя го прави свободен в чувствата, в мислите и в действията му. Няма по-красиво нещо от свободата в чувствата и мислите, в които разумността присъства. Дойдете ли до Божията Любов, бъдете свободни в проявите си: дайте израз на нещата тъй, както Бог изисква. Ще скачате ли, ще играете ли – правете всичко заради Бога, за Неговата Любов.

Божията Любов носи пълния живот.

23 лекция, 23 януари 1929 г., София, Изгрев

ЗНАЙНО И НЕЗНАЙНО

Размишление за Сина Божий.

Чете се темата *Отношение между мир и радост.*

Често се говори за знайни и за незнайни неща. Кои неща са знайни и кои незнайни? Всичко, което се учи, е знайно; всичко, което не се учи, остава незнайно. Всяко нещо, което се проявява, е знайно. Дето има проява на нещата, там разумността присъства; без разумност няма проява. Прояви, в които разумността отсъства, ние ги наричаме механически или физически. Например изгонването на богомилите е неразумен процес: той се е извършил под влияние на антипода на България, който се намира някъде на Запад. Всяка държава, всеки човек има свой антипод, който оказва две влияния върху него: отрицателно и положително. По това време върху България са оказвали силно влияние отрицателните сили на нейния антипод, вследствие на което богомилите били прогонени из цяла Европа. Това отрицателно влияние върху България е било много силно: то е предизвикано от кривото разбиране, от диващината в човека. За да се изправи тази грешка, е трябвало да дойде по-голяма култура между народите. Днес обаче върху България действат положителните, разумните сили на нейния антипод и тя се стреми да изправи погрешката си.

Законът на антиподите е такъв, че ако единият полюс е активен, другият е пасивен; ако единият създава, другият твори; ако единият воюва, другият е в мир. В този закон действат контрастите. Следователно ако човек иска да побеждава, да се справя с мъчнотиите в живота си, като антипод на себе си той трябва да постави Божественото, разумното начало; постави ли неразумното, човешкото

начало като антипод на себе си, той непременно ще бъде бит. Да поставиш Бога за свой антипод, това значи Бог да ти бъде задна стража: при това положение каквото предприемеш, ще успееш. Положението на България и в миналото, и днес е зависело и зависи от нейния антипод: той крие в себе си големи сили, голяма енергия.

Това, което се изучава, е знайно; това, което не се изучава, е незнайно, тайно. Например ако изучавате Слънцето, то е знайно за вас, не го ли изучавате, то е незнайно; ако изучавате небето, то е знайно за вас, не го ли изучавате, то е незнайно. Човек има два полюса, два антипода, към които се стреми: единият е центърът на Слънцето, другият – центърът на Земята. Умът на човека трябва да бъде свързан с центъра на Слънцето – само при това положение човек може да има светла, възвишена мисъл. Свързан ли е умът на човека с центъра на Земята, мисълта му е низходяща. Низходящата мисъл е причина за нещастията на хората. Ако Слънцето със своето влияние би се отдалечило от човека, всякаква деятелност в него би престанала.

Като говорим за антиподите, трябва да знаете, че те съществуват не само на физическия свят, но и в човешкия свят – в организма на човека. Например ако линията *AB* (Фиг. 1) представлява дължината на човешкия мозък, мерена от едното до другото В ухо, и прекараме височина С от средата *С* на правата АВ, можем да намерим антипода

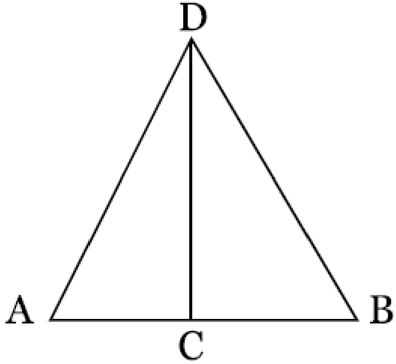

Фиг. 1

Фиг. 1 на точка C. Той ще бъде горе, в точката *D* на мозъка, дето е мястото на моралните чувства. Колкото по-развити са моралните чувства в човека, толкова по-издигната и закръглена е главата на това място. Горната част на главата на змията е съвършено плоска и срасната с гръбначния стълб в права линия, което показва, че моралните чувства у нея отсъстват. В кучето горната част на главата е малко издигната, което говори за начало на морални сили в него. Които изучават тази наука, те се намират пред знайни работи; които не я изучават, те се намират пред незнайното, пред тайното, и са принудени да предполагат. Те казват: „От този човек може да излезе музикант или художник“, обаче нито музикант излиза от него, нито художник. Те казват: „Този човек може да бъде щастлив, но може да бъде и нещастен“. Така не се говори: щастието почива на нещо определено, на нещо знайно. Не е достатъчно човек да каже, че нещо е станало случайно или някакво съвпадение се е явило, или че щастието на човека е проработило. Всичко в света се управлява от закони: това, което за едного е случайност, за другиго е закономерност, разумност.

Трима души се срещат на едно и също място; единият от тях казва, че случайно са се срещнали. Двамата знаят положително, че не са се срещнали случайно, защото те предварително са уговорили срещата си, определили са деня, мястото и часа, когато трябва да се срещнат: за тях срещата е знайна, а за третия е тайна. Когато естественикът изучава развитието на семената, на растенията, той постепенно върви от незнайното към знайното, започва да разбира как и защо клончетата вървят нагоре, защо до едно място спазват едно положение, а после – друго и т.н. Те виждат влиянието на външните условия върху растенията и ги изучават. Който не се

занимава с растенията, той се намира в областта на незнайното: за него всичко е тайна, гадание.

Срещате млад момък и млада мома и чувате за какво мечтаят. Момъкът мечтае да се ожени за царска дъщеря, момата мечтае да се ожени за царски син. Това е възможно, но те не знаят при какви условия ще попаднат. Преди всичко в живота им ще настъпи голямо ограничение в храненето, в обличането, в обходата: те не могат да ядат, да се обличат, да се обхождат свободно, както би правил един обикновен човек. Ще кажете, че и без това нещата се нуждаят от граници, от известно ограничаване; същевременно казвате, че Бог е безграничен, Вселената е безгранична. Не се ли запитвате защо Бог, Който е безграничен, е създал един граничен свят? Бог е създал граничния свят, понеже е знаел, че съществата, които живеят в него, няма да спазват законите Му, ще ги нарушават, ще причиняват големи пакости. Бог ги е ограничил и тогава ги е пратил да живеят в ограничения свят. Разбиранията на ограничените същества коренно се различават от тия на Бога като неограничено същество. Например когато стомната тече, човек е недоволен. Защо човек е недоволен, че стомната тече? Защото била пукната. Че и земните пластове са пукнати някъде и водата изтича през тях. Значи има случаи, когато някои пукнати неща ни радват, а някои ни причиняват неприятност. Има случаи, когато някои неща трябва да изтичат от човека, а някои не трябва да изтичат. Човек трябва да има неограничени разбирания, да знае кога да се радва и кога да скърби.

Човек трябва да разбира закона на съответствието, да знае на всяко нещо кое е антипод. Например антипод на Доброто е злото, на Любовта – омразата, на Истината – лъжата, и т.н. Когато изучава антиподите в своя живот, човек трябва да знае кога коя врата да отваря. Ако не затваря вратата на злото, на омразата, на лъжата, той е изложен на страдания. От време на време човек трябва да отваря тия

врати, само когато са нужни като условия за смяна на известни състояния. Казвате: „Какво да правя, като не обичам еди-кой си човек?“. Ти трябва да го обичаш, да му отправиш един мил поглед и да си заминеш. В това отношение ти си назначен на служба „раздавач на писма“ и дали си разположен към някого, или не, трябва да предадеш писмото му, иначе ще те уволнят от службата. Уволняването от служба не е нищо друго освен заминаване за онзи свят – смърт.

Следователно човек трябва да разбира и прилага закона за съответствието на нещата, да знае своите антиподи, за да направи живота си добър и разумен. Антипод на разумното в живота е неразумното. Неразумно е например да копаеш кладенец с игла, неразумно е да събираш стотинка по стотинка, да ги връзваш в кърпа и вечер да ги броиш една по една. Неразумно е да се налагаш на човека с любовта си, да искаш непременно да те обича: настояваш ли да те обича, той ще ти даде гръб. Защо? Защото между тебе и него няма нужното съответствие. Съответствие между двама души съществува само тогава, когато те взаимно са туряли пари в своите банки и днес има какво да теглят: човек първо ще внася, а после ще изнася. Някой казва, че не иска да вярва. Как ще вярваш, когато още нищо не си внесъл в банката? Ако си внесъл нещо, има какво да теглиш; щом теглиш, ти си от вярващите. Да вярва човек, това значи да внася капитала си в Божествената банка. Като внася известно време, касиерът на банката ще му каже: „Достатъчно си внасял“. Продължаваш ли още да внасяш, има опасност да станеш безверник; щом престанеш да внасяш, ще започнеш да теглиш.

Днес всички говорят за вяра и за безверие, за омраза и за любов, но не ги разбират. Да вярваш, значи да внасяш, да не вярваш, значи да теглиш, да вземаш; да обичаш, значи да внасяш нещо в Божествената банка; да мразиш, значи да вземаш от това, което си

внесъл. Когато влезе в закона на Любовта, човек не трябва да се състезава с нея, но да се остави доброволно в нейните ръце. Тя може да го направи голям, тя може да го направи и малък – от нея зависи; тя може да го повдигне, може и да го унищожи. Искате ли Любовта да ви повдигне, не и туряйте никакви граници: бъдете доволни и на малкото, което Любовта ви дава. Който обича, той трябва да служи: щом научи и приложи закона на служенето, човек може да постигне всичко, каквото желае. Служенето подразбира учене: ще учиш, както учат децата в училището, и постепенно ще вървиш към по-висока наука. Като ученици вие се нуждаете от ново разбиране. Това разбиране именно ще ви даде възможност да разбирате закона на съответствието и да се ползвате от него; не го ли разбирате, вие ще се натъквате на ред противоречия.

Сега, като говорим за закона на съответствието, ние имаме предвид две величини или двама души, които си отговарят. Казват, че еди-кои си са активни хора. Че са активни, това подразбира, че и двамата са готови за работа. Ако единият само заповядва, а другият изпълнява, между тях няма съответствие. И двамата трябва да са готови самостоятелно да свършат дадена работа: рекат ли да викат този или онзи да свърши работата, те не са активни. Двама души си отговарят в доброто, ако и двамата могат самостоятелно да правят добро; двама души си отговарят в учеността си, ако и двамата самостоятелно могат да правят научни изследвания.

За да разбира и прилага закона на съответствието, човек трябва да носи в себе си положително знание. Положително знание е това, което изключва всякакво съмнение: за науката съмнението е особен род болезнено състояние, по-страшно от проказата. За да дойде до положителната, до Божествената наука, човек трябва да мине през човешката еволюция, която обхваща числата от 100 до 1000; през ангелската, която обхваща числата от 10 до 100; най-после той ще

дойде до Божествената еволюция, която обхваща числата от 1 до 10. За да стигне до последната еволюция, човек от всичко трябва да се учи. Дали ще среща учени, или невежи, богати или бедни, щастливи или нещастни, човек трябва да гледа на всичко като на предметно учение. Иска ли да бъде щастлив, човек трябва да започне да работи от вътре на вън, да коригира своите мисли, чувства и постъпки, да разбира отде идат неговите мисли и чувства и накъде отиват. Ако през ума ви мине някаква мрачна мисъл, вие трябва да знаете ваша ли е, или не е. Може би в антиподите на вашите мисли с тия на някой ваш ближен е станало преплитане, вследствие на което сте приели някоя негова мисъл, а мислите, че е ваша. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен, да се пази от такова преплитане. Ако е разумен и внимателен, човек може да подобри линиите на съдбата си.

Което се изучава, е знайно; което не се изучава, е незнайно. Някой накривил шапка: седи, мечтае, мисли, че всичките му работи са наредени. Той не знае, че след половин час ще плаче. Този човек се намира в областта на незнайното: той не е предвидлив, не знае какво ще му се случи, вследствие на което не може да вземе мерки да предотврати известно нещастие. За да предотврати известно нещастие, човек трябва да се свърже с щастливи хора, които имат сила да изменят неговата лоша съдба. Изобщо искате ли да станете учен човек, свържете се с общество на учени хора, отдето ще потекат умствени енергии към вас. Искате ли да станете добър човек, свържете се с общество на добри хора, които ще бъдат благоприятна среда за вас – с каквито дружиш, такъв ставаш. Искате ли да развивате вярата си, свържете се с вярващи хора, които имат жива вяра. Вярата на такива хора почива на ред опитности. Правете опити, за да видите силата на живата вяра. Представете си, че цял ден пътувате през една дълга гъста гора, без парче хляб в ръката си. От дългото пътуване огладнявате и започвате да мислите отде да

намерите хляб. Турете в ума си мисълта, като стигнете до някой камък, да намерите един килограм хляб, приготвен от прясно хубаво жито. Съсредоточете се в себе си, вложете вяра в мисълта си и не мислете повече дали е възможно да получите хляб, или не. Никаква философия, никакво съмнение не допущайте в себе си. Вложите ли вяра в ума си, ще видите, че като стигнете до определения камък, там ви чака хляб, какъвто сте пожелали.

Възможно ли е наистина това? За онези, които са имали такава опитност, това е знайно и възможно. Каквото и да ви говорят, след тази опитност вие не можете да се разколебаете. Вие носите в ума си килограм хляб като магическа тояжка – с тази тояжка можете да разрешавате всички въпроси. Вие можете да направите този опит у дома си, но все ще влезе в ума ви съмнение, че някой ваш близък ви е донесъл хляба. Ако го направите в гората, съмнението е изключено, защото сте сам, няма хора около вас. Ако опитът ви излезе несполучлив, не се смущавайте – нищо няма да изгубите; имате ли успех в опита, ще придобиете магическата тояжка.

Като ученици на окултна школа вие трябва да изучавате закона на съответствието навсякъде. Например този закон ще го намерите и в ръката си, като изучавате линиите на съдбата, на живота, на ума и на сърцето. Ще видите, че има живи и мъртви линии на щастието, на живота, на ума и т.н. Между едните и другите линии има известно съответствие, което трябва да се изучава. Когато има съответствие между линиите на ръката, животът на човека се нарежда добре. Дойдат ли няколко такива хора в контакт, те започват да живеят в хармония помежду си: те се обичат, готови са да се жертват едни за други. Такова хармонично съчетание на линиите на ръцете се явява не само между хора, които живеят на Земята, но и между техните заминали, както и между същества от други системи, от други слънца и планети.

Като ученици стремете се да прилагате закона на антиподите, т.е. закона на съответствието. Например ако една мисъл ви безпокои, турете веднага съответната и, т.е. нейния антипод. Ако мисълта, която ви измъчва, е човешка, срещу нея поставете антипода и – съответната Божествена мисъл. Няма да мине много време и мъчнотията ще изчезне. Достатъчно е Бог да отправи мисълта си към едно същество, за да дойдат всички да му помагат. Следователно всяко място, към което Бог отправя мисълта Си, става център на култура: така са се създали всички учени, всички велики хора в света; затова казваме, че учените, великите хора не са от света. Който не мисли така, той не разбира закона на съответствието. Културата е плод на невидимия свят: всеки подтик в областта на науката, на музиката, на изкуството е дошъл от невидимия свят, а не от Земята. Всеки подтик, който иде от Земята, е внесъл изопачаване и в науката, и в религията, и в изкуствата. Истинска наука е тази, която може да въведе човека от областта на незнайното в областта на знайното. Изучавайте човека от първичната му клетка до формата, в която го виждаме днес. Интересен е животът на клетката, защото тя е безсмъртна. Голямата форма, човекът изчезва, но клетката не изчезва: тя се размножава, видоизменя, докато множество клетки отново се групират в едно цяло и образуват нов организъм; тогава казваме, че човек се ражда, явява се в нова форма. Човек живее, докато разумно използва енергиите на своя организъм. Не може ли да ги използва разумно, клетките се отделят една от друга и той умира. Цялата компания или сдружение умира, но членовете му не умират – те минават в друго сдружение.

Сега, като размишлявате върху лекцията, ще отделите важните мисли от второстепенните, т.е. от вметнатите. Вметнатите мисли са подобни на линии, безразборно наредени. Например ако вземем един триъгълник, с него можем да изразим чело на китаец. Който има такова чело, е голям материалист: духовното е слабо развито в него;

чувствата на този човек се намират на върха на триъгълника. Ако обърнете този триъгълник с върха надолу, животът ви ще стане възходящ: тази форма на челото говори за отличен ум. Колкото повече линията на челото се закръглява и разширява, вие имате идеалист човек – той е напълно безопасен, не може да прави зло. Злото е наклонена плоскост, по която планинската вода слиза буйно и с голяма бързина; щом слезе в равнината, водата се разлива нашироко и става съвсем безопасна.

Следователно искате ли да сте вън от всякаква опасност, турете Бога като антипод в живота си. Само при това положение вие ще имате вътрешен мир, ще бъдете радостни и весели и ще проявявате добродетелите си; каквато работа започнете, ще имате успех.

И тъй, поставете Божествените мисли и чувства като антипод на своите мисли и чувства и не се смущавайте: каквото пожелаете, всичко ще постигнете.

Божията Любов носи щастие.
Божията Любов и Божията Мъдрост
носят пълното щастие.
Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина
носят всичкото щастие.

24 лекция, 30 януари 1929 г., София, Изгрев

ДВЕТЕ СЪЗНАНИЯ

Размишление върху въздържанието.

Нека съберем следните числа:

9 + 1 = 10

8 + 2 = 10

7 + 3 = 10

6 + 4 = 10

5 + 5 = 10

4 + 6 = 10

3 + 7 = 10

2 + 8 = 10

1 + 9 = 10

Само ония числа могат да се събират, които имат еднакъв стремеж. Знакът плюс, с който си служат при събирането, е знак на противоречие. При събиране на тия числа се получава един и същ резултат – десет. Дали ще съберем 9+1, или 1+9, получаваме един и същ резултат. Обаче елементите, с които си служим, не са еднакви. Това показва, че ние можем да получим един и същ резултат от различни елементи.

Простият човек казва: „Девет гроша и един грош правят десет гроша; или един грош и девет гроша правят десет гроша“. Той събира тия числа и повече не мисли върху тях. Обаче онзи, който се занимава с отвлечената мисъл, той разглежда тия числа като живи и вижда, че те разменят местата си: в първия случай числото 9 беше на първо място, а после единицата зае това място. Оттук вадим заключението: когато една сила действа в човешкия ум или в човешкото сърце, тя може да произведе или еднакви, или различни

действия. Който се занимава с кабалата, той може да обясни тези действия кабалистически. Кабалата представлява сбор от закони, които работят в материалния свят. Като знаете тия закони, вие сами ще ги прилагате в материалния живот. От гледището на тия закони числата биват щастливи, или благоприятни, и нещастни, или неблагоприятни.

Когато попадне на някое щастливо число, човек започва да печели. Впусне ли се с това число в някоя хазартна игра, печалбата му е осигурена; щом спечели в първата игра, човек може да се впусне и втори, и трети път – печалбата е осигурена. Ако първия път още изгуби, повече не трябва да играе: надеждата, че втори път може да спечели, е празна работа. Ако съдбата ощастливи човека в началото на живота му, тя ще го ощастливи и накрая; ако в началото не го ощастливи, и накрая няма да го ощастливи. Ако работата, която човек започва, му се отдава още в началото, това показва, че съдбата го е ощастливила и той ще има успех. Не върви ли работата му още в началото, по-нататък да не продължава: всички опити в това направление ще бъдат безуспешни. Ако приятелството ви с даден човек не върви още в началото, по-нататък не насилвайте: излъже ли ви веднъж, не разчитайте на неговото приятелство. Защо? Защото в него не е развит центърът на приятелството, на дружбата. Ако в момъка и в момата не е развит центърът на любовта към ближния, те не са един за друг.

Като не разбират този закон, някои от съвременните хора насилват Природата, като мислят, че ако между двама души днес няма любов, утре ще има. Да се мисли така, това значи да вярвате, че сакатият, който има само една ръка, може да свърши работа, каквато здравият върши. Не, за работа се изисква здрав, умен, положителен човек. Не започвайте работа със сакат, с недъгав човек. „Ама Бог ще свърши работата." Какво Бог ще направи, това е Негова работа: важно

е какво човек може да направи в дадения случай. Когато става въпрос за Божиите работи, там човек трябва да мълчи. Нека вземе цигулката, кавала или гайдата си и да свири: какво ще стане със Земята, как ще се оправи светът, това не е негова работа. Каквото и да разправят учените за движението на Земята, на Слънцето, на различните планети, те все още не са се домогнали до същинските причини на тия явления. Има тела в пространството, които се въртят от изток към запад; други – от север към юг; трети – от юг към север; едни тела пък се движат от горе на долу и т.н. Истинските учени, които знаят тайните на Природата, виждат с каква бързина се движат, и т.н. Всяко явление, което се извършва в Природата и живота, има свой външен израз. За онзи, който разбира явленията, няма нищо скрито-покрито. Например невъзможно е човек да яде кисело и да се усмихва: щом яде кисело, мускулите на лицето му непременно ще се свият. Киселините винаги отнемат светлината и топлината на човешкия организъм; при такива случаи, за да запази топлината си, човек неволно свива мускулите си. Като знаят действието на киселините, лекарите ги препоръчват като средство за отнемане на възпалението от някой орган на тялото.

Всички хора се стремят към живота, но не знаят как трябва да живеят. Изкуство е да знае човек да живее. Да живее човек правилно, това значи да има предвид двата принципа на добро и на зло и да се съобразява с тях. Някои хора казват, че зло не съществува в света; други пък казват, че добро не съществува. Наистина, за умрелите хора на Земята няма нито добро, нито зло; за живите хора обаче съществува и добро, и зло. Разликата между човешкия и ангелския живот се заключава в това, че в човешкия живот злото е отвътре, а в ангелския – отвън. Понеже злото е вътре в човека, той има да се бори с враг, който е завладял половината от неговия свят. Мъчно се пъди този враг. Някой човек още със ставането си от сън се чувства

неразположен и се чуди на кого да отмъсти, на кого да излее гнева си. Той се озърта натук-натам, дано намери някаква причина да се кара, да се отпуши по някакъв начин. Най-после вижда, че една чиния е счупена или че печката не е запалена, както трябва. Щом започне да вика, да се кара, той се освобождава от гнева си, т.е. отпушва се. Не е лошо нещо гневът, но човек трябва да знае защо гневът иде и защо си отива. Когато подсъдимият отива при съдията, последният иска да знае защо е дошъл. Когато някой ученик отива при един учител, последният се интересува какво иска ученикът от него; като разбере защо го търси, учителят иска да знае какви са способностите на ученика.

Дойдем ли до гневенето на хората, ние виждаме нещо изопачено в тях. Гневът е енергия, която, разумно впрегната, дава добри резултати. Който не знае как да използва тази енергия, той хвърля този или онзи предмет, става, сяда, разхожда се в стаята, вика, сърди се на този, на онзи, докато се отпуши. Щом изразходва тази енергия, той утихва, лицето му приема спокоен израз, след това той се залавя за работа. Обаче който разбира гнева като творческа енергия, а не като разрушителна, той веднага започва да работи нещо: реже дърва, пише, чете, свири на някакъв инструмент и т.н. Ще кажете, че човек е грешен, че не може да не се гневи. Ако грешният само се гневи, както и да е, но какво ще кажете, когато праведният се гневи? Казано е в Писанието: „Гневете се, но не съгрешавайте“. Значи човек може да се гневи, без да греши. „Нужен ли е гневът в Природата?“ Без гняв не може: гневът е огън; да се гневиш, това значи да кладеш огън. Има същества, които много се гневят: за тях се казва, че огънят им гори цял ден. На химически език гневът се обяснява със силния афинитет или със силното стремление на елементите да се съединяват едни с други, вследствие на което между тях се образува голяма топлина, голям огън. Произходът на гнева не е Божествен, но въпреки това той

съществува в Природата. Това не значи, че гневът трябва да се премахне: като природна сила гневът трябва да се впрегне на работа, но не да се премахне.

Сега, като събирате числата от 1 до 10, вие трябва по някакъв начин да ги оживите. Например 1+9=10 можете да го оживите, като си представите, че единицата е бащата, а деветорката – деветте му синове. Всички заедно правят десет, всички заедно харчат десет хиляди лева. Действието 2+8=10 можем да го представим по следния начин: двойката е женената дъщеря, а осморката – старата майка, която живее при зетя си: и те харчат десет хиляди лева. Като съберем 3+7, пак получаваме десет. Числото 3 е внукът, а числото 7 е дядото, който живее при внука си: и те харчат по десет хиляди лева. Като съберете 4+6, пак получавате числото 10: и 4 е мъжко число, а шесторката представлява търговец. Както се нареждат числата в гами, така се нареждат мислите, чувствата и желанията на хората. Числото 9 е резултат: само по себе си то не действа. Изобщо числата 9, 6 и 3 не вземат никакво участие в живота. Когато се намира в пълна индиферентност, в пълно безучастие, човек е в положението на 9, 6 и 3. Каквито болести и страдания да му дойдат, той размишлява, философства, не губи мира си: той е съвършено тих и спокоен. Когато става активен, когато иска да се прояви, човек се намира в положението на числата 2, 5 и 8: той е бременен, иска час по-скоро да роди, да се освободи от мъчнотията си. Момче ли ще роди, или момиче, не е важно, обаче той непременно трябва да роди нещо: това е съдба.

Произволно нещо ли е съдбата? Съдбата не е произволна, но е строга, а понякога безпощадна. Когато човек нарушава Божествените закони, съдбата го преследва до девети род: тя иска да му даде добър урок, да го научи как да постъпва с великите закони на Битието. Временно тя може да отложи урока, който е предвиждала за даден

човек, но никога няма да го забрави. Гледате: някой човек учи, занимава се – и тъкмо се готви да заеме някоя добра служба, съдбата излиза срещу него и му препятства. Като види, че работите му не вървят добре и загази материално, той се впуща в лотария, дано тук успее: взема един, втори, трети билет, но и тук съдбата го преследва. За да успее в предприятията си, човек трябва да се обърне към съдбата си с молба да не го преследва, като обещае, че ще работи съзнателно, за да изправи погрешките си; иначе каквото и да прави, все няма да успява. Колко художници има в света, картините на които стоят непродадени; колко музиканти има в света, които няма на кого да свирят; колко поети и писатели има в света, чиито произведения не се оценяват. Защо? Съдбата ги преследва.

Време е вече хората да пристъпят към новото разбиране на Божиите пътища. За да дойде новото разбиране на живота, човек трябва да бъде чист, той трябва да ликвидира със своите погрешки и престъпления; не ликвидира ли с тях, съдбата непременно ще го преследва. Никой не може да избегне от ръцете на съдбата си: какъвто и да е човек – прост или учен, цар или обикновен, съдбата ще му даде нужния урок. „Ама ние сме ученици, искаме да учим, да се развиваме.“ И ученици да сте, пак няма да избегнете от ръката на съдбата. „Ние се молим по три пъти на ден.“

Съдбата ще ви хване в момента, когато не се молите. „Ние се стремим.“ Колкото и както да се стремите, съдбата ще ви посети със своята пръчица. Какъвто и да е стремежът ви, преди всичко вие трябва да изправите погрешките на своя минал живот. Миналият ви живот се изявява в сегашния: страданията, нещастията, неприятностите, които сега ви се случват, се дължат на миналия ви живот – те са резултат на погрешки, правени в миналото.

В това отношение съдбата е неумолим закон. Със съдбата заедно вървят много същества, които пазят човека от нейните тежки удари:

достатъчно е човек да върви в Божествения път, за да се ползва от помощта на тия светли същества. Например някой добър човек мисли да пътува по море, нещо го подбутва да тръгне още на другия ден, да се ползва с половин билет. Кое е това, което го подтиква? Съдбата му: този ден именно е предвидена някаква катастрофа, от която той трябва да загине. Добрите същества обаче, неговите приятели, го съветват да не пътува утре, да отложи за друг ден. „Ама с половин билет ще пътувам!“ Отложи пътуването си, макар да платиш и цял билет. Друг някой иска да заеме някаква добра служба, за която му обещават десет хиляди лева месечна заплата. Той се радва, че като вземе тази служба, ще подобри положението си. Съдбата му нашепва да вземе тази служба, но приятелите му нашепват: „Откажи се от тази работа! Наистина, парите са много, но господарят е лош човек, ще одере кожата ти“.

Като ученици вие трябва да различавате тия два гласа в себе си. Трябва да знаете при това, че непременно ще минете през своя минал живот и ще платите за всички свои погрешки. Докато не се справите с миналото си, вие няма да се освободите от страданията. Както Христос пострада за греховете на човечеството, така и вие ще страдате за своите грехове: сега става развързване на кармата. Човек трябва да се върне в своето минало, да дойде до онзи живот, дето се е отклонил от правия път, да коригира грешките си и да продължи живота си. При това положение работите на човека се нареждат добре и той може да бъде щастлив. Щастливият, колкото и да иска да помогне на ближните си със своето щастие, не може. За да се ползва човек от щастието на другите, това трябва да е определено: има причини, които не позволяват на човека да се ползва от благата на другите.

Един цар, като правел разходките си в гората, често срещал един беден стар човек, който събирал дръвчета и ги носел на гърба си. Като

го виждал как се мъчи, царят решил да му помогне, да го извади от трудното му положение: той заповядал на един от слугите си да тури една торба с пари на моста, през който старецът минавал, за да ги вземе и да подобри положението си. Слугата направил, както царят му заповядал, и се скрил да види какво ще стане с торбата. Този ден обаче се случило голямо наводнение, вследствие на което реката доста придошла. Като наближил моста и погледнал към придошлата река, старецът се уплашил и си казал: „Сега ще мина моста със затворени очи, да не гледам буйната река“. Той затворил очите си, минал моста, без да забележи, че точно на пътя му имало торба с пари. Значи старецът затворил очите си пред щастието и го отминал. Слугата взел торбата с парите назад и разказал на царя за случката със стареца.

Христос казва: „Аз и Отец Ми едно сме“. Така може да каже Христос, но не и всеки обикновен човек. За да бъдете едно с Бога, вие трябва да сте платили дълговете си. Ако отивате при Бога, за да ви плати дълговете, вие сте на крив път. Не отивайте при Бога като грешник, но като човек, който е изплатил дълговете си, който е изправил своя живот. Който не разбира това, той казва: „Днес, докато съм млад, ще си поживея. Един ден, като остарея, като се наживея, ще служа на Господа“. Значи той ще отиде при Господа като остарее, като изхарчи всичката си енергия, като натрупа дългове и никой не го иска. Не, тогава и Бог няма да го приеме: Той не се нуждае от стари хора, от инвалиди. Човек трябва да служи на Бога още от млади години, докато е пълен със сила, с живот. Дядото вика внука си и започва да му разказва своя живот: „Синко, бъди внимателен в живота си, гледай да не правиш грехове. Едно време, като бях млад, направих много грехове. Тази мома любих, онази мома любих, но после разбрах грешката си, изправих живота си и започнах да служа на Бога“. Каквото и да му е разправял, внукът е мислел за момите, които дядото е обичал, и е подражавал на него: тук задирял една

мома, там друга, докато най-после се върне у дома си ранен, като че е бил на фронта. Внукът пак сяда до дядото и го моли да му разправя нещо от своя живот. Дядото започва да разправя, а внукът слуша. Това е забавление, но не е истински живот.

Историята на дядовците е подобна на романите, които се пишат, но за да се използват разумно, те трябва да се четат от 60-70-годишни хора. И младите хора могат да четат романи, но те трябва да вземат само положителната им страна. Когато разправя своите опитности или опитностите на други хора, човек трябва да знае какво да разправя и на кого да разправя. Има хора, които са положителни в доброто, а отрицателни в злото; има и такива, които са положителни в злото, а отрицателни в доброто: във всеки човек съществуват и двата типа. Като знаете това, вие сами трябва да се пазите. Човек трябва да бъде буден, защото не знае откъде какво може да получи. Например срещате един човек, който влиза в положението ви, вижда, че вие имате нужда от една голяма сума, но външно изглежда суров, груб. Той ви казва: „Знаете ли какво мога да направя с вас?“. Вие веднага започвате да треперите. Той изважда една кесия, пълна с пари, и казва: „Заповядайте, услужете си с тия пари“. При друг случай срещате човек, който е готов на всички жертви заради вас. Считате, че той ви е приятел. Той знае, че вие се нуждаете от пари и ви донася една торба с диаманти, като казва: „Вземете тия диаманти и си услужете с тях“. Вие вземате диамантите, но веднага стражата влиза в дома ви да ви обискира. Защо? Тия диаманти били крадени: приятелят ви, за да се освободи от преследването на полицията, дава диамантите на вас. Това е привидно добро: за да се освободи от злото, той прави добро на вас. С крадени пари, с крадени вещи човек нищо не може да постигне.

Сега от всички се изисква будност, да знаете как да постъпвате със съдбата си. Когато съдбата дойде при тебе и започне да те съди,

ти мълчи, нищо не казвай. Кажеш ли една дума против нея или в твоя защита, тя веднага ще те хване и ще каже: „Добре, че те намерих. От много време те търсех, но сега си вече в ръцете ми“. Ако съдбата мине покрай тебе и не те докосне, мълчи и благодари, че не те е видяла. Пред съдбата и мъдрецът мълчи: съдят ли, убиват ли, бесят ли някого, мълчи. Представете си, че някой се дави. Наблизо минава една лодка. Ако турите давещия се в лодката, последната ще потъне. Какво трябва да направите? Който иска да го спаси, той трябва да излезе от лодката, да се бори с вълните, а давещият се да отиде на негово място. Ако спасите давещия се, а вие се удавите, оправдана ли е вашата жертва? Ако е оправдана, тя има смисъл, но ако не е оправдана, вие се натоварвате с чужди грехове.

Следователно има случаи в живота, когато и като прави добро, човек може да носи лоши последствия. Той трябва да знае кога да прави добро и кога да не прави. В правенето на доброто човек трябва да бъде умен, да се вслушва в Божественото начало в себе си – то всякога носи светлина. Божественото не се занимава с големи величини, с големи цифри. Ако в дома ви дойде някой беден, дайте му един обяд: за втори обяд вие не трябва да се задължавате. Остане ли бедният и за втори обяд при вас, съдбата ще го хване; щом се нахрани добре, той трябва да благодари и да продължи пътя си. Когато отивате в някой дом да се повеселите, направете същото – останете само един ден. На другия ден си заминете: станете рано сутринта, натоварете камилите и продължете пътуването си; останете ли повече от един ден, вие ще развалите работата. Отивате на религиозно събрание: молите се, пеете, дохождате до голямо въодушевление и пожелавате да продължите събранието. Щом продължите събранието, вие минавате границата, а с това заедно разваляте цялата работа. Никога не се стремете да стигнете върха на нещата.

Този закон действа навсякъде в живота. Връщате се у дома си за обяд, на пътя срещате един свой приятел и започвате да се разговаряте. Говорите пет-десет минути, но разговорът е интересен и вие не искате да се разделите. Прекъснете разговора, оставете нещо и за друг път. Ако не прекъснете разговора си, вие ще закъснеете за обяда и ще се принудите да ядете бързо; при бързото ядене има опасност да се задавите. При всяко ядене животът на човека е изложен на опасност – съдбата дебне човека всеки момент. Като знаете това, бъдете постоянно в молитва, без молитва не сядайте да ядете. Молете се на Бога да ви пази от лошата съдба, която всеки момент ви преследва. Това не значи, че трябва да се страхувате, но всякога бъдете будни сами да се пазите. За да се пазите, вие трябва да имате знания.

Следователно яжте бавно, съсредоточено, без да преяждате, но всякога бъдете свързани с Първата Причина. Щом сте свързани с Първата Причина, лошата съдба няма да ви преследва. Дето ходите, с когото и да говорите, бъдете всякога в молитва. Като говори, неусетно човек може да каже една дума или някаква шега, която да обиди околните и да предизвика спор, недоразумение и т.н. Помнете, че лошата съдба, или както индусите я наричат – карма, всякога преследва човека. Понякога тя е глуха: минава и отминава човека и нищо не му казва; но чуе ли една дума, която не и харесва, тя веднага го хваща. Някой седи и си дава отчет за живота, за постъпките си: той намира, че е живял добре, не е вършил грехове, на никого лоша дума не е казал. Щом започне да мисли така, съдбата веднага поставя на пътя му изкушения и го заставя да греши: с това тя иска да му каже, че като е толкова праведен, нека плаща. Ако някой казва за себе си, че е грешен, съдбата още повече го товари, като му казва: „И така дължиш много, можеш да задлъжнееш още повече“.

Мнозина мислят, че като влязат в Божествения път, Небето ще гледа на тях като на царски синове и няма да смее да ги бутне. Някой

от вас се изправи пред съдбата си и казва: „Знаеш ли кой съм аз?“ „Кой си ти?“ „Аз съм член на Бялото Братство!“ „Член на Бялото Братство ли? Чакай да видиш аз коя съм!“. Хване те и те разтърси: след това ти се връщаш с пукната глава. Тази съдба хвана даже и Христа – този Велик Учител на човечеството. Тя хвана и мъченика Стефан[59], и апостол Павел[60], и други. Няма пророк в света, който да е проповядвал новите идеи и да не е бил в ръцете на съдбата. Като чуе, че някой проповядва новите идеи, съдбата казва: „Ти ли си този, който проповядваш? Чакай и аз да те опитам!“. Като знаете това, не мислете, че вие можете да избегнете от съдбата си.

Няма човек в света, който да не е страдал от ударите на съдбата. Ще кажете, че само глупавите страдат: и глупавите, и умните страдат; понякога умните страдат повече от глупавите. Съдбата е безпощадна – тя има свои дълбоки причини, поради които се налага; тя не е механически закон. Има случаи, когато човек може да мине без

---

[59] Първомъченик Стефан е една от първите жертви на християнската вяра. Св. Стефан е създател на първата християнска общност в Йерусалим. В нея влизали хора от всички среди, като богатите предоставяли имотите си за подпомагане на общината, а св.Стефан посочвал дейността и призванието на отделните ѝ членове. Това е била първата реална християнска община, така справедливо изградена. Юдеите завидели на общината, затова настроили народа срещу Стефан, като го наклеветили, че хули Бога и Мойсеевия закон. Разярената тълпа го изкарала извън града и го убила с камъни през 35 г. сл.Хр. Тялото му било оставено на зверовете и птиците. През 415 г. мощите на светеца били открити чрез видението на един свещеник. Те били пренесени в Сионския храм в Йерусалим. За св.Стефан се разказва в *Деяния на светите апостоли.*

[60] Апостол Павел е един от най-важните апостоли на християнството, изиграл решаваща роля в неговото разпространение извън еврейската общност. Той е роден в град Тарс в Киликия в еврейско семейство и името, което използва в еврейската общност, е Савел. В същото време той е римски гражданин по рождение и когато пише на гръцки, използва латинското си име Павел. Той първоначално участва в гоненията срещу християните. След чудодейното явяване на Христос при Дамаск той става християнин и един от най-ревностните разпространители на християнската вяра. Проповядва в Антиохия, Киликия, Кипър, Ефес, Атина, Македония, Коринт и Испания. Около 67 г. Павел е осъден на смърт и е екзекутиран в Рим. Според християнската митология смъртта му е съпроводена от множество чудеса. Новият Завет на Библията съдържа четиринадесет послания, написани от апостол Павел.

страдания, но не всякога. Защо трябваше апостол Павел да страда? Когато някои искаха да му принесат жертва като на боговете, той започна да ги разубеждава, да им казва, че и той е човек като тях. Той трябваше да мълчи, да ги остави свободни, да правят, каквото искат: те трябваше да му принесат жертва, а той щеше да продължи пътя си; затова съдбата остави да го бият. След като го биха няколко пъти, той каза: „Братя, с много скърби ще влезем в Царството Божие“. С други думи казано: с голямо разбиране ще влезем в Царството Божие, ще се научим да не се бъркаме в Божиите работи. Стане ли въпрос за вашите постъпки, не се произнасяйте дали те са добри, или лоши. Когато хората се произнасят за вашите постъпки, вие трябва да мълчите: нито те са меродавни да се произнасят върху вашите постъпки, нито вие сте меродавни да се произнасяте за техните или за своите постъпки. Помолете се да влезете в Светлината на Бога, в Неговото съзнание, и оттам да разгледате постъпките си, да се произнесете върху тях и да ги коригирате. Днес всички хора грешат, защото бързат: без да проверяват нещата, те се произнасят. Проверката трябва да става в Божественото съзнание: там има плодове, които смело можете да изнесете на пазара или да дадете на вашите ближни. От това, от което вие се ползвате, могат да се ползват и другите; това, което е вредно за вас, ще бъде вредно и за другите.

И тъй, помнете: животът на човека се движи между две съзнания. Едното съзнание е неспокойно, постоянно се тревожи; другото съзнание всякога е тихо и спокойно. Самият човек не е нито в едното, нито в другото съзнание: човек е онзи, който съзнава и едното, и другото положение. Човек е свободен да участва и в едното, и в другото съзнание. Ако не иска да остане в едното съзнание, може да отиде в другото. В което съзнание и да участва, той все ще има известни резултати. Човек трябва да изучава проявите и на двете

съзнания в себе си, за да се кали, да си създаде характер, да организира своето тяло.

Тайна молитва

25 лекция, 6 февруари 1929 г., София, Изгрев

СИЛНИ И СЛАБИ ЖЕЛАНИЯ

Размишление върху разумността.

Чете се резюме на темата *Отношение между мир и радост.*

Тема за следния път: *Най-малката форма в Природата.*

За какво мисли гладният човек? За хляб. За какво мисли болният? За здраве. Оттук можем да извадим заключението, че при известни случаи в живота всички хора си приличат. Ако влезете в салона, в който избират най-красивата мома, всяка от присъстващите моми мисли едно и също нещо – че ще бъде избрана за първа красавица. Интересно е човек да изследва своите желания, като започне от силните и постепенно върви към слабите. Като изучава желанията си, човек се натъква на случаи да желае такива неща, каквито никога не е допущал. Например срещате един образован човек, който търси работа: тук похлопа – не му отварят; там похлопа – не му отварят. Най-после, отчаян и обезсърчен, в него се заражда желание да бръкне в касата на някой банкер и да извади оттам една сума. Той започва да си представя как банкерът седи на стол и брои златни монети. Като ги преброи, той ги туря пак в касата си и я заключва. Това поддържа в него мисълта, че тия пари не са само на банкера, но и той има право да вземе няколко златни монети, за да подобри положението си. Ако извади пари от касата на банкера, в първо време работите му ще се наредят добре, но последствията на тази постъпка ще бъдат лоши. Ако не го хванат, ще дойде ден, когато и с него ще постъпят по същия начин, както той е постъпил с банкера.

В света съществува закон за периодичността, според който каквото човек прави по отношение на другите, след известен период

от време същото ще се върне и към него. Това показва, че между силите, които действат в Природата, има известно отношение; тия сили зависят от ред причини. Например ние не знаем защо, след като се заповяда на човека да не прави това или онова, както Бог заповядал на Адам и Ева да не ядат от Дървото за познаване на доброто и на злото, иде изкушението. Защо трябва човек да се подлага на ред изкушения? Докато Адам бил сам в рая, никаква заповед не му е била дадена; щом се яви Ева, веднага заповедта дойде. Въпреки това Бог е знаел, че те няма да устоят, че трябва да напуснат рая и да излязат вън от него, дето ги чакат нещастия и страдания. Защо е станало това, не знаете. Много неща можете да предполагате, но предположението още не е истина. Едно е забелязано в живота: докато е сам, човек не е изложен на изкушения; свърже ли се с някой човек, изкушенията идат едно след друго.

Един млад, добър, морален момък живял със стремеж към красивото. По едно време той срещнал млада красива мома, влюбил се и решил да се ожени за нея, обаче и двамата били бедни. Момата искала да има хубави дрехи, да живее охолно. Момъкът бил готов да и достави всичко, каквото желае, само да я вземе за своя жена. Най-после те се оженили. Той започнал да мисли как и откъде да и достави средства, да задоволи нейните желания. От любов към нея той започнал да бърка в чуждите каси. Един ден полицията го хванала, турила го в затвор, осъдили го на десет години строг затвор. През това време възлюбената му се отказала от него и се оженила за друг. Като минали десетте години, той излязъл от затвора и се видял сам в живота. Той започнал да разправя историята на живота си, която завършила с лош край.

Съвременните хора са изложени на подобни изпитания. Първоначално те живеят в райската градина, въодушевяват се от велик морал, но по едно време в сърцето им се явява едно малко

желание, което разваля всичките им работи. Наистина, една микроба е в състояние да създаде големи страдания на човека. Обаче всички страдания и изпитания са необходими за пробуждане на човешкото съзнание. „Няма ли друг път, по който може да се пробуди човешкото съзнание?“ Засега Природата си служи със страданията като с метод за пробуждане на човешкото съзнание. Няма човек в света, който може да избегне страданията. И светиите, и пророците минават през страдания: техните страдания са по-големи от тия на обикновените хора. Щом е дошъл на Земята, човек неизбежно ще страда: чрез страданията той ще изправи някои отрицателни черти на характера си. Колкото и да са повдигнати, и светиите, и пророците са имали някакви отрицателни черти в характера си, които те са изправили чрез страданията си.

Когато Бог изпратил Йона[61] да проповядва в Ниневия, той се отказал да изпълни Волята Му под предлог, че Бог ще се смили, няма да устои на думата Си и ще го изложи пред хората. Затова Йона си взел билет, качил се на един кораб и тръгнал за Испания. Като видял последствията на своето непослушание, той бил принуден да се върне

---

[61] Йона *(гълъб)* е пророк от Стария Завет. Живее в Галилея. Той получил от Бога дара на пророчеството. В онова време жителите на Ниневия разгневили Бога със своя беззаконен живот и Той заповядал на Йона да отиде в тоя град и да проповядва покаяние, но Йона се уплашил, защото знаел, че ниневийците са свирепи хора. В страха си Йона забравил, че трябва да изпълнява безпрекословно заповедите на Господа. Силно смутен и развълнуван, той се качил на кораб и тръгнал в друга посока, но Бог скоро го наказал за малодушието и непослушанието. Страшна буря се надигнала в морето, корабът бил в голяма опасност. По заповед на Бога един кит погълнал Йона и той прекарал в утробата му три дни и три нощи. Изхвърленият в морето и погълнат от кита Йона чувствал смъртна печал, но не изгубил присъствие на духа. В него се появила надежда, че Господ ще го спаси от морската дълбочина и той започнал да се моли на Бога, като се каел за греха си. Като минали четиридесет дни и погибелта на Ниневия не последвала, ниневийците видели в това знак за Божията милост и прошка, излезли от града и отишли при пророк Йона. Дали му дарове за Йерусалимския храм като благодарност за спасението си. Съпровождан от признателността на ниневийци, Йона се оттеглил с мир в родната си земя. Автор е на *Книга на пророк Йона.*

в Ниневия, да проповядва Словото Божие. Пророк Йеремия[62] пък казва: „Зарекох се вече да не говоря". Защо? Защото намира, че хората няма да послушат думите, които Бог говори чрез него. Същевременно хората казват, че Бог може да направи всичко. Как е възможно тогава Бог да праща някой пророк да говори на хората, а те да не го слушат? Други пък казват, че Господ говори и учи хората отвътре. Ако наистина Господ говори само отвътре, защо праща пророци да говорят на хората отвън? И за Христа казваха, че е изпратен от Бога. Тогава защо Господ изпрати Христа при хора, които не Го разбраха? Това са положения, които създават противоречия на хората. Те сами не могат да си обяснят кое е право и кое не е, те сами не знаят в какво да вярват и в какво да не вярват.

Преди години срещам един човек, пишещ медиум. Чрез неговата ръка се изявяваха духове и пишеха. Той сам виждаше това, но не вярваше, че има духове: той мислеше, че пише това, което минава през ума му. Между поетите, които пишат, и между своето писане той намираше следната разлика: „Поетът пише, когато пожелае, а аз пиша под чуждо влияние". Той вижда, че друг някой му диктува, но не вярва в съществуването на духове. Понякога започва да дращи с перо върху хартията, но след време някакви мисли се оформят в ума му и той пише. Като изучава своите мисли, чувства и желания, човек забелязва, че ония от тях, които са по-силни, се очертават по-ярко, а по-слабите едва се очертават. Силните мисли и желания на човека хвърлят отпечатък върху организма му. Ако от ред поколения насам някой човек е бъркал в чужди каси и джобове, в този живот той ще се

[62] Пророк Йеремия е живял 600 г. пр.Хр. Наставлявал народа в истинското богопочитание. Предсказал падането на Йерусалим, което е станало в негово време. По време на Вавилонския плен оплакал поробената си родина. Йеремия започнал да укорява народа заради идолопоклонството и да го предупреждава, че Божият гняв ще дойде над него. С тая цел написал книгите *Плач Йеремиев, Послание на Йеремия* и *Книга на пророк Йеремия.*

роди с дълги ръце и пръсти. Които не разбират значението на дългите ръце, те мислят, че са признак на голяма сръчност. Ученият обаче не се лъже: той знае, че сръчността на този човек се дължи на способността му да бърка в чуждите каси. Достатъчно е ученият да погледне очите на човека, за да се произнесе кога се е родил – сутрин или вечер. Който има големи и отворени очи, той се е родил вечер; който има малки очи, той се е родил през деня, когато Слънцето е греело силно. Това не става само при раждането: и впоследствие човек може да разшири очите си, да ги отвори повече, отколкото първоначално са били отворени. Няма желание в човека, което да не се е отпечатало някъде в човешкия организъм: колкото по-силно е желанието, толкова по-големи следи е оставило върху човека.

Като ученици вие трябва да правите различни опити, за да видите доколко можете да издържате на изкушения. Ако някой от вас е изпаднал материално и няма пет пари в джоба си, нека си представи мислено, че се намира пред отворената каса на някой банкер и всеки момент може да бръкне, да вземе, колкото пари са му нужни. Ако може да издържи на изкушението, той е морален човек. За предпочитане е в това положение човек да си представи, че е богат, облечен със скъпи нови дрехи, отколкото да мисли по какъв начин да се домогне до касата на някой богаташ. Човек трябва да бъде смел, геройски да понася трудностите на живота, а не при най-малкото изпитание да се отчайва и да търси начин да се самоубива.

Един млад търговец фалирал, но понеже не могъл да понесе това положение, решил да се самоубие. Той си купил един револвер, заел една стая в един хотел, дето се затворил с намерение да се убие. Дигнал револвера, доближил го до челото си, но веднага го дръпнал назад: не се решавал да се самоубие; пак дигнал револвера, доближил го до челото си, но пак не се решавал да се самоубие. През един от прозорците на стаята един англичанин го наблюдавал; той бързо

влязъл в стаята и го запитал: „Господине, какво правите?“ „Аз съм пропаднал материално, не мога да понеса това положение, искам да се самоубия...“ „Колко пари ви трябват?“ „Хиляда английски стерлинги.“ „Ето, вземете този чек и си услужете. С тези пари аз купувам вашия револвер – искам да го взема за спомен“. Със своята благородна постъпка англичанинът спасил младия търговец.

Изобщо ако разглеждате вътрешния живот на хората, ще видите, че той не е толкова морален, както се представя. Ако вътрешният живот на човека се изнесе на филм, човек би бягал далече от себе си. Някой казва: „Добре, че всичко, което мисля, не го правя“. Той мисли например да убие някого, да вземе парите му, но не е в състояние да го направи. Това са вътрешни изкушения, на които човек се натъква. Ученикът трябва да знае произхода на всяко изкушение и да се предпазва от него.

И тъй, когато се натъквате на изкушения, не съжалявайте, че не знаете защо идат и какъв е произходът им – не само вие, но и много от възвишените същества не знаят това. Вашата задача е да намерите начин как да се справите с дадено изкушение, а защо е дошло, това не е ваша работа. Защо съществува един или друг обществен строй, не е важно: какво ще научите от този строй, това е важно за вас. Човек е дошъл на Земята да се учи от всичко. Казвате, че Бог ще оправи света. Вярно е, че Бог ще оправи света, но от своя страна и вие ще претърпите коренна промяна, ще минете от едно състояние в друго. Човек трябва да дойде до голямо вътрешно самообладание, да понася изпитанията и страданията разумно, иначе той ще изпада в големи противоречия. Слушате някой да казва, че всичко в света се определя от Волята Божия. Същият човек, като не може да издържи едно изпитание, самоубива се: Волята Божия ли е това? Друг пък обича да лъже: Волята Божия ли е това? Не: самоубийствата, кражбите, лъжите, престъпленията стават по човешка воля. Хората се женят, раждат

деца, събират се на едно място все по своя воля, по някакъв вътрешен стремеж. За да дойде до положение да върши нещата по Божествен подтик, човек трябва да е минал през големи изпитания: след това само той ще започне да разбира Волята Божия и да я изпълнява. През големи изкушения ще мине човек, докато разбере Волята Божия. Той ще търси красиви моми и момци, но космите на главата му ще изпадат от тях: не е лесно човек да задоволи изискванията на една красива мома.

Един княжески син се оженил за една красива мома. Тя била много взискателна. Князът се чудел как да задоволи нуждите и, той се видял в голямо затруднение: колкото пари имал, всички отишли по нея. Най-после му дошло наум да отиде при царя на гномите и да му иска пари назаем. „Какво ще ми дадеш срещу това?“ „Готов съм роб да ти стана.“ „Не искам да ми ставаш роб, но срещу всяка торба злато, която ще ти давам, искам по десет косъма от главата ти.“ „Лесна работа: ето, още сега вземи десет косъма.“ Радостен, той взел торбата със злато и отишъл у дома си. След десетина дена торбата се изпразнила, той пак отишъл при царя на гномите, дал му десет косъма от главата си и се върнал с торба, пълна със злато. Това продължило десетина години. Един ден князът трябвало пак да отиде при царя на гномите да получи торба с пари, но се видял в невъзможност да направи това – нямал нито един косъм на главата си. Както виждате, скъпо струва издръжката на една красавица.

Един американски милиардер се оженил за една красива мома. Като отишъл с нея на разходка в Париж, тя се впуснала в харчене, след което му представила грамадна сметка. Като видял това, той разбрал, че тя ще го съсипе материално, и решил да и даде 30 милиона долара, но да се освободи от нея. Наистина, той успял да се освободи от нея, но в скоро време я заместил с друга красавица, която го поставила в същото положение, при което го поставила и първата.

Какво заключение можем да извадим от тоя пример? Че това, което става вън от човека, преди всичко става вътре в него. В човека има такива силни желания, които са в състояние да погълнат красивото, възвишеното в него и да го разрушат. Човек трябва да знае, че външната красота, към която се стреми, не се отнася към моралния свят: тя не е резултат на моралното в човека. Да бъде човек само външно красив, това е резултат на човешкото в него: външната красота е най-високото положение, до което човешкото може да се изяви. Не само в хората, но и в животните, и в птиците, и в пеперудите има стремеж към красота. Това чувство, този стремеж към красота е вложен във всички живи същества. Външната красота не подразбира още и вътрешна красота, която почива на нещо високо морално в човека, на голяма устойчивост. Често външната красота служи за примамка.

Едно от отличителните качества на света е неговата външна красота. Външно светът е красив, величествен, вследствие на което изкушава хората. Ако става въпрос за красота, търсете я в света; ако става въпрос за хармония, търсете я на Небето. Обаче красотата на света е повече външна. Ако се вгледате в едно красиво човешко лице, ще забележите в него желания, които нарушават красотата му: в тия желания няма нещо морално. Човек още не е изработил своето лице. Казва се, че човек е създаден по образ и подобие Божие, но това се отнася до първия човек; впоследствие обаче, след грехопадението, човек е изгубил красивото, онази вътрешна хармония, онази вътрешна симетрия, която Бог първоначално е вложил в него. Истински красива мома е онази, която може да отклони и най-големия крадец от желанието му да краде от чуждите каси. Истинска красота е тази, която е в състояние да отклони човека от желанието му да върши престъпления, да се обижда, да се огорчава и т.н. При вида на тази красота човек трябва да е готов на всякакви жертви.

Красота, която подтиква човека към кражби, престъпления, обиди, не е никаква красота.

Съвременните хора се обиждат за нищо и никакво. Това говори за отсъствие на устой в техните постъпки. Човек трябва да бъде честен, морален в отношенията си. Ние наричаме честен човек онзи, който в отношенията си с хората е точен, изправен. Честност и морал не са едно и също нещо. Външно човек може да бъде честен, а вътре в себе си да има някакви користолюбиви желания. Обаче ако човек едновременно е и честен, и морален, той разбира вече Божествените закони и живее съобразно тях. Такъв човек може да се нарече красив. Тази красота задоволява човека и повдига духа му. Истински красивият никога не помрачава лицето си: той знае, че добрите му желания ще се реализират, затова има търпение да чака времето на тяхното реализиране. Моралният човек е доволен от положението си, от това, което му се дава. Ако на всички дадете по една голяма красива ябълка, а на него дадете последната и най-малката ябълка, той ще бъде доволен, ще се радва, както и другите се радват на своите големи ябълки.

Когато иска да възпита човека, Природата го подлага на различни изпитания. Тя ту го лишава от известни блага, ту го поставя да живее при изобилие на блага. Ако при оскъдните условия на живота той ходи бос, окъсан и се оправдава с това, че живее за Бога и не се интересува от външността на нещата, той не говори Истината. Истината седи в това, че този човек или не обича да работи, или няма стремеж към красивото. Ако пък живее в разкош и не използва разумно благата на живота, той не е умен човек. За кого се облича момата? За момците. За кого се облича търговецът? За клиентите си. Човек все трябва да живее за някого. Когато изгуби вътрешния стимул в живота си, човек отпада духом и напуща своята външност, става небрежен към себе си. Когато учени, философи се увличат в мисълта

си и станат небрежни към себе си, донякъде са оправдани, но когато обикновените хора подражават на тия философи и учени, те стават смешни. Защо? Защото нямат ума на учените хора. Човек става смешен, когато подражава на другите хора. Външно човек трябва да представлява себе си, т.е. това, което се крие в него. Пазете се от подражание. Често и религиозните хора подражават на други, вследствие на което изпадат в смешно положение.

Човек трябва да се стреми към Божествения живот, който ще го освободи от преходното и ще му даде възможност да се домогне до истинската наука, до положителната наука на живота. Това не се постига с молитви. С честите си молитви, с големите си добрини, с многото искания хората дотягат на Бога. Преди всичко те не знаят доколко техните желания трябва да се реализират. Има желания, които трябва да се реализират, но не всички. Като не разбират на кои от желанията си трябва да дават ход и на кои да не дават, хората изпадат в големи противоречия. Често мислите на хората така се объркват, че те трябва да приложат алхимията, за да отделят потребните от непотребните. Някой се хвали, че молитвата му била приета от Бога. За да познаете дали молитвата ви е приета, вие трябва да се намерите в пустинята, изложени на глад и на жажда. Ако при това положение получите хляб и вода, молитвата ви е приета: хлябът и водата са отговор на вашата молитва. Казано е в Писанието: „Потърсете Ме в ден скръбен“. Кога трябва да потърсите Бога? Когато се изчерпят всички възможности да получите помощ от хората и от обществото. При това положение човек има право да се обърне към Бога. Само така той може да се убеди, че е получил отговор на молитвата си. Следователно докато не е дошъл до критически момент в живота си, човек няма право да безпокои Бога: над човека има редица напреднали същества, които са готови всеки момент да му помагат.

Като ученици вие трябва да се научите да пресявате своите мисли и разбирания, за да дойдете до правата мисъл. Като казвате, че всичко е от Бога, вие трябва да знаете кое е това „всичко“. Като се разболее някой, като греши, като го уволнят или назначат на служба, вие казвате, че това е все Божия работа. Не е така: Бог се проявява в абсолютното, в безграничното, в съвършената хармония, в безсмъртието. Що се отнася до смъртта, казано е: „Бог не благоволява в смъртта на грешника“. Човек трябва да работи върху себе си години и векове наред, за да придобие правилни разбирания за Божествения живот. Придобие ли това разбиране, човек може спокойно да напусне земния живот и да влезе в новия живот, да продължи учението си.

Божията Любов носи щастие.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

26 лекция, 13 февруари 1929 г, София, Изгрев

ИСТИНСКАТА РЕАЛНОСТ[63]

Размишление върху светлината.

Чете се темата *Най-малката форма в Природата.*

Какво означава коренът на тази дума „форма“? Който знае латински, да каже. („*Значи нещо, което се носи*“)

Представете си тия научни изследвания, дето няколко милиона от тези дребни същества живеят в една капка вода, имат форма. Представете си, че в този свят съществуват по-малки, по-дребни, милиарди съществуват в една капка вода. Пък някоя малка форма хванала друга – още по-малка, и я носи. Това, което ние не може да видим, да измерим, в този свят съществуват спорове за неща, които за нас не съществуват, но за тях съществуват спорове, гняв, докачение и т.н. В тази капка има една микроба, която се дави с друга, ядат се, гневят се, преследват се. Ние от наше гледище мислим, че този свят е свят на спокойствие, казваме – водата е чиста.

Значи формата е начин на проявление. Там, дето светът се е проявил, е започнала най-малката форма, а там, дето свършва, е най-голямата форма. Следователно тия тела, дето са най-далеч от нас, имат най-малка форма, а тия тела, които са най-близо, имат най-голямата форма. Най-малките неща показват, че са най-далеч от нашето съзнание. Следователно, ако една форма се увеличава, тя се приближава към нас. Много философи има, които казват, че в природата нещата нито се увеличават, нито се намаляват. Ние сега мислим, че нещата растат и се развиват. Ако някой от нас би казал, че в природата нищо нито се развива, нито расте, че растенето е само привидно, какво ще мислите?

---

[63] *Лекцията е издавана под заглавие „Форми в природата“.*

Да допуснем, че вие една гарафа за вода я напълните с вода, увеличили ли сте вие водата в света? Да кажем, че сте пренесли цяла една каца вода, казвате: „Много вода пренесох." Но казвам, към това количество, което съществува в света, вие прибавихте ли нещо? Или ако вземете от това количество, вие намалявате ли го?

Казвам, за да растат нещата и да се увеличават, трябва да се притуря нещо. Ние казваме, един човек израснал и станал умен. Сега ние твърдим, че някой човек, като бил дете, бил глупав, а като станал голям, станал по-умен. Какъвто човек е в началото, такъв е в края. Глупавият си е винаги глупав, умният си е винаги умен. Какво разбирате вие под „глупав човек"? Глупав човек е, който никога не започва работа. Глупавият човек тревоги няма. Умният човек има тревоги с глупавия. Глупавият може да си намери господар. Умният може да стане господар на глупавия. Глупавият може да стане слуга на умния.

Питам сега, ако умният има един глупав слуга, какво ще спечели? Днес ще му счупи едно шише, утре една паница. Този глупавият човек за една година ще направи толкова бели, че няма да му стигне заплатата, за да се отплати, ще изхарчи десет пъти повече.

Казвам, ние, хората на земята, за да изправим една погрешка, се изискват хиляди години да правим добро. Една година като живееш и хиляда години ако живееш, едва ли ще може да поправиш погрешките. Затуй казваме, че Господ е дълготърпелив, има да се занимава с глупави хора. Да допуснем, че болният, най-първо, е недоволен, защото е болен – разглеждаме живота от наше гледище. Като стане здрав, няма хубаво ядене, казва: „Защо ми е голо здраве?" Зимно време е облечен хубаво, обущата му тънки, изстиват краката, казва: „Що са ми тия обуща, нямам шушони. Има чорапи, но ако е зимно време, казва: „Що ми са дебели чорапи, тънки да са." Не знаеш какви да му дадеш, тънки или дебели. Сега, онзи, който размесва

тънки и дебели чорапи, умен човек може ли да бъде? Като имаш един глупав слуга, той зимно време ще ти донесе тънки чорапи, лятно време – дебелите. Казвам, господарят, за да си направи работата, сам трябва да иде. Онзи, който не разбира от времето, че се е променило, той не чувства, неговата чувствителност е слаба.

Сега вие мислите, че всички хора разбират еднакво. Не. Това, което вие разбирате, други даже не се сещат за него, то не съществува за тях. Някой човек има вкус за хубавото, вижда най-малките лекета, друг не ги вижда. Казва: „Леке имаш." „Какво има?" Има хора, които виждат най-малката съдрана дупка. Други, коскоджа дупка имат, казват: „Няма нищо." Тази дупка не съществува за него, не го безпокои. Защо едного една малка дупка го безпокои, а другия една голяма дупка не го безпокои? Тези хора не разбират законите. Ще кажете, културата е различна. Културен човек, а няма съзнание в него. Значи разни фази има на човешкото съзнание. Това, което е добро за един човек, не е добро за друг. В природата доброто не е едно и също. Ние спрямо себе си не сме еднакви. Ние се смеем на себе си, че като деца сме правили известни погрешки. Сега като възрастни си въобразяваме, че сме станали по-умни. Добре, седи този и казва, че е много умен. 12345678900000 този е много умен, философ. Колко голямо е това число? 10 – този е един простак. По какво се различават тия двамата? Единият знае да брои до десет, другият разбира повече. Този големият философ може ли да обхване с ума си количествено какво нещо е вселената.

Да кажем, ако Вселената беше образувана от толкоз слънца, може ли този мъдрец да обхване всичките тези слънца? Какви хора живеят, какви същества има, каква е тяхната орбита? Той може ли да произнесе това число, да кажем, пет милиона или квадрилиона, или секстилиона? Какво е един квадрилион? Един квадрилион от микроскопически прашинки колко тежи? Изчислете, ако една

прашинка тежи една двадесет милионна част от грама, един квадрилион прашинки колко тежи?

Казвам сега, не само да кажем, че някой е добър човек. В какво седи добрината на един човек? Имал правилен нос, веждите били хубави. Ние имаме една мярка вътрешна. Всеки народ има свои чувства, всяко общество има свои чувства. Черните считат, че дебелите устни са красиви и че колкото лицето е по-лъскаво, е по-красиво. Ако един бял иде между черните, той е грозен – затова го изяждат. Така са правили в старо време. Като иде белият, те го изяждат. Ако тъмнината се стреми да погълне светлината, смятаме, че светлината и тъмнината са живи. Тъмнината, като види светлината, казва: „Грозна си." Тогава, ако тъмнината мисли, че светлината е грозна, какво мисли светлината за тъмнината. Ако дойде един престъпник, направи престъпление, вие го виждате, предавате го на властта, казвате: „Ти си престъпник, един вагабонтин, безчестник." Той казва: „Що ти влиза тебе в работата да се разправяш с моята работа? Нека властта да ме дири. Ти си грешник. Що ти влиза в работата да се занимаваш с мене?"

Питам сега, вън от законите ли е един гражданин сега да го предаде на властта? Властта в коя и да е държава заставя гражданина. Че аз може да пиша един закон, да кажа – това ще правите, валидно ли е това? Щом сте в моята държава, валидно е, но щом излезете от кръга на моето влияние, има друг закон. Ако аз изляза от една държава, дето е по свобода, и вляза в друга, дето законите са малко драконовски, как ще се чувствам? Всичките хора сега са излезли от различни култури, от различни държави. Вие, хората, не идете от една и съща държава, не сте граждани на една и съща държава. Вие сте граждани от различни държави, или вие имате различни понятия за добро, за обхода, за морал. Имате морал, но не е под един и същ

знаменател. Тогава, ако всички идехте от една и съща държава, нямаше защо да се проповядва, да се говори за морал на хората.

Казваме, да обърнем хората към Бога. Защо трябва да се обърнат хората към Бога? Бог ги е направил, а трябва да се обръщат към него. Казвам, ако Бог е направил човека, каква нужда има да се обръща към него? Ако аз направя една статуя някъде, какво трябва да ми даде тази статуя? Какво трябва да ми каже? Статуята трябва да знае да говори. Вие, като турите тази статуя, тя трябва да мълчи, няма да говори. Като мине някой, тя няма право да говори. Еди-кой си. Какъв беше? Да започне да описва лицето, мъж ли бил, жена ли била. След това млъкне. Представете си, че аз минавам покрай тази статуя и говоря с нея. Някой казва: „Тази статуя, която направи, говори." Друг пита, тя мълчи. Може ли статуя да говори? Може да говори. Ние може да накараме статуята да говори. Говори това, което всякога е говорило. Това, което никога не е говорило, не може да говори.

Та какво разбирате под думата „статуя"? Под „статуя" разбираме неорганизирана материя, която принадлежи на друго царство, тя има живот в себе си, може да я накараме да говори. Тогава може да накараме този тебешир да говори, да стане ценен заради нас. Вие го гледате – ни пет пари не струва. Може да стане ценен. Как? Представете си, че един велик човек, когото вие обичате, някое божество напише само една дума на този тебешир, веднага тебеширът стане ценен. Кое е онова, което направи тебешира ценен? Думата на този великия човек, която написа. Значи това, което ние притежаваме, нашето тяло струва толкова, колкото този тебешир. Нашето тяло по отношение на други същества с друго съзнание струва толкова. Този тебешир е интересен заради мене, понеже той пише на дъската. Обаче, като пише, той се изписва. Кой от вас, като пише, че не се изписва? Кой от нас не се изписал досега? Ще се изпишеш по един естествен начин.

Всеки ден ти може да се радваш. Като се радваш, ти се изписваш. Като се тревожиш, като скърбиш, ти пак се изписваш. Ти пишеш: 50 000 да взимам, 600 000 да давам.“ Съкрати нулите. 6 да дам, 5 да взимам. Когато дойде 5-те – хубаво, но при 6-те? При единия случай ти се изписваш, и при другия случай ти се изписваш. Защото, след като дойде радостта, у тебе ще дойде друго едно състояние. Ти ще търсиш място на нея, ще се страхуваш да не би да я изгубиш. Тогава по какво се отличава скръбта от радостта? Сега философия трябва. Радостта в началото носи своето качество. Тя като иде, ти се радваш, но когато си замине, ти скърбиш. Радостта в началото носи щастие. Скръбта в началото носи скръб. Имаме това състояние у човека. Той има едно отношение. Радостта в началото ще му донесе радост. Радостта, като замине, ще донесе скръб. Значи радостта ще се превърне в скръб. То е едно състояние. Тогава скръбта в началото ще донесе скръб, в края ще донесе радост. Следователно скръбта ще се превърне на радост. Вярно ли е това? Когато радостта замине, скръб има. И тъй, това, което не носи радост в началото, е радост. Когато радостта си замине, ще носи скръб. Това, което в началото е скръб, в края ще бъде радост.

Следователно умният човек иска всякога да има радост. Затуй именно едновременно трябва да имаш скръб и радост, че да може и в началото, и в края да бъде радост. Глупавият човек постоянно носи скръбта. Казва: „Аз нямам никаква радост.“ Затуй той в началото е радостен, а в края е скръбен. Сега умни хора наричаме тези, които в началото са скръбни. Глупави хора са тези, които в края са скръбни. Казва, да видим какъв ще бъде краят. Значи има едни, които носят скръбта, други – които носят радостта. Животът има две форми

Сега забележете психологически, че когато ви дават едно благо, вие го намирате малко. Ако ви дадат една златна монета, вас ви се струва малко. Когато ви дадат хубава къща, вас ви се струва малко.

Когато ви дадат лошите работи, вас ви се струва много. Например, ако ви дадат двайсет златни лева, казвате, малко са. Но ако ви кажат, че вие трябва да дадете двайсет лева, казвате, много са. Защо в единия случай казвате, че са малко, а в другия случай, че са много? Имате същото количество – двайсет лева. На какво отгоре двайсет при радостта са малко, а при скръбта са много. Ако дойде в къщата ви приятел, когото обичате, седи десет дена, вас ви се струва, че малко седял. Дойде друг, когото не обичате, седи един ден, казвате, цял ден седял. Ако този, когото не обичате, седи десет дена, казвате, седя десет дена, като че цяла година, как ме го беше срам. Този, когото обичате, може да седи година, вие се радвате. Защо при единия имате тази радост, а при другия – това неразположение. Разликата е, че първият е княжески син, десет дена седи, но от вас нищо не е ял, вие сте яли от него. А вторият е княжески син, който всичко от вас яде, нищо не е донесъл, празни се вашата каса. Това са съотношения на нещата. Ако попитате този втория княжески син, ако иска да не дойде, казвате, халал да ви е, да дойде, да видите какво нещо е гостенин. Както в турско време, като дойде турчинът, иска печена кокошка, пуйка, опичана по модерен начин. Нали вие сте яли супа с кюфтета. Насекат месото на дребно, турят дафинов лист в супата, после едно яйце разбито, малко фиде първокласно, после един лимон.

Сега ние, съвременните хора, има да преместим нашето съзнание. Когато дойдем до човешкото съзнание, 6 неговия ум, в неговата воля има нещо, което трябва да превърнем. Цялата наука е в даден случай да можеш да превръщаш. Да кажем, да превръщаш дроби в еднакъв знаменател. Може да превърнеш своята радост в скръб – ти вече си дошъл в началото на магията. Може да превръщаш. Че как?

Вие имате един слуга. Аз всякога може да превърна вашия слуга да ви стане обичен. Идвам при вас, имате един слуга, казвате: „Той не

е културен, глупав е, такъв не го искам, да си върви.“ Вие не го обичате. Казвам: „На този слуга се е паднало едно наследство от един милион лева.“ „Тъй ли?“ Изведнъж казвате: „Я да ти купя обуща, че нямаш, дрешки нямаш.“ Слугата се чуди отде дошло това, защо се изменил неговият господар, показва голямо внимание. Може да направя и най-добрия ви господар да не го почитате. Казвам: „То освен че няма наследство един милион лева, но баща му има десет милиона дълг, търсят го да плаща.“ Казвате: „Нямаме нужда от слуга.“ Изпъждате го навън. Това са постоянни промени, които стават в нашето съзнание.

Например някой път някоя ваша идея считате тъй ценна, както слугата, който има един милион наследство. После казвате – тази идея не струва нищо. Вътрешният наш мироглед постоянно се мени, нямаме една постоянна величина, с която да работим. Не че няма, но така е объркан светът. Най-после виждаш някой човек остарял, както някой турчин, хване се за брадата, поклати главата, казва: „Животно дойдох, вол си отивам, нищо не разбрах.“ До такова понятие дошъл. Казва: „Като едно животно прекарах, трябваше да ме впрегнат. Тук и там – навсякъде насила ме караха, нищо доброволно не направих, все с остен ме караха.“ Хване се за главата, казва: „Не ми Върви.“ Как с такива разбирания ще върви?

Сега казвам, това не се отнася до вашия личен живот, но казвам това, което нас ни смущава. То е нашето минало, нашите минали разбирания, ние не сме се освободили от тях. Миналото върви отподир като сянка, не си правете илюзии. Казвате: Аз кой съм?“ Господарят днес има уважение и почитание, понеже мисли, че имаш десет милиона наследство. Но утре, като разбере, че нямаш, ще измени своето мнение. Днес си здрав, утре се разболееш, пет-шест месеца държавата даде отпуск, после казва – няма да го бъде – и по

някакъв параграф те уволняват. Държавата казва: „Нам здрави хора ни трябват, болните хора да си вървят.“

Казвам сега, даже майката, като има дете, целува го, но като боледува десет години, казва – да го прибере Господ, то да бъде свободно, пък и ние да бъдем свободни. Тя иска да го уволни.

Сега онези от вас, които разбират, – хубаво, но които не разбират, казвате така: никакъв прогрес не сме направили. Може онзи, който ме препоръчва, че имам десет хиляди лева наследство или че имам толкова дълг, може и едното, и другото да не е вярно. Казвате на господаря, че имам десет хиляди лева, отношението се променя. Какво съм придобил аз? Или като кажете, че имам десет хиляди лева дълг, какво съм изгубил?

Само виждам отношенията на хората, които се изменят не по същина като една величина в своята целокупност. Дали аз изливам вода от шишето, или наливам, то е все едно. Ако вие напълните нашата гарафа, не мислете, че сте внесли нещо в света, пък и ако излеете водата от вашето шише, не мислете, че сте изнесли. Не мислете, че е добродетел да наливате вода или като изливате, е лошо. Ти и като наливаш, и като изливаш, е толкова добро. Тогава в какво седи доброто в света? Ако напълня вашата гарафа, аз съм добър по отношение на вас, казвате: „Много добър човек, напълни ми шишето с вода.“ Моята постъпка, да напълня вашето шише с вода, е добро. Или ви дам едно парче хляб – е добро. Добрината седи по отношение на това, че съм дал едно парче хляб. Но този хляб не съм го направил аз. Аз взимам житото, смилам го, правя хляб. Мисълта, че съм направил, то е добро. После желанието да ви услужа, да премахна една ваша мъчнотия. То е едно относително добро, което съществува. При тия отношения се улеснява животът.

Хората отвън може да препятстват своите мисли. Ние сами може да си препятстваме със своето неразбиране. Аз сега изяснявам този

въпрос пред вас, защото мнозина идват, казват: „Учителят обръща внимание към някого.“ Препоръчали го, че има десет милиона. На друг не обръща внимание. Казват ми, че той има дълг. Тогава турям закона математически. Аз обичам някого. Защо? Защото има десет милиона. Не обичам някого. Защо? Защото има да дава. Вие ще кажете сега: „Така ли трябва да бъде животът?“ Дайте ми един идеален живот, да обичаш някого, без да искаш да взимаш нещо от него. Че ако аз ви донеса само един гол образ от кости, ще го обикнете ли? Или един мъртвец, турям тебеширени мускули – ще го обикнете ли?

Сега по някой път вие мислите в какво седи тази любов. Любовта седи в това, да не обереш това, което другият човек има. Това, което е ценно за него, което е съществено, да не го обереш. Ако той има красиво чувство и ти го обичаш, това красивото чувство да не го развалиш. Това подразбира любовта. Да не бутнеш това, което той пази като зеницата на окото си. Това е любов. Ако ти искаш проявление на любовта, това е. Не това, което е ценно за тебе, но това, което е ценно за него, което е съществено, което съставлява неговия живот в дадения случай. Значи на съществено в него да гледаш от същото ниво, както той гледа. Той тогава казва: „Този човек ме обича.“ Когато друг пази това, което имаш, то е обич. Каква обич може да има, ако той не пази твоето свещено чувство.

Следователно, казвам, кое е онова качество в един ученик, за което той може да бъде обичан? Дето се учи ли? То е неговата длъжност. Кое е сега същественото

В ученика? Кое е същественото в учителя? Че той учи. То е неговата длъжност. Той сам се създава. Дойде, казва: „Аз учител искам да бъда, присърце ми е да уча деца.“ Ако онзи учител научи всичките деца да се обичат еднакво, да пазят това свещеното в тях, то е учителят, то е същественото. Отношението, което имат хората

между себе си – не само отношението към един човек, но разбирам в дадения случай да имаш отношение към всички разумни същества, понеже светът е така чувствителен като един организъм, че дето бутнеш, той страда от това бутване.

Следователно ученикът трябва да има отношение не само към няколко души, но той трябва да има отношение към цялото битие. Като говорим за Бога, ние разбираме този целокупен организъм, в който живеем. Следователно, като правим пакост, тази дисхармония ще дойде и върху нас. Ако вие така схващате, животът има смисъл. Двама души да се обичат, то е един начин, те може да прекарат времето напразно. Защото двама, като се обичат, ще се разобичат. Защото любовта, и тя си заминава. Любовта какво носи в началото? Радост. Омразата какво носи в началото? Скръб. Любовта в края какво носи? Скръб. Омразата в края какво носи? Радост. След като се освободиш от омразата, веднага ще почувстваш една радост. Човек, след като се освободи от болестта, почувства радост.

Сега вие може да попитате дали тия неща са реални, или не. Вие, когато питате дали това нещо е реално, или не, какво разбирате? Ние казваме – реално е това нещо, което може да схванем. Това, което вие може да пипнете, не е реално. Реалните неща не се пипат, те се виждат. Никой досега не е могъл да пипне реалното. Никой не е могъл да го помирише. То издава едно благоухание, но никой нос до реалността не се е добрал. Реалността е толкоз красива, че тя не дава никой да се допира. Няма същество, което е могло да се допре до реалността, нейната дреха е чиста. Затуй дрехата на природата и дрехата на човешката душа е всякога чиста, понеже до природата никой не може да се добере и до човешката душа никой не може да се добере. Това са две реалности в света. Туй, до което ти не може да се приближиш, туй, което ти не може да оцапаш, туй, на което ти не може да притуриш, нито да отнемеш нещо, то е реалността.

Към реалността никой не може нито да притури, нито да отнеме. Не само ти, но да се събере и целият свят, не само целият свят, но и да се съберат и всичките богове – и те не може да притурят нещо към реалността. На реалността нищо не се прилага, понеже е пълна, понеже е съвършена в себе си. Аз ще ви попитам като онзи, който проповядвал за греховете на хората, казва: „Братя, какво разбрахте?“ Един старец казва: „Не те разбрах, дядо попе, не разбрах, тази работа е страшна. – Казва: – Ти ме тури в едно затруднение, казваш, че в онзи свят ще има скърцане със зъби, а моите са опадали. Аз какво ще правя, как ще си изкупя греховете? Онзи, който има зъби, ще скърца, ама аз какво ще правя, като нямам?“

Отче наш

27 лекция, 20 февруари 1929 г., София, Изгрев

ЕЛЕМЕНТАРНИ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЧИСЛАТА[64]

Размишление върху упованието.

Човек през целия си живот се учи и все ненаучен остава. Не че не е научен, нещо е научил, но в съзнанието остава нещо ненаучено. Всичките хора се стремят да бъдат добри, но се усещат, че добродетелите не се постигат, тъй както трябва. Всички се стремят да бъдат силни, но в края на краищата не са я придобили. Те са тъй наречените вътрешни състояния, с които хората се справят. Някои се справят разумно, някои не се справят разумно. Да започнем от елементарните работи на нашата математика.

1 10 100
2 20 200
3 30 300
4 40 400
5 50 500
6 60 600
7 70 700
8 80 800
9 90 900
10 100 1000

Това са елементарни работи, детински работи, но са и философски работи. Те са толкоз философски работи, че и философите още не са ги разбрали. И толкоз детински, че и малките

[64] Лекцията е издавана под заглавие „Отношение между числа“.

деца още не се занимават с тях. На първо място казвате 1 и 2. Какво означава 1 и 2? Две единици събрани на едно място – станало 2. 1 и 1 = 2. От какво е направено 2? От две единици, събрани на едно място, те образуват две. Имаме 3. От какво е направено 3? 1 и 2 събрани образуват 3. Следователно 3-те съдържа качествата на 1 и 2 в себе си. А какво съдържа 2-те? Двете съдържа съществено то на единици. Ако ние оставим 2 единици отделно в една рамка, образуват числото 11. А числото 11 е число на противоречие. И 2-те само по себе си е закон на противоречие. Защото 2-те само по себе си съдържа две противоположни сили, които трябва да се превърнат.

Сега казвате, как ще превърнеш? Допуснете, че в единия случай вие сте гневен, такова едно чувство имате, гневен сте, че вашето достойнство, вашата чест е засегната. Седите, вие сте положителен, не искате никой да бъде около вас. Запазвате вашия гняв, същевременно имате друго едно чувство – имате желание да спечелите пари. Но тия двете чувства са положителни и двете се налагат. Едното – искаш да придобиеш пари, другото – искаш да се проявиш, да знаеш, че ти си нещо, искаш да си пробиеш път, откъдето минеш, всеки да ти отваря път. Казваш: „Аз не съм говедо, човек съм, път трябва да ми отварят." От друга страна, искаш да станеш богат, но нямаш богатство. Трябва да ги примириш тия двете състояния. Как ще ги примириш? Да примириш гнева и желанието да имаш пари. То значи да ожениш един мъж за една жена. Казвате: „Нерде Шам, нерде Багдат." Когато искате да изправите света, някой мъж да го турите в правия път, трябва да го ожените. Хубаво, но жената, и тя има същото желание. Казвате, тя е жена. Не, и тя има същите желания, както мъжа.

Питам сега, как жената ще оправи мъжа? Ако остане при числото 2, тази работа няма да се оправи, ще минеш в числото 3. То е едно число, което съдържа качествата на числото 1 и 2, но съдържа и особени качества на примирение. Представете си, че 1 е вода, 2 – това

е бобът. Туряте го в гърнето да го варите. Обаче в човека има вкус. Ако вие сварите боба само с вода, има нещо, което му липсва. Солчица. Три, то е солта. Значи, ако солта не влезе в боба, бобът погубва своята ценност. Казва, ти не знаеш ли, че сол трябва да се тури?

Значи, за да примирите тия две състояния, трябва да влезе числото 3, сол ви трябва. Ти искаш да си проправиш път, но ако си проправиш път, ще изгубиш парите. Ако придобиеш парите, ще изгубиш пътя. Ще избираш. Числото 3 ще дойде на помощ в дадения случай. Кое трябва да предпочетеш – правия път или парите. Ако отстъпваш от бойното поле, правият път е за предпочитане, пари не трябват. Обаче, ако си в обществото, правият път не ти трябва, пари ти трябват.

Следователно, казваме, как трябва да постъпим сега, кое да изберем? Да си отворим път ли? Ако бягаш или ако атакуваш неприятеля си, правият път ти трябва, нищо повече. Хубаво, ако това правило го турите навсякъде в живота, казвате: „Аз трябва да имам отворен път навсякъде в живота." Ще работи ли този закон? Не. Временно, при известни условия. Ако си в общество, няма да отваряш път, защото парите ще изкривят пътя. Парите не обичат правия път. Онзи, когото обичаш, няма да влезеш направо, но ще изкривиш пътя си. Ти ходиш, прав си, но като отидеш при онзи, от когото ще получиш парите, ще се изкривиш, няма да бъдеш прав, ще се огънеш. Не само това, но ако искаш да придобиеш приятелството на някого, ще се огънеш. Казва: „Все правия път трябва да държа." Кога ще държиш правия път? Когато атакуваш, когато отстъпваш, ще търсиш правия път, но когато искаш пари, ще се огънеш. Вие ще кажете: „Кое е по-право?" Двата пътя са едно и също нещо. В първия случай и във втория случай няма никакъв морал. Трябва да имаме един път да отстъпим или трябва да имаме един път да постигнем целта. Казвате:

„Аз трябва да имам път отворен, или да настигна неприятеля си, да го хвана и да го ограбя.

Та вие питате: „Как трябва да постъпваме?“ Човек трябва да бъде толкова гъвкав, както числата. Вие, ако не научите математиката или ако не научите азбуката на писмеността, или не изучите музиката в нейната гъвкавост, вие не може да имате един морален живот. Сега защо ви написах тия числа от 1 до 10? Онези, които туриха тия знаци, защо трябваше да има 10-те една нула? Какво е 10-те в дадения случай? 10-те е нулата. Щом турите нулата, тази единица се увеличава. Единицата каква работа има при нулата. Тогава единицата казва: „Ти знаеш ли кой съм аз?“ Ти имаш цена, защото нулата е след тебе. Едното казва: „Ако аз не съм, никой не би те писал отзад.“ Хубаво, но туй 10 казва така: 01, идва нулата след едното. Ако турите числото след нулата, ще се докачи ли? Сега вие казвате, в дадения случай кое число да изберем? Ако имаш да взимаш, избери числото 10. Ако имаш да даваш, избери числото 01. Сега 10-те колко пъти е по-голямо от 01. В дадения случай числото, което е изменило своето място, какво е неговото състояние, каква цена има? Числото 1 има по-голяма цена, казва: това е 10. 01, като го погледнеш, то е един грош в кесията. Питам, какво е състоянието на едното?

Представете си, че едното е живо същество, както вас. В първия случай вие го почитате, във втория случай вие го погледнете така. Ти по някой път не искаш да го носиш в джоба. Тия числа, както са наредени, няма да ги обяснявам. Това са живи числа, които функционират като разумни същества, не като морални. Моралът, който съществува в света, той е едно принуждение. Казва: ти трябва да умреш за отечеството. Морално било да умреш за отечеството. Отде накъде? В кой кодекс има написано това, че трябва да умреш за отечеството. В кой кодекс е написано, че трябва да умреш за жена си? Хората са писали това. Казвате, така трябва да бъде. Значи много

такива положения и закони са съществували от памтивека. Значи един морал, който става с насилие, това е безморалие. Това е един обикновен физически живот и вследствие на това във вас съществува едно противоречие.

Ние трябва да знаем, че моралът в дадения случай с първият проблясък на Божествения свят. Ако този обикновения морал, който имаме, го превърнем на светлина, защото моралът може да се превърне на светлина, едва ще забележим най-обикновените работи вкъщи. Но сега нищо не може да се направи, нищо не може да се чете. Какво може да направиш ти с една малка микроскопическа светлинка в стаята си?

Представете си, че моралът е една капка вода. Какво можеш да направиш с една капка вода? Ако са събрани 10, 20, 30, 40 и т.н., може би да направиш нещо. Затова казваме, че животът е един извор. Моралът, това е едно напълнено шише от извора. Когато дойдем пък до мисълта, тя е една мярка, с която наливаме, черпим и преливаме. По това се отличава мисълта. Мисълта има възможности да черпи и да налива. В това седи силата. Всъщност силата седи в живота. Вие положете положението, че трябва да живеете. Първото нещо – никога не завършвайте живота. Вие туряте определен план, как трябва да живеете. Не определяйте посоката на вашето движение. Понеже, щом определяте посоката на вашето движение, вие значи сте създали живота. Вие знаете, че животът вие не сте го създали. Онзи, който дал живота, той е дал и насоката на вашия живот.

Нека водата извира от извора, така ще намери път. На извора няма да показваш кой път да хване, нито пък ще се месиш в неговите действия. Водата ще се изкриви оттук-оттам. Имате ли право да питате извора дали ходи в правия път. Докато водата тече и върви към морето, откъдето и да минава, тя, както извора, върви в правия път. Даже като се спре, не е в кривия път, тя е в кривия път, но не е в

лошия път. Лошият път, той не е лош сам по себе си. Някой път вие мязате на един извор. Най-първо, когато влезете със своите убеждения, разбирате Бога, зарадвате се, казвате: „Каква идея имам, какво може да направя. Това може да направя, онова може да направя.“ Вие искате да победите целия свят. Но като тръгнете, като водата оттук завиете, оттам завиете, като погледнете, казвате – тази работа няма да я бъде. Понеже казвате – така трябва да върви човек, разбирате по права линия, като канал. А сега виждате, че тук сте кривили, там сте кривили, казвате: „Скривихме работата, животът няма смисъл.“ Това е неразбиране на живота. Ти може да кривиш колкото искаш, но в съзнанието да седи насоката на твоето движение. Щом се движиш в една посока и съзнаваш това, ти си на правия път. Но щом изгубиш своето съзнание за твоята насока, то е вътрешно ограничение, ти започваш да се безпокоиш дали си в правия път, или не.

Казват, като станат хората богати, ще изгубят Господа. Може да го изгубят, защото парите ще бъдат едно препятствие. В какво седи това препятствие? Защото парите ще станат бент за тебе, да те спрат, да се заблуждаваш. Прекъсва се връзката с Бога. Парите за тебе може да бъдат едно средство, но може да бъдат и едно божество. Парите за тебе не може да бъдат по-горе от тебе. Ти си създал парите, ти си създал тази форма. Хората са възприели тази форма да си услужват, но същевременно те са ги направили едно божество. Казва, без пари не може. То е толкоз вярно, че и без мост не може. Ако минаваш през Дунава, без мост не може. Трябва да има един мост, да минеш от единия край до другия. Но казвам, това важи само за нас. За една птица важи ли нашият мост? За една риба важи ли нашият мост? Не важи.

Та известни морални положения, ако са морални, трябва да важат за всички, моралът трябва да бъде задължителен за всички.

Морал, който не обема целокупността на всичкия живот, това е една относителна истина. Сега, като ви говоря това, не е това, което искам да изнеса пред вас. По някой път вие се докачате, казвате: мен не ме почитат, нямат обич и т.н.

В какво седи обичта? Да вземем първото място, по физически както разбираме – да бъдем с най-хубави дрехи облечени, според най-последната мода; като отидем в едно общество, да ни дадат първото място; ако е някоя служба, да вземем първото място; ако сме военни, да сме генерал; ако сме учители, да сме директор на гимназията или в първоначалното училище главен учител; ако е свещеник – архимандрит или владика, или патриарх; ако е вкъщи, да е баща, кесията да бъде пълна, да бъде богат. Всички имат желание за големи работи. Ако всички вземат големите работи, кой ще вземе малките. Ти казваш в дадения случай: „Аз не съм навикнал. Аз съм навикнал все да заповядвам.“ Щом заповядваш, вече в ума ми седи ето каква идея. Щом казваш, че си свикнал да заповядваш, аз имам едно число от съвсем друга категория. Казвам, ти си числото 10, имаш 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 – това са твоите подчинени. Ти заповядваш на тях. Защото, щом се тури едното, всичките са войници. Дойде капитанът, заповядва. Добре, той може да заповядва. Щом каже „Смирна“, всичките се нареждат, той започва наляво-надясно. Махни нулата. Сега на кого ще заповядва? „Мога да заповядвам“, това подразбира, че нулата е там. Казва: „Аз съм свикнал да заповядвам.“ Махни нулата. Казва: „Не мога да заповядвам.“ Заповядвай тогаз. Щом казваш, че си свикнал да заповядваш, подразбира, че нулата е там. Казваш: „Какво да правя?“ Заповядвай, нареди ги всичките. Но ще заповядваш на колко души? Не може да заповядваш на повече от десет души. Дойде двете. Що е двете? Те са двама взводни, които се съединяват. Двайсетте казва: „И аз заповядвам.“ Това е вече офицерът. В първия

случай е мъжът, във втория случай е жената, тя има 20 слугини. Казва: „Какво трябва да правя?“ Заповядвай.

Какво предполага числото 20? Това не е дом, то е едно учреждение. Една жена, която заповядва на 20 слугини, кажете, какво е това? То не може да бъде в един дом. В един дом може да има една, две, три слугини, но двайсет слугини не може да има. Един пансион може да бъде. Това е директорката на 20 пансионерки. Те ще изпеят една песен, после ще имат упражнения, ще ги разпределят по класове. Като кажем 20, какво означава? Ако пишете числата само така, числата нямат смисъл. Тогава имате числото 30. Какво означава? Три вече в друга категория спада. То е едно дете. 10 е бащата, 20 – майката, 30 е едно дете в училище, дето има 30 деца, но това дете заповядва на тях, то ги води. То е най-голямото дете, всички други са по-малки. Питам, 10-те можем ли да заменим с 20 или с 30? В дадения случай не може да се заменят. Но аз имам друга една идея. Това са обяснения на идеята, която искам да внеса. То е наука. В дадения случай ти имаш едно число, да може да определиш какво съдържа това число в себе си – не като просто количество, но като живо число. 5674. Кое е най-почтеното число? 5 – ако има да вземаш. Как може да разложим това число? След него кое иде по-почтено? Числото 6, след него 7 и най-после 4 е на опашката. Тия числа в първата редица, както виждате, 7-те е деградирало. Сега, ако аз взема и туря 4-те отпред, а 5-те отзад – 4675, ако тия числа са съзнателни същества, какво ще бъде състоянието на 5? То по-рано означаваше 5000, а сега само 5 единици. По-напред е било един полковник, който командва цял един полк. Сега го направят един прост ефрейтор.

Но питам, досега, като сте писали тия числа, кое число се е оплакало от своето положение? Вие искате да измените философията на възпитанието и как трябва да се възпитаваме. Започни да пишеш числа и кажи на себе си: „Аз всичко може да направя. В даден случай,

дето и да ме турят, мястото, в което може да бъда положен, ако аз изпълнявам своето място с разбиране, аз съм важно число." Ако ти имаш 5000 лева дадени и не знаеш как да употребиш парите, не си разумен човек. Но ако имаш 5 лева и знаеш разумно да ги употребиш, да купиш една книга, знаеш как да четеш, ти седиш по-високо от всички ония. Не е мястото, което заемаш, но да знаеш как да използваш своята сила.

Във вас трябва да има този морал – дето да ви турят в тази редица, вие да бъдете доволни. Вие нямате смирение. Като се каже „смирение", човек трябва да мяза на едно математическо число – дето те турят, да ти е все едно. Ти може да означаваш една хилядна или една милионна част от това количество, което е ценно, само ти може да бъдеш поставен на това място. Казваш: „Такава дребна работа."

Да допуснем, че един ден ти си професор, но веднага теб те тури провидението на една фурна да раздаваш гевречета. Казваш: „Аз, професор, който съм държал такива лекции, сега да раздавам гевречета. Аз не може да живея така." Слушай, то е първата лекция, която ти ще държиш на децата. Ти на тия гевречета ще предадеш много хубава лекция, отколкото досегашните. Ти мислиш, че си държал толкова важна лекция, за слънцето държал си лекция, за създаването на света. Но досега разбрали ли са какво е слънцето? Най-после, след като говориш на тия хора как е създаден светът, Господ ще вземе тия хора, ще видят как е създаден. Всичките учени и професори Господ ги държи. Казвате, еди-кой си професор в България еди-какво си говорил за слънцето. Еди-кой си професор в Германия еди-какво си говорил за слънцето. Те са все кандидати, съберат такива 10, 20, 30, 50, дадат, има свободен билет до слънцето, качат се. Хайде на слънцето, да проверят своите теории. Те, като идат, започнат да се смеят. Единият измервал слънцето и видял, че не е така. Друг говорил на елементите за състоянието на слънцето, че било огнено. Като

влиза, вижда земя с ниви, полетата със зеленина, градини с овощия, с това, онова, училища, хората живеят като в рая. После друг казвал, че петната били големи дупки. Вижда, че не е така.

После всеки ден ние имаме желания. Помнете, че всичките ваши желания Господ ги туря, няма да се мине дълго време, ще идете, ще видите и като идете, ще се разочаровате. Искаш да се ожениш за този, за онзи. Най-после Господ казва: „Какво искаш?“ „Искам един княз. За овчар се жених, не го бива. Жених се за бакалин, не го бива. Жених се за професор, не го бива. Жених се за офицер, не го бива. Жених се за поп, не го бива. Жених се за владика, не го бива.“ Православните владици не се женят, но протестантските се женят. Който казва, че владика не се жени, не казва правото. Той казва: „Като хората искам да бъда.“ Сега го турят в затвор. Не е лошото, че владиката се оженил. Казвам, всяка женитба, направена по насилие, е от дявола. Нищо повече.

Човек, който влиза в известни разумни отношения, това, което наричат отношение на душите, брак, той трябва да бъде абсолютно свободен по ония закони, които Бог е поставил. Душите са свободни в даден случай. Две души се събират, за да извършат волята Божия на земята. Ако две души се събират, за да бъдат щастливи, те не разбират законите. Отиват двама офицери на бойното поле да бъдат щастливи. Много щастливи ще бъдат двамата юнаци. Като го жегне, падне на земята. Пали се прославил, върне се прославен, куца. С тия работи вие трябва да ликвидирате. Имате едно положение в живота. Казва, прослави се в живота. Как се прославил? Това не е прославяне, това не е разбиране на живота. Вследствие на това разбиране ние си създаваме нещастия. Казва: „Мен никой не ме обича.“

Възможно е. Защо никой не те обича? Казваш: „Никой не иде в дома ми.“ То е много лесна работа. Вземи от 10, 20, 30 души пари назаем – всеки ден ще идат. Казва, никой не стъпва в дома. Вземи

пари назаем, ще дойдат. Казва: „Нас не ни обичат.“ Майката нека народи пет, десет дъщери – все хубави и красиви, ще има кой да обикаля, колкото искаш. Стига да имаш стока, ще има кой да иде.

Сега разсъждавайте. Аз говоря за външната форма, не за отношенията на душата. В Божествения свят нещата другояче съществуват. Тъй като се намираме във философията, ние се увличаме и мислим, че те са както на земята, че работата, която завземаме, е много важна. Всичките ни работи на земята са детински залъгалки. Дали си професор или патриарх, това са все детински залъгалки на неразумни деца, на глупави деца. Има разумни деца, има и неразумни деца. Разумните деца, дето и да ги туриш, каквато и работа да им дадеш, те я свършват.

Казвам сега, кое място вие искате да завземете? Имате 4, 5, 7. Трима души да си изберат едно от тия числа и ще ви кажа каква ще бъде съдбата. Кое число избирате? 4, 5, 7. Ако ти излезеш с числото 4 пред хората, значи имате 4 лева в джоба. Вие сте в едно общество, искат да правят училище, което ще струва 5000 лева. Ще имате ли почитание пред тия хора? Като дойде 5-те, ще кажат добре дошло. Туй 5 ще се превърне на съдържание, ти ще изгубиш. Ти ще мязаш не на една майка, но ще мязаш на баща. Щом си направят училището, това число ще се превърне, всички негови качества ще се превърнат, ще започнат да идат разумни същества. Ти ще се учиш отвътре. Защото нашето заключение, за което говорим, всичките материали, ще се учим. Учим се по своите резултати. Тия камъни, тухли, които туряме, те черпят от нашия живот. Ние седим тук, те смучат. Ако седиш дълго време до стената, ще почувстваш, че не е безопасно да седиш при една стена, че не е безопасно да седиш на един камък. Казваш: „Простудих се.“ Този живот, който от по-нисша култура взел, пък нищо не дал. Не че има лошо желание, но както вие искате това

да се обясни, онова да се обясни. Има много въпроси в дадения случай да се изяснят.

Сега, ако се изяснят всичките, то е един товар. Ако ги изясня, аз ще туря един товар, който ще смаже вашия гръб. Мислите ли, че ако аз седна и ви обяснявам какво има на слънцето, как е произлязло, вие бихте стояли тук да ме слушате и няма да изскочите? Нито един няма да остане, ако знае какво има на слънцето. Представете си, че днес е последният срок да идете на слънцето, имате билет да идете. Кой от вас ще остане да ме слуша? И ако кажа, че от този ден зависи вашата съдба, вие ще напуснете, ще вземете билет – и хайде.

Някой казва: „Обясни ми истината." Да обясниш истината, значи даваш условия на един човек или да умре, или да участва в благата. Казва някой: „Кажи ми каква е реалността." Аз имам десет милиона, давам ти ключа на моята каса, аз отивам в странство. Ти, когато имаш нужда, услужи си. Нали вече има смисъл. Дойдеш, казваш: „Разбирам сега." Най-първо философстваш колко има вътре, касата пълна ли е, или не; сребро ли има, или злато. Давам ти ключа, отвори и виж какво има в касата. Казва: „Зная какво има в касата." Казвам, трябва да развиете Божественото доверие да даде ключа на вас. Вие седите, искате да имате благоразположението на окръжающите. Но във всинца ви трябва да има желание да придобиете Божественото доверие, да ви дадат един билет до слънцето, да ви даде ключа, да ви даде еликсира на живота.

Остарял си, стар дядо, казвате: „Ще се мре. Няма какво, ще се върви. Хубаво, ако ти имаш това шише на еликсира на живота, както го разглеждат тия химици, една капка туряш в малко вода, изпиеш – и на другия ден брадата, всичко изчезнало, вие сте млад момък, учен. Защото дядото има съзнание. Казват, къде отиде дядото? Отиде някъде, мен остави негов наследник. Казвате, значи имал наследник. Хората го коментират. Значи той имал син. По едно време казваше,

че нямал роднини, но имал някъде. Пък той е същият дядо, а минава за негов наследник.

Питам, каква философия има, че този имал знание, че този нищо не разбира, дете бил. Нерде Шам, нерде Багдат. Никакво знание. Аз се подмладих от еликсира на живота, който вкусих, и сега съм млад. Казва, остави ме наследник. Кой ме остави? Бог ме остави. В моя ум има мисълта, че имам един баща. Аз вярвам, щом взема този еликсир, че ще се подмладя. Вие ще кажете: „Този еликсир може ли да го имаме?“ Всеки един може да го има. Може да го имате само тогава, когато ви турят като числа, да ви бъде все едно дали сте 5000 или 600, или 70, или 4, или 0. Ако е една нула, то иди-дойди, но ако турим 0,001 или 0,000001. Това не е деградиране, който разбира. То е закон за повръщане назад. Когато ние се повръщаме в своето минало, ние употребяваме обратни процеси в математиката. Туряш една нула, какво значи? Когато туриш една нула, ти се повръщаш в десет прераждания назад. Когато туриш две, то са хиляда прераждания. Ако имаш една добродетел, да видиш откъде започва или ако имаш един недъг в себе си, пак ще видиш откъде започва. Недъгът не може да иде от повече от четири поколения, ти ще го потърсиш.

Грехът изобщо няма дълъг род, до четири поколения отива, най-много до десет поколения отива, повече не отива. Ако у някои хора грехът продължава да съществува, то е родово. Един род има свои слабости. Грехът не е лоша черта. Всеки човек иска да се повдигне, всеки човек иска да придобие знание. И в това желание може да направи лош избор, да направи грях. В самото желание да придобиеш знание има възможности да направиш една погрешка, може да го придобиеш по крив път.

И в правенето на добро има една възможност да направиш една погрешка. Във всички добродетели има възможност да направиш по една погрешка. Вие ще кажете: защо е така, когато Господ е създал

света? В Божествения свят, когато се създава едно здание, всякога туй здание има две врати. Сега, ако аз обясня какво означават двете врати, вие може да се съблазните. Има две врати, откъдето може да влезеш и може да излезеш. Но ще употребя най-малката форма, най-моралната форма, която няма да ви съблазни.

Човек има две дупки на носа си. Въздухът трябва да влиза през лявата ноздра, а да излиза през дясната. Турете сега дясната ръка и затулете дясната ноздра, поемете въздух през лявата ноздра. Ние казваме сега – през двете ноздри. Най-малко два, три пъти ще седнете през деня да направите това упражнение. Въздухът трябва да влезе през лявата ноздра, а да излезе през дясната. Тогава ще се образуват в човека две течения противоположни, течения на живота. Значи, ако някой е смутен духом или е неразположен, не боледува, нека седне да диша. Приемете въздуха и дръжте вашето съзнание свързано с Божественото съзнание. Трябва животът да влезе през лявата ноздра, а да излезе през дясната. Тогава животът трябва да мине през вашия ум и да се върне във вашата душа. Веднага вие ще възстановите едно вътрешно равновесие.

Обаче, като ви кажем това, вие казвате, не може така, дядо ми дишал през двете ноздри. То е друго. Как свърши дядо ти? Ако вие приемате храна и през същото време я повръщате, човек от вас може ли да стане? Човек, в който двете врати не функционират правилно, той е осъден на страдание.

Тогава и за ушите е същото, същият закон. Когато искате да изучите любовта, ще турите лявото ухо. Когато искате да издишате навън, обърнете дясното ухо. Човек, който обръща все дясното ухо, ще падне в едно изкушение. В единия случай ще чувстваш, веднага се обърни от другата страна. В себе си веднага трябва да се обърнеш. Този закон е същият и за ръцете. Ние казваме, че някой е десняк. Има положения, дето ще туриш лявата ръка, после ще туриш дясната ръка,

после пак с лявата. Ще започнеш с лявата да се свързваш, с дясната. Може едното и другото, но ще правиш постоянни промени. Когато тръгнеш в живота, може да тръгнеш с левия крак. Двата крака трябват. С един крак ходи ли се? Не се ходи. Колкото е важен левият крак, толкова е важен и десният крак.

Човек има две мисли, върху които се крепи. Човек има две чувства, които го крепят. В него и интелектът е разделен. Интелигентността, която е обща в живота, и разумността, която е качество на човека. После разумността е, която ни свързва с ангелите. Тогава интелигентността и разумността, това са двата полюса. Казвам, ако ти смесваш своята интелигентност със своята разумност, тогава ти объркваш работите в живота. Докато си в положението на интелигентността, ти имаш общо с животните, ще ядеш и ще пиеш с тях. Щом дойдеш до разумността, не може да се занимаваш с животните и ти ще познаеш, че седиш по-горе от тях. И те ще имат желание, и те ще искат да придобият това качество.

Когато дойдете до един човек, който има известна добродетел, във вас трябва да се даде един стимул и вие да придобиете тази добродетел в себе си. Между хората има различие и това различие е за добро. Сега, като не разбирате закона, във вас се заражда завист. Вие мислите, че някой може да вземе любовта, че някои може да вземе парите, че някой може да вземе живота. Тъй може да мислят само глупавите хора. Ако вие поставите живота си в онзи велик Божествен закон, който ви е дал живот, никой не може да ви лиши от онова, което вие имате. Невъзможно е. Няма същество, което би дръзнало В Божие присъствие да направи престъпление. И ако това същество рече да направи престъпление, то ще направи едно добро. Но вие в това не вярвате. Не че не искате да вярвате, но казвате: „Не сме опитали, не знаем.“

Сега затворете дясната ноздра, турете лявото ухо, като че слушате нещо. Ще направим едно упражнение. Казвам сега, ако правиш това упражнение, и Канта ще разбираш, и Декарта ще разбираш, и Ремке ще разбираш, и Бергсон ще разбираш – всичките философи ще разбираш, пък и всичките учени хора ще разбираш. Най-после всичко ще разбираш, но последователност трябва. Понеже трябва да дойде светлина в човешкия ум. Има една светлина, едно разбиране. Когато тази светлина съществува, има една непреривност в движенията.

Първото нещо, нека останат числата. Вие да бъдете така пластични, че дето и да ви турят, да бъдете на мястото си. Туй положение, дето вие се намирате сега, то е временно положение за вас. Няма да казвате, че ще останете там. В дадения случай вие сте тук. Отзад или в средата, или в края – да ви бъде все едно. В каквото положение и да сте, каквото страдание и да ви дойде, каквото мъчение да ви дойде – всичко да ви бъде едно. Душата няма страдание. Дойде мисълта да се самоубиеш, казваш: „Не си струва да се живее. Ще си тегля куршума.“ Какво трябва да правите? На тази мисъл ще кажете: „Преди да се самоубия, искам да се нахраня много добре, един царски обяд ще дам.“ След като се нахраните, ти ще отложиш да се самоубиеш. Това положение е вярно. То мяза на следното.

В едно богато семейство при един учен човек иде един млад момък, казва: „Днес ми е последният ден. Решил съм да се самоубия, да туря край на живота си.“ Професорът казва: „Много добре, отлична идея. Ти искаш да заминеш на онзи свят, но аз ще ти дам едно писмо за дядо ми, ще ти дам препоръчителни писма, но преди това искам да ти дам едно угощения, ще останете.“ Остава. Той имал две дъщери много красиви. Довежда ги на трапезата. Онзи, който искал да се самоубие, яде, поглежда към красивите моми. След угощението той

казал на професора, че отлага заминаването си. Всякога, когато на един човек се даде простор, когато има възможност да постигне едно желание, не е лошото в постижението на нашите желания, но важно е да изберем пътя, начина за постигането на нашите желания. Важно е как да постигнем нещата. Сега трябва разумни да бъдем в постиженията си.

Та казвам, когато дойдете до тия състояния на обезсърчение, те са потребни. При сегашните условия вие трябва да имате силна мисъл, за да реагирате на всички влияния външни. Ако хората турят маски, да се пазят от задушливите газове, ние ще бъдем толкова глупави да ходим без маски. Всяка отровна мисъл е газ. Ако нямате начин да трансформирате нейната енергия, тя ще причини вреда. Това е метод за размишление.

Сега ви давам едно малко упражнение за 30 дни по 3 пъти на ден и който не го направи – по 30 пръчки на ден на задницата. Аз няма да ви бия, но други ще ви бият. Където и да сте – и по пътя може да го направите. Казвате: „Срамота е." Ако вас не ви е срам да се секнете, защо ще ви е срам да правите това упражнение. Най-малко ще отделите пет минути. След един месец аз ще проверя какво ще бъде вашето състояние. 15 кой час да го правите, не ви определям. Правете го, когато искате – сутрин, към обед и вечер го правете. Свободни сте за часа. Петнадесет минути ще пожертвате, то е за ваше добро.

Казвате: „Кой ще се занимава с такава дреболия?" Слушайте, от това зависи да имате билет до слънцето. Послушанието в живота в Божествената окултна школа е едно от най-хубавите качества. Детинска вяра ви трябва. Аз ви давам един закон, който е толкова елементарен, че има толкова хубаво влияние, но вие след един месец ще чувствате съществено изменение в ума си, в чувствата и във волята.

Като поемете въздух през лявата ноздра, ще кажеш: „Само Божията любов е любов.“ После ще изпуснете през дясната ноздра и ще кажете: „Само Божията любов е любов.“ Една вдишка и една издишка е едно упражнение. Може да го правите по три или по десет пъти – не повече, понеже ще се пресitите, то е друга опасност. Десет е достатъчно. Или три пъти по три, или три пъти по десет.

Тайна молитва

28 лекция, 27 февруари 1929 г., София, Изгрев

ПЪРВАТА БУКВА[65]

Размишление върху светостта.

Всяка наука, която не се прилага, се вкисва. Тогава да ви кажа: с пари е лошо, без пари е по-лошо. С науката е лошо, без науката е още по-лошо. То са две максими. Казва някой: „Мъчна е науката, лошо е с науката.“ Трябва да се учи. Човек не разбира, трябва да се троши главата. По-добре е ти да я трошиш, отколкото да я смачкат.

Казвам сега, ако ние разучаваме нещата, на български думата „разучавам“ се разбира и да отучи. Много хубаво трябва да се разучат нещата. Допуснете, че някой ви казва: „Аз, като бях дете, с тия малки работи се занимавах. Пишех: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.“ Но питам, след като си станал възрастен математик, може ли да се освободиш от тези цифри? Или ако кажете: „Аз, като бях дете, пишех тия букви.“ Но като стана виден списател, можеш ли да се освободиш от тия букви? Само че като дете вие сте писали буквите по един начин, а като списател вие сте виртуоз да ги сменяте в разни пермутации, слогове, думи и тъй нататък.

Казвам, простите идеи имат свое приложение. В умствения свят има известни мисли, които съставляват азбуката на Божествената наука. Ако вие тия основните мисли не знаете, как ще разберете Божествената наука? Основните мисли, това са азбуката. От азбуката вие никога не може да се освободите. Туй трябва да го знаете.

[65] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Сега ние започваме с а. Коя е основната мисъл, която съставлява нашето а? Живея. Следователно основната идея, това е животът. Това е равносилно на а. Онзи може да произнася а, когато той съзнава, че е а в света, той може да произнесе а. А и едното в света имат същото произхождение. Те са букви на човешкото съзнание. Човек никога не може да произнесе буквата а или буквата „живот“, или да му дойде мисъл за живота, ако няма съзнание.

Сега аз вземам думата „съзнание“ не в обикновения смисъл. Защото, когато ние говорим за несъзнателно или безсъзнателно, ние разбираме, вън от нашето съзнание, едно по-широко съзнание. Казва: „Аз водя един несъзнателен живот.“

Та основната буква е животът. Помнете, в Божествения свят, като кажеш „живот“, ти си в първо отделение, но ти си вече един първокласен професор на земята. Ти ще разбираш живота като един елемент, ти ще възприемеш живота.

Ние казваме: „Трябва да живеем.“ Като изучаваш тази буква, трябва да се научиш да живееш.

Сега вие може да схванете обикновеното схващане за живота, то е погрешно. Казвате: „Аз да живея един добър живот.“ Никакъв добър живот. „Ама лош живот е.“ Никакъв лош живот. А-то е животът. Няма да туряш нито добрината, нито лошавина в живота. Добрината и лошавината се образуват, когато съпоставяте живота с друга идея. А-то може да го туриш, че оскърбяваш някой човек, може да го туриш, че зарадваш някой човек. Това ще зависи от вашето умение. Не е лошавината в буквата, лошавината е в човешкия ум, където ще туриш а-то в дадения случай.

Сега ще се освободите от ония понятия за доброто и злото, които имат обикновените хора. Злото съществува само като една пермутация в нашата мисъл. Един музикант може да направи една погрешка, ако не знае как да съпостави тоновете.

Има известни тонове, които образуват акорди. Има други тонове, които не образуват акорди. Както и да ги туряш, както и да ги произнасяш обаче, все се явява един дисонанс.

Казвам сега, живота вие ще го схванете в неговата чистота като една основна буква. Това е а-то. Живот има само в съзнанието. Когато съзнанието се пробуди, там има живот. Там, дето съзнанието не е пробудено, там никакъв живот не съществува. Там има само един механически процес. Когато ние говорим за живота, ние всякога разбираме съзнанието. Не вашето обикновено съзнание, с което се терзаем, но да съзнаваш, че си в един свят, дето имаш привилегии, дето имаш възможности да достигнеш най-големите висини и най-големите дълбочини.

Какво лошо има, че си се качил на планината или си слязъл в долината? То са само понятия. Казва: „Аз много високо се качих." Или: „Аз много ниско слязох." Какво лошо има в това, че си слязъл много ниско? Ако вземете един разбойник и го качите на една висока планина, той ще стане ли светия? Или ако вземете един светия и го снемете в най-дълбоката долина, той ще стане ли разбойник? Казвате: „Аз искам да се кача на планината, може да стана светия." Може да станеш светия, ако искаш. Ако [си разбойник и] те изнесат с един аероплан на планината, ще станеш ли светия? Не, ще останеш разбойник. Ако [си светия и] те снемат долу, в най-дълбоката низина, пак светия ще останеш. Нещата, където и да ги туриш, остават неизменни. Животът сам по себе си не може да се измени. Той е една основна буква.

Сега във вашия ум ще се роди мисълта, каква е втората буква, каква е втората основна идея. Първата основна идея колко време трябва да учите. Като извадите на български ъ, колко букви остават [в думата „живот"]? Пет. На английски колко букви съдържа думата „живот"? Четири. На френски? Три. На гръцки? Три.

Животът, това е първото усилие на Духа да се прояви във външния свят. Този подтик да се прояви към периферията, той се нарича живот. Значи, когато Духът излиза на периферията и започва Своята работа, това е вътрешният подтик, започва животът в неговото елементарно проявление.

Сега онези от вас, които сте учители, какви приказки давате на децата за буквата А? За живота има толкова богата литература, има почти хиляди приказки за идеята живот. Адам как е живял, Ева как е живяла, всичките философи как са живели. Биографиите, това са все [приказки] за живота, за тази основна идея. Животът на еди-коя си красива мома, животът на еди-коя си грозна мома, еди-кой си вълк, еди-коя си Кума Лиса и тъй нататък.

Сега тази основна идея прониква, понеже по някой път има един вътрешен дисонанс, който сега се проявява в живота. Ние не знаем какво трябва да правим с живота и търсим да го изменим. Чудни са хората, когато искат да изменят живота, аз да изменя а-то например.

Ще започна от това, което е понятно.

Всичките тия знаци изменят ли звука а? Няма да измениш живота, както и да го пишеш. Тази идея, както и да я схванеш, животът остава живот, той не може да се измени. Той е един елемент, вътре не може да се измени. Ние казваме: „Да подобрим живота.“ Не можеш да подобриш живота. „Ама животът станал лош.“ Фалшива е тази идея. Животът лош не може да стане. То са само такива понятия, че животът бил лош или добър. Животът не може да се поквари по никой начин. Животът излиза от Бога и се връща към Бога в своята чистота. В живота може да има само примеси, но че животът може да

се разваля и подобрява, това не съставлява никаква основна идея, няма защо да го търсим.

Това, което разваля живота, то е извън живота. Тази мисъл трябва да седи в ума ви, ако искате като окултни ученици да работите. Не като окултни ученици. Не зная дали мога да ви нарека окултни ученици, понеже какво знаете от окултните науки, какво знаете от хиромантия, какво знаете от френология.

Не казвам, че не знаете, но [знаете ли] коя е основната черта на хиромантията, коя е основната черта на физиогномията, каква е основната черта на графологията, каква е основната черта на астрологията. Те си имат основна идея, върху която всичко се групира, имат своя ядка.

Вие вземете едно яйце, то си има една ядка, около която всичките части се намират в съотношение. Ако туриш това яйце при известни условия, може да излезе пиле. Но ако това яйце няма тази основната идея, тази ядка, тогава яйцето само по себе си се разваля. Ще кажете: „Яйцата в този свят се развалят." Защо се развалят? Божественото яйце с милиони, с милиарди години седи в пространството, без да се развали. Какво ще кажете? Една идея като зародиш, то е едно яйце, не се разваля като кокоше яйце, нито като паче яйце.

Сега може да кажете: „Животът може да се развали." Откъде допущате, защо животът ви може да се развали? Животът може да се развали, само ако вашите отношения към Бога се изменят, ако вашите отношения към вашите ближни се изменят. Тогава в живота ви ще се яви един малък дисонанс, ще приемете или по-малко, или повече. Всякога, когато ние приемаме по-малко живот, отколкото трябва, то е едно зло. Всякога, когато приемаме повече живот, може да се яви пресищане. Когато приемем толкова, колкото трябва, това е радостта на човешкия дух.

Природата дава изобилие, не те пита. Като дойде, изобилието е както в едно шише, това, което е изобилно, трябва да прелее отвън. Остави да изтече, да се измие шишето. Никога не оставяй шишето празно един пръст. Като отидеш на чешмата, остави съда да прелее отвън. Вие, като идете на чешмата е вашата стомна, бързате да не протече отвън. Това показва една скържавост във вас. Като че тази чешма е ваша, гледате да не капне една капка навън. Нищо, нека потече отвън.

Във всичките неща трябва да имате широчина на вашите схващания. Ако водата прелее, какво ще стане, защо ще те е страх? Някой, като тури да налива, още празен извади своя съд. Питам: „Защо го изваждаш? Каква пакост ще направи водата,

ако прелее?“ Той мисли, че като прелее водата, ще изтърка стомната. То е понятието на онзи, който бръснал яйцето. Той наточил бръснача, ще бръсне яйцето. „Какво правиш?“ „Бръсна яйцето.“ Ще бръсне яйцето, то са залъгвания. Може да се правят упражнения, то е друг въпрос. Щом идеш до една наука, идеите, които влагаш, трябва да бъдат основни. Да бъдеш като вечната канара, да кажеш: „Не може другояче.“

Сега животът сам по себе си е чист. Като станеш сутрин, помисли за живота, за първата буква. Порадвай се, че Бог ти е разкрил, дал ти една основна идея. Цяла наука се крие в тази идея.

Първата буква е животът. Втората буква? Първата буква трябва. Едната е достатъчна за живота.

Сега може да дойдем до произхода на живота, как е произлязъл животът, как се е явила тази идея. Питам, кога се е явил в света животът? Във време и пространство животът се е явил някога, но животът в своето проявление няма нито начало, нито край. Единственото реално нещо, което ние знаем, то е животът. Ние се намираме при известна обстановка, заобикалят ни известни предмети

и някой път те започват да ни безпокоят. Казваме: „Нас не ни се живее, нас ни дотегна да живеем.“ Обстановката, предметите, които ни заобикалят, ни безпокоят и ние не искаме да живеем заради тези предмети.

Например намираш се в едно общество, не обичаш хората. Те са предметите. Казваш: „Не искам да живея.“Ама ще кажеш: „Не искам да бъда във връзка с тези предмети.“ Тогава кое те е спряло, да живееш при тях? Какъв е законът на живота? Животът е първият подтик на движение.

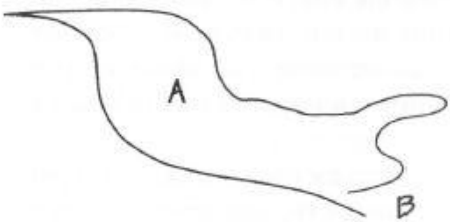

Фиг. 1

Тогава имаме следната идея. Това е планински връх. Имате един извор, който слиза. Питам, тази вода, която слиза, трябва ли да се спира по пътя и да приказва с този, с онзи. Тя минава покрай различни предмети, и колкото и да са красиви, тя върви по своята работа. Някъде върви по-бързо, някъде по-полека, както иска, но върви.

Та и ние в живота ще оставим тия предмети. Няма какво да ни спъва Драган, Стоян, Петко. Ако те ни спъват, подразбира, че тази вода се е спряла в своя път на движение и образува какво? Някое блато (A). Отбила се е от пътя си и като дойде, какво ще прави тази вода? Спре се, но в нея има едно движение, бълникане. Тя ходи и си търси място, бълника се като морето, докато намери някъде път. Дойде някой умен човек, и току отвори път на тази вода (B).

Възможно е в своя път да се отбиеш и да образуваш някое блато. Спреш се и казваш: „Ограничи се животът ми.“ Първичната идея е да се движиш. Някъде може да спрем. Всичко в света е възможно при сегашните условия на живота.

Казвам, сега трябва да имате една ясна идея за това, което сега схващате. Не да го отхвърляте. Защото в сегашните ви схващания, които имате, може да сте живели в някоя идея, може да има известно отклонение, докато дойдете да живеете в онзи естествен път, или в онзи Божествен път, от който първоначално сте тръгнали от високия връх. Щом влезете в естествения път или онзи Божествен път, вие ще се освободите от много терзания и мъчения.

Вие казвате: „Как може да живеем?“ То е като онези ученици, които казват: „Как ще свършим училището?“ Ученикът, който мисли как ще свърши училището, той не е отишъл да се учи, той не е ученик. Като влезе в училището, той трябва да има една основна идея да се учи. Кога ще свърши и как ще свърши, с отличие ли ще свърши, това са човешки работи. Той трябва да свърши не с отличие, но със съвършенство. Това, което знае, да го знае със съвършенство, опитно. Щом схванете тази идея в живота, изучете най-първата буква.

Дойде хрема. Хремата, това са гости, малки микроби, които се развиват. Като дойдат на гости, вие започвате да кихате. Тия гости нямат тези етикеции, те не си отиват, оставят своите нечистотии, както малките деца, че трябва да ги чистите. Те оставят своите извержения, ти започваш да кихаш. Носът тече, то е изхвърляне на техните нечистотии. Какво е хремата? На турските башибозуци изхвърляте кокалите, които са яли. Като заминат тия башибозуци, трябва да [се] очисти къщата. Защо идват башибозуците? Ако кръвта ви е чиста, башибозуци няма да идват никога. В една чиста кръв турете каквато и да е микроба, тя умира, не може да живее. Понеже

трептенията на живата кръв са толкова силни, като мине една микроба, отскача.

Ти ако биеш един барабан, прах може ли да остане? Щом барабанът стане кротък, идва прахът. Някой път казваме: „Да бъдем кротки.“ Никога не преставайте да си биете барабана. Кроткият трябва хубаво да бие барабана, музикално. И като спите, барабанът да не престава. Казвате: „Ще се повреди барабанът.“ Няма да се повреди.

Сега кое е биенето на барабана? Това е човешкият ум, който постоянно трябва да мисли. Да се пази животът от своите нечистотии. Тогава вече иде умът като спомагателно средство, за да се даде едно упътване, дали да влизат тия чужди елементи, които може да спънат. То е граматика, да знаеш да поставяш думите намясто. Не знаеш ли да поставяш, и в обикновеното училище ще направиш погрешки, както децата правят.

Живот. Сега направете една пермутация от тия букви и създайте една дума друга, хармонична. – *Витож.*

Всяка една буква в латинската азбука или в славянската азбука може да я преведете в геометрическа форма. Тогава тя добива смисъл. За да различавате сегашната писменост, трябва много добре да сте запознат с геометрията. Е, тази буква е чисто материалистическа. От нея е образувано M, W. W, то е същото, означава нещо, което е омотано в материята. Материята служи като обвивка. Публикувано изображение в еврейски означава пак една материалистическа буква. Еврейският мем е обърнато а. У еврейски движението започва надолу, движението на съзнанието е отгоре надолу. Тук имате инволюция, слизане отгоре надолу. Понеже евреите са вървели по природата, по

онова движение, по което човек е слизал, те са описвали, като един пътешественик, как върви.

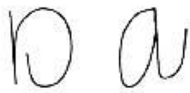

Има голямо различие, ако пишеш по единия начин или по другия. При първата буква слизаш и се качваш, а при втората е обратно. Египтяните са го писали λ. Тогава евреите са взели א. У египтяните е бил човекът, който тръгнал в своето движение. Ние имаме същото. Тази торбичка на а-то означава, че човек е бременен с някаква идея в себе си, съзнава откъде е излязъл и къде отива. Но то е съзнанието: излиза от Бога и се връща към Бога. Не да разбираш Бога като една механическа сила, но да разбираш Онова Велико съзнание, в Което живееш и от Което си се отделил и работиш, и пак се връщаш.

Когато човек разбира този закон, той не може да се безпокои. Щом не разбира закона, безпокойството иде. Когато разбираме някой свой приятел, ние не се безпокоим. Когато не го разбираме, всякога ще се яви едно безпокойство. Когато две души се разбират, безпокойство в тях не може да има. Когато не се разбират, има един елемент, който може да произведе едно криво разбиране.

Когато вие взимате тази чистата идея в нейната първична проява, значи Бог ни е дал този живот, веднага в нас се зароди радост, както децата се радват. Те взимат, пишат една буква, пишат, докато я научат. То е опит не само на звуковете, но и ръката трябва да свикне. Живота не само ще го слушаш, но ще научиш и неговите основни положения.

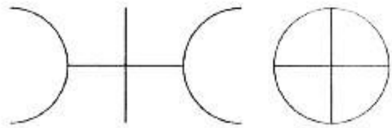

Тъй както е поставен славянският език, думата „живот“, тя славянска дума ли е? Този кръг е разделен. Единият полукръг, после другият, и двата диаметъра са взети. Значи животът, това е яйцето, което се е пропукало, [пилето] излязло, излюпило се. Така се е образувало Ж-то. И-то показва мястото, откъдето животът произтича. Значи слиза и се качва нагоре. Животът сам по себе си, съзнанието на човека, знае откъде слиза и къде отива. Нагоре, то е посоката. 5-то, това е проявление на кръга с единия диаметър. Този кръг, О-то, показва първичното Божествено начало. Този живот, за да не се поквари, трябва да бъде свързан с единицата.

Имате тогава живота, цял кръг, О-то, и двата диаметъра, Г-то. Този, който писал буквите, е бил мъдрец. Те не са писани произволно, те са писани по един вътрешен закон. Този, който разбира дълбокия смисъл на азбуката, той пише смислено. Трябва да се работи.

Сега някои неща не ги разбирате. Тъй, както онзи учител, който преподава дескриптивна геометрия. Учителят разправя за плоскости, проектирани във въздуха, едно сечение, друго сечение, хоризонтална плоскост и тъй нататък. Някой ученик гледа, нищо не вижда, не разбира. Но учителят разбира, плоскостите са в неговия ум.

Ако във вас въображението не може да работи, [няма как] да оживи тия букви. И – да видиш някой извор, това течение на живота как слиза и как се качва като жива струя. Или Ото – да видиш това движение на този първичен зародиш, от който животът излиза навън.

Някой ще каже: „Те са празни работи, те са фантазии.“ Но животът с фантазии работи, без фантазии не работи. Вашите знания

за живота, това, което вие знаете, ще го пазите. Защото детето, като иде в училището, не оставя това, което са го учили баща му и майка му. Върне се от училището, разправя за А-то. Това е животът. Това А ни най-малко не трябва да бъде в стълкновение с живота. Не вие да напуснете живота. Вашето разбиране вие ще го държите, то е ценно, но и новото, този новия живот, като влезе във вас, ще го пазите.

Казвате: „Как ще живеем?“ Човек в един ден може да стане светия. Аз вярвам, в един ден. И в един ден може да станеш голям грешник. От човека зависи. Моментално и светия може да станеш, и грешник да станеш. Щом допуснеш едно съмнение в ума си, какво е направил Господ, може да съгрешиш. В дадения случай казваш: „Този живот, който аз живея.“ Влиза една идея, и веднага ти си светия, всичко се изменя.

Ние сега разбираме външно, щом дрехата се окаля. То са външни залъгалки. В света, като повярваш в Бога, веднага ставаш чист, моментално.

Това мяза на Едисоновия кръг[66]. Едисон имал такъв кръг. След като работил целия ден в лабораторията, дрехата се опръскала с бои, той влизал при този кръг, пускал електричеството и в пет-десет секунди, една минута най-много, дрехата била чиста от праха и от лекетата. Като пуснеш Божествения кръг в себе си, всичките тия

---

[66] Едисоновият електрически кръг е трептящ кръг в радиотехниката. Представлява електрическа верига, съставена от паралелно свързани кондензатор и бобина, характеризиращи се съответно с капацитет и индуктивност. Открит е от Томас Алва Едисън (1847-1931) – американски изобретател и бизнесмен, считан за един от най-плодотворните изобретатели на своето време, с рекорден брой патенти на свое име – 1093. Той работи в областта на електрическата телеграфия, като много от изобретенията му са откупвани от телеграфните компании. Сред тях са автоматичният телеграф, фонографът, радиото и други апарати. Едисън основава електрическата компания *Едисън Електрик* с помощта на известни финансисти. Осветителната инсталация на Едисън се изгражда на принципа на паралелната електрическа верига, което дава възможност електрическият ток да бъде разпределян по алтернативни пътища.

извержения на дявола, които те нацапали отгоре, той пратил една муха, втора, дрехата ти е прашна, веднага ще изчезнат.

Вярвате, че вие сте грешници, че трябва да се покаете. Действително трябва да се покаем. То е изправление на живота. Трябва да знае човек как да се разкае. Някой път започваш оттам, отдето не може да се покаеш.

Но сега да оставим. Това са старите работи. Да не говорим за старите дългове. Аз взимам това в своята чистота, пък какво има да плащате, това е ваша работа. Кой какво има да плаща, то е негова работа.

Ако човек има да плаща, то е много приятна работа. Че много приятно е да даваш. Че какво лошо има, ако имаш да даваш? На български, да даваш има двояко значение. Да даваш, значи да имаш дълг и да даваш от себе си.

Но казвам, хубаво е да имаш да даваш в какъвто и да е смисъл. Защото, като кажеш, че няма кой да те обича в света, ако имаш да даваш някому, той веднага ще те търси. Казва: „Почитаеми господине, падежът на вашата полица наближи.“ Веднага ще получиш любовно писмо: „Почитаеми господине, дрехите, които заръчахте, са готови. Елате да ги вземете.“

Хубаво е това.

Тайна молитва

29 лекция, 6 март 1929 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНИ ИЗВОДИ[67]

Добрата молитва

Размишление върху Правдата.

Какво е това? Разни теории може да се създадат. То е като една стонога. Казвам, това е разрешението на един въпрос. Представете си, че едно дете, което расте, постоянно се мери колко порасло. Първата година се мери, втората година се мери. Това дете, като достигне до крайния предел на своето физическо развитие, спира растенето си. Какво се крие в ума на това дете? Защо иска да расте? Че то расте, то е един закон. Законът на растенето е в една права посока. Защото има една мярка, човек се спира. Има известно съотношение на известни величини в природата, понеже човек е отражение на макрокосмоса.

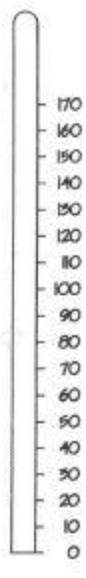

Фиг. 1

[67] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Казвам, най-първо, трябва да дадем отчет за всеки един импулс, който се заражда, от какво естество е, и да знаем неговата валидност. По някой път ние вземаме някакви физически идеи, от физически характер и ние им даваме висока стойност. Чрез тия идеи ние не може да постигнем това, което желаем, и ние се обезсърчаваме. Следователно в себе си човек трябва да ограничава своите мисли, трябва да ограничава своите желания, своите постъпки.

Сега разбира се хората са така построени, така създадени, или така са се родили, че всичките нямат еднакви схващания. Един се интересува от едно, друг от друго. И всичкото разногласие, което съществува днес между хората, [се дължи на това,] че те разглеждат въпросите от разни становища, от разни гледища. Двама души се съберат. Единият обича изящното, хубавото, красивото, обича да се облича хубаво. Другият обича да брои пари постоянно, една торбичка има, постоянно ги чете. Гледаш и двамата, единият пише, другият се оглежда в огледалото. Казва му: „Колко си глупав. Какво има да се причесваш, тук пари трябват." Казва: „Що си толкова глупав, да се занимаваш с такива работи, само пишеш." Питам, кое е по-хубаво, да четеш пари или да се обличаш? В дадения случай да се обличаш е по-хубаво. Защото, ако идеш на един моден бал, няма да те питат колко пари имаш в джоба, но как си облечен, с цилиндър, с връзка. Пък ако си някой банкерин, няма да те питат как си облечен, но ще гледат в кесията какво има. Зависи при какви условия си.

Та в живота някой път вие [се] намирате като човек, който отива на бал. Някой път ще мязате на търговец, някой път на войник. Казвате: „Аз не искам да бъда войник." Ще бъдеш войник, пушка ще носиш, раница ще носиш, ще се биеш. Казва: „Аз не се бия." Аз не зная има ли някой от вас, който да не се бие. Казва: „Аз съм много

миролюбив човек.“ Няма нито един от вас, който да не се е бил. Нали знаете като малки деца колко пъти сте се сражавали в гората.

Знаете ли какво е гората? Космите. Има позиция.

Казвам, трябва разумно да воюва човек. Те са посторонни неща, с които светът се занимава. Всичко, което става в света, то е едно забавление за глупавите. Питате вие, защо се бият хората. Да се забавляват. На тия хора сърцата са корави, жестоки, непослушни. Тогава природата им създава една война. Пукат се тия бомби, този се осакати, „трак-трак“, изменя се темпът, музикален такт има. В стария път кротките говорят за милосърдие. Забавление е това. Казва: „Такива забавления.“ Войната е за предпочитане пред онова морално зло. Ще кажете: „Нали няма морал.“ Има морал.

Каква е разликата между морала и нравствеността? Кое е по-силно, нравственият човек или моралният човек? Онези, които знаят латински, какво значи морал? Моралът, това е отношение на известни постъпки, първоначално правилно отношение на постъпките на физическото поле, вземане-даване. В турско време варненските лозари ходеха с магарета да продават грозде, натоварено с кошове. Пълно за пълно даваха. Дойде до гумното или до хамбара и даде една крина грозде за една крина жито. Това е съотношение. Аз няма да дам грозде, ще дам жито.

Сега казвам, такива постъпки има и между хората. Някои от вас продават някому грозде. Другият какво трябва да даде? Ще извадиш, ще му дадеш една банкнота от десет-петнайсет лева. Гроздето не е доста скъпо, гроздето беше евтино.

Моралът е правилно отношение, да знаеш във всеки случай как да постъпиш. Разбира се, няма някой от вас, който да не знае как да постъпи. Всички сте философи. Колкото за постъпки, всеки един от вас знае как да постъпи. Ами за себе си. Как да постъпват хората спрямо него, той е цял авторитет. Например за обноските той казва:

„Почитание нямаш спрямо мене. Много нахално се отнесе. Държанието е неприлично. Туй нещо не е право.“

Казвам, тази е едната страна на живота. Сега другата страна. Едната, когато ние имаме да вземем, тогава вече знаем как да постъпим. Когато имаме да даваме, за онези, които имат да дават, има закон. Законът е един извод на морала. Законът е за слабите хора.

Защо едно време нямало морал? Дадеш пари някому, казваш: „След един месец, на еди-кой си ден ще ги върнеш.“

Тогава ти не устояваш. Този, който дал парите, е по-силен. Ще те наложи и те застави да дадеш парите, нищо повече. Така е било първоначално. Затова всеки е гледал навреме да върне. Онези, слабите, са вземали. Силният никога не отивал да вземе пари от слабия, слабият отивал да вземе пари от силния. Слабият казва: „Ако не плащам, има музикално отношение, има тактове в живота.“ Що е боят? То е такт. И той например може да му удари, ако е за петнайсет деня, петнайсет удара. „На петнайстия ден трябва да бъдеш точен.“ След като удари петнайсет удара, други са последствията.

В боя вие не сте видели как жената бие и как мъжът бие. Жената бие по един начин, мъжът бие по друг начин.

Може да погледнете сериозно, че човек леко гледа на живота. Казва: „Сериозни ли трябва да бъдем?“ Какво подразбира сериозни? Ако сериозно гледаш, сериозният човек ще плати дълга, свърши работата. То е сериозност. Но след като си платил, да се тревожиш, това не го разбирам. Сериозността е да идеш да работиш, не да се тревожиш, не да се тровиш. Направил си една погрешка. „Защо да я направя?“ Направил си я, станало. Турците казват: „Онушън.“

1+1=2 2-2=0,

1x1=1 2:2=1.

Като извадите две от две, получавате [нула]. Като разделите две на две, получавате едно. Когато събирате едно и едно, дава две. Когато умножавате едно и едно, дава едно. Разбира се тия числа, ако нямаха отношение към нашата психика, те имат отношение към нас. Често ние забъркваме процесите в природата, често влизаме в стълкновение.

Тия числа и ред други числа съществуват като процеси в чувствата, в мислите. И онзи, който разбира живота, трябва да изучава процесите на числата.

Например една добра мисъл трябва да знаете от колко числа е съставена. От какво е съставена добрата мисъл? Искаш да бъдеш добър. Когато обичаш някого, много добър си. Когато го обичаш, седнеш, ще му направиш баница. Ще си измиеш много добре ръцете, чисто, ще вземеш най-хубавото брашно, вода, сол. Ще направиш първокласна баница, с първокласно масло и сирене. Когато правиш баница за слугите си, ще направиш отгоре-отгоре баницата. Тия двете баници се различават и по количество, и по качество. Маслото не е тъй първокачествено.

Много учители в света са направили такива баници като за слугите си и затуй куцаме. Някои учители са направили за своите ученици отлични баници, масло, брашно, всичко е намясто.

Но казвам, този е един прост процес. Да кажем: едно плюс едно. Работил си един ден, плащат ти един златен лев на деня, ако си работил един ден. Втория ден колко лева ти дават? Два лева. Сега как ще обясните? Едно като се умножи на едно, дава пак едно. Можете ли да дадете образец? Да ви дам друг образец. Вие си представете, че сте пред огледалото. Огледалото е една повърхност, в която ще видите себе си. Питам, тогава този кой е в огледалото. Този, който е в огледалото, и ти, колко правят? Единицата ти не може да умножаваш на себе си, понеже другата единица не е нещо реално. Само реални

неща може да се умножават. Че ние увеличаваме. Понеже на тази единица нищо не ѝ липсва, затуй единицата не може да се увеличава. Но от тази единица ти може да изваждаш, ти може да събираш, разбира се части от нея. Може да я събираш, може да я изваждаш, да я делиш, но не може да я умножаваш.

Значи човек сам по себе си не може да се увеличава, самата душа не може да расте. Когато кажем, че някой човек расте, ние подразбираме неговите отношения, разбираме това, което той има в себе си. Даденото, неговите способности, сили, които той има, трябва да ги тури на работа. Казва: „Трябва да израсна." Ако вие разбирате да растете, да станете [големи], не е в растенето, нито в уголемяването, нито в смаляването, нито в богатството, нито в сиромашията. Ако искате, намерете честните и добрите хора, които ви обичат. Сиромашията е само един метод за мъдрите хора, сиромашията не е за глупавите. Глупавите хора носят сиромашията, тъй както децата носят някой струпей или паразит по себе си, или както някое животно носи кърлежи и няма как да се очисти.

Казвам, сега трябва едно разбиране на онзи живот, който действа в нас. Сега ние мислим, че целият процес в нас има едно разбиране. Казва: „Аз вече съм разбрал, аз вече съм намерил Бога." Но тази идея нищо не определя. Намерил си Бога, много добре. „Аз намерих една свещена книга." Но написаното на книгата не подразбира, че всичко го знаеш. Ти, като намериш книгата, има да се стегнеш да учиш в книгата. Казва: „Аз намерих Бога." Скръсти си ръцете, като че всичко намерил. Не, оттам насетне започва работата. Ти, докато не намериш Господа, нищо не може да направиш. Като Го намериш, ще започнеш да учиш.

Другото положение, в което ние си правим илюзии, е следното. Когато бащата на един син е богат, той казва, че не му трябва наука. То е лъжливо схващане на сина. Че баща му е богат, нищо не значи.

Той трябва да се стегне да учи. Ние имаме същото положение, като намерим Бога. Казва: „Той е Всемъдър, Той е Всесилен.“ Ние вече като синове очакваме, само баща ни оставил всичкото наследство, и на нас наготово да ни дадат. То е криво схващане за живота. Че Бог е свят, това ни най-малко не показва, че ние може да бъдем свети. Ако живеем съобразно със законите Му, може да бъдем свети. Запример законът на светостта не трябва да се разбира като едно съотношение външно. Свят човек. Аз не зная във вашето съзнание думата „святост“ как си определяте.

Свят човек. Един човек, който има правилно отношение към своя ум, който има правилно отношение към своето сърце, правилно отношение към своята воля, правилно отношение към своята душа и правилно отношение към своя дух, той е свят човек. Правилни отношения без погрешки, то е вече отношение. В неговия живот няма никакво насилие.

Сега някои считат, че светият човек може да прави чудеса. но чудесата не произтичат от святостта. Защото има лекари, които правят много чудеса, без да са свети. Някой знаменит музикант свири отлично, без да е свят.

Трябва да създадете в себе си един интерес, да не губите интереса си. Вие често се обезсърчавате, понеже имате една идея. Идеята ви е много малка. Ако идеята ви не може в едно отношение да бъде пластична, ако по един начин не може, по втори, трети, четвърти, вие трябва да бъдете като човек, който е затворен вкъщи, че ако не може през вратата, през прозореца, през комина да излезе. Ама право ли е? Право е. Ама морално ли е? Никакъв морал не търси, излез.

Сега може да кажете: „Морално ли е?“ Представете си някой съвременен човек, който е повикан по законите за някое престъпление, не може да влезе по естествения път в града, влиза по

канала в града. Оттам-оттук, дойде вкъщи. Питам, през канала който е минал, ще носи ли благовония? Ще мирише. Питам, ще го питат ли: „Право ли е през канала да дойдеш?“ Кой го заставил през канала да дойде?

Сега някой от вас ще ви каже: „Ако не можеш да влезеш в Царството Божие през царската врата, влез през канала.“ То е философия, форсмажор, ако питаш да влезе ли. Като дойдеш, всичките домашни ще му дадат вода да се измие, ще се зарадват, че дошъл. Отде дошъл, че туй не трябваше да го правиш, ти се излагаш на опасност, нищо такова няма да му кажат, но ще похвалят неговата смелост. Този човек идея има. Който влиза от обикновената врата, всеки може да го направи, но през канала малцина може да минат. Те са герои. Ние това наричаме една морална криза. Ако този падналият човек минава през капала, за да види домашните, той е герой. В него има чувство. В душата му има любов. Който минава по обикновените пътища, това го прави всеки един, той е обикновен пътник.

Когато нашите постижения са при най-големите мъчнотии, това показва, че в нас има геройство. Мнозина от вас искат да имат постижения без мъчнотии. Обаче животът, както сега е построен, не може така. Не че вие трябва да минете през канала, но ако някой път те застави Провидението или самият живот, мини през, канала както и да е. За предпочитане е да минеш, отколкото да седиш в бездействие. Тия тъмните сили в природата, някои може да приемат, че има тъмни сили, някои може да приемат, че има ангели. Има ангели с крила, има ангели без крила. Има ангели на светлината, има ангели на тъмнината. Обаче ние в живота трябва да поясним, както се проявява. Всичките лоши постъпки трябва да ги поставите на светлите духове. Каква нужда имат те да вършат престъпления?

Сега те са частни разбирания. Както вие разбирате, то не важи. В света съществуват известни прояви на живота, които трябва разумно

да се обяснят. Ако вие разумно ги обяснявате, вие се стремите отвън да обясните чуждия живот. Но животът на другите хора трябва да бъде като пособие, тъй както на един учен човек във вашият живот трябва да бъде настолна книга. Как е живял някой светия, някой учен човек, то е пособие, книга, която трябва да изучавате. То е вашият живот. При това трябва да изучавате азбуката на вашата книга, да видите, че има смисъл. Някой път вие не знаете откъде да започнете да се проучвате. Трябва да дойде някой ваш приятел да ви каже.

Вие сте талантлив за това, за онова. Тогава само ще се събуди едно желание да учите. Друг път не знаете как да започнете. Чувствате, че имате талант, но какъв е вашият талант, не го знаете. Сега, ако вас ви зададат въпроса, всеки от вас в какво има талант? Представете си, че ми кажат: „Всеки от вас, който не може да определи какъв талант има, двайсет години в затвора.“ Как ще определите в какво седи вашият талант?

Преди две вечери се качил горе един голям бял котарак, качил се на моята веранда отвън. Като ме видя от стълбата, започна да мяука. Аз не го пущам и му казвам: „Отде си дошъл?“ Разреши въпроса, хвърли се чак долу и нищо не му стана. Аз го гледам, като скочи по всичките правила на изкуството. После се върна и ме погледна. Казвам му: „Още веднъж да не се качваш горе.“ Щом не може да слезе, веднага се хвърли долу, скочи. Казвам, отде научил това изкуство да скача? Веднага му иде наум, ни най-малко не разрешава, че може да се осакати. Казва: „Тъй ще скоча.“ И скача по всичките правила.

Допуснете, че вие се намерите в такова трудно положение. Как ще разрешите въпроса? Някои от вас ще решите да се хвърлите, някои ще кажете: „Предавам се.“ Тогава, като се предадете, ще ви вържат ръцете. Един стражар ще ви води. Морално е да се хвърлиш, неморално е да те свържат. Тогава се явява човешката разумност.

Та казвам сега, в разсъжденията не правете глупави постъпки. Аз говоря за един Божествен закон, а не да правите глупави постъпки. Поставен си ти, има такива примери. Човек върви навън, казват: „Стой!“ Турците казват: този, който е сръчен, на него му отварят път. Много пъти човек с едно дърво като се спусне, цяла тълпа разпръсква. Той като замине, след него започват: бум-бум. На смелия човек Бог, казват, винаги помага.

Сега, щом се намерите в известни мъчнотии, в големите мъчнотии, не се изисква дълго размишление с часове. Даже минути не се изискват, но моментално напред ще минеш този път. Този човек, който е смел, и има вяра, може да мине, защото вярата върши чудеса. Сега може от морално гледище да не е морално, то е друг въпрос. Постига се целта.

Казвам: във вашия живот срещате мъчнотии. Казвате: „Много мисли.“ След като си мислил толкова време, какво си намислил досега? Мислиш му, мислиш му. Аз мисленето го намирам в следното. Седят мъж и жена, казват: „В неделя ще ни дойдат гости.“ Но и той беден, и тя бедна, нямат нищо. Тя мисли какво да прави, нищо нямат вкъщи. Тя през цялата седмица мисли, но нито брашно има вкъщи, нито вода, нито сол, какво ще му мисли вкъщи. Мисленето трябва да излезе отвън, да се спретне да работи, да вземе да направи нещо. Ако седи вкъщи, каквото и да бъде, нищо няма да разреши. „Ами то ще дойде отнякъде.“ Ако вярва, Господ ще изпрати някой ангел от небето да донесе брашно. Възможно е, може някой ангел да дойде да донесе брашно, но може и да не дойде. Смелите хора в света, разумните хора, те разрешават въпроса. Ама брашното отвън трябва да се намери.

Казвам, ние сме се намерили в едно противоречие. Нямаме сила, брашно нямаме, вода нямаме. „Но може тази сила да дойде отнякъде.“ Казвам сега, ако човек се огледа в огледалото, колко образа ще се

явят? Казвате, че единицата не търпи размножаване. Действително единицата не се размножава, не расте. Вечността сама по себе си не може да се развива. Но вие, след като имате едно отражение, имате десет огледала, колко образа ще се явят в огледалото? Десет. Питам, човек размножил ли се е, увеличил ли се е?

Та по някой път ние се лъжем с нашите придобивки. Казва някой: „Тази работа аз я познавам." Отива при един хиромантик и той казва: „Ти си роден в 1856 година, еди-кой си месец, еди-кой си час, сутринта или вечерта." Но коя минута, коя секунда за годината, не знае. Мислите ли, че това е наука? Не е наука. В една наука всичките елементи трябва да са дадени докрай. После, да може да съпостави знанието, че когато ти си се родил, да каже в какво положение е бил баща ти. После, отвън времето облачно ли било, светло ли било, зимно време ли било, лятно време ли било. Колко братя си имал, колко сестри, всичко туй точно. После колко души имало вкъщи, когато си се раждал, имало ли баба, нямало ли. Баща му бил ли вкъщи, не е ли бил. Сестра му или брат му били ли вкъщи, или в странство били, всичко туй подробно да знае.

Като каже нещо, казва: „Какво, ти си сприхав човек." Действително сприхав съм, това не е никаква наука. „Малко си колеблив." Та кой не е колеблив? „Ти не обичаш да посрещаш задълженията си." Та кой ли ги посреща? Относителни неща на знание.

Казва: „Аз съм добър човек." Добър си. Казва: „Аз съм лош човек." Те са относителни неща. Добър и лош, това са стари пособия на един изтъркан език. Добър човек. Но добрият човек, съзнателният човек мисли сега. Не започва. Първо бил добър на физическото поле. „Свърших с него. С един нов капитал започвам. Аз от този вземах пари назаем, от онзи вземах пари назаем. Там изплащам, тук изплащам. Много [виден] човек бях, навсякъде ме познаваха,

вестниците за мене пишеха. И съдии, и адвокати ме знаеха. Виден човек бях, голям търговец с милиони.“ Казва: „Ликвидирах и започвам наново. Старата фирма за милиони пропадна. Сега започвам с една малка бакалница, но със свой капитал. Никой не ме знае.“

Кое е по-хубаво, да бъдеш виден или да бъдеш спокоен, никой да не те знае? В Америка, когато някой иска да стане виден, ще направи някой скандал, някъде из вестниците ще пишат. Един баща казва на сина си: „Синко, човек няма да станеш, никой за тебе няма да знае.“ Той направил един ден едно престъпление. Във вестниците пишат: „Еди-кой си направил това и това.“ И синът казва тогава на баща си: „Татко, виждаш ли, вестниците писаха заради мене.“ Не е лошо вестниците да пишат заради нас, но туй, което пишат, важно ли е. Аз не зная каква вероятност има туй, което вестниците пишат, или туй, което хората кажат, [да] е вярно. Защото някой път хората ще кажат туй, което не е.

При сегашното ваше развитие трябва да съставите едно пълно, не пълно, но относително понятие, какво представяте вие в дадения случай. Да знаете вашите добри и слаби страни. Например обичате някой път да се сърдите. Нищо, един сърдит човек е един отличен човек. Че той е сух барут. Когато има война, сух барут ни трябва. Когато няма война, влажен барут ни трябва. Казвате: „Ще има ли война?“ Войната мина, сега барутът да е влажен, вода ти трябва. Серт си, значи мекота ти трябва. Но и мекотата е лоша. Дойде някой, аз съм много добър, мек човек. Има ли война, да изсушиш барута си.

Сега ви представям всяко нещо намясто. Ако си сприхав, ако се гневиш, сприхавостта във война е намясто. Но ако гневиш там, дето не трябва, то не е намясто. Казва: „Аз съм малко гневлив човек.“ Щом се гневиш, дето трябва, ще те похваля. Щом си добър, дето трябва, ще те похваля. Щом си лош, дето трябва, ще те похваля. Ще бъдеш лош,

дето трябва да бъдеш лош, и ще бъдеш добър, дето трябва да бъдеш добър.

Говоря на ваш език. Ама как живеят в небето. Когато един ангел слезе от небето да се разправя с един грешник, как ще постъпи? Вие си представяте ангелите мекички. Там при Валома дойде един ангел с меч. Пророк беше този Валома, но му казва ангелът: „Знаеш ли, ако така постоянстваш, ще те убия. Тръгнал си по един път, който не е благоприятен. Искам да те върна, ще ме слушаш. Ако не ме слушаш – показва му меча, – ще се търколиш на земята.“ Казва му: „Ще идеш там, ще кажеш това, което аз ти казвам. Ако не, ще се търколи главата ти.“ Като отиде Валом при Валака, каквото каза ангелът направи, защото ангелът дойде с меч.

Казвам, в каквото положение и да сте, като видите една погрешка, не мислете, че ангелът ще се церемони. Ако вие не слушате, някой път ще се търколите на земята. Казват учените хора, припадък, сърцебиене. Казва: „Или ще вървиш по пътя, ще говориш това, което Господ иска. Ако не, ще платиш.“

Сега някои ще кажат: „Мога да говоря каквото искам.“ Не, никой няма свобода да говори това, което иска. Това не е свобода. Защото под думата свобода какво се разбира? Щом има отношение между две неща, има свобода. Тук свободата е разумно отношение, което трябва да се извоюва в света, да разберем какво нещо е свободата.

Сега по някой път аз, като гледам кривите ви схващания, някой казва, че станал много кротък. Хубаво, ако човек е много кротък, кроткият човек навсякъде кротко седи и мълчи, както индусите имат по четири-пет години мълчание. След четири-пет години мълчание какво бихте направили? Ако един месец ви се даде да мълчите, какво ще направите? Казвате, ще се пукнете. Ти минаваш, като че никой не съществува. Срещнат те, ти вървиш. Какво е станало от вас? Ето какво прави мъдрецът. Ще избереш път, да не срещнеш нито един човек.

Никой да не те срещне и никой да не усети, че не говориш. Щом тръгнеш пред хората, ще те спрат.

Та предвидливост трябва. Провидението ще те тури в мъчнотии. Нямаш пари. Започваш да срещаш. Този: „дай пари", онзи: „дай пари". Господ казва: „Цяла година без пари. Отникъде няма да искаш пари." Тъй казва ангелът. Ти започваш да обикаляш всичките хора. Опитва те тебе Господ. Той не иска да те умори гладен, това не е Неговата цел, но иска да ти даде един урок, да създаде в тебе една вяра, едно упование, без пари да живееш.

Казва: „Няма да ядеш." Колко деня? Четирийсет деня. След като дойде четирийсетият ден, Господ ще ти създаде условия. Как ще създаде? Ще прати някой човек в пустинята, тъй ще нареди. Ще дойде този човек, ще се заинтересува, ще ви услужи. Може да ви услужи. Извади торбата, извади хляб. Ще благодариш на Бога, изпратил го Господ. Ще те нагости по един естествен начин, няма да те прати Господ в един царски палат.

Казвам, има един начин, но не пресиляйте. Има един естествен, Божествен начин, но този начин не е произволен. Ние не трябва да ангажираме Името Божие, да се опетнява. Да чакаме разумно.

Всяка вечер ти се молиш, казваш: „Откъдето мина, където ида, какво да правя?" Казва първия ден Господ: „Няма да ядеш." Станеш, цял ден ходиш, не ядеш. Втория ден ставаш, пак няма да ядеш. Третия ден: няма да ядеш. Вървиш някъде, дойдеш, една дълбока въздишка, кажеш: „Докога ще бъде това?" Погледнеш на пътя, лятно време една узряла череша. Казва Господ: „Може тук да откъснеш четирийсет-петдесет череши." Ще четеш четирийсет череши, ще откъснеш, ни повече, ни по-малко. Но Господ прати един човек, стар дядо, набожен, който разбира тази работа. Той върви при тебе и казва: „Четирийсет череши ще ядеш. Четирийсет като ядеш, ще разбереш смисъла."

Та във всинца ви трябва да се яви едно послушание вътрешно.

Сега някои от вас, като придобиете известно знание, тръгнете. Най-първо, човек като не знае, той ходи сгушено, после, поотпуснал се. Подобри се положението. Постепенно се освобождава, изпъчи се, изправи се, ходи смело. Оправи се работата. Туй е хубаво, то е цяла наука.

Хубаво, ти си се спънал сега. В туй спъване какво искаш да кажеш? То е един закон в природата. Туриш ръцете си в джоба. Защо туряш ръцете в джобовете? Турците, като забогатеят, все отзад си турят ръцете. Не си туряй ръцете отзад. Тия ръце не са за отзад, за отпред са. Не са и за в джобовете. Ако искате да бъдете здрави, турете си ръцете свободно отстрани. В естествено положение си държте ръцете. Някой път се явява желание да си туриш ръцете в джобовете. Вън от джобовете ги дръж. Най-после, накарай жена си да ти зашие джобовете, и вътрешните, и външните. Ако искаш да туриш ръцете отзад, тури малко игли.

Вие сте дошли до едно положение, до един възел. Ако не знаете коя посока да вземете, психологически вие ще изпаднете в едно изпитание, което много скъпо ще ви коства. Вие сте вече до областта, дето ще се зароди във вас законът на недоволството. Отсега нататък иде законът на недоволството.

Влезеш вкъщи, дадат ти стол, бутнеш го, дадат ти друго, бутнеш го. То е вече разширение на вашето съзнание. Вие сте дошли до едно положение, искате да завземете високо положение, пък не знаете как да се поставите. Ще се пазите от недоволството. Няма по-лошо от него. Аз го наричам една психическа краста.

Ще дойдат [изпитания], те са недъзи. Вие вървите по пътя, ще дойдат изпитания. Понеже живеем на физическото поле, не сме съвършени. Затуй именно трябва знание. Има мъчнотии, които трябва да ги преодолеем отвън. Те са за преодоляване.

Мисля да ви се зададе известна задача, малка задача. Аз едно време казах да идете на Витоша. Сега ще ви дам една задача да изпълните. Вие ако нямате туй разбиране, вие не може да я изпълните. Защото [се иска] човек не само да иде на Витоша.

Тръгнал някой, търси имане. Всеки може да търси. „Копах, казва, нищо." Като идеш да копаеш, не да правиш опит. Като идеш да копаеш, парите да намериш, и като се върнеш, да носиш нещо в чантата си. Идеш, правиш своите изследвания за скъпоценните камъни, идеш, донесеш. Аз това наричам наука, да има нещо да придобием. Казва: „Не можах да придобия."

Вървя по пътя и един земеделец тича подире ми. Казва: „Господине!" „Какво има?" „Както усещам, ти отиваш пари да търсиш." „Право е, аз отивам пари да търся." „Чакай, започна той, аз да ти кажа. Намерил съм девет знака, но още един знак ми трябва. Голямо богатство, още един знак ми трябва." Казвам: „Аз отивам да изкопая моето и ако го намеря, ще дойда да изкопая и твоето." „Как ти е името?" „Като се върна, ще ти кажа името си." Сега как трябва да ме спира, аз имам важна работа. Право е, за имане отивам. Отивам, някой човек забатачил. Душите са тия скъпоценни камъни. Ще я извадя, ще я туря в чантата.

Трябва ви на вас положително знание. Туй, което сега се преподава, то е предговор на онази, Божествената, наука. Ако вие нямате светско знание, вие и духовно знание не може да имате, понеже светското знание почива на същия закон.

Сега ние ще оставим с тази лекция. Втория път ще продължим за опита, който ще ви дам, на някои, не на всинца ви. Ако дам една задача, сто килограма да ги турите на гърба си и да ги пренесете от единия край до другия, колко ще отидат? Може би някои ще има.

Трябва упражнение. Не че не може да го направите, трябва упражнение, дълго упражнение. Не че аз искам да ви дам един чувал.

Много пъти едни упражнения при първия случай са невъзможни. То е метод на науката. Когато дойдем до самата наука, предметът ни се вижда невъзможен. Ако започнем да упражняваме, става възможен. Така е в музиката, така е в поезията, така е в речта, навсякъде да започваме с мъчнотии. Колкото се върви, веднага всичко се разяснява.

Сега моето желание е във вас да се образува един стабилитет, една стабилност във вашите възгледи, да се не колебаете. Някой път във вас има вътрешно разклащане, казвате: „Тази работа няма да я бъде.“ Някои мислят, че ще обърнат света. После пък казва: „Тази работа няма да я бъде. Да си бъдем както всичките хора.“ Ако вървите по обикновения път, какво ще добиете? Нищо няма да добиете. Ако вървите по необикновения път, ще добиете нещо.

Казвам сега, по този Божествен път, по който сте тръгнали, не трябва да се спирате. Ако се спрете в това положение, дето сте достигнали, ще дойдете до закона на недоволството. В закона на недоволството има ред неприятности. Място на паразити сте вие. И в духовния свят има една област на паразити. Сега сте в тази област на паразитите, малко ако постоите, ще попълзят навсякъде. Едно съмнение, колебание, неверие, всички тия неща спъват хубавото, възвишеното в човека. Човек започва да усеща, че губи, губи, и най-после изгуби това, което има в себе си.

Фиг. 2

Та ще ви покажа един начин, с който да проучвате себе си. То ще бъде един начин, един метод само за вас. Сега не искам да си съставите един голям куп. Много малко.

Колко точки са? („Единайсет-дванайсет.“) Единайсет-дванайсет, колкото и да са, съгласен съм. Един начин да проучвате себе си. Човек, докато не проучи себе си, не разбира онова, което Бог е вложил в него, не може да има положителна наука.

Туй, което изучават учените хора, то е отчасти. Ние изучаваме другите хора, но малцина изучават себе си. Когато човек дойде да проучва себе си, той влиза в една свещена област. Няма да казваш: „Аз не съм много учен човек.“ Това не е наука. Човек има и добра, и лоша страна. Доброто и лошото, това са отношения. По някой път аз искам да бъда добър. То още не е меродавно. Казвам, че съм лош човек. И това не е меродавно. Аз съм човекът, тъй както съм създаден от природата. Понеже [съм] в едно училище, тъй както природата ме е създала. Или условията, които природата вложила във вас, искате вие да разберете това, което тя е вложила във вас. То е вече наука. Тази наука ви е потребна вече, защото, ако искате да работите между хората и в себе си, непременно трябва да имате това знание. Само тогава може да се родят ония отношения, които искате.

Казвате: „Трябва да се живее много добре.“ Да се живее, то е изкуство, да живеем един хармоничен живот. Казвате: „Да живеем братски.“ Че то е наука, да живеем братски, по любов. То е цяла наука, то не е лесна работа. Трябва да знаеш с този човек как да се поставиш, трябва да имаш отношение [към] това, от което той се нуждае. Ако намериш в себе си това, от което той се нуждае, веднага казва: „Той е много добър човек.“

Намеря някой музикант. Той търси нещо, иска да свири. Ако намеря и му дам това, което иска да свири, той се радва. Казвам: „Ти имаш нещо в сърцето си.“ Току дам, което иска да свири. Той като го

вземе, радостен е. Той не иска много, едно парче. Някой е гладен, три-четири деня гладувал. Дам му една топла пита. Аз зная какво иска. Казва: „Този човек е прозорлив.“ Туй същественото на вас е необходимо. Едно парче хляб, то е, което ще ви ползва. Другите работи вие ще намерите сами.

Казвам, ако имаме тази досетливост, тогава може да се образуват тия отношения, красивите отношения. Така именно е създаден Невидимият свят, по същия начин. Когато един велик дух дойде на земята, няма да задоволи всичко. Той ще задоволи едно от вашите съществени желания, дето някое желание сте копнели, копнели. И ти се усещаш тих и спокоен.

Ние сме дошли в една област на недоволството. Тогава ще ви определя какво нещо е недоволството. Аз не искам да ви разправям за недоволството, понеже е опасно. То е задушлив газ. Ако помиришете веднъж, втори път, никога няма да искате да помиришете.

Разправя Станлей, този американски пътешественик. Бил в едно племе и носил в едно шише много силен амоняк. Казва: „Какво е?“ „Имам едно нещо, което действа много ефективно.“ Най-първо, царят на племето помирисал. Като отворил шишето Станлей, и онзи се прострял на земята, започнали да текат сълзите. Всички, кой как помирисвал, падал на земята. Той затворил шишето и всичките започнали да гледат на Станлей с благоговение. А за Станлея това е обикновена работа. Но те гледат, този цар се повалил на земята.

Туй е недоволството. Казвам, то е хиляди пъти по-лошо от амоняка.

Само Божията Любов носи пълния живот.

30 лекция, 13 март 1929 г., София, Изгрев

НЕПРЕРИВНО ДВИЖЕНИЕ[68]

Размишление

Ще прочета 90. псалм. Ако можете, направете един превод на този псалм, направете го сегашен. Втория път, който от вас може, го направете. Сега знаете ли какво нещо е превод? Например да преведете от английски на български или от старите езици на английски, или от български на английски. Разбира се, че ние сега не може да превеждаме на старите езици. В псалма вас ви се виждат странни думите „гняв“ и „ярост“. Че те са най-разбраните думи. Ако има думи, които разбираме, те са „гняв“ и „ярост“. Когато някой ти се разгневи, разбираш думата. Когато стане яростен, пак разбираш. Това любовта, те са отвлечени работи, трябва тълкувание за тях. Аз бих желал някой от вас да направи някой хубав превод, не само поезия, да не пише така: „Планини високи, долини дълбоки.“ Той е доста хубав псалм. Там дават на човека осемдесет години, значи в неговото време животът бил до 80 години, а във времето на Якова животът бил 120 години. Във времето на този псалмопевец годините дошли до осемдесет, значи с четиридесет намалели, а в наше време са шестдесет, наполовина.

От какви вещества се правят най-хубави свещи? („Восък, лой, китова мас.“) Някой път свещите не може да горят поради своя фитил, някой път жицата не тече. Ние казваме, че в течение не става горене.

Сега всички вие трябва да разбирате философията на живота. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Сега защо се туря запетая между цифрите? Ако не турите запетая, значи работата не е довършена. Човек, който в живота си няма запетая, точка, няма двоеточие, точка и запетая, удивителна и

[68] Лекцията е в пълния си необработен вид.

въпросителна, казваме, че е много прост човек. Онзи, който изучава графологията, туря запетая, точка, гледа къде да ги тури. Защото в български, гледам, списатели, които турят запетая и точка, дето не трябва, а някъде турят повече, отколкото трябва. В граматиката има известни правила, които следват известни методи. Ние свършихме с числото 10. Сега, представете си, че имате числото 1567. Това число може да е предметно число, оки жито. Или допуснете, 1567 оки вода, или толкоз оки пясък, или толкоз прашинки, или зрънца. Обаче, ако това число го превърнем в живо число, психологическо число, тогава всяко едно число има свое значение, то вече е една формула.

Сега да разберем какво нещо е формата. Да кажем, имате 5 грама сладка дъвка, 6 грама дървено масло, 7 грама катран и 1 грам вода. Това е едно правило за правене цяр за циреи. Тогава 1567, това е една формула за правене цяр за лекуване на циреи. Сега вие да не би да направите това за лекуване. Това е само за изяснение. Тогава числата, както са поставени, едното водата, завзема първо място, понеже е динамическа сила. Най-голямата сила представлява водата. Пет е сладката дъвка. Значи това, което излиза от водата, шест дървеното масло, то е изцедено вече. И седем катран. Като вземете тия числа, стоят вътре в природата на основание на това съотношение. Числата имат своя интензивност.

Да допуснем, че вие имате една ябълчна семка. По какво ще се познае интензивността на тази семка? (>п ш, който разбира, ако разгледа семката под микроскоп и като сравните ред семки, ще видите, че те се различаваш. Онези от вас, които не са наблюдавали, мислите, че са еднакви. Онези семки, в които е вложена по-голяма жизнена сила, те се отличават и после вие можете да проверите силата на тези семки. Ако създадете всичките условия, тя най-първо расте, бързо надебелява, има съразмерност в нейната дебелина. При това има една правилност в пущанията на своите клонища, в

изясняването на листата. Всичко това върви по един определен път. Тези, които са се занимавали с тази динамическата ботаника, те са запознати с онова, което става вътре в растението.

Казвам, ако вие по този начин не разбирате силата на числата, с които природата работи, вие няма да разберете техния вътрешен смисъл и какво отношение има спрямо вас. Да допуснем, че вашият първи пръст е по-дълъг, то е вече едно число. Може да имате един пръст 9, 10, 11. Има една величина от десетичната система. Ако първият пръст е 9 сантиметра или 10 сантиметра, или 11 сантиметра, на един човек на 21 години приблизително какво ще кажете за отношението на тия числа? Да допуснем, че вашият втори пръст е 10, 11, 12 сантиметра, третият пръст е 9 1/2, 10 1/ 2, 11 1/2 и четвъртият е 6, 7, 8. Това са числата приблизително на пръстите.

Който разбира тази динамическа сила на числата, той може да ги преведе, да ги тури в известен ред. Най-първо той ще направи дълги наблюдения. Сега числото 9 в дадения случай е едно завършено число. То не може да иде по-надалече. Този човек, който има 9 в този порядък на нещата, той, като обещае нещо, той ще го направи, няма да те излъже. Понеже няма време да го отложи, той ще бъде заставен от външните условия да направи нещата.

Ще кажете, как тъй? Забележете, че този господин го заболи корем. Той непременно ще иде при доктора. Защо? Защото обича живота. Ако аз кажа, че Господ в доктора ще дойде, той непременно точно навреме ще дойде, той не може да откаже. Ще Ви кажа, че числото, което има на първия пръст, е причина, подразбирам, че то има такава динамическа сила, както коремоболието или пък човек, който очаква да вземе пари. Нямаш нито пет пари в джоба. Числото 9 е така сложено, че ти си точен, понеже си заставен, тия хора са точни, понеже или корем ги боли, или имат да вземат, или отвън има обстоятелства, които заставят човека, каквото каже, да направи.

Има друго число, което пък има такава сила, че каквото каже, няма да го направи. Ще мине ден, два, три, четири, казва: „Няма условия.“ За него казвам, корем не го боли. Той има пък да дава. Значи в първия силите са положителни, във втория има отрицателни сили. Защо някой път ние отлагаме? Искате да идете някъде, казвате, не може днес. Ще си дадете отчет коя с причината. Динамически може да има една причина, която е или положителна, или отрицателна.

Сега вие трябва да разбирате малко по-другояче този закон. Вие може да изучавате динамиката на небесните тела, вие си представяте, че има някакъв център, както нашето слънце, и едно тяло обикаля около този център в кръг, тъй както с пергел, еднакво е отдалечено от всичките точки. Но не е така. Няма пито едно тяло в пространството, което да се движи в кръг. Орбитата е някъде спитена, някъде е продълговата. Следователно някъде е по-близо, някъде по-далече. Сега ще кажете, така е в динамиката. Така е и в живота. Някой път вие вкъщи имате син или дъщеря, ако сте женен. Някое от вашите деца обичате повече. Сина ако обичате, той е по-близо до вас. Дъщерята ако обичате, тя е по-близо до вас. Някой път нямате обич, тя е по-далеч от вас, от вашата орбита. Някой път вие не обичате, по-далеч сте, не може да проявите вашата любов, понеже сте по-далеч. Казвате, едно време имаше нещо топло, сега поизстина. Казвам, ти си далеч.

Как се казва най-далечната точка на земята от слънцето? Афелий. Тази небесна динамика има психологическо отношение и към живота. Всичките физически прояви в света са разумни, те произтичат от висшето съзнание. Нашето съзнание се движи от това съзнание в своето разширение. Ние го представляваме, че се движи механически, но има нещо, което е подобно на движението. Ние казваме, че в природата има приливи и отливи. Приливът на едно

място е отлив на друго място. И отливът на едно място е прилив на друго място.

Следователно между всинца ви стават вътрешни промени. Онзи, който не знае, ще каже: „Вдъхнових се.“ То вдъхновението е друг закон, вдъхновението, то е привличане. Това, дето някой път казват, че любовта намаляла, говорим не за тази Божествената любов, която действа в живота. В живота има намаляване и увеличаване на живота. Станеш сутрин, искаш да работиш. Друг път казваш: „Искам да мисля.“ Чудни сме, когато казваме, че ще мислим. Станеш по някой път сутрин, ще ядеш, понеже има хляб. Някой път станеш, не може да ядеш, казват ти: „Яж!“ „Не ми се яде.“ Не че не ти се яде. Хляб няма. Понеже те е срам да кажеш, че няма хляб, казваш: „Не ми се яде.“ Те са бабини деветини. Вие, като дойдете до същността на нещата, да се говори на един положителен език, ще говорите другояче.

Казвате: „Не съм разположен.“ То нищо не значи. Че условията не ми помагат, то нищо не значи. Условията, това са измислени неща. Хората в света са поставени под един закон. Ти ще се движиш, ти искаш да се движиш по един начин, то ще се превърне в друго. Вие знаете, че човек може да се спре. Най-първо се движиш до гарата, качиш се на трена, твоето движение спре, тръгне влакът. Твоето движение е турено във влака. Но дойде, развали се пътят, спре се влакът. Веднага забръмчат телеграфи, телефони движението спира на едно място, започва на друго. Всички взимат участие в движението. В природата има течение. В света, щом си в една система, когато мислиш, че твоят трен спрял, всички други същества, които имат съзнание, скачено с тебе, те работят. Тъй щото движението, което е в тебе, което иде отвън, то се предава, има един вътрешен стремеж да се уравновеси това движение.

Да кажем, аз по този път не искам да вървя. По този път няма да вървиш, но ще вървиш по други. Казва: „Няма да вървя.“ Тогава ще те

носят. Умрелия го носят. Защо умират хората? Разсърдил се, не иска да върви. Казва: „От къщи не излизам навън.“ Но дойдат, изнесат го на тарга с попове. Не само това но го турят в гроба. Дойдат, изнесат го навън. Тук една тревица, там друго нещо излязло, всичките тези тревици го изнесат навън. Ние казваме, че се разкапва. Не се разкапва, но го изнасят навън. Има същества в природата, искат да се покажат, че знаят, че се инатят, не искат да излязат от къщи.

Сега вие ще кажете: „Не може ли ние да се противопоставим на нейните закони?“ Онзи, който има работа с живата природа и иска да ѝ противодейства, тя никога не противодейства. Тя казва: „Не искаш да излезеш от къщи? Много добре. Щом не искаш, ще накарам други да те изнесат.“ Тя е много мека. Няма да каже, че твоето поведение е лошо. Казваш: „Искам да си почина.“ „Много добре“ казва. Но щом си легнеш да си починеш с юргана, с чаршафите, тъй съблечен, като станеш сутринта, ще се намериш в особено положение. Ето вие не може да се самовъзпитате, понеже според съвременните философи вие мислите, че човек е свободен, че е фактор. Човек при сегашното положение, при сегашното развитие никакъв фактор не е в света, никак не е свободен. Що ще се заблуждавате.

Казва: „Свободен съм.“ В какво седи тази свобода? Свободата трябва да се разбира в какво седи. Ние ни най-малко не сме свободни. Най-първо, трябва да се разбира свободата. Свободата съществува в известни съотношения на нещата. Преди нас са живели същества и вие мислите, че природата, която е свободна, че тя ще ни остави да нарушаваме нейните закони. Законите на природата, това са методи и вие мислите, че тя ще ни остави свободни да нарушим нейната свобода. Не, никога. Силният никога няма да остави слабия да го спъва и умният никога няма да остави глупавия да го спъва. Добрият никога няма да остави злия да го спъва.

Казва някой, нямало зло. Те са празни работи. Казва, че нямало и добро. Може така да говорим, че нямало добро и зло. Аз казвам: „Нямам да ти давам.“ Казва: „Имаш да ми даваш.“ Казвам: „Нямам.“ Сега са по-умни хората, имат полици, когато дават пари, имат свидетели. Вика съдията свидетеля, пита го: „Този даде ли пари на онзи?“ „Даде.“ „Колко?“ „Хиляда.“ Как ще откажеш сега? Ти ще кажеш: „Няма да му давам. Аз имах да му давам хиляда лева. Дадох му ги.“ „Свидетели имаше ли?“ „Нямам свидетели. Аз имах доверие. Ще му представя клетва.“ Сега онзи, който казва, че от мен има да взема хиляда лева, лесно ще се закълне, лесно ще плати. Хубаво, аз му представя клетва, мисля, че ще се страхува, но този човек не го е страх от клетва, закълне се. Ти като казваш, че няма да му давам, ти освобождаваш ли се от хилядата лева? Да допуснем, че те осъждат, но нямаш нито пет пари, нямаш и имущество. Съдията тегли една резолюция да идеш в затвора. Ти седиш в затвора и онзи трябва да плаща за тебе.

Сега аз ви говоря за един свят, дето се ражда милосърдието. Някой път някои хора са много милосърдни. Тук има икономически условия. Осъден си, но онзи трябва да плаща всеки ден по сто лева. Вижда, че в десет деня отгоре хиляда лева отидоха. Съдията те осъдил за три месеца, дойде онзи, казва: „Господин съдия, аз му прощавам.“ „Защо?“ „Защото кесията отиде, досега хиляда лева отидоха, десет хиляди ще отидат, докато седи.“ Ние трябва да разберем причината на това, което вършим, свободни ли сме да извършим това?

Някой казва: „Аз съм готов да слугувам на Бога.“ І ю по закона на страха и насилието ти не може да слугуваш на Бога. Ти имаш два избора или трябва да дойде остенът. Ако не искаш, остенът няма да дойде, няма да те изнесат на тарга. Ще те поканят да излезеш, но ако не дойдеш, на тарга ще те изнесат. Казва: „Ама аз не вярвам в нищо.“ Празна работа е. Ще повярваш и оттатъка ще минеш. Ти казваш: „Аз

не вярвам, че ще ме изнесат. Няма да изляза.“ Щом те турят на таргата и те изнесат, какво ще мислиш? Ако ти не вярваш, че може да те изнесат из къщи, като те изнесат, как ще обясниш закона? Тогава твоят ум ще работи от причините към последствията.

Казвам, ти по-далеч от числото 9 не може да идеш. Ако 9 пъти си взимал пари назаем и не си ги връщал, на десетия път няма да ти дадат. Ще ти кажат: „Девет пъти съм ти дал, не си ги върнал. Няма да ти дам.“ Или девет пъти ти си ги връщал, веднага резултатът е определен.

Сега, когато ние разискваме тия динамически числа, ние трябва да сме свободни от всичко. Когато говорите, вие ще започнете да мерите показалецът колко сантиметра е. Трябва да имате точна наука откъде да го мерите, понеже може криво да го мерите. Аз съм виждал мнозина да мерят пръста. Така не се мери. В науката в тази мярка с един милиметър точно трябва само тогава е наука. Аз говоря за точните числа. Това число 9 е точно число, има съдържание. Щом имаш това число, вече е определено в човека. Като дойдеш да ми искаш пари назаем, казвам: „Не може ли да те препоръчва някой познат в града?“ „Нямам.“ Казвам: „Дай си ръката.“ На първия пръст казвам: „Ти препоръчваш ли го?“ Казва: „Премери ме.“ Девет сантиметра. На Втория казвам: '„Ти препоръчваш ли го?“ Казва: „Премери ме.“ Премеря го, тегля една резолюция, казвам: „Отпуща се един кредит от десет хиляди лева.“ Не казвам 12565, отпуща му се едно число от десетичната система. Защото, ако аз му туря друго число, ще променя целия ред на нещата. В природата аз ще изопача неговия характер.

Може да ви кажа, че има една статистика в окултната наука, когато дадеш пари някому, ще ти кажа дали ще плати, или не. От сбора на тия числа може да се определи ще плати, или не. Може той да ти ги върне или ти ще ги вземеш. Сега да не дойдете до закона на

суеверието. 123467 допуснете това число. Казвам, тези пари този човек никога няма да ги вземе. Как няма да ги вземе? Онзи, който взима парите, е честен човек, той е богат. Има две възможности. Казвам, няма да вземе парите. Този човек, който дал това число, непременно банкеринът ще умре за една година. Сега аз казвам това само за изяснение. Идущата година по това време банкеринът няма да го има. Обаче, ако не беше турил това число, той щеше да бъде жив. Само така има смисъл, дето казва: за всяка дума, която казват, хората ще бъдат съдени.

Ти пишеш едно число. Ако това число само го упражняваш, то е един въпрос, но ако това число е като една сила в живота, има друго отношение. Ако туй число е вътре в природата, ако се спреш пред онзи, който дава парите назаем, даже и беден да е, ще бъдеш внимателен какво даваш. Някой път вървите по пътя и на просяците давате пет стотинки. Тръгна ли светът на добре? На българите Каравелов насече каравелчетата. Провървя ли? Той насече по една и две стотинки. Какво спечели, провървя ли на България от сеченето на дребните пари, напредна ли една държава? Насече ги Каравелов и си отиде с каравелчетата. Вие казвате, пет стотинки да му дадеш. Пет стотинки не му давай. Задръж петте стотинки в джоба си, върби си, нека този просяк погладува малко. Щом аз имам пет стотинки в джоба, правилно е да ги задържа. Този човек отива на училище, не го спирай. Той ще си купи геврек, няма да издържи урока. Нека гладен да върви. Пет стотинки не му давай. Ама аз съм милосърд. Празна работа е това. Ако твоите пет стотинки ще го спасят, той не струва спасение. Че как тъй пет стотинки да ти дам, до пет стотинки ли си дошъл. Също е и за пет лева, и за пет хиляди, и за петстотин хиляди, и за пет милиона. Назаем не взимай. Мен да ми дадат пет милиона, няма да ги взема, защото животът ще иде.

Вие сте чудни някой път. Ти ще вземеш парите, но идната година няма да те има. Щом ми дадат петдесет хиляди лева, аз ще ги погледам и от тях може да взема едно малко количество, колкото за един обяд, ще взема само 12 лева. От петдесетте хиляди ще взема само дванадесет лева, които ще ме свържат с разумни същества, и ще имам повече, отколкото ако взема петдесет хиляди лева. Ще ме претрепят по пътя. Казвам, не ги искам тия пари, те са нещастни. Внасят лакомия. Казвам, законът е верен. Колко трябва да взема? Ще се спреш. Няма да вземеш. Понеже всичко взимаме, затова много сме наредени. Когато дойдем до разумния живот, в света числата са разпределени, те вървят по определен начин. Разумните знаят кога да вършат доброто. Казват, доброто без време се прави. Не, навреме се прави доброто. Как е казано за доброто, кога да се прави? Доброто при сегашните условия се прави само веднъж на седмицата. Всеки ден доброто не се прави. Вие ще кажете всеки ден. Само един ден в седмицата се прави доброто. Ако вървите по този ден, вие ще се благословите. Всеки ден ако правиш добро, ще се изтощиш. Вие сте чудни сега, когато казвате, че не трябва да се прави добро.

Да ви приведа един пример. Мака, която роди дванадесет деца, може ли да ги подува? Подува, значи суче това дете. Не че в нея има желание, но тази майка трябва да има мляко. Когато ние идем при някоя чешма, която тече, колкото пръста, няколко души може да идат, но хиляда души може ли да идат и да си вземат вода от водата, която тече като малкия пръст? Невъзможно е. Има нещо невъзможно в природата. Когато казваме, че някои дни, някои седмици или години са неблагоприятни, разбираме, че онази енергия, която излиза от природата, е ограничена, тя е полезна на друго място.

Казвам сега, този човек с числото 9 е отстъпчив човек, той има свои съображения. Той не е твърдоглав, не е своенравен, много внимателен. Казва, лесна работа. Но ако първият пръст беше 11,

имаме един човек упорит, когото едва ли с девет чифта биволи ще извадите. Такива хора има навсякъде. Те са опозиция всякога. Казва: „В мен това е един нрав.“ Енергиите на неговия пръв пръст не функционират правилно. Първият пръст, той е съединен с личността на човека. Той е човек със свое индивидуално развитие. Той казва, най-първо аз. Какво казва вторият пръст. Това е правото. Слугата търси правота. Господарят не търси правото. Като вдигнеш втория пръст, малко е смешно. Ако го покажеш, даже е обидно. Или да покажеш безименния пръст, или четвъртия, смешно е. Защо? Като покажеш показалеца, има смисъл, ама не може да покажеш втория. Казва, произволно е. Не са произволи, в природата няма произволи. Може да има една причина отвън, която да свива този пръст, ако нямаш съзнание. Аз гледам съзнанието, този човек ли прави това нещо или има някакво съзнание отвън, което го прави. Някой вдигнал ръката си, върви и пее: „Заплакала е гората, гората и планината.“ Този пей много хубаво, съзнанието е отвън. Той няма съзнание. Причината, която повдига пръста, съзнанието, е вън от нас.

Затова в нас има два вида движение едните са съзнателни, другите са несъзнателни. Вървиш някой път, вдигнеш си едното рамо, не знаеш защо, това са несъзнателни движения. Най-първо всичките тия неволни движения, които не са под твоята воля, да ги подведеш под един знаменател, ще намериш причината. Някои същества дойдат в тебе, следователно съкратяват твоите мускули. Ако тия същества са като тебе, те веднага, таман спреш ръката, повдигат целия ден, все се повдига този пръст, все заповядва.

Казвам, ако ти дълго време повдигаш първия пръст, ще дойдеш до едно място, дето ще почувстваш едно изтощение. Че някой път първият пръст може да те спаси, пък може да те тури и на въжето.

Казвам, при сегашния живот, като се стремим към добрия живот, в този стремеж ние искаме да се съединим с едно по-високо съзнание,

което да упражни едно благотворно влияние върху нас. Когато ние се стремим към Бога, ние казваме трябва да вярваме. Тази вяра трябва да има отношение към нас, какво благо ще донесе за развиването на моите способности, за развиването на моите чувства, за развиването на моя организъм. Вярата ни към Бога Бог ще определи и средата, в която аз съществувам, тази вяра трябва да знае какво ще произведе в дадения случай. Тогава, ако вие искате да подобрите вашето материално състояние, вие не може да имате положението на един калугерин, който целия ден се моли в стаята. Калугеринът се моли, по други му носят в стаята да яде. Той се моли, но той дава заповеди от килията да му донесат да яде. Ти като калугерина с мотиката ще се молиш, ще копаеш, ще се молиш, ще копаеш това е в реда на нещата. Казва: „Не съм навикнал, трябва да имам стая, да се моля." Вие се заблуждавате.

В света не съществува такъв закон в природата. Н природата и молитва, и работа едновременно вървя т и мисъл, и чувства, и воля всичко това едновременно става. Да се молиш, и по пътя може да имаш една хубава молитва. Това са специфични неща. Може и по Витоша да идеш. Казва, на Витоша не може да идеш, на Света гора не може да идеш, на Бедите планини в Индия не може да идеш, тогава какво ще правиш, ако речеш да се молиш? Ама времето да е хубаво. И времето не е хубаво, слънце няма.

Та казвам, тия живите числа, това са сили вътре в душата на разумни сили. Ако ти си беден човек, с такава една ръка винаги всичките хора наоколо ще бъдат свързани с тебе, ще бъдат на разположение, искат да ти услужат. Но щом премериш пръста, нямаш това отношение, той не изважда петте стотинки и пет хиляди лева. Ти ще ходиш в училище. Това, дето наричат лошата съдба, то е съотношение на числата. И нашият организъм няма това отношение. Да ви приведа един пример. Срещнете например някой момък. Той

има вкус, гледа някоя мома, той търси една мома, подобна на майка си, той гледа да мяза на майка му. Ако лицето е изменено, гледа да има съотношение. Този момък, като намери същото съотношение, каквото имала майка му приблизително. После той казва: „Аз имах една сестра, тя имаше много хубава ръка.“ И той гледа нейната ръка, ако тя е умряла, и той я обича.

Простите хора, които не разбират, казват: мен ми се харесва неговото лице, има нещо във веждите, в очите или на дядо му, или на баба му, или на някой приятел любим той уподобява. Лицето вече е едно определено число, турено във форма, в израз, в геометрическа форма. Непременно, ако избирам един приятел по този закон, добре ще минете. Ако имало опущение в числата, ще кажеш излъгал съм се, мярката не е правилна.

Казвам, ако не беше този закон да съществува в света, тогава всичките наши отношения са празна работа. Има нещо в природата, което е постоянно. Постоянни са тия величини на числата. Затова ние се стремим към разбирането на този велик закон да приведем числата в геометрическа форма, геометрическите форми да приведем в органически и органическите да приведем в психологически, докато това проникне в нашето съзнание. Тогава ще се зароди вътрешната хармония.

Има един закон, по който може да познаеш дали ще свършиш една работа. Искаш да започнеш едно предприятие или искаш да се учиш и не знаеш дали ще свършиш, или не. Може напълно да знаеш дали ще свършиш, или няма да свършиш. Ако ти първия ден, когато отиваш в училище, в душата ти е всичко тихо и спокойно, отлично ще свършиш. Ако тебе те назначават на служба някъде, пак може да узнаеш дали ще свършиш, или не. Ако си спокоен, отлично ще свършиш. Ако отиваш на работата раздвоен, мислиш за това-за онова, няма да свършиш. То е закон. Ако те назначават на служба и

имаш притеснение, ще се измени тази работа, докато дойдеш до онази служба, в която сърцето ти е съвсем спокойно.

Природата е определила всеки човек за каква работа е годен. Няма да казваш: „Ама защо тук ме турихa." Когато ще слизаш на едно място, ако ти е определено, не казвай: „Няма да слизам." Където ти е определено, където е писано името ти и в един салон ще намериш името си. Няма да казваш на кое място ще сядаш на първо или второ, дето и да е. Някой казва: първото число. Първото число някой път е опасно. Последното число някой път е спасително в това отношение на числата.

Сега, когато ние дойдем да изучаваме числата, трябва да имаме една естествена величина, върху която трябва да се спрем. Тази естествена величина се отличава по това най-първо, да кажем, ще определиш себе си. Например вие знаете ли кое число сте? Вие кое число имате, не знаете. Но приблизително всеки един от вас може да определи кое е неговото число. Напишете 1, спрете се дали ви харесва Ако не ви харесва, не е ваше.. Напишеше 2, не Ви харесва и него изтрийте. Пишете 3 и това не ви харесва, 4, 5, 6, пишете 11, 12, 13, докато дойдете до едно число, което ви харесва. В дадения случай това е числото, което теб ти помага. Онези, които взимат билети за лотария, писано е на самите числа ще спечели или няма да спечели. Ако ми дадете номерата на четири билета от лотария, който сте спечелили, аз може да определя числото на следующия билет, който ще спечели и колко ще спечели.

Сега аз не искам да се занимавам с тези работи. В тия произволни работи има един вътрешен закон, който определя нещата. И в живота е така. Вашият живот на земята е напълно определен от нас. Невидимият свят е определил напълно, знаят какво ще излезе от вас, ще спечели ли вашият билет, или няма да спечели, ще имате ли много страдания, или няма да имате. Не механически, но

числата имат съотношение. Всеки ден вие може да измените съдбата си, ако разбирате науката. Как ще измените? Тръгвам сутрин в 9 часа, но все ме сполетява нещо. Изменя, тръгна пет минути или по-късно, или по-рано върви ми. Филипс Фокс е намерил едно число, с което му е вървяло. За колко деня той обиколил земята? Ако една работа не върви по един начин, ще измените числата, ще измените деня. Някой път правите пазарлък. Казвам, много добре е да платите за една къща осемдесет хиляди лева. Ако платите повече, е лошо. Ако платите по-малко, пак е лошо. Една къща, която има две хубави стаи, една кухня, една маза, една наблюдателница отгоре това е хубава къща.

Когато правиш къща, не се цигани. Положи основа, направи я насвят. Малка да е, но хубава. Една стая ще вземеш мярка или три на пет, четири на пет ще туриш хубаво число. Тури шест на дължина, пет на широчина. Направи хубава стая. Защо ти е? Ще прокопсаш. Ако направиш по-малка, няма да ти върви. Ти направиш три на три не ти върви. Казва: „Как тъй? Нали съм свободен.“ Ти си свободен да правиш къща, каквато искаш, но резултатите няма да бъдат същите. Нека оставим лекцията.

Божията Любов носи пълния живот.

31 лекция, 20 март 1929 г., София, Изгрев

ВТРЪСВАНЕ[69]

Размишление върху изворите на живота.

Един закон съществува в света на втръсване. Дълго време като прави човек едно и също нещо, образува се втръсване. И след това се образува реакция. Втръсването показва едно неестествено състояние на човека. То не е закон на природата, но се е явило и образувало отпосле. Вие трябва да се пазите да не падате в закона на втръсването. Като закон той си има и добри страни. Той винаги изпъква там, дето няма никаква помощ. При някоя болест, дето нищо не може да спаси човека, то втръсването може да го спаси. То е крайният предел. Той си има две обратни посоки. Не чакайте закона на втръсването да ви спаси. Втръсването може да се яви по следните причини. Онези, които не разбират живота, очакват да им даде повече животът, отколкото може да им даде. Дават си широка програма и тази програма не може да я изпълнят. Вие трябва да знаете, че никога нещата не се нареждат така, както вие ги нареждате. Нашите програми изобщо няма да се изпълнят. И да се изпълнят, след това иде едно велико разочарование. Казва ти някой: „Ще те направя за два деня министър. После ще те сваля." След това ще ти тури толкоз страдания на гърба ти, че ти ще се чудиш. Или: „Ще ти дам богатство." И ще ти го вземе.

Втръсване има и в религиозните вярвания. Някои, като влязат в религиозния живот, искат всичките им материални работи да им се оправят. Най-напред, щом той се ражда в света, работите му са оправени. Щом се ражда при баща си, майка си, които са учени и богати, какво иска повече. Идеята му е той да замести баща си и той

[69] Лекцията е в пълния си необработен вид.

да се проявява. Затова бащата трябва да умре и той да стане негов наследник. После той да се роди при тебе и т.н. Колелото се върти и няма никакво разрешение.

Някой казва: „Аз мисля за Бога това и това.“ Друг казва: „Аз мисля другояче.“ За Бога никакво мнение не може да имаш. Какъвто си ти, такъв ще бъде и твоят Господ. Той не може нито с йота по-горе от тебе. Всякога идеалите на хората приличат на тях. Някои от вас са недоволни и търсят причина на недоволството в баща си, търсят го в чичо си, в окръжаващата среда. Недоволният казва – това да имал, онова да имал. Някой, който нямал оръжие, го обират и той казва: „Да имах оръжие, щях да му тегля един.“ Онзи пък, който имал два кобура и когото са обрали, казва: „Забравих да го употребя.“ Може да те оберат и когато имаш, и когато нямаш оръжие. Умният човек в пълния смисъл на думата никой не може да го оберат, а пък глупавия всеки го обира. Добрия човек никой не може да го победи, хилавия – всеки. Добрия човек – вземам добротата като едно качество Божествено, никой не може да победи. Да те победят, значи твоята доброта да се измени.

Като влезе някой в гостилницата, той казва, че точеното не било така, както той искал. Че сиренето не било доброкачествено, че брашното не било доброкачествено. Много рядко ще се случи да ядеш една баница и да си доволен. Все ще има някакъв дефект – или прегорена, или твърда и прочее. Във всички веруя и в знанието, и в науката все ще има някакъв дефект. Че липсва нещо, липсва. Това, което липсва, ние ще го допълним. Когато завършим своята еволюция, ние ще видим, че всички тези празни места ще се запълнят. След десет милиарда века на кое място сте в звездната система? Трябва изчисление там, за да се изчисли за десет милиарда века колко пъти земята ще се завърти около себе си, какво отклонение

ще направи, с какво слънце ще се срещне и какви ще бъдат хората тогава.

На Месечината има културни хора, по-културни хора, там има учени хора. Те живеят на екватора и при някои морета те имат входове и живеят под кората на десет километра надолу, понеже там температурата е с 200 градуса по-висока. И преди да е залязло слънцето, те влизат вътре. Те си имат и градини. Чудни са хората, когато мислят, че Месечината е пуста. Било е време, когато Месечината е била пуста. Казано е, че Бог е направил Слънцето и Месечината. Може ли да бъде пусто това, което Бог е направил? До четвъртия ден Месечината и Слънцето не са били устроени. И тогава са се устроили, за да живеят разумни същества там. Ще кажете: „Докажи." Един ден хората ще имат билет и ще направят една приятна екскурзия до Месечината. Там има красиви пейзажи. Хората разбират само обикновените работи. Когато ние дойдем до Божественото в света, няма пустота. Те са относителни неща. Един ден може да говорят хората, че няма живот на месечината. Един ден в цялата Слънчева система ще престане животът. Цялата Слънчева система ще си почива. Но кога, то е друг въпрос. Сега има навсякъде живот. Ако ти погледнеш Месечината и ако ти мислиш, че Месечината е пуста, хич не я гледай. Ако гледаш и вярваш, че тя е умряла, тогава тя ще ти предаде влиянието на смъртта. Ако вярваш, че е жива, тя ще ти предаде друго нещо положително.

Ти може да мислиш, че и Витоша е мъртва. Но който има повдигнато съзнание, той разбира нещата другояче. Това не е лековерие. Всеки един от вас може да знае дали има хора на Месечината, или не. Животните чрез своя мирис познават надалече дали има хора, или не. Също така и такива хора има. Учените хора не могат така лесно да познават. Има едно чувство в човека, чрез което истината може да се провери. Аз говоря за истината, доколкото може

да се помогне за моето повдигане. Аз се интересувам за Месечината и Слънцето и за всичките планети, понеже те имат отношение към мене. С една Месечина и с една планета може да се разговаряш, има радио. Мястото, дето влизат тия разумните хора, се намира в южната страна на това море. Може да го видите на Месечината.

Ще кажете: „Да повярваме в Бога.“ Трябва да го познаваш в проявеното от него, в това, което той е направил. Ако ти не познаваш Бога в проявеното, как ще познаеш Бога в непроявеното. Ако ти не разчиташ относителните истини, как ще разбираш по-дълбоките?

Да се повърнем към въпроса за втръсването. Ако се даде една песен, отначало пеете с интерес, после ви се втръсва и вие искате нова песен. Защо се случват тия работи? Сега имаме една песен на два гласа. Тия думи сме ги взели от един стар език. Наричам ги музикални слогове и съм направил един превод на български. Вложил съм нещо ново, понеже в миналото песента имала едно значение, а сега има друго значение. В миналото това е било един идеал за бъдещето, а сега това е един идеал, който се реализирал. Това, което за тях е било в далечното бъдеще, сега за нас е една реалност. Какъв е езикът, не ви трябва да го знаете. Ще слушате, колкото можете. Ако произнесеш старите думи така, както са ги произнасяли, ще вземеш и техните грехове. Сега „Хади х'ензи“ („Благата песен“). „Всичко давай“, като се каже, то се дава онова, което е в изобилие. Ти не можеш да дадеш това, което нямаш и което е невъзможно да дадеш. Който дава, дава му се. И който не дава, нищо не му се дава. За музиката се изисква голямо спокойствие. Някои от вас ще идат на служба, ще гледат часовника. И какво може да се пее тогаз? Съзнанието на хората, като се измени, изменя се и темпът на музиката. Тогава тази песен другояче се пяла. Сега може и по този начин да я пеем. Пък може да я пеем и по нов начин.

Съзнанието се изменило. Съзнанието тогава било по-другояче, сега е по-другояче нагласено. Тогавашното разбиране на хората било друго. Хората, които са пели тази песен, са били висококултурни. Сега ние говорим за разумните хора. Обикновените хора вървят по друг път на еволюция. В света паралелно две еволюции вървят. Едната е еволюция на праведните. Другата е на онези, които са грешни. И праведните, и грешните вървят паралелно. Рекох, в съзнанието, като се прекръстосат тия две течения, образуват се прекръстосвания. Често и във вас стават тия прекръстосвания. Изменя се съзнанието. Поне имате тази опитност. В съзнанието ще стане едно малко прекръстосване, променение, не в самия живот, но в съзнанието стават променение. То е важно, за да ни даде познание. То е закон на знанието. Ако не ставаше тази вътрешна промяна, ние не бихме имали знание.

Сега приблизително на български може да изпеем тази песен така. (Учителят пее.) Ти създавай, ти люби. Безспирно сей, гради и в живота всичко давай. Тази истина, Бога ти познавай. Заглавието на песента е „Хади х'ензи“. Туй, което внася спокойствие, то е за тонирането вътре. В света има само една истина в много наречия. „Ади“ значи „туй, което съзнаваме“, може да се успокои. „Хади х'ензи“, или на български „Благата песен“. Тази песен не е по-стара от Адама. Тя е стара, но не е по-стара от Адама. Нева санзу, бию менси, хариен хади х'ензи. Ава Махар вен, хабер менси.

Когато някой език се говори, той е жив. Когато той не се говори, той се усеща, че е мъртъв. Живее той с миналото. Тази „Благата песен“ е за новата 1929 година. Думите се разбират като храна. Щом една дума се разбира, всякога е като храна, асимилирана е вече. Има един психологически закон в природата, който не върви според нашата граматика. В граматиката съществува един език, като кажеш едно нещо, нареждат се нещата. Когато в човешката реч, когато

кажеш едно нещо, нареждат се нещата. Когато в човешката реч, когато кажеш нещо, пък не знаеш какво казваш. В езика на природата, като кажеш едно нещо, другото вече иде. Не може да има противоречие, свързани са думите, въртят се като колело. Затуй трябва да дойдем до езика на природата. Българският език трябва да се измени. Като се измени съзнанието на българите, те ще изменят и езика си, ще си създадат своя език. Постепенно ще се създадат глаголите, прилагателните. Понеже сегашните правила малко механически са турени. Казва се „аз го видях“ или „видях го аз“. Някъде може тия глаголи да бъдат излишни.

Ако личното у човека може да се прелее в индивидуалното, когато от личното може да се прелееш в индивидуалното, от индивидуалното може да се прелееш в душата, от душата – в духа, то е опасно. Душата е още по-голяма, преливане става, когато човек се ограничи в своите дребнави схващания в живота.

Ако е за унижение, когато онази кокошка колят, и аз не може да ѝ помогна, тя е в унижение. Виждам някой кон възседнат, натоварили го повече, той е в унижение. Нечестно е, неблагородно е аз само за себе си да мисля. То е частично разбиране. Трябва да влезем във вътрешното състояние на една душа. Не е в яденето, в пищното ядене, в хубавото ядене. Като ям хляба, да съм доволен. Ако едно ядене ще ме сприятели с хората, ще го ям. Но ако ядене ще ме свади с хората, защо ми е? Ако ще говоря нещо и този говор ще ме свади с хората, няма да говоря, ще мълча. Да се не карам. Защо трябва да говоря? За да се сприятеляваш с хората, говори. Ако ще се сприятеляваме, да говорим. Ако в говора ще се скараме, да мълчим. Двама говорят. И щом единият говори, другият мълчи – наполовина е опасно, отколкото ако и двамата мълчат. Щом и двамата мълчат опасността е много по-голяма.

В старо време учителите са препоръчвали на учениците мълчание. Колко ще мълчат? Ще мълчи, като умре човек. Казват: „Да спи зло под камък. Ще мълчиш." Трябва да мълчи, понеже всички са го раздърпали, всичкото величие отишло. Вие мислите, като умрете, веднага ангелите ще ви вземат и ще ви заведат в лоното Авраамово. Докато идеш в лоното Авраамово, ще има втръсване, после ще те облекат в ангелски дрехи. Докато минеш, е печалното. Ще има миене, докато те очистят, докато те облекат, ти не може да припариш небето. Тъй трябва да се схваща. Туй са го знаели преди хиляди години светиите и праведните. Не мислете, че заради нас ще се измени животът. Казвате, заблуждение е това. Че кое не е заблуждение? Сегашният живот е заблуждение. Ако от този живот не може да се прелеем, да влезем в бъдещето, то е заблуждение, то е спънка. От този живот трябва да се прелеем в бъдещия, от него в другия, в третия и т.н. Тогава отиваме към Бога. Ако не, ние ще се спрем като някой кон на пътя си. То и кон как ще тръгне? Ще снемеш половината от товара от каруцата на този кон. Някъде едва ли ще пренесе само една малка част, ще освободиш коня, ще оставиш само малко. Ако изнесе това, бъди благодарен и на това.

Като ученици така трябва да разбирате. Рекох, ако в нас съществува онова съзнание да познаваме Бога, че той ще извоюва всичко в нас. Ако ние мислим, че ние всичко ще извоюваме, всички да станем учени, то е празна работа. Но ако оставим на Бога всичко, много добре е за нас. Има нещо, за което нашето съзнание трябва да бъде будно, че туй, което Бог върши, да го оценяваме, да се радваме. Дали ти нещо не си доволен, чакаш нещо кой знае какво. Един ден може да ти се даде цяла една планета като Месечината. Като се намериш там, какво ще правиш? Ако рекат някого от вас да го пратят на Месечината, че вие как ще се справите? На Месечината има 250 градуса студ. Ще ви сплашат. Ако вие имате това познание за Бога,

ще Видите, че студът има и друго обяснение. За бъдеще учените хора ще го знаят. Някои и сега го знаят, но мълчат. Студът ще се обясни по друг начин. Студът има друго обяснение, огънят има друго обяснение. Сегашното обяснение не е лошо. Студа ние знаем, изстинат ръцете, нищо не ти трябва, търсиш само огън. Някой път огънят и той е опасен. Някой път пече, като припари.

Най-първо огънят и студът церят недоволството на човека, церят неговата апатия, церят всичките противоречия в света, които изпъкват в душата. Студът и топлината, те са церове. Защо студът да те изцери, защо топлината да те изцери? След като се изцериш, ставаш здрав. Ще разбираш смисъла на студа. Студът много роли играе. Ще мине в друга форма. То е вече течение на известна енергия. Но когато студът се подпушва – може да се подпуши студът, – става разрушаване. Когато огънят подпушиш – и огънят може да се подпуши. Този огън, който не изгаря, и този студ, който не изгаря. Не мислете, че студът трябва да престане. Ако студът престава, то е опасно. Веднага има едно преливане. И той изгаря, както огънят изгаря, само че върви по един обратен път. Спада температурата, по друга посока върви. Огънят върви в една посока, студът – в друга. Така колелото на живота се върти.

Тайна молитва

(Всички на крака пеем песента.)

32 лекция, 27 март 1929 г., София, Изгрев

ПРОТИВОПОЛОЖНИ ПРОЦЕСИ[70]

Размишление

Вие знаете, не ако човек отиде на бойното поле да воюва сам, какъв ще бъде резултатът. Ще отстъпи по всичките правила. Значи човек сам не може да воюва. Щом дойдем до воюването, то е един елемент на колективното съзнание, трябва да се свързват хората. Имате думата „воюване“, тъй както сега се разбира. Човек трябва да воюва. Сега мнозина, като влизат в живота, воюват, имат голяма самонадеяност, мислят, че всичко може да направят. Хората мислят, че са способни, че са умни, че са силни, че това-онова – и в края отстъпват по всичките правила не само теоретически, но по практически съображения.

Сега вие четете апостол Павел, който е живял двадесет века напред. Апостол Павел се е родил двадесет века по-напред в неговото време. Ето какво пише в 8. глава към римляните – от 28. стих до 31.: *„Знаете пък, че на тези, които любят Бога, които са призвани според Неговото предопределение, всичкото към добро им съдейства. Защото които предузна, тях е и предопределил да бъдат съобразни с образа на Сина Му, за да е Той първороден между многото братя; а които предопредели, тях и призва; а които призва, тях и оправда; а които оправда, тях и прослави.“*

Онзи, който не разбира, ще дойде до дребнави работи, защо да е така. Питам, защо ходиш сам на бойното поле? Всеки, който ходи сам на бойното поле, отстъпва. Ако цялото човечество воюва за една идея, няма ли да отстъпи? (Чете от 31. и 32. стих.) Има направена една

[70] Лекцията е в пълния си необработен вид.

погрешка, евангелистите, като са писали, са направили една погрешка, писали са „поради“ вместо „подари“. (Чете до края.)

Всичките нещастия искате научно да ви се обяснят, да бъдат В съзнанието на човека. Колко човек е разположен? Да кажем, вие имате най-хубаво разположение на духа, но ако ви дам петдесет грама рициново масло, след четири-пет часа ще разваля всичкото ви разположение, настроение, ще разваля всичкото ви спокойствие. Тъй щото, преди да ви дам рициновото, вие казвате: „Аз обичам да се занимавам, искам да бъда спокоен, не искам да ме безпокоят.“ След като дам рициновото масло, ще кажете: „Това е нов алхимически еликсир, който внася новия живот, който взима, подмладява се, става подвижен като момък.“ Вие опитвате това средство на подмладяването. Питам, след като го опитате два-три пъти, какво ще бъде състоянието ви? На безпокойство. Какво ще бъде положението на онзи, който взел петдесет грама рициново масло? Хубаво, ако ти вземеш и погълнеш една мисъл в ума си, която е като рициновото масло, какво ще бъде твоето положение след четири-пет часа? Ще бъде същото, когато си взел рициново масло. Ще внесе безпокойство. Рициновото масло си има свой характер, то не мисли за вас зло. Рициновото масло обича свободата. Понеже, като го вземеш в стомаха, се намира в ограничение, мисли как да излезе из този затвор, започне насам-натам, да излезе, да се освободи от това робство и отваря всичките затвори, дето са го затворили, и то изскача навън.

Питам сега, обяснете право ли е. Все таки рициновото масло събуди известни сили, които са влезли в съгласие с рициновото масло, значи в дадения случай известна енергия Х застояла се съединява с рициновото масло и произвежда цял един процес. Питам, рициновото масло, след като замине, има ли някакво зло? Не. Рициновото масло произвежда едно безпокойствие, но след като

избърши този процес, когато тия сили X се освободят, те имат отношение, настава едно спокойствие, образува се апетит, по сладко ядете. Казвате: „Поолекна ми на ума, в по-добро положение съм." Който лекар и да дойде, като сте неразположени, казва: „Рициново масло."

Сега, като ученици вие трябва да схващате процесите, които стават в природата. Някой път кажете: „Той ми каза лоша дума." Лошата дума е тази, която е в дисхармония с тебе. Има думи, които може да произведат ефект по закона на внушението. Ако те поставят в магнетически сън, може да ти внушат, че ръката изгоряла или е пробита с нож. Този, който те хипнотизира, може да произведе една рана. Казвам, докато нашият съзнателен живот е подложен на ограничение, ние не може да бъдем свободни. Свободата е процес на съзнанието. Съзнанието трябва да функционира, да оперират с една тънка материя, която да не може да ни ограничи. Щом съзнанието функционира с една гъста материя, която може да се ограничи, веднага ще се ограничи твоята свобода. Вървите по пътя, тръгвате, казвам: „Не е днес време да ходите в еди-кой си град." Казва: „Работа имам. Обещал съм. По никой начин не може да отложа пътуването си." „Но – казвам – по пътя има разбойници, вчера са обрали десетина души, убити двама души на пътя. – Казвам: – Ако вие минете по този път, вас ще ви сполети същото." Щом като кажеш, че има разбойници, веднага в този човек влезе мисълта, започва да мисли да иде или да не иде. Казвам, ако това, което му казвам, е вярно, добре, но ако не е вярно. Проблематично е. Как ще знае дали това, което аз говоря, е вярно, или не. Да кажем, един човек ви говори, как ще знаете дали ви говори истината в дадения случай. Всички онези хора, които говорят истината, имат особен строеж на думите. Всички хора, които говорят лъжата, имат друг строеж, взимат други думи.

Сега веднага ще искат да се определят, да знаете тези думи. На съзнанието вие не може да ги знаете и не може да зная тези думи, понеже, ако извадя една душа и я туря в това положение, веднага тя ще образува една скара на вашето съзнание, едно изгаряне. Човек може да бъде изгорен с една дума, може да бъде изгорен с един поглед. То е въпрос на съзнанието, на материята, с която функционира човек, на живата материя. Това изгаряне е един дисонанс. Не само дисонанс, но повече от дисонанс, който се образува.

Казвам, за да можем да се справим, то е наука. Казва апостол Павел: „Кой ще ни отдели от любовта Христова?" Онези, които са определени, които са възлюбили Бога, никой не може да ги отдели. Другите, които не са го възлюбили, всеки може да ги отдели. Другите хора са отделени. Тогава каква е разликата между онези, които са отделени, и онези, които не са отделени? Разликата е грамадна. Разликата е такава, както един благороден метал и един неблагороден, един метал, който се окислява, и друг, който не се окислява.

Казвам, ако вашето съзнание, ако вие сте работили на вашето тяло, то ще се устрои. На праведните хора телата са по един начин устроени, а на грешните са по друг начин. Защото всякога добрите мисли строят по един начин, лошите мисли строят по друг начин. В лошите мисли всичките процеси са преходни, временни ценности. А в добрите мисли устойчиви са процесите, онова, което е придобито, не се губи. Сега в това знание, което имате, апостол Павел казва това, което сме придобили, да не го изгубим. Значи тази връзка, която е образувана между Бога и нас, да я пазим свещена.

Снощи, като говоря с един млад ученик, един брат, той ми казва: „Има още една връзка, която ме държи, и тя като се скъса, ритам. Казвам, ако и тази връзка се скъса, тя е човешкото, ако една връзка

остане, тя е човешкото. Божественото не се къса. Той оперира с човешки понятия. Има една връзка, която не се къса от страдания, недоволства, има такива малки работи, взимания-давания, това ни смущава-онова. Някой ми каже, сгодил се, разгодил се, влюбил се, разлюбил, не го обичаш, не го отглеждат, дрехи нямал, пари нямал, стая нямал, обущата му скъсани, шапката му на какво замязала, какво ще кажат хората за мен. Какво ще кажат? Ако си облечен, хората ще кажат, че си облечен. Ако са скъсани дрехите ти, ще кажат, че дрехите ти са скъсани. Ако си умен, ще кажат, че си учен. Ако си прост, хората ще кажат, че си прост. Хората винаги от памтивека казват това, което е, веднага те ще си дадат мнението.

Хубаво, ако ти слушаш да си дават мнението, пък и ти си кажи мнението. Ако тия хора казват истината, ще кажеш – вярно е, така е истината. Казват хората, че са скъсани обущата. Право е, скъсани са. Много добре е облечен. Право е, много добре е облечен. Казват хората, учен си. Погледнеш, кажеш: „Те недовиждат, мислят, че съм много учен, аз много работи не зная.“ Хората казват не научно, не философски, не професорски, не тъй, както вие мислите. Казвам, ония връзки не може да се скъсат. Щом дойдеш до неразположение на духа, ти си жертва на рициновото масло. Ти ще скъсаш всичките връзки, ще излезеш от къщи, ще напуснеш и приятели, Всичко това. Казва – дошъл да говори с тебе за любовни работи. Ще седим ли? Ама, моля ти се, почакайте. Казвате: „Как да не може да го направи?“ Аз да ви дам сто грама рициново масло. Че направете го. Ще пренесете рициновото масло.

Има мисли, с които трябва да се борим. Ако ти не може да бъдеш господар на едно твое състояние, ако всеки тебе може да те уплаши в света и може да се върнеш от пътя, то не е страх, но да измени своите идеи вътре в себе си, да станеш неверен на себе си – ти си пигмей, такъв човек не заслужава да живее, той не заслужава да има свобода,

той е роден за роб в света. Нека страда. Какво ще стане от него? Едно четвероного с опашка, или един дявол. На дявола му турят опашка, то е животинското.

Сега ние казваме, Бог е любов. Бог е любов за умните. Бог е мъдрост за мъдрите. Бог е истина за истинолюбивите. Но какво е Бог за лъжливите? Какво е Бог за неправедните? Аз няма да ви кажа какво е. Ако ви кажа какво е, изгаряне ще има. Аз не искам да зная какво е отношението на Бога към един грешник, не се интересувам от това. Интересувам се какво ще бъде отношението към един праведник. Какво ще бъде отношението към един грешник, то е негова работа. Казва: „Аз искам да го зная." Иди, че го опитай. Обикновената наука, хората показват какво ще бъде отношението ни към Бога. Християнският свят от хиляди години се занимава какво ще бъде отношението на Бога към грешните, занимава се със страшния съд. Оправи ли се светът? Не се оправи.

Та казвам, не разгадавайте лошите отношения, разгадавайте добрите отношения. Лошите отношения оставете неразгадани. Какво мислят за тебе, остави този въпрос, не искай да го знаеш. Друга една сестра ми казва: „Учителю, да ти кажа какво говорят твоите избрани ученици." Казвам: „И те са като тебе. Нито ти, нито те са ме разбрали." Нима някой, който говори лошо за мен, ми е ученик. Пигмей е. Мен не ме интересува какво ще говорят учениците за мене. Аз си имам мнение за себе си. Лошият човек не искам да зная какво ще мисли за мене, нека остане това богатство заради него, халал да му е. Казвам, мен не ми трябват тия работи. И на вас казвам, какво мислят хората заради вас, не се интересувайте. Обаче интересувайте се от онова, което Бог мисли заради вас, от онова отношение, което Бог има към вас.

Казвате: „Къде е Господ?" Не го търсете. После не търсете времето, когато се е проявил в човечеството. Бог е извън времето и

пространството. Има нещо, което ние не може да внесем в съвременната философия. Във вечността има нещо извън времето и пространството. Понеже във Времето и пространството има нещо ограничено. То е закон на хармонията. Всичките неща са определени във време и пространство, тъй щото, ако искаш да познаеш какво нещо е Бог във времето и пространството, изучавай себе си. Бог, който е в тебе, дотолкоз, доколкото се проявил в тебе, дотолкова ще го знаеш в своето съзнание.

Един приятел ми разправяше една своя опитност. Искаше да му обясня. Той се намира в противоречие, казва: „Съзнанието ми раздвоено, усещам, че едно такова летливо вещество се разстлало, виждам, като тъмнота прониква в съзнанието ми, като че е сраснало с мене. Казва ми: слушай, ти си един серсемин. Аз мълча. Пък и Христос и светиите са серсеми. Вие ли ще оправите света. Бог си е направил света хубав. Вие сте серсеми, не знаете как да живеете. Проповядвате тия идеи, които нямат нищо общо. После какво си седнал да се молиш като едно говедо. Що не си гледаш работата, що се молиш? Казва: „Само аз имам право да убивам хората, да ги затварям и да карам, всичко може, никой не може да ме съди." Тъй вътре в него му говори. Той му казва: „Има един стих в Писанието, който казва: „Той отначало бе човекоубийца." Има друг стих, който казва, че отначало беше баща на лъжата." Той му цитира. Те са празни работи. Ама това положение е смешно. Той, като размишлява, размишлява не в една църква, но в клозета. Казва: „Такива работи тук мислят ли се?" Казва му: „Ако е за мене, грешно е да мисля философски работи, пък и ти защо мислиш тук? Ти – казва – какво търсиш тук? Иди търси на друго място." Най после той му казва: „Туй място е за тебе, пък аз ще изляза навън." Казва: „Аз имам право да убивам, да лъжа." Това наричат злото в света. Това не е Бог, това е злото. Това е съзнание колективно, което се е отклонило от великия

Божествен път. И как прониква тази мисъл на внушението, че хората може да се убиват един друг. Праведният казва, че вес ден сме убивали заради тебе. Волята Божия ли е това? Допуснал го е Бог, той има други пътища, други планове.

Сега на всеки един от вас лицата се проточват, имате борба, искате да разрешите механически. Не се разрешават въпросите механически. Х и У, то е механическото разрешение на въпросите в живота. Казва, да се разреши една задача. Ако днес аз се наям, то не е разрешение, то е вътрешна помощ, която се дава. Яденето е въпрос вътре в живота, понеже ние сега живеем в един промеждутъчен период на развитие, трябва да възприемем храната, да я чоплим, да извадим живота от нея. Има и други начини, по които яденето може да става, няма да става чрез дъвчене. Сега това искам да ви наведа.

Какво може да възпроизведе една мисъл в ума ви или едно чувство, или известно отношение на хората. Вие всички трябва да се спрете и ако вие може да се справите с вашите състояния, вие много сте направили. Защото ние някой път отвън се показваме тихи, спокойни – това не е разрешение на въпроса. Защото крайната цел – аз нося едно богатство, ако може това богатство до края да го изнеса, без да може да ме оберат, – то е силният човек, то е човекът, с когото е Бог. Ако Бог е с нас, никой не може да ни вземе богатството.

Следователно съществува една потайна борба. Казва, нещо ме дебне. Дебнене да няма. Лисицата дебне кокошката. Вълкът дебне агнето. Крадецът дебне богатия. Съдията, когато дойде разбойникът, го дебне. Навсякъде има дебнене. Всичките лоши хора се отличават по това, че дебнат и използват една твоя слабост. Затова нашето съзнание трябва да бъде будно, трябва да бъде свързано с Първичната причина, всякога да знаеш, че Бог винаги ще действа за тебе, да оставиш Божественото да се прояви в тебе. Ти ще мълчиш. Ако дойде някъде Божественото, може да те изложи на изпитание. Защото има

два начина. Единият – когато ти издържаш, другият – когато ти може да бъдеш атакуван. В турците, онези пехливани, които се борят, приготвят се, мажат се с масло тези, които се боксират, приготвят се. Ще дойде ден, когато ще срещнеш един поплювко на пътя. Ако не знаеш как да се бориш, ще се намериш на гърба си. Англосаксонската раса често се боксират. Като дойдеш, погледнеш, търкулиш се на земята, издигнеш се, казва: „Друг път трябва да знаеш." Българинът ще те хване или с някое дърво, или някой кривак. Ти трябва да знаеш, че дяволът не може да го биеш с кривак, и с юмруци не може да го биеш. Ако не знаеш как да постъпиш, ще се намериш на гърба си. Има в съзнанието на всинца ви известни опитности.

Всеки ден ние изгубваме своя мир, изгубваме своята чистота на нашето съзнание, изгубваме някоя светла мисъл, някое светло чувство, изгубва се в курника някоя хубава кокошка от хубавите породи, изгуби се някое агне. Къде отиде? В някое друго стадо, някой вълк го изяде, кокошката някоя лисица я изяде. За тези вашите мисли трябва да бъдете внимателни. Породистите кокошки, пиленца трябва да ги пазите, тел трябва заради тях. Трябва съзнанието да бъде будно, да се огради с тази мощната мисъл.

Някой път питате как човек трябва да се огради. Сега военните знаят да се ограждат, турят си два кобура, турят си два патрона, като дойдат, стрелят. Казвам, един човек на мисълта, трябва да бъде силен. Сега много пъти вие в сражението ще отстъпите. Онези, които воюват в окултната наука с тъмните сили, с черното братство, някъде ще отстъпят, в тях има желание, и те знаят тия закони, те са оперирали с тях, знаят пакости да правят и да крадат разбират, и да убиват, и да кощунстват разбират – майстори са за всичко в света. Ако речете в тяхното изкуство да ги надминете, хич не си правете илюзия. Вие не може да излъжете един от черното братство. Силата седи в това, да не може той да ви излъже. Ако той при всичките опити не ви излъже,

той изгубва всички средства, всички сили той изгубва и поне онова, с което той разполага, остава на ваше разположение. Победата е там.

Следователно, когато дойде вие да турите закона на любовта, обсадата тогава иде стане отдалече. Ще пратите вашите сили, ще го обкръжите със закона на любовта, той като седи и се занимава някъде. Не мислете, че любовта е слаба сила в света. Той ще се намери в един обръч. Той дойде да отстъпва, тогава ще го хванете в кръга и ще кажете: „Долу оръжието!“ Тогава ще насочите кобура надолу, ще кажете: „Тръгни с мене, ще се разговаряме.“ Моето съзнание е будно, защото той мисли някаква хитрина, при всяко помръдване на неговото съзнание той трябва да знае, че е пленник. Не мислете, че след като го хванете, ще го задържите. Ще дойдат от черното братство, ще искат да дадат откуп, ще платят богато. Така ще го пуснеш. Ще му кажеш: „Още веднъж пак заповядайте.“ Няма да се ръкувате, ще му кажете: „Добър път!“ Ще се поусмихнете и ще го пуснете. Обаче това може да направи един адепт.

Ще дойде един ден и вие ще воювате. Ще дойдат тия работи и заради вас, защото вие, ако не може да станете като породистите кокошки, като породистите овци и да станете жертва. Всеки може да стане жертва. Не е въпросът да се страхувате. Казва, знаеш ли какво може да направя? Ако вълкът ми каже: „Знаеш ли какво може да направя?“, ако съм овца, може да ме изяде, но ако съм един лъв, той казва: „Ще си помисля.“ Когато дойде вълкът да ме яде, аз ставам лъв. Когато дойде лъвът да ме яде, аз ставам лъвица. Вълкът лъв не може да изяде и лъвът лъвица не може да изяде.

Сега вас ви се вижда смешно, защото мисълта е неопределена. Ще дойдете до съзнанието, става нещо В съзнанието, което опиянява човека. Върви някой, маха с ръка някоя лоша мисъл. Някой ще каже: „Този е смахнат.“ Не, той търси да освободи ума си от нещо, което го измъчва. Казва: „Остави, лоши работи, нещо, което никога не съм

мислил, дяволски работи. Да ви го кажа?“ Не ми го казвайте. Ще ви дам рициново масло. Кой как дойде, аз ще ви дам рициново масло. Защото тежко ви е, лекарите обичат да разправят, ще дам рициново масло, разправяйте се с него.

Сега, това място, което ви прочетох от Евангелието, казва – човек трябва да бъде свързан с любовта с Бога, трябва да бъде свързан оттам, отдето тя изтича. Ама нашата обхода, как трябва да постъпим? Оставете въпроса за обходата. Като дойде любовта, тя ще ни научи как да се обхождаме. Аз ще ви кажа кой как ще се обхожда. Ако имам вода, дойдеш при мене, казвам: „Заповядай!“ Ако имам една чаша вода и три деня не съм пил, жаден съм – колко хора има в света, които ще се намерят да дадат чашата си да я изпиеш. Казва: „Има вода, но тя е заради мене.“ Ние вярваме в Христа – то е друг въпрос. Аз не може да обичам хората повече от себе си. Единственото нещо, което може да направя, може да дам половината вода.

Ние казваме, лесно. Да, лесно се говори, но не може да го дадеш. Някой гладен казва: „Отрежи от твоите мускули да се нахраня.“ Питам, трябва ли да отрежа от месото си, за да живее той? Има хора го правят. Нали знаете за онези англичани, останали в една лодка от един разбит кораб. Един от тях разправя какво нещо е човекът. Те, след като седели седем-осем деня гладни, започват десетте души да се оглеждат и най-после деветте души се съгласяват, насочват мисълта си към един, хванат го, изядат го. Казвате, то е ужасна работа, изяли го. После изядат втори, трети и най-после остават двама души, които спасяват един кораб. Другите осем души изяли ги. Има нещо атавистично в човека. Англичанинът не е надрасъл, не е решил да умре гладен и да не яде другите. Поддава се на една атавистична слабост. То е слабост на човешкото съзнание, слабост на човешкия дух.

Ако в усилени времена може да изядете някого, онзи се предава като овца. Има ужасно нещо в живота. Казвам, ако така разрешавате въпросите, но има и друго разрешение. Тази катастрофа или тази драма става вътре в нашия живот. Често и ние, като се намерим като англичаните в трудно положение, някоя чиста и хубава мисъл изчезва. Това-онова изчезне и ако не се спасим, какво ще стане с нас? Това не е разрешение, това е слабост на съзнанието. Ще се опита животът. Тъй щото този опит е даден, ние трябва да разрешим изпита. Ние не се спираме върху това. Защо е направена една погрешка, влезли сме веднъж. Подписал съм една полица, криво-ляво трябваше да мисля. Защо съм подписал полицата, за това сега не мисля, този въпрос оставям. Защо не се занимавам, казвам – тази полица аз трябва да я платя, обещах, аз ще я платя. След като я платя, втори път, като дойде някой да подписвам, пак по същия начин, казвам: „Ще я платя." Защо аз да греша, този въпрос оставям настрана. Защо грешиш, не питай. Върни се при него и виж връзките какви са.

Сега мислиш, че Господ ще те обича, защото си праведен. Причината е не че ти си праведен, не затуй те обича, но защото Бог обича правдата в нас. Но Бог ни обича и заради друго. Господ казва: назад не гледай, напред върви. Направил си погрешка – няма нищо. Започни – и втори път не може, и трети, и четвърти, десет пъти, докато разрешиш задачата. Казваш: „Аз това ще направя, онова ще направя, ще се самоубия." Това са арменски долапи. Ще се самоубиеш. Ама аз ще напусна тази работа. Ти си обещал, свърши тази работа, че тогава я напусни. Има нещо в себе си, което не може да напуснеш, след като разрешиш въпроса. Ти не може да се справиш със злото, ако нямаш приятелството на доброто. Ти ще се справиш със злото само тогава, когато придобиеш приятелството на доброто в себе си. Тогава, придобиеш ли доброто в себе си, въпросът сам по себе си е

оправен. Щом разрешиш доброто, ти няма да бъдеш на бойното поле, ти си избавен. Щом дойде каквото и да е изкушение, ти си ангажирал силите в тази работа. Не изваждай меч да воюваш. Всякога, когато човек отива да се бие неприготвен, ще бъде бит.

Мъчнотиите, които имате, мнозина от вас мъчно се справяте. Казвате: „Аз вярвам в Бога. Аз обичам Бога." Зная, че вярвате в Бога, зная, че го обичате, но вие го обичате толкова, както онзи българин, нали ви казах този пример. Този българин върви с една българка Цоцка, който носил кремъклии пищови. Казва ѝ: „Цоцке, в мене вярвай, ти на мене разчитай." И тя вярва горката. Минават през гората, виждат отдалече една мечка и той се покачва на крушата. Уплашил се, и тя се уплашила, започнала да плаче. Насреща мечката я гледала, гледала, заминала си, без да я плюе. Той ѝ казва: „Не бой се, аз ще цъкна отгоре. Като насочих кобура си, тя си замина." С такива залъгалки не става. Виж твоето заблуждение, на нея казвам: много има да плачеш. Сега, не е лошото, че се качи на крушата. Той несъзнателно го направи, но пак в него има съзнание, казва: „Чакай, Цоцке, ще цъкна отгоре."

Та казвам, ние трябва да уповаваме само това, което можем. Има кой да ни помогне в света. Всякога може да разчитаме. Там, като идеш, трябва да имаш абсолютна вяра. Не разделяй ума си, като идеш до Бога. Обикновеното воюва. Има два вида материалисти в света – светски материалисти, които проповядват учението, че човек е Бог, после религиозни материалисти, които вярват, че умрелите всичко може да направят. Светските материалисти казват, че човек на земята всичко ще направи. Религиозните материалисти казват, че умрелите всичко ще направят, това го наричат религия.

Те са празни работи. Те се лъжат, като проповядват това. Така не се проповядва учението за Бога. Ако тия хора проповядват учението за Бога, това разумното, това разногласие, тази омраза не може да

съществува, защото, ако Бог дойде във всичките, и резултатите ще бъдат еднакви, хармонично развити. Щом има един дисонанс, ние сме в религиозния материализъм, дето има разногласие. Хората вярват в свети Никола, и русите вярват в свети Никола. Толкова светии спасиха ли Русия? Най-после носиха мощите на един велик светия с ковчег. Не, нашите светии не ни спасяват. Нито светският материализъм, нито религиозният материализъм може да помогнат на човека. Човек може да направи нещо, съгласен съм. Но онзи, който Върши Всичко това, е Бог. Аз искам вие да имате понятие за Бога. Като дойдете дотам, да имате едно свещено чувство, да може всичко да направите, да няма разногласие. Няма да бързаш. Така широко ще гледаш на живота. Аз ви давам да се уясни съзнанието, това е за уяснение на нашето съзнание, докато дойдете да се справите с вашето естество.

Гледам кое мъчи хората. Дребни работи. Религиозните хора се занимават със светския материализъм. Светските хора се занимават с религиозния материализъм. Светските хора учат дали има задгробен живот, дали има други богове. Има и други богове, но има и други богове над тях. И тия богове са станали все от него. Не е лош светският материализъм, но трябва да го поставим на неговото място, да поставим мястото на живите хора, на земята и да поставим мястото на заминалите в задгробния живот и да поставим мястото на Бога в нас. Най-хубавото място трябва да дам на този Бог единствения, който мисли нашето добро. Той е, който може да ни повдигне, може да ни направи мощни и силни, и разумни, да даде щастие, то е тази идея. Влезе ли тая идея в тебе, това същество дойде в тебе, веднага ще изгрее слънцето на живота. То е слънцето на живота.

Казвам сега, за да бъдете силни, това трябва да придобиете. Ако нямате това съзнание, не може да направите един опит. Как ще направите един опит, кажете. Някой седнал, казва: да се молим. Как

да се молим? Да коленичим? С коленете не става. Прави? И прави не става. Към изток? Не, към юг. Нагоре? Хубаво, хайде, нагоре. Молитвата не е нито на изток, нито на юг, нито на север, нито на запад. То не е положение да го вземеш. Онзи, когото ти обичаш, накъдето е той, там е изток. Ако Господ е на запад, там е изток. Ако Бог е на юг, там е изток. Където е Бог, там е изток в света. Противоположното ще бъде запад, човешкото. Отпред – Божественото, отзад – човешкото. Тогава от лявата страна кое е? От лявата страна е дяволът, от дясната – ангелите.

И така, Бог отпред, човек отзад, дяволът отляво, ангелите отдясно. Казва, защо да е така? Какво е разрешението на въпроса? Щом аз намеря Господа, дяволът дойде отляво, ангелите отдясно, хората отзад, тогава всички изпитват страх и трепет, казва: да го не бутате този човек. Защото вече никой не те бута и лошите духове може да направят услуга. Пък някой път Господ погледне, пък нищо не казва. Като каже да не бута никой, никой не те бута, но като каже да те бутат, всички те бутат, ще има отзад и отпред, което може да стане. Най-първо ще намерите Бога, който е отпред, пред лицето ти. Казва, гледах Господа пред лицето си. Хората ще дойдат отзад, дяволът ще дойде отляво, ангелите – отдясно, то е човекът, ще застанеш в главата си. Ще застанеш пред Господа, и тогава, само тогава ще бъдеш силен, ще имаш равновесие, каквото желаеш, може да бъде.

Когато Бог е отпред, хората отзад, дяволът отляво, ангелите отдясно, каквото пожелаеш, може да стане. Това трябва да бъде един вътрешен процес в съзнанието ви. За бъдеще трябва да добиете това съзнание, ще се разшири съзнанието ви. Някои от вас сте имали такива моментални положения, вие ги знаете, но сте ги изгубили и някой път казвате, дали това беше вярно, или не – и ти се усъмниш. Щом се усъмниш, заглаждат се всичките минали опитности. Тази

опитност трябва да остане като динамическа сила, не само да изглаждаме пътя си.

Това, което сте чули, да разработвате.

Размишление

33 лекция, 3 април 1929 г, София, Изгрев

СПОРНИ ВЪПРОСИ[71]

Размишление върху Царството Божие.

В живота има основни мисли, които държат съзнанието будно. Онова, което държи човека с външния свят, това са предметите, с които ние боравим, то е нашето съзнание. Съзнанието е свързано с човешкия ум. Някой път, когато човек се вглъби в себе си, не се интересува от външния свят, той разсъждава в душата си, мирът е някъде извън.

Следователно, когато ние говорим за съзнание, ние разбираме връзката между сегашния живот и бъдещето. Тия двете положения, тия двата живота се свързват. Сега какъв е физическият живот? физическият живот е, ако сега си радостен, следующия път ще бъдеш скръбен. Или едно състояние – нито ти е приятно, нито ти е неприятно, седиш, не знаеш какво да правиш. Не си гладен, не си жаден, усещаш, че ти липсва нещо. Когато ученикът дойде или онзи, който иска да върви в пътя, той трябва да е свободен от ненужен багаж. Какво му трябва на ученика? Трябва му едно перо, една мастилница, една торба, един буквар. Торба му трябва да си носи хляба и книгата, каквото вижда, да запише. Тази книга уподобяват на неговата памет. Между всички тия работи, които вижда и преживява, трябва да направи една връзка вътрешна.

Ние сега се спираме и казваме: „Да си уредим живота.“ То е наше схващане. Как се урежда животът?

Закон е, когато ти уреждаш своя живот, ти уреждаш живота на другите. Когато ти се учиш, ти взимаш от някого, отнякъде, става обмяна. В обмяната единият се повдига, другият слиза. То е закон на

[71] Лекцията е в пълния си необработен вид.

движението. Онези, които не разбират законите, те се изолират. Например ние се изолираме, взимаме предвид нашето страдание, недоволни сме, но така не се разрешава въпросът. В дадения случай не си само ти недоволен. И мечки, и вълци, и лисици, и буболечки, и птички, и те са недоволни. Някой тигър, някой лъв – всички те имат съзнание, недоволни са, ще се събере цяла плеяда същества – все сте недоволни. Искате да постигнете нещо, но не можете, недоволни сте. Вълкът ходи в някоя кошара, гонили го кучета, искал да задигне някоя овца и освен че не задигнал, но са го закърпили. Лисицата ходила при някой курник, тук погледнала да хване някоя кокошка, там погледнала, но са я закърпили.

Не различавате някой път нещата. Пък и вие напишете някое съчинение по философия, някой критик ви закърпи, казва – тази книга не струва нищо, еди-кой пасаж, еди-коя глава, работите не седят така, невежа е, не разбира законите. Закърпили са ни. Сега ние говорим за съвременния живот, както е в България. Като идеш в Англия, Франция, Америка, там пък има други мъчнотии. Там критиката е по-мека, но по-язвителна. Онзи критик знае къде е слабото място.

И тъй, ученикът, който се учи, и той има слабите страни. Вие седите тук и вие се притеснявате, ако говорите, другите ученици ще те критикуват, не може да го кажете, както трябва. Сега всичките ученици трябва да бъдат свободни. Онзи, който става да говори, няма какво, няма какво много да говори. Пет минути му стигат, в краен случай петнадесет минути, не му се позволява повече. То е вече една реч от два часа и половина. Ако ти не може в пет минути да кажеш една съществена мисъл. Казвам, пестене на време трябва, понеже е съкратена еволюцията. В миналото ние сме имали много време. Сега нямаме много, всичко набързо става. Ама ми кажи. Казвам: бягай. Нищо повече. Ама че така били въоръжени, че топове, че голяма

армия, че туй, че онуй. Бягай! Нищо повече. Ела. Ама защо? Ела, защото имам да ви дам хубава баница, ябълки. Не, ела на гости. Мислено другото да стане. Защото, ако имахме време, бихме говорили.

Та казвам, в многото говорене работите не се обясняват. Казва: „Мен работите ми не са оправени.“ На ученика работите не са оправени, ще се учиш. Не може да учиш, понеже умът е раздвоен. Щом се раздвои умът, не може да учиш. Представете си, че вие сте ученик, имате да плащате три полици по десет хиляди лева. Как ще учиш? Щом речеш да учиш, полиците излязат. Тия десет хиляди работят, те са динамическа сила, смущават. Казват, изхвърли го. Изхвърли го, де. Казва, завладей го. Хубаво, докато го завладееш. Казва, вземи, че го метни. Казвам, ти мятал ли си го? И онзи е юнак. Не се мята. Като речеш да го мяташ, и той те мята.

Работите в живота не са така лесни. Някой път го представяме много лесно. Не е така лесно. Те са две крайности. Винаги ще вземеш мъчнотиите, които съществуват. Защото животът така е направен. Не разрешавай този въпрос. Ще дойде един ден да се разреши. После другия въпрос. Защо трябва да скърбим в света? Този въпрос не разрешавай. Ще дойде един ден да се разреши. Защо радостта не иде? И този въпрос не разрешавай. Закъснял тренът. Някой път скръбта иде по-рано. Пътува с бързия трен, качила се на някой експрес. Ти я очакваш да дойде след два деня, но тя дошла два деня по-рано. Чакаш радостта да дойде по-рано, но закъсняла. Тия работи стават в обикновения живот, става закъсняване.

Та най-първо човек ще си създаде вътрешно една трезва мисъл. В дадения случай, да кажем, ти страдаш. Ще вземеш страданието на всичките хора, ще разгледаш цялото страдание, защото ти, като страдаш, може да си на опашката. Твоето страдание може да съставлява опашката на редица страдания. Ти ще завършиш тази

верига, ще хванеш главата на страданието – ти си опашката, ще образуваш един кръг, ще започнеш да се въртиш около този кръг, и този кръг ще разреши целия въпрос.

Сега казваш: „Как да се разреши този въпрос?“ Виж как се разрешава математически. Три полици по хиляда лева, то са еднакви величини. Но да допуснем сега, че първите десет хиляди си взел, когато си бил на десет години, вторите – на двадесет, и третите – когато си бил на тридесет години. Той е един банкерин, честен човек. Ако не ги платиш, той ще протестира, полиците. Нямаш пари. По кой начин ще изплатиш, нямаш външни условия. Имаш всичкото добро желание, искаш да платиш, не върви. Тридесет години са минали, тридесет години той те чакал, не може да го обвиниш. Как ще разрешиш въпроса?

Тази работа с любов ще се уреди. Този банкерин има дъщеря, ти си млад момък, дъщерята се позасмее малко, ще пише едно писмо, ще му уреди работите. Вие казвате, то все с любовни работи. Хубаво. Като тръгнеш по Божия път, започнеш да любиш Бога, работите се уреждат. В живота трябва да знаете, че не може да живееш един живот добър, докато нямаш в ума си едно разумно същество. Туй трябва да го знаете. Доброто не е нещо механическо. За някого и за себе си казваш – ти, който си на земята, и онзи – те са две същества. Та, ако ние схващаме, тъй както е, понеже дават на любовта друго разрешение, ние мислим, че е много лесно.

Любовта е най-голямото изкуство. Любовта има един възел. Като дойдем, тя е много внимателна, любовта не се кара, тя има едни везни. Щом дойдеш при нея, тя ще те тури на везните и щом ти липсва един грам, туря те вън от везните, погледнеш, турила те настрана. Ред явления има в живота, които може да се обяснят психологически. Разумният живот изисква точност в проявите на живота. Значи, ако теб ти липсва нещо, ще те тури настрана. Казваш,

що от това един грам, че това не е повече. Един грам е една динамическа сила, един грам е много нещо. Пък и ако имаш един грам повече, любовта ще те тури настрана. Точно трябва да бъде – ни повече, ни по-малко. Вземете един цигулар, той нагласява цигулката си точно. И в музиката е същият закон. Онзи вещият артист ухото му е точно, той нагласява цигулката си ни по-високо, ни по-ниско. Има един основен тон, по който нагласяват всичките цигулки.

И в живота, ако нямаме основни тонове, няма да знаем как да постъпим. Сега изкуството на живота е – онзи разумният човек трябва да бъде весел. Когато работите вървят и когато работите не вървят, да бъдеш радостен. Това е много естествено. Защото, ако ти правиш добро от имането си, то е в реда на нещата. Но ако правиш добро от нямането си, в тебе има идея. Ако баща ти и майка ти те заставят с остен да се учиш, баща ти те наложи, прати те да се учиш, майка ти те наложи, прати те да се учиш. След това казваш: „Благодаря, че баща ми ме е бил. Благодаря, че майка ми ме е била.“ Защото тоягата на майката и тоягата на бащата са го направили човек.

Нас ще ни кажат, че трябва да бъдем добри. Хубаво е, не е лошо. По-добро е в нас да имаме един импулс, без да чакаме тоягата на бащата и тоягата на майката. Докато те спят, да сме станали и да идем на училище. Бащата да съзнава, че син му е прилежен. Ще се повърнем. Това са мъчнотии в живота, които трябва да разрешаваме. Имаш една мъчнотия. Защо ще се бунтуваш? Ще разрешиш една задача. Аз на вас толкова пъти съм ви говорил. Имате ставен ревматизъм в коляното. Ако ти не си ученик, ще търсиш лекар. Никакъв лекар не търси, защото, ако търсиш лекар, никакъв учен човек не може да станеш. Ти ще разбираш.

Този ставен ревматизъм е задача, ще я разрешиш. Ако ти с мисълта си този ставен ревматизъм не може да го изпъдиш от

коляното си, ти учен човек не може да станеш. Ти ще се разправяш, ще му говориш по един начин, по втори, по трети ти ще намериш езика на ставния ревматизъм.

Някой сега ще попита ставният ревматизъм говори ли. Говори, как не говори, всяка вечер говори, любовни писма пише, посвие крака, стисне ме, казва ми: „Много те обичам." Ние, като обичаме някого, постиснем ръката. После, като се изгуби, казваме: „Къде ли отиде?" Че току го няма и той се обади, дойде. Казвате, така ли трябва да гледаме? Че този е истинският начин. Ще разрешим една задача, ставният ревматизъм. Ако ти може да го изпъдиш, ще добиеш една самоувереност, че има сила в тебе. Ако дойде лекар и ти помогне, ще вярваш, че други са ти помогнали. И то е хубаво. Но ти влез в себе си, като дойде ставният ревматизъм. То е задача. То още не е болест. Той е предвестник на болестта. Болестта като дойде, то е друг въпрос. Казва: „Без този ревматизъм не може ли?"

Ние имаме една сестра. Когато ходихме на Мусала, тя имаше ишиас на крака си, схванат, казва: „Какво трябва да правя, Учителю? Да се кача на Мусала, ишиас имам." Казвам: „Ще се качиш." „Ами ишиасът?" „Ще го закачиш горе." Качихме се на Мусала и ишиасът там остана и досега там седи, този ишиас отиде. Та има мнозина от нас, които се плашат от болестите си. Гледам, у мнозина има страх. Прободе те нещо в плешката. Едно любовно писмо е това. Стисне те малко, поощипе те то, за да ти покаже, че присъства някой в тялото. Научно го обясняват, набират се много енергии. Пък и в живота има нещо. Всичките наши недъзи, болести в живота, всичките неприятности в живота, това са затвори. Ако ги разрешите, по-лесно ще дойдете до вътрешния смисъл на живота. Не ги ли разрешите, всякога ще се намерите в едно голямо противоречие в живота. Тия болести може да бъдат от физически характер в тялото, пък може да бъдат и в чувствата или в кръвта, или в жидката материя, или може да

бъдат в нервната система. Може да засягат или мозъка, може да засягат мускулите, може да засягат кръвообращението, може да бъдат в твърдата материя или в кръвта, в състава на кръвта, или пък в динамическата сила, в неговата нервна система. Най-първо ще видите. Ако е на физическото поле, се лекува по един начин, ако е в кръвта, се лекува по втори. Ще се проучва. Съвременната наука няма методи, такива положителни методи да изчезне болестта няма. Христос казва на онзи: „Стани и ходи." Това е наука. Динамика е то. Христос разбираше тия работи, казва: „Стани и ходи." Казваш: „Мен ми се схванал кракът." Тогаз аз казвам: „Стани и ходи. Аз ще направя това чудо."

Сега нямам нито пет пари в джоба, освен че имам да давам тридесет хиляди, но видял съм красива мома, трябва да се представя, искам да ме види здрав, имам ставен ревматизъм, тогава казвам: „Стани и ходи." Вие ще вземете формата и ще замените, тази красивата мома показва разумното в света. Вие не си представяйте момата на физическото поле. Като кажа красива мома, разбирам онзи принцип, който работи, разумното, Божественото в света, което работи. Заради него може да направя. Казвам на себе си: „Стани и ходи." Веднага ставам като онзи, който лежа тридесет и осем години, казвам: „Варда-а-а." Казват: „Как оздравя?" Говоря алегорично, казвам, дойде Христос и ми каза: „Стани и ходи." И аз станах. Казва: „Дойде ли?" „Да, и аз станах." Веднъж видях Христа, казано е: „Послушай." Дали това е Христос, или не, вие може да се съмнявате. Но че съм здрав, може да ви покажа, че мога да ходя спокойно. То е факт. Дали идвал Христос, то е друг въпрос. До онзи ден куцах, сега ходя свободно. Кой лекар? Няма лекар. Дали вие вярвате, то е друго, но факт имам. Значи Христос идва при мене, послушах и станах, работите се оправиха.

Някои неща има, които ние не може да докажем. Трябва да има един резултат в нас, в съзнанието. Трябва забогатяване на съзнанието, весел трябва да бъде човек. Казва, може ли да бъде човек весел. Може да бъде весел човек всякога. Стани сутрин и бъди весел. Мисли сутрин, че Бог е направил света, толкова хора са минали преди тебе, живели са и са заминали на друго място. Онова, което не ти достига, ще се оправи. Ако ти туриш мисълта, ще се оправят работите. Тъй ще се оправят работите по-лесно. Минава година, две, три, не бързай в изправлението на работите. Не туряй срок. Най-първо кажи, ще се оправят работите. Кога ще се оправят, не предрешавай. Ама в този живот? В този живот. Не бързай.

Когато ние говорим, че ще се оправят работите, подразбираме в този живот. Когато казваме, някога ще се оправят работите, разбираме в някое друго прераждане. В друго прераждане, във второ, трето. Има някои работи, след като се прераждаш хиляди пъти, ще се оправят работите в съвсем други живот. Да допуснем, че ти имаш работа с едно същество, което е завършило своята еволюция, замине на друга система. Искаш ти да го видиш, имаш ти една мярка вътрешна. В кой живот ще го видиш? Туй същество няма да остане заради тебе, ти ще се повдигнеш, ще го търсиш, идея ще бъде заради тебе. Някъде ще го намериш.

В Битието има разказ за двама светии. Те живели в пустинята, шетали си сами, яденето било боб. Един ден шета единият, друг ден шета другият и вари боб. Един ден станало спор между двамата светии, поскарали се, светийско скарване, много малко. Единият светия, като мислил как да се спаси светът, турил боба и да тури и в хляба сол, и в боба. В ума му останало, че осолил и хляба, и боба. Седнали двамата, виждат хляба опечен и боба сварен. Онзи казва: „Не си турил сол." Казва: „Как? Възможно да се изменил твоят вкус. Аз мисля, че турих сол и в хляба, и в боба." Казва: „Ти мислиш, че си

турил сол, но моят език казва, че не си турил.“ Ще кажете, много дребна работа. Обаче станал един малък разрив между тях. Сега как ще се оправи тази работа? Онзи мисли: „Виждам аз, че иска да ме обвини.“

Кой е прав? Че не е турил сол, трябваше този светия, трябваше да си тури сол. В готварството готвачът не е длъжен да туря сол. То е традиция да се туря сол. Но първоначално, когато се образувала кухнята, на готвача не се позволявало да тури сол в яденето. Всеки ще тури толкоз, колкото иска. Този първият светия върви по традицията, че готвачът трябва да туря сол. В другия няма традиция, казва – да си туря сол.

Има някои наши погрешки са като боба. Казва, турил ли съм сол в хляба и боба. Според сегашната традиция той трябва да тури сол, но при това винаги, когато турям, малко трябва да турям, понеже малкото сол лесно се разрешава, но на многото сол мъчно е. Ако не туряме сол, много по-лесно е. Казвам сега, много по-бързо се решават. Казва, какво не съм направил? Не съм турил сол. Казва, тази работа ти ще разбереш един ден. Тогава на този вторият светия, който мисли, че е много праведен, се случва същото. Минават десет години, той не може да разреши тази задача, защо така да му каже. Обаче другият се молил, казва: „Господи, покажи ми един начин да изправя тази работа.“ Той мисли, че е турил. Казва: „Ако не съм турил, покажи ми тази работа как да изправя.“ Един ден останал той да готви. Обаче, случва се, че като сядат да ядат, виждат, и хлябът не е осолен, виждат, че и бобът не е осолен. Пък той таман наготвил, да тури солта, минава през гората много красива мома, че като погледнал, забравил. Той оставил солта, отишъл да гледа накъде отишла. Като се върнал, казва: „Ще ме прости.“ Той разбрал защо не се осолява бобът, казва: „Както аз направих, възможно е минала друга мома заради него.“ След десет години той разбрал, че бобът и хлябът не били солени. Понеже той се

увлякъл, забравил някъде солта, върнал се и пекъл хляба без сол. Казва: „Ще ме извиниш. Аз носех солта, но мина една мома много красива, видях накъде отиде, увлякох се. Разбрах защо не се осолява хлябът и бобът по някой път.“

Сега моралистите ще кажат – защо той трябваше да се увлече, защо да ходи подир тази мома. Какво лошо има? Или какво лошо има, че забравил да осоли хляба и боба. Значи, когато красивата мома мине, не се осолява хлябът и бобът, но човек се осолява. След това, като се осолили, двамата светии отишли да работят между хората. Вече не готвили хляб и боб, но отишли да работят в света. Тази мома, като мина, тя даде подтик и те отишли в света да учат хората как да живеят. Ако известна идея мене ми даде подтик нов, не бъди дребнав. Има такива разкази, понеже казва, се съблазнил, че отишъл, че плакал, плакал, че се разкаял пред Бога. Ако аз ида, че плача пред Бога, че минала тази мома, че не се осолил бобът и хлябът, питам, как ще погледне Господ на всички мои сълзи?

Искам да ви наведа на примера. Ние нямаме още истински разбирания за живота. В живота, каквото е допуснато във физическия живот, има смисъл. Някой път, като не осолим боба, не ни държат отговорни. Според първата кухня готвачът не турял сол. Отпосле дошла тази традиция да се туря сол в хляба. За да бъде умът свободен, трябва да се освободите от много грижи и ненужни мисли, неправилни мисли. Ние се занимаваме по някой път с погрешките, както тия светии. Че не съм турил сол, какво има? Ще си туриш сол, малко трябва. Но десетина, двадесет души не схващат еднакво. На небето аз никога не може да осоля. Всеки сам ще си тури. Има един вътрешен процес, с който сега трябва да се занимаваме. Човек трябва да бъде чист. Чистотата първи път учиха рибите. В чиста вода живеят рибите. По-чисти същества от рибите няма, измити са всякога. На рибите разрешиха ли въпроса за чистотата? Кардиналният въпрос за

рибите беше чистотата. Но рибите разрешиха външно въпроса за чистотата. Ние, когато дойде да разрешим въпроса за чистотата, се повръщаме да видим как са го разрешили външно рибите, и тогава вътрешно да го разрешим.

Сега какво разрешават птиците? Птиците разрешават въпроса за облеклото и за семейния живот. И рибите ходят стадно, но в тях няма семеен живот. Чрезмерното размножаване у рибите показва, че в тях има неестествен процес на размножаване. Както и да е, те са свързани с известни космически процеси. Ние ще го оставим настрана. Въпроса за дрехите птиците го разрешиха. Ако някой иска модел за дрехи, трябва да го вземе от птиците. И семейният въпрос птиците най-добре го разрешиха, външно птиците го разрешиха.

Сега човек минава ред процеси – всички тия процеси на рибите, на птиците, на млекопитающите. Какъв въпрос разрешават млекопитающите? Аз ще ви оставя сега за млекопитающите вие да мислите. Най-после ще ви запитам какъв е кардиналният въпрос, който трябва да разрешим ние. Ние разрешаваме сега кардиналния въпрос на любовта, разрешаваме любовта не тъй, както ангелите са я разрешили, ние трябва да разрешим нашия живот. Въпросът за любовта, туй, което всичко прониква, то се ограничава, но въпросът за любовта не сме го разрешили. Ние го разрешаваме по един начин, втори, трети, по много начини. Всичките усилия, които правим, са хубави, но не сме намерили един правилен метод, с който да разрешим. Това, което намираме, е процес на самоусъвършенстване, но човек не може да се самоусъвършенства в живота. Никой не може да служи, докато той не люби. Докато не любиш, и в никоя област на живота не може да успееш. Сега психологически даже най-напредналият човек – внеси едно побуждение на любовта в душата на този човек – умът ще се събуди, ще започне да учи и силен ще стане,

и здрав ще стане. Аз да ви наведа и друг пример. Има ред набрани примери.

Една мома на двадесет и две години дванадесет години боледувала от нервна болест. Един ден иде вкъщи един млад момък, поглежда я, и тя го поглежда, поусмихват се, нищо не си казват, но тази болна мома се влюбва в него. Тя става от кревата, облича се – вече образът на момъка е в нея. Този момък само като я поглежда, тя става. Кой беше този, я ми кажете. Законът на любовта е това. Сменя се състоянието, болезненото състояние се сменя, иде едно здравословно състояние. Тя става и казва: „Аз може да ходя." Да го изтълкувам правилно: аз може да ходя, както той ходи. Той вече в ума ѝ седи, облича се и все за него мисли. Значи той е свързан с ония живи сили, с хубавото, красивото.

Това, което в даден случай повдига човека от едно болезнено състояние, то е законът на любовта. Може да го наречете закон на живата природа. Природата, това е любовта, това е Господ, това е Духът Божи, но това е същината на живота. Трябва човек да обича. Когато обичаш, това трябва да бъде свещен закон. Да се срамиш само в едно нещо: не излагай любовта на позор. Да не те е срам, че обичаш, но да те е срам, че излагаш любовта на позор, да излагаш свещените работи на позор. Казва: „Не давайте свещените работи на свинете." Любовта ти не трябва да позориш. Единственото нещо, което в тебе не трябва да позориш, то е любовта. Научиш ли да не позориш любовта, ще дойде мъдростта, истината, всичко това ще дойде отпосле. Та казвате сега: да не позориш истината. Ти, докато позориш любовта, не познаваш пътя на мъдростта, не може да познаваш и истината. Като влезеш там, ще правиш същите погрешки и в пътя на истината, като влезеш, ще правиш същите погрешки.

Казвам, когато видиш някой човек в пътя на любовта, ще считаш този път за свещен, този път не го критикувай. То е Божественият

метод. За тази болната мома ще кажат – тя не си гледа болестта, тръгнала по любовни работи. Ако тази любов тебе те спасява, добре. Де е злото? Любовта трябва да внесе живот, трябва да ни освободи от робство. Ако любовта тебе те освобождава от ония връзки, от ограничения, от грешни състояния, от онова глупаво състояние и даде смисъл на живота, ти си намясто.

Казвам, всички трябва да работите за освобождаването, да имате свободни разбирания. Аз бих ви привел един морал. Вие нямате мярка за морал. Това, което схващате, то е така, но има нещо още по-тънко в морала. Има един морал, дето обикновените хора не подозират, но той е морал на светиите. Аз ще ви представя един пример. Този пример вие няма да го разправяте на другите. Ако ще го разправяте, няма да ви го кажа. Всеки ще го запази за себе си. Аз ще го облека във форма на сегашния живот на хората, но той е разказ на миналото.

Благочестив владика между 35-40 години, с брада, свят човек, заради него говорят, че като нашия свят владика няма свят човек в света, много благочестив, благодетелен, кой как минал, целунал ръка, почувствал някаква хубава миризма, всички за владиката говорят. Един ден аз присъствам, гледам този владика, поглеждам откъм лявата страна. От лявата страна седи много красива мома. Всички хора целуват ръка и една стара баба на седемдесет години стои, той седи, благославя, всички искат да му целуват ръка. Той гледа нагоре, но все поглежда към красивата мома, другите не го виждат, аз го виждам, незабелязано подава ръката си. Бабата и тя седи, иска да целуне ръка. Като дойде младата мома, тихо въздъхне, той все нагоре гледа, дава ръка на младата мома. Бабата остава и казва: „Да съм млада и аз.“ Младата мома, като му целуне ръка, мисли, че ще ѝ даде нещо, казва, че владиката е свят. Този владика вече прави различие. Нито неговият ум е намясто, нито на бабата, нито на момата. Това

никой не вижда. Има една тънкост вътре. Този владика трябваше да се върне, да повика, да ѝ каже: „Сестра, ти си много красива, но си в един опасен път.“ Тя трябваше да остане, да не бърза. Той мисли, че като го целуне момата, ще придобие нещо. Той има право, но трябва да даде първо място на бабата. От гледището на морала той вече е съгрешил в сърцето си. Той се намира като Адама в рая. Като го повика Господ, той погледна тия животни, казва: „Господи, другар нямам.“ Че какъв е животът? Владиката казва: че какво е това владичество? Сега преведете.

Вие говорите за морал, за чистота. Аз отивам много по-далеч. Сега и в ума си допущам, че аз съм на негово място, казвам: в постъпката ми има нещо, което куца. Защото това положение, което завзима, никой не го вързал насила. Той се разкайва, че станал владика. Той, като види красивата мома, него ден да благодари на Бога, че видял красивата мома. Господ много хубава я е направил. Да каже: „Аз искам да бъда като нея красив.“ И от него ден, като види красивата мома, десет пъти повече добрини да прави. Тогава значи, че има морал, един стимул вътре. Не користолюбие да се зароди, но едно благородно чувство, че Господ му дал едно благословение. Да схванем и да разберем, аз привеждам.

Всеки един може да го вземе върху себе си. Казва някой: „Аз живея много чист живот.“ Казвам: като владиката ли поглеждаш? От невидимия свят виждат, другите хора нямат никакъв грях. Така не се показва. Това положение може да смени човек. Един ученик, който иска да прогресира, от това състояние трябва да се пази на осоления боб и осоления хляб. Как ще разрешим въпроса? Колцина от вас ще бъдат като красивата мома, която може да обърне ума на владиката? Всеки може да те подложи на известни изкушения в живота. Никога не трябва да допущаш една користолюбива мисъл да я присадят на тебе. Като дойде, кажи: „Може да я присадите на друго място. Аз не се

нуждая от нея.“ Де е лошото? Нас не ни трябват такива присадени мисли, желания, криви разбирания. Защо ни е нас една философия, която отпосле нас ще ни донесе ред други нещастия големи в живота? Защото идат кармически.

Казваме, карма. Що е кармата? Ако аз седна и обясня причините на кармата, не е, както е писано. Казва, кармата трябва да се носи. Не е така. Коя причина е кармическа? Казва, кармически имат нещо от миналото. Хубаво, но този въпрос не е разрешен. Момата се спъва, владиката се спъва, старата баба се спъва – и трimata се спъват. Тогава вземете младата мома и направете владика, владиката направете млада мома, бабата ще си остане на същото място. Тогава второто положение: направете красивата мома баба, бабата красива мома. По отношение на тази красивата мома разбираме, баща ѝ е богат, тя е добре облечена, затова е красива. Тази старата баба е осиромашала, майка ѝ умряла, бедна, окъсана ходи, беднотия във всяко едно отношение.

Когато ние остаряваме и губим своите идеи, то е осиромашаване, духовно осиромашаване. Щом като майката умряла и бащата умрял, всякога ще бъдем стари. Щом майка ми не умира и баща ми не умира, не мога да бъда стар. Защото, какъвто е бащата, такъв ще бъде и синът. Каквато е майката, такъв ще бъде и синът.

Сега, любовта трябва да бъде едно свещено чувство в нас. На любовта не се плаща. Ти като обичаш, той да не подозира, че го любиш. Ще дадеш от себе си, без той да знае. Казва: „Толкоз го обичам.“ Не говори тези работи. Опетняваш. Ти се радвай, че по закона на любовта може да направиш добро. Туй трябва да бъде импулс. Бог дава еднакво и на праведни, и на грешни еднакво. Слънцето еднакво изпраща своята светлина.

Казвам, ние трябва да бъдем тъй, както е Бог спрямо нас. В това отношение Бог, като работи, еднакво гледа, само че Бог ще каже,

пътят на тази красивата мома се различава от пътя на владиката. Владиката има свой път. Старата баба има свой път. И красивата мома има свой път. И в тримата има нещо красиво. В окултната наука, която е синтез на всички науки, има един метод за примиряване на всички противоречия в живота. Вие може да ги знаете, но при това развитие, което имате, и да ви се каже, няма да изпълните, защото всички търсите лесния път. Даже ако вие сте на мястото на този светия, да видите, недоволен сте. Ако сте на мястото на старата баба – на второ място. Ако сте на мястото на владиката, ти виждаш, казваш, не е право. Ако си на мястото на владиката, ще направиш туй, няма да осолиш боба.

Казвам, много тънко чувство трябва да имате. Не да се безпокоите. Ако аз съм на мястото на владиката, ще кажа, липсва ми нещо. Какво ми липсва? Това, което липсва, ще го доставиш, ще туриш нещо, ще го заместиш. Ще се поставиш на мястото на красивата мома, на мястото на старата баба. Ще изучаваш и трите живота. След това има четвърти метод, той е Божествен. Какво иска Господ от мен? Че аз, като видя старата баба, да се зарадвам. Като видя младата мома, да се зарадвам. Аз заради себе си да се зарадвам едновременно. Защото, ако тази мома целуне ръката на този владика, в дадения случай ще се поквари и оттам насетне тази мома ще се поквари. Туй е кармата. Като целуне ръка, може четири-пет поколения да водят един много разгулен живот. Причината е съвсем нищожна. Не че е направено някакво престъпление. Този владика ще ѝ става син, ще ѝ става дъщеря. Тя казва: „Защо Господ ми даде това?“ Защото беше владика. Малките причини дават големи последствия. В света не са ония големите причини, които обръщат колата, но малките причини. Кибритената клечка някой път произвежда много големи пакости. Това е за един светия, не е за един обикновен човек. За обикновения човек това не съществува. То е за ума на светията.

Ако искате да имате един възвишен идеал, ако туй считате за морал, което всички хора считат, то не е морал. Ние трябва да виждаме нещата, които другите хора не виждат. По това да се отличаваме. Когато казват, че в тия хора има нещо, да е в съждението, в онова разбиране. Ние трябва да идем крачка напред по-надалеч. Защото, ако е за грях, това тяло, в което живеем всеки ден, ще се освободим от него. Ти, като разграждаш, разграждаш, защо трябва да умреш? Разгражда се тялото. Ще ти дадат друго. Оцапал си една дреха, Господ ще ти даде друга. Щом се оцапаш, ти ще се съблечеш, трябва да облечеш друга, докато се научиш да пазиш чиста дрехата си. Когато се научиш да пазиш чисти дрехите си, ще научиш закона за безсмъртието.

В безсмъртието ако не пазиш чистота, ще изгубиш безсмъртието. Казва, защо те живеят един морален живот на истината. Трябва да знаете, че от чистотата има един живот, който не подозирате. Казва: „Как да обичаме?“ Хората не са били в областта на любовта, да знаят какво нещо е истинска любов. Сега трябва да се стремите към ония вътрешни схващания.

34 лекция, 10 април 1929 г., София, Изгрев

ТРУДНИ ЗАДАЧИ[72]

Добрата молитва

Размишление върху силата на Доброто.

Ще прочета 4. глава от Данаила. Върху тази 4. глава всеки един от вас за следния път ще даде едно разрешение на главата, един извод. Запример дава ви се числото 10 да го разделите с едно нечетно число. Сега слушайте хубаво, после ще четете хубаво. (Чете.) Ще се поставите в положението на цар Навуходоносор[19], вие ще се поставите към всички племена. Вие ще разрешите една задача. Ако не, ще окачите човека на въжето. Вие ще намерите тия племена, народи и езици, непременно ще извадите един урок. Урока ще напишете втория път. То е един ребус. Казва: „Мирът да се умножи на вас." Сегашните християнски царе започват ли тъй? Как започват своите манифести? Един езичник цар казва: „Мирът да се умножи на вас." Вие ще направите един манифест. Първо ще видите преди колко години е било.

Сега хората лесно разрешават задачите. Казват: „Ама аз съм много добър човек. Ама аз съм много кротък човек." Че е добър, то е едно правило. Че е кротък, то е друго правило. Добрината не разрешава въпроса. Аз съм много добър човек, но гърнето е счупено. Аз съм много добър човек, но счупих това гърне. Ти живееш в къщата и туй гърне се счупи. Ами аз? Ти си много добър човек, ще направиш това гърне. Тогава казва: „Добре, но не съм го счупил." Кой го е счупил? Тогава де ще намерим виновника? Друг няма освен него. Сега да оставим това.

---

[72] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Ще ви занимая с друго. Понеже сте учени хора, ще ви занимая с по-отвлечени задачи. Праща ви се един автомобил подарък от най-видния цар на земята, който пътува със сто хиляди километра в секунда. С този автомобил трябва да пропътувате земята и да се спрете на десет станции по пет секунди – такова е разписанието. Искам сега да разрешите задачата. Кой от вас е математик? Какво трябва да се прави? Автомобилът трябва да се тури в работа. Сега, ако бяхте един от правоверните християни, щяхте да кажете – тия работи не са за спасението на хората. В плана на спасението не влиза туй, че такъв автомобил има, това са въображаеми работи. Ни най-малко невъобразаема работа, понеже с каква бързина се движи човешката мисъл? Че вие ги имате тия автомобили. Вашият ум с каква бързина пътува? С автомобила на ума вие за една секунда отивате до слънцето. Тогава колко е по-бързо от светлината? Кажете колко пъти тази бързина е по-голяма от бързината, с която се движи светлината. Знаем, че триста хиляди километра минава светлината. Тогава с тази бързина на ума колко време ще вземе да преминете Слънчевата система? После ще ви дам още една задача.

В царството на Соломон Ра имало закон за всеки един престъпник, който извършил тежко престъпление, туряли верига, която трябвало да тежи десет килограма злато. Във времето на Соломон желязото не е било намерено. Желязото е открито нещо около три хиляди години според показанията на историята. Та златни били веригите. В държавата на този цар царят произнасял присъдата, той произнасял присъдата и давал свобода на всички да намерят начин, по който тази присъда да се измени. Оставял, след като се издаде присъдата, всеки от поданиците да намери начин да отмени присъдата. И тъй, осъдили едного и първият, който трябвало да носи

тази верига, бил много знаменит философ. Престъплението, за което бил осъден да носи тази верига, било, че той написал Божието име с проста буква. Не написал с главна“ буква името Божие. Но според законите на държавата всеки един философ трябвало да бъде съвършен, трябвало да пише правилно. Че написал с малка буква Божието име, осъдили го на десет години да носи една златна верига от десет килограма. Та всички съжалявали, че този мъдрец – той бил един голям мъдрец, трябвало да понесе такова наказание. Казва, не може ли с проста буква да се напише името. Той мислил, че с проста буква се пише, не знаел. Тогава книгите не се печатали, та той като написал книгата, намерили, че написал с проста буква името Божие и след като извадил книгата, трябвало да лежи десет години в затвора. Трябвало да се търси начин да се освободи. Отишли при онзи, който правил веригата. Казват: „Моля ти се, не я прави.“ Понеже за всеки затворник трябвало да се направи нова верига. Молили го да не прави тази верига. Давали му пари. Той казва: „Не може. Центърът издал заповед. Аз трябва да направя веригата.“

Сега аз няма да се спра. Има много положения, при които искали да освободят осъдения. Но след като направили веригата, дошло до ключа. Онзи, който да тури веригата, трябвало да бъде и той мъдрец. Тогава прости хора нямало. Хората били мъдреци. Този, който затварял веригите, и той бил голям мъдрец. Но затворникът бил негов учител. Ученикът трябвало да тури веригите на своя учител. Ще каже някой, не може ли да се откаже? Той трябвало да разреши въпроса, как да не може да се тури веригата. Как е разрешил този ученик? Той взел, че претеглил веригата. Тя трябвало да бъде точно десет килограма. Той, като я претеглил, намерил, че тежала десет грама повече, отколкото трябвало. Следователно писал на царя протест, че имало втора неправда, понеже веригата е с десет грама по-тежка.

Следователно, ако е закон, да се приложи точно, ни повече, ни по-малко, точно десет килограма, нито един грам повече. Казва: „Такава верига не може да я туря.“ Той направил едно заявление, пратил го на царя, че не може да изпълни неговата заповед, понеже веригата не е направена както трябва.

Сега разрешете по закона на вероятностите този протест уважен ли е, или не. Ще теглиш веригата си. Значи онзи ученик, за да освободи учителя си, претеглил веригата. Сега кой от вас е претеглил веригата? Сега какво било разрешението на царя по закона на вероятностите? Сега всички вие ще се намерите в онова затруднение. Отиваш ти в гостилницата, след като ти дадат нещо да ядеш, като го вкусиш, решаваш, че готвачът не е готвил хубаво. Излизаш от гостилницата, но готвачът дава едно заявление, че не си ял яденето. В царството на Амон Ра влиза един пътник – той бил голям поет, влиза в една гостилница. Готвачът, който готвил, той бил един философ. Той дал едно оплакване на царя, че онзи не изял яденето. Този, който не изял яденето, бил осъден на десет години затвор. Днес много лесно може да минете, ако не ядете. Ще докажете защо не сте ял.

Питам сега, как ще освободите този поет от ноктите на закона? Той, като не могъл да яде, да не влиза в гостилницата. Законът бил: ако си мъдрец, трябва да знаеш хубаво ли е сготвено, или не. Щом влезеш в гостилницата, значи яденето е хубаво сготвено. Щом излезеш, значи има някакво престъпление. Втората задача как ще разрешите? Първата ученикът намерил – претеглил веригата. Обаче този път златарят направил верига много точна, десет килограма. Какво ще се прави? Какво друго да се намери, някой клуб, за да се освободи този поет от затвора.

Мнозина от вас са забравили онова истинско разрешение. Мислите, че това, което било в миналото, няма никакво отношение с онова, което сега живеете, и онова, което сега живеете, няма никакво отношение с бъдещето. Не е така. Всичките прояви в природата – от единия край до другия, имат връзка. Някой път връзката е съзнателна – голяма или малка, то е будност на съзнанието. Някой казва, аз имам голяма връзка. Значи съзнанието е будно. Малка връзка, значи съзнанието не е будно. То е степен на съзнанието. Казва, голяма връзка. Математически как бихте турили с число голяма връзка каква е? Казва, аз имам силни връзки. Според закона на механиката силните връзки какви са? Едно въже, за да е силно, какво трябва да бъде? Разбира се, има въжета, направени от две нишки, от три, четири, пет, шест, седем. Допуснете, че тази жица е един елемент. Аз го наричам елемент на въжето. То е толкоз тънко, че по-тънко не може да се изпреде. Тази нишка наричам елемент на въжето. Добре, ако от две такива нишки направите въжето, то е от два елемента. Колко нишки трябва да влязат в едно въже, за да бъдат връзките силни? Понеже по закона на единицата вие не може да турите една нишка, понеже това е законът на правдата. Това е мярката. Значи чрез едно ще ви осъдят в даден случай.

Вие с числото 1 може да проверите дали числата са прави, или не. Но нищо друго не може да разрешите. Числото 2 е закон на противоречие, контраст. Може да намерите какво е отношението между две лица. Причина = 1. Следователно отношението на тия две числа какво е? Между тях има равенство. За да има отношение, трябва да има равенство. Във висшата математика или във висшите отношения не може да има отношение между две числа, които не са равни.

Сега, вие под думата „равенство“ разбирате така отчасти. Под думата „равенство“ във висшата математика на живота подразбираме, че една малка част може да е равна на едно цяло. Функциите, които изпълнява тази частица, са толкова важни, че е равна на цялото. При равенството не е въпрос за енергията, която иждивява, не каква енергия иждивява, но работата, която съществува, работата, която трябва да се свърши. Равни са, защото, ако тази малката не извърши това, което трябва, то тия живите единици, то и цялата работа ще се спре.

Та казвам, с числото 2 вие може да разрешите този въпрос. Не може да го разрешите с числото 3. Ако е за равенство, вие това нещо с числото 3 не може да го разрешите. Следователно, да кажем, към числото 3 имате 1, 2, 3. Какво отношение съществува? Тогава може да имате 1:2, както 2:3. Сега преведете тия отношения. Представете, че това е бащата. Бащата има отношение към сина – числото 3, тъй както майката има едно отношение. Но има известни отношения, които бащата не може да ги извърши. Тогава вие имате 1:2:3. Да кажем, това дете трябва да се подува. Бащата няма мляко да подува детето. Следователно тогава се раждат отношения. Бащата има отношение към майката в този случай. Работата, която не може да извърши спрямо сина, той има отношение към числото 2.

Питам сега, с какво той ще застави майката да подува детето заради него. Майката подува детето заради себе си – разбирам, но майката да подува детето заради бащата, туй не разбирам. Вие ще кажете – нали е майка тя. Майка е тя по своето съзнание. Ние считаме, че каквото майката може да извърши, и бащата може да го направи в даден случай. Но бащата не може да даде мляко. Ще кажете, да му купи кравешко. Но в закона не се позволява кравешко

мляко. Представете си, че няма крава, тогава коя жена ще хване да издои? Много решават и казват: „Издой кравата!“ Но няма крави. Жена трябва. На земята разумни са нещата в живота. Сега аз, дето казват, бих употребил едно изречение. Да ви го кажа или не? Съгласни ли сте вие всички – вие сте големи философи, ако всички сте съгласни без изключение, ако има един несъгласен, няма да ви го кажа.

Сега как ще заставиш бащата, майката да подува детето? Те са задачи. Имаш същите отношения, не знаеш как да разрешиш задачата. Майка не си, баща не си, а синът се нуждае от мляко. Ти не може да му дадеш. Ако не му дадеш, ще умре гладен. Вие ще кажете, няма майка. Майката е заета с други работи, бащата е отговорен. Когато бащата има отношение към сина, тя е в друг свят, тя даже хич не се грижи за тази работа. Най-после аз ще ви туря задачата: 1:3, 2:4. Какво разбирате под закона 4? Под закона 3 разбираме всичките процеси, които растат. В природата под 3 разбираме растенето на числата, а под 4 в живата математика ние разбираме разпределението на всички материали, разпределението на материалите. Следователно става в 4 категории във физическия живот. Ти трябва да разбираш закона на 1, 2, 3 и 4. За да имаш едно здраво тяло, ти непременно трябва да разбираш отношението на числата от 1 до 4, вътрешните процеси, които стават. Ако ги разбираш, може да бъдеш здрав, теб болест никога не би те газила. Що е медицината? 1 се отнася към 2, 2 се отнася към 3. сега ще оставим въпроса, как да се жени. То е друг въпрос.

Фиг. 1

Сега да се спрем върху тази задача. Аз ви обяснявам отношенията до 4 какви са. Първото число какво е? Ти като човек имаш право във вселената. Ако ти не носиш числото 1 със себе си, не може да живееш на земята. За да имаш гражданство, ти трябва да знаеш как да поставиш числото 1 към 2, каквото и да е противоречието. Даже думата „противоречие“ не изяснява идеята. Какво разбирате под думата „контраст“? В закона на съвременната наука, там, дето има живот, има два полюса – то е контраст.

Следователно тия двата полюса имат различни функции. Функцията на А и В се различават. Тия двата полюса се различават. Ако вие живеете дълго време на Северния полюс, вие ще станете строг, взискателен. По естество човек става корав, ще внесете повече желязо в кръвта. Било е време, когато сте били на Северния полюс. При сегашните условия ще внесе други елементи, а ако идете на Южния полюс, той ще внесе мекота.

Следователно числото 2 е, което внася контраст. в какво седи контрастът? Туй, което същевременно внася якота и внася и мекота, то е контраст. Тия двете неща, като се преливат едно в друго, образуват се ред други отношения. Казва някой – числото 2 е контрастно, внася якота и мекота. Да се изясни идеята. Добре тогава, да ви говоря на този език. Направите вие погрешка. Казвам, няма да говорите вие за погрешката. Казвам, една от задачите на числото 2.

Ако един човек живее на Северния полюс, влязат два милиграма органическо желязо в кръвта му, а два милиграма органическо желязо уморяват човека. Как го уморяват? Става разлагане. Туй желязо ще привлече всичките микроби, всичкия ревматизъм, привлича ишиас, петнист тиф, холера, всички болести, ще повика проказата и т.н. Два милиграма желязо вършат опасна работа. Това е една теория. Като говоря така, не го Вземайте като реалност, то е само за изяснение. В дадения случай числото 2, два милиграма желязо премного са, то

трябва да се пренесе от едното полушарие в другото. Сега почти ние имаме закона. В сегашната епоха има една смяна на полюсите.

Както твърдят съвременните окултисти, образува се контраст на южното полушарие по закона на числото 2, влиза в действие математически, тъй да кажем. Ние сме били в епохата на числото 1, сега вече е 2. Следователно, пренася се човешката деятелност от южното полушарие, за да се внесе известна мекота в човечеството. Елемент кой е на мекотата – пък има един неизменен. Якота дава желязото. Защото желязото, преди да бъде открито от нашите учени хора, било в кръвта. Обаче желязото във външния свят е намерено в по-последна епоха. Кой елемент спрял вашата мисъл? Елементът, който не се окислява, е златото. И действително златото на физическото поле не се окислява, но в човешкия ум се окислява. Тогава имате отношения: числото 1 е бащата. Има отношение към сила. Но неговата деятелност се свежда към минус в дадения случай. Употребяваме минуса, понеже той не може да достави мляко на детето. Тогава ще пристъпим към контраста, към числото 2. Това е майката. Тогава бащата е северното полушарие, майката е плюсът. Едното отношение на бащата към сина е 1:3, 2:3. Отношението на майката към сина е плюсът.

Но сега какво отношение може да имаме? 1:2. Туй отношение в какво седи, какъв знак ще турим? Казваме, равенство има. Казвате, че мъжът и жената са равни. В какво седи равенството между мъжа и жената? Много лесно е да кажем, че е равенство. Казва, равни са тия хора, но трябва да се изясни. Не е само да се говори. Идеята трябва да се разясни в какво седи равенството. С какво бащата ще обърне нейното внимание, че той да вземе млякото? Задачата е тъй, нали? Една хубава задача.

Сега вие, след като поучите, мислите, че няма какво да учите. Ако отворите книгата на живота, това са задачи, които децата на

невидимия свят си играят. Тия задачи тук, за които най-големите мъдреци и философи се озадачават, там е турена в най-простата форма, но трябва работа, няколко часа математическа работа. Как трябва да заставим майката да даде мляко? Трябват два-три часа работа върху нея. Казвате, да даде мляко. Казвате, да се освободи. Но трябва да се намери една основа, върху която веригата не може да се тури. Вторият поет, който е осъден, казва: не съм ли свободен да ям, или да не ям. Щом влезеш в гостилницата, ти трябва да ядеш. Нищо повече.

Аз искам да оставя в ума ви една мисъл на мислите. Един малък ребус оставям, да мислите върху него. Как ще се освободи този поет? Престъплението е толкоз малко, че само един светия може да се съди за такава постъпка. Пък сега няма закон, според който един човек може да бъде осъден за такова престъпление, че не ял в гостилницата. Но ние според истинските закони на небето не трябва да влизаш на едно място, дето не си готов да ядеш. Следователно, щом ти не ядеш, вече се вмъква една лъжа. Щом не ядеш, лъжата се вмъква. Лъжата ще дойде на мястото. Сега, кои били съображенията, които заставили този поет да не яде? Кое е било онова, което го заставило да не яде? Сега не е въпросът, че аз не трябва да ям. Въпросът е, че ние идваме до същината: кое той не обича в яденето? Този готвач свършил четири факултета, не е прост готвач. Четири факултета свършил. В неговата гостилница царе са яли, князе – и всички са били доволни. Този поет казва: „Съвсем не ми харесва яденето." Толкоз ядене има, плаща и си отива навън. Гостилничарят счита туй за обида. Прави той заявление пред царя, да обясни защо той не е ял. Хайде, втория път, като дойде, аз ще ви дам разрешението.

Искам вие да имате за какво да мислите. Вие още не сте дошли в областта на онази вътрешна мисъл, която изяснява. Тогава аз говоря за окултна наука, за Божествена наука, че тъй трябва да се

възпитаваме, че тъй трябва да се живее. Това е наука – да знаеш да живееш. То е най-великата наука, най-великото изкуство. Че е изкуство, не може да има изкуство без знание. Ти най-първо трябва да знаеш, за да имаш изкуство. Художникът трябва да нарисува. Но художникът, за да нарисува едно лице, той трябва да проучи езика. Казва, всеки може да рисува. Това не е рисуване. Знаете ли, че в царството на Соломон Ра всички художници, които са турили една линия не намясто, дето не трябва, и те са осъждани на десет години тъмничен затвор.

Малка причина, някоя малка погрешка – веднага законът те хваща – поет или философ, или художник, проповедник, какъвто и да си, законът работи, това трябва да знаеш. Казва, ние го знаем. С повдигане на рамената не става. Влиза този поет, може би много пъти ял, сега не ял. Другия пък защо го дава под съд? Той предпочита да даде заявление, защото, ако не беше дал, ще се разнесе лъжлива мисъл. Ако не беше дал заявление да се оплаче, щеше да влезе лъжата, да се развива свободно. Тогава за предпочитане е да страда един, отколкото всички. Казва, толкоз отстъпка не може ли? Не може. Ако направиш няколко отстъпки? Някой казва, защо да не отстъпи? Може, но тогава ще дойде най-голямото зло. Не е разрешение на задачата.

Природата оперира с малки величини. Следователно, ако ние страдаме в света, ние страдаме, за да не влезе голямото зло в света. Но и при това идеята не е конкретна. Какво разбирате вие под това, да влезе голямото зло? Колко време ще вземе на мисълта да излезе из Слънчевата система? („Една минута“)

Сега ще направите един манифест. Тъй ще кажете: аз, еди-кой си, манифест до всичките жители на моето тяло, до всичките граждани на моето сърце, на моя ум всичко туй давам – такъв манифест. Защо Данаил започва с мир? Защото седем години ти да

бъдеш като животно, да ядеш трева, да ти израснат пера, да забравиш, че си цар. С голямо смирение се връща от една опитност. Върнал се той и разправя за опитността. Някои от вас казват, това аз не мога да го направя. Ако на Навуходоносора биха казали по-рано, и той би си подигнал рамената. Но сега с голямо смирение дошъл умът му. Първият ум къде отиде? Значи изгуби се първият ум. Започва с голямо смирение: мир на всички народи, така се случи с мене. Той казва: това, което се случи с мене, ще се случи и с вас, дребните хора. Бог е който взема царството и го дава, комуто иска. Казвате, този ум защо го дал Господ. Така като Навуходоносора може да те пратят в полето. Защо ми е това сърце? Може да те пратят в полето. Защо ми е това хилаво тяло? Ще намерите полето. Те са разсъждения.

Пак ми иде наум това, което исках да скрия, да не ви го кажа. Сега открийте какво скрих аз. По закона на математическите вероятности каква е тази дума? Без малко щеше да изплъзне, пък не трябва. Някой път, като кажа нещо, казвате, туй не трябваше тъй да каже. Като хвърлиш едно камъче в морето, ако имаш една стълба, ще го намериш ли? Не хвърляй камъчето.

Красиво е да съзнаваш, че има за какво да мислиш, има за какво да живееш. Следователно човек защо остарява? Човек остарява, понеже казва, няма какво да се прави. Като момче знаел какво да прави, да иска от майка си да суче. Като момче знаел как да играе с камъчета, в пясъка да рови. Като млад момък знаел какво да прави, да тропа на хорото. Като се ожени, знаел какво да прави. Като баща знаел, това знаел, онова знаел. Обаче, дойде до едно място, като стар човек не му стига умът, аз съм казвал – хайде от мене да замине – не му стига умът. Казвам му, трябва му ум вече. Аз, философът, който толкова работи разреших, като дете ги разреших, като младо момче ги разреших, като баща разреших, сега дошъл накрая, една задача не

мога да я разреша. Не претърпявам това безчестие – умира. Умира човекът, не може да разреши.

Отче наш

35 лекция, 17 април 1929 г, София, Изгрев

ПОСТИЖЕНИЯ НА БОГАТИЯ И НА СИРОМАХА[73]

Размишление върху чистата мисъл.

Имаше ли тема? Не се издава лесно манифест. Лесно се говори, мъчно се прави. Сега кажете защо лесно се говори, а мъчно се прави. Мъчно се прави, защото на физическото поле, ако каже някой „Мон Блан“ и да се качи на Мон Блан, е друго. Лесно се казва „Мон Блан“, а мъчно се качва. Казва: „Християнин съм.“ Докато станеш християнин е въпрос. Докато кажеш „християнин“ е една минута, но докато станеш християнин, години се изискват да се качиш нагоре.

Няма да мислите, че правенето е лесна работа. Изисква се време. Казва някой „дела“. Що е дела? Не е лесна работа делата. Лесно се приказва, пък мъчно се прави. Да бъде човек добър, и то е мъчна работа. Изисква се дълъг процес. Сега, когато срещнете някой свирец, свирил двадесет-тридесет години, мислите, че е много лесна работа, но като вземете вие да го правите, виждате, че не е така лесна. Всичките процеси, които съществуват в човешкия ум, не е лесно да създадеш.

1. едно беше то.
2. две стана.
3. трите си приказват.
4. четирите тръгна.

Изпейте това. Едно беше то, две стана, трите си приказват, четирите тръгна. Лесно е сега да кажеш „едно“. Кое беше едното? Кое е туй? Сега 8 българския език думата „то“ означава нито мъж, нито жена. Едно беше то. Кое е туй едно? Може да туриш много предмети от среден род или във философски смисъл има неща, които нямат

[73] Лекцията е в пълния си необработен вид.

пол. Всяко нещо, което се раздвоява, то не е съвършено. Туй, което не се раздвоява, не е съвършено. Щом човек се превърне на мъж или жена по чувство, щом се превърне на мъж и жена по мисъл, раздвоен е в себе си. Жената мисли по женски, мъжът мисли по мъжки. Какво мисли жената? За рокля. Какво мисли мъжът? За гащи. Проста работа. Може да преведеш какво означават роклята и какво означават гащите. Казва, той много мисли. За философски работи мисли. Но има едно, за което и двамата мислят. И единият иска да спи, и другият иска да спи. Има нещо, за което и мъжът, и жената мислят еднакво. Мъжът казва: „Спи ми се." И жената казва: „Спи ми се." И двамата искат да спят. После има друго, за което и мъжът, и жената мислят еднакво. Мъжът казва: „Яде ми се." И жената казва: „Яде ми се." Общо положение.

Преведете сега думата „ядене", думата „спане" и да извадите производните от тях. Вие се приближавате към вътрешния смисъл на живота. Не се изискват думи, но се изискват дела. Като каже някой – дело се изисква, кое е първото дело? Като кажеш – дела се изискват, като че ли много дела се изискват. Не, изисква се едно начало. Дело в множествена форма показва силите. Ние казваме – дела се изискват. Какви дела? Казва: „Добър да бъде човек." Какво нещо е да бъде добър човек? Кои са добрите дела? Защото, като дойде гост, ти заколиш кокошката. То е добро за твоя гост, но не е добро за кокошката. Ако ти дойде гост и ти отстъпиш твоето си легло, ти ставаш недоволен. Ако отстъпиш леглото на детето си, то става недоволно.

Да направиш едно дело, в което всички да бъдат доволни, то е добро дело. Значи в дадения случай то е мярката, с която трябва да се мерят всичките положения. В даден случай кокошката трябва да се заколи. В даден случай човек трябва да умре. В даден случай човек трябва да се роди. Защо е така, не може да се докаже. Трябва да се роди човек, но щом се роди, трябва да умре. Но за да се роди, има си

причини. И за да умре, има си причини. Може да умре заради своите си грехове, пък може да умре и заради спасението на хората.

Казвам, често вие прилагате ония морални принципи към другите. Казвате, дела ти трябват. Ще кажете на себе си: сега как трябва да живея аз? Да се абстрахираш от всичкия морал, който хората имат. Ти имаш морал, да си доволен – аз какво трябва да правя. Че Христос казва – трябва да бъдем добри, то е друг въпрос. Аз него не разбирам. Казва някой – добър човек трябва да бъда. То е негово понятие. Казва: „Аз казвам, че и ти трябва да бъдеш добър." Казвам: „Аз съм добър, но ти не си добър. – И аз му казвам: И ти не си добър." Започва спор. Той ми казва: „Ти не знаеш да говориш." „И ти не знаеш да говориш." Казва: „Не си учен човек." Казвам: „И ти не си учен човек." Казва: „Докажи." Казвам: „И ти докажи." Започва спор. Най-после той тръгне. Казва: „Неразбран човек."

Казвам, каква философия има. Трите си приказват. Двамата искат да привлекат трите на своя страна. Двамата, като спорят, искат арбитър. Казва: „Кажи не съм ли аз най-правият." Другият дойде, казва: „Не съм ли аз най-правият?" Третият, арбитърът, дойде, чуди се коя страна да вземе. Ако вземе едната, едно беше то. Кое е, което започва кавгата? Две стана. Кой две, които станаха? Кавгата кой започна? Едно беше то. Всякога идеята казва – една беше тя. Няма определена мисъл. Всички изобщо хора се намират в едно трудно положение. Говорят все за подобрение на живота. Казва: „Искам да бъда учен човек." Ти трябва да станеш учен човек, че сам да се харесаш като учен човек. Човек сам трябва да хареса себе си като добър човек. Докато вие очаквате отвън да ви харесат, вие не може да бъдете съвършени. Вие трябва да бъдете доволни. Доволството, което го имате, го има и отражение отвън. При такива условия все можем ние да говорим за един човек щастлив или нещастен. Щастливият човек познава законите на живота. Сега някои от вас ще кажат: „Как

да позная?“ Онзи, който иска да пее, трябва да познава законите на пеенето. Че какъв е законът на пеенето? Казва, да знаеш да моделираш гласа си. Онзи, който иска да учи смятане, трябва да познава законите на смятането, трябва да знае правилата. Някои разбират смятането по-добре, някой – по-зле, не са еднакво даровити.

Да правиш добро, то е една дарба. Да не мислите, че всичките хора може да направят еднакво доброто. Не че не искат, но колкото правиш, казват: „Тия работи не може да направя.“ Как да не може да направиш. Казвам, изпей „Аве Мария“. Колцина от вас може да я изпеят. Може да се намерят двама-трима, които се упражнявали, другите казват: „Не е за нас.“ Питам, като изпееш „Аве Мария“, какво ще стане? Не само да изпееш „Аве Мария“, но тази Мария имала живот в себе си. Да пееш „Аве Мария“, е лесно, но да имаш живота на „Аве Мария“, е друго. Едно е да кажеш „Мон Блан“ и друго е да се качиш на Мон Блан. Да се качиш отгоре и да се върнеш, ще кажеш, опасна работа е – като минеш през всичките положения на планината. Някой път ще се намериш в затруднение. Сега идеята опростотворява живота. Лесно е да се живее за смелия човек, за разумния човек.

Едно беше то. Две стана. Четирите тръгна. Всякога в закона на четирите ние трябва да започнем една работа, тя трябва да се реализира. Сега това как ще го изпеете? Не че туй ще разреши въпроса. Да кажем, едно предложение може да се превърне, но как ще го турите? Онези, които разбират закона на музиката, те може да създадат една песен. Но сега как ще започнете песента, едно беше то. Какъв тон ще му дадете? Повидимому е проста работа. Всичките работи са все прости.

Казвам, трябва да имаме една основна идея, която търпи никакво видоизменение. Всякога трябва да имаш една основна идея, върху която да полагаш живота си и тази идея, тази форма трябва да те

свързва с живота. Сега, като кажем, че съзнанието на Бога присъства навсякъде, не мислете, че съзнанието на Бога е заето с нашите страдания, небивалици, каквото мислим, че Господ за всичко това се интересува. Представете си, че аз вървя по пътя, вдигна една сламка, мислите ли, че Господ ще обърне внимание. Ти вдигнеш сламката, оставиш я някъде, туриш ръцете си в джобовете, казваш: „Знаете ли какво направих? Вдигнах една сламка." Мислите ли, че Господ обърнал някакво внимание? Когато двама души започват да се спорят, те вдигат сламката. Сега трябва да знаем, че от вдигането на сламките Господ не се интересува. Единият обяснява какво нещо е животът, и другият обяснява какво нещо е животът. Най-после се скарват. Единият казва: „Ти не разбираш какво нещо е животът." Пита третият: „Кое е най-правото мнение?" Аз казвам, от философско гледище ти да умреш ли? Разбира се. Готвиш ли се да умреш? Разбира се, като остарея. Ами ти? Разбира се, и аз. Тогава двама, като умирате, вие не знаете какво нещо е животът.

Сега това е относителен живот. Ако ние разбираме за същината на живота, разбираме безсмъртието. Какво нещо е безсмъртието? Безсмъртният знае какво нещо е безсмъртието. Какво нещо е безсмъртието, ние нямаме понятие. Щом ме заболи коремът, аз вече не съм безсмъртен. Щом имам смущения в главата, аз вече не съм безсмъртен. Щом те смути една малка работа, ти си смъртен. Какво ще говориш за безсмъртието. Безсмъртен е, който не умира. Нищо в света да не е в състояние да наруши твоя вътрешен мир. Турците изразяват на прост език това тъй: „И целият свят да изгори, моята черга няма да изгори." Ще изгори целият свят, че твоята рогозка няма да изгори. Аз му казвам, ако целият свят изгори, ще изгори и твоята рогозка, защото твоята рогозка е направена от същия материал, от който е направена земята. Ако изгори светът, и рогозката ще изгори. Иска да ме убеди, че рогозката няма да изгори. Това не е вярно. Само

на съвършения човек рогозката няма да изгори, понеже той ще бъде на Месечината или някъде в пространството. Какво ще изгори? Той ще си вземе рогозката, ще се разхожда, какво ще изгори? Но на земята как няма да изгори?

В живота се изисква една трезва мисъл. Някой казва: „Аз съм много недоволен." Понеже това, което мисли, не си ти. Мислиш ли, че това, което ти мислиш, всякога става, ще бъде добре. Не че много пъти ако то стане, ти ще бъдеш недоволен. Казва: „Не можах да се оженя." Мислиш ли, че като се ожениш, ще бъдеш доволен. Именно там ще дойде твоето недоволство. Казва: „Ако бях се оженил, животът щеше да има смисъл." Там щеше да се обезсили животът. Поне сега си сам, няма с кого да се караш.

Едно беше то. Има процеси, които стават в живата природа, ние трябва да разбираме смисъла. То е единение на съществата. Всички същества се стремят към единение, да станат едно, единение, хармониране, туй, което наричат да се хармонираш, да намериш своето място вътре в живота, дето провидението те е поставило, същевременно ти е поставило една задача – ти сам да намериш твоето място. То е задачата. Трябва да намериш твоето място. Господ не знае ли? Това, което Господ знае, той го е направил, но туй ти трябва да го направиш. Аз ще живея вече, то представлява Божествена идея. Каквото Господ намислил, ще го направи. Аз по причина на Божествената мисъл живея. Аз, за да се усъвършенствам, ще го направя.

То е процес не за година, две, три, то е дълъг процес. Че днес не съм съвършен, утре, най-после, когато стана. Иде онази българска поговорка „Зей, коньо, за зелена трева". Конят никога за зелена трева не се прозява. Туй не е вярно. Кога хората се прозяват? Когато са гладни или когато са сити? Човек всякога се прозява, когато не се интересува, когато няма какво да прави. Човек се прозява, когато няма

работа. Прозявката не показва едно тягостно положение. Прозявката всякога показва, че застой има на известен процес. В природата трябва да стане една прозявка, за да се възстанови известен ред на нещата. Когато се прозяваш, всякога отваряш да върви нещо в тебе. Щом се прозяваш веднъж, дваж, казва – ето, влязъл някой дух. Как влязъл? Влязъл духът в мене. Видя ли го? Всеки, който се прозява, е жив човек. Прозява се този човек, който е буден. Прозяват се само живите хора. Умрелите хора никога не се прозяват. Някой казва, той се прозява. Радвай се, че се прозява, той е жив човек. Никога в живота не се прозява – той е умрял човек.

Сега интересно е думата „прозявка“ откъде излиза. При какви условия се явила, как е дошло на ума идеята да нарече думата „прозявка“. Как се казва на френски „прозявка“? Bailler. На български значи „бая“. Онази баба, която бае, значи върши нещо. Онзи човек, който се прозява, бае, прави нещо той. На френски „моя сестра“ се казва „ma soeur“, на английски – „my sister“, с едно малко изменение, почти е същото. Онзи, който създал езика, коренът на тази дума имаме в „мамо“. Всякога думата „ма“ означава туй, от което нещата излезли, туй, което дало нещо от себе си. Като кажеш „мо“, значи туй, което излязло, което се отделило от мене.

Следователно туй, което се отделило, трябва да се върне. В случая трябва да има единение в идеите. Ако една идея излезе от тебе, по същия закон ще направи един кръг и ще се върне. Всяко добро, което излязло от тебе, ще направи едно движение, и пак ще се върне при тебе. И всяко зло ще се върне. Единение има и в злото, и в доброто.

Сега, разбира се, вие трябва да схващате думата „зло“. В какво седи злото? „З“-то е закон за размножаване.

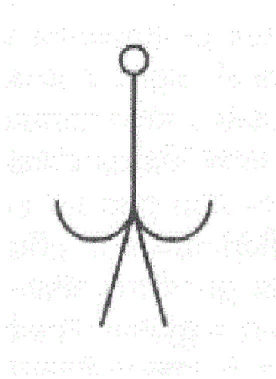

Фиг. 1

Човекът трябва да превърне злото в какво? Значи това, което расте и се размножава без закон, е зло. Защото, след като се наплодят, ще искат храна отвсякъде. Следователно от чрезмерното разплодване тия организми ще започнат един други да се изядат и се ражда злото.

Следователно всеки един човек, на когото мислите, чувствата и желанията се размножават без закон, той създава злото. Тогава тази е формата на злото.

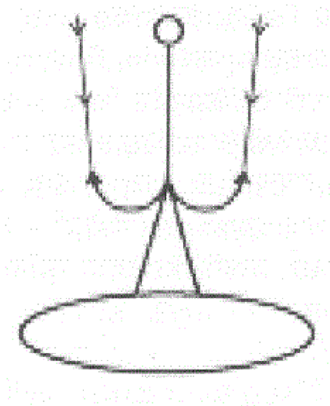

Фиг. 2

Туй е знакът на Луцифера. Туй е човекът, който господства. Седнал на земята и казва: „Земята е моя.“ Следователно във всичките форми на живота все той трябва да бъде. Има една форма – дали я съзнавате, или не. Тогава има друго разрешение на въпроса. Значи истинският стремеж е дотука. Идейно всякога, когато две линии се съединяват, показва единство, единение. Но тук има разклонение, разединение има. Три се явяват. Значи тази част е материалният свят. Там, дето хората ядат и пият, има разединение. Но щом дойдат да делят богатствата братя и сестри, започват да спорят – единият взел повече, другият взел повече. Като започнат да плащат, казват – ти ядеш повече, ти ще платиш повече. Започват да спорят кой ще плати повече. Започват много добре, свършват зле. В злото всякога има едно единство вътре.

Според вас коя е емблемата на доброто? Понеже тази емблема на злото е вътре, извадете истинската емблема. Първото е емблема на злото, това е емблема на доброто. Значи доброто простор дава, злото обсебва. При злото това същество нищо не дава, само влада и всякога е господар. Туй същество седнало на земята, завладало я. Следователно туй е едно противоречие. Това същество, каквото завладало, то не може да го влада. Този Луцифер седи на земята и тя и него носи, като се движи. Туй, което тебе носи, е по-силно от тебе. А той иска да завлада това същество, което го носи.

Питам, когато се качиш на един кон, може ли да го завладаш? Който мисли, че го завладал, той се лъже. Конят, който те носи, е по-силен от тебе. В края на краищата ти, като яздиш кон, ще замязаш на кон. Аз защо не обичам да яздя на кон. Не искам да замязам на кон. После някой се вози на автомобил. Не искам и на автомобил да се возя, защото ще имам колелета в главата. Временно да се качиш, веднъж, два пъти, разбирам, но всеки ден на автомобил, всеки ден на аероплан. После еднообразието е лошо. Ще кажеш: „Без автомобил не

мога.“ Ще създадеш зло в себе си. „Без аероплан не мога.“ Можеш и без аероплан, можеш и без автомобил, можеш и без кон. Без своя ум, без своето сърце не можеш. Има нещо, без което не можеш.

Всеки един от вас трябва да има мисли, с които трябва да тури ред и порядък в себе си. Условията, при които живеете, може всеки ден да ви изхвърлят, както водата изхвърля предметите. Така и животът може да ви изхвърли като непотребна вещ. Значи, ако си една жива риба, водата не може да те изхвърли. Но ако си една сламка, ще те изхвърли. Даже ако си голямо дърво, ако си параход без кормило, пак ще те изхвърли. Но колкото и малка риба да си, ако имаш крилца, ако имаш перки, няма да ви изхвърли. И ако вие умрете по същия начин, животът изхвърля хората навън. Казва някой – трябва да се живее. Че рибата не казва: „Аз трябва да живея.“ Но казвам на рибата: трябва да имаш перки, трябва да имаш хриле, за да бъдеш жива. За да живееш по същия закон, същата аналогия изваждам. За да живееш, трябва да имаш тия условия в себе си, не трябва да търсиш отвън дървото. Колкото параходът да седи, можеш да го държиш с котва, но скъса ли се котвата, параходът пак може да се изхвърли навън. Ако животът може да ви изхвърли, не зависи от живота, не че животът не ви обича. Той се вълнува. Ако морето може да ви изхвърли, зависи от ония въздушни течения, които имат влияние върху повърхността на морето. Туй море ще направи известни пертурбации и тия предмети, които не са живи, ще се изхвърлят.

Сега ще извадите едно правило. Като влезете в едно събрание, да бъдете така съсредоточен, че като те питат кой беше до тебе, кой беше пред тебе, зад тебе, че никого да не видиш. Така да бъдеш замислен. Как е възможно, толкоз хора имаше? Възможно, но аз никого не видях. Онзи, който излиза от едно събрание, че всички хора видял, той всички видял, но себе си не видял. Казва: „Аз видях Петко,

Драгана, Стояна.“ Не е вярно, че си видял. Нима, като видиш къщата на Драгана, си видял Драгана? Сега мнозина от вас, които сте дошли тук, присъствате, аз виждам. Автомобилите са тук, но господарите ги няма. Слугата, шофьорът е тук, господарят го няма, отишъл някъде по работа. Но може след една минута, след един час да дойде. Възможно е. Но казвам, автомобилът е тук, но господарят го няма. Казва: „Къде е?“ Свободен е човекът да слиза, където иска, да се качва, шофьорът го чака. Вие казвате, не човек, като дойде с тялото си, той е там. Или чакаме да дойде господарят. Понеже между хората става спор, карат се шофьор с шофьор, господарите никога не се карат. Понеже единият е на Земята, другият на Месечината, двамата господари нямат възможност абсолютно да се карат. Този закон е верен. Казва, дяволът е главен на Господа. Дяволът обича Господа, моли му се и той да му изпраща сила. Но дяволът има зъб на нас. Нашият автомобил се сблъска с дяволския автомобил.

Какво означава дяволът? Дяволът е същество, което мисли бързо, ходи бързо, движи се бързо, който яде бързо, прескача бързо, навсякъде бърза той, всичко бързо свършва. Дяволът, ако го накарат да изоре нивата, ще я изоре за една минута. Ти да се пънкаш целия ден, не може да я изореш. Ти отиваш пред съдиите, искаш правото си с месеци там, ще хващаш адвокати, ще дириш помощ. Дяволът, като дойде, в половин час ще накара съдиите да мислят като него. На този съдия една торба със златни английски лири, на онзи съдия торба със злато – и те решат работата бързо.

Ти казваш, доброто струва повече от парите. Дяволът казва: „Парите аз ги направих. Давайте пари, колкото искате.“ Сега вие ще кажете, право ли е това. Дяволът казва: „Правото е за вас, експедитивността е за мене. Аз съм експедитивен човек. Каквото е заради вас, вие може да го търсите. Аз съм експедитивен, не може да търся правото заради вас. Вие може да търсите. Аз искам в моето

съзнание работите да станат бързо. Във вашето съзнание да стават право, пък аз търся бързо да станат." И тъй, ние сме на два полюса. Дяволът мисли едно, ние мислим друго. Следователно няма допирни точки в избора. Някой път дяволът, като върви, е вглъбен в своята мисъл. Ако не го закачиш, нищо няма да каже. Ти го спреш по пътя да му прикачваш за опашката, той е експедитивен, търколи те на земята. Казва: „Когато аз вървя, не искам никой да ме спира." Защото ти, като спреш дявола, ти търсиш правото и дяволът казва: „Аз в света право не търся, но експедитивност. Всеки, който спира моята експедитивност, ще го търколя."

И тъй, казва се в Писанието: „Не противи се злому!" Аз това превеждам на модерен език: не спирай дявола в работата. Като мине той с автомобила, отвори му път, нека мине. Някои казвате, искате да спрете дявола, да му видите паспорта. Ти спреш ли дявола да му видиш паспорта, да му искаш паспорт, ще си видиш булата. Често в себе си вие се спирате на дявола да искате паспорта. Дай му място да си замине.

Това е психологически начин на разсъждение. Има едно противоречие в живота, което никога не може да се разреши. Не го разрешавай. Има известни числа, които не може да разделиш на други. Ирационалните числа делиш. Делиш, и най-после туриш точка. Спрете, защото и хиляди години да делиш, не може да го разделиш. Има нещо, ти го търпиш, не може – ще туриш точка. Все ще остане нещо. Или от тебе ще замине, или ще останеш да даваш някоя стотинка. Сега ние искаме точно да е.

Преди няколко дена дойде една сестра и казва: „Аз ходих в другия свят." В оня свят ходила, но оня свят е в този свят. В оня свят аз ходих и един човек, който не е съвършен, кракът му не може да припари. Да ми казва някой, че ходил в оня свят. Казвам, какво има в оня свят? Ти си видяла баба си, че предяла на хурка. Видяла дядо си,

че с воловете орал – точно както тук. Най-после всички сте седнали на хубава трапеза, че сте яли точно както тук, на земята. Туй ново. Като идеш при вратата на оня свят, казва: ти хурката на баба си носиш ли? Върни се назад. Ти оралото на дядо си носиш ли? Нося. Върни се назад. После казва тъй: ти огладняваш ли? Върни се. Ти огладняваш ли? Огладнявам. Върни се назад. Защото там искат хора, които нито предат, нито орат, нито огладняват. Защото там други работи се вършат. Там няма слуги да слагат, други да се сърдят, че не са угостени добре. Не, в небето такива работи няма. Сега ще извадя аналогията.

Духовният свят се отличава, че там няма противоречие. Щом влезеш, познаваш, че животът има смисъл. Не че този живот на земята е лош. Тъй както живеем на земята, по-добър живот от този на земята не може да бъде. Всеки от вас може да направи на земята най-добрия живот. Казва, аз искам да ям чисто ядене. Може сам да го сготвиш. Искам хубава чиста покривка. Може сам да я опереш, да я туриш на масата. Поне един ден може да го направиш, никой не ти забранява. Казваш, искам да имам чисти ръце, крака. Може десет пъти на ден да ги измиеш, да няма никаква кал, може да се вчесваш, може да се обличаш. Може през целия живот да работиш и да направиш дрехи, каквито искаш, може със сърма да ги направиш, че като вървиш, да се махат тия дженкеши. Сега тия дженкеши дамите ги носят. Тия дженкеши показват, че свободен трябва да бъдеш, замах трябва да имаш.

Казвам, трябва да имате една права мисъл. На обикновения живот не трябва да му се сърдите. Обикновеното и необикновеното, това са два полюса. Да допуснем, че вие се разтревожите. Съвършеният живот какъв беше? Съвършеният човек носи със себе си щастието. Да допуснем, че вие се разтревожите. Какво подразбирате под думата „тревога“? Тревога, няма сина ви, детето ви, вие се

тревожите къде е. Не сте уверени какво може да стане. Може да е закъсняло детето с приятели. Или пари очаквате някъде, дали сте и се тревожите. Или държите изпит, или теза имате. При тия всички неща може да имате една вътрешна тревога, едно смущение. Казва, каква е тази работа? Къща градиш – не си доплатил.

Как да се извадиш от тази вътрешна тревога? Ако намериш този основен закон, да смениш състоянието, ти вече имаш нещо, на което може да разчиташ.

Тревожиш се. Да отмахнеш тази тревога, че никога да не иде в ума ти. Сега вие много работи знаете. Какво е вашето правило, за да премахнете тревогата. Да допуснем, че вие имате едно състояние. Вие имате 1, то е едно състояние. Вие сте майката, детето го няма, закъсняло. Казвате, точно в шест часа трябваше да бъде тук. Минава шест и половина, минава седем, минава осем, минава девет, минава десет часа. Тревожите се какво е станало с детето. Тогава да допуснем, че детето закъсняло с X, нали в математиката работите с такива величини. X е равно на 4. Туй дете с 4 часа закъсняло. То е определено още като се родило това дете, като го пратите там и там, тогава да закъснее 4 часа. Казва: „Защо трябва да закъснее?“ Това вашето дете намерило друго дете, паднало, счупило си крака, седи при него да намери някои други хора, да намери кола, да го закарат в болницата. Като се връща, казвате: „Ти защо закъсня?“ Това дете казва, че намерило болно дете, което си счупило крака и то трябвало да му помогне. Затова закъсняло 4 часа. Четири часа трябвало непременно да закъснее. Следователно, щом допуснеш, че то трябвало да закъснее 4 часа, веднага тревогата минава. Казвате, за добро е закъсняло това дете. Ти имаш полица да ти плащат, но закъснели да внесат парите. Довечера щяха да дойдат разбойници и да ви оберат. Казвам, по-добре е, че онзи не ви донесъл парите. Той ви направил добро. Ако

беше ви внесъл парите, щяха да ви оберат. Ако закъсняло детето, за добро е. Ако не платили полицата навреме, за добро е.

Всичко е за добро. Как? Допусни го, че е за добро – и няма да имаш тревога в себе си. То е разумният човек. Първото правило. Тревога имаш. Аз не говоря един начин за другите как да премахват тревогата, но първото правило – вие как да премахвате тревогата. За колко неща ви говорих? За къща, за детето, за полица, за други четири-пет работи. Ще ги допуснете, че са за хубаво. Тогава, да кажем, болен си, три месеца си на легло, не можеш да станеш от леглото. Най-първо няма да допуснем, че си болен. Ще кажеш: „Три месеца аз помагах на едно болно дете." Щом допуснеш, че ти боледуваш, ти си една медуза. Но медузите не боледуват. Ще кажеш: „Четири месеца трябваше да помагам на едно болно дете." В дадения случай ти, човекът, който не разбираш Божия закон, твоето висше съзнание трябваше четири месеца да те убеждава тебе, че това трябваше да бъде. Казва, добре ми стана, че заболях, но има нещо в тебе, което никога не боледува. Казва, много съм разтревожен. Има нещо в тебе, което се тревожи, но има нещо в тебе, което не се тревожи никога. Следователно, щом кажете: аз се разтревожих, кой се разтревожил в тебе?

Сега често може да наблюдавате хората, как се зараждат спорове между тях. В един клас става спор, което дете вдигнало първо ръка на въпроса на учителя, учителят вдигнал не това, което първо вдигнало ръка. Но учителят някой път гледа това, което последно вдигнало ръка. Но учителят в дадения случай няма време всичките деца да се изкажат. Другите деца остават недоволни. В един клас всичките деца имат право да вдигат двата си пръста, но колко деца имат право да говорят? Едно или две. Щом едното дете стане и казва, другото нека се радва. Спорът произлиза от друго нещо. Да допуснем, в едно отделение учителят каже: „Иванчо, колко е 5 по 5?" Едното дете каже

25. Всяко дете има право да говори. Второто каже: „5 по 5 правят 25.“ Третото каже същото, четвъртото, петото. Какво са разрешили, ако всички деца кажат, че 5 по 5 прави 25? Тогава казвам на първото дете: „Кажи ти 5 по 5 колко прави.“ На второто: „6 по 6 колко прави?“ На третото: „7 по 7 колко прави?“ И т.н.

Трябва да се пазим от еднообразието. Щом един каже една идея, друг казва – може да се изкаже по друг начин. Как ще го изкажеш по друг начин? Ще дойде сега другото. По друг начин може. Трябва да дойде да ми доказва друг един процес. Казва, тази идея има и друго разрешение. Казва, 5+5+5+5+5=25; 5 + 5 = 10; 10+5 = 15; 15 + 5 = 20; 20+5 = 25.

Кое е по-експедитивно? Казва, чакай да ти кажа нов начин. Той вземе да разрешава. Казвам, и този е хубав, който има време. Но въпросът е 5 по 5 прави 25. Когато някой казва, не е това добро, доброто е всякога добро. Не казвам, че това, което той е казал, е глупаво, нито, че той е глупав човек. Щом каже, че е 25, не е глупав. Щом каже, че 5 по 5 е 25, той е умен човек.

В себе си ние всякога трябва да бъдем справедливи. В мене има един определен начин. Не поставяйте противоречия в действията. Природата не поставя противоречие в живота на хората. Не туряй това, за което ти не знаеш. Може да има някаква външна причина. Заради себе си остави всякога закона 5 по 5 е 25. дали е способен, то е друг въпрос.

Сега какво правило извадихте? Кажете ми. По закона на превъплътяването на душите някой знаменит философ, който написал 25 трактати по философия, като се роди, ражда ли се пак философ? Този философ има нужда майка му да го повива в пелени. Той като малко дете говори нещо. Сутрин майка му го вземе, не го пита, съблече го и хайде в коритото. Той поплаче, тя пак го убие. Ако той имаше съзнание, да каже: как тъй мене в коритото да ме турят,

той като философ казва, че човек трябва да бъде свободен. Майка му не се съобразява с неговите трактати, обръща го наляво-надясно, извади го, завие го хубаво с пелените. Поусмихне се и казва: едно време беше философ, втория път, като пишеш, малко по друг начин ще пишеш. Майката казва: „Аз пиша трактати сега.“ Аз тълкувам. Ти с твоята мисъл овърза хората. Туй, което аз правя сега, харесва ли ти? Не ми харесва. Тогава и ти да развържеш хората. И хората не са доволни. Толкоз спор има, толкоз хора са изгорени заради твоята философия.

Та казвам, в живота като дойдеш, ще кажеш: не съм философ вече. Тогава детето ще каже на майка си: „Мамо, я ме окъпи още веднъж.“ Досега, като сте къпали вашите деца, имало ли е някое да каже: я ме окъпи. Нито един случай. Там е погрешката ни, че ние никога не искаме да признаем погрешката си. Погрешката си е погрешка. Нищо повече. Поправи тази погрешка. Тя е обща. Дали погрешката е твоя, или не, изправи погрешката. Като изправиш погрешката, ти правиш добро и на себе си, и на другия. Другите противоречия, които съществуват, не им туряй разрешение.

Не се стремете в един живот да бъдеш съвършен. Действайте като съвършен. Казвате, аз имам висок идеал. Много добре. Високият идеал е едно далечно бъдеще, но туй, което сега може да направите в дадения случай, туй е съвършенството. Едно малко добро, което може да направите в себе си. Тревога имам, имам да плащам една полица от десет хиляди лева, нямам пари. Смущаваш се, безпокоиш се. Когато имат да ти плащат, ти се тревожиш, че не са ти платили навреме. Когато пък ти имаш да плащаш, ти се тревожиш, че нямаш пари. В първия случай ще кажеш – то е така определено. Във втория случай ще идеш при този, комуто дължиш, и ще кажеш, че нямаш пари. Точен ще бъдеш. Законът е такъв. Ти си казал, че след три месеца ще платиш десет хиляди лева. Но се случва, че минават трите

месеца и не може да изпълниш казаното. Ще идеш и ще кажеш: „Не съм предвидил нещо, не мога да изпълня казаното. Едва имам сто лева за лихвите на десетте хиляди. Ще може ли да направите една отсрочка?“ Казва: „Не мога да правя отсрочки.“ „Може да ме туриш в затвора, може да протестираш полицата.“ „Чакай сега, недей.“ философия е това. Може да ме туриш в затвора, може да я отсрочиш. Не искай да ме туриш в затвора. Преди двеста години аз ти дадох десет хиляди лева назаем и ти на трите месеца не ги донесе. И затова сега и аз не мога да платя полицата от десет хиляди лева. Затова и ти сега изправи си погрешката. Като си изправиш погрешката, след другите три месеца и аз ще ги донеса.

Това са причини вътрешни, с които ти увърташ съзнанието. Защото в нас има едно съзнание тъмно. Ние не искаме ние да размишляваме. Ние сме като децата. Искаме майка ни да направи това нещо. Ти ще размърдаш съзнанието, ще намериш същественото, разумното. Казва ми: „Ти преди триста години не плати навреме. Аз от твоя начин се възпитах. Тогава ти бях слуга, сега съм господар. Сега аз съм господар, ти си слуга.“ Ако нещата не стават, както ти искаш, ти си слуга. Ако нещата стават тъй, както ти искаш, ти си господар. Следователно не може да плати навреме слугата, но господарят може да плати навреме. Тогава ще кажеш на господаря така: „Правилни са твоите закони, аз не мога да платя.“ Ще намериш причините защо не може да плати. Ще идеш и ще се обърнеш към човека, ще кажеш: „Не мога да ти платя.“ Той ще ви тури благородни епитети, може да ви класира. Вие ще му кажете: „Крайно съм ви благодарен за вашето високо мнение, което имате заради мене.“ Действително прав си, но кога ще платиш? След други три месеца ще платя, ще върна парите с лихвите, и тогава ще ви моля да оттеглите думите си назад. Туй е сега в живота.

Трябва всички да се завземем да работим. Има един начин за работа. Опасността на всинца ви е, че Вие седите. Казвате, аз имам добър стремеж. Нищо не значи добрият стремеж. Аз мисля това да направя. Малкото приложение, малката задача е отворен път за разрешение на големите противоречия, които имате. Имате ред противоречия, които срещате в живота си. Така е определено, работа е за вас, която трябва да разрешите. Ако нямахте тия мъчнотии, животът ви съвсем би бил неинтересен. Че каквото противоречие и да срещнете В живота, това противоречие е предвидено. Ако разрешите, за бъдеще ще дойде нещо друго. Ако не го разрешите, тогава за бъдеще ще се предвиди нещо, което ще бъде малко по-лошо от това, което имате.

Нали ви приведох онзи пример в една от беседите за онзи богатия. Като минал покрай един богат един светия, богатият казва: „Кажи на Господа, че ми дотегна моето богатство.“ Като минал покрай един беден човек, той пък казал: „Кажи на Господа, че ми дотегна сиромашията.“ Бог казва така: „Кажи на богатия да стане недоволен, да вземе да роптае, ще взема всичкото богатство. Кажи на сиромаха всеки ден да благодари, веднага ще забогатее.“ Минава покрай богатия, казва му това. Богатият казва: „Как мога да бъда неблагодарен?“ „Богат ще те остави тогава.“ Минава покрай сиромаха и му казва и на него, каквото му казал Господ. Казва: „Как да бъда благодарен?“ „Сиромашия ще имаш.“

Именно, ще направиш туй, което е невъзможно. Ако искаш да те освободи от богатството, ще бъдеш неблагодарен. Щом не искаш тогава богатството, има друго разрешение. Да не чакаш Господ да вземе богатството, но сам да го раздадеш. А пък сиромахът, който се заровил в пясъка, това е лентяй. Да вземе една лопата да работи, ще изкара пет-десет лева.

Има неща, които не искат разрешение. Има много християни, които очакват да дойде някой праведен човек да му даде пари. Че той пари може да даде, пък може и да не даде. Но ти през този ден ще направиш една работа, от която всякога ще имаш един плюс. Онова е случайно. Туй, което ще направиш, е по-сигурно. Имаш една идея. Стани, направи я. Не ставай смешен. Макар опитът да излезе несполучлив, не се самоунижавай. Кажи: стана точно тъй, както мислех. Дошъл си, жена ти сготвила боб и турила повече сол. Седят на трапезата, мъжът казва: „Пресолила си боба." Казвам, сестра, дай една чаша топла вода. Налея в боба, веднага ще се разреди. Иска повече вода. Тя го направила на яхния. Направи го на чорба. Соленият боб, като туриш вода, веднага тази сол ще се размие във водата и ще стане по-добре. Става чорбуляк. По-добре чорбуляк, отколкото караница. Този разумният мъж ще каже: „Дай една чаша топла вода. Бобът е на яхния, да го направим на чорба." Каква е разликата? В яхнията има по-малко вода, в чорбата – повече.

Сега какво разбрахте вие? Вие имате една философия, ще кажете: „Много добре се говори, Учителю, направи го." Работите, за които ви говоря, аз всеки ден ги правя. Моят боб като се осоли, туря една, две, три чаши вода, не си поплювам. Туря една, две, три чаши вода. Пък някой път, като няма сол, казвам, и без сол може да се яде – и със сол, и без сол. Обаче никога не правя погрешката, която направила една българка. Той завел своя другар на гости. Жената направила кафе и турила сол в кафето вместо захар. Пита ги: „Хубаво ли е кафето?" „Хубаво." „Сладко ли е?" „Да." Те се мръщят малко, не са доволни. После, като си заминали, тя вижда, че кафето е солено. В кафето сол не се туря. Турците го пият горчиво, не солено.

Само Божията Любов носи пълния живот.

36 лекция, 24 април 1929 г., София, Изгрев

ДВАТА СВЕЩЕНИ ПЪТЯ[74]

Размишление върху благата вест.

Ще ви приведа само няколко правила, които трябва да имате предвид. Първо, вълната, колкото и да разчепквате, все толкоз конци съдържа. Каквото и да я правиш, повече конци не може да има. Тъй щото, ако разчепквате един въпрос, все толкоз конци има, колкото по-рано. Първото правило: не мислете, че като разчепквате вълната, ще се уредят всичките въпроси. Вълната не урежда въпроса.

Второто правило. Онзи, който иска да постигне нещо в света, не трябва да се спъва с окръжаващите хора, не трябва да мисли какво ще стане с тях. Един ученик не трябва да мисли какво ще стане с другите ученици, дали те ще свършат. Той трябва да свърши. Пък всеки ученик за себе си трябва да мисли да свърши. Това е едно от правилата. Онзи, който се учи и съзнателно, косвено помага и на другите да се учат. Който не се учи, той повлиява да не се учат.

Трето правило. Не мислете, че като натоварите магарето повече, ще свършите повече работа. Не се претоваряйте с окултен товар. Вземете върху себе си толкоз, колкото ви е потребно. Никой не ви заставя, няма кой да ви гони, не се товарете повече, отколкото трябва. Сега може да кажете, тия правила сме ги слушали. Сега приложете ги.

После в музиката, в пеенето трябва да знаете, че не е само развлечение, удоволствие. Музиката, това е наука. Наука, чрез която в миналото са разрешавали важни проблеми на живота, понеже промяна става на човешките състояния. Често във всинца ви вашата музика на живота постоянно се мени – ту в една гама, ту в друга. После във всяка една гама тоновете може да предизвикат разни сили,

[74] Лекцията е издавана под заглавие „Пътят на слабия и силния“.

с които вие не може да се справите. Не мислете, че като пеете една или друга песен, може да предизвикате една обратна реакция, може да предизвикате сили, с които вие не може да се справите. Например вземете онези любовни песни, гласът е така нагласен, че предизвиква известни състояния. Птиците като пеят, славеят като пее, това е една любовна песен, внася нещо много поетично. Песента на славея е приятна, като я слушаш.

После между сегашното западно пеене и източното има едно различие. Аз няма да ви разяснявам различието, то е една специалност на музикантите. За бъдеще вие ще изучавате тази музика. Имате няколко образци. Онези от вас, които са музикални, може да си служат с тях. Онези, които не са музикални, колкото могат, нека се упражняват.

Та казвам, всички използвайте онова, което ви се дава в живота в добрата смисъл, което направи някакво впечатление, някакъв ефект в съзнанието вътре, използвайте тази сила. После не се спирайте от приятните и неприятните впечатления, които имате. Ако сте в долина, ще имате едно състояние. Ако сте на връх, ще имате друго състояние. Така и животът. Животът не се движи по една равнина, нито пък животът е море. Той има всички тия състояния. В живота има езера, морета, океани, има и празни пространства, има и недосегаеми върхове, непристъпни върхове. Някой път ще бъдете заставени да се качите. Не че някой ще ви застави, но желанието, амбицията ще ви застави. Ще вземете чантата като един англичанин и ще кажете: „Искам да се кача горе, да видя какво е." Понеже въпросите са много тежки, ще променим малко.

Какви са вашите философски въпроси? Философски трябва да бъдат въпросите, защото глупавите въпроси не са философски. Всичките въпроси, които математически може да се разрешат, за тях се отговаря. Но всички ония, които не може да се разрешат

математически, те остават без отговор. Вие може да запитате защо човек живее, защо страда, защо се радва, ама какво е небето. Но ти за небето не питай. На небето не търси. Ти си гладен. Защо? Да страдаш. После, като се наядеш, да се радваш. То не е правилен отговор, но умният човек ще разработи от това брашно хубава пита. Ти ще мислиш. Казва, обясни ми го. Ако ти го доуясня, значи няма какво да питаш. В природата всичко ще обясняваш, но нищо не се дообяснява. Остава винаги една част, за която вие да мислите, да я разрешите. То е задачата на вашия живот. Когато питам, ще кажете: „Този въпрос аз не съм разрешил." Ще кажете: „Аз съм учен човек." Този учен човек и той не може да се спре, и той има задача да разреши, той не може от своето високо положение да слезе и да се занимава с някой дребнав въпрос. Той казва: „Едно време аз се занимавах с този въпрос." философски са въпросите, само встъпителните въпроси. Ще пристъпите към въпросите, които носят условие за живота, за разбирането на живота.

Най-първо сега трябва да се стремите да бъдете здрави. Защо в една школа често заболяват? Недоволният човек е болен човек. Човек, който се съмнява, е болен човек. Един човек, който не влада своя ум, е болен човек. Един човек, който не влада своето сърце, е болен човек. Един човек, който не влада своята воля, е болен човек. Това са все болезнени състояния. Че се разболял човек, той не е виноват. Виноват е, ако не се цери. Ако мисли зле, не е виноват, но ако не възпитава своята мисъл, е виноват. Туй, което не правиш, ти си виноват заради него. Ще кажете – да си помислим. Има работи, за които не може да мислим. Животът е едно течение и върви напред. Ще оставим тази тема, ще пристъпим към музиката.

Вие с музиката може да създадете и скръб, и радост. Някой казва: „Пей!" Не мислете, че не пеете. Като говори човек, пее. Казва, сладко говори този човек. То е песен, музикално говорене. Някой казва: „Мен

музика не ми трябва.“ Не е така. Ти, като пишеш, пак музикално пишеш. Речта е станала описателна. Сега ще разбирате как може да се изменят състоянията у човека. Вие имате два ритмуса. Единият е тъжен: „Заплакала е гората“ или „Стоян мами си думаше“. Или някоя хороводна песен – другият ритъм. Затуй трябва моделиране. Между тия две песни българинът; мъчно ще се възпита. Гърците, които дълго време са изучавали българите, са ги наричали с едно име, аз няма да употребя думата. На българите липсва едно, пък на гърците – друго. Гъркът се продава за всичко, всичко завлича. Българинът не се продава за всичко, но и каквото завлече, не може да го намери. Той, като открадне нещо, ще върви, ще го изпече, ще го изяде. Кокошка ли е, патица – няма да ходи да ги продава, веднага тегли ножа, изпича и изяда. Когато гъркът, като открадне, ще го продаде, ще го намериш. Когато се говори за българите, трябва да се разбира – те са такива, понеже минават през тази среда. Българите, за да имат този характер, минават през тази среда, физическият свят е сложен. Вие, докато не проучите физическия свят, за духовния не може да си съставите понятие. Понеже предисловие на духовния свят е физическият. Ако това, което виждате, този видимия свят не може да разберете, как ще разберете другите работи.

Аз искам да ви дам една песен – „Нева санзу“. Искам да ви дам един образец. Мен ми е неприятно да се занимавам с пеенето. Трябва да напусна някои важни работи и да се занимавам с детински работи, но понеже трябва да оставя образци, за които вие да се държите, аз се постарах да преведа тази песен, доколкото можах. На съвременен език не може да се изпее, понеже в източното пеене има четвъртини тонове. Разбирайте добре, между тоновете има междутоние. Сега ще видя доколко може да възприемете песента. (Учителят пее „Нева санзу“.) Песента е един процес. Това, което не може да го схванете, ще

го оставите. Песента е процес, с което започва едно творчество. Като се пее песента, постепенно ще се оформи.

Изпейте „Ти съзнавай, ти люби“. То е едно състояние, което показва на сухо, огладен е пътят, осигурен. В „Нева санзу“ има нещо да се справиш, слизане от горе на долу в долината, има да разрешиш мъчни въпроси в живота. Музиката е едно средство, с което може да се лекувате. Човек може да се лекува с известни тонове. Тя започва от „ла“. Музиката на вас е потребна, ако вземете правилно да се лекувате. Вие имате, да кажем, сърцебиене. Музикално ще се лекувате. По-добре е, отколкото да си туряте инжекции. Някой път, загазил си някъде в живота, стани и изпей „Нева санзу“. Вие казвате, то не е заради нас. Туй, което минава през цялото човечество, то не е мъртво, тази музика се пее от адепти, от напреднали същества. Присъствали ли сте в съзнанието на един адепт, който пее? Онези, които разбират, като започнат да пеят, да видите какво нещо е музика. Те имат изработена музика много по-отдавна, отколкото сегашната.

Сегашната музика е една малка светлинка, завзета отнякъде. Те са работили в създаването на хармонията, те внасят това, което имат. Те трябва да се преведат на европейски език. При това състояние, при което се намирате, ако не се създаде оная бъдещата музика, не може да се създаде и бъдещата култура. Бъдещата култура трябва да бъде музикална. Ако не се създадат музикални форми, не може да се създаде бъдещата култура. Човек трябва да моделира малко човека, трябва да се мъчи малко да пее. В пеенето животът е общ. Седиш, мъчно ти е, загазил си някъде, мислиш какво да правиш. Като попееш малко, ще ти олекне, ти въздъхнеш. Музикалността като професия е едно нещо, пък като една сила, която съществува в природата, една дарба турена, ще я развиваш, един център, ще използваш неговите

сили. Чрез музиката ще дойдат сили да ни помогнат. Вие не може да пренебрегнете това, което природата е вложила в нас.

Вие, като пеете, не се стеснявайте. Туй, което сега става музикално, то става постоянно в нас. Когато спираш някоя възвишена идея, не знаеш как да я приложиш. Слушаш някоя песен, не може да я запомниш. Възприемеш някоя светла идея, като речеш да я приложиш, нямаш вяра, спреш се. Слушаш хубава песен, речеш да пееш, не си способен. Може да намериш формата, да изразиш, тогава се изразява идеята, ще родиш. Във всеки един от Вас песента трябва да роди. В себе си ти не може да пееш една песен, тъй както учителят пее. Ти ще я заучиш по своему. Ти, като пееш, ще имаш една особеност и в гласа, и в разбирането, и в тона, все ще приложиш нещо от себе си. Ти ще я заучиш по правилата, но пак ще дойде твоето. То само по себе си ще дойде. Може да пееш една песен с една прибавка – то не е грях. Най-първо ще се учите на отривисто пеене, без никакви украшения. Вие трябва да пеете вътре в себе си. В тази песен същината не е в смисъла. Силата е и в слоговете. Всичките слогове са така наредени, имат сила, произвеждат сила. Вие сега мислите какво ли има. То е в звуковете, в съчетанието на думите, които произвеждат. Тя е една окултна песен. Окултните песни не се превеждат.

Съществува един закон в природата. Неразбираемите неща са далечни неща. Разбираемите неща са близки неща. Туй е правило. Туй, което не може да възприемеш, то е далечно. Това, което възприемаш, то е близко. Всяко нещо, което е непостижимо, е далечно, понеже се стремите към него, с усилия ще го постигнете. Но в пътя трябва да знае човек да се не шегува в живота. Понеже в един добре устроен град няма опасност да вървиш денем, но в гората да ходиш, има опасност. Ако човек пътува в тропическите места, има голяма опасност от всичките видове животни, които може да

напакостят. Един адепт, като пътува, той е въоръжен, но един слаб, който пътува, то е опасно.

Когато дойдем до духовната наука, или окултната наука, ние трябва да бъдем добре въоръжени. Много пъти човек от страх може да бъде повреден. В религиозно отношение много хора са повредени от страх, подлудяват от страх. Той ще види страшни работи. Има хора, които в морето са подлудявали. Запали се параходът, няма накъде да бягаш, тогава човек подлудява от страх, ще се хвърли в морето.

В живота някоя ваша мисъл се запали, запали се вашият параход, вие искате да се самоубиете. Изгори дюгенът, изгубили сте парите, баща ви умрял, синът ви умрял, вие искате да се убиете. То е самоизмама. Ще се спреш малко, ще попиташ, ти сам ще провериш нещата на мястото. Кой може да знае дали това, което се казва, е истина или не. Ако е истина, ще знае, да не те лъже някой. В пеенето, ако не може да пееш, показва, че не сте хармонизирани. Тъй като останете смачкани, да си попеете. Пеенето е заради вас. Пеете сега, аз съм много мераклия да ви слушам. Песента показва колко може да разрешите всичките въпроси в света.

Сега да се спрем върху някой въпрос. Имаме десет минути на разположение. Най-дълбокият въпрос: защо страдате и защо се радвате; защо живеете и защо умирате; защо имате малко пари и защо Господ ви е дал малко пари. После може би ще питате какво ще бъде вашето състояние, колко пъти ще се прераждате, какво сте били в миналото. Тия въпроси за бъдеще ще ги проучвате. Не разрешавайте. Ще ви се представи вашият живот, тъй щото няма какво да питате. В другия свят, като влезете, целия ваш живот като на кино ще ви го дадат, да си представите целия ваш живот.

Ако имате будно съзнание, ще видите каква стока сте представлявали. По български стока, хубава стока. Някъде ще видите красив живот, ще се харесате, че хубаво сте постъпили, спасявате

някой човек, помагате, жертвате се, някъде убивате, стъпквате, задигате парите някому. Всичко ще видите. Ще бъдете разумни с какво да се занимавате.

Миналото оставете като развлечение за бъдещето, сегашното – като една работа, която имате да вършите. По този начин може да придобием. Понеже мястото, през което минавате, е опасно, хубаво трябва да се въоръжи човек. Минаваш през една река, ще бъдеш въоръжен, ще имаш хубав пояс. Или отиваш в Лондон, ще бъдеш хубаво въоръжен със звонкови. Ще влезеш в гостилницата, ти заповядваш, този гостилничар услужва, ще му дадеш нещо. Таман вървиш, отидеш при някакъв търговец, теглиш куршума на някоя мечка, излязла насреща ти. Казваш, сега дрехи дай – той е на твое разположение.

Сегашният свят е свят на насилие. Казва, каквото харесаш, от твоята добра воля, но като види парите, веднага стане на крака. Сега онзи ще възприеме куршумите, ще остане вътре в тялото, той го носи и онзи заставя разбойника и той да вземе нещо. Отиваш, купуваш, насилие има. Ще покажеш нещо, с което да предизвикаш неговото внимание. Той, като те погледне, най-първо ще види какъв разбойник си или си юначага. Ако види, че нямаш нищо в джоба си, казва: нехранимайко. Ако види, че си с два кобура, стане на крака.

Превеждам сега. Духовният живот, или религиозният живот в най-грубата си форма, в най-грубия си израз, тъй както изразяваме живота си, ние още не сме деликатни. Казваш някому: „Не те разбирам, ще бъдеш тъй добър.“ Той като муха кацне отподире да те държи като просяк. Ти, като влезеш в дюкяна, свободен си, казваш: „Господине, еди-кой си плат.“ Вземаш една поза, но след като той ти услужи, той като даде, той се изправи и казва: „Досега аз ти слугувах, сега ти ще слугуваш. Гледай кесията си.“ Казва: „Много съм благодарен да ви видя втори път.“ Единият се кланя и другият се

кланя. Единият има плат, другият – звонкови. И двамата трябва да имат по нещо.

Казвате, нас пари не ни трябват, ние не искаме да се кланяме със златото. Трябват ви пари, но и с парите ви трябва знание, трябва ви и мъдрост, трябва ви и вяра, трябва ви и господар. Ти като имаш парите, трябва ти и знание, и мъдрост, трябва ти един принцип, един Господ, на който да служиш. Глава трябва да имаш. Някой казва: „На мен Господ не ми трябва." Ти не разбираш. Тяло без глава може ли? Господ, това е главата. Без глава отиде конят в реката. Какво ще направи човек без глава? Казва: „Аз не искам Господ. Аз съм сам Господ." Това са долапи.

„Глава на твоето слово е истината." Тъй ще туриш какво нещо е Господ. Както видимото тяло трябва да има глава, така и душата трябва да има глава, така и духът трябва да има глава. И на тялото, и на душата, и на духа трябва да има глава. Казва, защо духът изтича от Бог. Този философ, който казва така, трябва да се преведе още на един език. Тази мисъл слиза от Божествения език и на български, английски е изопачена. Ако влезете между ангелите, адептите и те имат език, и те говорят, но техният език е по-неразбран, отколкото ние говорим на земята. И те са на земята. Като кажем „другият свят", разбираме един свят добре уреден, тъй добре уреден, че да ти е драго, да ти е мило, каквото видиш, няма да го видиш разхвърляно. Ти като влезеш в ангелския свят, и дърветата говорят, и животните говорят, много животни в ангелския свят постъпват много по-деликатно, повече възпитание имат, отколкото вие, макар че сте ученици на Всемирното бяло братство. Там има и коне, и крави. Не като вашите крави, които дават мляко. Крава, която дава мляко, от нея излизат условия на живота. Сега по този начин като говоря, вие ще дойдете да кажете: „Виж, нас ни сравняват с кравите." Неразбиране е това. Човек, според както живее, определя живота си.

Сега ние не искаме да бъдем роби на правила, морални етикети, но всеки човек трябва да има един морал или любов, или страх от Бога. Човек или трябва да обича Бога, или трябва да се бои. Страхът е негативната страна. Да вярваш в Бога, да го любиш, това е положителната страна. Ако ти нито любиш Бога, нито се страхуваш, ние ще те включим в една категория много по-лоша. Ако страхът в тебе не може да подейства, трябва да има друга сила да въздейства. Сега какво нас ни интересува каква е тази сила. Аз даже не искам да говоря за туй нещо. Да допуснем сега, че вие искате да знаете какъв ще бъде резултатът. Ако вие искате да турите крака в една циментена каша, ако седите десетина часа в тази циментена каша, какво ще научите? Не е философия туй. Има известни мисли, които са една окултна каша. Знаете ли колко са опасни окултните каши? Когато казвам да нямате много учители, то е, понеже ще ви забъркат някаква такава каша. Като ви турят вътре, не можете с векове да се избавите. Ще се чупят такива циментени каши, ще се рушат, ще се чупят. Ако не знаеш да чукаш, трябва да чакаш друг да те освободи. Има някои работи, които трябва да се рушат, пък след като се освободите от това робство, не трябва да влизате в друга циментова каша, която е по-лоша от първата.

Туй е фигура, но е и една реалност. Когато аз говоря за свободата, казвам, да живея един морален живот. Хубав е моралният живот, но човек трябва да има или страх, или любов към Бога. Има ли страх или любов към Бога, той ще се превъзпита, ще стане човек. Защото, ако има страх, той ще придобие мъдростта, ще върви по пътя на мъдростта, тя ще го спаси. Пък ако има любов, той ще върви по закона на благодатта. Любовта е път ма най-малко съпротивление. Следователно там и децата може да ходят. Страхът е за гениалните хора, за адептите, за боговете. Едно божество никога не върви по пътя

на любовта. Те, ако биха имали сила, биха снели Господа, но ги е страх. По пътя на мъдростта вървят и всички треперят.

Господ, когато някой бог не се подчинява, той стъпи с крака си отгоре, погледне само веднъж, потреперят всичките фибри. Като потреперят, той се почувства унижен. Господ казва: „Ти този ден ще се снишиш.“ За любов на боговете не се говори. За слабите хора е любовта. Страхът е за божествата, за великите хора, но туй трябва да го разбирате. Тогава, ако Господ не стъпи с крака си, тогава други ще стъпят отгоре. Вие от този закон не може да се избавите. Може повече от десет години – тук, из софийските улици, едно голямо куче хванало едно по-малко, натиснало го на гърба, турило устата на врата, не го дави, но ръмжи. Другото вика, моли се, віргаля го, въргаля го и като го пусна, другото хукна. Другото куче, което бягаше, не мина стотина-двеста крачки, вижда друго по-малко куче. Изведнъж го настигна и то започна да му приказва. Като се освободи малкото куче, и то бяга. Както едното, така и другото постъпи. Страх е това, то не е любов, не го посрещна с любов. Давене има. Вие казвате: „Аз да съм силен.“ Ами трябва да знаете, силният човек трябва да се страхува. Ако не се страхува, ще се разруши. Даже най-силната граната, която хората може да направят, те се пукат сами. Щом се пукне една граната, какво може да направи друг със силата.

Та не трябва да хабим силите си. Трябва да знаем, като се пукне, да извърши нещо. Ние разчоплим някое малко парче, но работата все таки не е довършена. Такава граната все трябва да се хвърли, а при това ще видим, че разходите струват повече, отколкото приходите. Затуй заради вас е хубав пътят на любовта. Аз го препоръчвам по него да ходите. Може да ходите и по другия път, но и единият, и другият път е свещен.

По човешки говоря. Нищо повече. Да стъпи Господ отгоре, не е лошо нещо, то е благословение, то е отлична работа, но Господ не

стъпва така лесно. Той може да опита някой бог, който не се подчинява. Някой път може да се предизвика. Как ще разберете, че Господ е едно грамадно същество с крака. Такава една идея ще си съставите като фигура на речта, символ. Има външни условия, които може да се сменят. Онзи цар, като го лишат от войската, от генерали, от министри, като го изпъдят от държавата, остане без ничия помощ, става слаб като другите. Ето Божия крак, турил е един товар. Той седи като другите хора, носи товара. Царската корона, скиптърът изчезнали. Той ходи бос като цар Давид, който бягаше от сина си. Давид бяга бос, да види как се вземат чужди жени. Господ погледна с благоволение, казва на царя: „Аз те изведох като овчар. Какво започна да газиш през просото?“

Казвам, не мислете, че това, което стана с Давид, няма да стане и с вас. Ще стане. Изключение няма. За никого досега не е направено изключение, нито пък за вас ще се направи. Единственото нещо – трябва да бъдете разумни. Аз толкоз време съм проповядвал закона на свободата, за да ви избавя от тази окултна каша. Някой, като говори, трябва да се разбира. Онзи, който не е ходил в тези области, може да говори каквото иска, но тя не е мъчна работа, но има известни предпазителни мерки, които трябва да вземете. Всеки един от нас трябва да се въоръжи със знание. Не трябва да се отказвате от вашия живот, да казвате – това не ни трябва, онова не ни трябва. Не това. Да се подари всичко на Господа. Но всеки ще прави своя подарък с душата си. Каквото благо имаш, ти трябва да бъдеш господар. Не някой да го раздаде, че тъй да го раздаваш, но каквото дадеш, сам да го раздадеш. Раздай и забрави! Не оставяй другите хора да работят заради тебе, защото, който работи заради тебе, той печели. Ти, като не работиш, ти не печелиш. Туй трябва да го знаете. То е вътрешно. Туй, което придобиеш със своя ум, със своето сърце, със своето съзнание, това, което става в самото съзнание, то е заради нас.

После някой ще каже: „Ние трябва да завземем големи длъжности.“ Нека напусне длъжността си. Навсякъде човек може да бъде полезен. Нека бъде министър, нека бъде военен – каквото и да е, няма звание в света, което да е лошо. Всички звания в света, ако се вършат почтено, те не са лоши. Ако не се вършат почтено, опасно е. Казвате: „Мен това не ми трябва.“ Каквото и да направиш, направи го както трябва. Продаваш платове – продавай ги насвят. Семки продаваш – продавай ги като цар за ден, за два. През целия си живот семки не продавай. Може да станеш ваксаджия, но през целия си живот ваксаджия не ставай. И цар за през целия си живот не ставай. За колко години царува един цар? За четиридесет-петдесет години. След това отстъпва престола си, друг го замества.

Защо да си правим илюзии? Ние няма да бъдем винаги господари. Има по-хубави работи от царуването, които може да опитаме. Аз ви навеждам на тия мисли за един вътрешен свободен живот, докато човек дойде до онова вътрешно царуване, което принадлежи на действителния Божествен свят. Тогава ще се занимаваме не със сегашната земна наука, не с туй пространство, едно реално пространство, което не се мени. Сегашното пространство е ограничено. Има едно време, което никога не се мени. Няма да мислите, че в онзи свят няма пространство и време. Времето и пространството отгоре слизат. Пространство на ваш език какво разбирате? Но цялото пространство може да го събереш в един орех, може и цялото пространство така да го разточиш, че да няма граници. И времето може така да го проточиш, че да няма край, а може да го събереш, че с един сантиметър не може да го измериш.

Трябва ум, да разбирате. Какво ще разбереш, ако вземеш буквално, ще се объркаш. В твоето съзнание може да си съставиш една идея за пространството, да ти е ясна тази идея за пространството, защото това, което знаеш в себе си, ще бъде така. И

времето в себе си може да провериш. Това, което ще бъде вярно в тебе, ще бъде вярно и отвън. Това, което е вярно отвън, ще бъде вярно и в тебе. Най-после ще разбереш истината. Ако туй, което не е вярно отвън, не може да бъде вярно и в тебе. Туй, което е вярно в тебе, е вярно и в Божествения свят. Туй, което не е вярно в Божествения свят, не е вярно и в тебе. Туй, което не е вярно в тебе, не е вярно и в Божествения свят. Тия правила не са за всички. Всички няма какво да ги знаят.

Тогава цитирате, казвате: „Учителю, ти така каза." Туй казах, ти не разбра ли, ти не car ли тази семка? „Ти ми я даде." Ти круши ял ли си от тази семка? „Ти ми я даде." Казвам, пося ли я? „Не съм я посял. Ти ми я даде, много ти благодаря." Посей я, че яж от плода ѝ. Пак ме среща и казва: „Ти ми я даде, аз много благодаря, особена привилегия за мене." Пося ли я? „Нямам време, нямам място, това-онова."

Посей семката! То е велика философия в живота. Това е „Нева санзу". Докато не го туриш, докато не го посееш, не го разбираш. То е дълъг процес. Животът е красив. Не се заблуждавайте от сегашния живот. Сегашният живот е дрехата на каторжник. Вън, като излезеш от затвора, ще бъдеш облечен с мантия. И Христос беше каторжник. И той носи тази мантия и един венец отгоре. Тъй щото казвате, стъпчиха ми фасона. И на Христа стъпчиха фасона, че вашия ли няма да смачкат. Христос не беше от тези, които може да му мачкат фасона. Знаете ли каква поза имаше Христос? И най-после, като го биха всички тия войници, като го плюха, той не викаше олеле, той се изправи и каза: „Ако аз бях на ваше място, аз другояче щях да бия." Вие викате олеле. Няма по-ниско нещо, човек да е страхлив.

Който не се бои от Бога, става страхлив. Когато дойде страданието в живота, вземете една поза. Някой те бие, кажи: „Ти не знаеш още да биеш." Някой те обере, ще кажеш: „Ела сам, ти не

знаеш още да обираш, не си майстор.“ Много пъти, като бръкне някой в джоба ми, хващам му ръката, казвам: „Тъй не се обира. Ти не си научил това изкуство. Поискай от мен.“ Обират онзи, който не дава. Ти кажи на мен, аз ще ти дам повече. Не се плашете. Вие всички треперите. Много сте страхливи. Казвате: „Ако нас ни гонят, ако нас ни уволнят.“ Ще ви уволнят всички до един. Нищо повече. Че ще ви уволнят, аз да ви кажа, но да ви уволнят навреме. Ще ви уволнят, ще ви оберат, ще ви вземат всичко това, за което сте се грижили, че ще останете всички само сухи кости. Един ден, като минавате, ще кажете: „Тази врата беше моя. Тези диреци бяха мои, изгориха диреците. Тази къща беше моя, изгориха къщата.“

Че то е цялата истина. Защо така да не мислим. Направиш една къща, втора, трета къща, банкерин станеш, но не се отказвай да работиш за Бог. Каквото направиш в живота си, ще има една реалност, за която ще работим. Аз искам онези от вас, които имат съзнание, да вървят в този път. Това е истинският път.

Отче наш

37 лекция, 1 май 1929 г., София, Изгрев

ЕДНА АКСИОМА[75]

Добрата молитва

Размишление върху милосърдието.

Ще прочета няколко стиха от 5. глава от Евангелието на Матея.

Съзнанието на съвременното човечество е достигнало до една преходна точка. Всичките енергии трябва да се сменят. Смяна на енергиите трябва да стане. Ако с буквата „М“ вие означите материята, то М:С – материята се отнася към силата, както чувството на човека се отнася към неговия ум. Понеже под думата „материя“ ние означаваме всякога формата на нещата, в която силата може да се прояви. Под думата „сила“ ние всякога разбираме проявлението, резултата на човешкия ум, или резултата на Божественото, което работи. Там, дето умът работи, има повече сила. Там, дето чувствата работят, има повече гъстота на материята.

Следователно гъстотата на материята се обуславя от закона на чувствата. Туй може да го проверите. Станете чувствен, да не се грижите, да не мислите, ще станете пълничък. Човек, който мисли как ще живее след двадесет години, той се стопява. Ти забрави жена си, децата си, остави другата работа в своето първично състояние, веднага ще станеш пълничък, по-тежък и в една година може да туриш двадесет килограма тежест, по-голяма гъстота на тялото. Не само туй, но и мозъкът ще се увие с една ципа. Казва: „Мен философии не ми трябват.“ Когато сърцето работи, философия не трябва, пък когато умът работи, гъстота не трябва. Съотношение има. Трябва да знаете онзи метод да превърнете гъстотата на материята, на всичката материя, но тъй наречената потенциална енергия да я

[75] Беседата е издавана под заглавие „Аксиома на живота“.

превърнете в кинетическа. Вие не може да превърнете потенциалната енергия на кинетическа, докато нямате някой метод в себе си.

Да допуснем, че сега имате една свещ, имате една потенциална сила, трябва да превърнете в светлина, или известна сила, или движение. Най-първо трябва да запалите свещта. Туй малкото запалване, този импулс, който постепенно превръща свещта, няма да стане изведнъж, постепенно ще се топи, ще се превръща. Следователно, ако вие запалите вашата свещ и четете книгата, прочетената книга ще бъде резултат на онази енергия, която се е проявила чрез свещта. Вие може да използвате запалената свещ, може и да не използвате. Може да запалите свещта и да седнете да спите. Онзи, който не разбира законите на природата, запалва свещта и спи. Онзи, който разбира законите на природата, запалва свещта и работи. Когато заспива, изгасва свещта. Когато се събужда, запалва свещта.

Сега тия са отношения, с които се гради сегашният живот. Сегашния живот наричаме запалващ живот, нов живот, в който стъпваме, влизаме в една нова обстановка. Много пъти ние живеем с минали наши възгледи, чувствания, не мислете, че то е нашето настояще. Не, то е нашето минало. Туй, в което ние се мъчим, туй, в което ние страдаме, то е нашето минало. Туй, в което се радваме, то е настоящето. Трябва да дадем една нова насока на живота. Казва: „Беден човек съм." Защо си беден? Казва: „Болен съм." Защо си болен? Липсва ти нещо. Болестта всякога произтича, че ти си се свързал с един по-нисш живот, организиран живот, който върви в диаметрална посока на живота.

Следователно по-нисшият живот е всякога по-силен. Ако животът върви диаметрално противоположен на вашия живот, непременно ще боледуваш. Следователно, щом влизаш в по-нисшия живот, ти трябва да разбираш законите на нисшия живот.

Представете си, че вие поставяте едно доста умно дете на един кон, но конят е силен, експедитивен. Този кон върви, детето го управлява, най-после ръцете умаляват, конят вземе да върви, където иска. такова е състоянието на един умен човек, който се качва на силен кон. Там, дето има повече енергия, тази енергия ще се превръща. Слабият казва: „Тази работа не е за мене.“ Не че не е за тебе, но нагърбил си се с работа, която не е по силите ти. Трябва да се нагърбиш с работа, която може да носиш.

Да допуснем друга една идея. 1:2:3. Едно се отнася към две, както две се отнася към три. После казвам, три се отнася към четири, както четири се отнася към пет – 3:4:5. После пет се отнася към шест, както шест се отнася към седем – 5:6:7. Седем се отнася към осем, както осем към девет – 7:8:9. Всичките тия отношения трябва да се превърнат. Какво означава сега „едно се отнася към две“? Артист има две ръце, едно се отнася към две. Какво ще бъде третото? Публиката, която слуша. Колкото по-хубаво свириш, толкоз и резултат – трите, публиката, ще дойде повече, повече пари ще дойдат. Това отношение 1:2:3 какъв знак ще бъде? Плюс.

Сега Второто отношение – имате инженер, който свършил-не досвършил, разбиране доразбира, ангажират го да направи една къща. Той направи така, че след няколко деня къщата се събори. Пет е парите, които ще му дадат. Три е инженерът, който не знае да работи. Какво ще бъде отношението? Няма да му платят. Значи всичката тази енергия отива напразно. Може да има и друго обяснение. За да се изправи, имате една величина плюс и друга минус. Това може да отнесеше към нашата работа. Ставате сутрин – вие сте като цигулар, който свири на цигулка. Друга сутрин ставате и мязате на този инженер – свършил-не досвършил. Сега, не всякога негативните състояния свършват със загуба. Пасивно състояние е състоянието на почивка, събиране на енергия. Само човек, който е пасивен, той

мисли. Следователно 1 и 2 са положителни величини. След като мине това състояние, този цигулар ще се измени. Второто положение – ще бъде пасивен.

Значи всякога идеята във вашия ум ще бъде такава. Тогава може да замените. Често употребявате горе-долу, качва се-слиза по върхове, по планини. Казвате, горе-долу довършихме тази работа. Но за да се довърши една работа, ние казваме, че правата линия е като поле. Правата линия подразбира, че между две същества има отношение. Ние на земята трябва да бъдем едно поле, да разбираме хоризонталното положение. Но правата линия може да бъде и перпендикулярна. За правата линия – дали е в хоризонтално положение, или перпендикулярно, няма препятствие.

Човек, който върви по правата линия, каквато мъчнотия и да срещне, той лесно разрешава. Тази разумна частица, която се движи по правата линия в природата, природата навсякъде е поставила празнини, навсякъде не пуща. Природата е затворила за глупавите хора всичките врати, пък за умните хора всичките врати са отворени. Умният човек, като погледне на природата, вижда, че всичките врати са отворени. Обаче, ако глупавият човек погледне, ще види, че природата е надупчена, навсякъде има дупки. Казват, че между частиците на природата имало празно пространство, врати. Между две частици има врати. Това е отношение в природата. Две частици, който има, имат отношение в природата, туй отношение се туря квадрат.

Следователно ние имаме този знак, то са крилата на птиците. Силата на птиците е в техните криле. Птица, която няма криле, тя изгубва своята сила като птица. Птицата може да ходи там, дето млекопитающите не може да ходят.

Сега да пренесем. Човек със своята мисъл може повече да минава, отколкото със своите чувства. Чувствата, това е състояние на

млекопитающите. Щом ти чувстваш, ти си млекопитающо. Аз разбирам чувстването в неговата най-долна проява. А при мисълта вече имате състоянието на една птица. Та казвам, ще се повръщате, щом във вашия ум седи възможността на птицата, на нейните криле, че тя може да преодолее мъчнотиите, понеже криле има и понеже материята, в която птиците се движат, е по-рядка, няма това съпротивление. И там има съпротивление, но по-лесно се преобладава. Когато за млекопитающите има по-големи мъчнотии.

Казвам, когато разумният човек ходи и борави със своя ум, мяза на птиците, мъчнотиите в живота се премахват по такъв начин. Сега вие може да поставите въпроса, може ли да се премахнат. Може ли аз да успея в тази работа? Ако питате, какво ще добиете? Може да питате така: по музика ще свършите ли? Ами в Царството Божие ще влезете ли? През целия си живот здрав ще бъдете ли? Богат ще бъдете ли? С питане богат може ли да станете? Този въпрос от основата е разрешен. Кой баща и коя майка, които имат дете, че не искат син им да има всичките дарби, които те имат?

Следователно, ако сме в един разумен свят, Бог, който ни е пратил, който ни е дал живот, той има всичкото желание да имаме онова, което той има. Следователно, щом поставим въпроса, дали маже да отричаш онази реалност, която е в тебе. Щом ти грешиш, ти отричаш живота. Казвам, много има да страдаш, много има да пати твоята глава. Защо питаш? Казва: „Не трябва ли да питам?“ Много глупаво питаш, тъй не се пита. Казва: „Не съм ли аз човек?“ Че кой отрича, че ти си човек. Покажи твоята човещина. Казва: „Не съм ли човек?“ Покажи твоята човещина в какво седи. Трябва да мисля. Покажи твоята мисъл. Казва: „Ама аз не трябва ли да бъда свободен?“ Че кой отрича твоята свобода? Щом имаш известни желания, ти сам ставаш роб на тях. Ти създаваш началото на твоето робство. Щом имаш желания, ти създаваш оковите на твоето робство, тогава и

окръжаващата среда ще те впримчи. Източните народи, които са разбирали този закон, казват: отхвърли всяко желание. Отхвърли всяко желание, което ограничава твоята свобода. Има желания, които ограничават, желания, които не вървят паралелно с човешкия ум. Има и мисли, които не вървят паралелно с желанията. Отхвърли и едните, и другите. Нещата вървят паралелно къде? Само при разумния живот има паралелни линии. Дето животът не е паралелен, има пресичане.

Сега има една задача да разрешиш. Щом се пресичат линиите, това показва вече, че има човешко упование, има ред спънки. Сега за нас не е въпросът да нямаме спънки и мъчнотии в живота. Мъчнотиите са създадени заради нас. Всеки, който заплел конците, трябва да ги отплете. Казвате, че някоя задача е мъчна за разрешаване. Ония професори, които създават задачите, за тях са много лесни. Природата, когато създала света, нашата земя, то било играчка, едно забавление, но за нас с хиляди години ние с всичката философия не може да разрешим какво означава. Малко работи поставила на земята, но това, което го е поставила, го е поставила намясто като възпитателно средство за нас, малките деца на земята. Ние, в степента в която се намираме, много малки деца сме. Че много малки деца сте. Всичкият ви капитал, е който разполагате, се мени.

Капиталът, който не се мени, то е вашият мозък. Вие разполагате с един и половина килограм материя, която не се мени. То е всичкото ви богатство.

Това ще разберете. Единственото, което не се мени и остава постоянно организирано, то е мозъкът. След смъртта душата седи при главата, да извади мозъка. Докато не го извади, не си заминава. Без всичко друго може, но без мозък не може. Тя го носи със себе си. Мъчи се с години, докато го превърне. Искате да превърнете вашата къща в какво? В пари. Онзи в какво превръща розовите листа, три

хиляди розови листа превръща в един килограм масло розово. Аз казвам, че може да носи три хиляди килограма. Как? В есенция.

Сега някои от вас питат, като умрете, какво ще правите. Ще идете при главата си, ще се мъчите да вземете мозъка със себе си. Ако може да превърнете този капитал, ще вървите. Ако не можете, нито една крачка не може да идете напред. Сега ще кажете: дали това е вярно? То е глупав въпрос. Защото аз може да попитам това, което говоря, вярно ли е. Аз го казвам, това е вторият глупав въпрос. Всички неща, за които може да говорим разумно в света, са Божествени. Нищо повече. Защото моят мозък, това е капиталът. Де седи душата? Тя не е извън. Тя работи и се проявява в мозъка. Дотолкоз, доколкото мозъкът е организиран, дотолкоз, доколкото тялото е организирано, дотолкоз се проявява и тя. То е резултат на човешката душа. Ако разбираш душата, ще разбереш и резултата. Ако не разбираш душата, не може да разбереш и резултата. По един или по друг начин. Погрешката у мнозина е, че те отделят тялото от душата. Как може да отделиш силата от материята? Силата, за да може да се прояви, непременно трябва да има вещество, за да се създаде известна форма, форма е потребна, за да се прояви силата.

Следователно материята, това е един капитал необработен. В нея има едно качество, което се отличава. Материята никога не може да излъжеш. Тя подир тебе никога не идва. Казва, ако можеш да ме носиш, тя идва; ако не ме носиш, не идвам. Тя да се влюби в човека, че да тича по него, не прави. Дето я оставиш, там седи, не се мърда, казва: ако ме вземеш, ще дойда. Като я носиш на гърба, е голяма аристократка.. ще ѝ дадеш да яде. Тя сама не взима. Ако ѝ дадеш в устата, казва: „Ще ям.“ После ще отвориш, ще затвориш, тъй ще я храниш, както българите хранят пуяците. Сега ще попитате това вярно ли е. Туй именно показва, че материята в природата не се губи,

не се изменя. Не може да стане злоупотребление. Всеки може да носи толкоз от материята, колкото сила има.

Следователно силата е необходима, за да може с тази материя да се използва и да се образува едно тяло, за да може да се прояви Божественото, да се прояви енергията. Понеже думата „сила“ не подразбира първичната сила. В английски език и другите езици казват „енергия“. Англичаните имат „форс“. Ние нямаме дума за енергия. Енергия значи това разумното, което работи, а силата е вече интензивността, с която в даден случай енергията се проявява. Пък енергия значи родът, количеството на тази разумна сила, която е готова за проявление. Може да определим още, че форс е кинетическата, другата е потенциалното. Това е моментален напор. Този Взрив е опасен, ако съпротивлението е малко. Една граната може да се пръсне, но ако стените са толкоз дебели, толкоз яки, че се запазват. Веществото, което се превръща в кинетическо, може да се пръсне и да Ви пръсне главата. Тогава вече имате един снаряд напълнен. Той само търси да дойде една външна сила, едно малко спречкване и става взрив. Има нещо, което при първия случай не се пръснало, но при втори случай трябва да бъдеш внимателен.

Сега да ви приведа моята мисъл, ясна да стане. Минаваш покрай някой брат, обичаш да правиш шеги. Казваш: „Малко будала ми се виждаш днес.“ Минаваш покрай него, шегуваш се. Той се подпуши, но понеже те обича, нищо не ти казва. Не си прави илюзии, че тази енергия така ще остане. Ще избухне. Ако втори път минеш и кажеш, ще ти плати с лихвите. Ще ти каже: „Не съм по-будала от тебе.“ Веднага ще каже: „Как? Не съм по-будала от тебе.“ Значи ти си два пъти по-будала. Или може да кажеш някому: „Ти си голям светия станал.“ Подигравателно може да кажеш.

Та казвам, тия малките думи в живота, пък даже може да не кажеш, може да погледнеш човека само по някой начин и да

произведеш силно впечатление. Защото нашите движения ни издават. Ний по тях четем. Казва: „Криво ме погледна.“ Какво е туй кривото гледане? Може ли да опишете какво е това кривото гледане. Геометрически как ще го направите, как ще преведете кривото гледане? „Ама – казва – той зле ме посрещна.“ Може ли да опишете това лошото посрещане? Линиите на лошото посрещане какви са? Но ако има една фотография, тия движения, които човек прави, на лицето не може да ги снеме. Има известни движения, които са толкоз бързи, не се схващат. Направи една гримаса, едно движение на очите, веднага произведе такова впечатление, че ти седиш като на тръне. Лицето забелязва това. Какво ще забележи? Някаква проява в очите или някакво мръдване. Казва: „Забелязах на устата едно движение.“ Едно малко подухване с фотографията не може да го схванеш.

Казвам, трябва да преведете, трябва да наблюдавате себе си и вие може да намерите тия черти. Сега може да вземете едно огледало или представете си, че дойде едно лице, което никак не обичате. Изненадайте себе си, кажете: днес имам да посрещна еди-кого си. Ще забележите, че в лицето ще стане една конвулсия, която е извън вашата воля. Вие ще направите една гримаса в този момент и сам няма да се харесате. Вземете същото огледало и представете си, че дойде едно лице, към което имате обич, уважение. Ще направите известни движения и вие сам ще се харесате. Хубави, красиви движения ще направите. И туй ще стане вън от вашата воля, вън от Божественото естество.

Всякога в нас има две състояния, които постоянно варират, които хората не познават. Като ни каже някой нещо, опровергава волята ни, опровергава мислите ни, ние изкривим устата си, после кажем: това не трябваше да направя. Някой път индусите с часове седят и контролират, някои цял живот употребяват да контролират своите движения, и пак остават неконтролирани. Сега много пъти светии

иждивяват цял живот, без да постигнат това, което желаят. Всички вие имате опитността, някоя година сте живели, харесвате се, но дойде втората година, подплъзнете, казвате – отиде. Отиде, изгуби се. Какво отиде? Какво изгуби? Аз не виждам нищо да си изгубил. Казва, подплъзнах се. Има подплъзване. Човек може да изгуби нещо. При това подплъзване става прекръстосване на връзките, които са в природата. Като се прекъснат връзките, взима време, докато се свържат. Стане земетресение, прекъсне се, изгуби се водата. Съедини се. Пак дойде водата.

По някой път и нашите извори на душата поради нашите прегрешения се прекъсват. В Божествения свят се изгубват ония течения в живота. Тогава онова, което трябва да расте и да се развива в нас, няма условия. Всеки един от нас трябва да възстанови първите връзки, които съществуват. Връзките на съвременния живот не са така свързани. Те са отношения да знаем всякога как да решим. Като дойде радостта, какво трябва да правиш? Като дойде скръбта, какво трябва да правиш?

Сега например в Писанието те казват тъй: прости му. Но то е за философите. Че тя е философска работа. Може да прощава един светия, един философ. За него е лесна работа. Но онзи, който няма това знание, как ще прости? Възможно ли е? Възможно е. То е една задача. Трябва да знаеш как да простиш. После в Писанието казва, че Бог ще заличи всичките грехове и няма да ги понесе вече. Бог може да го направи, знае да заличи и да не помете вече. Но често ние, като слушаме един проповедник, казваме: „Аз го зная едно време какъв беше. Хиляда лева ми изяде.“ Питам, защо ще казвам, че ми изял хиляда лева? Какво ще спечеля да повтарям старото? Да забъркаме старата каша, нищо не се печели. Не поменавай старите грехове, които си правил на младини. Но кажи: много добър човек бях, много играх, но не знаех как да играя. Пях, но не знаех как да пея. Сега това

е за умните. Сегашните християни казват, че човек плаче. Какво означава плачът? Плачът винаги означава слабост. Когато човек не знае какво да прави, плаче. Плачът е една органическа слабост, недоимък. Като потекат сълзите, казва: дано има някой да помогне, да му помогне в тази слабост. Това е истината. И в животните е същото. И най-видните хора поне веднъж в живота си заплакват. И те усещат слабост.

Казвам сега, в истинския живот трябва превръщане, дълбоко разбиране на ония състояния, които той има. И човек най-първо трябва да се установи в мисълта си, че той живее в един разумен свят. Туй дали го разбирате, или не, то е друг въпрос, но вие ще разглеждате това като една аксиома в математиката. Няма да доказваш, но като аксиома ще го приемеш, че светът е разумен. Как е разумен? То е аксиома. Този разумният свят е пълен с разумни същества. Тъй ще туриш. Оттам ще започнеш. Ние най-първо поставяме, че светът не е разумен и се стараем от този неразумния свят да го направим разумен. Тя е работа непостижима. После хората умират. Защо умират? След като платиш дълга си, той трябва да умре. Че как? Онзи, който има да взима, той те държи жив в неговия ум. Обаче, щом платиш, той те забравя, ти трябва да умреш. Казва: „Аз умрях заради него." Казвам, много добре, че си умрял. Казва: „Живея." Казвам, ще има да плащаш.

Писанието казва, че за света трябва да умрем. Значи ще ликвидираш със света, и тогава ще започнеш да живееш с Бога. Ако за стария живот ние не може да умрем и да ликвидираме с него, за новия не може да живеем. Ние още не сме разбрали дълбокия смисъл на Писанието, ония вътрешни думи, които са вложени. Казвам, пророците, които са живели по Бога, те са разбирали. Сега нали вие мислите, че пророците са били хора по-прости от вас. Пророците, които са вложили тия неща, те са разбирали. Вие мислите, че те не

разбират, казвате, че те са умрели. Ами, ако ви кажа, че тия пророци и сега са в света пророци. Вие мислите, че те веднъж са се явили и ги няма повече. Хората, които са били пророци, и сега са пророци, те и сега пророчестват. Не е прост човек пророкът. Той не си оставя длъжността. За да може тия пророци да говорят, да разбират Божествения език, те не са били прости хора, те са имали разбиране на природата. После, да могат да изтърпяват това голямо противоречие, което съществувало в техните времена, те са били хора гиганти.

Сега това е по отношение на мисълта. Ние никога не трябва да казваме, че хората, които са живели преди нас, не са били толкоз учени, нито пък онези, които ще живеят подир нас, ще бъдат по-умни. То е криво схващане. Може светът да мисли така. Ние туряме като максима: светът е разумен. Нищо повече. Ние не туряме, че в миналото бил такъв, и за в бъдеще ще бъде такъв. Светът сам по себе си е абсолютно разумен. Онези, които живеят в света, са абсолютно разумни. Следователно включваме всичко в света. Ще вложим в душата си мисълта, че разумното, трябва да се изучават пътищата, чрез които може да се постигне този разумния живот.

Сега, ако ви дадат една тема за щастливия живот, как ще представите? Може да опишеш и туй, и онуй. По какво се отличава богатият от сиромаха? По какво се отличава здравият от болния? Че здравият човек може да направи каквото каже. Болния не може да го накараш да извърши някаква работа. Щом му кажеш, казва: „Ще ме извиниш. Краката не ме държат, сърцето, главата, ръцете не държат. Толкоз лекари не можаха да ме оздравят.“ Здравият, щом му кажеш, веднага казва: „На драго сърце.“ Богатият, щом искаш нещо, дава. Сиромахът се огъва, казва: „Ще ме извиниш.“

Питам, онзи, който иска помощ от болния, какъв е? Онзи, който търси пари от бедния, какъв е? Пари ще търсиш от богатия. Работа ще

търсиш от здравия, а почивка от болния. Ако искаш да починеш, болен стани. Ако искаш да работиш в света, богат стани. Вие казвате, здравият човек да работи, да се мъчи. Не. Мъчи се сиромахът. Богатият не се мъчи. Вие ще преведете, че богатият се мъчи в ада. Той там беше беден. В оня свят Лазар не беше беден, там Лазар имаше. Богатият нищо нямаше и като влезе в ада, засъхна гърлото му. Беден е, пари няма да плати, казва: „Тази работа не може да стане.“ Всякога под думата „беден“ човек все разбира грешен човек. Грешният човек е беден, човек, който не е изпълнил духовните закони.

Трябва да се стремите да бъдете богати. Сега, някои в миналото са произвели сиромашията в култ с една користолюбива цел. Проповядвали са сиромашията, да оставят богатството, да ядат и да пият. Вие казвате: подарете, че вие да имате на онзи свят. Но сиромашията не е признак, че човек в другия свят може да бъде богат. Често казваме, че богатият не може да влезе в Царството Божие. Нищите духом е съвсем друго. Но разумните сиромаси ще влязат. Но глупавите сиромаси и глупавите богати няма да влязат.

Сега всичките тия разсъждения вие ще оставите и ще се качите на вашите минарета, ще започнете старата песен. Сега да попеем малко.

Онези, които свършват по музика, колкото са към края, нали трябва да пеят по-хубаво. Вие музика учите. Не зная по кой път вървите. Правило е в музиката – като ви попитам може ли да пеете, казвате: „Не може да пея.“ Това не е разумно. Ще кажете: „Уча се да пея.“

Защото аз ви казвам, вие, като идете в Царството Божие, ще излязат ангели и ще ви питат знаете ли да пеете. Аз може да ви кажа, че ако идете до вратата на Царството Божие, ангелите ще излязат и ще кажат: „Изпейте една песен.“ Ако не знаете, ще се върнете, да свършите. Аз ви казвам, че онзи, който не може да пее, ще го върнат

назад. Не само свети Петър, но и като влезете в рая, ще дойде свети Петър, ще каже: „Как пеете?“

Сега прозаичните хора в света не обичат да им пеят. В Америка има едни певци негри, те имат особена психология. Те избират богатите милиардери, застават пред вратата със своята физхармоника, че като започнат, онзи богат американец не може да спи. Излезе, хвърли десет цента. Един цент е около един лев и четиридесет стотинки. Този продължава. Някой път ги заставят да хвърлят по три-четири долара, и чак тогава сгъват физхармониката. Че и вие в онзи свят трябва да пеете, че свети Петър да каже: „Пуснете го.“ Всеки ден трябва да се упражнявате по малко да пеете. Аз зная, мнозина се стесняват, стесняват се от другите.

Изпейте „Ти съзнавай, ти люби! Нева санзу.“ В тази песен трябва да вземе участие и умът, и сърцето, и волята. Вие трябва да чувствате.

Отче наш

38 лекция, 8 май 1929 г., София, Изгрев

АБСОЛЮТНА РЕАЛНОСТ[76]

Размишление върху истината.

„Истината ще ви направи свободни.“ Ще ви направи. Какво?

В света има две разбирания. Има едно абсолютно разбиране, а другото е относително. Има една абсолютна възможност, има и друга възможност, относителна.

Сега стихът „Истината ще ви направи свободни“. Може да носиш едни стари дрехи, прекроени. Например някое дете, майка му прекроила дрехи. Носил ги е баща му, дядо му, и сега детето ги носи. Но това дете може да носи същевременно и нови дрехи. Някой ще каже, безразлично е дали са стари или нови. Може да имате стари вярвания, а може да имате и съвършено нови. Онзи, който каже, безразлично е, той не разбира самата истина.

Аз мога да приведа и друг пример. Ако баща ти пил вода от едно шише, и тази вода е останала от двайсет години, и ти пиеш от нея, питам, ще има ли тази вода същата хранителност, както когато баща ти е пил от нея? Няма да има. Тази вода е вече нечиста. Ти ще пиеш вода направо от извора.

Та казвам, истината е онова отношение, което всички хора имат към Първичната причина.

АВ, това е радиус. В радиуса има само една възможност. Като излезеш вън от Бога, ти имаш само една възможност, да намериш истината. Първата причина или Бог ти дава само една възможност, да познаеш истината.

Значи Бог е положил само една възможност в тебе – да познаеш истината.

[76] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Защо Бог е създал света? За да живееш. А за да живееш, трябва да бъдеш свободен, защото без свобода животът не може да се прояви. А свободата е необходима, защото без свобода любовта не може да се прояви. И ако някой иска да живее без свобода, да придобие любовта, няма да може, защото тя тогава ще му причини най-големите страдания, понеже любовта в ограничение не живее, а живее в абсолютна свобода. И ако в твоя ум има противоречива мисъл, всяка една противоречива мисъл е едно вътрешно ограничение, любовта не може да я има.

Следователно, ако ти искаш да наложиш твоето ограничение на Бога, значи Бог да се подчини на твоите щения. Тогава ти ще се намериш в противоречие. Ти ще влезеш в стълкновение със себе си. Когато две тела влязат в стълкновение едно с друго, побеждава тялото, което е по-голямо. Ако се сблъскат един трен и един автомобил, кое от двете ще се повреди повече? Тренът ще усети само едно малко сътресение, а автомобилът ще стане цял на каша.

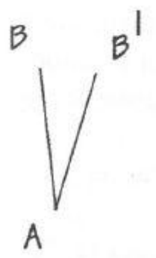

Фиг. 1

Казвам, имате само една възможност да познаете истината. Но трябва да знаете, че в света не сте само вие. От туй положение, от А, излизат радиусът В и [радиусът] В1. Този радиус има отношение към две точки, към центъра и към периферията. Вие трябва да познаете истината в крайните предели на двата радиуса. Тогава между В и В1

се образува друго отношение, понеже и двете същества търсят истината.

$$B : A = B' : A$$

$$B : B' = B' : B$$

Следователно каквото е отношението на А към В, такова трябва да бъде отношението на В към В1. Отношенията трябва да бъдат същите.

Да възлюбиш Господа, то значи да възлюбиш ближния си, защото Господ живее в ближния ти. Това е правото отношение. Защото, ако ти знаеш как да любиш ближните, и те ще знаят как да възлюбят тебе, както трябва. Ако ти не знаеш да любиш ближния, и другите няма да знаят как да обичат тебе.

Тогава аз казвам, ти трябва да обичаш Бога, за да те обича и Бог.

Сега иде друго едно възражение. Вие ще кажете: „Не може ли без обич?“ Може. Тогава ще дойдем до положението на прочутия Паганини[77], когото попитали: „Може ли да свириш на три струни?“ „Мога.“ „Можеш ли да свириш на две струни?“ „Мога.“ Тогава го попитали: „Може ли да свириш на една струна?“ „Мога.“ Обаче на този концерт той не се явил. Това значи квадратна глупост. Това значи, единицата не дава отчет за постъпките си. Ама светът не може ли другояче да бъде построен? При сегашните условия не може.

Любовта може да се прояви само по един начин и той е абсолютен. В природата между Бога и тебе има само една възможност, да Го обичаш. Щом в тебе се зароди желание да бъдеш като Бога, то е

[77] Паганини, Николо (1782-1840) – италиански композитор и гениален цигулар виртуоз. Прилага неподражаеми новаторски техники при изпълнението си и работи упорито за тяхното усъвършенстване, като свири по 15 часа на ден. Автор е на сонати, на шест концерта за цигулка, на струнни квартети и др. Концертната му дейност из цяла Европа е поредица от триумфи.

вече една относителна истина или то е отношение към другите същества. За да бъдеш като Бога, трябва други същества да имат отношение към тебе. Да бъдеш като Бога, то не е отношение, както А:В. Едно отношение е да обичаш Бога и Бог да те обича. Тогава и Бог има едно отношение към нас, да ни обича, и ние имаме едно отношение към Бога, да Го обичаме.

Тогава, под това абсолютно разбиране, ние ще имаме едно пълно разбиране на любовта, ще знаем какво е любовта. Щом ти имаш едно отношение към Бога, тогава другояче ще разбираш света и всичко, което е в света. Пък ако влезеш в много отношения с Бога, тогава ще се изменят всички служби.

Ако имаш само едно отношение към Бога, ако те питат защо трябва да служиш на Бога, ще кажеш: „Защото Го обичам." „Защо трябва да страдаш за Бога?" „Защото Го обичам." „Защо трябва да умра?" „Защото Го обичам." „Защо трябва да се родя?" „Защото Го обичам."

Следователно ще превърнеш всичките отношения, и тогава всяко нещо, което влезе в любовта, ще се уясни. В любовта всички отношения, загуби, страдания, лишения, раждания, каквито неща дойдат, ще се изяснят.

И тогава, в закона на мъдростта, противоречията имат друг смисъл. Защото, ако дадете на едно дете един инструмент, една цигулка, то ще бута клечките, докато ги развали. Онзи, който не знае да нагласява струните, да не бута клечките, защото, щом бутате клечките, и не знаете да свирите, ще разгласите цигулката.

Аз съм слушал такива свирци. Вземе той лъка и няма той никакво отношение към света, а свири ли свири. Казвам, тия струни не са нагласени за него. Казва: „Право ли свиря аз?" Казвам: „Не."

Сами трябва да нагласите вашите струни. Ако вие разгласите вашия живот и започнете да свирите, какво ще излезе? Отношението

на струните, които имате, отношението на вашия ум и сърце, трябва да има пълно отношение към самите вас.

Вие ще ме попитате: „Защо аз трябва да любя ближния си?“ Понеже аз имам отношение към Бога, а Бог живее в моя ближен. Следователно аз трябва да любя ближния си. Защо трябва да ме обичат ближните? Понеже Бог има отношение към мене, и този ближен има отношение към Бога. Той трябва да има туй абсолютно отношение, първото, да обича Бога. И аз трябва да възстановя първото отношение. Тогава той ще обича и мене. Не проявиш ли ти туй абсолютно отношение, ти си на кривия път.

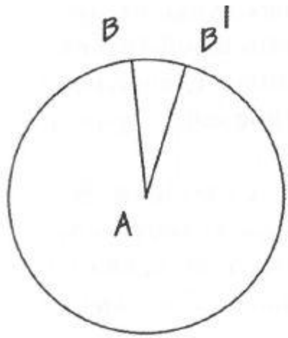

Фиг. 2

Що е кривата линия или що е кръгът? Ние определяме една вътрешна истина за кръга. Има и друго определение. Нали всичките радиуси в кръга имат еднакви отношения към центъра, имат еднакви дължини. Следователно всички радиуси имат еднакви отношения, еднаква възможност към центъра. Щом един радиус стане с каквато и да е мярка по-дълъг или по-къс, веднага се изменя отношението между тази първоначална хармония, вмъкват се вече две отношения. Значи всичките същества в кръга трябва да имат едно отношение към центъра.

Тогава, кривата линия е направена от безброй прави линии, които имат еднакви отношения към центъра и по една възможност

имат всичките. Когато ние се отнасяме до Бога тъй, както разбираме, или щом имаш известно противоречие, ти ще знаеш, че имаш повече от едно отношение – две, три, четири, пет. Ти ще премахнеш тия отношения в душата си.

Да допуснем, вие имате едно противоречие, гладен сте. Вие си предполагате, казвате: „Ако аз не ям, ще умра." Питам, защо полагаш туй „ако аз не ям, ще умра"? Кой ти е казал да не ядеш? В природата съществува само едно запрещение: от дървото на познаване добро и зло няма да ядеш. Значи, едно запрещение съществува от Бога, няма да грешиш. Другото: няма да лъжеш... няма да грешиш, нищо повече.

Не туряйте много работи. „Ама аз искам да бъда много добър." Не казвай: „Аз искам да бъда много добър." Това не е правилно отношение. Едно отношение има: ще любя Бога. Него тури в душата и с него се разрешават всички въпроси. Това е първото отношение, което трябва да имаш, към Бога. Любов към Бога е първото право отношение към Бога, В:А. Второто отношение, вторият закон, седи в периферията, В.В1. Защото всяко същество, което се намира в периферията, има първо отношение към Бога, към центъра. Понеже това същество излиза от Бога, то има отношение към Него. Вторият закон: аз трябва да обичам ближния, понеже Бог живее в него, и той трябва да обича мене, понеже Бог живее в мене. Аз имам едно отношение, праволинейно, към Бога, а второто отношение, криволинейно, към ближния.

Ще знаете това: абсолютно отношение към Бога! В отношението към Бога има само една, абсолютна, възможност, да Го обичаме, а всички други отношения, които имаме, са отношения към всички същества, които са излезли от Бога. Окръжността значи отношенията на всички същества, които са излезли от Бога.

Значи имаме две отношения, едно абсолютно, към Първичната причина, а друго, относително, към съществата, които са излезли от Бога. С тях ще разрешим втория закон, ще го приложим.

Та казвам, като държите тази мисъл в ума, вие ще се избавите от онова вътрешно изкушение, което имате помежду си. Вие казвате тъй: „Спрямо мен еди-кой си не постъпва право." Защо не постъпва право? Вие сте искали от него пари, и той не ви е дал. Казвате за него: „Той не е християнин." Но и вие не сте постъпили според закона. Ако вие първо сте държали отношението си към Бога, право да знае Бог, че ти имаш нужда от пари, второто отношение, като идеш при твоя ближен, който има също отношение към Бога, непременно той ще ти даде пари. Онзи, който те обича, не може да не те нахрани.

Тогава, по закона на любовта, ако идеш в някоя къща, какво трябва да ти дадат? Трябва да идеш с някоя торба ли? Не, ти ще вземеш само твоята естествена торбичка. Тя е твоят стомах. И като седнеш да ядеш, ще вземеш каквото можеш да туриш в тази твоя „торбичка". Като станеш, нищо няма да вземеш в торбата. Онзи, който те обича, може след ден, два, три, да ти изпрати [една] кошничка, пак за твоята „торбичка". Но речеш ли ти да туряш в другата торбичка, ти си извършил престъпление.

Аз питам, всички вършите това прегрешение. Като се наядете, вземете за еди-коя си сестра или за вашите близки. Не, тия сестри да дойдат тук. „Ама аз да ѝ занеса малко хлебец." Може тя да каже: „Защо не взе за мене по-голямо парченце?" Ето, тя опорочи. Не, те нямат нужда от това парче. Или може да каже тази сестра: „Взела, донесла ми едно парченце нафора. Залъгва ме тя." Щом се допусне едно такова малко опущение, любовта вече се опорочава. Или да допуснем другото положение. Казвате: „Той ме погледна някак странно." Чудна работа, странно погледнал.

Има един правилен поглед в света, той е погледът на любовта. А всички други погледи, това са отклонения от Божественото. Ако не е този първичен поглед на любовта, значи имаме отклонения от правата мисъл, неразбиране е това. Или можем да кажем, В:В2 и В.В1 нямат взаимни отношения. А като кажем, че нямат отношения, тази любов, първичната, не съществува между тях. А щом не съществува любовта...

В любовта съществуват много възможности. Да кажем, дойде един човек, който е много жаден. Ако в тебе има един извор, тебе нищо не ти коства да му дадеш една чаша вода. И този човек, жадният, през целия си живот ще помни тази вода. Ще каже: „Веднъж ми дадоха една чаша вода, не мога да я забравя." Няма да напълниш с билници, с години да има да пие. Така правят ония същества, които нямат любов.

В любовта има възможности. Да кажем, едно същество от слънцето всеки ден може да иде да пие вода от някой извор на земята, никакви препятствия няма. Нему ще вземе осем минути разходка. Вие даже от къщи да идете, ви взима повече. Тъй щото десет пъти може да дойде. По осем минути, осемдесет минути, един час и двайсет минути. Каква загуба има, ако дойде и пие десет пъти? Казвате: „Ама толкоз място пътува ли се." Мястото с голяма бързина не важи. При слабото движение, дето бързината е малко, там трябва с години да пътуваш, за да постигнеш целта си. Може да чакаш цяла година. Но ако пътуваш през пространството хиляди години, няма никаква философия в живота.

Казвам сега, който влезе в този път, изкушенията ще дойдат в света. Вие казвате: „Не искам да страдам." Може съвършено да изключим страданията. Как? Като обичате Бога. Любовта изключва всяко страдание. Казва „Аз не искам да се плаша." Любовта, като влезе в сърцето на човека, изключва всеки страх. Казва: „Аз не искам да

мразя.“ Щом имаш любов, няма да мразиш. „Аз искам да говоря право.“ Като дойде любовта, всичко може да правиш. Казва: „Как да добием любовта?“ Този въпрос не го задавай. Защото, това същество, което излязло от А, любовта, е с тебе. Ти само ще я проявиш.

После, другият въпрос, колко трябва да го обичам. Любовта с аршин не се мери. Щом дойде едно същество, което аз обичам, аз имам един стол, казвам: „Заповядай.“ Ти ако седиш или аз като седя, е все едно. Щом аз не го обичам, ще седна, ще погледам, той ще стои. Щом го обичам, ще му дам стола да седне и ще се разговаряме. Каква мъчнотия има да му дадеш стола си? Те са прости работи. Имаш хляб, ще му дадеш хляба си. Имаш пари, ще му дадеш парите си. Колко пари може да носи? Там в касата имам хиляди английски [лири], като му дам десет английски, ще осиромашея ли? Когато се прояви Божественото в нас, ние забогатяваме. Щом не проявим Божественото, осиромашаваме. За да бъде човек богат, трябва да прояви Божественото начало.

Сега вие отричате, казвате: „Дали аз имам Божествено начало? Дали Бог живее в мене?“ След това иде друго съмнение: „Дали този човек, който ни говори, дали в него живее Бог? Дали той ни говори истината?“ Хубаво, според вашите разсъждения не трябва да се даде съблазън. Според вашето гледище, по-велик човек от Христа нямаше. Казвате, че е Син Божи, че е Бог. Съгласен съм.

Питам тогава, защо Христос допусна да има един ученик, който Го предаде. Той внесе съблазън. Той, ако беше умен, този престъпник, този вагабонтин, трябваше ли да го допусне да Му стане ученик? Ще кажете: „Той не познава хората.“ Ако беше толкоз умен, защо го допусна, и не само го допусна, но и го прави касиер, да носи парите и да обира, да лъже, да Го предаде. После, другото изкушение, другата съблазън. Ако този човек беше пратен от Бога, можеха ли да Го хванат те. Тази работа е бамбашка. То са ред разсъждения.

Христос доказваше нещата по обратен път. Казва: „Вие може да Ме разпиете, но Онзи, Който Ме е пратил, ще Ме оживи. Следователно вие най-първо ще се съблазните в Мен, после ще повярвате. Най-първо, ще се разочаровате, после ще се очаровате.“

Казвам, вие не се спъвайте сега. Някои от вас казват: „Дали Учителят нас ни говори истината?“ Щом питате, вие знаете истината повече от мене. Една възможност има в света, щом кажеш истината, искаш да имаш едно абсолютно отношение към Бога. Да нямате никакво ограничение.

Любовта трябва да се прояви във всичките свои проявления без никакво ограничение. Щом в душата съществува едно недоволство, ти си ограничен. Щом обичаш някого, и страдаш, ти си ограничен. Щом обичаш някого, и си недоволен, ти си ограничен. Щом обичаш някого, и ти трябва да го учиш как трябва да те обича, то е ограничение. Остане ли някого да учиш как да те обича, то е ограничение. Онзи, който те обича, трябва да бъде съвършен. Синът може да обича баща си, понеже от него излиза, от един умен баща. Може да обича разумното.

Бог ни обича, понеже ние сме Негови разумни синове. Ние ще Го обичаме, понеже като Него няма. Бог ни обича, понеже като нас няма. Казва: „Как ще ни обича Бог?“ Не може Бог да не обича това, което излязло от Него, това е една велика истина в света. Обаче, щом аз изменя своите отношения към Бога и другите, аз турям препятствие на онази любов, която излиза. То е Неговата истина. Туй от вашия ум ще го премахнете, от себе си.

Ще кажеш някому: „Аз вече реших да вървя в правия път.“ Нищо не си решил. Ти, когато си решил нещо, само на себе си ще го кажеш. Едно отношение към Бога, но за хората няма да казваш. „Аз обичам Бога.“ Как обичаш Този Бог? Щом обичаш Бога, ти два хляба имаш в торбата си, дай ми единия. „Но аз има жена, деца, трябва ми за

децата.“ Казвам, нямаш никаква любов. Твоите деца или аз сме едно и също нещо. Щом ти имаш любов към децата си повече, отколкото към другите хора, ти нямаш отношение към Бога. То са вече човешки отношения.

Сега то е едно разбиране. Ако аз дойда и ви изпитвам, то е една непочтена длъжност. Може да ви изпитва само Бог. Всеки друг човек, който дойде да ви изпитва вън от Бога, той е лукав дух, лукав човек, който и да е той. Бог може да ме изпитва дали имам любов към Него, но щом дойде друг да ме изпитва дали имам любов към Бога, то е от лукаваго.

Дяволът ме пита: „Ти защо любиш Бога?“ Казвам на дявола: „Ти защо излезе от Бога?“ Той ми казва: „Другиго не може ли да обичаш?“ Аз му отговарям: „Когато ти любиш Бога, тъй както аз Го обичам, аз мога да любя и другиго. Когато ти не любиш Бога, тъй както аз Го любя, аз [не] мога да любя другиго.“ То е абсолютно отношение.

Щом се занимаваш с дявола, той ще те оплете. Сега ние няма да се спираме повече върху това. Туй същество, което те е отклонило от Бога, е доста интелигентно същество. Аз зная причините, де се е спънало то. Защото казва: „Той не устоява на на истината. В своето първично отношение, той не устоява на истината, тури ограничение в любовта си.“ Следователно се зараждат много отношения, дойде вече относителната реалност.

Една мярка е изразена в нещата, то е абсолютната реалност. Имаш една мярка да разрешиш. Щом по много начини може да разрешиш един и същ въпрос, той спада към относителната реалност. В относителната реалност мерките са други. В първичната реалност отивам в една фамилия, човек, който не е женен, няма деца. Това са моите първи отношения към него. Във второто отношение този човек има деца. Значи този човек не ме обича, той има друго отношение

към мене. Тогава, за да се сдобря с него, ще гледам да направя добро на неговите деца. То е относителна реалност. Детето се дави някъде, аз ще го избавя. След това ще съставя мнение, че аз съм му направил добро, той ще ми каже своето отношение към мене. Не че веднага се постига целта, но аз правя добро на неговото дете, спасявам го. То е относителна реалност.

Да любим Бога, то е абсолютна реалност. Онзи, който върви по този закон, няма никакво изключение в живота, върви от светлина в светлина. Онзи, който върви по относителната реалност, неговият живот е от светлина в светлина и от тъмнина в тъмнина, от светлина в тъмнина и от тъмнина в светлина. Постоянно има такива фази, които се сменят. Всеки има тази опитност. Обичате някого, после казвате: „Мен ми изстудя от сърцето."

Писанието казва: „Понеже ти си напуснал първата любов, първото отношение, понеже си напуснал първата любов, дошъл си до относителната реалност, изстудя сърцето ти, затова и аз ще постъпя така. С каквато мярка мериш, ще ти се възмери." То е относителната реалност, относителното разбиране на нещата.

Защо ти са дрехите на един умрял човек да ги носиш. Ти с тия дрехи на умрелия човек не може да харесаш. Постоянно тия дрехи, това платно казва: „Аз ще се разболея, аз ще умра." Не ти трябват тия дрехи. По-добре ходи гол, ще бъдеш по-щастлив. Ще си туриш платно на срамотиите места, да ги закриеш. По-добре ходи гол, отколкото да бъдеш облечен с чужди дрехи.

Дрехата трябва да бъде чиста, да е излязла от природата. Ако взимаме някой път от овцете тяхната вълна, овцете имат отлични мисли. Една овца няма никаква злоба, доволна е. Тя е благодарна на Бога, благодари, че колят дрехата ѝ. Ти, като направиш една дреха от вълна, аз харесвам тия вълнените дрехи, ще носиш качествата на

овцата. Ако ти направиш една дреха от козината на вълка, носили ли сте вие дрехи от козината на вълка?

Някой път съвременните дами носят на врата си лисичи кожи, вълчи кожи, котешки кожи. Тази жена, която носи лисичата кожа, тя ѝ дава нейния ум, ти непременно ще се заразиш от тия похвати. Когато носиш котешките кожи, ще се заразиш от котешките похвати. Сега, когато носиш кожите на обущата си от тия млекопитающите животни, на волове, биволи, те са спасителни. Вълкът в своята кожа оставил своята проказа. Ти ще се заразиш от тази проказа.

Та ще носиш дрехи от лен и от памук, отлични дрехи са. Да носиш от вълчи кожи, от мечи кожи, то е [пагубно]. За цяр по някой път може да имаш някоя меча кожа или вълча кожа постлана, но постоянно да стоиш на меча кожа, ти ще придобиеш интелигентността на мечката. Мечката е много интелигентна. Ти ще придобиеш едно качество, от кожата на мечката, на непримиримост. Мечката е [най-] непримирима от всичките животни. [Към] всички звероукротители, които са обидили една мечка, много злопаметна е, много отмъстителна. Но направеното добро на нея не го забравя. Ако на някоя мечка извадиш трън от крака ѝ, тя ще те помни, дето и да те срещне, ще ти направи една услуга.

Мене ми разправяха един пример за една мечка някъде из Юндола. Вдигнала крак, върви към един дърварин. Той се уплашил, но хваща лапата и вижда един трън. Изважда го, намазва го малко масло, туря превръзка. Тя го хванала и го тегли да тръгне след нея. Той върви. Довела го до едно голямо дърво, там имало голям кошер, да извади от меда за възнаграждение за услугата.

Сега ще имате тази философия. Не спадайте към ония заблуждения. Нервите, които имаме в себе си, те се предават и на другите хора. Човек трябва да бъде постоянно внимателен в живота. Ако четеш един списател, избери най-добрия. Не избирай списател,

който допуща всичко, който казва: „Може да се живее по много начини.“ По един начин може да се живее, по Божествената любов може да се живее.

Всичките разочарования, нещастия, падания, които сега имаме, се дължат на многото начини. Във вашия ум не искам да остане мисълта, как ще се спаси светът. Този въпрос, той е разрешен. Бог, Който има отношение към всичките, Той ще спаси света. Трябва абсолютно спасение. Обаче всеки един от нас разработва нашето спасение, като се повърне към Първичната причина.

Казвате: „Трябва ли да обичам Христа?“ Христос казва: „Отец живее в Мене и Аз живея в Него.“ Щом Отец живее в

Христа, аз обичам Христа. Ама не съм Го виждал. Кое е виждането? Обикновените хора не разбират Христа. Те разбират Христа по време, когато Той се явил, преди две хиляди години. Че Христос днес живее по-добре в света. Той се е повече установил от тогава. Тогава Той е живял като гостенин, а сега има вила, направена за Него, цял палат, ходи, излиза. Тогава се оплаквал, че няма къде глава да подслони, обаче сега има къде да си подслони главата.

Къде е Христос? Вие имате отношението на А към В. Вие ще кажете някой път, да ме надхитрите. Първото отношение. Вие се намирате в тъмнина, и ако ви представя да идете при Христа, да видите Неговия палат, вие ще кажете: „Дали това беше една реалност?“ И после ще се забатачите и ще се откажете. Щом изменим отношенията към [Христа], реалността се губи.

Та когато в света се изгуби любовта, ние сме изгубили първото отношение към Бога. Сега всички, като знаете тази истина, а тази истина вие знаете, сама тя е турена във вас. Има една абсолютна истина, вложена в човека, да любиш Бога. Това е първото, да любиш Бога да ходиш в пътя на мъдростта. Това е една възможност за тебе. Има само една възможност, да ходиш в пътя на истината.

Сега, в този ред на разсъждения, вие се намирате в едно противоречие. Вас ви се струва, ако обичате Бога, вие ще се ограничите. Там е всичката лъжа. Ако обичате Бога, вие ще имате най-свободните отношения към хората. Чистата вода не опетнява никого, а нечистата опетнява всекиго.

Сега да ви преведа. Вие не ме разбирате, седите и казвате, не разбирате тази работа. Сега да ви направя моята мисъл ясна, веднага ще се засмеете. Вие сте роден сиромах, сираче, тласкан тук и там, бос, гологлав, обременен. Това е човешкият живот. Едното отношение на Бога кое е? Аз, човекът, виждам това сираче и веднага казвам: „Ела с мене.“ Отивам в магазина, казвам: „Дайте му най-хубавите дрехи.“ Съблича то старите. „И обуща, и шапка.“ След това взимам това дете, завеждам го в гостилницата. Казвам: „Дай те му най-хубавото ядене.“ После завеждам го вкъщи, давам му най-хубавата стая. Пращам го в училище, давам му всичко, което неговата душа желае.

Питам сега, туй поне разбирате, че това е животът. Когато Бог ни възлюби, Той ще ни даде всичко, а когато ние разлюбим Бога, ще загубим всичко. Аз турям, тъй е истината. Когато Бог ни възлюби, ще придобием всичко, а когато ние разлюбим Бога, ще изгубим всичко.

Ще кажете: „Може ли човек да разлюби Бога?“ Може. Ами че ти си дошъл талантлив. Бог ти е дал ум, сърце, отлично тяло. Гениален си. Искат от тебе да направят цар или министър. Ти заемеш поста и забравиш Бога, и един ден ще направиш достатъчно глупости в света. Тогава всички онези, които ти управляваш, ще се опълчат против тебе, ще те изгонят, ще те детронират и ти ще изгубиш всичко. А пък другото положение, ти ще имаш солта в себе си, хората ще те обичат. Където минеш, ти ще носиш благословение в себе си, защото Бог е вътре.

Та сега ще знаете. Когато Бог ви залюби, вие ще имате всичко, а когато вие разлюбите Бога, ще изгубите всичко. Туй запомнете като

едно правило. Аз няма да ви кажа, че Бог ви люби. Христос е казал: „Сам си Отец ви люби, защото повярвахте, че Аз от Бога излязох, и вие повярвахте, че Бог живее в Мене.“ Това е любовта.

Аз вярвам, че Бог живее вътре в човека. „Ама той е лош човек.“ Казвам, привидно този човек е лош, обича го Бог. Има хора, които привидно са лоши. Първото нещо, вие искате да имате всичко, но докато не се изменят вътрешните отношения, да станете силни, да проявите любов към Бога, вие няма да получите това, което желаете, ще бъдете слаби всякога. А когато Бог живее и се весели във вас, вие ще бъдете силни. Когато залюбите Бога, вие ще имате разбиране. Там, дето има любов, всякога се слуша. Онзи, в когото Бог живее, той изслушва всеки едного. Когото ти обичаш, всякога ще го слушаш.

Защо обичате да гледате слънцето или природата? Защо обичаме природата? Понеже от нея иде животът, всичкото благо е там. Тя всякога е отворила обятията си, а вие я ограничавате. Тя казва: „Ти ще вървиш в този път, и в тази планина, и в тази долина.“ Навсякъде може да ходиш. А хората, щом дойдат, турят преграда. Щом дойдеш до Бога, Той казва: „Навсякъде може да ходиш.“ А щом дойдеш до хората, те те ограничават.

Когато ние говорим да се не убиват хората, ние разбираме да спазваме правилното отношение, да пазим кардиналния въпрос, безсмъртието на човека. А след туй ще дойдем до относителната реалност, понеже в нея живеем. Относителната реалност се разбира, ако дойдем да живеем в абсолютната реалност. Ако първата не е, не може да се проявим. Ако ние първата не знаем, ще се явят най-големите страдания. И сляп ще се родиш, и ще се осакатиш, че после този умрял, онзи умрял, докато най-после човек изгуби смисъла на живота, отдели се и си замине от живота, без да е разрешил задачата, защо трябва да живее.

И Писанието, като сравнява абсолютната реалност, казва: „Не любете света.“ Защото любовта към света е относителна реалност, а любовта към Бога е абсолютна реалност.

Значи имате, най-първо, абсолютна реалност, обич към Бога, и като дойде Бог във вас, понеже Бог възлюби света, Той ще ви запознае със света. Не ходете да се запознавате със света без Бога. Същият закон е и в дома. Като влезеш в един дом, искаш да се запознаеш с някои от членовете на семейството. Като влезеш в дома, ти ще намериш, най-първо, който е господар на дома. Ако ти се запознаеш с жената на един дом, без мъжа, или със синовете на един дом, без бащата и майката, не си на прав път. Ще влезеш по правия път: бащата, майката, сестрата, братът. Или обратното трябва да стане. Братът и сестрата трябва да те доведат в семейството, че да бъдеш ти един от почтените членове. Ако някой иска да се запознае с тебе, аз ще го запозная с бащата, с майката, с брата и със сестрата. Щом той познава тях, познава и мене. Щом не познава тях, не познава и мене.

И тогава ние туряме един закон. Онзи, който няма същите отношения към Бога, които аз имам, аз не мога да го обичам, не мога да имам отношение към него. Математически не мога да имам отношения. Щом той няма отношение към Бога, той не може да има отношение към мене. Щом ти нямаш отношение към Бога, ти нямаш отношение към мене. А щом имаш отношение към Бога, неизбежно ще имаш отношение към мене.

Или казано, щом имаш любов към Бога, ще имаш и към мене. А щом нямаш любов към Бога, няма да имаш и към мене. Щом имаш любов към Бога, ще имаш живот в себе си. А щом съм жив, това показва, че имам любов към Бога. Щом животът съществува, може да имам отношение към Бога.

В живота ние може да си услужваме. В умствения свят ние може да си услужваме, понеже аз може да изучавам известно положение в

света от едно гледище, от друго. После това, което съм придобил, може да споделя с тебе, и което ти си придобил, може да споделиш с мене. На този закон почива обществото. Един пише, друг обработва земята, някой е обущар, един е на нивата. Всички хора обменят своя труд, понеже всички имат отношение един към друг. Следователно, колкото отношенията са по-прави към Бога, толкова и обществото е по-право.

Та казвам сега, вътрешните отношения, които имате, да не може никой да ги наруши. Това е, да пазите първото отношение, любов към Бога.

Вие казвате сега тъй: „Като си замине Учителят, какво ще стане с нас?“ Това е неразбиране, вие никога не поставяйте това. Аз не може да замина никъде. Вие имате отношение към Бога, първото нещо. След това второто отношение. Щом нашите отношения към Бога са верни, и отношенията един към друг ще бъдат верни. Аз, като си замина за другия свят, ще ви правя по-голямо добро. А ако нямам отношение, ще ви правя по-голямо зло. Вие сте чудни, или ще ме обичаш, или ще ме мразиш. Индиферентен не може да бъдеш. Затуй съществуват две сили в относителната реалност, или ще ме обичаш, или ще ме мразиш. Щом влезеш в абсолютното, законът се изменя, а щом си в относителното, ти ще попаднеш в тия полюси.

Затуй да ви обясня един друг закон. Аз ви казвам, на земята неизбежна е любовта, неизбежна е омразата. И двете са неизбежни. Затуй този закон не го разрешавайте. Ти казвай: „Аз искам да обичам.“ А другия въпрос оставете любовта да разреши. Не казвай: „Аз искам да мразя.“ Остави това любовта да разреши. Ти кажи положително: „Аз искам да обичам.“ А за другия въпрос мълчи.

Да ви преведа това, да ме разберете. Когато дяволът спи, и ти дойдеш при него, не го събуждай. Знаеш какво казва българинът, когато овцата иде при вълка, когато той спи. Да не го пита: „Ти

овчарско куче ли си?“ Той ще стане и ще я изяде. Когато Господ приспи дявола, благодари на Бога и не го питай кой е. Когато дяволът спи, не го питай нищо, а като влезеш в кошарата, с някоя тръба може да го гледаш. Не го събуждай, понеже той, като се събуди, и без това ще знае, че ти си минал оттам. Той ще каже: „Как спах аз тогава, когато той мина! Аз трябваше да го изям.“

Сега аз зная, вие сте от тези, умните, които постоянно събуждате дявола. Поне моята опитност е такава от двайсет години. Постоянно казвате на дявола: „Какво правиш ти?“ Казвам, върви си, не философствай, остави, нека спи дяволът. Защото, щом стане той, ти ще създадеш зло на себе си. Или казано другояче, не събуждай злото в тебе. По някой път дяволът спи в човека. Не го събуждай, не го развързвай. Той е вързан, не го пущай. Щом го пуснеш, ти ще създадеш зло на себе си

Това са максими, които съществуват. Вие мислите, като влезете в новото учение, дяволът не съществува. Много учени има, които казват, микроби не съществуват, но микроби пак съществуват. Дойде чумата, задигне човека. Това са малки същества, от които човек умира. Ти не вярваш, че съществуват, а при това хората умират. Ти казваш: „Господ го направи.“ Не е Господ. Тия малки бубонически същества го умориха, а не го умори Господ.

Сега туй е само за онези от вас, които разбират, то не е за всинца ви. Туй определение не е за всички. Онзи, който може да разбере, за него е. Който не може да разбере, ще си ходи по старото учение. Защото има стари песни на нови гласове. Те са боядисани, че минават като нови. Не, ние сме ликвидирали със старите дрехи и със старите песни. Всичко у нас трябва да бъде ново.

Ако някой от вас е недоволен от живота си, да пази първите отношения, любов към Бога, и моментално ще се възстанови мирът ви. Бог е, Който царува навсякъде, Той е първичното отношение.

Върви само към Бога, и като вървиш към Него, дяволът ще остане отвън, няма да те безпокои. Като излезеш от Бога, Бог ще ти каже кой път да хванеш. То ще бъде, както Ирод[78] каза на онези мъдреци: „Идете, поздравете Христа, и пак се върнете към мене. И аз искам да Го поздравя.“ Но ангелът им каза да се не връщат по този път, да минат по друг път. Вие, като идете при Бога, ще минете през царството на дявола, и той ще ви каже: „Върнете се при мен и аз да ида.“ Но вие ще се върнете по съвсем друг път. Господ ви казва: „Няма да се върнете по стария път, ще минете през друг път.“ Ето истина, която трябва да носите в душата си.

„Нева санзу“ ще изпеем, които може да пеят. Другите да слушат.

Изпейте „Ти съзнавай, ти люби“, превода от „Нева Санзу“.

Колкото един свят е по-висок, толкова в музиката има едно вътрешно затишие. Щом вътре има един малък дисонанс, ти не може да пееш. Хубавите песни са ония, [при] които човек има един установен мир в душата си. Защото всяка една песен не може да се пее по терк. Обикновените песни в света, това е едно механическо пеене, те са за деца. Но ако един опитен човек изпее една песен, има грамадна разлика, има нещо, което той внася ново в песента. Истинският певец внася нещо ново в песента. Има желание и другите да станат музикални, да няма противоречие. „Ама как може това да бъде?“

Ще се научите да пеете. Някой път аз вземам по-верни тонове от цигулката. Някой път, има положения, когато цигулката не може да вземе. Някой път има положения, където цигулката пее по-хубаво и по-вярно от мене. И едното, и другото става. Но има един закон,

[78] Ирод или Ирод Велики (73-4 г. пр.Хр.) е цар на Юдея, Галилея, Самария и други територии. Той е поставен от Рим като проконсул и е родоначалник на управляващата Юдея царска династия на Иродиадите.

който съществува, че аз може да вложа двойника си вътре, и тогава тия струни трептят вън и вътре, аз прониквам цигулката си.

Когато вие пеете, трябва да вложите душата си, да дойде в ларинкса ви. А вие седите и казвате: „Без пеене не може ли?“ Без пеене може, и без мислене може, и без много желания може, без всичко може. Нали е по-хубаво някой от вас да може да вземе три октави по-високо от цигулката.

Има много начини за пеене: по-високо, по-тихо, по-силно. Три начина има. Когато кажа „ти съзнавай“ и когато кажа „ти люби“, да съзнавам и да любя. Щом не може да любя, каква песен е това? Ти, като пееш, да знаеш, че говориш истината. „Ти съзнавай“… и да съзнаваш. „Ти люби“… и да любиш. А когато кажа: „Ти съзнавай и люби Бога“, а не любя, значи песента не върви правилно. А истинският певец е, който преживява нещата, както са.

Пък има и друго нещо Аз не искам да ви пея някой път, защото ако пееш една песен на любовта на хора, които нямат любов, те се опорочават. Защото изведнъж вие имате една представа, казвате: „Еди-кой си певец е знаменит, отлично пее.“

Помнете едно, човек, който пее с пари, не е певец и човек, който свири с пари, не е музикант, нищо повече. Той може да е техник, може да има всичкото изкуство, но той не е певец, не е музикант. То е относително. На онзи музикант ще му дадат сто хиляди лева и той ще пее или ще свири. Като свири той на хората, те трябва да го обикнат и е обичта си да го възнаградят. Че му дали стотина лева за билет, това не е плащане. Но всеки един, като излезе, да каже: „Свириха ми.“ И никога да не забравиш туй, което си слушал, и като си спомниш за тази музика, да се въодушеви сърцето ти.

Някой път артистите свирят и пеят хубаво, защото публиката ги разбира повече. Щом не ги разбира публиката, ти ще изпъдиш певеца. Той ще си вземе цигулката и ще си замине.

Та сега от вас би било желателно да се научите да пеете, понеже ще идете в небето, а на райската врата ще ви накарат да изпеете „Ти съзнавай, ти люби“, от което ще зависи дали ще влезете в Царството Божие, или не.

Да кажем, баща ви е осъден на смърт и такова е нареждането на царя, от това, как ще изпееш „Ти съзнавай, ти люби“, ще зависи да освободят баща ти или не. Значи от вашето пеене ще зависи животът на баща ви. Питам, как ще пеете. Ще пеете е всичката си душа. Ако освободят баща ви, показва, че вие сте пели хубаво. Ако не освободят баща ви, не сте пели хубаво.

Аз турям въпроса тъй. Когато аз пея, моето състояние трябва да се измени съвършено. Неразположен съм духом, осъден е в мене някой на смъртно наказание. Да изпея една песен, разбирам, аз сам да съм доволен от себе си. Освободен е той. Всеки, като пее, трябва, най-първо, да е доволен сам от себе си. После друго, ако някой пее, вслушвайте се в него, вземете и вие участие.

Аз забелязвам една слабост у вас. Вие не може да търпите, някой като пее. Като запее някой, казвате: „Остави го, той е от нашите.“ Аз да ви кажа. Всеки, който пее, не е от вашите. Всеки, който люби, не е от вашите. А всеки, който мрази, е от вашите. Всеки, който не пее, е от вашите. Че вие не сте такива певци. По-близо до истината е този, който може да пее. Той е от вашите. Той може да има нашите идеи, но певци ни трябват нас.

Запример, да изкарам някой от вас да пее, вие ще се стесните. Аз ви влизам в положението. Най-първо, средата не е музикална. Ако трябва една да пее, вие ще кажете: „Все тя ли да пее, все нейния глас ли да слушаме.“ И тя веднага ще се сгуши.

По отношение на относителното пеене вие сте отлични певци. Но по отношение на абсолютното пеене, вътрешно трябва да има израз. За да се пее с душа, всички хора трябва да бъдат на един ум.

Без любов не може да пеете. Любовта, това е изразът на пеенето. Душата пее. Щом кажеш: „Ама аз съм остарял“, то е относително. Млад или стар, аз трябва да пея. Щом някой каже: „Аз не съм богат“, то е относително. Дето няма любов, има старост. Дето има любов, няма сиромашия. Дето няма любов, има сиромашия. Дето има любов, няма болест. Дето няма любов, има болест. Тъй седи истината.

Сега в моя ум искам да не остане, че вие нямате отношение към Бога. Ние преди всичко трябва да познаем Първичната причина. Туй, което е скрито в нас от Бога, то ще остане. Когато влезе Божественият Дух, Той ще развие дарбите у нас. И трябва да се намери един човек, който ще събуди Божественото в нас. И той е Учителят. Учител е, който може да събуди Божественото в нас. Слънцето е, което може да събуди всичките семенца в земята. То е, което ще ви даде живот. А Учителят, той е само един дух, който излиза от Бога. Той е единственият Учител, който може да събуди Божественото у хората. А този дух си има своите носители в света, работници, чрез които работи в целия свят.

Туй, което тия музиканти вършат в света, ние не се нуждаем от пеенето в света. Ние не се нуждаем и от пеенето на птиците. То е за тях, то е за природата. Ние се възхищаваме от птиците, но ние си имаме свое пеене. Ние не пеем като славеите, нито като дроздовете, нито като чучулигите. Нашето пеене е особено. Но като влезем сутрин, като пеят птиците, и ние ще пеем. И ние, като речем да пеем, ще се хармонира нашето пеене с птиците. Сутрин като пеят птиците, то е Божествено, Слушаме цял един хор, и пеенето на птиците, и мученето тъй съвпада, че има цяла една музика.

Та казвам, ако ние влезем в Божественото, туй противоречие, което съществува в темперамента ви, в мислите ви, в желанията ви, всеки по своему мисли, с Първото начало ще се хармонизираме.

Вие може да пеете, както искате, но щом дойдем до Първото начало, веднага отношението ни ще се измени. Ще минем от едно състояние в друго.

Отче наш

39 лекция, 16 май 1929 г., София, Изгрев

БИТИЕ И ОТКРОВЕНИЕ[79]

Добрата молитва

Размишление върху живата светлина.

Ти съзнавай, ти люби.

Тема: „*Първият подтик на живота*“.

Всяка проявена дейност има свое начало. Нещата имат начало и край. Значи началото на една свещена книга, Библията, почва с: „В начало Бог създаде небето и земята.“ Краят е Откровението.

Питам сега, ако някой от вас прочете от единия до другия край Библията, какво ще разбере? Началото е по-разбрано, [в] края няма нищо да разбере. Краят е толкова фигуративен, ще намери коне, волове.

Та казвам, всеки един живот има начало. При създаването на един живот, то е началото. Щом дойдеш до края, то е Откровението. Краят е откровението на живота. Какво се открива? Защото, след като започне едно начало, да кажем, на едно престъпление, [идва откровението]. Защото и престъплението си има свое начало, обмисляне на идеята да откраднеш, да се осигуриш. Замисляш го, извършваш го. Сега, откровението е откритието на твоето престъпление. Какво ще стане? Затвор. Тъй щото откровението става при откритието на престъплението.

Човек пак по друг начин започва, да извърши едно добро дело, което пак си има начало. Какъв ще бъде краят? Представете си един прост пример. Аз ще представя един идеен момък, свършил четири факултета. Влюбва се в една красива мома, царска дъщеря. Той си мечтае с идеалите на месечината, създава си един свят, подобен на

[79] Лекцията е в пълния си необработен вид.

месечината и слънцето. Той украсява момата с разно облекло, обмисля работите в ума си, но един ден работата излезе другояче. В тази красива мома се влюбват пет-шест души, тичат отподир, и в него се зарежда една тревога. Питам сега, какво е откровението на този момък. За него откровението е, че той започва да се съмнява в нея. След като дойде съмнението, изчезне идейният живот. Питам, туй откровение какво допринесе на този момък.

Да направим едно сравнение. Вие казвате: „Ние ги знаем тия работи.“ Вземете една проста истина: 1/4, 2/4, 3/4, 4/4. Сега, какво се подразбира под думата една четвърт? Едно цяло число, което е разделено на четири части и едната част е една четвърт. Но отде вземате една малка част? С каква система разделяте числото на четири части? Какво е мярката за една четвърт? Ние приемаме като аксиома, че имаме една определена мярка. Но ако ние попитаме каква е мярката на това деление? Една четвърт от ябълката, но с какво разделяме тази една четвърт? Ако е с раздвоение, най-първо, трябва да се претегли цялата ябълка. Но питам, онзи, който ще дели ябълката, ще може ли да я претегли толкова точно, щото всяка четвърт да е равна на другата? И по форма, и по тежест да бъдат равни. Ако вземете една ябълка, кой от вас ще я раздели? Всички знаете да ядете. Мислите ли, че като разделите тази ябълка, сте изпълнили своята длъжност тъй, както трябва?

Сега, положението е една четвърт. Как се е получило делението? Да допуснем, че в един дом един баща има четири деца. Най-първо, цялото, това е бащата. След туй иде майката, и тя е едно цяло. Но човекът, който е излязъл от Бога, и той е част, част е от Бога. Жената, която е излязла от човека, и тя е част от човека. Следователно сама по себе си, като кажем „жена“, тя не е цял човек, понеже е излязла от мъжа. Какво съставлява тя?

Казва, Господ взел реброто от мъжа и направил жената. Следователно човек сега има дванайсет чифта ребра. Значи по-рано човек имал тринайсет чифта ребра, и като извадил две ребра, по едно от двете страни, останали дванайсет чифта. Значи жената е тринайсетият чифт. Затова там, дето влезе жената, започва едно нещастие. Вие сте чудни. Там, дето се яви жената, винаги започва едно нещастие. Вие я идеализирате, това-онова. Фатално число е тя. Фактически така е. Води дете, разболее се, умре. Ожени се, заради нея ще се скара с някой друг мъж. Фатално число е тя. Фактите са така.

Питам тогава, де е злото? Значи в самото начало желанието на Адама да си има другарка е било неестествено. Жената не е дошла навреме, не е създадена както трябва. Той казал: „Плът от плътта ми и кост от костта ми.“ Една жена, която мъжът оценява като „плът от плътта ми и кост от костта ми“, какво искаш.

Сега пренесете. Те са временни схващания. С какво може да уподобите жената? Някой път уподобяват на любовта. Но една любов, която ражда раздори в света, каква любов е? Казва: „Трябва да се обичаме.“ Но щом се обичаме, веднага имаме раздори. Докато не се обичаме, нямаме раздори, но щом обичаме някого, веднага дойде раздорът.

Жената е любов. Любовта, за която ние говорим, аз наричам човешка любов. Има степени на любовта. Има лична любов, има семейна любов, има обществена любов, има народна любов, има човешка любов, има идейна любов, има и Божествена любов. В една човешка любов един от елементите е, че щом двама души се обикнат, те ще се скарат. Нищо повече. Щом искате двама души да се скарат, вие ги накарайте да се обичат. Щом се скарат, значи обектът не е любовта. Любовта е само една възможност, почва, но има нещо друго, което произвежда скарването. И туй хората го кръщават с много

имена. Има един елемент, който се явява в любовта, който скарва хората.

Например този, който те обича, ти искаш да те обича повече. Колко повече? Желанието трябва да бъде точно определено, да го определиш с някаква величина. Казваш: „Трябва да ме обичаш.“ Колко?

Да кажем, имате единица любов. Имаме две единици любов, три единици любов, четири единици любов, пет, шест, седем, осем, девет, десет единици любов. Имаме цял един цикъл до десет. Питам, вие от вас опитвали ли сте единица любов каква сила има. Защото всяка една любов си има своя сила. Две единици любов каква сила имат? Кой от вас може да издържи две единици любов?

Единица любов, това е човекът. Две единици, това е жената. Три единици, това е синът. Четири единици, това е дъщерята. Пет единици, то е целият човек, семейството, обществото. Шест единици, това е народът. Тебе ако те обича един народ, иска да го храниш, знаеш какво главоболие ще бъде. Вие искате да ви обичат, но онези, които ви обичат, те искат нещо от тебе.

Когато обичаш една ябълка, за какво я обичаш? За нейното растене, за формата ѝ, но обичаш я за плодовете ѝ. Следователно, колкото по-хубави плодове ражда една ябълка, толкова по-разположен ще бъдете към нея с вашата любов. Щом престане да ражда, веднага вашето отношение се измени.

Добре тогава, кой е плодът, когато казваме, че двама души се обичат? Кой трябва да бъде плодът? Казва: „Ти трябва да ме обичаш.“ За какво? Господ е казал ти да ме обичаш. Господ е казал, аз да те обичам, но Господ е казал и ти да ме обичаш. Колкото е казал, че аз трябва да те обичам, толкова е казал, че и ти трябва да ме обичаш. Следователно, ако ти изпълниш Божия закон, и аз ще го изпълня. Ако ти не изпълниш Божия закон, и аз няма да го изпълня. Който

изпълнява Божия закон спрямо мене, и аз ще изпълня Божия закон спрямо него. Който не изпълнява Божия закон спрямо мене, и аз няма да изпълня Божия закон спрямо него.

Във вас има едно схващане, казвате: „Писанието казва, любете враговете.“ Ако аз изпълня закона да обичам врага, то аз ще го изпълня заради друг закон. Аз не може да любя врага. Аз изпълнявам този закон в ума си, понеже в ума си държа този закон, че аз заради Бога изпълнявам този закон. Но ако тази идея заради Бога изчезне от мене, аз не може да обичам своя неприятел. Обичам врага си не заради него, но заради Бога.

Питам тогава, когато се казва да любиш врага си, в какво седи тази любов? Казва Писанието: „Да любиш Господа с всичкото си сърце.“ Този закон не е обяснен. Какво значи да обичаш Бога със сърцето си? Казва, да обичаш Бога със сърцето си, с ума си, с душата си, с всичката си сила. Питам, един човек, който няма ясна представа за своята душа, как ще обича Бога с душата си? Как ще обича Бога със сърцето си, как ще обича Бога с ума си? Много идеи в нашия ум са така неопределени.

Представете си един човек, който изучава цигулка само така, на книга. Говори за цигулката, но никога цигулка, действителна цигулка, не е виждал, лък не е хващал. Ако накарат този човек да свири на книга на цигулката, каква музика ще изкара от книгата?

Идеите, които съвременните хора имат, са мъртви идеи. Мъртви идеи, от които нищо не излиза. Казваш „любов“, но какво се подразбира под „любов“? Онзи, който ви обича, подразбира, че ще ви даде да ядете. Ще ви купи дрехи, обуща, шапка. Ще ви каже сладка дума, ще ви даде целувка, ще ви даде вода да се умиете. Питам, това любов ли е. Ако аз платя на един слуга 25 английски [лири], той може да ми купи много по-хубави обуща, отколкото вие, който ме обичате. Може да ми купи и по-хубави дрехи, всичко по-хубаво може да ми

направи. Той ще ме украси. Той, като му дам 25 английски, вода ще ми носи, краката ще ми умие и тъй нататък. Питам тогава, в какво седи различието в тази любов. Казва: „Аз по любов го направих."

После, когато се произнесе думата „любов", даже вашето сърце не трепва. Не само вашето, но и на всичките хора не трепва. Като се каже думата „любов", казват: „Оставете."

Питам, какви качества има любовта. Казвате: „Обич." Питам сега, ако влезем в живота, де са ония думи, които имат съдържание. Трябва да се спрем на думи, които имат съдържание. Всяка дума, която има съдържание, тя е магическа дума. Дума, която е магическа, като я произнесеш, тя е като клечка кибрит, която, като драснеш, се запалва. Ако не се запалва, има някакво опорочаване в тази клечка. Така думите, които не пламват в ума ни или в нашето сърце, има нещо опорочено в самите думи.

Опорочаване има в музиката. Всички камертони не звучат еднакво. Мислите ли, че съвременните хора имат един камертон? Като съберете два камертона, единият звучи „ла", и другият звучи „ла", но двете „ла" не са еднакви, има известен дисонанс. Кои са начините да намерите камертона, който дава точното „ла"?

Има един закон в природата. Защото онзи, първоначалният, тон, който вземате в музиката, в разумния живот той е точно определен, онзи, първият тон в света, с който започнало създаването на света, проявяването на живота. Първият живот, първият подтик на живота кой е? Имало един музикален тон. Когато се образувал този тон, най-първо, стремежът към живота се явил. Но когато дошъл животът, когато се е появил, имал свое начало. Тогава имаме първия тон.

Да допуснем сега, че започваме с „до". Началото може да бъде „до", краят „си". „Си" вече не е тон, но полутоние. Но горно „до", то не е крайно, то е начало. Следователно началото почва с едно цяло число, краят свършва с едно половин число. Всякога на края липсва

нещо. Защо именно свършва с половин число, с полутоние? Има си разумни причини. Но как ние на земята ще обясняваме тия причини? Даже да ви обясня тази причина, не е интересна за вас.

Да кажем, че жената съставя половината от човека. Когато Господ създал човека, той придобил смисъл в себе си. Но когато извадил жената от него, той се обезсмислил, понеже всичкото сърце отишло в жената. Той останал половин човек. Щом Бог извадил жената от мъжа, той станал шашав. Като направил жената, и тя станала шашава. Знаете ли какво значи шашав? Раздвоил се, понеже започнал да гледа не на Бога, но гледал на жената. Отношенията му към Него са други сега и той станал шашав, изгубил сърцето си, останал в него умът. Вследствие на това човек се движи.

Мъжът сега е груб във всичките си прояви. Когато мъжът хване една жена, казва: „Ти трябва в мене да вярваш. Трябва да ме обичаш, да се наместиш там, откъдето си излязла. Отвън да не ходиш да те гледа светът.“ Той казва: „Друг мъж да не те вижда.“ Щом един мъж вземе една жена, затваря я вкъщи, казва: „Да не излизаш вън.“ Тя казва: „Аз такъв мъж, който ме затваря, не искам.“ Започва да бяга. Питам тогава, какво трябва да се прави. Това са сегашните моменти в живота.

Защо жената иска да бъде свободна? В какво седи свободата? Да излезе вън от къщи, това свобода ли е? Мислите ли, че една жена, която има отношение с една жена, е свободна? Мислите ли, че един мъж, който има отношение с един мъж, е свободен? Мислите ли, че един мъж, който има отношение с една жена, не е свободен? Той, където и да ходи, все за жената мисли какво прави. В неговия ум няма нещо възвишено, благородно. Той е художник, създава картина. Ако има една фотография, да види каква е неговата гениалност, колко е смешна тя. И жената като мисли, и тя е много гениална, отрицателни

мисли само. Сегиз-тогиз ще създаде нещо, но пак ще дойдат отрицателните мисли.

Питам, при такова състояние на живота какво идеално положение може да създаде. Сега, ако в мъжа, в бащата, може да преодоляват такива мисли, и ако в жената, в майката, може да преодоляват такива мисли, питам, при този закон какви деца могат да се родят. При такива изопачени форми в умовете на бащата и майката, какви деца може да родят? Следователно дъщерите и синовете ще мязат точно на ролите, които бащата и майката създадат в своя ум. Вследствие на това виждаме една вътрешна деформация или изопачаване във формата на мислите и чувствата на хората.

Някой човек не е на мястото си. Какво трябва да се направи?

Сега Христос, като дошъл на земята, казва, че човек трябва да се роди от вода и Дух, за да се оправят работите. Нечистите работи за да умиеш, трябва да ги прекараш през вода. Вие изваждате една ряпа. За да я пречистите, през вода ще я прекарате. Колцина от вас разбирате какво означава да се роди човек от вода и Дух? Най-после, като разсъждавате философски, казвате: „Животът е такъв, условията са такива… като се преродим… като умрем… друг път…“ Втори път се преродите, пак кажете същото. Три пъти, четири пъти, нескончаемо пъти ще се прераждате, и все ще дойдете някога да разрешите този въпрос, какво трябва да се прави. Не че няма разрешение, има разрешение.

Следователно 4/4 какво правят? Правят едно цяло число. Но 4/4 може ли да съберете на едно място? Събират ли се четири четвъртини? Ако съберете, да кажем, едно и едно, и едно, и едно, правят четири. Да допуснем, че това са четири четвъртинки от ябълка. Събирате четирите части. Но може ли, като съберете, като прилагате, да образувате туй единство, което преди разделението е съществувало? Значи при разделянето онзи, който делил, известна

част при туй деление е изгубена. Известна сила е вече изгубена от ябълката. Следователно, като направите втория процес, този процес на събирането, как ще го извършите? Вие, като съберете четирите четвъртинки, няма да имате тази ябълка. Ще имате 4/4, но има нещо, което е изгубено.

Същият закон сега съществува, като съберете мъжа и жената. Нещо изгубено има. Понеже той е разделен, жената е извадена, има нещо изгубено, когато ги съберете. Туй изгубеното какво е? Събереш двама, събереш ги по всичките правила, но това не е истинското събиране. Има един елемент изгубен. Четири четвърти, но има един минус. Трябва сега един плюс отгоре.

Всякога ние започваме с един минус нашия живот. Сега тази идея, и в религиозно отношение е пак същата. Дойдем да вярваме в Бога. Започваме много добре. Началото с „до“ е много добре, но края със „си“ свършваме, с полутоние. Започваме с „до“, после пак дойдем до „си“, със „си“ свършваме. Започваме една обществена идея, всичките ни работи в света свършват със „си“, с полутоние. Работата е, че никой от вас не е взел „ре“. „До“ донякъде пеете, и „си“ пеете, но всичките тонове между „до“ и „си“ не ги познавате. „Ла“ не познавате. Понеже тия тонове означават известни процеси на живота. Казва: „Аз зная „ми“.“ То е външна страна. „Ми“ има идейна страна, „ре“ има идейна страна на живота. Щом този тон няма идейна страна, ти не може да го пееш. Той трябва да бъде магически. Като го произнесеш в природата, трябва да покаже известни резултати, които съответстват на „ре“. Има известни резултати, които съответстват на нещата.

Следователно хората на магията или тия адепти, или учителите, те всичко могат да направят. Защото, когато един учител каже една дума, той говори музикално. Езикът сам по себе си е най-голяма музика. Музикално трябва да говори човекът. Тоновете трябва да

имат тия модулации вътре. Като произнесеш, да знаеш колко тона има. Всяка дума седи от по няколко тона.

От колко тона е думата „любов“? Ако вземете „люби“, какъв тон ще бъде? Какъв тон може да бъде началото на любовта? В английски има един тон, една нога. Но тя не е английска дума. Сега, когато произнасяме една дума, ако произнасяме думата „любов“, какво ще произведе? Ако се произнесе думата „люби“, ти чувстваш едно приятно чувство. Но има един човек, когото ти не може да обичаш. Какво ще произведе в тебе? Ще вземеш две противоположности, за да имаш ясна

представа за тона. Люби, да кажем, майка си, баща си. Ако ти каже: „Люби баща си“, ти имаш едно приятно чувстване. Ако ти каже: „Люби майка си“, ти имаш едно приятно чувстване. „Люби брата си, сестра си“, приятно ти е. Но ако ти каже: „Люби врага си“, какво ще се зароди във вас?

Да любиш брата си, то е [начало на нещата]. Да любиш врага си, то е откровение в живота. Да обичаш дома, това е начало на нещата. Да обичаш врага си, то е откровение, то е цяло откровение на живота. Ако вие може да изучите този враг, да го разберете, да го обичате, непременно вашата любов към дома ще бъде съвършена. Ако обичате началото, ще обичате и края. Ако не обичате началото, не може да обичате и края.

Следователно, ако човек е начало, той трябва да разбира своето начало като начало. Не разбере ли своето начало, и себе си не може да разбере. Дето казват древните философи: „Познай себе си.“ Ако човек не познава себе си, той не може да познава и другите. Не може ли да

познава началото на своя живот, той не може да познава и какъв ще бъде краят. Защото началото на живота е мъжът, краят на живота е жената. Следователно жената е едно откровение. Когато някой иска да изучава Откровението, той трябва да изучава жената. Когато иска да изучава началото на нещата, трябва да изучава мъжа, мъжът е мярка. Ако нямаш мярка, мъжа, ти не може да разбереш и края.

Как започва създаването? Когато Господ създаде света, Той го създаде за някого. Началото на нещата е човекът. Сега законът е, ако ти не може да разбереш появата на Бога вътре в твоето съзнание, ти, човекът, как ще разбереш появата на Бога в съзнанието на една жена?

Казвам, за някои от вас, които искате да се подвизавате, не трябва целия ден да мислите, но ще се спирате върху предмета, какво значи проява на Бога в нашето съзнание. Може, да кажем, проявата на Бога в душата, проявата на Бога в сърцето, в ума, но най-първо, представете си проявата на Бога в съзнанието. То е най-ясната мисъл. Степента, до която сте достигнали, то е съзнанието. Оттам трябва да почнете да изучавате вашето сърце, вашия ум, дух. То е мярка.

Ако турите ума ви, нямате ясна представа за ума. Ако турите сърцето, нямате ясна представа за сърцето. Чувстването не е сърцето, то е проява на сърцето. Мисълта показва проявата на ума, но по самата мисъл ние не може да имаме ясна представа за ума. Но за съзнанието имаме ясна представа, туй, което властва в ума.

Има един момент, седиш в едно [униние]. Животът е безсмислен. Тъжен си, скръбен си, недоволен си от живота, ще се пръснеш. Иде ти да направиш едно престъпление. Дойде някъде, една малка светлина се явява и измени цялото твое състояние. Ти казваш: „Виж в битието, тази малката светлина измени цялото състояние.“ И ти вече имаш известен подтик да работиш. То е единицата мярка, с която трябва да мериш.

Ако сега дойде светлина, която е по-ярка, ако ти не изгасиш, и мене не ми трябва този голям огън, ако ти с тази малката светлина не може да оперираш, с голямата никак няма да можеш. Тази малката светлина [е], която изменя цялото твое състояние. Онзи човек, който е бил в голямото нещастие, малката светлина като дойде, той е доволен, има надежда, отдалеч си видял тази малката светлина в тъмната нощ. Тази малката светлина има условия за тебе да се спасиш.

Спасителна е малката светлина. Ще вървиш към нея, докато дойдеш да видиш на какво мяза. Ще знаеш тази малката светлина на какво мяза, ще знаеш тази светлина какво представлява. Когато вие стигнете до мястото, ето каква ще бъде картината. В тази тъмната нощ на живота, след като вървите към тази малката светлина, ако не стане прекъсване на вашето съзнание, ето каква е картината, която може да опитате. След като вървите, криволичите, като се качвате и слизате, ще дойдете до една малка колибка, много хубава, направена шикозно, голяма колкото един човек да живее. Ще забележите една малка масичка, една горяща свещ, отлично поставена. Един стар мъдрец с една бяла брада седи. Една отворена книга пред него, чете. Там, от другата страна, едно бюро. Той постоянно чете.

Ако ме попитате този мъдрец кого чака, той очаква вас. Наблюдава ви какво правите. Чете книгата на вашия живот, чете какво може да излезе. Той завършил своето развитие и мисли за вас. Казвате: „Какво ли мисли този мъдрец? Какво се е вглъбил?“ Чете книгата на вашия живот, вглъбил се в тази карта, която сте вие. Вие, като дойдете до мъдреца, ще започнете да разглеждате свещта, каква е обстановката му, каква е [колибата]. Ще се заблудите от вашата обстановка.

Представете си, че вие се връщате от вашата опитност, [имате] известна идея в ума. Казвате: „Аз имам една опитност.“ Каква? „Имам една опитност.“ И започвате да разправяте. Започвате да разправяте

някому, че сте видели този старец. Какво ще ви каже този-онзи? Да кажем, вие разправяте на вашата жена. Жена ви ще каже: „Не бъди такъв шашав, никакъв мъдрец не си видял, то са въображения в твоята глава. Никаква колиба, никаква свещ, ти си измислил това.“ Тогава какво ще бъде вашето състояние? Вие ще се раздвоите между жена си и мъдреца, дали сте го видели, или не. Най-първо, тя ще ви разтърси, ще започнете да се съмнявате. Тогава може да си кажете: „Може би това е илюзия в живота.“ Вие послушвате жена си.

Главното е в това, да победите. Сега да знаете, няма да разправяте на жена си, но ще се молите на Бога, Господ да ѝ създаде същите мъчения, каквито бяха в тебе, да се роди малко светлинка. Тя като тръгне, ще тръгнеш и ти подир нея, стъпка по стъпка. Тя, като види мъдреца, като дойде, като види същото нещо, ти ще я попиташ: „Какво видя ти снощи?“ После ще я оставиш свободна. После ще те изгледа, и ти може да ѝ кажеш. Тя ще каже: „Шашава работа.“ Най-първо, ще забележиш у жена си, тя като погледне, ще се поусмихне малко. Тя вече иска да ти каже: „Ти, ако си умен, ако може да ме разбираш, може да ти говоря. Но ако си същият, който зная… „

Една дума ще употребя, калпазанин. Само за мъже се употребява, за жени не може да я употребиш. Нехранимайко мъж може да бъде. Други думи има за жената: нескопосница. Мъжът е калпазанин, жената е нескопосница. Това са идейни неща. Когато мъжът не прави това, което подобава, турят тази дума за мъжа. Когато жената се занимава с празни работи, казват: „Нескопосница.“

Колцина от вас сте имали тази книга? При този мъдрец ходили ли сте? Тепърва трябва да имате тази опитност. Вие ще имате една отлична гледка, ще се замислите постепенно. Тази картина ще работи в ума ви. Като погледнете небето, ще започнете да разбирате, като погледнете цветята, ще започнете да разбирате. Реките като текат, ще

разбирате, хората като погледнете, ще разбирате. Ще имате едно друго разбиране. В душата ви ще се вгнезди едно ново чувство.

Новото трябва да бъде като малка светлинка. Ако нямаш разположение, ужасно. Когато човек няма Божествено разположение, казваш: „Нещо ти търсиш от нищо.“ Защо търсиш ти един човек? Да допуснем, че вие имате дългове. Всеки може да плати дълговете навреме. Но в света само един човек може да се намери, който да ви плати, както Бог изисква. Той ще ти плати, и това е плащане. Всеки друг, когато ти плати дълговете, ти два пъти ще плачеш: преди да ти ги плати, ще плачеш, и като ти ги плати, пак ще плачеш.

Сега противоречието. Тази жена е сегашният ваш живот. Сегашният ваш живот е тази жена, за която сте се оженили. И няма нито един от вас, и млад да е, който да не е женен. Някой ще каже: „Аз не съм женен.“ Не, женен си. Малкото дете, като се роди, и то е оженено за живота. Втори път дето се женят, то е друг въпрос. Не, оженен си.

След туй, по-нататък като вървите в живота, като се оженят някои, остават бездетни. Някои родят едно дете, две-три, някои имат двайсет-трийсет деца. Хване те някое, казва: „Татко!“ Когато имате много от тия деца, понеже ви е срам, казвате им: „Чакайте, стойте настрана!“ Защото, ако ти се явиш на сцената, хората съвсем друго мнение ще имат за тебе. Ако детето е благородно дете, явиш се и казваш: „Това е мое дете. Аз имам идеал.“ Идеалът, това е твоето дете. Като погледне някой, казва: „Много добро е това дете.“

Или казано в друг смисъл, ние сме оплетени в живота, но вече отношения имаме с живота. Този живот работи в нас. Ако ние сега този живот, който Бог ни дал, не го разбираме, как ще разберем великия смисъл, отношенията на Бога към нас. Ако живота, който Бог ни дал, не разбираме, как ще разберем Бога. Вие казвате тъй: „Аз съм благодарен на Бога.“ Но знаете ли какво нещо е благодарност? Може

ли да опишете в една книга какво нещо е благодарност, да си благодарен, да имаш идейната благодарност?

Благодарен човек аз наричам този, когато дойде онова чувство на благодарност в неговия живот, да няма вече никаква промяна, отрицателни положения, нищо да не е в състояние да измени неговите възгледи. Ако всичките страдания и мъчения не могат да изменят твоето отношение към Бога, мисълта ти, която имаш, ти имаш благодарност. Ти ще се разтърсваш, но ако при всичките разтърсвания твоето съзнание остава будно да се бориш, значи ти в душата си имаш благодарност.

Тогава този мъдрец, когото ти си видял, то е външната страна. Той ще ти пише нещо на твоята карта, той ще ти покаже пътя, по който може да намериш истината, да станеш свободен. Най-първо, този мъдрец е, който ще ви освободи. Когато в древността са говорили за онзи, гордиевия, възел, никой не е могъл да го развърже. Александър Велики го отсякъл. Не се разрешава с нож, възелът не е развързан. Да развържеш точно навреме, да няма вече нужда от връзка.

Всеки един човек е вързан в природата. Сега съществува една връзка, с която ние сме вързани. Тази връзка трябва да я развържем. Тогава ние ще бъдем свободни. Съществува една връзка, която ни свързва. Дотогава, докато отношенията ни не бъдат едно е природата, ние няма да бъдем свободни. Когато ние се освободим от тази връзка, нашите отношения ще бъдат други.

Сега на вас колкото и да ви разправям, онзи, който не е свободен, как ще се справи? И вие, както онзи турски ходжа, колкото и да му се казва да не пее високо, той все същото си знае. И вас ако ви взема и ви заведа на небето, където са ангелите, вие ще кажете: „Я да се върнем пак при нашите долу."

Вие вземете един прост опит. Вземете една кокошка, или вземете едно гълъбче, отхранете го и го пуснете. Щом туй гълъбче види своите, веднага отива при тях. Туй гълъбче по-добре се спогажда със своите, отколкото с тебе. Една кокошка ще иде при другите кокошки, едно агънце ще иде при другите агънца. Туй гълъбче ще седи при тебе, ако няма друго гълъбче. Но щом има друго гълъбче, ще напусне къщата ти.

По същия пример, ако Господ ви хване в Своя дом, като намерите вратата отворена, хайде при гълъбчето. Но вие не сте разбрали смисъла на живота. Бог не иска да ви отдели от гълъбите.

Гълъбът е идейна форма. Обществото, това е идейна форма. Семейството, това е идейна форма. Личността, това е идейна форма. Жената е идейна форма, мъжът е идейна форма. Това са идейни форми, които трябва да се разбират. Тези форми трябва да се съчетаят. Ако не ги разбираш, целият процес на живота ще остане неразбран. Този Господ през целия живот ще мине като сянка. И най-после, казвате: „Такъв е животът." Не е такъв животът. Когато философът умира, знае какво нещо е животът. Когато светията заминава, знае какво нещо е животът. Но когато грешникът умира, той не знае какво нещо е животът.

Та казвам, тази новата светлина, която трябва да дойде в ума ви, тя трябва да преобрази всичко във вас. Не да го премахне, но да го преобрази. Аз съм говорил за изпарението, за филтрирането. Трябва да дойде един процес. Последното разрешение ще дойде, развързването на този възел. Вие трябва да бъдете абсолютно свободни. Ако вие не сте свободни, ще имате положението на гълъбчето. Като намерите вкъщи вратата отворена, ще излезете.

Питам, гълъбът, който има най-чистата форма, какво допринесъл в света? Той допринесъл, че всички може да бъдем тъй чисти, като

гълъба. По отношение на храната по-чисто същество от гълъба няма. Идейно можем да бъдем тъй чисти.

Казвам, приложете в ума си, във вашата идея, приложете във вашите чувствания да бъдете тъй чисти, както гълъбът към храната. Чист човек трябва да бъде в сърцето, никак да се не опетнява. Видиш нещо с ума си, да бъдеш тих и спокоен. Представете си, че убиват някой човек, ти да се усмихнеш. Онзи, който се усмихва, когато убиват някого, той има енергия да възстанови живота на този, когото убиват.

Виждам, няколко разбойници намушкват някого, убиват го. Аз отивам при убития, гледам, има четири рани, и по четирите рани зная, че той е мъж. Като прочета раните, без да гледам образа, зная, че е мъж, защото само на един мъж може да забиете четири рани. Една жена един разбойник колко пъти ще я мушне? Може да я мушне един път, два пъти, три пъти, или пет, или седем пъти, но четири пъти няма да я мушне. И десет пъти може да я мушне. Когато един мъж бие жена си, той четири пъти няма да я удари. Може да я набие хубаво, двайсет пъти може да я удари, но четири никога, защото законът на мъжа е, четири пъти ще го ударят. Като го ударят четири пъти, повече не го бият. Ако мъжа го ударят повече пъти, той вече не е мъж, той е жена. Всякога, когото ударят четири пъти, мушнат четири пъти, той е мъж.

Питам сега, какво ще извадите? Това са факти. Знаеш какво значи един факт. Аз изнасям един факт. Ако в една къща има повече синове, бащата живее повече. Ако има повече дъщери, майката живее повече. Веднага тези, които ме слушат, ще проверят. Казва: „Вярно.“ Или някъде има изключения, намираме изключения. Всяка идея, която изнасям, може да се провери. Пък туй, което не може да се провери, то не е за нас. Донякъде вие вземате участие.

Сега туй, което ви говоря, четири рани, може ли да си представите? Имате ли някого, когото да са дупчили четири пъти? Колко рани имаше Христос? Него заковаха на четири места. После, като дойдоха и Го мушнаха, Той беше заминал. Като Го мушнаха, казва: „Онзи, който излезе от Тебе, трябва да влезе.“ Онзи, Когото мушнаха в сърцето, казва: „Трябва да влезе някой вътре в тази рана.“ Евреите разбират туй, казват: „Ние, целият еврейски народ, трябва да дойдем, да запушим раната на Христа.“

Значи жената, която първоначално Бог създаде, някога която излезе от човека, трябва да влезе вътре. Петата рана е на злото. Христа Го забиха на четири места. Като дойдоха, видяха, че е умрял, нанесоха Му още една рана, казват: „Още една рана трябва, за да бъде пълно.“ С пет рани, това е грешният човек. Той е лош човек. Най-първо, Христос умрял като праведник. Онзи, който Го мушна, казва: „Умря заради греховете. Туй не трябваше да го правиш.“ И този Го мушна през сърцето, петата рана. Петата рана е раната на греха.

Когато намериш някой човек с пет рани, той умрял за греховете на някого. Казвам, ако вземете да разсъждавате буквално, вие ще извадите една философия бамбашка. Христос, като дойде на земята, Той ще дойде с раните. Те не са заздравели още, Той ги носи на Себе Си. Те заздравяха, но белези има. Докато се спаси цялото човечество, Той ще носи тия белези. Когато дойде новата раса, тогава от Неговите ръце ще изчезнат раните. Петте рани ще изчезнат и Той ще бъде съвършен.

По някой път вие викате Христа, казвате: „Ела, Учителю благий.“ Той погледне ръцете, погледне краката, поклати главата, казва: „Ще почакате.“ Когато Бог заличи тия рани на Неговите ръце и крака, Той ще каже: „Дойде времето да сляза Аз на земята.“ Като слезе на земята, като каже една дума, земята ще се запали и хората ще изгорят.

Какво означава този огън? Това е любовта, [в] която всичката нечистота, която смущава хората, ще бъде изпоядена. Всички лоши мисли и чувства ще изчезнат, всичко ще изчезне. Ще останат само идейните хора, ще започнат нов, идеен, живот. Туй, което сегашните хора наричат идейното, новото, което иде, то е новата философия. Животът ще придобие друг смисъл.

Казвам, така вие ще разрешите въпроса. Онези от вас, които сте готови, ще разберете. Които не сте готови, ще остане неразбрано.

Сега да ви дам едно изяснение. Една четвърт. Температурата на оловото, при която се топи, колко е? При 330 градуса. Калаят при колко градуса се топи? При 230 градуса. Две четвърти. Медта при колко градуса се топи? При 1200 градуса. Три четвърти. Желязото при колко градуса се топи? При деветстотин и петдесет градуса. Четири четвърти. Намерете сега при колко градуса оловото се обръща във въздухообразно състояние.

Казвам, ако ние имаме едно твърдо състояние, колко температура е потребна, за да станеш течен, съществото за да може да излезе от тези мъчнотии? За да излезеш от тия мъчнотии, трябва да се разтопиш. А за да се превърнеш във въздухообразно състояние колко температура е потребна? Направете справка каква температура е потребна, за да превърнеш оловото, желязото, медта, [златото,] платината във въздухообразно състояние.

Та казвам, ако имаме твърдо състояние в нас, ако имаш състоянието на желязото, каква топлина от любов е необходима, за да измени тази коравина в тебе. Ако нямаш тази температура, може да говориш, може да чакаш, колкото искаш. Температура ще туриш, малко ще се поогънеш, ще се разтопиш. Ти трябва да знаеш онази идея.

След като се разтопиш, работата става съвсем друга. Трябва да разбираш един закон, това желязо да го превърнеш в някой

благороден метал, да не се окислява. Ако имаш туй знание, превръщай металите в себе си, превръщай оловото, медта, желязото и тъй нататък в злато, в платина. Вече имаш един начин да пазиш състоянието си нормално. Ако не знаеш, веднага ще се подложиш на тия вътрешни мъчения, в които ние се мъчим.

Ние в живота си намираме толкова много желязо, толкова мед, олово, че не знаем какво да ги правим. Те трябва да се употребят някъде. Всички тия метали, те може да служат.

Ако ти ги превърнеш, и добиеш един метал като златото в кръвта си, ще имаш един проводник за по-висша енергия. Ако нямаш този метал в кръвта си, не може да приемаш тази жизнената енергия на праната, да работиш е нея. Ако прекараш праната през средата на желязото, ще имаш един резултат. Ако прекараш праната през средата на оловото, ще имаш друг резултат. Ако прекараш през медта, ще имаш трети резултат. Но ако прекараш през средата на златото, ще имаш съвсем друг резултат.

Следователно каквато е преобладаващата среда, такива ще бъдат и придобивките в природата, такива ще бъдат резултатите вътре. В разумния живот, в духовния живот, се изисква една вътрешна светлина, с която трябва разумно да работим. Ние ще оставим, след като вярваме в Бога, имаме любов, трябва да започнем да работим, както трябва да работим. Защото в Бога има един стремеж да преобрази нашия живот по един начин, както Той разбира.

Този е целият стремеж на космоса, той има всичките реторти. Един ден ти вървиш и дохождаш до една реторта. Бог знае колко градуса ти трябват, за да се превърнеш. Тури те вътре. Казваш: „Защо Господ ме постави при тия условия?“ От желязото да добиеш друго едно състояние. И туй превръщане във всички става постепенно.

Когато Бог те тури в ретортата, понеже Той обича свободата, Той остави една дупка отворена, като те попече, да изскочиш от дупката.

Не излизай из дупката навън. Щом те тури, там стой, да се разтопиш докрай. Той те опитва. Ти, като те напече, казваш: „Тази работа не е заради мене.“ Ти офейкаш. Офейкването не е разрешение на въпроса. Казваш: „Аз не трябва да страдам.“ Тогава какво ще правиш, ако не страдаш? Казва: „Аз трябва да живея.“ Къде ще живееш? Животът е отношение на Бога към нас и нашите отношения към Бога. Бог живее заради нас. Създал ни е.

Сега ние ще започнем процеса на живеенето. Че какво ще се страхуваш? Тури ни на 330 градуса, няма да излезем из дупката. Тури ни на 1500 градуса, на 1700 градуса, ще чакаме да се превърнем на въздухообразно същество, да започнем да мислим. Да започнеш да чувстваш, трябват ти толкова градуса, пък да започнем да мислим, трябва още повече топлина.

Сега може да дойдете до онова, най-мъчното, разбиране на живота. Вие казвате: „Няма какво да се учи.“ Вие очаквате едно механическо разбиране. Вие очаквате, като заминете за другия свят, един ангел, със светли дрехи облечен, да ви вземе на ръце и хайде в Царството Божие. Дали този ангел ще ви вземе в Царството Божие, то е друг въпрос. Че иде един ангел с крила, иде, но дали ще ви вземе. Той иде и взема душите, и ги носи в другия свят, но ти, като заминеш за другия свят, ще дойде ли този ангел, уверен ли си? Ако сте напълно уверени, като дойде ангелът, ще разреши въпроса.

Сега във вас ще остане другата мисъл, дали ангелът ще дойде. Ако ти живееш по Божия път, много чудни работи ще видиш. Но ако не живееш по Божия път, много обикновени работи ще видиш, ще кажеш: „Наситих се.“ А пък онзи живот много радости ще ти причини.

Когато видиш този старец, ти никога няма да забравиш тази картина. Когато дойде този ангел и те занесе в небето, никога няма да забравиш. Ще видиш какво нещо е ангел. Ще кажеш: „Носиха ме на

нещо.“ Като те носи на крилата, занесе те в небето, то е най-голямата привилегия.

Има още и друга, по-голяма привилегия от тази.

Божията Любов носи пълния живот.

40 лекция, 22 май 1929 г., София, Изгрев

ОПРЕДЕЛЕНИ ДВИЖЕНИЯ

Размишление върху добрия живот.

Една от причините за страданията на хората е точността. Природата обича точността, тя наказва всеки, който не е точен в постъпките си. Въпреки това мнозина мислят, че могат да живеят, както искат, и да говорят, каквото искат. Не е така! Който иска да страда, той може да живее, както намира за добре; който иска да страда, той може да говори, каквото му дойде на устата; обаче който не иска да страда, той трябва да живее според разумните закони на Природата и да говори само върху онова, което е съществено. Слънцето има определен път на движение, Земята има определен път на движение и точно определена скорост, растенията се развиват по строго определени закони. В Природата съществува една разумна закономерност, на която всичко се подчинява. Следователно като разумно същество човек трябва да спазва законите на Природата: колкото и да е свободен, той не може да излезе вън от законите на Природата.

Свободата подразбира разумно ограничаване. Докато е на Земята, човек трябва да бъде ограничен; на Небето законът е обратен. На Земята, за да бъде абсолютно свободен, за да не зачита никакви закони, човек трябва да стане лош; на Небето, за да бъде абсолютно свободен, човек трябва да бъде добър. На Земята добрите хора са ограничени, а лошите са свободни; на Небето е точно обратно: добрите са свободни, а лошите са ограничени. Любовта освобождава човека: който живее според законите на Любовта, той е напълно свободен; живее ли в безлюбие, той е ограничен. Следователно човек може да живее на Земята и да бъде свободен – това зависи от

законите, на които служи. Той може да бъде на Небето и пак да е ограничен. Човек носи Небето и Земята в себе си: Небето подразбира закона на Любовта, а Земята – закона на безлюбието.

Като говорим за точност, ние разбираме мерките, с които Природата си служи. От човешко гледище това, че някой е стигнал на определеното място една или две секунди по-късно, това не е закъснение, обаче от гледището на Природата той е закъснял много. Ако измервате нещата с мярката на светлината, за две секунди тя е изминала грамадни разстояния и човек е останал много назад. Ако едно разумно същество се движи с бързината на светлината и вие закъснеете само с пет секунди, това същество се намира вече на голямо разстояние от вас: каквито усилия и да правите, вие не можете вече да го стигнете. Ето защо в отношенията си с хората вие трябва да се съобразявате с бързината на движението им. Ако имате отношения със същество, което се движи с бързината на биволска кола, вие можете да закъснеете и цял час; обаче имате ли отношения със същество, което се движи с бързината на светлината, вие трябва да бъдете точен до секунда. Ще кажете, че знаете тия неща, знаете какво нещо е точност. Не е достатъчно човек само да знае, но той трябва да прилага нещата. В първо отделение детето знае всички букви, но дадете ли му някоя книга вън от неговия буквар, то нито може да срича, нито може да образува думи и цели изречения. В това отношение човешките мисли и чувства представляват елементи, азбука на добрия, на разумния живот. Човек трябва да познава елементите на този живот, да знае правилно да ги съчетава, за да живее добре.

Какво представлява добрият живот? Добрият живот не седи само в една или в две добри постъпки, но той е съзнателно отношение на частта към Цялото. Докато мисли как трябва да постъпва с хората, човек не може да подобри живота си. Започне ли да мисли какви

трябва да бъдат отношенията му към Цялото, човек е на път да подобри живота си. Личният живот не е отношение на частта към Цялото; животът на ума и на сърцето също не са отношения на частта към Цялото; обаче свърже ли човек живота на своята личност, на своя ум, на своето сърце, на своята душа и на своя дух в едно цяло, той има вече правилни отношения към Цялото. Животът на личността е едно нещо, а този на душата и на духа – друго нещо. Малцина имат ясна представа за душата и за духа, но въпреки това често си служат с израза: „Наболяла е душата ми“. Те си представят душата подобна на тялото – и както тялото страда, така и душата страда. Това е толкова вярно, колкото е вярна мисълта, че добрият човек на Земята е лош на Небето и че лошият на Земята е добър на Небето. В буквален смисъл взето, това изречение внася противоречие в човека, по дух и по смисъл обаче то е вярно. Това значи: който е живял само за себе си и за хората – да им угажда, той е бил добър за тях; отиде ли на Небето, между разумните същества, които живеят за Цялото, той минава за лош човек. Частта трябва да живее за Цялото, а цялото – за частите.

Като изучавате живота на хората, виждате, че те си поставят далечни и близки цели за постигане. Обаче кои неща са съществени и кои несъществени, това зависи от времето, от момента и от условията. Например зимно време запалената печка в стаята е съществено нещо; лятно време обаче, когато Слънцето силно грее, когато цветята цъфтят и плодовете зреят, запалената печка е несъществено нещо. Значи всяко нещо, направено на своето място и време, е съществено; не се ли направи на място, то е несъществено. Всъщност съществени неща са ония, които са нужни на човека за всяко време и място. Като разглеждаме нещата като съществени и несъществени, ние дохождаме до тяхната абсолютност и относителност. Казваме: абсолютен и относителен морал, абсолютно и относително знание, абсолютна и относителна свобода и т.н.

Като говорим за относителния морал, ние имаме предвид морала на обикновените хора – този морал ограничава и опетнява хората. Всяко нещо, с което обикновеният човек си служи, е опетнено; и всяко нещо, с което светията си служи, е подобно на чиста монета. Например ако 20 души разбойници се сдружат, числото 20 вече е опетнено; ако 20 светии се съберат на едно място, числото 20 е чисто, свещено. Кое е отличителното качество на светията? Свободата, която има в себе си. Въпреки голямата свобода, която е изработил, щом дойде на Земята, светията се ограничава: по-ограничен човек на Земята от светията не съществува. Както бащата, майката и господарят не са свободни, така и светията не е свободен; често слугата е по-свободен от господаря. Изобщо колкото по-големи задължения има даден човек, толкова по-големи са отговорностите му; щом отговорностите му са големи, заедно с това и ограниченията му са големи. Ако не е разумен всеки момент, човек може да опетни живота си. С какво? Със своите лоши мисли и чувства. Разумен ли е, със своите добри мисли и чувства той може да повдигне, да пречисти живота си. Най-малката постъпка може да повдигне или да опетни живота на човека. Като не знае това, той всеки момент се натъква на едното или на другото положение – той живее несъзнателно, а несъзнателният живот не е истински. Дрехите, с които се обличате, не представляват истинския живот; парите, на които разчитате, не представляват същината на живота. Колкото и да пазите тия пари, в края на краищата те ще ви причинят пакости, нещастия: разбойници и крадци ще ви нападнат заради тия пари и дълго време след това вие ще носите раните, които са ви причинили за тях.

Защо трябва човек да страда? За да страда човек, все има някакви причини. Дали човек съзнава това, или не, то е друг въпрос. Факт е обаче, че за да страда човек, има ред причини. Ако мечка ви срещне в гората и ви плюе, и за това има причини. Мечката плюе човека само

при един случай – когато има мечета. Щом усети, че някой минава край леговището и, тя веднага излиза срещу него и го плюе – с това тя иска да обърне вниманието му, че като умен човек той трябва да знае, че тя има малки, и да не нарушава спокойствието им. Кой обикновен човек не постъпва като мечката? Опитайте се само да кажете една лоша дума на приятеля си за неговата възлюбена и вижте как той ще се нахвърли отгоре ви и ще почне да ви плюе: неговата възлюбена е мечето, което той храни. Днес и мечето, и мечката се страхуват от чужди погледи. Израсне ли мечето и стане ли голяма мечка, никой няма да се страхува. Като знаете това, не се отклонявайте от пътя си, та да плашите малките мечета или да говорите лоши думи за възлюбената на своя приятел.

Сега, като разсъждавате върху този пример, ще видите, че това се случва навсякъде в живота: навсякъде слушате все речено-казано и в края на краищата уплашвате мечето на някоя мечка, за което тя започва да ви плюе. За свое оправдание хората казват, че интересите им налагат да постъпват по един или по друг начин. Дали право, или криво постъпвате, резултатите ще покажат. Ако приложите някоя своя добродетел не на място, вие ще опорочите и себе си, и своята добродетел; ако употребите един свой порок за добро, вие повдигате и себе си, и своя порок. Например влизате в дома на един милионер и вземате от касата му сто хиляди лева, срещате след това млад способен момък, който отива да се самоубие, защото има силно желание да учи, а няма средства. Вие веднага му давате стоте хиляди лева и го пращате в странство да учи. Ще кажете, че това не е морално! За предпочитане е да изчезнат сто хиляди лева от касата на един богаташ, отколкото да се изгуби един живот. Богатият човек е касиер на Бога – Бог е позволил на крадеца да вземе сто хиляди лева от касата на богатия човек и да ги даде на бедния, но способен момък, който има силно желание да учи. Един ден тия пари пак ще влязат в

касата на богатия. Това ни най-малко не дава право на човека да краде. За всяко нещо, което прави, добро или зло, човек отговаря: каквото и да прави, той трябва да мисли за резултатите. Мислете за последствията на делата си, без да се страхувате. Понякога последствията могат да бъдат толкова големи, че да счупят гръбнака на човека.

Коя е причината за счупването на човешкия гръбнак? Представете си, че някой човек си строи здрава, солидна къща: плочата, която дели първия етаж от втория, е поставена на здрави железни греди. Като разчита на здравината им, той поставя върху тях много материал, който всеки ден увеличава. Наистина, гредите са здрави, но е определено колко товар могат да издържат. Не се ли вземе под внимание тяхната издръжливост, един ден господарят на къщата ще се намери пред изненада: вторият етаж се разрушава. Такава погрешка правят всички съвременни хора: като не познават силите си, като не познават издръжливостта на своя гръбнак, те се товарят с непосилни за тях идеи, вследствие на което един ден се виждат разрушени.

Природата не обича натрупвания: идеите са подвижни и трябва да се турят на работа. Колко капитал е нужен на човека? За да работи, човек се нуждае от малък капитал, т.е. от малко идеи. Който има знания, той може да работи с малък капитал; който няма знания, той работи с голям капитал. Силният може да носи големи товари, а слабият – малки: силният е по-умен от слабия. Според човешкия морал обаче глупаво е човек да проявява силата си, за да не го впрегнат на работа; според него по-добре е човек да бъде слаб, отколкото силен. Не е така: на Небето силните хора са умни, а слабите – глупави; на Небето силните хора са лоши, а на Земята силните хора са добри. Привидно това са противоречиви мисли... Силен човек е онзи, който притежава не само физическа сила, но и добродетели;

слаб човек пък е онзи, който е лишен от добродетели. Можете ли да обичате човек, който тежи 5-10 хиляди килограма? Обаче ако тежи 50-60 кг, вие ще го обичате. Слонът може да носи цели тонове товар, а човекът, който тежи едва 5060 кг, не може да вдигне една греда на рамото си; въпреки това вие обичате този слаб, малък човек. Добродетели има този човек, вследствие на което в най-трудните моменти на живота си вие разчитате на него.

Това са символи, които трябва да се преведат в живота; това са истини, на които трябва да се разбере вътрешният смисъл. Като говоря за слона, имам предвид силното в живота. Силното се стреми към слабото, а слабото – към силното. Така е в обикновения живот. Ще кажете, че Бог обича слабите същества. Това, което Бог прави, човек не може да го направи. Бог има две специфични качества, които Го отличават от всички живи същества. Тези качества представляват две неизвестни, които вие сами трябва да намерите. Като изучавате човека, който е излязъл от Бога, виждате, че той иска да бъде голям, учен, силен, богат; никой човек не желае да бъде малък, слаб, сиромах и невежа. Добре е човек да бъде силен, но не чрезмерно – голямата сила втвърдява мускулите. Голямата слабост, както и голямата мекушавост, представляват каша, кал, в която нищо не може да расте. Значи животът не се проявява в голямата сухота, нито в голямата влага: от сушата растенията изсъхват, а от голямата влага изгниват. Животът може да се прояви само там, дето сушата и влагата се допират: щом се допират, между тях става правилна обмяна. Дето обмяната е правилна, там всякога има растене.

Какво ще разберете от изречението: „Грей се на огъня, но не го гаси!". Не гаси това, което не гасне! Да изгасиш огъня, това значи да изгасиш своя живот. Дойдете ли до водата, вие ще знаете, че водата не трябва да се подпушва: не подпушвайте водата, но оставете я свободно да тече. Водата представлява живота – в този смисъл

животът не трябва да се подпушва. Щом се намерите пред живота, вие можете да пиете от него, но по никой начин да не му туряте бентове. Що се отнася до земята, казвам: ходи по земята, без да я тъпчеш. Тъпчеш ли земята, ще вдигаш прах; тъпчеш ли земята, ти ще сгазиш всички треви, цветя и растения и животът ти ще се превърне в пустиня. Следователно, като си дошъл на Земята, ходи по нея, без да тъпчеш на едно и също място. За въздуха пък казвам: пущай въздуха свободно да влиза и да излиза от дробовете ти, без да му препятстваш.

Казвате: „Човек трябва да служи на Бога“. Как ще Му служите, като не знаете какво иска Той от вас? Ако отидете при някой виден учител по музика да му служите, вие трябва да знаете да пеете или да свирите. Нямате ли глас, не можете ли да свирите на някакъв инструмент, той ще ви изпъди: на музиканта могат да служат само добри, способни ученици. Следователно, за да служи на Бога, човек трябва да бъде способен, даровит; не е ли способен, той нищо не може да постигне. И царският син нищо не представлява, ако не е даровит и ако не работи за развиването на своите дарби. Ще служиш на музиканта само ако си способен, ще служиш на художника само ако знаеш да рисуваш.

Съвременният човек е дошъл до механическо разбиране на живота. Срещате млади хора, които казват, че трябва да си поживеят. Да си поживеят, както те разбират, това значи да изразходват силите си напразно и преждевременно да остареят. Като остареят, смъртта ще ги задигне, след това ще ги заровят в земята, дето ще чакат хиляди години да дойдат благоприятни времена за тях. Когато тялото на умрелия съвършено изгние и се разложи, той започва да го мести частица по частица, да брои от колко частици е бил съставен всеки орган. Като го пренесе далече от гроба си, като преброи частиците, които го съставят, той мисли, че разполага с голямо знание. Какво се

ползва човек от това знание? Тъкмо броите частиците, които съставят окото ви, дохожда един човек при вас и ви моли да му продадете тия частици, защото е решил да слезе на Земята и се нуждае от съответен материал за съграждане на своето око. Вие продавате частиците, от които окото ви е било направено, и срещу тях получавате известна сума. Вместо частиците на окото си вие започвате да броите парите, като ги туряте от една страна на друга, но виждате, че в духовния свят парите нищо не струват. Така вие започвате да различавате същественото от несъщественото и си съставяте понятие за тях. Съществени неща са тия, които никога не губят своята цена и които могат на всяко време да се използват разумно.

Тъй щото съществено нещо е пеенето, но когато е придружено с мисъл. Може ли да изпее тона *до*, когато е обхванат от някаква сериозна мисъл, човек е разбрал силата и значението на този тон. Когато някой от близките в един дом умре, никой не пее; обаче роди ли се в този дом дете, всички пеят и се веселят. Майката взема детето си на ръце, потупва го и пее. Защо? Тя има някаква важна мисъл: тя започва да мисли за бъдещето на детето – как ще порасне, ще се изучи, ще стане велик човек. Песента на майката не е класическа, нито модерна, но чрез нея тя изказва своя идеал. Майката пее чисто, безкористно, докато не е излязла на сцената. Всяка певица, която излиза на сцената, крие в себе си нещо користно: тя пее или за пари, или за някой човек – често певицата търси между публиката своя възлюбен. Щом го намери, тя престава да пее – тя пее вече само за него, защото той най-добре я разбира. При това певицата не пее всички свои песни пред публиката – има песни, които тя задържа само за своя възлюбен. Идея има тази певица: щом има идея, тя пее отлично, без никакви правила; гласът и звучи меко, естествено, без никакво принуждение.

Какво представлява идейният живот? Идейният живот подразбира живот на вътрешно доволство, на истинско творчество и градеж. Много хора са дошли до положение всеки ден да градят и да събарят съграденото, вследствие на което се натъкват на големи разочарования. Щом дойдат до тия разочарования, те търсят някой да им каже Истината, да ги упъти в живота. Прави са тия хора – все трябва да дойде някой да им каже Истината и да ги упъти; обаче те не се запитват готови ли са да разберат Истината, готови ли са да поемат правия път, който може да им се посочи. Който е създал света, Той е посочил правия път на хората, открил им е Истината, но въпреки това в света съществува голяма дисхармония. Дисхармонията в света се дължи на хората; изчезне ли тази дисхармония, хората ще намерят правия път и ще разберат Истината. Веднъж дошъл на Земята, човек трябва да работи; като работи, той все ще подобри положението си както материално, така и духовно. Някой седи без работа и се чуди какво да прави. Щом е останал без работа, той трябва да бъде готов на всичко: каквато работа му предложат, той трябва да я приеме. Представете си, че покрай този безработен мине един художник и му предложи да му позира – трябва ли да откаже на това предложение? Колкото и малко да му се плати, той трябва да приеме предложението. Ако за четирикратно позиране получи от 2 до 5 хиляди лева, той трябва да бъде доволен. Пък и художникът от своя страна трябва да бъде щедър, защото има възможност картината му да бъде купена от някой богат човек. Колкото по-щедро човек отваря сърцето си за малките, за слабите и немощни същества, толкова повече и на него се дава. Такова нещо представляват новите идеи: колкото и малка да е новата идея, щом човек я приеме в себе си, тя започва да расте и да се увеличава. Не гледа ли на живота по този начин, човек се намира пред пълно обезсмисляне на нещата.

И тъй, човек трябва да се стреми към същественото, но да не пренебрегва и несъщественото. Мнозина считат някои работи за несъществени и мислят, че и без тях може. Например те казват, че облеклото, яденето, ученето, музиката не са съществени неща и човек не трябва да се спира дълго време върху тях; те казват, че човек трябва да се облича, както намери, да яде, каквото намери, да учи малко, колкото да не е съвсем неграмотен. Всъщност не е така: човек трябва да се облича чисто, хубаво, без да направи облеклото култ в живота си; той трябва да употребява чиста и здрава храна, без да изразходва всичкото си време и сили само за ядене; що се отнася до учението, човек трябва да учи, да просвещава ума и сърцето си. Облеклото, храната и учението са нужди, общи за цялото човечество, макар че всички хора се обличат, ядат и учат по различен начин – в тия процеси има нещо специфично за всеки човек. В яденето например има един абсолютен закон, който напълно трябва да се спазва. Не спазва ли човек този закон, Природата няма да му даде нужното количество храна – той може да яде много, без да използва приетата храна. Природата обича постоянството в човека: на постоянните, на трудолюбивите хора тя лесно намира работа, за тях тя създава даже специални работи. И на непостоянните Природата дава работа, но такава, която не е по угодата им: по този начин тя насила ги заставя да работят, да развиват постоянството в себе си. И червеят е заставен да работи: той не прави това от любов, доброволно, но по принуждение. Всеки човек може да попадне в ограничителните условия на червея, на кърта, на магарето и на много още животни, без да може да излезе от тия условия. За да се освободи човек от ограниченията на живота, в помощ трябва да му дойде някое силно, добро и разумно същество.

Един принц от древността живял лош, разпуснат живот, вследствие на което след смъртта си не могъл да продължи работата

си, която му била определена, и трябвало душата му да се скита по Земята, да влиза ту в някой паднал, пиян човек, ту в някое животно. Един ден той влязъл в едно магаре, което често носело дърва на господаря си. Случило се, че един от придворните, в чийто дворец някога живял принцът, купил дърва на пазара и те трябвало да се пренесат със същото магаре, в което принцът често се приютявал. Като дошло до вратата на двореца, магарето се спряло и не искало да направи крачка напред; господарят му го удрял, но то не мърдало от мястото си. В това време минал един дервиш, който се спрял пред магарето и започнал да наблюдава какво ще стане с него. Като видял, че магарето не мърда от мястото си, той разбрал причината за неговото упорство. Дервишът се приближил при магарето и тихо му пошепнал: „Влез вътре, никой не те познава“. Като чуло тия думи, магарето влязло в двореца, дето го разтоварили. Значи принцът, който бил в магарето, не искал да влезе в двореца, за да не го познаят близките му.

Следователно, докато не се справи с ограничителните условия на живота, човек неизбежно ще минава през състояния, подобни на тия, в които се намират и животните. Всяка животинска форма не е нищо друго, освен математическа задача, която трябва правилно да се реши. Затова казват, че докато не стане праведен, човек не може заслужено да носи името си. Всяко противоречие в живота трябва правилно да се разреши. Всяка Божествена идея, влязла в ума на човека, трябва да се реализира, да даде плод; не я ли приеме, разбере и реализира, човек дохожда до индиферентност, до втръсване. Не е достатъчно човек само да казва, че трябва да бъде добър, но той трябва да прилага своята доброта. Ако говори само за доброто, без да го прилага, човек влиза в механическите процеси на живота. Влезе ли доброто в човека по механически начин, неговите обръчи се късат; щом обръчите на нещата се късат, с това заедно се нарушава и единството в живота.

И тъй, искате ли да се развивате правилно, използвайте разумно и най-малкото, което ви се дава, вложете в обръщение и най-малкия капитал, който ви е даден. Колкото и малки дарби и способности да имате, впрегнете ги на работа за съграждане на вашето велико бъдеще. Каже ли някой, че не е надарен от Природата, това показва, че не е вложил своята дарба в работа или пък не я е приложил на място. Каквото и да прави, човек не може да измени Божествения ред на нещата. Никой не може да застави водата да тече нагоре. Никой не може да ходи с ръцете си, а с краката си да върши работата на ръцете: това, което ръцете правят, краката не могат по никой начин да го направят; това, което очите виждат, краката никога не могат да го видят. Всеки орган извършва специфична работа, каквато другите не могат да изпълнят. Следователно същото се отнася и до човека: на всеки човек е дадена специфична работа в Макрокосмоса, която само той може да извърши. Ако някой от вас представлява косъм от главата на Космическия човек, той трябва да знае, че голяма задача му е дадена. Някой счита за обида да бъде косъм и да е принуден да изпълни предназначението на косъма. Който разбира, той знае, че службата на косъма е голяма. Всяка служба, колкото и малка да е, щом е изпълнена, както трябва, тя е сериозна. Много нещо е да бъде човек косъм на главата на Космическия човек. Защо? Велико нещо е Космическият човек. Следователно бъдете доволни от службата, която ви е дадена: достатъчно е да бъдете на служба около Космическия човек, а каква ще бъде службата ви, това не е важно. Сега от Космическия човек ще слезем на Земята, дето се изисква работа от всеки човек. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да работи.

Пишете върху темата: *Защо трябва да живее човек?*

Някой се учи да свири на цигулка и се запитва защо трябва да свири. Случва се, че този човек изпада в живота, остава гладен, бос и се чуди какво да прави, как да изкара прехраната си. Като погладува

няколко дена, най-после му дохожда наум да вземе цигулката си и да започне да свири от къща на къща. Сега той разбира защо Природата му е дала тази дарба: чрез изкуството си да свири той изкарва прехраната си; художникът пък чрез четката си изкарва своята прехрана. Музикантът се оплаква, че му е дотегнало да свири; художникът се оплаква, че му е дотегнало да рисува. Радвайте се на изкуството и на дарбата, която ви е дадена, защото втори път няма да ви се даде. В Природата не съществува еднообразие – ако в един живот сте философ, в следващия ще бъдете музикант, поет, художник и т.н.

Някои се съмняват в прераждането и не искат да го приемат. Ако вярват в това, което им се говори, и на тях ще вярват. Доколкото вярвате на хората, дотолкова ще вярват и на вас; каквото мислите за хората, това ще мислят и за вас. Дръжте в ума си мисълта, че всичко, каквото ви се случва, е за добро. Това не значи, че зло не съществува в света, но мислете за доброто, за да го привлечете към себе си. Щом доброто влезе във вас, злото веднага излиза навън: значи всеки за себе си може да привлича доброто, а да отблъсква злото. Що се отнася до злото вън от човека или в самия него, трябва да знаете, че всеки отговаря за себе си. Следователно всеки има право да признае и да приеме доброто в себе си, а да отрече злото и да го изпъди вън. Като мислите по този начин, вие ще привлечете доброто към себе си. Каквото мисли човек, това става: ако мисли, че Божите работи не стават, както трябва, човек съди себе си. Ако искате да растете и правилно да се развивате, никога не допущайте подобни мисли в ума си.

Като не разбират законите на Природата, хората се произнасят бързо за нещата и по този начин грешат. Щом чуят някой да говори бързо, високо или нервно, те веднага започват да разправят, че е сприхав, нервен, лош човек. Да говори човек високо или тихо, това

зависи от неговия слух; да го слушате с разположение или с неразположение, това зависи от вашите чувства към него. Едно се иска от човека: да говори Истината. Когато някой проповядва Истината, той не може да говори лошо: този човек изнася фактите тъй, както са, без да се спира върху начина, по който ги изнася. Ама внасял противоречие в умовете на хората... Това, което не е в съгласие с живота на Земята, е в съгласие с живота на Небето. Това, което хората наричат безумие, ангелите го наричат Мъдрост; това, което хората считат за нелогично, на Небето го приемат за смислено и разумно; на реч, от която хората се възхищават, ангелите не и обръщат никакво внимание. Някой прави усилие да говори красноречиво: щом прави усилие, речта му е обикновена. Прави ли усилие водата да тече? Достатъчно е да отворите крана на чешмата и водата започва да тече изобилно, без да държи сметка какво количество се излива навън – тя знае, че друг се интересува от това и не се меси в неговата работа. Докато някой има желание да се рови в работите на Великия човек, всякога ще бъде бит. Той иска да заеме високо положение, да стане господар, обаче поставят ли го господар, той ще преживее последствията на заблудата, в която е попаднал. След големия бой той ще легне болен и ще му пеят песента *Девет години болен лежи.* Защо лежи девет години болен? За любовни работи.

Под думите *любовни работи* подразбираме материални работи, а не истинските отношения между младите. Любовта на младите е абсолютно духовна проява – Любовта няма нищо общо с физическия свят. Любов, която става достояние на всички хора, не е истинска любов. Такава е любовта на всички млекопитаещи, птици, насекоми и т.н. И те се сърдят, обиждат се, флиртуват. Любов, която почива на материални интереси, е търговска сделка – така обичат всички търговци. Истинската любов не се изразява нито с усмивки, нито със

сладки думи – тя няма материален характер. Любовта внася живот и сила в човека. Един поглед на Любовта е в състояние да дигне болния от одъра, а умрелия да възкреси. Когато отиде при гроба на Лазар, Христос вдигна очите Си нагоре, отправи Своя любовен поглед първо към Бога, а после към Лазар, и каза: „Лазаре, излез вън!“. Като чу гласа на Христа, Лазар веднага излезе от гроба. Само онзи може да възкресява, който обича и когото обичат: няма ли Любов в себе си, човек нищо не може да направи. Който люби, само той може да върне падналия човек от лошия път и да го напъти към Бога. Кой не би желал да получи любовния поглед на такъв човек?

И тъй, погледът на Любовта е израз на Божественото начало в човека, което не се мени, нито променя. Каквото и да се говори, Божественото не се опетнява. Хвърля ли някой кал върху него, то лесно се измива – върху него не може да се задържи нищо нечисто. Няма сила в света, която е в състояние да опетни Божественото в човека.

Тайна молитва

41 лекция, 29 май 1929 г, София, Изгрев

ВЕРНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Размишление върху въздържанието.

Чете се темата *Защо трябва човек да живее?*

За следния път пишете върху темата *Може ли човек да живее без страдания?*

Колкото е възможно да живее човек без страдания, толкова е възможно да живее и със страдания: и двете положения са верни. Както и да разглеждате нещата в Природата, вие не можете да дойдете до техния абсолютен смисъл. Докато е на Земята, човек не може да има абсолютни познания – на Земята всичко е относително, преходно. Например ако напишете числото 1234 така, че разместите цифрите, ще получите нови числа: 2341, 3214, 4321. Тази система от числа съществува ли в Природата? Може да съществува, а може и да не съществува – тя е създадена от човешкия ум и от човешкия дух по известни съображения; обаче трябва да се знае, че всичко, каквото човешкият дух създава, непременно съществува и в Природата.

Когато числата се разместват, едновременно с това те изменят своята цена и своето значение. Какво заключение ще извадите от промяната на числата по количество и стойност? Представете си, че ви кажат числото 3 килограма: вие веднага разбирате, че това число може да се отнесе към теглото на някое новородено дете. Наистина, новороденото дете може да тежи 3 килограма, но всяка година теглото му се увеличава с по няколко килограма. Забележите ли, че това число постепенно се увеличава, казвате, че става растене, увеличаване на материята. За да има известна стойност в съзнанието на човека, всяко число трябва да съдържа в себе си интелигентност и чувствителност. За да отговаря на известна степен интелигентност,

числото, което определя теглото на детето, трябва да съдържа покрай цялото и някаква дроб: 1/4, 1/3, 1/2 и т.н.; при това различните дроби определят различни интелигентности. Изобщо числата, както и ъглите, по които е построено човешкото тяло, имат значение върху неговия характер, върху неговите дарби и способности.

Като знае това, човек може да определи в какво направление да работи, какво да изучава в живота си. При това, като разглеждате линията на раменете, веднага можете да определите дали даден човек върви по женска, или по мъжка линия. Ако линията на раменете е права, човек върви по мъжка линия; ако линията е огъната надолу, човек върви по женска линия. Следователно човек трябва да познава силите и способностите, с които разполага. Хората страдат именно поради непознаване на себе си. Виждате, че някой човек не може да раздели сено на две магарета, а се сили философ да стане. Като не може да се справи с такива леки задачи, той казва, че може да живее и без сметки в живота. Не, без сметки не може да се живее. Който се е опитвал да живее без сметки, той се е натъквал на големи страдания. Като не знаят причините за страданията и недоволството си, хората отдават всичко на външните условия. Не, всяко страдание има освен външни, още и вътрешни причини. Например всяка болест има своя външна и вътрешна причина, която всеки човек може да намери: намери ли я, той лесно може да я отстрани.

Човек трябва да знае причините и произхода не само на болестите си, но и на своите дарби. Не знае ли отде произлизат неговите дарби, един ден той ще се намери пред едно страшно положение – да пресуши извора на своите дарби. В Природата съществуват известен род червеи, които живеят дълбоко в земята. Излязат ли на повърхността, изложени на слънчева светлина и топлина, кожата им изсъхва и те умират. По този начин Слънцето иска да им каже, че те са още малки, недорасли за живота на

повърхността. Често и хората приличат на такива червеи: има условия на живота, за които те още не са готови. Те дълго време трябва да работят в земята, да организират своето тяло: щом съградят организма си, както трябва, те могат да излязат на повърхността на земята, при новите условия на живота. Иска ли да работи при новите условия, човек трябва да организира мозъка си, за да устоява на всички напрежения. За да обработи мозъчните си центрове, човек трябва да е готов да учи, да решава задачите си.

Когато влиза в клас, учителят извиква някой ученик да решава задачи. Ученикът излиза от чина, отива на черната дъска, взема тебешира, обръща се с гръб към учителя и започва да решава задачи; щом реши задачите, той веднага се обръща с лице към учителя си. На същото основание ние казваме, че всеки човек е дошъл на Земята да решава сериозни, трудни задачи. Той взема тебешир в ръка – мотика, перо, четка, инструмент, и отправя погледа и вниманието си към земята като към черна дъска и започва да решава. Докато решава задачите си, той е обърнат с гръб към Господа; щом ги реши, той вдига погледа си нагоре и се обръща с лице към Бога. Каквото и да прави човек – копае ли, яде или пие, чете или пише, облича ли се, той е все пред черната дъска с поглед, отправен към земята. Ще кажете, че служите на Бога, че се молите по няколко пъти на ден. Дали се моли, дали мисли и работи за Бога, човек все търси нещо на Земята.

Докато учи, човек се страхува да не се изложи пред учителите и съучениците си. Чудно нещо! Той се е изложил пред Бога, пред невидимия свят, а се страхува да не изгуби почитта и уважението на съучениците си; той се е изложил пред ангелите, а се страхува да не изгуби почитта и уважението на другарите си. Той трябва да се върне назад или да тръгне напред – нищо друго не му остава.

Като млади вие говорите за идеали, за святост и чистота, но щом минат годините и се прегърбите, казвате: „Едно време имахме идеали,

но сега изгубихме всичко“. Защо сте изгубили всичко? Това е актьорство – вие играете роля на стар човек. Щом сте живели много години на Земята и сте остарели, вие непременно сте научили много неща. Какво сте научили от живота? Ще кажете, че животът няма смисъл, че не струва да се живее. Тъкмо тази е ролята, която играете: вие играете роля в пиесата *Не струва да се живее.* Кой е авторът на тази пиеса? Забелязано е, че всеки, който е изгубил здраве, пари, знание, свобода, сила, в края на краищата той казва, че не струва да се живее. Този човек иска да каже, че условията, при които е поставен, не са добри, вследствие на което не струва да се живее. Обаче разумният, добрият живот има смисъл. Само старият човек, който е изгубил условията за живот, има право донякъде да казва, че не струва да се живее, но всеки друг, който не е дошъл до положението да изгуби условията за живот, той няма право да поддържа философията на стария. Какъв е изходният път за човек, който се е отчаял и обезсърчил в живота? Изходният път за този човек е само смъртта: той трябва да ликвидира със старите условия и да влезе в нови. Всеки човек умира, но един напуща Земята с радост, а друг – с мъка. Първият е живял съзнателно и е решил задачите на своя живот, а вторият нищо не е придобил; последният даже е изгубил това, което е имал.

Какво представлява смъртта? Смъртта е особен род женитба, при която човек ще се ожени или за ангел, за някое светло същество, или за някой черен. Не става ли същото и в живота? Срещате млада красива мома, която се жени за княжески син: тя е щастлива, доволна от своята женитба и с радост напуща бащиния си дом; момата е готова да отиде с възлюбения си на края на света. Тя се намира в положението на човек, който с радост заминава за другия свят. Обаче какво ще бъде положението на онази мома, която е принудена да се ожени за някой черен човек, от негърско произхождение, груб,

недодялан? Тя отива на венчило, но със скръб, с мъка за своята младост. Тази мома се намира в положението на онази душа, която всичко е изгубила на Земята и трябва да замине за другия свят.

Съвременните хора имат ограничено разбиране за женитбата – според тях женитбата е акт само на физическия свят. Не, женитбата е процес, който се извършва във всички светове! Да обичаш някого или нещо, това значи да се свържеш с него, да се ожениш за него. Не е лошо човек да бъде женен, но той трябва да даде свобода на онзи, когото обича. Какво виждаме днес? Мома и момък се обичат, оженват се и веднага се ограничават. Господарят обича слугата си и го ограничава, задържа го за себе си; двама приятели се обичат, но се ограничават; някой обича коня си и веднага го ограничава – затваря го в дама да не избяга. Измъчени от ограниченията на живота, мнозина търсят ангелска любов, за да бъдат свободни и неограничени. Какво ще бъде положението им, ако при тази любов се намерят в дама на някой ангел, както техният кон? Когато пророк Илия[80] се възнесе на небето с огнена колесница, коне теглеха

[80] Пророк Илия е еврейски пророк от IX век пр.Хр., живял в Древна Юдея. За него е писано в Стария Завет, Новия Завет, Талмуда и Корана. С големи подробности е разказано за него в III и IV книга *Царства* и по-малко във II книга *Паралипоменон* и Книга на *Малахия*. Пророк Илия се появява, за да върне еврейския народ към истинския Бог, защото се е увлякъл по идолопоклонство. Нищо не се знае за произхода му. Името му, което означава *моят Бог е Яхве*, може би му е дадено заради борбата му с култа към езическото финикийско божество Ваал. Характерното за Илия е, че проповядва и изобличава дръзко и безстрашно. Той заповядва безмилостно да се избият всички жреци на вавилонската богиня Езавел. Свети пророк Илия единствен сред хората е взет жив на Небето и не е умирал физически. Той се възнася, като с ученика си Елисей отива до брега на Йордан, а от другата страна на реката стояли още петдесет ученици и ги наблюдавали. Тогава Илия взел кожуха си, сгънал го, ударил с него водата, тя се разделила и двамата преминали по сухо. Изведнъж се появила огнена колесница с огнени коне и отнесла Илия с вихрушка на Небето. Като излитала тя, кожухът му паднал на земята и Елисей го взел. Когато Йоан Кръстител и Исус Христос са проповядвали, някои юдеи са ги мислели за завърналия се Илия. Според тълкуванията на православната църква за пророк Илия се говори в последната книга на Библията – *Откровение на свети Йоан Богослов,* като за единия от двамата пророци, които Бог ще прати преди края на

колесницата. Значи и вие можете да бъдете в положението на кон, впрегнат в царска колесница. Да бъдеш велик, знатен човек, пророк – това значи да бъдеш впрегнат в колата на някой народ и да я теглиш.

Тъй щото не мислете, че духовният живот е по-лек от физическия: дето и да отидете, навсякъде работа ви чака. Красив е духовният свят, но за онзи, който е готов да влезе там. Влезе ли неподготвен в духовния свят, човек ще вижда и ще чува, без да разбира нещата. Срещате един човек, който ви разправя, че бил в духовния свят, че видял Бога и Христа, че видял и ангели. Като го питате как са били облечени, какви са били очите им, нищо не може да каже; най-после казва, че видял някаква светлина. Тази светлина може да е била запалена свещ. Според мене където и да влезе човек – в духовния или във физическия свят, като види някое живо същество, той първо трябва да разгледа очите, носа, устата, челото, цялото му лице. При това положение само той може да каже, че е видял човек или някое светло същество. Имате ли представа за човешкото лице, вие можете вече да разположите силите, които се крият в него, като върху площ и да го изучавате. Лицето не представлява още човека, но в него се крият силите и способностите, с които той работи.

Съвременните учени изучават много неща, но те не са дошли още до онази положителна наука, която изучава линиите на лицето, на ръцете, на цялото тяло. Тази наука едва сега се развива, обаче без да я познават, много хора се вглеждат в отделни части на лицето – било в очите, в носа, във веждите, в брадата, и правят своите заключения. Те казват, че очите на даден човек са изразителни, красиви; за друг пък казват, че брадата му е хубава, има някаква особена вдлъбнатина, която придава на лицето особена красота. По този начин те изучават чертите на човешкото лице, линиите на

света, за да изобличават антихриста. Пророк Илия е един от най-великите християнски светци.

тялото му и т.н. В старо време е съществувала една практическа наука, наречена *трепетник,* според която хората са познавали какво ще им се случи. Например те са забелязали, че ако дясното им око играе, ще се случи нещо добро; ако лявото им око играе, ще се случи нещо лошо. Случи ли се да трепне нещо под лъжичката на човека, непременно го очаква голямо добро: ако човек е оратор, речта му ще излезе бляскава; ако е професор, учител, музикант, художник, ще има успех в работата си. Понеже тази наука днес е изгубила своите обяснения, мнозина приемат тия неща за суеверия – те гледат на тях с недоверие, защото не знаят, че всяко нещо си има своите вътрешни причини; това не са произволни явления.

Всяко явление в Природата има своите разумни причини. Както великите, гениалните хора на Земята работят за обикновените хора и им помагат, така и разумните, светлите същества на Небето помагат на хората, уреждат работите им, правят ги щастливи. От човека зависи дали ще използва момента, когато някое разумно същество е насочило вниманието си към него; не използва ли този момент, отнесе ли се към него с недоверие, това разумно същество отправя вниманието си към друг човек и на него помага. Когато казват, че някой е под благодатта на добрите условия незаслужено, това не е вярно: всяко същество, което разумно използва добрите условия, които му се дават, заслужава тия условия. Когато казваме, че Бог помага на хората, ние имаме предвид разумните същества, с които Той си служи. Бог може да отдели за човека само една стомилионна част от секундата – през това време Той изпраща в помощ на човека някое светло същество, което разполага с повече време. Това същество се отправя към друго, което разполага с още повече време; последното пък се отправя към трето, което живее в по-големи възможности на времето и т.н. По този начин Божията заповед стига до онова разумно същество, което разполага с толкова време, с колкото и хората, и

помага на човека, към когото Бог пръв е отправил Своето внимание. От човека до Бога са наредени множество разумни същества, които едни други си помагат – така именно всички изпълняват Волята Божия.

Казано е в Писанието, че никой не живее и не умира за себе си. „За кого живее и умира човек?“ За някого... Човек живее за себе си дотолкова, доколкото разбира и прилага Волята Божия, затова е казано, че в изпълнението волята на Бога се крие силата на човешката душа. Човек живее по благодат, но умира по закон; затова виждаме, че някой умира веднага след раждането си, друг – на 10-, 20-, 30-годишна възраст, трети доживява дълбока старост. На всеки е дадено толкова, колкото му е нужно: някой човек за малко време научава много нещо, а друг за много време придобива малко знания и опитности. Човек се учи и чрез живота, и чрез смъртта. Не е лесно да мине човек през смъртта, обаче всички хора не умират по една и съща причина: светията умира по едни причини, а грешникът – по съвсем други. И за единия, и за другия е страшен пътят през смъртта.

Мъчно се минава през тъмната зона на смъртта – там душата среща своите приятели, които и се притичват на помощ; колкото повече приятели има човек, толкова по-лесно минава през тази зона. Мине ли благополучно тъмната зона, душата влиза в духовния свят. Тук тя е свободна от всякакви задължения и отговорности – каквото прави, тя го върши от любов. Животът на душата в духовния свят е блаженство. Човек може да опита това блаженство и на Земята, докато е жив още. Мнозина са казвали, че са били на Третото небе – това е състоянието на блаженство. Човек може съзнателно да излезе от тялото си, да отиде в духовния свят и пак да се върне на Земята. Понякога това става и несъзнателно – душата му се отделя от тялото и той се намира в света на блаженството, на Третото небе. „Възможно ли е това?“ Както майката може свободно да ходи, дето иска, без да

дава сметка на детето си, така и душата, висшето *Аз,* може временно да напусне тялото и да се разхожда, дето намира за добре. Духът и душата живеят самостоятелен живот, независим от този на личността, на низшето *аз.*

Духът и душата представляват бащата и майката на детето, т.е. на човека. Детето расте, развива се правилно, докато майка му и баща му са около него; напуснат ли го, то се лишава от любовта, т.е. от добрите условия на живота, и заминава за другия свят, дето започват да му строят нова къща – по-здрава, по-хигиенична от старата. Щом се съгради ново тяло, душата и духът се вселяват в него и започват да се грижат, да работят върху това дете, да го приготвят за съзнателен духовен живот. Човек става мощен само когато се съедини със своята душа и със своя дух.

И тъй, задачата на човека е да намери баща си и майка си, да се съедини с тях и да ги познае. Този процес е вътрешен, а не външен. Значи убеди ли се човек в мисълта, че трябва да се съедини със своя баща и със своята майка, той може да върви вече смело в живота: той знае, че има тил зад себе си, който го крепи. Разколебае ли се, усъмни ли се само за един момент, целият ход на работите му се изменя. За да дойде до това съзнание, човек трябва да мине през ред опитности: тук не е нужна само вяра, но живот, опит. Човек трябва да усили вярата си, да се свърже с Първичното съзнание, а не да се занимава теоретически с въпроса какво нещо е Бог. Държите ли връзката си с Бога, вие дохождате до съзнанието, че всичко красиво, че всичко хубаво в света е проява на Божественото начало. Видите ли чист извор, който непрестанно блика, знайте, че той е проява на Божественото в света; узрелият плод, ароматният цвят, добрият човек също представляват прояви на Божественото. Бог прониква навсякъде и във всичко; красивият ден е също така една от проявите на Божественото. Като живее, човек трябва да вижда навсякъде проявите

на Божественото начало и да се убеди в съществуването Му. Убеди ли се в съществуването на Бога, човек не може да се колебае – никоя сила в света не е в състояние да разколебае неговото убеждение, той е твърд, положителен в своята идея. Стане ли въпрос за доказване съществуването на Бога, човек не се мъчи да Го доказва – никакви научни доказателства не са в състояние да го убедят в съществуването на Първата Причина.

Трябва ли да се доказва на хората съществуването на Бога, или не? Когато запитаха Христа какво доказателство може да им даде за съществуването на Бога, Той отговори: „Който е видял Мене, видял е и Отца Ми. Отец Ми живее в Мене и Аз живея в Него“. Кой може да повтори думите, които Христос е казал? За да може човек да нарече Бога свой Отец, това подразбира съзнателна връзка с Бога. Преди всичко хората нямат ясна представа за Бога като идея, вследствие на което не могат да Го разберат. Каквато и да е тяхната идея, преди всичко тя е материална. Повечето съвременни хора свързват понятието за Бога с парите. Наистина, ако им се покаже къде има заровени пари в земята, те веднага ще отидат да копаят; намерят ли парите, те ще повярват и в Бога. Докато е богат, учен, силен, здрав, човек е склонен да вярва; изгуби ли тия условия, с тях заедно той губи и вярата си. Вяра, която се обуславя от условията, не е истинска. Големи богатства крие земята, но те са достояние само на разумния човек: като знае къде има скрито богатство в земята, той разполага с него и взема само толкова, колкото му е потребно за деня. Земята крие в себе си особен род магнетични и електрични енергии, носители на живот. Изсъхването на дърветата се дължи на отбиването на жизнените енергии, т.е. на жизнената прана от нейния път. Голямата суша и големият студ са причина за отбиването на тия течения от пътя им, обаче те могат отново да дойдат, да минат през своя път и да подобрят живота на растителността.

Това, което казваме за теченията в земята, се отнася и за човека. Животът на човека днес е изгубил нещо от себе си по причина на отбиването на жизнената прана от него. Ще дойде ден, когато това течение ще се върне. „Кога ще дойде този ден?“ От човека зависи да дойде по-скоро или пък да се забави. Срещам един болен и му казвам: „Вземи мотика и копай!“. Ако ме послуша и започне да копае, той ще се намери пред чиста изворна вода и ще се окъпе и измие с нея; щом се окъпе в тази чиста вода, той веднага ще оздравее. Изворът, който лекува човешкото тяло, представлява Божествено течение в живота. Достатъчно е човек да се заеме да го изкопае от земята, за да се ползва от него. Моисей вдигна тоягата си, удари с нея канарата и вода потече. „Къде беше тази вода?“ В земята. Човек трябва да знае как да удари с тоягата си, за да изкара от земята ония Божествени блага – жизнен еликсир и скъпоценности, дълбоко заровени в нея. Човек трябва да разполага с положителни знания, да разбира теченията на Природата, да знае къде има злато, сребро, платина в земята, за да може на всяко време да се ползва от тях. Които не искат да учат, те казват, че като отидат на онзи свят, тогава ще учат. Онзи свят е място за учени хора – там влизат само ония, които разполагат със знания.

Животът на Земята започва с философия, с развлечение, и най-после дохожда до работата. Работата е Божествено нещо, затова казваме, че човек се развлича, т.е. труди се, ангелът работи, а Бог създава и твори. Каже ли някой, че познава Бога, веднага ще му дадат тояжка в ръка и ще го заставят да изкара вода от земята. Не може ли да направи това, той ще ходи бос и гол, като последен сиромах в света, да се моли на този, на онзи, да му даде пари да се прехрани. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да придобие изкуството да си служи с магическата тояжка, че като удари канарата, да потече вода; като вдигне два-три пъти мотиката, да намери в земята гърне, пълно със злато. Като намери тия пари, той няма да ходи от банкер на

банкер да иска пари назаем, но ще вземе торбата си, пълна със злато, ще отиде при един банкер и ще му каже: „Заповядай, сложи тия пари в своята каса. Когато ми потрябват, ще дойда да ги взема“. Това значи да има човек знание.

Мнозина се опитват да приложат знанието си за лекуване на хората. Не е лесна работа да лекуваш хората. Лекуваш някого по известен начин, но вместо подобряване настъпва влошаване. Лекуваш едного с един цяр – оздравява; лекуваш другиго със същия цяр, но положението му се влошава. Изобщо невъзможно е всички хора да се лекуват с един и същи цяр – за всяка болест, за всеки човек е нужен специфичен цяр. Колкото болести и хора има в света, толкова и церове съществуват. Всяка болест се дължи на известен недоимък в човешкия организъм. Например ако стомахът на някого е слаб, това показва, че той е лишен от онази жизнена енергия, която го подтиква към работа. Следователно иска ли да се лекува правилно, а с това заедно и да помага на ближните си, човек трябва да изучава онази наука, която разкрива тайните на Природата. Ще кажете, че сте възрастни вече, че е минало времето ви за учене. Не, на каквато възраст и да сте, започнете да учите – за учене никога не е късно.

Всеки човек трябва да започне още днес да учи и което не може да довърши, ще го продължи в следващия живот. „Е, каквото Бог каже.“ Бог е казал най-доброто – Той е вложил в човека дарби и способности, които трябва да се развиват. Тъй щото ако човек не иска да работи, и Бог няма да му помага. Има неща, които ако човек ги иска, и Бог ще ги иска; и обратно: когато Бог иска нещо, и човек трябва да го иска. Искате ли нещо положително от Бога, Той непременно ще ви го даде. Ако сте болен, искайте от Бога здраве – Той ще ви даде. Някой казва: „Ако иска Бог, ще оздравея“. Не поставяйте въпроса така. Какво направи онази жена, която страдаше цели 12 години от кръвотечение? Тя не попита Христа може ли да се

допре до дрехата Му, но като Го видя, веднага пристъпи: допря се до дрехата на Христа и оздравя. Тя вярваше в силата на Христа и като се опря до дрехата Му, тозчас оздравя. Тази жена имаше големи мъчнотии, но вярваше, че като се допре до дрехата на Христа, ще оздравее. Рече ли човек да чака Бог сам да се сети да му помогне, той е застанал на крива основа.

Съвременните хора се отказват от Бога под предлог, че са се молили, но Той не ги е послушал. Няма защо Бог да ги слуша – те имат голямо мнение за себе си: Бог няма на разположение даже по една минута за всеки човек, а хората искат Той да ги слуша. Достатъчно е човек да отправи молитвата си към Бога и да очаква отговор с пълна вяра и упование в Него. Бог не се нуждае от много приказки: отидете ли при Него, кажете Му същественото и спрете. Не учете Бога какво да прави и как да ви помогне: кажете ли същественото, отстранете се и чакайте. Условията, при които сегашните хора живеят, са мъчни. Каквото днес придобият, на другия ден го изгубват; сутрин излизат радостни, разположени, вечер се връщат скръбни. Правилно е човек да излиза сутрин весел и да се връща весел и радостен с някаква придобивка. Това е новият живот, който иска да застави хората да работят.

Сегашните религиозни системи не са нищо друго освен методи, които поставят човека в правия път. Те водят човека в правата посока, в пътя на съвършения, който сам е намерил най-красивия и чист път. Като вървите по този път, вие ще дойдете до въпроси, които се разрешават с най-малко мъчнотии и с най-малко разходи. Още много методи има за работа, но те са скъпи. Например ставаш сутрин весел, разположен, влязъл си в рая, а се връщаш недоволен, скръбен. Защо? От ада идеш. Ставаш сутрин чист, спокоен, молиш се, благодариш на Бога за доброто разположение, но се връщаш вечер изцапан, окалян; на другия ден ставаш, измиваш се, обличаш чисти дрехи, но до

вечерта пак падаш и се окаляш. Най-после казваш: „Дотегна ми да живея, дотегнаха ми тия противоречия“. Ученикът трябва да се освободи от противоречията на живота и да върви напред.

Като ученици вие трябва да работите съзнателно, да дойдете до магическата пръчица – да вадите с нея злато от земята. Ако говорите на светските хора за пари, те намират, че парата е нещо съществено и от първа необходимост за живота; говорите ли на религиозни хора за пари, те започват да се страхуват от тях под предлог, че парата разваля човека. Не е въпросът там: те трябва да се калят, да издържат на изкушения. Ако имат много пари и се страхуват да не се поддават на влиянието им, нека ги раздадат на бедни. Дойдете ли до някакво изкушение, гледайте да се справите с него разумно, но по никой начин не се подпушвайте – оставете водата свободно да тече, без да и поставяте някакви бентове.

И тъй, ученикът трябва да се стреми към вътрешно богатство, а не към: той трябва да бъде богат по ум, по сърце, да бъде господар на себе си. Съществено, към което ученикът трябва да се стреми, е духовното богатство, а не материалното. Колкото и да е богат материално, човек ще остави това богатство на Земята, няма да го вземе със себе си на онзи свят. Обаче има едно богатство, което му е нужно и на Земята, и на Небето – това богатство той ще носи със себе си. Христос казва: „Търсете първо Царството Божие и Неговата Правда и всичко друго ще ви се приложи“. Това значи: търсете онези пътища и методи, чрез които да разрешавате противоречията и да забогатявате; като станете богати, ще можете да помагате на всички ваши братя и сестри, които се намират в нужда.

Желая ви всички да станете богати, щедри, да раздавате на ближните си. Не можете ли да помагате на ближните си, вие нищо не сте придобили в живота си. Работете съзнателно върху себе си, за да придобиете материално и духовно богатство и да можете да помагате.

Божията Любов носи пълния живот.

42 лекция, 5 юни 1929 г., София, Изгрев

СТАРИ НАВИЦИ

Размишление върху Божията благост.

Чете се темата *Може ли да се живее без страдания?*

Като ученици на Великата Школа вие трябва да се освободите от старите си навици. Който иска да се освободи от старите си навици, той трябва да живее в чистота и святост. Докато е в обикновения живот, той не може да се освободи от старото. Обикновеният живот на човека е подобен на живота на бакалина: в този смисъл животът на обикновения човек може да се нарече бакалски живот. Този човек постоянно тегли нещата: това не му дали, онова не му дали, не го посрещнали, както трябва, и т.н. Той навсякъде носи везните си и постоянно тегли; после отваря тефтера си и пише: толкова дадено, толкова получено. В който дом влезе, бакалинът мери, изучава, записва нещата и казва, че не го погледнали, както трябва, че липсвало нещо в погледа, в отношенията на тия хора. „Как позна, че липсва нещо в отношенията им?". Чрез везните. Той туря отношенията им на везните си и вижда, че липсват няколко грама. Умен човек е бакалинът: дето ходи, той все опитности купува и продава; при това той купува евтино, а продава скъпо.

И тъй, колкото по-горе се качва човек, толкова и животът му става по-красив, по-идеен. Говорим ли за идейния живот, ние имаме предвид поета – той живее с красиви спомени за миналото. Като говорите с някой поет, слушате да ви разправя къде е ходил някога, как добре го приели, колко любезни били домакините, колко хубаво били облечени и т.н. Като се връща към миналото си, поетът изправя погрешките си: да се връщаш към миналото си, това значи да изправяш погрешките си. Поетът и светията си приличат по това, че

изправят погрешките си – те купуват скъпо, а продават евтино. Като види някое малко клонче, поетът започва да го възпява – от нищо нещо прави. Поетът пише някаква книга с години, а в края на краищата я продава евтино. Поетът и светията изправят погрешките си и придобиват опитности. Не изправят ли погрешките си, те ще бъдат наказани не по закон, но поради факта, че не са научени да живеят в греха. Те приличат на онези хора, които никога не са ходили боси, но през някоя майска сутрин събуват обущата си и тръгват по росната трева. Те не са привикнали да ходят боси и считат това за нещо извънредно, за сиромаха обаче това е в реда на нещата. За богатия е необикновено нещо да ходи бос, но на небето и богатият, и сиромахът могат да бъдат боси.

Следователно ако не изправя погрешките си, човек ще бъде подложен на страдания; живее ли добре, той няма да има никакви страдания. Добрият живот е подобен на чиста вода, която не каля човека, но и той не я каля. Краката на добрия човек са винаги чисти, обаче който не живее добре, той всякога ходи с кални крака. Докато е на Земята, положението му не е много лошо, защото на всяка стъпка има чешми, дето може да мие краката си. Отиде ли на онзи свят с кални крака, по никой начин няма да го пуснат да влезе вътре. Там няма чешми: за да измие калните си крака, човек трябва да използва водата, която носи със себе си. Употреби ли тази вода за измиване на краката си, той ще се лиши от нея и ще живее във вечна жажда. Като знаете това, вие трябва да живеете добре, краката ви да бъдат всякога чисти. Не оставяйте нито едно петно на краката си: видите ли малко кал на краката си, веднага ги измийте. На физическия свят водата е в голямо изобилие, следователно не оставяйте калта да засъхва на краката ви. Видите ли, че някой човек мие краката си по няколко пъти на ден, ще знаете, че животът му не е много добър – от много миене той е осиромашал. Добрият живот води към дълъг живот.

Колко години трябва да живее човек на Земята? Казано е, че сегашният човек може да живее 120 години. Числото 120 представлява всички възможности, които се крият в човека. Според астролозите животът на човека представлява кръг, който те разделят на 12 дома: всеки дом съдържа в себе си по едно Божие благословение. Според астролозите първият дом е домът на Овена. Кое е отличителното свойство на овена? Съберат ли се два овена на едно място, първата им работа е да се поборят: те се затичват един срещу друг, удрят главите си, после се изправят нагоре и се оттеглят. Като удрят главите си, овните намират някаква точка, в която става сблъскването. Така постъпва и българинът – той взема кремъка и огнивото в ръката си и ги удря, докато получи искра. Следователно когато две тела се търкат едно в друго, винаги се произвежда светлина. Тъй щото, когато човек удари главата си някъде и стане известно разтърсване, всякога се произвежда светлина; дето има светлина, там има мисъл.

Защо идат страданията? Чрез страданията човек блъска главата си, за да придобие повече светлина; чрез светлината пък той разрешава големите противоречия в живота си. Докато не мисли право, човек всякога страда. Всяко блъскане на главата е страдание, което внася светлина в човешкия ум. Човек все трябва да има един приятел, който да му блъска главата. За онзи, който разбира Божиите пътища, блъскането на главата е благословение; за онзи, който не разбира Божиите пътища, блъскането е разтърсване, което създава противоречия. За да се справи с това противоречие, човек трябва да се обърне към разумността в себе си. Дойде ли разумността, човек лесно се справя с противоречията си, обаче без разумността той е изложен на изненади. Причина за големите изненади е своенравието в човека: своенравният не търпи никого и нищо, той не се поддава на никакви съвети. Искате ли да помогнете на своенравния, не поставяйте

никакъв бент в живота му: той сам ще се стълкновява и ще се учи от себе си.

И тъй, като ученици работете върху себе си, без да се занимавате с работите на хората. Много работа предстои на човека. Рече ли да мисли за работите на хората, че не живеят, както трябва, той ще пропусне благоприятните моменти за работа върху себе си. Като работи върху себе си, човек вижда колко трудно се преодоляват стари навици: тъкмо се успокои, че е постигнал нещо, че се е справил с известен недъг, изведнъж остава изненадан от постъпките си. Не е въпрос човек да плаче и да се вайка, че не е постигнал нещо, но той трябва да бъде разумен. Ако не е разумен, той ще изгуби живота си; изгуби ли живота си, с него заедно ще изгуби и любовта си. Изгуби ли всичко това, човек ще се превърне в кукувица: ще кука, ще съжалява, че е изгубил разумността, живота и любовта си. Който разбира живота, той е човек, който мисли и люби.

Следователно, за да дойде до вътрешно разбиране на живота, човек трябва да се домогне до положителната философия и наука. Съвременните хора обичат да философстват и често разсъждават върху въпроса кое се е явило в света по-рано – кокошката или яйцето. За да съществува яйцето, трябва да има кокошка – без кокошка яйце не може да има. Когато яйцето се измъти, от него излиза животът, т.е. проявяват се ония сили, които са били в ограничено състояние. Докато се оплаква от ограничителните условия на живота, човек е затворен в яйце. Ако иска да излезе от тези условия, той трябва да отиде под квачката: спасението на яйцето е под квачката. „Не може ли яйцето да се измъти без квачка?“ Не може. Първото яйце е било създадено без квачка – то се е самородило; всички останали яйца се мътят от птици. Тъй щото, искате ли да се измъти яйцето ви, сложете го под някоя квачка, но с добър характер. Внимавайте да не сложите яйцето си под някоя своенравна квачка: ако е своенравна, тя ще

напуска яйцата си, ще се разхожда нагоре-надолу. Много учени, философи, поети, музиканти напускат работата си и се отказват от добрия, от чистия живот; те казват: „Искаме да си поживеем“. Това е своенравие, подобно на кокошето: те напускат яйцата си и отиват в света да си поживеят. Правилно е каквато работа започне човек, да я свърши.

Мнозина се запитват какво трябва да правят, щом са дошли на Земята. Като е дошъл на Земята, човек трябва да излюпи яйцето си и да се освободи от ограничителните условия на живота. Бог е във всяко яйце, във всеки зародиш, във всеки благороден акт, във всяко велико дело, и подтиква човека към работа. Като ученици вие трябва да знаете кой е първият плод, който ще родите. Животът на човека е един кръг, т.е. плод, който се разпуква на две части: едната е Божествена, а другата – човешка. Ето защо каквато работа свърши човек, едната част трябва да определи за себе си, а другата – за Бога. Като започне да яде, първата хапка ще вземе за себе си, а втората – за Бога. Да отделя човек по няколко хапки от яденето си за Бога, това значи да държи в ума си мисълта за бедните, страдащите, за нещастните. Само онзи се е научил да яде правилно, който всякога мисли за душите, които Бог е създал, и е готов всеки момент да им се притича на помощ.

И тъй, искате ли да се развивате правилно, разделяйте живота си на две части: едната да бъде определена за служене на Бога, а другата – за служене на себе си. Човек все трябва да има някого, с когото да разделя живота си; това значи, че човек трябва да споделя с някого радостите и скърбите си, благата и лишенията си. Затова е казано в Писанието, че човек не живее за себе си. За кого живее? За Бога, за ближния си и най-после – за себе си; в ближния си той ще намери себе си. Следователно иска ли да расте и да се развива правилно, човек трябва да бъде свързан с висшите светове, с добрите планетарни

влияния; не се ли свърже с висшите светове, човек изпада в големи трудности. Страданията и мъчнотиите в живота на човека показват, че той се намира в ограничителните условия на яйцето – само Бог е в състояние да го извади от тия условия. Всеки човек има нужда от кокошка, която да измъти неговото яйце и да го освободи от затвора, в който е поставен. Освобождаването на човека от ограничителните условия на живота наричаме *пробуждане на съзнанието.* Всяко обезсърчаване, всяка мъчнотия и всяко лишение на човека падат пред погледа и усмивката на Бога. Като види, че някой се е обезсърчил и отчаял от живота, Бог заповядва да му се даде всичко онова, за което душата му копнее. Задоволи ли желанията си, човек се насърчава и тръгва напред. При каквито и трудни положения да се намери човек, всякога може да му се помогне. Бог се изявява на човека чрез ближните му, чрез децата, чрез животните, чрез растенията и му помага. В това отношение вие трябва да бъдете внимателни, да не пренебрегвате и най-малките същества, чрез които ще получите помощта от възвишения свят.

Съвременните хора имат особена идея за Бога – те си Го представят като някой страшен, строг стар човек. Всеки човек има особена представа за Бога. Някой е видял страшния вид на Бога, вследствие на което е запазил този образ в себе си. Всъщност Бог е същество, което никога не остарява. Ако може да се говори за лице на Бога, както за лице на човека, ще знаете, че лицето на Бога е винаги младо, като лице на дете. Бог никога не остарява, но същевременно е и най-старият. Що се отнася до хората, те всякога остаряват. Дойдете ли до човека, който живее физически, в него всичко остарява: и идеите му, и разбиранията му. Има нещо в човека, което постепенно остарява, но има и нещо, което остава всякога младо. Младото в човека е зародишът на яйцето, който има условия да расте и да се развива. Докато е на Земята, човек яде, пие, строи къщи и ги разваля.

С една дума, на физическия свят човек живее с физически нужди, които преждевременно го състаряват. Каква къща трябва да си прави човек? Къщата на човека трябва да има много прозорци, през които да влиза по възможност повече светлина. Колкото по-голяма е светлината на човека, толкова по-малко са противоречията му.

И тъй, всичко, каквото човешката душа желае, трябва да и се даде, но то трябва да се използва разумно. За да използва разумно всичко, което му се дава, човек трябва да има вяра, вярата трябва да върви паралелно с Любовта. Обичаш ли някого, трябва да му вярваш. Трябва ли да се съмняваш в Любовта? „Ама той ме погледна някак особено, с недоволство." Само онзи може да ви гледа с недоволство, който вижда в лицето ви един скъперник, затворил сърцето си за всичко онова, което ще му донесе известно благо. Искате ли някакво благо, отворете сърцето и кесията си за всички ония, които истински се нуждаят – това значи да живее човек за Бога. Живее ли за Бога, той няма да се поддава на никакво недоволство. В живота на такъв човек всичко трябва да бъде от първо качество, както плодовете се делят на първокачествени и долнокачествени. Първокачественият плод означава чист, свят живот.

Като ученици вие трябва да се изучавате, да знаете какви сили се крият във вас. За да познаете силите и способностите, които се крият във вас, вие трябва да изучавате окултните науки, като същевременно изучавате движенията на ръцете, на краката си, на всички мускули на лицето си. Изобщо всички движения на човека, съзнателни или несъзнателни, изявяват известни прояви. Например плясването с двете ръце показва, че любовта и мъдростта на човека се съединяват в едно, за да създадат нещо хубаво. При отдалечаването и при приближаването на ръцете си човек използва всички сили в себе си за извършване на някаква велика работа. Дойде ли скръбта при тебе, хвани я с ръцете си, от които изтичат космически енергии, и я

запитай какво иска. Скръбта и радостта представляват разумни същества, които искат нещо от човека: скръбта иска да вземе нещо, а радостта – да даде. Щом разберете какво иска скръбта от вас, поканете я, разговорете се с нея приятелски и след това я нахранете; щом я нахраните, тя се задоволява и си отива. Щом скръбта напусне човека, той казва: „Олекна ми на душата – много се измъчвах“. Не, друго същество се е измъчвало в човека, а не той сам. Докато скърби и страда, човек мисли, че губи ума и сърцето си, но после вижда, че всичко му е на място. Намери ли се в трудно положение, човек трябва да плесне с ръцете си и да призове Господа. Намери ли ума и сърцето си, човек ще пее, ще скача и ще благодари на Бога за това, което е придобил. Бог е в състояние да възвърне на човека всичко, което е изгубил: живот, сили, здраве, богатство, знание. Види ли, че носят някой умрял, Бог му казва: „Ставай веднага от носилката – не се прави на умрял!“. Небето не се нуждае от умрели хора: там приемат само живи хора, готови за работа; който е умрял за Господа, той трябва да възкръсне.

Съвременните хора се нуждаят от здрави, солидни идеи и мисли. Някой върви и не знае с кой крак е тръгнал, нито коя ръка е подвижил първа. Съзнателен човек е онзи, който знае кога с кой крак да тръгне, той знае, че очите му са дадени да гледа с тях красиви и чисти образи. Човек разполага с големи богатства, а при това се оплаква, че бил нещастен, сиромах, че е побеляла главата му от мъчнотии. Той има голяма, богата къща, а се оплаква от сиромашия; що се отнася до побелялата му глава, нека я боядиса. „Ама окалял съм се.“ Вземи вода и се измий. Всички хора се стремят към чистотата, към красив живот. Те трябва да знаят, че на Земята не съществува абсолютна чистота и красота: това нещо те ще намерят само в другия свят. За да влезе в другия свят, човек трябва да има будно съзнание, да различава нещата, да намира красивото във всички форми. Там всички същества

напълно си приличат: те са красиви, светли същества, отражение на Великото. Будно съзнание трябва да има човек, за да различава реалността от отраженията.

Следователно, за да се ориентира както във физическия, така и в духовния свят, човек първо трябва да намери центъра, около който нещата се движат. Всички живи същества се движат около известен център, специфичен за всяко едно от тях. Всички тия центрове изхождат от общ център, наречен Любов. Намерите ли центъра на една душа, вие завързвате приятелски отношения с нея, тя внася нови идеи във вас; за такава душа казваме, че Бог живее в нея. И при това положение човек ще има мъчнотии, страдания, но няма да бяга от тях – той съзнателно ще носи страданията и ще се повдига: той различава истинските положения в живота от недействителните. Такъв човек никога не може да изпадне в положението на онзи турчин от Цариград, който, като гледал на сцената пиесата „Отело“ от Шекспир[81], на другия ден срещнал актьора, който играл ролята на Отело, и му казал: „Слушай, приятелю, каква беше тая работа от твоя страна? Аз смятах, че си човек, пък ти направи такова престъпление...“ „Ама това не беше в действителност: някога някой човек е извършил това престъпление, пък аз само го представих пред хората“.

Като ученици вие трябва да познавате същинския живот. За тази цел трябва да различавате Божественото от човешкото и да се стремите да се освобождавате от ненужните страдания и мъчнотии.

---

[81] Шекспир, Уилям (1564-1616) – знаменит английски драматург, актьор и поет от епохата на Ренесанса. Той е собственик на компания за театрални представления, позната и станала популярна под името *Мъжете на Царя.* Автор е на ненадминати по художествено майсторство сонети, трагедии и комедии. През 1599 г. е построен театър *Глобус*, в който Уилям Шекспир е акционер. За представленията си там той пише комедията *Дванадесета нощ,* трагедиите *Хамлет, Отело, Крал Лир, Макбет, Ромео и Жулиета* и др. Отело е символ на пагубната ревност заради убийството на любимата си Дездемона.

Много от скърбите и страданията на хората не са нужни. Например трябва ли човек да се безпокои как ще прекара живота си? Още утре могат да го повикат на онзи свят: защо трябва тогава да мисли за целия си живот? Разумният свят е предвидил нуждите на всяко същество. Съмненията, колебанията препятстват за идването на Божиите блага – човек сам си препятства. На всеки човек е дадена задача сам да разреши мъчнотиите си. За да реши правилно задачите на живота си, човек трябва да има висок идеал, а именно – да живее за Бога. Дали ще живее за себе си, или за Бога, човек трябва да знае как да живее. Това са два живота, съчетани от самата Природа; така съчетани, тези два живота представляват онзи вътрешен подтик в човека, който го кара да работи, да се движи, да мисли и да чувства. Под влияние на този подтик именно човек е готов всяка вечер да си дава отчет за своите постъпки през деня и да ги изправя. Реши ли да изправя погрешките си и да желае доброто на своя ближен, както на себе си, човек придобива Божия живот – това значи пробуждане на съзнанието. Докато една идея безпокои човека, тя има човешки произход; всяка идея, която внася радост в човешката душа, има Божествен произход.

С други думи казано: човешките идеи умъртвяват човека, а Божествените го обновяват и възкресяват. Следователно който иска да се обнови, той трябва да възприема Божествените идеи и да им дава ход в себе си. Държите ли тия идеи в ума си, от нищо не трябва да се плашите. Живеете ли с идеята, че Бог царува в света, нищо не трябва да ви смущава: никаква сиромашия, никакво невежество, никакво безсилие да не ви безпокои. Като дойдат сиромашията, невежеството, безсилието при вас, вие ще ги поканите, ще се разговорите любезно с тях, ще ги нахраните и ще ги изпратите сити и доволни. „Ама ние трябва да живеем разумно.“ Да живее човек разумно, това значи да е приел в себе си идеята, че Бог царува навсякъде. Бог е мислил цяла

вечност, докато създаде света, който днес виждаме. Засега този свят е най-красивият – по-красив свят от него няма, той е замислен и създаден много добре. Какъв ще е бъдещият свят, това е друг въпрос, обаче днес по-добър план от този, по който Бог е създал света, няма. Достатъчно е да се вгледате в живота на съществата под вас: млекопитаещи, птици, риби, насекоми, за да видите колко по-красив, смислен и щастлив е вашият живот пред техния. Всяко животно би пожелало да смени живота си с вашия; въпреки това сегашният човек не е доволен от живота си и като капризно дете постоянно изисква от баща си и майка си да задоволят нуждите му.

Съвременните хора са още деца; въпреки това те постоянно говорят за своята побеляла глава. Не, аз не вярвам в побеляването на главите: побеляването на човешката глава се дължи на снега, който го е навалял. Космите на съвременните хора са покрити със сняг; утре, когато се стопи снегът, космите отново ще почернеят. Бръчките, които се образуват по лицата им, не са нищо друго, освен бразди от ралото; като израсте и узрее житото, браздите ще изчезнат. Като изучавате Писанието, виждате, че всички стари пророци са знаели Божествения език на нещата и са живеели според Божиите закони. За да се домогне до тия закони, човек трябва да е свободен; и тогава, като му говорите Истината, той разбира нещата; който не е свободен, той не разбира Истината и се обижда. Например срещам един човек, от горе до долу окалян, и му казвам: „Съблечи дрехите си и се измий добре с чиста вода!“ „Срам ме е да се съблека...“ „Закрий се с нещо и се съблечи; след това измий се от главата до краката по всички правила – да не остане и най-малкото петно върху теб“.

Следователно, когато изнасяте погрешките на хората, вие трябва да им говорите на Божествен език. Ако не искате да им говорите, ще ги заведете на някоя чешма, която тече в изобилие, и ще им покажете как трябва да перат дрехите си; след това ще ги накарате да се окъпят

и да облекат чисти дрехи. Голяма привилегия е за човека да го научите да пере дрехите си и да се къпе. Докато не придобиете тази елементарна чистота в себе си, вие не можете да бъдете любими на Бога. Идете при Него измит и с чисти дрехи – да ви се зарадва; речете ли да отидете при Бога кален, нечист и започнете ли да Му говорите за страданията си, Той ще ви каже: „Добре, че пострадахте малко, че да Ме намерите". Само чрез страданията вие можете да познаете Божията благост и изобилие. Страданията имат смисъл само тогава, когато човек е постигнал нещо; не постигне ли нещо, страданията го правят корав. Лицето на човека трябва да бъде пластично.

Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие". Това не подразбира да станете глупави деца, но разумни деца на живота. Всеки може да бъде стар, но всеки не може да бъде малко, разумно дете. Колко години задържате детинството си? Най-много четири-пет години; след тази възраст детето изгубва своето детинство: то започва да лъже, да крие, да се осигурява, а това вече не е дете. През целия си живот човек трябва да пази в себе си онова детинско състояние на чистота и вяра – да знае, че Баща му е създал всичко за него, разумно да се ползва от благата на живота. След всичко това хората искат да им се каже нещо за Бога. Какво повече може да им се каже? Четете Откровението и вижте какво се говори там. Косите ви ще настръхнат от това, което ще прочетете, но нищо няма да разберете. Това е все едно да се говори за добрия съдия, който по външен закон е отсъдил да закачат някого на въжето; обаче според закона на Любовта той заповядва да го откачат от въжето. Ще кажете, че този съдия е добър, разумен човек. Вие ще разберете това само тогава, когато сте в положението на този подсъдим. Космите ви ще настръхнат, като ви закачат на въжето. Чуете ли след това гласа на същия съдия, който заповядва да ви

откачат от въжето, вие ще разберете какво нещо е Божията милост и любов.

Съвременните хора искат да имат големи успехи, без да се спират върху мисълта, че една от причините за неуспехите им се крие в миналите поколения, т.е. в техните бащи, деди и прадеди, които еднакво трябва да носят отговорностите на цялото човечество. Един баща завел детето си на училище и казал на учителя: „Детето ми е много своенравно, мъчно се поддава на възпитание. Аз и майка му не можахме да го възпитаме: вие го учете и възпитавайте, но не го бийте. Когато трябва да го биете, отбелязвайте си на книжка колко пъти през седмицата е трябвало да го биете: накрая на всяка седмица аз ще дохождам да видя как върви то и колкото бой е трябвало да получи – и аз ще го получа вместо него“. На детето пък всяка сутрин, като отивало на училище, казвал: „Слушай, моето момче, гледай да правиш по-малко погрешки, за да ме бият по-малко“.

Питам: колко хора днес имат това съзнание – да се считат отговорни за поведението и постъпките на своите деца? Който има това съзнание, той се е домогнал до метода, чрез който може да изправи живота си. Всеки трябва да съзнава, че негова длъжност е да изправи своя живот, а не живота на другите хора. Иска ли да изправи живота си и да живее разумно, човек трябва да се свърже с Божественото съзнание. „Ама дали съществува Бог?“ Искаш ли да знаеш дали съществува Бог, обърни се към птичките, които пеят. Щом пеят, те са направили връзка с Божественото съзнание; щом дърветата цъфтят и връзват, те са направили връзка с Божественото съзнание. Трябва ли след всичко това да отивате при философите да ви доказват съществува ли Бог, или не? Бог казва на всяка душа: „Стани рано сутринта и запей песента на живота. След това иди до Витоша и като се върнеш, започни да работиш“. Отиването до Витоша символизира отиването до извора на живота. Само онзи

може да има успех в работата си, който всяка сутрин отива до извора на живота да почерпи сила и енергия за през деня. За да работи с успех, човек трябва да разбира законите, които определят работата. За да свържете приятелство с един човек, вие трябва да разбирате законите на приятелството. Само онзи може да ви бъде приятел, който е отворил душата си за вас. Няма ли да обичате онзи човек, който е отворил душата и сърцето си за вас? Няма ли да обичате онзи богаташ, който е отворил кесията си за вас?

Мнозина се страхуват от даването: те мислят, че като дава, човек ще осиромашее. Какво става с река, която се втича в морето? Като се втича в морето, тя полива всички треви, цветя и растения, които среща на пътя си, без да създава пакости на хората. Прекратят ли пътя и към морето, тя може да се подпуши някъде и да причини ред пакости на хората. На същото основание казвам, че като вярва в Бога, човек поне пакости няма да прави на ближните си. Причината, поради която хората си правят пакости едни на други, се дължи на факта, че не се втичат в морето. Някой казва, че иска да живее за себе си: той може да живее за себе си дотолкова, доколкото и реката, която не се влива в морето, живее за себе си.

Смисълът на живота седи в това – да се освободим от всички ограничителни условия и да живеем за Бога. Човек е поставен в едно яйце, от което трябва да се освободи. Ще кажете: „Как не сме се освободили досега, като живеем само за Бога?“. Кой е този, който живее само за Бога? Покажете ми един човек в света, който още в първия ден на живота си е призовал Името Божие. В първите години на живота ви майка ви се е молила за вас. Едва от десет години нагоре детето започва да се моли за себе си, да призовава Името Божие. Кой човек помни деня, часа и минутата, когато за пръв път се е молил на Бога? Свещен е този момент – той представлява връзката на душата с Бога. Първата молитва в живота на човека е най-важна – тя е молитва

на очарование; всички останали молитви са молитви на разочарование. Всички хора познават тия молитви, но малцина познават молитвата на очарованието. За да отправи такава молитва към Бога, човек трябва да бъде поет. Докато философства, човек не може да се моли: той започва да разглежда нещата от причини към последствия и от последствия към причини, но това не е молитва. За да отправи истинска молитва към Бога, философът, ученият, майката, бащата трябва да станат поети.

Тайна молитва

43 лекция, 12 юни 1929 г, София, Изгрев

ЕСТЕСТВЕНИ ВРЪЗКИ

Размишление върху пътя на светлината.

Две състояния има, през които човек минава: плач и радост, страдание и веселие. Понякога човек плаче и скърби, а понякога се радва. Между тези състояния има още много средни състояния. Лесно е да се зададе въпросът защо човек плаче и защо се радва, но мъчно се отговаря на този въпрос.

Ще ви задам следния въпрос: „Защо колата скърца?". На този въпрос лесно се отговаря: колата скърца, защото не е мазана. В сегашния живот ние се намираме пред процеси, които са станали преди хиляди години. Ние виждаме последствията на известни процеси, но кои са били причините за тях, нищо не знаем. Например ние виждаме, че лимонът има жълт цвят, но защо е станал жълт, не знаем. Жълтият цвят е във връзка с умствения свят. Характерно свойство на лимона е киселият вкус – значи лимонът се е развивал в такава епоха, когато киселините са имали надмощие. Той е образувал достатъчно киселина в себе си, след което е спрял развитието си: в това отношение той представлява незавършен процес. Лимонът не е разполагал с повече материя, за да завърши процеса на своето развитие: в развитието си той е стигнал до умствения свят. Затова се казва, че който иска да мисли, трябва да яде лимон. Който е апатичен, всяка сутрин трябва да употребява по едно парче лимон, за да се свърже със силите, които действат в него. Киселините в лимона придават активност на човека. Ако разглеждате внимателно формата на ябълката, виждате, че тя е кръгла – това показва, че в пътя на развитието си ябълката се е стремила към красота и удоволствие, вследствие на което е избрала пътя на най-малкото съпротивление.

Като вкусите една ябълка, вие оставате доволни от нея и казвате: „Сладка, вкусна е тази ябълка“.

Сега, като изучавате характера и проявите на хората, виждате, че някой от тях има нещо общо с ябълката, друг – с крушата, трети – с лимона. Значи прадядото на първия е имал нещо общо в чувствата си с това, което ябълката съдържа в себе си; прадядото на втория е имал нещо общо в чувствата си с това, което крушата е съдържала в себе си; прадядото на третия е имал нещо общо с лимона. Ябълката се е създавала в астралния свят, а крушата и лимонът – в умствения. Като погледнете формата и цвета на домата, ще забележите, че той е останал назад в развитието си: като е разрешил въпроса за яденето и пиенето, доматът се е спрял в стомаха; по-далече от живота на стомаха той не е отишъл. Доматът казва: „Освен ядене и пиене нищо друго не съществува. Яж, пий, весели се и бъди благодарен! Имаш ли да ядеш и да пиеш, никаква друга философия не ти трябва“. Материалистите са подобни на доматите, те казват: „Ние трябва да уредим материалния си живот, да задоволим материалните си нужди“. От тези идеи нагоре материалистите не могат да отидат, обаче техният живот е незавършен.

Сега, дойдем ли до живота на ябълката, виждаме, че тя представлява обществения живот: ябълката дава образ за устройване на обществения живот. Когото срещнете днес, всеки казва, че трябва да се живее добре. Какво разбирате под думите *добър живот?* Да живеете добре, това значи да събирате нектара на своя живот в стъклени шишета. Не е достатъчно само да имате нектар, но вие трябва да имате съобразителност, да знаете в какви шишета да го слагате и как да ги пазите да не се счупят. Нектарът е богатството, съкровището, което сте събрали, което трябва внимателно да пазите, понеже ще срещнете в живота си ред препятствия. Представете си, че както вървите по пътя, спъвате се някъде, счупвате шишето си и

разсипвате нектара на живота – казвате, че ви се е случило нещастие. Кой е виновен за това нещастие? Ще кажете, че или пътят не е бил равен, или съдбата ви не е била добра, обаче коя е истинската причина, задето се лишавате от благото на живота? За свое оправдание мнозина казват, че всички хора са минавали през същото положение, т.е. всички хора са счупвали шишетата си с нектара поне един път в живота си. Това още нищо не значи. Ако хората са сити, а вие три дни не сте яли, какво се ползвате от това; или какво се ползвате от това, че се движите между гладни хора? За човека е важно да бъде нахранен, да не гладува. Ако човек е гладен, по-добре е за него да живее между хора, които ядат: като ядат, те ще се сетят и за него и ще го нахранят.

Съвременната култура се крепи главно върху въпроса за задоволяване на глада, т.е. върху въпроса за хляба. Разреши ли се въпросът за хляба, след него идат ред материални въпроси. Например синът прави дългове, но в края на краищата разчита на баща си и казва: „Баща ми ще плати". Докато е жив, бащата може да плаща дълговете на сина си, но умре ли, всички дългове остават на гърба на сина. На същото основание съвременните хора имат много вярвания, на които разчитат така, както синът – на баща си. Обаче какво ще стане с тях, ако умре едно от желанията и вярванията им, на които те разчитат? Днес вярват в Бога, но след десетина години казват: „Аз съм се лъгал, никакъв Бог не съществува". На какво се дължи промяната във вярванията на хората? На промените, които стават и в самата Природа. Например като знаят положението, формата, големината и мястото на звездите, след години учените ще говорят друго нещо за тях. Защо? Защото и те се менят, както всички неща в Природата. Случва се, че като влезе в идейния свят, човек изгубва някоя идея и после казва: „Не вярвам вече в тази идея"; щом намери идеята си, той казва: „Аз пак повярвах в своята изгубена идея, отново се връщам към

нея“. Защо човек губи вяра в идеите си? Защото не е излязъл още от своето детинско състояние.

Апостол Павел казва: „Като бях младенец, по младенчески разсъждавах; като станах голям, напуснах младенческото“. Кои работи са младенчески и кои – на възрастен човек? В алгебрата имате формулата $A+B=C$. Какво представлява тази формула в живота? Като се казва $A+B=C$, величината C съдържа ли по количество сумата на енергиите A+B? Математиците знаят това. Онези, които не са математици, намират, че тази формула е проста работа; обаче простите работи същевременно са и сложни. Представете си, че A е дясното око на човека, а B – лявото. Като казваме, че $A+B=C$, подразбираме, че количеството на светлината, която минава през двете очи, е равна на C. Ако по някакъв начин едното око на човека се затвори, тогава $C-B=A$. Кой може да бъде причина да се затвори окото на човека? Или докторът чрез някоя несполучлива операция, или той сам. Членовете A и B в бинома $A+B$ могат да се уподобят още на човешкия ум и на човешкото сърце: човешкото сърце е A, човешкият ум – B, а волята – C. Значи силата на човешката воля се обуславя от силите на неговия ум и на неговото сърце – това значи човек да чувства, да обича; щом има ум, той ще мисли; дойде ли до волята, той ще прояви своята любов и мисълта си.

Като се говори за Любовта, ние имаме предвид трите и начина на изявление: физическа любов, каквато е любовта на домата; любов на сърцето, т.е. на чувствата, каквато е любовта на ябълката; и любов на умствения свят – любовта на лимона. Любовта на физическия свят представлява любовта на стомаха, който мисли за ядене и пиене. Докато тази любов движи хората, всякога ще съществуват отношения между гостилничар и клиенти. Втората любов представлява отношения между мома и момък. Те се обличат по няколко пъти на ден, за да се харесат един на друг – в тази любов играят роля

чувствата; такава е любовта на ябълката. Дойдем ли до третата любов, любовта в умствения свят, любовта на лимона, там съществуват отношения между лекар и пациент. Лекарят лекува пациента си, а последният е доволен от него, че му помага; постепенно той започва да обича лекаря за грижите, които полага за него.

Сега аз изнасям факти, които съществуват в самия живот. Някой държи в ума си една светла мисъл и търси случай да я реализира. Красивата мисъл представлява млада мома или млад момък, които се оженват. Оженването им не е нищо друго, освен реализиране на красивата мисъл.

Не се минава много време, и разположението на младите се изменя: те започват да плачат, да се оплакват един от друг. Защо? Изменило се е нещо между тях – красивата идея е изчезнала. Кога плаче човек? Когато е болен. За да не плаче, човек трябва да разбира и трите вида любов: на домата, на ябълката и на лимона; разбере ли трите вида любов, това значи да разбира вътрешния смисъл на живота. Понякога ябълката оправя живота на човека, а понякога го разваля; същото може да се каже за домата и за лимона. Докато не свърже съзнанието си с Първата Причина, която е създала ябълката, домата и лимона, човек никога не може да разбере и последствията, произлезли от тази Причина.

Днес мнозина говорят, че трябва да се служи на Бога. По какъв начин? Чрез закона на Любовта. С колко букви се пише думата *любов?* Най-много с три букви. Първоначално думата *любов* се е писала с две букви. Кои са тези букви? Умът и сърцето на човека: това са двете букви, с които Любовта постоянно оперира. Когато слиза от Божествения свят към Земята, човек започва от ума и върви към сърцето. И обратно: когато се качва от Земята към Божествения свят, той започва от сърцето и постепенно отива към ума; обаче тези процеси в човека стават едновременно. Това показва, че едната

енергия слиза, а другата възлиза нагоре: ако душата е на Земята, духът се качва; щом духът слезе на Земята, душата се качва горе. Едновременно, когато духът слиза, умът се повдига; когато душата слиза, сърцето се повдига; и обратно: когато умът слиза, духът се повдига; когато сърцето слиза, душата се повдига; а когато духът слиза, душата се повдига; когато душата слиза, духът се повдига.

При какви случаи в живота сърцето слиза и при какви – умът? За да помогне на някои паднали, страдащи и нещастни души, човешкото сърце непременно трябва да слезе на Земята. Когато сърцето помага на падналите и грешни души на Земята, по никой начин то не може да запази своята чистота. Когато сърцето се оцапва, душата непременно трябва да бъде чиста; или ако душата се оцапа, сърцето трябва да бъде чисто. Изобщо невъзможно е да работи човек и да не се оцапа. Под думата *оцапване* разбирам правене на грешки – погрешките са неизбежни в живота. За да се оцапа човек, не е нужно голямо количество материя: човек може да се оцапа с една стотинка, с един лев, с един наполеон или с един милион и т.н. Човек може да се оцапа с една стотинка, може да се оцапа и с един милион, само че за очистването му от едната стотинка се изисква по-малко време, отколкото при един милион.

И тъй, за да се освободи от погрешки, човек трябва да живее в Божественото съзнание. Влезе ли в това съзнание и живее ли по стар начин, той нищо не печели. Положението на човека в това съзнание е подобно на съзнанието на дете, което постоянно се бие с другарчетата си. Децата са в състояние да се карат и да се бият само за една ябълка. Представете си, че с вашето обикновено съзнание влизате в Божествения свят и за една ябълка се скарвате с другарите си: какво ще спечелите? Не само че нищо няма да спечелите, но веднага ще се намерите вън от този свят. Защо трябва да се карате с другарите си? Вие се карате, защото едно от другарчетата ви е взело ябълката, която

ви е дадена. Вие го хващате за косата, разтърсвате го и започвате да философствате има ли право това дете да ви взема ябълката. Нито детето има право да взема ябълката ви, нито вие имате право да го дърпате за косата. Човек трябва да дойде до положение да се самоограничава – не се ли ограничава, той не може да остане дълго време в Божествения свят.

Днес от всички хора се изисква будно съзнание. Не е достатъчно да констатира човек нещата, нито да ги тълкува криво, но той трябва да разбира дълбоките причини, които се крият в тях. Някой казва, че еди-кой си човек минал покрай него и не го погледнал добре. Той констатира само един факт, но дали в действителност е така, не се знае. Какво представлява добрият поглед и кой всъщност е добър поглед? За да види човек, че някой не го е погледнал добре, това показва, че и той не е погледнал добре. Какво може да се мисли за човека, който вижда само недостатъците на хората, без да вижда добродетелите им? Кой е по-добър: който първо дава хляб, а после взема пари, или който първо взема парите, а после дава хляб? Има и такива хора, които дават хляб, без да вземат пари: тези хора не са от този свят, нито от сегашната култура, тези хора се отнасят към друг ред и порядък на нещата. Да даваш, без да вземаш – такъв закон не съществува на Земята; да искаш да обичаш само, без да те обичат – и такъв закон не съществува на Земята. Обаче в Божествения свят такъв закон съществува: там дават хляб, без да искат пари, там обичат и не очакват да ги обичат. Животът почива върху Любовта. На Земята всеки иска да бъде обичан: господарят иска слугата му да го обича, учителят иска да бъде обичан от учениците си. Майката иска да бъде обичана от детето си: когато е здраво, тя си играе с него, подхвърля го във въздуха, целува го, но същевременно иска и детето да отговаря на нейните ласки и милувки; не и ли отговаря, тя е недоволна.

Съвременните хора разбират Любовта малко егоистично: като обичат и като ги обичат, те искат да не срещат никакво противодействие; те искат, като целунат своя възлюбен, той веднага да им отговори. Не, целувката не е механически процес: има смисъл да целуваш човека, когато той може да ти даде нещо. Чрез целувката се предават известни енергии, от които хората се нуждаят; не може ли човек да предаде от себе си енергия, която да повдигне ближния му, по-добре да не целува. Целувка, която понижава състоянието на човека, води към падение; в този смисъл целувката трябва да внася живот, енергия, здраве в човека. Не внася ли това нещо, тя не е на място – тя е целувка, която умъртвява човека. Ако целувката може да отпуши запушения извор и водата в него да започне да блика, тя е на място; ако целувката внася здраве в болния и възкресява мъртвия, тя е на място.

И тъй, целувката съществува и в Природата като подбудителна причина. Така е било първоначално, но днес тя е изгубила своето значение и е станала навик. От устата, от устните на човека трябва да изтича такъв нектар, какъвто срещаме в Природата. Например цветята съдържат нектар, към който пчелите, насекомите налитат. Пчелите целуват цветята, за да вземат част от техния нектар. Трябва ли цветята да дават своя нектар? Както хлебарят има право да продава своя хляб, както бакалинът има право да продава стоката си, така и цветята имат право да раздават своя нектар на всеки, който може разумно да го използва. Аз засягам въпроса за целувката в нейната чистота – тъй, както е в Природата. Когато нещата стават правилно, както са поставени в Природата, тя възнаграждава всички живи същества; когато не стават правилно, Природата наказва. Следователно каже ли човек, че е недоволен, това показва, че той не е постъпил според Божиите закони. По колко пъти на ден човек трябва да целува? По един път – повече от един път не се позволява; при

това всяка целувка, отправена към някого, трябва да е проникната от абсолютна чистота. Така целува Бог, така целуват и ангелите: в това отношение човек трябва да възстанови в себе си вътрешната чистота, която е изгубил.

Съвременните хора се стремят към духовния, към Божествения свят, без да знаят първата дума, която трябва да произнесат при влизане в този свят. Щом знае първата дума, човек ще знае езика, на който се говори в Божествения свят; не знае ли този език, не знае ли поздрава на съществата от този свят, той ще се върне обратно на Земята. Знаете ли какъв е поздравът на Земята? Хората се поздравяват с кланяне на глава или със сваляне на шапка.

Сега за една седмица ще ви дам един нов поздрав: като се срещате, всеки ще вдига ръка, ще вдигате ръката си до известна височина с длан към този, когото поздравявате. Ще се поздравявате само по един път на ден по този начин. Този поздрав се отнася само до ония, които разбират неговия смисъл; ония, които не го разбират, ще се отнесат към него така, както слепите се отнасят към светлината. Вие ще се поздравявате помежду си свободно, без да се стеснявате; какво ще кажат хората, това да не ви смущава. Стеснява ли се онзи, който пуши? Той вади цигарата от джоба си и свободно пуши пред хората. Срещате една дама напудрена, червисана, ходи насам-натам и току си вее с ветрилото – и тя е свободна, от никого не се смущава. Като вдигате ръката си нагоре, вие се свързвате с Божествения свят, с разумни, светли същества: ръката представлява възвишеното, благородното в човека.

Засега ви давам този поздрав само за една седмица; като видя резултатите, мога да го дам за повече време. Като поздравявате близките си по този начин, ще внимавате съзнанието ви да бъде будно.

Божията Любов носи пълния живот.

44 лекция, 19 юни 1929 г, София, Изгрев

ВЪНШНИ ЛИНИИ НА КРАСОТАТА

Размишление върху справедливостта.

Известно е на всички, че телата в Природата се движат; изобщо всичко в Природата е в движение. Какво става с едно тяло, когато светлината му се намалява? Щом светлината на телата се намалява, те се отдалечават. Може ли от намаляването и увеличаването на светлината да се определи бързината, с която известно тяло се движи?

Съвременните хора свързват проявите на своя живот с живота в неговата широта, т.е. с Целокупния живот. В Целокупния живот човек се натъква не само на радости, но и на скърби, на страдания. Целокупният живот е резултат на проявите на Духа. Като знаете това, вие трябва да гледате на много от вашите страдания като на фиктивни. Например вие страдате, че сте изгубили парите си – това е фиктивно страдание. Невъзможно е парите да се изгубят – те са се преместили само, от ръцете на един човек са минали в ръцете на друг. Някой страда, че баща му и майка му са умрели. И това е фиктивно страдание: бащата и майката на този човек са заминали само за някъде, но не са умрели. Раждането и смъртта на хората са неопределени идеи, вследствие на което предизвикват в човека особен род чувства. Всяка неопределена идея в ума на човека предизвиква в него особен род чувства, които не са фиктивни. Истинските идеи трябва да събуждат във всички хора един и същи вид чувства.

Следователно животът сам по себе си не се поддава на описание. Само онзи може да разбере живота, който е дошъл до абсолютно, истинско схващане; докато се движи в несъществените прояви на живота, човек е далече още да го разбере. Ще кажете, че човек страда

и се радва, обаче чрез страданията и радостите той е дошъл до нещо положително в живота. Страданието на едного предизвиква радост на друг някой; и обратно: радостта на едного предизвиква страдание на друг. Изобщо в живота на човека съществува известна относителност. Например когато дава, човек някога се радва, някога скърби: като дава нещо на човек, когото обича, той се радва; ако пък е заставен да даде нещо на човек, когото не обича, той страда; защо е така, и той сам не си дава отговор. Всеки е забелязал, че по отношение на някой човек е любезен, разположен, а към друг е неразположен. Той изпитва такива чувства не само към външни хора, но и към себе си: погледне се някой път в огледалото, но не се харесва и изпитва неприятно чувство към себе си. Защо? Защото иска да бъде красив.

Защо човек се стреми към красотата? Защото красотата е необходимо качество на неговата душа – душата се стреми към красотата. Всяка завършена форма е красива, следователно на физическия свят красотата се изявява в завършените форми. Когато се говори за красотата на човека, подразбираме неговото лице; що се отнася до красотата на животното, подразбираме известна пъргавина, подвижност на неговото тяло, но не на неговото лице. Изобщо красотата на човека е не само външна, но и вътрешна – тя има отношение към неговото съзнание. Колкото по-будно и по-широко е съзнанието на човека, толкова по-красив е той. Красотата и грозотата са явления от един и същи свят. Красивият съзнава, че е красив, защото някога е бил грозен; грозният пък съзнава своята грозота, защото някога е бил красив. Красотата и грозотата са полюси на едно и също нещо, както светостта и греховността са полюси на човешкия живот. Красота съществува във всички светове: физически, ангелски и Божествен. Колкото по-горе се качвате, толкова по-мъчно се познава кое същество е по-красиво. В ангелския свят красотата е вътрешна:

външно всички ангели са еднакво красиви, вътрешно обаче те се различават.

Мнозина изучават линиите на носа и според тях казват, че един нос е красив, а друг – грозен. Линиите, които образуват човешкия нос, представляват известно течение на мозъчни енергии, които излизат от мозъка и обикалят цялото тяло на човека. В мозъчните течения има известна гъстота, известна интензивност на движението. Колкото по-интензивни са мозъчните енергии, толкова по-красиви линии придават на носа; колкото по-дълъг е носът, толкова по-интензивни са мозъчните енергии. Колкото по-дълга е една ръка, толкова по-голяма сила се крие зад нея; колкото по-широка е ръката, толкова по-издръжлива е тя. Същото може да се каже и за човешкия нос: широкият нос показва голяма издръжливост. Дължината на носа определя човешката мисъл, а широчината на носа определя чувствата на човека. Следователно когато човек мисли, носът му се удължава; когато чувства, носът му се разширява. Същият закон се отнася и до лицето на човека: удължаването на лицето зависи от мисълта, а разширяването му – от чувствата. Широчината и височината на челото зависят пак от мисълта и чувствата на човека: мисълта прави челото високо, широкото и ниско чело говори за известна практичност. Практичният човек е пригоден за физически живот, човек с високо чело минава за философ – той не се интересува от обикновения живот.

Като ученици на окултна школа вие трябва да разбирате законите на красотата, за да знаете как да изправите чертите на лицето си. Ако не познава линиите на мекотата, човек не може да придобие мекота; ако няма понятие за красотата, художникът не може да рисува красиви картини. Изобщо човек може да създава само онова, за което той има определено мнение и разбиране. Каквото човек изработва, то трябва да бъде израз на красота: от работите му

ще съдят за самия човек; от картината на художника съдят за неговия вътрешен живот, за вътрешните му качества. „Ама аз съм добър човек." Дай си картината! „Аз съм добър писател." Дай си картината! „Аз съм добър философ." Дай си картината, т.е. своето съчинение. „Аз съм учен човек." Дай си теорията, с която обясняваш създаването на света. „Аз съм свят човек." Дай си картината! От човека се иска работа и дела, които да отговарят на думите му – работата отваря пътя на човека.

Представете си, че някой учен, философ, музикант или художник заминава за онзи свят. Докато е бил на Земята, всички са мислили добре за него, той е минавал за виден човек; обаче щом отиде на онзи свят, веднага ще го спрат и ще му искат да каже онази дума, с която ще го пропуснат да мине; не знае ли тази дума, той ще остане вън. „Ама от 20 години насам аз съм вярващ." Това нищо не значи: син, който не мяза на майка си или на баща си, на дядо си или на баба си, нито на когото и да е от рода, не е признат за техен син. Щом бащата и майката не го признават за свой син, той остава вън. Майката и бащата обичат детето си само когато то мяза на тях или на някого от техния род; няма ли нещо общо с тях, те го държат далече от себе си. Това е закон, който се отнася до връзките на всички хора: ти не можеш да обичаш един човек, ако той няма нито една черта, подобна на твоята; срещнете ли човек, който има нещо общо с вас, вие го обиквате.

Изобщо от всеки човек се иска нещо изработено, което той може да занесе със себе си на онзи свят. Колко души в света могат с положителност да кажат, че благодарение на своите качества са били допуснати в онзи свят; колко души между вас са дошли поне до вратата на рая? Ще кажете, че вечер в съня си сте ходили на Небето, хвъркали сте из въздуха. Може да сте ходили, но какво доказателство носите в себе си? Ако не сте влизали още в рая, това не значи, че не

можете да влезете – раят е място, достъпно за всички. Мнозина се стремят към рая, но същевременно се страхуват да влязат вътре: те мислят, че като влязат веднъж в рая, не могат да се върнат назад. За да влезе в рая, човек трябва да има чисто, благородно сърце. Ето защо има случаи, когато прости хора са отивали до вратата на рая, а някои даже са влизали вътре, докато кракът на учени хора мъчно може да дойде до райската врата. В това отношение има прости хора, които по опитности са по-богати от учените: учените са богати със знания, а простите – с опитности. Понеже простите са богати с опитности, във време на изпитания те издържат повече от учените. Защо? Понеже опитностите, през които човек минава, го правят дълбок и пълноводен, способен да издържа на големи бури и мъчнотии. Дълбоката и пълноводна река мъчно пресъхва, плитката река лесно пресъхва. Като знаете това, учете се да прилагате: каквото разберете и научите, приложете го, за да придобиете известна опитност.

Представете си, че ви дадат задача да опишете красотата. Как ще я опишете, чрез какви линии може да се опише красотата? Казвате, че някой човек има красиви движения – в какво седи красотата на движенията? Да мига с очите си, да маха с ръцете си на една и на друга страна – това не означава красота. Когато движенията на човека се диктуват от хармонични мисли и чувства, те всякога са красиви; колкото по-голяма хармония съществува в човека, толкова по-красиви са неговите движения. Кривите мисли са по-красиви от правите; правите мисли, поставени на място, също са красиви. За да придобие пластичност и пъргавина на тялото си, човек трябва да прави физически упражнения; не прави ли упражнения, не живее ли правилно, човек е изложен на ред заболявания. Заболяванията се дължат на изтичане на жизнените енергии на човека; безпокойството, смущението, недоволството също така произвеждат изтичане на енергии в човека. Да живее човек правилно – това значи да е

придобил науката да запазва енергиите на своя организъм да не изтичат навън.

Човек може да бъде здрав дотолкова, доколкото е в състояние да запази енергиите на организма си и доколкото е придобил голямо самообладание. От това зависи не само здравето на човека, но и успехът на неговите работи. Който е придобил самообладание, той знае кога какви думи да употребява. Всяка дума, всяка мисъл и чувство крият в себе си динамически сили. Има думи, мисли и чувства, които съдържат в себе си свойствата на барута, на динамита. Всеки знае каква грамадна експлозивност съдържат барутът и динамитът в себе си. Обаче дойдете ли до психическите избухвания, те са много по-страшни от физическите, от избухването на барута и на динамита; изобщо психическото избухване е по-страшно от химическото. Колкото по-голяма динамическа, избухлива енергия съдържат думите, толкова по-голям район на действие те обхващат. В религиозните общества често произлизат големи избухвания – те се дължат на факта, че всеки иска да бъде свободен, да се проявява навсякъде пръв. Говори ли ви някой, имайте търпение да го изслушате; чакайте да се изкажат всички по известен въпрос, а вие последен дайте мнението си. Не мислете, че вашето мнение е най-важно: каквото и да кажете, все ще се намери един, който да е по-умен от вас. Колкото и да е добър човек, все ще има по-добър и от него; колкото и каквото и да е постигнал човек, все ще се намери такъв, който да е постигнал нещо повече от него.

Често религиозните хора сами себе си спъват. Защо? Те искат да знаят какво представлява Господ. Няма човек в света, който да е могъл да разбере Бога чрез философстване. Искате ли да познаете и разберете Бога, вие трябва да Го обичате; иска ли човек да познае Бога, без да Го обича, нищо няма да постигне. Да обичаш Бога, това значи да дадеш възможност на съзнанието си да се разширява. Иска

ли да дойде до пълно познаване на Първата Причина, човек трябва да приложи в действие всички свои добродетели; приложи ли само една от добродетелите си, това значи да стъпва само на част от ходилото си – това значи да куца. Не, човек трябва да стъпва на цялото си ходило, да приложи в живота си всички свои добродетели и способности. Ако стъпва само на пръстите си, човек ще мяза на котка; ако стъпва на петите си, ще мяза на кон. Котката има само пръсти, затова стъпва на тях; конят има копито, затова стъпва на него. Човек обаче има стъпало, цяло ходило, и трябва да стъпва на цялото си ходило. Не може ли да стъпва самоуверено на цялото си стъпало, човек е лишен от добродетели. От правилната стъпка на човека зависи проявата на неговите добродетели. Дали вярвате в това, или не, ще го опитате. Няма движение в човека, което да не е свързано с неговия вътрешен живот: къде и как слага ръцете си, какви движения прави с тях – това е в зависимост от вътрешните подбуждения на човека.

Време е вече всички хора да започнат съзнателна работа върху себе си, да влязат в новата култура, в новия живот. Съзнателно ли ще работят, или несъзнателно, новата култура ще се наложи; старото ще се заличи, спомен няма да остане от него. Срещате някой, който прави резки движения, маха с ръце и крака, дава вид, че е весел. Не, това е актьорство – веселият не съзнава, че е весел; скръбният не съзнава, че е скръбен. Истински прояви на човека са тия, които изтичат отвътре без никакво принуждение. Видите ли, че някой човек си дава вид, че е сериозен, ще знаете, че това е актьорство. Едно от качествата на сериозния човек е точността – каже ли нещо, той веднага го изпълнява. Обещае ли, че ще отиде някъде в определен час, той е на мястото точно в този час – нито минута по-късно. Този човек назовава нещата с техните имена и с определените им мерки: ако една река е дълга хиляда метра, той не казва, че тя е дълга две

хиляди метра; ако не знае колко е дължината и, той нищо не казва за нея. Рече ли, че ще направи нещо, той го изпълнява. Ако е гладен, не казва, че не е гладен, както някои постъпват: каниш ги да ядат, те отказват под предлог, че не са гладни; като започнат да ядат, не можеш да ги нахраниш. Сериозният човек е същевременно искрен. Турците не обичат да канят много госта си; те казват: „Заповядай!". Който седне и започне да яде, ще яде; не се ли отзове на първата покана, втора не следва. Турчинът не разполага с много време, затова не обича да го пилее. Българинът обаче е богат на време: тръгне ли за някаква работа, докато я свърши, той ще спре на десетина места. Като разполага с много време, българинът изпада в друга крайност – отлага нещата. Опасно нещо е човек да отлага нещата – чрез отлагане той губи ония условия, които втори път не се връщат; могат да се върнат някога, но за това са нужни десетки и стотици години.

Когато се дават задачи или упражнения, всички трябва да бъдете на един ум. В Школата не се приемат особени мнения: щом е казано да бъдете боси във време на гимнастика, всички трябва да събуят обущата си. Ама щели сте да изстинете... Никакъв страх не се позволява! Има ли деление между вас, работата няма да върви. Каже ли се, че трябва да тръгвате на екскурзия, всички трябва да бъдете на крак: в един часа след полунощ ли ще бъде, в два, в три или в четири, всички ще тръгнете в определения час. „Ама не сме се наспали." Спали-недоспали, ще тръгвате: които не са се наспали, на планината ще си доспят. Като ученици от вас се иска съзнателна дисциплина: няма ли нужната дисциплина, отсъства ли единство в работата, никакви резултати не могат да се очакват. „Ама хората не ни разбират!" Вярно е това, но знайте, че когато хората ви разберат, вие ще бъдете вече на онзи свят; на Земята между хората не може да има разбиране. Ако искате хората да ви разберат, знайте, че с това те ще ви причинят най-голямата пакост. Децата искат да знаят какво нещо е

лукът, защо е обвит в толкова много люспи. Това не може да се разбере: голяма наука, голяма философия се крие в люспите на лука, всяка люспа има особено предназначение. Лукът казва на хората, че трябва да дойдат до себепознаване, без да се обезсърчават.

Съвременните хора често не успяват в работите си, защото се обезсърчават. Някой казва за себе си, че е сприхав човек, че нищо не може да излезе от него. Именно от сприхавия може да излезе нещо: сприхавият има голяма енергия в себе си, която може да впрегне на работа, да създаде нещо ценно, да развие благородни чувства. „Лош човек съм." От лошия човек може да излезе нещо добро: като съзнава, че е лош, той има желание да стане добър, да се изправи. Добрият пък, като съзнава, че е добър, има склонност да попадне в обратен път, да стане лош. Добрият взема, а лошият дава. Добрите хора се карат помежду си, а не лошите. Срещате двама добри, благородни хора; единият казва: „Слушай, приятелю, ти имаш да ми даваш – още днес искам да платиш полицата си." „Ще почакаш малко, не съм готов..." „Не, повече не чакам – ще те дам под съд". Като се разправят, те се скарват и развалят отношенията си. Обаче лошите хора, като няма какво да делят, не се карат. Виждате двама пияни – пият и приятелски се разговарят. Единият пиян казва: „Загазихме ние с тебе, изгубихме човешки образ. Дотегна ми това положение, но здраве да е – все ще излезем на някакъв край". И след това двамата започват да се целуват. В този смисъл лошите хора са добри, а добрите – лоши.

Какво означава думата *лош?* Буквата л, с която започва думата *лош*, означава стремеж нагоре, към красивото, към великото в света; буквата *о* показва условията, при които човек може да стане добър. Буквата *ш* показва човек, който говори истината: случи ли се някога да излъже, той веднага признава, че е излъгал. Следователно лош човек е този, който се стреми към Бога, има условия да стане добър и говори истината. Какво означава думата *прав?* Буквата *п* показва

човек, който е затворил пътя си към Небето, а е отворил пътя си към Земята. Буквата *р* показва човек, който държи тояга в ръката си и де кого срещне, бие: той прилича на Крали Марко с боздугана си. Буквата *а* показва бременност: праведният човек е бременен с идеи, с желания, които иска да реализира, той има голям хамбар, в който туря желанията си. Праведният навсякъде се хвали със своята правота; в края на краищата лошите хора ще наследят Царството Божие, а не праведните. Съдържанието на думата *лош* е по-добро от това на думата *прав* – думата *прав* е двусмислена. Ето защо, за да се измени съдържанието на думата *прав*, трябва да се прибави към нея буквата *с*, да се превърне в *справедливост*. В случая буквата *с* изменя целия ход на работата. Следователно човек трябва да бъде справедлив, а не прав. Правият човек съзнава, че е прав, но все за земята мисли; той съзнава, че е прав, но боздуган носи в ръцете си; той съзнава, че е прав, но хамбарите си пълни. Дойде ли до положение да слиза надолу и да се закрепва за земята, правият трябва да спре, да стане справедлив. От Божествено гледище и праведният е направил много опущения, много грешки в живота си, които трябва да изправи.

Тъй щото, когато се говори за лош и за добър човек, мъчно може да се определи кой е добър и кой – лош. От лично гледище човек е лош, но от колективно гледище е добър. Дали човек е добър, или лош, не е важно. От човека се иска будно съзнание, да даде ход на Божественото в себе си. Когато Божественото в човека се събуди, той започва да мисли право; който мисли право, той се стреми към Бога и става добър.

И тъй, иска ли да се изправи, човек не трябва да крие погрешките си, но всякога да ги излага на Божествената светлина. Отваряйте съзнанието си, за да прониква Божествената светлина в него: само Божествената светлина е в състояние да извади вън от съзнанието всичко необработено, за да го обработи. Когато къщата ви

е влажна, отворете прозорците, за да се проветри. Когато в човека се крият елементи, негодни за работа, той трябва да отвори прозорците на съзнанието си и да изхвърли навън всичко непотребно. Човек трябва да съзнава, че едновременно е и лош, и добър; мисли ли се само за лош или само за добър, той се намира в две крайности. Ако мисли, че е само лош, човек ще се остави на Бога и ще очаква само на Него; ако мисли, че е добър, човек ще уповава изключително на себе си. Обаче като мисли, че е и добър, и лош, човек първо разчита на Бога, а после – на себе си: при това положение само Духът може да работи в човека.

Днес аз говоря за живота според сегашното състояние на човешкото съзнание. Съзнанието на съвременния човек може да се измени, но за това се изисква положителна наука, положителни знания. За да дойде до тия знания, човек трябва да превръща величините, с които работи – от мъртви да ги прави живи. Например истинският математик трябва да превръща мъртвите величини и числа в математиката в живи. Знаете ли какво благо би било за човечеството, ако имаше десет математици, десет философи, десет музиканти, десет поети, които могат да превръщат мъртвите величини от тяхната област в живи? Следователно има смисъл да се жени човек, но ако може да роди десет красиви дъщери; има смисъл да бъдеш учен, но ако родиш десет красиви идеи, които могат да те повдигнат. С красивите идеи, както и с красивите си дъщери, човек ще отиде при Бога – Той да ги определи на съответна работа. Бог ще постави първата красива дъщеря надясно от Себе Си, втората – наляво, третата – пак надясно, четвъртата – наляво, и т.н. Дясно и ляво – това са положения, места, дето човек трябва да работи. Тия, които са надясно, са определени за умствена и духовна работа; тия, които са наляво, са определени за физическа работа. Това се отнася до човека: той трябва да знае, че и като добър, и като лош, трябва да бъде

справедлив. Дали е надясно, или наляво, той трябва да бъде добър. Който отстъпва стола си на друг, той е добър човек; не е ли готов доброволно да отстъпи стола си, той е лош човек. Това, което някой прави на Земята за цялото човечество, се отнася и за отделния човек; и това, което човек направи доброволно и с любов за едного, същевременно е добро за всички.

Поздравът, който ви дадох за една седмица, ще го продължите още една седмица. Онзи, който пръв поздравява, ще вдига дясната си ръка; този, който приема поздрава, ще вдига лявата си ръка.

Сега аз ви давам прости, елементарни упражнения, и постепенно ще отивате към по-сложни. Индуските факири правят ред упражнения. Те седят неподвижно с дни, седмици и месеци, докато развият голяма концентрация и самообладание. Някои факири стоят с месеци със затворена ръка, докато ноктите им пораснат и пробият дланта. Казвате, че ръката им изсъхва. Наистина, не е добре да изсъхне ръката на човека и да седи с месеци затворена, но ако чрез затваряне на ръката си човек придобива известни добродетели, това упражнение е на място; и ако при отваряне на ръката си човек проявява някакви добродетели, отварянето и също е на място. Следователно човек трябва да отваря и затваря ръката си правилно. Когато спасява някого, човек трябва да го хване с ръката си и здраво да го стисне. Когато уловите добрия човек с ръката си, вие трябва да го пуснете, т.е. да отворите ръката си – това отваряне на ръката е на място. Любовта учи човека да не насилва съзнанието на своя брат, да му даде свобода да се проявява, както той намери за добре.

Днес от всички хора се иска пълно самообладание. Постигне ли вътрешно самообладание, човек знае, че каквото става в света, е за негово добро. За праведния, за разумния, за добрия човек и доброто, и злото са равни величини, еднакво нужни за развитие и проява на обществения живот. Като знаете това, изпълнявайте съзнателно и с

любов работата, която ви е дадена. Някой не иска да бъде търговец. Не, ще изпълняваш работата си като търговец, но с любов и съзнателно, докато научиш нещо, докато придобиеш положително знание. Щом човек научи нещо от една работа, разумният свят ще му даде друга, по-добра. Всяка работа, дадена на човека, може да продължава ден, седмица, месец, година, десетки години, но от един живот повече не може да продължи. За да свърши работата си с успех, човек трябва да има търпение.

Тайна молитва

Божията Любов носи пълния живот.

45 лекция, 26 юни 1929 г., София, Изгрев

ДВАТА СТЪЛБА

Размишление върху 69 псалом.

Животът има две страни: физическа и духовна. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да изучава и двете страни; на Земята той изучава физическия живот, а на Небето – духовния. Земята и Небето са на едно място, следователно човек живее едновременно и на Земята, и на Небето: когато е на изпитания, той е на Земята; когато минава през радости, той е на Небето. Че е така, виждаме какво прави човек, когато страда: като се натъкне на големи изпитания и страдания, той започва да търси изходен път – той знае, че някъде има едно светло, уютно място, дето може да се скрие от бурите и ветровете. „Кое е това място?“ Небето – мястото на веселие и радост. „Кога може да бяга човек?“ Когато е сухо. В кално време той не може да бяга. „Не може ли без страдания?“ Не може: кога да е, човек все ще мине през страдания – колкото и да се пази, човек все ще се контузи, все ще се нарани някъде, все ще охлузи кожата си. Когато срещнете днес философ, учен, поет, светия, щом кожата му се нарани, непременно и състоянието му ще се измени. Понижи ли човек мислите и чувствата си, и състоянието му се понижава.

Докато се движи в един преходен свят, какъвто е физическият, човек постоянно изменя състоянията си: ако днес е весел, утре ще бъде скръбен; ако днес се усеща бодър, силен, утре ще бъде слаб; обаче това са илюзии, преходни състояния. Силен човек е онзи, който владее закона на смаляването и увеличаването – никакво сито не може да хване този човек; слабия всички сита го хващат: всяка микроба, която попада в кръвта на такъв човек, е в състояние да го застави да легне болен. Като не разбират законите на живота, хората

се запитват защо човек е създаден толкова слаб, че една микроба може да го отнесе на другия свят. Дали човек е създаден слаб, или силен, това е въпрос, който и до днес не е разрешен. Важно е човек да се стреми да бъде силен, а как е създаден, това е въпрос, който някога ще се разреши.

„Ама защо трябва човек да яде, защо трябва да се движи, защо трябва да ляга и да става?“ Това са въпроси, на които могат да се дадат различни отговори. „Защо трябва човек да се качва и да слиза?“ Не е важно да си отговорите на въпроса защо човек трябва да слиза и да се качва, но важно е, когато се качва и слиза, да постигне целта си. Кое положение е по-лесно: да се качва човек или да слиза? Зависи от това, къде се качва и къде слиза. Когато се качва по високи планински върхове, човек се задъхва, мъчно върви, изпотява се; когато слиза от високи планински върхове, той не се измъчва – в този случай слизането е по-лесно от качването. Ако слиза в кладенец, дълбок две хиляди метра, човек е изложен на големи мъчнотии и страдания; когато излиза от кладенеца, той се радва – в този случай слизането е по-мъчно и страшно от качването. Изобщо слизането е по-лесно, но животът долу е помъчен и тежък. Каквото и да прави, човек или ще слиза, или ще се качва – средно положение не съществува; средното положение подразбира състояние на покой, а такова състояние в Природата не съществува. Значи човек е в постоянно движение: или се качва, или слиза; или се радва, или скърби. Някои наричат радостите и скърбите в живота илюзии. Ако наистина радостите и скърбите са илюзии, тогава кое е действителност? Ще кажете, че единствената реалност в живота е Любовта. Коя любов считате за реална: между майка и деца, между приятели, между братя и сестри или между мома и момък?

Днес всички хора говорят за Любовта, но въпреки това всеки се опитва да я коригира. Например момъкът казва на възлюбената си:

„Много те обичам“. Тя му отговаря: „Аз те обичам“. Тя изхвърля думата *много* в обяснението си с него. Защо момата изхвърля думата *много?* Защото не намира мярка, с която да изкаже любовта си. Който много обича, той много дава; който малко обича, той малко дава. Една от мерките, с която се определя силата и големината на Любовта, е даването; значи щедростта е мярка, с която се определя степента на Любовта. Когато обича, човек е снизходителен към слабостите и погрешките на хората. Казват, че Любовта е сляпа: не, Любовта е с отворени очи, но понеже е снизходителна към погрешките на хората, тя ги намалява до минимум, за да не ги види. Когато посети човека, Любовта му дава условия да зрее; като узрее, той хвърля старите си дрехи, за да покаже на света своя плод. Същото става и в Природата: например когато житото, царевицата и плодовете узреят, те хвърлят старата си изсъхнала дреха, за да покажат плода си – своята нова дреха. Тази нова дреха трябва пак да се посади в земята, за да мине отново през процеса на узряването. Докато зрее, плодът е красив, приятен наглед; щом узрее напълно, той постепенно губи външната си красота, но увеличава качествата на съдържанието си. Съдържанието е по-ценно от формата: щом подобри съдържанието на живота си, с него заедно човек подобрява и формата му.

Сега, като говорим за зависимостта между формата и съдържанието на нещата, имаме предвид и промените, които човек може да направи в своя живот. Човек може да измени живота си, той може да направи лицето си красиво, с правилни черти. Кога може да постигне това? Когато разбере вътрешния смисъл на живота, когато намери източника на този живот и изправи отношенията си към него. И Слънцето изменя лицето на човека, но тази промяна не е резултат на вътрешна, съзнателна работа. Като се грее човек дълго време на Слънцето, кожата на лицето му почернява и огрубява; същевременно той започва да усеща болки в плешките, в раменете, в

коленете – Слънцето изкарва навън всички скрити болки в човека. Ако не знае кога да се грее на слънце, той може да получи слънчев удар. Причината за това не е в Слънцето, но в самия човек. Когато се лекува по природен начин, човек трябва да се остави на действието на разумните сили в Природата без никакъв страх и съмнение. Най-малкият страх препятства на тия сили: щом срещнат известно препятствие, те не могат да свършат работата си.

Човек носи в себе си всички възможности сам да се лекува. Ето защо, като ви заболи зъб, не бързайте да търсите лекар: концентрирайте мисълта си към Разумната Природа и започнете да пеете на болката си – след известно време болката ви ще престане. Песента и музиката лекуват всички болести – те са сили, чрез които човек уравновесява енергиите в своя организъм. Щом енергиите на човека се уравновесят, с това заедно се подобрява и кръвообращението му. Всички изпитания и страдания в живота на човека целят неговото растене и развитие: като страда, човек се вглъбява в себе си, търси смисъла на живота; и тогава, дойде ли до известно постижение, той изправя отношенията си към себе си, към ближния си и към Бога.

Като не разбират вътрешния смисъл на живота, хората постоянно се запитват защо идат страданията, не може ли без тях и т.н. Каквито и отговори да им се дадат, те все ще останат недоволни – никой човек досега не е получил абсолютен отговор на тези въпроси. „От Бога ли идат всички страдания и изпитания?“ Има страдания, които хората сами си създават – те са тъй наречените ненужни страдания. Обаче има страдания, дадени от самата Природа – те имат свой дълбок вътрешен смисъл. Натъкне ли се на такова страдание, вместо да роптае, да се ожесточава, човек трябва да си каже: „Божия работа е това“. Каже ли така, той ще възстанови своя вътрешен мир и ще започне да учи. Като учи и работи съзнателно, човек все ще се

домогне до някакво разрешение на въпроса за страданията. Следователно каквото и да се случи в живота ви, на което не можете да отговорите, кажете си: „Божия работа!“. „Ама защо да е така?“ Колкото и да запитвате защо е наредено така, никакъв отговор няма да получите.

Когато страдаше, Йов също така запитваше защо му са дадени толкова големи и тежки изпитания, но никакъв отговор не получи. След като мина през големите страдания, мътната вода изтече и той получи Божието благословение. „Защо трябва да боледувам?“ Не питай, но си кажи: „Божия работа е това“. Ако страдате от ревматизъм в крака или в ръката, не питайте защо страдате, но започнете да се разговаряте мислено с ревматизма си, като му обърнете внимание, че той е забъркал пътя си – мястото му не е във вашия крак или във вашата ръка; кажете му, че вън от вашия организъм условията за живот за него са по-добри. Ако този метод не даде резултат, можете да приложите други методи. Много методи има за лекуване на различните болести, но хората не са готови още да ги приложат. В това отношение те приличат на онзи адвокат, който носил в джобовете си два револвера, но като бил нападнат от разбойници, от страх не могъл да си послужи с тях. Разбойниците го запитали защо носи два револвера със себе си. „За тежки моменти в живота ми.“ „Ами какъв по-страшен момент в живота си от този можеш да очакваш?“ Наистина, на какво по-страшно положение може човек да се натъкне, ако се види заобиколен от всички страни с разбойници, които всеки момент могат да отнемат живота му?

Следователно като се натъкне на известно изпитание, човек не трябва да мисли как да се бори с него, но трябва да се въоръжи с търпение, да го осмисли и да научи нещо от него. „Ама трябва да бъдем чисти и святи.“ Как се придобива святост и чистота? Това не са механически процеси. За да придобие чистота и святост, човек трябва

да мине през Божествения огън, който гори, без да изгаря и без да причинява болки; огън, който изгаря и причинява болки, е човешки. Обаче докато дойде до Божествения огън, човек неизбежно ще мине през човешкия и през ангелския огън. За да не се изгори от тези огньове, човек трябва да повдигне трептенията на своето тяло толкова, че да надмине трептенията на огъня; не може ли да постигне това, той непременно ще опита силата му. Който не е господар на този огън, той непременно ще се изгори от него – и светия да, е пак ще се изгори. Ето защо, преди да пипа огъня, т.е. преди да се докосне до страданието, човек трябва да е готов да се справи с него. Не се ли е приготвил предварително, огънят непременно ще го изгори, т.е. страданието неизбежно ще го сломи. При това положение и свети хора са били сломявани от ударите на страданието.

Съвременните вярващи се нуждаят от правилни разбирания за живота. Ще кажете, че вярвате в Бога, че имате прави разбирания за живота. Ако вярвате в Бога, с това ни най-малко не можете да Го заставите да направи всичко за вас. Добре е да вярва човек: като вярва, той може да се спаси. Кой човек обаче, след като е вярвал в Бога, е получил всичко, което е желал? Не е въпрос само да се говори, но трябва да се прилага: вяра без дела е мъртва.

Една богата жена останала вдовица. Докато мъжът и бил жив, тя не работила нищо – слуги вършели всичката и работа. След смъртта на мъжа и слугите я напуснали; тя се видяла в чудо какво да прави, как да си донесе дърва от гората. Една от съседките и казала: „Иди в гората, набери си дърва, направи ги на сноп и започни да викаш Неволята. Веднага от гората ще излезе една жена, която се казва Неволя. Тя ще сложи дървата на гърба си и ще ги занесе в къщата ти“. Както я посъветвала съседката и, така направила: седнала пред снопа дърва и започнала да вика Неволята. Цял ден викала, но никаква жена не видяла. Като се мръкнало, тя нарамила дървата на гърба си и ги

занесла у дома си – така жената разбрала какво означава името *Неволя.* От този ден тя започнала сама да върши всичките си работи.

И тъй, като се моли ден, два, три, човек ще се убеди най-после, че молитвата изисква работа. Той ще се моли и ще копае с мотиката – само при това положение хлябът ще дойде. Ще се молиш на Господа, ще вземеш мотиката на рамо и ще тръгнеш на работа. Някой богат човек ще те извика да копаеш лозето му: той цял ден ще те ругае, но ти трябва да търпиш, да намериш онова чувствително място в него, дето с едно побутване да го смекчиш. И най-грубият и жесток човек има такова чувствително място, и в този човек живее Бог, но ти трябва да Го намериш. Този богат човек се е ожесточил, защото окръжаващите не го обичат: всеки гледа да го обере по някакъв начин, вследствие на което той е затворил сърцето си за всички.

На другия ден ще работиш на някой добър човек, който е готов да даде всичко, каквото има. Тази щедрост не е негова – щедростта е качество на Бога. Тъй щото задачата на човека седи в това – навсякъде да търси Бога: и в добрия, и в лошия. Ако срещнете някой добър, щедър човек, това не значи, че той трябва да даде и последното си парче хляб. „Ама просяк е дошъл на вратата му.“ Това нищо не значи! Той може да раздели и последното си парче хляб с просяка само ако последният е готов да изпълни Волята Божия; няма ли тази готовност в себе си, нека гладува известно време, да научи урока си. Не е въпрос до буквата на нещата, но до техния дълбок вътрешен смисъл.

Съвременните хора се оплакват от живота, от неуспехите си. Защо? Защото мнозина от тях разглеждат въпросите по буква. Не, буквоядството не разрешава въпросите. Да бъдеш щедър, това не значи да даваш безогледно на всички хора. Трябва ли да давате на болния да яде от същата храна, с която и вие се храните? Щом стомахът му е развален, известно време няма да му давате нищо да

яде; на здравия обаче можете да дадете повече ядене – неговият стомах е здрав, може да понася всякаква храна. Ако пък сиромахът яде, без да благодари за храната, която му е дадена, той минава за болен човек; щом е недоволен, ще вземат хляба му назад. За предпочитане е човек да бъде гладен, отколкото да яде с недоволство. Всяко благо, прието от човека с недоволство, разваля живота му, недоволството пък уморява човека. Тъй щото искате ли някакво благо, искайте го с разположение и приемете го с разположение. Някой желае нещо от Господа, но заповядва, иска по-скоро да го придобие. Така не се искат нещата. „Ама казано е в Писанието, че трябва да хлопаш.“ Ще хлопаш първо на своята врата – на своето сърце, на своя ум и на своята воля; щом изпълниш това, тогава ще получиш благото, което си пожелал. Пожелаеш ли нещо от Господа, втори път не хлопай – Бог знае нуждите на човека и преди да е пожелал нещо, Той му отговаря. Не получите ли отговор на молитвата си, грешката е във вас: или не сте работили, както трябва, или преждевременно сте пожелали нещо.

Някой казва: „Повторението е майка на знанието“. Ако тази поговорка е права, питам: какво знание придобива мухата, която десет пъти наред каца върху носа на човека? Какво знание придобива пияницата, като вдига чашите една след друга? Каквото има в първата чаша, същото има и в десетата: разликата се заключава само в това, че след първата чаша той е още трезв, с будно съзнание, и знае какво върши; след десетата чаша обаче той изгубва съзнанието си и не знае какво прави. Да се стреми човек към желанията на пияницата, това значи да живее в астрални кръчми. Влезе ли в такава кръчма, човек изгубва своята права, трезва мисъл – той счита, че Бог му е дал тия блага. Не, блага, които опиват човека и отнемат съзнанието му, не са от Бога. Някой обира касата на богатия и казва, че Бог е отговорил на молитвата му да забогатее. Утре хващат този човек и го турят в

затвора. Може ли Бог да отговаря на такова желание, за което ще те турят в затвор и ще те лишат от свобода? Някой човек ще открадне 50 000 лева, а за да излезе от затвора, ще плати 100 000 лева. Какво е придобил той? Не само че нищо не е придобил, но е изгубил – той е платил глоба за желанието си бързо да забогатее, а същевременно е изгубил свободата си.

Съвременните хора трябва да работят съзнателно върху себе си, за да изменят начина на своето мислене. Права мисъл, прави чувства, прави действия и разбирания са нужни на човека, за да подобри живота си. Възпитанието на младото поколение също трябва да се постави на здрава основа. Какво възпитание ще дадат майката и бащата на децата си, ако те сами не са възпитани? Ще кажат след това, че те са приложили всички нови методи за възпитанието на децата си, но условията на живота, обществото, външната среда са им повлияли зле. Не, денят се познава от сутринта: достатъчно е да разгледате семето под микроскоп, за да знаете какво ще излезе от него. Онзи, Който изпраща човека на Земята, Той знае какви стремежи, какви дарби и способности се крият в него – Той вижда това в зародиша му още, в неговата първична клетка. Затова е казано, че няма нищо скрито-покрито в света.

Когато разумните същества видят, че известно желание може да спъне човека, те противодействат за реализиране на това желание. Например някой иска да се ожени, да има поне едно детенце. Той не подозира, че това детенце именно, този син или тази дъщеря, ще му отнемат живота. Като не може да реализира своето желание, той страда, измъчва се, животът му се обезсмисля, не знае какво да прави. Хиляди работи има, с които човек може да се занимава. Кое е по-добре: да родиш едно дете по плът или по дух? Ако родиш едно дете, което само по плът прилича на тебе, цял живот ще проклинаш деня и часа, когато си го родил. Ако родиш едно дете по дух, т.е. ако можеш

да възпиташ едно дете и да му предадеш онзи красив стремеж на своята душа и на своя дух, ти ще благославяш деня и часа, когато си го срещнал. За предпочитане е тогава човек да ражда деца по дух, а не по плът.

Като ученици вие трябва да се стремите към ония блага, които носят истинско щастие и богатство за човека; ние не говорим за временните блага и богатства. Големи богатства има скрити в земята, но и да намерите тия богатства, пак сиромаси ще останете. Всяко богатство, придобито по външен начин, лесно се изгубва; обаче всяко богатство, което човек придобива по вътрешен път, чрез усилията на ума, на сърцето, на волята, на душата и на духа, прави живота му радостен и весел; този човек е готов да служи на Бога. За такова богатство може да се говори и в Школата; всяко друго богатство нарушава мира и разположението на човека.

Един беден, скромен обущар живеел на края на града със семейството си. Той бил благочестив човек, молел се редовно на Бога и благодарил за всичко, което му било дадено. Който минавал край дюкянчето му, с удоволствие се спирал пред него да чуе песента му: той всякога пеел, когато кърпел обущата на своите клиенти. Един богат човек минал край дюкянчето му, спрял се и той да чуе неговата песен и си казал: „Ако този човек при сиромашията си пее с благодарност и разположение, как ли би пял, ако се намира при добро материално положение? Аз ще вляза при него, ще му дам една голяма сума да подслади живота си“. Обущарят взел парите и благодарил на богатия за голямото добро, което му направил. Няколко дена след това богатият минал пак край дюкянчето на бедния да чуе как пее сега. Голяма била изненадата му, когато не чул никаква песен! Защо? Защото с парите, които получил от богатия, обущарят приел и един трън в себе си: като се почувствал осигурен, той престанал да се моли

на Бога; щом престанал да се моли, с това той изгубил мира и разположението си.

Следователно ако материалното положение на човека се подобри, преди да е постигнал нещо духовно, вместо да използва разумно богатството си, той ще си причини ред пакости. Ако е ученик, ще напусне училището си – ще мисли, че се е осигурил; ако е бил обикновен човек, без власт в живота, той ще се почувства силен – ще мисли, че може да заповядва на всички. Иска ли някакво благо, човек трябва да е готов за него. Същото се отнася и до Любовта. Мнозина искат да придобият Любовта, преди да са развили нежност, деликатност, добра обхода. За да се направи известно добро на човека, той трябва да знае пътя, по който го иска; не го ли иска правилно, никакво добро не може да му се направи. Направите ли добро на човека по крив път, тогава вие ще слезете, а той ще се качи. Има само един начин, по който можете да правите добро на човека – той е Божественият начин. Направите ли доброто по този начин, и двамата ще се ползвате. Всяко добро, направено по свобода, от любов, причинява вътрешна радост в човека; направи ли се чрез принуждение, то е механическо добро.

И тъй, когато се прави добро по Божествен начин, там няма никакви разсъждения. Рече ли човек да мисли да прави ли добро, или не, заслужава ли даденият човек да му се направи добро, въпросът е свършен. Ако и онзи, на когото правят добро, започне да разсъждава да приеме ли това добро, и неговата работа е свършена. Искате ли да излекувате болния, последният трябва да е готов да изпълнява. Ако той започне да разсъждава как ще му помогнете, какви са разбиранията ви, ще остане да лежи още дълго време. Това показва, че той не е страдал достатъчно.

Който е страдал, той иска само едно: да се излекува. Кой ще го лекува, как ще го лекува, това не е важно за него. Който се съмнява в

Божественото, той ще пада и ще става, ще боледува и ще оздравява, ще ходи в пустинята да служи на Бога и ще се връща оттам разочарован и т.н. Бъдете като болния, който 38 години лежал пред къпалнята. Христос му казва: „Стани, дигни одъра си и ходи!“. Той моментално изпълни заповедта на Христа, без да Го пита кой е, откъде е и кой Му е дал право да лекува.

Съвременните хора се нуждаят от правилни разбирания за живота. Като не разбират законите на Разумната Природа, нито тия, които управляват живота, те често се оплакват, че са се вкиснали. Каквото и да правите, вие не можете да избегнете процеса на вкисването, т.е. процеса на ферментацията – той е природен процес. Като е дошъл на Земята, човек непременно ще се вкисне; все ще му турят някъде малко квас, за да се вкисне. Няма човек в света, който да не се е вкисвал. Лошото не е във вкисването, но в неразбирането на този процес. При всяко вкисване, при всяка ферментация се образуват някои ценни вещества, които човек непременно трябва да използва. Учените подлагат гроздовия сок на ферментация, за да получат от него вино; също така те подлагат сливите и други плодове на ферментация, за да получат от тях ракия, спирт.

Вървете по пътя на учените и изучавайте процесите, които стават във вашия физически и психически живот, като използвате разумно ония ценни продукти, които се получават от тях. Няма човек в света, който да не е казал на някого една обидна дума. Обидната дума предизвиква вкисване. Вие трябва да изучавате вкисването като неизбежен процес в живота и да използвате ценното, което се крие в него. Няма дом в света, дето вкисването да не е влязло. Това не е за упрек – обаче човек трябва да работи, да намери методи, чрез които да се освободи от вкисването. Науката познава ред методи против вкисването. Дадете ли ход на Божественото в себе си, вие ще се справите с всички отрицателни процеси, които стават във вас.

И тъй, като ученици вие трябва да дадете първо място на Божественото в себе си, а после на човешкото; вие трябва да изпълните първо Волята Божия, а после своята. Всички хора са ученици на Великата Школа на живота. Щом е така, от всички се изисква изпълнение на Волята Божия. Преди да са разбрали това, хората искат от Бога да им даде дълъг живот, знание, сила, свобода, богатство. Дълъг живот може да се даде на разумния, който знае как да го използва. Какъв смисъл има да се даде дълъг живот на престъпника? Да му се продължи живота, това значи да му се даде възможност да върши повече престъпления, да мъчи хората. Ако разумният е учен, дългият живот е на място; обаче ако неразумният е учен, той ще направи хиляди погрешки. Ето защо пожелайте дълбоко в себе си да имате светлина, за да изпълнявате Волята Божия, а що се отнася до другите неща – знание, сила, свобода, те сами по себе си ще дойдат. „Ама еди-кой си има много блага, без да ги заслужава.“ Кой каквото има, заслужено му е дадено. Благодарете за всичко, което ви е дадено; бъдете доволни от положението, което заемате. Има същества, които са над вас, но много същества са под вас – вие не сте последен в света. Като погледнете нагоре и благодарите за положението си, и вие ще се качите по-високо. На ония, които са под вас, кажете им да бъдат благодарни от положението си, за да се качат и те на вашето място.

Човек може да се качва от едно стъпало на друго само ако е благодарен. Не е ли благодарен от днешното си положение, той никога няма да се повдигне. Казано е в Писанието: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Да се измени човек, това значи да се повдигне от едно стъпало на друго. Това е възможно само когато човек благодари. Защо да не благодари човек за всички условия, при които се намира? Че бил сиромах – нека благодари: щом е благодарен, сиромашията ще го напусне. Да благодари човек за всичко, което му е дадено, добро и лошо, това значи да е научил

урока си. Като научи урока си, ученикът дава добри отговори и минава от едно отделение в друго, от по-долен клас в по-горен. Може ли ученикът да повтаря класа, ако редовно и добре е учил уроците си? Само онзи ученик повтаря класа, който е бягал от училище и не е учил уроците си. Благородство, чистота се иска от човека!

Как може да постигне човек благородство и чистота в своя живот? Вижте какво става с изворите в Природата. Виждате един голям извор, от който непрестанно блика чиста, кристална вода. Не се минава много време, виждате, че същият извор едва шурти – водата е намаляла. Търсите причината тук-там и дохождате до убеждението, че е станало някъде подпушване, някакви мътилки са заприщили пътя му, вследствие на което водата е намаляла. Какво трябва да направите? Ако искате да помогнете на извора, трябва да проследите движението на водата, да видите къде е станало подпушването. Щом намерите мястото, духнете. Това може да направи и самият извор. Достатъчно е да дойде по-силна струя вода, за да отнесе със себе си мътилките и да отпуши извора. Силната струя представлява духането, което всеки човек може да направи със себе си. Запуши ли се някъде отворът, отдето тече чистата вода на вашия живот, спрете се за момент и духнете. Щом духнете няколко пъти, мътилката ще се махне: първо ще започне да тече нечиста вода, но след нея ще дойде чиста. Следователно видите ли, че някъде тече нечиста, мътна вода, не се страхувайте: спрете се за момент, докато изтече тази вода, и пийте от чистата, която иде. По-добре е да отпушите крана, за да изтече нечистата вода навън, отколкото да я държите затворена в чешмата и да се лъжете, че вътре има чиста вода. Щом нечистата вода изтече, след нея ще дойде чиста. Дето тече чиста вода, там е естественият живот.

И тъй, докато човек не влезе в естествения живот, в живота на чистата вода, той няма да се справи с мъчнотиите и противоречията

на своя живот. Никоя съвременна философия не е в състояние да разреши и отнеме противоречията в човешкия живот. Единствената философия, която може да разреши противоречията на човешкия живот и да го освободи от ненужните страдания, това е философията на Великата Любов, на Словото Божие. Време е вече да се приложи тази философия. Обикновено тя започва само с една дума, различна за различните хора. Всеки трябва да намери тази дума и да я скрие в себе си – тя е неговата обична дума. Произнесе ли я тихо, за себе си само, човек изменя цялото си състояние: от скръбен става радостен и весел, от недоволен става доволен. Тази дума може да е за някого едносложна, за някого – двусложна или многосложна, но тя крие в себе си магическа сила: няма мъчнотия в света, която тя да не разреши. Свещена е тази дума! Искате ли да запазите силата и, на никого не я казвайте – крийте я даже и от себе си. Докато тя е във вас, вие сте силни; щом я изгубите, с нея заедно изгубвате и живота си. Тя е Божественото начало в човека. Христос казва: „Не само с хляб може да живее човек, но и с всяко Слово, което излиза от устата на Бога“. Това Слово е основа на живота – то е подквасата, от която се ражда всичко велико и красиво в света. Словото е живо, докато човек вярва в него; престане ли да вярва и да го прилага, то губи вече своята сила и мощ.

Съвременните хора са обезсмислили живота си, защото са изгубили основата, на която седят. Основа, стълбове са нужни на човека – без тях той не може да живее. Значи Божията Любов, Мъдрост и Истина представляват основата, на която човек стъпва, и стълбовете, на които се крепи. Има ли за основа Любовта и за подкрепа – двата стълба – Мъдростта и Истината, той свободно може да пропътува широкия океан на живота от единия до другия бряг. Той ще се домогне до тия неща само в най-тежките моменти на живота си. Бог се проявява през всички времена и условия, но човек Го вижда в

трудните моменти на своя живот. Когато изпитанията дойдат в живота, тогава Бог се изявява най-силно; затова е казано в Писанието: „Потърси Ме в ден скръбен!“. Щом се намери в това положение, човек търси двата стълба, на които да се опре. „Кои са тия стълбове?“ Някога Мъдростта и Истината, а някога Любовта и Истината. Когато се намери в трудно положение в живота си, изоставен и забравен от всички, в пълно отчаяние, човек трябва да разчита на нещо.

Единственото нещо, в което човек никога не се е лъгал и на което всякога разчита, това е Бог, основата на неговия живот: само Той е в състояние да разпръсне мрака около него. В каквото и затруднение да се намерите, кажете си: „Има Един, в Когото никога не се съмнявам“. При най-трудните задачи в живота ви Бог е около вас и ви нашепва как да постъпите, за да решите правилно задачата си. В това време ще срещнете някой ваш ближен, който ще ви каже: „Не се смущавай, всичко ще се нареди!“. Тези думи са Божествени – те са слова, излезли от устата на Бога. Това значи да бъде човек проводник на Божественото. Срещнете ли такъв човек, скръбта ви ще се превърне на радост. За да се домогнете до двата стълба на живота, вие трябва да минете през ред изпитания, външни и вътрешни.

Мнозина питат защо идат изпитанията. Изпитанията са необходими, за да познае човек Божията Любов, да разбере, че не е сам в света, че има кой да мисли и да се грижи за него. Един млад човек останал без работа и цели три дена не ял нищо. През това време той усилено се молил да намери някаква работа, за да си купи хляб. Силно уморен от трудностите в живота си, той задрямал на улицата; като се събудил, видял един хляб до главата си. Кой донесъл хляба, не видял, но веднага го разчупил, изял го и задоволил глада си. Така именно той разбрал, че има Промисъл в света. Този Промисъл се изявява по много прост, но красив начин. Красивите и велики неща са невидими. Истинската красота седи главно в съдържанието на

нещата, а не в тяхната външна форма – съдържанието на нещата задоволява хората. Добре е и външната форма да бъде красива, но по-добре е, когато съдържанието е красиво. Кой е Този, Който успокоява, задоволява и утешава човека? Това е Проявеният Бог, Който влиза във всички живи същества и чрез тях помага. Щом получи успокоение и утешение, човек трябва да благодари.

Сега и на вас казвам: благодарете за хляба, който сте получили в момента, когато сте били в голямо затруднение. Този хляб може да се изпрати в различни форми. Формата не е важна, съдържанието е важно. Благодарете за хляба и започнете да се повдигате нагоре. Кажете ли, че малко сте получили, и него ще изгубите. Благодарете и за малкото: който малко дава, той може и много да даде; който много дава, той отнема и малкото, което човек има. Божественото се проявява в малкото: в една малка мисъл, в едно малко чувство, в една малка постъпка. От кого излиза малкото, не е важно: Божественото може да се предаде и чрез детето, и чрез възрастния, и чрез простия, и чрез учения. Златната монета е еднакво ценна и в ръката на учения, и в ръката на простия, в ръката на детето и на възрастния. От човека обаче се изисква смирение, за да приеме с благодарност благото, което произлиза от Бога. Всяко благо, всяко добро нещо произлиза от Бога; чрез кого иде това благо, не е важно.

Един селянин пътувал два-три дни, но свършил хляба си, вследствие на което нямал сила да върви, едва вдигал краката си. По пътя той срещнал един човек, помолил го за парче хляб, но пътникът се извинил, че нищо нямал в торбата си. По-нататък селянинът видял един овчар. Помолил и него да му даде парче хляб, но се оказало, че той го е изял вече – готвел се да слиза в селото си. Уморен и измъчен от глада, селянинът видял край пътя една круша. Бързо се отправил към нея, но не намерил нито един плод. Отчаян от положението си, той седнал под крушата да си почине. В това време от крушата

паднало нещо. Като погледнал на земята, пътникът видял как три круши една след друга паднали до него. Той взел крушите и благодарил на Бога, че в този момент се погрижил за него: крушите се задържали на дървото до това време за него. Трите круши дали на селянина това, което той ще запази не само на Земята, но ще отнесе и със себе си и на Небето. Няма човек в света, който в най-трудните моменти на живота си да не е получил поне три круши от някого.

Благодарете за трите круши, които са ви дали възможност да познаете Божията Любов, да видите, че Божият Промисъл работи в света. Трите круши – това са трите велики добродетели, които всякога трябва да носите в душата си.

Божията Любов носи пълния живот.

46 лекция, 3 юли 1929 г., София, Изгрев

ГОСПОДАР И СЛУГА

Размишление

Това, което ще говоря на Мусала, другаде не може да се каже. Значи за всяко нещо се изисква специална обстановка, специални условия. Например на неразорано поле жито не може да се сее, в празна саксия цвете не може да се сади; на цигулка без струни не може да се свири, от празно шише вода не може да се пие; поет без перо не може да пише, без очи човек не може да вижда, без уши не може да чува, без език не може да говори, без ръце не може да работи, без крака не може да ходи.

Сега, като наблюдавате водните капки във въздуха, виждате, че макар и по-тежки от него, те се държат във въздуха, без да падат долу. „Кой ги държи във въздуха?“ Една особена сила. Това показва, че невъзможното за въздуха е възможно за тази сила; сам по себе си въздухът не може да задържи водните капчици на тази височина. Следователно невъзможното за човека е възможно за Бога. Макар човек да е по-тежък от средата, в която живее, Божественото може да го вдигне във въздуха, в света на възвишената мисъл. Дръжте в ума си мисълта, че тази сила, която крепи света, е всесилна. Тя е всесилна, защото е всеразумна; тя е всеразумна, защото е вселюбеща; като вселюбеща тя се проявява по единствената причина, че е всеистинна. За тази сила няма нещо невъзможно – тя може да пресъздаде и преустрои света, както пожелае. Човек обаче може само да подражава на тая сила, но по никой начин не носи в себе си тази велика инициатива и мощ. Това не значи, че човек не трябва да се проявява: той трябва да се проявява, но без страх. Който се страхува, той скоро осиромашава; който се страхува, за него животът изгубва своята

красота и смисъл. Човек трябва да се освободи от животинския страх в себе си, а да остане само със свещения страх, за който е казано, че началото на мъдростта в човека е в зависимост от страха му от Господа.

Сега дръжте в ума си мисълта, че всичко, което става в света, в каквато форма и да е и колкото и да е противоречиво, се допуща, за да се прояви Природата с всичките и разумни сили и закони. Дали човек разбира всичко това, е друг въпрос – за Природата това е необходимо. Като знаете това, пазете се да не влизате в противоречие с Природата и с нейните разумни закони – тя е единственият приятел и учител на човека, тя е негова майка, негов баща. Трябва ли тогава да се стълкновявате с нея? Сблъскате ли се с Природата, вие се сблъсквате с най-добрия си приятел. „Ама защо страдаме?“ Ако страданията ви са дадени от Природата, те представляват за вас велико благословение. Ако сами си ги причинявате, въпросът е друг – те са ненужни страдания, а всички ненужни страдания трябва да се избягват.

Следователно всяка раница, която човек сам туря на гърба си, може да я снеме, когато пожелае – на тази раница той е господар. Обаче раница, сложена от Природата, е свещена – тя не може да се сваля и туря по желанието на човека; по отношение на тази раница човек е слуга – турят ли я веднъж на гърба му, той ще я носи, докато му я снемат. Колкото и да се потите и пъшкате под тежестта на тази раница, ще мълчите, ще чакате момента, когато Природата дойде при вас: тя сама ще разкопчае ремъците, ще снеме раницата ви, ще я тури на земята и ще ви каже да отидете на баня, да се преоблечете с чисти дрехи и да се явите при нея, да кажете какво сте научили. Не питайте защо Природата е сложила раница на гърба ви, но си кажете: „Това е Божия работа!“ „Защо съм болен?“ „Това е Божия работа!“ „Защо съм беден?“ „Това е Божия работа!“ „Защо съм богат?“ „Това е Божия

работа!“ „Защо съм невежа?“ „И това е Божия работа!“. Ако всичко това е от Бога, то е на място; ако е от хората, не е на място. Има знание и невежество, които се причиняват от човека – това знание и невежество могат да създават големи нещастия на човека. Дойдете ли до знанието, което произтича от Бога, пазете го свещено в себе си; дойдете ли до невежеството, и него пазете. „Ама празен съм, нищо нямам в главата си.“

За предпочитане е стомната ти временно да бъде празна, но чиста, отколкото да бъде пълна с нечиста, мътна вода. Ще дойде ден, когато твоята празна стомна ще се напълни с Божествено съдържание. Ако е пълна с нечиста течност, Божественото знание ще дойде при тебе, но като не намери място къде да се налее, ще мине и замине, без да ти даде нещо.

Каква е разликата между човешкото и Божественото? Човешкото всякога се намира пред невъзможности. Когато човек заболее сериозно, температурата му се повишава постепенно от 37 и достига до 41 градуса: всички лекари се произнасят, че положението е сериозно и болният не може да издържи. В момента, когато очакват края на болния, температурата му се понижава и постепенно слиза до нормалната – тук действа Божественото. Дето човешкото свършва, там Божественото започва да се проявява; дето Божественото свършва, там човешкото се проявява. Престане ли да упова на Бога, човек се намира под влиянието на човешкото; дето човешкото работи, там краят е всякога лош. При човешкото началото е добро, краят е лош; при Божественото е точно обратното: началото е лошо, краят е добър. Божественото туря тежка раница на гърба на човека: той страда, пъшка – мисли, че товарът не е по силите му. Той не подозира, че раницата му е пълна със сняг: в момента, когато се обезсърчи, Слънцето започва да грее силно и снегът в раницата му се стопява. Какво е станало, че товарът му изведнъж олеква, и той не знае. Който

обезсърчава човека, Той го и насърчава. Когато човек изпадне в най-тежко положение, Божественото в него го успокоява, насърчава го, казва му, че работата ще се оправи. Откъде и как ще се оправи работата, човек не знае: той е сам в гората, забъркал е пътя си, не вижда никакъв изходен път. Но какво става? От изневиделица му иде помощ. Докато очаква на хората, човек всякога свършва с разочарование; уповава ли на Бога, той ще получи помощ и в най-тежките и безизходни положения. Искате ли работите ви да вървят добре, сложете Божественото за основа на живота си, а човешкото – за допълнение. Направите ли обратното, човешкото да сложите за основа, а Божественото – за допълнение, работите ви не само че няма да се оправят, но ще се объркат още повече.

Какво значи човек да даде първо място на Божественото в себе си? Това значи да спре вниманието си върху най-малките величини, в които Бог живее. Виждате как ученият иждивява десетки години за изследване живота на микробите. Обаче ако някой овчар помоли този учен да се спре при него и да му поговори нещо, ученият ще откаже под предлог, че му предстои сериозна работа – да държи реферат върху важен научен въпрос. Този учен не подозира, че ако се спре да поговори малко с овчаря, рефератът му ще излезе по-добър, отколкото ако му откаже. Прост е овчарят, но желанието му да поговори с един учен човек е божествено. Този овчар има дълга житейска опитност – той е подобен на извор, който постоянно блика. Водата в него не пресъхва, но постоянно извира и пои, каквото срещне на пътя си. Всички овчари не са извори, но вие трябва да познаете добрия овчар, който носи Божественото в себе си. Един е този овчар, но вие трябва да го познаете между многото и да се отзовете на желанието му да поговори с вас. Като знаете това, бъдете всякога готови да се спирате пред Божественото. Щом ви покани да се разговаряте с Него, не Го пренебрегвайте – в каквато външна форма

да ви се представи, във формата на учен или на прост, на дете или на възрастен, отдайте му известно внимание.

Като ученици вие трябва да бъдете внимателни към Божественото във всеки човек и да го зачитате, както зачитате себе си. Не му ли отдавате нужното внимание, вие ще се намерите в положението на онази млада княгиня, която заради лошото отношение със слугите си всяка вечер била заливана с кофа студена вода от неизвестно за нея лице. Младата княгиня била женена също така за княз – добър, разумен човек, който се отнасял с нея внимателно, любезно. Княгинята била работна, спретната, но много нервна: за най-малкото неизпълнение на нещо от страна на слугите си тя прибягвала до бой. Не се минавало ден да не бие слугите си. Като се връщал князът от работа, жена му го посрещала с оплаквания, че слугите и не я слушали, не вършели работата си добре. Князът я изслушвал, без да каже дума по нейните оплаквания. От друга страна той често наблюдавал поведението и към слугите, но никога нищо не казвал. Княгинята имала обичай да излиза вечер на разходка в градината, да си почива от дневната работа и от безпокойствата. Мъжът и знаел това и решил да я възпита. Той се преобличал, дегизирал се и отивал в градината, дето жена му ходела, за да я залива с вода. Той носел със себе си кофа със студена вода и в момента, когато жена му минавала край него, бързо я заливал със студената вода и се скривал някъде между дърветата. Недоволна и обидена от постъпката на неизвестния, тя веднага се връщала у дома си и разказвала на княза за случката. Той я изслушвал внимателно, вземал участие в обидата и, но не предприемал нищо, за да я запази от непознатия човек.

Това се случвало няколко вечери наред: княгинята се връщала от разходката си все по-сърдита и недоволна. Като се оплаквала на мъжа си, той и казвал: „Помисли малко, да не би някой от слугите да е

подкупил непознатия да ти отмъсти вместо тях“. Тя започнала да мисли по това и решила в себе си да измени отношенията си към слугите. Щом престанала да ги бие, непознатият изчезнал от градината. Оттук можем да извадим следното заключение: когато човек изправи своите вътрешни отношения към Първата Причина на нещата, към Божественото в себе си, заедно с това се подобряват и неговите външни условия. Значи между външния и вътрешния живот на човека има известна зависимост.

Често хората страдат от много желания. Като не могат да ги реализират, те търсят причината вън някъде, вследствие на което стават нервни, сприхави. Многото желания на човека представляват брашно, което той иска да замеси, да направи хляб от него и да го опече. Той има брашно, но вода няма на разположение. Какво трябва да направи? Ако изнесе брашното навън, вятърът ще го отвее. Докато не намери вода, която да спои частиците на брашното, да го превърне в тесто, всичките му желания остават нереализирани. Значи за реализиране на едно желание или на една мисъл са нужни два елемента. Когато човек разсъждава по даден въпрос, пак му са нужни два елемента. Искате ли да омесите хляб, ще знаете, че нито брашно без вода може, нито може вода без брашно. Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето“. Това значи: всяко чувство, всяка мисъл и всяка постъпка могат да се реализират, да се превърнат в хляб, ако има поне два елемента. Като се говори за хляб, мнозина имат предвид физическия хляб и считат, че това е работа на фурнаджията. Не, всеки човек трябва да знае да меси хляб: ако може сам да си прави хляба, той е разрешил един важен въпрос в живота. Нека в ума на всички остане идеята за живия хляб, от който ако ядете, вечно ще живеете. За да дойде до идеята за живия хляб, човек трябва да започне от физическия хляб. За този хляб се изисква чиста вода,

чисто, прясно брашно, получено от жито, расло и узряло на лъчите на Любовта.

Днес всички религиозни и духовни препоръчват на хората вяра. Няма защо да се говори на хората за вяра – всъщност няма човек в света, който да не вярва, както няма човек, който да не може да си меси хляб. Вярата е храна за душата, както хлябът – за тялото. Кой може да омеси по-хубав хляб – господарката или слугинята? Слугинята. Господарката доставя материал за приготвяне на хляба, а слугинята замесва този материал и прави от него хляб. Господарката представлява идейния живот на човека, отдето слизат идеите; слугинята пък представлява човека, който може да реализира идеите: той само ги омесва и прави от тях хляб. Недоволството на човека се предизвиква от слугинята. Защо? Като мисли, че е господарка, тя иска да и се отдаде нужното почитание и уважение. Щом не получи това, тя започва да се сърди, става недоволна от положението си. Защо трябва слугинята да заеме положението на господарката си? По-добри слуги и слугини от самия човек не съществуват. Сегашният свят е пълен с господари, но не и със слуги. В миналото господарите са били все слуги и слугини – единственият господар в света е Бог. Следователно човек е в заблуждение, докато мисли, че е господар в света. Този господар иска да заповядва на хората и с това мисли, че е изпълнил предназначението си на Земята. Той иска да заповядва на подобните си – също така господари като него. Обаче невъзможно е господар да заповядва на господар. Щом не може да заповядва, човек се чувства нещастен и казва: „Защо никой не ме слуша?“. Защото не си господар по призвание, а сам си се произвел за такъв, както Дон Кихот[82], който постоянно воюва в името на своята Дулсинея, и както Санчо Панса, който иска да заеме високо положение.

---

[82] Дон Кихот и Санчо Панса са герои от романа „Дон Кихот де ла Манча“ (1605, 1615) от испанския писател Мигел де Сервантес Сааведра (1547-1616). Той се приема

И тъй, като е дошъл на Земята, човек трябва да служи, да стане слуга, да познае себе си. И Христос дойде да служи; Той казва: „Не дойдох да Ми служат, но да послужа“. Той разбираше Своето предназначение: когато искаха да Го направят цар, Той се отказа. Христос знаеше, че Неговото царство не е от този свят. Съвременните хора още не съзнават своето предназначение и като се натъкнат на някакво страдание, те роптаят, не искат да страдат. Когото срещнете, ще чуете да казва: „Все на мен ли трябваше да се дадат тия страдания, все аз ли трябва да страдам?“. Кой друг ще страда, ако не слугата? Страданието е за слугата, а радостта и веселието – за господаря. Закон е: ако господарят е щастлив, и слугата ще бъде щастлив; ако слугата направи господаря си нещастен, заедно с него и той ще бъде нещастен. Няма по-добро положение за човека от това, когато дълбоко в душата си съзнае, че е слуга, дошъл на Земята да направи нещо и за другите хора, а не само за себе си. Много хора са нещастни, понеже не могат да слугуват даже и на своя господар. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да признае господаря в себе си, да му служи с любов: каквото му заповяда, да го изпълни и да каже: „Да бъде Твоята воля!“. Каже ли ти господарят, че днес трябва да ядеш само хляб, изпълни заповедта му, без да питаш защо. Когато господарят види, че слугата му е готов да изпълни всичко заради него, и той ще му отговори със същото.

за един от най-големите шедьоври на световната литература. Описва приключенията на испански благородник идеалист, който вследствие от четенето на много романи за рицарството започва да вярва, че той самият е рицар, който трябва да се бори срещу несправедливостите в света. Дон Кихот пътува със своя оръженосец Санчо Панса – необразован, но прагматичен селянин, и си поставя за задача да защитава сираци, девойки и вдовици, да брани безпомощните, а също и истината и красотата. Творбата представлява богата илюстрация на испанския живот през Ренесанса и съдържа много философски проникновения: Дон Кихот се превръща в алегория на човека, търсещ доброто и истината, преодолявайки многобройни препятствия. Неговият идеализъм в отделни моменти прилича на лудост в един свят, който разглежда понякога героизма и любовта като форми на лудостта и това е причина за много комични епизоди в романа.

Защо хората не успяват в живота си? Защото слугите измъчват господарите си: нисшето измъчва висшето в човека. Обикновените идеи се налагат на великите, вследствие на което човек минава през големи страдания. Какво прави тогава Божественото? То полива човека с кофа студена вода. Страданията, които човек преживява на Земята, не са нищо друго освен заливане със студена вода. Какво трябва да направи човек, за да се освободи от страданията? Той трябва да изпълни своето велико предназначение – да служи на Бога. Велико е това предназначение, защото като служи на Бога, човек ще познае себе си и своите ближни, ще служи и ще помага и на тях с любов. Хората се страхуват от думата *слуга,* понеже имат предвид слугите, които работят за пари и без любов, без съзнание за своята служба. Ние говорим за служене от любов, както са служили пророците и апостолите. Думата *служене* е свещено звание. След като си служил на Бога добре, тогава само можеш да се наречеш Син Божий. Докато не си бил слуга, ти не можеш да бъдеш син – само синът знае как трябва да служи на баща си. Най-добрият слуга на един баща – това е неговият син. Не може ли синът да служи на баща си, той не може да бъде негов син. И ангелите са Божии служители. Ще кажете, че на Земята званието *слуга* е презряно. На Земята е така, но не и на Небето – презрените неща на Земята са почтени на Небето. Хората са изопачили понятието *слуга* и въпреки това искат да бъдат щастливи. За да бъде щастлив, преди всичко човек трябва да е бил слуга. Само в служенето човек познава себе си – истинският живот се изразява в служенето.

Първото положение, което човек трябва да заеме, е да стане слуга и да съзнае своята работа, да я изпълнява с любов. „Защо животът няма смисъл?“ Защото още не си станал слуга. „Много страдам!“ Господар си още: стани слуга, съзнателно изпълнявай задълженията си и страданията ти ще изчезнат. „Не мога да уча.“ Слуга не си

станал. Съзнаваш ли, че можеш и трябва да слугуваш, всичките ти работи ще се оправят. В каквото положение и да поставите слугата, той е в състояние да разреши всички мъчнотии. Кога е така? Когато слугата има разположението на господаря си. На такъв слуга и камъните, и водата, и вятърът, и растенията, и животните са в негова услуга; този слуга живее в Божественото съзнание. За хората, които не живеят в Божественото съзнание, камъните си остават камъни; за съзнателните хора тия камъни са велики духове, които спят. Христос казва: „Ако хората млъкнат да проповядват Словото Божие, тия камъни ще оживеят и ще проговорят“. Под думата *камъни* Христос подразбирал вътрешното знание в човека, което спи. Престане ли човек отвън да говори, отвътре ще проговори. Да бъдеш слуга в правия смисъл на думата, това значи да познаваш Бога като благост, да Го познаваш като всесилен, всемъдър, дълготърпелив. И тогава при какъвто господар и да попаднеш, няма да се страхуваш, но ще казваш в себе си: „Благ е Господ!“. Разболееш ли се, кажи: „Благ е Господ!“. Изгубиш ли силата си, кажи: „Бог е всесилен – и аз искам да съм силен“. Изгубиш ли знанието, разумността си, кажи: „Бог е всемъдър – и аз искам да бъда мъдър“. Бог прилага благостта, а човек – милосърдието; Бог е всесилен, всемъдър, дълготърпелив, а човек трябва да бъде силен, мъдър, търпелив.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа за Бога, да Го познавате. Ще Го познаете само ако Му служите – при това положение съзнанието ви всеки ден ще се пробужда. Не служите ли от любов, вие ще плачете, ще страдате, ще роптаете против съдбата си, както правят всички несъзнателни слуги. Какво правят господарите с такива слуги? Бият ги. Няма човек в света, който да не е бит. За да не го бият, той трябва да обича господаря си и да му служи от любов. Не само слугите са бити, но много жени са бити от мъжете си и много мъже – от жените си. Жена, която обича мъжа си, не може

да бъде бита; мъж, който обича жена си, не може да бъде бит – дето е Любовта, там бой не може да има. Един овчар се оженил за една млада, красива и разумна овчарка. Понеже я обичал, той пазарил десет слугини да и слугуват, а тя да им заповядва само. Като излизал овчарят на работа, възлюбената му оставала вкъщи да нарежда домакинството си. Тя извиквала слугините си и им казвала: „Щом видите, че господарят се връща от работа, вие първи ще го посрещнете, ще му целунете ръка, ще му кажете няколко добри думи и ще му измиете краката“. Тя сама им казвала с какви думи да посрещнат господаря си – всеки ден тя казвала различни думи. Последна тя го прегръщала, целувала го и му казвала няколко благи думи.

За мнозина този пример е странен, неприложим в живота. Всяка жена би казала: „Как е възможно да оставя слугинята си първа да посрещне господаря? Това не позволявам!“. Така ще каже всяка жена, която не разбира дълбокия смисъл на думите *слуга* или *слугиня.* Слугата е синът в дома, а слугинята – дъщерята. Следователно дъщерята трябва да посрещне баща си, да му целуне ръка, да го въведе вътре и да му предложи да му краката измие; после ще се яви господарката, неговата възлюбена. Нисшето ще целуне ръка на висшето, ще измие краката му и ще го въведе в дома, където всички го очакват: висшето ще простре ръцете си и ще благослови нисшето. Краката на висшето, това е хлябът, доброто в живота. Разберете ли отношенията помежду си като правилни отношения между господари и слуги, вие ще осмислите живота си.

Като ученици вие сте дошли на Земята да учите и да служите. Две пособия са дадени на човека, за да изпълни службата си добре – това са умът и сърцето: те са най-добрите пособия, с които човек може да изпълни предназначението си на Земята. Следователно на Земята човек ще бъде слуга, а на Небето – Син Божий. Да бъдеш Син

Божий, това значи да бъдеш създаден по образ и подобие Божие, т.е. да бъдеш подобен на Бога по сила, по разумност, по Любов и по Истина. Бог е всесилен, всеразумен, вселюбящ и всеистинен. Всесилието почива на разумността, всеразумността – на Любовта, вселюбието – на Истината. На научен език казано: силата се направлява от разумността, разумността – от Любовта, а Любовта – от Истината. С други думи казано: помощник на силата е разумността, помощник на разумността е Любовта, помощник на Любовта е Истината. Следователно силен е само разумният; мъдър е онзи, който носи Любовта в себе си; любящ е онзи, който носи Истината в себе си. Казано е в Писанието: „Възлюбил Си истината в човека". И човек може да обича само онзи, който носи Истината в себе си; в който ден разбере, че този човек не носи Истината, той се затваря за него. Любовта посещава само човека на Истината; убеди ли се, че Истината отсъства от него, тя го напуска.

Любовта не обръща внимание на външността на човека – тя гледа какво крие човек вътре в себе си; тя се интересува от вътрешното облекло на човека, а не от външното. Невъзможно е да ви обича човек отвън, ако преди това не ви е обикнал отвътре. Човек може да бъде обичан дотогава, докато някое светло същество живее в него; щом светлото същество го напусне, едновременно с това го напускат всички ония, които са го обичали. Докато някое светло същество живее в теб, всички хора те обичат и казват, че си идеален човек; напусне ли те това същество, хората се произнасят за теб, че си прост човек, празна глава и т.н.

Велико нещо е за човека да бъде посетен от някой ангел; и ангелът се радва, когато го изпращат на Земята да посети някой човек. Този ден за човека е наречен *ден на Любовта,* през този ден всички прозорци на душата му са отворени, навсякъде е светло. Идея има този човек – той знае защо живее, животът му е пълен с радост и

веселие; каквато работа започне, дето и да отиде, той е доволен от всичко. За този ден именно Давид казва: „Господи, не отнемай Светия Си Дух от мене!“. За същия ден апостол Павел се изказва в следния смисъл: „Всичко считам за измет, само да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“.

И тъй, искате ли да придобиете Любовта, да живеете в деня на Любовта, станете слуги на Бога или Божии служители. Малко нещо се иска от човека, за да бъде служител на Бога: чист поглед, красив жест, блага дума. Не е нужно много да се говори на човека, за да го задоволите. Понякога сто сладки думи не струват колкото една сладка дума, един чист поглед или едно благородно чувство. Едно ангелско чувство струва много повече от хиляда човешки чувства. Днес всички хора се стремят към това именно – да ги посети един ангел, да им остави нещо светло и възвишено от себе си. Как ще посрещнете този ангел? Преди всичко вие трябва да разбирате неговия език, да разбирате какво ще ви говори; не го ли разбирате, вие ще се натъкнете на някакво противоречие.

Един турски ага отишъл в едно българско село и казал на селяните: „Ще бъдете внимателни да не говорите пред мене на български, защото добре разбирам вашия език“. Те се разположили с него на една маса, яли, пили, докато се напили добре. По едно време чалмата на агата се запалила. Един от селяните забелязал това и му извикал на български: „Ага ефенди, чалмата ти гори!“ „Зная това“. После пак му казал: „Агачо ефенди, чалмата ти гори!“ „И това зная“. Понеже никак не разбирал български език, агата продължавал спокойно да пуши, но и чалмата спокойно си горяла. Като видели, че агата не разбира български, един от тях му извикал силно, но вече на турски: „Ага ефенди, чалмата ти гори!“ „Така кажете, че да ви разбере човек“.

В същото положение изпадат някои от съвременните хора. Докато им се говори на непознат за тях език, те казват, че знаят какво им говорят – не искат да покажат своето невежество. Като дойдат до някое трудно положение в живота, вие се принуждавате вече да им говорите на техния език, да им кажете, че чалмата им гори. Тогава те ще ви разберат и ще вземат мерки за избягване на нещастието, което ги очаква.

Като ученици вие трябва да бъдете естествени, да не изпадате в положението на този турчин – да се представяте пред хората, че сте нещо повече от това, което сте в действителност. Добре е човек да бъде оригинален, но на място. От вас се иска да отворите душите си за ония блага, които Природата всеки ден праща на Земята. Задачата на цвета е да се отвори за влагата, за слънчевата светлина и топлина; как ще се оплоди, как ще узрее – това не е негова работа. И на вас казвам: отворете душите си за Божиите блага, които слизат отгоре: как ще ги обработите, това не е ваша работа – това е работа на Онзи, Който ги изпраща.

47 лекция, 10 юли 1929 г., връх Мусала

ЗАКОН НА ОТНОШЕНИЯ

Размишление върху благостта.

В Природата съществува закон на отношенията: отношения между формите и между силите или енергиите. Когато се говори за правилно отношение на нещата, в съзнанието на човека изпъква идеята за вътрешна връзка между тия неща. Отношенията могат да бъдат разумни и неразумни, хармонични и дисхармонични. Когато отношенията са неразумни и дисхармонични, в живота се явява разрушаване; когато отношенията са разумни и хармонични, навсякъде в живота виждаме растеж. Хармоничните отношения произвеждат живот, а дисхармоничните – смърт. Колкото и да философства човек, животът и отношенията му към Бога могат да бъдат хармонични или дисхармонични. Ако отношенията му са хармонични, той ще се радва на живота, т.е. Бог ще живее в него и той в Бога; не са ли хармонични отношенията му, смърт го очаква.

„Защо един човек трябва да живее, а друг да умре?“ Такъв е законът на Земята: за да живее един човек, друг трябва непременно да умре. Ако този закон не се спазва, физическият живот не би се проявил. Много кокошки, прасета и агнета умират, за да живеят хората; много мушици умират, за да живеят птиците; много скали се разрушават, за да поддържат живота на растенията. Значи за да се поддържа животът на едни същества, други трябва да умрат. Тези същества, които умират на физическия свят, създават условия за живот в духовния свят; и обратно: тези, които умират в духовния свят, създават условия за живот на физическия свят. Оттук виждаме, че има два вида смърт: духовна и физическа. Който иска да живее в духовния свят, той трябва да умре за физическия; който иска да живее на

физическия свят, той трябва да умре за духовния. Смъртта във физическия свят ражда живот в духовния свят, смъртта в духовния свят ражда живот във физическия свят.

В умовете на съвременните хора идеите *раждане и смърт* имат съвсем друг смисъл от този, който всъщност трябва да се разбира. По отношение на смъртта хората имат криво разбиране: те гледат на смъртта като на неприятел, който ги разделя от близките им, от техните възлюбени. Наистина, смъртта лишава човека от близките му, от неговите приятели, но същевременно го освобождава и от неприятелите му. Следователно смъртта причинява на хората толкова злини, колкото и добрини: смъртта едновременно е плюс и минус. Ако кокошката умира, вие имате плюс, т.е. някаква придобивка; ако човек умира, вие имате минус, т.е. някаква загуба. Това са временни отношения: излезете ли вън от тия отношения, вие нито ще умирате, нито ще живеете. Това състояние учените наричат *състояние на покой.*

Мнозина се стремят към състоянието на покой, но те не са опитали какво значи покой. Една точка може да бъде в покой, когато от всички страни я налягат сили, равни една на друга. Когато всички сили се съсредоточат към тази точка, тя ги уравновесява и остава в покой – тя съсредоточава в себе си тежестта на всички сили, които са отправени към нея. В Природата това състояние е известно под името *зреене на плода.* В този смисъл плодът не е нищо друго освен събирателна точка на сили. Обикновено плодът е в покой: всички сили, които действат в плода, се събират в един център, в една точка, която е в пълен покой. Когато изпадне в такова положение, човек казва: „Какво ли ще излезе от моята работа? Никаква перспектива, никакъв изходен път не виждам пред себе си“. Когато всичките пътища пред човека се затворят, когато всички проходи в Природата се запушат за него, той се намира в едно успокоително състояние на

ума и на сърцето си с цел да не се разсейва, докато дойде до вътрешно, правилно разбиране на живота.

Като изучавате живота на човека, вие виждате неговите различни стремежи. Докато живее само на физическия свят, той иска да бъде голям, силен; ако живее в духовния свят, той иска да бъде обичан от всички; ако живее в умствения свят, той иска да бъде свободен, независим, да прави, каквото желае; ако живее в Божествения свят, той се движи безпрепятствено навсякъде. Обаче не е достатъчно човек да иска само, но той трябва да отговаря на всяко свое искане. Иска ли да бъде голям и силен, той трябва да си изработи правилни отношения към окръжаващите; иска ли да бъде обичан от всички, и той трябва да обича всички; иска ли да бъде свободен, и той трябва да дава свобода на всички живи същества; иска ли да се движи без никакви препятствия в света, и той не трябва да поставя препятствия на другите. Спазва ли всички тези правила и закони, всички сили ще се съсредоточат към него като към общ център, който може да ги уравновеси. Тази точка е подобна на банка, в която хората внасят капиталите си. Внесените капитали сформират банката, след което тя започва да функционира, както Слънцето функционира и изпраща навсякъде своите лъчи. Като изпраща лъчите си по целия свят, по този начин Слънцето уравновесява всички природни сили.

И тъй, времето, през което едно тяло се оформя, е наречено от науката *състояние на покой.* Обаче човек не трябва да мисли, че ще остане завинаги в състояние на покой, когато всички хора му дават: щом вземе, каквото му е нужно, колелото на живота ще се завърти и той ще влезе в друга фаза на живота, когато ще дава. Каквото е взел, човек трябва да го върне назад, но обработено. Който не разбира закона на даването, той ще попадне под закона на пръскането: който не иска доброволно да дава, той ще се пръсне като бомба. Смъртта не е нищо друго освен пръскане. Има естествена смърт, има и

неестествена смърт, т.е. смърт на бомбите. Казано е, че Писанието иде в помощ на праведните хора – да ги предпази от неестествената смърт. Тази смърт не иде случайно – тя произлиза от самия човек. Който не мисли, не чувства и не постъпва правилно, той може да се спъне в своите мисли и да попадне в ноктите на неестествената смърт. „Ама защо светът е създаден така?“ Това не е ваша работа! Никой няма право да се меси в Божиите работи: ако признавате, че Бог е създал света, вие нямате право да се произнасяте дали е създаден добре, или не. Който си позволи да съди Божиите работи, той ще опита Неговия крак. Стъпи ли Божият крак върху него, хиляди години ще минат, докато се съвземе отново и заживее правилен живот. От човека се иска да живее добре, а що се отнася до въпроса как е създаден светът, това не е негова работа.

Следователно който се е опитвал да влезе в Божественото съзнание като трън, той е бил изхвърлян навън. „Ама защо така грубо?“ Как трябва другояче да се постъпи с трънa? Какво правите вие, когато в крака ви се забие трън? Вземате игла, обгаряте я малко, изваждате с нея тръна и го хвърляте навън. От единия до другия край животът на Земята е пълен с грубости. За да надникне само за един момент в живота на ангелите, и най-добрият човек трябва да стои хиляди години пред вратата им. Светлината, която излиза от човешките очи, от човешкия ум, е толкова груба, че за да не се опетни, Небето е затворило всичките си прозорци за нея. „В какво седи грубостта на светлината, която излиза от човека?“ В цвета и: тази светлина няма още онзи цвят, който човек сам желае. Когато казваме, че човек работи върху себе си, ние разбираме, че той работи за смекчаване на своята светлина.

Като гледате образа на човека върху фотографическо стъкло, вие не го харесвате. Какво не харесвате в него? Черния цвят. Ще кажете, че някой човек е красив. Красотата на човека се заключава главно в

линиите. Дойдем ли до черния цвят, ние го наричаме цвят на падане, на отрицание на нещата, на гъстота на материята. Когато казваме *черна светлина, черна душа,* подразбираме нещо грозно. Който иска да се освободи от черната светлина в себе си, той трябва да работи хармонично и съзнателно върху своя ум, върху своето сърце и своя организъм. Като работи по този начин, човек ще дойде до обединяване с всички души, които работят по същия начин. Тези души имат общ идеал, стремят се към общ център, към Слънцето на Великия живот. Времето и пространството не представляват никаква пречка за тях. Когато това слънце стане обект, към който всички хора се стремят, тогава само може да се говори за съгласие и разбирателство между тях; нямат ли за обект на своите стремежи това слънце, никакво съгласие не може да съществува.

Сега се явява въпросът: защо е трябвало човек да излезе от Бога и след време пак да се върне при Него? Това е един отвлечен въпрос. Всъщност човек нито излиза от Бога, нито се връща при Него – никакво излизане и връщане не съществува; това са човешки понятия. Кой налива водата в шише и кой я излива: водата сама ли се налива и излива от шишето? Човек сам налива водата в шише и после сам я излива и въпреки това казва, че водата се налива и излива. Не, водата сама не може нито да се налива, нито да се излива. И като се налива, и като се излива, тя не придобива някакви качества; и като се събира на едно място, и като се разпръсва, водата не придобива някакви особени свойства – човек я заставя да прави и едното, и другото. Кои са съществените свойства на водата? Съществените свойства на водата са нейната способност да разтваря твърдите тела, да смекчава коравите и да утолява жаждата. Значи задачата на водата в живота е да смекчава коравото човешко сърце и да овлажнява изсъхналия човешки ум. Когато сипете няколко капки жива вода върху коравото човешко сърце, то веднага ще се смекчи, ще

затрепти, ще се повдигне нагоре, както се повдигат листенцата на изсъхнало цвете, полято с вода.

Водата съществува във всички светове, но навсякъде носи различни имена. От който свят и да иде, водата смекчава коравите неща. Мнозина мислят, че благата на живота идат само от физическия свят. Не, физическият свят носи само една трета от благата, които човек търси. Физическият свят може да се уподоби на фабрика, която прави шишета, гърнета от стъкло, от порцелан: колкото и да са хубави, те представляват благо, което не може да задоволи човека напълно. Колко ще го ползва празното шише? Обаче като влезе в духовния свят, човек ще напълни шишето с някакво съдържание: така напълнено, шишето придобива смисъл. С това шише човек влиза в умствения свят и опитва съдържанието му – значи в умствения свят човек проверява идеите. Щом съдържанието на шишето се изпразни, отново го изпращат във фабриките да се напълни.

Когато хората се запитват какво нещо е смъртта и какво – раждането, ние отговаряме: смъртта не е нищо друго освен празнене на шишета, а раждането – пълнене на тия шишета. При всяко раждане човек носи със себе си ново съдържание. Щом шишето се пълни и празни, т.е. щом човек се ражда и умира, все има някакъв смисъл в тия процеси. Когато домакинята напълни едно шише със зехтин, тя знае защо трябва да го напълни; и като го изпразва, тя пак знае защо прави това. Трябва ли шишето да се запитва защо го пълнят и празнят? Щом са го напълнили, непременно ще го изпразнят – то не може да остане всякога пълно. Шише, което не се пълни и празни, е безпредметно – домакинята го изхвърля навън. Същото се отнася и за човека – докато не се пълни и празни, човек не може да живее. Ако приема Божественото знание, без да го предава навън, човек сам приготвя условия за своята смърт. Един от законите

на Божествения свят гласи: човек е длъжен да дава от благата, които приема, и на другите. След като задържи за себе си толкова, колкото му е нужно, останалата част, колкото и малка да е, той трябва да я даде на своите ближни; задържи ли всичко за себе си, той приготвя условия за собствената си смърт. Тъй щото кажем ли, че човек трябва да живее безкористно, ние подразбираме спазването на този закон. Всяко нещо, което Бог е вложил в човека, трябва да излезе навън, да се употреби за благото на самия човек, както и за благото на неговите ближни. Не постъпва ли така, той изгражда своето нещастие, своята смърт. Върху тия отношения именно се съграждат ред философски учения, теории, системи. Една от тия теории е теорията за кармата.

Какво представлява кармата? Каквито обяснения и да се дават за кармата, те нищо не допринасят за благото на човека. Кармата не обяснява фактите и явленията в живота, но само ги констатира. Например някой взема от приятеля си една голяма сума назаем и обещава, че след две години ще ги върне. Още като обещава, той не говори истината: не само че след две години не може да ги върне, но и до края на живота си не ги връща. Като е услужил, приятелят му се е лишил от едно необходимо условие за своя живот, вследствие на което изпада в големи лишения и затруднения. Не се минава много време, по силата на кармическия закон онзи, който е взел тия пари назаем и не ги е върнал, ще се намери в същото затруднение. Той сам ще се чуди отде му е дошло това затруднение. Който признава закона на кармата, ще разбере, че и той някога е постъпил по същия начин. За да излезе от трудното положение, в което е изпаднал, той трябва да изправи погрешката си. Кармата изключва всякакво неизпълнение на обещанията. Който иска да избегне закона на кармата, той трябва да е внимателен в обещанията си: обещае ли нещо, той трябва да го изпълни; не може ли да го изпълни, по-добре да не обещава. Някой казва: „Аз ще бъда добър“. Ако днес не си добър, никога не можеш да

станеш добър. „Аз ще изправя живота си.“ Кога? „В бъдеще.“ Ако днес, когато се намираш под благодатните лъчи на Слънцето, под благодатта на Бога, ти не можеш да изправиш живота си, в бъдеще още повече няма да го изправиш. В отлагането на нещата няма никаква наука, никаква философия – отлагането представлява философия на празните гърнета. „Ама аз съм лош човек.“ Дали си лош, или добър, това не е важно – от тебе се иска да изправиш отношенията си към Бога, към своя ближен, към себе си. Божественото в тебе ще те съди, а не хората – следователно ти трябва да спазваш Божествените закони, да не ги нарушаваш; нарушиш ли ги, ти изгубваш своя мир, своето здраве, своите дарби и способности.

Щом е дошъл на Земята, човек трябва да изправя живота си и да изпълнява Волята Божия. Обаче да изпълниш Волята Божия, това не значи да ти се дадат всички материални блага, да те осигурят. Да имаш всички материални блага на разположение, това още не значи, че ти си разрешил задачите на живота: всяко благо има смисъл дотолкова, доколкото човек може да го използва разумно. Какво ще се ползва бръмбарът, ако го поставите да живее в светла, голяма стая? Каквато стая и да му се даде, бръмбарът не може да я използва и пак бръмбар ще си остане. Същото може да се каже и за човека: каквито блага и да му се дадат, ако той не е готов за тях, те ще останат неизползвани. Смисълът на живота не седи в материалните блага, външните условия не съдържат живота. Животът носи всички блага в себе си – той е подобен на турист, който носи всички блага в раницата си. Туристът знае, че ако не носи благата си в своята раница, ще остане гладен: в гората, на планината, дето отива, няма нищо за ядене. Иска ли да яде, да подкрепи силите си, туристът трябва да слезе в долината, при благата на живота, и като напълни раницата си, отново да се качи на високия планински връх.

Човек трябва да има правилни разбирания за живота, да различава обикновения от възвишения живот. Да водите чист и свят живот, това значи да имате правилни, съвършени отношения към всички живи същества. Да бъде човек съвършен, това значи между Бога и неговата душа да съществува пълна хармония. Тази хармония се поддържа от три велики сили в света: от Любовта, от Мъдростта и от Истината. Любовта е достъпна за всички, но не може да се изясни; тя регулира външните и вътрешните отношения на човека. Мъдростта пък иде в услуга на Любовта – тя обработва всички неща, с които Любовта си е служила, и ги поставя на техните места във времето и пространството. Истината определя вътрешните стремежи на човека, като му показва какво трябва да реализира. Има съществени постижения, но има и несъществени. Когато постигне нещо несъществено, човек изгубва своята вътрешна свобода и своя вътрешен мир. Реално е само това, което човек се стреми да постигне, но не може да го постигне. Да ядеш, без да се наядеш напълно – това значи да живееш; да ядеш и да се наяждаш напълно – това значи да приготвяш условия за смъртта си. Да постигне човек нещо, това значи да направи връзка с Първата Причина на нещата. Да се свърже човек с Първата Причина, това не значи, че напълно е разбрал нейните прояви: достатъчно е човек да върви напред, а въпросът за разбиране и познание на Божественото е въпрос на бъдещето. Човек трябва да е доволен от най-малкото постижение – то е необходимо като стимул в живота му да върви напред. Който разбира смисъла на малките величини, той ще разбере смисъла и на големите; който може да използва едно житно зрънце разумно, той ще използва и многото житни зърна. И най-малката мисъл може да избави човека от едно голямо нещастие.

Като не разбират законите на живота, хората се запитват защо страдат. Човек страда, за да намери щастието; човек умира, за да

намери живота; човек е невежа, за да придобие знание. „Защо хората мразят?“ За да намерят Любовта. „Защо лъжат?“ За да намерят Истината. „Защо хората са недоволни?“ За да намерят доволството. Следователно за да дойде до положителното в живота, човек неизбежно ще мине през отрицателното. Колкото и да се пази, човек все ще мине през закона на контрастите: ако в един момент е щастлив, на другия ще бъде нещастен. Този закон има отношение не само към отделния човек, но и към всички хора на Земята – той е закон на единство и закон на общност. Например ако тук някъде някой човек е болен, на противоположния полюс на Земята някой се радва на голямо здраве; ако тук някой е богат, другаде някъде някой е сиромах; ако тук някой е учен, другаде някой живее в пълно невежество. Следователно при каквото и тежко положение да се намира, човек все има възможност да излезе от това положение, но трябва да знае как да мине от единия полюс на живота в другия. Като минава през мъчнотии и трудности, човек влиза в ретортата на живота, дето се подлага на действието на киселини, на основи, на огъвания, на масажи. Като мине през тия изпитания, като мине през огъня на живота, човек излиза чист, обновен и отива на другата страна на живота, дето цари радост и светлина, простор и свобода.

Христос казва на едно място, че е дошъл на Земята да запали огън. За да се запали този огън, нужно е огнище, горивен материал и мех, който да раздухва огъня. „Кой ще бъде горивният материал?“ Нечистите гърнета. Христовите последователи, които минаха през големи гонения, бяха нечисти гърнета: те трябваше да минат през огън, да се очистят, да се обновят, и така да влязат в новия живот. Такова е положението на всички съвременни хора. Материята, от която са направени техните гърнета, е чиста, но от дългото стоене на открито е прашасала. Те трябва да се очистят от наслоения върху тях прах. Като е дошъл на Земята, въпреки желанието си, човек е изложен

на оцапване. Човек постоянно се цапа от своите мисли, чувства и действия, както и от храната, която употребява, затова трябва постоянно да се чисти. Чрез хляба, чрез храната човек възприема онова, което фурнаджията или търговецът е вложил. Праведният и здрав фурнаджия внася нещо хубаво в човека; грешникът ще внесе нещо болезнено в своите клиенти. Идеите и светлите мисли влизат в ума на човека чрез докосване на някое светло същество до неговия ум; без докосване нищо не става. Милиони слънчеви лъчи трябва да се докоснат до плода, за да узрее; при това всеки лъч предава на плода нещо специфично. Милиони разумни същества са се докоснали до човешката душа, за да и предадат това, което тя днес съдържа; и още милиони същества трябва да се докоснат до човешката душа, за да и предадат онова, което ще и бъде нужно за далечните времена и епохи. Затова е казано в Писанието, че никой не живее за себе си.

Сега какви са вашите възгледи за живота, за човешката душа, това не е важно. Ако знанието, добротата, силата, свободата и богатството на човека представляват здрава основа, на която той може да се държи при всички условия на живота, те са онази основна валута, която се приема във всички държави. Не се ли приема навсякъде, тази валута не може да бъде основа на живота му. Когато влиза в общество на учени, на добри хора, човек трябва да има такава обхода, заради която да бъде приет; не знае ли как да се обхожда с тях, те веднага ще го изпратят навън. Когато минава през широка врата, човек ще върви свободно, без никакви ограничения; минава ли през тесен проход, той ще се огъне на една, на друга страна, за да излезе на другия край неповреден.

Какво представлява широкият път, кой може да минава през този път? Широкият път е за мъдреците, за великите адепти в света; за грешниците, за слабите е тесният път. Защо е така? Защото ако слабият, грешният прави погрешки, той още повече ще се оплете и не

може да се оправи; обаче когато ученият, светият човек прави погрешки, той сам ги изправя. Ако синът е глупав, а бащата е умен, последният трябва да предпазва сина си от погрешки – той не трябва да му дава условия да греши. Ако синът обича да пие, бащата не трябва да му дава пари, та да задоволява желанието му за пиене. В такъв случай за предпочитане е този син да стане работник, да впрегне енергиите си на работа, отколкото да отиде в странство да учи и да даде възможност на своята слабост да се развива. На пиян човек пари в ръцете не давай.

Днес мнозина търсят лесния път: те искат с малко труд големи постижения и се оплакват, че им е дадена много работа. Докато човек не познае себе си и не знае какви възможности и сили се крият в него, той все ще се намира под опеката на Разумната Природа. Тя ще го тури на такава работа, чрез която той да се опита и познае. Само разумният човек е измерил силите и способностите си и знае с какво разполага. Този човек има будно съзнание, той живее не само с външно, но и с вътрешно съзнание. Рече ли някой да преувеличи способностите си, Божественото съзнание веднага му представя хора, които разполагат с по-големи способности и дарби от неговите: то има предвид да го застави да гледа правилно на нещата. Божественото съзнание съпоставя фактите. Ще каже някой, че върши Волята Божия. И това може да се провери лесно: който върши Волята Божия, той носи светлина и за себе си, и за другите; не върши ли Волята Божия, той сам живее в тъмнина. Когато Божественото начало в хората е взело надмощие над човешкото, те светят еднакво и светлината им се прелива от един в друг. Това подразбира равенство между хората: те са равни по проявите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Щом хората престанат да живеят по законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината, равенството между тях се нарушава и те започват да живеят в неравенството.

Спазвайте законите на Великия живот, спазвайте законите на хармоничните отношения, за да се движите в равенството на живота.

Божията Любов носи пълния живот.

48 лекция, 24 юли 1929 г., София, Изгрев

ПОСТОЯННИ И ПРЕХОДНИ НЕЩА. КОЗМЕТИКА

Размишление

Ще прочета 108. псалом и 2. глава от Посланието към ефесяните.

Вие, които някога си бяхте далеч,

станахте близо чрез кръвта Христова.

Думите *чрез кръвта Христова* се превеждат с думите *чрез учението Христово.*

В религиозния живот на хората съществува известна козметика, каквато съществува и във физическия им живот. Козметиката е остатък от миналото, от далечните времена, когато хората са се намирали в първобитно състояние. Козметиката не е достояние само на хората, главно на жените, но и на животните, и на птиците. Жената ще направи косите си, ще се парфюмира, ще сложи червило и пудра на лицето си, а птицата ще намаже крилцата си, ще ги разпери. Съществено нещо ли е козметиката? Не, тя е нещо, което лесно се губи – тя не придава нищо особено на човека. Достатъчно е човек един-два пъти да измие лицето си, за да изчезне всякаква козметика. Всяко нещо, което се придобива и губи, не е съществено – в този смисъл и козметиката не е съществено нещо.

Защо човек се спира върху несъществените неща? Защото няма възможност да придобие вътрешна красота. Следователно когато човек не може да се домогне до вътрешната наука за живота, която го прави вътрешно красив, той се ползва от външните придобивки на науката, които могат да го направят външно красив. Докато дойдат до вътрешната красота, хората прибягват към средства, които могат да ги направят външно красиви. Кои прибягват до външна козметика? Децата: само децата си служат с козметични средства. Що се отнася

до възрастните и старите, и въпрос не става за козметика: който е отминал периода на детството си, той не мисли вече за външна козметика. Когато децата прибягват към външна козметика, това е естествено за тяхното развитие, обаче ако възрастният и старият мислят за своята външна красота, те сами се натъкват на противоречия. Противоречията в живота се раждат всякога, когато човек не поставя нещата на техните места. За детето е естествено да върши детински работи; за възрастния – да върши неща, които отговарят на възрастта му.

Влезе ли в Божествения път, човек трябва правилно да разбира вътрешните прояви на Природата. Природата има свой език, в който всяка буква, дума и мисъл са поставени точно на мястото си. Като знаете това, вие не можете да имате различни мнения за явленията и. Разглеждате ли едно явление, вие ще имате за него точно определено разбиране. Яденето в Природата е също на място. Докато живее, човек трябва да яде, но умерено; като приеме 15-20 хапки, той трябва да спре. Не спази ли този закон, човек дохожда до пресищане, което се отразява вредно върху организма. Природата е щедра, но разумна и взискателна – като срещне някой лаком човек, тя заповядва да му дадат всичко в изобилие, за да се задоволи. Всяко нещо има своя тежест, която някога ще се отрази върху организма. Следователно като даде на човека повече, отколкото може да носи, с това Природата го наказва. Тя не прави това нарочно, с цел да измъчва човека, но го учи, показва му как трябва да живее.

Когато се казва, че човек не трябва да има много желания, това подразбира освобождаването му от тежестите на живота. Не спазва ли човек този закон, без да иска, Природата го мачка. Същият закон може да се формулира по следния начин: не желай това, което може да те смачка. Когато Природата мачка някого, той казва: „Нищо не искам, нищо не ми трябва“. Това е крайност. Като погладува няколко

дни, той казва: „Гладен съм, дайте ми малко хлебец. Аз се задоволявам с малко“. Друг пък ще каже, че иска много хляб. Колко малко иска единият и колко много – другият, това са неопределени величини: малкото и многото е в зависимост от това, колко може човек да носи. Ако носи по-малко, отколкото може, човек запазва енергиите си; ако носи повече, отколкото са възможностите му, човек губи енергиите си. В първия случай човек печели, а във втория – губи, но и в двата случая се получават два крайни резултата. Когато чувате някой да казва, че нищо не иска от живота, ще знаете, че неговите чувства са накърнени; когато казва, че много иска, той е във възходящо състояние на чувствата си. В първия случай човек страда, а във втория се радва.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа за скърбите и за радостите. Щом е дошъл на Земята, човек неизбежно ще страда и ще се радва. Ако знае смисъла на радостите и страданията, той ще се радва и в двата случая. Закон е: когато един страда, друг някой се радва; когато един се радва, друг някой страда. Например радостта на господаря е скръб за слугата. Последният се е облякъл добре и се готви да отиде на разходка. Господарят го извиква: иска да му донесе чиста, прясна вода от близкия извор. Слугата взема стомните и отива за вода, но през целия път роптае, недоволен е, че разходката му се е развалила; господарят пък с нетърпение и с радост го очаква да му донесе чиста изворна вода. Значи недоволството на слугата е доволство на господаря. Ето защо, когато страдате, знайте, че в този момент друг някой се радва; когато се радвате, в същия момент някой страда. При това положение радостите и страданията са на мястото си. Обаче ако човек мисли, че радостите и скърбите му са само за него, той е на крив път.

Докато не схванете отношението между вашите радости и скърби и тия на вашите ближни, вие нямате дял в общите блага на

човечеството. Това е закон за физическия свят. Влезе ли човек в Божествения свят, там законът е обратен: в Божествения свят радостта на едного е радост на всички; скръбта на едного е скръб на всички. Законите на физическия свят са точно обратни на законите в Божествения свят. Защо е така, днес не може да се обясни – има неща, които колкото и да се обясняват, все необяснени ще останат. Има неща, за които човек не трябва да пита – ако пита, няма да получи никакъв отговор. При известни условия на живота човек може да пита защо нещата стават така, а не иначе; при известни условия обаче той не трябва да пита.

Представете си, че хващате един човек за врата и го потопявате във водата: може ли той да пита защо го потопяват във водата? Докато е във водата, нищо друго не му остава, освен да рита и да се брани; щом излезе от водата, той е свободен вече да пита защо са го потопили във водата. Ако беше си отворил устата още във водата да пита защо го потопяват, смърт го очакваше. Значи има известни страдания, които човек трябва да носи, без да пита защо идат. Щом не пита нищо, това показва, че той е под водата и не трябва да отваря устата си. Докато е във водата, човек има право да рита, да прави движения, за да се освободи, но през всичкото време трябва да мълчи. Лесно е да се каже, че човек трябва да носи страданията си, но важно е да знае как да ги носи. Страданието не е нищо друго освен малко дете, което носиш на гърба си, докато порасне. Щом порасне, ти ще го свалиш от гърба си и ще го оставиш на земята свободно да се движи. Като израсне и стане на 21 години, ти ще ходиш рамо до рамо с него, ще се разговаряте приятелски; като се умориш, ще се качиш на гърба му да те носи. Както ти си носил страданието на гърба си, така и то ще те носи: като те носи на гърба си, ще те учи, ще ти обяснява защо идат страданията в света.

Сега, като говоря за страданието, аз си служа с фигуративен език, с езика на Природата. Тази промяна в отношението на човека към страданието се обяснява с превръщането на страданието в радост. На физическия свят както страданието се превръща в радост, така и радостта – в страдание. Това показва, че физическият живот се движи между полюси: Природата поставя човека ту в единия, ту в другия полюс, вследствие на което човек сам не може да смени положението си. Този, Който е поставил човека на известно положение, Той сам ще го смени. Ако човек сам е създал положението си, сам може да го отмени, обаче ако друг някой го е поставил на известно положение, колкото и да е недоволен, той ще чака, докато дойде времето да го сменят. Има страдания, за които човек сам може да си помогне; има страдания, за които друг някой човек може да му помогне. Например ако някой счупи ръката или крака си, той сам не може да си помогне – трябва да дойде някой лекар отвън, да намести счупената ръка или крак. Щом се намерят в мъчнотии и страдания, хората казват: „Човек трябва да бъде търпелив“. Кой може да търпи? Само разумният човек понася всичко с търпение. И през най-трънливи пътища да минава, разумният човек остава незасегнат: тръните, т.е. страданията, го познават и не одират кожата му – той минава и заминава край тях без никаква повреда. Нетърпеливият човек е подобен на електрически волтаж, от който постоянно се отделят искри, които създават неразположение на духа. Искате ли да се справите с един нетърпелив човек, вие трябва да дадете нещо от себе си, с което да уравновесите енергиите на организма му. Докато не смекчат характерите си, хората не могат едни други да се търпят; за да се търпят, те трябва да бъдат на известно разстояние един от друг. Хора, които са дисхармонично разположени помежду си, никога не трябва да спят на едно легло.

И тъй, за да се справи с мъчнотиите и противоречията в живота си, човек трябва да следва Божествения път. За тази цел той трябва да

бъде разумен, да изучава първичния живот. За да се домогне до първичния живот, човек трябва да изучава своя характер, както и характера на ближните си. Докато не се познава, човек има крива представа за себе си: той мисли, че е много добър или много лош човек. Когато в него се проявява красивото и възвишеното, той се чувства добър; щом се прояви нисшето начало в него, той казва за себе си, че е лош човек. И в единия, и в другия случай в човека се изразяват ред сили, на които той трябва да бъде господар.

Като ученици вие трябва да се занимавате с Божествената наука, която дава абсолютна представа за всички неща; без тази наука човек живее в относителността на нещата. Тази е причината, поради която за едно и също нещо хората имат няколко мнения. Например за един и същи човек едни казват, че е добър, други казват, че е лош. За обикновения човек въглеродният двуокис е вреден, задушлив газ; за растенията обаче същият газ е полезен – те се хранят с него. Ако адептът, който познава законите на Божествения свят, попадне в атмосфера, пълна с въглероден двуокис, той веднага се превръща в растение, поглъща въглеродния двуокис, усвоява го като храна и след това отново става човек: за адепта и лошото е добро. Ако човек не може да излезе от човешкото царство и да влезе в растителното, да използва благоприятните условия за растенията и отново да се върне в положението на човек, той няма никаква наука в себе си.

Каква наука е тази, с която човек не може да се справи с болестите си? Някой човек заболее, краката му отслабнат и той не може да излезе вън от стаята си, да си донесе вода. Той се моли ден, два, три да дойде някой да му донесе вода, но никой не се явява. Болният се чуди защо не получава отговор на молитвата си. Той не се вглежда в положението си, не разбира, че е получил отговор на молитвата си. Отговорът седи в това, че краката му са развързани вече и той може сам да си услужи. Онзи, на когото той разчита да дойде

отвън и да му донесе вода, е вътре в него – той трябва да вземе стомничката и сам да си донесе вода. Болният изпада в противоречие: защо не е получил отговор на молитвата си. Това противоречие се дължи на неговото криво разбиране – той очаква да получи отговор на молитвата си точно така, както си е намислил; той очаква да дойде някой човек отвън във вид на ангел, изпратен от Небето, да отвори стаята и да му донесе вода. Болният трябва да благодари, че молитвата му е приета, че краката му позволяват сам да си услужи – ангелът, на когото разчита, е вътре в него. За Бога всичко е възможно – Той може да изпрати не само един, а няколко ангели даже да ви помогнат, но човек трябва да бъде разумен, да не заставя Бога да прави неща, които не влизат в порядъка на Природата. В ума и в сърцето си човек си поставя такива неща, които изменят целия ред на Природата. Някой казва: „Аз имам толкова силна мисъл, че като се помоля, вярвам, че молитвата ми ще се чуе. Със силата на мисълта си аз мога да спра движението на Земята“. Какво ще стане с хората, като спреш движението на Земята? „Да става, каквото ще, това не ме интересува.“ Този човек иска да се задоволи, да докаже, че неговата молитва се е чула, а какви ще бъдат резултатите по-нататък, той не се интересува. Земята все ще спре своето движение, но не от човешката мисъл. За да спре движението на Земята, човек трябва да знае какво е представлявала тя първоначално и какво представлява днес; същевременно той трябва да знае през какви фази е минала Земята.

Разумност се иска от човека, за да мисли право, а не да дохожда до крайни идеи и заключения. Като се намери в някакво затруднение, за свое оправдание той казва: „Аз така разбрах“. Не е важно какво разбира човек, важно е да мисли право. Апостол Павел казва: „Като бях младенец, мислех по младенчески; като станах възрастен, другояче мисля“. Следователно като се произнася върху нещата, човек трябва да бъде искрен в себе си, да знае като дете ли мисли, като

възрастен ли, или като стар, като мъдрец. Той никога не трябва да настоява на своето убеждение, което всеки ден търпи промени. Само Божията мисъл е абсолютна и неизменна, обаче човешката мисъл е относителна, тя предстои на промени.

Тъй щото пита ли ви някой дали сте добър човек, кажете: „Днес съм добър; как ще се проявя в бъдеще, не зная“. Това значи: работата, която свърших днес, е добра; започвам нова работа, която ще поставя на нейното място. Втората работа ще бъде по-добра от първата, третата – по-добра от втората, и т.н. Така ще излагам своите работи една след друга, докато всички хора ги одобрят. Ако първата изложба не излезе сполучлива, ще направя втора, трета, четвърта. Всеки човек трябва да прави ред изложби – да покаже на хората, че носи изкуство в себе си. Следователно, за да се произнесете за даден човек, гледайте какви са проявите му във всеки момент на неговия живот. Той може да е морален човек, но какво се ползва от своя морал, ако не е готов в даден момент да направи една услуга? Човек се определя от проявите на своя живот, а не от това, което не може да прояви. Истински човек е онзи, който може да схване нуждите на своя ближен в даден момент и веднага да му се притече на помощ.

Днес хората са изгубили доверие един към друг, вследствие на което се въздържат да си помагат; те са изопачили своя живот, изгубили са ония естествени отношения помежду си, оная естествена обхода. Срещате един човек и казвате, че не ви харесва. Защо не ви харесва? Защото мигал лошо. Този човек е изгубил онзи правилен ритъм, по който отваря и затваря очите си. Да мига човек правилно, това не значи бързо да отваря и затваря очите си. Най-късият период в Природата наричаме миг: с този миг, с тази мярка ние определяме нещата, като им даваме съответна стойност. Мигането, мигът е такт, музикална мярка в живота. Ако мисълта на човека е права, и мигането му ще бъде правилно, ритмично; ако мисълта му не е права,

и мигането няма да бъде правилно. Когато чувствата и постъпките на човека не са прави, и мигането не е правилно. Следователно когато мислите, чувствата и постъпките на човека са прави, и мигането е правилно. Като погледнете очите на този човек, приятно ви е да гледате: от очите му излиза мека, приятна светлина. Не само в мигането, но и в отварянето и затварянето на устата, във всички движения трябва да има известна правилност; изобщо правилността в движенията е в зависимост от правата мисъл.

Когато изучавате чертите на човешкото лице, спрете се върху формата на устата. Когато устата на човека е приела форма на права линия, това показва, че той е работил усилено върху волята си, вследствие на което е придобил голяма твърдост. Казват за някого: „Този човек е много твърд“. Той е много твърд, но в чувствата си е фалирал, обеднял. Устата на човека трябва да образува красиво огъната линия, да не бъде нито много отворена, нито много затворена; устните му трябва да бъдат слабо допрени, за да могат соковете на живота постоянно да прииждат. Освен това устните трябва да имат известна червенина, признак на чиста кръв; придобият ли син цвят, това е признак на нечиста, венозна кръв. От формата на устата, от цвета на устните зависи състоянието и на сърцето, и на чувствата в човека. Когато формата на устата и цветът на устните са нормални, те отговарят на естествените мерки в Природата. Без да разбира тия мерки, като види такава уста, човек изпитва нещо приятно в себе си.

Като е дошъл на Земята, човек има задача да пресъздаде себе си, да извае своето тяло, да го направи съвършено. Казвате: „Човек трябва да има чисто сърце“. Чистото сърце е като чистата вода. Който има чисто сърце, той вярва на всичко. Като се казва, че човек трябва да стане като дете, това подразбира той да има сърце, чисто като на детето, да вярва във всичко. Да има човек чисто сърце, това значи да

се намира в здравословно състояние на своя организъм. За предпочитане е човек да бъде лъган, но да има вътрешен мир, отколкото да не вярва на никого и да бъде постоянно смутен и разтревожен. Когото лъжат, той всякога печели; когато праведният се лъже, той трупа капитали в своята банка: ако някой го излъже и вземе от него хиляда лева, от друга страна той ще получи повече от това, което е дал.

Чистото сърце е извор: колкото повече дава, толкова повече изтича от него. Давай, за да получаваш! Този закон се отнася само за чистите сърца – за нечистите сърца той не работи. В хора с чисти сърца канализацията никога не се запушва; в хора с нечисти сърца канализацията е вече запушена, вследствие на което тук-там е пропукана – за да се избегнат пакостите, които тя може да причини на човека, непременно трябва да се изправи. Когато се натъква на своите дефекти, човек не трябва да се стеснява, но да прояви готовност да се изправи: докато не се изправи, той не може да се докосне до някое светло, съвършено същество. Разумните напреднали същества са много снизходителни към хората – като видят, че някой обикновен човек се отправя към тях, те се усмихват и определят степента на неговото развитие; след това му посочват къде какво му липсва и как може да се изправи. Не само това, но те всякога му се притичат на помощ: те помагат на човека незабелязано, като че той сам прави всичко. Разумните същества са най-добрите приятели на човека – те го познават такъв, какъвто е в действителност; те знаят за него това, което той и не подозира даже.

Мнозина не успяват в живота си, защото искат да знаят всичко. Има неща, които човек трябва да знае, но има неща, които не трябва да знае. За всеки даден случай човек трябва да знае за себе си добър ли е, или лош, добро ли прави, или зло; и като знае това, той трябва да се радва, да е доволен, че знае нещо за себе си. Това не значи, че

той трябва да се радва на лошото в себе си, но да се радва, когато вижда погрешката си, когато различава доброто от злото и може да се изправи. Като вижда погрешките си, човек може да се изправи; докато не ги е видял още, никакво изправяне не може да стане. В човека има нещо, което само вижда погрешките – това е Божественото начало в него. Вслушва ли се човек в този глас, той има вече условия да не греши; ако пък е сгрешил, той има условия да се изправи. Божественото в човека е готово всякога да купува неговото зло, неговите погрешки, и да ги обработва, да ги превръща в скъпоценни камъни. Що се отнася до доброто обаче, Божественото не се занимава с него, т.е. доброто остава капитал за самия човек – да работи и да се прехранва с него. Следователно дойдете ли до злото, ще знаете, че то всякога може да се продаде, но доброто – никога. „Кой купува злото?“ Мъдреците, великите адепти и светиите: само силният може да се справя със злото.

Като слушат да се говори така, мнозина ще цитират стиха „Бог е Любов“. Те искат да кажат, че щом е Любов, Бог не трябва да допуща злото и страданията в света. Питам: при какви условия изпрати Бог Своя син, да благува ли дойде Христос на Земята? Христос дойде на Земята да понесе греховете на човечеството, да ги купи и да ги обработи. Ако Синът Божий пое греховете на човечеството, защо вие очаквате за себе си друго нещо? С живота си на Земята Христос показа пътя, през който всеки човек трябва да мине. На същото основание иска ли човек да бъде Син Божий, той трябва да понесе греховете на човечеството и да мине през страдания. „Само аз ли трябва да страдам?“ Не, всички хора страдат. Който страда съзнателно и понася страданията с любов, той може да се нарече Син Божий. Щом си Син Божий, ти ще служиш: служенето е първото задължение на човека. Който страда по необходимост, той е грешник.

Щом е дошъл на Земята, човек неизбежно е изложен на страдания. И като Син Божий, и като слуга, и като грешник той все ще страда, но като Син Божий ще страда съзнателно, с любов; като слуга ще страда по задължение, а като грешник – по необходимост. Които не разбират смисъла на страданията, питат не може ли без страдания. Без страдания не може; защо страдате, не питайте: колкото и да питате, никакъв отговор няма да получите. Вие можете само да си изберете начин, по който да страдате: по закона на Любовта, по закона на задължението или по закона на необходимостта. Обаче докато сте във водата, не питайте защо страдате: отворите ли устата си, ще погълнете много вода и ще се удавите. Приемете страданията по закона на Любовта, за да изпълните великата задача на живота си и да научите много неща – това ще ви даде свобода в разбиранията и в отношенията ви. Като страдате съзнателно, вие ще видите, че всичко, каквото се случва в живота ви, е за ваше добро.

Сега, като ученици, вие трябва да излезете от вашето тесногръдство и да придобиете дълбочина в разбиранията си. Като не може да излезе от известно затруднение, човек казва: „Грешен съм, в грях ме зачена майка ми". Това, че сте родени в грях, ни най-малко не показва, че и душата ви е грешна. Всяка душа, облечена в материя, има възможност да се огреши, но това още не показва, че душата сама по себе си е грешна. Когато казвате *грешна душа,* вие изнасяте своето човешко разбиране; от Божествено гледище обаче душата е чиста, безгрешна. Следователно каже ли човек за себе си, че е грешен, в ума му трябва да изпъкне идеята, че някъде дълбоко в него живее един голям праведник; и тогава големият грешник ще направи връзка с големия праведник в себе си и ще му продаде половината от своите грехове. Това, което става в човека, става и в Целокупния живот, както и в Природата: грешните хора в света трябва да направят връзка с праведните, да им продадат половината от своите грехове – така ще

се уравновесят силите в живота. Същия закон наблюдаваме и в Природата: върху нечистия тор растат чисти, красиви цветя. Те смучат сокове от тора, обработват ги и в края на краищата от тях излизат красиви цветя и доброкачествени плодове. Ето и Христос, най-големият праведник, дойде в света да повдигне грешните: Той направи връзка с грешните, а не с праведните.

Казват някои, че Бог нарежда нещата, както разбира и както иска. Не, Бог – най-свободният в света, никога не върши произволи: Той нарежда нещата според великите закони на Битието и Вечността. Бог никого не съди, обаче влезе ли вътре в човека и се ограничи, Той започва да го съветва и му казва кое е добро и кое – не. Божественото в човека постоянно му нашепва кое е добро и кое – зло, като му казва, че като същество, което се движи между два полюса, трябва да бъде внимателен, да се контролира. Ако от човека се изисква себеконтрол, колко повече това е нужно за възвишените, разумни същества! Всички хора говорят, но говорът на всички не е еднакъв. Колкото по-високо седи човек в умствено и духовно отношение, толкова и неговият говор се отличава с по-голяма мекота и точност в думите. Много хора могат да свирят и да рисуват, но всички не свирят и не рисуват еднакво. Достатъчно е музикантът да вземе лъка в ръката си и да започне да свири, за да познаете кой е майстор и кой – обикновен цигулар. Същото може да се каже и за различните художници: обикновеният художник се различава коренно от великия художник.

Всички хора могат да изговарят думата *любов,* но тя ще звучи различно: един влага поезия, ритъм в тази дума; втори я произнася така, че пробужда съзнанието на заспалите за Любовта същества. Събудите ли съзнанието на тия същества, те веднага ще ви се притекат на помощ, ще искат да ви услужат. Това значи да произнесе човек една дума на място и навреме. Затова и апостол Павел казва:

„Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм". Любовта е Божественият език. Ако човек говори с ангелски език, но Любов няма, той е мед, що звънти, и кимвал, що дрънка. Който владее езика на Любовта, само той е готов да буди човешкото съзнание. Всеки човек трябва да изучава този език и да си служи с него. Който владее езика на Любовта като език на Разумната Природа, той е силен, велик човек; не знае ли този език, той е хилав, слаб човек. Като четете Свещеното Писание по механически начин и цитирате различните стихове, вие си служите с човешкия език; когато започнете да чувствате смисъла на тия стихове, вие сте дошли до ангелския език. Но има и друг език, на който Бог и Природата говорят – той е Божественият език, който и вие трябва да изучавате. Колкото и малко думи да научите от него, започнете да ги съчетавате, да образувате от тях цели изречения. Научите ли се да ги прилагате на място и навреме, вие сте влезли вече в правия път на живота. Това значи да дойде човек до новата наука, която обяснява нещата по вътрешен път.

Следователно, за да дойде до новата наука на живота, човек трябва да върви постепенно от човешкото към ангелското и от ангелското към Божественото. Ще кажете, че докато дойдете до Божествената наука, ще остареете. Оставете старостта настрани: вие отсега нататък трябва да се подмладявате. Старостта е за мъртвите хора – само мъртвите хора говорят за старост; живите хора обаче могат да говорят за подмладяване. Затова е казано в Писанието: „Оставете мъртвите да погребват своите умрели". Нека мъртвите се занимават със своите умрели: как да ги обличат, какви молитви да им четат, какви речи да им държат и т.н. Остане ли този въпрос на живите, разрешаването му е лесно. Ще дойде някой да разправя, че сънувал покойния си баща бос, със скъсани дрехи, гладен – и не знае какво да прави, за да облекчи положението му на онзи свят. Много

просто: щом искаш да помагаш на баща си, ще извикаш в дома си един беден и гладен човек и ще го нахраниш добре; отгоре на това ще го облечеш с нови дрехи, ще му купиш нови обуща. Чрез този беден ще помогнеш на баща си: баща ти ще бъде доволен, че си го нахранил и облякъл. За да не бъде гол, бос и гладен на другия свят, човек трябва да се приготвя още докато е на Земята – така той ще влезе в съгласие с всички ония, които служат на Бога. Той е минал вече през положението на бедните хора на Земята и в невидимия свят, опитал е и е познал техните страдания и няма защо да минава повторно през тях.

Като ученици вие трябва да работите съзнателно за своето подмладяване. Употребявайте всеки ден по няколко минути да мислите върху младостта. Представяйте си, че сте в положението на малко дете, което всеки момент може да придобие нещо. Като работи по този начин, човек постепенно се подмладява и се готви за по-велика работа. Казвате: „Деца ли ще ставаме?“. Колко ангели, колко възвишени същества са дошли на Земята с единствената цел да станат деца, да придобият условия да растат и да се развиват. Апостол Павел казва: „Да съблечем старите си дрехи!“. Това значи: да съблечем дрехите на старостта и да облечем новите дрехи на младостта, т.е. да се подмладим. Детето е символ: то представлява скрити сили, скрити възможности, които чакат момента на своето проявяване. Ще дойде ден, когато всички заложби и дарби в детето ще се развият и вие ще видите пред себе си велик, голям човек. Такова нещо представляват цветята, мушичките, пеперудите, животните. Вие трябва да ги видите в техния свят, да разберете какви сили са вложени в тях – те чакат момента на своето развитие. От вас обаче се изисква да имате широки възгледи върху нещата, които могат да предадат вътрешна свобода на ума и на сърцето ви. Това се изисква не само от вас, но от всички ония, които се учат във Великата Школа на живота.

Божията Любов носи пълния живот.

49 лекция, 31 юли 1929 г., София, Изгрев

ПРОМЕНИ В СВЕТА

Размишление върху доброто.

Какво нещо е човекът? Човекът е мислещо същество; значи и детето, и възрастният, и старият мислят. Още със ставането си от сън всички хора на всички възрасти започват да мислят. Разликата седи само в това – кой какво мисли. Детето мисли едно, възрастният – друго, а старият – трето. Всяка мисъл има свое специфично налягане, тежест и напрежение. Според тежестта, налягането и напрежението тя произвежда съответната депресия върху човешкия ум, както различно тежките чували произвеждат различна депресия върху гърба на човека. Иска ли да се освободи от депресията на известна мисъл върху своя ум, човек трябва да потърси някакъв правилен метод за мислене, чрез който да извоюва свободата си. От младини до старини човек работи за своето освобождаване. Докато се безпокои в каквото и да е направление, човек не може да бъде свободен; щом се справи с безпокойството, той се освобождава. Освобождаването на човека показва, че е влязъл в една хармонична среда – тази хармонична среда наричат *Вечно начало* или *Божественото начало* в човека.

Съвременните хора се безпокоят от много неща, те се смущават от ред обикновени мисли. Например влизате в един дом и виждате, че синът е смутен: той се възмущава от постъпките на баща си, той не одобрява неговото поведение в известна посока. Обаче постави ли се на мястото на баща си, и той ще постъпи по същия начин – в този случай той не се възмущава, не осъжда поведението си; значи неговото възмущение не е било на място. Истинско възмущение е това, което при всички условия, при всички времена е едно и също. За какво се възмущава този син? Той се възмущава, че баща му не е

турил на място някакъв глагол, съществително или местоимение: синът изисква от баща си да говори по всички граматически правила. Да се говори точно по граматическите правила, определени от хората, това значи да се спазва известна мода при говоренето. И в модата има нещо съществено, но много неща са несъществени. Разумният човек спазва съществените неща на модата, а несъществените туря настрана.

В цялата Природа има мода: в растенията, в птиците, в животните и в хората – всички живи същества са облечени по някаква мода. Сега вече иде нова мода в света, която ще изненада всички хора. Които са готови, те няма да се изненадат, обаче които не са готови, те ще бъдат изненадани. Изненадата не подразбира смущение: смущенията произтичат от човешките работи, а изненадите – от Божествените. Разумният човек никога не се изненадва – той постепенно се готви за онова, което предстои да дойде; той съпоставя всички свои възгледи според законите на Истината.

Какво представлява Истината? Истината е това, което нито се ограничава, нито се завладява. Това, от което не можете нито да отнемете, нито да придадете нещо, наричаме Истина. Казват за някого, че бил много учен, можел да снема Истината от Небето. Не, никой не може да снеме Истината от Небето: който търси Истината, той трябва да отиде при нея. Истината никога не слиза от своето високо място, за да отиде при човека, тъй щото това, което хората наричат истина, е относителна истина, а не абсолютна. Някой казва, че ви обича, и мисли, че говори Истината. За да познаете доколко този човек ви обича, вие го поставяте на изпит. Най-добрият учител е животът – той изпитва хората. Човек се изпитва за всяка дума, която излиза от устата му. Каже ли някой, че е готов да се жертва за човечеството, веднага го поставят на изпит: още този момент на вратата му похлопва един просяк, иска да му даде нещо. Този човек,

който говори за жертва към цялото човечество, в дадения момент отделя само един лев за просяка; за децата си обаче той е готов да даде всичко, каквото има. Значи това, което човек не може да направи за другите, за децата си може да го направи – това показва, че понятията му за човечеството се ограничават само до неговия дом.

Съвременните хора искат да постигнат своите желания по лесен начин. Те мислят, че като се помолят на Бога, веднага ще постигнат желанията си. Те гледат на Бога като на човек, подобен на себе си. Не, Бог не е подобен на човека: Той не е нито млад, нито стар; Той не е нито в религиите, нито в теориите на хората; Той е Бог на живите, а не на мъртвите. Това значи: Бог е Бог на съвършените, на разумните души, които Го познават, които Го разбират и изпълняват Неговата воля. Обикновените хора, които не познават Бога, си създават свои богове, на които приписват качества, подобни на своите. Като изпаднат в някакво затруднение, те казват: „Бог знае всичко – Той ще оправи работите ни“. Да, Бог знае всичко, но вие не знаете всичко; Бог е силен, но вие сте безсилни; Бог е всемъдър, дълготърпелив, но вие не сте придобили още тези качества. Тъй щото не е достатъчно човек само да говори, но той трябва да има ясна представа за себе си; не е достатъчно човек само да желае свобода, но той трябва да знае, че външната свобода се обуславя от вътрешната свобода на неговите чувства, мисли и постъпки. Свободна постъпка е тази, която е минала през съзнанието; не е ли минала през съзнанието, тя не може да има такива резултати, каквито очаквате. Външно тази постъпка може да е права, може да е истинна, но ако не е минала през съзнанието, хората не я приемат.

Защо всички хора не могат да приемат Истината? Защото не разполагат със средства – вътрешни и външни. Истината е скъпоценен камък, който може да се притежава само от богатите или от ония, които силно го желаят. Наистина, ако всички хора могат да

си доставят скъпоценни камъни, в скоро време тия камъни щяха да се обезценят. Ако човек би постигнал всичко, каквото пожелае, сами по себе си желанията му биха се обезценили. Има неща, които не могат да се постигнат лесно. Само онзи човек може да си купи скъпоценен камък, който го оценява и който има пари. Като види скъпоценния камък, той е готов да даде за него всичко, каквото има; който има пари, но не ги дава за скъпоценния камък, той не го е оценил, както трябва. В разбиранията си този човек стои по-ниско от бедния, който е готов и живота си да заложи, но да придобие скъпоценния камък. Същото може да се каже и за Истината: само онзи човек може да придобие Истината, който е готов да пожертва всичко за нея. Този човек е богат и външно, и вътрешно – за Истината той не се спира пред нищо. Човекът на Истината се движи свободно всред бурите и вълните на живота, без да потъва. Той има тежест, подобна на тези, които турят в параходите, за да ги държат в равновесие. Изгуби ли тази тежест, параходът започва да се клатушка на една и на друга страна, а може и да потъне. Тежестта на човека представлява устойчивостта на неговите възгледи. Докато е на Земята, човек се нуждае от известна тежест, т.е. от устой на неговите възгледи.

Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни". Кой човек е готов да възприеме Истината? Който не се влияе от никакви външни форми. Представете си, че срещате млада красива мома, която ви предава Истината. Ако възприемете Истината от младата мома заради красотата и, вие не сте готови още за Истината; ако пък не възприемете Истината от някоя грозна мома само заради грозотата и – и в този случай вие не сте готови за Истината. За да възприеме човек Истината заради самата Истина, той не трябва да се влияе нито от грозотата, нито от красотата. Истината е неподкупна: никой нищо не може да и придаде, нито да и отнеме. Истината стои над всички външни форми: грозотата не я опетнява, но и красотата не може да и

придаде нещо особено. Онзи, който при възприемане на Истината се влияе от външните форми на нещата, той е лишен от онова дълбоко вътрешно разбиране, което му препятства да вижда нещата ясно. Ако вярваш, че богатият може да ти даде голяма сума назаем само защото е богат, ти не си готов още за Истината; и ако не вярваш, че бедният може да ти даде същата сума назаем само защото е беден, и в този случай не си готов за Истината. Истината се изявява еднакво и чрез богатия, и чрез сиромаха. Хората не могат да възприемат Истината благодарение на заблужденията и противоречията, които имат в себе си. За свое оправдание те казват: „Какво да правим, когато животът е такъв?“. Не, животът, през който сегашните хора минават, е относителна действителност. Ако животът на сегашните хора беше идеален, те трябваше да бъдат свободни външно и вътрешно, да се разбират добре, да имат правилни отношения помежду си като между здрави организми.

И тъй, докато между хората не съществуват правилни отношения, те са далече от идеалния живот, те не са още здрави хора. Истински здрав човек е онзи, който от сутрин до вечер е подвижен, лек, готов за работа; истински здрав е онзи, който не знае какво е болест. Той не се оплаква от нищо, не страда физически от никаква болест, той е готов да помага на всички. Има ли най-малка болка в себе си, човек губи своето разположение. „Какво трябва да прави тогава?“ Да работи! Всяка болка, колкото и малка да е, има свои духовни причини – тя показва, че човек е направил някакво отклонение в живота си, макар и микроскопическо, което трябва да изправи. Като намери причината на своята болка, човек трябва да работи върху себе си, за да я отстрани; щом отстрани причината на своята болка, болестта ще изчезне. Като не знаят това, при най-малкото заболяване хората търсят лекари. Ако имат пари, добре е да търсят лекари; какво ще правят обаче, ако нямат пари? Има болести,

които с пари не се лекуват, има болести, на които обикновеният лекар не може да помогне. Например как се лекуват обезсърчението, хипохондрията на човека?

Здравият човек се отличава по това, че познава добре проявите на Природата и лесно се справя с тях. Както на физическия свят стават депресии, така и в духовния, т.е. в психическия свят на човека, стават депресии. Който разбира законите на физическия свят, той познава законите и на духовния свят и лесно се справя със своите вътрешни състояния. Понеже знае, че между явленията на физическия и на духовния свят има известна зависимост, той може да си обяснява причините на всички промени в своя живот. Щом е дошъл на Земята, човек не може да се освободи от влияния: физическият му живот се влияе от духовния, а духовният – от физическия. Колкото да се пази от влияние, човек все ще се поддаде на влиянието на чужди мисли и чувства.

Като знае това, човек се стреми да придобие вътрешна свобода, да не се поддава на чужди влияния. Стремежът на човека към освобождаване показва, че съществува вътрешна хигиена, която той трябва да придобие. Ще кажете, че за да дойде до вътрешната хигиена в себе си, човек трябва да има прави възгледи. Кои възгледи са прави? Според мене прави възгледи са ония, които не се ръководят от никакви моди. Мисли, чувства и постъпки, които се диктуват от някаква мода, не са прави – те са временни, преходни положения. Неща, които се ръководят от модата, са мъртви, обаче всички неща, които стават по законите на Природата, са живи и постоянни. Ако хвърлите върху човека някаква боя, направена от самия него, тя непременно ще го оцапа; обаче ако Природата хвърли някоя от своите бои, тя няма да го оцапа. Подвижните, живите цветове никога не цапат; подвижните идеи никога не губят своята цена – те имат живот в себе си. Иска ли да придобие вътрешна свобода, човек трябва всеки

ден да внася по нещо ново в своите възгледи. Докато не освободи ума, сърцето и волята си от угнетителните условия, при които се намира, човек не може да придобие своята вътрешна свобода. Една от задачите на човека е да извоюва своята свобода: човек сам се е заробил, сам трябва да се освободи. Бог може да даде на човека методи за освобождаването му, но по никой начин Той сам няма да го освободи. Който сам се е заробил, той сам трябва да извоюва свободата си – Бог може да му помогне само тогава, когато види готовността му да пожертва всичко за придобиване на свободата си.

Някои хора казват, че не трябва да правят жертви за една гола Свобода, за една гола Истина. Който мисли, че Свободата и Истината са голи неща, той не разбира нито Свободата, нито Истината: Истината и Свободата никога не могат да бъдат голи. Истината е вечното начало в живота, което не може да се сравнява с нищо. Който не е готов да пожертва всичко за Истината, той не може да познае Бога, не може да види Неговото лице. Като не искат да използват разумно условията на физическия свят, мнозина си въобразяват, че могат да видят Божието лице след смъртта си. Наистина, след смъртта си човек може да види много неща, но всичко, каквото види, няма да го ползва. Докато е на Земята, човек вижда Слънцето, но той не знае нищо за него. Преди всичко Слънцето, което човек вижда, нито е такова, каквото е в действителност, нито е на това място, на което е всъщност. Какво нещо е Слънцето в действителност, къде е неговото място в Природата, това малцина знаят. В пътя на развитието си човек постепенно се домогва до Истината, до онези положителни знания, които представляват стремеж на неговата душа.

Истината ще ви направи свободни. Коя Истина може да направи човека свободен? Само онази, която не се влияе от никакви външни форми и положения. Казват за някой човек, че е честен: той е честен, защото е богат, няма нужда от пари. Казват за друг някой, че не е

честен, защото е беден, лишен от хляб – и като се намери пред изкушение, позволява си да бърка в чужди каси. Ако богатият е честен по причина на богатството си, което задоволява всичките му материални нужди, къде е Истината тогава? И ако сиромахът не е честен по причина на сиромашията си, която го заставя да лъже и да краде, къде е Истината? Богатството скрива греха на човека, а сиромашията го разкрива. От гледището на Истината и богатият, и сиромахът са грешни, само че грехът на богатия не е проявен, а на сиромаха е проявен. Като видите, че някой коленичи, вдига ръцете си нагоре и се моли, ще знаете, че той е богат човек – моли се за богатството си. Видите ли, че някой върви недоволен, от нищо не се интересува, ще знаете, че той е крайно беден човек – няма за какво да се моли. И богатият, и бедният са еднакво религиозни: и двамата не признават Бога, всеки мисли само за себе си. По отношение на Бога и двамата се ръководят от правилата на модата: единият се води по правилото, че е модно човек да се моли; другият казва, че не е модно човек да се моли. Първия наричат вярващ човек, набожен, втория наричат безверник. Истинската молитва изисква от човека работа. И богатият, и бедният трябва да работят във всички области: в областта на своите мисли, чувства и постъпки.

Казвате, че трябва да се живее добре. Въз основа на този възглед, като отидете някъде на гости и не ви приемат добре, вие казвате, че тези хора не живеят разумно. Не, това не е истина – Истината изключва личните разположения на човека. Може да чуете много истинни неща от някого, които да не ви харесват, но това не значи, че те не съдържат Истината в себе си. Само онзи може да разбере Истината, който не се спъва от външните, от преходните положения на нещата; спъва ли се от външните неща, човек не се е домогнал още до Истината. Когато по отношение на другите човек постъпва, както към себе си, той е дошъл до правилно разбиране на Истината. Който е

придобил Истината и живее в нея, той трябва да бъде образец във всичко. Докато сравнява една религия с друга, едно учение с друго и се произнася за правотата им, човек не е дошъл още до Истината. Иска ли да намери Истината, той трябва да бъде абсолютно чист в мислите, в чувствата и в проявите си. И като намери Истината, той ще види, че тя е това начало, на което нито може да се прибави нещо, нито може да и се отнеме.

Мнозина се стремят към Истината, но малцина се интересуват от нея. Които не търсят Истината, казват, че не може да се живее без грехове. Да живее човек в грехове и престъпления, това значи да живее в робство. Дето има робство, там Истината отсъства. Както не може без грехове за някои хора, така може и без грехове за други. Аз говоря за първичния грях, който е начало на всички грехове. Като е дошъл на Земята, човек не може без погрешки, но може без грехове. Който държи тази мисъл в ума си, той е радостен и весел, готов е за всякаква работа; той е доволен от живота, от проявите на всички живи същества, във всичко той вижда Бога. Този човек може да каже за себе си, че молитвата му е чута. Онзи, който е недоволен от живота, който постоянно критикува Бога, че не е създал света, както трябва, той е изложен на ред нещастия и болести: като знае много, като не одобрява това, което Бог е създал, нека сам си помогне. Щом се намери в безизходно положение, той започва да се моли на Бога. Като се моли, или ще получи отговор на молитвата си, или няма да получи. Ако не получи веднага отговор на молитвата си, това не значи, че Бог не иска да му отговори – не е дошло още времето да му се отговори. Рано или късно Бог все ще отговори на човека. Фактът, че при всички трудности, на които се натъква, човек продължава да живее, да се радва и скърби, показва, че молитвите му са приети.

Едно трябва да знае човек: иска ли да уреди работите си, да изправи външния си живот, преди всичко той трябва да изправи

отношенията си към Истината. Не изправи ли отношенията си към Истината, човек никога не може да уреди работите си на физическия свят. Колкото и да урежда работите си, без Истината човек нищо не може да уреди. Казват: „Богат е този човек“. Богатството не урежда работите. „Учен е той.“ И учеността не разрешава въпросите на живота. „Силен е.“ И силата не разрешава въпросите. Човек може да е сиромах, неучен, но има ли Истината в себе си, той правилно разрешава всички житейски въпроси. Истината прави човека богат, силен, учен и красив.

Едно дете среща една мома, която носи на рамото си кошница, пълна с червени зрели череши. Детето поглежда към черешите, после – към момата, и казва: „Како, много си красива“. Момата поглежда към детето и се усмихва – тя знае защо е красива. Това, което носи на рамото си, я прави по-красива, отколкото е в действителност: без кошницата на рамо детето не би спряло вниманието си върху момата. Кошницата с череши може да се уподоби на Истината в човека, която го прави силен, красив, учен, добър.

И тъй, когато човек дойде до Бога, в Който е Абсолютната истина, той казва, че Бог е всеблаг, всемъдър, всесилен, дълготърпелив и т.н. Наистина, такъв е Бог, но хората виждат това само когато Го срещнат с кошница, пълна с череши. Понякога материалните блага отварят очите на хората, но понякога ги затварят. Истината не се влияе от материалните блага: тя раздава от себе си, но никога не взема. Истината е богата, от нищо не се нуждае – тя носи на рамото си пълна кошница с блага. Среща я един и казва: „Много си красива“. Тя бърка в кошницата и дава. „Много си добра.“ Пак бърка в кошницата и дава. „Много си учена.“ Пак дава нещо от кошницата си. Вечерта, като се върне у дома си с празна кошница, Истината отново я напълва, без да каже дума за това, което е направила.

Днес всички хора се стремят към нещо: момата иска да се влюби, затова търси момък; момъкът също иска да се влюби; старата баба и старият дядо искат да имат внуци, да им услужват. Любещият трябва да помага, да служи, а онзи, когото обичат, трябва да дава нещо от себе си за услугите, които му правят. Каквито и стремежи да има човек, те водят към придобиване на Истината. За да реализират желанията си, младите се нуждаят от подкрепата на възрастните; и възрастните се нуждаят от помощта на младите. Едни други като се подкрепят, те вървят към постигане на Истината. Когато говоря за Любовта, аз я вземам в нейната първична проява, присъща на душата. Когато мъжът и жената искат да имат дете, това подразбира стремежа им към придобиване на Истината. Детето в дома е Истината – тази е причината, поради която всички членове в дома се грижат и радват на детето. Животът има смисъл, докато Истината е в човека. Когато Истината живее в човека, той има дом, той е безсмъртен; щом Истината го напусне, и родът се прекратява; при това положение човек става смъртен. Следователно домът се крепи върху Истината.

Истината ще ви направи свободни. Ако махнете веригите от ръцете и краката на затворника, това не значи още, че той е свободен – той е още в затвора. Излезе ли от затвора, той е съвършено свободен. Да излезе човек от затвора, това значи да се освободи от ограничителните условия на живота. Човек сам е създал ограничителните условия на своя живот, следователно той трябва сам да се освободи от тях. За да се освободи от болестта, болният трябва да отвори прозорците на стаята си, да влиза през тях чист въздух. Скъперникът трябва да отвори кесията си, да се храни с чиста, здрава храна. Щом се отнася за здравето, човек трябва да бъде щедър – чиста, здрава храна е нужна на човека.

Истината ще ви направи свободни. Като намери Истината, богатият се освобождава от товара си, както параходът стоваря стоката

си от едно пристанище на друго и се облекчава. Като се освободи от мъчнотиите на живота, човек придобива крила и като ангел започва да обикаля световете. Като се движи в тия възвишени светове, той придобива такава светлина, с която влиза в Божествения свят. Като минава от физическия в духовния и в Божествения свят, човек трябва непрестанно да се чисти – чистенето е непрекъснат процес. Както домакинята всеки ден чисти къщата си, така и човек трябва постоянно да чисти своя ум и своето сърце. Като живее, човек трябва да знае, че има неща, които той сам трябва да свърши, но има неща, които другите хора трябва да направят. Не спазвате ли тия правила, нищо не можете да постигнете; спазвате ли ги, вие ще бъдете свободни.

Следователно, докато сте здрави, разчитайте на себе си; изгубите ли здравето си, без да искате, ще очаквате помощта на другите хора. Как може да ви утеши един човек, дошъл отвън? Вие най-добре познавате състоянието си, вследствие на което сами можете да си помогнете. Когато човек е недоволен, трябва да се запита коя е причината за недоволството му. Щом има здрави очи, уши, език, ръце и крака, човек трябва да е доволен. Ако изгуби едно от тия блага, той има право да бъде недоволен и да роптае. Някой става сутрин, но е недоволен – сънувал е някакъв сън, който е внесъл лошо предчувствие в сърцето му. Като се страхува от това предчувствие, той започва да плаче. Плачът е зов на човека към Природата. Каквото е отношението на детето към майката, такова е отношението на всеки човек към Природата. Човек плаче, защото иска нещо от

Природата: детето плаче, когато е гладно и когато е нечисто; и възрастният плаче по същите причини. Затова, когато е гладен, трябва да го нахранят; когато е нечист, ще го окъпят и ще го облекат с нови чисти дрехи.

Ето защо, иска ли да бъде свободен, човек трябва да се чисти и да се къпе, да поддържа чистотата на своя ум и на своето сърце. Всеки

ден човек трябва да храни душата си с чиста, възвишена храна, както майката редовно храни своето дете с чиста, здравословна храна.

Желая на всички да възприемате Истината и от грозната, и от красивата мома, и след това да изработите свое разбиране. Този е пътят за постигане на Истината.

Само Истината носи свобода за човешката душа.

50 лекция, 7 август 1929 г., София, Изгрев

ПРОБНИЯТ КАМЪК

Размишление върху Божията милост.

В живота съществува един пробен камък, с който се мерят същините на нещата. Търговецът определя своята финансова сила от парите, които притежава. Като влезе в кантората си, първата му работа е да отвори касата си и да прегледа с какъв капитал разполага; като знае с какъв капитал разполага, той има предвид с какъв кредит може да се ползва и какво може да направи. Този закон има отношение не само към търговията, но и към всички области на живота. Който знае този закон и го прилага разумно, и развитието му върви правилно. Изгуби ли посоката на правия живот, човек се натъква на ред вътрешни противоречия. Изобщо, изгуби ли правата посока на живота си, човек няма вече на какво да разчита; изгуби ли своето верую, изгуби ли кредита си, също така човек няма на какво да разчита. Кредит се дава само на онзи, който има някакъв вътрешен капитал в себе си; няма ли човек вътрешен капитал, никакъв кредит не може да му се даде.

Същият закон има отношение и към Целокупния живот. Ако няма къща, имот или стока, човек не може да се ползва от кредит. За да стане учител, човек трябва да има знание като ефектив, на което да разчита; ако няма такова знание в себе си, той не може да стане учител. Иска ли някой да стане слуга, преди всичко той трябва да бъде здрав; не е ли здрав, никакъв слуга не може да стане. Здравето е капиталът на слугата – болният не може да стане слуга. Ако вярващият почне да отпада духом, да се обезсърчава, че е остарял, че нищо не е постигнал, верую̀то му е неустойчиво. Верую, което се разколебава от условията на живота, е неустойчиво; обаче има едно

верую в света, което при всички условия на живота не се мени, всякога остава едно и също. И в човека има нещо, което при никакви условия не се мени – то е Божественото в него. Изкуство е човек да знае как да събуди в себе си Божественото и да му даде път. Велик човек е онзи, който при всички условия на живота дава първо място на Божественото в себе си.

Сега ще задам няколко въпроса: богатият ли предизвиква бедния да отиде да му работи, или бедният предизвиква богатия да го търси за работа; майката ли предизвиква детето да плаче, или чрез своя плач детето заставя майка си да работи за него? Както и да си отговорите, за вас е важно реалното, неизменното, което Бог е вложил в човека. Това трябва човек да търси, това трябва да обработва в себе си не само днес, но и в далечното бъдеще. Очаква ли човек в бъдеще да се вложи нещо в него, работата му е свършена. Бог е вложил вече нещо в човека, повече няма какво да очаква: той има вече основа, върху която може да гради. Следователно има ли тази основа, нищо друго не му остава, освен да работи – тя представлява онзи неизменен вътрешен капитал в човека, който определя неговия кредит. Кредитът на човека ту се увеличава, ту се намалява, в зависимост от това, как влага своя капитал в обръщение. Човек трябва да има ясна представа за себе си, да знае колко и какъв капитал има на разположение. Как ще обработи този капитал, това зависи от знанията и от желанията му. Колкото по-големи и силни са желанията на човека, толкова повече сили ще влага за тяхното реализиране.

Казано е в Писанието, че Божественото никога не се губи. Същото се отнася и до Словото Божие: Словото Божие няма да се върне, докато не принесе своя плод. Значи и Словото не се губи, нито Му се придава нещо. Пренебрегне ли това Слово в себе си, човек отпада, губи силата си и постепенно се изражда. Изгуби ли вяра в Божественото, в своя основен капитал, човек отпада духом, с което и

деятелността му се прекратява: този капитал е център, около който всичко останало се стреми. Изгуби ли този капитал, човек всичко изгубва. Вярата на човека в един велик център, в едно велико общество е толкова силна, колкото и вярата му в една душа, около която всички души се стремят. Този общ център е Бог, към Когото всичко се стреми: от Него всичко излиза и към Него всичко се връща. И в човешкия организъм има също така една обща монада, обща единица, към която всички се стремят. В чувствения и в умствения свят има едно общо чувство и една обща мисъл, към които всички останали мисли и чувства се групират. Същевременно в човека има едно убеждение, към което се стремят всички останали убеждения. Този централен фокус, към който се стреми всичко в човека, е Божественото начало. Не е достатъчно да знае човек това, но той трябва и да познава проявите му, да знае как да манипулира с него. Ако не знае да манипулира с телескопа, човек нищо няма да види на небето – той трябва да знае накъде да го насочва. Тази е причината, поради която двама души гледат през един и същи телескоп, но единият вижда, а другият нищо не вижда. Защо? Единият знае посоката, към която трябва да гледа, а другият не знае.

Човешкото съзнание и Небето представляват подобни неща: както на Небето стават промени, така и в човешкото съзнание стават известни промени. Каквото човек преживява, всичко се отразява в съзнанието му. Ако е разумен, човек трябва да се вглежда в промените, които стават в съзнанието му, и да се учи, както астрономът наблюдава промените на небето и ги изучава. Трябва ли човек да очаква всичко да му се даде наготово, както детето очаква на майка си? Докато то е в люлката още, майката се грижи за детето си, всичко му доставя наготово; проходи ли обаче, започне ли да расте, тя го оставя само да дойде при нея, да каже от какво има нужда. Човек трябва сам да дойде до вътрешното търсене, сам да открива нещата и

да ги изучава. Съвременните хора се нуждаят от правилен възглед за нещата – те трябва определено да знаят кое е онова, което ги спъва в живота им. Те се стремят към отвлечени неща, а нямат ясна представа за Бога; те нямат ясна представа какво нещо е Доброто и какво – злото. Като принцип злото винаги действа в обективния свят – злото е един момент, който действа във времето и пространството. Злото е нещо външно или обективно; Доброто, Божественото, винаги действа отвътре. Злото ограничава човека и го лишава от всички блага, Доброто освобождава човека и му дава всички блага. Злото и Доброто представляват два противоположни принципа, които действат едновременно в света.

Ще изнеса един пример от живота, за да видите как действат Доброто и злото. Един богат човек заболява. Той веднага търси помощта на лекарите: вика един, двама, трима лекари, плаща скъпо да му помогнат. Едва се съвзема, заболяват жена му и децата му. Той се вижда в чудо: пак вика лекари, които се събират на съвещание и решават да оперират жена му. Оперират я, но вземат десетки хиляди лева за операцията. Най-после този богат човек осиромашава, изгубва здравето и силите си, децата му умират, жена му остава слаба, немощна; той изпада в пълно отчаяние, животът вече няма смисъл за него. Злото обаче се усмихва доволно: то е взело от него, каквото му трябва, ограничило го е и се отдалечава. В това време Божественото в богатия се събужда и той започва да си говори: „Господи, късно идеш при мене. Едно време бях богат, радостен, децата ми бяха живи, жена ми и аз бяхме здрави. Тогава можех да Ти служа, но сега вече пари нямам, силите си изгубих, радостта ми ме напусна, не мога да Ти служа“. Богатият съзнава вече какво е трябвало да направи, разкайва се, но намира, че не може да си помогне. Като види, че той се разкайва, че е готов да служи, Бог го подкрепя и го изпраща отново в света да работи, да помага, да изпълнява Волята Му. Този човек се

повдига, животът му се осмисля и той започва да работи съзнателно и с любов. Така действа Доброто, Божественото в света – то освобождава заробения и отново му връща отнетите блага. Христос казва: *Крадецът не иде, освен да открадне, да заколи и да погуби, а Аз дойдох да им дам живот, и то преизобилно.*

Това са двата принципа – Доброто и злото, които действат в света. Когато човек пожелае да задържи най-хубавото нещо за себе си, злото е влязло вече в него. Той се е съблазнил от нещо, а всяка съблазън, на която човек не може да устои, води към зло. Има само един път, по който злото може да се прояви – този път е пътят на желанията. Пожелае ли човек нещо само за себе си, той е роб вече на своето желание, а ние знаем, че само злото заробва човека. Доброто обаче може да се прояви по хиляди пътища. Когато човек мрази, злото се проявява в него; когато обича, Доброто действа в него. Ето защо, когато мрази някого, човек има само един начин да се освободи от него: той гледа как и колко по-скоро да го унищожи, да го махне от пътя си. В обичта си към някого човек разполага с хиляди начини, чрез които да му помогне, да му даде нещо от себе си. Когато двама души, единият съвършен човек, а другият – обикновен, видят касата на своя ближен, двамата ще постъпят различно. Съвършеният, праведният човек ще мине покрай касата на богатия, ще погледне вътре, ще се зарадва на богатството му и ще си замине, без да вземе нищо от нея. Той ще си направи своите научни бележки и спокойно ще продължи пътя си – Доброто действа в този човек. Обикновеният човек, който се оправдава с думите, че в грях го е заченала майка му, ще се спре пред касата и ще започне да се бори да вземе ли няколко златни монети, или не. След голяма борба той или ще вземе, или нищо няма да вземе. Вземе ли нещо от касата на своя ближен, той се е поддал на влиянието на злото.

Като ученици вие трябва да изучавате всички прояви на злото и да подражавате на неговите добри прояви. И в злото има нещо добро. Например пиянството е голямо зло за човека. Всички кръчмари съзнават това и въпреки всичко продават своето вино и ракия, но те сами никога не се опиват – рядко ще срещнете пиян кръчмар. Значи злото причинява злини на хората, но то самото никога не се поддава на условия, които могат да го доведат до това зло. Кръчмарят може да пие една, две чаши, но винаги е буден – пази се да не изгуби съзнание. Трезв е кръчмарят: той опива другите, но сам никога не се опива. Ако и той се опиваше както клиентите си, от неговото кръчмарство нищо нямаше да остане.

Следователно когато човек срещне злото на пътя си, но трябва да има вземане-даване с него, нека направи това, което и злото прави. Ако злото скрива своите замисли, и той нека ги крие: злото не пиянства, и той да не пиянства. Ще кажете, че злото влиза в сърцето на човека. Не, в сърцето на човека не влиза злото, а ония елементи на злото, които опиват. Като знае това, човек трябва да се пази от опивателните елементи на виното, а не от самото вино. Сладкото вино като гроздов сок е Божествено благо, но когато човек пожелае да измени това благо, в този момент ще попаднат в него ферменти, които изменят първичното му естество и го правят вредно. Златото е Божествено благо, но в който момент човек го пожелае за свое удоволствие, то се превръща в отрова. Затова е казано: „Не пожелавай!“ „Ама без пари не може“. Човек не трябва да допуща в ума си мисълта, че без пари не може. Преди всичко парите са човешко изобретение. Да поддържа човек в ума си мисълта, че без пари не може, това значи да изпадне в положението на стария, който казва, че без тояжка не може. Тояжката е необходима само при дадено положение. Трябва ли младият да казва, че без тояжка не може? Само старият мисли, че не може без тояжка, но не и младият. Парите са

само средство за живеене, но не и необходимост. Докато гледате на парите като на средство, а не като на цел, вие сте на прав път; станат ли парите цел на вашия живот, злото всеки момент ще ви дебне. От вас зависи да бъдете далече или близо до злото.

Сега съзнанието на всички вярващи, на всички учени трябва да се освободи от ония непотребни неща, които внасят в тях вътрешна отрова. Пожелае ли нещо непотребно за себе си, човек е внесъл вече в организма си онази отрова, която руши. Затова именно във всички свещени книги е казано: „Не убивай, не кради, не пожелавай!“. Наруши ли един от тия закони, човек внася в организма си особен род разрушителни елементи. Не само желанията рушат, но и кривата, отрицателната мисъл също руши. Изобщо всичко, което руши, е вредно – ние го наричаме зло. Всичко, което съгражда и внася разширяване в човека, е добро – ние го наричаме Божествено начало в човека. Задачата на човека е да работи за събуждане на Божественото в себе си и в своите ближни.

При един млад, но строг професор по философия се явяват студентки и студенти на изпит. Първата студентка, която се явила на изпит при него, била скъсана; колкото студенти и студентки се явили след нея, всички били скъсани. Дошъл ред на една красива, особено сериозна и разумна студентка. Тя влязла в изпитната стая, ръкувала се с младия професор и го погледнала някак особено. В погледа и се четяло съчувствие към всички нейни другарки и другари, които пропаднали на изпита. С ръкуването си тя внесла в професора нещо особено красиво, с което пробудила Божественото, висшето му съзнание. Той се обърнал към студентката внимателно, задал и двa-три лесни въпроса и я пуснал да си върви. Някои ще кажат, че и студентката, и професорът не са постъпили добре. Не, студентката е била смела, тя вярвала в доброто, в Божественото в човека. С докосването си до ръката на професора тя могла да събуди нещо

възвишено и красиво, вследствие на което той се разширил, погледнал с разположение към своите студенти, след което не скъсал нито един студент. Няма по-красиво нещо от това, да бъде човек смел, да извърши такава постъпка, която да събуди възвишеното в човека.

Следователно докато живее, човек все ще послужи някъде за пробуждане на Божественото. Видите ли двама души да се разговарят добре, сърдечно, весело, знайте, че красивата студентка се е ръкувала с тях и е съдействала за пробуждане на Божественото им съзнание: тези хора са разположени, весели, готови да правят добрини. Постъпката на красивата студентка е чиста, защото Божественото работи в нея; ако Бог не присъстваше в нея, постъпката и щеше да внесе съблазън. Ако Божественото не присъства в човека, всяка негова външна обхода би могла да внесе съблазън. Ако богатият види един здрав, силен работник, той веднага ще се съблазни от неговия външен вид, ще го покани у дома си да му работи; работникът пък ще се съблазни от неговото богатство и в себе си ще пожелае да го използва по някакъв начин. Господарят ще пожелае колкото може повече да използва труда на работника, а работникът ще пожелае да вземе от него колкото се може повече пари. И двамата имат желание да се използват, обаче при такива отношения никакъв морал не може да се съгради. Закон е: колкото даваш, толкова ще получиш. Малко даваш, малко ще получиш; много даваш, много ще получиш.

Къде се крие злото? В най-малките неща. Отивате при един бакалин да купите захар. Вие сте влизали в неговия дюкян много пъти и той десет пъти наред ви е давал чиста, доброкачествена захар. На единадесетия път обаче той туря няколко бучки нечиста захар в книгата, да мине незабелязано между чистата. Тези няколко бучки нечиста захар представляват злото, което иска да мине незабелязано между доброто. С последната си постъпка бакалинът губи доверието на клиентите си. Представете си, че някой ваш приятел ви кани на

гости в дома си: угощава ви добре, разговаря се приятелски с вас, но без да очаквате, той ви нарича нехранимайко. Изведнъж в отношенията ви влиза нещо неприязнено – това е злото, което с последната дума се е вмъкнало в доброто. Една дума разваля доброто, което в даден момент човек е направил. Ще кажете, че това не става всякога: един път само да стане, то разваля вече чистотата на доброто. Бакалинът ви е давал десет пъти наред чиста стока, а един път само е вмъкнал нещо нечисто: последното нечисто показва, че този човек е имал някакви скрити, лоши намерения. Последната постъпка е в състояние да наруши доверието, създадено от първите десет случаи.

Следователно ние казваме: чист човек е онзи, който при никакви условия не е проявил нито едно нечисто намерение. Честният търговец отделя нечистата стока от чистата и казва на клиентите си: „Тази стока не е за вас“. Злото може да се прояви чрез всички външни фирми: чрез човека, чрез животното, даже и чрез растенията.

Благодарение на характера на злото като външно, обективно явление, човек може да му се противопоставя. За тази цел човек трябва да има правилни възгледи за злото; няма ли правилни възгледи за злото, той не може правилно да се развива. Злото е вън от човека, а доброто е вътре в него. Злото може да се раздвоява, т.е. да се размножава, но не може да расте, да цъфти и плод да дава. Следователно каже ли човек за себе си, че е лош, трябва да знае, че лошавината му е вън от него, а не вътре в него. Изворът може да се размъти по краищата, по повърхността си, но никога отдолу: дъното на извора е всякога чисто. Всички изкушения, на които човек се подлага, имат вътрешен, обективен характер. Ако Ева нямаше в себе си вътрешно желание да опита плода на забраненото дърво, отвън нищо не би могло да я изкуси. Злото има някаква форма, с която живее в човека. Докато тази форма съществува в човека, и злото ще

съществува вън от него; щом изхвърли тази форма вън от себе си, с нея заедно изчезва и злото вън от него.

Като не разбират кое е истинско добро и кое е лъжливо, хората изпадат в ред заблуждения и противоречия. Един човек намира в гората една торба със злато, взема я веднага и се радва, че Бог е отговорил на молитвата му. Обаче тази торба е на един добър, честен човек, който е пътувал от един град в друг и е минавал през същата гора. Разбойници са го преследвали да го оберат. За да спаси живота си, той е хвърлил торбата и е избягал. Разбойниците престанали да го гонят и като се връщали назад, срещнали първия пътник, който е намерил торбата със златото, и го нападнали. Какво добро представлява за него намереното злато?

Мислите ли, че всяко външно добро е и вътрешно добро? Ще кажете, че това добро е от Бога. Не, Бог не работи отвън – Той не работи чрез външни физически стимули, понеже те са неустойчиви. Всеки физически стимул е силен само за даден случай, но с течение на времето той отслабва. Когато физическите желания на човека се задоволят, той не се интересува вече от ония предмети и хора, които са му помогнали да ги задоволи. Тази е причината за проявите на злото. Когато желанието на човека в първо време е силно, а накрая отслабва, то е неустойчиво: всички неустойчиви желания са физически. Бакалинът се интересува от своя клиент, докато последният купува от него; щом клиентът купи, каквото трябва, и му заплати, бакалинът не се интересува вече от него – гледа той час по-скоро да си излезе, да освободи място за други клиенти. Клиентът си излиза и вижда, че всичките му пари са отишли в джоба на бакалина. Кой бакалин дава даром? При вземането и при даването човек трябва да бъде честен и искрен към себе си и към другите, да не предизвиква съмнение нито в себе си, нито в своите ближни.

Сега, тъй както се изявява животът, ние виждаме, че доброто и злото вървят паралелно. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен, да не предизвиква злото нито в себе си, нито в окръжаващите. Стремете се всякога да предизвиквате доброто в себе си и в своите ближни.

51 лекция, 14 август 1929 г, София, Изгрев

АБСОЛЮТНА ЧИСТОТА

Думата *чистота* е понятна на всички хора. Тя има двояк смисъл: външен и вътрешен. Външната чистота всеки я вижда и разбира. Когато се говори за външна чистота на къщата, ние разбираме, че тя е добре измазана отвън и отвътре, подът на стаите е измит, прахът навсякъде е изчистен. Когато се говори за външна чистота на дрехата, разбираме, ако е бяла, да бъде добре изпрана; ако е черна, да няма никакви петна по нея. Когато се говори за чистота на маслото, разбираме да бъде прясно, бистро, без никакви примеси. Значи чисти неща са ония, в които няма никакви примеси, никакви странични елементи; съдържат ли някакви примеси в себе си, тия неща са нечисти. Нечистотата се дължи на известни елементи, които се срещат в живота и в Природата.

Следователно говорим ли за чистота, веднага в ума ни изпъква противоположното и – нечистотата; и обратно, говорим ли за нечистотата, пред нас изпъква идеята за чистотата: тия две понятия са напълно противоположни. Кога можем да кажем, че животът на човека е чист? Когато има висок идеал, когато живее съзнателно, когато е здрав. Влезе ли един от елементите на нечистотата в неговия живот, веднага смъртта прави крачка напред. Колкото повече нечистотата се увеличава, толкова по-бързо смъртта влиза в живота: смъртта и нечистотата се намират в отношения, право пропорционални помежду си. Като знае човек това, първата задача в живота му е да пречисти своята мисъл. Пречисти ли мисълта си, той има ясна представа за всички неща; пречисти ли мисълта си, човек има вече ясна представа за Бога: тогава Бог няма да бъде някаква форма вън от него, както днес Го разглеждат. Бог е източник на живота, а какво по-голямо благо може да очаква човек от живота?

Всички красиви подтици, всички радости в човека се дължат на онова вътрешно съзнание в него, че съществува, т.е. че живее. Той става сутрин бодър, весел и здрав, погледне към изгряващото Слънце и се радва, че в ума му се ражда някаква малка идея за работа през деня. Това състояние в човека е резултат на първите издънки от Дървото на живота.

Често слушате някой човек да се оплаква, че животът е тежък, че от сутрин до вечер трябва да мисли за прехраната и за облеклото си. Обаче въпросът за храната и за облеклото е елемент на физическия, на материалния живот – физическата храна не е необходим елемент за духовния живот на човека. Да бъде човек духовен, това не подразбира, че трябва да яде много, нито пък яденето да бъде вкусно приготвено, с ред приправки: приправките в яденето са странични елементи. Всяко разумно същество приема храна, съответна на неговото развитие, обаче има нещо общо в храненето на всички живи същества: общото в храненето се заключава в храната, която приемат. Например всички живи същества на Земята се нуждаят от въздух, от вода и от някаква твърда храна. Първоначално те са приемали хранителните елементи само от въздуха, после от – водата, и най-после – от твърдата материя. Някога човек се е хранил само със светлина, днес той е забравил този начин на хранене: сега само очите му са запазили изкуството да се хранят със светлина. Наистина, ако очите на човека дълго време не приемат светлина, ще атрофират.

И тъй, първата задача на човека е да си състави ясна представа за Първата Причина на нещата, за Бога. Говори ли се за Него, човек трябва да включва в съзнанието Му всички живи същества – от най-малкото до най-голямото. Бог еднакво се грижи за живота на всички същества: животът изтича от Него и Той се грижи за този живот. Животът на Вселената се крие в Него: няма същество, по-велико, по-благородно, по-отзивчиво и по-добро от Бога, няма подобен на Него.

И грешникът, и светията, като помислят за Бога, дълбоко някъде в душата им трепва една струна. Не разбере ли произхода на това трепване, човек ще мине и замине през живота, без да схване неговата същина и присъствието на Великото Начало в него. Много пъти трепва човек, но той трябва да различава свещения трепет в себе си от обикновеното трепване. Като срещне мечка в гората, човек трепва, но грубо е това трепване – той изгубва и ума, и дума. Човек трепва и от погледа на красивата мома, но това трепване е приятно. И най-големият герой трепва от погледа на красивата мома. Защо? Не може да носи благото, което този поглед съдържа. Всяко благо крие в себе си една малка опасност. За кого? За онзи, който не е готов за това благо: човек изпитва страх от всяко нещо, за което не е готов.

„Защо човек се страхува?“ Защото някога се е отклонил от Бога. И днес, като дойде до мястото, отдето се е отклонил, той започва да се страхува. Дойде ли човек до правата мисъл, страхът му се превръща в разумна сила: като мисли право, човек от нищо не се страхува. За да придобие права мисъл, човек трябва да си състави ясна представа за Бога. Има ли ясна представа за Бога, той може да придобие онова истинско, положително знание, което повдига и облагородява човека, което осмисля неговия живот; който не може да си състави ясна, определена идея за Първата Причина, той не само че не може да постигне нещо ново, но ще изгуби и онова, което е постигнал. Ако е бил учен, ще изгуби знанието си; ако е бил силен, ще изгуби силата си; ако е бил здрав, ще изгуби здравето си; ако е бил богат, ще изгуби богатството си. Той ще се намери в положението на човек без идеал и подтик в живота си, без всякакво вдъхновение. В съзнанието си той ще носи една идея, че някога е бил богат, силен, здрав, учен, а сега е сиромах, слаб, болен и невежа, без никакви знания.

Някои казват, че като изгуби всичко, човек престава да мисли, да чувства и да действа право. Наистина, ако се безпокои и тревожи,

човек изгубва правата мисъл, правото чувство и правото действие, вследствие на което преждевременно остарява; ако не се безпокои и разбира смисъла на изпитанията и страданията, човек носи в себе си трезви, прави мисли, благородни и възвишени чувства, които го свързват с Бога и дават простор и полет на неговата дейност. Трябва ли човек да се безпокои за живота си: как ще го прекара, дали ще бъде здрав, ще има ли достатъчно средства? Когато царският син постъпва в училището, трябва ли да мисли кой ще го поддържа? За него въпросът е разрешен: веднъж дошъл на Земята и постъпил в училището, от него се иска само едно – да учи; за всичко останало бащата поема грижа. Ако е мързелив и не учи, синът сам ще понесе последствията на своя мързел.

Всички хора се намират в положението на царския син. Те са дошли на Земята да учат, за което им е дадено всичко: хляб, вода, въздух и светлина. Какво се иска от тях? Нищо друго, освен да учат. Един ден, като се върнат на Небето, Баща им ще ги пита какво са научили от дългата екскурзия на Земята. Така и вас ще питат какво сте научили, като сте ходили на Седемте рилски езера. Ще кажете, че сте ходили по върховете на Рила и сте обикаляли езерата. Че сте се качвали по върховете, че сте обикаляли езерата – това още нищо не значи, това не е никаква наука. Върховете, езерата – това са символи, които трябва да се разбират. Всеки връх, всяко езеро представляват листа от Великата книга на Природата: за вас е важно колко листа сте прочели от тази книга и какво сте разбрали от тях. Качването по високите планински върхове крие в себе си дълбок смисъл. Който разбира смисъла на това изкачване, той се ползва от богатството на тия върхове. Голямо богатство, материално и духовно, крият в себе си планините. Високите планински върхове изпращат част от своето богатство на долините – те ги напояват, правят ги плодородни, богати с живот. На същото основание човек трябва да се качва по планините,

за да вземе нещо от тях, да забогатее и да слезе после в долината на живота – да даде от това, което е придобил.

„Кой човек наричаме богат?“ Богат човек е онзи, който живее с велики, с възвишени идеи. Добрият човек е богат, защото всеки момент може да дава от себе си. Злото е беден човек, от когото нищо не можете да вземете – той мисли от кого какво да вземе, но сам нищо не може да даде. Казано е в Писанието: „Не се противи на злото“.

Това значи: не се противи на бедния. Настояваш ли да вземеш нещо от него, освен че нищо няма да получиш, но отгоре на това и ще плащаш за него. Следователно стихът „Не противи се на злото“ крие в себе си важна формула в икономиката на живота. Ето защо, срещнеш ли беден, стори му път да мине; не постъпиш ли така, спреш ли го в пътя му, той ще започне да те обира – бедният разчита на милостта на богатите. Който влиза във Великата Школа на живота да се учи, той трябва да ликвидира с просията.

Казано е в Писанието: „Само чистите по сърце ще видят Бога“. Чист по сърце е богатият, добрият, разумният човек: който има тия качества в себе си, той ще види Бога, т.е. ще Го разбере. Да разберете Бога, това не подразбира освобождаване от страдания и мъчнотии. Нещастията и страданията неизбежно ще дойдат, но чистият по сърце лесно се справя с тях. Вие пътувате през море, дето стават големи бури. Тези бури ще се предадат и на парахода, с който пътувате: вълните ще го заливат, ще го клатушкат, но за да стигне благополучно на пристанището, в парахода трябва да цари мир и хармония. Най-малката дупчица на парахода е в състояние да пусне морските вълни вътре, а с това целият екипаж да се изложи на явна смърт. Каквото е действието на морските вълни, влезли в парахода, за неговия екипаж, такова е действието на отрицателните и нечисти мисли за човека. Пазете се от всяка лоша, нечиста мисъл, която

попада във вашия ум: една такава мисъл е в състояние да поквари целия човешки живот. Като знаете това, пазете чистота в живота си.

Днес от всеки човек се иска физическа, сърдечна и умствена чистота. Дето ходи, той трябва да пази абсолютна чистота: по улиците, в дома си или на планината човек трябва да пази абсолютна чистота. Трябва ли след него да вървят слуги и да чистят? Някой мисли за себе си, че е чист и свят човек, а навсякъде оставя нечистотиите си. Вижте какво прави този човек на планината, дето няма човешки надписи за пазене на чистота и ред: там ще види той, че нито е чист, нито е свят човек. Когато планината се възмущава от нечистотата на човека, тя праща бури и ветрове, гръмотевици, светкавици и дъжд, за да се чисти и да покаже на хората, че мястото им не е там. Който съзнателно поддържа чистота във физическия си живот, той ще бъде чист и в сърдечния, и в умствения си живот. Може ли човек да говори за висок идеал, за вяра в Бога, ако не спазва най-елементарната чистота на физическия свят? Чист трябва да бъде човек във всяко отношение! Що се отнася до личния живот на човека, той носи отговорност за всичко; дойде ли до Целокупния живот, отговорността не е негова. Следователно в своя личен живот човек трябва да пази физическа, духовна и умствена чистота.

Тъй щото, искате ли да бъдете здрави и весели, всяка ваша мисъл, всяко ваше чувство и всяко ваше действие трябва да са проникнати от идеята за Абсолютната чистота. Само при това положение вие можете да се радвате на Божието благословение; не пазите ли тази чистота, вие доброволно се излагате на явна смърт. Време е човек да се откаже от дребнавостите на живота, които нарушават неговата чистота. Какво от това, че някой му е казал една обидна дума? Не внасяйте нищо отрицателно в ума и сърцето си. От вас се иска съзнателна, разумна работа, за да докажете на себе си и на окръжаващите, че сте свободни от отрицателното в живота. Работете

върху себе си съзнателно и с любов, за да развиете не само физическа, но и духовна сила, да правите чудеса. Казва се за Христа, че е дошъл на Земята да понесе греховете на цялото човечество. За кого може да се каже същото? Христос можа да направи това, защото разполагаше с велика духовна и физическа сила: Той понесе това, което обикновеният човек не може да издържи. След всичко това ще дойде един обикновен човек да се хвали, че е говорил с Господа. Ако може да понесе греховете на човечеството, т.е. да вдигне Земята на гърба си, възможно е да се е разговарял с Господа; не може ли да направи това, по-добре да не се заблуждава. Когато Господ говори на Моисей, след това Моисей вдигна тоягата си, удари канарата и вода протече от нея; Господ проговори на Моисей и манна падна от небето; Господ проговори на Моисей и той изведе еврейския народ от Египет и цели 40 години го води през пустинята.

Как се познава кога Бог говори на човека? От книга това нещо не може да се научи. В това отношение всеки човек има своя специфична, вътрешна опитност: чрез тази опитност той е дошъл до познаване на Божия глас в себе си. Много са начините, по които човек може да разбере Природата, но един е пътят, по който може да влезе в света на Истината. Какво нещо е Истината? Истината е най-чистият свят, в който Любовта се проявява, Истината е най-чистият образ на Любовта. Що е Любовта? Тя е носителка на Вечния живот. Най-голяма свобода се добива чрез Истината, най-голяма светлина се придобива чрез Любовта; обаче търсите ли топлина, горещина, идете при Правдата – дойде ли Правдата в света, тя ще нагорещи всички живи същества. Когато Любовта прояви най-голямата си горещина, тя се е превърнала в Правда. Сама по себе си Любовта представлява същината на живота: изяви ли се Любовта в живота, ще знаете, че по-велико нещо от живота няма. Следователно Любовта, Мъдростта,

Истината, Правдата и Добродетелта са области, висши светове, чрез които Животът се проявява.

Под думата *живот* ние разбираме онова високо съзнание на човека, в което се крие постоянен и непреодолим стремеж към постижения. Кажем ли, че живеем, ние разбираме непрекъснат стремеж към постигане на известни цели. Още с раждането си детето започва да иска нещо от обективния свят: ние казваме, че физическото съзнание на детето е пробудено вече. Като расте, детето се събужда за чувствения свят – и от там то започва да иска нещо. После то се пробужда за умствения свят и в него се явява желанието да учи. Колкото повече човек расте и се развива, съзнанието му се пробужда за по-високи светове: за духовния и за Божествения. Това показва, че съзнанието на човека се пробужда за всички светове, дето животът се проявява, макар и в различни форми. Едно е важно да знае човек: в каквато и форма да се проявява, без чистота животът не може да функционира. „Как може да се поддържа тази чистота?“ Чрез служене. „На кого?“ На Бога.

Следователно когато се говори за служене, разбираме, че човек трябва да служи на Бога. Казано е: „Бог е Любов“. Значи човек трябва да служи само на Любовта. Защо? Защото Любовта носи Живота. Тъй щото, дойде ли до Живота, човек казва: „И роб мога да стана, но живота да придобия“. Като живее, човек трябва да спазва три неща: да служи на Бога, да обича ближния си и да почита себе си. Да обичаш ближния си, това значи да се разтоварваш от непотребния товар на гърба си; да почиташ себе си, това значи да виждаш доброто, красивото, разумното в света. Това нещо човек вижда първо в себе си, а после в другите. Като вижда тия качества в себе си, човек осмисля своя живот. Ето защо казвам: да почита човек себе си, това значи да вижда смисъла на живота. Невъзможно е човек да вижда доброто, красивото и разумното в другите хора, докато не го вижда в себе си.

Това, което човек вижда в себе си, се отразява и в неговите ближни. Човек уважава хората за съзнанието, което има; човек обича хората за красивото, възвишеното и благородното, което вижда в себе си. Защо бащата обича сина си? За почитта, която има към себе си: почитта към него самия се превръща в любов към сина.

И тъй, кога човек обича? Когато вижда себе си в другите. Кога почита? Когато съзнава своето достойнство като човек. Кога може да служи на Бога? Когато съзнае, че всичко иде от Бога и няма равен на Него. Човек е готов на всички жертви, когато съзнае в себе си, че за Бога всичко е възможно. На Бога може да се служи само идейно. Като служи на Бога, човек трябва да знае, че всичко, което прави в Негово име, е възможно. Само истинският служител на Бога може да отговаря положително на всички въпроси. Например някой може да го запита: „Като служиш на Бога, носиш ли Земята на гърба си?“ „Нося я.“ „Ами Слънчевата система?“ „И нея нося.“ „Ами Вселената?“ „Не само че я нося, но даже съм господар на Вселената“.

Сега, като слушате такива смели отговори, виждат ви се чудни, почти невъзможни. Наистина, смело е човек да каже за себе си, че носи Земята и Слънчевата система на гърба си, че е господар на Вселената. Да каже човек, че е господар на Вселената, това значи да я е обходил от единия край до другия и да я е проучил. За обикновения човек това е невъзможно, за разумния обаче това е възможно. Защо? Защото разстоянието от главата до краката му представлява цяла вселена. Следователно каже ли човек, че е господар на Вселената, това подразбира, че той познава своето тяло от главата до краката, знае законите, които го управляват – той носи Вселената в себе си. Тогава колкото време му е нужно да простре ръцете си от главата до краката, толкова време му е нужно да пропътува цялата Вселена от единия и край до другия: достатъчно е да мръдне ръката си, да я простре напред, за да хване Вселената. Нещата са далече от човека само

тогава, когато са отделени от общия организъм; щом всички са заедно в организма, те са близо до него. Близостта подразбира организиране на нещата: организиране на удовете в човешкия организъм, организиране на разумните същества, т.е. обединението им в едно цяло. Отдалечаването подразбира дезорганизиране между нещата. Когато хората се обиждат или си причиняват пакости, това показва, че те са вън от общия организъм; който обижда, той излиза от границите на общия организъм. Докато хората живеят в хармония помежду си, за обиди, недоразумения и противоречия не може да става дума. Може ли да съществува противоречие между пръстите на ръцете? Какво лошо има в това, че едни от пръстите са на лявата ръка, а други – на дясната? Кои пръсти ще бъдат на лявата ръка и кои – на дясната, това е безразлично: за пръстите е важно да си помагат взаимно.

Много от съвременните хора са дошли до една област на живота и там са спрели. Те трябва да направят крачка напред, да влязат в областта на новото, което иде вече в света. Вървят ли по стария път, едно ги чака: смърт, опяване, надгробни хвалебни речи за заслугите им към дом, към отечество. Добре е човек да изпълнява задълженията си към семейството, към отечеството си, но при тия задължения той не трябва да забравя първото и най-важно задължение – към Бога. Че не е изпълнил първото си задължение, виждаме от това, че той умира. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Към този стих може да се прибави още нещо: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога, и да Ти служа“. Човек трябва да служи на Бога с пълно съзнание и от любов да не изпадне в крайност – да се отегчи и да напусне работата си. Много причини могат да доведат човека до това положение, но има ли прави разбирания за живота, нищо не може да го извади от неговия път, нищо в света не може да наруши неговото равновесие.

Сега ще приведа един пример от селския живот, като по-близък до Природата, и ще обясня защо понякога хората излизат от релсите на своя живот. Един млад и работлив селянин ставал сутрин преди изгрева на Слънцето, впрягал воловете си и отивал на нивата да оре. Колата му била всякога добре стъкмена, воловете му – гладко и грижливо вчесани; той пък бил всякога весел, засмян, тихо си припявал и се радвал на живота. От ранна сутрин до късна вечер той работел неуморно, доволен от това, което е свършвал. Като се връщал у дома си, пак весел и засмян, разпрягал воловете си, нахранвал ги и тогава се прибирал да вечеря и да си почине от дневната работа; след това лягал да спи с тиха радост в себе си, че на другия ден нова работа го чака. Тъй се нижели дните един след друг, докато, неочаквано за него, той срещнал една млада красива мома, по която се захласнал. Станало нещо особено с него: не му се работело вече, на работа отивал късно, а се връщал рано; колата му – напусната, воловете невчесани, песента замлъкнала и на устата му усмивка не се видяла вече. Ходел натук-натам захласнат и казвал на всички, че му е дотегнало да работи, че искал да си поживее малко. Облече той новите си дрехи, тури калпак на главата, нов пояс на кръста, бодне китка на дрехата си – и хайде из селото: ту по една, ту по друга улица, докато спре пред градината на красивата мома и като войник започва да караули от единия край до другия. Изведнъж спира: иска да види този престъпник, който се крие между дърветата. Като се изчерпи търпението му, той влиза в градината, но виновникът го няма. Къде е той? Вътре е влязъл, скрил се е зад пердето и оттам наблюдава какво прави момъкът. Младият момък иска да види виновника за своето захласване, да чуе гласа му, да разбере нещо от него. Заради него – за тази красива мома, той е напуснал и нива, и волове. С цвете на главата момата седи вътре, гледа към него и се усмихва доволна. Като изчерпи и последното си търпение, в момъка

се явява желание да вземе китката от главата на момата: той иска да и каже, че досега е орал и копал на нивата, но без нея работата му се е обезсмислила. Момъкът постоянства в желанието си: днес вземе китка от момата, утре вземе китка, докато най-после вземе и момата. Това е магия, с която момъкът си служи, за да привлече момата: като види, че всичките и китки са отишли в дома на момъка, момата отива да си ги вземе, докато и тя остане там – без китките си тя не може да се върне назад.

Вземането на китките от страна на момъка е символ, който трябва да се преведе: в този символ се крият известен род отношения, чрез които се изразяват проявите на човешкия живот. Момъкът се оженва за красивата мома, говори и за щастие, но при сегашните условия на хората колко време могат да бъдат щастливи младите моми и момци? Година-две те могат да бъдат щастливи, но след това щастието им изчезва. Защо? Защото не са придобили още вечния живот в себе си. Момъкът и момата, мъжът и жената могат да се обичат, докато Божественото живее в тях; щом Божественото ги напусне, и Любовта им изчезва. С други думи казано: човек може да бъде обичан, докато е чист; влезе ли в него един елемент на нечистота, всички се отказват от него, всички оттеглят любовта си. Следователно безлюбието се явява като естествено последствие на нечистотата. Когато хората не ви обичат, ще знаете, че причина за това сте вие сами. Кой не би желал да се окъпе в един чист извор? В локва, в блато никой не желае да се къпе: в чистия извор всеки иска да измие лицето, ръцете и краката си, но в блатото никой не желае.

И тъй, разберете ли значението на чистотата в широк смисъл, вие трябва да я поставите за основа на физическия живот. Здравето на човека зависи от неговата външна и вътрешна чистота. Идейна чистота се иска от човека! Когато казваме, че човек не трябва да се занимава със слабостите и недъзите на хората и да ги критикува, ние

имаме предвид той да пази свещено чистотата на своя живот, с нищо да не я нарушава, за да не се излага на смърт. Недъзите представляват зараза, която трови организма на човека. Занимава ли се с недъзите на хората, т.е. с отровата, която излиза от тях, човек съзнателно руши своя организъм. Какво ще спечели човек от това? Не само че нищо няма да спечели, но ще загуби всичко красиво, което е придобил. Трябва ли след това човек да се занимава с чужди грехове и престъпления? Една турска поговорка казва: „Остави пияния да падне, сам да научи урока си!“. Защо трябва да пие човек? Когато се напие, той започва да се кара, да се бие с този, с онзи, докато се върне с пукната глава у дома си. Има пиянство на физическия свят, но има и астрално пиянство, в света на чувствата. За каквото и пиянство да се говори, то е нечистота: пиянството, лакомията, одумването, завистта са елементи на нечистотата.

Следователно от гледище на хигиената всички елементи на нечистотата трябва да се изхвърлят навън: само при това положение човек може да бъде здрав, учен, силен. Като прави научни изследвания, ученият пресява всички неща, докато ги пречисти абсолютно. Чистотата има отношение към ония хора, които са усърдни в работата си. Само онзи може да работи съзнателно върху себе си, който има силен стремеж към чистотата; няма ли стремеж към чистотата, човек не може да работи усърдно върху себе си: при първата мъчнотия още той се обезсърчава и отчайва в работата си. Който върви в правия път, той трябва да направи само крачка напред, за да влезе в областта на чистотата. Влезе ли в тази област, може вече да му се говори за идеен живот. Засега кракът на обикновения човек не може да стъпи в света на Абсолютната чистота: там владее пълен ред и порядък, там не позволяват едно камъче да се премести. Ако отидете при един от свещените извори на Вечния живот, ще гребнете внимателно от водата му и ще я изпиете до дъно. Не е позволено да

се разлее нито една капка вода от свещените извори на Живота: редът и порядъкът в Божествения свят е точно обратен на този във физическия.

Когато се говори на съвременните хора за свещени неща, те се отнасят към тях с пренебрежение. Съвременният човек става сериозен само когато изпадне в тежки положения на живота си. Тогава той започва да мисли за Бога, за онзи свят, и вярва, че има нещо, което не знае и не може да разбере. Види ли, че ще го окачат на въжето, той става сериозен, обръща се към Бога за помощ; освободят ли го от въжето, той благодари на Бога, че му е подарил живота. Само така човек може да разбере какво представлява Животът. Лошите мисли не са нищо друго освен въжето, с което бесят човека. Неприятелите, враговете му са тия, които го довеждат до въжето: видят ли, че е увиснал на въжето, те се отдалечават доволни, че са могли да свършат една работа. Човек трябва да държи съзнанието си будно, за да не го излъже дяволът, който и светии може да лъже.

Един светия живеел в пустинята, дето прекарвал в пост и молитва и в дълбоко съзерцание. Дяволът намислил да го изкуси, затова му предложил да го направи цар. Той се опитвал по един, по втори, по трети начин да го направи цар, докато най-после постигнал целта си. Светията станал цар, но в скоро време бил увлечен в такива дела, които го довели до въжето. През всичкото време дяволът го успокоявал, като му казвал: „Разчитай на мене, аз ще те освободя“. В който ден светията трябвало да увисне на въжето, дяволът пак се явил и му казал: „Гледай в далечината – там ще видиш едно видение“. Светията погледнал в посоката, към която дяволът сочел. „Какво виждаш?“ „Виждам едно магаре.“ „Друго нещо?“ „Виждам още едно магаре.“ „Друго какво виждаш?“ „Виждам трето магаре.“ „Носят ли нещо на гърба си?“ „Да, натоварени са с цървули.“ „Това са цървулите, които скъсах, докато те кача на въжето“. Значи който слуша съветите

на дявола, въже го очаква. Съветите на дявола са лъжливи – те почиват на нечистотата.

В живота на съвременните хора се забелязва една присадка на лъжливи неправилни отношения. Този род отношения се дължат на елементи на нечистотата. За да се освободи от тия елементи, човек трябва да бъде точен в обещанията си: намисли ли да направи едно добро, трябва да го направи. В Божествения живот, в който цари Абсолютна чистота, не се позволява никакво отлагане. Точността е качество на Божествения свят. Който не живее в Чистотата, той замъглява хоризонта на своето небе, както облаците скриват Слънцето от погледа на човека. Когато някой се оплаква, че е неразположен, че му е тежко на душата, причината за това се крие в заоблачаването на неговото небе. Иска ли да се изясни небето му, той трябва да служи на Бога, да почита себе си и да обича своя ближен. Иска ли човек небето му да бъде отворено и ясно, трябва да спазва следната формула: да служи на духа си, който го ръководи в пътя му; да почита душата си, която съдържа всички ценности в себе си; да обича тялото си и всички същества, които му служат заради великата идея, към която се стреми. Отнася ли се към себе си така, човек ще има ясна представа за Бога и всичко, което предприеме, ще бъде възможно и постижимо за него; не служи ли на Бога, всичко около него ще бъде мъртво. С вярата си човек ще може да мести гори и планини. За онзи, който не служи на Бога, планините са тежки, но за истинския служител те стават леки като перо. За истинския служител всичко в Природата е живо и в непрекъснато движение.

Като наблюдаваме телата в Природата, виждаме, че някои от тях са в покой. Покоят на телата е привидно състояние: те са в положение на относителен покой с единствената цел за уравновесяване на енергиите в Природата. Днес само хората, животните и растенията растат и се движат, но един ден, когато завършат развитието си на

Земята, и телата, които са в покой, ще напуснат сегашното си състояние и ще проявяват живот. Мнозина искат да знаят какво ще стане с телата, които са в покой. Това не е важно – важно е какво ще стане с вас. Когато придобиете Вечния живот, вие пак ще посетите Земята и ще видите какви промени са станали с нея. Ако съзнанието на човека е непрекъснато будно, той ще бъде в течение на всички промени, които стават със Земята. При сегашното постоянно прекъсване на съзнанието хората очакват всичко от учените – наготово да се ползват от техните геологически изследвания. Време е вече съзнанието на човека да се пробуди, да започне мисълта му активно да работи.

Сега ние препоръчваме на всички хора да живеят в Абсолютната чистота. За мнозина тази идея е непонятна – това се дължи на положението, в което те се намират. Като придобият чистота, ще дойде светостта: чистотата и светостта са синоними. След светостта ще дойде служенето. Който не е чист и свят, той не може да служи на Бога. Най-после, след служенето, ще дойде Любовта. Следователно който не знае да служи, той не може да люби; който не може да люби, той не може да учи; който не може да учи, той никога не може да придобие свобода. Това са ред възможности, тясно свързани една с друга. Започне ли с чистотата, човек е направил вече крачка напред в живота.

Мнозина се оплакват, че са остарели, без да си поживеят. Как разбират те живота, какво изискват от него? Ще кажете, че като живее, човек трябва да диша, да пие вода, да се храни, да се облича. Направили ли сте сметка за един живот на Земята от 40-50 години колко въздух, вода, храна и облекло са нужни на човека? Според едни учени човек променя клетките на организма си през всеки седем години, според други учени – през всеки три месеца. Значи според едни учени човек променя дрехата си през всеки седем години,

според други – всеки три месеца, а според мене – всеки ден. Един нов костюм трае от изгрева до залеза на Слънцето. Оттук виждате колко скъпо струва всеки човек, който е дошъл да живее на Земята. Как ще оправдае той разходите, направени за него, ако не е служил на Бога, ако не е почитал себе си и ако не е обичал ближния си?

И тъй, ония хора, на които съзнанието е пробудено, трябва да държат в ума си идеята за чистотата на мисълта. Тази идея трябва да остане в ума им като основна мярка, с която да си служат във всички случаи на живота. За всеки съзнателен човек чистотата е магическа пръчица. Той става от сън с идеята за чистотата, той ляга да спи пак с тази идея; за него тази идея е тъй желана и любима, както мисълта за красивата мома – в ума на младия момък. Момъкът очаква, търси красивата мома, за нея той е готов да отиде на другия край на света. Нека идеята за Чистотата да бъде възлюбената, за която всеки човек е готов да отиде на другия край на света! Нека Чистотата да бъде възлюбената на всеки мъж, нека Чистотата бъде възлюбеният на всяка жена! Който я намери, той трябва да се спре пред нейния свещен образ и отдалече да я изучава и съзерцава. Който придобие тази чистота, той се свързва с онзи велик свят, дето цари постоянство и устой: за човека са важни постоянните и устойчивите неща. Какво по-голямо благо за него от това, да знае, че има едно разумно същество в света, което го обича като спящ и буден, като беден и богат, като учен и прост, като болен и здрав. Който иска да го обичат с тази неизменна Любов, той трябва да служи на Бога.

Като се говори за служене на Бога, мнозина се въодушевяват от тази идея и заради нея са готови да се откажат от женитба, от всички лични блага. Не е важно дали ще се жени човек, или не; важното е и като се жени, и като не се жени, да е получил съгласието на Бога. С други думи казано: всяка работа, в която Бог участва, е свята, чиста и възвишена. Само при това положение човек може да бъде щастлив и

доволен. Защо се женят хората? За да станат проводници на Божествения живот. Следователно когато човек съзнателно реши да не се жени, това показва, че средата, в която се движи, не е достатъчно чиста, за да служи като добър проводник на Великия живот. Не може ли да провежда през себе си Божествения живот, по-добре е човек да не се жени. Когато пътникът минава покрай много извори и не пие вода от тях, това показва, че те не са чисти; пие ли вода от тия извори, те са чисти.

Какъв акт е женитбата: вечен или преходен? Вечни процеси са тия, които се извършват и на Небето, и на Земята. На Небето женитби не съществуват – значи женитбата е преходен процес. Истинска, вечна женитба е тази, която свързва човешката душа с Чистотата. Който не се е женил за Чистотата, той минава за вдовец, независимо от това дали живее на Земята, или на Небето. Каже ли някой, че не иска да се жени за Чистотата, той сам се излага на явна смърт. Женитбата на човека с Чистотата представлява духовна женитба. Жени ли се човек физически, сам се осъжда на смърт; не се ли жени физически, той влиза в областта на безсмъртието. В духовния свят положението е точно обратното: който се жени за Чистотата, той влиза в областта на безсмъртието; не се ли жени за Чистотата, той сам се излага на смърт. Искате ли да продължите живота си, да станете безсмъртни, свържете се с Чистотата.

Съвременните хора се нуждаят от чистота. За тази цел те трябва да освободят съзнанието си от всички нечисти образи, да създадат в ума си чисти образи за момата и за момъка, за брака и за безбрачието, за Любовта, за Вечния живот, за детето и т.н. Човек трябва коренно да пречисти съзнанието си – като за Великден. Дръжте в ума си красиви образи за явленията в живота. Когато видите, че някой плаче, не се мъчете да намерите причината за неговия плач, но радвайте се, че в неговата градина вали дъжд, който

полива цветята му. Какво щеше да бъде положението на цветята без дъжд и без влага? Когато срещна радостен човек, аз разбирам, че неговото слънце е изгряло и цветята в неговата градина растат и надалече разнасят благоуханието си. Видя ли, че в някой дом мъж и жена се бият, подразбирам, че в този дом вършеят, за да приберат житото в хамбара. Следователно искате ли да запазите съзнанието си чисто, замествайте лошите образи с красиви, а нечистите – с чисти.

Като се говори за чистота, ние имаме предвид и външната, и вътрешната чистота. Спре ли човек само върху външната чистота, той сам се ограничава. Ако младият, но мързелив момък възприеме идеята за чистотата само външно, той ще мисли само за докарване, без да работи. За да бъде всякога чист и да се харесва на момите, той ще се откаже от всяка работа, която би нарушила външната му чистота. Такъв човек не може да постигне целта си! И момите не харесват такъв момък: той външно ще бъде чист, но вътрешно ще му липсва нещо. Дрехите не правят човека – човек прави дрехите. Ако той е умен, добър, чист, и дрехите му ще бъдат чисти; няма ли човек тия качества, и най-хубавите дрехи остават незабелязани.

Следователно първото условие за придобиване на Божествения живот е Чистотата. За чистота копнеят душите, за нея се молят, нея търсят; във всички свещени книги се говори за чистота и святост. Само пред чистия човек се откриват възможностите на живота; не може ли човек да се издигне над нечистотата, всички възможности се закриват за него. Знанието, силата, свободата и светлината на физическия свят зависят от чистотата, в духовния свят – от светостта, а в Божествения свят – от Любовта. Когато слиза надолу, човек трябва да работи върху идеите служене, почит и обич; качва ли се, той трябва да придобива чистота, святост, любов.

Днес всички присъствахте на трапезата на Чистотата, но ще внимавате нито една троха да не падне на земята. Ще съберете

всичкия хляб и когото срещнете, ще раздавате. Ще кажете, че хората трябва да възприемат вашите идеи и вашето верую. Какви са вашите идеи? „Да бъдем чисти.“ Какво е вашето верую? „Чистотата.“ Всеки от вас трябва да се отличава със силен стремеж към Чистотата. Нека посветим този ден на Чистотата! Чистотата е първото стъпало от лестницата на Вечния живот; като се качите на второто стъпало, пак ще прочетете надписа *чистота* – тя е обширен, неизчерпаем свят. Самата дума *чистота* не е силна, но ние си служим с нея по нямане на друга, по-силна, която да я замести. Как постъпва всеки добър момък, когато иска да се жени? Той търси най-добрата, най-красивата мома, и ако не намери, каквато иска, все пак взема една от добрите, каквито има в селото. Като го питат защо е взел тази мома, той казва, че тази мома е най-добрата от всички: „По нямане на такива, каквито търсех, взех тази – и от нея съм доволен“. Сега и ние по необходимост си служим с тази проста и скромна дума *чистота,* за да изразим един красив, величествен свят. На Земята думата *чистота* не е много красива, нито е силна – тя не е царска дъщеря. Баща и не е богат, но е почтен човек; майка и също не е богата, но е трудолюбива жена, обаче Чистотата е родена законно от добри родители.

За да се осъществи идеята за чистотата, трябва да и се дадат благоприятни условия. Сега тя е в положението на семе, което трябва да се посади в почвата, за да се развие. Няколко души нека вземат това семе и да заработят заедно върху идеята за чистотата – само по този начин светът може да се реформира. Мнозина поддържат идеята, че Господ може всичко да направи, че ангелите Му помагат и т.н. Те подразбират, че щом Господ може всичко да направи, хората не трябва да работят. Това е лъжлива идея, от която трябва да се пазите. Господ има Свой план на действие: Той ще дойде на Земята, но важно е да намери готови хора за работа. Всеки трябва да работи, да се развива и усъвършенства.

Какво ще бъде положението на онзи, който очаква щастлив живот, а нищо не работи? Той ще се намери в положението на онази мома, която с години очаквала своя възлюбен да и създаде щастлив живот, но в момента, когато той пристигнал, тя легнала болна и лежала цели три години. Какво трябва да направи той? Или да си замине, или да я чака да оздравее. Какво щеше да бъде нейното положение, ако кракът и е счупен, а възлюбеният и предлага да я разхожда с автомобил из града? За да се разхожда с автомобил, кракът на момата трябва да бъде здрав. Всеки човек, който е лишен от добродетели, се намира в положението на момата със счупените крака. Краката на всички хора трябва да бъдат здрави! Това може да се постигне само тогава, когато хората изменят своите стари възгледи и разбирания.

Сега, като се изнася една нова идея, хората се стряскат. В това отношение те приличат на онези деца от старо време, чиито учители влизали в училището с тояги. Щом виждали, че техният учител носи пръчка в ръката си, те знаели, че бой ще има. Обаче сегашните учители не влизат при децата с пръчка: съвременното възпитание не прилича на старото – сега има нови методи и начини за възпитание на децата.

И днес, когато изнасям някаква нова идея пред вас, по стар навик вие се плашите, мислите, че аз нося пръчка в ръката си. Не, аз влизам без пръчка: старият метод не е за препоръчване, защото не е икономичен. Когато учителят влиза в клас с пръчка, голяма част от енергията му отива в нея. Учителят не трябва да влиза в клас с пръчка. Днес тази пръчка е заместена с перо, с молив: това е магическата пръчка, която всеки ученик трябва да държи в ръката си, когато учителят преподава.

И тъй, с магическата пръчица вие ще напишете в съзнанието си идеята за Абсолютната чистота. И като ви запита някой какво ви се

говори при Петото езеро, ще кажете: „Ухо не е чуло и око не е видяло това, за което ни се говори – говориха ни по въпроса за хигиената от гледището на Абсолютната чистота“.

52 лекция, 21 август 1929 г., Петото рилско езеро

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

атавистически (от атавизъм) *лат.* Поява у човека, у животински или растителни видове на белези, които са свойствени само на техни далечни предци, често като уродства.

бином *лат., мат.* Алгебричен двучлен, частите на който са съединени с + или -, т.е. който представлява сума или разлика на два едночлена.

букаи *ост.* Окови.

гноми *нем.* Елементарни земни духове според окултната наука.

дам *ост.* Обор.

дервиш *тур.* Мохамедански калугер.

дерибей *тур.* Самовластен турски управник.

домазлък *разг.* 1. Нещо, което е домашно производство, а не купено. 2. Животно за разплод.

едносложна дума *рус.* Едносрична дума.

звонкова монета *рус.* Метални пари, монети. иждивявам *ост.* Изразходвам.

кимвал *гр, остар.* Музикален инструмент от два медни диска, които се удрят един в друг; чинели.

крина *истор.* Дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг).

курна *араб.* Каменно или циментово корито под чешма, където се събира вода за миене.

лестница *рус.* Стълба.

меродавно. Авторитетно, отговорно, достоверно.

мяза *ост.* Прилича.

наполеон *фр.* Златна монета от 20 франка с образа на Наполеон.

непрерывно *рус.* Непрекъснато.

остен *ост.* Тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък.

палиативно *фр.* Полумярка, временно решение.

пеняз *ост.* Римска сребърна монета.

пермутация *лат.* Разместване, смяна.

пертурбации *лат.* Смущение, нарушение в установения ред или ход на нещата.

пъздер *ост.* Останки от конопени стъбла при обработване на влакното.

приправки *ост.* Подправки.

реторта *лат.* Обла стъкленица с дълга отводна тръба, която служи за нагряване и дестилиране на веществата при химични опити.

сакъз *тур.* Дъвка.

скрижали *библ.* Каменните плочи с Десетте Божи заповеди, дадени от Господ на Моисей.

спектроскоп *лат.* Уред за наблюдаване на спектрите чрез разлагане на светлинните лъчи.

странство *ост.* Чужбина.

съсъд *остар.* Широк глинен съд с различно предназначение, най-често за сипване на благовония.

трен *фр.* Влак.

уд *ост.* Крайник, орган на тяло.

цев. 1. Къса тръба от кухо стъбло или друг материал, която се използва за навиване върху нея на прежда при тъкане. 2. Къса метална тръба на оръжие, през която се изстрелват куршумите.

юлар *тур.,* оглавник. Въже или ремък, с които се връзва добичето през главата.

II. ПИСМЕНИ ТЕМИ.

Лекция 22. *Самоопределение на съзнанието*

□ *Тема: Произход на паразитите Лекция 23. Личност, общество и свят*

□ Тема: *Отношение между мир и радост* Лекция 26. *Силни и слаби желания*

□ Тема: *Най-малката форма в Природата.* Лекция 40. *Битие и откровение*

□ Тема: *Първият подтик на живота.*

Лекция 41. *Определени движения*

□ Тема: *Защо трябва да живее човек?*

Лекция 42. *Верни положения*

□ Тема: *Може ли човек да живее без страдания?*

III. УПРАЖНЕНИЯ И ЗАДАЧИ.

Лекция 3. *Планински върхове*

□ Да се начертаят два триъгълника, които представляват два планински върха, покрити със сняг и лед.

Лекция 4. *Много знания*

□ Задача да се изучава физическото влияние на водата върху човека. Може да носим вода година, две, три, цял живот, докато решим задачата.

Лекция 6. *Акустика на съзнанието*

□ Задача да се прочете 18., 19. и 20. глава от Евангелието на Матей, за да се разбере нещо повече за акустиката на съзнанието.

Лекция 7. ***Без прегради***

□ Задача учениците да работят с мисълта си, за да помагат на ближните си и на себе си. Ако някой заболее, да не бързат да търсят лекар, но мислено да се лекуват с чиста планинска вода, в която са внесени енергиите на вярата, на милосърдието и на обичта.

Лекция 8. ***Какво са разбрали***

□ Да се правят опити с числата, като се напишат последователно числата от 1 до 10 на един лист и се наблюдава какво ще изпитаме при всяко едно от тях; после да се напишат разбъркано или да ги комбинираме по две, по три и пак да наблюдаваме какво влияние ще окаже всяко число върху нас.

Лекция 11. ***Накъде***

□ Упражнение при неразположение: да се издърпват пръстите на ръцете – с дясната ръка да се дърпат пръстите на лявата, после с лявата ръка да се дърпат пръстите на дясната.

□ За следващия път учениците да се опитат да нарисуват един гълъб.

Лекция 16. ***Смяна на състоянията***

□ Размишление върху радостта.

□ Задача да се размишлява цяла седмица върху 140. псалом, като се спираме на вътрешната, а не на външната му страна.

Лекция 17. ***Разбиране на живота***

□ Размишление върху веселието на Божия Дух.

Лекция 18. ***Израз на живота***

□ Размишление върху пълнотата на Божията Любов.

Лекция 19. ***Направление на истинския живот***

□ Размишление върху Божията радост.

Лекция 20. ***Вторият ден***

□ Размишление върху послушанието.

Лекция 21. ***Закон за възможности – закон опуленс***

□ Размишление върху милосърдието.

Лекция 22. ***Самоопределение на съзнанието***

□ Размишление върху живата вяра.

Лекция 23. ***Личност, общество и свят***

□ Размишление върху кротостта.

Лекция 24. ***Знайно и незнайно***

□ Размишление за Сина Божий.

Лекция 25. ***Двете съзнания***

□ Размишление върху въздържанието.

Лекция 26. ***Силни и слаби желания***

□ Размишление върху разумността.

Лекция 27. ***Форми в Природата***

□ Размишление върху светлината.

Лекция 28. ***Отношение между числата***

□ Размишление върху упованието.

□ Упражнение за 30 дни за дишане: поемане въздух през лявата ноздра и изпускане през дясната ноздра с произнасяне на формулата „Само Божията Любов е любов“.

Лекция 29. ***Първата буква***

□ Размишление върху светостта.

Лекция 30. ***Правилни изводи***

□ Размишление върху Правдата.

Лекция 31. ***Непрекъснато движение***

□ Да се пишат едно след друго числата 1, 2, 3, 4, 5 и т.н., за да познаем кои ни помагат. Да се спираме за известно време пред всяко от тях и да следим какво чувстваме.

Лекция 32. ***Втръсване***

□ Размишление върху изворите на живота.

Лекция 34. *Спорни въпроси*

□ Размишление върху Царството Божие.

Лекция 35. *Трудни задачи*

□ Размишление върху силата на Доброто.

□ Всеки сам да прочете 4. глава от Книгата на пророк Даниил и да си извади кратки бележки от нея.

□ Да си представим, че някой ни подари един автомобил, който се движи с бързина сто хиляди километра в минута, и да направим изчисление за колко време ще обиколим Земята с него.

Лекция 36. *Постижения на богатия и на сиромаха*

□ Размишление върху чистата мисъл.

Лекция 37. *Пътят на слабия и на силния*

□ Размишление върху благата вест.

Лекция 38. *Аксиома на живота*

□ Размишление върху милосърдието.

Лекция 39. *Абсолютна реалност*

□ Размишление върху чистотата.

Лекция 40. *Битие и откровение*

□ Размишление върху живата светлина.

Лекция 41. *Определени движения*

□ Размишление върху добрия живот.

Лекция 42. *Верни положения*

□ Размишление върху въздържанието.

Лекция 43. *Стари навици*

□ Размишление върху Божията благост.

Лекция 44. *Естествени връзки*

□ Размишление върху пътя на светлината.

□ За една седмица се дава нов поздрав: като се срещат учениците, всеки да вдига ръка до известна височина с длан към този, когото поздравява.

Лекция 45. *Външни линии на красотата*

□ Размишление върху справедливостта.

□ Поздравът от миналата лекция да се продължи още една седмица. Онзи, който пръв поздравява, да вдига дясната си ръка; този, който приема поздрава, да вдига лявата си ръка.

Лекция 46. *Двата стълба*

□ Размишление върху 69. псалом.

Лекция 48. *Закон на отношения*

□ Размишление върху благостта.

Лекция 50. *Промени в света*

□ Размишление върху доброто.

Лекция 51. *Пробният камък*

□ Размишление върху Божията милост.

IV. ФОРМУЛИ И УТВЪРЖДЕНИЯ.

Лекция 2. *Ограничаване и освобождаване*

□ Ученикът трябва да размишлява всеки ден върху следните мисли и да си казва: „Като ученик аз трябва да имам сърце, чисто като кристал, ум, светъл като Слънцето, душа, обширна като Вселената, и дух, мощен като Бога и едно с Бога“.

□ Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Лекция 4. *Много знания*

□ Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

□ Божията Любов носи пълния живот.

Лекция 5. *Разумни наредби*

□ Бог е Любов. Божията Любов носи щастие. Бог е Любов, Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция 6. *Акустика на съзнанието*

□ Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит животът.

□ Да поставим за основа на живота си следното правило: без морал, но с любов; без морал, но със светлина; без морал, но със свобода.

Лекция 28. *Отношение между числата*

□ Само Божията Любов е любов.

Лекция 30. *Правилни изводи*

□ Само Божията Любов носи пълния живот.

Лекция 50. *Промени в света*

□ Само Истината носи свобода за човешката душа.

V. ПЕСНИ

Лекция 32. *Втръсване*

□ Учителя дава една нова песен: *Хади х'ензи (Благата песен).*

Лекция 37. *Пътят на слабия и на силния*

□ Дава се песента *Нева санзу.*

Девета година
1929 – 1930

ЕСТЕСТВЕН РЕД НА НЕЩАТА

Съвременните хора, религиозни и светски, не се различават много. И едните, и другите имат вяра, но обектът на вярата им е различен, вследствие на което и резултатът от нея не е един и същ. Всички казват, че трябва да се вярва, но истинската Вяра има отношение към възвишеното.

Човек може да вярва в своя идеал. Всеки се стреми да го постигне и вярва, че ще го постигне. Постигането му зависи от усилията, които той прави, и от методите, които прилага. Всички хора дишат въздух, но понеже не го възприемат еднакво, те нямат един и същ резултат; това показва, че при дишането на някои хора липсва нещо. Повечето хора дишат с горната част на белите дробове; ние наричаме това дишане плитко – при него човек бързо поема въздух и бързо го изпуска. За да бъде здрав, човек трябва да диша дълбоко, да поема въздух с целите си дробове. При дишането заедно с въздуха в тях влиза известна енергия; колкото по-дълбоко е дишането, толкова по-голямо количество енергия влиза и заедно с въздуха обхваща всички белодробни клетки и помага за доброто пречистване на кръвта. Ако дишането е плитко, количеството на приетата с въздуха енергия не обхваща всички клетки, вследствие на което пречистването на кръвта не е пълно; където пречистването на кръвта не е пълно, там се явяват различни болезнени състояния.

Същият закон се отнася и до мислите: всяка мисъл, която влиза в човешкия ум, трябва напълно да обгърне органа на мисълта, иначе тя не е пълна. Например като вярвате в Бога, вие мислите за Него; пълна ли е вашата мисъл за Бога, обхваща ли цялото понятие *Бог?* Може да дадете дълго описание за Бога, но преди всичко в ума си трябва да

държите една Негова черта, която при всички случаи остава неизменна.

Казвате, че познавате баща си, че мислите за него. Коя е онази черта в познаването на баща ви, която при никакви случаи не се мени? Ще кажете, че баща ви е млад или стар, че има или няма брада и мустаци и т.н., но това са белези, които не са постоянни, които лесно могат да се променят. В понятието *баща* влиза една основна черта, която никога не се мени – тя е положението на бащата като глава на семейството. Бащата е глава, начало на нещата.

Следователно кажем ли, че познаваме Бога, ние имаме предвид тази Негова черта, която в отношенията между човешката душа и Него остава всякога неизменна; дали съзнавате това, или не, е друг въпрос. Въпреки всички условия тази черта остава завинаги неизменна. Докато тя съществува, човек има и живот, и здраве; изчезне ли като връзка на нещата, болезнените състояния нападат човека.

Дали връзката в човешката душа е съзнателна, или е несъзнателна – не е важно; тя съществува независимо от участието на човешкото съзнание и дава подтик, импулс на неговия живот. Тази връзка е съществувала преди човек да е знаел нещо за нея и докато съществува, той живее естествено; изчезне ли тя, човек излиза от естествения ред на нещата – при това положение той се лишава от благата, които Духовният свят му дава.

Докато отношенията на сина към бащата са правилни, и двамата са готови на взаимни услуги и жертви – синът проявява пълно послушание към баща си, а бащата е готов на всякакви жертви за сина; и двамата се намират в естествения ред на нещата. Естествените отношения изискват от детето послушание към родителите, а от родителите – любов към детето. Любовта на родителите се изявява правилно към детето от раждането до края на живота му. Прояви ли

то и най-малкото непослушание към баща си, в отношенията им влиза някаква дисхармония; детето започва да се сърди, обръща гръб на баща си, иска да го застави да му се извинява, но каквото и да прави, разумният баща няма да му се подчини, а по някакъв начин ще му даде урок, втори път да не нарушава естествения ред на нещата.

Следователно каквито са отношенията на сина към бащата, такива са и на човека към Бога, неговия велик Баща. Докато не се е натъкнал на някаква неприятност или на неуспех в живота си, човек вярва в Бога, поддържа правилни отношения с Него; натъкне ли се на някакво нещастие, той веднага започва да роптае: как е позволил това нещо, защо му е пратил страданието, обезверява се, започва да се съмнява в Бога. В известни случаи Бог веднага се притичва на помощ на пострадалия, но понякога Той пристъпва към него с пръчица и му дава добър урок; вместо да го облекчи, Той го натоварва повече, за да се научи да мисли право.

Щом се обезвери и усъмни, човек тръгва по крив път. И докато по-рано е уповавал на Бога, сега започва да мисли, че може да живее сам, да не разчита на никого. Наистина, човек може да живее сам, без упование и Вяра в Бога, но в края на краищата ще види, че нещо съществено му липсва.

Бог е източник на живот, на светлина, на свобода; без Него никакъв живот не съществува. Всяка мисъл, която излиза от Бога, е запалена свещ, всяко Божествено чувство е запален огън – какво ще прави човек без светлината и топлината на тия мисли и чувства? Докато пази естествения ред на нещата, той се ползва от тяхната светлина и топлина и ние казваме, че този човек живее правилно; наруши ли естествения ред, той изгубва светлината и топлината на своя живот – тогава се намира вън от всякакъв морал, вън от условията на Великия живот.

Какво представлява моралът? Моралът е чувство, с което човек различава правото от кривото, Доброто от злото. Докато свещта на вашия живот свети, вие различавате правото от кривото; изгасите ли я, оставате в тъмнина и не можете да различавате Доброто от злото.

За да не изпадне в тъмнина, човек трябва да възстанови правилния ред на нещата, да възстанови връзката си с Първата Причина. Това може да стане още днес – от човека зависи да възстанови отношенията си. Някога, в далечното минало, той сам ги е нарушил, следователно сам трябва да ги възстанови. Всеки сам е виновен за грешките, които е направил, но като не искат да признаят вината си, хората търсят причините за своите нещастия вън от себе си: бащата се връща от работа недоволен от забележките на началника си и търси вината в децата и в жена си – той мисли, че ако не бяха те, нямаше да работи толкова много и щеше да бъде по-спокоен, по-лесно да понася забележките на хората.

Каквито са отношенията на хората в светския им живот, такива ще бъдат и в религиозния, и в духовния им живот. Като се намери пред мъчнотиите на живота, религиозният започва да се сърди на своите духовни братя, че не му помагат. Той казва:

– Не виждат ли тия хора, че имам жена, деца, че съм затруднен?

– Деца имат и птичките, а не само ти.

– Но аз вярвам в Бога!

– Какво от това, че вярваш? Ти си се родил с вярата си, не си започнал да вярваш отсега. Ако отсега нататък трябва да вярваш, твоята работа е свършена.

Да вярва човек – това е в естествения ред на нещата. Този ред изисква от детето послушание, а от бащата – любов; ако детето не слуша и ако бащата не обича, нищо не е в състояние да им помогне. Послушание и обич са две неща, които определят правилните отношения между сина и бащата, между човешката душа и Бога.

Как може да се поддържа хармонията между човека и Бога? Едно от условията е молитвата. Чрез нея се поддържа свещената връзка на човешката душа с Първата Причина на нещата. – „Не искам да се моля.“ Щом не искаш да се молиш, ще влезеш в неестествения ред на живота. Молитвата е едно от съществените задължения на човека; каквото представляват физическите задължения за него, такова нещо представлява молитвата за духовния му живот. Ако не плаща редовно дълговете си, все повече обърква работите си – лихвите се трупат, дългът се увеличава, докато един ден човек се намери в безизходно положение. Следователно, иска или не, все трябва да плати задълженията си; не плаща ли, той е осъден на големи страдания и нещастия. След това ще пита защо страда; страда, защото не се е молил, не е плащал задълженията си. – „Длъжен ли съм да се моля?“ Ти си толкова длъжен да се молиш, колкото и да дишаш, да ядеш, да мислиш, да чувстваш – това са задължения, които влизат в естествения ред на живота. Не само това, но човек е длъжен да прави ред гимнастически упражнения; не прави ли тия упражнения доброволно, насила ще го заставят – ще дойде някоя болест, ще го сложи на легло, където по цели дни и нощи ще се извива ту на една, ту на друга страна.

И тъй, щом е дошъл на Земята, човек неизбежно трябва да следва естествения ред на нещата. Докато реката тече, плаващите в нея частици трябва да следват движението и; пожелаят ли да спрат своето движение, те ще причинят подпушване на водата, реката ще повдигне нивото си и ще започне да залива всичко, което се изпречи на пътя и: ниви, лозя, градини. Лозарите и градинарите ще търсят причината за подпушването на реката и като я намерят, ще дадат тласък на спрелите се частици, като ги отправят в посока към морето, накъдето се стреми самата река; те няма да ги питат искат ли да се движат, или не – ще ги заставят насила. Същото се отнася и до

човека: не е важно дали иска, или не иска да се движи според великите закони на Живота; щом е слязъл на Земята да учи, той е длъжен да следва законите на естествения му ред. Като следва тия закони, ще дойде до пристанището на Великия океан, където се вливат всички реки и морета. Това се отнася до всички хора, вярващи или безверници. Който вярва, той придобива нещо; който не вярва, губи. Докато живее, човек трябва да бъде доволен от условията на живота си, да ги използва съзнателно за работа.

Какво представлява сърденето, гневът? Когато в човека се събере излишна енергия, той започва да се гневи. Гневът е качество не само на човека, но и на животните – когато агнето се сърди на майка си, то започва да блее. В блеенето няма никаква наука, никаква философия, то е нещо старо, отживяло времето си; човек трябва да се откаже от старото, от живота на своите деди и прадеди. Когато дойде до съзнанието да се освободи от стария живот, той пожелава да се уедини, да остане сам. Когато се стреми към самота, човек има известно задължение към себе си; щом потърси обществото на много хора, това показва, че иска да сподели с тях своите постижения. Наистина, когато чете и учи, човек обича да бъде сам; когато споделя прочетеното и наученото, иска да се срещне с хора, с които да обсъди това, което е прочел и научил.

Като ученици, от вас се иска да имате ясна представа за живота, за законите, които го управляват. В него има неща неизбежни, строго определени, но има и неща, които не се допускат – например съмнението в Бога не се допуска. Човек може да се съмнява, но всяко съмнение в Бога не води към добър край. Да се съмняваш в Бога означава да се съмняваш в Любовта, а съмнява ли се в Любовта, човек се съмнява в Живота; това е невъзможно, невъзможно е човек да се съмнява в Живота – усъмни ли се в Живота, той престава да се нарича човек, престава да мисли.

Отличителното качество на човека е способността му да мисли. Който не мисли, не е човек; който убива, също не е човек; който не живее добре, и той не е човек. Щом мисли, щом живее добре, човек заслужава името си – той живее в Любовта, която му дава всички условия и възможности за растене и развиване, той живее в душата си и може да направи всичко, каквото пожелае.

Отдели ли се от душата си, човек коренно изменя понятията си за света и коренно изменя отношенията си към него – защо? Защото изгубва светлината си. Той се намира в положението на някой, който е влязъл в тъмна стая. Какво може да вижда в тъмнината, каква представа ще има за света от тъмната стая? Щом запали свещта, вече вижда ясно, вследствие на което и отношенията му към света се изменят.

И тъй, живейте в Светлина, за да разбирате естествения ред на нещата, да не си създавате ненужни страдания. Стремежът на човека към реализиране на неговите големи желания му причинява ред ненужни страдания; всяко желание в него представлява слон, за изхранването на който са нужни много материални средства. За изхранването на един слон са нужни около пет крини ориз на ден; отглеждането на слона не е задача за сиромаха – само богатият, капиталистът може да отглежда слон.

Иска ли да изпълни правилно своите задачи, човек трябва да се вслушва в Божественото в себе си, както и във всеки външен глас, чрез който Разумните същества му нашепват кое е добро и кое не е, кое е право и кое не е. Светът, който е над нас, има грижа за всичко, което става в по-долните от него светове; там полагат всички грижи за нас – да регулират нашите мисли, чувства и постъпки. Като изправя постъпките си, като се вслушва в съветите на Разумните същества, човек се свързва с тях, а същевременно и с Духовния свят. Радвайте се, че сте свързани с Духовния свят и с Разумните същества,

които постоянно ви говорят и напътстват. Докато те ви дават съвети, вие сте на прав път; престанат ли да се грижат за вас, сте на крив път. Те казват: „Който иска да живее между нас, трябва да бъде съвършен, да изпълнява Волята Божия“.

Дръжте в ума си мисълта да бъдете съвършени като Бога; дойдете ли до тази мисъл, всякакво обезверяване е изключено. Влезе ли в света на съвършенството, човек се превръща в ангел, т.е. в Божи служител, който има за цел да помага на своите ближни, а светът се нуждае от работници – Христос казва: „Жътвата е много, работниците – малко“.

От всички хора се иска работа на Божествената нива, а дали ще грешат, или не, това е друг въпрос. Човек все ще греши, но като греши, едновременно с това ще се учи. Кой ще го учи – Бог. Като прави Добро, Бог му говори, учи го, но и като прави зло, Бог пак му говори. Той вижда и доброто, и злото, които човек прави – нищо не може да избегне от Неговото око; за доброто, което прави, Бог го похвалява, а за злото го укорява. Като го укорява, Той има желание да го изправи. Като прави зло, човек неизбежно се натъква на страдания, а щом прави добро, се радва.

Стремете се към Доброто, като избягвате злото, за да имате похвалите на Бога.

Божията Любов носи пълния Живот.

1 лекция, 28 август 1929 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНИ ВРЪЗКИ

Размишление.

Съвременните хора трябва да спазват няколко правила, ако искат да успяват в живота си. Те са следните: никога не чоплете раната си – имате ли някаква рана, не я пипайте, оставете я свободно да зараства; имате ли някакви слабости, правете ред усилия да се издигнете над тях. Който не може да се справи със своите слабости, не може да се нарече човек; без да иска, чрез слабостите си той изпада в животинско състояние.

Това са правила, които се отнасят до всички хора. Съзнателно или несъзнателно всеки човек се стреми да стане уд на Великия Божествен организъм, за да може правилно да расте и да се развива. Ръката на човека може правилно да расте и да се развива само когато е свързана с тялото му; отдели ли се от него, тя престава да се развива и скоро изсъхва. Веруюто на човека може да се развива само тогава, когато той е свързан с всички Разумни същества, които поддържат същото верую; аз говоря за онова верую, което носи Живот, Знание и Свобода на човека. Изгуби ли това верую, той изгубва всичко и в него се зараждат ред болезнени състояния, психически и физически, докато най-после умира.

Какво означава смъртта? Смъртта не е нищо друго, освен постепенно отделяне на удовете от общия организъм. Мнозина мислят, че след смъртта всичко свършва. Добре е със смъртта да свърши всичко, но не е така – човек продължава да живее и след смъртта, и то толкова по-добре, колкото по-съзнателно е живял на Земята.

Днес всички хора се стремят към придобиване на щастие. Чудно е как могат да се стремят към щастие, когато делят Живота, а и Любовта. Сам по себе си Животът е неделим – няма Живот само на Земята или само на Небето; Животът е един и непрекъснат. Същото казваме и за Любовта. Това, което хората наричат щастие, се заключава в свързването им с Бога – свържат ли се веднъж с Бога, щастието започва да тече в живота им като река. Докато не дойдат до съзнание да разберат къде се крие тяхното щастие, те го търсят ту в жената или в мъжа, ту в децата, ту в богатството, ту в знанието, ту в силата, но в края на краищата от всичко се разочароват; след всяко разочарование иде страданието, което не е нищо друго, освен език на Бога – чрез страданието Бог говори на хората, че пътят, по който търсят щастие, не е прав. Въпреки това със своите криви мисли и разбирания те искат да заставят Разумните същества да мислят като тях; това е невъзможно.

Следователно разумният не може и не трябва да върви по пътя на неразумния. – „Ама Бог е всесилен, Той е в състояние да измени всичко." Тъкмо защото е всесилен, Той оставя човека да страда, да се ограничава и заробва. Той не си служи с насилие; веднъж дал свобода на човека, оставя го свободен да изпълнява или да не изпълнява великите закони на Битието. Изпълнява ли ги, ще бъде свободен; не ги ли изпълнява, сам се ограничава и лишава от дадената свобода. Щом се ограничи, страданията неизбежно го следват – невъзможно е ръката да живее свободно и щастливо, щом се отдели от общия организъм.

Отдели ли се от общото, човек вече няма условия за работа; той ходи тук-там, очаква на другите хора – от този иска няколко лева, от онзи парче хляб, докато най-после всички затворят вратите си за него. Ще дойде ден, когато течението на реката за този човек ще прекъсне и той ще остане сам в живота, без никаква външна подкрепа; тогава

най-после ще разбере, че трябва да работи, но не отделно от общия организъм, а в съгласие с него, ще намери мястото си във Великия организъм на Живота и ще започне да работи.

Следователно, докато работи в съгласие с Общото, човек се ползва от Божието благословение, и то заслужено, а не като подаяние. Подаянието е изключение в живота, а в изключенията няма никаква обмяна. Обмяна съществува в работата – когато две същества работят съзнателно и с любов, между тях става правилна обмяна.

Като работи, като вярва, като люби, човек всякога ще бъде здрав. Здравето е резултат на правилна обмяна на енергиите в организма на човека, от една страна, както и на правилна обмяна между душите, от друга. Дойде ли някаква болест, тя е нарушаване на закона за правилната обмяна. Ще кажат някои, че болестите, нещастията са от Бога, че Бог е благоволил в това; казано е обаче в Писанието, че Бог не благоволява в смъртта и страданията на човека. Може ли бащата, който е родил един син, да иска неговото нещастие? Може ли бащата да изпрати крадци, разбойници да оберат, да убият сина му? Може ли бащата да изяде сина си? Това е невъзможно!

Щом е дошъл на Земята, човек трябва да учи, да си изработи прави разбирания, прави възгледи за живота, за Природата и за себе си. Той трябва да се откаже от своите механични разбирания и да ги замести с органични, които всякога могат да се подложат на опит. Щастието на човека не зависи от обкръжаващата среда, а от самия него. Той трябва да разчита на онази Божествена потенциална енергия, вложена в него; има ли тази енергия в себе си, може да разчита на външни и на вътрешни благоприятни условия, но изгуби ли я, с нея изгубва всички добри условия за работа и за живот. Само Божественото в човека дава условия за работа, за градеж; вън от него всяка работа, всеки градеж е временен. Само Божественият живот осигурява на човека чистота, успех и щастие. Да живее човек в

съгласие с Божественото, това значи да живее в душата си, която никога не се петни – нищо не е в състояние да отнеме чистотата на душата.

Съвременните хора не живеят още в душата си и въпреки това говорят за Любов, за сродни души. Момък обича някоя мома и я нарича сродна душа. Защо я нарича така – защото му давала нещо хубаво от себе си, изливала красиви чувства към него. И фурнаджията дава хляб на клиентите си, но не е сродна за тях душа. А какво по-хубаво нещо има в света от хляба? Въпреки това вие не можете да кажете, че който ви дава хляб, той е ваша сродна душа. Вие можете да наречете сродна душа само онази, която е готова да се жертва за вас при всички условия на живота ви.

Прави възгледи трябва да имате. Не е въпрос само да говорите, но всяка дума, която излиза от устата ви, трябва да е проверена: говорите ли за Любов, всеки трябва да я почувства; говорите ли за Свобода, дайте свобода на себе си, дайте я и на другите. Не прилагате ли сами това, което говорите, вие лъжете себе си, лъжете и другите. Бъдете искрени в чувствата си; ако едно чувство е животинско, не му придавайте по-висок характер. Научете се да определяте нещата според тяхната стойност: ако едно чувство е животинско, да се прецени като животинско; ако е човешко – като човешко. На всяко нещо трябва да се дава съответна цена. Следователно като ученици, вие не трябва нито да подценявате, нито да надценявате нещата.

Сега от всички хора се изисква разумен живот. За да живеете така, трябва да се освободите от своите слабости. Като видите нещо, не бързайте да се произнасяте – за да се произнася върху известен въпрос, човек трябва да има знания; същевременно той трябва да бъде абсолютно справедлив.

Кой каквото прави, каквито и чувства да го вълнуват – това е негова работа; всеки е отговорен за себе си. Не се месете в чуждите

работи! Всяка постъпка се определя от последствията си и задача на всеки човек е да работи върху себе си, да се справя със своите слабости и недъзи; що се отнася до живота на другите – това не е негова работа. Лесно е да се критикува, но който критикува, той сам трябва да даде един идеален метод за живеене.

Между хората трябва да съществуват правилни, разумни отношения, каквито съществуват между всички планети. Правилните отношения между планетите се определят от техните разстояния – докато тия разстояния се пазят, и отношенията между тях остават едни и същи; изменят ли се разстоянията, и отношенията между тях се накърняват. Каквото е външното отношение между планетите, такова е вътрешното отношение и между хората: те са поставени на известно разстояние едни от други и това разстояние не трябва да се нарушава; наруши ли се веднъж, нарушават се отношенията помежду им.

Сега, като говоря за разстоянието между хората, това не значи, че тия отношения са абсолютно неизменни; отношенията на хората са органични, а не механични, вследствие на което подлежат на промени. Отношенията на планетите са неизменни, ала психическите отношения на хората менят своите центрове. Както човек мени отношенията си към хората, така променя и отношенията си към различните планети. Как ще си обясните промяната, която става с хората, ако не приемете влиянието на планетите върху тях? Има случаи, когато до известна възраст човек се намира под влиянието на една планета, а след тази възраст попада под влиянието на друга и сам се чуди какво е станало с него, че се е изменил толкова много.

Например срещате един човек, който цели 20 години е живял в чистота и святост, но в един момент се изменя и започва да живее по друг начин. По-рано молитвите са били единственото му развлечение, но сега не се интересува от тях – защо? Срещнал е на

пътя си една красива мома, заради която сърцето му е трепнало; тази мома го отбива от неговия път и му дава ново направление в живота. Защо е тръгнал след нея? Защото му била сродна душа. Какво сродство е това, което утре може да се разруши? Не, ако е въпрос за сродство, знайте, че всички души, които са излезли от Бога, са сродни.

Всяко обикновено човешко отношение хората наричат сродство. Какво сродство е това, което трае само ден-два? Днес гледате парче желязо – чисто, светло, но след няколко дни виждате, че е покрито с ръжда. Там, където става окисляване, никакво сродство не съществува; всяко окисляване говори за несъвършенство на нещата. Какво сродство е това, ако с приближаването си към една мома момъкът изопачава характера и? Сродни души са ония, които във всеки момент повдигат и облагородяват характера си. Всеки човек трябва да съдържа качествата на златото. Истински характер е този, който при никакви условия не се изменя.

Като се намерят в трудни положения, на които не могат да издържат, хората казват: „Такава е Волята Божия“; не, така не се говори – само светията, само праведният човек може да каже кое е Волята Божия и кое не е. Някой краде, заради което го слагат в затвор; като се види ограничен, той казва, че Волята Божия била такава. Краде ли човек, човешките закони непременно ще го хванат, но Волята Божия не е в човешките закони – Божествените закони нямат нищо общо с човешките.

Светията познава Волята Божия и я изпълнява. Когато красива мома дойде при него, той я погледне, измери я с поглед и вече знае какви са намеренията и – тя или бяга от някой момък, или иска да изкушава светията. Той и казва: „Сестро, ако си дошла при мен да водиш чист живот, трябва да минеш по този път, по който аз съм минал: аз съм се молил по три-четири часа на ден. Ти искаш без

молитва да постигнеш нещо; това е невъзможно, щастието не се постига лесно“.

За да бъде щастлив, преди всичко човек трябва да даде място на Божественото в себе си; Божественото е храна за душата и ако не е приел тази храна, той никога не може да бъде щастлив. Когато Божественото се постави за основа, животът на хората се превръща в рай: птичките пеят, изворите бликат, цветята цъфтят, плодовете зреят, децата скачат и се радват; млъкнат ли птичките, пресъхнат ли изворите, не благоухаят ли цветята, Божественото се е оттеглило.

Божественото създава братски отношения между хората, а човешкото ги разваля. Това се отнася и до личния живот – видите ли, че някой човек боледува, става песимист, ще знаете, че Божественото го е напуснало. Ще кажете, че това е закон на Природата; не, това е резултат на нарушаване на природните закони. В Божиите и във великите природни закони няма никаква измяна, те са постоянни и неизменни.

Следователно, докато живее съобразно великите закони на Битието, човек всякога ще се ползва от Божието благословение. Който живее според тия закони, никога не петни душата си, а щом своята душа не опетнява, никога не може да петни и душите на своите ближни. Види ли някоя красива мома, той се радва на красотата и, без да опетни с нещо нейната душа. – „Ама тя го целунала.“ Щом е по-слаба, тя може да го целуне; ако е по-силна от него, тя няма право да пристъпва към него.

Закон е: слабият всякога пристъпва към силния, но не и силният към слабия. Ако бащата пръв пристъпва към детето си, от него нищо няма да излезе; първо детето трябва да пристъпва към баща си, после и бащата може да пристъпи към него. Дете, което първо пристъпва към баща си, за да го целуне и погали, е на прав път; от това дете велик човек ще стане.

Като живее по този начин, човек ще изработи в себе си онази вътрешна чистота, към която душата му се стреми; не живее ли така, той изпада в механичните условия на живота, които водят към грях. Докато греши и върши престъпления, човек се намира в животинския морал; колкото повече се издига над обикновените условия на живота, толкова по-бързо навлиза в духовните, които го водят към велик, възвишен морал. Докато дойде до този морал, той неизбежно ще греши, но същевременно ще се изправя. По външния вид на човека, по лицето му ще познаете какъв е неговият морал. Който е придобил великия морал, той благоухае и където влезе, разнася своето благоухание. С морала, който излиза от него във вид на струи, той повдига падналите, утешава страдащите. Духовните отношения повдигат хората, физическите ги събарят.

Като говорим за отношенията на хората, това не значи, че трябва да се механизират. Отношенията им трябва да бъдат чисти и свети. Желаете ли да целунете някоя мома, вие трябва да искате позволение от нейния Велик Баща. Как ще получите това позволение? Ще се молите ден, два, три, ще пишете писма до Баща и и ако Той ви позволи, можете да я целунете. Така трябва да постъпват младите моми и момци, когато искат да изразят едно красиво чувство. Ако постъпваха така, грях нямаше да имат, но понеже не спазват този закон, грехове правят и страдания имат.

За да изпитва чувствата си, човек трябва да прави умствени маневри. Едно чувство е чисто и свято, ако човек еднакво го отправя и към младата мома, и към стогодишната баба; отврати ли се от бабата, неговото чувство е користолюбиво. Едно сърце, един ум, една душа, един дух живеят и в младия, и в стария. Дойдете ли до външната форма на нещата, там въпросът е друг – младата мома е желана повече от бабата и именно това различие води към падение. Това различие говори за отсъствие на благородство в човека. Ако чувствата

му и в младини, и в старини са издържани, това говори за присъствие на Божественото в него; ако външните условия не причиняват никакви промени в човека, той е дал път на Божественото в себе си.

И тъй, искате ли да живеете идеално, да бъдете в хармония с всички живи същества, отворете душите си за Божественото. Законите на Божественото са закони на Любовта; те не са писани както човешките закони и не подлежат на промени както човешките. Законите на Любовта са написани в човешката душа. Отворете душата си и всеки ден прочитайте по един от законите, написани в нея; четете и прилагайте тия закони. Щом е дошъл на Земята да учи, човек трябва да различава животинските закони от човешките, човешките – от ангелските, ангелските – от Божествените, и да знае къде и как да ги прилага. Невъзможно е човек да служи на Бога като човек, със своите ограничени разбирания; иска ли да служи на Бога, той трябва да има чистотата и знанието на ангелите. – „Как се постига тази чистота?" Чрез молитва, чрез работа и чрез учене. Някой се изправи, прочете набързо една молитва и тръгне на работа; така не се постигат нещата. Ония, които са се посвещавали на служене, са прекарвали по цели часове в молитва и съзерцание. Молитвата не подразбира шепнене на думи, но целият живот на човека трябва да се превърне в молитва – това е новото в света.

И тъй, стремете се към Новото в света. То не се изказва с думи. Сегашните хора имат различни разбирания за отношения и за морал. Как ще им обясните кои отношения и кой морал са правилни? Казано е в Писанието: „По делата им ще ги познаете". Следователно, ако в дружбата между мома и момък има повдигане, ще знаете, че те са внесли нещо ново в отношенията си; това показва, че мислите и чувствата на двамата са оказали добро влияние.

Ако човекът на Новото влезе в един дом, той ще донесе Божието благословение в него. Когато човекът на Новото види, че някой

греши, нищо не му казва, нито го съди, но дълбоко в себе си се моли за него; щом се помоли сърдечно, молитвата му се приема – не минава много време и онзи, който греши, съзнава погрешката си и се изправя. Новото изключва всякаква обида, всякакво съдене, всякаква критика и недоволство. Живеете ли в Новото, ще пазите чистотата на сърцето и на ума си. Чистотата е първото условие за правилни отношения между човешката душа и Бога, между човека и Разумните същества. Човекът на Новото се отличава по това, че изключва от себе си всякаква лъжа, всякакво лицемерие, всякаква грубост. Направи ли някаква погрешка, той веднага я изправя. Ако брат му съгреши по отношение на него, готов е веднага да му прости; прости ли веднъж, забравя погрешката му.

Как постъпват сегашните хора помежду си? Някой обидил някого и веднага иска извинение; обиденият го прости, но после разправя на всички как го е обидил. Това е човешко отношение, но не и отношение между души. Обиди ли те някой и му простиш, забрави всичко и създай нови, чисти отношения с него.

Следователно, докато човек не изправи отношенията си към Бога, Божият Дух няма да работи в него. Не работи ли Духът в човека, всичко красиво в неговия живот се изгубва. Онзи, в когото Духът работи, живее в Новото: той се е отказал от стария живот, от старите разбирания, от стария морал; никога не критикува, защото знае, че грехът не е нещо новосъздадено – той води началото си от най-стари времена.

Не е лесно човек да се откаже от старото, от изопаченото в себе си. Всеки носи нещо старо, т.е. изопачено, и за да се справи с него, трябва да има знания, да знае как да постъпва. Ако няма новото знание, ще има пак стари резултати: днес ще падне, утре ще падне; днес ще счупи крака си, утре – ръката си, докато стане инвалид, негоден за работа.

За да се справите със старото, вие трябва да създадете помежду си хармонична атмосфера; не можете ли да образувате хармонични отношения помежду си, не сте готови за нов живот. При това състояние колкото и да ви се говори за новото, вие ще се намирате в положението на богаташки син, който, като получи голямо богатство от баща си, за което не е готов, се впуска само в ядене и пиене и скоро изяжда парите си, без да придобие нещо съществено. Защо не е придобил нещо съществено? Не знае човекът какво да прави с богатството. Знанието е сила. Който не може да се справи със знанието, той ще си причини ред пакости. Засега човек придобива знанието си бавно и постепенно; колкото повече знание придобива, толкова повече съзнанието му се пробужда.

Като изучава себе си, човек достига до познаване на външния и на вътрешния свят и разбира какво може да възприеме от различните светове: например ако възприема нещата чрез черния дроб, той се свързва с низшия свят; ако ги възприема чрез сърцето си, свързва се с човешкия свят; и най-после, ако ги възприема чрез мозъка си, той се свързва с Възвишения свят, със Света на мисълта – мисълта е Божественият свят в човека. Който не може да възприема мислите чрез горната част на мозъка, той не знае какво нещо е Божественото. То може да се уподоби на чист планински извор, който слиза в долината и напоява всичко, каквото срещне по пътя си.

Сега, за да прилагате Новото, образувайте помежду си малки групи, в които да влизат млади и възрастни братя и сестри, за да си въздействате взаимно. Между млади и стари няма никаква разлика – младият и старият са все един човек. Стар е онзи, който се връща у дома си; той е ходил на работа и се връща вече. Млад е този, който отива на работа. Значи разликата между младия и стария се заключава само в посоката на тяхното движение; където се срещнат, те ще спрат, ще си кажат по няколко думи и ще продължат пътя си.

Когато говорим за стари и млади, ние разбираме физическия живот на хората. Дойдем ли до ангелския живот, там няма стари и млади, там всички са 33-годишни; по-стари от 33 години и по-млади от 33 години не съществуват.

Желая ви сега да приложите в живота си закона на Любовта като закон за всеопрощаване. Правете опити в името на Любовта да простите на всички! Както Бог прощава греховете на хората, така и те трябва да прощават и своите грехове, и греховете на ближните си; само така може да се запази великата хармония в живота.

Има неща, които човек сам трябва да направи. Ако сам не се свърже с Разумния свят, нищо не може да постигне. Гениалността, светостта се дължат на колективната работа на Разумни възвишени същества; без общото участие на тия Същества човек не може да разчита на никаква гениалност. Следователно всичко възвишено и благородно е резултат на общите усилия на същества от човешкия, Ангелския и Божествения светове.

Когато казваме, че всичко в живота е постижимо, ние разбираме общата разумна деятелност на трите свята – физически, Ангелски и Божествен. Искате ли да постигнете нещо невъзможно, направете връзка с добрите хора на Земята, с ангелите от Ангелския свят и с Бога; направи ли тази тройна връзка, човек ще разбере смисъла на стиха: „Невъзможните за човека работи са възможни за Бога“. Има ли тази връзка, той ще разполага с такъв капитал, с който може да посрещне всичките си нужди.

Желая ви да направите тройната връзка, за да имате постижения и в трите свята; само по този начин ще развиете физическото си тяло, ще подобрите сърцето си и ще просветите ума си.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина пребъдват в нас!

2 лекция, 4 септември 1929 г., София, Изгрев

ВЪН И ВЪТРЕ В ТЯЛОТО

Размишление върху прилежанието.

Пишете върху темата: *Произход на непостоянството.*

Всеки народ има поне по една силно развита отличителна черта, с която се характеризира; тя може да бъде добра или лоша. И българинът има черта, по която се отличава от другите народности – той е твърд; реши ли да направи нещо, мъчно може да се разубеди. Що се отнася до постоянството, тази черта е слабо развита в него. Като пишете темата си, помислете и върху произхода на непостоянството в българина. На човек, в когото постоянството е слабо развито, не може много да се разчита; той не може да издържа на убежденията си, както и на обещанията си – обещава много, а малко изпълнява. Който има убеждения, той е човек със строго определена цел; неговото съзнание е всякога будно, защото има предвид постигането и. За непостоянния никаква цел не съществува; постави ли си някаква цел, той всеки ден отлага реализирането и.

Природата е взискателна и строга. Има ли човек някаква цел в живота си, обещае ли, че ще я следва, Природата го държи отговорен. Тя търси причината за отлагане на нещата в самия човек и го заставя да махне препятствието от пътя си и да върви напред. За да дойде на Земята, всеки е обещал, че ще учи; ако не изпълни обещанието си, Природата насила го заставя да учи. Ако не учи, причината може да бъде външна – физическа, или вътрешна – умствена, но каквато и да е, с по-големи или с по-малки усилия човек трябва да учи. Ще каже някой, че има силно желание да учи, но средства няма, ала като му се дадат средства, той скоро се насища: учи година-две и прекъсва

учението си. Наистина, има желания, които се явяват периодично, но желанието за учене не трябва да бъде от тях.

Желанието на човека да си хапне баница или друго нещо може да бъде периодично, но желанието му да учи трябва да бъде постоянно.

Като ученик, дошъл на Земята да учи, човек трябва да познава желанията си и съзнателно или несъзнателно да ги подхранва според тяхното значение в живота му. Той трябва да подхранва добрите желания, а лошите, временните, трябва да остави сами на себе си – не трябва да се бори с тях, но да ги остави сами да отпаднат или да се трансформират. Ако не успее изведнъж да реализира добрите си желания, това не значи, че трябва да се обезсърчи.

Като не могат да постигнат своите идеали, мнозина се отчайват и решават да се самоубият. Това решение не е на място. Когато се намери пред някаква мъчнотия, естествено е за човека да се обезсърчи, но това не значи, че трябва да се самоубива. Как ще се самоубие – или във водата ще се хвърли, или от някоя канара ще скочи. И едното, и другото положение не са естествени. Някога, в далечното минало, е било естествено за човека да плува като риба във водата, но хвърли ли се днес в нея, той повече не може да излезе; някога, в далечното минало, е било естествено за човека да хвърчи като орел, да се спуска от канарите, но хвърли ли се днес от някоя канара, той ще се убие.

Като ученици, вие трябва да си давате отчет за всека идея, която се явява в ума ви, да знаете откъде иде и защо иде. Много от идеите на човека имат отрицателен характер, вследствие на което той не трябва да ги допуска в ума си, а още повече – да ги реализира. Например дойде ли в ума на някого идеята да се самоубие, той трябва да се запита защо иска да се самоубива. – „Не ми се живее.“ Какво друго ще правиш, като не ти се живее? Като иска да се самоубие,

човек мисли, че ще сложи край на живота си и никой няма да го безпокои; той се лъже, животът продължава и след смъртта. – „Ще заспя поне, ще си почина малко.“ И тук се лъже. Даже минералът, който е в постоянен сън, пак е обезпокояван – ту растението забива корените си в него, ту човешкият чук го удря и откъртва цели парчета от него.

На същото основание, докато е на Земята, човек постоянно ще бъде смущаван от неговите кредитори – всеки иска да му се плати. Дали може да плати на всички кредитори – това не е важно, но той трябва да стане смел и решителен, да разговаря с тях. Все някога ще изплати дълговете си, но изведнъж не може. Човек трябва да е готов да плаща дълговете си, а кога ще ги изплати – това е въпрос на време. Опасно е, като ги отлага, да не иска вече да плаща. Каквото и да прави, той няма да се освободи от задълженията и дълговете си, те ще го следват и на онзи свят. В процеса на изплащане човек се учи да говори и да изпълнява. Колкото повече се увеличава способността му да говори, толкова повече трябва да се увеличава готовността му да изпълнява.

Следователно, когато паметта на човека отслабва, трябва да знаете, че желанията му се увеличават. За да не отслабне паметта му, с увеличаване на желанията едновременно трябва да се усилва мисълта му, иначе в него ще се яви недоимък – чувствата се усилват за сметка на мисълта. Наистина, когато чувствата вземат надмощие над мисълта, човек става разсеян и паметта му отслабва; той започва да мечтае за грандиозни работи, да фантазира.

Казват, че младите моми и момци обичали да фантазират. В това отношение те приличат на циганина, който носел гърне с мляко на главата си и мечтаел за много неща: как ще продаде млякото и ще си купи кокошки; после ще продаде кокошките и ще си купи овца; като я използва, ще я продаде, за да си купи крава, а като продаде кравата,

ще си купи кон и т.н. Така хвърчал в мечтите си и си въобразил, че ще се ожени за княжеска дъщеря, от която ще му се родят две красиви деца, момче и момиче. От радост той подскочил, гърнето с млякото паднало от главата му и се счупило. Къде отидоха мечтите му – изгубиха се заедно с млякото.

Това става не само с младите, но и с религиозните, с учените, с философите. Религиозният, като повярва в Бога, израстват му криле и си фантазира вече как хората ще започнат да го следват. Като започне да фантазира, той подскача на улицата и гърнето пада на земята; като разсипе млякото, вижда, че е обикновен човек, че нищо не може да направи. И философът фантазира – мисли, че като напише едно съчинение, ще оправи света. От радост той подскача, но гърнето с млякото пада на земята и се счупва; тогава той казва: „Защо ми трябва тази философия? Моята глава не може да роди нещо особено“.

Като вървите по улиците, навсякъде ще видите паднали фантазьори: тук един религиозен, там един философ, на трето място един учен – това са все хора работници, в които желанията вземат надмощие. Където желанията и чувствата вземат надмощие, там мисълта е слаба. Когато чувствата на човека вземат надмощие, почвата на неговото сърце е много мочурлива – където стъпи, краката му потъват. Каквото посеете на тази почва, нищо не никне; за да я подобрите, трябва да направите дренаж, да отведете излишната вода.

Като ученици, вие трябва да познавате отрицателните си черти и да се предпазвате от тях. Същевременно трябва да знаете произхода им; за да го намерите, мислете често върху тях, съпоставяйте нещата, докато в ума ви дойде светлина, която ще ви помогне да намерите корена на вашите отрицателни черти – като намерите корена им, силата ви ще се увеличи и вие лесно ще се справяте с тях. Ако човек не мисли, Природата нищо не може да му даде – тя дава само на онзи, който работи. На работния и на прилежния Природата е готова да

отпуска кредит, за да реализира желанията си; на мързеливия тя не отпуска никакъв кредит.

И тъй, знайте, че Природата е крайно взискателна към ония, които само фантазират, без да прилагат; на такива тя не отпуска никакъв кредит, вследствие на което те трупат големи задължения и дългове. Как може да се освободи човек от дълговете си – като прилага; той трябва да се откаже от мечтите и фантазиите на младите моми и момци, на религиозните, на учените, на философите, на поетите и да започне да работи съзнателно. Добре е човек да живее с мечти, да си въобразява, че е виден учен, музикант или художник, но за това се искат знания.

Колкото по-високо стои човек, толкова по-големи задължения има, от него се изисква много. Какво ще прави той, ако няма знания, съответни на положението му? Ще се обезсърчи и отчае – защо? Защото е търсил лесния път. Има лесен път в живота – това е пътят на малките, микроскопичните величини. Започнете да работите с микроскопичните величини: например вървиш по пътя, но тук-там срещаш малки, остри камъчета, които причиняват болка на краката; наведи се спокойно, вдигни камъчетата, сложи ги настрани и продължи пътя си. Ритнеш ли ги с крак и тебе ще ритнат; с ритане въпросите не се разрешават.

Мнозина искат с малко труд да постигнат големи резултати. Слушате някой да казва, че иска да стане ангел; и това е възможно, но за да се повдигне до тази степен, ангелът е минал през големи изпитания. Често от Небето изпращат някой ангел да повдигне един от най-големите грешници; ако мисли, че с един замах може да го изправи, ангелът е пропаднал на изпита си – с десетки и стотици години той ще бъде свързан с грешника, докато го повдигне. Не го ли повдигне, той не е разрешил задачата си; ще върви след грешника, ще слиза и ще се качва с него, докато го постави на прав път. След

това може да се върне на Небето, където го възнаграждават за успешно завършена работа – ако е бил еднокрил, млад чин, ще му поставят два чифта криле и го произвеждат в чин слуга, т.е. служител на Бога, минал през големи изпитания.

Сега мнозина от вас седят и фантазират как ще проповядват и учат хората – те си представят, че целият свят се стреми към Новото и за тях се отваря работа. Ами ако никой не се интересува? Не чакайте да дойде този ден и тогава да работите, но започнете работата си още сега. Божественото само си пробива път, и то незабелязано; то се движи като подпочвена вода и каквото срещне, разтваря, чисти, проправя своя път.

За Новото в света работят хиляди съзнания, които обгръщат в себе си всичко. Кой отвори пътя на Христа?

Кой застави хиляди хора да тръгнат след Него, готови да се жертват за Неговото учение? Божественото съзнание работеше и работи по хиляди начини: чрез добрите хора, чрез еднокрили, двукрили и многокрили ангели, въплътени в човешки форми. Напредналите души и досега работят, за да поставят Христовото учение в истинското му положение. Много нови идеи има днес и ако имат за цел да реформират света, те ще успеят. Дали са Божествени ще познаете по методите, с които си служат, и по резултатите, които имат; щом методите са Божествени, ще дойдат работници и от Небето, и от Земята.

Съвременните хора се нуждаят от положителни мисли. Положителна мисъл е тази, в която няма фантазии, но има приложение; тя се нуждае от въображение като импулс за творчество, а творчеството подразбира приложение. Да твори човек не значи да се заеме с грандиозни неща, той трябва да започне от най-малкото – достатъчно е да се вгледа в себе си, да види колко работа му предстои. Например да се самовъзпита човек е една от великите задачи на

неговия живот. Как ще твори отвън, ако не е търпелив? Днес малко хора са търпеливи; външно те се въздържат, но вътре става голямо брожение, всеки момент са готови да избухнат – достатъчно е да им се каже една обидна дума, за да избухнат моментално. Нетърпеливият човек е подобен на експлозив – ако приближите към него една запалена клечка кибрит, веднага ще експлодира.

За да не експлодира, човек трябва да развива самообладание. Представете си, че сте нетърпелив, но умен човек, предвиждате откъде може да дойде кибритената клечка и да ви запали. За тази цел всякога носете в джоба си по няколко ябълки и като дойде онзи, който има намерение да ви предизвика, дайте му една ябълка; той ще я вземе и ще започне да дъвче – по този начин вие ще отклоните вниманието му от желанието да ви дразни. В това време вие ще работите върху нетърпението си, мислено ще си въздействате. Като давате често ябълки, ще упражнявате щедростта си, пък и онези, които получават ябълки, ще имат добро мнение за вас.

Докато не сложите ябълки в джоба си, вие никога няма да се освободите от известен недъг. Ябълките са символ, който трябва да преведете; може да го приложите буквално, а можете и преносно. Закон е: за да изместите един газ с известна гъстота от съд, обърнат с отвора надолу, непременно трябва да вкарате в същия съд друг газ, с по-малка гъстота от първия. Ако пък в чаша, пълна с вода, искате да поставите друго тяло, последното трябва да бъде по-тежко от водата; ще вземете пясък и ще слагате в чашата, докато всичката вода се излее навън. Значи всяко разумно усилие, което човек прави, има добри резултати.

В пътя на възпитанието и самовъзпитанието си съвременните хора са дошли до една област, която се нуждае от нови методи. Като се блъска тук-там, най-после човек идва до убеждението, че трябва да бъде праволинеен. Да бъдеш праволинеен значи да се движиш в едно

измерение, като правата линия. И това е добро, но човек се нуждае от опорна точка в живота си. Да се движи по права линия означава да се върне там, откъдето някога е започнал, но каква ще бъде неговата опорна точка? – „Да имам поне една основна идея.“ Добре е това, но каква ще бъде тази основна идея? Не, докато се движи само по права линия, той не може да има големи постижения.

В движението си по права линия човек вижда само две точки – началната и крайната. Като се движи така, той вижда, че и този път не го задоволява. Тогава казва: „Все трябва малко да се огъна, да разширя съзнанието си“. Огъне ли се, образува плоскост и започва да се движи в две направления – по дължина и ширина. Щом се движи по плоскост, той има най-малко три граници – три страни.

Триъгълникът определя най-малките възможности за движение в плоскостта. Този човек се е огънал вече, излязъл е от живота на правата линия; за такъв казват, че е криволинеен, т.е. не се движи само по права линия, и го наричат еретик, отстъпник. Но човек не спира и тук – като се разшири, той започва да се задълбочава, влиза в пътя на трите измерения – на куба.

Докато живее на Земята, в материалния свят, човек има възможност да се движи най-много в три измерения; влезе ли в Духовния свят, той се движи в четири, в пет и повече измерения – именно затова духовният живот мъчно се поддава на описание. Човешкият език не е в състояние да предаде това, което духовният човек преживява.

Какво представлява Духовният свят не може да се каже. Съзнателно или не човек живее в Духовния свят, без да го вижда – той вижда само границите на четириизмерния свят. Като влезе в петизмерния, тогава вижда и разбира четириизмерния. Като влезе в този свят, тогава ще го разбере и ще знае какво става с умрелите.

Сегашните хора още не живеят съзнателен духовен живот, но въпреки това третират въпроса за Бога. Невъзможно е ръката да има мнение за човека, невъзможно е пръстите на ръката да знаят какво представлява цялата ръка. Следователно каквото е отношението на пръстите към ръката и на ръката към цялото тяло, такова е отношението на човека към Бога. Докато не влезе в него, човек не може да Го разбере. Да пита човек какво нещо е Бог е все едно да пита какво представлява светлината.

Ще приведа един пример за обяснение на понятието *светлина.* Влизате в една тъмна стая със спуснати кепенци на прозорците, за да се срещнете с човек, който от рождение живее при тази обстановка и не знае какво нещо е светлина. Вие му давате научни обяснения за светлината, но той нищо не разбира; тогава вземате един свредел и правите малка дупка на кепенците. Запитвате затворения човек:

– Какво виждаш?

– Една тясна дълга светла ивица.

Направите още една дупка.

– Сега какво виждаш?

– Още една светла ивица.

Направите десет, сто такива дупки. След това отваряте целия прозорец.

– Какво виждаш?

– Светлина.

Всички предмети наоколо стават видими, ясни, разбрани. Следователно това, което прави предметите, както и цялата обстановка около нас видима, ясна, разбрана, наричаме *светлина.* На същото основание казваме: онова Същество, което във всички случаи на живота осмисля и осветява нещата, наричаме Бог.

Докато човек седи в прашна и тъмна стая, животът му няма смисъл; изчисти ли стаята си, отвори ли прозорците си, светлината

влиза вътре и осмисля неговия живот. Светлината е проява на онова Разумно начало в живота, Което осмисля нещата. Кое е това Начало не е важно и как ще Го наречете също не е важно; за човека е важно да знае, че има едно Велико начало в света, Което регулира живота, Което осмисля и осветява всички неща.

Съвременните хора обичат да философстват върху въпроси, които нямат никакво разрешение, и след всички философии заминават за другия свят с неразрешени въпроси. Там се виждат обезплътени, само със съзнанието, че съществуват, но къде са, какво ги чака – нищо не знаят; те се намират в положението на точка, без никакво измерение. Започнат ли съзнателно да се движат, минават в живота на правата линия и придобиват едно измерение; после навлизат в плоскостта, в областта на двете измерения; от плоскостта отиват в триизмерния свят – в живота на телата; след това минават в четириизмерния, в петизмерния свят, докато отново слязат на Земята и започнат да се учат. Като се убедят, че не са могли да разрешат отвлечените въпроси, те казват: „Дълбока философия е това“. Наистина, всички неразрешени въпроси, всички дълбоки мисли са подобни на кладенец без дъно. Колко е дълбок един въпрос зависи от разбирането на човека; дълбочината на нещата е относителна.

Един пътник минавал през гора в тъмна бурна нощ. По едно време той се подхлъзнал и полетял към една пропаст. За щастие успял да се хване за клона на едно дърво и увиснал над пропастта. В това положение той си мислел: „Какво ли ще стане с мен, ако се отпусна и падна в пропастта?“. Като се държал известно време за клона, ръцете му толкова отмалели, че не можел повече да разчита на тях. „Да става каквото е определено!“ – казал той и пуснал клона, за който се държал; каква била изненадата му, когато видял, че разстоянието от краката му до пропастта било само 15 см.

Разбиранията на някои съвременни хора са толкова дълбоки, колкото пропастта под нозете на пътника. Човек се безпокои за нищо и никакво. Той мисли къде ще отиде след смъртта си; след смъртта си отива там, откъдето е дошъл. „Дали ще стана богат?“; ти и сега не си сиромах – разполагаш с голям капитал, но не си го пуснал в обращение. Човек е богат, здрав, силен, учен – от него зависи да разработи това, което му е дадено. Ако мисли, че е сиромах, невежа, слаб, такъв ще стане – каквото мисли, това ще изработи от себе си. Знанието, добродетелите не се придобиват изведнъж, те не текат като река, но се събират капка по капка. Когато постъпи в първи клас, ученикът започва от буквата А, от елементарните неща; като работи съзнателно и с любов, той минава от клас в клас, завършва едно училище и влиза в друго. Докато е на Земята, ученикът трябва да завърши земното училище и да мине в по-горно, да дойде до положението на светия.

Кого наричаме светия? Светия е онзи, който свети на обърkалите пътя си и ги учи да живеят правилно. Той не се е родил светия, а е учил дълго време, докато стане такъв. Като всички ученици, и той е започнал от буквата А, но е учил с любов. Светията казва на хората: „Който иска да придобие търпение, трябва да дава ябълки на всички, които имат намерение да го предизвикват. Който иска да се справи със страха си, трябва да се моли да поставят на пътя му тъкмо това, от което се страхува – ако се бои от мечка, трябва няколко пъти да среща мечка, за да привикне към нея, да види, че не е толкова страшна, колкото си я представя“. Човек става смел, когато се убеди, че това, от което се страхува, не е толкова страшно. Предметът, който ви плаши, може да е недействителен и може да мине и замине край вас, без да ви причини някаква опасност.

Искате ли да вървите в естествения път, трябва да изучавате нещата основателно, да придобиете дълбоко разбиране. Не изучава

ли нещата както трябва, човек достига до криви разбирания и казва: „Каква полза от това, че водя чист живот? Никой не цени това, което правя“. Да води човек чист и свят живот означава да е спечелил нещо; щом е така, ясно е защо хората се интересуват от неговите печалби. Те могат да се интересуват от печалбите на човека дотолкова, доколкото неговите печалби са и техни; хората се интересуват едни от други дотолкова, доколкото благото на един е и тяхно благо. Не е въпрос човек да се раздаде така, че от него нищо да не остане, но той трябва разумно да се жертва. Да се жертва за другите означава следното: ако е извор, да съдейства на другите да станат извори, всички заедно да се влеят в общия океан на живота; жертва, при която изворът става чешма, а чешмата – извор, не е разумна. Има смисъл човек да се жертва, но само тогава, когато е извор, голяма река, море или океан – и сам да се ползва от благата си, и ближните му да се ползват от него; нека всички хора използват водите му за пиене, за поливане на лозя и градини, за плаване с кораби по тях и т.н.

Да си помагате взаимно, да обменяте благата си – това е задача на Новото учение. Това Учение води хората към нов живот, към условията на Духовния, на четири- или петизмерния свят. Влезете ли в този свят, всички противоречия изчезват. Намисли ли някой да ви дразни, дайте му една-две ябълки; с други думи казано: ако някой е недоволен от вас, извадете една сума от джоба си и му я дайте. Той е работил цял ден, но вие не сте му платили достатъчно – дайте му още 30 лева, за да го задоволите; ако пак не е доволен, дайте му още 30 лева.

Влизайте в положението на ближния си и правете нещо за него, за да го задоволите. Хората се страхуват да дават, за да не се опропастят; не, разумното даване не опропастява човека. Давайте, за да ви дават! Като дава с любов и като взима с любов, човек расте и се развива правилно. Даването не се отнася само до материалните, но и

до сърдечните отношения на хората. Ако някой ви обиди, не очаквайте само той да дойде и да ви иска извинение – и от ваша страна се иска благородство и инициатива; да не тълкувате криво нещата и да бъдете готов пръв да пристъпите към него. Ще ви каже някой, че нищо не струвате – трябва ли да се обиждате от това? Кажете му: „Прав си, вчера нищо не струвах, защото бях празно шише, но днес се напълних с ценно съдържание; претегли ме и ще видиш, че днес тежа повече от вчера“. Това се случва с всички хора – днес са празни шишета, нямат никаква цена, но утре, като се напълнят с масло или с друго нещо, цената им се увеличава.

Съвременните хора се намират пред ред задачи, останали още от далечното минало, които трябва да се разрешат. Ако вие доброволно не ги разрешите, ще дойдат големите ви братя и насила ще ви заставят да ги решите. Какво прави големият брат с малкото братче – ако то не слуша и не иска да го следва, големият брат го хваща за ръка, дръпне му ухото два-три пъти и го заставя да върви. Така постъпват с всеки, който не иска да работи, сам да реши задачата си.

Човек трябва да бъде разумен, да е готов да решава задачите си, да плаща дълговете си. И който има да взима, и който има да дава трябва да бъде буден. Като работи и изплаща дълговете си, той може да греши, но това нищо не значи; за предпочитане е понякога да греши, да се гневи, отколкото да умре и да се освободи от всякакви задължения. Умрелият се освобождава временно от задължения, но обкръжаващите, близките му плащат за него. Ето защо за предпочитане е човек да плаща дълговете си, да решава задачите си, но да бъде жив, отколкото да се освободи от всички задължения и да умре.

Щом сте дошли на Земята, вие трябва да учите, да се познаете. Човешкото естество се отличава с две черти: мекота и твърдост; при едни условия човек е мек, а при други – твърд. Човек не трябва

съзнателно да прави опити да превръща мекотата си в твърдост; опита ли да направи това, той се излага на опасност. Искате ли да имате отношения с човека, дръжте се за неговата мекота и не се стремете да опитвате твърдостта му – това е Божия работа, само Бог може да опитва твърдостта на човека, защото знае как да го пипне. Разумен, учен трябва да бъде човек, ако иска да изпитва твърдостта на хората; докосне ли се до твърдостта им, преди да е развил своята сила, той ще се удари в нея, ще се контузи и ще отскочи настрани.

Ще кажете, че искате да отидете при философи и учени, за да ви обяснят какво представлява Бог. Вие не сте готови още за среща с велики учени и философи. Едно трябва да знаете: докато имате противоречия в живота си, не сте готови още да разглеждате велики въпроси; опитате ли да ги разрешите, ще отскочите далече от тия учени – те ще ви отблъснат от себе си, ще ви покажат с какви въпроси трябва да се занимавате.

Това не значи, че нямате никакво понятие за Бога. Все имате някаква представа за Бога, но микроскопична – защо? Кепенците на вашите прозорци са още затворени, вследствие на което вие седите вътре, а светлината е отвън. Отворете прозорците си и излезте вън – нека светлината влезе вътре, а вие останете вън. Истинското положение в живота изисква Бог да бъде в човека, а човек – навън; стане ли обратното – Бог да излезе вън, а човек да остане вътре, работата е объркана. Слушате някой да казва: „Влез в себе си!“; не, това не е право отношение. Който е влязъл в себе си, той нищо не е постигнал; това е девизът на старото учение.

Какво препоръчва Новото учение? Новото учение поддържа следното: Бог да бъде отвътре, а човек – отвън. Някой казва, че бил вън от себе си; той не знае какво значи да излезе вън от себе си. Апостол Павел казва, че не помни дали е бил в тялото си или вън от него, но е видял и чул такива неща, които с думи не може да изкаже;

щом апостол Павел е видял и чул необикновени неща, той непременно е бил вън от тялото си, а Бог е бил вътре. Когато някой приятел ви посети, излизате вън да го посрещнете; когато приятелят ви си отива, вие го изпращате и след това влизате в дома си.

Да излезе човек вън от тялото си означава съзнанието му да излезе вън от него, да се занимава с отвлечени, философски въпроси, а Божественото да остане вътре. Само по този начин може да стане правилна обмяна между човешкото и Божественото, само така човек ще дойде до правилно разбиране на живота.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина пребъдват в нас.

3 лекция, 11 септември 1929 г., София, Изгрев

ПРОЯВЕНИЯТ ЖИВОТ

Всички хора, които са минали през училище, са изучавали граматика, вследствие на което знаят частите на речта, тяхното значение и служба в изречението; те знаят и мястото на препинателните знаци. Човек знае много неща, но съществено в знанието му е онова, което той е проявил, т.е. приложил. Природата се интересува от човека дотолкова, доколкото се е проявил; тя се интересува само от онова, което той е проявил, не от непроявеното. Въз основа на същия закон и ние трябва да се интересуваме само от проявените неща, а не от непроявените.

Следователно на изучаване подлежи само онова, което се е проявило, което има вече определени форма, съдържание и смисъл. Движенията, които човек прави, представляват проява на неговите мисли и чувства; щом са проява на нещо, те интересуват Природата. Щом види, че някой човек прави упражнения, Природата веднага спира вниманието си върху него; тя вижда, че той е жив, и му дава условия да продължи упражненията си. Който се отказва съзнателно от упражнения, Природата го счита за мъртъв и отвръща погледа си от него; тя дава на умрелите свобода и не се интересува от тях.

Силен човек е онзи, който движи мисълта и чувствата си към дадена цел. Някой мисли, че ако днес не е силен, утре ще прояви силата си; не, какъвто е човек днес, такъв ще бъде и утре. Силата е течение, което не може да спира и отново да се проявява; тя тече непрестанно.

Като говорим за знанието, ние имаме предвид дълбокото вътрешно знание на човека, а не повърхностното. Например срещате един княз по няколко пъти на ден и забелязвате, че при всяко излизане той е с нови дрехи, обувки, шапка. Като го срещате по

няколко пъти на ден, вие мислите, че го познавате. Какво познавате – неговата външност; какво представлява той като човек, като характер – не знаете. Какво сте разрешили за себе си с това знание? Някой знае, че ще стане професор, че ще учи хората, но какво ще постигне с това знание не може да каже. И това знание е важно, но не е съществено. Добре е да се облича човек, но обличането не е съществено в живота; то е само упражнение, но успехът зависи от това упражнение дотолкова, доколкото се проявява правилно. Често хората се отказват от правене на упражнения, защото мислят, че не са нужни. Те се стремят към велики работи и смятат, че великите работи започват с велики подтици; не, великите работи започват с малки подтици – понякога един малък, микроскопичен подтик служи за импулс на нещо велико. Природата започва с малки подтици; понеже изисква от всички пълен ред и порядък, тя обръща внимание на малките величини.

Като ученици, вие трябва да имате ясна представа за важността на нещата. Например трябва да знаете кое е по-важно в живота ви: да обичате Бога или хората; вие да давате или хората да ви дават; вие да мислите за другите или те да мислят за вас. Като отговаряте на тия въпроси, ще дойдете до правилно разрешение на нещата. За всяко нещо има най-малко два отговора; изберете ли истинския отговор на въпроса, вие сте дошли до правия път, до правата мярка.

За да се произнесе върху даден въпрос или върху известна проява, човек трябва да знае причината на нещата. Виждате, че някой прави едно движение с ръката си сякаш вика някого – с това движение той изказва желанието, което излиза от него; значи енергията, чрез която прави движението, има посока от вътре навън. Друг път той прави движение с ръката си сякаш пъди някого; и това движение се дължи на известна енергия. Енергията пък е резултат на някакво желание в човека. Изобщо всяко движение е проява на

енергия, която е резултат на вътрешна или външна причина. За да дойде до положителни знания, човек трябва да знае вътрешната връзка между всички прояви.

Човек трябва да изучава вътрешната връзка между явленията на живота и на Природата, за да разбере проявения живот. Докато не разбере проявения живот на Природата, не може да разбере и своя живот; от правилното разбиране на нещата зависи и вашето правилно проявление.

Някои искат да познаят Бога. Те могат да познаят Бога дотолкова, доколкото познават Неговите прояви; щом познават Неговите прояви, и техният живот ще бъде правилно изявен. Не живее ли добре, човек не е разбрал проявения живот на Бога. Той все е изучавал нещо, но е изпуснал същността на нещата. Някой изучава Кант[83] или друг философ, а не се интересува от проявите на Бога. Той знае, че в проявите си Кант е бил точен като часовник, а сам не е точен в своите задължения; какво се ползва от това знание? Добре е човек да бъде точен, но той трябва да знае коя е причината за точността. Кога е точен човек – когато обича; той е точен по отношение на онези, които обича, а към онези, които не обича, не е. Това не е правилна проява. Да бъде човек точен подразбира проява на точността във всички случаи на живота – както към онези, които обича, така и към онези, които не обича. Следователно, преди да е проучил живота на хората, той трябва да е проучил Живата природа като мярка на нещата.

---

[83] **Кант, Имануел** (1724-1804) – немски философ, последният от класическата верига на Просвещението, включваща Лок, Бъркли и Хюм. Основните му трудове са *Критика на чистия разум* (1781 г. и 1787 г. – преработено издание) и *Критика на способността за съждение* (1790 г.). Поставя на преден план темата за човешката свобода в мисъл, израз, проява; развива идеята за трансценденталния идеализъм; поставя начало на диалектическия метод във философията; развива учението за логиката; оказва голямо влияние върху философията на романтизма и идеализма. От теориите му възникват школите на кантианството и неокантианството.

Всеки човек е интересен дотолкова, доколкото е проява на Природата, а не своя проява. Животът на отделния човек е интересен за самия него, но не и за другите. Да се занимавате с личните прояви на някого означава да изразходвате времето си напразно. Трябва ли да се занимавате с това кой как е ял, как се е обличал и събличал? Това не е наука. Въпреки това животът на мнозина е редица от такива научни изследвания, които нямат никакво приложение. Всеки има свои специфични прояви, които нямат нищо общо с живота на Природата.

Като е дошъл на Земята да учи, човек трябва да спре вниманието си върху проявения живот на Природата като образец за всички и като изучава този модел, по него може да пресъздаде и своя живот; не може ли да направи това, той нищо не е постигнал. Ще кажете, че Вярата в Бога е условие за пресъздаване на неговия живот. Вяра без образец нищо не струва. Като не могат да намерят правия път на живота, хората философстват върху въпросите как е създаден светът, как е създаден човек и т.н. Животът не се разрешава с философии, а учене, работа и приложение се иска от човека – той трябва да наблюдава проявения живот на Природата, да го изучава и наученото да прилага в своя живот с цел да го пресъздаде и преустрои; това пресъздаване и преустройване наричаме работа.

Като не разбират законите на проявения живот, хората лесно се обезсърчават и казват: „Животът е лош“. Кой живот е лош – човешкият, неразбраният; проявеният живот на Бога е добър. Кои пътища са лоши – ненаправените; направените пътища са добри. Кои мисли са лоши – непроявените, защото в тях все има нещо скрито, а в скритите работи има и зло, и Добро.

Всичко проявено е красиво. Например влизате в един дом и виждате, че домакинята е приготвила всичко и чака гости: стаите са добре изчистени и наредени, огънят е запален, трапезата е сложена,

яденето е готово. Вие седите заедно с домакините и очаквате другите гости. Разговаряте весело, приятна ви е цялата обстановка – защо? Проявен е животът на тези хора. Влезете ли в дом, където животът не е проявен, вие веднага излизате навън – казвате: „Живот няма в този дом“.

От това гледище всеки човек, всеки дом, всяко общество, всяка държава е интересна дотолкова, доколкото е проявила своя живот по образец на проявения живот на Бога; вън от този живот всичко е празна работа. Непроявеният човек е подобен на спяща кукла – виждате, че говори, че се движи, но не ви интересува.

Проявеният и непроявеният човек рязко се различават. Проявеният е познал Бога и следва Неговия път; като влезе в нечий дом, е внимателен към всички, били те деца, възрастни, стари. Той е готов на всякаква услуга и жертва за своя ближен. Ако е учител, има добра обхода с учениците си: работи тихо и спокойно, без морализиране и наказания; учениците го обичат и с разположение го слушат. Ако учителят не знае как да постъпва с учениците си, грешката е негова – той не е разбрал проявения живот на Природата, няма модел, според който да постъпва.

Като ученици, вие всеки ден трябва да изправяте погрешките си, но така, че като изправите една, да не направите две нови – това не е изправяне на погрешки; изправяте ли ги по този начин, всички усилия отиват напразно. В процеса на самовъзпитанието си човек трябва да разбира великите закони на Живота и да се съобразява с тях. Когато свърже своята мисъл с Божията, той никога не греши; когато е в светлина, човек пак не греши – когато в съзнанието му е светло, всички грешки са изключени. Където има светлина, там не съществува никакво съмнение, никаква лъжа, омраза и т.н. Проявеният живот на Бога е живот на светлина; ако сте познали този живот, трябва ли да се съмнявате, да се обиждате и гневите? В

проявения живот на Природата няма причини, които могат да изкарат човека от релсите на неговото равновесие.

Днес повечето хора мислят само за себе си – от сутрин до вечер мислят как да изкарат прехраната си, как да се облекат. И животните мислят само за себе си, но човек, като мислещо същество, стои по-високо от животните – той има други стремежи. Щом е така, трябва да обърне погледа си и вън от себе си, да се спре върху проявения живот на Любовта, върху проявения живот на Бога; без това той не може да направи и крачка напред, защото няма да има образец, по който да живее.

Животът на пчелата е част от проявения живот на Природата; в това отношение човек може да вземе пример от нея. Когато отива да събира мед, пчелата се ръководи вътрешно къде да отиде и от кои цветя да събира мед; като се нахрани, тя събира прашец и го носи в кошера си, за да се ползват всички от него. Тя живее за себе си, но живее и за общото. От време на време пчелите се роят: старите напускат кошера, отиват в друг, а младите остават в стария кошер. Между хората законът е обратен: младите напускат бащиния си дом, а старите остават. Това, което наричаме женитба, не е нищо друго, освен роене. Така се роят и душите, когато слизат на Земята – в един ден от Невидимия свят слизат около десет, двадесет или повече хиляди души и се разпръскват по цялата Земя. Женитба, която има за основа Любовта, не е нищо друго, освен проявление на Бога.

И тъй, да се влюби човек означава да види проявлението на Бога в себе си и в онзи, когото обича. Не вижда ли проявлението на Бога в себе си и мисли, че той е, който обича, казваме, че този човек е на крив път. Казано е, че Бог е Любов, следователно, обичате ли някого, ще знаете, че Бог се проявява чрез вас, а обича ли ви някой, Бог се проявява чрез него. Когато не обичате някого, това показва, че Бог

още не се е проявил в него; вие не можете да го обичате за неговото лично проявление.

Не се занимавайте с личния живот на човека. Започне ли някой да ви говори за своите бъдещи планове, не се увличайте. Че в бъдеще той може да стане ангел – това не е важно за вас; важно е какво представлява днес и какво може да направи в този момент. Човек, в когото живее Божественото, може да направи това, което и учените не могат да направят; той носи в себе си животворни електричество и магнетизъм, с които може да прави чудеса. Достатъчно е този човек само да се приближи до леглото на болния, за да може последният да стане и да оздравее. Как е станало това – и той не знае. Всеки човек, в когото живее Божественото, счита, че е естествено хората да бъдат здрави. Той отдава всичко на Бога и не се спира върху себе си. Важно е, че Божествените прояви на човека се дължат на проявлението на Бога в него. Божественият човек знае, че благото на един е благо за всички и той се проявява като чешма, която постоянно тече.

Всеки човек е извор, който постоянно блика, и от него зависи да дава или да не дава на хората от своята вода. Ако не дава, това показва, че кранът на неговия извор е заключен, и той ходи на една и на друга страна, пъшка, плаче, че му е тежко на сърцето, че го боли глава. Много просто – щом ти е тежко на сърцето, отключи го; като блика водата, и мъката ще изчезне. Ако те боли глава, отключи ума си и болката ти ще мине. Как ще стане това, как ще отключите ума и сърцето си? Както сте ги заключили – ако сте ги заключили надясно, сега ще завъртите ключа наляво и ще отключите. Лесно се отключват сърца и умове – как? Чрез даване. Дайте на най-големия си враг една сума, например две-три хиляди английски лири, и той веднага ще се примири с вас. Така постъпва и Природата – тя във всеки момент изпраща от благата си на хората, за да примири непримирените помежду си и да заздрави връзките на онези, които се обичат. Където

няма даване, там никакво примиряване не може да стане – човек не може да прости на неприятеля си, докато не получи нещо от него и докато не му даде нещо. Хората трябва да отворят сърцата и умовете си и да започнат да дават, както Бог дава, за да видят какво означава проявеният живот на Бога.

Време е вече всички хора да се свържат с проявения живот на Природата, с проявения Бог, за да се развиват добре и да имат успех в работите си; не направят ли тази връзка, от ден на ден ще пропадат, докато дойдат до положението на последни сиромаси, окъсани и боси. Две категории хора съществуват в света – бедни и богати. Бедните представляват ония, които не са направили връзка с проявения живот на Бога, а богатите – ония, които са направили тази връзка. Бедните са разочарованите от любовта моми и момци; ще ги срещнете необлечени, със скъсани дрехи и обувки, отчаяни от живота. Богатите са ония напети, добре облечени и здрави моми и момци, които са намерили своя идеал. Бедните отричат братството и равенството, отричат и любовта – от всичко са разочаровани; богатите говорят за братство и за равенство.

Братство съществува само в Любовта, вън от нея никакво братство не съществува. Брат е онзи, който държи в ума си благото на своя ближен, както държи своето благо. Затова и Христос е казал: „Люби ближния си като себе си!“. Да любиш ближния си като себе си – това е мярка, поставена в самия човек. Всеки човек люби себе си и оттам той знае как трябва да люби ближния си. Това е втората заповед, дадена от Господа на човека.

Първата и най-голяма заповед е да възлюбиш Господа с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила – значи умът, сърцето, душата и духът на човека трябва да бъдат изпълнени с Любов към Бога. Така изпълнен, в човека няма да остане място за нищо друго. Да бъде изпълнен с Любов към Бога, това значи

да обича всички живи същества на Земята – Бог включва всичко живо в Себе Си. Дръжте се за тази заповед и не се страхувайте. Обикнете ли Бога, всички противоречия ще изчезнат от живота ви – казано е, че Любовта разрешава всички противоречия; Любовта примирява нещата.

– „Ама грешен съм. Как трябва да се обърна към Бога?“ Към Бога ще се обърнеш като грешник. Как се обърна блудният син към баща си – той не поиска от него блага и привилегии, но пожела да стане слуга[84]. Много грешници се молят на Бога, считат се грешни, а същевременно Го морализират, предявяват свои искания. Смирение се иска от човека. Като се моли на Бога, той трябва да признае, че се е объркал, и да иска повече светлина, за да се изправи. Щом обича себе си, човек лесно може да се изправи: от любовта към себе си той ще мине в Любов към Бога, от Любовта към Бога ще пристъпи в Любов към своя ближен; това значи да се интересува от проявения живот на Бога. Заинтересува ли се от този живот, той ще забрави себе си; щом човек забрави себе си заради Бога, Бог ще започне да мисли за него, но мисли ли само за себе си, Бог непременно ще го забрави.

Следователно, иска ли да се спаси, човек трябва да забрави себе си, а да мисли за Бога. Докато не замести личността си с Божественото, никога не може да се оправи. Ако Бог не мисли за човека, животът на последния няма да излезе на добър край. И най-после, ако Бог и човек не мислят за ближните си, светът никога няма да се оправи. Онзи, на когото помагате, трябва да забрави себе си и да мисли само за вас; като му помагате, и вие трябва да забравите себе си и да мислите само за него – тази е новата философия на живота.

Всички хора трябва да приложат тази философия, за да дадат път на Божественото в себе си. Като отвори ума и сърцето си за Божественото, човек придобива усет към Него, разбира какво трябва

[84] Лука, 15:11-32.

да направи, как да постъпи, за да изпълни волята Божия. Като изпълнява съзнателно волята Божия, той може мъртви да възкресява, болни да лекува, да изправя всички свои слабости и недъзи. Които искат да проверят това, могат да направят опит. Няколко души, които са в хармония помежду си, да отидат при някой болен и в името Божие да направят молитва за него. Ако са били свързани с Бога, болният моментално ще оздравее; щом видят, че болният е на крак, всеки в себе си да благодари, че молитвата им е послушана, без да кажат, че са дошли със специална мисия. Нека болният каже, че Бог ги е изпратил да му помогнат. Има случаи, когато молитвата на човека не се приема. Апостол Павел се моли на Бога да извади тръна от плътта му, но не получи отговор на молитвата си. Бог му каза: „Моята сила се показва чрез твоята немощ“. Апостол Павел разбра, че този трън му беше даден, за да не се възгордее. Когато духът му се повдигаше, винаги трънът заговаряше в него и го предпазваше от възгордяване.

Апостол Павел казва: „Всичко счетох за измет, за да позная Господа“. Вие трябва да кажете: „Всичко счетох за измет, за да позная Проявената любов, да позная Проявения живот на Бога, да позная Великата истина“. Любовта твори, създава красиви и велики неща в света. Без Любов всичко е преходно, временно и се топи, както снегът от ярките слънчеви лъчи. Който разбира закона на Любовта, той казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Любовта е приготвила за онези, които я прилагат“. Любовта осмисля всички неща. Като посети човека, той забравя себе си, т.е. престава да мисли за себе си, но мисли за Великото в света, което обединява всички неща в едно цяло.

Христос казва: „Който иска да бъде Мой ученик, той трябва да се отрече от себе си“. Аз казвам: който иска да разбере Проявения живот на Любовта, той трябва да забрави себе си. Да забрави човек себе си

значи да заспи за злото, за отрицателното в света, за дълговете си, които днес не може да плати. Има неща, които човек трябва да забрави, но има и неща, които трябва да помни. Безплодният човешки живот представлява полици, които трябва да се плащат; именно за този живот той трябва да заспи. Идването на Любовта в човека представлява онези големи суми, с които той някога е услужвал и днес му се връщат. Когато Любовта дойде в него, тя плаща всичките му задължения и му донася онези пари, които той някога е давал на своите ближни.

Когато изворите на вашия живот потекат, вие лесно ще изплатите дълговете си. Щом сте в изобилието на живота, и вие, и вашите ближни ще имате от това изобилие. Изворът е в състояние да изплати всички дългове на човека, изобилието урежда всички работи. Божественото начало в човека ние наричаме изобилие; то разрешава всички противоречия в човешкия живот.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина пребъдват в нас.

4 лекция, 18 септември 1929 г., София, Изгрев

РАЗУМНИ МЕТОДИ

Размишление.

Чете се темата *Произход на непостоянството.*

По какво се отличава непостоянният човек? Отличителната черта на непостоянния е тази, че каквато и работа да започне, не я свършва докрай. Непостоянството се дължи на отсъствие на нещо. Кога домакинята не може да завърши готвенето – когато няма дърва или въглища. Следователно всяка работа, която човек започва без желание, без Любов, остава незавършена. Когато желанията са силни, човек свършва работата, която е започнал. Колкото повече отслабват желанията, толкова повече намаляват и стремежите; оттук можем да извадим заключение, че постоянството на човека се определя от силата на неговите желания.

Има случаи, когато човек започва една работа с жар и колкото повече наближава краят и, желанието му отслабва – при това положение тази работа непременно ще остане недовършена. Видите ли, че някой тича при излизане от дома си, ще знаете, че няма да свърши навреме работата си; той ще се умори още в началото и ще спре някъде на пътя. За предпочитане е в началото човек да върви бавно, спокойно и постепенно да усилва хода си, отколкото в началото да бърза. Видите ли човек, който се залавя с големи работи, не по силите му, ще знаете, че той скоро ще отстъпи.

Следователно успехът на човека в работите му се определя от силата на чувствата и на желанията му. Роденият музикант става музикант; който не е роден за музикант, скоро отстъпва – никакъв музикант не излиза от него. Само разумният е постоянен; когато

започне една работа, той знае защо я е започнал и прилага всичкото си постоянство и усилие да я завърши.

Човек може да бъде постоянен и в Доброто, и в злото. Щом желанието на лошия човек е силно, той постоянства да го реализира и успява. Досега постоянството в злото, в глупостите е било по-голямо, отколкото в Доброто и в разумните работи. Днес обаче стремежът на човечеството е по-силен към разумните неща, вследствие на което прилага постоянството си в това направление.

Упражнение: лявата ръка се изнася напред, с дланта нагоре. Бавно се издига дясната ръка и се поставя над лявата със свити пръсти, сякаш изсипва нещо. Издигане на дясната ръка, отваряне на пръстите и поставяне на място.

Двете ръце са изтеглени напред една до друга, с длани, обърнати към лицето. Бавно се отделят една от друга и се изнасят настрани. Направете това упражнение няколко пъти, след това свалете ръцете си.

Сега, ако допрете лявата ръка до тялото си и я вдигнете нагоре само от лакътя с дланта нагоре, нищо няма да получите – това е пасивно движение. Ако с това движение на ръката отидете при някоя чешма или извор, цял ден можете да седите, без да получите нещо – то означава: ако искаш, дай, а ако не искаш, не давай; изворът ще си тече и нищо няма да ви даде. Искате ли да получите нещо от него, трябва да се наведете, да проточите цялата си ръка напред, да обърнете дланта си нагоре, да я свиете като чашка и така да гребнете от извора – това значи да влезете в контакт с него.

Така трябва да постъпва човек и когато се моли, когато иска нещо от Бога. Свиеш ли ръката си и кажеш: „Господи, ако обичаш, дай ми нещо!“, ти нищо няма да получиш. Молиш ли се, трябва да бъдеш активен, да направиш такова движение и с ръцете си, и със сърцето си, и с мисълта си, за да почувства Бог, че искаш нещо, че си

готов да приемеш и да приложиш. Без да заповядвате, ще искате настоятелно, с готовност да приемете. Ще каже някой, че не е знаел как да иска; това значи, че не е знаел как да постави ръката си – ако бе знаел, щеше да получи нещо.

И тъй, когато правите упражнения, знайте, че те ще имат резултат само тогава, когато се вършат със съзнание, когато почиват на някакъв велик закон, а не на внушение. Упражнения, които не почиват на някакъв вътрешен закон, които нямат съдържание, дават лоши резултати или пък нямат никакви резултати. На каквато и възраст да е, човек трябва да прави разумни, правилни движения – правилни движения са тия, които са тясно свързани с мислите и с чувствата. Няма ли връзка между мислите, чувствата и движенията на човека, в него се явява вътрешна дисхармония. Като прави разумни упражнения, той помага при самовъзпитанието си, както и при възпитанието на младото поколение. Няма ли разумност в движенията и в упражненията, по-добре да не се правят.

Мнозина се отнасят небрежно към упражненията – те мислят, че и без упражнения може; и без упражнения може, но ще дойдат болести и страдания. Когато сте неразположени, когато сте в дисхармонично състояние, преди да започнете работата си, направете едно-две упражнения; като ги направите, състоянието ви ще се измени.

Всичко в Природата е в движение, следователно и човек трябва да се движи, да прави съзнателни упражнения. Използвайте упражненията като метод за трансформиране на лошите състояния. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка е израз на движение и по мисълта, по чувството и по постъпката на човека може да се определи посоката на неговото движение. Който разбира това, може геометрично да определи движението на човешките мисли, чувства и действия.

Например триъгълникът определя човешките мисли, чувства и действия. От формата на триъгълника се определя самият човек. Например равнобедреният триъгълник представя човек идеалист (**Фиг. 1**).

Колкото повече ребрата на този триъгълник намаляват, толкова по-голям материалист става човек (**Фиг. 2**). Като намаляват, най-после те се сливат с основата на триъгълника и се получава права линия. Щом се превърне в права линия, човек умира. Като разбере, че материализмът не е истинският живот, но движение само по права линия, той ще се върне отново в живота, да изучи проявите на Бога и на Природата.

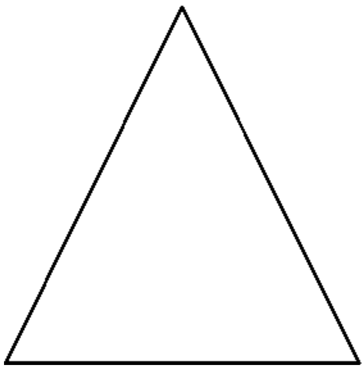

Фиг. 1

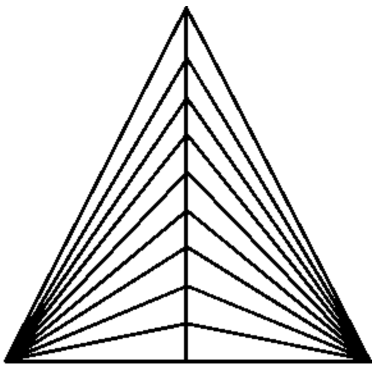

Фиг. 2

Да бъде човек материалист означава да учи, да ходи, да оре, да сее, да чете и да пише, да върти търговия и т.н. – това е все движение; но за да се движи, човек трябва да слиза от високо място. Колкото е по-високо мястото, откъдето слиза, толкова и движението му е по-бързо и по-силно.

Мисълта регулира движението; ако скъсява пътя на своите мисли и чувства, човек забавя движението си. Слушате ли някой да казва, че човек не трябва да бъде толкова голям идеалист, не трябва да бъде много добър и благороден, знайте, че той намалява линиите на своите мисли и чувства и свежда целия живот към правата линия, към равнина; дойде ли до това положение, сам подписва своята смъртна присъда. Наистина, дойде ли човек до правата линия, т.е. до равнината на живота, там всяко движение престава. Движението на материализма се дължи пак на човешките мисли и чувства.

Докато мисли и чувства, човек е на добър път; изгуби ли мисълта и чувствата си, той е осъден на смърт. За да се развива правилно, трябва да хармонизира своите мисли, чувства и постъпки. Хармонията в мислите, чувствата и постъпките на човека се изразява геометрично във вид на равностранен триъгълник. Колкото повече съзнанието на човека се разширява, толкова по-дълги стават страните на триъгълника. Вие можете да познаете характера, мислите и чувствата на човека и по неговия почерк, с това се занимава специално графологията; по почерка на човека се познава дали е тщеславен или горд, скромен или алчен.

Като ученици, вие трябва да вървите съобразно законите на Разумната природа. Тя не търпи никаква алчност, нито пристрастие. Природата е определила за всеки човек известна дажба за деня и всеки трябва да се задоволи с нея; отделя ли някой от своята дажба за други, а той остава гладен, Природата го обвинява в пристрастие. Има смисъл човек да отделя от своята дажба за другите само ако те нямат

нищо; имат ли еднаква дажба, всеки трябва да се задоволи с това, което му е дадено.

Човек не трябва да проявява пристрастие не само по отношение на материалния свят, но и по отношение на своите мисли и чувства. Както се грижи за тялото си, така трябва да се грижи за сърцето и за ума си; пренебрегне ли сърцето и ума си, преждевременно остарява и изсъхва. Докато е на Земята, той трябва да храни еднакво и тялото, и сърцето, и ума си. Ако си музикант, задоволи първо себе си със своята музика, а после обкръжаващите; ако си поет, задоволи първо себе си, а после ближните си. И ако музикантът или поетът чрез своята музика или поезия могат да се справят със своите мъчнотии и противоречия, те ще могат да помогнат и на своите ближни. Следователно каквото искате да дадете на хората, първо трябва да го опитате върху себе си.

Съвременните хора се стремят към известно верую, към известни идеи, без да се спират върху въпроса защо им е това верую или защо са им тия идеи. Има смисъл човек да поддържа известно верую, но не само за някакво материално благо. Едно верую или една идея имат смисъл само тогава, когато могат да се приложат във всички области на човешкия живот: в материално, в сърдечно и в умствено отношение. Каква идея е тази, която не може да повдигне човека над обикновеното ниво в живота? Какво верую е това, с което той не може да разреши мъчнотиите и противоречията на своето сърце?

– „Кое верую е право?“ Всяко верую, което е в хармония с човешките мисли и чувства, което не се изменя, е право. Веруюто, идеите на човека трябва да бъдат такива, че да предизвикват постоянен растеж в неговия триъгълник. И най-малкото изкривяване или скъсяване на страните на триъгълника се отразява върху човешкото лице – по него физиономистът чете всички чувства и мисли, били те прави или криви, които минават през нечие сърце и

нечий ум. По бръчките на лицето също може да се чете какъв живот е минал човек, какви преживявания е имал. Като види бръчки на лицето си, човек казва: „Остарях вече“. Да каже за себе си, че е остарял, е лесно, но важно е да си отговори, като е остарял, дали е поумнял, или е оглупял.

Можете ли да наречете умен този, който, след като е живял десетки години на Земята, казва, че душа не съществува, че Бог не съществува и човек трябва да гледа интереса си, да не се разсейва с отвлечени въпроси. Това не е някаква особена философия, така мислят и животните. Всяко животно поддържа своите интереси. Тогава защо сте недоволни от животните, защо преследвате вълците, лисиците, мечките? Оставете вълка свободно да напада овцете, а лисицата – кокошките. Докато разсъждава по този начин, старият не е поумнял. Ние наричаме стар човек онзи, който е учил добре в живота, вследствие на което е поумнял – той разбира себе си, разбира и хората и от всяко движение на човека познава готов ли е за услуга, за жертва, или не е готов.

Представете си, че отивате при един банкер, за да искате пари назаем. Той ви погледне, почеше се по главата и или ви услужва, или не. От какво зависи това? От почесването. Който знае френология, той познава центровете на главата и според почесването на човека на едно или на друго място може да каже готов ли е такъв човек на услуги, или не. Ако банкерът се почеше по мястото, където е центърът на милосърдието, той е готов да даде пари назаем; ако се почеше отзад на главата, той взима в съображение семейното си положение, мисли за жена си и децата си и отказва всякаква услуга.

Когато човек се почесва тук-там по главата, това показва, че главата му още не е доразвита, нито доокопана. Когато лозарят престане да копае лозето си, това показва, че то е минало през копане и остава вече гроздето да зрее спокойно. – „Аз трябва да имам

определени възгледи за живота.“ Ако от днес нататък започнеш да изработваш някакви определени възгледи за живота, ти си в положението на лист, който всеки вятър може да свали от дървото и да го разнесе по целия свят.

И тъй, за да изработи човек нещо от себе си, да се определи, Природата го е поставила на големи изпитания. Много от изпитанията и страданията са създадени от Разумния свят съзнателно, за да го изпитат. Кой създава мъчните задачи? Учените, разумните хора; те създават ред задачи на ученика и настояват да ги реши. Разумният човек решава всичките си задачи правилно.

За да решава задачите си правилно, човек трябва да има право разбиране. Мнозина от вас говорят за нови идеи, а същевременно ходят в старите си разбирания. Мислите ли, че който не вярва, ще избегне мъчнотиите на живота? Нито който вярва, нито който не вярва могат да се освободят от мъчнотиите. Мъчнотиите и страданията представляват ралото, което разорава нивата. Какво ще стане с човека, ако ралото никога не обръща неговата почва? Когато ралото оре земята, това показва, че господарят му има вяра в своята почва – той знае, че като я разоре, ще получи добри резултати. Докато нивата се разорава, човек се надява на нея; престане ли да се разорава, господарят и я продава на други, за да се освободи от нея. Човек живее, докато има мъчнотии и страдания; престанат ли мъчнотиите и страданията, престанат ли умът и сърцето да работят, той е осъден на смърт. При сегашните условия на живота невъзможно е човек да се намира в пълно задоволяване на своите нужди.

На човека никога не се дават страдания и мъчнотии извън неговите сили; всичко, което става в Природата, е разумно, следователно страданията, които тя налага на човека, са според силите му. Дойде ли до положение да не понася страданията, човек изгубва съзнанието си. Докато може да издържа, страданията му са в

рамките на неговата сила; не може ли да издържа, на помощ му идват Същества, по-силни от него.

Страданията, през които човек минава, се подчиняват на специален закон: първоначално страданието е слабо и постепенно се усилва, докато стигне до най-високата си точка; оттук то не намалява изведнъж, но постепенно слиза надолу, докато изчезне. Щом се забележи този критичен процес, ние казваме, че настъпва освобождаване на човека. Някои се стряскат даже от най-малките си страдания, а въпреки това казват, че са вярващи. Каква е тази вяра, която допуска да се стряскаш от най-малкото страдание? Истинска Вяра е тази, чрез която човек може да издържа и при най-големи мъчнотии и страдания. Който има Вяра, той може да мине и през най-страшното сражение на бойното поле и да излезе незасегнат; Бог му е казал да мине през сражението и той вярва и проявява послушание – минава и заминава, на никого нищо не казва и излиза неповреден. Той чува Божиите думи и ги изпълнява с вътрешно убеждение, че съществува една Сила в света, която управлява всички; при това положение той знае, че без Волята Божия косъм няма да падне от главата му. Ако на своя глава човек мине през сражението, за да се покаже пред хората, още на първата крачка ще бъде убит. Следователно всяка работа, която човек започва в Името Божие, дава добри резултати; не започва ли работата си в Името Божие, още на първата крачка ще бъде убит, т.е. ще се обезсърчи и обезсили.

И тъй, силата на едно верую се заключава не в това, което човек може да направи, а в запазване на връзката с Първата Причина. Каквото и да се случи в живота ви, дръжте тази връзка в ума си! Някой се моли на Бога и очаква още на другия ден да получи отговор; не получи ли, той се обезсърчава, сърди се, гневи се. Защо трябва да се сърди? Милиони и милиарди същества отправят молитвата си към

Бога. Те трябва да чакат реда си – всеки ще получи отговор на своето време. – „Ама защо аз да не съм пръв?“

Там е въпросът. Никой не знае кой ще бъде пръв. Казано е, че Бог не гледа на лице, но на сърце.

Друг не се моли под предлог, че не иска да занимава Бога със себе си. Той не иска да занимава Бога със себе си, а като се намери в затруднение, купува си един лотариен билет и очаква да спечели. В деня на теглене на лотарията започва да се моли, дано спечели нещо, за да подобри положението си. За да спечели, човек трябва да има разбиране, да знае кой билет е пълен. Вземе ли например билет №1565 или №1676, той нищо няма да спечели – и двата билета са безплодни. Числото пет е мома. В №1565 има две моми, които се карат за един момък; дом, в който има спор, никога не успява. Двете моми се бият за момъка. Като съберете цифрите на числото 1565, ще получите числото 17, от което нищо не излиза. Единицата е бащата, а седмицата – синът, които постоянно се карат. Като съберете единицата и седмицата, ще получите осем – последната майка. Ако можете да разложите числото осем на съставните му части, вие ще знаете кой билет печели. Има едно вътрешно съчетание на числата, по което можете да познаете кои билети печелят и кои – не; затова обаче се изисква не механично, а вътрешно, органично разбиране на живота.

Като ученици, вие трябва да работите в съгласие със законите на Разумността. Всеки от вас трябва да има убеждение, да знае, че това, в което вярва, е абсолютно право, да не се съмнява в него. Всеки трябва да знае живее ли според законите на Разумността, или не. Човек не знае най-важните работи за себе си, а мисли, че като умре, ще отиде между ангелите и там ще научи всичко онова, което на Земята не е могъл да научи. Кой човек знае, че като умре, ще отиде между ангелите? Не е въпрос да мисли, че е възможно, но той трябва да бъде

абсолютно убеден в това, което мисли. За тази цел човек трябва да повдигне вярата си, да влезе в по-висок свят; влезе ли в по-висок свят, той няма да се съмнява и колебае, няма да преживява вътрешни пертурбации. Докато дойде до това положение, човек постоянно се оплаква, че няма любов между хората, че никакво братство не съществува и т.н.

Човек не живее според законите на Любовта и страда, защото не вярва в Бога, в себе си и в своя ближен. Следователно, за да живее в Любовта, човек трябва да съзнава, че животът му излиза от Първата Причина – Основа на нещата; после, той трябва да проявява живота, който е вложен в него; и най-после, съзнателно трябва да прилага и към ближния си всичко, което е вложено в него. Няма ли това съзнание, той ту ще има добро разположение, ту ще го изгубва. За да запази доброто си разположение, човек трябва да бъде мъдър, предвидлив, да вижда препятствията на пътя си и да знае как да ги премахва; щом може да запази своето разположение, той е дошъл до вътрешно равновесие.

Съвременният човек губи равновесието на живота си, защото се занимава със задачи, които не влизат в неговата програма. Например слушате някой да пита ще живее ли, или ще умре. Това не е негова работа. Щом пита, човек трябва да знае, че донякъде от него зависи дали да живее, или да умре. Той не се спира върху отговорността, която носи за своя живот, но се запитва откъде дойдоха Адам и Ева да съгрешат и да оставят цялото човечество да им изкупва греха.

Човек търси причината и последствията на нещата, без да разглежда своя живот и отговорността, която лежи върху него. Адам беше поставен в Рая, между растенията и животните, на които трябваше да даде имена. Като минаваха животните пред него, две по две, всяко с другарката си, Адам видя, че няма нито едно животно, с което би могъл да се разбере; тогава той помоли Бога да му изпрати

другарка, подобна на него, с която да се разбира. Тук той направи първата погрешка. Бог задоволи желанието му, като извади едно от ребрата му и направи от него човек – жена, която нарече Ева. Като я видя, Адам извика: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми“. Тази е втората погрешка на Адам – той помисли, че Ева е негова плът и кръв, но Бог му показа колко е прав в мисълта си. Един ден, когато Ева се разхождаше в Райската градина, тя видя една змия, обвита около Дървото за познаване на

Доброто и на злото, от което им беше забранено да ядат. Змията проговори на Ева:

– Защо не ядете от това Дърво?

– Бог ни забрани. Той каза, че ако ядем от плодовете му, ще умрем.

Змията отговори:

– Няма да умрете, но ще станете като Него.

Ева се изкуси от тия думи, веднага взе един плод и даде от него и на Адам – и тук Адам направи трета погрешка. Той измоли от Бога другарка, но не Го попита как трябва да се отнася с нея. Без да питат Господа, и двамата ядоха от Забранения плод и оголяха.

Като четат историята на първите човеци, съвременните хора вменяват всичката вина за неуспехите си върху тях, без да се замислят и видят, че и те правят същото: днес и мъжът, и жената се женят, без да питат Господа; деца раждат – пак не питат Господа. Те вършат всичко на своя глава, вследствие на което оголяват; като се видят в това положение, се запитват: „Какъв смисъл има животът? Не си струва човек да се жени“. Не е там въпросът. Човек трябва да възстанови отношенията си към Първата Причина. Каквото предприема, той трябва да се отнесе към ума си, да вземе неговото съгласие. Чувствата на човека имат отношение към неговите мисли, а постъпките му – към неговите чувства. Иска ли да удари някого,

човек трябва да запита чувствата си, да иска тяхното съгласие. Значи той трябва да запита ума и сърцето си и каквото му отговорят, така да постъпи.

Всички хора на Земята и до днес играят ролите на Адам и Ева, вследствие на което светът още не е оправен. Тук мъжът сгрешил, там – жената, другаде – децата, и в края на краищата едни от други се оплакват. Майката се жертва за дъщерята, бащата – за сина, но един ден и дъщерята, и синът ги изпъждат от дома им. Какво възпитание, какви жертви са тези, които имат такива резултати?

– „Да ожените децата си, да ги наредим." В коя Божествена книга е писано, че родителите трябва да женят децата си? Адам поиска другарка от Господа, но не запита къде да я сложи. Ако отидете в някоя банка, ще видите, че всичко е на мястото си: левовете при левовете, стотинките при стотинките, наполеоните при наполеоните и т.н. Хората са намерили място на всички неща, само мъжът не знае къде да постави жена си и жената не знае къде да постави мъжа си. Понеже жената е излязла от реброто на мъжа, там трябва да се постави.

Днес всички хора се запитват кога ще се оправи светът; отговорът е много прост: светът ще се оправи, когато мъжът и жената придобият една глава, една уста и два крака. Когато единият върши някаква работа, другият ще седи вътре и оттам ще съветва; единият ще говори, ще ходи, ще върши работата, а другият ще мълчи, ще седи на едно място, вътре в него, и ще съветва. Мъжът и жената постепенно ще сменят ролите си, но ще представляват едно цяло: ту жената ще бъде отвън, а мъжът – отвътре, ту мъжът отвън, а жената – отвътре.

Това се отнася не само до мъжа и жената, но до всички общества, народи, държави. Всякога един ще говори, ще се движи, а другите ще бъдат негови сподвижници в мисли и в чувства. За всеки даден

случай един човек ще бъде лице, а другите – негов тил. В света само Бог мисли, само Бог говори, само Той се движи, а хората са проводници на Неговата мисъл, на Неговите чувства и на Неговата воля; щом съзнаят това и го приложат, те влизат в законите на единство и общност. Не са ли проводници на Божественото, ще живеят в разединение, разпръснато, както днес живеят. – „Ама аз не мога да бъда еднакво разположен към всички хора." Ако външно не можеш да бъдеш еднакво разположен, стреми се поне по мисъл да постигнеш това. Не работиш ли съзнателно в това направление, ти ще попаднеш под закона на еволюцията, където нещата се постигат бавно. Например с мисълта си човек може да отиде до Слънцето за осем минути, с трен – за двеста и петдесет години, а с биволска кола – за десет милиона години. Еволюция е това. От човека зависи да съкрати или да удължи времето за постигане на някоя своя идея. Еволюцията е за биволите, развитието – за треновете, а разбирането – за светлината. Който иска да икономисва времето си с цел да го употреби за някаква важна работа, той ще си послужи с бързината на светлината.

Желая ви отсега нататък да се движите с краката на светлината. Когато крадецът обмисля как да краде, той е бавен; щом постигне целта си и открадне нещо, става бърз. Когато добрият човек иска да помогне на болен, на страдащ, той е бърз; когато свърши работата си, става бавен. Следователно, ако в започване на една добра работа сте бързи, а след свършването и – бавни, вие сте добър човек; ако при започване на една лоша работа сте бавни, а след свършването и – бързи, вие сте в положението на апаш и крадец.

Следователно за Доброто бъдете в началото бързи, а в края – бавни; за злото бъдете и в началото, и в края бавни. При злото трябва да мислите много – дали да го направите, или не. Ако пък направите някакво зло, не бягайте; бъдете готови да понесете последствията на

своите постъпки. Чуете ли някъде да се говори Истината, не ходете да питате този-онзи да я приемете ли, или не. Бог е във вас, ближните ви – също, посъветвайте се с тях и веднага приемете Истината; остане ли да ходите от къща на къща да се съветвате с всички хора, вие сте фалирали. Живеете ли по стария начин, както досега сте живели, вие сте фалирали; приемете новия живот и вървете напред.

Време е вече да възприемете Истината, да дадете път на Божественото в себе си, за да помагате и на ближните си – това изисква и Бог, и Природата от човека. Всеки трябва да си създаде такава стабилна идея за Бога, за Природата, за себе си и за своя ближен, че никой да не е в състояние да го разклати; на тази идея той трябва да разчита при всички случаи на своя живот. Това е първата и пряка задача на човека, а не да решава задачите на цялото човечество. Ако е право хората да се занимават със задачите на човечеството, Бог, Който е съвършен, сам би решил тази задача. Той е дал задачи на всеки човек отделно; реши ли човек правилно задачите си, с това се решават и задачите на цялото човечество.

Всяко нещо, което е допуснато в света, има своя велика цел. – „Защо са допуснати страданията в света?“ В страданията се крият велики блага, които човек трябва да използва. Радостите и страданията в живота имат свое велико предназначение; от човека се иска само едно: да се учи и от радостите, и от страданията, а защо са допуснати – това не е негова работа. Днес между страданията и радостите съществува голяма преграда; един ден, когато хората разберат тяхното предназначение, преградата помежду им ще се махне и те ще се примирят.

И тъй, дръжте в ума си само такива мисли и в сърцето си такива чувства, които минават за чисти монети. Всяка фалшива мисъл и фалшиво чувство не се приемат. Отидете ли с тях на пазар, веднага ще ги върнат. Ако на светския пазар не се приема нищо нечисто,

нищо лъжливо, колко повече Невидимият, Разумният свят не би ги приел! Отидете ли с нещо нечисто между Разумните същества, те веднага ще ви върнат назад. – „Ама ние вярваме в Бога.“ Това е фалшива монета, с която те не могат да си служат и веднага ще я върнат назад.

От всички се иска Вяра в Любовта и непреодолима Любов към Бога; имате ли тази Любов, нищо в света не може да ви разколебае, нищо не може да наруши вашето равновесие. Вярвайте в Любовта към Бога. Стремете се към вътрешно самовъзпитание, като прилагате всеки ден по нещо ново в живота си, което да служи за градиво на вашето светло, красиво бъдеще.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина пребъдват в нас.

5 лекция, 25 септември 1929 г., София, Изгрев

ДИНАМИЧНА СИЛА НА МИСЪЛТА

Размишление.

Какво може да направи човек, ако живее във влажна къща и кибритът му постоянно овлажнява? На такъв кибрит не може да се разчита – колкото и пъти клечката да се драсне на кутията, все не се запалва. Този въпрос лесно се решава теоретично, но как ще се реши на практика? Теоретикът ще каже, че към сместа, от която правят кибрита, трябва да прибавят такова вещество, което никога да не овлажнява, или пък кибритът да се направи от такова вещество, което да не овлажнява.

Често вие слушате да се говори за различни идеи, но много от тия идеи не могат да се реализират, защото са направени от такава материя, която овлажнява. Както влажният кибрит не ползва човека, така и влажните идеи не допринасят никаква полза. Какво ще прави човек в студена стая с влажен кибрит? Той има дърва, въглища, но кибрит няма. За да се стопли, трябва да произведе топлина по изкуствен начин; той ще се движи из стаята, ще търка ръцете си една в друга, докато произведе малко топлина – така ще се спаси от студа.

И тъй, както отделният човек търси начин да се спаси от студ, от глад, така и цялото човечество днес решава ония въпроси, които го затрудняват. Защо именно днес ги решава? Защото те го измъчват, създават му ред препятствия. Докато е здрав, човек не мисли за здравето си, не мисли за Бога, за другия свят; щом се разболее, започва да мисли как да възстанови здравето си – той мисли вече за Бога, за другия свят. Оздравее ли, пак не се интересува от тия неща.

Болестта, страданието са методи, чрез които Природата си служи, когато иска да застави човека да мисли. Минат ли страданията

и болестите, човек не мисли вече, не се интересува от никакви идеи; това показва, че някои идеи идват с време и с промяна на условията – те се налагат на човека по необходимост. Значи има вяра на здравия, има вяра и на болния; има любов на здравия, има любов и на болния. Любовта на здравия е постоянна, а на болния – променлива. Докато е в болницата, болният казва на лекаря, на персонала: „Обичам ви, никога няма да ви забравя“; щом оздравее, той ги забравя. Любовта на болния е любов при условия.

Като е дошъл на Земята, човек неизбежно минава и през добри, и през лоши условия, за да придобие нещо – той се учи при всички условия на живота. В него съществува естествен интерес към Невидимия свят, към духове – всеки иска да види някакъв дух, да придобие известна представа за духовния живот. Външно духът прилича на въплътения човек, но той значително се отличава от човека: духът минава през различни огньове, топи се, втвърдява се и в края на краищата излиза неповреден. Влезе ли човек в огъня, изгаря и не може отново да оживее.

Много духове има, но един е Духът, който прониква цялата Вселена. За Него няма скрито-покрито. Духовете пък се делят на степени по интелигентност, по разумност. Високо напредналите духове носят на челата си по един светъл триъгълник, който показва, че са господари на природните сили. Обикновените духове, както и обикновените хора на Земята, като не могат да бъдат господари на природните сили, изучават свойствата на триъгълниците, зависимостта между ъглите и страните им и т.н. – например те казват, че сборът от вътрешните ъгли на триъгълника е равен на два прави, на 180°, или на половин кръг. Значи триъгълникът представлява половината човечество. Триъгълникът не може да се постави за основа на физическия свят. Много красиви неща могат да

се направят с него, но и много престъпления – например с триъгълник, изработен като копие, хората убиват.

Като ученици, вие трябва да изучавате геометрията като език, с който Природата си служи. Например чрез различните геометрични символи можете да напишете цяло писмо, цяла теза или лекция. Който разбира този език и го преведе, ще изкара цяла лекция. В този смисъл всяко семе представлява съкратен език, символ, чрез който Природата говори на хората. Достатъчно е да посадите едно семе в земята, за да видите колко красиво говори: от него изникват стъбълце, листа, клончета; след време започва да цъфти, да връзва плод, който узрява и се предлага в жертва на по-високостоящите от него. Като наблюдава този последователен процес, човек се чуди как е станало всичко това. Къде е било скрито цялото растение или дърво – в семката.

На същото основание казваме, че всяка мисъл съдържа в себе си ред сили, които повдигат или понижават човека. Като знае това, той не трябва да бъде безразличен към силите, както и към потоците, които мислите крият в себе си. Целият закон се отнася и до думите, с които човек си служи – всяка дума съдържа в себе си зародиши, сили, които повдигат или понижават човека. Любовта например крие в себе си възходящи и низходящи сили; от изговарянето на думата зависи кои сили ще се проявят.

Любовта е мощна сила, която лекува всички болести. Произнасяте ли думата ***любов*** правилно, вие можете да се лекувате. Ако страдате от ревматизъм в краката си, кажете дълбоко в себе си с Вяра и упование във Великото: „Бог е Любов и в Любовта болести не съществуват“. Кажете ли тия думи два-три пъти, болката ви ще изчезне и вие ще се изправите на крака здрав, както някога сте били. Кажете ли думите: „Бог е Любов“, веднага станете от леглото си, не чакайте да дойде някой отвън да ви помогне – очаквате ли външна

помощ, вие разрешавате нещата механично. Не може ли да произнесе тия думи с Вяра, човек остава в леглото си и чака външни благоприятни условия; като не дохождат тия условия, той казва: „Такава е Волята Божия“. Така изкуствено се утешава, не е такава Волята Божия. Природата е определила на някой човек да легне на леглото си най-много пет-десет минути, а той лежи цяла година. Той сам се е осъдил на страдания – защо? Защото не се е интересувал от себе си, не е погледнал сериозно към задачите, които са му дадени.

Съвременните хора се намират пред много задачи, които трябва правилно да решат: болестите, страданията, противоречията, на които се натъкват, не са нищо друго, освен задачи, които трябва да решат. Една задача е правилно решена само ако може да се приложи в живота; не е ли приложима, не е правилно решена. И молитвата е една от задачите на човека, но каква молитва е тази, която не получава отговор? Едно от двете трябва да се предполага: или човек не си е послужил с езика на Бога, или молитвата му не е приета.

– „Бог не знае ли, че страдам?“ Бог знае, но ти трябва да намериш причината за болестта си и сам да я премахнеш. От Бога можеш да искаш светлина, за да виждаш причините и последствията на нещата и сам да се изправяш; но да искаш Бог да дойде при теб и да махне болестта ти моментално – това не е в естественият ред на нещата. Учителят свети на ученика, за да вижда ясно, а ученикът сам учи. Живее ли съобразно великите Божии закони, човек моментално постига нещата: ако е гладувал четири-пет дни, достатъчно е само да помисли за Бога и хлябът моментално ще дойде; ако е боледувал година-две, достатъчно е да помисли за Бога и болестта ще го напусне. Някой има деца, иска да ги изучи добре, да ги изпрати в странство; свърже ли се с Бога, ще дойдат отнякъде добри, благодетелни хора, които ще поемат върху себе си образованието на децата му.

Ще кажете, че това са приказки от ***Хиляда и една нощ***[85]. Не, това са математически вероятности. Тия неща са невероятни за съвременните хора, понеже те разрешават въпросите с бързината на биволска кола. От човека зависи решаването на задачите му. Например ако се движи с бързината на биволска кола, ще разреши задачите и въпросите си в продължение на 250 милиона години; ако пътува с трен, ще ги разреши за 250 години; ако пътува с бързината на светлината, ще ги разреши за 8 минути. За 8 минути ще отиде на Слънцето, за осем минути ще се върне и няколко минути ще прекара там. Като се върне от Слънцето, той ще има такива познания, каквито по-рано не е имал, каквито и най-учените философи на Земята нямат. Докато не сте ходили на Слънцето и не сте се върнали, много още има да учите.

Когато реши една задача правилно или когато разбере един закон, човек се намира пред голямо богатство – пред динамичните сили, които се крият в този закон. Щом разреши една идея в нейната пълнота, тя веднага се реализира; не разреши ли идеята правилно, тя не може да се реализира. Тази е причината, поради която някога се молите за един болен и той оздравява, а понякога се молите и не оздравява. Защо – има нещо, което препятства молитвата. И най-малкото съмнение е в състояние да попречи на молитвата да стигне до определеното място.

Иска ли да постигне нещо, човек трябва да има абсолютна вяра; и най-малкото колебание се явява като препятствие в успеха. Природата е отзивчива към всяка молитва, когато е отправена с пълна Вяра към

---

[85] ***Хиляда и една нощ*** – сборник с народни приказки от Близкия Изток и Южна Азия, съставен на арабски език през Златния век на исляма (ок. IX в.). В съвременния си вид произведението се формира в продължение на столетия с приноса на автори, преводачи и учени от Близкия Изток и Северна Африка, а генезисът на самите приказки може да се проследи до древните арабски, персийски, индийски, египетски и месопотамски литература и фолклор.

Великото. Вярата е елемент, който поддържа горенето – без Вяра дървата не горят. За да се запалят, трябва да бъдат или много сухи, или да си послужите с някаква запалка. Често хората нямат сухи дърва, нямат и запалка, а въпреки това очакват огънят да гори. Не, без Вяра животът не може да се поддържа. Престане ли горенето, и животът изгасва.

Някой се оплаква, че гори, друг казва, че е изгорял; първият гори от желания, вторият е изгорял вече от желания. Човек трябва да гори, без да изгаря. Сам за себе си човек е свещ, която постоянно гори. Когато горенето е правилно, пламъкът е светъл, без дим. Правилното горене се определя от мислите и чувствата на човека; когато казваме, че някой човек свети, разбираме, че той живее с красиви и възвишени мисли и чувства.

Съвременните религиозни очакват да дойде възкресение по механичен начин – те мислят, че ангел Господен ще слезе от Небето, ще затръби над гробовете на умрелите и те веднага ще оживеят и възкръснат. Това не е възкресение. Да възкръсне човек, това подразбира да се освободи от всички заблуждения, от всички противоречия и недъзи. Дали е музикант, художник, поет или учен, свободният човек работи, живее, проявява се за Бога, а не за хората. Когато такъв музикант излезе да свири на сцената, той забравя публиката, забравя себе си даже и свири за Великото в живота. Когато хората започнат да му ръкопляскат, той не чака да свършат, а взима цигулката си и напуска залата. Който иска да изказва своя възторг, трябва да тръгне след него и да му ръкопляска.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да работи съзнателно върху себе си, да придобие такива дарби и способности, които да занесе със себе си на онзи свят. – „Какво да правим със страданията?“ От страданията, както и от радостите, ще се учите. Всяко нещо, което се случва в живота на човека, е предметно учение. За да се домогне до

реалността на нещата, до дълбокото разбиране на живота, човек неизбежно минава през радости и страдания. Разумният лесно се справя със скърбите и страданията, неразумният обаче, вместо да се справи с тях, повече се обърква и затруднява живота си.

Какво знание е това, което нищо не допринася на човека? Като живее, той всеки ден трябва да прибавя по нещо ново към своето знание, към своите добродетели и дарби. Печалбата не подразбира трупане на капитали, но прилагане на капиталите в обращение – каквото печели във физическо, в сърдечно отношение, човек трябва да го вложи в работа; не го ли приложи, той ще създаде в организма си известен застой. С това се обяснява и физическата пълнота на човека.

Тялото трябва да бъде добре организирано, да няма никакви излишъци. Мускули трябва да има човек, а не мазнини; мускулите придават пластичност на тялото. Тялото на ангелите се отличава с голяма пластичност и красота. Видите ли един ангел, никога няма да го забравите и всяка негова дума се запечатва в съзнанието ви за векове. Каже ли ви, че от вас човек ще стане, наистина ще станете човек; за тези негови думи вие сте готови да понесете всякакви страдания, мъчнотии и гонения. Чрез думите, които ангелът ви е казал, Радостта ви е посетила. Всяка дума, която излиза от устата на праведните, на светиите, на добрите хора, крие в себе си велика сила.

Казва Христос: „Истината ще ви направи свободни". Именно за тази свобода човек се стреми към Истината. Верни и силни са думите на Христа. Следователно, каже ли ви някое Възвишено същество, че от вас човек ще излезе, не се съмнявайте, не питайте кога ще стане това, нито отлагайте нещата за далечното бъдеще. Кажете в себе си: „Ще работя с любов, за да стана човек". Кога? Не мислете кога ще реализирате желанието си. Още днес можете да станете човек; това значи: „Още днес съм човек, в мен са вложени ред дарби и способности. Освен това са ми дадени и условия, за да развия

вложеното, и сега не ми остава нищо друго, освен да работя, да раста и да се развивам“. Ако противодействате на тия условия чрез съмнение, колебание, леност, вие сами се осакатявате. Не допускайте никакво съмнение в душата си.

Мнозина се запитват: „Може ли човек да живее без съмнения?“. Питам: трябва ли да се съмнявате, ако пътувате с модерен здрав параход, направен по всички правила на техниката? Ама параходът се клатушкал; колкото и да се клатушка, капка вода няма да влезе в него. Вълните ще удрят, ще го люлеят на една и на друга страна, но той ще цепи водите и сигурно ще върви напред. – „Не може ли без клатушкане?“ И без клатушкане може. Ще дойде ден, когато техниката ще постигне това, което днес и липсва, и параходът ще се движи с бързината на вълните. Щом бързината му се изравни с бързината на вълните, всякакво клатушкане ще изчезне.

Оттук правим следния извод: колкото по-бавно се движи човек, толкова повече страда. На какво се дължи бавното движение на човека? На неговите слаби вяра, надежда и любов. Колкото повече вярата, надеждата и любовта му се усилват, толкова повече се усилва и бързината на неговото движение. Дали движението на човека е силно или слабо се познава по това как той се справя с болестите си – може ли някой чрез мисълта и волята си да изпъди болестта си навън, казваме, че този човек е силен, всички движения в него стават бързо. Болестите се дължат на натрупване на чужди вещества в човешкия организъм, но чрез мисълта и чрез волята си той може да изхвърли тия вещества вън от тялото си и да оздравее. Не може ли сам да направи това, нека потърси съдействието на няколко свои приятели. Христос казва: „Където са двама или трима, събрани в Мое име, там Съм и Аз“.

Велико и мощно нещо е човешката мисъл и колкото е по-възвишена, толкова по-големи възможности крие в себе си. Мисълта е

Божественият елемент в човека. В Божествения свят нещата стават моментално; това означават думите: „За Божественото всичко е възможно“. Следователно прилагайте мисълта си, за да постигнете своите желания.

Какво ще правите със страданията? Този въпрос е лесно разрешим. Страданията не са нищо друго, освен раница на гърба на човека. Щом сте в Божествената кола, никаква раница няма да ви измъчва; ще се качите на колата, ще свалите раницата от гърба си и ще я сложите настрани. Какво правят сегашните хора? Те са се качили на Божествената кола, седят с раницата на гърба си и страдат. Няма защо да страдат – като свалят раницата, страданията им ще изчезнат. Сиромашията, болестите, невежеството, безверието представляват раници на гърба на човека; тези раници трябва да се снемат, т.е. задачите трябва да се решат.

Всеки сам трябва да свали раницата от гърба си, да не чака външна помощ – спасението на човека няма да дойде отвън. Трябва ли, като ставате сутрин от сън, да очаквате някой да измие лицето ви? Новата култура, или Христовото учение, позволява да ви направят малка услуга – да ви донесат вода; що се отнася до миенето, това всеки сам трябва да направи, а още по-добре е човек сам да си донесе вода и сам да се измие.

Често религиозните хора се спират върху въпроса кой е по-напреднал и кой – по-малко. Казват за някоя сестра или за някой брат, че са напреднали, т.е. духовно издигнати; същевременно те страдат от ревматизъм или от друга някаква болест. Според мен онзи, който наистина е напреднал в духовно отношение, не боледува. Каква духовност е тази, когато някоя напреднала сестра има ревматизъм в двата крака, а ненапредналата – само в единия? Не е лошо да боледува човек, но трябва да се знае кой именно боледува. Като се разболее, той има условия да работи върху себе си, да се изправя.

Който има силна Вяра, лесно се справя с мъчнотиите, с болестите си и страданията; той знае кои неща са негови и кои – наследствени. Дали нещата са чужди, или са свои, човек трябва усилено да работи, да гледа на всичко като на задачи, които сам трябва да реши. Щом се намери в известно затруднение, той казва: „Аз не мога да реша този въпрос, но учените, великите хора ще го разрешат“; учените хора ще разрешат своите задачи, а ти ще разрешиш своите. Богатият си служи с автомобили, с радио и с телефон, за да свършва по-лесно работата си, но и ти, сиромахът, трябва да направиш всички усилия, за да придобиеш телефон, радио.

Има задачи в живота, които трябва да се постигнат още сега. Човек не трябва да гледа лековерно на нещата, да отлага реализирането им за далечното бъдеще. Вярвайте, че още днес можете да постигнете своите идеали: да станете учени, силни, здрави, свободни хора; изгубите ли днешните условия мъчно можете да се върнете към тях. Чуете ли Божия глас, тръгнете след Него още днес! Отложите ли изпълнението на това, което Той ви казва, едновременно изгубвате и добрите условия.

Като ученици, вие трябва във всеки момент да използвате динамичната сила на вашата мисъл, чрез нея да влезете във връзка със силите на Природата. Тя е готова да дава на разумните изобилно, за да могат да работят. – „Дали и Бог е съгласен с това?“ Що се отнася до успеха, до доброто, до напредъка на човека, Бог всякога дава съгласието Си. Не само днес, но още от началото Бог е пожелал доброто и напредъка на човека и във всички случаи му съдейства.

Бог не съизволява в страданията и нещастията на хората. Страдат ли, нещастни ли са, те сами са създали това положение. Докато страдат, хората мислят за Бога; престанат ли страданията, престават да мислят за Него. Това не е никакво убеждение, никакъв

морал. И като страда, и като не страда, и като здрав, и болен човек трябва да има едно и също неизменно верую.

Новото учение изисква от човека работа и труд; щом работи и се труди съзнателно, той всякога ще бъде радостен и весел. Да работи, да се труди, да люби – това са ред задачи, които непрестанно трябва да решава. Той трябва да върши всичко по нов начин, за да има нови резултати; върши ли го по стар начин, и резултатите ще бъдат стари.

Време е вече да се откажете от старото и колкото по-скоро направите това, толкова по-добре за вас. Старото не разрешава въпросите. Разболееш ли се, не бързай веднага да търсиш лекар – първо ще се обърнеш към себе си, където се крие един от най-опитните и видни лекари; той ще ти даде ценни съвети, които трябва да изпълниш. Ако искаш да се изповядаш, вглъби се в себе си; там ще намериш своя добър изповедник. Това не значи, че трябва да отидете в друга крайност – да мислите, че хората не са ви нужни; не, понеже всички хора имат по един виден професор или проповедник в себе си, последните ще се обединят в едно общество и солидарно ще ви помагат. Познава ли отделните хора, човек ще познава и техните вътрешни професори и проповедници. Като познава хората, същевременно той ги обича. Всички напреднали същества образуват едно велико общество, членовете на което взаимно си помагат.

И тъй, човек не може да познава своя ближен, докато не го обича; щом го обича, той е готов на всички услуги и жертви за него. За тази цел трябва да държи в ума си мисълта, че всичко може да се изправи, че всичко е възможно – кога? Когато е свързан с Бога. Вярвайте в Доброто и дръжте в ума си положителни мисли.

Казано е, че трябва да имате вярата на детето. Майка и дете отиват на църква, за да се молят за дъжд. Детето казва на майка си:

– Мамо, вземи чадър.

– Защо?

– Дъжд ще вали.

Значи детето вярва, че като се молят на Бога за дъжд, молитвата им ще бъде приета. Майката не вярва в резултата на молитвата – тя си казва: „Или ще вали, или няма да вали“. Така гледат на нещата всички възрастни. Болният се моли на Бога да му помогне да оздравее, а същевременно си мисли: „Или ще оздравея, или не“. Щом се обръща към Бога, човек не трябва да философства, а да държи в себе си положителната мисъл, че молитвата му ще бъде чута и той ще оздравее.

Често хората сами се спъват. Те очакват помощ отвън, без да подозират, че в тях се крият велики, мощни сили. Една майка лежала известно време болна и все очаквала да стане някакво чудо с нея – да дойде някой отвън, да сложи ръцете си върху главата и и тя моментално да стане. Един ден детето и се пъхнало под леглото да играе. То драснало една клечка кибрит, за да търси нещо, но по невнимание чаршафът на леглото се запалил; болната усетила, че нещо горещо лъхнало към нея, и от ужас да не стане пожар, незабелязано скочила от леглото си и в един момент се намерила на крака, но вече здрава. От страха, който преживяла, станал особен обрат в нервната и система, вследствие на което оздравяла. Тя си казала: „Добре, че не изгорях, но какво стана с мен – не зная. От момента, в който стъпих на краката си, аз се почувствах здрава“. Значи болестта е отишла заедно с чаршафа.

Казвам: Природата е крайно разумна; тя използва всички противоречия за добро. Щом знаете това, благодарете за всичко, което се случва в живота ви. За онези, които любят Бога, всичко се обръща на добро.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина пребъдват с нас.

6 лекция, 3 октомври 1929 г., София, Изгрев

НОВОТО В ЖИВОТА

Размишление за целия ден върху изречението „Правият път на душата“.

Кое е новото в Природата? Изгряването на Слънцето. Кое е новото в човешкия живот? Събуждането на човека. Като се събуди, той започва да мисли за ядене. Защо яде? Детето яде, за да порасне; възрастният яде, за да поддържа живота си – чрез храната животът влиза в човека и започва да се проявява. Значи и храненето е ново в живота. След всеки изгрев на Слънцето човек мисли за ядене, т.е. за своето растене.

Докога Слънцето изгрява най-високо за човека? Средно до 21-годишна възраст – до тази възраст растенето му е най-голямо. През цялото време, докато расте, Слънцето му дава, но същевременно и взима нещо от него. Ден след ден линиите на човешкото лице се изменят, докато най-после се вижда принуден да заложи всичко, за да се отплати за това, което е получил; дойде ли до това положение, човек казва, че старостта го е налегнала вече.

Съвременните хора се питат какъв е смисълът на живота и си отговарят, че човек е дошъл на Земята, за да живее. Лесно е да се каже това, но изкуство е да се знае как да се живее. Като е дошъл да живее, всъщност живее ли както трябва? Като изгрява и залязва Слънцето, за човека ли прави това? Като изгрява, Слънцето му дава нещо, но даром ли дава, или назаем? Фактът, че човек почернява от него, показва, че то взима нещо. Значи от една страна Слънцето дава, а от друга – взима. Българският чорбаджия казва на дъщеря си: „Дъще, не ходи денем по Слънце, защото ще почернееш и хубостта си ще изгубиш“. Разумност се иска от човека, за да знае кога и по колко време на ден

да се грее на Слънце. Като живее на Земята, той трябва да изучава физическия свят, да знае какви трябва да бъдат отношенията му към всички живи същества.

Какво представлява физическият живот? Животът на Земята не е нищо друго, освен живот на сцената, на която се играят различни пиеси: комедии, драми и трагедии. Вие отивате на театър един път в месеца или в седмицата. Какво сте разбрали от пиесата, която представят? Нищо особено. Отивате един ден на театър, гледате пиесата ***Хамлет***[86] от ***Шекспир***[87]. С какво се характеризира Хамлет – Хамлет разсъждава върху въпроса „Да бъда или да не бъда“. Какво означават тия думи? Да съм богат, или да не съм? Добре е човек да бъде богат, но ако не може да носи сиромашията, никога не може да бъде и богат. Богатството се управлява от богатите, но се крепи на гърба на сиромасите. Сиромашията пък се дължи на богатите, но сиромасите я управляват.

Знаете ли какво значи да управлявате сиромашията? Всички знаят какво значи да управляват богатството, но като дойде до сиромашията, не знаят как да я управляват. Богатият, който се е научил да управлява, бяга от сиромашията; той казва: „Страшно нещо е сиромашията! Сиромашия – гладория“. Наистина, сиромахът страда

---

[86] ***Хамлет*** – трагедия от английския поет и драматург Уилям Шекспир, написана между 1600 и 1602 г., най-дългото произведение на автора. За първоизточник на текста се смята легендата Amletus от датския летописец Саксон Граматик, записана в трета книга от „Деяния на датчаните“, чийто сюжет е вдъхновение и за друг английски автор – Томас Кид. Най-популярната част от трагедията е монологът на главния герой – принцът на Дания Хамлет, който започва с репликата „Да бъдеш или да не бъдеш -това е въпросът“.

[87] **Шекспир, Уилям** (1564-1616) – английски поет и драматург, един от най-значимите автори в световната литература. Написал е 38 пиеси, 154 сонета, множество поеми. Характерни за него са способността му да улавя тънките нюанси на човешката природа, блестящият език, невероятната ерудиция на творбите му. Английският ренесанс е наричан в негова чест „Шекспиров период“. Някои от най-популярните му произведения са *Крал Лир, Ромео и Жулиета, Макбет, Отело, Антоний и Клеопатра, Сън в лятна нощ, Укротяване на опърничавата, Много шум за нищо* и др.

от глад, но от какво страда богатият? От пресищане. Като гладува, сиромахът става слаб, тънък, пожълтява; гласът му става мек, кротичък, като божа кравица е. Богатият надебелява, зачервява се, едва се движи. Богатия наричат светски човек, а сиромаха – духовен. И двамата разрешават един важен въпрос. Богатият разрешава въпроса за богатството и всеки ден изчислява с колко единици се е увеличил капиталът му. Единицата е мярка, която определя силата на човека. Колкото и да е малко, растенето е процес, чрез който Природата измерва колко капитал е вложила в човека и с колко единици се увеличава този капитал. Който може да работи правилно с този капитал, и растенето му ще върви добре; който не може да се справя с него, и растенето му спира. Стреми ли се човек към големи работи, към бързо нарастване на капитала, той влиза в механичните процеси.

Живот, в който процесите стават механично, е живот на актьора, който всяка вечер играе различни роли: цар, учен, прост, богат или беден и т.н. – това са все чужди роли, в които той не влага свое съдържание. Външно актьорът е като всички хора, но къде е истинският човек? Истинският човек се крие в очите. Казвате, че по очите познавате човека; наистина, те никога не лъжат. Когато гледате някоя къща, по големината и направата на прозорците съдите за хората, които живеят в нея. Ако измервате големината на прозорците, все ще намерите разлика между единия и другия, невъзможно е всички да бъдат еднакво големи – ако не повече, поне по един милиметър ще има разлика между тях. За човека един милиметър разлика не е много, но за Природата един милиметър е голяма величина; тя си служи даже с мярка, равна на една хилядна от милиметъра.

Следователно, както по прозорците на къщата съдите за хората, които живеят в нея, така и по очите преценявате човека. Очите на

хората не са еднакво големи. Ако лявото око е по-голямо, това показва, че чувствата взимат надмощие; ако умът му не е силно развит, човек мъчно се справя с изобилието на своите чувства – той няма достатъчно храна за своите чувства и желания, вследствие на което те са осъдени на смърт.

Като живее, човек трябва да расте, т.е. всеки ден да прибавя по нещо ново към своите мисли, чувства и постъпки; престане ли да расте, започва да остарява, вследствие на което линията на изгряващото Слънце не се удължава, а постепенно се съкращава. В залеза на Слънцето човек се лишава от онази възвишена мисъл и от благата, която тя носи със себе си. Остаряването не е нищо друго, освен лишаване от благоприятните условия, които изгряващото Слънце носи. Старият човек иска да направи нещо, да реализира някое свое желание, но вижда, че няма условия. Колкото повече остарява, толкова повече приближава към смъртта.

Какво представлява смъртта? Какъв е нейният вътрешен смисъл? Загуби ли носи, или печалби? Загуби. Първото нещо, което човек губи със смъртта, е животът; с тази загуба той се лишава от благоприятни условия за растене и развиване. Мнозина мислят, че като умрат, ще се освободят. От какво ще се освободят – от дълговете си към Слънцето; значи те бягат от Слънцето. Докато живее, човек се радва на Слънцето, работи, печели, но същевременно плаща дълговете си; изгуби ли този живот, той се лишава от условията, които Слънцето му дава, и при това положение изпада в големи разочарования.

За да не се разочарова, човек трябва да живее идейно, да гледа на живота като на нещо цяло, неразделно. За идейния е все едно къде ще живее – дали е на Земята, или е на Небето, той все живее, но при различни условия. И в богатството, и в сиромашията вижда условия за живот, за работа и за развитие. Идейният човек носи в себе си

Духа; където отиде, той се чувства пълен с радост и готов за работа. Неидейният очаква Духът да дойде отвън, да го импулсира, да му даде подтик за работа.

Днес вие носите в себе си свещената идея да служите на Бога, но ако не живеете идейно, тя ще остане неразбрана. Някой казва: „Едно време много се въодушевявах, но сега вече от нищо не се въодушевявам. Защо – защото остарях“. Който на младини се въодушевява, а на старини губи въодушевлението си, не е идеен човек. Истински идеен е онзи, който и на младини, и на старини се въодушевява. Идейният човек никога не остарява, той винаги е млад.

Който разбира същината на живота, гледа съзнателно и на изгряването, и на залязването на Слънцето. Като изгрява, той знае, че то носи безброй блага за живота. Че щял да почернее – той не се смущава от това; за него Слънцето представлява сбор от милиарди Разумни същества, които идват на експедиция на Земята. Всяко Разумно същество оставя своя подпис върху лицето на хората, да знаят кой ги е посрещнал; тези подписи хората наричат почерняване. Ние пък казваме, че здрав човек е онзи, който почернява – Слънцето извлича от него нечистотиите и го лекува. Който не почернява, той не може да се лекува от Слънцето. В това отношение то носи големи блага за човека – събужда в него желание за живот, за работа, за печалби. Вечер, когато то залязва, човек трябва да се проникне от идеята да плаща за онова, което е получил. Денем той придобива, вечер дава. Хората трябва да реформират своите разбирания за печалби и загуби, за живот и смърт, да не се плашат от тях.

И тъй, смъртта не е нищо друго, освен заминаване на човека за друг свят, за да учи това, което на времето си не е могъл да научи. Много пъти е отивал в онзи свят, но не е научил всичко, което трябва; и на Земята е живял много пъти, но и тук не е научил всичко. Ето

защо той постоянно ще заминава за другия свят и отново ще се връща, докато придобие положително знание за живота.

Когато бащата заминава за другия свят, синовете и дъщерите му ще го изпратят и ще очакват от него писма. Той трябва да им пише поне веднъж в годината. – „Кой пренася тия писма?“ Специални пощальони. Много от тия писма и до днес седят в пощенските кутии, защото адресът им не е точен. Който пише, той трябва да знае точния адрес на онзи, на когото изпраща писмо.

Колкото повече и по-положителни знания придобива човек от живота си на Земята и в онзи свят, толкова по-големи са условията за неговото растене. Следователно, като е дошъл на Земята, човек трябва да расте; не може ли да расте, той се разочарова, става недоволен от живота. Недоволният гледа отрицателно на всичко – той не вижда Доброто, вижда само злото в света. Наистина, има зло, но не е достатъчно само да се вижда; човек трябва да знае къде се крият корените му и да го избягва. Една от причините за злото се крие в желанието на човека да владее чуждото благо. Законът на злото се изразява чрез стиха: „Разделяй и владей!“. Може ли смъртният да владее един човек? Ще каже някой, че иска хората да го слушат; щом е смъртен, хората не могат да му се подчиняват, нито да го слушат. Всеки човек трябва да бъде свободен, да изпълнява това, което Бог изисква от него. Щом изпълнява Волята Божия, всички ще го слушат и ще му се подчиняват. Може да изправя хората само онзи, който е изправил себе си. Как ще проповядвате на хората, ако вие сами не сте убедени в това, което проповядвате? В деня, в който човек пожелае благото на брата си за себе си, той е внесъл злото в своя живот; в деня, в който реши да пожертва своето благо за ближните си, той е внесъл Доброто в живота си.

Искате ли да дадете път на Доброто в себе си, като пожелавате известно благо за себе си, пожелавайте същото благо и за своя ближен

– нека вашето благо бъде и негово благо. Дадете ли първо място на Доброто в живота си, вие ще се вглеждате в положението на ближните си, ще взимате участие в техните радости и скърби. – „Ама защо страда човек?“ За изкупление на своите минали грехове. – „Защо се радва?“ За добрините, които е правил в миналото. Не е достатъчно човек да знае само това, но той трябва да знае и къде и по какъв начин е грешил; същевременно трябва да знае и добрините, които е правил.

Човек трябва да гледа с отворени очи както на добродетелите си, така и на своите погрешки. Той трябва да бъде безпристрастен към себе си – направи ли някаква погрешка, трябва да я признае и да е готов да я изправи; не я ли признае, ще бъде поставен на изпит – и втори път да направи същата погрешка, за да я признае.

Лесно е да се отрече човек от погрешките си, но мъчно е да се освободи от техните последствия. Лесно е да каже, че не пуши или че няма да пуши, но когато опита да откаже тютюна, вижда колко мъчно може да направи това – от дълго пушене е развил в себе си една слабост, която трудно може да преодолее. Като работи върху себе си, човек постепенно се усилва и става господар на своите слабости.

Следователно силен човек е онзи, който прави не това, което желае, а това, което не желае. Но и в едното, и в другото има две страни – положителна и отрицателна; в този смисъл човек трябва да различава желанията си и да знае кое трябва да прави и кое – не. Като желае или не желае нещо, той трябва положително да знае към коя категория се отнася неговото желание или нежелание и какви ще бъдат резултатите от нежеланията и желанията му – това всякога трябва да се има предвид. Не взима ли под внимание резултатите от своята работа, човек постоянно се намира пред изненади и противоречия. За да не се изненадва, между мислите, чувствата и постъпките му трябва да има пълна хармония; затова е казано, че

истински човек е онзи, на когото мислите, чувствата и постъпките са в пълна хармония. Наруши ли се тази хармония, той се намира в преходно състояние, изгубва онова вътрешно равновесие, което го характеризира като човек.

Следователно истински човек е този, който е поставил ума, сърцето и волята си на своята висота; измени ли мястото на едно от тях, той вече губи образа на човек, огрубява, ожесточава се и се проявява в някои отношения като животно. Запази ли своето вътрешно равновесие, човек остава винаги млад. Когато някой се оплаква, че е започнал да остарява, това показва, че е изгубил своето вътрешно равновесие, изменил е отношенията си към Първата Причина. Каже ли някой, че на младини е бил добър, чистосърдечен, а на старини се е изменил, той не говори истината; какъвто е бил на младини, такъв е и на старини.

Във всеки човек има нещо добро, красиво, но благодарение на неговия неустойчив характер доброто и красивото се е засенчило от преходни, от странични неща. За да запазите доброто, което е вложено във вас, трябва да бъдете будни към всички свои прояви – направите ли някаква погрешка, веднага я изправете; гледайте да не прекарате нощта с погрешката си – изправете я, преди да е залязло Слънцето.

И тъй, знайте, че при всяко изгряването на Слънцето ви предстои растене едновременно в три посоки: умствено, сърдечно и волево. Всеки ден умът трябва да се просвещава, да придобивате повече светлина; сърцето трябва да се разширява, а волята – да се усилва, да ставате смели и решителни в доброто. Денят е завършен добре, когато в ума, в сърцето и във волята на човека се прибави по нещо ново – това означава правилно растене. При това положение човек трябва да благодари за изгряването и залязването на Слънцето; не благодари ли, не признава ли благата, които то му носи, на лицето

му се поставя белег, който показва, че старостта е сложила първия отпечатък върху него. Ако това не е вярно, как ще си обясните явяването на бръчки по лицето, които говорят за вътрешен безпорядък в човека? Има бръчки, които показват неговата доброта, разумност, привързаност, но те се отличават от тия, които показват вътрешния безпорядък.

Днес всички хора се стремят към Новото в живота. В какво се заключава то – в посрещане и изпращане на Слънцето. Като го посреща, човек приема благата, които то носи в себе си; като го изпраща, той благодари за получените от него блага и се прибира в дома си, за да ги обработва, да си почине и да стане на другия ден бодър и разположен, пак да го посрещне и да получи нови блага.

Като направи равносметка на полученото и обработеното в себе си, човек се проявява правилно. Той се съзнава като слуга, помощник на слабите. Разбере ли своето предназначение в живота, приел е правилно благата, които Бог му е дал, и вече може правилно да расте и да се развива. Само смиреният дохожда до това съзнание. Да се смири човек означава да разбере своето предназначение като слуга в живота, да бъде готов във всеки момент да изправя погрешките си; като ги изправи, да им сложи кръст, да ги остави в света на забравата. Смиреният човек върви към вечно подмладяване, а не към старост. Линиите на неговото лице са осмислени. Той всеки ден ликвидира със старото, с линиите на безпорядъчния живот, и във всеки момент проверява състоянието на своя ум, на своето сърце и на своята воля; забележи ли някъде и най-малката дисхармония, веднага я изправя.

Иска ли постоянно да расте, човек трябва да спазва правилата на Новия живот; не ги ли спазва, още на 21 години растенето му ще спре, ден след ден старостта ще хвърля своя отпечатък върху лицето му, докато най-после го предаде в ръцете на смъртта.

Понеже не могат да се справят със смъртта, старите казват: „Нашата работа е свършена вече, но поне децата да са живи и здрави“. Така не се разсъждава. Всеки баща, всеки стар човек трябва да каже: „Аз трябва да бъда жив, за да бъдат живи и децата ми. Щом аз живея, и те ще живеят; ако аз умра, и те ще умрат“. Някой казва: „Нека да има богати хора, че да дават“; не, всеки трябва да живее, да бъде богат, той да дава – той пръв трябва да направи този опит, да покаже как се дава, за да знае как да иска.

Като е дошъл на Земята, човек ще бъде или богат, или беден; това са две крайности, от които ще се учи. Божественото в живота примирява тия крайни положения. Като изхожда от позицията на великите закони, човек знае, че ако използва добре условията на сиромашията, в бъдеще ще стане богат; ако не използва разумно условията на богатството, в скоро време ще стане сиромах.

В каквото и положение да се намерите, вие трябва да учите, да придобивате знания и опитности, които да отнесете със себе си – само така ще изградите вашето духовно тяло, с което можете да живеете в Духовния свят. Радвайте се на това, което сте изработили и което можете всякога да носите със себе си.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина пребъдват с нас.

7 лекция, 9 октомври 1929 г., София, Изгрев

ЗАКОН ЗА БЛАГОПРИЛИЧИЕ

Пишете върху темите:
Качества на милосърдието;
Причини за обществената криза;
Качества на благоденствието.

Отговорете на въпроса какво ви интересува най-много; този въпрос е общ, защото във всеки даден момент човек се интересува от различни неща. Има случаи, когато не знае какво го интересува, но ако е поел една определена посока на движение, ако има една мисъл или едно желание, което взима надмощие над всички останали мисли и желания, знае какво го интересува в живота. Когато няма определена посока, човек е в положението на едно оформящо се тяло – без никакъв интерес; той все има някакви интереси, но те са временни и преходни.

Когато мисли върху известен въпрос и не може да си отговори, най-после човек казва: „Да си хапна малко, поне да се нахраня“. Така постъпват и обикновеният човек, и философът. Щом стане сутрин от сън, първата работа на човека е да се нахрани, той мисли за ядене; в този смисъл храненето представлява първата станция, на която човек слиза за известно време. Първата почивка определя посоката на неговото по-нататъшно движение. Ако се е хранил правилно и ако е приел храна, съответна на неговото вътрешно състояние, той ще се чувства разположен, с повдигнато настроение и способен за работа; не е ли постъпил според тия правила, ще изпитва разстройство, смущения в стомаха и в корема си и ще се задържи на тази станция повече, отколкото е предвиждал. Това показва, че и при храненето,

т.е. при първата станция на човешкия живот, има известни правила на благоприличие, които трябва да се спазват.

Какво разбирате под думата ***благоприличие?*** Благоприличието е външно качество на човека; то подразбира добра външна обхода. Една от спънките на съвременния човек е тази, че обръща внимание на външните неща в живота. На хората, които външно са по-угледни, по-красиви, с по-високо положение, той спира погледа си повече; на тях отдава по-голямо внимание, отколкото на по-нискостоящите и грозните. Например ако срещнете един богат и един беден, вие ще спрете вниманието си повече върху богатия, ще искате да говорите с него повече, отколкото с бедния.

Когато богатият говори, той често употребява личното местоимение ***азъ***[88]. Това значи ***Аз имам възможности, сили, средства да направя каквото пожелая.*** Бедният не се решава да употребява това местоимение. Думата ***азъ*** е съставена от три букви; крайната буква е ***ъ*** – знак на мълчание. Какво показва мълчанието – че докато яде, докато не е свършил работата си, човек трябва да мълчи; ако яде и същевременно говори, той се раздвоява, т.е. движи се в две различни посоки. Ако човек се движи едновременно в две различни посоки, работите му остават назад.

Законът за благоприличието не е закон само за Земята, но и за Небето. Не се ли спазва този закон, и хората, и Възвишените същества от Небето се огорчават. Благоприличието е една от основните черти на Възвишените същества – светии, ангели спазват благоприличие във всички свои прояви. Това е едно от ценните качества на ученика – ученикът трябва да се държи благоприлично; излезе ли пред учителя си, той трябва да застане благоприлично.

---

[88] **Азъ –** до правописната реформа от 1946 година местоимението *аз,* както и други думи в българския език, се пише с т. нар. *краесловен ер* (ъ) – част от старобългарската книжовност.

Някои ученици слагат ръцете си отзад; това е една лоша стойка – когато човек държи ръцете си отзад, това показва, че е вързан, че не разбира какво му се говори. Само вързаният държи ръцете си отзад. Когато застане с ръце отпред, на корема, това показва, че има чорбаджийско разположение; когато сложи ръцете си настрани, до тялото, а десния крак изнесе напред, това показва, че се готви да отива на работа. Първото положение е господарско, а второто – на слуга. Чорбаджията представлява пълно буре, потопено във вода, и само единият край на това буре се подава над водата; слугата пък представлява празно буре, без съдържание, той отива на работа, за да се напълни с нещо.

Докато е празно, бурето седи на повърхността на водата, вижда се цялото. Пълното буре може да се уподоби на светски човек, на голям материалист, който е потънал във водата до шия; празното буре е подобно на духовен човек, който се движи по повърхността на водата и се стреми нагоре, откъдето очаква да се напълни. В живота пълното буре има по-голямо уважение от празното. Който мине покрай празното буре, бутне го оттук-оттам и заминава. Празното буре се моли, иска да му се даде нещо, а пълното дава. Когато получи нещо от пълното буре, празното казва: „Добър човек е този“. Защо е добър – защото има някакво съдържание в себе си. Следователно, когато имате добро мнение за някой човек, вие казвате, че той е човек със съдържание.

Сега аз разглеждам вътрешния смисъл на нещата и питам: какво печели човек, ако придобива богатство, слава, знание и сила, а губи своето благочестие? Какъв смисъл имат тия придобивки за човек, който не може разумно да ги използва? Докато е сиромах, той се отнася внимателно към всички хора; щом забогатее, възгордява се и се отнася с пренебрежение към ония, които стоят по-ниско от него. Той казва: „Не ме интересуват хората“. Защо не се интересува от

хората – защото е изгубил своето благоприличие. Той е изгубил същественото и не знае, че богатството, което днес има, утре може да изгуби и да остане празно шише, без никакво съдържание. Изгуби ли здравето си, човек пак се лишава от същественото в живота. Като е здрав, всеки ден придобива нещо ново; като е болен, той външно губи, а вътрешно печели. Здравето носи радост, а болестта – скръб и страдание, но и в едното, и в другото човек има условия да учи.

Следователно, като ученици, от вас се изисква да прилагате своето благоприличие. – „Кой може да приложи благоприличието си?“ Който има съзнание за своята личност, който има достойнство, който съзнава отношенията си към всички живи същества. Каже ли ***Азъ,*** този човек е определил вече отношенията си към всички живи същества.

Казват, че човек, който употребява често думата ***азъ***, има високо мнение за своята личност. Да употребиш думата ***азъ*** не значи съзнание за своята външна личност, но съзнание за себе си като душа, която е излязла от Бога, която има отношение към всички живи същества. Аз-ът определя човешкия характер. Характерът пък очертава линиите на човешкото лице. Като живее, човек е изложен на скърби и на радости, които оформят неговия характер. Като страда, той определя отношенията си към Бога; като се радва, той се свързва с хората и благодари за всички блага, които е получил в живота си.

И тъй, искате ли да си съставите понятие за личността на човека, измерете дължината и ширината на неговото лице; по тези две мерки се определя интелигентността на човешкия ум и устойчивостта на чувствата. Колкото по-устойчиви са чувствата, толкова повече може да се разчита на човека. Ширината на лицето трябва да бъде нормална. Тя е толкова необходима за човека, колкото е необходима и за основите на къщите – тя е база, върху която се градят нещата. Ако имате три къщи, построени на три различно широки основи, най-

устойчива ще бъде онази от тях, която има най-голяма ширина. Но ширината се определя от височината на къщата. Изобщо, между височината и ширината на едно лице или на една къща трябва да има известно съотношение.

Някой строи къща и казва: „Аз се задоволявам с малко. Достатъчна ми е една колибка, да има къде да се подслоня“. Не е въпрос човек да се задоволи с малкото, то е условие за работа. Като се работи, след време малкото се увеличава, става голямо. Човек трябва да има широка основа, върху която да работи. Дължината на лицето определя развитието на човека и посоката, към която се стреми.

Къде е фокусът на човешкото лице? При устата. Това показва, че съвременните хора живеят под носа си, т.е. в подножието на планините. Носът е висока планина. Над него се открива още една планина – челото. За да разбере тия неща, човек трябва да има голямо въображение, иначе не би могъл да разбере какво отношение има устата към живота. От устата зависи физическия живот, тя определя неговите условия. Да живее човек около устата си не значи да мисли само за материални работи; съзнателният се интересува еднакво и от материалните, и от духовните неща.

Като живее на Земята, човек трябва еднакво да се интересува и от пълното, и от празното буре. Пълното буре го интересува дотолкова, доколкото се вижда горното му дъно над водата; потъне ли под водата, всякакъв интерес се изгубва. Празното буре пък го интересува дотолкова, доколкото има възможност да се напълни. Следователно, когато богатият потъне в света, поне очите му да останат на повърхността, за да вижда какво става, как се уреждат работите. Който вижда, само той може да мисли; който не вижда, не може да мисли. Казват, че човек не трябва да вижда много; не, човек трябва да вижда, за да мисли.

Да се върнем към закона за благоприличието. Той има отношение към всички живи същества. Който няма благоприличие, той се отнася към всички с пренебрежение – слага ръцете си отзад, изправя се, вдига глава и казва, че от никого не се интересува, никого не признава, даже и Бога. Нека излезе пред Слънцето, което има 35 милиона градуса топлина, да види ще останат ли ръцете му зад гърба! Сам няма да забележи как ще сложи ръцете си встрани и ще се стопи, както металите се топят от огъня. Това стопяване, това смаляване наричаме смирение.

Излезе ли пред Бога, пред Слънцето на живота, всеки човек ще се смири. Да се смири означава да мине през огъня на Любовта. Голяма е температурата на този огън, но тя се изявява различно – според съществата, които са поставени на него. Каквато и да е тази топлина, тя е непоносима, всеки бяга от нея. Влезе ли съзнателно, доброволно в този огън, човек се пречиства и светъл става, затова се казва за Бога, че е велик и страшен. За онзи, който не разбира, Бог е страшен; за онзи, който разбира, Бог е Любов, Бог е велик и благ. Ако човек не е готов за Духовния свят и види Бога, той ще преживее такъв страх, че през целия си живот няма да го забрави; този страх показва, че е видял нещо извън своето разбиране.

На какво се дължи страхът? На неразбиране на законите на Битието. Страхливият, болният, слабият са лишени от благоприличие. Рядко ще срещнете болен, който да има благоприличие. Влезте в някоя болница и наблюдавайте болните – всеки болен вика, сърди се, говори за болестта си. Срещнете ли болен, който спокойно, с усмивка на уста носи болестта си, знайте, че този човек има благоприличие; той казва: „Всичко е от Бога, Той ще превърне страданията ми в радост“.

Чрез болестите се изпитва характерът на човека. Докато е здрав, той проповядва, съветва хората, учи ги, но щом се разболее, изгубва

опората на своя живот. Този човек няма никакво благоприличие в себе си. – „Ама не се търпят болките.“ Благоприличието трябва да противодейства на болестта. Чрез болестите се изпитва степента на човешкото развитие. Който има Аз-а в себе си, той разполага с различни методи да се освободи от непосилния товар на живота.

Законът за благоприличието представлява външна дреха на самообладанието. Когато започне да се повдига в обществото, човек придобива много неприятели. Изкуство е при тия случаи да знае как да се справя; прояви ли отвън благоприличие, а отвътре самообладание, той е разрешил въпроса. Не може ли да се справи с това положение, човек казва, че е нещастен, че Природата го наказва. Това е преувеличение на нещата; Природата има за цел да изправя хората, а не да ги наказва.

Като е дошъл на Земята, човек неизбежно ще страда, и то пропорционално на съзнанието. Колкото по-будно е съзнанието му, толкова по-големи страдания ще има. В стремлението на човека да се разшири и да се повдигне силите в неговия организъм оказват известно вътрешно напрежение; това вътрешно напрежение се чувства като страдание. Напрежението на силите на човешкия ум и на човешкото сърце е неизбежно – без него формата, в която човек е поставен да живее, не би могла да се разшири. В тази работа на човека Природата се явява негова помощница, тя му съдейства да придобие по-голям простор. Който разбира този закон, той се радва; който не го разбира, страда.

Сега, като обяснявам тия неща, това ни най-малко не значи, че няма да страдате. Дали ги знаете, или не, страданията са неизбежни. Теорията е едно, а практиката – друго. Истинско знание е онова, което прави човека сигурен. Сигурен трябва да бъде по отношение законите на Природата. Под думата ***Природа*** ние разбираме отношенията на проявения Бог към всички живи същества на Земята.

Ако в известни случаи тия отношения не съвпадат с личните разбирания на човека, той трябва да запази пълно спокойствие на духа си, т.е. да прояви своето благоприличие. Разумната сила, която управлява живота, никога не върши своеволия. Каквито и да са страданията на човека, те имат предвид някаква разумна цел – това трябва да бъде като постулат във вашия живот. Дали може да се докаже това, или не може, не е важно; вие трябва да го приемете в неговата абсолютност. Вярвайте в разумността на Природата; без Вяра няма никакво развитие. Вярата се отнася до неща, които не знаем, но са верни по същина.

Има много неща в живота на човека, които не могат да се докажат, но са абсолютно реални. Как ще докажете какво нещо е Любовта? Как ще определите, откъде иде тя, защо понякога е по-силна, а понякога – по-слаба? Защо иде, защо изчезва и защо отново се явява? Велика, мощна, разумна сила е Любовта, а не механична проява. Въпреки това тя не може да се докаже. Забелязано е, че колкото по-голяма е силата на Любовта, толкова и разумността става по-голяма. Любовта изисква от човека външна обхода, благоприличие. Влюбеният винаги спазва известно благоприличие. Докато люби, човек е отворен към хората, внимателен, предвидлив, готов на всякакви услуги; напусне ли го Любовта, светът пред него потъмнява.

И тъй, първото нещо в духовния живот на човека е Любовта. Който люби Бога, той има благоприличие; изгуби ли любовта си, с нея губи и благоприличието. Когато

Любовта посети човека, той трябва да бъде внимателен, за да не я изгуби; изгуби ли я, той е нарушил един от великите закони на Битието. Всяко нарушаване на тия закони осакатява човешкото съзнание. Съзнанието на човека може да се осакати, както майката може да осакати детето в утробата си, а може и да го пометне.

Като ученици на Велика Школа, вие трябва да пазите съзнанието си будно, да бъдете радостни и весели, да не губите разположението на духа си. Казано е в Писанието: „Бог ще ви бъде задна стража“; това значи: човек като гледа напред, Бог ще бъде зад него, ще го пази; потъва ли надолу, под тежестта на изпитанията, той знае, че Бог е над него, ще го изтегли нагоре. Питам: ако Бог е зад нас, над нас и пред нас, за да ни предвожда, трябва ли да губим присъствие на духа си и да се обезсърчаваме? Човек трябва да бъде чист, с детска вяра към обкръжаващите, да запази своето външно благоприличие и вътрешен мир.

Благоприличието е два вида: благоприличие на ума и благоприличие на сърцето. Първото благоприличие диктува на човека да поставя хората на онова ниво, на което той сам стои: ни по-високо, ни по-ниско от себе си; благоприличието на сърцето диктува на човека да обича ближния си като себе си. Срещнете ли един човек, отдайте му нужното място и съответната цена.

Изкуство е човек да цени нещата. Той трябва да работи в това направление. Мъчно се постигат нещата, но чрез работа и упражнения всичко е постижимо. За великия цигулар всичко е постижимо, но той е минал през изпитания, през усилия и работа, докато дойде до положението, в което днес се намира. Няма мъчнотия, която да не може да преодолее.

Ако изучавате живота от музикално гледище, ще видите, че той представлява велика музикална пиеса. Искаш ли да живееш правилно, ти трябва да свириш. Умът, сърцето и волята ти трябва да бъдат будни, да съзнават, че са необходими музикални пособия във великата пиеса. Какво мислят хората за цигуларя не е важно; той свири първо за Божественото в себе си, а после за хората. Какво прави овчарят, който по цели дни пасе овцете – взима кавала си, надува го и ходи след овцете. Той свири, радва се на своята песен и вярва, че от

него човек ще стане; не се обезсърчава, че свири на овце. Това е човек, който има благоприличие. Защо се препоръчва благоприличието – защото дава стабилност на човешкия характер.

Дръжте тялото си винаги изправено. Гръбначният стълб трябва да бъде всякога в посока, перпендикулярна към центъра на Слънцето и центъра на Земята. Искате ли да бъдете здрави, дръжте в ума си мисълта за Бога като Център на Животворното слънце, а мисълта за ближните си като условие за вашето растене и развитие. Като живее на Земята, човек трябва да се движи между две точки: една под краката му и една над главата; остане ли само с една точка, той ще увисне във въздуха. Само Бог може да седи на една точка.

В заключение казвам: благоприличието е закон за здравето, благоприличието е хигиена на живота. С благоприличието, като качество на човека, всичко може да се преодолее: болести, мъчнотии и страдания. Дойде ли болестта, човек първо ще потърси някакъв физически начин за освобождаване от нея – той ще спре вниманието си върху опорната точка под краката си; не може ли да се освободи по този начин, ще обърне погледа си нагоре, към горната опорна точка – към Духовния свят. Ако и при двата случая болестта не го напуска, това показва, че е дошло време да замине от този свят. Какво лошо има в това, че ще замине от един свят в друг?

Сега онези от вас, които не са развили благоприличие, трябва да работят, за да го придобият. Които го имат, а не са го проявили още, да го проявят. Това не се постига лесно. Работете върху него, за да бъдете всякога здрави и устойчиви, да придобиете образ на истински човек.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина пребъдват в нас.

8 лекция, 16 октомври 1929 г., София, Изгрев

ЦЕНТЪР НА ЖИВОТА

Размишление върху светлината.

Два основни елемента определят посоката на човешкия живот – мислите и желанията му. Следователно, за да разберем посоката на движението на даден човек, ние трябва да познаваме неговите мисли и желания; не ги ли познаваме, никога няма да разберем посоката, в която се движи.

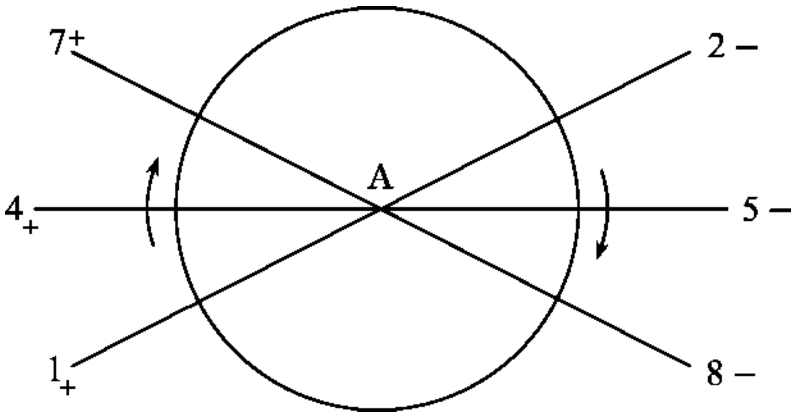

Фиг. 1

Представете си, че имате две точки вън от окръжността, точките 1 и 2. За да се съединят, тези две точки трябва непременно да минат през една трета точка вътре в кръга, например през точката А – центъра.

За да се реализира една мисъл, т.е. за да стане фактор в живота на човека, тя непременно трябва да има едно желание зад себе си. Няма ли едно желание зад себе си, тя представлява празно шише – какво се ползва човек от едно празно шише? Колкото и да е красива формата на шишето, щом е празно, човек не се интересува от него. За човека е важно съдържанието на шишето, а не формата. Същото се

отнася и до къщата – всяка къща е важна дотолкова, доколкото има живот в нея. Колкото и красива да е, щом е празна, тя не представлява особена ценност. Каква ще бъде една къща, как ще живеят хората в нея – това зависи от тяхната интелигентност. Ако собственикът на къщата пожелае да я направи с малки прозорци, обърнати на север, след известно време и той, и жена му, и децата му ще усетят физическо неразположение, а могат и сериозно да заболеят. Коя е причината за това неразположение? Малкото светлина, която влиза в къщата. Всяка къща се нуждае от големи и широки прозорци, обърнати на изток и на юг.

Сега, като разглеждате чертежа на фигура 1, вие можете да се запитате защо липсват числата 3, 6 и 9. Тези числа са резултати. Числата 1 и 2 са творчески, те имат отношение помежду си. Числото 3 е резултат, получен от съединяването на 1 и 2; 6 е получено от съединяването на 2 и 4, а 9 – от съединяването на 4 и 5. Числата 2 и 4, 4 и 5 са също творчески.

Сега, ако напишете отношението 1:2, това показва, че имате отношение на мисъл към дадено желание. Това отношение може да се напише обратно – 2:1. В първият случай мисълта беше по-силна от желанието, вследствие на което постъпката, т.е. числото 3, което е резултат от съединяването на 1+2, съдържа качествата на мисълта. Във втория случай имаме отношението 2:1, т.е. едно силно желание към една мисъл. В случая желанието взима надмощие над мисълта и резултатът 3 ще има качествата на желанието. С отношенията на живите числа едно към друго се обяснява защо в едно семейство понякога се раждат повече момичета, а понякога – повече момчета. Когато майката е по-силна, раждат се повече момичета; когато бащата е по-силен, раждат се повече момчета.

Съвременните хора се стремят да изменят посоката на своя живот, да внесат известно подобрение. Човек не може да измени

посоката на своя живот, ако не разбира законите на своите мисли и желания; той не може да трансформира една своя мисъл в едно благородно желание или едно свое желание в една светла мисъл, ако няма един център или една свещена идея, към които да се стреми. Вярата в Бога е център, който трансформира човешките мисли и желания. Значи човек трябва да вярва в Бога, за да измени посоката на своя живот – да му даде права посока, която да отговаря на неговия стремеж към добър живот; ако не се стреми към този център, той не може да живее добре. Ако няма добри мисли и желания, никога не може да бъде щастлив. Добрите мисли и желания не съществуват вън от човека като нещо отвлечено, непостижимо; те са в самия него и произвеждат радост първо за него, а после и за обкръжаващите.

Първата задача на човека е да определи посоката на своите мисли, желания и постъпки; щом определи посоката им, той ще определи и посоката на своя живот. Като определи тия неща, само тогава може да се занимава с въпроса за човешката душа. Преди да пристъпи към отвлечените въпроси, човек трябва да реши близките. Какво представлява човекът? Човек е това, което разбира посоката на своите мисли, желания и постъпки, това, което разбира посоката на своя живот.

Казват за човека, че е единица. Какво представлява човек като единица – същество, пълно с чувства. Че е пълен с чувства, това още не значи, че е пълен с Любов – чувствата не подразбират Любов. Любовта е мощна сила, която спојава всичко в едно цяло; тя е извън човешките мисли, чувства и действия, тя се движи извън посоката на човешкия живот. Човек ще разбере Любовта само когато разбере своите мисли, чувства и действия, когато разбере посоката на своя живот. Като отделна единица, той е резултат на посоката на своя живот, на своите мисли и желания, които представляват отношение между числата 1 и 2. Когато изгуби разположението на духа си, човек

остава само с отношението 1:2 или 2:1, но без център, през който да прекара своите мисли и желания с цел да ги трансформира.

Какво представлява центърът? В широк смисъл на думата ***център*** е онази точка, в която човек реализира своите мисли и желания. Например лицето А има мисъл и желание – 1 и 2, т.е. иска да си купи дрехи. Пожелава и замисля да изпълни желанието си, но няма пет пари в джоба си. Той се стреми към някакъв център. В случая банкерът е центърът, който ще му даде възможност да реализира желанието си. Следователно, има ли център, към който се стреми, човек може да извади от него всичко, каквото пожелае. Значи при числото 1 се явява мисълта да си купите дрехи; после минавате през центъра, който ви помага да реализирате мисълта си, и продължавате към 2, точка на реализираното желание. Същото може да се каже и за точките 4 и 5: при точка 4 се явява мисълта, която трябва да мине през известен център и да се отправи към точка 5, където е реализираното желание. Същото нещо става и в точките 7 и 8. Като се движи от 1 до 8, човек образува един кръг на движение, в който мислите и желанията му се редуват последователно.

Ако мислите и желанията на човека не се реализират, те остават безплодни. Като живее, човек трябва да се стреми да реализира своите мисли и желания; не ги ли реализира, няма ли никакви постижения, те приличат на окапали, но неоплодени цветове. За да има постижения, мислите и желанията трябва да бъдат съществени, да дават импулс за реализиране.

Кой може да бъде център на човешките мисли и желания? Христос. Ако мислите и желанията на човека не минат през Христа, като през вътрешен център на човешкия живот, те никога не могат да се реализират. Стремете се към Христа като към център, към който да насочвате мисълта си, за да се трансформира в благородно желание.

Втория момент вие ще насочите желанието си към същия център – Христа, за да трансформирате посоката на своя живот.

Следователно, каквото и да прави, човек неизбежно трябва да мине през центъра на Христовия живот; само по този начин неговите мисли, чувства и действия ще вземат права посока на движение. Като се движи около центъра А, човек образува един кръг, който постепенно се увеличава; като мине през центъра на Христовия живот, започва да възприема Неговите мисли и желания, да се вглежда в страданията и мъчнотиите на хората. Макар и да не е по силите му, но в него се явява желание да спаси света – това са мисли и желания на Христа. Тази задача е лесна за Христа, но за обикновения човек е невъзможна.

Като ученици, вие трябва да си дадете отчет кои мисли и желания са ваши и кои – чужди. Ваша мисъл, ваше желание са тези, които в даден момент можете да приложите. Мислите ли, че целият кош с хляб, който носите на гърба си, е ваш? Само един килограм хляб е ваш, а останалите са чужди. Още по пътя ще ви срещнат бедни, гладни хора, които ще разграбят хляба и ще ви оставят с празен кош на гърба. С чуждото човек не може да се осигурява. Каква радост е тази, която днес преживявате, а утре изчезва? Радост, която ту се явява, ту изчезва, не е ваша.

Следователно Христовият живот може да бъде център само за онзи, в когото този живот се е проявил; не се ли е проявил Христос в човека, и животът на Христа не може да бъде негов център. Днес хората имат отношение към Христа, понеже Той се е явил веднъж на Земята; ако никак не беше се явявал между хората, те нямаше да имат отношение към Него. Може ли да се молите на същество, което не познавате и което не ви познава? Детето вика майка си и тя се обръща към него, защото детето познава майка си и майката – детето. Много хора се обръщат към Бога, молят, се искат нещо от Него, без да

Го познават. Молитвите им обаче остават без отговор – защо? Нито те познават Бога, нито Той ги познава. Други не се молят, но орат и сеят, вследствие на което нивите им раждат изобилно; те работят и се трудят – тяхната работа е молитва. Те познават Бога чрез житното зърно, създадено от Него, и като го обработват, се свързват с Неговия създател – така и те познават Бога, и Бог ги познава. Ако двама приятели искат да запазят отношенията си, да не се разделят, от каквато и посока на мислите и на желанията си да изхождат, те всякога трябва да се срещат в центъра ***A*** – в реалността на живота.

Когато се говори за Христа, мнозина Го считат за голям философ, както много от философите на миналите векове. Грамадна е разликата между Христа и философите. Христос си е поставил задача да спаси човечеството, а философите – да го облекчат. Когато спасява хората, Христос ги вади от техния свят и ги завежда в Своя. Когато облекчават хората, философите им донасят хляб, ако са гладни, но ги оставят да живеят в старата си къща; при това този хляб ще им послужи само за един ден, на другия ще се намерят пак при същите условия – гладни и нещастни. Христос въвежда човека в реалността на живота – в изобилието, където водата постоянно извира; Христос води човека при извора, откъдето сам може да пие, когато иска и колкото иска – той е осигурен на цял живот. Остави ли се хората да го облекчават, днес ще му донесат една чаша вода, но утре пак ще жадува.

Приложете философията на Христа, за да получите истински постижения. И без тази философия ще имате постижения, но постиженията на болния, на невежия, на слабия; в тях човек е изпълнявал все чужди желания. Чуждите желания не водят към добър край. Някой се заеме да прави къщи, направи две-три, даде ги под наем и всеки месец ходи да събира наеми от кираджиите си. Той е направил тия къщи под чуждо влияние, а не по свое собствено желание и после съжалява, че са му създали големи неприятности. И

критикът е нещо подобно – и той ходи от човек на човек да критикува, т.е. да събира наеми. Една къща е достатъчна на човека; тази къща е тялото, в което живее. Ако може да стане господар на своето тяло, той е изпълнил задачата на своя живот.

И тъй, иска ли да стане господар на себе си, човек трябва да приеме новите идеи и да ги приложи. Щом приеме новите идеи, трябва да се откаже от старите; старите и новите идеи не могат да живеят на едно място – срещнат ли се някъде, те непременно ще се стълкновят. Докато не напуснете старите си къщи, вие никога няма да влезете в новите. Напуснете старите, нехигиеничните си къщи и влезте в новите, които са светли, просторни, хигиенични. За да стане това преместване, трябва да прилагате – без приложение няма постижение.

Човек е недоволен, защото не прилага. Недоволството показва още отсъствие на център. – „Не мога да се моля.“ Нямаш център. – „Не мога да мисля.“ Нямаш център. – „Не съм разположен.“ Нямаш център. – „Какво да направя?“ Начертай една окръжност, прекарай трите линии в кръга, мисли върху тях, върху центъра, докато тази идея оживее в теб. – „Защо не получавам отговор на молитвата си?“ Защото не си готов на жертва за Господа; когато човек пожертва всичко за Господа, молитвата му ще се приеме. Щом се отрече от себе си и пожертва всичко за Бога, човек отново получава онова, което е изгубил. Така стана и с праведния Йов[89] – той страда, изгуби всичкото си имане, синове и дъщери, но щом се отрече от себе си, от своя живот, заради Господа, всичко отново му се върна, но по-хубаво, по-изобилно.

---

[89] **Йов –** библейски персонаж от Стария завет, символ на изпитание на вярата. Бог отнема всички негови благословения – здраве, семейство, имоти, средства, но издържал изпитанието, той получава обратно онова, от което е бил лишен. Участта му е описана в *Книга на Йов.*

Един американски проповедник, добър и благочестив човек, проповядвал Христовото учение цели 20 години между езичниците на остров Цейлон[90]. Един ден, като си дал отчет за своята работа, изпаднал в голямо противоречие със себе си и си казал: „Цели 20 години работих, но нищо не постигнах, не можах да обърна към Христа нито един езичник“. Той търсил причината за неуспеха си ту вън от себе си, ту вътре в себе си. Недоволен от работата си, един ден изгорил диплома си, свикал всички езичници на събрание и им казал: „Много време ви проповядвах, но има нещо, което не изпълних, не приложих Учението на Христа както трябва. Ето, Христос е казал, че който има две ризи, трябва да даде едната на своя ближен, който няма нищо. Сега вземете от дома ми който каквото иска – оставям всичко на ваше разположение“. Езичниците веднага отишли в дома му и всеки взел каквото му трябва: маса, стол, дрехи.

Като се върнал в къщата си, проповедникът не намерил нищо – тя била съвършено празна. Въпреки това той почувствал голямо успокоение, че е изпълнил нещо от учението, което проповядвал. В този момент двама езичници се обърнали към Христа и станали истински Христови последователи; останалите езичници започнали да мислят върху това, което направили, и един след друг връщали онова, което взели от дома на проповедника. Разбрали, че не са постъпили добре, те обикнали своя проповедник и започнали редовно да посещават проповедите му и да изпълняват каквото им се говорело. Какво показва това – човек трябва да се изпита.

Ще кажете: „Добре е, ако всичко, което човек е изгубил, се върне. Ами ако не се върне?“. Дали ще се върне, или не, придобивката седи в

[90] **Остров Цейлон –** азиатски остров в югоизточното крайбрежие на полуостров Индустан, в акваторията на Индийския океан и Бенгалския залив. За Европа е открит от португалския мореплавател Лоренсу ди Алмейда в 1506 г.

обръщането на двамата езичници към Бога. Като души, те струват повече от всякакви материални блага.

Следователно, като се натъкне на известно противоречие, човек трябва да мине през центъра и след това да търси причината за противоречието. Когато мине по пътя на Напредналите, на Разумните същества, само тогава човек ще придобие истинско познаване на света; с други думи казано: нещата стават ясни за човека, когато Божественото начало се пробуди в него. Това значи: невъзможното за човека е възможно за Бога; невъзможните в периферията неща стават възможни в центъра.

Сега, като сте дошли на Земята, вие трябва да регулирате мислите, желанията и постъпките си. Това можете да постигнете в един момент, но само когато живеете в центъра. И тогава, ако не впрегнете своето богатство, знание, своите мисли, чувства и способности в някаква велика работа, напразно живеете при добри условия. Ако оборът на човека е пълен с коне, които само храни, а не впряга на работа, те са безпредметни; щом ги храни, трябва да ги използва. Не може ли да ги използва, по-добре да ги пусне на свобода в гората; безсмислено е да има чифт коне, да разправя за тяхната порода, да ги показва на хората, а да не ги използва.

За да осмисли живота си, човек трябва да има център. Без център той ще пада, ще става и нищо няма да разбере. Всички талантливи, гениални хора, всички светии имат център в своя живот, вследствие на което те създават наука, музика, поезия, изкуство и помагат на човечеството. Техният живот е осмислен отвън и отвътре.

Днес всички хора се намират пред този център и се страхуват да минат през него – защо? Нагорещен е той – минат ли през него, ще се стопят. Какво зло има в стопяването? Ако сте лед, ще се стопите и ще се превърнете във вода. Като лед вие сте били инертни, мислили сте само за себе си, а като вода започвате да поите каквото срещнете

на пътя си: растения, дървета, животни и хора; всички ви поздравяват и пожелават добър път към морето.

Кое е по-добро за човека: да седи на едно място или постоянно да се движи? Животът на съзнанието е движение към Великия център; спре ли движението на съзнанието, човек се превръща в лед и казва, че животът няма смисъл. Щом животът на човека се обезсмисли, спасението му е в Центъра – там той ще се изпита и разбере дали неговите мисли и желания са устойчиви, каква е тяхната посока на движение и т.н.

Мнозина говорят за своето минало. Миналото е отживяло времето си, настоящето трябва да се реализира; ако не се реализира, то ще се обезсмисли тъй, както езерото се изпарява, когато в него не приижда вода, за да го опреснява – ако няма притоци, езерото непременно ще се изпари.

Следователно, докато човек живее със старите си разбирания и постоянно говори върху страданията на Христа, върху Неговия живот, без да прилага Словото Му, в скоро време ще се изпари, ще заприлича на пресъхнало езеро. За да не дойде до това положение, всеки ден трябва да реализира по една красива мисъл и по едно възвишено желание – това струва повече от цялата философия на света.

Като ученици, вие трябва да работите върху себе си, да не бъдете едностранчиви. Като метод за работа, стремете се към центъра на Христовия живот, да се свържете с Него; свържете ли се с Него, ще регулирате вашите мисли и желания, ще добиете самообладание. Всичко това ще осмисли живота ви. Всяка вечер мислете за целта на своя живот, а през деня работете за реализиране на тази цел.

Само Божията Любов носи пълния Живот.

9 лекция, 23 октомври 1929 г., София, Изгрев

ИЗТОЧНИЦИ НА ЖИВОТА

Размишление върху Вярата.

Четоха се темите ***Качества на милосърдието*** и ***Причини за обществената криза***.

Като слушам темите ви, забелязвам, че в тях отсъства онова вдъхновение, което по-рано съществуваше. Сега пишете по-малко. В това отношение приличате на онзи германски проповедник, който в първите години на своята работа проповядвал много добре, но след време изгубил вдъхновението си – защо? Един ден германският император присъствал на една от неговите проповеди и останал възхитен от нея. На излизане от събранието той казал на своя пръв министър, който го придружавал: „Този млад даровит проповедник трябва да се възнагради. Увеличете заплатата му, за да работи по-добре, да не живее в лишения“. След две-три години гласът на този проповедник не се чувал вече, само от време на време държал по някоя проповед. Това дошло до ушите на императора и той запитал министъра си коя е причината проповедникът да престане да държи своите хубави проповеди. „Много естествено – отговорил министърът. – Когато затлъстее, петелът престава да пее.“

Сега, като писахте върху кризата, каква дума е тя? – *Гръцка*[91]. Криза съществува не само в обществения, но и в личния живот на човека. Казват например за болния, че се намира в кризата на своята болест – това значи, че болестта е дошла до положение, което определя ще живее ли болният, или ще умре.

---

[91] ***Криза*** – от гр. krisis, „решение“. В новобългарския език влиза през френски (crise) и обозначава остра промяна, прелом, решителен момент, сътресение.

На какво се дължи кризата? На недоимък на нещо. Кризата на болния се дължи на недоимък на живот. В широк смисъл на думата недоимъкът на живот изопачава човешкия характер, вследствие на което внася известна дисхармония във всички негови прояви. Казват за някого, че е станал безверник – защо е станал безверник? Защото има много да дава, не му достига нещо. Той изгубва доверие към кредитора си и търси начин да избяга, да се освободи от дълговете си.

Като не разбират проявите на живота, мнозина мислят, че вярванията са причина за критичното състояние на човека. Не, дълговете са причина за състоянието, което той преживява; недоимъкът на средства за живот изопачава характера на даден човек. Ние наричаме безверник всеки, който не иска да плаща дълговете си; вярващ пък е онзи, който е готов да ги плаща.

Какво представлява Новото учение? Всеки който вярва, може ли да следва Новото учение? Новото учение седи в новото разбиране и приложение на Любовта. Нов елемент влиза сега в света; именно този елемент определя посоката на човешкото движение. Ако няма нов елемент в живота, няма да има нищо ново в света. Ново има в мислите, в чувствата и в постъпките на хората. И в Писанието е казано: „Ще им отнема каменното сърце и ще им дам ново“; за новото сърце говорят днес всички.

И тъй, като говорим за обществена криза, ние разбираме криза в живота на хората: парична криза, хлебна криза и т.н. Като настане хлебна криза, всеки започва да търси хляб. Ако срещнете човек, който не е ял десетина дни, ще видите, че едва се държи на краката си, едва говори; нахрани ли се, силите му се възстановяват и той върви смело, решително, с вдигната глава.

От недоимък в храната се явяват различни болести, но болести се явяват и от пресищане. Ще кажете, че богатите ядат най-хубава храна. И това се случва, но срещате богати, на които вкусът е много

изопачен, вследствие на което често употребяват нехигиенична храна. Ако отидете сред културни народи, каквито са германците, французите, американците, ще видите колко неестествено се хранят. Понякога германците употребяват месо, което е престояло няколко дена; те не се замислят какви пакости може да им причини това месо. Американците пък обичат в големите горещини да пият студени сиропи; те простудяват гърлото си и сами си причиняват нещастия. Културни народи са и германците, и американците, но в тяхната култура липсва нещо съществено.

В културата на всички съвременни народи липсва нещо съществено, вследствие на което преживяват ред кризи, външни и вътрешни. Под думата ***култура*** в тесен смисъл разбираме обработване на семена на растения, на плодни дървета; в широк смисъл тази дума подразбира развитие на индивида, на семейството, на обществото, на народите, на цялото човечество. Днес всички говорят за новия елемент, който е влязъл в културата; кой е този нов елемент? Любовта. Значи Любовта влиза в културата с цел да я подобри, да я подигне и обнови. Влезе ли този елемент в културата, той ще внесе обрат във всички области на живота; влезе ли в дом, където има болести, ще изгони болестите навън; влезе ли в човека, ще го преобрази, ще го превърне в нов човек.

Съвременните хора преживяват различни кризи: сърдечна, умствена и материална. Поради отрицателни чувства, обиди и огорчения, те са подпушили естествените си чувства, внесли са известно наслояване в своето сърце; поради ред умствени противоречия и съмнения, те са внесли големи наслоявания в умствения си живот; и най-после, поради неразбиране великите закони на Природата, те са изопачили своя материален живот. Днес те се нуждаят от нови енергии, от нови течения в организма си, да изчистят всички наслоявания, всички утайки на миналото, които са

подпушили техния живот. Само Любовта е в състояние да внесе тези нови енергии в живота, да освободи човечеството от чуждите вещества, останали в него от далечното минало. Както болестите се дължат на натрупване на чужди вещества в организма, така и кризите в обществения живот на човека се предизвикват от чужди, отрицателни мисли, чувства и постъпки. Любовта е единствената сила, която е в състояние да освободи от тия чужди вещества и наслоявания както отделния индивид, така и цялото човечество.

Като се намерят в затруднения, в лишения, хората започват да се оплакват, че гладни ще умрат, че децата им ще останат невежи и т.н. Да придобива човек знания, да стане учен – това не зависи от неговото материално състояние. Много богаташки синове са останали невежи – защо? Не са били способни, не са имали желание да учат. Учеността се определя първо от вложените дарби и способности в човека, след това вече идват материалните условия. На способния те дават възможност да развие онова, което Природата е вложила в него; на неспособния могат да причинят по-голяма вреда, отколкото полза.

За да се развива правилно, в ума и в сърцето на човека трябва да има постоянен прилив на енергии. Прекрати ли се приижданието на тия енергии, той започва да остарява, а всяко остаряване води към втвърдяване. Както градинарят полива всички зеленчуци в градината, така и човек трябва да насочи мисълта си към всички центрове на мозъка си, за да приижда към тях енергия, да ги храни; полива ли само едни центрове, а други изоставя, той се развива едностранчиво.

Хората са нещастни поради това, че са едностранчиво развити. Казват за някого, че е отличен музикант; за друг казват, че е отличен поет. Ако музикантът и поетът се проявяват само в своята област – в музиката или в поезията, те не са истински майстори; гениалният музикант е всестранно развит, гениалният поет – също. Всеки обикновен музикант, поет, учен или художник е едностранчив. За

обикновения музикант музиката е забава, а не е изкуство, нито творчество; за обикновения поет поезията е забава, а не творчество. В обикновен смисъл на думата и поезията е музика, защото в нея има ритъм, такт, стъпка, но това е външната страна на музиката.

Истинска музика, истинска поезия е онази, която засяга целия душевен живот на човека. Срещате един музикант, който е майстор изпълнител; друг музикант е майстор в творчество, трети – в импровизация. Истинският музикант или певец е силен във всички области, той има всестранно развитие. Музикант, който има строго определен ритъм, се отличава с голяма съобразителност; той поставя нещата точно навреме и на място. Тактът пък е особена музикална способност. Когато истинската музика, поезия и наука дойдат на Земята, животът на съвременните хора ще се оправи.

Преди две хиляди години още е казано, че е наближило Царството Божие на Земята. Сега и аз казвам, че е наближило времето да дойде Царството Божие на Земята. Кога ще дойде – когато хората се домогнат до великата музика, поезия и наука, когато приложат великото изкуство за живеене в своите лични и обществени отношения.

Днес всички се запитват кога ще изчезне злото в света; казвам: злото ще изчезне, когато хората престанат да хранят свинете си. Отворете своите кочини и пуснете свинете в гората на свобода! Докато коритата на свинете са пълни с каша, и дворът ще бъде пълен със свине; с други думи казано: докато храните греха в себе си, той всякога ще има условия за живот във вас, но престанете ли да го храните, изпразните ли коритата, в които сте му слагали храна, той сам ще ви напусне. Къде ще отиде? В гората. С какво ще се храни? С корени.

Ленивите хора създадоха греха и престъпленията в света. Българите често употребяват поговорката: „Накарай мързеливия на

работа, да ти даде ум“. Наистина, ако накараш мързеливия на работа, той ще обикаля оттук-оттам, ще започне да те учи как по-лесно да изкараш прехраната си, без да губиш сила и време. Той ще ти преподава различни теории за бедни и за богати, за неправдата в света, но никаква работа няма да свърши.

Следователно, за да стане господар на злото, на греха в себе си, човек трябва да работи. Природата прилага особени възпитателни методи към всеки, който не работи – тя възпитава мързеливия чрез страдания, чрез болести, чрез сиромашия. Като му изпрати някаква болест, тя го заставя да се върти на една и на друга страна, да прави упражнения. Като здрав, той не е правил упражнения, не се е движил, не е работил, но сега, като болен, прави всичко, което болестта го кара, а същевременно изпълнява и съветите на лекаря. Природата не търпи нищо отрицателно: мързел, лъжа, измама, залъгвания.

Един млад поет изпаднал материално и отишъл при един банкер, за да иска сума назаем. Банкерът не го приел лично, но като разбрал нуждата на поета, казал на слугата си: „Кажи, че не съм вкъщи“. Няколко години след това банкерът имал нужда от поета и отишъл в дома му. Поетът подал главата си от вратата и казал на банкера:

– Поетът не е у дома си.

– Как тъй? Аз чувам неговия глас.

– Чудно нещо – отговорил поетът. – Аз повярвах на твоя слуга, а ти на мене не трябва ли да вярваш още повече?

Като ученици, вие трябва да внимавате в своите прояви, да чистите мислите, чувствата и постъпките си от всички чужди вещества, които са причина за ред болезнени състояния във вашия живот. Например някой казва, че не му се работи – това е болезнено състояние. – „Не ми се мисли.“ Това е болезнено състояние. – „Тревожно, тежко ми е на сърцето.“ И това е болезнено състояние. За

да се освободи от болезнените състояния, човек минава през големи страдания. Когато искат да заставят някого да каже истината, подлагат го на големи страдания. В турско време, когато са искали да заставят богатия български чорбаджия да каже къде е скрил парите си, слагали на шията му нажежена желязна верига. Докато не виждал нажежената верига, той не казвал къде са парите му и се представял за сиромах; щом видел нажежената верига, веднага казвал къде е скрил парите си.

Сега, като знаете, че енергиите на Любовта са в състояние да освободят човека от всички наслоявания на миналото, не им поставяйте бент. Колкото и слаби да са тия течения, не прекъсвайте тяхното прииждане – този прилив на енергии определя вашето съществуване на Земята. Всяка Божествена вълна не е нищо друго, освен нов приток от енергии на Любовта, който се втича в човешкия живот.

Според Божествената наука съществуват дванадесет източници, или притоци, на живота, но днес функционират главно седем. Астролозите наричат тия притоци зодии. Всяка зодия представлява творческо течение в Природата. От 12-те творчески течения пет са запушени, остават само седем. Астролозите са свързали тия седем течения със седемте планети: Меркурий е свързан с творческия принцип на конкретния ум; Венера – с любовта; Земята – с крайния материализъм; Луната – с въображението, тя представя утробата, в която се зараждат идеите; Марс – с ония войнствени сили, чрез които човек си пробива път; Юпитер – с благородството; Сатурн – с разумността, с философията на живота. Свърже ли се с творческите енергии на тия седем източника, човек може да живее; запушат ли се те, той е осъден на смърт. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен, да не запушва нито един от тия притоци и не само не трябва да ги запушва, но трябва да се стреми постепенно да отпушва

по един от останалите пет. Като се отпушат и последните пет, човешката душа ще дойде в своето първично състояние – както някога е излязла от Бога. Когато всичките 12 източници в човека са отпушени, той се намира в положение на безсмъртие.

Мнозина казват, че човек не трябва да бъде смел. Не, смел ще бъде, убеждение ще има. – „С наука, с философия не трябва да се занимава.“ Не, ще се занимава и с наука, и с философия. Някои казват, че Любовта била празна работа; Любовта е велика, мощна, творческа сила – ако сърцето не трепти от свещените чувства на Любовта, човек е осъден на смърт. Ако умът не възприема светлината на мислите, човек е осъден на смърт. Изобщо, ако не може да прояви благородството на своя характер, да разсъждава дълбоко философски, човек не може да се развива. Той не трябва да бъде повърхностен в своите заключения; разсъждава ли повърхностно, утре ще чуете, че е умрял. Истинският философ не умира; за него смъртта е трансформиране, т.е. минаване от едно състояние в друго. Апостол Павел казва: „Всички няма да умрем, но ще се изменим“.

И тъй, за да дойдете до положение да отворите запушените притоци на живота, вие трябва да имате прави разбирания; само тогава ще излезете от хамбарите си и ще се посадите в земята, за да изгниете и след време отново да изникнете – това подразбира излизане от стария живот и влизане в новия. Това значи: ако при мъчнотиите, в които се намирате, не можете да приложите един от 12-те творчески принципа, да се посадите в него и отново да изникнете, нямате никаква сила. Къде е силата на Новото учение? Да живее човек в Новото учение, това значи да е отворил път в себе си за възприемане на Божествения живот. Това не подразбира, че ще стане светия – и без да е светия, може да бъде образец на Божествения живот.

Светията, геният, Учителят са завършили своето развитие. Те слизат на Земята между хората, за да държат матура. И Христос дойде на Земята, за да държи матура; кървава пот излезе от порите на челото му, докато я свърши. В какво се състоеше Неговата матура? Да отвори един от запушените източници; Той сам трябваше да намери този източник, сам да копае, да го отпуши и след това да покаже на хората нов път за спасение. Така постъпи и Мойсей – с тоягата си той удари канарата и вода потече от нея; след това каза на хората: „От тук ще пиете вода“. И Мойсей отпуши един извор. – „Кой запушва изворите на живота?“ Човешкият егоизъм. Следователно, за да не запушвате тия извори, откажете се от вашия егоизъм и престанете да живеете само за себе си.

Приложете новото, което иде в света. Новото се заключава в отхвърляне на егоизма и в прилагане на общия живот. Не задържай благата само за себе си, но ги споделяй с ближните си, като им покажеш как трябва да обичат Бога. Труден е този въпрос, но е приложим. Казано е в Писанието: „Ако не обичаш брата си, когото си видял, как ще обичаш Бога, Когото не си видял?“; наистина, да обичаш Бога, Когото не си видял, е мъчна задача. Щом възлюбиш Бога с всичкото си сърце, ти ще Го видиш; правило е: докато не възлюбиш Бога, не можеш да Го видиш. В човешкия живот е точно обратно – първо трябва да видиш някого и после да го възлюбиш.

Мнозина запитват как трябва да възлюбим Бога. Това е тяхна работа. Когато момата залюби някой момък, пита ли как трябва да го люби? Както светските хора знаят как да любят, така и вие трябва да знаете как да възлюбите Бога. Като възлюби Бога, човек става смел и решителен, жизнерадостен, готов за работа. Докато не е възлюбил Бога, той се стреми към външно богатство, но всеки може да отнеме външното богатство; за човека е важно вътрешното богатство, което никой не може да отнеме.

Когато се говори на учени хора, мисълта, че човек трябва да възлюби Бога, може да се изрази с отношението ***А:Б***. В това отношение ***А*** представлява човека, който трябва да възлюби Бога – Б. Щом възлюби Бога и се свърже с Него, той се изпълва със сили и мощ, може да разреши всички мъчнотии в живота си; ще има страдания, ще боледува, но всичко това ще счита за привилегия – това са задачи за разрешаване.

Религиозните лесно разрешават мъчнотиите си, но на теория. Като видят някой човек в затруднение, те казват: „Повярвай в Господа Исуса Христа и работите ти ще се оправят“. Аз казвам: не запушвай източниците на живота си. Бъди внимателен, докато не си ги запушил; запушиш ли ги веднъж, колкото и да вярваш, вярата няма да ти помогне. Отпушени ли са източниците на живота, можеш и да не вярваш, но животът в тебе ще тече. Във всеки човек има вътрешна Вяра, която в нищо не се разколебава. Докато тази Вяра живее в него, източниците на живота му никога няма да се запушват. Опасно е тази Вяра да не се изгуби. Ако някой казва за себе си, че вярва, а не е изпитал вярата си, тя нищо не струва. Ако казва, че не вярва, но не е проверил неверието си, и това неверие не е валидно. Каквото и да говори, човек трябва да го е опитал – последен има думата опитът.

Един англичанин работил усилено цели 20 години върху една летяща машина. Той постоянно въвеждал нови приспособления към машината, но през всичкото време не направил нито един опит, за да види как лети. След 20-годишна усилена работа оповестил във вестниците за своето откритие и определил деня и мястото, където ще произведе своя опит. В определения ден и на определеното място се събрали множество хора, за да видят новото изобретение. Изобретателят погледнал самодоволно към публиката, с което подчертавал своето превъзходство над нея. Машината чакала своя изобретател. Той разказал принципите, върху които била построена,

обаче трябвало да се направи опит, да видят как ще лети. Машината започнала да пръхти, да вдига шум, но не се вдигнала от мястото си. Всички присъстващи започнали да се смеят, а изобретателят, силно засрамен, вдигнал машината си и напуснал залата.

Следователно, искате ли да изнесете своето изобретение пред публиката, първо направете опита си сам, за да видите ще лети ли, или не. Не направите ли опита предварително, ще се изложите на подигравките на хората. Ама той бил уверен в добрия резултат на работата си. Такава увереност е крайност; имаш ли някаква идея, първо сам ще я изпиташ, после ще я изнасяш пред хората. Като видят, че машината ти лети, те ще кажат: „Работил е този човек, машината лети". За човека е важно да има такива идеи, които да го повдигат във въздуха, над обикновените условия на живота. Не може ли идеята му да го повдигне, той не е свършил работата си както трябва.

Истинската наука има за цел да повдигне човека във въздуха, да му открие широкия свят, за да види какво се крие в него. Не може ли да постигне тази наука, всичката му деятелност се свежда до нула. Следователно, дойдете ли до някакво постижение, задайте си въпроса: „Мога ли да литна със своето постижение?". Ако можете да летите, всички ще ви ръкопляскат; не можете ли, ще бъдете изложени на смях и на подигравки.

Съвременните хора са решили много от своите задачи, но съществената не са решили. Когато реши своята съществена задача и направи десетки сполучливи опити, човек може свободно да излезе пред света, да патентова своето изобретение. Когато принципите, върху които почива неговото изобретение, са изпитани и на практика, т.е. в самия живот, той ще се ползва от Божието благословение. За да придобие това благословение, човек трябва да се държи за великите положителни мисли, а не за чужди, преходни мисли. Например мисълта „Аз живея" е положителна; при каквито и

мъчнотии да се намерите, кажете си: „Аз живея“. За предпочитане е да страдам, да съм беден, невежа, но да живея, отколкото да съм в положението на най-големия милионер, но мъртъв. Какво струват почестите, с които изпращат милионера за онзи свят? Животът е за предпочитане пред всички материални блага в света.

Всеки философ, който не може да приложи философията си в живота, е мъртъв. Всеки музикант, поет, художник, който не може да приложи своето изкуство, сам да се подигне, е мъртъв; той има да работи още много върху себе си, върху изкуството си, да го съживи, да го направи приложимо. Някой музикант казва, че хората не могат да го оценят. Това е невъзможно – когато великото се изявява в света, непременно има и ценители, иначе не би дошло; то чака своето време да се изяви.

Като ученици, вие трябва да работите върху себе си, да премахнете всички условия за обществена криза. Където има лъжа, кражба, мързел, безверие, суша, там всякога се явяват кризи. Махнете причините за кризите и кризите ще престанат. Намерите ли се пред някаква криза, не казвайте, че Господ ви е забравил, но възстановете свещения образ на Бога в себе си; постигнете ли това, всички кризи ще се разрешат благополучно.

Желая ви сега да възстановите свещения образ на Бога в душата си.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина пребъдват в нас.

10 лекция, 30 октомври 1929 г., София, Изгрев

ВКИСВАНЕ

Тайна молитва.

Съвременните хора преживяват неприятни състояния, с които мъчно се справят. Например как ще се справите с глада? Представете си, че сте гладен и отивате в единствената гостилница във вашия град, но гостилничарят още не е сготвил. Вие виждате на готварската печка няколко тенджери, в които яденето ври, но още не е готово; обикаляте около тенджерите, търсите гостилничаря, за да изкажете недоволството си от него.

Представете си друго положение. Вие сте ученик, отивате на училище, но не сте приготвили един от уроците си. Разчитате на времето, докато учителят влезе в клас, но този ден учителят влиза няколко минути по-рано. Вие сте недоволни, разтревожени. В първия случай причината за вашето недоволство се крие в гостилничаря – че е закъснял с яденето; във втория случай причината е в учителя, който е влязъл в клас няколко минути по-рано.

В живота има много случаи, които изкарват човека от релсите на неговото равновесие, и въпреки това той мисли, че е свободен. Каква свобода е тази, при която всеки момент губи своя вътрешен мир? И най-малката причина може да изкара човека от равновесие и да го застави да се вкисне. Кога нещата се вкисват – когато презреят. Например докато зрее, плодът никога не вкисва; презрее ли, той има условия да вкисне. И неузрелият плод може да вкисне – кога? Когато спре процесът на узряването.

Вкисване става, когато един процес спре развитието си. Животът започва с вкисване. Какво става със семето, което се посажда в земята – то се разпуква, започва да гние и от зародиша му излиза нов живот.

Защо семето първо се вкисва, т.е. разлага, а после започва да расте? Защото в първо време процесите на неговото развитие спират. Известно е, че когато процесите в органичния свят спират, става вкисване; същият закон се отнася и до психическия живот на човека – когато противодействате на желанията му, той непременно ще се вкисне.

Като изучавате проявите на хората, виждате, че всички си приличат. Дали са вярващи или безверници, всички се дразнят, смущават, вкисват. Ще каже някой, че се безпокои по-малко от друг. По-малко или повече – това са относителни неща; изкуство е човек да не се гневи, да не вкисва. Дали яденето е готово, или не е – това не трябва да го смущава. Кибритената клечка може да седи в кутията и да не и се дава възможност да се запали; тя може да се запали, без да причини никаква пакост, а може да се сложи при сухите дърва на огъня и да произведе голям пожар. От човека зависи дали ще даде път на експлозивите в себе си да избухнат, или няма да даде. Следователно, ако дадете условия на кибритената клечка да се прояви, с това заедно се увеличава нейната сила в добър или лош смисъл, т.е. за добро или за зло.

И тъй, Доброто и злото в човека са резултат на взаимното отношение на силите в неговия организъм. Колкото е по-голямо разстоянието на тия сили от човека, толкова по-благотворно се отразяват върху организма му; колкото са по-близо, толкова по-зле се отразяват върху него. От кого зависи разстоянието на силите? От външните условия – външните условия стават причина да се събудят един или друг род сили в човека и да се приближат към него. Щом една сила се събуди, тя оживява и започва да се движи. С кибритена клечка може да се запали огън и да се сготви на него; с кибритена клечка може да се запали плевнята на вашия съсед и да произведе голям пожар. Кой е виновен за това? Виновен е онзи, който пали

клечката, виновен е и онзи, който е направил кибритената клечка – той трябваше да бъде маг, да направи такъв кибрит, който да се запалва само от ръката на разумния и добрия човек.

В заключение на това казвам: където стават престъпления, там Бог не взима никакво участие. В кой свят стават престъпленията – в животинския, в човешкия или между духовете, не е важно; важно е, че там Бог не присъства. Той не е взел никакво участие в предприятието за направата на кибрита. Ако е въпрос за светлина, за огън, Бог е поставил много светила на небето. Който има нужда от светлина, той може да се ползва от небесните светила; ако има нужда от огън, може да впрегне природната енергия и сам да си произведе огън.

Ще кажете, че Бог е дал ума на човека, следователно Той взима косвено участие в неговите предприятия. Това е криво разбиране на нещата, Бог не взима никакво участие в света на противоречията. Човешкият свят е пълен с противоречия; щом е така, Божественото няма нищо общо с противоречията на хората. Разгневи ли се човек, причината е в него, той е запалил една от кибритените си клечки. Разумният човек запалва своите кибритени клечки само когато е спокоен – тогава клечките се запалват, изгарят, без да причиняват пакости.

И тъй, кибритената клечка може да запали огън, на който да се греем, но същевременно може да произведе и пожар – значи едно и също нещо може да донесе щастие и нещастие на човека. Например словото носи за човека и щастие, и нещастие – Божието Слово прави човека щастлив, а човешкото често му носи нещастие. Божието Слово образува сладките, благите неща, а човешкото – киселите и горчивите. Като няма работа, като се отегчи, човек се вкисва. Вкисването е присъщо свойство на човешкия живот. В който и дом да влезете, ще видите, че всички се оплакват от нямане: един казва, че обувки няма, друг – дрехи, трети – книги и т.н. Нямането е сол, която

трябва да се достави отнякъде. Само Божественото е в състояние да достави на хората онази сол, която им липсва, но хора, които употребяват много сол, пият много вода. Солта, която Божественото доставя на човека, не е същата като материалната сол. Който е набавил в себе си необходимото количество духовна сол, той нито жадува, нито гладува.

Сега, като четете темите си, вие сте дали интересни определения за качествата на благоденствието. Един от вас е писал: „Качество на благоденствието е да върши човек волята на Живия Бог". Това е едно определение, което само по себе си е неопределено. Друг е писал: „Да благоденстваш, това значи да имаш сърце чисто като кристал, ум светъл като Слънцето, душа обширна като Вселената и дух мощен като Бога". Това са качества на мъдреца, но не и на обикновения човек. Трети е писал: „Само разумният и търпелив човек благоденства". Това са теми, които не отговарят на реалността.

Когато пишете някаква тема, трябва да мислите, да съпоставяте нещата, да отговарят на реалността, на действителния живот. Човек предполага много неща, но те не са реални. Някой казва, че ще стане учен човек – това е предположение; друг казва, че ще стане богат – и това е предположение. Ако под думите ***ученост*** и ***богатство*** разбирате онова знание и онова богатство, които обикновените хора имат, те не заслужават усилия, за да ги придобивате. Това знание и това богатство траят няколко години – днес го имате, утре го нямате. Има смисъл човек да работи, да прави усилия, но да постигне такова знание и такова богатство, които може да занесе със себе си и на другия свят.

Човек трябва да работи, за да придобива реални неща. Реални неща са ония, които го следват във всичките му пътища; те не се губят от съзнанието му. В реалните неща има последователност. Всички неща, които изчезват от съзнанието на човека, са

относителни. Искате ли да знаете дали даден човек ви обича, спрете се в съзнанието си: ако мисълта за този човек никога не изчезва от съзнанието ви, ще знаете, че той ви обича; изчезва ли от съзнанието ви, той не ви обича. Същото се отнася и до неговото съзнание – ако и вие никога не изчезвате от съзнанието му, и двамата се обичате. В любовта ви има взаимност.

Същият закон се отнася до мислите и до чувствата на човека. Една мисъл е интензивна, когато постоянно пребъдва в човешкия ум, при това силата и постепенно трябва да се увеличава – тази мисъл ние наричаме реална. Не се ли увеличава силата на една мисъл, тя непременно ще изчезне от човешкия ум. Държите ли в ума си мисълта за някой човек, вие го обичате; изчезне ли той от мисълта ви, преставате да го обичате.

Човек може да обича само онова, което има форма, съдържание и смисъл – защо? Защото има пред себе си нещо реално. Всяко нещо, което губи формата, съдържанието и смисъла си, не е реално. Единственото реално нещо в света е Божията Любов; тя е вечна, никога не се губи, човек всякога може да разчита на нея. Никой не може да се противопостави на Божията Любов и мисъл.

Някой се е отчаял от живота си – нямал обувки, шапка, дрехи, и решил да се самоубие. Това е глупост. Бог спира вниманието на този човек към по-долностоящите от него – птици и животни, да види как те живеят; те са боси, гологлави, но не страдат, не се самоубиват. Човек сам е измислил обувките, дрехите, шапките и страда за това, което сам е изобретил. Той трябва да мисли, да разсъждава право. Това не значи, че трябва да ходи бос и гол в големите студове, но трябва да мисли има ли право да се отчайва и да слага край на живота си за временни, преходни неща.

Човек има право да се отчайва, когато е лишен от нещо реално: от здравето си, от мисълта, от чувствата си. Шапките, дрехите,

обувките са елементи, които не влизат в човешкото съзнание; те се отнасят към нереалния свят, към света на сенките. Да изгуби човек Любовта си – това значи, че е изгубил нещо реално. Но Любовта не се губи. Който ви обича, той всякога ще ви помага. Бог е Този, Който обича. За да изяви Любовта Си, Той се проявява чрез различни лица; щом се намерите в някаква мъчнотия, в някакво ограничение и дойде някой да ви освободи, знайте, че този човек ви обича. Който истински обича, той всякога освобождава; който не обича, той заробва.

Едно трябва да знаете: каквито и противоречия да преживявате, не ги приписвайте на Бога, Бог не взима участие в човешките противоречия. – „Ама защо едни хора са богати, а други – бедни? Защо е допуснато това неравенство?“ Преди всичко трябва да знаете, че богатството и сиромашията са условия за работа. Който използва разумно тия условия, той ще придобие нещо ценно; ако сиромахът се справи разумно с положението си, сиромашията ще го напусне.

Един баща има двама синове: единия праща на нивата, да оре и да копае, а другия остава свободен – да прави каквото желае. Щом е свободен, той излиза в града, купува си билет, отива на театър и вечерта се връща у дома си. И двамата разказват как са прекарали деня. Ако този, който е работил на нивата, се оплаче от положението си, баща му и на другия ден ще го изпрати на същата работа; ако бъде доволен от работата си и е орал и копал с любов, на другия ден бащата ще изпрати другия си син на нивата, а него ще освободи да прави каквото иска. Така постъпва и Бог – когато човек научи урока си, Бог променя положението му, дава му други уроци.

Ако е въпрос за театри, и без това животът е пълен с актьори. Всеки актьор в живота играе ролята си по-добре от тази, която актьорите играят на сцената. Мнозина гледат страданията на своите ближни в живота, но не се трогват от тях, не плачат; като отидат на театър, където се представя някаква тежка пиеса, там плачат. Плачете

за истинските актьори, а не за фиктивните! Като е дошъл на Земята, човек ще мине през различни драми, трагедии и комедии, но трябва да бъде силен, да издържа. Щом е свързан с Първата Причина, през каквито и мъчнотии и изпитания да минава, в края на краищата той ще излезе на спасителния бряг.

Като не разбират законите на Живота и на Любовта, хората сами си създават ред страдания и изпитания. Някой мъж погледнал жената на своя приятел и последният веднага подозира жена си в някаква изневяра. Какво лошо има в поглеждането? Турците казват: „Благословение е човек да гледа красивото". Престъплението не се заключава в гледането, но в желанието на човека да обсебва красивите неща. Гледането, обсебването не е Любов. Истинска Любов е тази, която внася нещо красиво в човешката душа; престане ли да внася нещо красиво в душата, Любовта напуска човека, вследствие на което в неговите мисли и чувства настава пълен застой. Където има застой, там става вкисване, а всяко вкисване води към престъпление. Щом Любовта напусне човека, и животът го напуска.

Да обичаш някого, това значи всеки момент да внасяш нещо ново в съзнанието му. Не е истинска Любов онази, която не внася нищо ново в човешкото съзнание, нито в човешката душа. Ако светлината не може да прониква през прозорците на вашата къща, къде е вината – в Слънцето или във вас? Вината е в самите вас. Прозорците ви са наслоени с прах и утайки от миналото, вследствие на което светлината мъчно си пробива път през тях.

В живота има два вида оцапвания: външни и вътрешни. Всеки човек отвън може да помогне за външното оцапване. Затова се женят хората – жената може да чисти окото на мъжа отвън, но вътрешно човек сам трябва да чисти окото си. Докато едно същество ви помага, трябва да знаете, че то ви обича. Без да мисли, човек казва за себе си, че Бог го е забравил, че цели три дена не е сложил хапка хляб в устата

си. Не, Бог не се занимава с последствията и възмездието на хората, с това се занимава кармата му. Чрез житото Господ казва на хората защо гладуват – те гладуват, защото още не са готови да приложат закона на жертвата така, както го прилага житото.

Твърда, корава е черупката на човека. Много време трябва да се вари тя, докато омекне. Като вари и яде боб, човек трябва да се поучи от него. Човешкият егоизъм не е нищо друго, освен твърдата черупка на боба и човек трябва съзнателно да работи върху себе си, за да стопи своя егоизъм. Не е нужно да минава през огън, за да го стопи; достатъчно е да се излага на благотворните слънчеви лъчи, за да се смекчи, да превърне егоизма си в алтруизъм. В това отношение той трябва да взима пример от плодовете, които зреят и омекват на слънчевите лъчи, а не от боба и от лещата, които омекват само на огъня.

Днес всички говорят за разумност; наистина, разумност се иска от човека. Разумен е онзи, който изучава явленията в Природата като предметни учения – той съпоставя тия явления в своя личен живот и се учи от тях. Като живее и се учи по този начин, човек се домогва до новото в света. Очаква ли на децата си, на жена си, на мъжа си, на външната, материална наука, нищо не може да придобие.

Добре е да се занимава човек и с материалната наука, но вън от нея има друга – Божествената. Тя обхваща четирите главни факултета: факултетите на Любовта, на Мъдростта, на Истината и на Правдата. Завърши ли тия четири факултета успешно, човек се назначава на служба метач на улиците на Небето. Има някакъв прах по улиците на Небето, който, пренесен на Земята, прави чудеса; с този прах човек може да лекува различни болести, да строи къщи, училища и т.н.

Когато се казва на хората, че трябва да изучават Божествената наука, те намират, че не е дошло време за нея, и отлагат изучаването

и. Когато дойде времето, те отлагат, а когато се заемат да я изучават, виждат, че са закъснели. Трябва ли да чакат насила да им се наложи? Ако отидете при някой богаташ да искате известна сума за Бога, той отказва. Какво виждаме днес? Във времето на Общоевропейската война[92] много американски милионери и милиардери изгубиха всичко – от големи богаташи станаха последни сиромаси; те насила дадоха много повече от това, което доброволно не можаха да пожертват.

След всичко това някои казват: „Бог не вижда ли какви страдания, мъчнотии и противоречия преживяваме?“. Бог всичко вижда, но за Него и сиромашията, и богатството са едно и също нещо. Като види някой богат, който пъшка под тежестта на товара си, Господ казва: „Много е натоварено това дете, но ще научи урока си“; като види някой беден, изпосталял човек, Той казва: „Много е олекнало това дете, но трябва повече да работи, да се уякчи“. Бог еднакво гледа и на плача, и на радостта на хората. Той знае каква е крайната цел на човешкия живот, заради което води човека именно към тази цел. По какъв начин ще дойде до целта на своя живот – това не е важно; задачата на човека е да се домогне до нея.

Като ученици, вие трябва да правите разлика между човешкото и Божественото. Различавате ли тия два вида прояви в себе си, ще се развивате правилно и ще се освободите от вкисването. Щом се поддаде на някое отрицателно чувство, човек непременно ще се вкисне.

Пишете върху темата: ***Признаци на физическото и психическото вкисване.*** Всеки може да развие тази тема, защото

---

[92] **Общоевропейската война –** има се предвид Първата световна война (1914-1918). В нея се противопоставят две коалиции – Антанта (включваща Франция, Русия, Великобритания и др.) и Централната ос (Германия, Австро-Унгария, Османската империя и България). Войната приключва на 11 ноември 1918 г. с капитулацията на Централната ос.

няма някой в света, който да не се е вкисвал. За да не се вкисва храната, човек трябва да я раздава – значи даването е едно от условията, които го предпазват от вкисване. Как трябва да давате? Разумност се изисква в даването. Ако имате две круши, едната ще дадете на ближния си, а другата ще задържите за себе си. Дадете ли и двете круши, не сте постъпили правилно; човек не може да обича другите повече от себе си.

Законът на даването се отнася не само до физическия, но и до психическия живот. Човек трябва да знае как да дава своите чувства и мисли; в това отношение даването е вътрешен процес. Давате ли правилно, това даване оставя неизгладим спомен в съзнанието; това даване е Божествено. Може ли да се изглади от съзнанието, не е Божествено. Това, което Бог е дал на човека, остава всякога живо.

Бог желае доброто на всички хора. Той желае всички хора да живеят. Бог не благоволява в смъртта, в страданията, в злото и в противоречията на хората. Дойде ли нещо подобно в живота им, то не е от Бога, причината се крие другаде. Като не разбират тия неща, хората търсят причините за своите нещастия и страдания вън от себе си и ги отдават на условията, на времената, които преживяват.

Има два вида времена: човешко и Божествено. Под думата ***време*** разбираме отношения на нещата в обективния свят. За извършване на някои неща се изисква един период от човешко време, а за други – период от Божествено време. Следователно, дойдете ли до великите работи на Живота, не желайте да стават нито по ваше време, нито по ваш часовник. Божественото време се определя по вътрешния часовник в човека и всеки трябва да работи върху себе си, за да усъвършенства този часовник. Попадне ли в Божественото време, нещата стават добре; не попадне ли в това време, нещата не стават така, както той е очаквал.

Хората се чувстват нещастни, защото нещата не стават по тяхното разбиране и в определеното от тях време. Какво иска човек? Той иска да нареди живота си, да се ожени. После? Да му се родят три-четири деца. После? И децата му да се наредят, да се оженят, да имат по няколко деца. Така се женят и раждат хората, докато дойдат до четвърто, пето, шесто поколение. Те се размножават, но благата им намаляват, понеже се разпределят на по-голям брой хора. Колкото повече се увеличава броят на децата, толкова повече осиромашават. Очаква ли човек на децата си, те да го гледат, той не е от първото поколение. Който е от първото поколение, той сам печели, той е богат човек.

Сега ще преведа тази мисъл в следната форма. Някой отказва да работи върху себе си и разчита на добродетелите, които е развил в миналото си. Той казва: „Едно време живях добре и правех големи добрини". Този човек върви по закона на размножаването, вследствие на което ще дойде до положение, когато благата му ще се намалят значително. За да не намали благата си, човек не трябва да разчита на своите четирима синове, нито на своите четири внучета. Ако синът се размножава, това е за негова сметка – защо? Колкото и вода да се излива от една чешма, това е в нейна полза, но не и в полза на тръбите, през които тя минава; тръбите могат да се изтрият само, без да придобият нищо съществено. Някой казва, че иска да стане много добър. Стане ли много добър, той ще се изтърка. Да бъде човек деликатен, нежен, добър в груба среда, това значи да се изхаби преждевременно – меките, нежните ръце не са за груба работа. Ангелът може да живее на Земята благодарение на знанието, с което разполага; с това знание той може да смекчи грубата материя, да я превърне в мека, благоприятна среда.

Като не разбират мекотата, хората казват, че човек трябва да бъде твърд, да устоява. Да бъде човек твърд – това значи да бъде гъвкав

като живите клони, да се огъва навсякъде, без да се чупи. Когато чукат, мачкат, огъват твърдия човек, той пак се изправя като клон на дървото и продължава живота си; уплаши ли се, счупи ли се, не е твърд. Твърдият човек има убеждение. Той знае, че животът излиза от Бога. Следователно, свърже ли се човек с Бога, никой не може да отнеме живота му. Кой може да изчерпи водата на извора? Който когато мине край него, ще пие, но след време благото ще се върне пак там, откъдето е излязло.

Време е вече човек да съблече старите си дрехи. Днес повечето хора са облечени отгоре с модерни дрехи, а отдолу – със своите стари, селски ризи: отгоре са християни, отдолу – езичници. Хвърлете долните си дрехи и останете само с горните! Ще кажете, че нямате средства да си купите нови вътрешни дрехи. Щом нямате средства, трябва да знаете истината, да не се самозалъгвате – ще знаете, че само отвън сте християни, а отвътре сте езичници.

Не е въпросът в бързата смяна на нещата, но в тяхното познаване. Човек трябва да знае истината, да не се самозалъгва. Той трябва да бъде искрен към себе си и каквото говори пред хората, това да е и в самия него. В каквото и положение да се намери, човек трябва да бъде искрен. Някой момък или някоя мома бързат да се оженят, а после съжаляват; няма защо да съжаляват – нека спокойно, съзнателно извървят своя път, да придобият известна опитност. Добре е човек да се е оженил по волята на Бога, да му се родят деца по Бога, но ако не е станало това, нищо друго не му предстои, освен да върви напред и да изправя живота си.

Послушание се иска от човека, да не бърза в своите работи. Ако не бърза, той ще се роди навреме и под влиянието на такива планети, които отговарят на неговото желание. Някой иска да стане музикант. За да бъде добър музикант, трябва да се роди при онова планетно съчетание, което съвпада със зодията на музиката. Същото може да се

каже и за поета, за учения, за философа. За идването на всеки човек на Земята е определен час кога трябва да слезе; чуе ли своя звънец, той не трябва да чака нито секунда – изгуби ли десет минути само, никога вече не може да стигне своя час и място. Десет минути, умножени на 300 000 км в секунда, се равняват на 180 000 000 км. Може ли да стигне човек щастието си, което се е отдалечило на 180 милиона километра разстояние от него? Иска ли да бъде щастлив, трябва да върви с бързината на щастието.

Американците се отличават с една специфична черта – те ценят времето, вследствие на което са измислили особено приспособление към треновете за събиране на писма. За да не спира тренът на станциите да събира писма, те са поставили особени стълбове, на които закачат торбите с писма; като мине тренът край тия постове, с особени куки хващат торбите, без да спират движението си. Следователно дойдете ли до трена на щастието, не чакайте той да спре, за да се качите, а веднага скочете в него. Тренът на щастието върви непрекъснато, той никога не спира. Който има неговата бързина, може да се качи в него; чакате ли да спре пред вас и да ви разпитват кои сте, откъде сте, щастието е отлетяло, без да ви вземе със себе си.

Да имате бързината на щастието – това значи във всички случаи на живота си да имате будно съзнание, да живеете според великия закон на Любовта. Да имате будно съзнание означава да отворите нов лист на вашия живот; не можете ли да отворите нов лист, нищо не можете да постигнете – ще останете в същото положение, в което сте били в миналото, и в края на краищата ще кажете: „Много чухме, много ни се даде, но нищо не приложихме. Остаряхме вече, на нищо не сме способни“.

Използвайте сегашния момент! И днес не е късно. Снемете старите си дрехи – дрехите на езичеството, и ги заменете с нови –

дрехите на християнството; тогава ще станете християни и отвън, и отвътре. – „Време ли е да снемем старите си дрехи?“ За Божествените работи определено време няма – те стават всякога. Добрите, красивите, разумните работи стават без време и място – те са извън времето и пространството.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина пребъдват в нас.

11 лекция, 6 ноември 1929 г., София, Изгрев

ДВА ЦЕНТЪРА

Четоха се резюмета на темите „*Качества на милосърдието*“ и „*Качества на вкисването*“.

Мнозина разглеждат вкисването като отрицателен и вреден процес в природата. Не, вкисването има и добри страни. Когато става без участието на разумността, то е вредно, но взима ли разумността участие, вкисването допринася голяма полза в живота. Прясното мляко трябва да се вкисне, за да се превърне в кисело. За да бъде вкусен, хлябът трябва да съдържа мая, квас.

Следователно, когато говорите за вкисването, спрете вниманието си върху добрата и върху лошата му страна. Разглеждате ли го само от едната, ще дойдете до криви заключения. Заради това, че огънят изгаря, можете ли да кажете, че е вреден?

За да разберете смисъла и значението на нещата, вие трябва да ги разглеждате от две страни. Всяко нещо в Природата е двуцентрово. Човек не може да живее с един център; той трябва да се стреми към един център, но сам по себе си е двуцентрово същество: има две очи, две уши, две ноздри, два крака, две ръце. Ще кажете, че човек може да гледа и с едно око. Това е дефект. Той може да гледа с едно око само затова, защото е привикнал да гледа с две очи.

И тъй, когато говорим за човека, ние разбираме същество с два центъра: единият център се е проявил навън, във формата на жена, а другият – във формата на мъж. Когато тия два центъра се стремят един към друг, те образуват права линия.

Всяко друго отношение образува крива линия. Но кривата линия не представя злото в света; тя показва възможностите, които се крият в съществата. Единият кръг показва възможностите на човека А, а

другият – възможностите на човека ***B*** (**Фиг. 1**). Възможностите на тия двама души се пресичат в точките *C* и D. От тия два кръга се образува елипса. Където има външна, физическа деятелност, там всякога се образува елипса. Колкото по-дълбоко слиза човек в материята, толкова повече елипсата се сплесква; колкото повече излиза от материята, толкова по-кръгла става тя. Този закон се отразява върху лицето на човека – хора, които са по-активни, които имат по-големи мъчнотии, имат продълговати лица; тия, които имат по-малко мъчнотии, които живеят охолно, имат валчести лица. Когато отношенията между двата центъра се нарушат, т.е. когато отношенията между двама души се развалят, веднага се явява злото; когато две същества се разбират, между тях се явява Доброто. Значи всяко същество може да стане причина за проява на Доброто или на злото.

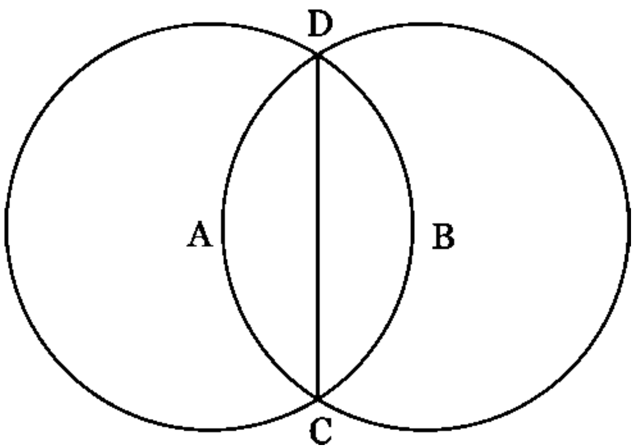

Фиг. 1

Злото и Доброто съществуват в Природата като два противоположни принципа. Смъртта и животът също представляват два противоположни процеса. Както злото черпи сила от Доброто и създава нещо ново, така и смъртта взима материя от живота и създава нещо ново. Смъртта се отличава от живота по това, че се придружава

с вкисване, т.е. с разлагане. Когато човек расте и се развива правилно, вкисването е на място; това вкисване е приятно. Казват, че гневът е вкисване, но който се гневи, той работи. Престане ли да работи и да се развива, човек започва да се разлага; това разлагане наричаме неправилно вкисване, а при това вкисване настъпва смърт. Следователно работете, учете, за да не дойдете до положение да превърнете естественото вкисване в неестествено.

Мнозина казват: „Човек не трябва да се вкисва". Не, правилното, естественото вкисване е неизбежен процес в Природата; такова вкисване става и със светията, и с праведния, и с учения, и с философа. Опасно е, когато вкисването се превърне в разлагане – тогава се явява злото. Доброто е зло за лошия човек и злото е зло за добрия. Месото е зло за овцата, но и тревата е зло за вълка. Следователно зло е всяко нещо, което не отговаря на естеството на човека. Всичко, което човек върши съобразно своето естество, е добро; всичко, което не е съгласно с естеството му, е зло.

Правата ***CD*** (**Фиг. 1**) показва посоката, по която се движи духовният човек. Правата ***AB*** е посоката, по която се движи физическият човек. В човека-животно гръбначният стълб е успореден на земята. Когато човек се е изправил на краката си, гръбначният стълб е заел перпендикулярно положение към земята. От този момент лицето на човека започнало да се открива, да се освобождава от косми. В човека-жена лицето е по-открито, по-малко обрасло с косми, което показва по-голяма интелигентност. Лицето на жената показва, че тя е обработила по-голямо поле. Лицето на човека-мъж, което е повече обрасло с косми, показва по-малко обработена площ. Жената има повече ниви, лозя, тя е заемодавец. Мъжът няма много земя, вследствие на което отива като слуга при жената. Понеже мъжът копае, обработва земята на жената, той си е присвоил правото да бъде господар. Днес мъжът работи отвън и заповядва, а жената работи

отвътре. Всъщност истинска господарка е жената, тя е господарка не по външно положение, а по принцип.

Като ученици, вие трябва да имате ясна представа за нещата, да разбирате вътрешния им смисъл. Човек може да разбере външния живот дотолкова, доколкото разбира вътрешния. Той може да разбере физическия свят дотолкова, доколкото разбира Божествения – физическият свят е отражение на Божествения. Само при това положение човек може да бъде щастлив, при това положение отношенията на хората могат да бъдат правилни.

Ако някой мисли, че може да владее едно същество, той е на крив път. Никой никого не може да владее. Преди всичко невъзможно е в един и същ момент две лица да се намират на едно и също място. Следователно, ако от центъра ***A*** опишете една окръжност, съществото ***B*** ще се намира в периферията на окръжността. Ако от точка ***B***, като център, опишете окръжност, съществото ***A*** ще се намира в периферията. Между съществата ***A*** и ***B*** в един и същ момент само едното същество има възможност да бъде център; излезе ли това същество от центъра, другото става център.

Като се движи от центъра към периферията и обратно – от периферията към центъра, човек има възможност да работи. Правата ***AB*** определя възможностите на жената, правата ***BA*** определя възможностите на мъжа. Изобщо правата линия показва, че имаме отношение между две същества. Влезе ли трето между тях, линията става крива. Колкото повече същества влизат в отношения, толкова повече кривата линия се удължава. При тия отношения съществата трябва да имат общ център, от който разстоянието до всички точки на периферията е еднакво. Отношението на всяка точка от окръжността към центъра на кръга е право; това отношение наричаме отношение към Бога. Отношението на всяка точка от окръжността към другите

нейни точки подразбира движение по крива линия – такова е отношението към ближния.

Следователно, кажем ли, че между две същества се образува права линия, разбираме отношение на тия същества към Божествения принцип, който ги свързва. В този смисъл мъжът и жената представляват едно цяло, а не отделни същества. Докато мъжът и жената мислят, че са отделни, самостоятелни единици, те се самозалъгват. Мъжът и жената представляват две страни на едно цяло. Нито мъжът може без жената, нито жената без мъжа; въпреки това те не могат нито да се събират, нито да се делят.

Същото отношение виждаме и между Бога и човека – вън от Бога човек не може да съществува. Бог е цялото, което включва всичко в Себе Си; Той обединява нещата. Мъчнотиите и страданията на хората се дължат на факта, че те търсят щастието си вън от себе си, вън от своите ближни, вън от Бога. Това е невъзможно. При това положение те се движат в сянката на щастието, но не и в истинското щастие. Разбере ли човек какви трябва да бъдат отношенията му към себе си, към своя ближен и към Бога, той се развива правилно, енергиите на неговия организъм текат правилно, както водата на планинския извор. Докато водата тече без да изтича, без да намалява, изворът е във връзка с източника на живота; намалее ли водата му, изворът е прекъснал връзката си с източника.

Докато живее, силите на човека трябва непрекъснато да извират – това значи добър човек. Спре ли потока на своите сили, той се натъква на вътрешно напрежение в себе си, което му причинява ред пакости. Не даде ли възможност на Божественото в себе си да се прояви, той може да се пръсне като бомба. Не е лошо да се пръсне, но само ако е яйце, сложено под квачка – като се пръсне това яйце, пиле ще излезе от него; ако яйцето се пръсне вън от квачката, нищо няма да излезе от него. Да се пръсне човек, това значи да умре; в този

случай умирането е на място, защото от човека излиза нещо ново; не излезе ли нещо ново, умирането е безпредметно.

Днес от всички хора се иска разумност. Дали ще живее, или ще умира, човек трябва да бъде разумен. При това той трябва да се ползва от външния свят, защото има отношение към него: например иска ли да придобие сила, трябва да изучава живота на млекопитаещите; иска ли да придобие хладнокръвие, трябва да изучава живота на рибите.

Ако човек не изучава Живата природа и не прилага нейните закони, животът му на Земята се обезсмисля. Задачите на съвременните наука и религия се заключават именно в това – да заставят човека да изучава Природата и да прилага нейните закони. Това са проповядвали и Великите Учители на човечеството, но ония от учениците им, които не са разбрали учението им, са внесли в него известно изопачаване. Ако днес дойде Христос на Земята, сам ще се чуди как са могли хората да изопачат учението Му. Какво верую е онова, което се проповядва само външно? Едно верую или едно учение има смисъл, когато се изнесе вътрешната му страна. Едно учение има смисъл, когато може да се приложи. Спре ли се само върху външната му страна, това учение не ползва човека; той е ценен не по своята външна красота, но по своите мисли, чувства и постъпки.

Следователно външната страна на живота е дотолкова ценна, доколкото е в съгласие с вътрешната. Ако се възхищавате от това, че някой човек е добър, без да искате да вземете нещо от неговата доброта, възхищението ви е на място; искате ли обаче да вземете нещо от добротата му, вашето възхищение не е на място. Като разглеждате човека, вие трябва да сте убедени в неговата вътрешна доброта. Ако само външно е добър, тази доброта няма да го ползва, но и обкръжаващите няма да се ползват от нея.

Външните отношения са ценни тогава, когато в тях липсва користолюбието. Освободи ли се от користолюбието си, грешникът

може да се учи от светията; не се ли освободи от користолюбието си, не може да бъде негов ученик. Ако грешникът мисли, че с усилията, които прави, може да стане като учителя си, той се самозалъгва; за да следва добре пътя на своя учител, трябва да е запазил нещо от своята праведност. Който не носи правдата в себе си, той никога не може да бъде праведен. Който не носи условия за гениалност в себе си, той никога не може да стане гений. Талантливият трябва да бъде роден за талантлив.

Това не трябва да ви обезсърчава, но да знаете, че красивите, великите неща не се купуват наготово – те трябва да се придобият, да се работи за тяхното постижение. Каже ли някой, че иска да бъде свят, добър или щедър, не е придобил много. Истинската святост, доброта, щедрост са вътрешни качества. Някой носи на гърба си сто килограма товар и пъшка под неговата тежест. По пътя го срещат бедни хора, които искат да им даде нещо. Той спира, сваля товара от гърба си и започва да раздава на този десет килограма, на онзи десет килограма, докато останат на гърба му само четиридесет. Всички го считат за добър, щедър човек, без да се спират върху мотивите, които го заставят да бъде такъв – той се е натоварил с багаж, който не може да носи, и ако не даде част от него на другите, товарът ще го смачка. Когато се произнасяте за качествата на някой човек, вие трябва да знаете кои са дълбоките мотиви да се проявява по един или по друг начин.

Под думата ***добро*** ние разбираме първичното добро в човека, т.е. израз на Божественото в него. Човекът е добър, когато може да даде израз на Божественото в себе си; с други думи казано: Доброто в човека не е нищо друго, освен желанието на Бога да се прояви в него. Даде ли ход на това желание, човек е проявил Доброто в себе си. Доброто изтича от човека както водата от извора. Следователно всяко желание, всяка мисъл, всяко чувство в човека, които го заставят да се

прояви, се дължат на Божественото, на онзи първичен импулс, който някога му е даден. Не се ли поддаде на този импулс в себе си и да пожелае да направи някакво добро, човек няма да знае как да го реализира. Той ще мисли как да го направи – по Божествен или по човешки начин. Колкото и малко да е доброто, което сте решили да направите, не трябва да се спъвате. Малкото добро е малка дупчица, направена във вашето сърце; ден след ден тя ще се разширява, докато един ден от нея започне да тече изобилно. – „Ама богат бил този човек, трябвало много да дава." Колкото и малко да дава, и това е добро; страшно е, когато дупчицата се запуши.

Като ученици, вие трябва да намерите първичните импулси в себе си и да им дадете ход да се проявят. Като даде възможност на Божественото в себе си да се прояви, човек изучава както себе си, така и своя ближен. За да се изучава, човек трябва да има вътрешно разбиране за нещата. Някой погледне носа на някого и казва: „Този човек е интелигентен". Носът определя, наистина, възможностите на човешката интелигентност, но тя не зависи изключително от него. Чрез окото се проявява истината, но ако не знае как да движи окото си, как да гледа, човек ни най-малко не се е домогнал до истината. Много болести се дължат на неправилно гледане, на неправилно ходене, на неправилно слушане и т.н.

Изобщо всички аномалии, всички неправилности във физическия и психическия живот на човека причиняват ред болести и страдания. За да бъде здрав, човек трябва да знае как да гледа – от ъгъла на неговото зрение зависи посоката на неговия живот. Срещнете ли един човек, вие трябва да знаете откъде да започнете да го гледате: от главата към краката или от краката към главата; в двата случая ще имате два различни резултата. Доброто свирене на цигуларя зависи от умението му да управлява лъка и да слага пръстите си на съответните им места.

Всеки човек има цигулка и лък, с които може да даде израз и направление на своя живот. Сърцето представлява цигулката, умът – лъкът, с който свири, а волята е участието на човека в свиренето, чрез което определя посоката на своя живот. Публиката е самият човек. Без публика никой не може да свири; поне един човек, но все трябва да има някой да го слуша.

Ако човек сам не се въодушевява, никой не може да го въодушеви. Като свири, той може да се допитва до мнението на другите, но първо трябва да чуе своето мнение. Божественият закон изисква всеки сам да се въодушевява, сам да има мнение за своите постъпки, а после другите. Някой си купил нови обувки, които го стягат, и пита приятелите си харесват ли обувките му. Отвън те са хубави, но отвътре не са. Едно от качествата на обувките е да прилягат добре на краката; стягат ли някъде, те не са добри.

Обувките са добри тогава, когато при стокилометров път, извървян с тях, не причиняват никакви пришки. Същата преценка се отнася и за правенето на добро – истинско добро е това, което не причинява никакви пришки на ръцете и на краката на онзи, който го е направил. Каквито и дрехи и обувки да носи човек, те трябва да прилягат добре на тялото му, да не го ограничават. Каквото върши, делата му не трябва да го ограничават; всяко ограничаване всяко нарушаване на свободата показва, че нещата не стават правилно.

Съвременните хора сами се ограничават, а после говорят за свобода. Слушате да казват на младия момък да не гледа жените, а на младата мома – да не гледа мъжете. Да гледа човек мъжа или жената не е лошо, в това няма нищо престъпно. Лошото е, когато не знае как и откъде да гледа. Искаш ли да гледаш мъжа или жената, качи се нависоко и оттам гледай. Поставете всеки човек на мястото му и оттам гледайте; не го ли поставите на определеното му място, ще гледате криво.

Колкото и да ограничавате човека, ако той няма разбиране, вие ще го наплашите но няма да го изправите. Когото срещнете днес, всеки е наплашен – той се страхува да не би мисълта му да е крива или желанието – нечисто, и не смее да се прояви. Всички мисли, чувства и желания, които минават през човека, са добри, чисти. Те се изопачават, когато се приложат. Значи слабата страна на човека е в приложението. Докато са на дървото, ябълките са красиви, здрави; щом започнат да ги берат, за да ги продават, те тук-там се натъртват и започват да гният. За да се научи да мисли и да разсъждава право, човек трябва да излезе от стария живот и да влезе в новия.

Старият живот е статичен, а новият – динамичен. Новият живот изисква приложение, динамика. Старото трябва да отстъпи мястото си и в живота, и в науката, и в изкуствата. Някой се моли, сяда на колене, кръсти се и се чуди защо не получава отговор на молитвата си; той се моли по стар начин, и при това само външно. В молитвата трябва да вземат участие и сърцето, и умът, и душата, и духът. Като се моли така, човек се тонизира; в този смисъл молитвата подразбира тонизиране. За да се моли, човек трябва да има камертон, да нагласи четирите струни на цигулката си и да започне да свири, да взима чисти тонове, чисти акорди.

Молитвата подразбира тонизиране, акордиране, свързване с Бога. Молите ли се на Бога, ще говорите ясно, разбрано, чисто, искрено, без никакъв фалш. Ще говорите това, което мислите. Когато синът говори с баща си, а дъщерята – с майка си, те трябва така да говорят, че да ги задоволят.

Като се моли на Бога, човек трябва да се подмладява; не се ли подмладява всеки ден, той не знае да се моли, няма религия в себе си. Казва ли човек какво е бил едно време и какво е станал сега, той нито знае да се моли, нито има религия в себе си. – „Едно време правехме големи усилия, едно време обичахме Бога.“ Кой е виновен за вашето

минало? От гледището на Божествения свят каквото е било в миналото, това е и сега. Едно време имахте жена и деца, грижехте се за тях, но сега нямате жена и деца, те са заминали за онзи свят, и като няма кого да обичате и за кого да се грижите, вие губите своята набожност; казвате тогава, че Бог ви е забравил. Не, това е криво разбиране, а всяко криво разбиране води към вкисване. За да се освободи от това вкисване, човек трябва да изправи първо отношенията си към Божествения свят.

Когато се говори за работа върху себе си човек често се обезсърчава, намира, че много години трябва да работи. Някой казва, че е работил 15-20 години върху себе си и нищо не е постигнал. Защо не е постигнал нищо особено – не е работил както трябва.

Всяко число крие в себе си особени сили, които трябва да се разбират. За мъжа щастливи числа са 1 и 2, а за жената – 1 и 9; значи щастливо число за мъжа е числото 12, а за жената – 19. Като съберете 1 и 2, получавате числото 3. Тройката представлява разпукване на житното зърно. Като поникне, то образува котва; котвата означава процес на растене. Дойдете ли до числото три, ще знаете, че ви се дават условия да се развивате, да се размножавате, да приемете Божествената енергия в себе си. Числото две представлява нивата, на която човек трябва да посажда своите мисли и чувства. Единицата пък е семето, което той сади, т.е. неговите мисли и чувства.

За да расте, човек трябва да има на разположение нива и семе, т.е. числата 1 и 2. След това иде действието и на другите числа върху него, а именно 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9.

За да действат тия числа върху човека, Първата Причина се явява като обединяващ принцип – Тя ги обединява в едно, за да могат силите им да действат едновременно и целесъобразно.

Като се движи от едно на друго място, човек трябва да прави връзка между нещата. Поиска ли да измени пътя на своето движение,

той непременно трябва да го огледа, да види какви спънки ще срещне; преди да е тръгнал по този път, той трябва да отстрани всички спънки. Ако по конеца детето знае докъде най-високо може да стигне неговото хвърчило, колко повече човек трябва да знае докъде се простират възможностите на неговото движение. Ако той мисли само за ядене и пиене, конецът, за който е вързан, е много къс; този човек е хвърчило, което сутрин пускат в движение, а вечер прибират. Когато някой се оплаква, че е сгрешил или че се е оплел някъде, това показва, че са взели хвърчилото му. За да не взимат хвърчилото ви, трябва да стоите на известно разстояние от хората.

Като ученици, вие трябва да дадете път на Божественото в себе си. Дойдете ли до това положение, не трябва да критикувате Божественото, да се произнасяте за неговите прояви. Реката трябва да следва пътя към морето, да не се отклонява, да не се занимава с други реки. Ако се спира тук-там по пътя си, ще я впрегнат на работа, градини и бостани да полива, воденици да кара и в края на краищата тя ще каже, че е свършила много работа; свършила е много работа, но не по нейна воля – други са я заставили да работи.

Следователно, като сте дошли на Земята да учите, не отвличайте ума си, мислейки, че можете да вървите в пътя на другите хора. Всеки човек има свой определен път. Всеки трябва да изправи отношенията си към Бога – никаква друга философия не му трябва. Ще кажете, че трябва да учите. Всеки трябва да учи, но трябва да намери онзи учител, който е определен специално за него; намери ли своя учител, работата му тръгва напред. Този учител не взима никакви пари; той работи за Бога, като изисква от ученика си каквото спечели, да го внесе в Божествената банка. Истинският учител е онзи, който не работи за пари. Този учител трябва да учи ученика си с любов, да го научи какво представляват ума и сърцето, да знае какво нещо е човекът-мъж и човекът-жена, да разбира душата и духа си.

Ученикът трябва да разбира функциите на тялото си, да знае как да се справя с него. Какъв ученик е този, който не разбира сърцето си? Какъв ученик е този, който не знае какво е Любов, Светлина и Свобода? Някой ще каже, че иска да разбере Необятната любов. За да разберете нещата от гледището на Любовта, вие трябва да я изучавате в най-малките и и слаби прояви. Представете си, че сте вървели дълго време в гората и сте замръзнали от студ. В това време един непознат ви среща и ви завежда у дома си да ви стопли и нахрани; след това вие се разширявате и казвате, че Любовта ви е посетила. Това е една от малките прояви на Любовта. Всяка мисъл, която внася светлина в ума, и всяко чувство, което внася топлина в сърцето, колкото и малки да са, наричаме Божествени. Ако възприема тия мисли и чувства в себе си, човек постепенно се разширява, докато стане готов да приеме Божественото в по-голям мащаб, да приложи новия живот.

Съвременните хора страдат от това че отричат Божествения живот в себе си. Мнозина отричат учените, философите, като не признават това, което са писали. Наистина, учените и философите пишат това, което знаят, но и в него има наука, и в него има истина. Математиците решават задачи с неизвестни, от които намират, че $\boldsymbol{X}$ е равен на 0, на 1, на 2, на 3 и т.н. После изчисляват $\boldsymbol{Y}$. Когато $\boldsymbol{X} = 0$, това показва, че учените са намерили семето, което посаждат в нивата Y. След това намират $\boldsymbol{Z}$, т.е. условията, при които семето може да израсте и да се развие. Това са трите неизвестни в задачата. И при това положение тя още не е решена. Всички очакват жътвата, за да видят какви резултати ще имат. Следователно разрешението на задачата се заключава в плода, който човек придобива в живота си.

Сега, като знаете това, не си правете илюзии да мислите, че който е намерил правия път, той е разрешил всички въпроси; този път трябва да се извърви – човек вижда резултатите на своя живот само когато извърви пътя, в който е влязъл. Ако не достигне крайния

предел на своите възможности, той не може да мине в новия живот. Зад този живот, в който сега живеем, има друг, по-широк, с по-големи възможности. Ако не можете да разчупите черупката на сегашния си живот, вие всякога ще бъдете затворени в него.

За да счупите черупката на сегашния си живот, вие трябва да имате високо съзнание за нещата, висок идеал, към който да се стремите. Като разчупите първата черупка, ще се намерите пред втора, трета и т.н. – много черупки трябва да разчупите, докато влезете в света на Истината, която ще ви направи свободни. Това не може да стане изведнъж, а постепенно; ще падате, ще ставате, ще работите, докато един ден постигнете стремежите на вашата душа.

Дръжте в ума си мисълта, че човек е двуцентрово същество. Като се движите от единия до другия център, вие ще разрешавате задачите си правилно и ще вървите напред. – „Ами Бог къде е?“ Това не е важно; за човека е важно да се движи в светлината и топлината на Бога, да чувства подтика, който иде от Него, и да върви напред. Като се свърже с Първата Причина, той е готов да възприема благото на Живота от всеки човек.

Дойде ли някой да почука на вратата ви, да носи Божественото благо, станете веднага на крак и му отворете. Дали сте болен, или сте здрав, не се колебайте; и на смъртно легло да сте, станете и отворете на Божия пратеник! Посрещнете посланика от Божествения свят и тогава умирайте, ако сте дошли вече до този час. Кажете на смъртта да ви почака малко – пред Божественото и смъртта отстъпва. Като чуе гласа Му, тя веднага си заминава.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина пребъдват в нас.

12 лекция, 13 ноември 1929 г., София, Изгрев

ПАРАЛЕЛИЗЪМ В ПРИРОДАТА

Размишление върху правия път.

Тема: „*Смени в Природата*“.

Често хората говорят за конкретна мисъл. Какво означава думата ***конкретно?*** Да имаш конкретна мисъл означава да изнасяш фактите ясно, точно, определено. Конкретна мисъл е тази, на която човек може да се опре. Някой казва, че вярата му в Бога е нещо, на което може да се опре, т.е. да уповава, но на коя вяра може да уповава: на вярата, останала от деди и прадеди ли? Това не е достатъчно. Това е вярване, но не е истинска Вяра. Така мнозина вярват, мнозина мислят, но нито вярата им, нито мисълта им са истински.

За да мисли право, човек трябва да се занимава с геометрия – тя разкрива пред него реалността на нещата; без геометрия той не може да има ясна представа за реалността. Геометрията разглежда правите и кривите линии, фигурите, телата не само във външния, но и във вътрешния, психическия живот. Какво представлява правата линия – най-късото разстояние между две точки. Когато в ума на човека се проектира една права линия, едновременно с нея се проектира още една права, успоредна на първата – първата права линия е причина, втората е последствие; първата е видима, а втората – невидима.

И тъй, всяка права линия ***AB*** (**Фиг. 1**) представлява движение на тялото ***A*** към B. За да се движи тялото ***A*** само в посока ***AB***, това показва, че навсякъде среща препятствия. То не може да върви нито нагоре, нито надолу, нито да се върне назад – поиска ли да се върне назад, веднага след него идват много пречки, които не му позволяват. Тялото е принудено да върви само напред. За да измине посоката на своето движение, като стигне точка ***B***, то прави едно пречупване и

поема посока нагоре, към точка D. В точка ***D*** може да направи още едно пречупване, да отиде в посоката на точка C, откъдето може да слезе надолу, в точка ***A,*** и да поеме отново същия път AB. Следователно, когато човек се движи по права линия и измени посоката на движението си чрез три пречупвания, той образува плоскост; като се движи по границите на тази плоскост, ще се върне на същото място, откъдето е излязъл.

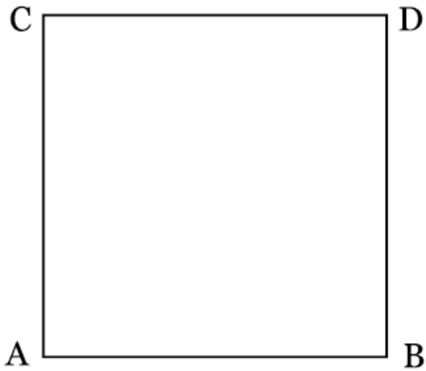

Фиг. 1

Докато се движи по правата ***AB***, човек има една опитност. Мине ли по правата ***DC,*** където пътят се пречупва, има вече друга опитност – той е познал движението по плоскост. Тук хората мислят, вярват, работят по друг начин, различен от този, по който са били в AB.

Наистина, да се движи човек по права линия или по плоскост – това са два различни свята, от които той придобива различни опитности. За да излезе от света на правата линия и да влезе в света на плоскостта, човек минава през три пречупвания, докато отново се върне в точка ***A***, откъдето е тръгнал. Като се върне в света, от който е излязъл, той започва да се съмнява дали това, което е преживял, е реално, или не. Докато се движи по права линия, човек вярва само в себе си. Изгуби ли вяра в себе си, той се намира в някаква опасност и

нещо вън от него го заставя да се огъне, да поеме друга посока на движение – започва да се движи към точка *D*. Дойде ли в тази точка, той е готов да се огъне още един път, да тръгне по направление на правата *DC,* където нов свят се открива за него: нови мисли, чувства и желания. Като придобие известна опитност, огъва се още един път и слиза надолу, към точка *A*, откъдето първоначално е тръгнал. Като слезе в тази точка, започва да се движи по правата *AB* и се чуди сън ли е видял, или се е намирал пред някаква действителност. Това показва, че в пътя на човешкото развитие мислите, чувствата и желанията на човека минават от един свят в друг и след време пак се връщат при него, но с някаква придобивка. Това означават думите, че животът на човека се повтаря след всеки четири поколения; мислите и чувствата му претърпяват три пречупвания и като дойдат до четвъртото, те се намират в същата точка, от която са излезли.

Казваме, че на всяка права мисъл съответства друга права, успоредна на нея, но невидима. Това виждаме и в квадрата *ABDC* (**Фиг. 1**). На правата *AB* отговаря успоредната права *DC.* Тези прави образуват плоскостта. Когато мине от правата в плоскостта, човек чувства някаква разсеяност; това показва, че мисълта му още не е нагодена за новия свят, където има по-голямо разширение. Той не е готов още за новите условия, но щом се нагоди към тях, разсеяността изчезва.

Колкото по-голямо е пространството, в което мисълта се проектира, толкова тя е по-разпръсната, по-разширена. Тази е причината, поради която човек не може да схване ясно идеите какво е ***Бог, душа, дух, ум, сърце, време, пространство*** и т.н. Натъкне ли се на една от тия идеи, той казва: „Отвлечена е тази идея, не е за моя ум“. Например всеки възприема светлината, разбира я отчасти, ползва се от нея, но поиска ли да я обхване, той се загубва и в съзнанието му настава известна тъмнина. Това показва, че нещата

могат да се разбират само до известна степен, но по никой начин не могат да се обхванат изцяло – обхванат ли се, значи да се ограничат, а това е невъзможно.

Всички идеи, които възникват в ума на човека, се дължат на това, че те съществуват като прави линии някъде в Природата и в живота. Дойде ли една идея до вашия ум, тя веднага произвежда друга права, паралелна на нея, и вие започвате да мислите. Вашата мисъл е невидима, но се явява като естествено последствие на правата линия, която я е предизвикала – например светлината е правата АВ, а вашата мисъл върху светлината е правата ***DC,*** паралелна на АВ.

Закон е: когато човек прекара една права линия в природата или някъде в живота, някое Разумно същество чертае права, успоредна на неговата; тя се явява като последствие на първата линия. Например пътник отива в една гостилница, за да се нахрани – тази е неговата интимна мисъл. Той си пожелава едно, после второ блюдо и започва да яде. Като се храни, образува права линия. Докато се храни, гостилничарят си прави сметка колко струва яденето – по този начин той тегли своята права, паралелна на тази, която клиентът е направил. Клиентът не вижда това, той даже не подозира, че гостилничарят се занимава с него, но като дойде време да плаща, гостилничарят веднага се явява пред него, готов със сметката си. Значи единият яде, чертае права линия, а другият смята, чертае друга права линия, успоредна на първата. Този закон учените наричат ***Закон за причини и последствия***.

Съвременните хора се натъкват на ред противоречия и се питат откъде идват те, без да подозират, че противоречията в живота им са последствие на известни причини – всяка мисъл, всяко чувство, които човек проектира в пространството, имат свои последствия, добри или лоши. Иска ли да се освободи от някакво последствие, той трябва да се върне назад в мисълта си, да намери причината, която го е създала.

Следователно човек трябва да знае, че на всяка негова мисъл, или на всяко негово чувство отговаря друга мисъл или друго чувство, паралелни на неговите, но излезли от друго разумно същество. Къде е това същество не е важно – то може да е на Земята, а може да е в Невидимия свят; важното е, че на всяка ваша права линия отговаря друга права, паралелна на нея. Усъмни ли се човек в нещо, и друго същество ще се усъмни заедно с него; рече ли човек, че не иска да работи, и другото същество ще се откаже от работата си; ако човек пожелае да направи едно добро, и това същество ще пожелае да направи едно добро. Защо е така? Между всички хора, които мислят, чувстват и постъпват по един и същ начин, има известно съответствие. С колкото повече същества е свързан човек, толкова повече паралелни линии ще се прокарат на неговата права.

Като знае отговорността, която носи в живота си, човек трябва да мисли, да чувства и да постъпва право. От този закон излиза поговорката: „Каквото си постелеш, на това ще легнеш“. Ще знаете, че както вие работите за другите, така и те работят за вас. На всяко добро дело, което представлява права линия в живота, се отговаря с друга права, успоредна на първата; за всяко нещо се държи сметка и се отговаря с добро или с лошо, съответно на направеното. Това показва, че в Природата съществува закон за правилна обмяна – колкото ядеш, толкова плащаш; колкото храна си приел, толкова сила си придобил и съответно за това си и платил.

Колкото по-правилна е обмяната между нещата, толкова по-добър е животът на хората. Това означава поговорката: „Каквото си посял, това ще пожънеш“. Когато двама души с една и съща мисъл, с еднакви чувства и желания започнат да работят заедно, други двама, било в Невидимия или видимия свят, ще се свържат с първите двама и ще работят съответно с тях. Следователно каже ли човек, че се интересува от въпроса за Бога, той трябва да знае, че тази мисъл не е

единствено негова – други същества, по-напреднали от него, са мислили вече по този въпрос.

Следователно, за да бъдат една мисъл или едно верую реални, трябва да се подкрепят отнякъде; не се ли подкрепят, те не са реални. Не само това, но човек трябва да знае откъде иде известна мисъл в неговия ум. Ще каже някой, че мисли за Бога. Преди да е помислил човек за Бога, Бог първо е помислил за него – значи човешката мисъл е отражение на Божествената.

Вие питате защо някои хора не вярват в Бога. Според мен няма човек в света, който да не вярва, само че различните хора вярват по различни начини. Когато казваме, че един човек е вярващ, а друг е безверник, ние имаме предвид различните пътища, по които те се движат. Вярващият се движи по права линия, а безверникът – по крива. Безверникът е безверник по отношение на вярващия, но и той вярва в нещо. Ония, които се движат по права линия, вървят по радиусите на окръжността; тези, които се движат по крива линия, се намират по окръжността. Като се движи по права линия, човек не изменя отношенията си към ближния си, нито тия към Първата Причина на нещата. Щом отношенията към ближния му не са прави, и отношенията му към Бога не са прави. Обратно: ако човек измени отношенията си към Бога, заедно с това той изменя отношенията си и към своя ближен.

Изобщо, докато спазва вътрешните отношения към всички същества, човек се намира под влиянието на закона за паралелизма в Природата. Той знае, че никой не живее за себе си. Докато двама души мислят едновременно и еднакво, тяхната мисъл е права. Някой казва, че като него няма друг в света; там е погрешката, има поне един точно като него – какъвто е единият, такъв е и другият, те си приличат много. От двамата зависи какво ще бъде отношението между тях, както и отношението им към обкръжаващите. Когато има

съгласие между двама души, ще има съгласие и между трима, четирима, петима и т.н. За да дойде до това съгласие, човек трябва първо да утихне в себе си, т.е. да придобие такъв вътрешен мир, който от нищо да не се разколебава. Докато е вътрешно недоволен от себе си, докато се бори, той не може да бъде в съгласие нито със себе си, нито с ближните си.

Всеки човек има условия да бъде това, което желае – той носи в себе си дарби и способности, които трябва да развива. Като не е работил, дошъл е до объркване на работите си и не знае как да излезе от това положение. В това отношение той прилича на жена, която обърква преждата – като види, че преждата и е объркана, тя започва оттук да къса, оттам да къса, докато я оправи; не може ли да я оправи, слага я в огъня да изгори и най-после тя казва: „Освободих се от объркaните си конци“; не, това не е никакво освобождаване.

И тъй, човек не може лесно да се освободи от живота. Колкото и пъти да гори конците, в края на краищата животът пак ще похлопа на вратата му. Колкото и да пъдите своя кредитор, той пак ще хлопа на вратата ви. Искате ли да се освободите от него, трябва да плащате – човек трябва да отговаря за всичко, което е правил. Като знае това, трябва добре да обмисля онова, което е решил да прави. Той не е сам в живота си – каквото върши, трябва да знае, че има едно същество, което върви паралелно с него и прави това, което и той върши. Къде е това същество? Или на Небето, или на Земята. Във всеки случай това същество е някъде на противоположния полюс.

Следователно, каквото прави, човек трябва да знае, че е в зависимост от друго същество. Не върви ли паралелно с него, той се излага на големи страдания. За да се справи със страданията си, трябва постепенно да се разширява, да излезе от света на правата линия и да влезе в света на плоскостта, да придобие опитности. На правата ***AB*** отговаря друга, паралелна на нея – ***DC***. Доброто

представлява права линия; на това добро, т.е. на тази права линия, отговаря друго добро, друга права линия, успоредна на първата. Тия две добрини образуват едно цяло.

За да разбере живота, човек трябва да бъде разумен, да проникне в неговата дълбочина, в неговия вътрешен смисъл. Докато се безпокои как ще прекара живота си, той има механично разбиране за проявите му – при това положение ще живее или като млад, или като стар. Младият мисли колко повече да си поживее – да се повесели; старият пък съжалява за младините си. Не, млад човек е онзи, който в младините си мисли за своите старини – той живее с оглед на своето бъдеще; стар човек е онзи, който в старините си мисли за своята младост. Младият трябва да бъде силен и готов за всякаква работа, а старият – мъдър и разумен. Животът на младия трябва да върви паралелно с живота на стария, за да могат взаимно да си помагат; те черпят сили един от друг. Ако младият не е използвал младините си както трябва, той прилича на пътник, който е гладувал три дена и търси хляб, ядене, да се подкрепи; ако старият не е използвал старините си както трябва, той е гостилничар, обран от разбойници, които са взели парите му, съдовете, припасите и са го оставили в положението на последен сиромах. Какво ще получи младият от този гостилничар? Той ще влезе в гостилницата, ще разправя, че е гладен, уморен, три дена не е ял, но гостилничарят не може да му даде храна, не може да подкрепи силите му. Тия двама души представляват двама грешници. Като се съберат на едно място, какво могат да направят – те ще говорят за своите разочарования и неуспехи в живота.

Ако младият и старият са използвали живота си разумно, те представляват двама праведни човека: единият от тях, младият, е пътувал, ходил в странство да учи; старият пък е гостилничар, който е отворил гостилница за добри, праведни хора, които са работили, учили и помагали на ближните си. Когато младият, уморен и

огладнял, влезе в тази гостилница, старият ще изнесе най-хубавото си ядене и ще му предложи да яде, да подкрепи силите си. Те ще разговарят помежду си, но не за неуспехи, а за успехите и за придобивките си.

Следователно, пита ли някой защо трябва да живее добре, нека си представи картината на пътник, който се връща от учение и работа и влиза в гостилница, пълна с вкусно и доброкачествено ядене. Не живее ли добре, нека си представи картината на пътник, който едва се е спасил от някаква житейска катастрофа и се отбива в гостилницата да се подкрепи, но нищо не намира – защо? И гостилничарят е претърпял катастрофа.

И тъй, дръжте в ума си конкретната идея, че човек има отношение към Бога, т.е. към Първата Причина на нещата. – „Да се докаже тази идея!“ Тя не може да се доказва. Като живее, човек мисли за Бога и Бог мисли за човека; ако не е така, от човека нищо не може да излезе. Човек е отражение на Бога, излязъл е от Него и се връща при Него. – „Ама съществува ли Бог, или не?“ Това е въпрос сам по себе си разрешен. Като е излязъл от точка ***А***, човек е претърпял три огъвания и на четвъртото се е върнал пак в ***А***, откъдето е тръгнал. Следователно през всеки четири поколения човек се връща там, откъдето е тръгнал, но обогатен, с големи придобивки и опитности.

Земята може да се измени, да изчезне, но човек ще се върне при Бога, от Когото някога е излязъл. Че ще се върне там, откъдето е излязъл, това е абсолютна истина; въпрос е обаче как ще се върне – като грешник, който е странствал и не може да намери храна, за да подкрепи силите си, или като праведен, който след дълго странстване се връща със знания, с опитности и където влезе, намира храна, условия да си почине, да подкрепи силите си.

Положението на грешника и на праведния се различават коренно, защото първият не мисли за Бога и не Го обича, а вторият

мисли за Него и Го обича. – „Как ще обичаме Бога, като не Го виждаме?“ Там е въпросът. Изкуство е да обичаш онова, което не виждаш, а не това, което виждаш. Да се свързва човек с Божията мисъл – това е на място, но да се свързва с човешката мисъл, която всеки момент може да го отклони от пътя му, това е нещастие. Защо да не върви паралелно на онази невидима права, която се проектира в неговия живот? Щом съгласува живота си с тази права, човек може да съгласува живота си и със своите ближни.

Не съгласува ли своя живот с Божествения, човек не може да има правилни отношения и към своя ближен. Каквито са отношенията на Бога към човека, такива трябва да бъдат отношенията на всеки човек към неговите ближни – това изисква законът на паралелизма в Природата. Да спазиш този закон не значи да направиш ближния си щастлив; на всеки човек са дадени условия и възможности да бъде щастлив, а ти трябва само да го поощряваш да работи. Видиш ли, че някой работи, не го спирай, не казвай, че трябва да работи малко, да пази силите си; видиш ли, че някой се моли, не казвай, че е заблуден. Поощрявайте се взаимно в работата, в доброто, което сте намислили да правите! Искате ли да помогнете на някого, вземете ралото си и идете заедно с него на нивата му да копаете. Стане ли въпрос за работа, за правене на добро, не се спъвайте едни други. Разумната работа, разумното добро не ощетяват, а повдигат и облагородяват човека.

Съвременните хора едни други се спъват, вследствие на което са нещастни. Те страдат по единствената причина, че не разбират Любовта, не разбират какви трябва да бъдат отношенията им към Първата Причина, към ближния им и към себе си. Където има неразбиране на нещата, там спънките и противоречията са големи. На човека се дават всички условия да работи, да расте и да се развива, а той се безпокои; защо се безпокои – защото не знае как ще прекара

живота си. Той казва, че трябва да мисли, да се осигури по някакъв начин, но безпокойството още не означава мисъл. Всяка мисъл, която е свободна от смущения, тревоги и безпокойства, е Божествена. Между Божията мисъл и човешката трябва да има известно съответствие, известен паралелизъм. Докато този паралелизъм съществува, човек е на прав път.

Законът на паралелизма съществува навсякъде в живота: например човек не може да бъде обичан, ако той сам не обича; не може да бъде свободен, ако сам не дава свобода на другите; не могат да вярват в теб, ако и ти не вярваш в хората; не могат да ти направят добро, ако и ти не правиш добро на другите. Вие можете да проверите този закон навсякъде в живота; проверите ли го, сами ще разберете какво означава права и крива посока на движение.

Мнозина се страхуват от живота, безпокоят се дали могат да теглят права линия в своите мисли, чувства и постъпки. За да се убедят в това, те трябва да правят опити. Ако не могат да теглят права линия, ще теглят крива.

– „Коя линия е крива?“ Тази, на която двата края са съединени и всичките и точки са еднакво отдалечени от една вътрешна, наречена ***център***. Който иска да тегли свободно прави линии, трябва да бъде спокоен, за нищо да не се безпокои.

Следователно, докато не се успокои, човек не трябва да бърза да взима известно решение. Докато мисълта му не стане ясна, той не трябва да предприема никаква работа. Човек не може да се лекува, докато не намери причината на своето заболяване; щом намери причината и я отстрани, болестта му ще изчезне. Всяко последствие се дължи на известна причина; щом махнете причината, и последствието ще изчезне.

И тъй, искате ли да знаете защо страдате, защо сте нещастни, спрете се върху последствията, на които се натъквате в живота си.

Между последствията и техните причини има известен паралелизъм. Всяка мисъл, всяко чувство, добри или лоши, имат своите последствия; като знае това, човек трябва да бъде разумен, да поставя в хармония своите мисли, чувства и постъпки. Каквото и да прави човек, всичко трябва да бъде в хармония с Великото: дали свири, пее, рисува, шие, прави добро – всичко трябва да бъде хармонично. Каквото знае, трябва да бъде съвършено – средни, посредствени положения не се търпят; те съществуват, но Природата ги разваля и заставя човека отново да започне. Какво прави грънчарят, когато грънците му се пукат – той ги строшава, слага ги отново на огъня да се стопят и след това излива нови форми, по-съвършени от първите. Кой каквото прави, трябва да подражава на Великото, което се е проявило в Природата чрез множество красиви и съвършени форми.

Като ученици, вие трябва да изучавате закона на паралелизма и да видите какъв е крайният резултат при движението на паралелните линии. Когато съществото ***A*** се движи по посока към ***B***, образува се правата ***AB***, на която правата ***DC*** е паралелна. Правата ***DC*** е противоположна на движението на съществото ***A;*** в движението си те ще се срещнат и ще образуват кръг. Без да подозират, тия същества се движат по крива линия и образуват кръг – завършен процес.

Следователно две същества могат да свършат една работа, когато се движат в две различни, но паралелни посоки; при срещата си те образуват кръг – завършен цикъл, завършен плод. Завършен процес имаме, когато мисълта на човека е в съгласие с Божията мисъл.

Всеки човек трябва да каже в себе си: „Аз ще мисля за Бога така, както Той мисли за мене“. – „Виждал ли си Бога?“ Не е нужно да Го виждам – мисълта е по-силна от виждането. Щом мисълта съществува, и виждането е възможно; ако мисълта не съществува, и виждането не би съществувало. Виждането не е нищо друго, освен проектиране на дадена мисъл – човек мисли известно време върху

даден предмет, лице или въпрос, докато най-после мисълта му се конкретизира. Следователно от силата на мисълта зависи реализирането на нещата.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина пребъдват в нас.

13 лекция, 20 ноември 1929 г., София, Изгрев

НОВО РАЗБИРАНЕ

Размишление върху Божията Правда.

Чете се темата „*Смени в Природата*“.

Като се говори за смени в Природата, вие можете да разглеждате този процес навсякъде в живота. Ако отидете на театър, там сцените се сменят. Ако отидете в някое училище, ще видите, че и там предметите се сменят, а и във всеки отделен предмет има смени: днес се преподава събиране, след няколко дена – изваждане, после умножение, деление – действията се сменят. Понякога смените в Природата или в живота стават толкова бързо и лесно, че като гледа, човек мисли, че и той може да ги извърши. Например някой наблюдава как борци се борят и като се върне у дома си, казва: „И аз мога да надвивам, да се боря с юнаци“. Човек трябва да се опита, да има ясна представа за своята сила.

Сега, като ученици, вие се интересувате от знанието. Дойдете ли до знанието, и тук има процеси на смени, на преминаване от една област в друга – това са степени на знанието. Най-важният момент в знанието е първият – когато човешкият ум се запали от светлината на това знание; следващите моменти са дотолкова важни, доколкото горенето продължава. Запали ли се веднъж огънят, горенето трябва да се поддържа. Огънят може да се поддържа, но през цялото време, докато гори, не може да бъде еднакво силен, вследствие на което ту се усилва, ту отслабва. Същите процеси се забелязват в Доброто, в злото, в любовта и т.н. – и в тия процеси има ред смени: усилване, отслабване, индиферентност и ново повторение на същите процеси. При всяко повторение се забелязва повишаване на процесите – това показва, че каквито и усилия да прави, човек не може изведнъж да

бъде добър, любящ и т.н.; за да придобие тези качества, трябва да работи съзнателно върху себе си.

Мнозина се стремят към Любовта, без да се запитват как могат да я придобият. Любовта е във връзка с Живота – значи човек трябва съзнателно да проявява любовта си, за да придобие Живот. Любовта носи живот, здраве, сила, разположение, доволство. И който люби, и когото любят, трябва да бъдат здрави. Ако болният оздравее от любовта ви, това показва, че вие сте го обичали истински; не оздравее ли, не сте го обичали истински.

Любовта облагородява човешкото сърце. Любов, която кара човека да плаче, не е истинска; сама по себе си Любовта не произвежда нито радост, нито скръб. Радостта произлиза от придобивките в живота; изгуби ли човек тия придобивки, скръбта иде. Любовта не произвежда противоположни процеси; тя е вечен и неизменен процес, който носи в себе си живот.

Следователно, който иска да люби, той трябва да си каже: „Аз трябва да любя!“. Кого ще любиш – това не е важно, важното е, че трябва да любиш. Каже ли някой, че не трябва да люби, той сам си създава условия за болести; не, щом искаш да бъдеш здрав, непременно трябва да обичаш. Не можеш ли да обичаш някой човек, ще обичаш себе си; ако човек себе си не обича, никого не може да обича.

Съвременните хора се запитват защо идват болестите и страданията. Болестите и страданията, както и отрицателните прояви в живота, се дължат все на безлюбие. Като знае това, човек трябва да работи върху себе си, за да премахне ония вътрешни причини, които създават безлюбието. Като се изучават, хората търсят погрешките си и казват: „Този е лош, грешен човек“. Какво от това, че някой е лош или грешник? И като праведен, и грешник, и като добър и лош, човек се ползва от Божията Любов.

Бог не се спира върху погрешките на хората, нито върху тяхното добро; Той обича всички и им помага, влиза в положението на всички живи същества и им се притичва на помощ. Казано е, че Бог е възлюбил истината в човека; заради тази истина Той помага на всички хора. Ще кажете, че някой човек е бил добър, но после е станал лош.

Това е невъзможно, няма сила в света, която може да измени доброто в човека, да го направи лош, нито лошия да направи добър. От човека зависи да проявява доброто или злото в себе си, от човека зависи ще проявява ли любовта си, или не. – „Защо трябва да люби човек?“ За да има живот в себе си, да бъде здрав, силен, щастлив, да има успех в работите си; като люби, ще носи щастие и на обкръжаващите, и на себе си.

Като говоря за Любовта, аз имам предвид онази Любов, която е свързана със здрава, с положителна мисъл. Любовта е вътрешна необходимост за човека, както въздухът е необходим за дробовете, светлината – за очите, водата – за целия организъм. Запитва ли се човек защо диша, защо пие вода, защо му е светлина, защо живее? Когото и да запита по тия въпроси, никой нищо не може да му отговори. Защо човек трябва да люби? Или защо трябва да живее? Много естествено – понеже животът произтича от Любовта, човек трябва да люби; като люби, той живее. Кой не иска да живее? – „Как ще живее човек: добре или зле?“ Щом люби, непременно ще живее добре. Животът, който произтича от Любовта, непременно ще бъде добър, хармоничен и красив. Този живот е подобен на река, която лъкатуши в пътя си, като се стреми направо към морето; през каквито и места да минава, каквито и утайки да я размътват, в края на краищата тя ще се пречисти и ще бъде чиста като извора, от който е излязла.

Като ученици на Велика Школа, вие трябва да разбирате Любовта по нов начин, т.е. да живеете по нов начин. Без Любов никакъв живот не съществува; каже ли някой, че живее, а не люби, той се самозалъгва. Където е Любовта, там е животът, там са всички постижения; живот, който не произлиза от Любовта, е живот на мъчения и страдания. Какъвто е животът, такъв ще бъде и неговият плод: кравата може да роди само теленце, нищо друго, вълчицата – вълче, но животът и на кравата, и на вълчицата е ограничен; човек обаче ще роди човек, който има по-големи възможности и условия за свобода и за постижения от тия на кравата и вълчицата.

Следователно, искате ли да постигнете нещо, мислете право върху живота, върху Любовта; ако продължавате да мислите, както досега сте мислили, нищо няма да постигнете. Това значи, че ще се раждате и ще умирате, ще учите и ще забравяте наученото, докато един ден заминете за другия свят. Някои заминават преждевременно, на 10-, 20-, 30-, 40-годишна възраст; други живеят повече – до 70-, 80-, 100-, 120-годишна възраст, но и едните, и другите свършват с разочарование. Защо – защото са живели без Любов. – „Кого трябва да любят?“ Онзи, Който ги е създал; щом любят Бога, те могат да любят всички.

Любовта не подразбира живот на удоволствия и развлечения. Докато търси удоволствия в Любовта, човек се нуждае от кредита на хората, за да има с какво да живее. Който люби истински, който живее в Божествената любов, той сам е запален огън, не се нуждае от любовта на хората – всеки ден да го палят, да поддържат неговия живот. Каже ли човек, че никой не го обича, той е свещ, която се нуждае от хора, за да я палят и гасят. Човекът на Любовта е свещ, която веднъж запалена, никога не гасне; той е извор, който колкото и да черпят, никога не пресъхва.

Христос казва: „Овцете, които Отец Ми даде, никой не може да Ми ги отнеме. Тези овце слушат гласа Ми и Ме познават“. Овцете, за които Христос е говорил, представляват ония, които Го следват, слушат Словото Му, мислят, живеят и любят като Него; за тия овце Христос дойде на Земята. Той не се запитваше колко души ще повярват в Него, а дойде да покаже на хората нов начин на живот, нов път към Любовта. Който поеме този път, ще има всичко, каквото желае: музика, поезия, изкуство, любов. Не влезе ли в пътя на Любовта, човек ще се превърне в суха пръчка, за която Христос е казал: „Всяка пръчка, която не дава плод, ще се отреже и в огъня ще се хвърли“. Свърже ли се с Любовта, човек се свързва с Извора на живота, който постоянно уталожва неговата жажда.

Сега, като се говори за Любовта, мнозина правят сравнение помежду си и казват, че един обича повече, а друг – по-малко. Любовта не може да се измерва по количество; едно може да се каже за Любовта – дали човек обича по Божествен начин, или по човешки. Да обича човек по Божествен начин означава да бъде изцяло погълнат от Любов към Бога, да е готов във всеки момент да изпълни волята Му; като изпълнява Волята Божия, той ще бъде запален огън, който вечно ще гори. По качество неговият огън ще бъде подобен на Божествения, разликата ще се заключава само в големината му, но не и в качествата. Колкото и да е малък огънят на вашата любов, щом е запален от Божествения, един ден той ще се увеличи, ще свети и грее надалеч. Увеличаването на този огън не е механичен процес, а органичен и се извършва в самия човек. Докато не разбира Любовта, човек се намира в положението на своенравно дете.

Като слушат да се говори така, някои се обезсърчават, мислят, че нищо не са направили, че нямат никакви постижения; не, всеки, който е работил съзнателно върху себе си, е придобил нещо, но той трябва да превърне спечеленото в златни пари, в ефектив.

В турско време един стар човек успял да спести с труд и с големи усилия 20 хиляди лева книжни пари. По едно време цената на книжните пари спаднала толкова много, че 20-те хиляди лева на стареца нищо не стрували. Той горчиво съжалявал, че трудът му се е обезценил толкова много. Едва при това положение съзнал, че е трябвало да превърне събраните пари в злато, което никога не губи своята стойност.

Много от стремежите, разбиранията и знанията на съвременните хора имат стойността на книжните пари – днес имат цена, но утре вече се обезценяват. Истинско знание е това, което има стойността на златото. Например слушате някой да казва, че чрез внушение човек може всичко да придобие; като си внуши, че трябва да работи, да учи, да люби, той ще постигне всичко. Питам: на кого можете да внушавате? Ако внушавате на болния, че може да работи, да учи, да люби, вие сте на крив път – болният не може да работи, да учи, да люби, преди да се е излекувал. На болния ще внушите първо, че трябва да оздравее; като оздравее напълно, тогава можете да му внушавате да работи и да учи. На здравия обаче няма защо да му внушавате какво да прави – той сам може да си внуши, че трябва да работи и да учи; като си внуши това, не трябва да чака резултат, но да се впрегне на работа.

Истинско внушение е онова, при което каже ли си нещо, човек веднага пристъпва към неговото реализиране. Какво внушение е това да кажеш, че трябва да любиш, а същевременно държиш в ума си лоши, отрицателни мисли, а в сърцето си – лоши чувства? За да възприемеш и приложиш Любовта, ти трябва да си приготвил ума и сърцето си за нея.

Любовта търси хора със силна мисъл. Силна мисъл има онзи човек, който, след като изгуби всичкото си богатство, не наруши своето равновесие; силна мисъл има онзи, който след десетгодишно

боледуване не се разколебае в живота. Силният знае, че никой не е в състояние да му отнеме богатството, знанието и живота; той знае, че богатството, знанието, животът са неща, които, дадат ли се веднъж на човека, който живее според великите Божии закони, не се губят; привидно могат да се загубят, но вътрешно те остават с него. Този човек не се залъгва от думите на някои проповедници, че като умре, ще отиде в Рая или в ада; за него Раят и адът са тук, няма защо да ги търси вън от себе си, вън от своя живот.

Какво представлява Раят? Раят е място на абсолютна чистота; Раят е място, където Слънцето никога не залязва; Раят е място за работа, учене, любов. Който влезе в Рая, той трябва да бъде подготвен; не е ли готов, скоро ще се отегчи, ще започне да се мъчи. Там искат хора за работа; видят ли, че някой е недоволен, сърдит, веднага го изпращат на Земята. Който иска да живее в Рая, трябва да бъде отворена книга, всички да четат по нея, да няма нищо скрито-покрито в него; намерят ли и най-малкото петно в неговата книга, веднага ще го изпратят на Земята да се чисти. В този смисъл Земята представлява място за чистене, тя е тъй нареченото чистилище. Като не мисли по това, човек казва, че е дошъл на Земята да си поживее; той е дошъл да си поживее, но свършва живота си като инвалид. Това не е живот, това не е право разбиране на живота.

Съвременните хора се стремят към свобода, без да подозират, че свободата се определя от Истината, от Любовта. Истината, Любовта изключват всякакво насилие – и най-малкото насилие, от страна на когото и да е, е в състояние да прогони Любовта и Истината. И най-малката нередовност от страна на всеки човек е в състояние да прекъсне връзката му с Божественото.

Любовта е царска дъщеря, която не търпи никакъв безпорядък около себе си. Поканите ли я на гости и не я приемете както трябва, тя веднага ще напусне дома ви, нищо не е в състояние да я задържи при

вас. Който се свърже с нея, трябва да има средства, да я разхожда не само по Земята, но и по останалите планети – той ще я заведе на Венера, на Юпитер, на Слънцето, ще и покаже всички светове във Вселената.

Както постъпва човек с Любовта, така трябва да постъпва и с Христа. Домогне ли се до Христа, той трябва да бъде богат, да отвори всичките си врати за Него, всичките си скривалища, да Му даде възможност да се разхожда навсякъде в неговата държава. Мнозина се страхуват да отворят широко сърцето и душата си за Христа, да не би да изгубят живота си. Под думата ***живот*** те разбират стария живот. Сам по себе си животът не може да се изгуби, а що се отнася до стария живот, и да иска, човек не може изведнъж да се откаже от него; той ще живее едновременно два живота – стар и нов. Чрез стария ще бъде свързан с хората, между които е бил, а чрез новия ще бъде свързан с възвишените и разумни същества, които му помагат. – „Ама от мене човек не може да стане." Това не е ваша работа; Този, Който е създал света, Той е предвидил всичко, Той знае от кого какво може да излезе.

Като ученици, от вас се иска да мислите по нов начин, да възприемате и прилагате Любовта по нов начин. Що се отнася до спасението на хората, на цялото човечество, това не е ваша работа. Новото учение изисква хора за работа, а не само да философстват. Ще се съберат няколко души, ще философстват и ще си отидат, после ще кажат, че са извършили някаква работа; как са свършили работата – и те не знаят. Като работи, човек трябва да знае как е започнал работата и как ще я свърши; ако не знае какви ще бъдат резултатите на известна работа, по-добре да не я започва; ако не знае абсолютно резултата, трябва да го знае поне приблизително.

И тъй, човек трябва да знае резултата на всяка своя работа. Ако резултатът е добър, той трябва да я предприеме. Всяка работа,

започната с Любов, внася живот в човека. Където е Любовта, където е животът, там е постижението; без Любов, без живот никакво постижение не може да има.

Когато влезе в живота, Любовта примирява старото с новото. Ще кажете, че искате изведнъж да се освободите от стария живот. Това е невъзможно. От една страна човек ще гради, от друга – ще създава; от една страна ще се освобождава от стария живот, от друга – ще навлиза в новия. Като иска да се освободи от стария живот, едновременно с това той иска да се освободи от противоречията. И противоречията имат добра страна – чрез тях човешката воля се усилва. Силата на човека се познава по това как понася мъчнотиите и противоречията в живота; срещнете ли някой, който не може да издържи и най-малката мъчнотия, той е слаб. Мъчнотиите и противоречията са атлети, борци, с които всеки трябва да се справя.

Днес от всички хора се иска самообладание, да знаят как да се справят с мъчнотиите си. Докато придобие самообладание, човек постоянно ще се натъква на ред трудности и изненади; може ли ла се справя разумно с тях, всеки ден ще прибавя нещо към самообладанието си, докато го развие до такава степен, че нищо да не нарушава неговото равновесие – това значи да владее магическата пръчица, с която може да разрешава всички трудни задачи в своя живот. Тази магическа пръчица ще видите в ръката, на очите, на ушите, на устата на човека; този човек знае кога и как да пипа, да гледа, да слуша, да говори.

Следователно, искате ли да придобиете магическата пръчица, стремете се към ново разбиране и прилагане на Любовта. Изобщо, новото няма нищо общо със старото. Разликата между новото и старото е такава, каквато е между Доброто и злото. Има нещо общо между добрите и лошите хора, а именно, че и едните, и другите страдат. Често добрите хора страдат повече от лошите, но те

проявяват голямо самообладание, чрез което лесно понасят страданията.

Добрият човек дава ход на Божественото в себе си и чрез Него разрешава и най-мъчните задачи. Божественото е лост, чрез който човек вдига тежестите; той пък представлява опорната точка, на която се поставя тежестта. Когато даде ход на Божественото в себе си, човек придобива Любовта; тя влиза в него като нещо ново, като малко дете, което той трябва да отхрани. Отхрани ли Любовта в себе си, става силен и млад; отхвърли ли я, той все повече остарява и губи силите си. Като знаете това, отворете се за Божественото, приемете Любовта в себе си, за да станете силни, млади и разумни.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина пребъдват в нас.

14 лекция, 27 септември 1929 г., София, Изгрев

КОЕТО СТАВА

Размишление.

Като ученици, вие трябва да имате предвид известни положения, които ще ви освободят от ред заблуждения. Например можете ли да наречете млад онзи, който преждевременно остарява? Можете ли да наречете силен онзи, който преждевременно отслабва? Следователно младият, който остарява, не е млад; силният, който отслабва, не е силен; умният, който оглупява, не е умен; добрият, който губи своите добродетели, не е добър. Значи човек не трябва да губи онова, което е придобил; изгуби ли го, отново трябва да го придобие. Това са общи положения, които трябва да държите в ума си, за да се ориентирате в живота. За да бъде ориентиран, човек трябва да се придържа към положенията на абсолютната философия, а не към тия на относителната.

Философията на съвременните хора е относителна. Тя се определя от условията, в които живеят. Когато се качват нагоре, възгледите на някои хора са правилни; започнат ли да слизат надолу, възгледите им за живота коренно се изменят. Каква философия е тази, която при възлизане има едни възгледи, а при слизане – други? Наистина, когато слиза от планина, човек е внимателен, предпазлив, мисли, че се намира пред голяма мъчнотия; като слезе от наклона, доволен е, че се е справил с мъчнотията си и е разрешил задачите на своя живот. Той се самозалъгва; няма да мине много време и ще трябва пак да се качва, да стигне известен връх, където го очакват по-големи мъчнотии от тия в долината. И заекът, когато се качва нагоре, има една философия за живота, а когато слиза – друга, но нито едната, нито другата разрешават задачите му. Ние разглеждаме

думите ***качване*** и ***слизане*** в широк смисъл. Богатият се качва, защото има всичко на разположение: къща, пари, храна, дрехи; сиромахът слиза, пада и става по пътя, страда, мъчи се, защото се намира в големи лишения. Богатият понякога пъшка под тежестта на товара, който носи, но поне знае, че има всичко, каквото му е нужно; и сиромахът пъшка, но не от тежестта на товар, а от лишения. Богатството и сиромашията са резултат на нещо, те не са произволни явления; за да съществуват, имат своите дълбоки причини.

Да бъде човек богат – това не подразбира само материално богатство; умният, добрият, способният човек също са богати. Невежият, лошият, неспособният пък са сиромаси. Следователно богатият се намира при по-добри условия от сиромаха, но и единият, и другият правят усилия: богатият прави усилия да се качи на върха, да постигне нещо; сиромахът прави усилия да не падне, да не се удари някъде. Богатият употребява повече време, за да постигне целта си; сиромахът изразходва по-малко време, но външно нищо не придобива.

Богатството и сиромашията в Природата са две състояния, през които човешкото съзнание непременно трябва да мине. Разумният се учи еднакво и от двете състояния: като забогатява, той събира капитали – материални и духовни; като осиромашава, раздава от това, което е придобил на високия връх. Ако не гледа на този въпрос така, човек ще се измъчва, ще протестира и роптае. Докато дойде до дълбоко, философско разглеждане на въпроса за богатството и сиромашията, ученият дава едно обяснение, обикновеният – друго, но в края на краищата въпросът пак остава неразрешен.

И тъй, богатият се движи по-бавно, сиромахът – по-бързо. Когато една планета се приближава до Слънцето, тя се движи по-бързо; когато се отдалечава от него, тя се движи по-бавно. Оттук можем да

извадим заключението, че богатият се отдалечава от Слънцето, а сиромахът се приближава.

Понеже всичко в Природата е подложено на постоянни промени, дохожда ден, когато богатият става сиромах, а сиромахът – богат. Всяка смяна в Природата, в състоянията на човека се придружава с радост или със скръб: като започне да осиромашава, човек скърби; като забогатява, той се радва. Който разбира законите на Природата, той приема съзнателно и радостите, и скърбите и се учи от тях. Той знае, че се е уморил, защото е работил; знае, че е станал учен, защото е учил; знае, че е осиромашал, защото е давал на ближните си.

Който не разбира законите на Природата и Живота, той обяснява нещата по крив път: казва, че се е уморил, защото пътят му е бил лош, товарът – тежък, хората – жестоки и т.н.; той казва, че е осиромашал, защото крадци и апаши са го ограбили, че болести и нещастия са го сполетели. Този човек не познава закона за причини и последствия на нещата, а се спира само върху последствията и търси виновници вън от себе си. След това ще започне да моли Бога да му помогне да придобие всичко, което е изгубил.

Разумният човек се моли на Бога преди да заболее, преди да осиромашее, преди да го сполети някакво нещастие. Това не значи, че човек не трябва да се моли и в нещастието си – като ранят някого, той пак трябва да се моли да му дойде помощ отвън. Но ако съзнанието на човека е будно, може да избегне известни нещастия и злини, които могат да му се случат; не е ли будно съзнанието му, положението може да се влоши, вместо да се подобри.

Съвременните хора не разбират смисъла и значението на молитвата, вследствие на което често се запитват кога трябва да се моли човек. Моли се преди да е дошло злото, преди да са те нападнали разбойници, преди да си заболял! Молиш ли се преди нещастието, молитвата ти ще бъде отправена към Бога; молиш ли се

във време на нещастие, молитвата ти ще бъде отправена към хората. Когато разбойници влязат в дома ти, завържат жена ти, децата ти и започнат да грабят, да рушат, ти нямаш време да мислиш за Бога, но ще се молиш на разбойниците, дано се смилят и пощадят живота ти.

Няма човек в света, който да не се е молил на разбойници. Те се явяват в различни форми: като болести, нещастия, сиромашия и т.н. Болестта, във вид на разбойник, напада човека, взима всичкото му богатство – мазнини, пари, време, и като го обере, заминава. Болният казва: „Слава Богу, че се освободих от болестта. Бог чу молитвата ми и ме освободи". Не, разбойникът те освободи – защо? Защото взе от тебе каквото му трябваше и си отиде доволен.

Тъй щото искате ли да не срещате злото, молете се преди да е дошло. Дойде ли, гответе се да му дадете всичко, каквото иска; като го задоволите, то ще си отиде само. Разумният е предвидлив във всичките си пътища. Той се учи от опитностите на другите, а неразумният се учи от своите опитности. Следователно, когато се намери пред злото, човек трябва да бъде готов да му даде всичко, каквото има в себе си, за да го задоволи.

Един американски мисионер пътувал през Стара планина. Разбойници го срещнали, нападнали го и взели всичките му пари. На тръгване го запитали:

– Имаш ли още нещо в себе си?

– Нищо нямам вече.

Като се отдалечил на известно разстояние от тях, той бръкнал в един от джобовете си и намерил часовника си. Веднага се върнал при разбойниците и казал:

– Ще ме извините, без да искам ви излъгах. Казах ви, че нищо нямам, но забравил съм да ви дам часовника си – ето, вземете и него.

Сега и на вас казвам: дойде ли злото в дома ви, бъдете щедри към него; каквото иска да вземе от вас, не му забранявайте и ако сте

забравили да му дадете часовника си, върнете се от пътя си, за да му дадете и него. Нека вземе каквото иска, да се задоволи; щом го задоволите и постъпите честно с него, втори път няма да ви посети. В този смисъл злото е бирник, който взима от човека всичко онова, което е придобил по нечестен път.

Богатство, знание, сила, придобити по нечестен начин, чрез лъжа и насилие, ще ви се отнемат. Като ви обере злото, вие ставате тихи, кротки, каквито сте били първоначално. Докато човек не започне да гледа на живота философски, със спокойствие и вътрешен мир, злото всякога ще го напада.

Във всичките си прояви човек трябва да бъде разумен. Дойде ли до своите удове, той трябва да се отнася с тях внимателно, да не ги пресилва. Трябва например да се отнася внимателно и грижливо с краката и с ръцете си; вършат ли добре службата си, той не трябва да ги насилва, но да се вслушва в гласа им, да знае кога да ги остави да си починат.

И тъй, свърже ли се със своите мозъчни центрове, човек е в състояние да разбира своите удове, да разговаря с тях. Опасно е, когато се поддава на злото и го възприема в себе си, както радиото възприема и предава вълните в пространството; опасно е, когато стане приемник или предавател на злото. Като сила, която съществува в Природата, злото трябва да минава през човека, без той да се поддава на неговото влияние; поддаде ли му се веднъж, неизбежно ще носи последствията му. Дойде ли злото при теб, затвори радиото си, за да не го чуваш. Злото си служи с дипломатически език. То разговаря и с хората, и с Бога; на Бога говори по един начин, а на човека – по друг.

Многозина питат защо е допуснато злото в света. Злото е допуснато по единствената причина да превъзпита човека: когато човек се качва на луд кон, злото веднага хваща юздите на коня и го

управлява; започне ли да борави с експлозиви, злото веднага ще излезе на преден план; употреби ли насилие някъде, злото веднага ще дойде при него. Като пострада известно време, човек научава урока си и знае вече как да се справя със злото, т.е. знае как да живее.

Добрият, разумният човек всякога намира начин да се справя със злото. Когато не може да се справи с известни природни сили, човек е в областта на злото. Някой се оплаква, че една лоша мисъл минала през ума му; той не подозира, че зад тази нечиста, лоша мисъл се крие някаква мощна сила. Всяка лоша мисъл събужда в човека подтик да се бори с нея, а това укрепва неговите сили. Той започва да работи върху себе си с желание да се повдигне, да се освободи от лошите последствия на отрицателното в света.

От хиляди години насам хората се борят с отрицателното в себе си, със злото, но въпреки това не са го победили. Като се борят известно време, най-после те отстъпват, понеже намират, че може да се живее по-леко без борба и усилия. Като се провали в борбата, човек казва, че условията били тежки, че животът бил труден и т.н. Например срещате млад, идеалист човек, който започва търговия. Той казва: „Аз няма да бъда като другите търговци, ще работя честно, всякога ще говоря истината“. Като започне работата си, една-две години се проявява както е казал, но щом навлезе по-дълбоко в търговията, полиците и задълженията му се увеличават и той неусетно изменя на себе си: започва да послъгва, да си служи с интриги. Не, при каквито и условия да изпадне, човек трябва да бъде честен, да говори истината. Някои се страхуват да говорят истината, за да не се изложат пред хората; те са прави за себе си. Ако човек говори истината, ще се изложи пред хората, но ако си служи с лъжата, ще се изложи пред Бога – кое от двете е за предпочитане? За предпочитане е всякога да говори истината.

Съвременният човек иска да бъде учен, богат, силен. Добро е това желание, но той трябва да си даде отчет защо иска да бъде богат, учен и силен. Ако е така, за да има доброто мнение на хората, той е на крив път; стане ли богат, учен, силен при това положение, скоро ще изгуби тия неща – те не са поставени на здрава основа.

Някой обрал един богат човек и с парите, които е взел от него, прави добро на бедните. Как мислите, прието ли е доброто на този човек? Тази проява може да се нарече добра дотолкова, доколкото тръбите, през които минава водата, могат да кажат, че са придобили някакво благо от нея. Водата минава и заминава през тях, без да им даде нещо от себе си; единственото, което водата прави за тръбите, е това, че ги чисти. Следователно и апашът, като раздава ограбеното богатство на сиромасите, остава чист. Ако го хванат, не могат да го обвинят в кражба – нищо не намират в него; той нищо не е придобил от богатството си.

Истинско добро е това, когато човек може да отдели нещо от себе си – от своя ум, от своето сърце, от своя собствен труд. Дава ли от това, което е взел от другите, чрез насилие или доброволно, той не прави никакво добро. Следователно могат да повдигнат човека само ония природни сили, до които той се е домогнал чрез усилие на своята воля и чрез приложение на своите дарби и способности.

Като се натъкват на погрешките си, хората се запитват какво нещо е Доброто, т.е. правият път, и какво – злото, т.е. кривият път. Вие знаете от геометрията, че големината на кръга се определя от големината на радиусите, т.е. на правите линии в него. От това гледище ние казваме: когато големината на кръга се определя от дължината на неговите радиуси, човек се намира в закона на Доброто и се движи в правия път, който му дава възможност да расте и да се развива; когато дължината на правите линии се определя от

големината на кръга, човек се намира в закона на злото, т.е. в ограничителните условия на живота.

Следователно не може ли човек да издържа на външните условия, при които се намира, това показва, че неговите прави линии, т.е. неговите мисли и принципи, се ограничават от кръга. Външните условия не се измерват с правите линии, по които човек се движи; той сам създава тези линии, а външните условия не зависят от тях. Значи абсолютното право не се определя от никакви криви линии, от никаква окръжност. Някой казва, че живее по закона на Любовта, а всъщност не изпълнява Волята Божия. Можете ли да кажете, че този човек се движи по прави линии? Както живее човек, такива линии чертае: ако живее добре, чертае прави линии; ако не живее добре, чертае криви линии.

Като ученици, вие трябва да бъдете внимателни към постъпките си, защото всяка постъпка, добра или лоша, има своите последствия. Лошите последствия внасят известно изопачаване в човешкия характер, вследствие на което човек греши. За Разумните същества погрешките на хората са подобни на сенки, които художникът поставя на картините си. Когато сенките не са добре поставени, картината има някакъв дефект; който мине покрай нея, казва, че картината е добра, но има малък дефект, който трябва да се изправи. Разумните същества не се интересуват толкова от художника, колкото от картината, и ако той сам не може да я изправи, те му се притичват на помощ.

– „Не може ли картината да бъде без погрешки?" Докато е на Земята, човек не може да бъде съвършен по простата причина, че Земята не може да се осветява едновременно от всички страни. Задачата на Земята е да се върти около Слънцето и около себе си, а какви са последствията от нейното движение върху живота на съществата, които живеят на нея, тя не се интересува. Ако Земята

измени пътя на своето движение, културата на съвременните хора съвършено ще изчезне; измени ли разстоянието си спрямо Слънцето, животът на Земята също ще изчезне.

Същият закон се отнася и до човека: ако човек се отдалечи от Бога, т.е. ако измени положението и разстоянието, на което е поставен, животът му ще се разруши. Следователно каквото е отношението на Земята към Слънцето, такова е отношението на човека към Бога: ако Земята се отдалечава от Слънцето, и човек се отдалечава от Бога; ако Земята се приближава към Слънцето, и човек се приближава към Бога.

Вярата в човека е едно от условията да се приближи към Слънцето на живота. Близостта му до Слънцето не се определя от физическото разстояние, а от възможността му да възприема повече слънчева енергия в себе си и да я обработва правилно. Човек може да се излага с часове на действието на слънчевата енергия, без да е придобил нещо. Този човек е подобен на счупена стомна – каквото налеете в него, всичко изтича навън. За да се ползва от слънчевата енергия, човек трябва да организира мозъка си; това е задачата на възпитанието. Човешкият мозък представлява плоскост, която възприема и отразява слънчевата енергия. Който не може да регулира енергиите на своя мозък, той не може да бъде здрав, нито може да се развива правилно. Този закон се отнася не само до индивида, но и до семейството, до обществото и до народа.

И тъй, за да се приближи до Слънцето, т.е. за да възприеме неговите енергии, неговите блага, човек трябва да стане духовен, да даде път на Божественото начало в себе си. Това се отнася до отделния индивид, до обществата и до народите. Да бъде човек духовен означава да е свързан с Бога. Свързан ли е с Бога, молитвата му всякога ще бъде чута.

Същото се отнася и до народите. Например когато България се нуждае от пари, тя влиза във връзка с някоя богата държава като Англия – в този случай връзката на България с Англия не е нищо друго, освен молитва. България влиза в преговори с Англия, т.е. моли се да и отпусне няколко милиона заем. Англия пък представлява ухото на Бога – Той чува молитвата на България и казва на Англия да и отпусне кредит.

Някои религиозни казват, че човек не трябва да се моли на хората. Не, ще се молиш на хората – и на добрите, и на лошите; те са слуховият апарат, чрез който вашата молитва се предава. Като стигне молитвата ви до Разумните същества, те веднага запитват Бога да отговорят ли на дадената молитва, или не. Понякога ви се отговаря така, както сте желали, понякога отговорът е отрицателен, а често не получавате никакъв отговор. Като не знаете, че отговорът на молитвата ви, отправена към някои хора, е продиктуван от Светли, Разумни същества, вие се сърдите, наричате ги лоши, жестоки хора. Има случаи, когато отправяте молитвата си към някой човек в неблагоприятен момент, когато или инсталацията му за възприемане е повредена, или няма нищо в себе си, което може да ви даде. Вие трябва да бъдете прозорливи, да знаете във всеки даден момент какво е положението на възприемателя и на предавателя.

Представете си, че двама души отварят бакалници на две различни улици. Единият е напълнил бакалницата си с различни стоки; каквото пожелаете, всичко ще намерите в неговата бакалница. Вторият е купил само два-три артикула, той иска да влага малко, а да печели много; който мине край бакалницата му, отбие се за малко, но както влиза, така и излиза – не намира това, което търси. Отбие ли се в другата бакалница, всичко намира. Трябва ли вторият бакалин да се сърди на хората, че не го посещават, не отговарят на молитвата му да забогатее по-скоро?

За да обърне вниманието на Господа, човек трябва да е напълнил дюкяна си със стока. Може да го напълни само онзи, който живее добре, който прилага Божествените закони в живота си. Каквато стока има в себе си – красота, здраве, сила, знание, богатство, човек трябва да я изложи в дюкяна си за продан. Който иска да купи една от тия стоки, той веднага отива в бакалницата, където са изложени, и започва да прави избор коя първо да купи; влезе ли при втория бакалин, където стоката е стара, вгорчена, веднага ще излезе навън и втори път няма да помисли да го посети. Чистота, искреност се иска от всеки човек.

Когато става въпрос за проява на човека, всеки трябва да се прояви така, както е създаден, без никакви преувеличения. Говори ли нещо, трябва да говори истината, т.е. онова, което сам е видял и чул и което разбира; не постъпва ли така, той заблуждава и себе си, и обкръжаващите. Ако ученикът излезе на изпит и не говори върху това, което е учил, непременно ще бъде скъсан. Учителят не се интересува от произхода и положението, което ученикът заема в обществото; той иска да знае доколко ученикът е учил и как е асимилирал материала.

– „Ама аз вярвам в Христа, в Бога.“ Това не е важно. Всеки човек вярва в нещо, но важно е доколко неговата вяра се проявява в живота му, важно е можеш ли с вярата си да местиш гори. – „Едно време имах силна вяра, бях силен, учен човек.“ Важно е какво си днес. Вяра, която се губи, не е истинска. Това, което е ставало в миналото, а днес не става, наричаме ***илюзии на живота***. Това, което някога е ставало, трябва да става и днес; то представлява реалността на нещата. – „Едно време бях добър, сега не съм добър. Едно време не правех погрешки, сега правя.“ Според мен човек има възможност да греши, но има и възможност да живее добре, да не греши; това зависи от усилията, които прави, както и от будността на неговото съзнание.

Като ученици, вие трябва да правите усилия да преодолявате спънките, които се изпречват на пътя ви; без усилия нищо не можете да постигнете. – „Ама Бог е милостив, ще ни помогне.“ Ученикът не трябва да очаква на Божията милост и не трябва да злоупотребява с милостта на Бога. Щом е ученик, трябва сам да работи, да разчита на своите сили. Как ще му се помогне отвън – това е друг въпрос. Ако разчита на външна помощ, човек ще остане невежа; ако разчита на това, че греховете му ще се простят, той ще остане завинаги грешник. Който иска да бъде ученик, трябва да работи съзнателно върху себе си. За да постигне желанията на своята душа, ученикът трябва да прави това, което не иска. Да прави това, което не иска, и да не прави това, което иска, подразбира изпълнение на Волята Божия; който постъпва така, той е поставил своята воля на заден план, а Волята Божия – на първо място. Когато човек се откаже от своята воля и изпълнява Волята Божия, Бог изпълнява неговата воля.

Мнозина се стремят към Христа, искат да живеят като Него. Те се спират върху силата, която Христос е имал, но не се запитват как е живял Той, как се е справял с мъчнотиите и противоречията в живота Си. По цели нощи Христос се е молил, размишлявал е. Той отивал на планината, където прекарвал в уединение, в пост и молитва. Малцина могат да следват пътя на Христа. Усилия, Любов се искат от човека, за да върви в правия път. Право разбиране се иска от него; има ли право разбиране за законите на живота и на Природата, той вижда, че между външните, механични закони и вътрешните, т.е. психическите, има пълна аналогия. Този човек чете от книгата на Природата и се учи от нея. Като пътува сред природата и наблюдава как канарите издържат на големи бури и ветрове, без да се рушат и събарят, той си казва: „Ако канарата може да издържа на бури и ветрове, не мога ли и аз като нея да устоявам на противоречия и мъчнотии?“. Види ли, че някоя канара се е напукала, той си казва: „И

аз мога да се напукам като нея“. Този човек се учи от дърветата, които растат нависоко, както и от тия, които изсъхват, и намира пълна аналогия между външния, обективен свят, и своя субективен свят и се поучава.

Следователно човек трябва да се учи от минералите, от растенията, от животните, от хората. Защо едно дърво се развива добре, а друго изсъхва? Има причини за това. Ето защо, иска ли да стане учен, богат, силен, човек трябва да работи върху себе си, да придобие това, което желае, и да го приложи както за свое добро, така и за доброто на своите ближни. Има смисъл човек да бъде учен, но да внася светлина в умовете на хората, а не да ги заблуждава; има смисъл да бъде богат и силен, но да повдига ближните си, а не да ги събаря.

Съвременните религиозни казват: „Добре е човек да бъде учен, силен, богат, но той трябва да признава Бога, да обича хората“. Какво нещо е обичта? Така, както съвременните хора разбират обичта, тя е особен род търговска сделка: ако даваш нещо, ще получиш; ако нищо не даваш, нищо няма да получиш – значи обичта подразбира плащане за свършване на някаква работа. В българския живот има обичай – когато момата се жени, целува ръка на свекъра и мята на рамото му нова риза; той я целува по челото и дава в ръката и златна монета. Това е особен род обич, в която целувката представлява заплата за нещо дадено. Такива са отношенията на бакалина и неговите клиенти – като отиде в бакалницата, клиентът взима стока и плаща. Докато плащането е редовно, отношенията между търговеца и клиента са правилни; щом престане плащането, отношенията се развалят, т.е. обичта изчезва.

И най-малката лъжа в отношенията на хората е в състояние да ги отдалечи едни от други, да намали обичта им. Така гледат на човека и в Невидимия свят – Разумните същества изменят отношенията си

към човека и за най-малката лъжа, с която той може да си послужи. Казано е в Писанието, че ако праведният се върне в света и сгреши, правдата му няма да се вмени, т.е. няма да се спомене; ако грешникът измени живота си и влезе в правия път, грехът му ще се заличи. Това показва, че животът на човека се определя от началото и от края.

Като се говори за религиозен, за духовен, за учен човек, намирам, че такива хора не съществуват, но съществува религиозно, духовно чувство. Съществува разбиране на учен човек, а не учен. Сам по себе си човек не може да бъде нито религиозен, нито духовен, нито учен, нито добродетелен, но той се ражда с възможности да бъде такъв и впоследствие става духовен, учен или добродетелен. Някой човек е добър, защото е правил усилия да бъде добър; друг е учен, защото е правил усилия да бъде учен. Обаче нито духовността, нито учеността, нито добродетелта са присъщи на човека качества. Някой чел един автор, втори, трети, възприел техните теории и възгледи и после минава за учен; това не е учен човек. Ще дойде ден, когато авторите ще си вземат своите теории – какво ще остане от учените хора? За да не изгуби това, което е придобил, човек трябва да плаща. За всичко, което сте придобили, трябва да платите, с лихвите даже.

Сега, като ученици, вие се нуждаете от положителна наука, която може да организира мислите и чувствата ви. Дойдете ли до тази наука, ще имате абсолютна мярка за нещата. Ако още не сте придобили тази наука, това не трябва да ви обезсърчава; достатъчно е да имате образец как да работите. Щом искрено се стремите към нея, един ден ще я придобиете. Трябва ли ученикът в първи клас да се обезсърчава, че не е в осми? Той ще минава от един клас в друг, докато дойде до университета. Щом завърши университет, ученикът има още да учи и да прилага, докато се усъвършенства. Животът изисква съвършени хора. Мислите ли, че ако отидете на Небето със сегашните си знания, ще ви приемат? Влезе ли човек неподготвен в

Небето, веднага ще му дадат някоя долна служба, която скоро ще го отегчи.

Една баба се молила дълго време да отиде на Небето, да поживее малко между Възвишените същества, да си почине от тежкия живот на Земята. Една вечер тя сънувала, че е отишла на Небето. Като влязла вътре, първото нещо, което видяла, била една голяма маса, пред която седели 24 старци с бели, светли дрехи; пред всеки старец имало по една отворена книга. Като я видели, един от тях я запитал:

– Бабо, защо си дошла тук?

– Дойдох да си почина малко, да си поживея свободно, да не мисля за тежкия земен живот.

– Знаеш ли да четеш?

– Не зная нито да чета, нито да пиша. Когато бях на Земята, не исках да уча, виждаше ми се мъчна работа.

– Щом е така, ние ще те назначим на служба да носиш вода. Който дойде между нас, той непременно трябва да работи – тук не се приемат хора без работа.

Като поседяла малко, бабата си казала:

– По-добре да се върна на Земята, да уча, че като дойда втори път на Небето, да ме назначат на по-висока служба.

Казвам: много хора, учени и прости, като отидат на Небето, ще бъдат назначени на служба да носят вода. Не е лошо да носи човек вода, но година-две; остане ли с десетки години да носи, той ще се отегчи. Ако носи вода механично, без да разбира дълбокия смисъл на тази работа, скоро ще се отегчи; разбере ли носенето на вода като символ, ще се насърчи. Водата е символ на живота; като я носи, човек изучава законите на живота. Истинският живот чисти, мие, разтваря утайки. Следователно, пуснете ли този живот в себе си, той като водата ще разтвори утайките, нечистотиите, останали от миналото, и ще ви въведе в новия живот. Утайките в живота представляват старите

мисли, чувства и възгледи, от които човек трябва да се освободи. Това значи да носи вода, това значи да изучава законите на Великия живот и да ги прилага.

Сега, пазете се от онези неща, които постоянно ви спъват. Например често говорите много, но не на място; мислите много, но не на място; тревожите се много, но не на място; почивате много, без да имате нужда; спите много, но не лягате навреме и не ставате навреме; търсите лесния път, но без време; очаквате да станат чудеса в живота ви, без да разбирате законите на Природата. В Природата чудеса не съществуват. Всяко неразбрано нещо е чудо, а всяко разбрано е естествено – то е постигнато по естествените закони. Непостигнатите неща са чудеса, а постигнатите – естествени резултати, които почиват на разумни природни закони.

Съвременните хора се нуждаят от силна, мощна мисъл. Силната мисъл не се заключава в многото говорене, в тревогите, в отричането на нещата. Каква мисъл има в отричането на Живота, на Любовта? Не е въпрос човек да отрича нещата, но той трябва да прояви Живота, Любовта и Доброто в себе си. Как трябва да прояви Доброто и Любовта си? Като дойде в дома му някой гладен, уморен пътник, той трябва да стопли вода, да измие краката му; после да му сготви чорбица – да си хапне добре; най-после да му предложи чисто легло – да си почине. Ако не е доволен от приема, пътникът не е разбрал и оценил Доброто; няма да мине много време и ще го заставят да плати за всичко, което му е дадено. Ако е благодарен, ще го поканят и втори път да ви посети.

Неблагодарният е лош човек; той иска с лъжа да си пробие път в живота. Благодарният е добър човек и където отиде, е добре дошъл. Който лъже, той е длъжен да плати за всичко, което му е дадено; който говори истината, той получава всичко даром.

Следователно, приемат ли ви добре в един дом, благодарете, че сте срещнали добри хора, които изпълняват волята на своя Господар. Никога не пожелавайте да лежите на гърба на добрия човек, да ви носи постоянно със себе си. Благородство се иска от човека. Днес от всички хора се изисква знание, светлина и свобода, да пазят благата, които им се дават, а същевременно правилно и разумно да ги разпределят. Това може да се постигне чрез Божествената наука, която наричаме Наука на вечно движение.

Следователно, когато иска да бъде господар, човек трябва да разполага със знание, за да се справя с трудните условия на живота; няма ли знания и светлина, за да се ориентира в живота, той ще бъде играчка на условията. Представете си, че един неподготвен човек стане господар на десет умни слуги. Знаете ли какво ще бъде неговото положение? Той ще се намери в положението на един лист, подхвърлян от вятъра на всички страни. Този господар трябва да бъде съобразителен, да отдаде правото на своите слуги, да ги признае за свои професори, от които да се учи; те ще нареждат работите, а той ще се подписва.

Като ученици на Велика Школа, всеки от вас ще бъде поставен в това положение – да управлява десет умни слуги. Ако се справи с положението си, той оправдава службата си – господар; не може ли да се справи, ще се натъква на големи противоречия и мъчнотии. Това не значи, че трябва да се откажете от живота. Не, човек трябва да преобрази живота си, както растенията превръщат нечистата материя в елементи, необходими за тяхното развитие, както земните пластове филтрират водата и както огънят изгаря всичко нечисто, като остава само чистото, вечното. Божествените енергии – вода, въздух, светлина и огън, ще минат през човешкия ум, през човешкото сърце и през човешката воля, за да премахнат всичко непотребно и нечисто и да остане само вечното, чистото, като основа на бъдещия му живот.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина пребъдват в нас.

15 лекция, 4 декември 1929 г., София, Изгрев

ОБХОДА И ПРОЯВА

Тайна молитва.

Чете се резюме върху темата „*Смени в Природата*“.

Днес всички хора говорят за ***обхода*** и ***проява***. Между тези понятия има известно съотношение, известна връзка. Всеки си служи с тях, но малцина разбират съдържанието и вътрешния им смисъл. Така всеки ученик знае какво нещо е кръгът, но запитат ли го какво представлява кръгът в живота, нищо не може да каже.

Представете си, че хиляди души живеят в един кръг и всички имат еднакво отношение към центъра. Какво ще постигнат при тия отношения? Като живеят заедно, всички искат да пият вода, да ядат, да спят, да разговарят помежду си и т.н. Какъв смисъл имат тия прояви на хората? Ще кажете, че животът изисква от човека да пие вода, да яде, да спи, да става, да разговаря. Какво се придобива след всичко това? Така изявен, животът на тия хора е механичен. Това показва, че животът в кръга не е още съвършен. Ако животът в топката, в кръга, в сферата е идеален, завършен, човек би трябвало да има сферична форма, а всъщност той не е сферичен.

Да допуснем, че два кръга ***A*** и ***B*** (**Фиг. 1**) имат такова отношение помежду си, че всеки от тях минава през центъра на другия. При това положение животът в кръга се изменя, понеже се образува елипса. Колкото разстоянието ***AB*** става по-голямо, толкова повече кръговете се сплескват, а елипсата – удължава. Сплескването на кръговете може да продължи дотогава, докато се превърнат в права линия.

Промените, които стават с кръговете, са прояви, които стават в самата Природа. За да бъдат разбрани, тия прояви трябва да се приведат към общ знаменател на разумността – само по този начин

човек ще разбере, че между всички прояви на Природата съществува вътрешна зависимост. Човек може да се ползва от тази връзка на проявите в Природата дотолкова, доколкото неговото съзнание е свързано със съзнанието на Природата. В този смисъл той може да се ползва от промените в атмосферата дотолкова, доколкото съзнава тия промени – може да се ползва от годишните времена дотолкова, доколкото ги съзнава и се свързва с тях. Какво представлява пролетта – живот на детството, на веселието и на радостта. Лятото? Живот на възрастния, на работата. Есента? Живот на човек, който е орал, сял, жънал и събрал вече плодовете си. Зимата? Живот на човек, който почива. Зимата представлява още живот на банкер, който е събрал стоката си, приготвил я е за продан и вече почива, чака клиенти да я продава. През трите месеца на почивка, които правят средно 3 x 28 = 84 дни, месеци, или години, човек свършва известна работа и си почива. Следователно след всяка усилена работа човек има право да почива.

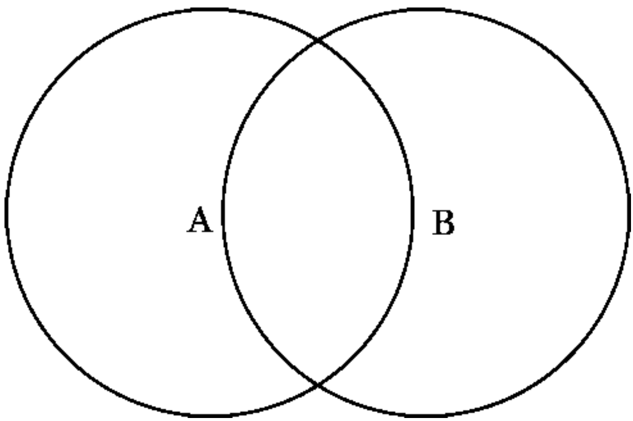

Фиг. 1

И тъй, колкото повече центровете ***A*** и ***B*** в двата кръга се отдалечават, толкова повече елипсата губи своето равновесие. Изгуби ли равновесието си, отношението между съществата, които живеят в

периферията на кръга, и тия, които живеят в центъра, не може да бъде вече еднакво, вследствие на което става нужда разумните същества, които живеят на полюсите, да прехвърлят своята деятелност от един полюс на друг. Когато се чувства затворен, ограничен, човек не може да се прояви; това показва, че той е влязъл в кръга. Силите на полето, в което се намира, се уравновесяват помежду си, вследствие на което той не може да мръдне. За да излезе от това положение, в неговия център трябва да стане известна промяна; не стане ли никаква промяна, той ще се намери в положението на стълб. За зданието стълбът е на място, но човек да се превърне в стълб – това е голямо нещастие; като стълб той нищо не може да постигне.

Какво означава думата ***обхода?*** Да имаш обхода значи да обхождаш, да обикаляш нещата, да ги наблюдаваш и изучаваш. Като ги обходиш, трябва да си взимаш бележка, да ги чертаеш. Най-после трябва да се проявиш. Какво представлява човек, ако не обхожда нещата, ако не си взима бележка за тях и ако не се проявява? Ще кажете, че сте млади, възрастни или стари, че сте богати, учени или силни. Каква младост е тази, която не ви е дала сила и подтик да работите и да се развивате? Каква старост е тази, от знанията на която не можете да се ползвате? Какво богатство е това, с което не знаете как да се справите? Човек може да умре и като млад, и като възрастен, и като стар. Той може да умре и като богат, и като сиромах.

Каква е разликата между младия и стария човек? Според някои млад е онзи, който има възможност да расте, да се развива, да живее; стар е онзи, който е минал през тези положения и отива към загасване на живота, към смъртта. Да умре човек, това значи да държи матура. Ако издържи матурата, ще му дадат свидетелство за завършен курс; ако не издържи, ще повтори класа, ще го върнат отново да учи.

Египтяните са употребявали за понятието ***човек*** знака ***У,*** с който започва думата ***умира.*** Казваме, че смъртта, умирането означава държане на матура; оттук вадим заключение, че само старият, който държи матура, е човек. Младият, който не е дошъл до това положение, само расте и се развива – значи младият е в положението на животно, т.е. не е дошъл още до фазата на истинския човек. Докато младият не се е проявил, той е в кръга на живота, където всички сили са уравновесени; пожелае ли да излезе от този кръг, да си поживее така, както разбира, той нарушава равновесието, в което се е намирал, и където и да отиде, каквото и да направи, веднага го заставят да плаща. Той се намира в противоречие, не може да си обясни защо трябва да плаща. Много естествено – щом влиза в отношения с хората, плащането се явява като неизбежен процес; където има отношения, там съществува плащане. Може ли човек да влезе в гостилница, да се нахрани и да излезе вън, без да плати? Гостилничарят ще го посрещне на вратата и ще му каже: „Плащай сега!“. Ще започне той да се извинява, че сега нямал пари. Кога ще има пари? Когато спечели. Този човек мисли, че като работи известно време и остарее, ще спечели пари, за да плаща дълговете си; не, дълговете, задълженията се плащат своевременно. Днес съм ял – днес ще платя; Природата не позволява никакво отлагане.

Като разсъждават по стар начин, хората дохождат до криво разбиране на духовните въпроси. Слушате например мнозина да казват, че докато е млад, човек трябва да си поживее, а като остарее, тогава може да служи на Бога. Преведена на обикновен език, тази мисъл подразбира: докато е млад, човек може да яде и да пие, да не мисли за нищо; като остарее, тогава ще мисли за работа, за плащане, за служене на велики задачи и цели. Така мисли младият и така живее, но не излиза така. Природата, главният гостилничар в живота, държи сметка за всичко – на всяка негова стъпка тя му представя

полиците, които е подписвал, и насила го заставя да плаща. Този млад човек се чуди защо му идват нещастия, болести, страдания. Не, Природата не се лъже.

Мисли ли човек, че като отиде на църква и се прекръсти няколко пъти, е служил на Бога? Истинското служене не се изразява в кръстене, в палене на свещи и в правене на поклони. Всяко движение в Природата има свой дълбок смисъл. Тя изисква същото и от човека. Вдигне ли ръцете си нагоре и се изправи пред Бога, човек трябва да е готов да измени живота си, да тръгне в правия път и да изпълнява Волята Божия. Каквито и блага да получи от Природата, той трябва разумно да ги разпределя. Коленичи ли, човек трябва да е готов да сложи всяка енергия в себе си на работа.

Следователно каквито и да са външните прояви на човека, те трябва да се осмислят. Моли ли се, молитвата му трябва да е осмислена. Да се моли човек само външно и да мисли, че молитвата му е приета – това е детинско схващане за молитвата. Всяко нещо има свой външен и вътрешен смисъл. Ако начертаете кръг, елипса, като фигури, външно те имат един смисъл, но вътрешно – друг. Те имат живо отношение към човека. Когато се намери в областта на една от тия фигури, той трябва да знае как да разрешава въпросите си от гледището на силите, които те съдържат.

Съвременните хора изучават различни науки, но дойдат ли до вътрешния смисъл на явленията в тия науки, минават край тях, без да се спират. Но те се интересуват от въпроси, разрешението на които се крие в далечното бъдеще – например този за създаването на Вселената: те искат да знаят кой е създал Вселената. За да си отговорят на този въпрос, трябва да обходят цялата Вселена, т.е. да посетят всички слънца и планети, всички системи. В края на краищата могат да имат задоволителен отговор на въпроса, но не абсолютен. Такива въпроси не се решават изведнъж. За да дойде до

известна светлина по въпроса, човек трябва да мине през всички научни теории, през всички хипотези и пак няма да му се открие абсолютната истина. Има смисъл да дойде до разрешението на някой въпрос, но ако с това придобие нещо особено; не придобие ли това, което е очаквал, всички усилия са отишли напразно.

Някой казва, че обичал някого, а въпреки това любовта му не е произвела никаква промяна в него. Каква любов е тази, която не може да произведе никаква промяна в човека? Това, което съвременните хора наричат любов, не е нищо друго, освен трошици на Любовта. Любовта на съвременните хора представлява частици от Великата любов. В този смисъл всеки човек носи парченце от кръста, на който Христос е бил разпнат. Той мисли, че е придобил Светия, честния кръст, а сам не е свят. Каква полза допринася това парченце от кръста на Христа? Има смисъл човек да носи в себе си по едно от качествата на Христа, но не и по едно парченце от Светия кръст. Понеже всички хора търсят парченца от дървото, на което Христос е бил разпнат, считат го за щастливо дърво, но същото дърво стана причина за страданията на Христа, вследствие на което го считаме за нещастно. Ако дървото не съществуваше, Христос нямаше да бъде разпнат. Ще кажете, че ако Христос не беше разпнат, човечеството нямаше да се спаси. Дървото трябваше да знае изкуството да се превръща във вода, във въздух, в светлина, за да не става причина за страданията на Христа; що се отнася до спасението на човечеството, щеше да се намери друг начин.

Съвременните хора трябва да изменят своите разбирания, да застанат на здрава основа. Когато видят, че някой обича много да философства, хората го наричат дървен философ – с това те искат да кажат, че философията му прилича на отсечено дърво, от което нищо не може да излезе: то не може да расте, не може да цъфти, да връзва плод. От такова дърво беше направен кръстът, на който разпнаха

Христа. Този кръст представлява противоречията на живота. Наистина, когато се намери в големи противоречия, човек казва: „Голям кръст нося“.

Днес положението почти на всички хора е едно и също: бият ги, затварят ги, без те да знаят защо става това. Те се раждат, учат, умират, без да знаят защо; ядат, пият, летят, стават, без да знаят защо. Като не знаят какво е предназначението им, хората казват: „Човек е дошъл на Земята да поживее малко и да умре“. Чудно нещо! Може ли човек да държи матура, без да е учил? Да умре човек, това значи да държи матура. Ще каже някой, че ще се яви на матура само за да запази мястото си, да не пропусне срока, макар че нищо не е учил. Но Природата е строга към ученика: види ли, че някой е подал заявление за матура, без да е учил, тя започва да го следи и ще му създаде ред изпитания, докато най-после го застави да учи. Ако учи, това още не значи, че веднага може да издържи матурата. Природата му дава право да се явява хиляди пъти, но докато не се приготви съвършено, не го пуска напред. Матура може да издържи само онзи ученик, който е развил в себе си всички добродетели, всички дарби и способности, които Природата е вложила в него.

Когато човек развива известна добродетел, Разумните същества му помагат да постигне желанието си; не се ли вслушва в техния съвет, той няма да постигне това, което желае. Например някой иска да развие милосърдието си; той търси случаи къде да го прояви, но не намира. Тогава нещо вътре в него му казва да помогне на една бедна вдовица, като посочва даже адреса и. Тази вдовица се е молила на Бога да и помогне по някакъв начин да се справи с материалното си положение. Едно от Разумните същества нашепва на този човек да и се притече на помощ, но той не е готов да изпълни този съвет и си казва: „Нека и помогне съседът, той е по-богат от мен“. Разумното същество се отправя до съседа на този човек със същата задача, но и

той отказва – намира, че приятелят му е по-богат; при това той не е женен, няма деца.

В нежеланието си да помогнат, да проявят милосърдието си, хората отказват да изпълнят Волята Божия, а въпреки това искат да придобият добродетели. Иска ли да развие известна добродетел, човек трябва да работи, да се проявява в това направление. С риск да остане без пара в джоба си, той трябва да слуша вътрешния си глас. Има случаи, когато работите на човека се уреждат не когато не смее да даде нещо от джоба си, но когато прояви своята щедрост. Понякога богатството повече спъва човека, отколкото го въздига. Давайте щедро там, където Божият глас ви съветва; изпълнявате ли волята на този глас, и вашите работи ще се наредят добре.

Следователно, когато Природата иска да освободи човека от нещо, което не му е потребно, тя го заставя да го даде на други, които се нуждаят от него; не го ли даде доброволно, тя ще го застави да го даде насила. Ако поетът има в ръката си перо, което скърца, Природата ще му го вземе – поетът трябва да пише със златно перо, което никога не се хаби.

Природата е крайно взискателна към всеки, който има отношение към нея. Ако някой и напише едно писмо, то трябва да бъде съвършено; и най-малката погрешка в писмото я кара да се затвори за този човек. Докато не изправи погрешката си, тя ще бъде затворена за него. – „Няма ли милост в нея?“ Колкото е милостива Природата, толкова е и строга. Тя не обича подаянията. Към способния и разумен човек е строга и взискателна. Тя изисква от човека да прилага своето милосърдие – Бог е милостив, Природата е милостива и човек трябва да бъде милостив, за да не спъва проявите на Божественото в себе си, иначе всички негови усилия остават безпредметни.

Съвременните хора се оплакват, че въпреки големите усилия, които правят, нищо не постигат – защо не постигат нищо? Защото правят неразумни усилия. Какво ще допринесе усилието на мухата, която цял ден се блъска в затворения прозорец? Какво ще допринесе и вашето усилие да гоните мухите, които влизат в стаята ви? Ако от вратата влизат десетки мухи, а от прозореца излизат по две-три, какво ще постигнете с това усилие? Вие постоянно ще отваряте и затваряте прозореца си, за да излизат две-три мухи, и ще губите времето си напразно – такъв род усилия са безполезни. Има смисъл човек да прави усилия, но за нещо, което ще му принесе някаква полза. Да се занимава с мухите – това не може да го ползва. Мухата е своенравно същество – от едно място я изгониш, на друго отива. Животът на мухата е живот на своенравните същества в Природата.

Мнозина ще кажат, че знаят тия неща, но искат да им се даде нещо ново. Кое е най-новото и важно за човека – да изпълнява Волята Божия във всички светове: физически, Духовен и Умствен. Изпълнява ли този закон, работите му ще се нареждат добре: ако е слуга, господарят му ще бъде внимателен към него, ще влиза в положението му; ако е ученик, учителите ще му помагат, ще се отнасят добре с него. Не изпълнява ли този закон всичките му работи ще останат назад.

Като изучавам съвременните хора, виждам, че на всеки липсва нещо. Ако челото му е красиво, с добре развити центрове, носът му не е правилен; ако челото и носът са добре развити, брадата не е красива, липсва и нещо. Ако челото, носът и брадата са правилни, ушите не са красиви. Няма човек в света, в когото всички черти на лицето, всички удове да са добре развити – това показва, че всеки трябва да работи върху себе си, да се усъвършенства. Започне ли да се извинява с лошите условия, с майка си и с баща си, с лошо наследство, човек е на крив път – никой не е виновен за неуспехите му, освен самият той.

Добрият, разумният човек съзнава, че виновник за неуспехите в живота си е той, а не условията и родителите му.

Всеки човек е роден при условия да се развива, но той не ги е използвал както трябва. Във всеки са вложени дарби и способности, които не е развил. За да използва условията на живота си разумно, човек трябва да търси причината за неуспехите си в себе си и да работи, за да се изправи. Ако причината за спънките е вън от него, как е възможно тогава един съвършен и безгрешен човек да се спъва?

Човек трябва да мисли право, да не се спъва сам; кривата мисъл го спъва и го прави неспособен за работа. Ще кажете, че от години насам четете Свещената книга, работите върху себе си, прилагате, но злото, лошите хора ви препятстват. Ако мислите така, човек ще бъде свободен от отговорност. Казано е обаче в Писанието: „Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, той има живот в себе си". Ако вие сте яли плътта Христова и пили кръвта Му, защо не сте придобили Неговия живот? Значи вие сте яли плътта Христова и пили кръвта Му, без да сте ги използвали както трябва. Следователно, иска ли да изправи живота си, човек трябва да съзнава, че причина за неуспехите в живота си е той сам, и да започне съзнателно да работи.

Какви условия са нужни за съзнателна работа? За да работи съзнателно, човек първо се нуждае от материал, който да обработва, т.е. да го използва, при това материалът трябва да бъде доброкачествен. Същевременно и външните условия трябва да бъдат благоприятни. Представете си, че имате свещ, направена от доброкачествен материал. Искате да запалите свещта, но не можете – защо? Защото външните условия са неблагоприятни: дъжд вали или силен вятър духа. За да запалите тази свещ, вие трябва да търсите сухо място или завет някъде. Но има свещи, направени от доброкачествен материал, които се палят и във влажно, и във

ветровито време; тези свещи са за предпочитане пред първите, които минават за много известни.

Следователно за предпочитане е човек да следва такова учение, което дава светлина на неговия ум при всички условия на живота. Ама това учение не било известно на хората, или не го признавали; това не е важно. Какво допринася на човека едно учение, което е облечено в красиви форми, направено е от добър материал, а не свети?

Мнозина се хвалят със своите убеждения, със своето верую, но като се намерят в нещастие, не могат да си светнат с тях. Това е все едно да носиш свещ в ръка и да не можеш да си послужиш с нея, когато изпаднеш в тъмнина, или да носиш оръжие в ръката си, а когато те нападнат разбойници, да не можеш да се защитиш. Ако една идея е Божествена, тя трябва да свети на човека в тъмната нощ на живота му; тя трябва да го защитава от неприятелите му.

Същото се отнася и до постъпките на човека. Който живее в Божествения свят, лесно се справя с мъчнотиите и с греха; мине ли през ума му някаква грешна, нечиста мисъл, той я хваща, разтърсва я и я хвърля на земята. Който не живее според Божествените закони, често греши и после съжалява, че е изгубил всичко.

Грехът е бирник, който взима всичко, каквото човек е спечелил, и си отива. Той примамва човека, като му представя фалшиви работи за истински. Като не разбира кои неща са истински и кои – фалшиви, човек лесно се поддава на греха. За да не греши, той трябва да има пробен камък, с който да изпитва чистотата на нещата. Златарят изпитва чистотата на златото с известни киселини, а праведният трябва да си служи с Божественото като пробен камък в своя живот.

Съвременните хора говорят за самообладание. Какво представлява самообладанието? То е подобно на ония борци, които излизат на арената да се състезават с противника си. – „Кой е най-

големият противник на човека?“ Смъртта. Следователно, иска ли да се справи с противника си, човек трябва да е развил в себе си самообладанието, да се бори с него по всички правила на изкуството. Виждали ли сте как се борят пехливани? Те намазват тялото си с масло и започват борбата, като прилагат всички правила и методи на изкуството; не се ли придържат към установените правила, изгубват борбата. Изучавайте правилата и методите на самообладанието, за да се справяте с всички мъчнотии и страдания, с всички изненади в живота си.

Като се намери пред известна мъчнотия, човек се уплашва и се отказва да се бори. Не, той трябва да приложи всичките си сили в действие, да победи мъчнотията си. – „Ама аз съм човек от Новото учение, от Учението на Любовта, не трябва да се боря.“ Ти няма да се бориш по стар начин, но в борбата си ще приложиш всичко, което си научил от Любовта, от Мъдростта и от Истината. Някой се мисли за юнак, за човек с голямо самообладание, защото може да победи една малка мъчнотия; малките мъчнотии са деца, които срещате на пътя си, и ви причиняват малки пакости.

Човекът на Новото учение се бори с големи пехливани, които са признати за световни величини; ако успее да се справи с тях, само тогава могат да го признаят за силен човек. – „Ама могат да ме убият.“ И да те убият, пак да не те е страх. Силният човек казва: „И да умра, пак ще живея; и да осиромашея, пак богат ще стана; и знанието си да изгубя, пак ще го придобия“. Той не се страхува от нищо, а знае, че във всички противоречия се крие възможност за придобиване на нещо. Той знае, че само невежият има възможност да стане учен; само сиромахът има възможност да стане богат; само умрелият има възможност да оживее. Мъдрецът показва на невежеството, че и в него може да живее щастливо. Безсмъртният показва на смъртта, че и в нейните обятия има живот. Знание и невежество, смърт и живот,

сила и слабост – това са контрасти в живота, от които човек трябва да се учи.

Като не могат да придобият онова, което търсят, мнозина казват: „Науката не е за нас“. Те са отчасти прави, но не изцяло. Булчинските дрехи не са за всички, но те не са смисълът на живота. Музиката не е за всички, но и тя още не е смисълът на живота. Учението не е за всички, но и в него не е смисълът на живота. Учението е само за трудещия се. За да може да учи, човек трябва да има специфичен стремеж към учението, за да събуди в себе си съответна мозъчна енергия. За да придобие някаква добродетел, човек трябва да е събудил в себе си съответна енергия, чрез която може да я придобие; има ли тази енергия, никаква сила в света не е в състояние да му противодейства. Ще кажете, че човек може да учи до известна възраст; не, човек може да учи на всякаква възраст: и като млад, и като възрастен, и като стар. На младия са дадени условия за придобиване на блага; на стария са дадени условия да използва вложеното в тия блага. Младият се готви за придобиване на плодове; старият се ползва от съдържанието на тия плодове.

Като говоря по този начин, някои от вас се обезсърчават, мислят, че нищо няма да излезе от тях. Защо се обезсърчавате? Защото се оглеждате в огледалото и намирате, че не сте добре облечени, че дрехите ви са нечисти, скъсани. Какво трябва да направите след всяка лекция? Идете на баня да се изкъпете, след това облечете нови чисти дрехи; така изчистени и облечени в нови дрехи, вие можете да се оглеждате във всяко огледало. Щом се видите чисти и с нови дрехи, ще се харесате; харесате ли се, обезсърчението ви ще изчезне.

Който разбира законите на Живота и на Природата, той не се страхува – знае, че в Природата няма страшни работи. Казвате, че в живота има комедия, драма и трагедия. Комедията се създава от неразбиране на нещата, драмата – от крива представа за тях, а

трагедията – от непостигнати желания, или от разрушаване на нещо постигнато. Като се намери в трагично положение на живота си, човек се отчайва, хвърля всичко от себе си, не иска да живее; той не подозира, че трагедията му е причинена от някаква илюзия.

Млад момък обичал една мома толкова много, че бил готов да пожертва живота си за нея. Една вечер сънувал, че е получил от възлюбената си писмо, в което му пишела, че е нехранимайко, че не иска да продължава познанството си с него и т.н. Силно отчаян, той вдигнал ръце от нея, отказал се и в голямата си мъка ритнал близкостоящата до него маса и разпръснал всичките писма на възлюбената си. Като се събудил от тежкия сън, видял масата обърната и писмата на любимата си – разхвърляни на пода. Скоро след това получил отлично писмо от възлюбената си. Значи когато той имал тежък кошмар, тя му написала най-хубавото си писмо; нощната му трагедия се превърнала в илюзия и той се намерил пред красивата действителност на живота – пред едно от най-хубавите писма на своята възлюбена.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина пребъдват в нас.

16 лекция, 11 декември 1929 г., София, Изгрев

НАУКА ЗА ЕЗИКА

Тайна молитва.

Какво става със снега и с леда, когато се топят? Те губят своята красота и цвят. Под думите ***сняг*** и ***лед*** разбираме илюзиите, с които човек живее на Земята. Както снегът и ледът се топят и нищо не остава от тяхната форма, красота и цвят, така и илюзиите се топят и изчезват. Като се намери пред такова положение, човек казва: „Животът няма смисъл, не си струва да се живее“. Защо животът няма смисъл? Защото илюзиите на човека изчезват. Снегът изчезва, топи се, но идеята за чистота, която се крие в неговия цвят, остава вечна. Белият цвят е символ на чистота; тази е причината, поради която хората се стремят към белия цвят. Те носят бели и долни, и горни дрехи, особено през лятото.

Съвременните хора имат задача да изучават целокупния живот, а не само неговите частични прояви. Те имат предвид изучаване живота на душата, нейното слизане и възлизане, т.е. раждане и заминаване. Раждането не е нищо друго, освен обличане със светли, с бели празнични дрехи. Раждането, младостта е обличане на душата с бели празнични дрехи, а остаряването и смъртта представляват събличане на белите, светли дрехи и обличане на стари, тъмни дрехи. Като се погледне в такива дрехи, човек казва, че е остарял, и тръгва по магазините да търси нови, светли дрехи, с които отново да се облече.

Не е лесно човек да съблече старите си дрехи и да се облаче в нови. Колкото и да е недоволен от старите си дрехи, мъчно се отделя от тях – той е привикнал, не му се иска да ги свали от гърба си. Ценни са старите дрехи на човека, защото върху тях е написан целият му живот, те са пълни със спомени и преживявания. За да облече нови,

той трябва да препише на тях всички опитности, които е придобил на Земята. Това, което учените наричат предаване на наследствени черти от едно поколение на друго, не е нищо друго, освен преписване върху новите дрехи на всичко онова, което е било написано на старите. В това отношение човек наподобява списък, в който са написани книгите на една библиотека. Има грамадни библиотеки, които съдържат около един милион и половина или два милиона книги. Който завежда тази библиотека, той си знае как се справя с нея. Не е лесно да се чисти праха на тия книги.

Във всички времена и епохи хората са се стремели да се домогнат до положително обяснение на живота и днес още се стремят към правилното му изясняване. Като не разбират благата и привилегиите, които имат над всички животни, хората казват за някого, че се е родил в щастлив момент на Земята. Всички хора са родени в щастлив момент. Какво по-голямо щастие може да търси човек от това, че се е родил човек, изправен на два крака, а не животно, което ходи на четири? Да има за основа добродетелта и на нея да стъпва – това е една привилегия за човека; да бъдат ръцете му свободни – това е друга привилегия. Животните са лишени от тези привилегии. Ръцете им, които символизират закона на Правдата, са превърнати в крака. Правдата у тях не е застъпена. Мозъкът на човека е поставен в съвсем различно от това положение, в което е поставен животинският. Засега човек представлява най-усъвършенстваната машина на Земята, снабдена със свое вътрешно радио, за да схваща вълните, които идат от Разумния свят.

Днес всички хора търсят щастието вън от себе си, без да подозират, че то се крие във върха на техния език – каквото каже езикът, всичко става, чудеса може да прави той! Езикът повдига човека, но може и да го събори – това зависи от огъня, с който е запален. Ако е запален от огъня на ада, човек се намира в голяма

опасност – запали ли се с този огън, той се излага на големи страдания и ако не знае как да се справя с езика си, ще се намери в големи мъчнотии. За да избегне тия мъчнотии, човек трябва да познава науката за контролиране на езика.

Езикът на човека е един от органите, свързани с Висшия свят. Интелигентно същество е езикът. Милиони клетки работят в него, за да поддържат живота му. С езика си човек яде, опитва вкуса на храните, говори, пише като писател. Една лоша дума, казана с езика, с години не може да се забрави. Човек носи последствията на тази дума дълго време.

Думите, изказани чрез езика, крият голяма динамична сила в себе си; като знаете това, изучавайте езика си, както географът изучава земята, както астрономът – небето. Не мислете, че езикът е един безотговорен мускул в човешкия организъм. Всеки орган в организма крие в себе си велики тайни; езикът, затворен в устата на човека, също крие в себе си велики тайни, които трябва да се изучават.

Сега ви предстои изучаването на езика. Който разбира науката за езика, той е маг, всичко може да направи. Който разбира науката за окото, той всичко вижда, всичко може да направи. Хората говорят за възпитание и самовъзпитание, а не знаят откъде да започнат; те изучават френология, физиогномия, хиромантия и ред още науки, но не се спират върху езика. Те не подозират, че трябва да започнат от езика – от най-малкия уд в своя организъм.

Доброто и злото са написани на езика. При всяка добра или лоша проява на човека езикът започва да се движи: при доброто се движи по един начин, при злото – по друг. От човека зависи как да направлява езика си, но за да дойде до това положение, той трябва да изучава неговите движения. Голям маг е човешкият език. Той е израз на разумността в човека. Окото е наблюдател, вижда нещата отдалеч,

а езикът прави познанства, посреща и изпраща хората – в това отношение той е голям дипломат.

Като говоря за езика, аз нямам предвид неговата външна форма т.е. мускула, от който е направен. Аз имам предвид силата, която се крие в него. Езикът е свързан със словото, а силата на човека е в словото. Като мисли за езика си, той се свързва със словото; като мисли за словото, той се свързва с Истината. Казано е в Писанието: „Глава на Твоето Слово е Истината". Като мисли за Истината, човек се свързва със свободата; като мисли за свободата, свързва се с живота, защото животът се проявява само в свободата. Човек е дошъл на Земята именно за това – да изучава словото, истината, свободата и живота, в които е потопен. Дойде ли до това познание, той ще разбере, че и при най-големите си нещастия пак е щастлив. Който е дошъл до това познание, и в ада може да се чувства като на курорт. За разумния и мъчнотиите са благословение; за неразумния мъчнотиите са ад.

Съвременните хора се нуждаят от знание, но не книжно, а живо, проявено знание. Някой гледа линиите на ръката си и казва, че линиите на сърцето, на ума, на живота, на съдбата му са добре развити. Всъщност той не проявява нито ума, нито сърцето, нито живота си. Добре развити линии са ония, които имат живо проявление. Какво се ползва от красивите си пръсти, ако не проявява своята воля, справедливост, разумност, съобразителност? Човек се нуждае от живи линии, а не от мъртви. Когато Словото влезе в човека, тези линии напълно оживяват.

Казано е в Битието, че Бог е направил човека от пръст, после му вдъхнал живо дихание и той станал жива душа. Значи докато Бог не беше вдъхнал живо дихание, човек е бил безжизнено същество; щом вдъхнал живо дихание в него, т.е. щом вложил Словото Си, човек станал жива душа. Велик момент представлява създаването на първия

човек; едва ли има по-велик момент за човека от този, както и за всички живи същества. Първият човек, като модел, и до днес още е изложен на показ, да го гледат всички живи същества, всички ангели.

Първият човек, т.е. оригиналът, е на Небето, а останалите хора, които съществуват по лицето на Земята, са копия на този оригинал, по-далеч или по-близо до него. Който иска да види какво представлява оригиналът на човека, трябва да отиде на Небето – там ще види какво значи изкуство. Който е видял този образ, той никога не може да го забрави. Откакто е създаден и до днес той е жив и продължава да живее. Иска ли да го следва, човек трябва да работи върху себе си, всеки ден да изправя линиите си, да ги съживява. Ако човек не може да прави добро, ръцете му са мъртви; ако не може да мисли добре, умът му е мъртъв; ако не може да люби, сърцето му е мъртво; ако не може да движи очите си правилно и да вижда красотата на нещата, той е мъртъв за Истината. Ще кажете, че всички хора движат очите си. Не всички движения не са правилни; в движенията на хората има разлика: едни са механични, а други – живи, съзнателни.

Съвременните хора трябва да приложат мисълта си, да се освободят от механичния живот. Например като се натъкват на неблагоприятни условия, те търсят механични начини да се справят с тях. Ако е студено на ръцете им, слагат ръкавици, за да се стоплят, но понякога и ръкавиците не помагат – ръцете им пак са студени. Те не подозират, че с мисълта си могат да се изолират от студа – мощно нещо е човешката мисъл.

Ще кажете, че не е правилно човек да се бори със студа чрез мисълта си, т.е. не е правилно да изразходва енергията на мисълта си напразно; не, щом има мисъл, човек трябва да я прилага навсякъде. Човешкият организъм разполага с такава топлина, която може да му помогне да преодолее всички външни условия. Топлината на

човешкият организъм и неговата мисъл са в състояние да преодолеят всички неблагоприятни условия в живота. Освен външния студ, в човека се явява и вътрешен, предизвикан от голяма скръб; за да се справи с него, той трябва да увеличи своята вътрешна топлина. Това са процеси, които стават постоянно в човека.

Когато живее правилно, човек запазва нормалната топлина на сърцето си и нормалната светлина и сила на ума си; не живее ли правилно, постепенно ги губи, вследствие на което прибягва към външни, спомагателни средства. Когато желанията на човека станат повече от възможностите за тяхното реализиране, той нарушава своя естествен живот, поради което се натъква на големи мъчнотии и противоречия. Всяко желание, всяка мисъл, всяко чувство трябва да се хранят – те са живи същества и животът им трябва постоянно да се поддържа. Няма ли достатъчно храна, с която човек да задоволи желанията си, едно след друго те умират и му създават ненужни страдания. Лятно време и бедният овчар може да завъди много овце, защото има богати пасбища, на които ще се хранят; зимно време обаче условията са други – пасбищата са покрити със сняг, никъде няма трева и овчарят е длъжен да ги храни сам, да им купува храна. За неговите средства това струва скъпо и като не може да ги изхрани, една след друга овцете измират. И те страдат и той страда.

Следователно не раждайте повече желания, отколкото са възможностите ви за тяхното отглеждане. Няма ли възможност да храни много мисли и желания, човек трябва да се ограничи с една мисъл, с едно желание, но да ги изхрани добре, да станат самостоятелни, сами да поддържат живота си.

Следователно, дойде ли човек до положение неговите мисли, желания и постъпки да станат самостоятелни, да му помагат, това значи да бъде маг, да разполага с магическата пръчица по всяко време. Пожелае ли да яде, той ще тропне с пръчицата и яденето ще

бъде пред него; нахрани ли се, пак ще тропне с пръчицата и яденето ще се вдигне. Докато дойде до положение да бъде господар на своите мисли и желания, човек първо ще им бъде слуга – те ще заповядват, а той ще изпълнява. В пътя на човешкото развитие това е неизбежен процес – за да бъдеш господар, първо трябва да бъдеш слуга; за да бъдеш учител, първо трябва да бъдеш ученик.

Като говоря за хора, които владеят магическата пръчица, мнозина се съмняват в това – те казват, че не са виждали такива и не вярват в съществуването им. Ако човек не вижда нещо, това не значи, че то не съществува; ако пък вижда нещо, това не значи, че е видял реалността на нещата. Той слуша по радиото много гласове, нищо не вижда, но тия, които пеят и говорят, съществуват някъде. Той вижда на платното на кинематографа хора, животни, дървета, слуша гласове, но всичко това е отражение на реалността, т.е. сенки, а не действителност. С тия, които говорят и пеят по радиото, както и с тия, които виждате на платното, не можете да разговаряте – те минават за нереални величини. Всъщност едни от тях са реални, а други – нереални. Ще дойде ден, когато ще виждате хората, които говорят по радиото, ще разговаряте с тях и ще разберете кои са действителни лица и кои – недействителни.

Да се върнем към науката за езика. Като не познават тази наука, хората се чудят защо страдат. Ако я познаваха, те щяха да разберат, че много от страданията им се дължат именно на непознаването и, на неспазване на нейните закони. Някой казва, че обича някого, но след известно време престава да го обича – защо? Защото не прилага правилно законите на езика – той не знае кога каква дума да произнесе, вследствие на което е казал много думи на възлюбения си. И възлюбеният му, от своя страна, отговорил по същия начин. И двамата се обидили един друг и не искат повече да се видят.

Като изучавате науката за езика, приложете я първо към Бога: обикнете Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила и се учете от Него. Той ще ви учи как да говорите, какви думи да избирате, как да движите езика си и т.н. Като обикнете Бога, тогава можете да обичате и хората. Постъпите ли обратно, постоянно ще губите любовта си. Ако Бог не е взимал участие в живота на човека, ако и до днес не продължава да се интересува от неговия живот, нищо не би излязло от него. Бог каза: „Да направим човека по образ и подобие Свое"; Той вложи в човека особена способност – да говори. Говорът е присъщ само на човека; никое друго живо същество не може да говори – само на човека е дадено разумното слово, да говори съзнателно. Затова е казано в Писанието: „По думите си ще се оправдаеш и по думите си ще бъдеш съден" – от езика на човека зависи неговото щастие или нещастие.

Следователно, иска ли да говори с Него, човек първо трябва да очисти езика си. Ако при разговора си със своя ближен човек трябва да чисти езика си, колко повече трябва да бъде езикът му чист, когато отправя молитвата си към Бога. Ще каже някой, че при Бога човек може да се яви такъв, какъвто е; не, човек ще застане на молитва само тогава, когато е изчистил и измил езика си добре. Трябва ли синът да се яви при баща си такъв, какъвто се е върнал от веселбите със своите приятели? Той е ял, пил, цяла нощ не е спал и мисли, че като се яви при баща си, последният ще му се зарадва. Не, първо трябва да си отспи, после да се измие, изчисти и така да се яви при баща си, разумно да разговаря. Трябва ли войникът да се яви при своя генерал ранен, с отрязани ръце, за да му засвидетелства своята обич? Види ли го в това положение, генералът първо ще го изпрати да се лекува и после, като оздравее, ще го приеме на разговор.

Истинска молитва е онази, която човек отправя към Бога след като се е изчистил, преоблякъл, т.е. след като се е върнал в

състоянието, в което първоначално е бил. Човек трябва да се върне в първото си положение, както е бил създаден, и оттам да започне живота си. Той трябва да се яви при своя Създател в първоначалната си красота и чистота – в това седи достойнството му. Всяка домакиня, която сама чисти и нарежда къщата си, има достойнство за себе си, за своя дом; оставя ли всичко на слугите си и мисли само за обличане, за разходки, тя няма достойнство.

Достойнството на човека се заключава във владеенето на науката за езика. Владее ли тази наука, ще знае как да говори. Той никога няма да се оплаква от живота си, от положението, което заема в обществото; каквото и положение да заеме, лесно ще се справя с него.

Високото положение на човека се определя от умението му да го изпълни както трябва. Ето, князът на света имаше високо положение, но не можа да устои на него, вследствие на което слезе на Земята, за да изправи по-грешката си. От княз на Небето той слезе на Земята като обикновен човек, лишен от всякаква власт и величие. Недоволството на всички хора се дължи на недоволството на този стар княз, който намира, че животът няма смисъл, че светът не е създаден както трябва. Каквото казва този княз, това повтарят всички хора след него като папагали. Не се поддавайте на лъжите му! Слушайте го какво говори, но не следвайте неговия път. Борете се с всички сили срещу това, което той ви говори, без да се поддавате на неговото влияние. Ако някой път ви повали на земята, пак не се поддавайте на влиянието му; знайте, че краят решава борбата.

Не мислете, че всякога ще бъдете над мъчнотиите. Ще падате, ще ставате, но няма да отстъпвате от принципите на Божественото. Дойде ли страх, безверие, малодушие, обезсърчение, пак не се поддавайте! Знайте, че това са противодействия, които не са ваши. Дръжте в ума си мисълта, че ви е дадена сила, разумност, светлина, за да виждате нещата, да ги разбирате и да се справяте с мъчнотиите.

Бог е на страната на ония, които се борят за Славата, за Името Му. Той никого няма да изостави, но трябва да минете през борби, през мъчнотии и изпитания. Каквито и противодействия да срещате, знайте, че те се дължат на вашите неприятели, които искат да ви спъват във великата цел на живота ви.

В какво седи великата цел на човешкия живот – да бъде свободен и да служи на Любовта, това е. Всички хора говорят за свобода, но не са свободни. Свободен е само онзи, който каквото каже, става. Свободният познава езика на Природата и разговаря с нея; той я слуша и и се подчинява, но и тя го слуша. Каквото му изпратят Животът и Природата, всичко приема с радост и без страх. Той не се плаши от сиромашия, от болести и страдания, а ги приема с радост, защото знае, че ще научи нещо от тях. Те крият в себе си известни блага; който ги разбира, той се ползва от тях, а който не ги разбира, те минават край него, без да му дадат нещо.

Като не разбират законите на Живота, някои казват, че без да учат, Духът ще им каже какво да правят. Не е достатъчно само да ви говори Духът, но вие трябва да бъдете готови каквото ви каже, да го изпълните. – „Ами ако ни каже нещо, което не ще можем да направим?“ Каквото Духът казва на човека, той може да го направи. Чуете ли да ви се казва нещо, което не можете да направите, ще знаете, че това не са думи на Духа. Духът спусна от Небето плащаница, пълна с различни животни, и каза на Петър: „Вземи и яж!“; той отговори: „Господи, не съм ял нищо нечисто, не мога да ям и сега“.

Това, което Бог е осветил, е чисто. Апостол Петър не разбра символа, който беше скрит в това видение. Ако на религиозния човек кажат, че трябва да изучава всички науки, той отговаря, че не се интересува от други науки, освен от Божествената. Това е неразбиране; за да стане силен, човек трябва да изучава всички науки.

И не само да учи, но той трябва да сложи в действие своя ум, своето сърце и своята воля, като започне от най-малките работи.

Коя е най-малката работа, която човек може да свърши? Това е един от трудните въпроси. Като стане сутрин, трябва веднага да се изправи на краката си и да благодари за всичко, което му е дадено. След това ще наблюдава каква е първата мисъл, първото чувство и първата дума, които са минали през него, и да следи как ще прекара целия ден; те определят посоката на неговото движение. Като знаете това, стремете се да мислите за красивото в света, а не за неприятните работи, които са временни, преходни положения в човешкия живот. Станеш ли сутрин, отправи една светла мисъл, едно красиво чувство и една сладка дума към Господа; постъпиш ли така, всичките ти работи ще се наредят добре.

Хората не успяват в живота си, защото очакват щастието си по начин, какъвто разбират. Това е невъзможно. Ако срещнете двама мъдреци, ще видите, че и те не действат по един и същ начин; те могат да имат еднакви цели и стремежи, но методите им са различни. Двама души в един и същ момент не могат да произведат едно и също явление.

Коя е първата дума, която човек трябва да произнася всяка сутрин, като стане от сън? Ще кажете, че е думата ***любов***. Наблюдавайте се и вижте кой каква дума произнася. Първата дума, която човек произнася, е различна за всеки, при това всеки ден той произнася различни думи. От начина и интонацията на изговарянето зависи силата, която е вложил. Например някой казва на възлюбената си, че я обича. Това не е достатъчно, за да я убеди в обичта си. Силата на обичта, на любовта на човека, се определя от интонацията, с която тия думи се произнасят.

Любовта е колективен, а не единичен акт – когато някой люби, цялото Небе и цялата Земя взимат участие. Някой иска да люби, но

никой нищо да не знае за любовта му. Това не може да се избегне; Бог е Любов, следователно, любиш ли, всички знаят за твоята любов. Не е въпрос да криете любовта си от хората, но вие трябва да любите по всички правила на Великата Любов. Някой казва, че обича някого, а после съжалява, че не е разбран, че не се е изказал право. Божествената любов не мисли за последствията; тя има предвид принципа – щом принципът е прав, и последствията ще бъдат добри. Приложи ли човек закона на Любовта правилно, този закон ще произведе в целия Космос малък подтик. Когато двама души се обичат, те внасят импулс към нещо велико в цялото човечество. Това прави и любовта на майката към детето, на богатия към сиромаха, на сиромаха към богатия и т.н.; всеки акт на Любовта, колкото и малък да е, е акт на целия Космос. В Любовта взимат участие всички живи същества, от най-малкото до най-голямото.

Често хората говорят, че този или онзи не заслужва да бъде обичан. Това е неразбиране на Любовта – Любовта не се дава по заслуга. Когато котката, кучето и другите животни обикалят около човека, причината за това е Любовта – тя ги заставя да отидат при него, за да ги нахрани, а той ги храни от Любов. Ще каже някой, че не иска да слуша мъркането на котката. Докато котката мърка, петелът кукурига, птичката пее, кучето лае, животът се изявява; престанат ли животното или човекът да се изявяват по свой специфичен начин, и животът в тях престава. Радвайте се на всичко живо, докато има живот в него. Животът на всички същества е ценен; той крие в себе си известни тайни, които трябва да се изучават.

Като ученици, вие трябва да изучавате науката за езика, за да облагородите своя характер. Много от страданията на хората се дължат на чрезмерното движение на езика им. Не е достатъчно човек да мълчи само външно – мълчанието е вътрешен процес. Той е в зависимост от самообладанието. Може да прилага самообладанието

само онзи, който обича своите прояви, своите мисли, чувства и постъпки, своя език и словото, което излиза от него. Като обича себе си и е в хармония с всичко, което излиза от него, той ще обича и обкръжаващите: растения, животни и хора – своите ближни. Като обича себе си и ближните си, той ще обича и Бога, ще обича съществата в цялото Небе. Само при това положение може да си служи с магическата пръчица; като тропне с нея, каквото пожелае, всичко става. Той разбира дълбокия смисъл на стиха: „Аз Съм алфа и омега на нещата". Бог е алфа, начало на нещата, а човек – омега, т.е. край на нещата.

Днес всички хора трябва да разбират смисъла на мъркането, на пеенето, на мисълта. Думата ***мъркане,*** започва с буквата ***М*** – закон на абсолютна жертва. Следователно всеки човек трябва да мине през закона на жертвата, през пеенето – като закон за реализиране на нещата, през мисълта – като условие за постигане на Божественото. Има ли всичко това, трябва да бъде доволен и в страданията, и в радостите си. Той трябва да стане маг, да понася всичко с радост и всякога да върши Волята Божия. Това значи да се свърже човек с Първата Причина на нещата.

Който е свързан с Първата Причина, той е човек на Истината – изнася фактите каквито са в действителност, без никакво преувеличаване или намаляване. Човекът на Истината е свободен. Той владее науката за езика. Тази наука е свързана с чистотата, с белия цвят; когато се говори нея, и Природата взима участие. Ето, вън вали вече снегът който показва, че науката за езика е в зависимост от чистотата, от белия цвят. Снегът със своя бял цвят внася освежаване в човешките умове и разположение в духа им. Върху тази наука може да се говори само в снежно време, за да стане проясняване в умовете ви. За да приемете тази мисъл, трябва да имате Вяра, която от нищо да не се разколебава, Вяра без съмнения, без страх.

Мнозина допускат теорията за прераждането и се успокояват, че ако в този живот не реализират желанията си, в друг живот ще ги реализират. Мислят ли така, те изпадат в заблуждение – програмата за сегашния живот сега трябва да се изпълни, не може да се отлага за друг живот. Всеки ден, всеки час, всяка година има своя програма, която трябва да се изпълни навреме. Който не я изпълни, остава да повтаря класа, както правят мързеливите и неспособни ученици. Никой не може да влезе в Небето, ако не е изпълнил програмата на живота си правилно. В човешкия мозък са вложени много сили, които още не са събудени; някои от тях трябва сега да се събудят и приложат. Като е дошъл на Земята, човек трябва съзнателно да работи за своето пробуждане, за да използва силите, скрити в неговия организъм.

Като ученици, вие трябва да изучавате действителния живот, който включва мислите, чувствата и постъпките на човека; всички заедно представляват наука за езика. Велика наука представляват мислите и чувствата на човека; те са динамика на живота и тази динамика се регулира от човешкия език. Може ли да си служи правилно с този регулатор, човек лесно се справя с противоречията на живота – той знае, че сиромашията и богатството, знанието и невежеството, слабостта и силата са условия за растене. Чрез богатството си човек може да влезе във връзка със сиромаха, да му помогне и да се обмени с него; чрез знанието си се свързва с невежия; чрез силата си се свързва със слабия. Това не са външни връзки, но връзки на души, които се пренасят и на онзи свят. Какво по-голямо благо може да очаква човек от това да го посрещнат приятелите му на онзи свят? Страшно е да бъде самотен било на Земята, било на Небето. Създавайте добри, здрави връзки помежду си, за да си помагате едни на други, защото казано е в Писанието: „Достатъчно е злото на деня“.

Мнозина се запитват защо съществува злото. Това е наука, достъпна само за боговете. Ако обикновеният човек бутне тази наука, той ще се види в чудо. Срещнете ли злото на пътя си, не го пъдете, но поздравете го любезно и се оттеглете настрани.

Един селянин се връщал с кола в селото си. В колата била и жена му, с която разговаряли нещо. Недоволна от мъжа си, жената скочила от мястото си и го набила добре. Един от съседите им ги настигнал и като видял как жената бие мъжа си, казал: „Ако имам такава жена, щях да я смажа от бой, нямаше да се оставя да ме бие“. Жената чула тези думи, но замълчала. След това, без да я види съседът, слязла от колата си и се прехвърлила на неговата. Като се обърнал назад, той останал учуден как и защо тази жена е влязла в колата му.

– Какво искаш от мен?

– Нищо не искам, аз съм твоя жена и ще ме водиш у дома си.

– Слизай веднага от колата! Не те признавам за моя жена!

– Мълчи, че сега и тебе ще набия. Ще ме водиш у дома си, да ме види жена ти.

– Моля те, слез долу, не ми създавай безпокойства и тревоги!

Като започнал да се моли, тя му казала:

– Ще говориш ли друг път лошо по мой адрес? Ще се заканваш ли да ме биеш?

– Моля те, остави ме свободен! Втори път няма да говоря против теб.

Тя слязла от колата и стигнала своята, с която продължила пътя си до селото. Жената дала добър урок на съседа си – да не предизвиква злото.

Сега и на вас казвам: срещнете ли злото, поздравете го, без да разговаряте с него, без да се борите. Злото е сила, с която могат да се борят само велики, напреднали същества.

Тайна молитва.

17 лекция, 18 декември 1929 г., София, Изгрев

СТЕПЕНИ НА СЪЗНАНИЕТО

Тайна молитва.

Един важен социален въпрос е въпросът за придобиването на храната. Всички хора казват, че като живее, човек трябва да яде. Явява се въпрос колко трябва да яде – много или малко; при това трябва да се знае ако яде много или малко, какво ще придобие в единия и в другия случай. Дали някой е ял много, малко или никак – това зависи от работата, която върши, от здравословното му състояние, както и от условията, при които се намира; здравият и работещ човек яде повече от онзи, който не работи или не е здрав, но ако някой вън от вас определя колко храна да ви се дава, той ще вземе под внимание и взаимните отношения, които имате помежду си. Например ако сте в неприятелски отношения, ще ви дава по възможност по-малко храна, за да отслабнете, да нямате сили да го преследвате; ако отношенията ви са приятелски, ще ви дава повече храна – да имате сила за работа. Същото прави и Разумният свят: когато иска да помогне на някого, той му дава благоприятни физически и духовни условия; иска ли да възпитава някого, да не дава възможност на злото в него да се развива, той го ограничава и физически, и духовно.

Следователно, видите ли, че човек или животно не яде, вие се безпокоите – защо? Мислите, че като не яде, не може да работи. Когато слугата е болен и не яде, господарят му веднага взима мерки да му помогне да оздравее по-скоро. Когато волът не яде, господарят му също се безпокои да не се разболее и да не може да му служи – ако волът не работи, нивата на земеделеца остава неразорана.

За да поддържа здравето и силата си, човек трябва да се чисти външно и вътрешно – чистотата е първото условие за здравето на човека, на всички живи същества.

Чистотата е необходима и в науката. Например преди да се произнесете за свойството на дадено съединение, вие трябва да го освободите от всички странични примеси, които нарушават неговата чистота – за да определите свойствата му, то трябва да бъде абсолютно чисто. Както животът е непрекъснат процес, така и всички негови прояви са непрекъснати процеси. Говори ли се за чистота, ние я разбираме като непрекъснат процес – не може днес да бъдеш чист, а утре – нечист. Говори ли се за горене, разбираме непрекъснат процес – ако огънят на живота ту изгасва, ту се запалва, проявите му ще се прекъсват, а това е невъзможно.

Като се говори за закони и за прояви на живота, някои мислят, че познават живота, знаят законите му и могат да ги прилагат. Истинско знание е това, с което човек може да си служи при всички случаи на живота; истинска добродетел е тази, с която може да си служи всякога. Който разполага с такова знание, той владее магическата пръчица и каквато и работа да започне, свършва я добре: ако проявява милосърдие, той знае къде и как да помогне; трябват ли му пари, и в празен джоб да бръкне, все ще намери нещо да даде.

Който не е милосърден, и в пълен джоб да бръкне, нищо не може да даде. Например срещате един богат човек, който се спира пред някой беден с намерение да му даде нещо; бръкне един-два пъти в джоба си, извади нещо и пак го върне назад – защо? Намира, че няма в джоба си дребни пари, които би могъл да даде на бедния. Най-после той продължава пътя си, а бедният с празни ръце остава на пътя да чака, дано мине някой друг, да му даде.

Ще кажете, че този човек е скъперник. Възможно е, но може би в джоба му няма това, което е специално за вас. Когато носи писма,

пощальонът влиза от къща в къща, а някои къщи прескача – защо? В чантата му не е сложено това писмо, което е специфично за вас. Той носи много писма, но нито едно от тях не е за вас. Мислите ли, че парите в касата на банкера са за вас? Те могат да бъдат за мнозина, но не и за вас. Ще дойде ден, когато в касата ще има нещо и за вас; ако днес не ви се дава, това показва, че вашият ред още не е дошъл.

Следователно, когато се произнасяте за човека, вие трябва да имате знание, разбиране на нещата. Не е достатъчно само да кажете, че еди-кой си човек трябва да ви даде нещо. Този човек е пощальон – ако има писмо в чантата си на ваше име, непременно трябва да ви го даде; няма ли нищо за вас, ще задмине къщата ви, без да чувства някаква отговорност, че не е влязъл вътре и нищо не ви е дал.

Като ученици на Велика Школа, вие трябва да мислите право, да не се отклонявате от законите на истинската мисъл. За да разсъждава правилно, човек трябва да бъде здрав. Здравето може да бъде човешко, ангелско и Божествено. Човек може да бъде физически здрав – да има разположение да си хапне и пийне добре, но духовно може да не е здрав – да няма разположение да направи някакво добро; като прави добро, човек се храни духовно. Ако няма разположение да прави добро, това показва, че е духовно болен, т.е. в духовно отношение сърцето му не е здраво. Да бъде човек духовно здрав – това подразбира здрави и устойчиви чувства. Когато не е здрав физически, той взима очистително и неразположението му минава; когато не е здрав духовно, пак може да си послужи със специално очистително за освобождаване на сърцето от лоши и горчиви чувства, които внасят неразположение в духа му. И праведни, и свети хора изпадат в неразположение на духа – не е лесно човек да се справи с живота на сърцето.

Един ден гръцкият философ Диоген[93] излязъл да се разходи из града, за да си почине от честите посещения на хората, които отивали при него за съвет. Този ден решил да се отдалечи от тях, да не приема никого. В края на града той видял една круша и се излегнал под сянката и. В това време един селянин се приближил към него и го помолил да му даде някакъв съвет. Диоген се ядосал, че и тук не го оставят на спокойствие, но дал съвета. Като си отишъл селянинът, философът започнал да размишлява: „Защо, наистина, изгубих разположението си? Трябваше ли за нищо и никакво да се гневя? Виновен ли е с нещо селянинът – той има нужда от съвет, намерил ме е свободен и идва при мен; трябва ли да губя разположението си?“.

Мъчно е човек да запази разположението си. Има случаи, когато изпитва вътрешно неразположение и спрямо себе си. За да може във всички случаи да запази своето вътрешно равновесие, той трябва да бъде съвършен, т.е. да бъде абсолютно здрав физически, духовно и умствено – това значи да разполага с Божествено здраве.

Като изучавате проявите на човека, виждате, че той е двойно същество, вследствие на което понякога се хвали сам, а понякога се кори сам. Може ли един и същи човек едновременно да се хвали и да се кори? Може ли този, който те мрази, да те хвали? Това е невъзможно. Който обича, той не вижда погрешките; който вижда погрешките на човека, той не е същият, който обича. Ще кажете, че

[93] **Диоген** (412-323 г. пр. Хр.) – древногръцки философ, наречен още Циника. Няма запазени негови книги и информация за живота и идеите му съвременната наука черпи от разказите и анекдотите на неговите съвременници. Ученик на аскета Анистен, той скоро задминава учителя си по репутация и постижения. Диоген презирал светските удоволствия и намирал суетата и желанието за изкачване в социалната йерархия за празни усилия. Смятал е, че щастието се крие в тоталната независимост, и се стремял да разчита минимално на околните обстоятелства – спял под открито небе; хранел се, когато намери или когато му предложат нещо за ядене; отричал всички придобивки на цивилизацията, наричайки ги изкуствени и несъвместими с морала. Последователите на стоицизма го обявяват за sophos, перфектния човек.

пророкът изобличава хората. Пророкът изобличава грешните, а не праведните, следователно този пророк, който говори на грешните, е един, а този, който говори на праведните, е друг – това са двама различни пророци, които изпълняват две различни мисии.

Следователно и в човека има две различни същества, които изпълняват различни служби. Ако един ден виждате едни прояви в човека, а в друг ден – други, съвършено различни на първите, ще знаете, че това са две състояния, предизвикани от две различни същества. Всеки човек е дошъл на Земята под чуждо име; той не носи истинското си име, което отговаря на неговото първично естество. Колкото повече е дал ход на Божественото начало в себе си, толкова повече проявява своето неизменно, първично естество; не го ли проявява, вие се натъквате на неговия псевдоним. Докато съзнанието на човека се раздвоява, той представлява пукната стомана.

Като наблюдават променливите прояви на човека, мнозина мислят, че това е естествен път в развитието му. Не, счупването на стомната не е естествен процес в развитието на живота; щом стомната на човека се пукне, това показва, че съзнанието му се е раздвоило, а където става раздвояване, т.е. пропукване на съзнанието, там никакъв прогрес не може да се очаква – скъса ли се веднъж конецът, работата е свършена. Ама конецът щял да се завърже. Завързването на конеца не може да радва човека – вътре възелът пак ще се скъса. Човек се развива правилно, докато конците му нямат възли; щом имат, енергиите в неговия организъм не текат правилно – при всеки възел става спиране и изтичане на част от енергията. Същото се забелязва и с електрическата енергия – когато жиците са здрави, електрическата енергия тече правилно; щом се яви прекъсване на жиците, и енергията прекъсва.

И тъй, човек е дошъл на Земята да работи, да примири онези две същества в себе си, които живеят два противоположни живота; докато

не се примирят, те всякога ще внасят раздвояване в човешкото съзнание и в човешката мисъл. Съществата ще се примирят само когато се подчинят на Божественото начало в човека; примирят ли се, интересите им стават едни и същи – те стават едно цяло с Божественото.

Съзнателно или несъзнателно, човек се стреми към придобиване на вътрешен мир, на вътрешно равновесие в себе си. Това е задачата на алхимиците – те са търсили метод, чрез който да превръщат неблагородните метали в благородни. Учените отричаха този процес, но днес отново се връщат към идеята на алхимиците; те се убедиха, че това превръщане е възможно. Всичко, което става вътре в човека, става и вън от него. Доколкото е възможно облагородяването на човека, дотолкова е възможно и облагородяването на металите. Алхимиците са търсили някакъв философски камък, с помощта на който да става това превръщане; този камък е съществувал някога, съществува и днес – той е Божественото начало в човека, той е Любовта.

Само Любовта е в състояние да превръща нещата, да ги облагородява; където действа Любовта, там проявите са едни и същи. Когато изявяват Любовта си, и животното, и човекът имат едни и същи прояви – и животното става нежно, внимателно към възлюбената си, както и човекът. Колкото и жестоко и свирепо да е едно животно, към възлюбената си то има особено поведение. Ще каже някой, че любовта му стои по-високо от тази на животните. В какво отношение е по-висока? Сърцето му горяло от любов. Изгарянето на сърцето не е качество на Любовта. Сърцето на човека изгаря само когато среща противодействие на пътя си; не срещат ли никакво противодействие, енергиите на Любовта текат правилно. Любов, в която става изгаряне на сърцето, е неестествена; в тази любов се извършват неестествени процеси.

Съвременните хора се страхуват от Любовта. Заговори ли се някъде за Любов, всеки казва: „Не ми говорете за Любов, не искам да чуя за нея, сърцето ми изгоря от любов“. Когото срещнете днес, всеки се оплаква от изгаряне на сърцето: господарят се оплаква от слугата си, че е изгорил сърцето му; бащата – от сина си; майката – от дъщеря си. Всички се страхуват от огъня на Любовта. Не, огън, който гори и изгаря, не е истинският огън на Любовта; огънят на Любовта е свещен – той вечно гори, без да изгаря, без да изгасва, той вечно свети, без да потъмнява.

Една майка разказваше горчива опитност от живота си. Тя имала четири момичета, но останала вдовица и на нея предстоял тежкия товар да ги отгледа и изучи. Понеже навремето нямала възможност да учи и останала неграмотна, решила да изучи дъщерите си, да им даде това, което липсвало на нея; ходила по чужди къщи да пере, да чисти, да тъче, само да им даде образование. С труд, с усилия постигнала целта си – дъщерите и завършили гимназия. Тя се радвала и благодарила, че е могла да изпълни желанието си. Но каква била изненадата и, когато дъщерите и започнали да стават груби към нея, да и казват, че е проста жена, че нищо не знае и т.н. Силно огорчена от тях, тя казваше: „Втори път да се оженя, зная какво да правя – имам ли дъщери, ще им дам мотика в ръце и хайде на нивата! Никакво образование няма да им дам. Толкова труд и грижи положих за тях, за да ме нарекат накрая проста – това не е човещина!“.

Като наблюдавах тази жена, видях проявата на двете естества в човека: едното естество е мекото, любещото, което е готово да направи всичко за дъщерите си; второто естество е коравото, жестокото, което, остане ли незадоволено, търси начин да си отмъсти. Ако тази жена знаеше причината за лошото отношение на дъщерите и към нея, коравото и естество би се смекчило.

Днес и майката, и дъщерите и са пукнати стомни. Невъзможно е истинската майка да съжалява за това, което е направила за децата си от любов; невъзможно е истинската дъщеря да отговаря с неблагодарност за това, което майка и е направила за нея от любов. Щом и едната, и другата постъпват неправилно, между тях се е вмъкнал някакъв чужд, страничен елемент, от който трябва да се освободят. Когато е била бременна, майката е постъпвала грубо, неправилно с някоя вдовица и тази нейна постъпка се е възприела от детето, което е било в утробата и. Като знаете това, пазете се от лоши мисли, чувства и постъпки, за да не се отразят върху вашия плод.

Всеки човек минава през бременността. Когато някой се мъчи да реализира една своя идея, но среща мъчнотии и препятствия по пътя си, казват, че този човек е бременен. Единство се иска от човека – единство между животинското, човешкото и Божественото начало. Човек се стреми именно към това – да подчини животинското на човешкото, а човешкото – на Божественото; постигне ли го, той ще разбере Божиите пътища. Да разбере човек Божиите пътища и да им се подчини – това значи да има будно съзнание, да бъде носител на велики идеи.

Като слушат да се говори така, някои мислят, че трябва да бъдат въздържатели от всичко, да не смеят да се проявят. Човек трябва да се въздържа от неестествени неща, които предизвикват пропукване на съзнанието. Истинското въздържание е вътрешен процес; това въздържание наричаме самообладание. Да се владее човек – това значи да е разбрал смисъла на живота, да е познал Божиите пътища, да е познал проявите на Любовта. Който е развил самообладание, той гледа на всички прояви на Любовта с уважение, независимо от това дали се отнася до любовта на бръмбара или до любовта на човека; във всяка проява на Любовта той вижда Божественото, проявено в малка

или голяма степен, различието се заключава само в степента на съзнанието.

Който разбира езика на животните, придобива големи знания. Съвременният човек не разбира езика на подобния си, а още по-малко на по-нискостоящите от него. Че наистина днес хората не разбират своя език, виждаме от последствията на техните отношения – те разговарят на непознат език, вследствие на което не се разбират; външно си говорят сякаш се разбират, но въпреки това едни на други си създават противоречия. Много от противоречията на съвременните хора се дължат на факта, че често попадат в по-високо или по-ниско състояние от това, в което обикновено живеят, и като се върнат между подобните си, не могат да се примирят с това, което виждат. Изкуство е, като се върне човек между своите си, да се нагоди според техния живот, да не влиза като клин помежду им.

Като ученици, вие трябва да изучавате закона за превръщане на нещата, за да се справяте с условията на живота. Този закон има приложение и в Любовта; човек трябва да се стреми към превръщане на Любовта – от нисша към висша. Едно от качествата на Любовта е мекотата. Да бъде човек мек, но не мекушав, това значи да е дал път на Любовта в себе си. Който може да прецени Любовта на ближния си, той ще се ползва от нея; не може ли да я прецени, тя не го ползва и където и да се обърне, навсякъде намира затворени пътища.

Казано е, че Любовта отваря пътищата на човека. Наистина, когато Любовта посети някой дом, всички блага идват след нея. Горко на онзи, който не е обичан! Поне един човек трябва да ви обича, да се намирате под крилете на Любовта. Няма същество в света, на което да не е дадена любов. Колкото и малка да е, тази любов трябва да се цени; откъдето и да иде, тя крие в себе си алхимични свойства. От човека се иска умение да цени Любовта. Цени ли я, той има условия да се развива; не цени ли Любовта, която му се дава, завинаги остава

невежа. Като не съзнава това, сам се лишава от благата, които Любовта носи.

Любовта представлява богата трапеза, на която са сложени всякакви блага. Обича ли те някой, т.е. покани ли те на тази трапеза, не отказвай – седни и яж! Ама щял си да ощетиш някого; не мисли за това – трапезата на Любовта никога не осиромашава. – „Достоен ли съм да се ползвам от благата и?“ Щом минаваш край нея, имаш право да се ползваш от благата и. Любовта не прави развика между съществата – Слънцето еднакво изпраща благата си на добри и лоши, на учени и прости. Като несъвършено същество, човек не гледа еднакво на всички хора – към по-долностоящите от него поглежда с презрение. Който иска да учи, да работи съзнателно върху себе си, трябва да гледа и по-долу, и по-горе от себе си; на тия, които стоят по-долу от него, трябва да помага, а от по-горностоящите – да се учи.

– „Докога ще се учи човек? Няма ли учението предел?“ В Природата процесите са безпределни. Ако прилага разумните природни закони в живота си, човек никога не може да бъде нещастен. Каквото и да изгуби, Природата ще му го даде четирикратно. Някой се оплаква, че откраднали възлюбената му. Щом се обърне към Природата, тя веднага ще му върне благото, което са му отнели – вместо първата възлюбена, ще му даде друга, по-красива и разумна, с повече материални средства за добър живот. Изобщо, който живее в Любовта, не може да се оплаква от сиромашия, от лишения, от страдания; Любовта носи всички блага и богатства в живота.

И тъй, за да бъде доволен от живота си, човек трябва да придобие онова, което му липсва. Колкото и да е напреднал в духовно отношение, все се нуждае от нещо ново; той трябва всеки ден да придобива по нещо ново, което да се влива като струя в неговия

живот, да го освежава. Кое е онова, което освежава и подмладява човека – Любовта.

И днес хората любят, но вместо да стават по-млади, те остаряват – защо? Защото методите и проявите на тяхната любов са стари. Старите прояви на любовта предизвикват пропукване на съзнанието. Дойде ли до тази любов, човек трябва да измени мисълта си, да започне да мисли за Бога; достатъчно е да помисли за Бога, за да се разшири сърцето му, да се просвети ума му. А какво би било, ако би могъл да види Бога? Ако само веднъж види Бога, човек запазва този образ за цялата вечност; всички страдания и противоречия ще изчезнат от неговия живот; той ще се примири с всички същества. Дойдат ли сиромашията, болестта, страданието, злото при него, ще им каже: „Елате след мен; където отивам аз, елате и вие“. Той ще ги заведе при Бога, всеки да придобие това, което му е нужно; задоволяват ли се, те ще го напуснат. Кой не би желал да отиде при Бога? Всеки търси Бога, всеки търси Любовта.

Някой иска да бъде силен – той мисли, че със сила всичко се придобива. Не, с Любовта всичко се придобива. Любовта съдържа сила в себе си, Любовта закриля човека – има ли Любов, никой не може да го нападне. Който се е опитвал да се бори с Любовта, всякога е побеждаван. – „Едно време сърцето ми гореше от любов, но сега я изгубих.“ Любовта не се губи; не е било време и няма да бъде, когато Любовта да се изгуби. Къде може да отиде? Казано е, че Любовта е вечна и неизменна. Ако човек сам се оттегли от нея – това е друг въпрос, но Любовта е постоянна, тя не се мени, нито се губи. Любовта не може да напусне човека, но човек, поради своето непослушание, поради неразбиране на законите и, може да се отдалечи от нея и да отиде в широкия свят; след дълго лутане из света пак ще се върне при Любовта, но вече с опитности – той знае, че Божиите пътища са съвършени и всяко отклонение от тях води към погибел.

Един от въпросите, които занимават всички хора, е въпросът за единството на съзнанието. Където има единство на съзнанието, там съществува органична, неразривна връзка. Днес хората се сближават и разделят лесно поради това, че връзката между тях е механична. Ще кажете, че връзката между братята и сестрите е кръвна и като такава, тя е здрава, непреривна. Какво виждаме обаче в света – братя и сестри не искат да се видят, карат се, разделят се. Каква връзка е тази, която може да доведе до такива резултати?

За да образува здрави връзки с хората, преди всичко човек трябва да бъде свързан с Бога; щом е свързан с Бога, и Любовта Му ще потече в него. – „Дали наистина Бог ме обича?" Щом Слънцето те огрява, и Божията Любов е с теб. Невъзможно е да имаш връзка с Първата Причина на нещата, без да имаш Нейната Любов. При това положение когото срещнеш, ще те спре, ще разговаря с теб като истински брат и ще бъде готов да те последва: ако си учител или професор някъде, той ще тръгне след теб, за да чуе как преподаваш; ако остане доволен, ще разбере, че за да постигне нещо, трябва да се упражнява. Певецът, музикантът, поетът, художникът трябва да работят най-малко по три-четири часа на ден в своята област, за да придобият техника, чистота, сръчност в изкуството си. Ако са нужни упражнения в науката и в изкуствата, колко повече те са необходими за изучаване на изкуството да живее човек и да люби. Велика наука е животът. Велика наука е Любовта.

Мнозина се занимават с окултни науки, но не всички успяват – защо? Те бързат много, искат по външен, по механичен начин да придобият всичко; това е невъзможно. Някой прочел нещо по алхимия и веднага иска да превръща неблагородните метали в благородни. Той не знае, че преди да придобие това изкуство отвън, трябва да го е придобил в себе си; преди да борави с външни методи, трябва да е придобил Любовта, т.е. онзи философски камък, който

превръща неблагородното в благородно. Всички хора правят опити, но те не винаги са сполучливи – всички домакини готвят, но яденето им не е еднакво вкусно. Вътрешна алхимия е нужна на човека; тя разполага с методи и правила, които не са писани в никоя книга – те са писани в самия човек, както и във Великата природа. Само който знае този език, той може да чете и да се ползва от тях.

Като ученици, вие трябва да изучавате Природата и да правите това, което тя прави. Великите хора са станали велики, защото са прилагали законите на Природата. Вървите ли по човешките закони, преждевременно ще остареете. Старият се отличава по своите установени възгледи; той има толкова стари, установени възгледи, че трябва да ги кърти с длето. Старите възгледи правят човека стар, а не годините.

Не е въпрос да къртите възгледите на човека – те трябва да се стопят естествено. Когато Слънцето изгрява, старите възгледи се стопяват като лед; когато детското в човека вземе надмощие, старото ще си замине. В пътя на човешкото развитие стават ред вътрешни процеси, които самият човек не забелязва; тези процеси са тайни, скрити от окото на външните хора. Така и скулпторът работи своите статуи – докато вае статуята си, той я закрива с платно; по цели часове чука, кърти, но никой не вижда какво прави. Когато завърши статуята, вдига платното и показва работата си на всички, които се интересуват от нея.

Следователно, видите ли, че някой се е скрил зад платното и работи, не вдигайте платното да гледате какво прави. Никой няма право да се меси в работата на своите ближни. Иска ли да има успех в работата си, човек трябва да се огради, никой да не го смущава; докато работи, трябва да бъде на затворено.

– Какво работиш?

– Това е моя работа.

– Кога ще завършиш картината си?

– Това е моя работа.

– Не работиш както трябва.

– Това е моя работа.

– Как ще познаем, че си завършил работата си?

– Когато вдигна платното.

Днес всички хора се намират в процес на сериозна вътрешна работа. Докато я завършат, те минават през постоянно обезсърчаване и насърчаване – ту се обезсърчават, че нищо не могат да направят, ту се насърчават, че ще излезе нещо от тях; ту се считат за грешници, ту се мислят за праведни, но един вътрешен глас ги насърчава, подтиква ги да вървят напред. При всички случаи на живота – като богат и сиромах, като способен и неспособен, като праведен и грешен, този глас постоянно нашепва на човека: „Гледай си работата!". Дали го хвалят, или го корят, този глас казва: „Гледай си работата!".

Сега, като говоря върху гласа на Божественото в човека, това не значи, че трябва да се намирате под някакъв страх. И като ви говори Божественото, вие пак живеете както разбирате. Бръмбарът живее като бръмбар, рибата – като риба, птицата – като птица, млекопитаещото – като млекопитаещо, човекът – като човек. След време всяко живо същество ще мине в по-висок живот по естествен начин, а не чрез насилие. И човек ще мине в по-висока от тази фаза на живот, в която се намира днес.

Когато е на мястото си, всяко живо същество представлява някаква сила. Лесно е да кажете, че бръмбарът е нищожно, дребно същество, но той може да върне престъпника от пътя му и да го предпази от известно зло. Ако един човек отива да убие някого, много бръмбари могат да го нападнат и да го върнат от пътя на престъплението; той ще хвърли пушката и ще бяга у дома си да се скрие. Милиони бръмбари могат да обсадят цял град.

Следователно, когато се съединява с подобния си, слабият увеличава силата си; това, което единицата не може да направи, колективът ще го направи. Който не може да използва малката сила в Природата, той не може да използва и голямата. Ако човек не може да се справи с малката мъчнотия, как ще се справи с голямата? Ако не може да изправи малката погрешка, как ще изправи голямата? Ако не може да се справи с малката скръб, как ще се справи с голямата? Всяка мъчнотия, всяка погрешка, всяка скръб съдържат в себе си известни блага, известни богатства, които трябва да се използват. Това не значи, че човек трябва съзнателно да ги търси, но като дойдат, той трябва да бъде разумен, съзнателно да ги използва.

И тъй, работете върху себе си, за да придобиете онази Любов, която разширява съзнанието, която дава подтик и импулс на човека да работи, да върви напред. Каквото и да правите, имайте предвид тази Любов. В каква форма ще се яви – не е важно; формата се мени, но съдържанието остава вечно и неизменно. Именно тази Любов помага на човека при всички случаи в неговия живот. Тя е извор, който постоянно тече; мине ли пътник край този извор, той непременно ще спре да си налее вода. Изворът дава на всички, и то преизобилно.

В Любовта, т.е. в Живота на извора, няма никакво лицеприятие. Тя дава на всички според нуждите и според възможностите им да възприемат и обработват приетото. Едно се иска от човека – да приема и прилага. Ако приема, без да прилага, той се натъква на голяма опасност – в него се образуват наслоявания, които причиняват ред болезнения състояния. Каквото възприеме, човек трябва да го обработи и приложи.

Прилагайте Любовта в живота си, за да укрепнете и придобиете повече Вяра.

Тайна молитва.

Божията Любов да бъде с вас!

18 лекция, 25 декември 1929 г., София, Изгрев

ЛИЧНОСТ И ДУША

Съвременните хора искат да бъдат силни, лесно да се справят с мъчнотиите си, но силата на човека не се крие във външните условия, а в условията на неговата душа. Силата на душата пък не е в човешката личност – личността е нещо променливо, преходно, временно. В това отношение тя представлява живота на физическия свят – физическият живот е най-малката, най-ограничената проява на Целокупния живот. Следователно малките неща не разрешават въпросите; те са само условия за проявяване на Живота, началото на който не трябва да се търси в миналото, а в настоящето.

Съвременните хора още в настоящия момент трябва да си отговорят дали са личности, Азове или души. Животът на личността се отличава по това, че в него има радост и скръб, омраза и любов, завист и съревнование – този живот е изтъкан от контрасти. Дойде ли до проявите на личността, човек трябва да знае, че се намира на най-ниското стъпало на живота. Произходът на личността се крие в съзнанието, то е майка на личността; Азът пък е баща на личността. Значи съзнанието, низшето себе, и Азът, висшето себе, представляват двойката, която е родила личността. Над тази двойка стои Божествената монада, над Божествената монада – Божествената душа, а над Божествената душа – Божественият Дух.

В своето развитие окултната наука вече е достигнала до разбиране на проявите на Божествения Дух. Над тези прояви има още много, които тя не познава и не разбира. Много хора не разбират себе си даже като личност. Да разбира и да познава човек себе си в пълния смисъл на думата, това значи да се владее; ако не е господар на своята личност и не може да се владее, той още не владее себе си. Да се сърди – това е проява на личността. В сърденето, като проява на

личността, се крие известно благо за нея: ако не се сърди, ако не скърби, личността ще умре; ако не се радва, тя пак ще умре.

Следователно личността живее само когато се радва и когато скърби, когато люби и когато мрази. Така че това, което е добро за личния живот, не е добро за съзнателния – други са положенията за съзнателния живот. Значи качествата на сина се определят от майката и от бащата, а не от сина. Синът не определя качествата на своите родители. Понеже се е родила от съзнанието, личността се е заблудила в своя път, вследствие на което и досега не е разбрала живота. И действително, личността не разбира живота: тя се сърди и примирява, обича и мрази, радва се и скърби и т.н. Защо се сърди – и тя не знае, но сърденето показва, че нещо липсва на човека. Детето се сърди на майка си – защо? То иска от нея пет ореха, а тя му дава четири. То ги взима, хвърля ги на земята, сърди се и казва: „Дай ми пет ореха!“. Защо детето иска непременно пет ореха? Защото са малки. Ако орехите бяха големи, щеше да иска само един, но понеже са малки, иска повече. Значи колкото повече предметите се намаляват, толкова по-голям брой ще иска детето и обратно: колкото повече се увеличават, толкова по-малко ще иска то. Ако детето иска диня от майка си, ще иска само една, а не пет; то знае, че дините са големи и не може да се справи с пет, и дори когато иска една диня, ще иска малка. Хората на личния живот са малки деца; желанията им са подобни на орехи, на лешници и т.н.

Човек трябва да се изучава, да прави анализ на живота си, да види колко е извървял досега от своя дълъг път и как го е извървял. Той трябва да види до кой клас е стигнал. Първият клас на великата житейска школа е животът на личността – той е подготвителният клас на училището; след него идват втори, трети, четвърти, пети и т.н. Как се учи, как разбира живота – учителят има думата по този

въпрос. Всеки човек има свой вътрешен учител, който го напътства и коригира в живота.

Анализът и самоанализът са два метода, които се прилагат в училището. Когато започне да яде, едновременно с това човек прилага метода на анализа: той анализира от какви елементи са съставени оризът, житото, маслините, хлябът, ябълките; след това проучва на какви места са расли всички тия продукти, кой ги е сял, откъде са купени, кой ги е варил, на какъв горивен материал – въглища или дърва, и т.н. Тия неща оказват влияние върху храните и дават своите добри или лоши резултати. Това е една от великите задачи на съвременния човек. Въпросът за храненето във физическо и духовно отношение е интересувал човечеството още в миналото, интересува го и днес, но въпреки това не е напълно разрешен.

Днес всички хора се намират пред изтичане на старата година и влизане в новата. Какво правят търговецът и банкерът пред настъпването на новата година? Баланс – те преглеждат своите приходи и разходи, проверяват състоянието на своите капитали. По същия начин всеки човек трябва да направи баланс на своя живот, да направи вътрешен отчет на всичко, което е спечелил и изгубил през изтеклата година. За да направи равносметка на своя живот, трябва да е живял на Земята, да имал взимания и давания с хората, да е преживял радости и страдания; като прави баланс, той вижда, че добрите сметки се обуславят от знанията му – колкото повече знания е имал и колкото по-умело ги е приложил, толкова по-добри са резултатите на неговия живот. Който има знания, той сам оправя сметките си, сам се лекува – ако ръката му е болна, ще постави здравата върху болната и ще се излекува. Няма ли знания, ще се принуди да търси външна помощ; ако няма такава, ще се намира под влиянието на болната ръка – ще страда, ще плаче, ще моли за помощ. Той не е свободен човек.

Свободен е онзи, който има знания и който може да ги прилага. Някой минава за учен, за човек с големи знания, а като се намери пред известно страдание, не може да си помогне. Знание, което не може да освободи човека от страдания и мъчнотии, или не е положително, или още не е приложено; който разполага с положителната наука, трябва да се лекува с нея и сам да плаща дълговете си. Истинско знание е онова, което човек носи със себе си всякога и прилага по всяко време. Новороденото дете носи известни знания със себе си и щом отвори устата си, то знае вече какво да прави. Кой учи новороденото да яде, да суче от майка си? Кой учи току-що излюпеното пиленце да кълве? Следователно, като живее, човек трябва да се стреми към придобиване на знания, които ще му послужат през всички времена и епохи. Това знание наричаме Божествено.

Време е вече да отворите път на Божественото в себе си, да приемете Божествения живот. Този Живот е на степени, вследствие на което се проявява по различен начин: в личността се проявява по един, в съзнанието – по друг, в душата – по трети, в духа – по четвърти начин и т.н. Именно в това седи разнообразието на Божествения живот, който се проявява в различни форми; Божественото живее във всички форми – от най-малките до най-големите. Докато една форма живее по начин, специфичен за нея, и изпълнява законите, по които е създадена, тя всякога е жива; и като умре, пак продължава да живее. Наруши ли законите, по които е създадена, умира. В това се заключава философията на живота. От гледището на тази философия човек казва: „Докато Бог живее в мен, и аз живея. Престане ли Бог да живее в мен, умирам“.

Дръжте в ума си мисълта: Бог живее навсякъде и Неговата воля трябва да се слуша. Щом Бог е създал света, трябва ли да оставим малките същества да го управляват? Защо е създаден светът – това е

Божия работа; щом е създал света, Бог е имал някаква велика цел. Нашата задача не се заключава в разрешението на въпроса защо е създаден светът, а да разберем защо сме дошли на Земята. Хората задават този въпрос и си отговарят различно. Някои казват, че човек е дошъл на Земята да яде и да пие. Отчасти този отговор е правилен, но яденето и пиенето не са единствената цел на човешкия живот; ако нямаше ядене, малцина биха дошли на Земята – без ядене животът тук е невъзможен. Едно от великите неща на Земята е яденето: чрез ядене хората се примиряват, чрез ядене те разрешават противоречия в живота си. Значи яденето определя смисъла на живота. Въпросът за яденето, за осигуряването на храната, е един от важните социални въпроси на днешния век. Той стои на масата на съвременния човек като пръв и най-важен за разрешаване. Като се разрешава, трябва да се има предвид неговото трояко значение: физическо, духовно и умствено.

И тъй, всеки човек трябва да направи баланс на своите капитали, да знае с какво разполага през всяка нова година. Като има предвид крайния резултат на своите сметки, ще знае причините на този резултат, ще знае защо печели и защо губи. В този случай човек не се интересува толкова от резултата, колкото от причината, която го произвежда.

Богатството и сиромашията са резултат на правилната или неправилната дейност на човешкия ум и на човешкото сърце. Не е достатъчно човек да бъде богат, но богатството трябва да бъде за него благо, да се чувства доволен от него. Ако богатството е правилно разпределено между хората, богатият би се чувствал доволен. Днес богатите не са доволни от положението си – защо? Има нещо неправилно в тяхното забогатяване – те стават богати за сметка на много хора, вследствие на което носят тяхното неразположение. Богатството трябва да бъде така разпределено между хората, че да

бъде едновременно благо за всички. Злото в света се ражда по причина на това, че благата на живота не са еднакво разпределени между всички хора. Всеки има право да се ползва от благата на живота, но ако има злато, а няма хляб, той пак ще бъде недоволен – значи златото е нужно на човека само като средство за доставяне на хляб; няма ли хляб, противоречията неизбежно го следват.

Къде има най-малко противоречия? В живота на личността. Тя заема най-високото място в човека, по-горе от него не може да отиде. Засега господарка на човека е личността. Видите ли, че някой се обижда, ще знаете, че той се проявява като личност. Съзнателен ли е, човек трябва да се качи по-високо от своята личност, да не се обижда. Можете ли да обидите силно разгорелия се огън, като му сипете няколко капки вода? Можете ли да обидите океана, като черпите от него вода? Можете ли да обидите с нещо Хималаите[94]? Човек се обижда, когато не е зачетена неговата личност, когато са пренебрегнати някои нейни права. За да бъде почитан, той трябва да почита другите; докато прави разлика между хората, докато поставя своята личност над личността на всички, никога няма да бъде почитан.

Съвременните хора не признават личния елемент на животните, вследствие на което не им отдават нужното внимание и ги третират като безлични същества. И животните имат личен елемент, само че личността на човека седи най-високо, като цар на всички личности. Мнозина придават на личността Божествен произход. Ако наистина Божественото начало е в човешката личност, никаква дисхармония не би трябвало да съществува в света; докато в човешкия живот съществуват ред отрицателни прояви, Божественото не е проникнало

[94] **Хималаи** – планинска верига в Азия, разделяща полуостров Индустан от Тибетското плато. На Хималаите се намира най-високият връх на Земята – Еверест (8848 м).

в личността. Човек не познава още своята личност; разбере ли я веднъж, той ще и даде нужното място и ще се освободи от противоречията и страданията в живота.

Двама души се сдружили и тръгнали заедно на път. Единият бил дребен, нисък на ръст, а вторият – едър, здрав, силен човек. Първият взел за из път няколко хляба, а вторият, понеже не обичал да носи много товар, взел само един хляб и сложил хляба си в торбата на първия. За колко време ще им стигне този хляб? Вторият, като едър, силен човек, още в началото на пътуването изял своя хляб и започнал да яде от хляба на другаря си; това негово поведение породило недоволство в първия – пътят им бил дълъг, хлябът щял скоро да свърши. За да запазят добри отношения, вторият пътник трябвало да вземе два пъти повече хляб от първия.

Какво представляват двамата пътници? Първият пътник представлява Божественото в човека, а вторият – човешката личност, която живее за сметка на Божественото, което предвижда нещата. Дребният, малкият човек знае, че му предстои дълъг път, и взима повече хляб в торбата си. Грешката е там, че този човек се е сдружил с голям и физически силен. Божественото може да върви паралелно с личността, но да не се сдружава с нея. Ама личността била голяма, богата, разполагала с много знания; който много знае, много трябва да прилага. Богатият трябва да дава повече, а сиромахът – по-малко.

Малката цев пуска малко вода, голямата цев – много; такива са законите на физическия свят. В Божествения свят законът е обратен: малкото ражда голямото. От малкото житно зърно се раждат великите неща в света; житното зърно ражда великите хора: таланти, гении, светии. Ще кажете, че житното зърно е мъртво, не може да създава велики хора; и през воденица да мине, и в пещ да се пече, то всякога остава живо – Божият Дух живее в житното зърно и показва на хората, че роденото от Духа дух е и никога не умира. Дойдете ли до

живите неща, използвайте ги; дойдете ли до мъртвите, тях погребвайте в земята. Христос казва: „Който не яде плътта Ми и не пие кръвта Ми, няма живот в себе си“.

Личността в човека представлява живота на плътта, а Божественото – живота на Духа. Когато Духът заеме първо място в човека, плътта трябва да остане на последно; заеме ли плътта първо място, Духът отстъпва. Където живее Духът, плътта умира; където живее плътта, духът умира – защо? Храната им не е еднаква – Духът не може да поддържа живота си с храната на плътта и плътта не може да живее с храната на Духа. Ако плътта живее при Духа и не умира, това показва, че тя живее по свой начин, независим от този на Духа; ако и Духът живее при плътта, без да умира, това показва, че той живее свой собствен живот. Тази е причината, поради която виждаме два различни живота в един и същ човек; тези два живота създават борбите и противоречията в него.

Човек ще се справи с противоречията си само когато животът на плътта се подчини на живота на Духа, т.е. когато личността се подчини на Божественото начало в човека. Днес хората мислят върху въпроса защо Духът не живее в съгласие с плътта и защо плътта не живее в съгласие с Духа; много естествено – те са разменили местата си. Един ден, когато всеки отиде на мястото си, плътта и Духът ще бъдат в пълна хармония и единство.

Често хората имат крива представа за себе си, вследствие на което се мислят за по-учени, по-силни, по-духовни, отколкото са в действителност, но когато изпитанията дойдат в живота им, те виждат истинската си стойност. Може ли да се нарече силен този човек, който от една дума се обижда? Може ли да се нарече дълбок извор този, който от най-малкия дъжд се размътва? Ако от най-слабото земетресение водата на извора се губи, това показва, че той няма голяма дълбочина.

Следователно в пълния смисъл на думата духовен човек е онзи, който остава неизменен при всички изпитания – каквито и бури и ветрове да срещне на пътя си, каквито и сътресения да го сполетят, той всякога остава тих и спокоен. При обикновените земетресения земята се разтърсва на дълбочина най-много 5-10 км; при големи земетресения, които рядко се случват, земята се разтърсва на по-голяма дълбочина. Земята представлява млада мома, която се движи около своя възлюбен – Слънцето. Когато Земята се разиграе силно, както е при земетресенията, това показва, че като млада мома, тя се е хванала на хоро и играе; застои ли се дълго време на едно място, без да тропне на хорце, започва да остарява – от млада мома постепенно отива към стара баба. Има страни, в които не стават никакви земетресения; те се намират в положението на баби, които си почиват.

Като се казва, че Земята е млада мома, мнозина искат да се докаже това по научен начин. И да се докаже, ако не е истина, пак недоказано остава. В сегашната наука много неща са доказани, но не всички са истинни. Изучавате един, втори, трети факт, виждате, че са доказани, но между тях пак няма никаква връзка. Каква наука е тази, която не може да свърже всички факти в едно неразривно цяло? Можете ли да наречете научни тия факти, между които не съществува никаква зависимост? Един научен факт е добре обоснован, когато между него и близките около него факти съществува известна зависимост, както между живачния термометър, външната температура и подобряването или влошаването на времето. Например видите ли, че живакът в термометъра се повдига, вие знаете, че външната температура се увеличава; ако живакът слиза, температурата се понижава. В зависимост от повдигането и падането на температурата се определя времето – дали ще бъде топло или студено.

Зависимостта между тия факти е не само външна, но и вътрешна, т.е. психическа. Те оказват влияние върху характера и темперамента на човека. Например ако едно дете е заченато в момент, когато живакът в термометъра се е изкачвал, в характера на това дете ще има възход; то ще е любвеобилно, с открита душа. Ако пък е заченато в момент, когато живакът в термометъра е спадал, то ще бъде студено, затворено, хладнокръвно – ще минава за философ. Това е научен факт, за доказването на който се изискват ред наблюдения. Как ще се докаже фактът, че баща и син, които са родени в един и същ град, имат нещо общо в характера си? За да се докаже този факт, вие трябва да изучавате характера на бащата и на сина и да видите дали си приличат; ако си приличат, да разберете на какво се дължи приликата и не само това, но ако бащата и синът са заченати в момент, когато живакът в термометъра се е изкачвал, и двамата ще имат едно и също количество калории топлина и еднакъв род енергии.

Сега, като изучавате зависимостта между характера на човека и външните условия, вие си задавате въпрос съвпадение ли е това, или действителност. Ако е действителност, искате да знаете външните условия ли създават характера, или характерът оказва влияние на външните условия. Когато посетите приятеля си през някой студен зимен ден и намерите стаята му добре отоплена, какво означава това – това показва, че приятелят ви има добро разположение към вас. Той ви очаква, затова е изчистил стаята си добре, отоплил я е, иска да ви посрещне сърдечно. Ако този ден приятелят ви не е добре разположен към вас, той нарочно оставя стаята си нечиста и неотоплена – не иска да ви приеме, затова не ви е създал добри условия. Следователно, заварите ли стаята на приятеля си или на вашия познат нечиста, неотоплена, не влизайте вътре – студът показва, че в този ден не ви приемат на гости и вие трябва да останете у дома си, да

размишлявате. Растенията разбират този закон и го прилагат разумно – щом е студено, те не излизат никъде, не подават главата си вън от своята стая. Нищо в света, както и в цялата Природа, не е случайно. Следователно не е случайна и зависимостта между външните условия и човешкия характер.

Представете си, че от върха на една планина, като от връх на триъгълник, извират две реки, които текат в две различни посоки и образуват двете страни на триъгълника. Едната река тече към юг, другата – към север, вследствие на което произвеждат два различни резултата. Първата река е по-топла и производителна, втората – по-студена и по-малко производителна. Ако двете реки представляват краката на човека и ако при движението си с левия крак той възприема някаква отрицателна мисъл, в скоро време сърцето му ще изстине. Какво трябва да направи в този случай? Единственото спасение се заключава в това да продължава движението си – във втория момент той ще вдигне десния си крак. Ако съзнанието му е будно, трябва да образува повече топлина в организма си, с която да компенсира изразходваната; не може ли да направи това, в него ще се яви желание да се върне назад. Този закон съществува и в Природата.

Следователно човек не може да направи една след друга две стъпки, при които да става повдигане или спадане на живака в термометъра. Ако при първата стъпка температурата се повдига, при втората ще спада и обратно: ако при първата стъпка температурата спада, при втората ще се повдига. Изобщо, ако някъде в Природата или в живота става повдигане на температурата с единица, на противоположния полюс става понижаване на температурата с единица – това наричаме закон на смени в Природата. Който разбира този закон, разбира и своите състояния; като преживее някакво високо, повдигнато състояние, той знае, че неизбежно предстои понижаването му.

Като ученици, вие трябва да наблюдавате проявите на човешкия живот и да ги изучавате. Виждате например, че един човек се гневи; вие се приближавате към него и започвате да му говорите, че не трябва да се гневи. Това е неразбиране на живота. Оставете човека на свобода! Докато живее в личността си, той не може да не се гневи; ако не се гневи, ще умре; ако не се радва и не скърби, пак ще умре. Човекът на личността може да живее само при правилна смяна на състоянията, т.е. когато ту се радва, ту скърби. Че живее този човек се дължи на факта, че при минус един градус получава отрицателна, потенциална енергия, а при плюс един – кинетична, или положителна, вследствие на което става трансформиране на неговите енергии. Следователно, ако в десния си крак не даде ход на своята положителна, или кинетична енергия, а в левия – на отрицателната, или потенциалната енергия, човек е осъден на страдания и болести, на смърт. Това показва, че енергиите в човешкия организъм трябва правилно да се сменят, да се движат от десния крак в левия и от левия в десния.

Ако искате да знаете дали този факт е научен, направете следния опит: разделете нивата си на три части; в едната част посейте жито по пълнолуние, във втората – по време, когато Луната се изпразва, а в третата – когато Слънцето е в своята най-висока точка. При пълнолуние се забелязва възход, повдигане на температурата; при изпразване на Луната – понижаване на температурата. Проследете какви резултати ще имате при трите случая.

Направете още един опит: съзнателно вложете положителна енергия в десния си крак, отрицателна – в левия, и с тази мисъл обиколете нивата си и сейте. Резултатът от този опит ще бъде различен от резултата на първите опити.

Всички промени в Природата, в нейните външни и вътрешни условия, говорят за дейността на Висши, Разумни същества.

Повдигането и спадането на температурата не се дължи на човешката дейност. Повдигането на температурата, топлото време, показва, че Разумните същества имат добро разположение към хората и по този начин им помагат; рязкото и ненавременно понижаване на температурата показва, че хората са нарушили някакви природни закони. Благоприятните условия в живота са израз на любовта и разположението на Разумните същества към човека; неблагоприятните условия са израз на неразположението към човека по повод на някаква негова погрешка – значи погрешката е била от такъв характер, че води към нарушаване на някой природен закон.

Често религиозните хора изпадат в заблуждение, като мислят, че щом е благ, Бог трябва да бъде снизходителен към човека, независимо от това дали живее правилно, или не. Ако е вярно, че Бог всякога трябва да бъде благ, защо човек умира? При това казано е в Писанието, че Бог не съизволява в смъртта на грешника. Не е въпрос защо грешният или праведният умират, но защо човек умира преждевременно. Когато умира преждевременно, той сам предизвиква смъртта си, сам се лишава от ония условия, при които животът му може правилно да се развива. Всяка преждевременна смърт е равна на самоубийство. Моментът, в който личността помисли, че е свободна, самостоятелна, напълно независима и може да прави каквото желае, смъртта настъпва за нея. Човек живее, докато мисли, чувства и постъпва правилно. Личността трябва да има предвид, че не живее за себе си – тя е свързана със съзнанието, а то – с висшето Аз. Значи между подсъзнанието, съзнанието, самосъзнанието и свръхсъзнанието съществува непрекъсната връзка. Самосъзнанието е живот на личността, свръхсъзнанието – живот на душата.

Следователно личността може да живее повече или по-малко – в зависимост от това доколко е в услуга на душата. Душата се нуждае

от други източници, а не от тия, от които личността черпи своя живот. Продължителността на земния живот на човека зависи от отношенията, които той е създал с душата си: ако обича душата си, животът му се продължава; не я ли обича, животът му се съкращава. Невъзможно е човек да живее изключително за личността си и да стигне до дълбока старост – дългият живот е в зависимост от любовта на човека към душата.

Колкото повече душата изявява своя живот, толкова по-издръжлив е човешкият организъм. Иска ли да се лекува, човек трябва да потърси лекар и лекарства в душата си. Тя лекува по вътрешен път, но човек не може да се лекува, ако не обича душата си. Който обича личността повече от душата си, той е осъден на смърт – защо? Защото качествата на личността са страх, омраза, ревност и т.н. Казано е в Писанието: „Който мрази, той е осъден на смърт“. Същото се отнася и до останалите отрицателни качества. Кой човек мрази? Който няма любов към Бога. Има ли любов към Бога, той е придобил вечния живот.

Какво разбирате под думите ***любов към Бога?*** Да обичате Бога – това значи да бъдете извори, да давате изобилно. И чешмата дава на хората, и тя носи благо, но в края на краищата за това благо ще се счупят много глави. Докато посетителите на чешмата са малко, водата е благо за тях; увеличи ли се броят на посетителите, около чешмата започва спор, блъскане, бой – кой пръв дошъл, докато най-после борбата завършва с пукнати глави. От благо за хората чешмата се превръща в зло. За да се избегне това зло, количеството на водата трябва да се увеличи, за да се хване по-голяма част от планинския извор. Оттук вадим следния закон: когато броят на хората се увеличава, и количеството на благата, т.е. производителността трябва да се увеличи. Не се ли спазва този закон, в живота се явява известна дисхармония. Израсте ли повече, отколкото са средствата за

поддържане на организма, човек е осъден на страдания; колкото повече расте и се развива, толкова повече трябва да увеличава своята дажба.

Същият закон се отнася и до човешките желания. Някой иска да стане учен, силен, виден човек. Преди да очаква това, той трябва да се опита и провери има ли условия за постигане на тези желания. Може ли при сегашните условия всички хора да станат учени? На всички се проповядва да станат силни, учени, богати, но малцина могат да постигнат това. За да живее човек дълго време на Земята, все трябва да има някой, който да поддържа този живот. Ако бащата носи в себе си условия за дълъг живот, и синът може да живее дълго. За всеки може да се определи има ли условия за дълъг живот, или няма. Онези, на които е определен дълъг живот, се намират под влиянието на особени планетни съчетания; за тези хора са отворени и 12-те извора на живота. Онези, за които са отворени само пет извора на живота, ще живеят малко време на Земята. Това показва, че в света нищо не е произволно.

Мнозина искат да им се дадат дарби, да се проявят. Ако отсега нататък човек иска дарби, неговата работа е свършена; човек се ражда с дарби, които постоянно трябва да развива. Ще възразите, че във времето на апостолите Дух Божи ги е осенил и те започнали да говорят на 12 различни езика; ако това е станало в миналото, защо да не стане и сега? Това не е произволно явление; за да ги осени Духът, това показва, че в тях са били отворени всичките извори на живота.

Следователно, за да стане учен, човек трябва да се е родил учен. Може да се роди учен само онзи, който е работил в миналото – той има добре развити ум и сърце. Днес човек се нуждае от условия, които да му съдействат да се прояви. Така че за да бъде учен, силен, човек се нуждае от здрав организъм, от добре разработени ум и сърце, за да устоява на външните и вътрешните условия; такъв човек се

отличава с голяма устойчивост. Не е ли придобил тия неща, трябва да бъде внимателен, за да си осигури сносен живот – каквото придобие днес, ще го складира като капитал за бъдещия си живот. Казват за него, че е добър човек, че е светия. Той може да е добър, свят човек, но за хората; по отношение на Бога обаче не е толкова добър. За Бога добър човек е този, който изпълнява Неговата воля; той може да се колебае за много неща в живота си, но стане ли въпрос за Волята Божия, там всякакво колебание изчезва. Когато върши Волята Божия, дълбоко в душата си той чувства правотата на своите действия и не се поддава на мнението на хората – какво говорят за него не го смущава. Той се държи за Волята Божия и с оглед на нея изправя постъпките си; не се спира върху външния изглед на нещата, а ги разглежда вътрешно.

Понякога човек външно може да бъде праведен, а вътрешно – не и обратно: вътрешно може да е праведен, а външно – не. Той трябва да има будно съзнание, да разбира и най-скритите си мисли и желания и да си дава отчет за тях. Има мисли в човека, които са в състояние да го умъртвят; има и такива мисли, които могат да го възкресят. Ако една ваша мисъл не може да изправи едно ваше чувство или желание или ако едно чувство не може да изправи една мисъл, вие сте осъдени на големи страдания.

На какво се дължат страданията – на вътрешна дисхармония между ума и сърцето, между мислите и чувствата на човека. Това разногласие между мислите и чувствата се дължи на факта, че той иска да вземе повече неща, отколкото може да носи. Например тщеславният иска всички хора да го хвалят; могат да го хвалят няколко души, но невъзможно е всички да го хвалят. Защо трябва да го хвалят всички? Христос казва: „Търсете слава от Бога, а не от човеци“. Може ли бедният, невежият да ви даде това, което искате? Може ли престъпникът да отговори на това, което душата ви желае?

Какво може да даде престъпникът, освен своето престъпление? Какво може да даде болният, освен своята болест? Какво може да даде слабият, освен своята слабост? Какво може да даде невежият, освен своето невежество?

Като ученици, вие трябва съзнателно да работите върху себе си, да придобивате знания; като ги придобиете, трябва да ги приложите. Каже ли ви някой, че можете да станете учен изведнъж, и повярвате на думите му, вие сте на крив път; човек придобива знания постепенно. Придобитите знания трябва да се приложат; не се ли приложат, те могат да уморят човека. Необработеното знание представлява лед или сняг, който, приеме ли се в стомаха, може да умори човека. Който е пил студена, ледена вода от планински извор, когато е бил изпотен, знае какви са нейните последствия. Ще кажете, че водата е чиста, слиза от планински извор и не може да причини никаква вреда. Ако температурата на водата е ниска, преди да се пие, тя трябва да се стопли.

Следователно откъдето и да иде знанието, за да се ползва от него, човек трябва да го асимилира и приложи; всяко необработено и неприложено знание не го ползва. Каквито и усилия да прави, с такова знание човек не може да стане философ – за да стане философ, трябва да има добре развит ум, да прониква в дълбочината на нещата. Според окултната наука, философът трябва да е развил своето причинно тяло, да вижда и разбира причините и последствията на нещата. Поет може да стане онзи, който е влязъл в областта на нирвана. Значи философът трябва да има философски ум, поетът – въображение, добрият човек – Любов. Без Любов човек не може да прави добро; за да направи добро, той трябва да вложи в него част от себе си. Доброто има смисъл само тогава, когато може да пресъздаде човешкия характер. Именно затова човек трябва да върши Волята Божия – като върши Волята Божия, той се свързва с Неговата Любов и

тогава Божието дело ще бъде и негово. Това означават думите: „Бог да живее в човека, а човек – в Бога“.

Някои мислят, че като живее в Бога, човек се изгубва. Той се изгубва толкова, колкото детето, което след години става старец. Губи ли се детето изобщо? Не се губи нито в юношата, нито във възрастния човек, нито в стареца – това са фази на живота, през които неизбежно минава. Старецът често си спомня за своето детство; на кое място в него живее детето не може да се определи, но слушаме дядото да казва: „Едно време, като бях дете, направих това и това“. Детето не се вижда в образа на дядото, но то съществува в неговия ум. И дядото съществува в ума на детето – играе ли, приказва ли, детето си представя, че ще израсте, ще стане момък, възрастен човек и най-после старец, с побеляла глава, с бяла брада и мустаци. Детето символизира Любовта, а старият човек – Мъдростта. Старият от време на време хваща космите си, с което иска да каже: „Виждате ли тия бели косми на брадата ми? Това са закони, по които човек трябва да живее“.

Ангелите нямат бради и мустаци, което показва, че живеят без правила и закони; те не се нуждаят от правила и закони като хората, защото живеят в светлина. Като срещнете един ангел, ще видите, че от цялото му тяло излиза светлина във вид на лъчи; те светят като слънце. Космите на главата, брадата и мустаците в човека представят растителното царство. Като знае това, човек трябва да пази главата си от оголяване. Космите служат за регулиране на енергиите в човешкия организъм, а оттам и при кръвообращението. Всеки косъм е център на динамична сила, която помага за разпространение на кръвта по повърхността на тялото. Ако всички косми по тялото на човека се отнемат, той ще се натъкне на големи нещастия.

Космите са толкова необходими за човека, колкото растенията – за земята; ако растенията изчезнат, земята ще се превърне в суха и

безжизнена пустиня. Корените на растенията и на дърветата играят роля на помпи за извличане на вода от дълбочината на земята – когато водата потъне дълбоко, корените на дърветата със своята магическа сила я извличат на повърхността. Поради това, че се секат горите, почти в цяла Европа се забелязва намаляване на водата. И в България изсичат горите. Ако и в бъдеще продължават да ги секат, много от сегашните извори ще изчезнат. За да не става това, на мястото на изсечените гори трябва да посаждат нови.

Следователно, за да не пресъхват изворите на човешкия живот, всеки ден човек трябва да посажда по една добра мисъл и по едно добро чувство в своята почва; само по този начин мисълта на човека ще се засили, а чувствата му ще се облагородят. Преди всичко той трябва да развива самообладанието си – при всички условия на живота да бъде тих и спокоен. За да развива самообладанието си, той трябва да знае, че един Бог съществува в света и към Него да определи отношенията си – отношения на Любов и самоотричане. Законът на себеотричането не подразбира загуба. Да се отречеш от себе си, от своя живот, това значи да придобиеш Вечния живот; затова е казано, че от онзи, на когото е много дадено, много се иска. Много е дадено на праведния, но ако той падне, голямо е падението му. Ако грешникът се повдигне, голямо е въздигането му. С други думи казано: големи са спънките на добрата мисъл, когато попадне при лоши, неблагоприятни условия за реализирането си и обратно: всичко разумно се притича на помощ на слабото, за да го превърне в силно, а лошото – в добро.

Да се говори на човека за доброто и красивото в света, за наука и култура, това значи да му се даде подтик към тия неща. Като се стреми към наука, човек вижда какво поле се открива пред него. Съвременната наука е още в детството на своето развитие, но въпреки това има области, които са добре разработени – такава област е

например анатомията. Във физиологията има много въпроси, които впоследствие ще се изяснят. Теоретично много въпроси са обяснени, но дойде ли до практиката, те не се покриват; истинско знание е това, в което има пълно единство между практика и теория. Истинско наследство е това, при което едновременно със съобщението за него дават парите на наследника и той веднага го пуска в обращение. Който разполага с положително знание, той може да го приложи във всички области на живота. Това знание става плът и кръв за човека.

Какво трябва да прави човек, за да се помогне до положителната наука? От него се иска само едно: да разработва своята почва и да знае какви растения могат да виреят в нея. Що се отнася до останалите условия – това не е негова работа. Например знаете, че житото вирее в умерения пояс. Какво ще правите, ако попаднете в студен климат? Колкото и да разработвате и подобрявате почвата, при студения климат житото може само да покълне, но не и да израсте, да цъфне и плод да даде. Ще кажете, че можете да отглеждате житото под стъкла, при изкуствено отопление. Това е невъзможно. Щом знаете, че житото не вирее в студен климат, ще се заемете с обработването на други култури, за които дадените условия благоприятстват. Същият закон се отнася и до човешките мисли и чувства – хранете в себе си такива мисли и чувства, за развитието на които вашата температура и почва благоприятстват.

Оттук вадим следните правила за живота: отглеждай само такива семена, които могат да виреят в твоята почва; не отглеждай в почвата си такива семена, за развитието на които трябва да употребиш всичката си енергия, всичките си средства и време. За някои това са противоречиви мисли, но способният учен намира правия път чрез противоречията в живота. Витлото, което движи аероплана, прави хиляда обръщания в минута, но въпреки това картечницата в

аероплана е така нагодена, че когато действа, куршумите и минават през междините на витлото, без да го засягат.

Следователно искате ли да реализирате една мисъл, тя трябва да се движи с такава бързина, че да излиза през междините на ограничителните условия, без да ги засяга; в този случай ограничителните условия могат да се уподобят на витлото. Може ли да се нарече човек онзи, който не е в състояние да излезе от ограничителните условия на гнева, омразата, съмнението, малодушието и да ги превърне в благотворна енергия? Малодушният е ленив; той не вярва в силите си, затова очаква помощта на хората. Каквато и работа да започне, преди всичко човек трябва да разчита на себе си, а после на другите. Каквото предприемеш, върши го за себе си, а после за другите: учиш ли, учи добре за себе си, а не за хората; ако живееш добре, живей за себе си, а не за това какво хората мислят за теб; прилагай доброто за самото добро, а не за похвалите на хората; развивай и прилагай силата си за самата сила, от любов към нея, към ползата, която тя допринася, а не от тщеславие да покажеш пред хората, че си силен. Важно е желанието на човека да постигне нещо красиво в живота си; има ли това желание, той трябва да употреби всички усилия да го постигне. Който види тия усилия, може да му се притече на помощ, но не прави ли усилия, никаква помощ няма да дойде отвън.

Като ученици, прилагайте тази година закона за превръщане на енергиите. Мине ли някаква лоша мисъл през ума ви и лошо чувство през сърцето ви, веднага ги превърнете в добри! Ако видите някой болен, не казвайте в себе си, че нищо няма да излезе от него, но го насърчете, кажете му няколко утешителни думи! Ако мислите да се скарате с някой ваш близък, да му кажете няколко строги думи, откажете се от намерението си и помислете, че и този човек е толкова добър и благороден, колкото сте и вие; какво сте направили за него, за

да имате право да го съдите? Мислите ли, че като съдите човека, служите на Бога? Който иска да служи на Бога правилно, трябва да се откаже от своите стари навици – от критика и одумване. Не мислете, че ако се откажете от старите навици, от слабостите си, изведнъж ще станете светии, ангели; усилена работа се иска от човека, за да постигне онова, което душата му желае.

Думата ***ангел*** подразбира Божи служител. Не служи ли на Бога, човек служи на себе си; който служи само на себе си, той е ангел без криле. Да не мисли човек за себе си не означава да престане абсолютно да се интересува от своя живот, но знаейки, че съществува Велик Промисъл, да знае, че каквото и да прави, има Един, Който се грижи и за него. Щом има предвид тази мисъл, той ще излезе от положението на своята личност, която мисли само за себе си, и ще започне да се грижи за ближния си. Щом мисли за ближния си, човек се повдига по-високо и се свързва с Първата Причина на нещата. Промисъл съществува за всеки, който изпълнява Волята Божия; който не я изпълнява, не се намира под защитата на Великия Промисъл. Той трябва да се мъчи, да се труди и да работи – само по този начин може да се спаси, да забогатее.

Всички хора се стремят към придобиване на знания, за да се осигурят. Многото знания не спасяват човека. Колкото повече знания придобива, толкова повече неприятели печели – в този случай знанието е подобно на голям капитал, който човек не може правилно да разпредели; щом не може правилно да го разпредели, той ще му създаде много неприятели. Знанието е енергия, която, щом се събере в голямо количество в мозъка, трябва да се впрегне на работа за доброто на човечеството и за слава Божия. Не е достатъчно само да се търкат две тела, за да произведат топлина и светлина, но тази енергия трябва да се впрегне на работа. Не е достатъчно човек да придобива знания, но той трябва да впрегне тия знания на работа.

Човек може да се занимава с всички отрасли на науката и изкуствата, но преди всичко той трябва да използва тия придобивки за самата Природа, която му е дала всички благоприятни условия за работа. Музикантът, поетът, художникът трябва да работят поне по един час на ден само за себе си. Как ще познае поетът, че работата му е добра? Като напише едно произведение, трябва да го остави настрани, поне един месец да не го пипа; след това да го прочете и коригира. След един месец пак да го прочете и ако не намери никаква грешка, това показва, че работата му е добра и ще задоволи всички хора. Човек не трябва да изнася изведнъж всички свои работи пред света; ако изнесе пред света всичко, което знае, даже и най-силният ще се обезсили. Искате ли да помогнете на някого, дайте му нещо от себе си, но само тогава, когато знаете, че ще го употреби за добро; не може ли да го употреби за добро, той нищо не печели, а вие губите.

Следователно човек трябва да работи така, че всякога да има поне микроскопична придобивка. За да работи по този начин, трябва да разбира основните закони на самообладанието – той трябва да прилага този закон в погледа, в движенията, в чувствата, в постъпките си. За такъв човек казваме, че има установен поглед – като гледа някого, той гледа спокойно, без никакво трепване или колебание на очите; чрез такъв поглед Божествената светлина се предава от един човек на друг. Когато казват на някого, че лицето му е озарено, това показва, че той е приел Божествената светлина от ближния си. Не можете ли чрез очите си да предадете тази светлина на своя ближен, това показва, че не сте го погледнали правилно. Как трябва да погледнете човека? Тихо и спокойно.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да знае, че очите, ушите, устата не са само негови удове и не може да разполага с тях така, както пожелае; те са му дадени, за да работи с тях и не само за свое благо, но и за благото на своите ближни, на цялото човечество. Когато

иска да свърши някоя работа с един от своите удове, човекът на самообладанието се отправя за позволение там, откъдето са му дадени; щом получи позволение, пристъпва към работата си, която завършва с пълен резултат. Този е пътят, по който след време и обикновеният човек може да стане гениален.

Мнозина се стремят към придобиване на дарби по механичен път. Каквито и усилия да правят, те трябва да знаят, че чрез външни, физически усилия никакви дарби не могат да се развият. Например колкото и поклони да прави човек, колкото и молитви да чете, щом няма съдържание в тях, те не дават никакви резултати. Иска ли да постигне нещо възвишено и благородно, той трябва да приложи самообладание. Физическите усилия не развиват дарбите. За развиване на ясновидството например се изисква голямо самообладание и усилена работа върху ума, сърцето и волята. Ясновидецът трябва да има буден, развит ум и чисто сърце, за да тълкува правилно образите, които Невидимият свят му представя в будно и в сънно състояние. Ако човек види насън вълк, змия, лисица, ще знае, че скоро ще срещне човек с характер на вълк, на лисица, на змия; ако сънува, че една птичка иска да влезе в дома му, това показва, че скоро ще срещне една страдаща душа. Това са символи, с които си служи Невидимият свят – това е неговият език. Вместо да говорят с часове, Разумните същества си служат с образи, които съдържат в себе си някакви идеи. Вълкът има нещо добро в характера си – той се привързва като куче; привърже ли се веднъж, нищо не може да го застави да се отдели от човека. Лошата черта на вълка е, че дави овцете – влезе ли в една кошара, може да удуши всички овце.

Като изучават проявите и характера на вълка, хората намират, че е свирепо, жестоко същество. Наистина, жестоко същество е вълкът, но не прави ли същото и престъпникът? Като влезе в някой дом, той убива всички, които му попаднат на пътя, обере, каквото намери, а

отгоре на това запали къщата и бяга. Не е ли жестока постъпката на някой учен, който за една обидна дума търси начин за отмъщение? Като се вземе предвид степента на развитието му и знанието, което има, постъпката на този човек е равна на тази на вълка към овцете; в бъдеще постъпката на този учен ще има такива последствия, каквито и тази на вълка. Причината, която кара вълка да дави овцете, е желанието му да се нахрани. Че е удушил една овца, престъплението му не е толкова голямо – той е гладен и трябва да се нахрани; голямо е престъплението му, когато наведнъж удавя цяло стадо – престъпна е лакомията, която проявява. Като иска да се осигури, той напада цялото стадо, а всъщност за момента му е нужна само една овца.

Лакомията е качество, присъщо на много животни. Те искат да се осигурят, но какво придобиват с това желание? Какво са придобили вълкът и лисицата със своята лакомия? С нея те са намерили капана – нищо повече; след това плащат с кожата си. Особено много се цени кожата на лисицата. Не само лакомията на животните води към капана, но и всяка лоша постъпка на човека води към капан. Дойде ли до човека, законът е по-строг. Това показва, че не му е позволено да допуска в себе си лоши мисли и чувства, да проявява лоши постъпки.

И тъй, който иска да живее добре на физическия свят, той трябва да води добър, разумен, трезв живот. Първоначално ще има големи спънки и мъчнотии, но с усилие на волята всичко ще преодолее. Разколебае ли се в Божиите закони, нищо няма да придобие. Може ли да живее вълкът без овца – не може. Всяка овца, изядена от вълка, поумнява, а вълкът скъсява живота си. Вълци, които нападат овце, не живеят дълго време. Овцата, изобщо, има доверие на вълка, но когато я нападне, тя изпитва голям страх и омраза към него; тези чувства внасят отрова в организма на вълка, вследствие на което животът му се съкращава. На същото основание всяка лоша мисъл, всяко лошо

чувство и всяка лоша постъпка внасят отрова в човешкия организъм и намаляват дейността на неговия дух.

Като ученици, вие трябва да работите върху себе си – от една страна, за да пазите своята вътрешна чистота, а от друга – да се чистите от наслояванията на миналото. Тази чистота не се постига само с физически пост, както мнозина мислят; истинският пост подразбира умерено ядене и спане, умерен живот и т.н. Чистият живот изключва всичко онова, което скъсява живота. Има блага, които, ако придобие преждевременно, човек може да изгуби много ценни неща. Например богатство, придобито не навреме, става причина той да изгуби чистотата, добротата, знанието си и др. Защо му е това богатство? Богатството крие в себе си сили, които могат да провалят всеки слаб, неустойчив човек.

Значи във всеки човек има една тъмна зона, в която се крият всички отрицателни качества, които могат да го унищожат; не работи ли съзнателно върху себе си, той всякога ще бъде роб на тази тъмна зона. Който е силен, който има морален устой, може да бъде господар на тази зона. Слабият обаче, докато се засили, трябва да заключи тази зона и да не дава ухо на това, което иде оттам – минава ли през тази зона, той трябва да бъде глух и сляп, да не чува и да не вижда.

Особено силно тази зона се проявява в човека, когато той се стреми към чист, възвишен живот, към нови, светли идеи. Ето защо новото е само за силни хора, които искат да работят, да се справят с мъчнотиите и противоречията си; ония, които се чувстват слаби, които не са си отживели, нека си поживеят, докато придобият опитности, които ще им помогнат в бъдещия живот. – „Ама трябва да живеем добре, да си помагаме.“ Как? Като проповядвате? Не учете човека как трябва да готви, но сгответе добре и го поканете у дома си да хапне; като опита яденето, той сам ще разбере как се готви и какво значи добре приготвено ядене.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че като ученици имате добри качества, но сте особено слаби в самообладанието. На най-силните по самообладание може да се постави тройка. Изобщо самообладанието е слабо развито в българина. Липсата на самообладание в него може да се вземе като дефект на целия народ. Самообладанието е необходимо за всеки човек, а особено много за окултния ученик – без самообладание ученикът не може да се развива правилно. Като работи върху себе си, той трябва да се пази от слабостта да преувеличава или да намалява нещата – разказва ли нещо, трябва да го предаде както е станало, без никакво преувеличаване или намаляване на фактите. Българинът обича да преувеличава нещата, затова, като разказва нещо, после се извинява, да не би да е преувеличил някой факт. Преувеличаването на фактите не е грях, но не е условие за точност. Точен трябва да бъде човек.

Преувеличаването се дължи на желанието в човека да усилва ефекта. Например някой казва, че видял някъде чешма, която течала много силно, воденица можела да кара. Като отиде човек на същата чешма, какво ще види – обикновена чешма, която тече като всички чешми, но далеч от възможността да кара воденица. Изкуство е да се предават фактите каквито са; това значи да се говори истината. Някой се укорява с цел да получи някаква похвала; друг се хвали, за да получи потвърждение на думите си. И единият, и другият не говорят истината; изкуство е и като се укорява човек, и като се хвали, да говори истината.

Като ученици, вие трябва да развивате в себе си чувство на благоговение, което се изразява във взаимна почит и уважение помежду ви. Който е развил в себе си Любов към Бога, той има силно развито чувство на благоговение. В това отношение българинът не може да се вземе за образец – той не е развил в себе си Любов към Бога. В българина това поле е кораво, твърдо, трудно се поддава на

обработване; мъчно се възприемат семената на Божественото учение от българската почва. Неблагоприятни са условията за Новите, Божествените идеи в България; като знае това, българинът трябва да работи съзнателно върху себе си, да развие тъкмо това качество – Любов към Бога, за да даде път на Божественото начало в своя живот. Той трябва да развие в себе си Любов към Истината – този е единственият път за неговото спасение и самоусъвършенстване.

Съвременният човек, бил той българин или от каквато и да е друга нация, се намира в свят, поставен между Доброто и злото; за да се справи с този свят, той трябва съзнателно да изучава и Доброто, и злото. Доброто и злото представляват два вида енергии, необходими за живота на личността. Като енергия, Доброто слиза от Слънцето, а злото излиза от Земята. Човек живее, докато е свързан с Доброто; прекъсне ли тази връзка, умира. Прекъсне ли връзката си със злото, животът отново дохожда. Значи животът се крие в Доброто, а смъртта – в злото. Като знаете това, не се стремете да премахнете злото от пътя си, но увеличавайте Доброто в себе си, като му давате широк простор.

Доброто не се изявява чрез добри постъпки, но чрез Любовта – Доброто е резултат на Любовта; човек не може да прави добро, докато не обича. Любовта пък произтича от благостта – който е благ, той има Любов в себе си. Следователно изучавайте Любовта като мирова, космическа сила, която ражда целокупния живот. Дайте път на Любовта в себе си, а това какво представляват Доброто и злото оставете настрани; достатъчно е да знаете, че злото е остатък от вашия минал живот, а Доброто – продължение на миналия ви живот. Злото има начало, а Доброто е без начало и без край – то е съществувало в миналото, съществува и днес, ще съществува и в бъдеще.

Съвременните хора говорят, четат, пишат, работят много, но за да се ползват от всичко това, трябва да придобият нещо, което да остане с тях през вековете – те трябва да придобият такова знание, което да ги ползва в живота. Колкото и малко да е семето, което се посажда в земята, все трябва да знае нещо – например трябва да знае на каква дълбочина да пусне коренчетата си и на каква височина да се издигне над земята. Какво трябва да знае реката – тя трябва да знае посоката, към която тече, и дали ще отиде в морето, или няма да отиде. Какво трябва да знае светлината – трябва да знае пътя и към най-малката дупчица, за да влезе там и да освети всичко, каквото срещне на пътя си. В действията на водата и на светлината има нещо противоположно: тия места, които светлината огрява първи, водата залива последни; местата, които светлината огрява последни, водата залива първи. Значи водата слиза първо в ниските места, а само в големи дъждове залива и високите; при светлината е обратно: тя огрява първо високите планински върхове, а при залез слънце огрява ниските места – долините. Следователно, ако човешкият ум не се стреми да слиза и в долините, да ги огрява, човек нищо не може да свърши; и ако човешкото сърце не се стреми да се качва по високите планински върхове и оттам да се стича надолу, човек нищо няма да свърши.

Днес всички хора говорят за култура, за наука, за изкуства и т.н. Какво означава думата ***култура?*** В широк смисъл културата подразбира обработване на нещо. Например говори се за житна култура, за култура на лозови пръчки, на различни плодни дървета, на животни, на хора и т.н. Следователно всичко онова, което човешкият ум и човешкото сърце могат да посадят в своята почва, да му дадат условия да израсте, да цъфне, да даде плод и този плод да узрее, представлява култура на човека. Той култивира, т.е. обработва нещата в себе си с цел да види един ден техния плод. За да дойде до

известна култура, човек се нуждае от импулс; този импулс е вложен в човешката душа. Всички дарби и способности са вложени в душата във вид на семена, които чакат своето време за посяване. Щом се посеят, те се нуждаят от специфична енергия, която слиза от високите светове; за да се домогне до тази енергия, човек трябва да влезе във връзка с Възвишени същества, които да му дадат начин за работа.

Казано е в Писанието: „Когато Духът на Истината дойде, Той ще ви научи какво да правите". Като знаете това, трябва да работите така, че да предизвикате Духа да дойде във вас, да отвори сърцата и умовете ви. Духът постоянно слиза и възлиза, но се спира само при ония, които са отворили сърцата и умовете си за Него. Светлината се спира само при ония пъпки, които се готвят да цъфнат – тя обича ония пъпки, които крият в себе си условия за разцъфтяване. Учителят обича ония ученици, които учат, които се трудят и работят. Човек се обича не само за външните си черти, но и за вътрешните – вътрешните качества го определят като човек. Те се отразяват и върху външността му: например ако устата му е красива, това показва устойчивост на чувствата му. Ако на челото има две успоредни, напречни линии, те показват добре развита съвест – този човек никога не лъже. Следователно човек се обича само за нещо красиво.

Само красивото в човека се обича, не и лошото. Когато казваме, че Бог обича и грешния, Той обича доброто, което е вложено в него. Чрез Своята Любов Бог въздига грешния, чрез Любовта Си Той корени злото в него. Злото е потребно дотолкова, доколкото служи на Доброто. Вземе ли връх над Доброто и пожелае да го погълне, то ражда смъртта. Бог забрани на първите човеци да ядат от Дървото за познаване на Доброто и на злото, за да не допуснат злото, отрицателното в света. Допуснат ли злото в себе си, те никога няма да се домогнат до Вечния живот.

За да придобие Живота, човек трябва да работи в съгласие с Доброто, с положителното в света. Животът изисква от човека будно съзнание, отговорност за всички негови постъпки. Като живее, той не трябва да търси лесния път. Съзнателният не се страхува от работа; колкото по-трудна е работата му, толкова повече го задоволява. Човек се изпитва в мъчните работи, не в леките. Ако посетите някой американски пансион, ще видите, че цялата работа се върши от бедни ученици и студенти – срещу труда си те получават храна, квартира и по този начин сами се издържат. Човек трябва да работи, да преодолява инертната материя в себе си; не прави ли усилия, той дава път на мързела. Отидете ли на гости в някое американско семейство, ще ви отдадат внимание като на гости, но само за три дни; останете ли и четвъртия ден в дома им, те ще ви дадат някаква работа.

Един млад американец отишъл на гости при баща си, където прекарал един месец. На заминаване бащата казал:

– Синко, вземи тази бележка, според която ще заплатиш сумата за едномесечното си прекарване в моя дом.

– Добре, татко, но ще извадя от тази сума това, което се пада за два дни, в които съм отсъствал от дома ти.

И бащата, и синът постъпили по американски. В този случай славянинът постъпва другояче – той никога няма да каже на госта си, че е прекалил с гостуването си и трябва да плати, а оставя този въпрос на него, сам да се сети трябва ли да плати, или не.

И тъй, който иска да успява в живота си, трябва да спазва следните неща: да не се произнася върху работи, които сам не е чул и видял; да не разгласява неща, достоверността на които сам не е проверил; първо да анализира нещата, а после да действа. Който прилага тия правила в живота си, той всякога печели. От правилното им приложение зависи колко светлина може да приеме човек. Светлината не изменя естеството нито на човека, нито на растението;

всички растения се осветяват, всички приемат светлина, но пелинът си остава пелин, трънът – трън, ябълката – ябълка и т.н. Когато обвиняват трънa за бодилите му, той казва: „Аз не съм виновен, че бода – такова е моето естество. Вие, които сте разумни, трябва да се пазите от мен“. Щом съществува в Природата, и трънът е потребен; той научи хората да си правят игли за шиене – ако трънът не съществуваше, игли нямаше да има. Ако лютите чушки не съществуваха, и гневът нямаше да съществува; хора, които ядат лютиви храни, лесно се гневят.

Съвременните хора апелират към доброто в света, към правене на добро изобщо. Те не знаят, че условията на някого за правене на добро не всякога са благоприятни; за всеки даден човек Природата е определила специфично време за правене на добро. Не само това, но определено е и времето кога можете да посетите известен човек. Отидете ли при него в определеното от Природата време, той ще ви приеме както трябва; не спазите ли това време, няма да ви приеме както трябва. Като знаете това, трябва да бъдете внимателни, да пазите законите на Природата и правилно да ги прилагате.

Човек трябва да знае дали навреме започва една работа, навреме ли отива някъде, или не. За да познаете кога постъпвате според законите на Природата, наблюдавайте състоянията си, следете какво става с вас. Ако решите да започнете някаква работа, наблюдавайте състоянията на ума и на сърцето си: щом останете тихи и спокойни в себе си и състоянието на вашия ум и на вашето сърце не се измени, започнете замислената работа – вие сте попаднали в благоприятни условия, т.е. във времето, което Природата е определила за тази работа. Стане ли някаква промяна в състоянието ви, не започвайте тази работа; отложете я за известен срок, докато попаднете в определеното за нея време. Този закон работи навсякъде в живота: при учене, при женитби, при пътуване и т.н. Например искате да

пътувате за Америка, но вътрешно сте раздвоен. Имате ли някакво раздвояване, това показва, че трябва да отложите пътуването си; ако въпреки това тръгнете на път, непременно ще ви сполети някакво нещастие. Всичко в света става по известни закони, т.е. нищо не е произволно; като знаете това, изучавайте живота, изучавайте себе си, Природата и живейте според нейните закони.

Като ученици, вие трябва да се ползвате от своите опитности, но без да пренебрегвате опитностите и на другите. Ако не се ползвате от опитностите на хората, живели преди вас, защо ви е науката тогава? Светът се нуждае от разумни хора, от добри работници. Всеки народ, всяка държава се нуждае от добри граждани, проводници на Божественото, носители на Новата култура. Като живее на Земята, човек трябва да се кали, да стане твърд като диамант; има ли свойствата на диаманта, каквито и мъчнотии да среща в живота си, той ще запази своя вътрешен мир, температурата на ума и на сърцето му ще остава постоянна. Така са живели великите хора. Не живее ли по този начин, човек не може да приложи своите идеи, нито може да очаква някакво постижение.

Новото подразбира нов начин на хранене, на мислене, на чувстване. Не се ли храни по нов начин, външно и вътрешно, човек не може да очаква големи постижения. Ще кажете, че храненето не пречи на човека да бъде нов, с нови идеи и разбирания – той може да яде месо и пак да бъде нов човек, със стремеж към велик морал. Не, покрай другото месоядецът внася злото в себе си и с месната храна; който не може да се откаже от месната храна, той не може да се освободи и от злото. Който не е влязъл в Причинния свят, той не е истински вегетарианец.

Някои вегетарианци се отказват от употребата на всякакви масла с цел да пречистят кръвта си. Кръвта не се пречиства само чрез храната. За да пречисти кръвта си, човек трябва да има чисти мисли и

чувства, широки разбирания, да може лесно да трансформира нещата. Всеки се нуждае от храна, съответна на неговото развитие. Следователно, ако месото не е вредно за някого, той може да го яде; вреди ли му, трябва да се откаже от него. Друг е въпросът, ако човек доброволно се откаже от месото, без да му вреди, по високоморални съображения. Пълен вегетарианец може да бъде онзи, чиито деди и прадеди от четири-пет поколения насам са били вегетарианци. Съвременното човечество се намира пред задачата да развие своето причинно и будическо тяло. Който е развил своето причинно тяло, той е станал вече господар на себе си, владее силите на Доброто и на злото; който живее в Причинния свят, той може да се нарече Божествен човек, човек на Новото в света.

Когато на съвременните хора се говорят неща, по-високи от техните разбирания, те се запитват реално ли е всичко това. Питам: реално ли е всичко, което ясновидецът разказва? Той казва, че вижда красиво, обширно поле, изпъстрено с различни цветя, но още докато говори, картината изчезва пред него; вижда красиви, величествени планини пред очите си, каквито никога в живота си не е виждал, но скоро и те изчезват. И той сам се чуди реално ли е това, което вижда, или не е реално. Ако ясновидецът вижда само картини, без да може да стъпи на тия места, той се намира пред символи, които трябва да тълкува, но ако едновременно вижда красиви полета и планини и може да ходи по тях, той се намира в реалността на Живота. Ако ясновидецът види през деня звезда, която внася в ума му една светла идея, тя е реална; той се свързва със светлината на тази звезда и започва правилно да мисли.

Като ученици, вие трябва да изучавате себе си, да проявявате нещата, за да се домогнете до реалността на Живота. Например някой ученик се явява на изпит, очаква да получи шестица, а всъщност свършва изпита си едва удовлетворително; друг път се колебае в себе

си, а свършва добре. Той трябва да се вслушва в себе си, за да не изпада в противоречия. Реалността изключва всякакви противоречия. Като развива своята интуиция, човек постепенно навлиза в Реалния живот.

Изучавайте Природата, за да разбирате езика и. Като наблюдавате изгрева и залеза на Слънцето, вие ще знаете какъв ще бъде утрешният ден: дали ще вали, ще има ли вятър и т.н. Природата учи човека чрез символи, те са нейният език. Като работи съзнателно върху себе си, той трябва да развива и своя вътрешен барометър, според който да определя както външните, така и своите вътрешни промени. Всяко вътрешно неразположение в човека говори за известна дисхармония в неговите мисли и чувства; щом ги изправи, и хармонията му се възстановява – при това положение той става господар на своите мисли и чувства. Светът, който е в самия човек, действа върху парахода му, т.е. тялото, с което пътува; не е ли добре построен, параходът му ще се разбие от вълните на неговия вътрешен свят.

Следователно, искате ли да стабилизирате знанието си, трябва да правите ред опити. Не прави ли човек опити, знанието му ще остане само теория, а всички знаете, че теория без практика не ползва човека. Дългият път, през който минава, му създава семейни и обществени опитности, които трябва да използва като знание – по този начин ще се предпази от излишни страдания.

Човек не е дошъл на Земята да се мъчи и да страда, но да изпълни Волята Божия и да развие в себе си Любов към Бога. Ако мъжът и жената не обичат преди всичко Бога, те не могат да имат Любов и помежду си. Щом майката и бащата нямат Любов помежду си, и децата им не могат да ги обичат и почитат. Детето е плод на Любовта на родителите си и на почитта на майката към бащата. Какви ще бъдат умът и сърцето на човек, ако Духът не обича душата

и ако душата не почита Духа? Отношенията между ума и сърцето се определят от отношенията между Духа и душата. Трябва ли човек да се съмнява в Духа и в душата си? Ако се съмнява в Духа и душата си, той се съмнява в Божественото.

Казано е в Писанието, че никой не е видял Бога. Пророците пък казват, че виждат Бога. Христос казва: „Отец Ми живее в Мен, а Аз живея в Него“. Как ще примирите тези противоречиви наглед мисли? Как ще познаете Бога? Човек може да познае Бога само тогава, когато върви по Неговите стъпки. Стъпи ли там, където Бог е минал, умът му ще се просвети, сърцето ще се облагороди, душата ще се разшири, духът ще укрепне – ще настане коренна промяна в него.

Бог постоянно подобрява съдбата на човека. Ето защо, за да излезе от своята лоша съдба, човек трябва да даде път на Божественото в себе си, да очаква някакво щастливо бъдеще; да очаква на бъдещето, това значи да очаква момента на своето пробуждане. Пробуди ли се Божественото съзнание в него, работите му моментално се оправят. Това пробуждане не става изведнъж. Време, усилена работа се иска от него, докато дойде до своето пробуждане. Няма по-велик момент в живота му от този да почувства Божието присъствие в себе си.

Бог посещава само тия души, които Го търсят, които са готови да Го видят. Почувстват ли Божието присъствие в себе си, животът им коренно се изменя. Ако ангел посети човека, последният ще се уплаши, но от Бога никой не се плаши – защо? Защото Той се изявява на човека според степента на неговото развитие. Който е почувствал Божието присъствие в себе си, разбрал е своето предназначение на Земята – той казва: „Аз дойдох на Земята, за да изпълня Волята Божия“.

Казано е в Писанието: „Молете се един за друг“. И аз казвам: когато забележите, че някой ваш брат или ваша сестра се обезсърчат

или заболеят, съберете се на едно място и се помолете за тях. Колективната молба е силна. Общата работа не изключва свободата на човека; ако някой мисли, че в общата работа губи свободата си, той е на крив път. Докато е в плът, човек не може да живее без хляб и ядене; докато е в плът, той не може да бъде свободен от хлебаря и от гостилничаря. Докато е слуга, човек не може да бъде свободен от господаря си и докато е господар, той не може да бъде свободен от слугата си. Господарят е длъжен да храни и да облича слугата си, както и редовно да му плаща.

Свободен, силен човек е този, който върши Волята Божия; докато Любовта не цари в сърцето му, той не може да бъде свободен. Любовта изисква издръжливо сърце, светъл ум и силна воля, с които да се устоява на всички мъчнотии и препятствия. Човек трябва да координира силите си, да има светли мисли като на ангелите, чисти чувства като на херувимите и силна воля като тази на светията.

И тъй, новата година изисква от всеки известно постижение; за тази цел тя носи на човека благоприятни условия и от него зависи дали ще използва тия условия, или не. Използва ли разумно условията, човек може да реализира своите планове и добри желания. Той може да разплете и обърканите си работи. Бог е изпратил в света велики и силни хора, за да изчистят пътищата ви. Стъпите ли на чисти пътища, вие трябва да поддържате чистотата им – това се изисква от вас. В духовно отношение 1930 година е добра; тя носи добри условия, но от вас се иска работа. Работите ли съзнателно върху себе си, вие ще се ползвате от плодовете на своите усилия.

19 лекция, 1 януари 1930 г., София, Изгрев

ЧУВСТВОТО НА ЛЮБОВТА[95]

Отче наш

Размишление върху пътя на светлината

Тема: „Отличителната черта на ученика“

Втора тема: „Отличителната черта на умрелите и на живите деца“

Помнете един силен контраст. Ако човек не е умрял, не може да възкръсне. Не може човек да възкръсне, когато никога не е умирал. И не може човек да се роди, който не е умирал. Умрелият и възкръсналият, това са контраст. Отличителната черта на умрелия и на възкръсналия човек – умрелият и живият човек се отличават по едно качество. Умрелият и да го хвалиш, и да го кориш, все едно му се струва, а пък живият прави разлика. На умрелия, говори му, каквото искаш, и да го хвалиш, нищо не му е. Понеже неговата работа, която има да върши, е толкова важна, че всичките твои хвалби и укори нищо не струват. Нито хвалбите, нито укорите заслужават внимание. Много силно е заето неговото внимание от нещо вътрешно. Един светски човек ще каже, че умрелият е глух за всичко, а пък живият чува всичко. На живия човек, като му кажеш няколко сладки думи, на него му пада като мед на сърцето. Като му кажеш няколко горчиви думи...

Работата е, че всички мислите какво ще бъде менюто. Когато влязат мющериите в гостилницата, вече гледат какво ще има за ядене в тенджерите. Само че когато един учител влезе в клас, знаете по какво се различава? Той някой път е гостилничар, някой път и той

[95] Тази лекция е издавана под името „Проява на любовта“. Тук е в пълния си необработен вид.

яде. Казва: „Я ти в тенджерата какво си наготвил, я сипи да видя." Някой път някой ученик се извинява: „Господин учителю, яденето още не е увряло." Изтълкувайте какво значи, че яденето още не е увряло. Все таки учителят в един клас ще намери някой, който да е сготвил нещо.

Коя е най-важната книга на Стария завет? Разно мислите. Най-важната обществена книга на Стария завет е *Песен на песните*[96], Соломоновата философия[97]. Той се е занимавал с философски въпроси. След като учил дълго време, направил една песен на песните, възпява нещо. Тази книга е канонческа. Доста спор се водил и едва минала през цензурата. Последна са я пуснали. Соломон не е разбран от съвременния морал. Много религиозни хора, като четат, казват – много надалече отишъл. Тъй, казва, на младите хора не се говори.

Казвам, той го е писал все за стари хора. Някой път и младите четат. На туй основание католическата църква забранява на простите хора да четат Библията. Хубаво, по някой път, като се говори, и вие се съблазнявате. Имате право. Тук имате една канонческа книга. Никой не може да се съблазни. Ще чета нещо, което е канонческо. Аз като говоря, не е канонческо, беканон говоря. Сега кое е онова, което е канонческо? Аз ще прочета един стих – началото и края, пък другото, ако разбирате, вие го прочетете. Ще прочета първия стих: „Дано да ми беше като брат, който е сукал от съските на майка ми! Когато те намирах вън, щях да те целуна и не щяха да ме презират." Ще прочета и последния стих: „Бързай, възлюблени мой, и бъди

[96] ***Песен на песните*** – библейска поема от Стария завет, чието авторство се приписва на юдейския цар Соломон.
[97] **Соломон** (10 в. пр. Хр.) – последният от тримата царе на обединеното Еврейско царство, което наследява от баща си Давид. При Соломон Древен Израел достига най-голямото си военно, политическо и културно могъщество. Възхваляван е преди всичко за ненадминатата си мъдрост и поетическата дарба – предполага се, че е автор на *Песен на песните*, *Еклесиаст* и *Притчи Соломонови.*

подобен на сърне или на еленче върху ароматските гори.“ Старовременните хора мислят, че човек, който ще чете „Песен на песните“, трябва да е на сто и двадесет години, за да не се съблазни.

Казвам, то е само един начин на разбиране. Един психологически закон има. Само ония хора се съблазняват в света, които нямат никакъв идеал. Щом човек има един идеал, към който се стреми, той не може да се съблазнява. Заблуждава се само оня пътник, който няма никаква светлина да се ориентира. Само онзи кораб се заблуждава в морето, който няма фар на брега. Там, дето има фар – известен идеал, той никога не може да се съблазнява. Защото всякога, когато няма съответствие между две идеи в ума, иде съблазънта. Когато се съпоставят две неща и мислим, че едното има преимущество, а другото не, има нещо, което хората съблазнява. Но то е един относителен закон.

Майката вкъщи много неща на децата забранява, после на същите деца тия работи не се забраняват, когато станат по-възрастни. Има неразбрани идеи. Когато някой път ние имаме една неразбрана идея, тя е като храните, които не са сдъвкани. Може да произведат обратни резултати в храносмилателната система. Всяка неразбрана идея може да произведе обратен ефект, понеже идеите са живи. Не може ти да глътнеш едно живо същество в стомаха. Ако туй същество не умре, то ще ти създаде една голяма беля. Всяко същество, което влезе в стомаха, трябва непременно да умре. Не умре ли, ти умираш заради него. Всяко едно същество, което влезе в твоя организъм, трябва да се съгласи с общия ред и порядък, който съществува в организма. Не се ли съгласува, веднага ще има вътрешна дисхармония. Следователно идеята, която се съпостави или дойде откъдето и да е в ума, ако тя не е в общото съгласие на мислите, тя ще произведе един обратен резултат. Сега този закон е следният.

Много пъти аз съм говорил за любовта. Любовта, както се разбира, ние разбираме някой път човешките чувства. То е схващане за любовта, каквото хората имат за любовта. Има в човека едно специфично чувство на любовта. То у всичките хора още не е събудено. Когато то се събуди, тогава ще разберете какво е любовта. То през целия живот си остава непробудено. Много чувства се събуждат, които имат нещо наподобяващо на любовта, но някои се раждат, без да се пробуди, и си умират пак така. Ако попитате тия хора какво нещо е любовта, те не могат да ви кажат. Казват: „Ние сме опитали, ние имаме право." Чувството на любовта се отличава с едно специфично качество. Този човек, на който туй чувство е събудено, той зло не прави, не може да прави. Злото е несъвместимо с неговото естество. Даже когато иска да ти направи някой зло по човешки, той пак ще ти направи добро. Значи туй чувство се отличава с това, че злото е несъвместимо с хода на нашите мисли и с постъпките ни.

Цялото ни битие, целият живот друга гама има. Като разглежда нещата, всичко вижда хубаво. Този човек, в който туй чувство се е събудило, той не може да види злото в света. Него може да нарекат индиферентен. Може да му посочите някой грях, казва: „Не виждам никакъв грях." Няма престъпление, няма жестокост заради него, не вижда злото. Други очи има, другояче гледа. Може да кажете – загубен човек, не може да прави разлика между доброто и злото. Аз уподобявам туй състояние на чиста и бистра вода, която минава по каменна плоча. Колкото кал и да турите, изчиства се. Всичката кал не може да се прояви. Туй чувство е толкоз силно в човека, у когото се е пробудило, че злото изчезва. Туй зло в неговия ум, в неговото сърце изчезва. Умрял някой, казва – ще възкръсне. Изтекла кръвта някому – хубаво. Някой може да каже – много хубаво е на другите хора да изтича кръвта, но твоята? Все едно е дали твоята, или моята, все едно е. Като че не се интересува. Но този човек вече има едно специфично

схващане за човешката кръв. Той счита кръвта като един извор, не като нещо ограничено. Кръвта може да тече, колкото искаш, и той може да ти наведе примери за това. Толкоз години все изтича тази кръв, но живата кръв не изтича, изтича тази кръв.

Казвате, какво ще стане с нас? Всеки трябва да се стреми да събуди това чувство в себе си. фактическата страна седи в събуждането на това чувство. В старо време и в новите времена има разни методи, но нито един не дал един метод. Доколкото ние знаем, има специфично време, когато туй чувство може да се събуди. Ако човек пропусне специфичното време, когато туй чувство се събужда – туй чувство се съвпада с това, което се нарича новораждане. Много хора се раждат, без това чувство да се събуди. Вследствие на това християните имат една опитност, те се радват, но тази радост след туй, това чувство не се пробудило. Когато туй чувство се събуди, животът вече не изгасва, човек минава в друга гама на една по-висока степен.

То е степен на развитие. Не казвам, че то е качество. Защото има други чувства в човек, които въздигат. Онази вътрешна мисъл на светлината, има едно друго чувство, което хвърля светлина, той го вижда в светлина. Няма ли това чувство на светлина, предметите не са ясни, животът няма смисъл, смисълът на живота не е ясен. Едновременно с чувството на любовта в човека се раждат други две чувства, които отличават човека. Три чувства се събуждат – то е целият човек. Едно чувство, което осмисля физическия живот. Той знае защо живее, защо яде. Туй чувство, което наричаме физическо чувство. Ражда се мисълта. Най-после се ражда и любовта. Когато се роди любовта, роди се и светлината. Щом се роди светлината, осмисля се животът, защо трябва да яде и да работи. Този човек вече е добил пълнота, с който може да се разбирате по всеки предмет. У някои хора

туй чувство е будно. Във всичките хора чувството за ядене е развито сега.

Казва, какво ще правим, как ще прекараме живота, ядене трябва, жена, деца, хляб трябва, сериозна работа. Туй чувство не е лошо, обаче туй чувство не вижда откъде ще дойдат тия работи. Щом дойдат другите чувства, веднага въпросът се поставя на друга нога. Сега, разбира се, вас туй може да ви смущава, кога ще се събудят тия чувства. За това не мислете. За това не мислете по единствената причина – да мислиш кога ще се роди туй чувство, то е все таки да мислиш кога ще се влюбиш или кога ще ядеш. Когато му дойде времето. Всяко нещо има свое време.

Сега може да вземете идеята за влюбването. Какво означава влюбването? Щом намериш един идеал, то е влюбване. Ти се влюбваш в науката, може да се влюбиш в обществения живот, може да се влюбиш в задгробния живот, може да изучаваш предмети, които привличат вниманието ти. Не мислете, че влюбването е нещо лошо. То е специфично нещо. В природата изобщо, когато човек се влюби, имат друго отношение. Между вас човек, който не се влюбва, минава за човек. Който се влюбва – той е малко... В природата е обратното. Който не се влюбва, той не е човек. Който се влюбва, той е човек.

Сега ще изтълкувате някои от вас, които обичате да се влюбвате. Аз правя разлика между влюбване и пиянство. Аз не наричам пияните хора влюбени. Влюбването е едно чувство трезво. Влюбил се онзи човек в науката, накъдето ходи, гори, науката седи в ума му, но при първия удобен случай той подава мотиката, оставя ралото, разпряга воловете, работи на плочата. Казва, само с оране работа не става, трябва да се върши и друга работа.

Сега от всинца ви се изисква една вътрешна мисъл на филтриране на вашите мисли. Ние живеем в един свят, дето трябва да се филтрират нещата. Или от всичко онова, което ви се говори, най-

ценното да се извади, да имате една настолна книга. Всеки един от вас трябва да има една настолна книга. После влюбеният човек се отличава с едно качество – той никога в живота си не се разочарова. Туй е хубавото. Както онзи човек, у който чувството на светлина се е събудило – той не се заблуждава, той не е сляп. Наричат го ясновидство. Ясновидците и тем подобните способности, това са все хора от тази категория, от чувството на светлината. Способности на новия ум ги наричат.

Сега природата има известни начини. Всички тия същества – и най-възвишените, които са завършили своята еволюция, които вземат участие в развитието на цялото човечество, изобщо, дето има хора по-пробудени с туй чувство, се занимават по-специфично – тям е приятно. Както един работник се занимава с хубавите растения или онзи, който обича някоя порода от животни, или онзи бижутер, който се занимава с хубавите скъпоценни камъни, ходи по света и ги намира, така и тия напреднали същества, когато се пробуди един човек за това чувство, интересуват се. От този човек вече целият невидим свят се интересува. Като почнат те да се интересуват, оттам насетне неговите работи тръгват. Той не знае какво нещо е сиромашия, те всичко вземат предвид. Той е като цвете и те казват, всякога навреме трябва да се полива. Вие не ходите да поливате трънините, но едно хубаво цвете го турите в саксия и го поливате, милвате го, имате специфични грижи за него. Този човек, в когото това чувство се пробуди, в невидимия свят за този човек започват да се интересуват. Или както един учител в училището, когато има способен ученик, има едно особено разположение към него. Майките, каквото и да говорят, но когато една майка има четири-пет деца, когато има едно разумно дете, има особено разположение към това дете. Можем да кажем, че барометърът на къщата или термометърът

на къщата е детето. Вкъщи, където детето е като идеал, караница няма. У бащата и у майката детето е като идеал.

Каране в семейния живот няма. Когато децата вече не са идеал, там става сбутване.

Докато хората имат идеал, не може да се карат. Когато идеалът стане различен, тогава може да се спорят. Ще пренесете закона в себе си. Щом се явят два идеала във вас, веднага ще се раздвоите. Вие със себе си ще се карате, не знаете какво да правите. Сега често в хората няма една пряма идея. Идеалът е любовта към Бога и любовта към ближния. Няма различаване, че любовта към Бога е една, а любовта към ближния – друга. Като два идеала няма да ги поставяте любовта към ближния и любовта към Бога. Някои казват, че едното е по-високо от другото. В природата съществува един идеал за любовта. Любовта към ближния, това е едно отражение на първия идеал. Който не схваща така, той ще се съблазни. Той ще мисли, че любовта към Бога е една. Господа, казва, не съм го видял, той е висока работа, човека го виждам. Обаче от моето гледище единственото същество, което виждаме, то е Бог. А хората тепърва ще ги виждаме за бъдеще. Ако един от вас, вие, които толкова се познавате, ако един от вас замине за другия свят, как ще го познаете? Хвърли брадата, хвърли мустаците. Да се носи брада, то е само обичай на този свят. Най-после вашият дядо, който заминал за другия свят на сто и двадесет години, как ще го познаете в другия свят? Или вашият баща заминал, как ще го познаете? Той ще се измени съвършено. Тази мускулна система, всичко туй ще остави тук. Кое е онова специфичното, с което ще познаете баща си или майка си, или някой ваш учител. Кое е специфичното, с което познавате, как ще го познаете? Вие нали не сте се замислили върху този въпрос? Казвате, да се познаем. Кое познаваме в другия свят? Вашата работа, знаеш, на какво мяза? Ще приведа един пример.

Казва: „Бе, Иване, имаш да ми дължиш.“ „Е, ще платим, малко закъснях. Що са дни, които Бог е създал, един ден ще платим.“ Ние сега казваме, ще го научим. Трябва да се научи. Все ще го научим. Досега все сме го казвали, че ще научим. Така е, но има един специфичен ден, когато урокът трябва да се научи. Туй, което дължим, трябва да се плати. Защото във всяко изплащане има падеж. Онзи, който взел парите, забравил падежа. Минава една година, среща го онзи, казва: „Парите!“ Казва: „Още две години, прегрешил си.“ Среща го след една година, казва: „Парите!“ Казва: „Прегрешил си, още една година има.“ Третия път позабъркал, не смее да пита. Среща го последния ден, казва: „Слушай, парите, които взех от тебе, днес им е падежът.“ Той казва: „Аз мислех, че още има време.“ В неговия ум дойде обратният процес.

Фиг. 1

Съществува един процес между двама хора, между които има вземане и даване. Имате линията AB. Зависи откъде гледаш тази линия AB. Може да я гледаш от едно положение, и тази линия да ти се види наполовина. За онзи, който има да дава и за онзи, който има да взема, тази линия не е еднакво дълга. И двамата са на обратен процес. Когато някой гледа, дълга не му се вижда, че тази линия е двойно по-малка. Щом мине една година, вижда му се наполовина. Онзи, който има да дава, той вижда само една трета от линията. Онзи, който има да взема, той започва да гледа тази линия по-голяма, струва му се, че има още време. Другият я вижда къса, перспективно така му се показва. Другият, който има да взема, в него се заражда желание, казва: „Той трябваше да ми плати по-рано.“ Макар че има

падеж три години, иска по-рано да му плати. Другият казва: „Можеше още да го държа.“ Когато в единия се заражда желание да му плати по-скоро, в другия се заражда желание да му плати по-късно. То е естествен ход на нещата.

Този закон е, когато вие много бързате добри да ставате. В невидимия свят имат точно обратния процес. Онзи, който много бърза, той никога не може да сполучи. Онзи, който изучава нещата, той трябва да ги изучава по същество. Любовта в света трябва да бъде импулс във всички ваши стремежи.

Например вие не може да разберете любовта нито на физическия свят, нито в духовния свят, нито в Божествения свят, ако туй чувство на Божествената любов не е събудено. Вие все ще разберете нещо. Хванете някого за ръката, ще се ръкувате. Казвате, студена му е ръката. Защото, щом кажеш студена, защо всички хора, които обичате, искате ръката да бъде малко топла. Ако е гореща, казвате, гореща е или суха. У някои е суха, у някои е много влажна, у някои е мека. Тогава според този закон, у който има сухо време, той не може да оре и сее. Суша има. Ако ръката е много влажна, в него има шика, всичко е кално. Ръката не трябва да бъде нито много влажна, нито много суха – това е хубавото време за работа. Има друго едно състояние, когато човек завърши работата, едно състояние на ръката има. Може да знаеш, когато се ръкуваш, един човек завършил ли си работата, или не. Ако дълго време наблюдавате, ще се научиш да разпознаваш сухите ръце, влажните ръце. После има една студенина на ръцете, която е приятна. Има ръце топли, но са неприятни. Има студенина на ръцете, която действа обезпокоително. Топло е, но като че едно колело, което се върти, хладнина образува, усещаш една малка хладина. То е нормалният човек, в който стават течения. Този човек е здрав. Към това всички трябва да се стремите. Щом стане ръката студена, то е неестествено положение. Събрала се много влага.

Когато се съберат много мисли и много чувства, те образуват туй тягостно състояние. Един човек желае много неща, пък не знае кое по-напред, няма средства – образува се тягостно състояние. То е като човек, който много ял. Стомахът не е в състояние да смели храната. Когато има много желания, същото нещо е. Изисква се енергия, да се поддържат.

Сега, каква беше общата тема? Каква беше идеята, която искам да изясня? Аз се позабравих. От вашето гледище кое вие наричате „прилично“? Коя мисъл е прилична? Прилична мисъл е, която не уврежда и не шокира. Защото всяка една мисъл, като излезе в природата, взема един образ и ако тя е съгласна с природата, не произвежда дисхармония. В музиката нека вземем гамите, които съществуват. Двама певци може да пеят, ако има различие в тоновете – по половин тон може да бъде различието, ще се роди един дисонанс в пеенето. Тогава ще ни се струва, че те не пеят хубаво. Вас ви се струва, че няма хармония. Не че има дисхармония, но в дадения случай има несъгласие. В дадения случай тоновете не са координирани, звуковите вълни не са координирани.

Някой път несъгласията, които съществуват, разногласията ви се дължат, че вие на разни гами пеете. Един пее на мажорна гама, друг – на миньорна, друг – на хроматическа. Един миш-маш. Казва, не пеем ли хубаво? Хубаво пеете, но един дисонанс има. Сега няма лишни гами. Всички гами са намясто. Двадесет и четири гами има, има още и други. Всяка една гама – една специфична черта. Когато мислите, всеки трябва да има един камертон, откъдето да се започне. Защото всичките певци сега вземат „до“, „ми“, „сол“, „до“. „До“ – но този тон не е основен. В камертона има различие. Трябва упражнения. Трябва да знаете, че сутрин, като пее човек, и на обяд, и вечер, като пее, в тоновете има едно различие. И камертоните се менят. Сутрин е един камертонът. Влагата, времето мени камертона. За да вземете

правилен тон, вие сутрин трябва да пеете. Сутрин, като станете, може да пеете. Певец който иска да стане, да пее сутрин един час и на обяд, преди да е ял, и вечер, преди да е залязло слънцето, един час да пее. Не пее ли така, певец не става от него. Да пее, не да викне. Той може тихо да пее. Защото силният глас не зависи от напъна. Онзи певец, който е даровит, естествено излиза гласът. Онзи горкият стяга се, мъчно пее. И с цигулката е същото. Онзи като вземе цигулката, върви свободно, върви, другият като вземе цигулката, не върви, нищо не излиза.

Сега този закон важи и за мисълта. Когато вие се напъвате да мислите, вие не може да мислите. Казвате: човек да мисли. Мисълта трябва да излиза естествено. Има един естествен начин за мислене. Не поставяйте мисълта, че не може да мислите. Казвате: „Как ще се разреши този въпрос?“ Пей, както го разрешава певецът. Представете си, че някой от вас има да взема. Казва: „Кога ще платиш?“ „До“, „ми“, „сол“, „до“. Ако аз зная да пея хубаво, няма ли да си платя дълга? Ще дам един концерт и за една вечер може да платя дълга си. Ще взема тридесет-четиридесет хиляди лева. Сега този, който има да дава, ако знае да пее „до“, „ми“, „сол“, „до“, веднага ще плати дълга си.

Казвам, на вас ви трябва едно самовъзпитание вътре. Едно свободно възпитание. Тъй както съвременните хора гледат. Да можеш в даден случай, каквато и да е постъпката на човека, да имаш правилна преценка. Вземете един пример в човека. Или вземете животните, всичките млекопитающи – ще имат обща черта. Когато се срещат две млекопитающи, ще се помиришат. Едното ще помирише другото. Аз ще го представя по-благочестиво. Най-първо туй животно ще дойде на предната врата, от главния вход. След туй, за да не го видят, ще дойде от задния вход. Или ще го помирише под опашката. Помирисват се за носа и после за опашката. Щом помирише по носа и по опашката, казва: „С тебе приятелство може да имам.“ Щом

помирише на опашката, казва: „Приятелство с тебе не може да имам.“ Скарат се вече. Откъде в тях този обичай, отде е дошъл? Казвате, кучешка работа. Но то е един закон, който съществува и в природата. У животните в носа се развиват две течения.

Фиг. 2

Във всяка една работа има две противоположни течения. А–то е електричеството, В–то е магнетизмът. Отзад като се срещат, искат да видят има ли естествено разположение. Ние го наричаме отзад, но по това се познава здравият човек. Кучетата, като се помиришат отпред и като се помиришат отзад, познават здраво ли е, или болно. Като помирише, че е болно, погледнеш някой път, животното си замине.

Казвам, откъде са научили тия течения, познават вече характера си. В туй животинско състояние хората са го загазили. Когато двама хора се помирисват, погледне горе главата, погледне краката. Поглеждането на краката е опашката. Като те гледа от главата до краката, той добива едно понятие. Пък някой не може да си състави. Но този навик почти хората са го изгубили. В тях тази интуиция е отслабнала. Той те премери веднъж, дваж, триж. Съществуват известни закони в природата, които съвременните хора не ги вземат предвид при възпитанието, ни в самовъзпитанието.

Сега в нашия ум са се наредили ред правила, правила, как трябва да се постъпва. Питам, какъв е мащабът, каква е мярката? Коя е мярката, с която природата мери, че известна постъпка е права, а друга крива. Трябва да съществува една мярка. Тази мярка трябва да бъде еднаква за всичките. В природата съществува една мярка, с която всичките постъпки може да бъдат прави или криви. Следователно,

който има тази мярка, този човек, в когото това чувство е събудено, той не вижда злото в света. Понеже неговият ум е зает с нещо възвишено, той не се интересува. Понеже всичките ония хора, които правят някаква погрешка, те плащат скъпо. Няма да се мине дълго време, и ще изплащат. Всяка една погрешка в природата се ликвидира. Няма да се минат години. В минутата, в която правиш погрешка, ражда се един дисонанс, какъвто и да е, в самия тебе. Погледнеш или кажеш нещо, даже другите хора не забелязват. Ти кажеш на себе си: трябваше да го правя, да го кажа. Онзи човек не подозира това. Казваш: не трябваше да кажа. Ти се самоосъждаш. То не е самоосъждане, но една правилна преценка на нещата. Та всеки един от вас има една правилна преценка за нещата. Може да имате и второстепенна мярка. Кое считате за благоприличие между хората?

Най-първо човек трябва да изучи онези мерки, които съществуват в природата, ако иска да бъде здрав. Сега мярката на природата, когато ти направиш една погрешка, когато усещаш едно приятно разположение на духа си, че всяко нещо, което извършиш, ти да усещаш едно приятно разположение. Както певецът, като пее, сам да се чува и да се наслаждава на своето пеене. Ако той сам не се чува и не се наслаждава, той не може да бъде добър певец. Певецът, за да бъде добър, той трябва да влезе в себе си. Той не се ли слуша, изгубена е работата. Онзи, който свири, той на себе си да свири. Като схваща тоновете, да му е приятно – непременно тази музика ще бъде приятна и на другите.

Казвам, същото е и за живота. Ако моят живот на самия мене е неприятен, не може да бъде приятен и на другите. Ако моята мисъл не е приятна на мене, не може да бъде приятна и на другите. По някой път ние сами сме недоволни от живота, пък искаме другите хора да бъдат доволни. Следователно разрешението е там. Тъй както ние живеем, ние да бъдем доволни, да имаме едно вътрешно доволство, да

остане вътрешната страна на живота. Наричате някои неща погрешни, други не. Праведният човек не може да мисли за погрешките. Праведният човек е зает с въпроса, какво трябва да прави. Той всякога вижда какво трябва да прави. И всяко нещо, което той трябва да направи, той го счита пред себе си, той го има всякога предвид. Пред него нещата не са изпуснати. Може да мисли някой, че е пренебрегнат. Той има всичко предвид. Той казва, всеки ще дойде на реда си. Той си има известен ред.

Например някой път може да си мислите, че сте богат човек и раздавате пари. Има един обичай у българите, когато венчавате младата невеста, кръстницата носи едно голямо сито. В туй сито са турени лешници, рошкови, смокини, от всички сладки работи. После турени са пари. Кръстницата, като излиза, хвърля. Всичките деца, които знаят, че кръстницата носи това, тичат и едни вземат лешници, орехи. Защо носи кръстницата туй сито? Това е доста хубав символистичен обичай. Изважда кръстницата и хвърля. Питам, защо кръстницата носи, а самата невеста не носи? Едно време невестата го носеше ситото, сега го носи кръстницата. После у българите има и този обичай. Когато младата невеста дойде, нейният възлюблен застава от едната страна, а деверът от другата. Двама мъже я водят. Двама кавалери има, като отива да се венчава. Деверът с байрака от едната страна, младоженецът от другата. Защо? Да не офейка, да не избяга. Туй е сега от мене коментарии. Аз го тълкувам така. Откъде останал у тях този обичай, че една невеста трябва двама души да я водят – единият от лявата страна, другият – от дясната. За да не дойде някой да я хване за лявата страна. Тогава аз ще ви дам да пишете върху темата „Защо двама души водят невестата?“. Доста хубава тема.

Сега, представете си, че вие слизате от невидимия свят, нали. Допуснете, че невидимият свят представя голяма фамилия, синове и дъщери на един баща. След като слезете на земята си, хиляди години

седите на земята, и вие вече забравихте братята и сестрите. Тук сте странници, чужденци, вече тук има противоречия. Този направил нещо, онзи направил нещо, това станало, онова станало. Горе всичко беше в ред, а тук, на земята, не е. Питам, след като се върнете в невидимия свят, къде ще бъдат вашите грехове? Грехът седи в забравянето. Аз мисля вече, че той не е брат. Като се върнем в другия свят, ще видя погрешката, че сме се забравили. Грехът на земята седи в туй, че нямащ ти идеал. Щом ти мислиш, че в „този човек има една душа. която ти я познаваш, никога няма да му направиш зло. Щом мислиш, че той няма като моята душа, може да си позволиш някое престъпление, може да убиеш, да откраднеш, всичко може да направиш. Но щом имаш първоначалния Божествен идеал в себе си, ти не си в отрицателната страна. Ти ще постъпиш тъй, както той с тебе ще постъпи.

Питам, когато братът срещне сестра си, как той постъпва с нея? Най-първо ще я прегърне, ще я целуне. Нищо повече. Но когато я целуне и прегърне, ще затрепти този свещен трепет, ще се зарадва в душата си, че срещнал сестра си. Тогава – превод: сестрата ще го води към баща си. Казва, намерих тази сестра, повърна се тази сестра. Пък младата невеста – пак тълкувам сега, двамата братя, като я намерят, че я хващат – единият за едната ръка и другият за другата. Чакайте сега да ви извадя поучението. Ще ви приведа един пример. Той е следният.

Оженва се една млада красива мома за един красив момък. Момата богата и момъкът богат. Той казва: „Защо си толкова тъжна.“ „Жал ми е за майка ми.“ Той на другия ден пише едно писмо на майка ѝ. „Стара мамо, ще ми бъде много приятно да дойдеш при нас, защото – как да кръстим булката, хайде да я кръстим Стоянка, – защото нашата Стоянка е малко тъжна.“ Погледнеш, на другия ден майката дошла. Тя се радва една седмица. После пак скърби. „Скръбно

ми е за баща ми.“ Той пише: „Стари татко, елате на гости.“ Дойде и той. Мине една седмица, пак е тъжна. Казва: „Тъжно ми е за брат ми.“ Той пише и на брата на Стоянка да дойде, ще ѝ бъде приятно. Но след една седмица пак тъжи. Има още една сестра. Дойде цялото семейство. След туй пак е тъжна Стоянка. Защо е тъжна? „Тъжно ми е, че майка ти не дошла.“ Той пак пише писмо. Дойде свекървата. След една седмица дойде свекърът. Той пак пише, братя и сестри, те дойдат. Мине се една седмица, Стоянка пак е тъжна. „Защо тъжиш, миличка.“ „Баща ти и майка ти да ти го кажат.“ За себе си знае, но на него не може да го каже. Понеже нейната майка и нейният баща, те избраха нейния възлюблен, тя ги вика да го видят. Казват: „Тя ни беше присърце, тя е хубава.“ Понеже неговата майка и неговият баща я избраха и нейната майка и нейният баща избраха него, те ни събраха, но ние един друг не се обичаме. Тя е възлюблена на неговото семейство. Те казват: „Като тази мома няма.“ Неговите баща и майка и сестри това говорят: „Като този момък няма.“

Тази Стоянка казва: „Едно нещо зная. Не можах да взема този, когото обичах.“ Хората разрешават този въпрос. Като кажат: тъжна е Стоянка, дойде майка ѝ, баща ѝ, брат ѝ, сестра ѝ, свекървата, свекърът, брат му, сестра му. Пак е тъжна Стоянка. Значи аз изяснявам въпроса. Всеки един човек е една невеста. Той е венчан с материята. Вие сте един приведен зет. Родени веднъж, вие сте женени. Най-първо мислите, че сте тъжни за едно. След като ви дадат всичко, пак се усещате тъжни. Но ви дадат второ, трето, четвърто, пето, всичко, но вие пак въздъхнете. Казвате: „Какво има?“ Има едно нещо в света. Всичко имаш в света, но едно нещо не ти достига. Както тази младата булка. Казва: „Жалко ми е, не мога да го обичам.“ Но в нея остава една идея, която е непостигната. Аз го наричам това Божественото в света. То е непостижимо на земята. Онзи, когото тя обича, тя не може за

него да се ожени, понеже той с нейното оженване е умрял. Той заминал.

Закон съществува в света. Ако двама души на земята се обичат – почти няма изключение, ако единият се ожени за друг, който остава, умира. Тя вече е тъжна, че онзи, когото тя обичала, заминал. Той заминал в невидимия свят. Той седи като идеал и тя всякога съжалява, че той си отишъл. Тя съзнава, че тя е станала причина той да си замине или пък той съзнава, че той е станал причина тя да си замине.

Казвам сега, законът, който ще извадите: Всякога, когато безлюбието влезе в света, когато се наруши законът на обичта, хората започват да умират. Този закон е верен. Когато в рая хората съгрешиха, че този дух се повдигна, напусна ги. човек тогава усети безсмислието на земния живот.

Казвам сега, трябва да имате един синтетичен ум. Вие сега разглеждате какво трябва да се прави. Вие мислите, че сегашният живот не е важен. Сегашният живот е един етап. Какво разрешава сегашният живот? Той разрешава много малко същината. Преди туй вие имате една редица от съществувания и пред вас съществуват други възможности за съществувания, които ще дойдат. Не сега как живеем, но как ще съединим сегашното съществуване с бъдещето. Ние искаме да направим живота хармоничен на земята. То е невъзможно. Той е хармоничен дотолкоз, доколкото ние сме достигнали. Понеже ние искаме неща, които не могат да ни се дадат на земята. Ти може да искаш да бъдеш цар на земята. Аз всеки едного от вас може да го произведа цар. Всеки от вас може да бъде цар. Ти може да бъдеш цар на сиромашията. После може да бъдеш министър-председател на сиромашията. Може да бъдеш патриарх на сиромашията, владика, свещеник, директор. Каквато длъжност искате, елате, аз ще ви я дам. Когато някой от вас е сиромах, може да каже: „Аз съм цар на сиромашията. Цар съм, царувам на сиромашията." По

този начин може да се оформят. Цар на сиромашията. Ако ти може да „управляваш сиромашията, ти не може ли да управляваш и богатството. Онзи, който управлява сиромашията, той може да управлява и богатството.

Сега главната тема каква беше? Тогава питам, как тъй вие, които не сте опитали любовта, се произнасяте за любовта? Ред съществувания човек изучава закона на живота. Любовта съдържа проявата на живота. Проявата на живота, то е сцената, дето любовта трябва да се прояви. Но любовта до един момент е извън времето. Когато туй чувство дойде, в целия живот ти чувстваш единство в любовта. То са психологически моменти. Ти чувстваш в любовта единство във всичкия ти живот, понеже то са гами. Значи хората на злото са друга гама. В този тон има един голям дисонанс. Но в закона на любовта ти чувстваш единство. Ти философски не може да го обясниш, но в даден момент ти чувстваш, че във всичко туй има едно единство. После излезеш из този психологически момент, чувстваш разногласие. Дойдеш в следния момент, чувстваш единство. Любовта примирява всичко в себе си.

Психологически трябва да минете през тия любовни центрове на любовта, за да се хармонизират вашите душевни състояния. Възпитанието е там. Не да схванеш отвън. Всичките противоречиви състояния, при които човек подлудява, се дължат на това, че човек не може по някой път да ги примири, и подлудява. В дадения случай този психологически момент примирява всичките противоречия. Да усетиш, че има смисъл животът. После пак може да захванеш втори, трети, четвърти момент. И то е истинско възпитание. Казваш, в любовта всичко това е добро.

Днес бързате ли? Сега ще направим коледна среща. Мнозина от вас трябва да си оформят известни възгледи. Има известни основни възгледи, които са необходими за нашия душевен мир. Има едно

разбиране, което хората имат. Има едно разбиране, което съвършените имат. Човек не трябва да бъде тесногръд, но – кое е противното на тесногърдието. Човек разтегнат не може да бъде, но не и тесногръд. То са крайности. Всякога във влажно време кордите на цигулката се разтягат, а в сухо време се скъсяват. Когато ти си сиромах, какво е сиромашия? Сиромашията влага ли има, или суша? Богатството има голяма влага. Богатството и сиромашията, това са две крайности в живота. По закона на числата животът не седи в крайностите. А е началото, В е краят, С е животът, това е златната среда.

Не са крайностите, не са богатството и сиромашията, които носят живота, но богатството и сиромашията раждат възможностите в човека да живее. Ако в ума на човека останеше само идеята за богатството, той ще умре. Ако в ума на човека остане само идеята за сиромашията, той ще умре. Но ако внесеш двете идеи – на сиромашията и на богатството, ще живееш. Ако у човека оставиш само мисълта, че той ще умре, той ще умре. Ако ти оставиш само идеята да живее, той пак ще умре. Ако внесеш двете идеи – смъртта и живота, той ще живее. В смъртта и живота той живее. Това са противоречия. Смъртта произтича от едно престъпление на един закон. Тогава се ражда смъртта. Онзи, който не може да умре, не може и да възкръсне. Който възкръсне от тази смърт, минава в по-високо състояние.

Тогава казвам, всеки човек, който не може и да възкръсне, той не разбира живота. Погрешката е там, че като умре, не може да възкръсне. Който умира преждевременно, лошото е там. Следователно, като съгрешим, ние не умираме навреме. Следователно, като не умираме навреме, не може да възкръснем. Значи не си сял навреме, не може да изникне.

Казвам сега, в тия разбирания в света имаш едно желание. Желанията ти навреме да станат, не преждевременно, не и след като мине. Ако го постигнеш, тогава ще имаш най-хубавите резултати. Ако твоят идеал в тебе дойде преждевременно, ти нищо няма да постигнеш. Питам, ако един велик певец в света стане говедар, няма кой да го слуша да пее, пее на говедата си, какво ще кажат говедата някой път за този велик певец или поет. Както онзи първия гръцки певец Орфей[98], той със свирене пасял овците си. Овците се спирали с благоговение да го слушат, козите скачали при неговото свирене. Ако ти със своя си живот не може да заставиш овците, добрите хора престанат да пасат и ако лошите хора не може да накараш да скачат, ти не живееш добре. Срещнеш добрия човек. Като засвириш на Божественото, да го накараш да се замисли, да те слуша. Като срещнеш онзи светския човек, той казва: „Аз толкова да слушам не мога, но аз мога да играя." Единият свири, другият слуша.

Защото и българското хоро спазва туй правило. Мъдрите, старите баби, които отиват там, избират своите снахи. Старите седят отвън, младите влизат в хорото. Младите са светските хора, те се друскат. Казва, те са зелени, млад-луд. Не са луди тия хора. Знаете ли произхода на думата „луд"? Всеки един човек, който, без да му свирят, играе, наричат луд. Когато на човека свирят, че играе, умът му е намясто. Луд е онзи, който, без да му свирят, играе. Луд е всеки човек, който подлудява без причина.

Та казвам, в свиренето, в Божественото добрите хора ще се спрат да слушат, а лошите, ако ги виждаш да играят наоколо ти, ще знаеш. Туй трябва да стане и у тебе, в душата ти. Защото половината от

---

[98] **Орфей –** митичен тракийски певец и музикант, основател на мистично учение. Син на бог Еагър и нимфата Калиопа. Един от аргонавтите, осъществили похода за Златното руно до Колхида. Автор на химни, наречени орфически, смятан за автор и на поемата *Аргонавтика.* Създател на орфическите мистерии, които набират популярност след походите на Александър Велики.

твоето естество седи тихо и спокойно, другата ти част от естеството ти трябва да бъде в движение.

Индусите често употребяват съзерцанието. Често някои остават цял живот в съзерцание. Има една страна в човека, която трябва да съзерцава. Другата трябва да бъде в движение. Известна част от нашите идеи трябва да бъдат в покой, друга – в активна работа. Когато дойдем до методите на съзерцанието, вие в дадения случай трябва да знаете – в дадения случай или трябва да сте спокойни, или трябва да вземете участие. Във всяка една работа трябва да знаеш да бъдеш зрител или съучастник. Ако си като зрител, бъди като зрител. Ако вземаш участие, вземи участие.

Ти си самия разумен човек, който знае и да мълчи, и да говори. Онзи човек, който знае кога да замижава очите и кога да гледа, той едновременно знае защо да мига и защо да гледа. Когато пред неговия поглед ще мине нещо дисхармонично, той си затваря очите. Малките деца, когато има опасност, те си отварят очите. Когато има нещо хубаво, ние ще отворим очите си. Очите са създадени да гледаме хубавите работи, Божествените работи. Щом дойдем до злото, да си затворим очите. Когато човек мижи при доброто и си отваря очите при злото, какво казва онази поговорка? Той, казва, мижи при доброто.

В Соломона имаше един крив метод. Той искаше да опита женското сърце, искаше да опита какво нещо е жената. Той се завзе да намери какво нещо е любовта, да я определи. Не че не може да се определи какво нещо е любовта, но той съвсем загази в тази работа. Соломон дойде до едно заключение, казва – колкото идеи имаше, само една основна идея трябва. Той имаше шестстотин наложници, толкова още жени и най-после той възпя овчарката. Тя друга история има, но може някой път, при по-благоприятни условия може да ви

разправя за историята, за окултната страна на тази негова възлюблена.

Но казвам, човек в живота си трябва да има една основна идея, която никога да го не напуща. С нея той ходи, за да бъде пътят му ясен, да се осмисли животът. Щом има две разбирания, непременно ще се роди едно противоречие. Да кажем, ти мислиш какво нещо е Бог. Ако сега остане да научиш какво нещо е Бог, то е изгубена работа. Ако сега остане да разбираш какво нещо е любовта, то е изгубена работа. Много си закъснял. Ако сега искаш да разбереш какво нещо е доброто, ти си закъснял. Досега тия работи трябва да ги знаеш. Децата ги знаят вече. Какво нещо е доброто? Какво нещо е любовта? Какво нещо е истината, мъдростта? Велики работи. Какво нещо е мъдростта? Децата го знаят. Тия петте добродетели, това са петте стълба, на които целият човешки живот е съграден.

Без любов животът в света не може да съществува, не може да се прояви. Без мъдрост никакво знание не може да има, никаква мисъл не може да се прояви. Без истината никаква свобода не може да се прояви. Без правдата никаква физиология не може да функционира, никакво кръвообращение не може да има. Без добродетелта никаква къща не може да съградиш. Следователно онзи материал, с който ние градим всичко туй, иде от доброто. Доброто влиза в градеж. Следователно, ако нямаш правдата, това са превозните средства. Ако нямаш превозни средства, ако нямаш всички тия добродетели, които осмислят живота, петте добродетели, те са основата на целия наш живот вътре в света.

Любовта е най-непонятното нещо за всинца ви. Вие искате да знаете какво нещо е любовта, пък за нея въздишате. Вие не може да определите какво нещо е любовта, но за нея мечтаете, имате едно вътрешно схващане. Какво нещо е мъдростта, не знаете. Какво нещо е истината, не знаете, но желаете свободата. Туй, което дава радост на

живота, то е истината. Който снеме тия умствени окови, сърдечни окови, който снеме всичките окови. Туй, което снема тия окови, прави ви свободни. Всичката тая сила в света, туй същество, което ни освобождава, ние наричаме истина.

Аз пак ще се спра върху апостол Павел, който казва: „Ние отчасти знаем и отчасти мъдруваме, отчасти мислим за нещо, отчасти говорим. Когато дойде съвършеното, ще напуснем тия работи, които са отчасти. Като бях младенец, разсъждавах много добре, разсъждавах според знанието, което имах."

Сега всички вие трябва да се пазите от едно вътрешно пресилване. В човек при пресилването става прегаряне. Само на земята нашите инсталации постоянно изгарят. Сегашната любов на хората е едно противоречие. Да ви приведа един пример.

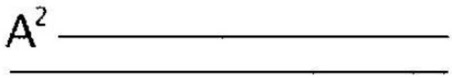

Фиг. 3

Имате А2, да тия успоредни линии АВ. Те се намират в едно хармонично състояние. А взема десет хиляди лева назаем от В. Не му изплаща тия пари. Щом не му ги изплати, веднага се изменя отношението, което съществува, любовното отношение се изменя. Оттам насетне А казва: „Изяде ми парите, десет хиляди лева ми изяде." Отношението, което съществуваше в света между тях, се изгуби. Тия двамата души се отблъскват. Отивам, казвам: колко ти дължи? Толкова. Колко лихви има да ти плаща? Толкова. Дам парите, направи се нова инсталация, двамата пак се обичат.

Често следователно материалните работи между вас развалят инсталацията. Туй показва, че вие нямате сигурна инсталация. Енергиите, които съществуват в дадения случай, развалят условията, в

които сте свързани. Тогава съществува дисхармония. Трябва да се роди Божественото в нас, тия външните условия не може да се развалят. Ако е братство, десет хиляди лева не трябва да развалят братството. Любовта се отличава с туй, че човек влага живота си, жертва го. Че изгубил един живот, два живота – нищо не е, за да придобие любовта. Да придобиеш любовта, струва повече от един живот. Сега, така както разсъждаваме, вашият сегашен живот няма да го вземете за мащаб. Какво вие мислите, какво вие чувствате, туй вие ще го оставите малко настрана. Аз гледам на предмета малко другояче.

Отварям тази книга, Библията, нали. В дадения случай вземам първата глава, чета най-главното. Казвам, знаеш ли какво казва Господ. Прочета веднъж, обърна този лист, дойда в Новия завет. Прочета как Господ създал света, дойда в Новия завет. Законът е все същият. Туй вече е минало – как се родил Христос, минало е това. Дойда в Откровението. Всеки един лист е важен, когато се чете. Той е настояще, той е важен заради тебе. Щом го прочетеш, че мисли, че е важен, последующето, което иде, е свързано. Не че не е важен, помня този материал, който съм прочел. Прочета Откровението, казва: какво ще бъде заключението на живота? Като остарееш и станеш един дядо, ще разбираш живота, колкото като четеш Откровението.

Всеки един живот е свързан с едно Откровение неразбрано. Тогава какво ще разбираш от Откровението? Ти ще четеш, ще четеш, дойдеш ли до Откровението, осмислените работи ще объркаш. Тогава, като не разбираш края на живота, ще се върнеш пак отначало, ще кажеш: „В начало бе Словото.“ Казва Христос: „Аз съм алфа и омега.“ Не искайте да дойдете до омегата. Защо искате да знаете какъв ще бъде краят на живота – омегата? Началото и краят на живота, това е едно откровение. Казва, какъв ще бъде краят на моя живот? Не само ти, но и в небето не знаят края на твоя земен живот.

Краят на твоя живот какъв ще бъде, ти не може да знаеш. Твоят край е край на всичките хора. И краят на всичките хора е краят на тебе.

Сега няма никакъв край, сега има начало. Началото е алфата. Казва: „Аз съм алфа и омега на нещата.“ Казва Бог: „Само аз съм, който изяснявам тайните.“ Онзи, който може да изясни откровението на края, той е омега. Прочетете и вие. Аз съм чел. Може да четете. В Откровението говорят, говорят, но никой не може да знае. Там за коне се говори. Първият кон излязъл, друг кон, ангелът с тефтера, има свитъци, че гърмове, че звезди падали от небето. Паднала една звезда – и тя била горчива. Не зная дали нашата земя може да събере една звезда.

Та казвам, не се интересувайте. Казвате: „Как ще свърша аз?“ Никога не се интересувайте как ще свършите. Как ще започнете, гледайте началото. Щом началото е хубаво, и краят ще бъде хубав. Та сега, гледам, някои дойдете до едно място, дето аз не го обичам. Най-първо имате едно начало, после търсите края. До едно време вие се въодушевявате, говорите, говорите. Един ден спре се във вас въодушевлението. Казвате: „Остаряхме вече.“ Поостаряхте. Какво разбирате под думата „поостаряхме“? Остаряването е едно вътрешно отношение, натрапено от света. Че си остарял, остарял си, но не си поумнял. Каква е тази старост? Какво от това, ако отиваш на чужбина да печелиш и след като прекараш тридесет години в чужбина, нито пет пари не си спечелил. Какъв гурбетлик е? Разбирам да си напълнил торбата с пари, но като ходиш в странство, да се върнеш с пълна торба. Връщаш се дома – торбата празна. На никакъв гурбетлик не си ходил. Това не е гурбетлик.

Казвам сега, ако вие от мъчнотиите в живота не може да извадите от тия мъчнотии скритото съкровище, каква наука имате? Някой път говоря, но и стари, и млади трябва да извадят скритото богатство. Срещаш един човек, направи ти добро. Срещаш друг –

излъже те, окраде те. И двамата са две души в живота, играят важна роля. Ти не си разрешил въпроса, защо те обира. От човешко гледище е едно престъпление, от Божествено гледище ти не си разрешил въпроса, защо този човек те окраде. Сега не мислете, че само вас крадат. И светиите по някой път ги обират. В Америка в 1905 година се яви един пророк Шлятер. Той бил германец и му дошла една идея да иде в Америка. У него имало една сила да лекува. Малко говорил, той повече работил. Петнадесет-двадесет хиляди хора той излекувал. Цял въпрос беше във вестниците. Отива

Шлятер в Сан Франциско, намерил един просяк, тръгват като другари. Той имал десет долара, разделил ги наполовина и дава половината на просяка. Вечерта го поканва в хотела, дето спи. Сутринта вижда, че неговите гащи са задигнати заедно с парите. Разваля се планът на Шлятер. Той цял месец работил да спечели пари. После минава в другата страна на Сан Франциско и го намира, и пак бил болен този просяк, пак го излекува.

Питам, каква роля играе този пример, защо се явява в този просяк желанието да го обере? Виж, казвате, благородство. Шлятер и този просяк може би имат някаква връзка. В неговите случаи, когато лекувал, само един случай има, когато изгонил едного. Петнадесет-двадесет хиляди излекувал и само на едного казва: „Да се махнеш, ти си убиец." Него изпъжда. Във всички случаи само едного изпъди. После в къщата, дето седял, пише едно писмо на хазяина си, казва: „Понеже Отец ми ме вика, аз ще си замина." Където отиде Шлятер, не го знае никой. Той казва на американците, че втори път ще се яви на кон. Шлятер предсказа нещо, което не стана. Той предсказа, че ще стане нещо в Америка, не стана. Закъсня, както пророчеството на Йона. Казвам, само в един случай той не излекува едного, във всички други случаи прави добро.

Казвам, всички добри хора имат в характера си нещо определено. Противоречията, които сега съществуват във вас, тия противоречия се появяват от средата, в която живеете. Щом излезете навън на студеното, веднага ще почувствате студа. Тук, на топлото, сте разположени, вън на студа се свивате. Защо не кажете на студа „Слушай!“, усмихни се на студа. Тялото, като излезе на студа, най-малко температурата е спаднала двадесет градуса. Туй спадане на температурата може да стане по един естествен път. Защото студеното време, което съществува, е едно малко противодействие. Студът в света съществува по единствената причина, за да урегулира отношенията между хората. Студът е за лошите хора на физическото поле. Човек, както е лош, като му стиснат ръцете, той се свие. Много са смешни хората, стават много мекички. Като изстине човек, няма да се заканва, става мекичък. Даже и най-добрият човек на топлото казва: „Махни се, много топло стана.“ Топлината в някои отношения, хубавото в света прави хората лоши. Лошото в света прави хората добри. Тогава, ако туриш студено на един добър човек, имаш един естествен човек. Ако туриш топлината на отровната змия, която хапе, на кобрата. На змията турете студено, да не хапе. На добрия дайте топлина, за да е разположен.

Тогава казвам тъй, на лошите хора – сиромашия, на добрите – богатство. Вие ще кажете: „Защо с нас е така?“ Защото сте сиромаси. Ако се признавате, че сте сиромаси, аз няма да се произнасям. Казвам тъй: сиромашията – за лошите, богатството – за добрите.

Следователно богатите хора в духовния свят са крайни калпазани, за тях Господ дал палта. Богатството е работа. Този мързеливият човек, той мисли за парите. Той досега го е мързяло, съвсем ленив, първокласен мързеливец. Като му дал Господ пари в касата, той започнал да работи. Казва, четох си парите. Досега не се е занимавал, не е чел, писал. Като му дали богатство, той започва да

смята, научава се да чете, да пише. Досега не е знаел името си да напише – Иван Драганов. Вие, като минавате за бедни, понеже сте се научили, Господ ви освободил, да бъдете свободни, да не пишете. Казвам, вас Господ ви готви за нещо ново. За какво? Царе на сиромашията. Вие сте смешни. Ако сте богати на каймета, не е ли по-добре да си сиромах, да дойде златото. Ще осиромашееш, но минаваш от едно състояние в друго. Вие трябва да осиромашеете за стария живот и да станете богати за новото. Старият живот, това са каймета. Те изиграха ролята си тия каймета. При сегашния нов живот ви трябва едно условие, което да ви даде стабилност във вашия ум, в разумността на първичната идея, която цари.

Идеята за Бога в нас трябва да бъде свещена идея. Например във вас вие още не чувствате. Някой брат се намира в оскъдност, той няма нито пет пари, в лишение е. Другите се молят, но никому не иде на ума. Казва: „Как е дошъл между нас?“ Как е дошъл? Дошъл. Няма солидарност да се съберат десет-двадесет души да му помогнат. Не туй да бъде изкуствено. Ако даваш, от колкото дадеш, толкова ще ти дадат. Ако ти в ума си не туриш идеята да дадеш, ти богат не може да станеш. Ако даваш – както Бог дава. Няма да даваш повече. Толкоз, колкото е напорът, напрежението.

Вътре има един закон. Всички трябва да бъдете щедри, за да забогатеете. Вие ще опитате богатството. То ще бъде един товар. Ако не сте щедри, никога няма да бъдете богати. Защото богатството е дотолкоз богатство, колкото може да го впрегнеш в работа. И за себе си, и за ближните, и за Бога. Богатството трябва да служи на Бога. Трябва да служи на мене. И трябва да служи на ближните.

Казвам сега, ще ви дам още едно сравнение.

Вие казвате: „Как ще се оправи светът?“ Между вас как може да се оправи? За десет години да се даде един опит. Той е следният. Настоящият ред на нещата да остане. Да кажем, директорът на една

гимназия да си остане, всички членове да останат по местата си. Само да се изменят заплатите. Заплатата, която взима разсилният, да се даде на директора и заплатата, която взима директорът, да се даде на разсилния и всеки да изпълнява своята работа. Да се опита кой обича своето занятие. Питам, тогава службата на разсилния нямаше ли да се заеме от хора с високо образование? Ако разсилният взема, колкото взема един министър-председател, и обратното, десет години да се види кои са хората, които обичат своята работа. След десет години ще дойде друг ред.

Сега ние се намираме в тази невъзможност, дето мишката иска да удари звънец на котката. Кой държавник би се осмелил да даде заплатата на министър-председателя на разсилния, и той пак да бъде министър-председател и другият да е директор, онзи да е разсилен, но заплатата да е сменена. Питам, тогава нищо няма да се постигне в света, както и сега не се е постигнало. Богатите хора, които са богати, те са доволни. Нито с богатството, нито със сиромашията се постига, но те съществуват като две възможности. Богатството съществува в света като една възможност. В невидимия свят то е една величина. И сиромашията, и тя съществува като една величина. Ако вие не разбирате произхода на сиромашията и ако не разбирате произхода на богатството, тогава не може да имате една ясна представа за онези величини, с които човек работи в света. Първото нещо – човек трябва да се справи със сиромашията. После трябва да се справи с богатството. Това е една възможност. Знанието е друга една възможност.

Казвам, при сегашните условия вас ви трябва едно вътрешно разбиране. Ако нямате туй разбиране, вие пак ще се повърнете. Вие ще мислите за Божията любов и ще мязате на онези, които са се научили да крадат, пък се обърнали и станали християни, покаяли се. Като влезли между християните, понеже не се научили да работят,

ходили – от този просил, от онзи просил. Казва най-после: „Тази работа с просия няма да стане, но пак на стария занаят.“ Отива при проповедника, много се интересува от Евангелието, сърцето му плаче, казва проповедникът. Онзи започва да го обира. Той казва: „Много ти благодаря. Твоята проповед много нещо ми донесе, нахрани сърцето ми.“ Като се връща проповедникът към дома, пипа се, пипа се – кесията я няма. Не може да го набеди, че е онзи. Казва: „Господи, право ли направих, че го обрах, или не?“ Пита се сега. Всеки проповедник, който не изпълнява волята Божия, обере го.

Питам сега, какво заключение ще извадите? Вие ще кажете: Учителят каза стария занаят. Този християнин апаш, той, който бърка и изважда парите, направи ли престъпление по сегашния морал? Опитът е краен. Все ще се намери някой човек, който да ми даде нещо. Но аз турям една крайност, която рядко се случва. То е голяма крайност. Тогава казвам, право ли е, че напипал кесията на този проповедник? Аз поставям въпроса: вие трябва да се научите да мислите. Ако повърхностно мислите, не може да различавате.

Питам, ако един човек бръкне в един джоб, имате десет хиляди лева, обира ви и след три години ви връща сто хиляди, намясто ли е? Казва: „Едно време бръкнах в джоба ви, взех пари, сега ви връщам.“ Престъпление ли направил той? Зависи от мотива. Щом го употребиш за едно благо, не е престъпление. Ако ти работиш изключително за себе си, то не е морал. Казвам, трябва да съпоставяте нещата. Питам тогава, апашът, който извади парите на проповедника, направи ли престъпление? Той внесе парите в банката. Господ казва: ти толкова време проповеди държиш, че трябва да се помага, помагаш ли? Вземи това, което е много. Тия пари в джоба не са негови. Ако вас един апаш ви обере, вземе гнилото от вас, обрал ли ви е? Не. Но то са примери, да се научите да разсъждавате, да мислите правилно.

Сега можем да оставим хората да постъпват криво по някой път от една неразумност, която съществува. Ние сме крайни, ние очакваме крайни резултати. Искаме всички да станем светии. Ти, за да разбираш светията, то е далечна работа. Не се заблуждавайте. Или някой иска да стане адепт. Адепт може да станеш всякога. Но да станеш адепт, да разполагаш със силите на природата, то е наука, то е далечна работа. Всеки може да стане, но изисква се време. Всеки един от вас там, дето е достигнал, материала, който достигнал, трябва да го заучи.

Сега на вас да ви дам да направите един опит. Колко души от вас са готови да направят един опит, без да го знаят? Колко души от вас може да направят опита? Колцина от вас бихте направили опита – вечерно време да се съблечете голи и в мрачината да легнете в снега двадесет минути на гърба, други по корема си. Вие сега ще кажете, друг опит няма ли, ами сега защо. Аз не казвам, че ви го давам, но ако влиза в програмата, най-първо вас ще ви шокира, ще се намерите в трудно положение. Те са опити, с които ви изпитват. Когато ще прекарат такъв опит, тебе на ухото ще ти го кажат. Да се съблечеш гол и половин час на снега на гърба и половин час на корема, ще научиш един урок, който по никой друг начин няма да научиш. Ще идеш на Витоша, на чистия сняг, дето крак не е стъпвал. Но трябва работа, размишление. Защото човек се ражда гол, не се ражда облечен. Ако ти не може да се съблечеш от всичките обвивки, които хората са ти турили, както Бог те създал, да остане само Божественото в тебе, ти не може да разбираш дълбокия смисъл на онзи великия живот вътре в тебе. Докато слушаш в тебе само човешкото, благочестието в тебе е временно. Когато дойде да застане онова Божественото в тебе, тогава ще разбереш как животът функционира в тебе.

Слушайте, ще ви дам едно нещо, което лесно може да направите. Минавам в друг контраст силен. Четиридесет деня от днес всяка

сутрин ще изпивате по една студена чаша вода на глътки. Четиридесет деня наред. Може да направите един опит. Сутрин една чаша от 150-200 грама вода ще налеете в чашата, ще се помолите, ще оставите чашата, пак ще глътнете, пак ще се помолите. На другия ден – пак същото. За колко време може да изпиете водата? Пет, десет, петнадесет, двадесет минути? Туй ще ви подейства хубаво. Ще ми разправите за вашата опитност. Четиридесет деня спазете. Лечебно действа на които стомахът е разстроен. Четиридесет деня ще го регулирате, на гладно сърце ще пиете. Ако някой се колебае, хич да не започва. Не влизайте в тази верига, защото разваляте работата. Започнеш ли работата, гледай я насвят. Не я ли свършиш, хич не я почвай. Прави каквото знаеш. Но започнеш ли, туй ще бъде едно правило, един закон. Тия четиридесет чаши ако ги изпиеш насвят, някога в твоята еволюция ще ти донесат едно голямо благо.

Какво може да направят четиридесет чаши? Всичко зависи от онзи свещен трепет. Казвате: „Аз не съм разположен да размишлявам." Аз считам молитвата, да се молиш в правата смисъл – да се спреш да помислиш за Бога, за онова разположение, което той има към всичките хора, всички тия същества – един доволен, друг недоволен, изпращат мислите си и веднага той обръща внимание на едните и на другите. Господ свърши своята работа, създал вселената и му остава време пак с тия грешници на земята и на тях – на този, на онзи, да услужи. Аз наричам молитвата да хванете туй голямото изобилие, каква благост към всички има Господ. Той седи и урежда работите. Ние ги разваляме, а той всяка сутрин като погледне, светът е уреден. После пак ние разбъркваме, той урежда, урежда, урежда.

Ще се спреш, да може да оправиш ума си, да може да схванеш благостта на Бога, неговата любов, неговата истина, неговата мъдрост. Това е свещен момент, свещен трепет в молитвата. Него ден този образ да седи в ума ти, да гледаш, както Бог гледа. И целия ден

Божието благословение ще бъде с тебе. Ти си свързан с него. Ако ти кажеш: Бог, той всичко може да направи, то не е молитва. Като кажа, Бог всичко може да направи, но да почувствам в душата си свещения трепет как всичките хора се радват. Ще почувствам радостта на майката, която родила детето. Ще почувствам радостта на болния, който оздравял. Ще почувствам радостта на сиромаха, на който някой дошъл и му направил едно добро. Навсякъде да почувствам как се радват от тия блага, които Бог дава. После ще почувствам радостта на този, който се е молил. Значи ще вляза в туй свещено единство. То е молитвата. Сега аз казвам, не критикувам, но тъй както се молите, тъй не се моли. Казвам, и то е хубаво моление. И да се моли човек, и то си има своето място.

Сега слушайте, аз съжалявам, че много време ми отне. Аз мислех да свиря, но оставям свиренето, мислех един концерт да ви дам. Ако бях ви свирил, щяхте да плащате. Изпейте една песен.

Изпяхме „Весел ти бъди“.

Божията Любов носи пълния живот.

20 лекция, 8 януари 1930 г., София, Изгрев

ДВАМАТА БАКАЛИ[99]

Отче наш

Размишление върху Божия Промисъл.

Чете се темата „Отличителните черти на ученика“

Какво е тъкачество? Да изтъчеш платно.

В начало бе Словото

Разбирането на човека зависи от неговия живот. От неразбирането зависят неговите страдания. Щом се увеличават страданията, увеличава се неразбирането. Щом се намаляват страданията, то е един признак, че разбирането се е увеличило.

Вие, най-първо, може да турите М – мъдростта, то е най-високото състояние. Мъдрецът е, който се е научил да живее. Следователно мъдрецът не страда. След него иде разумният човек – Р, после иде интелигентният човек – И, после иде астралният човек – А, и най-после иде личният човек – А, човекът на личността. Той е като кърт, който се занимава с ровене, който всякога избира почва да рови. Ако питате защо ходи отдолу и рови, ще ви каже, че той си има философия. От нашето гледище може да е посмешище, но той си има разбиране, философия – от векове ходи и рови. Той знае защо ходи под почвата. От наше гледище не знаем кои са причините, които го заставят да рови, защо не си избрал някоя друга служба, да не рови.

Ние го кръщаваме кърт, понеже постоянно кърти. И англичаните казват „кът“. Кърт с какво се пише, с ижица или с ъ? Англичаните

[99] Тази лекция е издавана под името „Светли и тъмни действия“. Тук е в пълния си необработен вид.

имат „кът“, и българите имат кът – кът, да седи някъде, да има място. Но „кът“ на английски значи да отрежеш. Българинът казва „кът“, и англичанинът казва „кът“. Българинът го кърти, англичанинът го реже. Англичанинът е по-практичен. Българинът ще търси търнокоп, да го изкърти.

Във всяка една философия трябва да дойдем до основните положения, които човек трябва да изучава. Той трябва да изучава доброто и злото като сили вън от себе си, или да ги изучава обективно. Те може да окажат известно влияние. Доброто оказва известно влияние и злото оказва известно влияние. Доброто внася известно влияние, че внася известно разширение в чувствата и в мислите и т.н. А пък злото има свойство да изстудява. Всякога при злото става свиване в човека. Следователно, ако този принцип действа, злото е един процес на смаляване. Като дойде злото, ще се смали. При злото човек има най-малките условия да се прояви. В края на краищата този, който върви в този негативен път, всичките придобивки са кратковременни, бързи са. Един вълк може да хване една овца и да я изяде, но в края на краищата ще плати с живота си. Тези придобивки не са постоянни.

Казвам, всички вие, които сте дошли до това положение на живота, трябва да имате специфично схващане. Вие ако гледате светът как живее, вие не може да намерите Вашия път, защото външният път не е меродавна мярка.

Например онзи ден ние бяхме на Витоша. Имаше 22 градуса топлина, баня някои си правиха, толкоз беше хубаво. Тук, долу, беше мъгла и студено. Според този закон ние казваме: горе всякога е по-топло, долу е по-студено. Не е вярно това. Англичаните, като ходиха да изследват Хималаите, намериха, че на места има студ, който ги вмразяваше, но и по височините имаше места, на които топлината беше 25-30 градуса топлина. Още съвременната наука не е изучила

топлите и студените зони. Има известни зони, където оперират известни сили. Учителите на окултните школи знаят, но съвременната официална наука сега започва да изучава тия знания.

Вие имате най-доброто разположение като човек. Не се мине половин час, веднага се смени настроението. Казваш: „Нямам разположение.“ Ти само констатираш факта, но причините на твоето неразположение де са, не знаеш. Може да са вътре в дома. Вие намирате някого виновен. Вие го считате като лош полез. Казвате: „Този, ако не е вкъщи, работите ще вървят.“ Но това не е философия. Причините на нашето неразположение не се намират в дома. То може да е един повод, един резултат на нещо у вас. Или срещнете някого по пътя. Казвате: „Лош поглед има.“ Може да се случи да се измени вашето състояние. Започвате да ставате суеверен. Или после срещнете някой човек, казвате: „Откак срещнах този човек, не ми върви.“ Или пък: „Откак срещнах този човек, изясни ми се.“ То е, че този човек съвпада с добрите течения, които идат, или пък друг съвпада с лошите течения.

Вие сте достигнали до една област, дето трябва да знаете да се справите с външния свят. Казва: „Ще се моля на Бога.“ Аз, когато казвам, че трябва да се моля на Бога, разбирам, че трябва да дишам. Дишането е закон. Трябва да дишам правилно. Или трябва да ядем. Яденето е един закон, той съществува – ти трябва да ядеш. Какво трябва да ядеш и как трябва да ядеш? Какво трябва да ядеш сутрин? Попара? Какво трябва да ядеш на обяд? Печено? Вечерно време какво трябва да ядеш? Някой казва: „Пих един чай.“

Природата, като определила яденето първоначално, имаше ли чай, предвиден за меню? Чая го имаше, тя го тури, но тя тури Водата, за да прекарва твърдите храни, да ги поразмеква. Понеже тази вода се изменя от външните Влияния, на колко градуса трябва да бъде, каква топлина трябва да има? При сто градуса над нулата пие ли се? При

десет градуса под нулата пие ли се? Десет-двайсет градуса под нулата водата пие ли се? Не се пие. Едва ли до нула градуса може да се пие. При колко градуса замръзва водата? При нула градуса. Ако знаеш на колко градуса замръзва водата, това няма да поддържа живота ти, то е специфично знание. Ако знаеш как да употребиш водата, това е важно.

В някои отношения птиците, животните, млекопитающите употребяват водата по-добре, отколкото хората. Понеже в нашето ядене някой път ние туряме повече сол и мазнини, те ни заставят да пием повече вода, отколкото трябва. А пък някой път ние ядем храни, които са толкова сладки, у нас се заражда желание да пием повече вода. Казваш: „Аз вода не пия." Когато искаш да бъдеш здрав, някой път е нужно да стане известна промивка. Трябва известно количество вода, да става промяна. Водата в организма играе такава роля, каквато играе в земното кълбо. Ти не може да произведеш каква и да е реакция без вода. Трябва да става обмяна всеки ден, трябва да внасяш всеки ден вода в организма си, и то доброкачествена. Да кажем, ако си в един град като Париж, Лондон, Берлин, Ню Йорк, имаш право да се извиняваш, но тук, в София, може би на един-два километра разстояние може да имаш, може да напълниш едно гърне с вода, нищо няма да те извини. Казва: „Нямам време." Време всички имате, стига да иска човек. Когато иска, има време, когато не иска, няма време.

Времето на човек, който има желание, се продължава. Времето на човек, който няма желание, се скъсява. Като каже: „Има време", има време. Като каже: „Няма време", няма време. Като каже: „Много полека вървиш", тъй става, много полека върви. Като каже: „Много бързо вървиш", тъй става – много бързо върви. Казва, че „тази работа не може да направя", и тъй става – не може да я направи. Като каже, че може да я направи, тъй става – направя я. Казва, че учен човек ще

стане. Тъй става – учен човек става. Като каже: „Учен човек няма да стана“, тъй става – учен човек не става.

Човек е всемощен – каквото каже, става. В това отношение почти маги сте. Казвате: „Не вървим добре в пътя.“ Право е, тъй става. Именно трябва да дойдем до положението, дето думите стават сила. Но ти се свързваш с известни течения, казваш, с каквито дружиш, такъв и ставаш. Промяната е един резултат на всички сили. Ти вървиш, но не си сам. Като погледнеш, ще видиш, ти не си сам. Ти вървиш – отляво и отдясно цяла една компания, разговарят се като агенти или както ги наричат, комисионери, – тези, които разпространяват търговски стоки. Всеки носи стоката си и убеждава.

Сега на вас ще ви дам едно окултно правило. Вие искате да го пишете, вие само ще ме слушате. Аз ще ви го представя във форма, както е в природата, вие ще извадите правилото. В природата има двама бакали, големи предприятия, фирми. Едната фирма принадлежи на тъмнината, другата принадлежи на светлината – бакалин на тъмнината и бакалин на светлината. Вие може да ги кръстите черната ложа и бялата ложа. Едната – по Бога, другата – по дявола. Но то е един факт.

Аз, щом като вляза в един бакалин на тъмнината, ме посреща много учтиво: „Заповядайте, господине.“ Дюкянът е отлично нареден. Захарта, зехтинът, всичко туй, но в него има желание да ме излъже. Като ме излъже, той усеща в тази лъжа много голяма приятност. Ако може да ме излъже, по-хубаво нещо от това не може да намери в света. Той има десет чувала наредени, с хубава захар, но не зная коя е най-хубавата. Ако го попитам коя е най-хубавата, той ще ми представи за най-хубава най-лошата. Питам: „Ами онази?“ Той казва: „Не струва.“ Той иска да прокара калпавата, евтината захар за доброкачествена. Аз погледна, представя се, че вярвам. Казва: „Онази е много евтина.“ Казвам: „Дай ми десет килограма от нея.“ Той

прехапе устните, тя е по-скъпа. Ние играем на табла, хазартна игра. Той не е от тези, да се покаже. Казва: „На драго сърце.“ Тегли. После има смокини. Пак същия закон, иска да тури евтините, да ги прокара много по-скъпо. Аз казвам: „От другия чувал ми дай.“ Напазаря си, напълня торбата, изляза. От най-евтиното и най-хубавото вземам, аз си избирам. Законът е такъв.

Като вляза при един бакалин на тъмнината, аз си избирам стоката. Ще го питаш коя е най-хубавата и най-калпавата. Не вземай от тази, която той казва, че е най-хубава. Това, което той казва, че не струва, от него вземи. Ако държиш туй правило, глава няма да те боли. При този бакалин като влезеш десет пъти, той постоянства, същият закон. На единайсетия път като идеш, той затворил, фирмата се преместила на друго място, ликвидирал да го не знаят. Ако ти не си умен, той всякога ще те излъже. В него има желание да лъже. Не че ще спечели, някой път губи, но като те излъже, той целия ден е весел, казва: „Намерих едного да излъжа.“

Щом като влезеш при бакалина на светлината, ако държиш същия закон, както при бакалина на тъмнината, ще изгубиш. Като влезеш при него, ще кажеш: „Моля, дайте ми от най-хубавата стока.“ Каквото ми даде, най-хубаво е, той трябва да избира. Аз не избирам, той избира. Когато съм при другия бакалин, въпросът е друг, тогава аз избирам.

Тия бакали вървят с вас и продават стоката си. Каквото ти каже бакалинът на тъмнината, ти направи противното. Ти няма да казваш какво мислиш заради него, ще похвалиш тяхната стока, че е много хубава, но ще вземеш от другата стока. При другия бакалин законът е, че той не може да продаде калпава стока, той продава хубава стока. Единият продава долнокачествена стока за първокачествена, хубавата стока държи за себе си.

Ние, когато оставяме работите, казваме: „Бог да ги уреди.“ Когато отиваш в бакалницата на светлината, в Божествената бакалница, остави работите ти да ги уреди друг. Кажете: „Най-хубавото ми дайте.“ Не си избирайте. Избирате ли вие, ще изберете най-долнокачественото. Щом си в другата бакалница, избирайте вие. Щом сме на земята, ние сме в бакалницата и всеки един от вас трябва да избира. Ако не избирате, дяволът ще ви избере най-долнокачественото. Дете ще се роди, пак ще избираш. Туй дете в тъмнината се ражда по един начин, в светлината – по друг начин. Някои хора се раждат вечерно време, някои посред нощ, имат един характер. Някои се раждат до обед, имат друг характер. Каквото казвате вие.

Казвам, щом сте се родили вечерно време, ще знаеш, че в тебе има много стока от бакалина на тъмнината. Но ти опитваш тия стоки добри ли са, или не. Трябва да знаеш твоята стока доброкачествена ли е, или не. Искаш пари назаем. Ти ще се покажеш много внимателен. Отиваш ти при бакалина на тъмнината, искаш да минеш за много праведен, искаш да вземеш пари от него. Мислиш ли, че ако изнесеш една от неговите отрицателни черти, той ще ти даде пари назаем? Нищо няма да ти даде. Ще кажеш: той не е лош човек. Не, не, ти умно не постъпваш. Ти от бакалина ще вземеш пари назаем, макар че е лош. Той ще ти тури условия, но ти избери условията, не се връзвай. Ти кажи: „Ако аз взема пари назаем за една година, колко са лихвите?“ Казваш: „Както ти уредиш.“ Ако е както той урежда, ще бъде като оня българин, който взел осем крини жито от един турчин, че след като плащал осем години, останали осемдесет крини. То е дяволът. Като те върже дяволът, след осем години ще имаш да даваш още осемдесет крини, ако оставиш той да урежда работите. Щом вземеш парите, не отлагай, плати. Оставиш ли, отиде вече. За една

година плати. С добрия бакалин може да отлагаш година, две, три, пет, десет. При онзи – за година, повече не отлагай.

Ако се зароди във вас желание, да изправите погрешките. Що е изправяне на погрешките? Една погрешка е един навик. Тай както българите, които се намират в Америка, дето има друг обичай. Няколко пъти може да го арестуват. В България сто пъти може да плюеш, никакъв затвор няма. Но в Англия има място, плювалници има. Не е позволено да плюеш където и да е. И в природата е така. Един англичанин казва така: „Законът на природата е закон на Англия.“ Англия се води по законите на природата. Както в природата постъпват, така и тя постъпва. В природата не обичат да плюеш, където искаш. Ти може да плюеш, тя не забранява, но ще платиш. Не се позволява да плюеш навсякъде. Плюеш ли, ще се яви полицай, казва: „Моля номера ви, името ви.“ Ще ви съставят един акт, ще ви глобят. Първи път ще ви глобят, втори път, трети, и ако човек не изправи една своя погрешка, не погрешка, то е един навик, какво ще придобие? На десет места плюеш, но десет акта ти съставят по сто лева. Ти едва на деня изкарваш 50 лева, какво си спечелил? Печалбата е, че ще изплатиш това, което има да даваш. То е икономическата страна.

Вие казвате, защо светът да е нареден така? Оставете този въпрос за света, защо светът е така нареден. Има работи, с които ние не трябва да се занимаваме. Защо хората трябва да се развиват, оставете този въпрос настрана. Как се е развивало човечеството. Даже най-видните хора проучват как се е развивало, как е минало от една форма в друга, се опитват да превърнат. Ние още не знаем в каква форма ще се смени конят, след тази форма конят в каква форма ще мине. Ако има прогрес, ако формата представлява закон на развитие на живота, тогава всяко стъпало, всяка форма ти трябва да знаеш към коя от формите спада в дадения случай.

Много от нашите мисли не са от рода на хората. Да допуснем, че у тебе се заражда желание, кажеш: „Да го хвана за врата, да го удуша!“ и мислите, че то е изкуство на човек. Не е изкуство на човека, то е изкуство на животните. Казва: „Иде ми да го хвана, да го разкъсам на парчета.“ Мислите ли, че това е от човека? То е на животните. Казва: „Искам да му направя добро, къщица да му мебелирам, да му купя дърва.“ То не е животинско, то е човешко.

Всичките отрицателни черти, които човек може да прояви, то са животински състояния, които човек носи със себе си. Или това са някои долни фази на човешкия живот на грехопадението. Тия фази ние сме наследили, това са неща, утаени в нашия организъм. Ние може да се освободим, не са толкоз опасни утайки. Ще дойде една утайка, ще се прояви. Ако вие знаете, може да се освободите. Сега човекът не е създаден от утайки. Има утайки, има и наслоявания, богатства, вложени в човешкия организъм, сили, с които той трябва да се справи.

Та в тази област трябва да знаем откъде започва личният живот. Има една област, да се занимаем с почвата, с всички елементи. Ако може да изучите личността обективно, вие тогава ще изучите отрицателните, лошите страни на личния живот. След като се справите с него, ще влезете да изучавате астралния живот. Той е вече животът на водата. Рибите преди хиляди години са придобили известна опитност, известни познания. След туй ще дойде интелигентният човек, то е човекът на ума. Ще се справите с какво? С въздуха. Най-после ще дойде разумният човек, той е духовният, плод на умствения свят. Вие ще имате тук силите на светлината и силите на топлината да се справяте. Мъдрецът вече се занимава със самия живот.

Тия четири области, то са условията, при които животът може да се прояви. Ако не разбирате тия условия, тогава и животът да дойде

във вас, ако не сте подготвени за тия условия, този живот правилно не може да се прояви. Вземете в земеделието. Може житото да го посеете, както българите го сеят, то е една от системите. Семето го хвърлят в почвата. Обаче сега има една друга система, която препоръчват, леховата система. Вие може да накарате един клас да порасте една педя и половина, но трябва да го посадите няколко пъти. В тази лехова система, най-първо, се посаждат семената рядко. След втори път, като се разкопае земята хубаво, тия покаралите житени зрънца се пресаждат наново на разстояние 20, 25, 30 сантиметра едно от друго. Ако вие посадите по тази система, от един декар ще изкарате толкоз жито, колкото може да изкарате при другата система от десет декара. Значи, ако на житото му дадете по-голямо пространство, то ще даде повече.

Следователно законът е същият. Вие имате известни дарби в себе си. Ако на тези дарби дадете повече условия, с по-малко усилия ще даде повече изобилие. Ако не разбирате, вие с години може да се мъчите. Добрия живот вие не го считайте една придобивка, която може да се даде по наследство. Добрият живот, добрите навици, то е придобивка. То е задача на живота.

Казва: „Аз искам да бъда добър." То е задача. Ти се раждаш с възможности да бъдеш добър. Но добър да станеш, то е придобивка на живота. Ти се раждаш с възможности да мислиш, но ти мъдрец не може да се родиш. Ти се раждаш с възможности, но всичките придобивки, това са възможности, зависи от вашата разумност как ще постъпите. Някой казва: „Сега аз не съм добър човек." Като че неговата добрина е наложена. Казва: „Да бях се родил добър, да бях се родил богат, ама баща ми да беше богат." Това са вметнати работи, че баща ви е богат или че баща ви е беден, това са вметнати работи в живота. Случайно е да бъде баща ви сиромах. Баща ви е сиромах, защото е заспал, защото не разбира, затова е станал сиромах. Баща ви

е богат, защото разбира. Ако вие вървите по линията на разбирането на баща ви, вие ще имате, както баща ви има. Ако вие не вървите по разбирането на баща ви, вие няма да имате, както баща ви, вие ще загубите всичко, което има. Може да се ползвате от опитността на баща ви. Миналото, опитността унаследявате, може да се ползвате, както от книгите на един библиотекар. Ти не може да вземеш тия книги, да ги задържиш за себе си. Чуждите добродетели и добродетелите на баща си не може да вземеш. Добродетелта на баща ти е негова, твоята добродетел е твоя. Туй, което придобиваш, то остава твое.

Затуй именно казвам всички хора да вярват. Хубаво е всичките хора да вярват, но твоята работа ще се оправи от твоята любов. Твоите работи ще се оправят от твоето добро, твоите работи ще се оправят от твоята интелигентност, от твоето сърце, от твоя ум. Не казвам, че ти ще бъдеш съвършен господар. Условията, при които си турен, тази Първоначална причина, Бог, който те е турил, този Бог има желание всичко да уреди, казва: „Разумно ще работиш." Той ти турил учители наоколо, да изпълниш неговия закон, оставил те е свободно там, дето работите вървят съгласно.

Сега вие вървите добре. Божествените ограничения идат, понеже Бог никога не може да направи погрешка. Ние сега мислим, че той, като допуща погрешка, казва: „Ще мине." Че като направим погрешка, даже той не мисли, законът е такъв. Ти, щом направиш погрешка, ще усетиш мъздовъздаянието не след много векове. Казва, карма. Някой седи на високо място, казва: „Аз ще скоча." След векове не иде мъздовъздаянието от скачането, веднага ще си изкълчиш крака. Казва: „Ще остане ли в другия свят да ме наказват?" Не, наказаха те сега. Мъздовъздаянието в света иде точно навреме. Туй, дето някой от вас казва, че нещо ви се случило от миналото, има нещо. Има нещо от миналото, но ти скочи. От миналото ти може да

направиш същата погрешка, че има мъздовъздаяние. Миналото върви, но ако си разумен, кармата не може да те застави да грешиш. Но е тъй, но ти може да не грешиш, може да не скачаш, от тебе зависи. Защо ще скачаш долу.

Казвам, в разумното разбиране на живота, този живот трябва да го примириш с условията, при които живеем. Да кажем, ти си беден човек, но не харесваш положението си, седиш, занимаваш се – защо Господ създаде света, колко е лош и т.н. Ти остави защо Господ направи света. Ти допусни в ума си, светът е добре направен, допусни, че всичките хора са добри, ти си останал на опашката последен, който трябва да се поправиш. Веднага ще се подобри светът. Ти като мислиш, че светът е лош, не си на правия път. Представи си, че всички са добри, и ти си останал последен в тази йерархия. Всичките хора са се обърнали към Бога, ти си останал на опашката. Ти живееш с неправилно убеждение на миналите векове, че хората са лоши. Може това да е една мисъл на миналото в тебе.

Кога са лоши хората? Щом някой човек ме излъже, той е лош. Преди да те излъже, не беше лош. Даде ми пари назаем, той е добър. Не ми ли даде пари назаем, той е лош. Преди да ми беше дал парите, не беше добър, и като не ми даде, стана лош. Дали човек дава, или не дава, то е друг въпрос. Не трябва да си създавам идеята, че еди-кой си човек е длъжен да ми дава, каквото поискам. Няма такъв закон. Който иска. Но при какви условия, който иска? Всички знаете, който иска, при какви условия дава. Той иска почивка, дай му почивка. Иска стомахът храна, дай му храна. Иска въздух, дай му въздух. Иска умът да мисли, дай му мисли. Ако ти дадеш на ума, каквото иска, ако ти дадеш на сърцето, каквото иска, ето закона, от който трябва да започнем. Ако на тия твои близки, които искат, не може да услужиш, как ще услужиш на външните хора.

Тогава вие ще се намерите в положението на онзи, който отива при друг. Той нямал доверие, казва: „Не може ли да ми кажеш една лъжа?“ „То, казва, беше на младини. Но сега лош е животът. Много съм пострадал, побеля ми главата. Баща ми умрял. Викат ме, нямам пари.“ Капват две сълзи. Онзи изважда хиляда лева. Казва: „Това е последната лъжа.“ Той сам не вярва на това. То е един краен пример. Аз не зная, такъв един пример едва на един милион хора може да стане. Турям един знаменател един милион. На един милион хора ще се намери един така да постъпи, но го има, не е изключение. На един милион случаи ще дойде един, така да те излъже по този начин.

Питам, след като те излъже, дал си хиляда лева, най-първо се заражда желание, казваш, той те излъга. Какво се образува в тебе? Казваш: „Що бях толкоз будала аз?“ Аз, ако съм на ваше място, ще го повикам, ще му дам един банкет, ще му кажа: „Понеже баща ти умрял, ще ти дам банкет, ще ти дам хиляда лева. Много ти благодаря, ти ми създаде хубави мисли.“ Аз му казах: „Кажи ми една лъжа.“ Не му казах: „Кажи ми една истина.“ Аз накарах този човек да лъже, казах му: „Кажи ми една дубара.“ Аз му казах да лъже. Ако му бях казал: „Ти си ходил в странство, кажи ми нещо хубаво“, човекът щеше да ми каже. Аз казах: „Я ми кажи една лъжа, кажи ми хем хубава лъжа.“ Сега има една опасност.

Една нова насока трябва да вземете. По някой път в живота има един морал, той е относителен. Ти трябва да бъдеш добър, това няма да туряте в сметка. Ти трябва да се учиш, това няма да туряте в сметка. То е все едно да казва някой: „Ти трябва да дишаш.“ Преди той да ми каже, аз дишах. „Ти трябва да ядеш.“ Преди той да ми каже, аз ядях. „Ти трябва да почиваш.“ Преди той да ми каже, аз почивах. Какво иска да ми каже „ти трябва да дишаш“, на това трябва да обърна внимание. Правилно трябва да дишам. Казва: „Правилно трябва да мислиш.“ Като каже: „Ти трябва да мислиш“, ти досега не си ли

мислил? Но правилно трябва да мислиш. Ти трябва да бъдеш добър християнин. Нима досега не съм бил добър християнин? Трябва да определим в какво седи тази добрина. Това е твое право. Казва: „Да разбера правата смисъл.“ Казва: „Учен човек трябва да стана.“

Казвам: „Ти си се облякъл тънко, скоро времето ще се измени.“ „Че отде знаеш, че времето ще се измени?“ Господ знае. Не се минава един час, времето се изменя. „Аз не го послушах. Вали дъжд, оквася се, може да се простудя. Този човек предупреждаваше, казва, времето е хубаво, но може да се развали, съмняваш ли се?“ Като тръгвах от къщи, бях неразположен, туй неразположение моят барометър го показа. Ти тръгваш, но времето ще се развали. Неразположението показва, че в пътя времето ще се развали. Тръгваш в пътя за стока, усещаш крайно неразположение. Казват: „Ти не си добре запознат, ще те излъжат.“ Ти го усещаш вкъщи, ти отиваш, казваш: „Казваше ми нещо.“ Хубаво, щом ти е казвало нещо, щом си така неразположен, трябваше да купиш най-малко. Ако искаше да купиш за десет хиляди лева, трябваше да купиш за хиляда. Ти си отишъл да купиш за десет хиляди, пък си купил за двайсет хиляди. Купуваш много стока, не може да я продаваш. Това е вътрешно лакомство.

Мнозина християни им се иска изведнъж да станат християни. Казва: „Искам да бъда много добър човек.“ Той иска да бъде много добър човек, всичките вестници да пишат за него: „Негово превъзходителство господин Иван Стоянов даде десет хиляди лева за сиромасите, двайсет хиляди лева за еди-кое си училище. Този е един благороден човек.“ Дава за Великден, за Коледа, после за другата година. Всичките хора знаят, че той прави нещо. Той иска да бъде добър човек. Питам, след като пишат вестниците, той казва, печели. Хората ще кажат, имал, че дал. Не е това.

Човек трябва да има едно вътрешно съгласие с живота. Друго нещо трябва да търси. Божественото, разумното. В какво седи туй

Божественото, разумното? Когато дойде това Божественото, разумното, ние постоянно го отричаме. Ще се заредят като този бакалин. Него ден ти ще влезеш в бакалницата на тъмнината. Ще попиташ за туй, което искаш, колко струва. Той ще ти даде най-калпавото. Тази захар ти не избираш.

Сутрин ставаш, молиш се, искаш да бъдеш добър човек. Но Бог на пътя ти дава най-малкия опит, да бъдеш добър човек. Срещне те един господин, казва: „Ела с мене да ми направиш една малка услуга." Най-малкото е то. Ти казваш: „Много съм занят, ще почакаш." Не може да се отлага, след време се сменя. Трябва да знаеш, ако на този услужиш, Бог ще ти уреди всичките твои работи. Ако е бакалин на тъмнината, ще си помислиш, ще направиш избор. Щом някой ти казва: „Ела да ни направиш една услуга", и е от бакалите на тъмнината, прави избор. Но, ако този човек е от бакалите на [светлината], никакъв избор не прави. Когато срещнеш бакалина на светлината, каквото той ти каже, направи го. Но когато срещнеш другия бакалин, прави това, което ти знаеш.

Сега, вие сте се объркали във вашето съзнание. Всички ваши грешки седят ето в какво. Вие не знаете да употребявате знаците плюс и минус, нищо повече. Защото, ако вие имате задача – имате между скоби петнайсет, двайсет, трийсет (15, 20, 30) – това са числа, с които може да оперирате. Ако пред тази скоба турите знака минус на всички ваши операции, какъв ще бъде резултатът? Ще направите сметка, но всичко това ще има да го давате. Обаче, ако на всичко това турите плюс, ще имате печалба. Питам тогава, как правите операциите? Какъвто знак турят, това и ще излезе. Ако даже вие имате пълна къща със злато и ако на тази къща турите знака минус, всичкото злато ще се изпари. Всичко това ще се изпари. Златото ще се изпари, както снегът и ледът. Всичките твърди вещества се изпаряват.

Щом турите един знак в природата – един знак, това е една мисъл, една сила. Щом туриш плюс, всичко се събира. Щом туриш минус, всичко се събира, но и всичко се разтопява. В минуса нещата се разтопяват, в плюса нещата растат и плод дават. Плюсът, това е органическият процес в природата. Минусът, това е разтопяване – един механически процес. Следователно, ако вие работите с един механически процес, ще имате едни резултати; ако работите с органически процес, ще имате други резултати.

Следователно във вашия духовен свят работите едновременно с два метода: единият механически, другият органически. Ако работите механически, имате разтопяване. Нещата бързо стават и бързо се разтопяват.

Казвам, старите методи, които имате, ще ги държите настрана. Аз желая сега от вас, стари и млади, мъдрите да добруват и добрите да благуват. Така наричам, старите да добруват. Добрите наричам млади. Бащата казва: „Добър си." Мъдрите да добруват, добрите да благуват. Младите благуват, а старите добруват, почиват. Турците казват: [...] На едната страна като легне, то е един метод за размишление. Има една секта, която казва – като легнеш на едната страна, се повдигаш, ще дойдат едни мисли. Той, като иска да направи добро, ще легне на дясната страна.

Това са стари методи, не ви ги препоръчвам. Ако някой иска да знае какво да направи, нека иде на Витоша. Да легне на дясната си страна, че като се върнете дома, ще направиш доброто, което искаш. Ако искате да направите лошо, легнете на лявата си страна. Като се върнеш, всичко ще бъде наопаки. Стари методи са това. Ако го направя тук на пътя или вкъщи, не върви. Ти може да се изтягаш, както искаш. Влезе жената, казва: „Какво си се изтегнал! Какво се изтягаш!" Минаха онези времена. Тя не разбира, че той е бил маг, а сега е деградирал. Той иде на кревата, иска да се изтегне. Тя няма да

го остави. Той, като иде в стаята да си легне, трябва да се заключи. Ти, като влезеш, виж дали е на лявата, или на дясната страна. Ако лежи на лявата, нищо не казвай. Ако лежи на дясната, кажи: „Почини си малко. Аз, като си починеш, след половин час пак ще дойда."

Казвам, нужна е почивка в света. То са методи и начини на един маг. Ще мислите, че като лягаме да починем, това са го правили разумни същества, те са си почивали. След като спим цялата нощ, то е магически процес – ставаш сутрин обновен в чувства и мисли, готов за работа. Значи ти си влязъл във връзка с живата природа. Като лягаш да спиш, ти се остави на ръцете [на съня], в почивката на съня се остави. Този сън ще внесе всичко, от което се нуждаеш.

Сега аз искам да ви наведа на мисълта: не трябва да се коригирате един друг. Срещнеш някого, казваш: „Мен този брат не ми харесва." И себе си не харесваш. Срещнеш някой брат, когото не харесваш. Ти се спри в себе си и кажи, че той е предметно учение за тебе. Ти само забележи какви са знаците. Тогава, ако един ученик излезе и оперира, и не туря знаците намясто, какво прави учителят? Някъде ученикът може да коригира, ако знаците не са правилни, ако числата не са правилни.

Да кажем, имате числото 565. Ако туй 5 на единиците го направим 4 и другото 5 на стотиците направите на 4, числото ще се превърне на 464. Каква е разликата? Вляво ти имаш единица загуба, но ако е в третата редица, имате 101. Казва: „Моята погрешка – като твоята." Ако аз съм обърнал в първата редица 5 в 4, а ти в третата редица си направил същото, ти си направил сто пъти по-голяма грешка от моята. „Ти, казва, като мене грешиш." Не, не – аз турям хората на редици. Първа редица, втора, трета, четвърта... десета. Тогава, колкото повече се повдигам, най-малката погрешка в голямата редица е голяма.

Числата, това са сили, с които трябва да се оперира. Може би една стотинка в първата редица нищо не значи, но единицата ако ти промениш в десетата редица на числата, тогава единицата в какво ще се превърне? 1 000 000 000. Един милиард стотинки колко правят? Една погрешка на първата редица е едно и една грешка в десетата редица е милиони. В природата сметка има. Как тъй – математика се изисква. Изисква се едно условие.

Аз съм решил няколко лекции да бъда безличен. Някой път, като говоря, казвате: „Днес Учителят имаше някого предвид.“ Аз, когато говоря, имам предвид само себе си. Оперирам само с известни числа. Най-първо, вие не сте тук с вашите имена. За мене вие сте все инкогнито тук, все князе сте. Не сте с вашите собствени имена. Някой е Иван Драганов, но не е Иван Драганов; Петко Стоянов, но не е Петко Стоянов. Това не са определени единици. Що ще говоря за тях? Защото най-невежият от вас, когато аз направя погрешка и той знае, че съм направил погрешка, като влезе при мене – очите са отворени на четири.

Един такъв репортьор на вестник казва: „Аз го мислех, че е вегетарианец, пък той яде масло. Много благочестив, но и точено имаше.“ Точеното не влиза в моето меню, нито маслото, Но маслото е наложено. Дошла една сестра, казва: „Учителю, ще ядеш масло, “ Тя ме намира – малко съм твърд, сух съм. Аз го тълкувам. Казва: „Ти, Учителю, като видиш някоя погрешка, не се нахвърляй. Малко мекичко, “ Казвам, умна е тази сестра. Понеже е умна, дала масло. Заради неин хатър нарушавам правилото, защото умно постъпва. Дава ми една задача – да вкуся от нейното масло. Вкусвам маслото, другото дам, зная как да постъпя с нея. Ако аз не вкуся, не зная как да постъпя. Донесла баница – разрешавам въпроса. Тази сестра е толкоз работила, трудила се. Трябва да оцениш труда на другите. Ще каже: „Работил съм целия ден.“ Като дойдеш вкъщи, трябва ли да го

нахукаш? Целия ден работил – трябва да го нагостя, вкусвам от баницата.

Тъй разглеждам философски работата. Някой седне, казва: „Не направи добре баницата.“ То е вече вкус. Ако кажа, че баницата не е добра, непременно ще взема един килограм брашно, ще го разточа и като направя като него баницата, казвам: „По-добра от нея няма.“ Направя моята, вкусвам нейната – и тя е същата, то е само на вкус.

Изобщо правило е, всеки брат и сестра, както направи нещо сърдечно, то е хубаво направено. Ако са го накарали по принуждение, без разположение, тогава въпросът е друг. Аз отнасям въпроса до вътрешния живот. Нещата стават добре по причина на нашите мисли, на нашите чувства. Туй, което ние влагаме в яденето, туй, което влагаме в направеното, то е важно, то остава в края на краищата.

Та влагайте вие хубавото в живота. То остава единственият капитал. Другите неща са само опаковка отвън.

Та казвам, сега трябва да знаете закона. Как ще смекчите външните условия? Железарят знае как да смекчи желязото. Жената знае как да очисти къщата, как да изпере дрехите. Ние искаме да променим външните условия на живота. Има закон, по който условията може да се изменят. Трябва да оперираме с този закон.

Да кажем, искате да помогнете [на] един брат, който и да е. Вие сте всинца много бедни хора. Съберете се някъде, но никой да ви не знае – едно от правилата. Вие сега това правило няма да го изнасяте навън. Може да го изнесете, но вие ще замязате на Буда, който, като излязъл от школата, всичко забравил. Едно време и Буда[100] бил в

[100] **Буда** (Buddha), санскр. „Просветленият“ – название, но не име, на Сидхарта Гаутама (ок. 563-483 г. пр. Хр.), историческият основател на будизма и всички негови по-късни представяния. Произхожда от владетелски род на някогашна държава, чиито земи са в днешен Непал. Преданието разказва, че женен за красива принцеса и баща на син, на 29 години той напуска двореца в търсене на екзестенциални отговори и заживява като аскет. Следва духовни практики, но те не го задоволяват и

школата. Като помислил да дойде да спасява света, мислил да издаде много работи. Като излязъл навън, забравил много работи и малко изнесъл.

Всичките видни пророци все забравят. Съберете се десет души, но нито един от вас няма пет пари. Искате да правите добро на този брат Добри. Този брат е беден, той не се оплаква от беднотията. Съберете се десет души, искате да помагате. Да просите не искате, да се излагате. Кажете: „Аз му давам хиляда лева." Вие нищо не давате. Друг казва: „Аз давам петстотин лева." Вие пишете. Друг казва: „Аз давам две хиляди." Най-после десетият казва: „Аз давам петдесет хиляди." Колко станаха? Туй ваше желание има възможност още същия ден да се реализира, може след един месец, два, три, година. Но това, което вие сте определили, не може да иде по-далеч от десет години. Каквото вие сте определили, то ще бъде. Ще определя после другия закон. Вие определяте хиляда лева. След един месец, след като определите хиляда лева, вие спечелвате десет хиляди. Отделяте тия хиляда. Този, който дал пет хиляди, спечелва пет хиляди. Отделя петстотин. Ако, след като сте обещали на този брат, вашето положение се подобри, защото – или ще се подобри положението на онзи, комуто искате да помогнете, или ще се подобри вашето положение, щом вашето положение се подобри, дайте тази сума. Защото, като помогнете на този брат, вие ще изпълните волята Божия. Закон на природата е това.

Тъй щото може на този, комуто дадете, може нищо да не дадете – някой дядо, някой брат дал му завещание, колкото вие сте му определили. След един месец или една година тия пари идат. Ако не дойдат тия пари, ще дойдат чрез вас. Ако вие не сте верни на това,

---

постепенно изоставя традиционните учения, тръгвайки по собствен път. На 35-годишна възраст достига просветление и се отдава на проповядване на своето учение, свързано с вътрешно освобождаване и развиване на потенциала, с личната отговорност на индивида за собствената му съдба и преживяване на трайно щастие.

което сте обещали, този закон има друга реакция. Ако не дадете, всичко това в двоен размер ще иде. Не само ще изгубите десет хиляди лева, но и двайсет хиляди.

Ние не искаме да говорим за загубите. Ако вие вярвате и влезете в природата, тя е пълна с богатства. Трябва да бъдете честни. Каквото искате, ще дойде, но разум се иска. Няма да хлопате. Тя е една работа, съобразена със законите на природата. Ако целия ден дрънкаш на вратата, нищо не разбираш. Най-разумният, най-способният ученик не дрънка учителя, нито ученикът дрънка. Той гледа и разбира – малко загатне, той разбира. Учителят знае способния ученик. Ако много дрънкат, значи празни сте. Казва: „Много дрънка, какво да правя?“ Тури повече вода, който дрънка, напълни го. Те са окултни закони.

Ако един човек е талантлив, ние можем за една година да го направим най-способния и най-даровития. Този закон работи и за нашето умствено подобрение. Който и да е от вас, за една година може да го направим талантлив да започне да свири. За една година може да го направим, но десет години ако работи, каквото пожелаем, то ще стане.

Българинът, който е много практичен, казва: „Зей, коньо, за зелена трева.“ Право е „зей, коньо, за зелена трева“, докато не си ял. Щом се наядеш, седни, че почивай. Сега, това е едно от правилата. Вие, ако седнете и разглеждате дали туй може да стане, вие ще се намерите в положението на онзи англичанин, който ходил при английския лорд. [...]

Но туй, което е вложила природата, няма никакво изключение. Щом работиш, няма никакво изключение. Ако има изключение, то зависи от нашето разбиране.

Та като ученици на тази живата природа, се изисква вяра. Човек трябва да бъде като разумно дете. Вяра се изисква, вяра разумна. Щом

не може да го постигнеш по един начин, не настоявай, измени – втори начин, трети. Измени, докато ти постигнеш това, което желаеш. Желанието е неизменно. Ти идеш на едно място – няма храна. Идеш на второ. Ти ходи, [до]като намериш храна, ти все ще намериш. Даже онзи, който има сила, не се изисква дълго време да ходи. Дойдеш до някоя гостилница – този гостилничар като че ви чака. Ако светът не беше така хубаво нареден, щеше да мяза на едно голямо страдание.

Готова ли е песента? („*Да.*“) Изпейте я.

Един брат изпя „Песен на зората“.

Сега забележете, първият процес започва с туй, което в природата става, върви гладко. Мъдри да добруват, добри да благуват. Мъчно върви – то е до нас. Втората част трябва да се изглади. Първият процес добре започва. Влезе ли човешкото, то е, което мъчно става. Изкуството е там.

Само светлият път на мъдростта води към истината.

21 лекция, 15 януари 1930 г., София, Изгрев

ОПИТНА ШКОЛА[101]

Отче наш

Размишление

Всеки ученик или всеки верующ има да се занимава с две задачи по отношение на числата: абсолютни числа и относителни числа. Но отношение на философията има да се занимавате с реалните неща на живота. Едновременно трябва да изучавате човешкия свят и Божествения свят. Именно трябва да държите в ума си мисълта: абсолютно реалността не може да се прояви на земята. Тя временно се проявява.

Вземете един процес, вие сте гладен. Като се наядете, мислите ли, че няма да огладнеете? Не се минат три-четири часа, гладът пак се явява. Пак се нахраните, не се мине много, пак огладнеете. Сега философията, защо е гладът. Гладът е един стремеж, една реалност, на която никой не знае произхода. Тогава се задава въпросът, без ядене не може ли. Та казвам, трябва да се утоли жаждата. Щом има глад, без ядене не може. В човека то е един стремеж да се прояви вечното в човека. Ти, като си гладен, благодари на Бога, че си огладнял, защото в този глад ще видиш Божията благост. Този глад, то е благо на Бога. Ако не ядеш, няма да благодариш. Дойде желанието да спиш, благодари на Бога, че искаш да си почиваш, то е условие да видиш Божията благост. Това е едно схващане.

Малкото дете вкъщи направи една погрешка. Дойде баща му с пръчицата, понашари го. Веднага за пръв път то се слиса, как, отде баща му да го набие, отде извади този закон. Намери се в едно противоречие. От една страна, го обича, от друга страна, има

[101] Лекцията е в пълния си необработен вид.

пръчица. Пръчицата отде излезе? Детето накара пръчицата да израсне. То като не послуша, пръчицата израсна. Щом човек върши волята Божия, пръчицата не израства.

В какъвто и да е смисъл, дето наказват човека, то е едно противоречие. Може да бъде противоречието в ума, може да бъде в сърцето, може да бъде във физическия свят, но справи се с противоречието.

Сега, на първо място, как ще се справиш с противоречието? То е най-лесното. Щом си нацапаш ръката и си при някой извор, не ходи да се показваш на този, на онзи, че си се оцапал, не се стреми да се чистиш с кърпа, но тури ръката си в извора, измий я във водата и благодари, че си се оцапал, за да видиш свойствата на водата. Ти след всяко измиване изучаваш свойствата на водата. Ти като си измиваш калта, от водата влиза едно качество, свойство, никой друг път, ако не беше се оцапал, нямаше да влезе.

Да допуснем, че както сега светът е направен, че хората не биха правили погрешки, да допуснем, че всичките хора бяха светии. Но в света нямаше да има светии. Сега има светии, понеже има грешници. Светии и грешници, това са два полюса. Онзи, който разбира: в света се явява грехът, за да се явят качествата на светията. Злото се явява в света, за да се прецени доброто. Пък онзи, който иска да проникне в дълбокия смисъл на злото – никога не може да се разреши. Преди да е съгрешил човек, други съгрешиха преди него, още по-напреднали. В сравнение с тях човек е дете. Човек в райската градина е дете. Преди него съгрешиха по-големи. За малкото дете казват, че имало ябълка, а за по-напредналите, които съгрешиха, казват, че се възгордяха, но как се възгордяха и какво направиха, никой не знае.

Сега ще ви чета Дванадесета глава от Деянията. На какво трябва да почива опитността? На реалното, на Божественото. То всякога трябва да се прояви. Ние рядко съзнаваме това проявление. Аз ще ви

прочета Дванайсета глава, пък вие ще си направите заключението. (Учителят чете.)

„А в църквата ставаше усърдна молитва за Него.“ Сега вие казвате: „Господ нали знае. Щом знае, ние не трябва да се молим.“ Не е въпросът, какво Господ знае, ние трябва да се молим. Че учителят знае, то е друг въпрос. Ти ще учиш. Учението на учителя не те ползва, ако ти не учиш. Те се молиха и резултатът на тяхната молитва какъв е? „И когато ангелът щеше да го изведе, Петър спеше вързан между два войни с вериги.“ Както всички, когато ще се случи нещо, спят. Ангелът му заповядва какво трябва да прави. Забележете, ангелът не му даде никаква директива, той го остави насред пътя, не му каза къде да ходи. Освобождава го и го оставя на пътя. Сега Петър, като го остави ангелът, идва съзнанието в него. „Петър дойде на себе си.“ Когато слугинята съобщава, че Петър хлопа, и първите християни не вярваха. Казват: „Кой знае какво ти е хрумнало. Той е вързан.“ Те са вярвали, че е неговият ангел. „Той е!“ Казват: „Луда е.“ Както сега казват. Сега, когато някой направи пакост на добрите хора, иде мъздовъздаянието. Петър знаеше обичаите на евреите, до известна степен той бил прозорлив.

Аз наричам Божествено, това е малкият елемент, който успокоява човека, както в туй последното положение. Че има други, които се грижат за човека, то е, което внася успокоението в човека. Сега мнозина застават на почвата, казват, едно време имало нужда от чудеса, сега няма нужда, понеже чудесата са били за неверните. Сегашните хора не са много вярващи, следователно има нужда от подобно изявление. Че слънцето преди векове изгрявало, нима сега няма нужда да изгрява? Има нужда. Че звездите изгрявали преди векове, нима сега няма нужда да изгряват? Има нужда.

Казвам, за бъдеще всеки един от вас поне да има донякъде една опитност. Не е необходимо всички да имате една и съща опитност.

Има извънредни опитности. Те са като високите планински върхове, те не са за всички. Има обикновени опитности, които са за всички. Някой се обезсърчил, понеже няма тази голямата опитност. Колко планини на земята може да има като Хималаите? Само едни. Всичките други планински вериги са други. Има съотношение между планините. Така и между опитностите на хората има съотношение. Нещата в природата не се повтарят. Щом има една висока планина, не може да има като нея втора. Щом има две планини, еднакво високи, те ще си противодействат.

Като се изследват планините, вземете Хималаите, те вървят постепенно, постепенно се снишават до най-ниските. То е вярно за святостта на хората. Святостта е специфично качество, то не е за всичките хора, да бъдат свети. „Свети бъдете." Ти може да бъдеш вярващ, праведен, но свят, ако ти е определено в тази смисъл, може да станеш. Сега да разберете „определено". Щом си даровит, имаш условия да учиш, да придобиваш всичкото знание, което е необходимо. Щом нямаш способности, задоволи се с малкото знание, него придобий. Заради голямото знание не оставяй малкото.

Мнозина правят същата погрешка. Един виртуоз, като слушал друг, по-знаменит от него, в Русия, се самоубил, че и той не е такъв виртуоз. Някои от вас се обезсърчават, като видят праведен човек. Ако е за ярем, светията има по-голям ярем. На грешниците турят малък хомот, на светиите турят такъв, че като го натоварят, тегли за десет волове. Десет пъти е по-голям яремът му, отколкото на грешника. Като слон е той, светията. Сега от вашето гледище вие мислите, светията е чиновник, покръщат го. Върши работа той, най-много работи той. Най-работните хора са светиите, много малко спят. Някой път подремват един час или половин час, другото време работят. Виждали ли сте мазоли на светии, светийски мазоли?

Потребна е тази новата струя в света, да поддържате връзката с невидимия свят, да се усили във вас животът. Не този живот. Вие, ако нямате връзка, ще замязате на една щерна. Ако нямате връзка, пак ще имате живот, но ще чакате да завали дъжд и от покрива на някоя къща да дойде да се напълни щерната. Няма да бъдете извор. Щом образувате връзка с невидимия свят, вие ще замязате на един извор. Сегашната идея на човечеството е всичките хора да станат големи или малки изворчета, да текат.

Казвам, ако някой от вас е обезсърчен, нека има смирението. Десет-двайсет сестри и братя да се съберат да се молят заради него. Защо да не се молите един за друг? Двайсет сестри, съберете се. Какво ще кажете и вие? Българите едно време имаха навика, при някоя вдовица ще идат двайсет-трийсет души на тлака, ще ѝ жънат.

Сега ние сме дошли да положението сами да се молим за себе си. Мъчна работа е. Светиите може да се молят, но по-слабите, за тях се казва: „Молете се един за друг."

Най-голямата сила в ръката на един верующ е молитвата. В едно отношение най-голямата сила, това е знанието, това е връзката, която трябва да бъде разумна, с Божествения свят. Молитвата е разговор. Тия, които са завършили своето развитие, ти трябва да се приближиш при тях, трябва да слушаш, да се молиш. Тогава, както сегашните ученици ходят при професора, разговарят, или художници, или скулптори. Този ученик иска да усвои изкуството, той обикаля веднъж, дваж, три, четири, пет пъти. Вземете онзи, който прави поезия, колко пъти ще коригира, после рими има, ритъм. Римите много лесно може да се намерят, но ритъмът е мъчен. Той туря две думи в рими: „Планини високи, долини дълбоки."

Необходимо е всякога човек да спазва своя детински дух. Детето се отличава с едно качество на приемане любовта, която дава. Когато Бог дава, вземай, не питай защо го дава. Защото, ако питаш защо Бог

дава, ти ще вземеш, и после ще дойдеш до обратния процес, ще дойде другият процес, ти ще даваш, той ще взема. Тогава, ако питаш, ще дойде другото, да даваш, за да знаеш. Когато Бог дава, не питай, използвай. Та и в яденето ще изпитате Божиите блага. И в знанието ще изпитате Божиите блага. В любовта ще изпитате Божиите блага. В мъдростта ще изпитате Божиите блага. В истината ще изпитате Божиите блага. Навсякъде ще опитате Божието благо в света.

Мнозина от вас вече сте на една възраст, казвате: „Остаряхме." Защо остаряхте, кажете ми. Ще ме заставите да кажа нещо, което не желая: остаряхте, но не поумняхте. Не всички, някои от вас са толкова умни, че моите погрешки намират. Четири очи имат. Мъчно е да се намери една погрешка в света. Най-мъчното е да намериш една погрешка в света на един човек. Защото видимите погрешки не са погрешки и видимите добродетели не са добродетели.

Ще ви кажа две противоречиви правила, не ги обяснявайте. От незнайното е излязло знайното и от знайното е излязло незнайното. Това, което не си знаел, излязло това, което знаеш, и от това, което знаеш, излязло това, което не знаеш.

Сега ще поставите въпроса, защо именно, как тъй от туй, което аз зная, да излезе незнайното. Под думата „незнайно" се разбира по-високо знание, туй което ти не знаеш, разбира по-високо знание, което не разбираш. Туй, което не знаеш, ако по буква тълкуваш „не знаеш", е друго.

Значи от обикновените числа 1, 2, 3 излизат ония незнайни съотношения, които излизат от незнайното. От обикновеното знание излиза незнайното, висшето знание, а от висшето знание излиза обикновеното знание. Тъй се тълкува в света.

Казвам, трябва да започнете с малките опитности. Ако ти нямаш един малък опит, ако ти не започваш с малките работи на нещата, ти до великите никога не може да дойдеш. Ако от великите работи не

може да слезеш долу, никога не може да имаш туй знание. Онзи човек, който от великото знание слиза до малкото, ако този човек съизволява да се занимава с малките работи, имате вече опит. Незнайното, това е реалното в света, а пък знайното, това е относителното. Сега ние на земята вървим по обратен път, за да се убедим, че има друго знание, вън от сегашното. Сегашното знание не води към този път чрез заключения и опити. Казваме, трябва да има нещо в света.

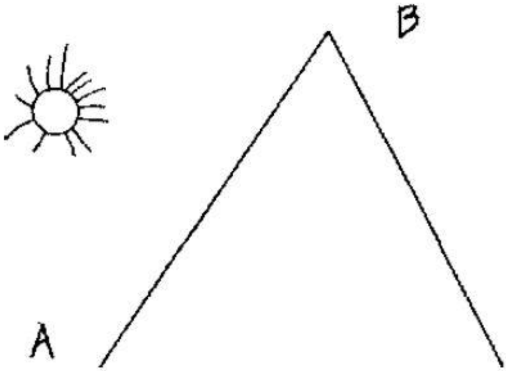

Фиг. 1

Тогава в природата има един процес. Между двете линии има съотношение. Когато слънцето изгрява, огрява най-високите върхове. Когато слънцето се качва нагоре по своята орбита, сянката слиза долу. Този закон е верен. Щом ти на физическото поле в материално отношение губиш, в духовно печелиш. Страданията, това са сянката, с която слизаш. Ти страдаш – слизаш надолу, ти трябва да знаеш, че реалното се качва нагоре. То е смисъл на живота. Имаме обратен процес: щом слънцето дойде до залязване, сянката започва да се качва. Ние се радваме, когато сянката започва да се качва. Сянката се

качва нагоре, но реалното слиза. Питам, кое е по-хубаво, сянката да слиза или да се качва.

Да ви представя въпроса тъй. Представете си в дадения случай линията A, по която слизате. Ти си слуга, цанил си се при един много добър господар, плаща ти, да кажем, сто златни лева на месец, които правят три хиляди и седемстотин лева. Малко ти дава в сравнение. На другата страна ти имаш един господар, който ти плаща по десет хиляди златни на месец, но всеки ден те бие по два пъти на ден. Питам тогава, кое е за предпочитане, десет хиляди и по два пъти да те бият на ден или сто лева златни и да се отнасят човешки с тебе. Онзи винаги ти казва: „Аз пари ти давам, трябва да работиш." Другият ти казва: „Много малко ти давам, но братски постъпвам." С втория господар имаш разбиране на общи начала. Кое е по-хубаво? Следователно в дадения случай туй малкото с любов е за предпочитане, отколкото голямото с вътрешно неразположение.

Сега някои с вашите философски възгледи мязате на този господар, който дава по десет хиляди на месец, но всеки ден има погрешка. Да кажем, че някой пророк пророкува, но не се сбъдва пророчеството, ти тогава какво ще направиш?

Разправяше една от българските пророчици, Кортеза, нейната опитност. В България, ако една жена, която да се нарече пророчица, тя е първата, всички други след нея идат, това е мое мнение. Тя казва: „Имам три състояния. Едното, Божествено, виждам нещата, каквото казвам, става. Друго състояние, човешко, половината е вярно, половината – невярно от това, което казвам. Трето състояние имам, в което трябва да се моля. Дойде някой, казва: „Кажи ми нещо." Аз искам да им угодя. Каквото кажа, не става, ще ги излъжа. Тогава дойде дяволът. Казва: „Отдалеч ида, кажи ми нещо." Колкото пъти съм казвала в туй положение, все е невярно и колкото бой съм яла, все за това. Трябва да мълча, но Кортеза все иска да се покаже."

Често и в другите хора това състояние го има. Някой път ще мълчиш. Като дойде онова положение, да се качиш на върха, на този Божествен връх, то е едно съчетание в природата. Когато той е свързан с всичките разумни същества, всички те ще му помагат. Пророкът, който предсказва нещата, и стават, той не е сам. Цяла йерархия му помагат, той тил има. Онзи, който казва, и не става, той е сам. Щом се повдигате, всичко може да направите, тил имате, не сте сами. Щом кажете: „Аз вече съм придобил, стъпил съм на краката си…“ Някоя сестра казва: „Стъпила съм вече на краката си.“ Не, тил имаш, не като Ирода. То е от Бога. Той казва: „Аз съм.“ Но има едно християнско смирение, което не е вярно.

Някой път ние носим привидно смирение. Някой казва: „Аз не съм много учен.“ Той очаква да му кажеш: „Ти си много учен.“ Позволиш ли си да му кажеш, че не е учен, ще си намериш белята. Той казва, че е беден, туй-онуй, а иска да каже, че е учен човек. Ти само му кажи, че е невежа. Той сам може да си казва, той, като ти казва, опитва те какво ще му кажеш. И действително нямаш право да му казваш, че е невежа. В какво седи неговото невежество? Той е толкоз невежа, колкото ти си в дадения случай. Когато ние дойдем до Божествения свят, и аз може да бъда толкоз невежа.

Значи под думата „невежа“ разбираме: нещо не знае, има нещо, което е пропуснато. Изисква се едно вътрешно смирение. В туй смирение трябва да има знание. Може да имаш знанието на апостол Петър, да знаеш, че ангелът дошъл, бутнал твоите вериги, обуеш се. Каже ти: „Стани и излез вън.“ Този човек, който е изваждан от тъмницата, или онзи, който не е изваждан от тъмницата, е по-силен? Който е изваждан, той има убеждение в себе си. И философът има знание, но не почива на един реален факт. Затуй са необходими реални факти в живота. Все таки трябва да имате една малка опитност.

Някои поне от вас насън сте били избавяни. Разправяше ми един, насън натиска го една мечка, почва да го дави. Дошъл баща му, който бил умрял, хванал мечката за опашката. Казва: „Избави ме баща ми от мечката.“ Ако баща му не го бе избавил от мечката, какво щеше да стане? Щеше да се събуди. Но все таки това е една опитност. Друг един православен свещеник разправя как се мъчил. Той сънува, че го нагълтва едно куче. Казва: „Като ме нагълта, после ме изплю навън.“ Но след туй нагълтване какво става? Три месеца е боледувал, на косъм е бил животът му. Ще дойде кучето в дадения случай. Кучето е една опитност неблагоприятна. След това ще дойде друго. „Добре че ме изплю, че като поп щях да умра.“

Сега и първият, и вторият пример е реален, действителен. Онзи, че баща му хванал мечката за опашката, и този свещеник не знае защо това куче го е нагълтало, защо го е изплюло навън, отде накъде. Но има съотношение, той боледувал, и в неговия живот станал един преврат. Казва: „Ако не си изправиш отношенията към Бога, ще те нагълта това куче. Ако не ги изпълниш, ще те нагълтам, ако ги изпълниш, ще те изплюя.“

Може да сравните лошите условия с онова куче, което може да те нагълта. Щом речеш в себе си да служиш на Бога, ще те изплюе кучето навън. То са ред други условия. Та у вярващия всякога трябва да се усилва неговата вяра. Сега не говоря, не ви казвам, че нямате вяра. Имате вяра. Някои имате вяра да скъсате един конец, но като туриш двата конеца, не може да ги скъсаш. На друг вярата е силна да скъса два конеца, но като туриш три конеца, не може да ги скъса. Казвам, моята вяра се изпълни на един конец, искам и на два конеца, после на три, четири, пет, шест, седем, осем, девет, десет, единайсет, дванайсет. Казвам, дванайсет конеца като ги навъртите, моята вяра е като туй въже, ще се скъса.

Казвам, може да концентрирате вие вашите мисли където и да е и да скъсате едно въже. Опитали ли сте се вие да скъсате един конец, да видите? Вземете две тояжки, свържете един тънък конец, концентрирайте мисълта си, да видите дали може да скъсате конеца. Вземете най-тънкия конец. Вие ще кажете: „Този опит е толкоз прост. Пие толкоз напред сме отишли, да късаме конеца сега!“ Онези от вас, които искат наука, да видят какво може да направят. Мнозина от вас ще се разочароват, конецът няма да се скъса. Конецът много мъчно се къса. Трябва да знаеш спесифично как да концентрираш своята мисъл, как да скъсаш този конец. Но за да направиш този опит, трябва да има разумни поводи, не само да констатираш един факт. Възможно ли е със своята мисъл да скъсаш един конец? Ако с мисълта си може да скъсате един конец, тогава може да насочите вашата мисъл където и да е като творческа сила.

Сега външната страна, разумната страна. Една мисъл във вас може да е като конец, да ви свързва. Имате едно ваше желание, то е като конец, едно последствие ще образува. Един конец между два колци, това е едно желание. Някой човек от вас е взел пари, хиляда, две хиляди лева, но не ги върнал, не ги платил, прави си оглушки. Искаш да бъдеш добър, но дойдеш до конеца, не може да го скъсаш. Ако този конец вътрешно не може да го скъсате, външно – още по-малко. Ако някой от вас може да скъса един конец от макара, аз давам хиляда лева, една премия. Мъчна работа е. И другият въпрос е мъчен. За Бога трябва да простиш, но Бог никога не ни принуждава да простим. Бог ни опитва, но никога не ни заставя да простим. Ще дойдеш до конеца, не може да минеш този конец. Този конец е на пътя, отдолу не може да се провреш, нито отгоре може да прескочиш. Ако речеш отгоре да прескочиш, той ще се повдигне, ако речеш отдолу да минеш, той слиза. По никой начин не може да прескочиш, нито да се провреш. Ти трябва да скъсаш този конец. Има други

начини, може да го развържеш. Понеже развързването взима повече време, скъсването – по-малко, по-практично е да го скъсаш.

Казвам, този малкият опит е към вярата, която трябва да имам. Тази живата вяра, с която човек да се не обезсърчи. Обезсърчаването ще дойде. Пие не проповядваме, че няма да дойде обезсърчаването. Промени ще дойдат, но за нас е важно да добием онази реалност.

Най-първо, може да имаш две вериги турени. Аз зная праведни хора, имат вериги турени, молят се на Бога. Казва: „Каквото се помоля за хората на Бога, много ме слуша, но каквото се помоля за себе си, не ме слуша.“ Някой казва тъй: „Каквото се помоля за себе си. Господ все ми е дал. Каквото се помоля за другите, Господ нищо не дава.“ Някой казва: „Молих се за себе си, имам един вол. Господ да ми даде друг, но умря и другият вол.“ По-добре да не беше се молил за вола. Има хора, като започнат да се молят за тебе, волът ще ти иде и овцата ти ще иде. Защо ти е такава молитва!

В съвременния християнски живот и в новото учение съществуват големи противоречия за физическия и духовния живот. Трябва да знаем донякъде причините. Само онзи, който те обича безкористно, неговата молитва може да бъде благотворна. Онзи, който не те обича, неговата молитва не може да бъде благотворна. То е закон донякъде. И затуй в основата, не да те любят, любовта е акт по-силен, но да бъде молитвата благотворна спрямо тебе, трябва да те обичат.

Основната идея коя е? Двете вериги да се скъсат. После човек трябва да се учи. Когато се яви ангел на Мойсея, каза: „Изуй обущата си.“ Когато човек излиза от човешкото и влиза в Божественото, той трябва да се изуе. Ангелът, който изважда Петра от затвора, понеже го въвежда в света, казва: „Обуй се.“ Когато отиваш в човешкото царство, ще се обуеш, ще се облечеш, ще напълниш кесията. После ще напълните джобовете си, и двата джоба. Вие казвате: „Без пари.“

Когато отиваш при Бога, ще отидеш бос, гологлав, от нищо не се нуждаеш. Когато отидеш в човешкото царство, хубаво ще се облечеш. Христос казва: „По-напред ви казвах така, но сега ви казвам – с тояга и с пълни джобове.“ Когато кажем, че без пари може – може, когато отиваш при Бога. При хората когато отидеш, без пари не може.

Сега ще гледате да не направите грешката на онзи турски дервишин в банята. Когато отидеш на баня, трябва да имаш десет стотинки, да платиш. Че ти служиш на Бога! Казва: „Това е твоят занаят. Тази баня не съм направил да се къпят хората без пари. Аз се прехранвам от нея.“ Законът е такъв. Условията при Бога са едни, при хората – други.

Следователно и за човешкия характер, когато обичаш един човек, може да му кажеш много работи, но когато не го обичаш, затвори устата си и нищо не казвай. Когато не обичаш някого, похвали го. Ако кажат: „Много зле мислят заради тебе“, кажи: „Много добър човек е. Аз го познавам, много добър човек е.“ Похвали го. Големите дипломати правят така.

Представете си, че вие сте затворен, ти вземеш стражаря да го ругаеш, казваш: „Много лош човек.“ Кое е по-хубаво – да дойдеш чрез закона на любовта или да идеш чрез закона на противоречието? Аз препоръчвам на една млада мома. Хващат я, доведат я при един стражар. Тя го хване за ръката, постисне го, усмихне се. Като стисне ръката, поусмихне се, все се смекчава законът. Тя иска да каже: „Ти този закон отскоро си го хванал.“

Най-после той се застъпи за нея, връща се при началника, казва: „Погрешно сме я хванали, тя е много добра.“ „Тъй ли – казва началникът. – Пуснете я тогава.“ Вие ще кажете, то е грешно. Скъсайте тази верига. Ангелът иде, нищо повече.

Сега аз давам това само за изяснение. Те са изключителни случаи. То се случва много рядко. То е една досетливост, една, тъй да

кажем, възпитана воля. Силата, която Бог е поставил в душата, разумно използвай. Ние говорим за разумното. Когато привеждам някой пример, имам предвид разумното. В разумния свят нещата имат смисъл. В човешкия свят имат пак смисъл, но законите са други.

Казвам сега, направете един опит да скъсате конеца отвътре. Всеки има по един конец, опит направете. Този конец, ако имате достатъчно време, развържете го. Защото, ако не правите тия опити, животът се обезсмисля. Разправяш веднъж своята опитност, разправяш втори път, трети, хората се насищат. Всеки ден трябва да казваш нещо ново. Човешкият живот на промените изисква нещо ново. Нещата, които не се подновяват, те отслабват. Всеки ден вие ще внасяте по една нова мисъл, ще я намирате. Не излизайте навън, докато не я намерите. Може да е малка като мушица, но да бъде нова идея. Туй новото, колкото и да е малко, всеки ден трябва да го имате. Туй Божественото да проникне. Не си разположен, не отивай на работа. Ще кажете: „Какво ще каже началникът." Да допуснем, че вие сте началник, но трябва да дадете отчет. Какво ще кажете, защо не сте отишли? Да допуснем, че вие сте неразположен, не отивайте. Какво ще пишете на вашия началник? („По домашни причини") Ако кажете, не съм разположен, по домашни причини, е най-лесното. Ако кажете: „Жена ми не ми позволи." Жената е една сила.

Аз съм привеждал онзи пример, дето един считал, че жена му е много лоша. В своето нетърпение я хвърлил в кладенеца да се дави. След малко един дявол, побелял, бяга от кладенеца. Казва: „Защо бягаш?" Казва: „Една жена дойде." Онзи, който направил тази поговорка, искал да каже, че е много лоша. Светица е била. Като влязла вътре, проповядвала е на дявола, че той трябвало да избяга. Тя излязла от кладенеца и не се върнала при мъжа си, заминала си. Но той се научил, че дяволите ги е страх от жена и станал лекар. Отива при някой болен, казва: „Жена ми иде." И болният става. Той, откак

хвърлил жена си в кладенеца, направил къща, купил си волове. Всички дяволи бягат. Тази жена, от която бягат всички дяволи, сила е тя. Като кажеш: по домашни причини, разбира се... Какво се разбира „по домашни причини“? По домашни или по семейни причини се разбира, или жена му е болна, или децата, или майката. Туй за семейните. Ами онези, които не са семейни? При втория начин научно трябва да се доказва. Другото, без да се доказва, по закона на вярата.

Най-първо, трябва във вас постепенно да развивате вярата. Щом се развива вярата, развива се и говорната реч на човека. Можете напълно да знаете към каква степен на развитие сте дошли. Ако имате една реч, по думите, които употребявате, ще знаете какво е вашето развитие. Вярата продиктува речта. Чрез вярата убеждаваме хората, вярата ни проправя пътя в живота. Надеждата ни стимулира, вярата ни проправя път, любовта реализира нещата. Когато говорим за вярата, разбираме: пътят е навсякъде отворен, всички препятствия вътре в живота трябва да се премахнат.

Сега това са общи положения. Да кажем, ако влезете в опитите. Има една школа в християнството, спесифична във всичките мистични школи, има една мистична школа на опитите. Който влезе, той дава обещание, че няма да пита. Като влезеш, задължен си, каквото ти казват, да направиш, помни това. По-добре не се свързвай. Най-първо ти казват: „Не се свързвай, трудно е.“ Като влезеш, няма да питаш. Каквото ти кажат, трябва да го направиш. Ще кажете: „Ако не е право?“ Не влизайте! Щом влезеш – право-криво, ще го правиш. Казва: „Не се свързвай, за да бъдеш свободен.“ Обаче в тази школа, щом мислиш, че може да ти кажат и нещо, което не е много разумно, тия хора не са много просветени. Ако тия хора тебе може да те турят на един опит, който може да понижи твоя морал, тия хора не са

разумни. Но ако всичките опити имат за цел да те повдигнат, те са разумни.

Казвам, разумните същества нямат някоя своя лична цел. Има две школи в света – едната черна, другата бяла. Там като влезете, малцина излизат. Излизат учени, но мнозина пропадат. Казвам, навсякъде се изисква изпълнение. Например, в тази школа ако влезете, най-първо, ако ти си един княз, ще ти дадат да миеш паници. Мръсни паници ще ти дадат и няма да ти дадат един парцал, сам трябва да намериш. Ще прегледат паниците, ще кажат, че не са хубаво измити. Представете си, че вие сте от обществено положение, не знаете да миете паници. Пишат бележка, че не си знаел да ги умиеш хубаво. Ще се намериш в противоречие.

В този опит седи една от великите тайни. Човек, който не знае да мие, какво знае? Миенето е първото нещо, защото в опитите ония прибори, с които трябва да оперираш, трябва да бъдат чисти. Този закон е верен. Всяка една мисъл, с която трябва да оперираш, трябва да бъде чиста, понеже тя е едно средство, сила, с която може да оперираш. Мисълта, това е един елемент, с който ние може да боравим.

Следователно, като наумиш този закон, ти може да дружиш с хора, които са чисти. Не само да имаш предвид твоите мисли, но и с другите хора, които имат чисти мисли, трябва да оперираш. Казвам, то е опитна школа, в която хората може да се развиват. Вие ще дойдете дотам. Някои са влезли в опитната школа, някои ще дойдат, но има едно разбиране. Щом влезеш в опитната школа, ще се намериш в едно голямо противоречие. Най-първо, може да ти дадат да умиеш паниците. После, да знаеш къде да хвърлиш помията.

Сега колко мисли останаха във вас? Веригите, като дойде ангелът, трябва да ги скъса. Значи онзи, който ни ръководи, има един, който е всякога заинтересуван от нас, има един – дали ние го знаем,

или не, той е заинтересуван. Когато той дойде, ще скъса веригите от твоите крака, ще те освободи, ще те изведе из страданията. Ще бъдеш ти тогава при своите близки, ще им разправиш опитността си.

„Зора се светла зазорява „

Помнете една мисъл: не се ровете много във вашето минало. Не ровете една рана, не изваждайте превръзките десет пъти на ден. Превържете я веднъж и я оставете да оздравее. Щом много пъти я превързвате, тя живеница ще стане.

Казвате: „Не съм способен човек.“ Не мислете за това, че не сте способен човек. Грешен си. Благодари, че си грешен, ти ще опиташ Божията благост. Ти си дошъл в света да опознаеш Бога, не себе си. Ти остави себе си, ти си една форма. Ти като познаеш Бога, ти тогава ще бъдеш величие, всичко може да направиш. В момента, в който не може да познаеш, ще кажеш: две втъкаваш, три разтъкаваш. Не се ровете, не казвайте: „Грешен съм.“ Кажи: „Много хубаво, че съм грешен, намясто е. Светия съм. Много хубаво, че съм светия, намясто е. Невежа съм. Много хубаво, че съм невежа, намясто е. Малък съм. Много хубаво, че съм малък, намясто е. Нари нямам, намясто е. Богатство нямам, намясто е.“ Казвай си, че някой си познал, че е богат. Щом той е богат, ти съзнаваш една истина. Щом аз съзнавам, че някой е богат, Бог му е дал туй богатство, туй знание, радвай се. Учи се някъде, радвай се, че има кой да го учи. Следователно, мене като учат, аз ще има кого да уча, аз ще стана учен човек.

Аз може в половин час да ви направя учени хора. Как тъй? Вземете едно желязо, което е черно, аз може да го направя в половин час да светне. Като го извадя, ще свети като лампа. Именно това е положителна страна. Има един обратен метод. Но някой път аз съм го употребявал, но той е преходен. Например някой път ви казвам: „Трябва да взема дрипа, да измия паниците.“ То е временно, да мия паници. В Божествения свят два пъти в една и съща паница не може

да ядеш. Тук и десет пъти може да ядеш, но в Божествения свят втори път с една и съща лъжица не може да ядеш, втори път нова лъжица, нова вилица.

Тогава питам, какъв е вашият закон? Когато пишеш писмо на твоя приятел, всеки път на нова хартия пишеш. Казваш: „Пратете ми хартия." Всякога нова хартия, не може старото. Старото спада към друг закон. Има някои, използват закона, казват: „Ние сме праведни." Срещне ме някой, че ми гледа ума. Казвам, ти благодари. Ти се считаш по-умен, но ако аз не съм глупав човек, ти не можеше да бъдеш умен. Аз съм причината ти да бъдеш учен. Казва ми: „Ти си много учен човек." Има възможност и ти да станеш учен човек, и ти имаш възможност.

Гледайте все положителната страна. То е правилният път. Някой път аз казвам някому: „От тебе нищо няма да стане." Не са ме разбрали. Аз искам да кажа следното: „Тъй както чувстваш, тъй както мислиш, тъй както постъпваш, нищо няма да излезе от тебе." Ти си като муха, дойде до прозореца, трак-трак. Онзи, който направи прозореца, е по-умна глава. Прозорците са по-яки, отколкото главата на една муха. Да е волска глава, може да счупи прозореца, но една муха, ще бъде смешно. Не мислете, че вие може да счупите тия джамове, те са по-яки. Вие ще изучавате характера на вашия стопанин, че той по някой път отваря прозорците. Разумност се изисква. Като отвори, излез навън, не се блъскай. Туй е сега разумната страна.

Седиш, дойде голямо нещастие, някоя трудна мисъл, зарадвай се. Че да кажем, не си красив, грозен си. Казваш: „Грозен съм." Че някой път грозотията е по-хубава, отколкото красотата. Някой път неучеността е за предпочитане, отколкото да бъдеш учен. Те са временни отношения сега. Щом не си учен, хубаво е. Щом си учен, пак е хубаво. Но в даден случай не ми стига умът, казвам, като

заминеш, трябваше да му кажа това. Ти ако беше казал това, не знаеш какъв щеше да бъде резултатът. Но тогава ще мязате на онзи българин, който отишъл във Варненско при един чехларин. Мерил, мерил, всичките чехли не му стават на краката. Турчинът казва: „Калъпсъз.“ Той излязъл на четири-пет километра оттам и казва: „Ти си калъпсъз.“ Ако беше казал в дюкяна, щеше да го набие.

Някой път благодари, че не ти дойде на ума, че ти дойде на четири-пет километра. Дръжте за положителната страна. Нещата както се слагат, е хубаво. Беден си. Сега не е да ви утешавам. Беднотията, то е едно преходно състояние, през което трябва да минете, път на живота е. Ако Бог те е турил на място, може би този път е най-хубавият път. Беднотията е добра замисъл на Провидението. Не че Бог иска да те остави беден през целия живот, той те изпитва. Ти си свободен всичко да мислиш, но всичко в света работи за добро. Най-голямото противоречие съдържа една Божествена мъдрост. За бъдеще ще проверите, че тия закони са верни. Каквото и да се случи, за онези, които обичат Бога, ще се превърне за тяхно добро. Ако е така, да придобием тази опитност и да вървим напред. Знание придобивайте, сила придобивайте.

Дойдат някои от вас при мене, казват: „Учителю, аз не искам много пари.“ Малко не искайте. Когато ще искаш, или много искай, или нищо не искай. Аз, като ида при някой човек, няма да искам хиляда лева. Като дойда при вас, ще искам двадесет и пет милиона златни. Това е най-малкото, което трябва да дадете. Един ден това ще бъде най-малкото. Сега показва на каква степен на развитие сте. Сега казвате, да дадеш двадесет и пет милиона, ще се разтърси земята, земетресение ще стане. Ти, като дадеш двадесет и пет милиона, като че си дал двадесет и пет стотинки. Значи седи в ума ви една много голяма величина. Когато дойде Божественото, изобилие ще имате.

Например вчера бяхме на екскурзия. Казвам на един: „Много си богат. Екскурзията струва двадесет и пет милиона, билетът струва двадесет и пет милиона и толкоз за въздуха. Другото е даром.“ Значи петдесет милиона в злато. Казва: „Да ги имам.“ Ще ги превърнем във валута на земята. Като станеш учен, може да превърнеш събраната енергия в един хубав ден, може да превърнеш в двадесет и пет милиона злато. После, ако тази енергия събереш и направиш десет грама радий, един грам струва девет милиона, значи девет по десет. Знание се изисква.

Сега ние сме още в пътя на деца. Ние сме в положението на онзи петел, който ровил на купището, дето слугинята изхвърлила един скъпоценен камък. Петелът ритнал скъпоценния камък, казва: „Да беше едно житено зърно.“ Толкоз разбира. Ако вземе скъпоценния камък, има хиляди петли да се хранят. Казва: „Зрънце да е.“

Ние сега търсим зрънца, дребните идеи, пък тия скъпоценните неща заминаваме. Ние сме дошли до положението. Не че вие сте петли на бунището, то е само за изяснение. Най-хубавата идея в нас, най-хубавото, което Бог ни дава, ние го ритаме, там е погрешката. Погрешката е в неоценяването. Бог ти дава условия да се повдигнеш, ти не може да схванеш. Какъв момент очакваш за бъдеще някога? Пък за бъдеще ще дойдат други неща предвид. В дадения случай днес има благо, използвай го. Ако не едно, второ, трето, четвърто. През целия ти живот Бог няма да те остави. Всеки ден носи своето благо. Той няма да ти даде една възможност, но хиляда възможности. Единия клуп като хванеш един ден, всичко ще тръгне.

Божията любов носи пълния живот.

22 лекция, 22 януари 1930 г., София, Изгрев

МАХАЛОТО[102]

Отче наш

В думите „зора се зазорява“ дайте един отчет само в природата каква е зората, какво представлява сама по себе си.

Размишление.

Едно забавление за деца. (Учителят показа едно махало, с което се мерят теченията в човека.) Това е една кофа, с която може да се изкарва вода. Сега някои от вас искате да знаете какво означава. Природата не го е създала. Значи в природата съществуват известни сили, които действат така. Но този образ, тъй както хората го направили да врачуват, ако се държи ръката отдолу да изолира, показва енергиите, които текат в човека в едната и другата ръка. Разделени са на вътрешни градуси, но същевременно са така елементарни. Има течения, които са здравословни, има течения, които са болезнени. Често тази стрелка, която е чувствителна, се обръща, на едната и на другата страна се върти, магнетическа е. Може да се определи какво е състоянието. Всеки човек може да се познае нервен ли е, какви са мислите, тревожи ли се. Ако мисли положително, стрелката показва, песимист ли е. Ако не е, стрелката играе. Какъвто е човекът, такава става и иглата, ту на едната, ту на другата страна се движи. Стрелката е вътре. Това е копринен конец, да се изолират теченията.

Всеки един човек е едно такова махало. Като те хванат отгоре за главата, ще показваш. Един човек е такова махало, влезе в едно

[102] Лекцията е в пълния си необработен вид.

общество, казва: „Не зная, неразположен съм, нервно напрегнат.“ После се чувства радостен. Как ще го кръстите, какво махало? Скръбните хора се въртят по един начин, радостните хора се въртят по друг начин. Глупавите се въртят по един начин, разумните се въртят по друг начин. Все въртение има. И глупавите се въртят. („Как се движат?“) Много искате изведнъж. (Учителят върти махалото.) Туй показва как се върти земята.

Човек е един чувствителен уред. Човешкото тяло е хиляди пъти по-чувствително, отколкото това махало. Всичките тия състояния, които денем вие минавате, ту грешници ставате, ту светии ставате, едно махало сте. Казвате: „Не съм разположен днес, няма да се моля.“ Щом нямаш пари, ще се молиш и оттатък ще минеш. Идеш при бакалина, ще се молиш. Щом джобът ти е пълен, изправиш се горд. Тази поза от какво зависи? Нямаш убеждения. Това са неща, наложени отвън. Дойде офицерът, войникът се изправя, замине си, отпусне се. Дойде учителят, ученикът се изправи, замине си, той се отпусне. Тези положения са наложени отвън, това не представлява нещо съществено, това е амалгама, която времето ще изхвърли. Има такива амалгами, научни амалгами има, религиозни амалгами има. Щом амалгамата изчезне, и огледалото изчезва.

Казвам, има преходни неща, които се отразяват на тия вътрешни състояния. Трябва да различавате състояния от състояния. Не съм разположен. Съществено ли е това неразположение? Много съм радостен. Съществено ли е това състояние, твоя радост ли е, или е отражение? Законът е такъв в махалото. Който е радостен, ако турите друг при него, който е по-радостен, веднага ще произведе точно обратен ефект. Турите при някой скръбен друг, по-скръбен, ще произведе обратен резултат. Той ще стане радостен. Казвате: „Защо?“ Защото едно състояние може да се смени с друго. Затуй именно

стават тия вечни промени. Човешките промени се дължат на физическия свят, както стават.

Сега, разбира се, не само това, но онези учени хора, които изследват, те забелязват известни движения, които стават. Но ръката има линии. Тия линии показват, че има течения. В хиромантията това са течения. И следователно, ако течението е силно, ако туриш туй махало отгоре на линията, започва да се движи по линията на ума или започва да се движи по линията на сърцето. Не само това, онези, които наблюдават, ще забележат, че има известни движения, които се поддават на туй махало, които показват състоянието на индивида какво е. Например в туй направление, както го виждаме, се забелязва трептение на тази стрелка отгоре.

Казвам, човек трябва да наблюдава своето махало всяка сутрин, като стане. Всеки един си има по едно такова махало в себе си, и още не е уредил. Като съчетае човешкото махало.

Сега по някой път вие питате. Вие задавате много мъчни въпроси. Нита ме някой: „Колко пари имаш в джоба си?“ Иска да знае едно от двете – или иска да му даде, или иска да му вземе. Казвам: „Имам две стотинки.“ „Нека стоят за тебе.“ Казвам: „Имам хиляда лева.“ „Дай ми петстотин лева назаем.“ Дойде някой в някое общество, казва: „Кой е най-почтеният, най-големият?“ Защо търси най-големия, най-почтения? Защо иска пари назаем, да му направи услуга? Дойде някой, пита: „Кой е от вас най герой, смел човек, който знае да стреля?“ Иска да образува хайка, чета. Всеки търси съответстващи индивиди в света.

Та от невидимия свят, света в който живеете, често ви рекрутират, всеки ден мъже и жени ви рекрутират. Ходиш, стреляш в гората, но никакъв заек няма, всички патрони изхарчени, нищо не убиеш. Целия ден го рекрутират. Ходи, бум-бум. Някой от вас може да е бил на някоя сватба с тези турски тъпани: дум-дум.

Казвам, ако ние дойдем да се освободим от тия противоречия, да видим в какво смешно положение се намираме. Например някой често ме пита, казва: „Кажи нещо ново.“ Аз зная какво. Кажи в джоба какво имаш. Да дам нещо. Работата с даване не се разрешава. Животът всякога дава, той не се различава. То е в разбирането вътре, ако ти можеш да разбереш. Например в дадения случай аз питам числото 5 идейно ли е, или просто като едно изражение. Кажете вие какво чувствате, числото 5 идейно ли е число, или не. Сега вие сами ще си дадете мнението, туй всъщност, което предполагате. Вие казвате: идейно. Числото 6 в дадения случай идейно ли е сега? Но вие се смущавате, не сте свободни, нащрек сте, да не би да ви хванат. Когато се надуват хората, е така. Например някои от вас не искате да четете, да не би да направите една погрешка, стеснявате се.

Най-първо, всеки език си има свое правописание. „Ям“ как се пише на български? С „я“ ли се пише? Ядене, іадене – няма какво да се спираме яденето какво означава в дадения случай. Когато човек яде, наблюдавай го, ти ще го познаеш по яденето. Като седне на трапезата, ще го познаеш какво мисли за тебе, добро ли ще ти направи, като го нахраниш, или лошо ще ти направи. След време от яденето, от едно чувство на яденето, като го угостиш, ще познаеш за бъдеще какво ще ти направи този човек за това ядене, какво ще излезе от яденето. Ако наблюдаваш първите десет хапки, както взема хляба, как отхапва. Той това може да го направи несъзнателно, както това махало е несъзнателно, но мисълта в него ще се изрази. Както взема хляба, ще го познаеш. Дайте му една пита, не му давайте малко. Опечете му една пита и го оставете той да я разчупи. Опечете една кокошка и оставете той да я разкъса. Турете една паница с една хубава лъжица и вижте как ще започне. Оставете цялата пита, цялата кокошка.

Българите, които живяха петстотин години под турците, се научиха да угощават турците, да не им правят зло. Всякога, когато българите хранеха турците, знаеха свойствата на свинята, че турчинът, в който страстите са силно развити, турчинът е на повърхността. Турчинът беше пратен при българина, българите да възпитат турците. И турците възпитаха българите. Защото на турците бяха главите вдигнати отзад, развити са отзад техните глави. Турчинът не му мисли много, турците не са един мислещ народ.

Сега турците, които дойдоха да завладеят българите, бяха хора на кефа. Ако бяха разумни... Те за петстотин години, тъй както се разредиха в цяла Европа, изгубиха почти всичко. До Виена дойдоха. Тия турци бяха се забравили. Тия турци бяха се позабравили, те започнаха да гонят своите султани. Кой беше най-прочутият султан, който ходи да се бие с Тамерлана? Втория път може да научите кой беше.

Историята е едно огледало. Човек може да играе ролята на турците. Човек може да играе ролята на Тамерлана. Човек може да играе ролята на Наполеона. Колко време продължи държавата на Наполеона? Работите, които бързо стават, бързо се развалят. Работите, които медленно стават, медленно се и развалят. Закон има. Вие не може да ускорите нещата в природата. С каквато бързина нападате, каквото ще бъде нападението, такова ще бъде и отстъплението. Законът е почти същият: в един прилив колкото приливът е силен, толкоз и отливът ще бъде. Тъй щото в реакцията трябва да знаете, както се проектира вашата мисъл, такава ще бъде и реакцията. Трябва да знаете, че всяка мисъл има своя реакция, всяко чувство има своя реакция, всяко убеждение има своя реакция, всяко едно верую има своя реакция. Трябва да знаете, реакциите ще дойдат отвън. Именно човек всякога трябва да се спира. Когато дойде в света, той мисли върху реакциите, които ще дойдат.

Да допуснем сега, че вие забогатявате. Ще дойде реакция в богатството. Най-първо между окръжаващите хора, между които сте. Ако са бедни, се показват учтиви, но после започват да се групират около вас. Но когато вие минете, все ще кажат нещо по ваш адрес нежелателно, ще започнат да се разпространяват слухове, откъде сте взели това богатство. Дали тия слухове ще бъдат верни, или не, то е друг въпрос. Хората може да кажат каква ще бъде реакцията. Ако не сте разумни, вие може да си създадете цяла една катастрофа.

Да допуснем, може да имате сиромашия, не защото богати хора има сиромаси, но защото има хора богати със сиромашия. Аз наричам бедните хора богати със сиромашия, богати сиромаси хора. Има сиромаси хора, които, като видиш, съжаляваш. Друг, като видиш, съжаляваш, че не е по сиромах. Казваш: „Малко му е, още тури." Този, който стъпил на врата, искаш да стъпи повече. Питам, защо? Аз минавам покрай този човек, аз съм недоволен. Тази мисъл не е моя. Туй показва: онова същество или този човек създава около себе си една аура, такова влияние, което той възприема. Като минава покрай него, чувствам влиянието, което аз имам. Искам да туря крака си отгоре. Този човек нищо не ми е направил. Минавам покрай някой човек беден, нищо не ми говори, но в мене се зарежда желание в душата ми да му направя нещо. Тази мисъл пак не е моя. Друг в дадения случай иска да му помогне.

Следователно предава се мисълта у мене. Или този човек дошъл в съзнание, развива се една мощна сила. Казва: „Добър е светът. Аз не бях умен, аз създадох около себе си лоша среда." Той се коригира, коригира, създаде се една силна мисъл. Веднага неговата мисъл се предава, започвам да се разговарям. Като мина покрай него, казвам: „Умен човек е този, може да му се помогне."

Казвам сега, във всяко едно общество или всеки един човек, който се яви на земята, не мислете, че нещата може да се дадат даром.

Трябва да се образува една мощна мисъл в ума, трябва да се образува едно мощно чувство в сърцето, да потече. Който бил сух извор, да потече. Човек мяза на сух извор, някой път трябва да потече. Всички ще започнат да говорят, че сухият извор станал влажен.

Казвам сега, вие, тъй както седите, какво очаквате? Всички очаквате все нещо. Но в този живот дарбите, които съществуват, как може да приложите, тъй както сте? Аз да ви врачувам. Не искам „ще бъде", „може би", тоест няма да бъда такъв строг пророк. Ще ви предскажа, да бъде приятно на всинца ви. Но без да искам, може да кажа нещо, което може да не ви е приятно. Има неща, които не може да кажем. Не сме красиви. Питат ме: „Тъй както ме гледаш, харесваш ли ме? Какво мислиш?" Казвам: „Не си много от красивите." „Ами защо така мислиш?" „Не мисля аз, но каквото виждам, казвам. Тъй както те виждам, не си много от красивите." Казва: „Тъй не съм ли снажен?" „Не, слаб си." Този човек, като казвам, той си изказва своето мнение, не го скрива, каквото вижда, говори.

Добре сега, аз трябва да проверя неговата мисъл доколко е вярна. Щом седя, да кажем, аз зная, всичко виждам, че на веждите липсва един сантиметър, на ушите липсва 1/5, един недоимък. На носа му липсва 2/10, на брадата му липсва 3/20, на челото липсва 1/3. Аз го виждам, какво липсва, научно. Туй липсва, онуй липсва, тогава изваждам своите заключения.

Че ако няма съразмерност в мене, може да преустроя цялото тяло. Всичко туй, ако живея един живот, всички тия числа може да ги изменя, може да ги направя плюс. Навсякъде изменям знака минус в плюс. Туй, което липсваше, го доставям. Срещна го втори път, казвам: „Какво мислиш заради мене?" Казва: „Харесваш ми се. Оправил си се. Носът е намясто, ухото е намясто, веждите са намясто, очите са намясто, ушите са намясто. Всичко, казва, харесва ми се."

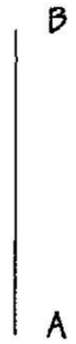

Фиг. 1

Има едно чувство, с което ние оценяваме хората. Има една права линия, един перпендикуляр, спуснат от челото пред лицето. Това е моралът. AB, това е принцип на природата. Тук всичките течения стават съразмерно, както в това махало. Обаче, ако вашата уста не излиза вън от това махало и ако вашият нос не излиза вън от тази линия на природата, и ако вашата брада не излиза вън от тази линия, вие сте разумен човек. Щом излезе, вие се разширявате, ставате активен. Вашият нос се издава вън от линията, не остава зад линията на природата. Следователно постъпката вън от тази линия на природата не е разумна.

Вие сте взели едно предприятие. Казвам ви, няма да го изкарате, понеже разумността ви, умът ви, и той не е излязъл вън, той останал назад. Но същевременно не сте проектирали вашето сърце и вашето сърце, и то останало назад. Силите на сърцето ви не са развити, нещо ви стяга. Вие се радвате, искате да направите нещо, но нещо ви спира. Имате едно движение напред и друго назад.

Дотогава, докато човек е раздвоен в себе си, всичките негови действия са наполовина верни. Вие имате една дроб: 1/2. Следователно, когато имате 1/2, тогава резултатът е: имате две спечелено и две изгубено. Имате плюс две и минус две, дават нула.

Резултатът е нула. Нула, значи сте в положението, както сте влезли, така сте излезли. Отивате да слугувате, две спечелите, две изгубите, имате една нула. Тази нула показва, че трябва да подобрите лошите условия. Тия лошите условия са хората наоколо, всичките хора, които влизат в тази наука, те изменят това състояние. Ще им дадете един банкет, ще ги угостите, ще ги викате втората неделя, третата неделя. Като ги викате, като знаете да говорите сладко, веднага ледовете и снеговете около вас ще започнат да се топят. Вие казвате: „Добър е Господ. Трябва да се покажем малко добри."

Добре, вие сега ще кажете: „Нима трябва сега да подкупваме хората?" А нима трябва да опълчваме хората против себе си? Хората не трябва да се подкупват. То е минус. Харчиш енергия да даваш от себе си, не искаш да ги подкупваш. Мислите ли, че ако не искате да го подкупите, е по-благородно? Подкупете го, нищо повече. Ами че ти, когато обичаш някой човек, нали го подкупваш. Когато майката обича своето дете, не го ли подкупва. Природата подкупва на общо основание. Но ще дадеш нещо на човека. Тъй като го подкупиш, ще го подкупиш на хас. Като го подкупиш, дай му един милион. Ти му даваш сто хиляди лева подкуп. То е другата страна, подкуп може да го обърнеш. Подкупи го в правата смисъл. Или каква дума да употребим вместо „подкуп"? („Привлечи го.") Нещо още по-благородно дайте. („Предразположи го. „) Предразположи един човек, онова, което няма в себе си, ако той е един човек, на който силите не са балансирани, внеси известни елементи, виж.

Трябва някои от вас да изучавате химията. Там известни киселини, като се съединят с глицерина, ако се съедини глицеринът с един елемент от меките, ако го съедините с азотната киселина, той чудо ще направи, динамит става. Питам сега, ако вие на глицерина на вашата любов турите азотна киселина, какво ще стане? Във веществото на любовта има киселини, като ги съедините с глицерина,

ще стане цяла експлозия. Именно ще дойдете до онази любов. Има една любов. Природата ще остави известни елементи на любовта, в които ние да внесем своите елементи. Тя иска да ни опита доколко ние сме умни да направим съединение. Каквито съединения направим, такива последствия ще носим. Има думи, в които тя дава своите съединения.

Когато аз говоря за природата, аз взимам нейните съединения. Тя си има своя химия, тя показва как трябва да се направи. Както тя каже, трябва да се направи. Аз взимам нейните съединения, понеже в нейните съединения експлозия няма. Любовта може да бъде активна, без да прави зло. Щом аз правя съединение и в моята любов има разрушение, по това се отличава човешката любов от любовта на природата, от любовта на Бога.

Човек в своята любов няма предвид благото на онзи, когото обича. Той всякога има предвид своето благо. Когато говорите за човешка любов, където и да е, тя всякога има предвид своето благо. Право е, то е според разбирането, не е лошо. Но там, дето е достигнал човек, ял, пил, може да кажем, сега се отличава по своите резултати. Божествената любов на физическото поле винаги започва с минус. Човешката любов започва с плюс. Но знаците се превръщат. Минусът става плюс, плюсът става минус.

Сега да определим. Когато дойде Божията любов, човек всякога има едно разширение. Той и в старини, на 120 години да е станал, винаги има едно разширение, подмладяване, животът има смисъл. Дали е мъж, или жена, каквото и положение да заема, има разширение. Щом той дойде в закона на човешката любов, постоянно се губи смисълът на живота. Като достигне на 120 години, казва: „Що бях толкоз глупав. Трябваше да си поживея." Ако живял един порядъчен живот, на 120 години ще съжалява, че е живял. Казва: „Не

съм знаел как да живея.“ Ако е вегетарианец, ще съжалява, че не е ял кокошки, прасенца. Все ще съжалява.

Сега вие, които слушате, казвате: „Защо Господ така е направил света?“ Има един свят, който Господ направил, има един свят, в който Бог живее сега. Ние ще дойдем до света, в който Бог живее, не света, който е направен. То е неговият терк, неговата проба. В този, направения. Божи свят, ти ще направиш нещо.

Тогава ще мязате на онзи турски бей, който отишъл на гости на един българин. Той му дал една хардалия, която малко реже. След като попил, станал весел. „Чорбаджи, искам да свиря.“ „Свири.“ Започнал той. Казва: „Чорбаджи, искам да играя.“ „Играй – казва, – ефенди. Свободен си.“ „Дай – казва – още от сладкото.“ Питам, този турчин, ако не беше пил хардалия, щеше ли да играе и пее. Вие ще кажете, хубаво, той се напил с хардалия. Онзи момък, който се държи за колана на някоя мома, не е ли пил хардалия? Хардалия е пил, нищо повече.

Сега злото не е там. Това са елементи, които са влезли вътре. Какви са последствията? Сега да преведем. Да кажем, ти приемаш едно ново учение. Новото учение предполага, че ти си приел нещо у тебе. Хващаш се за новото учение, играеш. Питам, какви ще бъдат резултатите? Онзи, като минали две, три, десет години, казва: „Не върви тази работа.“ Че не е ли пак същото като Иван Веслей[103], който, три деня след като се оженил, среща го един негов приятел. Реформатор, умен човек, на хората акъл дава, не може да разбере една жена. Умен англичанин, реформатор човек, тук в методическата църква методистите са негови последователи, казва на приятеля си:

[103] **Уесли, Джон** (1703-1791) – английски духовен деец и теолог, основател на методизма. Държи своите проповеди под открито небе, близо до вярващите, които насърчава да разпространяват Метода за четене и тълкуване на Светото писание. Влиятелният методизъм е катализатор на много социални реформи, в това число поставянето на основите на аболиционизма.

„Не си струва човек да се жени.“ Не си струва да научи един урок. Иде при него млад човек. „Слушай – казва, – искам да ми дадеш един съвет. Намерих в твоята църква една отлична сестра, много ми се хареса, искам да се оженя. Тя е най-добрата в църквата.“ Казва му: „Тя с Христа може да живее много добре, но не и е тебе.“ По своята лична опитност говори. Тя с Христа може да живее, или казано на научен език, в него и в нея няма ония подходящи черти на земята. Че какво вие мислите, едно деликатно същество може да го впрегнете да оре и да копае? Казва: „Може да се научи.“ Докато се научи да оре и да копае, ще замине в другия свят. Някой път казвате: „Ще свикне.“

Аз не препоръчвам страданията. Страданията си имат своята граница. Страданията много хора пращат на оня свят. Малко страдание, разбирам, но да се излага човек на голямо страдание, не е умно. Сега всичките страдания, които вие имате, аз не ги наричам още страдания. Има известни страдания, не са страдания. Страдание е например, един човек го лишат от материални блага, няма къща, наследството му вземат. След туй го изолира обществото, преследват го, никъде не може да си намери място. Той отива да живее в някоя пещера, тъй както зайците, лисиците, вълците. Това са лошите форми, лошите условия на земята, които може да се създадат.

Питам сега, по кой начин вие може да поправите вашия живот? Но животът не може да се поправи. То е философия. Не внасяйте на живота онези взривни елементи, които може да произведат взрив, вие на глицерина не внасяйте азот. Оставете този елемент свободен, извадете азота, оставете той да не действа, защото иначе ще създаде взрив. Мнозина мислят, че светът е така създаден. Как е създаден светът? Ние още не знаем как Бог е създал света. Ние казваме, положително трябва да знаем по какво се отличава направеният свят на Бога, както вие го познавате.

Аз да ви дам на физическото поле. Нещо, което е от Бога направено, ще бъде като следното. Ще дойде един човек, който е решено от Бога да ви посети и него ден денят ще бъде хубав, няма да има нито един облак, ясно ще бъде времето. Слънцето него ден ще грее най-хубаво. В двора ви ще има птички, кучета няма да лаят наоколо, петлите ще пеят хубаво, тревите ще израснат, цветята него ден ще започнат да цъфтят. Този човек, който иде в този ден, той иде по Бога.

Пък ако онзи, който дойде да ви посети, и него ден се наберат всичките облаци, най-тъмни на хоризонта, птичките не пеят, кучетата целия ден лаят, яви се буря, прах, това-онова, тази работа нищо няма да излезе. Аз да ви врачувам. Ако вие се венчавате него ден, такова ще бъде венчаването като деня. Ако вие кръщавате, то ще бъде като деня. Ако ви назначават на служба, службата ви ще бъде такава.

Хубаво, колцина от вас са назначени по този начин? Вие за бъдеще гледайте така да бъдете назначени.

Когато ни кажат да започнем една работа, ти чакай деня. Не си избирай какъв и да е ден. Чакай онзи най-хубавия ден, тогава започни работа. Пък ако твоята работа не върви благополучно, тогава, ако се яви един ден, ще седнеш, ще разсъждаваш от невидимия свят да те осветлят, да може пак да изправиш живота си. Трябва да се изправи животът.

Аз гледам толкова години, между вас няма една философия. Аз поне не съм срещнал. Толкоз години стоя между вас, рядко съм срещнал някой да ми говори нещо добро за другите. Аз турям една десета положително, а девет десети отрицателно, негативно. Сатурнов тип. Който и да е, ще каже: ние не сме добър народ. Хубаво, съгласен съм. Тя тази сестра не разбира, завеяна. След нея дойде друга. Тя

казва за първата, че и тя е завеяна. Тя говори за другите, но и за нея казват, че е завеяна. Всичките са завеяни.

Че има малко завеяни, право е. Те като си заминат, казвам си: „Аз, който ви изследвам, и аз съм завеян малко.“ Защото ти, като изследваш завеяните, какво ще спечелиш? С години ходих, мерих главите на тия завеяните българи. Казва: „Що си губиш времето с тия завеяните българи?“ Хубаво, ще позная, че този е такъв, онзи е такъв. Какво ми влиза мене в работа, че неговата глава е такава? Казвам: „Завеяна работа.“ Но аз съм учен, казвам: „От тия завеяните аз ще извадя едно правило за себе си, как може да поправя своята глава.“ Закон ще намеря.

Аз зная например кое е накарало българина да има дебела глава. Аз зная причините, които изопачили неговото религиозно чувство. От далечни времена зная с какво се е хранил, какъв живот е живял. После зная законите, как се образуват тия слабости, неговата твърдост, упоритост, своенравие. После зная причините, отде се е родило това лошото сърце, зная защо не му върви напред. Много работи зная. Много данни взех, турих в моята торба, прилагам вътре в себе си, каквото искам правя. Казвам, Божия работа. Господ да го поправя, пък аз поправям себе си.

Вашият живот не се определя, че вие сте българи. Колективността на един народ може много пъти да определи направлението на един човек, но всякога един народ не може да ограничи. Всеки един индивид е свободен да излезе от лошите условия на народа. Мъчно е по някой път, но може да излезе. Кръвта, която тече в един народ, е създала известни елементи. Българската кръв се различава от английската, българската кръв се различава и от френската, различава се и от гръцката.

Например каква е разликата между българина и гърка? Коя е причината, защо българите и гърците не може да се обичат? Защото

гъркът, като подчинил със своята култура римляните, ходил в Рим, взел от римската култура нещо и станало миш-маш. И като философ не е. Когато гъркът иска да играе ролята на един гений, българинът казва: „Не я играй." Българинът е схванал, че на гърка му липсва нещо, една пета липсва. Всичко може да говори, но каквото обещае, не може да изпълни. Може на сто обещания едно да изпълни или не. В морално отношение това е една слабост у тях. Българинът, като обещае, по ще изпълни. Но отличителната черта у гърка е именно в тази линия, той развил хубавото и красивото в себе си, изкуството развил той. Гъркът казва: „В духовните работи нямам успех, но в красивото." В туй отношение е ценна гръцката култура. Той туря сенки на нещата, той създава хубаво, красивото.

Някои от вас доколко може да оцелеете във вашите убеждения? Да кажем, в този живот имате известни убеждения. В следния същите ли убеждения ще ги имате, които сега имате? Или в две, или в три прераждания? Вие като идете в другия свят, тия убеждения, които сега имате, ще продължат или ще кажете: „То е празна работа. Не трябваше да се занимаваме с това учение, трябваше да вземем някое друго учение." Защото заблужденията в другия свят са още по-големи. Православният в другия свят е още по-голям фанатик. Някои от вас много се лъжат, като казват, като отиде там в другия свят, ще се просветли. Някои се поправят, но някои стават още по-големи фанатици. Като се върнете, ще кажете: „Аз видях православни, католици." Православните в другия свят имат много по-големи църкви. Католиците – още повече.

Тогава, като идеш в оня свят на католиците, на православните, ти Божия свят не си видял, ти в този свят не си ходил. Човешкото си видял, не си влязъл в общение със светиите, да видиш какви са Божествените храмове. Светиите се отличават с туй, че те имат предвид доброто на всичките хора, всичките народи са еднакви за тях,

еднакво е разположението. Добре, тогава какво правило изваждате? Сега вие ще се спрете да кажете какви трябва да бъдем ние. То не е важен въпрос. Как трябва да постъпим според новите мерки?

Например аз снощи слушах тази певица. На мене като ми разправяха: глас, всичко туй, задигам се, отивам. Тъй както ми я представиха, на циганка мязала. Още като я видях, казвам, не мяза на циганка, една жена възпитана. Виждам ниско чело, но има такт, съобразителност в нея. Суетна е, но в нейния глас според мен липсва един елемент. Хубав глас, силен, високи тонове взима, но липсва ѝ нещо, един тон на изражение. Тази публика може да се радва, по-хубав глас не може, тия хора не биха издържали. Тя издържа много време, една минута, две минути. Казвам, с този глас на небето биха те върнали назад.

Ние сега говорим за идейното пеене. Има основни неща в тоновете. Има основни тонове, които трябва да се вземат. Трио ще има. Всеки глас си има свой мащаб. Много хора се спъват, като се върнат, казват: „Не може да пеем." Те се спъват. Може да пееш за себе си, поне да пееш по някой път за себе си, да изпееш една песен за себе си. Или като дойде един певец. Защото аз считам човешкия ларинкс една арфа, един инструмент, който Бог е дал. Ти сам не може да свириш. Като дойде някой твой приятел, кажи да вземе твоя инструмент, да посвири, да попее на другите. Аз зная, когато хората пеят, пеят много хубаво някой път. Казва: „Едно време пях един ден много хубаво, но не помня." Всеки човек има си един ден, когато е пял. Оттам насетне не може да пее вече.

Казвам, хубаво е сега всяка една дарба, която е дадена на човека, да се развива. Сега например тази певица е надарена, тя е умна. Тази певица не може да даде на света всичко туй според нейното разбиране. Тя има неща заложени, които за бъдеще ще се развият. Аз я виждам двойно същество. Едно същество вътре, като излезе на тази

публика, пее. Едно друго чувства, казва: „Трябва да извършиш своята длъжност.“ Умна е, подредила е систематически песните, вървят. Най-първо излезе с една проста песен, след туй се увеличи темпът и накрая – завършването на пеенето. Англичаните казват. Значи не е глупава, играе ролята хубаво. Ето една жена, която постъпва по всичките правила, които природата изисква.

Ако сте на нейно място, казвате: „Както Господ нареди.“ Значи Господ трябва да ти нареди програмата на концерта. Трябва вие да наредите номерата, които ще пеете. Той ще реди, пък вие ще изпълните. Вие ще наредите вашата програма, тогава той ще коригира. Веднъж каже: „Друг номер.“ После ще турите пак, ще прегледа, пак каже: „Друг номер.“ Четири, пет, девет пъти ще прегледа и като ходите на десетия път, Той ще каже: „Може сега.“ Не коригира. Считате, че всеки ден вие може да дадете по един концерт. Всеки ден ще правите вашата програма. Най-малко в месеца по един концерт ще дадете, в година най-малко дванайсет концерта ще дадете. Ако всеки един месец вие имате един ден, в който програмата да е тъй отредена, както Бог предвидил, то ще бъде една велика сила в живота ви във всяко отношение. Защото, за да бъде човек идеен, философ, поет, в каквото и да е отношение, той трябва да има известно вдъхновение. Имаш ли вдъхновение, всичко може да постигнеш. Нямаш ли вдъхновение, нищо не може да постигнеш.

Сега някой от вас да му кажа да пее, за кого ще пее? Тогава пеенето в природата за кого е турено? Какво е вашето предположение, защо е турила пеенето? Тонира. Ние сме намерили, че пеенето тонира нещата, обновява, примирява, събира хората на едно място, улеснява ги. То е едно здравословно състояние на чувствата. То е основен тон на живота. Когато човек иска да живее добре, щом пееш, всичко върви добре. Не може ли да пееш, не върви.

В пеенето и в религията, и духовните хора – всички пеят. Даже Христос изпя няколко песни.

Сега не искам да критикувам, искам да изложа обективно фактите. Защото, когато човек критикува, туря своите си възгледи. Аз не искам да туря моя възглед, искам да изнеса фактите, както са. Всеки един от вас може да тълкува, както обича. Колкото по-правилно тълкува, толкова по-добре за него. Защото не само аз тълкувам. Защото, ако аз тълкувам правилно, за мене е. Ако вие не тълкувате правилно, пак е за вас. Всеки човек се ползва толкова, колкото правилно тълкува проявите на природата, или проявите на Бога. Човешките неща са второстепенни.

Казвам сега, вашето махало какво говори? Може да почерпите от кладенеца вода. Кажете сега какво правило туряте. Или кое е най-важното? Кажете най-доброто правило, което вие имате.

След като говоря, ако вашите книги са отворени, ако всичкият моят дъжд падал на написаната книга, има опасност написаното да се развали. Едно правило: когато говори кой и да е оратор, кой и да е професор, затворете вашите книги, слушайте. Щом държите книгата отворена, може да се накваси. Сега дръжте вашите свещени книги, сравнявайте, ще напишете каквото можете. Има места, дето може да напишете някои работи. Но когато вали дъжд, не изнасяйте книгата навън, в дъждовно време да четете. Когато вали дъжд, когато има прах, пак не четете.

Когато няма нито едно облаче, когато времето е хубаво, излезте навън. Човек, който иска винаги да бъде свободен, така трябва да постъпва.

Занимавайте се винаги с това, което е реално. Как изгрява слънцето, ясно ли е времето, или не. Срещни ония хора, които са весели. Като срещнеш един човек, ако има изгрев, гледай го, ако няма, остави го, не го спирайте. Аз като срещна хората, които нямат изгрев,

не ги гледам. Заоблачено, няма изгрев, оставете го, нека се оправя със своя ум. Той сам не харесва изгрева си, той не е отговорен заради него, така дошло съчетанието. Щом има хубав изгрев, пак не зависи от него. Този човек има благоволението на небето. Спри се и виж изгрева на този човек.

За мене, когато хората правят погрешки и когато правят добро, нито едното положение, нито другото е тяхно. Само че погрешката е там, че не оценяват. Нашата погрешка е, че ние не оценяваме. Защото, ако бащата е светия и майката е светия, всичките изгреви ще бъдат свети, най-хубавите изгреви. Но ако изгревите на баща ти и майка ти са тъмни, и твоите изгреви няма да се различават. Какъвто е изгревът на баща ти и на майка ти, такъв ще бъде и твоят изгрев. Или каквото мисли баща ти и майка ти, такова ще мислиш и ти. Затуй разумните същества, като слизат отгоре, се молят Господ да им даде добри родители, те да мислят добре, и той да мисли добре. Или казано на друг език, всеки търговец се моли да му дадат здрави чували, че да тури житото си, чувалите да не бъдат скъсани, да тече. Всеки се моли да има здрава, суха къща, че като тури житото, да се не овлажни. Всички трябва да имате здраво тяло.

Сега аз често слушам, някои казват: „Учителят говори точно това, което аз мислех.“ Много грешите. Никога аз не говоря, както вие мислите. Вие така мислите. Не се лъжете. Нито вие говорите, както аз мисля, не, ни най-малко. Аз имам за цел да изясня един велик Божи закон, не да изясня какво аз мисля, нито да изясня вашата философия, какво вие мислите. За мене вашата философия е ваша философия, моята философия е моя философия.

Казвам, четете еди-коя си книга. Ама какво проповядвал, какво учил Христос. Казвам, четете Евангелието, по-хубаво от туй няма какво да се каже. Казвате: „Той, Христос, и петте девици...“ Как разбирате, какво е казал? „Ама ти как го разбираш?“ Моето разбиране

е заради мене. Моето разбиране не може да бъде твое. В моето разбиране има една спесифичност, която не може да бъде твоя. Ти как разбираш Божията любов? То е спесифично. В моето разбиране може да има една спесифичност, която не може да предам, все ще липсва нещо. Може във вашето разбиране, и вие не може да предадете.

Някой иска да ме убеди, че много мисли. Ти мислиш, но все на земята седиш. Ти като мислиш, твоята мисъл не е толкоз силна, че да се вдигнеш над земята. Някои светии, след като двайсет-трийсет години са мислили, са могли да се вдигнат над земята. Голяма сила, да олекне човек. Човек може да се вдигне на един метър, на два, три, пет, шест метра. Като престане да мисли, слиза долу.

Сега, кой от вас се е вдигнал на един пръст? Някой ще каже, някъде без малко се е вдигнал на един пръст. Не, той се е вдигнал на пръсти. Не на пръсти, но да се повдигнеш един пръст и да чувстваш, че не си на земята. Казва някой: „Аз чувствах, че не бях на земята, вдигнал се бях." Трябваше някой да измери с един сантиметър, че е факт, да се види. Един капитал трябва да бъде положителен. У нас трябва да има положително.

Сега това, което ви говоря, не го вземайте за вас. То не се отнася за вас ни най-малко. Сега аз не говоря нито на едного от вас. Аз говоря на една публика друга, нито за един от вас не говоря. Има една друга публика, която вие не виждате, хич не я виждате. На нея говоря. Те ме гледат много сериозно, казват: „Бамбашка!" Те ме гледат много замислени. Техните мисли се предават на вас. Вие бъдете спокойни. Вие считайте, че всичко сте разбрали, те не разбират. Казвате: „Ние мислехме друго да каже." Казвам, не може, понеже тези са, другояче не може да се каже. Вие ще разберете, те мислят.

Хубаво, сега аз като кажа, че тук има една публика, вие изведнъж мислите какви са те. Вие какво мислите, салонът е пълен с ангели? Никакви ангели няма. Със светии? И светии няма. Пророци? И

пророци няма. Обикновени, по-долу от вас, на тях говоря. Който има, трябва да даде. Богатият е богат, и сиромахът е богат. Ако всичките хора бяха богати, богатството нищо нямаше да струва. Ученият е учен при невежия, и той има възможност да бъде учен.

Сега за вас кое е, ха да видим. Има нещо, което няма да приемете, малко безверници сте. Аз съм ясновидец, ще ви кажа нещо, което няма да приемете. Вие сте много добри хора. Като вас никога не съм срещал. Вие сте първи по рода си, които съм срещал досега, подобри хора няма. Ето, няма да вярвате. Сега ще кажете: „Ето, виж как ни подиграва." Ето, не вярвате. Като кажа другото, което вие сами казвате, него вярвате. Казвам нещо, което за вас се отнася, казвам едно нещо, че сте много добри. Богати сте, пък сте гениални, по своя ум всички сте гении, талантливи, с най-големи дарби, които съм срещал.

Сега, блажени верующите. Има нещо, което хората не вярват. Питам сега, не сте ли повече от гении. Че гениите са нищо пред вас. Някои от вас са толкоз верующи. Ще се разделите на два лагера, едните ще кажете: „Знаеш какво каза Учителят." Не туряйте туй за авторитет. Какво казвам? Туй, което казвам, вярно ли е? Приемате ли го? Аз зная какво приемате. Аз изказвам една истина, която е вярна. Вярна е само при дадени условия. Защото по какво се отличава един гений? Както разправят учените хора, обществото го създава. Защото баща му, дядо му, ред поколения, десет-петнайсет поколения деди и прадеди работили, и той е израз на тази гениалност. Тъй щото от научно гледище то не е едно усилие негово. То е общ израз на ред поколения, които са работили.

Вие сега сте гении непроявени. Следователно, ако ви турим в едно общество благоприятно, вие ще се изявите. Ако събера десет души около вас музиканти или сто души хора, първокласни музиканти, всеки от вас може да го направим певец, певец по-

гениален от тази певица. Та всеки един от вас, ако го турим на топлина, всяка една земя, като се стопли, ще се разтопи, размрази. При тия добрите условия, които може да ви се дадат, може да се проявите, гении сте. Ако при добрите условия не може да се проявите, не сте гении.

Аз не искам, като ви казвам това, да кажете: „Той ни похвалява, хубаво говори за нас, “ Искам само да констатирам един факт. Но взимам думата „добро“ по същество, не по дела. Ако е за постъпки, че постъпвате добре, аз не говоря, че сте добри по същество, тъй както сте В природата. Аз разбирам доброто като един непрекъснат акт на природата, но за отделните постъпки аз въпрос не правя. Възможности са скрити във вашата душа, няма някой, който да не желае доброто. След като направи една погрешка, той се разкайва.

Казвам, най-хубавото всеки си го мислил. Кой от вас не е мислил хубави и велики работи, да облагодетелства цялото човечество. Кой от вас не е мислил да бъде като Христа, да спаси човечеството. Аз съм го чувствал, то е хубав порив, той иска да бъде като Христа. Аз бих искал всички да бъдете като Христа. Те са като него, но не са проявени. Казва апостол Павел на едно място: „Всички ще бъдем подобни нему.“ Ние сме подобни, но тогава ще има друго подобие.

Та сега целта на моята реч беше за другите. Казвам, приблизително те са по-долу от вас. Понеже вие сте проявени гении на земята, онези, които ме слушаха, бяха непроявени. Вие сте проявени гении. Ами че след време може да ви срещна в някое поколение и да не ви позная.

Сега кое беше заради вас? Най-смелият ученик нека го каже, кое беше заради вас отначало. Правилото, какви бяхте? Подобри хора от вас няма. Вие туй трябваше да го подпишете с двете ръце. По-добри хора от вас няма, вие го вземете. Бог ви е направил, по-добри хора от вас не може да направи. Казва: „Че ако е така, защо аз не се

проявявам?“ То е твоя погрешка. Подобри хора от вас Бог не можеше да направи. Защо не се проявявате, то е ваша работа. Останете с мисълта, че вие сте най-добрите хора. Защото, ако туй не приемете, аз може да обърна знаците.

Кое е по-хубаво да се каже, че сте най-добрите хора или... Това е здравословно състояние на човека, към което човек се стреми. Другото е неестествено положение, то е случайно, вметнато. Когато човек тури: „Аз съм най-добър. Не в постъпките съм най-добър. Свързан съм. Всякога, когато видя доброто, в когото и да го видя, аз го разбирам.“

Туй предразположение, че виждаме доброто навсякъде, аз съм най-добрият човек. В дадения случай, когато съзнавам, че съм най-добрият човек, навсякъде съзнавам, че всичко, което Бог е направил, е добро, тогава съм най-добър. Когато съзнавам, че светът не е направен както трябва, не съм най-добър. Когато съм благодарен на всичко, аз съм най-добрият, туй подразбирам практически. Всичко върви тъй, казвам: „Светът е добър.“ Защото има един човек, когото вие не обичате, има друг, когото обичате. Има някой човек, аз не го харесвам, има друг, харесвам го. Готов сте живота си да дадете заради него. Къде е погрешката – в този или в мене? Аз мисля онзи, който познава душите, всякога е на правата страна. Който гледа лошото, е на лошата страна. Чиновници, които сте, може да ви глобят, но ще знаете, че сте много добри хора, от много добрите хора сте.

Останете с мисълта, че сте много добри хора и да се проявите, да станете такива. Не да станете добри, но да се проявите като добри хора. Като дойде, повярвайте, че може да се проявите, понеже имате условия. Не чакайте да ви докажем, да подпишем ферман. Ферманът отдавна е подписан.

Основната мисъл – трябва да знаете, че онова, което Бог ви е дал, е повече, отколкото вие може да оценявате. Туй, което сме сега, сме

повече, отколкото ние оценяваме. Тази е правата мисъл. Туй, което сега носим със себе си, е повече, отколкото ние оценяваме и прилагаме в живота. Като оценим това, което сега имаме, ще дойде в бъдеще, ще се приложи на това, което сега имаме.

Размишление

„Озарил си ни с любовта си и виждаме чудните ти дела. „

23 лекция, 29 януари 1930 г., София, Изгрев

НОВИТЕ ВЕЯНИЯ[104]

Ще прочета Втора глава от *Послание на апостол Павел към Солуняните.*

Като четете тази глава, виждате, че от времето на Павел досега светът не се е изменил много. В живота се забелязват явления, подобни на тия в природата – например топенето на снега, изпаряването на водата са преходни явления, такива явления съществуват и в живота. Въпреки това, както в природата, така и в живота има явления, които непрестанно се развиват.

Съвременните хора трябва да развиват съзнанието си, да дойдат до правилно разбиране на Божиите пътища. Мнозина разглеждат нещата по механичен начин: едни казват, че човек може да се спаси чрез вяра; други казват, че спасението иде чрез усилията на духа, чрез еволюция. И едното, и другото твърдение са теории; чрез еволюция нещата не се постигат лесно, чрез усилия също няма големи постижения. Например някой казва, че прави усилия да бъде добър; по естество човек е добър, няма защо да прави усилия да бъде добър. Какви усилия може да прави изворът, който непрестанно тече? Какви усилия трябва да прави здравият, за да ходи? Болният прави усилия – за да стане от леглото си, той трябва да прави усилия. Праведният прави ли усилия да живее добре? Грешникът прави усилия да подобри живота си, а не праведният; доброто в праведния тече непрекъснато, както водата в планинския извор[105].

Любовните отношения са със смисъл на флирт. Флиртът какво е? Любовните отношения и флиртът какво е? Любовните отношения и

[104] Лекцията е в пълния си необработен вид.
[105] Текстът от прочита на Посланието дотук е от 1939 г. – стилизирано издание.

флиртовите отношения какво са? Кажете ми сега, тия от вас, които са флиртували, какво нещо е флиртът. („*При флирта няма цел.*“) Както и да е, на всички тия понятия и идеи им давате някак вторично значение. Най-първо, ще дойдат ония чувства, които създават флирта. Флиртът се дължи на едно чувство, флиртът не е пълно изражение на чувствата на човека, явява се временно, но тази форма не изразява напълно чувството. Флиртът е лъжливо чувство, не е вярно чувство. Кое чувство е по-установено? Като идете при бакалина, гледа да прекара захарта, ориза, маслините. Казва: „Много хубави са.“ Но после има да чистите ориза. Някой път погледне, иска да те има за мющерия, даде ти нещо хубаво.

Казвам, трябва да се гради върху бащата и майката. Мнозина от вас нямате идейна ясна представа какво нещо е бащата и какво нещо е майката. Някой иска да се жени. Хубаво, да се жени. В природата такъв ангажимент няма го, един социален институт установен, както е сега женитбата, не съществува. В природата съществува отношение на половете. Отношение на баща и майка съществуват, но какво е отношението? Може майката да съзнава или да не съзнава, тя иска да роди дете. Какво дете ще роди? У всичките майки в света, колкото има, всичките майки раждат това, което са те. Но често човек ражда това, което не е. И първата майка в света роди едно същество, което не беше като нея. Каин не беше от същия баща, нищо повече. Първият син, който ѝ се роди в света, ни най-малко не мязаше на баща си. Защото този човек в рая беше кротък и смирен, той не беше месоядец, вегетарианец беше. Тия негови синове, като излязоха навън, не бяха вегетарианци, месоядци бяха. Заради една малка причина, откъде научи, принася жертвоприношение, вдига цепеницата, убива брата си. Защо именно? Че неговият дим не отивал направо нагоре, но пъплел по земята. Кой е виноват, че неговият дим пъплел на жертвоприношението?

Хубава философия. Казвам, кой е причина, че димът не отива нагоре? Често бащата и майката се карат за дима, дали е димът на бащата, или димът на майката не отива нагоре, пъпли по земята. Майката всякога трябва да роди едно същество, което поне да седи по душа тъй чисто и възвишено като нея. Не да бъде един престъпник, но да бъде подобен на нея. Или другояче казано, да роди една душа възвишена, която да дойде да гради и да помага на човечеството. Сега светът е наплоден от какво? Ние имаме излишък на същества, непотребни на земята, които чакат, готовановци, седят да дойде Царството Божие, да ядат и да пият, и да се удоволстват. Те са дошли, а пък на земята няма място за удоволствие, изключено е всяко удоволствие. Животът не е удоволствие. Вследствие на това престъпване на този закон постоянно има наказания, страдания. Едно малко удоволствие ще си позволиш, но из носа ще ти излезе.

Казвате: „Защо тъй? Нали трябва да се живее." Да се живее, но животът и удоволствието са както влюбването и флирта, такава е почти разликата. Да живееш, е едно нещо, и да се удоволстваш, е друго нещо. Ти може да бъдеш майка, ако родиш един син. Щом родиш един престъпник, ти не си майка, ти си кърмилница на престъплението. Един извор, от който излиза мътна вода, какъв извор е? Извор наричам онзи, който извира най-хубавата вода. Майките трябва да подготвят условията, да дойдат ония възвишените души, които очакват горе на небето, понеже те сами не може да слязат на земята.

Тогава в бъдеще бащите ще се явяват само веднъж в месеца, в бъдещото общество майките ще излязат на сцената. Тя ще каже, че бащата е някъде далече. Той ще се явява като техен приятел, няма да казва, че е техен баща. Майката ще ги отглежда, тя ще има авторитет. А пък сега бащата и майката, като се карат, никакъв авторитет нямат. Децата виждат как се карат, спорят се и губят авторитета. Тъй като

бащата е някъде, ще има авторитет, веднъж в месеца ще се явява вкъщи. Казвам, как ще ви се види това? Той ще ходи на друго място. Че тогава майките ще бъдат осигурени, не като сега, да ѝ се запали главата. Ще бъде тя осигурена, комфортно жилище. Бащата, когото децата не знаят, ще дойде, ще донесе нещо като техен приятел. Те все ще мислят, че ще видят някога баща си, за да се създаде един импулс. При сегашните условия на природата да се създаде един импулс.

Казвам, да знаете баща си, и да не го познавате. Много добре е баща си да не сте го виждали, но да носите неговия характер. То ще бъде една фаза. Въпросът за женитбата седи другояче. Трябва да знаете, вие не се жените да намерите един мъж да ви гледа, вие не се жените да се удоволствате. Вие влизате в природата да станете майки, да родите един-двама светии. Като дойдете с туй, ще се повдигне една душа. Пък ако роди един престъпник като Каина, освен че няма да има никакво повдигане, но ще останеш назад в света, да си изкупваш греховете на туй развитие.

Казвам, идеите на бъдещите майки, тия вашите синове и вашите дъщери да имат високо мнение за вас, ще имат един свещен трепет към майката, понеже светия дошъл напред. Сега дошъл някой от долните светове. Тогава синът казва: „Ти защо си ме родила, трябваше да ме изгледаш.“ Той седи, казва: „Това ще направиш, онова ще направиш.“ Питам, този син, който заповядва на баща си, какъв син е? Той ще се опретне да работи, ще носи своите способности. С малко ще се научи, не му трябва много учение, както сега учат.

Вземете, да кажем, вие имате единицата, после имате 2. Каква е разликата? Буквално каква е разликата между единицата и две? Ако вземете като количество: имате едно кило захар, имате две кила захар. Имате едно дърво, имате и две ябълчни дървета. Тогава какво е отношението между едно кило захар и другите две? Имате една ябълка и две ябълки, по какво се отличават двете ябълки? Ако вие не

разбирате закона, един метод, двете е за примиряване на противоречието на единицата. Когато съществува едно противоречие, в единицата, в личния живот на човека, всякога в личния живот на човека съществува едно противоречие, ти може да примириш това противоречие само със закона на двете.

Ако вземете Питагора, [106] той е дошъл до числото 4, в своята система той е спрял до 4. Числото 4 е закон за примиряване на противоречия, които произлизат от 2. Спорът, който може да се произведе между две единици, между два живота, може да се примири с 4. Спорът между две единици означава същевременно женският принцип. Спорът между две жени може да се разреши с числото 4. Една жена, която се мъчи в себе си, може да се примири с числото 4.

Сега да направя мисълта си ясна. Гладен си. Нали гладът съществува като една сила, която действа в света. Ние не знаем каква е, как се е родила, коя е дълбоката причина, но като явление ти седиш и се безпокоиш, безпокои те стомахът, ставаш малко нервен, не си разположен духом. Значи за глада трябва един метод. Кой е методът? Давам ти една ябълка или круша, или слива, или малко печен хляб със сирене. Българинът си мислил това сирене да задоволи глада. Този метод е общ за всички същества. Като започнете от най-нисшите, от микробите, до човека, все същият закон е, на яденето и уталожването на глада.

---

[106] **Питагор** (570-495 г. пр. Хр.) – математик и най-известният от гръцките философи преди Сократ. Посветен в гръцките и египетските мистерии, пътешественик във Финикия и Вавилон, ученик на Заратустра. Основава собствена школа в Южна Италия ок. 530 г. пр. Хр. В учението си акцентира върху чистия начин на живот (за тая цел въвежда правила), прераждането на душата, красотата, хармонията, мистичната сила на числата. Разработва теория на музиката, пръв откривайки отношението между струните и тоновете. Въвежда в математиката т.нар. Питагорова теорема ($a^2+b^2=c^2$). Непосредствените последователи на Платон в Академията определят истинската философия като разгръщане на първоначалните прозрения на Питагор.

Представете си сега Вашия син, сега законът какъв е? Имате един син. До известно време е дете, но след туй детето става неспокойно, палаво, опаки става. Възпитавате го, учите го, но той от ден на ден става опаки. Морализирате го, но нему трябва нещо друго, като онзи човек, който работи дълго време, казва: „Копай.“ „Не – казва, – не искам да работя.“ Сложи мотиката, не иска да работи, казва: „Работих десет часа, не искам да работя вече.“ Защото откъснали са се неговите ръце, известни енергии в тялото вече са се изгубили. Трябва му нова енергия.

Вашият син, който е недоволен вкъщи, доведете му вие един другар, подобен на него, да кажем на пет, шест, десет години, веднага ще се измени естеството. Има вече между тия две същества обмяна на енергиите, природата вече действа. Обменят се енергиите на вашето дете, неговият характер се видоизменя до известна степен. Видоизменила се не същината, но има придатък в неговото разположение.

Този закон трябва да го проучвате, понеже тялото, тия милиарди клетки, които съществуват в тялото, същият закон седи, ще се яви едно недоволство. Много пъти сме срещали някой човек, добре възпитан, казва: „Сега не ме закачай.“ „Важен е въпросът.“ Той маха с ръка, казва: „Оставете ме, “ Онзи, който не разбира закона, тръгне подире му: „Какво ти е?“ Остави го. Той, като ти махне с ръката, казва: „Нищо не искам, нищо не ми е.“ Той се справя с глада. Търси той, тръгнал по пътя, търси гостилница да се наяде. Търси някой гостилничар, но понеже този човек има вкус, той търси по възможност най-хубавата гостилница. Те са форми.

Заражда се във вашите клетки туй вътрешно недоволство, имате не само със себе си да се справяте, но имате всичките ваши слуги, тия милиарди същества, на които вие сте господар. Те издават гласа си, цял бунт става в главата, в дробовете, навсякъде. Всичките реч държат,

казват, че управлението на господаря не е такова, каквото трябва. Какво ще прави господарят, как ще ги примири? Вие ще внесете този новия елемент в тялото. Всеки ден вие ще внасяте новите идеи, и във вашето тяло колективно ще внасяте енергия. Това са души, тия клетки. Учените ще казват, че клетките били микроскопични. Но те не са неразумни, много разумни са. У някои такива клетки има, такива специалисти, че като стане повреда някъде в тялото, господарят ще ги повика, някои от учените клетки, той няма да дава наставленията си, ще покаже само мястото за поправката. Той ще се оттегли, но специални учени професори веднага се разпореждат, дойдат втори, трети, поправят работата. Намесиш ли се в работата...

Казват: „Като знаеш, направи го.“ Ти седиш, философстваш отвън за Бога, всичко знаеш, но кожата ти, като се охлузи, не може да заздравиш. Тия професори ще дойдат, ще закърпят работата. Те тъй хубаво някой път закърпват, че никакъв белег не остава. Ако не знаеш как да постъпваш, много пъти ще остане белег по тялото, понеже се месиш в работата.

Та казвам, в онзи вътрешен процес на нашата мисъл азът не е онзи, който създава мисълта. Или човешкото съзнание не е, което създава чувстванията. Човешкото аз не трябва да се меси, то възприема мислите и желанията. Значи мисълта произхожда отнякъде. Нашата мисъл, нашите чувствания, те си имат свой произход някъде.

Да кажем, зароди се в тебе едно чувство. Даже старите хора в месец май имат любовни настроения. Аз искам да ви покажа силата на природата каква е. Той върви, старец, прегърбил се, вглъбил се в разсъждение за онзи свят, но щом дойде някоя мома, той завърти мустак. Туй става не по негово желание, то е несъзнателно. Тази сила, която борави в природата, се предава на неговия ум. Погледне, погледне, дойде друго съзнание, казва: „Туй е стар човек, на тази

възраст, пък поглеждаш на младите.“ После пак забрави, пак дойде другото съзнание, пак завърти мустак. После пак се изобличава, казва: „Стар човек си.“

Питам сега, отде той се научил, отде иде осъждението в него. Стар човек бил. Че какво лошо има, че си хванал мустака, защо именно, като хванал мустака и го усукал, се счита за лошо? Какво зло има, отде се е появило това понятие, че има нещо лошо в усукването на мустака? Той не е това първото съзнание. Този старец разбира това чувство, той мисли, като ходи и тропа с тоягата, че е нормално. Че какво разрешава? Той нищо не разрешава с тоягата. Че той е стар, и това нищо не разрешава. Сега дошъл да възприеме впечатленията от окръжаващата природа, позасукал си мустака. Да тури ред и порядък. Като засукал мустака, какво има в това? Искам да разсъждавате.

Един ден ме придружава един американец, мой познат, много интелигентен, много разбран млад момък. Като се разговорихме, дойдохме до едно място, той започна да се смее, истерия го хвана, киска се, киска се. Обръщам внимание, гледам, на тротоара хвърлили на един петел царевица и жито, той кълве и рови. Смее се на петела. Той мисли, че като рови, изважда царевицата. Казва: „Аз се смея на този глупав петел, че той рови камъните.“ Той пак ще порови, пак ще клъвне. Петелът клъвне, пак рови, пак клъвне. Петелът сам по себе си не може да си представи, че почвата е твърда. Той ровил някъде. Често ние като този петел ровим, без да има нужда, ровим, без да изваждаме нещо. Казва: „Разсъждавам, да извадя нещо от земята.“ Какво ще изваждаш. Най-първо, човек няма какво да рови, краката може да си повреди.

Ние казваме, трябва да се мисли. Няма какво да се мисли. Ти ще възприемеш една мисъл, тъй да правиш много големи разсъждения, няма нужда. Например, вземете философски, казва някой: „Докажи ми има ли Господ, няма ли Господ.“ Най-първо нека се разбере има ли

Господ, няма ли Господ. Има ли слънце, няма ли слънце. Понеже в този спор вие ще започнете от видимото в природата, тъй както е законът. Който пита има ли Господ, тогава ще поставим въпроса, има ли слънце, или няма слънце.

Вечерно време няма слънце. Казвам една научна теория, че слънцето лятно време изгрява в четири часа или в пет часа. Казвам, може да се докаже, има известни данни. Сега имаме случаи, когато слънцето го няма. Сега няма слънце тук, но на друго място и сега свети. Това, което не може да се докаже, в един-два часа, аз може да ви докажа, че слънцето лятно време в четири часа ще дойде. В 12 часа го няма слънцето, някъде е по работа, не го зная къде е, но ви казвам, че в четири часа това слънце, което сега го няма, ще се яви на еди-кое си място. „Че как може?“ Изваждам часовника: „В четири часа ще дойде.“ Казва: „Ти сигурен ли си?“ Хубаво, след четири часа ще знае. И наистина след четири часа това слънце се показва на хоризонта. Казва: „Сега това слънце ще остане ли за дълго време?“ След дванайсет часа това слънце пак ще се изгуби някъде. До вечерта, в шест часа, то ще си замине и постепенно светлината ще се намали. Къде отива? Това са други теории, къде отива, как се върти земята. Представете си, че нищо не знаем, само констатираме факта, как се явява и изчезва, може да не са философски, но само констатираме известни явления.

Казвам, когато ние питаме има ли Господ, или няма, то е същото отношение, както онзи да пита има ли слънце, или няма. Този човек, така се е обърнала неговата душа в неговите отношения, че в отношенията на Бога няма ясна представа, в неговия свят е среднощ. Следователно ти не може за Бога да му говориш, няма никаква представа. Казвам: „След четири часа ти ще имаш ясна представа за слънцето.“

Казвам тогава, вие не може да си представите Бога във форма на човек. Вие не може да си го представите, но всъщност онзи, който създал нещата, не мязат нещата на него. Ще кажете, как тъй. Гърнето мяза ли на грънчаря? Той може да направи някое гърне, което да мяза донякъде на него. Колата мязат ли на коларя? Онази жена, която тъче платно, то мяза ли на нея? Онази, която преде, тази жичка мяза ли на нея? Не мяза.

Следователно идейному ние за Бога ще имаме една идея неограничена. Туй същество, в което живеем и се движим, то определя. Значи всичките наши възможности идат от него и се преливат в нас. Каква е неговата същина, завинаги ще си остане една от великите тайни в света. Не мислете, че някога ще знаете какво нещо е Бог сам в себе си. Защото, ако вие сполучите да определите какво нещо е Бог, вие ще бъдете по-големи от него, от туй Божество, което вие искате да определите. Следователно, щом това Божество е всякога по-голямо от вас, то ще остане всякога неопределено от вашето съзнание. Сега туй е за обяснение.

Казвам, вашият бъдещ живот в сравнение със сегашния какъв ще бъде? Сегашното социално общество за бъдеще какво ще бъде? Как трябва да се устрои бъдещото общество, че да има хармония между хората? То трябва да се устрои по известни правила и закони, които вече съществуват в света. Така живеят напредналите същества, светиите. Така живеят боговете, така живеят ангелите. Те са разделени на йерархии и живеят в пълна хармония, в пълно разбирателство. Между тях има полови различия. И между ангелите има полови различия, но не такива, каквито съществуват между хората.

Та казвам, сега, в новите веяния, казват: „Да имаме една религия.“ Ако една религия ще внесе в тебе спор, както сега спорят религиозните хора, религиозните хора са направили да има спорове, това не е религия. Истината не може да влезе в никаква религия. Тя

може да бъде предпоставка на истината, но Бог не може да се включи в никаква социална форма. Религията, да кажем, че Бог е в православната църква или в католическата църква, или в будическата. Ако кажем, само ние както разбираме живота, е право. Православните казват: „Само в нашата църква ще намерите правата идея.“ Хубаво, ако това е вярно, тогава всички тия православни трябва да бъдат светии, да няма никакъв спор.

Вие ще кажете: „Тук, в новото учение, истината е при нас.“ Ако истината е тъй, както вие я разбирате при вас, тогава между вас не трябва да има спор. Колко пъти стават спорове, колко пъти стават спорове, и то за какво. Че някой дърпа мустака. Събрали се някъде, че не поканили еди-кого си. Или че някой седнал назад, друг напред. За такива детински работи спорят, занимават се още за места, за столове още се борят. Може да се борят, то е една философия. Щом ви дадат истинското познание на живота, сто души може да седнете на един стол. Знание ви трябва. Цялото събрание може да се съберете на един стол. Като дойдете, ще се смалите, вие ще седнете и ще има място още за сто души. На един стол преспокойно може да седнат двеста души, без да има никакъв спор. Знание трябва. Ако нямате знание, при такава една форма само един може да седне.

Спор има и за храненето, понеже някой взел повече, повече яде. Храна има в природата. Колкото храна се дава, има и още толкоз хора. Но понеже в съзнанието няма разбиране, тази храна в природата се превръща на един излишък. Постоянно съществуват тия спорове при сегашното социално състояние. Сегашният спор е спор на своенравните деца. В края на краищата този въпрос ще се уреди, така че всичките тия, които спорят, ще бъдат приятели. Нищо повече. Като започнете от последния слуга до последния господар, от последния служител до патриарха, всичките ще бъдат приятели на общо основание. Тогава ще миряса светът. Че смъртта, това е едно

наказание за онези, които не разбират Божия закон. Хлябът е малко, неблагодарен си, дават ти още, неблагодарен си, пак ти дават, неблагодарен си, всичко, каквото ти дал Господ, неблагодарен си. Най-после дойде големият протест, вземе всичко, каквото имаш.

Тогава ни утешават, че като идеш в оня свят, ще бъдеш добре. Тъй не се говори. Туй не минава, като идеш в оня свят. Като те изпъдят от училището, къде ще идеш? Ако ти в училището си непочтен, може ли, като излезеш, да бъдеш най-почтеният. Какъвто си тук на земята, такъв ще бъдеш и в другия свят. Ако тук си непочтен човек, ако тук си разплакал и сухо, и сурово, като идеш в оня свят, че там още като умираш, ще вземат всичките предпазителни мерки да се освободят от тебе. И там ще бъдеш такъв.

Казвам, нас искат да ни убедят, че тук човек може да бъде зле, на оня свят да бъде добре. Мястото не изменя. Общественото положение, съзнанието на хората – до известна степен. Законът на противоположностите на двете, този закон е характерен за две единици. Спорът между две единици може да се поправи. Едната единица, то са две числа, които се борят. Първата единица е направил бащата, втората единица е направил синът. Следователно в това отношение майката ще бъде в средата, от едната страна бащата, от другата синът. Ще образуват любовта. Този е законът. Майката вече ще смали едната единица, затуй вече иде делението.

Казваме, единицата се дели. Една десета. Защо се дели единицата? Ако тази единица не се делеше сама на себе си, щеше да има голямо нещастие в света. Благодарение, че може да се дели, може да се поправят погрешките в света. Законът на поправянето, дробите, това е метод за смаляване. Работиш с дробите в даден случай. Трябва да знаеш единица ли трябва да останеш, или трябва да се делиш. Седиш във водата. Допуснете, цяла единица има около тебе, петдесет килограма злато, и във водата ти потъваш надолу. Но имаш сила, те

са куки накачени, откачиш една, хвърляш, откачиш друга, хвърляш. Ще хвърляш дотогава, докато се уравновеси относителното ти тегло с водата, да можеш да седиш. Другояче с тази тежест ти ще идеш на дъното на морето, ще изгубиш живота.

Когато дойдете до закона за относителното разбиране в света, изхвърлете всичко онова излишно, което може да произведе спор в душата. Дотогава, докато спориш в света за своите права, ти воюваш в света. Който воюва, той не е на правия път. Той въпроса може да го разреши, но винаги ще излезе със счупена глава, със счупен крак. Той нищо не разрешава. Природата обича разрешаването на въпроса, на най-малките мъчнотии.

Казвам, ти ще разбереш единицата, ще вземеш положението в даден случай, баща ли си, или син. Следователно, ако си баща, ще се явиш само веднъж на месеца в дома. Майката е господарка. Ако си в положението на син, каквото майката заповядва, ще изпълняваш. На умната майка ще изпълняваш всичките разпореждания, без никакво противоречие.

Да кажем, събудиш се в четири часа. Вие, които тръгвате в пътя на новото учение, нещо ви казва: „Стани!“ Ти искаш да станеш, но отвън е малко студено сутринта, но изведнъж не искаш да станеш. Започваш да разсъждаваш, извадиш носа, ръката навън, казваш: „Студено.“ Чакаш да стане жената да запали печката, че дотогава – под юргана. Стани веднага. Като дойде тази мисъл, стани. Казваш: „Ще изстина малко.“ Щом станеш, наметни се с юргана отгоре. Никакво разрешение, няма да туряш юргана отгоре, няма да разсъждаваш. Стани, облечи се, майка ти те вика. Дълго време баща ти не е идвал, твоята майка казва: „Стани.“ Сега ти седиш под юргана, не ставаш. Тогава в природата има екзекутори, които ще дойдат, майката ще прави да те наложат по всичките правила. Целия ден ти си неразположен духом, мъчно ти е, криво ти е, не знаеш причината.

Стяга те нещо. Дойде едно вътрешно разкаяние в душата, че си направил някаква погрешка, не си станал навреме. Представете си, мине един човек, казва ви да станете в четири часа. Казвате: „Става ли се в четири часа?“ Може да станеш. Сега нас трябва да ни заставят да станем.

Представете си, че вас един човек ви обещае, точно в четири часа носи двеста хиляди лева. Вие нямате нито пет пари. Трепериш за двеста хиляди лева. Ставате в четири, даже преди четири ставате. Ще бъдете облечени и чакате при вратата, веднага, като донесе торбата, трябва да я вземете. Умен е този човек. Ако закъснееш, този човек ще мине и ще замине. Тогава ще изгубиш. Ти сутринта гледаш навреме да бъдеш, даже половин час по-рано си станал. Ще вземеш торбата. Казва: „Радвам се, че си станал рано.“

Ние сега разсъждаваме философски трябва ли, или не. То е губене на време. Има неща в природата, които не изискват разсъждение. То е интуитивно възприемане. Ти ще разсъждаваш, след като приемеш тази голямата кесия. Тогава седни, разсъждавай, колкото искаш. На онзи, който носи кесията, никакво разсъждение. Ще бъдеш точно навреме, ще благодариш, ще кажеш: „Много ти благодаря, че си направил труд да я донесеш.“ Тогава ще седнеш, ще разсъждаваш колкото искаш. Прави сметка. По никой начин не философствайте, вземете кесията най-първо. След туй четете дваж, триж, колкото искате. Внесете толкоз за това, за онова, за децата, за жената, за автомобил. Разбира се, двеста хиляди златни, те са една почтена сума. Колко милиона правят на български левове? По трийсет лева да ги турим швейцарски. („60 000 000.“) Един български милионер, който може комфортно да живее.

Отсега нататък трябва да имате максими, трябва да знаете какво нещо е семейството. Ако ти нямаш една майка, която да е оставила един свещен образ в ума ти, то не е семейство. Ако ти нямаш един

баща, когото свещено да очакваш да видиш, това не е семейство. Бащата да бъде нещо свещено в твоята душа. Майката, като дойде, да причини радост. Така трябва да бъде бъдещото семейство.

Сега синовете казват за бащата: „Нашият старик да си върви за оня свят.“ Къде е тогава бащата? Старикът да си иде в оня свят, бащата го няма. И за майката казват: „Нашата старица да си иде в оня свят.“ Майката я няма. Синът казва за бащата: „Да си върви.“ Неговият син казва: „Да си върви.“ И тъй нататък. Тогава къде ще му излезе краят? Този да си върви, онзи да си върви, какво се постига тогава? Ние се намираме в положението, вземеш една лопата пръст, туриш я, вземеш втора, туриш я. Трупаш, натрупаш една грамада с пръст. Какво си разрешил? Нищо не си разрешил. Тази пръст трябва да се разсее, да се сее, да израсте нещо, ябълки, круши.

Казвам, първото нещо, към което трябва да се върнете, е следното: да възстановите онова положение във вас на майка ви, което е съществувало. Майката, където и да е тя, съществува във вас. Или да ви кажа, да добиете вие за любовта един свещен образ. Тя всякога внася новия живот. И за мъдростта бащата трябва да имате свещен образ. Майката и бащата – човекът на светлината, да бъдат два образа свещени. Като помислиш за бащата и майката, всичките скърби и страдания да се стопят. Да се зарадваш, като помислиш заради него, всяка скръб, недоволство, всичко да изчезне. Като помислиш за майка си, – същото, всичките страдания да изчезнат. Като помислиш за майка си, щом се махнат всичките скърби и страдания, то е майка. Щом като помислиш за бащата, и всички скърби и страдания изчезват, то е бащата. Не се ли махат скърбите и страданията, или той не ти е баща, или ти не си разбрал баща си. Те са новите влияния, новите тежнения, които трябва специално да схванете.

Има такива положения, то е един роман. Има една княгиня, която се оженва за един господин от друго положение. Тя казва: „Толкоз години сме живели, още толкоз искам да живея. Не сме си казали горчива дума. Всякога съм била радостна да направя нещо заради него.“ Може и други примери да съществуват в света.

Та сегашният живот е една преходна фаза на онзи съвършен живот, който настъпва. Ако ние в бъдещето ще възлезем да създаваме както сегашния порядък на нещата с такива семейства, с такива разбирания, с такива деца, такива дъщери, то е губене на време. Туй може да го правят невежите, но хората на бъдещата култура, хората, които се готвят за небето, разрешават великия въпрос да раждат престъпници като Каина, какъв смисъл има животът. Светии трябва да раждат. Една майка, преди да роди, трябва да знае какъв ще бъде синът. Синът, който ще бъде, да бъде светия. Той, като дойде, може да донесе всичкото благословение в себе си.

Като четете тия евангелия, има печатани, има и непечатани. Христос е учил дърводелство. Баща му бил много виден дърводелец и от царския дворец заръчали една работа много трудна. Баща му правил, но не могъл да я направи, ще се компрометира. Като дошъл Исус, само минал, и направил работата. Онзи, който слиза от небето, разбира от дърводелство. Той знае да разтяга. Нему не му трябва херенде. Без херенде може да направи работата. Всеки гардероб може да направи без херенде, без туткал може да го направи. Та казвам, след като се е мъчил бащата цяла седмица, той изведнъж го направил за половин час. Казва: „След половин час ще бъде готов гардеробът.“ Бащата, като се върнал, погледнал сина, учудил се, че може една такава трудна работа да я направи за така малко време. Дотогава той другояче мислил за сина си, но като видял, че това направил, изменил си мнението, видял, че има един талант в живота.

Казвам, ние сега по старите начини се стремим, астрологът еди-кой еди-как казал, не прилагаме. Тази теория не върви. Теорията не е лоша. Какво не върви? Тия философи са разрешавали по обикновените пътища. Туй, което те знаят, са прави. Обаче съществува един вътрешен закон. Не се стремете вие от окръжаващата среда да почерпите вдъхновение, да почерпите знанието си. Знанието ще дойде отгоре, от слънцето, от далечните звезди, туй знание няма да дойде от обикновените хора. То ще дойде оттам.

Този трябва да е дошъл отнякъде, ако можеше от земята... Казва: „Създаде Бог земята и небето, и земята беше неустроена. Духът Божи се носеше над нея.“ Всичко, което е на земята, от далечни места е носен материалът, да се направи. Тази земя не е още устроена, животът не е внесъл нещо. Нещо ново трябва да се внесе. Във всяка епоха се внася нова вълна, нов живот трябва да дойде. Този новият живот, наричат го новораждане, ако този нов живот не дойде, каква е вашата философия? Тя е празна. Ти може да храниш една котка, колкото искаш, тя котка ще си остане. Ти може да храниш един вол, колкото искаш, той вол ще си остане. Ти може един съвременен човек да го храниш, да го възпитаваш, той такъв ще си остане. Ако дойде туй новото, то ще измени формите веднага. Ще дойде Божественото и една вътрешна красота ще остави.

Казвам сега, какво разбрахте? Вие ще кажете: „Много разбрахме.“ Радвам се, че много разбрахте. Някой ще каже, че всичко се изясни. Ако всичко се изясни, аз се радвам, че се е изяснило. (Учителят пита един брат, той мълчи.) Ти говориш по философията, понеже туй, което не може да се изрази, е вярно. Научно може да се определи. Когато някой прави приложение на опит, намира се в едно трудно положение. Да заставиш една муха, която кацнала на носа. Слиза от носа, пак се качва, веднъж, два пъти. Уж с мисълта си работиш,

казваш: „Имам много силна мисъл.“ Дойде една муха, той фиксира мисълта, мисли, мисли, мухата не го разбира.

Казвам сега, за да може да изпъдиш мухата, трябва да разбираш нейния език. Ако тази муха, която играе на моя нос, зная къде е слабостта ѝ, може да я изпъдя. Тя е мъжка, казва: „Не може ли да ми покажеш някоя мома? Така не се живее.“ Търси той, тази работа не може тъй. Искам да зная защо тази муха е седнала на носа ми и ме бута. Не, не, тя си има точно определена идея като муха. Казва: „Разреши моя въпрос.“ Казвам: „Не зная какво говориш. Разрешавам моя въпрос. Ти ще бъдеш свободна.“

Та не мислете, умни са мухите. Тук има един приятел, аз няма да му кажа името. Той в първите дни, когато се е обърнал, когато влязъл в рамките на новото учение, турил си наум да става рано. Понеже бил малко мързелив, имало един голям золник вкъщи, всяка сутрин дойде, кацне на носа му, събуди го. Той му казва: „Стани и вземи да се помолиш на Бога.“ След като го събуждал цял месец така, той една сутрин станал недоволен и го убил. Казва: „Защо ме безпокои вкъщи?“ Умна муха е това, казва: „Стани, време е.“ Значи тя разбира, казва: „Стани да се помолиш.“ Каква умна муха.

Та в дадения случай мухите не са толкова глупави. Някога да, но някога са много умни. Много пъти мухите са спасявали жената, да не бъде бита от мъжа. Мъжът намислил да бие жена си, мухата кацне оттук-оттам. Той се позасмее, погледне жена си, казва: „Ако не беше онази муха, щях да ти кажа тебе.“ Но той маха на мухата. Казвате: „Защо са мухите вкъщи?“ Много жени в България са спасени от мухите. Туй не може да го докажа научно, но данни има. Правил съм наблюдения на децата. Някой път някое дете иска да хвърли камък. Таман вдигне ръката, кацне някоя муха, то махне. Някой път иска да хвърли камък на някоя птичка, кацне една муха. Някой път хвърля камъка, някой път оставя.

В природата съществува един разумен закон, на който висшите същества се подчиняват без голямо противоречие. Бог не обича насилието. Трябва да знаете, всичко върви към най-малко съпротивление. Бог е допуснал греха като необходимост, понеже вървим по пътя на най-малкото съпротивление. Той не иска да ограничи света по механически начин, понеже невидимият свят ще изхарчи десет пъти повече енергия, отколкото сега. Тази енергия е потребна. От икономическо гледище е допуснат грехът, понеже да се ограничи грехът, ще се изхарчи повече енергия. Но сега силите на злото се използват в плюс за нашето самоусъвършенстване. Ако някой път се опитате чрез насилие, вие никога не се стремете чрез насилие да мислите, защото по пътя на най-малкото съпротивление гледайте, отдалечавайте се от пътя, давайте място. Дойде една мисъл, дай място, дойде едно желание, дай му място. Щом се противиш, ти веднага се заразяваш. Всяко съпротивление е заразяване. Защото грехът, това са същества. Мине дяволът, поздрави те, и ти го поздрави. Не говори за рогата му, не говори за копитата му, не ходи да разправяш какъв е дяволът. Той се обижда, като чуе.

Аз може да приведа един пример. Един евангелист, млад момък, говорил с дявола, но после го турил в трудно положение. Не се занимавайте с дявола. Забележете, че когато отиде в съвета Господен, го приеха много добре. Господ казва: „Обърнал ли си внимание на моя раб Иов?“ Бог казва, че няма като него. „Вярно е. Тия факти, които изнасяш, са верни, но ти си му дал хиляди камили, овце, като един княз. Кой няма да живее? Но я му отнеми тия работи, опитай го.“ Господ казва: „Добре.“ Умен е той, казва: „И аз ще живея тъй, и аз ще бъда светия, като имам всичко, но да се отнемат тия работи.“ Господ казва: „Опитай го.“ Праща го за учител, за професор в комисията, да изпита Иова. И започват изпитанията.

Някой път може да е изпратен дяволът в изпитната комисия. Няма да роптаеш по който и да е предмет. Няма да му казваш, че е дявол.. Не е работа., че е дявол, но че е дух. Че съм лош, казва, то е моя работа. Че ти трябва да живееш, че трябва да те изпитвам, то е твоя работа. Какво съм аз, то се отнася за мене, аз отговарям за себе си. В туй отношение трябва да бъдете смели. В новото учение имаме максими, които, ако сте готови, ще се изнесат паралелно, за да видите в какво бъдещото общество ще се различава от сегашното. Методите, които тогава ще се приложат във възпитанието, може и отсега да се приложат. Ако вие не може да ги приложите във вашия живот, никакво приложение няма, никакъв ангел няма да дойде, никакъв светия няма да дойде да се занимава с вас, да ви възпитава. Много се изисква. Сега имате по един ангел, който иде, по един-два пъти слиза на ден, но като му остане време свободно да се занимава с вас. Но постоянно с вас да се занимава, не може. Те ангелите си имат работа. От малкото, което искат да внесат във вашия живот, вие трябва да бъдете готови да го използвате.

Сега казвате: „Нима аз съм един ангел?" Чакайте доказателство за бъдеще, когато имаме повече средства, като разполагаме. Тогава ще ви се даде билет да идете в оня свят, да разберете. Не по този начин, по който хората отиват сега, но научно специален начин, с билет. Ще се пише „до оня свят", ще има отгоре писмо, ще се даде специална колесница, ще ви пратят, ще ви заведат. Вие ще се върнете на земята с почести. Като се върнете, ще имате знаци, че сте били на небето, както Мойсей, когато слизаше от планината, носеше нещо със себе си.

„Зора се светла зазорява"

Божията Любов носи пълния живот.

24 лекция, 5 февруари 1930 г., София, Изгрев

СЪЧЕТАНИЯ НА ЧИСЛАТА[107]

Отче наш

Размишление върху пътят на разумния живот.

Чете се темата „Отличителните черти на живите и на умрелите деца „

Пишете върху темата „Разлика между смъртта и живота“.

Да имате ясна, конкретна представа за себе си. Някои от вас може да четете някой научен трактат. Най-първо, смъртта е съществувала като една възможност битието да се прояви. Но когато човек съгрешил, дал възможности, условия да се прояви. Защото смъртта излиза от живота. Там, дето има живот, има и смърт, но не можем да кажем, че дето има смърт, има и живот. Животът може да роди смъртта, но смъртта никога живота. Това е. Там, дето има живот, има и смърт, но не можем да кажем обратното: дето има смърт, има и живот, философски може да допуснем, но те са философски допущения, но човек не може да мисли туй. Трябва да имаме една ясна представа.

Да кажем, че философите може да имат едно понятие за някакъв принцип, който действа в природата. Но онзи изобретател, който впрегнал този принцип на работа, той си има спесифично разбиране и може да използва, философът говори, но не може да използва. Онзи другият, освен че има разбиране, но той впрегнал принципа на работа, ползва се от него.

Казвам, ние трябва да се ползваме от тия принципи в природата. Много работи не знаем, философски ги изучаваме. На много принципи трябва да се възприемат методите, по които може да се

---

[107] Лекцията е в пълния си необработен вид.

ползваме от тях. Запример вие сте изучавали всичките числа, няма никаква философия. Числата 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, това са характерни черти. Вземете сега така: 12, 15, 18. Защо именно в тази редица числото 1 се повтаря три пъти, а другите числа се изменят: 2, 5, 8? Забележете, че тия числа – 2, 5, 8, са отрицателни, те са числа, които много обещават, но нищо не дават. Двете обещава, осемте обещава, но нищо не дава. 2, 5, 8 в дадения случай, това са богата почва. Ако не се обработи, ще даде бодили и тръне.

Когато се изучава човешкият характер, тия числа играят важна роля, за да се разгадае характерът на човека. Някои хора са богати, те са числата 2, 5, 8. После имате числата 13, 16, 19. Защо ги е страх хората от числото 13, де е опасността в числото 13? Три е опасното число. Извадете сега 3. 13 – 3 = 10. Тия числа са само, които може да създадат беля на човека. В дадения случай числата 3, 6, 9, тъй както са поставени в природата, те може да създадат само беля. Те ще те впрегнат на излишна работа. Тогава кои числа остават?

Сега остават 11, 14, 17. Вие ще оставите какво се е казало за 11. 11 е едновременно едно разумно число. При Бога ако идеш като учен човек, той ще ти даде всичкото благословение. Но ако той те намери глупав, ще те прати на училище. Числото 14, като влезе в света, като намери хора скържави, обича да ги хваща за гушата. Разтърсва ги, казва: „Ще дадеш.“ Отпуща крана, казва: „Всичко трябва да тече.“ Числото 14 не обича хората да турят бентове, казва: „Всяко нещо в природата трябва да тече по пътя, който е определен.“ Числото 17 казва: „Трябва да разсъждаваме.“ Трезво число е. Ако някой е глупец, ако е неспособен, ще ти създаде всичките нещастия. Така можем да съпоставим числата в тия категории до 20.

Добре, обърнете сега обратното: 21, 51, 81. Тогава по какво се отличава 81 от 18? Колко пъти 18 влиза в 81? Четири и половина. Следователно в дадения случай това е един метод, чрез който можете

да впрегнете отрицателните числа на работа. Но впрегнали ли сте вие нещата в работа? Най-мъчното е да впрегнеш ти едно число.

Казвам, тия числа играят важна роля в човешкия организъм. Когато се измерва човешката глава, ще намерите тия съпоставяния на тия числа. Както е устроена човешката глава, черепът има известни измервания от съпоставянето на тия числа. Показва доколко е хармонично устроена главата, показва пътя, по който е вървял, с какви мъчнотии той се е борил в живота. Защото, ако в миналото е бил поставен да защитава своята свобода, да изкарва прехраната си, при големи мъчнотии трябвало да воюва, непременно неговата глава е ставала по-широка, дълъг е напречният диаметър.

Някой път главата на човека може да стане валчеста. Първият диаметър отзад до челото, да кажем, че има 19 сантиметра, широчината може да е 15. Винаги широчината на главата показва при какви неблагоприятни условия е расъл в миналото. Но ако вие един човек с широка глава го турите при други условия, изменете условията на живота, турите го при охолен живот, не може да създадете нищо добро. Тази енергия ще протече в друго направление, този човек ще стане разпуснат и прогулян. Ако онзи, който ще го възпитава, не знае законите, да прекара тази енергия от основата на мозъка към челото, скритата енергия, не може да възпита един добър човек. Главата е като акумулатор. Ако не може да прекара в челото, да събуди мозъчните центрове, непременно тази енергия ще създаде ред неприятности.

Казвам, има научни методи, по които човек може да създаде тяло, каквото иска, може да създаде глава, каквато иска, може да даде такова направление на ума, каквото иска. Преди той да се е родил на земята, това може да стане по-лесно. Да го направи, като се роди, трябва да има много по-голямо знание, понеже имате повече гъста материя. Трябва наковалня и чук, големи страдания има. Сегашните

хора природата ги изправя чрез огън. Светът няма да се оправи чрез потоп и вода, мина периодът на водата. Човек толкоз се е втвърдил, че с вода не може да се оправи. Значи огън трябва.

Сегашната енергия, която иде в света, то е един огън. Този огън е, който действа в цялото човечество и направил хората неравни. Пекат ги. Казва някой: „Пекат ме.“ Нещо има, което пече, неспокойно е. Казва: „Неврастения има.“ Нажежен е той. Нита един философ: „Какъв е смисълът на живота?“ До де дойде съвременната философия? Казва: „Няма никаква философия. Човек трябва да яде и да пие.“ Той го поставя в една стая с един под, направен от бакър. Нажежава пода. Той започва да вдига краката. Нажежава още, той започва да скача. „Защо скачаш? Нали само ядене и пиене трябва.“ „Нари ме нещо.“

Защо именно казва, че яденето и пиенето е смисълът на живота? Да се обясни фактът, коя е причината първоначално, какъв е стимулът, какъв е подтикът, който природата внесла, за яденето. Яденето в дадения случай е носителка на живота. Ти не може да ядеш едно мъртво вещество, трябва да ядеш живото. От туй гледище, когато ние казваме, предпочитаме една храна пред друга, в нашия ум трябва да сложим храната по следния начин. В какво седи грехът в света? Всяка една храна, която не хармонира с вашия организъм, не я употребявай. То е престъпление за тебе. Храната, която не носи хармоничен живот като твоя, не я употребявай, нищо повече.

На туй основание, ако ти например употребяваш свинска храна, свинската храна е крайно дисхармонична с човешката храна. Свинското може да се яде само при спесифични случаи, за лек при някои болезнени състояния. Свинското може да стане рецепта за лекуване на някои болести. Много неврастеници може да се лекуват със свинско месо, но ако храниш човека със свинско месо, ще го умориш. Разбира се, това са твърдения, това са факти, които трябва да

се обусловят, да се докажат, не само философски да се изведат. Те може да се докажат философски, и на опит може да се докажат.

Някои са правили опити за влиянието на месото. Някои артисти, които искат да представят някои любовни състояния на сцената, ядат овче месо, дълго време ядат овче месо. Тогава придобиват тази дълбочина. Когато искат да представят някой по-спретнат, пъргав, ядат козе месо. Някой път е хубаво за някои хора, които са съвсем безстрашни, да се внесе малко страх, може да ядат заешко месо. Не само това. Ние може да дойдем до крайни заключения, че ако човек иска да живее дълго време, трябва да яде месо от костената жаба, от костенурката или пък паче. Ако иска да има дълбоки и устойчиви чувства, трябва да яде мечо месо. Така са правили в старо време, когато някой мъж не е обичал жена си, тя ще го захрани с мечо месо. Така са правили в старо време жените. Сега не зная какво правят.

Казвам, цялото животинско царство е построено. Животинското царство като се измерва, може би за бъдеще учените хора ще измерят един кон, за бъдеще те ще измерят опашката колко косми има, колко е дълга, ще му измерят височината, ще му измерят краката, ще измерят краката околовръст, ще измерят корема на коня при едно нормално състояние, после ще измерят врата, после ще измерят дължината на главата. Ще измерят известно съвпадение на тия числа. Най-после ще се случи, че това е едно съвпадение на тия числа, като се повтарят. Защото, ако едно число е съвпадение, ако се повтори само веднъж-дваж, не периодически, ако се повтаря по един разумен начин, вече има една разумна сила, която работи с тия числа. Бог, като създал животните, употребил геометрия и математика. Следователно всичките животни, цялото растително царство са създадени по геометрически плоскости, по геометрически линии и на математически числа. Известни пропорции стават. Пък тия числа съответстват на известни линии.

Само известни енергии може да задържим в света, то е известно количество, материята не е еднородна. Ние още не знаем, че е еднородна. То е едно твърдение, което трябва да се докаже. Ние не знаем, че енергиите са еднородни. Стремят се учените хора да докажат, но съществува материя. Във всичките свои видове разните видове материя, които съществуват някой път, носят разни енергии. Запример, ако вие внесете злато във вашия организъм, организмът ви ще прояви известна енергия, ако внесете сребро, организмът ви ще прояви друг род енергия, ако внесете желязо, веднага друг род енергия ще се внесе. Всичките елементи разни видове енергия внасят. Може да кажем, че хората се различават според количеството на материалите, които са вътре в организма, и силите, които действат в тия полета на тази материя.

Сега за вас то е научен въпрос. Аз ви казвам само за да има какво да мислите. Не че вие ще го разрешите. Ако по някой път вие обичате някои животни, някои животни например считате, че са късметлии. Ако дойде една котка вкъщи, вие считате, че е късметлия. То е числата, които тая котка носи със себе си. Количеството на котките има по някой път известна материя, която е необходима. И животните, котките, кучетата, я внасят. Кокошките допринасят, змиите допринасят, птиците допринасят. Материите, силите, които му носят, или вървят успоредно с човека, или му противодействат.

Казвам, онази симпатия, която съществува, не е така произволна. Някои хора имат голяма обич към някои животни. Някои обичат коне, някои обичат крави. Тази обич всякога се простира върху хората. Ако вие обичате коне, всичките хора, които мязат на коне, ги обичате. Или обичате крави – всички хора, които мязат на крави, ги обичате. Едно съвпадение има. Да кажем, някои обичат лъвове – всичките онези хора, които са спретнати като лъвове, тебе ти са приятни, смели хора са. Има нещо лъвът плюс.

Сега онова, което е потребно в живота, в тъй наречения духовен живот, трябва да се изучават елементите на духовния живот. Вътрешно различие има. Защото живота, за да знаем ние да го ценим, непременно трябва да знаем онова, което той съдържа, тоест да променим нашите механически схващания. Ние казваме: „Господ е наредил работите.“ Работите Бог ги е наредил, той е създал света, създал живота, казал на човека как да работи. В сегашната наука трябва да се изучава онова, което Бог е направил, Бога трябва да проучваме. Тъй както виждаме съвременната наука, както работи човешкият дух, вие не трябва да се откажете от науката.

Ние по някой път говорим за онова лъжливо направление в науката. Има някои хора, които не са учени. Учените хора са едно благословение за света, но неучените са спънка. Учените, философите, които са истински философи, са добре дошли. Онези философи, които не са философи, са спънка. Онези религиозни хора, които са истински религиозни, са благословение, но онези религиозни хора, които не са истински религиозни, са спънка. Ние сме за онова, което има същина, по същество какво трябва да бъде. Трябва да се стремите като човек кое ще ви повдигне вас. Окръжаващата среда вас не може да ви повдигне, окръжаващата среда за вас е само условие за вашето развитие. Онова, което може да ви повдигне, то е онова над вас.

На земята кое е онова, което повдига растенето? Слънцето. Месечината, звездите влияят, но най-главният фактор на земята е слънцето. Значи слънцето има други сили, които действат. Тогава ония разумни същества, или тъй наречените наши близки, защото един човек, който те обича, не може да те обича един човек, който не седи по-високо от тебе. Закон е в света. Никога не може да те обича в света един човек, който не седи по-високо от тебе. Никога не може да обичаш един човек, който не седи по-високо от тебе.

Например, когато един ученик влезе в училището, учителят съзнава неговата възможност. Учениците седят по-долу от учителя. Учителят вече съзнава, има любов към тях. Понеже ученикът съзнава, че този учител може да му даде, той може да придобие това, което иска. Следователно в тях е само една връзка, която седи между всички живи същества, за да може Божиите блага чрез нея да се разпространяват навсякъде.

Законът на любовта трябва да се разбира. Там, дето сте стигнали, любовта, която имате, е лъжлива. Да дойдем сега да се разберем. Не трябва сега да казвате, че любовта е лъжлива. Но това не е всичката любов. Любовта в детинство не е любовта на младия човек на двайсет и една години, любовта на младия човек не е любовта на възрастния, любовта на възрастния не е любовта на стареца. Сега ние говорим за онази възходяща степен, ние не говорим за болезнените типове, не говорим и за младите хора. Ние оставяме патологическите типове настрана. Ние говорим за здравите хора, каквито смятам всички трябва да бъдете. Един млад момък, как той обича? Тя, любовта, си има своя форма.

Питам, ако вие сте пътник, който сте взискателен, ожаднели сте по пътя. Ако ви срещне някой и ви почерпи с най-хубавата вода, има ли в това нещо лошо? Но ако вие сте жаден и ви напият с вода, която наполовина чашата е пълна с кал, след като пиеш, кажеш: „Не трябваше да пия.“ Но щом пиете от онази хубавата вода, вие ще благодарите, че сте срещнали този човек и ви е дал тази хубавата вода.

Сега вие ще трансформирате, ще преведете тия символи. Даде ви хляб, този хляб възобнови вашите сили, или даде ви хубава книга, или ви каже някое хубаво изречение, хубава мисъл, или някой хубав образ, всичко туй, което може да стимулира човешката душа. Защото

любовта е нещо идейно. Идейните работи са непреходни работи, материалните работи са преходни работи.

Някой път считате любовта за едно чувство на привързаност. Привързаността не е любов. Любовта не е продължителна, тя не продължава дълго време. Любовта едва човек може да я изнесе един момент. Ти някой път едва зърнеш някой човек, направи ти силно впечатление, веднага ти мръдне нещо. Ти видиш един човек, втори път не може да го срещнеш, казваш: „Видях един човек, който ми направи силно впечатление. Обичам го.“ Търсиш го. То е един момент, който не се повтаря. Някой ще обясни, че ти си имал връзка в миналото. То е друг въпрос. То е едно проявление. И в света тия хора на любовта ние ги наричаме високите върхове на живота. Ти срещнеш някого от тях, настане един прелом в тебе, в живота ти. Ти може да срещнеш мъж или жена, без разлика. И оттам насетне стане един прелом. Този човек е висок връх. Една Божествена енергия минава в твоята душа, в твоя ум, в твоето сърце и може би този човек, като мине, да не знае нищо за тебе, ти храниш чувства. Ти храниш чувства и черпиш от него. Той ти праща енергия, той не те знае. По някой път той си прави своите изчисления, вижда, че липсва нещо, гледа, че някой го безпокои, хлопа. Вие не го познавате.

Често вие се обръщате към Бога, но не знаете същинското име. Тогава се безпокои Господ. Българите казват: „Ей ти там.“ Кой ти? Той вика: „Ей, ей!“ Този се обръща, онзи се обръща. Настигне го, казва: „Тебе викам.“ Така не се говори, то е по български. Ти, най-първо, ще научиш неговото име, ще намериш този човек и ще избереш един метод, как да говориш.

Аз по някой път, като говоря за Бога, искам да направя идеята понятна. Казвате, Бог е много достъпен. Много недостъпен за глупавите, но достъпен за умните. Апостол Павел казва: „Бог, като презираше невежеството на хората, беше се оттеглил, всеки да си

върви по своя път.“ А пък сега, последните дни, като намери малко по-умни хора, изпрати да проповядват онова учение, от което може да го познаят. Познаването на Бога е заради нас. То не е заради Бога. Бог нищо няма да придобие. Но ние, като познаваме Бог, ние се ползваме.

Сега вие, няма защо да ви се доказва. Питам, вие, ако нарисувате нещо или напишете някаква теза, някакво съчинение, питам, вашата теза радва ли се? Радва се. Книгата се радва. Много се радват, скачат тия книги. Една картина, която сте рисували, тя се радва. Някой скъпоценен камък, който носиш, и той се радва. Скъпоценните камъни, които носиш на ръката, и те тъжат, ако го оставиш, и той тъжи, потъмнява, изгубва своя блясък. Като го туриш на ръката и го носиш, повръща се блясъкът му. Често камъните изгубват от своя блясък, от своята здравина вътре. Изобщо тия неща знаят бижутерите, дават тия пръстени от такива камъни на хора, които са пълни със сили, та се установява блясъкът.

Законът, който може да се извади. Ако един камък има нужда да го хване един човек, за да се възстанови неговият блясък, за да се възстанови неговият блясък, не само има нужда да го носи някой, но и да се възстанови неговата сила. И в живота този закон навсякъде съществува. Непременно в този широкия свят вие трябва да срещнете някого, от като се роди човек трябва да срещне някого, чрез който Божието благословение да дойде в него.

Сега говорим принципално, не говорим за ония идеи, които ние може да създадем и да мислим, че те може да ви помогнат. Една идея, която може да възприема свише от Бога или от онези, които са завършили своето развитие, тази идея може да помогне като принцип, не ония идеи, които създаваме, които представляват някакви понятия за живота, – те не може да помогнат.

Да допуснем, че вие си създадете понятие, че всичките хора са добри. Започнете търговия. Идва един, на кредит давате, идва втори, на кредит. Този взима, не плаща, онзи взима, не плаща. След туй всичките пари отиват, вие мислите, че всичките хора са добри. Те са добри. Защото са добри, затова взеха всичко. Те са добри за себе си, но не са добри за тебе. Всеки човек, който взима и не дава, той е добър за себе си. Всеки, който взима и дава, е добър и за себе си, и за другите. Най-първо, трябва да учим закона. Казва, всичко трябва да пожертваш, но ние трябва да преминем през закона, да даваш и да взимаш правилно. Във всинца ви трябва да се зароди това желание.

Мнозина казват: „Господ всичко е дал." Това не е никаква философия. Господ всичко дал, ред и порядък Господ дал. Господ дал нещата, следователно аз имам право да употребявам. Тогава Господ дал, ти не може да се качиш да станеш цар. Или можеш, като онази българка, която опопила мъжа си. Той нямал работа. Тя взела една китка босилек, ушива му едно джубе, направила една калимавка, казва: „Вземи китката. Ще идеш да ръсиш." Взел, почнал той да ходи и да работи. Когато отишъл този новия свещеник, го попитали: „Кой те опопи?" „Жена ми ме постави." Владиката вика жената, казва: „Кой ти даде право?" „Мъж ми е – казва, – имам право да го опопя."

Много работи ние ги опопваме по същия начин. Така донякъде може, но в природата не можеш да опопиш никого. На земята може да опопиш, но в природата не може да го опопиш. В природата ти не може да поставиш една сламка за мост, по който да минават хората. В природата има едно съответствие. Ти не може да поставиш енергиите на живота в човека, и да имаш същия резултат, както човешките енергии. Ти не може да вземеш мозъка на един човек, да го замениш с мозъка на един кон или на един вол и чрез него не може да произведеш същите резултати, както би произвел човешкият мозък. Други са веществата, други са силите, които действат. После, другояче

е съчетан, другояче е свързан. После, ако погледнеш животните, тяхната конструкция, както са, ние знаем при какви условия те живеят.

Казвам, у съвременния човек жената седи по-високо по своята чувствителност. Че тя с усилието на своята воля е успяла да хвърли брадата си, тя не е останала брадата. Защо женската и мъжката коза имат брада? Жената махнала брадата си. Хубаво е направила, понеже лицето представлява поле за работа от по-широко гледище. Понеже лицето на жената е отворено, тя има по-силно развити чувства, по-високи чувства, по-силно е развита интуицията. Понеже у мъжа тия косми – и мъже има, които са замязали на жени.

Казвам, занапред мъжът полека-лека, за бъдеще мъжът, и той трябва да изхвърли по същия начин. Но друго нещо, жената, като изхвърлила своите косми, тя изгубила едно качество, изгубила твърдост и самоувереност в законите. Затуй жената е като дете. Понеже схваща и разбира много работи, затова по някой път и тя греши. Тя може да престъпи някой закон, но не от зла воля. Казва: „Може да престъпя, но може и да поправя, няма нищо." В опита жената разисква повече. В любовта жената е посмела, мъжът е по-разсъдлив. Тя веднага бързо разрешава и в едното, и в другото – или, или. Мъжът продължава. Всичките косми на брадата, това са правила, по които той се води. Хване едно правило, хване друго правило. Жената няма никакво правило.

Сега това е външното изражение, но вътре в човека тия косми имат своя вътрешна причина. Тия вътрешни причини трябва да се съпоставят в една хармония. Туй, което осакатило жената – има известни области в женския череп осакатени. Черепът на жената трябва да се поправи. В известно отношение и мъжкият череп е осакатен. Ние вече идваме до известни данни, вътрешната страна, как може да се поправи къщата. Тя може да се поправи, но някой път

може да се събори. Нали се събарят къщи, колко пъти се събарят. За бъдеще, ако ние нямаме това знание, може да се събори къщата.

Много пъти ние по наследство сме взели качества на своите деди и прадеди. Мислим, че къщата наредена. Като направим опит, някои наши греди не издържат, смелостта ни не издържа, разумността ни не издържа, твърдостта не издържа, справедливостта не издържа, любовта ни към Бога не издържа. При обикновени случаи издържа, но като дойдем за една работа, която изисква широка, голяма душа, не издържа. Ние влизаме в една борба, която не е за силите ни.

Та сега вие какво разбрахте? Да се повърнем на въпроса. Аз гледам, тук се усъмни, там се усъмни. На всинца ви трябва едно малко разбиране, едно по-дълбоко знание, по-дълбоко запознаване с основните закони. Хубаво е да знае човек не наизуст работите, но да има конкретно познание. Прилагане трябва, както художниците прилагат картините си, или онзи, който свири или декламира едно, второ, трето. Всеки трябва да има по нещо, за да внесе, нещо като художник на изложбата.

Например вие чакате и работите, да идете в оня свят. Оня свят е тука. Оня свят и този свят са едно и също нещо. Разумният човек живее едновременно и в този, и в оня свят. Глупавият никъде не живее. Защото, за да живееш, подразбира да си собственик на нещо. Ние говорим за разумния живот. Трябва да се тури една черта, върху която ще работите.

Сега мнозина от вас казват: „Кажете ни някои недостатъци.“ Ако кажем някои недостатъци, ще ви обезсърчим. Казвам: „Много си нетърпелив.“ Та ние сме нетърпеливи. Причината за неговото нетърпение коя е? Причината на нетърпението е, че трябва да има силно развити лични чувства. Следователно тия лични чувства искат да го повдигнат, той иска да се прослави изведнъж по целия свят. Може да се прослави, но славата по цял свят трябва да е от векове,

трябва да е заслужена. Защото Христос казва: „Не търсете слава от човеците.“ Вие не търсете слава от глупавите хора, но търсете слава от Бога. Човек трябва да работи. Ако идете при някой човек и кажете: „Аз вярвам в Бога.“ Ако е съвременен човек, ще каже: „Ето един човек анормален.“ Питам, ако идете при един светски човек, какво трябва да му кажете? Де е силата на банкерина? В неговите пари. Де е силата на военния? В неговата шашка, тук, при главата, при ушите. Като върви напред, веднага съзнаваш, че той е тази шашка. После, де е силата на онзи, който пише? Неговото перо светло и хубаво. Всеки може да пише, всеки може да носи шашка, всеки може да има пари, но трябва да има съответстващи качества, с които той трябва да управлява тази сила.

Сега има една опасност. Вие казвате: „Господ е промислил.“ Така не поставяйте въпроса. Господ е промислил. Господ е промислил, но ние трябва да използваме този промисъл, да не изкушаваме Бога. Когато дойде дяволът да изкушава Христа, каза му: „Да не изкушаваш Господа Бога своего.“ И когато каза: „Трябва да се поклониш“, за да му даде всичката слава, казва: „Трябва да се махнеш.“ И с търпението мислеше да го подкупи, и с всичките тия блага, да хвръкне, да го подкупи. Казва: „Махни се, зная, че тия работи не са твои, те са чужди. Нищо друго нямаш. Всичко това, което съществува в света, то е на Бога. Ти си самозванец, който даваш чуждото. Да се махнеш.“ Изобличи го в лъжа, казва: „Да не изкушаваш Господа.“ Вие сега не се поддавайте на изкушението. Често някои от вас се поддавате на изкушението.

Сега някой път трябва да приведа някой паралелизъм. Един паралелизъм съществува в света, който показва, че има един паралелизъм между отрицателните сили в света. Има едно привидно добро, което не е добро. Има едно същинско зло, което съществува, има и едно същинско добро. Има едно привидно добро, има едно

същинско добро 8 света. Има един паралелизъм. Някой път във вас се заражда една мисъл, която има изглед на нещо хубаво. Ако тази мисъл се постави в света, ще видите, че тя не издържа.

Казвам, числата, това са живи числа. Ако вземете 12, в тази тройка 12 е най-доброто число от 15 и 18, в първата категория. Във втората категория най-доброто число е 19. В третата категория най-доброто число е 12.

За бъдеще числото 12 има важна роля. Дванайсет месеца, зодиаци, имате дванайсет племена на Израиля, в Откровението имате дванайсет врати. Имате една двойка, една отлична жена и мъж – брат и сестра, родени чисти и благородни. В 15 братът и сестрата вече са опетнени, но в 18 вече служат на дявола. Числото 666, сборът му е 18. Човекът на греха е определен с числото 666, общият сбор на което е 18. Туй число е разложено, то е 666 (1+8 = 9). То е закон, чрез който туй число може да се обърне, 666 да се обърне в деветки, 999. Но докато обърнеш 6 8 9.

Сега основната мисъл, която трябва да остане във вас: има методи, мерки, с които човешкият организъм е построен, или всеки един трябва да се стреми към мярка, която Бог е дал. Тялото в туй съществуване да има тази мярка, която е определена от невидимия свят. В своите изследвания малко хора съм срещнал, от толкоз хиляди измервания, които съм направил, само в няколко души съм срещнал число, което да е една максима. В трима души намерих нормално развита справедливост в човека, от която изхождам. Имам записано в книгите едно число с една дроб, но число, което служи за една максима.

Добрите хора имат определена дължина и широчина на главата. Всеки един от вас трябва да има желание да придобие тази форма, тази височина, тази широчина, да устрои своя ум по тия закони, които съществуват. Казва: „Аз искам да бъда добър човек.“ В какво

направление? Най-първо, да имаш устроено тяло, устроена глава. След туй – правилно устроен мозък, правилно устроени дробове.

Под дробове вие ще разбирате менталното тяло, което е свързано с мозъка. Под стомах ще разбирате астралното тяло в човека, защото астралното тяло живее във физическия човек, то са неговите мускули. Стомаха не трябва да го свързвате с търбуха. Под търбух се разбира апетитът на човека, желанието да яде и да пие, не подразбира органа. Стомахът, който е свързан със стомашния мозък, е свързан с мозъка на човека.

Там Писанието казва: съвременният човек да мяза по образа, който Христос остави в света. Бъдещите хора, които за бъдеще ще дойдат в шестата раса, то са хора стройни, определени, направени са по формата на идеалния човек. Вие ще кажете: за бъдеще като дойдем. Не, отсега трябва да имате мярка. Ако дойдете тогава да създавате идеал, вие сте закъснели. Даже сега вас ви трябва всеки ден във вас мисълта, като станете сутрин, да турите мисълта да бъдете стройни. Вие се прегърбите, казвате: „Ще се мре.“ Няма какво да се мре. Ще изправиш гърба си, нищо повече.

Погледнеш, косата бяла. Нищо не значи. Белия цвят сега да можеш в една вечер да го почерниш, косата си пък и в една вечер да може да я побелиш, да може да я направиш каквато искаш, тогава ти си маг. Сега на мнозина от вас косата станала бяла. Какво означава бялата коса? Че човек станал мъдрец. Хора, които имат бяла коса, са мъдреци. Етикетът на мъдрец е турен. Какво показва черната коса изобщо? Черната коса показва хора с богато астрално тяло, хора на чувствата, горещи, топлина имат, коват с чук на наковалнята. По някой път удрят, дето не трябва, не са изучили изкуството. Ако дойдат хората, които имат руси коси, те са по-меки, техните връзки между астралното тяло и менталното тяло, между стомаха и техните дробове, са по-меки.

Казвам сега, има един нов цвят, който иде в света. Бъдещият човек ще има особен цвят. Защото има адепти, които са произлезли от жълтата раса. Като влязат в другия свят, те носят този цвят на себе си. Те влязат в бялата раса, но носят този цвят. Има адепти на бялата раса, и те носят своя цвят. За бъдеще ще има адепти на шестата раса, и те ще имат един особен цвят на косата. Устройството на носа, на веждите, строежът ще се различава по същество. Сега бялата раса се отличава от жълтата по строежа на тялото, има мерки, които са по-други. Сега и шестата раса ще се отличава.

Например сутрин, като станете, веднага да си обмислите. Има един план, по който трябва да растете. Поне ще има един идеал, към който трябва да се стремите. Сега вие очаквате нещо. Ще имате една ясна представа, какво ще бъдете за бъдеще. Онзи ученик, който се учи, да има известен идеал, след като излезе из училище, какво да прави. Сега онези от вас, които сте дошли, вие сте дошли до едно място, казвате: „Няма какво да се учим." Но сега ви предстои работа над себе си. Но сега вие ще работите не само на теория, но и на практика, ще ви се даде една задача.

Представете си, че има 15 градуса студ. Дойде някой, да кажем, казва: „Може ли да вляза във вътрешната школа?" Казвам, можеш. Давам задача сега да измениш температурата и да я повдигнеш 15 градуса над нулата. Веднага ще те впрегна. Защото, щом може да измениш температурата, тия разумни същества гарантират. Щом не може да мръднеш нито на една йота, не може да влезеш. Някой път опитвали ли сте вие да се промени температурата?

Сега мнозина ще кажат: „Аз като се помоля." Онези от вас, които са изменяли температурата, мълчат. По някой път съм слушал да казват: „Като се помоля, се изменя." Друг казва: „Като се помоля, времето се изменя." Първият казва: „И аз като се помоля, времето се изменя." Спорят се. Това казвам, всинца изменяте времето. Тогава

колко се пада на всеки? Вие сте десет души, 15 градуса – по едно и половина. Значи силата ви е едно и половина. Вторият път сте пет души, промени се 15 градуса, пада се по три. Най-после остане един. Конкуренция има. Десет души са, които се състезават за един пост. Когато издържи, най-хубавият изпит се приема в школата.

Вие ще кажете: „Ние мислим, че сме в школата."

Че сте в школата, сте, но че не сте във вътрешната школа, то е друг въпрос. Има външна и вътрешна школа. Не мислете, че който е във външната школа, е и във вътрешната. Задачата на вътрешната школа е една, задачата на външната е друга. Някой път учениците от вътрешната школа помагат на учениците на външната. Някой път учениците от външната школа помагат на учениците от вътрешната школа. Но естество онези, които трябва да минат от външната школа във вътрешната, трябва да отговорят на известен ценз. Учение трябва, не питане за вас, но за ученика трябва да отговаря на известен ценз.

Това сега е само вметнато. За вас числата ще се изгубят. Ще кажете: „Как да вляза във вътрешната школа?" 15 градуса.

Втория път ще ми напомните, ще продължа върху един въпрос.

Вземете числата. Върху някои от тия числа ще направим един малък разбор.

Божията Любов носи пълния живот.

25 лекция, 12 февруари 1930 г., София, Изгрев

НОВОТО В ЖИВОТА[108]

Отче наш

Размишление.

Чете се темата „Разлика между живота и смъртта“

Трябва да има нещо хубаво в смъртта, защото, когато хората станат тъжни, искат да умрат. Смъртта е като един процес на освобождение. А пък животът е по някой път процес, който свързва нещата в страдание. Необходимо ли е всеки един, който се е родил, да страда? Всеки, който се ражда по този начин, по сегашния начин, все страда. Питам, човек защо страда? Всеки човек, който вземе пари назаем, трябва да ги плаща. Има една статия във „философски преглед“ – „Биология на смъртта“. Може да я прочетете. Какви са схващанията?

Смъртта и животът, това са два дълбоки предмета. Всъщност какво означава животът и какво означава смъртта, отчасти знаем. Вие не сте умирали, за да знаете какво нещо е смъртта. Вие не сте и живели, за да знаете какво нещо е и животът. Отчасти живеете и отчасти умирате, тъй щото отчасти знаете за живота и за смъртта. Всеки ден човек умира и всеки ден оживява. Често казваме, че трябва да се живее. Как трябва да се живее? При това ние живеем, и защо трябва да се повтаря, че трябва да се живее? Има едно друго разбиране. Човек живее и иска да живее при такива условия, че животът да се прояви правилно. Има известни условия, при които животът правилно се проявява, понеже животът е условие за това, което ние наричаме растене.

---

[108] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Трябва да се изучават правилата на живота. Необходимо е човек да започне с живота. Той не може да има никакви постижения, докато не се научи да живее. Ако е за живота, имаме всичките форми, при които животът се е проявил. Тъй както го намираме, няма изменение, животът се проявява. Но не всяка форма нас ни е приятна. Всичките тия форми под човека, последната форма, която човек има, и той се стреми към други. Значи има други форми, към които животът може да се прояви, условията, при които животът може да се прояви.

Цялата съвременна култура, изобщо всичките души имат стремеж към тази новата форма на живота. Докато вие не се поставите в новото положение, как ще разберете новия живот? Стария живот вие го разбирате. Всичко в сегашния живот вие знаете. И да ядете знаете, и да дъвчете знаете, и да ходите знаете. Дотолкоз, доколкото мисълта се отнася до живота, знаете и да мислите.

Няма същество, колкото и да е малко, да не знае да мисли за туй, което е необходимо за живота. Даже най-малките животни, и в тях има мисъл, как да намерят храна, как да хванат жертвата, ред такива дребни разсъждения имат. Но тия разсъждения са обикновено за съществуването.

Да кажем, у вас се заражда едно желание да ядете. Вие не знаете произхода на яденето. Защото казваме, това, при което една форма живее, друга умира. Вземете, от един и същ вид: насекомите, пеперудите и гъсениците. Туй, при което гъсеницата живее, пеперудата умира, и туй, при което пеперудата си поддържа живота, гъсеницата умира. Устройството на пеперудата е друго, тя си има един хобот. Може да извадите един морал. Пеперудата е достигнала до известно положение, да си намира най-хубавите сокове, и прекарва един живот по-сносен, отколкото живота на гъсеницата. Обаче работата е, че когато пеперудата снесе яйцата, нейните яйца постъпват по стария начин. Колкото пеперудата и да е светица, като

снесе яйцата, нейните деца слизат по-долу от нея и страдат. Та има едно отклонение.

Затуй има един закон: никога синът в ранната възраст не мяза на бащата. Той ще прояви едно качество по-долу от него, едно отклонение има. Тъй е при сегашния морал. Детето не може да бъде тъй морално, както бащата. Дъщерята не може да бъде тъй морална, както майка си. Моралът е привичка, отпосле се придобива. Не онзи вроденият морал, не онези духовни качества, които човек носи наследствено.

Та в туй отношение всички сте като децата, нито един от вас не мяза на онова духовното, към което се стремите. Не сте такива и не можете да бъдете. Във вас има заложби на пеперудата, да се храните с нейната фина храна, да придобиете нещо по-хубаво. Защото пеперудата има нещо хубаво, красиво. Гъсеницата, където и да ходи, все ще направи някаква пакост, ще направи някоя дупка на някой лист на някое дърво. Всичките гъсеници изпояждат листата на дърветата, изтребват ги.

Казвам, когато се прави една аналогия, трябва да знаете, че състоянията, през които минавате, ще трябва да минете естествения път, за да се развиете. Цялата бяла раса, ние като разсъждаваме, минаваме едно положение на трансформиране. Докато ние не излезем от тия условия на живота, ще вършим престъпления. Вземете кой да е от вас, турете го при една каса, вие ще видите, че веднага ще се изкушава при касата. Защо? Аз гледам на въпроса така. Турете една гъсеница на един черничен лист и ѝ кажете да ходи по листа, но да не бута. Може ли да я туриш на листа, и да не бута? След няколко часа ще видиш, че ще направи нещо. Може да четеш морал, колкото искаш: това не е хубаво, онова не е хубаво. Казва: „Ами трябва да се живее.“ Казвам, тя не знае още философия, но все таки, ако на туй

дърво се изядат две-три или повече листа, то жертва нещо от себе си, за да живее гъсеницата.

Щом се намериш пред една каса, то е същото положение, както гъсеницата при дървото. Казва: „Защо да не бръкна, един лист да извадя?“ Питам, има ли някакво престъпление, ако гъсеницата изяде един лист. Или има ли някакво престъпление, ако бръкнеш в касата и извадиш една английска, извадиш един лист и го туриш за черни дни? Съществува ли в природата един закон, който да ограничава тия постъпки? Този закон е написан по отношение на ония порядки и положения, които хората са установили. Щом бръкнеш в касата, хване те човешкият закон и те ограничи.

Ако всичките листа бъдат изядени от гъсеници...

Казвам, човешкият живот е едно последствие и води едно друго последствие след себе си. Сега, докато ние не дойдем да се освободим от условията на гъсеницата, не може да имаме живота на пеперудата. Човек трябва да превъзмогне известни форми. Сегашното възпитание, с което хората сега се възпитават, не могат да постигнат тази цел, която съществува в природата, познанието на истината.

Допуснете сега, че вие три деня не сте яли. Дойде някой, донесе един хляб, зарадвате се. Според правилата той трябва да даде половината, но у него се заражда желание да даде по възможност по-малко, за да задържи по-голямата част за себе си, като мисли, че по-голямо количество от храната ще ви даде по-дълго съществуване. Сега какъв трябва да бъде моралът?

Представете си, че този човек, който казва, че е гладен и жаден, иде отнякъде. Вие сте ходили на извора или с кърчаг, или със стомна, или с някоя хубава дамаджана, напълнили сте я. Този човек на пътя срещнете, казва: „Моля, може ли да ми дадете малко вода.“ Как трябва да постъпите? Той е вървял по дългия път, уморен е, жаден е. Ти ще му кажеш ли, че: „Аз оттам, отгоре ида. Като хванете тази пътека, ще

намерите един хубав извор“. Право е, той трябва да иде да пие от този извор, не от твоята стомна. Обаче, ако вие не се спрете да му дадете вода, ще каже: „Голяма жестокост, той не ми даде вода.“ Или ще седнете на мястото и целия ден гуляете, ядете и пиете, изпиете цялата стомна. След като изпиете цялата стомна, той и вие ожаднеете. Той казва: „Вода няма ли?“ Казвате: „Аз зная един извор. Ще се качите с празната стомна, ще си напълните стомната.“ Този е правилният път на възпитание, да се качите и двамата. Той вече туй няма да го счита за обида. Той казва: „То е хубаво място. Аз ще дойда втори път да си налея вода.“

Някои казват: „Повярвай в Господа Исуса Христа.“ Той казва: „Как?“ Има една мъчнотия. Че тази работа е лесно поставена: щом повярваш, ще се спасиш. А при това казва: „Как да повярвам?“ Де седи мъчнотията, че не може да повярва? Както онзи умореният пътник казва: „Аз съм уморен. Краката ми са откъснати. Колко има?“ „Три-четири километра.“ Казва: „Не мога да отида.“ След като си почине, отива.

Казвам сега, къде е мъчнотията за вярването. После питам, как трябва да вярваме. Все таки, ако анализираме мисълта, онзи пътник, ако го накарате да иде на извора, казва: „Как да ида?“ Не знае ли той как да иде? Знае. Той другояче разбира. Казва: „Как да ида? Уморен съм.“ Но той предполага, тъй както е отслабнал, не може да издържи. Може да има известни мъчнотии, които не може да се преодолеят.

Сега на всинца ви трябва една мисъл, преодоляюща мисъл. Хората на съвременния век са изгубили основната мисъл. Имат един импулс, с който може да побеждават външните условия, и са по-силни. Има някои хора са свикнали. Вземете една циганка, която проси. Оттук я изпъдят, оттам я изпъдят, но тя ходи от къща на къща, казва: „Говорете, говорете, но дайте ми малко хлебец.“ Казват: „Защо не работиш, не те ли е срам?“ Казва: „Дайте ми едно парче хляб.“

Отива от едно място на второ, трето, четвърто. Ако е благородник, ако на първата къща го изпъдят, на втора не отива. Защо? Циганката не го счита за срамно. Онзи благородник на втора къща няма да иде.

Някой път добиеш религиозно убеждение, в положението на циганката си, ще ходиш от врата на врата. Някой път си в положението на онзи благородник, казваш: „Не отивам аз, не се излагам на такива унижения.“ Някой иска пари, не му дават. Казва: „Не отивам.“ Той се намира в трудно положение. Похлопа и на втора врата, не му дадат и там, казва: „Не отивам на друго място.“ На третия ден отиде на трето място, на четвъртия на четвърто, пето, увеличава. И той се намери в положението на циганката, казва: „Ще се пресрами човек.“ Тури дебелите очи.

Питам, положението на циганката какво е? Положението на циганката е красиво до известна степен. И положението на благородника е красиво, тази срамежливост. Кое е заставило циганката да ходи и да проси? Вие казвате, немотията. Добре, но немотията сама идва ли? Немотията ние каним. Сиромашията сама иде ли при човека? Ражда ли се някой човек сиромах? Някои хора се раждат по сиромаси, някои – по-богати. Но разгледано така философски, когато станем много красиви, сиромашията при нас иде. Всичките сиромаси хора при богатите идват. Богатите хора ходят при богатите на гости, и всичките сиромаси ходят да ги безпокоят. Всичките сиромаси се струпат при богатите, казват: „Дай, дай.“

Питам, какво трябва да прави богатият? Едно правило. Ако е извор, той трябва да тече. Никаква философия. Той трябва да тече толкова, колкото извира. Ако си една щерна, правилото е, като бръкнеш с кофата, толкоз вода ще даде. После, ако вземете повече, ще се изчерпа щерната. Най-после бъркате, няма, повече от това не може да даде. В дадения случай има известни положения, които вие не

може да направите, понеже сте в положението на една щерна. Водата в щерната не може да бъде тъй прясна, както водата на един извор.

Казва някой, всякога трябва да бъдеш разположен. Аз съм извор, ще бъда разположен, ще пея отдалече, ще ме слушате. Но ако аз съм някоя щерна, ще бъда тих и спокоен. Тъй както един ученик, когато учителят го вдига, може да бъде тих или може да вдига шум. Питам, кое положение е по-хубаво, да е кротък и да не вдига шум никакъв, или да вдига шум? Мнозина от вас казват: „Искаме да бъдем тихи." Казвам, тихи като щерната. Аналогия правя.

За да може да изясним живота в неговото естество, да го направим красив, трябва да имаме известни образи. Ти ако бъдеш една щерна, няма нищо красиво. Красив е животът и тогава, но не мяза на онзи бликащия извор.

Сега важна е мисълта. Вие казвате, че някой път се ограничавате. Казвате: „Трябва правилно да мисля." Че кои са формите за правилното мислене? Казвате: „Трябва да имаме известна форма на обхода." Кои са правилните форми на обхода? До известна степен сме усвоили някои форми на обхода. И в животните има една обхода. Хората, и те си имат обхода. Всеки народ си има обхода. Да кажем, двама души верующи се срещнете. Като се срещнете, какво положение трябва да вземете? Външната форма, каква поза трябва да вземете? Срещнете се, как трябва да се ръкувате, как трябва да погледнете, с коя дума трябва да се посрещнете?

Българите казват: „Къде си ходил?" или „Как си?", „Как е жена ви?" Турчина да го питаш как е жена му, ти за всичко може да питаш, ти ще създадеш цял един скандал. Защо? Може би, като са хвърлили фереджетата, да са други? Само да зададеш въпроса, как е жена му.

Двама духовни хора с коя дума трябва да започнат разговора? Аз да ви дам една форма. Аз започвам с новото възпитание. Срещна в една тъмна нощ някой пътник, посрещам го. Как трябва да го

посрещна? Със свещ в ръка или с фенерче. То е най-правилното посрещане. Той се е заплеснал някъде, не знае пътя къде е. Аз го посрещам, той се ориентира. Тази моята свещ в дадения случай ще му послужи.

Значи с онази мисъл, като срещнеш своя ближен, да хвърлиш светлина в пътя на неговия живот, то е едно приятно посрещане. Той е наскърбен, обременен, трябва да носиш своята свещ.

Как трябва да посрещнеш гладния? Гладният да посрещнеш с пълна торба пресен хляб, че отдалече да мирише, хляб, направен със симидена мая. Вие казвате: „Ти как си?“ Как си, как си – няма смисъл това „как“. Трябва превръщане на енергиите. И трябва да обърнеш ти този процес. Вие как започвате? Турците си имат свой начин на посрещане, гърците посрещат по свой начин, англичаните също. Англичанинът казва: „Неу.“ Н – по тази река мостът е направен, може да минеш. Ако е лодка, турена в морето, може да се разхождаш. Но работата е, че като влезеш в морето, може да излезе една буря.

Българинът все с гемия ходи, и без гемия се връща.

Има в природата известни методи, с които може да работиш. Разумният живот започва с един естествен метод. В тия методи, в този процес човек може да си подмлади живота, да се разшири неговата мисъл, да се разширят неговите чувства, да забогатее. Главното е, че трябва да станете богати. Но богатство не по този начин, да натрупаш богатство, че на стари години да живееш. На стари години ще си прегънеш краката, ще пъшкаш. Казва някой: „Ще живея на стари години.“ Зей, коньо, за зелена трева. Ако на млади години не живееш, ти и на стари години ще вдигаш краката, ще се огъваш, ще охкаш.

Старият живот е животът на влюбените. Като срещнеш някой стар, той все за възлюблената говори, все говори за едно време, за младите години, че това било, онова било. Разправя за неговите

младини, че възлюблената го оставила. Боли го кракът, боли го кръстът. Ние за стари години събираме средства. Има известна идея, която е скрита, за старите години. Но тъй, както ние разбираме, ние сами си създаваме нещастието. От поколение на поколение бащата събира, синът събира, но постижения няма.

Та в новия живот ни учат да не събираме по този новия начин. Ние мязаме на този Плюшкин, който събира гвоздеи, петала, все може да потрябват, казва.

Има една нова форма в природата, която е вложена. Ние сме на прага на новата епоха, когато гъсеницата да стане пеперуда. Трябва да се измени начинът на храненето, трябва да се измени начинът на мисленето, трябва да се измени начинът на ходенето. Трябва пресъздаване на всичко. Между старото и новото ще бъде тъй, както между старата и новата дреха. Ти няма да облечеш върху старата дреха новата дреха. Ще направиш една хубава баня, ще съблечеш всичко старо. Вехтите дрехи ще закачиш на гвоздея, новия костюм ще облечеш. Ти не може да правиш никакъв компромис. Новият костюм се различава от стария. Защото, ако речеш от новото да туриш на старото, ти нито на старото ще помогнеш. Ти ще облечеш новото.

Новото само по себе си трябва да съществува. Казват, да примирим стария живот с новия. Стария живот няма какво да го примиряваме с новия живот. Новото може да услужва на нас. Старото е било добре някога. Сега, при новия живот, трябва да се научи новата форма. Условията, които ни са дадени, тия условия трябва да ги използваме. То е сега новото. Който може да използва, – хубаво. Който не може, ще се намери в едно противоречие. Наука е, да се научиш да живееш по известни правила. Защо, казва, трябва да се живее? Добре, зло не трябва да се прави. Малцина, ако разберем в буквалния смисъл, може да живеят добре. Колко от нас може да живеят един добър живот? Вътрешно и външно може.

Сега разбрахте ли? Нали знаете онзи свещеник, който питал: „Разбрахте ли?“ „Не разбрахме, дядо попе.“ „Щом не сте разбрали, няма какво да се безпокоите.“ „Разбрахме, дядо попе.“ „Щом сте разбрали, няма какво да разправям.“ Един софизъм. Да не разберем, в дадения случай си има своите причини. Не е до разбирането на нещата. Има някои неща, като ги видим, ще ни създадат известни неприятности. Приложение се изисква в живота. Природата си има естествен път. Приложението сега, то е най-красивият живот. Казва: „Да го видим.“

Много пъти, като богатите, ще си създадете известни удоволствия, но ще си създадете някой път и известни неприятности. Контрастите са силни, не че е лошо само по себе си.

Вземете един от великите закони, по които се води природата. Казват, човек трябва да бъде милостив. Вие какво разбирате под думата „милост“? Под думата „милост“ разбирате, вие сте били слуга някъде, господарят се отнася лошо. Искате да бъде милостив към вас, снизходителен, кара ви да страдате. Но какво разбира милостта? Милостта съдържа едно чувство вътре в човека. Може ли човек да има милост към всичките хора? Кой изисква повече милост? Слабият изисква. Но гарантирани ли са всичките хора да са силни, да нямат нужда от милост. Никой в живота не е гарантиран със сила.

Казвам сега, в какво седи милосърдието. Човек трябва да бъде милосърд, да култивира своето милосърдие, понеже, като не разбира закона на милосърдието, изисква от другите хора да бъдат милосърди. От нас се изисква това, което в нас го няма. Когато човек страда, в закона на страданието най-първо се учи законът на милосърдието. Само чрез страдание човек се научава да бъде милосърд. Когато научи закона на милосърдието, страданието престава. Единственият лек, с който се лекува страданието, то е милосърдието. Стани милосърд, веднага страданието ще престане.

Тогава иде друго обяснение. Защо страдаш? Защото не съм научил закона на милосърдието. Не че затова страдаме, но нямаме този лек. Страданието ще дойде като едно последствие, но то може да се лекува чрез милосърдието. Може да извадите ония общи положения. Злото в света се лекува как? С доброто. Но злото може и да се лекува с какво? С милосърдие, с любов, с истина и тъй нататък. Животът в този смисъл ще добие една фаза, по-реална за възпитание.

От моето гледище, някой път в живота има една фаза. Ако влезете в едно училище на живата природа, има едни невидими лъчи, едно чувство в човека. Всяко едно състояние произвежда, има едни скрити лъчи, които излизат. Ти със затворени очи ако гледаш, има известно чувство, с което ще почувстваш хората. В дадения случай всяко едно качество, което се появи в човека, има едни специфични лъчи.

Някой път вас ви стяга нещо. Тия лъчи са именно, които въздействат. Тия лъчи по някой път образуват около нас този прах, който постоянно като пада, запрашасваме. Образува се около ни една кора. Ако ние не внимаваме, ще си създадем едно нещастие. Затуй човек трябва да бъде морален, за да спаси живота си. Трябва да има топлина, да разчупи тази кора, която е около нас. Тази кора е както когато се образува лед около един извор, по повърхността на едно море или на един извор. Не е погрешката, че може да замръзва. Ако замръзва, показва, че топлината е малко. Но този силният извор, той не може да замръзне, той постоянно тече, ще бъде отворен.

Ние трябва да живеем и вследствие на това да преодоляваме външните условия, които съществуват сега в природата. Те са създадени някога и ако не внимаваш, може да се поставиш в едно неблагоприятно положение, което може да ти принесе хиляди страдания. Ако сме разумни, много страдания може да се избегнат.

Някои страдания при сегашното положение са непотребни. Има известни спесифични страдания, които трябва да дойдат.

Какво е сега спесифичното страдание? Спесифичните страдания от този род, те са особени страдания. Трябва много да платиш, за да дойде едно такова страдание. Има такива страдания, кои то в живота на човека идат само веднъж. Има спесифични радости, които идат в живота само веднъж. Между всички тия обяснения има една връзка.

Сега има един метод за самовъзпитание. Тъй както сега сте изоставени, по този начин както вървите, той е естествен път за самовъзпитание. Предполага се, че вие знаете. Мнозина от вас, аз ви виждам, щом се даде една задача, търсите лесния път. Казвате: „Как да я направим, я ни кажи как да развием темата.“ Един пита как да развиете темата, после втори пита: „Ти как разви темата?“ Иде и той, тръс-тръс, напише я. Идва с една готова вече тема. Един може да е мислил, друг може да е мислил, някой оттук-оттам напише, скърпи нещо.

Сега да имаме едно музикално упражнение. Аз разбирам, сутрин не се пее. Човек, преди да е ял, не пее. Светските хора концертите си не дават сутрин, вечер ги дават. Обаче ние даваме концертите си като птиците. Ще употребите пеенето. Не че аз искам да ви направя певци, но то е един от най-хубавите методи за самовъзпитание. Колкото да не знаеш да пееш, пей в ума си. Най-малко трябва да употребиш половин час на ден, да попееш на себе си. Ако не пееш, работата не върви.

Сега считайте, че сте млади и трябва да пеете. Младите трябва да мислят, а старите трябва да пеят. Казвате: „Аз глас нямам.“ Без глас пей. Аз зная тук английски мисионери, като дойдоха, и казваха: „Като се научим хубаво български, ще говорим.“ И така си заминаха в Америка, без да се научат да говорят български. Други, които говореха и правеха погрешки, се научиха.

Всеки един тон си има своя област. (Упражнение с основните тонове.) В дадения случай музиката е, за да се смени състоянието. Имате едно неразположение на духа. Дотогава, докато не можете да пеете, състоянието не може да се смени. Щом започнете да пеете, ще се смени състоянието. Всякога трябва да турите известна музика. Музиката има особени чувствания. Има чувствания, които се произвеждат от пеенето, от музиката. Тя произвежда тия чувства. Като дойдат тия чувства, може да ги употребите за смяна на състоянието.

Човек, който иска да бъде добър, непременно трябва да пее на себе си вътрешно. Може гласа му да не чуваш, но българите казват, да си тананика. Той ще ходи и мислено ще пее. (Учителят пее и свири тонове с фигури.)

Сега вземете една дума, която да започва с буквата Ш, да кажем „широко". Ти започни с буквата Ш, тя дава широчина. Ти употреби този шин. Той съдържа известни вибрации, внася нещо ново в мисълта. Казваш: „Защо ми е да пея?" Ти ще пееш, не артист да станеш, стани и пей. Казва: „Аз правилно не може да пея." Как не. Ти според своята музика ще вземеш тоновете. Ти може да нагласиш своята цигулка, но пей според своето пеене. Според истинската музика пеем, но всеки един човек, като пее, ще знаеш с какви гами си служи. Неговата музика е точно навреме и намясто.

Кого да изкараме да изпее една песен, от старите или от младите? Сестра К-ова, изпейте „Зора се светла зазорява". Трябва да се пазите, има вкостенели форми, има известни мъчнотии с наслояването на известни форми, непотребни в ума. Човек трябва да пусне формите на онзи извор. Сега изворът, като излиза по реката, има своя форма. Животът трябва да слиза от извора надолу. Има естествена музика в мисълта. Човек трябва да бъде свободен, да има този морал на извора.

Тази идея трябва да седи в ума ви, да бъдете свободни. Някой път ние искаме да се харесаме един на друг. Един на друг ние не можем да бъдем идеал. Трябва да имаме идеал извън сегашния живот. Аз наричам: един певец да влезе в къщата на своя приятел и да изпее една песен, че да седне. Веднага ще се измени тяхното състояние. Сега, ти като пееш, какво е станало? Казват, ще се уплашат. Една песен, ще се свърши въпросът.

Казвам, новото трябва да се отличава с тази голяма пластичност. В стария живот младият понякога иска да бъде като стария. Най-после, младият става като стария, лицето става продълговато. Има определени мускули, изгуби своята сила. Той придобие една външна физиономия на стар човек, но изгуби съдържанието на стария човек. По-добре е да запазим съдържанието, вътрешната форма да се моделира според модела. Ако сега изваем една форма, формата на стария е красива, но изгубила съдържанието. Старият човек казва: „Остарях."

Сега в новото трябва да влезете. Всичките стари вярвания, религии са с този метод, който е неестествен. От всички стари обичаи, от всички стари морални правила трябва да се освободите. Вие ги държте в старата дреха, но новите вярвания в новия живот носят съвършено нови правила. Всички трябва да направите едно разграничение между старото и новото, не може да ги сплитате. Най-първо, ще се научите. Един метод има, да си съблечете старите дрехи и да облечете новите. На другия ден пак ще ги облечете, и пак ще ги съблечете.

Хубаво, по стария начин ще започне животът. Един ден е достатъчно, като носим новото. Но ви се вижда, че и днес трябва. Не казвайте, че той не живее добре. Кажи: „Брат ми днес е с обикновените работни дрехи." Като го видиш с хубав костюм, кажи:

„Много хубаво е облечен, с един отличен костюм, така както животът изисква.“

Казвам, тия две състояния трябва да ги култивирате в ума си. Дойде, да кажем, едно страдание, кажете: „Такава е волята Божия.“ Видите, че някой човек се радва, ще се зароди желание, защо той да се радва. Кажете: „Такава е волята Божия, той да се радва.“ Видиш някой скърби: „Такава е волята Божия.“ Влюбил се някой: „Такава е волята Божия.“ Оставила го жена му: „Такава е волята Божия.“ Забогатял: „Такава е волята Божия.“ Осиромашал: „Такава е волята Божия.“ Здрав е някой: „Такава е волята Божия.“ Заболял някой: „Такава е волята Божия.“ И едното, и другото състояние на своето място е красиво.

Ако аз осиромашавам, има си своите причини. Ако аз забогатея, с моето богатство не съм сам в дадения случай. То е състояние на хиляди същества. Аз съм в положението на ред богати хора, затуй съм богат. Онази река, понеже тече в една долина, дето има много притоци, стана голяма. Съчетание има. Ако няма съчетание, не може да стане голяма. Богатството е съчетание на богатите условия. И сиромашията е съчетание. Но и едното положение, и другото положение в дадения случай не са верни. Най-първо, тази мисъл трябва да ви стане естествена за самите вас: „Такава е волята Божия.“ Като кажеш, да ти стане приятно, че Бог ти дава един живот, ти да си благодарен.

Сега страдате. Защо? Защо страда човек? Представете си, аз зная една история. Едно време, когато някой те залюби, най-първо ще отреже от дебелото месо, да види колко те обича.

Сега искате да ви обичат. Ако всеки от вас би дал едно парче от месото, да ви опита. Сега искате да ви обичат, но много лесно минавате, без да дадеш нещо.

Божията Любов носи пълния живот.

26 лекция, 19 февруари 1930 г, София, Изгрев

ДОБРОТО ЗНАЧЕНИЕ

Размишление.

Ще прочета Псалом 119.

Като чета този псалом, разбират ли го всички? Ако онзи, който е писал псалома, е между вас, ще го разбере ли? И той като вас ще слуша и ще си каже: „Какво ли е искал да изнесе псалмопевецът с този псалом?“. Значи псалмопевецът е писал нещо, от което се ползват повече другите, отколкото той. И портокалът, и лимонът, и ябълката са изработили онова, което са искали и разбирали, но други се ползват от тяхната работа, а не те сами.

Следователно, когато човек се стреми да направи нещо така, както той разбира, в края на краищата други ще се ползват от неговата работа. Някой иска да постигне нещо велико, да стане богат, учен, силен; той прави ред усилия, за да постигне това, което желае, но в края на краищата други се ползват от неговото постижение – те изяждат постижението му, както ядат плода на някое дърво. Дървото яде ли само плодовете си? Следователно, искате ли да придобиете нещо, ползвайте се от това, което е неразбрано за вас, а разбрано за другите; ползвайте се от това, което е лошо за вас, а добро за другите.

Съвременният човек си служи с две мерки в живота: едната прилага към себе си, а другата – към обкръжаващите. Според първата едни неща са добри, а според другата – не са. С други думи казано: това, което е добро за даден човек, за друг не е добро. Или ако нещо е добро за човека, не е добро за животните. Например за някой човек е добре да заколи една кокошка, да я изчисти, да я изпече и да седне около някой студен планински извор, да си хапне и пийне; но за кокошката това не е добре. Понякога ученият казва, че молитвата не е

за него, само децата, само простите хора трябва да се молят. Не минава много време и работата се обръща – ученият, който не е признавал молитвата, започва да се моли. Защо се моли – защото се е намерил в трудно, безизходно положение. Той се моли на всички, които го ограничават и измъчват. Като види, че те не влизат в положението му, най-после се обръща към Бога; щом Бог го освободи от трудното положение, той изменя вече мнението си за молитвата. Има думи, съдържанието на които за едни хора е обидно, а за други не е. Ония, които се обиждат от някои думи, не ги забравят през целия си живот.

Всяка дума крие в себе си известна сила, с която човек трябва да се справя. Ако силата, която се крие в някоя дума, е отрицателна, човек трябва да знае как да я преобразува. Изкуство е човек да знае как да преобразува отрицателните енергии в положителни. Като ученици, вие трябва да различавате силите, които са скрити в думите – има думи, които привидно са приятни, сладки като захарта, но вземете ли ги вътрешно, ако не причиняват вреда, поне полза не принасят. Например външно захарта е приятна, на вкус е сладка, но според някои учени, вътрешно взета, тя не храни човека – значи захарта крие в себе си някаква лъжа.

Има постъпки, съдържанието на които е подобно на това в захарта. Отивате някъде на гости, приемат ви любезно, с разположение; но едва мръднете крак да си отидете, веднага чувате зад себе си да се говори: „Защо дойде този човек да ми отнеме толкова време? Съжалявам за изгубеното време. Дано втори път не ми дойде!“. Искрен прием ли е този? Вие не можете да му кажете истината в очите – да знае, че сте заети, да не отнема времето ви. Понеже не можете да кажете истината в очите му, вие я казвате зад гърба му – това не е морал. Лошият човек е смел, всякога може да каже истината в очите на човека.

Следователно, когато казва истината, човек става лош; когато заобикаля истината, той е добър. Като отидете някъде на гости и ви почерпят с кафе и сладко, вие сте доволни, казвате, че тия хора са добри. Почерпването още не е израз на добротата – то представлява външно отношение, което може да има съдържание, а може и да няма. Това още не представлява истинско гостуване. Да отидеш някъде на гости, това значи да стане правилна обмяна. Да отиде човек на църква – това значи между свещеника и него да е станала правилна обмяна. Да отиде ученикът на училище – и това означава правилна обмяна между учителите и него; стане ли тази обмяна правилно, през целия си живот човек остава ученик. Където не става правилна обмяна, там няма живот, няма движение, няма мисъл, няма никакви чувства. Опита ли човек да задържи живота, мисълта и чувствата изключително за себе си, той се намира в дисонанса на живота; този дисонанс показва, че обмяната не е станала правилно, течението на силите е подпушено някъде.

За да дойде до прави разбирания, до права мисъл, човек трябва да бъде абсолютно здрав, да не стават в него никакви подпушвания – при това положение той ще разбира правилно Любовта и нейните прояви, ще разбира живота във всичките му прояви, външни и вътрешни. Не е ли здрав, ще мисли криво: какво са Доброто и злото в техния дълбок смисъл – той няма да разбира; какво представлява Любовта – също няма да разбира. Той ще живее както му попадне и ще казва, че всичко е позволено, че човек е свободен да върши каквото намира за добре.

Какво разбираме под думата ***позволени неща?*** Позволени неща са относителните. Значи това, което е позволено за здравия, не е позволено за болния; това, което е позволено за болния, не е позволено за здравия. Следователно, ако някои блага се отказват на човека, това показва, че те не са за него. Ако той не разбира някои

неща и не му дават възможност да ги разбере, това показва, че умът му е слаб, не са за него. Ако някои постъпки се забраняват на човека, това показва, че той няма морален устой. Ако забраняват на някого известна храна, това показва, че той е болен: стомахът му не може да асимилира тази храна; щом оздравее, може да яде от забранената храна. Ако днес не може да се говори на хората за онзи свят, това показва, че те не са готови да го разберат; каквото и да им се говори, те ще си го представят като живота на Земята – не могат да имат друга представа. Ето защо не е позволено да се говори за Духовния свят на хора, които не са готови да го разберат; влезе ли някой неподготвен в него, никой няма да му обърне внимание, но влезе ли готов да го разбира, всички ще станат прави, ще го посрещнат с голямо уважение.

Същият закон действа и в света. Когато престъпникът се явява пред съдията, последният седи на стола си спокойно, няма намерение да му става на крака – защо? Защото престъпникът носи нещо лошо в себе си. Той е изопачил характера си толкова много, че е изгубил човешкото си достойнство. Влезе ли при съдията човек, в жилите на когото тече царска кръв, съдията веднага става на крака, предлага му стол и любезно разговаря с него. Каквито са отношенията на хората към нас, такива ще бъдат и отношенията на Бога, на всички Разумни същества. Ако характерът ни е подобен на този на престъпника, никой няма да ни обърне внимание; ако в жилите ни тече царска кръв, всички Разумни същества ще ни приемат с радост, ще ни окажат своето внимание.

Сега, като ученици, от вас се изисква чист живот, да облагородите кръвта си, да станете царе, господари на себе си. Това значи всеки ден да се влива в човека Божествена енергия; дойде ли до това положение, човек започва да разбира добре нещата и е готов

вече на всички жертви, които животът изисква от него. Без жертви животът не може да се прояви.

Следователно, не живее ли според законите на Разумната природа, човек е осъден на катастрофи. Вследствие на това някои от пластовете на неговата земя ще се разместят, теченията на водите му ще се оттеглят и той ще бъде изложен на големи лишения и страдания. Не върви ли в правия път, човек неизбежно ще бъде изложен на големи промени в съзнанието си; тия промени пък разклащат изцяло неговите разбирания. Крайно материалистичните разбирания на много от съвременните хора се дължат именно на отклоняването им от правия път. Те са изгубили онова духовно гледище за нещата, поради което свеждат всичко към обикновения земен живот. Не, животът не е само физически, т.е. материален; животът е органичен и психичен. Поради сложността на живота казваме, че да живее човек правилно, разумно, е велика наука.

Като говорим за добър, за разумен, за възвишен живот, мнозина се отказват от него, считат го за невъзможен. Казано е обаче, че невъзможните за човека неща са възможни за Бога. Следователно, даде ли ход на Божественото начало в себе си, невъзможните за него неща ще станат възможни. За новия живот невъзможни неща не съществуват; там всичко е възможно – защо? Защото човек е проявил всичките си добродетели. Защо страдат хората, защо ги болят зъбите – за това има ред причини. Да изнасяме причините за страданията и нещастията им, това значи да ги освободим от едно зло, а да ги натъкнем на друго. Има смисъл да се казва истината на хората, но само тогава, когато абсолютни ги освобождаваме от злото. Затова е казано, че истината прави човека свободен; не е ли готов да чуе тази истина, по-добре да се отложи този момент. Като живее, като греши и се изправя, човек сам ще дойде до закона за причини и последствия на нещата.

Светът се нуждае от разумни хора. Такива трябва да бъдат учениците на Окултната школа. Разумността на човека се изразява в правилното разглеждане на нещата. Като срещне някого, разумният първо вижда доброто в него; що се отнася до отрицателни му прояви, той гледа на тях като на преходни неща. Благодарение на своята разумност той се ползва от благата на живота правилно. Разумният разбира законите на живота и ги прилага в отношенията си към хората. Които не разбират законите на живота, те се делят на млади и стари, на учени и прости. Всеки може да бъде млад, от него зависи – младостта е в съзнанието на човека. Достатъчно е да се чувства млад, за да бъде такъв; щом се чувства млад, той има силата и духа на младия и проявява неговите качества. Едно от качествата на младия е неговата работоспособност.

Съвременните хора остаряват преждевременно, защото бързат във всичко: в ядене, в движение, в учение; те искат да успяват бързо: като започнат една работа, скоро да я свършат. Ако не успеят, се обезсърчават, изгубват разположение за по-нататъшна работа. Те се поддават повече на чувства, отколкото на мисъл; ако мислеха повече, нямаше да остаряват толкова скоро, а същевременно щяха да се ползват от красотата, която Природата е вложила във всяко нещо.

Например като вземете един плод, не бързайте да го изядете изведнъж, а го разгледайте внимателно: спрете се върху формата, цвета му и вижте какво ще почувствате. Като го подържите известно време в ръката си, вие ще възприемете ония сили и енергии, които са работили за неговото създаване; след като го изядете, не хвърляйте семките му, а ги посадете. Постъпвате ли по този начин, вие си въздействате върху самовъзпитанието. Всяка форма, създадена от Природата, съдържа известни енергии, които човек трябва разумно да използва; те ще помогнат както за физическото, така и за духовното му развитие.

Изпейте песните: *Зора се светла зазорява* и *Ще се развеселя.*
Тайна молитва.

27 лекция, 26 февруари 1930 г, София, Изгрев

ЧОВЕШКИЯТ ТЕРМОМЕТЪР[109]

Размишление.

Може ли да приложите онази формула, която ви дадох в неделя, кой както я разбрал? Ако някой не я доразбрал, трябва да я доразберете.

Малката стая малко въздух събира, голямата стая много въздух събира. Малката стомна малко вода събира, голямата стомна много вода събира. В едно отношение е по-добра малката стомна. Малката стомна малко кал събира, голямата стомна много кал събира. Затова е хубаво да имаш голяма стомна, когато водата е чиста, а малка стомна, когато водата е нечиста, когато има кал. Та същото с и по отношение на знанието. Хубаво е да имаш много знание, когато знанието е чисто, но когато е нечисто, хубаво е да имаш малко знание.

Пет минути размишление, да пожелаете да дойде Царството Божие, да пожелаете да станете проводници на тия великите духове, да се освободите от тези ограничения на обикновения живот.

Човек, откакто се роди и умре, все за себе си мисли. Хубаво било, толкоз години за себе си да мисли човек е достатъчно. Себето от това по-голямо няма да стане. Едно дете, като израсне до 160-170 сантиметра, през целия си живот на земята толкова ще остане. Колкото и да мисли, все 170 ще бъде. Преди да е станал на двайсет и една години, нека мисли за растенето си. От двайсет и една година да престане да мисли колко висок ще стане. То е оформено, да мисли за други работи. Тогава да мисли да е здрав. Като стане на трийсет и три

---

[109] Тази лекция е издавана под името „Термометърът на човека“. Тук е в пълния си необработен вид.

години, да започне да мисли да стане умен. Като стане на шейсет години за какво трябва да мисли? Като стане на шейсет години трябва да се стегне да работи. Той като млад не може да работи, но на шейсет години може да работи. Като покопае, малко ще копае, но хубаво ще копае. Най-малко ще направи, но на свят ще го направи. Може да приложи закона на любовта. Тъй щото онези от вас, които сте на по шейсет години, казвате: „Не ни трябва на нас работа. Младите да ги оставим нагоре да вървят." От двайсет и осем години до трийсет години да бъдат умни да се разширяват.

Сега спесифично не ги вземайте кои са млади между нас. Вземете като символ, като стадия, през която човек минава, всяка душа минава. Не зная дали младостта има обективен израз отвън, понеже е непостоянна. Виждам човек млад, остарее. Младостта къде отиде? Друг човек млад, и той остарее. Но младостта къде изчезна? Никъде я няма. Скрита е някъде, не тъй обективно да се прояви, но остава да съществува. Между нас я няма, младостта да живее с нас не е дошла, понеже няма условия заради нея.

Младостта в умерения пояс на земята сега се проявява в месец май. Започва от март, от равноденствието – март, април, май. Три месеца след туй си вдигне чергата и си заминава, откъдето е дошла. Три месеца се пробуди съзнанието за младостта, няколко деня ти ще почувстваш, че си млад. Погледаш се, казваш: „Не са онези години." Казваш: „Не е заради нас."

Сега ще се молите като умни млади и като умни стари.

Вие носите на ръцете си пръстени. Някой път отгоре на пръстена има камъни, изпъкнал е, някой път пръстенът е само халка. Някой път е издигнат, някой скъпоценен камък има. То е корона. Този издигнатият, то е главата на змията. Зад главата има опашка. В туй отношение младият човек е главата на тази змия, старият е опашката. Някой път старият човек трябва да влезе в устата на младия човек, да

върши работа. Младият е устата на нещата, той седи, навсякъде мушка. Старият туря опашката. Затуй старият ще укротява младия само като турят опашката в устата.

Тъй щото ще знаете, че младите хора са глава на змията, старите хора са опашка. Ако не знаеш как да се справиш, как да туриш опашка, младият все ще хапе. Това е естеството. Но както и да постъпиш, непременно главата, щом е свободна, ще хапе.

Размишление пет минути

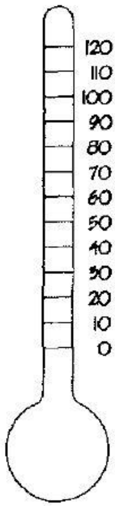

Фиг. 1

Туй мяза на един топломер. Положението на топломера е растенето на човека. Човешкия живот можеш да го разделим на сто и двайсет години. Крайният предел е то. Значи растенето на човека започва от нула, при неговото раждане. Всяко едно деление има десет подразделения. В топломера имаме само едно. По височината на живака съдим за атмосферното налягане. Когато атмосферното налягане е голямо, вдига се стълбът на живака нагоре. В живота жизнените тонове по същия закон вървят, като се нагрява човек,

започва да расте. Ако се измерва, ще се види, че пропорционално върви растенето.

Вземете, като се роди детето, ако измервате неговото растене, всяка година има съразмерности в растенето. До двайсет и една година има една съразмерност, всяка година израства по няколко сантиметра, има съотношение, има пропорция. Някой път растенето е по-силно, някой път е по-слабо, зависи от условията. Например някои деца често се сбабичасват за няколко години, мома в една-две години израства. Значи голямо налягане имало, благоприятни условия.

До двайсет и една година човек израства, но има в живота един топломер, до сто и двайсет години той се повдига. Щом като стигне до сто и двайсет години, той стига до една област, изменя се неговото вещество. Той не може да живее на земята, няма вече условия, душата излиза из тази цев. Тялото е една цев, както душата влиза, така излиза и си заминава. Цялото тяло определят постепенно като в един топломер, повдигане има, десет, двайсет, шейсет, седемдесет. Като достигне до сто и двайсет, всичко се разтопява, сто и двайсет е най-голямата височина. Следователно тялото достига до 120 градуса, повече не може да достигне. Кой човек до 120 градуса устоява? Човек, като дойде до 40 градуса, започва да се топи. Сто и двайсет градуса излиза из областта на сегашния живот.

Казвам, промените, които стават във вашето тяло, ще ги изучавате. Вие не може да изучавате живота вън от вашето тяло. Всеки човек е спесифичен уред за измерване неговата енергия. Ако вие се занимавате с уредите на другите хора, вие за тях ще знаете, не за вас. Човек, за да може да се справи с мъчнотиите в живота, той трябва да разбира туй, което е той. Например какво ще ви ползва вас един човек, който свири хубаво, който говори хубаво, който мисли хубаво, добър е във всяко едно отношение, ако вие сте глух? Какво ще ви ползва, ако вие не знаете как да управлявате вашите чувства? Да

кажем, някой човек е красив. Ако вашият инструмент не е правилен, не може да възприема светлината, вас какво ще ви ползва красотата на природата? Или ако в света има знание, и вашият ум не е способен да възприеме знанието, вас какво ще ви ползва това знание? Значи непременно човек трябва да разбира себе си, да разбира своите способности, това, което му е дадено, да развива и да знае азът в какво седи.

Той има някакъв талант, има някаква дарбица, казва: „Аз съм човек.“ В какво седи човещината? Тази човещина седи в три неща. Ти трябва да имаш мисли като човек, тоест мисълта ти трябва да бъде разумна. На този човек не трябват никакви копита, на този човек не трябват никакви рога. Като човек не трябва да имаш вълчи зъби, като човек не трябва да имаш нокти на орел. Може да изредя ред неща още. Тогава какво трябва да имаш като човек? Не трябва да пълзиш по земята, да ходиш на четири крака като животните, но трябва да се изправиш на краката си и трябва да имаш отвесна Стойка. Защото всякога Стойката на човека, движенията, които прави, когато ходи, всичките грехове, които човек има, наследствените грехове, се изразяват в движенията. Прегърбен малко, страната изкривена, устата изкривена, ушите, това са дефекти, отклонения. Този инструмент показва правилността. Известни правилни линии се развиват у човека, човек добива хармонична линия.

Ако съблечете един човек в неговото естествено положение, ако той правилно се развива, ще забележите ония красиви, хубави линии, които аз наричам линии на доброто.

Природата е извор и на мъдрост, и на музика, и на какво ли не, на всичко. Следователно трябва да вървим по нейните пътища. Ако някой път не може да видим хубостта, то се дължи, че ние, хората, своенравните деца, сме изменили нейната красота. Казваме, няма никаква красота. Но в природата има красота. Ти, като погледнеш на

небето, даже като погледнеш на птиците, тия птици, които виждаш, са облечени много хубаво. Даже нашите царе не са така облечени, както са облечени райските птици с онази корона. С една такава дреха на един цар би струвало стотина милиона лева такава скъпа премяна.

Сега то е външната страна още.

Казва апостол Павел: „Око не е виждало и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за тези, които го любят." Вие ще влезете в един свят, дето външно и вътрешно ще бъдат така възвишени. Казвам, тази трябва да бъде идеята във вашия ум, за самоусъвършенстване. Само така ще се яви едно равновесие. Но сега, като не сте музиканти и като не сте певци, много работи липсват, пък имате известна енергия, която по един или друг начин да мине. Та тази енергия, която не може да се употребява в пеенето, ако не се употребява в науката, най-после ще се изрази там, дето не трябва, и ще създаде излишни страдания. Затуй сега трябва пек, да се печете и като се изпечете, ще бъде.

Тази цигулка е изпечена, аз съм я взел, тя при мене учи, тя ще свърши. И като свърши един ден, тя някой път ще проговори. Някога. Кога? Ще проговори. Този материал, от който е направена, е взет от природата. Той е взет от едно живо разумно тяло, което ще проговори. Тези ще си потърсят и тази част, която е обработена, ще вземат, ще имат вече нещо обработено. В природата нищо не е изгубено, но като свири свирецът, ще обработи вече материята, те ще вземат и ще запазят за бъдеще. Колкото повече цигулки имаме, ще имаме повече обработена материя, ще се образуват по-хубави цигулки. Тази материя ще послужи за нашите инструменти. В природата няма достатъчно материя, от която да се направят по-хубави, по-фини тела. Затова трябва да живеем, да създаваме известна

материя. Невидимият свят за бъдеще ще направи по-хубави физически тела.

Затова туй, което искаме, не е далеч. Един ден, когато ще имаме в запас едно хубаво тяло, което е отзивчиво на човешката душа, човек ще бъде като ангелите, които имат тела, които са под пълен контрол на техния дух. В нашите тела има борба между духа и плътта. Ние сме в полето на борбите.

Казвам сега, каква е основната мисъл, която трябва да остане 6 ума ви? Основната мисъл, която трябва да остане в ума ви, благата и дарбите, които Бог е вложил във вас, да ги изпълните. Не да станете артисти. Защото има нещо, което сега не може да постигнем. Да станете музиканти, да станете учени хора, това са пътища за постижение. Каквото положение и да вземете, не да го използвате, понеже вие още не сте господари на вашата съдба, да се освободите от този вътрешен страх, от това вътрешно робство. Всички трябва да се освободите. Защото не е въпросът само да говорим за недъзите. Даже между нас и въпрос не трябва да става за недъзите, които хората имат.

Недъгът лесно може да се изправи. Мнозина съм срещал, които имаха гърбици. Казвам: „Изправете си гърбиците." И станаха прави. Имаше една ученичка във Варна, която не можеше три тона да произнесе. Всички ѝ се смееха. Дадох ѝ няколко правила, разви ѝ се гласът и след три-четири години беше една от най-хубавите хористки в хора.

Някой от вас може да каже: „Не съм роден." То е самоизмама. Ти си роден, но понеже не вярваш. Казва: „Аз не може да бъда добър човек." То е една лъжа. „Не съм даровит." То е втора лъжа. „Не съм силен." Трета лъжа. „Условията са други." Те са все лъжи.

Пътят, той е важен. Условията, каквито и да са добри, много дарби вие имате, но малко мързел имате и един страх. Всичко това

трябва да се изхвърли. То е новият начин на възпитание. Сега заложбите, които Бог е вложил, сега е времето да ги развиете, не чакайте по-благоприятно време. По-благоприятното време за бъдеще е за друго определено, пък днешното време е определено да развиете тия дарби, които сега имате. Бъдещето е за друго определено.

Питам сега. Да допусна, ще направя един опит. На мнозина от вас главите са побелели, аз почернея космите, направя ви по на двайсет и една години. Какво ще направите? Аз да ви кажа какво ще направите, аз зная какво ще направите. Вие ще се повърнете и ще направите това, което досега сте направили, ще направите не неща, които не са направени.

Всеки може да свири. Ако свириш, и не свириш като майстор, то не е свирене. Като свириш, свири като майстор. Когато видите някое дете да свири като зрял музикант, казвате: „Даровито е това дете.“ Като се върнете в живота, да свирите като майстор. Тогава младостта има свой израз, свой смисъл. Не че онези пориви са лоши, но всяка една дарба, всеки един порив, който Бог е вложил в човека, все трябва да се проявят по някакъв начин.

Ние говорим за любовта, най-красивото нещо в света, което имаме. Ние мислим за любовта туй, което не е. Любовта се отличава по това, че ако един човек, който люби в своята душа, като влезе в едно общество, всичките хора стават разположени. Той примирява и внася доволство. Съмнение, безверие, всички неща изчезват. Като погледне, усмихне се, и в тази усмивка се вижда човещина. В неговите очи виждаш нещо, за което човек може да се радва.

Питам, ако вие влезете в един свят, тъй както на ангелите, и да кажем, имате желание, без да ви види някой, да барнете нещо, защото всичките грехове седят, че ние бараме нещо, без да питаме, вие се приближавате до някои цветя, искате да ги барнете, то се изгуби. Да кажем, вие, млад момък, в ангелския свят срещнете една мома, искате

да я барнете, момата изчезне. Казвате: „Това е омагьосан свят.“ Каквото помислите хубаво, всичко иде. Каквото помислите нещо лошо, всичко изчезва. Тогава ще забележите едно състояние, че при хубавото състояние всичко се явява, а при лошите състояния на нещата животът изчезва. Затова мислете хубаво: това е, което ви препоръчвам.

Дойде някой, наблюдава обущата, наблюдава дрехите, най-после видял, че има лекета. Отлична черта. Казва: „Как стана, да остане това леке на дрехата?“ Казвам, само по дрехата да е, нищо, то е хубаво.

Помнете едно, човешките души не страдат, никакво леке не хващат. Тя не страда, човешката душа е чиста, не може да се опетни. Едно нещо помнете, на човешката душа никакви лекета няма. Туй, което се опетнява, то е дрехата, то не е човешката душа. Тя е неопетнена. Човек в своята душа е възвишен и хубав. Казва: „Има нещо в мене, не може да се прояви.“ Той страда, понеже доброто, което той схваща, той още не знае законите как да прояви, иска да направи добро, пък не знае как.

Ние сега се противим за онова изкуство, да проявим живота. Турете в себе си хубавото по възможност. Престанете да говорите за вашите грехове. Грешници сме. Та кой не е бил грешник досега. Ако е за грях, то е пълен светът с грехове, но е и пълен светът с добрини. Трябва да знаете, че грехът, грешната материя, е материал, който постоянно трябва да се обработва, руда, от която постоянно се изважда. Доброто е, което работи, да извади всичко онова ценното.

Туй сега е само за обяснение. Някой път много обяснения ви уморяват. Но заложби има във всинца ви. Вие мислите, когато идете в оня свят. Вие сега сте в оня свят. „Да видим ангелите.“ Всеки ден ангелите ви обикалят. Аз зная вече, вас ви срещнаха двама ангели, вие не ги познахте. Казвате: „Кои бяха?“ Днес пак ще ви срещнат ангелите.

Сега вашето съзнание не е будно. Ако вие срещнете един ангел, ще каже, някои ги е страх от своята опитност, казва: „Видях нещо, но изчезна." Чудни са хората, когато казват, че изчезна. Един трен, който се движи, аз го виждам, после изчезва. Като върви, тренът изчезва, не стои на едно място. Ангелът – трябва да знаеш – накъде се движи. Понеже той се движи бързо, дойде до очното зрение, дето вие виждате, после той замине. Вие не знаете накъде се движи? Казвате: „Мина от ляво на дясно, накъде, не можах да видя." Вие не сте схванали посоката, накъде се движат ангелите. Вие още не знаете накъде се движат. Той се показва от ляво на дясно, но трябва да знаете накъде отива. Ако не го видите, то не е посока на тях.

Мнозина изгубвате ангелите поради вашето съмнение. Като видиш някой ангел, казваш: „Дали е ангел?" Той вече изчезва. Ти не мисли, не разсъждавай. Ти се спри и благодари. Най-първо, отправи душата си към Бога и благодари, че той го е изпратил. Благодари на Бога. Не искай да хванеш дрехата му, но благодари, че е дошъл. Най-първо, ти благодари на Бога, че е изпратил някой ангел. Ти казваш: „Видях нещо, но дали е реално, или не, не зная."

Всеки ден ще благодарите на Бога. Дойде красиво чувство, благодарете на Бога. Дойде красива мисъл, благодарете на Бога. Извършите малко добро, благодарете на Бога. Случи се страдание, благодарете на Бога. Направите една малка погрешка, благодарете на Бога, че не е по-голяма. Някому имате да давате, благодарете, че нямате повече да давате. За всичко благодарете, за добро и за зло. Това е философия на живота. Нервен сте, благодарете, че не сте повече. Боли те кракът, благодари, че не са двата. Ти като благодариш, по този начин ще дойде оздравяването.

Онзи, който дава болестта, като духне, изчезне. Аз може да ви приведа хиляди примери, когато болестта отведнъж е изчезвала, моментално. Пък болестта може да дойде изведнъж. Сега това са

опити, които правят върху вас, за да видят каква ще бъде вярата ни. Някой казва: „Имам ревматизъм.“ „Много е слаба вярата ти.“ Той казва за себе си: „Много ме боли коляното.“ Ти концентрирай ума си да се махне ревматизмът. Ще мине. Ти му казваш: „Слаба е вярата ти.“ Ти му кажи: „Ще мине.“ „Много нетърпелив човек съм, много сприхав.“ Казвам: „Много добър човек си, от тебе ще се яви нещо хубаво.“ Сега, като казваш, че ще се усили, веднага той не става, но все трябва да напънеш нещо.

Казвам сега, положителната страна. Това още не е цялата наука, защото, за да употребиш една дума, трябва да разбираш. Време си има, кога да кажеш тази дума. Например ти не може в едно блато, което е пълно с вода, има малко пръст, да посееш каквото и да е, ти не може да сееш лозови пръчки, защото те ще изгният. Изисква се спазването на известни закони. Ако някой човек се е разболял, помоли се заради него, кой и да е този брат, понеже същевременно това благо ще мине през тебе, и ти ще се ползваш. Ако ти не се молиш заради него, той губи, и ти губиш едновременно. Ако ти не работиш в хората, ти губиш. Щом работиш, помоли са заради него. Казваш: „Дали ще ме послуша Господ?“ Това не е твоя работа. Ти мини, вдигни камъка и кажи: „Хубаво направил този човек, който турил този камък на пътя.“

Сега вие питате какво да работите. Срещнеш някоя сестра, помоли се заради нея. Срещнеш някоя сестра, която одумва някого. Кажи: „Господи, обърни това в красноречие, да бъде за твоята слава.“ Срещнеш някой – бие някого. Помоли се, нека това бъде музикален такт, и двамата да станат най-добрите приятели. Няма да мине много, ще видиш, онзи, който бие, казва: „Братко, ще ме извиниш.“ Подаде ръка. Онзи, който е бит, ще го заведе вкъщи, ще го нагости. Казва, биха се. Ако искаш, да ти стане най-добрият приятел.

Онзи турчин, който беше бит от българина, казва: бабаитин. Значи, ако един човек, който те бие, ти издържиш и нищо не му кажеш, стоиш спокоен, тих, кажеш: „Братко, много ти благодаря, много хубаво знаеш да биеш.“ Тогава, когато някой ме е набил тъй хубаво, казвам: „Много ти благодаря, приятно ми е да те срещна.“ После извади от джоба си десет английски лири и му дай. Питам, този човек, като постъпиш така, какво ще каже? Трябва самовладане. Това много мъчно може да се направи. То е мъчно. И адепти мъчно може да го направят, да ги бият, и той да извади и да даде.

Имаме един пример с Христа. След като го биха, разпънаха го на кръста. Казва: „Прости им. Господи.“ Че то е същото благородство. Казва: „Толкоз разбират тия хора. По-малко да бъде тяхното наказание.“ Защото, ако той не беше се молил, страданията щяха да бъдат по-големи.

Не мислете, че това са философски идеи. То е един начин на работа. Разбира се, всичките не може да приложите, но може да се приложи.

По-напредналите сестри са ми говорили. Аз съм слушал много хубави работи, много красиви. Някои сестри са идвали. Може да ги похваля, много хубаво препоръчват другите.

Бих желал още по-добре да се препоръчвате.

Отче наш

28 лекция, 5 март 1930 г., София, Изгрев

ИДЕЙНАТА ОБИЧ[110]

Размишление.

Ще прочета пета глава от Посланието към солуняните.

Тези думи са писани преди близо две хиляди години без нещо. Значи съзнанието на тези хора не е било по-далеч от сегашното съзнание на хората, само че сегашните хора са културни, не тъй, както тогавашните хора.

Бедният, ако е просто облечен, и богатият, ако е богато облечен, каква е разликата? Разликата е, че богатият ще има по няколко пръстена на ръцете си, ще има няколко карфици, а пък бедният ще бъде без пръстени. Богатият ще има лачени обуща, ще има връзка. Сегашните хора ще ги видите с модерни дрехи. По-рано римляните са носили тоги.

Питам сега, онези, които носили тоги, и сегашните, които носят най-модерни дрехи, каква е разликата? Те си мязат всякога. Бедните, едно време и сега, които носят скъсани дрехи, пак е същото.

Тогава каква е разликата между учения и простия човек? Учен човек по геология, да допуснем, че знае как е направена земята. В тия времена геологията не беше развита, но беше развита Кабалата. Имаше кабалисти, светът беше пълен с гадатели, после беше пълен с пророци, които тълкуваха какво говорят боговете.

И сега светът е пълен пак с пророци. Какви? Какво говорят слънчевите петна? От Италия, Америка, отвсякъде пророкуват какво ще стане. Някой път става, някой път не става. И тогава беше така. Каквото боговете говореха, някой път ставаше. Друг път, каквото говореха боговете, не ставаше. Но светът се въртеше. И тогава и

[110] Лекцията е в пълния си необработен вид.

земята се въртеше, хората се обръщаха от едната страна и от другата страна. Тогава съвременното радио не беше развито, но хората имаха радио, ясновидци бяха и яснослушащи. Ясновидството и яснослушанието е едно радио.

Всеки един от вас все иска да си инсталира едно радио. Всеки може да има по един апарат, само трябва да го инсталира. Когато някой път вашето радио забръмчи в главата, вие търсите лекар да ви лекува. Някаква идея се яви, казвате: „Какво пръкнала такава неестествена идея." Радиото се нагласява. Една мисъл дойде във вас един път, два пъти, три, четири пъти. Те турят една, две, три, десет, двайсет инжекции, докато скъсат радиото. Казват: „Освободи се." От две хиляди години хората спират радиото. Спирате радиото, не искате да бъдете ясновидци.

Във вестниците има, някой италианец намерил радио, да може да прави диагноза, да, радио, да знае какъв е пулсът на някой авиатор, който хвърка в пространството, да знае как бие сърцето му. Лекарите след време ще правят своите диагнози на двеста-триста километра, ще проверяват какъв е пулсът. Чудесии ще стават. Едно време тия радиа ги имаше, само че радиото сега го извадиха отвън. Види се, радиото в човешката глава много шум вдига. Мястото е малко, трябва да се извади. Ако турят тук едно радио в салона, знаеш какъв шум вдига. Как няма да полудее човек, ако започне да го слуша.

Представете си, събудите се, вашето радио слуша музика от света на ангелите. Казва: „Голяма дарба се открива. Много ангелски гласове му говорят." Никакви ангелски гласове, това е бръщолевене. Но хората са в главата.

Всичките вярвания, това е едно бръщолевене. И вашата вяра в Бога е едно бръщолевене, и вашата наука е бръщолевене. Всичките професори по геология все бръщолевят. Еди-кой си професор, геолог, разбрал работата. Как разбрал? Той, за да разбере работата, трябва да

накара канарите да проговорят. Един ден канарите, пластовете, ще проговорят. Той ще тури апарата, те ще започнат да говорят. Защото на пластовете е отбелязано преди осемнайсет хиляди години как са живели хората на земята, какво е станало под пластовете. Човешката реч преди осемнайсет хиляди години ще я вземат от пластовете. На пластовете са написани тия речи, написани са речите на богатите хора, на адептите, на професорите. Ако могат тази реч да я преведат, ще имат положителна наука.

Според сегашната наука, да изучаваш земята според както са наклонени пластовете, то е толкоз вярно, както е вярно в една библиотека да изучаваш как са наредени книгите по рафтовете според тяхната големина. Да оставим туй. Нерде Шам, нерде Багдад. Трябва да извадим вътрешното на тия книги. Отвън как са наредени, то е едно, отвътре съдържанието е друго.

Питам, ако вие изучавате външната страна на вашия живот, имате много материалистически схващания за оня свят. Някои даже не сте положително уверени какво нещо е оня свят. Вие чакате да умрете, че тогава да идете в оня свят. Човек, като умре, нищо не вижда. Той, като умре, ако е на земята, сляп остава. Като напусне тялото, нищо не вижда. Търси хората и чрез тях започва да вижда. Вие, хората, като идете в оня свят, и не сте развили вашето духовно тяло, нямате капитал в себе си, нямате в оня свят кой да ви обича. Вие оня свят не може да изучавате, ако нямате инструмент направен. Хубаво е. Човек, ако сега се освободи от физическото тяло, ако не е доразвито духовното, с какво ще живее?

Сега всички сте заняти да поддържате вашето физическо тяло. Като станете, мислите само за този свят. То е хубава идея, отлична е, да поддържате тялото. Следователно, като поддържате тялото четирийсет, петдесет, шейсет години по един или друг начин, не може да изкарате повече, какво придобивате? Питам, като държиш

една търговия шейсет години и всичко изгубиш, целия капитал изгубиш, питам, какво те ползва твоята търговия?

Искам да схванете мисълта, да не бъдете от онези търговци, които фалирате. Земният живот е живот, за да се създаде новото тяло, за което работите. Всеки един от вас постоянно трябва да работи. Не че безпокойствието вие ще го избегнете, но то няма да ви ползва. Ако една майка, която е бременна, прекара целия си живот с големи тревоги, големи сътресения, тя не може да роди един човек здрав, не може да издържи. Ако духовният човек, който е заченал, защото всеки човек има една идея, тази идея трябва да се облече, ако вие се тревожите, ако във вашия ум давате място на всичките съмнения, колебания и тем подобни, всичко туй ще се отрази върху вашия растеж, върху вашия ум, върху вашето сърце. Вие се осакатявате.

Вие казвате: „Едно време имаше любов в сърцето ми, но сега е лудешка работа. Тъй то не може.“ Като станат възрастни християните, казват: онова глупавото вярване.

Но в какво седи старото вярване сега? В какво седи вярата на младите и вярата на стария? Че младият мисли, че ще живее, старият мисли, че ще живее по-малко. Туй е сега вярата. И в какво седи вярата на богатите и бедните? Че богатите вярват, че може да се удоволстват всичко почти, каквото иска, а бедният се усеща ограничен. Богатият, като се удоволства във всичко, и бедният, който се ограничава, какво са добили двамата?

Да допуснем, една вечер слушате радио. След като слушате радиото какво говорят в Париж, каква ще бъде придобивката? Сегашното положение е толкоз несвързано. Там, в Москва, някой болшевик кряка. Там друг някой проповядва, някой професор в Лондон или Париж. Там някой певец се мъчи да пее, някой артист пее, цял един хор ръкоплясканияa. Всичко това е хубаво, след като сте слушали, ако може да се усили вашата вяра. Значи от видимото към

невидимото. Ако може да установите във вас онази вътрешна способност, която човек музикално има, да дойде човек до своето естествено положение.

Сега казва някой: „Кажи нещо за Господа.“ Но да ти кажа нещо за Господа, трябва да имаш този апарат на разбиране. Защото, след като направя опит и твоят апарат е слаб, и ти не спазваш всичките правила, апаратът, с който може да те свърже вярата, която внася в тебе, тази вяра по някой път може да ти послужи и за спънка. Някой път идеята за Бога може да ви бъде една спънка.

Да допуснем, вие сте беден момък. Запознават ви с една красива княжеска дъщеря, искат да ви направят една услуга. Вие сте гимназист или студент, искат да ви запознаят с княжеската дъщеря, като мислят, че сте благороден човек, мислят, че няма да имате користолюбие. Обаче, щом ви запознаят, започва да се изменя вашият характер. Най-първо, вие бяхте един човек весел, разговорчив. Сега, след като ви запознаха с тази княжеска дъщеря, вие ставате замислен, философ, не ви се говори, не сте разположен духом.

Питам, защо сте неразположен духом? Княжеската дъщеря започнала да тежи в ума му. Той се е влюбил в нея. Напише едно писмо, тури го в джоба си, търси начин. Мисли, тя като погледне, дали ще хареса неговия стил. Той не го хареса, съдере писмото, тури го в печката. Чуват, вечерно време пъшка, температура има. Бащата казва: „Разболя се нашият студент.“ Викат лекар. Виждат, пулсът се е повишил, неразположен е, не може да яде, има някакво разстройство на стомаха. Лекарят казва, неврастения. Дадат му няколко капки, направят една-две инжекции. Той при всяка лъжичка пише своите писма.

Питам тогава, къде е науката. И лекарят не знае защо му туря инжекции, но и този, който страда за княжеската дъщеря, не знае защо страда за княжеската дъщеря.

Казваме, когато човек се запознае с Бога (някой казва, идеята за Бога), ако при сегашното положение видите Бога, вашето положение ще замяза на този студент. Злото е в това, че той иска тази мома да я притежава. Там е всичкото зло. Че тя не е кон, не е вол. Той трябва да се опретне, този синко майчин, ако иска философия, да ѝ стане слуга. Да му е винаги приятно, че където тя мине, той да събира праха от нея и да го тури в някое гърне, че като види праха, да се зарадва на праха. Или да насади двайсет-трийсет саксии и целия ден да пее на цветята. Това ще бъде по-умно, отколкото да ходи и да къса писмата.

Целият свят е пълен с тия религиозни маниаци, все от първата категория, които все пъшкат. Сега и вие сте от тях. Ще ме извините, но пъшкате. Пипам пулса, той е повишен. Че не може да ядете, влюбили сте се. Седите и казвате: „Не може без Бога." Досега как живяхте без онази княжеска дъщеря, без да я гледате? И тогава живеехте. Не се самозаблуждавайте.

Външното запознаване с Бог има един ефект, а вътрешният живот, който Бог е вложил в нас, има друг ефект.

Сега аз няма да ви обезсърчавам. Трябва да се откажете от користолюбието. Да служим на Бога, тази е свещената идея. Казва: „Не искам да живея както по-рано. Станал съм възрастен." От всичкия неестествен живот, който сте живели досега, трябва да се откажете. Пияницата трябва да се откаже от пиянството, скъперникът трябва да се откаже от скъперничеството, безверникът трябва да се откаже от безверието, крадецът трябва да се откаже от кражбата. На мястото на кражбата какво ще турите? Наместо да крадеш, ще даваш. Обезверил си се, на мястото на твоето безверие ще туриш вярата.

Казвам, всичките противоречия, които съществуват, трябва да се огледат. Сега туй е казано много силно. Аз не изнасям силно нещата, само искам да подчертая. Някои от вас, които любят княжеската дъщеря, тя да стане вдъхновение. Като я виждаш, тя да те лекува. На

всяка стъпка, дето я виждаш, дали я виждаш, или не, тя да стане вдъхновение. Започнеш ли да скърбиш за княжеската дъщеря, ти си вече на кривия път. Ти казваш: „Господ ме забравил." Не е ли княжеската дъщеря? Значи вече имаш отношение. „Как тъй, аз я обичам." Но тя още не се е сетила. Тя те вижда, ръкува се, но в ума не ѝ е идвало, че ти може да имаш такава идея.

Тази княжеска дъщеря, ако искаш да я имаш да ти слугува, тя ще ти прати десет слуги да ти слугуват. Който се е влюбил в Бога, праща слуги да им слугуват. Всички богати хора едно време се бяха влюбили в Бога, искаха да слугуват на Бога и той сега ги направи богати. Едно време богатите хора срещнаха Бога, влюбиха се в него. Сега Господ ги направи богати, даде им милиони, слуги да им слугуват. Влюбете се в Господа, и в своето бъдещо прераждане ще бъдете богати.

Ето, казвам ви един начин да станете богати. Влюбете се в Господа, княжеската дъщеря ще ви изпрати слуги и слугини да ви слугуват.

Питам, какво ще разберете? Вие сега кармически обяснявате причината, че е станал богат. Влюбил се е в Господа, затова е станал богат. Питам сега, коя теория е вярна? Индуската теория казва, че трябва да живеем добре в живота си. Да живеем добре, но за кого живеенето е добро? Не може човек да живее добре за себе си. Всякога човек, за да живее добре, трябва да живее за някого.

Да ви дам един пример. Какво нещо е влюбването? Някой казва: „Аз без него не може да живея." Ти може да живееш без него. Носите огледало в джоба си, в левия или в десния джоб. Бръкнете, извадите огледалото, погледнете, ухилите се. Вие сте влюбен. Изправят една ученичка, вдига я на урок учителят. Тя извади огледалото. Учителят я изпитва. Той казва: „Седнете." Пише ѝ шест. Счупи се огледалото, стане ти мъчна Защо ти е мъчно? За огледалото. Не може да се виждаш. Един-два деня ти е мъчно. Вземеш второ огледало, и него

счупиш на втория ден. Казваш: „Ще взема по-хубаво огледало.“ Вземеш трето, четвърто – десет огледала може да се счупят.

Някой път нашата любов мяза на тия огледала. Дотолкоз, доколкото един човек може да бъде израз на онова, което ти имаш, ти може да обичаш. Утре, като се счупи това огледало, дойде друго на мястото, и него може да обичаш, както първото.

Следователно човешките души са определени. Всеки един човек, доколкото той е едно огледало, доколкото той изразява вашата мисъл, вие го обичате. Ако туй огледало стане тъмно, вие не го харесвате.

Казвам, ние поставяме в морално отношение, че трябва да имаме приятели. Но за да имаме приятел, той трябва да ни разбира. Разбирането трябва да има отзвук на онова, което ние имаме.

Следователно законът е същ. Да бъдем любими на Бога, трябва да бъдем огледало. Ако не можем да носим Божиите идеи в тяхната пълнота, не може да имаме онази интимна връзка. Бог другояче гледа на нещата, но връзка между Бога и нас не може да има. Понеже със своите мисли ние туй Божествено огледало ще го направим тъмно, няма да може да видим себе си. При сегашните условия, като се огледаме в това огледало, не сме толкова красиви. Пие не обичаме да се запознаваме с Бога, понеже нямаме тази красота. Ако знаем, че сме красиви, обичаме да носим Божественото огледало. Но ако имаш едно Божествено огледало, ти ще извадиш най-първо красивия живот.

Сега се казва, че не трябва да се греши. Не, така не се мисли. За греха не може да се говори. Ние трябва да говорим само за внасянето на принципа на любовта. Ние не трябва да говорим за влюбването, но за принципа на любовта. Принципът може да бъде в една, в друга форма. Принципът трябва правилно да се прилага. Основният принцип е важен. Какви са нашите постъпки, то е второстепенна работа. Една постъпка не може да изясни любовта. Ти обичаш някого, гощаваш го, купуваш му дрехи, пращаш го на училище, правиш му

удоволствие, но туй, което извършваш заради него, не е любов, защото туй и светът го прави. Казват религиозните, че туй и светът го прави.

Същият закон е в любовта. Аз съм ви казвал, в любовта има обикновен закон. Там, дето влезе любовта, тя трябва да ви освободи от смъртта, от всичките ония условия, които ви ограничават. Ограниченията в света, това са човешкият живот. Дотогава, докато не се освободим от ограниченията на човешкия живот, не може да разберем идейното. Следователно всичките придобивки, които имате, ще останат неизползвани, един ден ще останем бедняци.

Питам, един кон, който служи на един благороден княз, след като умре конят, какво ще донесе със себе си. Де ще бъде? Да допуснем, че вие двайсет години сте служили на един светия, палили сте кандила на неговите икони, след като идете в оня свят, какво ще ви даде този светия?

Хубаво, след като си написал двайсет писма на тази княжеска дъщеря, тя какво ще направи заради вас? Нали сте имали опитността. Ако някой вас ви обича, когото не обичате, какво сте правили? Какво изобщо правят хората? Малко съм невеж в тия работи. Когато някой ви обича, какво правите? Писмата на този, когото не обичате, какво правите, защо ги изгаряте? Огънят трябва да чисти и да пречисти. Изгарянето на писмата в огъня показва, че трябва да се пречистват чувствата. Огънят е, който пречиства чувствата.

Туй писмо се праща в невидимия свят. Туй писмо, след като го изгорите, по радиото в ангелския свят се приема. Тогава ангелите слушат. Казват: „Съществуват на земята същества, които едни любят, на други не отговарят.“ Те по радиото слушат песните. Тази песен е, че в горните корди, в по-дебелите корди, гласът е тих. В тънките корди е писукане.

Питам, ангелите, след като са имали такъв концерт, те започват да изучават кои са причините, че тия същества не се разбират. Защото, от Божието гледище, на любовта трябва да се отговори с любов. Ако на любовта не се отговаря с любов, трябва да се знае кои са причините. Най-после искат да опитат. Този, който не е бил възлюбен, този, който страдал, ангелите отиват, че устройват една драма. Този, който писал писма, и не е бил разбран, него го направят един княз, дадат му положение, направят го учен. А пък този, на когото са писали любовни писма, турят в бедно положение, една бедна красива мома. Тя само очаква да се влюби някой в нея. Тя, като види тоз княз, затрепти ѝ сърцето.

Питам сега, защо в туй второто положение вие го разбирате? Тя иска той тогава да я гледа. Но с туй не се свършва драмата. Тя ще се влюби, пише писма на него, той ги гори, и тя, бедната, всеки ден пише любовни писма. По-напред тя ги туряше в огъня, сега той ги гори. Тя се пита: „Как той да не оценява моята любов?“ Ангелите слушат, казват: „Измени се.“ По-напред мъжът беше неразбран. Има жени, които не разбират мъжете. Сега пък те страдат, понеже процесът в този свят е непрекъснат, има една графа, дето пък жените са неразбрани. Има мъже, които не разбират жените си. Тогава създават хора, да ги направят да се разберат.

Следователно сега строят и преустройват една нова раса, шестата раса, която иде, мъже и жени ще се разбират. Във всички досегашни раси жените не разбират мъжете и мъжете не разбират жените. Сега иде една раса, в която хората ще се разбират. Туй разбиране седи във факта, че всичките хора ще се видоизменят.

Коренно трябва да се изменят идеите на хората. В сърцето на човека, когато дойде любовта, не трябва да има абсолютно никакво користолюбие. То е едно от качествата на любовта. Защото любовта при най-малкото користолюбие, което може да се яви, ще произведе

една силна реакция. Губи се любовта. Любовта при користолюбие не може да се прояви. При най-малкото неверие, което може да се яви, пак любовта действа по обратен път. При най-малката завист, злоба, всичките отрицателни качества, които може да се появят, онова възвишеното, благородното, което носите в душата си, се прекъсва и целият живот става ненормален. Като прекъснете висшето в живота, животът на земята се явява ненормален.

Органическите болести, които сега имате, не са нищо друго освен резултат на онова прекъсване. Отношенията на хората на любовта са ненормални и вследствие на това всичките резултати, които имате, и те са ненормални.

Сега ще се намерите в една епоха. Тъй както изучавате Христа, силата на Христовия живот седи в онова безкористие. Христос заема високо положение. По-високо положение от Христа надали някой е заемал. Пращат го на земята да заеме едно от най-долните положения, да може в туй положение да не се роди никакво съмнение. Да мине от едното положение в другото, без да се роди никаква реакция в душата. Да не направи различие, какво бях по-рано. Значи, като беше в своето величие горе, подобен на Бога, смирява се на земята. Като слуга го пращат да работи. Никога не каза: „Знаете ли кой съм аз!“ Даже не искаше някой да му слугува. Целия ден той ходеше, лекуваше, който имаше желание да учи, поучаваше. Някои поучаваше с притчи, на някои ученици, които можеха да го разберат, казва: „На вас може да ви обясня истината.“

Но казвам, силата на Христа седи в онова безкористие, абсолютно безкористие. Самозабрава царуваше в неговата душа. Този е примерът, който Христос донесе на земята. Казвате: „Сега в новата култура какво учи Учителят?“ Че какво учи? Някои се спорят целия ден и мислите, че това е любов. И хиляди години може да живеете, но пак любов нямате. Споренето казва, че 15 + 16 = 38, а не 31. Право ли е?

Каква е грешката? Питам, защо направих тази погрешка? Ако тази погрешка направя, когато имам да давам на един човек, дам вместо трийсет и един трийсет и осем лева, в едно отношение това е зло. Ако тия пари ги изваждам от касата като касиер, аз спрямо него правя погрешка със седем. Той ги тури на моя гръб, аз да ги плащам. Ако на един беден човек вместо трийсет и един дам трийсет и осем лева, погрешката къде е? Количествено е така.

Те са отношения, то е една мярка в дадения случай. Ако тия пари ги дам на един беден човек, аз съм направил едно много голямо добро. 15 + 16 =38, нищо повече. Така е, ако тия пари ги дам на бедния човек. Но ако ги дам на богатия човек, който няма нужда от тия пари, тогава съм направил погрешка, не съм сметнал както трябва. Тогава всякога е по-добре да надминава, да даваш повече, отколкото да даваш по-малко.

Но да допуснем, казвам тъй: 17 + 18 = 50 вместо трийсет и пет. Колко е погрешката? Петнайсет. Къде е погрешката в събирането? Ако онзи, който събира, и онзи, който не знае туй, но онзи, който има да взима от мене, в моето събиране той може да разгадае според числата причините, защо аз съм направил погрешка.

Две неща има съпоставени в природата. Ние може да не знаем защо са направени погрешките. Ако някой направи погрешка в тази възходяща степен, тури повече, може да знаем причините, защо туря погрешка. Не че той не знае, но той има известна умисъл. Ако аз правя погрешка, аз я правя не от незнание, но в моя ум има умисъл, правя я нарочно, не е законът такъв. Може би тази умисъл остава като аномалия в природата, без да зная причините.

Вземете, на много хора главата е много по-голяма, отколкото трябва. На някои хора мозъкът е много по-голям, отколкото трябва. Когато се е строил човешкият мозък, когато се е теглил, някои са откраднали от мозъка, от веществото на мозъка. Сега на мнозина от

вас от мозъка им е откраднато от веществото. Онези, които са теглили, са откраднали, нямате достатъчно мозък. Като се строи мозъкът, той се събира като манна, тъй, съвсем по малко. Вследствие на това има един недоимък, някъде не работи нещо. Кой го е откраднал? Баща ти го е откраднал. Когато трябвало да се зачене синът, той ходил, пил, може би стотина грама от твоя мозък похарчил в кръчмата. Вследствие на това и цял живот да работиш, не може да се наваксаш. Сто грама вещество от мозъка не може да го наваксаш, ще има един недоимък.

Казвам, в живота всичките хора трябва да бъдат изправни, понеже, за да бъдат мозъците както трябва, всеки един организъм трябва да бъде построен правилно. Като погледна носовете, очите, веждите на хората, аз виждам всяко злоупотребление. На някоя сестра носът е малък, аз зная какво злоупотребление е направено. На някои хора ухото е деформирано, не е направено както трябва. На други очите, веждите, навсякъде кражби, от единия край до другия. Казвам, като дойде онзи Учител, когото очаквате в света, ще ви научи онова, което Бог ви е дал, ще го предаде точно.

Допуснете следния пример. Да кажем, ви давам да занесете една кошница от четири и половина килограма първокласни череши, тъй увити, да ги занесете. Вие се изкушавате, най-малко една череша ще вземете, като носите кошницата. Аз не зная дали някой от вас би занесъл кошницата, да не вземе нито една череша. Може един да има. Като погледнете, ще кажете: „Какво бива наистина, ако вземеш една череша?“ Но то е една слабост. Занеси череши. Този приятел, като ги отвори, ще вземе с шепата, ще ги тури в една паница, ще ги измие и ще ти даде. Той трябва да ти даде, то е законът на любовта. Щом ти буташ в кошницата, ти ще платиш цялата кошница.

Казвам, вие седите и питате какъв трябва да бъде бъдещият морал? Като ти дадат да занесеш една кошница с череши, да не

бутнеш нито една. После да не търсиш как да се извиняваш, но да ги носиш и на ръка да ги предадеш на твоя приятел. Той ще тури в паницата не една череша, но сто, и като ги изядете, ще останете доволни.

Благата, които Бог ни е дал, да ги пренесем в този свят. Ако ние пренесем тия блага в другия свят, ние ще имаме преизобилно. Казвам, в ума ви да се зароди тази благородна мисъл.

Във вас по някой път се зарежда всичкият онзи атавизъм. Атавизмът е следното. Аз съм правил наблюдения и тук, и в Америка. Седи един млад господин, седи и една мома, но той в ума си има желание да ѝ задигне портфейла. Той седи, и го гледам, той е толкова наблюдателен, търси един момент, когато всичките са заети с разговор, един момент удобен. Вижда този момент, хваща кесията ѝ. Като дойде, спре се на моя поглед. Казвам: „Мене не може да ме приспиш. Няма да буташ кесията." Направи едно движение, излиза отвън. Казвам, като го хващам за рамото: „Слушай, защо искаш да вземеш парите на тази жена?" Казва: „Имам нужда. Тя има повече. Аз нямам." „Ти от колко се нуждаеш?" „От пет долара." Казвам: „Заповядай. Ти си мъж, никога не взимай от едно бедно момиче. То е работило. Ще го обереш, какво ще придобиеш?" „Извинете – казва, – възпитанието... условията на живота... „

Докато се оплакваме от тия условия, как ще ги разберем? Ако при една красива мома ти не може да се въздържиш, искаш да я целунеш без нейното позволение, какъв морал има в тебе? Нека дойде тя, да ти каже: „Целуни ме." Но тя без да иска, ти да я целуваш, то е кражба. Защо ще искаш някой да те гледа? Той може да има в ума си някоя друга мисъл. Че нали вие сте за свободата. Тогава закон е, че когато вас ви обичат, вас ви е неприятно и когато вие обичате, пак ви е неприятно. Като ви обичат, вие не разбирате и като обичате,

вас не ви разбират. Защо като обичате, не ви разбират и когато ви обичат, не ви разбират? Тогава как ще се разберем?

Каква трябва да бъде любовта? Съвсем безкористна. Най-първо трябва две неща. Като влиза човек и като излиза от къщи, да не остава никакво съмнение. Вие го виждате, че излиза от къщи, казвате: „Задигнал е нещо от къщи." Значи да се образува едно общество, че като влиза вкъщи и като излиза от къщи, вие да се зарадвате, не да съжалявате, че къщата била отворена. Такива трябва да бъдат отношенията на шестата раса. Да се зарадвате, че влезеш в къщата, и той да се зарадва, ако къщата била затворена. Ако той дойде вкъщи и съжалява, че къщата била затворена, защо съжалява? Че не е могъл да вземе нищо. Вие съжалявате, че влязъл вкъщи, взел нещо без ваше позволение.

Питам тогава, в какво седи новото разбиране. Казвам, вярвам в Бога. Знаете ли в какво седи вярата в Бога? Един човек, който не трябва да живее за себе си, но трябва да живее за другите. За другите, понеже има един велик закон, понеже по някой път Бог се проявява в множеството. В този момент, когато Бог се е проявил 6 множеството, да бъдем готови да направим всичко заради него. В този момент, когато не се проявява в множеството, има един друг закон. Когато Бог не се прояви, омраза се проявява. Когато Бог се проявява в множеството, ако в този момент вие не може да обичате всичките хора, значи Бога не обичате. Да обичаш всичките хора, когато Бог се проявява в множеството, значи да обичаш Бога, който се е проявил. Но той всякога не се проявява, някой път се оттегля.

Има някой човек, някой път го обичаме, някой път не го обичаме. Когато Бог се оттегли от него, ти не го обичаш. Казва: „Този човек се измени. Туй, което се изменя, то е Божественото, което влиза и излиза. Хубаво, турям едно шише хубаво сладко вино, викам едно дете и му давам от виното. После викам друго дете, но в това време

изпразвам шишето и турям оцет. Първото дете пило от сладкото вино, второто, като вдигне шишето, – оцет. Двете деца се чудят как сладкото вино се превърнало в оцет, в следния момент сладкото вино излезе от шишето.

Казвам, нашите хубави чувства може да се изпразнят. Пие сме хора, които постоянно се пълним и се празним. Именно трябва да останем в положението да се не препълним съвсем и да бъдем в положението на извор. При сегашните ви схващания, когато Господ дойде при вас, той не може да остане дълго време. Той ни намира неготови и вследствие на това си отива. Може двайсет години да си се молил. Когато дойде Господ, може да имаш да даваш хиляда лева някому, Господ ти остави хиляда лева и си замине. Ние го викаме, викаме, и като дойде, впрягаме го да ни плати борча.

Когато Господ дойде при нас, ние не трябва да имаме предвид нищо. Ние трябва да забравим всичко и да сме готови в дадения случай да се примирим с целия свят. Да не мислим за този или за онзи, всичко да забравим заради него. То е идейната любов. Ако не може така да забравим. Бог ще измени положението. Той може да те направи богат. Слуги ще дойдат, но ще остане в душата ти едно вътрешно недоволство. Недоволството показва, че туй, което търсиш, го нямаш.

Първият опит, който трябва да направите, е да възлюбите Господа. Колкото и да ви говоря, ще бъде безполезно. Вие не може да го възлюбите. Направете опита. Вас ви е страх. Вие мислите, че като възлюбите Господа, ще се измени животът ви. Но вие ще разберете живота, окръжаюващите хора около вас. И вие ще добиете една такава гледка, каквато никога не сте имали, за човешката душа. Вие досега все казвате, че сте братя и сестри, но нито един досега не е съумял да види душата на брата си и на сестра си. Не само външно неговото

тяло да гледате, но и неговата душа. Да видите колко е красива тази Божествена душа, която е скрита в тялото.

По този начин любовта към Бога е приложима. Всички трябва да направите опит.

Мойсей каза на евреите: „Възлюбете Господа." Те не го възлюбиха и досега страдат. Христос дойде и каза на вярващите: „Възлюбете Господа." И те не Го послушаха, не го възлюбиха, и те страдат. На вас се казва същият закон. Трябва да се приложи. Ако бъдещата култура не приложи този закон, бъдещето ще бъде още по-лошо, отколкото сега. А пък ако внесете туй, ще бъдете носители на Божественото.

Сега от вас искам няколко души кандидати. Не всинца ви, понеже е закон на свободата. Не искам да нарушавам вашето щастие, понеже сте щастливи.

Тук при мене иде един господин да ми открие една тайна, той търси един човек, комуто да открие една тайна. Но за да открие тайната, иска пари. Понеже аз нямах толкоз пари, но и без да му дам пари, аз научих тайната, аз разгадах и намерих тайната вътре. Та казвам като Пророка, който казва: „Господи, излъгал си ме, излъгах те."

Питам, Господ лъже ли? Този човек иде при мене, че е намерил една от великите тайни, иска хиляда лева. Този господин се казваше Паско, героят, който намерил великата тайна, с която може да оправи света. А този Паско не може да намери хиляда лева, за да издаде един вестник и търси пари. Онзи, който знае тази тайна, той ще бъде един силен човек в света.

Казвам, защо този Паско не може да носи тази тайна, ами търси друг човек. Той е същият друг човек. Защо Паско, героят, сам не може да приложи тайната, която намерил? Аз не нося такава тайна. Аз

казвам, най-първото нещо, аз от пари не се нуждая. Отидете в света с пари, всичките пари са там. С пари, то са лъжливи работи.

Има тайни, не че няма.

Няколко души кандидати сега да кажат: „Ние сме готови.“ Вие сте готови за ядене, но не сте готови за работа. Аз оценявам хората по работата. После не искам да бъдете готови да ме хвалите. Аз не искам мърморици, искам хора на работа. „Учителю, като тебе няма.“ Оставете това, то е друг въпрос.

Като тръгнеш, да не викаш зад гърба ми: „Какво ли ме вика, какво ли има да ми каже, за какво съм тръгнал? Аз изгубих условията, младините си, искам да живея.“ Онези от вас, които са готови да дойдат, те да не са много млади, нито много стари, да не бягат от нещастието на света, нито да са, които са се влюбили в света. Онези, които може, да дойдат, без да са мърморици, без съмнение. Двама или трима души, ние ще открием тайната на Паско героя. Този, който може да има тази тайна, той може да бъде велик човек в света, без пари, без нищо.

Онези от вас, които искате да станете щастливи, стойте в света. Който отива на небето, щастлив не може да стане, тъй както разбирате. Защото този, който отива в небето, има една неизбежност, че като се съблича, като влезе в духовния свят, той не е място на блаженство, но има една истина, като събличаш дрехите си, понеже са се срасналите с тялото, ще има една болка, едно страдание. Без тази болка не може, макар да туряме малко течност. Ще кажете: „Не трябва да се съблича тия дрехи.“ Щом кажете, че не трябва да се съблича тия дрехи, тайната на Наско героя ще се яви.

Втория път искам трима души кандидати. Ако дойдат тримата души кандидати, ако не дойдат, ще ги намеря другаде. Ако между вас не могат да се намерят, тогава ще ги търся отвън. Дето ги намеря, трима души трябват. На Паско героя трябва, ако той намери един, аз

ще го взема. Сега, ако се намерят трима души герои, задачата вече е свършена. Ако някой от вас да не иска, Паско героят носи цялата земя на гърба си. Най-първо, този герой, когото търсим, ще турим цялата земя на гърба му. Той да се не поколебае, да седи като герой, да носи на гърба си. Герои търсим.

Разправят за двама царе, които имали двама души приятели. Единият казал: „Аз имам един приятел, каквото поискам, заради мене ще го направи.“ Другият казал: „И аз имам такъв приятел.“

29 лекция, 12 март 1930 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНИ ФОРМИ[111]

Отче наш

Размишление върху думата „служене“.

Тема ще имате „Моята представа за Бога“. Всеки да си изкаже мнението, каква представа има.

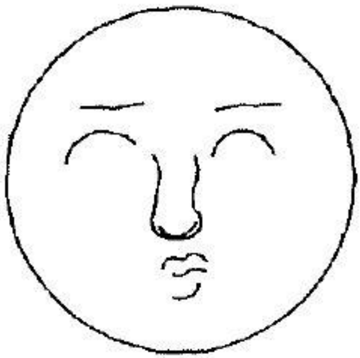

Фиг. 1

Ще ви представя един кръг. За вас е един обръч, направен или от дърво, или от желязо. В ума ви седи една линия. Допуснете, че се явяват други две линии. Това е, както децата рисуват. Да кажем, вие имате една идея. Тази идея може да мяза на един обръч. Идеите имат разумност в себе си. Под думата „дух“ всякога се разбира това, което мисли. Но разно се разбира под думата „дух“. Под думата „дух“ вие разбирате ангелите. Ангелите са същества съвършени в своето развитие. Били са преди хората. И те са хора като нас, съвършени хора са. Ние сме още в зародиш на яйца, които сега се търкалят по

[111] Лекцията е в пълния си необработен вид.

земята. Духовете са под небето. Защото под думата „небе“ се разбира там, дето живеят съвършените. Ние живеем в пространството, изявяваме се. Духовете живеят под небето. Туй, което е дух, живее под небето. Съвършеното живее в небето. Ние живеем в пространството.

Сега понятията във вас за небе, пространство са смесени. После духа вие го мислите като въздуха. Духът е това, което мисли. Така се разбира. С него разумността мисли. Разумността вече съдържа тия закони, по които туй разумното същество

върви. Най-първо човек трябва да стане дух. Трябва да има движение в него, т.е. трябва да има живот. Този живот трябва да има правилна насока. Чувствата още не са живот, то е само онзи вътрешен усет, направление на самия живот. Когато се явява във вас съзнанието, вече разумната сила дава направление на мисълта ви.

Казва: що е идеята за Бога? Вие може да вземете думата „идея за Бога“, но онзи, който няма ясна представа за Бога, той мисли за себе си. Човек е само отражение на Бога в себе си, човек както и да мисли. Искаш да бъдеш благороден. В какво седи твоето благородство? Ти трябва да бъдеш жив, да чувстваш и второ, да мислиш, и трето, да постъпваш в най-проста форма. Сега ние определяме, че неговите постъпки са благородни, а на друг не са благородни. То са второстепенни неща.

В какво седи една благородна постъпка? Благо и род. Сладко, благо да го родиш. Сладко да го родиш. Кой не може да роди сладко? Като вземете портокала, от нищо родите сладкото. Всеки може да роди сладко гърне. Турците казват „да свириш с лъжицата“. Всеки може да свири с лъжицата. Музикално яде, защото много бърза. Българите имат поговорка, че седем души яли с една лъжица и като минал вълкът, нямало кой да изхука. Значи тази лъжица с такава бързина се движила, че никой не могъл да извика. Защо? Защото устата на всички са били пълни. Всички яли с една лъжица. Много

пъти сегашните хора, всеки има лъжица, пък им остава време да хукат. Защото одумването не е нищо друго освен хукане. Освен че вълкът минал, ти трябва да хукаш. Сега, защо трябва да се хука вълкът? Хубаво е да хукаш, защото, ако не хукаш, ще вземе някоя овца. Ако хукаш, ще си замине. То е идеята.

Но ако дойде един художник, най-първо ще намери, че лицето не е тъй направено както трябва. Защо кръгът се е изменил? В какво отношение? Щом човешкото лице по този геометрически начин, по който ние схващаме кръга, всички точки са еднакво разположени. Идеята е по-механическа. Обаче, щом природата тури този кръг в органическия свят, непрактично, не могат всичките части да бъдат еднакво отдалечени от центъра. Следователно ще претърпи известни видоизменения. Вярно е, че всичките идеи, които човек има, трябва да имат еднакво отношение към идеята за Бога. Не да вярваш в Бога. Вярата, то е една връзка. Всяка една идея може да се опита. Допуснете идеята за яденето. Казва, трябва да се яде, необходимо е. Всяко живо същество трябва да яде. Може да го проверим. Туй ядене да бъде красиво, правилно, хубаво, здравословно.

В какво седи здравословното? Ако след всяко ядене моята стомашна система предава на моята дихателна система, дихателната система предава на мозъка, всеки приема добре и добре действа. Но щом ям и усещам, че има нещо в стомаха, не е дадено нищо на дихателната система, не може да мисля добре, има нещо криво в яденето. Тогава какво ще правя? Може да ядем, но да изменим начина на яденето. Когато се казва да променим идеята, то значи яденето трябва да се измени, мисълта трябва да се измени. Менюто, вярването в Бога трябва да се измени. Трябва да се промени това меню. Трябва да се промени това ядене. И човек трябва да има едно правилно определение. Защото, ако яденето не е правилно, човек не може да бъде здрав. Щом е здрав, другите работи ще бъдат прави.

Вие казвате: как ще се живее? Когато това дете се роди в дома, кой му приготвя условията? Майката и бащата. Когато се излюпят четири, пет, шест яйца, кой се грижи за тях? Господ ли се грижи? Грижат се две малки птички. Най-първо, гледаш, те си ходят, нямат никаква идея за строеж. Обаче, щом искат да измътят своите яйца, създадат нещо. Погледнеш, роди се в тях идеята за строителство, искат да строят, инженерство започват да разбират. Направят една валчеста positiva с известна дълбочина, снесат яйцата. Влиза едната птичка, топли ги, излиза. Влиза втората, топлят яйцата, измътят пиленцата, започват да се грижат за тях, носят храна, знаят каква храна им трябва. Казват чиририк-чиририк. Най-после на тия малките пилета израснат крилца, излязат из положката навън и сами се грижат за храната си. Но отвън пак има известен промисъл. Ако на положката се грижат две същества, като излязат из положката, пак има кой да се грижи за тях. Защото онзи, който се грижи за тебе, може някой път да го видиш, пък може и да го не видиш.

Представете си, вървиш по пътя, турист си и нямате нищо в торбата. Гладен сте, три деня сте гладували. Вървиш по пътя. Една торба, оставена на пътя с топла пита, на един камък оставена паница с прясно мляко. Какво ще кажете? Далеч в планината някъде оставена. Първата идея каква ще бъде във вас? Ще се пообърнете, няма никой, а хлябът е там. Позволено ли е от вас да вземете този хляб и тази паница с мляко? Поне както сега вие схващате. Някои ще кажат, че е позволено, други – че не е. Оставено е това за вас, някой дошъл и го оставил за вас. Освен това вие сте книжовен. Оставена е една записка на млякото: „Пътниче, който пътуваш, може да си послужиш с хляба и млякото“. Който знае да чете, ще прочете. Който не знае, ще каже, такава една книжка оставена.

Казвам, идеята във вашия ум каква трябва да бъде? Че има един външен промисъл, но не го считайте, че е човешки промисъл. Туй

същество, което мисли за вас, мисли целия ден за вас. Да мислиш за един човек, значи в даден случай при големите мъчнотии там, дето вие не може да си помогнете, да ви помогнат. Да мислиш заради някого в този даден случай, да му помогнеш. Тогава значи мислиш. Какво мислиш заради мене? Казва: мислиш ли заради мене? Казвам, хубаво, кои мислят заради мене? Като те срещна, казвам: имаш ли нещо в торбата? Да, хляб. Може ли да ми заемеш? Питам, ти, който носиш десет хляба, не може ли да дадеш? Ти казваш, няма да ми стигне хлябът. Занякъде няма да ти стигне. Прав си до известна степен, че човек от една станция до друга трябва да има хляб.

Те са неща, които ги допущаме, но в природата съществува един разумен промисъл. Хората един на друг си помагат. Всякога, когато мина покрай някой път, имат тази идея. Поискаш малко хляб, отвори своята уля, кожена торба, модерно направена, тя се отваря като физхармоника, ще извади хляб от улята, после малко сирене. Улята винаги седи на гърба, както раниците. Те са по-модни.

Сега да дойдем до философията. Казва, Господ няма никакъв образ – бил той видим или невидим. За разумните хора всякога, когато е разумен, може да види Бога. За глупавите, които не са разумни, никога не са видели. Ангелите всякога виждат

Бога. Идеята за Бога каква е? Как трябва да си го представим? От памтивека всички, които са се покланяли на Бога, са го туряли в човешка форма. Ще направят една такава месечина художниците, ще рисуват, започват да му се кланят. Мислят, мислят, казват: „Господ трябва да мяза на нас.“ Не че той мяза на нас. Но има нещо, на което ний мязаме на него. Ако ние разбираме физическата страна на нашето тяло, с туй няма никакъв Бог на разумното. Туй, което вече построило тялото, туй, разумното, то е вече духът. Казва: „Духът ще ви научи.“

Сега вземам „Духът ще ви научи“. Имат механически схващания, като че ще налее в някое шише. Не е зле, но процесът не е механически. Аз ще те науча, ти ще възприемеш. Между духа и тебе, който се учи, както между учителя и ученика, трябва да имаш желание да възприемаш. Да кажем, сега трябва да бъдете здрави, но за да бъдеш здрав, ти трябва да знаеш как да ядеш. Но за да бъдеш здрав, ти трябва да знаеш как да дишаш. Но за да бъдеш здрав, ти трябва да знаеш как да отправяш своята мисъл. Ако в твоя ум ти задържаш всичките отрицателни мисли, ти не си здрав. Защото болезнените мисли са дисхармонични мисли. Даже тук имаме един пример. Минава един, вижда един кран, който е съзидан, не може да отпуща водата. Кранът не може да отпуща водата. Той си казва, че това може да се случи с човека. И на него може да се случи същото. Не се минава една година, и той заболява от същото. След две-три години, каквото мислиш – и доброто, и злото, може да ти дойде до главата.

Сега казва: „Ние сме добри християни. Но кой знае един ден как ще свършим.“ Питам, какво ти дава повод да мислиш как ще свършиш? Тази мисъл от кого е? Тя е от баща ти. Понеже баща ти и майка ти, които са те родили, всякога имат желание ти да станеш най-добрият, най-ученият човек, че да може да помагаш. Тогава от баща ти и от майка ти тази идея не може да дойде. Тогава откъде е дошла? Ако вие вървите в пътя в гората, може да чуете някакъв гръм. Гърми нещо, жилне ви нещо в краката. Откъде дойде? Вие се наведете, не може да знаете откъде дойде. Откъде дойде във вас мисълта. Гръмнал някой незнанието. И ловецът може да е разбойник, има своя крайна цел. Значи тази мисъл откъде дойде? От разбойника.

Следователно, ако във вашия ум дойде една мисъл неправилна, тази мисъл е на един разбойник, нищо повече. Каква е целта, оставете, но вие вече сте ударен. Каква може да бъде целта? Ще

вземеш, ще превържеш раната. Ако куршумът е вътре, ще извадиш куршума.

Сега другата идея. Казвате, Господ ще промисли. Хубаво. Най-първо умът, който имаме в себе си, туй разумното начало, то е, което слуша, възприема, учи по пътя как трябва да живея. Та казвам, мисълта служи като една от мощните сили. Ако вие не знаете как да направлявате вашата мисъл, ако човек не знае как да направлява своята мисъл, не може да има никакви постижения. Не само това, но даже богатството, което баща му оставил, ще се разсипе. Даже знанието, което има, и него може да изгуби. Някои от вас, които сте свършили университет, които сте свършили гимназия, какво помнят? Много от заучения материал по разните предмети сте забравили. Например по география какво помните? Коя е столицата на Китай? („Пекин.“) Коя е столицата на Япония? („Токио.“) На Англия? („Лондон.“) Столицата на Америка някои от вас може да не знаете. Ако някой не знае столицата на Америка, ще кажат, че е много невежа.

Питам тогава, коя е столицата на човешкия ум? Коя е столицата на човешкото сърце? Коя е столицата на човешкия дух? Коя е столицата на човешката любов? Любовта, и тя си има столица. Коя е нейната столица? Сега в старото схващане ние сме като тия деца. Туй лице е малко като месечина. То е малко широко. Този човек, за да го отклоните от неговите желания, трябва да впрегнете девет чифта биволи. Следователно трябва малко да се постесни лицето. Туй желание трябва да се намали. Този човек с такова лице, каквото си е намислил, ще го направи. Неговото чело показва, че мислещата сила е слаба. Колкото челото външно е по-малко, активната страна на мисълта е по-слаба. Устата, тази страна, е физическото. Тъй както е този образ, не е някой разбойник, някой престъпник. То е човек,

който мисли само за себе си. От сутрин до вечер ще ходи. Казва: „Спечелих нещо за ядене." Като го бутнеш някъде, мяза на бомба.

Сега някой казва: „Ние ги знаем тия работи." Но знанието седи в това, да измениш направлението на твоя живот, да усилиш своя живот, да му дадеш израз. Защото, ако аз като един турист, като един пътник минавам по един път и не наблюдавам какво има около пътя, не съм наблюдавал нито планините, нито долините, нито реките. Казвам, до Мусала съм ходил. Какво си видял? Казва: „Ходих в Париж." Той ходил в Париж, главните станции до Париж. Какво видял в Париж? Град голям. Някой казва: „Имам идея за онзи свят." Идея за Париж. Париж е място на хора разумни, които са се събрали. И там има глупави хора. Има университети, има зали за представление, за концерти. После имат съдебна палата, имат свои казарми, имат свои полкове. Аз не съм ходил в Париж, сънувал съм. Сега може да кажем, че няма някой от вас, който да не е ходил в Париж.

Какво значи думата „Париж"? „Иж" на турски значи работа. „Пер" англичаните разбират да се съберат хора, които работят. „Париж" значи хора, събрани, за да работят. И станало Париж. Пие казваме Лондон, турците казват Лондър. Вземете, у нас идеите са прекръстосани. Ние казваме на женен човек мъж, англичаните казват съпруг. И в нас наместо мъж те вземат човек. А съпруг значи впрегнат в работа. Съпруг, съпруга. Пие сме турили женен мъж съпруг и съпруга. „Мен" е човек. Ние сме заменили думата „мъж" с човек. То е разумното у човека. Разхвърлили сме идеята.

Имаме тогава едно противоречие. Българинът казва, не е онзи мъж, който не знае да си опасва гащите. Какво иска да каже той? Опасването е един разумен процес. Човек, който опасва пояса, е разумен човек. Който винаги ходи с разпасан пояс, той не мисли. Българинът казва: „Гледай му пояса." Щом поясът му се влачи, ти не може да го туриш на работа. Всичките работи ще вървят като пояса.

Някой си накривил шапката. Казвате, че работите ще бъдат накривени. Гледай как е турил шапката. Сега модерно, които си носят шапките – някои ги турят нагоре, някои надолу.

Шапката трябва да знаеш как да я туриш. По шапката може да познаеш ще ти даде ли пари, или няма да ти даде. Просяците по шапката познават ще му даде ли някой пари, или няма да му даде. Питам, един човек, който нахлупил шапката до веждите, пари от него може ли да вземеш? Ние казваме, отворено чело има. Модерно дамите стават като мъжете, да не се вижда челото. Някой дойде, най-първо го виждаш. Щом като го погледнеш, стане сериозен, тури шапката надолу, наведе се, казва: „Господине, аз имам някаква идея." Каква идея? Аз да ви кажа каква е идеята. Той ходи с бомбе. Ухилил се малко, гледа насам-натам. Там има някакъв богаташ, скроил някакъв план, иска да открадне, вървят работите. Иска да каже: „Ти ще вървиш, няма да ме изкажеш, тази работа, после ще развалим калимерата. Стане сериозен. Казвам му: „Половина на мене от това, което ще вземеш, може ли да ми дадеш?" Той се отвори малко. Най-първо казва: „Значи половината, става, може." Направим вземане-даване. Казвам: „Може да помогна да оберем богатия." „С тебе искам да стана съдружник." Който го видя, най-първо беше весел, после стана сериозен, и после пак се засмя. Разбрах се с него, че може да оберем богатия.

Хубаво разбиране. Но вземете обирането в най-добрата смисъл. Защото какво разбирате под „обиране"? Като оберете една круша, всички правите угощение. Казвате: „Я вижте, обрахме крушата, много хубави круши дава." Питам, ако тази круша не се обере, няма ли да паднат крушите? И богатият някой път може да се обере, ще паднат на земята крушите. По-добре да го оберете. Но обирането не значи всякога кражба – когато има излишък, като се вземе, ако тази круша

не се обере. Ако след като оберете плодовете, за идната година се създаде нещо по-хубаво.

Изобилието на някои идеи създава подтик. Природата не обича застой, еднообразие. Природата в пълния смисъл, както е, щом се върнеш при нея, кажеш, че те брали, тя се зарадва. Тя казва: отвори торбата си, вземи една лопата, две, три, пет лопати, напълни торбата. Казва, много добре върви. Ти може да благодариш, напълниш торбата, ще те оберат. Ако не се върнеш при нея, и винаги торбата ще бъде празна. Законът е такъв, че природата има свое място, трябва да знаеш столицата. Шише, буре, стомна – всякога можеш да ги напълниш, но трябва да знаеш, да идеш на извора. Ако оставиш на слугата или на слугинята да ги напълни, може да ги напълнят, но може някой път да останат празни.

Казвам, в туй новото схващане – да знаеш законите. Закони има, по които животът се развива. Сега трябва да познавате законите. Казвате, Господ не знае ли? Вие туряте една мисъл, която не е права. Господ знае, че имаш нужда, но ти трябва да идеш при чешмата. Не може ли някой да иде заради мене? Може да иде, но най-добрият слуга си ти. Казва мъжът: „Господ ми дал и слуга. Жената е слугата.“ Ти си най-първият слуга. Жената казва: „Слуга ли съм аз?“ Тя не е слуга. Казва: „Слуга нямам ли?“ Кой? „Жената.“ Жената казва: „Аз слугиня не съм.“ Царица е тя. Спорят се. Нито мъжът иска да стане слуга, нито жената – слугиня. Казват: „Да си хванем един слуга, и ти да си хванеш слугиня, да ни слугуват.“ Идеята е за децата. Следователно повикат децата. Първото дете, което се ражда, е слугинята. Второто дете, което се ражда, е слугата. Като се роди, но като израсне, детето казва: „Аз слуга ли съм?“ Не е. Господар е. Той си хване втори слуга.

Аз турям идеята в малко по-друга форма. Всеки един от вас трябва да разбере думата „слуга“. Ако знаеш да слугуваш, ти знаеш да

мислиш. Ако разбираш да служиш, ти може да имаш онази правата мисъл. Израз на правата мисъл е слугуването. Ако ти не знаеш правилно да служиш на себе си и на окръжающите, нищо не може да постигнеш. На себе си трябва да служиш, после ще дойдат другите. Значи да направиш слугуването работа приятна. Слугуване се разбира работа приятна. Казвам, даже трябва да се мине в една нова форма. Вие през деня половин час да насочите вашата мисъл. Запример искате да се молите. Трябва да се молиш хубаво. Какво трябва да изпълниш? Нагоре пращаш някъде своята мисъл. То е едно радио. Накъде гледаш? Един казва нагоре гледай, друг казва надолу гледай. Друг казва направо не гледай, да не гледа и настрани, но навътре. Че къде навътре?

Под думата „навътре“ ние разбираме разумното в света, да знаеш разумно да мислиш. Когато аз мисля за София, тя може да е пред мене, но ако аз съм на изток, тя е зад гърба ми. София може да бъде отляво, отдясно. Разумното къде е? Може да е пред мене разумното, може да е зад мене, може да е отляво, може да е отдясно. Пък разумното може да бъде над главата, пък може да бъде и под краката. Там, дето е разумното, там е горе. То означава една такава посока. Щом като туриш ръцете за молитва една до друга, тогава показва, че този процес е вече разумен.

Ти искаш да призовеш Бога в душата си. Ти вярваш положително като на телефон. Ало, дайте ми еди-кой си номер. Туриш слушалката, започнеш. Ти искаш да призовеш Бога. Ти искаш да се молиш, ти поискай номера. Ако твоят телефон не е отворен, ще се молиш, ще се молиш. Затворено него ден, молитвата не е приета. Разумният свят по някой път и той е занят. Значи ти ще чакаш. Не че не искат да говорят с тебе. Ще чакаш, докато телефонът се отвори. Като кажеш, че ти отговорят, могат ли това да го направят за тебе. Казва, и без молитва може. Не може без молитва. И без дишане не

може. И без ядене не може, и без молитва не може, и без работа не може. Всички ония хубави неща в живота са необходими.

Спрем ли един от тия процеси, веднага животът ще се осакати. Целият живот не е молитва. Целият живот при сегашните условия не може да бъде и мисъл, понеже в мисълта цялото ни тяло не взема участие, само известна част взема. Известно време ние трябва да мислим. Необходима е мисълта. Ако вашата мисъл е силна, ако разбирате закона на мисълта. Ако аз ви приведа един пример, ще кажете: „Я, Учителю, направи един опит.“ Аз може да ви направя опита, но този опит ползва само мене. Аз може да направя този опит, и той е важен само за мене, моят опит не може да го предам. Всичко за опита може да предам, но моето постижение не може да бъде ваше постижение. Може да покажа начина, по който съм придобил подтика, но туй постижение, ако вие не минете по същия път, подтикът ще остане непознат. Или по естествените науки трябва да минете по същия път. Казва: „Докажи.“ Процесът на доказване и той си има начини. Доказвам на вас, че съм богат човек, милионер съм. Казва: „Докажи.“ Веднага сядам, казвам: „Колко искаш?“ „Сто хиляди.“ Изваждам един чек, имам книга, подписвам. „Идете в Народната банка и извадете сто хиляди. Това не е ли доказателство, че съм богат.“ Дойде втори, трети, четвърти – всички познават, че съм богат. Аз съм богат, но не подписвам. Тогава богат ли съм? Може пък да съм богат, но ще кажат – богат е, но скържав. Този е богат, пък дава. Казвам, има в природата празни думи.

Щом идеш при една идея, тя трябва да бъде точно определена. Не трябва да правите онази погрешка, която направил един американец и милиардер. Двама души американци се хванали на бас. Единият казал, че ще се срещне с този богатия милиардер. Хванали се на бас за една голяма сума. Милиардерът не искал да го приеме, казвал, че бил много зает. Казва: „Мен времето ми струва пари.“

„Колко пари ти струва? – Казва му: – Две минути ми дайте.“ „Две минути ми струват сто милиона английски.“ „Давам ги.“ Влиза при милиардера. Казва: „Господине, какво ще кажете?“ Той си изважда часовника: „Трябва да знаете, че само с две минути разполагате.“ Онзи изважда, туря сто хиляди английски лири. Казва му: „Хванах се бас, че ще се срещна с вас за петстотин хиляди английски лири. Сто на вас, останалите за мене. Много ви благодаря за услугата.“ Значи този кореспондент, който отива, той има точно определена идея за баса. Природата никога не прави такива погрешки.

Да кажем, вие имате идеята за Бога. Аз я зная. Казвате, след време моята идея за Бога се изменя. Идеята за Бога аз я зная. Онзи, който казва, че идеята за Бога се изменя, той нямал никаква идея за Бога. Идеята за Бога е тъй, както за слънцето. Какво е вашето понятие за слънцето? Как го виждате? Виждали ли сте го толкоз голямо, както казват учените хора? Учените казват, че е много голямо. Откак сте се родили, слънцето излиза по небето, после залязва, качва се нагоре, слиза. Идеята за Бога е тази. Тя в нашите умове остава, както слънцето. Туй, което изгрява, туй, което дава светлина, което осмисля, което носи живот, то е Божественото. Всеки от вас може да го види.

Казвам сега, трябва да се освободите от научните теории. Слънцето е голямо. Ако слънцето влезе в нашия ум по-голямо, отколкото ние мислим в дадения случай, то ще развали нашата мисъл. Благодарение, че ние имаме понятие за Бога, не понятие за* философите. Ако вие обичате да ви говорят за Бога, вие сте от умните. Ако вие не обичате да ви говорят за Бога, вие сте от глупавите. Казва, няма да говоря за Бога. Казвам, туй е глупаво. Някой казва: я ми говори за Бога. Не е видял Бога. Не е видял слънцето, облачно небе. Къде е слънцето? Казвам, като се махнат всичките облаци, ще видите небето. Онова, което урежда живота, небето, това е разумното в нас.

Първият приятел, то е бащата, майката, той е приятел. Първото същество, което някога се е заинтересувало за нас, то е Бог. Първото същество, което за тебе като човек се е заинтересувало, то е Бог. Следователно, тъй като го схванеш, той е близко до душата. Някои казват – някое същество грандиозно, което направило небето. То е друг въпрос. За мене онова практическото схващане, онова същество, което за първи път помислило за мене и ми помогнало. Не само помислило, но то е, което нас ни радва.

Следователно всичките отношения, които сега съществуват между нас, те се дължат пак на това същество, понеже ние сме възприели. Ние всички на земята сме носители на Божествената мисъл. Ние още възприемаме Божия живот, но Бог още в нас не живее. Живее неговият дух във вас, но Бог не живее. Възприемайте живота. Колкото можете, всеки ден да възприемете от този живот, ще се уредят работите ви. Спрете ли, то е един процес, както дишането. Възприемете Божественото, отвън трябва постоянно да възприемате този живот. Живота трябва да възприемате чрез храната. Живота трябва да възприемате чрез въздуха. Живота трябва да го възприемате чрез мисълта. Понеже животът по три посоки може да се приеме – храната, въздуха, мисълта, после чувстванията. И чрез него иде животът. Оттам иде мисълта. Ако ти престанеш да чувстваш, пресичаш един извор. Защо трябва да чувстваме? Защото оттам иде животът. Защо трябва да мислим? Защото оттам иде животът. Защо трябва да дишаме? Защото оттам иде животът. Защо трябва да ядем? Защото оттам иде животът. Защо трябва да се движим? Защото оттам иде животът. Разберем ли живота, тогава ще разберем какво нещо е любовта. Разберем ли какво нещо е любовта, ще разберем какво нещо е мъдростта. Разберем ли какво нещо е мъдростта, ще разберем и пътя на истината, ще започнем разумно да живеем. Но в света разумно трябва да живеем.

Искаш да направиш нещо, трябва да знаеш как да го направиш. Искаш учен да станеш, търговец да станеш, дипломат искаш да станеш. Да си дипломат, не е да туриш фрак и шапка, но ум се изисква. Като идеш там, мисъл трябва. Мисъл трябва да схващаш всичките отношения на държавата, да познаваш интересите на държавата. Ум трябва да имаш, на противника да знаеш и неговата мисъл. Каквото кажеш, да знаеш защо го казваш. В дипломацията на тънко режат. Но дипломатът, като каже някоя дума, много меко я казва. Дипломатът ще каже много меко думата. Ние ще бъдем крайно доволни. „Отлично ще бъде нашето понятие за вас." Меко ще говориш. Няма да кажеш: „Вашите думи са такива лоши", но ще го кажеш в много благородна форма. Тогава ще турят, че Англия дала една нота. Но в тази нота един малък намек се прави за една малка погрешка. Има такива дипломати.

Хубаво е, ако вие по някой път сте дипломати. Вие дойдете някой път, дипломатически постъпвате. Но някой път някой дойде и казва: „Да ти кажа истината в очите." Казвам, като дойде дяволът. Някой казва, много откровен бил. Благодарим за тази откровеност. Паднал съм по пътя, оцапал съм задницата. Паднал съм, но поне вървя. Аз го виждам, зная, че съм оцапан. Казват ми: „Много си се оцапал." Един ми каже, втори, трети: оцапал си се, оцапал си се. Иска да ми каже да събуя гащите. Казвам: „Извинете, благоприличието не позволява, нямам долни гащи. Като ида в града, ще взема да ги опера." Вие сега казвате: „Такъв пример дава ли се? Не е дипломатически." Но казвам, долни гащи нямам. Защо да нямам долни гащи? То е друг въпрос. Или съм беден, или пари нямам, или несръчен съм, не съм взел, забравил съм. Има много причини. Но в дадения случай долни гащи нямам. Може да обясня причината. Може да е една причина, втора, трета.

Да бъдем прями, но да бъдем разумни. Като срещнеш, своите бели гащи ще вземеш, ще му ги дадеш, в една книга ще ги увиеш, казваш: „Вземете да си услужите. Види се, сте имали някакъв инцидент. – Казва: – Стават такива работи. Да си услужите.“ Тогава, за да задоволя, казвам: „Аз имах такъв инцидент. Човек, като ходи по високите места, окалява се. Няма нищо.“ Дипломатически.

Остава ли време за писане? Не само разсъждения, но има един начин за работа. Най-първо, да не се обезсърчавате. Допуснете, че аз ви стисна ръката тъй. Защо? Но ако съм разумен човек, няма защо да се плашите. Като хвана ръката ви, както и да я държа, никога не влагайте, че в държанието имам лоша мисъл. Най-първо трябва да определите разумен човек ли съм, или не. Щом съм разумен, в разумността зло не може да влезе. Разумността изключва злото. Разумното в света всякога изключва злото. Там, дето има зло, не може да има разумност. Разумността, като каже, съвсем изключва злото навън. Защото злото е несъответствие на живота.

Я ми изпейте една песен – „Пътят на живота води към истината“. Песента я няма, но искам да се роди. Я кажете някоя дума, която може да изпеем. Не обикновена дума. Засега, аз мисля, най-мощната дума е „живот“. Няма по-мощна дума от „живот“, по-разбрана дума няма. Животът, дето и да е – и в турски, и във френски, и в английски, в който и да е език, думата „живот“ е почти най-разбраната. От нея трябва да започнем. Отворена дума е тя. Тогава да кажем „живот, път и широта“. От ниско ли да започнем, или от високо? Да оставим за друг път. Как би изпял един българин думата „живот“? Англичанинът мисли, че времето е нещо, което е свързано с пари. Времето не трябва да се губи. Българинът мисли, че времето трябва да му донесе някаква хубава работа. Тази идея втори път ще се оформи. Не мислете, че нас ни трябва нещо, че условия нямаме. Пали един певец се изкашля, даже най-видните певци, като дойде вдъхновението, пеят.

При пеенето човек всякога трябва да мисли. Един човек, който уредил живота си, той може да пее. Моите работи ще тръгнат напред. Пеенето и мисълта, те са свързани. Човек, който пее, мисли. Който не пее, не му вървят работите. Затова именно, когато искаш да ти тръгнат работите, пей. Като започнеш да пееш, сам да си харесаш песента, работите тръгват. Пей в себе си.

Думата „живот“ има два слога. На кой слог пада ударението? На втория. Има силни и слаби слогове. Кога ударението пада на слабите слогове? Може да е по-слаб слогът.

„Жи-“ е силен слог. (Учителят изпя думата „живот“.) То е един контраст.

Божията Любов носи пълния живот.

30 лекция, 19 март 1930 г., София, Изгрев

СЪЗНАТЕЛНИЯТ ЖИВОТ[112]

Онзи, който иска да бъде музикант, в него трябва да има едно вътрешно желание, той трябва да обича музиката, не като външно изкуство. В добрия живот, в правилния живот нито крачка не може да вземе без музика, ако не пее. Човек, който го е срам да пее, който го е срам да свири, той добър човек не може да бъде. Ама как ще пея? Щом те е срам от хората. Нима онази река, която извира от извора, срам я да върви към морето, казва: какво ще кажат другите реки? Нека да казват, каквото искат. Реката пее своята песен.

Та казвам, ти ще живееш, да дадеш израз, да бъдеш доволен от своя живот. Някой казва: „Дотегна ми.“ Какво? „Искам да ида при Господа.“ Дотегнало му. Че хубаво, щом искаш да идеш при Господа, вземи си билет и върви, ако искаш. Ако нямаш билет, къде ще идеш? Най-първо направете един опит. Толкоз време живеете. Кой от вас е направил съзнателен опит да излезе от тялото навън? То е твърдение. Да опитате да направите един опит, да излезете из тялото, да влезете в другия свят, да видите отношенията. Духовно ще идете. Да имате една ясна представа какво е умирането. Някой път умирането е благословение. Някой път умирането е нещастие. Човек трябва да знае в какво седи добрият живот. Ако ти в себе си не може да храниш добри чувства към окръжаващите – да кажем, някой добър човек ти направи една пакост – ако ти не може да изтълкуваш това добре, ти не си учен човек. Вие трябва да бъдете добри, не само да казвате: добри трябва да бъдем. Ние не трябва да се стремим към доброто, доброто е в нас, трябва да го изявим. Ако сега трябва да изявим доброто, то е изгубена работа.

---

[112] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Та казвам, този цигулар посвещава десет, петнадесет години да изучава това малкото разстояние, да придобие пъргавина на своите пръсти. Тази пъргавина произтича от неговия мозък. Неговият мозък има отношение към неговия ум, към неговите чувствания, към неговия дух – стане цял един вътрешен процес. Когато се определя, не трябва ние да отделяме добрия живот от нас. Казваме, светски живот, при сегашните условия не може да се живее добре. Защо не може да се живее добре? То е наше разбиране. Другото положение. Може ли майката да живее добре, а детето в утробата да не живее добре? Добрият живот зависи от мисълта. Ти не може нито да се молиш, нито да имаш добри чувствания към другите хора при сегашното развитие на човечеството, ако нямаш мисъл. Мисълта е, която ще даде израз на твоите чувства. Защото, щом влизаш в една концертна зала и онзи цигулар свири хубаво, ти не може да не го обичаш. Мнозина цигулари и артисти имат цяла бела от жени. Ако е цигуларка, всичките момци с букети тичат или ако е артистка, играе нещо на сцената, те се влюбват в нея. Знае как да играе. Непременно влюбването ще дойде.

Формите на любовта, то още не е любов. Защото под думата „любов“ аз разбирам процес, който засяга умствения свят и той е чист процес. Когато говорите за любовта, разбирате земни работи. То е външната страна на любовта. Любовта е Божествен процес. Един непрекъснат Божествен процес. По някой път вие може да се повдигнете като високи върхове, такова едно течение над вас. По някой път вие се повдигнете, после пак слезете в долините. В тия две точки засягат Божествената любов. Мислите, че любовта слиза. Любовта не слиза. Вие имате отношение към вашите чувства, функция на вашите чувства. Но вие трябва да се качите във високите места в живота, за да вземем този полет на любовта. Онзи човек, на когото съзнанието е будно, щом се качи на този връх, ще вземе

всичките блага, които любовта има. Ако не вземе благата, веднага ще се зароди желание да слезе долу.

Питам, след като направите десет-двадесет докосвания до Божествения свят, какво ще добиете? Пък и живота да вземем. Допуснете, че вие сте били ученик, да вземем в най-чистата форма, ученик в училището. Имали сте десет души учители, всички тях сте ги обичали, а нищо от тях не си добил, питам, какво си добил? Казвам, много добре. В едного се влюбите, във втори, трети, десети, излязъл си, както си влязъл, от училището. Питам, какво ти допринесла твоята любов? Ако твоята любов те е свързала с него, ти – ако той е художник, ти си придобил изкуството да рисуваш, ако вторият е музикант, третият – скулптор, четвъртият – поет и т.н. – от всичките тия влюбвания си придобил тия качества, които те имат, ако десетте души са вложили в тебе десет изкуства, има смисъл влюбването.

Ако ти със своите изкуства излезеш в света, хората няма ли да ти дадат цена? Вие сега ходите и се оплаквате, че накъдето и да ходите, работа не ви дават. За слуги не ви приемат. Ако имахте изкуството, да хванете керемидата и като я стиснете, да излезе злато, идете при един съвременен милионер, казваш: „За слуга ще ме цениш ли?" Казва: „Не ми трябва." Казваш: „Дай ми една керемида." Стиснеш, направиш злато. Няма ли да те приеме за слуга? Хем почтен слуга. Като се намери в трудно положение, казва: „Иванчо, тази работа не върви, я стисни керемидата." Като стискаш керемидата, неговите работи ще се оправят. Казва: „Нашият Иванчо, като стиска керемидите, прави злато. Откак дошъл в дома ми, всичко тръгна."

Сега аз имам ученици, все са влюбени. Казват: „Много обичаме Учителя." Ако стиснете керемида, злато правите ли? Искам всеки, като стисне керемида, злато да прави. Казвам, ха, Иванчо, стисни. Казвате: „Пие се мъчим, Учителю." Не искам да се мъчите, изкуство

имайте. Мене не ме интересуват вашите мъки. Дойде някой, казва: „Дотегна ми, Учителю. Честно карам, не ми се учи, лоши са хората, злато няма.“ Ама ние сме хора на новото учение. Ако не може да превръщате керемидата в злато, вие сте стари хора. Стари хора, защото и свещеникът, щом като влезе в църквата, хвърли черното расо, облече се. Казва: „Много добре служи.“ В църквата много добре служи. Като излезе, вземе черното расо, погледнеш, вдига оканицата. Виждам, по някой път, като говоря, много хубаво пеете, после виждам, че черното расо сте облекли и вдигате оканицата. Много хубаво знаете в църквата да служите.

Казвам, това е съзнанието, което имат някои вярващи. Аз познавам хората много добре. По някой път аз се сърдя на хората, знаете защо? Много пъти съм правил опити. Дойде някой, иска от мене да му помогна. Аз държа една добра цепеница. Аз съм алхимик. Казвам: „Колко ти трябват?“ „Хиляда лева.“ Аз тогава смятам. Хиляда лева колко стотици имат? Десет стотици. Казвам: „Ти може ли да издържиш?“ „Издържам, как не!“ „Аз ще ти дам.“ Взема цепеницата, един по гърба, два, три. Той, като излезе отвън, гледа ме. „Виждаш, десет пъти като те ударих, цепеницата стана на злато. За мене тази цепеница плати дълговете.“ „Може ли да кажеш на мене това изкуство?“ „Не.“

Ако вашата цепеница става злато, ти си маг. Но ако вашата цепеница си остава цепеница, тогава тази цепеница ще дойде на вашия гръб. В живота трябва да разбираме, че всичко онова, което ни се случва, е разумно. Всяко страдание от невидимия свят, от Бога, което се дава, е намясто. Всички вие, които се оплаквате, сте първокласни глупци. Нищо повече. Едно страдание от Бога ли е, то е цепеница. Ако не е от Бога, ако отиваш в дома и те ритне кон, това от Бога ли е? Ако идеш в училището и учителят ти ушие две плесници, конят, който те е ритнал и учителят, който те е ударил – едно време

учителите ушиваха плесници. Като не може да смята ученикът, хич не се церемоняха, щом не може да смята, удари го. Излезе втори, и той не знае да смята, и него набие. Излезе друг, знае да решава, няма плесници. Казват, учителят нямаше право да го бие. Но и ученикът нямаше право да не знае. Понеже ученикът не е научил правилото, какво искаше да каже учителят? Той го магретиса. Всички ученици, които са бити от своите учители, хора са станали. Онези, които не са бити, останаха простаци. Ако вас Господ не ви бие, ще останете простаци. Аз бих казал, най-големи простаци ще останете. Ти, след като те бие, след като ти удари плесниците, ще го повикаш, ще дадеш банкет. Ще кажеш: много ти благодаря.

Сега ще кажете: колко ме е бил, колко ме е измъчвал. Вашите измъчвания са въображаеми. Има един наш приятел тук, ще ви приведа един пример. Една вечер той заспива. Аз ще предам примера в мои мисли. Заспива той, добре разположен.

Явяват се стражари на съня, хващат го. Водят го на съд, осъждат го на смъртно наказание. Казва: „Моля, бийте ме, осъждайте ме, но кажете ми защо ме осъждате, какво искате от мене, каква погрешка съм направил.“ Съдията вдига една бяла хартия и казва: „За тази бялата хартия те осъждаме.“ Осъждат го на смърт, екзекутират го. После той прекарал много големи страдания. Изпотил се от мъчнотиите. Но питам, де са тия стражари, де е този съдия? То е въображаемо в ума му. Като се събужда, казва: „Слава Богу, че е насън.“ Изпотил се.

Всичките ваши страдания са измамни, то е едно хипнотическо състояние. Някой мине, пък ти каже: „Много си прост.“ „Кой, аз да съм прост?“ Много лесно се запали. Ти не си разбрал тези думи. Блажени простите, защото те ще наследят Царството Божие. „Много плачеш.“ Казва: „Как аз плача? Че не съм знаел.“ Казва Писанието: „Блажени плачущите, блажени които плачат.“ Казвам, най-хубавото

нещо може да донесе плачът. Ние го изопачаваме. Какво има, ако плачеш? Какво има, ако си жена? Чудно, казва: „Аз не искам да бъда жена.“ „Какво искаш да бъдеш?“ „Мъж.“ Всичките мъже в миналото, които не са изпълнили Божия закон, са станали животни. Бог им е турил опашки. Станаха товарни животни. Всичките жени, които не бяха жени намясто, станаха ялови крави и на пастърма ги правят. Това животно маха опашка, кучето маха опашка, казва: „Ако не мислиш, като мене ще бъдеш.“ А пък яловата крава казва на жената: „Ако не раждаш, на пастърма ще бъдеш.“

Ако схванете идеята, като дойде всяко страдание, ще го считаш за привилегия. Че това е геройство. Грешникът, това е един герой. Ученикът, това е един герой. Добрият живот, това е едно геройство. Благочестието, това е едно геройство. Обезсърченият няма геройство. Герои бъдете. Иди в гората, хвани някой богат човек, обери го. Герой си. Вие сте чудни. Аз, като остана без пари, ида в гората, хвана някой дявол, натупам го, взема всичкото. Аз говоря на положителен език. Обера го. Нищо повече. Казвате: ама право ли е? Ами да мърмориш на Бога, право ли е? Аз предпочитам да обера десет души, отколкото да мърморя на Господа. По-добре да обереш, отколкото да мърмориш и да си недоволен от живота. Иди обери. Аз да ви кажа как ще обера. Аз съм майстор. Този богатият има красива дъщеря. Аз туря красива форма на млад момък, облека се хубаво, като ида, запаля чергата на дъщеря му. Той, за да се освободи от мене, казва: „Не задигай дъщеря ми, остави ми я, остани ти да живееш при нас.“

Вложете в света любовта като сила. Вие ще го направите, ако знаете как да живеете. Мислим, че имал Господ, че това, че ангели. Хубави работи, те са за деца. Сега другояче трябва да се гледа на нещата. Аз бих желал. Гледам, две сестри се карат. Аз в живота си зная един пример. Един мъж на една сестра ушива една плесница. Тя става, целува му ръката. Като му целува ръката, той се замисля.

Мисля, че започват да му капят сълзи. Тя тръгва, той се затичва, казва: „Моля те, прости ми.“ Какво ти коства да целунеш ръката на онзи, който те ударил? Ами трябва да имаш онова Божественото, тази ръка е Божествена. Та, тази младата мома, на която този ударил плесница, тя се събудила. Тя отивала да разваля една работа. Някой щял да се жени, тя отивала да развали работата. Той не знаел. Като ѝ ударил плесница, връща се съзнанието, свестява се.

Не са ли всичките страдания, за да ни отвърнат да не направим едно зло? Отиваш някъде да развалиш нещо, срещне те Господ или някой ангел те срещне, удари те. Казва: „Къде отиваш да разваляш работата?“ Целуни ръката на този ангел. Ако така разбираме живота си, каквито и мъчнотии да срещаме, геройски ще ги посрещаме, ние ще прогресираме. Сега седим и чакаме другото прераждане, да дойде някой Учител да ни спаси. Това са илюзии на живота. Учителят ще дойде, но когато дойде Учителят, трябва да има способни ученици, да разберат неговото учение. Нима Христос преди две хиляди години не дойде? Десет пъти може да дойде, но ако хората не са умни, какво ще научат?

Казвам, във вас има нещо, което трябва да забравите. Кое да забравите? Да забравите вашия страх. На първо място страхливите няма да влязат в Царството Божие. Да се помирите. Да ви даде всичко, което Божията любов носи със себе си. Казва, той голяма любов има. Любовта има еднакви отношения към всичките хора. Онези, които любят, те виждат вътрешната страна на живота, не външната. Онези, които гледат външната страна на живота, те не могат да разберат любовта. Онези, които гледат на вътрешната страна живота, които разбират вътре дълбоко живота, той е по-близо до любовта.

Следователно във всички трябва да се зароди туй желание, да имате уважение и почитание един към друг. Сега в какво седи уважението и почитанието, което имате? В какво седи новото учение?

Ако хванеш керемидата и може да я направиш на злато, ти ще влезеш в школата, ти ще постъпиш в окултната школа. Аз не разбирам думата „окултен“, както вие я разбирате. Казва: „Аз съм окултен ученик.“ Никакъв окултен ученик не си. Най-първо ще вземеш тази керемида, ще я стиснеш. Ако я направиш на злато, ти вече си издържал приемния изпит за школата, може да влезеш. То е външната страна. И в училището всичките тия страдания, които се дават, това са изпити. Ако ти може да изтърпиш, търпението е сила. Щом някой иска да го приемат, ще му дадат изпитания, той трябва да ги изтърпи. Ако може да ги изтърпиш, ще те приемат в училището за ученик. Но ако ти изгубиш своето присъствие на духа, тебе във вътрешната школа не могат да те приемат.

Всеки ден вие се изпитвате, за да ви приемат вътре в Божественото училище. Изпитвате се за вашето търпение, изпитвате се за милосърдието, изпитвате се за вашата любов, изпитвате се за вашето знание. Всички претърпявате известни изпити. По този начин невидимият свят иска да знае какво може да излезе от вас. Вие чакате, като умрете. Според това, как сте издържали изпита, такова място ще ви дадат и в другия свят. Хубаво, ако във вашия двор дойде една кокошка, къде ще я турите? Във вашата приемна или в някой кафез, или в курника? Ако във вашия двор дойде една змия, къде ще я турите? Когато влезете в невидимия свят, за вас има спор – според степента на вашата мисъл ще ви дадат съответстващото място.

Следователно мястото напълно се съответства на мисълта. Когато ние говорим за рая, подразбираме всичките хора, на които съзнанието е така пробудено. То е общество от просветени души. Ти ще се привлечеш, защото в света има хора, подобни на тебе. Ще се приближат хората на съзнанието до тия, на които съзнанието е пробудено. Хората от еднаква култура се привличат.

Сега, като влезете в оня свят, с какво ще се отличавате? Да кажем, един от тукашните ученици с какво ще се отличава? Като идете в оня свят, при вратата ще ви дадат един инструмент да свирите приемния изпит, ще ви дадат да свирите едно класическо парче. Или ще ви дадат нещо да пеете. Ще ви кажат: „Направете едно стихотворение от няколко куплета." Как ще изразите това, което сте видели? На първата врата, ако не можете да свирите – да допуснем, че на първия предмет в другия свят ви скъсат и на втория ви скъсат, ти тогава на всички ще бъдеш скъсан.

Човек, който на първия предмет е скъсан, и на всичките не може да издържи, на всички ще бъде скъсан. Допуснете, идеш там и после с големи почести те върнат на земята. Няма да те изпъдят. Казват: „Няма нищо, втори път като дойдете." Тъй деликатно ти кажат. Те ще те изпъдят и ти няма да знаеш, че си изпъден. Като се върнеш на земята, ще забравиш, че си скъсан.

Сега на земята се изисква всички да се притичвате, да си помагате. Заражда се във вас желание, никой за никого не иска да знае. Сега всички прекарвате едно спящо състояние. Казва някой: „Не се интересувам." Казвам, спите. Ако спят хората, какво ще се интересуват в едно спящо състояние? Всеки заспива и някои се оплакват, колкото искат. Туй състояние е потребно, трябва да се почакате. Щом като се събудите, трябва да знаете да си помагате, да се сдружите един с друг и да си помагате. Някой казва: „Боли ме кракът." Казвате: „Карма ти е." Не казвай „карма". Купи две кила мляко, стисни един лимон, направи един компрес. Боли я някоя сестра главата, не казвай „карма ти е". Вземи, разцепи лук, тури сол, тури на челото и друго ѝ кажи: „Хайде, сестра, ще оздравееш." Най-лесните работи. Може други тебе да ти превържат компрес, може да ти турят компрес, който струва сто, двеста, триста лева. Дойде някой, казва: „Дай ми триста лева назаем." То е един компрес. Завържи го.

Някой компрес може да струва десет, двадесет лева. Един компрес от двадесет лева какво ти струва да го направиш? Вземи две кила мляко, вземи и един лимон, тури му един компрес на крака. Този компрес хваща място.

Писанието казва: „Едно помнете. Давайте, за да ви се даде.“ Не бъдете скържав. Казвате, карма. Не връзвайте с него.

Помагайте, за да ви се помогне. Някому не му върви. Помоли се, пожелай му една хубава мисъл. Някои са започнали със старото учение, казват: „Няма да я бъде. И ние станахме като света.“ Вие никога не сте били в новото учение. В новото учение ще ви заведат при дървото, ще си късате череши от самото дърво. Няма да ги късат, да ви турят в устата. Ще се научиш на това дърво отгоре да ядеш сам. То е новото учение.

Ако искаш от мене вода, няма да ти дам вода, но ще те заведа при извора и казвам: пий, колкото искаш и както искаш. Чаша може да ти дам, ти сам ще си гребеш. Аз бих желал сега от новото учение герои. Сега може да ви кажа. Някой ме пита: „Учителю, трябват ли трима души?“ Казвам, кои са те? Аз да ви изясня тази идея. Дойде един и казва: „Мене ми трябва да нося един празен чувал.“ Първият, той носи един празен чувал. Вторият носи една запалена свещ. А третият носи една празна крина. Ами за другите? Всички, които имат празен чувал, ще тръгнат при този, който има празен чувал. Всички, които имат запалена свещ, ще дойдат при онзи, който има запалена свещ. Всички, които имат празна крина, ще отидат при този, който носи празна крина. Всички ще дойдат, ще тръгнат към Божествения хамбар. Като идете, ще напълните празния чувал.

Та сега онези, които имат празните торби, да дойдат. Онези, които имат запалени свещи, да дойдат. И онези, които имат празните крини, да дойдат. Вече кандидатите да дойдат. Вие сега седите и чакате спесифични мерки. Сега много мъже се раздрали, трябва да

дойде вятърът да поразтърси, да останат само здравите. Вземете моята мисъл. Не е за морализиране, защото морализирането е метод на миналото. Истината трябва да се каже. Някой път казвате: „Търпи!“ Само това. Аз ви говоря върху неща, които горе-долу съм проверил. Има неща, които може да се приложат, пък има неща, които не могат да се приложат, но има неща, които може да се приложат.

Няма по-красиво състояние, човек да има будна мисъл, да мисли. Всякога в ума си да има светла мисъл. Не че той няма свое добро, на всичко в света да гледа от добрата страна, от Божествената страна. Крайните въпроси в света да не ги решава, но да разрешава същественото. Защото в Божественото съзнание дойдеш в съприкосновение. Щом дойдеш до добрия човек, това е Бог. Този човек, който те взема в дома, който ти помага, който те нагощава – това е Бог, който се проявява в него. Ти като дойдеш до едно плодно дърво, това е съзнанието на Бога. Ако разбираш законите, ще научиш много, пък ако не ги разбираш, идната година пак ще береш. Всички неща в природата имат своето съзнание. Онези, които не разбират, казват: „Дървото има ли съзнанието на човека?“ Дървото няма съзнанието на човека, нито човек има съзнанието на ангелите. Човек е точно на мястото и дървото е точно на мястото. При дървото кого трябва да разбираш? Съзнанието на дървото трябва да разбираш. Аз съм ви казвал много пъти. Щом откъснеш един плод от едно дърво, ако е лятно време, полей корените на дървото. Неговото съзнание ще ти благодари. Ако е круша и не полееш дървото, няма връзка между съзнанието на крушата и твоето съзнание. Най-малко спри се и благодари в невидимия свят, че си имал тази плодна круша, да я обереш, да се образува една връзка.

За всичко благодарете. Дойде някое голямо страдание, благодари за страданието. Дойде някое голямо добро, благодари за доброто. За доброто всички благодарите, но за страданията кои от вас благодарят?

Казвате: „Нима другите хора благодарят?“ То е друг въпрос. Когато човек се научи за всичко да благодари, когато се повдигне над обикновения човек. Аз зная, когато човек е със съдрани гащи или с боси крака. В старо време имаше философи, които ходеха със съдрани гащи и считаха за привилегия. Най-скъсани дрехи, обуща. Като тръгнали, цяла върволица с философи, облечени с такива особени костюми, скъсани дрехи, на някои места се виждат, вървят, казват: „Нас не ни интересуват скъсаните дрехи.“ Сега у нас, някоя сестра ако не е облечена, ще идат да ѝ проповядват да се облече. Не е в обличането. Най-лесно е обличането. Някоя сестра плаче. Казват: „Що си станала дете?“

Не се морализирайте така. Мене ми разправяха. Минават, едно дете плаче. Казват: „Не плачи.“ То плаче. Спира се един мукалитин. Детето плаче и той, като надува гайдата, плаче. Детето започва да го гледа и то се засмяло насреща му. Казва: „Този големият човек да плаче.“ То се засмива и тръгват двамата.

Писанието казва: „Плаче само онзи…“ Кой плаче? Хубаво, ако вие, да кажем, сте си ударили крака и плачете. Аз дойда, вие плачете, защото сте си ударили крака. Аз имам три-четири пръста наранени. Като погледнете моята рана, ще забравите вашата. След десет-петнадесет минути прекарвам моята ръка на раната и тя заздравее. Прекарвам и на вашата, и тя заздравее.

Ние може да премахнем страданията на който и да е човек. Ако хората разрешат един въпрос, аз съм готов да премахна страданията. Най-мъчното е във вас да се роди правата мисъл и да я поддържате. Няма по-силно нещо от интензивната Божествена мисъл, понеже оттам започва Божественият живот. Влиза в човешките чувства и там се проявяват Божествените чувства и най-после идваме до човешките постъпки, дето се простира Божественият съзнателен живот, който може да схване. Какво има надолу, то е друг въпрос.

Казвам, правата мисъл, или Божествената мисъл, да е будно съзнанието. Аз гледах онзи ден, бях на Витоша, там, горе се е качил, на една от най-хубавите мисли оставил една от най-лошите мисли – не трябва да се живее. Горе на това високото място. Някой човек иде, каквото и ти да кажеш, тази мисъл иде в тебе – на същество, което е изостанало. Пита какво трябва да се прави. Такива блуждаещи мисли влязат вкъщи, съществата ще влязат те даже и през някой [прозорец] като неканен гост. Сутрин станете, не сте разположен. Някой от тези са дошли отвън. Погледне, казва: „Няма да ме изпъдиш, дотегна ми вече животът." Ти тогава ще се обърнеш към Господа и ще кажеш: „Господи, освободи ме от този дявол." Нима дяволът не е страдуща душа? Свири ѝ малко парченце, тръгне. Малко мляко или сиренце ѝ дайте, дарете я най-малко с чай, с мляко, със сирене, вземете нещо. Че още на заминалите души – туй подаване на душите се дължи на същия закон. Живият, като яде, той се ползва от него. Ти само като речеш да направиш нещо заради него, ти ще го нахраниш.

Проектирай мисълта, че искаш да му дадеш нещо, ти ще се освободиш. Щом поставиш противоположна мисъл да се махне, тогава веднага в него се зароди желание да остане. Затуй Христос не изпъждаше с насилие.

Тури хубавата мисъл. Тури хубавата мисъл, ако има нужда, да му дадеш, нахрани го. Ще вложиш закона на любовта, който ще промени неговото състояние.

Божията Любов носи пълния живот.

31 лекция, 26 март 1930 г., София, Изгрев

ЧИСТА МИСЪЛ[113]

Отче наш

Чете се темата „Моята представа за Бога“

Един културен пътник носил едно шише с мед в гората с маймуните. Отворил шишето, бръкнал с пръстите си, близнал, маймуната го гледа. Той, за да я залъже, бърка в шишето с пръста си, прави движения, като че се маже по тялото, после близва. Пак бърка и така залъгва маймуната. Но едно време той задремал, маймуната слязла от дървото, задигнала шишето, започнала да ближе и да се маже. След туй намазване дошло нейното нещастие – натрупали се всичките мухи.

Сега, много пъти ние намираме такова медено шише. Казваме, защо идат нещастията? Има ли нещо лошо в меда? Някой път питат хората защо идат нещастията. Когато не знаеш едно нещо как да го употребиш, идат нещастията. Този същият пътник разправя друго. Той имал часовник със златна верижка. Като заспал друг път, маймуната му задига часовника, качва се на дървото и тя ходи и носи часовника, но не знае употреблението. Питам, този часовник каква полза ще донесе на тази маймуна. Ако цял живот тя носи този часовник, каква полза ще ѝ принесе, какво ще научи. После той имал ботуши, изува ги, намазал с мед обущата отвътре, и пак задремал. Тя слязла и турила обущата. Сега друго нещастие дошло, че не може да се качи на дървото. Той я настига, хваща я, взима си часовника и я занася в Европа като екземпляр.

---

[113] Тази лекция е издавана под името „Права мисъл“. Тук е в пълния си необработен вид.

Ние, съвременните хора, много пъти мязаме на тази маймуна. Всяка идея в света, когато човек не знае нейното употребление, нейното приложение, мяза на тази маймуна. Някой ще каже: „Мязам ли на маймуна?“ Какво подразбирате под „маймуна“? Под „маймуна“ разбирам едно същество, което не разбира истинските отношения на нещата. В маймуната има толкова заложби, колкото у човека, само че не са развити. Ако маймуната изследваме по духовен начин, ще видите, че има условия да се прояви, но няма тия органи. Външно човек се отличава от маймуната, но вътрешно, по заложбите, които сдържа, същината е една.

Аз ви привеждам този пример. Казвате: „Е, от нас гениални хора не може да станат. Като грешници ще си умрем.“ То е една лъжлива идея. Човек като грешник може да умре, но като грешник не може да остане. Защото дървото като дърво в огъня ще го турим, но като дърво в огъня не може да остане, то ще изгори. Човек, като умре, грешник не може да остане. Сега, туй са вярвания. Казвам, вечният огън, който е определен за грешниците, и вечният огън си има край. И вечността има вечност. Тогава какво ще кажете.

Следователно вечността е граница на вечното. Нищо повече. Вечността е един дълъг период, но не безконечен, непреривен. Дълъг период донякъде е за нас това, което съставя вечността. Това се изразява в Писанието. Там, като четете Стария завет, Господ казва: „Вечно ще ви изхвърля от очите си.“ Какво разбира? Сегашните богослови тълкуват, че то е нескончаемо. Че ако всяка година взимате по една капка от водата, не се минават тридесет-четиридесет години, ще се свърши. Казва Бог: „О, Израиле, обърни се към мене.“ Вечността значи един век. Криво разбиране на богословците, много лесно турят наказания. Сегашните съдии турят за десет години наказание, но съвременните богослови, които учат богословие, турят десет на стотна степен. Знаете ли какво нещо е в стотна степен? В края на краищата

всички тия богословски философски разрешения Господ ще ги разреши по следния начин. Господ ще ги събере и на всичките ще тури това число. Като започнат да страдат, ще ги попита: „За колко години искате да страдате?“ Всички философи, които са определили разни страдания, Господ ще ги тури в страдание, после ще ги попита колко години искат да ги осъдят. Тогава философите ще кажат седем, шест, пет, четири, три, две, една. Казва: „Господи, жена имам. Една година, това е голямо страдание. Питам тогава защо. Че човек в една година може да преживее тия числа. Нищо повече.

Всичката тая философия седи в следното. За да се вълпи в съзнанието на хората, че има страдание. Има страдания. Умният човек, като му ударят една пръчка, от едната пръчка разбира, казва: „Стига. Разбрах.“ Понеже той е толкова учен, да разбере от един удар.

Един френцузки капитан искал да се противопостави на един закон, който издали. Отива при един приятел, снел си дрехите, казва: „Да ме удариш с плоското на сабята.“ „Защо?“ „Ще ме удариш веднъж, два пъти, три, четири. Когато ти кажа „спри“, ще спреш.“ Онзи приятел, като го ударил веднъж, казал: „Стига, разбрах колко може да издържа.“ Той разбрал може ли да се противи. Умният човек разбира от страданието. Глупавият човек ще остане един път, два, три пъти да го ударят, после ще разправя, че пострадал, че го били, това-онова.

Има страдания в света, които са безполезни. Сега ние сме дошли до едно време, когато много страдания са безполезни. Например безполезни страдания са следните. Каже ти някой обидна дума. Отива ден, два, три, цяла година, две, три, десет години минат, и има хора, които не може да простят. Питам сега, тия мъчения вътре за какво са? За една дума. Казва: „Обиди ме. Каза ми нещо обидно.“ Хубаво, колко струва туй обидното. Казват някому: „Ти си магаре.“ Ами магарето досега, като му казват милиони пъти „магаре“, то не се обижда, досега

ушите са станали по-дълги. Казва: „Действително.“ Какво значи магаре? Де е лошото в магарето? Лошото в магарето е неговата упоритост всичката лошевина е неговата упоритост. Лошевината на магарето седи в туй. Магарето като каже „няма“, чакай ти.

Питам тогава, когато един човек се заинати, че не отстъпва от своите убеждения или когато някой пияница не отстъпва, казва: „Навик имам.“ Един пияница казва: „Аз не може да се откажа да пия вино. Казвам, много добре. Дайте му едно кило вино. Той седи на масата и кръчмарят стои с един хубав бастун, казва: „Ти ще пиеш, аз ще работя.“ Той пие една чаша, онзи го удари веднъж. На втората чаша казва: „Стига толкова.“ Излиза навън, оставя оканицата. Защо страданието на гърба струва повече, отколкото удоволствието. Ако един удар наказва човека да не изпива оканицата, по същия начин и природата действа с нас.

Казвам, ние, съвременните хора, трябва да дойдем до онова правилното разбиране. Културата в какво седи? Ненужни страдания има в света. Срещнеш един човек в пътя, казва: „Трябва да си се отбил.“ И ти казваш: „Трябва ти да се отбиеш.“ Един от двама ви трябва да се отбие. После казва: „Ние трябва да вярваме в Бога.“ Това е криво схващане. Човек, ако няма мисъл, не може да вярва. Най-първо трябва да се образува правилната мисъл във вас, защото вярата се поддържа от мисълта. Там, дето няма мисъл, не може да има вяра. Не че вярата е последствие на мисълта, но вярата се проявява само при една мисъл правилна. Ти не може да вярваш, ако нямаш една правилна мисъл. Затуй във вярата говорим, че човек трябва да бъде разумен, за да има вяра.

Какво нещо е разумността? Вие казвате, че в света има неща, които са крайни причини и последствия. Началото и краят на нещата е най-важното. Краят на нещата е постижение на нещо, което трябва да се постигне. Защото, когато Бог създаваше света, не мислеше за

причините и последствията. За него е важен краят какъв ще бъде. Началото и краят на нещата са важни. Бог мисли само за две неща – за началото и за края на нещата. Краят, това е най-високото. Ако ти мислиш какъв ще бъде краят, като се учиш... След туй иде причината на нещата каква е, когато туря нещата вследствие. Най-после имате последствието – то е най-долното състояние.

Казвам, краят е, който увенчава. Ако краят е добър, тогава тази причина и последствие оправдават този край. Всякога човек е вярвал и като вярва, той знае какво е добил. Ако, да кажем, един човек внася вярата в себе си, и художник може да стане, и писател може да стане – тогава вярата има място. Но ако ти придобиеш вярата и придобиеш суеверие в себе си, тогава какъв е краят? Ти ще вярваш във всичко, но няма да имаш нищо. Например мнозина вярват, че в този живот ще умрат невежи, но в следното прераждане ще стане нещо от тях. Няма смисъл. Ако в този живот не може да стане нещо, то и в следното не може да

стане. Отде сега един грешник в този живот, а в следния живот да стане праведник. Вземете чисто научно. Отде накъде в този живот човек нищо не станал, защо той предполага в следното да стане нещо. Той трябва да допусне, че в него има известни възможности и може би 6 следния живот ще има условия да се развият. Но той за тия възможности има и сега условия. Стига човек да започне да мисли върху онова, което е заложено в него. Защото един човек, който десет пъти се облича на ден, той не мисли, той има само едно чувство на хубавото. Но той живее отзад на главата си. Той, като ходи, се облича, да се представи пред другите хора. Облича се с една дреха, с друга, но то е една запалка.

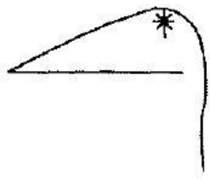

Фиг. 1

Главата не трябва да бъде тясна. Тези хора, които имат стеснена глава отзад, в тях има съзнание да станат доста широки, те искат да бъдат спретнати, те са хора, които искат да имат доброто мнение на хората. Те се обличат заради хората. Когато туй чувство е анормално, тогава се ражда тщеславието. Ако главата на човека е сплесната отзад, той може да зароби себе си за пари. Той живее за хората. То е чувство на тщеславие, то е лично чувство. Джобовете му ще бъдат пълни с пари, ще има дрехи, обуща, шапки, пръстите му ще бъдат окичени с пръстени с диаманти. Като ходи, вдига ръката си, навсякъде да се видят. Нему прави приятно впечатление да си покаже пръстените, всеки да види неговите пръстени, хубава връзка, приятно му е. Казвате, смахнат. Не е смахнат. То е чувство друго. Има някой противоположно, виждаш, съвсем разпасан. Казва, той е скромен човек. Но и скромните хора, които никак не се обличат, са много горделиви. Другите са тщеславни.

Тщеславието е за предпочитане пред гордостта, защото тщеславието е отвън, за хората, а гордостта е отвътре. Горделивият често ходи скъсан. Ти ще бъдеш облечен добре, понеже е за твоето добро. Ще облечеш ума си с хубави мисли. Ще облечеш сърцето си с хубави желания. Това са все дрехи.

Всеки ден ще се обличаш. Който не знае, той ще се кичи отвън, но то е един процес. Аз пък ще ви приведа един пример.

В една от църквите има един свещеник. Казва: „Ще ти кажа едно чудо“. Гледам, по едно време се задава владиката с всичкото си величие, двама свещеници като ангели вървят от двете страни. Този, Христовият помазаник, казва: „Аз няма да вляза в църквата.“ Трябва да му четат ред молитви. Застават двамата свещеници и не само това, но трябва да му турят един трон. На гърба му туриха една царска мантия. Четоха молитви. Виждам, сега те го теглят. Дойде единият свещеник с кандилницата и докато не му покадят с тамян, той не влиза вътре. Той ще се изправи, ще се кръсти, ще прави поклони. Защо да не застане естествено сега? Той, като се изправи, казва: „Молитва е това.“ Ако това беше един друг, да забрави човек, че хич да не мисли заради него, аз ще го похваля. Но тази молитва може да предизвика, какво ще предизвика? Смях, както у вас.

Но и ние, като се молим по някой път, казваме, в молитвата трябва да има едно положение, че кой как те види, да му е приятно. Ако ти дойдеш без Бога, наведеш се на едната страна, после туриш главата на другата страна. Но ти престани с тия работи като онзи ученик, който не разбира урока си. Онзи, който знае, се изправя пред дъската. Каквото пита учителят, решава, отговаря, пише. Учителят каже това, той веднага пише. Онзи, който не знае, поглежда учителя, решава, задрасква, пише, задраска. Учителят казва: „Не е тъй.“

Някой път на вас, окултните ученици ви казват: вие сте на кривия път. И действително започвате да отивате. Казва: „Най-първо аз съм окултист.“ Той окултист станал. Много сега се боядисват от това гърне окултисти. Хубаво, щом си окултист, извикай баща ми от онзи свят, искам да се разговарям с него по телефона, дай ми адреса. Че тъй, ние минаваме за окултисти. Какво разбирате под думата „окултист“? По-добре ходете в ума, който имате, докато намерите

друг, че да го турите. Сега нали имате един стар ум. Вие всинца сте не само православни, някои българи дойдоха и туриха евангелисти. Каква е разликата между православния и евангелиста? Евангелистът дава пари с лихва, и православният дава пари с лихва. Ще дойде окултистът, и той дава пари с лихва. Питам, тогава по какво се различава? Не е името, което прави човека православен. Право слави Бога, но православието не седи в кръстенето. После някои ще дойдат да кажат: „Тази вяра останала от баща ми.“ Чудни са. Коя вяра останала от баща ти? Тогава тази вяра от баща ти да бъде от Бога, съгласен съм, но от някои ваши деди предадена, това е заблуждение.

Няма нито една религия, която да е религия, това са само заблуждения на онези, които те ръководят. Религиите, това са окови, в които човек ще се вкове. Ще се даде форма за Бога, която не е. Ще дойде един човек, ще описва баща ми какъв е. Той ще описва този баща на земята какъв е, той точно като мене, той мяза на мене. Какъвто съм аз, такъв е и той. Аз казвам: аз го зная. У нас всичкото онова добро, което ние проявяваме, то е първично.

Да кажем, беден си, имаш пет пари в джоба. Казва: нека страда този човек, то е от Бога. Но когато в себе си имаш една черта, не може да простиш, това благородство ли е? Аз зная едно куче на един селянин във Варненско, кучето на Драгни, едно бяло куче, което винаги отмъщаваше. Ако го удариш или го наплюеш, туй куче може би след една-две години ще те ухапе, ще те хване за крака. Казва: да знаеш, още веднъж да не правиш. То беше пословично бяло куче от породата на английските булдог. Каква е разликата с един човек, който не може да прости? Непрощаването е едно животинско състояние. Във всички животни има туй чувство за отмъщение. Вземете овцата, бутнете я, тя е крайно честолюбива. Като каже – от кошарата надалече, много не му мисли.

Та казвам, трябва да се освободите от всички онези чувства, които са животински. Вашето възпитание не е нищо друго освен освобождаване от качествата, които сме придобили от животинското състояние. Те са били навремето хубави, но сега са ненужни. Страхът е едно придобито качество от хиляди години. Човек е страдал от страха, но има други, които са страдали повече. Обезверяването е придобито от животните. Я виж, онзи заек е крайно безверен, никому не вярва. Заекът е безверник, хем такъв атеист. Кой как дойде, казва: „Не вярвам, каквото кажеш." – Казва: – „Тия долапи не вярвам." Ако му кажеш: „Вярвай в Бога", казва: „В никакъв Господ не вярвам. Толкоз пъти съм вярвал, но такъв Господ – все ми одират кожата. Благодаря." Никакво благородство не е. Турците имат една поговорка: „Благословени крака". Заекът казва: „Аз съм вече атеист. И зайците значи отдавна са атеисти.

Положителната страна на вярата е, като знаем причините, да дойдем до онази вяра, в която абсолютно няма никакво съмнение, вяра в положителното. Новото верую ще внесе здраве. Всичките болести в света, всичките мрачни състояния зависят от нашия мрачен мироглед, който имаме. Непременно трябва да си съставим един истински мироглед. Щастието се определя от мирогледа на човека. Не само веруюто, но туй, което вярваш. То е страхът.

Да дойдем до практическите работи. Има сестри, мъже и жени, гледам как постъпват, учители и ученици. Аз не визирам сестрите, понеже не ви считам за жени. Вие сте ученици и когато ние говорим за жени, не мислете за вас. Знайте, че в класа няма жени, не сте родени като жени. Един българин на четиридесет и пет години отива на гости на кръстника си заедно с жена си. Понеже бил много лаком, да не би да се засрами пред кръстника си, казал на жена си да вземе една губерка, че да го побутва. Казва: „Лаком съм. По някой път се забравям. Гледай да не види някой." Отиват те при кръстника, тя

взела една голяма губерка. Кумът опекъл един пуяк от дванадесет килограма, хубаво направен. Той като започнал, тя го бутнала с иглата. Казва ѝ: „Стига си ме бутала! Вкъщи, и тук ли ме буташ?“ Той забравил. Защото за пръв път не го бола жена му. „Виж – казва, – кръстник. С губерката ме боде.“ Казва му: „Яж колкото искаш.“ „Куме, яде ли се? Я виж каква губерка.“

Тази губерка е човешкият език. Казва някой: повярвай. Как ще повярваш на онази губерка. Има едно правило, което трябва да спазвате. Някой не споделя вашите възгледи, казвате – такава е волята Божия, така го създал Господ, нека мисли така този човек. Дотогава, докато работите разумно, ако те слуша хубаво, говори му. Но ако усетиш, че не слуша този човек, остави го. Тогава най-сетне ще се скарат. Дотогава, докато те слуша, кажи: „Много хубаво, съгласен съм.“ Нови идеи му казваш. Но щом казва „не му говори“, практичен е. Туй е неговата дарба, която Господ му е дал. Той не е правилният възглед. И кои от нас имаме правилни възгледи в живота. В сравнение един с друг имаме, но в сравнение с ангелите, които са завършили своето развитие на земята, в сравнение с тях нашите възгледи са криви, ние едва сега се учим какво нещо е Господ. Те виждат Господа, тъй както слънцето изгрява. Ние сега сме като децата, те са като възрастните.

Сега някой път Господ може да ни вземе на ръце да ни тури в люлката, и пак да си замине. Може и някой друг да те вдигнал. Баща ти не може целия ден да си играе с тебе, да те държи на ръце. Той ще те тури в люлката. Ти не знаеш кой те е вдигнал. Ти не знаеш кога Господ те вдига, кога хората те вдигат.

Разправяше ми един мой познат, казва: „Не може да си обясня. Паднах от двадесет метра от една канара на камъните и нищо не ми стана. Понатъртих се малко.“ Защо не му е станало? Сега, философски погледнато, това е една илюзия. Този човек не преувеличава, вярно

говори. Има такива случаи. Като падне човек, като гумена топка отскочи, само натърти се малко. Има някой, който го е подкрепил. Ако вие изключителния случай го преведете на един учен човек, казва: това не е възможно. То е невъзможно, но ако един човек падне от четири-пет етажа, ако падне в една спасителна мрежа, той само ще се натърти. Но ако падне от петия етаж без мрежа, какво го очаква? Смърт. Но ако се хвърли в една спасителна мрежа, той ще бъде спасен.

Следователно и в духовния свят има спасителни мрежи. Ако ти се качиш на петия етаж и концентрираш ума си към Бога и се хвърлиш, тялото ти ще се поляризира, ще олекне и ти ще слезеш на земята по този закон като парашут. Ако отгоре кажеш „отиде, тази работа се свърши“, – ще се убиеш. Но като се хвърлиш и бъдеш съсредоточен, сам ще поляризираш силата и когато те привлече към земята, ти като перце ще кацнеш. Казваш, стана с мене едно чудо. Не само това, но може да направите един опит. Най-първо направете този опит. Може да направите този опит, аз го давам, но мнозина са излизали с изкълчени крака. Той се хвърли, но си навехне крака. Може да се хвърлиш от един метър, два, три, четири, пет. Ако не знаеш как, може да се натъртиш, може да се убиеш. То не е за всеки. То е опасна работа, но има възможности, дето човек може да направи един опит.

Но най-първо, научете се да гледате широко. Казва, случва се. Не мислете така, тия братя са много набожни. Между вас имате всичките възможности да станете и владики, и попове, и барони, и какво ли не. Всичко може да стане от вас – и списатели, и художници. Всичко това може да стане. Даже ако аз имах свободно време, в десет години можех да направя когото и да е от вас, каквото иска, ама десет години трябва да похарча енергия. Но ако вие искате, имате възможност.

Щом дойдете до известна възраст, погледнете се в огледалото, казвате: ще се мре. Оставете тази мисъл. Ще турите мисълта, ще идеш при Бога да ядеш, не мисли за земята. Вчера дойде при мен един външен човек, има отлични възгледи. Имал един млад момък, умрял. Той богат човек, търговец милионер, но дошло в него съзнанието, казва: „Дошъл съм до едно заключение, нека ми се даде всичката сиромашия, но туй, което съм придобил, да остане. Аз съм разбрал – колкото човек е по-сиромах, по-лесно живее. Аз съм богат, опитал съм богатството, но искам сега придобитото да не изгубя, искам Господ да не ми го отнеме." Човекът търси начин да се съобщи с оня свят, дошъл при мене да викам сина му. „Благодаря, че като умря син ми, бях много скръбен, но дойде една баба – може би на петдесет години, разправя ми тази баба как вървяло шествието, син ми как вървял, после, като отишли до гроба, като турили тялото, син ми се вдигнал над тялото, като го заровили, тялото останало в земята долу, той отишъл нагоре." После той пита един евангелски проповедник: „Я ми кажи къде е син ми." „Вярваше ли в Исуса Христа?" „Млад беше, не беше чел Евангелието." Казва: „В ада е." „Поряза ми се сърцето, исках да се скарам. Как тъй този син, когото обичах, го мушна в ада. Той Господ да е милостив. Млад беше, добър беше. Мушна го, казва, в ада." Казвам: „Не е в ада. Той е между вас. Има да живее още тридесет години на земята, защото млад отиде. Той имаше да живее петдесет години, на двадесет и една заминал. Още тридесет години има да работи на земята." „Право е – казва. – Тази баба казва, че той дошъл при нас и казал: имам по-голям брат, да не бърза да се жени. Идущата година аз ще дойда да му кажа коя мома да вземе, да се ожени." Той си приготовлява. Казвам: „Тридесет години ще ходи между вас, вие постоянно ще мислите заради него." Тази човек сърдечно се разговаря, той сам дошъл до известни

философски разбирания, той има прозрение, той е човек на четиридесет-петдесет години.

Та казвам, тази вяра, която сега имаме, трябва да ни даде един обект, ние да разберем живота. Ние сме теглили и млади, и стари сме теглили, теглили. Какво повече. За този дявол са ни говорили, за Господа, за ангелите – хубаво. Грешки сме правили – хубаво. Досега сме страдали, побеля ни главата от страдание. Какво трябва да се прави сега?

Да се проповядва любовта. На човека му казвам: в който ден се откажеш да слугуваш на дявола. Господ ще те прати в рая. Да напуснем всичките недъзи, които имаме. И действително, като идете в другия свят, ще се освободите, но по-добре е тук да се освободите, защото, като идете в оня свят, там има работници, там лесно ще те съблекат от онези недъзи, които човек има.

Сега на вас говоря, някои от вас сте по-напреднали. Сега, като говоря, не разбирам да вземете изяснението, съвършено в човека да има един широк възглед. Най-първо искам всички да бъдете чистосърдечни, решете чистосърдечно да си познаеш всичките погрешки, вечерно време да кажеш: туй нещо не трябва да правя. То не е зло. Тури си чистосърдечно, не се извинявай, не търси причината у друг. Но кажи: аз не бях толкова умен. Нищо повече. Защото, ако търсиш, тя работата е далечна, няма да я разрешиш. Ще кажеш: че аз страдам, аз съм причината. Не че ти си причина, но тъй ще го туриш в дадения случай, по-добре е да кажеш „аз“. Ние не знаем причините, защо да допускаме. Грехът, той съществува като възможност при развитието на тяхната интелигентност. Но съществува и друга възможност, че при греха, при туй падане на човека човек може да придобие едно ново понятие за любовта. Другояче тази любов не бихте разбрали. Съществува друга възможност.

Пък един ден, като идете в духовния свят, като идете в рая, вие ще разберете напълно всичко, донякъде ще разберете причините. От тия сегашните страдания ни помен няма да остане.

Вие ще се усмихнете, ще кажете: „Колко съм бил глупав.“ Та проповядват, че Господ е огън пояждающ. Те са глупави работи. Бог е огън, но огън на живота. Няма какво на мене да ми разправят, няма какво да ме лъжат, огънят стана разрушителен, ние го направихме, като съгрешихме. Тогава придоби качеството да разрушава. Този огън, който излиза от Бог, носи живот. Пояждающ огън за кого? За който се противи. Някой казва, той ще дойде на облаците. Тия облаци са човешките мисли. Той няма да дойде на физическия свят, той ще дойде във вашите умове. Ако Христос не дойде в умовете на хората, и хиляди години ще го чакат още. В Америка в 1845 година го чакаха, излязоха с бели дрехи всички тези, тъй наречени адвентисти, излязоха в бели дрехи, когато и слънцето изгрява, но Христос не дойде. Всичките богословски теории претърпяха крах. Христос дойде, спиритическото движение дойде в Америка. Шестдесет милиона, които вярваха, те вярваха, че ще дойде Христос. Христос дойде, но те не го разбраха.

Пак при мене дойде един съботянин в петнадесета година, че Христос ще дойде. Нита ме кога ще дойде Христос. Че пак в петнадесета година беше обявено, че ще дойде Христос, но пак не го разбраха. Че тогава идеята на германския император беше отлична. Ако го бяха подкрепили, този човек не би направил туй, което направи. Хубаво. Ако всичкото духовенство се присъедини и вярва, духовенството е, което развращава света. Ако всичките духовници се присъединят и започнат да мислят едно и също нещо, тази истина ще дойде. Ако всичките учени хора се съберат, ако всичките философи се съберат, ако дойде Христос, ще има посрещане, няма да има калугери и калугерици в света. Като дойде Христос в света, от тези свещеници,

патриарси, царе ни помен няма да остане в света. Всичките попове и владици ще бъдат облечени с бели дрехи копринени, вратата на князете ще бъдат отворени, вратата на философите, на университетите ще бъдат отворени, няма да има такси. Като дойде Христос, по железниците ще ходи даром. Като дойде Христос, бакалите без пари ще продават, зарзаватчиите, млекарите, пък и вие всички, като дойде Христос, даром всичко ще правите. Съвсем ще се измени този ред, нищо няма да остане, ни помен. Ще бъде, ще го

видите. Този ред ще се обърне. Без пари как може? Ние, понеже не сме умни хора, при сегашното наше разбиране, знаеш, на какво мяза? Някой си изкълчил крака, казват му: върви право. Не може. Намести си крака. Не мога. Прав е – не може. Аз вярвам. Намести му крака, ще ходи като войник. С тия изкълчените идеи не може да ходим, с тия изкълчените крака не може да ходим. Като се намести кракът, може. Новото учение ще намести краката на хората.

Новото учение е несъвместимо със сегашния ред и порядък на нещата на земята. При туй разбиране на хората немислимо е да дойде Царството Божие на земята всичко това трябва да се снеме долу. Най-първо трябва да внесем Царството Божие и може да внесем Царството Божие. Някои въртите глава, но като завъртите глава, има двояко значение. Защо някой път си въртите главата? Турете в ума си, че когато започнем да владаме главата си, нито наляво, нито надясно да я държим, какво ще бъде. Защото човек, който не може да държи главата си, то е едно нещастие. Пазете се. От положението на вашата глава зависи вашето щастие.

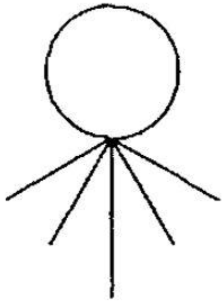

Фиг. 2

Според съвременната наука как ще държиш главата си? Аз не искам да разправям, но новата наука ще бъде едно суеверие. Ако при този перпендикуляр е поставена главата като тази топка, ако не знаете тези ъгли, които се образуват в едно или друго направление, може да определите вашето бъдеще или щастието, или нещастието. Има моменти, когато вие излизате и искате да правите нещо, държите главата си в едно направление. Може да изгубите, защото наклонението на главата в една посока ще измени тежнението на вашите мисли, ще измени тежнението на вашите чувства.

Да кажем, искате да идете при някой банкерин за пари, наведеш глава наляво, ти ходиш да го опиташ, но аз ти казвам, още като тръгнеш по този начин, банкеринът ще наведе главата надясно. Откъдето влезеш, от другата страна ще излезеш. Като влезеш при банкерина, остави главата си свободна, да ти е приятно. И като идеш така, може да имаш пари, колкото искаш. Той няма да ти даде всичкото богатство, но каквото искаш, ще ти даде. Когато се молиш, ще поставиш главата си кат пред Бога, както поставяш за молитва, за свещено място.

Молитвата е едно тониране. Да поставиш главата си при този перпендикуляр, ако не може да поставиш главата си под този

перпендикуляр, никаква молитва не е. Казвам, някой лежи, но ако в лежането болният се моли – когато се моли болният, той ще оздравее. Даже болните, като се молят, той ще издигне главата си права. Аз помня, тук един брат беше болен. Главата си поставил на изток, целият беше изтегнат. Сестрата казва: „Свършва Иван. Да остане, да поотгледа децата, да ги поотхрани малко.“ Аз отивам да го слушам. Той чете молитва. Казвам, той утре ще бъде здрав. Аз го послушах, той се моли. Знаеш как сладко се моли, музикално се моли. Казвам: „Сестра, ти не се бой.“ Ако не беше се молил, щеше да го носят.

Казвам сега, има една наука, в която трябва да поставим главата, понеже оттам всичките сили ще потекат. Трябва да си пречистите тялото. Едно положение сега, при което трябва да изучавате. Като станеш сутрин, да ти е приятно, че седиш в тази поза. Ако светът е разумен, позата е геометрически определена. Ако всяка една планета си има своя орбита, ако всеки един атом се движи по своята орбита, човек, който е разумен, и той си има свой път. Казвам, всички имате възгледи какво ще стане с нас. Аз казвам тъй, всички може да оправите вашето бъдеще, ако сутрин, като станете, знаете как да поставите тялото си. Може нищо да не четете. Ако се нагласиш, ти веднага ще започнеш да приемаш. Ако се поставиш в едно положение хубаво, ще започнеш да слушаш. Всичките хубави мисли от цялата земна повърхност ще бъдат в ума ти, ще придобиеш едно настроение. Щом ти имаш благоразположението на твоите ближни, ще слушаш и по-напреднали същества, ще се повдигне духът. Докато ние нямаме съдействието на онези, които се занимавали преди нас, мъчно ще може да се живее в света.

Никой светия сам не може да стане. В живота, за да станем светии, то е крайната цел. Казва, светия ще стана. Светия значи в пълната смисъл на думата може да се радваш в живота. Светията се радва на всичко. Най-малкото, което придобиете, да бъдете радостни.

Сега, в новото учение, като придобиете тия малките работи, ще дойдат големите, лесно се придобиват. То е за този, който знае – каквато мъчнотия и да има, ще я понесе. Но ако човек не може да придобие това малкото, и големите работи не може да придобие. Ако той не може да постави главата си тъй, както трябва, ако не постави ръцете си, ако ги тури в джоба или ги тури отзад-отпред, докато намериш едно положение, в което да се чувстваш добре. Много мъчно е да се намери едно положение естествено, в което да се чувстваш добре. Много мъчно е да се намери едно положение естествено.

Как трябва да се моли човек? Ако ти поставиш ръцете си надолу, то е най-естественото положение. Остави ръцете си свободни. Не само това. Даже десет-петнадесет минути трябва да седите изправени за доброто кръвообращение. Вие бързате. Казвате: „Нямаме време." Молете се половин час, петнадесет минути най-малко за вашето здраве. Не бързайте, може да не се борите. Оставете всичко в света, ще се подобри кръвообращението. Някои от вас може да направят опит. Имате бели коси. В три-четири години – ще ви дам правило – на някои може да почернеят косите, да се подмладят.. Аз бих желал някои от старите сестри да се подмладят и да засрамят младите. Ако един човек може да се роди стар, той може и да се подмлади. Ако религията нас не може да ни подмлади, защо ни е, ако тази религия не може да ни даде подтик за нашите способности, защо ни е? Ако въздухът, който дишаме, не може да внесе живот, защо ни е? Ако водата, която пием, не внася живот, защо ни е? Ако светлината, топлината, всичко, което аз искам, че тия средства, условия все носят живот.

Та казвам, имате съвсем друго схващане за живота. Ако този православен се моли и се кръсти – действително кръстенето има нещо, то е магнетисване, ако се направи, както трябва. Но тъй както го правят, дяволът не го е страх. Има едно кръстене, което е

магнетисване. Пък аз може да се кръстя и с двете ръце. И то е кръстене. (Обливане.) Ти не знаеш какво значи кръстенето, аз да ти кажа. Като туриш ръката си на главата, значи да мислиш много. Като туриш ръката на корема, значи да ядеш малко. Когато туриш ръката на гърдите, значи ще работиш повече. Кръстенето значи – ще мислиш много, ще ядеш малко, ще работиш повече. То е смисълът на кръстенето. По-хубав смисъл за българите не може. Света Троица, лицата на Бога, то са други неща. Много ще мислиш, малко ще ядеш, много ще работиш. Защото, който работи, то е от Бога; който се труди, е от хората; който се мъчи, е от дявола.

Сега онези сестри, които искат да се подмладят, ще се подмладят мислите ви, да подмладите сърцето си и след туй можем да направим косите черни, аз може да ги боядисам. Всеки един от вас може да ги боядиса, има една хас боя. Вземете, наберете коприва, счукайте я и през цялата година употребявайте. Може би след година-година и половина да почернее. Копривата има доста желязо. То е един елементарен метод. Всичкото седи в човешката мисъл. Правилността седи в нашата мисъл, правилна ли е нашата мисъл. След туй друго е оправено в нас: кръвообращението, дихателната система, чувстването, всичкия външен живот ще се обуслови според нашата мисъл. Затуй всичките окултисти на Запад имат лекции, курсове, какво да мислят, имат такива упражнения дадени. Сложен процес имат.

Казвам, мисълта си ще оправиш. Всичките техни системи са много сложни. Туй го наричам кръвообращение. Аз имам едно правило. Като се изправя в петнадесет минути, може да имам в една година, може да постигна толкоз, колкото един окултист в двадесет години. Някои работят двадесет години и нямат постижения. Защото придобитото в една година може да го изгубя моментално. В природата съществуват такива загуби. Искам туй да бъде за насърчение. Говоря практически, не само да утешавам. Всичките

неща, които се случват, те имат задачи. Имаш ревматизъм, болки, стягане на главата – те са само задачи. Боли те главата – прекръсти се само. Ако не можеш, повикай друга сестра. Ако и тя не може, повикай втора. Кажи: „Помоли се заради мене." Повикай трета, четвърта, докато ти мине главата. Трябва да се създаде един метод.

Един брат гледа на очите, казва: „Тук всички са болни." Не са болни. Болни са техните мисли. Някои изследват очите. И аз изследвам очите. Всички са болни, но болестта не е във време и пространство. Сега може да дойдат при мене и да намерят известни болезнени симптоми. След петнадесет минути може да се поставя така, няма да има никакви симптоми. Болестта е състояние извън времето. Една мисъл в тебе може да създаде една болест. Една хубава мисъл може да премахне едно болезнено състояние. Именно за силата на мисълта имаме събрани ред доказателства. Мощна е силата на мисълта.

Вие знаете онзи пример. Една американка дванадесет години била инвалид. Лекували са я най-видните лекари в Америка, но никой не може да я излекува. Чете една книга – лекуване с вяра, казва: „И аз може да се излекувам в името на Исуса Христа." И веднага става, започва да шета. Мъжът ѝ се чуди как се е излекувала. Но Христос дойде в ума ѝ и каза: „Стани и ходи!" Как може? Може да бъде. Щом любовта влиза в човешката мисъл, с нея човек започва.

Любовта в живота е начало и край. Мъдростта е причина и последствие. То е един път. Само човек, който люби, в него има причина. Любовта те заставя да направиш нещо. Любовта е причина за всичко. Веднага щом дойде любовта в света, тя ще създаде всичко. Причината за появяването на земята е Божията любов. Щом любовта се появи, тя е причина да се появи Божията мъдрост, която отхранва съществата, организмите, условията.

Тогава две неща трябва да пазите. Условията, това е външният живот, те не зависят от вас. Възможностите, то сте вие. Ако вие знаете как да употребите вашите възможности, външните условия винаги се подчиняват на вътрешните. Следователно за условията на живота не се безпокойте. Спрете се на възможностите, които са вътре. Всяка външна възможност съответства на едно вътрешно условие. Щом имате възможност, имате условия.

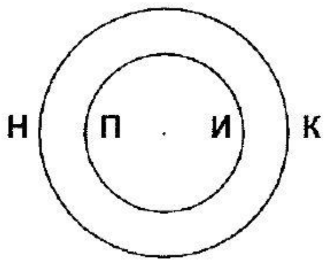

Фиг. 3

Има три положения на Божия промисъл. Щом се спрете на външния свят, не го отхвърляйте, защото във външния свят, какъвто е той, такива са и условията. Не се борете със света.

Използвайте света. Тогава сега ще дойдем до третото положение. Бог, който знае защо са нещата, той ще дойде и ще ви помогне. Щом правите усилия, той ще дойде и ще разреши въпроса. Ако вие не използвате възможностите, условията ще останат неизползвани. Не че той не иска да се намеси, но той не се намесва, понеже е любов. Щом в мене се зароди желание да направя нещо, веднага Бог дойде да помага. Тогава Господ ще направи света, има възможности.

Казвате: „Как ще живея идната година?“ Седите някой път, казвате: „Аз може да стана инвалид.“ Никъде в Божията програма не е писано, че ти може да станеш инвалид. Обаче, ако съгрешиш, ще бъдеш инвалид, ако не използваш вътрешните възможности. То е

вече ясно. Да престанете да се безпокоите. Но да не дойде другото положение. Има друга една опасност в окултизма – да мислиш, че знаеш много неща. Сегашната наука, зная, прави доказателства. Астрологията еди-какви си съчетания на планетите. Ти знаеш езика на планетите, съчетанията виждаш, хороскопа имаш, много добри съчетания, но работата не върви пак. Има друго нещо. Условия има в астрологията. Астрологията, както е сега съпоставена, съчетанията на планетите показват външните условия, но в астрологията има възможности на човека, може да се направи друг един хороскоп. Тия условия, които планетите показват, възможностите, съответствующи сили, които са в мене, как може да се използват, да зная, като дойде еди-коя си планета, условия имам, но аз може да спя. В този случай да може да използвам тия условия.

Има и друг хороскоп в Божествения свят. Три хороскопа трябва да имаш, за да знаеш своето бъдеще. Първо трябва да разбираш природния свят, трябва да разбираш духовния свят и трябва да разбираш и Божествения свят. Те са три свята и всеки свят си има свой хороскоп. Като направиш и трите, няма никакво изключение. Ако правиш хороскопа на природния свят, то е 1:3. ако направиш и хороскопа на духовния свят, то е 2:3. а като направиш хороскопа и на Божествения свят, то е 3:3.

Сега това е бележка за онези приятели, които изучават астрология. Вие, които не знаете астрология, трябва да учите. Всеки един от вас трябва да знае нещо по астрология. Ще знаете ролята на Юпитер каква е. Той носи благородство, той заповядва. Той казва, първо благородни трябва да бъдем. Какъв е Сатурн? Той дава мисъл, разсъждава, разкритикува. Венера малко горещина дава, любов. Най-хубавото дава Венера – любовта, обичта дава на Божествения свят. Месечината какво дава? Въображение, матката, дето нещата стават, утробата на нещата. Меркурий дава практичността, да знаеш как да

оправиш работите, даровит човек да бъдеш, да използваш възможностите. Всички тия планети ще ги туриш намясто, дето са били по-рано. Ще кажеш на Венера: „Моля ти се, богиня, да заемеш туй положение в мене, което имаше по-рано. Да не ми се сърдиш. Каквото кажеш за любовта, ще те слушам, думата ти няма да направя на две." На Юпитер ще кажеш: „Каквото благородство кажеш, ще слушам, но не си носи тоягата. Аз без този жезъл ще слушам." Ще видиш, че Юпитер е едно божество, един брат, по-голям брат. Той ще се усмихне. Сега Венера само ходи и запаля чергите на хората. Тогава ще дойде, ще внесе свещения огън на огнището, ще го запали, ще внесе мир и радост, и подтик в душата.

В съвременната наука има сега една страна. Много науки сега са все патологични, занимават се само с недъзите. Медицината е патологична наука. Такава наука не трябва да се изучава. В медицината трябва да се изучават здравословни принципи, на какви основи почива здравето. Щом ние знаем тия принципи, патологичните случаи лесно може да се разберат. Така както върви медицината, нищо не може да се постигне, до никакво знание не може да се дойде. Лекарите, и те заболяват. По този начин няма да изучаваме живота. От грях няма да започваме. Този метод ще турим настрана и ще започнем доброто, какво нещо е доброто в света. За грях няма да говорим. Адам съгрешил в рая. Ние се отказваме от него. Ева яла от забранения плод. Ние не се интересуваме, ние няма да ядем. Давид направил това. Ще отхвърлим. Ние не се интересуваме от Давида[114]. Че Соломон имал деветстотин жени, то е негова работа. Нас не ни трябва. Днес Адам другояче би живял. В наше време, ако се върне Адам, другояче би живял. Разбирате ли? Ако аз ида на

[114] **Давид** (1035-965 г. пр. Хр.) – юдейски цар, баща на Соломон и приемник на Саул. На Давид се приписва авторството на библейския текст *Псалми Давидови.* Почитан е като пророк и от юдаизма, и от християнството, и от исляма.

Северния полюс, ще бъда като ескимос, няма да ме познаеш, ще дойда с гугла, с кожух. Ако дойда в тропическия климат, ще хвърля кожуха, гуглата, дебелите дрехи. Онези хора, които при неблагоприятните условия са живели по един начин, това не е идеал за нас.

Любовта нека се вземе в нейното естествено положение. Онова, което опетнява човека, не е нещо външно. Да кажем, един мъж хванал една жена. Какво има, че я хванал? То не е външно, то е в неговата мисъл. Ако има чиста мисъл, никой не може да я опетни. То са мислите и чувствата, които опетняват. Отвън човек не се опетнява. Или може една жена да стисне или да целуне, какво има, че го стиснала или че го целунала? Че целувката е най-хубавото изобретение на човешката култура. От хиляди години целувката е най-хубавото постижение, до което човек е достигнал. Няма по-хубаво постижение от целувката. Когато майката ще иска да запечати, тя ще целуне. Най-хубавото постижение на физическото поле е целувката. Тази целувка зависи от мисълта какъв резултат ще произведе. Ако някой мъж стисне някоя сестра с хубави мисли, да благодари на Бога, че я стиснал, прегърнал и целунал. Защо да не каже: благодаря, че ме целуна? Тя ще вземе, ще се огреши, казва: „Не го е срам! С мустаци!“ Не, така не се говори. Аз ще ви кажа друго. Ако някоя сестра целуне някой брат, какво има? Той ще я гледа. Не, така не се гледа.

Ако ние не изменим своите възгледи, ако имаш една сестра и я целунеш, не се съблазняваш, ако имаш една сестра отвън, ако я целунеш, защо ще гледаш другояче? Ако си човек, защо да е страшно? Ти си на физическото поле, за да се избегнат много нещастия. Пие имаме известни етикеции, които ни заробват. Казвате: „Тъй като се остави светът, къде ще иде?“ С всичкия наш морал накъде отиде светът, я ми кажете. Всички майки, които пазят своите

дъщери, остана ли една от тях нецелувана? Дъщерята десет пъти е целувана в градината. Тя дойде като светица. Не е лошо това. Аз ни най-малко не осъждам, защото мисълта вътре е важна. Аз не реагирам срещу Бога. В света не може да се реагира против Бога. Трябва да се научим да живеем, както Бог изисква. Защото, ако ние не живеем, както Бог изисква, няма да останем на пътя да вършим каквото искаме.

Много ще мислиш, малко ще ядеш, много ще работиш. Аз разбирам духовната страна. Да не ме разберете криво. Ето какво разбирам. Срещна една сестра, погледна я, харесвам я, казвам: много добре направил Господ. Казвам: да я целуна ли? Аз мислено ще я целуна. Тя, като върви, се усеща радостна, че аз съм я целунал. Но тази мисъл, която повдига, е, която ангелите употребяват, която Бог употребява. Щом не изпълниш волята Божия, ще почувстваш една болка, ще кажеш: ти не постъпи според чистотата. Трябва да има чистота в мислите, чистота в чувствата. Туй, което искаш за себе си, искай го и за другите. Чистота в мислите не е външен морал, не говоря за външното. Вие морал имате, разбирам вътрешен морал.

Сега братя и сестри, мъже и жени трябва да имат един вътрешен морал. Някоя сестра гледа някъде. Какво има, че гледа? Когато тя гледа, е хубаво. Нека гледа. Докато гледа, тя е жива. Щом не гледа, тя е мъртва. Има един хубав поглед. Ама някоя сестра гледала. Ще оставите тия работи. Ти може да държиш очите си затворени, и пак да гледаш някого. И през затворени очи се гледа. Аз по някой път си държа очите затворени, но и през затворените очи виждам. Той казва: мижеше, мижи. Но и през затворените очи човек може да гледа. Трябва да станем свободни.

Аз съм за онази вътрешна свобода. Тогава ще престанем да се осъждаме, понеже е много относително. Тръгнал някой. Защо това е тъй? Този свят ние няма да може да го оправим по никой начин. Да

кажем: Господ да оправи света. Каквото Господ направил, е много добре, пък ние сега сме сътрудници на Божието дело.

Казвам, затуй искам да ви наведа на мисълта – чистота на мислите. Чистота на мислите, то няма да дойде така лесно. Ние се приближаваме към новия живот. Този новия живот идва, но не остава за дълго време. Той може да остане в нас, ако имаме чистота на мислите. Ние не че я нямаме, но не може да я задържим. Ако идат някои нечисти мисли, самият живот, самата мисъл сега се чисти.

Ако туй, което ви говоря, може да го приложите, животът ви ще бъде като днешния ден.

Само проявената Божия любов носи пълния живот.

32 лекция, 2 април 1930 г., София, Изгрев

РАЗБИРАНЕ НА ЧИСЛАТА (УЧУДВАНЕ И СЪЖАЛЯВАНЕ)[115]

Отче наш

Размишление.

Ще попитам кои са любимите числа на хората или кои са любимите числа на природата. Когато учихте да смятате в отделенията, да делите, кои числа ви бяха най-любими? Понеже се занимавате с много големи работи, големите работи са цели числа. Милионите може да се делят на 10 хиляди. От какво е съставено числото 10? Ако имате отношение на любовта, и любовта има любимо число, една уста има. Благодарение, че има една, защото, ако една има и не може да я нахраните, ако бяха повече, какво щяхте да правите?

Преведете какво място заема душата в човека, какво означава. Чрез устата излиза неговият говор, неговата разумна реч. Чрез устата някой път излиза пеница. Все хубави работи излизат. Всичко най-хубаво сладко, което може да се свири, из устата излиза. По някой път и оттам не излиза, но то е в реда на нещата. Но че има пяна, това ли служи за оправдание. Сладко без пяна може ли? Сега вашето сладко, което може вие да варите, поне един човек може да свари сладко в сърцето да няма пяна. Ако няма пяна, показва, че не е майстор на сладката. Зависи от материалите, които взел. Ако материалите, с които вариш сладкото, са чисти, пяна няма да излиза. Вие никога не сте се занимавали. Конкретно едно определение какво обичате. Вашият ум е тъй разхвърлян. Да ви попита човек конкретно какво

[115] Тази лекция е издавана под името „Значение на числата“. Тук е в пълния си необработен вид.

обичате, вие не може да си дадете отчет. Може да кажете, че обичате някого, че обичате баща си – то е въпрос. Че обичате майка си – то е въпрос. Дъщерята, ако каже, че обича майка си, не трябва да я разлюбва. В любовта се подразбира, че когато обичаш, да няма разлюбване. Човек, като обича едного и обича друг, това не значи, че трябва да разлюби първия. То е все таки да знаеш на какво мяза. Имаш едно сираче, което обичаш, обличаш го в хубави дрехи. Обичаш друго сираче – съблечеш първото, облечеш второто, разлюбиш го. Защо? Обичаш първия. Защо да не направиш нови дрехи, нов костюм на второто дете. Влюбиш се в трети – трети костюм правиш, четвърти, пети. Защо трябва да събличаш единия, да обличаш другия? То е неразбиране какво нещо е любовта.

Онзи, който се влюбва, той е един изключителен случай. Влюбеният спада към изключителните случаи. То спада към закона на чувствеността. Влюбването е всякога преривен период. Има една постоянна любов. Като се влюбиш, няма прекъсване. Влюбването е прекъсване, понеже любовта се усилва към едного, другите забравя. Когато обича всичките хора, човек, като прояви любовта, направи едно прекъсване в любовта спрямо другите, тури един предмет много близо до очите си. Където ходи, все него гледа, изключителен образ е той.

Там, в Библията, се казва: „И направи Бог човека по образ и подобие." Кой е образът Божи в дадения случай? Защото и двете неща са „по образ и подобие". Образът в света от чисто материалистическо гледище е мъдростта. Това е образ. Човекът, който е под ръководството на Божията мъдрост, той е образ. Подобието е в любовта, което се изразява чрез образ. Тогава законът е верен, когато дойде любовта, това е подобието на Бога. Лицето е светът на човека. Когато видиш човека скръбен, натъжен, няма никаква любов. Лицето му потъмняло, погрозняло. Защото радостта винаги иде от любовта,

не иде от мъдростта. От мъдростта лицето светва. Когато се прояви мъдростта, човек става красив. Красотата е проява на мъдростта. Само мъдрите хора могат да бъдат красиви. Глупавите са всякога грозни. Грозният човек не е мъдър.

Каквито примери и да дадете от историята, те са случайни работи. Вие не може да представите един велик учител в света, пратен от Бога, и той да е грозен. Някой талант от трета, четвърта степен може. Мъдрият човек всякога трябва да бъде изключително красив. Но тогава как се подразбира – има една пластична красота, която е като светлината. Природата – ако вие погледнете, в нея има красота. Ако знаете как да гледате, зависи къде поставяте вашия фокус. Например много пъти не може да гледате човека право в очите. Човек в очите не може да видиш, Има една постоянна точка. Ако гледате устата, той се безпокои. Ако го гледате в очите, той се безпокои. Ако го гледате в брадата, той се безпокои. Ако го гледате във веждите, той се безпокои. Ако го гледате в челото, по-малко се безпокои. Ако го гледате в страните, пак се безпокои. Човек, като го гледате в очите, се безпокои. Кое е онова място, като гледате човека, да не се безпокои. Има една точка, в която трябва да погледнем човека. Вие ще кажете: „Кажи ни я."

Туй, което се казва, никога не се научава. Туй, което не се казва, то се научава. Ти като дадеш на човека, всякога ленивец остава. Нищо не му давай. Не да нямаш желание да му дадеш. Ама да кажем, като дойде синът, казва на баща си: „Татко, дай ми една чаша вода." Разумно ли е да стане бащата, да му даде вода? Той ще каже: „Синко, чаша има приготвена за тебе, стомната е пълна с вода, вземи си." Или казва: „Мамо, дай ми вода." Майката може да го направи от любов. Но не е разумно майката да става да дава вода на детето. Благодарение, че давате вода, затова такива деца имате. Господ ви е дал деца, но трябва да знаеш как да ги възпитаваш. Нищо повече.

Сега за възпитанието говорим. Любимото число кое е вкъщи? Законът навсякъде е същ. Бащата донесе една дрянова пръчица, закачи я за един копринен конец – и тя виси. Може да не употребяват пръчицата, но все таки капелмайсторът, колкото за адет, ще я откачи някога. Бащата и майката направят един закон за детето. Заръчат много хубави долапи. В тия долапи има нещо за ядене: орехи, захар, сладко. Направят закон, казват на детето: „Няма да бъркаш в долапа." Това е първият закон. Ако бъркаш в долапа, пръчката ще слезе от конеца. Бащата излезе, детето погледне пръчката, то разсъждава, казва: „Вързана е." Отвори долапа. Някой път яде толкоз майсторски, че не може да познаят. Някой път го хванат. Когато детето е на 7 години, направят един закон. Когато е на 14 години, направят други закон. Когато е на 21 години, направят трети закон. Казва на майката: „Не зная какво трябва да се прави с това дете, но трябва да се измени законът".

Всичките закони, които са писани, са писани, когато те остават. Когато бащата остарее, стане възрастен, тогава синът напише същия закон. Синът направи долап и тури закон: „Татко, няма да буташ долапа." Бащата ще види как е направен законът, тоягата. Ако е закон, нека бъде закон и за детето, и за бащата едновременно еднакъв. Защо бащата намира, че не е намясто. Намясто е този закон. Те нямаха право да правят един долап, да правят изкушения на детето. Стаята трябва да бъде празна, никакви долапи, никакви сладка, никакви орехи, само четири стени. Казвате, греши детето. Когато правите един закон, трябва да знаете, че този закон ще се опита върху ви. Може да направите закон. Природата допуща всичко. И обратният път, всичките закони, които сме правили, то ще изпитаме силата на този закон върху нас, ще видим последствията. Казвате, не е добър. Щом не е добър, ти ще промениш закона.

Следователно, преди да дойде да се опита този закон върху ти, ти трябва да го промениш.

Казва сега, числото 1. Това е устата. Другото любимо число, то е двете. Виждаш, природата има две ръце, два крака. Любимо число е двете, то е творческо число. После, когато искаш да завържеш приятелство, ти се ръкуваш – то е числото 10. Двама хора, като се хванат с ръцете, по 5, то е числото 10. Който знае да събира, имате 5 и 5, да не турям този кръст, понеже вие още не сте научили как да работите с него. Англичаните имат „t“. Те са силен народ, понеже са знаели как да се справят със своето „t“. В тях ще видите, турят линийката навсякъде. Българинът има топуз. Ако не разбираш хората, този ще закачиш, онзи ще закачиш, ще се обърнат върху тебе. Българите видяха, че туй правило не върви, изхвърлиха „ъ“. После българинът се ухитри – пише „гь“? Сне кръста и напише „гь“, намериха, че тази работа върви. Онзи, който не разбира закона, казва: „Тъй се пише. Ако „ъ“ е потребно, не трябва да се изхвърля. Ако е непотребно, трябва да се изхвърли. Кръстове не ни са потребни. На „ъ“ също кръстът не е потребен. Някой може да тури точка“.

Казвам, числата трябва да се разбират, ако вие искате знание и мъдрост. Но ако вие не разбирате смисъла на числата, какво знание ще имате? Вие постоянно оперирате с числата на вашата ръка. Ти казваш – „разбираш ли“ с махането на ръката, някой път 9, 10 пъти. Някоя работа не върви, понеже ти си турил едно число, което не върви. Ти казваш, разбираш. Разбираш... Говориш. Говориш повече, отколкото трябва. Онези учители, които късат учениците по математика... Те (учениците) не знаят да пишат. Той ще се яви на дъската, пише несигурно, той не може да види съотношението. Сръчният ученик знае да пише, разбира. Ако сръчният човек така маха с ръката си... (но)Ако държи ръката си! Във всяко едно движение

нещата са направени не чисто механически, но една жива математика има.

Числата са живи. На всяко едно число съответства едно разумно същество в света. Ти не може да играеш с числата, както искаш. Те са живи числа. Всичките числа в природата са заети. Няма число, което да е свободно. Може би големите числа, но всичките числа до милиони, милиарди, все са заети от същества, но понеже вие с големите числа не оперирате, всичките числа са заети с разумни същества. Да кажем, числата 10, 20, 30 – всичките числа са заети от високоинтелигентни същества. Ако кажеш 100 и не знаеш как да го направиш – числото 100 може да предизвика много хубави работи, но в даден случай, когато имаш 100 и имаш една нечиста мисъл, може да предизвикаш нещастие за цяла една година. Защото с туй число ще разтърсиш невидимия свят. Всичките тия същества, които имат числото 100, ще дойдат, казват: „Какво има?“ Казваш: „Нищо.“ Разбирате ли?

Вие сте чели „Хиляда и една нощ“. Седял един пътник. Намирал се при една чешма. Изпъшкал да си отдъхне, друга мисъл нямал. Излиза един старец, казва: „Какво искаш?“ „Нищо, почивам си.“ „Как си почиваш? „Ох“ казваш. Мен ми е името Ох.“ Пътникът много се учудил. При чешмата, като седиш, никога не се казва „ох“. И при любовта, като отидеш, казваш „ох“. Някой се влюби, седне при любовта, казва: „Ох от тази жена.“ Какво искаш сега? Че ти, щом се оплакваш от жената, ти се оплакваш от Бога. Че жената Бог я направил. Щом кажеш „Ох от тази жена“. Господ дойде и казва: „Какво искаш?“ Тогава

Господ казва: „Направете онзи мъж жена.“ Жената казва: „Лош е този мъж.“ Че той е мъдростта. Тогава Господ дойде, казва: „Направете я мъж.“ Жената става мъж и мъжът става жена.

Вие сега казвате, нямаме ли право да се произнасяме? Нямате право да се произнасяте. За мъжа има право да се произнесе Господ и за жената има право да се произнесе Господ. Вие всички тук сте авторитети, и то първокласни. Всеки ден казваш, този мъж не струва, онзи мъж не струва. Мъжът казва, тази жена не струва, тази такава, онази онакава. Че вие мислите ли, че вашата жена, която имате, е жена. Вие говорите за жена. Вие имате само една кукла. За жената никога не говори лошо. Ако искаш някой път да си умен, кажи: „Искам да говоря малко за моята кукла.“ Тия понятия и образи, които имате за света, ако се спрем и иска кой да е човек да се произнесе, ако той е действително направен от Бога, той може да прояви някои качества, които нам ни се виждат странни. Ние още не знаем тия странните качества. Туй, което е зло заради нас, не показва, че е зло заради природата, за целокупността. Например, ако се приближа при един накладен огън, има едно качество в огъня, ако зная как да се поставя, може да имам много хубаво възприятие.

Казвам, най-първо трябва да очистите вашата мисъл от всичките подозрения. С години, има с векове да се борите да очистите ума от подозрения. Например сънувал си някой сън, кажеш: какво означава твоя сън. Срещнал си – някой поп, какво означава? Вие имате една уста, не се занимавайте. За какво е дадена устата? Ако ти не може да разбереш устройството на твоята уста, ако ти не може да разбереш устройството на бърните, на езика, ако ти не знаеш устата колко сантиметра е – нито един от вас не е мерил. Казвате: малка уста, голяма уста. Какво означава голямата уста и какво означава малката уста? Нека дойдем до фигурата.

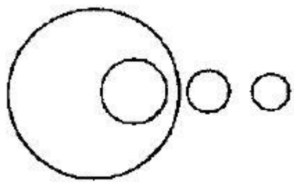

Фиг. 1

Представете си, че имаме една малка чешма с малко отвърстие. Ако е малко отвърстието, какво излиза и ако е голямо, какво излиза? Казва: голяма уста. Устата не може да бъде голяма толкоз. Устата каква част съставлява от лицето? Ако вие говорите малко и вашето отвърстие е малко, от туй напрежение на говора може да спукате някой кюнец, да направите голяма катастрофа. Ще туриш толкова енергия през туй отвърстие, колкото може да излезе. Някой път направите отвърстието – нищо да не излиза, тази дупка ще остане празна. През празните дупки какво влиза? Когато онзи, който е любимец на виното, влезе в избата на кръчмаря, кое го радва – като види, че устата на бурето са отворени или затворени? Че са затворени. Ако са отворени, нищо няма. Като види, че грездеят е изваден, казва: няма нищо за пиене.

Един стар турчин забележил на един млад турчин да не пие вино, понеже в корана е забранен. Казва му: „Вино и ракия няма да пиеш, понеже ще идеш в пъкъла, тия големи бъчви ще ги окачат на врата." Той пита ходжата с грездей ли ще бъдат, или без грездей. С грездей. Ще има, казва, дълго време да пия.

Питам, тази уста каква трябва да бъде – отворена или затворена? Отворена трябва да бъде. Но в избата тя трябва да бъде затворена, не да тече постоянно, защото на физическото поле, когато устата е затворена, човек в мисълта си постоянно говори. Той устата не отваря,

но говори. Ако вие фотографирате, погледнеш някой човек, брадата, устата, мисълта върви, работи. През една малка пукнатина той се изказва. Питам, за да може да говориш правилно, за да употребяваш единицата – тази единица си има творчество, може да се роди от нея. Тази единица от какво се е образувала? Да кажем, имате единица турена. Мълчанието е турено като преграда. Преграда на мълчанието е тази правата линия. Но туй мълчание, докато стои, да преодолеете, има някои мъчнотии. Когато човек мълчи, или е искрен, или тъжна работа, не върви. Замълчал се, стиснал уста. Има препятствие. Казва, зашита уста. Сега кое е, което отваря устата? Добре, тази е вътрешна линия. Устата представлява една окръжност. То е диаметърът в даден случай.

От горната бърна може да се знае човек малко ли ще говори, или много ще говори. Ще обича ли, или няма да обича. Онзи, който много обича или малко обича, е турено в устата. Тази линия, която се е образувала между устата, колкото е по-тънка, зависи някой път от налягането. Някои хора натискат устата, значи върху двете бърни има налягане. Теченията, които текат от горната бърна, по бърната отгоре образуват един вид едно налягане, човек стяга устата. Някой отворил устата. За онзи, който свил устата, мислят, че е мъдър, сръчен човек. Онзи, който държи устата си малко отворена, считат го за будала. То е крайности. Човек не е толкоз просветен. Има един начин в природата те как трябва да се докосват.

Туй докосване не трябва да става постоянно. Постоянно трябва да се докосват и да се отделят, за да може да става правилно течение. Човек, който дълго време държи устата отворена, той си причинява едно състояние, което мъчно се лекува. Ако искате да се лекувате, дръжте устата свободна. Заповядвайте на устата, то е израз. Ако вие не знаете как да контролирате вашата уста с вашия език. Езикът е, който ще се справи с тази линия, тази правата линия, той ще обърне

единицата. Езикът отвътре може да обърне тази единица. Ако поставите перпендикуляр, значи този език отвътре е изваден от мъчнотии. Ако трябва езикът да образува и двете линии, той ще постави задача, както трябва за разрешение. Природата не е създала кръста. Природата създала правата линия.

Има противоречия, които трябва да знаете как да премахнете. Ние не може да премахнете едно противоречие, ако не знаете как да се справите е устата си. Вие може да сте първокласен философ, може да сте първокласен поет, може да сте богат банкер, всичко имате, но нито поезия, нито пари може да ви помогнат, ако вие не разбирате закона на вашата уста, не може да се справите с мъчнотиите. Болният човек има една особеност на устата. Ще дойдем до гримасата, но гримасата не изменя привичките.

Някои хора носят главата наведена на лявата страна, когато се учудвате на един човек, че е много умен. Кога навеждате главата надясно? Българинът наведе главата надясно, казва: „Гледай, хитър човек." Когато някой си счупи крака, сполети го някое нещастие, навежда си главата наляво. Когато съжалява хората, навежда главата наляво. Когато се учудва, навежда главата надясно. Казва: „Какъв дурак. Направи това, да не му мисли. Някои от вас носите главата надясно, други наляво. Значи на някои се учудвате в света, минавате покрай някой богат човек, казвате: „Брей!" Хубаво, вие сте хора, които обръщате внимание само на богатите хора. След четиридесет-петдесет години остане навик у вас да носите главата надясно. Аз изваждам заключение, че вие сте човек, който обръща внимание само на богатите къщи. Срещнеш някой богат, философ, учудиш се. Четеш някое съчинение, учудиш се. Срещнеш някоя жена с хубаво облекло, учудиш се. Така у вас ще се образува един навик. Някой направил нещо, ти се учудваш, на втори се учудваш, докато във вас се образува един лош навик.

Това са неестествени положения. Външният физически свят е въздействал върху вашето знание, създал един неестествен навик. Вие не владате главата си. Външният свят влада главата. Ти се спри. Най-първо не се учудвай, но виж, като погледнеш този богатия човек, да видиш дали честно е спечелил своите пари, дали тази къща е умно направена, или не. Ако е умно направена, тогава с очи се поусмихни, не си навеждай главата. Ако си навеждаш главата, ти си глупав човек, който не разбира. Ако разбираш, че къщата е направена хубаво, поусмихни се, не навеждай главата, но се усмихни. Някой път, аз виждам, усмихвате се. Някой дойде, погледне ме, усмихне се. Някой път, като погледне, поусмихнете се, някой път се безпокоите, че се усмихнал. Аз зная, щом се усмихвате, къщата е направена хубаво. Много е приятно, когато се усмихвате, всякога носите нещо хубаво. То е естествена усмивка. То е един израз на онова хубавото в разумната природа. Не тази обикновената природа, за която хората говорят.

Тепърва, ако вие искате наука, но вие искате механическа наука да ви се даде, без никакви мъчнотии. Искате да бъдете богати, да имате автомобил, после да не се мъчите, никакви мъчнотии да нямате, да ви носят на ръце. Човек може да носи на ръце само едно любимо същество. Помнете го. Ако ти носиш едно същество, което не е любимо, остави го само да ходи. Когато не обичаш някого, остави го сам да ходи. По-голямо наказание на човека не може да дадеш, освен да го накараш сам да ходи.

Да ви носят, какво означава? Защо аз искам да ме носят другите, да им създам страдания? Ако аз не обичам страданията, защо ще ги причинявам? Онзи, който ще ме носи, ще страда заради мене. Тогава аз защо да не ходя? Сега другото, което искам да извадя из вашия ум, е следното.

В природата не е предвидено никакъв автомобил, файтон, железница, аероплани. Тия неща не са предвидени. Те са случайни

работи. Предвидени са само краката пеш да ходят. Следователно, ако в твоя ум има файтон, ти ще остарееш преждевременно, няма да научиш много работи. Ти всякога дръж в ума си, че пеш ще ходиш на Витоша. В Америка ако ходиш, с параход ще пътуваш. То е случайно. В ума си не внасяй файтон. Обор трябва да имаш за тия механическите работи и в пристанището док трябва да имаш за парахода. В ума си не ги дръж, не внасяй механически работи в ума.

Например парите ще те препятстват, за парите трябва да имаш каса. В ума си не ги дръж, понеже са зараза, болест са парите. Аз не съм видял богат човек, който да е здрав. Дето боледувате, аз зная защо. Във всинца има една алчност да бъдете богати. От богатство сте болни. Аз казвам, богатите хора и болните хора си приличат. По какво си приличат? Богатият човек иска да му слугуват. Той седнал на стола, казва: „Трябва да ми слугуват." Богатият е много взискателен към хубавата храна. Почти и болният е същ. Болният човек и той обича да заповядва. Богатият иска файтон и болният човек иска автомобил – по това си мязат болният и богатият човек. После на богатия човек ръцете са гладки. И на болния ръцете са гладки. Богатият и болният си мязат.

Щом искате да бъдете богати, ако не разбирате в какво седи богатството, непременно ще носите болестта, тя ще ви бъде спътница. По един естествен начин ще дойдат ония ръце, здравословните състояния, които трябва да функционират, вие ще ги спрете. Вие, като искате да имате мека ръка, изкуствено ще дойдат тия състояния. Ръката трябва да бъде мека, пластична, да имаш сила. Като те хване човек, не само енергия, но едновременно да чувстваш, че този е енергичен. Именно едновременно три качества трябва да имате. Ако ръката на един човек е студена, туй показва, че този човек има любов, но той е стиснат. Студените хора наричат скържави хора. После сухата ръка е на енергичност. Тази ръка трябва да се измени не отвън.

Ти не може да измениш отвън. Ти трябва да измениш твоето състояние отвътре. Тогава, ако ръката ти е студена, ще помислиш за ръката на един светия, за един ангел. Ръцете на светиите не са студени. На умрелите хора са студени, но на светиите са топли. Ако целунеш ръката на един ангел, ти ще видиш какво нещо е ръка. Вие сега казвате, че вашата ръка е студена, но не знаете как да препратите вашата енергия. Тогава, щом дойдем да говорим за нашите чувства, казва, знаят хората за любовта. Ако ти разбираш любовта, какво се срамуваш от любовта.

Любовта е проява на Бога, тя е друг процес. Ако ти говориш за любовта, то е най-великото, най-хубавото, най-божественото в света, което се проявява. Ако си носител на Любовта, ти ще бъдеш здрав. Не може да мине Божията любов през тебе и ти да си болен. Бог е носител на всичкото благо в света. Следователно, ако неговата любов мине през тебе, ти ще бъдеш здрав. Ако ние не сме здрави, не че ние не сме, ние не разбираме закона на любовта. Казваш: „Аз го обичам, но той не заслужава.“ Тази любов не е твоя. Отде знаеш, че не заслужава? Ако любовта иде от Бога, защо ти ще станеш авторитет, да казваш, че той не заслужава твоята любов. Ти не схващаш. Вие казвате, че не заслужава. Защото, щом кажеш, че не заслужава, друго същество, което те обича, и то казва, че ти не заслужаваш неговата любов.

Ако ние така разсъждаваме, кой от нас заслужава и няма защо да заслужваме. Любовта се проявява не по заслуга. Но любовта всякога се проявява към онези, които заслужват. Който заслужва, никаква любов не му се дава. Който не заслужва, на него се дава любовта. Кому дават пари? На сиромасите. На онзи милиардер, който има пари, какво ще му дадеш? Любовта е за бедните, за страдащите, за тези, които нямат, за тях е любовта. Казва, ти не желаеш да ме обичаш. Нищо не ти давам от любовта, нямаш нужда. Затуй Писанието казва, че Бог обича

грешните. Казва, възможно ли е? Как е възможно Бог да обича грешните. Любовта е за грешните, не за праведните. Как тъй? Праведният има вече любовта отвътре, той живее в любовта. Какво има, ако грешникът се грее на огъня. Огънят не е накладен за праведния. Ако аз имам печка, не се нуждая от огън. Слънцето е за този бедния човек. Той трябва да се грее. Слънцето е за бедните хора, то не е за богатите. Като дойде слънцето, казвам, много добре се печеш.

Вие се спирате и казвате, тия са празни работи, кажи ни нещо за Господа, за ангелите, за яда. Да ви дам тоягата, като мръднете, всичко да направите. Аз ако ви дам тоягата, ще направите най-големите глупости. Вие какво ще направите? Ще разкажа един разказ, вие може да сте го чели.

Една голяма царица, красавица, казва на мъжа си: „Дай ми – казва – три деня аз да царувам, да имам власт, да видя, че ме обичаш.“ Като иска да царува, показва, че тя не обича мъжа си, туй е психология. Но той казва: „Добре.“ Той ѝ дал три деня да царува. Още в началото на царуването, още първия ден арестувала мъжа си, турила го в затвора. Тази жена, тя е жената на плътта. Няма какво да даваш властта някому. Ние не сме умни, като даваме властта. Властта седи в Бога. Когато дойдем до закона на любовта, няма да дойде Господ да ни бъде слуга, а ние да бъдем господари. В духовния свят слугите имат предпочитание пред господарите. Непочтените хора в духовния свят, това са богатите хора. Сиромахът, този бедният човек, просякът, те са почтени хора. Като проговориш за един богат човек, казват – защо да не го слушаш. Защото той е пълна паница. В богатите има нещо много благородно, той е скържав човек.

Казва: „Аз да бъда богат.“ Всинца сте богати. Когато в моето сърце е любовта, не съм ли богат? Когато в ума е мъдростта, не съм ли богат? Когато във всички мои постъпки се проявява истината, не съм

ли богат? Къде е сиромашията? Когато имам здраво тяло, ям сладко. Кое е по-хубаво – да бъда богат и да имам болен стомах или като взема сух хляб, натопен във вода и ям сладко, кое по-хубаво? Ти кората като ядеш, всичко може да стане от тебе. Вие седите, казвате „кора“. Но като ядеш чорбица, пържено, нищо не излиза от тебе.

Аз засягам съществената страна по вътрешния закон, когато е благодарен. Аз не засягам вътрешните отношения, но казвам в дадения случай: когато имам хляб, ако аз съм благодарен, от туй парче мога да извадя всичката сила, която е скрита. Най-хубавите неща са скрити в най-хубави работи. Ако аз разбирам този закон. Бог ще трансформира тази енергия.

Казвам, трябва да се самовъзпитате. Казвате: „Кога ли ще станем достойни, че да ни каже нещо нашият Учител?“ Какво ще ви кажа аз? Чакате аз да ви кажа. Като казвате: „Какво ще ни кажеш. Учителю“, ще ви кажа. Благодарете, че аз, като дойдох от другия свят, направих тоягата на лък, да свири. Представете си, че нямах цигулка. Какво щеше да стане тогава? Някои стават с инструмент, някои без инструмент. Всички цигулари не може да бъдете, защото цигулката е опасен инструмент. Няма по-опасен инструмент от нея. По-добър от нея няма, но и по-лош от нея няма. То е като контраст казано. Хубаво. Ще ви дам едно упражнение. (Учителят свири.) Вие на средата започвате упражнението. Миналите идват тъй. Какво е миналото, докато дойдем? То е един тон, който разрешава всички мъчнотии. Вие казвате: „Не е за нас това.“ Ако сте богати, не е за вас. Ако сте сиромаси, за вас е.

Само проявената Божия любов носи пълния живот.

33 лекция, 9 април 1930 г., София, Изгрев

ХВАЛЕНИЕ

Размишление.

Сега ще прочета 147 Псалом.

Като четете Свещената книга, вие не разбирате всичко, което е писано в нея. Неразбирането се дължи на известно прекъсване на съзнанието. Прекъсване на съзнанието става в човешкия живот, но не и в Божествения. То става в живота на стария, но не и в живота на младия. Аз взимам думите ***млад*** и ***стар*** в този смисъл, в който хората ги разбират, но не и в Божествен смисъл. Ако разглеждаме младия и стария в Божествен смисъл, съзнанието не се прекъсва нито в младия, нито в стария. Под думата ***младост*** ние разбираме още и начало на всяка съзнателна епоха, а под ***старост*** – край на тази епоха. Страстта приготвя плодове за нова епоха. Като не разбират младостта и старостта, някои хора преждевременно се товарят със законите на старостта и мислят, че имат големи знания и опитности, но ако опитат да използват своите знания и опитности, едва ли ще могат да си приготвят от тях ядене за един обяд.

Хвалете Господа, защото е добро да пеем на Бога нашего*.* (1. ст.) Защо трябва да се пее на Господа? Зададе ли се този въпрос, следва въпросът защо човек трябва да скърби.

Защото е приятно; хвалата е прилично нещо*.* (2. ст.) Много неща са приятни на човека – например приятно е да яде, да пие, да се облича добре, да се разхожда, да учи. Защо тогава не му е приятно да хвали Господа?

Господ гради Йерусалим*.* Защо са нужни градове на Господа? Защо са нужни дрехи на хората – не могат ли да ходят голи?

Изцелява съгрешените в сърце и обвързва раните им. (3. ст.) Сърцето на човека трябва да бъде здраво, защото е източник на живот. Заболее ли, веднага търсите лекари да ви помагат. Сърцето не трябва да боледува. Мнозина се оплакват, че нямат сърце. Чудна работа! Бог е дал сърце на хората, а те казват, че нямат сърце. Други пък се оплакват, че нямат ум. И това е чудно – Бог им е дал ум, а те го отричат. След като имат сърце, ум, тяло, хората отричат тия неща и създават в умовете си една философска каша. Добре е човек да прави каши, но от прясно и доброкачествено брашно и масло; направи ли каша от горчиво брашно и гранясало масло, той пръв ще разстрои стомаха си. Мнозина имат такива гранясали мисли, горчиви чувства, вследствие на което разстройват стомасите си и страдат. Започнат ли да страдат от своите мисли и чувства, те трябва да вземат очистително, да се освободят от тях. За да не страда, човек трябва да се храни само с чисти мисли и чувства.

Брои множеството на звездите; нарича ги всички по име. (4. ст.) Под думата ***звезда*** ние разбираме разумното в света. В Божествения свят всеки разумен човек представлява звезда. Всяка звезда носи специално име.

Приготвя дъжд за земята. (8. ст.) Значи Бог се интересува от облаците и от дъжда.

Господ благоволява в онези, които Му се боят; и на онези, които се надеят на Неговата милост. (11. ст.). С други думи казано: Бог благоволява в онези, които Го любят. Божията милост пак е закон, върху който почива еволюцията на човека. Единственото нещо, на което можем да разчитаме и в което можем да призоваваме Бога, това е Неговата милост, а не Любовта Му. Защо? Защото Любовта сама по себе си е непрерывна. Освен това Любовта е за здравите, а не за болните хора. Болният постоянно се съмнява. Каквото и да му се говори, той постоянно роптае, съмнява се в истинността на думите.

Трябва ли човек да се съмнява в задачата, която решава? Щом я реши правилно, щом резултатът е верен, няма право да се съмнява. За да не се съмнява, човек трябва да има мярка за нещата, както бакалинът има везни, с които точно мери: сложи ли мярката на едното блюдо и стоката на другото, той гледа да ги уравновеси; щом ги уравновеси, не се съмнява дали е дал повече или по-малко.

И тъй, иска ли човек да има вярна преценка за нещата, да не се съмнява в тях, той трябва да се ръководи от това, което носи живот, светлина и свобода в себе си. Където са животът, светлината и свободата, там е разумният живот. Ако една мисъл съдържа живот, светлина и свобода в себе си, приемете я; ако едно чувство носи живот, светлина и свобода в себе си, приемете го. Чувство без мисъл, без светлина внася мрак в съзнанието на човека; изпадне ли в това състояние, той започва да се спъва. Искате ли да помогнете на този човек, внесете светлина в съзнанието му. Чувство без мисъл води човека в крив път.

Докато не познава законите на Разумния живот, човек не познава и себе си. Той мисли, че знае много неща, че мисли и чувства правилно, че разбира от музика, от изкуство и т.н. Какво разбиране е това, когато същият човек се оплаква от неразположение и постоянно е недоволен? Карате го да изпее нещо, но той казва, че е неразположен, не може да пее. Истински гениалният музикант пее и свири по всяко време, той не се оправдава с неразположение. Същият закон се отнася и до молитвата. Човек не може да каже, че е неразположен да се моли. Молитвата е непрекъснат процес; и като скърби, и като се радва, човек трябва да е готов да се моли. Молитвата, ученето, Любовта са непрекъснати процеси – не може днес да обичате някого, а на другия ден да не го обичате.

Днес всички хора говорят за Любов, за обич, но как изразяват Любовта си? Това, което те наричат любов, не е истинска любов;

никъде в Природата няма да срещнете такава любов. Хората наричат любов много от изопачените си чувства, но се разочароват от своята любов. Човешката любов се изявява чрез прегръдки и целувки, но това не е любов, това са човешки изобретения. Истинската любов носи всички блага в живота.

Докато обича, човек е радостен, вдъхновен; престане ли да обича, всичко се обезсмисля за него. С изгубването на любовта си човек престава да живее – той ходи, яде, говори, но всичко му е празно. Някой се оплаква, че хората не го обичат. Той не говори истината. За да не го обича никой, причината е той сам – затворил е сърцето си, не пропуска един слънчев лъч в него. Щом отвори сърцето си, много слънчеви лъчи ще проникнат в него и при това положение мнозина ще го обикнат. Където е светлината, там е и Любовта. Както музикантът знае как и къде да поставя пръстите си на пианото или на цигулката, така всеки човек трябва да знае как да разтваря сърцето си за слънчевите лъчи.

Като ученици, вие трябва да изучавате съзнанието си, да можете лесно да се справяте с всички свои прояви. Какво представлява съзнанието? Ние уподобяваме съзнанието на един от най-мощните, сложни и големи инструменти, какъвто досега не е изнамерен. Веднъж има ли този инструмент, човек трябва да го изучава, да знае кога какъв клавиш да натисне – какъвто клавиш бутне, това ще се прояви. Ако бутне клавиша на съмнението, човек започва да се съмнява където трябва и не трябва. Като клавиш на съзнанието, съмнението е необходимо, но човек трябва да знае кога да го натисне; не го ли натисне навреме, съзнанието му потъмнява и след това той трябва да натисне клавиша на Вярата, за да дойде отново светлина. Клавишите на съзнанието са ред възможности, които човек трябва от време на време да натиска, за да възприеме впечатления и образи от външния и вътрешния светове. Изгуби ли този инструмент, сам се

ограничава. Такова ограничаване настава, когато изгуби един от своите удове: ръка, крак, око, ухо и т.н. Ако всички удове на човешкия организъм откажат да служат, човек се ограничава напълно. Къде е тогава човекът?

Сега става ли въпрос за Любовта, не очаквайте хората да ви обичат, но вие обичайте! Бъдете проводници на Божията Любов. Ако всеки очаква да бъде обичан, светът би се обърнал на мъртвило. Когато сте били малки, майките са ви къпали, обличали и събличали, носили на ръце, но днес, когато сте станали на 21 години, трябва ли да изисквате същото? Щом сте станали пълнолетни, вие ще помагате на майка си, вие ще проявите любовта си към нея. Щом сте израсли, щом съзнанието ви се е пробудило, вие не трябва да очаквате другите да ви обичат, да ви носят на ръце, но сами трябва да се грижите за себе си.

Като се натъкват на противоречия, хората се запитват кое е правото в света. Ако е въпрос за личното право на човека, в света съществуват толкова лични права, колкото са хората на Земята. Всеки има специфично разбиране на правото, но правото на един не е право на всички. Търси ли човек абсолютното право в света, това е правото, което изтича от Бога – то е единствено и абсолютно право; това право не предизвиква никакви противоречия и недоразумения между хората. Който живее според Божественото право, той лесно решава задачите си; който живее според човешкото право, всякога остава недоволен.

Трима мъдреци, които боравили с човешкото право, се събрали заедно пред една печена кокошка и започнали да философстват как трябва да се раздели кокошката. След дълги разисквания те дошли до заключение, че кокошката не трябва да се дели, но да се изяде цялата. Сега се явил въпросът кой от тримата трябва да я изяде. За тази цел те решили да заспят и като се събудят, всеки да разкаже съня си. Чийто сън се окаже най-чуден и интересен, сам ще изяде кокошката.

Тримата легнали да спят. Двамата заспали веднага, а третият не могъл да заспи. Като нямал какво да прави, той се приближил тихо до кокошката и я изял. След малко двамата мъдреци се събудили и започнали да разправят сънищата си. Първият казал, че в съня си се повдигнал високо в пространството, където видял необикновени неща; като се разхождал известно време, най-после разбрал, че е на Небето. Вторият казал, че бил дълбоко в Земята, към центъра някъде, където видял небивали работи.

– Ами ти какво сънува? – запитали третия си другар.

– Едва се унесох, и видях, че единият от вас отива на Небето, другият – към центъра на Земята. Веднага се стреснах и не можах повече да заспя. Останах сам да ви чакам. След много чакане разбрах, че вие няма да се върнете скоро, затова реших да изям кокошката.

Една българска поговорка казва: „Докато мъдрите се намъдруват, лудите се налудуват“; значи докато единият мъдрец се разхождал по Небето, а вторият – към центъра на Земята, третият се приближил към кокошката и я изял.

Право ли са разрешили задачата тримата мъдреци? Не са я разрешили право. Те трябваше да оставят кокошката да живее, да снася яйца. Като снася яйца, и тримата мъдреци щяха да се ползват от нея. Според мен, възникне ли въпрос за делене на кокошката, най-правилното разрешение на въпроса е да оставят кокошката жива; щом е жива, тя ще може да снася яйца, от които мнозина ще се ползват. Разумният човек оставя своята мъдрост на свобода, за да произвежда все по-нови и нови форми.

Разумният не поставя на разрешение въпроса какво нещо е Бог. Този въпрос е неразрешим, т.е. неделим. Казано е в Писанието: „И създаде Бог човека по образ и подобие Свое“. Има нещо, по което човек е подобен на Бога, но поради отклонението си от правия път, човек значително е загубил подобието си с Бога. Например той се

съмнява в своя Създател, а Бог никога не се съмнява в Своите създания – Той знае, че рано или късно човек ще се върне в пътя на своето отклонение, и като знае това, всякога е готов да помага. Той дава изобилно от Своите блага на всички същества, без да си задава въпроса заслужават ли те, или не.

Няма същество на Земята, на което да не е дадено изобилно от благата на Живота, и ако при това положение човек се счита за сиромах, причината е в самия него – той не е готов да възприеме и обработи получените блага, вследствие на което си остава сиромах. Всеки цвят, който се отваря, възприема Божиите блага; не се ли отваря, нищо не може да възприеме. Следователно достатъчно е човек да излезе вън, да направи усилие да отвори устата си и да започне да говори, за да получи нещо; не може ли да отвори устата си, нищо не може да получи. При всяко вдишване човек поглъща въздух – 20 вдишвания в минута; значи за една минута той получава 20 подаръка. Като издишва погълнатия въздух, човек се освобождава от непотребните вещества в дробовете си. При всяко вдишване приема нещо; като издишва, той дава и на другите от това, което е получил. По този начин човек приема и изявява Любовта си. Любов, която се изявява само с взимане, без даване, не е истинска Любов.

В едно предание се разказва за любовта на комарите към една царска дъщеря. Комарите се влюбили в нея и един след друг започнали да я посещават, да взимат нещо от нея за спомен. Като се изредили десетки комари, всички кацали на лицето и и взимали по малко кръвчица. Като се погледнала в огледалото, царската дъщеря се ужасила: лицето и било надупчено от комарите. Кой би желал да има такава любов? Най-после дошло друго същество, кацнало на лицето на царската дъщеря и загладило всичките и рани.

Ако със своята любов ти не можеш да загладиш раните на своя брат, това не е Любов. Любовта внася живот в човека; влезе ли някъде,

Любовта трябва да заличи поне най-малката рана. Всеки, който те обича, трябва да даде нещо живо от себе си и ако си бил болен, слаб, недъгав, ти непременно ще оздравееш и ще се засилиш. Това е реалната придобивка от Любовта.

Мнозина се интересуват от въпроса какво представя Бог, какви са Неговите атрибути. Колкото и да разискват по тия въпроси, те няма да дойдат до никакви заключения – защо? Отвлечени въпроси са това. Важен въпрос е този за Любовта, за да можете още днес да се ползвате от нея. Ако на гладния предложите една прясна пита със сирене и един чек за няколко хиляди лева, кое от двете неща ще предпочете? Ще предпочете прясната пита със сирене пред парите, които ще получи в бъдеще. Важно е семето, което сега се сее.

Любовта трябва да се опита сега, още в момента, а не в далечното бъдеще; остане ли да чакаш на обещания, нищо няма да постигнеш. Любовта действа в настоящето и прави човека щастлив. Но Любов без Мъдрост не може да се прояви, те вървят заедно. Любещия човек е същевременно и разумен. Където е Любовта, там е и Мъдростта. Съединят ли се, те раждат Истината. Истината върви по мъжка линия, затова е казано, че Истината ще ни направи свободни. Истината иска да освободи човека от ненужния товар, а той седи и разисква въпроса кой го обича и кой – не, дали ще бъде щастлив и т.н. Когато пожелае, човек може да бъде щастлив; от него зависи да бъде щастлив или нещастен.

Нещастието на хората произтича от факта, че искат сами да наредят живота си и мислят, че могат да направят това. Те се заблуждават, никой не може сам да нареди живота си. Преди да се явил човек, Бог е съществувал. Христос казва: „Преди Авраам Аз бях“. Това е красивото – че Бог е съществувал от началото и като Любов, и като Мъдрост. Следователно, като се проявява в Любовта и в Мъдростта на Бога, човек не трябва да се плаши, че ще бъде нещастен.

Може ли при това положение да се говори за нещастия, за болести, за сиромашия? – „Ама не мога да се примиря с мъчнотиите си.“ Ако доброволно не се примириш, насила ще те заставят.

През време на Европейската война руските параходи бомбардираха Варна. Една голяма бомба се пръснала близо до църквата. Всички богомолци заедно със свещеника избягали навън и всеки поел накъдето очите му виждали. Свещеникът разказва своята опитност. Той бил слаб, болнав, едва отивал до църквата, за да изпълнява службата си. Но като чул гърмежа от бомбата, изплашил се много и в страха си ударил на бяг. Като се успокоил, спрял да си почине. Каква била изненадата му, като видял, че се намира на няколко километра вън от града! До този момент той се чувствал слаб, немощен, не можел да ходи, а под влиянието на страха могъл да извърви няколко километра път с тичане. След това той се окуражил, разбрал, че не е толкова слаб, колкото си мислил. Една граната го заставила да излезе вън от града. Той си мислил: „Чудно нещо! Защо не направих опит да изляза вън от града без тази граната?“.

Какво представлява гранатата? Гранатата, бомбата не е нищо друго, освен страданието, от което хората се оплакват. Като дойде голямото страдание, човек стъпва на краката си и бяга вън от дома си. Ако е въпрос човек да излезе вън, на открито, далеч от ограничителните условия на живота, защо трябва да дойде страданието, за да го застави да направи това? Не може ли и без страдание да излезе вън, на свобода? Станеш ли от сън, съблечи старите дрехи на недоволството, благодари на Бога, че живееш, и излез вън. – „Ама нямам достатъчно знания.“ Не ти трябва повече товар. За днес ти имаш точно толкова, колкото е потребно.

Всеки човек има известни дарби и способности, но иска нещо повече – всеки иска да бъде виден музикант, художник, учен, философ, да говорят за него. Ако работи за развиване на своите дарби,

той ще постигне това. Всеки човек е бил виден, знаменит артист или учен, но ако днес не е такъв, той е на почивка. Когато някой голям артист даде няколко концерта, той се отделя някъде в уединение, да си почине. По време на почивката той замисля нови планове, които след време ще постигне.

Следователно всеки човек, който не се е проявил още, трябва да знае, че е на почивка някъде, където замисля известен план; след време той ще реализира своя план, но работа се изисква. Видните музиканти, от които днес се възхищаваме, са свирили с часове; те са работили усилено върху своя инструмент по седем-осем часа на ден, а понякога и повече. Ако човек ще работи за развиване на своите способности или добродетели, той трябва да знае, че работа, усилия се искат от него. Например за да бъде добър, човек е работил върху ума и сърцето си хиляди години наред. Казваме, че човек се е родил добър – защо? Защото е работил върху доброто. В един ден той не може да стане добър.

И тъй за да развие доброто в себе си, човек трябва да живее добре. Добрият живот пък е основа за развиване на човешкото сърце и на човешкия ум с всички негови способности. Като се говори за дарби и способности на човека, мнозина се запитват какво представлява човек. Като не могат да си отговорят на въпроса, те казват, че човешкият живот има смисъл, докато сърцето бие; спре ли биенето му, човек изгнива. Не, това, което гние, не е човекът – това е дреха, с която се е облякъл; дрехата не е човекът. Истинският човек живее на друго място. Това, в което човек живее, не гние, нито умира. Клетките на тялото са живи, затова, като съблече дрехата си, клетките се освобождават и всяка отива на своето място. Докато клетките се разпръснат извън пространството, тялото минава през процеса гниене, който показва, че човек плаща дълговете си; докато не плати дълговете си, докато не разреши въпросите на взимане и даване,

гниенето не престава, но щом разреши тия въпроси, гниенето спира. Човек пък, заедно с духовното си тяло, излиза от стария живот, съблича старата си дреха и влиза в Божествения свят, за да ремонтира съзнанието си. В този смисъл смъртта не е нищо друго, освен ремонтиране на човешкото тяло. Къде ще го ремонтират – това зависи от човека: тялото на едни се ремонтира в ада, на други – на Небето, а на трети – на Земята, където се дошли да живеят.

И тъй, който иска да умре, той трябва да си вземе билет за ада, където мъчението ще бъде неговото възнаграждение. Който иска да живее, трябва да остане на Земята, където скръбта ще бъде неговото възнаграждение. Който иска да възкръсне, ще отиде на Небето, където го очакват радост и веселие.

Следователно, ако искаш да изследваш мъчнотиите, трябва да умреш, да отидеш в ада; ако искаш да изследваш скръбта, трябва да останеш на Земята, между хората; ако искаш да изследваш радостта, трябва да възкръснеш, да отидеш на Небето. С други думи казано: ако не се мъчиш, не можеш да разбереш ада; ако не скърбиш, не можеш да разбереш хората; ако не се радваш, не можеш да разбереш ангелите. Мъчението подразбира лошите условия на живота – ада; скръбта подразбира условията на Земята, а радостта – условията на Небето. Каже ли някой, че не иска да живее, той не говори истината; щом е дошъл на Земята, човек ще живее, ще се храни и облича, ще учи. Друг казва, че не иска да бъде жена, трети – че не иска да бъде мъж. И жена ще бъде, и мъж ще бъде, докато стане едно цяло, единица, в която мъжът и жената живеят заедно. В този човек Любовта и Мъдростта се проявяват правилно; той може да се нарече човек, в пълния смисъл на думата.

Сега, пазете съзнанието си будно, да не се раздвоявате, да не се запитвате защо някои от вас са жени, а други – мъже. За вас е важно да знаете, като сте жени и мъже, с какво трябва да се занимавате: ако

сте жени, ще се занимавате със сърцето си; ако сте мъже, ще се занимавате с главата си, със своя ум. Когато жените престанат да се занимават със сърцето си, а мъжете – с ума си, всичко е изгубено. Българите често употребяват поговорката: „Къща без жена и мъж без пари огън да ги гори!“. Ние правим следния превод на тази поговорка: жена без сърце и мъж без ум огън да ги гори. Жената трябва да урежда сърцето си, а мъжът – ума си.

Иде време, когато мъжът и жената трябва да гледат по друг начин на живота, на отношенията помежду си. Докато не обичаш човека, ти мислиш по един начин за него; щом го обикнеш, мислиш вече другояче. Докато си вън от светлината, ти виждаш нещата по един начин; щом влезеш в областта на светлината, виждаш по друг начин.

За да дойде до правилно разбиране на живота, човек трябва да се вглъби в себе си, да бъде доволен и разумен при всички условия на живота си, добри или лоши. Какво трябва да прави, докато дойде до това положение? Той трябва да прилага музиката като метод за тонизиране. Ще каже някой, че не може да пее или да свири; колкото и каквото може, но трябва да прилага пеенето. Силният човек се познава по това, че и при най-голямата скръб пее – може ли при скръбта и недоволството си да пее, той е силен. Ако във време на болестта си тежкоболният може да пее, той непременно ще оздравее; не може ли да пее, оздравяването му е проблематично.

Следователно, където ходите, каквото правите, каквито и скърби да имате, пейте в себе си и хвалете Господа.

Да пее човек не значи да бъде певец – всеки ще пее както и колкото може. Никога в света не е имало и толкова много певци и музиканти, както днес. Това е добър признак – говори за съзнанието на човечеството. Пеенето и свиренето не са достигнали още до онази

степен на развитие, до която трябва да дойдат, но постепенно се развиват, вървят напред.

Съвременните хора се натъкват на старите навици, които ги спъват и в пеенето, и в науката. Например те мислят че трябва да пеят, да свирят само ако са добри певци или музиканти; не са ли добри певци, не се решават да пеят. В това отношение са на крив път. Всички хора не могат да бъдат добри певци. Когато един пее, другите трябва да бъдат готови да слушат. Ако няма кой да го слуша, той не може да пее. Ако не мисли за някое живо същество, човек не може да пее. Пеенето подразбира реализиране на нещо, иначе е безсмислено. Когато хората наредят работите си, те си хапват, пийват и пеят.

Пеенето и мисълта са два процеса, които вървят паралелно. Който мисли, той може да пее и който пее, той може да мисли. Музиката крие в себе си магическа сила, която трябва да се използва разумно. Колкото по-съзнателно пее човек, толкова повече може да се ползва от магическата сила на музиката. Без да подозира, той се свързва с всички Възвишени същества, които му се притичат на помощ. Те се интересуват от музиката и взимат участие в пеенето или свиренето на певеца или музиканта. За да се свърже с Разумния свят, човек трябва да пее с разположение и да съзнава, че не пее само той – цялата Природа пее.

Хвалете Господа, защото е добро да пеем на Бога нашего.

34 лекция, 16 април 1930 г., София, Изгрев

ДОБРОТО ОРЪЖИЕ[116]

Отче наш

Размишление върху мира.

Ще прочета 75. псалом. Има работи, които не остават в света. Ако някой в наше време напише един псалм, не зная как би го написал. Сега, ако би израснал рог на главата, нали ще го считат нещо ненормално. Ако е учен човек, да му израсне рог на главата, какво ще кажете? Значи рогът е едно средство за защита, за почит на челото. После казвате: „Не знаем какво нещо е любовта.“ Какво нещо е рогът? Ако питаш един вол, той разбира по-добре ползата от рога, колкото един човек. Казва: „Мен никакви рога не ми трябват.“ Българите имат една поговорка, казват: „Като направи това, рога израснаха ли ти?“ Ние не виждаме на всички хора, на които им е провървяло, рога да са им израснали. Значи преносен език е, когато се говори за рога.

Всички трябва да имате поне някои основни идеи, които да са строго определени. Например вие в даден случай вземете думата „любов“. Какво означава? Принципално, когато кажеш, че трябва да имаш любов, ни най-малко не показва, че трябва да обичаш в обикновен смисъл. Щом като говорим в основен смисъл за любовта, подразбираме друго. Питам едно дете: „Ти майка имаш ли?“ Да признаеш любовта, значи да признаеш, че имаш майка, която те е родила. Казвате: „Какво е любовта основно?“ Казвате: „Трябва да бъде мъдър човек.“ Това значи да признаеш, че имаш баща. Питам, вторият въпрос: Защо трябва да правя добро? Да се тури една основа. Казва, какъв смисъл има да се прави добро? С добро човек не може да прокопса. Да признаеш, че ти си се родил и че ти си добър, то е един

[116] Лекцията е в пълния си необработен вид.

и същ процес. Злото в света, това е да се унищожи раждането. Доброто, това е начало на живота, когато ти се раждаш. Затова трябва да бъдеш добър, понеже си се родил. Тогава доброто в тебе, ако ти не развиваш своето добро, не може да проявиш любовта, понеже любовта, майката е вложила своите качества по закона на наследствеността в доброто. Бащата – мъдростта, и той е вложил своите качества в доброто. Вие не може да проявите любовта, не може да говорите за нея, щом не сте родени. Като не си роден, за мъдростта не може да говориш.

Доброто за да се извърши, трябва да има светлина. Любовта сама по себе си, тъй както я разбираме, доброто само по себе си не може да прояви светлината. Следователно в света трябва да дойде процесът на истината. Истината всякога това е братът на човека. Когато ти говориш, че брат нямаш, ти трябва да разбираш истината. Единственият брат, който може да те защитава, това е истината.

Следователно, да изскочи една идея, че ти имаш един брат, който може да те ръководи в живота. Този брат, който ти носиш на ръце, той не е брат, това е товар. Следователно говорим за товар, когато имаш един брат, който трябва да носиш на ръце. Това не е никакъв брат. Брат е истината на човека. Ако нямате тази основна идея, казва – истината ще ви освободи. Братът може да ви освободи, той може да ви повдигне, всичко може да направи.

Следователно истината в дадения случай е за предпочитане, тя е, която освобождава. Познанието в света седи в злото. Ти не може да познаеш нещата, не може да познаеш нещата в тяхната основа, ако нямаш доброто, ако нямаш сестра. Чрез сестрата ще опознаеш нещата, разбираш смисъла на живота. Трябва да имаш сестра. Нямаш ли сестра, ти си невежа. Без доброто човек е невежа. Казва: „Не можах да разбера смисъла на живота." Как ще разбереш? Нямаш сестра.

Та казвам, ако вие в любовта не разберете Бога, вашата майка, дето ви е родила, дето излязло доброто; ако вие в мъдростта не разберете Бога, отдето излязла истината, тогава нямате основно разбиране. Някой казва, ще се роди човек и ще умре. Човек, който е роден в доброто, той никога не умира. Казват: „Не съгрешавай." Значи не оставяй доброто. Щом оставиш доброто, това е умиране. Не говоря за смъртта. Смъртта е една промяна. Хората имат смърт, но то е подобие. Има смърт, от която всички трябва да се пазите. Да изгубиш доброто в себе си, значи да си изложен на закона на смъртта, на промените.

Представете си, че вие имате идеята 1. От колко части е съставено числото 1? В природата единица какво представлява? Някой път започнете с тия числа, които съществуват. Имате един пръст, да кажем, първия пръст. От колко съставни части е съставен един пръст? Той е съставен от три съставни части. Ако вземете човешката ръка, от колко части е съставена тя? Имате китка, кости до лакътя и кости до рамото. Имате една китка. Тя от колко части е съставена? Имате 5х3=15. Числото 15 показва промените в човека. Числото 15 показва разклащанията. Имаш убеждение или в доброто, или в злото, или в низходяща степен, или във възходяща степен. Щом започва разклащане, това е числото 15. Имаш един навик да пиянстваш. Заражда се желание, разклащаш се, казваш: „Не трябва да пия." Числото 15 започва да се разклаща. Защото отде излиза навикът? Ако твоята дясна ръка не вземеше тази чаша постоянно да поднасяш към устата, ти би ли се научил да пиеш, ако нямаше тази ръка, този посредник да вземаш чашата? Погледнеш с очите си, червен цвят, този червения цвят на виното, който лъже човека. Виното казва: „В мене има живот. Ако ме пиеш, смел ще станеш, решителен." И действително донякъде е право. Човек, като пие една чаша, колкото и да е паднал духом, ще се повдигне. Щом пие две, три, четири, пет,

десет, сто чаши, понеже животът дойде в него, веднага плодът узрее, натегне главата. Като пие, заспи. Спането е процес. Казва, това дете, което не е господар на себе си да се влада, да го приспим. Турят го в люлката. Започва този процес на спането. След като се събуди – който от вас е бил пияница, знае, той се събужда от главоболие. Няма някой от вас, който да не е бил пияница, няма някой от вас, когото да не го боляла главата. Става ферментиране на известни останки, утайки.

Някой път разумният живот иска да освободи човека. Пияниците изобщо имат навици, ръката трепери, той не може да поднася чашата до устата. Докато иде до устата, се разлива. Той измисля един начин как да пие виното. Казва: „Този дявол откъде влязъл?“ Нарича дявол, че не може да пие. Той, взема, с едно въже вържe чашата, прекара конеца през дясната ръка и с лявата дърпа въжето, докато чашата дойде до устата. Тази ръка, която трепери, казва: „Стига вече! Не може вече, опасна е тази работа.“ Той свързва и пие.

Трябва да се освободите. Щом се говори, вие разбирате нещата лично. Казвате: „Аз нямам този порок.“ Или: „Тази добродетел.“ Добродетелта и порокът са многократни процеси. Ти може да нямаш някой порок, но този порок може да те засегне. Някак си може да мине една лоша мисъл през ума ти. Сега да взема един пример да приведа. Един син описва майка си, казва: „Досега аз мислех, че майка ми не е един тип на егоизма, но е по-религиозна. Има нещо лошо в нея.“ Той ми разправя: „Оттук тръгваме за Княжево, качваме се в трамвая, искаме да седнем на една пейка. Гледам, един гребен от една жена там. Тя взе гребена, скри го.“ Отиват някъде при някой болен човек. Тя на своя мъж, който е болен, изважда гребена и го туря на главата.“ Той вади заключение от туй, че майка му е користолюбива, казва: „Ти какво мислиш?“ Аз щях да оставя гребена, понеже е платен билетът. Майката иска да услужи на гребена, казва:

„Елате на гости у нас. Имаме един болен, да услужиш нещо.“ Сега синът съди майката. Слушай, казвам, да ти кажа едно нещо. Аз виждам, твоето ухо и нейното ухо много си приличат. Каквото е ухото на майка ти, такова е и твоето. Ти много приличаш на майка си. Понеже приличаш, виждаш своята погрешка в нея. Ти си същият. Туй, което майка ти го прави, и ти го правиш. Той вижда гребена, който майката вижда, но той ще задигне не един гребен, но двадесет ще тури под палтото.

Казвам, често, когато ние виждаме, че някой задига гребена, ние може да направим повече от него. Христос казва: „Ти виждаш съчицата в окото на брата си...“ Ще дойдем до това заключение, дали твоето око не мяза на онова, което съдиш. Щом констатираш една погрешка, трябва да знаеш, че и ти имаш това и ти си разположен да направиш същата погрешка. Ако твоето съзнание не е будно, ще попаднеш на много по-големи погрешки. Който съди другите, туй, което нямаш в ума, виждаш едно престъпление, ти си подложен на изкушение. Та казвам, трябва разбиране на нещата.

Казвам, в нашата десетична система на колко делят единицата? Според десетичната система делят на десет части. Да кажем, една единица, един лев, ако се раздели на десет части, колко има? Какво е преимуществото на десетичната система? По-лесно става съкращението. Питам, защо природата е направила този пръст на три? То е видимата страна. Пръстът, тъй както е направен, съставлява чисто умствения свят на човека. Мощното в човека, това са неговите пръсти. Защото сформирането на пръстите показва сформирането на неговия ум. Тогава първото разделение на пръста представлява Божественото, второто – духовния елемент, другото – в умствения свят, то е материалното. Пръстът има три съставни части. Третата част представлява материята в умствения свят, с която може да манипулираш, да си служиш. После формите, които трябва да

образуваш. След това съдържанието, което трябва да внасяш вътре във всяка една мисъл. Ако ти с тази материя, която имаш, не може да се справиш, ако ти не знаеш законите на формата, ако не знаеш онзи закон, по който внасяш съдържанието във всяка друга своя мисъл, не може да бъдеш човек на силната мисъл, да я проектираш.

Какво значи да проектираш една своя мисъл? Една мисъл може да проектираш, както някой проектира една граната. Бомбите на бойното поле, големите и малките оръжия, то е първият пръст. После турят снаряжение в тия гранати, затварят се отгоре, запалват се със запалка. Веднага първият пръст прати своята сила. Каква полза има от граната, когато падне? Следователно по същия начин ти може да изпратиш своята мисъл, но трябва да разбираш законите. Да се помолим на Господа да направи еди-какво си. Много големи претенции имаш. Ти си се огорчил, че Господ не те послушал. Ти спираш Господа, който се занимава с много велики работи, да се занимава с маловажни неща. Ние имаме големи пратеници. Еди-кой си те обидил, ти си пратил една мисъл, не ти е отговорено, казваш: „Няма ли Господ в света?“ Ако ти дадеш едно заявление на един съдия, най-малко ще вземе два-три месеца, докато назначи делото. Ти, щом изпратиш една молитва към Бога, искаш веднага да ти отговори. Ти си решил съдбата. Щом искаме Бог да даде съдба, ние сме осъдили, искаме Господ като съдебен пристав да изпълни решението. Казвам, той ме обиди. Аз съм решил, че той ме обиди, Господ няма ли да накаже, да тури в изпълнение присъдата? Казваш на Господа: „Аз го осъдих, ти ще го накажеш.“ Господ казва: „Аз го пратих, пък ти ще го осъдиш.“

Питам, какви понятия са тия? Ако си имаш божество и правиш своето божество слуга, какво божество е то. Това не е верую. Това е безверие, което съществува у хората. Всичките хора са формални безверници. Те направили Господа слуга. Казва: „Не знаеш какво

престъпление направи, ще го туриш в затвора.“ Щом ти си господар, оправяш живота си сам, нямаш нужда от Господ. Ние казваме – имаме нужда от един здрав слуга. И всеки един от вас цанил Господа да му помага.

Такива разбирания не повдигат човека. Даже най-добрите от вас, щом се разгневите, казвате: „Как не ни е чул Господ!“ Но ти трябва да имаш една свещена идея: онова, което Бог прави, в ума да не туряш никакво противоречие или че може да има противоречие в неговия характер. Ти вървиш като този българин, на който майката взела гребена. Понеже ти си излязъл от Бога, ако у него има престъпление, у тебе ще има още повече. Тогава ти си още по-голям престъпник.

Значи вие се абстрахирате от Бога, казвате, в него има неправда. Вие сте праведен, едно божество отвън, свят човек. Ето как внасяме една основа в нашите разсъждения, една философия, която не почива на здрава основа. Това е една лъжа вътре. После, когато ние изнасяме тия истини, ние взимаме сегашния живот. Сегашният живот в даден случай е най-добрият живот, който имаме. Но този живот не е идейният живот, който може да имаме.

Допуснете сега, аз постъпвам като един учен човек, поставям числата

1560

1786

1999

5345

Какъв знак да им турим? Съберете ги сега. 4, 5. 5 се повтаря два пъти. Ако ги вземете на физическото поле, това са известно количество. Какъв смисъл има в събирането на тия числа? Може да съберете. То е един резултат. Представете си, че 5345 килограма вино – двадесетгодишно, тогава аз давам по един килограм на 5345 души,

размъти им се главата. Разбира се, ако това е вино, колко бъчви му трябват? Пет бъчви. Всеки един навик е такъв законът, всеки навик в човека се образува известно вещество, течност. Щом се образува една течност, трябва да направиш една бъчва. Ти си заставен да направиш една бъчва. Щом направиш бъчвата, ще направиш един грездей. Заставен си да направиш тия неща. След това трябва да туриш бъчвата в една изба. Колко струва двадесетгодишното вино? Един килограм струва, да кажем, 100 лева. Сега аз превръщам 5345 в звонкови. Но за да ги превърнеш, на колко хора ще раздрусаш умовете? Дадеш на един човек един килограм, казва: „Много хубаво, отлично вино.“ Започват да разгласяват. След като разгласят, ще имаш 500 000 лева. Но с тия 500 000 какво ще направиш? Тия пари, ако искаш да се избавиш от тях, трябва да направиш или църква, или училище. Съградиш ли си дом, купиш волове, рало и т.н. – нещастието винаги ще върви подир тебе. Всичките нещастия, които кармически се натрупват, те са все от такива числа.

Например аз забелязвам при възпитанието на един човек, понеже правя опит. Човек най-първо трябва да има съзнание. Будният човек никога няма да предизвика една ненавременна реакция. Всичките реакции започват от малки работи. Да кажем, някой вземе кибрит и носи. Драсне една клечка, играе си, но играта е опасна работа. Представете си, че вие сте в един барутен клас, искате да осветите мястото. Току драснете по невнимание, влезе в барута, вие ще хвръкнете във въздуха. Вашият език е пълен с такива драсквания. Всяко едно чувство по някой път може да се запали така и благодарете, че много от вашите клечки не се палят. Благодарете, че много от думите не се палят. Ако се палят, от нещастие не може да се освободите. Пропорцията е такава, че приблизително на хиляда думи, които казвате, клечките се запалват. Вследствие на този закон – някои неучен език имат, туй не се отнася до вас, понеже сте възпитани, но в

селата съм правил своите наблюдения, някоя майка казва на сина или да окуцее, или да ослепее, все ще му каже нещо. Някой път, майката като каже, не се минава много – и каквото каже, става.

Казвам, колко човек трябва да бъде внимателен в своя ум, може да минат много мисли. Всяка една мисъл не се схваща. Благодарение, че кутиите са овлажнели, ще дойде един ден, когато половината ще се палят. Ако всяка клечка се пали, ако започнат всичките клечки да се палят, когато клечките на хората започнат да се палят, тогава ще дойде съдът на света. Кой как драсне, ще се запали. Тогава, щом се палят клечките, светът ще се запали. Тогава всичките хора като драснат през деня хиляда клечки, или да турим, по сто клечки всеки един човек като запали, колко милиона правят? Петстотин милиона по сто колко правят? Три билиона и шестстотин милиона клетки в мозъка, тия клетки са разумни. Ако ги накарате всяка една да запали по една кибритена клечка, не по сто, ако само по една запалят, те са три билиона и шестстотин милиона клетки. Знаеш ли каква енергия ще се образува.

Ние, съвременните хора, разрушаваме себе си от паленето на много клечки. Голям разход е туй. По една клечка запалиш, дойде съдебният пристав на природата, казва: „За какво беше този големият разход?“ Казвате: „Нали ние сме свободни?“ То е друго. В дадения случай ти имаш нужда само от една клечка, ти запалиш три билиона и шестстотин милиона клечки, как ще оправдаеш този разход? Излишен разход е. Във вашия ум се зарежда съмнение и вие запалите три билиона и шестстотин милиона клечки, за да видите това съмнение. Заслужава ли да запалиш толкова клечки, за да видиш едно съмнение. Разбирам такава илюминация да направите, когато иде някой ангел от небето. Но да запалите толкова клечки за една дрипава циганка, какъв смисъл има?

Та казвам, при сегашното самовъзпитание трябва да имате една основна мисъл. В новото възпитание, не че ние сме светии, по правилата, по които хората живеят, ние сме светии, по правилата на глупавия свят сме светии. В коя и да е църква аз бих ви турил за светии. Онези светии в църквата не са по-добри от нас. И вие може да станете такива светии. Тия светии нямат сила в себе си. Може да светиш, запалил си се. Ако искате да служите на Бога, ако искате да разбирате смисъла на живота, малко по-друго възпитание се изисква. Не трябва ние да се сравняваме с хората на земята как живеят, но трябва да се сравняваме с най-високите идеали. Когато един ангел види, че грешиш, мисли, че някое дете, което пали клечки, посреща циганката, казва – разточителен човек, който посреща тази циганка. Онзи, който така посреща циганката, такава разточителност в кръвта ще се отрази зле. Когато искаш да стимулираш своя мозък, трябва да имаш хубави мисли, които заслужават да употребиш енергия. По цялото тяло твоята дума ще вземе участие в твоята работа, в твоята мисъл. Дали ти съзнаваш, или не съзнаваш, в твоето съзнание, подсъзнание, свръхсъзнание, ти щом живееш, всичко взема участие в тебе. Ако искаш да бъдеш почтен човек, трябва да имаш уважението и почитанието на твоите поданици – всяка клетка в тебе е разумна душа. Може ти да нямаш почитание на това, което живее в тебе, ти, онази малка вселена, тогава какво почитание може да имаш отвън. Онзи човек е силен, който отвътре е силен. Онзи човек е слаб, който отвътре е слаб.

Сега невидимият свят иска да направи разумни хора. Затуй именно вие вложете любовта. Най-първо ти ще признаеш един принцип – любовта. Ще признаеш втори принцип – мъдростта. След туй ще признаеш доброто. Аз не зная да ви поверя ли една формула, или не. Сега, когато една държава екипира своите войници, какво мисли? Добре ги въоръжава с пушки, с ножове, с патрондаши. Какво

означават тия пушки, кого засягат? Щом се въоръжат хората, всичките пушки ще бъдат насочени някъде. Да ви дам една формула, но какво обещание ще дадете? Една магическа формула ще ви дам, колкото за беля. Помнете сега. Някои от вас може само да ме слушате. Аз ще ви покажа тази формула. Тя е като едно оръжие. Вие ще погледнете, ще кажете: „Това нещо не е заради нас. Войници не можем да бъдем." Онзи старият човек, като мине, казва: „Много хубава пушка, добре направена, добре излъскана, с патрондаш, но не е за мене. Тя млади хора изисква." Но все таки онези от вас, които са смели, ще погледнете, ще я употребите.

Сега съгласни ли сте да ви кажа формулата? Или ще кажете: „По-добре такава беля да нямаме." Аз да ви кажа, няма да бъдете глупави. Аз имам един плъх възпитан, цяла култура е добил. По тавата сирене турям, не го яде. Капанът седи с много хубаво сирене, не влиза вътре. Виждам го, по дърветата върви, слиза. По-напред орехи носеше, вдигаше шум. Сега сиренето турям, не го бута, учен е станал. Като ме види, заминава си. Казва: „Стараем се и ние." Този плъх не зная какво е разбрал, но е разбрал нещо. Аз зная защо не бута.

Вие ще кажете тъй: „Бог е любов, Бог е мъдрост, а аз съм добро, аз съм истина." Седиш ти, казваш: „Бог е любов, Бог е мъдрост, аз съм добро, аз съм истина." Дойде дяволът на гости у тебе, казва: „Кой си ти?" Ти ще му кажеш формулата „Бог е любов, Бог е мъдрост, а аз съм добро, аз съм истина". Какво ще отговори дяволът? Аз съм зло, аз съм лъжа. Веднага ще се самоопредели. Щом дяволът каже, че е лъжа, вие кажете формулата „Аз съм добро". Доброто, това е резултат на битието. Това е проява. В тази проява ние трябва да съзнаваме, че сме проявени. Усилието на Божията любов и усилието на Божията мъдрост се проявяват в нас, в нашето добро, в нашата истина.

Следователно дотолкоз, доколкото съзнаваме доброто и го проявяваме, дотолкоз, доколкото съзнаваме истината и я

възприемаме, дотолкоз ние живеем. Понеже чрез доброто се явява живот в света. Доброто отваря ключа за живота. Злото, и то е ключ. Доброто е ключ, с който може да отвориш. С доброто вече имаш истината. Злото в света затваря, гасне всичко, и ти оставаш в тъмнина.

Следователно всеки човек, който не ходи в доброто и в истината, той е в тъмнина. Защото ключът на живота е затворен, няма го живецът, значи този ключ на светлината го няма. Който е тъмнина, за него не мислете. Сега онова, което децата знаят, вие сте минали през знанието на децата. Било е време, когато трябвало да ви залъгват. Сега туй време е минало. Да ви залъгват вече, не може. Едно бонбонче, две бонбончета, три. Тогава вие ще се намерите в положението на един руски княз, който обеднял, оженил се за една бедна мома, красива, хубава, казва: „Ни поцелуемся, ни поцелуемся." Най-после тя казва: „Хляб." „Но поцелуемся." „Няма пари." Поцелуемся, но тази мома казва: с целувки не става тази работа. Целувката има смисъл, като се наяде човек. Като те нахрани някой човек, тебе може да те целуне, но като не те нахранил, целувката не струва. Някой казва: „Животът е в тебе, ти си много свят човек, ти си добър човек." Не ме занимавай с тия работи, то са целувки. Не, хляб трябва, живот трябва в мене. Аз, като седна и се наям, след туй ще дойдат другите украшения в нашия живот. Аз ви давам една система. Някои питат какво иска да каже Учителят, все за любовта говори, не зная в любовта каква сила може да има.

Воля и любов – това са неща синоними. Ако влезе любовта, ти ще проявиш своята воля. Ти като обичаш някого, очите ти на четири стават. Където мръдне, искаш да го видиш. Дето той живее, може десет пъти през деня да минеш. Никой нито те е канил, нито ти плаща. Върнеш се вкъщи, пишеш, пишеш, после пак пишеш, гледаш дали писмото ще се прояви. Днес може да напишеш двадесет писма.

Скандал вдига, казва: „Пет пари не давам, изяснявам закона на любовта." Вие сте станали християни, че ако не можете да правите същите глупости в новото учение, тогава вие сте деца.

Казвате, глупаво нещо е любовта. Ако ти не може да направиш глупави работи, и умни не може да направиш. Защото всичките умни работи са направени от глупави работи. Ако онзи, който обича, не може да пише развълнувано, чувствата вземат надмощие. Най-първо чувствата вземат надмощие, иска за покаже, че я обича, да покаже, че не иска да я лъже, говори за себе си, мисълта се явява. Щом се увери, че тя го обича, тогава казва: „Друго нещо има в мене, аз зная да пиша красиво." Първите писма писа малко неспокойно, сега започва да пише много внимателно, никъде няма черна точка, хубаво написано, изправно. Щом обича някого, писмото е хубаво написано, чисто. Щом не го обичаш, зацапани точки има.

Питам, не си ли пишем такива писма. Хората какви писма пишат? Една мома, като пише писмо, само по чистото на писмото може да позная обича или не. Сега това отвън, то е проява. Казва, лично. Не личността е изблик на природата. Понеже във всеки един любовен акт природата взема участие. Не считайте, че любовният акт е личен. Когато вие участвате в един любовен акт, цялата природа – от най-малкото бръмбарче до човека и като идете – до ангелите, всичките ангели и Бог взема участие в този любовен акт. Бог го извършва по един начин и вие, като не разбирате, по друг начин. Тогава в тази любов на живота, в този любовен акт не сте вие първият, който вземате участие, който правите това. Като се влюбите, вие пишете по двадесет писма. Някой ангел, като се влюби, пише по хиляда писма. Той, като пише, в небето не може да седи. Той, като се влюби в някоя душа, напуща небето, иде на земята. Никой не го осъжда да каже какво търси да обикаля. Любовна работа им там.

Сега ще кажете, любовни работи. Не любовните работи на хората. Когато един ангел се влюби, казва на своята възлюблена: „Аз ли да дойда на земята, или ти ще дойдеш при мене?“ Тогава след дълго време неговата възлюблена казва: „Аз ще дойда при тебе.“ Заминава си. Всеки, който умира, все се е влюбил. Не вярвайте на тия умрелите, че са умрели. Те са се влюбили, те не говорят истината. Всеки умрял се е влюбил и уж по работа заминава. Ангелът иска да дойде на земята. Това са символи, не е лошата страна, хубавата, мощната страна.

Природата във всички свои прояви взема участие. Всяко нещо, което ние направим, ако туряме отрицателно качество, че какво може да бъде. Ако дойде любовта, трябва да имаш една свещена мисъл. Не да се наричаш това-онова. Така не се говори. Това са мисли, чувства в тебе. Ти като произнесеш думата „любов“, всичкият ти товар, твоите мисли да се махнат и да останеш като дете новородено. Тогава запее една песен, тъй както ангелите обичат да пеят. Защо плаче онова дете? Онзи ангел защо заплаква? Защо плаче той? Защо плачат ангелите? Защото ангелите, като дойдат на земята, не намират тази, която обичат, но намират слугинята и те заплакват, понеже са се изненадали. Като дойде в плътта вътре, вместо да намери възлюблената, намери майката. Тя го вземе, увие го с един повой, свързва го, роб стане. Той, който имаше крила свободно да хвърка, увиват го, той изведнъж от голяма скръб започва да плаче, казва: „Ваав.“ Той се обръща към своето божество, казва: „Ваав.“

Че животът има вътрешна философия. Вие разсъждавате детински. Казва, влюбил се е. Аз желая хората да са все влюбени, но не са влюбени, това не е любов. Казва, захласнат. Това не е захласване. В захласването има идея. Онзи ученият човек се концентрира

Върху една идея. Захласнат е светията, захласнат е мистикът дълбоко в своята мисъл. Захласнат е богатият човек, който печели.

Хиляди хора има захласнати. Захласването не е процес, то е концентриране на човешката мисъл.

Та всички свои чувствания ние трябва да ги изнесем. Най-първо вие ставате и мислите порочно. Едно от най-мъчните възпитания е да се научи човек да мисли чисто. Като речеш да мислиш чисто, ще дойдат контрастите, ще дойде цялото твое минало на живота ти. Ще има да се повдигаш към онази основна идея. Ще се повдигаш, ще се повдигаш, докато най-после станеш господар, ще влезеш в живота, значи в доброто. Тогава може да кажем: „Бог е любов, Бог е мъдрост, ние сме добро, ние сме истина." Тогава може да оперираш с тази формула. Като кажеш формулата, усетиш, че си добро.

Писанието казва: „Побеждавай злото с добро, лъжата с истината." Оставете Бог да се прояви в своята любов, в своята мъдрост във вас. Не давайте съвет на Господа как да люби. Оставете Господа във вас да се прояви. Казва: „Какво ще стане?" Ние още не сме дали място на Бога да се прояви в своята любов. Това сега не е любов, то е посмешище. Има каша, любовна каша от мамалижено горчиво брашно. Яли ли сте вие горчива мамалига? Яли ли сте, че после да повръщате? Някои от вас може да са имали опит.

Трябва да се освободите най-първо от всичките ваши религиозни заблуждения. Знаеш ли какво значи религиозно заблуждение? Всички вие сте пълни с религиозни заблуждения. Да се освободите от всички тия религиозни заблуждения. Внесете новата мисъл. Между новото и старото не трябва да правим компромис. Старото трябва да стане като почва. Ако искаме ние с нашите стари схващания, ние живеем в миналото. Любовта не изпитва никого. В любовта няма желание да те изпитва какъв си. Христос дал само едно изречение: „Отец ми не съди никого." От любовта излиза всичкото изобилие. Ти, като идеш при извора, никой няма да те пита защо вземаш, нито ти ще питаш мога ли да си взема хиляда бурета с вода. Ти от извора

може да напълниш хиляда бъчви, никой няма да те пита къде ще ги носиш, няма да ти каже: „Защо взимаш тази вода?“ Но ако идеш в кръчмарския дюген, само десетина кила наточиш от бурето, веднага ще ти кажат: „Кой ти даде право да точиш от бурето?“

Следователно там, дето става въпрос кой ти даде право, ние сме в кръчмарския дюген. Там, дето никой не те пита, не става въпрос, че съм наточил, там съм при извора. Щом съм с право, аз съм в кръчмарницата. Щом отивам без право, аз съм при извора.

Само искам да изясня една права мисъл. Трябва да се научите на правата мисъл. Няма нещо по-хубаво в света от правата мисъл, правото чувство, правата постъпка. Това е красивото. Понеже животът ни е един многократен процес. Вие се смущавате: „Аз какво съм?“ Ти като кажеш: „Аз съм добро, аз съм истина“ – тогава започва човек. Какво си бил, оставете във вашия минал живот, но кажете: този процес е многократен, туй, което върша, то е най-важното, какво съм вършил, то е друг въпрос, каквото ще върша за в бъдеще, то е друго, оставете го. Сега доброто вътре, то е най-важното.

Казва: „Какво може да постигна?“ Този въпрос – какво може да постигнете, оставете, не искайте да знаете. След като запалите вашата клечка в този склад, може да иде и животът на хиляди хора, може и вашият живот да иде. Като запалите тази клека, може и хиляди хора да се греят. Може с вашата клечка да запалите слънцето. Ние слънцето постоянно го палим. Слънцето ангелите всяка сутрин го палят. Ако те не го палеха, то не би светило. Те го палят извън времето и пространството. Тяхната мисъл, като се проектира, пали слънцето. Тия клечки са, които го палят. Ако те не мислеха, слънцето не би светило, фигуративният смисъл е много верен. Ако те престанат да мислят, ако те престанат да живеят, веднага слънцето ще изгасне. Ще покажем ние, хората, какви сме. Едно време и земята светеше като слънцето, но хората, като слязоха, загасиха я. Ние, хората, угасихме

земята. Затова тя не грее. Угасна огънят. Отдолу има още огън. Преди всичко ние, хората, сме се научили да гасим огън. Ние от ангелите се отличаваме, че те палят огъня, ние го гасим. Ние сме, които гасим всичко в себе си и ще образуваме едно тяло, което е черно. Ще се научите на великата наука да не загасвате. Зароди се в тебе възвишено чувство, загасиш го, кажеш – не му е времето. Дойде в тебе велика мисъл – угасиш я, не струвала, не била навреме. Това загасиш, онова загасиш – най-после замязаш на земята.

Настанало е време, когато всяко едно чувство, всяка една мисъл, всяка една постъпка трябва да бъде запалена свещ, която да гори, без да изгаря, но в нея ще дойде живот. Когато този процес дойде, казва Писанието, свещената книга, светлината на слънцето ще бъде седем пъти по-светла на нашата земя, ние ще светим, понеже, когато ние светим, от нашите мисли ще се образува една аура. Тогава от далечно пространство ще видят, че земята пламнала, гори. Онези, които не знаят, ще кажат – гори земята. Онези, които знаят, ще кажат – умовете на хората, на съществата, които я населяват, са се запалили, те издават тази светлина и я изпращат в пространството.

От невидимия свят се интересуват за вас дотолкоз, доколкото може да издавате светлина. Според светлината, която издавате, дотолкоз се интересуват. Щом видят светлина, всеки надникне, иска да знае тази светлина. Събрали се сто, двеста души и гледат. Всичките мисли запалени. Гледат какво ви интересува. Вие мислите, че това са детински работи. Не мислете, че проявата на вашия живот е детинска. Когато не разбираме, то е детинско, но когато разбираме, в детинските работи има мъдрост. Един мъдрец от пръстите ще извади много хубави работи, ще направи цял един извор. Едно дете ще държи баща си за пръстите, казва: „Татко, искам да те държа.“ В разбирането има една идея. Знаете ли защо ви е даден умът, защо ви

е дадено сърцето, защо ви е дадена волята? Какво трябва да правите вие?

Сега можем да турим формулата в множествено число: „Бог е любов, Бог е мъдрост, ние сме добро, ние сме истина.“ С тази формула, като идете при някой камък, три деня не сте яли, кажете формулата, вижте какво ще произведе. Може да направите един опит, втори, трети. Направете един опит, да видите как действа формулата. Не очаквайте много. Идете при големия камък, кажете формулата и си идете. Минавате покрай някоя река, произнесете формулата. Минавате покрай някоя гора, произнесете формулата. Видите мечка, произнесете формулата. Видите някой човек, произнесете формулата. Какви ще бъдат резултатите, не му мислете. Като минеш, произнеси формулата.

Защото, когато човек търси своето лично благо, той винаги намира своето лично нещастие. Благото на човека е предвидено. Онзи, който те обича, той е предвидил твоето благо. Ако ти търсиш своето благо, ти търсиш своето нещастие. Ти ако отиваш на гости, той е предвидил. Ако ти отиваш на гости и носиш в торбата своето ядене, то е докачение. Ако отиваш при някой княз и носиш тенджерата в торбата, казваш – не искам да ви правя труд. Не, не, ти ще се облечеш хубаво, нищо няма да вземаш, той е предвидил.

Когато отиваме при Бога, няма да носим нашата правда. Значи носим нашето ядене. Не, хубаво ще се облечеш. Каквото дадат на този банкет, ще ядеш. Свободен ще бъдеш, няма да мислиш за яденето. Дотогава, докато мислим какво ще ядем, как ще живеем, как ще завършим, ние сме роби на условията. Ние сме дошли на едно угощение, един банкет. Дето по някой път трябва да работим, то е, че по някой път трябва да спечелим малко пари да се облечем. И то е предвидено даже. В старо време, като идеш на гости, ще съблечеш дрехите си, ще ти дадат нови. Някой път, като си заминеш, ще ги

вземеш със себе си, някой път ще ги съблечеш. Сега единственото нещо е да поработим да се облечем. Яденето и пиенето е предвидено. Дето мислите за него, то е за вятъра. Като седите при баща си, мислите ли кой ще ви храни? Баща ви не е умрял. Ще превеждате формите.

Смъртен си, тази работа не върви. Ще кажеш: „Бог е любов, Бог е мъдрост, аз съм добро, аз съм истина.“ Не искам да ви приведа един пример. Една формула, която трябва да произнасяте с всичкото почитание. По-хубава формула от тази няма да намерите за сегашния живот. Като оръжие ще я държите. Ако държите оръжието чисто, с него много работи може да направите. Ако държите оръжието заръждясало, ще ви вземат оръжието, някой друг ще го употреби. И вие да ходите без оръжие, без свобода. Защото дотолкоз, доколкото човек е въоръжен, дотолкоз той е свободен. Онзи, който има Бога за любов и за мъдрост и себе си за добро и истина, той е свободен човек. То е свобода. Който така не съзнава, той не е свободен. Това е учението, което се проповядва: свободни да бъдем. Сега мнозина от вас има да се борите.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост. Ние сме Добро, ние сме Истина.

35 лекция, 23 април 1930 г., София, Изгрев

ПОЛОЖИТЕЛНО ЗНАНИЕ[117]

Тайна молитва

Мнозина от вас сте чели 119-ти псалом. Аз ще прочета само началото и края. 22 съгласни букви. Смисълът на всяка една какво означава в себе си. 22 съгласни букви в еврейския език. Гласните букви не са определени какво съдържат. Те са активните сили в природата.

„Блажени, които са непорочни в пътя си.“ Всяко нещо, което започва, отначало е непорочно. Блажен е онзи човек, който излиза така. „Който ходи в закона на Господа, блажени, които пазят свидетелството му и го търсят с все сърце.“ Действително отначало човек търси знанието. После, щом научи, не го търси вече. В началото малките деца имат желание да се учат. Като станат възрастни, туй знание покваря хората. Ако знанието не знаем как да го употребим, то покваря. „Тогава няма да се посрамя.“ Всякога, когато човек се посрамява, значи нарушил нещо. За какво ще се срамува човек? Човек, ако чете псалма, както обикновено четат, и да разбира, което псалмопевецът не е разбирал и на ума не е идвало.

Последната буква. „Да приближи викането ми към тебе, Господи!“ Значи силен човек е, когато във всичкото свое знание и мъдрост, във всичката философия сега викане има на хората към Бога. Бащата, който народил деца, тия деца викат към Господа. Онзи генерал, който води стотици хора в някое сражение, викат към Господа, генералът заповядва: „Подкрепление дайте.“ Като го разбият, хуква да бяга. Мнозина генерали извадили пушки с цветя, с венци. Като ги разбие неприятелят, венците паднат от главата. Като го ранят,

[117] Лекцията е в пълния си необработен вид.

казва, авария стана в живота. Щом като мине страхът, той се укрепи, пак наново започне войната. „... избави ме според словото си.“ Все избавление се иска. Защо един праведен човек ще вика към Господа да го избави. Значи праведният човек не е силен човек, слаб човек е. Значи онзи, който трябва да го избави, е по-силен. Праведният по три пъти се моли на ден да го избави Господ.

Всичките страдания в живота, толкоз пъти съм ви говорил за страданията, защо са страданията? То е метод да се добие онзи мекият елемент. Човек само по естество той носи една якота, една природна грубост носи. Гамата, в която той живее, може да е необходима, но щом влезе в общение с хората, трябва да се предаде известна мекота. За тази мекота трябва да дойдат страданията. Трябва да прави ред отстъпления, докато научи да носи мекия елемент в света, или тъй наречената любов, което Божията любов носи. При тия именно страдания човек добива онова мощното.

Сега мнозина от вас сте силни в онзи принцип, тъй наречения мъжки принцип. Едва ли ще срещнете хора, които да носят мекия принцип в света. Много малка е пропорцията на хората с мекия принцип. Мъже и жени, всички съвременни хора са силни в мъжкия принцип. На много жени сега покълват бради и мустаци. То е развиване на този принцип. Животните, които са така обрасли, са много груби. Най-меките животни, в тях има много голяма грубост. В този мекия принцип страданието трябва да смъкне космите на човека, неговата грубост.

Някои хора се показват много меки, поусмихне се. Но зад усмивката има нещо горчиво, зад погледа седи нещо горчиво и кисело. Ти само да го пипнеш някъде, ще се прояви. То не е в неговото съзнание. Този киселият живот не влиза в неговото съзнание. То е външен дисонанс. Например ти пееш, имаш ключа „сол“, тона „до“. Вие вземате тона „до“ и друг го взема, има дисонанс.

Кой сега е на правата страна, ще се зароди спор. Казвам, какво ще правите, как ще определите? Колко основни трептения има „до“? Най-нискиият тон, който може да чуем, има 16 трептения. „Ла“ има 785 трептения. Тогава колко ще бъде „до“? Но все таки тонът, който се чува, е 16. Кой е следният тон след него и колко трептения има? Следният тон ще има 18 трептения. Имаме числото 12. Дванадесет, то е един резултат. Обаче, щом дойде да го изучаваме, тъй както е в природата, то е произведения от условия. 3x4=12, 2x6=12. Числото 1 е произведение в единия случай от 3 по 4, в другия случай – от 2 по 6.

Сега при обикновения механически процес, да кажем, срещнете трима души, които ви дават по 4 лева, 12 лева. Или срещнете двама души и ви дават по 6 лева, 12 лева. Разликата не е голяма. Но ако туй число, от което е произведено, е динамическо число? Три е число на равновесие. То е пасивно, 4 е активно. Ако синът и бащата работят заедно, какво ще произведат? Или майката и дъщерята, ако работят, какво ще произведат? Две е бабата, 6 е вече внучката. Шест е произведено от 2x3 = 6. Значи във втория пояс 2 е бабата, 6 е един внук. Работата, която бабата и внукът ще произведат, ще бъде ли толкова силна, колкото работата на 3 и 4? Кое число е по-мощно? Туй, което е произведено от 3 по 4 или от 6 по 2?

Във философията на числата има известно отношение. Ако вие не може да приведете във вашата душа вашите мисли, вашите чувства, вашите постъпки, трябва една философия. Вие не сте наблюдавали при какви дни имате хубави чувства. Какви мисли идат, когато слънцето изгрява или когато залязва, или когато е на зенита. Сутрин, когато слънцето изгрява, да допуснем, че вие сте на екватора. В един уравновесен човек слънцето изгрява всякога в 6 часа сутрин. Щом си скръбен, слънцето залязва. Щом станеш радостен, слънцето изгрява. Скръбта е залез, радостта – изгрев. По някой път скръбта е по-малка, когато залязва. Когато изгрява, радостта е по-голяма.

Скръбта може да преведем, това е залезът на слънцето. Изгревът внася едно. Залезът внася друго.

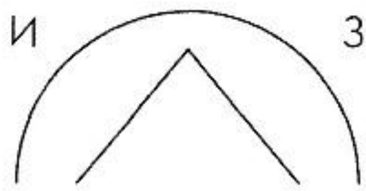

Фиг. 1

Допуснете, че вие се намирате на един планински връх. Влиянието ще бъде различно. Сега това е едно твърдение, но не може да обясните защо, като залязва слънцето, ще има едно влияние, като изгрява – друго. Кои са причините? Представете си сега, че аз внасям в една бутилка мляко, прясно, подквасвам го, внасям малко една промяна. Започвам равномерно да удрям. При колко удара ще извадя маслото в нормално състояние? Да знаете при колко удара ще извадите маслото. След като счукате млякото, това мляко ще мяза ли на предното? Какво е станало с млякото? Пак е прясно мляко, преди половин час е издоено от кравата, очукано и извадено маслото. Човек по някой път мяза на такова чукано мляко. Той е прясно мляко, но е извадено нещо от него.

Много пъти, като говорим за черната ложа, вас ви турят в бутилката и ви чукат, чукат, извадят маслото, вие пак минавате за мляко. Колко пъти човек изгубва своята радост, колко пъти изгубва своето веселие, своето разположение на духа, криво му е. Очукан е той с копаната. Той разправя за любовта. На другия ден срещнеш го, любовта очукана, казва, любовта отиде. Обран е този човек. Кой те обра? Не зная, обран съм. Често ние мязаме на скъперника на Молиер[118], който подава заявление до съда, че е обран. Питат го: „Кой

[118] Молиер, (Жан-Батист Поклен 1622-1673) -сценично име на френския драматург, актьор и режисьор на спектакли. Известен като майстор на комичната сатира и

те обра?“ „Целият свят ме обра, всички.“ „Че как тъй, не може всички.“ Казва: „Всички са ортаци.“ Ние казваме, целият живот е лош, не струва да се живее. Това е молиеровско разсъждение. Всички ме обраха. С такова заключение ние никога не можем да се домогнем до едно знание. Защо се радвам, трябва да зная. И защо скърбя, трябва да зная. Защо обичам, трябва да зная. И защо не обичам, трябва да зная. Трябва да се образува една вътрешна наука. Неразположен си, някой път ти казваш, срещнеш някой, неразположен си. Не е въпросът да се обвиняват хората един други.

Но да ви съпоставя едно друго изяснение. Представете си две магарета, които се обичат. Само за изяснение го давам. Има две магарета, които се обичат. Те имат двама господари. Единият господар тури на едното магаре юлар и другият тури на другото юлар, хванат ги. Най-първо магаретата се срещат, помиришат се. Единият господар тегли магарето и другият тегли другото. Едното казва: „Защо се отдалечаваш?“ „Не зная – казва, – нещо ме тегли.“ „Ами ти защо се отдалечаваш?“ „Не зная – казва, – и мен ме тегли нещо.“ Срещнем някой човек, казва: „Не зная, нещо ме тласка.“ Вдигнат юлара, магарето казва: „Аз съм свободен да вървя в този път.“ Не, теб те теглят. Връщат се двамата господари, след като свършат работата, пущат ги, помиришат се, казват: „Сприятелихме се.“

Ние, съвременните хора, съвременните християни, ако ни изведат в небето, ще бъдем едно посмешище, едно неразбиране на живота. Англичаните казват диклайн. Седи човек огорчен в себе си, мисли как тъй са си позволили да му турят един юлар на главата и да

считан за душата на Комеди Франсез – Френската комедия, която съчетава елементи на италианската Комедия дел арте с неповторимото изящество на френския изказ. Сатирата на Молиер му създава много врагове, сред които Католическата църква (понеже свободно описва религиозното двуличие и лицемерие), представители на определени съсловия, нрави и характери. Сред най-известните му творби са *Влюбеният доктор*, *Смешните преструвани*, *Училище за жени*, *Брак по неволя*, *Тартюф*, *Великолепните влюбени*, *Скъперникът*, *Мнимият болен* и др.

го водят. Ако на един цар турят букаи, завържат му ръцете и краката, казва: „Знаете ли кой съм аз?“ Силен е онзи, когото не са вързали. Щом веднъж те вържат, ти в дадения случай трябва да извадиш една наука за себе си. Трябва да мязаш на Буда. Веднъж направил една погрешка. Винаги неговото съзнание е било будно, но един ден се намерил в добро разположение, легнал под едно дърво да си почине. Него ден го издебнала голямата змия на света, която души хората. Той като спал, увила се около него, усетил той, че ребрата взели да пращят. Като се събудил, той не се борил със змията, но започнал да се смалява. Тя стиска, той се смалява. Изгубил се и се освободил от нея.

Вие, когато змията ви опаше, напъвате се. Буда хич не се напъва, но се смалява. Тази змия е умна. Аз съм ви привеждал и друг път примери. Не мислете, че дяволът е глупец. Той е толкоз умен, че не оставил някой, комуто да не даде урок и не е оставил някой, който го е бил, да не си отмъсти. Няма никой от вас, който да не е тъпкан от дявола. Даже ако се погледате по гърба, ще видите, че има още петна, все някъде е останало някое петно. Може да се зароди въпросът, защо дяволът трябва да ни тъпче. Вие питате защо трябва дяволът да ни тъпче. Кой ви е дал право да вземете един пипер, да го напълните с ориз, да го турите в тенджерата, да го варите, после този тъпкания пипер да го ядете? После кой ви дал право една кокошка да я изтърбушите, да я напълните? Казвате, в реда на нещата е. Щом се отнася до другите, планът е намясто. Щом дойде тъпкането до нас, казваме: „Кой позволи?!“

Тогава можем да извадим един морал. Ако тъпченето в даден случай е нормално, като дойде до нас, ние разбираме същността на това тъпкане в какво седи. Попитай онзи, който знае закона. Никога не влиза в тенджерата и тъпкането. Щом рекат да го тъпчат, него го няма там. Пък който не знае, той ще бъде тъпкан. След като излезе из

тенджерата, той ще носи вече възпоминанието, че е тъпкан. Да кажем, влизате при един ваш приятел, той взима, че ви натъпче. Вие виждали ли сте по някой път приятели как се тъпчат. И приятелки се тъпчат. Аз съм виждал приятелки, които по някой път се хващат за косите. Едната държи за косите, и другата, и тя държи. Не искам да ви обяснявам причината коя е. Причината е толкоз ясна, има своята причина, да си раздрусат главите. След туй се оставят, казва: „Да помниш.“ И двете заминават.

Питам тогава, иде кажете, никаква философия няма. Това е билярд. Двама другари се разтърсят, това е игра на билярд. Там играят с три топки. Той започне с тояжката, удари, хлопне в другата топка, отскочат. Тия топки бяха приятели. Обаче, като се блъснат, отскочат. Питам, виновни ли са топките? И двамата – единият от едната страна, другият от другата, постоянно играят. Ако две приятелки се скарват, значи на билярд играят. И двамата, които играят, прекарват ту от едната страна, ту от другата страна, играят. Всичко е в мир и спокойствие. Ако вие по този начин не можете да прекарате вашите състояния, вие никога не можете да се домогнете до истината и живота. Вие ще дойдете до една философия на песимизъм и веднага ще кажете, че Господ създал света така. Когато две деца играят на къщици по пътя, Господ ли ги създаде? Не, те ги създадоха. Играят на къщици, едното вземе прах, хвърли в очите на другото и другото хвърли прах – и двете деца се върнат опрашени. След туй се намеси майката, казва: „Как тъй твоето дете да взима пръст и да хвърля по главата.“ Другата казва: „Ами твоето дете?“ Насъскат се и бащите, скарат се. Цяла година може да мине така. Заслужава ли за една къщица от прах четирима души да се карат, да вземат участие и толкова време да се разправят.

Но в живота често ние прекарваме при сегашното състояние такива безполезни дни. Има известни състояния, които мязат на

очукани трънища. Ние питаме: „Защо е влязъл трън в краката?“ То не е философия. Казваш: „Кой му дал правото?“ Няма никакъв кодекс да влезе трънът в краката. Вървиш ти по пътя, но не внимаваш какво остава. Вземи малки щипци, да извадиш тръна навън. След туй мястото може да намажеш с нещо и да си вървиш по пътя. Никога не питай коя е причината на тръна, понеже причината на тръна е твоето невнимание. Ти трябваше да погледнеш на това място, където минаваш. Твоите обуща са били слаби, трънът е силен, твоето съзнание ще бъде будно, да не би с мазането на крака да влезе трънът. Ако влезе малък трън, благодари, че не е по-голям. Защо влизат трънините? Както и да философствате, той ще влезе, без да подозирате. Ако даже се образува един съд, вие ще бъдете обвинени, че сте счупили тръна. Ще кажат: „Ти си обрал тръна.“ Ако се тегли на съд, трънът ще спечели делото по закон. Понеже ти си взел част от този трън, всеки, който взима без позволение, е виновен. Затуй по-добре е да спи зло под камък. Нищо не казвай, че те убол, ще се примириш с тръна. С игла ще го чоплиш, ще го извадиш. Питаш ли Господа защо влезе трънът, ще те осъдят. Ти си минал, нарушил си спокойствието на тръна, счупил си един бод – защото всеки трън е телена мрежа. Казва трънът: „Ние имаме военно положение. Хората, които живеят около нас, не са тъй добри. Затова са тия бодли.“ Ти си минал през един бодлив тел. Тогава ще дойде философията, че трънът бил безполезен.

Питам тогава, ако трънът е безполезен, защо Господ го е направил? Не, той е много важен и полезен. Трънът в даден случай е тъй полезен, както една ябълка. Обаче ние в своя си ум сме го направили нещо безполезно. В дадения случай трънът е по-полезен, от него става хубав дарак. После може да се направи дръжка за брадва. От една ябълка или круша, които са деликатни, не може да стане. Трънът за работа влиза. В нас в действителния живот едно чувство от

рода на тръна ще изиграе по-важна роля. Затуй онези хора, които оперират с положителните сили, са по-мощни. Да кажем, един светски човек може да контролира мислите си повече, отколкото един духовен човек. Един много добър човек казва: „Както Господ иска.“ Че ние си даваме много голяма важност – както Господ иска. Ние казваме „както Господ иска“, но ако работите станат, както ние мислим.

Ние имаме за себе си едно много голямо мнение. Ако нещата не станат, както ние мислим, ние се докачаме на провидението. Казва: „Как тъй? Аз по три пъти се молих на ден Господ да не направи това.“ Вчера един ми задава същия въпрос. Аз ще ви кажа как отговарям. На вас ще ви обясня как тъй на грешните хора по някой път върви повече, отколкото на праведниците. Тази работа, дето върви на грешните, то е хафиф работа. Много пъти българите забиват сурови колища и когато годината е влажна, клонищата подкарват. Друг посял дървета, не подкарали. Но аз никога не съм виждал един кол, който подкара, да завърже и да даде плод. Временно само за известно време подкара, израсне, но като напече слънцето, без корен е този кол. Някой път на лошите хора върви толкова, колкото на забитите колци. Казва: „Тръгна работата.“ Колкото на кола е тръгнало. Казва: „Върви на този лош човек.“ Колкото на кола върви. Като погледнеш, все върви напред, но като се мине един месец, всичко клюмнало, изсъхнало.

Трябва да дойдем до положението да имаме истинското знание. Ние често мислим защо природата изменя своите отношения към нас, но никога не мислим защо ние изменяме своето положение. Често ние излизаме навън, имаме желание времето да е хубаво. Като се измени, казваме: „Защо да се измени времето?“ Сега де е погрешката – във времето или в нас? Ама именно като си тръгнал на екскурзия и се е изменило времето, това показва, че времето е

обърнало внимание на вас, дало разпореждания. Ако ти тръгнеш, очакваш хубаво време и то стане толкоз горещо, че ти два-три пъти се изпотиш на деня, времето казва: „От банята си излязъл и си се окъпал.“ Пък ако духа вятър, да ти раздухва космите, ти казваш: „Никой не ме обича, не ме гали, не ме милва.“ Той като задуха, отвсякъде те духа, милва, вдига дрехата, маха я. Това е галене на времето. Казваш: „Много ме разтърси.“ Не, то не бие. То е милувка. Ти искаше да те помилва някой. Ти благодари, че Бог те е помилвал. Кажи: „Много хубава разходка направих.“

Ако така не разсъждавате, никакъв смисъл няма животът. Казвате: „Вятърът ме блъска, изгори лицето ми.“ Така не се говори. Слънцето е на деветдесет и два милиона мили далече. Как може да те изгори слънцето. Ако ти препратиш тази мисъл в космоса, ще ти се смеят. Туй изгаряне никак не е от слънцето. То е от тебе. Изгарянето е нещо друго. Слънцето изтегля лошите неща и когато човек почернее, то е лошото, което излиза от човека. Слънцето го изтегля навън. Ти си почернял. Показва, че има нещо събрано в тялото. Ако се остави за дълго време, ще принесе голямо нещастие. Казваш: „Почерних, понапукаха ми се ръцете.“ Намажи ги с масло. Ако твоето съзнание беше проектирано, ако твоето съзнание беше в хармония със слънцето, хич няма да те изгори. Без да имаш предубеждение, слънцето никога няма да те гори. Кажи: „Поцелуна ме слънцето.“ Ти не казваш, че те целунало слънцето, а че те изгоряло. Право ли е, че слънцето те изгоряло? Кое е право?

Всъщност всички говорят, че слънцето гори. Но тази идея, че слънцето гори, тя не е права. Изгарянето зависи от нашето съзнание. Някой път може да направим опит на силно слънце – да не ви изгори. Трябва да мислите. Щом не мислите, слънцето може да ви изгори. Слънцето може много чудесии да произведе, но тия чудесии произтичат не толкоз от слънцето, но от самата земя. Има известни

лоши влияния, които по някой път самата земя упражнява. Например главоболието не иде от слънцето, изгарянето не иде от слънцето. Този слънчевият удар не иде от слънцето. Щом се намериш в известни вибрации, дисонанс със земята, непременно ще имаш известен удар в главата. Или когато някой тръгне денем, ако не е знаел основните токове, ще трябва да се спрете. Вие, като вървите на разходка, направите една-две крачки, спри се, после пак направи няколко крачки, и пак се спри, докато станеш в хармония, в унисон с това движение. Защото между земята и слънцето има известна хармония. Ние, като тръгваме, не влизаме в хармония със слънцето или със земята, движението не е в хармония с тия частици.

Сега да обясня идеята. Всяка една частица, която е в нашето тяло, тя играе роля като на земята, има всичките качества и свойства на земята. Всяка частица от материята, която е в тялото, най-малката частица, с която ние боравим. Казвам, ако ние не сме в хармония с всичките тия частици, от които земята е образувана, се образува в нас едно бълникане. Следователно вървиш, неразположен си. Вървиш една крачка, неразположен си. Спри се. Вървиш още една крачка, пак си неразположен. Спри се, докато станеш в хармония. Защото ти не мислиш, както трябва, ти не чувстваш, както трябва и ти не постъпваш, както трябва. Тогава, ако не си в хармония, където отиваш, или работата си няма да свършиш, или няма да ти върви. Спри се, една минута може да спаси положението. Може би целия ден да те избави да страдаш.

Това са твърдения, защото, ако на свят извади закона, вие всички ще станете много суеверни. Представете си сега, да влезете в една менажерия, дето има един голям свиреп лъв. Като влезете в клетката – сега законът на доверието, той нищо няма да ви каже. Колко от вас биха влезли? Естествен страх имате, треперите. Може да влезете в клетката на някое животно. Въпреки вашето желание вие ще се

намерите в едно голямо противоречие със себе си. Туй, което става в природата, става и в нас. Веднага ние туряме в менажерията една голяма опасност. И веднага изгубите присъствие на духа. За малки работи губим присъствие на духа.

Та именно в този път, в който вървите, трябва да изучавате закона на живота. За да живееш, съзнанието трябва да бъде будно. Тогава всичките онези дисхармонични условия трябва да ги отбягваш. Който живее в своето съзнание, той може да знае. Аз по някой път по барометъра познавам какво ще бъде времето. виждам, барометърът спада. Аз вярвам, но той сам не вярва. Значи онова същество, което направило барометъра, чрез него говори. Тогава може да установим една връзка на съзнанието. Онзи, който направил барометъра, може онзи, който направил барометъра на земята, да не е буден, но онова същество, което води атмосферните промени на времето – защото в невидимия свят има едно същество, което ръководи промените в атмосферата, всички промени стават по негово разпореждане.

Следователно, щом спада барометърът, аз по телефона го питам: „Моля, какви са вашите разпореждания за днес?“ Казва, ще духа южен вятър, после северен вятър, после ще има такива облаци, ще има бури, ще има дъжд. Казвам: „Какво количество ще падне?“ Няма да нагласявам времето според мене. След като попитам може ли това да се отложи, казват: „Не може.“ Тогава аз взимам дрехи, обличам се, приготвям се за дъжд. Вие сега казвате: „Да може и ние да питаме.“ Че по телефона да ви кажат. Вие веднага ще кажете: „Не може ли да се отложи?“ Въпреки че аз зная, че ще вали дъжд, аз оставям да стане, както е наредено. Аз зная, че ако спра вятъра, после ще платя глоба. Тогава ще мязаме на онзи романски свещеник, който качил се на трена и като погледнал през прозореца, паднала му капата. Той

дръпнал сигнала, спрял трена. Защо? За една попска капа. После го глобяват.

Казвам, ние сме пред ония положения общи в живота, за да изучаваме себе си. Ние сме дошли да изучаваме само анормалните, лошите страни. Има една красива страна да се изучават човешките мисли, човешките чувства и човешките действия в тяхното нормално състояние, при какви условия и защо идат тия мисли. По някой път, като дойдат, не можем да дадем оценка. Някой път казваме, че някои мисли са лоши. Мислите, които за вас са лоши, за нас са добри. Чувствата, които за вас са лоши, за други са добри. Ние нямаме още мярка кое е добро и кое е лошо. Когато дойдем до същинската мярка да познаваме де е доброто и де е злото, то е друг въпрос. Но да познаваш доброто и злото като основни мерки. Трябва да се изучава, за да може човек нормално да расте, от невидимия свят да му разкрият законите на числата. Вие тръгвате по правия път. Аз написвам числото 12 във втора степен – 122, – това е една формула. Може да минете, но ако не знаете, не може да минете. Ако вие не разбирате това число, вие много ще страдате, на общо основание. Вие ще мязате на онзи герой, който изклал 12 души. Като заклал последния, турил ножа в ножницата, но той ръждясал и като дошъл тринадесетият, не могъл да извади ножа от ножницата. При дванайсетте ще извадиш, може да извадите ножа, но някой път може да ръждяса кръвта в ножницата. Тогава вие ще понесете резултата.

Казвам, при тия малките невнимания много пъти изгубват сражението по единствената причина, че сме невнимателни. Всякога човек трябва да бъде внимателен. Не че може да сте постъпили зле, защото страданието може да дойде и при хубавите работи. След като сте яли тридесет хапки, да кажем, туриш още една хапка, веднага това хубавото състояние се превърне. Едно приятно чувство се изисква. Мен ми разправяше един господин. Една вечер имал прекрасно

състояние, въодушевен в третото небе, един приятел му донесъл една краставица, турил я в млякото, турил и малко вода и вечерял към девет часа вечерта. Изял цялата купа, но вечерта сънува, че отива в едно подземие, пъшка, мъчи се, събужда се, стомахът му тупа, цялата нощ се върти, бъхти. Краставицата не може да се мели. Цялата нощ се чувства отпаднал, сърцето му бие особено, бута пулса – не бие равномерно, ритмично, казва си: „Друг път краставица в десет часа не ям."

Краставица вечер не се яде. Тя се яде по обяд. Ако искате краставицата да е приятелка, сутрин ще ядете, към обяд – от десет до дванадесет часа е отлична. Онези от вас, които сте неврастеници, неуравновесени, краставица яжте. Отлично действа. Но ядеш ли вечер в десет часа, ще се разболееш. Краставицата е лечебно средство за уравновесяване на известни човешки енергии, но ако я ядете навреме. Ако я ядете без време, ще произведе болезнено състояние. Благодарение че този господин се е отървал от явна смърт. Краставицата може да те свърже с известен род енергии и да спре сърцето.

Сега, ако е за ядене, вечерно време, след като залезе слънцето, нищо не яжте. Малко вода пийте. Много ядене вечерно време е вредно. Цялата съвременна култура – и в Америка, навсякъде, всичките хора все късно ядат и затова боледуват. На тия цивилизовани глави не им дошло наум да не ядат късно. И в Америка всички късно ядат. Стомахът им е развален и повечето от тях страдат от дисперсия на стомаха.

Сега ние пренасяме. Като дойдем до религиозните хора, често и те във вярването страдат от дисперсия. Има опасност и ти, като изучаваш духовната наука, и ти да страдаш. Искат всичките хора да бъдат чисти и святи. Ти нямаш представа какво значи свят човек. Святият човек няма никакъв външен изглед. Святия човек ще го

видиш, че е един обикновен човек. Той е толкоз обикновен. Като го срещнете, ще се поусмихнеш, той е толкоз естествен, толкоз доволен. Той ще се извини. Святият човек знае какво яде. Той никога не казва: „Аз това не ям." Казва: „Извинете, аз сега ядох. Много ви благодаря. Ще взема от хляба, колкото да опитам от яденето." Не трябва да взема участие. Понеже този святият човек, като дойде вкъщи, той няма да се взира, той ще се занимава със съвсем друга работа. Че имате раздор, каква е жена ви, казва: „Много добре живеят." Ти очакваш да каже нещо друго. Казва: „Много добра жена имаш. Като нея не съм виждал." После жената пита. И мъжът е много добър. Казва: „Този вашият мъж много ми се харесва, той на светия мяза. Децата са отлични, такива деца не съм виждал." Като излезе светията, ти мислиш, че се смее, пък той човекът така мисли, всичко хубаво вижда с очите си, не вижда нищо лошо. Казва: „Господ да ги благослови. – Казва: – Имат известни мъчнотии, но без мъчнотии не може животът. – Казва: – Господ да им даде своето благословение." И си заминава.

Ако ние не се научим като този светия така да разсъждаваме, ние ще имаме резултати, от които няма да бъдем доволни. Някой път седите в един и същ клас. Защото в природата може да седите в два обратни пътя. Казва, правия път. Правият път си има отклонения. Тесният път си има свои отклонения. Много специфично преминава тесният път вечерно време. То е придобиване на две различни опитности. Ако някой от вас би минал по този път, по който Христос говори, вие ще видите какво разнообразие е. Той е най-разнообразен път. Тесният път е разнообразен път. Широкият път е еднообразен, блъсканица на хора, всички вървят, няма нищо красиво. В този тесен път има голямо разнообразие. Ти се занимаваш със себе си да видиш различните Божествени постъпки. В този тесен път може да видиш какво нещо е животът: къде си бил, защо си дошъл и как трябва да живееш на земята. Тесният път е красивият път. Тъй както го

разбират, някои мислят, че това е път на страдание. Има път на мъчнотии. Трябва много да се учи в този път. Ще учиш. Може би по десет часа ще се занимаваш да разрешиш една задача. Но той е един от най-красивите пътища.

Колко прави, като се умножи 12 на себе си? $12^2 = 144 = 9$.

Ако умножите 9 с кое да е число, какъв е резултатът? Винаги сборът на цифрите дава 9.

2x9 = 18 = 9;

3x9 = 27 = 9;

4x9 = 36 = 9;

5x9 = 45 = 9;

6x9 = 54 = 9;

7x9 = 63 = 9;

8x9 = 72 = 9;

9x9 = 81 = 9.

Ако умножите 144x9 = 1296 = 18 = 9.

Законът е следният. Благоприятните условия всякога дават добри резултати. Или разумните условия всякога дават добри резултати. Неразумните условия дават лоши условия. Ако вие сте земеделец, закъснеете да сеете нивата, понеже времето за сеене е определено, ако се прескочи, времето е изгубено. Онези, които разбират, не сеят тези семена, които трябва да сеят. Ако се прескочи времето, не сеят. Например, ако сеете лятно време зимница на нивата си.

В живота има някои отношения, които стават само при известни условия. Трябва да разбирате условията. Някои от вас не може да бъдат богати, понеже са родени в такава зодия, когато човек богат не може да стане. Каквото и да правите, богат човек няма да станете, понеже вие сте родени при условия на беднотия, вие не може да

измените тия условия, тия съчетания. Някои от вас сте родени при други условия и без да искате, богатството ще дойде при вас. Някой богат чичо ще остави наследство. На някои от вас баща ви ще остави дълг, нищо не оставя, но дълг трябва да плащате. Казва, какъв ще бъде късметът? Късметът ще бъде, ще носите раница, богат няма да бъдете, сух хляб ще ядете. Докога? Докато Йосиф[119] беше в затвора, страданията продължаваха. Докато изкупи своята карма, лежа в затвора две години. Влезе в затвора, след това беше турен от съдбата в други условия. Той имаше красива зодия.

Трябва да разбирате законите, да минавате от едно състояние в друго. Но за да минете в едно красиво състояние, непременно трябва да минете една граница на големи противоречия в живота. След това настава друга фаза в живота. Един живот трябва да се смени с друг, за да се сменят условията. Или казано на окултен език, ти, ако искаш да смениш своята съдба, ти трябва да се родиш. Казва, втори път може ли да се родиш? Ако може да се родиш, може да измениш съдбата си. Ако не може да се родиш, не може да измениш съдбата си. Ще останеш ли със същата стара съдба, ще се мъчиш, ще падаш, ще ставаш, каквото предскажеш, нищо няма да стане.

Сега какво разбрахте? Ние не свеждаме работите към личния живот, но към законите, които Бог е турил, по които закони трябва да вървите. Защото моето желание е да ви доведа до една фаза да се родите изново. Ако вие не може да се родите, беднотията ще върви след вас, грехът, страданието, мъчението ще вървят след вас. Ако се

---

[119] **Йосиф –** библейски персонаж от Стария завет, един от дванадесетте синове на патриарх Яков; животът му е описан в Битие, 37-50. Намразен от своите братя заради любовта на баща им към него и заради ясновидските му дарби, Йосиф е продаден като роб в Египет, където благодарение на способностите си успява да се издигне до званието „пръв след фараона“ и да придобие огромно влияние. По време на неплодородните години среща братята си, дошли в Египет за помощ, и се помирява с тях. Историята на Йосиф е катализатор за създаване на много художествени произведения (напр. четирилогията *Йосиф и неговите братя* на немския писател Томас Ман).

родите, всичко това ще остане, както змията, когато съблича кожата си. Ще се съблечете, и от това нищо няма да остане. Не се ли съблечете, ще имате стария живот. Някой от вас ще каже: „Не съм ли роден?“ Ако ме пита „роден ли съм“, аз нищо няма да кажа. Трябва ли аз да ви питам живея ли аз, или не? Ако попитам: „Как мислите, аз живея или не?“ Аз зная. Или вие да ме питате: „Роден ли съм аз втори път?“ Вие сами трябва да го знаете. Някои от вас сте заченати, обаче може да бъдете пометнати. Девет месеца ще седите при неблагоприятните условия в утробата на майката. Христос трябваше три деня да седи в утробата на земята. Най-малко девет месеца ще бъдете поставени при неблагоприятните условия. След туй, ако майка ви е много разумна, може да ви роди, както трябва. Ако не е разумна, може да направи погрешка, да ви пометне. Може да бъдете пометнати. Когато се зачеваш, да се молиш да те пазят от невидимия свят, за да не те пометнат.

Защо трябва да се молиш? Когато се кача на един файтон, ще се моля файтонджията да не ме преметне. Всеки един от вас трябва да знае какво нещо е помятане. Из прозорец може да излезе навън, из файтона може да бъдеш изхвърлен. Навсякъде се моли. Казва, помоли се. Но в молитвата има тайни, да знаеш как да се молиш. На един човек може да кажеш сто думи, и той да не те послуша, но може една дума да кажеш и ако знаеш как да я кажеш, ще те послуша. Тази дума ще свърши работата на стоте думи. Ти съкращаваш на една дума.

Христос казва: „Не мислете, че в многото говорене ще бъдете послушани.“ Ще кажеш една дума. Спри се. Тя ще произведе същите резултати, отколкото три деня да се молиш. Може едно повдигане на твоя ум да произведе същите резултати, но трябва да знаеш да вървиш по законите на мъдростта, по законите на любовта, по законите на истината, на доброто. Работиш ли така, целият разумен свят е с тебе. Щом повдигнеш ума си, някой ангел веднага ще дойде,

ще се усмихне. Ангелите обичат да посещават хората, които вървят по пътя на любовта. Сега вие мислите, че отвън ще бъде. Не седи във външността. Че ангелът ще бъде красив, когато дойде някой при вас – не какви са дрехите, но какво той носи за тебе, какво той може да ти даде – то е хубавото. Каква е местността на един извор? Може да бъде много красива, но важно е каква е водата, която извира. Ако тази вода е хубава, то е важно.

Всеки един човек за нас е важен, какъв е неговият живот, туй, което изтича, туй, което донася полза. Онзи ангел, който може да бъде при нас, може да произведе такова впечатление, както Елифас Леви, който се е занимавал със спиритизъм. Извикал един от древните мъдреци, занимавал се с бялата магия, произвел един резултат. Като дошъл този мъдрец, погледнал го Елифас Леви, не могъл да издържи този поглед, паднал на гърба си. Когато дойде един ангел, не може да издържите. Единственото нещо – ще го погледнете, казвате: „Видях един ангел." Ангелът какво отношение има? какво от туй, че си видял един ангел? Казва: „Видях царя, видях царицата, видях еди-кой си банкерин, видях парите му." Онова положителното, малкото благословение е за предпочитане, отколкото много, в което няма, никакво благословение няма.

Първото нещо – ще проучвате. Като станеш сутрин, не си разположен, извади часа си, виж слънцето къде е. Онези от вас, които се занимават с геометрия, може геометрически да си начертаят. Когато вечер се събудите, да видите какво е падането на слънчевите лъчи, как падат. Ще си съставите една фигура, ще видите квадрат ли е, или триъгълник. Онези, които не разбират, нека се учат от другите, които знаят повече.

Сега мнозина от вас обичате обобщенията, казвате: „Аз зная това – Бог е любов." Единствената неразбрана дума е „Бог е любов, Бог е мъдрост". Знаеш ли каква е Божията любов и Божията мъдрост,

резултатите какви са? Какво значи, че Бог е любов? Живот, който имам в мене, душата, духът, те са плод на Божията любов. Условията, при които живея, те са резултат на Божията мъдрост. Аз не може да разбера кое заставило Бога да влива тия неща в мене, защо ме е създал, защо пълни моята глава с тия мисли, тия чувства и тия действия. Аз не може да зная. Ако ме попита, не го зная. Зная едно. Че всичко, което ми е дал, аз не съм направил нищо. Зная, че нося една торба със злато, но защо ми е дадена, не зная. Обаче, като дойде торбата, снема, открия. Аз нося свещената книга. Когато дойде онзи мъдрец, вземе книгата, започне да ми чете. Ние още не сме отворили книгата на живота, да четем. Сега надписа прочитаме, печат ѝ туряме, като дойде, като дойде онзи мъдрец, който написал книгата, той ще чете.

Казват, да влезе духът в нас. То е детинско схващане. Духът в нас не може да влезе. Влизането, то е много механическо разбиране. Ти влизаш вкъщи. Щом влезеш вкъщи, то е буквата на нещата. Представете си някой човек, който никога не влиза вкъщи, дойде един, казва: „Заповядайте!" Казват, влиза вкъщи, влиза в църквата. Богомилите не са влизали в църквите, понеже мислили, че са от дявола направени. Богомилите никога в църква не влизали. Идея имат в тяхното съзнание. В градежа една къща е опсувана, тя е опетнена и църквата също е опсувана, тя е нечиста. Дрехата, която е направена, и тя е опсувана.

Та казвам, като дойдете до истинската наука, спрете се и ще си направите една дреха чиста, да е направена в един свят, дето всичко е чисто. Една дреха донасят в невидимия свят – ще бъде чиста, ще бъдат турени всички хубави чувства. Като облечеш, ще почувстваш като арфа, която пее. Има един инструмент, който, като се тури във въздуха, той сам свири. Ако така дрехата не е направена, ние усещаме токовете, влиянията, които идат.

Сега целият живот е в дисхармония от нашето неразбиране. Аз например се учудвам, има приятели, които от десет години не може да разберат, казват – тази работа не върви. Още не мога да разбера защо не им върви. Казвам, всичките мухи в моята стая още не са разбрали и ходят по прозорците да излязат. Не може да разбера защо не излизат от стаята отвън. Някой ще каже, много ги обича Учителят, по цял ден седят при него. Аз никак не ги обичам, затворени са те.

Не влизай там, дето има прозорци, дето може да те затворят някои хора, не влизай. Никога не приемай условия, в които ти може да бъдеш ограничен. Каквато и да е мисъл, каквото и да е желание, щом пожелаеш, ако в туй желание има известно задължение, ти се обвързваш. Някой казва: „Свободен съм." Щом имаш желания в себе си, ти си вързан. Ако туй желание, което съществува в тебе, то е, без да те задължава, ти си свободен.

Казваш: „Дай ми сто лева." Дръж ги за мене, нека седят във вас. То е вече ангажиране. Нека седят парите, то не е оправдание, хич няма да кажеш: „Да си ги взел." Ще кажеш: „Не оставяйте в мене парите, понеже нямам кесия да ги държа. Често ние се ангажираме с ненужни мисли, с ненужни желания, които после донасят цели страдания. Трябва да се освободим от вярвания, които за нас са непотребни.

Някой ще каже – нещо по-съществено. Ако аз построя една къща на триъгълник, как бихте живели вътре, как бихте живели в триъгълника? Щеше да ви стане много тясно. Триъгълникът е хубава емблема, но ако построиш къща на триъгълника, ще си създадеш нещастие. Туй, което е идейно в ума, не е идейно на физическото поле. Следователно този триъгълник непременно трябва да турите тази крива линия, за да измените влиянията. Но за да прекарате движението, да го направите хармоничен, трябва да разбирате качествата и свойствата на материята, с която трябва да работите. Или

трябва да разбирате законите на вашата мисъл, вашето сърце, или трябва да разбирате ритмуса на малкия мозък, ритмуса на вашето сърце, хода на артериалната кръв, обращението на венозната кръв. Във всеки даден случай трябва да разбирате температурата на вашата кръв, какъв примес има, каква е чистотата ѝ, после трябва да разбирате какъв цвят е, в каква степен цветът е. Всеки трябва да знае какъв е цветът на кръвта. Ако вие нямате ясна представа, ще се спреш в ума си, ще видите в съзнанието какъв цвят има и по нея ще съдите какво е вашето съзнание. Всеки един примес виждам ясно в кръвта си. Ако имам дефект, виждам ясно в кръвта едно петно, което се движи. Това са болезнени състояния, черни петна, които виждам в кръвта. След туй трябва да работя дълго време, докато ги запаля тия черни петна да станат бели петна. Някой път виждате в очите черни точки. Всичките точки трябва да запалиш, да изгориш, след туй да я превърнеш на червен цвят, пак да я поставиш в кръвта, да може да я използваш.

Казвам, ако влезете в една практическа школа на живота, ще има много да работите. Сега казвате: „Какво каза Учителят?“ Кръвта трябва да има червен цвят. Това не е знание. Какво каза Учителят? Трябва да бъдем добри. Това не е знание. Трябва да бъдем красиви. Да бъда красив, да стана красив, да разбирам красотата, да мога да я придобия. Това вече е знание. Че това е най-хубавото. Как ще образувате добродетелта във вас? Аз не смея. Има една формула, не може да ви я дам. Ти не може да бъдеш добър, ако не си роден. Нищо повече.

Една мъртва материя, за да може да премине от своето състояние, непременно трябва да се роди. Значи трябва да дойде едно разумно същество, което трябва да възприеме тази материя, да внесе от своя живот в нея. Мъртвата материя е изгубила от живота си. Следователно тя се нуждае от нов живот. Ако мъртвата материя в себе си не може да придобие живота, тази материя ще произведе един

дисонанс. Всичкото ни усилие е да минем от смъртта в живота. Значи тази материя, която е турила първичния живот, да можем чрез знанието, което имаме, да повдигнем, да преобразим цялото си тяло.

Бог е Любов, Бог е Мъдрост. Аз съм Добро, аз съм Истина.

36 лекция, 30 април 1930 г., София, Изгрев

ПРЕТРЪПВАНЕ И ПРИТЪПЯВАНЕ[120]

Тайна молитва

Размишление.

Някой път в психологията на хората настава едно състояние на претръпване. Ако повторите много пъти една постъпка, едно чувство, една мисъл, едно и също действие произвежда отъпяване. Значи има известно добро. Най-първо вие ядете, вземете една хапка, после вземете втора, трета, четвърта, пета, шеста – дойдете до върха, когато тия постъпки влияят върху вашата нервна система, но след туй настава едно претръпване. Претръпването всякога показва, че вие сте дошли до нормата и сте заминали. Трябва да се спрете, да вземете друго направление.

Природата не разбира, че правият път е правата линия. В природата такъв път не съществува. Какво подразбирате под думата „прав път“? Или под думата „схващане“ или „понятие“? Понятието за любовта или схващането за любовта какво е, какво обяснява? Когато някой влезе в някоя бакалница, какво може да направи, зависи от кесията, от средствата, с които разполага. Но това са прости понятия за живота. Докато имаме взимане-даване с бакалина, нищо не се постига. То са прости физически отношения. Дойдете до ония схващания за любовта. Казваме, да се обичаме. Но разбирате ли любовта, какво в нейните тънки прояви. Казва, да свирим. Ще вземете един инструмент, направен от четири струни, лък. Външните отношения са едни, а вътрешното схващане – друго.

Казвам сега, кой е бил онзи гений, който в български език създал думата „понятие“ и в английски език думата „conception“, няколко

[120] Лекцията е в пълния си необработен вид.

значения има то. Има известни идеи да прекараме, които, също както когато един човек създал един инструмент. Ако имаш една цигулка, да кажем, това е цигулка. Който разбира цигулката, това е цигулка, но се нарича и виола. Защо я наричат и виола? Каква идея имал онзи, който направил виолата? Този българин, който направил тази цигулка, той нямал понятие за виола. Направил я според своето разбиране донякъде и я кръстил виола. Разбира се, сега каква идея го е ръководила? Този българин не е разбирал толкоз от техника. Той имал природно схващане доста сполучливо. Цигулка, която свири на дебело. Защо цигулката свири на тънко? От тази има някои, които свирят още по-дебело, има чело, има и най-дебело – контрабаса. Онзи, който създал челото, онзи, който създал контрабаса, онзи, който създал виолата, той има идея в музиката, в хармонията на музиката, не само да са изрази на звуците, съчетание на звуците в разни състояния, в разни полета. Всеки тон има свое поле, за да може да се развие.

Казвам, когато ние говорим за музика, казва: да пеем. Най-първо, всичко в природата започва с пеене. Механическа страна има пеенето. Може да пееш, но пеенето има едно възпитателно значение. Всяко движение съдържа известно понятие в себе си, една придобивка. Да кажем, вземе един портокал. Във вас се зароди желание да извадите сока от този портокал, стиснете го. Защо? Имате една идея. Питам, между портокала и вас какво има? Портокалът може да пита: „Какво съм ви направил?“ Казваш: „Идея имам.“ „Каква идея?“ „Ще видиш.“ Натиснете, докато падне този сок в чашата, извадите семенцата, турите малко захар, обърквате, правите някакъв опит. Веднъж, дваж, изпиете течността. След като опитате течността, какво ще постигнете? Изпиеш тази чаша. Казваш, отличен е този сок. Казва, какво постигна? Нищо не си постигнал. Нищо не съм постигнал, нямам резултати, не знам какво. Но, разбира се, постигнал

съм нещо. Но тъй да се обясни, трябва ред схващания, понятия, за да добием вдъхновението вътре, в което движенията са вечни.

Ако вземете една кибритена клечка, запалите я в края, ще произведе един пожар и в крайния ѝ предел ще се опита силата на тази кибритена клечка, какво може да произведе. Самата клечка е нищожна, но тя може да произведе един голям резултат. Казват, че тия резултати са опасни, значи вредни резултати. Сега вие пиете тази чаша с портокалов сок, ще произведе един резултат. След колко време ще произведе същия резултат? При сегашните условия може да знаем, ако тази чаша е пълна с отрова, лекарите може да определят след колко време ще произведе едно болезнено състояние, конвулсии. Ако изпие една чаша отрова, може да се определи приблизително след колко време ще настъпи смъртният момент. Смъртният момент ще настъпи, когато отровата ще покаже своето най-високо влияние и лиши човека от живот. Човек ще мине от едно състояние в друго.

Сега това са само обяснения. Имате известна религиозна идея. Какво разбираме под думата „религиозна идея“? Религиозната идея спада към чувствата, защото религиозният живот е чувствен живот. Там, дето няма чувства, няма религия. Чувствата вземат голяма роля в религията, умът после взима участие. Не вземе ли умът участие, чувствата имат свойство да се сгъстяват. Тогава атмосферата натежее, стане гъста. Туй всички го знаете. Казвате, и най-веселият човек щом влезе в областта на любовта или щом влезете в духовния свят, има опасност вече да станат всички промени вътре – и хубави, и лоши промени. От нашето гледище кое е лошо? Всъщност какъв е светът на чувстванията, никой не знае. Но ние, щом влезем вътре, започваме да ритаме оттук-оттам, след туй всеки един от вас, който е влязъл вътре, все ще измени нещо. Върви някой, маха ръката си напред-назад, някой може да въздиша.

Сега, че какво има в пъшкането? Диша човекът, но в дишането седи една идея. Желанието, което той има, не е постигнато. Да кажем, вземете онзи ловец, и той има идея, носи пушката. В ума му седи заекът неопечен, хрътката го следи, той, като гръмне и не го убие, съжалява. Като че се откъсва нещо от сърцето му, съжалява, че не го убил. Обикновено в турско време ще въздъхне, ще изпъшка или ще изпсува. Като пренесете това и в духовния свят, е вярно. Аз виждам хора, въоръжени със своите пушки. Защото всеки, който иска да вземе нещо, той е въоръжен. Ако ти в една бакалница с една кана бръкнеш в неговия варел, извадиш масло – този бърка, онзи бърка – какво ще остане за бакалина? Ако бъркате според неговите правила, оставите нещо – добре. Но ако бъркате, без да оставяте, на вас е добре, но на бакалина не е добре.

Вие влизате в природата, казвате, Господ създал света и е турил известен ред на нещата. Когато вие влезете в една бакалница, там има известни правила, които трябва да пазите. Когато влезете в религиозния живот, и той си има известни правила. Когато влезете в ония психологически отношения на човека, в неговата възвишена мисъл, и там си има правила, които трябва да спазвате. Най-първо, ако не се научите да спазвате законите, няма да имате никакви постижения, ще имате обикновени постижения.

Да кажем, че някой човек е религиозен. В какво седи религиозността? Виждате, този религиозен човек ще коленичи, ще вдигне ръце отвън. Но знаете ли вие началото на онзи живот? Религиозните хора са започвали с правила, имало е музика, танци. Вие трябваше да се наредите на едно колело. Един ще свири, вие ще започнеше да се движите. След известно време вашето положение няма да бъде такова. Дервишите така играят. Дервишите са едно изопачаване. Игрите са били много ритмични.

Всяка идея, която вие искате да постигнете, всяко едно чувство, то си има известен ход, известни линии на движение. Ако знаете тази линия на движение, вие може да постигнете това чувство. Тъй както градинарят, ако разбира законите на дървото, знае всеки един клон как се развива. В чувствения свят е същото. И чувствата зреят, и те имат свои плодове. Плодът на едно чувство е онова хубаво разположение, което може да добиеш.

Казвам, при сегашното състояние, когато се казва, че трябва да се работи над себе си, настава една работа. Вие слушате и казвате: „Ние знаем." Знанието е вече търговия. Вие сте натрупали стоката. Да кажем, че вашите складове са пълни. Трябва тази стока да се преведе, да се превърне в звонкови монети. Ако сте техник, онази природна сила трябва да се впрегне на работа. Ако силата, която се образува, да кажем, силата на Софийското поле, може да се превърне на електричество, да осветлява, да се ползват хората. Ако вие не може да впрегнете това, което сте придобили, ако вие не може да впрегнете вашата мисъл на работа, за да се ползва животът, какво ще постигнете? Не казвам, че не се ползва, но как?

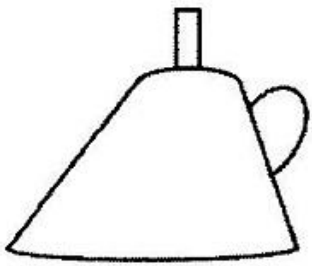

Фиг. 1

Най-първо българите имаха едни малки газеничета. Сутрин, като станеш, носът е пълен със сажди, дълго време трябва да се кашляш, да се чистиш. Ако в религиозно отношение имате такова газениче, много ли светлина имате? Аз виждам мнозина с такива

газеничета. То е схващане. Щом си недоволен, това е газениче. Но това са положения във фигури. Когато едно понятие не е правилно разбрано, тъй както в природата, то произвежда едно дисхармонично чувство. Има едно състояние на мисълта – ти не можеш да мислиш, нямаш импулс за работа. Няма нещо, което да те освежи, да те накара да работиш. Неразположен си, всичко ти е криво, хората ги виждаш лоши, казваш, този свят не струва да се живее. За тебе това е вярно. Че не струва да се живее, в много ограничен смисъл, не си струва да се живее в такова разбиране.

Казвам, при това положение, в което се намирате, трябва да се даде ход на вашето разбиране, туй, което искате да разберете. Някой път искате да го предадете на хората. Искате да предадете вашето разбиране, да се обърнат хората. При сегашното разбиране искате да обърнете всичките хора. Ако всичките хора се обърнат и започнат да мислят като вас, какво щеше да се постигне? Нищо няма да се постигне. Тъй както вие разбирате, ако всичките хора разбират, нищо не се постига. Това още не е разбиране. Идеята е във всинца ви да се предаде онзи импулс, вътрешният импулс на онази природа, която работи в цялата вечност. Има нещо изработено, какви са вашите схващания, вие се въздържайте. Оставете вашите лични схващания само за себе си, докато имате нещо определено. Някой път вие може да мислите, че сте много добри. Опитайте вашата добродетел докъде се простира. Добрият човек, който се самовлада, той трябва при всичките условия да остане верен на себе си. Верен на себе си значи външният свят да не може да отвлече ума ти.

Ще ви дам един пример. Отива един ученик при един от великите учители на Индия да иска да го научи на великата тайна на природата. Пратил го да направи един опит. Казал му да удари една плесница на един военен, на друг един религиозен човек, който се моли, и на един адепт. Казва: „Ще идеш, ще удариш на тримата по

една плесница.“ Отива той и като ударил на военния една плесница, онзи му ударил две. Отишъл при ходжата, който се молел, ударил му една плесница, онзи се повдигнал, искал да го удари, но се въздържал. Отива при адепта, ударил му и на него една плесница. Той стоял като мъртъв, нищо не усетил, като че нищо не усетил. Толкоз бил зает в своята работа, толкоз погълнат от своите мисли, че никакви впечатления от външния свят не увличали неговия ум. Ако една плесница може да го отклони от неговата работа, какво е неговото вдълбочаване? Връща се ученикът при учителя си и казва: „Опасна работа е. При военния отидох и му ударих една плесница, той ми удари две. Отидох при религиозния човек, той само повдигна ръката си, но не ме удари. А третият, адептът, той даже не ме усети, че го ударих.“ Учителят му казва: „Военният, той е по закона на природата. В природата, като направиш едно престъпление, ще ти направят две. Второто положение е чувствата, ще те турят наред. За третото положение, когато говорим за любовта, разбираме едно състояние да те не смущава нищо от тоя свят. Дотогава, докато се смущаваш от отношенията с хората, ти не си в областта на любовта. Щом влезеш в областта на любовта, всичките отношения на хората не ти правят впечатление. Ти си толкова повдигнат, че не им обръщаш внимание. Казва, как може да обърнете внимание, той е горе, той не може да бъде в тия висини, той не може да се занимава с тия въпроси.“

Казвам сега, че религиозните общества са започнали с музика. Имате ли вие понятие как са започвали старите хора своите религиозни танци. Вие казвате, че нас не ни интересува. Прави сте. Що ви интересува старото изкуство на яденето? Техните песни, както са били, то е изражение на тях. Аз съм превел една източна песен, тя е древна. (*Учителят свири.*) Всяка една музика, то е едно движение. Ако ти не знаеш туй движение, ти не може да разбереш и тона. Всеки тон

в природата има съответстващо движение. Ти не може да се настроиш религиозно, ако нямаш антена. За да бъдеш в правата смисъл религиозен, ти трябва да разбираш всичките тия движения. Ако ти не може да ги разбереш и да ги привлечеш към себе си, ти няма да имаш съответстващо понятие, няма да се открият тия духовни картини.

Духовният свят е свят на образи. Ако не може да се поставиш в едно отношение да оценяваш образите, ти не може да чувстваш. Всякога в сегашно общество кои приятели се свързват, кои приятели се разбират? Да кажем, имате един приятел. Какво ви интересува във вашия приятел? Вие не сте си давали отчет кое във вашия приятел ви интересува. Като го видите, обичате го. Но да обясним нещата. Ние не може да обясним какво нещо е приятелят. Но в присъствието на вашия приятел вие може да чувствате и да мислите, и да говорите. Или най-първо, като говори приятелят ви, всичките тревоги, които имате, ги забравяте. Като дойде един ваш приятел, всичките тревоги изчезват. Тъй както онзи, който седи в гората, гладувал е, дойде онзи, който носи пълна торба с хляб и провизии, веднага изчезват смущенията на този човек.

Сега и в религиозно отношение се смущаваме. Липсва ни нещо. Тази липса трябва да се допълни. Сега на вас ако дам този образец, при сегашните ваши понятия, ако ви кажа как са играли, са правили своите религиозни танци, какви са били техните религиозни схващания, какво ще ви ползва вас, кажете ми. Ако вие в себе си не може да направите същите танци, законът е същият – тогава по този начин, сега по друг начин. Ако вие тъй хармонично не може да чувствате и да мислите, пак няма да произведете ония резултати, които искате. Дълго време като се движат, веднага със своите танци те привличат тия сили от невидимия свят в своя организъм. След като вече цялото това общество се настроява, след като излязат, стават обикновени.

Човек, като влезе в едно религиозно общество, ако се стопи в тази атмосфера, с него ще стане една обнова. Обновата става тъй, както когато идеш в планината, от чистия въздух, от светлината или от топлината. Ти значи ще се претопиш в тази атмосфера на религиозен живот. Онова схващане, да мислим, че религиозният живот е известни постъпки, не е право. Постъпките още не означават религиозния живот. То е непреривното онова, което се втича в човека, което повдига човешката душа, което повдига човека, дава радост и веселие. То е религия.

Ако кажем… (*Учителят свири и пее.*) Какво означава това? Ако вие вашите чувства не ги спрете на едно място, след като вървят дълъг път, вие ще направите един извор. Значи животът е път, трябва такова движение. Вие ще вървите във вашия път, докато дойдете до един пункт, дето трябва да се спрете.

Казвам, сегашният ваш живот можем да го превърнем в нещо разумно. Онези от вас, които може да свирят, да свирят, да направите някои опити, да пеете. Мнозина хора са направили опит и са сполучили. Някои са чели Библията по десет, петнадесет, двадесет пъти и имат постижения, но тия постижения са само за малцина. Една американка на деветдесет години е прочела Библията деветдесет пъти и имала резултат. Зависи, ако четете Библията по един начин или по друг начин, ще имате известни постижения, но в четенето трябва да разбираш.

Ако дойдеш да изучаваш един светия, ще разбираш нещата, както трябва. Казвате, в миналото Езекиил имал постижения. Много религиозни хора сега ги нямате. Данаил имал постижения, сега ги нямате. Йоан в Откровението имал постижения. Туй, което е писано, е много малко. Някои от вас казват, те са стари пророци, те са стари неща. Какви са новите неща? От две хиляди години духовният свят е станал по-богат. Даже мнозина от вас не знаят дали има религиозен

свят, дали има други същества вън от човека, дали съществуват неща. Под „човека“ ние разбираме разумното, общият принцип, който прониква цялата природа. Ние не може да отделим себе си от природата. В тази разумност са свързани всички органически същества – от най-малката форма до най-великата са свързани в тази разумност.

Вие казвате, съществуват ли други същества? Съществуват в още по-висша форма на тази разумност, но още не са се проявили в своята форма. Ако ние не бъдем благодарни за туй постижение, което сме постигнали, много малко сме постигнали. Ако нашата форма няма други постижения, няма смисъл животът. Смисълът на живота е към онова великото постижение, което е начертано в живота, към което се стремим. Всеки един от вас трябва да има малки постижения за себе си, после да ги предаде на другите. Най-първо – постижения за самия него. Вие, като влезете в природата или като влезете в Царството Божие, вас ще ви турят на работа. Вие мислите, като идете в небето, там има китари, ще ви дадат китари, да свирите. Ако останете там да се учите, ще ви върнат назад. Всички не може да свирите, но всички може да мислите. Може да не сте някой знаменит художник или архитект, но всеки може да работи над себе си. Към това трябва да се стремите. Вие, каквото да работите, дали сте в празна стая, дали четете, или стоите, всеки един трябва да се стреми да придобива по нещо, да разработва сегашните си идеи.

Вие вярвате в Христа, казвате – трябва да идем да го проповядваме на хората. Казваш: „Повярвай в Христа.“ Казвате, трябва да идем да проповядваме на хората, но като идете, какво ще проповядвате? То значи, родиш едно дете, но с раждането не се свършва. Туй дете, което се роди, майка му всяка нощ по три-четири пъти става, ходи при люлката, къпе го, каква грамадна работа съставлява, докато го отхрани. Но работата не се свършва. След туй

туй дете ще започне да работи над себе си. Вие сте започнали голяма работа все. Когато се пробуди вашата душа, вашият ум, вие трябва да работите над себе си. Ако не работите, един ден ще внесете дисхармония. Ако майката не гледа десет години детето, тя може би ще изгуби своя резултат. До края трябва да се свърши работата.

Питам, ако нашите песни, които тук пеете, се изпеят на един източен човек, какво ще му придадат, кажете ми. В разбирането на песента. Всякога човек трябва да се настрои музикално. Религиозният човек не може да има постижения, ако не се настрои. Той изменя ежедневното настроение, което се механизира, в което животът съвършено се опростотворява. Но туй опростотворяване не е механическо схващане. Трябва да има свой смисъл. Ако ние останем в постоянния ежедневен живот, ние ще останем в нивото на света. Постоянно трябва да се отърсваме от тия ежедневни схващания.

Ние казваме, има някои ненормални неща. Ненормални неща са тия, които спират прогреса на човешката душа. Без разлика е какво е. Всяка мисъл, всяко действие, всяко понятие, което спира човешката душа, ние говорим общо за душата в природата. Туй, което подтиква човека напред, то е морално. Туй, което спира човека, не е морално, значи не е разумно. Всяка храна, която не нахранва човека и не го подтиква напред, трябва да се отхвърли.

Сега новите идеи мязат на тази виола. Ако вас ви се даде, може ли да свирите? Да дръпнете струните, това всеки един от вас може да го направи безпогрешно. Туй е началото на постижението. После ще дръпнете по две струни заедно. Съчетанието на ония звукове, които са скрити в тебе, може да извадиш. Тази виола служи като антена. Чрез нея може да извадиш ония звукове, които са в природата, ти си майстор тогава. (*Учителят свири.*) Как ще преведете тия звукове. За да разбереш този звук, ти трябва да се поставиш на уровена на тази висота, за да разбереш разумно. Ако разбираш вътрешното състояние

на тия звуци, туй, което звуците съдържат, веднага ще настане една промяна, един проблясък ще дойде. Защото музикалните звукове в старо време и сега са едни и същи. Музиката е един ход.

Хората, които са слизали по инволюция, като дойдат дотук, е почивка. В българската музика показва, когато бялата раса дошла до дъното на материалния свят, преставала да ходи. Започвал обратният път, подскачането. Като дойдем до дъното, по-надолу няма какво да се слиза. Българинът казва: тупа, тупа, да се върнем към онова положение, в изтичането. Когато змията върви, тя търси път. Сега мнозина в своите чувства има да слизате още доста надолу. Ако не разбирате този закон на слизане, много от вас, ако не слизате, много работи има да преживеете. Ако нямате енергия на преживяване, трябва да се върнете назад. Преживяване трябва. Онова, което аз ви говоря, то е запалка, но ако нямате материал, с който да се работи. Трябва да имате материал. Хлебарят никога няма да тури своето знание в хляба, но вие ще извадите от хляба това, което природата е вложила в него. Тогава ще намерите онзи смисъл, дето казва Христос: „Аз съм живият хляб. Който ме яде, има живот." Ако можете да влезете в съприкосновение с този хляб, да извадите тази енергия, ти ставаш едно с хляба, и хлябът е едно с тебе. Един ден и за вас ще дойде смъртта, както за хляба. Що е смъртта от това гледище? Един ден и вас като опечен самун ще ви изядат.

Казвате: „Ще умра." Вашият живот ще се прелее във великия живот на природата, или вашето съзнание ще дойде в съприкосновение с по-високо съзнание. Щом дойдете в съприкосновение с по-високо съзнание, вие ще умрете. Умирането е минаване от един живот в друг. Ако дойдете в този живот, ще видите, че този живот струва повече, отколкото обикновения живот. По-добре е да бъдеш един самун, турен в човешкото сърце, отколкото да те подмятат по хлебарския тезгях. Този хляб може да падне и да се

окаля. Но ако хлябът се постави в човешкото сърце, вече има почетно място. По-добре е ти да влезеш да живееш в свещената стая на едно съзнание хиляди пъти по-високо, отколкото при обикновения живот, всичките хора да пипат. Нали сте виждали как хората избират хлябовете, избират, избират, най-после останат няколко самуни за фурнаджията. Оставете един хляб за фурнаджията. фурнаджията не може да ви яде, той съжалява, че не продал хляба си.

Сега се изисква пречистване. Аз забелязвам дефекти в постъпките. Всички казвате, да се опростотвори животът. Не да се хармонира животът. Колкото по-малко говорим за любовта, толкова по-добре. Щом кажем за любовта, ние нямаме туй схващане, което тя съдържа. Думата „живот“ може да разберем по-добре, отколкото любовта. Думата „знание“ по-добре разбираме, отколкото мъдростта. В закона на мъдростта се изисква жертва. Ти не може да бъдеш мъдър човек, ако най-първо не се стремиш към Бога, към Първата причина. Ако ти Бога не обичаш, и другите хора не може да обичаш. Защото въздухът, който е вътре, в своята стая, има отношение с въздуха отвън. Любовта у хората, колкото и да е малка, има отношение към света, към Бога. Трябва да знаеш, че твоята любов може да се поквари, да ѝ липсват тия елементи, както на въздуха. След като дишаш известно време, се напълва с въглена киселина, която е отровна за организма. Ти може да живееш във въглена киселина, но трябва да станеш растение.

Когато кажем, че трябва да се приспособим към лошите условия, аз имам друго разбиране, не както вашето. Казва, трябва да търпим. Не, щом се умножи въглената киселина, ще се превърнеш на растение. Щом ги разбираш тия растения, в тебе ще доставиш въглена киселина. Щом дойде въглената киселина, хората заспиват. Щом дойдат страданията, всичките хора заспиват, не могат да издържат. Човек, който не може да издържа страданията, то е много

накупление на въглена киселина. Само растенията имат туй свойство, да използват въглената киселина.

Ако човек не може да носи страданията, той не може да бъде здрав. Човек, който носи много големи страдания, той е здрав човек. Ако някой пита какво нещо е здравето – здрав човек е онзи, който страда. Не който се мъчи и легне на легло. Да се мъчиш, това не е страдание. Страданието показва силата на човешката душа. А пък радостта, която чувстваш, показва възможностите, които той може да направи. Един човек виждаш каква е силата му, в скърбите с която разполага. Щом е радостен, ще видиш какво може да постигне. Тъй щото, щом имаш радост, постижения може да имаш. Щом имаш скръб, ще покажеш силата си. Щом падаш в едно състояние на скръб, ще покажеш капитала, с който разполагаш. Та и най-силните, които не разбират този закон, щом дойдат скърбите, казват – не струва. Хубаво.

Скръбта е пробен камък. Виждаме, че и най-великите учители в света, които са слизали в света, са страдали. Няма някой, който да не е страдал. Когато дойде Христос, беше силен да лекува. Който казваше, с вяра може и гората да се премести. Когато дойде до едно състояние, защо отиде да се моли? Защо не махна с ръка, да измени своята съдба? Той отиде при по-висше съзнание и молеше се той, ако е възможно тази чаша да мине. Той разбира нещо велико. Казва, ако е възможно. Като че не бе готов. Казва, аз за този час дойдох, не да бъде моята воля, но твоята. Моли се Христос, след туй казва: „Свърши се." Казва, тия страдания трябва да ги мина, там ще покажа своята сила. И действително, постави се на силата, дойдоха всичките изпитания. Хубостта на неговия характер е, че той издържа. Неговите ученици какво правеха? Заспиваха. Като се върна, казва им: не спете, за да не паднете в изкушение.

Та казвам, когато дойдат мъчнотии, трябва да знаете как да се молите. Дали ще ви послуша Господ, или не – това не мислете, защото на молитвата на Христа не се отговори. Той се моли да мине чашата, но не мина. Но после му се даде нещо много хубаво. Тази молитва спаси Христа в друго отношение. Тя даде възкресението. Господ каза: ти ще пиеш тази чаша, но аз ще те възкреся. Туй е, който разбира. Следователно сега не избягваме страданията, но да дойде възкресението в нашия живот. Във възкресението, то е красивото, което очакваме. Всички ще минете през страданията. Туй, от което някой път се страхувате, ще дойде. Най-страшното, от което човек се плаши, ще дойде. Може след една година, две, три, четири, пет, десет, петнадесет, двадесет, сто и двадесет години, но един ден ще дойде смъртта, ще похлопа. Ще кажеш: „Аз ида." Дали сега ще дойде смъртта, или не, нас не ни интересува. Ние се интересуваме в момента, в който ще дойде, да сме готови за онзи възвишен живот.

Сега ще ви приведа един пример, който може да разберете криво. Когато младата невеста дойдат да я вземат, тя не трябва да бъде на легло, но да бъде здрава, облечена с красиви дрехи. Тя с готовност на душата да напусне. Тя напуща бащиния си дом, отива в нови условия. Сега казват, отива от един дом на страдание в други. Тя няма да бъде толкоз добре, колкото в бащиния си дом, тя напуща рая и отива във външния свят. Щом се ожениш, ти напущаш рая. Женитбата е изпъждане от рая. Щом напущаш този дом, ти отиваш да ореш, да сееш и да копаеш. Децата, които са в рая, после ги изпъждат. Когато казват: „Да оженим тази мома", искат да я изпъдят от рая. Изкушението иде тогава.

Разбиране трябва в женитбата. В женитбата седи едно духовно разбиране, не излизане вън в света, но влизане в рая. Във вас трябва да се започне идеята за влизане. Не е въпросът човек да се не жени, но като се ожени, да не излезе вън в света, да не излезе от рая. Връзка

да се направи, да се върне при баща си. Христос изрази тази идея с връщането на блудния син. Той се връща при баща си, да направи връзка. Във всичките приказки, които съществуват, ако изтълкувате, вие ще имате всичките формули, как трябва да живеете духовен живот. Под духовен живот хората разбират еднообразен живот. Най-красивият живот е духовният живот. Думата „духовен“, тя е изгубила своя смисъл.

Казвам сега, някои от вас трябва да четете Библията по един нов начин. Даже моите беседи ако четете, ще срещнете примери, ония обяснения, които се дават, не сте проучили по този новия начин. Всеки един пример, той е една формула там. Ако се месят тия обяснения, ако самата идея не се разбира, ако разбираш този образец на примера, ако можеш да съпоставиш, ще разбереш. Някаква истина ако не е в тебе, ще кажеш, не се знае.

Когато аз говоря за онзи свят, вие не знаете каква е моята опитност. Когато ви говоря на вас да идем от тук на слънцето, така на слънцето не се ходи. Ако дойде една експедиция, как ще иде? Така лесно, както е представена работата, не се ходи. Много лесна е тя. Тя е доста трудна работа. Пък да ходиш и по другите звезди, е друго.

Аз говоря за възможностите, които предстоят на човешката душа. Когато дойдем до разбирането, не е мъчна работа. Като дойдеш до Божествения свят, мъчнотии няма. Но тук, на земята, както сте ограничени, там е мъчнотията, понеже съмненията вас ви пречат.

Сега какво разбрахте? Когато сте сами, как прекарвате времето? Представете си, че сте сами. Как прекарвате вашето време? Седите, ходите, как държите главата си, какво правите? Сега вашето внимание къде е? Онзи, който ви ударил плесница, помните всичко. Той ви ударил една, вие сте му ударили две. Не зная дали има някой от вас, който така да е потънал, че да не усети плесницата. Някои има като ходжата. Сега сте дошли до извода. Ще видите какъв път ще вземете.

Някои ще се повърнете пак в света. Светът е забавление за деца. След като се облечете хубаво, като турите тия ланци, връзки, всичко това е хубаво, но то е заради хората. След като те видят хората няколко пъти с хубави дрехи, ще кажат: „Имал пари, купил. И аз да имам, ще купя.“ Някой ще каже: „Ти може ли да ми заемеш малко пари, аз така да се облека.“

Така нищо не се постига. Защото, ако ние излезем като религиозни хора, има една външна страна на религиозния живот. Да се облека, и аз искам да съм като тебе. Дай ми пари, и аз искам да ида при Бога. При Бога, то е закон за душата. Когато се говори за Бога, разбираме човек, който е седнал, той трябва да яде. То е негово постижение, единственото постижение, дето никой не може да го заеме.

Разбирането на Бога то е едно отношение на душата към Бога. Фурнаджията може да приготви хляба, готвачът може да приготви, може да сложи, но дойде ли до яденето, никой не може да яде за тебе, от тебе да зависи.

Сега, за да ви утеша, може да ви кажа: вие сте много добри. Ако ви кажа: много сте добри, вие ще кажете: „Залъгва ни Учителят.“ Ако ви кажа: много лоши сте, ще кажете: „Гледай, толкоз време сме работили.“ Но да кажа една истина. Вие не работите над себе си. Работите толкоз малко. След като работите половин час, казвате: „Много време работихме.“ С половин час работа не става. Ако кажете, че половин час сте се молили или един час, що е един час за молитва. Много часове се изискват непрекъсната молитва, то е един процес дълъг. В молитва, значи седиш на едно място, да се вцепениш. Може да си на работа, да се занимаваш с тази основната идея, най-малкия момент, да отправиш ума си към Бога. Навсякъде, където вървиш, тази връзка да бъде.

Да дойдем до изкуството. Колцина от вас знаят да свирят на виола? (*Един брат изпя една песен, с която дервишите танцуват.*) Дервишите са останали много назад, те са изгубили. Тия дервиши са изгубили туй музикално чувство, те са механизирали източната музика. Щом се дойде до механизирането, трябва едно естествено обновление. Щом човек започва да огрубява, той не е вървял правилно. По музиката на един народ може да се съди за неговото постижение. В сегашните птици, ако се съди, има много хубави моменти. Ако могат тия моменти да се държат, има много хубави заложби. В сегашната музика има много хубави заложби. Някои парчета са груби, на израждане, но някои са хубави за една бъдеща музика, в която може да се излее хубавото, красивото в човека. То е музика, то са възможности.

Човек в скръбта не трябва да се спира върху капитала, който той има. Колкото радостта е по-голяма, толкоз възможностите са повече за в бъдеще. Всеки един от вас трябва да бъде радостен. Без радост животът няма никакви постижения. Казва: „Какво се радваш?“ Непременно човек трябва да се радва, за да има постижения. Радостта е сила в живота. Колкото и малко да се радваш, то е сила. Може да е кратко време. Всяка една радост, която иде в живота, да принася.

Отче наш

37 лекция, 7 май 1930 г., София, Изгрев

ДОБРИЯТ ДЕН[121]

Само Божията любов и само Божията мъдрост носят пълния живот.

Има една българска поговорка, която казва: „От много глава не боли.“ Има няколко неща основни. За да имате един нов морал и да го приложите, трябват ви няколко основни идеи, които трябва да ги прилагате в ежедневния живот в себе си. Тъй както сега вървите, то е старият живот, вашите стари разбирания, вашите стари идеи. Реката върви, както разбира. Заекът бяга, както знае. Волът, конят, птицата хвърчи тъй, както знае при дадените условия. Но понеже човек еволюира, развива се, върви, неговият живот постоянно се мени според условията. В ранна възраст малкото дете го носят на ръце, после пъпли по земята, после върви по дувара, докато добие онази стабилност да може да ходи.

Човек трябва да има една опорна точка, от която трябва да започне. Опорната точка, това ние наричаме Божественото в човека. Под думата „Божествено“ разбираме туй, което остава винаги неизменно. То има отношение към себе си. То е една вътрешна точка. Ти всякога може да намериш точка, от която може да се ориентираш в каква посока да вървиш, ти ще се върнеш. Божественото е онова, което винаги не се мени у тебе. Ти изгубиш ли го, ще изгубиш и ума си, всичко ще изгубиш. Човек не само трябва да мисли, но трябва да ама една точка. Той може да има два центъра, да е една елипса. Той може да се превърне на един кръг и да мисли, че е кръг. Кръгът има една точка, един център. Елипсата, тя е двуцентрова, значи удължаване на кръга.

[121] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Всякога, когато изгубим своето отношение, става удължаване, в някоя посока се удължава, придобива елипса. Сега човек е една елипса. Следователно той има два морала. Елипсата, това е човекът. Кръгът, това е Божественото в него. Постепенно елипсата трябва да се приравнява в кръг.

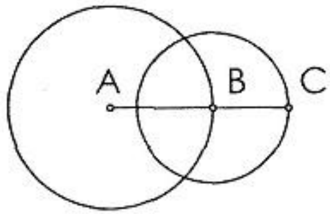

Фиг. 1

Да кажем, вие имате една мярка, с която мерите вашите отношения. АВ – това е една мярка. Може вие да не вървите по този Божествен кръг. Написан от чисто механическо гледище, има съвсем друго отношение. Но за обяснение. Ще се стараете този кръг да го поставите в себе си, да го живеете. С АВ вие ще мерите вашите отношения към каква да е точка на този кръг. Отношенията на А към всичките точки са равни. В този кръг всяка една точка представлява една нова възможност.

Интензивността на този кръг, точките, които образуват този кръг и възможностите, които са вложени в тези точки, са лични. Ако вие поставите цялото човечество на този кръг, цялото човечество, което имаме на земята, от два милиарда хора го поставете в окръжността, а Божественото – в центъра, питам, всичките хора еднакво ли ще се развиват? Следователно те образуват периферията на един кръг, но интензивността на всяка една точка, за да се прояви, ще бъде различна. Следователно точката А остава неподвижна, а точката В постоянно се мени. При туй видоизменение на В във всяко помръдване или се прибавя нещо към В, или се отнема.

Сега вие съзнавате, че във вас става известна промяна. Вие казвате, че сте божествени, Бог във вас живее, а при това се изменяте. И не може да обясните вашето изменение. Вие казвате: „Аз съм самостоятелен човек, аз съм божествен.“ Доколко е вярно, че ти си самостоятелен? Самостоятелен дотолкова, доколкото вашите отношения са прави с А. В – това е проявеният живот. Барът, това е човекът, с който започва Битието. Дотолкоз, доколкото неговите отношения са прави, – каквито са отношенията му към А, такива ще бъдат и към другите. В:А. Щом В измени своите отношения, че образува друг един кръг около себе си, престава да мисли за Божественото в себе си, започва да нарежда други отношения, тогава В става център, има линията ВС.

Следователно всичките енергии от В ще се пренесат в С. Ако отношенията на В към А не са нормални, мислите ли, че отношенията на В към С ще бъдат нормални? Не само доколко човекът мисли, но и доколко неговата мисъл е права. Как ще познаете дали мисълта е права? Има един закон. Всяка мисъл, която реагира неправилно върху сърцето, не е права. Всяка мисъл, която правилно реагира върху сърцето, тя е права. Защото единствената мярка в човека, това е човешкото сърце. Сега разбирайте, за да ви покажа отношенията какви са.

В човека има три отношения – главата му, стомахът му и сърцето му. Стомахът все таки има връзка с външния свят. Той все таки има нещо отвън, казва: „Дай ми по нещо.“ Ти ще го вземеш, ще го сдъвчеш. Той се нуждае от нас. Ние може да му влияем, може да го държим гладен. „Ако ти не слушаш, няма да ти дам да ядеш.“ Някой път и стомахът може да постъпи по същия начин. По отношение нашите дробове, по отношение нашия мозък косвено се нуждае, ние трябва да възприемем въздуха. Сега за стомаха ние трябва да работим с ръце, труд трябва. При дишането имаме малко по-добре. Питам,

храната е приготвена, но все таки дробовете имат нужда от нас. Ние този въздух трябва да го приемем и в една минута трябва да вземем двадесет пъти.

Следователно главата ще зависи донякъде от нас. Но дойдем ли до сърцето, затворено е. То не се нуждае ни от въздух, ни от храна. То е съвършено независимо, самостоятелно, автономно управление има. То е така независимо, понеже е Божествено. Една държава вън от нас. Умственият живот и физическият живот имат отношение към Божественото. И като кажем „към сърцето", разбираме Божественото вътре в нас, ние разбираме законите на нашето сърце. Божествените закони са написани на сърцето. Ние ще имаме правилно разбиране на живота, ще може да живеем, както Бог изисква. Но понеже човек е напуснал своето нормално развитие, иска да завлада своето сърце, не разбира. Майката иска да завлада сърцето на дъщерята и сина. Бащата иска да завлада сърцето на сина и на дъщерята. Някой млад момък иска да завлада сърцето на момата. Момата иска да завлада сърцето на момъка. Свещеникът иска да завлада сърцето на своите слушатели. Говорителят, професорът иска да завлада, да ги вземе на страната си.

Това е крива философия. Трябва ние да образуваме отношения. Ние не сме пратени да завладаме, но да образуваме правилни отношения, да образуваш отношения с умовете на хората, с техния стомах, с техните бели дробове. Гладен е човекът – нахрани го, ако искаш добри отношения. Ако ти го нахраниш, за да го привържеш, за да завладаш неговото сърце, ти си на крива посока. Сърцето при всички условия остава автономно. Онзи, който се опитва да завлада Божественото, той се разрушава. Развращаването на хората произтича от туй. Щом ти позволиш един човек да завлада сърцето ти, ти се развращаваш. Тази е причината, че се развращават и млади, и стари. Даже някой стар дядо има, който се разваля. Даже светии,

които са живели двадесет години в пустинята, са се развращавали. Оставят една жена да му завлада сърцето, той оставя пущинака, облече се хубаво, с връзка, онази мома завлада сърцето му, отиде този човек, а при това и момата се разваля. Всеки, който завлада друг – единият става на каша, а другият става на въглен. Защото клечката, която запаля, тя произвежда един ефект, но и тя изгаря, става на въглен. Всеки, който се опита по същия закон да завлада, и той като клечката става на въглен, изгаря.

То е по отношение на Божествения закон. Затуй ние казваме: остави сърцето, не се занимавай със сърцето. Оставете вашите сърца свободни, Господ да се занимава. Занимавайте се с вашите умове, с вашия стомах, с волята. Стомахът, волята, с всичко може да се занимаваш, с ушите, с краката, с ръцете, с космите – с всичко се занимавайте, но оставете сърцето си свободно. Вие отивате да се месите в Божествените работи, които не са ни в клин, ни в ръкав.

Седи някой, казва: „Някой да ме обича." То не е твоя работа. Ти не отиваш в училището да те обича професорът, но отиваш да те учи. Ти като учиш, този професор ще те обича. Че как ти отиваш да вършиш любовни работи с професора? Любовта е резултат. Ти да учиш. Следователно онова, което учителят ти предаде, след като станеш способен да работиш върху своя ум, този професор ще те обича. Аз разбирам – А трябва да има отношение към В.

Бог държи тайните на живота, там са източниците на живота. Ако Бог би оставил сърцето в нашите ръце, всичко щеше да е изгубено. В сърцето са източниците на живота. Благодарение, че Той държи нашето сърце, че всичко е спасено. Следователно, щом се учиш, щом се стремиш да живееш – да мислиш – да живееш, значи да мислиш – ти вървиш в правата посока.

Аз казвам, оставете вашите чувства. Да любиш, това е качество на Бога. Да чувстваш, това е качество на човека. Да имаш страсти,

това е качество на животните. Следователно, ако имаш страсти, ти си животно. Ако имаш чувства, ти си човек. Ако любиш, то е работа на Бога. Чувствата, то е процес на ума. Ти предполагаш, чувства имаш, мислиш. Любовта е нещо непосредно. Тя не изисква никаква мисъл. Не че няма никаква мисъл в нея. Ти ако остане с мислите да произведеш любов, тя отиде. Любовта носи мисълта със себе си.

Казвам сега, злото произтича от онези криви разбирания, че ние искаме да управляваме сърцето си. Ние още с ума не сме се научили да се справяме, как ще влезем със своето сърце? Питам, онези от вас, които имат опитност, направете един опит. Дайте на кой да е момък една млада мома и на една мома дайте сърцето на един момък, ще видите след една година какво ще направи момъкът с момата. Той след една година ще направи същото, ако дадете на едно малко дете едно цвете. То ще мирише, ще мирише, после започва да го къса. И той ще направи същото. След като се скъса това цвете, какво се постига? Това дете знае ли колко усилия е взело на онова същество да направи това цвете? Или дайте на едно дете една книга. То ще я разгледа, после ще вземе да отделя листовете. Туй отделяне на листовете е подобно на онзи вълк – като хване овцата – понеже вълкът обича овците, – той прави опит – тегли, дъвче, туря в устата, тегли, тегли, изяде овцата. Понеже той наготово, без работа иска да вземе живота на овцата и бяга. Но какво става с вълка, след като изяде овцата? Вълкът е създал такава карма, че той е станал най-лошото прозвище. Ако в света има нещо най-лошо, то е да те нарекат вълк.

Сега онова разбиране във вас, онази вътрешна философия. Щом реагирате върху вашето сърце, щом реагирате върху сърцата на хората, вие ще създадете злото в себе си. Законът е – не реагирай върху никое сърце – нито върху вашите, нито върху другите. Дойде ли до любовта, вие не се занимавайте нито с вашата любов, нито с любовта на хората. Когато хората отиват да уреждат любовни работи,

те създават една каша. Кой от вас, като уреждал любовните работи, ги е уредил? Кажете ми, дайте ми един пример. Казва: „Да идем да уредим работите.“ Когато отиваш при един цигулар, какво ще уреждаш при него? Цигуларят ще уреди работите, ако знае да свири. Онзи, който копае, ще уреди работите, ако знае да копае.

Как ще уредите любовните работи, защото любовта е отвътре. Тя е център. Любовта е център на всичко. Питам, ако ние го извадим, ако ние образуваме един нов център, какво ще придобием? Някой казва: „Аз искам да бъда самостоятелен.“ Ти ще образуваш една нова вселена. Добре. Питам, след като образуваш своята нова вселена, какво ще придобиеш? Казва: „Да стана силен човек.“ Казва: „Еди-кой си философ е самостоятелен.“ Вярно ли е? Но този философ се нуждае от други философ, да пише една сладка дума за онова, което той е писал. Онзи музикант, който мисли, че е музикант, той ще свири, публиката трябва да ръкопляска, да му покаже своето одобрение. Питам тогава, де е неговата самостоятелност? Може да го критикуват, може да кажат, не е тъй.

Сега, талантливите хора са, които развалят света. Обикновените хора, това е народът. Талантливите хора, това са културните хора, всичките талантливи хора. Между талантливите хора са всичките спорове, тщеславие, гордост. Казва, даровит човек. Все таланти говорят. Някои талантливи хора, има наистина таланти, но някои приготовляват почва на гениалните хора, понеже шестата раса, която иде, тя е раса на гениалните хора. Седмата раса ще бъде на светиите. След седмата ще дойдат учителите. Щом дойдат учителите, ние ще напуснем земята, ще напуснем Слънчевата система, понеже учителите спадат към друга една еволюция.

Сега остават два етапа – талантливият и геният. Геният твори в себе си. Талантливият е, който ходи и прави обяснения, написал няколко стихотворения, декламира, казва: „Зная го.“ Едно изречение

има за талантливите хора. Христос казва: „Каквото ви кажат, слушайте ги, но по делата им не ходете.“ Понеже талантливият човек чете от някой гениален, от някой светия, от някой учител. Каквото чете от гениалния, от светията, от учителя, слушайте го. Но като рече да ви дава тълкувания, не го слушайте. По делата, по разбирането на талантливите хора не ходи. Но каквото четат от Свещената книга, каквото декламират, слушайте ги. Но рекат ли да ви дават коментарии, ти върви и ходи по своята работа.

Казвам, всички вие сте талантливи хора. Когато двама души се карат, те са талантливи. Признак за талантите е караницата. Казва: „За какво ме мислите?!“ Щом си недоволен в себе си, ти си талантлив. „Как тъй? Аз от туй положение трябва да изляза.“ Че ти излез от положението. Природата иска да покаже – талантът трябва да се превърне на гений. Но трябва да минеш в реда на гениалните хора. Затуй в нас има недоволство. Не да се смалиш, но да почнеш да сменяш талантливия живот с гениален живот. Ще кажеш: „Как?“ Талантливият трябва да бъде носител на гениалния, не да унищожи таланта. Обикновеният живот и той е намясто.

Казвам сега, отношенията към Бога какви трябва да бъдат? Ние не мислим, че в човешкото тяло има нещо Божествено. Че ти, когато видиш един човек, считай тялото на човека Божествено. Понеже ние не считаме тялото Божествено, вследствие на това ние постоянно се разрушаваме. Смърт разрушава Божественото. Божественото трябва постоянно да пресъздава. Бог трябва да възстановява реда и порядъка. Борбата е чисто на физическото поле.

Питам, ако ти не почиташ тялото на един човек, как ще почиташ самия човек? Ако идеш при един човек с една тесла, къщата на когото е хубаво направена, замазана, вземеш, с теслата накълцаш-накълцаш – питам, туй почтено ли е към този човек, който живее в къщата? Или ако вие имате книгата на един писател, която той написал. Вземете,

върху това, което той написал, задраснете, направите свои забележки, питам, туй намясто ли е? Не.

Та най-първо, трябва да се стремите за бъдеще, като видите един човек, да знаете, че при тази форма Бог е работил. И още работи. Вие ще кажете, той не е съвършен човекът. Много добре. Онази завършена маса, която е полирована, майстор е работил, тя струва пари, почитание и уважение. Онези дъски, които още не са сглобени, ти ги гледащ, подритваш ги, не ги почиташ. Онзи големият майстор, като дойде, ще направи много по-хубава маса от тази, на която ти сега даваш почитание и уважение.

Като дойде Божественото, работници има, ще направят един гениален човек. От това разбиране – остави го, там Бог работи. Стой малко настрана от Божествената работа. Почитай на хората тялото, за да почитат и те твоето. Ако хората така почитат телата на хората, войните ще престанат. Тогава ще дойдем до онова вътрешно разбиране да уважаваме ума на хората, да дойдем до Божественото – сърцето. Казвам сега за хората. Къде е човекът тогава? Почитание към онова, което Бог е създал. Ако един скулптор работи десет години върху една статуя, остави я като образец на един народ, започват да се изреждат всички, всеки си отчупва по нещо от тази статуя, питам, какво ще остане от нея? Сегашните хора си играят с Божественото и го развалят. Целият свят – и мъже, и жени, освен че нямат отношение, но развалят хубавото и красивото в себе си. Жената разваля мъжа и мъжът разваля жената, тялото ѝ развалят. Жената разваля на мъжа тялото. Мъжът разваля на жената тялото. И млади, и стари – всички се развалят. Това е неморалното в света. Като погледнеш тия хора, навсякъде ще видиш едно разкапване.

Казват, Господ казал човек да има чисто сърце. Оставете сърцето. Чистотата не е от нас. Кой досега е могъл да направи сърцето си чисто? Дяволът казва: „Очисти ме.“ То не е на Бога. Чистото сърце се

дължи на Бога. Онзи извор, който извира, сам се чисти. Ама аз да не петня извора. Няма какво да мисля за извора. Аз да ида с всичкото почитание и уважение, да не хвърлям нечистотии в извора. Тогава, ако ти в своето сърце... Казва, нечисто сърце. Защо петниш Божественото в себе си? Умът ти може да е лош, сърцето ти може да е наслоено. Туй наслоение на сърцето се разбира винаги онова наше усилие чрез ума да завладеем сърцето. Там е всичкият разврат.

Питам, ако завладаш сърцето си, какво ще добиеш? Да допуснем, че някой човек завлада сърцето си, какво ще добие? Ще добие смърт. Сега практически туй вие ще го разберете като морал. Искам да ви покажа, че вие по един стар навик не мислите правилно. Туй искам да ви кажа, че не мислите правилно. Казвате: „Той Учителят така не мисли." В моите очи аз ви считам всички лениви. Туй, което аз зная, аз го прилагам. Казвате: „Учителят какво се занимава с такива работи, нека се занимава светът." Господ, който създаде земята, слънцето да изгрява, звездите, растенията, които растат, бръмбарите, които ровят земята, ти научи ли тази книга? Мислите, че аз като ви говоря тук, то е Учителят сега. Мислите ли, че е Учителят? По какво ме познавате? Един Учител се познава само по това – Учителят всякога внася живот. Внася ли живот, има Учител. Не внася ли живот, няма Учител. Той не внася едно настроение на мисълта – това не е никакъв Учител.

Христос казва: „Аз дойдох да дам живот." Да се внесе животът. Изявяването на любовта се изразява в това, че тя носи живот. Какво е Божественото начало? Бог, когато дойде в света, той внася живот. Когато ангелите дойдат, те ще внесат интелигентността в чувствата. Когато човек дойде, то са неговите желания. Когато животните дойдат, то са техните страсти. Това са степени на един и същ живот. Сега тъй като ви говоря, някои от вас мислят постарому, понеже са свикнали да мислят, че човек е грешен. Грешен е в своите схващания. Когато Бог създаде човека, каза му: „От туй дърво да не ядеш!"

Понеже чрез яденето, косвено чрез кръвта, може да се опетни сърцето. Яденето, храната чрез стомаха може да опетни сърцето. Понеже тази храна, която се смила, ще се превърне на един сок, ще се върне към сърцето като кръв, ако тази кръв не е чиста, сърцето ще се опетни. Този е процесът.

Човек трябва да тури здрава храна в стомаха. Следователно тогава сърцето ще действа нормално. Законът какъв е? Ако твоята мисъл е неправилна, ще бъде неправилна и храната, не може да направиш един истински избор на храната. Каквото мислиш, такава ще бъде и храната. Гледайте един човек с какво се храни, ще знаете напълно неговата мисъл. Един професор, който всеки ден яде опечени кокошки – знаете ли какво е опечена кокошка? Заклана, опечена, зачервена, опечена на огън на пиростия. Яли ли сте такава кокошка? Няма някой от вас, който да не е ял опечена кокошка в миналото прераждане. Все от опечени кокошки страдате.

Сега да видим онова, което е правилно. Според онази дадената форма на мисълта ти ще избереш своята храна. Тази храна, която ти избираш, тя трябва да има отношение към тебе, тази храна ти трябва да обичаш, и храната да те обича. Живата храна е, която носи живота. Христос казва: „Аз съм живият хляб." Във всичките житни зрънца, в царевицата, в плодовете Божественото начало е вътре. Ако ти с голямо благоговение хванеш една череша, да държиш тази череша и да благодариш, че ти дала живота си, ти благодари на Бога за това. Ти благодари за една череша, че то е една велика философия на живота. Какво е яденето? Ако веднъж в живота си вие бихте яли по този начин, щеше да има голяма разлика, голяма радост.

Печените работи, това е човешко, не е Божествено. Картошки накълцани, после с масълце, после с яйца, после брашно турено, в тигана опържено, казва: „Много хубаво е това нещо." Ама след няколко време започнеш да се превиваш, казва: „Не зная какво ми

стана.“ Кой от вас не е имал тази опитност? Цялата вечер се обръщаш, пържените работи са причина. Ако ти ядеш ябълки, круши, картофи варени, ти ще спиш като дете тихо и спокойно, в ума си ще имаш светла мисъл. Ако си ученик, веднага в два-три часа ще научиш уроците си. А пък сега учиш, учиш – изгубиш мисълта си. Кюфтетата вътре, онази спаначената чорба, онези италиански макарони. Аз съм против прекалености, защото без макарони още по-лошо. С тях е лошо, но без тях е още по-лошо. Не съм и да не ядете. Но казвам, има нещо по-хубаво от макароните.

Главната ми мисъл, аз искам да бъда прям. Аз обичам прямотата. В говора обичам прямота и истина. Какво разбирам под истина? Онази мома играе на хорото, гледа онзи момък. Защо прави тия движения? Тия движения са да го придобие, тя тропа, но все поглежда. Вие се смеете, но каква е целта на момата и на момъка? Щом като момата го придобие, тя седи, подпряла главата си, умислена. Тя тропала е, но не придоби, излъгана е. Тя мисли, че видя нещо ценно, но сега вижда, че не върви тази работа, недоволна е от тропането.

Та казвам, сега да обясня. Всяко едно движение, то е част на едно желание. Искаш да постигнеш едно желание, ще се усмихнеш, ще се засмееш, ще кажеш някаква сладка дума, ще направиш движение, но всички тези са части, които съставляват едно цяло, една идея, преследваме нещо. Тази идея може да бъде благородна, може да бъде и неблагородна. Следователно ние в живота си се стремим да живеем добре, ние искаме да се приближим към целта. Бог е целта. Каквито и постъпки да направим, ако имаме пред себе си тази цел, всичките ни постъпки ще бъдат прави. Обаче, ако моите отношения към А са неправилни, тогава всичките твои постъпки нямат съпоставяне с целта, те съставляват нещо анормално. Тогава и частите няма да бъдат правилни. Зависи как гледаме. Като станеш, казваш: Какво съм

аз? Благодаря ти, Господи, за тялото, което си ми дал. В туй тяло може да живея. Ако беше ми дал един хилав стомах, едно хилаво тяло, един хилав ум, ако краката не държаха, ако очите ми не можеха да виждат. Благодаря ти, че всичко туй си ми дал.

Ти седиш, очакваш нещо за в бъдеще. Ти имаш всичко. Бъдещето и възможностите ще дойдат. Защото в твоя организъм Бог е вложил, за в бъдеще има някои нови работи. Той ще приложи в твоя мозък. Той всеки ден прилага. Ти за в бъдеще ще видиш – той и за твоите чувства ще приложи. Но ако туй, което сега имаш, ти не признаваш, ти не благодариш, питам тогава, и новото, като дойде, как ще благодариш?

Красивото е вие сега да бъдете благодарни. Ние ставаме и казваме – не сме красиви. В какво седи красотата? Вие казвате: „Искам някой да ни обича.“ За да ви обича някой, има два начина. Трябва да бъдете човек със светъл ум, да мислите правилно, после, каквото кажете, да го направите. Когато идвате, точни да бъдете. Когато обещаваш, кажи: чакай да си помисля малко. Понеже искаш да извърша нещо заради вас, чакай да си помисля малко дали съм в състояние да го направя. Аз ще ви обещая, но ако не съм в състояние да го направя, защо тогава ще обещавам туй, което не мога да го направя? Аз може да го обещая, но няма да го направя. Тогава вие ще си съставите лошо мнение за мене, ще си разваля отношенията. Затуй остави приятеля да помисли малко, остави слугата да помисли малко, преди да започне своята работа. Когато слугата дойде при господаря си, какво иска господарят от него? Слугата да го обича? Първото нещо, което господарят изисква от слугата, е работа, хубава работа. Отпосле иде любовта. Когато слугата иде при господаря си, какво иска? Да му плати хубаво. Отпосле любовта ще дойде. Господарю, много те обичам, ти си много добър човек. Не, не той е много добър човек, но ти ще платиш за чувствата си. Туй е важното.

Аз ще видя ти как плащаш. Не как говориш, не да видя само, че хубаво говориш, но да видя хубавите дела, да прилагаш.

Човек се познава по две неща, два полюса. А – то е човекът. В – какво извършва. Следователно, щом аз кажа нещо, тогава, каквото извършвам, то е човекът. Ако вие го извършите, и аз го извърша – тогава отношенията всякога ще бъдат правилни.

Та сега между вас, тъй досега сте вървели. Не да турите един кръст, но поне направете си поне един ден в седмицата да живеете по новия начин. Като срещнете един брат, ще се помолите, ще кажете: „Много се радвам, че ви срещам." Срещнете някоя сестра, ще се поклоните. Аз не искам лицеприятно. Направи това в себе си. Ти срещнеш Господа, усмихнеш се, и Господ ще ти се усмихне. Като се изправиш пред тази статуя, казваш: „Хубава идея имал този художник, хубава е тази статуя." Срещнеш един човек – идея има. Има дефект, не е довършена картината още. Този човек има дефекти, но Господ работи още, хубав ще стане. Господ работи там. Ти ще поздравиш него и който работи. Господ ще знае, че ти имаш уважение и почитание към Бога. Такава е важна книгата на живота. Учителят, след като дал един добър урок, извади тефтерчето, някой път учителят пита ученика и пише.

Имаше един учител във Варненската гимназия по математика, предаваше по алгебра. Казва: „Хм, какво да ти пиша?" Държи тефтерчето. „Единица заслужаваш." Но пише 6. Той, ученикът, трепери, учителят казва: „Единица ще ти пиша." После види на срока – 6. Той ще го сплаши, ще тури 6, ще се усмихне.

Сега Господ пише в книгата на живота. Ако ти си отговорил, тъй както трябва, бележката на срока ще бъде 6. Ако си минал тъй, по стария начин както вървите, ще имате старите резултати.

Сега казвате: как ще се възпита бъдещото поколение? На въпроса за бъдещото поколение. Казва, втори път като дойда, като се

пpeродя. Ти в сегашното прераждане каквото направиш, бъдещото прераждане е една възможност. Ти сега си дошъл на земята – какво трябва да направиш, програмата, която трябва да се изпълни в живота ви. Давам ви на вас две възможности. Отношенията ви към Бога да бъдат правилни. Тогава почитай онова, което виждаш – вложеното в себе си, и онова, което в хората виждаш. Тогава мини от видимото към невидимото. Наблюдавай постъпките, ще имаш правилни отношения. Ако забележиш някой дефект, не бързай да правиш заключение. Може да кажеш – има нещо осмислено. Може да няма нещо осмислено, те са възможности. После, коригирай се всякога. Че човек може да направи погрешка. Че кой от вас не прави погрешка?

Красивото на човека не е човек да прави погрешки. Онзи, който иска да не прави погрешки, то е качество на Бога. Единственото същество, което не прави погрешки, то е Бог. Под него надолу всички правят погрешки. В един милион години ще направи една погрешка. Като живее десет милиона години, ще направи десет погрешки. Като живее, няколко милиарда години, ще направи няколко милиарда погрешки.

С туй не искаме да се извиняваме. Погрешката произтича от съвсем други причини. За какво се допуща, например? Дайте ми едно предложение. Ходих с кобилица за бода. Право ли е туй предложение? Ходиш с кобилица, а разбираш котлите. Но ако разбираш кобилица без котли, предложението не е правилно. Има нещо, което липсва. Има нещо, което не е писано. Защото кобилицата не се ражда с котлите. Котлите може да бъдат и без кобилица. Но когато кажем: ходих с кобилица за вода, ние, има нещо, което не казваме, ние го подразбираме. Може да кажем: ходих със стомни за вода, ходих с котли за вода, ходих с карчаг за вода. Ходих с котли – то е право, но не го казват така. Светията се подпира на паче перо. Какво

подразбират? Право ли е? Неговият кредит е колкото недяланите трески. Значи какъв е неговият кредит? Морално значение.

Но сега остава онази правата мисъл вътре. Разумен човек е този, който, веднъж като го погледнеш и той като те погледне, разбирате се, схватлив е от малко. Един човек, на който трябва десет пъти да повтаряш, и той не разбира – неговият ум не е буден. Следователно какъвто е умът, каквото е отношението на човешкото сърце – понеже някой път човешкото сърце се ръководи от човешкия ум, то се ръководи, но човешкото сърце направлява ума. Туй, което човек обича, учи. Туй, което човек не обича, не може да го учи. Не е учен, който ръководи сърцето си. Сърцето е, което подбужда ума и всичките елементи, които Господ е вложил в нас.

Сега аз говоря за неща вложени. Не искам да вложи, но аз искам да събудя туй, което Бог е вложил. Вие го имате туй Божественото. Не да ви туря нов морал, но туй Божественото във вас, което от векове седи във вас, което ви е дадено, то трябва да проникне във вас. Казвам, оставете Божественото във вас, то ще изникне. Тогава ще имате едно ново разбиране за живота. Казвате, Учителят каза една нова мисъл. Мисълта е нова, но и онова, което ще изникне, и то ще бъде ново, но не сега е дошло, то е заложено с векове, но нямало благоприятни условия, за да се прояви. Казвам, сега е дошло, не отлагай. Казвате: „Дали е дошло времето?“ Времето е дошло да имат хората едно правилно разбиране. Почитай ума на човека, почитай неговото тяло, благоговей пред неговото сърце, понеже Бог е там. Всичко онова, което виждате в човека, когато той е гладен, всичко онова, което е съществено в човека, неговите нужди, влизай, съчувствай, но няма какво да плачеш. Когато някой дойде, че плаче за ядене, казвам, вали дъжд. Казвам, то е в реда на нещата. Че някой въздиша, казвам, то е в реда на нещата. Аз бих желал, когато някой въздиша, че то е уравновесяване. Колкото по-дълбоко диша, толкова по-добре. Нека

въздиша. От въздишка никой не е умрял. Когато престават да въздишат, тогава умират.

Разбирайте всичките неща в дадения случай. Когато човек въздиша, може да има някаква мисъл. Не е определена мисълта в него, мъчи се, труди се, мисли, мисли – няма никакъв резултат. Труди се човек. Не туряйте специфично, не изисквайте вашия ум. Че въздиша, има си някой идеал. Видял някоя жена в далечното минало, играела някаква роля, видял тази жена, въздиша. Някой казва, влюбил се в някоя мома. Оставете тия стари вярвания. Когато се влюбя в тази книга, книгата ли любя? Чета Исая, влюбя се в него. Че този човек, който е бил преди хиляди години, влюбя се в него, той не подозира, че аз го обичам. Аз обичам тази книга. Човек е една книга, в която Бог се проявява. Виждам човека, чета един лист. Обичам книгата, държа я свещена, понеже онзи, който я писал, е свещен.

Ако нямаме свещени чувства към Бога, ние и другите не може да почитаме и уважаваме. Когато срещнеш един човек, в когото може да се влюбиш, зад човека любиш нещо, почитай това чувство за свещено. Ти не знаеш историята, какво е далечното минало. То е сега, което се развива в живота. Нека остане в ума ти нещо, което не може да изясниш. Не считай туй нещо, не си туряй в ума изопачен образ.

Казва, знаеш ли какво нещо е любовта? Вие даже още не сте надзърнали какво нещо е любовта. Вие сте чувствали. Нито око е видяло, нито ухо е чуло – казва апостол Павел, – като се качиш в областта, дето любовта царува. Сега чувствате, имате стремежи, имате желания, чувствате вашите мисли, но когато дойде любовта, казва – всички няма да умрем, но всички ще се изменим. Когато дойде любовта в света, тя ще внесе живота, ще проникне в нашата воля. То и целият свят, и всичките хора ще се изменят. Умовете ще се променят, отношенията без никакви усилия ще дойдат. Но тогава, поне сега един ден.

Хайде сега за три седмици три деня ви давам. Идната неделя да бъде ден на тия учтивите обноски. Първата неделя, на 18-и. Аз ще ви наблюдавам и ще ви пиша бележка. Вторият ден ще бъде втората седмица, сряда. Третата седмица ще бъде петък. Ще имаме една нова обхода. Него ден, като станете – от сутринта до вечерта – един Божествен ден. Вечерта ще снемете, ще дойдете постарому, както знаете. От сутринта до вечерта – по новия начин. Където и да минеш, когото да срещнеш, ще го погледнеш. Срещнеш някой заек, срещнеш някоя птица, минеш покрай някое дърво – навсякъде ще поздравяваш, като че е човек. Каквото ти обърне внимание, като мине птица, бръмбар – всичко ще поздравиш. То да бъде естествено. Да видите какви резултати може да имате.

Аз вярвам, ще бъдат тия дни един много добър опит. По-хубаво възпитание от туй за ума няма. Ще имате нещо много реално. Сега разбрахте ме, нали? Него ден всички ще започнете преди изгрева на първия лъч. То ще бъде като мярка. Ще започнете него ден, ще кажете: поне един ден да благословя името Божие по новия начин.

Едно предупреждение. За този ден не говорете, не критикувайте, ще го оставите. Няма да се произнасяте. Ще оставите Бог да се произнесе. Този ден ще бъде свещен заради вас. Не играчка. Няма да кажете: „Дали хората го направиха?“ Ще оставите за този ден отгоре да се произнесат, пък вие ще считате като войник, който отива на своята длъжност.

Представете си, че носиш един килограм на гърба си. Нали ще бъдеш сериозен? Няма да казвате: „Как мислите – дали аз постъпих право?“ Ще оставите. Аз пак ще ви говоря. Аз вярвам. Ще бъде така първият опит отличен, може би най-добрият ден ще бъде, който някога сте прекарвали. Ще бъдете свободни. Няма да се плашите. Ще бъдете тъй, както децата – един човек, който е новороден, който има

всичко наредено. Като станете сутринта, ще започнете със своите упражнения. Разбрахте ли?

Само проявената Божия Любов и проявената Божия Мъдрост носят пълния живот.

38 лекция, 14 май 1930 г., София, Изгрев

ПОСТОЯННАТА ЦЕНА[122]

Отче наш

Ще прочета 6-та глава от Посланието към ефесяните.

Тук се подразбират всичките ония хора, които са въплътени. Дяволът и той е въплътен в хората в дадения случай, известни хора, които поддържат неправдата. Те са въплътени лоши духове.

Има нещо в света, което не остарява, всякога има една и съща цена. Което не остарява, ние го наричаме истина. Храната, която приемаме, никога не остарява. Въздухът, който дишаме от детството до старостта, има едно и също влияние върху нас.

Казвам, трябва да има едно съответствие от видимите неща, от храната, от водата, от въздуха – всички тия работи трябва да ги превърнете по едно подобие на вашия вътрешен мир или вашия живот. Може да уподобите кое от тях представя вашите мисли, кое от тях представя вашите чувства и кое представя вашето убеждение. Ако един човек във време на мъчнотии ще се поколебае в своите убеждения, показва, че той няма нещо абсолютно. Защото в сегашния свят, когато у човека се изяви някоя неестественост, някой път човек иска да стане пълен, да затлъстее малко. Един човек, който затлъстява, подуят му се краката, стане пълен, ръцете напълнеят, навсякъде – тая пълнота не му е потребна. Всичката тази пълнота е физически процес. Ами защо напълнява?

Трябва да се организира човек. Туй, което е организирано, живо трябва да бъде. Всяка жива частица, която не взема участие във вашия организъм, е вредна. Всяка мисъл във вас, всяко чувство и всяко

[122] Тази лекция е издавана под името „Стойност на нещата“. Тук е в пълния си необработен вид.

желание, всяка частица, която не взема участие във вашия организъм, е вредна. Всяка храна, която стои в стомаха, не взема участие, тя е вредна.

Питам, ако един човек тури една раница от петдесет-шестдесет килограма на гърба си с пясък и я носи, няма никакво отношение – какво ще го ползва? Или ако човек си тури мисълта, как ще се оправи светът, защо хората са лоши, защо грешат, или тури мисълта, защо жена му била лоша, еди-кой си владика не е добър. Като е добър, какво от това? Тази добрина или тази лошевина на владиката има ли някакво отношение към него? Сега мнозина казват, ние сме много лоши. Какво от това? По какво се познава лошият човек? Трябва да имате мярка, дайте дефиниция. В какво седи лошото на хората?

Отива един, на когото челюстта била изкривена, при един лекар. Влиза при лекаря и той му ушива една плесница и казва: „Ха, да се махаш." Той се чуди защо го удря, но като излиза, вижда, че челюстта е наместена. Този лекар знае да бие намясто. Без пари го лекува. Питам сега, лошо ли е това? Хубаво е. На друго място един господин дава угощение на един от своите приятели. Заклал един коркой, но приятелят му, като ял, излиза челюстта навън. Кой случай е по-добър – да ядеш коркоя и да излезе челюстта или да ти удари една плесница и да се намести челюстта. То са все процеси. В тия процеси може да започнем много добре работата, но ако свършим зле. Пък може да започнем зле работата и да свършим добре.

Но в природата съществува един закон. Животът, той е свещена работа. Всинца ви гледам, вие чакате да стане чудо, да ви се даде знание. Ако знанието можеше да оправи света, добре. Някой казва: „Да съм богат, да имам един милиард." Милиардерите в Америка можаха ли да оправят Америка? В Америка може да ти прережат гръцмуля. Често гръцмулят е пресечен на много хора с бръснач. Американските апаши не са като нашите. За десет долара прерязва

гърлото на човека. Тук, в Европа, казват „горе ръцете“ – и тегли куршума.

Сегашните религиозни хора цял ден се молят на Господа да им даде пари. Аз като гледам молитвите ви по някой път, някой се моли така: „Господи, жена ми няма обуща. Дай ми малко пари, да ѝ купя.“ Много шум има. На друг молитвата е такава: „Имам да давам десет хиляди лева. Десет пъти идва да ми ги иска. Господи, десет хиляди да дойдат отнякъде.“ Някой се моли: „Еди-коя сестра, Господи, виж какво прави.“ Друг: „Това нямам, онова нямам.“ Те са стари начини на молене. Било е време, когато човек така се молил. Това са молитви на любезните деца. Човек казва истината, има да дава. Но щом идеш на гости при един свой приятел и му кажеш мъката си, но ако те посетят десет души приятели и на всичките си показваш раните, какво ще ти допринесат твоите приятели.

Недъзите на нашия живот показвайте само на специалисти. Недъга ще го покажеш на някой човек, който е вещ. Онзи, който не разбира, носи си раните. В сегашния век, заболи те нещо, викат лекар, турят една инжекция. Каквото и да туряш, тури сам инжекцията. Вие още не сте опитвали силата на една ваша добра мисъл каква инжекция може да произведе в органическия свят. Аз съм казвал и друг път, че ако си трескав, може да вземаш хинин мислено, и да се излекуваш. Може да идеш в аптеката мислено, кажеш на аптекаря пак мислено да ти даде хинин десет грама, върни се вкъщи, размий го в топла вода, изстискай малко лимон, изпий го. Ще се свърши работата. Отгоре на няколко часа треската, която имате, ще ви напусне. Работата е, че след като направиш опита, не излиза сполучлив. Работите, щом човек ги знае, са успешни. Но щом не знае как да ги съпостави, има една опасност да се сравнява.

Сега да ви представя един прост закон, който съществува в природата, който са го взели бакалите. Най-първо бакалинът има

грамове от едно кило, от две кила. Идеш при бакалина, кажеш: „Дай ми едно кило захар.“ Той вземе едното кило, тури го на празното блюдо на везните, вдигне се нагоре другото блюдо. На него именно постави захарта и гледа да ги уравновеси. Щом дойдат в равновесие, какво става? Прибавя да го уравновеси.

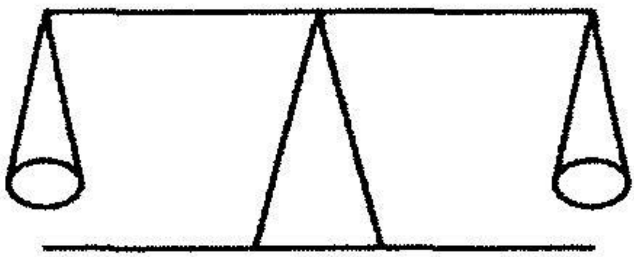

Фиг. 1

По същия закон вие мислите. То е същият закон на мисълта. Имаш една идея. Искаш да знаеш права ли е, или не. Ти трябва да имаш една мярка. Ще туриш на вашите везни мярката, на другото блюдо мисълта и ще гледаш да ги уравновесиш, да дойдат в равновесие. След туй какво става? След тази мисъл от това блюдо ще вземете, както бакалинът взема книгата със захарта. Тази част ще спадне и ще стане промяна, другото блюдо ще падне. Дойде втори процес, трети, четвърти. Често сегашните хора, като не разбират известни процеси, имат затруднения. Известни ваши мъчнотии искате да ги разрешите. Като идеш при бакалина, разрешаваш, казваш: „Дай ми едно кило захар.“ Той я тегли. Не отиваш ти да теглиш. След като излезеш, казваш: „Виждам, че не достигат десет грама захар.“ Мъчи те. Да му кажеш, че не е теглил право, ще го обидиш.

Да допуснем сега, че вие имате същите везни в дома си. Какво трябва да направите? Тури грамовете и премери, провери дали вярно мерил, освободи се от своята мисъл. Ако след като претеглиш, се

окаже, че захарта е точно, поне ще се освободиш от една мисъл, която те мъчи. Казвам, има известни мисли вътре в човешкия живот, които нарушават вътрешния мир.

Най-първо човек трябва да бъде абсолютно честен за себе си. Знаеш какво значи. Той не трябва да има абсолютно никакъв дефект в мисълта му. Трябва да бъде абсолютно чист. Понеже светът, към който се стремим, съвършените същества виждат нашия вътрешен живот. Животът тук, който е на земята, за тях е така открит, както когато някоя жена се облече с бяла дреха и този, който я види, казва: „Много хубава бяла дреха, копринена, но има едно леке.“ Най-малкият дефект, който роклята има, някое малко леке, се вижда. Съвършените същества, като влязат в духовния свят, най-малкия дефект ще го видят. Казват, на тази бялата дреха имаш малък дефект. Дрехата не трябва да има никакъв дефект, трябва да бъде абсолютно чиста.

Да допуснем сега, да ви прегледат вашите дрехи като ученици нечисти ли са. На мнозина от вас ще намерят, че дрехите не са чисти, на мнозина ще намерят, че зъбите не са чисти. Човек трябва да започне от физическото. Той трябва да си чисти зъбите, трябва да ги мие по три-четири пъти на ден. Много болести произтичат, че не си миете зъбите. Там се намират ред микроби, минават в дробовете, в черния дроб, пък минават навсякъде. Много болести се дължат, че вие не се миете. Станеш сутрин, бързаш, работа имаш, не си умиеш зъбите. Колко време ще ти вземе да си очистиш зъбите? Казваш: „Четка нямам.“ Не ти трябва четка. Тури малко вода, натрий сапун или най-после вземете спирт от сто градуса. Аз бих предпочел спирта. Разтрий хубаво, тури топла вода, измий зъбите си.

Казвате, той Господ ще ни пази. Пък тебе Господ ти казал да си миеш зъбите. В Божествената книга е писано по десет пъти на ден да си миеш лицето. Ти ходиш по пътя. Вземи вода, изчисти лицето си.

Водата затова е дадена, напръскай се, измий се. Поне всеки час измивай ръцете си. Казвате, кой ще ходи да се мие.

Казвам, не си създавайте един лош вътрешен навик. Очакваме да станем гениални хора, учени хора.

В какво седи сега учеността на човека? Да допуснем, че някой от вас е толкова учен, че знае, откак светът е създаден, помни всичките манвантари, бил е там, когато Господ създал първия човек, всичко знае, да речем. Какво ще го ползва това знание? Знанието е полезно дотолкоз, доколкото това минало на човечеството има отношение към нас. Знае историята, но тази история ще го ползва, като знае как са постъпвали другите хора. Защо изучавате естествените науки по отношение на живота? Като изучавате живота на вълка, на овцата, техният живот има отношение към нас. Да кажем, изучаваме зоологията. Да допуснем, аз съм човек, имам три-четири ядене и съм недоволен, минавам покрай някоя овца и виждам, че тя пасе трева по земята. Спирам се и изучавам, има нещо похвално в овцата. Тя е благодарна за малкото трева, която има. Погледне те и казва: „Как, ти недоволен ли си от живота?“ Както виждам, овцата е на четири крака, пасе трева. Че каква разлика има – нея, която пасе трева, и мене, който съм недоволен и постоянно бръщолевя на Бога? Казвам: „Благодаря ти, Господи, благодаря.“

Аз считам, че светът не е направен добре, че слугинята не е сготвила добре яденето, че ми се развалил стомахът, не съм доволен, че хората не са добри – аз, величеството. Питам сега, кой седи по-горе в дадения случай – овцата или аз? Пример е тази овца. Аз я похвалявам, казвам: „По-горе седиш. Как научи това нещо? – Питам: – Как се научи да бъдеш тъй търпелива и доволна при туй положение?“ Сегашните окултисти и учени хора казват, че овцете не се развиват. Овцете се движат с такава медленна кола, че се изисква хиляди и

милиони години да се види развитието ѝ. Превозните средства са много слаби. Затуй прогресира бавно.

Питам, как научи това изкуство на търпението? Питам и вас, как се научила овцата на това изкуство – търпението? Може да се дадат ред отговори. Има търпение, има и неволя. Неволята е един неразумен акт. Човек, когато не може да изясни нещо, тъй както трябва, казва: „Няма какво да се прави.“ Този човек е неразумен. Онзи, който разумно изяснява нещата и търпи, той е разумен. Разумният е, който разрешил въпроса. Тогава ще ви приведа примера, в какво седи разумността.

Казват, че в реката Нил имало едни малки жабчета, които плавали свободно по реката. Крокодилът като си отвори устата, жабчето влезе в устата. Той си затвори устата, свърши се вече, нагълта го. Крокодилът казва: „Ти заради мене ще живееш. Аз трябва да живея.“ Но туй жабче е разумно. Казва: „Аз ще ти дам един урок, как се гълтат жабчета.“ То, като влиза в стомаха, започва да го гризе. Този крокодил тича нагоре-надолу, казва: „Какво да правя?“ То гризе, прогризва стомаха, излезе навън. Този крокодил се обърне с гърба надолу. Жабата прегризва, излиза навън и казва: „Не се гълтат жаби.“ Тази жаба е разумна. Сега вие ще попитате има ли право жабата, като влезе в стомаха, да прогризе корема на крокодила. Престъпление е това, не е право. Питам, крокодилът има ли право да гълта жабата? Следователно това жабче постъпва съобразно със закона Божи. Трябва да му покаже, че трябва да постъпва правилно.

Ако вие възприемете закона на насилието, вие вървите като този крокодил по реката. Реката, това е животът. Видите някое желание, някаква идея във вас, мислите, че сте спечелили нещо. Но тази идея е жабата. Започва да прегризва и вие се увивате. Като видиш тази малката жаба, затвори си устата и като мине, отвори я. Един турски

дерибей, който носил една торба с барут, като минавал покрай едно дете, което носило една главня с огън, казва: „Гел къзъм.“

Той се спира, защото това дете може да запали барута с главнята.

Това са сравнения за онзи вътрешен живот, с който сега трябва да се справяте всеки ден. Имате известни ваши желания, имате известни ваши мисли. Те са не само ваши, но на хиляди същества, които живеят и които не са разрешили разумно въпросите. Всеки ден те ще хлопат на вашата врата стотина, на които задачите не са разрешени. Ако можете, разрешете техните задачи. Ако не можете, пратете ги при някой философ, мъдрец. Защото светът е пълен със същества, които са изостанали в развитието си, в своята еволюция. Светът е пълен с ваши роднини, ваши прадеди от двадесет-тридесет поколения. Някой ваш роднина като астрално същество захлопал, започне да се оплаква, неразположение има на духа си. Дядото, който дошъл отвън, внесе цяла пертурбация във вашата мисъл. Като говоря по този начин, да оставим сравнението, дали вие вярвате, или не. Когато аз взема тона „до“, този тон, преди аз да го пея, съществуваше ли в природата? Съществува този тон. Казвам, аз може да го реализирам този тон, може да пея съобразно с тона. Казвам, когато вашият дядо може да пее една песен на миньорна гама, да измени цялото ви настроение. В дадения случай вие ще видите може ли да му помогнете. Ако може да му помогнете, ще помогнете на себе си. Ако не, кажете на вашия дядо да си върви. Или който дойде при вас, бъдете искрен. Ако може да разрешите, разрешете му въпроса. Ако не, не го залъгвайте.

Да говорим истината. Никога не говори това, което не знаеш. Малкото, което знаеш, е благословение. Малкото, което знаеш, то расте. Това, което знаеш положително, то се благославя. Онова много, което казваш, без да го знаеш, то не може да принесе полза. Имате сто лева швейцарски златни, имате наши пари три хиляди и

петстотин лева. Не се лъжете в многото. Някои идеи са остарели, книжни идеи са. Такива философски идеи има, които са остарели.

Казва, той е мистик. Мистикът е човек, който преживява. Той живее обикновен живот, не живее живота на гениалните хора, на светиите. Светията, мистикът трябва да преживее нещо. Каквото мисли, в него всичко е реално, няма нещо неразрешено. Пред него има един живот на учител, но тъй погледнато от живота, в него има само едно вътрешно благоговение. Туй, което ние не разбираме, тогава се ражда благоговението. Благоговение може да има само към Бога. Като погледнеш това, което не може да изкажеш, не може да схванеш, да го разрешиш. Ти се намираш пред онази вечност. Мистикът благодари, че има нещо, което не може да определи. Не считайте, че разбирането ще донесе мир на душата. Разбирането някой път може съвсем да те разстрои.

Представете си, че имаш един приятел. Той извършил едно престъпление, убил някого. Дотогава, докато ти не знаеш, че той извършил престъпление, ти го обичаш. В деня, когато ти разбереш, че извършил престъпление, ти си измениш веднага мнението. Добре, представете си, че един ваш приятел, един мистик или един светия, прави един опит. Той, като върви с тебе по пътя, извади ножа, защото светиите носят ножове, те са въоръжени от главата до петите. Той срещне едного, извади ножа, повали го на земята, стъпи с крака си на врата му, надупчи го хубаво. Казваш, жесток човек. После вземе един котел вода, измие червата, стомаха, мозъка, измие всичките органи и после започне да ги туря по местата им. Изважда някаква течност, намазва тялото на убития и като побутне този човек, той възкръсне.

Най-първо ти мислиш, че е много жесток човек, че е много лош, измъчва. След като го очисти и го намаже, на този човек светне лицето, замяза като на светия. Какво ще мислиш тогава? Ако ние, след като разберем лошото, че на негово място можем да посадим

нещо хубаво, то е светия, то е мистик. Ако онзи, който разваля хората, не туря нищо на мястото, той е лош човек. Всеки човек, който разваля красивото, хубавото в света, той е лош човек.

Та по някой път вие се боите, вие вървите, оръжие имате. Имате някакъв недъг. Ще извадиш ножа, като дойдеш до този недъг, ще го мушнеш, ще стъпиш на врата му, ще го намушкаш. После ще вземеш вода, ще започнеш да го чистиш, хубаво ще го наместиш и ще започнеш да го мажеш. Казва, как така? Че така прави Бог. Че как прави Бог? По Бога трябва да направиш една операция. Казвате, може да стане нещо лошо.

Следователно ние имаме някои наши мисли, на които трябва да направим операция. Имаме някои наши желания, на които трябва да направим една операция. Имаме някои наши страсти, на които трябва да направим една операция.

Аз съм гледал една картина, това беше във Варна, имаше една улица с абаджии. Минава един, продава черва, очистени хубаво, че ги турил на една кобилица. От чаршията се събрали около петнадесет котки, вървят, вдигнали глава и мечат. Той върви по уличката, излезе някой абаджия и казва: „Отрежи на моята котка едно черво." „Коя е твоята котка?" „Еди-коя." Тя задигне червото, няма я. Той върви по чаршията, от друг дюген излезе друг абаджия, и той казва: „Отрежи на моята котка едно черво." И така всичките казват: „Отрежи на моята котка." И като погледнеш на другия край на чаршията – няма ги котките. Но за да отреже, онзи абаджия си напуща работата и казва: „Отрежи едно парче на моята котка."

Ще кажете, смешна работа. Той разнася червата по пазара. Това е един пример и вие трябва да извадите една поука. Нима ние нямаме четиринадесет-петнадесет котки, които мечат около нас, нима този не носи червата и шкембетата? Тия абаджии не си скъпят времето да станат, да си напуснат работата. След като шил хубавите работи,

оставя работата, да каже да остави на неговата котка, защото мечела. Сега този абаджия може да каже, че той трябва да си гледа работата, но и онова е работа. Онази котка не трябва да мечи. Тя казва: „Нямам какво да работя, дайте ми работа." Като види шкембето, тя започва да шие. Като си свърши работата – и господарят е доволен, и котката е доволна.

Казвам, това, което става във външната природа, това е един процес в нас. Във външния свят, гледам, и във вас на някой се проточило лицето, очите потъмнели, лицето се изкривило, не е в духа си, омърлушен, има нещо, което го мъчи. Някой от вас стане сутрин, казва: „Днес не съм разположен да се моля." Как, мислите, молитвата трябва да стане с разположение?

Молитвата е един закон. Разположен-неразположен, ще се молиш. Човек може да не е разположен, но яде. Може да ти е много мъчно, но дишаш. Дишането е един процес. Може да си неразположен, но имаш своя работа. Неразположението е една задача, с която ние трябва да се справим. Дотолкоз, доколкото вие имате неразположение, защото неразположението ви е дадена задача. Вие сте неразположен – разрешавате една задача. Вие сте доволен, отивате при гостилничаря, сготвил хубавото ядене, сядате на трапезата на неговата гостилница, ядете. Но гостилничарят сготвил, вие не знаете да готвите. Всички ядете, излезете навън и минаваш за праведен. Но ти стана праведен по причина на този гостилничар. Пък ти казваш: „Аз му платих." Нищо не си платил. Тия пари ти не ги направи. Ти само беше един човек, който се ползваше с чуждото. Парите взе от баща си, хляба, яденето ти не си създал. В тебе има една надута идея. Баща ти те надува, гостилничарят те надува, ти не си се проявил.

Какво трябва да направиш в дадения случай? Минаваш покрай пътя, някоя жена паднала, изкълчила си крака. Ти след като си ял,

Господ ти дава този случай да помогнеш на тази старата жена. Той ти дал пари да се нахраниш, за да помогнеш на бабата. Тази баба ще я вдигнеш на гърба си, ще я занесеш. Това е работата, която ти трябва да свършиш. Ще кажат в невидимия свят, герой е той. Тази баба да я занесеш вкъщи и да ѝ създадеш всичките удобства. Заради мъдростта, която имаме, трябва да направим благородно дело. С туй ние разрешаваме една велика задача. Ако ти не се спреш на старата жена, ти няма да разрешиш една задача. Ако помогнеш, то е най-малкото добро, то е законът на любовта. Ако минеш и кажеш, стара баба. В небето всички ангели са минали през този изпит. Всеки един ангел най-малко е вдигнал една стара баба на гърба си. Питам сега, кой от вас е носил баба на гърба си? Ако законът е такъв – ако носиш стара баба на гърба си, ще влезеш в рая – тогава вие какво трябва да направите?

Та всеки от вас през цялата година, колкото остава, да намери някоя баба с изкълчен крак и като я намерите, да я занесете. То е дипломът. Туй е философия. Щом влезете, тая баба ще ви препоръча в невидимия свят. Нали знаете онзи пример, дето един ангел казал – не трябва да бъде Господ толкова милостив към хората. Господ, като разбрал работата, праща го на земята. Той слиза, облича го в едно човешко тяло. В една зимна нощ започва да трепери. Минава един пияница, за който този ангел мислел, че трябва да бъде очистен, и казва: „И ти остана като мене, но си я закъсал." Той се кандилка. Взема го на гърба си и го носи, казва: „Ние сме другари. Става тази работа. И ти си пийнал." Този човек с всичките си грехове иска да му услужи. „Аз съм грешник сега" – казва. По-големият грешник може да помогне на по-малкия. Този, който е паднал на земята, не може да ходи, той е голям грешник.

Казва някой: „Аз да стана светия, чист, че тогава да помагам." То е криво схващане за живота. Остане ли, като станеш светия, да

помагаш, то е изгубена работа. Но в дадения случай, ако Бог гледа снизходително, той гледа хубавото и красивото за в бъдеще, което може да се развие. Него Бог гледа. Той, като погледне на тази душа, вижда – като поправя погрешките си, има нещо хубаво да се развие. Заради туй доброто Господ го взема и го носи. Той го носи сега. Казвате, не знаеш ли, че аз паднах. Днешния ден нали имате, да се живее добре. Защо ще бъдем ние недоволни от живота? Защото недоволството, то е създадено в неразбирането.

Следователно, колкото недоволството е по-голямо, значи неразбирането е по-голямо. Колкото недоволството е по-малко, има разбиране. Щом изчезне недоволството, значи имаме едно малко равновесие. Аз съм доволен, когато бакалинът тегли точно, не ми е изял нито един сантиграм. Точно даде захарта. Щом работите се изясняват правилно, щом недоволството изчезне, имаме норма. Аз покрай всичкото недоволство...

Представете си, вие сте на бойното поле, всичките хора се избиват. Застанете там, не да гледате как плачат, как се убиват. То е задача за мене. Ще кажат, защо са тъй жестоки хората? Но другояче аз гледам. Тази война, която аз гледам, трябва да мина посвещение. Турят ме на бойното поле, аз разрешавам въпроса. Казвам, след като се бият, много добре. Като кажа – добре се биха, войната престане. Но виждам сега, цялото бойно поле е постлано с хора, викат, пъшкат, пак казвам – много добре пъшкат, много добре плачат, много добре страдат тия хора. На един краката откъснати, на друг ръцете, всичките тия хора се молят. Казвам, много добре е всичко това. След като кажа, много добре е всичко това, допуснете, че се явява един ангел от небето. Той бутне този – той стане. Бутне друг – стане. Всичките настанат. Тия хора настанат, всичките са облечени с бели дрехи, от старото нищо не е останало. Знаеш на какво мяза тази работа? Турците едно време имаха рогове, с които вадеха кръв. Всеки

човек, който имал луда кръв, който имал главоболие или коремоболие, ще му турят един рог, направен от вол – един турски метод за лекуване. Казвам сега само един пример. Ако този ангел, след като мине, събуди всичките хора, какво трябва да мисля аз?

Всичко в света има един Божествен план, всичко в света е урок. Ако аз разбирам разумно, да зная причините, защо тия хора се бият. Казват, война има. Защо? Трябва да чакаме, докато се уясни самата причина. Ако от всяка война излезе нещо хубаво, тя е намясто. Но ако след войната хората не оживеят, има нещо неразумно, тия хора вървят по една низходяща степен.

Сега изнасям от общото към частното във вас. Вие вървите, имате хубаво разположение, казвате: „Как може да бъде така?“ Вие имате хубаво разположение, молите се. Не се минава половин час, във вас започва сражение, цялото поле се покрие с мъртви хора. След туй вие изгубите разположението на духа, не може да се молите, не може да мислите тъй, лицето потъмнее. Залязло е слънцето. Затуй лицето потъмняло. Значи лицето потъмняло. Какво трябва да правите тогава? Трябва да мислите. Ще запалите огъня, ще запалите вашата свещ. Докато слънцето грее, турите светлината във вас. Щом залезе, ще запалите свещта. Щом залезе слънцето, ще запалите свещта, ще запалите огъня вкъщи.

Топлината – ще преведете, това е малката любов, която трябва в дадения случай. Ти, като любиш другите хора, ще помогнеш на себе си. Аз превеждам така. Защото да любиш другите, значи да имаш един малък огън на огнището. Ако ти не любиш другите, ще замръзнеш. Отвън има тридесет-четиридесет градуса студ в духовния свят. Казваш, защо да го любя? Ти ще любиш, защото да обичаш някого, значи да запалиш огъня на своето огнище. Следователно то е икономия в духовния свят. Казва, без да любиш хората, не може ли?

Силата на човека седи в неговата любов. Че може да го обичат хората. Ако ние чакаме другите да ни обичат, значи да живеем на чужд кредит. Този, който ме обича, е силен човек. Аз, ако не обичам, съм слаб човек. Законът в света се изразява в това, което хората вършат. Казват за някого, той е отличен човек. Но той ме обича. Ако чакам сто души да ме обичат, аз ще остана същият слаб човек. За да стана човек, аз трябва да обичам. То е Божественото. Туй, което може да повдигне човека, не е как нас ни обичат хората. То е хубаво, но хората се повдигат. Ако хората ме обичат, аз се радвам, радвам се, че те са силни. Но това, което повдига човек, е как той обича.

Следователно има един надпис вътре в живота – да обичаме, за да станем силни.

Казвам, тази е философията, която трябва да имате. Щом започнете вие да обичате – не според правилата, както хората мислят. Но любовта е, която ще ви направи силни. Тази Божествената любов ти носи две неща – тя носи светлина, мисъл, носи и топлина, носи чувства. Оттам ще започнете със закона на любовта. Ако вие знаете как да контролирате вашите желания, вашите страсти, вие сте хората, които оперирате с елементите на вашите страсти и желания. Желанията и страстите са елементите на човешкото. Ако човек не разбира желанията и страстите, той не разбира елементите, от които неговият свят е създаден. Всяка една страст – от каквато категория да спада, всяко едно желание, което имаш, радвай се. Страст имаш – радвай се. Всяко желание и всяка страст да знаеш за какво да ги употребиш.

Сега основната мисъл. Всеки един от вас да знае, че щом залезе Божественото слънце, да запали огъня в своята къща. Настанало е време да си запалите огъня.

В невидимия свят искат да знаят дали вие може да мислите. Пък вие чакате в небето да ви посрещнат и да ви покажат любовта си. Но

то е любовта на ангелите, те са силни. Но вие с какво ще покажете вашата любов? Ако едно дете мине от една къща на друга, всички го носят на ръце, ако туй дете, след като мине през всичките ръце, не се научи да ходи, туй дете няма ли да мяза на един инвалид. Тогава не правете другата погрешка – да допускате туй дете да не израсте. Казвате, нека да си го имаме. Оставете вашите желания и мисли да растат. Туй дете, като го носят една, две, три години на ръце, то трябва да слезе от ръцете на майка си и да стане един ден възрастен мъж. Нима има нужда майка му да го носи? Казват, донесете ми едно дете, да го прегърнем. Не мислете, че туй, което прегръща, то е реалното. Туй, което прегръща, един ден ще го турите в земята. Ще се разговаряте разумно. Не трябва да бъдете едностранчиви. Казва: „Какво беше едно време, как ме обичаше майка ми, на ръце ме носеше, как ме кърмеше, пък сега не помислюва заради мене.“ Не, тя ще остави закона на свободата и вие какво ще направите за майка си.

Сега въпросът е, вие искате Божията любов. Каква любов вие ще покажете на хората? Че Бог ви люби, то е неговата сила. В какво е силата на човека? Цяла магия е туй, да любиш Бога. Ако любиш Бога, той ще оправи всичките ти работи, но не тъй, както вие мислите. Вие казвате: „Ами, ако аз обичам Бога, дали ще оправи работите на дъщеря ми?“ Ако ти любиш Господа, само твоите работи ще се оправят. Работите на дъщеря ти няма да се оправят. Работите на мъжа ти ще се оправят, ако той люби Господа. Всичките работи на хората ще се оправят, ако те любят Бога. Аз като обичам, моите работи се оправят. Ако аз не обичам, моите работи не се оправят.

Сега туй, което оправя работите, е любовта. Това, което не оправя работите, то не е любов. Щом не се оправят работите, ще дойдете до положението, при което започват да се оправят работите. Сега някои казвате, да има някой да ни каже как да обичаме. Как да обичаш, то не се казва. Вие сте чудни. Аз ако ви кажа как да обичате, вие ще

изгубите случая да обичате. Аз да ви кажа. Представете си, че на вас ви дават една череша, вие не знаете как да я ядете. Аз ви показвам и я изям. Вие добивате знание как се яде череша, но вие не сте опитали каква е черешата. Казвате: „Дайте ни друга череша." Втори път няма кой да ви даде череша. Сам ще изядеш черешата. Някой казва: „Обясни." Няма какво да обяснявам. Ако обяснявам, вие ще изгубите случая. Някой казва: „Чакай да ти покажа." Благодаря, аз ще направя опита.

Когато дойдем до истинското знание в света, до Бога, до онова правилното разсъждение – не човек да търси причините вън от себе си, но вътре в себе си, понеже външният свят, Божественият свят, той е абсолютно хармоничен, там дисхармония не съществува. В човешкия свят има дисхармония. В ангелския свят има дисхармония. Всичките живи същества, вън от Бога, имат някаква дисхармония. Всяка дисхармония ти може да я поправиш. Следователно онова, което съществува в нас, ние може да го имаме, понеже Бог е, който е навсякъде. В него няма дисхармония. Ние изучаваме неговите закони, онова вътрешно доволство, да знаем как да постъпим.

Дойде едно страдание. Страданието е само един закон. Страданието произтича от едно вътрешно съотношение на нещата. Защото, ако твоята кожа е охлузена и ако дойде твоят приятел и ти стисне ръката, ще ти причини страдание. Де е причината тогава? Казваш, той не знае да се ръкува или ръката не е намясто. Ти трябва да излекуваш ръката си. Щом ръката ти е здрава, и ръкуването с твоя приятел ще бъде добро. Понеже ние чрез закона на греха сме разранили кожата, по който начин Господ да пипне, причинява страдание. Казвате, той не знае ли как да пипа? Не е туй. Ще кажете: „Няма да грешим, да бъде кожата здрава." Тогава във всяко побутване на Бога ще виждаме добрата страна на живота. То е, да си поясним истината.

Някой казва: „Мистик е той.“ Мистик човек е, който преживява. Той живее в реалността на живота, той изпитва нещата. Малките и големите неща са едни и същи. Един мистик може да се радва на една череша, колкото на милион. Той се радва на малкото в себе си. Неговата радост никой не може да отнеме. Ако вие влезете в неговия живот, вие ще си измените мнението за него. Ще кажете: „Аз го мислех, пък той на какви работи се радва.“

Радостта е една и съща в Божествения свят. Силните причини и слабите причини произвеждат един и същи резултат. Всяко малко усилие, което вие може да направите с вашата мисъл, туй малкото усилие ще произведе същия резултат, както и силната мисъл. На силната и на слабата мисъл резултатите са едни и същи. Слабият и силният удар са едно и също. Туй може да се докаже. Те са процеси. Може някой път някои от вас да се обезсърчавате, казвате: „Много съм слаб.“ Ако всеки ден вие с вашите слабости действате, вие ще имате същите резултати.

Сега каква мисъл остава в ума ви? Какво запомнихте?

Един майор ми разправяше една своя опитност. Поставили го в една нестроева рота във Варненското пристанище. Войникът докладва, че има да товарят сто магарета, но казва, че магаретата не искат по никой начин да влязат в парахода. Пита какво да се прави. „Тръгвам – казва – с войника и казвам: лесна работа. Отиваме на пристанището, войникът тегли магарето за юлара, аз го дръпна за опашката, и то тръгне напред. Така за половин час ги вкарахме всичките магарета.“

Казвам, някои ваши упорити мисли трябва да ги хващате за опашката. Сега разбирайте работата. Опашката в животните, туй съставлява ума на животното. Има един възел там, който събужда мисълта. Докато опашката се мърда, животното мисли. Когато се отреже опашката на животното, то се усеща ограничено. Като се

хване за опашката, започва да мисли. Онези неразумните желания хванете ги за опашката и като ги турите в правата посока, ще започнете да мислите.

Добрата молитва

39 лекция, 21 май 1930 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНО РАЗБИРАНЕ НА ЖИВОТА[123]

Тайна молитва.

Всички вие, които сте чули беседите ми, да извадите десет важни неща, които съм казал. От всичките беседи ще извадите десет важни неща според вас. Всеки ще извади това, което той мисли, че е най-важно. (*За кога*?) За идната сряда.

Трябва да има нещо установено. Кои неща са установени? Които не може да се изменят. Кои неща са изменяеми? Които не може да се установят. Тогава питам, какво нещо е морален и неморален човек? Под морал се разбира една права посока. Кое е право, кое се нарича права линия? Математически права линия е най-късото разстояние между две точки. Права линия в морално отношение коя е? Права, която не може да се огъне.

Следователно всяка постъпка, която има само едно последствие, тя е права. Всяка постъпка, която има две противоположни последствия, тя е крива. Следователно, щом ти имаш една мисъл, която има само един резултат, тя е права мисъл. Всяка мисъл, която има два различни резултата в тебе, тя е крива. Ти вече градиш живота си на една основа, която може да се измени.

Вземете едно верую. Ти вярваш в Бога. Но за да вярваш само един ден, питам, туй, в което вярвам, право ли е, или не? Може да е заблуждение. Значи ти си нямал едно право верую. Ти мислиш за Бога – Той е такъв, онакъв. Ако твоето верую може да се измени, това не е любов. Сега всички вие сте слушали за Бога, каквото пишат свещените книги или каквото хората казват. Туй, което е писано в

[123] Тази лекция е издавана под името „Правилно разбиране“. Тук е в пълния си необработен вид.

свещените книги, и туй, което хората казват, то не е истина, то е отвън. Ако ти сега ще се измениш от онова, което иде отвън, утре пак ще дойде нещо друго отвън. Ако ти това, което сега мислиш и което ти се казва, не е установено, туй не е верую. Този процес на казване, то е процес на Битието, на развитието на нещата, както става, както Битието се проявява. То е проявление на Бога.

Следователно в смесването проявлението на Бога с неговата същина, какво е той и как той се проявява. Виждаш една череша цъфнала, виждаш една череша окичена с плодове, виждаш и една череша с окапани листа зимно време. То са положения на черешата. Казваш, че се изменила черешата. Външно се е изменила, но вътрешно? При това тази череша през целия си живот няма да бъде една и съща. На всяка година ще има един лист повече, отколкото миналата година. Тази година нейните листа се изменят, някои листа са по-големи или плодовете са повече.

Тогава право е туй у тебе, което може да произведе един резултат само. Тогава коя дума е правата? Права дума е всяка, която може да отнеме една скръб. Коя е лоша дума? Която причинява скръб. Сега ще кажете: „Разбрахме." Но приложението знаете ли? Да знаеш какво нещо е радостта. Ако един дошъл със своята любов при мене и ми казва: „Аз те обичам." Правете превод, превеждайте. Тази идея е непонятна, тя е отвлечена идея. Превеждаме ние в геометрическа форма, или най-първо в геометрическа форма. Този, който ме обича, дал ми е нещо. Всякога под думата „любов" аз разбирам, то значи, че давам нещо. Дал ми е той сто лева или десет хиляди лева, или франка, или английски. Казва: „Знаеш ли, че аз те обичам?" 100:х. Този, който ме обичал, дойде. Той иска и аз да го обичам. Аз те обичам, но трябва и ти да ме обичаш. Пак трябва да преведа. Той ми е дал. Иска и аз да го обичам. Значи иска да му повърна парите назад. Но след като ги

върна стоте английски, трябва да му върна 110. 110:x. Защото неговата любов е работила върху мене. С приходите той ми дава.

Питам, защо иска да го обичам? За да му дам повече. Питам, де е сега идеалната любов? Ти, ако ме обичаш и ми даваш, ако искаш и аз да те обичам, да ти дам повече, питам де е любовта? Сега не че то не е любов, но то са математически отношения, които може да се изменят. Казва: „Не те обичам.“ 0:x. Онзи казва: „И аз не те обичам.“ 0:x. И двамата не се обичаме. 0, 0, x, x, равно на О. Превеждам какво значи „не се обичаме“. Ти нищо не си дал, и аз нищо не съм дал, няма никакъв резултат. Какво значи да ме обича? Нещо ми дал и нещо съм му дал. Какво лошо има и какво добро има, че хората се обичат? Те казват, не се обичат. Не може човекът. Няма какво да даде. Какво ще се обичат.

Казва, идеална обич. Какво разбирате под „идеално обичане“? Казва: „Аз обичам неговата душа.“ Де си я видял? В очите му. В очите ли е неговата душа? Ако не е в очите, в сърцето ли е неговата душа? Казва: „Той има светъл ум.“ Кога си видял светлия ум? То е предположение. Ти виждаш, но то е нещо неопределено. Казва: „Той няма душа.“ Тогава как се изгуби душата, какво е твоето понятие? Ако душата е една величина, която днес може да се яви и после да изчезне, то не е никаква величина, с която може да боравиш. Преведете сега „аз обичам неговата душа“. Аз туй разчитам така. Аз го обичам, докато е жив. Като умре, аз няма да го обичам. Преведено чисто на материален език. Аз го обичам, докато има пари, да ми даде назаем. А като няма, няма какво да го обичам. Ето, той осиромашее, че се чеши, с треска, какво ще го обичам. Не питайте така, те са празни работи. Така е, понеже стомната, в която няма вода, не може да пия. Казва: „Защо тук не останеш? Целуни ме с устата.“ Защо не може да целувам стомната? Защото няма вода. Щом има вода, ще я целуна сто пъти.

Ще превеждате сега, за да се уяснят нещата, да са ясни. Дали е право да пия от стомната, или не, то е друг въпрос. Най-първо стомната е свободна, турена някъде. На планината няма никаква стомна, но законът е такъв. Или да преведа как е възможно тази стомна да бъде на планината. Превеждайте сега. Учени хора нали сте.

Стомната е извор. Този извор, имаш ли право да се спреш при този извор и да пиеш? Имаш право. Дойде някой, усъмни се, че си целувал стомната. Казваш: „Може ли да пия?" Ще извадиш едно левче и като му дадеш, веднага ще ти даде чаша вода, ще пиеш от неговата чаша. Казвам, най-първо, научете се да превеждате.

Вие казвате „стария живот и новия живот". По какво се отличават старият живот и новият живот? Чрез контрасти. Кой е млад? Който не е стар. Кое е старо? Което не е младо. Какво разбирате сега под думата „млад"? Да кажем, младият е идея и старият е идея. Добре да изясним. Младата книга и старата книга. Библията е стара книга, много работи има написани там. Млада книга е, в която още нищо не е написано. Същественото на старата книга е, че не може да пишеш нещо. Може да правиш своите бележки, може да вземеш съвет от нея, тя ще те учи, един законник, един правилник. Младата книга е – в нея може да влагаш своите идеи. При младата може да влагаш своите идеи, при младата книга може да пишеш, колкото искаш. Следователно в младата книга има възможност да пишеш, колкото искаш. В старата книга тия възможности ги нямаш.

Питат по какво се отличава младият. Младият играе, старият седи. Защо? Какво разбирате под думата „младият играе". Онзи, който играе, той е в хамбара, той не е посят. Турят го в един чувал, в друг, той играе. Старият е посят на нивата, не играе, заровен е вече в земята вътре. Ще разбирате процеса. Старият човек е посят, то е един процес, който ще разбирате. Ще изясните в себе си какво нещо е старостта. Ако вие нямате тия вътрешни понятия за процесите, които

стават, вие не може да разбирате дълбокия смисъл на живота, който може да се изрази. Защото дотолкоз, доколкото разбирате младостта, и дотолкоз, доколкото разбирате старостта, вие ще разбирате проявлението на Бога, който се проявява във всеки даден случай. Той няма да дойде и да си натрапи своите възгледи. Понеже в Бога, каквато форма и да вземете, каквото и да направите, него му е все едно. Защото, ако той направи различие, понеже всичко излиза от него – дали си клекнал или станал, дали си на левия крак или на десния, дали седиш или лежиш, дали обичаш или не обичаш, дали целуваш или не целуваш – за него е все едно. Ако ти целуваш някого, какво придобиваш? Ако не го целуваш, какво отнемаш? В единия случай капиталът, който е вложен в тебе, ти го задържаш за себе си, ще страдаш.

Казва Бог, че трябва да обичаме. Аз превеждам Божиите думи. Господ казва, аз ти дадох капитал, този капитал ако не вложиш в своите ближни, ще изядеш майката. Ако го влагаш, капиталът ще се увеличи. Ти само от приходите ще се храниш. Затова трябва да обичаме. Ако не обичаш, ще страдаш. Какво значи страданието? Ще изгубиш капитала. Като изгубиш капитала, не може да се препитаваш. Като не може да се препитаваш, ще страдаш.

Казва, защо трябва да страдам? Страдат хората, понеже не работят, както е определено от Бога.

Щом страдаш, ще определиш тогава в какво седи твоето страдание. За бъдеще ония умните хора – щом дойде при него един човек, който е работил много, той му казва: „Така не може да те приема." Ти ще намериш един нещастен човек, ще дойдете двамата. Мъдрецът никога не приема един радостен човек, защото той знае, ако този радостният дойде, той ще внесе нещо в мъдреца и следователно той след време ще иска да си вземе капитала назад. Мъдрецът няма време да се разправя с това, казва, едновременно ще

заведете един, който е бедняк, който е скържав, и на него ще даде, та той да е свободен и чист.

Мъдрецът иска да бъде на мястото, дето той да взема и да дава, напише взел-дал изведнъж. Казваш, ще внесеш от мене, аз искам да ви дам, но той има един скръбен, от него взема на тебе дава. Ще вземе капитала от тебе, ще даде на този скръбния. Ползата от скръбния каква е? Един ден от него ще вземеш парите. Вие сте чудни. Казвате, защо така да бъде. Когато идете в пощата или в някоя банка, чиновникът може да ви направи полица. Друго име ли ще пише или онзи, който ще плаща? Ти правиш една полица, но туряш друго име, но пишеш: Иван Драганов има да дава на еди-кого си. Даваш полицата, ти си свободен. Ако ти сам правиш полицата на свое име, ти се задължаваш. Този закон е друг.

Казвам сега, вие имате за живота друго понятие. Вие искате да станете светии. Вие по този път, както вървите, освен че светии не може да станете, но и бедняци и просяци не може да станете. Така светия не се става. Искате да се повдигнете.

Фиг. 1

Казвам, знаеш ли да рисуваш? Нарисувай един образ. Това е изкуство. Брадата е голяма, няма никаква съразмерност (**Фиг. 1**). Нещата не са представени правилно. Ти рисуваш един анормален тип. Да рисуваш, значи да представиш реалността, тъй както трябва. Да нарисуваш някого както трябва. Ти казваш еди-кой си. Щом

казваш, че познаваш някого, трябва да го нарисуваш. Щом се опиташ да се произнесеш върху характера на някого, ти го рисуваш. Ако дойде при някой художник някой княз и иска да го нарисува, ако не го нарисува хубаво, всичко остава на негова сметка. Всеки ден, когато сте се опитали да нарисувате някого, остава на ваша сметка платното, боите. Представете си, че сте употребили двадесет платна. Платната в невидимия свят струват много скъпо. Всяко платно, за да се нарисува един човек, струва един милион. Днес ако се опиташ да нарисуваш един човек – един милион. Ако го нарисуваш хубаво, ще вземеш десет милиона. Ако не го нарисуваш хубаво, отидоха десетте милиона.

Днес – десет милиона, утре – десет милиона, дойде кармата. Що е кармата? Дълг, натрупан само от картини. Или опитвали ли сте се да нарисувате себе си? Казвате: „В мене душа има.“ Една сестра казва: „Аз душа имам.“ Хубаво, в какво седи тази душа в човека? Човешката душа има едно устройство, то е следното. Душата, това е една точка. Следователно всяка една душа, за да бъде душа, трябва да има две точки. Тя може да обича. Само душата може да обича. Щом може да обичаш едного в света, ти имаш душа. Щом не може да обичаш никого в света, ти нямаш душа.

Що е душата? Възможността да обичаш Бога, това е душата. Щом в себе си нямаш никаква идея за Бога, не го знаеш какъв е, ти нямаш душа. Ти си човек без душа. Що е душата? Възможността на човека да люби. Казвате, кажи ми какво нещо е Господ. Ако имаш душа, може да кажеш. Някои от вас, когато говори някой оратор, въртят си главите или си махат главите. Стойте. Нито ги въртете, нито ги махайте. Махането на главата, то е един навик, който останал от далечното минало в човека, с който човек трябва да се справи. Мисли, но не си махай главата. Защото махането на главата подразбира едно движение навън. Когато едно дърво си маха клоните,

има си причини, които движат дървото отвън. То не е движение отвътре.

Следователно, пренеси външното движение в себе си, разсъждавай. Нека да се движи твоят ум, не твоята глава. Ако туй движение не може да се събере в ума, че тогава нека дойде движението и в твоята глава. Седи и мисли. Седи и мисли, да знаеш, което е казано в дадения случай, право ли е, или не. Казва, туй не съвпада с моята опитност. Опитността не е меродавна. То не е меродавен закон. Опитността е частично правило. Казва някой своята опитност, че още не е намерил човек, когото да обича. Или ти нямаш душа, или хората, които се движат около тебе, те нямат душа. Казва: „Не може да обичам.“ Аз разбирам тогава две възможности – или че този човек няма душа, ако той има душа, то хората, при които той се движи, нямат душа.

Следователно за мене е естествено – или той няма душа, или другите около него нямат душа. Следователно имаме един резултат. 0:0=0. Каква философия има? Някой казва: „Представи си, че аз не мога да обичам.“ Аз нищо не може да си представя. Представям си, две празни гърнета са равни на какво? Тогава излагам идеята. Едно празно гърне и едно празно гърне са две празни гърнета. Ако знаеш, че едно празно гърне и още едно празно гърне правят две празни гърнета, какво значение си добил? Две празни гърнета. Преведете сега тази идея. Казвате: „Аз имам две празни гърнета.“ Направете един превод. От физическото към духовното превеждайте нещата, понеже нещата са в процес. Казвате: „Имам две пъпки.“ Преведете. Ако са две пъпки, които са в развитие, какво ще се образува? Два цирея. Следователно крайният предел на цирея, като узрее циреят, какво ще стане? Ще изсъхнат. Като изсъхнат, какво ще стане? Преведете сега. Две пъпки имаме. Казвам, две пъпки на два карамфила значи, че два карамфила ще цъфнат. След като цъфнат, ако сме в Америка, ще ги

продадем по един долар, два долара, това са двеста и осемдесет лева български. Интересувам се от пъпките. Ще цъфнат, ще ги продам. Или тези пъпки са на някое плодно дърво. Ще цъфнат, ще завържат, ще завържат две културни ябълки по хиляда лева, две хиляди лева.

Във всичките неща в света има едно вътрешно отношение. Всяка една идея, която няма отношение с тебе, ти с нея не може да имаш вземане и даване. Там, дето има един процес на мисълта, там има една смяна. В математическите и в геометрическите величини има отношение, има една смяна. Значи отношенията на нещата се сменят. Отношенията на геометрическите форми се сменят. Човека геометрически как ще го представите в един триъгълник. Следователно що е триъгълникът? Човекът е съвкупност на енергии, които се стремят към един и същ център. То е човекът.

Следователно всичките енергии на природата, които се стремят към един разумен център, туй наричаме човек. Или обратното. Всичките енергии, които произтичат от един център и се разпространяват в разни посоки, туй е човекът. Единият или другият процес. Движението е в размножаване навън, ако движението е движение навътре към разумното, към този център. Всичките енергии, които се съсредоточават разумно в една посока, дават само един прав резултат. То е човекът. Кой е този прав резултат? То е любовта.

Следователно в дадения случай човек, който люби, той е човекът. Процесът на любовта е процес навътре. Всичките негови сили, всичките негови морални сили са вложени в самия него. Сам той е това, което живее в него. Любовта към Бога, това е вътрешният процес. Наричаме го човек или любов към Бога. Следователно да любиш Бога и да бъдеш човек, това е равносилно. Казва: „Аз съм човек." Аз тълкувам. Аз казвам: „Ти досега не си ли обичал?" „Не е въпрос за любовта, човек съм" – казва. Той не е човек. Той още не

разбира какво нещо е човек. Даже туй, което аз ви давам, това тълкуване го нямате. Казвате, човек е същество, което мисли. Поправ превод не е даден. Дадено е само отношението. Но плодът не е даден. Защото любовта е израз. Любовта в Божествения свят, това е материалният свят на Божествения свят. Да любиш, в Божествения свят това е материално. Любовта, това е материално в Божествения свят.

Следователно този Божественият свят трябва да го преведете в една конкретна форма, да бъде достъпна за твоя ум. Започни с физическото, с достъпното. Другите положения после. Ако ти не разбираш туй, което е близо до тебе, как ще разбираш далечното. Ако ти не може да видиш големия камък, който е при тебе, как ще видиш малката игла на хиляди километри. То е невъзможно.

При сегашното положение вие седите и мислите за недовършени работи, недоучени работи. Аз, като ви преподавам, вече зная, като гледам вашия живот, колко деня сте отсъствали от класа, седели сте на угощение, ядене и пиене. Известни лекции, които преподава вашият учител, вие нищо не разбирате. Пропуснали сте неща оттук-оттам. Сега има да давате матура. Но ученикът пропуснал много уроци, не разбира математика. Дойде геометрия, и нея не разбира, и там пропада. Дойде естествената наука, и там не знаеш. Каже учителят: „Я ми разправи някои специални принципи.“ На някои пеперуди не знаеш устройството, как ще издържиш изпита?

В духовния свят има нещо, за което ще давате изпит. Сега вие имате много повърхностни понятия. Казвате, главното е да обичаш. Много хубаво, то е главното – да може да обичаш, но какво вие разбирате под думата „любов“? Ако след като сте търгували десет-двадесет години и остане един борч от един милион лева, трябваше ли да търгувате? След като сте учили десет-петнадесет години и сте станали един безбожник, изгубили сте своята основна идея за Бога,

какво сте научили? Казвате: „Аз зная геология.“ Ти знаеш геология, но за Бога казваш, че не съществува – ти нищо не си научил. Тази наука е анатомия, изучава човека без живота. Знаеш как са направени краката, знаеш как е направен стомахът, знаеш как е направен мозъкът, но за съществения човек, който живее в главата на туй тяло, който функционира в неговите дробове, в неговия стомах, нищо не знаеш.

Питам тогава, де ти е науката тебе? Един ваш приятел да направим богат. Я ми кажете, който иска, да му дадем пари назаем. Днес съм отворил кесията си, давам. Кой е беден? Хубаво, на тебе един милион давам. Ама туй е залъгване, че давам един милион. Дано така да се случи. Друг е въпросът, ако ги извадя из джоба парите си. Да кажем, давам ви двадесет хиляди лева аванс. Влизам аз вкъщи, имаш дърва натрупани, но нямаш кибрит. Искаш да ти дам аванс. Превеждам сега конкретно идеята. Липсва ви нещо. Аз нося една кутия със сто кибритени клечки. Колко може да ви дам? Вие ми искате две клечки сега. Както вие разглеждате живота, вие го разглеждате по един неестествен път. Искате да кажете: „Дайте ми цяла кутия кибрит.“ В даден случай човек може да ти каже една сладка дума. Няма нужда да ти брътви цял ден. Кажете ми сега. Аз съм в планината, вие сте пътник, гладен, високообразован сте, интелигентен, но се срамувате да кажете. Погледнете, аз нося цяла торба с провизии. Харесваш ми се. Сега да ви кажа на ваш език. Представете си, че тази е млада мома. Изпитвам вашия ум. Една красива млада мома, хубаво облечена, три деня не е яла. Казвам: „Много си хубаво облечена, много си смела, аз ви обичам.“ Изваждам торбата, турям всичко, нагощавам я. Казвам: „Носете много здраве на вашите домашни.“ Това е любов. Ако кажа „аз ви обичам“ и после извадя едно писмо и кажа, сърцето ми се запалило, вече нагоре не може да вървя. Той е болен човек.

Ще отворя изобилието на моята торба, ще я нахраня, ще кажа: „Много си красива. Радвам се, че срещам такава красавица.“ Аз ѝ плащам, че е красива. Господ я направил такава красива. Тя ми предаде нещо от своята красота. Следствие на това, че ти ми даде, и аз вложих нещо в нея. Аз изваждам, същевременно се отплащам, нахранвам я с най-голямата чест, прислужвам ѝ, разговарям се къде ходи, изпращам я, като че съм познат с нейните домашни. Благодаря на Бога, че съм я срещнал, че съм видял красотата. Аз отивам нагоре, надолу. Аз съм доволен, и тя е доволна. Тя казва: „Срещнах един благороден човек. Каза, че ме обича. Извади торбата, нахрани ме, прати много здраве.“ Тя разбира. Казва: „Аз не искам да ям.“ След като яла, възприела яденето, казва: „Много стана, благодаря ви. Аз ви обичам.“

Думите трябва да имат едно вътрешно съдържание. То е външна страна. То е един процес, който става в душата. Между душите и на хората става обмяна. Срещнеш един човек, казваш – в очите се познава, става една обмяна. Двама хора, които така се обичат, връзките са непреривни, нищо в света не може да ги скъса. Защото, той каквото и да говори лошо за тебе, казваш: „Зная. Веднъж ме срещна в планината, направи ми услуга, аз зная.“

Трябва всичките форми в живота да се превеждат в правилна смисъл. Не трябва да има никакво отрицание. Ако съществува някаква идея, каквато и да е мисъл, вие трябва да знаете нейния произход. Дразните се например, сърдите се. Коя е причината на сръднята? Няма някой от вас, който да не се е сърдил. Сръднята е хубаво нещо. Но коя е майката на сръднята? Дъщерята толкоз пъти иде във вас, имате познанство с нея. Защото, щом се сърдите нещо, внесла нещо сръднята, след туй трябва и вие да платите.

Коя е майката на сръднята? Майката на сръднята е желанието. Всякога, когато ти не може да постигнеш някое свое желание, ти се

сърдиш. Желание имаш да ядеш, но не ти дават навреме – разсърдиш се. Не ти дават ядене – разсърдиш се. Желанието в тебе да ядеш е причината. Щом на това желание не се отговори според онова, което вие мислите, сърдите се, значи има известно желание. Защото, ако ти се разсърдиш, въпросът е, че вие сте съпоставили две мисли, две идеи, които нямат правилно съотношение. Вие сте съпоставили, че точно в 12 часа в гостилницата трябва да има храна за вас. Отивате – няма. Казвате: „Как тъй, часът е 12." Но представете си, че в ума ви няма никаква идея за часа, казвате: „Докато гостилничарят е готов, и аз ще бъда готов." Ако така поставите идеята, ще има ли сръдня? Вие ще идете, ще седнете в гостилницата, ще извадите книгата, ще четете. Ще дойде гостилничарят, ще каже: „Господине, яденето е готово."

Ако искате да наложите вашето желание другите да го изпълнят, ще се роди анормалност. Не туряйте реда и порядъка на вашите желания на другите. Да обичате всичките хора, това е вашата сила. Вие може да обичате всичките. Може да минете покрай някое дърво, да го обичате. Може да обичате земята, слънцето, звездите, всичко може да обичате. Никой няма да каже нищо за вашата обич. Но речете ли да кажете на слънцето как да изгрява, кога трябва да изгрява, как растението трябва да расте и каква форма да вземе, как реката да тече – вие ще се намерите в противоречие. Понеже реката върви по своя си път, слънцето върви по своя си път, растението върви по своя си път, буболечицата върви по своя си път.

Ти не може да измениш пътя на нищо. Вие не може да измените навиците на най-малките бърбъзънци, на най-малкото същество не може да измените навиците. Ако вие се опитате да измените, вие ще си изгубите времето. Защото може ли вие да измените навика на един кърт? Може ли да измените навика на една гъсеница? Може ли да измените навика на една пеперуда? Или навика на един вол, или навика на един вълк, или навика на кой да е човек?

Оставете се вие да туряте ред и порядък в света. На себе си може да турите ред и порядък. Но и своя навик не може да измените. Не може да измените и своите навици. Помнете туй.

Казвам, остава сега само положението – единственото, реалното нещо. Аз, като говоря, забелязвам, някои от вас влизат в стълкновение, казват: „Как така?“ Вашето положение е като онзи, който казва: „Аз съм здрав.“ Той е здрав, но аз го зная, че утре ще бъде болен. Ясновидец съм. Аз го виждам, че той е облечен с много тънки дрехи, след два-три часа ще има много рязка промяна на температурата. Следователно утре той ще бъде болен. Срещам го утре, той казва: „Неразположен съм нещо.“ Зная, че времето ще се измени, има едно съотношение на нещата.

Ако външният свят може да произведе известни промени, пертурбации в нашия организъм, нашите отношения с живота не са правилни, разумни разбирания за живота нямаме. Нас сега ни смущават как мислят хората. Кое е онова, което определя мисленето на хората? Тяхната неправилна любов. Например, ако двама души внесат любовта в един и същ момент, противоречието ще дойде. Ако двама души отиват едновременно на една и съща чешма, ще влязат в стълкновение. Две неща в един и същ момент не могат да станат. Следователно всяко нещо има свой момент. Ти трябва да избираш време за твоите мисли, за твоите желания, за твоите постъпки, да избереш един момент. Ти искаш той да отстъпи. Той иска ти да отстъпиш. Кой е тогава умен? Умният ще отстъпи. Но глупавият няма да отстъпи. Сега трябва да отстъпим. Любовта винаги отстъпва. Но любовта никога не влиза в противоречие, понеже всякога избира един момент. Тя няма противоречие, понеже тя знае кога да се прояви.

Следователно човек на любовта е човек, който знае, че всяко нещо си има свое време. Соломон е казал, че за всяко нещо в света си

има време. Казвам, трябва да правите тия вътрешни промени. Ако не, ще дойде едно голямо противоречие с вашите убеждения.

Например, забелязвам, стария човек да го накараш да ходи на разходка или стария човек, след като са му опадали зъбите, да му опечеш кокошка и да му дадеш месо да яде, или стария човек, след като са му опадали зъбите, да му дадеш халва, направена с ядки, да яде, казва: „Що не дойде на млади години, когато зъбите бяха здрави, да я хрупкам?“ Преведете сега – има зъби или няма зъби.

В природата всеки, който не може да прави превод, не може да разбира нейния език. Ти, да разбираш чужд език, трябва да се опиташ да правиш превод. Например от български или от френски да правиш превод. Ако може да правиш превод, добре си усвоил езика. Ако в Божествения свят не може да правите преводи на онова, което съществува във вашата душа, защото вашият живот не е нищо друго, освен да го преведете, да направите превод във физическия свят. Имате езика на физическия свят. Имате „младост“. Преведете думата „младост“, на физическото поле какво означава? Млад човек е всеки, който още не се е влюбил в истината. Стар човек е всеки, който се е влюбил в истината. Младият сега търси истината. Старият я е намерил, по това се отличава. Добре, казвате, той не е намерил истината. Не е лошото там. Онзи старият, когато беше млад, и той не беше намерил истината. Не е лошото там. Ако старият човек е намерил истината и не може да я оцени и ако младият, който не е намерил истината, неговото сърце трепери, търси навсякъде, питам тогава, кой е на правата посока? В дадения случай аз считам копнежа на младия, който има. Макар че не е намерил, той е на правата посока, отколкото стария, който не е разбрал. Ако старият, който намерил истината и не я разбрал, и младият, който търси истината и има копнеж в сърцето си, този копнеж наполовина показва, че той е на правата посока. Ако той с този копнеж отвори книгата и почне да

чете, ще придобие повече, отколкото човек, който отваря книгата и не е чел.

Трябва да преведем конкретно истината, за да може истината да ни повдигне, да може да растем. Някой може да каже: „Вие нищо не разбирате.“ Изтълкувайте думата „вие нищо не разбирате“, дайте ми един превод. Аз ще кажа най-първо превода. Този въпрос не е добре уяснен във вашия ум. Сега ще смекча. Понеже условията, при които сте живели, не сте имали достатъчно светлина, да се ориентирате в тази посока. Преведете сега „не сте се ориентирали“. Какво значи да се ориентираш? Преведете на български „да се ориентираш“. Какво значи да се ориентираш? „Ориент[124]“ значи „изток“. Да се ориентираш, значи да намериш правата посока на своето желание, единствената посока. Има само един изток, не може да има два изтока. Има само един запад, не може да има два запада. Има само един север, не може да има два севера. Има само един юг, не може да има два юга.

Преведете именно четирите точки на земята. Защо именно са турени четири точки? Те имат кардинални отношения към нас. Изток, това е главата. Запад, това са краката. Ние казваме, изток – това е главата, запад – това е стомахът, югът – това са дробовете. Що е север? Изток – това е човекът, който седи прав. Изток показва правата посока на човека. Изток и запад показват отношението, което човек има към Бога, към онова, което Бог е създал. Изток и запад означават отношението към Бога и към всичко създадено. Какво отношение човек завзема към Битието. Югът и северът какво показват? Това показва какво човек трябва да извърши. То е другото положение – самият човек какво може да извърши. Аз как разбирам. Юг за мене е пак запад, север пък е изток.

---

[124] **Ориент –** от латински oriens, – entis „изгряващ“. Така са наричани източните по отношение на Западна Европа земи и страните от Азия и Мала Азия.

Следователно, когато кажа изток, разбирам Божествения свят. Когато кажа юг, разбирам човешкия свят. Човешкият свят започва с истината. Писанието казва: „Глава на Твоето Слово е Истината." Затуй у човека устата са ниско. На първо място са очите, после носът, устата. Значи главата на твоето слово е истината. Сега, не туй, което излиза из устата. Главата е истината. Коя е тази истина, която е глава на словото? Една малка загадка. Помислете за следния път, какво ще измислите.

Изток, това е първопричината. Запад, това е отношението към създаденото. Затуй, когато говорим за истината, разбираме, то е човек. Ние се стремим към истината. Ако ние не познаваме истината, не може да познаваме Битието. Ако не познаваме Битието, не може да познаваме истината. Ако не познаваме истината, не познаваме и любовта. Ако не познаваме любовта, не познаваме и мъдростта. Недостъпни, непонятни величини са. Да познаваш, в даден случай значи да се обмениш с тия живите сили. Или да познаваш някого не външно. Този човек, когото познаваш, каквото той поиска, да може да направиш заради него и каквото ти поискаш, да може той да направи заради тебе. Да познавам някого, значи всичко, каквото той поиска, да мога да направя за него и каквото аз поискам, да може и той да направи за мене.

Ние изхвърляме противоречието. Аз считам, че съм разумен човек, който искам всякога разумни неща, никога не съм правил погрешка в живота. Следователно всеки човек, който може да направи това, което аз искам, той ме познава. И когато аз го познавам, всичко правя, каквото той поиска, думата му на две не правя. Ти отиваш при Господа, молиш се – Господ не ти отговаря. Какво означава? Турете сега максимата – или че Господ не те познава, или че ти не го познаваш. Щом се молиш, и на твоята молитва не е отговорено – или ти не познаваш Бога, или Бог не те познава. Сега вие казвате, Господ

да ни отговори. Не е там въпросът. Ако на една ваша молитва се отговаря, по някой път вие казвате: „Господ ми отговори.“ Ще ви приведа един пример.

Минава един богат човек безверник, който обичал да се подиграва, мукалитин. Един беден човек отворил прозореца си и се моли, казва: „Господи, много съм беден, пари нямам, изпрати ми.“ Богатият отива, взема една торба и като се приближава, оставил торбата на прозореца и се скрил. Бедният вижда торбата с парите, казва: „Господи, благодаря ти, че толкоз бързо донесе парите.“ Онзи казва: „Будала, аз ти донесох парите.“ „Ти ги донесе, но той ти заповяда. Благодаря, че донесе торбата. Носи много здраве на Господа. Много благодаря на Господа, че такъв добър слуга има.“ Върви богатият и си мисли: „Праща ме при Господа, много здраве да носиш.“ Не може да се освободи от думите, много здраве носи на Господа. Където ходи, много здраве носи на Господа. Отива той, започва да чете. Богатият човек благодари, че той отворил прозореца, че чул, че той се моли. „Никога човек не беше ме пращал да нося много здраве на Господа.“ Казва на богатия, понеже казва, считай, че той ти пратил парите. Значи той се чудил. Значи той се чуди той ли го искал. Той започва философски да разсъждава, убеждава се, обръща се към Господа, познава, че туй не е било негова идея, че идеята влязла в неговия ум. Този религиозен човек, той направил един правилен превод. „Аз досега мислех, че тия пари са мои.“ Тия сега са сложни работи. Може и вие като отворите прозореца, да мине този богатият човек. Той е едно изключение. Това са много редки работи, които стават. Но в живота на всинца ви има такива малки опитности.

Идеята, която искам да внеса, е да имате едно правилно понятие за Божията любов. Коя идея остава във вас? Каква беше първата мисъл? Правата мисъл. Коя е правата мисъл? Всяка мисъл, която дава

два резултата, не е права мисъл. Всякога туй трябва да бъде конкретно. Тогава някой казва: „В какво седи новото учение?“

Новото учение е това, което може да има само един резултат. Правилно отношение да имаме към Бога. За пръв път да любим. Вие досега любили ли сте? Вие досега сте обичали и сте умирали. Но когато човек възлюби Бога, той не умира. Това е правото.

Онази любов, която изключва смъртта от нашия живот, то е любовта към Бога. Другата любов, тя е временна, понеже ние умираме. Как? Понеже връзката с любовта не е постоянна. Не че любовта е непостоянна. Ние ще умрем в един момент, когато не сме свързани с любовта. Тогава умира човек. Дотогава, докато си свързан с любовта, ти не може да умреш. Но в момента, когато прекъснеш всичките връзки с вечното, когато прекъснете вашите отношения с Бога, може да умрете. Тъй казва Христос: това е живот вечен, да позная Бога. Може да го познаем само когато го обичаме. Всеки един човек, който може да направи всичко, каквото ти искаш, той те обича. Всякога, когато ти можеш да направиш каквото един човек иска, ти го обичаш. То е една максима. Всякога ти може да направиш за Бога, каквото той иска – ти го обичаш. Всякога, когато Бог може да направи, каквото ти искаш – той те обича.

Тия отношения трябва да бъдат свещени във вашата душа. Това е новото учение. Без тази основна идея никаква наука, никакъв прогрес. Всичко друго, което придобиете, както сте го придобили, така ще го изгубите. Ако така градите, ще имате едно начало без край, ще имате едно блаженство, непостижимо за обикновените хора. Блаженство, което никой не може да ви отнеме от вас. Та всичко, каквото попросите, ще ви бъде. Защото не седи истината в свещените книги. Докато хората търсят Бога в свещените книги, докато хората търсят Бога в свещените образи в света, той не е там. То е само един

резултат. Бог е извън. Трябва да го намерим. Де, на кое място? Онези, които написаха тази книга, не са тук, но тяхната мисъл е. Те къде са?

Ние казваме, Бог, който създаде света, в света ли е вътре? Словото му, силата е в света, но по нашето отношение и неговите отношения са други. Ти, като направиш едно добро, в доброто ли си вътре? Ти седиш вкъщи, твоята мисъл, твоето желание да направиш доброто, човек мисли заради тебе. Онзи човек, на когото си направил доброто, ти вече имаш отношение. Той мисли заради тебе, но вие сте на противоположни места. Когато един ум на един човек е право насочен към някой друг ум, в света има право отношение на разбиране, правилна обмяна на тяхната мисъл. Туй го наричат правилно отношение на хората, правилно отношение без никаква дисхармония. Тебе каквото ти даде той, ти го вземаш без никакво съмнение, без да го преглеждаш, имаш пълно доверие в него. Считаш, че неговата мисъл е свещена.

Няма какво да изгубваме Божиите мисли, тия мисли се опитват постоянно в живота. Щом искаш да опиташ една Божия мисъл дали е права, или не, ти си вече на кривата страна. Единственото – трябва да знаеш Божествена мисъл ли е, или не. Една Божествена мисъл може да има само един резултат. Всяка Божествена мисъл носи само живот. Това е. Тогава отношението е вярно. Всяка човешка мисъл, която не е свързана с Бога, всякога носи смърт.

Следователно, ако вие мислите и вашите мисли не са свързани с Бога, вие непременно ще си създадете всичките нещастия. Отде произтичат нещастията? Та сега, един нов начин, по който ще обясня. Ще обясня кармата, например – не само кармата да се обясни. Това е наука, да се дадат ония закони, чрез които може да изплатим своята карма и да я превърнем в една животворяща сила. Казва, да залича греховете и няма да ги помена. Туй значи един начин в нас вътре. Ще дойде не отвън, физически няма да се дойде, но ще дойде едно

вътрешно разбиране. Ще благодариш за всичките погрешки, които си направил. Ще внесеш една нова светлина. Ще превърнете временните противоречия в едно вечно добро.

Коя мисъл остана най-силна, която трябва да помните. Във всички ви има една погрешка, от която трябва да се пазите, която често правите. Кое е това, на което човек трябва да разчита, кажете ми сега. Ако не, аз ще ви кажа. На кое човек трябва да разчита? Във физическия свят разчитай на своите крака, разчитай на своите ръце, разчитай на своите очи, на своите уши, разчитай на своята глава. Туй трябва да знаеш. Понеже, ако ти не разчиташ на своите крака, щяха да те носят хората. Кое е по-хубавото – да те носят или ти да ходиш? Затова гледай да разчиташ на краката си. Тогава ще направиш превод. Всеки човек, който ходи, за него има вече основа. Всеки един човек, който работи, той вече има отношение. Че на какво трябва да разчита човек? После може да разчиташ на окръжаващата среда. Щом краката ти са здрави, щом ръцете ти са здрави, очите ти са здрави, ушите ти са здрави, главата ти е здрава – по-голямо благо от това на физическото поле не може да бъде. Тогава трябва да пожелаеш и твоите отношения да бъдат правилни.

Любовта значи по отношение на Божествения свят прав да си. Когато Господ иде, всичките хора досега са падали на колене. В духовните отношения, когато Господ дойде, всичките трябва да станат. То е най-хубавото положение – да станеш. Да станеш, то е равносилно да мислиш. Да станеш, то е равносилно да бъдеш здрав. Да станеш, то е равносилно да бъдеш добродетелен, да знаеш да любиш. Да станеш, значи всичко да може да правиш. Може ли да станеш, всичко може да правиш. Не може ли да станеш, нищо не може да правиш. Като станеш сутрин от стола, стани с тази идея, че всичко може да направиш. Тази идея тъй като провеждате, то е вече окултно мистична мисъл. Живота може да си преобрази човек.

Станеш сутрин и кажеш: „Сега защо станах?“ Ти не си станал. Сега вие мислили ли сте така, както аз ви говоря тази сутрин? Защо не сте мислили така? Защото сте били затворени в едно яйце, в една черупка. Тази сутрин аз идвам и безцеремонно счупвам черупката. Досега чувам наоколо пию-пию. Аз ви извеждам от черупката и казвам: не влизайте още веднъж в тази черупка вътре.

Какво постижение може да има да живее човек в една черупка. Някой път минават някои и облажават ме. Аз седя в моята стая, те казват: „В безопасност е.“ Аз съм затворен с железа на прозорците. Че кои седят на безопасност? Затворникът, някой престъпник – на безопасност са. Аз тъй гледам работата. Минава някой и казва: „Живее си в безопасност в тия места.“ Аз виждам как се живее. Туй, в което хората намират своето блаженство, то е затвор. Те ме облажават, аз по някой път се усмихна отвътре. Той тълкува, казва: „Като тебе и аз се смея.“ Казвам: „Да се разменим. Влез ти в затвора, аз ще изляза отвън.“

Кое е по-хубаво – който е в затвора или който не е? Той е отвън, не благодари на Бога, счита мене, затворения, щастлив. Той е нещастен. Да се разменим, аз съм готов да разменим своите положения. Вие считате уредена работа един човек като мене. Уредена работа с железни пръчки. Ни най-малко не е уредена. Моята стая е една задача заради вас. Вие всинца сте почти в такава безопасност, с железни затвори.

Докато не се научите да излизате, то е предметно учение. В горната стая желязо няма. Третото положение – навън е свободно. Докато дойдете да мислите правилно, че да не може никой да ви повлияе на вашата мисъл, да кажете, че туй, което знаете, аз го зная. По някой път дойдат и спорят с мене, казват: „Ти си на кривата посока.“ Радвам се, приятелю, че намерих един мъдрец при себе си, искам да ме научи. Гладен съм, три деня не съм ял. Сложите трапеза,

аз сядам на стола. Вие сте мъдрец, хлопнете с вашата тояжка. Той не може. Тогава казвам, седнете на моето място. Хлопна – дойде яденето. Казвам: заповядайте, яжте. Онзи, който може да направи, той знае. Онзи, който не може да направи, той не знае. Който знае, може да направи. Който знае, може да люби. Който не знае, не може да люби. Който знае, може да направи добро. Който не знае, не може да направи добро. Който знае, може да мисли. Който не знае, не може да мисли. Който знае, може да бъде здрав. Който не знае, не може да бъде здрав.

Това са противоположности. Когато дойдат, раздели се. Кажеш: „Не зная." Тогава какво трябва да знаеш? Дойде едно страдание, кажеш: „Не зная." Повикай радостта, зарадвай се. Повикай скръбта и кажи: „Моля ти се, откъде дойде, как ти е името?" Всяка скръб има специфично име. За какво скърбиш? Може да скърбиш, че син ти не дошъл. Може да скърбиш, че дъщеря ти не е дошла. Може да скърбиш, че вашият приятел не е дошъл. Може да скърбиш, че волът се е изгубил. Може да скърбиш, че вода не са донесли. Може да скърбиш, че не си свършил училище. Може да скърбиш за хиляди неща. Кажи ми името на твоята скръб, да ти дам цената. Ама много съм скръбен. То е нарицателно име. Кажи ми специфично за какво скърбиш.

Срещам младата мома, казва: „Много скърбя." За какво? Тя въздиша. Не казва специфичното име. Бръквам в джоба, изваждам едно писмо. Това е едно хубаво писмо от вашия приятел. Скръб няма. Взема, отваря писмото, казва: „Много ви благодаря." След някой ден носи ми, дава ми едно писмо. Турям го в джоба, ръкувам се с нея и си отивам. Аз образувам връзка между него и нея. Той въздиша, давам му писмото. Не се изисква много. Дай на човека писмото, което носиш. Веднага скръбта на този човек ще се смени. Христос казва: „Аз ще ви видя и скръбта ви ще се превърне в радост." Всеки ден трябва да

му донасяте по едно писмо да чете. Като дойде писмото, може да бъдеш радостен. Ако дойде ден, без да си получил писмото от твоя възлюбен, скръбта ще дойде. Ако имаш писмо, ще бъдеш спокоен, радостен. На сутринта ще имаш друго писмо.

Тъй животът сам по себе си има смисъл. Това трябва да бъде вътрешното изобилие в живота на ученика. Тогава външният свят, каквото и да вършиш, където и да сте, всичко има смисъл. Дърва може да сечеш, улица може да метеш, може да копаеш, навсякъде ще бъдеш силен. Ако нямаш това, и богат да си, и в църква да си – ще бъдеш нещастен. На земята ние сме пратени да разрешим една обществена безопасност, или неразбрана опасност. Ако разрешим правилно, ще идем в обществената безопасност. Ако не решим правилно, ще идем в обществената опасност. Безопасност – радост, опасност – скръб.

Следователно животът има две фази – радост и страдание. Ние сме в обществената безопасност. Тълкувайте сега. Така е правилното разбиране на живота.

Ние сме проявената любов на нашия Небесен Баща. (*Три пъти*)
Така да бъде! (*Три пъти*)

40 лекция, 28 май 1930 г., София, Изгрев

ТОЧНОСТ[125]

Добрата молитва

Едно от правилата на физическото поле е човек да бъде точен. Сегашното човечество е точно, когато е в техен интерес. Когато не е в техен интерес, не е точно. В природата всяко нещо има свое време. Щом пропуснеш пет или десет секунди, най-много една минута – позволява се. Не знаете ли една минута какво грамадно разстояние е – по 300 хиляди километра в секунда колко прави. В една минута едно грамадно разстояние извървява светлината. 180 милиона километра. То това разстояние и милиони години да вървиш, не може да го извървиш. В една минута 300 хиляди километра. Тебе една година не ти стига да извървиш пътя, който извървява в една секунда.

Сега казваме, човек да не закъснява. Човек, той е съвсем закъснял. Човек, който иска да върви по Божиите пътища, той трябва да бъде съвършено точен. Не да бъде педант, но точен да бъде. Значи да си легнеш навреме, да станеш навреме, да се обуеш навреме, да си туриш шапката навреме, да бъдеш гологлав навреме, да ядеш навреме, да гладуваш навреме, да плачеш навреме, да обичаш навреме, да мразиш навреме. Значи да замразиш човека хубаво, всичко в него да замръзне, да се не разваля. Щом като замръзне, то е почивка.

Да мразиш някого, трябва да му дадеш нещо. Ще му дадеш една похвала. Ще кажеш, той е много лош човек. Като кажеш, той е много лош човек, но в лошия има нещо хубаво. Лошият човек никога не лъже. Праведният, който не са го хванали, направи погрешка, но той мълчи, и той минава за праведник. Грешникът казва: „Аз го направих.

---

[125] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Затворете ме.“ Той казва истината. Онзи, праведник, казва: „Ще мине тъй, ще се изглади.“ Не казва истината. Не казва „аз направих погрешката“. И хората го мислят за праведник. В дадения случай в невидимия свят онзи, който е бил в затвора за една погрешка, се повдига. Онзи, който мълчи, той и владика да е, и цар да е, нему реномето пада, той не говори истината.

Казвам, ако ние държим лъжата в себе си за истина, навсякъде я гощаваме с баници, а пък онзи другият, който седи в затвора, казва: „Ще идеш да работиш като мене. Аз съм работник, и ти ще работиш.“ Прати лъжата да работи.

Сега вземете лъжата не тъй, в обикновения смисъл. Лъжата ще се вземе със смисъл, преди да свършите една работа, но да стане точна. Станал си сутрин, не си свършил работата, както трябва. Казваш: „Ама трябва ли да си вдигна ръцете нагоре?“ Ако е някаква работа, ще ги вдигнеш. Казва: „Трябва ли да клякам?“ Онзи механик по двадесет пъти кляка и става. Ако е за пари, ще клякаш. Защо без пари не може да клякаш. Значи за маловажни работи клякаш, а като дойде да се извърши нещо хубаво, не клякаш. Ще клякаш, няма нищо лошо. Едно упражнение е клякането. Хубаво. Влизаш в една стая, дето вратата е ниска, какво ще направиш? Казваш: „Не се кланям.“ Като минаваш през ниската врата, ще се поклониш. Казваш: „Аз не се кланям.“ Няма философия в това. Значи при мъчнотиите ще се кланяш. Когато си свободен, не се кланяш. Прекланяй се навсякъде. Защото, щом те заболи кракът, прекланяш се надолу. Удари те някой, преклониш се.

Невидимият свят има дял. Великият човек се прекланя навсякъде. Глупавият човек никъде не се прекланя.

Великият човек, като срещне човека, ще се поклони. Има някое цвете, ще се наведеш, ще го помиришеш. Ще се наведе, ще се поклони. Българите казват: „Преклонена глава сабя не я сече.“ Изопачено е. Пълна наведена глава сабя не я сече. Празната не може

да бъде наведена. Пълната е наведена, има нещо вътре. Има нещо в главата, като житен клас.

В една постъпка не седи моят живот. Ако аз съм направил едно право дело, то не ми придава нищо. Не мислете, че като направя едно добро, че съм направил нещо. Онзи извор, който извира във всеки момент, казва: „Знаете ли, че аз извирам." То е в реда на нещата. Ако престане да извира, не е извор. В реда на нещата е постоянно да извира. Ако аз правя добро, то е в реда на нещата, моят живот да се прояви. То е Божественото в мене. Като престана да извирам, Божественото престава. Ако избирането е един момент, Божественото не е един момент. Не трябва да туряме в живота си граници. Казва, едно добро направих. Но едно добро не съдържа всичко. Трябва непрерывно да се мисли. Хубавото и красивото е еднакво да мислиш – и като направиш една погрешка, да се зарадваш, и като направиш едно добро, да се зарадваш.

Защо ще се зарадваш, като направиш една погрешка? Че като направиш една погрешка, всички онези, които те мразят, ще се зарадват, че и ти правиш погрешка. Хич да няма хатър. Като направиш добро, онези, които те обичат, ще се зарадват. Като направиш добро, ще кажеш: „Хайде и на тях да се порадвам." Като не грешиш, правиш добро. Пък като направиш една малка погрешка – на български как пишете „беше", с „ѣ" или с „е". Казва, не зная как да пиша. Във всичките езици има правописание. В българското правописание как го пишете с „ѣ". Казвам „ям". Казва „еде". В първото лице турям „я", в третото лице турям „е". Защо „я" се изменя в „е"? Причината са звуковете, които се изменят по един закон. Когато енергията минава от първото лице в третото, се изменя. Колкото е по-близо до лицето, гласът е по-силен. Колкото е по-далеч от лицето, гласът отслабва.

Казвам, точни трябва да бъдем в света. Много страдания идат от голямата неточност. Точен човек може да бъде. Първо на физическото поле да бъде точен. В духовния свят, като станеш, да пееш. Не пееш ли, ти не си в духовния свят. Човек само на физическото поле може да бъде точен. Щом си в духовния свят, стани. Като станеш, трябва да пееш. Щом си в Божествения свят, ти ще съзерцаваш, ще се молиш, поет ще бъдеш. В Божествения свят поезия ще пишеш. Значи молиш се в Божествения свят, пееш в духовния свят, точен си между хората.

Сега превеждам състоянията. Ако вие може да турите едно състояние на точност, само точният човек може да бъде в съгласие с всички хора. Само онзи, който пее, може да бъде в съгласие с духовния свят. Само онзи, който се моли, може да бъде в съгласие с Божествения свят. Да се молиш, то е сила. Молитвата, то е най-великата сила, то е езикът на небето. Може да кажем, като станеш сутрин, ще говориш на небесния Божествен език. Другояче ще ви кажа. Като идеш във франция, ще говориш френски, като идеш в Англия, ще говориш английски. Ако идеш в Англия и говориш български, никой няма да те почита. Но ако говориш английски, ще кажат „отличен англичанин“.

Ти сутрин, като станеш, ще започнеш на Божествения език. Вие сега я ми кажете на мене една буква от Божествения език. Толкоз време се молите, първата буква на Божествения език коя е? Коя е първата дума на Божествения език? Любовта. Сутрин, когато се събудиш, твоето сърце трябва да бъде отворено, ще трябва да обхване целия свят. Да не виждаш в нищо зло, във всичко да виждаш добро. След туй ще заговориш с ангелите, ще слезеш между ангелите, ще започнеш на техния език. И най-после ще слезеш между хората, ще започнеш на човешкия език. Човешкият език има много диалекти. На колко езика е преведена Библията? Може да направите една справка. Евангелистите имат думата. Който отива най-рано, навреме, обира

каймака. Точният човек всякога яде каймака. Който не е точен, яде айряна. В тези точните науки – геометрия, математика, там не се позволява произвол. Всичко е отмерено. В мисълта всяка мисъл е точна, определена. Любовта и тя е точна. Онзи, който обича, хич не си позволява да се разтяга на леглото. Цяла нощ сън не го хваща. Той по двадесет пъти ще стане. Става, взема часовника, много точен е тогава.

Хубавите работи в света са точни. Дотогава, докато ние сме точни, е хубаво. Красиво е да бъдем точни. Щом остаряваме, започваме да ставаме неточни. Човек, който не е точен, аз го наричам стар. Старият човек рече да стане сутрин, има едно желание, не е точен. Желанието, когато не го изпълняваш, е лошо. Има желания, които трябва да се изпълнят навреме. Имаш едно желание, ти не си точен. Ти ще им дадеш свободен ход да минат през държавата ти. Не спирай чуждите желания. Имаш един чифт волове. Да не се роди желание да имаш още един чифт. Имаш едно перо златно или сребърно. Да се не яви желание да имаш още едно двойно в джоба, защото не ти трябва. Ти с едно перо ако можеш да пишеш, пък може да имаш и две пера, и да не можеш да пишеш. Защо ти са две златни пера, и да не можеш да пишеш?

Някои турят два кобура отстрани. Един кобур му стига. Един носил два кобура, да се пази от разбойници. Хващат го разбойници и го питат: „Защо носиш два кобура?“ „Да се пазя от разбойници.“ „От нас по-големи разбойници има ли?“ Срещат други, който не носи кобури. Казва: „Аз живея между честни хора. Няма защо да се пазя с кобури. Заповядайте ми на гости. Ще ви угостя, ще ви услужа, ако имате нужда.“ Онзи, който носи кобурите, вземат му кобурите, набиват го. Другият не носи кобури, казват „приятелю“.

Щом носиш кобури, не вярваш, че хората са добри. На добрите хора кобури не трябват. Казвам, онзи, който прави погрешки, носи кобури. Аз привеждам. Онзи, който е точен, той ходи без кобури. Ако

така схващате живота, ще стане една вътрешна смяна. Казвам, вие изгубвате едно ваше желание. Всякога може да се наруши вашият мир. Вие имате вложени сто хиляди лева в една банка. Кажат, че банката, в която са вложени вашите сто хиляди лева, фалирала. Трепне сърцето ви, идете, проверите, не е фалирала, но за половин час, един час размъти се умът ви, казвате: „Какво ще правя?“ Ти си студент или ученик. Някой иска да те подиграе, казва: „Скъсаха те.“ Идеш там, провериш, издържал си изпита, не си скъсан. Някой ти казва, минал си с 6. Подиграва се. Идеш там, скъсали те.

Човек в единия и другия случай – като го скъсат, да се зарадва и като издържи, да се зарадва. Той е точен човек. Защо да не го скъсат, какво има в едно скъсване? Не е ли по-хубаво да се скъса една чешма да тече, отколкото да не се скъсва? Много пъти мравите се радват, когато един чувал се скъса, потече житото. Много пъти възвишените същества правят погрешки и тия погрешки отиват за тяхна сметка, много губят, но ние се ползваме. Какво лошо има, че един ангел направил една погрешка и ако тази негова погрешка е едно благо заради нас? Що от това, че него малко го скъсали? Стига да бъде за нас добро, хиляди хора ще се радват. Ако ти направиш една погрешка – носиш жито и се скъса чувалът, хиляди мрави ще се радват. Може господарят да те нахука малко, но онези се радват.

Един човек, който носи Божиите благословения и направи една погрешка, другите ще се ползват от тях. Аз считам погрешката за едно изключение. Едно изключение е хубаво, по някой път в десет правила да направиш едно изключение. Но да правиш изключения, това не е живот.

Тъй както вървите, това е механизиране на живота. В живота туряме механически път, понеже няма правила, които определят. При всяка постъпка, колкото човек да върви отмерено, той не знае каква ще бъде следната постъпка. Да кажем, ако ти вървиш в една гладка

площ, твоите крачки ще бъдат отмерени. Но ако ти вървиш в една местност, която не е гладка, там крачките няма да бъдат отмерени. Всеки един момент ще изменяш своето движение.

Вие се намирате в един свят с много големи мъчнотии, изпитания. Мислите ли, че вие ще имате отмерени постъпки? Добре, ако вие срещате един човек, който се качил по високите места и пот тече от челото му, питате защо се е изпотил, какъв отговор ще даде? Трябва да се качите по високите места. Онзи, който дълго време работил, той се изпотил. Онзи, който не работил никак, не се изпотява.

Питам сега, кое е по-добре – да се изпотява човек или да не се изпотява? Но когато човек започне да се изпотява, без да е работил, той е болен човек. Тъй щото изпотяването може да стане, когато работиш, когато ходиш – то е намясто. Когато вие се изпотявате и без да сте работили, и минавате за работен човек.

Та казвам, добрият човек, и той се познава. Певецът по какво се познава? Той пее. После певецът, който пее, трябва да носи много работи, каквато и да е работа, той взема участие. Сега мнозина от вас искате да имате благоволението на Господа. Господ само да ни изпраща своите блага на земята. То е една крива философия. Ние дали сме добри, или лоши, Бог всякога е един и същ. Дали ние ще правим добро или зло, той не се изменя спрямо себе си, но неговите блага спрямо нас няма да бъдат еднакви, понеже, ние като се изменим, то ще бъде заради нас.

Например, ако ти не разбираш Божиите пътища, ще се намериш в едно противоречие със себе си. Трябва да се измени състоянието. Ако ние сме съвременни хора, ние сме напрегнати. Онзи цигулар, който обтяга жиците на цигулката, той може да ги обтегне до известен предел. Има един предел, до който може да напрегнеш ума си. Някои натягат нервите си, но вечерно време ще ги отпуснеш. Ако

ти само обтягаш и никога не отпущаш, може да скъсаш жиците, ти цигулар не може да станеш. Вечерно време ще отпуснеш малко. Така правят цигуларите. Но в пианото правилото не е така. Защото, ако речеш всяка вечер да отпущащ ключовете на пианото, много разноски ще бъдат. Но там се нагласяват така струните умерено, че да не се късат. И в живота ти ще отпуснеш тези ключове на живота.

Казвам сега, да бъдем точни. В какво? Точни да бъдем в обичта. Точен да бъдеш да обичаш. Щом може да обичаш един човек, ти може да обичаш всички хора. То е закон. Щом обичаш едного хубаво, ти може да обичаш всичките. Щом не обичаш едного, не може да обичаш никого. В какво седи обичта? Сега новото определение. Да даваш всякога, да даваш, без да мислиш. Носиш кошница череши, минаваш, деца вървят, искат – даваш. Докато идеш вкъщи, кошницата празна. То е акт на любовта. Минаваш по пътя, носиш празна кошница, минава друг и казва: „Спри се." Туря, напълни ти кошницата. Какъв е този акт тогава? Обичат те, но ти не обичаш, тебе обичат. Като обичаш, кошницата се изпразва. Като те обичат, твоята кошница се напълва. Ако твоята кошница не се пълни и не се празни, ти нито обичаш, нито те обичат.

Значи в чисто идейния свят не са правилни отношенията. Всяка сутрин, като ставаш, виж доколко си точен. Всяка вечер, като се върнеш вкъщи при Господа, ще кажеш: „Добър ден." Поздравиш баща си, той те погледне – кошницата празна ли е, или пълна. Всеки човек носи две кошници. Ако и двете кошници са пълни, знае, че той получил, но нищо не дал. Той нарушил закона на точността. Едната кошница ще бъде празна, а другата – пълна. Някой път ще се върнеш с двете кошници празни. Това какво е? Значи ти си изпълнил своята длъжност, но хората, между които живееш, нищо не са ти дали. Бог знае, че тия хора не упражняват закона на любовта. Като минаваш,

навсякъде кошницата е празна, какви са тия хора? Не изпълняват волята Божия. Никой не дава, всички вземат. Как ще ги наречете?

Вие като идете в оня свят при свети Петър в рая, той кошниците ще пусне или не? Ако идете в рая с пълни кошници, коя кошница трябва да бъде празна и коя да бъде пълна? Едната кошница се отнася до лявата ръка, която дава, и другата кошница е до дясната ръка, която взема. Ако вие идете в оня свят с пълни кошници, свети Петър ще ви пусне ли в рая? Защото, щом идеш в оня свят, трябва да носиш празни кошници. Казва, кошницата е пълна. Донеси кошницата, която да е празна. Многоречеви няма да бъдат, да кажат, че вие не сте давали, но пълната кошница ще носиш от рая до земята. Ти ще ходиш по всичките съседи да намериш празна кошница.

Сега вашите схващания за оня свят са много механически. Светия човек, който познаваш, не е светия, той не е светия. Учен човек, който може да познаеш, че е учен човек, той не е учен. Когото не може да познаеш, че е светия, той е светия. Мяза на светия, но не е светия. Той е учен човек. Защото светията така се облича, че той завзема последно място. Но светията всичко прави, ученият човек всичко знае. Той така се носи, че като го погледнеш, казваш, той много знае. Една от максимите – на външното да се покажем. Светията има едно качество, никой не може да му го отнеме. Светията е свят. Ученият има едно знание, никой не може да му го отнеме. Той има и една радост за самия него. Ако аз съм учен човек, от учение се радвам.

Хлебарят, който пече хляба, най-първо той го вкусва. Умният хлебар първи вкусва хляба. Не дава другите първи да го вкусят. Онзи, който хубаво готви, той най-първо го опитва яденето, той най-първо яде.

Сега на земята формата може малко да се измени. Онази жена, която е вегетарианка и готви на мъжа си месоядец, тя ще опита ли

яденето? Не може да вкусва. Разделил се е светът. Една жена, която е вегетарианка, има ли право да готви на мъжа си, който яде месо? Питам, как ще разрешите? Една жена, която не люби мъжа си, има ли право да живее с него? Щом не обичаш някого, нямаш право да живееш с него. Една жена, която не обича мъжа си, какво трябва да прави? Не трябва да живее с него. След като го напусне, че го обича, какво трябва да прави? Да иде при него. То е закон на разумното. Не може да имаш своя ум, ако ти не го обичаш. Закон е туй. Ти не може да туриш ума си на работа, ако не го обичаш. Ума не може да го туриш в действие, ако не го обичаш. Щом не го обичаш, на малкия си пръст на нокътя си не се помърда. Обичаш ли го, умът може всичко да направи заради тебе.

Не гледай външните неща. Външните неща са само отражение на вътрешния закон. Този закон е верен. Бог, който урежда работите, ако го обичаме, той ще направи всичко за нас. Но щом не го обичаме, Господ има друга работа, занят е. Та ние, съвременните хора, казваме: „Не ме слуша Господ.“

Сега, коя е първата дума на Божествения език? Хайде, аз ще го оставя за тема. Пишете втория път за първата дума на Божествения език. Всеки да напише по нещо. Сега какво ще кажете, все нещо ще ви дойде наум. Според мене вие не сте хора свободни. Вие не знаете какво нещо е свободата. Да бъде човек свободен, значи да няма нищо на душата си. Първото нещо е да се освободите от тежките мисли. Ние седим и прекарваме своето минало. Мнозина ме питат какво с тяхното минало. Миналото не седи само от добри работи или от любезни. Като погледна миналото на един човек, какво да му кажа? Неговото минало е много лесно, хубаво, красиво е. Казва: „Как съм живял в миналото?“ Казвам: „Много добре си живял.“ Казва: „Богат ли съм бил? Сега работата е съвсем закъсала, нито пет пари нямам.“

В какво седи лошевината? Да нямаш пет пари в джоба, това лошо ли е? Че то е една от най-големите привилегии. На някой княз джобът е пълен с пари. Те са еднакви – един княз, който има пари, и един княз, който няма пари. Че в парите ли седи княжеството? И с пари, и без пари. Аз разсъждавам. Нима, като взема този тебешир, нима тогава съм учен човек? Аз може да имам тебешира като професор и да взема да пиша. Пък може да нямам тебешир, и пак да съм учен човек. Някой може да си представи, че има нещо.

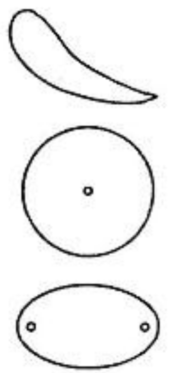

Фиг. 1

Сега каква е тази идея, която започва отгоре и свършва надолу? За какво е направена? Един превод трябва да направим. Накъде отива енергията? Къде тече енергията в природата? Всичкото движение е към изток. Изток е мястото, показва посоката, накъдето става движението. Той направи един кръг. Какво означава кръгът? Човек, който се движи в кръг, всичките постъпки са отмерени. Туй значи кръг. Щом се намери в елипсата, има движение на елипса. Неговите движения не са еднакво навсякъде отмерени. При това движението не е равномерно. При фокусите той се движи по-бързо. Но щом се отдалечи от фокусите, разбираме, движението е равномерно. Следователно на същия закон. Като вземем лицето, даже от геометрическите форми може да знаем кои части как са развити.

Известни линии показват движението на ума. Да кажем, един човек, който пише буквите дебели, какво означава геометрически това? Този твърдия човек – зад него седи едно минало, той е бил трън, който навсякъде е ходил.

Та сега вие сте дошли до положението на малките деца, които очакват майка им да им направи дрехи, да ги облече с бели дрешки хубаво, с шапка с панделки, ако са момичета, ако е момче – с хубави обуща, и да иде да се похвали някъде. Че някой път ние, религиозните хора, сме смешни. Застанал той, ще се моли като онова дете. Поглежда се, тъй хубаво облечен, да го видят. Религиозният човек, като се моли, гледа дали го гледат хората. После някой проповедник, след като проповядва, той слиза от амвона и му се иска някой да му каже: „Много хубаво проповядва." Проповедта за някои била добре, за някои била лоша. Ученият човек носи книгата, той мисли, че целият свят за неговата книга ще говори. Хората даже не са чули. Но той има нещо, което трепва в душата му. Сега тази не е слабата страна на човека. Човек трябва да очаква да му кажат най-добрите думи, но да е дошло времето да ти кажат хубавите думи.

Та първото нещо, изисква се една вътрешна свобода. Човек да не ограничава себе си, да не ограничава и другите. Запример искам някои хора да кажат нещо хубаво за мене. Възможно е. Аз всякога ще кажа на себе си, той хубаво проповядва. Казва „браво". Той слезе от амвона, аз съм слушател, той е говорител. Той иска да ме похвали, казва, много хубаво проповядва. Стига му. Някой път ще си каже: „Слушай, закъсахме." Е, така не се проповядва. Той ще каже: „Стана ми мъчно. Не проповядва днес хубаво." Ама втори път може да приготвиш най-хубавата проповед. Хубаво, ако някой очаква някой да каже, че като него друг певец в света няма. Или от него по-добър човек няма.

В света има само едно начало. Ако аз кажа, че съм най-добрият човек в света, аз разбирам, когато Божественото в мене се прояви. Аз го нося в себе си. Ако човек остане на собствените си сили, той не е най-добрият. Няма защо да бъде най-добрият. Че вие живели ли сте в областта, да знаете какво нещо е най-добрият човек. Благодарение че ние не сме добри.

Да бъдеш много добър или да бъдеш много лош, те са еднакво силни. Лошият човек и добрият човек еднакво страдат. Представете си, че си добър, целия ден да даваш, да услужваш. Ще дойдеш до едно място, ще кажеш: „Е, стига, де!“ Мине час, два, три, казваш: „Не направих хубаво. – Казваш: – Елате, ще изплащам.“ Тия хора не създават твоите добрини. Казваш: „Стига, де!“ В реда на нещата е да бъдем добри и да бъдем лоши. Ще дойде един умен от окръжаващата среда, ще каже: „Достатъчно е. Целия ден се занимава с нас, да му дадем да си почине.“

Само Божественото не може да се уморява. Човек се уморява. Човек ще каже: „Аз ли ще работя целия ден. И други да работят.“ Изменя се неговият характер, казва: „Лош човек.“ Той се пресилил човекът. Човекът познава, че не трябва да се злоупотребява с него. Хубаво, друг пример. Представете си, че някой се качил на гърба ми. Търпелив, добър съм. Нося го, да покажа, че съм добър. Мене не ми се носи. Дойде втори, и той се качи на гърба ми. Обърна се. Вече за втория лош съм. Казвам: „Не може да ви нося.“ „Ами, не може ли?“ Тогава ще седна на земята, не искам да нося никого.

Че това всеки ден го правим в живота. Едно дете клекне, казва на майка си: „Не искам да го правя.“ Майка му го бие. Веднъж, два пъти. То легне на гърба си, казва: „Не го правя.“ Някой казва: „Няма да се моля.“ Тогава Господ го оставя, казва: „Оставете го да си почине.“ Някой казва: „Лош човек.“ Нека си почине. Лошият човек си почива

от добрините. Някой казва: „Много добър човек.“ Той дълго време почивал. Може да работи.

Искам да ви дам един начин за свобода на мисълта. В обикновения живот може да мислим, няма какво да изразим. Енергиите, които идат в живота, са строго определени. Една и съща енергия не може да употребиш за дълго време. Трябва да се спреш, да направиш промяна.

(*Прочете се темата „Десет основни мисли от беседите*“.)

Сега да направим един превод – защо не трябва да одумваме хората. Ако една чешма, през която тече чиста, кристална вода, трябва ли да пусне една мътилка? Не трябва да пуща никаква мътна вода. Ако тази чешма няма вода, ако е суха чешма, хубаво е по някой път да пусне мътна вода, когато дъжд вали. Тогава потича кална вода. За предпочитане е да тече кална вода, отколкото нищо да не тече. Под думата „не одумвай“ разбираме, че щом умът на човека е зает с Божественото, не се занимавай с обикновените работи, защото ще се спре твоят извор на живота. Значи не спирай този извор на живота. Да направиш истински превод. Казва, люби. Но който не люби, нека мрази. Омразата е за предпочитане, отколкото нищо да не правиш. То са противоположности. Казва, не трябва да мразиш. Не трябва да мразиш, ако обичаш. Щом нямаш любов в сърцето си, нека влезе омразата в сърцето, има място. Така е в света, всеки ден става в нас. Ако не може ти да обичаш, непременно ще дойде едно недоволство, една омраза в тебе. Само по пътя на самовъзпитанието, вие трябва сами, от възвишените енергии на живота ще държиш правилен ход, ще сменяш енергиите. Доброто може да го смениш, постоянно ще има една смяна.

Например законът на любовта е разнообразен. Сега например вие, които ме слушате, мислите, че не е толкоз интересно. Аз имам една мисъл толкоз интересна. Ако би я кажа, очите ви ще се отворят

на всинца ви. Да кажем, на всеки едного пратя сто хиляди английски лири, започват да ви се дават. Веднага и време ще намерите, всички ще се откажете да идете на служба. Сега казвате: „Закъсняхме.“ Сто хиляди английски започват да ги четат на всеки по една торба, казвате: „Слава Богу, освободихме се от затвора.“ Ще се засмеете. Всеки има по една торба. Сто английски лири всеки може да ти носи по пет грама едната английска лира, петдесет килограма на гърба може да носите. Казвате, де да ги има по сто хиляди. Аз ви подарявам по сто хиляди. Колко правят те на български левове? (*Повече от 66 милиона.*) Цял живот човек може да прекара, няма защо да работи. Някой път, аз като направя една вдишка, струва сто хиляди. Колко вдишки правите на ден?

Има една красива страна на живота, да знае човек да се радва, че е дошъл в света да живее и да счита за голяма привилегия. Сутрин, като станеш, да ти е приятно. Моята максима е това. Сутрин, като станеш, да ти е приятно, че си дошъл на земята. Аз ни най-малко не се спирам, че съм дошъл на земята, земният живот да е приятен. Че страдаме, това е неразбиране на живота. Ние не сме изучавали законите на природата, затова е неприятен. Но условията, които Бог дал, те са нескончаеми богатства. Ти може да си при най-добрата публика, но ако не знаеш да пееш, ще се намериш в затруднение. Ако знаеш да пееш, ще бъдеш радостен. Ние сме в най-добрите условия, но не знаем как да живеем. Нито знаем как да обичаме. Ако речеш да обичаш някого, ако го хванеш за ръката, стиснеш го, казва: „Много ме стисна.“ Ако дадеш банкет, някъде малко масло си турил или хлябът не е хубав, ще се намери някакъв дефект. Ти се чудиш как да угодиш на хората. Всякога ти в деня все ще угостиш едного. Втория път тебе ще угощават. Смяна има на нещата.

Сега ние по някой път мислим, че много страдания имаме, как ще се поправи светът. То не е наша работа. За туй да му мисли

Господ, той създал света. Какво от това, че хората страдат. Те са предположения. Как ще познаете, че един човек страда? Едно правило дръжте. Като станете сутрин, благодарете на Бога в себе си, че сте на земята. И при най-лошите условия, стига на земята да сте, отколкото да не сте. Макар че може да нямаш обуща на краката си, може да си гладувал три деня – туй състояние е за предпочитане. От него има по-лошо. Радвай се, че си гладувал три деня. Някой може десет деня да е гладувал. Онзи пример. Като огладня Христос, кой му донесе хляб. Казва, напокон огладня. Яви се дяволът, но нищо не му донесе. Оритва го, казва, тия камъни може да ги превърне на хляб. Но интересно е де яде Христос. Ангели му дадоха много хубав обяд. Като пости четиридесет деня, ангели му донесоха хубав обяд, сготвен в небето. Наяде се тъй хубаво. Той казва, че човек не живее само с хляб, но с всяко Слово Божие.

Та първото нещо е всички да бъдете доволни в даден момент, да бъдете доволни. Не за целия живот да бъдете доволни. Когато кажем, че доволството подразбира един кратък момент, в този момент и следният момент се изменя. Следния момент може да бъде цар в живота, може да бъде поет. Следния момент може да бъде един простак, да изгуби своята мисъл. Като простак или като философ той еднакво да се радва. Защото философът става простак и простакът става философ. Онази философска глава, която аз вземам, празна е главата. Де е мозъкът на философа? Казва, много проста глава. След няколко време срещам тази глава. Тази глава се е качила, напълнила се, казва, умна глава. Тъй щото, ако ти не може да бъдеш прост и ако не можеш да бъдеш философ; ако не си философ и не може да станеш прост, ако не може да се сменят двете неща в света, не може да бъдеш никакъв.

Трябва да знаем, че скърбите, страданията и радостите, това са две смени. Ти страдаш, за да се радваш. Защо трябва да се радваме?

За да страдаме. Радваме се, страдаме, радваме се, страдаме. Щом си недоволен от радостта, страдаш, ставаш философ. След философията иде глупостта. Ако не си доволен от това, ще станеш поет. След поезията какво иде? Хиляди и милиони работи ще ги сменяш, но всякога са противоположни. Здравето е свързано с болестта. Може да го изгубиш, може да го спечелиш. Сега не туряйте години. Човек само един момент може да боледува, болестта не може да трае с години. Ти може да боледуваш една секунда, дори една терца, една част от секундата. Или ти си направил една погрешка. Погрешката може да направиш в кратко време. Измъчваш се. След туй дошла добрата мисъл. Тъй щото не туряй да казваш: „Аз съм голям грешник." Голям грешник си бил само в една терца. Направил си нещо, ще го поправиш. След туй ти си изменил живота си. А пък сега ние замесваме живота си с доброто, което сме направили, – и него държим, и погрешката, която сме направили, и нея държим в ума си. Те са еднократни моменти. Кой би знаел, че има една погрешка. Кой знае, че е погрешка?

Във вътрешната страна на школата, ако не знаете как да мислите, вие не може да се ползвате от силите, които действат. Да допуснем, че някой от вас е започнал да остарява, бръчки имате, искате да ви кажа как да се подмладите. Трябва да знаете методите. Най-първо онзи, който иска да се подмладява, той трябва да се освободи от всичките безпокойства. Казва: „Пари нямам." Казвам, считай, че имаш пари. Ти трябва да повярваш. „Нямам никакво образование." Считай, че си свършил четири факултета. Повярвай в това, и другите ще повярват. Казва: „Как да вярвам?" Ти може да свършиш четири факултета, но мигновено знанието може да дойде по друг начин. Този начин за добиване на знание не е единствен в природата. Ти си свършил четири факултета, но в една минута може този живот да бъде съвсем

друг в тебе. Тъй както живеем, в една минута не може да свършим, но в един ден може да свършим. (*Няма да признаят.*)

Мислиш ли, че хората трябва да признаят? Ако свърша в една минута по медицината, нямам документ, не ме признават. Може да заставя цяла България да ме признае. Някоя болест е неизцерима. Аз я излекувам, става човекът. На някой кракът е счупен, искат да му режат крака, казвам: „Няма да му режете крака." Този излекувам, онзи, друг неврастеник, лекувам всичките. Питам, няма ли да ме признаят? Тогава всичките авторитети ще дойдат, казват, каква сила има този човек. Учен човек съм, в един ден свърших. Ама вие ще кажете вашата философия, искаме да го видим, дай.

Аз ще ви дам един опит. Ще ви накарам всички да бягате навън, да излезете през прозорците, някои през вратата. Искате някои да направя едно чудо. Аз ще направя, но като изскочите из прозорците, ще вярвате. После отвън пак ще ви вкарам. Те са необикновени работи. Може човек да излезе из прозорците навън. Преведете сега моята мисъл.

Светлината, която слиза отгоре, търси ли нашата врата, светлината признава ли официален път? Ако някой влезе през прозореца, ние го считаме за обида. Светлината признава ли туй правило? Тя влиза отвсякъде вкъщи. Откъдето намери дупка, влиза вътре, курдиса се, приятно ти е, че влиза. Сърдиш ли се на нея? Значи има един начин, докато влизаме само през вратата. Но като светлината откъде трябва да влезем? Оттам, отдето може да влезе, то е правият път. Оттам, отдето можеш да излезеш в дадения случай, то е вратата. Оттам, отдето не може да излезеш, никаква врата не е. Казва някой, как може така. Един контраст.

Казвам, ще ви изкарам през прозорците, ще ви изкарам оттам, отдето трябва да излезете, защото през всяко място може да се излезе. Ще кажете, Учителят си играе с нас, казва, че ще ни изкара из

прозорците. Може да ви изкарам, физическият човек не е човекът. Трябва една силна мисъл. Една силна мисъл трябва да държите за себе си.

Казва, аз не вярвам в хората. Мене толкоз пъти са ме лъгали, всеки ден ме лъжат. Като ме лъжат, аз заради себе си пак им вярвам. Той ме лъже, но аз повярвам в неговата лъжа. Но засега никой не могъл да ме застави да вярвам в неговата лъжа. Той като ме лъже, казвам, възможно е този човек да се е променил, той ще се поправи. Ще дойде един ден, когато кажа, той ще се поправи. Зная и обратния закон, че добрият човек, който много пъти е бил добър, може да стане лош. Че онези съвършени същества, които направил Бог – кой даде повод да направят едно зло и да напуснат небето, напуснаха своята първоначална чистота. Никой досега не казал защо. Но има една възможност, не знаем каква е, но има една възможност човек да стане лош. Всеки един от вас има тази възможност. Но тази възможност е изключена само в един случай. Онзи, който обича или който люби в даден случай, той никога не може да направи зло дотогава, докато обича. Щом престане да обича, злото иде.

Любовта е една сила, която действа извън времето. Любовта не е еднократен процес в света, непрекъснат процес е. Дето има любов, зло не може да влезе. Щом се прекъсне любовта, злото иде.

Следователно, когато ние казваме, че един човек е лош, разбираме, че любовта се е прекъснала. Тогава вече считаме, че има възможност за неща, които трябва да вземем в съображение. Щом аз кажа, че не може да обичам, имам вече най-опасното положение, може да направя една погрешка навсякъде. Аз разбирам закона вътре в природата. Не се занимавам със своите постъпки, обичам или не, но онзи процес, който действа вътре в мене е важен.

Затуй всички трябва да бъдете свободни в мисълта си, да не мислите, че вие сега ще се препоръчате. Той Господ ви знае какви сте.

Кой баща не обича своите деца. Но бащата може да не обича постъпките на децата. Той като деца ги обича, но постъпките не обича. Има постъпки в нас, които Бог не обича, но онова хубавото, красивото. Той никога не се е изменил. За туй хубавото, което е в нас, той е все същият.

Та вие ще мислите. Не че вие не мислите, но аз искам само да усиля вашата мисъл. Защото след време ще кажете: едно време какви бяхме ние, колко усърдни, как се молехме, пък сега вече не е така. Евангелисти съм слушал да казват: „Едно време бяхме много усърдни." Пък слушам и светски хора да казват: „Едно време какви бяхме." Богатите казват: „Едно време колко богати бяхме." Едно време, едно време. Едно време и сега е все същото.

Само Божията любов носи пълния живот.

41 лекция, 4 юни 1930 г., София, Изгрев

ДВАТА ПРИНЦИПА[126]

Отче наш

(*Прочетоха се някои от темите. Учителят прегледа някои теми.*)

Има двама, които се различават. Единият казва, че първата дума е „любовта“, другият казва, че първата дума е „радостта“. Трети автор казва, че първата дума е „животът“. Оставете обикновения език. Ще говорите като талантливи или гениални. Обикновеният човек само разравя пясъка, талантливият го циментира, гениалният го създава. Не ровете пясъка, поне го циментирайте.

Трябва да се докаже, че първата дума е „любовта“. То е само твърдение. Трябва да се докаже. Вие казвате, аксиоми и теореми. Вие казвате, че това е аксиома, но най-после аз го оспорвам. Ще докажеш, че е аксиома. Вие мислите, че е аксиома. Аксиома е, че трябва да дишаме. Казва, как тъй? Хвана го за гушата. Не може да диша. Да диша човек, това е като аксиома. Аксиома е туй, за което всичките хора имат една и съща нужда. В аксиомата не трябва да има никакво различие, непосредствено е достъпна за ума. Да не се доказва, тъй както е в науката. Онези много пъти са доказали, че е аксиома. Казва, аксиомата е доказана. Ами онези, които не са доказани. Теоремата не може да стане аксиома. Теоремата или аксиомата по същество е по-достъпна на ума. Ако докажа, не водата в едно шише е чиста и бистра, с туй аз не доказвам. Аз доказвам, но нищо не влагам във водата. След като докажа, че нещо е истина, в истината нищо не влагам.

[126] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Сега, от гледище на апостол Павел, който казва, плодът на духа е любовта. Ако вземем любовта за първия плод, ние сме вече на друга гама, на друго разбиране. Апостол Павел взема духа, то е разумното. Ако първата дума произхожда от разумния свят, е любовта. Но ако произхожда от любовта, каква е първата дума? По отношение на разумния свят любовта е първият плод. Има две неща, които трябва да знаете вие всички. Тия неща и у човека, и у животните, и у птиците, и у растенията, и във водата, и в месечината, и в звездите – навсякъде са едни и същи, всички ги разбират по един и същи начин, две мнения няма.

Първото нещо е любовта. Тя е една и съща. Двама души едновременно не може да се любят. Защото, щом се любят, това не е любов. То е раздвояване. Божественият принцип, който се проявява, той се проявява само чрез едного. В дадения случай другият не може да прояви Божествения принцип. На второ място се проявява човешкият принцип. Онзи, който люби, ако иска да го любят, той трябва да слезе от висотата на своето Божествено положение, да стане човек. За да любиш, ти трябва да си Бог. Да те любят, трябва да си човек. Щом искаш да те любят, стани човек. Всеки ще те люби. Щом си човек, не може да любиш. Какво ще правиш? Ще благодариш? Кое е сега любовта? Любовта подтиква, въздига. Божественото въздига, възкресява. Като те възкреси любовта, какво трябва да правиш? Ще хванеш краката, ще целунеш, ръцете ще хванеш, ще благодариш. Ти трябва да благодариш. Ако той не благодари, той ще умре.

Следователно може да се целуне само Божественото. Избавил си един човек, възкресил си го – показваш

Божествения принцип. Трябва да се покаже и човешкият принцип. Не се ли яви, непременно смъртта ще дойде. Всяка смърт иде, че ти не си проявил човешкото – да благодариш. Не благодариш ли, ти не си човек. Онзи, който те люби, ще го целуваш. Няма да каже

не, оттатъка ще иде. Къде оттатъка ще мине. В Божествения свят оттатъка няма. Защото, щом кажеш, че оттатъка ще минеш, значи има известна преграда. В Божествения свят няма никаква преграда. Той е единен. Не може да разделяш Божествения свят. В Божествения свят ако туриш някъде един кол, не може да съществуваш. Ако туриш един кол и кажеш: „Това е мое“ – веднага няма да те има там. Изчезваш, без ти да знаеш. Щом забиеш кол, ти си човек на физическото поле. Като човек може да забиеш не един кол и два, три и хиляди колове може да забиваш на земята, и хиляди къщи може да съградиш, и хиляди километра може да изходиш. Ще попита някой Господ ходи ли. Той не разбира. Изключено е ходенето и неходенето. То са понятия само за земята. Бог е едновременно навсякъде. Това е една идея непонятна. Къде е навсякъде?

Ще разглеждате сегашния живот. Има обикновен живот, има талантлив живот, има гениален живот и свят живот. В обикновения живот човека и генерал да го направиш, той е обикновен. И учен човек да е, той е пак обикновен. Светия да го направиш, той е обикновен светия. Гениален да го направиш, той е обикновен гениален. Каквото и да го направиш, своето качество го носи навсякъде. Талантливия и генерал да го направиш, той е талантлив генерал. Той носи своето качество. Ти не може да превърнеш един обикновен човек в един гениален. Обикновеният човек всякога ще си бъде обикновен.

Сега да ме разберете. То е форма, проявление на дадена интелигентност в дадения случай. Една обикновена постъпка е всякога обикновена. От една обикновена постъпка ти не може да направиш една гениална постъпка. Например обикновена постъпка коя е? Обираш един човек. Срещнеш го на пътя, обереш хляба от торбата. Той има два, извадиш единия, не го питаш. Това е една обикновена постъпка. Щом някой ме срещне и ми каже: Обраха ме.“

„Как те обраха?“ „Взеха ми единия хляб.“ Аз вадя заключение, че другият е по-силен от него. Значи онзи е талантлив човек. Обикновеният е по-слаб от талантливия човек, понеже му извади хляба. Казвам, той ти е приятел на тебе. Ти трябва да благодариш, че си срещнал един човек, който ти изял единия самун от торбата. Заключението е извадено логически.

Сега, ако искаме да бъдем обикновени хора, с нашите обикновени разбирания да идем при Бога да ни обича, да има едно особено мнение. Като обикновени хора като сме, Бог ще има едно обикновено мнение за нас. Като идеш като обикновен човек при Бога, ще ти даде хляб, колкото искаш да носиш. Казва: „Колко искаш? Натоварете всичките каруци.“ Ще подкараш воловете, целия ден се суетиш, че целия ден това станало, онова станало. Отиваш при Господа и казваш: „Не можах да успея с хляба. Окрадоха ме.“ Казва: „Дайте му още двадесет коли.“ Целия живот се разправяш с хляба, че мухлясал.

Питам, каква философия има в един обикновен живот? Аз не искам обикновеният човек да си остане всякога обикновен. Има една красота в обикновения живот. Има една красота и в талантливия живот, която всякога трябва да остане. Има една красота и в гениалния живот. Има една красота и в святия живот. Идеи са това, гами, това са принципи. Обикновеният живот, това е един принцип. Ти не може да го измениш, но този принцип е тъй съпоставен, че той започва с обикновените работи в живота.

Казвам, ако ти в дадения случай не може да проявиш Божественото, не може да проявиш и човешкото в себе си, вие сте мъртви хора. Човек, който не може да прояви Божественото в даден случай и който не може да прояви човешкото, той е мъртъв. Друг израз няма. Щом проявява Божественото, той живее. Щом проявява човешкото, той живее. Божественото, както казват англичаните, е

допълнение. Всякога, когато се прояви човешкото, разбираме, че Божественото се е проявило. Човешкото никога не се е проявило понапред. Всеки един акт започва с Божественото в света. Ти не може да започнеш по човешки. Казва: „Няма да започна с кражбата." Но кражбата е един човешки акт. Изобилието е дошло първо, то е един Божествен акт. След това се проявява човешкото. Ние го наричаме кражба. Кога е кражба? Кражба е всякога, когато имам един самун хляб и ми го вземат. Когато имам хиляди самуни и не може да ги нося, ако някой вземе един самун, кражба ли е това? Кражба е само когато вземе единствения ми самун. Хиляди самуни имам, че ми взел един самун, това е привилегия. Това са логически разсъждения. В природата е така.

Следователно, щом имаш два хляба, непременно трябва да дадеш единия. Ако си учен човек и имаш два хляба, щом срещнеш първия човек, трябва да му дадеш единия хляб. Да проявиш Божественото в себе си. Дай. Не чакай да ти го искат. Ти носиш един хляб – нищо не давай. Щом носиш един хляб, ти не може да срещнеш един човек по този закон. Щом някой каже, че му взели единия хляб, това е теорема. Трябва да се докаже. Това е твърдение, което не е доказано. Взеха ми хляба от устата. Ама това не е първият залък. Ти си изял десет залъка. Това е единадесетият, който ти взели. Той има право да вземе единадесетия залък. В стомаха имаш десет хапки, в Божествения свят – една хапка. Взема, втори път направя опит. Вие колко пъти колко хапки вземате?

Всички вие и съвременното човечество дошло до това положение, казвате: „Ние това го знаем." Има неща, на които ние сме специалисти, професори сме, проповядваме уроци на другите. Казваме, така трябва да се живее. Хубаво, но нима сега не живеем. Я, нека да ми даде ядене, да му покажа не живея ли. Как трябва да се яде? Аз това изкуство го зная. Нека ми сготви някоя патица или гъска,

хубаво да ми я представи, или да направи баница. Мога да му предам уроци как се яде. Само да ми ги представи, ще види, че аз съм професор. Или да се облича човек. Кой от вас не знае да се облича? Туй изкуство трябва да се учим, да се обличаме. Птиците преди петдесет, сто хиляди години правиха опити как да си правят своите костюми. Всичките техни учени казаха, че костюмът трябва да изникне от тялото, да се боядисва. Те си направиха дрехи и с туй се свърши тяхната еволюция. Щом като образуваха своите костюми, птиците оттам насетне останаха птици. Носят един постоянен костюм. Завършиха своята еволюция.

Кое трябва да бъде основното качество на човека? На птиците основното качество е гамата на цветовете. Те разрешиха цветовете. Човек още не е достигнал до това положение. Но растенията и птиците разрешиха гамата на цветовете. Човек, ако дойде до положението да разбира цветовете, тъй както птиците, доста голям успех ще има. Но човек не е дошъл да има за себе си това разбиране, както птиците. Но всички птици не станаха културни. Вземете например райската птица. Цветовете това представят – външната форма на една вътрешна жива идея. Цветовете, вън от тия основни идеи, които носи животът, то е като азбука.

Да се повърнем сега към онова чувство. Докато Божественият принцип се проявява, ти дай място на него да се прояви. Когато обичаш, никога не мисли да те обичат. Щом мислиш да те обичат, в тебе е човешкото. „Аз обичам хората, но те не ме обичат.“ Ако ти обичаш, ти имаш всичко, ти си господар на всичко. Пък ако не те обичат, това показва, че около тебе не се е намерил някой, който да прояви Божествения принцип. Казваш, че няма кой да те обича. Питам, кой е, който може да те обича. Има един, който може да те обича. Ти не говориш истината. Ако кажеш, че няма кой да те обича, казвам, ти не говориш истината. Той ял и пил досега, Бог го обичал,

създал го, а той казва, че няма кой да го обича. Когато баща ти и майка ти се влюбиха и те родиха, няма кой да те обича. Кого лъжеш? Че двама души имаше, които те обичаха, дадоха ти билет. Дадоха ти тяло, лице, ръце. И казваш, че няма кой да те обича. Братя и сестри имаше, които те носеха на ръце. Казваш: „Няма кой да ме обича." И този човек не го е срам да каже, че няма кой да го обича. Това е израждане.

От всички тия лъжи трябва да се освободите. Някой път аз защо ви казвам, отвращение имам от хората, че ме лъжат. Казва: „Няма кой да ме обича." Трябва да се освободите от тия работи. Има кой да ви обича. Не чакай сега да те обичат. Казвам, нали си човек, ти може да обичаш. Щом няма кой да те обича, сега е твой ред, ти да обичаш. Покажи ми сега. Прояви сега своето Божествено, и аз ще те обикна. Ето, аз съм един, когото ти не виждаш. Сирак съм в света, нямам нито баща, нито майка. Осинови ме, имаш милиони, направи ме син, и аз ще те обичам, ще те нарека татко, ще ти боядисвам кундурите, ще ти нося вода, да се измиваш. Каквото кажеш, ще правя за тебе. Той сега мисли дали аз заслужавам, или не. Не ти ставам син. Аз съм рязък. На такъв баща, който мисли дали заслужавам, или не, не ставам син, ще търся друг баща. Ще го намеря някъде. Че то са понятия във вас.

Вие казвате, че няма кой да ви обича. Аз питам, обичал ли съм аз? В Божествения свят законът е такъв, няма изключение. Щом аз обичам, ще има някой да ме обича. То са два велики принципа, които в цялото Битие, в слънцето, в месечината, в звездите – навсякъде действат, няма изключение.

Казвам, трябва да имаме правилна философия. Ако вие нямате правилна философия, тогава животът става безсмислен. Аз гледам, мнозина дошли тук, на Изгрева, и имат илюзията, казват: „Той Учителят ще ни научи на всичко." Всички чакат аз да спечеля, че да ги осиновя. Че да те осиновя, ти ще прегръщаш, ще целуваш ръцете.

А ти си турил ръцете отзад. Турците си държаха ръцете отзад на задниците. Какво е задницата? Животинското. Всичката интелигентност на плътския човек се намира на неговата задница. Не искам да ви занимавам, но казвам една философия. Щом си тури ръцете отзад, казва, всички страдания оттук произхождат. Той турил ръцете на задницата. Той мисли. Тури си ръцете, да държи. Казва, неприятелят е отзад. Той се пази. Мислеха, мислеха и най-после виждате, че след като ги биха тия нещастия, извадиха ръцете напред. Дълго време не вървеше напред. Турчинът разбра, че с ядене и пиене в света не става, но трябва да се работи.

Казвам, в нашия ум трябва да има една основна идея. Основна идея наричам само тази, която при всичките условия на живота остава една и съща. Представете си, че вие сте кораб или големите вълни вътре в морето. Ако тази котва не се скъса, като се люлее навсякъде корабът, котва се държи – това е основна идея. Ако тази брънка се скъса, отиде корабът в дъното на морето.

Божественото при всичките условия на живота – и в ада да влезеш, и в смъртта, тази идея остава една и съща. Ако я държиш, ти жив ще останеш. То е Божественото. Може да се обезсърчаваш, може да падаш, може да изгубиш радостта, може, както вие казахте, да изгубиш и любовта – то е невъзможно. Любовта е Бог. Той не се губи. Той може да се оттегли, може да те изпита. То е друг въпрос.

Сега основната идея. Сега, в дадения случай всички вие не може да се проявите. Божественият и човешкият принцип може да се проявяват между двама души. Затуй любовта в света започва между двама. Първо, това да бъде човекът, който мисли – Ч. К. М. То е резултат – човекът, който люби. Вторият принцип, това е девицата. Питам тогава, във вашия живот вие как знаете, девицата ли прегръща, или човекът прегръща? Абстрахирайте се от вашето положение. Вие ще кажете, едно време, като сте били млади. Въпросът е девицата ли

прегръща. Ако срещна един човек, който е прегърнал, девицата ли е прегърнала, или човекът е прегърнал? Аз вземам нещата из живота. Дъщерята, която остава чиста, намира баща си. Кой прегръща пръв? Може някъде дъщерята да Прегърне. Бащата какво ще прояви? Какво проявява дъщерята с прегръщането? Сега ще пренесете разбирането.

Сега 22 какво означава, две на втора степен? Какво трябва да се направи? То е неразбрано. 2х2 какво правят? Четири. Но четири е толкоз разбрано, колкото две. В писането на четири движението е отгоре. В двете имате път на развитие. В двете имате пътя на развитието. Два пътя, по които се развивало. Трите показва процеса на своето развитие в самата форма. Онзи, който разбира геометрическата форма, знае вече какво нещо е трите. Щом се намираме в живота в известно противоречие, ако не може да го разрешим по закона на единицата, потърсваме да го разрешим по закона на двете. Ако не може да го разрешим по закона на двете, трябва да го разрешим по закона на трите. После четирите, петте. Шестте може да го напишем 6 или 9.

Може да кажете, че това са произволни тълкувания. Но всякога, когато човек прави каквото и да е движение, туй движение само по себе си е разумно. Туй движение ако го направи, ако го съзнава, ако може да даде тълкувание, може да направи движението. Самото движение, което става, само по себе си не е разумно. Разумно е по отношение на някое друго съзнание. Аз вземам едно перо. С туй перо правя разни движения. Перото не знае за тия движения, но аз зная. Аз, който карам туй перо да се движи, зная, че всичките движения – колкото и да са разнообразни, за мене тия движения имат смисъл. Самото перо не може да разбира. Ако вие не знаете и не може да тълкувате, вие сте едно перо.

Казвам, всякога трябва да преведете в геометрическа форма нещата в живота. Например вие сте нещастен, искате да ви обича

някой. Дайте си отчет каква трябва да бъде любовта. Значи вие се нуждаете в дадения случай. Като казвате, че няма кой да ви обича, бие се нуждаете от Божественото в света. Следователно вие имате право да обичате и да ви обича някой. Та вие трябва да се приготвите. Този човек, който се яви, какъвто и да е човек – мъж, жена, дете, вие трябва да сте готови да проявите човешкия принцип на благодарността.

Следователно вие ще бъдете ръцете, ще прегърнете този принцип. Сега да ви обясня аз какво разбирам. Във вас идеята е неразбрана. Казвате, защо аз трябва да прегърна някого. Ще се абстрахирате в живота. Казвам, аз най-първо прегръщам водата от извора в шепата си и ще я целуна. Този Божествен принцип, като влезе в мене, започне да работи. Какво прави този принцип? Утолява жаждата, внася успокоение – като изпих водата, утоли моята жажда. Ако стоях като аристократ, кажа: влез, не знаеш ли, че аз съм аристократ. Към Божествения принцип аз трябва да проявя благодарност. Казвам, много ти благодаря, че те намерих.

Сега във вас има едно желание. Вие страдате. Представете си, че вие кажете: „Господ не знае ли моето страдание?“ Знае, но ти какво трябва да правиш? Тури ръцете. Значи ръцете са разумното начало. Устата са разумни, ръцете са разумни, очите са разумни, лицето е разумно, ушите са разумни, пипането е разумно. Всичко това е разумно, чрез което се проявява в нас разумността. Ако ти не проявяваш това разумното, тогава Божественият принцип в тебе не може да се прояви, скритата сила, която той има.

Следователно онзи, който те обича, ще го пипнеш. И като го пипнеш, ще мислиш, че той е единият, който внася в нас живот. Казва, прегърни го. Щом ти мислиш, че той не заслужава да го прегърнеш, ти не си разбрал. Щом не заслужава, то е друг въпрос. Ти не може да прегърнеш един мъртъв човек. Ти може да прегърнеш в дадения случай само Божественото. Ако ти не го направиш,

непременно смъртта ще те намери. Ако всеки ден в себе си прегръщаш Божественото, ти човек ще станеш, ще възкръснеш, всичко може да станеш, интелигентен ще станеш. Но не го ли прегръщаш, то на тебе нищо няма да остави. Защо няма да остави? Защото не знаеш да прегръщаш Божественото. Не да прегръщаш книгите, това е идолопоклонство. Най-първо прегърни крака си, попипай го, съблечи го гол и потупай. Какво ще си тупаш дрехите? Мислиш ли, че с тия ваши разбирания ще влезете в небето. Още на райската врата ще ви съблекат, гол ще влезете. Казвате: „Как ще влезем?“ Голи ще влезете. Ще съблечете във вас тази кожа. Това, което се срамува във вас, то е животинската кожа, дрехите на животните, които ви дадоха, тях ще съблечете и ще останете с ония хубавите дрехи, създадени от Божественото. Ще светите, в тях няма никаква нечистота. Като влезете там, ще се погледнете. С тия дрехи ще се приближите, ще хванете краката на Господа и ще ги целунете. Ще целунете нозете на баща си. Ще потекат няколко реда сълзи, но тия сълзи ще бъдат за благословение, за възкресение на хората.

Казвам, ние имаме религия, убеждения за Бога. Аз разправям за Господа, той се изправил. Когато ти говоря за Господа, ще измениш позата си. Тогава знаеш какво правя? Започвам да те удрям. Казва: „Защо ме биеш?“ Не те бия. Давам ти първото упражнение на смирение. Пращам те при краката на Господа, да ги хванеш, да ги целунеш, ще му кажеш, че аз те набих. Тогава Господ ще те помилва. Казва, много добре направи, че те прати при мене да ти дам първия урок. Казва, то са обикновени работи. Той ще те погледне, и веднага, болката ще изчезне. И мене ще повика Господ, И аз ще дойда, ще се извиня и ще кажа. Тогава ще ида при този, когото съм бил и ще проявя Божествения принцип. Изведнъж ще го направя богат, ще го уча, всичко ще направя заради него, да изкупя своето прегрешение. По човешки говоря, не по Божествено.

Когато казвате „защо този човек толкоз ме обича“, то е да изкупи своята погрешка, да идеш при Бога. Ударил те, той сега иде и прави всичко заради тебе. Не говори, че те е бил. Казваш: „Такъв добър човек не съм виждал, той е първият човек, който дошъл да ми помага.“ Не мислете, че това, което някой път хората правят, е човешко. То е Божествено. Да различим Божественото. Дойдем ли до Божествената любов, всички трябва да имаме само една идея. Застани ти на сериозно, но дълбоко застани. Както жадният пие водата, така и ти застани. Напусни всички работи, които внасят тревога. Обикновеният човек е, който се тревожи. Щом се тревожиш, обикновен човек си. Не е лошо човек да се тревожи, но през целия си живот да бъдеш обикновен, няма смисъл. Един час си обикновен, втория – талантлив, третия – гениален, светия. Като лягаш, ще легнеш като обикновен. Като спиш добре, то е талантлив. Като сънуваш един хубав сън, видиш трапеза сложена, хубаво облечен си като в турски рай – ти си гениален. Най-после виждаш, че ангелите слизат от небето – то е положението на един светия. Казва, много хубаво. Аз вече разбирам, че ще легна като обикновен, спя като талантлив, сънувам като гениален човек и светията видял много хубави работи. Събуди се, пак започни.

Аз искам да ви наведа на основната мисъл, за да мога да внеса една нова струя в живота. По сегашното

Ваше разбиране човек дойде до едно положение и не може да се повдигне. Щом дойдеш до едно положение, обезсмисля се животът. Щом дойдеш някъде, казваш: „Какво трябва да правя?“ Ти си дошъл до едно положение и ако не намериш изходен път, животът ти се обезсмисля. Щом се обезсмисля животът, тогава няма никаква полза. Щом дойдеш до едно положение, казваш: „Не искам да се моля, не искам да вярвам.“ Хубаво. Какво трябва да правиш в дадения случай? Не искаш да се молиш, не искаш да ядеш. Какво искаш да правиш?

„Искам вече да умра.“ Щом като кажеш така, дойде някой, мушне те, изтече кръвта в тебе, и тогава какво става? Защо те мушна този? Тълкувам сега.

Ти си дошъл до положението на смъртта, понеже не искаш да дадеш нещо от себе си. Ти си човек краен егоист, искаш да умреш. Смъртта в дадения случай е велик закон, който те учи да дадеш нещо от себе си. Ти в смъртта всичко даваш. Туй, което най-много обичаш, всичко ще дадеш от себе си. Казваш: „Защо аз трябва да умра?“ За да научиш този закон. Може и преди да съм умрял, да дам всичкото. Следователно умират само глупавите хора. Гениалните и светиите не чакат насила да умрат, но те раздават. Казват, някой умрял. Тълкувам. Насила го накараха да даде. Когато казват, че някой се съживил, казвам, той е умен човек, той е раздал всичкото.

Това са начини на разсъждение. Ти си млад човек, остаряващ. Това е човешко. Ти трябва да намериш същността на човека, който при всичките условия остава един и същ. Този човек трябва да намериш в себе си. Не гледай външното положение. Външно играя една роля. Но същинският човек остава при всичките условия един и същ. Само заради него ще се държиш. Другите положения, които стават в живота, за тях няма да се безпокоиш.

Най първото нещо. Вие трябва да любите, да обичате и вас да ви обичат. Първото положение – когато

Бог ви обича, непременно трябва да проявите една благодарност. Сутрин човек, като стане, да благодари на Бога, че е станал. Слънцето, светлината, топлината, всички тия хора, които се движат около тебе – то е проявление на Божествената любов. Ти се зарадвай, повдигни очите си към Бога, в душата си благодари. Целият ден съвсем другояче ще се случи и всичко, което вършиш, най-малките работи, каквито и да са, и те ще се осмислят.

Само това, в което любовта участва, и само това, в което благодарността участва, само то има смисъл. Туй, в което любовта не участва, и в което благодарността не участва, то няма никакъв смисъл. Вие, които сте дошли до туй положение, с вашето разбиране вие питате някой път: „Какво може да направим в света?“ Като обикновени хора само пясък може да ровите. Като талантливи може да циментирате пясъка. И като гениални може да градите. А като светии ще измазвате, правите нещо. Има други положения, които трябва да имате предвид. Това са положения за земята, положенията за небето са други.

Като намерите вашия учител, вие имате една смешна представа за учителя. Вие мислите, че мене ме познавате и аз съм това. Аз живея във всичките хора, живея във всичките животни, живея във всичките растения, живея във водата, във въздуха, в светлината, живея в слънцето, в звездите, навсякъде живея. Били ли сте там вие? Ще каже някой: „Аз познавам Учителя.“ Аз ви говоря тук, но това не е познаване на Учителя. Познаването на Учителя, то е велика, свещена идея. Когато дойдете там, ще се спрете. Казвате: „Видях Учителя, той днес тъй не се изрази.“

Щом има Учител, има и ученици. Щом има баща, има и деца. Щом има деца, има и баща. Няма баща, няма деца. Вие казвате, кокошката или яйцето е първо? Преди няколко деня ми зададоха въпроса, кокошката или яйцето. Казвам, кокошката е създала яйцето. Първо е кокошката. Тя не се ражда от яйцето. Кокошката се движи, яйцето не може да се движи. Туй, което не може да се движи, е родено. Той иска да докаже, че от яйцето е излязла кокошката. То е все таки да вярваме, че човек е създал Бог. Не е. Този човек е яйцето. Туй яйце има нужда да се излюпи. Това са ред философски положения. Турят кокошката и яйцето, но то е обикновеният живот.

Животът вече съществува и не е създаден. Формите на живота, които са, те са създадени от тази разумна причина.

Тъй трябва да седи основната идея във вас. Божественото всеки път може да го чувствате. В човека има една малка светлинка. Ще ви го представя в най-простата човешка форма. Представете си в една бурна нощ зимно време влизате в едно здание и благодарите най-първо, че сте под подслон. Но тъмно е в зданието. След това набарвате една кутия, иде ви наум, че може кибрит да има. Изваждате първата клечка, като задрасквате, светва, виждате, че има дръвца, талаш. Туряте клечката, талашът пламва, запалват се дърветата. Стопляте се, приятно ви става. То е Божественото начало. Тази клечка, то е Божественото, тя спасява човека. Ако тази клечка не намериш в зданието, всичките други неща няма да ви ползват.

Ако вие сега във вашия живот не намерите тази първа клечка да драснете, да запалите огъня. Огнището, това е вашето сърце, всичко е свързано с вас. Трябва да дойде някой отвън да ви спасява. То е друг въпрос. Някой казва: „Аз съм запален." Радвам се. Никога вече не трябва да гасне огънят на вашето огнище. Никога вече не трябва да загасва вашата свещ. Всякога трябва да има нещо, което да свети. Изгасне ли, въпросът е свършен. Някой казва: „Аз ще напусна вече Изгрева." Ама друга е идеята. Ти и на месечината да идеш, и на слънцето да идеш, и на звездите да идеш, тази идея е една и съща. Ти трябва да обичаш, и тебе трябва да те обичат. Като идеш при райските врата, ще те питат обичаш ли. Обичам. Обичат ли те? Обичат ме. Влез. И вратата на рая се отваря. Ако излизаш из ада и отиваш при Христа, похлопаш и кажеш: Господи, искам да вляза. Казва: Обичаш ли? Обичам. Обичат ли те? Обичат ме. Излез. В рая който отива, отвън ще каже формулата, за да влезе вътре. От ада който излиза, отвътре ще каже формулата, за да излезе навън. Вие се намирате в трудно положение. Често се намирате в ада. Човек по някой път по

няколко пъти на ден влиза в ада. Похлопаш. Какво искаш? Тук Иван Драганов, затворили са ме в обществената безопасност. Обичаш ли? Обичам, Господи. Обичат ли те? Обичат ме. Излез навън.

Трябва да имате една свещена идея. Да не ви е страх. И най-лошото, което може да стане – да изгуби къщата си, човек да умре, то е най-лошото, което може да стане. В света няма нещо по-лошо от смъртта. Но казвам, смъртта е едно изключение. Казвам, така трябва да се разбира животът от всинца ви – каквото да се случи, да има една вътрешна свобода. Някой срещне някого, повдигнал си главата. Покажи ми твоята любов, за да позная човек ли си или божество си. Покажи ми любовта, за да видя едно нещо Божествено ли е. Да видя, че в тебе има нещо Божествено. Ти ме обичаш, аз трябва да покажа моята благодарност към тебе. Да те прегърна, тъй както прегръща водата. Но да те прегърна, както прегръща паякът мухата – изважда кръвта и я хвърля навън.

Та искам във вас да имате една свещена идея. Оставете вашата любов. Може да се любите, както обичате. За любовта на хората аз не съм мислил. Как се обичат хората, не се спирам там, защото това заради мене все е наука. То е тяхна работа. Аз търся туй, което е наука. Когато срещна някой човек, и той търси погрешките, той никак не ме интересува. Щом срещна един човек, който има погрешки, той не е човек. Като срещна човек, на когото може да разчитам, той е човек. Щом ме лъже, това не е човек. Щом ме лъже, не е човек, животно е. Онзи човек, който не ме лъже, има доверие, той е човек. Ако аз го лъжа, и аз не съм човек. Нищо повече. Ако ще ви лъжа, ако ще ви забавлявам, не съм човек.

Казвам, човешко е, като срещнеш някого, да си помагате, да се обичате. Ако вие не си помагате, ако вие не се обичате, не е човешко. Ако вие не проявявате към другите Божественото и ако те не проявяват човешкото, как може да се образува дружба. На тия два

принципа може да се образува едно общество, което може да бъде мощно и силно. Христос казва: „Ако двама се съберат от вас на едно място в този принцип, аз ще бъда третият. Каквото попросите, ще ви бъде.“ Ако тия двата принципа не ги приложите, може да говорите.

Събрали се една комисия от англичани от едно религиозно общество, от една от най-богатите църкви в Лондон. Искат да съберат няколко милиона лири стерлинги да направят едно благодеяние. Решават да се помолят на Господа. Пасторът се почесва и казва: „Братя, защо да смущаваме Господа. Всички сме богати. Ето, аз давам хиляда.“ Друг брат веднага изважда и той дава хиляда лири. Този дава, онзи дава и от цялата църква за половин час събират половин милион стерлинги. Те ще се молят на Господа да им даде. Че отде ще ги вземе Господ? Някой казва един от богатите братя да даде. Не. Ти имаш сто лева. Извади и дай десет. Ти имаш хиляда лева. Извади стоте и ги дай. Някой има десет хиляди. Нека извади и да даде хиляда.

Внесете Божественото. Като натрупате този кръг, като натрупате този куп от един милион, тогава казвам: благодарим ти, Господи, че твоят принцип се е проявил в нас, ние го проявихме. Ако ние така не се научим заради Господа да даваме. Казвате, той трябва да даде всичко. Не. Аз поставям въпроса така. Когато мене ме обичат, аз ще проявя човешкото. Пък човешкото не може да се прояви, докато не се прояви Божественото. Човешкият принцип е този, който всякога е втори.

Казвам сега, без тия двата принципа вие сте дошли до едно положение, не може да се повдигнете нито на една йота в живота си. Тъй трябва да бъде положението. Тогава казвате: „Къде е нашата вяра?“ В какво седи вашата вяра? Ние много хубаво се молехме в миналото. Ако кажем, ние много хубаво се молехме в миналото или че ние бяхме много добри християни, то не е ли същото положение,

както онази римска гъска, която казва: „Нашите деди какво са направили?“ Казвате, едно време бяхме много усърдни. Седнал някой да ми доказва от какво произлизал човекът. То е вече било. Доказва, че имал рога, копита. То било някога. Сега какъв е, отде произлязъл, не е важно. Той не може да ме убеди, че съм излязъл от млекопитающите, минал съм през тази форма. Прародителите не могат да бъдат млекопитающите. Първата клетка откъде е дошла? Може да сме минали по този път, но аз отивам по-далеч. Аз произтичам от едно начало, което съдържа всички тия форми, които сега съществуват, съдържа още безброй непроявени форми, които не зная. Аз произтичам от един принцип, който включва всичките тия форми.

Следователно не само човек да обича. Следователно не само да обичаш едного. Обикни всичките хора, обикни всичките животни, обикни всичките птици, риби, всичките растения, камъчетата, изворите, обичай слънцето, месечината, обичай всички звезди. Тогава може да кажеш, че Божествената любов се е проявила. Тогава може да кажеш, че аз съм проявил и човешкото.

Ние трябва да имаме широко понятие за нашата душа. Другояче всякога ще бъдем нещастни. Не да търсим любовта само в един човек. То е все таки човек да тръгва на път и да носи една бутилка от един килограм вода и през целия път да мисли, че един килограм има. С една бутилка той не може да прекара.

Няма по-смешно, когато казва някой: „Само мене ще обичаш.“ Няма такъв закон. В любовта законът иде отпосле. Някой казва: „Само мене ще обичаш.“ Преди ти да ми кажеш, аз съм обичал. Щом някой ми каже: „Ти ме обичай“ – аз не зная, аз съм много прост, дай ми пример как трябва да обичам. Обичай ме. Как да те обичам, покажи ми.

Представете си, че старата баба каже: „Синко, да ме обичаш." Казвам: „Как да те обичам?" Срещам гладния, той иска да го обичам. Просто разсъждавам. Казва: „Искам да ме обичаш. Гладен съм." Срещам болния, казва: „Искам да ме обичаш." Веднага му услужвам. Туй основата. Срещам друг, който е невежа, иска да се учи. То е конкретно в дадения случай. Което е необходимо за неговата душа, то е Божественият принцип, който се проявява. Аз му казвам: „Ти трябва да благодариш."

Тия две неща започнете – да обичате, да любите и да благодарите. Това са два велики принципа, които трябва да работите и да работите над тях, ако искате вие за бъдеще животът ви да бъде светъл. Така работете. Небето така работи. Ако искате да станете красиви, така работете. Като срещна един човек, аз не се интересувам обикновен ли е, талантлив ли е, или е гениален, или е светия. Това е основата. Другите работи не ме интересуват ни най-малко. Помнете като ученици само. Никаква лъжа! Никаква кражба! Аз туй разбирам вътрешно. Не джебчийство. Туй, което може да ви повдигне. Има едно нещо, което не извинявам. Лъжата. По никой начин не извинявам. Другите погрешки може да извиня, но лъжата не извинявам.

Един човек, който злоупотреби с доверието, което ти си дал, той злоупотребява с любовта. Той се излага на смърт. Никаква лъжа! Нищо повече. И смъртта произтича от лъжата. Направиш една погрешка, признай в себе си. Не да се окайваш. Някой казва: „Какво да правя?" Срещнете някого, който проявил Божественото, прегърни краката, целуни ръцете. Целуни го, както водата целуваш. Той не проявил любовта, какво ще го прегръщам. Казва, студени са хората. Не ме обича човекът, какво ще го прегръщам. Вие ходите да прегръщате умрелите хора. Ако го прегърнеш, и умрелият оживява, прегърни го. Казва: „Умрелия не може ли да го целунем?" Ако можеш да го възкресиш, целуни го, прояви Божественото. Този умрелият,

като стане, той ще те прегърне. Но като не можеш да го възкресиш, не го смущавай, защото всяка целувка ще го измъчи.

Аз виждам по лицето ви, казвате: „Не можем да угодим на Учителя.“ Искам да дойдете до едно място, трябва ни. Казвате, отвън нищо не става. Не е така. Аз разбирам, когато вие напишете думата „любов“, как може да я напишете? ЛЮБОВ. Може да я напишете най-калпаво, но за мене съдържанието е важно. формата не важи. Да кажем, вие донесете вода. Водата е важна заради мене. Но едно обяснение ще ви дам. Ти носиш едно шише с вода, чисто е. И хиляда пъти да го пълниш с вода, е чисто. Дотогава, докато носиш вода с шишето, е чисто, но един път туриш масло, казваш: „Нямам друго.“ Ти с хиляди години да миеш това шише, не може да го изчистиш, маслото остава.

Ти с шишето за вода носи само вода. Защото и хиляди пъти да го миеш, отиде вече. Шишето за вода остави винаги за вода. То е основната идея. Не употребявай едно шише за вода и за масло. Обикновеният човек, глупавият човек всичко може да мисли, но умният човек за всяко нещо има своя съд.

Казвам, сърцето е за любовта. Не туряйте нищо друго в сърцето. Умът е за светлината. Не туряйте нищо друго. Пазете сърцето за любовта. Дето е любовта, и животът е там. Турите ли масло в сърцето, отиде.

Мисля, всички от вас, които не сте били глухи, сте ме разбрали. Само по този начин вие ще се подмладите. И стари да сте, млади ставате. Всичко може да направите по този начин. То е магическата тояжка. Методите аз ги крия. Не мислете, че аз съм глупав. Може да допусна да ме лъжете, може да се преструвам, че нищо не зная. От всичко не се интересувам. Методите не ги казвам. Само когато видя, че един човек правилно употребява Божествения принцип на любовта, правилно употребява и човешкия принцип, тогава аз съм

готов да му разкрия и да му дам методите. Но щом видя, че тия два принципа не ги употребявате правилно, може да обещава каквото иска, нищо не може да получи. Много работи вие знаете. Когато някой открадне и го бият да каже дали е откраднал, защо трябва да го бият, за да каже. Като го натупат хубаво, казва: „Ще ви кажа къде скрих откраднатото.“ Що чака да го бият? Защо трябва да ни бият, за да изправим нашите погрешки. Погрешките, които си направил, е нещо взето чуждо. Аз не съм, не съм взел. Я го снемете тук. Като ти ударят една, две, три, каквото си взел, ще го върнеш. Ела при мене, аз ще ти покажа. Не се позволява в Божествения свят да вземаш, защото Бог само дава. Щом ти сам вземаш, ти си крадец. Чакай, Господ ще дойде и ще ти даде, тогава ще отвори кесията.

Първото нещо. Да чакаме. Той, животът, ни е дал. Чакайте, ще мине покрай тебе, ще ти даде нещо. Не бързай ти сам да вземаш. Ако ти бързаш, ще вземеш някое конско сърце или кравешки мозък. Чакай Господ да ти тури онзи твоя мозък и да ти тури онова твое сърце. Нека мине този, който знае. Който всичко направил. Чакайте, не бързайте. Вие чакате, чакате, като дойде времето, Господ ще мине и ти, като станеш, ще видиш, че сърцето е наместено. Ще се зарадваш. Като станеш, ще видиш, че умът е наместен. Ще се зарадваш, ще кажеш: „Разбирам сега.“

Всеки от вас трябва да седи на своето място и с търпение да благодари и да работи. Човек работи, но като дойде Божественото. То като дойде, веднага ще се осмисли животът. Като се осмисли животът, ще започне нова гама. Сега какво трябва да правите? Трябва да се опростите със старото. Вие сега мислите за вашите изкъсани гащи. След като ви дадат най-хубавия нов костюм, тези старите гащи съблечете ги, както змията съблича кожата си, както пеперудата излиза из пашкула. Оставете и не се интересувайте какво ще стане с вашите стари дрехи. Ако искате, турете ги на аутодафе. Ако не искате

да си губите времето, съблечете старите дрехи и облечете новите, оставете старото.

Я ми кажете, когато един от вас ходи на рандеву, с вехтите ли дрехи ходи, със скъсаните ли дрехи ходи? Той ходи спретнат, стегнат с връзка. Хубаво е, свещена идея е това. Отиваш на рандеву, ще облечеш новите дрехи, лицето измито, хубаво вчесан, да те харесат. Ще те харесат, и ти ще харесаш. Право е. Казвате, те са празни работи. Това са свещени работи. Като срещна един човек хубаво облечен, не казвам, това са глупави работи. За мен глупави работи няма, за мене нещата не са поставени намясто, не са съпоставени работите. Неверните работи трябва да изправим. Най-голямото изкуство, което трябва да придобием, то е животът, да живеем. Това е велико изкуство. Пък вие всинца мязате на светии. Но се разнася. Дошъл някой гост. Разнасят всичките един на друг. Туй не е лошо. Еди-кой гост дошъл. Знаеш кой дошъл? Еди-кой дошъл. Сестри, братя разнасят. Всичко се разпространява. Но работата излиза другояче. Сега туй за доброто е намясто. Но някой направил погрешка, някой брат или сестра направила погрешка. Знаете ли, представете си, никога не очакват от нея това да направи.

Представете си едно нещо. Аз как гледам на живота. Ще ви дам едно мое правило. Не давайте лош пример. Ако аз съм момък и искам да се срещна с една мома, ето какво ще направя, за да не съблазня никого. Ще взема един билет и ще отида в Германия или в Америка. После ще пиша писмо на нея и тя да дойде в Америка. Там никой не знае. Когато правите нещо, правете го, никой да не знае. Само Господ да знае.

Направете нещо хубаво, благородно. Само вие двама да го знаете. Щом го знаят всичките хора, ще направите цяла каша. Сега мислете не само за обикновени неща. Мислете за вашите идеи, за вашето верую, не да се оцапа. Ако вие за една жена може да се

отречете от Бога, нямате любов. Ако една жена и за един мъж може да се отрече от Бога, нищо не разбира. Ако вие, за да свършите университет, трябва да се откажете от вашето верую, оставете го. Ти ще идеш със своята свещена идея за Бога в университета, навсякъде, дето и да си. И момата ще целунеш, с нея и баща си ще целунеш, с нея и майка си. Ще биеш, ще крадеш, носи тази идея със себе си. Тя ще те спаси. Разбойникът, който носи Бога в себе си, той е свещен разбойник. Онзи светия, който изгубил Господа, той изгубил своето светийство. То са контрасти.

Носете в себе си своята свещена идея и нищо да не е в състояние в света да ви я отнеме. Както онзи, който е направил престъпление, казва: „Дотегна ми да правя тия грехове, дотегна ми да измъчвам хората." Този престъпник, който така се моли, Господ ще го направи една жена в десет прераждания да се преражда и да ражда убитите хора от него, да ги отглежда. Казва: „Много деца имам." Ще ги отглеждаш, ще ги целуваш, ще ги прегръщаш, да покриеш миналото си. Това е цяла философия на живота.

Всичките ония погрешки, които ние правим, който и да е от нас – и обикновен, и талантлив, и гениален, и светия, като направиш една погрешка, непременно трябва да я изправиш. Погрешката никому не се прощава. Но човешко е да изправяме погрешките. Да изправиш една погрешка, е Божествено. Да проявиш една добродетел, то е Божествено. Да изправиш една погрешка, е човешко. Да придобиеш една добродетел, то е Божествено.

Следователно, когато Божественият принцип се проявява, ти проявяваш човешкото. Когато изправяш една погрешка, то е пак човешко. Като се съединят тия два принципа, тогава се ражда хубавото и красивото в живота.

Проявената Божия Любов, проявената Божия Мъдрост и проявената Божия Истина носят пълния живот.

Само една дума ще ви кажа. Аз не искам сега да говорите, но мислете. Много пъти вие сте постъпвали, аз както говоря, но постоянно не сте действали. Аз говоря за закона на непреривността. Не че не сте постъпвали. Но само в непреривния закон има прогрес.

42 лекция, 11 юли 1930 г. София, Изгрев

АБСОЛЮТНО ДОВЕРИЕ[127]

Добрата молитва

Смесените яйца в положката на една птичка какво стават? Трябва да правите преводи. В природата всичко е процес. Казвам, това са яйца. Вас ви интересуват яйцата, доколкото може да ги изядете. Онзи вътрешен процес, който интересува природата, вас не ви интересува. Понеже не сме снесли яйцата, не знаем каква цена имат. Намериш снесено яйце, опечеш го, изядеш го, казваш: „Хубаво е това яйце." Това яйце е хубаво, обаче това не е едно определение, това не е хубавото яйце, което се изяда. Добре, дойде второто положение, може би това яйце да се излюпи. Какво мислят пилците в гнездото, тяхното внимание къде е насочено? В яйцето всичкото внимание е насочено. Това, което има, да го запази. Вниманието на пилето е насочено навън, мисли за майка си, какво ще донесе за ядене, за папото. Най-първо мисли, след туй, ако майката закъснее, започва да се чува в положката един настоятелен глас. Питат се пилците какво стана, майка им закъсня. Щом майката се зададе, всичките пилци отворят устата си насреща.

Питам, кога тия пилци научиха това изкуство да си отварят устата. Ако една уста е отворена, тогава, щом направиш един хубав превод, какво значи отворената уста? Казваш, той си отворил хубаво устата. Казваш, някоя котка си отворила устата, някой вол преживя и си отворил устата. Че пилците си отварят устата, какъв превод ще направите? Може да философствате, колкото искате, философстването не важи, но важно е в дадения случай да дадете един правилен

[127] Тази лекция е издавана под името „Абсолютна вяра". Тук е в пълния си необработен вид.

отговор. Минавате покрай някоя положка, но същевременно си обременен с някаква идея, несполучил в живота, казва, няма да я бъде тази работа, навел глава. Ти, като дойде майката, не си навеждай главата, отвори си устата, ще турят една мисъл. Вдигни главата си. Защото, щом ти се обезсърчиш, обезсърчаването е отрицание на един велик закон, който съществува. Ти отричаш великия закон, на който е построен целият твой живот.

Правете наблюдения върху растенията. В техния свят се е запазила първичната мисъл – щом отрежеш един клон на едно растение, туй растение близо до отрязания клон започва да поправя погрешката. Сега растението казва: „Защо Господ ми отряза клона?" Господ не е направил туй, но едно глупаво същество, което не разбира Божиите закони, дошло, че скъсало растението. То казва: „Аз ще коригирам погрешката." Погледнеш, пак израснало, Божественото поправя. Този човек дойде, пак реже, казва: „Нагоре ще вървиш." На третата година пак подкастря и като един бор кара все нагоре да расте.

Питам тогава, как станаха високи растенията? Високостеблените плодни дървета насила са ги заставили да станат високостеблени. Хората имат интерес да не крадат плодовете, да не би децата да се качват. Вследствие на това дърветата се научиха да растат нависоко, за да не се качват човешките деца. Но и без това децата пак се качват. Ние трябва да оставим всеки процес такъв, какъвто е. Не трябва да коригираме Божественото в себе си.

Първото правило – не коригирай Божественото в себе си, но го прилагай.

Ние седим, имаме идея, казваме, човек трябва да бъде добър. Но конкретно какво подразбираме? В Божествения живот какво се подразбира да бъде човек добър? Някои от вас, като искат да определят какво нещо е доброто, да си дадат мнението. Казва: „Ще ми

се смеят.“ Но ако не може да го определят, ще им се смеят окръжаващите. Щом ще ти се смеят окръжаващите, ти не си сигурен какво нещо е доброто. Тогава мълчи. Да кажем, десет души дадат определение за доброто. Мислите ли, че тези определения са верни. Нито едно определение, което е дадено досега за доброто, не е вярно. Всичките философи от памтивека, които са давали определения за доброто, не са верни. И ние определението, което ще дадем, няма да бъде вярно. То е вярно относително.

Ти казваш: „Много добър човек.“ Щом като говорим за доброто, под добър човек ние разбираме онзи, който абсолютно при никакви условия не се огъва. Добро е това, което при никакви условия не се огъва. Добрият човек при всички условия остава един и същ. Като един извор постоянно тече. Казва: „Дай.“ Дава. И той никога не разсъждава. Не че не мисли. Казваш: „Дай пет лева.“ Даде. Добрият човек цени времето. Той не се спира да пита теб защо са ти пари. „Дай ми десет лева.“ Дава. „Дай ми хиляда лева.“ Дава. Казвате, може някой да поиска един милион. Ти от добрия човек никога не може да поискаш един милион, понеже, щом като поискаш един милион, той ще ти даде пет лева и те ще тежат колкото един милион. Казвате, как може да бъде?

Тежестта е една идея вътре в ума. Той като даде пет лева, ти ще се задоволиш. Ти като погледнеш, имат динамическа сила. Много пъти, един праведник ако ти даде пет лева и един грешник – един милион, те са равни. Петте лева имат динамическа сила. Ти като ги имаш в джоба си, ти ще спечелиш повече от един милион. Тук имате един възходящ процес. Тия пет лева постепенно се увеличават. Тия един милион лева, ако започнеш с тях да оперираш, те се смаляват, омаляват и в края ще свършат така. Зависи вътрешната сила, която се съдържа в една идея.

Всичките Божествени мисли имат велика сила. Щом добиеш една Божествена идея, ти вече имаш спасително място. Първото нещо – вие сте оставили вашите Божествени идеи. Защо съгреши първият човек? Той остави единствената своя идея, върху която почиваше животът. Той имаше една основна черта – абсолютно доверие в Бога. Той остави доверието. Господ каза: „От туй дърво няма да ядеш.“ Той имаше абсолютно доверие, че каквото Господ каже, така е. Защо дойде нещастието в света? Дойде онзи учител в рая със своите гердани, с всички тържествени значки, пръстени, с всичко туй, казва: „Защо ти не ядеш от това дърво?“ Казват: „Не знаем защо не ядем.“ Казва: „В който ден ядете, ще станете като него.“

Образува се едно раздвояване, изгуби се доверието, основата, върху която седеше, се изгуби. Като изгуби доверието, там е падането. Яденето на плода е следствие от изгубването на доверието. Вие казвате: „Как ще стана човек?“ Щом ти си изгубил вяра в Бога, ти човек не може да станеш. Че Бог е първият човек на земята. Вторият човек си ти. Ако ти изгубиш вяра в първия човек, всички твои качества ще се анулират в тебе. Ти си вторият човек. Искате да кажете: „Сега ние нямаме ли вяра в Бога?“ Аз не съм намерил нито един от учениците, който да не се е поколебал във вярата. Аз може да приведа примери. Кажа нещо, той се подвоуми. Някоя постъпка види, някоя точка или някоя запетая не е турена намясто.

Знаете ли да турятe живите запетайки? Има живи запетайки, има живи двоеточия. Англичаните не турят двоеточието там, където българите го турят. Точка и запетая не турят там, където българите турят. Някъде ги турят на същото място. Казвам, туй правило, което е вярно за българското правописание, не е вярно за английското правописание. Българите турят своя член отзад, англичаните турят члена отпред. Гърците, и те турят отпред – the, -ът. Защо българите го

турят отзад, англичаните отпред? Сега не е въпрос ние да разрешим. The man, човекът.

Онзи човек, който има доброто в себе си, няма нужда да се туря човекът. На английски си е добрият човек. Кой е добрият човек? В този случай само добрият човек може да се членува. И в български, както е турен членът, човек е онзи, който може да се справи с противоположностите вътре в живота. Човек, който е завършил плода, който виси, човек, каквото благо има, го разлива надолу – „H-h“, „е“-то е образувано от семето. В гръцки е турено ерос, но това е гръцки знак. То е йерографически знак. Как е станало „е“-то?

Фиг. 1

Това е семето (**Фиг. 1**). Туй семе първо праща едно коренче, след туй едно клонче. Показва, че това същество има възможности в себе си да прояви закона. Туй същество, каквото и да е по силата, знанието, мъдростта за живота, преодоляло всичките мъчнотии. Туй значи човек, който преодолял мъчнотиите.

Така е на български – -ът. Този знак има няколко значения. Той хем показва, че човек трябва да бъде щедър, но същевременно казва, че човек е онзи, който не лъже. Не само, който ги дава, но и който не лъже. Тъй определя българинът човека. Той трябва да има две качества. Англичаните го определят да преодолява всичките мъчнотии. Затуй в българите лъжата е най-голяма. Той счита, че като излъже, казва: „Излъгах го, казах му една дубара.“ То е друг въпрос. Сега един българин лъже. Ти в природата не може да кажеш една лъжа, на която да не понесеш последствията. Понеже всяка една дума е свързана с една динамическа сила.

Следователно, ако ти се опиташ да измениш първата дума, ти изменяш хода на силите, които действат в природата. То е все таки да измениш думата. Да кажем, отиваш, искаш глицерин, туряш друга дума на някоя киселина. Думата за глицерина и киселината все една и съща ли е? Казваш: „Какво има, че съм изменил една дума?“ Тази дума може да ти коства живота. Казваш, азотна киселина и лимонена киселина все едно е. Казваш, все едно азотна или лимонена киселина. Какви са резултатите? Резултатите на азотната и лимонената киселина не са едни и същи. Всяка една дума, която вие може да кажете в даден случай, тя може да произведе цял един преврат във вашия мозък.

Три неща турете и ги превеждайте. Човек се влияе от храната, влияе се от въздуха, влияе се от мислите. Три неща има. Ако ти не може да разбираш свойствата на храната, ако ти не може да разбираш свойствата на въздуха, ако ти не може да разбираш свойствата на мислите, не на ума, но на мислите, които оперират в дадения случай, понеже тия мисли, с които сега оперирате, утре няма да оперирате, идущата година от тях няма да остане, може би една, две, три. Тогава ще дойде да изучавате вашия стомах, значи цялата храносмилателна система ще изучавате. След туй, щом дойде да се занимавате с въздуха, ще трябва да изучавате цялата ваша дихателна система с кръвообращението, не тъй, както сега се изучава кръвообращението.

Сега още не е никаква култура. Даже сегашните физиолози не знаят ония вътрешни сили, които постоянно карат сърцето да се свива. Какви са ония сили, които изпращат горе на повърхността на тялото и другите, които събират венозната кръв, и пак препращат назад, опресняват се донякъде, но това не е определение. Защото, когато трябва да изясниш един процес в природата, трябва да бъдеш майстор, да владаш силите. Ние въздуха почти сега започваме да го проучваме, но ние не сме още господари на въздуха. Та във въздуха

трябва да влезем сега. Вие всички трябва да влезете в хармония с въздуха.

Първото правило тогава. Никога не дишай нечист въздух. Като влезеш в една стая, веднага отвори прозорците. Влезеш в едно общество, задушно е, атмосферата е задушна. В себе си имаш голям прозорец, отвори твоя прозорец, направи проветрение, да се пречисти въздухът, да не те е страх. Направи проветрение. Ама щяло да се вдигне скандал. Всичкият скандал, който ще стане, не струва толкоз, колкото ако не отвориш прозореца. Отвори прозореца, направи проветрение. Щом направиш проветрение, от невидимия свят казват: „Ето един разумен човек.“ Ако отвориш прозорците, познават, че ти си човек, който обичаш чистия въздух. Поблагодари, кажи, малко весел съм аз, внеси новата идея. Не новата идея. Въздухът, който влиза отвън вътре в стаята, трябва да бъде чист, да произведе туй опресняване.

Сега ви гледам, цял ден все със затворени прозорци. Като дойдете тук, в класа, ще отворите всичките прозорци, източните прозорци ще отворите. Аз ще заставя някого, казвам, отвори си прозорците. Сега ще ме запитате тъй, туй как да го разберем. Кажете ми сега как да го разберем. Казва ми един брат, казва ми една сестра – и млади, и стари ми казват: „Молих се, но любовта не можах да разбера.“ Какво нещо е любовта, какво нещо е мъдростта, какво нещо е истината, не знаем. Да се радваш, че не знаеш. Ако знаеш какво нещо е любовта, щеше да бъдеш нещастен. Ако знаеш какво нещо е мъдростта, щеше да бъдеш нещастен. Ако знаеш какво нещо е истината, щеше да бъдеш нещастен.

Вие сега мислите, да знаете истината, ще бъдете щастливи. Хубаво, ако отворите моя мозък, какво ще намерите? Мислите ли, ще намерите нещо в моя мозък? Ще видите една физхармоника. Той се свива, ту разпуща, ту се свива, спадане, вдигане, това е мозъкът. Става

някакво вълнение. Ще забележите, мозъкът като в едно море се вълнува. Тия вълни, които идат от мозъка, постоянно в лицето се отразяват. Има разумни същества, които се отразяват. Съкратяване и разпущане на мускулите. Затова, когато някой човек иска да покаже, че неговите мисли са възвишени, примигва. Иска да покаже, че той с обикновени работи в света не се занимава. Пък някой, като дойде, иска да ти се кара, казва: „Слушай, аз нагоре не гледам. Моите очи са отворени. Аз не съм глупав човек, да ме лъжеш. Аз не съм като онзи, нагоре да гледам. Аз съм търговец, ще плащаш. Какво говориш за мене."

Питам сега, кой седи по-високо – онзи, който има очите си отворени, или онзи, който има затворени.

Аз имам един котак. Той ходи и ми се оплаква. Цял ден мечи, глади се, казва, какво да се прави, разправя се с мене. „Слушай – казва, – аз възприех твоето учение. Отказах се да ям мишки. Какво ще правя? Котараците ми се смеят. Какво ще правя? С какво ще се храня? Остави че се отказах да ловя мишки, но по-рано от време на време хващах птички. Твоето учение не позволява. Гладен ще умра. Да ми дадеш малко сирене, отвори долапа." Казвам: „Ти хвани една мишка, разтърси я, изнеси я навънка, кажи ѝ: ха, да си вървиш." Хване някой плъх, разтърси го, хвърли го, каже: „Да не седиш в стаята на господаря ми." Казвам: „Така като правиш, за всяка мишка ще ти давам баница." В съзнанието на това същество говоря не по човешки. На котарака така може ли да говоря. Той като котарак, аз като човек се разговаряме. И той даже никак не знае, че аз ще го изнеса пред вас. Тази идея е ваша.

Казвате: „Едно време бях смел човек. Сега станах баба." Едно време срещнеш човека, повалиш го на земята, ритнеш един ритник, повалиш го на земята, стъпиш отгоре му. Кажеш: „Ти знаеш ли с кого имаш работа." Ти сега по новото учение. Срещне те някой, ти го

вдигни във въздуха, да живее. По първия начин ти ги тъпчеше. По втория начин вдигни го във въздуха. Като го сложиш този човек на земята, той ще те хване за ръката, казва, ти си светия. Това не е светийство. Ти силен ще бъдеш.

Аз бих желал някой от вас да стане така силен, че да го вдигне с едната ръка, има известен прогрес. Казва: „Какво да правя?" Хвани го за крака веднъж, дваж. Ако за една година може да придобиеш една сила, ти си прогресирал вътре в живота. Ако това нещо не може да направите, заемете се с друго нещо. Вземи, с ръката прави едно упражнение. Най-първо вземи един килограм, вдигни го. После два, три, четири, пет, шест, седем, осем, девет, десет, докато добиете вашата сила, че тъй като вземете, с едната ръка да вдигнете петдесет-шестдесет килограма. Онзи човек, който може да вдигне сто килограма, никога не се обезсърчава. Щом някой се демагнетизира, всичките сили, които дават стабилност, щом като ги изгубиш, останеш като празна каца, като търговец без капитал, като бакалин без стока.

Щом изгубиш своето знание, мнозина от вас не знаят каква храна да ядат, за да възстановят своята памет. Има известни храни, като ги ядеш, ще възстановиш своята памет. Има известни храни, като ги ядеш, ще възстановиш своите музикални способности. Има известни храни, като ги ядеш, ще възстановиш своите чувства за художество, поезия и т.н. Ще кажете сега: „Кажете ни каква е." Казвате сега, тази работа да я проучим.

Най-първо ще научите ония мисли, които съответстват на ония храни. Например каква храна съответства на черешата, каква храна съответства на сливата, каква храна съответства на крушата и защо крушата е круша? Това е една конкретна Божествена мисъл в света. Ако ти може да знаеш името на тази круша, тази конкретна Божествена мисъл, вече имаш на разположение силата на крушата.

Като кажеш „круша“, тя ще каже „какво искаш“. Веднага тя ще помогне. То е магия. Казва, Мойсей вдигна тоягата си и каквото кажеше, ставаше. Че кой от вас като Мойсей може да вдигне тоягата си. Защо Мойсей вдигаше тоягата си и всичко ставаше, вие като вдигнете тоягата си, нищо не става? Ако аз ви кажа: „Направете тази работа.“ Вие казвате: „Ние толкоз се трудим.“ Вие се трудите по обикновен начин.

Да кажем, аз се уча сега да пиша. Напиша думата „любов“. Трябва да разбираш думата „любов“. Като я произнесеш, да произведе в тебе топлина. Например обезсърчил си се съвършено, разгневил си се да удариш някого, кажеш: чакай да произнеса думата любов, веднага се смени това състояние. Този човек намясто да го удариш, да го повалиш на земята, като произнесеш думата „любов“, ти му направиш едно добро. Казвате, тази работа с любов не става. Ти набиеш човека и след туй кажеш: аз се разкаях, ще направя някакви добрини. След като се счупи гърнето, колкото и пари да давате, е счупено. Аз наричам майстор онзи, който, след като счупи гърнето, може да го поправи.

Някой казва: „Какви молитви трябва да се четат?“ Като счупиш гърнето, ако четеш молитва, ще се помолиш да дойдат тия същества, да съберат гърнето, да го поправят, разбирам, сила имаш. Но като счупиш гърнето, четеш молитва и никой не иде да поправи гърнето, защо ти е тази магия?

После, за да покажете какво сте постигнали, вземете една стъклена чаша, пуснете я отвисоко, ще видите ще се счупи или не. Най-първо я спуснете на тревата, после я спуснете на твърдата почва и най-после на камък. Ако вие може да я спуснете и не се счупи, ако може тази стъклена чаша да се не счупи, вие имате сила. Може да направите един фокус. Не да правите фокус, но да не се счупи чашата. Аз от ред години правя наблюдение какво влияние упражнява една

мисъл. Аз имам едно американско златно перо, много пари струва, по някой път не пуща мастило. Вземам перото, не пуща. Не може да пише. Каналът, по който е направено да минава мастилото, става по-тесен. Някой път силите, които действат в мене, са динамически, стесняват канала. Когато съм разположен, имам най-хубавото разположение на духа, перото пише. Щом аз не съм разположен, и то не е разположено.

Сега някой ще иска да покаже, че това са духове. Както и да е. Аз съм стеснил този канал, по който мастилото минава, от мислите си. Онзи майстор, който го е правил, го е направил по обикновен начин да излиза мастилото. Щом се стесни, изменя се законът. Жизнените вещества и те не може да излизат. Щом имам доброто разположение, и мастилото излиза редовно. Някой път става друго нещо. Някой път се разширява, че натрупва капки по книгата, оцапва. Някой път го стеснявам, без да искам.

Ти срещнеш едно препятствие в живота, второ, трето. Ти си стеснил канала. Казва: „Защо са тия препятствия?“ Ще махнеш препятствията от своите мисли. Всичките препятствия в живота, които стават, ги предизвикваме със своите мисли и чувства. Не сърцето, а чувствата и мислите ги предизвикват. Окръжаващата среда се изменя от нашето състояние. Не че сме господари на цялата природа, но кръгът, в който живеем, изменя окръжаващата среда, настройва хората против тебе. Някой казва: „Аз познавам хората.“ Аз толкова години ги проучвам, че не ги познавам, вие ще ги познаете. Познавате ги. Не е лесна работа да познаваш човека. Но сега схващайте. Всеки ден има нещо ново да се внесе в живота. Ние изгубваме своята сила, ние изгубваме своята трезва мисъл по причина, че не внасяме новото, искаме да живеем в старото. Почвата на живота започва с постоянни притоци, те в тази почва постоянно прииждат.

Сега какво разбрахте? Сега да ви дам една задача. Сега на първа ръка да ми внесете десет хиляди лева. Вие ще кажете богатите да дадат. Не е въпросът за богатите. Че кой от вас не е богат? Богатството не седи в парите. Вие имате в касата. Някои от вас ще кажат, че имате силна мисъл. Да проектира своята мисъл, да накара един американски богаташ да изпрати десет хиляди лева. А пък сега вие сте толкова силни в мисълта си, че за да ви дадат десет хиляди лева, трябват ви трима души гаранти да гарантират. Такава е магическата мисъл. Трима гаранти, които гарантират. Но вие я идете при някой гарантин, кажете му: „Дайте ми десет хиляди лева назаем.“ Той ще каже: „Има ред и порядък.“ Той, като те погледне, той има много жива опитност, той назаем не дава. Трима гаранти. Ти като идеш, първата година иска трима гаранти. Втората година казва: „Дай ми двама гаранти.“ Третата година казва: „Един гарант.“ Четвъртата година, като идеш без гарант, прогрес си направил.

Хубаво, по същия закон вие на Бога се молите. Той казва: „Дайте гаранти.“ Господ казва: „Ти се молиш, но я да дойде някой светия или някой добър човек.“ Добрият човек трябва да се моли заради тебе. Той какво означава на търговски език? Аз се моля на Бога, но да дойде праведният, той да подпише. Ако ти не изпълниш, той ще плаща. Господ никога не губи. Някой път и на Господа трябват трима души праведници, за да даде. Ако не дойдат да подпишат, пари няма да даде.

Сега още с гаранция дават от невидимия свят. Аз изнасям вашата опитност, не конкретно работите как седят. Искаш да направиш нещо, направи го. Че кой се опълчва в обществото. Казва, всички дяволи се опълчиха. То е тяхна работа да се опълчат. Че се опълчил дяволът, какво има? Щом се опълчи дяволът, ако е по-силен от тебе, ще се оттегли. Ако съм по-силен, аз ще се опълча. Щом той се опълчи – не до практическата страна, практическото разбирам разумното и

великото. Под практическо разбирам поетическо. Човек, който не е поет, и практичен не може да бъде. В живота човек всякога трябва да бъде поетически настроен. Не да фантазира това, което не може да бъде. Всички неща в даден случай може да бъдат.

Сега някои ще кажеше едно възражение. Може ли да направиш един поет. Казвам, теб в дадения случай поет трябва ли ти? Нещата започват отвътре. Вие най-първо не търсете влиянието във физическия живот. Вие трябва да проучвате закона на мисълта, да проучвате закона на храната. След туй вие може да влияете на физическия свят. Туй и малките деца го знаят. Бащата, майката са строги, нищо не дават, всички треперят. Туй малкото детенце дойде, поглади го малко, като поглади този упорития човек по главата, шепне нещо на ухото, каквото поиска, дава на детето и бащата целия ден е добър към всичките.

Туй дете знае магия. То поглади баща си, той целия ден ходи с него. Когато го няма туй дете, бащата е строг целия ден. Туй дете разбира, има отглас между бащата и детето. Между тия две души има отворени прозорци.

Ние отиваме при Бога и нямаме доверие, как ще се направи връзка. Ако ти отиваш при един човек, подозираш го, нямаш доверие в него. Бог може да върши заради нас всичко, когато имаме абсолютна вяра. Щом изгубим доверието в Бога, и той не върши нищо заради нас. Първото нещо е да възстановим абсолютно доверие в Бога. Няма какво да ви се доказва. Ако имате доверие, всичко може да имате. Свидетели няма да ви трябват.

Вие като седите пред мене, аз зная, че вие доверие в Бога нямате. На стола като седите, вие доверие нямате. И аз, като седя, поддържам вашето учение, че тъй е. Аз пък нямам доверие във вас. Вие нямате доверие в Бога, аз нямам доверие във вас. Затова седя. Щом стана на краката си, аз имам доверие. Щом седна на файтон, аз нямам доверие.

Щом се изправя на краката си, аз имам доверие. Защото, щом седна на масата, работата е малко чапрашик. Взема перото, погледна.

Да остане мисълта доверие. Първото нещо е да имате абсолютно доверие, да възстановите доверие при всичките противоречия, които имате в света. Да възстановите вашето детинско доверие, че може да бъде. Ако не възстановите, нищо тъй да не ви смущава, доверието да се не разклаща, че си се молил сто пъти – пак имай доверие. Ако по един начин не са дали, втори, трети, но доверието не нарушавай. Ти ще кажеш: „Аз десет пъти се молих." Ти си изгубил доверието. Напиши една страница, втора, трета, десет – не губи доверието. Една година пишеш, поет не си станал – не губи доверие. Една година, втора, трета, десет години – ще станеш поет, че целият свят да те поменава. Не губи доверие.

Ако вие търсите закона на доверието, чрез този закон на доверие не туряйте никаква граница на Божественото проявление. Оставете Божественият свят да се прояви тъй, според своите закони. Може да ви се смеят хората. Някой път няма да станат работите, може да не станат, отгоре може да ви поставят на изпит, но ни най-малко не показва, че невидимият свят, разумният свят не ви оценяват. Те искат да видят доколко е вашето доверие. Първото нещо е доверие. Не суеверие. Доверие в кого? В Бога.

Сега аз ви го давам като една задача. Не доверие в хората. В хората вие дръжте по вашему. Но абсолютно доверие в Бога. Защото пристъпваме за една сериозна работа. Знаете каква работа предстои сега? Ще се намерим един ден, земята ще бъде обгърната с огън. Тогава при този огън трябва да останем живи. При сегашното състояние вие ще се стопите като восък. Ще кажете, един ден като умрем. Като умреш, това не е никаква философия. Ние за смъртта не говорим. За изменение говорим. Сега трябва да имаме една стабилност. Туй, което иде, то е като златаря, който туря златото в

огъня, да го пречисти. Такъв огън иде в света – той пречиства всички човешки мисли. От невидимия свят това е определено. Иде небесен огън, който ще пречисти всички човешки мисли, всички човешки желания, чувствания, всички човешки постъпки. Този огън иде и той ще мине през всичко и няма да остане нещо, което да не се пречисти. Който издържи, влиза в новия живот. Който не издържи, ще остане за следущия живот. Един изпит. Това е една философия.

Сега, разбира се, някои от вас имате стари идеи. Когато бащата умира, тези, които имат стари идеи, обикалят баща си, какво ще му остави. Аз ще кажа да живее бащата, че нищо да не остави. По-добре да е жив бащата, че нищо да не остави. Ние да се радваме. Отколкото да умре бащата и да остави нещо. Този баща да дава, без да остава. Ще остави завещание. Никакво завещание. Сега според новото учение онзи, който умира, от него нищо не взимай. Нека други да вземат, други да се ангажират с тази работа. Мнозина от вас ще постъпят, казвате: „Аз бях глупав, че не си взех наследство."

Ти, за да приложиш този закон, трябва да имаш доверие в Бога. Бог, който дава, ще ти даде. Тогава ще уповаваш на даването на Бога, на онова, което влага в тебе. Той ще вложи в тебе една дарба, една сила. Ти ще носиш всичките богатства. Що ти трябва наследство оттук-оттам.

Най-първо ти уповавай на главата си, уповавай на дробовете си, уповавай на стомаха си, на тази система, на разумното в тебе. На три неща уповавай – на стомаха, на дробовете, на главата. След туй ще направиш един превод. Уповавай на ония разумни закони, които знаеш. Законът разбира всички разумни същества, с които си свързан. Изучавай техния характер. Срещнеш някой твой брат. По закона трябва да го познаваш, да познаваш добрата му страна. Какъв е братът? Как познавате вашите приятели? Всички физиологически, всеки от вас може да покаже туй чувство на приятелство. Да кажем,

вземете долната бърна. Тук, на средата на бърната се образува една малка вглъбина. Колкото туй вглъбяване е по-хармонично, тия хора са по-благородни, никога няма да изневерят.

То седи по-високо от обикновената човешка любов. Обикновената човешка любов е вземане-даване. Туй чувство е много благородно. Туй чувство, без разлика у когото и да е, ако туй чувство е силно развито, може да е селянин някой човек за приятел, но винаги оценява. За да бъдат двама души приятели, те не може да бъдат глупави хора, това са най-умните хора. Приятелството се проявява между най-умните хора.

Сега, умността на хората е сформирана вече на главата. А у някои едва сега се сформира черепът. Черепът може лесно да се промени. Всяка година става промяна в черепа. Ние постоянно изменяме външните условия на лицето, мускулите, веждите – всичко се изменя. На някои от вас ако се спрем, както са направени веждите, тази черта в мозъка е динамическа сила. Туй чувство на приятелство е свързано с известна форма, с цял свят, който специфично развива чувството на приятелство. Има ангели, които се занимават с приятелството. Когато видят двама души приятели, всеки ден им долагат, обаждат. На двама души, които са приятели, всичко върви напред, те имат благословение. Някой път казвате: „Нямам нито един приятел.“ Щом нямаш приятел, отгоре не могат да ти помогнат. Ти трябва да имаш един приятел. На този приятелите ще предизвикат горния свят, разумните същества, и те в материалния свят ще подобрят условията. Казвам, колкото вие се хармонирате вътре с това, ще предизвикате разумните сили от невидимия свят, да добиете това чувство.

Вие искате да ви докажа къде е оня свят. Оня свят не е нещо материално. Ти дойдеш при мене, ти си беден, просиш от мене. Казвам: „Ха да си вървиш, впрегни се да работиш.“ Набия те хубаво,

изправя те навън. Това е този свят. Набия те хубаво, по всичките правила, казвам, нищо не ти давам. Ти си слуга при мене да работиш, обещал съм ти да ти дам сто лева, но вечерта и половината не ти давам. Вечерта, след като работиш целия ден на лозето, едва петдесет лева ти давам. Казвам: „Не заслужаваш. Да благодариш, че петдесет лева ти давам. Друг път не те хващам на работа.“ Това е този свят. Кое е оня свят? Какъв е оня свят?

Дойдеш при мене, нагостя те, тръгна с тебе, взема мотиката. Дам ти и на тебе една мотика. Целия ден се разговаряме приятелски, работим, разговаряме се за лозето. Ти си заминеш, аз съм ти дал пари. Ти, като бръкнеш в джоба, намериш двеста лева. Казвам: „Заповядайте пак. Пак ще идем двамата.“ Дойдеш пак, върнеш се вечерта, намериш четиристотин лева. Откъде идат, не знаеш. Само в джоба намериш, не знаеш откъде са. Туй е оня свят. Туй е особено сега. В този свят ставате с обикновено разположение на ума. Ако имам грубо разположение към тебе, то е сегашният свят. Ако имам едно благородно чувство, то е оня свят.

Та казвам, сега ще се учим на закона да проявим оня свят. Като помислим заради него, да стане, да се отвори, за да може Бог чрез нас да се прояви. Казвам, Бог чрез нас да се прояви. Не да ни чуе как, но ти ще имаш абсолютно доверие в Бога. Всичките ти работи, както са били отначало оправени, ще се оправят. Може ли един цар или богат човек да остави сина си гладен? Все таки най-малкото, което ще даде, ще бъде положението на един богат човек. Ако Бог не се грижи заради нас, какво показва? Казва, никой не се грижи заради мене. Какво трябва да бъде положението на небето? Какво е положението на небето, аз не взимам. Туй е специално. Може да прекарам едно състояние една минута, един час на обезсърчение. Този час може да бъде много дълъг. В един час може да прекараш страдания за една

година. Някой път може да прекараш в пет, десет минути страданията за цяла година.

Казвам, трябва да отмахнем всички обезсърчителни мисли и чувства, които разклащат в нас живота, ние изгубваме своята красота. Човек чрез тия мисли се обезсърчава, устата се деформира, очите се деформират, лицето се деформира, човек тръгне с отпуснати мускули. Казва: „Едно време се занимавах с поезия. Сега с нищо не се занимавам. Едно време се занимавах с търговия. Сега с нищо не се занимавам, нищо не ме интересува.“ Защо не те интересува? Изгубено е това доверие в Бога. И Бог е изгубил доверие в него. Ето в какво седи погубването доверието в нас. Да кажем, както нашия салон, както влиза светлина. Но ако този салон го поставим десетина метра под земята, херметически го затворим, да не прониква светлина, ако четири-пет месеца живеем в него, какво ще бъде нашето положение, ние със своето недоверие в този херметически затвор? Тогава Божественото благо не може да дойде. Вие казвате: „Аз на хората не вярвам.“ Това е отживяла философия. Не аз, но ти, питам, дали вярваш на хората. Мене не ме интересува дали ти вярваш на хората, или не. Най-първо, дали ти вярваш в Бога. Под Бог разбираме това, което Бог е дал. Вярваш ли абсолютно, че аз може да направя всичко, което Бог иска. Всичко онова благородно, възвишено, което няма да бъде в ущърб нито на мене, нито на моите ближни, нито даже на една мушица. Това разбирам в дадения случай, че трябва да бъдем добри към всички.

Второто положение. Доверието на Бога седи в туй, че аз ще имам неговата подкрепа, неговата мисъл. Но изгубиш ли доверие, законът не работи. Най-малкото недоверие, което имаш, всякога ще фалираш. Вследствие на това няма да имаш стабилност. При недоверието постоянно правим погрешки. Изисква се устойчивост в доверието в Бога. Ако изгубиш доверие, всичко това, което е направено, ще

изгубиш доверието на Бога и в себе си, нищо не може да направиш. Ето новата философия на живота.

Магическо ви давам едно правило. Аз ви казвам да си направите един жезъл. Всеки един маг носи в джоба си един жезъл. Казвате, изясни го. Сложна работа. Представете си, че нося флейта. На нея има дупки, трябва да туря пръстите си, да свири. Вие сега ако си турите пръстите и не ги мърдате, не върви. Че ти с твоята магическа пръчица ще свириш. Ако можеш да свириш, ще има ръкопляскане. Ако не можеш да свириш, казва: „Я, ти какво си турил пръстите. И аз мога като тебе, всеки може тъй."

Туй значи магическата тояжка – игране на пръстите. Туй е разумното игране на пръстите на флейтата. Умът трябва да работи. Ти някой път не се мърдаш. Ти седиш. Тури флейтата. Например някои от вас, макар да не знаете да свирите, турете пръстите на флейтата, правете упражнения. Вие казвате: „С такива работи не се занимавам." Ако седнеш сутрин и се занимаваш със следната мисъл – едно време, като бях млад момък, една млада мома... Почесваш се и разправяш за една млада мома. Каква философия има в туй? Да си мърдаш ръцете, струва повече, отколкото да разправяш, че преди двадесет години имало една млада мома.

Вие, когато някой съедини ръцете, вдигне ги към Бога, какво искате да кажете? Ти на Господа казваш: Господи, с всичкото си сърце, с всичкия си ум, каквото ми кажеш, Господи, и волята ми, и ръцете ми, всичко ще направя. Абсолютно доверие. Господ казва: „Дайте му." Снемеш ръцете, измениш. Ти се молиш, но като снемеш ръцете долу, дойде другата мисъл. Казва, то тъй не върви. Впрегнеш ума си, впрегнеш сърцето си, впрегнеш волята си към Бога, ти се поставиш на един кръстопът. Като ги поставиш така, ти обещаваш. Ние защо правим тия упражнения? Като деца пляскаме. Казваме, впрегни сърцето си, впрегни волята си, тази работа ще свършиш в

света, нищо не може да те спъне. Тогава казваме, напред-назад, една цел имаме. Като отстъпваме, една цел имаме и като настъпваме, една цел имаме. Те са упражнения. Тъй като мислим, има смисъл. Защото по някой път и назад ще отстъпиш, и напред ще настъпиш. Те са упражнения. Тъй като мислиш, има смисъл. Всяко движение има вътрешен смисъл. Ако ти може да намериш произхода на това движение, ти си дошъл до основните сили, които може да впрегнеш на работа.

Така седи възпитанието на човешкия характер, създаването на човешкото тяло и облагородяването. Не наново ще го създадем, но ще го облагородим. Всички няма да умрем, но всички ще се изменим. Няма да станем сега хилави. Това не е красотата. Трябва да се изменим. Като се погледнеш в огледалото, да се харесаш. Има нещо ново в нас, което се гради.

Казвам сега, хубавото, което имате, то е новото. Всички вие търсите един път. Ако вие очаквате, че след като идете в другия свят, ще дойде апостол Павел и апостол Петър да ви проповядват. Хиляди хора мислят така. Апостол Петър в другия свят си има работа. Апостол Петър и апостол Павел ще имат ли време да се занимават с вас? Американци чакат, българи чакат, французи, германци, японци, китайци, индуси, които чакат апостол Петър и Павел. С кого ще се занимават най-напред? Не очаквайте апостол Петър и апостол Павел да се занимават с вас. Но вие, като идете, вие трябва да се занимавате с тях. Не се занимавайте с вашия учител, но се занимавайте с това, което учителят дал. Защото, след като дал задачите, занимавай се с тия задачи, които ви е дал. Вие, като решите задачата, той ще се занимава с вас. Но ако не я решите, учителят ви не може да се занимава с вас. Той може да се занимава с туй, което учим, туй, което прилагаме, туй, което реализираме, това е работа. Ако ти не мислиш, ако ти това не го чувстваш в дълбочината на своята душа, ако ти това

не го чувстваш да го приложиш в живота си, това не е никаква философия.

Туй желание трябва да бъде толкова мощно. То трябва да бъде толкова силно, че никоя сила в света да не бъде в състояние да те изкара из релси. Може да те бият, но като гумена топка трябва да бъдеш, да отскочиш. Десет пъти да те бият, пак да отскочиш. Казвам, гумената топка какво означава? Като видиш, че някое дете си играе с тази топка, казвам, имай поведението на топката. Като те ударят, отскачай. Най-после вземи топката, тури я в джоба си.

Когато изпълняваш волята Божия, ти отскачаш, после взимат и те турят в джоба. Вие сега ще кажете, Господ има ли джоб? Всички джобове, които хората имат, са все негови джобове. И затуй, когато хората забравят, дойде Господ и казва на слугата: „Я, бръкни в джоба. „Вкъщи торбата, дето е хлябът, е джоб на Бога. Казва, извади от този хляб, дай, той е магически. Ти имаш този талант. Всеки ден нас трябва да ни разтръсват. Ние седим и казваме: „Да стана по-умен." Ти си много учен човек. Ти, като мислиш да станеш учен човек, ти се изгубиш. Ти мисли, че си учен, но речи само да прилагаш своето учение. Аз съм учен човек, но не прилагам своето учение. Имам музика, но не съм я приложил. Затуй трябва да ида да пея.

Така трябва да мислите вие, учениците на новата култура. Тази мисъл е на свят. Тази мисъл, новата мисъл се отличава с едно нещо, че имаме абсолютно доверие в Бога. Тогава имаме доверие, че всичко можем да направим, каквото Бог е вложил в нас. Кога ще бъде, то е друг въпрос. Че може да направим всяка работа, която почваме, то е важното. Тогава аз не турям, че може да направиш една погрешка. Аз изключвам всичките погрешки. Що е една погрешка? Не може да напишеш едно писмо. Аз пиша десет пъти едно писмо и съдирам листа. Пиша, някой път се замисля и направя някоя погрешка, съдера листа, взема втори. Някой път го напиша много хубаво, но най-после

зацапам листа. Не така добре започваме и зле свършваме. Както започвате, така свършвате. Да знаеш, че и като идеш в небето, всички твои любовни писма, които сте писали на земята, вие като идете в небето, ще ви ги четат.

Апостол Петър, като идеш в рая, той най-първо ще каже, имаш едно любовно писмо. Извадете сега комплиментите. „О, моя възлюблена, откак те видях, сърцето ми загоря за тебе, животът ми беше безсмислен.“ Апостол Петър изважда едно писмо, второ, трето, ще извади всичките любовни писма. Ще дойде твоята възлюблена, ще се четат писмата там. Не е лошо.

Казвам, отлични писма, но как ще се реализират. Тия любовни писма, каквото си писал, трябва да се реализира. Седят любовните писма, цяла архива има. Някои търговски сделки, обещал си някакво съдружие, казваш, с такъв и такъв капитал, постъпил си в университета – всичко това, което си направил в живота, става пред вас в рая – и любовните ви писма, и търговските, и училището, дома на бащата, на майката. Всичко, каквото сте писали, всичко това ще се разгледа. След туй решат в рая да те приемат или да те пратят наново на земята. Тази е сериозна работа.

Казвам, вие, хората на новото учение, трябва да знаете. То е една истина. Кое е онова, което е хубаво. Онова хубавото, благородното ще видите, което е направено, как трябва да го приложите. Ще кажеш: „Моите разбирания били такива. Ако трябва да се върна, каквото съм писал, ще го поправя.“ Нищо повече. Ние в света трябва да изпълним онова, което сме обещали съзнателно, защото има някои неща, които не са съзнателни. Несъзнателното нещо, това е благородство.

Сега, защо някой път се срамувате от вашите любовни писма? Защото не може да го изпълниш. Казвам, в туй седи силата на нашия живот. Ако сегашния живот не бъдем в състояние да го видоизменим, има големи препятствия. Срещнете се двама, не може да се търпите,

не сте достатъчно умни. Гледам, някой дойде при мене, аз някой път не може да търпя. Когато аз искам той да си иде по-рано, да ми каже конкретно в какво седи, той започва да ми разправя надълго. Аз ще ви приведа един пример.

Тук имаше един, идва при мене, казва: „Само пеш минути. „Хубаво, но ще свършим. Влизам, три часа ми говори. Казвам: „Свършихте ли? Да излезем да се разходим.“ Той като започна, от Битието цитира стихове, откак се е създал светът, като мина през пророците, дойде до Евангелието и свърши с Откровението. Цели три часа ми говори, говори. Аз гледам, казвам, за мене е урок. Аз може би някъде говоря три часа. Казва: „Три минути.“ Казвам, това са три минути. Втори път като искаше да ме намери, аз ставах невидим. Щом съм видим, трябва да го приема. „Тук ли е Учителят?“ Няма го.

Та новото. Абсолютно доверие в Божественото начало. За него трябва да имаме свещена идея, без да се осиновяваме, защото няма човек, който в душата си да не е благодарен. Всеки човек има възвишени и благородни чувства. В началото никой не е мислил да направи зло. После се случва нещо, че не излиза според сметките на човека. Аз го наричам като човек спортист, юнак, ще иска някой да прекрачи, някой подскочи, става опущение, изгуби равновесие. Като клекне на хлъзгавата почва, току видиш, всичкото геройство, знание не може да помогне. Той изгуби своето равновесие. Може да намери някаква авария в живота. Често ние минаваме през глетчерите на живота, изгубваме равновесието. Като се подхлъзне, иска да бъде сериозен. Като се подхлъзнеш, знанието и твоят морал не може да ти помогнат.

Казваме, не трябва да съдим. Човек, който се е подхлъзнал, който е паднал, не трябва да го съдим. Той на глетчера минава. Не знаеш как ще мине. Ти казваш, това не трябва да прави. Ти, на негово място ако беше, как щеше да постъпиш? Отива едно малко дете при баща

си, казва, че го бил учителят. Срещне го учителят, детето си намокри гащите от страх. Казва му бащата: „Много си страхлив.“ „Татко – казва, – ако беше на моето място, какво щеше да направиш?“

Разумни трябва да бъдем. Сега ще оставим другите неща настрана. Основната мисъл. Да възстановим абсолютно доверие в Бога, което сме имали първоначално. То е силата, магията на живота. То е, с което трябва да започнем.

Само проявената Божия любов, само проявената Божия мъдрост и само проявената Божия истина носят пълния живот.

Сега да допълня. Ако вие ме слушате и приложите, аз ще ви помагам, ще ви помага и Бог.

43 лекция, 18 юни 1930 г, София, Изгрев

ЗАКОН И ПРИНЦИП[128]

Добрата молитва

Съвременното човечество страда от криви разбирания на външни общи положения. Говори се за закон, говори се за принцип. Но колцина от вас бихте определили какво разбирате под думата „закон“, под думата „принцип“? Принципът е общ за всички, законът е общ за всички, но приложение на закона не се прилага към всички. То е по отношение на условията, при които индивидът живее.

Закон има за движението. Всичко в света трябва да се движи, но не са заставени всички същества да се движат по един и същ начин. Всяко същество избира начина и модела да се движи. По един начин се движи човек, по друг начин се движат птиците, по друг начин се движи светлината, по друг начин се движат мислите. Мислите, и те се движат. Чувствата, и те се движат.

Сега казвате, разни постъпки. Специфичен начин има, всеки трябва да намери своя начин на действие, по кой начин да се движи. Казвате, така направил Господ света. Как го е направил? Какво разбирате под думите „така Господ направил света“? Общо е това. Както някой майстор седнал и го направил или както някоя жена седнала да опреде света. Те са общи понятия, идеята е смътна. Направил Господ света, разбираме разумното. Кое нещо е разумно направено? За малките и за разумните същества всичко е разумно направено. Всички трябва да се движат. Но мравята не може да се движи както човека. Една мравя не е такава, както един човек. Пък мравята няма да се движи и като млекопитающите. Едно млекопитающе няма да хвърка както птицата.

[128] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Има една вътрешна свобода. Сега духовните хора искат всичко да подведат под един знаменател. Вие под един знаменател може да го подведете, но не и под един числител. Ако имате един знаменател и един числител, какво ще стане? Значи подвеждането под един знаменател какво значи? Принципът, който действа, е общ, но приложението е различно. Вие искате начин, по който вие прилагате, и те да прилагат. Значи по кой начин вие ходите тука? Даже и двама души между вас не ходят еднакво. Един ходи като гемия, друг удря петите, трети върви и се върти малко. Казвате, тъй иска. То употребява един закон. Който не разбира, казва това и онова. Който разбира, ще приведе този закон. Какво показва, ако той върви? Ще преведа. Някъде има противоречие, някъде съпоставяне. Та от неразбиране иде друго. Вие казвате: „Ние всичко знаем. Научихме какво казва Учителят.“ Толкоз сте научили, когато някой велик учител по музика преподава музика. Даже съвременните музиканти там, дето свършват, казват: „Научихме вече музиката.“ Научил няколко упражнения на първата позиция, но втора позиция? Но да мисли, че всичко е научил, ония преплитания на позициите. Като извадиш на сцената един съвременен музикант, ще видиш колко знае. Всеки един от вас казва, че знае да мисли, разбира, но като дойде в живота, се вижда, че не разбира.

Запример, вземете положението, че трябва да се ходи бос. Едни твърдят, че всички трябва да ходим боси. Казвам тогава, рибите, като нямат крака, как ходят, боси ли ходят? Какво се разбира по думата „босо ходене“? Има същества, които боси не ходят. Да ходиш бос, значи да дадеш време на краката да дишат въздух. Много хора страдат от възпаление по краката. Тогава се всмукват известни отрови. Краката са антени за земята. Следователно събират се известни енергии, които трябва да преминат. Те са предаване, предават. Ти натрупваш краката си с чорапи, с обуща, които мъчно

предават тези енергии. И ще почувстваш едно неразположение може би след една година. Между природата и тебе няма правилна обмяна. Други казват, че всякога трябва да ходим боси. И това не е право. Всякога боси не може да ходим. Всеки ден в природата не може да бъде дванадесет часа. Дванадесет часа ден, после дванадесет часа почивка. Природата не търпи крайности.

Казвате, хората трябва да бъдат праведни. Какво подразбирате, че хората трябва да бъдат праведни? Праведен ще бъдеш само когато не спиш. Като спиш, какъв ще бъдеш? Вечерно време в съня всички хора са престъпници. Праведен си, като си буден. Праведният често в съня си върши престъпления – кокошки крадеш, правиш неща нецензурни. Казва, той е много миролюбив човек. Казвам, виж в съня си какво прави. Сутрин, като стане, грехове разправя. Да го знае жена му, ако е женен, ще го изпъди навън. Казваш, откъде дойде този дявол, никак не съм го мислил. Двадесет години живееш чист и свят живот, една вечер дойде, казваш, каква е тази работа. Аз наричам това положение туна беда. Вървиш по пътя, гонят един крадец, ти приличаш на него. Полицията те преследва, нападне те, турят те в затвора. Каква ти е вината? Вината ти е, че ти приличаш на крадеца. Турят те в халат неповинен, неправедно страдаш. В съня някой път те хванат.

Сега, за прегрешенията в съня никога не съдят в будно състояние. Прегрешиш, бил си може би в затвора. Трябва ти просветно разбиране, свобода. Свободата седи, да имаш търпение. Аз наричам свободен човек, който има свои възгледи, не мисли да ги наложи. Ако нещо е вярно, то само по себе си се налага. Светлината е една необходимост за хората. Как е наложен въздухът, как е наложен хлябът? Налага се, водата и тя се налага. Като изгладнеят, дойдат някои при мене. Като имам хляб, дойдат някои, ще се слушат, имат нужда. След като вземат туй, което им е потребно, заминават си.

Най-първо ще се научите да бъдете свободни във вашите възгледи, да направите един малък опит.

Например каква е разликата между страха и обичта? Те са неща, които се изключват. Противоположни са. Дойде страхът, даже приятели да имаш. Кога се е родил страхът? С идването на закона дошъл страхът заедно. Когато влязъл законът в света, дошъл и страхът. Страхът е една мярка да предпази закона. Дето има страх, има закон. Щом някой се е страхувал, външната страна ще дойде. Има външна страна на закона. Механическият закон ограничава.

Първото нещо. Трябва ви свобода. Сега имаме един процес да се освободите от всички ония криви схващания на закона. Да кажем, имате правило, когато някое дете се роди, повиват го, повои турят. Когато израсте малкото дете, майка му да му тури пелени. Даже някои носите една емблема на майка си сега. Едно коланче е повой. Като връзваш обущата си, то е повой. Като връзваш връзката си, то е повой. После панделките около ръката, и то е повой. Панделката е така вързана, че побоят виси, отпред-отзад – с повои. Свободен е този повой.

Сега вас ви трябва широчина на душата. Не че душата не е широка. Широчина на възгледите ви трябва. Нека някой от вас да направи една погрешка, да се види каква широчина имате, когато някой човек съгреши. Тогава се познава широчината на възгледите. Ако приемеш някого свободно, то е широчина на сърцето. Българите са били много широки. Като дойде някое турско заптие, стража, той седи вкъщи, пък българинът му развежда коня вън.

Питам, това широчина на душата ли е? Половин час ще му развежда коня. От широчина ли го прави? Не. Има страх от закона. Ако вие се поставите на изпит, тогава ще се покаже, доде сте достигнали. Изпитът е мярка да покажем, доде е достигнал човек до разбирането на Божията любов. Тогава, ако някой попита вашето

разбиране за любовта какво е, едното от качествата на любовта е всеопрощението. Тя прощава, не се занимава. Ако човек гледа от гледището на любовта, той изключва греха. Грехът е една кал, едно вещество кално. Тя не е толкоз изобилна, че да може да опетни целия космос. Временно може да опетни човека. Някоя паница, някъде някоя река, някой бряг може да се опетни. Ако ти вярваш в греха, той ще те опетни. Ако не вярваш, няма да те опетни. Щом повярваш, че си откраднал, може да се опетниш. Щом повярваш, че си казал нещо лошо, може да се опетниш.

Сега е въпросът, как се е родил грехът. Грехът не може да се ражда. Как се е явил? Грехът не може да се прави. Не може да го направиш греха. Казва, той направил един грях. Да кажем, най-големият грях на земята, човек може да убие някого. Защо може да го убие? Виждаме, поводът може да е много малък. В Библията дават повод[129]. Двама братя излизат да принасят жертвоприношение. Отиват двамата да служат на Бога. Казва там Писанието, че на единия димът отивал нагоре отвесно, а пък димът на другия се разтилал. Следователно, понеже неговият дим не отивал нагоре, взел цепеницата и убил брата си. Как тъй неговият дим да не отиде нагоре. Някой ще разправя, ще разправя и след като разправя, нищо не е разправил, неразбрана работа е. Има много неразбрани работи. Оставете ги, не ги правете. По-лесно е ново да направиш, отколкото старо да поправиш.

Сега може да питате как се е родил грехът в света. Питате как се е родило доброто. Ние, съвременните хора, искаме да знаем как да премахнем злото.

Злото не може да се премахне. Да искаш да премахнеш злото, то е все таки ония хора, които искат да ядат, да кажат, че не искат да ядат с лъжица. Казва, какво правим? Не може да не яде. Ще носиш

[129] Битие, 4:3-8.

последствията. Грехът е последствие на живота. Щом живееш, непременно ще грешиш. Ще остане един излишък, който е грешен. В тебе ще се появи користолюбиво чувство. Само може да чувствате опетняване. Каквато и да е мисъл, която не е съобразна с великия закон, ще те опетни. Считай, че туй е в реда на нещата.

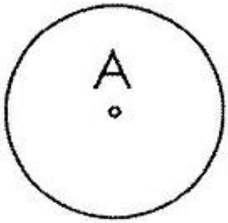

Фиг. 1

Какво означава този кръг? Движение. Ако това е проточване, как ще обясните тия анормалности, които се явяват. Мъчно е да се докажат нещата някому.

Казваш, еди-кой си обича някого. Той се е влюбил. Вие досега били ли сте влюбен човек? В какво седят влюбените хора? Виждали ли сте влюбени хора? Онези, които сте влюбени, сега разсъждавайте. Това не е разсъждение, това са повърхностни разсъждения. Ако е за обикновени работи, може да философствате. Казвате, ходят рамо до рамо. Че два вола, като ходят рамо до рамо, обичат ли се? Два вола, които са турени рамо до рамо, влюбени ли са? Рамо до рамо, на един ум са. Лицето държат един до друг. Хванали се под ручка. Кой вълк не е хващал овцата под ручка?

Какво нещо е влюбването? По какво се отличава влюбеният? Той се отличава по това, че своята възлюблена я турил, като светилник я турил на главата си. Като я носи, само за светилника мисли. Ходи и целия ден мисли за нея. Като мисли, момата все гори. Момата е свещта, момъкът е пламъкът. Като се съберат двамата – той е пламъкът, тя е свещта, и започват да горят. Щом момъкът разлюби

момата, свещта изгасне, пламъкът изчезне. Съединят се двамата, свещта започва да гори. Горение има там. Престане любовта, няма пламък, свещта е там. Момъкът е пламъкът, който излиза, горение има. Свещ има, пламък има. Този пламък трябва да гори. Момата представя свещта. И обратното може да е. Някъде момата е пламъкът, момъкът е свещта.

Казвам, ако свещта и пламъкът не се съберат на едно място, не може да има проявление. То е вътрешният Божествен закон. Когато се прояви любовта, в единия се проявява по един начин, в другия – по друг начин. Вземете двама хора, които се обичат. Застанете, както при онова свещенодействие. Бог действа. Вглъбете се, влезте в любовта. Вие започвате да се подгагалствате, казвате: „Тия младите, тия глупавите.“ Бог ги е съединил в едно. Ако има любов, това е свещта, която гори. Тия хора, които се обичат, през тъмната нощ може да ти светят по пътя. Ако престанат да се обичат, ти ще загазиш някъде.

Във вас няма свещено разбиране за любовта. Ако той се е влюбил в жената на ближния, ако той се е влюбил – хората говорят за любовта на изгасените свещи. Оставете любовта на запалените свещи. Там, дето има запалена свещ, там никога престъпление не може да има. Казвам, трябва да имате туй свещеното разбиране. Казва: „Аз зная какво нещо е любовта.“ Любовта не се изказва. Ако ти може да станеш пламък и ако ти може да станеш свещ, ти имаш любовта. Значи, ако Бог може да действа в тебе като пламък и като свещ, ти имаш любовта. В дадения случай трябват двама души, за да се прояви Божията любов.

Казвам, трябва да имате свещено разбиране за любовта. Най-първо трябва да се пречисти мисълта за любовта. Всичките еротични работи се дължат на съвсем други причини. Ще очистите любовта. Трябва да се филтрира животът, за да имате чиста вода. Това не показва, че във вас любовта не действа. Тя ще дойде един ден.

Любовта изчезва. Защо? Защото нямате разбиране. Тогава, докато човек има разбиране за любовта, има туй свещено чувство, любовта ще дойде. В момента, в който се поколебае, туй чувство изчезва. Може да се поставиш отвън, може да даваш писма – то е празна работа. То са залъгалки отвън. Когато любовта действа, тя ражда всичките неща от себе си. Сега в света са се явили тия украшения, дрънкулки. Когато любовта се изгуби, убиват някого, после плащат обезщетение. Хубаво, след като се даде обезщетението, животът връща ли се? Не, не се връща. Онзи, който люби, може да възстанови живота. Любещият е силен като Бога, изправя всички погрешки. Онзи, който не може да изправи погрешките, той няма никаква любов.

Затова казвам, ако не може да изправиш своите погрешки, нямаш любов. Изправянето на погрешките показва, че законът на любовта действа в тебе. Вече имаш мощна сила. Казва: „Дотегна ми да изправям погрешките." Радвай се, че има какво да изправяш. По-хубаво нещо няма. Защото, ако си изправил своите погрешки, ще те турят да изправиш погрешките на другите. Онзи, който не е изправил своите погрешки, не може да изправи и погрешките на другите. Не се заемайте да изправяте погрешките на другите, докато не изправите вашите. Дотогава, докато във вас няма никакви погрешки, вие може да изправяте и чуждите погрешки. Не се заемайте да изправяте хорските погрешки.

Сега малките деца, майка му като му даде един орех, то ще обиколи цялата махала. Някое дете вземе му ореха и го изяде. То се върне с ред сълзи. Защо, като имаш един орех, ще идеш да разправяш на другите. Туй дете трябваше да вземе от майка си цяла торба с орехи, че като тръгне, когото срещне, да раздава от орехите. Не да показва своя орех. Както то взема, така да има желание да даде и на другите, които нямат. Туй трябва да бъде желанието. Не да ходи да показва своите орехи. Какви са резултатите.

На вас наука ви трябва. Станеш сутрин, едното око е отворено, другото е затворено. Казваш, ухапал ме паяк. Ако едното око е отворено, ще виждаш. Лявото или дясното е отворено? Често ви излиза ечемик на окото, точно на клепача – на горния или на долния. Защо именно излезе на клепача? Природата иска да ти обърне внимание на известен дефект, понеже, ако не го изправиш, ще го тури на носа. Тогава трябва да мислиш. Щом не го изправиш, ще го тури на ухото или отзад някъде. Казваш, и това не е. Най-първо ще го тури на жлезите. И от това не вземаш внимание. След туй слиза на колените. После ще те хване за гръбнака. Щом не слушаш, ще гледаш, един ден обтегнал си се на корема, почваш да викаш олеле-мале, олеле-мале. Казвате, който прави, има да му мисли.

Тогава онези от вас, които са осведомени с туй изкуство, тук има един страдущ брат, целия ден той ходи, помогнете му сега. Вие мязате, знаеш на какво? Вие сте богати хора, които, като рекат да дадат, казват, да се помолим Господ да даде, ние не даваме. Един от вас може да стане лекар, да го излекува. Толкоз философствате, казвате, че всичко можете, покажете се. Аз бих се зарадвал. Ха да видим един от вас, който е най-силен, идната седмица да го направи. На него ще турим 7. Той ще бъде най-способният. Нека да го направи. Аз ще го зная, като дойда идната седмица, че той го е направил. Ще видя идната седмица дали има способни ученици. Ако се махне болката, способни сте. Ако не се махне, не сте способни.

Сега трябва да научите закона на търпението. Някой път една теза да се напише за една седмица не може. Цяла седмица нищо не значи някой път. То е една задача. Този е от способните ученици, който може да премахне ревматизма. То е една теза. Но една теза за един ден не може да се направи. От колко страници може да бъде една теза? До коя страница си дошъл? Може да напишеш сто, сто и петдесет, двеста страници.

Аз бих желал най-първо да имате разположение на духа. Знаеш какво значи разположение на духа? Човек, каквото положение и да заема в даден случай, да е доволен от себе си. Ако седи на стола, да е доволен от стола. Ако седи на земята, да е доволен от земята. Ако ходи бос, да е доволен, че ходи бос. Ако е облечен хубаво, да е доволен, че е облечен хубаво. Ако дрехите му са скъсани, да е доволен, че дрехите му са скъсани. Във всеки един момент да е доволен, понеже то е временно състояние и да е доволен от туй състояние. Туй състояние няма да бъде постоянно. Щом е постоянно, то е неестествено. Та да имате хубави и красиви мисли.

Ако направите една погрешка, облечете се със скъсани дрехи. Изчисти ги хубаво. Като ги съблечеш, окачи ги някъде, да имаш разположение на духа. Направите някоя погрешка. Благодарете на Бога, че малка погрешка сте направили. Кажи: „Господи, благодаря, че малка погрешка направих." Голяма погрешка направиш, благодари, че голяма погрешка си направил. Понеже ти, като си направил тази голямата погрешка, ти си избягнал злото. И сега всички са съсредоточили вниманието към тебе. Ти си избавил другите от погрешка. Ти като направиш погрешка, другите си избавил. Един като направи една погрешка, другите няма да направят.

Благодарете на Бога, за да се смени туй състояние. Ако светът е разумен, а той е разумен, значи този разумният свят всякога ще тури известна малка погрешка на гърба на някого да я носи. Като се умори, ще снеме този багаж, ще го тури на друг. Благодари, че е турил такъв багаж, колкото може да носиш. Значи удостоен си. Щом се спреш и кажеш: „Аз ли съм, на мене ли трябва да се дадат тия страдания." Радвайте се, че вие се удостоихте с вниманието. Защото, когато дойде една болест, обикновени ли лекари викат? Ще викат някой професор. За лошите болести викат най-видните лекари. Ако тебе едно голямо

зло те е сполетяло, ти си виден лекар. То са ред разсъждения. Лесно се говори, но мъчно се прави. Но може да се прави.

Аз не искам да се спирам да морализирам. Аз не обичам морализирането. Морализирането е най-тежкото забавление. Да не правиш това, да не правиш онова. То са правила. Майката бара в кратуната. Детето да не бара. Нека бара и детето. Майката гази в реката. Детето да не гази. Нека гази и детето. Детето може да се удави. Може да се удави и майката. Детето може да сгреши. И майката може да сгреши. Аз съм забелязал, децата са много пъти по-умни от майките. Майката остави детето горе на втория етаж. Ако майката му казва „внимавай“, туй дете може да падне, да се търкули. Ако майката я няма, то дойде до стълбата, най-първо огледа, тури си крака внимателно. Стълба по стълба, слезе долу. Ако майката е там, може да се търкули няколко пъти. Ако я няма майката, няма да падне. Като е там, тя размъща ума му. Ако дойде до някое опасно място, ако дойде до запалената свещ и майката е там, непременно ще си тури пръста на свещта. Ако майката я няма, има други разумни същества, които пазят душата на това дете.

Ръководство има в природата. Не е само майката единственият пазител на детето. Не е само бащата, сестрите, братята. Има хиляди пазители. Ако ние се оставим да наблюдаваме този закон, оставете душата си свободна на Божия промисъл. Като не можеш да разрешиш въпроса, кажи: има един общ промисъл в света. Остави нещата да бъдат разрешени. Но не разбирайте, че Господ ще остави своята работа, да се занимава с тебе. Божественото е в тебе. Съедини се с него, и ще разрешиш по-лесно, отколкото ако отвън вие си помагате. Казвам, туй ви го казвам. Но и без да ви го казвам, ще го научите. Сега като ви казвам, вие ще го научите по един начин. Като не ви го казвам, ще го научите по друг начин.

Училище е светът. Ако Бог ви е поставил в училището, то е разумен метод за самовъзпитание. Всички трябва да го прилагате. Не се занимавайте с окръжаващите. Не искайте да бъдете като хората. Вие мислите, че другите хора са по-лоши от вас. Поставете хората на същото ниво, както и вие. Ако те са подобри, оставете те да го знаят. Коя свещ осветява по-голяма площ? Този е праведен, онзи не е праведен. Има един практически метод за наблюдение, един практически метод за разрешение, доде сте достигнали.

Вие бързате някой път да добием познание. Ако сега имахте познание, ако знаехте всичките богатства, какво щяхте да направите? Знаете всичките богатства къде са. Благодарете, че не ги знаете. Ако ги знаехте, не щяхте да оправите света. Хората, които извадиха толкоз тренове злато от земята, какво добро допринесоха в света? Пушки, топове направиха. Те внесоха злото на земята. Туй злато трябва да се разтопи, да влезе вътре в кръвта. Ако ти със своята магическа тояжка, ако я посочиш, и излезе златото. Ще направиш няколко кръга с магическата тояжка, и веднага златото излезе на повърхността с най-малките разноски. Сега го копаят, после в пещ го турят. И той е хубав метод. Трябва му само една златна монета. Нему не трябват хиляди, една монета за гостилничаря. Трябва му билет за Лондон да иде или в Париж да иде. Навсякъде може да иде. Той ще има по една-две английски лири. Виждате, то е забавление. Тази е само измамлива мисъл. Момата се облича в хубави дрешки, но работата не става тъй. Аз обличам идеята с много красива премяна, малко кокетна е. Аз, ако имам една тояжка, ако ти нямаш обуща, махна с тояжката – обущата дойдат. Нямаш шапка, махнеш с тояжката – шапката дойде.

Сега какво беше първото положение? Какви бяха първите две положения? Принцип и закон. Принципът и законът имат приложение към всички, но начинът на приложението е различен.

Законът има специфична свобода за всеки човек. Всички хора се движат, но по един и същ начин не се движат. Всеки човек може да се движи, но начинът по свобода ще си го избере. Всичките хора трябва да мислят, но еднакво не трябва да мислят. Всеки да си избере специфичен начин на мислене. Той е свободен да мени начина. В туй седи красотата на живота. В мислите, в постъпките, в движенията. Във всичко има разнообразие, но законът при всичките условия остава един и същ. И принципът остава един и същ.

Божията Любов носи пълния живот.

44 лекция, 25 юни 1930 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНО ЯДЕНЕ – ПРАВИЛНО СЛУЖЕНЕ[130]

Тайна молитва.

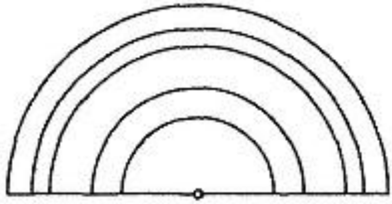

Фиг. 1

Това се наричат правила на живота. Това е основен морал. Да знае човек правилата на живота, това е основен морал. Моралът е общ за всички. Най-големият кръг, това е да знаете да се храните. Всички трябва да ядете. И най-големият човек трябва да яде, да се храни. Всяко същество – без разлика, каквото и да е, дали е ангел, или човек, всички трябва да ядете. Нищо повече. Никой няма право да ви се меси кога и как ядете. Колкото време си изберете да ядете, то е ваша работа. Не може да ви се тури правило през колко време, часове, да ядете. Ще ядете, когато сте гладни. Гладът показва импулса кога трябва да ядете. Когато сте гладни, яжте. Когато не сте гладни, не яжте. Щом ядеш, без да си гладен, правиш престъпление. Какво привнасяш, ако ядеш? Щом си гладен, яж.

Гладът е първото правило. После за храната. Вие трябва да подбирате храната. Не може да ядеш, каквото искаш. Не всичките храни имат еднакво влияние върху човека. Следователно, ако вие ядете каквото искате, ако туй, което вие искате, не разстройва вашата стомашна система, добре. Но ако онази храна, която употребявате,

[130] Тази лекция е издавана под името „Морални правила“. Тук е в пълния си необработен вид.

разстройва вашата стомашна система, има нещо неестествено. Питам, ако дойде един ваш приятел, той може да ви даде един съвет да ядете тази храна, която е за подкрепа на вашия организъм. Но ако ви научи да ядете неестествена храна, то е деморализиране. Когато човек ви отклонява от правилния път на храненето, той не ви мисли доброто. Всеки един човек, който ви направлява към правилния път на истинската храна, това е морал.

Сега вие трябва да захванете от морала на яденето. Ако вие не може да разберете морала на яденето, никакъв друг морал не може да разберете. Всичко друго е празна работа. Защото ще дойдете да кажете: „Аз уважавам еди-кой си човек. „В какво седи уважението на един човек? Аз казвам: много те уважавам. В какво именно ме уважаваш? Има нещо специфично в тебе, ти си много добър. Хубаво, добрината не е специфична само моя. Добрината е нещо общо. Добрината е храна за всички. Да бъдеш добър, то е като храната. Всеки има право да яде от тази храна. Добрината седи в това, че аз зная да ям. Дотогава, докато аз съм добър, аз ям. Докато не съм добър, не ям. Аз съм добър за гостилничаря, докато ям в гостилницата. Щом престана да ям в гостилницата, не съм добър. Аз опитвам неговото добро, и той опитва моето добро. Аз опитвам тенджерите, той опитва моята кесия. Казвам, една паница, две паници, три паници. Казва, много добър е този човек, направи ми алъш-вериш за тридесет, четиридесет, петдесет лева. Отношението между гостилничаря и гладния е добро.

Сега, гледам, ц млади, и стари вървите по един разбъркан път, по един път опасен, наклонен, по който никакви постижения не може да имате. Вие ще изгубите и това, което имате. Защото на един господин, на който джобът е пълен, ходи, че яде повече в гостилницата, отколкото трябва. Приходът се намалява и един ден ще изгуби уважението на гостилничаря. Гостилничарят ще те уважава

дотогава, докато плащаш. Щом престанеш да плащаш един, два, три, четири, пет, шест месеца, започваш да ставаш безчестен, започваш да казваш една лъжица или една лъжа. Защото лъжата започва от лизане. Да лижеш това, което не трябва. Лъжа е например да секнеш и после да го лижеш, да плюеш и да лижеш плюнката. Само това е лъжа. Лъжа е да ходиш да лижеш неща, които са нечисти, да ядеш една нечиста храна, да ядеш нечиста храна. Да ядеш чиста храна, това е истина. Сега казва: какво нещо е лъжата? Да ядеш най-нечистото. Какво нещо е истината? Да ядеш най-доброто в света. Христос казва: ако не ядете плътта и не пиете кръвта ми – това най-чистото, нямате живот вечен в себе си.

Казвам сега, морала ще оставите. Какъв е общественият морал? Вие може да живеете, както искате. Но има един морал в природата. Ако вие не го изпълните, вие сте осъдени на смърт, вие сте осъдени на изгнание. Колкото таланти имате, колкото дарби имате, всичко туй ще се изгуби. Един ден ще останете като същества прашинка, нищо няма да струва, откъдето минете, ще ви се смеят. Като минавате покрай обществото на мухите, и те ще ви се смеят, ще кажат: какъв голям човек беше този, на перце замязал. Дето минете, ще ви се смеят. И мухите ще ви се смеят, и рибите ще ви се смеят, и изворите ще ви се смеят, и камъните ще ви се смеят, най-после огънят ще ви се смее и като ви се засмее, казва: понеже нищо не струвате във вас, елате в мене. Сега не искам, че умира човек. Вие не знаете какво нещо е умирането. Умирането е нещо лошо. Аз не искам да умирате.

Състоянието в Гетсиманската градина беше толкоз силно, такова силно напрежение, че излизаше кръв из порите. Казвам, нали беше Син Божи, какво имаше да се безпокои. Няма да го приеме светът. Няма да го приеме светът от ваше гледище, че не приемат неговото учение, какво има да се безпокоите. Защо се безпокоеше Христос, защо трябва да се моли? Казва, че всичко беше в неговите ръце, казва

на едно място: „Имам власт да положа душата си, имам власт и да я отнема.“ На кого се моли, защо се моли? Всеки ще си извади едно заключение такова, каквото вълкът ще извади за яденето. Човек може да извади друго правило. Вълкът казва: ти храната жива трябва да я ядеш, овцата, като хванеш, жива ще я ядеш. Казваме, най-ужасната работа е това късане. Вземеш една ябълка или круша, тя е още жива. Ти започнеш като вълка, забиеш зъбите, откъснеш едно парче, второ, трето. Каква разлика има между твоето забиване на зъбите в ябълката и забиването на зъбите на вълка в месото.

Но тази ябълка не е така организирана и тясно свързана с костта, както у овцата. Ако изядеш една зелена ябълка, ти правиш престъпление, понеже тя не е узряла. Но ако ядеш една ябълка, правиш благодеяние. Ябълката казва: като изядеш месото ми, аз си свършвам работата. Посей костилката. Ако посееш костилката, ще направиш добрина. Или най-малко, хвърли я някъде. Но ако изядеш зелена ябълка, осакащаш нейния ход, правиш престъпление. Следователно, когато една овца узрее, вълкът може да я изяде. Вълкът е виноват, понеже яде зелени овце.

Сега кажете ми кога овцата е зелена. Сегашните лекари казват, че зелените плодове по-хубаво действат. Зелени сливи турят в яденето за окисляване. После зелено грозде, изстискват го, всичко си позволяват. Питам, вие имате ли право да изцеждаме сока на гроздето, когато е зелено? Имаме. Тогава на същото основание, като дойде някое страдание, е същото. Като дойде някое страдание, то е някое грозде, на което изстискват сока. В този момент, в който изстискват гроздето, вие чувствате една болка в себе си. Защо да не се радвате, че този човек дошъл, взел един грозд, изстискал? Той нямаше право да прави туй, той трябваше да чака да узрее гроздето. Този, който къса узрялото грозде на вашата градина, причинява радост. Този, който къса зеленото грозде, причинява страдание. Сега

логически то е едно сравнение. Сравнението е много вярно, то е така преносно и буквално е така.

Допуснете сега от ваше гледище. Ти питаш: „Ти обичаш ли ме?“ Защо питате „ти обичаш ли ме“? Какъв е мотивът? Всеки пита „ти обичаш ли ме“. Бащата пита сина си „ти обичаш ли ме“. Майката пита дъщеря си „ти обичаш ли ме“. Право е да питате, но специфично какво разбирате? Казва „обичам те“. Какво подразбирате „ти обичаш ли ме“? Може да дадете много обяснения, да са правилни, но кое е истинското обяснение, трябва да дадете в дадения случай. Кога човек има да обича и кога има човека да го обичат? Трябва ви един нов начин на разсъждение. Не че вие не разсъждавате. Богатият има нужда да го обичат. Сиромахът има нужда да го обичат. Как? Ето моите разсъждения.

Срещнем богати, казва: „Ти обичаш ли ме?“ Гледам, този носи сто килограма чувал на гърба си, казвам: „Дай ми десет килограма.“ Той ме пита: „Ти обичаш ли ме?“ Казвам: „Дай ми десет килограма.“ Този човек искам да го облекча, изваждам своята торба. Пита: „Ти обичаш ли ме?“ Казвам: „Дай ми още десет килограма. „Взимам петдесет килограма, поолекне му. Туй е обич към богатия.

Срещне ме сиромах. Онзи върви като прегърбен, като философ. Срещам онзи бедния, той се изпъчил, той е герой, пита: „Ти обичаш ли ме?“ Защото бедните хора са сербез хора. Казва: „Ти обичаш ли ме? „Взимам му десет килограма, казва: „Обичаш ли ме?“ Туря петдесет килограма на гърба му. И той стане като мене. Аз се изправя.

Туй е обич сега. В един случай ти взимаш, в друг случай ти даваш. Това е механическото обяснение на процесите правилно. В даден случай, за да обичаш някого, или трябва да вземеш нещо от него, или да му дадеш. В живота съществуват такива отношения. Ти отиваш при един търговец на дрехи, търговецът ти казва: „Ти обичаш ли ме, може ли да купиш нещо от мене?“ Ти казваш: „Обичаш ли

ме?“ Той ти дава един от най-хубавите костюми. Тогава ти изваждаш кесията си, казваш: „Обичаш ли ме?“ Той те пита: „Ти обичаш ли ме?“ Тогава и двамата се обичате. Той, като те обича, ти дава един костюм дрехи. Ти, като го обичаш, му плащаш. И двамата се обичате. Ако дрехите прилегнат, той те обича. Ако му дадеш пари, ти го обичаш. Ако аз му дам такива пари, които не са звонкови английски, но са звонкови.

Туй е отношението на този закон. Ако вие всякога във вашия ум не излизате от туй правило, че онова, което правите, е за вашето благо или за благото на вашите ближни. Под ближен разбирам този човек, който в даден случай служи или за вашето повдигане, или за вашето падане. Едно от двете – или за вашето повдигане, или за вашето падане. Сега разберете ме. Какво разбирате под думата „падане“? Падането седи в следното. Отивам при един дрехарин. Казва ми човекът: „Ти обичаш ли ме?“ „Обичам те.“ „Дай ми най-хубавите дрехи.“ Той взима най-хубавите дрехи. Казвам: „Господине, пратете слугата си от къщи, ще ви дам парите.“ Бъркам в джоба си, нямам никакви пари. Казвам: „Елате вкъщи на еди-коя си улица. Аз ще ви изпратя парите.“ Той вярва, изпрати ви дрехите. Минават се ден, два, три, той не изпраща парите. Да ви приведа един пример. Аз обичам, когато говоря за нещата, да са истински.

Имаше един българин. Той сега е заминал за другия свят. Един от най-интересните типове. Този анекдот стана в Свищов, той се върна от Америка. Седи с грамадната идея, че е роден за нещо високо в света. Не хваща никаква работа. Отива при един дрехарин, казва: „Дай ми най-хубавите дрехи.“ В дрехарницата облича новите дрехи, оставя своите дрехи, казва: „Тия дрехи опаковайте и ги изпратете на еди-кой си номер, ще платя там.“ Отива при един обущар, казва: „Дайте ми най-хубавите обуща.“ Оставя своите обуща, обува новите, казва: „На еди-коя си улица и номер ще платя.“ Отива при един

шапкарин. Взима най-хубавата шапка, оставя своята вехта шапка, отива си човекът. Те всичките донасят, но; не го намират там. Той отива надолу при пристанището, седи на една маса, яде и пие, облечен comme il faut. Иде обущарят и му казва: „Че вие, господине, не си държите на думата.“ Казва: „Как смеете! Аз ви платих.“ И го дава под съд за обида. Дрехаринът, шапкаринът като усещат каква е работата, как ще докажат. „Платих – казва – Платих и на дрехарина, и на шапкарина, и на обущарина.“

Питам, ако вие като този българин се обличате, се обувате и си купувате шапка, и тогава ще кажете: „Как да не се облека!“ Сега де е моралът? Този е българинът, който, като дошъл от Америка, се представил на Батенберг и иска да го назначат за пръв министър на България. Първият българин, който дошъл от Америка със специален трен. Като го попитал князът, той казал, че иска да бъде директор на една гимназия, тогава казва: „Идете при министъра на просветата.“ Той разбрал, че да бъде директор, е толкоз висока служба. Той избрал да бъде директор, отколкото да бъде пръв министър на България. За него има много анекдоти.

Отива в Русе на един хотел, понеже, като седял там два-три месеца, там го чакат да плати, зер голяма личност. Но за да има тежест, той напълнил два куфара с камъни и заключил куфарите. Тези вдигат – тежат. Той като седял три месеца, заминал си. Търсят го навсякъде, отварят куфарите – камъни вътре. Тия хотелджии като със студена вода били полени.

В ежедневния живот почти всичките хора постъпват по същия начин. Тогава де е моралът? Дайте един морал, върху който да се построи животът, да имаш нещо, на което да разчиташ. Морала да го намеря всякога на едно и също положение, да има една точка, един център, на който може да разчиташ. Туй може да е като заблуждение, но когато дойдем до онзи Божествен живот, той изисква нещо

установено. Туй, което произвежда страдание в живота, то е онова неустановеното в живота. Това нещо е морал – да бъдеш подложен на известни изпити и след като гладуваш четири-пет дена, срам те е да просиш, не те е срам да ядеш. Казва: „Мен ме е срам да прося.“ Защо човека го е срам, но защо пак трябва да краде? Кога се е научил човек да краде? Кражбата едно време не е била кражба, но сега е кражба. Условията едно време са били други. Когато едно време маймуната е въртяла опашка, по всяка круша и ябълка е ходила, взимала всички плодове, нямало господари в света. Ако сега се качи една маймуна на някоя ябълка с каквато и да е опашка, веднага ще се яви нейният господар. Казва, не е морално. Туй, което е морално за маймуната, не е морално за човека.

Питам сега, де е престъплението? То е вече един морал в яденето. Всички хора трябва да ядат. Всичките хора трябва да дишат, всичките хора трябва да чувстват, всичките хора трябва да мислят правилно. Те са опитани положения. То са първите правила, от които трябва да извадим вторични правила. После трябва да ги нагласим. Сега и млади, и стари казвате, тъй се говори, но тъй не се живее. Не се говори само. Има нещо, за което ние може да говорим, както искаме, няма правило. Но има условия, където не може да говориш другояче. Ако говорим както не трябва, последствията ще бъдат лоши. Ако ти ме питаш, и аз съм направил една малка шега? Аз имам стотина шишета, пълни с азотна киселина. Питаш ме какво има, казвам, има сироп от малини. Да опитаме. Надигаш бутилката, опитваш. Какво ще стане? Такава шега намясто ли е? Такава шега може да ти коства живота. Нищо повече. Друг е въпросът, ако там има оцет. Той е киселина, но не вреди.

Има положения в живота, ние не може да правим опити. Ще кажеш: това не е за пиене, това е азотна киселина. Някои мисли, някои постъпки, някои желания в света имат свойствата на азотната

киселина. Ако ти си позволиш в даден случай да направиш един опит, ще понесеш последствията. Ако направиш една такава опитност с азотната киселина, какво ще придобиеш? То е само да направиш един опит. Да взема азотна киселина и да туря на ръката, какво ще стане? Изгаряне. Кой ще страда? Аз. Умно ли постъпих?

Следователно нямам право да горя своята ръка, понеже нейните страдания ще се пренесат на мене. В живота има един общ организъм. Ние като цяло когато страдаме, има по-висши същества, и те страдат. Когато искаш да направиш един опит неразумен, казват: не прави това, понеже твоите страдания ще се пренесат в един малък размер, ще се развали това спокойствие, което имат. Те са заинтересувани.

Друго положение. Има мъже животни, има и жени животни. То е едно положение. Те са същества, които живеят без закон. Човек мъж и човек жена, това вече е друго положение. Има птица мъж и птица жена. Някой казва: „Мъж съм.“ От кои? От животните ли си, от птиците, от човека? Аз съм, казва, мъж. Ако си човек мъж, това е разумно. Ще живеещ по Божия закон. Ако си животно мъж, значи без никакъв закон живееш. Там може да си позволиш каквото искаш. В животното мъж ще се съберат десет мъже, ще се бият. В животните, даже най-мирните като северния елен, десет рогачи ще се бият. Тя седи, няма никакво право. Тя седи, иска да разбере кой е най-силният. Законът е такъв. Тя казва: „Аз ще взема най-силния.“ Започват да се бият. Най-после остава само един, най-силен. Тя тръгва с най-силния, прави си дом и наистина няма никой да безпокои техния дом. Там донжуани няма. Разбирайте. По-напред животното жена казва: „Аз не искам да бъда на поругание, защото видиш ли тия мъже, те ще започнат да ме задяват. Аз съм слаба, може да ме нападнат, всичко може да правят с мене. Ако може да ме защитиш, аз ще ходя с тебе.“

Сега аз искам да разбирате, не да имате онези изопачени идеи. Ако ние отиваме при Бога като при едно Божество, което да се застъпва заради нас, при всички условия да ни пази от външното, този закон е същият. Защото ние се покланяме на Бога, понеже той е едно същество, което може да ни пази. Ако той не може да ни пази, защо ни е този Бог? Нас не ни трябва такъв Господ, които не може да ни пази по отношение на нашите души Ако ние ставаме пъдари на някои духове да ни обсебват, на кого ще се молим?

Казвам, трябва да имате един вътрешен морал. Да допуснем, че вие вярвате в Христа. И другите казват, ние вярваме в Христа. Вие вярвате в него. Кой от вас го е срещнал, кой от вас го е виждал? Преди две хиляди години евреите го видяха. Не всички го видели. Колцина от вас сте го видели? Някои насън сте го видели. Мнозина са разправяли, че са го видели. Някои разправят, че са го видели с някоя бяла аба, някои са го виждали разпънат на кръста, някои са го видели горе кацнал – то е една крачка близо до самата истина.

Но казвам, трябва да се установим, да дойдем до положението, което е основно. Аз искам един морал, който е основен. Да видим какво нещо е морал. Моралът е това, което не разваля естественото положение на човека, или Божественото положение на човека. Всяко нещо, което разваля Божественото естество на човека, е неморално. Човек не бива да засяга него. Сега ние оставяме другата ненормална страна, дето наричат карма. Казват, имаме връзка с миналото. Тогава, ако аз имам връзка от миналото, мога да я изплатя по няколко начина.

Да допуснем, че имам да давам някому. Ще ида при този човек, на когото имам да давам, казвам: „Имам да ви давам отпреди четири години, не съм давал, по толкоз на процент. Ще се изплатя. Ще извините, че четири години сте имали добрината да ме чакате. Стара погрешка. Ходих в странство, че стана това, стана онова.“ Може да

представя истината както е, може да представя работата, както не е. Ако съм човек, ще кажа: „Извинете. Дадох дума, но не издържах. Тези са причините. Ще ме извините. Сега поправям своята погрешка." След като направя това, този човек ще има за мене установено правило, че този човек върви по установено правило.

Ако вие в себе си не може да вървите по тези правила, в какво седи новото учение? То си има свое приложение. Ние се готвим не само на небето да живеем. Докато вие идете там, няма какво да ви четат правила. Даже аз не обичам да се четат правила за морал. Аз не се спирам върху престъпленията на хората, кой как погледнал. За мене основният въпрос – как човек яде, не е важно. Той мляска. Аз не се спирам. Може да мляска, колкото иска. За мене морал разбирам онази истинска храна, която трябва да служи като основа за неговия живот. За мене как ще яде – с вилужка или без вилужка, ножче ли трябва, обстановката каква трябва да бъде, то не е най-важно.

Храната трябва да бъде чиста. Ръцете трябва да бъдат чисти. Човек трябва да бъде чист отвън и отвътре. Някои хора са чисти отвън, нечисти отвътре. Някои хора са чисти отвътре, а нечисти отвън. Кое е по-хубаво? Отвътре. Но по-хубаво е да си чист отвън и отвътре. Ако е за една обстановка, трябва да бъде обща за всички. Щом кажем, че масата трябва да бъде добре сложена, всяка обстановка трябва да бъде за всички достъпна. Всяко нещо, което е достъпно за всички, то не фигурира в правилото на морала. Ти влизаш в една гостилница, дето маслото е прясно, хубаво, сложат яденето. Ти ще гледаш всичките правила, да не нацапаш покривката и този гостилничар. Ти може да нацапаш. Ти ще ядеш така, че нито една капка да не падне върху неговата маса, да не причини излишни ненужни разходи. Един разумен човек постъпва тъй, както иска с него да постъпват. Ако вие не бихте постъпили тъй, както искате, може да приложите един метод за здравето. Здравето зависи от едни

ненормални мисли във вас, щом имаш една мисъл, несъответства на себе си, която е дисхармонична.

Да допуснем, че вие имате някакво неразположение спрямо някого, не го обичате. Молите пред Бога, но не го обичате. Макар да казва Писанието: „Прощавай нашите грехове, както ние прощаваме на нашите длъжници.“ Ти се бориш, но в тебе става едно раздвоение, ти не си в състояние да изправиш една погрешка. Спрямо този човек нямаш разположение. Питам, ако нямаш разположение, какво трябва да направиш в дадения случай? Едно от двете. Щом нямаш разположение, не го дразни, погрешката е там. Не обичаш нещо, остави го, стой надалеч, да не привлича твоето внимание. Този, когото не обичаш, всеки ден срещаш. Казваш: „Не обичам този калпазанин. Той ми изяде десет хиляди лева.“ Като го срещнеш, трепне ти нещо. Казваш: „Този калпазанин изяде десет хиляди лева.“ Този, който ти изял парите, той сега проси. И този калпазанин не излиза от ума ти.

Питам, какво ще спечелиш, като държиш този калпазанин. То е едно обяснение. Но ако една мисъл слиза неестествено във вас, аз искам вашите мисли да бъдат правилни. Защото вие на Изгрева сте се събрали, аз чувствам вашата атмосфера, че има една кореспонденция, но много лъжи има. Гледам, във вестниците на Изгрева са отпечатани, защото има един изгревски хвърчащ бюлетин. Кой какво направил вчера, кой къде бил – всичко това е написано с всички качулчета. По някой път работата не е така. Пишете поне работата тъй, както е.

Сега това е ваше право, но да имате един бюлетин на Изгрева, нямам нищо против да пишете във вестника, нямам нищо против. Пишете в бюлетина туй, което е вярно. Пишете вярно, тълкувайте вярно, изнасяйте вярно – то е благородно. Не се учете да изнасяте неща, които не са верни. Чел нещо някъде, той, без да провери,

предава. После три, четири, пет, десет, двадесет, тридесет години работата другояче излиза.

Казвам сега, по някой път вестниците в света изнасят лъжливи работи. Обикновено българските вестници са майстори на лъжата. Нищо повече. Сега въпросът е за онзи морал. Аз считам, да изнесеш нещо неверно, значи да лижеш сопола си. Онова, което хвърля нечистота на ближния, вие го проверете веднага.

Казвам, първият морал е яденето. Вторият морал е дишането. Третият морал, това е чувстването. Четвъртият морал, това е мисленето. Петият морал, това е служенето на Бога. Ако ти не знаеш как да ядеш, ако ти не знаеш как да дишаш, ако ти не знаеш как да мислиш, не може да служиш. Това са пет основни правила, пет основни велики закона ги наричам. В другото вие сте свободни. Аз не съм за морала. След като ядеш храна, която подхожда, то е морално. Щом двама души се обичат, да няма абсолютно никаква лъжа между тях, вземане-даване. Отиваш при дрехарина, казваш колко, хиляда, две хиляди и веднага, навреме да платиш. Ако не може да платиш, казваш: „Господине, ще ме извините." Не по български, не като този българин, който дошъл от Америка, казва: „Заплатих ви дрехите."

Гледам, мнозина от младите вървите по един морал много лош. Мнозина не вървят правилно, и стари не вървят правилно. Сега аз съм заинтересуван. Не искам един ден да ми вдигате врява на ръката ми. Сега, ако не бях заинтересуван, нищо не бих ви говорил. Но понеже има един закон, който засяга мене. Но за яденето, за дишането, за чувстването, за мисленето, за служенето на Бога законът трябва правилно да се приложи. Като дойдете там в подробностите, ще ви кажа къде е най-хубавата храна, де е най-хубавият въздух, де са най-хубавите чувства, де са най-хубавите мисли и де е най-хубавото служене. Този човек е най-хубав. Да ви приведа един пример.

Имаше една баба Злата. Ако някой се казва Злата, да извини. Наричаше се варненската баба Злата. Много учтива, дипломатка. Щом някой дойде вкъщи, приема го любезно. Тя била красива, оженила се за чорбаджийски син, много угледна. Като посрещне някого, казва: „Много се радвам, че дойде.“ Че извади вино да черпи, направи баница, заколи пиле, ще нагости. След като си отиде, казва: „Сега ли се намери да дойде. Толкоз труд, като че съм го калесвала с бъклица.“ Дойде друг, по същия начин го приеме. Като си замине, съжалява, че му е слугувала. Питам, какви са причините на баба Злата? Сега туй е извинително за баба Злата, аз я извинявам. Но когато един ученик, който тръгнал в Божествения път, да прави така. Аз не казвам да си тури гемове, да прави това, да прави онова. Аз не съм и за това. Аз съм за какво трябва да се прави. Вие сега знаете – не прави това, не прави онова. Аз ни най-малко не се меся какво вие не трябва да правите и какво трябва да правите.

Казвам, трябва да ядете. Кое? Най-хубавата храна. Трябва да дишате. Право. Най-чистия въздух. Трябва да чувствате, да обичате. Най-хубавата любов, най-чистия извор. Посейте най-хубавите мисли. Служене на Бога – там е човекът. В тия четири-пет закона, в тях който живее, той е човекът. Онзи, който не живее според тия закони, той е извън. Ако всички живеете по шия правила, ние ще се разбираме, ще има много правилни съотношения.

Например, след като говоря, говоря за щедростта. Някой казва, еди-кой си българин не е щедър. Според мене човек, който не знае правилно да яде, той не е щедър. Човек, който не знае да диша правилно, той не е щедър. Човек, който не мисли правилно, той не е щедър. Който не служи на Бога, не е щедър, не е добър човек. Който знае добре да се храни, който знае добре да диша – това са правила, това са закони. Ще турите нещо установено у вас, не частично. Всеки човек може да има специфични методи. Аз не казвам, че водата

трябва да турите само в известно хубаво гърне, не. Гърнето може да е направено от различен материал. Човек може да избере какъвто и да е метод, но в живата природа и методите са разбрани там.

Когато природата си служи с едно правило, тя не е разточителна. Всички нейни методи, които тя употребява, те са с най-малки разходи на енергията. В природата няма разточителност. Има изобилие, но никаква разточителност. Всякога – нито в дишането, нито в яденето има разточителност. Ти не взимай повече храна, отколкото трябва. Ти не взимай повече въздух, отколкото трябва. Не взимай повече чувства, отколкото трябва. Защо? Понеже внасянето повече е престъпване Божия закон. Като внесеш по-малко, пак е същото. Точно толкоз, колкото трябва.

Сега аз говоря за онези от вас, които сте дошли до едно положение и се питате какво да правим. Мнозина питате какво трябва да правим. Аз се спирам и казвам: ще ядеш, ще дишаш много хубаво. Казва: „Аз това го зная. – Казва: – Три деня съм гладувал." Че то е лошо. Че преядох, там е лошото. Че храната ми не е такава, каквато трябва да бъде. Когато аз ям, коя е причината за яденето? Когато младата мома яде, аз зная коя е причината. Когато онзи лекар обяснява, аз зная коя е причината. Когато ученият човек обяснява, аз зная коя е причината. Когато майката, когато бащата яде, аз зная коя е причината. Когато волът яде, аз зная коя е причината. Всяко животно има подбудителна причина, която в дадения случай го заставя да яде. Но най-главното – аз ям за глада. Нищо повече. Понеже, ако не ям, постоянно ще ме безпокои. Щом ям, ще ме безпокои. За да не ме безпокои гладът, аз ям. Защо дишам? Понеже има нещо в света, което задушава човека, постоянно го души, постоянно го мъчи. Тогава аз казвам, аз дишам, за да не ме души. А пък има друго нещо, което се нарича мъка. Казва: „Мъчи ме нещо." Мъчението е за сърцето. Аз

дишам, за да не ме мъчи. Щом престана да чувствам, започва да ме мъчи.

Сега за мисълта кое е правилото? Кое мъчи мисълта? Кое е противното, което задоволява? Турете едно правило, като разсъждавате по този начин. Невежеството. Аз ви дадох трите, вие ще намерите двете, понеже вие сте от учените. Втори път намерите един антипод, противоположното, което трябва да задоволите. Почнете едно правило, понеже всички хора се мъчат, понеже всички хора се задушават, понеже вие искате да се развивате правилно. Да се живее в тъмнина, то са само символи. Този израз той е за много учени хора. Вие за тъмнината ще говорите, когато станете адепти. Адептите имат право да говорят за тъмнина.

Христос казва: „Аз съм виделината на света." Казва, ние или живеем в тъмнина или във виделина. Когато ти отиваш на нивата, ще се облечеш ли с новите дрехи, с цилиндъра? Ако един български министър отиде на нивата да оре, ще иде ли с цилиндър, как мислите вие, по кой начин ще оре? Министър има право да тури цилиндър, може да се облече с най-хубавите дрехи, няма да направи прегрешение. Но изобщо в живата природа, когато момата отива на хорото, когато иска да се жени, се облича с най-хубавите дрехи. Щом се ожени, не ходи на хорото, не играе. Но това са частични правила. Аз наричам мома не само на хорото, но през целия живот да обича. След като се ожени, като дойде на хорото, пак да се облече. Тогава мъжът ще каже: „Слушай, не искам да се обличаш." Ако тя се облича само заради него, това не е морал.

Аз най-първо се обличам заради Бога. На всички хора казвам, аз се обличам заради Бога. Ти си дошъл насреща ми. Аз ни най-малко за тебе не се облякох. Аз нямам тебе предвид. Аз търся в света едного и за него се обличам. Ама той ме погледна. Може да те погледна. Моят поглед търси него, да го намери някъде. Какви са моите отношения,

то е моя работа. Само че наместо да намерите Бога, вие намирате друг. Като онази американка, която в една мрачна нощ отива на рандеву. На среща ѝ един негър, среща я, прегръща я, целува я, казва му: „Колко те обичам.“ Като се връщат, по едно нещастие вижда, че той не е нейният възлюблен.

Питам, колко пъти в мрачната нощ вас ви е прегръщал негърът и вие го целувате за вашия възлюблен. Аз казвам, вие не сте от разумните. Сега разбирайте дълбоко. Ако човек не може да намери Бога в сърцето си, всякога да го познава, той никога не трябва да се облага. И след туй му става мъчно. Казва, може да обичаме всичките хора.

Но какво вие разбирате под „да обичаме всичките хора“? Може да обичаш всички хора, които са излезли от Бога, но онези, които не са излезли, не може да ги обичаш. Същото е да обичаш всичките хора, значи да обичаш всичко, което излезе от Бога, без разлика вълк ли е, мечка ли е, риба ли е. Само да е излязло от Бога, без разлика на неговата форма. Някоя мушица може да е, някоя пчелица – за мене има еднаква цена. Помнете, че в туй малкото насекомо лежат всичките заложби и на разумното същество. Някой път на моя пръст кацне някоя пеперуда. Аз седя с всичкото уважение. Тя ме гледа, много умни очи има, много добри заложби има, тъй както тръгнала да върви в правия път. При всяко помръдване на пръста казва: „Да не ме буташ.“ После пак кацне. Но в тази пеперуда седи едно разумно същество. Тя е една малка антенка. Тази пеперуда се проявява разумно. Това разумно същество, където и да е, казва: „Как, харесваш ли моята работа, която съм изработила?“ Казвам: „Много хубаво работиш.“ Аз се разговарям. Една антена е. Казва: „Как мислиш, ще успея ли?“ „Тъй както работиш, от тебе в света гениална ще излезе твоята работа. – Казвам: – прав си. Вървиш по един и същи закон. „Виждам в пеперудата един дефект, едно отклонение, казвам:

„Направили сте отклонение на пътя на вашия живот.“ „На кое място?“ На еди-кое си място. Казва: „Прав си, аз ще се коригирам.“ Минавам след три-четири години, този род пеперуди дали са взели моите думи под внимание. Виждам, че тия пеперуди са се изменили, разбрали са. Има едно съответствие.

Срещна ви вас, казвате: „Какво мислите заради мене?“ Тогава поставяте своята антена. Но вие, които сте тук, на земята, онова Божественото, хубавото във вас по някой път казва: „Знаеш ли какво може да направя?“ Казвам: „Зная какво може да направиш.“ После казва: „Човек съм, съгреших.“ Те са двама души. Единият казва: „Знаеш ли какво може да направя?“ Казвам: „Зная.“ Вторият казва: „Човек съм, облечен в плът, човек съм.“ Онзи, който не разбира този закон, казва: „Че какво може да направиш?“ Казвате: „Знаеш ли кой съм аз?“ Ние сме хора и двамата постоянно искат да ходят.

Христос казваше: „Имам власт да положа душата си. Имам власт и да я отнема.“ В него говори Божественото. А в Гетсиманската градина казва, ако е възможно, да замине тази чаша. Говори в него човешкото, ограниченото. Казва, ако е възможно, да замине тази чаша.

Вие имате две състояния. Тия две състояния трябва да ги знаете. Като дойде човекът, този човек трябва да го възпитавате. То е резултат им Божественото. Щом съзнаваш, че си човек, ще работиш Щом съзнаваш, че Божественото говори, ще служиш на Бога. Като говориш, да знаеш какво може да направиш. Право е, всеки човек може. Казва: „Знаеш какво може да направя?“ Казва: „Аз под дърво и камък ще търся.“ Но ако след като ми каже „Знаеш ли кой съм аз?“ – той се поставя като Божество, аз се поставям като човек. Когато търсите, вие сте човек. Ако след като ми каже „Знаеш ли кой съм аз?“ – значи няма поставена антена, тъй както трябва. Умие ръцете си като Пилата, то е човекът. Значи така разбира. Според неговата антена тъй

казва, този човек, който е на земята, не изпълнява волята Божия. Тогава казвам на онзи, който не изпълнява волята му. Тогава на онзи, който не изпълнява волята Божия, казвам аз какво може да направя, в дадения случай аз какво може да изпълня.

Щом един човек може да изпълни волята Божия, и аз може да я изпълня. Този е моралът в света. Не да казвате: той не изпълнява волята Божия. Но аз направо бих запитал. Например, ако искам да изпълня волята Божия, аз може да изпълня работата на всинца ви. Туй, което вие може да изпълните за хиляда години, аз може да го свърша. Ако вие го свършите, аз ще се радвам, аз ще върша нещо друго. Но в дадения случай да е Божията работа. Трябва да имате всички един широк замах, за да дойде туй новото да градите. Ако новото не дойде, вие от старото никога не може да се освободите.

Аз не считам носенето на скъсаните дрехи за морално. Туй, което носите, казвам, не е хубаво. Казва: „Дайте ми дрехи." Иди си купи дрехи. Това не е морал. Нося най-хубавите дрехи. Давам дрехите да облечеш, има вече смисъл. Това никакъв морал няма. Казвам, не дръжте този морал, не критикувайте. Казвате, еди-кой си не живее добре, той такъв и такъв. Сега трябва да се мине временно от човешкото към Божественото.

Та първото правило. Не е сега заради мене какво ще мислите. То е второстепенно. Ако вие не ядете правилно, ако вие не дишате правилно, ако вие не мислите правилно, ако вие не чувствате правилно, ако вие не служите правилно, какво отношение може да имате тогава спрямо мене? Нашите отношения към първичното какви ще бъдат? Ние под Първичната причина разбираме Божественото в света. Ако туй Божественото се подкрепи, тогава тия временните отношения нямат смисъл. Индусите наричат, че това са илюзии на живота. Когато искат да установят един временен морал, един индивидуален морал между двама хора да се обичат, кой трябва

да разбира обичта между двамата хора? Единият умря, другият остава сам, но започва да скърби.

Питам, може ли обичта да умре? Не може. Казва, той не е умрял, как може да умре. Той го разбира, пък не го знае. Щом ти го обичаш, той не трябва да умре. Щом той умира, ти не го обичаш. Щом двама се обичат, не може да умрат. Те може да изчезнат от света, но никой не може да ги раздели. Щом някой може да ви раздели с възлюбления, не ми говорете. После, ако се прояви любовта, ако обичате някого, ако обичта е Божествен принцип, тогава, ако един човек обича едного, втори, трети, четвърти, де е престъплението на любовта? Престъплението е, че когато кажеш, че обичаш някого, ти не го обичаш. Нищо повече. Или да ви представя друго. Когато вие дойдете при мене като при гостилничар и аз не ви дам най-хубавата храна, която ще послужи на вашия организъм, аз ви излъжа – то е неморално. Като гостилничар ще ви дам най-хубавата храна, казвам: „Ще опитате." Вие се храните, усещате една приятност. Но след като излезете от моята гостилница, вие повърнете всичко. Върнете се и ми кажете: „Повърнах яденето." Казвам, стомахът е разстроен, но причината е в моето ядене. Казвам, аз тогава постя.

Този морал, от който вие изхождате, най-после как образувате вашите нормални отношения един към друг, новите си отношения към Бога? Защото старите си навици вие по никой начин не можете да изхвърлите навън. Аз не съм да казвате – това не правете, да ми обещаеш. Колкото на кривия рак може да кажеш върви напред и той може да тръгне направо, толкова и на вас като кажем това не прави, толкова и вие може да не правите. Вие сте като раците. Аз чувствам, мнозина казват: Учителят така говори, туй не може да стане. Но туй не е никаква философия. Има една философия – ще си останат старите навици, не може да се освободите от тях, с тях ще си отидете. Не само аз, но и цялото небе да дойде, и те не може да ви помогнат.

Ако туй можеше тъй лесно да го направите, как мислите? Досега щеше да го направите. Ангелите ги пратиха и не можаха. Христос дойде, но не ви оправи още. Кой ще ви оправи?

Сега вие вземате слабата страна, казвате: „Какво е учил Христос?“ Онези, които приеха и разбраха учението, оправиха се. Онези, които не го приеха и не го приложиха, не се оправиха. Всяко едно учение дотолкоз, доколкото се прилага, дотолкова се разбира. Не само учението да бъде изложено, но да има основа да се прави. Но да ви кажа, вие трябва да живеете чист и свят живот. Това е много общо казано. Вие трябва да обичате хората. Това е много общо казано. Как ще обичаме хората? Този човек какво ще учи, какво ще възприеме? Този човек се оженил, има деца, жена, работа, аз ще отида да му говоря да обича Бога, да живее добре с жена си. Казва: „Ами вие живеете ли добре с жена си?“ „Отде знаеш?“ „Често се карате.“ „Отде си научил?“ Как си научил, че се карат? „Разговарят се малко по-живо.“ Когато един мъж каже на жена си, че ти не си добра, той ѝ говори истината. И когато тя каже, значи и ти не си много добър, и тя говори истината. Когато той каже, ти си много хубава, говори истината. И когато тя каже, ти си много хубав, говори истината. Когато каже, много хубава храна не ядеш, говори истината. Когато тя каже, ти не ядеш правилно, и тя говори истината. Или когато каже, много хубаво се нахрани днес. Де е лошото? Казва, той много се накара на жена си. Казвам, той говори една много хубава реч на жена си, тя не е разбрала речта му. Или пък жената е говорила много хубава реч. По някой път вие и на мене туряте правила, казвате: чакай малко да понатупам Учителя, той какво ще каже. Ако тупате, и аз ще тупам. Който ме удари веднъж, аз удрям два пъти. Ако аз се търкуля веднъж, аз като ударя, ще се търкулиш десет пъти.

Казва, ако те ударят от едната страна, обърни и другата. Понеже Мойсей е казал. Христос сега в антитеза на Мойсей казва: от едната

страна като те ударят, удари две. Христос казва: не само не удряй, но обърни и другата страна. То е ужасно правило. Представи си, че моята страна е нагорещена с три хиляди градуса топлина. Вие не знаете, ако ударите една плесница, какво ще стане с вашата ръка. Ще се върне, ръката ще изчезне. Христос примамва противника, затуй казва: нажежи двете страни, той с едната ръка ще те удари, ще изчезне, после с другата като те удари, изчезва, и втори път никога няма да си позволи да те бие. Всеки един от вас може да нагорещи. Ако не нагорещи ръцете, хич да не дава да го бият. Ако нагорещи, нека даде да го бият. Но туй е посторонно правило.

Аз изключвам личните работи. Има лични работи. Аз не ги турям в своята сметка. Има лични работи, те са свещени заради хората. Ако двама души се карат и не те викат, остави тия хора, приятелски си приказват. Щом те повикат като арбитър, дай твоя приятелски съвет. Кажи, считам за голяма чест, вие сте много добри, вие сте отлични, радвам се, вие сте много умни хора, моят съвет е така и така. Няма да се обърнеш да кажеш: според мене ти не постъпваш правилно. Кажи: по-добри хора от вас няма. Именно вие ще се скарате сега и от вашето гледище аз ще дойда да ме повикате като арбитър, другояче аз няма да дойда. Ако не бяхте се скарали, нямаше да ме викате. След като им дам моя съвет, как ще позная, че моят съвет е добър? Щом попадна на вашите ръце, вие ще ми наточите хубава баница, една кокошка ще ми заколите, ще ми направите едно угощение, ще ми наточите от петгодишно вино, ще започнем да ядем, да пием, да се веселим. Казвам, този гост е отличен. Аз взимам нещата в естественото им положение. Петгодишното вино по-рано не е било упивателно. При сегашното положение е упивателно. Едно време ядяха кокошки хората и след като я изядат, тя пак излезе. Ти десет пъти изядеш кокошката, тя пак остане същата. Хубави кокошки бяха.

Сега, моралът, който искам да остане. Кога двама души се примиряват от вашето гледище? Че работата е толкоз смешна. Когато от невидимия свят един ангел слиза и стане кокошка, като го изядем, тази храна е най-хубавата. Хората хванат тази кокошка, но тя не е тяхна. Направят една баница, но това брашно не е тяхно. Казват, много сладко ядохме. Брашното беше отгоре, кокошката беше отгоре, всичко беше отгоре и хората разправят за винцето, за кокошката, че беше много сладко, всичко е хубаво. Пък когато нещата не стават по Бога, тогава то е неморално, вие сте ги разрешили за себе си. То е морал, с който трябва да се ръководите.

Моят съвет, който го давам на всички ви. Избягвайте да се врете в личния живот на хората. Ще бъде смешно някой да тръгне подир мене да наблюдава колко пъти ще плюя, как вървя. Ще каже, че се заел всеки ден да ми изучава движенията. Колко пъти съм клекнал, как съм коленичил при извора, всичко туй знае. Казвам, отлично, но нему няма да му остане време за себе си. За мене е почтено. Аз живея като обект в ума му. За мене е приятно. Аз седя и употребявам начини, но го съжалявам, казвам му: слушай, приятелю, съжалявам, че ти си губиш времето. Ако ти остане свободно време, след като поправиш себе си, тогава да ходиш да ме наблюдаваш, колкото искаш, нямам нищо против. Наблюдавай колко пъти си снемам шапката, това не е грях. Наблюдавай и как съм мърдал ръцете, и това не е грях. Но ако ти се занимаваш с мене, преди да си се занимавал със себе си…

Сега например има много учени хора, които знаят тия специфични органически помръдвания, знаят всичко това. Всяко едно животно си има специфичен начин, подробностите са изучени, това е цяла наука. Но науката си има свое приложение в живота. Всяка наука има свое приложение.

Сега в стария живот често идат известни навици, които образуват известни пропуквания във вашето храносмилане. Има

известни навици, които произвеждат известни пропуквания във вашето дишане. Има известни навици, които произвеждат известни пропуквания във вашите чувства. Има известни навици, които произвеждат известни пропуквания във вашите мисли. И има известни навици, които произвеждат известни пропуквания във вашето служене. Там се заражда един дефект. Щом в тебе влезе една неправилна мисъл, щом в тебе влезе едно неправилно чувство, ти ще се измениш и това чувстване ще измени целия този процес на развитието ви. Затуй има съотношения. Има известни наши желания, които съответстват на храненето. Има известни желания, които съответстват на дишането. Има известни желания, които съответстват на самите желания. И има известни желания, които съответстват на онези възвишени мисли. И най-после има известни желания, които съответстват на служенето на Бога. Защото във всяка една работа трябва подтик.

Оставете тази философия, дето казва: убий всяко желание. То не е работа за убиване. Остави желанието на неговото място. Желанието за ядене – при яденето, желанието за дишане – при дишането, желанието за чувстване – при чувстването, желанието за мисленето – при мисленето, желанието за служенето – при служенето. То е сега правилният път. То е начинът, за да се види, че има прогрес.

Да кажем, ако аз съм един от съвременните юнаци, който ще излиза на стъгдата да се бори, да покаже своето изкуство и сила, всеки ден се упражнявам. От тия упражнения зависи да имам ли слава, или не. Ако изляза и положа всичките противници на земята, като изляза, всички ще ръкопляскат, венец ще дадат. Като изляза, ще видя какво може да направя. Ако не се упражнявам, като изляза, онзи, който ме повали на земята, ще каже, когато човек не се упражнявал хубаво, така е. И в единия, и в другия случай така е.

Щом си повален един ден – аз превеждам, имаш изпитание един ден, не може да издържиш онзи, с който се бориш, метне те на земята. Ти не седи на земята като баба да плачеш. Ако ти си юнак, ще станеш, ще туриш в живота правилния метод. Иде някой при мене и се оплаква. Аз не искам да се оплаквате. Всеки ден ще се упражнявате. Аз не искам на вас да ви чета морал. Аз съм готов да изслушвам вашия морал. Елате, кажете: не се храниш правилно, не чувстваш правилно. Макар че съм учител, кажи кое е право заради мене. Че съм учител, не искам да изменям вашия закон – първото правило е за мене.

Учителят има външно живеене, има и вътрешно. Ако е за външния учител, пет пари не давам. Ти си, казва, учител. Учител е онзи, който живее в истината. Учителят не може да се изменя, ако и да живее между вас. Когато някои ме видите сериозен, казвате, Учителят е сериозен, не е весел. То е човешко. На земята съм, човешко има в мене. Знаеш ли кое е човешко? Някой път минавам покрай хората, виждам, че не живеят както трябва. Засягат и мене, аз не мога да бъда индиферентен. Ти не може да бъдеш индиферентен, когато убиват един човек. Веднага се изменя лицето. Аз виждам да правят всеки ден престъпления. Аз виждам да убиват втори, трети. Аз зная причините. Виждам, човек се е замислил, зная защо се е замислил.

Тогава един въпрос: той, като знае, защо не може да помогне? Аз ставам сериозен. Защо? Понеже не съм могъл да помогна. Казва: „Учителю, защо не му помогна?“ Моята сериозност седи именно в това – да му помогна. Отивам при умрелия, започвам да турям антена, казвам: „Защо те убиха?“ „Три-четири пъти лъгах един човек. Той излезе из търпение, удари ме с едно дърво.“ Казвам: „Много хубаво е направил. Много хубав урок ти е дал. Искам да ти помогна, ще ти дам пари, ще идеш да се отплатиш на този човек.“ Потегля ръката – той оживее. Дам му една торба, отива при този, който го

убил, казва: „Аз имах толкоз да ти изплащам.“ Защо мисли Учителят? За този, който убил. Защо е неразположен? Търси метод, как да съживи убития, да оправи работата. Втория ден, виждате, Учителят е много весел. Защо? Защото ходил той, примирил ги, свършил работа. Учителят е весел. Защо е весел? Защото можах да го повдигна от земята, дадох пари, онзи отиде, изплати дълга, изпълних волята Божия и той се връща при мене. Казвам: „Ха, на добър път.“ Той е скръбен, че работите не вървят. Радостен е, че работите вървят. Радвам се, че работите вървят добре.

Казвам, всеки един от вас, когато е скръбен, че работите не вървят добре, аз не съжалявам, че е скръбен, че не вървят работите. Иска да мисли нещо, да извади нещо, да намери Божественото. Ти разсъждаваш, то е привилегия. Казвате, той Учителят какво има? Нито жена, нито деца, всичко му е наред, живее вкъщи царски, яденето му ядене, слугуват му най-угодно. Казват: „Да ти дам да ядеш.“ „Нищо не искам.“ „От нас ли не искаш?“ Казвам: „Не искам.“ То е хубаво, то е човешко. Но има едно състояние Божествено. Човешкото е на друго място. Скръбен си – то е човешко.

Казвам, аз допуснах тази погрешка, трябва да се поправя. Най-износният метод е да го съживиш, ще му дадеш пари, ти си радостен. Някой път правя и друго. Сериозен съм. Той таман вдигне цепеницата да го удари, аз така наглася работите, избавя живота му. Казва: „Без малко щеше да ме убие, но благодарение онзи отпред.“ „Защо все сияеш?“ „Смея се, казва, понеже един вдигна цепеница да ме удари, но не можа да ме удари, затова се смея.“

Искам да ви покажа в живота – ако искате да се занимавате с много работи, с които умът може да се занимава. Ако един ден станете ясновидец, целия ден има да се занимавате с много хубави работи. Ако вие станете гадател, ще дойде един, ще ви пита. Дойде младата мома. Ако вие сте физиономист, тя казва: „Я ми кажи какво

ще бъде бъдещето ми.“ Какво е нейното бъдеще? Първо иска да я ожени. Нейният мъж да бъде здрав, богат, да я направи щастлива. После второто положение – тя иска да има хубава къща с четири-пет стаи и кухня. След туй да има най-малко едно момиче и едно момче. След туй дъщерята да се ожени за княжески син. Синът да свърши, да стане пръв министър на България. Туй е желанието ѝ. Казва: „А ми кажи как ще бъде.“ Действително дъщерята ще се ожени за княжески син, но след четири години ще се разведе. Синът ти действително ще бъде пръв министър в България, но след пет години ще го претрепят, ще бъде сакат с двата крака. Ако сега тя се ожени, туй ще стане. Ако не вярваш... Казва: „Не може. Аз ще се оженя.“ Оженва се и всичките работи, както каза, станат.

Питам, кой е виноват на туй, което става? Питам, кой направи тази съдба? Кой направи съдбата? Че дъщерята трябва да се ожени за княжеския син и да се разведе, че синът трябва да стане министър и после да го убият – кой направи тази съдба? Ето, въпросът не е разрешен. Кой направи тази съдба, никой не знае. Тя е съдба написана, която още философите не са разрешили, не само сегашните, но и в миналото.

Когато питали един от великите посветени на Египет върху същата тема, той стиснал устата си и казал: върху този въпрос съвсем не се говори. Но туй е написано там, че ще се разведе, но защо, не може да се обясни кои са причините. Писано е, че ще бъде министър, и точно така става. Но защо така става, не може никой да знае.

Казвам, вие тия работи ще ги оставите. Има нещо написано, но туй написаното ще стане. Има неща, от създание мира предопределени. Може ли вие тази съдба да измените, защо и за какво, никой не може да знае, определено е. И за Христа се постави известна съдба, да го погубят. Стараха се да направят промяна на съдбата, но не можаха. Казват, не е твоя работа. Пилат искаше да

освободи Христа, жена му каза: остави този праведник, не го осъждай. Обаче това не можа да стане. Христос трябваше да бъде разпънат. Нищо повече.

Та в живота има неща, вие сто чифта цървули да скъсате, не може да станат, хич не си правете илюзии. Но поне, като тръгнете, не разсъждавайте защо и за какво. То е хубавото в живота. Пък има някои работи, които зависят от вас. Вие можете да ги турите настрана.

Та казвам основното. Аз настъпих в една област, която е за силни ученици. Не мислете, че аз искам да станете светии. Това не го искам. Не мислете така. За някои от вас искам да бъдете гениални, не за всички. За някои искам да бъдете талантливи, а за обикновени аз не го правя на въпрос. Не искам нито един от вас да бъде обикновен човек. В училището най-малкото талантливи да бъдете, и при това абсолютно свободни и по мисъл, и по чувство, и по действие.

Свободен човек аз наричам този, който е свободен и за себе си, и за другите. Свободата, аз наричам, е обща за всички. Както аз искам да бъда свободен, така искам и вие да бъдете свободни. Ако някой ти каже, че храната, която си дал, не е хубава, ти му благодари. Нищо повече.

Казвам, тук се крие силата на човека. В тези практически правила седи мощта и вашата сила. За да бъдете герои за бъдеще, за да имате известни знания за бъдеще, за да имате някои окултни постижения, за да бъдете знатни в небето. В небето като идеш, най-първо ще видят дали правилно си се хранил. Ако не си се хранил, както трябва, вие ще имате едно благоутробие. Като идете при вратата на рая, ще ви питат: „Как си се хранил?“ Ако видят, че съвсем сте изтънели – до другата крайност, пак ще ви върнат назад. Ако гърдите са плоски, нямате дълбочина и широчина, не сте дошли най-първо да разгледате вашето сърце. Ти ще чувстваш правилно. Сърцето, то е красота. Ще разгледат служенето на Бога. Тогава, ако намерят, че сте

живели правилно, ще отворят райската врата, ще влезете вътре. Ако не – казват: „Извинете, втори път.“

Сега във вас ще остане една мисъл – то не е така, но така се говори. Сега, като идете при райските врата, ще видите. Който от вас иде при райските врата, най-първо ще му гледат корема – то е първото правило. Щом коремът има дефект, щом в дишането има дефект, щом в мисленето има дефект, щом в чувстването има дефект, то и в служенето има дефект. Дефектът е един и същ. Ако един човек не служи на Бога правилно, не яде правилно, не диша правилно, не мисли правилно, не чувства правилно. Ако яде правилно, и служенето ще бъде правилно.

Аз зная, има един закон. Отгоре ли захващаш, отдолу ли, отношенията са едни и същи. Дали отпред захващаш, или отзад, но отношенията са едни и същи. Няма никакво изключение, моралът е един и същ. Казвам, щом имам благоутробие, като ида при един банкерин, мога да зная ще даде ли пари, или не. Има една наука, може да знаеш, като идеш при един богат човек, ще даде ли пари, или няма да даде. Има една линия на корема, една специфична линия на щедрост. Ако я няма на корема, по никой начин няма да ти даде. Ако я има, той е щедър. Ако я няма, той не е щедър. В щедростта трябва да има какво да даде. Като ида в гостилницата, като ме види гостилничарят, той е ясновидец, той вижда какво има в кесията. Като ида, вижда, че има в кесията, казва: „Много се радвам.“ Като го погледна, и аз зная дали е хубаво сготвил. И двамата се разбираме. Щом двама души се разбират, няма по-хубаво нещо от разбирането. Отношенията са правилни. Щом човек яде правилно, ще диша правилно, ще служи правилно.

Сега започнете. Първото правило ви давам за десет деня – правилно ядене. Десет деня да ядете по това правило. Десет деня само за ядене. Ако е много, само за една седмица. Хубаво, сега да направим

опит целият клас, ще ви дам една задача. Задачата ще бъде тази. Всички ще вземете участие да направим един обяд, да си изберете храната. Всички да вземете участие – и млади, и стари, всеки ще донесе. По десет стотинки всеки да внесе. Не е важно количеството, но поне да донесе нещо, всеки да даде мнението си, какво да се приготви. Каква храна ще изберете? (*Плодова.*) Хайде туй да го направим. В неделя искате ли да го направим? Съгласни ли сте? Аз за себе си ще го направя. Може да го направим в неделя, всички сте свободни. В неделя на обяд ще започнем с морала на яденето. Ще си изберете от всичките плодове – череши, вишни, круши, ябълки, краставици, домати. Без никакво точено. Един плодов обяд. (*Парите.*) Парите вече са събрани. Кажете как искате да го направим обяда. И точено може да има, и кокошки може да има. По какъвто начин искате да го направим – и по вегетариански, и по месен. Понеже е важен въпрос, съберете се в петък вечер, една конференция да имате само за яденето.

Ще се отбележи една епоха, едно правило за яденето. После няма да сядате безразборно. Всеки ще си тегли билет. Където му се падне, не тъй, както искате. Ще видите колко души участват, всеки ще седне, където му се падне. Няма да казвате: този там, онзи при Учителя. Въпросът не е при Учителя. Въпросът е яденето да бъде хубаво, по всичките правила. Петък вечер ще решим този въпрос. В колко часа ще се съберем? В седем и половина.

Тайна молитва.

45 лекция, 2 юли 1930 г., София, Изгрев

ФОРМА И СЪДЪРЖАНИЕ[131]

Тайна молитва.

Ще прочета част от 11-та глава от Посланието към евреите – 20-ти стих.

Пишете върху темата „Влиянието на водата и въздуха върху живите организми“.

Когато задавам въпроса, какво пишете, без да рисувате, без да говорите, в какво седи правото писане. „Правописанието“ е двояка дума. Право да пишеш, буквално какво значи? И криво да пишеш, какво значи? Едното е нагоре, другото е надолу.

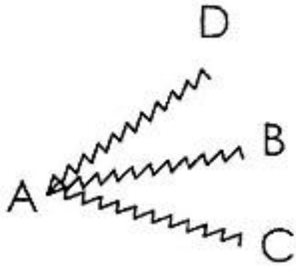

Фиг. 1

Добре, имате един триъгълник, имате три линии. Как ще обясните линията CD? Как ще обясните кои са причините за отклонението от правата линия? Не да дадете едно материално обяснение. Този, който отива надолу, е богат човек. Богатият все надолу отива. Той е натоварен и се намира на плъзгава площ. Той е недоволен от живота, ходи, тропа, недоволен е. Един кон, като го натовариш, тропа. Като снемеш товара, той е доволен. Онзи слабия го наричат сиромах.

[131] Лекцията е в пълния си необработен вид.

Човек сега трябва да се научи да мисли правилно. Всичките хора в света имат едно чувство, да мислят, че като него друг няма в света. Не само като него няма, но и всяко дърво може да каже, че като него няма. Като всяка буболечица друга няма. Всяка буболечица се различава. То е едно качество, което се отнася до първия принцип. Казвате: „Като мене друг човек няма." Няма, значи принципът, от който ти си излязъл, като втори няма. Човек възприема този принцип и казва: „Като мене друг човек няма." Човек е формата.

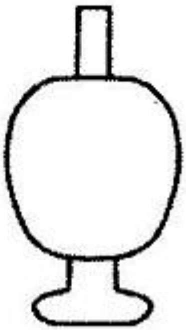

Фиг. 2

Тази форма правилна ли е? Представете си, че този съд е пълен с някакво скъпоценно вещество. Тази форма казва: „Като мене друга няма." Питам, туй съдържание, което е в тази форма, само в нея може ли да стои? В тази форма именно съдържанието е ценно. Но когато самата форма започне да мисли, че тя е ценна, че съдържанието и формата е тя – там е всичката погрешка. Щом се изсипе съдържанието, формата остава. Хората обръщат внимание, докато съдържанието е вътре.

Фиг. 3

Тази форма е човешката глава. Вие по някой път загазвате. Вие мислите, че вашето Бог знае какво е. Има един идеал в природата и съобразно с този идеал. Туй разбирам. Кое е съдържанието на главата? В моралната част е динамическата сила, където е съдържанието. Лицето от окото надолу е проекция. Някой път лицето е по-дълго. Зависи от деятелността, от човешкия мозък, зависи от онази интензивна мисъл. Колкото деятелността е по-голяма, толкова може да бъде по продълговата. Онези хора, които имат валчести лица, те са като децата. Те мислят само да премахнат препятствията. Много малки, дребни работи ги занимават – тъй определят физиономистите. Има едно малко изключение. Понеже кръгът на физическото поле се счита за една идеална форма, понеже всичките части на периферията са еднакво отдалечени от центъра, имат еднакво отношение спрямо него. Щом стане отдалечаването, щом стане едно изменение в кръга, кръгът започне да се удължава.

Най-напред човешкото лице е валчесто, после започва да се удължава. Има си причини, защо започва да се удължава. Туй удължаване може да бъде разумно, може да бъде неразумно. Може да се проточи лицето на един човек, да се пази разумността. Разумността всякога се показва с известна удължителност. Там, дето

имате удълженост, вие имате един буден ум. Една остра игла. Или там, дето има острота, е работила разумността. У човек, когато неговата брада се заостря, се показва неговата разумност във физическото поле. Ония хора, на които лицето е валчесто, нямат тази острота, не са умни на физическото поле. Те мислят философски да са идеални, но на физическото поле те са недосетливи. В живота трябва да имаш известна досетливост. Вземете един музикант. Той трябва да има една досетливост, хубаво да схваща различието на тоновете. Не всеки схваща тоновете различни. Туй, което е вярно в музиката, е вярно и в човешката мисъл. Трябва да се схваща хубавото, красивото.

Един човек направил една погрешка, не подозира, казва, не може. Защо не може да го убедиш? Една котка, която е тръгнала по рибарина, че нейната постъпка не е добра. Ако питате защо мечи. Тази котка ни най-малко няма да тръгне подир един, който носи камъни, но върви подир онзи, който носи рибата. Върви по него и мечи. Котката защо мечи за рибата? Защото се обичат. Откога излиза тази обич? Рибата – във водата, котката – вкъщи. Отде накъде такава обич, да се обичат? Защо именно котката обича рибата? Кои са причините? Казват, че хората трябва да бъдат подобни, за да се обичат. Какво подобие има между рибата и котката?

Има един нов начин за разсъждение. Нещата не така лесно се разрешават. Лесните неща лесно се разрешават, но мъчните неща изискват философи. Често употребяват сравнението и аналогията, но то е метод само за философи и мъдреци. Ако вие не сте мъдреци, може да направите такива смешни аналогии, ако нямате живото знание. Може да кажете, човек трябва да греши, за да стане добър. Какво подразбирате под думите „човек трябва да греши, за да стане добър“? Той греши, но какво разбирате под думата „грях“? Имате грях и грешка. Да греши човек и да направи грях, това са две неща съвършено различни. Трябва да греши човек, но той трябва да се учи.

Рисува нещо. Няма ли да греши? Дълго време трябва да работи. Този образ на дъската не е прав, има известен дисонанс. Брадата не е направена както трябва. Аз съм го създал това. Устата не са направени на свят. Тъй както са направени, има едно презрение, ни пет пари не дава, каквото и да направят другите. Казва: „За тебе не искам да мисля.“ Но щом туря някой капан, веднага се изменя. И на слепия ако туря една жена, и той ще прогледа. Всяка жена може да накара мъжа да прогледа. Вие ще вземете подигравка. Но така е.

Онази истина, която кара хората да прогледат, е любовта. Мекият принцип, то е жената. Вие вземате формата. Божественият принцип работи. Казвате, тя е жена, ще представите с рокля, с фуста. То не е жена. Защото може да облечете и мъжа с фуста, да му турите шапка, но вие ще имате изопачена форма на жена. Вие дойдете до този първичния Божествен принцип, който отваря очите. Ако една жена не може да отвори очите на един слепец, тя не е жена. Имате женска форма, имате религиозна форма, имате поетическа форма, научна форма. Това са празни форми, но ако дойдеше до ония форми, които имат съдържание, до ония Божествени принципи – те са живи, те имат съдържание.

Та някой казва: „Аз не искам да бъда жена.“ Жена не искаш да бъдеш и мъж не искаш да бъдеш. Най-първо трябва да станеш мъж, после да станеш жена. Много по-мъчно е да станеш жена. Мъж да станеш, е по-лесно. Жена да станеш, е мъчна работа, голяма философия се изисква. Вие ще разберете и ще схванете криво. Какво разбирате под мъж? Мъжът разбира човек, който мисли да създаде форма, за да се яви човешкото сърце, което ще даде съдържание. Трябва да съществува един отличен ум, който да създаде съответстваща форма, за да може тази форма да бъде израз на онова вътрешно съдържание, на ония възвишени велики чувства. Тогава

двата принципа – човешките мисли и човешките чувства, ще се проявят. Тогава външният човек и съдържанието имат смисъл.

Може да рисуваш, но в какво седи живото изкуство? Да рисуваш нещо. Онзи, който не е учен, трябва да му дадеш цялото лице. На учения човек ако дадеш част от лицето, ще създаде цялото лице. На учения човек ако дадеш само устата, от устата той ще възстанови цялото лице. Има известна пропорция между устата и носа и челото. Когато нормално са развити, имат съотношение. Ако не може да се образува от устата носът, челото, значи има известна дисхармония. Ако носът и устата имат отклонение, това показва в миналото отклонението, което съществува. Но има идеални образи.

Какъв трябва да бъде образът на всеки един от вас? Всеки от вас се стреми към реализиране на тази велика Божествена форма. Дотогава ще се развива, докато реализирате тази идеална форма в ума си. Всеки иска да бъде нещо велико. Представи си, че имаш формата, но не може да го направиш. Казва, нарисувай формата. Аз искам да бъда красив. Нарисувай. Като какво красив искаш да бъдеш? Имаш идея за красотата и за хубостта, но не може да я нарисуваш. Някой от вас, който казва, че много знае, я нарисувайте красотата.

Казвате, че имате откровение, че с ангелите сте говорили, гениални философи ви четат лекции. Като знаете толкоз други работи, толкоз малко гениалната форма ще я нарисувате. Вие казвате, че Господ ви говори. Съгласен съм, но Господ говори и на мравята, и на буболечицата, на рибите, на хората. Ако Господ ти говори като на една буболечица, ти имаш знанието на буболечицата. Зависи как ти говори. Ако ти говори като на мравята, ти имаш знанието на мравята. Ако Господ ти говори като на рибата, ти имаш знанието на една риба. Ако Господ ти говори като на едно дърво, ти имаш знанието на едно дърво. Ако ти говори като на един разумен човек, ти имаш знанието на един разумен човек. Има степени как ти говори Бог.

Срещам едного, казва: „Имам откровение.“ Казвам, в какво седи твоето откровение? Нали някои от вас имате откровение? В какво седи откровението? Имате откровение, но какъв е принципът, който работи? Среща един Господ Гал и казва: „Имам откровение.“ Какво откровение? Като търсил причините, кое е онова чувство, което заставя петлите да се бият, търсил кой е по-смел и на какво се дължи неговата смелост, де седи неговото юначество. Този, който имал това откровение, казва на Гал, че на еди-кое си място на главата на петела е развито. В смелите петли една част на главата е развита повече. Гал взима неговото откровение и го туря във френологията. Той имал едно откровение, защо петлите са смели.

Казвам, ония хора, които имат откровение, де е онова място на главата, отдето иде откровението? Защото, ако не намериш туй място в главата, никакво откровение не може да имаш. За да имаш едно откровение, трябва да имаш един орган развит в главата. Нямаш ли такъв орган, всичко туй, което представяш, не е съществено. Но за да има един човек откровение в живота, той трябва да има друго разбиране за широтата на живота. Сега всички вие вярвате в Бога. Онзи, който има откровение, непременно трябва да има дълготърпение. Къде е вашето дълготърпение?

Забележете вие, които имате навик да разнасяте непроверени работи. Хубаво е човек да е вестникар, отлична работа. Приятно е. Дойде някой, каже нещо – един навик е да изнасяш непроверени работи. Дойде някой човек, каже: „Слушай, имаш един лотариен билет, печелиш 200 хиляди лева.“ Човек направи баница, едно угощение. След два деня се оказва, че този човек нищо не е спечелил. Казва, отиде баницата напразно. Провери веднъж, дваж, че като срещнеш човека, кажи, че е спечелил.

Онези, които изучават човешкия характер, те по някой път имат същата слабост. Казват, че туй имат, онова имат, изкарат, че човек е

гениален. Някои казват за някого, че е гениален, но нищо не излиза. Криво разбрал гениалния човек той.

Преди повече от двадесет години дойде един учител при мене, казва: „Мислиш ли, че аз съм гениален по музика. Аз съм учител, отивам по музика да свърша.“ Казвам му: „Искаш ли да ти кажа истината?“ По музиката нямаш никаква гениалност. Ти може да търкаш цигулката в някоя кръчма, да свириш. Ти си много гениален да носиш вода, да бъдеш търговец, отколкото да бъдеш музикант.“ „Откъде го заключаваш?“ Казвам: „Отде влезе туй вдъхновение в тебе?“ Казва: „Преди четири години чух един музикант.“ „Преди четири години е нищо, но ти трябва да си роден. Не става само ако преди четири години имаш този подтик.“ След години го виждам във Варна. Хванал една кола, турил едно буре, ходи и носи вода, вода раздаваше и имаше доста мющерии.

Казвам, мнозина от вас не трябва да си губите времето по глупави работи. На музиканта челото не може да бъде триъгълно.

Ако на един човек челото е триъгълно, никакво ясновидство не може да има. Триъгълникът е геометрическа форма. То е основа на живота. Триъгълникът, той е символ. Триъгълника трябва да знаеш как да го превърнеш. Ако в представя ума, С представя сърцето и ако другата страна представя човешкото тяло, има съответствие.

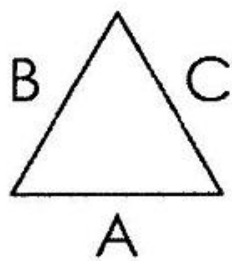

Фиг. 4

Следователно, ако умът работи, ще произведе известни форми. Ако сърцето работи, ще произведе известни форми. Тялото ще произведе други линии. Но вие трябва да преведете правата линия в триъгълника в линии на ума. Какви са линиите на ума? Всички трябва да имате едно наблюдение, да проучвате ония хора, които са високоинтелигентни. Не строгата мисъл, логически, аз не говоря за логиката. Логиката е един метод, но ония хора, които имат буден естествен ум, прозорлив ум, схващат веднага как е построено човешкото лице.

След това наблюдавайте ония хора, на които чувствата са развити, не обикновени настроения, но чувства, които в тях се проявяват, какви стават. После дойдете до човешката воля. Цялото тяло как е построено показва волята. Разумният човек се показва в цяло тяло. Отношенията на неговите ръце, отношенията на неговата глава, на гърдите, отношенията на стомаха, после отношенията на пръстите. Като вземете целокупния човек в неговото стоене, строеж, показва степента на неговото последно развитие, доде е достигнал. Там, додето сте достигнали в развитието, такава е формата. Вземете кой да е художник. Той е направил една скица, но тази скица не е картина. Художникът, след като нахвърли основните черти, като направи скицата, туря сенките, поставя очите, носа, работи върху устата, след туй работи върху всяка линия. И човек, за да изпъкне умът, дълго време трябва да работи върху силите на ума, за да може да се прояви. Човек ще работи дълго време, докато почувства, че има един ум, на който всякога може да разчита.

Казвам, не трябва да имаме една религия, която да ни спъне. Ако вървенето в Бога може да спъне нашия ум и нашето сърце или нашето тяло, туй вярване не е право. Ако вървенето в Бога възбуди един страх у тебе, туй вярване не ти трябва. Вярване е туй, което няма да те спъне, което ще даде подтик на твоя ум да се развива. Вярване,

което ще даде подтик на твоето сърце. Не да се спънеш, но да знаеш какво да правиш. Най-после ще дадеш широчина на сърцето и развиване на тялото. Не да имаш едно хилаво тяло, но да имаш един здрав организъм. Това е вяра. Да вярваш в Бога на свободата на твоята мисъл. Да вярваш в Бога на свободата на твоите чувства. И да вярваш в Бога на свободата на твоите действия. Но свободен е онзи човек, който знае, който има вяра. Ако при сегашното разбиране ние при всяка постъпка се коригираме, ние казваме, еди-кой си не постъпва право.

Сега аз бих ви запитал. Кажете ми вие какво виждате. Някой път изваждам и давам един лев на един беден човек. Казвате, много скържав човек. Кажете ми сега каква е идеята за доброто. Колко пари трябва да дам на един беден човек? Каква е вашата норма? Представете си, че аз дойда един ден при вас да попрося. Колко ще ми дадете? (*Всичко.*) Не говорите истината. Туй ваше положение мяза на онзи циганин, който минавал една дълбока вода и молил се и казва: „Като изляза из водата, свети Никола, ще ти запаля свещ, колкото боя си.“ Като излязъл из водата, казва: „Свети Никола, ти нямаш нужда от свещ. Ти нали знаеш, че аз съм сиромах човек.“

Преведете сега. Къде е погрешката? Защо трябва да иска да запали една свещ, колкото боя си, на свети Никола. Преведете. Трябва да се преведе. Ако вие не може да направите един превод. Той може да се посмее, че излъгал свети Никола. Той искал да каже: свети Никола, ако ми помогнеш, аз ще ти служа на тебе и с ума си, и със сърцето си. Ти ме избави. По-добре е да служа на тебе, отколкото да умра.

Човек се намира в една дилема. За предпочитане е да служиш на свети Никола, отколкото да идеш и да се удавиш. По-добре е да бъдеш слуга на свети Никола, отколкото да бъдеш роб на смъртта. Но след като минал реката, казва: „Свети Никола, нямаш работа с мене.

Остави ме да бъда свободен. Ти си добър и умен човек. Нека бъда аз свободен като тебе, да не бъда слуга.“ Тогава аз правя превод. Той казва: „Излъгах.“ Той освен че не е излъгал свети Никола, но той ще го тури в по-голямо затруднение.

Всеки един от вас прави обръщане. Вие в своето положение всеки ден имате една непоследователност. Ти се намираш в трудно положение, обещаваш, ще направиш това-онова. След като мине трудното, ще забравиш. Питам, защо си обещал и защо забравяш? Вашето обещание извършете го. Толкоз малко обещание може да го направите. Обещаваш да се посветиш на Господа, да идеш в някой манастир, да станеш калугер. Какво показва да станеш калугер? Идеята за калугерство показва един човек, на който външният свят не трябва да му влияе. Калугеринът не трябва да се занимава с ядене и пиене, не трябва да се занимава със слава, не трябва да се занимава с пари. Той трябва да бъде свободен, свободен като щуреца, целия ден да пее и да се моли. Калугеринът и щурецът, това е равносилно. Калугеринът целия ден трябва да свири и да пее като щуреца. Щом не свири и не пее както щуреца, никакъв калугерин не е. Казва, той много сериозен е станал. Той е напуснал калугерството. Сега вие разбирате, като стане калугерин, да се отрече. Този, който се отрича, не е калугерин. Клугеринът всичко има.

Казвам, всичките идеи, които съвременните хора имат, трябва да се преведат. Всеки един от вас трябва да си създаде един общ знаменател. Вие тук се наричате братя и сестри. Една сестра казва: „Този е мой брат.“ Доколко във вашето сърце е вложено, доколко вярвате, че е брат. Той казва, че е сестра. Но доколко той вярва, че е сестра? Ние казваме брат и сестра, но да го почувстваш, че е брат или сестра. Ние казваме брат, но не се побратимяваме. Казваме сестра, но сестра не става. В мене има едно изкушение да ви кажа един пример. Един пример, ако той принесе полза, има смисъл да се приведе. Какви

ще бъдат последствията, ако го приведа? Някои може да се ползват. Пък на някои може да се урони престижът. Ха, да ви го приведа.

Седя си аз горе в стаята, работя. Чувам отвън пеене. Двама души пеят. Един пее сопран, друг пее бас. Аз така чух, музика се правеше. Иде една сестра, казва: „Учителю, двама души се биха.“ Разправя, разправя. Казвам, щом се бият, каква е причината за този бой? Казват, той онзи брат нямаше право, той така. Казвам, оставете тия работи, причините, защо се бият двамата, трябва да има някакъв повод. Задигнал този младият брат две дървета от градската гора, донесъл ги тук. Другият му дава такт. Бие го за две дървета. Казвам, той по стария педагогически начин му дал един урок, че не трябва да се краде. Защото може да дойде горският стражар и да каже: вие как така вземате тия дървета. Този брат го налага. Той може да употреби друг метод. Да каже: слушай, я вземи тия дървета, занеси ги, отдето си ги взел. Тъй като може да направи една постъпка музикална по всичките правила. Той го учи по стария педагогически начин. Онзи казва: „Нямаш право да ме биеш.“ Другият казва: „Няма да крадеш.“ Онзи пита защо го бие.

Защо вие не питате причините? В дадения случай различно може да се постъпи. Този брат, когото са налагали, той иде, донесъл един голям кръст, заминал някъде и децата играят си с кръста и го счупват. Той им казва: „Аз вас ще ви претрепам.“ Казвам, и тебе те налагаха. Като те налагаха, протестираше, че братът постъпил несправедливо, а той иска тия деца да ги бие. Счупването на кръста показва, че се отървал от една голяма беля. Той върви и чувам – пак има пеене. Друга една сестра води натупания брат: „Учителю, натупаха го.“ Каква е причината? Счупването на кръста. След туй иде най-после доброто. Този младият брат казва: „Учителю, едно време мислех, че е много голямо мъчение, че са ме били и че са ми счупили кръста. – Казва: – Хубаво става, че ми дадоха един добър урок.“ Този

брат, два пъти като е бит, той разбира хубаво. Уравновесява се работата.

Казвам, вие не се заблуждавайте. Един брат идеализира някого. Трябва всяка една постъпка да се преведе, да се направи един вътрешен превод. Защото причината може да бъде или в схващането на твоя ум, или в схващането на твоето сърце, или в твоето тяло. Ако туй, което ще го направя, може да ми донесе нещо хубаво, намясто е постъпката. Ако туй може да донесе нещо добро на сърцето, намясто е постъпката. И ако донесе нещо на тялото, намясто е постъпката. Ако то не допринася нищо хубаво на ума или на сърцето, или на тялото, постъпката не е права.

Трябва да имаме една мярка. Всякога, когато направите нещо, има един принцип, който застъпва да бъдете справедливи, понеже няма да се мине дълго време и онова, което правите на другите, ще се върне на вас. Една постъпка, която е добра за вас, ако вие учите тази постъпка, трябва да бъде добра и за другите. Ако едно нещо е добро за едного, трябва да бъде добро и за другите. Ако е лоша за едного, трябва да е лоша и за другите. Всяка една постъпка, всяка една мисъл трябва да бъде последователна. Туй е новият живот, с който трябва да си послужи сегашното общество.

Сега казвате, светът е такъв. То са хиляди години, които са минали преди нас и светът се е създал. Този свят с едно духване не може да се поправи. Ако можеше, то невидимият свят би го поправил, но много време трябва да мине, докато се поправи светът. Ония наслоявания на разни ваши мисли, разни ваши желания, които бушуват във вас и се проявяват, те не са ваши лични прояви. То са прояви на вашето минало, на миналото общество и на цялото човечество. Така лесно няма да се справите със себе си. Човек трябва да бъде силен, за да може да се справи. Трябва една сила в тебе, която да се прояви. Ти само трябва да знаеш каква форма да ѝ дадеш.

Дотолкоз проявлението на човека е правилно, дотолкоз ще бъде за неговото повдигане.

Казвам, в развиването на волята трябва да дойдете до реализирането. Вие трябва да се стремите към самоусъвършенстване. То е онази красота. Бог, за да ни обича, трябва да има някаква форма, която да привлече вниманието. За какво ще те обича Господ, ако послушание нямаш? За какво ще те обича Господ, ако ум, който да схваща неговите мисли, нямаш? За какво ще те обича Господ, ако нямаш сърце, което да схваща възвишеното и благородното. Ако нямаш тяло, с което да му служиш, за какво ще те обича Господ? Ако ти не си готов заради него да направиш най-голямата жертва, за какво ще те обича?

Бог е едно същество, за което човек трябва да иска да направи всичко заради него. Бог като дойде, той изведнъж иска най-голямото от тебе. Той казва: „Или всичко, или нищо." Не само да кажеш: „Мога." Защото според закона и големите, и малките работи еднаква сила имат, когато може да ги направиш. Сега ще кажете, как така? Представете си един триъгълник, който тежи десет тона. Едно дете не може да го вдигне, но ако е свързан с един лост с пружината на една машина и ако туй дете бутне машината, веднага може да го вдигне. В природата нещата стават лесно, когато знаеш къде да буташ. Светът е разумно направен, хората са свързани като скачени съдове. Ако на един човек кажеш една своя мисъл, той на втори, на трети, на четвърти – и така работата се урежда. Нашите работи не се уреждат, понеже не знаеш как да натиснеш. Вследствие на това преживяваме известни мъчнотии.

Казвам, във всяка една школа вложено е вече наука за самоусъвършенстване. Човек да усъвършенства една своя дарба. Човек например е прозорлив. В какво седи прозорливостта? Да можеш да предвиждаш. Ако си музикант, да си музикант на свят. Ако

си художник, да си художник на свят. Ти сам да си доволен. Не да питаш хората: тази картина, която нарисувах, права ли е. После, ако познавате хората, да ги познавате, тъй както трябва. Аз малко хора съм срещал, които познават човека. Малко учени хора съм срещал, които могат да познават човека. Отвън да познаеш човека какво може да стане. Има хора, които познават.

Казват за един човек: този човек десет години ще живее много разпуснат живот, но след десет години веднага ще стане една рязка промяна, ще стане в живота му една такава и такава промяна. Ще стане едно превръщане на неговата енергия. Това важи за закона на наследствеността. Аз виждам, че той има една черта на някой дядо преди четири поколения. Дядо му бил много благочестив, другите не са живели добре, оставили лоши последствия в него. Казвам, след десет години ще изживее всичките лоши последствия на трите поколения, след туй ще стане една промяна. Този дядо от четвъртото поколение, той взима надмощие.

Някъде законът е обратен. Някъде виждаш един човек, десет години живял много добре и другите три поколения оставили лоши склонности – непременно в него ще стане един обрат. Апостол Павел, като знае закона, казва: „Боя се аз, който стоя, да не би да дойде някой мой минал дядо, прадядо да ме катурне и да не би да изгубя аз своята вяра."

Всички трябва да се пазите да не би да обърнете този закон. По някой път вие сами може да обърнете и да изопачите закона. Вие може на един ваш приятел с една ваша необмислена дума може да измените целия ход на неговите мисли и чувства. Някой път може с една дума да измените в обратна посока неговото разположение.

В турско време един турчин ходил при един българин, искал да го убие. Хваща го за краката и българинът казва: „Ти баща, ти майка." Не го пуща да върви. Онзи спуснал ножа. Казва: „Ела, синко, какво

казваш?“ „Моля ти се, не ме убивай.“ Разумно човек трябва да говори. Този турчин, колкото и жесток да е, като чува да му казва „ти баща, ти майка“, като го хваща за краката, оставя го жив. Защо спрямо него е бил снизходителен? Защото знае да говори разумно. Казвам, по някой път и вие ще дойдете до този турчин и трябва да знаете да му говорите. В този лошия човек да можете да събудите нещо хубаво. Ако не знаете да кажете, ще иде главата ви.

Вие сега трябва да работите върху себе си. Има какво да се работи. Сега дойде някой при мене и казва: „Много зле вървят хората.“ „Отде знаеш, че лошо вървят? Много добре вървят.“ „Не живеят тъй добре.“ То не е вярно положение. Ако една кола скърца, не показва, че всичките коли скърцат. Казва, този свят не върви. Като каже някой, че хората не живеят добре, подразбира, че двама, трима или четирима в дадения случай не живеят добре. Но всичките ли хора не живеят добре. Не се самозаблуждавайте. Ако барометърът показва, че времето ще се развали, то ще се развали на десет, петнадесет километра, но по-далече грее слънце. Пред едно малко пространство минава един циклон, но цялото пространство не взима. Противоречието е само от частичен характер.

Когато се случи един малък инцидент, извадете поука. Винаги наблюдавайте и изучавайте. Гледам, сестри, братя носят огледала. Аз се радвам. Виж носът какъв е, веждите, очите ясни ли са. После аз съм съгласен да имате по две огледала, да си оглеждате лицето и гърба. Вие, докато сте млади, носите огледало. Като остареете, не се оглеждате. Пак се оглеждайте. Аз бих желал старите сестри да носят по две огледала. На младите едно е достатъчно, на старите – по две. Сега да ви преведа двете огледала.

Едното огледало е човешкият ум, второто огледало е човешкото сърце. На някои ще препоръчам и трето огледало за тялото. Аз превеждам. Умът да бъде едно огледало, сърцето да бъде едно

огледало и цялото тяло, като вървиш, да бъде огледало, другите да се оглеждат. Като се оглежда една сестра, аз гледам с кое огледало се оглежда. Казвам, само едно огледало има горката. Онези, които имат едно огледало само за ума, те са още грънчари, правят форми. Второто огледало турят съдържание и третото огледало е цялото тяло. На младите сестри – по едно огледало, на старите – по две, а пък за онези, които са още по-напреднали, – по три огледала.

Тайна молитва.

46 лекция, 9 юли 1930 г., София, Изгрев

ПРОЯВА, ВРЪЗКА И ПРИЧИНА[132]

Добрата молитва

В начало бе Словото

(Чете се темата „*Влиянието на водата и въздуха върху живите организми*“.)

В първата глава от Евангелието от Йоан е казано: „В начало бе Словото и Словото бе у Бога и Словото бе Бог.“ В съвременната логическа смисъл „В начало бе Словото“ – това е проявата. „Словото бе у Бога“ – това е връзката. „Словото бе Бог“ – това е причината. Следователно, когато човек се проявява добре в живота си, Словото действа в него. Когато той пребъдва в Бога, той вече има една връзка, а щом Словото е в него, то е вече причината. Едновременно човек трябва да знае, когато Бог се проявява, има едно положение. Когато Бог образува връзката в него, има друго положение. И когато Бог изявява своята същина, ние имаме третото положение в живота.

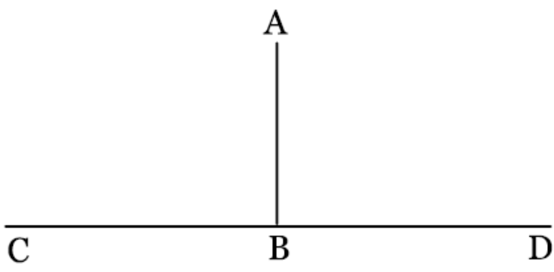

Фиг. 1

Отношението на Бога към човека и на човека към Бога геометрически представя две прави линии, перпендикулярни една към друга – **Фиг. 1**. В отношението на правите AB:CD има простор –

[132] Лекцията е в пълния си необработен вид.

ширина и височина. Правата *AB* може да расте нагоре до безконечност, а правата *CD* – на дължина и ширина до безконечност. Това значи да има човек правилни отношения към Бога. Ако отношенията на човека към Бога не са правилни, непременно някъде ще се създаде известно ограничение или препятствие. Този човек ще бъде стеснен в материалния си живот и като няма възможност да се разширява и удължава на физическия свят, той се принуждава да върви нагоре; по този начин от двете линии *AB* и *CD* (**Фиг. 2)** се образува прав ъгъл – *ABC*[133].

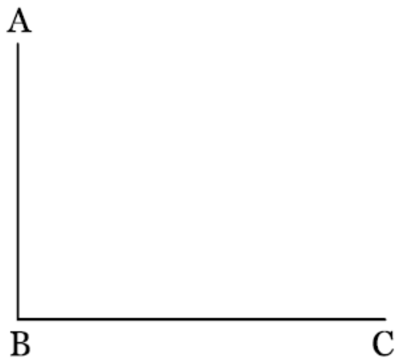

Фиг. 2

Като се движи нагоре към Слънцето, т.е. към Бога, човек се стреми да придобие ония енергии, които му липсват. Значи когато хоризонталната линия в живота се увеличава безгранично, този живот има добри материални условия; когато вертикалната линия се увеличава, духовните условия се подобряват. Като се движи във възможностите на правия ъгъл – от *A* до *B* и от *B* до *C*, човек се намира при благоприятни условия. Не използва ли тия възможности, той ги губи и ъгълът постепенно се стеснява, става все по-малък, докато се превърне в права линия. Правата линия дава възможности

---

[133] Този и следващия абзац, както и двата чертежа (**Фиг. 1 и Фиг. 2**) са взети от стилизираното издание от 1939 г., тъй като съдържат по-пълно обяснение.

само в едно измерение, т.е. движение само на физическия свят. Изпусне ли благоприятните условия на живота си, човек се натъква на неблагоприятни. От него зависи да използва добрите условия и да подобри своя живот. Следователно, когато се казва, че човек трябва да използва живота, разбираме да използва добрите условия, които Бог му е дал. Не ги ли използва като права реакция, ще дойдат лошите като обратна реакция. Защо е така никой не знае; закон е обаче: на всяка права реакция отговаря обратна. В този смисъл, ако не живее разумно, човек се намира пред опасността да изгуби добрите условия. Най-голямото благо, дадено на човека, това е животът; няма по-велико нещо за човека от възможността да живее.

Имате този перпендикуляр А, имате тази хоризонтална. От чисто геометрическо гледище перпендикулярът има едно отношение към някоя права линия, към хоризонталната линия. Хоризонталната линия е хоризонтална, когато има отношение към един перпендикуляр. В геометрията това са силови линии, които действат. Но тази права линия има и друго приложение. Там, дето условията на един органически живот са стеснителни, когато едно растение няма условия, то става високо. Този живот се стреми към нещо и не може да го придобие. Показва, че няма условия долу в материалния свят, затова животът му се стремял към слънцето, към Бога, за да придобие ония енергии, които липсват. Онзи живот, който има богати, изобилни условия, той ще прояви по-голяма широчина. Тази хоризонтална линия се увеличава. Значи, когато хоризонталната линия в един живот се увеличава, показва, че материалните условия са добри. Когато вертикалната линия се увеличава, духовните условия се увеличават. Тогава, ако съпоставим перпендикуляра към хоризонталната линия, имаме един прав ъгъл, който има 90 градуса. Какво заключение ще извадите? Вие, ако разбирате този ъгъл в живата природа, може да го разберете, когато изучавате животните.

Например, когато хвъркат птиците, ако поставите ръцете настрани, имаш две прави. Ако си простреш ръцете така, имаш една отворена врата, през която може свободно да минаваш, условията са благоприятни. Но да допуснем, че тази линия започва да се стеснява[134].

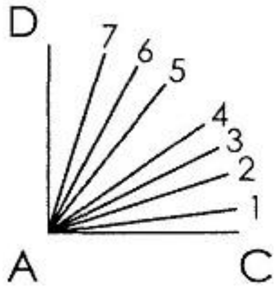

Фиг. 3

Представете си, че този ъгъл представя изгряващо слънце. Значи, ако 1 е първият лъч, 2 – вторият, 3 – третият, и т.н., тогава какво заключение може да извадите? Имате една зона, в която може да дойдеш. Туй, което не може да схванеш с първия лъч, ще схванеш с втория, с третия, с четвъртия. Това са възможности вътре в природата, постижения. Който разбира закона. Щом се проектира прав ъгъл, давам ти една задача, пиша ти едно писмо, давам ти първия ъгъл да разрешиш. Ще разрешиш, ще преведеш, ще направиш един превод на този символ. Значи използвам на правия ъгъл всичките възможности. Ако не ги използваш, ще имаш обратни резултати, ще дойдат всичките неприятности в живота. От низходяща степен ще започнеш. Колкото да били благоприятни, в обратна посока ще дойдат твоите нещастия.

Следователно трябва да знаете, закон има. Всякога, когато човек изпусне благоприятните условия в живота си, има неблагоприятни. И

[134] Целият този абзац, отнасящ се за двата чертежа (**Фиг. 1 и Фиг. 2**) и словото нататък е от пълното, нередактирано издание.

тъй, когато казвам използвайте живота, подразбирам – използвайте онова, което Бог ви е дал. Защото, ако не го използвате, ще дойде обратна реакция. Защо е така, никой не е дал отговор. Всеки, който в живата природа не използва благоприятните условия, иде обратна реакция, която създава сегашното нещастие. Та всеки един човек има опасност да изгуби благоприятните условия. Или аз съм ви давал онзи пример.

Осъдили едного на смъртно наказание, но само с едно условие щели да му спасят живота – ако той може да пренесе едно гърне, пълно с мляко, през целия град, без да изскочи нито една капка. Представете си, че турите едно гърне на главата и го носите, без да падне една капка. След като обиколил града с гърнето на главата – той бил учен човек, попитали го: „Какво видя?" „Нищо не видях."

Някои искате да знаете какво е концентриране на съзнанието. Когато имате една свещена идея, вие може да я турите така на главата и така да привлече вниманието ви, че може да посетите града и да не видите никого. Когато човек се занимава с Божествения живот, трябва да изключи всички посторонни влияния. То е Божественото положение.

Казвам, благоприятните условия всякога трябва да се използват. Когато човек не ги използва, изгубва благоприятните условия, чувства нещо под лъжичката, в сърцето недоволство, скръб вътрешна, тъга, едно неразположение. Всичките неразположения – съзнателни и несъзнателни, които се явяват в нас, са все на онзи възвишен свят, който казва: изгубих първия лъч, втория, третия, четвъртия, петия. Най-после ония възвишени същества казват: „Какво ще те учим."

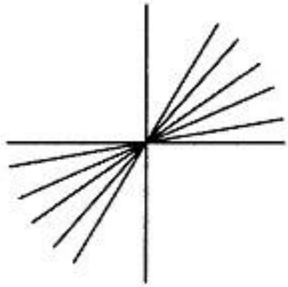

Фиг. 4

Страданията вървят по същия закон. Тия страдания са толкоз, колкото възможности си изгубил. Минава едно страдание, второ, трето. Страданията ще бъдат точно толкоз, колкото благоприятни условия си изгубил. Като дойде последното страдание, пак ще дойде онази възходяща линия.

Казвам, законът на самовъзпитанието не може да го имате, ако нямате онази интензивната любов. Трябва да обичате. Човек трябва да започне не да го обичат. Обичта тя е един резултат. Когато ти вече си свършил нещо, ще те обичат. Но преди ти да си свършил нещо, ти трябва да обичаш. Започни с обичта. Що е любовта? Че може да кажеш някому една сладка дума. Ти трябва да имаш любов към някоя идея. Ти, след като си приложил тази идея, тогава ще чакаш. Ние имаме право другите да ни обичат само когато сме приложили първия закон. Представете си един човек, неприложил тази идея, пак ще дойде обратна реакция. Ако се възползва, той ще бъде богат. Ако не се възползва, той ще бъде беден. Тогава всичките кредитори ще дойдат, ще го наругаят. Но ако е богат, всичките кредитори, които може да дойдат, ще кажат, ти си благороден човек. Всеки ще говори добре за него.

Казвам, трябва да бъдете внимателни. Казвате, Господ всичко ще направи. Трябва да разбирате дълбокия смисъл. Господ всичко ще направи. Щом той е дал всичките условия, ти трябва да ги използваш.

Господ няма да дойде да работи заради тебе. Ти трябва да дойдеш да носиш любовта за Господа. Господ направил земята, ти вземаш тапията, казваш, тази земя е моя. Ти трябва да кажеш, тази земя е направена от Господа. Тя е един капитал, ти трябва да бъдеш честен, да изплащаш всичките задължения.

Казвам, имате тяло, имате сърце, имате и воля. Някой казва, трябва да живеем за Бога. Оставете да живеете за Бога. За себе си трябва да живеете. Питам сега, кой е онзи, който живее за себе си в този смисъл и да е прокопсал? Покажете ми една фирма, която да е работила за себе си и да е оцеляла. Колко фирми има в света, които да са оцелели? Нито една. Всички ония велики хора, на които имената са записани в света, са работили за Божествения свят. Техните имена стоят, които са работили за една свещена идея. Всички техни имена са останали в съзнанието на хората, понеже имената им са записани.

Казва Христос: радвайте се, че вашите имена са записани горе. Не какво мислят хората на земята, но какво мислят съвършените същества, които ръководят съдбините на целия свят. Сега някой път се явява едно малко недоволство. Запример някой път ние правим усилия за добрия живот. Да прави човек усилие за добрия живот, е една празна работа. По-празна работа от това няма. Да искаш да бъдеш добър, то е много трудна работа. Казва: „Искам да бъда добър.“ И без това ти си добър, но остави доброто в тебе да се прояви. Ние сме лоши по една причина, че не оставяме доброто в нас да се прояви. Там е всичкото зло. Ние сме лоши по това, че не оставяме Бога в нас да се прояви и оттам започва великият грях. Ние не искаме Божественото в нас да се прояви. Вследствие на това произтичат тия противоречия.

Знам, вие имате желание да ядете. Хубава, отлична идея. Но представете си тази храна. Заколят ви кокошка, изядете я. Представете си, че тази кокошка е един адепт, който знае много

повече, отколкото вие. Вие вземате една чиния, изядете кокошката. Представете си, че тази кокошка започва да рови в стомаха ви. Питам, заслужава ли човек да яде една кокошка, която ще рови в стомаха. Туй в науката наричат мъчносмилаема храна. Ти не възприемай един адепт, на който месото е много сухо.

Или казано другояче, никога не вземай една храна, която не е в хармония с тебе. Сега този закон може да приложите. Никога не приемай една мисъл, която не може да хармонира с тебе. Никога не приемай в сърцето си едно чувство, което не хармонира на твоето сърце.

Та проявата на първия човек е започнало „в начало бе Словото“. Ще започнете с туй, с което Бог е започнал. С разумното. Господ, като създавал света, дълго време е мислил, много е мислил. Той е мислил цяла една вечност. След туй, като намислил добре работата, започнало Словото да действа. После всичките работи Бог ги е свеждал към една велика цел – всичките неща да си хармонират. Най-после всичко това да бъде за добро и за славата на Бога, за славата на всички същества, които живеят в неговото царство. Тия три неща имал Бог в своя ум. Когато искаш да гадаеш, ще започнеш по същия начин – дълго време трябва да мислиш. Всеки един от вас трябва да знае в какво вярва, защо живее, кого той обича, защо трябва да го обичат и като те обичат, пак трябва да знаеш защо те обичат. Много пъти човек не знае защо го обичат, не знае и защо той обича. Няма по-голямо нещастие от това, да обичаш, и да не знаеш защо обичаш; да те обичат, и да не знаеш защо те обичат.

Сега вие имате желание Бог да ви обича. Защо? Или вие искате да обичате Бога. Защо? Някои от вас обичат Бога от страх. Не онази свещена любов произтича, от онази хармония, която високо трябва да повдигне човешката душа. Във всички неща ние трябва да се спираме да мислим. Човек, каквото и да върши, трябва да се спре да мисли, за

да бъдат неговите мисли в хармония с първичната мисъл на всички същества. Или казано на конкретен език, мислите ви да бъдат в хармония с мислите на Бога. Разбира се, мислите на Бога всякога действат. Когато човек иска да направи нещо, ако внимавате на себе си, всеки един човек има една права представа за онова, което ще направи. Първоначално се дава представата, но щом се противи на тази представа, тя се заличава. Най-първо се представя какво трябва да се направи. Щом ти се усъмниш, тогава туй, което е направено, изчезва, настава тъмнина. Ти го не виждаш вече. Щом се усъмниш, вече затваряш твоите кепенци, ти завърташ твоя кран, ти сам си направиш ново мото. Всякога това мото, което човек пише, всякога тия порядки, които ти създаваш, всякога те носят нещастие. Сегашният наш живот не е нищо друго от ред такива предпоставки, които ние сме поставили на Божественото. Тия предпоставки са поставени от хората.

Това е долната част на челото. Този човек го интересуват само материални работи. Да допуснем, че има сто къщи, сто квартиранти плащат му по десет хиляди лева. Сто къщи по десет хиляди лева колко правят? Един милион. От този милион колко ще влязат в неговия джоб? Ако вие пренесете на гърба си сто килограма жито, пътувате, колко ще изядете на ден? След колко години вашият живот ще се подобри? За да се избавите от едно голямо нещастие на сто килограма жито, вие всеки ден трябва да пътувате половин километър. Представете си, че вие всеки ден изядате по сто грама жито, колко дни трябва да минат, за да се облекчи вашият товар? Трябват ви хиляда дни един усилен труд. Последния ден вие ще бъдете най-щастлив, когато гърбът се освободи от този големия товар. След хиляда дни вие ще превърнете всичкото жито. Хиляда дни ви трябват да превърнете всичкото това жито в пасивна енергия, в една трезва мисъл. Хиляда дни колко години правят? Три години.

Фиг. 5

Казвам, когато се даде една идея, тя има определен период. За един ден не се постига, и за два деня не се постига, за хиляда дни, за десет хиляди и десет хиляди години се изискват. Казвам, щом една идея влезе във вашия ум, да знаете след колко деня тази идея ще се реализира. Една майка знае след колко години детето, което се родило, ще иде в училище. След седем години детето отива в училище. В седем години колко дни има? 365x7=2555. Потребни са толкоз дни, за да постъпи в първото отделение. Трябват му 365 дни, за да свърши първото отделение. Във второто отделение пак му трябват 365 дни, за третото му трябват 365 и за четвъртото 365, всичко 1460. Това е едно дете, което завършва образованието си на физическото поле. Сега, за да довърши своето образование, трябват му още седем години в астралния свят или в духовния свят, шест години да свърши гимназия, значи той свършил прогимназия и гимназия в астралния свят и още седем години, за да свърши университет. За бъдеще по седем години ще свършват.

Мъдреците дотам са дошли. На колко години ще бъде? 3x7 прави 21. За 28 години той минава през физическия, астралния и умствения свят. В последните фази на живота той се учи в по-високите полета. Всяка една възраст съответства. Ако не разбирате живота – младите

мислят за едно, старите мислят за друго. Не че има разногласие. Но старите, които са минали през този курс, са забравили. Мнозина от вас сте забравили какво сте учили. Сега повтарят, повтарят, докато ти започнеш да си спомняш нещо. Много пъти в туй повторение се изгубва знанието. Дълго време трябва да убеждаваш някого, че той живял в миналото, да му навеждаш ред доказателства. Запример сега се занимават с Конан Доил. Той от онзи свят казва, че е много уморен от пътешествието, да го не питат. Тъй говорят специалистите от Америка.

Сега това са обяснения на закона, който искам да ви наведа. Туй, което може да ви се даде, няма практическо приложение, то е като идея. Да бъдеш висок, е трудна работа. Висока идея, казва. Оставете човека, не го стеснявайте, в идеите защо е станал много висок. Високите работи се пречупват. Ако една топола расте петдесет-шестдесет метра, някоя буря ще я пречупи. Оставете човека свободен, да направи нещо, не се ровете в неговите работи. Растенията трябва да бъдат оставени така, че да не се преплитат клоните им едно в друго.

Тогава човек ще добие едно нормално развитие. Защото любовта увеличава в него неговата топлина. Мъдростта увеличава светлината. Истината завършва. Първо мъдростта да даде височина, любовта ще му даде широчина, истината закръгля нещата между закона на мъдростта и закона на истината. Ако ти не си достатъчно висок, значи ти по пътя на мъдростта достатъчно не си вървял. Ако нямаш достатъчно широчина, значи условията са били тесни. Ако не си закръглен както трябва, истината в тебе не е работила. Истината прави нещата кръгли, завършва. Тя съединява отношенията между закона на мъдростта и любовта, или развитието на човешките мисли и развитието на човешките чувства. Тази съединителна нишка образува истината.

Ако вие нямате истината, вашите мисли и чувства няма да бъдат свързани. Следователно нищо не може да се постигне. Само когато едно чувство се свърже с една велика мисъл и една велика мисъл се свърже с едно чувство, ще дойде тогава този подтик за завършване.

Истината дава този подтик. Вие може да имате чувства и мисли, но истината е, която дава този подтик. Нашата Земя се движи, но истината е, която тласка Земята и Слънцето към тяхната велика цел. Значи ние, като се родим, и ние сме като Земята. Всеки ден правим известно движение, в мислите и в чувствата правим едно отклонение, както земята. По някой път и Земята иска да кривне от пътя си, но има един закон, който постоянно я направлява. Значи съзнанието на този, който направлява Земята, се отвлича някъде.

Запример този дух, който направлява Земята, като погледне небето, нему се иска да влезе в по-висока йерархия. Като започне така да мисли, изопачи тия закони, и тогава стават тия неприятности на Земята. Когато той се отвлече от своята идея, тогава стават нещастията на Земята. Той трябва да мисли за своето предназначение. Та в неговата велика мисъл седи нашето нещастие. От невидимия свят му казват, ти за него не мисли. И вие хванете някоя идея, тогава вие страдате, вашият ум страда, вашето сърце страда, тялото страда. Тогава ви казват: внимавайте! Ти като погледнеш някоя къща, казваш: „Да имам тази къща. „Вие за тази къща не мислете. Мислете за онова, което може тебе да те повдигне. Гледай твоят ум да е силен, твоето сърце да е силно и твоята воля да е силна.

В Божествения свят може да се реализират твоите въжделения. Най-първо ти трябва да се учиш да рисуваш, да те оставят свободен. Та има една опасност. Вие седите сега и се критикувате. Отдалечете се. Свобода е необходима. Колкото по-голяма свобода си дадете, толкова по-добре. Не се ровете в корените на другите, не се ровете в

постъпките на другите. Не казвайте, така направи или не. Оставете го свободен да се прояви. Да повика другия художник и да каже каква е картината. Той да му каже: виж тук, малко носът, или лицето, или устата, или ръцете, или в позата има нещо, което трябва да се поправи. В природата е така – да му покажеш този образ. Да го оставим свободно той да коригира. Втори път, трети път да му покаже, и той да коригира. И най-после да каже, хубава е картината. Но никога не трябва да отива сам да коригира картината му.

Казвам, лошото сега е, че вие, като видите някого, че е сгрешил, вие хич не питате, но като учители се поставяте. Нали учителят, като дойде, как рисува. Учителят надраска, надраска. Не вземайте мястото на учители, не давайте мнението си, оставете вашият другар сам да коригира погрешката си. И вас да оставят по същия начин. Вие, като коригирате, казвате само мнението си.

На първо място се изисква абсолютна свобода. Съвсем да бъдете свободни. Ако във вас няма свобода, мислите на другите хора и чувствата на другите хора няма да може да ги издържите. Вие всякога ще се намирате в противоречие. В новите ученици има една опасност. Казвам, нямам време. Аз съм дошъл от еди-къде си. Ти може да си дошъл от оня свят, ти може да си дошъл от края на вселената, време нямам сега. Ти си дошъл, но време нямам. Не може да се създаде за тебе ново време. За онова, което ти искаш, чакай. То си има свое време. Ако ти ме заставиш аз да го направя, ще имате вече едно недоносче. Казвате: „Учителю, ама ти трябва да направиш това, трябва да кажеш това, трябва да дадеш това.“ Казвам, не му е времето. Когато дойде времето.

Сега се обръщам към онези от вас, на които съзнанието е будно. Защото има някои, които другояче схващат. Те имат друг темп на тяхната мисъл. Но да ви наведа на онази правата мисъл. Много мъчно е човек да постъпи правилно. Много мъчно е да морализираш една

котка, когато човек носи една въдица с риба, да кажеш на котката: „Няма да ходиш подир рибата.“ Ти може да ѝ проповядваш, колкото искаш, но котката върви, и не само една, но две, и три. Рибарят казва: „Не го нося заради вас.“ Казва: „И на мене се пада.“

Да ви приведа един пример. Казвате, защо туй благо не се пада на мене. Онзи човек е богат, има къща, аз нямам. Тази риба не е за тебе. Тази къща не е за тебе. Ако ти дадат къща, ти ще се спънеш в своята еволюция. Преди всичко ти, за да станеш учен човек, трябва да се лишиш от къщата. Защо? Защото, докато ти имаш къща, ти няма да учиш. Ако имаш жена, ти няма да учиш, ти трябва да бъдеш слуга на жена си. Ако ти имаш дъщеря, ти ще бъдеш слуга на дъщеря си. Ти се учиш, докато нямаш жена, докато нямаш дъщеря. Казва: „Чакай да се оженя, че тогава ще уча.“ Ти нищо няма да учиш. Ти няма да можеш да се молиш. Като речеш да се молиш, ще дойде жена ти, ще каже: „Няма време за молитва. Когато останеш празен, тогава се моли. Мързелан си.“ Някои се оплаквате, казвате: „Самотен съм в света.“ Мнозина дойдат, казват: „Самотен съм.“ Самотните хора са свободни. Самотен съм.

Какво искаш? Гем? Аз говоря за вътрешния живот. Животът, както се изразява, има вътрешна свобода. Ако ние познаваме вътрешната свобода, не искай това, не му е дошло времето.

В първия стих „В начало бе Словото“ всяка наша проява трябва да бъде разумна. Всяка наша проява трябва да има една вътрешна връзка, съдържание трябва да има. Чувства трябва да има, защото чувствата образуват връзката. Право движение трябва да има, това е силната мисъл. Не че онова, което вършим, не е хубаво. Хубаво е. Хубаво е човек да бъде женен. Хубаво е човек да има деца. Хубаво е човек да има диплом, но той трябва да е учил, да разбира. Този диплом да съответства на знанието. Хубаво е човек да бъде мъдрец, но той трябва да има силите на този мъдрец. Хубаво е човек да бъде

светия, но той трябва да има и неговата светлина. Хубаво е човек да бъде гениален, но той трябва да има гениалността на гениалния. Ако той минава само за гениален като някоя кукла, пък няма никаква гениалност...

Казвам, в новия път трябва да изучавате, свобода се изисква. Не се бъркайте в чужди работи, но се меси в своите работи. Когато те повикат да си дадеш мнението, стой малко настрана. Има един закон. Ако поставиш един предмет близо до окото, нищо не можеш да видиш. Ще го поставиш на такова положение, отдето може да го виждаш. Математическо, геометрическо отношение на нещата има. Ако Божествените идеи и човешките идеи не са поставени намясто, не може да ги разбираш. Ако една постъпка не е на своето място, тя ще остане неразбрана. В този живот ние не разбираме себе си, не разбираме и ближните си, понеже нещата не са поставени намясто. Ти щом се поставиш на едно място, тебе хората ще те обичат. Хората няма да ме обичат, щом не съм поставен, дето трябва. Щом някой се е поставил, дето не трябва, той ще остане винаги неразбран.

Казвам, за поправяне на живота ни трябват вътрешни разбирания. Например имате стеснителни условия, вие сте сиромах, нямате пет пари в джоба си. Най-първо един ден ще видиш дали някой може да отгадае, че нямате пари. Да опиташ веднъж, два пъти, трети ден да опиташ Божествените сили, без да кажеш, да се намери някой да каже: „Приятелю, аз те познавам. Ти имаш нужда. Заповядай днес у мене на гости.“ Божественият закон, той ще поработи. Или три деня си гладувал, обикаляш града, срещаш приятеля си, казва: „Заповядай.“ Той ще те заведе в един ресторант. То е красиво съчетание, което Бог туря вътре в живота.

Та в големите мъчнотии, когато обикаляме града, за да намерим някой наш приятел, вие ще срещнете някой ваш брат. Ако вие спазвате закона, все ще се намери някоя душа, която да помисли за

вас. Вие тогава ще оцените вашия брат. Казваш: „Много се радвам, че ви срещнах днес.“ Защото ти имаше нужда. В Бог има желание да помогне на всички. Сега трябва да избягвате да се спирате, да преплитате корените на живота, корените на вашата мисъл. Не искай да проникнеш какво мисли някой. Например, ако аз ида при една машина и мисля какво прави машината. Какво ще прави, като се запали огънят или водата вътре? Или какво има в ума на някой богат човек. Или да кажем, какво мисли мечката или някой вълк.

Да допуснем, че в дадения случай знаете. Какво ще ви ползват всички техни мисли? Преждевременно ако вие се съединявате с кое да е същество, вие се цапате. Ако мислиш за светията, светия ще станеш. Ако мислиш постоянно за богатия, богат ще станеш. Ако мислиш постоянно за сиромасите, сиромах ще станеш. Ако мислиш постоянно за болните, болен ще станеш. Ако мислиш постоянно за здравите, здрав ще станеш.

Те са общи положения, които са верни. Туй, за което човек мисли, то се реализира в света. В туй отношение всякога трябва да мислиш за Божествения живот, който може да ни въздигне. Спри се. В каквото положение да се намираш, измени само хода на своите мисли, измени хода на своите чувства, измени и хода на своите постъпки. Веднага онова малко желание, което имаш, то ще се регулира по един естествен път.

Сега тия правила са ви потребни в живота. На всички казвам, че сте кандидати за светии. Всички сте кандидати за адепти. Всички сте кандидати за мъдреци. Кандидати сте, но ако нямате светлината на светията, не сте светии. Ако нямате мъдростта, не сте мъдреци. Тогава питам, какво ще придобиете? Нищо няма да придобиете. Сега аз ви оставям това само за размишление. Не какво съм казал е важно, но какво ще приложите, е важно. Каквото ще приложите в живота си, то е важно.

Във всичките окултни науки има една опасност. Тя седи в следното. Представете си, че на всички ви давам по десет хиляди английски лири. Казвам, употребете ги, кой за каквото мисли, че е добро. За какво ще ги употребите? Някой от вас, след като вземе английските лири, ще тръгне по света, тук няма да бъде в класа. Някои от вас ще си правят къща, че ще се возят на автомобили, трети се качил на кон, друг се облякъл с хубави дрехи. Казва: „Слава Богу, уредих си живота." Някои ще ви намеря в театъра, взели сте ложа, с бинокъл гледате. Някой ще го намеря, че отива на курорт на Карнобатските бани. Някой ще го намеря, че се оженил вече.

Туй е сега, което става в света. Но в този случай с парите не се постига онази великата цел, за която са дадени. То е безразборно употребление. Според мене, когато човек се ожени, той не трябва да има нито пет пари в джоба си. Когато двама души се оженят, нито момата, нито момъкът трябва да имат пари. Тогава според туй учение той ще бъде маг, тя магица. Първия ден той, като тръгне със своята възлюблена, ще хлопне и ще я угости. Втория ден хлопне пак, тя ще хлопне, и пак паниците с яденето дойдат. И така, той хлопа, тя хлопа. Там ще намерите силите на живота. Като се съберат двама души, да нямат пет пари в джоба си и да прекарат най-красивия живот пет-шест години, без да кажат една горчива дума. Хайде за една година.

В начало бе Словото. И Словото бе у Бога и Словото бе Бог. Когато разбираме дълбокия смисъл на тия думи, да ги приложим вътре в живота си. Приложете тия думи в ума си, приложете ги в сърцето си, приложете ги и в своята воля. В тяхното приложение ние ще имаме едно ново разбиране за живота, върху което ще построим живота си. Свободно трябва да се построи животът.

Само проявената Божия любов, само проявената Божия мъдрост и само проявената Божия истина носят пълния живот.

47 лекция, 16 юли 1930 г, София, Изгрев

ИНТУИЦИЯ – БОЖЕСТВЕНОТО ЧУВСТВО[135]

(*Направихме гимнастическите упражнения на поляната при петото езеро. След туй си михме лицето, главата, ръцете, краката, наредени всички един до друг на брега на езерото. Насядахме всички около един камък над Близнака, на който седеше Учителят. Той прочете 3-та глава от Евангелието на Йоана.*)

Когато човек върви по пътя и е невнимателен при такива каменисти места и си удари крака, веднага ще почувства болка. Болката в камъните ли е? Болката в човека ли е? Нито е в камъните болката, нито е в човека. Значи един удар не е нищо друго освен една енергия, която не е потребна. Туй, което не е потребно на човека, всякога причинява болка. В какъвто и смисъл да е, каквото туриш на себе си, което е абсолютно непотребно, то ще ти причини болка. После, че камъните са тъй поставени, не искай да го оглаждаш, пътят да е равен, но той си има място. Ако един човек иска да мине по пътя и да оглади целия път, няколко прераждания няма да му стигнат само да поправи пътя. За оглаждането други сили са потребни.

Човек в сегашния живот има две задачи. Първо, да възприеме соковете на своето сърце и второ, да развие ума си, да разбира пътищата, плановете Божии, законите, чрез които светът е създаден, да се ползвате.

Всичките хора трябва да бъдат силни по мисъл. Най-силната мисъл е проводник на онова благо, което Бог е дал в живота. Сега всеки един човек, който не може да възприеме Божието благо, той е слаб по ум. Не се лъжете. Някой може да мине за много умен човек, но щом не може да се ползва по всичките правила от Божиите блага, той е прост човек. Онзи, който може да се ползва по всичките правила

[135] Тази лекция е издавана под името „Интуиция“. Тук е в пълния си необработен вид.

от Божиите блага, той е умен, той е мъдрец. Всеки може да бъде такъв. Туй е целта да се ползваме от Божиите блага. Защото, ако вие вземете една камила и я натоварите със скъпоценни камъни, камилата ще стане ли по-скъпоценна? Скъпоценните камъни са нещо друго от камилата. Камилата ще каже: „Мен ми е по-добре без тези скъпоценни камъни.“ Тя е по-благодарна да не носи скъпоценни камъни.

Често хората се натоварват като камилата, носят скъпоценни работи, но тия скъпоценни работи не са за вас. Първото нещо в света е ние да се освободим от всичките ненужни работи. И каквото и да е туй, което е непотребно, произвежда болка. Трябва да се освободите. И затуй има в човека едно чувство, наречено човешка интуиция, което Бог е вложил. Няма какво да питаш учените хора, мъдреците кое ти е потребно и кое не. Например дадат ти лимон. Искаш да знаеш дали е кисел, или не. Ще трябва ли да пратиш да дойдат учени хора да ти докажат дали лимонът е кисел, или не? Ти разрежи лимона, повикай професора – професорът е езикът, той ще ти каже дали лимонът е узрял, или е кисел.

Тъй щото всеки един от вас при сегашните условия трябва да се допита до своята интуиция. Когато сте с хора, може да ги питате, но когато сте сами, трябва да се питате с вашата интуиция. Интуицията е много вярно чувство. Ако човек е верен на нея, много малко може да греши. Тя е основата, която може да подкрепи човешкия ум и човешкото сърце в живота, тя може да ръководи. Тя е капитанът на кораба, който направлява целия човешки живот. Умът и сърцето са слуги, които прислужват на този капитан. Тя е велико чувство. Ако човек слуша интуицията, той ще бъде добър. Някой път хората не са добри по единствената причина, че те не слушат своята интуиция.

Сега Христос помена в прочетената глава, че човек трябва да се роди. Мнозина, които не разбират този закон, мислят, че е много

трудно да се роди човек. Питам, да се роди едно житено зърно, мъчно ли е? Няма никаква мъчнотия. Житеното зърно трябва да се посее в почвата. На всяко добро, което е в тебе, дай му благоприятни условия, то ще се усили, ще даде своя плод. При сегашните условия отрицателните мисли имат повече условия. Вие поставите една мисъл, предпоставите я, казвате: „Аз съм човек неспособен." Преведете тази дума „неспособен". Неспособен си да преминеш през реката, понеже няма мост. Когато има мост, може да преминеш. През дълбоката река не си способен да минеш, когато няма мост. Там, дето не си способен да я минеш с краката си, трябва да бъдеш способен да направиш мост отгоре.

Двама души не може да се обичате. Казвате: „Този човек не го обичам." Защо? Защото нямате мост. Турете един мост, турете две дъски, веднага обичта ще дойде. Да кажем, вие казвате, че мене никой не ме обича, на мене никак хората не обръщат внимание. Ти може да накараш след пет години всичките хора да ти обръщат внимание. Иди засади десет декара земя с най-хубави плодни дървета. Лятно време насади един бостан с дини, пъпеши, краставици. Щом като завържат всичките плодове, веднага ставаш почтен човек. На този ще дадеш нещо, на онзи ще дадеш, ти ставаш почтен. Казват: „Благодаря ти, господине." С тебе започват учтиво да се отнасят хората, започваш да задържаш приятели.

Сега вие имате някои незасети места. Засейте ги, и след пет години всички ще станете почтени. Всичките хора ще започнат да обръщат внимание на вас.

Сега например вие искате да разбиете чувство на любовта. Един практически метод, за да разбиете чувството на любовта. Посади една череша, две череши, ще посаждаш цветя, които са червени. Хубаво е всички неща, които имат червен цвят, да посаждаш, докато чувствате, че има нужда. Няма да се минат една, две, три години. Ще

почувствате едно много приятно чувство. Но поставете метода за разбиването чувството на любовта. Пък онези от вас, на които чувството е развито, ни най-малко няма защо да посаждате. Може да садите червени дини, които са хубави. Един малък бостан не е лошо да посади човек. Та има една предпоставка.

Вие не трябва да считате вашия живот на миналото като ненужен. Но вашият живот на миналото, той е като един извод, едно вступление на онзи великия живот. Защото, ако нямате туй встъпление, туй въведение, новият живот ще бъде недостъпен. Не съжалявайте за опитността – каквато и да е, в каквато и да е смисъл – то е добро. Много пъти животът е неразбран. Ние считаме някои неща добри, някои лоши. То е от нашето лично гледище, не от общата анатомия на природата, тя използва всичко. Следователно, ако ти не си способен да направиш нещо, заложи го на чувството на интуицията. Туй, което ти не може да го направиш, заложи го на твоята интуиция, тя ще го свърши.

Сега друго положение. Не се старайте вие да станете светци, че да бъдете благоугодни на Бога. Ако вие очаквате, след като станете чисти и свети, че Господ да ви обича, тя е дълга работа. Не зная колко хиляди години може да минат, тя е много трудна работа. Бог при всичките условия, където и да се намират хората, той ги обича. Той си има едно абсолютно отношение, което не се изменя. Външните отношения към умните хора, към грешните хора са различни, но вътрешните отношения към всички същества са едни и същи. Туй е едно дълбоко знание, подкрепа има за всички. На грешника казва: „Може от тебе много да стане.“ „Ама аз съм глупав.“ „От тебе може да стане учен човек.“ „Отвън нямам условия.“ Отвън ще ти се създадат условия. Отвътре имаш, Бог ги е създал. Тия вътрешните условия ще се изразят навън. Ако отвън правиш някоя погрешка, не съжалявай. Каквато и погрешка да направиш, не съжалявай, извади една поука от

нея. Казваш едно правило: днес дадох да се прояви една голяма добродетел в мене. При най-голямата погрешка ще кажеш: дадох възможност да се прояви добродетелта. Затова и Писанието казва, всичко, каквото ви се случи, ще се превърне на добро.

Сега всички имате желание да разберете всичко изведнъж. Да разбереш всичко изведнъж, значи да изядеш всичко изведнъж. Хубавото е, че ще има всеки ден какво да разбираш. Всеки ден си има своя програма за разбиране. Защото дейното изисква една обстановка. Ти не може да разбираш, да имаш живото разбиране, ако нямаш обстановка. За да разбереш живота на ангелите, трябва да дойдеш в съприкосновение с техните умове, с техните сърца. За да разбираш живота на животните, трябва да разбираш техните умове, техните сърца. В живота, ако влезеш в положението им, те не са толкоз глупави. Ти ако влезеш в положението на едно животно, на един вол, ако влезеш в неговото положение, то ще дойде, ще каже: „Качи се на гърба." Ще ти позволи, ще те носи, ще ти направи услуга. То ще почувства, че ти имаш нужда от него, ще ти услужи. Но при сегашните условия, понеже ние, като не влизаме в положението му, то бяга, казва: „Аз не съм длъжен да те нося."

Първото нещо. Ще се стараете чрез интуицията да разбирате нещата от неговото гледище. Иначе няма да разберете. Ако разбирате нещата от вашето гледище, ще се критикувате. Той ще направи може би нещо странно, тъй ти се вижда, гледано от негово гледище. Ти разглеждай от обстановката, която Бог ти е турил. Тази обстановка не може да се измени и твоят ум в даден момент може да разгледа нещата по един начин, в следния момент – по друг начин. Но някой път има криво разбиране. Тия криви разбирания съществуват в хората по единствената причина, че те не уповават на своята Божествена интуиция. Работата, която може да извърши това свещено

чувство, те го възлагат на слугите, които не са в състояние да извършат. Затова много наши работи са останали назад.

Мъчиш се да разбереш някоя философска работа, например какво има на слънцето. С интуицията може да разбереш какво има на слънцето, с нея може да видиш какво има на месечината, може да туриш антена, да образуваш отношения между тебе и него. Без нея ще учиш след хиляди години като обикновен философ, ще говориш само за елементите на слънцето. Сега аз съм срещал мнозина, които казват: „Аз имам съобщение за слънцето." Казвам, дайте ми първия пропуск. Пропуск има. Както виждате, всички родени същества имат едно свойство, по което се отличават – всички дишат. Същество, което не диша, не е органическо. Има едно разширено чувстване, едно разширено възприемане.

Сега понеже сме дошли тук, имате известни условия да станете добри. Ако се препънете на някой камък, върнете се, помилвайте го, преместете го, намерете му мястото, да се не препъват други. Ако нагазите някое мочурливо място, ще го изчистите хубаво. После вземете от пепелта на тия клекове и кажете: искам да бъда толкоз търпелив, колкото сте вие, и да се жертвам толкоз, колкото вие се жертвате. Всеки да си носи пепел. Те да бъдат емблема като живи същества, които са ни дали топлина. Не се занимавайте да кажете: пепел от клекове. Малко пепел ще си вземете, ще я пречистите, ще я пресеете, ще вземете една малка лъжичка. Някой път да би дам един цяр, ако се усещате неразположен. Ще вземете на върха на ножа, в една чаша ще турите от тази пепел с вода, ще разбъркате, ще изпиете, като се утаи пепелта. Колко пепел са изпили те, докато станат учени хора. Да знаеш как да пиеш пепелта. То е много хубаво средство. Може би тук ще опитаме един цяр.

Нека сега тази лекция да запомните следното. Да бъдем благодарни за всичко, което Бог ни е дал. Вие виждате туй. То е тъй

наречено за нас, направили го, тук са строили, работили са, казват, ще дойдат тук. Никой път не са идвали други да правят своето събрание тука. Тия езера за нас Господ ги е направил, тия камъни украсиха, доколкото знаеха, украсиха всичките тия места. А пък туй, което виждате горе, то са онези работници, които работиха. Тия овци, говеда, коне, които дойдоха горе, те казват: „Вие ли бяхте, дето щяхте да дойдете, или други да чакаме.“ Тия агънца отиват на жетва, те отиват да работят за света. Те са скрити тук, че светът, който ги извади, има да плаща заради тях. Тия агънца, които ще слязат, ще станат жертва, но жертва жива, която ще подобри света.

Та казвам, ние, като минаваме, ние ще направим нещо, първо да се запознаем. Ние затова турихме онази река, разрешихме въпроса. Ние турихме тази чешма с ръцете. Господ даде, и ние даваме. То е емблема. Господ ни е дал даром, и ние даваме. Турихме ръцете там, да тече. То е разрешение, то е емблема на всичко, което тук е създадено.

Сега бъдете весели и бодри. Ако дойде някоя хрема или си ударите крака, или някоя вечер не може да спите, има много същества, които вечер ще дойдат да ви събудят, да се разговарят с вас, няма да може да спите. Някои ще ви спрат на пътя. Една сестра вече я спряха, удариха я в малкия пръст, казват: „Кажи ни тебе или друга да чакаме.“

Сега следната мисъл да остане във вас. Да бъдем благодарни за онова, което Бог ни е дал. Туй. място е за вас. Аз ви го подарявам за в бъдеще. Без тапия ще го имате.

Изпейте „*Бог е любов*“.

Божият дух, възлюбленият на нашите души, ще свърши всичко за нас.

Нашата сила седи в това, че Бог действа в нас. Силата ни е там, няма какво да се спираме. Реката, в която животът действа, е силна. Реката, в която животът не действа, не е силна. Всеки човек, чрез който Бог работи, е мощен. Щом престане той да действа, реката пресъхва сама по себе си. Не мислете, че силата е в реката. Бог е, който действа в нашето съзнание.

Разликата е, че ние съзнаваме, че Бог действа, светът не съзнава. Ние ходим във виделина, а светът няма още тази виделина. Сега ще се пазите от реакции. Много пъти вашите миялници, дето миете съдовете, се подпушват и вместо да излиза навън нечистотията, връща се навътре.

Отпушвайте каналите, нечистотията да излиза навън. Обратен процес има. Някой път канализацията за онази чистата вода, която иде отвън, е запушена и тя не иде. Не запушвайте канала, през който доброто влиза. Дръжте канала отворен, доброто да дойде, а злото да излезе – и животът ще се уреди.

Да вървим сега.

48 лекция, 23 юли 1930 г., Седемте рилски езера

СКРИШНАТА СТАИЧКА[136]

Ще прочета част от шестата глава на Матея.

(*Учителят чете 1., 2., 3., 4. стих.*)

Дясната ръка е ръка на разумното човешко и на Божественото сърце. Лявата ръка е ръка на човешкия ум. Казва там, когато Божественото сърце прави в тебе нещо, човешкият ум да не знае. Щом той познае, ще те спъне. Дясната ръка се управлява от разумното Божествено сърце. Когато дясната ръка дава – ръката, то е разумното в човека. И Отец твой ще ти въздаде наяве, понеже туй иде от него, наяве ще въздаде.

(*Чете 5. стих.*)

Значи молитвата не е за хората. За Бога се моли, това е благоугодно да се молиш, да възприемеш благо, от което ти се нуждаеш. Молитвата е един метод или едно средство, чрез което Божественото благо може да дойде.

(*Чете 6. стих.*)

Врата тук се разбира врата на любовта, затвори тази врата.

(*Чете 7., 8., 9. стих.*)

Значи така ще се молите: „Отче наш, който си на небесата и мене в душата, – защото душата иде от небето – да се свети името ти, да дойде царството ти, да бъде волята твоя, както на небето, така и на земята, така и в моята душа." „Хлябът наш насъщний дай ни го нам днес" подразбира хляба не само физически, но онова, от което човешкият ум и човешкото сърце имаш нужда постоянно. Насъщният хляб като иде, иде и физическото с него. „И прости ни дълговете, както ние прощаваме на нашите длъжници; и не въведи нас в

[136] Лекцията е в пълния си необработен вид.

изкушение, но избави нас от лукаваго, защото е твое царството, и силата, и славата вовеки. Амин.“

Изкушенията всякога идат, когато човек не изпълни волята Божия. След всяко непослушание иде изкушение. Всичките изкушения се зараждат, когато не изпълняваме волята Божия. Щом ни се даде някое нареждане и ние не го изпълним, ще дойде друго изкушение. Да кажем, Господ ще каже на някой сиромах човек да му помогне. Ти се скъпиш, кажеш „не“. Щом дойде някой крадец, ще ти открадне десет пъти повече, отколкото щеше да дадеш. Ще дойде страдание. Всички тия фалименти стават по същия закон. Отишъл при някой търговец някой беден човек и може би този търговец от петдесет години този изпъдил, че криза има, онзи изпъдил, но дойде изведнъж, всичко му вземат, както американските милиардери в един ден станаха просяци. След туй правят банкет на просяците.

Затуй, когато ви се даде една Божествена заповед, изпълнете я. Защото, щом не изпълните, пак ще се изпълни по всичките правила, както ти не знаеш. Ако го изпълниш, както на тебе се заповядва, тогава ще ти бъде много приятно. Защото едно правило има. На един човек може да му дадеш за себе си. Колко да му дам? Толкоз, колкото за себе си. Казва: „Да възлюбиш ближния, както себе си.“ Някой пита: „Колко да му дам?“ Колкото на тебе определят, толкова и на него. Отивам да си купя дрехи. Определям две хиляди лева, толкоз си позволявам, приятно ми е. Господ казва: на този бедния човек купи дрехи. Какви дрехи? Точно такива като твоите. Колкото си позволи за тебе, толкова и за него. Не туряй нито един лев по-горе, нито по-долу. Купи ги, както за себе си, когато Господ ти каже. Много пъти ще дойде някой да проси, който е много по-богат от тебе. На богат просяк нищо не давай.

Най-първо ще се научиш на този, комуто ще дадеш, да е действително беден човек. Ако има повече от тебе, ни пара не давай.

Защото пита: „На кого да дам?“ На който няма. Казва: „Всичко ли да му дам?“ Половината, което имаш за себе си. Случайно ако имаш за себе си приготвено за два деня, дай един дял. Да кажем, имаш за днешния ден. Каквото си приготвил за утрешния ден, дай на този бедния. Това е Божественият закон. Който иска, да изпълни в неговата простота и пълнота. „Защото, ако простите вие прегрешенията на човеците, ще прости и вам Отец ваш небесни.“

Сега, видите онова, което е непонятно, казва: „Как да простя на моя враг?“ Има някой човек, когото не обичате. Туй е право. Но този, когото не обичате, неговият ангел ви обича. Заради любовта на този, който ви обича, направете добро на този, когото не обичате. Направи добро на този, когото не обичаш на земята, заради онзи, който го води и него обича, и тебе обича. Направи му добро, колкото той прави на тебе. Той няма да остави да ти не отплати. Тогава има смисъл. Заради любовта той ще ти отблагодари. Затуй казва: „Простете.“ Затуй ще простиш. За да прощава човек, трябва да има разположението на Божествения дух.

(*Чете 15. стих.*)

Значи, ако за тях не прощавате, ще се спънете.

(*Чете 16., 17., 18. стих.*)

Сега да ви обясня защо човек трябва да пости. Хубаво, когато тебе те вика, да кажем, някой княз на угощение, нали трябва да бъдеш гладен, нали трябва да постиш, за да се нахраниш. Значи същият закон – когато отиваме при Бога. Господ искаме да ни угости. Непременно трябва да постим, да сме гладни. Ако идеш сит, никакъв гост няма да си. На земята – същият закон. Когато те вика някой княз на угощение, гладен ще идеш. Щом като идеш, от хубавите гозби ще се наситиш. Същият закон е и за небето. Ние трябва да сме постили, да сме гладни, от онази храна, която са ни приготвили в небето, да може да ядем.

(*Чете 19. и 20. стих.*)

Значи законът е да внасяме богатство там, дето не се губи.

(*Чете 21. стих.*)

Трябва да събираме съкровища в небето, защото, щом внесем пари в банката, ние постоянно мислим заради нея. Щом дадеш пари на един човек, ти постоянно мислиш заради него. Същия закон дава и Христос. Внеси съкровищата си в небето, понеже ще мислиш за него. Щом нямаш нищо внесено, не може да мислиш. Всички, които нямат нищо внесено в небето, не може да мислят. По някой път небето ги заставя да мислят. Не мислиш за небето. Да кажем, женена си, мъжа много го обичаш, задигнат го, турят го в Божествената банка. Ти започваш да мислиш за него.

За този закон Муди[137] казва: „Аз най-първо не разбирах какво е небето. Най-първо мислих – Бог и ангелите. Бога и ангелите никога не бях виждал. Имах баща – замина. Започвах да мисля – Бог, ангелите и баща ми. Умря майка ми. Започнах да мисля – Бог, ангелите, баща ми и майка ми. После започнах да нареждам братята ми, сестрите ми, приятелите ми. Толкоз много, че онези, които бяха в небето, бяха повече, отколкото приятелите на земята. Небето, вече ми е приятно да мисля заради него.“

(*Чете 22. стих.*)

В този случай окото тук се подразбира човешкото съзнание, което разбира. „Ако ли бъде окото лукаво, всичкото ти тяло тъмно ще бъде.“

(*Чете до 33. стих.*)

Аз ще се спра върху 6. стих. „Ти, кога се молиш, влез в скришната си стаичка и като затвориш вратата, помоли се Отцу

[137] **Муди, Дуайт Лиман** (1837-1899) – американски евангелист и проповедник, основател на Църквата на Муди, Нортфилдската школа, Библейски институт „Муди“ и издателството Moody Publishers.

твоему, който е в тайно; и Отец ти, който види в тайно, ще ти въздаде наяве." Тайното, свещеното място, което наричат, то е мястото на истината вътре. Една област има, в която, ако човек не иде, молитвата не може да бъде послушана. Писанието казва: „Истината ще ви направи свободни." Когато човек се моли, трябва да има, каквото е нужно. Сега по кой начин човек може да се моли – съзнателно или несъзнателно? Ако кажете: без молитва не може ли, не може. Ако не се молиш на Бога, на човеците ще се молиш много повече. На Бога може да се молиш три пъти на ден. Сутрин може да се молиш, на обяд и вечер може да благодариш. Ако на Бога не се молиш, на хората тридесет пъти ще се молиш. Пак ще питаш дали ще ти дадат и едва малко ще ти дадат.

Законът на молитвата е закон на една вътрешна необходимост. Той да се възстанови. Не да бъде един закон механически наложен, но той в нас да е. Както човешката мисъл да бъде, както човешкото чувстване или както дишането, или както яденето, или както знанието. Молитвата е една вътрешна необходимост.

Казвам, най-напред ще се молиш в себе си на твоето скришно място. Някои от вас може да са намерили това скришно място. Казва, в тайно влезе. То е вътрешно състояние. Има такива места, които съответстват някой път на някои хора. На някои е през деня, по обяд, на някои съвпада с изгряването на слънцето, на някои със залязването на слънцето, на някои съвпада посред нощ. Разни са времената на различните хора, в които може да се молят. То е според степента на развитието на всяка душа. Разно съответства на физическото поле. Всичките хора не могат да се молят в един и същ момент на земята. Те не са разположени едновременно да се молят.

Следователно, тъй както казва, ти ще влезеш в скришната стаичка, когато и да е. Ще каже някой, може да е посред нощ. Ако времето е посред нощ, посред нощ се моли. Ако е по обед – по обед.

Ако е сутрин – сутрин. През който час и да е през деня, когато дойде това настроение, туй вдъхновение, влез в скришната стаичка. Тогава всичките твои въжделения, които имаш, може да се реализират.

Много от несполуките на несретите в живота се дължат, че ние не се подчиняваме на този закон. Ако не сееш навреме, не може да имаш плод. Ако не идеш навреме в гимназията да се учиш или в университета, има програма, ако се учиш навреме, ако не слушаш лекциите на професора, не може да те обича. Навсякъде има ред и порядък. Същият закон е и в небето, няма изключение. Сега на земята учителите могат да бъдат безпристрастни. Онези учители в небето в тях лицеприятие няма, пристрастие няма, те са крайно справедливи и при това са много благосклонни.

Сега, ако река да ви попитам вие каква опитност имате от молитвата, някои ще кажат: „Аз се молих и еди-какво ми се даде." Когато някой каже, че като се помолил, Господ го послушал, казвам, някой поискал хиляда лева от някого – дал му. Но я му поискай десет хиляди лева, дали ще даде. Най-първо, като влизате да се молите, има един закон. Да знаеш какво искаш от Бога. Например, ако аз ви кажа поискай нещо от Господа, какво ще поискаш? Мнозина от вас ще поискат туй, което не ви трябва. Вие ще кажете Господ да ни даде повече знание. Че на вас повече знание не ви трябва. Някой ще каже: да станем по-добри. Че на вас хич не ви трябва да станете по-добри. Какво ще поискате сега?

В дадения случай най-разумното е да се научим да вършим волята Божия. Няма по-хубаво нещо от туй, да вършим волята Божия. Ние, като вършим волята Божия, всичко ще имаме. Защото ще имаме врата. Ще имаме всичко, защото то е един метод. Правилният метод, то е отворената врата. Та в Писанието казва: да бъде волята Божия. То е единственият път, по който ние може да минем. Защото в този път умът на Бога, духът на Бога е насочен там. Там, дето Божият дух

работи, ти като работиш, всичко ще бъде. Ако работиш, дето Божият дух не работи, нищо не може да направиш.

Казвам сега, всички желаете в себе си да опитате да вършите волята Божия. Не се обезсърчавайте в малките работи. Като извършите волята Божия, ще имате едно състояние, подобно на следния пример. Три примера ще ви приведа.

Представете си един, който има да плаща сто хиляди лева. Казват му, ако еди-кога не ги плати, ще го затворят. Решението разгледат от невидимия свят, дойдат стоте хиляди лева. Тебе като че ти падне един товар от гърба ти, казваш: „Слава Богу, отървах се от този затвор.“ Другото положение. Една мома обича един момък. Той отишъл в странство и цяла година не е писал. Тежко ѝ е на сърцето, тя мисли. Таман дошла до отчаяние, дойде едно писмо, много хубаво написано. Като го прочете, стане ѝ приятно. Третото положение. Майка, която родила едно дете, то умряло. Тя си бие главата, къса си космите. Дойде един човек, положи ръката на това дете, стане детето. Онази майка забрави скубането на космите, стане ѝ приятно.

Казвам, когато човек се моли, трябва да изпита положението на онзи, който изплатил дълга си, на онази мома, която получила любовно писмо и на тази майка, която получила живота на детето си. Така трябва да бъде. Разбирате ли ясно? Тъй трябва да бъде една молитва, на която Господ е отговорил. Като се молиш, ще почувстваш приятно.

Сега тия трите примера, ще ви оставя да мислите върху тях. В тях е турена беседата. Посейте ги в себе си да растат. За цяла една година ще дадат достатъчно изобилен плод. Казвате, как да се молим? Като онзи, който има да дава сто хиляди лева. Как да се молим? Като онази мома, която цяла година не е получила писмо от възлюбления си. Или като майката, която изгубила детето си. Вторият процес. Какво ще почувствате? Да почувствате радостта на онзи, който изплатил сто

хиляди лева. Да почувствате радостта на онази мома, която получила хубавото писмо. Да почувстваше радостта на онази майка, която получила живота на детето си.

Сега изпейте една песен: *Бог е любов.*

Сега аз често употребявам „младата мома“ и „младият момък“. Да ви обясня какво подразбирам под думата „младата мома“ и „младият момък“. Под „мома“ аз винаги разбирам човешката душа. В моя ум под думата „млад момък“ в странство седи Божественият дух. Когато някой път говоря за моми, вие разбирате обикновените моми. Може да разбирате и тях, но в моя ум тази е мисълта.

Под „мома“ винаги трябва да разбираме душата. Затуй често употребявам думата „мома“. Казвате: „Учителят все за моми и за момци говори, не знаем какво ни е нарочил.“ Пък то е тъй. Душата е, за която всякога може да се говори, пък момите представляват символи. Момците, и те представляват символи. Да не ви се вижда чудно. Щом като говоря, ще превеждате. Това ще разбирате под думите „младият момък“ и „младата мома“. Пък за майката и умрялото дете, вие ще го намерите, него няма да ви обясня. Един пример ви стига. Като знаете какво значи младата мома, ще тълкувате и другото. Така тълкувате: душата ще получи любезно писмо, написано много добре.

49 лекция, 30 юли 1930 г, Седемте рилски езера

ПРАВАТА НА ДУШАТА И ДУХА[138]

Молитва над лагера

Ще ви дам едно упражнение. Сутринта ще прочетете пета глава от Матея, към обяд – шеста глава от Лука, подир обяд – седма глава от Йоана. Всеки един от вас ще прочете четвърта беседа от „Козативните сили“.

Сега ще ви приведа един малък пример. И с него ще свърша. Когато една домакиня замесва брашно – да кажем, дадат ѝ десет килограма брашно – най-първо пресява брашното. От туй брашно излизат трици, тя замесва по-малко брашно. Като се пресее, непременно брашното ще се намали. Но преди да го замеси, тя започва да мисли как да навакса тази загуба. Затуй взима топла вода, туря вътре и всякога хлябът е повече, отколкото се е извадил от него.

Всякога една работа, която започвате в света, не започва със същото количество, нещо все ви се взима. После трябва да бъдете умен, да приложите известен елемент, който ще сплоти брашното. Ако нямате онова, което сплотява човешките мисли и желания, ако не се турят на работа, стават безпредметни, те не са както скъпоценните камъни. Даже скъпоценните камъни, ако не се носят, ако не се турят на работа, те губят своята стойност. Един скъпоценен камък, който седи хиляда години в земята, изгубва качествата си. И някои от вас трябва да ви избавят. Вие сте седели при известни условия, трябва с кука да ви извадят из условията. Този е същият закон – отиват и ловят риби или с въдица, или с мрежа. Питам, защо ловят рибите или с въдица, или с мрежа? Всичките риби, които не искат да прогресират,

[138] Тази лекция е издавана под името „Задължително право“. Тук е в пълния си необработен вид.

с въдица и мрежи ги хващат. Всичките риби, които са хванати с мрежа или с въдица, все са лениви. Турят на пиростията, скарата, опитат, за да прогресира.

Сега законът е същият. Всичките хора, които не искат правилно да прогресират, все ги турят на пиростия. Защото в бездействието вътре в живота е по-голяма опасност, отколкото в страданието. Страданието все таки е работа. Може да е лоша работа, но от бездействието е хиляди пъти по-добре, отколкото никак да не работиш. Някои от вас, когато ви нападнат страдания, показва какви ученици сте били. Казва: „Защо да страдам?“ Защото си мързеливец. Че тъй, да си кажем прямо истината. Защо страдаш? Защото си мързеливец. Защо се радвам? Защото си прилежен. Защо Господ ще ти даде страдания? Нима има някаква полза? Но за да те избави от едно зло. Ще ти даде една работа, която може би не е по вкуса ти. Но тя не е нито по твой вкус, нито по неговото желание. Страданието е работа. Казва, тежка работа е.

Та сега вие вървите по Божествения път. Всички имате по един идеал, всеки един от вас мисли. Какъв е вашият идеал? Някои хора искат да се спасят. Някои хора вървят по Бога, за да не страдат. Някои вървят към Бога, за да се радват. Те са хубави работи. Но същественото пак ще ви кажа. Целта на нашия живот е да вършим волята Божия. Намерите ли, този е ключът. Трябва да се стремите да намерите волята Божия. Не да мислите, че вършите волята Божия. Все вършим някаква воля, но когато се домогнем до този ключ, да вършим волята Божия, в нас ще се създаде нещо ново.

Да ви направя една малка разлика. Да кажем, едно дете, майка му нямала мляко, тя го кърмила с млякото на някоя крава или от някоя коза, или от някоя овца, или пък от някоя мечка. Мислите ли, че туй дете, което никак не е вкусило от млякото на майка си, ще прилича на нея? В първия случай то има качествата на кравата, във втория – на

козата, в третия – на овцата, в четвъртия – на мечката. С каквото мляко е захранено, такива качества ще има. Онези деца, които са захранени с майчино мляко, ще приличат на майка си. В природата под майчино мляко се разбира нещо по-друго. Много майки не дават на децата си първото мляко, майчиното мляко не го дават. Да ти даде майчиното мляко, човек ще станеш. Мнозина са захранени, тъй както не трябва.

Аз пренасям този закон със словото. Това е чистото мляко, когато душата се нахрани с чистото слово. Душата носи качества, които словото носи. Всички ще се стремите да развиете това, което душата носи. Казвам ви, всичките души носят знание вложено. Ако си силен, умен, влез, само душата да се пробуди, както е казал Христос преди две хиляди години. Че този дух на истината, като дойде, той ще ви припомни. Той разбира в душата, която Бог вложил, която направил по образ и подобие на Бога. Като дойде, тогава той ще припомни, ще възстанови всички тия блага, които Бог е вложил в душата.

Казвам, трябва тепърва да дойде духът. За идването на духа може много да се говори. Идването на духа може да бъде, както тази сутрин изгрева на слънцето. Като изгрее, ще внесе новото в душата. Щом дойде духът, ще има светлина, ще има работа. Хората според степента на онази духовност, която имат, ще използват благата на духа. Много пъти благата на деня не ги използваме, както Господ иска. Когато ще дойде духът, има известни сили в природата, които ще ти намерят работа. Те ще те заглавичкат, ще ти турят много по-важна работа, ти ще загубиш същественото. Всички трябва да се пазите от една вътрешна примка. Някой път мислим, че това ще направим, мислим да уредим живота, да станем учени, да станем големи и след туй да служим на Бога. Те са второстепенни неща.

Ти като имаш майчиното мляко, и учен ще станеш, и голям ще станеш, и силен ще станеш, но като нямаш майчиното мляко, какъвто да си, ще се смалиш. Понеже, когато дойдат изпитанията в живота, туй, което не е от Божественото естество, всичко си отива. В края на краищата в света ще остане само Божественото. Другите неща ще си отидат, както са дошли. Човешките неща ще се стопят, както снега, че и пепел не остава. Божественото ще остане, на него ние разчитаме. Човешките неща са временни в живота. Човешкото, като послужи временно, ще дойде Божественото. Като дойде Божественото, да живеем, ние предвкусваме, че ще настане онзи живот, за който всички хора ожидат. Сега ще имате търпение. Ще се стремите всеки един от вас да се приготви, че като започне човешкото, да се стопи и при вас да остане Божественото.

Добре, тогава за сутринта ще ви улесня. Аз ще ви прочета пета глава от Матея. Аз някой път не ви съжалявам, но днес ще туря на работа, да се постопи малко човешкият сняг.

(*Чете 5 глава от Матея, 1., 2., 3., 4. стих.*)

Вие, като сте нажалени, хич не сте радостни.

(*Чете 5. стих.*)

Казва, че си струва човек да бъде кротък. Две хиляди години хората все за кротост говорят, но трябва да знаете за каква кротост.

(*Чете 6. стих.*)

Блажени, които гладуват за мляко, за слънце и за хубав хляб.

(*Чете 7., 8., 9. стих.*)

То е едно положително качество – миротворци. Силни трябва да бъдат миротворците, не само за нажалените. Какъв трябва да бъде миротворецът? Ще влезе между двама души, които се състезават, ще ги сдруса, ще каже: „Какво правите? Ще мълчите, докато аз съм тук. Няма да вдигате шум.“ Ама тъй, като ги хване с ръката, да ги накара да мислят.

(*Чете 10-15. стих.*)

Това са емблеми. Човек трябва да бъде запалена свещ. Всички тия блаженства трябва да бъдат в неговата душа.

(*Чете 16., 17., 18. стих.*)

В този случай да премине небето и земята, сегашният общ ред и порядък на нещата с всичките религии, нито една резка от закона няма да мине. Като се сбъдне законът, старият ред на нещата ще мине, ще дойде нещо ново в света и то е близо.

(*Чете 19., 20. стих.*)

Два вида правда има. Една физическа правда, с която сега се управляват хората, правото е на мене, правото е на грешника.

(*Чете 21., 22. стих.*)

Щом наричаш брата си с думата „безумен“, ти не го признаваш, че Бог го е направил. Следователно ти ще го оцапаш. Един човек никога няма да го хулиш. Като видиш, че той е оцапан, друг го е оцапал, туй подразбира безумен. Бог на всички е турил ум. И тъй, на брата си и на своите се подразбира не светът. И на своите – онези, с които се подвизаваш.

(*Чете 23. стих.*)

С брата си, онзи, който е съмишленик, който мисли, подвизава се като тебе, не един външен човек, който няма нищо общо с тебе.

(*Чете 24-28. стих.*)

Под думата „прелюбодейство“ се разбират всички ония неестествени желания, които ние знаем, с които ние се отстраняваме от Бога. Това считаме за прелюбодейство. Ако нямаш правилна мисъл в Бога, ти си прелюбодействал. То не е в този смисъл да напуснеш жена си. Всяка една крива мисъл, която те отдалечава от Бога, е прелюбодейство. Всяка една постъпка, която те отдалечава от Бога, е прелюбодейство. Много широк смисъл влага.

(*Чете 29. стих.*)

Ако имаш едно желание, ако имаш едно око толкоз лакомо, искаш да заграбиш всичко, тогава Христос казва, туй желание хвърли го сега, нищо няма да спечелиш. Ако твоите очи са за лакомия в света, безпредметни са твоите очи. Виж, вълкът, паякът все очи имат.

(*Чете 30. стих.*)

На наш език казано, ръката означава власт. По-добре да погине един от твоите удове.

(*Чете 31. стих.*)

Аз правя превод. Учен ставаш, който напуща истинските убеждения към Бога, истинското верую на любовта и на мъдростта, и на истината, отива по глупавите работи на света, да даде разводно писмо.

(*Чете 32. стих.*)

Значи не напущай твоите убеждения. Щом напуснеш истинското верую, прелюбодействаш. Само в един случай имаш право да напуснеш твоето верую. Ако това верую не те води към Бога, напусни го.

Досега хората напущат жените си, светът не се оправил. Някои не ги напущат, пак светът не се е оправил – и в единия, и в другия случай. Онзи, който не напуща, става светия. И онзи, който напуща, трябва да бъде светия. И двамата вървят по един и същ начин. Чудни са хората. Как ще имаш една жена да ти е робиня. И тебе Господ направил, и жената Господ направил по образ и подобие. Една жена, която е взета от ребрата, от душата е взета, трябва да ми е слугиня, целия ден заповядвам на жена си. Питам, какво ще прокопса този мъж? Но и жена, която подчинява мъжа си – и той е направен по образ и подобие на Бога, целия ден го хука насам-натам, го тормози, какво ще придобие, че той не е един слуга.

Казвам, трябва едно дълбоко разбиране. Действителните разбирания са тези. Съзнанието трябва да дойде. Казвам сега, да

оставим онези стари разбирания. Под думата „жена“ ние разбираме душата, Божествената душа. Под думата „мъж“ ние трябва да разбираме духа. Като дойдем до жената, да не мислим външно, както изобщо мислят.

(*Чете 33., 34., 35. стих.*)

Христос взима небето, не се кълне в истината в себе си, не се кълне в душата си – няма какво да се кълнеш в душата си, няма какво да се кълнеш в духа си. Защото една чешма, която извира, няма какво да се кълне. Де се кълне чешмата, че водата е чиста. Няма какво да се кълне, тя казва: пий.

(*Чете 36-41. стих.*)

Туй, което знаеш, ще кажеш. Сега някой ще каже, как да не се противим? Ще те бият, ще се свърши.

(*Чете 42. стих.*)

Който ти покаже насреща кобура, дай.

(*Чете 42., 43. стих.*)

Една от най-мощните сили в света е да се тури любовта. С нея човек може да побеждава врагове.

(*Чете до края.*)

Значи последният стих показва, че то е за онези, които се стремят към съвършенство. То не е за обикновените. Казва: „Как да го направя?“ Ако искаш да бъдеш съвършен, този е пътят. Ако искаш да бъдеш обикновен, тогава ще живееш по правилата на Мойсеевите закони. Ще идеш на църква да палиш свещи, ще целуваш икони. Всичко ще дадеш – и скъсаната риза, и животът ще се свърши. Ще кажеш някому блага дума, и въпросът ще се свърши. Ако човек иска да бъде съвършен, то е за онези, които искат да се подвизават, за разумните хора в света този е пътят.

Казвам, когато хората станат не с тия разбирания, но в тях седи Божествената душа и Божественият дух, тогава светът ще вземе друг

образ, друг облик. Казвам, сега новото в света е – ние искаме да възстановим правата на човешката душа и човешкия дух в едно отношение и в друго отношение човешката душа и човешкия дух искат да възстановят своите права в света. От две положения истината иде. Най-първо в нас трябва да се зароди желание да възстановим правата на душата и на духа. То е стремежът. И второто положение, да възприемем духа и душата, понеже чрез тях иде мощното в света. То е желание, понеже душата и Божественият дух искат да възстановят своите права. И на туй последното няма никоя сила в света, която може да се застави, защото Господ е дълготърпелив, но Божественото търпение има край. Божественото търпение е дошло до края. Който отсега нататък така говори, е на кривата страна. На земята ще има такова сияние, може някои от решетото да паднат, може някои под решетото да паднат – всичко ще се изчисти. Онези, които се очистят, ще се посеят на нивата. Онези, които паднат, ще ги дадат на кокошките. Българинът си храни кокошките с това жито, което отскача.

Някои неща не се отнасят до вас. Питате ме: „Ние от кои сме?“ Бъдете съвършени. То е за вас. „Бъдете съвършени, както Отец ваш небесни.“ Щом искате да възстановите правата на вашата душа и дух, щом искате да бъдете проводници на душата и духа, които искат да възстановят своите права, вие сте от тези, които можете да бъдат съвършени.

Следователно всичките блага са за тия, които вървят по пътя, искат да бъдат съвършени. Те са кротките, които гладуват и жадуват. За тях са тия блага, не са за простите хора. Сега ви казвам. Бъдете съвършени не в еднократна форма, а в многократна форма. Не се спирайте на вашите деяния и погрешки, какво сте били, то е нищо. Важен е онзи Божествен импулс, който Бог е вложил във вас. Него гледайте. То е сега важното.

50 лекция, 6 август 1930 г, Седемте рилски езера

НАЧАЛО И КРАЙ[139]

Ще прочета 16. глава от Матея, ще взема 16. стих. Тя е важна за всеки едного от вас. „Отговори Симон и рече: ти си Христос, син на Бога живаго.“

Всякога човек трябва да има една определена идея в себе си да я преследвате, както Петър казва: „Ти си сина на Бога живаго.“ Всеки един човек, който има тази идея, тогава Христос казва: понеже ти не познаваш, аз ще ти дам ключа на Царството небесно и каквото вържеш на земята, ще бъде вързано на небето.

Значи човек в себе си трябва да има една идея, да познава Христа в себе си, защото, ако нямате туй познание, всички други неща нямат един център, около който да се съсредоточат или свържат, всичко е разхвърлено. Не е в много ядене. Мнозина от вас може да имате някой път такива криви схващания. Не е в хубавото ядене. Човек може да яде много, и да няма никаква придобивка. Може малко да яде, и да има придобивка. Та всеки ден, когато човек яде и се насища, достатъчно е заради него, няма какво да се безпокои за утрешния ден. Казано е, утрешният ден пак ще се погрижи, понеже всеки ден е една Божествена епоха. Зад изгрева и залеза на слънцето ние гледаме по един начин. Този, който създаде света, гледа по друг начин.

Ние не знаем защо изгрява и защо залязва слънцето. За нас слънцето изгрява и залязва. Има същества, за които слънцето нито изгрява, нито залязва. Има същества, за които слънцето никога не залязва. Има същества, за които слънцето никога не изгрява. То са философски въпроси. То е въпрос на съзнанието. После вие там, дето сте достигнали, човек ще мине през четиристотин хиляди врати, като дойде до туй положение. Четиристотин хиляди облекла ще съблече,

[139] Лекцията е в пълния си необработен вид.

докато дойде до това положение. Четиристотин хиляди степени ще мине, докато дойде дотук, и му предстои още дълъг път, има още толкоз дълъг път, колкото отначалото досега. Ще кажете вие, кога ще извървите този път. Ще го извървите, но като дойдете пред нас, ще има още толкоз – четиристотин хиляди степени ще има, четиристотин хиляди облекла, които трябва да съблечете.

Къде е началото? Началото е там, дето е краят. Който разбира нещата, има начало. Който не разбира нещата, има край. Краят на нещата е нещастие. Началото на всяко нещо е блаженство. Началото на всяко нещо е любов. Краят на всяко нещо е омраза. Началото на всяко нещо е истината, краят на всяко нещо е лъжата. Казва, какъв ще бъде краят? Краят ще бъде лъжа. Щом нещата имат край, те не са вечни, те нямат истина, не е истината, която има край. Щом ти чакаш един край, ти ще дойдеш до лъжата. Казва, какъв е краят? Краят, или онзи, който ти дава пари назаем, той те туря на изкушение. Ти ще искаш пари от него. В началото той показва любовта, казва: „Давам ти тия пари, няма да ги търся.“ Ти осланяш на неговата любов. Един ден не те обича, потърси парите, казва: „Имаш да ми даваш.“ Любовта се е свършила, дойде лъжата на място.

Сега вие не очаквайте какъв ще бъде краят. Началото е всичкото, а краят оставете за другите. Сега то едно, когато човек има в себе си любовта да разбирате какво подразбира под думата „край“. Когато имаш любовта, казваш: Какво има зад любовта? Зад любовта има омраза. Какво има зад истината? Зад истината има лъжа. Зад правдата какво има? Неправда. Дойде някой и ме пита какво има зад лъжата. Зад лъжата има истина. Зад омразата има любов. Зад неправдата има правда. Щом си недоволен от любовта, ще дойде омразата. Тя ще бъде контраст, да ти покаже кое е истинското, което търсиш. Казваш, то е истинското, което познавам. Омразата като

дойде, ще познаеш любовта. Сега познаването на любовта е да имаш една идея, на която да разчиташ.

Христос казва, ти какво мислиш? Казва, ти си син на Бога живаго. Сега вие може да имате желание да бъдете като Петра. Хубаво, Петър в един момент казва, че е син на Бога живаго, но пак се явява човешкото. След няколко време, когато Христос започна разправия за някои дълбоки работи, казва, остави се от туй. Казва, мислиш ли, стой малко настрана. Не се мина много време, той напусна онова, съзнанието, което имаше.

Сега туй е във вътрешния живот. Някои имат разположението като Петра, имате любов, ще дойде Христос. Казвате: „Що съм влязъл в този път?“ Ето къде е погрешката. Що съм влязъл в този път, да страдам? Христос казва, трябва да ида в Йерусалим, много да пострадам и да възкръсна. Ако не мина по този път на възкресението, не може. Казва, що ти трябва така да страдаш, нали имаш сили, ще се изпотрепем, ще вземем властта, ще управляваме, няма какво да страдаш.

Божественото в този път не се постига по обикновен начин. Някой път кажеш: „Аз ли съм най-глупавият човек. Другите уредиха живота си. Аз ли съм най-глупавият, да уредя живота си.“ В туй положение ти си в положението на апостол Петра, защото кой е този, който страда? Божественото се бори. Божественото е, което води, то е, което страда. Кой страда – детето или майката? Майката. Бащата и майката страдат. Детето знае само да плаче. Единствената работа, откакто се роди, докато порасне, все плаче. Дойде бащата и майката – плаче. То е магическата тояжка на земята. Като заплаче, дойде майката. Какво искаш? Хляб. Даде му. Пак има някаква нужда, плаче. Какво искаш? Дрехи. Даде му. Обуща му дадат. Детето знае само да плаче. Не бивайте деца. Писанието казва, не бивайте плачливи деца,

само отворете устата хубаво. То е философия, да знаеш хубаво да говориш на майка си, да ти даде нужното.

Казвам, същественото във вас е да имате онова разбиране, искате да имате сила, да имате власт, но за да дойдат и да ви дадат ключовете на Царството небесно, трябва да познавате Христа, да имате вътрешно мистично познание. Този стих е съгласен с друг, казва, Отец ще дойде и жилище ще направи във вас. Щом имате туй познание, щом дойде Христос, ще дойде Отец. Той има ключ за Царството Божие. Тогава, каквото вържете на земята, ще бъде вързано на небето. Когато дойде вътрешно съмнение, колебание, страдание, съзнанието ви трябва да се повдигне. Апостол Павел, след като се разби техният кораб, излезе на острова, събираше дърва, ухапа го една усойница, какво стана? Имаше едно страдание, стисна го, той го носеше, стисна го и си гледаше работата, стисна го в огъня.

Огънят, това е любовта. Стисна го в огъня. Ти не може да разрешиш въпроса. Всичките въпроси вън от любовта са неразрешими. Каквато и философия да имате, нищо не можете да разрешите, философията не се разрешава. Аз имам хляб, но нищо не разбирам как е направен, нося го в торбата. Има един философ, който никакъв хляб няма, философства как е направен. Той философства, аз ям, той философства, аз ям. Питам сега, кой печели – който яде или който философства какво нещо е яденето, как става храносмилането. Казвам, отлична философия. Ти със своята философия и аз с моето ядене – кой научи повече? Аз научих нещо положително. Този човек разправя, така ще се смели храната, но гладува, ако не му дам хлебец. Той знаеше защо ми разправяше. След като ми говори толкоз, казва: „Дай ми от хляба.“ Когато вие проучвате някого, той носи празната торба, вие пълната. Той знае смисъла на хляба и философия, вие носите хляба, но философията не знаете. Той казва: половината на хляба дръж за мене, половината по този начин ще го ядеш.

Сега ще вземете вътрешния смисъл. Да се изучава Словото Божие не по механически начин, но да имате непреодолима вяра. Човек трябва да има една вяра, която да не търпи никакво колебание, но да бъде фиктивна. Какво ще убеждавате? Аз съм опитал нещата хиляди пъти и не съм намерил изключение. Един закон действа математически точно, по-точно, отколкото човек предполага. Ще ме убеждава някой, че утре слънцето няма да изгрее. Дойде времето. Точно в часа слънцето се покаже. Той казва, едно изключение, утре няма да изгрее. Идвам утре, слънцето пак изгрява с една малка разлика във времето. Времето, през което слънцето изгрява и залязва. Значи някой път слънцето изгрява по-рано, някой път изгрява по-късно, някой път залязва по-рано, някой път залязва по-късно. Но след като проверя, дойде до един закон – не може слънцето да не изгрява. Разбира се, ако ме турят в едно място, дето слънцето не може да го виждам, че слънцето не изгрява, може да ме убедят. Слънцето изгрява, но условия няма, да видя.

Казвам, не влизайте в затворите на тъмнината, не се хипнотизирайте, да кажете, тази работа няма да я бъде. Как няма да я бъде? Слънцето няма да изгрее. Всичко може да стане, но слънцето ще изгрее. Онзи ден един брат, който нищо не знае от метеорология, но той даваше една опитност кога времето ще се оправи. Казва, лошото време ще трае или 24 часа, или 48 часа, или два деня, или осем деня. Сред 24 часа времето, ако не се подобри, ще се подобри след два деня. Ако след два деня не се подобри, след осем деня непременно ще се подобри. Той казва едно свое наблюдение, казва още: утре слънце ще имаме, ще изгрее слънцето, осмият ден наближава. Казвам, макар да е мъгливо, ще изгрее слънцето. Не само ще изгрее, но ще се махнат мъглите, облаците, напълно ще изгрее слънцето. Както виждате, сутринта станахме, слънцето изгря.

Казвам, има известни правила, които трябва да проучвате в духовния живот и да не се съмнявате във вашата опитност. Има една вътрешна опитност, на която вие трябва да разчитате и всичкото учение седи в туй, да се даде ход на Божественото в нас, да не месим човешкото в нас. Има едно положение, в което нашето съзнание се размъща. Не размъщай съзнанието. Щом се разтревожиш, щом внесеш някакво съмнение, ти смущаваш съзнанието. Ти, като размътиш съзнанието, няма да подобриш положението, ще пострадаш. Дълго време ще оставиш да се уталожи, без да може да виждаш ясно. Онова, което желаеш, ще постигнеш. Не чакай всичките постижения в света, има определено време. Ти не може да израснеш в един ден, да станеш възрастен, полека. Най-първо ще бъдеш дете, докато дойде твоето съзнание, дълго време баща ти и майка ти ще те повиват, ще излизаш, ще влизаш в коритото, по някой път ще има пръчица, но нищо не значи.

Казва, да станем възрастни. Казва, дотегна ми, вече баща ми и майка ми не ме къпят, завиват, отвиват. Тогава, щом ти дотегна, ти ще започнеш да увиваш и да завиваш, да връзваш и да развързваш. Когато детето иска магическата тояжка на баща си и на майка си, то се оженва и то започва да управлява децата, той ще остарее и той ще даде своята магическа тояжка, ще иде в другия свят да даде всичко в този свят. Казва, свърши се. Кажи, свърших с кривите разбирания на земния живот. Ти все се тревожиш, търсиш някой да те обича. В децата го търсиш – намериш го, изгубиш го. В приятели го търсиш – намериш го, изгубиш го. В богатството, в знанието, най-после оставиш, казваш, отиде. Започваш да мислиш за оня свят, намериш се в една тъмнина. Вие били ли сте в положението на един стар човек, когото всички са го оставили, че отгоре тъмно, отдолу тъмно, той като един пътник, който се е изгубил. Тогава ще дойде в него онова чувство – дано отнякъде дойде някакъв проблясък.

Сега аз ви разправям. Мнозина от вас са минали тия положения. Няма някой от вас, който да ги избегне. Но някой път иде потъмняване на съзнанието. Потъмняването на съзнанието да не ви плаши. Вашето съзнание ще се завърти като земята, ще дойде нещо. Трябва да знаете, че пак ще изгрее слънцето. Като изгрее слънцето, да познавате, че има един период. Ако не познавате законите на съзнанието, ще се смущавате, когато ще бъдете в тъмнина. Пак ще залезе слънцето, после пак ще изгрее. То е постоянно отпадане, има вяра в Бога, после изгубване. Като изгубиш вярата, то е залязване на слънцето. Като придобиеш вярата, то е изгрев. Ние ще виждаме – и сега виждаме, като изгрява слънцето и като залязва. Има положения на земята, ние, като се поставим, ще виждаме слънцето да ходи и навсякъде ще бъде сутрин, ще върви, но никога не залязва. Той е верен този закон и по отношение на човешкото съзнание.

Сега, съзнанието е потребно, за да може да расте вашата душа. Ние трябва да вярваме в Бога, понеже той е център и ако ние не сме около този център, нашата душа не може да расте. Тогава казвате, какво нещо е Бог? Онзи вътрешен център, който дава еднакви условия на всичките души да растат и да се развиват. Туй, което в даден случай дава растеж да постигнеш своите съществени желания, да постигнеш своите мисли, да реализираш ония блага, колкото и да са малки. Туй, което дава да разбираш, то е Бог. Той е вътре в тебе. Ти, ако търсиш някой друг Господ отвън, ти ще го намериш, но всичко ще изгубиш.

Знаете ли за онзи адепт, който учил един богат свой ученик и му казал: „Ще ти покажа силата на човешката мощ.“ След като му показал много чудеса, искал да го обере, казал: „Ще донесеш всичките скъпоценности, ще затвориш очите и ще ги отвориш, когато ти кажа. Ще видиш едно от най-големите чудеса.“ Тогава богатият донесъл всичките си скъпоценности и затворил очите. Учителят задигнал

торбата и си заминал. Като отворил очите, нито учителят му, нито торбата – това е най-голямото чудо. Дойде дяволът, каже като адепта – ще те науча на нещо. Какво ще те научи? Ще обере хубаво по всичките правила, ще вземе и последното, което имаш. Отвори очите си!

Сега, много пъти вие служите на тия учители. Христос казва, всички ония, които дошли преди мене, са крадци и разбойници. Той подразбира всички ония, които са дошли за себе си, не са дошли да дадат свобода на човешката душа.

Казвам, по какво се отличава Божественото в нас? То носи преизобилен живот, което в нас дава живот. Пазете вътрешната връзка и не търсете по механически начин отвън. Като ядеш – не че хлябът ще внесе новия живот – и хлябът иде като едно условие да подкрепи този живот в тебе, ти от хляба ще извадиш туй, което ти трябва. Ти на живота трябва да дадеш работа. Ти ще работиш за живота, за да те учи. Всеки ден, като се храниш, ти в самото хранене ще придобиваш нещо. Вие сега се храните, без да знаете.

Казвам, ядете или пиете, всичко вършете за слава Божия. Защото, ако не ядеш, забележете, колко си неразположен. Щом започнеш да дъвчеш, има нещо хубаво, което се внася. Ти си неразположен, започни да дъвчеш. Ти си неразположен, обезсърчен си, казваш, тази работа няма да я бъде. Казваш, няма да я бъде, но я започни да ядеш. Като започнеш да ядеш, дойде някоя светла идея, казваш, ще се оправи тази работа. Щом се наядеш, слънцето изгрява. Яденето, това е изгрев. Нищо повече. Гладът, това е залез. Това са все процеси. Като започнеш да ядеш, слънцето изгрява. Това са условия, които дават възможност да растеш.

Казвате, като станем сутрин, да посрещнем слънцето. Нима слънцето се нуждае от някакво посрещане. Нима ти ще донесеш нещо за слънцето. Слънцето изгрява, без да го посрещаме, и залязва, без да

го изпращаме. Но ти като идеш, в съзнанието това да е положено. Ти казваш, аз какво придобих от слънцето? Слънцето, ако разбираш езика му, дава, но ако не разбираш езика му, по-скържаво от него няма. Ако разбираш езика, по-благосклонно, по-богато от него няма. И в разбирането на нещата е същото. Ти, ако разбираш нещата, ще се ползваш. Някой път излезеш на слънце. Може да трепериш. Може да излезеш на тридесет градуса студ, измръзнат ръцете, нищо не дава слънцето, трябва да се грееш на огъня. Онзи, който разбира езика на слънцето, той при тридесет градуса студ, той ще се сгрее, той ще се изпоти. То преизобилно дава.

Всеки човек според съзнанието си може да привлече известна енергия. Енергия, която се привлича в душата, ще живее. Всяка енергия, която се реализира в нас, живее. Под думата „живее“ разбираме, в което съзнанието е пробудено. В живота срещнете един човек. Казвате, глупав е този човек. Защото неговото съзнание не е пробудено за тебе и нямате връзка. Ти не го обичаш. Срещнеш другиго, обичаш го. Защо? Защото неговото съзнание е пробудено. Всяко съзнание, което е пробудено, дава нещо от себе си, то е извор, тече нещо от него. Тогава между хората, когато се образува любовта, – вие ако бяхте ясновидец, щяхте да видите, че става преливане. От две места става преливане на Божествените енергии. И в туй преливане в нас се зарежда Божествената любов в нас. Любовта е преливане в нашите души от духа, което иде в нашите души.

Казвам, затуй именно вярата е един процес. Вие се спирате и казвате: „Колко ли време той ще ме обича?“ То е човешко. Любовта не иде от хората. Колкото цялата вечност ще заеме. Онзи, който те обича, той живее във вечността, той ще те обича цяла вечност. Щом не го обичаш, тази вечност престава. Тогава има две вечности. Има една вечност на радост и една вечност на страдание. Какво ще стане, като не го обичаме? Защо трябва да го обичаш? Да бъдеш радостен.

Ако не го обичаш, ще страдаш. Ако го обичаш, ще се радваш. Тогава схващайте мистичната страна. Ние обичаме Бога дотогава, докато съзнаваме, че обичаме Бога. Божественото, чрез което любим, през милиони врата и да минаваме, през което стъпало и да се качваме или слизаме, която дреха да събличаме и да обличаме – защото обличането на една дреха е Божествено, събличането на една дреха е човешко; влизането през една врата е Божествено, излизането през една врата е човешко.

Когато дойде Божественото, ние ще имаме онзи пълен живот в нашето съзнание, ще знаем защо стават нещата. Не в цялата вечност, но в даден случай, в днешния ден да знаем програмата каква трябва да бъде. Да се качите на едно стъпало, да съблечете една дреха, да имате една радост, да седнете да си починете, да започнете да благодарите на Бога, да направите няколко упражнения, като се върнете, да направите една сметка за всички ваши придобивки, които сте придобили.

Казва Петър: ти си син на Бога живаго. То е вече любовта. Синът значи отношението, когато Божественото съзнание е пробудено, има връзка. Аз наричам връзка между Божественото съзнание и нашето, ще направим най-хубавото нещо, когато чувстваме тази връзка. Тази връзка, като чувстваш, тя прави всичко наоколо, тя мяза на свещта, която носиш в тъмната нощ, всички неща наоколо виждаш, виждаш пътя, нещата около тебе се осветляват. Като изгрее слънцето, е същият закон. Именно слънцето изгрява, за да насърчи всички пътници, които вярват в Бога, понеже слънцето е едно светило, което осветлява пътя.

Както слънцето изгрява всеки ден, това показва, че Божественото съзнание никога не ни оставя там, дето е то, има светлина. Слънцето, или Божественото в тебе, казва: там, дето съм аз, ще има винаги радост, ще има любов, ще има винаги знание, ще има винаги свобода.

Сега, не че самото слънце е духът. Силата не седи в свещта, но в онзи, който носи свещта. Като изгрее слънцето, считайте, че зад него има един, който носи слънцето. Тогава съсредоточи ума си към него, защото той тебе търси.

Казвате, къде е Господ? Зад слънцето. Защото онзи, който носи свещта, той е зад свещта. Ти не туряш свещта зад себе си, но свещта туряш напред, ти си зад свещта. Така и Господ. По човешки ви говоря. Той е зад слънцето, с ръка държи слънцето, навсякъде го носи. Щом не вярваш, Бог скрие свещта, тогава какво става? Ще останеш в тъмно. Започнеш пак да се молиш. Извади капачето на свещта. Като тури фенерчето, свети.

Вие може да кажете, че това са детински обяснения. Търсете някои философски. Има философски, като онзи адепт ще ви каже, затворете очите. Ние говорим едно учение, казваме, отворете очите, ние правим едно чудо, когато вашите очи са отворени. Вие казвате, чудесни работи прави този човек. Отвори очите, когато слънцето изгрява. По-големи работи по-голямо чудо от това не търси. Като изгрее слънцето, то е чудо, отвори очите. Всеки ден като работиш, може богат да станеш, може да връзваш и да развързваш, може да направиш всичко.

Ако вие сте верни на малкото, има специфична работа, която всеки трябва да свърши. Може да имаш една хубава цигулка, да имаш един хубав лък, направен от добрия майстор. Може да имаш най-учения учител. При всичките условия пак се изисква нещо. Ако не учиш, нищо няма да постигнеш. Трябва сега труд. По четири-пет часа да свириш. Цигулката нищо няма да направи, учителят нищо няма да направи, то е само едната страна. Даже един човек, ако работи, – даже учител да няма, цигулка да няма, ще се научи да пее. Ако няма цигулка, той има една малка цигулчица, на нея ще започне да се упражнява.

Казвам, трябва сега една усилена работа. Никой за вас не може да свири. Да свирят хората за вас, то е привилегия. Може да ви свирят, но веднъж, дваж, трижж. Ако искаш някой тебе да ти свири, той може да се откаже. Само може да свириш, когато искаш. Ние разбираме, по-хубава работа от живота, който Бог ни дал, няма. Изисква се една свещена работа. Не мислете много какъв ще бъде краят на нещата, какво ще стане. Какво ще стане? Слънцето, като изгрее, какво ще стане? Изворите ще потекат. Какво ще стане? Нивите ще узреят. Какво ще стане? Хамбарите ще се напълнят. Какво ще стане? Хората ще се обновят. Какво ще стане? Хората ще се примирят. Какво ще стане? Мъртвите ще възкръснат. Какво ще стане? Неправдата в света ще се вдигне, правдата ще дойде, ще настане мир, радост и веселие. Туй е, което иде в света. Ама кога ще бъде? Когато очите са отворени.

Сега днешният ден, след като слезем на лагера, ще направим една екскурзия до Бъбрека. Там ще направим своите упражнения. Ще поемем към Дамга нагоре. Ще тръгнем към осем и половина часа, да бъдете готови. Вземете малко за ядене. Сега ще закусите. Подир обяд ще се върнем.

51 лекция, 13 август 1930 г., Седемте рилски езера

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

бирник *остар.* Служител, чиновник, който събира данъци.

брожение (от рус.) Кипеж, вълнение, недоволство сред обществото.

главня 1. Къс запалено или недогоряло дърво. 2. Факел. 3. Ръжда по зърнени култури.

дервиш (тур. dervis от перс.) Мохамедански духовник.

деятелност (от рус.) *остар.* Активност, енергичност, действеност; работа, дейност.

кепенци (тур. kepenk) Дървени капаци за затваряне на витрини, прозорци, врати.

кинематограф (гр. kinema ‘движение’ и -граф) *остар.* 1. Апарат за снимане върху филмова лента на движещи се обекти или за прожектиране върху екран на движещи се картини. 2. Помещение за публично прожектиране на такива картини; кинотеатър, кино.

кираджия (тур. kiraci от ар.) *остар.* 1. Превозвач на стоки срещу заплащане. 2. Наемател на помещение.

кобилица 1. Извито дърво с длабове или куки на двата края за носене на рамо на тежки неща – напр. котли, менци за вода. 2. В някои механизми – детайл с форма на лост с опорна точка между приложните точки на силите (напр. при везни, парни машини и др.).

крина *остар.* Дървен цилиндричен съд, обикновено служещ като мярка за житни храни (ок. 15 кг, или 2 шиника).

кюп (тур. kup от перс.) Глинен съд, делва.

наполеон (фр. napoleon d’or от собств.) 1. Златна монета, обикновено от 20 франка, на която има образ на Наполеон Бонапарт или на Наполеон III. 2. *прен.* Златна монета.

непрeривен *остар.* Който трае, съществува във времето без спиране, без прекъсване; непрестанен.

пертурбация (лат. perturbation – ‘безпорядък’) 1. *книж.* Внезапна промяна, нарушаване на нормалния ход на нещата. 2. астр. Промяна в пътя на небесно тяло под гравитационното въздействие на други небесни тела. 3. Разстройство, смущение, смут.

пехливанин (тур. pehlivan от перс.) 1. Борец. 2. Силен човек, атлет.

плащаница 1. Бяло платно, с което се увива мъртвец за погребение. 2. *църк.* Голям къс платно, на което е изобразено полагането на Исус Христос в гроба.

погибел *остар.* Гибел, загиване, трагична участ,

разгласява (се) *остар.* Дехармонизира (се), разстройва (се).

разсилен (от рус.) 1. Прислужник в учреждение. 2. Разносвач.

съизволение *остар.* Позволение, съгласие, благоволение.

трен (фр. train) *остар.* Влак.

угледни *остар.* Хубави, приятни за гледане; представителни.

уд *остар.* Телесен член, крайник.

уровен (от рус.) Равнище, ниво.

фалимент (ит. fallimento) *книж.* Несъстоятелност, пропадане, фалит.

хомот *остар.* 1. Ярем. 2. прен. Тегло, бреме, иго.

цяр *остар.* Лек, лекарство.

щерна (гр. sterna, kisterna от лат.) *диал.* Яма за водохранилище.

юлар (тур. yular) 1. Водило на оглавник за добитък. 2. Оглавник.

3. *Вън и вътре в тялото:* **метод** за развиване на самообладанието.

4. *Проявеният живот:* **опит** за лекуване на болни.

5. *Разумни методи:* **упражнение**; **метод** преди започване на работа, който се прилага при дисхармонични състояния.

6. *Динамична сила на мисълта:* **методи** за лекуване.

7. *Новото в живота:* **задача** за размишление.

9. *Център на живота:* **методи** за свързване с Центъра на живота; методи за осмисляне на човешкия живот.

10. *Източници на живота:* **метод** при мъчнотии.

17. *Наука за езика*: **упражнение** при ставане от сън.

19. *Личност и душа:* **опити** при засяване на жито; **метод** за трансформиране на лошите мисли и чувства; **метод** за познаване кога се постъпва според законите на Природата; **метод** при обезсърчение или заболяване.

20. *Проява на Любовта*: **упражнение** за 40 дни.

21. *Светли и тъмни действия:* **метод** за различаване на Доброто от злото.

22. *Опитна школа:* **метод** за освобождаване от противоречията; **метод** при обезсърчение; **опит** за познаване на силата на собствената мисъл.

26. *Новото в живота*: **методи** за освобождаване от отрицателни влияния.

28. *Термометърът на човека*: **методи** на музиката.

35. *Доброто оръжие*: **метод** за отбрана срещу злото; **метод** за запазване на любовта; **метод** при противоречия.

38. *Добрият ден:* **опит** за работа с Любов в един ден от седмицата; **задача** за добра обхода.

39. *Стойност на нещата*: **метод** за лекуване чрез добра мисъл; **методи** за трансформиране на недоволство.

40. *Правилно разбиране:* **задача** да се извадят по 100 важни мисли от прочетените досега беседи.

41. *Точност*: **метод** за разбиране на Божествения език.

42. *Двата принципа:* **задача** при ставане сутрин.

43. *Абсолютна вяра:* **метод** за трансформиране на гнева; **опит** за проверка на силата на мисълта.

44. *Закон и принцип:* **методи** за трансформиране на неразположение.

45. *Морални правила:* **опит** за една седмица.

48. *Интуицията:* **метод** за трансформиране на
неразположение.

51. *Начало и край*: **методи** при обезсърчение.

ТЕМИ

3. *Вън и вътре в тялото:*

Произход на непостоянството.

8. *Закон за благоприличие*:

Качества на милосърдието;

Причини за обществената криза;

Качества на благоденствието.

10. *Източници на живота:*

Признаци на физическото и психическото вкисване.

13. *Паралелизъм в Природата:*

Смени в Природата.

20. *Проява на Любовта:*

Отличителната черта на ученика;

Отличителните черти на умрелия и на живия човек.

30. *Правилни форми*:

Каква представа имам за Бога.

41. *Точност:*

Първата буква и първата дума на Божествения език.

46. *Форма и съдържание:*

Влияние на водата и на въздуха върху живите организми.

Десета година
1930 – 1931

БОЖИЯТ ГЛАС[140]

Добрата молитва
(Дясната ръка вдигната нагоре)

Ще чета част от 9-та глава на Евангелието на Йоана.

Има една вътрешна философия на живота, философия, която обяснява най-добрия път в живота, която проправя път. Туй знание не се добива лесно, изискват се известни усилия. Например, ако някой ви попита защо сте дошли на земята, всеки един от вас ще каже: „Така Господ ни е създал." Така е общото разбиране, създал ни е Господ. Може да ви попитат какво е вашето предназначение, каква е вашата специална работа, която имате. Ако попитат вола за специалната работа или ако попитат рибата за специалната работа, или птицата за нейната специална работа, всяко едно същество според степента на своето съзнание ще отговори. Сега, какво ще каже птицата, то е нейна работа. Щом тя иска да премине от едно място на друго, тя ще прехвръкне. Щом рибата иска да премине от едно място на друго, тя ще влезе във водата, ще преплава.

Да кажем, иде въпросът до човека. Той какво ще отговори? Ако вас ви попитат какво е вашето предназначение, какво ще отговорите? Ако знаете да отговорите за вашето предназначение, вие сте щастлив, значи имате един вътрешен мир. Мирът не е нещо външно, което вие може да видите, то е осветление в ума, силите, които имате, добре се развиват. Ако не разбирате, смущавате се. Човек, който не разбира смисъла на живота, болен става, невежа става, сиромах става. Онзи, който разбира живота, върви по сигурен път. Разбирането е един процес, просветление. Аз го наричам, като че някой те води по един

[140] Лекцията е в пълния си необработен вид.

път. Ти искаш-не искаш, ще ходиш да работиш. Ако разбираш пътя на туй движение, ще се осмисли животът ти. Ако не разбираш, може през този път да си затвориш очите, човек може да затвори своето знание – мен това не ме интересува, онова не ме интересува, може и всичко да ни интересува. По някой път болният отваря очите си, да му дадат ядене. Дадат му супа, после пак затвори очите си. Започне да пъшка. Пъшка един, два, три, четири часа, пак отвори очите, пак му дадат супа, пак се наяде, пак започне да пъшка. Защо пъшка? Пъшкането показва, че работата мъчно става. Понеже мястото, през което минава, е много опасно, пък той е много страхлив. За да не се уплаши, затваря очите си. Най-умната философия е човек да затвори очите си. Когато минава през хубава местност, отваря очите си, тогава тълкуват, никой не се бои. Сега това е само за изяснение.

Казвам, потребно е знание на човека, което да даде мир на човешката душа. Човек трябва да започне с наблюдения върху себе си. Задачата е със себе си да започнем. Той не трябва да се нагърбва с товара на целия свят, това не е за неговите сили, нито влиза в неговата работа. Например той не трябва да мисли дали светът ще се оправи, всичките хора откъде ще вземат храна, с онези, които умират, какво става, къде отиват. Каквото става с онези, които се раждат, такова ще стане с онези, които умират. В едно отношение смъртта е едно нещастие, смъртта за други е благо. Раждането, както за нас е благо, за други е нещастие. Нима мислите, че когато бълхите и въшките се разплодяват, е щастие за човека? То е щастие за тях, но нещастие за другите. Относителни неща съществуват.

Съществува едно благо в света Ние, хората, разсъждаваме. Всяко едно същество, което върви по този определен Божи закон, има право да живее. И всяко същество, което не върви по този определен Божи закон, има едно изключение – съкратява се неговият живот.

Казвам сега, животът е едно благо. Животът, който живеем, зависи от изпълнението на волята Божия. Трябва да разбирате, трябва да имате преди всичко едно вътрешно знание в какво седи волята Божия. Мнозина от вас са религиозни. Молите се по три пъти на ден. Хубаво, отлично. Хване ви една болест, молите се на Господа – веднъж, два пъти, три пъти, болестта не отминава. Питам сега, ако ти кажеш: „Аз имам десет души милиардери приятели.“ – а при това всякога, когато ходиш да искаш пари назаем от тях, кажеш: „Толкоз пари да ми дадете.“ – но щом дойдеш, никакъв кредит не отпущат, връзката с тия милиардери вярна ли е? Че ги срещаш, че говориш с тях, но че не ти дават пари, какво те ползва това? И там второто положение: защо богатите милиардери не ти отпущат нито пет пари? Казвам, как бихте обяснили? Разбира се, това е един краен случай. Сега по някой път вие сте толкова непоследователни, че когато човек от невидимия свят не го слушат, но му отговарят, влиза в противоречие, за да не му падне реномето, става недоволен. Нали има причини. Тогава друг един въпрос да зададем. Ако на една пукната стомна всякога се налива, тя се изпразва, кой е крив – който я пълни или стомната, която тече? Де е вината? Вторият въпрос: защо именно тази стомна е пукната? Едно от двете – може би онзи, който я направил, не я направил хубаво, пукнал стомната. Ти като вземеш такава стомна, кой е виноват – който направил стомната или който я пукнал?

Те са маловажни въпроси. Ние казваме „пукната стомна“. Вземеш една, две, три – лесно ще се справиш. Но в живота има известни положения, които мязат на пукната стомна. От една пукната стомна може да изтече водата, водата е изобилна, но ако в такава пукната стомна налееш розово масло и то изтече, загубата е голяма. Ако я пълниш с вода и изтече, водата не е голяма загуба, но ако изтече розовото масло, целият дом ще плаче.

Казвам, в гърнето, в което живеем – защото нашето тяло мяза на едно гърне, трябва да бъдем много внимателни, понеже животът е скъпоценна течност. Пукне се гърнето, изтече маслото, остаряваме. Маслото е нашият живот. Има в човека една вътрешна енергия, сила, която може да бъде пукната стомна. Щом я изгубиш, трябва обновление. Неразположен си духом, слаба е нервната система, слаби са и скулите, нещо в главата стане, нещо в стомаха стане, нещо в ръцете стане, гърдите ви болят, започват да се явяват всичките болести. Тогава го обясняват хората. Туй е изгубено съотношение в самата природа.

Всеки човек може да изгуби своето съотношение. И праведници, и грешници може някой път да изгубят своето съотношение с природата. И праведници, и грешници имат съотношение. Един грешник някой път може да направи връзка. Връзката е в духовния свят. Връзките в духовния свят не са тъй, както във физическото поле. Един човек може да направи своята погрешка. Някой праведник, без да съзнава, може да направи една погрешка. Виждаме, някои грешни хора – здрави, някои праведни хора – болни. То е временно съотношение. Защото, ако грешникът диша чист въздух, ще бъде здрав. Ако праведникът ходи на нечист въздух, ще бъде болен. Ако грешникът за нищо не се тревожи, здрав е. Ако праведникът целия ден се тревожи кога светът ще се оправи, болен става. Ако грешникът не се тревожи, здрав става.

Господ нас не ни е създал да се тревожим. Да допуснем, че кажете – ще умрем гладни. Ако си праведен, да умреш гладен, какво ще придобиеш? Праведният, и да умре гладен, ще има една опитност как се умира гладен. Бог ще те е поставил да опиташ. Ако мене ме биха запитали защо си дошъл на земята, бих казал: едно време умрях гладен и опитах какво нещо е да се умре гладен. Сега ме пратиха да

видя, като яде човек, какво е, сега ще опитам противното на глада, за да живея.

Има едно положение. Вие сега може да питате кое е правото верую, коя е правата религия, кое е правото отношение в света. Има някои философи, които може да ти кажат кои са правите отношения в света, кой е на правата страна. Ако си болен, ако си глупав, ти си на кривата страна. Сега може да разсъждаваш, да даваш много мнения. Ти може да обясняваш, да съзнаваш произхода на твоите погрешки, туй не допринася. Или пък може да обясняваш разумното човешко благо, никаква полза няма. Това нищо не създава. Обяснението само по себе си нищо не допринася. Съществува една връзка, която ти трябва да съзнаваш.

Питам, идеята за Бога каква е у тебе? Ние някой път си представяме, че Бог е някъде и го търсим. Питам сега, вашата вътрешна опитност каква е? Ако ви срещне някой ваш приятел и ви побутне само с пръста, какво иска да каже? Ако ви срещне някой ваш приятел, помаха си ръката, какво иска да каже? Или малко се усмихне насреща ви и си замине, какво иска да каже? Може да изтълкуваме право, пък може и да не изтълкуваме право. Например имате очи, отваряте очите; имате уста, отваряте устата, говорите; имате ръка, вдигате ръцете, работите. Значи очите, устата, ръцете, човешкият ум, те си имат свое предназначение.

Та със страхопочитание учените запитаха Христа защо този е сляпороден. Защо не си вървяха по пътя, но намериха един сляп човек и питаха Учителя си защо се е родил сляп? Какъв беше поводът да питат? Започва философията сега. Искаха да знаят причина, дали неговите родители съгрешили, или той. Казват, гледището на сегашната философия да се роди човек сляп, без да е съгрешил, е малко противоречие. Според сегашните теософски разбирания карма има или той, или родителите му трябва да са съгрешили. Христос

казва: нито той, нито баща му. Какво иска да каже? След като се е записал този факт в Евангелието, сегашните хора, като четат Евангелието, разбират ли какво искал да каже Христос? Едни го разбират, едни не го разбират.

Следователно от този факт става втори факт, че Христос отвори очите. Защо му отвори очите? Онзи гръцки император, който извадил на толкоз хиляди български войници очите и на сто души оставил по един е по едно око, да ги води, какво беше неговото предназначение, защо извади очите? Българите за този факт и до днес не са простили на гърците. Но кое застави гърците на толкоз българи да извадят очите? Сега в дадения случай Христос отвори очите на този човек. На слепите трябва да се отворят очите. Туй основно вътрешно ограничение, което съществува, трябва да се премахне.

Казвам, коя е вътрешната причина, която застави Христа да отвори очите на този сляпороден. Той имаше някакви отношения към този слепия човек. Аз, казва, затова съм дошъл – да помогна на тия слепи хора. Имаше някаква връзка. В Израил имаше и други слепи, но само на този отвори очите. Като го запитаха учениците, той се заинтересува да отвори очите. Интересно е, че той после става негов ученик. Затова му отвори очите. Всички ония, които не бяха готови, не им отвори очите. Тъй седи въпросът. На всички ония, които са готови да вършат волята Божия, ще се отворят очите. На всички ония, които не са готови, на тях – ни глас, ни слушание. Защото отварянето очите на слепите не е едно правило за всички.

Казвам сега, като пренесете този факт във вашия духовен живот, кое е най-важното в дадения случай? Този човек имаше две състояния, едното състояние на слепотата. Той дълбоко в живота си очаквал да дойде някой да му отвори очите. Затова именно го постигна. И според неговото очакване учениците стават повод да му

се отворят очите. Дошъл един момент, когато кармата го е напуснала според съвременната теория. По някой път кармата напуща. Да ви дам едно обяснение.

Някой вълк, който взел в устата си една овца, с кучета трябва да го гониш, да вземеш овцата. Но вълкът има свое правило: никога той не взема болна овца. Само като я бутне по корема, и я остави. Благородство има в него, казва: „Болни не ям.“ Следователно болната овца може да я оставиш навсякъде, тя е свободна от вълците. Кармата, като намери някой път болен, нищо не взема. Този овчар, като дойде, може да намери своята овца. Този човек го беше напуснала кармата, казва – от него нищо няма да стане. То е само едно обяснение.

Казвам, хубаво е така в себе си да имате едно схващане, едно Вътрешно разбиране. Да имате един кръг, около него да се образуват други кръгове много. По тия кръгове може да се познае на колко години е растението. Защо растенията избрали кръгове, не избрали квадрат? Пчелите са избрали шестоъгълна форма. В тази линия растенията срещат най-малко съпротивление. И природата обича път без много иждивяване. Ние трябва да приложим правилата.

Сега мнозина от вас говорят за морал. Казват, еди-кой си не постъпва добре. Но щом дойде до вас, и вие не постъпвате по правилата. Например аз не съм срещал един българин да говори тъй хармонично, тъй звучно, че да искаш пак да го чуеш. Някой път англичани съм срещал да говорят тъй, но българин едва ли някъде съм срещал, на българина липсва мекота. Например като говорите на български с един човек, че да ви е приятно и втори път да го чуете. Казвате, много сладко говори този човек. За да говориш сладко, какви трябва да бъдат подбудителните причини? Да кажем, даже ние в нашата любов туряме нещо пресилено. Казваш: „Аз ви обичам.“ Че какво означава „аз ви обичам“? Най-първо трябва да имаш ударението. „Аз ви мразя.“ Каква разлика има в акцента между „аз ви

обичам“ и „аз ви мразя“? „Аз ви желая доброто“ и „аз ви презирам“? Акцентът е един и същ. Вие трябва да се намерите в положението на свети Илия[141]. Той опита онези хора, накара ги да се молят, казват „каквато е волята Божия“, целия ден се биха, нараниха се, ни глас, ни слушание. Казва, чакайте, сега аз ще повикам моя Господ. Изправи се и как се моли Илия. Илия се молеше с акцент. Ако твоята молитва има акцент, казват: от сърце, да, от сърце. Всяка една молитва, която не е произнесена от сърце, ни глас, ни слушание – ти може да се молиш, колкото искаш.

От сърцето може да има само едно положение. Сърдечната молитва е всякога, когато излиза от Божественото сърце на човека. Няма никакъв резултат – вие механически се молите. От сърце трябва да се молите. Има някои от вас, които от сърце се молят. От сърце човек може да се моли, когато е на кладата, да го горят. От сърце, значи да забравиш всичко отвън, да няма никакво същество да влиза в твоето съзнание, ти да имаш прямо отношение с Бога. Поставиш

---

[141] Илия е еврейски пророк от IX век пр.Хр., живял в Древна Юдея. За него е писано в Стария Завет, Новия Завет, Талмуда и Корана. С големи подробности е разказано за него в III и IV *книга Царства* и по-малко във II *книга Паралипоменон* и *Книга на Малахия*. Пророк Илия се появява, за да върне еврейския народ към истинския Бог, защото се е увлякъл по идолопоклонство. Нищо не се знае за произхода му. Името му, което означава „моят Бог е Яхве“, може би му е дадено заради борбата му с култа към езическото финикийско божество Ваал. Характерното за Илия е, че проповядва и изобличава дръзко и безстрашно. Той заповядва безмилостно да се избият всички жреци на вавилонската богиня Езавел. Свети пророк Илия единствен сред хората е взет жив на Небето и не е умирал физически. Той се възнася, като с ученика си Елисей отива до брега на Йордан, а от другата страна на реката стояли още петдесет ученици и ги наблюдавали. Тогава Илия взел кожуха си, сгънал го, ударил с него водата, тя се разделила и двамата преминали по сухо. Изведнъж се появила огнена колесница с огнени коне и отнесла Илия с вихрушка на Небето. Като излитала тя, кожухът му паднал на земята и Елисей го взел. Когато Йоан Кръстител и Исус Христос са проповядвали, някои юдеи са ги мислели за завърналия се Илия. Според тълкуванията на православната църква за пророк Илия се говори в последната книга на Библията -*Откровение на свети Йоан Богослов,* като за единия от двамата пророци, които Бог ще прати преди края на света, за да изобличават антихриста. Пророк Илия е един от най-великите християнски светци.

работите, тъй както не са, ще идеш при Бога, ще се молиш, най-първо ще кажеш: „Господи, аз не съм извършил волята Божия. Аз съм ходил по своите си щения, аз съм човек своенравен, с превзети мисли.“ Всичките грехове ще си признаеш. Пък сега всеки един всичките грехове туря с торбата, облича дрехата отвън. Тогава ще дойде втората фаза на молитвата: „Господи, понеже ти си всемъдър, всичко това направих от незнание. Аз зная, че го направих.

Не трябваше да го правя, но го направих. Трябваше да ходя по закона ти, но не ходих. Не мога да обясня защо го направих, но, зная, направил съм го, виноват съм. Но в мене има желание да изправя.“ В душата ти да не остане нито един корен. Вие казвате, не може човек да не греши.

Не зная всички вие, които сте грешили, какво сте ползвали от вашите грехове. Казвате, човек не може да не греши. Но какво се ползва човек от своите грехове? Аз говоря не за греховете, които хората ни приписват. Има едно вътрешно състояние, едно вътрешно схващане на греха. Грях е онова, което понижава човека. Щом влезе грехът, човек изгубва своето достойнство, своята цена. Ние говорим за вътрешното състояние, то е качество само на моето съзнание. Аз съзнавам, че съм изгубил, усещам, че съм изгубил своята сила, усещам, че съм изгубил своята ясна мисъл, усещам, че туй, което съм имал, го нямам. Може хората отвън да мислят, че съм много добър човек, но вътре в себе си усещам, че не съм добър. Някой път обратното е вярно. Аз съм живял един грешен живот, но съм възстановил първите отношения с Бога, отвън хората мислят, че съм лош човек, но в душата си чувствам неговите отношения.

Казвам, във вас по-добре е да се зародят тия новите отношения. Вие казвате: „Ние нали живеем по Бога.“ Аз не искам от вас едно официално верую. Ще кажете: „Ние не вярваме ли?“ Чудни сте. Някой път някой не вярва в моите думи. Казвате: „Ние вярваме, Учителю, в

теб.“ Те не говорят истината. Казвам, ела сам. Ха, от тази канара хвърли се. Че каква вяра има? Хвърли се. Нищо повече. Вие ще се намерите в онова изкушение, на което Христос се е намерил горе на храма, трябва ли да се хвърли. Това е да определи разбирането. Казва: „Вярвам в тебе.“ Туй, в което ти вярваш, и ние вярваме. Ако ви кажат „хвърлете се“ – туй разбираме. Христос хвърли ли се, като му каза дяволът? Казва: „Хвърли се, ангели да вземаш да те носят на ръце.“ Знаете ли какво казва Христос? Христос повика дявола и му каза: „Хвърли се ти по-напред, да видя как ще се хвърлиш, покажи ми ти един пример.“ Христос не беше от глупавите. Казва, искаш да стана глупав от твоя хал. Аз не съм от тези, които скачат от храма. Казва, да не изкушаваш Господа своего. Той може да ви каже „хвърли се“, но вие трябва да знаете как да му отговорите. Аз идвам до върха, хвърлям се, и на мене нищо не става, кацвам долу, казвам: хвърли се. Ако кажеш – не мога, като не, да кацна, какво ще стане с мене? Може да се хвърлиш, то е вътрешен закон. Щом ти се хвърлиш, може да видоизменя закона на твоята тежест.

Казвам, всяко нещо в света трябва да бъде разумно. Не е потребно да се хвърляш, няма защо. Ако ти кажа „хвърли се от канарата“, ще се хвърлиш, ще се самоубиеш, то е едно изкушение, то е една лоша смисъл. Но ако, след като се хвърлиш, за да ви дам една опитност, тогава има смисъл. Всяка една постъпка, ако не може да се осмисли, не е разумна. Казва: „Учителю, знаеш, че аз вярвам в тебе, че аз те обичам.“ Ако целия ден мрънкаш наоколо и ме безпокоиш, каква полза? Ако целия ден ме буташ по гърба, казваш: „Знаеш, че аз те обичам“, каква полза има тази обич?

Обичта е закон на работа. Да обичаш някого, значи да работиш заради него. Понеже Бог ни обича, Бог работи за нас. Той създал света за нас и от сутрин до вечер Господ постоянно мисли за нас да направи нещо, защото ни обича. Ние, щом обичаме Бога, по същия

закон ще работим за него. Да направиш това, което той обича. Щом ти не може да направиш това за един човек, което той обича, ти не го обичаш. Направи той да е доволен от твоята постъпка, от твоето отношение, да държиш неговия образ в чистота.

Ние, съвременните хора, благодарение на ангелите, които ни държат в своите умове, благодарение на

Бога, който мисли за нас, те поддържат нашия живот. Ако Бог престане да мисли за нас, ние ще се разтопим, нищо няма да остане от нас. Любовта на Бога и любовта на напредналите същества постоянно поддържа нашето здраве. Любовта на майка ти, любовта на баща ти, на брат ти, на сестра ти и любовта на хиляди същества, с които ти имаш връзка, те искат да живееш, и ти живееш. Ако един народ пожелае да умреш, ти ще умреш. Ако сто души дойдат и пожелаят да умреш, ти ще умреш; ако пожелаят да живееш, ти ще живееш. Такъв е вътрешният закон, който съществува.

Казвам, ние трябва да бъдем във връзка с Бога, за да не се прекъсва животът ни. Щом прекъснеш вътрешната връзка, настава момент на всичките нещастия. Така е мистичната страна. Всичките нещастия, всичките несрети в живота започват, когато ние нарушим онази свещена идея. Ако не може да ме слушате, спете. Външното знание трябва да се превърне. Туй знание трябва да се превърне в една мощна наука.

Вие си служите е геометрия. Вие трябва да разбирате какви отношения има. В една крива линия в даден случай вие трябва да знаете как да постъпите. Ако вас ви дадат една права линия, дадат ви една тояжка. Тия маги са носили прави тояги, не са носили криви. Онези, които ходят да воюват, те са носили криви. Някои маги са носили своите стрели криви. Имали са прави, но и криви линии. Онези, които носят своето оръжие, мислите, че не е маг. Дяволът туря тетивата, туря правата линия, тояжката си, затегне, като пусне

магическата си тояжка, хлопне. Той трябва да дойде да вземе своята тояга. Значи сила има, съотношение има. Кривите и правите линии имат съотношение в дадения случай.

Казвам, в живота си вие имате такива огнестрелни оръжия. Дойде някой човек, натегнеш стрелата си, казваш: „Ти вярваш ли в мене, или не вярваш.“ Пусне ти някакви думи по твой адрес. Казва: „Той не е толкоз чист.“ Днес тури една стрела, утре втора, трета. Питам, онзи, който така употребява своята магическа тояга, какво спечелва в света? Защото казва Христос – за всяка дума, която казват хората, ще дадат ответ в деня съдни. За всички думи ние ще бъдем отговорни, понеже светът, в който живеем, е свят на хармония, на ред и порядък. Господ ще ни повика, ще каже: „Вие защо създадохте тия думи? – Ще каже: – Докажете научно каква необходимост имаше в природата ти да създадеш тия думи. Всички художници които рисуват голи жени, ще бъдат пържени на огън. (Някои рисуват Купидона със стрела.) То е светската любов. Аз не съм срещал още художник да е нарисувал любовта. Тази любов е един разбойник, който отпред муши, отзад държи ножа, да те мушне. Любов на разбойниците е още. Сега то е друг въпрос. Другояче разглеждам художниците.

Казвам, има линии на поведение. Аз говоря за вътрешния живот. Всяка мисъл съставя една линия на човека. Тази линия на поведение тя за в бъдеще или ще помага, или ще бъде против. Защото, ако ти прекараш ред мисли в полето на твоето съзнание, ти може да помислиш десет пъти за едно и също нещо, за да се ослепиш. Вземете хора, които постоянно се тревожат. Тревогата, еднообразните мисли отслабват очите. На някоя жена умрял мъжът. Тя плаче, плаче, държи този мъж в ума си, напластяват се. Казва: „Моят поглед започва да става тъмен.“ Питам, че умрял някой, защо трябва да плачем? Какво ще допринесем на умрелия? Майката защо плаче? Или

ти тъгуваш, че някой не те обича, причината – защо трябва да тъгуваш? Няма никаква философия в тъгуването. Ако си изгубил любовта, иди – възобнови я, ако не, напусни този въпрос.

Аз свеждам нещата към Първичната причина. Нашите отношения се определят от отношенията, които имаме към Бога, от Първичната причина. Казвам, не можем ние да имаме правилни отношения един към друг, докато нямаме правилни отношения към съзнанието на Бога. Всеки ден, като ставаме, трябва да имаме отношение към Бога. Той да ни каже една дума, и тогава ще идем на работа, целия ден ще бъдем весели. До залязването на слънцето той ще свърши една мощна работа. Няма по-хубаво нещо – да ти проговори Господ, да ти даде подтик и на ума, и на сърцето. Тогава животът се осмисля. Може да идеш, и Господ нищо да не ти проговори. Казва, не ме приеха днес. Защо не те приеха? Сегашният министър, като няма място, затвори вратата. Щом има място, отвори вратата за кандидатите, казва: „Добре дошъл." Щом има място, казва, министърът не е разположен, това няма, онова няма, ермeнски долапи.

Сега, във вашето съзнание на новото учение трябва да се образува една положителна връзка за Бога. Туй верую, което хората имат, то е една лъжа. Сутрин, като се събудиш, ще намериш Бога. Няма да идеш на работа, докато не го намериш. Като ти каже една дума, иди. Ще го намериш. Библия ли ще четеш, животът на светиите ли ще четеш, но докато не чуеш една дума от Бога, не вдигай крака си, целия ден ще прекараш над книгата.

Казвате, какво ще стане с нас? Аз засягам въпроса само за онези от вас, които са свободни. Аз ви говоря тъй, както една мома, която е чиста. Онези, които са женени, които имат деца, техният въпрос е предрешен. Една млада мома иска да се жени. Казвам, не се жени, докато не намериш едного, когото да обичаш и който да те обича. Как

да го намеря? Ще ти опиша как може да го познаеш. Този, който всичко, каквото има, може да ти го даде, той те обича. Когато ти всичко може да дадеш на този, когото обичаш, това е обич. Щом оставиш нещо настрана, любовта е опорочена. Да обичаш някого, значи да дадеш всичко, той да разполага. Да те обича, значи абсолютно той всичко да даде. Това е любов.

Когато идваме до Бога и казваме, че го обичаме, трябва да бъдем готови да дадем заради него. Същите отношения са и на Бога към нас. Когато Бог обича някой във всичката си работа, ако иде да го пита нещо, той спира най-важната работа и отива да се разговаря с него. С много владици, попове, патриарси, не се разговаря с тях, но някой прост невежа, когото Бог го обича, спира се и говори с него. Сега то е по човешки казано, външната страна. Не искам да представяте въпроса тъй. Казва, да ми говори Господ. Може да ти говори Господ, когато всичко пожертваш, да не намериш, че си пожертвал. Ако ти си пожертвал всичко, Господ ще ти говори, поне една дума ще ти каже.

Казвам сега, ще оставите вашата духовна опитност. Може да кажете, вземете Библията, там има всичките стихове за любовта. Някои хора добре започват, но напущат първата любов, втората любов е вече на раздор. Първия ден – с любов, втория – с раздяла, третия ден – с любов, после раздяла. Първата любов е най-чистата, в нея няма никаква раздяла, в нея има блаженство, прогрес. Втората любов, както на земята е построена, раздори има, единия ден едно мисли, втория ден – друго, третия ден – трето, постоянно се сменя нашето съзнание, ние мязаме на дърво, което постоянно се клатушка.

Сега въпросът не е да ви убеждавам във вашите убеждения, да ви кажа, че нямате нищо, но самата реалност е сега. Вие мислите, че носите скъпоценен камък, но той не е скъпоценен камък, казвам, може да имате по-голям. Носите един като леща, казвам, може да

имате един като лешник, някои може да имате още по-хубав – като паче яйце. Разбира се, по-хубаво е да имаш един скъпоценен камък. Ако един от вас има един скъпоценен камък като паче яйце, ще бъде ли беден човек? Вие сте осигурени не само материално, но кой от вас, ако би имал един диамант, голям като паче яйце, той най-малко може да живее 120 години, може да бъде здрав, може да бъде осигурен. Колко ще слугува един диамант като паче яйце?

Казвам, ако ние имаме едно верую, то е сега да имаме едно верую, да мяза на един диамант като паче яйце. Сега, щом така се говори, казвате, калугери няма да ставаме. Калугерството не е интересно, нито наука е. Калугерството е заблуждение. Казва някой, да се предадем. Няма какво да се предаваш. Предават се разбойниците. Казва, да се предадем в Божиите ръце. То е съвсем изопачен език. Отивам да служа на Бога с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум, да работя заради него. Неговата слава ще бъде моя слава. Не да се предам на Бога, няма никакъв смисъл. Може да се предадеш, като дойде ангелът на смъртта. Ще се предадеш и оттатъка ще минеш. То е закон на посвещение, ти се изпитваш. Казва, момата се предала в неговите ръце. Че как? Той е по-силен. Ще се предаде, не може да се бори. В предаването на ръцете не се изяснява някаква идея. Христос казва: „В твоите ръце предавам душата си.“

Но имаме един въпрос неразрешен. Грехът, който Христос носеше. Казва Христос: като човек аз се постарах да разреша този въпрос, не можах да го разреша. Сега целият кармически въпрос на хората за греха го поставям в твоите ръце, каквото направиш. Тогава именно Господ разрешава въпроса – възкреси Христос. С възкресението на Христа се разбра ликвидирането на цялата човешка карма. Влиза в един нов път, който Бог изработи. Христос на земята не можа да го разреши. Той, даже с всичката наука, не можа да остави

евреите да вървят в него. Те казваха, че е Господ. Но не вярваха. Христос едва имаше сила да се задържи да не избухне. И той на едно място взе камшика. Той искаше да ги изтърпи. И най-после всичките евреи и цялото човечество го предаде на Бога, казва: „Аз направих, каквото можах, направи ти сега останалото, ти завърши работата." Законът е Бог, който възраства, Бог е, който въздига, Бог е, който пречиства. Всички други насаждат. Един ден вие ще поставите нещо в ръцете на Бога. Като завършите всичко, ще оставите нещо в ръцете на Бога.

Казвам сега, във всинца ви трябва да има едно верую като един диамант. Сега всички, във вас има желание да се покажете отвън на другите, че имате много голяма вяра. Доколкото аз ви зная, много малка вяра имате. Доверието един към друг е толкоз малко. Аз, както виждам, както ходя по изгрева, навсякъде срещам линии на противоречие. Когато срещна някого от вас, вони. Обяснението е следното. Когато някой човек говори лошо, той смърди, мирише. Казвам, говорил си нещо, миришеш като мъртвец. То е закон, общ за всички, неумолим закон.

Човек трябва да бъде абсолютно чист. Тук трябва да бъде свят. Ако тука не е свят, никъде не може да иде. Ако сега не уредите живота, никой не може да го уреди. Казват, ще се молим заради него. Хубаво, за да се моли Христос за тебе, трябва да отговаряш на условията. Никой съвременен учител не може да прекара един ученик, който не се учи. Христос не може да се моли за нас, ако в нас няма желание да вършим онова, което той върши. Сега за мене е безразлично какво казва един учител, аз какво казвам в дадения случай като човек. По отношение човешката страна на всичките учители се говори един и същ език. Учителят се отличава по тока, че неговите отношения са еднакви към всички души. Той цени душите, понеже Бог еднакво ги цени, еднаква цена им дава на душите, понеже

са от Бога. Той не може да има две мнения за две души, отвън може да има различие. Една душа може да е философ, може да е гений, то е друг въпрос. Обикновените хора правят различие. Душите пред Бога се отличават по своята вътрешна цена.

Казвам сега, вие ще се върнете към себе си. Ние се радваме на вашите постижения. Има по-големи постижения, които трябва да постигнете, много по-големи, отколкото сегашните. Ако се спрете на туй, което сега сте придобили, то е много малко, никаква философия няма. Например кой може да хване един камък, да го стисне и да излезе отгоре огън, отдолу – вода. Кой от вас може да го направи? Вие може да се хвалите, да казвате: ето моето верую. Като хванеш този камък, вода да излезе и пламък отгоре. Тогава може да кажете, че имате една философия. Тогава едва кажете: дай си ръката. Казвате: „Знаеш ли кой съм аз?“ Казвам, ти си от тези, които, като хванат камъка, пламъкът не излиза и вода не излиза, и в камъка живот няма. Сега аз правя една аналогия. Ако ти не може да хванеш една твоя мисъл, която е като камък, и от нея да излезе вода и огън да излезе – условия за живот. Ако тази мисъл сама по себе си не може да оживее, ти си още в пътя на постижението, каквото човек трябва да постига.

Сега туй не трябва да бъде за обезсърчение. Ако някой лекар иждивява десет, петнадесет години за някаква специалност, че тогава да го признаят хората, мислите ли, че един вярващ или един ученик на новото учение трябва да бъде хилава баба. Аз тогава ви казвам, една тълпа, която е развълнувана, да махнеш с ръка, тя да утихне. Отвън има буря. Да махнеш с ръката си, да утихне, времето да те послуша. Дойде главоболие, кажеш: махни се. Всичко, каквото кажеш, става. Тогава може да се радваш, че Бог те слуша. Сега, ако на сто молитви, като се молиш, една слуша Господ, аз ви познавам какъв светия сте. Под думата „светия“ разбирам човек, който е за полза на хората, светията работи заради тях и Бог благославя неговия труд.

Казвам, тази е целта. Тук, на изгрева, както вървите, аз не ви харесвам. По стария метод работите. Все с обиди се занимавате, все с мъжки и женски работи, че еди-коя си сестра с еди-кой си брат ходи. Че какво има – брат и сестра ходили? Ала алабраце ходили, в една къща живеят. Че де ще живеят? Някои затворници – мъже и жени, натурят на едно място да спят, какво ще правят?

Помнете: животът седи в мислите и желанията. Трябва да знаеш какви са неговите мисли и желания. Не се произнасяйте. Бог ги е създал. Имаш право да се произнасяш само върху своя живот. Имаш право само като те прати Господ, да кажеш: „Прати ме Господ. Пътят, по който вървиш, не е добър.“ Щом не те е пратил Господ, мълчи. Защото другояче работите ще замязат на попски работи. Знаеш какво нещо е поп? То е най-отвратителното нещо, което човек може да има – попщина. Една благочестие отвън, но отвътре неблагочестив. Ти може да бъдеш цигулар, може да бъдеш светия, може да бъдеш един цар и да бъдеш престъпник, може да бъдеш владика, проповедник, може да се занимаваш е най-долната работа и да бъдеш светия. Всичките работи, които ти може да ги извършиш заради Бога, са свещени.

Не давай значение на външното. Един поет, който пише, един философ, един проповедник от нашето гледище никакъв смисъл нямат. Който и да е човек може да бъде поет. Човек, който се влюбва, той е поет. Езикът е твоето перо. Ако ти със своето перо не знаеш да пишеш по всичките правила, ти не си поет. Поезия според мене е езикът на сърцето. Имаш сърце, имаш език, поет си, ако можеш да го излееш навън, добре. Щом го имаш вътре, ще го излееш навън. Щом има поети, ти благодари. Тия души, които са забогатели и от изобилието излиза навън. Защото един поет излива онова, което преживява. То е хубавото. Онзи, който е поет, описва дълбочината на душата, преживяванията. Затова обича поезията. Хората обичат да

четат поетите, защото описват онова, което става вътре в душата, страданията, всичко, каквото преживяват.

Сега отношението: да ви срещне Христос и да ви отбори очите. После, като ви срещне втори път, да ви каже: „Познаваш ли ме кой съм?“ Тогава има два момента: един на отваряне на очите – възприемане на съзнанието, и втори – възприемане, прилагане на онези закони. Някои са дошли до първата фаза, дето трябва да се отворят очите. На някои не само трябва да се отворят, но трябва да се научат на закона на служенето. Не да ви накарат насила да служите, но любовта, която се заражда доброволно. тогава ще бъдем хора на една друга култура. Писанието каква: „Праведните ще съдят света, те ще управляват света, сила ще има.“ Ние казваме, Господ ще оправи света. Но Господ създаде света, а хората го развалиха. Ако бъдещият свят, който Бог е създал, хората пак ще го развалят, каква нужда има Господ да създава нов свят? Бъдещият свят, който ще създаде, не иска да го развалят, затова трябва умните хора да поддържат този ред. Хората може да развалят реда и порядъка. Всеки един от вас може да развали ума на някого. Ти не знаеш нищо, ти си невежа, нищо не разбираш от философия, срещнеш някого, казваш: „Този Господ, в който ти вървиш, право ли е?“ Аз казвам другояче.

Преди години викам един безверник, казва ми: „Туй е суеверно.“ Казвам: „Туй твоето неверно, което имаш, може ли да те нахрани. Допуснете, че ние влизаме в гората вън от хората. Ти си безверник, аз верующ. Ти имаш един идеал, казвам: „Ха сега да видим твоя идеал. Помоли се. Хляб може ли да ти даде?“ Моли се, моли, няма нищо. Казвам: „Ха сега аз ще опитам моя идеал. Ако в моя идеал дойде топъл хляб, как ще го обясниш?“ Дойде топлият хляб, топла квартира, обуща, шапка.

Кое учение е на правата страна? Учението, което може да ни помогне. Това е истинското учение. Бог, който може да ни извади из

тинята, из нашите грехове, престъпления, из нашите заблуждения, той е истинският Господ. Този, който може да ни смъкне от височата на нашето преживяване, той не е никакъв Господ. Вие сега може да мислите – в този Господ в света има философия. Но връзка трябва, здраве трябва на всинца ви, душевно здраве, сърдечно здраве. Не че сега го изгубил, отдавна има зародиши, на които хората се поддават. Трябва всички тия мисли, които отравят, всички тия желания, които отравят, всичко туй трябва да се изхвърли или да се съпостави в положението, дето Бог да ни освободи.

Сега, първото нещо сутрин, като станете, да чуете гласа, аз желая всички да чувате Божия глас, както Адам го чуваше в рая. Казва: „Адаме, !“ Адам се скри. Адаме? Чух, казва, гласа ти, но се убоях. Защо ще се убоя? Като чуеш гласа, като каже „Адаме“, кажи: „Ето ме, Господи.“ В съзнанието ви този е най-красивият момент, когато човешката душа чуе Божествения глас тихо и спокойно, тогава ще се появи тази светлина, която остава в душата му и той ще започне своята работа. Всички други гласове, вън от този глас, са заблуждение.

Мнозина от вас имат криви схващания. Вие чакате Учителят да ви даде нещо. Аз ви давам. Тогава, ако сте пръст, ще приемете, ако сте камъни, водата отгоре ще мине. Ако някои от вас не може да разбират, може да ви кажа един начин, по който вие може да се освободите от едно голяма противоречие в света. Всеки човек трябва да забрави света. Човек трябва да бъде като плувец. Той може да влезе във водата, може тялото да влезе във водата, но главата държи отвън. Тогава ще знаеш в плаването единственото правило – да държиш главата отвън. И в знанието, когато търсиш Бога, в бурното море на живота ще се учиш главата да държиш вън от неблагоприятните условия.

Казвате, един ден, като замине нашият Учител, какво ще стане с нас? Какво ще правиш? Знаеш на какво мяза това? Аз, докато съм на

земята, вие сте в кораб. Корабът върви без съмнение. Като замине вашият Учител, какво ще стане с вас? Значи, когато вашият кораб започне да потъва, какво ще правите? Пояси ще имате. Идеята не е съпоставена. Онзи капитан, той не може посред морето да напусне кораба, той ще изведе кораба на пристанището. То е съвсем глупава идея. Казвате, като замине Учителят, какво ще стане с вас?

Когато замине вашият Учител, ще стане това, което е било, когато той е бил. Това е външно отношение. Учителят, това е външното отношение на Бога към хората. Когато Учителят е с тях, то е обективната страна на Бога към хората. В дадения случай туй, което ти схващаш, туй, което излиза от Учителя, както имате една свещ – част от тази лой се превръща на дим, но част от свещта се превръща на светлина. Това е важното. Не туй, което е ограничено, но туй, което влиза в света. В даден случай дотолкова, доколкото Бог се изявява, то е Учителят заради вас. Ако във вас остане една форма да мислите дали тази форма е Божествена, или не.

Божественото е вътре във вас. Защото от Учителя ще излезе словото, а словото е на Бога. Учителят сам по себе си има съзнание. Но казвам, дълбоката мисъл, която трябва да остане: вие ще трябва да пазите външното изявяване на Бога, който се изявява. Защото голяма опасност съществува в това, че вие сега може да изопачите, може да се ровите дали Христос е голям, или аз съм по-голям. То е дяволска работа. Аз казвам, Христос беше по-голям. Защо? Говоря по човешки, защото е по-рано роден, по стар е, по-голям е. По-младият е по-малък. Две хиляди години роден преди мене. Аз съм по-малък. Всеки, който дойде подир мене, ще бъде по-малък от мене.

Следователно най-първо е Бог, който се е явил. Пръв аз разбирам Бог, който се е проявил във времето. Онази идея, когато Христос се е родил, тя е идея, вложена от Христа. От времето, когато Христос изнесе идеята за спасението на човечеството. Тази идея не се роди

във времето на Христа. Тази идея се роди по-отдавна, тя се е реализирала, някога се е явила в ума на Бога. Тогава Бог я изявява обективно на земята. Щом вярвате в Христа, няма нужда да вярвате в друг. Щом вярвате в Петка, Стояна, Драгана, в светиите, тази работа е нескончаема. Вие имате същото противоречие, казваме, има един баща и една майка, но казвате, че има хиляди майки и бащи. Как ще примирите? Кажете – има само един баща и една майка. В даден случай, ако ти в баща си и майка си виждаш Бога, ти си разбрал истината. Ако не си, не може да видиш в дадения случай, ще имаш много майки и много бащи, докато дойдеш до съзнанието да виждаш, че във всичките майки и бащи има един и същ дух, едно и също нещо е присъщо на всички. Че всяка една майка е готова да направи всички жертви.

Казвам, аз не се спирам върху своята личност, върху себе си. Дойде някой, пита: „Ти кой си?" Аз кой съм? Казвам: „Ти болен ли си?" Тогава, ако ти си болен, аз съм лекар. Как ще те позная? Ако мога да те излекувам, може да ме познаеш. Ако не мога да те излекувам, не може да ме познаеш. Казва: „Ти кой си?" Той е ученик, иска да се учи. Казвам: „Ти ученик ли си?" Ти кой си? Значи лекар ли трябва да бъде учител? Трябва да бъде проповедник и да те учи. Трябва да бъде майка и да те учи в дадения случай. Ако службата, която съответства на това звание, изпълнявам, аз съм. Ако не може да изпълня, не съм аз. Така седи въпросът. Рязко трябва да се тури тази философия. Защото, какво вие се ползвате, ако допуснем, че вие вярвате, че аз съм някаква голяма величина. Питам, какво се ползвате вие, какво ще ви допринесе? Какво вас ще ви допринесе, че слънцето е създадено от Бога или че слънцето не е създадено от Бога? Ако вие разбирате слънцето, ако може да използвате неговата светлина, туй слънце е създадено от Бога. Ако не може да използвате неговата светлина, туй слънце не е създадено от Бога.

Трябва да се знае, в света има един Учител, трябва да пазите неговото име свещено. Дотогава, докато пазите неговото име свещено, всичките неща са за вас. В ума си някой път може да го видите, може да го видите отвън или отвътре. Докато пазите туй име свещено, всичко е свещено, в него седи благословението, хубавото, красивото. То е идеал на човешкия живот. Може да дойдат някои дисхармонии вътре в живота, вие да се нахвърлите, вие изисквате. Онзи, когото обичате, вие изисквате също от него, което той не може да направи заради вас. Детето може често да иска, което не могат да направят в дадения случай. Детето може да се разочарова. Някой път иска нещо, което не съществува.

Щом дойдем до Бога, ние не трябва абсолютно да не се съмняваме в него, понеже той е единствената мярка, единствената същност, с която може да знаем кое е добро и кое не. Едно е важно. Бог всичките ни желания ще реализира. Ако Бог не отговаря на желанията ни, той го има предвид в Божествената работа да ни даде, но не със същата форма, която ние желаем. Следователно, чакай онзи момент, когато ще ти го даде. Каквото поискаш на Бога, той не може да не го даде, но оставя да не го реализира, може и хиляди години да се минат. Каквото пожелаеш, каквото помислиш, ще бъде. Затова бъдете много внимателни с вашите желания, защото всяко желание на човека ще се изпълни – добро или лошо. Сега да оставим този въпрос. Той е така философски, но казвам следното.

Важното е да имате връзка с Бога. То е неговият свят. Защото този свят, той си отива вече. Постарому ако искате да живеете, условие вече няма. Иде един нов живот, нови форми идат, една нова работа иде вече в света, този свят си отива. Сега не отивайте да го тълкувате. Вие ще го видите туй новото, което във вас се заражда, то ще дойде. Външният свят, както се проявява, ще го оставите да си

изтече. Турците казваш: „Като мине пороят, само калта остава.“ Като изсъхне тази кал, ще видим какво може да се направи от нея.

Казвам, онези от вас, които не са готови, ще се изплашат, казват: „Тази работа как ще бъде? Ние досега мислехме, че тази работа трябваше да бъде.“ Туй, което сте постигнали, е много малко в сравнение с онова, което има да се постига. Казва тогава Христос: „Всеки, който иска да ме последва, да вдигне кръста си и да ме следва. Ако не вдигне кръста си и не ме последва, ако не се отрече от майка, от баща си, ако не се отрече и от своя живот…“ Туй е казано преди две хиляди години. Тогава де ви са кръстовете? Аз не виждам никакви кръстове, аз не виждам никъде кръст. После, де ви е вашето отричане? Де са отричанията от баща и майка? Разбирайте ме право. Отричане в този смисъл, както Христос подразбира, една свободна душа, която може да възприеме новото без никакви препятствия. То е абсолютно една вътрешна свобода. Никой не може да ограничи, само ние може да се ограничим. Външният свят с великите примамки, не може да го измамим.

Сега онези от вас няма да налагате това учение. То е въпрос личен. Всеки един от вас да тръгне. И като тръгне, да има плодове. Между вас има толкоз, които боледуват. Между вас има толкоз, които са бедни. Има толкоз, които са хилави. Онези от вас, които сте по-силни, помагайте. Мнозина от вас казвате: „Остаряхме.“ Че някои от вас, когато заминават в другия свят, да кажат: „Ето, аз утре заминавам.“ Гледам, всички заминават, без да кажат нещо. Когато според правилата трябва да дойде, да му дадем писма, много здраве, пък те инкогнито заминават. Онези, които идват, и онези, които заминават, всичко туй трябва да бъде явно. Ако ще замине в другия свят на работа, онзи, който ще замине, да даде банкет. Ние ще го изпратим до планината, той ще замине, ще му кажем довиждане.

Ние не искаме да замине някой, да ни струва десет-двадесет хиляди лева. От такива умирания нямаме нужда. Ако ще умира някой, да върви по първия начин.

Казвам, връзка с Бога трябва да направим. Необходима е тази връзка. Аз говоря за онези от вас, които са дошли не да напуснете света, ами в новия живот да направите тази връзка, за да бъдете силни.

Тайна молитва

1 лекция, 27 август 1930 г, София, Изгрев

ДВЕ КАТЕГОРИИ ХОРА

Първо послание към Тимотея, 6 глава

Размишление

Съществуват две категории хора: едните мислят, че всичко знаят, а другите – че нищо не знаят. Онези, които мислят, че всичко знаят, работят с числото 10; онези, които мислят, че нищо не знаят, работят с неизвестното число хикс. Какво ще кажете за тези две категории хора, ако тия, които мислят, че нищо не знаят, нареждат работите си добре, живеят разумно, хранят се правилно и никога не страдат от стомашно разстройство. На другите, които мислят, че всичко знаят, работите им всякога са объркани, не живеят разумно и постоянно се оплакват от разстройство на стомаха. Ако заговорите с тях, ще видите, че много неща знаят. Те ще ви кажат каква е последната дума на науката за храненето, а не могат да приложат това знание към себе си. Как ще си обясните това противоречие? Значи знанието може да се приложи само при известни случаи. Тия хора са разменили положението си. Ония, които работят с хикса и казват, че нищо не знаят, имат предвид частите. Те разискват върху въпроса защо Бог е създал света, какво представлява Вселената и т.н. Който е създал света, Той знае защо го е създал, но хората не знаят, те си правят различни предположения. Защо се е родил човек? Да живее. Как трябва да живее и каква служба да изпълнява?

Мястото, на което е поставен човек, определя неговата служба и начина, по който трябва да живее. Перото, което е поставено на писалката, има задача да пише: всеки, който държи писалка, трябва да пише. Всички останали работи в дадения случай са второстепенни. Че трябва да ядеш, да се обличаш, да обичаш – това е второстепенна

работа. Докато писалката е в ръката ти, ще пишеш. В дадения момент работата ти е ограничена и с тази ограничена работа ти не можеш да разрешиш всички спорни въпроси. С писалката ти можеш да напишеш една забавна работа, да решиш една задача, да напишеш една философска книга, но все пак работата ти е ограничена.

Като живее на Земята, човек се натъква на два закона: закон на Цялото и закон на частите. Дойдете ли до първия закон, вашата основна задача е да определите отношенията си към Цялото, без да се мъчите да проникнете в неговата същина. Вашата задача е да имате правилни отношения към Цялото, да се съзнавате като негови удове. Докато ръката съзнава, че е част от тялото, и не пожелава да се откъсне от него, целият организъм е в хармония. В който момент ръката се откъсне от тялото и тръгне по свой път, хармонията на целия организъм се нарушава. Ако един нерв само в тялото се засегне от нещо и престане да функционира правилно, целият организъм заболява. Болестите и болезнените състояния показват, че е станало някакво разместване в организма.

Всяко разместване на нещата носи лоши последствия. Представете си, че имате много злато. Трябва ли да носите това злато постоянно със себе си? Ако го носите всякога със себе си, ще ви нападнат разбойници, ще ви оберат, а можете да платите и с живота си. Какво показва това? Разместили сте нещата. Мястото на златото е в касата. Ако нямате съответна каса у дома си, занесете златото в някоя банка, както правят днес всички търговци и богати хора. Вие можете да носите със себе си само онова злато, което е в кръвта ви, но не и външното злато, което съблазнява хората. Стремете се към придобиване на вътрешно злато, което прави човека здрав и продължава живота му. Една от задачите на съвременния човек е да продължи живота си. След грехопадението човек е съкратил своя живот. Той трябва да работи върху себе си, да продължи живота си, да

се върне в първото си положение. Кое се продължава? В обикновения живот се продължава правата линия, тя има само едно измерение – дължина. Животът на правата линия е прост, елементарен, но въпреки това тя е мярка, взета от Божествения свят.

Следователно иска ли да продължи живота си, човек трябва да води прост, чист живот, без никакви чужди влияния, без никакви външни примеси. Срещнете ли такъв човек, ще видите, че животът му е прост, скромен – в храна, в облекло, в отношения. Където и да отиде, той всякога намира храна. Според мене най-добра храна е тази, която може да се намери навсякъде. Днес навсякъде се проповядва разширение в чувствата. Наистина, човек трябва да се разшири. Дойде ли до разширение на чувствата си, той не може да се движи само по права линия, т.е. в света на първото измерение, но ще започне да се движи в плоскост, която води към две измерения – дължина и широчина. Ученият иска да разшири своите научни възгледи, религиозният – своите религиозни възгледи, материалистът – своите възгледи за материята. Всеки човек се стреми към разширяване, за да разбира ближните си, които са в самия него. Всеки човек вън от вас представлява права линия, към която вие имате отношение. Кога започва правата линия да се разширява? Когато достигне крайния предел на своето удължаване. Докато не достигне до този предел, тя не може да се разшири. Това виждаме навсякъде в органическия живот. Например растението не може да се разшири, докато не достигне крайния предел на своето растене нагоре, по права линия. Щом дървото стигне крайния предел на растенето си нагоре, то постепенно започва да се разширява, да расте на дебелина. Същият закон действа и при развитието на човека – детето първо расте на височина. Достигне ли крайния предел на растенето, човек започва да се разширява, да надебелява. Когато дойде до крайния предел на живота, човек прави един ъгъл, едно

пречупване. Този ъгъл показва, че човек трябва да измени метода на работата си или посоката на своя живот. Не направи ли едното или другото, животът му се прекратява.

Да се изменят нещата, това е естествен процес, но тази промяна трябва да става според законите на Разумната Природа. Не всяка промяна е Божествена – има човешки промени, които водят към разочарования и противоречия. Слушате някой да казва, че се е молил на Господа и молитвата му е била приета. Не се минава много време, този човек се разочарова от Бога. Защо? Молил се е, но не е получил отговор на молитвата си. В първия случаи той проявява тщеславие, бърза да се похвали, че Онзи, Който управлява света, спира вниманието си на него и го слуша; във втория случай се е разочаровал от Господа. Това не е убеждение: където има тщеславие, там стават бързи промени. Всяка промяна на нещата, която носи падение, е човешка. Ако човек променя възгледите и разбиранията си за Бога, още по-лесно ще ги промени за подобния си. Днес се възхищавате от един човек, на другия ден се разочаровате, казвате, че бил лош, глупав: това са човешки разбирания. Едно трябва да знаете: лошият човек при всички условия е лош; добрият при всички условия е добър. Лошият живот не може да стане добър: сам по себе си той е лош; и добрият живот е всякога добър. Умрелият не може да стане светия и светията не може да умре: през каквито перипетии и да минава, светията всякога живее; вековете минават един след друг, но той остава вечно да живее. Това е светия! Всеки, който умира, разлага се и мирише, не е светия: пред хората може да минава за светия, но не и пред Бога. Светията слиза на Земята да помага на хората, да ги учи, но същевременно и той се изпитва – колкото повече време прекарва на Земята, толкова повече се изпитва.

И тъй, говорите ли за злото и за доброто, вие трябва да разбирате какви сили се крият в тях. Буквата *з,* с която започва думата *зло,*

означава закон на размножаване. Следователно когато човек се размножава повече, отколкото са неговите възможности, работите му тръгват назад. Той казва: „Моите работи вървят зле“. Всеки човек, който яде много, който преяжда, върви зле – лакомията е причина за злото в света. Ако една мома обещава среща едновременно на десет момци, работите и тръгват зле. Тя не може да води приятелство едновременно с десет души. С кого от тях ще се срещне първо? Този ще я чака, онзи ще я чака – и като не издържи на обещанието си, всеки на своя ред ще я набие. Какво ще бъде положението на тази мома? Следователно всеки, който се е опитал да излъже Господа, на общо основание е бил бит. Не може да давате обещания на Бога и да не ги изпълнявате: всяко обещание, дадено пред лицето на Бога, трябва да се изпълни. Колко души днес могат да се похвалят, че са издържали на своите обещания? Човек е изпълнил някои от обещанията си, но повечето не е изпълнил. Учителят пише шесторка за решените задачи на ученика, но за нерешените – единица. Решава ли всякога задачите си, ученикът минава за способен; не ги ли решава правилно, той е признат за неспособен. Правилното решаване на задачите определя способностите на ученика.

И тъй, способният ученик решава правилно задачите си, но това няма нищо общо с моралния му живот. Ако ученикът не решава правилно задачите си, това не показва, че той е неморален. Лошите условия, през които човек минава, не показват, че той е лош. Поради отлагане и неработене в миналото той е изпратен при лоши условия – да се огледа и да завърши недовършените си работи. Ако ученикът не учи редовно уроците си и ги пропуска, ще дойде ден, когато ще го заставят да залегне и да свърши всичките си изпити. Някой ученик не обича математиката, не иска да прави усилия, не решава задачите си и казва, че съдбата го преследва. Щом разсъждава така, той е на крив път. Влезе ли в училището, ученикът трябва да учи всички

предмети, които се преподават. Там няма избор: ученикът не може да каже, че този предмет обича, а онзи не обича, и съобразно това единия да учи, а от другия да се отказва. Ученикът на Новото учение трябва да има всестранен интерес, да изучава всички предмети. Само по този начин той може да хармонизира своя живот, да влезе в хармония с Цялото. Цялото има отношение към частите, а частите – към Цялото.

Като ученици вие трябва да изучавате отделните характери, да познавате хората, с които имате отношения. С изучаването на характерите и проявите на хората вие изучавате добродетелите и слабостите им в техните тънки проявления. Например вие ще изучавате тщеславието, користолюбието, гордостта, но заедно с тях ще изучавате и добродетелите: смирение, кротост, търпение, любов и т.н. Срещате религиозен или светски човек, който разправя, че ви е направил големи добрини, че се е молил за вас и т.н. В лицето на този човек виждате тщеславието. Ако се е молил за вас и ви е правил добрини, защо трябва да ги споменава? С това той иска да покаже пред вас добротата си, да го почитате. Ако пък ви е правил добрини, без да сте придобили нещо от тях, това показва, че не е знаел как да постъпва. Само разумният може да прави добро: той прави добро навреме и на място. Всяко добро, което не е направено на място и навреме, не е разумно, това добро не допринася никаква полза на човека. Друг някой се хвали със своята религиозност, но слушате, че той се моли изключително за материални работи: да му се помогне да си направи къща, да се назначи на добра служба, да нареди добре сина и дъщеря си и т.н. Това е користолюбие: този човек мисли, че като вярва в Бога, трябва да получи големи облаги. Обаче наред със слабостите на човека вие трябва да виждате и неговите добродетели.

Щом е дошъл на Земята, човек трябва да учи и никога да не мисли, че много знае и всичко е постигнал. Знанието на детето е на

място, но това знание не може да задоволи възрастния човек; знанието на възрастния е на място, но това знание не задоволява стария човек – старият се стреми към още по-голямо знание. Обаче знанието на детето, на възрастния и на стария е за Земята: влезе ли човек в духовния свят, там е нужно по-високо знание; влезе ли в Божествения свят, там се иска още по-голямо знание. Като отидете в духовния свят, между ангелите, вие трябва да оставите настрани знанието, което сте имали в детинство, в средна възраст и като стар – това е все още човешко знание, а там не се интересуват от него. Какво знание се иска от човека? Ако си гостилничар, ти няма да се хвалиш със знанието си, че това знаеш, онова знаеш, но ще повикаш човека в кухнята си, ще му покажеш всичките тенджери с ядене и ще му кажеш: „Опитай и после говори!“. Ако гостилничарят е напълнил двадесет и пет тенджери с ядене и не може да задоволи клиентите си, той не е майстор готвач. Ако човек е напълнил главата си със знание, но не може да задоволи нито себе си, нито окръжаващите, това знание не е негово, не е станало негова плът и кръв, не е приложено: знание е само онова, което човек е опитал и приложил.

Човек трябва да се стреми към Божественото знание. Божествено знание е онова, което е придобито с най-малки разходи и което е приложено в живота. Който е придобил това знание, той може предварително да каже какво ще бъде времето на другия ден, какво ще се случи в живота му поне за една година, какви промени ще станат в управлението, дали ще се смени правителството, ще има ли плодородие, каква ще бъде съдбата на неговите деца, ще свършат ли добре училището и т.н. Сегашните хора много знаят, много говорят, но като дойдат до един от тези въпроси, веднага отиват при някой гадател или при някоя гадателка, устройват сеанси и т.н. Но вместо да се ориентират правилно по въпроса, който ги интересува, те повече се заблуждават. Защо? Защото чуват неща, които не разбират – те не

могат да правят преводи на това, което им се казва, и се заблуждават. Някои хора сънуват пророчески сънища, но като не ги разбират, като не могат да ги преведат на разбран за себе си език, те или ги отхвърлят, или ги приемат буквално, или ги тълкуват по крив начин. Когато сънят се сбъдне, тогава разбират какъв е бил неговият смисъл. Някои обичат да предсказват, други – да тълкуват сънища, но предсказанията им никога не се сбъдват. Въпреки това те постоянстват с надежда, че някога предсказанията им ще се сбъднат. Това е лековерие: тези хора нямат дарба на ясновидци, а играят роля на такива – със своето суеверие, без да искат, те лъжат себе си, лъжат и ближните си.

Добре е човек да се спира на сънищата си, да ги изучава, да учи техния език. Езикът на сънищата е символичен. Ти трябва да изучаваш значението на символите, да ги превеждаш правилно. Ако сънуваш, че яздиш червен кон, а в действителност си болен, в скоро време ще оздравееш; ако си болен и сънуваш, че яздиш черен кон, ще те носят с носилка на онзи свят; ако си здрав и сънуваш, че яздиш черен кон, още на другия ден ще имаш голямо неразположение, физическо или душевно. Червеният кон представлява човешкото съзнание, човешкия ум. Докато може да бъде господар на своето съзнание и на своя ум и ги управлява, човек все пак се справя с противоречията в живота си. Слезе ли от червения кон, човек напуска своето съзнание и своя ум и се отказва да ги управлява. Щом се откаже от управлението на своя ум, човек се натъква на големи противоречия, но поне жив остава. За предпочитане е човек да язди черен кон, отколкото да слезе от червения. С други думи казано: за предпочитане е да страдаш, отколкото да изгубиш живота си; за предпочитане е да работиш, макар и най-тежката работа, отколкото да си в безделие.

Сега да се върнем към ония, които работят с хикса, и към тия, които работят с числото 10. И едните, и другите трябва да си изработят една вътрешна философия за отношенията си към хората и към Първата Причина. Не можете да имате правилни отношения към хората, ако нямате правилни отношения към Бога; не можете да имате правилни отношения към Бога, ако отношенията ви към хората не са правилни. Всеки човек е Божи служител, затова е дошъл на Земята. Доколкото изпълнява службата си, дотолкова ще бъде кредитиран; не иска ли да изпълнява службата си и бяга ли от своето предназначение, никакъв кредит не му се отпуска. Който изпълнява Волята Божия, той едновременно помага на себе си и на окръжаващите. Ако дойде някой човек при вас, не бързайте изведнъж да задоволите неговите нужди. Една услуга можете да му направите, малка помощ можете да му дадете, но само за през деня – за другия ден не мислете: вие не сте длъжни да го осигурите за цяла година или за цял живот. Божият закон позволява да осигуриш човека за един ден само – осигуриш ли го за два дни, ще те държат отговорен. Осигуряването е човешки закон, Божественият свят не се занимава с никакви осигуровки.

Като ученици вие трябва да работите върху своите добродетели, да ги развивате. Те се намират в зародишно състояние в душата ви, но трябва да им дадете условия да се развиват. Какво ще направите с търпението например, което е в зародиш във вас? Нищо не можете да направите; обаче ако развивате търпението си, вие ще бъдете силни, ще понасяте разумно изпитанията и ще се учите от тях. Със слаби добродетели нищо не се постига. Мнозина правят погрешки в живота си, защото без да са развили своите добродетели, се заемат да помагат на болни, на страдащи. За да помага, човек трябва да бъде силен. Няма ли нужната сила, той пакости и на себе си, и на онзи, на когото помага. Ако не е готов да помага, по-добре да усили работата

върху себе си, да развие ония дарби и способности, които ще го направят силен. Някои очакват да се подобри животът им, без да работят. Ще дойде ден, когато животът на всички хора ще се подобри, ще дойдат благоприятни условия, но човек трябва да бъде готов да използва тия условия. Например съберат се двама души да работят заедно, но в скоро време се разделят. Защо? Не могат да си хармонират. Не е лесно да живееш с хората. Само ония могат да си хармонират, които живеят един за друг. Докато човек живее само за себе си, никаква връзка не може да създаде с хората – за да се хармонира с някого, той трябва да се откаже от своя егоизъм.

Животът е велика школа. За да разбере предметите, които се преподават в тази школа, човек трябва да има любов към самия живот. Обича ли живота, той ще изучава добре предметите, които му се преподават, и ще ги използва за основа на своето бъдеще. От човека зависи какво бъдеще ще си създаде – добро или лошо. Ако не работи и се отклонява от правия път на живота, човек започва да се деформира. Деформирането на човешкия организъм започва от мисълта. За да изправи организма си, той трябва да изправи мисълта си, да изправи отношенията си към Първата Причина. Това се постига, когато човек направи връзка с Бога – щом се свърже с Него, постепенно започва да се изправя. Не направи ли тази връзка, човек не може да се ползва от благата на живота: благата ще го обикалят, но той не може да ги възприема. И болният не е лишен от блага, но не може да се ползва от тях.

За всяка работа са определени десет души. Ако първият се откаже да свърши тази работа, вторият ще се наеме да я свърши. Ако и вторият се откаже, третият ще я свърши. От десетте все ще се намери един, който ще пожелае да я свърши. Затова и на вас казвам: когато става въпрос за изпълнение на Волята Божия, гледайте да бъдете един от десетте, да свършите с любов работата, която ви се

възлага. Като изпълните Волята Божия, вие ще придобиете голяма опитност. Желая ви, като сте тръгнали в Божествения път, да не правите грешки, каквито правят онези, които вървят в широкия път. Ако широкият път обещава блага на човека, ако му обещава спасение, той трябва да остане там завинаги. Но ако този път го води към нещастия и катастрофи, неразумно е човек да остане там. Страшно е, когато някой, след като намери правия път, мисли за широкия, или за пътя, който води в света. Ако отидете в света, ще срещнете хора, които там живеят, но за Бога мислят. За предпочитане е да бъдете в тяхното положение, отколкото да живеете при Бога, а да мислите за света. При първото положение човекът придобива знания и светлина, които го освобождават от всички заблуждения на миналото.

Наука е нужна на човека, но такава, която да обхваща миналото, настоящето и бъдещето. Който има тази наука, той гледа на нещата с отворени очи. Той прониква в миналата и бъдещата култура на човечеството, а днешната, в която живее, му служи като мярка за ориентиране между миналата и бъдещата култура. Той вижда плана, по който се разрешават всички бъдещи въпроси, както и тия на настоящето. Като се говори за бъдещата култура, не трябва да се забравя настоящата, нито да се обезценява, защото и тя е създала и създава нещо за света, но не може да го оправи. Сегашната култура дава знания на човека, но светът не се оправя със знания. Наистина, ученият не може да оправи света, но простият още повече не може. Затова казват, че с учение е лошо, но без учение – още по-лошо. Учението е едно от малките блага, но и без това благо не може. Науката е средство, чрез което човек придобива вътрешно знание: с това знание именно той може да подобри живота си. Не може да се отрече онова, което великите хора са дали на света, но всеки човек трябва да допринесе нещо, колкото малко и да е то. Не пренебрегвайте сегашната наука, но ползвайте се от нея. Тя крие в

себе си известни блага, чрез които можете едни на други да си помагате. Например ако изучавате ботаника, вие ще се запознаете с лечебните свойства на растенията и можете да станете виден лекар, да помагате на хората. Всяка наука има своите добри страни, които трябва да използвате.

Като изучавате растенията и животните, вие трябва да изучавате и хората, между които се движите. Вие се срещате, разговаряте се, дружите, без да се познавате. Ако някой ви обиди, вие се чудите как не сте го познавали като лош човек. По естество човек не е лош, но нещо лошо е написано на неговата книга. Човек представлява книга, на която от векове се пише добро и зло. Като знае това, човек трябва да обръща страниците на своята книга и да чете. Види ли, че в нея е написано нещо лошо, веднага да го коригира. Лошият живот трябва да се изправи. Задачата на сегашния ви живот се състои именно в това, да изправите лошата си карма: не я ли изправите, каквито печалби и да имате, тя изцяло ще ги погълне. Тогава вие ще се чувствате празен, като че нищо не сте постигнали. Това е илюзия, защото онова, което сте придобили и обработили, което е станало ваша плът и кръв, никой не може да го отнеме.

Когато казвам, че трябва да се свържете с Бога, това не значи, че днес ще направите тази връзка. Тя съществува още от създаването на човека, но той трябва да я съзнава, да разбира откъде идат в живота силата и благата, с които се ползва. Ако днес Слънцето грее силно, трябва ли да седиш около огъня да се топлиш? Напусни огъня и излез вън, да се грееш на Слънцето. Огънят трябва да отстъпи пред Слънцето: дръжте в съзнанието си идеята за

Слънцето, а не за огъня. Ако има слънце, и огън ще има; няма ли слънце, никакъв огън не съществува. Да държите в ума си идеята за Слънцето, това значи съзнателно да поддържате мисълта за връзката си с Бога, с Когото да бъдете в постоянна хармония. Ще кажете, че ако

мислите постоянно върху един и същи въпрос, ще се отегчите. Зависи за какъв въпрос мислите. Ако мислите за правата линия и си я представяте като мъртва, вие наистина ще се отегчите. Но мислите ли, че правата линия е жива, колкото и да се занимавате с нея, все нови мисли ще се родят в ума ви. Правата линия събужда мисъл за права посока на движение, за граница на нещо, за разстояние между две същества и т.н. Ако накарате един математик да ви каже нещо за правата линия, ще видите, че той може да ви говори с часове за нея. Когато в ума ви изпъкнат много мисли, явява се идеята за плоскостта. Плоскостта е съставена от множество линии, които работят в диаметрално противоположно направление едни на други. Когато човек изучава живота на правата линия, съзнанието му се движи в дължина; когато изучава плоскостта, съзнанието му се движи освен в дължина още и в широчина; когато изучава тялото, съзнанието му се движи в три измерения: дължина, широчина и дълбочина. Не може ли да се движи в трите направления, човек е лишен от всякаква възможност да придобива знания.

Като ученици вие трябва да познавате живота и в трите му измерения, за да разбирате себе си, да разбирате и ближните си. Например като погледнете веждите на човека, от формата, която имат, можете да кажете в каква посока се движи. Затова и веждите имат различна форма: праволинейна, криволинейна, извити са нагоре или надолу и т.н. Който се движи в права линия, той има отношение само с един човек; щом свърши работата си с него, после се разправя с втори. Онзи, който се движи в плоскост, едновременно има отношения с много хора. Ако този човек е министър, мъчно ще се справи с положението си. Представете си, че при него се явят много хора за служба. Каквото и да прави, той не може да задоволи всички: едни от тях ще назначи на служба, а на други ще откаже. И в края на

краищата първите ще бъдат доволни от него, а вторите ще го съдят – при това положение министърът не може да бъде щастлив.

Когато някой се оплаква, че му е нещо тъжно, а не знае причината за тъгата си, казвам: ти си министър, който не е назначил всички кандидати на служба. За да се освободиш от тъгата си, трябва да назначиш всички. Каже ли някой, че е много радостен, той е същият министър, който е назначил всичките кандидати на служба и те са доволни от него. Добрият, справедлив и разумен министър намира място за всички кандидати и ги задоволява – с това той помага и на себе си. Сериозна е задачата на всеки министър, сериозни са задачите и на обикновените хора. Условията, при които сегашните хора живеят, не са лоши, но и добри не са – значи човек трябва да се справя с тия условия. Дойде ли ви някое страдание или изпитание, не бързайте да се освободите от него, но започнете да го разпитвате откъде иде, с какви намерения е, колко време ще остане при вас и т.н. Страданието не е нищо друго освен жива душа, която е дошла при тебе да сподели скръбта си. И радостта е също така жива душа, която посещава хората, за да сподели с тях своята радост. Тъй щото когато скърбите, ще знаете, че ви е посетила някоя скръбна душа; когато се радвате, посетила ви е някоя радостна душа. Вслушвайте се в радостите и скърбите на душите и ако можете, помагайте им.

Един английски проповедник отишъл в Африка да проповядва. Като пътувал от едно място на друго, той попаднал в едно негърско село, където спрял за известно време. Щом влязъл в селото, той почувствал голяма скръб, която не го напускала. За да се освободи от скръбта си, проповедникът започнал да чете Библията, да се моли, но нищо не помагало. Най-после той се обърнал към Бога с молба да му открие причината за тази скръб. Един ден, както седял в стаята си и

размишлявал, видял, че вратата се отворила и влязъл един стар човек, който му казал: „Моля, не се плашете. Сега аз съм жител на онзи свят.

Преди двеста години бях английски проповедник, но не живеех добре, не изпълнявах Волята Божия. Ето вече двеста години как скитам из този странен свят и не мога да се успокоя. Тази вечер, като четеш Библията, отвори я специално за мене и ми проповядвай, както ти знаеш“. Той казал името си, града, в който е бил проповедник, годината, в която е умрял, и след това си отишъл. Вечерта проповедникът отворил Библията и започнал да му проповядва строго и безпощадно. На другата вечер, като започнал да чете Библията, проповедникът видял, че вратата се отворила и в стаята влезли двама посетители – жители от онзи свят: предишният и още един, когото той води. Проповедникът се принудил да проповядва и на двамата. Третата вечер дошли трима. Броят на неканените гости се увеличил толкова много, че в продължение на два месеца стаята му била пълна. От пресилена работа проповедникът започнал да слабее. Това обстоятелство обърнало внимание на неговите приятели, които го заставили да си вземе един месец отпуск, да си почине. Проповедникът си взел отпуск за един месец и заминал за Англия, където направил справка в църковните инвентари и книжа съществувал ли е преди двеста години проповедник според посочените от самия него данни. Оказало се, че случаят бил действителен и явилото се лице е съществувало по онова време. Значи опитността на проповедника била истинска. След като проповядвал два месеца на стареца, последният престанал да го посещава. Проповедите са внесли известно спокойствие в неговата измъчена душа.

Сега и на вас казвам: отваряйте Библията си и проповядвайте! Вие не знаете, че чрез вас се поучават много от вашите близки заминали – по тоя начин вие ги успокоявате и им помагате.

Проповядвайте без страх, разтърсвайте съзнанието и на живите, и на ония, които са на онзи свят. Не се страхувайте, че ще се обидят и огорчат. Когато лекувате хората, лекувайте ги по всички правила на науката. И Библията, като книга на живота, съдържа рецепти за различни болести. Тя е писана от хора, които са минали през големи опитности – те са разполагали с големи знания. Като работите за другите, и за вас ще работят. Така ще научите закона на Цялото и закона на частите.

Съвременните хора трябва да се върнат към първичния живот, към чистотата на живота, където всяка форма има свое велико предназначение. Дойдете ли до жената или до мъжа като форми, те представляват нещо идеално. Само една жена съществува в Божествения свят и в нея влизат всички жени; само един мъж съществува в Божествения свят. Когато всички жени и мъже на Земята влязат във връзка с идеалната жена и с идеалния мъж, само тогава те ще разберат какво нещо са жената и мъжът. За да познава нещата, човек трябва да има образци за тях. Основната черта на мъжа е справедливостта, а на жената – милосърдието. Ако е справедлив, мъжът може да бъде учен, силен, но това са второстепенни качества. Основната черта на жената е милосърдието: ако жената не е милосърдна, отзивчива към страданията на хората, тя не е жена. Сегашната жена пренебрегва своето ценно качество и се стреми да стане мъж, мъжът пък никога не иска да стане жена. Жената иска да стане мъж, защото вижда, че мъжът е забогатял, та иска да раздели богатството му с него. Понеже жената е осиромашала, мъжът не иска да стане жена, няма какво да дели с нея. Обаче ако жената забогатее, мъжът ще иска да стане жена. Тъй щото да бъдеш жена в сегашната епоха, това значи да работиш постоянно. Жената трябва да работи много, ако иска да забогатее. Мъжът има мустаци и брада – това показва, че той е силен в устата, във волята си: тук жената ще се учи

от мъжа. Понеже жената има дълга коса, тя е силна в служенето на Бога – в служенето на Бога мъжът ще се учи от жената. Като знае да служи на Бога, жената изкупва греховете си. В това отношение мъжът е слаб, затова пък той е силен в говора си. Това са факти, които не трябва да се вземат само в буквален смисъл, но да се разгледат във вътрешния им смисъл.

Следователно мъжът е силен в говора, затова трябва да бъде справедлив, да постъпва правилно, жената пък трябва да бъде милосърдна – когато иска да каже нещо, тя трябва първо да мисли, а после да говори. И в служенето на Бога пак не трябва да се бърза – изобщо и от мъжа, и от жената се иска разумност. Съвременните мъже и жени живеят в особена епоха, когато стават необикновени събития. Днес от невидимия свят слизат хиляди напреднали същества да помагат на човечеството, те търсят готови души, чрез които да работят. Пригответе умовете и сърцата си за тях: да ги посрещнете, да ви посетят и да внесат във вас новата култура. Малко хора са готови да посрещнат тия души. Ако една от тия души ви посети и намери, че не сте готови, тя ще ви напусне. Няма по-голямо нещастие за вас от това, да ви посети една светла душа, а после да ви напусне – това е цяла катастрофа. Човек трябва да работи върху себе си, да се освободи от нечистото и да остане в него само Божественото.

Като се намерят пред известни мъчнотии, религиозните и светските хора, които приемат прераждането, казват: „Щом не можем да постигнем своите желания, ще ги оставим за бъдещото прераждане“. Помнете, че бъдещето се определя от настоящето: сегашният ви живот определя хиляди бъдещи прераждания. Ако сега живеете разумно, хиляди бъдещи прераждания ще живеете добре. Всичко зависи от сегашния ви живот: не живеете ли днес добре, хиляди години ще носите последствията на лошия живот. Като знаете това, трябва ли да се откажете от разумния живот за някакво

въображаемо щастие? Това не значи, че трябва да се откажете от живота, но да се домогнете до истинския живот. Придобиете ли този живот, вие сте влезли в изобилието – това значи да забогатее човек. Щом забогатее, той лесно плаща дълговете си. Какво може да даде онзи, който няма пет пари в джоба си?

Желая всички да се домогнете до Божествения живот, да забогатеете външно и вътрешно, да разрешите правилно задачите на своя живот. Това се отнася до всички – млади и стари. Не се ли домогнете до този живот, нито здравето си ще подобрите, нито желанията си ще постигнете, нито знания ще придобиете. Какъв живот е този, който не носи здраве, сила, светлина? Всеки от вас трябва да се радва на здраве, на сила и светлина в ума си и на топлина в сърцето си. Където здравият мине, и камъните, и дърветата го посрещат с радост, живот блика от него. Ако камъните и дърветата се радват на човека, колко повече ще се радват неговите близки, братя и сестри. Работете върху себе си, за да ви посрещат навсякъде с радост и веселие. Сега желая на братята да бъдат справедливи, а на сестрите – да бъдат милосърдни.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

2 лекция, 3 септември 1930 г, София, Изгрев

ОТЛИЧИТЕЛНА ЧЕРТА

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

Коя е съществената черта, която отличава човека от другите живи същества? Казано е, че човек е направен по образ и подобие Божие. Това трябва да се докаже. Кога се доказват нещата? Когато човек не е бил очевидец: ако е бил очевидец на нещо, никакви доказателства не са нужни. Следователно само ония неща се нуждаят от доказателства, които не сме видели; всички неща, които сме видели, не се нуждаят от никакви доказателства. Казвате за някой човек, че е добър. Видели ли сте неговата доброта? Ако сте я видели, няма нужда да я доказвате; ако не сте я видели, трябва да я докажете. Тъй че всяко нещо, за което говорим, трябва да е добре обосновано и доказано. Казвате например, че даден човек е религиозен, а друг – светски; един е богат, а друг – сиромах; един е учен, а друг – прост; един е здрав, а друг – болен. Кои са отличителните черти на религиозния и кои – на светския? Кои са отличителните черти на богатия и кои – на сиромаха? Кои са отличителните черти на учения и на простия, на здравия и на болния? Не е достатъчно само да докажете, че някой човек е учен, но трябва да обосновете неговата ученост. Ще кажете, че е учил математика. Какво от това, че е учил математика? Ако наистина е учен и знае математика, нека изчисли за колко време известен човек може да завърши дадена наука, при какви условия ще завърши, как ще завърши и т.н.

Когато е създавал света, Бог е предвидил и изчислил всичко математически, до най-малките подробности. Той има формула за всеки човек от създаването му до края на неговия живот. Бог е

определил строго математически какво ще стане с всеки човек, Той познава всичките добродетели и всички слабости на човека, Той знае неговите мисли, чувства и постъпки от начало до край. Как е предвидено това, то е друг въпрос, важно е, че всичко е предвидено и математически изчислено. Предвиждането подразбира знание – да предвиждаш нещата, значи да ги обгърнеш отвсякъде. Обаче човек може да обгърне само това, което е вън от него; всичко, което е вътре в него, не се обгръща, но само по себе си се определя – то произтича от самия човек, от неговата вътрешност. Следователно ние казваме, че Бог обгръща нещата и ги определя – Той ги вижда, познава и разполага с тях и външно, и вътрешно. Обаче човек няма такива възможности.

Като ученици вие трябва да мислите по въпроса коя е отличителната черта на човека и сами да си отговорите. Къде е човекът? Някои казват, че човек се намира в тялото си, други казват, че човек е в очите. В края на краищата и едните, и другите виждат, че човек не е в очите, не е в никой от удовете на тялото си, но все пак е в тялото. Къде обаче е човекът? Човекът не е в тялото си, а при това без тяло не може. Духовният и религиозният казват, че човек живее в душата си. Къде е мястото на душата? Докато човек е жив, душата била в него, като умре, душата го напускала. Къде е била по-рано, къде отива след смъртта на човека, никой нищо не знае. Когото и да запитате по този въпрос, той или ще отрече съществуването на душата, или ще каже, че не знае къде живее тя. Някой казва, че виното не е в чашата, а при това вдига чашата и изпива виното. Ако виното не е в чашата, как може да го изпие? Това е преносен израз, който дава друг смисъл на нещата.

Пак ще ви задам въпроса: къде е човекът, къде е неговата ученост? Всеки може да каже за себе си, че е учен човек, но къде седи неговата ученост? Ще кажете, че учеността е постижение, което все

повече се разширява и увеличава. То е все едно да имате един човек, който обикаля около известен център. Ако първата година обиколи този център един път, втората година го обиколи два пъти, третата година – три пъти, докато дойде до положение да направи 365 обръщания в една година, какво сте постигнали с ускоряването на движението? Все се постига нещо. Такова нещо е учеността. Всеки ден човек прибавя по нещо ново към знанията си, към своята ученост. Така търговецът увеличава печалбите си. Онзи, който работи върху своето физическо развитие, увеличава силата си, като прибавя всеки ден по известно количество тежест на гърба си. Ако някога е носил един килограм, той постепенно увеличава тежестта, докато дойде до сто килограма. Ако е на сушата, това тегло може да се увеличава, без да причини някаква пакост на човека. Обаче влезе ли в морето и тежестта на гърба му се увеличи, той ще отиде на дъното, откъдето не може да се върне. Какво е постигнал с това? Не само че нищо не е постигнал, но той е изгубил живота си.

Тъй че когато казваме, че учеността прави човека съвършен, трябва да знаем за каква ученост се говори, за външна или за вътрешна. Ако човек иска да стане външно учен, той увеличава товара на гърба си и без да забележи, достига дъното на морето. Ускоряването на процесите, увеличаването на тежестите не води към съвършенство. Покажете ми днес един човек, който да е придобил знание, сила, богатство и да е станал щастлив. Соломон[142], един от

[142] Соломон е последният от тримата царе на обединеното еврейско царство, което той наследява от баща си Давид. Соломон управлява в средата на X в. пр.Хр. При него Древен Израел достига най-голямата си военна сила, като подчинява съседните области от долината на Ефрат до границите на Египет. Той предприема и мащабна строителна програма, увенчана от Соломоновия храм в неговата столица Йерусалим. Държавата, създадена от него, се разпада малко след смъртта му. Голяма част от сведенията за Соломон идват от Библията, като по-късно му е приписвано авторството на няколко от нейните книги (сред тях *Притчи Соломонови, Еклисиаст* и *Песен на песните).* В Библията Соломон е възхваляван за своята мъдрост, богатство и могъщество, но в същото време е обвиняван за толерантността към

великите мъдреци на древността, след като придобил много знания и мъдрост, вместо да бъде щастлив, станал нещастен. Най-после той казал: „Начало на мъдростта е страх Господен“. Значи за да стане учен, мъдър, човек трябва да се страхува от Господа.

Защо Соломон е дошъл до това заключение? Защото видял, че за всяка крива постъпка носи отговорност пред Бога. Кога трябва човек да се страхува от Бога? Когато греши. Това значи: страхувай се от греха! Не изисквайте от Бога да удовлетворява вашите желания, не Го туряйте като участник във вашия личен живот. Опитате ли се да Го привлечете на своя страна, Той ще пръсне желанието ви върху вас и вие сами ще се нараните. Желанията на човека са подобни на бомби: не знае ли как да работи с тях, те ще избухнат пред него и ще го ранят в главата, в очите, в ръцете или краката. Кой каквото прави, добро или зло, пръв той ще опита последствията на своите постъпки, а после – другите хора. Ако прави добро, човек пръв ще почувства аромата на постъпката си: доброто е цвят, който се разцъфтява в ръцете на онзи, който му дава условия да живее.

Казано е в Писанието: „Който върши зло, той е непостоянен във всичките си пътища“. Много от съвременните хора се поддават на злото и после казват, че всичко знаят. Те знаят едно нещо – че са непостоянни в своите постъпки. Какво постоянство е това – днес обичаш едного, утре не го обичаш; днес го гледаш мило, с разположение, а на другия ден – с крив поглед. Слушате някой да се оплаква, че го погледнали с криво око. Направете изчисление, математически и геометрически, да знаете кой поглед е крив и кой – прав. Ще кажете, че кривият поглед може да се мери с острия ъгъл. На всички е известно, че острият ъгъл има големина от 0° до 90°; значи кривият поглед може да бъде равен на 1°, 2°, 3°, 5°, 10°, 15° – до 90°.

многобройните си жени, които, макар и приели юдаизма, продължават да почитат старите си богове.

Човек трябва да престане да се занимава с острите ъгли в живота си. Продължава ли да се занимава с тях, той ще бъде в положението на жаба, която крякa в блатата. С тази философия човек не може да отиде далече, той не може да се ползва от уважението и почитанието на своите близки. Някой лъже, върши престъпления, а разчита на любовта на хората. Ако хората от любов го търпят, това е друг въпрос, но лъжата и престъплението си остават. И любовта си остава неизменна. Любовта е едно нещо, а грехът и престъплението – друго; те не се влияят едно от друго.

Като се говори за известни понятия, вие трябва да ги разглеждате в широк смисъл. Например има престъпления, които се отразяват върху цялото човечество. Такива престъпления поставят преграда между човешкото и Божественото, те са в състояние да произведат катаклизъм в цялото Битие. И доброто може да причини същите резултати: има добри дела, които се отразяват само върху частите, но има добро, което действа върху цялото човечество, върху цялото Битие. Даде ли ход на това добро в себе си, човек става врата, проводник за Божественото. В този смисъл зло наричаме всяко противодействие на Божественото, а добро – всяко съдействие на Божественото. Злото подразбира отказване на човека да върши Волята Божия, доброто пък е изпълнение на Волята Божия.

И тъй, като изпълнява Волята Божия, като дава път на Божественото в себе си, човек дохожда до реалността на нещата. За да познаете дали живеете в реалния свят, вижте менят ли се нещата около вас. Ако любовта ви всеки ден се изменя, вие не сте в реалния свят. Ако любовта ви към хората, към Първата Причина се мени, и те ще изменят своята любов към вас. Сегашните хора живеят в преходен свят: днес се влюбват, на другия ден се разлюбват. Където има влюбване и разлюбване, там не е истинската любов – това са чувства, разположения, настроения, които имат материален характер. Обичате

приятеля си, доволни сте от него, докато ви дава пари, докато ви услужва; щом престане да ви услужва, и любовта ви изчезва. Любовта не търпи никакви материални връзки и отношения: тя е създала материалния свят, вследствие на което стои над всичко в света. Любовта не се подкупва нито от знанието, нито от богатството, нито от красотата на човека. Следователно ако обичаш някого, обичай го такъв, какъвто е, а не заради знанието, богатството или красотата му. Ученият може да изгуби знанието си и да оглупее, богатият може да осиромашее, красивият може да погрознее. Значи ако сте ги обичали за техните качества, трябва да престанете да ги обичате. Това не е любов: Любовта е неизменна. Докато живее на физическия свят, човек е изложен на изненади: греда може да го удари по главата, керемида може да падне от някоя къща, пияница може да го удари с камък. Какво ще остане от знанието на човека след такъв удар? Той може да изгуби знанието си и да оглупее. Има удари, от които човек поумнява, но има и такива, от които оглупява.

В древността един от окултните учители изпратил двама от учениците си в града, за да придобият някаква опитност. Като вървели по пътя, те срещнали един от езическите жреци и му казали: „Сине дяволски, къде си тръгнал, защо напусна капището си?“. Жрецът ги погледнал, дигнал тоягата си, ударил ги с нея и ги повалил на земята. След това жрецът срещнал учителя на двамата ученици. Последният го поздравил с думите: „Добър ден, братко, къде отиваш?“ „Не зная дали мога да се считам твой брат, понеже преди малко ударих по една тояга на двама твои ученици и ги повалих на земята.“ „Нищо, ти си им дал добър урок. Аз ги изпратих затова именно, да получат добър урок и да придобият една опитност“.

Като не разбират законите на живота, мнозина се запитват защо е позволено на дявола да измъчва хората и да им създава страдания. В живота и дяволът е необходим, защото дава добри уроци на хората,

учи ги на ум, да знаят какво да говорят. Дяволът е длъжностно лице, назначено на държавна служба: ако върши задълженията си, както трябва, той дава добри уроци на хората. Обаче понякога дяволът преувеличава задълженията си, вследствие на което прави погрешки и престъпления, заради което и той не може да се освободи от отговорност. Има кой да го съди... Министър да си в една държава, ти пак носиш отговорност за делата си. Нарушиш ли реда и порядъка в държавата, ти непременно ще бъдеш съден от по-висока инстанция, а не от своите подведомствени. Зад всяка крива проява седи нещо дяволско. Като знаете това, не се бъркайте в работите на дявола, не се бъркайте в чужди работи. Защо? Защото ако оправяте чуждите и дяволските работи, своите ще объркате – това не е никаква наука. Оправете първо своите работи, а после чуждите.

Като ученици вие трябва да се изучавате, да знаете кое е същественото във вас. Някой казва, че същественото в човешкия живот е радостта. Радостта не е същественото за човека, защото тя е вън от него; и страданието е вън от човека. Страданието и радостта се отразяват на слънчевия възел в човека. Когато е радостен, човек изпитва приятно чувство в областта на слънчевия възел; когато е скръбен, той изпитва известна неприятност, като че нещо го стяга. Стягането или разширението, които човек изпитва в слънчевия възел, са резултат, последствие на някаква скръб или радост, причината обаче е вън от човека. Наистина, всеки е изпитвал скръб, когато огорчи някой свой приятел; щом се извини пред него, страданието му се изменя, олеква му нещо. Човек не трябва да търси реалността в последствията: иска ли да се освободи от страданието си или да се лекува от някаква болест, човек трябва да намери причината на тия неща, а не последствията им. Изобщо всички болести, всички аномалии в живота си имат своя причина: искате ли да се освободите от тях, трябва да отстраните причината им. Също така и причината за

тъмнината в ума се намира вън от човека. Значи човек не е в тялото си, но вън от него.

Човек като духовно проявление живее в целия Космос: в Бога, в ангелите, във всички хора, животни, растения, камъни. Какво означава тази идея? Да съзнава човек, че живее в целия Космос, това значи, че той е свързан с живота на Бога, на ангелите, на хората. Човек е свързан по мисъл с Бога, с ангелите и с хората, вследствие на което става преливане в тях. Тъй че когато някой пита съществува ли Бог, това подразбира, че връзката между него и Бога е прекъсната. Онзи, чиято връзка с Бога е здрава, не се съмнява в Неговото съществуване. Единственото доказателство за съществуването на Бога е течението на живота, което се влива в човека. Прекъсне ли се течението на живота, на връзката с него, смъртта се явява. Смъртта не е нищо друго освен прекъсване на ония връзки на живота, с които човек е свързан.

Това са твърдения, които трябва да се докажат. Защо са нужни доказателства? Защото човек няма представа какво нещо е например да има връзка с един ангел. Човек няма представа за чистотата. Що се отнася до физическата чистота, донякъде хората имат представа, но дойдат ли до сърдечната и умствената чистота, малцина я познават. Седи някой беден, бос и окъсан човек пред каса, пълна с пари, и не му дохожда на ума мисълта да открадне нещо. Защо? Честен и чист човек е той. Гладен човек влиза в една градина, пълна със зрели, вкусни плодове, но той не се съблазнява, в сърцето му не се поражда никакво желание да си откъсне един плод. Този човек е чист в желанията си. Млад момък среща в гората млада мома, объркала пътя, и той прекарва цяла нощ около нея – пази я, без да смути нейното спокойствие. Чист е този момък и в мислите, и в желанията си. Днес много хора са честни, но от страх, а не от устойчивост. Малцина могат да издържат пред пълната каса, пред сладките и вкусни

плодове, пред младата и красива мома. Чистотата се проявява отвътре, без никакво разсъждение и въздържание; също така и Любовта се проявява естествено, без никакво външно или вътрешно насилие.

Христос казва на учениците Си: „Ако не разбирате обикновените работи, как ще разберете небесните?“. И аз казвам същото: ако не разбирате обикновените работи, как ще разберете необикновените? Вие искате да разберете любовта на човека, без да сте разбрали любовта на по-малките същества. Минавате покрай един цъфнал карамфил и казвате: „Приятна е миризмата на карамфила!“ – и си заминавате. Това не е достатъчно: спри се пред карамфила, разгледай цвета му, помириши го и започни да мислиш защо мирише толкова приятно, защо цветът му е бял, червен, жълт и т.н. Като размишляваш така, ти ще се свържеш с карамфила и ще почувстваш любовта му, която се излива чрез неговия аромат. Когато срещнете една мома, която плаче, не правете бързи заключения, но помислете защо плаче. Ще кажете, че тя плаче за своя възлюбен, който я е напуснал. Ако наистина я е напуснал, той е слязъл в ада на работа. Понеже там е нечисто, тя плаче за него, за да го измие: със сълзите си момата мие своя възлюбен. Горко на онази мома и на онзи момък, които никога не са плакали; горко на онази мома или на онзи момък, за които никой не е плакал! Аз нямам предвид външния плач, изразен в няколко реда сълзи: истинският плач излиза отвътре, от дълбочината на сърцето, а сълзите са външно отражение. Какво се крие в сълзите, какъв смисъл е вложила Природата в сълзите?

Природата, в която живеем, е разумна и съзнателна. Ако от време на време човек намазва колелата на машините, които е направил, за да не засъхват и да вървят гладко, не трябва ли и Природата да прави същото със своите машини? Човек е сложна машина, която трябва да се намазва, за да работи добре, да не скърца и да не изсъхва. Ето защо Природата е създала сълзите, за да поддържат влагата на очите, да не

изсъхват. Ако очите изсъхват, зрението отслабва – в този смисъл човек трябва да плаче. Ще кажете, че е срамно за човека да плаче. Няма нищо срамно в плача. За да не изгуби любовта си, човек плаче: значи плачът поддържа любовта. По-добре е човек да плаче, отколкото да се гневи, да вика, да се кара. По-добре е да плачеш за онзи, когото обичаш, отколкото да му се сърдиш. Казано е в Писанието, че човек е създаден по образ и подобие Божие. Човек е създаден по образ и подобие Божие, но не е запазил този образ. Той е изгубил своя първичен образ, вследствие на което днес боледува, страда, мъчи се.

Срещаш едного, който куца. Предлагаш му ядене – не иска; предлагаш му нови дрехи да се облече – не иска; предлагаш му хубава книга за четене – не иска. Какво иска този човек? В дадения момент той не иска нищо друго, освен да дойде майстор да намести счупения му крак. Краката символизират добродетелите на човека. Следователно за да работи, да яде, за да се облича с радост, човек трябва да има здрави крака, т.е. здрави добродетели. За да закрепи състоянието на своите добродетели, човек се обръща към религията – тя дава методи за усилване на човешките добродетели. Когато всички добродетели – правда, милосърдие, кротост, любов функционират правилно, човек е здрав. Само здравият човек е запазил своя първичен образ, по който е създаден, само здравият човек познава Бога. Абсолютно здравият човек мисли, чувства и постъпва правилно, всичко в него е хармонично. И болният, който е изкълчил или счупил крака си, познава Бога, но по отрицателен път – той Го познава като майстор, който е дошъл да намести крака му. И това е добре, но за предпочитане е човек да не чупи крака си. Като счупи крака си, докато оздравее, постоянно ще си задава въпроса защо Бог е допуснал това, защо трябваше да пострада, и т.н. Това не е познаване на Любовта. Едва след оздравяването си човек ще се примири със

станалото и ще каже: „Познах, че Бог е Любов, защото ми изпрати майстор, лекар – да намести крака ми и да ме излекува“.

Любовта не допуска никакъв спор, никакво роптание, съмнение, недоволство. „Ама защо Бог е допуснал страданията, защо е създал света по този начин?“ Престъпление е човек да спори с Любовта, да роптае против нея. Искате ли да разберете защо светът е създаден по този начин, а не другояче, влезте в положението на Онзи, Който го е създал, както и Той влиза в нашето положение и ни помага. Следователно ако не сте получили помощ от Бога, ще знаете, че Той още не е влязъл във вашето положение. Той трябва да влезе в положението, в което се намирате, да ви ограничи – и така да ви помогне. Това е едно изяснение за връзката, която съществува между Първата Причина и човешката душа. Като гледате на въпроса така, вие ще се домогнете до Истината, която ще ви свърже с Бога и ще ви направи свободни.

Да се върнем към въпроса за същественото в човека, което го отличава от другите живи същества. Същественото не е във формата: да кажете, че някой е мъж, а друг – жена. За същественото в човека формата не е важна – то е еднакво и в мъжа, и в жената. Мъжът и жената са полюси и докато имат съзнание за себе си като за мъж и жена, те не са още истински човеци. Истинският мъж не е нито мъж, нито жена. Мъжът обича жената. Защо? За да стане истински човек. И жената обича мъжа, за да стане истински човек. Когато мъжът и жената се слеят в едно, образува се истинският човек. Мъжът и жената, отделно взети, още не представляват човек. Истински човек е онзи, който включва в себе си и мъжа, и жената. Той не подценява нещата, но на всичко дава съответната цена. Който не е дошъл до това положение, той сравнява нещата, съпоставя ги и мисли, че има големи знания. Колкото и да е учен човек, все ще се намери някой да знае повече от него. Ако някой знае повече от тебе, той ще те учи; ако

знаеш повече от него, ти ще го учиш. Ако си по-силен от някого, той ще ти се подчинява; ако той е по-силен, ти ще му се подчиняваш. Оттук вадим следния закон: нисшето всякога трябва да се подчинява на висшето; висшето пък трябва да подчини нисшето.

И тъй, истински човек е онзи, който е подчинил нисшето в себе си на висшето, т.е. на Божественото. По този начин той е привел всичко в себе си в хармония. С други думи казано: истински човек е онзи, който е подчинил нисшето на себе си, а сам той се е подчинил на висшето, т.е. на Божественото начало. Не може ли да дойде до това подчинение, човек остава в дисхармонията на своя живот, той не може да се развива правилно, не може да придобива никаква наука, никакво изкуство. Щом е в разногласие със себе си, той е в разногласие и с окръжаващите. С това се обяснява делението на хората на различни партии, на различни религии. Срещате трима души християни – православен, католик и евангелист, но и тримата различно разбират истината. Истинският човек не е нито православен, нито католик, нито евангелист – той е над всички човешки възгледи и вярвания.

Каквито и да са вярванията и възгледите на човека, той трябва да се пази да не хвърля сянка на Божественото съзнание. Отивате ли при Бога, не се оплаквайте, не казвайте, че страданията ви са големи, но кажете Му, че благодарите за всичко, което досега ви е дал: блага, радости, страдания. Благодарете от сърце и душа и върнете се радостен и доволен. Това е характер. Започнете ли да се оплаквате, да роптаете, това не е човекът, това са жената и мъжът. Животът на съвременните хора е пълен с оплаквания и ропот. Мъжът се оплаква от жената, а жената – от мъжа; родителите се оплакват от децата, а децата – от родителите; учениците – от учителите, а учителите – от учениците; господарите – от слугите, слугите – от господарите и т.н. Най-после човек се оплаква и от себе си – той е недоволен от ума и от

сърцето си. Ако е недоволен от ума и от сърцето си, от какво ще бъде доволен? Недоволството е резултат на вътрешно неразбиране на живота.

Съвременните хора в своето несъвършенство са дошли до положението да искат да подчинят Природата, небето, даже и Бога на себе си. Те искат каквото пожелаят, да стане. Това е невъзможно, това не трябва да се желае. Какво ще стане, ако човек в своето невежество и неразбиране на нещата пожелае да подчини Природата на себе си? Това значи да произведе катаклизъм в света. Защо човек желае да подчини Природата, а той не иска да се подчини на нея? Защо той не е готов да изпълни Волята Божия, а иска от Бога подчинение? Кой на кого трябва да се подчини?

Какво разбрахте от всичко, казано досега? Все сте разбрали нещо, но отчасти. Пълно разбиране е, когато човек има предвид Целокупния живот. За човека това е невъзможно. Малкото знание помага на човека при специални случаи, но дойде ли той до някои общи случаи, нужно е обширно знание. Ето защо всеки ден човек трябва да внася по нещо ново в съзнанието си, да се разширява. Каквото ново придобие, той трябва да го приложи. Какво ще стане с търговеца, ако всеки ден не внася по няколко лева в касата си? Като работи, той трябва да увеличава капитала си, да го туря в обращение. Не внася ли всеки ден по нещо в касата си, търговецът казва: „Изпразних се, нищо не остана в мене“. Това е вярно по отношение на шишетата, които са били пълни с вода: щом водата се употреби, те губят вече цената си. Обаче това не се отнася до извора – изворът всякога има цена. Следователно докато играе роля на шише в живота, човек постоянно ще се пълни и празни, ще увеличава и ще губи цената си; заеме ли положението на извор, той никога не губи своята цена. Ако човек всеки ден изменя отношенията си към Бога, той прилича на шише, което се пълни и празни. И тъй, ако при всички противоречия и

изпитания в живота си човек не изменя отношенията си към Първата Причина, той е извор, на който всякога може да се разчита. Този човек дълбоко в душата си вярва, че и при най-големите изпитания и мъчнотии все ще намери някакъв изход. Не е въпрос да се оплаква човек от страданията – пазете се от оплакването. Какво ще кажете за свое оправдание? Ще кажете, че сте страдали много. Ако става въпрос за страдания, най-много е страдал дяволът – така поне мисли той. Има ли нещо лошо в страданията му? Има нещо лошо, разбира се: лошото седи в това, че той не носи сам страданията си, но ги поставя в чуждите гнезда, да му ги мътят.

Съвременните хора изпадат в заблуждение, като мислят, че злото и страданията идат от Бога. Те трябва да изхвърлят тази неправилна мисъл от ума си. Бог не съизволява в смъртта и страданията на човека. За да се освободи от страданията, човек трябва да признае, че причина за своите страдания е той сам, и да търси начин да се освободи от тях. Колкото по-малко мисли за тях, толкова по-лесно ще се освободи от тежестта им. Ако пък може да си внуши, че няма никакви страдания, още по-добре: няма да се мине много време и страданията му ще изчезнат. Ако един човек сам не може да направи опита, нека се съберат десет души и заедно да го направят. Идете при някой болен и всички едновременно мислете, че той е здрав, ръкувайте се с него и кажете: „Нищо нямаш, от никаква болест не страдаш“. Кажете ли така, ще видите, че в най-скоро време болният ще се дигне от леглото си. Мощна е човешката мисъл – с нея човек може да се лекува, да прави чудеса. Лекуването с мисълта е естествен процес.

Представете си, че някъде по пътя се е отворил голям трап и който мине край него, пада вътре и счупва крака си. Такова нещо е болестта. Всеки, който заболее, все ще пострада от нещо. Ако сто души минат край този трап и хвърлят вътре по един камък, няма да

се мине много време и трапът ще се напълни. Напълни ли се трапът, никой вече не пада в него. На същото основание всеки, който отива при болен с желание да му помогне, трябва да му предаде нещо от себе си. На всеки болен липсва нещо, което той приема от окръжаващите и от лекаря. Истински лекар е онзи, който лекува не само външно, но и вътрешно – той носи лекарствата вътре в себе си и с тях лекува болния. Не носи ли лекарствата в себе си, той мъчно може да лекува, защото разчита само на външни пособия. Който е роден за лекар, той носи лекарствата в себе си: праведният носи силата в себе си. Докато не е развил своите вътрешни сили, човек работи само по външен път, цитира различни автори, превежда примери от живота на светиите и т.н.

Като ученици от вас се иска нова мисъл. Новата мисъл и новите разбирания коренно се различават от старите. Това не значи, че човек изведнъж ще се освободи от старото: това става постепенно, с време, но все-таки са нужни опити в това направление. Всички отрицателни прояви на човека са остатъци от стария живот. Например натъкне ли се на съмнението и подозрението, човек е в стария живот. За да се освободи от съмнението, той трябва да му противопостави някаква нова мисъл. Ако искате да не се съмнявате, станете ясновидци: ясновидецът не се съмнява в никого, нито подозира. Той от дома си още вижда как постъпва даден човек и знае например дали обича да краде, тъй че той не съди човека само по подозрение. Така постъпва и разумният свят – той изпраща човека на Земята, дава му всички условия да се прояви свободно и след това, като разполага с данни, тогава го съди. В разумния свят не съдят човека само по предположение или подозрение, там не съдят човека само затова, че е помислил нещо лошо: човек не е отговорен за лошата мисъл, докато не я е реализирал.

Като казвам, че човек трябва да се стреми към нова мисъл, това не значи, че досегашната мисъл нищо не е допринесла. И тя е дала нещо на човечеството, но време е да се замести с нова. Старите ви обуща са били ценни досега, но вече са скъсани и трябва да ги заместите с нови – на времето си те са играли някаква роля. Сега всички хора се нуждаят от нови мисли, от нови разбирания, нови желания и нови постъпки. Всяка нова мисъл е нов костюм, с който човек трябва да се облече, за да свърши известна работа. Постоянно слушате да се говори за живота на пророците и апостолите. Как са живели те? Всеки може да живее като пророците и апостолите, ако е готов да изпълнява Волята Божия. Само онзи може да изпълнява Волята Божия, който обича, който има знания и който е свободен. Когато Любовта, знанието и свободата се проявяват в човека едновременно, той може да изпълни Волята Божия. Липсва ли само един от тия принципи, той не е готов да изпълни Волята Божия: и да има готовност, условия няма. Значи когато Любовта, Мъдростта и Истината доброволно идат в помощ на човека, той може да изпълни Волята Божия; употреби ли насилие да привлече тия принципи към себе си, човек не може да изпълни Волята Божия. Приятно и радостно е да ви дойде гост, без да сте го канили: каните ли го много, и да ви посети, това посещение не е доброволно, не е направено от любов.

Коя е отличителната черта на човека? Вътрешното разбиране. В този смисъл човек е онзи, който разбира Божиите мисли, чувства и постъпки в даден момент, не в целокупното проявление на Бога. Може ли да използва в даден момент Божиите мисли, чувства и желания, човек може да разреши и най-мъчните си задачи; не може ли да ги използва, той се натъква на това, което индусите наричат карма, а ние наричаме съдба, лоши условия, неустановен живот.

Обърнете внимание на това, което сега ви говоря. То може да се сведе към една точка, на която можете да поставите най-тънката игла.

Помнете, че в даден момент разумният свят има отношение към всеки човек, затова той трябва да отвори ума и сърцето си – да разбира неговите мисли, желания и постъпки. Разбере ли това, всичко друго ще разбере; не разбере ли разумния свят, нищо няма да разбере. Когато не разбира нещо, човек иска да му дадат ключ за разбиране. Всеки има такъв ключ – това е Божественото в човека. Разберете ли Божественото в себе си, вие ще разберете Божественото във всички хора. С други думи казано: познаете ли себе си, вие ще познаете всички хора. Не разберете ли Божественото в себе си, вие не можете да разберете и другите хора и ще се движите в тъмнина. Като знаете това, не бягайте от противоречията и страданията: знайте, че в тях се крие нова мисъл, някакво велико благо за вас. Когато страда и не може да се справи със страданието си, човек се намира под центъра на тежестта или в самия център, където нещата се отправят. За да не пострада от предметите, които падат в този център, човек трябва да отиде настрани, за да не го засегнат падащите предмети. Който разбира смисъла на страданието, той всякога заема такова положение, че да не го засягат ударите на страданието.

И тъй, когато човек разбере Божията мисъл и Божието чувство, вложени в страданието, последното се стопява и само по себе си изчезва. Не разбира ли човек смисъла на страданието, състоянието на неговата душа се сгъстява и той мъчно може да се освободи от ударите на страданието. Този закон се проверява и в отношенията на хората. Когато синът или дъщерята изменят отношенията си към майка си, в ума ѝ настава тъмнина, в слънчевия възел тя усеща тежест, стягане, и докато отношенията не се подобрят, тъгата не напуска не само майката, но и целия дом.

Сегашните хора търсят живот без страдания. И това е възможно, обаче от човека се иска чиста и права мисъл, без никаква съблазън, без никакво петно. Остане ли най-малката нечистота в ума или в

сърцето на човека, той се излага на духовна проказа. Ще кажете, че светът е пълен със съблазни и с изкушения. И това е възможно, но човек трябва да знае от какво може да се съблазни. Има смисъл човек да се изкушава, но от чистия планински въздух, от бистрата планинска вода. Обаче да се изкушава човек от някоя клоака на живота, от въздух, пълен с микроби, това не го оправдава. Всеки човек, който е изгубил истинската представа за Бога и е влязъл в света на удоволствията, прилича на червей, който пълзи по нечистотиите. Много време се изисква, докато умът и сърцето на човека се просветят и той излезе на чист въздух, на Божествената светлина, за да води чист и свят живот. Ще кажете, че условията на живота са лоши. Докато червеят пълзи, всякога ще се натъква на нечисти места, но той трябва да напусне лошите условия, да се превърне на какавида, откъдето след известно време да изхвръкне навън като пеперуда. Ето защо когато разумните същества ви показват пътя на издигането, не се съмнявайте в тях, но веднага напуснете лошите условия и ги последвайте. Това значи да изхвръкне човек от какавидата, от пелените на стария живот, да се облече в нова премяна и като пеперуда да каца от цвят на цвят, да събира нектара на новия живот.

Дръжте в ума си основната мисъл, че Бог иска да направи човека щастлив само за един момент. Ако през целия ден можете само за един момент да бъдете щастливи, вие ще запазите щастието си за повече време. Това се постига, когато разберете Божиите мисли, чувства и постъпки в даден момент само и ги приложите. Що се отнася до вашите вярвания, вие не трябва да се смущавате – те са подложени на промени. Това, което детето знае в първата година на живота си, се различава коренно от знанията, които 20-годишният младеж има. Едногодишното дете познава баща си по един начин, 20-годишният момък го познава по друг начин. И бащата има различни

отношения към своите деца. На малкото си дете той ще даде една малка стомничка, която едва съдържа един килограм вода; на 20-годишния си син той ще даде голяма стомна, да донесе повече вода, да задоволи нуждите на целия дом. Справедливо ли е това отношение? Справедливо е. На силния и способен ученик се дават мъчни задачи, големи изпитания, а на слабия се дават лесни задачи, малки изпитания. Като знаете това, не казвайте, че изпитанията ви са много големи. На всеки човек са дадени страдания и изпитания според силите му. Бог е задържал най-големите страдания за Себе Си. Затова казваме, че Той е дълготърпелив, всесилен, всеблаг и т.н. Нека всеки си каже: „Ако Бог е дълготърпелив, защо аз да не бъда поне търпелив? Ако Той е всесилен, защо аз да не бъда поне силен? Ако Той е всеблаг и всемъдър, защо аз да не бъда поне благ и мъдър?“.

Като ученици вие трябва да мислите право, да различавате животинските прояви от човешките и човешките – от Божествените. Като различавате тия неща, вие ще можете да се пазите от животинските мисли. Ще слушате какво ви се говори отвън и отвътре, без да ставате роби на човешкото и на животинското. Бъдете свободни да приемате Божественото доброволно, без никакво насилие. Срещне ли ви на пътя човек, който ви предлага пълна торба с пари, откажете се да я вземете и продължете пътя си. Тези пари са крадени – приемете ли ги, ще ви хванат и ще ви държат отговорен. Ще кажете, че чрез него Бог иска да ви даде това злато. Не, Бог никога не осигурява човека за цял живот. Казано е в Господнята молитва: „Хляба наш насъщни, дай ни го и днес“. Ако Бог иска да постави човека на изпитание, само тогава може да му даде торба със злато. Съвършеният човек никога няма да срещне на пътя си престъпник, крадец, убиец, той никога не минава през улици, на които се е извършило някакво престъпление. Той никога не влиза в домове, където се вършат престъпления: влезе ли в такъв дом, той има

определено желание да помогне на хората, които живеят там. Ако някой богат човек е извършил престъпление и се моли да му се помогне, Бог ще изпрати хора да го оберат, да стане последен сиромах – и тогава ще го посети.

Като говоря така, това не значи, че съдя хората. Аз никого не съдя, но и вие не трябва да съдите. Вие трябва да си изработите нова философия за живота и според нея да разглеждате нещата. Според новата философия за живота грехът и престъплението, радостта и скръбта не са единични прояви, но колективни. Човек, съзнателно или несъзнателно, участва в тия колективни процеси. Въпреки всичкото си желание да не греши, човек не може да се освободи от греховете на майка си и на баща си. Затова и Давид[143] казва: „В грях ме зачена майка ми". Като знае това, човек трябва да работи върху себе си, да се освободи от наследството на майка си и на баща си, което те му предават чрез своята нечиста кръв. Кога ще стане това? Когато човек изплати всичките си дългове, както и тия на своите деди и прадеди.

Следователно, за да изправят живота си, съвременните хора се нуждаят от дълбоко разбиране на психическите, или духовните закони, които го управляват. Ако няма тия разбирания, човек нищо не

---

[143] Давид *(мил, възлюбен)* е библейски цар на Израил и Юдея, приемник на Саул, баща и предшественик на цар Соломон. На Давид се приписва авторството на повечето от псалмите, включени в Библията, смятан е за пророк от юдаизма. За него се разказва в книгата *I Царства.* По времето, когато действащият цар Саул се компрометирал в очите на своите поданици, израилският съдия Самуил е натоварен да избере нов цар. Чрез пророческо откровение изборът му се спрял на Давид, тогава все още невръстно дете. Той влиза в битка срещу филистимеца Голиат – гигант, потомък на свръхчовеци от по-старо време, смятан за непобедим. Давид – все още невръстен, победил гиганта, като му нанесъл смъртоносен удар с прашка. Давид има славата на прекрасен поет и музикант (свирел на арфа). Като цар успява да укрепи държавата си, дава началото на мащабно строителство – градове, канализация, водопроводи, крепости – особено в столицата си Йерусалим. Давид води успешни войни със съседните си държави. В морално отношение личността му като цар е противоречива – той изпраща своя военачалник Урий на сигурна смърт, за да може да се ожени за неговата съпруга Вирсавия.

може да постигне. Мнозина искат да им се дадат големи знания, без да са се приготвили за тях. За да придобие окултно знание в неговата висша степен, човек трябва да има здрава нервна система, да издържа. Ако нервната му система не е здрава, той не може да издържа. Както грубите мисли, чувства и постъпки действат вредно върху човешкия мозък, така и възвишените мисли и чувства изискват здрава нервна система. Докато дойде човек до това положение, храната, която употребява, трябва да се размеква като на дете. Знаете ли какви пакости може да причини твърдата храна на слаб стомах? Всички науки в своето високо проявление представляват твърда храна за съвременния човек. Като знаят това, учените обличат тия истини в специални формули, с които ги забулват, за да не причинят някакви повреди на човешкия мозък. И тъй, едно малко желание, но реализирано, струва повече от всичките почести и слава на света. Да изядеш един плод и да познаеш Бога в него, струва повече от всичката слава и всичкото богатство на Земята. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Този стих превеждаме в следния смисъл: ако изядете една ябълка и не познаете в нея най-малкото и най-голямото проявление на Бога, нищо не сте постигнали.

За да разбере Божественото в себе си и в своя ближен, човек се нуждае от храна, от чист въздух и от светлина. Няма ли тия три неща, той нищо не може да разбере. Стремете се към чиста, здравословна храна, към чист въздух и светлина, за да имате живот в себе си.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

3 лекция, 10 септември 1930 г, София, Изгрев

ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ ИДЕИ

Тайна молитва

Тема: „Силата на общите идеи“.

В живота има общи и специфични, или специални познания. Общите познания са необходими за всички хора, а специалните – само за специалисти. И желанията биват общи и специални. Например желанието на всички живи същества да живеят е общо. Човекът трябва да разбира общите понятия, общите стремежи в живота. Преди всичко трябва да се определи кои неща са общи. Доброто например е общо за всички. Живите същества разбират доброто, проявено в тесен и широк смисъл. Яденето и пиенето е общо благо за всички. Различието е само в начина, по който съществата се хранят, както и в храната, която употребяват, обаче като стремеж яденето е общо за всички. Като яде, всяко същество изпитва удоволствие, но това удоволствие е различно у различните същества. Като е изпитвал удоволствие при яденето, човек е започнал да разсъждава по какъв начин да увеличи удоволствието. В пътя на тия разсъждения се е създало готварството. В този случай готварството е специфично изкуство, присъщо само на човека, но не и на животните. С увеличаване на удоволствието при яденето хората са започнали да се стремят към придобиване на все по-големи количества от благата, които Природата дава. Желанието на човека да увеличава благата, с които си служи за ядене, се е пренесло и в психическия му живот. Затова често срещаме хора, които по естество са добри, но в тях се явява специфичното желание да бъдат още по-добри, да правят добрини на своите близки, всички да говорят за тях. Въз основа на същия закон много хора не се задоволяват с общите познания и се

стремят към специфични. Те не подозират, че многото знания влачат след себе си повече задължения и отговорности. Който често променя дрехите си, има повече разходи; който яде повече, има повече разходи.

Ако някой цар желае да има на трапезата си по десетина яденета, той трябва да има на разположение няколко готвачи, които да задоволяват вкуса му. Като цар той може да се справи с разходите за готвачите, за материалите, които се изразходват при готвенето. Какво би било положението на обикновения човек, който едва изкарва прехраната си, но има желания, подобни на тия, които царят има? Той ще си остане с желанията. Защо? Защото нито материал за готвене би могъл да си набави, нито готвачи. Той може да има само един готвач, на когото да дава стотина лева месечно. При такова малко възнаграждение този готвач няма да готви с разположение и любов, както готви на царя. Значи всички хора не са готови да задоволят своите специфични желания: опитат ли се да ги задоволят, те изопачават живота си, а себе си развалят.

Следователно всяка развала в човешкия живот не се дължи на общите мисли, желания, чувства, стремежи, но на специфичните. Всички аномалии в живота се дължат на стремеж към специфичното в човека. Често слушате хората да изказват различни мнения по един и същи въпрос. Това са специфични разбирания. Хората имат специфични разбирания и за злото, което е проявено в материалния свят. Какво представляват Доброто и Любовта вън от материята, от формите, и те не знаят. Понеже формите се променят, и понятията на хората за Доброто, за Любовта се променят. Затова именно всеки човек има специфично разбиране за Доброто и за Любовта.

Сега да дойдем до някои общи положения. Например всички хора имат едно и също познание за правата линия. Всички знаят, че правата линия е най-късото разстояние между две точки; тя има едно

измерение – дължина. Ако се яви някакво специфично знание за правата линия, то се отнася до нейната дължина. Правата линия може да бъде безкрайно къса и безкрайно дълга. Правата линия има отношение към човека. Например ако някой посади в земята костилка от някое плодно дърво, той се интересува какво ще стане с нея. Щом види, че от земята се подава стрък във вид на права линия, той се радва и следи какво става с него. Ако стръкът продължава да расте, той гледа докога ще става растенето. Види ли, че растенето на правата линия спира и на стъблото се явяват разклонения, той пак се радва. Всяко клонче крие в себе си възможности за произвеждане на плодове. Реката, като права линия, е важна за човека: дето минава, тя пои, оросява, разхлажда въздуха. Обаче ако реката има притоци, воденичарят ще има специфична радост: водата ще бъде по-буйна, по-бързо ще върти воденичното колело и повече брашно ще мели. Има неща в живота, които на някои хора причиняват специфична радост, а на други – специфична скръб. Когато кръчмата е пълна с посетители, кръчмарят е радостен и доволен, а близките на ония, които пълнят кръчмата, скърбят и се смущават. От раздвояването на възгледите, на чувствата в човека се ражда понятието за морал.

Днес всички хора се оплакват от противоречия. Една от причините за противоречията са специфичните идеи. Ето защо задачата на новото възпитание се свежда към премахване на специфичните идеи, а като основа на живота трябва да се поставят общите идеи. Щом специфичните идеи създават противоречия, те трябва да се премахнат. Премахването им е в зависимост от премахването на условията, които ги създават. Ако влезете в гора, в която дърветата са гъсто сети, виждате, че те се стремят да растат нависоко. За да използва слънчевата светлина, всяко дърво се стреми да се издигне над другите, да не му пречат. В такава гора съществува голямо състезание: всяко дърво иска да се издигне нависоко, да

надмине другите. Искате ли да заставите дърветата да растат нашироко, посаждайте ги на голямо разстояние едно от друго, за да не си пречат. Забелязано е, че дървета, които са расли на свобода, непритеснявани от други, всякога са по-дебели – те се развиват повече на дебелина, отколкото на височина. Същото се забелязва и в хората: хора, които са расли при стеснителни условия, при ограничения, обикновено се стремят нагоре, затова са високи. Колкото по-свободни и неограничени са условията, при които се развиват, толкова повече се разширяват. Хора, които са расли и са се развивали при благоприятни условия, растат повече на дебелина, отколкото на височина. Видите ли, че някой човек се моли много, ще знаете, че условията на живота му са неблагоприятни; ако се моли малко, той живее при добри условия.

Мнозина питат защо човек се моли. Естествено е човек да се моли, когато се намира при трудни, стеснителни условия. Когато хората се молят много, това показва, че са сети гъсто. Те се молят, защото се намират при вътрешни стеснителни условия. Срещате един гайдарджия, който надува гайдата. Вие се чудите защо свири. Този човек надува гайдата, за да изкара прехраната си. Колкото повече я надува, толкова повече упражнява дарбата си и задоволява хората. Престане ли да надува гайдата, хлябът му се ограничава. Всички хора търсят хляб – това е обща нужда на всички живи същества. Под думата *хляб* разбирам храната, с която живите същества поддържат живота си. По какъв начин ще изкарат прехраната си, това е друг въпрос. Всяко същество намира специфичен начин за изкарване на своята прехрана. Обаче не се стремете да наложите своите специфични идеи на другите хора: всеки, който се е опитал да наложи своята специфична идея на другите, всякога е причинил зло на себе си.

Един млад момък се влюбил в една красива млада мома. Те се сгодили и почти били пред венчило. Един ден младият момък срещнал един от своите приятели и му казал: „Знаеш ли, че аз съм сгоден за една млада красива мома, много добра и умна. Ела с мене в дома и, да те запозная“. Приятелят се съгласил – и двамата отишли при младата мома. Годеникът запознал приятеля си със своята годеница, но какво станало от това запознаване? Приятелят се влюбил в годеницата му, но скрил това в себе си, никой да не знае. Годеникът посещавал годеницата си, връщал се у дома си, но забелязвал от нейна страна особено охлаждане. След известно време тя върнала пръстена му. Защо станало това, и той не знаел. Като срещнал приятеля си, той се оплакал от нещастието, което го сполетяло, но приятелят му се учудил и се направил, че нищо не знае. Ако беше казал, че знае причината, и двамата щяха да се хванат за косите.

Следователно имате ли някаква специфична идея, не я споделяйте, докато не се реализира. Колкото по-рядко споделяте своите специфични идеи, толкова по-добре за вас. Специфичните идеи и вярвания на човека не са Божествени, те сами по себе си отпадат. Ако днес се възхищаваш от една специфична идея, ще дойде ден, когато ще се разочароваш и ще се чудиш как е могла тая идея да те въодушевява. Днес четеш една книга, възхищаваш се от нея, но след време намираш, че е обикновена. Това зависи от възрастта. Не разчитайте на идеи, които се менят. Ако някои идеи са ви възхищавали на младини, но сте запазили възхищението си от тях и на старини, те са Божествени – на такива идеи всякога можете да разчитате.

Като ученици вие трябва да си давате отчет за вашите състояния. Дали сте радостен, или скърбен, разположен или неразположен, вие трябва да знаете причините за тия състояния. Ще каже някой, че боледува, защото е грешен. Това не е обяснение – и праведният

боледува и страда. И Христос е страдал, и Той е плакал. Ще кажете, че само малодушният плаче. Христос малодушен ли беше, къде прояви Той малодушие? Вярно е, че малодушните плачат, но и някои герои плачат. Природата е предвидила сълзите като нещо разумно – с тях тя мие очите. Много хора плачат, дето трябва и не трябва – това е излишно изразходване на сълзите. Ако знае кога и как да употребява сълзите си, с тях човек би се освободил от страданието. Една сълза, пролята навреме, е в състояние да отнеме от човека и най-голямото страдание. Който знае как да употребява сълзите си, той се мие с тях отвътре, а не отвън.

Когато не може да разбере страданието, човек плаче усилено. Той прилича на пукната тръба, която се нуждае от външна помощ. Външната помощ или външната утеха не разрешават въпроса. Временно тръбата ще се замаже, кранът ще се затвори, но причината за страданието все още съществува. Докато човек не си обясни причината на страданието, плачът всякога ще съществува. Плачът се е явил още с първото ограничение, което човек е преживял на Земята. Ограничението е причина за скръбта: колкото по-голямо е ограничението, толкова по-голяма е скръбта. Ограниченията пък се дължат на специфичните човешки идеи. Следователно специфичните идеи не трябва да надминават общите. Докато едно дърво се развива нормално, то дава нормално плод и всичко върви добре. Ако се разклони чрезмерно, ако даде цвят повече, отколкото трябва, и плодът ще бъде много, но дървото ще се изтощи. Даде ли човек ход на много специфични идеи в себе си, той изменя естествения порядък на нещата и започва да страда. За да не страда, преди всичко човек трябва да изпълни Божествения план на нещата, а след това да дойде до специфичните идеи.

Човек може да приложи специфичните идеи в живота си само след като е научил общите закони и правила, по които се развиват

нещата. Как можеш да шиеш модерни дрехи и обуща, ако не си научил общите правила на кроеж и шиене? Щом научиш общите правила за шиене, тогава свободно ще пристъпиш към отклоненията от тия правила, към модерните дрехи и обуща, към специфичните идеи. Пристъпиш ли преждевременно към специфичното, покажеш ли се пред хората, че си по-добър, по-учен, отколкото си в действителност, веднага ще те подложат на изпит. Не издържиш ли изпита, сам се излагаш. Някой се представя за много учен, а като се намери всред Природата, не познава скалите, не познава растенията – каквото го запитат, нищо не знае. Това не е никаква ученост. Сегашните хора се намират при благоприятни условия да учат. Те трябва да се изучават, както изучават Земята. На човека е дадена глава – да разполага с нея, да се ползва от нейните сили. Той има мозък, сърце, ръце, крака, очи, уши, които трябва да използва като елементи, като пособия за работа.

Човекът е книга, която първо той трябва да чете и да изучава. Малцина четат книгата на своя живот. Тази е причината, поради която хората не се познават. Като не се познават, те ходят при врачки, при учени хора, за да им говорят за миналото и бъдещето. Миналото, настоящето и бъдещето е в ръката на самия човек. Той трябва да отвори книгата си и да чете – нищо повече. Ще кажете, че нямате интуиция, с която да познавате хората. Интуицията е Божествено чувство. Който познава общите идеи и се ръководи от тях, той има интуиция. Ще дойде някой да ме пита добър човек ли е. Това е специфична идея, а не обща. На специфичните идеи не може да се отговаря: ако аз кажа, че е добър, друг ще каже, че не е добър. Защо? Защото понятието за добро днес е специфично. Във всички специфични идеи има подценяване или надценяване, обаче има и обща идея за доброто. Според тази идея казвам: всяка чешма, всеки извор, които не престават да дават от своето изобилие, са добри; всяко

перо, което не престава да пише, е добро; всеки човек, който от рождението си до края на своя живот не е казал една лоша или обидна дума, е добър. Всичко, което не издържа на тия условия, се отнася към специфичното добро.

Съвременните хора се нуждаят от неща, на които да разчитат. Може да се разчита само на общите идеи, а не на специфичните. Човек може да разчита на общата вяра, на общото знание, на общата любов, които са вложени дълбоко в душата му. Общите идеи са като вековни дървета, които никакъв вятър, никаква буря не може да разклати. Само на такава вяра човек може да упова. Дойдете ли до специфичните идеи, всеки може да ви разклати – човек със специфична вяра се колебае и от най-слабия ветрец. Христос казва: „Всяко дърво, което Отец Ми не е насадил, ще се изкорени“. Това се отнася до специфичните идеи. „И всяко дърво, което Отец Ми е насадил, ще цъфне, ще вържe и плод ще даде.“ Това има отношение към общите идеи. И специфичните идеи имат място в живота, но те са второстепенни. На първо място стоят общите идеи – те са посадени още при създаването на света. Специфичните идеи сега се посаждат от хората, те нямат устойчив корен и всеки вятър може да ги разклати.

Като знаете това, не жертвайте Божественото за човешкото. Кое е Божествено? Божественото е общо за всички хора и е валидно за всички времена и епохи. Например светлината, въздухът, водата и храната са общи идеи, общи блага за всички живи същества, без изключение. Разликата седи само в начина на използването им. Силата на човека зависи от правилното дишане. Да знае човек как да диша, това значи да владее законите на дишането. Заслужава човек да посвети цял живот, за да се научи да диша правилно. Болестите, страданията, неуспехите в човешкия живот се дължат на неправилното дишане. Когато се научите да дишате правилно,

всичките ви работи ще се наредят добре. Правилното дишане е свързано с правата мисъл: който диша правилно, той мисли право. Когато човек мисли право, работите му всякога се нареждат добре.

Ще ви приведа един пример, с който ще изясня какво представлява общата идея и какво – специфичната. В канторората на един банкер влиза стар, прегърбен, слаб дядо да иска някаква помощ. Банкерът веднага се обръща към него и му казва: „Дядо, друг път ела. Сега съм зает, нямам време да се занимавам с тебе“. Дядото се замисля малко и след един момент сваля маската от лицето си: пред банкера застава млада, стройна, красива мома. Банкерът веднага прекъсва работата си, става на крака, отправя се към младата мома и казва: „На ваше разположение съм“. Той не чака даже да каже защо е дошла – вади от касата си пари и дава; след това благодари на Бога, че му е дал възможност да срещне красивата мома.

Какво представлява красотата в живота? Красотата символизира общите идеи, които са вечни; грозотата пък символизира специфичните идеи, които лесно се раждат и умират. Когато сте слаби, хилави, грозни, никой нищо не ви дава; проявите ли своята красота, здраве и доброта, всички са готови да ви дават. Тъй щото когато някой казва, че не обича да дава, това показва, че при него се е явил старият дядо. Щом дядото снеме маската си и се яви като млад, красив момък или млада, красива мома, човек отваря кесията си и дава. Аз вземам младата мома и младия момък в широк смисъл – като идеи, които символизират общото, Божественото в света, а не в тесен смисъл, както разбират обикновените хора. Всички благоприятни условия в живота – здраве, богатство, сила, знание, любов – представляват общи идеи, понеже помагат за развитието на човека; неблагоприятните условия представляват специфичните идеи в живота. Действително, като се вгледате в живота, ще забележите, че всички болести, страдания, неуспехи са произлезли именно от

специфичните идеи на човека. Чуете ли някой да казва, че е на особено мнение, в това, особеното, непременно се крие някаква специфична идея.

И тъй, дайте ход на общите идеи в себе си, между които не се явяват никакви спорове, никакви дисонанси. Между общите идеи съществува пълна хармония; между специфичните идеи се явяват спорове, дисонанси, но понякога има и хармония. Обща идея е например, че човек трябва да се моли, и то навсякъде – на изток, на запад, на север и на юг. Той трябва да се моли при всички условия: като работи, като свири, като копае, като чете и т.н. Защо? Защото в съзнанието нещата се менят: физическите посоки – изток, запад, север и юг в съзнанието на човека не са постоянни. Изтокът на едного е запад за другиго. Да се моли човек само когато е обърнат към изток, това е специфична идея; да се моли само в църква, и това е специфична идея – човек трябва да се моли навсякъде и по всяко време. Специфична идея е да мисли човек, че Слънцето изгрява само от изток: понеже Земята се движи около Слънцето, цялата Земя представлява негов изток. Къде е изтокът на кръга? В центъра, защото оттам излизат всички лъчи. Значи изтокът на живота – това е Бог, от Когото излиза всичко: живот, сила, светлина, мисъл, чувство, действие. Въпреки това мнозина казват, че не знаят къде е Бог, не могат да Го намерят. Чудно нещо! Животните намират изворите в планината, а човек не може да намери центъра, от който е излязъл. Под понятието *Бог* в широк смисъл на думата разбираме онази вътрешна връзка в човека, която държи в единство всички негови мисли, чувства и действия. Когато е в хармония със себе си, човек е намерил вече посоката към Бога; отклони ли се от тази посока, веднага се натъква на страдания и противоречия.

Тъй че помнете: специфичните идеи са преходни величини, а общите – постоянни. За да придобиете хармония и единство между

своя външен и вътрешен живот, изучавайте общите идеи и ги прилагайте в живота си.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

4 лекция, 17 септември 1930 г, София, Изгрев

СЪЗНАНИЕ, ТОЧКА И ПРАВА ЛИНИЯ

Размишление

Чете се темата „Силата на общите идеи“.

По какво се отличават научно общите от специфичните идеи? Разликата между общите и специфичните идеи е следната: общите идеи нито се качват, нито слизат, а специфичните се качват и слизат, т.е. те биват възходящи и низходящи, те имат знаковете *плюс* и *минус*. Общите идеи не се увеличават, нито намаляват, а специфичните се събират и изваждат, умножават и делят. Какво ще стане с една обща идея, ако промени мястото си и започне да се движи като живо същество? Щом промени формата и мястото си, тя става специфична идея. Не мислете, че специфичните идеи всякога рушат: те съдържат в себе си сила да рушат и да градят. Когато попадне в областта на специфичните идеи, човек започва да се смущава, да се гневи, да се съмнява: ту става добър, ту лош; ту учен, ту прост – той се намира в преходен свят. Влезе ли в областта на общите идеи, всичко в него утихва и той става господар на себе си. Общите идеи принадлежат към Божествения свят, а специфичните – към човешкия. Общите идеи се отнасят към света на висшата математика.

Математиката и геометрията се занимават с числа и действия с тях, с точки, прави линии, плоскости, фигури, тела и т.н. Що е точката? Точката не заема никакво пространство, няма никакво измерение, но тя се проявява на физическия свят и образува права линия, която има едно измерение. Проявлението на точката във физическия свят е нещо пространствено, а самата тя не заема никакво пространство. Значи точката е безпространствена на физическия свят, но в духовния свят тя представлява проекция на едно висше съзнание.

Правата линия е проекция на точката в равнината, т.е. на физическия свят. Съзнанието на човека е проекция на Божествения свят. Следователно когато говорим за съзнанието, подразбираме проява на Божественото начало в света; когато говорим за точката, разбираме проява на същество от духовния свят; когато говорим за права линия, разбираме човека, проявен на физическия свят. Като разглеждате тия неща по този начин, ще намерите връзка между съзнанието и безпространствените силови центрове – точките, и проекциите на силовите центрове в известно направление – правите линии. Следователно за да се измени човешкият характер, да се измени посоката на неговото движение, т.е. посоката на правата линия, трябва да се знаят законите на безпространствените точки, т.е. на силовите центрове. За да се използват силовите центрове, трябва да се знаят законите на Божественото съзнание, или законите на човешкото съзнание като проява на Божественото. С други думи казано: за да се измени характерът на един човек, той трябва да промени своята философия за живота, която е нещо неопределено, неустановено. Какво можете да очаквате от правата линия? Като величина тя има приложение главно на физическия свят.

Съвременните хора работят вече за изменение на характера си, за възпитание на обществата, на народите, на цялото човечество. Те се стремят да внесат подобрение в целокупния живот. Добри са техните стремежи, но знание се иска за това. Когато инженерът строи къща, трябва да даде план, но и материалът за градене да бъде добър. Той трябва да познава свойствата на материалите, от които ще гради къщата, и тогава да пристъпва към работа. Не спазва ли физическите закони при строежа, не познава ли свойствата на материала, от който ще се ползва, той ще бъде изненадан от нещо. Няма да се мине много време, къщата ще се събори.

Мнозина ще кажат, че не се интересуват от това, какво прави инженерът. Те не се интересуват, но трябва да се интересуват, защото всеки човек в живота си е инженер: всеки ден той прибавя и отнема по нещо от своята постройка – от тялото си. Понеже гради новото и събаря старото, човек трябва да знае с какъв материал разполага. Материалите за неговото тяло са, от една страна, чувствата, мислите и постъпките му, а от друга – въздухът, водата и храната. За да създаде той здраво, добре организирано тяло, тия материали трябва да бъдат първокачествени. Ще кажете, че това не е ваша работа – Бог се занимава със съграждане на човешкото тяло. Според мене Божията работа се отнася до съзнанието на човека; работата на ангелите, като същества от духовния свят, се отнася до точките, до силовите центрове, а работата на човека се отнася до правите линии. Като се намери пред правата линия, човек се запитва какво трябва да прави. Ако безпространствената точка образува права линия, то човек, като права линия, не може ли да направи нещо повече? На физическия свят той се намира в своето царство, където му са дадени условия за работа. Представете си, че имате един дълъг и дебел железен прът: какво ще стане, ако влачите този прът в известно направление? Където мине, той ще завлече всичко. Значи прътът, като права линия, завлича всичко, каквото срещне на пътя си. Като знаете това, щом проявите една мисъл като права линия, за да не завлече тя всичко, каквото срещне на пътя си, вие трябва да имате чисто съзнание, да сте свързани с Бога; после трябва да сте свързани с ангелите чрез безпространствените центрове; най-после трябва да сте свързани с хората чрез правите линии. Ето защо, когато някой иска за знае какво да работи, казвам: щом си дошъл на Земята, ти трябва да изучаваш съзнанието, точката и правата линия.

Често хората се оплакват от помрачение на съзнанието, вследствие на което не могат да работят. Те се заблуждават:

съзнанието на човека е неговото Небе, което никога не се помрачава. Изобщо Небето не се помрачава, Слънцето също не се помрачава. Случва се понякога, че между човека и неговото съзнание, както и между човека и Слънцето, което грее на небето, е застанал някой облак, който пречи на светлината да се прояви. Но човек трябва да знае, че каквито облаци и да се явят в съзнанието му, последното не се помрачава, каквито облаци и да се явят на небето, Слънцето никога не потъмнява. Следователно тъмно ли е в съзнанието ви, махнете облака, който е застанал на пътя ви. Какво представлява Небето? Небето е мястото, където Бог живее. Мислете за Бога, но не Го разглеждайте като материално същество. Той включва в Себе Си всички съзнания, всички силови центрове – ангелите, всички прави линии – хората, и плюс това има още неща в Него, които не можете още да разберете. Като помислиш за Бога, ти трябва да се проникнеш от благоговение и страхопочитание към Него, да знаеш, че се намираш пред велика Реалност, в която не съществуват никакви противоречия. Мисълта за тази Реалност внася мир и радост в човешката душа, тя чисти съзнанието на човека, освобождава го от всички облаци. Никаква сила в света не е в състояние да помрачи съзнанието: каквито бури да дойдат, каквито прахове да се дигат във въздуха, те не са в състояние да помрачат Слънцето на небето, нито да помрачат съзнанието на човека.

Ето защо, когато говори, човек трябва да си служи с точен език, както в математиката и геометрията. Вие не можете да кажете например *окръжност,* а да разбирате кръг, или обратното – да кажете *кръг,* а да разбирате окръжност: кръг и окръжност са две различни понятия. Някой казва, че нещо влиза в кръга на неговия живот. Кое е по-вярно: в кръга или в окръжността на живота? Окръжността е кривата линия, която затваря известно пространство. В този смисъл окръжността представлява външния, материален живот –

окръжността подразбира само една възможност. Кръгът пък подразбира затворено силово пространство, което има безброй възможности. Значи окръжността представлява най-крайната или последната възможност на кръга. Кажете ли, че нещо е реализуемо в кръга на сегашния ви живот, това показва, че разполагате с много възможности от миналия, сегашния и бъдещия си живот. Кривата линия, т.е. окръжността, се разглежда като съставена от множество прави линии. Крайните точки на тия линии водят към един вътрешен център на съзнанието и го ограждат. Кръгът се ограничава в своята деятелност чрез окръжността. Значи за да се оформи нещо, за да стане разбрано, непременно трябва да се ограничи. Ако нещата не се ограничат, т.е. оформят, те ще заведат човека в един отвлечен свят.

Съвременният човек не е готов още да живее в отвлечен свят. Как ще си представите човека вън от сегашната му форма? Формата на човека отговаря на неговия ум, на неговото сърце и на неговата воля. Какво представлява човешкият ум? Той е отвлечено понятие, което може да се разбере само чрез сравнение. Каквото е Слънцето за цялата Вселена, такова нещо е умът за човека. Слънцето е източник на светлина, следователно и умът е източник на светлина за човека. Докато умът действа, човек живее в светлина; престане ли умът да действа, човек изпада в тъмнина. С други думи казано: когато ангелите проектират своята мисъл към физическия свят, образува се светлина; щом оттеглят деятелността на своя ум от физическия свят, веднага става тъмно. От деятелността на тяхната мисъл материята се разредява; щом оттеглят мисълта си, материята се сгъстява. Разредената, прозрачна материя наричаме светлина, а сгъстената – тъмнина.

И тъй, когато се говори за ума и за сърцето като за органи на човешкото тяло, те представляват неопределени идеи. Умът и сърцето подразбират светлина и топлина. Ако умът не произвежда светлина, а

сърцето – топлина, те са мъртви. Светлината и топлината вървят заедно. Само сърцето на Бога, на ангелите и на човека произвежда топлина. Топлината и светлината са външни признаци на Божествения живот. Как ще докажете това? Както великият музикант доказва, че знае да свири. Той казва, че музиката действа на човешката душа. Искате ли да докаже това, той взема цигулката и започва да свири. Като свири известно време, вие се забравяте и се пренасяте в друг свят. Когато математикът решава задачи, пише формули, и той свири – за него математиката е музика: числата са ноти, по които той свири. Всеки, който разбира формулите и може да решава задачи с тях, чува музика – отдалечена, отвлечена, но дълбока. Формулите оживяват в неговия ум и той вижда отношението, което съществува между тях. Който не разбира формулите, и да чува нещо хубаво, казва, че тази работа е отвлечена, непонятна, разбъркана. Как познавате, че някой човек е учен – в разбърканите формули и числа ли? Не е достатъчно да кажете само, че някой човек е учен или музикант – това твърдение е повърхностно. За да се произнесете, че някой човек е учен, вие трябва да разбирате това, което той пише; за да се произнесете, че някой човек е музикант, вие трябва да разбирате това, което той свири.

Всички религиозни хора казват, че Бог е всеведущ, но в тяхната уста това са празни приказки. Като каже тия думи, човек трябва да е опитал истинността им. Само онзи може да каже, че Бог е всеведущ, който е изучил Неговите дела, познал е законите Му и ги е приложил. Само онзи вярва в знанието и всемогъществото на Господа, който е съгласувал своя живот, своите мисли и чувства, своята воля с Божиите мисли, чувства и воля. Думите на този човек са верни и истинни. Преди да познае Бога, човек трябва да мине през ограничението, през Моисеевия закон, през тоягата. Като чуе тоягата да удря върху гърба му като върху барабан, той трябва да разбира

нейния такт и да започне да работи. Законът, т.е. тоягата, може да направи човека разумен тъпан, за да разбира какво се иска от него. Не е нужно да му се сложат много удари, за да разбере какво изисква от него капелмайсторът. Достатъчно е да ударят само един път върху гърба му, за да е готов да изпълнява волята на Онзи, Който го направлява в живота му.

Съвременните хора се оплакват от страданията и мъчнотиите си и казват: „Големи мъчения, големи страдания ни се дават". Друг някой казва, че му е тъжно нещо, че е неразположен, че му тежи нещо на сърцето. Нека си зададе въпроса откъде произтича неговото страдание. Ще каже, че не знае произхода на своите мъчения и страдания. Тогава как може да говори за нещо, да се оплаква от него, без да знае какво е, откъде произтича и какво цели? Лесно е да говори човек, че вярва, че обича, но важно е той сам да знае в какво вярва, кого обича и как обича. Някой ще каже, че човек не трябва да знае всичко, защото светът се е развалил от учени хора. Съгласен съм, че човек не може да знае всичко, но той трябва да е убеден в това, което говори.

Светът не се разваля от учените хора, но от тия, които не постъпват според правилата, които знаят: те постъпват според закони и правила, които не знаят. Коя кола се чупи лесно? Колата на неразумния колар. Той знае, че колата му може да носи 500 килограма тежест, но казва: „Можем да турим още 100 килограма". Това е предположение, а не знание. Щом тури още 100 килограма, колата се счупва. Всяка кола може да се товари толкова, колкото издържа – тури ли и се повече, тя се разваля. Ти предполагаш само, че може да издържа повече товар. Предположението не е знание: при всяко предположение става някаква катастрофа. Лакомията е причина за катастрофите. Трябват ти 500 килограма жито – натовари ги на колата си и върви. Не мисли, че ако туриш още 100 килограма, ще

придобиеш нещо особено: нищо няма да придобиеш – все колар ще си останеш. Ако натовариш 500 килограма жито, ще постъпиш разумно; ако натовариш 600 килограма, колата ти ще се счупи и всички ще кажат за тебе, че си неразумен човек.

На какво можем да уподобим разумните и неразумните постъпки на човека? Разумните постъпки представляват положителни числа, а неразумните – отрицателни. Значи имате числата +5 и -5: при числото +5 вие получавате нещо, а при -5 губите. От двете числа -0 и -6 кое е по-голямо? По-голямо число е -0: значи нямате нищо да давате, нищо не ви безпокои. Докато нулата е в кесията ви, нищо не губите – все едно че имате едно яйце, което не се е измътило още. Превърне ли се в числото 6, яйцето се излюпва и започва да отваря уста, иска да яде: вие трябва да се грижите вече за него, да го храните. Докато яйцето, т.е. нулата, е в кесията на човека, тя не може да се задържи за дълго време – лесно се търкаля. Защо? Защото не среща големи съпротивления. Ето защо ако искате мисълта ви да се предава лесно, тя трябва да бъде валчеста.

Искате ли думите ви да се търкалят, да не засягат никого, езикът ви трябва да бъде валчест. Под думите *валчест език* разбираме мек, гладък, разумен език. Ако има тези качества, езикът ще се движи по пътя на най-малкото съпротивление.

Следователно разумен човек наричаме този, който се движи по пътя на най-малките съпротивления. Като се движи по пътя на големите съпротивления, без да иска, човек прави погрешки, които мъчно се изправят. Ако не знае как да ги изправи, той ги счита за непоправими. Всички грешки са поправими, но човек трябва да знае как да ги изправя. Ако една погрешка не може да се изправи в точката, ще се изправи в линията; ако не може да се изправи в линията, ще се изправи в съзнанието, защото всяка погрешка хвърля петно в съзнанието на човека. Дойдете ли до съзнанието, това

показва, че само Бог е в състояние да изправи погрешките на човека: Той разполага с такива знания, каквито човек не притежава. Изправи ли веднъж Бог погрешката или греха на човека, той вече не я повтаря. Затова казваме, че само Бог може да заличи греховете на хората: греховете и погрешките на хората се изправят само в Божествения свят. Ето, ангелите, които съгрешиха, не можаха сами да изправят погрешките си и паднаха. Значи погрешките не се изправят нито в ангелския свят, нито в човешкия.

И тъй, сгрешите ли, не се крийте в шубраците, както Адам направи, но бъдете смели да се явите пред лицето на Бога и да се изповядате. Бог, т.е. Разумното начало в човека, проговори на Адам, на неговото съзнание, но той се скри. Защо се скри Адам? Срамуваше се от своята голота. Той каза на Господа: „Тук съм, Господи, но ме е срам да се явя пред Лицето Ти с опетнено съзнание". Откъде знаеше Адам, че съзнанието му е нечисто? Той се огледа в жената, която Господ му даде, и видя греха си. Жената е огледало на мъжа и мъжът е огледало на жената: в този смисъл мъжът и жената се оглеждат един в друг и виждат погрешките си. Като не разбират какво нещо са мъжът и жената, някои казват: „Мъж е това! Жена е това!". Други пък търсят причината за грехопадението ту в мъжа, ту в жената. Причината за грехопадението не е нито в мъжа, нито в жената, но другаде някъде. Ако някой ви удари с дърво, кой е виновен за това: дървото или човекът? Вината не е нито в човека, нито в дървото: зад човека и зад дървото се крие друго нещо – в него е причината. Вие можете да махнете ръката, човека и дървото, но причината ще си остане. Ръката на човека и дървото са послужили като средства за изпълнение на чужда воля. Ако тези средства откажат своята услуга, други ще се намерят.

Днес повечето хора живеят в заблуждения. Защо? Не мислят право. Те трябва да изменят своите възгледи за живота, да мислят

право. Например сегашните хора мислят, че без пари не може да се живее. Това е крива мисъл: при известни условия не може без пари, но при други условия и без пари може да се живее. Ако си човек и живееш при днешните условия на живота, без пари не може, обаче ако условията се променят, и без пари ще живееш. Ако си птица, не можеш ли да живееш без пари? Едно е важно: когато мисли, човек не трябва да прави заключения за вечността. Докато живее на Земята, той се намира в преходни условия, следователно и възгледите му са преходни. На Земята нещата са преходни, а в Божествения свят са вечни и неизменни. Красивата мома може да се ожени без пари, но грозната не може; силният човек може да си пробие път без пари, но слабият не може; умният човек може да се нахрани без пари, но глупавият не може.

Както виждате, мисълта, че без пари не може да се живее, е относителна. При сегашните условия на живота тя е израз на един външен порядък на нещата, при който хората се учат. Да мислите, че без пари абсолютно не може да се живее, това е все едно да кажете, че копринената буба не може без черничеви листа. Докато е в положението на буба, тя се нуждае от листа; щом се завие в какавида, никаква храна не и трябва – като се превърне в пеперуда, тя търси друга храна. И вие, които живеете при сегашните условия, имате нужда от пари; напуснете ли тези условия, никакви пари не ви трябват. Затова именно не дръжте в ума си мисълта, че човек абсолютно не може да живее без пари. Засега и светията се нуждае от пари: ако той сам не плаща, не борави с пари, друг някой ще дава за него, но все-таки ще има работа с пари.

Въпросът за парите е страничен, той няма отношение към възвишения живот. За вас е важно да имате своето отношение към реда и порядъка на възвишения свят, защото той ще ви заведе към вечния и неизменен живот, към който душата се стреми. Искате или

не искате да влезете във вечния живот, няма да ви питат – този живот ще се наложи на хората. Умният ще го приеме доброволно, а глупавият ще чака да му го наложат. Не се ли прилагат по същия начин законите на държавите? Всяка държава си има свои закони, които трябва да се изпълняват. Добрите и разумни граждани доброволно изпълняват законите, а неразумните насила ги заставят. Разумният гражданин е гладък, никакви остроти не се виждат по него. Законът е кука, която хваща хората. Като види някой гладък човек, законът го отминава, той казва: „Този човек не е за мене“. Обаче като види, че някой има много остроти и връхчета, законът лесно го хваща. На Земята законът е Моисей[144]. Той ходи между хората и като види някой гол, налага го на общо основание. Кой човек е гол? Грешният: като греши, човек се оголва. Моисей му удря няколко тояги и го пита: „Кой ти позволи да ходиш гол, т.е. да грешиш?“. Ако срещне някой добре облечен, Моисей го поздравява учтиво и си отминава.

Като ученици вие трябва да се освободите от старите идеи и заблуждения, от всичко онова, което внася нечистота в съзнанието ви. Чисто трябва да бъде съзнанието на ученика. Докато живее със старите си разбирания, човек мисли как да се осигури, как да нареди живота си. Ако има сто хиляди лева в някоя банка, той иска да ги

---

[144] Моисей е библейски герой, религиозен водач, законодател и пророк в юдаизма, една от най-важните личности в еврейската история, автор на *Петокнижието*, първите пет книги от Библията. Същевременно книгите *Изход*, *Левит* и *Числа* представляват своеобразна биография на Моисей. Той достига високо обществено положение в Египет, но оглавява евреите в усилията им да се освободят от египетското робство. Библията сочи Моисей като основна фигура в така наречения *Изход* – преселението на евреите от Египет в Ханаан, както и в консолидирането на еврейските племена около култа към Йехова. По време на пътуването им на изток Моисей получава Десетте Божи заповеди – основа на еврейското законодателство, както и на редица други правни, религиозни и житейски норми от еврейската традиция, въвежда институцията на Съдии на Израил – по-късно главни водачи на народа му, превръща брат си Аарон и неговите потомци в жреци на Йехова. Въпреки че доживява до 120 години, той умира, преди евреите да достигнат Обетованата земя.

увеличи, да станат двеста хиляди. Колкото и да се осигурява, той временно само разрешава въпросите. Ние искаме да разрешим въпросите на своя живот във вечността, а не във временното, но може ли да ги разреши във вечността, човек постоянно се връща назад. Ще кажете, че се движите по права линия. Ако днес се движите по права линия, но живеете със стари разбирания, на другия ден още можете да изкривите пътя си – правата линия лесно минава в крива. Всички криви линии са образувани от прави, затова човек трябва да внимава, да не изкриви пътя на своето движение.

Всички хора трябва да се заемат да чистят съзнанието си. Когато съзнанието е чисто, човек има вътрешен мир в себе си. Не е ли чисто съзнанието му, каквито усилия и да прави, той не може да придобие вътрешен мир; ако го има, не може да го запази. Човек не може да има мир в себе си, ако не държи светли мисли в ума си, топли чувства в сърцето си и красиви образи в душата си. Той трябва да вижда красотата навсякъде. И в числата, били те положителни или отрицателни, също има красота. Например какво представлява числото 167 531? То крие в себе си една кабалистична идея, която трябва да се разбира. Първите две цифри от това число са числото 16 – изхвърляне на дявола, т.е. на злото, вън от ума на човека. Сборът от цифрите му дава числото 7, което е свещено число. То показва, че за да изхвърли дявола от ума си, човек трябва да вложи в себе си двата принципа – мъжкия и женския, и да направи връзка с Божественото съзнание. Не може ли да направи тази връзка, той всякога ще бъде изкушаван – в будното си състояние или насън. Мъжът се изкушава от жената, а жената – от мъжа. Докато се изкушава, човек всякога е изложен на падане. Ще дойде ден, когато хората няма да се изкушават, обаче до това време те едни други ще си влияят. Ако един човек греши, той непременно ще влияе и на другите. Понеже хората са свързани, те си влияят и в злото, и в доброто.

Защо съществува грехът, не питайте; защо е допуснато злото, не питайте. Гледайте на греха и на злото като на неща, неизбежни засега. Като ходите вечер по кални и тъмни улици, все ще паднете някъде и ще се окаляте. Не се смущавайте, че сте се окаляли – ще се изчистите. Като ядете нездравословна храна, стомахът ви ще се разстрои – това е неизбежно; като четете някоя лоша книга, мисълта ви ще се смути – и това е неизбежно. Като живее на Земята, човек все ще попадне на нечиста улица, все ще хапне недоброкачествена храна, все ще се натъкне на лоша книга: важно е за човека да има будно съзнание, да пази своята чистота и своя вътрешен мир.

От всичко, казано досега, дръжте в ума си мисълта за точката, за правата линия и за съзнанието. От гледището на окултната наука безпространствената точка или силовият център представлява ангелския свят, правата линия представлява човешкия свят, а съзнанието – това е Бог, Който озарява всички светове със Своята светлина. Постоянно чистете съзнанието си, за да не го замъглите и да се лишите от възможността да виждате Божествената светлина. Щом изгубите светлината на съзнанието си, вие ще изпаднете в голяма скръб и отчаяние. Този закон има отношение към всички светове. Ако престанеш да виждаш Слънцето, ти ще почувстваш голяма скръб; ако майката не вижда детето си, тя започва да скърби. И най-после, ако човек не вижда Бога далече някъде, в Божественото и Разумното начало в себе си, той изпитва голяма скръб и тъмнина. Навсякъде виждате присъствието на Бога като извор на Любов, на светлина и на свобода.

Тайна молитва

5 лекция, 24 септември 1930 г., София, Изгрев

ПРАВА МИСЪЛ

Тайна молитва

Тема за следващия път: „Ползата от скърбите и страданията“

Няма по-велико изкуство в живота на човека от това, да се научи да мисли. Откак животът съществува, в него е вложена главната задача – да научи човека да мисли правилно. Всичко друго е второстепенно нещо. Ще кажете, че задачата на човека е да живее добре. Как ще живее добре, ако не мисли правилно? Добрият живот е резултат на правата мисъл. Животът е външен израз на мисълта: първо се проявява мисълта, после – чувството, и най-после – действието. Значи мисълта, чувствата и действията са процеси, чрез които човек се изявява.

Като ученици на новото учение вие искате да разберете живота. Как ще разберете живота, ако не сте се научили да мислите право? На огнището имате дърва, въглища, но не можете да запалите огъня. Защо? Кибрит нямате. Както дървата не горят без огън, така и животът остава неразбран без мисълта. Чиста, права трябва да бъде мисълта на човека, за да разбере той живота във всички негови прояви. Коя мисъл е права? Права мисъл е тази, която е абсолютно свободна, която не се ограничава, която не се влияе от нищо. Всяка мисъл, която се огъва на една или на друга посока, която се ограничава от някакви желания, влиза в областта на обикновените мисли. Каква мисъл е тази, която се влияе? Докато е млад, човек вярва в съществуването на едно Разумно начало, а като остарее, той го отрича. Защо на младини е вярвал в Бога, а на старини Го отрича? Защото по-рано е бил зелен, мисълта му не е била зряла. Мисъл,

която се изменя, не е права: който мисли право, и като млад, и като стар поддържа една и съща мисъл.

Ако начертаете един остър ъгъл, вие си представяте човешкия нос. Разликата между носа на човешкото лице и този, който е нарисуван на дъската, се заключва в това, че носът на човека е в постоянно движение, а онзи на черната дъска представлява едно фиксирано положение. Ето защо, когато изучавате човека, изучавате го в естественото му състояние, като жив, а не от рисунки или портрети. Грамадна е разликата между живото човешко око и рисуваното. В живото око ще видите движение, мисъл, чувство. Движението на окото зависи от волята на човека, топлината му – от неговите чувства, а светлината – от мисълта. Светлината, която излиза от човешкото око, може да се разложи на седем цвята. Следователно от цвета, който излиза от окото на човека, определяме неговата мисъл. Ако мисълта е Божествена, цветът на светлинния лъч се различава от този на обикновената мисъл. Този човек е красив, от очите му излиза мека, приятна светлина. Ако мисълта не е правилна, от очите на човека излиза груба светлина и той губи красотата си. Погледне ли се в огледалото, той сам е недоволен от себе си – в лицето му има нещо грубо, сурово. Като види лицето си, човек започва да търси причината вън от себе си: в жена си, в децата си, в сиромашията, в неразположението си и т.н. Не, причината е в самия човек: в него има нещо дисхармонично, което се отразява в очите му, а оттам и на цялото лице.

Следователно причината за вътрешната хармония или дисхармония в човека се дължи на неговата мисъл. Ако мисълта е права, човек се радва на вътрешна хармония в себе си. Правата мисъл свързва човека с Причинния или реалния свят, или по-право казано – с Бога. Който има права мисъл, той е в хармония с всички Божии прояви, той държи Името Божие в чистота и святост. Няма ли права

мисъл, човек изпада в противоречия и е готов да припише всички неуспехи и нещастия на Бога. Ако жена му не е добра, ако децата му са непослушни, ако работата му не върви добре, той държи Бога отговорен за всичко; той казва: „Не съм виновен аз – виновен е Онзи, Който е създал света“. Едно трябва да знаете: Бог е създал положителните, красивите и велики неща; вън от тях всичко останало е човешко изобретение. Правата мисъл е излязла от Бога, а кривата – от изопаченото в човека. Правата мисъл и на Небето, и в ада е една и съща. Всяка мисъл, която е красива на Небето, а грозна в ада, е човешка – с тази мисъл нищо не се постига.

Има мисли, които човек придобива само на Небето или само на Земята; има мисли, които може да придобие само в ада. Под думата *ад* ние разбираме нещо съвършено различно от това, което хората разбират. Адът е състояние: влезе ли в ада, човек влиза в областта на скърбите и страданията – първото стъпало на ада. После той влиза още по-навътре – на второто стъпало, в областта на мъчението. Има и трето стъпало на ада. Кое е това стъпало, никой не знае – за него не се говори. На трите стъпала в ада отговарят три стъпала и на Небето. Като изучавате трите възходящи състояния, вие сами ще определите кои състояния от ада отговарят на трите състояния на Небето.

Сега нека всеки отговори в себе си има ли права мисъл, или не. Ще кажете, че вие още се съмнявате в съществуването на великата Разумност в света. Не се занимавайте с този въпрос, но започнете да изучавате ония мисли, които нищо не е в състояние да огъне. Който има права мисъл, той е подобен на лист от дърво, който никога не пада. Знаем, че растенията дишат чрез листата: в този случай правата мисъл е условие за правилно дишане, т.е. за Божествено дишане. Който няма права мисъл, той се намира във фиксирано, или установено състояние: той живее, без да съзнава смисъла и предназначението на живота. За такъв човек се казва, че нито печели,

нито губи. Сегашните хора търсят начин да се освободят от страданията. Добро е желанието им, но като се освободят от страданията, ще се освободят и от радостите. Радостите имат смисъл при страданията: изчезнат ли страданията, ще изчезнат и радостите. Животът пък има смисъл при страданията и при радостите. Като страда и като се радва, човек изработва своята права мисъл – затова именно той е дошъл на Земята. Ако още не е придобил правата мисъл, човек не трябва да се самоосъжда. Всъщност сам ли се съди човек, или друг някой го съди? Човек сам не се съди, друг някой в него го съди. Това показва, че в човека има касационен, апелативен, мирови съдия, пред който се донасят погрешките и престъпленията на човека за разглеждане.

Като ученици вие трябва да се стремите към правата мисъл. Какво става отвън, това да не ви смущава. Това, което съди човек, е специфично състояние – то не е естествена проява на човека. Домът не е създаден върху основите на съдбата – домът е създаден върху основите на Любовта. Обаче ако синът и дъщерята грешат, все ще дойде отнякъде председателят на съда и ще ги осъди – това е неизбежен процес. След това иде приложението на съдебното решение: майката или бащата, един от тях, ще вземе тоягата и ще наложи сина или дъщерята на общо основание. Някога по-големият брат или по-голямата сестра изпълнява съдебното решение върху по-малките братчета или сестричета. Няма човек, който като дете да не е налаган от родителите си: някои са били затваряни в избите, в килерите, докато съзнаят грешката си. Някои помнят тия наказания, а други са ги забравили. След това отиват при майка си и при баща си да искат извинение; като се извинят, пущат ги на свобода.

Това, което става с детето, става и с възрастния човек: колко пъти човек е бил затварян в килера на своето сърце и на своя ум; колко време е трябвало да плаче, да търси погрешката си, докато го

освободят! Някой виден професор отива в университета, излиза пред студентите си, преподава лекцията си, но усеща, че мисълта му не върви гладко. Той прави усилия, напряга се, но мисълта все не върви. Защо? Затворен е в килера на своята мисъл. Това състояние някога продължава малко време, а някога – с дни и недели. Той ходи, движи се натук-натам, почесва се по главата, докато най-после му просветне. Какво е станало с него? Освободили са го от килера и са го пуснали на свобода. Такова затваряне на човека става и в килера на неговото сърце. Той изпитва едно стягане в сърцето си, не може да се отпусне, да се зарадва на нещо. Какво трябва да прави човек, когато го затворят в килера на неговия ум и на неговото сърце? Той трябва да отиде при майка си и при баща си да иска извинение. Щом му простят, умът и сърцето му се освобождават и той започва да мисли ясно и да чувства разположение към окръжаващите.

Съвременните хора мислят, че са израснали вече, че се различават от децата. Не, и до днес още хората се намират в положението на деца. Ние виждаме, че каквото положение и да заема човек, от време на време го затварят в килера на живота, дават му някакъв урок. Човек е дошъл на Земята да научи и да приложи смирението. Не се заблуждавайте да мислите за себе си, че сте нещо по-особено от другите: всички ще бъдете затваряни в килера, дето ще ви налагат на общо основание. Като се намери в затвора, човек обикаля от едната стена до другата, сърди се, вика, блъска, иска да му отворят. После търси ключа сам да си отвори, но ключът е скрит, не може да го намери. Така минават два-три дена: той ходи с наведена глава, неразположен, не дава да го пипне някой, да му каже дума. Най-после, като огладнее, той поглежда през ключалката, да види не минава ли някой пред вратата му. Щом чуе стъпки, веднага започва да се моли, да иска извинение за погрешката си. Той казва: „Моля ви се, освободете ме, осъзнах вече погрешката си, ще се изправя“. Като

чуят, че се моли, че иска извинение, веднага дохожда някой да го освободи.

Това са реални състояния, през които минава всеки човек. Те се дължат на неговите мисли и чувства. След всичко това човек иска да бъде щастлив. Това е невъзможно! Щастието се обуславя от знанието. Ако знае да превръща минусите в плюсове, човек може да бъде щастлив. Няма ли положителни, истински знания за живота, човек не може да бъде щастлив. Това не значи, че щастието е непостижимо: като учи, като работи съзнателно върху себе си, като прилага, един ден човек ще придобие щастието, но днес, докато не го е придобил, целта и задачата в живота му трябва да бъде учението и придобиването на знание, а не придобиване на щастие. Щом е придобил знание, щастието само по себе си ще дойде.

Първата задача на човека е да придобие права мисъл, после – прави чувства, и най-после – прави постъпки. Има ли това, той непременно ще бъде щастлив. Някой ще възрази, че има вяра в Бога. Добре е, че вярваш, но твоята вяра трябва да се основава на правата мисъл. Постоянна, неизменна ли е твоята вяра? Докато работите ти вървят добре, ти вярваш в Бога; щом се объркаш нещо, ти вече не вярваш и започваш да обвиняваш Бога в несправедливост. Вяра, която се мени според условията на живота, не е истинска: положителна, абсолютна вяра е тази, която и при лошите условия на живота остава една и съща. При всички условия на живота си ти трябва да държиш името на Бога в ума и в сърцето си чисто и неопетнено. Най-малкото съмнение, най-малкото петно, което хвърляш върху съзнанието на Бога, те довежда до дъното на ада. Щом изправиш мисълта си и поставиш името на Бога на най-високото и чисто място в себе си, ти излизаш вече от дъното на ада и придобиваш всичко, каквото желаеш.

И тъй, за да реализира желанията си, да придобие благата на живота, човек трябва свещено да пази в ума си името на Бога. Може ли да пази свещено това име, той владее магията на живота. Под думата *магия* разбираме изкуството да придобива човек всичко, каквото желае. Не пази ли Името Божие в себе си със святост и чистота, човек ще изгуби всичко, което е придобил. Това не значи, че трябва да се страхувате. Има смисъл човек да се страхува, но не от хората, а от Бога. Кога се страхува човек от Бога? Когато изгуби връзката си с Него, когато опорочи Името Му. Що се отнася до обикновения страх, той няма смисъл – този страх е в състояние да отдалечи човека от неговия идеал. Какъв е идеалът на човека? Идеалът на всеки човек е да придобие правата мисъл. Придобие ли правата мисъл, той е намерил ключа на живота. Който е намерил ключа на живота, той е запалил вече огъня на своето огнище, на което може да се топли всеки измръзнал, отчаян, обезсърчен. Нямате ли огън на огнището си, всеки ще мине и замине покрай вас, без да се спре.

Ще кажете: „Достатъчно е човек да си въобрази, че има огън в огнището, и ще се стопли". Не, с въображение само нещата не стават. Светът е пълен с въображаеми неща: на всяка стъпка срещате въображаеми поети, писатели, музиканти, художници, учени, философи, християни. Ще дойде някой да ви пита вярвате ли, че той е християнин, или не вярвате. Няма защо да отговаряте на този въпрос: достатъчно е да видите гори ли свещта на този човек и каква светлина издава. Светлината подразбира знание: който знае нещата, той има светлина, той мисли право; щом мисли право, той вярва във всичко, което Бог е направил и продължава да прави. Какво може човек да направи, какво знае и какви възможности крие в себе си, това всеки знае – щом го знае, той вярва. Не, това още не е истинска вяра: истинската вяра се проявява в областта на безграничното, незнайното.

Следователно всяко нещо, което в даден момент може да се ограничи, е знание; това, което не може да се ограничи, което се отнася към незнайното, наричаме вяра. Знанието обхваща настоящето, а вярата – бъдещето. Знанието предшества вярата: вярващ е онзи, който знае нещата, който ги е опитал. Вярващият носи вътрешни опитности в себе си. Тази е причината, поради която вярващият е готов на всички жертви за Бога: той е опитал Неговата любов и вярва във всички нейни възможности. Някой иска да има опитностите на пророците, на апостолите, даже и на Христа. Иска ли опитностите и знанията на великите хора, човек трябва да мине през техния път. Трънлив и труден е пътят на великите хора. Човек може да достигне този път, но чрез големи страдания и изпитания; мисли ли, че без страдания може, той се самозаблуждава. Със заблуждения никой не може да отиде при Бога. Тримата момци в огнената пещ минаха през големи страдания и след това възлязоха нагоре; апостолите станаха мъченици и след това получиха благодатта Христова. За да получи откровение, да възлезе на Седмото небе, апостол Павел беше бит тридесет и девет пъти. Затова той каза на своите събратя: „Братя, с големи страдания ще влезем в Царството Божие". Някой човек мисли, че без страдания, без сълзи, без бой ще влезе в Царството Божие. Като се натъкне на най-малкото страдание, той казва: „Дотегнаха ми вече тези страдания". Че ти още не си страдал, ти никога не си бил бит!

За да се справи със страданието си, човек трябва да мисли право. Красиво нещо е правата мисъл. Когато мисли право, човек разбира, че страданията, които му са дадени, съдържат в себе си някакво благо. Страданието е признак, че от разумния свят обръщат внимание на човека. При радостта човек не мисли много, но като дойдат страданията, той започва да мисли, казва: „Бях богат, но осиромашах – коя е причината за това? Бях силен, здрав, от всички почитан – днес

съм слаб, никой не ме почита. Коя е причината за това?“. Щом търси причината на нещата, човек мисли вече. Страданието учи човека. Мнозина пренебрегват страданието като учител на живота и започват едни други да се учат. И това не е лошо, но трябва да имате предвид, че учител може да бъде само онзи, който има положителни, опитани знания. Който има такива знания, той не говори много: каже ли нещо, той веднага го прави.

Трябва ли музикантът да ви говори много за теорията на музиката? Той дава едно правило и веднага взема цигулката и започва да свири. Това е знание. Отивате при един художник – той ви предаде няколко теоретически познания и след това взема четката и рисува. Отивате при някой шивач – той ви предаде някои теоретически познания и след това започва да шие: взема игла, напръстник, ножица и ви показва как се шие. Това е знание. Истинското знание включва и теория, и практика, то изключва всякакъв спор. Трябва ли да спорите как се свири, как се рисува, как се шие? Едно време се е свирило, рисувало, шиело по един начин, а сега – по друг. Наистина, всяко време изисква своето, но и при това положение теорията трябва да съответства на практиката.

Религиозните и научните възгледи на хората се менят постоянно, докато дойдат до абсолютните възгледи за нещата, в които няма никаква промяна; също така и отношенията на хората се менят. Първоначално отношенията на хората са били груби, сурови: те са се биели, нагрубявали, хапели като животни. С развитието на културата и отношенията на хората стават по-меки и нежни. Меките и нежни отношения не подразбират прегръдки и целувки – те не ги изключват, но не са необходими. Защо? Защото и в целувките има користолюбие. Безкористна целувка е тази, която дава, без да взема нещо. Децата чувстват чистотата на целувката. Тази е причината, поради която някои деца не обичат да ги целуват; други деца

позволяват на някои хора да ги целуват, а на някои се противопоставят. Често децата избягват да имат отношения с някои хора. Като се натъкне на такъв човек, детето го погледне изпитателно, с което го запитва: „Ти ли ще ми дадеш нещо, или от мене искаш да вземеш?“.

Съвременните хора говорят за любов, за обич, без да подозират какво се крие в тяхната любов. Някой казва, че обича някого. Защо го обича? За кесията му. Значи има любов, която взема; има любов, която дава. Ще кажете, че сте готови да умрете от любов за някого. Любов, която свършва със смърт, не е истинска. Когато двама души се обичат разумно, никой от тях не трябва да умира. И двамата са слуги на Господа – те имат работа, която трябва да свършат навреме. Пожелае ли един от тях да умре, това показва, че той е решил да се откаже от работата, която Бог му е определил да свърши. Има смисъл човек да умре, но след като свърши работата си на Земята. Ако умре, преди да е свършил работата си, в тази смърт има някакво насилие, външно или вътрешно. И Христос замина преждевременно, затова се моли, ако е възможно, да Го отмине тази чаша. Евреите искаха Христос да умре, те казваха: „Да изгасим тази свещ!“. За евреите Христос беше голяма запалена свещ, която осветяваше делата им. Като не искаха да знаят хората какво правят, те хванаха Христа и Го предадоха на смърт, за да изгасне запалената свещ, която Той носеше. Наистина, докато има един човек, който е буден, престъпления не се вършат. Където има поне една запалена свещ, там апаши не влизат.

Един евангелист разправял една своя опитност: „Откак станах евангелист и се свързах с Евангелието, каквото замислях да правя, все се измъчвах. Исках свободно да си поиграя на хорото, да се хвана до някоя мома, но Евангелието ме измъчваше. Исках да започна търговия, но Евангелието ме измъчваше“. Казвам: този човек не е разбрал Евангелието, има нещо криво в неговите разбирания. Като е

чел Евангелието, той е изпаднал под закона на страха – на Моисеевия закон: каквото замислял да прави, той все се страхувал да не сгреши. Моисеевият закон ограничава хората, предпазва ги от греха, а Христовият закон ги примирява и освобождава. Защо се е страхувал евангелистът от хорото? Защото хорото не става по свободна воля, но по закон – тук чужда воля диктува. Той чувствал вътрешно, че няма смисъл да се хваща на хоро, на което Христос не присъства. Казано е в Писанието: „Заигра душата ми". Тази игра не е обикновена: душата играе и се весели пред Господа.

Какво означава думата *игра?* Тя крие нещо хубаво в себе си. Буквата *и* означава начало на нещата, г – основа, *р* – задържане на нещо, *а* – бременност. Значи само онзи може да играе, който познава началото на нещата, който има основа, който държи някаква идея в душата си и който е бременен с нещо велико в себе си. Религиозните игри включват тия четири неща в себе си: начало, основа, задържане и бременност. Обикновените хора обаче представляват обмяна на духове: там духовете се проявяват. Те имат за цел да свържат хората – като направят връзка между двама млади, те считат, че са свършили някаква работа, и се оттеглят.

Сега не е въпрос за играта. Всички познавате играта: вие сте играли като деца, като млади моми и момци, като младоженци, но не сте мислили право. Днес всички хора се нуждаят от права мисъл. Правата мисъл от нищо не се огъва, тя прави човека смел, мъжествен, свободен, тя е проводник на Истината, на знанието и на Любовта. Ако двама души, които имат права мисъл, се съберат на едно място, те имат красиви, правилни отношения, между тях не се пораждат никакви противоречия. Когато изгуби правата мисъл, човек опорочава живата си: той губи своята чистота и простота в отношенията и в разбиранията си. Като се натъкват на противоречия и изпитания, хората търсят нов живот, нови условия, които да ги

освободят от затрудненията. Животът сам по себе си е един, не може да бъде нов или стар. Когато казваме, че търсим нов живот, ние подразбираме чист и свят живот. Под думите *стар живот* разбираме кривите и изопачени човешки възгледи. И мисълта е една – тя не може да бъде стара и нова. Стара мисъл е онази, която е изгубила чистотата си; нова мисъл е чистата, девствена мисъл. Докато човек държи в ума си идеята за Бога чиста, неопетнена, той минава за девствен; щом идеята му за Бога изгуби своята чистота и святост, и той изгубва своята девственост. Изгуби ли вярата си в Бога, човек изгубва основата на своя живот; щом изгуби основата на живота си, той пада под уровена на обикновения човек. Докато се държи за своята вяра, за правата мисъл, човек е свързан с Бога и може да разчита на Него при всички случаи на своя живот; изгуби ли вярата и правата си мисъл, човек всичко изгубва.

Човек трябва да съзнае, че не е той фактор на своя живот – той е само изразител на Онзи, Който работи в него. Божият Дух работи в човека и съгражда неговия живот. Затова е казано: „Не огорчавайте Духа, с Когото сте свързани“. Следователно задачата на човека, като ученик на живота, е да се учи и да прилага придобитото знание. Като ви дойде някакво страдание, не роптайте против Духа, да Го огорчавате, но благодарете, че ви е дадено това страдание – да познаете Бога, да видите Неговата Мъдрост. Когато страдате, знайте, че Бог ви е задна стража и ви помага. Така постъпи Той и с евреите, когато Моисей ги изведе от Египет: те вървяха напред, а Бог остана зад тях. Той изпрати силен вятър, който изсуши морето и направи път, свободно да минат през него.

И тъй, през каквито страдания и да минавате, помнете, че те са благо за вас. Привилегия е за човека да страда – чрез страданията той придобива права на гражданство. Не мине ли през страдания, човек не може да стане гражданин на Царството Божие. Само чрез

страданията той познава силата, знанието, благостта и милосърдието на Бога. Каже ли някой, че Бог е милостив и благ, той Го е познал, той е минал през големи страдания. Този човек е готов за духовния свят. Не е ли минал през науката на страданията, човек не може да се ползва от благата на духовния свят. Мнозина мислят, че като отидат на онзи свят, ще придобият големи знания. Ако не са минали през страдания и не са научили уроците си, те и на онзи свят ще останат невежи. За такива хора казваме, че са заминали преждевременно за онзи свят. Те ще стоят там с години, ще чакат времето отново да дойдат на Земята; за тях даже няма определени места – да се спрат някъде, като на станция, и да почиват.

Някой мисли, че като се разговаря с духове, вече е в духовния свят. Зависи с какви духове се разговаря. Има духове от ниските светове, които повече заблуждават, отколкото да учат човека. Човек се учи и от заблужденията си, но по отрицателен път. Правилно е човек да се развива по пътя на положителното знание. Ако направи някаква погрешка, той трябва да е готов да я изправи. Какво от това, че си сложил някой знак нена място? Ще го преместиш от едно място на друго, докато решиш задачата си правилно. „Ама еди-кой си ме оцапа.“ Ако някой се оплаче от своя ближен, аз не търся виновника, не търся причината за оцапването, но вземам чиста вода и сапун и измивам петното. Щом изчистя петното му, изпращам го спокоен, като му казвам да бъде внимателен, да не се натъква на хора, които цапат. Следователно изчисти ли ви Бог от вашите пороци или от петната, които други са хвърлили върху вас, благодарете Му и затворете този лист на книгата, не го споменавайте вече. Не си спомняйте за стари грехове, които Бог е заличил от съзнанието ви.

Като ученици вие трябва да имате будно съзнание. Знайте, че след всяка лекция ви се дават изпитания отвън, да видят как прилагате знанието, което ви е дадено. Например ще ви срещне

някой и ще ви каже, че нямате никакво разбиране. Вие можете веднага да се обидите, обаче ако помислите малко, ще си кажете: „Аз съм ученик и трябва да мисля право“. Какво означават думите: „Ти нямаш никакво разбиране“? Направете превод на тия думи. Този човек иска да ви каже, че не разбирате нещата, както той ги разбира. Това е вярно, но и той не разбира нещата като тебе. Следователно ще кажеш на този човек: „Прав си – колкото си мъдър ти, толкова съм мъдър и аз; колкото си глупав ти, толкова съм глупав и аз“. В един случай човек може да бъде мъдър, а в друг – глупав.

Коя е причината човек да бъде някога мъдър, а някога – глупав? Когато попадне в ръцете на дявола, човек става глупав; когато попадне в ръцете на Бога, той става мъдър. Целта на дявола е да заблуждава хората. Като срещне някой човек, дяволът му казва: „Ти си невежа, от тебе нищо няма да излезе, твоята работа е свършена“ и т.н. Той повярва в думите на дявола и се отчайва от живота. Как ще познаете, че тези думи са на дявола? Щом се отчаете или обезсърчите, ще знаете, че тия думи идат от човек, който става проводник на отрицателни сили в Природата. Не се минава много време, срещате друг, който ви казва, че сте даровит човек, че ви чака светло бъдеще, че от вас ще излезе нещо хубаво и т.н. Това са думи, които ангелите говорят. Слушайте тия думи, защото те повдигат човешкия дух. За предпочитане е, ако сте жаден, да срещнете човек, който може да ви даде вода, отколкото да срещнете такъв, който не е готов да ви даде капка вода.

И тъй, работете с положителните сили в живота и Природата. Работете с настоящия момент. Какво е било в миналото, как сте мислили някога, това не е важно; какво ще бъде след време, в близкото или далечно бъдеще, и това не е важно: и за мене, и за вас е важен настоящият момент. Аз се интересувам от този момент – миналото представлява бушуването на вълните. Човек е в парахода

вътре, в безопасност: той чува блъскането на вълните, но те не го засягат. Бъдещето представлява далечния живот на звездите, но днес те са недостъпни за човека. Бъдещият живот не може да се реализира още. Като погледне към звездите, човек се радва, че има условия за работа, но за него е важен настоящият момент, който може да се реализира. Миналото е вече реализирано, настоящето сега се реализира, а бъдещето открива пред очите на човека широк кръгозор на дейност и на постижения. Миналото е определило настоящето; настоящето определя бъдещето. Следователно ако човек още днес не свърши работата, която му е дадена, той никога не може да отиде на звездите.

Човек трябва да държи в ума си мисълта всеки ден да придобива по нещо ново в своите възгледи за живота, за Природата и за Бога. Колкото по-светли мисли държим в ума си, толкова по-светло става неговото лице. Ако лицето на човека всеки ден не става по-светло и красиво, той не е придобил правата мисъл. Всеки ден трябва да увеличавате чистотата на своето сърце. Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“. Всеки ден прибавяйте по нещо ново към своите религиозни и научни възгледи, без да остарявате. Новото всякога подмладява. Вложете правата мисъл в себе си, за да можете всеки ден да прибавяте по нещо ново към сградата на своя живот. Правата мисъл показва пътя на човека. Всеки ден мислете върху пътя, който правата мисъл ви чертае: мислете за нея, за да се свържете със силите, които тя съдържа. От човека зависи да мисли право и да прилага правата мисъл в живота си.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

6 лекция, 1 октомври 1930 г, София, Изгрев

ВЪТРЕШНИ ПРОЯВИ

Размишление

Чете се темата „Ползата от скърбите и страданията“.

Тема за следния път: „При какви условия се явяват скърбите и страданията?“.

Като пишете темите си, всеки ще пише това, което сам е опитал и преживял, а не това, което другите са казали. Щом се вглеждате в своите опитности, вие изучавате живота си не обективно, а субективно. Мъчно е да се каже какво представлява животът обективно. Можете ли да си представите живота в картини? Казвате за някого, че е жизнерадостен, че е пълен с живот. Какво разбирате под думите „жизнерадостен, пълен с живот“? Ако някой човек се смее и се радва на живота, това още не е самият живот. Смехът, радостта са вътрешни прояви на живота, но не са самият живот. И мисълта е проява на живота, но животът не е мисъл; и добротата е проява на живота, но не е живот.

Тъй щото каквито качества да изреждате в човека, те още не представляват самия човек. Мъчно можете да си обясните защо известен човек ви се харесва, а друг – не. Срещате един човек и веднага казвате, че ви е приятен – защо ви е приятен, и вие не знаете. Срещате друг и казвате, че ви е неприятен – защо ви е неприятен, не знаете. Кое е специфичното, което в един човек ви харесва, а в друг не ви харесва? Казвате, че даден човек е добър, а друг – лош. Коя е причината първият да бъде добър, а вторият – лош? При това забелязали сте, че и най-добрият човек при известни условия не постъпва добре. И обратно: и най-лошият човек понякога постъпва добре. Вълкът, който минава за жесток спрямо овцете, към малките си

е нежен и добър. Защото лошите прояви на човека не представляват самия човек: нито лошото, нито доброто дават представа за човека. По същина човек е нещо особено, вън от неговите прояви. Започнете ли да мислите какво всъщност е човекът, вие ще заспите. Също така не може да се мисли и за реалността. Хората искат да си обяснят реалността със своите обикновени мерки и разбирания – това е невъзможно. Това, което някой човек чувства, преживява и мисли, е специфично негово състояние, то не е меродавно за всички. Това, което е дадено на едного, не се отнася до всички.

Някой мисли, че като напише едно стихотворение или една книга, целият свят ще се интересува от неговата работа. Друг мисли, че като се обезсърчи той, всички хора са обезсърчени. Да се мисли така, това е заблуждение – това, което един човек преживява, се отнася само до него. Без да подозират, съвременните хора се намират под влиянието на несъзнателен хипноз – те гледат повече с окото на отрицателния човек. Например някой човек страда от болка в крака и казва: „Няма да оздравее моят крак“. Откъде знаеш това, кой професор ти каза? „Никой не ми е казал, но аз чувствам положението си.“ Това чувстване именно е дошло в тебе по отрицателен път, по пътя на несъзнателната хипноза. Друг някой казва, че чувства наближаващата смърт. И това е специфично чувстване. Да умре човек, това още не значи да свърши с живота си: може някое негово състояние да умре, може някое желание да умре. Когато чувства нещо, човек трябва да знае дали това, което чувства, е в съгласие с чувстванията на разумните същества, които са нагласени в същата гама с него. Разумният човек съпоставя нещата.

Съвременният човек е потопен в светлината на живота, вследствие на което много неща избягват от неговия поглед, не ги вижда. Защо? Защото бързо се движи. Когато се движи бързо, човек не вижда дребните неща около себе си. Ако пък се движи с бързината

на светлината, той няма да вижда и едрите предмети. Високите планини, даже и Земята, ще минат и заминат пред него, без да ги забележи. Той ще вижда само най-големите предмети. Колкото по-голяма е бързината, с която човек се движи, толкова по-малко вижда предметите: за неговия поглед са достъпни само най-едрите и големи предмети. Колкото по-бавно се движи, по-малките и дребни предмети стават достъпни за неговия поглед. Ако си шофьор на някой земен автомобил, ще се движиш с умерена бързина, та да виждаш и най-дребните предмети, за да не предизвикаш някаква катастрофа. Ако си шофьор на някой автомобил от света на светлината, ще се движиш с шеметна бързина. Докато е облечен в плът, човек си налага известни ограничения. При сегашните условия на живота човек не може да се движи с тялото си с голяма бързина, обаче с мисълта си той може да се движи бързо. Значи с тялото си човек се движи с бързината на биволска кола, с чувствата си – с бързината на автомобил, а с мисълта си – с бързината на светлината. Това е само за сравнение.

Съвременните хора се стремят към добър, хармоничен живот, към красиви отношения помежду си. За това се изисква велика наука. За да се създадат хармонични отношения между двама души, преди всичко те трябва да се освободят от всички ония вещества в себе си, които причиняват дисхармония и противоречия в самия човек. Тази материя, тези вещества наричаме черни, тъмни вещества. Докато не се е освободил от тази материя, човек не може да очаква никаква хармония в себе си. Щом той не е в хармония със себе си, по никой начин не може да бъде в хармония и с окръжаващите. Тази е причината, поради която едва се срещнат двама души – и след половин час се скарват. Защо се скарват? Черната материя действа между тях. Обаче за да се прояви тази материя, непременно трябва да има някаква външна причина. Докато не се яви някакъв външен повод, тези двама души могат да се разговарят приятелски; щом се

яви външният повод, те се скарват. Външен повод може да бъде богатството, някаква служба и т.н. Например те виждат на пътя си гърне със злато. И двамата се спущат към гърнето като месоядни животни към своята жертва и се скарват. Защо? Черната материя в тях се проявява: и единият, и другият искат да притежават гърнето – всеки мисли само за себе си. При такива чувства не може да съществува някаква хармония.

Като ученици вие трябва да се изучавате, да наблюдавате промените, които стават на лицето ви. За тази цел добре е да имате по едно малко огледалце, да се оглеждате. Когато човек е добре разположен, лицето му е светло, линиите му са спокойни. Дойде ли някакво неразположение, чертите на лицето му се изопват, цветът потъмнява: като се погледне в огледалото, и той сам не се харесва. Изобщо всяко вътрешно състояние на човека се отразява върху лицето му. Доброто и лошото разположение се отразяват не само върху лицето, но и на целия организъм. Когато е добре разположен, човек пее добре; изгуби ли разположението си, той не може да пее. Това се отразява върху ръката на човека, поради което, когато е разположен, той пише по един начин, когато е неразположен, пише по друг начин. Графологът познава по почерка на човека дали последният е бил разположен, или неразположен, когато е писал. Като изучавате графологията, по почерка ще познаете не само характера на даден човек, но и нацията, към която той принадлежи. Например когато пише буквата *д,* българинът започва тънко, постепенно надебелява и свършва пак тънко. Това показва неговия характер: той започва работите си добре, с мекота, после става малко груб и накрая пак омеква. Защо постъпва така, за това има ред причини.

Сега ние няма да се спираме върху причините за проявите на хората, но ще спрем вниманието си върху промените в състоянията

на човека. Като наблюдавате движенията на човека при всички изпитания, на които той се натъква, вие можете да кажете има ли самообладание той, или няма. Да се самообладава човек, това не значи да има само външно самообладание. Истинското самообладание подразбира едновременно и външно, и вътрешно владеене на силите в организма. Представете си, че поставите ръката си между две жици, в които тече силен електрически ток. За да не ви засегне токът, вие трябва да държите ръката си абсолютно спокойна, без никакво движение. Най-малкото помръдване и докосване на ръката до жиците ще ви причини силна болка. Ако запазите това положение на ръката в абсолютен покой, вие сте придобили външно самообладание; ако мръднете ръката си и усетите силата на тока, без да трепне нито един мускул на лицето ви, вие имате и вътрешно самообладание.

Такъв човек проявява самообладание и в живота си, в изпитанията и страданията, които му се дават. Ако се постави между иглите на омразата, той пак ще запази самообладание. Омразата е гъста, черна материя, която се отразява вредно върху човека – тя го души, ограничава и измъчва. Който е придобил самообладание, той може да трансформира тази енергия, да я разреди, да я направи безвредна за организма си. Не може ли да я трансформира, човек се отдава на нейното вредно действие. Същото можем да кажем и за големите радости и скърби, през които минава човек – те представляват гъста материя, която предизвиква голямо налягане върху човека. За да не изгуби съзнанието си, той трябва да знае как да се справя с тях. Щом изгуби съзнанието си, човек се лишава от опорната точка в живота си по отношение на самата реалност.

И тъй, като ученици вие трябва да изучавате всички състояния, през които минавате – не ги ли изучавате, вие ще обезсмислите живота си. И тогава това, което днес ви радва, на другия ден ще

изгуби цената си. Ако радостта ви е била Божествена, тя никога няма да изгуби цената си; ако не е била Божествена, сама по себе си тя пада. За такава радост вие не трябва да скърбите. Физическият живот е проекция на Божествения. Следователно ако не върви паралелно с Божественото, човек ще изгуби смисъла на своя живот и ще се отчае. Божественото начало никога не може да измени своя естествен ход на движение. Ако човек мисли, че Божественото може да спре движението си заради него, той е на крив път; ако пък мисли, че може да измени естествения ред на нещата, той пак се заблуждава. Каквото прави и мисли, човек трябва да го поставя с оглед на разумните същества. Ако между неговите действия и действията на разумните същества има известно съотношение, той е на прав път. Ако си студент по химия или физика и влезеш в лабораторията на своя професор, когато прави опити, ти няма да го питаш защо постъпва така или иначе, но зорко ще следиш неговите движения, ще внимаваш в това, което прави, и ще гледаш къде можеш да му бъдеш полезен. През време на опита ти можеш да съгласуваш действията си с неговите без никакъв разговор. Щом свърши опита си, професорът може да ти даде подробни обяснения защо е постъпил по един или друг начин, какво е получил, каква реакция е станала и т.н.

Една от причините за неуспеха на съвременните хора се дължи на това, че те искат да разберат всички тайни на Природата и се бъркат в работи, които нямат отношение към тях. Ще каже някой, че всичко разбира: не, той разбира нещата отчасти. Например той знае, че светлината се движи с бързина 300 хиляди километра в секунда, но сам проверил ли е това? Ще каже, че учените са го доказали. Вярно е, че учените са го доказали, но той сам проучил ли е методите, с които науката е дошла до тия данни? Това не значи, че ние отричаме постиженията, до които науката е дошла, но искаме да кажем, че когато някой мисли, че всичко знае и разбира, той трябва да признае,

че неговите знания са относителни, а не абсолютни. И науката още не е дошла до своята абсолютност – тя всеки ден прибавя по нещо към онова, което е придобила, и постепенно отива към Абсолютната Истина.

Това са разсъждения, които в дадения момент нямат нищо общо към нашата задача. С каква бързина се движи светлината, това не е важно за нас. За нас е важно, че всеки светлинен лъч се разпространява в пространството, както куршумът на пушката се отправя към мястото, където човек го направлява. Както зад куршума стои разумна сила, която го направлява, така и зад всеки светлинен лъч се крие висше, разумно съзнание. Човек не мисли за съществуването на това висше съзнание, както не мисли и за отношенията, които съществуват между видимия и невидимия свят. Когато пише, човек не си дава отчет защо туря една чертичка горе, а друга – долу, защо някъде пише тънко, а някъде надебелява. Обаче когато графологът разглежда този почерк, той прави ред заключения за характера на човека. Някои от заключенията му са относително верни, други – по-близки до истината, но и в двата случая има нещо вярно. Каквото и да каже графологът, както френологът и физиогномистът, всякога те ще задържат нещо за себе си, те оставят нещо недоизказано. Когато работите на човека вървят добре, когато му е широко на душата, той пише едро, нашироко се простира; когато работите му не вървят добре, когато му е тясно на душата, той пише с дребни букви и натясно. Щедрият пише нашироко, а скъперникът – сгъстено: той прави икономия на хартия. С други думи казано: който е расъл при неблагоприятни условия, той пише стегнато, сгъстено; който е расъл при благоприятни условия, той се разширява.

Когато си служим с аналогии, не забравяйте, че те са валидни само при известни случаи. Например отивате при един знаменит

професор, голям аристократ, и носите една интересна книга, която му е необходима. Колкото горд и мълчалив да е, когато види книгата в ръката ви, той веднага става любезен към вас, разговаря се, запитва ви по различни въпроси. Щом вземе книгата в ръката си, той бързо се отдалечава в кабинета си и забравя за вашето присъствие. Значи неговата любезност към вас е била само за случая. И момъкът или момата се интересуват един от друг, докато вземат това, което единият или другият носи в ръката си. Ако момата носи в ръката си интересна книга за четене, момъкът е любезен и внимателен към нея, докато вземе книгата. Щом вземе книгата в ръката си, той веднага отива в своя кабинет и започва да чете. Момата стои отвън, огорчена и обидена, че момъкът не е внимателен към нея. Момата трябва да знае, че тя не е обектът, от който момъкът се интересува – главният обект за него е книгата. Щом той вземе книгата, момата няма работа при него. Ако започне да се оплаква от момъка, че не я обича, момата не разбира нещата: нейната мисия се е състояла в предаване на книгата. Щом предаде книгата на момъка, тя трябва да се отдалечи от него и да бъде доволна, че е свършила мисията си. В дадения случай момъкът е професорът, а момата – студентът: студентът занася книгата на професора си и се отдалечава, той е свършил своята мисия. Професорът взема книгата и през всичкото време мисли за образа на студента, т.е. на момата, която му я е донесла. Той мисли за нея, изучава я, вади си бележки, прави си свои заключения.

Този пример се отнася към всеки човек. Вникнете в неговата красива страна. Човек се цени дотолкова, доколкото има възможност да внася всеки ден по нещо ново в съзнанието си. Новото, това е книгата, която той носи в ръката си: всеки може да я вземе от него и да чете от нея. Който може всеки ден да внася по нещо ново в съзнанието си, той е истински човек, той е доволен от себе си и се радва на своите придобивки. Щом е доволен от себе си, и другите ще

бъдат доволни от него. Този човек уважава себе си, но и другите го уважават. За такъв човек се казва, че в него се е пробудило висшето съзнание, висшето *Аз:* той е установил правилни отношения между висшето и нисшето си съзнание. Когато намисли да прави нещо, той не бърза: първо се спира в нисшето си съзнание, после се качва във висшето и оттам започва да се разговаря с двете съзнания. Като дойде до известно споразумение, той вече пристъпва към реализиране на това, което е намислил. Ако го наблюдавате, в първо време виждате известно вълнение по лицето му, от очите му излиза особена светлина и той ту отваря, ту затваря очите си. Щом реши въпроса, лицето му става тихо, спокойно, с една приятна усмивка; ако през времето, докато е решавал въпроса, е направил някаква погрешка, той веднага я изправя. Ще кажете: „Може ли такъв човек да прави погрешки?". Ако някой учен работи с числата от едно до десет, до сто или до хиляда, изключена е възможността да прави погрешки, обаче започне ли да работи от едно до милиони, билиони, той все ще направи някакви погрешки. Ако някой тури на гърба ви един товар от един до десет килограма, вие можете да го носите, обаче ако товарът стигне хиляда килограма, невъзможно е вече да го носите на гърба си.

Намерите ли се под тежестта на този товар, вие непременно ще направите погрешки: като видите товара, вие ще започнете да роптаете, да се сърдите, да обвинявате съдбата си и т.н.

Както физическите тела предизвикват налягане и тежест върху човека, така и мислите произвеждат известна тежест върху съзнанието на човека. В този смисъл по тегло мислите биват леки и тежки. Някои мисли са много тежки, даже непоносими за човека. Ето защо човек трябва да се кали, да започне първо с леките мисли и постепенно да отива към тежките: започне ли изведнъж с тежките мисли, той не може да понесе тежестта им, вследствие на което ще се обезличи. Една от тежките мисли е мисълта за съществуването на

Бога. Преди да са разрешили някои леки въпроси, мнозина се заемат с разрешаване на мисълта съществува ли Бог, или не. Тази мисъл не е достъпна даже за възвишените и разумни същества, за ангелите, а още повече – за обикновените хора. Който се е опитал да разреши този въпрос, той се е обезличил, както се обезличава онзи, който се намира под тежестта на товара от хиляда килограма. Ако остане жив от тази тежест на гърба си, дълго време след това трябва да се лекува, докато дойде в първото си положение.

Като ученици вие трябва да се занимавате с разрешаване на въпроси, които са близки до вас, а не са отвлечени и недостъпни за вашия ум. Ако си певец и влизаш в един хор, ти не трябва да се интересуваш от това, дали ще ти определят първо място между певците. Първият въпрос, който може да те интересува, е да определят гласа ти. След това е важно да знаеш определено, ако си сопран, какъв сопран си именно: лиричен, колоратурен или драматически и т.н. Най-после, след като пееш известно време между певците, ще определят обикновен певец ли ще останеш, или си се отличил с нещо особено. Във всяка партия от гласове има най-малко по десетина души. За да излезеш прав между десетте, ти трябва да имаш особени качества. Влезе ли в Разумната Природа, човек трябва да има още повече качества – там съществува голямо разнообразие. Следователно мъчно е да се определи мястото на човека в Природата. Много сопрани има в Природата, но всички не могат да задоволят изискванията на изтънченото ухо. Има певци, които като чуеш веднъж, втори път нямаш желание да ги слушаш. И обратно се случва: като слушаш някакъв певец, и втори път пожелаваш да го чуеш.

Животът в своите естествени прояви не е нищо друго освен песен. Да живееш добре, това значи да пееш добре. Да мислиш, да чувстваш и да действаш правилно, това значи да пееш красиви песни.

От френологическо гледище учените казват, че в главата на човека съществуват около сто центъра, обаче досега са известни само 40. Всеки добре развит център представлява една красива песен. Ако всички центрове в човека са добре развити и се проявяват навреме, животът на човека е добър; няма ли хармония между тия центрове, и животът на човека не е хармоничен. Изобщо животът на човека се обуславя от дарбите и способностите, които са проявени в него. Видите ли, че някой човек живее добре, ще знаете, че той е организирал своите дарби и способности и ги проявява правилно: дарбите и способностите му представляват добре организирано общество. Този човек представлява център, около който всички хора се групират: те са доволни от него, обичат го и всякога са готови да му услужват. Ако дарбите и способностите на човека не са организирани, и животът му не е организиран: всичко в него е разсеяно, безсистемно и той се чуди защо хората не го разбират. Задачата на човека е първо той сам да се разбере: ако той се разбере, и другите ще го разберат; ако той разбере себе си, ще разбира и другите. Без да разбират себе си, съвременните хора казват, че са разбрали близките си. Това е невъзможно. Познай себе си първо, за да познаеш ближния си.

При един свещеник дошъл един апаш да се изповяда. Докато свещеникът се разговарял с апаша, последният бръкнал в джоба му и извадил кесията. Свещеникът забелязал това, но продължавал да се разговоря с апаша, като че нищо не е станало. Той му казал: „Синко, както живееш, ти не можеш да се спасиш“. Апашът му отговорил: „Отче, спасението, за което ми говориш, не е в мой интерес“. Свещеникът и апашът се разговаряли приятелски, след което се разделили. Това е един от редките примери: да дойде в дома ти апаш, да извади кесията ти от джоба, ти да видиш това и да се разговаряш, като че нищо не е станало, и след това да пуснеш апаша на свобода.

Този пример е интересен именно като един от редките примери в живота.

Мнозина очакват спасението си при някакъв особен случай. Те се надяват сам Господ да слезе на Земята да ги спаси. И това е възможно, но трябва да чакат или 365 милиона години, или 100 милиона години, или 1500 години – Бог слиза на Земята през едно от тия три числа. Тъй щото който иска по такъв начин да се спаси, трябва да чака много време: Бог не слиза често на Земята, най-малкият срок за слизането Му на Земята е около 1500 години. Ако искате, чакайте още 1500 години, за да се спасите. С други думи казано: спасението на човека зависи от неговото съзнание. Ако съзнанието му е пробудено, спасението само по себе си ще дойде. Как ще познаете идването на Господа? Слизането на Господа на Земята произвежда два обратни процеса: големи страдания и големи радости. За да приемете един велик гост в дома си, първата ви работа е да пречистите къщата си външно и вътрешно: да я закърпите, да я измажете, да я измиете, да я наредите добре. За това са необходими средства, труд, усилия, страдания и мъчения. Щом поставите всичко в ред и порядък, вие сте доволни, радостни и весели, очаквате великия гост. Дойде ли великият гост в дома ви, вие влизате вече в радостта на живота. От това посещение зависи вашето бъдеще: ако великият гост остане доволен от вас, радостта ви ще бъде голяма. Вие се намирате в положението на мома, която се е приготвила да посрещне княжеския син: щом влезе в дома и и я хареса, тя се изпълва с радост, защото всичкият и труд, всичките и усилия се оправдават.

Сега ние не говорим само за външните прояви на живота, но и за вътрешните. Който не разбира живота отвътре, той не може да го разбере и отвън. Човек разбира външния живот дотолкова, доколкото го е разбрал вътрешно. И обратното е вярно: ако човек разбира живота външно, ще го разбере и отвътре. Видите ли, че лампата дава ясна,

чиста светлина, без никакъв дим и пушек, вие веднага разбирате, че горенето е пълно. Най-слабото мъждeлене на лампата показва, че има нещо, което още не е напълно изгоряло. Приятно е да гледате свещ или лампа, в която става пълно горене.

Често слушате религиозни хора да се отказват от молитвата. Защо се отказват? Защото не получавали отговор на молитвите си. Много естествено! Кога учителят пише шесторка на ученика? Учителят пише шесторка на ученика само след като го изпита няколко пъти: като се убеди, че ученикът учи уроците си редовно и добре, учителят се решава вече да му пише шест. Може ли ученикът да очаква шесторки, ако учи нередовно, повърхностно и само за бележка? Има ученици, които не се интересуват от знанието, но от бележките; те казват: „И тройка да е, само да мина в по-горен клас“. Когато учи, ученикът трябва да има предвид придобиване на знание, а не на високи бележки. Следователно ако и религиозният се моли само по форма, без да влага нещо в молитвата, мисли ли, че на такава молитва може да се отговори?

Когато изучава живота, човек трябва да свързва настоящето с миналото и с бъдещето. Това значи истинско, положително знание. За да се домогне до това знание, човек трябва да познава ключовете, с които си служи, да знае кой ключ в коя ключалка влиза. Ако намери съответния ключ, а не може да го завърти и да си отключи, той трябва да си послужи с някакво масло: ще вземе малко дървено масло, ще намаже ключа и след това ще го пъхне в ключалката. Следователно натъкнете ли се на някаква мъчнотия в живота си, вземете малко масло и я намажете. Мъчнотиите на хората се дължат на факта, че не знаят каква мисъл и какво чувство да приложат за всеки даден случай. След всичко това хората ще говорят за любов към Бога. За да обича Бога, преди всичко човек трябва да е почувствал Неговата Любов. Не можеш да обичаш човека, ако той не те обича. Да приемеш Любовта

на Бога направо е едно нещо, а да я приемеш, след като е минала през съзнанието на много същества, това е друго нещо. Да те обикне някой по свое разположение е едно нещо, а да те обикне затова, че хората те хвалят, е друго нещо: в първия случай любовта е постоянна, а във втория – изменчива. Ако хората изменят мнението си за тебе, и той ще измени чувствата си – това не е любов. Ако любовта на някого е минала през четири-пет съзнания, тя скоро ще изчезне. Който знае през какви съзнания е минала любовта на някой човек, той може чрез точни изчисления да определи след колко време тази любов ще се изпари. Силата и трайността на Любовта се определят от степента на развитието, до което са достигнали дадени съзнания. Любовта, която човек е получил не направо от Бога, а чрез съзнанията на други същества, не е негова собствена – той е слуга на любовта на тия съзнания, вследствие на което всякога може да и изневери. Един момък се влюбва в някоя мома и тя, без да подозира, че той е слуга на други същества, го обиква. Не се минава много време, момъкът изневерява на момата и тя започва да страда.

Преди години в един град на България един гимназиален учител се влюбил в една учителка, но не се решавал сам да и каже това. Той си послужил с един от своите ученици от най-горния клас, да уреди работата му. Той го изпратил при учителката да и каже, че еди-кой си учител я обича. Ученикът ходил няколко пъти в дома на учителката, но тя все мълчала, не давала никакъв отговор. Той все продължавал да я посещава, за да чуе нещо от нея, докато един ден тя му казала: „Защо не кажеш нещо за себе си?“. С това тя искала да му каже, че го обича и е готова да се ожени за него. Наистина, не се минало много време, те се оженили. Смешен е този пример, но почти всички хора изпадат в подобни положения: някой отива да свърши някаква работа на своя ближен, а всъщност своята работа нарежда.

Днес всички хора искат да бъдат обичани, но обичта е резултат на нещо. Всеки резултат, всеки плод съответства на една вътрешна реалност: ако тази реалност не съществува, и плодът не може да издържи. Попаднете ли на един плод, вие се свързвате с всички плодове от същия вид: например ако ядете круша, вие се свързвате с всички круши от същия вид. И ако ядете крушата правилно, с благодарност, всички круши са доволни от вас. Следователно ако обичате някой човек или ако той ви обича, без да оцените тази обич, вие огорчавате всички души, които са свързани с него. Ако цветята и плодовете страдат, когато човек не ги оценява, колко повече страдат хората, когато не могат да оценят любовта им. Ако някой би могъл да опише скръбта на цветята и плодовете, би написал хубави разкази, които щяха да надминат разказите на велики писатели. Всеки плод прилича на хубава, съдържателна книга, върху която са работили стотина професори. Ако професорите видят, че ти захвърлиш книгата и се отнесеш небрежно към нея, и те ще ти обърнат гръб.

Не е позволено на човека да се отнася с пренебрежение към плодовете. Плодът е фабрика, в която са работили множество съзнания. Следователно ако не знаете как да се отнесете с плода, вие влизате в разрез с всички тия съзнания. Няма да се мине много време, вие ще изпитате последствията на вашето невнимателно отнасяне към плода. Като знаете това, вие не трябва да се страхувате. За да живеете разумно, да имате правилни отношения към хората, към всички живи същества, вие трябва да изучавате Божиите закони и да ги прилагате. Това е идеалът, към който всеки човек трябва да се стреми. Слънцето изгрява всеки ден, но човек се ползва от него дотолкова, доколкото може да възприема лъчите му и тяхната енергия. Каква идея има човек за Слънцето, това е друг въпрос, дали е ходил на Слънцето, това не е важно – за човека е важно да има отношение към Слънцето, да се ползва от неговата енергия. На

същото основание казвам: не е нужно човек да е ходил при Бога, но той трябва да има отношение към Него, да се ползва от Неговите светли и възвишени мисли и чувства, които носят сила и живот за него.

И тъй, дръжте се за положителното в света, не се спирайте на отрицателните си състояния, които могат да ви спънат. Дойде ли ви някоя скръб или някое страдание, не бягайте от тях, но разговаряйте се като с приятели – те носят някакво благо в себе си. Външно скръбта и страданието са облечени в скъсани, парцаливи дрехи, но вътре те са като царски дъщери, облечени в скъпи и красиви дрехи. Така е за онези, които разбират смисъла на скърбите и страданията; които не разбират смисъла им, те гледат на тях като на препятствия в живота си. Разбере ли ги човек, те ще се превърнат в радост. Задачата на всеки човек е да се справи разумно с мъчнотиите и страданията в живота си, да ги превърне в радост.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

7 лекция, 8 октомври 1930 г, София, Изгрев

ОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ И МЯСТО

Размишление

Чете се темата „При какви условия се явяват скърбите и страданията“.

Тема за следващата лекция: „Път за добиване на истинско щастие“.

Ако вземете например една дюля в ръката си, какви мисли ще ви дойдат? Първата мисъл, която дойде в главата ви, ще бъде, че можете да изядете тази дюля или да я сготвите, да направите от нея някакво ядене. Като разглеждате внимателно дюлята, ще видите, че тя не е еднакво гладка навсякъде. Който може да чете по линиите, ще види, че една дюля от ред поколения е расла при неблагоприятни физически условия, а друга се е развивала при благоприятни условия. Всички благоприятни и неблагоприятни физически условия се отразяват не само върху развитието на човека, но и върху развитието на растенията и животните. Най-малката аномалия в условията хвърля отпечатък върху индивида. Тези отпечатъци могат да се изправят.

Като изучавате човешката глава, виждате, че и тя е подобна на плод, по който можете да четете неговия минал живот. В процеса на своето оформяне този плод създава семето – същината, чрез която животът се проявява. Растенето и развиването на човека са велики Божествени процеси, без които животът няма смисъл. Ето защо във всеки човек е важен онзи момент, който осмисля неговия живот. Онова, което осмисля живота, не се крие в нещо грандиозно, то не е в голямото богатство, нито в голямото знание, нито в голямата сила. Това, което осмисля живота, се крие в микроскопическите, едва

видими и уловими неща. Малкото, невидимото, микроскопическото не е нищо друго, освен връзката на човека с Бога, с Първата

Причина, с великия Създател на Вселената. Тази връзка е малка, нищожна по външен вид, затова хората философстват, разискват върху нея, търсят я, дано я намерят. Ако не успеят да я постигнат, причината седи в това, че те я търсят по външен път.

Какво значи да направите връзка с Бога? Как можете да направите тази връзка? Представете си, че вие искате да се свържете с един учен човек, но сте от княжески род, не знаете как да пристъпите. Ако отидете при учения с всичкото си величие и съзнание за своя висок произход, той ще ви приеме, ще ви разгледа като плод, който носи линиите на своя минал и сегашен живот, и ще ви тури далече от съзнанието си. При това положение вие не сте направили връзка с него. Ако искате да направите съзнателна връзка с учения човек, вие трябва да отидете при него с всичкото си смирение, да забравите своя висок произход и да се заинтересувате от това, което ученият изследва. И това не е достатъчно: трябва да започнете да изучавате неговия предмет, да го разпространявате между ония, които се интересуват. Като го разпространявате, същевременно трябва сам да допълвате онова, което на другите не е ясно. Следователно вие можете да направите връзка с Бога само когато се интересувате от Неговите мисли, чувства, постъпки и се заемете да ги изучавате, прилагате и обяснявате на ония, които се интересуват от тях. Когато Божествената Любов, Божественото Знание и Божествената Истина станат идеал в живота на човека, тогава той ще разбере какво значи връзка с Бога.

Слушате някой да казва: „Аз търся Истината, обичам я, искам да я приложа“. Защо този човек обича Истината? Защото той е разбрал, че без Истина няма растене, без Истина животът не може да се прояви, без Истина душата не може да живее. Само онзи търси

Истината, който иска да се прояви, да даде израз на онова, което е вътре в него. Да се прояви човек, това значи да стане видим. В този смисъл истински стар човек наричаме онзи, който се е проявил вече, а млад – онзи, който едва е започнал да се проявява.

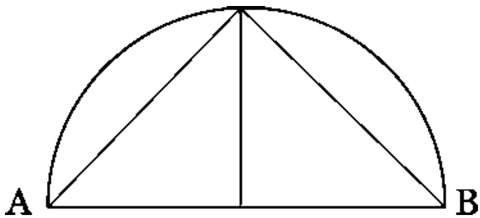

Фиг. 1

Ако начертаете една крива линия – полуокръжност (**Фиг. 1**), и съедините крайните точки *A* и *B* с права линия, тя ще бъде диаметър. Тези две линии съдържат в себе си известен род сили, които човек трябва да познава. Кривата линия представлява стария човек, а диаметърът – младия. Ако старият и младият не познават силите, които носят в себе си, те нямат отношение нито към старостта, нито към младостта. Тогава човек минава през младостта и старостта, без да е научил нещо от тях. Всяко нещо има смисъл за човека дотолкова, доколкото той има отношение към него. Истината се интересува от човека дотолкова, доколкото той има отношение към нея; и човек се интересува от Истината дотолкова, доколкото тя има отношение към него. Същото се отнася и за отношенията на човека към Бога и на Бога към човека. Казвате: „Как е възможно Бог да не се интересува от нас, щом ни е създал?“. Ако разглеждате създаването на човека като механически процес, вие сте на крив път. Така всеки човек си създава къща, създава си удобства за живеене, обаче той се интересува от къщата си дотолкова, доколкото тя отговаря на неговите нужди. Престане ли да задоволява неговите нужди, и човек престава да се интересува от нея. Същото отношение виждаме между Бога и човека.

Човек е къща, направена от Бога с цел Той да живее в нея и да се проявява; не изпълни ли човек предназначението си, Бог не се интересува от него. Този човек представлява стара, бракувана къща, за която и собственикът и не се интересува – всеки собственик се интересува от своята красива, удобна и здрава къща.

Представете си, че искате да видите нещо по кривата линия (**Фиг. 1**). Каквито усилия и да правите, не можете да го видите, обаче ако гледате този предмет по правата AB, т.е. от коя и да е точка на правата линия, той ще стане видим за вас. Ако от средата на правата *AB* издигнете перпендикуляр до точка C, в най-високата точка, наречена зенит, ще видите предмета, който ви интересува. Значи под думата *зенит* разбираме тази точка, в която известен предмет се вижда най-ясно. Кривата линия пък представлява пътя на човешкото развитие. Който не разбира правата линия, той не може да разбере и кривата; който не разбира правата постъпка, не може да разбере и кривата. Кривите постъпки са свързани с много усложнения. Кога се изкривява човек? Когато приема големи задължения, когато се нагърбва с големи богатства, с големи тежести – ако има малки задължения, малки тежести, малко богатство, човек не може да се изкриви. Ако на пода на вашата стая турите един килограм хляб, подът няма да усети никаква тежест; турите ли обаче хиляда килограма хляб, подът ще се изкриви малко. Коя е причината за изкривяването на пода? Голямата тежест.

Има ли нещо лошо в огъването или в изкривяването на човека? Щом натоварят човека повече, отколкото може да носи, естествено е той да се огъне – с огъването той си помага. Като пренесе тежестта от едно място на друго, той пак ще се изправи. Когато види, че го замерват с камъни, човек пак се огъва. Защо се огъва? За да намали силата на удара. От тежестта на товара подът се огъва, но не може вече да се върне в първото си положение. От тежестта на известен

товар торбата и чувалът се скъсват, част от товара пада на земята и те се облекчават. Продънването на пода, както и скъсването на чувала, са механически начини за освобождаване от тежестите на живота. Разумните същества обаче не трябва да разрешават този въпрос механически. Колкото по-разумно е едно същество, толкова по-разумно разрешава мъчнотиите в живота. Мъчнотиите не са нищо друго освен тежести, с които човек трябва да знае как да се справя. Дойде ли ти някаква голяма тежест, огъни се, без да се пречупиш; щом мине тежестта, веднага се изправи и продължи пътя си. Ще кажете, че не е морално да се огъва човек. Кое е за предпочитане: да се огъне човек и да запази живота си, или да не се огъне, да загуби живота си, а да запази доброто мнение на хората? Разумен трябва да бъде човек. Огъването означава промяна в състоянията.

Става ли въпрос за промените в живота или в Природата, знайте, че те са в реда на нещата. Това именно трябва да интересува човека. Не питайте защо съществуват промените, но ги изучавайте. Като видите, че някъде се извършва някаква промяна, задайте си първо въпроса: разумна ли е тази промяна, или неразумна? После се запитайте в кой свят става промяната: във физическия, духовния или Божествения? Някой човек става от сън, но се чувства крайно неразположен, готов е да се кара с всички хора. Защо е неразположен? Станала е някаква промяна в него. Какво трябва да направи, за да се освободи от неразположението си? Нищо друго не му остава, освен да се съсредоточи в себе си, да потърси причината за неразположението, т.е. за промяната, която е станала в него, и да види разумна ли е, или не. После той трябва да види в кой свят е станала промяната и да я изправи.

Един ден виждам, че един познат носи голяма тиква с голяма дупка в средата. Поглеждам в дупката – една мишка се е скрила вътре и не може да излезе. Познатият разправя, че в дупката имало седем

мишки: шест са изскочили навън, а седмата се объркала, не може да излезе. Мишките обичат тиквено семе, затова прегризали кората на тиквата и влезли вътре. Чуди се познатият какво да прави с тиквата, как да застави мишката да излезе навън и да я накаже, задето е влязла вътре без позволение. Вината на мишката се състои само в това, че не е искала позволение да излезе. Иначе тиквата и без това е осъдена на разрушение: човек ще я счупи, ще я свари или опече и ще я изяде, мишката пък ще я прегризе и ще си хапне от нея. Най-после ударихме тиквата в земята, тя се разчупи, а мишката успя да се провре между краката ми и избяга – между краката ми тя намери спасителен ъгъл. Значи при всички изпитания в живота си човек все ще намери един спасителен ъгъл – да се провре и да излезе благополучно от изпитанието. Този ъгъл се крие някъде в човешките добродетели. Всяка добродетел спасява човека: минеш ли през ъгъла на известна добродетел, където и да се намира тя, ти непременно ще бъдеш спасен. Направи ли някаква погрешка, човек трябва да мине през ъгъла на доброто, за да бъде спасен. С други думи казано: за да се освободи от някое нещастие, човек трябва да мине през ъгъла на доброто, т.е. през благоприятните условия на живота.

Да се върнем към чертежа: правата линия *AB* представлява разумността. Когато нещата се извършват по права линия, те са разумни. Следователно ако искаш да видиш дали дадена постъпка е права, проследи какъв път на движение образува тя. Ако при движението и се образува крива линия, постъпката не е права – в нея има известно отклоняване, по-голямо или по-малко. Правите и кривите линии показват, че човек върви и в прав, и в крив път: той се учи и от едното, и от другото положение, обаче като се отклонява от правата линия, той си създава свой собствен център на движение. За да следва пътя на правата линия в мислите, чувствата и постъпките си, човек трябва да пази между тях известно математическо

отношение. Това значи, че между мислите, чувствата и постъпките на човека трябва да съществува не само числена, но и геометрическа връзка. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка стават реални, когато приемат известна геометрическа форма. Например тялото на човека е съвкупност от идеи. То става реално, когато приеме някакъв геометрически образ или геометрическа форма. Който разбира езика на формите, по тях може да чете идеите, които са вложени в него.

Следователно видите ли една права линия, ще знаете, че тя представлява отношението на човека към Божествения свят. Счупената линия, съставена от няколко прави, представлява отношението на човека към органическия свят, т.е. към света на външните промени, към света на голямото външно разнообразие. Ъгълът пък представлява закон на възприемане. Колкото по-голям е ъгълът, толкова по-голямо е възприемането; и обратно: колкото по-малък е ъгълът, толкова по-слаба е възприемателната способност на човека. Човек възприема чрез окото и устата. Ако възприема много впечатления, но не ги използва разумно, човек става лош и глупав. Значи възприемането има две страни: добра и лоша. Когато човек възприема чрез устата си, ние дохождаме до закона на храненето. Ако е гладен, човек може да се спаси само чрез устата. Каквото и колкото да философствате пред него, той знае само едно нещо – гладен е. Той казва: „Хляб искам!“ „Можеш ли да почакаш малко?“ „Ще чакам, но с условие, че ще получа хляб“. В дадения случай устата разрешава един важен икономически въпрос – тя е пътят, през който хлябът ще мине и ще помогне за разрешаване на един от важните икономически въпроси. От по-голямото или по-малкото разтваряне на ъгъла се определя правилното или неправилното разрешение на въпроса. Когато заеме статическо положение, ъгълът нито се увеличава, нито се намалява – това показва, че имаме очаквателен процес. Някои хора държат устата си повече отворена. Ще кажете, че те са глупави. Не са

глупави, но те очакват да получат нещо, от което зависи целият им живот. Какво очакват? Хляб! Наистина, от хляба зависи бъдещето на човека, а от очите и устата – неговата възприемателна способност.

Следователно човек трябва да използва своите удове за възприемане – да учи, да придобива знания. Той трябва да възприема не само чрез очите и устата си, но и чрез челото и чрез носа си. Лицето му трябва да бъде живо, пластично и възприемчиво. Видите ли човек, на когото челото е ниско, ще знаете, че деятелността на неговия живот е съсредоточена повече в личните му чувства. Ако устните му са свити под известен ъгъл надолу, това показва, че той е недоволен от живота – той е недоволен, че не е могъл да постигне своите желания. Ако му се даде повечко ядене, той веднага ще се задоволи. Изобщо щом задоволите желанията на човека, той става доволен. Дадете ли на човека онова, от което се нуждае, той става доволен. Има нещо специфично, от което всеки човек се нуждае. Религиозният се моли за едно, светският – за друго, но ако това, за което и двамата се молят, не е съществено, молитвата им няма да се чуе. Религиозният иска да служи на Бога, а същевременно се моли за къща, за дрехи, за обуща, за шапка и т.н. Това са несъществени неща. И светският човек се моли за същото. Човек има право да се моли само за хляб. Така е казано и в Господнята молитва: „Хляба наш насъщни, дай го нам и днес“. Естествено е да се моли човек за хляб, защото ако е работник, без хляб не може да свърши работата си; ако е ученик, не може да научи уроците си. При това положение работникът ще развали отношенията си със своя господар, ученикът – със своя учител.

Като ученици вие трябва да различавате същественото от несъщественото. Не мислете, че съществени неща са великите, а несъществени – малките. Животът се проявява и в малкото, и в голямото. Всяко нещо, в което има живот, е съществено. Така трябва

да гледате на нещата, за да имате ясна представа и за самия живот. Целокупният живот представлява вътрешна непреривност. В този смисъл ако човек се свърже с един слънчев лъч, той се свързва едновременно с всички лъчи; ако се свърже с един звук, той се свързва с всички звуци. Какъв трябва да бъде звукът, който произвеждате: слаб или силен? Това зависи от хората, които са пред вас. На разумните и разбрани хора се говори тихо и спокойно; на неразумните се говори силно, натъртено – да разберат какво искате да им кажете. Тогава как трябва да се молите на Бога: трябва ли да викате, да плачете, да се вайкате? Христос е дал една молитва на учениците Си, с която е трябвало да се молят. Тя е тъй наречената *Господня молитва.* Като четете тази молитва, вие трябва да бъдете напълно съсредоточени и свързани с Бога. Само при това положение молитвата ви ще се осмисли. Как започвате молитвата? Казвате: *Отче наш, Който си на небето, да се свети Името Ти, да дойде Царството Ти, да бъде Волята Ти както на небето, така и на земята.*

Това значи: Отче наш, Който си горе в моя ум, да дойде Твоята светлина в ума ми, за да я възприема; да бъде Волята Ти във всяка моя работа: в мисълта ми, в чувстването, във всичките ми постъпки. Нека Твоята воля присъства в дишането, в кръвообращението ми, да изпращам кръвта по цялото си тяло – да се храни, за да Ти служа с радост и любов. „Хлябът наш насъщни дай го нам и днес“. Всеки трябва да се моли за хляба като за едно от съществените неща, с които да поддържа живота си и да бъде годен за работа.

Казано е в Писанието, че ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие. Сега и на вас казвам: станете малки, но разумни деца, за да трансформирате състоянието си, да не се спъвате от външните условия. Неразумният се спъва от всичко. Ако е религиозен, той не знае как да се моли, той постоянно пита как да държи ръцете си във време на молитва: нагоре, надолу или

скръстени? Ще се молиш по различен начин: ако те бият и прострат на земята, ще се молиш в това положение; ако те бесят, ще се молиш и с увиснали крака. Ще се молиш по всички начини, но разумно. Може ли човек да се моли, когато го бият? Човек може да се моли при всички условия. Защо бият човека? Да му предадат нещо. Както с биенето или разсичането на земята посаждат нещо добро в нея, така и с биенето на човека внасят нещо добро в съзнанието му.

Разумният човек се учи от всичко. Колко пъти биха апостол Павел[145]? Апостол Павел получи три пъти по тридесет и девет тояги. Мнозина се питат правилно ли е да се бие човек, трябва ли боят да се допуща? По този въпрос има различни мнения. Някои пък разглеждат постъпките на своите ближни и казват, че еди-кой си не е постъпил добре. Само онзи може да се произнася за постъпките на хората, който стои по-високо от тях и всеки момент е готов да направи това, което те не могат да направят. Кажеш ли на някого, че не е постъпил добре, още в момента трябва да му посочиш как да постъпи. Осъдиш ли някого, че не е готов да направи добро, ти бъди готов да направиш доброто вместо него. Бъдете готови всеки момент да правите добро и услуги на ближните си, за да ви отговорят един ден и те със същото.

Мнозина гледат на доброто като на механически процес. Не, доброто е съзнателен, разумен процес, доброто е в Бога. Следователно

---

[145] Апостол Павел е един от най-важните апостоли на християнството, изиграл решаваща роля в неговото разпространение извън еврейската общност. Той е роден в град Тарс в Киликия в еврейско семейство и името, което използва в еврейската общност, е Савел. В същото време той е римски гражданин по рождение и когато пише на гръцки, използва латинското си име Павел. Той първоначално участва в гоненията срещу християните.

След чудодейното явяване на Христос при Дамаск той става християнин и един от най-ревностните разпространители на християнската вяра. Проповядва в Антиохия, Киликия, Кипър, Ефес, Атина, Македония, Коринт и Испания. Около 67 г. Павел е осъден на смърт и е екзекутиран в Рим. Според християнската митология смъртта му е съпроводена от множество чудеса. Новият Завет на Библията съдържа четиринадесет послания, написани от апостол Павел.

само онзи може да прави добро, който е свързан с Бога. Всяка разумна услуга, която човек прави, носи в себе си доброто. Тъй щото вие не се интересувате толкова от услугата, колкото от доброто, което се крие в нея. Пощаджията носи писма, прави услуга на хората. Ако той мине край дома ви, каже ви няколко думи, без да ви остави писмо, вие не сте доволни от него. Вие имате отношение повече към писмата, които той носи, отколкото към самия него: ако не носи писмо в ръката си, вие нямате време да се спирате и да разговаряте с него; щом ви носи писмо, вие ще намерите време да се разговаряте с него. В този смисъл писмото в ръката на пощаджията представлява доброто в сърцето на всеки човек.

Следователно за доброто човек трябва всякога да има време. Значи времето е дадено за доброто, а не за злото. Понеже за злото не е предвидено време, когато прави зло, човек взема от времето на доброто. Това е престъпление. Когато съдят човека, че е направил някакво зло, не го съдят за злото, но за кражбата, която е направил: без разрешение на някого той е отнел част от времето, определено изключително за доброто. За злото не е предвидено нито време, нито място. Като знаете това, не изменяйте Божествения ред на нещата. Дойдете ли до злото, кажете си: „Нямам на разположение нито време, нито място, за да му дам ход. Не искам да правя чрезмерни усилия да търся място и време, за да правя зло. Предпочитам да направя добро, което е по-лесно и приятно, защото от самото Провидение му е дадено и място, и време“. Който прави добро, той осмисля живота си и си отваря път към щастието; който прави зло, той обезсмисля живота си и си отваря път към нещастието. За предпочитане е човек да върви в пътя на щастието, отколкото в пътя на нещастието.

И тъй, за да се освободите от злото, дайте път на доброто в себе си. Не чакайте да получите някакво откровение, както са получили на

времето си Исай[146], Иеремия[147], апостол Павел и др. Това не може да стане днес, защото нещата никога не се повтарят. На всеки човек се дава нещо специфично, съвършено различно от това, което е дадено на другите на Земята. Бог може пак да му се открие, но по друг начин, а не както в миналото. Значи възможно е Бог да се открие на всеки човек, но по различен начин. Следователно не се обезсърчавайте: знайте, че когато и да е, Бог все ще ви се открие по някакъв начин. Той може да ви се открие, както на пророк Йона[148], на тримата момци

---

[146] Исай, или св. пророк Исаия, произлиза от рода на юдейските царе и пророчества във втората половина на VIII в. пр.Хр. Той живеел свято, спазвал строго Закона Господен и угаждал на Бога, Който му се явил в чудесно видение и му заповядал да възвести Неговата воля на юдейския народ. Исаия сам разказва за това чудесно явление в VI глава на *Книга на пророк Исаия.* Оттогава той, послушен на Божията повеля, встъпил в пророческо служение. Господ му възвестил, че ще накаже юдейския народ заради неговата неблагодарност и безчестие. Господ в безпределното Си милосърдие се бавел с гнева си и неведнъж избавял Йерусалим от нашествията на враговете. Но чудесните личби не обръщали към Него сърцата на юдеите. Пророкът се стараел да събуди в юдеите вяра и благочестие, като им предсказвал за дохождането на Месията Христос: той говорел за Него по-ясно и по-подробно, отколкото всички други пророци. Вдъхновен от Божия дух, Исаия проследил в пророчествата си целия земен живот на Спасителя. Той пророкувал в течение на 60 години. Преданието говори, че е умрял в дълбока старост – на 126 години.

[147] Пророк Иеремия е живял 600 г. пр.Хр. Наставлявал народа в истинското богопочитание. Предсказал падането на Йерусалим, което е станало в негово време. По време на вавилонския плен оплакал поробената си родина. Иеремия започнал да укорява народа заради идолопоклонството и да го предупреждава, че Божият гняв ще дойде над него. С тая цел написал книгите *Плач Иеремиев, Послание на Иеремия* и *Книга на пророк Иеремия.*

[148] Йона *(гълъб)* е пророк от Стария Завет. Живее в Галилея. Той получил от Бога дара на пророчеството. В онова време жителите на Ниневия разгневили Бога със своя беззаконен живот и Той заповядал на Йона да отиде в тоя град и да проповядва покаяние, но Йона се уплашил, защото знаел, че ниневийците са свирепи хора. В страха си Йона забравил, че трябва да изпълнява безпрекословно заповедите на Господа. Силно смутен и развълнуван, той се качил на кораб и тръгнал в друга посока, но Бог скоро го наказал за малодушието и непослушанието. Страшна буря се надигнала в морето, корабът бил в голяма опасност. По заповед на Бога един кит погълнал Йона и той прекарал в утробата му три дни и три нощи. Изхвърленият в морето и погълнат от кита Йона чувствал смъртна печал, но не изгубил присъствие на духа. В него се появила надежда, че Господ ще го спаси от морската дълбочина и той започнал да се моли на Бога, като се каел за греха си. Като минали четиридесет дни и погибелта на Ниневия не последвала, ниневийците видели в това знак за

в огнената пещ[149] или на Даниил[150] в рова между лъвовете. Бог може да се открие на човека като глас от Небето. Как ще ви се открие Бог, не е важно – важно е да Го познаете. Колкото по-смирен е човек, толкова повече неща може да научи. Ако си въобразява, че много знае, той лесно ще се обезсърчи: достатъчно е да се намерите пред някой велик учен, музикант или художник, за да разберете, че вашето знание е едва в началото си. Колкото по-слаб сте в науката и изкуствата, толкова по-големи възможности имате: слабият има

Божията милост и прошка, излезли от града и отишли при пророк Йона. Дали му дарове за Йерусалимския храм като благодарност за спасението си. Съпровождан от признателността на ниневийци, Йона се оттеглил с мир в родната си земя. Автор е на *Книга на пророк Йона.*

[149] Тримата момци в огнената пещ. Става въпрос за притчата, поместена в *Книгата на пророк Даниил*, 3:24-91. Цар Навуходоносор заповядал да излеят от злато грамаден истукан, на който трябвало да се покланят всички, иначе ще бъдат хвърлени в горяща огнена пещ. Тримата момци Седрах, Мисах и Авденаго отказали да му се поклонят заради вярата си във Всевишния Бог. Царят се разгневил, заповядал да разпалят пещта и да хвърлят в нея завързаните момци. Но Бог ги пазел, Той им пратил на помощ Своя Ангел. Сред огъня момците оставали невредими и пеели на Господа песен на хвала и благодарност. Учуденият цар се приближил до отвора на пещта и ги извикал. Те веднага излезли от огъня и дошли при царя, който с удивление видял, че нито дрехите, нито космите им били опалени, само веригите, с които били вързани, паднали от краката им. Тук царят познал Силата Божия и благословил Бог, Който избавил тези, които са се надявали на Него. Тримата момци, така чудесно спасени, оттогава били на голяма почит пред царя и народа.

[150] Даниил произхожда от царски род и още като юноша е отведен във Вавилон като пленник. Там изучил халдейския език и мъдрост и бил взет на служба в царския двор. Даниил изтълкувал на Навуходоносор неговите забележителни сънища за най-важни свещени събития. Историята на неговия живот и на делата му е описана от самия него в *Книгата на пророк Даниил* в Стария Завет. Навуходоносор, удивен от мъдростта му, му поверил началството над всички вавилонски мъдреци. Но Даниил продължавал да се моли на своя Бог. Велможите донесли за това на царя, като искали да го осъдят. Царят обичал Даниил, но го хвърлил в лъвската яма, входът на която бил запечатан с печат. На разсъмване той видял в ямата Даниил, който му казал, че Бог е изпратил Своя Ангел и е затворил устата на лъвовете. След това царят издал закон всички да благоговеят пред Данииловия Бог. Даниил преживял до дълбока старост и се удостоил с чудни откровения от Господа. В пророчески видения му били открити съдбините на народите и царствата, времето на идването на Спасителя и съдбата, която ще постигне Йерусалим. Това му било възвестено чрез Архангел Гавриил. Даниил в пророчествата си говори също така за Второто пришествие и за Страшния съд.

повече възможности от силния. Силният човек е завършен процес – той носи в себе си богатства, които трябва да раздава на слабите и нуждаещите се. Силният дава, а слабият получава.

Положението, в което сегашните хора се намират, може да се уподоби на богат земеделец, който е напълнил хамбарите си с жито, обора си – с добитък, склада си – с рала. Той има всичко на разположение, но чака онзи момент, когато ще приложи силите си на работа. Дойде ли този ден, той изважда житото от хамбара, впряга воловете на работа, взема ралото на колата и тръгва на нивата. Пропусне ли този момент и очаква ли да придобие още жито, работата му ще пропадне. Щом имаш пълен хамбар жито, повече не очаквай – впрегни воловете, иди на нивата и сей. Какво ще излезе от твоята работа, не питай: като ходиш често на нивата, ще видиш какво ще излезе – каквото си посял, това ще пожънеш. Ако можеш да се разговаряш с житото, щастлив ще бъдеш; ако не можеш да се разговаряш, нещастен ще бъдеш. Следователно от човека зависи да бъде щастлив или нещастен. За да бъде отчасти щастлив, той трябва да гледа разумно на живота, да е доволен от всички условия, в които се намира. За да бъде доволен поне в даден момент, човек трябва да вижда в страданията някакво благо. Той знае, че страданието прави човека силен, заставя го да мисли право. Като страда, човек помага на своите близки, а същевременно и на себе си: на своя дух, на своята душа, на своя ум и на своето сърце. Затова и Христос казва, че човек трябва да е доволен от страданията си, защото страданията се превръщат в радост. Не може ли човек да трансформира състоянията си, да превръща скърбите в радости, той остава в положението на обикновените хора. Като е дошъл на Земята, човек трябва да прояви поне една от своите добродетели, която да го издигне над уровена на обикновените хора.

Как познавате, че известен човек е добродетелен? Каквато добродетел и да има човек, тя е написана на лицето му. В това отношение лицето е израз на Божествения живот на човека. Като изучавате ъглите на човешкото лице, вие виждате доколко всеки човек е осмислил живота си. Всеки уд на човешкото лице в едно отношение може да спъне човека, а в друго – да го спаси. Носът от една страна спъва човека, а от друга го спасява. Същото може да се каже за челото, за устата, за брадата, за ушите му и т.н. За да се спаси от някое нещастие, някога човек може да намери спасение в челото си, някога – в носа, някога – в устата, във веждите и т.н. Човек трябва да знае за всеки даден случай къде да търси спасение. Всеки уд от човешкото лице представлява област, в която разумните същества са вложили по една своя идея. За да си помогне при известна мъчнотия, човек трябва да знае коя област от лицето си да бутне и под какъв ъгъл. Не знае ли точно ъгъла, под който една идея се проявява, човек не може да се ползва от енергията и светлината на тази идея.

Днешният ден е облачен. Облаците показват, че на физическия свят имате препятствия. За да се справите с препятствията, вие трябва да се качите в Божествения свят, над облаците, да стане проветряване в умовете ви. Само онзи може да живее в Божествения свят, който държи в ума си мисълта, че Бог е неизменен, че в Него всичко е добро и красиво. В Божествения свят не съществува никакво зло. Това, което хората наричат зло, е нещо относително – то се определя като зло според техните разбирания. Злото е влязло в човешкия живот заедно с ограничението – значи човек е внесъл злото в света чрез ограничението. Когато Бог ограничава, доброто се явява в света. Ето защо който иска да се освободи от човешкото ограничение, трябва да влезе в Божественото. Иска ли да бъде свободен, човек трябва да влезе в Божественото ограничение. Значи човешкото ограничение заробва човека, а Божественото го освобождава. Ако не минеш от човешкото

ограничение в Божественото, ти никога не можеш да бъдеш свободен. Дойдеш ли до Божественото ограничение, знай, че се намираш пред прага на освобождението си. Щом се намериш пред прага на освобождението, ти си разбрал вътрешния смисъл на живота.

И тъй, дръжте в ума си основната мисъл на лекцията, че за злото няма време, нито място, нито условия. Изхвърлете злото от ума си и съсредоточете се към доброто, за което са дадени време, място и условия. За доброто е дадено всичко – от човека се иска желание само да прави добро. Желанието е от човека, а времето, условията и мястото са дадени от Бога. Като живее с Доброто и го прилага, човек може да се справи със съдбата си, т.е. да подобри лошите условия на своя живот. От всички се изисква разумност и будно съзнание, за да не отнемате времето и мястото, определени за доброто, с цел да направите някакво зло. Това е метод за придобиване на добри условия. Пазете свещено мястото и времето, които Бог е определил на човека за правене на Добро.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

8 лекция, 15 октомври 1930 г, София, Изгрев

ЕДИН И СЪЩ

Размишление

Всички хора търсят пътя към щастието, без да подозират, че пътят към щастието и нещастието е един и същ. Това е твърдение, което трябва да се докаже. Ръката, която милва и която бие, е една и съща – няма една ръка за милване, а друга за биене. Когато бие или милва детето си, майката не прави разлика с коя ръка върши това: някога го милва с дясната ръка, а го бие с лявата; някога го милва с лявата, а го бие с дясната. Тъй щото когато питате кой е пътят към щастието, казвам: пътят към щастието и към нещастието е един и същ – разликата се състои само във вниманието и в будността на съзнанието, с които човек се движи. Ако съзнанието на човека е будно и внимава къде стъпва, той ще намери щастието; ако съзнанието му не е будно и не внимава къде стъпва, той ще намери нещастието.

Който има будно съзнание, той е съсредоточен, вследствие на което не се отклонява от правия път. Онзи, на когото съзнанието не е будно, постепенно се отклонява от правия път и вместо да намери щастието, намира нещастието. Пътят към високия връх е път към щастието. Като върви внимателно, човек стига благополучно до върха и пожелава втори път да го посети; ако не върви внимателно, той може да падне, да счупи крака си и да не пожелае втори път да се качи на върха. В същото положение изпадат и ония, които търсят Бога. Някой търси Бога, стреми се към Него с цел да намери щастието, но намира нещастието; друг се стреми към Бога с цел да Го познае, да изпълни Волята Му, и намира щастието. Вътрешните желания и стремежи водят човека към щастието или към нещастието.

Следователно за да намери правия път на живота – пътя към щастието, човек трябва да се освободи от своите криви разбирания, от учителите на миналото, които са го учили криво.

Ако начертая една права линия и я разделя на шест равни части, вие поглеждате към нея, но веднага се отдалечавате, защото нямате никакъв интерес. Какво представлява правата линия за един пътник, който отива на планината? Като права линия само тя не представлява никакъв интерес за него; като отражение, като сянка на някаква реалност тя може вече да го интересува. Човешкото лице като форма не е особено интересно, но като отражение на известна деятелност на ума, на сърцето и на волята то представлява голям научен интерес. Следователно ако правата линия представлява един килограм хляб, тя става интересна, особено за гладния пътник: той веднага се спира пред нея и започва да я разглежда, да гадае по нея; той се чуди защо е разделена на шест равни части. Като мисли известно време, пътникът разбира, че в планината има още пет души, също така гладни, на които ще се даде по едно парче хляб. Сега се явява друг въпрос за разрешаване: кое парче ще се падне на него. Който гадае, непременно ще задържи нещо и за себе си. Той е като кафеджията: като прави кафе на клиентите си, кафеджията прави и за себе си. Истинският кафеджия задържа за себе си първото кафе, най-доброто; простият кафеджия задържа за себе си последното, което е останало на дъното. Така правят и децата – когато родителите им пият кафе, те облизват дъното на чашите. Защо? Защото не им е позволено да пият кафе.

Съвременните хора в религиозно, научно и философско отношение се намират в същото положение, в каквото се намират децата. Някой философ е обрал каймака на кафето, а след него идат обикновените хора да пият това, което е останало на дъното на чашата му. Някой учен е обрал каймака на кафето, а след него идат обикновените хора, вдигат чашата му и обират остатъка от кафето.

Това са символи, които трябва да се превеждат. Когато детето обира остатъка от кафето на чашата, от която майката или бащата са пили, то казва: „Опитах вкуса на кафето, което баща ми е пил, и видях, че е сладко“. Знанието има смисъл, когато се приложи в живота. Значи истинското знание се познава по своите резултати. Каже ли някой, че знае нещо, той трябва да го приложи. Ако религиозният казва, че знае да се моли, той трябва да покаже това на опит. Нека отиде при някой болен да се помоли: ако положението на болния се подобри, можем да признаем, че този човек знае да се моли. Всеки ден човек се моли по различен начин. Който иска да се приближи към Бога, трябва да знае, че това не става по един и същи начин за всички хора. Всеки се отправя към Бога по свой специфичен начин – в това именно седи красотата и тайната на живота. Всеки момент нещата се променят и по този начин се внася новото в живота. Човек трябва да се стреми към новото, а старото да оставя след себе си като капитал, необходим за съществата, които идат след него.

Следователно когато гори, свещта нищо не печели. От горящата свещ се ползва само онзи, който чете на нейната светлина. В този смисъл запалената свещ не е нищо друго освен опитността на разумния човек. Той гори, изпраща светлината си за онези, които искат да четат и да се учат от неговата опитност. Някои искат да скрият светлината си за себе си. Това е невъзможно: Христос казва, че е невъзможно запалена свещ да се скрие под шиник. Днес много хора четат Евангелието, но малцина го разбират. Защо? Защото те са запалени свещи, турени под шиник. Това не трябва да бъде: щом запали свещта си, човек непременно трябва да я извади на открито. Само користолюбивият иска да задържи светлината за себе си, но каквито опити и да прави, не може да постигне желанието си – никой не може да обсеби светлината и да я задържи за себе си. Оставете свещта си на открито, да се ползват окръжаващите от светлината и.

Колкото повече хора се ползват от светлината ви, толкова повече се повдига и вашата цена; колкото повече се повдига цената на човека, толкова по-голяма е радостта му. Ако човек губи светлината си, с нея заедно губи и цената си. Който иска да живее с радост, трябва да бъде запалена свещ. Човек не се радва, защото гори, но защото придобива ценни опитности. Щом придобива опитности, човек помага и на ближните си – те се ползват от неговата светлина и благодарят за доброто, което им е направил. Човек се храни от благодарността на ония, които са получили нещо от него, затова е казано, че човек не живее и не умира за себе си.

Когато казваме, че човек умира, ние подразбираме друго нещо. Думата *умира* означава отиване в света – *у-мира* – да научи нещо, да придобие знания. В смъртта човек изучава един от великите закони на живота – даването. Като умре, човек дава всичко, което е придобил на Земята: смъртта подразбира закон на даване. Като дава, човек става щедър. През целия си живот той е събирал, мислил е само за себе си; смъртта му налага да мисли за другите – да раздава. Около него се събират по-малките му братчета и си устройват пиршество. Ще кажете, че даването е доброволен акт, а в смъртта човек дава принудително. Истинската Любов подразбира доброволно даване – доброволна жертва от страна на двама. Докато се оженят, момата и момъкът са готови на всякакви жертви един за друг; щом се оженят, те изменят отношенията си, никой не е готов за жертва. Момъкът казва на момата: „Готов съм да умра за тебе“; като се ожени за нея, той се отказва от всякаква жертва. Който не е готов да умре, той не може и да оживее.

И тъй, да умираш и да живееш, това са два велики процеса в живота, между които съществува тясна връзка. Който не разбира тия два процеса, той не може да се жертва. Където няма жертва, и живот няма. Като говорим за жертвата, за смъртта, ние нямаме предвид

външната страна на този процес. Умирането е процес, при който пасивните енергии минават в активни. Срещате един богат, здрав, силен човек, който яде по три-четири пъти на ден, има здрави, добри деца, но не се радва на живота си, от всичко е недоволен. Този човек е в пасивно състояние. За да го заставят да бъде активен, изпращат му една болест, която го туря на легло. Ако и при това положение не осмисли живота си, задигат го на онзи свят. Близките му плачат, скърбят за него, считат, че са го изгубили, а всъщност той продължава живота си, става по-активен. Той влиза ту в жена си, ту в децата си и започва да разбира живота. Ето защо, ако искате да живеете на Земята и да се учите, използвайте условията, при които се намирате, за да разберете смисъла на всички блага, които ви са дадени.

Като сте дошли на Земята, вие трябва да се учите, да развивате тия дарби и способности, тия качества, които са вложени във вас още при създаването ви. Не работите ли върху себе си, вие не можете да ги развиете. Въпреки това хората казват, че са създадени по образ и подобие Божие, че са чада Божии. Как е възможно да бъдат чада Божии, а да не проявяват качествата на Бога? Може ли синът да не прилича на баща си и дъщерята – на майка си? Ако синът не прилича на баща си, а дъщерята – на майка си, те или не са от техния род, или не са се още проявили. Значи има една реалност в света, на която човек всякога може да разчита. Следователно всяко нещо за вас е дотолкова важно, доколкото в него има някакво съдържание и смисъл. Като знаете това, вие не трябва да коригирате Божиите пътища, но да се учите от тях.

Какво значи да коригира човек Божиите пътища? Всеки човек, който е недоволен от положението си и роптае, без да съзнава коригира Божественото в света. Той е недоволен от това, което му е дадено. Защо е недоволен? Защото мисли, че е пренебрегнат, изоставен, онеправдан и т.н. Защо не се запита човек кой го е

поддържал толкова години на Земята? И като се е ползвал от всички блага, които Природата дава, какво особено е направил? Като учи, като работи, като се моли, за кого прави човек това? Все за себе си. Докато учи, той се моли на Бога да му помогне да завърши училището, че тогава да Му служи. Като свърши учението си, моли се да се нареди на добра служба, да се ожени, да има дечица. Като се ожени, той се грижи изключително за жена си и за децата си, не му остава време да направи една малка жертва за Господа. Човек постоянно се ползва от благата, които Бог изпраща на Земята, въпреки това той пак е недоволен.

Религиозните хора казват, че вярват в Бога, молят се, правят добро и т.н. Право е това, но нека всеки се запита защо се моли, защо прави добро. Ако в молитвата и в доброто на религиозния няма никакво користолюбие, те са на място; обаче ако има нещо користолюбиво, нито молитвата, нито доброто допринасят някаква полза. Светските хора пък искат да бъдат богати, учени, силни пак с користолюбива цел. Като богати, силни и учени, те искат да се налагат на слабите, да управляват, да оправят света. И това е добро, но те не знаят, че вместо да придобият нещо реално, бързо се изтощават и разрушават: силният се изтощава скоро, вследствие на което съкращава живота си. Често слабите хора живеят повече от силните. Ако има власт, силният ще осъди този-онзи за някакви престъпления и с това ще си навлече неприятели. Господарят съди слугата си, че е крал пари от него и е пиянствал. Който разбира законите на разумния живот, ще съди слугата не за това, че е пил вино, но че не е пил вода. Не се позволява на човека да пие вино, докато не се е научил да пие вода; не се позволява на човека да прави зло, докато не се е научил да прави добро; не се позволява на човека да изразходва времето си напразно, докато не се е научил да го цени.

Днес всички хора се осъждат едни други, че този не живял, както трябва, онзи не постъпвал право и т.н. Кой човек досега е живял, както мисли и разбира? Малко хора ще срещнете, които живеят според своя вътрешен морал. Ако гледате човека външно, той прилича на светия: жената е цяла светица, мъжът е светия. Защо? Защото стражар ги следи. Жената стои като стражар при мъжа си, гледа какво прави, накъде се движат очите му; мъжът също следи жена си като стражар. Не се спирайте върху външните прояви, те не определят човека. Когато видите, че някой се стреми към Бога, че иска да живее чист живот, понякога и това желание не е истинско. Този човек има някакъв вътрешен страх – той се страхува от нещо, затова иска да живее добре. Когато изучава живота и прави своите заключения, човек трябва да разбира същината на нещата. Ако прави добро, човек трябва да го прави заради самото добро като същина, като вътрешна необходимост на живота.

Много от сегашните хора не разбират същината на нещата, вследствие на което се разочароват. Някой обича някого, мисли само за него, но изисква същото и за себе си: ако не му отговори по същия начин, той се разочарова. Не е лошо, че мислите за един човек, но не е правилно да изисквате от него същото – всеки има право да мисли за някого, но да не го туря много близо до очите си. Тури ли го близо до очите си, той сам се лишава от възможността да вижда и разбира правилните отношения, той престава да разбира реалността на живота. Когато отива при някой извор, човек гребва малко вода с ръцете си и задоволява жаждата си. Може ли да изпие всичката вода на извора? Ако ти не можеш да изпиеш всичката вода на извора, трябва ли да изискваш от него да мисли само за тебе и да дава само на тебе? Ти имаш право само на онази вода, която си погълнал. И тази вода не може да остане много време в тебе: щом свърши работата си, тя ще излезе навън. Ако съществува такъв закон, трябва

ли човек да изисква да мислят само за него? Даже Бог, Който е създал света и всички живи същества, от никого не изисква да мислят само за Него. На човека е дадена следната заповед: „Любете Бога, любете ближния си, любете и врага си“. Любовта към Бога подразбира Божествения свят; любовта към ближния подразбира духовния свят, а любовта към врага – физическия свят.

Казано е още: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Съвършенството подразбира любовта на човека към самия себе си. Значи известни са четири прояви на Любовта: към Бога, към ангелите, към ближния и към врага. Думата *ближен* включва всички хора, както и самия човек. Любовта към Бога определя отношенията на човека към Божествения свят, любовта към ангелите определя отношенията му към духовния свят, любовта към ближния, към самия себе си и към врага определя отношенията му към физическия свят. Като прилага Любовта във всички светове, човек регулира своите мисли, чувства и постъпки, хармонизира ги и придобива вътрешен мир и спокойствие. Този е пътят, който Бог е начертал за всички ония, които искат да изправят живота си.

Следователно искате ли да успявате, приложете закона на Любовта в живота си и не очаквайте от човека повече от това, което той в даден момент може да ви даде. Всеки човек е запалена свещ, която може да даде само толкова, колкото е светлината и. Приемете това, което той ви дава, и благодарете. Защо на еди-кого си е дал повече, защо с някого е разговарял повече, това е негова работа. Що се отнася до любовта на човека към този или онзи, това не зависи от него. Бог е Любов. Като знаете това, ще благодарите за онова, което в даден момент се излива от Бога. Приемете с благодарност това, което ви се дава, и го приложете в живота си. Човек има право да изучава себе си, да се вглежда в своите прояви, да се критикува и одобрява, но що се отнася за живота на другите хора, това не е негова работа.

И тъй, задачата на човека е да придобие живота, да определи отношенията си към Първата Причина и да приложи любовта си. Как познавате, че някой човек е придобил живот? Животът се познава по уханието, което излиза от него. Всеки човек, който носи живот в себе си, е подобен на цвят, който току-що се е разцъфтял и разнася надалече своето благоухание. Той отваря цвета си към слънцето на Живота и благодари за благата, които му са дадени. Това наричаме ние правилни отношения на човешката душа към Бога. Щом благодари на своя Създател, човек се връща между подобните си, за да раздава от Любовта, от благото, което е получил. Кой не обича цвете, което благоухае? Тъй щото искате ли да ви обичат, вие трябва да имате някакво съдържание в себе си. Интересна и любима книга е тази, в която е написано нещо хубаво. Не те ли обичат хората, това показва, че в тебе не е написано нищо хубаво. Щом съзнаеш това, иди веднага при Бога или при светлите и възвишени същества и помоли да напишат нещо хубаво в тебе; в краен случай ти сам напиши нещо хубаво в себе си. Всяка сутрин, когато Слънцето изгрява, човек трябва да вземе перото си – своя ум, да го натопи в мастилото на сърцето си и да напише нещо хубаво в книгата на своя живот. Не пише ли всеки ден нещо ново в своята книга, човек ще се обезсърчи и ще каже: „Нищо не съм постигнал“. Това значи: „Нищо не съм писал“. Щом съзнаваш, че нищо не си писал, вземи перото и пиши. „Ама не мога.“ Щом не можеш, ти трябва да умреш, отново да оживееш и да влезеш в новия живот.

Желая ви, щом станете от сън, да цъфнете: ако не цъфтите, вие не живеете. Щом цъфнете, някое разумно същество ще дойде при вас, ще вземе нещо от това, което сте изработили, и ще го занесе на Небето. За вас ще остане радостта от това велико посещение. Човек трябва да цъфти непрекъснато: цъфтенето е процес, който има отношение към душата, затова е вечен и непрекъснат. Като не разбира

този закон, човек казва: „Аз цъфнах вече, повече не мога да цъфтя“. Като държи тази мисъл в ума си, той съзнателно се поддава на остаряване. Не, дръжте в ума си мисълта за вечното цъфтене, за вечното подмладяване. Ако вчера сте сгрешили, сложете погрешката настрана, т.е. изправете я, и гледайте на настоящия момент – настоящият момент е важен. Като ученици вие трябва да изучавате живота в неговата външна и вътрешна страна. Външно разгледан, животът може да се уподоби на представление, дето всеки човек играе някаква роля. Всеки човек е актьор и като такъв той трябва да знае добре ролята си. Ако не знае да играе, не го приемат на сцената. Тогава той остава да гледа как другите хора играят. Да гледате на живота като на театър, това не значи, че той няма смисъл. Щом проникнете във вътрешната страна на живота, ще видите какви разумни закони го управляват.

Като изучавате живота, вие трябва да си отговорите реален ли е вашият живот, или сте актьори само. Докато се занимавате с погрешките на хората, с безверието, със съмнението и подозрението, със страданията, вие сте актьори, не живеете свой собствен живот; докато се занимавате с въпросите кой е създал света, защо светът е създаден по този начин, кое верую е най-право, вие сте актьори. Вие трябва да слезете от сцената, да влезете в реалния живот, дето ще намерите Доброто, Любовта, Истината, Мъдростта, Свободата, които са общи за всички хора. Животът се заключава в общите положения, а не в специфичните – специфичните са временни. Животът в своята същина не може да се занимава със специфични неща.

Като не могат да разберат живота, хората дохождат до заключението, че са нужни правилни отношения между тях, че трябва да се обичат и т.н. Кои отношения са правилни? Можете ли с думи да определите правилните отношения, можете ли с думи да кажете как трябва хората да се обичат? Любовта с думи не се определя: за да се

обичат, хората трябва да са готови да си услужват. Ти не можеш да обичаш един човек, ако не си му направил никаква услуга, никакво добро. Услугата, доброто, което правите на човека, става причина за образуване на връзка между него и вас. Видите ли, че някой се дави, идете да му помогнете: щом му помогнете, този човек ще ви обикне. Разумният свят е предвидил този случай в живота ви с цел да се създаде връзка между вас и него. Използвайте този случай за създаване на красива връзка с вашия ближен. Не може ли да използва случаите, които Бог е наредил в живота, човек разваля това именно, което влиза в Божия план. Като знаете това, трябва да бъдете будни, да не разваляте естествения ред на нещата. Мнозина искат да бъдат силни, да оправят света. Как ще го оправят – с говорене ли? Истинско говорене е това, при което умрелият може да оживее; не оживее ли умрелият, говоренето нищо не е допринесло.

Един ученик отишъл при един индуски учител и го помолил да му каже какво трябва да направи, за да стане проповедник. Учителят му казал: „За да станеш проповедник, ти трябва да се научиш първо да говориш на умрелите. Иди сега на гробищата и започни да говориш на умрелите. Ако можеш с говора си да събудиш поне един умрял и да го доведеш при мене, аз ще ти открия тайната как можеш да станеш проповедник“. Ученикът отишъл на гробищата и започнал да обикаля гробовете, да говори на умрелите. Колкото и да им говорил, нито един от тях не се събудил и не го последвал. От гроб на гроб той викал да се събудят, да чуят какво им говори, но никой не се събудил. Ученикът се върнал при учителя си и казал, че умрелите не са в гробовете си.

Сега и на вас казвам: докато и вие не доведете при мене поне един умрял, не можете да разберете тайната на вътрешния живот, нито Любовта може да ви се изяви. С други думи казано: докато вие не дойдете при мене поне с един умрял, т.е. с едно дело на жертвата,

никаква тайна не може да ви се открие. Всеки човек трябва да принесе някаква жертва пред олтара на Бога. Даже висши духове слизат на Земята, за да принесат своята жертва пред великия жертвеник на Живота. Те приемат Божието благословение само след като се въплътят на Земята и принесат своята жертва. Този закон се отнася както към Цялото, така и към частите. Ще кажете, че вие сте направили тази жертва. Ако сте направили жертвата, а страдате и сте недоволни от живота, вие се самозалъгвате – никаква жертва не сте направили. Който е пожертвал всичко, всичко е получил – той е получил нова светлина, нова сила, нов подем в живота.

Първата работа на човека е, като стане сутрин, да се запита: „Какво мога да пожертвам днес?“. Който нищо не жертва, той се самоосъжда на смърт: в този смисъл смъртта е насилие на закона на жертвата. Всеки ден ще жертваш нещо от себе си и ще го прилагаш към великия олтар, както писателят пише и прилага по нещо ново към своята книга. С перото си той ниже огърлицата на своя живот, която украсява със скъпоценни камъни и диаманти. Сложи ли фалшиви камъни на своята огърлица, тя губи вече своята цена. Всеки човек трябва да бъде писател, сам да пише своя живот, в който да влага душата си като скъпоценен камък. Само онзи живот е ценен, в който човек е вложил душата си.

Основната мисъл в днешната лекция е, че пътят към щастието и към нещастието е един и същ. Някои ще кажат, че знаят тия неща. От знание до знание има разлика. Всеки може да говори, да пее, но малцина са ония, които с говора и с пеенето си могат да трогнат човешката душа, да направят преврат в човека. Като ученик на великия Живот човек трябва да се стреми каквото придобие, да бъде в съвършенство. Ако иска да бъде красив, той трябва да се стреми към красотата на ангелите; ако иска да бъде богат, той трябва да се стреми към такова богатство, което никой не може да му отнеме. Човек

трябва да бъде вътрешно богат: вътрешното богатство подразбира богатство на добродетели.

Сега, като съпоставям нещата, нямам намерение да критикувам. Аз съм против критиката, но поддържам Истината. Като говоря, аз имам предвид да разбулвам нещата първо за себе си, а после за вас. Щом запаля свещта, нещата стават ясни. Това не е моя заслуга – това е заслуга на светлината: качество на светлината е да разкрива нещата. Обаче който пали свещта, той трябва да знае как да я употребява. Искаш ли да осветиш пътя на хората със своята свещ, дръж я на известно разстояние от тях, да не ги изгори. На никого не позволявай да се грее на свещта ти: запали свещта си, тури я на високо и на такова разстояние от хората, че да могат свободно да четат на светлината и, без да се изгарят: нека се ползват от светлината ти, без да се горят. Не се мъчи да проникнеш със светлината си вътре в тях, да видиш какво се крие в гънките на душата им – това е тяхна задача, а не твоя. Достатъчно е, че ти им даваш от своята светлина – да четат и да се учат на нея.

Казвам, че пътят към щастието и към нещастието е един и същ. Кой е този път? Това е пътят, който води към Бога. Ако разбираш законите на този път и правилно ги прилагаш, ти си намерил щастието; ако не разбираш тия закони, макар че си в същия път, ти си влязъл в областта на нещастието. Вие сте дошли на Земята – великото училище на живота – да се учите, но не трябва да бъдете нито критици, нито бирници. Бирникът събира – и вие събирате, но като съберете достатъчно вода, трябва да отворите крановете и да раздавате. Човек трябва да знае как да дава. Ако излеете водата от стомната си на земята, нищо не сте постигнали, но ако с нея полеете едно изсъхнало цвете или задоволите жаждата на човек, който три дена е жадувал, постъпката ви е добра. Ако отправите една добра мисъл към някой болен или страдащ и му помогнете, вие сте

постъпили разумно. Разумност се иска от вас. Разумността води към щастието, а неразумността – към нещастието.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

9 лекция, 22 октомври 1930 г, София, Изгрев

ПРАВИЛНО РАЗРЕШАВАНЕ

Размишление

Ще прочета 3 глава от Второ послание към Тимотея. В тази глава апостол Павел описва бъдещите времена. Те отговарят на сегашната епоха. Той говори за тия времена като за болезнени състояния, които ще настъпят в духовния живот на хората. Всяко болезнено състояние е резултат на вътрешна дисхармония в човека. Всеки човек може да заболее физически и психически – това зависи от неговия неправилен живот.

Следователно за да се справят с аномалиите на своя личен живот, хората се нуждаят от дълбоко разбиране, от вътрешна философия на Целокупния живот. Който има това разбиране, той е отговорен за своите дела; който няма това разбиране, той е свободен временно от отговорност. Една от причините за аномалиите в човешкия живот се дължи на факта, че при разрешаване на всички въпроси човек внася своето лично разбиране. Личният елемент е причина за всички разногласия в живота. Личният елемент не може да разреши въпросите на Целокупния живот – той дава само временни настроения в човека. Например за известен момент човек мисли, че знае много неща; в следващия момент той вижда, че нищо не знае. И двете положения са неверни. В известен момент човек мисли, че е богат, на другия ден мисли, че е беден. Тези промени са резултат на настроения, които не разрешават въпросите на живота.

Съвременните хора със своите настроения могат да се сравнят с чешма, която днес тече обилно, а на другия ден пресъхва. Като видите, че чешмата тече, вие се приближавате към нея, пиете от водата и, радвате се заедно с нея: тя пее и се радва, разказва ви за

своята любов. Като минете на другия ден през същата чешма, вие оставате изненадани. Защо? Чешмата е пресъхнала, не тече. Вие пак се спирате пред нея и слушате тъгата и: тя се оплаква, че възлюбеният и я е напуснал. Като знаете свойствата на водата, т.е. на нейния възлюбен, вие намирате, че тя не може да направи това. Водата е постоянна в чувствата си, тя не знае какво нещо е омраза. Вие започвате да търсите причината за нещастието, което е сполетяло чешмата. Какво виждате? Една от тръбите на канализацията се е пукнала и водата изтича навън. Щом вземете мерки да изправите канализацията, водата тръгва по своя определен път. На другия ден виждате същата чешма да пее своята игрива и радостна песен – тя е доволна, че възлюбеният се е върнал при нея. Човекът, разумното същество, дойде при чешмата, взе участие в скръбта и, поправи инсталацията и чешмата отново потече.

Тъй че налегнат ли ви скърби и нещастия, обърнете се към Божествения Дух и Му разкажете всичките си мъчнотии. Не казвайте, че Любовта ви е напуснала, но помолете Му се да ви помогне, да потърси причината на нещастието ви. Духът ще потърси причината за вашето нещастие и ще види, че в инсталацията някъде се е пукнал един кюнец. Щом смени пукнатия кюнец със здрав, нещастието ще ви напусне и вие ще влезете в нормалния път на живота. Като не разбират причините за своите нещастия, хората ги търсят вън от себе си и казват, че животът е лош. Едно трябва да знаете: животът не може да бъде нито лош, нито добър. Да мислите, че животът е добър или лош, това са ваши лични схващания. Не приписвайте на живота качества, каквито той не притежава. Човекът може да бъде лош или добър, но не и животът. За да бъде човек лош, това показва, че някакъв чужд елемент се е вмъкнал в неговото естество. Две причини има, които раждат злото и доброто – те са голямото изобилие и големият недоимък. Значи при известни случаи големият недоимък

ражда злото, а при други ражда доброто; същото може да се каже и за голямото изобилие: понякога ражда злото, а понякога – доброто.

Като слушат, че изобилието и недоимъкът могат да произведат и добро, и зло, за мнозина това се вижда невероятно. За да приемете, че това е възможно, ще ви дам следния пример. Две приятелки на еднаква възраст се обичат, разбират се, заедно четат и учат. По едно време между тях влиза един млад красив момък – тримата започват да дружат. В първо време дружбата им е чиста, красива, обаче и двете се влюбват в момъка и всяка иска да го задържи за себе си. Това чувство разделя приятелките, между тях се явява нещо лошо: те се ненавиждат една друга, не могат да се търпят, вследствие на което са в постоянна борба. Тези моми не разбират същината на нещата. Ако разбираха живота, те щяха да знаят, че е невъзможно да обсебят човека, да го задържат за себе си. Коя е причината за лошите отношения между двете приятелки? Недоимъкът. Ако имаше два момъка между тях, приятелските отношения щяха да се запазят – вторият момък щеше да спаси положението; без него първият момък ще стане жертва на двете воюващи страни. Когато двама души се състезават за един и същи обект, причината за това се крие или в самия обект, или във воюващите страни. Обаче и в единия, и в другия случай в човека се проявява нисшето *аз.* Примерът с двете приятелки се среща навсякъде в живота в различни форми. Двама бедняци могат да се влюбят в кесията на един богаташ и да започнат да се състезават помежду си. Както момъкът събужда проявите на нисшето *аз* в момата, така и кесията събужда алчността за пари в двамата бедняци. И двамата дебнат богатия: всеки иска да го обере, да задържи кесията му за себе си. Ако двамата бедняци бяха солидарни помежду си, те щяха по-лесно да го оберат и да си разделят парите, но това не става, защото всеки иска сам да го обере, да не дели богатството с приятеля си.

Благодарение на повърхностното разбиране на живота тази драма се разиграва във всички прояви на човешкия живот. Каквото и да прави, човек не може да се освободи от вътрешното състезание между съществата в себе си. Той иска да сподели някаква работа със своя приятел, но нещо отвътре му казва: „Мълчи, нищо не говори още!“. Ако намисли да отиде някъде, нещо отвътре му казва: „Иди!“. Друго нещо му казва: „Не отивай!“. Като слуша двата различни гласа, човек не знае какво да направи и започва да се колебае.

Един турски бей отишъл с хрътката си на лов за зайци. Хрътката му видяла един заек и хукнала да го гони. За да я окуражи, беят викал след нея гальовно и ласкаво. Хрътката се извивала на една и на друга страна след заека, но го изпуснала от погледа си, заекът ударил на бяг и се скрил някъде из шубраките. Недоволен от хрътката си, беят започнал да я ругае, да я нарича с лоши имена. В първия случай хрътката чува нежни и ласкави думи от господаря си, а във втория – груби думи и хокания. Защо се сърди беят на хрътката, тя ли е виновна, че заекът е избягал? Нито хрътката е виновна, нито заекът. Заекът бяга и си мисли: „Ако не избягам, ще задоволя човека, ще си хапне от моето вкусно месце. Ако избягам, ще спася живота, който Бог ми е дал“. Беят не може ли да мине без заешко месо? Може да се живее и без заешко месо. Но защо не е успял този ден? Много естествено: има дни, часове и минути в живота на човека, когато той се натъква на отрицателни числа в себе си. Попадне ли на едно от тия числа, каквото и да започне човек, непременно ще го сполети някакво зло. Коя е причината за това? Причината за нещастията в живота се дължи на пътищата, по които човек се движи. Някъде пътищата са гладки, равни, а някъде имат големи трапове. Някой тръгва на път със своята слаба кола. Като го видят, близките му казват: „Не тръгвай на път с тази кола!“ „Защо?“ „Пътят, през който ще минеш, не е равен, ще паднеш в някой трап.“ „Не отлагам пътуването си... Както и да е,

ще мина“. Той тръгва, но още в началото среща съпротивление: колата се спъва от неравния път и пада в един трап. Какво трябва да прави сега? Ще чака известно време в трапа, докато мине някой по същия път и му помогне да извади коня и колата си.

Какво трябва да прави коларят, чиято кола е слаба? Той трябва да чака, докато пътят се оправи. Докато се оправи този път, могат да минат дни, седмици, месеци и години. За предпочитане е човек да чака десет години, докато се оправи пътят, отколкото да тръгне със своята слаба кола по неравния път. Щом пътят се оправи, той ще стигне по-скоро, отколкото ако би тръгнал със слабата си кола по неравния път. На всяка стъпка той ще се спъва, ще чака помощ, ще се връща, пак ще тръгва и т.н. Чакайте, докато колата ви се усили, докато пътят се изглади, и тогава тръгвайте.

Това се отнася до физическия живот, но същото може да се каже и за духовния живот на човека. Двама души следват духовния път: единият е тръгнал преди десет години, а вторият тръгва днес. Няма да се мине много време, вторият ще настигне първия и ще го задмине. Защо? Защото първият се движи с бързината на биволска кола, а вторият – с бързината на светлината. Значи бързината разрешава въпросите на живота. В какво се заключава бързината? В здравия ум, в благородното сърце и в правилното разбиране на живота и на отношенията между хората. Който притежава тия неща, и между лоши хора да влезе, запазва спокойствието си: за него зло не съществува. Ще кажете, че еди-кой си обрал един богат човек. Право е, че човек не трябва да краде, да обира хората, но няма същество на Земята, което да не е обрало някого. Скъпоценният камък е красив, но за тази красота той е взел нещо от земята. Дървото дава сладки и добри плодове, но колко елементи е обрало то от земята и от въздуха? Човек е богат, добре изхранен, здрав, но знаете ли колко житни класове и колко кокошки и агнета е изял и обрал, за да стане такъв?

След всичко това човек ще започне да критикува този-онзи, да ги счита виновници за злото в света. Всеки е виновник за нещо. Къде е благородството на човека? Някой ще каже за себе си, че е лош човек. Това не е никаква философия. Друг казва за себе си, че е добър. Добър е, наистина, но при условия. Когато водата тече, всички хора са добри, всички се радват и веселят; щом водата престане да тече, всички стават лоши и започват да скърбят. Накарайте жадния да пее и вижте ще задоволи ли желанието ви. Той ще каже: „Ще ме извините, не мога да пея, гърлото ми е засъхнало – три дена не съм пил вода“.

Какво трябва да се направи, за да не се разваля приятелството между две другарки? Ако момъкът, който влиза между тях, представлява жаден пътник, те трябва да го напоят – и двете едновременно трябва да задоволят жаждата му. В случая те дават нещо от себе си, без да искат да го оберат. Яви ли се желание във всяка една от тях да вземе нещо от момъка, без да даде нещо от себе си, те непременно ще се скарат. Значи разрешаването на спорните въпроси седи в даването. Щом давате без мярка, доброто иде, щом вземате без мярка, злото иде. Следователно каже ли някой, че дава без мярка, това показва, че той е добър човек; ако взема без мярка, той е лош човек. Само онзи дава без мярка, който не туря никакво ограничение на Божественото в себе си. Той дава път на водата да тече свободно, да разнася Божието благословение навсякъде. Ако задържи водата за себе си, тя ще завлече всичко, каквото срещне на пътя си, и ще причини ред пакости. Дойде ли до положението да взема без мярка, човек спира движението на Божественото, затваря го в себе си и сам си причинява зло.

Новото възпитание се основава върху даване на свободен път на Божественото. Затворите ли Божественото за себе си, злото ще дойде. Ще кажете, че човек трябва да мисли за себе си. Как трябва да мисли за себе си? Той има право да задържа за себе си само онова, което е

определено за него – останалото трябва да го пусне свободно да тече, да напоява всички места, през които ще мине. Като ограничава Божественото, човек се натъква на страдания. И страданията имат своя добра страна – чрез страданията хората започват да търсят Бога: без изпитания, мъчнотии и страдания те не могат да се възпитават. Защо? Дебела е още главата им. За българина се казва, че имал дебела глава. Това отчасти е вярно. Наистина, има една категория българи, които имат дебела глава, но има и такива българи, които са престанали вече да имат български глави. За да изтънее главата на човека, нужни са стотици и хиляди години. Човек трябва да се освободи от желанието да свежда нещата към себе си. Всяко нещо трябва да запази своите характерни черти. Искате ли да приемете една нова идея или едно ново учение, приемете го такова, каквото се е родило, не прибавяйте и не отнемайте нищо от него. Всяко нещо трябва да запази своята първична чистота, своя вътрешен смисъл. Искате ли да проявите Божественото от себе си, проявете го в този вид, какъвто му е даден. Приложите ли Божественото в неговия първичен произход, всичко останало се развива правилно.

Следователно ако не приложите Божественото в неговия първичен произход, нищо не можете да постигнете. Здравият може да постигне всичко, каквото желае, болният обаче нищо не може да постигне – той се нуждае от услугите на здравите. Докато е в болницата, човек се нуждае от помощта на милосърдни братя и сестри; излезе ли от болницата, той сам ще си услужва, а същевременно ще услужва и на ближните си. Той ще вземе крината с житото и ще отиде на нивата да сее – той сам ще се радва на плодовете на своята работа. Очаквате ли помощта от хората, вие сте болни, това е извън естествения ред на нещата. Наистина, човек не може сам да реши всички задачи на живота си, но никога не трябва да се осланя на чужда помощ: той трябва да прави усилия сам да решава

задачите си и след като е опитал всички методи, тогава може да потърси помощта на другите. Човек не може да бъде като Бога, но може да стане разумен – да знае как да постъпва, как да решава задачите си.

Като работи съзнателно върху себе си, човек може да мине границата на разумността и да се превърне в ангел или да падне по-долу от положението, в което се е намирал. Това зависи от самия него. Ако преждевременно, с неестествено усилие, е преминал границата на разумността, той непременно ще падне; ако е постигнал това естествено, той ще се издигне още по-високо – до възможностите на ангела. Каквото и да прави, човек все трябва да се издигне над себе си, над своите разбирания и морал. Старите разбирания, старият морал са за децата: възрастните се нуждаят от нещо ново, което да им даде нов подтик в живота. Не мислете, че ако станете учени, ще разрешите всички въпроси. Ако можете да приложите учението си, има смисъл да бъдете учени, обаче ако не можете да го приложите първо в своя живот, а после за другите, вие ще приличате на чешма, от която тече изобилно вода. Водата минава през чешмата, но чешмата не се ползва от нея. Тогава нищо друго не ви остава, освен да се радвате на благото, което минава през вас. Това не значи, че трябва да задържате благото за себе си като свое собствено.

В света, в Природата няма собствени неща. Ако съвременните хора не успяват в живота си, това се дължи на факта, че те задържат благата, които великата Природа обилно раздава, и ги патентоват като собствени изобретения. Някой е написал една научна книга или е открил някакъв закон, създал е някаква теория и т.н. Каква собственост е тази? Законите са притежание на Природата – те съществуват в самата нея, а човек дохожда и патентова нейните закони. Ще кажете, че някой е изработил една машина и я счита за свое изобретение. Машината е негово изобретение, а законите, въз

основа на които е построена тя, са природни. Чия е машината, на кого принадлежи тя: на човека или на Природата?

Когато учи законите на Живота и на Природата, човек коренно изменя своя език. Ако види, че една ябълка пада от дървото, той знае преждевременно ли е паднала, или навреме? Ако е паднала преждевременно, той знае по силата на какъв закон е паднала, знае защо е станало това. Той казва, че ябълката е узряла вече, затова е паднала: тя е пожелала да отиде в света, да се посади в земята и отново да израсте. Ако пък вятърът я е откъснал от дървото, това показва, че червей е имало в нея. Защо ябълката е допуснала червея в себе си, та да развали плода и? Когато плодът узрее, господарят иде с кошница в ръка и го сваля от дървото с всички почести и уважения. И човекът представлява плод, който зрее на Дървото на живота. Ако върви в правия път, Бог, Който го обича, ще дойде при дървото и ще го снеме оттам с всички почести и уважения: той няма да пада на земята, но когато узрее, сам ще слезе или ще отиде в ръката на своя Създател и господар.

Като ученици вие трябва да разбирате живота в неговия вътрешен смисъл. Повърхностните разбирания не определят нещата. Не е достатъчно да каже човек за себе си, че е добър, силен, умен. Силата на човека се определя от два момента: от голямата скръб и от голямата радост. Ако не може да издържи тия два момента в живота си, човек е слаб. Ако бягате от красивата мома, от пълната кесия, вие сте слаб човек. Срещнете ли красива мома, спрете се, поговорете с нея, услужете и, ако има нужда от вашата услуга, и си заминете. Намерите ли кесия, пълна със злато, наведете се да я вземете и потърсете нейния притежател: дайте му кесията, поговорете с него, за да спечелите доверието му, и си заминете. Приятно е да имате доверието на хората, да ви се радват, да разчитат на вашата дума. Приятно е да срещнеш човек, на когото всякога си говорил Истината, но и той

никога да не те е лъгал. Няма по-велико нещо от това, да говориш Истината на човека. Да говориш всякога Истината, да имаш правилни отношения към всички хора, това значи да имаш правилни отношения към Бога. Какво иска Бог от човека? Да изпълнява Волята Му. Като изпълнява Волята Божия с чистота и святост, човек придобива сила да се справя с всички външни и вътрешни мъчнотии и изкушения.

Като живее, човек неизбежно се натъква на противоречия и изкушения, на неразположения и съмнения, но той трябва да ги държи далече от себе си, да не им се поддава. Какво се ползва човек, ако допусне едно съмнение или изкушение в себе си? Освен че нищо няма да придобие, но ще се разруши. Бог никога не се изменя: светът може да се обърне с главата надолу, цялата Вселена може да се разруши, но Бог остава неизменен. Като знаете това, не питайте защо светът е създаден такъв, защо идат страданията, но кажете: „Господи, дай ми повече светлина да разбирам света, да разбирам смисъла на страданията и да ги понасям спокойно“. Вярващият разбира смисъла на страданията и се учи от тях. Той знае, че радостите му се определят от страданията: ако няма страдания, и радости няма да има. Няма същество в света, което може да се радва, без да е страдало; и обратното е вярно – няма страдания без радости. Когато някой страда, това показва, че по-рано се е радвал: изобщо силата на радостта се определя от силата на страданието. Христос, Син Божий, дойде на Земята и понесе най-големите страдания. Заради тия страдания днес 500 милиона хора се молят, радват се и живеят в Негово име. Мнозина искат да бъдат като Христа, да ги почитат и славят, но не искат да минат през Неговите страдания. Това е невъзможно: искаш ли да бъдеш като Христа, ще приемеш Неговия кръст. Били ли сте в положението на Христа, разпнати на кръст, а отдолу римските

войници да се гаврят с вас? Опитвали ли сте римския камшик, трънения венец, пробождането с копие?

Никой още не е опитвал страданията на Христа, а иска да бъде като Него. Знаете ли какво значи да те изостави Бог и да се обърнеш към Него с думите: „Отче, защо си Ме оставил?“. Велико беше търпението на Христа: Той издържа всички страдания, без да се усъмни и поколебае в Господа, заради което на третия ден възкръсна. Който иска да следва Христа, трябва да мине по Неговия път. А тъй, да седне отляво или отдясно на Христа, както пожелаха Заведеевите синове, това е невъзможно: Бог определя мястото на човека. Следователно който иска да се радва, трябва да приеме страданията, които му се дават. Страданието представлява грозна мома, а радостта – красива. Ако търсите слугиня, която да ви работи добре, вземете някоя грозна: тя ще работи и ще ви задоволи; вземете ли красива слугиня, скоро ще я загубите. За да се научи да работи, човек трябва да мине през грозотата; щом се научи да работи, той ще стане красив. Каквото е отношението на грозната мома към господаря и, такова е отношението на всеки човек към Бога. Окото на красивата мома гледа навън, към света, затова работите и не вървят добре; окото на грозната мома гледа навътре, към Бога, затова тя е работна и работите и се нареждат добре.

На какво се дължи неуспехът на човека? Неуспехът на човека се дължи на това, че той очаква от живота повече, отколкото може да му се даде. Каквито усилия и да прави човек, цар не може да стане, гений – също, богат или сиромах – също. Едно може да стане човек – наследник на Истината. Тъй че каквито усилия и да правите, вие се приготвяте само за едно положение – да станете наследници на Истината. Придобиете ли Истината, вие ще живеете в светлината и, така както се ползвате от слънчевата светлина. Кой не е опитал влиянието на слънчевите лъчи? Каквото неразположение и да имате,

като изложите гърба си на слънце, неразположението ви ще изчезне. Ако неразположението ви се дължи на отрицателни енергии, изложете гърба си на юг, а лицето – на север; ако енергиите, които са произвели неразположението ви, са положителни, обърнете се с лице към юг, а с гръб – към север. Няма да мине много време и неразположението ще изчезне. Ако сте хремави или простудени, изложете гърба си на юг, към слънчевите лъчи – те лекуват всички болести.

Съвременната медицина познава болезнените състояния на човека по окото. Като погледне окото, лекарят познава състоянието на болния. Това не е правилно: окото е създадено за добродетелите на човека, а не за болестите. Според мене здраво око е това, в което се виждат добродетелите на човека; не се ли виждат никакви добродетели, окото е болно. Ще кажете, че съществува наука за окото, според която се познава какви болести има човек в даден момент и какви го очакват в бъдеще. Изобщо окултните науки имат съвсем друго предназначение от това, което днес им дават. Физиогномията например има предвид нормалните прояви на човека, а не анормалните. Дойдете ли до сърцето, не търсете болести в него, но проверете какви чувства се изявяват чрез него, спрете вниманието си върху благородните и възвишени чувства в човека и вижте как се отразяват те върху пулса на сърцето.

Сегашните времена изискват положителни мисли и чувства: не се допускат вече отрицателни мисли и чувства. Каже ли някой, че е грешник, ще го изпратят на баня да се окъпе. „Слаб човек съм." Щом си слаб, ще отидеш на нивата да работиш, да се калиш. Човек е дошъл на Земята да работи, да се учи, да мисли и да чувства правилно. На човека са дадени дарби, които той не е обработил. Богатството е в него, а той ходи да се оплаква от сиромашията. Това не се позволява. Човек трябва да има достойнство, да се впрегне на

работа, да използва дарбите, които му са дадени. Достойнството на човека се състои в любовта му към самата Любов, към Мъдростта и към Истината. Като изяви любовта си към тия велики принципи и ги приложи, ние казваме, че човек е изпълнил своето предназначение на Земята. Ако пък може да ги предаде на човечеството, той минава вече за Учител. Бог се проявява чрез Учителя така, както чрез никой друг човек. Защо? Защото Учителят живее в Божественото съзнание, той никога не се колебае и съмнява в Бога. Затова и Христос казва, че ако се поколебае само за момент във вярата и любовта си към Бога, и Той ще бъде подобен на обикновените хора. Докато живее в нисшето си съзнание, човек спада към ония величини, които се изваждат и делят: той минава през процеса на смаляването, както целите числа се делят на малки дробни единици. В Божественото съзнание обаче нещата се увеличават и разширяват. Като дойдем до висшата математика, там единицата се дели и увеличава до безконечност. Този закон се прилага в живота на хората. Например за да изправи една своя грешка, човек трябва да я дели до безконечност, докато най-после тя сама се откаже от него. За да се прояви доброто, процесът е точно обратен: човек трябва да събира. Като започне да събира и натрупа много неща, човек изпитва желание да раздава. Така се събужда в него разположение към даването и той става щедър. Човек не трябва да допуска в ума си отрицателната мисъл, че нищо няма: напротив, той всякога трябва да мисли, че е богат и може да раздава от своето богатство на другите.

Като изнасям тия неща, аз нямам предвид да ви съдя – има кой да ви съди. Страданията, мъчнотиите, неуспехите в живота ви са вашата съдба; злото, на което се натъквате, е също вашата съдба. То е подобно на ония кираджии, които влизат в къщата ви, живеят няколко години наред, без да плащат наем. Вместо да плащате дълга си от наема на къщата, вие още повече обърквате сметките си и се

измъчвате. Ето защо прилагайте правилото: никога не пускайте в къщата си кираджии, които не плащат. Видите ли, че много обещават, че са готови да плащат големи наеми, дръжте ги далече от себе си.

Като окултни ученици вие трябва да знаете, че съдържате в себе си семената на всички добри плодове. Ако днес не сте още окултни ученици в пълния смисъл на думата, някога ще станете; ако днес не сте светии, някога ще станете. Вие носите в себе си всички възможности за доброто в зародишно състояние: достатъчно е да посадите семките на добрите заложби в себе си и да чакате времето на тяхното проявяване. Ще кажете, че не е лесно човек да стане светия. Според мене най-красивият и велик живот е животът на светията – той се придобива най-лесно. По-мъчно е да станеш гений, още по-мъчно е да станеш талантлив или обикновен човек; слезеш ли до положението на грешника, това е най-мъчно. Хората мислят, че е лесно да станеш грешник: не, това е най-мъчната наука и изкуство. Колкото е мъчно да стане човек грешник, толкова е лесно да стане светия.

Понякога слушате да се говори лошо за жената, че тя е внесла греха в света; други пък нападат мъжа. Като изучавам този въпрос, аз намирам, че няма по-лошо същество в света от жената и от мъжа, но същевременно няма по-добро същество от жената и от мъжа. От човека зависи коя страна ще прояви – добрата или лошата. Днес нито мъжът може да бъде идеал за жената, нито жената – за мъжа. Идеал на човешката душа може да бъде онзи първичен човешки образ, за който се казва в *Битие,* че бил създаден по образ и подобие Божие. За да постигне своя идеал, човек е правил и продължава да прави усилия. През какви ли положения не е минавал той в своите животи, какви ли препятствия не е срещал, но стремежът му да се върне към своя първичен образ не е изгаснал. Като цар и владика, като учен и прост, съзнателно или несъзнателно, човек неотклонно следва пътя на

своята душа. Човек се стреми да определи отношенията си към Бога. С това той е разрешил един от важните въпроси на живота. От добрите отношения на човека зависи неговият сегашен и бъдещ успех.

Една от основните мисли на тази лекция е да придобиете живота на светията. Светията е всякога доволен – вие не можете да видите на лицето му бръчка от недоволство: и в ада, и в рая да го изпратите, той всякога е доволен. Защо? Защото от всичко се учи. За Божественото той е готов на всички жертви, той очаква да бъде изпратен всеки момент на работа, да помага на своите малки братя. Както очаквате деня на пролетното равноденствие – 22 март, така очаквайте събуждането на Божественото съзнание, придобиването на нов живот. Днес всеки очаква пробуждането на съзнанието, което наричаме още разцъфтяване на съзнанието.

Сегашните хора знаят какво значи разцъфтяване на съзнанието. Те са го изпитали върху себе си, но не могат да го задържат – скоро заспиват. И съзнанието им ту се пробужда, ту заспива. Щом се прояви Божественият живот в човека, той минава в категорията на светиите. Аз не говоря за онези светии, които се раждат и умират – аз говоря за светии, за които може да се каже, че са родени от Дух и вода. За тях пък Писанието казва: „Ако не се роди човек изново, няма да влезе в Царството Божие“. За да дойде до новорождението, човек трябва да изучава новия живот, т.е. живота, който Бог е вложил в него. Що се отнася до живота на миналото, там няма какво да се случи – миналият живот е пълен с отрицателни прояви, а сегашният води човека към положителното. Като наблюдавате детето, вие виждате в него и двата живота: миналия и настоящия. Когато миналият живот се проявява, детето изглежда като старец, щом се прояви настоящият живот, лицето на детето става светло и красиво. Божественото е в настоящето. Миналият и сегашният живот в човека са в постоянна

борба. Слушате някой да казва, че иска да направи едно добро, да се прояви. На другия ден го виждате с потъмняло лице – недоволен е от себе си и казва: „Тази работа не е за мене“. Той ту пада, ту става, докато един ден се освободи от старото и влезе в новия живот.

Борбата, която става в човека, е неизбежна. Не се смущавайте от тази борба: както сте създали миналото, така трябва да го подчините на новото, да му станете господари. Спасението седи в това, да станете господари на миналото. Какво значи да стане човек господар на своето минало? Това значи да преодолее всички спънки, всички мъчнотии, които той сам е създал. Мъчнотиите, спънките и слабостите на човека са остатъци от неговия минал живот. От желанието и съзнанието на човека зависи справянето му с мъчнотиите на неговия живот. Един човек пил цели 20 години, през което време пропил всичкото си богатство и останал последен сиромах. Най-после дошъл денят на пробуждането на съзнанието му. Той отишъл в една кръчма и заповядал да му донесат една чаша вино и една чаша вода. Турил и двете чаши пред себе си, погледнал първо към чашата с виното и казал: „Досега ти ми беше господар. Докато ходех по твоя ум, всичко изпих“. Той сложил настрана чашата с виното и казал: „Отсега нататък аз ще ти бъда господар!“. След това дигнал чашата с водата и я изпил. На излизане от кръчмата той заплатил виното на кръчмаря и вече не стъпил в никоя кръчма: уверил се, че може да бъде господар на своите слабости.

Следователно разрешението на задачите се състои в това, да стане човек господар на нисшето съзнание в себе си. Човек не може да нарушава ония закони, които Бог е поставил в живота, човек не може да изменя Божествения план. Като знаете това, всички трябва да работите за реализиране на този план. Докато работите в съгласие с Бога, вие ще се ползвате от всичко, което Той е създал. Поставете на първо място в живота си изпълнението на Волята Божия, а после на

своята. Тогава и вие можете да кажете като Христа: „Който изпълнява Волята Божия, той Ми е майка, брат, сестра и приятел“.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

10 лекция, 29 октомври 1930 г, София, Изгрев

ЧЕТИРИТЕ ПОЛЕТА

Размишление

Чете се резюме на темата „Ползата от скърбите и страданията“.

Тема за следващия път: „Специфичното на добрия и на лошия живот“.

Често слушате да се говори, че животът бил лош, че хората били лоши и т.н. Колкото и да е лош човек, все има нещо хубаво и добро в него, което може да еволюира. За да се развива доброто в човека, той трябва да бъде искрен в себе си. Ако се натъкне на странични работи и се увлече в тях, човек се отклонява от правия път на живота. Страничните работи, които отклоняват човека от правата мисъл или от правия път, могат да бъдат из областта на науката, на религията, на изкуството и т.н. Например някой човек се увлече във въпроса за еволюцията и постоянно мисли върху него. Каквото явление види в живота или в Природата, той се мъчи да го обясни с еволюцията, вследствие на което дохожда до криви заключения. Като се спира върху въпроса за еволюцията, човек трябва да го разглежда научно, по същество, без да се сили да го отрича или потвърждава. Ако един факт е действителен, няма защо да се отрича. Трябва да се намери мястото на този факт. Кога се отрича един факт? Когато не може да се намери неговото място.

Какво значи да намерите мястото на един факт? Представете си, че сте разглобили часовника си, за да го чистите. Виждате, че има доста винтове, които трябва да се поставят на местата им. Като започнете да сглобявате часовника, вие поставяте всеки винт на мястото му, но един от винтовете остава навън, не знаете откъде сте

го извадили. Като опитвате тук-там, най-после решавате, че този винт не е от часовника ви, и го туряте настрани. Искате да заработи часовникът, но оставате изненадани – не работи. Чудите се коя е причината, че часовникът ви не работи. Пак правите опити да настаните някъде винта. Тук го туряте, там го туряте, докато най-после го поставяте на мястото му. Щом настаните винта на неговото място, часовникът започва да работи. Ако не знаете къде е мястото на винта, ще кажете, че и без него може. Не може без този винт. Някой казва: „Без знание може“. Не може без знание. Само тогава човек може да каже, че и без знание ще живее, когато не разбира къде да постави знанието. Знанието е толкова необходимо в живота, колкото винтът в часовника. Ако знаете къде да поставите винта, часовникът ви ще върви. Какво представлява винтът в човешкия живот? Винтът може да се уподоби на човешките мисли и чувства. Човек трябва да знае къде е мястото на всяка негова мисъл и на всяко негово чувство и да ги постави на определените им места. Щом ги тури на местата им, работите му ще вървят добре.

Когато изучавате живота, вие казвате, че някои неща не са на място. Такива заключения се правят най-много в любовта. Срещате една възрастна жена и един млад момък и забелязвате, че възрастната жена обича момъка. Вие се чудите на тази любов, намирате, че не е на място, че има нещо неестествено. Кое е неестественото в любовта им? Според вас неестественото се състои в това, че тя е възрастна, а той – млад. Какво лошо има в тази любов? В Любовта всичко е чисто. Свещено нещо е Любовта! Който се меси в любовта на двама души, той противодейства на Божия Дух. Ако двама души се обичат, Бог е между тях. Те са две реки, които се сливат в една и продължават да текат заедно. Любовта не зависи от човешката воля. Каже ли някой, че иска да обича или да го обичат, няма да постигне желанието си: Любовта иде независимо от волята на човека. Има случаи, когато, без

да иска човек, любовта му се налага. Той не обича някого, но му се налага да го обича. Ако две реки извират от две различни места и се вливат в една и съща долина, от тях ли зависи това? Те се втичат на едно място по някаква природна необходимост.

Ако при сливането си двете реки образуват една по-голяма река, с по-силно течение, има ли нещо лошо в това? Като тече, голямата река влачи големи и малки камъни, изчиства пътя, прави някакво преобразуване. В този смисъл любовта на двете реки върши добра работа.

Като говорим за Любовта, ние се спираме върху най-чистата любов – майчината: тя служи като филтър. Също така чиста любов е и бащината – и тя служи като филтър. Чиста любов е още любовта на брата и на сестрата – и тяхната любов служи като филтър. Майката, бащата, братът и сестрата представляват полета, през които минава Любовта. Обаче това, което майката предава със своята любов, бащата не може да го предаде; и това, което бащата предава със своята любов, майката не може да го предаде. Това, което братът предава със своята любов, сестрата не може да го предаде; това пък, което сестрата предава със своята любов, братът не може да го предаде. Значи в любовта на майката има нещо специфично, което липсва в любовта на бащата, на брата и на сестрата. За да се яви в своята пълнота, Любовта трябва да мине през четири различни полета: през всяка среда тя предава нещо специфично. Ако не беше така, тогава сестрата и братът например щяха да бъдат безпредметни. Ако бащата може да предаде това, което братът дава със своята любов, последният щеше да бъде без значение. И ако майката можеше да предаде това, което сестрата дава, последната нямаше да има никакво значение. Всъщност и майката, и бащата, и братът, и сестрата имат своето специфично значение за любовта.

Следователно за да разберете Любовта, вие трябва да сте я получили от четирите различни среди: от майката, от бащата, от брата и от сестрата. С други думи казано: вие не можете да разберете Любовта вън от майката, от бащата, от брата и от сестрата. Може да има още много полета, през които Любовта се проявява, но за вас са важни тия четири. Като ученици на велика Школа вие трябва да изучите четирите вида любов във всичките и подробности и да ги различавате една от друга. Каквото и различие да съществува между любовта на една майка и на друга, все пак има нещо общо, което я определя като майчина любов. Същото се отнася и за останалите три вида любов. Как познавате, че някой човек ви обича? Отличително качество на Любовта е даването: в който свят и да се проявява, Любовта всякога дава. На физическия свят Любовта се изявява с материално даване: който ви обича, той е готов да раздели хапката си с вас. Като дойде до проява на своите чувства, т.е. до проява на Любовта в астралния свят, онзи, който ви обича, ще раздели с вас дрехите си: ако има две покривки за завиване, едната ще даде на вас. Натъкнете ли се на любовта му в умствения свят, той е готов да сподели с вас своята свещена идея. Изобщо който люби, той отваря сърцето си за своя възлюбен. Когато двама души се обичат, те се отварят един за друг, както цветята за слънчевите лъчи. Вечер, когато Слънцето залязва, цветята се затварят – така се затварят хората, когато не се обичат. Някой казва, че еди-кои си се обичат. Как познавате това? Любовта материална ли е? Може ли да видите любовта на двама души? Щом казвате, че се обичат, вие виждате нещо особено в тях; от особеното, което виждате, вие си правите заключения.

Когато люби, човек се променя. Дали е стар, или млад, щом люби, човек се преобразява. И бабата, като се влюби, хвърля тояжката, престава да пъшка и току се оглежда в огледалото – намира, че не е

толкова стара. Не е смешно, че бабата и дядото могат да се влюбят: като се влюбят, те постоянно говорят за Любовта. Няма по-интересен и смислен въпрос от Любовта – тя обединява всички хора, тя осмисля живота. Вън от Любовта животът не може да се прояви, тя внася подтик, импулс в човека във всяко направление. Щом човек има някакъв подтик, някакъв вътрешен стремеж към нещо, той се намира под влиянието на Любовта. Дали съзнава това, не е важно: за човека е важно да се грее на лъчите на Любовта, да разширява сърцето си, да се импулсира към нещо. Човек трябва широко да отвори сърцето си за Любовта, за да осмисли живота си – без любов животът се превръща в пустиня.

Всички хора търсят Любовта, говорят за нея, въпреки това не я разбират и се питат: „Какво нещо е Любовта?“. Любовта е онази велика, мощна сила, която повдига всички тежести на човека – тя го освобождава от всякакво робство, тя го спасява от всички мъчнотии и нещастия. Наред с Любовта работят и други мощни сили, които взаимно се допълват, но първата задача на човека е да научи и приложи онези естествени отношения, които Любовта изисква. Любовта внася светлина в ума на човека и разширява сърцето. Това са необходими условия за работа: без светлина на ума и без широта на сърцето човек нищо не може да постигне. Любовта лекува, премахва причините на болестите, обаче ако силите на Любовта се изопачат, вместо да се разширява, вместо да се повдига, човек изпитва известни вътрешни ограничения, които впоследствие стават причина за болести, за психически разстройства. Ние говорим за правилните прояви на Любовта, а не за изопачената човешка любов. В изопачената любов има ревност, страх да не се изгуби обектът на любовта; при истинската любов човек придобива, но не губи. Любовта изключва всякакви противоречия, в човешката любов обаче има големи противоречия.

Като се натъкват на противоречията на своята любов, хората се обезсърчават, разочароват се и се отказват от любовта. Едни се разочароват в любовта, други – в морала, и казват, че няма морал в света. При сегашните условия на живота моралът е относителен: за вегетарианеца е неморално да коли овце и да яде месото им, за вълка това е морално – той мисли, че овцете са създадени за него. И месоядецът казва, че от Бога е наредено да се колят говедата за храна на човека. Христос е казал: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си". Който разглежда този стих в буквален смисъл, ще оправдае месоядството. За да разберете Христовите думи, вие трябва да проникнете в техния вътрешен смисъл. За това се иска вътрешно прозрение. Който е дошъл до вътрешно разбиране на нещата, той не пита трябва ли да яде човек месо, или не трябва. На този въпрос може да се отговори по следния начин: ако си от вълча порода, ще ядеш месо; ако си от овча порода, ще пасеш трева. Ако произхождаш от овца, ще бъдеш вегетарианец. Който е от вълча порода, той може при известни условия да се храни с месо, а при други – с растителна храна; овцата обаче никога не може да яде месо – при каквито условия и да се намери, тя всякога ще се храни с трева. При сегашните условия на живота за предпочитане е човек да бъде вегетарианец. Месната храна внася в организма на човека отрицателни елементи, с които той мъчно се справя – те се отразяват вредно върху физическия и психическия му живот. За нисшите животни месната храна е необходима, но за един по-висок живот, какъвто е човешкият, месната храна е вредна – тя спъва човека в процеса на неговата еволюция. С каквато храна се храни човек, такива елементи внася в кръвта си. Нечисто е месото на сегашните млекопитаещи, с които човек се храни. Като знае това, той трябва да пази чистотата на своята кръв, защото от нея зависи здравето, от нея зависи и психическото му състояние.

Като ученици на окултна школа вие трябва да разрешите първо въпроса с физическата храна, а после и с духовната. Физическата храна трябва да бъде разнообразна, но природосъобразна. При това колкото по-високо стои човек в развитието си, толкова по-чиста храна трябва да употребява. Също така човек трябва да обръща внимание и на духовната храна, която се изразява в неговите мисли, чувства, желания и вярвания. Ако продължава да се храни със старите вярвания на деди и прадеди, човек не може да прогресира. Трябва ли да се връща назад в развитието си? Съвременният човек има високи идеали. Днес всеки човек се стреми към освобождение – той иска да бъде физически, органически и психически свободен. За да се домогне до тази свобода, човек трябва да води чист и свят живот. Разумност, чистота и святост се иска от всички хора, за да се освободят от външните и вътрешните ограничения, от външното и вътрешното робство.

Сегашните хора отдават неуспеха си на външните условия. Мнозина мислят, че ако са богати, ще постигнат много неща. Всъщност богатите хора постигнали ли са всичко? Външният им живот донякъде е уреден, но вътрешният не е. Вътрешните възможности не зависят от външните условия. И бедният, и богатият човек имат своите положителни и отрицателни черти. Богатството и сиромашията са преходни състояния, през които всеки човек минава. Когато влиза в по-висока област на живота, човек трябва да мине през сиромашията, да се откаже от своите стари навици и разбирания. Като осиромашее напълно, той влиза в по-висока област на духовния живот. Щом влезе в новия живот, човек започва да забогатява. Забогатяването показва, че той е минал от неблагоприятни в благоприятни условия на живота.

Забогатяването показва, че на човека са дадени добри условия да работи върху себе си, да се усъвършенства. Щом придобие нещо ново,

пак ще го поставят при условия да осиромашее, да се откаже от някои стари навици, след това пак ще забогатее. По този начин човек ще минава от едно състояние в друго и постепенно ще се издига. Който иска да се развива правилно, да върви в Божествения път, непременно ще минава през сиромашията, докато се откаже от всичко старо. И Христос говори за самоотричането – Той съветва хората да внасят съкровищата си там, където не се губят. Какво ще стане с вашия капитал, ако го вложите в някоя несигурна банка? Банката може да фалира и парите ще изчезнат. Най-сигурната банка е Божествената. Как ще занесете парите си в тази банка? Чрез някой беден, но добър човек. Ако имате хиляда лева на разположение, дайте ги на някой беден, който се нуждае от тях: той ще вземе парите, ще си услужи с тях, ще благодари на Бога, ще благодари и на вас. По този начин той изпраща тия пари в Божествената банка, където нито молец, нито крадец влиза.

Да се върнем към основната мисъл на лекцията – за Любовта. Който люби, той всичко може да постигне. Каже ли някой, че не може да направи това или онова, той е болен. Само болният не може да работи и се нуждае от чужда помощ, здравият обаче сам си услужва, а същевременно помага и на ближния си. Който люби, той е здрав човек; който не люби, той е болен. Следователно който люби, всякога е готов да услужва и на себе си, и на близките си; който не люби, той се нуждае от прислужници. Като знаете това, трябва ли да осъждате онзи, който люби? Щом люби, той е здрав човек. Той има сила, енергия в себе си да помага на близките си – на всички дава по нещо; болният обаче само заповядва. Кое е за предпочитане: да обича човек или да не обича? За предпочитане е любовта пред безлюбието, въпреки това често слушате майката да съветва дъщеря си да се пази от любовта. Тя предпазва дъщеря си от неразбраната любов: със съвета си тя иска да и каже да не влага всичкия си капитал в банка, на

която основите са разколебани. И на вас казвам: не влагайте всичката си любов, всичкото си сърце в човек, който всеки ден се мени – утре този човек ще измени на любовта ви и вие ще страдате. Ако искате да вложите нещо в банката на някой човек, вложете само излишното, т.е. част от изобилието си, а не всичкия си капитал; вложите ли целия си капитал, вие сте пропаднали. Искате ли да не губите нищо, вложете целия си капитал, т.е. ума, сърцето, волята, душата и духа си, в Божествената банка; вложете капитала си в Бога, т.е. в Любовта.

В живота съществуват три важни закона: закон за цялото, закон за множеството и закон за частите. Първия закон наричаме закон на Бога, втория – закон за ближния, а третия – закон за самия себе си. Първият закон включва всичко в себе си. Следователно ако имате любов към Бога, вие ще имате любов и към ближния, и към себе си, защото и двата закона се включват в първия. Нямате ли любов към Бога, не можете да имате любов и към ближния си; ако не обичате Бога, не можете да обичате нито ближния си, нито себе си. Над всичко стои Любовта към Бога, после идат любовта към мнозинството и към частите. Човек трябва да работи със законите на Любовта, за да разбере вътрешния смисъл на живота. Днес хората се срамуват от Любовта, вследствие на което не разбират живота. Когато запитват някого обича ли, или не, той отказва, че обича – срам го е да си признае. Той не говори истината. Като го питат дали люби някого, той трябва да каже: „Съжалявам, че още не обичам, както трябва. Бих желал да обичам повече, отколкото сега обичам“. Не се срамувайте от Любовта! Когато някой крие любовта си, той прави това по две съображения: или любовта му не е правилна, или се крие от хората, да не му попречат нещо. Дойдете ли до Любовта, не се страхувайте от нея, нито се срамувайте. Ние говорим за онази любов, която е необходимост за човешката душа и за човешкото сърце, ние не говорим за изопачената любов на младите.

Следователно разбирайте Любовта в нейната чистота и святост. Не хвърляйте петна върху Божествената Любов, обичайте със сърцето на ангелите. Ако един ангел дойде на Земята, той ще обича по всяко време. За Любовта няма време, няма и възраст, Любовта изключва всякакъв грях и престъпление. Велико нещо е човек да обича! Да любиш, това е най-великата работа, която човек трябва да свърши на Земята. Не се отказвайте от Любовта, на каквато възраст и да ви посети: не е важна възрастта, важно е да предадете Божественото във всичката му чистота. Ако можете да предадете Божественото на някого, той цял живот ще го помни – Божественото никога не се забравя. През каквито изпитания и да минава, човек всякога ще помни, че е получил нещо Божествено, че е познал Любовта, познал е Бога в човека. Христос казва: „Любете се един друг!“. Ако човек се отказва от Любовта, не се ли намира в положението на Петър, който три пъти се отрече от Христа? Откажете ли се от Любовта, вие разпъвате Бога в себе си. Не разпъвайте Бога, но кажете си: „Както Бог люби, така и аз ще любя“. Когато говорят за Любовта, хората се затварят в себе си, не я приемат. Защо? Под думата *любов* те разбират влюбването, настроенията, временните чувства, които водят към разочарования. Това не е Любов. И до днес още хората не са разбрали Любовта.

Съвременните хора се нуждаят от ново разбиране на Любовта. Това може да се постигне, когато всеки прояви Любовта така, както е в него вложена. Не е въпрос какво другите хора казват, какво говорят учените и философите – за мене е важно как аз разбирам Любовта дълбоко в себе си, според както Бог е определил. Как трябва да се обичаме? Изявлението на Любовта не се състои в даване на материални блага: пари, храна, къщи и др. – от тия блага именно хората умират. Много хора са умрели от преяждане, много хора са умрели от големи богатства, много хора са умрели от затваряне в

къщи. Затворниците живеят в къщи, но от любов към тях ли са направени тези къщи?

Искате ли да имате правилни отношения към хората, спазвайте следните правила: давайте на човека това, без което той не може да живее, вземай от човека това, без което ти не можеш да живееш! Видиш ли, че някой се дави, влез във водата и го извади навън. В дадения момент той се нуждае от въздух – извади го на въздуха и не философствай повече. Той не може да живее без въздух: в случая ти си в състояние да му дадеш това, без което той не може; после пък ти ще вземеш от него това, без което не можеш. Защо трябва човек да отива при Бога? За да получи от Него това, без което не може. Не отиде ли при Бога да вземе това, което му е нужно, той е загубен. Като отиде при Бога, Бог простира ръката си към него и го благославя. Следователно простри ръката си към давещия – да му дадеш това, от което той се нуждае, за да простре и Бог ръката си към тебе, да вземеш от Него това, от което се нуждаеш. Каквито са отношенията на човека към ближния му, такива ще бъдат отношенията на Бога към човека. Простреш ли ръката си към давещия, ще видиш простряната десница на Бога към тебе. Благослови ближния си, за да бъдеш и ти благословен. Не простреш ли ръката си към ближния си, и Божията ръка няма да се простре към тебе. Това е Божият закон, в който няма никакво лицеприятие. Христос е изказал този закон с думите: „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери". Този закон е еднакъв и за Земята, и за Небето. Искате ли да подобрите земния си живот, приложете този закон в отношенията си към хората. Никой не може да бъде обичан, ако той не обича Бога. Ако подозирате хората, вие нямате отношения към Бога; ако хората ви подозират, те нямат отношения към Бога. И в единия, и в другия случай човек трябва да възстанови отношенията си към Бога. Изправете отношенията си към

Първата Причина, за да видите красотата и величието на света, да видите красотата и доброто, което е скрито във вашия ближен.

Като говоря за правилни отношения към Първата Причина, аз имам желание да вървите напред, да не се колебаете и съмнявате. Всички хора се намират на границата на един преходен свят. За да минат тази граница и да видят простряна Божията ръка върху себе си, те трябва да оставят настрани раниците си, пълни със стари и криви разбирания за живота, за Природата, за Бога, и да тръгнат напред без товар, като малки разумни деца. Ще кажете, че Бог не гледа към вас благосклонно: от вас зависи да гледа благосклонно. Ако сте смели и решителни и прострете ръката си към вашия ближен, и Бог ще простре ръката Си към вас; ако оттеглите ръката си от вашия ближен, и Бог ще оттегли ръката Си от вас. Ако умът, сърцето и волята ви са в единство, и Божият Дух ще бъде в единство с вас.

Аз виждам желанието на всички хора да минат границата, но виждам и спънките, които ги спират. Щом се намерят пред някаква спънка, те спират движението си и се готвят да се върнат назад. Не, никакво връщане назад – бъдете смели да вървите напред! Ако сгрешите, ще се изправите и пак ще продължите напред. Ще грешите, ще се изправяте, докато дойдете до идеално разрешение на въпросите. Така постъпват и възвишените същества. Не се смущавайте, ако видите, че някои неща не са направени, както трябва. Един ден те ще се изправят, ще бъдат приятни за гледане. Какво лошо има в целувката на някой човек, който в миналото ви е мушкал с нож? За предпочитане е целувката му, макар и да не е още чиста и безкористна, отколкото ножът му, с който може да отнеме живота ви. Ще дойде ден, когато целувката му ще се превърне в благородно и велико дело – той ще дойде при вас в такъв момент, когато никой не може да ви помогне. Ако сте търговец, който се намира пред фалимент, той ще извади от кесията си една голяма сума и ще ви

подкрепи. Тогава вие ще забравите и ножа, и целувката му и ще благодарите, че е спасил честта и живота ви. Бубата не остава всякога буба: от буба тя се превръща в пашкул, от който след време изхвръква навън като пеперудка и каца от цвят на цвят, за да събира сладкия нектар на цветята. Не губете вяра в новото, което е вече пред нозете ви. Приемете го с отворени умове, сърца и души, защото само то е в състояние да ви повдигне, за да минете свободно границата на преходния свят.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

11 лекция, 5 ноември 1930 г, София, Изгрев

ПРАВИЛНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЧИСЛАТА

Размишление

Чете се темата „Специфичното в добрия и в лошия живот“.

Тема за следващия път: „Произход на злото“.

Има смисъл да се говори за произход на злото, защото само по себе си злото е ограничено, има начало и край, следователно злото е произлязло от нещо. Като контраст на злото се явява доброто, което няма начало и край, т.е. не е ограничено. Ето защо можем да говорим само за произход на злото, но не и на доброто. Такъв контраст съществува между обикновения човешки живот, в който и злото, и доброто се проявяват, и Божествения живот, в който само Доброто се проявява.

Мнозина искат да бъдат щастливи, силни, учени и каквото кажат, да стане. Възможно ли е сегашният човек със своя организъм, със сегашните си разбирания за живота и Природата да има такива качества? Може ли върбата да притежава здравината и издръжливостта на дъба? В какво седи силата на човека? Ако разглеждаме човека като физическо същество, силата му седи в неговите мускули; ако разглеждаме човека в умствено отношение, силата му седи в неговия ум; и най-после, ако го разглеждаме в духовно отношение, силата му седи в неговия дух – най-възвишената проява на човека. Следователно първо човек трябва да бъде силен по тяло, после – по ум, и най-после – по дух. Какво придобива човек, ако е силен? Който е силен по тяло, по ум и по дух, той е богат човек. Богатият тежи повече от бедния, понеже притежава повече ценности. Слабият по тяло, по ум и по дух е беден човек. Бедният тежи малко –

той е лишен от ония ценности, които правят човека стабилен, той няма основа, на която да се крепи.

Човек може да бъде силен, добър и умен и като богат, и като беден. Това показва, че тия качества са вътрешни, а не външни. Вътрешното богатство и сиромашия правят човека богат или сиромах, а не външното. Силата, разумността и добротата на човека са тясно свързани: който не е добър, той не може да бъде разумен. Когато разумният срещне препятствия в живота си, с ума си той преценява колко са големи, за да знае как да ги премахне, след това ще си послужи и с физическата сила. Например болестта е препятствие, с което човек трябва правилно да се справи. Разумният ще намери начин лесно да се справи с болестта, а неразумният ще каже, че Бог е определил той да боледува. Откъде знае това? Бил ли е при Бога, за да види как Бог нарежда нещата? Ще възразите, че никой не е присъствал при създаването на света. Въпреки това хората четат какво е писал Моисей по този въпрос и вярват на думите му. И Моисей не е присъствал при създаването на света, но той е черпил сведения от египетските библиотеки, имал е известно откровение по този въпрос и след това е писал. Всеки човек има някакво откровение, малко или голямо, в зависимост от големината на прозореца, през който влиза светлината. През малък прозорец влиза малко светлина, следователно и откровението е ограничено. Какво откровение е това, което влиза през прозорец, който има по 30 сантиметра широчина и височина? Друг е въпросът, ако откровението, което човек получава, минава през прозорец, който има два-три метра широчина и височина.

В пътя на своето развитие човек се издига все по-високо, вследствие на което виждаме различието между сегашния човек и онзи, който е живял във времето на Христа. Ако отидем още по-далече, преди Христа, разликата е по-голяма. В умствено и в духовно

отношение съвременният човек се е издигнал високо над своите предци, но и той има още много да работи. Обаче преди хиляди години е съществувала една човешка раса на Земята, която по култура е надминавала всички досегашни култури. По това време Земята е била рай. Като спомен от тази култура имаме само високите планински върхове, големите морета и океани – нищо друго не е останало от това време. Хората от миналите култури са били деца на ония от високата култура, но не са могли да устоят на нейните изисквания, вследствие на което са паднали. Едва сега те започват отново да се повдигат. Тези високо напреднали хора са живели във времето, когато светът се е създавал, и са взели участие в създаването му.

Коя е причината за падането на човечеството? Някои казват, че злото е причина за падането на човечеството. Като дойдат до тази причина, те казват, че злото трябва да се премахне, и започват да се борят с него. В края на краищата те излизат победени. Никой човек досега, никое възвишено същество не е победило в борбата си със злото. Като знаят това, възвишените същества, даже и боговете, не правят опит да се борят със злото: те знаят, че ако се борят със злото, ще се натъкнат на Бога и ще счупят главите си. Невъзможно е да се бори човек със злото и да излезе от тази борба здрав, затова именно Христос е казал: „Не противи се на злото“. Натъкнеш ли се на злото, дай път на доброто в себе си – само силите на Доброто са в състояние да се справят със злото. Следователно не се борете със злото, но изучавайте го, вижте какъв е неговият произход. Как ще си обясните защо двама приятели се скарват? Ако единият от тях каже една обидна дума на другия, последният веднага се отдалечава от него. Преди да е чул тази дума, той е държал приятеля си в ума, в съзнанието си, постоянно е мислел за него; щом е чул тази дума, той го е изхвърлил от съзнанието си и е престанал да мисли за него.

Между тия приятели е станало някакво вътрешно стълкновение, вследствие на което и двамата почват да си противодействат. Стълкновението, което създава противодействие в тях, наричаме зло. Значи злото се явява там, където се образува някакво стълкновение.

Като ученици вие трябва да мислите правилно, да разсъждавате, да не правите бързи заключения за нещата. Това, което става между двама приятели, става между човека и Бога. Някой човек вярва в Бога, обича Го, но щом обърка работите си, щом изгуби нещо ценно в живота си, той се опълчва против Господа, държи Го отговорен за неуспеха си. Някой ученик пропаднал на изпита си – държи Бога отговорен за неуспеха си; момата се оженила, недоволна е от живота си – търси вината в Господа. Когото срещнете, всички роптаят против Господа: защо е допуснал злото в света. Те са прави в едно отношение, а именно: Бог е допуснал злото като сила в света. Обаче пита се защо е допуснато злото? Злото си върви по свой определен път. Бог е определил на човека да върви в пътя на Доброто. Кой го е турил в пътя на злото? Човек сам се е отклонил от своя път и е тръгнал в пътя на злото. При най-малкото отклоняване Бог предупреждава човека да бъде внимателен, да не се залавя за работи, които ще го отклонят, но той не слуша. Както в далечното минало, така и днес, поради непослушанието си, човек се отклонява от пътя на Доброто и отива в пътя на злото. Няма човек в света, който да не е предупреден за нещастието, което ще му се случи. Всеки човек е дошъл на Земята да изпълнява Волята Божия и да се учи – отклони ли се от своето предназначение и започне да служи на себе си, да изпълнява своята воля, той неизбежно ще се натъкне на злото.

Следователно човек е изпратен на Земята първо да върши Волята Божия, а след това идват останалите неща: да става търговец, да става богат, силен, учен, да се жени и т.н. Ще възразите: „Не трябва ли човек да се жени?“. Ако на първо място има предвид Волята Божия,

човек може всичко да върши: той може да стане търговец, учен, музикант, да се жени и т.н. Няма ли предвид първо Волята Божия, той ще претърпи крах във всичките си предприятия. Какво щастие може да очаква болната мома от женитбата? Преди да се оженят, момата и момъкът трябва да са готови да изпълнят Волята Божия. Само здравият човек има право да се жени. Под думите *здрав човек* ние разбираме онзи, който мисли, чувства и постъпва право. Какво става днес? Днес се женят повече болни хора и очакват да родят добри, здрави деца – това е невъзможно. Момата иска да се ожени, да стане майка, да ражда деца, момъкът иска също да се ожени, да стане баща, да има деца. Откъде е дошла тази идея в човека? Преди всичко раждането е качество на Бога – само Бог ражда. Сегашните хора страдат, понеже са изопачили естествения ред на нещата, те са изопачили Божественото, вследствие на което страданията неизбежно ги следват.

Човек е дошъл на Земята да се учи, да живее правилно, а не да мисли за женене, за раждане на деца. Първата задача на човека е да уреди отношенията си с Бога, а после да уреди и своите работи. Като определи отношенията си към Първата Причина, човек знае вече да се жени ли и за коя мома или за кой момък да се ожени. Бог има грижа за всички хора – Той знае как да ги съчетае, кои хора си подхождат и т.н. Ако сегашните хора страдат в женитбите си, причината се крие в тяхното непослушание: те се женят без съгласието на Бога. Ще кажете, че хората трябва да се обичат – това е друг въпрос. Страшното е, че сегашните женитби не са основани на Любовта. В желанието си да се ожени човек е вложил някакви изопачени идеи. В сегашните женитби ще намерите всичко, но не и Любов. Има женитби в света, които се крепят на Любовта, но те са рядко. Някои мислят, че като се оженят, ще имат условия да се развиват. Това е заблуждение. Те забравят, че развитието на човека,

напредването му е предвидено в Божествения план. Тъй щото женен ли е човек, или не, условията за неговото развитие са предвидени.

Можете ли да наречете благоприятни условия за развитие тия, при които хората се намират в постоянни борби? Тъкмо това виждаме днес в повечето семейства. Влезете ли в някое съвременно семейство, ще видите, че майката и бащата са в постоянна борба, а оттам и децата. Мъжът и жената не се разбират, децата – също. Другаде ще видите, че синът се е опълчил срещу баща си, дъщерята – срещу майка си. Казано е в Писанието: „Всеки дом, разделен против себе си, не може да устои“. Такова е положението на съвременното семейство. Евреите запитаха Христа трябва ли мъжът да даде разводно писмо на жена си, когато я хване в прелюбодеяние? Христос им отговори: „Моисей нареди мъжът да дава разводно писмо на жена си, но той направи това заради тяхното жестокосърдечие“. Обаче отначало не беше така: първоначално мъжът и жената трябвало да бъдат свързани в един ум, в едно сърце, в една душа и в един дух. Това е било изказано в стиха: „Човек ще напусне майка си и баща си, ще се прилепи към жена си и ще образуват едно цяло“. Не се ли спазва този закон, отношенията между мъжа и жената всякога ще бъдат дисхармонични. Тази дисхармония в отношенията на всички хора показва тяхното отклоняване от правия път. Цялото човечество се е отклонило от правия път на живота и търси изход от трудното положение, в което се намира. Изходен път от това положение намираме в методите на различните религии.

От хиляди години насам хората се молят на Бога, плачат, борят се в себе си, търсят начин да излязат от кашата на своя живот, но и досега още не са излезли. Мнозина казват, че човек не може да живее сам, но трябва да си намери другар или другарка, с които да се разбира. Кой човек е сам в живота? Още със слизането си на Земята човек е дошъл заедно с много души, с които е тясно свързан. Макар и

в различни краища на Земята, тия души си взаимно помагат. Освен това всеки човек се намира под специалните грижи на възвишените същества, които не го оставят сам – в трудните моменти на живота те му се притичат на помощ. Въпреки грижите на разумния свят хората страдат, мъчат се, защото забравиха Божиите пътища. Те пожелаха да бъдат като Бога, да се ползват с абсолютна свобода. Бог е абсолютно свободен, защото има знания, сила, богатства, каквито човек не притежава: никой човек не може да направи това, което Бог прави. Защо? Не му е позволено. Опита ли се да направи това, което Бог може да направи, той ще внесе злото в своя живот. Момък се оженва за една мома и веднага я ограничава. Защо? Защото била негова собственост. И момата започва да го ограничава, защото бил неин мъж. Те си позволяват неща, на които нямат право. Преди всичко мъжът и жената са души, излезли от Бога – те принадлежат на Бога и никой няма право да ги задържа за себе си. Мъжът забранява на жена си да гледа чужди мъже, да не се разговаря с тях; и жената ограничава мъжа си по същия начин. Ако това е право, тогава и жената, и мъжът трябваше да бъдат слепи, глухи, неми. Така ли е всъщност? Бог е дал възможност на човека да гледа красотата и величието на Природата, да възприема нежните песни на изворите, на птиците, сладкия говор на хората и т.н. Човек има очи, уши, нос, уста, език, за да влиза в общение с цялата Природа. Човек трябва да бъде чист извор, който да раздава щедро от своето благо – за това е създаден той. Кой е виновен, че вместо в чист извор той се е превърнал в канал, от който тече нечиста и мътна вода? Човек сам е причина за своя нечист живот: с отклоняването си от правия път той е изгубил своята първоначална чистота. Нечистата материя, която прониква телата на хората, не е нищо друго освен грехът. Казано е за Христа, че чрез кръвта Си е измил човечеството от греха. И до днес още Христос

продължава да го мие. Това показва, че в цялото човечество е влязло нещо нечисто, от което то трябва да се освободи и очисти.

Сега, като говоря за мъжете и жените, аз разглеждам техните търговски отношения. Като се женят, те правят една търговска сделка помежду си: мъжът се нуждае от човек, който да му прислужва, да чисти къщата му, да готви, да отглежда деца. Жената приема тези условия, но срещу това тя иска да бъде осигурена. Наистина, ако се случи да замине по-рано от нея, мъжът я осигурява – приписва и голяма част от богатството си. Ако той не изпълни обещанието си приживе или след смъртта си, жената остава недоволна и започва да съжалява, че се е продала евтино. Друг е въпросът, ако отношенията на мъжа и на жената са отношения между души.

И тъй, искате ли да запазите чистотата на ума и на сърцето, не допускайте в себе си лоши мисли нито за мъжа, нито за жената. Когато жената допуска лоши мисли за мъжа си, тя сама се понижава; и когато мъжът допуска лоши мисли за жена си, и той се понижава. За да не се понижават и да запазят достойнството си като души, мъжът и жената трябва да се държат на такава висота, каквато им е дадена от Бога. Щом не вярват в себе си, те не вярват и в Бога. Слушате някой да казва, че и Бог не знае защо го е създал. Мисли ли по този начин, човек хвърля петно върху Истината. Щом не познава Истината, той се е раздвоил в себе си – той не вижда единството в живота, вследствие на което за него всичко се е обезсмислило. Знайте, че Бог съзнателно е създал света и съзнателно е вложил доброто в човека. Няма сила в света, която може да отнеме доброто от човека.

Временно човек изгубва живота си като благо, дадено от Бога, но пак го придобива. Щом изправи отношенията си към Бога, животът му се дава отново, за да го реализира. Да реализира човек живота си, това значи да прецени благата, които му са дадени, и да ги използва. Не приписвайте своите криви прояви и погрешки на Бога. Човек

греши, защото дава път на желанието си да бъде господар, да владее света. Всеки има желание да владее нещо: мъжът иска да заповядва на жената, жената – на мъжа; учителят – на учениците си, господарят – на слугата си; свещеникът – на своите пасоми, майката и бащата – на децата си и т.н. Желанието на човека да заповядва на някого показва, че в него се крие някакво користолюбие. Малцина признават тази черта в себе си и затова не могат да се освободят от нея. Какво придобива човек, ако може да заповядва на хората? За предпочитане е да имате отношение с хора, които са разумни, досетливи, любещи, които са готови на услуга, преди да сте им заповядали, отколкото да срещнете такива, на които трябва да заповядвате на всяка стъпка. Само глупавият човек работи по заповеди – разумният избягва заповедите: той не обича нито на него да заповядват, нито той сам да заповядва.

Божественото в човека нито заповядва, нито търпи заповеди – Божественото отговаря само на Божественото; същевременно то отговаря само по Божествен начин. Например ако при вас дойде някой беден човек и пожелае да му помогнете, както можете и колкото искате, той не постъпва по Божествен начин: в неговия ум се крие нещо нечисто. Като казва, че иска да му дадете, колкото обичате, с това той външно се представя за скромен, а вътре в себе си очаква да получи повече. Това не е Божествена постъпка. На този начин на искане Божественото в човека отговаря по свой начин: и да може да даде повече, човек се въздържа, дава по-малко. Ако този човек е твой приятел и се нуждае от десет хиляди лева, той трябва да каже: „Имам нужда от десет хиляди лева. Можеш ли да ми услужиш, да ми дадеш тази сума?“. Каже ли така, ако имаш в себе си такава сума, веднага ще му услужиш. Представи ли се за скромен и те помоли да му дадеш, колкото искаш, ще му дадеш само хиляда лева. Той ще си каже: „Не разбра ли този човек, че аз се нуждая от десет хиляди лева?“. Твоят

приятел не е длъжен да ти даде цялата сума, от която се нуждаеш, още повече когато му даваш свобода да ти помогне, с колкото той намира за добре.

Казвам: в никой закон на свещените книги не е писано, че трябва да имаш много деца и за издръжката им да искаш от чуждите хора; никъде не е писано, че ти трябва да станеш министър или цар и за да постигнеш своите желания, да изнудваш съвестта на близките ти да ти помагат. В Божествения свят не съществуват отношения между царе и поданици, между министри и негови подведомствени, между съдии и обвиняеми и т.н. В Божествения свят съществуват само едни отношения – между братя и сестри. Там всички същества са първо братя и сестри, а след това идват служебните им отношения. Следователно докато човек не разбере своите първи отношения към Бога, към разумния свят, той никога няма да разбере отношенията си към хората. Кой човек е разбрал какви трябва да бъдат отношенията му към неговите ближни? Коя жена и кой мъж са разбрали какви трябва да бъдат отношенията им към себе си и към техните ближни? Жената казва: „Аз трябва да бъда майка“. В какво се състои майчинството? Да бъдеш майка, това още не значи да раждаш деца. Като родиш, ти трябва да вложиш такъв живот в детето си, който да събуди Божественото в него. Само така роденото дете е в състояние да се жертва за майка си и за баща си.

Дете, което не е родено по този начин, колкото повече расте, толкова повече се налага на родителите си. Като дойде време за женене, оженва се, напуща родителите си, без да мисли за тях; ако му потрябват за нещо, тогава ще ги поканят у дома си. Обикновено дъщерята и синът викат майка си в техния дом да гледа внучето.

Това не е за упрек. Аз не съдя вашия живот, но разглеждам човешкия живот, който е пълен с мъчнотии и противоречия. И вие трябва да се спрете върху тия прояви на живота и да потърсите

причината им. Коя е причината за недоразуменията в семействата? Причината не е само в мъжа или в жената, но в кривото и изопачено разбиране на хората за живота. На всички хора липсва нещо съществено, благодарение на което те не могат да изпълнят своето предназначение, както трябва. Момата се оженва и става майка не защото има високо съзнание за майчинството, но тя крие друго някакво желание в себе си; и момъкът се оженва, става баща, без да съзнава отговорността, която поема – друго някакво желание го заставя да стане баща. Ученият е станал учен не от високо съзнание да помага на човечеството, но от друго някакво желание в себе си. Колко астролози, хироманти, френолози днес стават такива само за прехраната си! Колко хора се стремят към науката с единствената цел да се прославят!

Съвременните астролози и физиогномисти, като видят някой човек, започват да измерват носа, ушите, лицето му и т.н. Като измерят някой нос, казват, че бил дълъг 5 сантиметра. Обаче какво е значението на числото 5, откъде е взето, те нищо не казват. Всяко число е взето от земния меридиан, който е дълъг 40 милиона метра. Следователно астрологът трябва да знае какво е отношението между числото 5 и 40 милиона, какво е значението на петте в органическия свят. При това трябва да се знае защо дължината на носа на даден човек е 5, а не 6 сантиметра. Числото 40 милиона е образувано от единицата, която е минала през различни фази, през голямо развитие. Истинският астролог познава тия фази: той разглежда това число от единицата до последното и развитие – 40 милиона.

Така гледа той и на петте сантиметра на човешкия нос: той знае рода на това число – мъжко ли е, или женско. Петте е женско число, т.е. пасивно; като женско число то съдържа качествата на жената: мекота, отзивчивост, силно въображение. Същевременно жената е същество, което никога не може да се задоволи. Много естествено –

жената е родена от мъжа, който сам по себе си е недоволен. Значи недоволният е родил недоволната.

И тъй, видите ли човек, на когото носът е дълъг 5 сантиметра, ще знаете, че той е повече жена, която играе на въже. Ако е адвокат, който защитава вашето дело, вържете коня си здраво; ако имате парични сделки с него, вземете всички мерки предвид, да не ви излъже. Той няма желание съзнателно да лъже, но естеството му е подобно на водата. Щом вземете мерки, вие можете да прекарате водата си през тръби, да я впрегнете на работа – оставите ли я свободна, тя ще почне да тече по ниските места и да се разлива. Значи оставите ли човека сам на себе си, в неговото естествено положение, той започва да слиза надолу, по наклон. Защо? Това е най-лесният път. По естество всеки човек търси лесното в живота: че това не е в негов личен интерес, то е друг въпрос; че този път ще го доведе до лоши последствия, не е важно. Нисшето човешко съзнание търси лесен път – това е важно за него.

Като говоря за числото 5, вие ще започнете да мерите носа си и ако излезе 5 сантиметра, ще се уплашите. Когато мери носа си, човек трябва да знае как да мери – в тези числа играят голяма роля и дробните части. Не е все едно дали вашият нос е дълъг 5 сантиметра, или 5 сантиметра и 1/2 или повече милиметра. Природата работи с цели и дробни числа. Целите числа са разумни. Физическият свят е съграден от разумни числа. Който не разбира смисъла на целите числа, той не може да работи с тях. Дробните числа пък водят човека към по-широк свят. Ако не разбирате дробите, вие се натъквате на големи усложнения в живота. Ако видите човек, на когото челото е 6 сантиметра, носът – 5, а брадата – 4, този човек ще мисли много, но малко ще реализира. Защо? Защото 6 е число на илюзия, той живее в илюзорен свят. Понеже носът му е 5 сантиметра дълъг, той има женски ум, числото 4 пък е мъжко число, но всякога е недоволно. Като

съберете 6+5+4, ще получите 15 – число на катастрофи. Човек, на когото челото е 6 сантиметра, носът – 5, а брадата – 4, в края на живота си ще фалира, ако е бил богат, всичко ще изгуби, ще остане последен сиромах. Когато числото 15 играе роля в живота на отделния човек или на цяло общество или народ, то разклаща основите на всичко криво и старо, то разклаща старите и криви разбирания, вярвания и убеждения на човека, то разклаща основите на всички стари къщи и ги събаря. Къщите, разбиранията, вярванията се разклащат и падат, но Земята и Божественото в света си остават непоколебими; човешкото се изменя и колебае, но не и Божественото. Ако към числата 4, 5 и 6 има малък придатък в милиметри, сборът им не е 15, но 15 и някакъв малък придатък, който изменя вече значението на числото 15. Ето защо, когато гадае, човек трябва да си служи с абсолютни мерки: най-малката грешка в числата води към погрешни тълкувания.

Като ученици вие трябва да изучавате Кабалата[151] не само на теория, но и на практика – приложението и в живота. Всеки човек е определено число. Не само това, но и мъжът, и жената представляват

---

[151] Кабала (от иврит *получаване)* е мистична традиция. Тя не е религиозно учение, а просто ключ за правилното разбиране на свещените текстове, основен принцип, върху който се изграждат множество системи на тълкуване; дори практиките, свързани с изучаването на някое от кабалистичните учения, се възприемат като съпътстващи и условни. Като цяло Кабала почива върху специфично тълкуване на текстовете на *Тора* (петте книги на Моисей или *Закона* в Стария Завет: *Битие*, *Изход*, *Левит*, *Числа* и *Второзаконие).* При своето тълкуване на тези текстове Кабала се спира върху „особения мистичен смисъл“ на значението на буквалния прочит на думите. Последователите на Кабала смятат, че тя е шифърът, който мистично разкрива смисъла и значението на Словото Божие. *Зохар* е най-важната книга на Кабала, обясняваща дума по дума Библията и посланията и. Основната идея на Кабала е, че всеки човек е свързан с Бог и че трябва да работи върху различни аспекти на своята душа, за да постигне хармония. Кабалата учи, че преди Големия взрив всички човешки души са били едно цяло, една светлина; след Големия взрив единната енергия се разделя и се появяват Вселената и материалният свят. Всеки човек се стреми да се свърже обратно със светлината. С Кабала се свързват и сходните и окултни науки като нумерология, астрология и др.

строго определени, неизменни числа. Истинската жена представлява числото 2. Намерите ли това число, ще знаете, че по-добра жена не можете да срещнете. Рядко се среща това число цяло, все има някакъв придатък към него или някакъв недоимък. Щом числото 2 не е цяло, жената не е само жена – все има някакви силно проявени мъжки черти. Ако днес мъжът и жената не живеят добре, причината на това се крие във факта, че мъжът се жени за жена, която е повече мъж, отколкото жена; и жената се жени за мъж, който е повече жена, отколкото мъж. Това е едно от големите нещастия на съвременното човечество.

Докато хората не разбират числата и тяхното значение, човечеството ще бъде изложено на големи страдания. Ще дойде ден, когато хората ще разберат, че целият свят е построен на числа, които не могат да се изменят. Като не разбират това, те мислят, че могат да изменят сегашния свят и да построят нов, който да отговаря на техните разбирания. Това е невъзможно: те не харесват света, който Бог е създал, като смятат, че ще харесат своя. Единственото нещо, което е предоставено на хората, е да градят върху света, създаден от Бога, но не и да го изменят. Като знаете това, изучавайте целите числа като проява на мисли и на чувства. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, които представляват цели числа, внасят мир и спокойствие в човека. Щом мислите, чувствата и постъпките смущават самия човек, в тях непременно има някакъв придатък, те не са цели числа – целите числа внасят мир в човека.

Като е създавал света, за всеки ден Бог се е произнесъл, че това, което е създал този ден, е добро, само за втория ден не се е произнесъл. Тъй щото и вие не трябва да се произнасяте за числото 2. Единственото нещо, за което не трябва да давате мнението си, това е числото 2. Искате ли да ви е мирна главата, не се произнасяйте за числото 2 – понеже числото 2 представлява жената, ще знаете, че

нямате право да се произнасяте за характера на жената. Речете ли да се произнасяте за жената, непременно ще ви сполети някакво нещастие: за да ви е мирна главата, каквото мнение и да имате за жената, не се изказвайте. Под думата *жена* ние не разбираме формата на жената, но разглеждаме жената като принцип. Следователно дойдете ли до числото 2, поклонете се, погледнете към Бога и кажете: „Господи, само Ти знаеш тази работа. Ако Ти не казваш мнението си, аз още повече нямам право да се произнасям“. Когато Бог не казва мнението Си за нещо, и ти не казвай своето; кажеш ли мнението си, непременно ще се натъкнеш на някакво противоречие.

След всичко това хората се чудят защо съществуват противоречията в света. Противоречията в живота се дължат на факта, че всички хора бързат да кажат мнението си за числото 2. Някой пита: „Защо съм нещастен?“. Произнесъл си се за числото 2. „Защо работите ми не се нареждат добре?“ Произнесъл си се за числото 2. „Какво трябва да правя, за да се освободя от противоречията и нещастията в живота?“ Щом искаш да се освободиш от противоречията в живота, като се намериш пред числото 2, не давай мнението си, но кажи: „Божия работа е това“.

Съвременните хора са се заели с решаването на една задача, която и боговете не можаха да разрешат. Боговете не можаха да я решат, че хората ще я решат... Христос казва: „Любете враговете си“. Той не казва колко да ги любите... Защо трябва да люби човек врага си? Ако не го възлюби, врагът ще му стане господар. Този стих може да се изкаже и по друг начин: любете числото 2 и не се произнасяйте за него, за числото 2 не казвайте нито добро, нито лошо, както Бог е премълчал. На това число дават различни имена, но нито едно от тях не е истинското име. Някои го наричат зло, други – мая, трети – съдба. Каквото име и да му дадат, все е неправилно: важно е, че за него не трябва да се говори. Ако това число представлява съдбата на

човека, какво ще говорим за нея? Ще кажете, че сте лош човек. Кажеш ли, че си лош, ще те осъдят. Дойдеш ли до съдбата си, нищо няма да говориш – нито добро, нито зло. Ще повдигнеш мисълта си нагоре и ще кажеш: „Господи, да бъде Твоята воля!“. За съдбата не се говори нито добро, нито зло: произнесете ли се за нея, ще се намерите пред някакво противоречие, с което не можете да се справите. Ако кажете за себе си, че не сте добър, друг някой пък ще каже, че сте добър: кое от двете положения е по-право? Човек не трябва да се осъжда, но не трябва и да си приписва качества, каквито няма.

Когато бащата и майката казват, че тяхното дете е гениално, това показва, че те виждат далечното бъдеще на детето. Днес тяхното дете е обикновено, никаква гениалност няма в него, но в това, което Бог е определил за далечното бъдеще, се крие нещо гениално. За да не изпадат в заблуждения, хората трябва да виждат нещата такива, каквито са днес. Ще каже някой, че като неговите мисли, чувства и желания няма други. Това е вярно, но не за днес. В далечното бъдеще човек ще има такива мисли и желания, каквито днес малцина имат. Всеки трябва да започне с числото 2 като творческо число, с което и Бог е започнал създаването на света. В това число се крие първичната душа, за която никой няма право да се произнася. Когато душата завърши своето развитие, вие имате право да се произнасяте. Пазете следното правило: никога не се произнасяйте за незавършени работи. Никога не се произнасяйте за живота си, не казвайте, че от вас нищо няма да излезе. Дръжте в ума си мисълта, че животът сам по себе си е неделим и доброто, което е вложено в живота, никой не може да го отнеме. Следователно животът на цялото човечество е ваш живот и доброто на цялото човечество е ваше добро. Не мислите ли така, вие ще се натъкнете на големи страдания и ще кажете, че светът не е добре създаден, че животът няма смисъл и т.н. Това значи да слезе човек в ада. Който живее за себе си, той е в ада на живота; който

живее за Бога, той е в рая. От човека зависи да живее в ада или в рая. Бог е облякъл човека в плът, в която е вложил ум и сърце – да мисли, да чувства, да работи – а той е недоволен от положението си, иска нещо повече. Когато ангелите гледат човека, те пожелават да дойдат на Земята, да учат тия уроци, на които той е поставен. Ще страда или ще се радва, ангелът ще бъде доволен, че има възможност да познае Бога; сиромах ли ще бъде, или богат, той се радва, че може да изучава хората. Какво по-голямо благо искате от това, да бъдете слуга на един богат човек? Вие ще научите какво нещо е богатството, как действа то върху човека, за какво го използва и т.н. Привилегия е за човека да има богатство, с което да помага на бедни и страдащи, да не го задържа за себе си.

Като ученици на великата Школа на живота вие ще бъдете заставени да учите. За тази цел ще ви изпратят при някой лош баща, при някоя лоша майка или при лоши учители, за да придобиете някаква опитност. Не придобиете ли опитности, не научите ли някакви уроци, земният живот е безпредметен. Бог ще ви изпраща като слуги при лоши и добри господари, докато се научите да изпълнявате Волята Божия. Щом изпълнявате Волята Божия, и господарят ви ще бъде доволен: той ще ви осинови и ще ви направи наследници на богатството си. Вие сами не можете да станете богати, но ще намерите някой богат господар, при когото да се условите като слуга. Ако господарят ви бъде доволен от вас, ще ви осинови и ще ви направи свой наследник. Следователно ако богатият господар ви направи свой наследник, това показва, че вие сте изпълнили Волята Божия. Благодарете на Бога, че сте могли да изпълните Неговата воля. Задачата на човека е да изпълни Волята Божия на Земята и Бог да го признае за Свой син.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

12 лекция, 12 ноември 1930 г, София, Изгрев

ОСНОВА НА ЖИВОТА

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

Чете се темата „Произход на злото“.

Тема за следния път: „Най-силното чувство на физическия живот и най-силното чувство в духовния живот“.

Често хората казват, че човек трябва да бъде млад, да не губи младостта си и да я оценява. Това е вярно само за човека, но не и за всички неща. Ако питате цигуларя каква цигулка иска, той ще ви каже, че иска стара цигулка. Колкото по-стара е цигулката, толкова по-добра е тя. За човека е добре да бъде млад, за цигулката е добре да бъде стара. За каква младост говори човек? Да бъде толкова млад, че да лежи в люлката си, да плаче и да заповядва със своя плач на майка си? В това няма никакъв смисъл. Да бъде човек млад, както Христос разбира, има смисъл. Христос казва: „Ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие“. И аз казвам: станете разумни деца, за да влезете в Царството Божие. Като говорим за младостта, ние имаме предвид физическата младост, защото съществува и духовна младост. Значи човек трябва да бъде физически млад и чист като детето, а духовно – стар, т.е. разумен. Да станеш като дете, това не значи да се вдетиниш, но да запазиш своята чистота и стремеж към придобиване на знания. Детето задава въпроси, интересува се от всичко, което го заобикаля. И старият задава въпроси, но въпросите им се различават. Детето задава въпроси, защото иска да придобива знания и опитности. Старият, след като е живял и опитал нещата, задава въпросите: „Защо съществуват злото и доброто, защо съществуват мъчнотиите и страданията?“. Ако детето задава такива

въпроси, те са на място, старият обаче не трябва да задава такива въпроси.

Първото нещо, което се изисква от човека, е да бъде господар на своите мисли, чувства и постъпки. Това значи да бъде господар на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Да бъдеш господар на себе си, това не значи, че трябва да си заповядваш, но да се самовъзпитаваш. Само онзи може да господарува, който има майчински и бащински отношения. Майката и бащата заповядват на детето, но с това те допринасят нещо ценно за самото дете. Следователно, ако искаш да бъдеш господар на своите мисли и чувства, ти трябва да имаш към тях майчински отношения; нямаш ли такива отношения, ти ще осакатиш ума и сърцето си. Като не могат да управляват мислите и чувствата си, хората сами се осакатяват. Когото срещнете днес, непременно ще видите в него поне една осакатена мисъл или едно осакатено чувство. Няма човек на Земята, който да не се е осакатил в известно направление. По осакатените мисли и чувства на човека се съди за неговата интелигентност и доброта. Ако човек е осакатил своите мисли и чувства, които са толкова близо до него, можете да си представите какви ще бъдат отношенията му към другите хора.

Отношението на човека към неговите мисли и чувства определя неговия морал. Как можете да наречете морален човек онзи, който е осакатил мислите и чувствата си? Човек се осакатява, когато има повече желания, отколкото може да носи. Например какво ще стане със стомаха на човека, ако в продължение на два часа последният му даде два богати, пищни обяда? Като се нахрани един път, човек трябва да даде на стомаха си поне три-четири часа почивка и след това да пристъпи към второ ядене. Яде ли много и често, стомахът му ще се разстрои и ще се откаже да работи. Стомахът е слуга на човека, но той трябва да се отнася към него майчински, с любов; не постъпва

ли така, стомахът престава да работи. Значи една от причините за осакатяването на човека е пресищането. Този закон е валиден не само за физическия, но и за умствения и сърдечния живот на човека. Човешкият мозък е орган за възприемане на мисълта. Щом е така, човек трябва да възприема само такива мисли, които хранят мозъка му. Само чистите и светли мисли хранят мозъка. Низшите и отрицателни мисли тровят мозъка. Тъй щото, когато някой казва, че може да мисли, както иска, той се самозалъгва: човек не може да мисли, както иска – той не трябва да храни мозъка си с безразборни мисли, както не може да храни стомаха си с несъответна за него храна. Давате ли на стомаха си несъответна храна, той ще я изхвърли навън. За да поддържа хармонията на своя организъм, човек трябва да храни мозъка си със светли мисли, сърцето си – с чисти чувства, дробовете си – с чист въздух, и стомаха си – с чиста, здравословна храна.

Съвременните хора искат да бъдат щастливи, да имат успех в живота си. За да постигнат това, те трябва коренно да се преобразят. Не могат ли да изменят живота си, те не могат да направят връзка с Първата Причина, от която зависи техният успех и щастие. Да бъде човек добър, това зависи от него; да има успех в живота си, това зависи от Бога. Като не разбират тези отношения, хората се силят да постигнат желанията си, като не знаят, че успехът им зависи от Бога. Щом не успяват в своите работи, те се разочароват, обезсърчават се и казват, че животът няма смисъл. Например някой иска да стане министър. От него ли зависи това, или от хората? За да успее в желанието си, човек трябва да бъде добър, умен, да има предвид интересите на своите избиратели. Отговаря ли на тия условия, избирателите ще го приемат за министър; ако не отговаря на тия условия, те няма да го изберат. Както виждате, успехът на човека в

известно направление не е в негови ръце, обаче да бъде човек добър, това зависи от него.

Хората са разместили нещата в живота си, вследствие на което и животът им е объркан. Те очакват на Бога Той да ги направи добри. Що се отнася до успеха в живота им, те мислят, че това зависи от тях. Тъкмо обратното е вярно: горко на онзи, който очаква добротата отвън. Добротата е в самия човек – от него се иска само да прояви своята доброта. Доброто е основа на живота: без доброто човек не може да бъде интелигентен, не може да бъде и морален. Доброто е мярка на нещата, доброто прави човека свободен в отношенията си с хората, а същевременно му дава разположение за работа. Да направиш едно добро, това не значи да притежаваш Доброто. Защо? Защото днес можеш да направиш добро, а на другия ден – зло. Всъщност Доброто е нещо неизменно. Който е поставил Доброто за основа на своя живот, той не може да се мени: един ден да прави добро, а на другия ден – зло. Истинската ябълка не ражда едновременно и кисели, и сладки плодове – тя ражда само сладки плодове. Ако ражда и кисели, и сладки едновременно, това показва, че някаква външна сила е действала върху нея и е вложила в проявите и нещо чуждо; обаче по естество ябълката си остава неизменна.

Като не разбират причината за сладкия и за киселия вкус на ябълката, хората делят нещата на добри и лоши, вследствие на което сами попадат в областта на злото. Какво ще кажат житните зърна, които се намират в хамбара? Ако имат съзнание, те ще започнат да се оплакват едни от други: долните ще бъдат недоволни от горните, че ги натискат, горните ще бъдат недоволни от студа и т.н. За да не прониква влагата между вътрешните зърна, господарят взема един прът и ги разбърква: долните зрънца ще заемат местата на горните, а горните – местата на долните. В този случай горните ще бъдат недоволни от долните и ще се оплакват, че им е тясно. Едните ще

казват за другите, че са лоши; всъщност и едните са толкова добри и лоши, колкото и другите. Външните условия ги заставят да бъдат добри или лоши, по естество обаче те са добри. Такова е отношението и на хората едни към други: като не разбират законите на живота, те поставят злото там, дето не съществува, и сами се натъкват на противоречия.

Следователно, за да се справите със злото, вие трябва да поставите доброто като основа на вашия живот. Не е въпрос да бъдете добри, но да проявите доброто, което е вложено във вас. По естество човек е добър. Не гледайте на доброто като на нещо механическо, но като на качество, вложено от самата Природа. Например златото е благороден метал – то се характеризира със свойството, че не се окислява. Това свойство на златото е вложено от самата Природа и никаква сила не е в състояние да го измени. Значи и доброто в човека не се изменя – то е Божествено свойство, вложено от Разумната Природа. Съзнае ли това качество в себе си, човек може да каже, че е произлязъл от Бога. Каже ли за себе си, че е лош, а същевременно поддържа идеята, че е излязъл от Бога, той не разсъждава правилно – невъзможно е човек да е лош и да произлиза от Бога. Добрият човек е здрава стомна, а лошият – пукната. Добрият е доволен от живота си, радва се на здраве, защото стомната му е здрава: каквото се налее в стомната му, не изтича навън. Лошият обаче боледува, обезсърчава се, защото нищо не може да задържи в стомната си. Слушате този човек да се оплаква, че каквото хапне, нищо не задържа в стомаха си. Защо? Пукната е стомната му. Колко хляб е нужно на културния човек за един обяд? Най-много четвърт килограм. Ако някой изяжда на едно ядене половин килограм, това показва, че двама души живеят в него; ако изяжда три четвърти от килограма, трима души живеят в него; ако изяжда цял килограм, четирима души живеят в него. Тъй щото една от причините да не може човек да задържа в себе си това,

което Природата влага в него, е или пукнатата му стомна, или присъствието на неканени гости в него. Когато получава Божествените блага, човек трябва да бъде сам, а като ги възприеме и обработи в себе си, той трябва да бъде готов да дава и на другите, но доброволно.

И тъй, помнете: щом живее в Бога, човек е добър; щом е добър, той знае, че светът, в който е дошъл да се учи, е разумен. Когато човек е добър и съзнава, че светът е разумен, той се радва на успехи в живота си. Когато човек проявява Доброто, Бог осигурява неговия успех; когато човек прави усилия да успява, тогава Бог се занимава с неговото добро. Човек трябва да прави големи усилия, за да успява в работите си, а за да бъде добър, не се изисква от него много енергия. И децата могат да бъдат добри – няма същество на Земята, което да не може да бъде добро. Обаче дойдете ли до успеха, въпросът стои другояче – и боговете, и възвишените същества не могат лесно да осигурят своя успех. Мъчно нещо е човек да има успех в живота си – и гениалните хора не могат да се похвалят с успех в работите си. Защо? Защото успехът е в ръцете на Бога, а доброто – в човешки ръце. Най-лесната работа е да бъде човек добър. Да станеш милионер, това не значи, че си успял в живота си. Защо? Защото днес си милионер, а утре изгубваш милионите си.

Истинският успех подразбира такава придобивка, която никога да не се губи: човек я занася със себе си и на онзи свят. Същото се отнася и до Доброто: истинско добро е това, което никой не може да го отнеме. Изобщо това, което Бог е вложил в човека, никой не може да го отнеме. Като знаете това, мислете добре за всички хора. Ако проповядвате на хората, не им казвайте, че трябва да бъдат добри, но казвайте им да проявят Доброто, което е вложено в тях. В някои окултни школи се преподава на ученика да усилва волята си – те мислят, че волята прави човека силен. Това е механическо разбиране

на нещата – силната воля не прави човека силен. Не е силен онзи, който разполага с машини и с различни инструменти: сила, която иде отвън, не е трайна. Ако силата на човека не иде отвътре, от Божественото в него, тя лесно се губи. Колкото и да е голяма силата на човека, той трябва да знае, че тя е колективна, т.е. резултат на много същества. Доброто, интелигентността, силата на човека са колективни. Хиляди и милиони същества са работили преди него в това направление. Дойде ли денят на разплата, тогава ще видите каква част от силата, интелигентността, добротата са ваши собствени. Всичко, което е чуждо, ще ви се вземе – за вас ще остане само онази малка придобивка, която вие сами сте изработили.

Като знаете това, не се хвалете с чужд труд и с чужди придобивки. Дали сте философ, учен, музикант или художник, знайте, че голяма част от вашия умствен и духовен капитал, с който днес работите, принадлежи на хиляди работници преди вас. Ако вие държите в съзнанието си тази мисъл и работите със смирение, те няма да оттеглят капитала си от вашата банка. Нямате ли съзнание за тяхната работа и гордеете ли се с това, което днес представлявате, те могат да оттеглят капиталите си от вас и ще ви оставят само с вашите. Тогава ще разберете какво представлява човек, изоставен от всички свои близки и познати. Ето, човек има пет пръста на ръката си, но не е собственик на никой от тях. Например Юпитер е създал показалеца, Сатурн – средния пръст, Слънцето – безименния, Меркурий – малкия, палецът пък е създаден от Юпитер и Венера. Създаването на пръстите представлява един мит, зад който се крие велика Истина. Ще кажете, че между Юпитер и Венера съществуват любовни отношения. За каква любов говорите вие, не зная – ако говорите за Божествената Любов, в нея няма нищо опасно, обаче човешката любов носи страдания и разочарования за човека.

Като ученици стремете се към Божествени неща, а не към човешки. Божествените неща не се развалят, а човешките се развалят. В човешкия живот има влюбване и разлюбване, а в Божествения има трайни, вечни отношения – в Божията Любов няма никаква промяна. Следователно, ако някой човек ви разлюби, радвайте се, че сте научили истината. Разлюбването показва, че той е вложил капитала си във вашата банка. Щом забогатее, той изважда капитала си заедно с лихвите, които е придобил. Значи в неговата любов е имало нещо користно, той е искал да спечели нещо. Който дава пари под лихва, иска да спечели нещо, но и онзи, който взема парите, също иска да печели. Нищо лошо няма в желанието на човека да печели, но той трябва да знае това и да не се самозалъгва. Разумният се ползва от своя капитал, както и от капитала на своя ближен; неразумният изяжда освен своя капитал, още и капитала на своите ближни. Който влага капитала си в банката на неразумния, всякога страда. Човек е банка, в която близките му внасят своите капитали, но и той внася своя капитал в банките на своите близки. Това е естествено отношение между хората. Страшно е обаче, когато човек дава ключовете от своята банка на слугите си – те да разполагат, както разбират. Какво става с такава банка? В скоро време сметките се объркват и банката пропада. Какво трябва да прави човек, за да не пропадне неговата банка? Всеки ден той трябва да преглежда състоянието на своя капитал, да знае с какво разполага. Всяка нова мисъл, всяко ново чувство, които влизат в ума и в сърцето на човека, представляват капитал, на който той може да разчита. Всяко добро чувство, всяка светла мисъл носят радост и благословение за човека – изгуби ли ги, човек започва да страда. Добрият приятел е благословение за човека – изгуби ли приятеля си, той скърби за него. Човек трябва да се стреми към такива мисли и чувства, които никой

не може да му отнеме. Радост, която се явява и изчезва, не е истинска; същото се отнася и до скръбта.

Съвременните хора се нуждаят от положително знание, от положителна философия за живота, с които могат да работят. Религиозният ще каже, че Бог е Любов и Той всякога ще му помага. Всеки учител и професор се интересува от ученика си дотолкова, доколкото той е работлив и способен. Учителят не може да работи за неспособния и мързелив ученик. За добрия и способен човек Бог отваря вратата Си, приема го при Себе Си и започва да му открива всички тайни, които го интересуват. Бог му предава уроците на живота, за да бъде готов някога и той да помага на по-малките си братя. Като помага на добрите хора, Бог ги прави работници и слуги на по-слабите от тях, но никога не им дава високи и завидни служби. Ако някой желае да стане цар, и това му се дава, но го оставят да носи последствията на своето царуване. Всички грешки, които направи през време на царуването си, ще се стоварят върху гърба му и хиляди години трябва да изправя погрешките си, докато се освободи от тях. Не е лесно да бъде човек цар. Някои мислят, че Бог е силен, любещ и ще изправи погрешките им. Такъв закон не съществува: кой каквото е нарушил, сам ще го изправи, всеки сам ще изправи погрешките си, всеки сам ще оправи объркaните си сметки. Бог е съвършен, никога не греши и не обърква работите. Понеже е казано в Писанието, че човек трябва да бъде съвършен като Отца си, следователно той сам трябва да изправи живота си, да придобие първоначалната си чистота. Ако искате да знаете какво значи чист живот, какво значи права мисъл и какво – възвишено и благородно чувство, идете при Бога – Той ще ви научи на това: Той ще ви научи как да творите и да съграждате живота си.

Сегашните хора не успяват в живота си, понеже мислят по нов начин, а чувстват и действат по стар начин, или чувстват по нов

начин, а мислят и действат по стар начин. Значи между ума, сърцето и волята им няма хармония. Благодарение на разногласието в техния вътрешен живот те се пресищат. Страшно е, когато човек дойде до закона на пресищането. Колкото малко и да е пресищането, човек все ще се натъкне на някакъв конфликт в себе си. Пресищането внася осакатяване в известни области на човешкия организъм. За да не попадне в закона на пресищането, човек не трябва да желае повече неща от тези, които има – той трябва да бъде благодарен за това, което има поне за даден момент. Ако го сполети някакво зло, той трябва да благодари, че не е по-голямо. Същият закон важи и за Доброто. Дойде ли ти някакво добро, не пожелавай да бъде по-голямо: бъди еднакво благодарен и на доброто, и на злото, които в даден момент са те посетили, радвай се, че не са по-големи, отколкото трябва. Човек еднакво може да носи и голямата скръб, и голямата радост. Когато Слънцето изгрява, светлината му постепенно се увеличава; когато ученикът започва да учи музика, той постепенно се развива и проявява.

Следователно не пожелавайте изведнъж да се проявите в известна област, не желайте изведнъж да станете музикант, учен, светия, не желайте да придобиете доброто и радостта в тяхната пълнота. Започнете от малкото и постоянно прибавяйте към него нещо ново. За човека е важно да постоянства, да расте без прекъсване, а кога ще стане велик, това не е важно. Всеки ден, всеки живот прибавяйте по-малко към основния капитал на своята банка. Животът е вечен и непрекъсваем. Не пожелавайте да постигнете всичко изведнъж, но желайте всяко нещо да дойде на своето време. Ако за придобиване на известно благо са нужни още хиляда години, радвайте се и на това. Какъв смисъл има в това – да придобиете известно благо преждевременно? Всяко благо, придобито преждевременно, носи повече страдания и нещастия, отколкото

радости: както сте го придобили, така ще го изгубите. Казвате: „Какво да правим, докато дойде благото, към което се стремим?“. Много просто: ако сте в болница и очаквате нов живот, пълен със здраве и сили, вие трябва да се откажете от болничния си халат, от приборите, с които сте си служили, от прислугата, която е гледала на вас като на болни хора, и да излезете вън, на свобода, на чист въздух, на светлина и простор. Не съжалявайте за старите дрехи, нито за болничните прибори – турете всичко настрана, далече от себе си, и влезте в новия живот, при новите условия, където ви очакват нови блага и постижения.

Днес повечето хора са болни физически или морално. Където погледнете, навсякъде виждате аномалии. Срещне ли ви някой болен, веднага ще ви запита как да се лекува. Право е желанието на болния да се лекува. Какво трябва да прави здравият? Здравият трябва да работи, той трябва да вземе мотиката си и да отиде на лозето или на нивата, да работи; още с изгряването на Слънцето той трябва да е готов за работа. На здравите казвам: работете и благодарете на Бога, че сте здрави. Ако здравият не приеме новите идеи и не ги приложи в живота си, никакво благо не го очаква: без новите идеи човек не може да разбере Божествения живот. Болният пък трябва да прави усилия да се освободи от болестта си и да посвети живота си в служене на новото и на великото. И здравият, и болният могат да се освободят от противоречията си само чрез служене на Бога.

Религиозните се хвалят с вярата си, а светските – със знанието си. Каква вяра и какво знание е това, при които човек живее в недоволство, страх, в съмнение и подозрение? Това не е никаква вяра, никакво знание. Истинската вяра и истинското знание изключват всичко отрицателно от човека. Срещате един вярващ човек и го слушате да говори за някого, че не го харесва. Какво не харесва на този човек? За да има право да не харесва нещо в другите хора, преди

всичко човек трябва да се вгледа в себе си, да види добре ли е всичко в него. Както ти не харесваш себе си и се търпиш, така трябва да търпиш и другите хора. Затова още със ставането си от сън човек трябва да се запита: „Здрав ли съм, или болен?“. Ако си здрав, благодари на Бога за здравето и започни да работиш; ако си болен, потърси начин да си помогнеш. Ако пък си бил болен и си оздравял, тури далече от себе си всички дрехи и съдове, с които си служил, и вземи чисти и нови. Болестта е старото в живота, за което Христос е казал: „Не туряйте ново вино в стари мехове“.

Основната мисъл на тази лекция е Доброто като основа на живота. Доброто е вложено във всеки човек, но той трябва да го прояви. Дръжте в ума си мисълта, че по естество човек е добър; ако проявява лошото в себе си, причината се крие или в недоимъка, или в изобилието. Изпадне ли в едно от тия състояния, човек се натъква на горчиви чувства в себе си и става лош. Ако на една богата трапеза са поканени десет души, те трябва да бъдат доволни от обяда. Доволни ли са всъщност? При голямото изобилие, в което се намират, те пак остават недоволни. Защо? Защото всеки иска да бъде на първо място, най-близо до домакина. Щом не са близо до домакина, те се чувстват огорчени – те считат, че домакинът не им е отдал нужното уважение. Ако поставите човека физически близо до вас, това не значи, че го уважавате: физическата близост не определя достойнството на човека.

Сегашните хора страдат от неразбиране на нещата. Като са изопачили мисълта си, те са вложили в живота си такива разбирания, от които сами се спъват. След като са пренебрегнали доброто в себе си, хората са започнали да се стремят към богатство, сила, знание с единствената цел да спечелят уважението на окръжаващите. Това е неразбиране на нещата: външното богатство, сила и знание не могат да заместят доброто. Външните неща внасят натрупване в човека, но всяка материя, която се трупа върху човека, по-скоро е тежест,

отколкото някакво благо. Ако човек е само външно богат, а не и вътрешно, той не може да се нарече добър. Добротата подразбира вътрешно богатство. Добрият човек може да бъде богат, но богатият не може всякога да бъде добър. Добрият човек има условия да бъде и учен, и силен, и богат, но богатият не може да разчита на тия условия. Има случаи, когато богатият, силният, ученият човек може да бъде и добър, но това са щастливи съвпадения, обаче добрият човек всякога има условия да придобие и богатство, и сила, и знание: от него зависи да постигне всичко, което желае.

Следователно доброто разрешава всички въпроси. Кога? Когато го поставите за основа на живота си. Противоречията в живота показват, че хората живеят още със своята крива философия: щом изменят разбиранията си, и противоречията ще изчезнат. Слушате някой да казва, че като забогатее, тогава ще служи на Бога. Това е криво разбиране – Бог не се нуждае от вашето богатство. Той сам е богат, всичко в света е Негово, Той не се нуждае нито от силни, нито от учени хора, защото силата, знанието са в Него. Той се нуждае от добри хора. Където и да види доброто, Бог го познава, понеже е Негово качество – Доброто е излязло от Бога. По доброто Бог познава Своите чада, Той има доверие само на добрите хора. Щом съзнава своята доброта, човек дава път на Бога в себе си – той знае, че Бог живее в него. Където Бог присъства, там е и знанието, и силата, и успехът. Като знаете това, проявете доброто в себе си, за да влезе Бог във вас. Дръжте тази мисъл в ума си и стремете се всякога да проявявате доброто, което е вложено във вас. Това не се постига изведнъж, но постепенно. Даже и стомната не се пълни изведнъж с вода. Ако вземете малка стомна с вместимост от три литра и започнете да я пълните от някое слабо изворче, ще ви отидат най-малко три минути. Три минути правят 180 секунди. Вие знаете, че в една секунда светлината изминава разстояние 300 хиляди километра.

Какво разстояние ще измине светлината за 180 секунди? Значи докато напълните вашата малка стомна с вода, светлината ще бъде на грамадно разстояние от вас.

Стомната, в която човек налива вода, трябва да бъде здрава, да издържа на външното налягане и на вътрешното напрежение. Стомната представлява човешкия организъм, а водата – животът, който се втича в човека. Налягането и напрежението представляват външните и вътрешните страдания, през които човек неизбежно минава. Ако житното зърно иска да се прояви, да израсте и плод да даде, трябва да се посади на нивата, да мине през страдания. Ако не иска да мине през страдания, житното зърно ще остане на сухо, в хамбара, но няма да израсте. Страданията са необходими: без страдания няма растене, няма развитие. Колкото по-големи са страданията, толкова и растенето е по-голямо. Привилегия е за човека да страда. Само добрият човек страда, но не и лошият – лошият човек се мъчи, но не страда. Страданието е нещо възвишено и благородно. Ако човек страда и се ожесточава, той не е разбрал смисъла на страданието. Истинското страдание повдига и облагородява човека. В средата на това страдание се крие доброто – като ядка, от която излиза дървото на новия живот. Само истинските страдания имат смисъл. Като говоря за страданията, казвам: горко на онзи, който не страда; блажен е онзи, който страда. От страданията, през които е минал човек, определяме пътя, по който е вървял, и мястото, където е стигнал. Колкото повече човек издържа на страдания и колкото повече ги разбира, толкова по-високо се е издигнал в пътя си. Срещнете ли човек, който се оплаква от страданията, ще знаете, че той не е разбрал смисъла и красотата им. Страданията правят човека добродетелен. Когато човек мине през най-големите страдания, Доброто ще го заведе при Бога. Той ще види засмяното Божие лице и ще благодари за всичко, през което е минал. Само онзи може да види

Божието лице, който е минал по пътя на страданията. И Христос не можа да види Божието лице, докато не мина през най-големите страдания. След възкресението Си Христос се яви на учениците Си и каза: „Не се приближавайте до Мене, защото още не съм възлязъл при Отца Си“. Това показва, че Христос трябва да мине през страданията на кръста, за да влезе при Отца Си. Значи само онзи, който е страдал, може да отиде при Отца си. Привилегия е за човека да страда, за да види лицето на Бога; ако не страда, вратата към Царството Божие ще бъде затворена за него. Започне ли човек да страда, ключът на вратата към Царството Божие се завъртва и пред него се открива широк, красив свят.

И тъй, страданието е мярка, по която се съди за степента на човешкото развитие. Това не значи, че човек трябва сам да се натъква на страдания, това не значи още, че човек трябва съзнателно да се мъчи. Ние не говорим за ненужните страдания, но за ония, които разумният свят изпраща на човека. Срещнете ли човек, който може да страда, подайте му ръката си – на този човек може всякога да се разчита. Светът се нуждае от хора, които могат да страдат. Това са новите хора – хората на Любовта. Светът не се интересува от старите хора, от стария Адам. Как е бил създаден Адам преди осем хиляди години, това не е важно. За нас е интересен новият Адам, който ще бъде направен от по-фина и чиста материя, а не като тази, от която беше направен старият Адам. Казано е в Писанието: „Ако не се родите изново, не можете да влезете в Царството Божие“. Значи ако не се родите като нови хора, като нови типове, не можете да влезете в Царството на Любовта. Ще кажете: „Какви бяхме едно време!“. Какви сте били? Като вашите баби и прабаби, като вашите деди и прадеди. Ще се простите с вашите стари баби и дядовци и ще се стремите към новия тип – типа на Христа. Какъвто е Христос, такива трябва да бъдете и вие.

Желая ви сега да проявите Доброто, да отворите кесиите си, от които да започне златото да тече навън. От хиляди години насам кесиите ви са затворени. Време е вече да ги отворите, да пуснете капитала си в обращение.

Отворете и крановете на вашите чешми – да потече от тях водата, която от хиляди години е спряна. Кесията на човека представлява неговото сърце, а чешмата – неговият ум. Отворете сърцата и умовете си за новото, което иде отвън, отворете сърцата и умовете си за Бога – Той да живее във вас. Вие ще проявите доброто си, за да дойде Бог във вас. Чрез доброто вие ще създадете вашето бъдеще. Това значи да подобри човек съдбата си, това значи да даде човек възможност на Бога да живее в него.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

13 лекция, 19 ноември 1930 г, София, Изгрев

ТОЧКА НА РАВНОВЕСИЕ

Размишление

Чете се темата „Най-силното чувство във физическия и в духовния живот“.

Тема за следващия път: „Най-високият връх в човешкия живот“.

Съвременните хора говорят за страдания, за добри и лоши хора, за болни и здрави, без да си отговорят положително защо страда човек, защо се проявява като добър и лош, защо бива ту здрав, ту болен. Ако си отговорят на тия въпроси, то ще е непременно по някакъв механически начин. Кое е отличителното качество на здравия и на болния? Много отличителни качества можете да изброите, но кое е същественото? Някой казва, че здравият е красив; друг казва, че здравият се храни добре; трети казва, че здравият ходи. Това не са качества само на здравия човек. Кое е отличителното качество на религиозния човек? Ще кажете, че религиозният се моли; друг някой казва, че религиозният е любещ човек. Много въпроси има, на които човек трябва да си даде отговор. Ако си отговори положително, това показва, че той е живял съзнателно и разумно. Като се вглежда в живота и го изучава във всички негови прояви, най-после човек дохожда до реалността на нещата. Така той може да си отговори на един от важните въпроси в живота – за страданието и за радостта. Колкото по-съзнателно понася човек страданията, толкова по-лесно може да уравновеси силите на своя организъм.

Какво значи да има човек равновесие? Ако при всички изпитания и противоречия в живота си човек не се усъмни и разколебае, не изгуби вярата и любовта си, ние казваме, че той има равновесие. Той е дошъл до онази точка на равновесие, от която

никоя сила в света не може да го измести. Всяка добродетел в човека има своя точка на равновесие. Къде е точката на равновесието на Любовта? Къде е точката на равновесието в квадрата например? Какво представлява квадратът? Всяка страна на квадрата представлява силова линия. Ако разглеждате квадрата като физическа форма, отношението между силовите линии в него е различно от отношението на силовите линии в квадрата, разгледан органически. От геометрическа гледна точка квадратът представлява празно пространство, заградено с четири равни страни. В живота квадратът огражда нивите и дворовете на хората, т.е. тяхната собственост. Къде се намира центърът на собствеността на човешката глава? Това е особено чувство, което у някои хора е по-силно развито, а у други – по-слабо, според стремежа на човека към завладяване на известни блага. Това чувство има мястото си и на лицето, и на главата. Ако някой френолог или физиогномист погледне главата на човека, веднага ще познае какви стремежи има той. По свиването и разпущането на мускулите на лицето около очите и устата може да се познае какви чувства и мисли го вълнуват в даден момент. По линиите на човешкото лице можем да четем промените, които стават в неговия вътрешен живот.

Ако махнем четирите страни на квадрата, мястото остава разградено. Като погледнете към това място, виждате, че са останали само белези от оградата; ако мине повече време, белезите ще изчезнат съвсем. Коя е причината за премахване на оградата? Две причини могат да се допуснат: или мястото е напуснато и кой как е минал край него, е взел дъска или колче, или собственикът на мястото сам е извадил оградата с намерение да разшири границите си. Следователно линиите на човешкото лице представляват граници на известна собственост: махнат ли се линиите, изчезва и собствеността. Не е лошо да бъде човек собственик, но той не трябва да се спира

върху собствеността, понеже тя не представлява крайната цел на човешкия живот. Човек трябва да се издигне над идеята за частната собственост. В Целокупния живот не съществува никаква собственост; в частичния живот обаче частна собственост съществува. Тялото е първата частна собственост на всяко живо същество, но силата на човека, както и на всички същества, не седи в тяхната собственост. Където има собственост, там е изключено всякакво растене и развитие. Например ако човек се държи здраво за своята форма като за негова частна собственост, той никога не би могъл да мине в по-висока форма. Благодарение на вътрешния стремеж на човека да расте и да се развива той лесно може да се откаже от своята частна собственост и да се издигне едно стъпало по-високо.

Като пример на частна собственост е представено желанието на Заведеевите синове[152] – ученици на Христа. Те се почувстваха достойни Негови ученици, затова изпратиха майка си при Христа да ги препоръча и да им издейства две важни места. Като мислеха, че Христос ще основе ново царство на Земята, те пожелаха да ги назначи първи министри в Царството Си: единият да бъде министър на външните работи, а другият – на вътрешните. Това значи единият да седне отдясно на Христа, а другият – отляво. Христос ги запита: „Можете ли да пиете от чашата, от която Аз пия?“ „Това е лесна работа – много пъти сме дигали чаша за наздравица...“ „Можете ли да приемете кръщението, което Аз приех?“ „И това е лесна работа. Колко пъти сме се кръщавали, колко пъти сме се къпали като деца в реката!“. Тогава Христос им отговори: „Чашата, която Аз пия, и вие можете да пиете, кръщението, с което съм се кръстил, и вие можете да се кръстите, но да седнете отляво или отдясно на Отца, това не можете. Само Небето може да гласува за онези, които могат да седнат

[152] Зеведеевите синове – Матей 20:20-21.

отляво или отдясно на Отца. Ако от Небето не гласуват за вас, никой не може да ви постави на местата, които вие желаете“.

Успехът в живота на човека се дължи на това, че други са гласували за него. Дали ще стане богат, учен, силен, дали ще заеме добра служба – всичко това показва, че добри приятели са гласували за него. Всяко постижение на човека се дължи на гласуването на неговите приятели; ако никой не е гласувал за него, той няма да има никакви постижения. Някой се оплаква, че се моли на Бога, но никакъв отговор не получава на молитвата си. Откъде знае, че молитвата му не е приета? Молитвата му може да е приета, но чакат време за ново гласоподаване, за нови избори. Вие знаете, че в съвременните държави правят избори през известен срок; щом изтече срокът на едни депутати, правят избори за нови. Тъй щото когато дойде време за ново гласуване, вие ще получите благоприятен или неблагоприятен отговор на молитвата си. От броя на гласовете, дадени във ваша полза, зависи благоприятният отговор на молитвата ви.

Сега да се върнем към съществения въпрос: коя е точката, върху която човек трябва да постави своя живот? Човек трябва да постави живота си върху точката на равновесието, т.е. върху правилните отношения между всички души. За да съществуват правилни отношения между душите, трябва да се спазва законът на свободата. Всяка душа иска да бъде свободна, следователно правилните отношения подразбират отношения на свобода. Представете си, че двама души искат да купят едно и също планинско място, да си построят вила. Кой от двамата ще успее? И двамата са богати. За да не се яви спор помежду им, и двамата трябва да бъдат разумни. Правилно е по-умният, по-добрият от тях да купи мястото, защото може по-добре да го използва. Между хората споровете се разрешават чрез разумността, а между животните – чрез закона на силата: по-

силното животно заема първо място, а по-слабото – последно. В Природата съществуват два главни закона: закон на силния и закон на слабия. Това са двата полюса, между които животът се проявява. Според тия закони, когато иска да постигне нещо, човек трябва да бъде или силен, за да заеме първо място, или слаб – да заеме последно място. Първото и последното място разрешават въпросите на живота. Тези места не създават никакви противоречия. Който съзнателно и справедливо е заел първото или последното място, той правилно е разрешил противоречията на живота. Затова именно слушате някой да казва: „Аз искам или светия да стана, или обикновен човек". Според него светията заема първо място, а обикновеният човек – последно. Друг някой казва, че не иска да стане светия. Защо не иска да стане светия? Според него светията е измъчен човек, слаб, жълт, с хлътнали очи и постоянно е гладен. Той мисли, че човек става светия чрез пост и молитва, чрез голям аскетизъм. Това е мнението за светията на мнозина. Обаче ако отидете в някоя църква, там образът на светията не е такъв: на иконите светиите са светли образи, богато и разкошно облечени, потънали в злато и сребро. Това е образ на светия за богатите хора, обаче нито първият образ на светията, нито вторият отговарят на реалността.

Какъв трябва да бъде истинският светия? Външно погледнато, светията има добре устроено тяло: главата, ръцете, цялото му тяло са хармонични, правилно развити. Както и да го разглеждате, той няма никакъв физически недостатък; с каквито и дрехи да е облечен, прости или богати, красотата и съвършенството на тялото му веднага се забелязват. По характер той е смел, решителен, от нищо не се страхува; на смъртта той гледа със спокойствие, той не се страхува от природните стихии, от лошите хора, от зверовете – той е господар на условията. Външно е строг и взискателен, вътрешно е мек, като види някаква неправда, той не отминава, докато не даде урок на онзи,

който върши неправдата. Ако види, че някой изнасилва някого, той ще се спре, ще хване насилника със здравата си и мощна ръка, ще го разтърси добре и ще му каже: „Нямаш право да изнасилваш брата си. Бог е създал човека – Той има право да го съди и наказва. Ако се месиш в Божиите работи, аз ще се намеся в твоите. След Господа ида аз: ако не слушаш Господа, знай, че мене ще срещнеш на пътя си“.

Мнозина си представят светията кротък, нежен, мълчалив – не смее да каже истината, за да не огорчи някого. С тази представа за светията те искат да изразят неговата доброта. Доброто само по себе си е добро, то не се нуждае от външен израз. Силата на светията не се състои във външния израз: външно може да не познавате светията, но той се познава от доброто, което проявява към всички живи същества. Ако влезе в двора ви, веднага ще се познае, че е минал някой добър, свят човек. Ако мине през двора на някой сиромах, сиромашията ще излезе навън; ако мине през двора на някой болен, болестта ще го напусне. С една дума, където влезе, светията непременно ще внесе някакво благословение. Под думата *двор* разбирам частната собственост на човека. Където мине, светията произвежда някаква промяна в човека: в неговия организъм, в неговите мисли, чувства, разбирания, т.е. в неговата частна собственост. Скъперникът ще каже: „От днес нататък отварям касата си и я пущам да тече. Не искам вече да държа крановете на моята чешма затворени“.

Какво представляват затворените и ръждясали кранове в живота? Те не са нищо друго освен мъчнотиите, от които всички се оплакват. Какво трябва да правите, за да се освободите от мъчнотиите си? Вземете малко дървено или машинно масло, намажете ръждясалите си кранове и всичко ще тръгне добре. Малки препятствия и скърби можете да имате, но те не са от характер да ви спъват. Какви страдания може да има онзи, който люби безкористно и чисто? Какви страдания може да има онзи, който всяка сутрин отива на Небето и се

връща на Земята да работи? Небето е светът на Истината и Светлината. Може ли да страда човек, който живее в Светлина? Страда само онзи, който е в затвор и на тъмно. Такова е положението на всеки човек на Земята – всеки човек, който живее на Земята, е затворник. Като стане сутрин от сън, той иска да погледне нагоре, да види простора на небето, но главата му веднага се удря в железа – затворник е. Цял ден седи в килията си, жив човек не вижда, само един път през деня ще дойде надзирателят, ще му подхвърли нещо за ядене и ще си отиде. Не е лесно да се справиш с условията на затвора.

Като ученици вие не трябва да роптаете против условията, при които живеете, но да разбирате Божиите пътища. Защо и за какво страдате, не питайте, но изучавайте смисъла на страданията. Ако сте син на някое семейство, не питайте защо са ви пратили там, но поддържайте красиви синовни отношения към майка си и баща си, поддържайте красиви отношения към братята и сестрите си. Само така ще научите и разберете мисията си в този дом и ще я изпълните правилно. От добрите отношения към домашните си вие ще излезете навън, за да развиете и проявите своите чувства към обществото, към народа си и към цялото човечество. Така ще намерите своя център, своята точка на равновесие в живота си. За да се домогнете до тази точка, преди всичко вие трябва да бъдете здрави. Следователно за да се учи добре, човек трябва да бъде здрав физически и психически, да няма никакво неразположение на духа. Най-малкото неразположение на ученика се явява като препятствие в учението му. Затова се препоръчва на всеки ученик, обикновен или окултен, да бъде здрав.

Коя е причината за неразположението на човека? Неразположението зависи от характера на човека. Ако човек е песимист по характер, условията за неразположение са повече. Изобщо песимистът бива по-неразположен от оптимиста. Онзи, който има по-силно въображение, има по-големи радости, но и по-

големи страдания. Колкото по-слабо е въображението на човека, толкова по-малко страдания има, но и по-малко радости. Значи радостите и страданията на човека се компенсират правилно, но не могат да се избегнат – те са необходими условия в развитието на човека. Понякога човек скърби и се радва за неизвестни неща. Макар и неизвестни за него, те са по-реални от ония, които са известни. Затова казваме, че човек има реални и нереални радости и скърби. Каквито и да са скърбите и радостите, важно е човек да се учи от тях, да ги преодолява, да калява волята си, да облагородява сърцето си и да усилва своя ум.

Като ученици вие не трябва да се смущавате от промените, които стават в живота ви. Човек е пътник, дошъл на Земята да се учи, да придобива знания и опитности. Като пътува, той минава през различни места, през долини и планини, вследствие на което и състоянията му се менят: един ден е радостен, на другия ден – скръбен; един ден се надява, вярва в постиженията си, на другия ден се обезсърчава. Той ту слиза, ту се качва, но трябва да върви напред. Истинският живот се заключава между полюси. Който разбира живота, той не се смущава от промените – в промените човешката душа се обогатява. Без промени животът няма смисъл – еднообразният живот води към отъпкания път. Чрез промените човек се изпитва и изгражда своя бъдещ живот. Когато изпитва ученика си, учителят познава какво е научил и докъде е достигнал. Ако решава задачите си добре, ученикът може да мине в по-горен клас, където му се дават по-мъчни упражнения.

Какъв е смисълът на изпитанията? Чрез изпитанията човек познава себе си. Така се изпитват убежденията, вярата, любовта му. Например някой минава за религиозен, но като срещне един безверник със силно отрицателна мисъл, той започва да се колебае. Безверникът отрича съществуването на Бога, аргументира го с

различни доказателства и религиозният постепенно се разколебава във вярата и убежденията си. Вяра, която се разклаща от най-малкия ветрец, не е истинска; любов, която отстъпва при най-малките мъчнотии, не е истинска. Значи изпитанията са бури и ветрове, чрез които човек се изпитва. Ако не мине през изпитания, той не може да се познае. Казано е: „Познай себе си“. Да познае човек себе си, това значи да се освободи от всички заблуждения, от всички чужди елементи, вмъкнати в неговия личен живот. Докато не очисти съзнанието си от всички примеси и заблуждения на миналото, човек не може да бъде щастлив – каквито усилия и да прави, той не може да измени живота. Водата тече и носи своите утайки, но човек трябва да се чисти от тях. Вятърът вее, люлее и разклаща дърветата, но човек трябва да се огради, да не се поддава на влиянието му. Водата и въздухът едновременно причиняват пакости и добрини. В стомаха водата е на мястото си; влезе ли в кривото гърло, тя може да задуши човека. Същото можем да кажем и за въздуха: ако влезе в дробовете, той е на мястото си; влезе ли в стомаха, предизвиква разстройство. Следователно всяко нещо, което отива на мястото си, причинява радост; не отива ли на мястото си, причинява скръб.

Всички трябва да работите върху себе си, да станете силни. Ако не можете изведнъж да станете силни, бъдете слаби, но и в единия, и в другия случай работете. Значи човек трябва да бъде или най-силен, или най-слаб. Ако е силен, той трябва да употреби силата си в услуга на слабия; ако е слаб, той трябва да работи, да стане силен. Представете си, че имате къща, но в двора си нямате вода. Какво трябва да направите? Близо до къщата ви има езеро, от което можете да се ползвате. За тази цел вие трябва да копаете, да прекарате канализация, за да се ползвате от водата на езерото. Силният сам може да прекара водата на езерото в къщата си; слабият трябва да потърси помощта на силния, за което ще плаща. Следователно

силният работи сам и не плаща, слабият се ползва от помощта на силния, но плаща за услугите му; силният е свободен, слабият – ограничен.

Оттук правим следните изводи: всяко верую, което се ограничава от хората, не е истинско, не е ваше верую; всяко верую, което не се ограничава от никого, е истинско. Всяка истина, всяка наука, която се нуждае от проверка и от доказателства, е чужда, придобита отвън; всяка истина, всяка наука, която не се нуждае от проверка, е ваша собствена, придобита по вътрешен път. Истинско верую, истинска наука са ония, които при всички условия остават едни и същи. При каквито условия и да се намира, човек се нуждае от тях. Те са подобни на хляб: и в пустинята, и в плодородните полета хлябът е необходим. Същото не можем да кажем за парите: в пустинята парите нищо не струват, но хлябът и водата са от първа необходимост.

Задачата на човека е да се домогне до положителните неща в живота. Кои неща са положителни? Здравето, силата, вярата, любовта, знанието са положителни неща, а болестта, безсилието, безверието, омразата, невежеството – отрицателни. Кое живо същество не се стреми към здраве, кой човек не иска да бъде здрав? Какво правите, когато се разболеете? Някои търсят лекари, а други сами се лекуват. Първото условие за лекуване е вярата – без вяра човек мъчно се лекува. Когато заболеете от нещо, например от главоболие, коремоболие или ревматизъм на крака, на ръката, приложете следния метод: поставете дланите на ръцете си на болното място и кажете: „Аз живея в Бога. В Бога не съществуват никакви болести“. Ако вярата ви в Бога е силна, няма да се мине половин час и болката ви ще изчезне. Колкото по-слаба е вярата ви, толкова по-мъчно ще се махне болката, обаче вие трябва да постоянствате, докато окончателно оздравеете. Ще знаете, че без вяра нищо не се постига. Вярата и постоянството в работата са две необходими условия за постижение и реализиране на

вашите желания. И светията, и обикновеният човек се нуждаят от вяра и постоянство. За да се повдигнат на по-високо стъпало, и обикновеният човек, и светията трябва да работят. Понеже светията е дошъл до известен резултат чрез съзнателна и упорита работа, той изисква същото от всеки човек.

Където и да отиде човек, между светски или религиозни хора, навсякъде му предстои работа: той не трябва да мисли, че е царски или княжески син и да не работи. Царските друмища са най-опасни – през тях минават много автомобили, файтони, трамваи, които могат да ви прегазят – не стойте на пътя им. Ще кажете, че къщите ви са построени вече на царския път. Ако искате да не пострадате, махнете къщите си оттам и ги поставете на друго място. Светът е хала, която завлича всичко: тази хала ще мине край къщите ви, ще ги отнесе и ще ви застави да работите. Казано е в Писанието, че не трябва да любите света. Това значи: живейте в света, работете, но не се свързвайте с него; свържете ли се със света, вие се ограничавате. Светът има свои интереси, които на всяка цена иска да реализира. Колкото и да работите за света, той никога няма да ви възнагради, както трябва, нито паметник ще ви направи. Тук-там виждате паметници на заслужили хора, но те са само за залъгване: заслужилите хора са много, а на единици от тях са поставили паметници. Колко заслужили хора има в света, които минават-заминават незабелязани! Това е все едно да си купите билет за лотария: мнозина купуват лотарийни билети, но малцина печелят.

Едно се иска от човека – безкористие. Където и да се намира – на Земята или на Небето, човек трябва да работи безкористно и с любов. Животът изисква работа, а не почивка. Ако искате да станете музикант, ще свирите най-малко по четири-пет часа на ден; ако сте певец, ще пеете по четири-пет часа; ако сте проповедник, ще говорите на хората и ще ги поучавате. Ще работите във всички

направления, без да се отегчавате. Каквото правите, правете го със съзнание: човек трябва да има идея, която да му дава импулс за работа. Дето е Любовта, там има подтик за работа, затова казваме, че някои неща стават с любов, а някои – без любов. Всяка работа, извършена с любов, е разумна. Дето има любов и разумност, там Бог присъства; дето любовта и разумността не присъстват, там Бог отсъства. Какво ще кажем за престъпленията в света, защо се вършат престъпления? Защото Бог отсъства. Той никога не пита хората защо вършат престъпления. Това показва, че Бог е богат и всякога може да изплати направените щети и загуби. Когато човек пита защо е допуснато злото в света, това говори за неговата сиромашия. Като не може да изплати вредите и загубите от злото и престъпленията, той пита защо са допуснати. Колкото и да е беден, човек трябва да знае, че нищо не се прощава: щом прави дългове, той трябва да плаща; щом се явява на изпит, той трябва да е учил.

Съвременните хора се намират в края на една епоха и трябва да държат изпит за завършено образование. Дните до този изпит са изброени: още малко време остава, докато дойде изпитната комисия. Едни ще държат изпит за прогимназия, други – за гимназия, трети – за университет. Няма човек в света, който да не мине през ръцете на изпитната комисия. Строга и крайно взискателна е тази комисия: много ученици ще бъдат скъсани на изпита си. Като се явите на изпита, вие трябва да имате вяра в професорите си – те няма да ви късат несправедливо. Те са добри, любещи и справедливи – щом издържите изпита си, веднага ще ви дадат диплом. Всички знаете какви дипломи се дават на Земята, но какви дипломи се дават в духовния свят, не знаете. Там се дава ново тяло на човека, изтъкано от фина, съвършена материя, с добре развити органи и сетива. Какъв по-добър диплом можете да очаквате? Който не издържи изпита си, той

не може да получи ново тяло. Това значи: той не може да се радва на ум и на сърце с нови разбирания, с нови мисли и чувства.

И тъй, не се страхувайте от изпита, който предстои да минете: всеки изпит крие нещо добро в себе си. Желая ви да се приготвите добре, да издържите изпита си с успех. Щом издържите изпита си добре, вие ще се повдигнете на подобаваща висота в Божествения свят. Не си правете илюзии да мислите, че можете да минете, както и да е. Не, вие трябва да научите добре всичкия материал, от единия до другия край – да не остане един урок ненаучен. Вие трябва да знаете всички уроци отлично. Който не е готов да държи матурата си, може да я отложи, но временно само; обаче когато и да е, той трябва да държи матура. Как познавате кой човек е издържал изпита си? По начина на обличането вие познавате дали даден ученик е издържал изпита си. Ако някой човек е добре облечен външно и вътрешно, той е издържал изпита си добре; ако не е облечен в нови дрехи, той не е издържал изпита си. И от това правило има изключения. За всеки човек е важно да свърши изпита си благополучно. Да издържи изпита си благополучно и да се облече в нови дрехи – в това се състои смисълът на човешкия живот.

Обличането с нови дрехи е вътрешен, а не външен процес. Лесно е външното обличане, но мъчно е вътрешно да се облече човек. Когато Адам и Ева съгрешиха, те се почувстваха вътрешно голи, а не външно. Защо съгрешиха Адам и Ева? Защото не учиха добре – те пропаднаха на матурата. Те се занимаваха с работи, които не влизат в изпита им, и не можаха да учат, както трябва. За да учи, човек трябва да поддържа Свещения огън в себе си, да разбира хората и да им помага. Не е въпрос да бъдеш нагорещено желязо, което лесно изстива, но огън, който вечно гори. Където гори Свещеният огън, там е и Любовта. Който люби, той помага на близките си, влиза в

положението им и ги облекчава: той живее едновременно на Земята и на Небето.

Какво представлява Небето? Хората имат особено понятие за Небето. Най-красивото място в света е Небето. Искате ли знание, сила, здраве, богатство, любов, ще ги намерите на Небето. Мястото на Небето е в самия човек. Няма човек в света, който поне за малко време да не е бил на Небето. Когато люби, човек е на Небето, между светли и разумни същества; изгуби ли любовта си, той слиза на Земята, между обикновените хора. Ако живее дълго време на Небето, човек става силен и може лесно да се справя с големите мъчнотии и страдания. Преди години един от видните американски проповедници – Щлятър, бил осъден да лежи известно време в затвор. Той не могъл да излежи определения срок. Защо? Защото в продължение на няколко месеца само обърнал много от прислужниците и затворниците към Бога. Като видял това, директорът на затвора заповядал да пуснат проповедника на свобода. Той казал: „Мястото на този човек не е тук".

Казвам: човек, който живее или е живял на Небето, има велика, мощна душа. И при най-големите страдания той е тих и спокоен; той отправя мисълта си към Бога и благодари за всичко, което му е дадено, той познава Бога и не се съмнява в Него. Докато Йов[153] роптаеше против Бога и се запитваше защо му идат страданията, къде е съгрешил, страданията непрестанно се сипеха върху него. Когато съзнанието му се пробуди, той каза: „Господи, познах Те! Разбрах, че всичко, което си определил да стане, е добро. Отсега нататък ще живея, както искаш, ще изпълня Волята Ти". От този

---

[153] Йов (*омразният, гоненият*) е герой от *Книгата на Йов* от Стария Завет. Той е богат, благословен човек, който се страхува от Бог и живее праведно. Но Сатаната оспорва почтеността на Йов и Бог го оставя в неговите ръцете. Тогава за Йов започва трагедия: той загубва децата си, богатството си и здравето си. *Книгата Йов* съдържа най-трудната поезия в Стария Завет и сто думи, които не се срещат никъде другаде, тя е изключително самобитна и обикновено се свързва с премъдростната, т.е. нравствено-поучителната литература.

момент страданията го напуснаха и той отново придоби всичко, което беше изгубил.

Следователно човек не може да разбере живота, докато се страхува от страдания, от сиромашия, от невежество, от злото в света; изчезне ли страхът от него, той разбира вече живота. Казано е в Писанието: „Страхливият няма да наследи Царството Божие“. Който е познал Бога, той живее без страх и понася страданията леко. Ако изгуби някого от своите близки, той казва: „Господ дал, Господ взел“; ако изгуби силата, богатството, знанието си, той пак казва: „Господ дал, Господ взел“. Той се разговаря със страданието като с приятел – разхожда се с него, гощава го. Щом доброволно задоволите изискванията на страданието, то само ще ви напусне. Страданията не са механически сили, но съзнателни, разумни същества, които са изостанали в развитието си – те влизат в човека и черпят сила от него. Колкото по-несъзнателно се отнася човек към страданията, толкова повече те го измъчват, докато съвършено го изчерпят. Като изгуби и последните си сили, човек заминава за онзи свят, да си приготви условия за нов живот, за ново тяло. Като не разбират този закон, хората питат защо е допуснато злото и страданието в света. Много естествено: човек трябва да разбере смисъла на страданието и съзнателно да се справи с него; не може ли да го разбере, то всякога ще го мъчи. Защо съществуват комарите? И комарът има някакво предназначение.

Като ученици вие трябва да се справите със страданието: да не мърморите, но да се разговаряте разумно с него. Всяко роптание, всяко недоволство опетнява човешката душа. Казвате: „Защо трябва да страдам?“. Все трябва някой да страда. Кой от вас ще страда, не е важно: днес страда един, утре – друг. Страданието посещава всички живи същества. И волът, който оре на нивата, страда; кокошката, която колите, също страда. Ще кажете, че сте вегетарианци и не

колите животни. Наистина, вегетарианците не колят животни, но ядат зеленчуци, плодове, жито. При сегашните условия на живота няма човек в света, който да не е причинил или да не причинява на някого страдания. Това е много естествено: ядеш плод, ще го разкъсаш със зъбите си. Важно е обаче да не унищожиш живота му. Животът на плода е в семката: изяж плода, благодари му, че си се нахранил с него, и посади семката му в земята. Външната форма на плода представлява дреха, в която е облечена една велика идея. Изяж плода, приеми идеята, която той крие в себе си, и благодари, че си имал възможност да се насладиш. Както идеите се обличат в красиви премени, така и човешката душа е облечена в светла, красива дреха. Колкото по-праведен и добър е човек, толкова по-красива е дрехата на неговата душа. Срещнете ли човек, на когото дрехата на душата е скъсана, парцалива, ще знаете, че той сам е опетнил живота си – сам той е внесъл греха в своята душа. Ако някой се осмели да отиде на Небето със своята скъсана дреха, веднага го изпращат на Земята.

Следователно да бъдеш добре облечен, това значи да си добродетелен човек. Красива е дрехата на добродетелния, но всеки не може да я види – тази дреха е скрита вътре в човека, тя е дреха на душата. Често хората се обличат с нови и красиви дрехи, с което искат да се представят за добродетелни. Ако външно са добре облечени, а вътрешно не са, те внасят лъжата в своя живот; ако вътрешно са добре облечени, а външно не са, без да искат, те пак внасят лъжата в света. Добродетелният човек трябва да бъде добре облечен и външно, и вътрешно. Красотата на облеклото не седи в модата, но в чистотата. Човек трябва да бъде чист външно и вътрешно, той трябва да се вслушва в гласа на душата си, т.е. на Божественото в себе си, и никога да не се колебае. Бъдете верни на Божественото начало в себе си: каквото ви казва то, всичко

изпълнявайте. В това се състои изпълнението на Волята Божия. Този процес е непрекъснат, както животът тече непрекъснато.

Човек трябва да изпълнява Волята Божия всеки момент. Каквато добра мисъл ви дойде в ума, изпълнете я. Човек не може да се оплаче, че няма условия за изпълнение на Волята Божия. Колко вдовици, сирачета, бедни ученици се нуждаят от нашата помощ, колко животни очакват на помощта ни! Всеки има в дома си поне една котка и едно куче, които очакват на него. Дойде ли котката при вас, каквато работа и да имате, напуснете работата, дайте и парченце хляб; после можете да я изпъдите навън, за да продължите спокойно работата си. Котката не се сърди, когато я пъдите вън: на другия ден, като види, че вратата на стаята ви е отворена, тя пак ще влезе. Правете същото и вие – стремете се към Царството Божие. Десет пъти да ви изпъдят навън, не се обиждайте – постоянствайте в стремежа на душата си. Щом видите, че вратата на Царството Божие е отворена, влезте вътре. Това значи: работете съзнателно и с любов, за да влезете като граждани в Царството Божие. Признаят ли ви веднъж за граждани, вие ще останете завинаги там.

Желая ви да станете граждани на Царството Божие.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

14 лекция, 26 ноември 1930 г, София, Изгрев

ПРОСВЕТЕНО СЪЗНАНИЕ

Размишление

Чете се темата „Най-високият връх в човешкия живот“.

Тема за следния път: „Най-силната мисъл, която някога ви е направила впечатление“.

Като ученици на просветна школа, ако искате да напредвате, вие трябва да се стремите към вътрешна връзка на мислите си. Да имате връзка в мислите си, това подразбира последователност, непреривност в тях. Мислите ви трябва да произлизат една от друга, както зидарят туря тухла след тухла, споява ги и образува от тях нещо цяло.

Представете си, че имате един стъклен съд, разделен на четири части, и във всяка една от тях се правят различни опити. В първото, най-долно отделение на съда, превръщат водата в лед; във второто отделение превръщат леда във вода, в третото отделение превръщат водата в пари, а в четвъртото отделение превръщат водната енергия в електрическа. Ако проникне само в едно от тия отделения, човек ще има едностранчиво, повърхностно понятие за света. Пипне ли леда, той ще каже, че снегът е твърд и студен. Това е едната страна на материята. За да има ясна представа за физическия свят, човек трябва да познава свойствата на четирите вида материя: твърда, течна, въздухообразна и светлинна. Каква представа има за физическото тяло на човека онзи, който познава само костната система? Той казва, че човек е твърд, корав, неогъваем. Това ли е човекът всъщност? Твърдата материя представлява част от реалността, но не и цялата реалност. Ще кажете, че виждате и пипате нещата, обаче само с виждане и пипане нещата не се познават. Истинско познаване на

нещата се постига чрез приложение на всички външни сетива и на вътрешните чувства и способности. Всеки може да пипа, но с пипане не се постига знание; всеки може да чувства, но и чувстването само не е достатъчно за придобиване на знание. Всеки човек чувства, че има сърце, но кой е видял собственото си сърце, кой е проследил неговата деятелност? Всеки се е докосвал до кожата си, но кой може от докосването само да вади заключение за предназначението на кожата си? Чрез кожата човек възприема впечатления от външния свят. Ако някой предмет се докосне до голото ни място, ние веднага се произнасяме за него: казваме, че предметът е твърд или мек, топъл или студен и т.н.

Съвременната наука дели материята на твърда, течна и въздухообразна. Тя счита за твърда материя тази, която има определена форма и голямо сцепление между молекулите си. При висока температура твърдата материя минава в течна, а после – във въздухообразна. Къде остана твърдата материя? Твърда материя е тази, която при никакви условия не се мени, тя всякога си остава твърда. Следователно когато кажем, че някой човек е твърд в убежденията си, разбираме, че при каквито условия и да се намира, той не се изменя. Малко хора са твърди в убежденията си – те издържат на убежденията си, докато са в крепостта; щом неприятелят пробие крепостта и влезе вътре, те се предават. Къде отидоха убежденията им? Докато са били в крепостта си, те са минавали за господари, ползвали са се с автономно управление. Щом неприятелят ги нападне, те капитулират – нищо не остава от техните убеждения: те стават зависими от своите победители и се задължават да им плащат данък.

Като изучавам органическия живот на човека, виждам, че неговото съзнание е в зависимост от друго някое съзнание, на което той се задължава да плаща данък. Като се види в това положение,

човек казва: „Какво да правя, като имам слабости?“. Какво представлява слабостта? Слабостта е особен род данък, който човек се е ангажирал да плаща на някого. В този смисъл погрешката, кражбата, лъжата, престъплението, страстта са все данъци, които човек се е задължил да плаща на някого. Защо човек греши и върши престъпления? От страх. Той си казва: „Ако аз не убивам, мене ще убият“. За да не го убият, той убива. При сегашните условия на живота човек прави добро пак от страх; той казва: „Ако не правя добро, ще ме сполети някакво зло“. Значи и доброто е особен род данък, който човек плаща на някого. Ето защо доброто, което хората правят, добрият живот, който водят, са относителни: те не представляват онова абсолютно, истинско Добро, което прави преврат в човека. Съвременните религиозни – били те християни или от друго някакво верую, водят благочестив живот от страх: те се страхуват от ада, от някакво наказание, затова правят усилия да живеят добре. Подбудителната причина към добро, към добър живот е външна, т.е. механическа. Който върши доброто механически, той не познава истинското Добро. Той прилича на учен, който знае свойствата на материята, но не може да превръща твърдата материя в течна, течната – във въздухообразна, въздухообразната – в светлинна. Той не знае още и да впряга различните видове материя на работа. Истински учен, истински духовен човек е онзи, който има не само теоретически, но и практически знания: той може да трансформира енергиите си и да ги впряга на работа. Каквато и философия да има човек за живота, каквито и теории да знае за създаването на света, не може ли да се справя със своите енергии, да регулира своите мисли и чувства, той нищо не може да постигне. Днес повечето хора придобиват знания, които нищо не допринасят към еволюцията им. Тези хора именно се нуждаят от учители, които да ги поставят в правия път, от който са се отклонили. Задачата на великите Учители,

които слизат на Земята, се свежда към това именно – да поставят човечеството в правия път, да му помогнат в пътя на неговата еволюция.

В пътя на човешкото развитие главна роля играят два процеса: инволюционен и еволюционен. Като слиза на Земята, човек минава през инволюционния процес; щом слезе на Земята, той започва постепенно да възлиза нагоре, към върха – това е еволюционният процес. И като възлиза нагоре, от време на време човек пак слиза надолу, т.е. минава през инволюционния процес. Като види, че слиза надолу, той се плаши и губи разположението си. Това показва, че той не разбира процесите. Невъзможно е да се качиш на висок планински връх, докато не слезеш няколко пъти: ще слезеш и ще се качиш, докато стигнеш върха. Страхът, на който човек се поддава, иде отвън, от друго съзнание. Например някой става поръчител на свой приятел за няколко стотици хиляди лева. Той мисли, че приятелят му е в състояние да плати дълга си, обаче в скоро време узнава, че приятелят му е пропаднал, изгубил е всичкото си богатство и се намира в невъзможност да плати дълга си. Поръчителят се страхува и губи вътрешния си мир, всичкото си разположение. Отде иде този страх в него? Той се страхува от закона, който ще го хване и застави да плаща вместо приятеля му. Законът е строг, не иска да знае кой е изял парите – за него е важно да си получи сумата, която е дал, а кой се е възползвал от парите, това не го интересува.

Като не разбират противоречията на живота, мнозина се запитват: „Защо е създаден така светът? Аз ли съм най-лошият човек, че трябва да страдам толкова много?“. Така не се разсъждава – така мислят болните хора. Не питайте защо страдате, защо светът е създаден така, но се запитайте защо разсъждавате неправилно, защо виждате кривата и лоша страна на живота. Докато е здрав, човек намира, че светът е създаден добре; щом се разболее, той вижда

лошото и кривото в света. Ако в нервната система на човека стане някаква промяна, това не значи, че и в Природата е станала промяна. Щом се разболее човек, в неговия организъм става промяна, т.е. в неговия свят, но не и във външния свят. Трябва ли човек от своя субективен свят да прави заключения за обективния, или за външния свят? Ако прави такива заключения, той е на крив път, с такава философия нищо не се постига. Виждате един човек, който работи съзнателно върху себе си, стреми се към духовен живот. След време той се натъква на някаква мъчнотия, на едно трудно място, и се отказва от работата си: той намира, че това не е постижимо за него. Според неговите разсъждения излиза, че ако продължава да работи, нищо няма да постигне. Ако спре работата си, какво ще постигне? За предпочитане е човек да преодолява мъчнотиите, отколкото да отстъпва от тях. Като прави усилия, все ще постигне нещо; щом се върне назад, нищо няма да постигне. Ако за свършването на една добра работа са нужни десетки години, това нищо не значи. Започнал ли си една работа, свърши я. Пътят, по който вървите, не е за деца, нито за тщеславни и горди хора. Като се качвате към върха, никой няма да ви пита от какъв род произлизате, какво обществено положение заемате, как сте облечени: всеки ще ви пита здрави ли са краката ви, можете ли да ходите. В първо време, докато пътят е равен, можете да пътувате с кола, с файтон или с автомобил; колкото по-нагоре отивате, пътят става по-стръмен. Там никакви съобщителни средства не помагат – при възкачването са нужни здрави крака. Ще кажете, че е невъзможно да стигнете до върха. Невъзможно е да стигнете до върха за една година, но е възможно за две години; ако за две години е невъзможно, за три години ще бъде възможно и т.н. Какъвто е процесът за растенето на детето, такъв е и за възрастния, и за стария човек.

И тъй, ще знаете, че няма невъзможни неща в света. Каже ли някой, че това, което иска да постигне, е невъзможно, той се намира в процеса на ограничението. Няма невъзможни неща в света, но за постигането им трябва да се спазват съответно време и специфични условия. Например невъзможно е да отидеш на Витоша или на друга някоя висока планина зимно време, когато има виелица, буря, дълбок сняг, обаче когато снегът се стопи и бурите утихнат, всеки може да отиде на Витоша. Едно време хората мислеха, че не могат да стигнат до върха Еверест, но днес вече са близо до него – мъчно се стига този връх, но все пак е възможно. Они, които отиват към върха, се движат бавно, почти незабелязано, но все пак напредват. Височината на върха не е много голяма – 9000 м само, но препятствията са големи. Върхът е обвит с интензивната мисъл на разумни същества, с която обикновеното човешко съзнание мъчно може да се справи. Разумните същества не позволяват на човека да стигне до върха, докато не се екипира добре. Те му казват: „Можеш да се качиш на върха, но не сега – днес не си готов още. Върни се у дома си, екипирай се добре и тогава ела“. Тъй щото, когато искате да постигнете нещо високо в живота си, а не можете, знайте, че на пътя ви застават разумни същества, които, за да не ви обезсърчат, ви връщат назад, да се екипирате по-добре. Не е нужно човек само да се качи на върха, да постигне своето желание и веднага да слезе на земята, да се хвали пред хората, че пръв е стигнал. Като се качи на известен връх, човек трябва да остане там за известно време, да проучи условията и обстановката му.

Мнозина искат да видят Бога, да видят Христа и след това да се върнат на Земята, да разправят на хората какво са видели, да напишат някаква книга за това, което са научили, и да печелят пари от нея. Разумната Природа не позволява да се вършат такива неща. Който е видял Христа, той е претърпял голямо преобразование: ако е бил

твърдо тяло, превърнал се е в течно; ако е бил течно тяло, превърнал се е във въздухообразно; ако е бил въздухообразно, превърнал се е в електричество; ако е бил електричество, превърнал се е в мисъл. Това показва, че човек се видоизменя дотогава, докато дойде до такова състояние на съзнанието си, та да разбере, че е истински човек, който не се променя от условията. Само при това положение човек може да разбере вътрешния смисъл на живота. Докато дойде до това съзнание, човек живее в света на промените: днес е радостен, на другия ден – скръбен; днес печели, на другия ден губи.

Съвременните хора живеят в света на промените и се чудят защо по-рано са били жизнерадостни, весели – и каквато работа са започвали, всякога са успявали. Те не подозират, че техният успех, тяхната жизнерадостност се дължат на разумни и възвишени същества, които са работили вместо тях: те са им давали сила, подтик, вдъхновение. Днес са се оттеглили от тях, оставили са ги сами, на собствените им сили – да се учат и да се развиват. Добре е човек да има на разположение слуги, които да му помагат, но щом слугите му го напуснат, той трябва да бъде готов да продължи работата си сам. И със слуги, и без слуги човек трябва да следва неотклонно идеала си. Повечето от сегашните хора живеят с чужд капитал: те разчитат на това, което е останало от баща им и майка им, и минават за добри и честни хора. Добри и честни хора са техните деди и баби, техните бащи и майки, които са работили за тях и са им оставили голямо наследство. Време е сега те сами да се проявят, да покажат своята доброта и честност. Какво ще правите, когато се видите сами в света? Колкото по-нагоре се качвате, толкова повече сита ви очакват. Ще дойдете до едно сито, дето ще отсеят дядо ви, после баба ви, и най-после майка ви и баща ви: вие ще останете сами, от никого непоследвани. Страшно е положението на човека, когато се види сам, без жива душа около себе си. Докато е бременна, майката носи детето

в утробата си; като го роди, тя го носи на ръце, докато израсте; щом израсте, тя го сваля на земята само да ходи; стане ли десетгодишно, майката го оставя само вкъщи, а тя отива да върши работата си. Като остане само, без майка си и без слуги, детето се принуждава да работи, да свърши работата, която му е дадена за деня. В същото положение се намира и възрастният човек: понякога разумните същества изпращат слуги да му свършат работата, понякога обаче го оставят сам да свърши работата си.

Следователно не се отказвайте от работата, която Провидението ви определя. Съществата, които ръководят вашата съдба, ви изпращат на Земята да напълните стомната си с вода от великия извор на Живота и да се върнете с пълна стомна. Каквото и да ви коства, вие трябва да отидете на извора и да напълните стомната си с вода. Кажете ли, че е невъзможно отиването ви до великия извор на Живота, това показва, че друго съзнание, по-ниско от вашето, ви влияе. Когато човек минава през гора, в която има различни животни: тигри, мечки, вълци, той не се решава да влезе вътре в гората. Щом дойде до известно място, той казва: „Страх ме е да вървя напред“. Защо се страхува? Този човек се намира под влиянието на зверовете в гората и се страхува да не го изядат. Човек изпада не само под влиянието на животни, но и на хора, които се намират на ниско стъпало на развитие, вследствие на което изпитва страх, раздвояване на съзнанието, обърканост в мислите и т.н. Нисшето човешко съзнание наричаме *животинско съзнание.* Вън от себе си то не признава никакъв закон, никакво ограничение.

И тъй, когато говорим за възможни и невъзможни неща, имаме предвид влиянието на висшето и нисшето съзнание върху човека. Каже ли човек, че известна работа е невъзможна, това показва, че той се намира под влиянието на някое нисше съзнание; ако каже, че известна работа е възможна, той се намира под влиянието на

съзнание, по-високо от своето. Разумното, висшето, т.е. Божественото съзнание, прави нещата възможни. Казано е в Писанието: „Ще изпратя Духа Си да ви научи какво да правите“. Под думите *Дух Божий* се разбира разумното, Божественото Начало в човека, което го подтиква към доброто и му дава сила да се справя с мъчнотиите и страданията. Когато човек изпадне в униние и скръб, Божественото в него му казва: „Стани и върви напред!“. Така стана и с апостол Павел. Когато се обяви за гонител на Христа и на Христовите последователи, Христос го свали от коня му и той ослепя. Тогава Христос го запита: „Савле, защо ме гониш?“. Савел отговори: „Господи, аз мислех, че си против Моисея, в когото ние вярваме“, Христос му каза: „Аз и Моисей едно сме“. От този момент Павел стана ревностен последовател на Христа. Ако апостол Павел падна от коня си, колко повече е осъден всеки човек на подобно падане. Апостол Павел падна само веднъж от коня си и прогледа, а обикновеният човек много пъти ще пада и става, докато най-после прогледа и приеме Христа в себе си. След това Павел изобличаваше всички вярващи, които не бяха последователни в живота си.

Тъй щото натъквате ли се на някакви умствени противоречия, ще знаете, че това е апостол Павел във вас, който ви изобличава. Човек трябва да бъде искрен пред себе си, да не се представя за такъв, какъвто не е. Колкото по-искрен е човек, толкова по-правилно може да разреши противоречията си; при това колкото по-високо се издига той, противоречията му изменят характера си. Ако живее в личния си живот, противоречията му имат личен характер. Какъвто и да е характерът на противоречията, човек трябва да се справя разумно с тях. Някои от противоречията се дължат на непознаване на себе си. Например мнозина казват, че вярват в Христа, че са готови на всички жертви за Него, но ако Той ги накара да направят някаква жертва, едва ли ще Го послушат. В това отношение те приличат на мома или

на момък, които казват, че за Любовта са готови на всякакви жертви, обаче поставят ли ги на изпит, не издържат.

Една мома обичала един момък и му казвала, че е готова на всички жертви за него. За да изпита любовта и, той я накарал да се хвърли от една висока канара. Момата тръгнала към канарата, но поглеждала назад към възлюбения си, дано и каже да се върне. Като видял, че не е готова за тази жертва, той и казал да не се качва на канарата. Какво ще кажете за любовта на тази мома? Ще кажете, че не го е обичала силно, че не е готова да се жертва за него. Какво би постигнала момата, ако наистина се хвърли от канарата, какво се ползва момъкът от такава жертва? Ако момъкът остави момата да се хвърли от канарата и да се убие, това показва, че по съзнание той не се е повдигнал още. Ако пък момата изпълни желанието му, това показва, че тя се намира под влиянието на едно съзнание, по-ниско от нейното. Момата трябваше да каже на възлюбения си: „Аз мога да направя за тебе всичко онова, което и ти можеш да направиш за Бога. Ако ти не можеш да направиш всичко за Бога, и аз не мога да се хвърля от канарата за тебе". Наистина, какъв смисъл има човек да доказва любовта си по такъв начин? Невъзможно е Божественото съзнание да иска такава жертва от човека.

Когато се натъкне на злото, човек иска да знае причината отде иде злото и защо съществува. Каквито обяснения да се дадат за злото, това няма да ви ползва. Защо?

Хората не са готови още да се справят с този въпрос и вместо полза ще си причинят пакости. Задачата на съвременния човек не е в разрешаване въпроса за злото, но в изучаването му. Някой баща не обича сина си. Защо не го обича, това не е ваша работа. За вас е важно да изучите проявите на този баща и на сина му, а защо не се обичат, това е въпрос на бъдещето. Някоя дъщеря не обича майка си. Защо не я обича? Много просто: дъщерята се е влюбила в един момък, иска да

се ожени за него, а майката не е съгласна и се противопоставя на тази връзка. Това е една от външните причини за омразата на дъщерята към майката – дълбоката причина се крие другаде някъде. Дъщерята ще обикне майка си отново, ако не срещне никаква съпротива от нейна страна в реализиране на желанието и. Изобщо когато хората не си противодействат в желанията, те се обичат; щом си противодействат, те не се обичат. Невъзможно е всички хора да споделят едни и същи възгледи, да имат едни и същи желания, да вървят по един и същи път. Пътят на праведния е един, на грешния – друг; пътят на талантливия е един, на гениалния – друг; пътят на светията е един, на Учителя – друг. Обаче не само един човек върви в тия пътища: много са праведните, които вървят в един и същи път; много са талантливите, гениалните, светиите, които вървят в един и същи път. Пътят, по който даден човек се движи, се отличава по нещо от този, по който друг човек се движи. Например пътят на праведния се различава коренно от пътя на грешния: праведният се движи по възходящи енергии, а грешникът – по низходящи.

Физическият свят е свят на промени, поради което човек ту отслабва, ту се засилва. Много от съществата, които живеят на физическия свят, се намират на ниска степен на развитие, вследствие на което черпят сила от ония същества, които стоят на по-високо стъпало от тях. Попаднете ли на пътя им, те непременно ще черпят от вас и вие ще се чувствате обезсилени. За да си набавите изразходваната сила, вие трябва да се свързвате с възвишения свят, оттам да черпите енергия. Каквото и да правите, вие не можете да се освободите от влиянието на нисшия свят. Спасението ви от това влияние седи във връзката ви с разумния, възвишен свят. Следователно от едно място ще черпят от вас, от друго място пък вие ще черпите. С други думи казано: докато е свързан със Земята, човек постоянно губи енергиите си; свърже ли се със Слънцето, той черпи

от неговите енергии и се възобновява. Както между Земята и човека има известно отношение, така и между Слънцето и човека съществува известно отношение. Чрез връзката си със Земята и Слънцето човек изучава света и силите, които действат в него.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да познае себе си; щом познае себе си, той ще познае и своя ближен. Познаването на висшето *аз* е свързано с познаването на Бога. Затова е казано в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Как можем да познаем Бога? Бога можем да познаем чрез външния свят – камъните, растенията, животните, хората. Дойдем ли до човека, ние виждаме, че неговият живот е най-богат: човек минава през радости и скърби, през мъчнотии и страдания, в които вижда мощната Божия ръка. Въпреки това хората искат да се освободят от страданията. И това е възможно, но заедно със страданията ще изчезнат и радостите. Какво представлява свят без радости и страдания? Някои хора не могат да търпят вятъра, облаците, влагата – те искат топло, приятно време, Слънцето да не се засенчва. И това е възможно, но при туй положение Земята скоро ще изсъхне, няма да ражда жито, зеленчуци, плодове, ще се превърне в пустиня. Като имате предвид това, оценявайте всичко, което Бог е дал: и вятърът, и облаците, и огънят са на мястото си. Радостите и страданията също са на мястото си. Без радости и страдания животът няма смисъл. Обича или мрази, човек е изложен на страдания. Майката, която обича детето си, страда при всички негови неуспехи; ако детето сгреши някъде, майката пак страда. Страданията са неизбежни, но човек знае, че след всяко страдание иде радост; и обратно: след всяка радост иде страдание. Такъв е законът. Благодарение на този закон човек живее в постоянни промени.

Сегашната епоха е епоха на учение и на работа. Днес не се позволяват развлечения: който мисли за развлечения, той скъпо ще

плаща. Почивка се дава на хората по пет-десет минути, както в училищата, но развлечения не се позволяват. Звънецът е ударил вече, професорът е влязъл в клас, преподава лекциите си и от вас се иска само едно: да учите и да прилагате наученото. Светът, в който сега живеете, е подложен на големи промени. Както бубата се превръща в пашкул и оттам – в пеперуда, така и вие сте изложени на промени. Още малко време остава на човека, докато се завие в пашкул. Дойде ли този час, никакви гъсеници не могат да останат. Всички трябва да се превърнат в пашкули и да чакат деня на освобождаването си, когато ще излязат от пашкула. С други думи казано: старият ред ще се смени с нов – ново Небе и нова Земя ще се създадат. Казано е в Писанието: „Ние няма да умрем, но ще се изменим". С всеки човек ще стане някаква промяна, колкото малка и да е тя. Пияницата ще се откаже от своята слабост – ще престане да пие; убиецът ще престане да убива, скъперникът ще отвори сърцето си за бедни и страдащи: кой където се е отклонил, ще се върне в правия път на живота. Човек придобива вътрешен мир и спокойствие. И да наруши мира си, той има вече съзнание за Божественото и се стреми към Него. Влезе ли съзнателно в еволюционния път на живота, човек не се отклонява вече от пътя към Божественото.

Като ученици вие трябва да изучавате свойствата на материята, специално на твърдата материя. Ученикът трябва да знае къде да прилага различните видове материя. Например твърдата материя има приложение в убежденията; същевременно и Любовта трябва да влиза като съществен елемент в убежденията. Истинско убеждение е това, в което Любовта, Мъдростта и Истината влизат като необходими елементи. Следователно ако човек се намира под влиянието на три високи съзнания – съзнанието на Любовта, на Мъдростта и на Истината, той никога не може да се отклони от своите убеждения. Изпадне ли човек под влиянието на съзнания, по-ниски от своето,

непременно ще се отклони от убежденията си. Например ако човек се намира под влиянието на невежеството, на лъжата, на омразата, по никой начин не може да устои на своето убеждение. При това положение той трябва да се обърне за помощ към Бога, към Божественото съзнание. Щом дойде Божественото съзнание в помощ на човека, с него заедно идат трите елемента – Любов, Мъдрост и Истина. Те се противопоставят на отрицателните елементи – омраза, невежество и лъжа, и ги подчиняват на себе си. На човека не остава нищо друго освен да се присъедини към силата, т.е. към Божественото съзнание, и да се освободи. Той ще почувства светлина в ума си, топлина в сърцето си и свобода в действията си. Това значи да попадне човек под влиянието на едно висше съзнание. Той вижда вече, че онова, което никога не е разбирал, днес го разбира; онова, което никога не е могъл да направи, днес може да го направи; онези хора, които някога не е обичал, днес ги обича. Много естествено: умът му е просветнал, сърцето му се е стоплило и волята му се е освободила от ограничителните условия на живота.

Като знаете това, правете връзки с Божественото съзнание, което просвещава и освобождава човека. За да се справи с противоречията си, човек трябва да даде ход на Божественото в себе си. Докато не се научи да прощава, човек не може да се справи с мъчнотиите и противоречията си. Христос даде пример как да се прощава[154]. Той разказва един случай за един слуга, който дължал на господаря си голяма сума. Като дошъл срокът за изплащането на дълга, слугата отишъл при господаря си, паднал на колене пред него и почнал да го моли да му прости. Господарят се отнесъл великодушно със слугата си: простил всичкия му дълг и го пуснал на свобода. На излизане от дома на господаря си слугата срещнал един свой длъжник, който му дължал само сто пенязи. Той го хванал за врата и започнал да го

[154] Евангелие от Матей 18:23-34.

души. Длъжникът му паднал на колене и започнал да се моли да му прости, но той останал неумолим: хванал длъжника си и го предал в затвор. Като видели това, слугите му съобщили на господаря си как е постъпил техният другар със своя длъжник. Господарят му го повикал при себе си и му дал добър урок. Питам: ако Бог всеки момент прощава прегрешенията ви и ги заличава от вашата книга, не трябва ли и вие да постъпвате по същия начин с вашия ближен? Не постъпвате ли като Бога, Той ще ви повика отново при Себе Си и ще ви даде добър урок. Защо Бог трябва да прощава, а вие да не прощавате? Когато Бог прощава, и вие ще прощавате; когато Бог обича, и вие ще обичате; когато Бог мисли, и вие ще мислите.

Сега, като се казва, че човек трябва да мисли, това не значи, че той трябва да мисли догматично. Широка, светла мисъл е нужна на човека. Мнозина казват, че трябва да бъдат добри. Да бъде човек добър и да е добър, това са две различни неща. Добър човек е онзи, който разработва капитала, който му е даден от Природата. Доброто е капитал, вложен в човешката душа. Който разработва доброто в себе си, той е добър човек; не разработва ли доброто в себе си, човек е подобен на онзи слуга, на когото господарят дал един талант, но вместо да го обработи, той го заровил в земята. Обаче когато господарят се върнал, извикал слугата си, взел от него таланта, който му дал, и го предал на първия слуга, на когото оставил пет таланта. Тъй щото всеки, който не разработва доброто, вложено в него, ще бъде повикан в следния ден да отговаря за делата си. Като заминете от този свят, вие ще се явите пред вашите предци да кажете какво сте направили с вашите таланти. Ако любовта ви е била правилна, вие ще имате придатък. Не си правете илюзии да мислите, че като сте писали любовни писма, сте имали любов: любовните писма не определят любовта на човека. Желанието ви да правите добро не значи, че сте добър: добро е това, което води към доброто. Добро е

това, което можете да направите в дадения момент – силата на човека седи в настоящия момент, а не в бъдещия. Като не разчитат на силите и способностите си, хората казват, че каквото и да правят, не могат да бъдат като Христа. В какво не могат да бъдат като Христа? В послушанието ли или в страданията не могат да бъдат като Него? Според мене всеки човек може да бъде като Христа и в послушанието си, и в страданията. Щом е подобен на Него в тия две положения, той ще има и славата на Христа. Не е въпрос по сила да е като Христа, но по готовност и изпълнение. На всеки човек е дадено да носи според силата си, но да носи с търпение и любов.

Ние не говорим за количеството на добродетелите, но за тяхното качество. Например едно житно зърно има качествата на всички житни зърна, но не и тяхната сила. Обаче ако всичкото жито в света изчезне, това житно зърно може да го възстанови. Следователно когато казваме, че човек може да бъде като Христа, разбираме по качество, вътрешно, а не по количество. Който е работил съзнателно върху себе си, в бъдеще ще го изпратят на Земята с мисия да спасява човечеството. Как ще постъпи той, това ще узнае от Божествената книга. Той ще отвори тази книга и ще започне да чете, че някога, в далечното минало, е живял един велик Учител на Земята, дошъл с единствената цел да помага на човечеството и да го спаси, но вместо благодарност Той се намерил на кръста, подиграван от римските войници. След възкресението Му мнозина Го последваха и днес Той има около 500 милиона последователи. Едни от тях вярват в Него, други се съмняват още, вследствие на което са създали голяма каша от коментари и философски заключения. Като проследи пътя на Христа, той ще разбере какво го очаква. Който иска славата и придобивките на Христа, трябва да мине през Неговите опитности, през Неговия живот.

И тъй, да познаете Христа, това значи да минете през Неговите страдания. Щом минете през страданията на Христа, без да се помрачи съзнанието ви, това значи, че сте познали Бога. Единственият път за познаване на Бога и на Христа е пътят на страданието. Да приемеш страданието с радост, с будно съзнание и търпение – това значи, че е дошъл моментът на твоето пробуждане. Пробуждането на човешкото съзнание подразбира връзка на човека с Бога. Само тогава човек може да каже: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“.

Коя е основната мисъл в днешната лекция? Основната мисъл е, че човек трябва да бъде твърд в убежденията си, при никакви условия да не се променя. В това отношение той трябва да бъде като златото. Какво означава думата *злато?* В български език думата *злато* се пише с пет букви, значи то е съставено от пет елемента: буквата *з* означава закон за растене, за размножаване; буквата *л* означава стремеж към Бога; буквата *а* – бременност с идеи; буквата *т* означава преодоляване на мъчнотиите в живота; буквата *о* – оформяне на човешката глава. На английски език *злато* се пише с четири букви – *gold.* Буквата g, с опашката надолу, означава пущане на корени дълбоко в земята. Буквата *о* показва, че човек трябва да има добре оформена глава, за да може да се справи с условията на живота и да мисли право. Буквата *l* е кука, с която човек може да тегли нещата от долу на горе. Буквата *d* е подобна на *а* – тя показва, че човек трябва да бъде добър, учен, да разполага с идеи, за да задържи богатството си в касата.

Знанието, което днес придобивате, не трябва да бъде в противоречие със сегашния ви живот. Що се отнася до ония чужди желания, които внасят смущения и безпокойства у вас, те непременно ще се разколебаят пред новото знание. Обаче това не трябва да ви обезсърчава. По този начин вие ще различавате неестествените

желания от естествените и ще се освободите от тях. Противоречията, които разумният свят внася в човека, оправят пътя му, не го объркват. Не се безпокойте дали сте в правия път: следвате ли Христа, вие сте в правия път. Христос е казал: „Аз съм пътят, истината и животът“. Как ще познаете, че сте в пътя, който Христос сочи на човека? Като обичате Христа, вие ще го познаете. Щом познавате Христа, ще познаете и пътя, по който ви води. За да познаете някого, вие трябва да го обичате. Как познавате хубавата вода? Като я опитате. Как познавате Слънцето? Като го опитате. Как познавате Бога? Като Го опитате. Казано е в Писанието: „Опитайте Ме и ще познаете, че съм благ“. По кой начин можете да опитате Бога? Много начини има, по които можете да Го опитате, и то не само веднъж, но много пъти. Вие ще Го опитате, но и Той ще ви опита.

Като казвам, че и вие ще бъдете изпитани, имам предвид страданията: чрез страданията човек се изпитва и калява. Ако използва разумно страданията, човек се повдига и облагородява; не ги ли използува разумно, той се понижава и в края на краищата изгубва живота си. Изгуби ли живота си, човек спира своето развитие и от него остава само едно голо съзнание, че някога е съществувал, живял, радвал се е и е страдал, но нищо не е придобил. Той съзнава нещо за себе си, но се чувства сам в пространството, без светлина и почва под краката си. Страшно е да изпадне човек в това положение! Някои философи считат това положение за нещо високо, но те се лъжат. Едно нещо е, ако човек е надраснал обикновените условия на живота и се е освободил от всичко преходно, а съвсем друго е преждевременно да се лиши от живота си, от всички възможности и условия за развитие. Това положение е подобно на семка, лишена от почва, от светлина, от вода и от въздух.

Казано е в Писанието: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят“. Това се отнася за

онези, на които очите и ушите са отворени да виждат и да чуват това, което обикновените хора не виждат и не чуват. Защо обикновеният човек, който има очи и уши, не вижда и не чува? Защото не е развил духовното в себе си. Следователно докато не разбере материалния живот, човек не може да разбере духовния. Като развие духовния елемент в себе си, очите и ушите му ще се отворят и той ще разбере едновременно и физическия, и духовния свят. За да ни се изяви, Бог трябва да слезе в материалния свят. Значи човек трябва да започне от видимото и постепенно да отива към невидимото. Ето защо, за да се развивате правилно, не се оплаквайте от страданията, от мъчнотиите си, но радвайте се, че имате привилегията да страдате заедно с Бога. Макар и велик, и Бог страда: не като човека, но по Свой начин. Голямо е страданието на Бога, като гледа как някой човек губи всички условия и възможности за развитието си. Той може да го ограничи по някакъв начин да не греши, да не изразходва дадения му капитал, но това е насилие. Бог иска човек да се обърне съзнателно към Него и да изпълнява Волята Му. Това е в интерес на самия човек: ако не изпълнява Волята Божия, човек изпълнява волята на същества, които имат желание да го изчерпят напълно, да отнемат живота му. Казано е в Писанието: „Пазете се от ония, които отнемат и живота, и душата на човека". Да се жертва човек за Бога е едно, да се жертва за грешника е друго; да угажда на хората е едно, да угажда на Бога е друго.

Като ученици от вас се иска характер: да проявите търпение, да понасяте мъчнотиите и страданията с радост. Това не значи да правите неестествени усилия – свободни и естествени трябва да бъдете в проявите си. Дойдете ли до свободата, трябва да бъдете разумни – да пазите както своята свобода, така и свободата на своя ближен. Ако отидеш при приятеля си, който живее в стаичка от пет-шест квадратни метра вместимост, не влизай вътре, но спри се пред

отворения прозорец на стаичката му и оттам се разговаряйте: влезеш ли в стаичката му, той ще изгуби свободата си. Ако има хляб едва за себе си, не искай от него да те нахрани: като види, че не може да задоволи глада ти, той ще се притесни, ще изгуби свободата си. Често хората сами си създават страдания. Защо? Защото не разбират законите на свободата. Който разбира тия закони, предпочита той сам да страда, отколкото близките му. Това е пътят на ученика. Ако иска да бъде ученик, човек трябва да спазва законите на свободата: да не причинява ненужни страдания нито на себе си, нито на ближните си. Ако някой е много общителен и словоохотлив, трябва да пази свободата на другите хора. Той има желание да говори много, но хората около него са чиновници, бързат за работа. Като знае това, той трябва да ги задържи само пет минути, да бъде доволен на малкото: каквото каже за пет минути, да благодари и за това.

Ето, и аз мога с няколко мисли да изкажа всичко, което говорих за един час. Ще кажа: човек трябва да има просветено съзнание, в което да влизат три важни елемента – Любов, Мъдрост и Истина. Човек трябва да има характер: каквато работа започне, да я свърши докрай. Дойдат ли страданията в живота му, да ги носи с търпение и любов.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

15 лекция, 3 декември 1930 г, София, Изгрев

РАЗУМНИ ОТНОШЕНИЯ

Размишление

Чете се темата „Най-силната мисъл, която ви е направила впечатление“.

Какво по-силно изречение може да съществува за гладния, който чува да му се казва: „Вземи този хляб и яж“. Какво по-силно изречение за жадния от това, да чуе, че някой му казва: „Иди на близкия извор“. Какво по-силно изречение може да чуе детето от устата на майка си, която му казва: „Ида, мама, какво искаш?“.

Сегашните хора се делят на богати и сиромаси. Ако богатият постоянно не забогатява, лесно може да осиромашее. Кога осиромашава богатият? Когато не работи. Око, което не се упражнява да гледа, ослепява; език, който не се упражнява да говори, онемява. Когато има инструмент, човек трябва да се упражнява, да го разработва. Някои се страхуват да се упражняват, да правят опити, за да не грешат. За предпочитане е човек да прави погрешки, отколкото да не се упражнява; за предпочитане е човек да работи и да греши, отколкото да бездейства. Като живее, човек трябва да работи, всеки ден да прибавя по нещо ново към онова, което е постигнал. Ако човек разчита на капитала, който му е даден, в скоро време ще го изяде: той трябва да прибавя по нещо към дадения му капитал, да го увеличава. Уповавайте на онова, което всеки ден придобивате, а не на онова, което сте постигнали вече; не се спирайте на миналото, колкото и да е било хубаво, но уповавайте на настоящето. Между миналото и настоящето има известно отношение, както между родителите и децата, но човек не трябва да се спира върху миналото, както и върху родителите си – да чака само на това, което е получил от тях в

наследство. Задачата на човека е да се ползва от капитала, който родителите му са оставили, но всеки ден да прибавя по нещо ново към основния капитал.

Съвременните хора се оплакват от неуспех в живота си, понеже не работят за развиване на онова, което са наследили. Те се стремят към изкуствени придобивки, за които се изискват големи усилия и средства. Първата задача на човека е да работи за онова, което е вложено в него; ако след това му остане време, нека работи за нови придобивки. Използвайте вложеното във вас, за да изучите чрез него физическия – видимия свят, който ще ви заведе към духовния, т.е. невидимия. Формите и линиите на физическия живот водят към красотата, която е необходим елемент в духовния свят. Светските хора естествено се стремят към красота, а религиозните казват, че външната красота не е важна – те се стремят към вътрешна красота, а външната пренебрегват. В това отношение те са на крив път: човек не може да бъде вътрешно красив, ако външно не е красив. Съвършеният човек е и външно, и вътрешно красив.

И тъй, всеки човек трябва да се стреми към съвършенство. За да се усъвършенства, той трябва всеки ден да прави по едно добро, с което да прибавя по нещо към основния капитал, който му е даден. Ако има една семка, той трябва да я посее; ако е посял семката, той трябва да се грижи за нея – да я полива, разкопава, за да и даде условия да расте и да се развива. Ако нищо не придава към капитала си, денят минава и заминава, без да отбележи нещо в живота на човека. Като се види в това положение, човек казва: „Бог да ме благослови“. Бог благославя човека, но ако и той сам работи. Религиозните очакват на Духа, Той да се всели в тях, да им помогне. Духът подобрява условията, но какво представляват добрите условия, ако земеделецът не копае, не оре, не сее и не жъне? Духът внася повече светлина в човешкия ум, но не изменя характера му: какъвто е

бил по-рано по характер, такъв си остава – ако е бил нервен, нервен си остава. В това разнообразие именно седи красотата на живота. Всеки човек е на мястото си: нервен ли ще срещнете, или флегматичен, радвайте се и на двамата – с нервния ще пътувате добре, а при флегматичния ще почивате.

Разликата между физическия и духовния свят седи в следното: физическият свят се отличава с външно разнообразие, а с вътрешно еднообразие; духовният свят – обратно: той се отличава с външно еднообразие, а с вътрешно разнообразие. И двата закона – и еднообразието, и разнообразието, се срещат в Природата: те се допълват един друг. И Природата се стреми към уравновесяване на силите си. Това се вижда във всички нейни прояви – например в Любовта като космическа сила. На български език думата *любов* е съставена от шест букви: буквата *л* означава бащата, който се стреми нагоре, към върха на планината; буквата *ю* представлява майката, а буквата *б* – сина; буквата *о* е играчката на детето, с която майката и бащата го залъгват; буквата *в* е количката, с която разхождат детето. Значи Любовта подразбира сила, в която участват бащата, майката, децата, условията за растене и развиване. След това иде почивката. Онзи, който е дал знаковете за думата *любов*, е разбирал, че Любовта не може да се прояви без баща, без майка, без деца, без условия за растене и развиване и без почивка. Търсите ли Любов, търсете я там, дето едновременно присъстват бащата, майката и децата; търсите ли Любов – търсете я там, дето има условия за развитие и растене. След всичко това Любовта дава и почивка. Ако махнете буквите *л* и *ю* от думата *любов*, т.е. ако махнете бащата и майката, нищо не остава от Любовта.

Като проследите различните езици, ще видите, че думата *любов* във всеки език се пише различно. Например в английски език думата *любов* означава *love*. Англичанинът е обърнал българското *л* малко

надолу, с което иска да каже, че Любовта не е само за Небето, но и за Земята. После вместо буквата *б* той е турил *v*, с което иска да каже, че на Земята Любовта трябва да бъде малко по-материална, отколкото на Небето. Славянинът има нещо общо с французина: когато си купуват дреха, те гледат да бъде красива. Англичанинът постъпва точно обратно: като си купува дреха, той гледа да е здрава, топла и доброкачествена.

И тъй, когато изговаряте една дума, вие трябва да я произнесете така, че да отговаря на елементите, които съдържа. Искате ли да произнесете името на някой човек правилно, вие трябва да го обичате. Някой казва, че иска да се запознае с Учението на Христа. За да се запознае с Христовото учение, преди всичко човек трябва да обича Христа; иначе колкото и да е учен, ако не обича Христа, той не може да възприеме Учението Му. Ще кажете: „Как приеха учениците на Христа Учението Му? Обичаха ли Го те, бяха ли толкова учени, колкото съвременните хора?“. Възможно е преди две хиляди години хората да не са били толкова учени като сегашните, но затова пък Христос е знаел такива неща, които съвременните хора не подозират. И обратното е вярно: сегашните хора знаят такива неща, които Христос не е знаел. Що се отнася до знанието, казвам: има неща, които хората трябва да знаят, но има неща, които не трябва да знаят. Например какво се ползваш, ако знаеш как се увеличава и намалява сянката на едно дърво? Какво се ползва човек, ако знае кой го обича и кой го мрази? Най-важното нещо, към което трябва да се стреми човек, е да знае увеличава ли любовта си, или я намалява. Ако всеки ден прибавя по нещо към любовта си, той има условия да се развива; престане ли да се увеличава любовта му, с нея заедно се спира и развитието му.

Следователно остаряването на човека, противоречията и неуспехите в неговия живот се дължат единствено на изгубване на

любовта му или на лишаването му от условия за проява на неговата любов. Когато обича Бога, човек е млад. Защо? Защото в Бога се крият всички условия за развитието на човека. Престане ли да обича Бога, прекрати ли се стремежът му към Бога, човек започва да остарява. Щом започне да мисли, че любовта му към Него е невъзможна, неосъществима, далечна и отвлечена, той търси по-близък обект на любовта си. Тази е причината, поради която човек остарява. Колкото и да е близък обектът на неговата любов, той не може да получи това, което очаква: той ще изразходва капитала си, без да получи нещо срещу него. Тежко е положението на търговеца, който е напълнил магазина си със стока, която не може да пласира.

Истинската любов изисква разумна обмяна между душите. Да обичаш някого, това значи да се обмениш правилно с него. Когато обмяната между двама души, които се обичат, е правилна, те са радостни, доволни, готови са на всички жертви един за друг, готови са на услуги към всички хора; ако обмяната между тях не е правилна, те се натъкват на противоречия, на отрицателни състояния. Ако намерите същество, което обичате и което ви обича, това значи да сте намерили учителя си: от една страна той ще ви учи, а от друга – вие ще го учите. Истинската любов е модел, от който хората взаимно се поучават. Без образец на Любовта човек не може да обича. Когато казваме, че Бог е Любов, ние имаме предвид Божията Любов като образец, от който всички хора могат да се учат. Когато някой не знае какво да прави, казвам: ти трябва да любиш, затова си дошъл на Земята. „Как да любя?“ Ще се научиш. „Отде ще се науча?“ От Бога.

Какво трябва да прави овчарят, ако му дадат патерица в ръка? Трябва ли да пита какво да прави с патерицата? Овчарят ще вземе патерицата в ръка, ще я тури на рамото си и ще тръгне с нея след стадото, ще ходи нагоре-надолу да го пасе. Какво ще прави владиката с тази патерица? И той ще я вземе в ръка, ще се подпира на нея, ще

отива да служи на Бога. Попадне ли патерицата в ръката на капелмайстора, той ще започне да маха с нея из въздуха, да дирижира музикантите. Военният ще вземе патерицата, ще я превърне в нож и ще тръгне с нея на бой. Писарят ще превърне патерицата на писалка, с която ще пише. Днес патерицата се предава от една ръка в друга, за да върши някаква работа. Какво означава думата *патерица?* Тя е произлязла от думата *pater* – баща. Значи за да се справи с противоречията в живота, човек трябва да извика на помощ бащата, т.е. своя ум. Не може ли да мисли право, да разрешава мъчнотиите и противоречията си, човек не може нито владика да стане, нито военен, нито капел-майстор, нито поет или писател. Само онзи може да стане владика в пълния смисъл на думата, който е в сила да владее, т.е. да управлява света. Кой може да владее и да управлява света? Силният може да владее и да управлява. Силен е само Бог, значи само един владика, т.е. само един Бог съществува в света.

Като ученици вие трябва да се учите, да правите правилни преводи на думите. Всяка дума има свой антипод, който трябва да използвате. Каже ли някой, че ви мрази, не се смущавайте. Антиподът на омразата е Любовта: проявете вие любовта си и турете омразата на гърба и. Любовта е в състояние да носи хиляди омрази на гърба си, Истината е в състояние да носи хиляди лъжи на гърба си, Мъдростта е в състояние да носи хиляди глупости на гърба си. Праведният може да носи на гърба си хиляда души, които го мразят, обаче хиляда души, които мразят, не могат да носят праведния на гърба си. Много естествено: могат ли сто лоши хора да се справят с една красива мома? Те ще се сбият помежду си и в края на краищата или всички трябва да умрат, или да стане някакъв прелом помежду им, да се примирят, но красивата мома със своята разумност може да се справи със стоте лоши хора.

Сегашните хора, без да са дали нещо от себе си, очакват да бъдат обичани. Това е невъзможно, такъв закон не съществува. Хората обичат Бога, защото, след като е създал света, Той е вложил Любовта Си в него. Тъй щото ако Бог иска от хората Любов, това е напълно основателно – Той им е дал блага, условия, вложил е в тях възможности, дал им е Любовта Си и днес иска Своето Си. Той не иска нещо чуждо – Бог изисква от човека готовност да Му даде част от това, което е получил. Бог иска любов от човека, за да го научи да дава. И човекът трябва да постъпва по същия начин: ако иска да получи нещо, и той трябва да дава от своя страна; не дава ли, невъзможно е да получи. Ако очаква любов, без да даде нещо, човек се натъква на големи противоречия. Следователно със ставането си от сън още човек трябва да си каже: „Какво мога да внеса днес в своя личен живот, в живота на своя ближен и в цялото човечество?“. Щом си зададе този въпрос, той трябва да си отговори: „Днес ще кажа една блага дума на някого, ще проявя милосърдието си към някого и ще направя едно малко добро на някого“. За мнозина това са глупави работи, но те не знаят, че ако не направят тия глупости, ще се натъкнат на по-големи от тях. Не, разумни неща са тези. Ако всяка сутрин в продължение на две-три години човек отправя по една блага дума към някого или прави по едно малко добро, в скоро време ще има големи резултати.

Всяко нещо, което човек искрено пожелае да стане, става. Пожелае ли да люби, още в този момент някой люби. Няма желание в света, което да не е реализирано – това е въпрос само на време. Хората са свързани помежду си, вследствие на което взаимно си помагат. Някой иска да люби, а не му се дава. Защо? Защото не знае кого да люби. Докато намери обекта на своята любов, друг някой вече люби. Някой иска да стане богат, но не знае как; същевременно той не знае как да се справи с богатството, което ще придобие. В това време

някой вече е забогатял. Понеже хората са свързани помежду си, богатият ще отдели част от парите си и ще ги занесе на онзи, който пръв е пожелал това богатство. Хората са скачени съдове. Коя е връзката помежду им? Любовта свързва хората. Както каналите свързват едно езеро с друго или едно море с друго, така и Любовта свързва хората един с друг. Всеки човек трябва да обича, за да придобие нещо. Ако обичаш, ще ти дадат нещо; ако не обичаш, нищо няма да получиш.

Често хората говорят за вземането и даването като за противоположни процеси и се питат кой от двата процеса е за предпочитане. Даването е за предпочитане, защото в него има растене. Например за предпочитане е човек да посади една ябълка, отколкото да я изяде. Като изяде ябълката, той ще изпита кратковременна приятност, а като я посади, дълго време ще мисли за нея. Като отглежда ябълката, той се свързва с всички плодове и ги обиква. Значи всяка идея, която расте, е посят плод. Каже ли някой, че едно време е имал любов, а сега няма, това показва, че той е изял ябълката; каже ли, че обича хората, той е посадил ябълката. Който изяжда ябълката, а после очаква от хората да му дадат втора и трета ябълка, той е от мързеливите хора. Ако иска да яде, той трябва да работи, да копае, да оре и да сее. Природата дава материалите, а човек трябва да работи. Като свърши работата си, Природата се произнася върху нея. Бог дава условията на човека, а той трябва да работи. Работата определя любовта му. Каквото е отношението на човека към Любовта, Мъдростта и Истината, такова ще бъде отношението му към работата, която е свършил. Отношението на човека към Любовта, Мъдростта и Истината показва какъв е капиталът и съдържанието на този капитал, както и силата, която е дадена за работа. С други думи казано: „Каквото вържете на земята, ще бъде вързано и на небето. Каквото развържете на земята, ще бъде развързано и на небето“.

Следователно задачата на човека е да регулира отношенията си към трите свята, т.е. да има правилни отношения към физическия, към духовния и към Божествения свят. Това значи: човек трябва да има правилни отношения към себе си и към своя ближен, към ангелите и към Бога. Само при това положение човек може правилно да се развива. В пътя на своето развитие човек всеки ден придобива по нещо – той сам вижда, че вчерашното му знание се отличава от днешното. Защо? Защото всичко вътре в човека и вън от него е подложено на постоянни промени. Светлината, която ни прониква, се отличава във всяка предшестваща секунда от последващата. За една секунда светлината изминава 300 000 километра път, на втората секунда тя се намира на друго място. Макар и по-бавно, но и Земята се движи постоянно, вследствие на което всяка секунда тя носи нещо ново. Земята се движи с бързина 19 км в секунда. Числото 19 спасява човечеството от големите катастрофи, които би могло да преживее на Земята. Всички неуравновесени същества слизат на Земята да се уравновесят, да придобият нейния темп на движение. Като придобият нужното равновесие, изпращат ги на други планети, там да се учат. Думата *уравновесяване* е взета в смисъл на тониране. Значи човек, както и всички останали същества, слизат на Земята да се тонират, да уравновесят силите си, да намерят своята равнодействаща. Слизането на човека на Земята подразбира правилно вземане на основния тон. Докато не вземе правилно основния тон на живота, той не може да се качи на Небето. Преди да започнат да свирят и пеят, музикантите и певците вземат основен тон. Вземат ли го правилно, свиренето и пеенето излизат добре; не го ли вземат правилно, капелмайсторът остава недоволен от тях и ги заставя да започнат отново. Следователно много пъти човек ще слиза на Земята, докато вземе правилно основния тон на живота. На която планета и да се намира,

той трябва да слиза на Земята, докато се научи правилно да пее и да свири.

Сега да се върнем към процеса на растенето. Някой е недоволен, че не е могъл да реализира своята идея. Къде е причината за това? Причината е в самия него: вместо да посади идеята в земята, дето има условия за растене, той я е изял, погълнал я е в себе си. Каква е била идеята му? Той е искал да стане учен човек. Кой човек е учен? Има два вида учени хора: едната категория учени придобиват знания и ги прилагат, втората категория придобиват знания, товарят ума си с научни факти и теории, но не могат да ги приложат. Това знание е товар за техния ум, те доказват нещата, но само на теория. Те казват: „Да допуснем, че четири е равно на пет". Оттук го доказват, оттам го доказват, докато се убедят, че наистина четири е равно на пет. Обаче ако този учен има да взема от вас пари, а вие му доказвате, че сте ги платили вече, той няма да ви повярва – никакви доказателства от ваша страна няма да го убедят, че е получил парите си. Защо ученият не допусне, че длъжникът му се е изплатил по някакъв начин? Ако длъжникът му не е дал парите в наличност, може да го е кредитирал в някоя гостилница, при някой дрехар или обущар. Какво по-хубаво от това: дето отиде, навсякъде има кредит. Природата кредитира човека по същия начин – тя му дава на разположение блага, с които той може да разполага цял живот, да живее като цар. Въпреки това човек не е доволен от положението си и се стреми да заеме по-високо място в живота: той иска да стане цар, да управлява хиляди и милиони хора. Какво придобива човек, ако стане цар? Той се товари с голям багаж: с грижи, безпокойства, погрешки. В края на краищата вместо да му благодарят, поданиците му го ругаят, съдят го за делата му, докато най-после го детронират. Той носи отговорността за всяка смъртна присъда, която е подписал. Природата никога не забравя и не прощава – тя държи отговорен всеки човек, всяко живо същество за

делата му. За да се освободи от отговорност, човек трябва да се стреми към нов живот, към приложение на Любовта, в която няма грехове и престъпления.

Като ученици на Новото учение вие трябва да приложите в живота си закона на Любовта. Така ще се развържете от стария живот. Да се освободите от старото, това значи да турите Любовта за основа на своя живот: Любовта ще научи човека как трябва да живее и защо не трябва да греши. Като познава закона на възмездието, човек не се решава да греши – той знае, че за всяко убийство, за всяко престъпление трябва да плати четирикратно. Ако си позволи да убие някого, в бъдеще той ще го роди: ще го направят майка, да носи детето девет месеца в утробата си, да го роди с мъка, да го отгледа и изучи. След като му даде всичко, което му е нужно за живота, тогава бащата и синът ще си разменят полиците: синът ще даде на баща си полицата, която последният е вече изплатил, бащата ще даде на сина си полицата, с която се е задължил да се изплати – и ако и двете полици се уравновесят, бащата ще се развърже от задължението си. Като изплати тази тежка полица, втори път ще мисли много трябва ли да греши и да върши престъпления и убийства, или не трябва.

Следователно докато човек не се освободи от своите неестествени мисли, чувства, желания и постъпки, никога не може да се домогне до радостта и веселието, до Божественото в света. Неестествените мисли и чувства убиват както самия човек, така и неговите близки: без да иска, той става престъпник. Ето защо, за да се освободи от неестествените и анормални мисли и чувства в себе си, човек трябва да се свърже с Бога, с Първата Причина на нещата. Свърже ли се с Бога, каквито изпитания и изкушения да има, той лесно се справя с тях. Той има помощта на възвишените и разумни същества: при това положение и да губи човек, загубеното се връща. От една страна идат страдания, които отнемат нещо от човека, а от

друга идат радости, които му предават нещо. Ако страданието отнема едно, радостта, която възвишените същества създават на човека, носи десетократно. Първо трябва да дойде страданието, за да отвори място на радостта; първо трябва да оберат човека, да отнемат от него всичко непотребно, за да се отвори място за Божественото благословение. След всяко страдание иде радост и след всяка радост иде страдание. Това показва, че между страданието и радостта съществува известно отношение.

Като ученици вие трябва да знаете, че каквото правите, ще носите последствията си, каквото мислите, ще стане. Ако помислите да станете светия, ще станете. Може изведнъж да не се реализира желанието ви, но някога, в далечното или близко бъдеще, ще се реализира. Да станеш светия, това значи да придобиеш свободата си, да разполагаш със знание и чистота, да помагаш на своите ближни. Светията трябва да свети, да разнася светлина между хората. Той е господар на условията, заради което може да притежава всички блага на живота: каквото пожелае, той може да го постигне. Светията не познава греха. Докато не е дошъл до светийството, човек ще пада и ще става, ще прави погрешки, ще се съмнява и разколебава – с една дума, ще спъва развитието на душата си; щом стане светия, той ще премахне всички препятствия от пътя си.

Като казвам, че всеки човек трябва да стане светия, имам предвид неговия идеал към усъвършенстване. В желанието си да се усъвършенства човек иска да расте, да придобива знания и опитности. Това виждате в детето, което постоянно поглежда към дядо си и казва, че иска да стане като него. То разсъждава правилно: като вижда, че дядо му знае много неща, то се стреми към неговите знания. Обаче дядото не мисли правилно, вследствие на което между него и детето не става правилна обмяна. Ако обмяната е правилна, дядото ще се подмладява, а детето ще поумнява. Като не разбира този

закон, дядото казва: „Синко, ще остарееш като мене и нищо няма да придобиеш“. Ако човек остарява и нищо не придобива, той не е разбрал живота – това не е никаква старост.

Христос казва: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие“. Човек трябва да се подмлади, да стане като детето. Дядото трябва да се подмлади, а детето – да расте, да придобива знания и опитности. Тази е причината, поради която погледът на детето е обърнат към дядото. В стиха „Ако не станете като децата“ глаголът е приложен в еднократен вид. Аз бих казал: „Ако не ставате като децата“ – многократен вид на глагола. Като поглежда към дядо си, детето повдига погледа си нагоре; като поглежда към детето, дядото сваля погледа си надолу. Като гледа нагоре, детето иска да убеди дядо си, че всичко иде отгоре, дядото пък иска да убеди детето, че всичко иде отдолу, от земята. Наистина, семката изниква от земята – тя расте и се развива в земята, но от друго място иде. Импулсът на младия иде от Небето, а старостта е състояние, което иде от Земята. Радостта и веселието са процеси, които идат от Небето, а страданието и обезсърчението – от Земята. Обезсърчиш ли се, дядото е в тебе. Какво трябва да правиш? Гледай нагоре, както детето гледа – щом гледаш нагоре, ще се насърчиш. Когато започне да гледа към детето, дядото се смирява; когато отправя погледа си към детето, дядото се стреми към нещо високо.

Следователно детето трябва да има стремеж, а дядото – смирение. Като се смирява, човек се подмладява. Докато не се е смирил още, той се оплаква от болести, от страдания и т.н. Защо? Защото живее на Земята. Обаче детето, което току-що се ражда, не страда от никакви болести – в него се проявява Божественото, в което няма болести, няма съмнения и противоречия. Държите ли тази мисъл в ума си и работите ли с нея, вие ще се освободите от всички несгоди и мъчнотии в живота си. Човек трябва да живее според

законите на Природата. Не спазва ли тия закони доброволно, Природата ще го застави насила да ги прилага. Например Природата е определила колко упражнения трябва да прави всеки човек. Не прави ли доброволно упражнения, тя ще му изпрати някаква болест, ще го застави с часове да се върти в леглото си и по този начин той пак ще направи нужното число движения. Всяко упражнение е свързано с известни сили в Природата. Следователно доброволно или насила, съзнателно или несъзнателно, човек прави упражнения и се свързва със силите на Природата.

Целта на новото, което иде в света, е да научи човека да разбира живота с всички противоречия. Този живот можем да си го представим като буквата x в обърнато положение. За да се справи с противоречията, човек трябва да прекара в средата им перпендикуляр. Перпендикулярът, който примирява противоречията в живота, е Божественото начало в човека. Щом приложи Божественото начало в живота си, човек се справя с всички мъчнотии и противоречия. Затова казваме, че Божията Любов разрешава всички противоречия в света – тя е алхимията в живота, тя е окултизмът, тя е правата религия, тя е положителната наука, тя е центърът, от който произлизат всички неща, тя е основната мисъл, която движи човешкия ум и човешкото сърце. Божията Любов е онази равнодействаща сила в човешкия живот, на която се подчиняват всички негови мисли, чувства и постъпки. Който е намерил своята основна мисъл, на която се подчиняват всички негови мисли, чувства и постъпки, той е разбрал троеличието на Бога.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

16 лекция, 10 декември 1930 г., София, Изгрев

УМСТВЕНИ ПРОЯВИ

Размишление

Чете се резюме на темата „Най-високият връх в човешкия живот“.

Често хората говорят за права и задължения. Кое е право и кое – задължение? Когато човек влезе в една гостилница да се нахрани, какво трябва да направи? Той трябва да плати. Какво трябва да прави ученикът в училището? Той трябва да учи. Следователно всеки човек има право да яде, но същевременно той има задължение да плати за храната. Ученикът има право да учи, но има задължение към учителя си да слуша и да прилага съветите му. Значи задължението произлиза от правото; с други думи казано: правото е майка на задължението. За да стане майка, човек трябва непременно да роди нещо. Докато момата не се ожени и не роди, не може да се нарече майка. Всеки човек може да стане майка. Ако на физическия свят не може да роди, човек не може да се нарече майка; ако в духовния свят, т.е. в света на чувствата, не роди нещо, човек не може да се нарече майка; ако в умствения свят, т.е. в света на идеите, не роди нещо, човек не може да се нарече майка. Умрелият може ли да роди? Раждането на умрелия наричаме оживяване.

Като чуят думата *живот*, хората се радват; като чуят нещо за смъртта, се страхуват. Няма човек на Земята, който да не се страхува от смъртта, всички живи същества изпитват ужас от смъртта. Защо смъртта произвежда страх? Защото лишава човека, както и всички живи същества, от тялото им, чрез което са свързани с физическия свят. Значи смъртта ограничава съществата. Въпреки страха на човека от смъртта тя непрекъснато го дебне: ако на една позиция той успее

да я избегне, на втора позиция ще го нападне. Тя го следва от позиция на позиция, докато един ден чуете, че еди-кой си човек умрял, и казвате: „Бог да го прости!“. Ние пък казваме: „Този човек умря за физическия свят, а оживя за духовния“.

Не е въпрос човек да говори за смъртта и за живота, но той трябва да ги разбира. Ако разбира смъртта, той няма да се страхува от нея; ако разбира живота, той ще знае, че смърт не съществува. Какъв смисъл има да говори човек за неща, които не разбира и не може да използва? Какъв смисъл има да препоръчвате гостилницата на вашите близки, ако те не могат да се ползват от яденето? Какъв смисъл има да каните приятеля си да посети концерта на някой виден музикант, ако няма билет за него? Следователно има смисъл да говорите за живота, но ако имате плочите на живота – да ги турите на грамофона и да слушате какво се говори или пее. Има смисъл да говорите за Рая, за Небето, ако имате плочи оттам. Значи има неща невъзможни. Кога са невъзможни нещата? Когато няма условия за тяхното проявяване. Например това, което за човека е възможно, за животните е невъзможно. Човек може да свири на цигулка или на друг някакъв инструмент, но конят не може; това пък, което е възможно за ангела, не е възможно за човека. Например за ангела е възможно да живее вечно, а за човека е невъзможно; ангелът е безсмъртен, а човекът – смъртен. Ангелът не умира, защото има големи знания: той разполага със знания, които го правят безсмъртен. Ако и човек се намира при благоприятни условия, заобиколен с приятели, които го подтикват към работа и постоянно му дават импулс, в скоро време той ще постигне това, което при други условия не би постигнал; обаче ако приятелите му са невежи, неразумни хора, вместо да го подтикнат към нещо велико, те го спъват.

В този смисъл под благоприятни условия разбираме добрите същества, които ни помагат. Лошите условия са пак същества, които

спъват човека в развитието му. Под влиянието на тия същества човек постоянно променя състоянията си: сутрин има едно състояние, на обед – друго, а вечер – трето. Приятелите действат добре върху човека, а неприятелите му го спъват. И светиите, и апостолите, и обикновените хора са опитали доброто и лошото влияние на своите приятели и неприятели от невидимия свят. И Христос, този велик човек, Син Божий, също беше поставен на изпитания от същества, които искаха да Го спънат. Апостол Павел също се оплакваше от тия същества – за едно от тия същества той казва, че е влязло в плътта му като трън. Неприятелски разположените същества към човека влизат в него като кираджии и му действат по различен начин: едни от тях събуждат в него чувства на омраза, на съмнение, на скъперничество и т.н. След всичко това човек се чуди как е дал ход на тия чувства в себе си. Задачата на човека се заключава именно в това: да се освободи от влиянието на неразумните, нисши същества в себе си, и от свои господари да ги направи слуги, които да му се подчиняват. Това може да постигне човек само при единственото условие – да служи на Бога. Няма по-велика наука за човека от тази – да знае как да се освободи от старите си господари. Това не става със сила, но със знание, разумност и Любов.

За да се справи с нисшите и отрицателни състояния в себе си, човек трябва да има знания и да цени нещата. Когато се намери във висши състояния, той трябва да ги цени, за да не ги изгуби. Не ги ли оценява, човек ще изпадне в положението на петела, който ровил в бунището, за да намери някое зрънце да си хапне, но вместо зрънце изровил един диамант. Той клъвнал диаманта, но като видял, че не е за ядене, подхвърлил го настрани и казал: „Защо ми е този камък? Как не намерих някое зрънце да си клъвна!“. Петелът не може да оцени диаманта. Ако го продаде, ще купи стотици килограми жито, с които могат да се нахранят много петли и кокошки. Ако диамантът

попадне в ръката на човек, последният ще се зарадва, но петелът не може да го оцени. Петелът не разбира смисъла и цената на нещата, както човек ги разбира.

Като слушате баснята *Петел и диамант,* вие се смеете на петела, че не разбира нещата и не може да ги използва. Какво ще кажете за онези хора, които не разбират геометрия, математика, физиогномия, френология, хиромантия, астрология и т.н.? Те гледат човека, възхищават се от очите, от ушите, от носа, от устата му, без да го разбират. Ако разбираха физиогномията, по носа те щяха да познаят човека, щяха да избегнат много страдания, на които днес се натъкват. Като видят формата и линиите на носа, щяха да знаят има ли смисъл да правят връзка с някой човек. Ако отидат при някой банкер да искат пари назаем, по носа му те щяха да познаят готов ли е да им услужи той, или не. Като разбере, че банкерът е готов да услужи, той ще му поиска пари; ако банкерът не е готов за услуга, човек няма да излага достойнството си. Човек е отворена книга, по която може да се чете. Всеки уд на лицето му, всяка линия е буква от азбука, на която е писана книгата. Като изучаваме хората, виждаме, че имат много знания, но не могат да ги приложат. Защо? Не знаят отде да започнат. Те предприемат една работа, но успех нямат; в края на краищата те се обезсърчават. Религиозният казва: „Не зная вече какво да правя. От 20 години насам се моля усърдно, но разбрах, че молитвата е празна работа“. Светският казва: „От 20 години насам уча, изучавам науките една след друга, но видях, че и с наука нищо не се постига“. Те се намират в положението на Соломон и казват като него: „Суета на суетите, всичко е суета“.

И религиозният, и светският не разбират живота. Соломон е дошъл до едно неизвестно, което не е могъл да разреши. Най-после той казва: „Суета на суетите, всичко е суета“. И това е някакво разрешение, но отрицателно – той е дошъл до отричане на науката,

на живота. В желанието си да намери равновесието на живота, Соломон го е търсил в яденето, в пиенето, в науката, докато най-после е дошъл до жената и казва, че по-високо същество от жената няма. Понеже е направена от реброто на човека, той казва, че жената е от висок произход. Във всички свои търсения и лутания Соломон все повече се е отдалечавал от Бога. Като се е видял обиколен от много жени, Соломон се е отклонил от правия път на живота. Той се е намирал под влияние на жените, едни от които са поддържали една философия, други – друга. В края на краищата те внесоха езичеството всред еврейския народ, а заедно с това и разврата. Мъдър беше Соломон, но се влияеше. Няма човек на Земята, който да не се влияе. Не е добре човек да се поддава на влияние, но въпреки това влиянието е неизбежно. Влиянието може да бъде механическо, или несъзнателно, и съзнателно; освен това и предметът може да се поддава механически и съзнателно на влияние. Ако хвърлите един камък на известно разстояние, тук има механическо възприемане на влиянието: камъкът се влияе от силата, с която човек го хвърля, и се движи до известно място сам. Щом силата, която е излязла от човека, престане да влияе върху камъка, той пада на земята и се освобождава от влияние, обаче от силата, с която човек хвърля камъка, и от разстоянието, до което той е стигнал, аз съдя за характера на човека.

Ако наблюдавате как децата хвърлят камъни, ще видите, че някое дете хвърля камъка на разстояние 10 метра, второто – на 20 метра разстояние, третото – на 30 метра, четвъртото – на 40 метра, петото – на 100 метра. За детето, което хвърля камъка на десет метра разстояние, казвате, че по характер е лениво, отпуснато, не обича да прави усилия. Този човек мери нещата отблизо. Ако е религиозен, той казва, че не трябва много служене на Бога; ако е светски, ще каже, че човек не се нуждае от много знания; ако учи много, главата му ще се пръсне. Следователно искате ли да познаете дали ще успеете в

една работа, направете следния опит: хвърлете един камък и гледайте на какво разстояние отива. Ако е на разстояние десет метра, ще знаете, че работата ви няма да даде добри резултати, няма да имате успех. Какво трябва да правите, за да имате успех? Започнете да се упражнявате в хвърляне на камъни: хвърляйте един, втори, трети камък, като постепенно увеличавате разстоянието и дойдете до сто метра. Можете ли да хвърлите един камък на сто метра разстояние, разчитайте на успех в работата си.

Упражнението в хвърляне на камъни служи като метод при самовъзпитанието на човека. И учените си служат с този метод: като предприемат изследването на някой научен въпрос, те работят усилено все повече и повече, т.е. хвърлят камъка все по-далече и по-далече. Ще каже някой, че от учене главата му ще се пръсне. Не, главата на човека не се пръска от учене; не се страхувайте, че главата ви може да се пръсне от учене. Ако е въпрос за шише, има опасност от пръсване, но за главата няма такава опасност. Горко на учения, ако идеите му не се пукат. Колкото повече снаряди се пукат, толкова по-добре. Ако идеите на човека не се пукат, какво можем да кажем за тях? Ще излезе, че тези идеи са размътени яйца и не могат да се пукнат, не може да излезе пиле от тях.

Мнозина казват, че човек трябва да бъде свят. Какво разбирате под думите *свят човек?* Кой човек е свят? Свят човек е онзи, който, колкото и да се каля, не петни душата си. Свят човек е онзи, който, колкото и да се гаси, не изгасва: колкото повече се гаси, толкова по-силно свети и гори. Не можете ли да го изгасите, това показва, че духът му е силен. Ако постоянствате да го гасите, най-после той временно ще загасне. През това време той събира нова енергия, която очаква приближаването на една клечка кибрит, за да се запали отново с още по-голяма сила.

Като изучаваме хората и техните прояви, виждаме как се провалят. Една малка спънка събаря великани – и след това те се считат за герои. Според мене герой е онзи, който може да падне и да стане. Като стане, той трябва веднага да продължи пътя си; не може ли да продължи пътя си, никакъв герой не е той. От човека се иска да върви напред, без да се спира върху погрешките и добродетелите си. Ще каже някой, че е сгрешил нещо. Отде знае това – пипал ли е погрешката си? Друг някой ще каже, че е добър, защото е направил някакво добро. Ние не вярваме в погрешки и добрини, които не могат да се пипат. В какво седят добрините на човека? Ще кажете, че сте давали жито на бедните хора, че сте се молили за страдащите и т.н. Това е работа с чужди капитали. Преди всичко житото не е негово – то е дадено от Бога. Да се молите, това не е качество на човека – молитвеното състояние е присъщо на Божественото в човека. Че е така, виждаме по това, че човек се моли само когато се намира в мъчнотия. Значи молитвата за човека е насилствен акт, а не доброволен. Ако обичате някого, пак има някакво чуждо влияние, някакъв външен импулс. Вярвате в Бога – защо? И вярата ви е продиктувана от някакъв личен интерес. Това са все чужди състояния, от които човек трябва да се освободи: той трябва да дойде до различаване на същественото от несъщественото в себе си.

Като се натъква на своите успехи и неуспехи, човек дохожда до големи морални сътресения, в които чисти съзнанието си. В първо време той се е мислил за светия, но като види, че колкото пъти го палят, все изгасва, най-после се убеждава, че не е светия. Като излезе десет пъти на борба с някой силен юнак, който все го поваля на земята, най-после той се обезсърчава и казва: „Имало и по-силни хора от мене“. Ако постоянства да се упражнява, той се засилва, излиза на открита борба с неприятеля си, докато го повали на земята. Като го питат как е станал толкова силен юнак, той казва: „Който много пъти

е падал и ставал, не може най-после да не се изяви като юнак“. Щом са го поваляли на земята, той е научил изкуството да поваля другите.

Като ученици вие трябва да имате силна воля, да преодолявате мъчнотиите. Колкото пъти и да паднете, вие трябва да сте готови да станете и да продължите пътя си. В човека има нещо непобедимо – то е Божественото начало в него. Човек знае, че ще дойде ден, когато не могат да си играят с него, ще дойде ден, когато той ще бъде непобедим. Заради Божественото в себе си човек трябва да бъде готов на всичко. Каквито изпитания и да има, колкото мъчнотии и страдания да го налитат, той трябва да знае, че има нещо в него, което е над всичко. И в ада да влезе, той лесно ще се справи с условията и ще излезе над тях. Докато се държи за Божественото, и да умре, човек пак ще възкръсне; и да изгасне, пак ще се запали; и да остарее, пак ще се подмлади. В Божественото начало на човека живее Бог. Държи ли се за това място, човек лесно може да изплува от вълните на живота, но за това се иска учене.

Какво учене се препоръчва на ученика? Много просто: ако ученикът е в първо отделение, ще изучава буквар; колкото по-нагоре се качва, толкова по-мъчна наука ще изучава. Като влезе в живота, ученикът ще изучава житейската наука, докато дойде до положение да познае Бога, своя ближен и себе си. Не е лесно да познае човек себе си. Той се оглежда в огледало, вижда челото, носа, брадата си, но не може да чете по тях. Който разбира това писмо, знае, че челото показва състоянието на човека в Божествения свят, носът показва състоянието му в духовния свят, а брадата – състоянието му на физическия свят. Носът показва какви възможности се крият в човека в даден момент. Носът изпълнява няколко служби: като орган на обонянието той възприема миризмите във физическия свят, които оказват приятно или неприятно чувство върху човека. Тези чувствания оказват влияние върху психическия живот на човека. Не е

достатъчно само да знаете, че носът е орган на обонянието, но трябва да изучавате формата, линиите на носа, да изучавате неговото значение като уд, свързан с умствения живот на човека. Като изучавате човешкия нос, виждате какви разнообразни форми и линии има той. Това разнообразие именно говори за развитието на човека според степента на интелигентността.

Като изучавате предназначението на носа, ще дойдете и до останалите органи в човешкото тяло и ще видите, че всеки орган има освен физиологическо още и психологическо значение. Например мозъкът определя мисълта на човека, дробовете – чувствата, стомахът – желанията му. Слезете ли по-долу, в дебелите черва, там е адът на човека – неговите низши желания и стремежи; там са последствията на низшия човешки живот. В дебелите черва се събират остатъците, непотребните неща, които се изхвърлят навън. Като изучавате физиологическите функции на човешкия организъм във връзка с психическия му живот, виждате колко сложно нещо е човекът. Само при това положение може да си обясните промените, които стават с него. Днес срещате един човек, който ви говори за морал, за идеали, за някакво верую, а на другия ден се отказва от всичко. Къде е човекът, на когото можете да разчитате? Друг някой пък издържа на своите идеи и убеждения, той живее в това, което говори. В този човек има душа, за този човек казваме, че душата му присъства в него. Често слушате да кажат за някого: „Душа има този човек“; за друг някой казват: „Този човек е без душа“.

Като ученици вие трябва да се стремите към възвишен живот. Това се постига чрез съзнателна работа върху себе си. Човек трябва да развива своите дарби и способности, които Природата е вложила в него. Ако на човека е даден един талант за разработване, той трябва да работи върху него, да го развива; не работи ли, той може да го изгуби. Какво се ползва човек, ако изгуби своите дарби, способности

и добродетели? Някой се бори със себе си, с окръжаващите, иска да мине за герой. Какъв герой е този, който е изгубил любовта, вярата, кротостта или милосърдието си? Това не е геройство. Ще дойде ден, когато ще снемат медалите на всички фиктивни герои: Бог помага на истинските герои, а не на фиктивните и на страхливите. Ако иска да успява в живота си, човек трябва да бъде смел, решителен, да уповава на Божественото в себе си.

Един млад човек заболял от някаква болест, която се отразила на крака му. Той отишъл при един лекар да му даде някакъв съвет за лекуване. Лекарят му казал, че трябва да отиде в някоя болница, там да го лекуват. Като прекарал десетина дена в болницата, лекарите му казали, че кракът е гангренясал и трябва да се отреже. Болният бил смел човек, но не се съгласил с предложението на лекаря, той се обърнал към него с думите: „Господин докторе, аз не давам крака си. Ако е дошъл часът на заминаването ми, ако трябва да дам някаква жертва за Бога, предпочитам цял да се пожертвам, отколкото да дам единия си крак. Бог не се нуждае от моя крак“. След това болният се облякъл и напуснал болницата. След шест месеца той се върнал в болницата и се представил на лекарите със здрав крак. Как се е излекувал? Това не е важно – важно е, че се е излекувал. Когато е смел и решителен, човек лесно се справя с мъчнотиите в живота си.

Следователно знайте, че всичко, което се случва в живота на човека, е за негово добро. Това се отнася за разумните, за онези, които любят Бога. Даже и смъртта, от която всички се страхуват, е освобождение за човешката душа. Който не разбира какво нещо е смъртта, той мисли, че завинаги се разделя със своите близки. Вярно е, че не може да вижда близките си, когато пожелае, но все пак някога може да ги види. Ако вашият ближен е в затвор, вие можете един път в седмицата да се виждате с него: има един определен ден, когато близките на затворниците могат да посетят затвора и да се видят с

тях. На същото основание казвам: има един определен ден в седмицата, когато можете да се срещнете със своите близки, заминали за онзи свят.

Сега да се върнем към въпроса за човешкия нос като проява на човешката мисъл. Колкото по-правилен е носът и колкото по-красиви са линиите му, толкова по-правилна е мисълта на човека. Човек трябва да мисли право. Като се обезсърчи, той трябва да си зададе въпроса защо се е обезсърчил и правилно да си отговори. Ако не иска да учи или да работи, той трябва правилно да си отговори защо не иска да работи; ако боледува, човек трябва да се запита защо боледува, отде иде болестта, коя е причината за нея и т.н. Една от причините за болестите е мързелът. Обаче мързеливият е пасивен по отношение на работата; дойде ли до яденето, той е много активен – той яде повече, отколкото трябва. Престъпление е човек да преяжда: като преяжда, той осакатява тялото си. Човек преяжда не само физически, но и астрално, и умствено. Когато изразходва чувствата си, когато изяжда всичко благородно и възвишено в себе си, човек се осакатява; когато изразходва докрай мислите си, той се изтощава. Природата не търпи никакво насилие, Природата не позволява на човека да се осакатява.

Ето защо, когато изучавате човешкия нос, вие трябва да бъдете внимателни, да спирате погледа си само върху положителните черти на човешкия характер, а не върху отрицателните. Има такива носове, от които човек трябва да се пази: види ли такъв нос, той трябва да се огради, да не се поддава на влиянието му. Като се спре върху някой лош нос, без да иска, човек се свързва с отрицателните черти на човешкия характер и дълго време се намира под тяхното влияние. За да изучава характера на лошите хора, човек трябва да се облече в броня, за да се запази от техните влияния. Невежият не трябва да се занимава със злото – дойде ли до него, той не трябва да го бута. За да

не си създава страдания, той трябва да стои далече от злото, да не го пипа. Светията може да се занимава със злото, защото е силен: злото е киселина, която разлага и руши. Само ученият и светията могат да работят с тази киселина – те знаят къде да я турят, за да свърши някаква добра работа. Както химикът познава свойствата на киселините и знае действието им върху различните метали, така всеки човек трябва да познава проявите на злото и да може разумно да се справя с тях. Както желязото се окислява на въздуха и ръждясва, така ръждясва и органическото желязо, което се намира в кръвта на човека. Когато органическото желязо в човека ръждяса, той заболява или изгубва разположението си. За да не ръждяса това желязо, човек трябва да поддържа своята топлина; изгуби ли топлината си, желязото непременно ще ръждяса. Ние знаем, че причината за ръждясване на желязото са влагата и кислородът; ако едно от тия условия отсъства, желязото не ръждясва. За да поддържа нормалната топлина на тялото си, човек трябва да има нормални чувства. Ако чувствата на човека са неправилни, вътрешната му топлина или се увеличава, или намалява: и в единия, и в другия случай той губи разположението си.

Докато е здрав, добре разположен, човек се намира в положението на младата мома, която се облича хубаво и отива на хорото. Тя играе, върти се и поглежда към този или онзи момък – дано хареса някого да се ожени за него. Много момци ще и се усмихват, докато спре вниманието си на един от тях. В първо време всичко върви добре: и момата, и момъкът са млади, красиви... но щом се оженят, полиците започват да се нижат една след друга. Те се чудят отде дойдоха тези полици. Много естествено: те не се женят за едно лице, но за цяла компания, която е фалирала в сметките си и търси някой да и плати дълговете. Без да подозират, те се нагърбват с тия полици и цял живот страдат, не могат да ги изплатят. В такъв случай

само онзи има право да се жени, който е ликвидирал с дълговете си, който се е развързал от своите съдружници.

Когато е здрав, добре разположен, човек казва, че вярва в Бога, в Христа, обаче щом се натъкне на някакво изпитание, той се съмнява вече. Каква вяра е тази, която допуща съмнението? Ще кажете, че докато съществува злото, човек все ще се съмнява. Това зависи от човека: ако знае как да гледа на нещата, човек никога няма да се съмнява. Срещнете ли някого, потърсете в него една положителна, добра черта, и там спрете вниманието си. Доброто, положителното в човека е Божественото, което никога не се изменя. Защо не спрете погледа си върху Божественото в човека, а трябва да се занимавате с временното и преходното? Само гениалният, светията могат да се занимават със злото с цел да го изучават, обикновеният човек обаче трябва да се занимава с доброто и положителното в света. Занимавате ли се с отрицателните прояви на човека, вие непременно ще паднете в кашата на живота. Затова турците казват: „Не се подигравай на съседа си, защото сам ще изпаднеш в неговото положение". На каквото се присмеете, това ще дойде до главата ви.

Кои са отличителните черти на доброто и на злото? Доброто дава, злото отнема. Доброто внася живот в човека, злото отнема живота; доброто е добър проводник на живота, а злото – лош проводник. Ето защо, докато живее, човек трябва да се занимава с доброто, да мисли само за него. Доброто подмладява човека, а злото преждевременно го води към старост. Ако не се научи да живее правилно, да прилага доброто, човек заминава преждевременно за онзи свят, дето го чакат реторти. Неговият ръководител ще го прекара през няколко реторти да се пречисти.

Като мине през огън, той ще го изпрати отново на Земята да продължи учението си. Много пъти ще минава човек през огън, ще слиза на Земята и ще се качва в невидимия свят, докато научи

уроците си добре. След това, пречистен и подмладен, той ще влезе в новото царство, дето не съществуват противоречия и недоразумения. Сегашните хора живеят в царството на противоречията – и въпреки това очакват щастлив живот. Това е невъзможно: щастието зависи от Доброто. Ако живее добре и прилага доброто, човек може да бъде щастлив; не прилага ли доброто, човек не може да бъде щастлив нито на този, нито на онзи свят. Добродетелният човек носи щастието в себе си.

И тъй, истинският човек трябва да бъде облечен в светли мисли, с красиви чувства и възвишени добродетели. Това значи да се облече човек в Христа. Не се ли облече в тези дрехи, човек минава за последен бедняк: той ще бъде лист, разнасян от вятъра по всички посоки. Не е достатъчно да казвате, че вярвате в Христа, и да очаквате след това Той да ви обича. Кога учителят обича ученика си? Когато се учи. Кога гостилничарят обича готвача си? Когато готви добре. Кога Бог обича човека? Когато върши Волята Му. За да се научи да върши Волята Божия и да обича, човек трябва да има трезв ум и здраво сърце. Щом умът на човека е трезв и сърцето – здраво, каквото налеете в него, ще се задържи. Когато някой се мисли за стар, това показва, че стомната му е пукната. Старият е човек на произволи, а младият, който се учи – човек на положителната, Божествена наука. Старият се е учил от своите опитности, а младият се учи от опитностите на другите. Ева направи погрешката на стария човек. Когато змията я изкушаваше, тя трябваше да каже: „Ако наистина като яде от плода на Дървото за познаване на злото и на доброто човек може да стане подобен на Бога, яж първо ти от него, а после ще ям и аз“. Обаче без да мисли много, Ева първа вкуси от този плод, а после даде и на Адам да го опита. Казвате: „Какво да правим сега?“. Няма какво да правите вече. Щом си отишъл на бойното поле, ще се биеш; като си започнал някаква търговия, ще търгуваш; като си

отишъл на нивата, ще копаеш; като си станал слуга, ще слугуваш; ако си мъж, ще вършиш работата на мъжа; ако си жена, ще вършиш работата на жената; ако си ученик, ще учиш. Бъди доволен от положението, в което се намираш, и не питай защо Бог ти е дал тази или онази служба. Каквато служба и да ви е дадена, вие трябва да я изпълните.

Какво представляват мъжът и жената? Мъжът и жената не са това, което днес познаваме. Под понятието *жена* ние разбираме чистата дева, възвишената майка и жената. Девицата символизира чистотата, майката – почвата, от която израстват нещата, а жената е формата, която пречупва лъчите на светлината. Значи в понятието *жена* в широк смисъл имаме форма – жената, съдържание – майката, и смисъл – девата. Следователно за пречупванията на лъчите и за възможностите в живота търсете жената, за резултатите на живота търсете майката, а за резултатите на чистотата търсете девата. Понятието *мъж* е също трояко: мъж, баща и съпруг. Искате ли да изучавате тези понятия, ще ги сравнявате с първите три: мъжът – с девата, бащата – с майката, а съпругът – с жената. Това са отношения, които съществуват в живота – колкото различни, толкова и необходими едни за други, защото се допълват.

Следователно за да разбира тия форми, среди и възможности, човек трябва да бъде в съгласие с Божествения свят. Влезете ли в съгласие с Божествения свят, вие се освобождавате от всички съмнения, противоречия, смущения. Да освободи човек сърцето си от смущения, ума си от съмнения – това значи да се е домогнал до новите схващания. Не освободи ли сърцето и ума си, човек сам поставя препятствия на пътя си и се лишава от Божиите блага. Тази е причината, поради която човек очаква някакво благо, а не го получава: той не подозира, че сам е виновен за това. Смущенията и съмненията са бентове, които човек сам поставя на пътя, отдето идат

Божиите блага. Дали си учен, философ, музикант или писател, щом си поставил бент на пътя си, ти сам се лишаваш от благата на живота. Учен или прост, човек трябва да се домогне до истинския живот, наречен Божествен. За този живот Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“.

И тъй, като на ученици давам ви задачата да се заемете с изучаване на човешкия нос: с формата, големината, широчината, с линиите му, а след това и с големината на неговите пори. Сравнявайте носовете на хората, изучавайте проявите им и вадете правилни научни заключения. Носът на човека определя неговата мисъл и интелигентност. Като правите научни изводи, вие ще се домогнете до вътрешни, дълбоки познания на живота. Като изучавате живота, виждате в него главно три категории прояви. Прояви на обикновените хора, които са впрегнали животните на работа: което животно и да погледнете, ще видите, че тялото му е надупчено от остена на неговия господар. Втората категория прояви са тия на талантливите: техният живот представлява съвкупност от прояви и задължения. Кой човек няма задължения? Дето и да се обърнете днес, всеки се оплаква от полици и задължения. Макар и пълен с изпитания, вие трябва да започнете с този живот именно: да изплатите задълженията си, т.е. да ликвидирате с кармата си. Третата категория прояви е тази на гениалните, на свободните души, за които Бог изпрати Сина Си в жертва да ги спаси. За тях именно се отнася стихът: „Бог толкова възлюби света, щото изпрати Сина Си в жертва, та да не погине всеки, който вярва в Него“.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

17 лекция, 17 декември 1930 г, София, Изгрев

ЕДИНИЦА ВРЕМЕ

Размишление

Човек трябва да живее съзнателно, да използва всеки момент в живота си разумно. Какво се разбира под думите *момент на живота?* Под *момент на живота* разбираме единица време, единица мярка, с която човешкото съзнание измерва известни величини, събития и др. Без прилагането на тази мярка и да не иска, човек преувеличава или намалява нещата. Изобщо хората имат разположение повече към преувеличаване, отколкото към намаляване. Днес рядко ще срещнете човек, който да предава нещата така, както са в действителност. Например ако изнесете една своя идея пред едно общество, малцина ще я възприемат, както я предавате: повечето ще внесат някакви преувеличения в това, което сте говорили. Някои пък няма даже да чуят какво сте говорили. Защо? Мисълта им е била заета с нещо по-важно. Например как ще разбере вашата идея онзи, който страда от зъб? През всичкото време той ще мисли за болката си. Той казва: „В дадения момент на живота ми е важен моят зъб“. Значи всяко нещо, което в даден момент обхваща съзнанието на човека, е най-важно.

Като ученици вие трябва да имате единица мярка от времето, с която да измервате нещата. Ето защо, като разглеждате своите възгледи, не питайте дали са прави, но задайте си въпроса: „На моя страна ли е правото и право ли мисля?“. Ако човек разглежда нещата според своето лично право, това е едно нещо; ако ги разглежда според общото, Божествено право, това е друго нещо. Божествено право е това, което има предвид Славата Божия, доброто на всеки човек и на себе си. Божественото право трябва да бъде право за всички хора, без

изключение. Докато се ръководи от това право, човек може да се развива, престане ли да го прилага, и развитието му спира.

Съвременните хора искат първо да уредят работите си и тогава да мислят за Бога. Ако досега те не са наредили работите си, никога няма да ги наредят. Ако човек е дошъл на Земята с неуредени работи, нищо не може да постигне. Ще кажете, че сте объркали конците – това е друг въпрос. Пияницата обърква конците, скъперникът – също, сиромахът – също. Щом са объркали конците, нищо друго не им остава, освен да ги оправят. Човек не се е родил пияница, нито скъперник, нито сиромах – той е станал такъв впоследствие. Щом е решил да оправя конците, той трябва да се върне в естествения път на живота, към своето първично състояние, както е излязъл от Бога. Лошият живот, лошите навици са вметнати неща в живота, от които човек трябва да се освободи. Ще каже някой, че така се е родил. Не, той е взел нещо чуждо отвън и го е вмъкнал в живота си като примес. Той казва: „Аз не мога да живея без своята каса, без своите книги“ и т.н. Ако си силен, ще докажеш можеш ли да живееш без тия неща, или не можеш. Докато живееш, още можеш да носиш касата със себе си, но като дойде смъртта, всичко оставяш настрани: жена, деца, дом, пари, книги. Ако си силен, опитай се да се противопоставиш на смъртта. И най-големият юнак отстъпва пред смъртта и вижда, че това, без което някога не е могъл да живее, сега го оставя настрани, не се интересува от него.

В турско време българските чорбаджии мислеха, че не могат без наргиле, но като дойдоха тежки времена, видяха, че и без него могат. Какво представлява наргилето? Според мене наргилето може да се уподоби на недоволството в човека. То е психическо, духовно наргиле в човека. Още като стане от сън, човек търси наргилето си – някакъв стар навик, който го прави недоволен. Както се е отказал от физическото наргиле, така човек трябва да се откаже и от

психическото, т.е. от лошите навици. Човек трябва да се откаже от слабостите си и от своите лоши навици, за да влезе в истинския живот. На всеки човек е дадена една важна задача, която трябва да свърши навреме и добре. Тази задача не седи в яденето и пиенето, в обличането и забогатяването – това са второстепенни неща. За да реши задачата си правилно, първото нещо, от което човек се нуждае, е здравето. Щом е здрав, той ще има на разположение и пари, и дрехи, и къща; ако е болен, каквото има, ще го изгуби. Докато е умен, човек има на разположение всичко: и пари, и дрехи, и къща. Искаш ли да бъдеш здрав, пази това, което Бог ти е дал. Пази светлината на своя ум, както и топлината на своето сърце – това е същественото, от което всеки човек се нуждае. Казвате: „Защо Бог ме е създал така?“. Изхвърли тази мисъл от главата си. Ако настояваш да ти се отговори на този въпрос, един ден ще получиш отговор, но горчиво ще съжаляваш. Днес казваш, че не можеш да живееш без това или онова, но един ден ще те поставят на изпит – да ти докажат, че можеш без всичко това. В каквото положение и да се намери в даден момент, човек трябва да приложи своята единица мярка от време, да бъде доволен от всичко. Доволството е сила. Не е въпрос човек да бъде през целия си живот доволен от едно и също положение, но той трябва да бъде доволен от най-малкото, което в даден момент получава. Като се нахраниш, благодари за яденето, което ти е дадено. Някой яде днес, а за утре мисли дали ще има какво да яде. Ако си доволен от малкото, което днес ти се дава, и на другия ден ще ти дадат; не си ли доволен от днешното, на другия ден още по-малко ще ти дадат. Който се е погрижил за днешния ден, той ще се погрижи и за утрешния. Ако мислиш, че утре ще дойде нещо по-лошо, ти се заблуждаваш; ако мислиш, че утре ще дойде нещо по-добро, ти пак се заблуждаваш: утрешният ден ще бъде точно такъв, какъвто е бил вчерашният.

Сега, като говорим за единица мярка, имаме предвид живата единица. Тя може да се вземе от времето, от живота, от човека, затова казваме, че единицата е обширна величина. За човека, за ангела казваме, че са единици, но и за Бога казваме, че е единица. Той е единица, която не може да се сравни с нищо, затова казваме, че Бог е единственият в света, на Когото думата е мощна, Той никога не греши. Дойде ли до интересите на живите същества,

Той всякога ги има предвид и нарежда работите им, както намира за добре. Ако човек, като малка единица, застане до Бога – голямата единица – получава се числото 11. Като съберем двете единици, получаваме двойката – число на противоречие. Наистина, ако дадете една ябълка на две деца, веднага се явява спор кое от тях да вземе по-голяма част. Кое от двете деца има право да притежава по-голямата част от ябълката? Понеже и двете деца са на еднаква възраст, мъчно можете да определите кое от тях има право да владее по-голямата част, обаче ако ябълката се даде на двама братя, единият на 21 години, а другият на 10, как ще разделят ябълката? Ако големият брат обича братчето си, ще му даде по-голямата част от ябълката; ако не го обича много, ще му даде по-малката част.

Значи доброто, което правим, както и разположението, което имаме към хората, се определя от чувството ни към тях. Съзнателно или несъзнателно, човек се ръководи от своите чувства. Когато обичате някого като себе си, вие сте готови да му дадете всичко, от което той се нуждае. Ако има нужда от пари, вие бръквате в джоба си и вадите щедро, не поглеждате какво давате; когато не обичате някого, обръщате парата, гледате да не дадете повече, отколкото трябва. Когато се ръководи само от чувствата си – да даде повече или по-малко, човек не е на правата страна. Човек трябва да бъде справедлив – той трябва да има една мярка, според която да постъпва. Без тази мярка той не знае къде колко да дава. Ако дава повече, той

казва, че обича; ако дава по-малко, казва, че не обича. Защо някого обича повече, а някого – по-малко, той сам не знае. Не е въпросът да обичате всички хора еднакво, но да прилагате към тях една и съща мярка. Човек трябва да мери нещата с една мярка, а не с две. Не казвам, че човек всякога прилага двете мерки, но когато не обича някого, по стар навик той изважда втората мярка и започва с нея да мери. Тази е причината, поради която, като не обича някого, човек е готов да вижда лошото в него, той е готов да преувеличи и най-малкия му недостатък. Какво печели човек, ако преувеличи недостатъка на онзи, когото не обича, или преувеличи добродетелите на онзи, когото обича? Нищо не печели.

Следователно прилагайте единицата мярка към вашите постъпки и не преувеличавайте нито доброто, нито злото в хората. Кажете ли за някого, че е много добър или много лош, питам: как измерихте количеството на доброто и злото в този човек? В даден момент човек може да бъде много добър или много лош – това зависи от външния стимул на живота, както и от вътрешното разбиране на човека. Според отношенията си към даден човек вие можете да го заставите да се прояви като добър или като лош. Ако отнемете ябълката от ръката на детето, то започва да плаче, да се сърди – става лошо. Дайте му след това две хубави ябълки – то ще се засмее, ще се зарадва и ще стане добро. Видите ли, че някое дете се стимулира изключително от своите желания, ще знаете, че то няма единица мярка в живота си. От това дете не може да се очаква много. Когато иска да постигне известно желание, и възрастният човек постъпва като детето, той казва: „Това желание е Божествено и аз трябва да го постигна“. Всъщност желанието му не е Божествено – този човек изопачава Божественото.

Не изопачавайте Божествените идеи, не предизвиквайте Бога! Дойдете ли до Името Божие, пазете Го чисто и свято в душата си. Не

Го ли пазите с нужната чистота и святост, нищо не можете да постигнете. Успехът на човека зависи от това, доколко той държи Името Божие чисто и свято в сърцето и в душата си. Името Божие е единица мярка, единица време. С това име човек може да си служи при всички мъчнотии и изпитания в живота. Ако си болен и помислиш за това име, болестта ти ще се махне; ако имаш изпити като ученик или студент, достатъчно е да помислиш за това име, за да можеш спокойно да се явиш на изпит. Ако имаш да даваш, пак помисли за Божието име – така ще смекчиш сърцето на кредитора си. Какво представлява Бог, не мисли – за Името Му обаче можеш да мислиш, колкото искаш. Всякога носи Името Божие в съзнанието си като единица мярка и единица време. Един момент мисли, но мисли за това име като за нещо, което включва всички условия и възможности на Битието. Няма живо същество, което мисли лошо за Името Божие. И най-лошите същества мислят добре за Него, защото са опитали Неговата сила и мощ, Неговата доброта и благост – и те се подчиняват на това име. Следователно искате ли да се развивате правилно, дръжте Името Божие в ума, в сърцето, в душата си чисто и свято. Ще кажете, че трябва да вярвате в Бога, да ходите на черква, да изпълнявате известни обреди. Това е външната страна на въпроса. С вяра само или с външно поклонение работата не върви: колко хора са пропаднали, като са живели само с вяра!

Един селянин от шопските села отишъл един петъчен ден на пазара да продаде маслото си, да купи някои неща за дома си. Той турил маслото в една голяма делва. Всички хора, които минавали край него, поглеждали към маслото, намирали го доброкачествено и превъзходно. Двама млади апаши се спрели пред селянина, пазарили маслото и казали: „Ние ще купим маслото за един свещеник, при когото ти ще отидеш да вземеш парите. Ето адреса му – иди при него, той ще ти плати“. Селянинът повярвал на младите хора, дал им

делвата с маслото, а от тях взел бележката, на която бил написан адресът на свещеника. В това време двамата апаши отишли при свещеника и му казали: „Отче, вземи тези 20 лева за молитва на един селянин, който е побъркан малко. Той ще дойде след нас. Каквото и да ти говори, ще знаеш, че не е с всичкия си ум. Ти му прочети няколко молитви, да му олекне“. Свещеникът повярвал на младите хора. Като дошъл селянинът, свещеникът извадил молитвеника си, турил епитрахила си върху главата на набедения болен и започнал да му чете молитви. Прочел няколко молитви, но селянинът не се интересувал от тях – той искал парите за маслото си. Свещеникът се чудил за какви пари и за какво масло му говори селянинът, но продължавал да му чете молитви. Най-после селянинът казал: „Отче, тази работа с четене на молитви не става. Трябва да платиш маслото!“. Свещеникът се уверил, че наистина селянинът е побъркан. И селянинът се чудел защо свещеникът не плаща за маслото, а се прави на луд и чете молитви. И двамата били изиграни от младите апаши. Смешно е положението и на двамата, но кой човек не е бил изигравам, на кого не са туряли епитрахил на главата и не са чели молитви? Селянинът иска пари, а свещеникът му чете молитви.

За да не изпадат в смешни положения, хората се нуждаят от правилно разбиране. Човек придобива това разбиране от опитностите, през които минава, както и от опитностите на великите и святи хора, които са живели преди него. Библията, Новият Завет съдържат опитностите на светии, пророци, апостоли, които са живели няколко хиляди години преди вас, но са разполагали с големи знания. Ако някой от тях дойде днес между вас, ще видите, че наистина са били учени хора. Сегашните хора минават за учени, но работите им не вървят добре. Те казват, че Любовта ще спаси света, но въпреки това светът и досега не е спасен. Защо? Любовта на хората не е още Божествена. Само Божията Любов може да спаси света, а не

човешката. По какво се отличава Божията Любов от човешката? Божията Любов внася примирение в човека и той е готов да служи на целия свят. Да служиш на Бога, на ближния си и на себе си, това значи да си придобил Любовта, да си свързан с Бога. Който е готов да служи, той е силен човек; не е ли готов да служи, той е слаб човек. Който люби, без да очаква да го обичат, той е силен човек. Любовта прави човека силен, макар и по сила тя да се равнява на кибритена клечка. Любовта не може да запали целия свят, както и Слънцето не може изведнъж да огрее цялата Земя, но тя внася подтик във всички живи същества. Подтикът ги прави силни...

Днес се иска от всички хора да мислят право, да прилагат единицата мярка в своите мисли, чувства и постъпки. Не е нужно всички хора да мислят еднакво, необходимо е обаче право да мислят. Красотата на живота седи в разнообразието на нещата. Приятно е да гледате различни модели на дрехи, но всеки модел трябва да бъде по мярка ушит. Не са ли спазени мерките, този модел не се харесва. Копчетата също трябва да бъдат на място, всяко нещо трябва да се постави на мястото си. Ако това има значение във физическия свят, колко повече то има значение в духовния и в умствения свят. Всяка мисъл, всяко чувство трябва да бъдат на своето място. Кой кого обичал, кой обичал повече и кой по-малко, кого обичат и кого не обичат – това не е ваша работа. Това значи да се занимавате с мисли, които са извън своето място. Занимавате ли се с такива мисли, вие внасяте дисхармония както във вашия, така и в Целокупния живот. Като спирате вниманието си върху извънредни мисли, т.е. върху мисли, които не са на мястото си, с това показвате своето невежество. Казвате например, че някой човек е много обичан от хората, а въпреки това чувате, че той е умрял. Възможно ли е това? Любовта прави човека безсмъртен. Може да обичате само онзи човек, в когото Любовта живее. Ако майката бие детето си често и казва, че го обича,

тя не разбира Любовта. Не можете да биете детето си, ако го обичате – това дете не дава повод за биене. Ако родителите обичат детето си, това показва, че Любовта е в него: то само става обично. Дето е Любовта, там е животът. Човек обича хляба по същата причина – живот носи той. Първата хапка е най-сладка, защото получавате от нея най-много енергия. Някои приемат тази енергия и се ползват от нея, а други не могат да я приемат: това зависи от съзнанието им, как гледат на този въпрос.

Същият закон се отнася и до човешките мисли. Ако човек има съзнателно отношение към дадена мисъл, той се ползва от нея; няма ли съзнателно отношение към някоя мисъл, тя минава и заминава край него, без да му предаде нещо. Всяка мисъл, съзнателно приета от човека, внася в него здраве, богатство и безсмъртие. Не може ли мисълта да внесе в човека тия качества, това показва, че той е слушал и възприемал външно само, а не и вътрешно – мисълта минава покрай него, без да го засегне дълбоко. Следователно каже ли някой, че ви обича, вижте първо дали той обича Бога. Ако обича Бога, и вас ще обича; не обича ли Бога, и вас не обича. После ще каже, че вярва в Бога.

Ако не обича Бога, той не може да вярва в Него – вярата се обуславя от Любовта. Колкото повече обичаш някого, толкова повече вярваш в него; колкото по-малко го обичаш, толкова по-малко му вярваш. Какво виждаме в отношенията на хората? Колкото по-малко се познават, толкова повече си вярват и толкова повече се уважават; щом се опознаят повече, те губят вярата и уважението си един към друг. Защо? Нарушили са единицата време, единицата мярка помежду си. За да не губят тази мярка, те трябва да бъдат като числата, да се увеличават и намаляват. Разумният човек знае кога трябва да се увеличава и кога да се намалява – той е като житното зърно, което напролет посаждат в земята, за да се увеличи. Който сее,

правилно разрешава въпросите; който мисли, правилно разрешава въпросите. Ако не мисли, човек е подобен на петел, който предпочита житното зърно пред диаманта. Като намери парче диамант, той го подхвърля и казва: „Искам нещо, което мога да хапна, а не това, което лъщи“.

Сега и вие искате да ви се каже нещо специално, за да намерите веднага правия път. Правият път е пътят на Любовта: приложете Любовта и не се смущавайте. „Как да я приложим?“ Там е въпросът! Искате ли да приложите Любовта, освободете се от всякакво съмнение в Първата Причина: най-малкото съмнение препятства на Любовта. Дойдете ли до Любовта, до Бога, там не се позволява никаква нечистота, никакво съмнение. За да се свърже с Божественото съзнание, човек трябва да очисти своето съзнание от съмнението. Светът, който Бог е създал, е хармоничен: виждате ли някаква дисхармония, тя се дължи на други съзнания, които са внесли известно отклоняване както в човешкия живот, така и в цялата Природа. Неестественият живот на хората е причина за неестествените прояви на животните. Заекът например е станал страхлив благодарение на неблагоприятните условия, при които живее – преследван от животни и хора, той трепва и от най-малкия шум. Следователно когато срещнете някой страхлив човек, ще знаете, че той е живял при неблагоприятни условия.

Като ученици от вас се иска разумна, съзнателна работа: не работите ли съзнателно, вие ще се натъкнете на нежелателни положения. Не желае ли да работи, човек се намира пред изненади в живота: той се храни добре, но въпреки това боледува и умира. Защо? Защото в храната влиза един елемент, който внася смъртта. Човек се стреми към Любовта, въпреки това се натъква на омразата. Защо? Защото в неговата любов влиза елементът на омразата, от който сам трябва да се освободи. Човек говори за права, за положителна мисъл,

въпреки това се натъква на съмнението. За да се освободи от смъртта, омразата и съмнението, човек трябва да внесе в живота, в любовта и в мисълта си онзи елемент, който наричаме *единица време.*

За да изправи кривите страни на своя живот, човек се нуждае от нещо малко – една малка поправка е в състояние да постави живота в нормално положение. Понякога една тухла само е в състояние да запуши дупката на къщата и да я запази от външни неблагоприятни условия. Малките неща в живота развалят работите, малките удари носят големи последствия. Понякога един крив, лош поглед разваля добрите отношения. Срещнете някой, който е неразположен, и ви поглежда криво. Не се сърдете на този човек – той се намира в тъмна нощ, когато никой не може да му помогне. Ако носите свещ в ръката си, не питайте защо този човек не ви е погледнал любезно, но запалете свещта си и светнете му, да намери пътя си. Всеки се нуждае от едно топло чувство, от одобрението на хората. Когато цигуларят дава концерт, той не мисли само за пари, но иска да сподели изкуството си с хората, да чуе тяхното одобрение. Учителят работи усърдно, с любов, и той има желание да получи одобрението на своите ученици; майката също има желание да получи одобрението на децата си. Питам: като работите, вие чие одобрение очаквате? Работете съзнателно и с любов, за да получите одобрението на Бога. Да работи човек с любов, това значи да се свърже с Божественото съзнание и да изпълнява Волята Божия навреме.

Сега, като говорим за Любовта, за Вярата, ние нямаме предвид любовта и вярата на обикновените хора. Ние не се нуждаем от религията на обикновените хора, нито от техните молитви, ние се интересуваме от Първичния живот с неговата чистота. Запазите ли чистотата на този живот, запазвате и неговата целокупност. Този живот е капитал, даден на човека от Бога – да работи и всеки ден да прилага към него по нещо ново. Бъдещият живот на човека зависи от

настоящия, следователно работата на днешния ден определя бъдещите придобивки. Ако работи с любов, човек ще запази талантите, които Бог му е дал; не работи ли съзнателно, той ще изгуби талантите си, както е постъпил господарят със слугата, на когото е дал един талант[155].

Сега, ако питате какво се иска от ученика, ще ви кажа: ученикът трябва да има здрава и чиста мисъл. Чистата мисъл подразбира чистота в желанията и в чувствата. Като работи, той все ще се оцапа, но трябва постоянно да се чисти. Никаква нечистота не се допуща в сърцето и в ума му. За да разбере дали мисълта му е права и чиста, човек трябва да си послужи с единица мярка от време. Щом пази тази мярка, той никога няма да се заблуждава. Който мисли право, той знае обича ли някого, или не – той има ясна представа за Любовта. Щом разбира Любовта, той знае, че в любовта на един човек може да се намери любовта на множинството. И тогава ако един човек обича някого, той не търси любовта на другите хора. Като казваме, че човек трябва да се задоволява от любовта на един човек само, имаме предвид истинската любов. Когато любовта между двама души не се проявява правилно, те непременно ще търсят любовта на друг някого. Защо? Защото между тяхната любов няма равновесие. Любовта на двама души образува права линия само, но силите им не са уравновесени. Ако двамата се движат непрекъснато в права линия и в една посока само, те нищо няма да постигнат. За да придобият нещо съществено и ценно, те трябва да променят посоката на своето движение, да се отправят в посока на висшето съзнание; при това

---

[155] Талант – антична мярка за тегло, използвана в Европа, Северна Африка и в Близкия изток. В Римската империя 1 талант съответства на масата на водата, която се съдържа в една стандартна амфора (около 26 литра). В Древен Рим талант наричат теглото на 100 римски либри (1 либра = 327 грама или на 96 драхми). С таланти измервали и среброто и златото, които имали равностойност на определено количество златни или сребърни монети.

двамата заедно трябва да се повдигнат. За да свършите една работа добре, нужно е участието на две ръце, на два крака, на две очи, на две уши.

Като ученици от вас се иска съзнателна работа върху себе си. Ще работите върху себе си, без да се спирате върху това, какво мислят хората за вас. Спирате ли се върху мнението на хората, вие не можете да се развивате. Силата на ученика седи в това, да преодолява мъчнотиите и препятствията. Вървете напред без страх, без съмнения, без колебания. Мнозина се съмняват в това, дали са в правия път. Докато служи на Бога с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си дух и с всичката си сила, човек е на прав път; влезе ли най-малкото съмнение в ума на човека, той се отклонява от пътя си. Щом се отклони от правия път, човек започва да губи това, което е придобил. За да се върне към изгубеното, понякога човек прибягва към лъжата – той мисли, че с лъжата ще получи повече от това, което ще получи с Истината. За да постигне своя идеал, човек трябва да живее добре, да прилага Истината. Ще кажете, че Истината носи страдания. И да страда с Истината, за предпочитане е човек да живее с нея, отколкото с лъжата. Каквото страдание и да ви сполети, щом живеете добре и изпълнявате Волята Божия, скръбта ви ще се превърне в радост. Зад всяко разумно страдание се крие великата Божия мисъл. Когато Христос беше в Гетсиманската градина, Той се молеше да се отмени по някакъв начин чашата на страданието, но веднага дойде висшето Му съзнание на помощ и Той каза: „Господи, да бъде Твоята воля!“. След това Христос разбра, че чашата, която Бог Му беше определил да изпие, криеше в себе си велико благо. Христос изпи горчивата чаша, след което получи великото Божие благословение – възкресението. Веднъж се дава на човека да пие горчива чаша – изпие ли я веднъж, втори път не му се дава същата опитност.

В един европейски град осъдили един престъпник на смъртно наказание. Съдът му предложил три наказания: обесване, застрелване и отравяне – сам да си избере едно от наказанията. Престъпникът избрал третото наказание – да изпие някаква отрова. Дали му една от най-силните отрови, но каква била изненадата им, като видели, че престъпникът не умрял. Правителството решило да освободи престъпника, като се ръководело от принципа: невъзможно е да се наложи на човека два пъти едно и също наказание. Щом мине човек през известно страдание, втори път не може да мине през същото. Този престъпник бил силен човек, той казал: „Ще изпия най-силната отрова, но пак няма да умра“. Той направил един опит, с който доказал своята сила. Тъй щото ако сте силни, и вие трябва да изнесете своите опити пред света, за да покажете, че имате един принцип, една мярка – единица от време.

И тъй, една от отличителните черти на ученика е чистотата. Ученикът трябва да бъде чист. Щом има нужната чистота – външна и вътрешна, той може да мисли право. Днешният дълбок сняг и вятър подчертават именно това: снегът говори за чистотата на човека, а вятърът показва, че човек трябва да мисли право. Като знаете това, вие трябва да работите съзнателно, да придобиете чистота и права мисъл. Днес хората умират преждевременно, защото не работят съзнателно: те не знаят как да работят и за кого да работят, за да продължат живота си. Ако те искрено пожелаят да служат на Бога, да изпълняват Волята Му, животът им ще се продължи. Човек не трябва да заминава за онзи свят, преди да е свършил работата си; ако не свърши работата си, той заминава преждевременно. В този смисъл повечето хора заминават преждевременно.

Като ученици от вас се иска права, светла мисъл и чисти чувства, които да уравновесят силите на вашия организъм. Ученикът трябва да бъде образец във всичко: в обхода, в мисълта си, в обличане, в

движения, в походка. Той трябва да има висок идеал: каквато работа започне, трябва да я върши по правилата на високия идеал; не се ли ръководи от тия правила, не може да се разчита на него. Каквато работа започнете, работете я с цел да осветите Името Божие. Започвайте работата си с Бога и свършвайте я с Бога. Не се безпокойте какъв ще бъде резултатът: щом сте свързани с Бога, всичко се нарежда добре. Един извор съществува в света, от който изтича животът – той е изворът на Абсолютната чистота: каквото става в света, все за него става. Той е източник на онзи живот, който ражда великата Любов. За тази Любов съществува всичко: за нея Слънцето грее, за нея звездите светят, за нея водите бликат, за нея цветята цъфтят, за нея птичките пеят, за нея хората мислят и живеят.

Искате ли водите на този извор да потекат във вас, отворете широко сърцата и умовете си и започнете да давате; затворите ли се, водите на този извор ще замръзнат за вас и вие нищо няма да получите. Тази е причината, поради която човек не може да реализира своите добри желания. Дойде ли една светла идея в ума ви и едно благородно чувство в сърцето ви, не казвайте, че не може да се реализира, но отворете широко ума и сърцето си, впрегнете волята си на работа – и ще видите как всичко ще ви се притече на помощ. Уповавайте на Бога в себе си и не се страхувайте: щом сте свързани с Него, вие имате сила да преодолявате всички спънки.

Човек трябва да отвори кесията си, за да раздава, той трябва да бъде щедър. Ако не е щедър, колкото и да проповядва, думите му няма да имат резултат. Ученикът на Новото учение трябва да прилага това, което говори. Той отива в един дом да проповядва, а не може да помогне на болния в дома. Истински проповедник е този, който прилага всичко, което говори: болни лекува, страдащи утешава, мъртви възкресява. Вяра и любов са нужни на човека, за да приложи това, което има в себе си. Приложете най-малкото, което имате,

защото казано е в Писанието: „Верният в малкото е верен и в голямото“. Малкото се благославя.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

18 лекция, 25 декември 1930 г., София, Изгрев

УСЛОВИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Размишление

Ще прочета 135. псалом.

Когато четете псалмите, трябва да ги превеждате, понеже условията, при които са писани, се различават от днешните.

Идолите на езичниците са сребро и злато,

дело на човечески ръце. (15. ст.)

Днес идолопоклонство във формите на миналото не съществува, но златото като идол и досега не е изгубило значението си, и до днес още се кланят на златото.

Които се боите от Господа, благословете Господа.

(20. ст.)

Ако се преведе този стих на съвременен език, трябва да се каже: „Благославяйте Господа всички, които Го обичате“. Не се страхувайте от Господа, но обичайте Го. Страхът се е явил след непослушанието на Адам и Ева. Който се страхува, не е свободен човек.

Ще прочета 17. глава от Йов.

В тази глава се описва състоянието, през което е минал един ^велик, праведен човек. Голяма драма е преживял той. Йов се чуди как е възможно човек, който служи на Бога, да мине през такива изпитания. Във всяко отношение той е бил изправен, считал е себе си за образец на послушание и благочестие. След всичко това е трябвало да мине през такива страшни страдания. Изоставен от Бога, от приятелите си, от близките си, той се чуди защо трябва да бъде така. Като изреждал изпитанията си, той дълго време е размишлявал, търсил е причината за това, но не е могъл да я намери. Не е лесно за човека да мине през такива изпитания. Всеки, който изпадне в

положението на Йов, като него ще плаче, ще се моли, ще запитва за причината на своите нещастия.

Ще прочета част от 12. глава на Евангелието от Йоан, от 1. до 12. стих.

Като четете тази глава, виждате двете страни на живота: външна и вътрешна. Човек може да разбере живота, когато го изучава сравнително, т.е. когато го изучава външно и вътрешно. Човек познава себе си, когато се сравнява с хората. Ако ученият не се сравнява с по-учени от себе си, никога няма да има ясна представа за своята ученост; ако силният не се сравнява с по-силни от себе си, всякога ще мисли, че по-голям юнак от него няма. Когато ученият и силният срещнат по-учени и по-силни от себе си, в първо време те се обезсърчават как е възможно да има по-учени и по-силни, но после се заражда в тях вътрешен импулс да работят, да достигнат ония, които са излезли напред. Ще кажете, че не трябва да бъде така. Други ще питат защо се натъква човек на такива състояния. Оставете този въпрос настрана. Трябва ли да питате защо тече водата, защо вее вятърът, защо грее Слънцето? Това са въпроси, върху които човек може да мисли, но колкото и да мисли, не може да ги разреши. Каквито теории и да се създадат по тези въпроси, те ще си останат теории – нищо повече. Може ли свещта да ви каже защо свети? Тя знае, че нейната длъжност е да свети, а онзи, който я е запалил, той знае защо свети – това не е работа на свещта.

Някой се задълбочи, хване главата си между ръцете си и мисли. Какво мисли? Мисли за студа, за хляба, за въглищата: той вижда, че е студено, а няма въглища, няма хляб и се страхува, че ще умре гладен. Защо мисли по тези въпроси? Това е негова работа, но ако само мисли, без да работи, той нищо няма да разреши. Колкото и да казва, че не се търпи студът и гладът, няма какво да прави – ще търпи. Онзи, който слуша отвън, ще каже: „Какво от това, че този човек е

гладен, че седи в студена стая, че страда?“. И двамата говорят на различни езици и не се разбират: единият се оплаква от сиромашията, а другият намира, че не е лошо някога човек да изпита сиромашията. Има случаи, когато човек иска да бъде богат, а при други случаи – да бъде сиромах; при известни случаи човек търси светлина, а при други – тъмнина. Светлината не действа всякога благоприятно за развитието на човека; същото може да се каже и за богатството. Ето защо и сиромашията, и тъмнината понякога са необходими условия за развитието на човека. Богатството и сиромашията, светлината и тъмнината са състояния, условия, през които човек неизбежно трябва да мине.

Като казваме, че хората се нуждаят от права мисъл, имаме предвид тяхното правилно развитие. Това е желанието на всяка душа. Следователно всеки човек трябва да си дава отчет право ли мисли, или не. Слушате някой млад човек да казва, че иска да расте, да възмъжее, да има сила да се бори в живота. Всеки човек е расъл, възмъжавал, борил се е, но какво е постигнал? Друг някой казва, че му е дотегнало да се бори, не му се живее вече. Защо не му се живее? Раницата му е тежка. Щом раницата му е тежка, нека се опита да я свали от гърба си. Той се оплаква от тежката си раница, а се страхува да я свали, за да не я вземе някой. Това е неразбиране на живота.

Като живее, човек трябва да се ползва от своите опитности и от опитностите на другите хора, да дойде до вътрешно разбиране на живота. Ако имате една опитност в живота, стремете се да не я повторите два пъти. Някой се е оженил, не е могъл да живее с жена си добре, напуснал я е и е тръгнал да търси втора. Защо му е жена: ако се ожени втори път, ще направи нови погрешки. Защо иска жена? Да му слугува: той ще бъде господар, а тя – слугиня. Когато жената реши да се омъжи, тя иска да бъде господарка, а мъжът – слуга. За предпочитане е жената да стане мъж, да слугува, отколкото да стане

господарка и да се омъжи. Същото се отнася и до мъжа: за предпочитане е мъжът да стане жена, да слугува, отколкото да стане господар на жена си. По-добре е човек да слугува, отколкото да господарува. Ако човек предпочете да слугува, все ще научи нещо; ако иска другите хора да му слугуват, а той да господарува, ще произведе известна дисхармония между близките си, които ще бъдат недоволни от него. Докато хората са заставени да слугуват, всякога ще бъдат недоволни; друг е въпросът, ако човек слугува доброволно, от любов.

Задачата на великите Учители в света се свежда именно към това – да научат хората да живеят правилно. Правилният живот се обуславя от служенето на Бога с любов, а не с насилие. Бог не иска от хората насилствено служене. Като велик и благ, Бог иска да даде на човека това, което Той има. Бог иска да му даде Своята Любов, Своите блага, Той иска да му даде вечен живот, за да се освободи от смъртта, от страданията и от нещастията. Бог не си служи с насилие, но казва на хората, че пътят, по който вървят, не води към вечния живот, нито към безсмъртието. Хората искат да се съединят, да станат силни: затова мъжът се стреми към жената, жената – към мъжа, та да улеснят живота си. Те са на крив път: дето става съединение, там има експлозии. Хората трябва да се съчетават, а не да се съединяват. Държавата и поданиците и, църквата и нейните членове, мъжът и жената трябва да се съчетават, а не да се съединяват. Между държавата и църквата също трябва да има съчетание, а не съединение. Дето има съчетание, там елементите остават свободни; дето е свободата, там е Любовта. Всяка външна връзка е спънка в човешкия живот: връзката подразбира вътрешен процес. В Божествения свят не съществува никакво съединение и разединение, там отношенията са свободни и трайни. На Земята хората се съединяват и разединяват, женят се, раждат деца, умират, но всичко това води към страдания, а

чрез страданията те се учат. Влязат ли в духовния и в Божествения свят, там съществуват други отношения.

Мнозина мислят, че и на Небето ще живеят, както са живели на Земята. Там не се позволяват никакви връзки, там женитби и разводи не стават. Божественият свят подразбира отношения на разумни, възвишени същества. Те живеят по любов и служат на Бога без никакви външни обреди, без кадене с тамян. Когато мислите и чувствата на човека са минали през огъня на Любовта, те са толкова пречистени, че отдалече още издават своето благоухание. Това благоухание е по-приятно от благоуханието на тамяна, с това благоухание трябва човек да се приближи към Бога, да Му се поклони в знак на готовност за служене. Ако човек мисли, че с тамян и кадилница може да се яви пред Божия олтар, той се самозаблуждава: служенето на Бога изключва всички външни благоухания, всички външни обреди. Някои свещеници са казвали, че им е дотегнала вече миризмата на тамян, кадилницата, ръсенето с китка, черните раса и калимявки. Защо са им дотегнали тия неща? Защото са стари форми, без съдържание.

Сега аз говоря за онези, които разбират нещата. Не е въпрос да търсите противоречие в думите. Всяко нещо, което се върши с любов и със съзнание, има вътрешно съдържание и смисъл; изгубите ли Любовта и съзнателното отнасяне към нещата, всичко се обезсмисля за вас. Не е въпрос в отричането на нещата, но в тяхното осмисляне: ние не отричаме нещата, но ги осмисляме. Всяко нещо, което е осмислено, е на мястото си. Човек трябва да разбира нещата вътрешно, за да не изпада в противоречия. Някой следва Божия път, но въпреки това го сполетяват големи нещастия и изпитания. Той се чуди защо става това, той се запитва защо Бог не го пази, а го излага на такива опасности и нещастия. Каквито и противоречиви мисли да минават през главата му, той трябва да мълчи и да изучава както своя

живот, така и целокупния. Той ще разбере, че изпитанията са необходими в живота му, както вятърът – за дърветата. Не се смущавайте, че от вашите изпитания като на вярващи някои ще се съблазнят: ако вярват или се съблазняват, това е заради тях. Къде ще отиде човек, ако се съблазни в Бога и се отдалечи от Него? И да се натъква на нещо криво, на злото в света, човек трябва да има търпение да види неговия край. Злото има начало и край, а доброто е без начало и без край. Като говорим за църквата и за свещениците, ние ги разглеждаме като процеси, които стават в самия човек. Колко пъти човек с кадилница в ръка обикаля своя храм и казва, че не може да постигне желанията си и ще си замине с отворени очи. Какво ще кажат ония, които са реализирали желанията си – какво са придобили те? Ние не сме против желанията на човека. Той трябва да има желания, да се стреми да ги реализира, но кои желания трябва да реализира? Има преходни желания, има и вечни желания. Вечните желания водят към вечния живот.

Следователно човек трябва да се стреми да придобие Любов, Мъдрост, Истина, кротост, въздържание, милосърдие, търпение и др. Придобие ли тия добродетели, човек се свързва направо с Бога, той изпитва вътрешно разположение и мир. Каквото получава, той го получава направо от Бога, без никакви посредници. Не е все едно да получиш Любовта направо от източника и или от странични извори. Колкото повече отклонения прави Любовта, през колкото повече мозъци минава, толкова по-нечиста е. Тя трябва да се филтрира, да мине през няколкократно чистене, докато придобие естествената си чистота. И животът на хората не иде направо от своя първоизточник, затова те умират преждевременно. И съдовете, в които се налива животът, не са чисти. Като влезе в тия съдове, животът започва да се разлага: от една страна съдовете се разлагат, от друга – животът, и в скоро време той изтича навън.

„Ново вино в нови мехове", е казал Христос. Чист живот в чисти съдове, казвам аз. Какво ще стане с вас, като изтече животът ви навън? Ще кажете, че ще отидете на онзи свят, между ангелите. Как ще отидете там? Вие знаете, че за физическия свят е нужно физическо тяло, а за духовния – духовно. Приготвили ли сте духовното си тяло? Ако мислите, че на онзи свят можете да отидете със своите стари разбирания, със старите си желания и навици, вие сте на крив път. Онзи свят, който наричаме духовен, е свят на вечна хармония, на абсолютна чистота, на пълен ред и порядък. Следователно иска ли човек да влезе в Божествения свят, той трябва да отговаря на известни условия: да бъде абсолютно чист и здрав, да носи светли мисли и благородни чувства, да има ново разбиране за Целокупния живот. Там не се допуща нищо отрицателно. Животът на пчелите дава слаба представа за Божествения свят. Пчелите се отличават с голяма чистота, те не допущат в кошера си нищо нечисто и дисхармонично: ако някоя пчела се разболее, веднага я изхвърлят навън. В Божествения свят не се търпи никакво петно. Не е лесно човек да влезе в този свят.

И тъй, животът има две страни: външна, или физическа, и вътрешна, или духовна. Докато гледа на живота от физическата му страна, човек го познава отчасти. Същото може да се каже и за човека: докато разглеждате човека външно, вие го познавате отчасти. Казвате за този човек, че има красиво лице, хубави очи, правилен нос, красиви уши и уста, но нямате никакво отношение към него. Обаче ако се свържете с неговите мисли и чувства, вие изпитвате особено разположение към него. Щом го срещнете, вие сте готови да споделите с него своите радости и скърби, сега вече го наричате свой приятел. Кой човек наричате приятел? Истински приятел е онзи, в присъствието на когото сълзите пресъхват, а скърбите и страданията

изчезват: приятелят е в състояние да подобри условията на вашия живот.

Казано е за Авраам[156], че считал Бога за свой приятел. Ако Бог е ваш приятел, ще се оплаквате ли от болести, от сиромашия, от невежество? Никога! Понеже Бог беше приятел на Авраам, Авраам беше богат, учен човек. Едно нещо му липсваше – бездетен беше. Това не отчайваше Авраам – той беше предоставил този въпрос в ръцете на Бога. И не се излъга: един ден Бог изпрати при Авраам три ангела да му кажат, че жена му Сара ще роди. Авраам повярва на думите Божии, но Сара помисли, че Бог иска да утеши приятеля Си, да се пошегува с него, и се засмя. Когато един от ангелите я запита защо се смее, тя отказа, че се е смяла. Интересен е фактът защо Сара се засмя. Нас ни интересува още и въпросът защо този, който е писал историята на Авраам, е отбелязал именно засмиването на Сара. Нейният смях се явява като контраст между думите на Бога и невъзможността им да бъдат реализирани. Това показва, че Сара е била жена с положителен характер, тя е гледала реално на живота. Тя си казала: „Беше време, когато можех да се залъгвам, да вярвам на обещания. Днес, когато се ползвам от опитностите си, не мога да допусна, че жена на моята възраст ще роди дете“. Значи нейният смях

[156] Авраам е праотец на много племена, в това число на исмаилите, израилтяните и др. Той е потомък на сина на Ной – Сим. Според библейската книга *Битие* Авраам е първият от патриарсите на еврейския народ. Името му на еврейски означава *велик баща,* но впоследствие Бог променил името му на Авраам – *баща на множеството*, като знак, че ще стане прародител на евреите. В религиите юдаизъм, християнство и ислям Авраам е ключов персонаж, тъй като играе важна роля в двете свещени книги – Библия и Коран. Юдеи, християни и мюсюлмани го наричат *бащата на народа на Израил.* За юдеите и християните това става чрез сина му Исаак, а за мюсюлманите той е пророк на исляма и е прародител на Мохамед. За да изпита верността му, Бог поискал от Авраам да принесе в жертва своя син Исаак, но в последния момент превърнал момчето в агне. Бог казал на Авраам да напусне родния си дом в Ур и да завладее земята Ханаан. Там Той сключил завет с него – заради верността си към Йехова Авраам получил обещания, че ханаанската земя ще принадлежи на потомците му.

беше предизвикан от контраста, който се явява от думите на ангелите и нейната напреднала възраст. Какъв по-голям контраст може да съществува днес от този, възрастна жена да роди дете?

Сега, като говорим за контрасти, вие ги виждате навсякъде в живота. Срещате двама млади, които се обичат. Един ден те решават да се оженят. Щом се оженят, започват да се съмняват в любовта си: мъжът пита жена си обича ли го, жената пита мъжа си обича ли я. Това е един от контрастите в живота. Защо трябва да си задават този въпрос, нали се обичат? Ако единият пита другия обича ли го, значи любовта им е изчезнала. Каква е тази любов, която се явява и изчезва? На Земята любовта се явява и изчезва, обаче в Божествения свят Любовта е непрекъсната. Можете ли да питате Бога обича ли ви, или не? На човека може да се задава такъв въпрос, но не и на Бога. Човешкото сърце само по себе си е каменно, студено като неразгорял се въглен. За да светне и да се стопли, през него трябва да мине електрически ток. Токът, който стопля човешкото сърце, наричаме любов. Значи влезе ли Любовта в сърцето на човека, тя го стопля. Човек трябва да бъде внимателен, да не прекъсва тока на Любовта.

Човек е дошъл на Земята да се учи, да прави опити, за да се приспособи към Божествения свят. В това отношение Земята е опитно училище. Човек трябва да мине през това училище, за да научи великите уроци на живота – той не е готов за Небето. Тук той ще пада и ще става, но ще расте, ще се развива. Физическият свят представлява голяма сцена, на която всички хора играят различни роли. В живота си хората са актьори: те играят роли на цар, на учен, на философ, на крадец, но всъщност нито са царе, нито учени, нито философи, нито крадци. Някой минава за учен, без да е такъв; друг минава за цар, без да е цар; трети минава за крадец, без да е крадец; щом слезе от сцената, той престава да играе ролята си. Когато казваме, че хората не се познават, причината е, че те играят чужди

роли – малцина живеят свой собствен живот. Искате ли да познаете човека, трябва да го видите вън от сцената: докато е на сцената, той непременно играе някаква чужда роля. Защо играе чужда роля? Учи се. Като знаете това, не се обиждайте, че някой ви е казал една обидна дума: той е на сцената, вие – също, и оттам се разговаряте. Не се обиждайте, но вгледайте се в характера си, дали имате някаква слабост. Ако приятелят ви казва, че не сте искрен човек, потърсете тази слабост в себе си и вижте, ако я имате, можете ли да я изправите. Вглъбете се в себе си и намерете корена на тази слабост – тя може да води началото си от някой ваш дядо. Като намерите корена и, вие можете да се освободите от нея. Тъй щото когато някой ви покаже една ваша слабост, не се сърдете, но благодарете, че имате възможност да я видите. Ще ви каже някой, че сте горд. Ако това е истина, благодарете, че имате възможност да се видите и да се изправите. По какво познавате гордия човек? Той ходи изправен, поглежда на хората отвисоко, не се огъва лесно – за да се огъне, трябва да е видял нещо особено. Той казва: „Аз мога да се наведа само тогава, когато срещна нещо, което заслужава навеждането ми“.

Не е въпрос до навеждането на човека, но до вътрешния импулс в него. Срещате хора, които се кланят наляво-надясно, а други не обичат да се кланят. Това не показва, че първите не са горделиви, а вторите са горделиви. Когато се произнася за нещо, човек трябва да има право разбиране. Следователно новият живот изисква ново разбиране: старите разбирания са детински, с тях не можете да влезете в новия живот. Който е влязъл в новия живот, не се връща към миналото. Мнозина говорят за новото, за нови идеи, но въпреки това казват: „Голяма беше нашата любов в миналото. Какво стана, че я изгубихме?“. Ако губите любовта си, това показва, че пътят, по който вървите, не е прав. Не съжалявайте, че сте изгубили любовта си: това, което се губи, не е ваше. Ако сте изгубили богатството си, не

съжалявайте – за вас е важно да бъдете здрави. Какво се ползвате, ако имате богатство, но сте болен? В болницата ще ви обикалят милосърдни братя и сестри, ще ви местят от едно легло на друго, но това нищо не ви ползва. За предпочитане е човек да ходи пеш по планините, но да бъде здрав, отколкото да е болен и да се ползва от уважението на лекарите и милосърдните сестри. За предпочитане е човек да бъде сиромах, но да е здрав и доволен от живота, отколкото да е богат и болен. Животът на здравия човек е живот на вътрешно доволство, на придобиване на знания и добродетели; животът на богатия и неразумен човек е живот на удоволствия, които рушат организма и внасят недоволство и разочарования в човека. Ето защо човек трябва да прави разлика между живота на богатия и на бедния, на здравия и на болния.

Като наблюдавате хората в света, вие намирате, че имат големи знания, че са учени, благородни, добри. Вярно е, че има учени, добри и благородни хора, но вие трябва да ги различавате от ония, които още не са нито учени, нито добри, нито благородни. Те се представят за такива, но в действителност не са. Това не е за упрек, но казвам, че много от хората, които представят нещата, както не са, още не са излезли от болницата. Те са болни хора, които имат нужда от милосърдни братя и сестри и от патерици, всички се грижат за тях. Искате ли и вие да се грижи Бог за вас като за болен? Кога майката оказва специални грижи за детето си? Когато е болно. Тя страда, че детето и е болно, и полага всички грижи да облекчи положението му; когато детето и е здраво, тя се радва. Следователно когато скърбите и страданията в света се увеличат чрезмерно, това показва, че хората боледуват. Грехът не е нищо друго освен болест. Може ли при това положение Бог да се радва? Не само че не може да се радва, но Той страда, като вижда как хората сами се измъчват, как едни други си причиняват страдания. Бог взема всички мерки да им помогне: Той

изпраща лекари, милосърдни сестри да помагат на болните хора в света.

На кого се радва Бог: на болния или на здравия? Бог се радва на здравия човек, който има права мисъл, благородни чувства и постъпки. Здравият и разумен човек е щастлив, защото знае как да използва условията и възможностите, които му са дадени. Условията подразбират външната страна на живота, а възможностите – вътрешната. Когато човек не успява в работата си, причината за това се крие или в условията, или във възможностите. Той има условия, а няма възможности: значи дадени му са външни благоприятни условия, а няма възможности в себе си да ги използва; в друг случай човек има възможности, а няма условия. Щастлив човек наричаме онзи, който едновременно има и условия, и възможности. Когато условията и възможностите действат едновременно, човек се развива правилно.

Често хората се оправдават за неуспехите си с това, че нямат условия и възможности за развитие. Те не са прави: условията и възможностите не създават човека. Човек е господар на условията и на възможностите: ако не работи съзнателно, той ще изгуби условията и възможностите. От човека зависи да използва или да изгуби условията и възможностите, които му са дадени. Като направил първия човек, Бог му дал условия и възможности да работи. Като съгреши, Адам изгуби условията и възможностите, които му бяха дадени. Защо съгреши? Само за един плод. Чудното е, че Адам и Ева бяха заобиколени от много дървета, отрупани със сладки и вкусни плодове, за които те не бяха дигнали мотика да ги разкопаят, но въпреки това се полакомиха за един плод, който им беше забранен. Докато бяха в Рая, те не знаеха какво е мъчение и труд, всичко получаваха наготово: в Рая не съществуваха мотики, лопати, белове. Житото в райската градина беше едро почти като кокоше яйце. Не

мислете, че това е фигура: някои хора имат спомен за времето, когато житото е било едро като кокоше яйце.

Като слушате тия неща, струва ви се, че има някакво преувеличаване. Не, когато се говори Истината, никакво преувеличение няма. Истината си служи с определени, абсолютни мерки, обаче когато иска да представи предмета по-ясен, тя го туря под лупа или микроскоп, след това тя го представя в естествената му големина. И обратно: когато иска да не плаши хората, тя поставя предметите далече от тях; като ги приготви да издържат, тя приближава предметите до очите им да ги видят в естествената им големина и да се поучават от тях. Истината открива нещата на човека и ги показва в този вид, в какъвто съществуват в Природата. Но за да дойде до тази цел, тя си служи с различни методи: метод на увеличаване и метод на намаляване. Истината се ръководи от крайната цел да направи човека свободен. В постигане на своята цел тя има право да си служи с различни методи. Като се натъкват на страдания, с които не могат да се справят, хората казват: „Господ не вижда ли страданията ни – защо не ни избави от тях?“. Коя е интимната мисъл, която кара човека да задава такъв въпрос? Бог вижда и знае, че страдате, но като разбира причините за страданията ви, оставя ви да научите някакъв урок от тях. Вие страдате, но не знаете какъв смисъл имат вашите страдания. Какво от това, че някой от вашите близки е заминал за онзи свят? Докато е бил на Земята, вашият близък е заемал долна служба, но като е отишъл на другия свят, назначават го за губернатор на голяма област. Чрез тази висока служба той може да оправи света. При това положение има ли нещо лошо, че близкият ви е заминал за онзи свят? От онзи свят той ще работи по-добре, отколкото ако остане на Земята.

И Христос казваше на учениците Си: „Ще отида при Отца Си и ще изпратя Духа върху вас“. Ако Христос не беше напуснал Земята,

Духът нямаше да слезе върху хората. Христос даде разпореждането Си от невидимия свят да слезе Духът на Земята и да научи хората какво да правят. След възкресението Си Христос казва: „Даде Ми се всяка власт на Небето и на Земята“. Властта на Христа има значение главно за Него, а за нас тя е от значение дотолкова, доколкото сме свързани с Любовта Христова и изпълняваме Волята Божия. Следователно като люби Христа, човек отправя любовта си към всички останали същества. В отношенията си към хората той има желание да им помага, както Бог на него помага, а не да ги използва; този човек е готов да прояви любовта си и към мравката. Ако човек не постъпва към по-малките същества от себе си, както Бог постъпва, той нарушава един от Неговите закони. Щом наруши един от Божиите закони, човек изгубва своя вътрешен мир и спокойствие. На мнозина ще се види чудно защо трябва да се помага на мравката: те казват, че хиляди мравки да изчезнат, това нищо не значи. Така е за онзи, който не разбира Божиите закони, но за онзи, който разбира тия закони, при всяко нарушаване на един от тях той изпитва гризене на съвестта. Днес малко хора мислят за мравката, те казват: „Сега хората се убиват едни други като мухи, че за мравките ще мислим“. Хората се убиват именно затова, че не мислят за по-слабите същества от себе си.

Като говорим за Любовта, някои задават въпроса как да се обичат и кой човек може да обича. Ще обичате така, както Бог обича. Що се отнася до въпроса кой може да обича, казвам: всеки, който е почувствал Божията Любов, може да обича; който не е почувствал Любовта на Бога върху себе си, той не може да обича. Ще кажете, че всеки човек има въглища в огнището си. Каква полза, че има въглища, които не горят? Свещен огън трябва да гори във всеки човек, и не само това, но този огън трябва да бъде непрекъснат. Какво виждаме днес между хората? Те ту се засилват и тръгват напред, ту се

спират, остават назад. Защо? Свещеният огън в тях не гори непрекъснато: ту се засилва, ту изгасва.

Сегашните хора са в положението на войници, които ту побеждават, ту ги побеждават. Когато неприятелят е слаб, те вървят гордо, с дигнати нагоре глави; щом неприятелят се засили, те се скриват в дупките си. Какво могат да постигнат тия войници, какви придобивки носят от бойното поле? Ще кажете, че те умират за отечеството си, при това, като се бият, ставали смели и решителни. Така ли е всъщност? Аз виждам на бойното поле смели войници, които геройски се хвърлят в боя, а щом влязат в живота, смелостта им изчезва. Каква смелост е тази, която се проявява само при известен случай? Има смисъл човек да бъде смел и да проявява геройството си, когато се застъпва за Божията държава, когато устоява срещу всичко, само да запази Името Божие в чистота и святост.

Ако воюва човек, нека воюва с цел да запази чисто и свято името на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Като воюва за великите добродетели в света, човек знае как трябва да се сражава. Тъй щото ние не сме против воюването, но човек трябва да знае за какво воюва и как воюва. Всеки трябва да извади меча си и да воюва. Ще кажете, че човек трябва да бъде кротък и миролюбив. Човек трябва да бъде кротък и миролюбив, когато Бог царува в света; щом Бог не царува, всеки сам трябва да се защитава – ще извади меча си и ще воюва. Ако не разчита на своите сили, той трябва да се свърже с Бога – Бог да му изпрати Архангел Михаил да го защитава със своя меч.

Като не могат да разрешат задачите на живота си, някои казват: „Ще преживеем живота си както и да е, няма защо много да се безпокоим. Един живот е това, няма какво да мислим“. Не, това е стара философия, това не е никакво разбиране: щом си дошъл на Земята, ще воюваш по всички правила. Щом говориш за Любовта, ще я приложиш в живота си така, че всички тъмни места да се осветят и

да кажеш: „С Любовта всичко мога да направя“. Ако си болен и произнесеш името на Любовта, ще станеш от леглото си и ще се почувстваш здрав; ако си умрял и ти пеят последното „Упокой, Господи“, произнеси името на Любовта и скочи от гроба. Когато човек дойде до положение да напусне болницата, преди да е изписан, нека скочи от леглото си: когато всички мислят, че не може да оздравее, нека стане от леглото. Само онзи може да разбере вътрешния смисъл на Живота, който е придобил Любовта. А тъй, днес да се въодушевява човек, а на другия ден да изгуби въодушевлението си, да изгуби любовта си и да каже, че всичко е било суета, това показва, че той не е разбрал живота. Любовта не се губи! Истинската Любов прави човека силен, добър, умен: ако е стар, с Любовта той може да се превърне в млад момък. Ако невежият помисли за Любовта, веднага придобива знания: Любовта прави чудеса.

Сега ние се намираме в навечерието на една Божествена година, на която началото и краят се връзват и развръзват и всякога остават в едно и също положение. Старата година никога не си заминава, а новата всякога иде, тъй щото вие постоянно изпращате една стара година и постоянно посрещате една нова. В това именно седи красотата на живота: старата година се готви да си отиде, а не си отива; новата година се кани да дойде, а не иде. Това се вижда невъзможно, но то е много естествено. Трябва ли да скърбите, че старата година никога не си отива, въпреки това, че я изпращате? Трябва ли да скърбите, че новата година никога не иде, макар че постоянно я посрещате? Няма по-идеално положение в живота на човека от това, старата година да не си отива, а новата да закъснее с пристигането си. И вие очаквате да придобиете нещо ново, но то все не идва. Очаквате го една, две, три и повече години и най-после се обезсърчавате. Не се обезсърчавайте, не бързайте да реализирате

вашите желания: колкото по-високи и благородни са желанията ви, толкова по-бавно могат да се реализират.

Красиво е да очакваш нещо хубаво и да не го получиш. Ако реализирате желанията си преждевременно, вие ще се натъкнете на някакво нещастие. Не бързайте да се освободите от старите си дрехи, не раздавайте старите си дрехи на хората – дръжте ги за себе си. Защо? Все ще ви потрябват някога – от тях ще направите дрешки за своите внучета. В Природата съществува закон за икономия, който има приложение и в частния живот на човека. Това, което е непотребно за тебе, е потребно за друг някой – запази го, не го хвърляй вън. Казвате: „Разумно ли е да даваме старите си дрехи на своите близки, доволни ли ще бъдат те?". Какво представлява разумният и какво – неразумният живот? Какво нещо е доволството и какво – недоволството? Представете си, че имате едно дърво, което започва да се разлиства. Листата се люлеят тихо от вятъра и се разговарят помежду си: те са доволни от положението си, защото са на дървото, не се грижат за нищо, никой не ги подритва. Откъсне ли се един лист от дървото и падне ли на земята, вятърът го подхвърля на една и на друга страна, всички го тъпчат. Отначало той е зелен, но скоро загнива и започва да се разлага или изсъхва – зависи от условията; този лист е недоволен от положението си. След това дървото започва да цъфти, цветовете завързват плод, плодовете зреят и весело се гледат едни други, доволни са от положението си. Ако един от плодовете падне на земята и започне да гние, той става недоволен. Каква е разликата между зеления лист на дървото и сухия, паднал на земята? Сухият лист изгубва цвета си, т.е. своя живот, той не може да даде нищо от себе си и минава за голям скъперник. Той се оплаква от сиромашията, без да подозира, че сиромашията се дължи на отделянето му от Дървото на живота. Лошото не е в сиромашията, но в това, че сиромахът изгубва основната идея за живота си.

Докато живее от ден за ден и мисли само за храната си, човек е в положението на паднал лист. Всеки паднал лист трябва да се възприеме отново от дървото и да придобие своята зеленина и сочност – условия за растене и развитие. Кой може да расте и да се развива? Само онзи, който има живот в себе си, той е доволен от него; падналите листа, които гният и съхнат, нямат живот в себе си, но създават условия за образуване на почвата. Сега, като дойдем до човека, казваме: само онзи човек има условия да се развива, който се повдига от своите мисли, чувства и постъпки. Ако мислите, чувствата и постъпките не повдигат човека, той е подобен на изсъхнал лист, вечно недоволен от положението си. За да не изпадате в това състояние, пазете се от противоречията на живота. Какво произвеждат противоречията в човека? Те изсушават източниците на Любовта, на Мъдростта и на Истината и човек се превръща в сух лист без никакъв живот, без никакво растене. Има някаква надежда и за сухите листа, но за това се изисква дълго време: трябва да минават през раждания и прераждания, през въплътявания, докато един ден отново се върнат на Дървото на живота като листа, клончета и плодове и започнат нов живот оттам, дето са спрели.

Като ме слушате, вие си казвате: „Дано дойде Царството Божие на Земята". Вие очаквате идването на Царството Божие на Земята, но нямате ясна представа за него. Колкото и да го очаквате, каквото и да правите, Царството Божие не може да дойде в тези времена на Земята. Защо? Умовете и сърцата на хората не са подготвени. За да дойде Царството Божие на Земята, хората трябва да имат просветени умове и възвишени сърца. Какво можете да очаквате днес от хората, когато всеки иска да стане господар? Слугата иска да стане господар, а господарят не иска да слезе от положението си. Бъдещите граждани, т.е. гражданите на Царството Божие, трябва да бъдат слуги – служители на Бога. Редът и порядъкът в това царство е точно обратен

на този, който владее в сегашните царства. Когато Царството Божие се възстанови на Земята, всички противоречия ще изчезнат много естествено. Тогава всички хора ще бъдат слуги, всеки ще търси случай да помогне на някого. Като срещне някоя бедна вдовица, той ще отиде с нея в дома и да услужи, с каквото може. Ако е учен, ще занимава децата и безплатно; като свърши работата си с тях, ще отиде в друг дом да помага. Ако е свещеник, няма да го търсите в църква, но той сам ще ходи по домовете между страдащите да ги утешава. Той ще им проповядва Словото Божие: като свърши работата си в една къща, ще отиде в друга. Бъдещата църква ще бъде служение, а не учреждение, както сега. Когато дойде Царството Божие на Земята, всеки ще съзнава задълженията си и ще ги изпълнява. Като греши, той сам ще съзнае погрешката си и ще я изправи; той ще съзнава не само погрешките на настоящето, но и миналите, и ще знае отде произлизат.

Един съзнателен баща имал син в училище, от когото учителите се оплаквали много. Те наказвали често ученика, но като видели, че и наказанията не помагат, викнали баща му да се оплачат от сина. След това той им казал: „Господа учители, моят син носи лоши наследствени черти от мене и от майка си – ние сме виновни за това. Колкото и да го наказвате, мъчно ще се изправи. Ето защо, колкото пъти през седмицата синът ми се провини в нещо, отбелязвайте го в някое тефтерче. В края на всяка седмица аз ще дохождам да получа наказанието вместо него. Първо трябва да се възпитам аз, а после синът ми.

Ако аз бях добър и без грешки, и синът ми щеше да прилича на мене. Днес както и да го наказвате, той може да се дресира, но няма да се възпита“.

Съвременните хора се намират повече под влиянието на чужди заповеди и команди. Мъжът заповядва на жената какво да прави, къде

да ходи, как да живее, жената също заповядва на мъжа какво да прави. Със заповеди не се живее: колкото повече заповядват на човека, толкова по-малка е готовността му да изпълнява тия заповеди. Ако един човек само му заповядва, както и да е, но какво ще прави, ако много души му заповядват? Един ще му заповяда да го посети в дома му, друг ще му заповяда да му услужи нещо. Ако човекът, на когото заповядват, е разумен, и да иска да изпълни тия заповеди, няма да може. Защо? Защото преди всичко той трябва да изпълни Волята Божия. Ако изпълни Волята Божия, той минава за господар, а не за слуга: днес ще му заповядват, но утре и той ще заповядва. Като изпълнява Волята Божия, човек ще дойде до Царството Божие и ще види, че всичко, което Бог е създал, е красиво и добро. Да мисли и да живее човек по този начин, това значи да е влязъл вече в Божествения свят. Кой човек е в Божествения свят и кой не е, ще го познаете по делата му. Той живее в абсолютна свобода, никого не иска да насили да направи нещо. Каже ли, че хората трябва да мислят като него, той е на крив път. Как можете да наложите мисълта си на някого? Как можете да замъглите мисълта на човека с чужда мисъл? Природата не позволява никакво заместване, нито даване на нещата под наем. Човек не може да даде назаем нито главата си, нито сърцето си, нито дробовете си, нито стомаха си. Това са неща, дадени на човека с цел да се ползва той сам от тях. Да се ползвате от мислите, чувствата и постъпките на човека е позволено, но да го обсебите да служи само на вас, това не се позволява. Видите ли, че един човек е готов да се жертва за Бога, да прави услуги на хората, да им помага, поощрете го: не му казвайте, че не прави добре, не го спъвайте в живота му. Наложиш ли се на човека, ти ще носиш отговорност за неговите погрешки, станеш ли поръчител за някого, ще плащаш на общо основание.

И Христос стана поръчител на първия човек: Той пожела да направи Бог човека по образ и подобие Свое, заради което и на времето си е плащал, но и досега още плаща. На същото основание ще дойде ден, когато всички хора ще плащат за своето поръчителство. Лесно е днес да кажете, че сте християни, но вие трябва да изпълните Христовия закон, иначе поръчителството на Христа за вас ще остане безпредметно. Сам Христос е казал: „Който не изпълни Божиите закони, не се отрече от себе си и не тръгне след Мене, не е Мой ученик“. Днес вече няма да търсят Христа отговорен за вашите дела, но ще търсят самите вас. Вие казвате, че сте християни. Щом сте християни, трябва да изпълнявате Учението Му; не го ли изпълнявате, вие сами се осъждате. Аз съм първият прокурор, който ще заведе дело против всеки, който минава за християнин, а не изпълнява Учението Му. Ще кажете, че не можете да го изпълните, че не е приложимо; други пък казват, че не са привърженици на новото. Щом не са привърженици на новото, т.е. на Христовото учение, защо не изпълнят учението на Моисей? Тъй щото сега ще се заведат две дела: едното дело ще бъде против онези, които не изпълняват учението на Христа, второто дело ще бъде против онези, които не изпълняват учението на Моисей. Едно трябва да знаете: или Христовото учение ще изпълните, или Моисеевото. Ако не изпълните нито едното, нито другото, вие ще изпълните учението на света – друг път не съществува. Каквото и да прави, човек не може да се освободи от задълженията си. Страшно е обаче, когато се връща назад: колкото по-назад се връща, толкова по-лошо за него. Най-лекият закон за изпълнение е Христовият.

Като ученици за вас е важно да знаете какво можете да приложите. Не е въпрос да заемете положението на светия, но да застанете в положението на способен ученик, да учите с разбиране и с любов. Способният ученик се стреми да разбира, а не да учи

наизуст. Има смисъл ученикът да учи наизуст, но само такива предмети, които изискват памет, а не разбиране. Дойдете ли до математика и геометрия, там е нужно разбиране. Ако изучавате музика, там не се изисква философия и разсъждение – там са нужни упражнения. Ще свирите по четири-пет часа на ден, докато научите урока си добре. Когато изучавате Божията Любов, там е нужно приложение, а не говорене: ще вземете цигулката и лъка си и ще изсвирите едно от парчетата на Любовта. Много са парчетата на Любовта, но вие ще изсвирите едно от тях по всички правила на изкуството. Ще кажете, че правите усилия, но нищо не излиза. Защо нищо не излиза от вашата работа? Защото повечето работят с желание да се харесат на другите. Човек трябва да работи с любов, с желание да задоволи първо себе си, а после другите: щом задоволи себе си, той ще задоволи и другите. В каквато посока и да се проявите: като говорител, музикант, учен, първо гледайте доволни ли сте вие от себе си; ако сте доволни от себе си, и другите ще бъдат доволни от вас.

Днес е последният ден от старата година. Аз ви хванах здраво в ръцете си, както майката е хванала детето си, което без нейно позволение редовно е бъркало в гърнето със сладко и е яло. За да хване крадеца, един ден майката преместила гърнето със сладко другаде някъде, а на негово място турила друго гърне, също като първото, и го напълнила с живи раци. По стар обичай детето отишло към гърнето и посегнало да си извади малко сладко. В този момент обаче то наддало силен вик, майката се притекла на вика и видяла детето си уплашено, понеже раците захапали ръката му. По този начин тя открила крадеца на сладкото. Днес и аз ви улових пред гърнето с изплашени от раците лица. Раците представляват старите връзки, от които още не сте се освободили. Откажете се от своите стари възгледи и вместо тях турете нови; откажете се от възгледите на

своите деди и прадеди, от възгледите на своите баби и прабаби и турете на тяхно място нещо ново. Свържете се с вечния извор на Живота, дето енергията постоянно приижда. Вие трябва да се обновите, да влезете в новия живот. Като се свържете с извора на вечния Живот, в дома на всеки ще потече жива, благодатна вода. Който има такава вода у дома си, той трябва да си направи бяла мраморна чешма, през която водата да тече и да утолява жаждата на всички страдащи пътници. Който пие от тази вода, той е свободен от противоречията на живота.

Ще кажете, че без противоречия не може. Вярно е, че без противоречия не може, но от човека зависи как ще се справи с тях. И Христос е имал противоречия, но е разбирал техния смисъл и лесно ги е понасял. Какво по-голямо противоречие може да съществува за Него от това, че като Син Божий, дошъл на Земята да проповядва Словото Божие, вместо да Го приемат, хората Го разпнаха? Христос носеше свобода на хората, а не насилие, нито пък Бог може да си служи с насилие. Човек трябва доброволно да приема нещата, а не чрез насилие: дойде ли до Божественото в живота, той трябва доброволно да го приема и доброволно да му се подчинява. Божественото е извор на живота. Като приеме благата на Божественото в себе си, човек трябва да е готов да ги предаде и на другите – в това отношение той трябва да бъде проводник на благата в живота. От друга страна човек трябва да бъде запалка – дето мине, да пали. Какво ще пали? Свещения огън.

Всеки човек носи в себе си условия за Свещения огън, но сам не може да го запали – трябва да дойде някой човек отвън, да бутне запалката му. Щом бутне запалката, Свещеният огън пламва и започва да гори. Може ли без позволение да палите Свещения огън на човека? Можете: единственото нещо, което човек може да направи без позволение, е да запали Свещения огън на своя ближен. Виждате,

че той се е загледал някъде. Не питайте можете ли да запалите огъня му, или не – драснете клечка кибрит и нищо повече. Като види, че огънят му гори, нека се чуди кой го е запалил: той ще се върне у дома си със запален огън. Ще се сърдите ли, ако приятелят ви запали печката във ваше отсъствие? Той знае, че ви няма в стаята, вижда, че е студено – и без позволение влиза вътре и пали огъня ви. Не само че няма да се сърдите, но ще благодарите за голямата услуга, която ви е направил. Друг е въпросът, ако приятелят ви влезе лятно време в стаята ви и запали огъня. Ето защо, искате ли да направите услуга на приятеля си, запалете огъня му зимно време, когато е студено, а не лятно време. Човек трябва да знае кога да прави нещата: всяко нещо трябва да бъде направено на своето време и място. В това седи философията на живота.

Желая ви да бъдете запалени свещи. При това всеки трябва да бъде готов да предаде светлината от своята свещ на ближния си. Когато светлината се предава от човек на човек, тя се усилва. Казано е в Писанието, че който предава Божиите блага от един човек на друг, той се свързва с душите им и остава с тях. През тази година всички трябва да използвате условията. Условията са вашите уреди, с които трябва да разкопаете, разорете и посеете; нивата на човека пък е неговото сърце. Твърда, каменна е почвата на сърцето, затова тя трябва да се разкопае, да се разоре и посее с най-добри семена. Това значи: при каквито условия и да се намира човек, той трябва да ги използва. Различните чувства и желания на човека са семената, с които той ще насади своята нива; от неговите чувства и желания зависи какви плодове ще се родят. Умът на човека разполага с възможности за реализиране на желанията му. Ако умът не е трезв, човек не може да използва условията на сърцето. Глупавият човек не може да се ползва от условията на сърцето – той не разбира Любовта и не може да я приложи. Разумният обаче се ползва от условията на

сърцето си и вижда тяхната красота и смисъл. Затова е казано, че човек се нуждае от светъл ум.

Като ученици вие трябва да се запознаете с условията на сърцето си и с възможностите на своя ум. Натъкнете ли се на кисели и горчиви чувства в сърцето си, намерете техния произход и ги поставете вън от себе си като чужди вещества. Натъкнете ли се на съмнения и противоречия в ума си, изхвърлете ги навън. Затова първо трябва да намерите техния произход. Да ги изхвърлите навън, това значи да ги впрегнете на работа: те представляват особен род енергия, която непременно трябва да се приложи някъде. Когато един човек се гневи, с него заедно се гневят хиляди и милиони хора в света. За да се освободите от гнева, намерете този, който го е предизвикал. Щом го хванете, вие лесно ще се освободите от излишната енергия на гнева. Не можете ли да хванете първоизточника на гнева, вие ще изгубите много време, докато се справите с гнева в себе си.

Много майки се оплакват от децата си, че се гневят, и не знаят как да се справят с тях. Казвам: турете едно огледало пред разгневеното дете да се огледа. Като се види в огледалото, детето веднага ще се засмее – то ще намери контраста между едно спокойно, тихо, красиво лице и разплаканото, сърдито лице на разгневения човек. Гневът прави човека грозен, скъперничеството – също; изобщо всички отрицателни състояния правят човека грозен. Ако можете в момента, когато преживява тия състояния, да му дадете огледало да се огледа, той ще се освободи от своите слабости и отрицателни чувства.

Съвременните хора се нуждаят от нова философия на живота, от положителна наука, от истинска религия. През каквато и наука, философия или религия да са минали, те са били необходими за тях като школа за възпитание и развитие. Днес обаче и вие се нуждаете от нова религия, от нова наука и философия. Ако мислите, че сте останали назад от времето си, вземете един бърз трен, за да

придобиете изгубеното. Да бързате, това не значи, че трябва да прилагате методите на днешните църкви. Всички църкви искат да печелят членове, да обърнат света към Бога. С бързане работа не става – това е механически процес. Те препоръчват на хората вярата като метод за спасение. Така не се спасява човек: спасението подразбира вътрешен процес. Човек не се изменя лесно: не можете да направите човека вярващ, ако вярата не е вложена в него. Ако външно приеме известни идеи и вярвания, човек по-скоро може да ги използва за зло, отколкото за добро. Каквито знания придобива, човек трябва да се ползва от тях. Истинско знание е онова, което почива на опити. Бог постави Адам и Ева в Рая именно затова – да правят опити, да се ползват от растенията, да изучават елементите, от които светът е създаден. Всички дървета и растения в райската градина бяха носители на живот с изключение на Дървото за познаване на доброто и на злото. Всяко докосване до това дърво внася смущение в човешкото сърце: вкуси ли човек от него, той се натъква на смъртта.

И тъй, запомнете основната мисъл от лекцията: условията са за сърцето, а възможностите – за ума. Молете се да ви се дадат условия да посадите в почвата на своето сърце всички благородни и възвишени чувства, след това обърнете се към ума си, за да реализирате чувствата и желанията на сърцето. Вие се нуждаете от вяра в Божественото – тя ще ви направи силни за физическите условия на живота. Щом сте силни на физическия свят, вие ще бъдете силни и в духовния. Дето отидете, вие ще бъдете запалена свещ, от която хората ще се ползват. Какво по-голямо благо от това, да носите светлина на окръжаващите? Добрите дела правят човека красив, те изразяват неговия вътрешен живот.

Мнозина се смущават от своя личен живот – намират, че са направили много погрешки, че са окаляни. Няма защо да се смущават – кал има навсякъде: и в личния, и в семейния, и в религиозния, и в

обществения живот на хората. Тази кал не е създадена днес, тя съществува от памтивека. Който се чувства окалян, нищо не му остава, освен да отиде при някой чист планински извор и да се измие няколко пъти. Чистите извори ще намерите в новия живот, който изтича от Бога: идете при Бога и Го помолете да ви измие. Единственото нещо, което може да преустрои и обнови човешкия живот, това е Божията Любов. При каквито и мъчнотии да се намира човек, само Божията Любов е в състояние да ги премахне. Ако господарят ви е лош, груб човек, свържете се с Любовта и ще видите, че сърцето на господаря ви ще се смекчи. Щом сърцето на господаря ви се смекчи, това показва, че отношенията ви към Бога са правилни.

Сегашните религиозни искат да обърнат хората към Бога. Всеки вярващ тегли към своето верую. Трябва да знаете, че всички хора не могат да бъдат на един ум. При каквито и положения да се намирате, най-много 50% от хората ще поддържат вашето верую; 25% ще бъдат неопределени, а останалите 25% ще бъдат против вас. Понеже всички сте вече пред новата година, стремете се да използвате само онези условия, които носят нещо благоприятно за вас. Не мислете, че всички условия ще бъдат благоприятни – ако мислите така, вие ще бъдете като младата мома, която вярва, че възлюбеният и ще я направи щастлива; впоследствие тя вижда, че се е лъгала. Ако ученикът мисли, че учителят му ще го направи щастлив, той живее в заблуждение: учителят дава на ученика само условия, а възможностите са в самия него. Ако ученикът учи добре, учителят може да го направи щастлив; ако не учи, никакво щастие не го очаква. И Духът Божий работи във всички хора, без изключение, но всеки ще се ползва от Него според степента на своето развитие. Отворете ума и сърцето си за Духа и не се страхувайте.

Мнозина се безпокоят какво ще стане със старите идеи, ако приемат новите. Те не трябва да се страхуват, защото в човека има

място и за старите идеи, и за новите. Нова вода е онази, която току-що изтича от извора. Всяка вода, която е изтекла вече от извора и продължава да тече в низините, е стара, но и за нея има място. Колко стари идеи има във вашия живот! Това не трябва да ви смущава. Турете новия живот на една страна, стария – на друга, и не се безпокойте. Важно е да не смесвате двата живота в себе си: нека всеки живот си тече по свой път, това е в реда на нещата. Служете на Бога и не мислете за стария живот – новите идеи сами ще се справят. Като намерят място в ума и в сърцето ви, те постепенно ще избутат старите. Ще дойде ден, когато вие ще се видите цял обновен. Щом сте свързани с Бога, всичките ви работи ще вървят добре. Когато човек дава път на Божественото начало в себе си, животът му се осмисля и работите му се нареждат добре.

Като се видят в невъзможност да реализират своите желания, някои се утешават с бъдещето. Те казват: „Ако сега не успеем да постигнем своите идеали, ще ги постигнем в бъдеще“. За едни хора има бъдеще, а за други – няма. Ако вие отлагате настоящите работи за бъдеще, много време ще чакате, докато дойде това бъдеще. Пролетта и лятото идат само един път през годината и продължават три месеца. И благоприятните условия идат само един път през годината. Бог говори на човека само три пъти през годината. В първия месец на годината Бог ти казва да не правиш това или онова, но ти не слушаш; на втория месец пак ти казва същото, но ти не слушаш; на третия месец пак ти казва същото. Не Го ли послушаш, Бог престава да говори, цели девет месеца мълчи; след това се изреждат страдания и нещастия в живота ти. Ако периодът, през който Бог говори на човека, е 12 години, тогава Той говори през първите 3 години, а през останалите 9 години мълчи. Ако периодът е от 120 години, на всеки 10 години Бог ще ти проговори по един път. Като ти проговори три пъти и не Го послушаш, останалите 90 години

нищо не говори. Дългите периоди не се отнасят за вас, за вас са от значение късите периоди.

Благодарете, че вие работите с една година от 12 месеца. Първите три месеца от годината са Божествени, а останалите – човешки. Кои са тия месеци, вие сами ще ги намерите – те не вървят последователно. Затова трябва да бъдете внимателни, да се вслушвате в Божествения глас, който ще ви каже: „Стани!“. Чуете ли този глас, и на смъртно легло да сте, ще оживеете, и болен да сте, ще оздравеете. Когато Бог слиза на Земята, тогава се уреждат работите на хората. Когато ученият, добрият, способният човек дойде на Земята, тогава се уреждат работите на всички. Когато разберете, че Бог слиза на Земята, вие трябва да бъдете абсолютно свободни, да Го приемете без никакво съмнение, с чисти сърца и светли умове: най-малкото съмнение по отношение на Него ще стане причина Той да ви напусне.

Сега ние говорим за онези от вас, които са напъпили и се готвят да цъфнат. Когато за пръв път чуе гласа на Бога, човек напъпва; втория път се разцъфтява и завързва плод, а третия път узрява. Човек разбира смисъла на живота само когато мине през процесите напъпване, разцъфтяване, завързване и узряване. Тези процеси стават в Божествения свят, а не на Земята. Докато е на Земята, човек живее в колиба или в царски палат, но като влезе в Божествения свят, той живее в пълна свобода, там никакви ограничения не съществуват. Например когато беше в затвора, апостол Петър се намираше в големи ограничения: краката му бяха в окови. Той не вярваше, че ще излезе от затвора, обаче една вечер дойде при него Ангел Господен и му каза: „Стани!“. Петър отговори: „Не мога, Господи, окован съм!“. Ангелът се приближи към него, бутна го – и оковите паднаха от краката му. Петър стана, облече се и излезе вън, от никого

незабелязан. В Божествения свят нещата стават лесно – там и невъзможните неща са възможни.

Като ученици вие трябва да имате вътрешна връзка с Бога, да се съобщавате със същества от възвишения свят. Днес правят опити да свържат Америка с най-отдалечените краища на света. Ако това е възможно за Земята, още по-възможно е за духовния свят, дето съобщенията са по-съвършени. Няма да се мине много време и това съобщение ще стане възможно. Достатъчно е да се завърти един ключ, за да се свържат Небето със Земята и цялата Земя да се изпълни със знание за Господа. Сърцата и умовете на хората ще се отворят и те ще бъдат готови за Царството Божие. Днес обаче те още не са готови да станат жители на Царството Божие.

Всички хора трябва да бъдат носители на Божественото, което иде в живота. Няма защо да мислят, че чрез смъртта ще влязат в Царството Божие: докато е на Земята още, човек може да влезе в Царството Божие, да придобие вечния Живот. Напусне ли Земята, човек отива там, за където се е приготвил: грешникът отива в ада, а праведният – в Рая. Близките на заминалия плачат за него, искат да го върнат на Земята. Оставете грешника да си живее в ада, да не прави пакости на Земята; оставете и праведния в Рая, оттам да ви помага. Следователно когато грешникът остане в ада, а праведният – в Рая, вие ще бъдете свободни.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

19 лекция, 31 декември 1930 г., София, Изгрев

НОВАТА ЕПОХА

Размишление

Тема за следния път: „Произход на човешкия мозък".

Когато развива някаква тема, човек трябва да мисли право. За да развие темата добре, той трябва да се спре първо върху основните и отличителните черти на предмета, върху който ще пише или говори. Например водата има много свойства, но едно от тях е отличително. Когато говорим за водата, ние имаме предвид нейното състояние и чистота – тя е течна и бистра. Ако има примеси, тя изменя свойствата си. Кое е главното свойство на светлината? Като говорим за свойствата на водата и на светлината, ние имаме предвид живота. Отличителните белези на живота са чистота и светлина: значи чистият живот носи светлина в себе си. За да разбере живота в неговата целокупност, човек трябва да върви от физическото към духовното, т.е. от външната към вътрешната му страна. Духовното изобщо не заема никакво време и пространство. Как се разбира това? Каквото е отношението между духа и плътта, такова е отношението между външната и вътрешната страна на живота: те са две противоположни неща, които не си хармонират и се намират в постоянна вътрешна борба. Слушате някой да казва, че му е тежко на душата; друг казва, че му е тежко на сърцето и тъмно в ума. Къде е душата му, и той не знае. Къде се намират умът и сърцето му, човек знае, но кой ум и кое сърце чувстват тъга и тъмнина? Те не са физическият ум и физическото сърце на човека: друго сърце и друг ум има човек и с тях възприема явления и чувствания от духовния свят. Това са отвлечени неща, за които може да се говори само на човек, който е минал през тях. За да дойде до отвлечените работи в

живота, човек трябва да започне от видимото и постепенно да отива към невидимото. Като ученици вие трябва да изучавате първо законите на физическия свят, а после – законите на духовния и на Божествения свят. Това значи отиване от видимия към невидимия свят.

Например ако човек не знае свойствата на водата, никога не би могъл да се домогне до отличителните черти на живота. Една от характерните черти на водата е нейното разположение да тече надолу, по наклон, и да се качва нагоре в пространството. Когато я пуснат да тече, тя намира най-малкия наклон и се спуща надолу; щом я поставят при условия да се изпари, тя отива нагоре, високо в пространството. Като пара водата се качва нагоре, като течност тя слиза надолу по наклон, а като твърдо тяло, във вид на сняг и на лед, тя остава на едно място. Какво прави водата като пара, като течност и като лед? И в трите си състояния водата играе важна роля в Природата и в живота. Ако не вижда и не разбира значението на водата в Природата, човек казва, че колкото и да мисли, нищо не се постига. Мисълта е вода, която тече. Тогава човек трябва да се запита какво допринася водата в Природата. Според мене течащата вода допринася много неща; следователно и мисълта допринася много неща. Ние нямаме предвид обикновената човешка мисъл, която се отнася до дребнавостите на живота – ние говорим за възвишената творческа мисъл. Освен възвишена мисъл има и такава мисъл, която се налага на човека въпреки неговото високо съзнание. Например за какво мисли гладният? За хляб. За какво мисли жадният? За вода. За какво мисли болният? За здраве. При тези състояния човек не може да мисли за възвишени работи: той се интересува само от въпроса как да се справи с глада, с жаждата, с болката си.

Кое е най-важното нещо в живота? В живота на всеки човек има нещо важно, което той сам трябва да съзнава. Всеки ден носи със себе

си един важен момент. Кой е този момент, човек сам трябва да го намери; не намери ли този момент, животът му става еднообразен и безсмислен. Някой казва, че най-важното нещо в живота му е да бъде добър, умен, морален. Това са дадени величини, които се отнасят до всеки човек, без изключение. За това не трябва да се говори. Има ли смисъл водата да казва, че трябва да бъде течна, или светлината да казва, че трябва да бъде светла? Това се разбира само по себе си. Земята не е земя, ако не е твърда; водата не е вода, ако не е течна; светлината не е светлина, ако не е светла. На същото основание казваме: човек не е истински човек, ако не е добър, умен и справедлив. Ще кажете, че човек трябва да има твърд характер. Какво разбирате под думите *твърд характер?* Характерът не може да бъде твърд. Думата *твърд* подразбира нещо, което не се огъва. Щом не се огъва, то се чупи.

Значи човек трябва да има устойчив характер, а не твърд. Който има устойчив характер, той издържа на всички мъчнотии и изпитания. Каквито бури и ветрове да го брулят, той ще се огъва на една и на друга страна, но никога няма да се счупи: ще се огъне малко и пак ще се върне в първото си положение. Ако намисли да направи някакво добро, каквито и мъчнотии да срещне, той ще го направи. Не изпълни ли добрите си желания, откаже ли се да помогне на някого, човек е неустойчив по характер – той ще се отклони от желанието си да направи добро на някого, а после ще съжалява. Представете си, че този човек, на когото сте искали да направите добро, след един месец заеме висока служба. Какво ще бъде положението ви? Ще съжалявате, че не сте му направили добро. Като човек, който заема висока служба, той има възможност да ви се отблагодари, но вие се лишавате вече от тази благодарност. Ние отиваме по-далече и казваме: правете добро за самото добро, а не за това, как ще ви се отплатят. Следователно всяко добро, което човек прави, има за резултат някаква вътрешна

придобивка. Няма добро, което да не носи своите добри последствия: без да очаква човек нещо от доброто, което е направил, само по себе си то има добри резултати.

Когато говорим за доброто, трябва да знаем, че само любещият човек прави добро. Щом се заговори за Любовта, хората или се страхуват, или се въодушевяват. Които разбират Любовта, въодушевяват се от нея и я наричат „слънце на Живота“. Наистина, изгрева на човешкия живот наричаме живот на Любовта. Казано е в Писанието: „Старото слънце ще залезе, ново слънце ще изгрее“. С други думи казано: старата любов ще залезе, нова ще изгрее. Когато новото слънце на Живота изгрее, всички хора ще възкръснат. Казано е още, че Слънцето, Луната и звездите ще потъмнеят. Защо? За да дадат място на ново слънце, на нова луна и на нови звезди. Ако разглеждате тази мисъл буквално, ще извадите едно заключение, обаче в преносен смисъл тя означава, че старите идеи ще изчезнат, както тревите и цветята растат, изсъхват и се заместват с нови. Идеите растат и се развиват както растенията, животните и хората.

Човек казва, че не може да расте и да се развива без светлина, без въздух, без топлина, без вода и без храна. Вярно е, че без тия елементи човек не може да се развива, но те са външни условия само. Има още елементи, без които човек не може да се развива – те са вътрешни, или духовни условия. За да използва правилно външните условия, човек трябва да разбира какво представляват те в духовно отношение. Не е достатъчно човек само да пие вода, но трябва да знае как да я пие, да използва нейната физическа и духовна сила; не е достатъчно човек само да приема въздух в дробовете си, но той трябва да знае как да диша. Индусите имат специални методи за дишане, които европейците не могат да прилагат. Ако поставите европееца на режима, на който индусите се подлагат, той едва би издържал. Не е лесно човек да живее по известни правила и режими. Иска ли да се

подложи на някакъв режим, той трябва да го спазва редовно, както акробатът спазва правилата за своето физическо развитие. Колкото и да е тежко прилагането на известен режим, човек все трябва да работи нещо. Не иска ли да прилага известен режим, той ще създаде във физическото или в духовното си тяло някакви натрупвания, които се отразяват вредно върху психическото му състояние. Някога човек има разположение на духа си, иска да направи едно добро дело, но изведнъж го налита мъка, скръб, някаква тежест, и той се отказва от доброто, което е намислил да прави. Той си казва: „Аз ли се намерих да мисля за доброто на другите хора?“.

Всички хора трябва да мислят както за своето добро, така и за доброто на своите ближни, без да се смущават кога ще го реализират. За добрите желания човек не трябва да поставя никакъв срок. Да прави човек добро е отлична идея, но тя не е излязла от ума на един човек само – много хора мислят върху тази идея. Тя излиза първо от Бога и минава през много човешки умове. Следователно дойде ли някаква идея в ума ви, първо проверете отде иде тя и тогава я приемайте. Като я приемете, намерете съответно място за нея и започнете да я поливате, да я храните, докато закрепне. Представете си, че в ума ви дойде идеята за Любовта и пожелаете да я видите реализирана. Вие започвате да си рисувате някакъв образ с особени качества и тръгвате да го търсите между хората. Ако не можете да го намерите на физическия свят, ще го намерите в духовния или в Божествения. Невъзможно е човек да има образ за нещо, което не съществува. По отношение на Битието всяко нещо е реално. Ние казваме, че това или онова е илюзия, но по отношение на Битието никакви илюзии не съществуват. Илюзии съществуват само тогава, когато отношенията между нещата не се разбират. Ако някой човек мисли, че е обичан от някого, той може да се лъже само по отношение на любовта на този човек, но не изобщо по отношение на Любовта.

Този човек обича, но не него – той е готов да каже, че обектът на неговата любов е някой друг.

Казвате: „Нали Христос е учил да се обичаме едни други?“. Христос е проповядвал, че хората трябва да се обичат, но тази идея трябва да се разбира малко по-особено. Ако някой купувач отиде на пазара да си избере едно гърне, той няма да вземе първото, което види. Всички гърнета са правени от един майстор, но купувачът ще избере едно от тях, и то тъкмо това, което му подхожда: от многото гърнета той ще хареса едно и него ще купи. Купувачът търси такова гърне, което да отговаря на идеята му. Може да има по-хубави, по-големи от това, което той е избрал, но те не отговарят нито на вкуса, нито на идеята му. И тъй, ако между грънците на грънчаря съществува разнообразие, колко повече е то между хората. Ако към грънците на грънчаря има специфично харесване и специфична обич, колко повече има към хората. Въпреки това хората казват, че трябва да се обичат – това е общо казано. Трябва да живеем – и това е общо казано. Да обичаме е едно нещо, обичам е друго нещо; да живеем е едно нещо, живея е друго нещо; да сме здрави е едно нещо, здрав съм, това е друго нещо.

Как трябва да обичаме? За Любовта няма правила. Ако говорим за любовта на сегашните хора, ние ще се заразим от нея. В любовта на съвременните хора има нещо болезнено, те са внесли в нея някакъв елемент, който я е опетнил. Благодарение на този елемент хората са изгубили доверие един към друг. Ако проявиш любовта си към някой здрав човек, той ще си помисли, че искаш да го използваш в нещо – ще се усъмни в любовта ти. Ако проявиш любовта си към болния, ти ще го вдигаш, ще го слагаш, ще му услужваш. Както и да го пипаш, все ще му причиниш някаква болка: в края на краищата и той ще се усъмни в любовта ти, ще помисли, че искаш да му отмъстиш за нещо. За да изправиш погрешката си, ти ще му донесеш мляко, някаква

чорба, да си хапне малко; после ще го бутнеш да го настаниш удобно – пак ще му причиниш болка. Той започва да мисли, че не го обичаш. Както и да проявявате любовта си към хората, вие не можете да ги задоволите – все ще се породи известна дисхармония между вас. Кой разваля хармонията: здравият, който услужва, или болният, на когото услужват? За да се прояви Любовта в нейното естество и за да я познаят хората, преди всичко те не трябва да имат никакъв дефект – физически или психически; те трябва да бъдат крайно внимателни едни към други, за да не накърняват чувствата си.

Като говорим за Любовта, ние имаме предвид Божията Любов, а не човешката, проявена на Земята. За Любовта се говори, въпреки това хората си задават въпроса обича ли ги Бог, или не. Да се задава такъв въпрос, това значи да не разбират какво нещо е Божията Любов. Казано е в Писанието: „Бог е Любов“. Може ли да се питате обича ли ви Бог? Веднъж знаете, че Бог е Любов: това показва, че всяка Негова проява, малка или голяма, е Любов. Трябва ли да питате водата готова ли е да утоли жаждата ви? Няма смисъл да се задава такъв въпрос: водата има свойството, като влезе в устата на човека, а оттам в стомаха, в корема му, да утоли жаждата му. Въпросът не седи в това, готова ли е водата да утоли жаждата ви, или не, но в това, готови ли сте вие да отидете при нея, да се огънете малко, да отворите устата си, за да влезе тя вътре. Обаче ако очаквате водата да дойде при вас и да влезе направо в устата ви, без да се приспособите към нея, много време ще чакате: тя ще мине и замине край вас, без да уталожи жаждата ви. Към горделивите и тя е горделива, към смирените е крайно внимателна и услужлива.

Като не разбират законите на Любовта, съвременните хора се проявяват като аристократи: те седят на едно място и чакат Любовта да им дойде на крака. Любовта не се подчинява на неразумните и невежи хора – тя е готова да служи на всеки, който я познава и

разбира. Ако сте жадни, какво трябва да правите? Ще потърсите някой извор да уталожите жаждата си. Щом намерите извора, ще коленичите пред него и ще пиете от водата му, докато задоволите жаждата си. Следователно вие трябва да отидете при извора, а не той при вас. Любовта е великият извор на Живота, при който всеки сам трябва да отиде и да задоволи жаждата си; не постъпи ли така, той ще се натъкне на големи разочарования и противоречия. Какво виждате днес? Всички хора бягат от любовта, разочаровани са от нея: майката, бащата, децата, учителите, държавниците са разочаровани от любовта. Къде бягат? В гората. Като отидат в гората и прекарат там известно време, отново ще ожаднеят и ще кажат: „Няма какво да се прави – ще отидем на извора да се напием с вода". Колкото и да бягате от Любовта, пак ще отидете на извора със стомната си да налеете от нейната вода. Който пие от водата на Любовта, той се радва на здраве и дълъг живот. Като пие от водата на Любовта, човек има възможност да полива и отхранва в себе си нейните семенца, за да може един ден да се храни от сладките и плодове. Не само човешкият живот, но и животът на всички живи същества се поддържа от плодовете на Любовта. Когато хората се обичат, взаимно си помагат и животът им става лек.

Въпреки разочарованията на хората от Любовта те пак се стремят към нея. Защо? Те съзнават, че разочарованията им се дължат на нещо неправилно в Любовта, което е вмъкнато от самите тях. Всъщност истинската любов не води към никакви разочарования и противоречия. Една от причините за разочарованията на хората е тяхното користолюбие, тъй щото, дойде ли до Любовта, човек трябва да се освободи от всички користолюбиви мисли и чувства. Само при това положение той може да разбере Любовта и да се ползва от нея, иначе той ще слуша да му се говори за Любовта, но ще я разбере толкова, колкото немузикалният човек разбира класическа музика.

Той слуша тази музика, напряга се да я разбере, но в края на краищата, ако е българин, казва: „По-добре да бяха ми изсвирили едно хорце, да си тропна малко“. Ако е руснак, ще каже: „По-добре да бяха ми изсвирили един казачок, да си поиграя малко“; турчинът ще иска да чуе някакво маане. С една дума казано: само онзи може да придобие Любовта, който я разбира, който е готов да я приложи.

Като изучавате проявите на човека, виждате, че той се движи постоянно между скърби и радости. Видите ли, че някой е много радостен – играе, скача – ще знаете, че след кратко време, след няколко часа или няколко дена, състоянието му ще се превърне в скръб. Понеже Природата обича вълнообразните движения, човек не остава дълго време в скръбта си: от скръб той минава в радостно състояние, отдето след време се натъква на нова скръб. Тъжните чувства се предават по дълги вълни, а радостните – по къси. Изобщо има чувства, които могат да се предават само чрез бърз темп, а други – чрез бавен. Човек минава през скърби и радости, за да разбере живота в неговата целокупност. Ако не мине през смъртта, той не може да разбере живота; и ако не мине през живота, той не може да разбере смъртта. Който разбира вътрешния смисъл на живота, той вижда вътрешната връзка между всички явления, между всички хора, вследствие на което не изпада в заблуждения и противоречия: той знае, че ако един човек придобие известно благо, и другите хора могат да го придобият.

В стремлението си да постигнат своите желания, една категория хора мислят, че сами, независимо от другите, могат да реализират желанията си. Втората категория хора мислят, че човек сам не може да постигне желанията си, те казват: „Ако ближният ми се спаси, и аз ще се спася“. Те уповават на Христа. Защо? Защото имат отношение към Него. Христос може да помага само на онзи, който има правилни отношения към Него. Ако приятелят ви е богат човек, той непременно

ще ви помага. За да ви помага, вие трябва да имате правилни отношения към него, иначе ще минавате и заминавате край къщата му, без да имате достъп до него. В първия случай богатият човек представлява доброто, във втория – злото. Добрите отношения водят човека в Рая, а лошите – в ада. Мнозина се страхуват от ада, не искат да помислят за там. Чудно нещо: Христос влезе в ада, а те не искат да влязат – адът е място, през което всеки човек трябва да мине.

Какво представлява адът? Според някои адът се намира в центъра на Земята, според други адът не е материален – той не е нито на Земята, нито на Луната. Много описания са дадени за ада, но те не отговарят на действителността. Много предположения се правят за живота в ада, но те почти не отговарят на това, което адът представлява. В ада живеят напреднали и ненапреднали същества. Какво нещо е адът, какви същества живеят там, това не ви интересува, обаче защо ви говоря за ада? Все имам някаква цел. Ако в дома ви дойде някоя ваша стара приятелка и започне да ви запитва за сина и за дъщеря ви, тя непременно има някакъв интерес. Какъв интерес може да има? Тя е намислила да ожени дъщеря ви или сина ви за някоя своя внучка или за някой свой внук; тя иска да разбере имат ли намерение синът или дъщерята да се женят. Щом разбере намерението им, тя пристъпва свободно към въпроса.

Когато става въпрос за женитба, повечето хора казват, че женитбата е естествен процес и всеки трябва да мине през нея. Ако това е абсолютно вярно и се отнася до всички хора, как ще си обясните стиха от Евангелието, дето Христос казва: „Които се сподобят с Духа Христов, нито се женят, нито за мъж отиват“. Сегашният живот на хората се отличава по това, че е временен: затова именно те се стремят към вечния живот. Временните, преходните неща сами по себе си изчезват, те са случайни неща. Човек не се е родил със сабя и пушка в ръка, нито с раница на гърба, нито с

играчки и кукли – тия неща са създадени като резултат на временния човешки живот. Един ден с него заедно и те ще изчезнат. Човек трябва да се освободи от второстепенните неща в живота си и да остане само със съществените. Чрез същественото само човек може да се домогне до великата Истина в живота; несъществените неща са украшения, от които човек трябва да се освободи. Може ли да се моли на Бога онзи, който се е облякъл в царска мантия, с корона на глава, със златни пръстени на ръцете си? И да иска, той не може да се моли усърдно – мисълта му ще бъде заета само с украшенията и с неговото високо положение. За да се моли усърдно и молитвата му да бъде приета от Бога, той трябва да се откаже от своето високо положение, да забрави своя царски сан, да покрие главата си с вретище, както е казано в Библията: смирение се иска от човека.

Следователно за да се облече с дрехата на смирението, преди всичко човек трябва да отиде на баня, да се окъпе добре. Смирението подразбира външна и вътрешна чистота. Човек трябва да знае как да се облича и съблича, човек трябва да знае какво да прави със своите новородени идеи и желания. Мнозина минават за бременни, но често помятат своите идеи. Ония, които не помятат идеите си, дохождат до раждането им, но после не знаят как да ги отрежат, вследствие на което ги влачат със себе си. Лишени от условията на утробата, лишени от условията на почвата, дето могат да се развиват, идеите сами по себе си умират. Всяка идея трябва да се посади в земята, за да може самостоятелно да расте и да се развива. Между идеите и човека, който ги е родил, има известно отношение, но това не значи, че той трябва да ги държи постоянно в себе си. Щом ги е родил, той трябва да ги храни, да ги полива, да получи плод от тях. Някои хора раждат идеи, които остават безплодни. Защо? По две причини: или не ги посаждат в почва, благоприятна за тяхното развитие, или ги предават на други хора – те да ги отглеждат.

Често хората не мислят дълбоко и говорят, както им дойде на устата. Те казват: „Човек трябва да бъде добър, умен, честен“ и т.н. Ние казваме, че по естество човек е добър, но трябва да намери някой, с когото да си хармонира. Когато двама души, които си хармонират, се съберат на едно място, те увеличават силата си; след това те трябва да намерят още двама души, с които да си хармонират. Четиримата души трябва да намерят още четирима, с които също така да бъдат в хармония; осемте трябва да намерят още осем и т.н. Като се съберат няколко души, които си хармонират, те образуват едно хармонично общество от съзнателни, разумни единици. Дето е разумността, там е и добротата. Ако хората не си хармонират, те не могат да се свързват, не могат да се познаят като души – истинското познанство подразбира връзка между души.

Какво представлява Духът? Казано е в Писанието: „Бог е Любов, Бог е Дух“. Като цитират този стих, религиозните мислят, че познават Бога като Любов и като Дух. За да Го познаят, те трябва да Го обичат. Какво трябва да правят, ако наистина Го обичат? Какво прави човек с хляба? Той казва, че обича хляба и го яде. Следователно ако обича Бога, човек трябва да изпълнява Волята Му: изпълнението има отношение към обичта; също така има отношение и между яденето и обичта. Какво разбирате под думите *изпълнение на Волята Божия?* Да изпълни човек Волята Божия, това значи да обича всички живи същества, които Бог е създал: птици, млекопитаещи, хора, богове и т.н. В съзнанието на Бога всички птици съществуват като една птица, всички животни – като едно животно, всички хора – като един човек, всички богове – като един Бог.

Когато говорим за боговете, ние не разбираме същества, създадени от човешката фантазия, но ония светли и възвишени души, дошли на Земята, между хората, да ги научат на неща, които те не знаят. След грехопадението боговете напуснали Земята и оставили

царете вместо тях – днес царете управляват хората. Ще дойде ден, когато царете ще се оттеглят и отново ще дойдат боговете. Това значи, че се е завъртяло колелото на Живота. Казано е в Писанието, че когато земната тръба започне да тръби, всичките земни царства ще станат царства на Господа Бога нашего. Това е епохата, която предстои да дойде. Тогава всички хора ще влязат в съприкосновение с Божествения свят. Това значи да дойдат благоприятни условия за човечеството. Условията, при които Христос дойде на Земята, бяха неблагоприятни, защото Сатурн царуваше тогава. Сатурн не можа да запази Христа, не благоприятстваше и за Учението Му. Обаче от времето на Христа досега условията са изменени вече. Сега настава нова епоха на Земята – най-красивата епоха, която се състои от малки и големи периоди. Тя е епохата на Слънцето – зодията на Слънцето. Тя е творческа епоха и носи със себе си благоприятни условия за постижения. Който разбира законите на Слънцето, всичко може да постигне. Всички хора се обръщат към Слънцето с думите: „Слънце на моята душа". Значи между външното, физическо Слънце, и Слънцето на душата има известно съотношение.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа за нещата. Например като говорите, трябва да знаете смисъла на всяка дума и да я употребявате на мястото и. Каква е разликата между думите *обич* и *любов?* Вие можете да обичате болен човек, а да любите здрав. Думата *обич* означава състрадание, милосърдие към някого; любовта пък означава стремеж на човека към Бога, към центъра на Битието. Затова думата *любов* започва с буквата л, която се пише във формата на планински връх. Като се стреми към върха, човек проявява всички красиви качества и добродетели на своята душа – милосърдие, състрадание и др. Обаче в любовта има поляризиране, слизане надолу. Слизането е необходим процес, защото върхът е тъмен и човек не може да се задържи за дълго време там. Между човешката и

ангелската любов има нещо общо, затова ние представяме Любовта във вид на два върха, на две букви *л*, свързани заедно: на двата върха се намират човекът и ангелът. За да влязат в общение, те трябва да слязат долу, понеже от единия до другия връх няма никакво съобщително средство. Да се качваш в Любовта е едно нещо, а да слизаш, това е друго нещо. Като люби, човек непременно трябва да се качва и да слиза: при качването си той изразява своя стремеж, а при слизането си той реализира нещата. Когато работи, за да реализира своите желания, човек непременно ще изпита мъчнотии и страдания. Следователно който е на върховете, той всякога е щастлив; който е слязъл долу, той е нещастен. Когато двама души се обичат, всякога ще има някой нещастен. Този закон се потвърждава навсякъде в живота. Например когато мъжът и жената в семейството се обичат, слугата им непременно ще страда: те стоят на върховете, а слугата е долу и работи. Следователно ако казвате, че хората са нещастни, ще знаете, че причина за тяхното нещастие са боговете: те се качиха по върховете, а хората останаха долу да им работят.

И тъй, да люби човек, това значи да има стремеж нагоре, към върха, но същевременно той трябва да знае как да реализира своя стремеж. Не е достатъчно човек да се стреми да яде, но той трябва да знае как да яде. Ако яде много и неправилно, той върши престъпление; ако остава гладен и не си дояжда, той пак върши престъпление. На човека не се препоръчва нито да преяжда, нито да не си дояжда. Същият закон има отношение и към Любовта. Ако изискваш от някой човек повече, отколкото той може да ти даде, ти вършиш престъпление; ако си индиферентен и изискваш по-малко, отколкото той може да ти даде, пак вършиш престъпление. Всеки човек е длъжен да има отношения към своите ближни, но тези отношения да произтичат доброволно, от любов. Всяка свещ може да

даде определено количество светлина: не изисквайте от свещта повече светлина, отколкото тя може да ви даде.

Като ученици вие трябва да живеете правилно и разумно. За това се изисква вътрешна норма, вътрешна мярка, чрез която да мерите постъпките си и да ги определяте като правилни или неправилни. Вие не можете изведнъж да изправите отношенията си. За да бъдат отношенията и постъпките ви такива, каквито са днес, това е резултат на работа от хиляди години насам. Днес колкото и да плачете и да се молите, дъщерите и синовете ви ще бъдат това, което сте създали. Те могат да се изправят само ако сами пожелаят и започнат самостоятелно да работят. Желанието им да работят самостоятелно се определя от съзнанието им. Ако в човека не се яви желание да се свърже с Първата Причина, с разумния свят, и не работи съзнателно върху себе си, той ще остане такъв, какъвто е сега. Ние виждаме примери в живота както в отделните личности, така и в цели народи. Онзи, който е работил над себе си, е изпреварил другите. Християнството в едно отношение е направило много нещо, но в друго е останало назад. Едно време хората са били по-жестоки, днес са по-милосърдни. Обаче едно време, когато воюваха, те си служеха с естествени средства – и по-малко хора се избиваха. Днес, когато науката изнамери много средства за избиване на хората, милиони хора се убиват. И след това ще кажат, че съвременните народи са културни. Това не е истинска култура! Какво направи християнството в това отношение? Вината не е в принципите на християнството, но в самия човек, който използва енергиите на християнството вместо за добро, за зло. Христос дойде на Земята да покаже на хората как трябва да живеят, Той отвори вратата на ада и пусна всички затворници оттам, като им показа нов начин за живеене. Вместо да използват този начин за добро, те го използваха за зло: те приложиха на Земята учението на ада.

В света съществуват условия за изправяне на човечеството. Двете страни на буквата *л* показват, че в човека става раздвояване. Въпреки това в него пак съществува стремеж към върха – общият интерес на страните на буквата *л* – център на сливането. Оттук вадим заключението: ако духът и мисълта не се слеят във върха, човек не мисли правилно. Не става ли сливане на духа и на ума от една страна и на душата и на сърцето от друга, човек изпитва особени ограничения в мисълта и в чувствата си, които му причиняват страдания. Той страда, мъчи се, без да знае защо: искаш да се освободиш от тия страдания, но не можеш. За да не страдате излишно, казвам: не вземайте пари назаем от богати хора, които нямат вътрешно разположение да дават; не приемайте в дома си хора, на които не можете да услужите. Тези хора се нуждаят от пари, а вие ще им говорите за Бога! Те ще търсят начин да ви използват. И в единия, и в другия случай ще се създаде известна дисхармония във вас, без да можете да си помогнете. Едно трябва да знаете: парите разделят хората, не ги обединяват. Дето се яви спор за пари, там непременно произлизат недоразумения. Дойде ли някой да ви иска пари назаем, между вас непременно ще произлезе някаква неприятност. Ако искате да услужите на някой човек, изпратете му по някакъв начин известна сума, без той да знае отде са дошли парите. Знае ли, че вие сте ги изпратили, той ще дойде и втори, и трети път да иска пари и с това ще стане причина да изгубите търпението си и да нарушите вътрешния си мир. Ако богатият е извор, въпросът е поставен другояче: хиляди души да отидат при него за пари, той може да задоволи всички, без да наруши мира си.

В човешките работи има прекъсване и недоимък, а в Божествените – непрекъснатост и вечно изобилие. Като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни едни към други. Затова казвам, че отношенията на хората трябва да бъдат разумни. Когато срещнете

един човек, трябва да внимавате как ще го погледнете, как ще се ръкувате, какво ще му кажете: от обходата ви към него зависи и неговото разположение или неразположение към вас. Ако някой човек ви е приятен, срещнете се и поговорете с него; ако ви е неприятен, не се мъчете да покажете, че сте разположени към него – това е лицемерие. По-добре е да избегнете срещата си с този човек, отколкото да лицемерите пред него. Ако меховете ви са стари, не туряйте ново вино в тях: старото вино – в стари мехове, а новото – в нови мехове. С други думи казано: с новите сватбарски дрехи можете да отидете на сватба само, а със старите работнически дрехи – на работа. Някои мислят, че като отидат на Небето, ще ги посрещнат с музика и песни, ще турят венци на главите им и ще прекарат един живот на пълно блаженство. И това може да бъде, но временно, като на сватба. Можеш да бъдеш сватбар един ден, два, три, най-много седмица – след това ще съблечеш сватбарската си премяна и ще се впрегнеш на работа. И на Небето можеш да прекараш няколко години, най-много 50, след което ще те изпратят на Земята да приложиш всичко, което си научил. Какво е научил човек на Небето се вижда от това, което прилага на Земята. Много неща е научил човек, но още много има да учи.

Днешното знание важи само за днес – утрешният ден изисква друго знание; днешната любов е важна за днес – утрешният ден се нуждае от друга любов; днешното слънце топли само днес – утрешният ден се нуждае от друга топлина. Всеки ден се нуждае от специфична топлина на Слънцето. Това не трябва да ви смущава, но трябва да знаете какво се иска от вас. Ако търсите известно знание, трябва да знаете защо го търсите. Днес всички хора търсят Христа по свой начин – всеки иска нещо от Него. Проповедникът търси Христа, за да придобие от Него светлина, да разбира по-добре Словото, да го предаде с красноречие, да привлече повече слушатели. Лекарят търси

Христа, за да придобие повече сила от Него, да стане виден лекар. Майката търси Христа, за да може с Неговата сила да отгледа красиви и здрави деца, да се учудват хората, че е могла да роди такива деца. Не са лоши тия неща, но в основата на това търсене на Христа лежи користолюбието. Користолюбието не осмисля живота. Какво е постигнала майката със своето користолюбие, ако дойде един млад момък и отнеме нейната здрава и красива дъщеря? Той ще я задържи за себе си. Има смисъл майката да търси Христа, за да отгледа добри синове и дъщери, които да образуват със своите възлюблени два върха – на милосърдието и състраданието.

Следователно който иска да използва разумно силите на Христа, нека се откаже от стария живот, който е внесъл раздори, недоразумения, нещастия в света. Нов живот, нова Любов е нужна на човека! Новата Любов носи изобилие в света; дето има изобилие, там отсъстват всякакви раздори, недоразумения, нещастия, болести и др. Новата Любов носи хармония между хората – хармонията подразбира допълване. Следователно хората трябва да се допълват така, както цигуларят – със своята цигулка, писателят – със своето перо, мозъкът – с мислите, които идат от Божествения свят, сърцето – с чувствата, които идат от духовния свят. Мозъкът, сърцето, дробовете, стомахът, ръцете, краката на човека изпълняват своята служба дотолкова, доколкото са в зависимост от възвишения свят. Всяко нещо в света има смисъл дотолкова, доколкото крие в себе си нещо Божествено.

Често хората целуват ръка на старите и на децата. Какво означава целувката, има ли смисъл да целувате ръка на някого и кога трябва да я целувате? Устата с двете устни – горна и долна, представляват вход, през който минават енергиите на Природата. Когато между ума и сърцето на човека има хармония, целувката е на място, обаче ако между ума и сърцето на човека в даден момент съществува някаква дисхармония, човек не трябва да целува: тази

целувка не само че не допринася нищо хубаво, но предизвиква пакости и неприятности. Казано е в Писанието: „Целунете се със свято целование“. Свята, благословена целувка е тази, която иде от човек, в когото всичко е в хармония. Когато говоря за целувката, имам предвид законите, които действат на Земята. Когато ангелът слиза на Земята, той целува само светията. Трябва ли да целуне всеки човек, той предварително поставя своя огнен меч на мястото, дето ще го целуне: като изчисти добре мястото, тогава го целува. Целувката на ангела внася в човешката душа нещо ново, светло, възвишено, човек се усеща обновен и пречистен.

Човек трябва да се стреми към Божественото, да даде ход на Божествените енергии в себе си. Какво ще каже светът за вас – това не е важно. Това не значи, че трябва да мразите и пренебрегвате света, но не трябва да се свързвате с него. Стремете се да угаждате на Бога, а не на хората. Ако можете да угодите на Бога, и на хората ще угодите; не угодите ли на Бога, на хората никога не можете да угодите. Като угаждате на Бога, вие ще бъдете силни, здрави, разумни. И светът се нуждае от такива хора. Като види, че сте здрави, силни и разумни, ще ви даде съответно място; намери ли нещо дисхармонично и болезнено у вас, веднага ще ви изпрати в болници и затвори. Като се намерите в някой затвор между четири стени, дълго време трябва да се молите – да дойде Ангел Господен да ви освободи от оковите и да ви пусне на свобода.

Днес за Рождество Христово искам да ви дам едно правило, което трябва да прилагате. Това правило е следното: бъди доволен в недоволството си. Че дошли противоположни мисли в ума ти – това да не те смущава. Да бъдеш доволен в недоволството – това е вътрешен процес. Външно кроткият човек не е още доволен. Човек може да говори тихо, едва да се чува, без да е кротък; друг някой говори високо, а всъщност е кротък човек. Щом е далече от тебе,

разбира се, че ще говори високо: ти трябва да чуеш какво говори този човек. Човек може да говори по различен начин: с устата, с очите, с главата, с различни движения. Както и да се разговаряте с човека, важно е във всеки поглед, във всяко движение да виждате Божественото. Ако и вие изявявате Божественото в себе си, разговорът е правилен. Тъй щото когато двама души се разговарят, трябва да знаят човешкото ли се проявява в тях, или Божественото. Без да съзнава и разбира нещата, понякога човек прави такива движения, които го поставят в разногласие със силите на Природата. Например някой коленичи и така се моли на Бога. Той не знае, че като коленичи, влиза в съгласие със Земята, а в разногласие с Небето. Друг повдига ръцете си нагоре, моли се. Така като са поставени ръцете, това показва, че този човек не знае какво да прави. Това не е молитва: движенията на човека трябва да бъдат хармонични. Това се постига само тогава, когато човек е свързан с възвишения разумен свят.

Следователно когато иска да се предаде на размишление, човек трябва да застане прав, със спуснати ръце отстрани на тялото, десният крак да е малко напред. Това положение показва, че той е във връзка с възвишения свят, отдето слизат разумни същества да му помагат. Човек трябва да прави движения, да се упражнява, за да направи удовете си активни. Това не е достатъчно: той трябва да прави такива упражнения, които да му предават нещо; ако се движи, без да печели, движенията му са безпредметни. Турците казват: „Който не печели, губи“. Много естествено: движения, които не придават нещо на човека, водят към загуба – вместо да прибави нещо към енергията си, той я изразходва. Ето защо на човека се препоръчва чист, хармоничен живот, който се придружава с ритмични и правилни движения.

Като ученици вие трябва да спазвате известни правила. Сутрин, като ставате от сън, първата ви работа е да се свържете с Бога, отдето идат светли и възвишени мисли и благородни чувства. Щом мисълта

и чувствата ви са възвишени, и движенията ви ще бъдат хармонични. Не се занимавайте с обикновените човешки мисли, които са подобни на чук, който постоянно удря и руши. Чук, който постоянно удря, нож, който постоянно реже, в края на краищата ще се изхабят. Не се поддавайте на такива чукове и ножове. Ако употребявате енергията си безразборно в една вътрешна борба, животът ви ще се обезсмисли. Истинският живот не седи в изразходване на енергия, но в градеж и придобивки. Истинският живот се основава на Любовта: дето Любовта царува, там има възвишена мисъл, там има свобода. Свърже ли се веднъж с Любовта, човек трябва да пази тази връзка, да не я прекъсва. Връзката с Любовта е едно от най-благоприятните течения в Природата – тя е вълна, която повдига и облагородява човека.

Когато се говори за Любовта, хората разбират земната любов. Не се занимавайте със земната любов. И да не искате, тя все ще се прояви, но поне съзнателно не я предизвиквайте. Ако водата има утайки, те сами ще се утаят на дъното: от вас се иска разумност, да не размътвате водата. Като ученици вие трябва да работите върху себе си, да се чистите. Да се чисти човек, това значи да придобива онова здравословно състояние на организма си, при което всички мрачни мисли и отрицателни чувства се утаяват на дъното и се изхвърлят навън. Само при това състояние човек може да работи добре и плодотворно. Да се чисти човек, това не значи да разглежда своите отрицателни прояви и да се самоосъжда – това е патология, болезнената страна на човешкия живот. Патологията е наука за силни хора, тя е наука за далечни времена. Вие трябва да се занимавате с положителната страна на живота, която се отразява благоприятно върху човешкия организъм. Здравият проявява любовта и вярата си правилно. Ако е християнин, той разбира Любовта, както Христос я е проповядвал и прилагал. Христовата любов изключва всякакво съмнение. Обичаш ли приятеля си, ще му вярваш абсолютно. Щом ти

му вярваш, и той ще ти вярва. Като се заговори за Христовото учение, мнозина намират, че то е неприложимо. Ако Христос дойде преди две хиляди години на Земята и проповядваше Учението за Любовта, защо след две хиляди години то да е неприложимо? Още днес човек може да бъде добър и любещ – от него зависи. Доброто, Истината, Любовта са вложени в човека от времето на неговото създаване – няма защо днес да става добър или любещ, днес той трябва само да прояви това, което е вложено в него. Богатството и благата са в самия човек, а той ги търси вън от себе си. Защо? Защото не се е вглъбил в своята душа, в ума и сърцето си – там да ги намери. Докато е на Земята, той очаква да намери това, което търси, на Небето някъде; като отиде на Небето, вижда, че и там го няма. Той се чуди къде е богатството му: на Земята го няма, на Небето – също. Къде е то? В самия него.

Човек трябва да има будно съзнание, да изучава нещата на своето време, да не пропуща моментите. Ако изгубиш цял живот само в търсене, ти нищо не си придобил. Ще дойде ден, когато ще съжаляваш, че си изгубил добрите условия на живота. От една страна търси, а от друга учи и прилагай: не чакай да постигнеш съвършенство, че тогава да се проявиш. Обичай хората, колкото можеш днес: утре, като увеличиш любовта си, ще ги обичаш повече. Ако обичаш един човек, не е достатъчно само да го целунеш, но ще видиш от какво има нужда, за да го задоволиш. Ако обичаш някое бедно дете, можеш да го помилваш и целунеш, но веднага след това ще го нахраниш и ще му доставиш книги, по които да учи уроците си. Като зарадваш душата на това дете, и ти ще се зарадваш. Щом ти се радваш, и Бог ще се радва.

Желая ви сега Христос да се роди във вас. Това наричам Рождество Христово. Вие живеете в много важна епоха – надали някога сте живели в по-важна епоха от сегашната. От две хиляди години насам вие не сте имали по-благоприятни условия от

сегашните – сегашната епоха носи благоприятни условия за постижения и за придобиване на блага. И тъй, помнете следните неща: песимизмът се е родил в света преди Христа, във времето, когато е царувал Сатурн. Когато Марс е имал влияние на Земята, хората са се научили да се бият и да воюват помежду си; когато Юпитер е имал влияние на Земята, хората са се занимавали със създаване на различни религиозни системи, с теории за личните чувства и достойнства на човека; когато Венера е имала надмощие на Земята, хората са приложили любовта между мъжете и жените. Луната научи хората да фантазират, Меркурий ги научи на особен ред и порядък в сметките, в търговските им отношения. Днес Слънцето оказва силно влияние върху Земята – то учи хората на правилно живеене, то им показва начин за изпълнение на Волята Божия на Земята. Всички планети имат две страни на въздействие: добра и лоша, обаче в Слънцето всичко е добро.

Като ученици вие трябва да следвате пътя на Слънцето. Превърнете всичко лошо и отрицателно в себе си в добро. За да постигнете това, използвайте слънчевата енергия: каквото лошо носите със себе си от миналото, изнесете го на слънчевите лъчи да се превърне в добро. Не се обезсърчавайте, знайте, че условията, които имате днес на Земята, са много благоприятни. Ако не ги използвате, и на Небето да отидете, нищо няма да постигнете – вие ще се намерите в един съвършено чужд свят, в който не можете да се ориентирате. Колкото време и да ви остава на Земята, използвайте го така, че да се свържете с енергиите на Слънцето, да направите връзка между сегашния и бъдещия си живот. Направите ли тази връзка, като отидете на Небето, ще бъдете готови и за тамошните условия. Като се приготвите за разумния свят, вие ще напуснете Земята със светла, огнена каляска, придружена от два ангела. Там ще ви приемат с песни и музика, ще ви разведат из цялата Вселена – да видите какво Бог е

сътворил. Докато дойде новата епоха, вие ще живеете на Земята, дето управлява Архангел Михаил със своя огнен меч. Дълго време още мечът на Архангел Михаил ще играе важна роля на Земята: дето се докосне този меч, все ще чисти. В личния, в семейния, в обществения, в народния живот става голям преврат, какъвто никога не е ставал, но всичко ще бъде за добро. Защо? Защото условията на сегашната епоха са много благоприятни. Това ще опитате и вие, ще се уверите в истинността на думите ми.

Като ставате сутрин от сън, кажете си: „Сега Бог царува на Земята и управлява света, сега Христос царува“. Сега и Архангел Михаил царува и чисти света със своя огнен меч. Няма да мине много време, когато всички земни царства ще станат царства на Господа. Иде време и сега е, когато на Земята ще има едно стадо и един пастир.

Тайна молитва

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

20 лекция, 7 януари 1931 г., София, Изгрев

ГРЕДИТЕ НА ЖИВОТА

Размишление

Чете се темата „Произход на човешкия мозък“.

Като изучават известни въпроси, някои се оплакват, че срещат неразбрани неща. За да ги разберат, те търсят компетентно лице да им даде малки обяснения. Според мене неразбраните неща са разбрани, а разбраните са неразбрани. Какво означава тази мисъл? Когато казвам, че неразбраните неща са разбрани, имам предвид следното: те са неразбрани отвън, а разбрани отвътре; разбраните неща пък са разбрани отвън, а неразбрани отвътре. Кое от двете неща е за предпочитане: да разбираш отвътре или отвън? Най-добре е човек да разбира отвън и отвътре, но това е достъпно само за съвършените хора: обикновените хора разбират или отвън, или отвътре. Следователно както и да разбират, все ще остане нещо неразбрано.

Като ученици вие трябва да започнете от малките величини и постепенно да отивате към големите. Представете си, че ви са дадени две греди: едната е широка пет сантиметра, а другата – два. Можете ли да определите каква тежест издържа всяка греда? Ще кажете, че този въпрос не ви интересува. Ако трябва да минете някоя река през мост от греда, дебела пет сантиметра, няма ли да се интересувате от нея? Ще се интересувате, разбира се, защото от дебелината и издръжливостта на гредата зависи вашето благополучно минаване на реката; интересът ви ще бъде още по-голям, ако трябва да минете реката с кола. Ако въпросът за гредите не ви интересува, какво ви интересува тогава? Ще кажете, че за вас е важен въпросът за вярата. Казвате, че човек трябва да вярва в Бога. Какво разбирате конкретно

под думите *вяра в Бога?* Да вярва човек в Бога, това значи да не се съмнява никога. Истинската вяра изключва всякакво съмнение. Ако бащата обещае на детето си, че ще му донесе орехи, детето ще вярва 101% в думите на баща си, обаче ако бащата не донесе орехи и каже, че не са за тази вечер, детето ще остане в недоумение: то не може да разбере коя е тази вечер, когато бащата ще донесе орехи. Ако може да си отговори коя вечер е определена за ядене на орехи, то би могло да я дочака; не може ли да си отговори, в него ще се яви съмнение. Орехите ще постигнат целта си, ако детето не се усъмни; щом се усъмни, те са вече безпредметни.

Както бащата обещава да донесе орехи на детето си, така и на вас обещават и са обещавали да ви донесат орехи, но не са изпълнили обещанието си. Защо? Защото сте ги очаквали още същия ден, а те са определили друго време. Казвате: „Не получих днес обещаните орехи“. Думата *днес* е относителна: един ден се състои от 24 часа, от една седмица, от един месец, от един век и т.н. Когато Господ обещае днес да ви даде нещо, вие го очаквате още първата вечер. Вие трябва да намерите коя вечер именно е определил Бог: тя може да съвпадне с вашата вечер, а може да е последната вечер от годината. Ще кажете тогава, че всичко е загубено. Нищо не е загубено – законът на вярата е такъв. Ако нямате вяра, която да устоява на всички мъчнотии, вие нищо не можете да постигнете. Какво можете да направите с вяра, която има издържливостта на греда, дебела два, три до пет сантиметра? По такава тънка греда могат да минават мишки, плъхове, агънца, но човек с голяма тежест едва би могъл да мине: гредата лесно ще се огъне и счупи. Какво ще стане с вас, ако минете през тази тънка греда, която се огъва и счупва под тежестта ви? Вие ще кажете, че гредата ви е излъгала. Гредата не ви е лъгала съзнателно, но като е гледала, че по нея минават мишки, плъхове, кокошки, агънца, тя е мислила, че е здрава и може да издържа големи тежести. Понякога и

човек като гредата се мисли за по-голям и по-силен, отколкото е в действителност, но вижда, че се е лъгал. Ако рече да се сравнява със слона, във физическо отношение слонът е по-силен от него, обаче в умствено отношение човек стои по-горе от слона.

Както няма ясна представа за физическите си сили, също така човек няма ясна представа за невидимия свят. Затова именно той мисли, че каквото пожелае от невидимия свят, ще му се даде. И това може да бъде, но при известни условия. Казано е в Писанието, че ако всичко, каквото човек желае, е съгласно с Волята Божия, ще стане; обаче ако желанията му не са съгласни с Волята Божия, няма да се реализират. Тъй щото ако желанията ви се реализират, това показва, че вашата воля е едно с Божията; не се ли реализират, вашата воля не е в съгласие с Божията. Има неща, които не се дават изведнъж: колкото и да се молите, няма да ви се дадат. Някой иска изведнъж да стане ясновидец, да вижда всичко, което става в невидимия свят. Това е невъзможно – и напреднали души даже нямат възможност да виждат всичко, което става в невидимия свят. Даже и Христос, Който имаше голямо послушание към Бога, не можа да разбере всички неща изведнъж, но постепенно. Затова Той се молеше на Господа да Му даде повече светлина, да вижда нещата ясно. Той казваше: „За този час съм дошъл“. На каквито изпитания и да се натъкна, Христос ги разреши правилно: Той знаеше, че е дошъл за този час.

Какво правят съвременните хора, като се натъкват на изпитания? Като се намерят пред някаква мъчнотия или препятствие в живота си, мнозина се връщат назад, не искат да правят усилия, да преодоляват. Те мязат на онзи клиент, който отива на бакалницата да си купи нещо, но чете надпис: „Днес с пари, утре без пари“. Поглежда парите си и намира, че няма да му стигнат. Какво трябва да направи? Той трябва да се върне назад да вземе още пари – с това мъчнотията се премахва. Обаче като не иска да се върне у дома си, той стои пред

дюкяна и разисква: „Какъв е този бакалин, защо е турил този надпис?“. Колкото и да разискваш, бакалинът няма да махне надписа си: ти трябва да се върнеш назад и да вземеш още пари. Ще дойде ден, когато същият бакалин ще тури надпис: „Половин час давам без пари“. Кой каквото иска, може свободно да си вземе, но ако попадне в точно определения час. Тъй щото не питайте какъв е този бакалин, но бъдете готови да се съобразите с неговите закони. Бакалинът е Природата, която спазва строго своите закони: постави ли един закон в действие, тя за никого не го изменя. Когато иска да платиш, ще плащаш без никакви разсъждения; когато дава даром, няма да питаш защо постъпва така, но ще вземеш торбата си и ще заемеш мястото си, ще чакаш ред да получиш нещо от благата на Природата. Като дойде твоят ред, можеш да вземаш, колкото искаш.

Сега да се върнем към въпроса за гредите. Като изучавам живота на хората, казвам: гредите на вашите къщи са много тънки – няма да мине много време, къщите ви ще се съборят и ще ви затрупат. Какво трябва да направите, за да избегнете това нещастие? Трябва да смените гредите на къщите си. Ако гредите са дебели два-три сантиметра, трябва да ги смените с по-дебели. Всеки човек е поставен на външни и вътрешни изпитания, за издържането на които се изисква здрава, солидна къща. Какви трябва да бъдат гредите на къщата на един светия, който минава през големи изпитания? Дебели трябва да бъдат гредите на къщата му.

Някои запитват защо трябва човек да минава през изпитания: не може ли без изпитания и страдания? Изпитанията имат свой вътрешен смисъл, в изпитанията има нещо разумно, което показва, че без тях не може. Как и от какво правят хората хляб? От брашно, квас и вода. Те вземат тези материали, разбъркват ги, омесват тестото, правят от него хлябове, които най-после пекат на фурната. Не е лесно да омеси човек един хляб: докато го омеси и опече, той минава през

известни мъчнотии. Не е ли по-добре тогава да вземе малко брашно, да го изсипе в устата си и да задоволи глада си – защо трябва да се мъчи? Кое е за предпочитане: да яде човек добре омесен и опечен хляб или да сипе малко брашно в устата си и да се задоволи? За да си ушие дреха, човек отива на пазара да избере плат, после го крои, шие, докато един ден каже, че дрехата му е готова. Докато облече новата си дреха, той е минал през известни мъчнотии и изпитания. Не е ли по-лесно да вземе плата си, да се увие в него и да тръгне по работа? В началото е по-лесно да се увие в плата, но на края ще срещне по-големи изпитания. Кое е за предпочитане: да се облече с дреха, скроена и ушита по мерките на тялото му, или да се загърне в един плат? Следователно който се справя разумно с изпитанията и мъчнотиите си, той се мъчи в началото, накрая благува; който иска да избегне изпитанията, в началото благува, накрая се мъчи. Кое от двете положения е за предпочитане?

Когато злото дойде в света, всички казват: „Ела, зло, че без тебе по-зло". За изяснение на тази поговорка ще приведа един анекдот от турския живот. Във времето на един от турските паши турците имали обичай да носят чалми на главата си, дълги пет-шест метра. Дълго време мислил пашата как да ги застави да не увиват главите си толкова много: той намирал, че тия чалми нито са хигиенични, нито са икономични. Знаете ли какво нещо е да увиеш около главата си пет-шест метра плат? Най-после пашата дошъл до едно решение. Той издал заповед да хващат българите, наречени гяури, и да ги връзват: всеки турчин имал право, като срещне гяур, да го хване и да го върже без никаква предварителна присъда. Ако няма на разположение въже, да отреже от чалмата си едно парче и с него да го върже. Същевременно пашата говорил лоши работи по адрес на българите, за да създаде настроение против тях. Като изпълнявали ревностно заповедта на пашата, турците останали с чалми, дълги около един

метър. В първо време те протестирали против заповедта на пашата, защото изрязали чалмите си, но като опитали практичността на късите чалми, останали доволни. Българите от своя страна носели в домовете си парчета от турските чалми: във всеки български дом се развявали турски чалми.

Днес всички хора, мъже и жени, носят на главите си чалми, по десет метра дълги. Като срещне някой човек с такава чалма, Природата намира причина, заради която го заставя да отреже девет метра от чалмата си, и казва: „Скоро отрежи девет метра от чалмата си – достатъчно ти е един метър дълга чалма“. Чалма, дълга десет метра, представлява неестествените човешки желания. Какво ще ви допринесе едно неестествено желание, какво ще ви допринесе една турска чалма? Всяко нещо, което човек употребява, всяко негово желание, трябва да има практическо приложение. Какъв смисъл има от голяма чалма, а от малък ум? За предпочитане е човек да има голям ум, а малка чалма, отколкото голяма чалма, а малък ум; за предпочитане е човек да има малко желания, които може да реализира, отколкото много желания, които не могат да се реализират. Например добро е желанието на човека да стане силен, но той трябва да знае как и къде да приложи силата си. Ако някой е развил голяма сила, той ще тръгне по света да се бори с големи борци. Ако може да надвие всички големи борци и няма повече с кого да се бори, защо му е тази сила?

Мнозина имат желание да влязат в невидимия свят и да придобият знания. Готови ли са за тези знания? Те мислят, че знанията се придобиват лесно. Ако ученикът влезе в пети клас и не може да разбира уроците, които учителите преподават, трябва да се върне в по-долен клас. В това отношение Природата е крайно взискателна – тя иска от ученика да знае всички уроци, които му се преподават. Не знае ли уроците си, тя ще го връща от един клас в

друг, докато дойде до този клас, в който може успешно да работи. Много години може да седи той в един клас, но докато не научи уроците си отлично, тя не го пуща в по-горен клас.

Някои хора мислят, че могат да прекарат живота си на Земята и без разрешени задачи. Те се лъжат: много пъти човек ще дохожда на Земята и ще си заминава, докато научи всички земни уроци. Като живее на Земята, той трябва да знае защо е дошъл, как е създаден и т.н. Ако не може да отговори на тия въпроси, човек казва: „Бог е създал света. Както е намерил за добре, така го е създал – това не е моя работа. Пък и мене е създал такъв, какъвто съм днес“. Много се лъжеш: Бог не те е създал такъв, какъвто си днес. Така, както сега разсъждаваш, това не е Божествено разсъждение – така, както разсъждаваш, това е суеверие. Ти си учен човек, трябва да дадеш доказателства за всичко, което те заобикаля – ученият човек доказва нещата. Като види една тънка греда, върху която искат да поставят голяма тежест, той казва: „Тази греда е слаба, няма да издържи!“ „Отде знаеш?“ „Правил съм опит – турял съм върху нея различни тежести и зная силата и“. Без да мисли много, човек казва, че Бог го е създал такъв. Къде е документът, с който може да докаже това, къде е марката му, белегът, който показва, че е създаден от Бога? Всеки фабричен артикул носи марката или фирмата на фабриката, в която е правен. „Ама аз имам ум, сърце, воля, с които мога да работя.“ Добре, щом имаш ум, радвам се, че съм срещнал човек, който може да хвърли светлина върху решаването на една трудна задача. Задачата е следната: може ли слугата да бъде свободен, а господарят – роб? По кой начин ще познаеш има ли господарят здрав гръбнак да издържи на всички изпитания, как ще познаеш кой е истински слуга?

Сега и на вас задавам същата задача. Според мене истинският господар се познава, когато слезе от положението, в което се намира, и стане слуга. Ако като слуга запазва свободата си и изпълнява

службата си с любов, той е разумен господар и може да издържи на всички изпитания. Той слиза до положението на слугата, без да съжалява за господарството си. Ако не се решава да напусне господарството си и се страхува да не осиромашее, той е роб на положението си. Господарят трябва да има светъл ум, благородно сърце, да се справя лесно с мъчнотиите. Истинският слуга пък ще познаете, като го поставите в положението на господар: ако при това положение той не се измени и запази същите отношения към хората, каквито е имал като слуга, той е умен и благороден човек, той може да бъде господар. Следователно искате ли да познаете господаря, поставете го на мястото на слугата; искате ли да познаете слугата, поставете го на мястото на господаря. По този начин и Природата изпитва хората.

Съвременните хора са недоволни от живота, защото работите им не се нареждат, както те мислят. Момъкът се хвали, че е намерил добра и умна мома, иска да се ожени за нея и ме пита какво е моето мнение по този въпрос. Аз му казвам: „Ако си готов през целия си живот да слугуваш на тази мома, да изпълняваш всичките и заповеди, ожени се…“ „Аз искам да бъда свободен, аз искам да бъда господар.“ „Щом искаш да бъдеш свободен, да господаруваш над жената, ти ще бъдеш нещастен“. Момата ми казва, че е намерила добър момък, с когото иска да се свърже. И на момата казвам същото: ако е готова цял живот да служи на този момък, да изпълнява желанията му с любов и съзнание за това, което върши, нека се омъжи за него. „Ама аз искам да се осигуря, да бъда независима, да бъда господарка.“ „Щом имаш такива желания, знай, че ще бъдеш нещастна.“ Такива са законите на физическия свят. Каквито са законите на физическия свят, такива са и на духовния. За да може човек да приложи физическите закони в духовния свят, той трябва да знае как да ги превръща. Както ученият превръща твърдата материя в

течна, течната – във въздухообразна, и въздухообразната – в светлинна, така и духовният човек трябва да превръща физическите закони в духовни и да си служи с тях.

Днес повечето хора се оплакват от семейния си живот, от своето нещастие. Защо са нещастни? Защото не разбират основните закони на живота и не знаят как да ги приложат. Любовта признава един закон: който обича, трябва да е готов да слугува. Ако обичаш и очакваш да ти слугуват, ти си на крив път. Който обича, той е силен и може да слугува. Когото обичат, на него слугуват – той е слаб и затова взема положението на господар. Ние виждаме този закон и в семействата. Кой е най-големият господар в семейството? Детето: по-голям господар от детето няма. Достатъчно е да ревне само, за да накара и майката, и бащата да тичат около него; каже ли една дума, издаде ли една заповед, всички тичат, всички са готови да я изпълнят. Магическа сила крие детето в себе си, но временно – година, две, три години най-много: след това магическата сила на детето изчезва. Родителите закачат един закон на стената – същата магическа пръчица, с която детето си е служило, и като не слуша, законът започва да играе по гърба му. Както родителите постъпват с децата си, така и Природата постъпва с всички хора. Като се роди човек, Природата е крайно внимателна към него – тя го слуша и изпълнява заповедите му. Щом види, че той започва да злоупотребява с правата, които му са дадени, тя взема пръчицата и започва да го налага, като му казва: „Понеже не си разбрал Божия закон, аз ще ти дам първите уроци“. Пръчицата представлява страданията. Защо идат страданията върху човека? Защото не е изпълнил Божия закон.

Време е вече хората да се освободят от старите си разбирания и да идат към новите схващания. Сега хората се критикуват едни други, правят си бележки. Всеки изисква от своя ближен добри отношения, но трябва да знае, че и от него се изискват такива. Щом знаеш как

трябва да постъпва човек, и ти трябва да постъпваш по същия начин. В това отношение Природата е много строга. Ако си взел от някого пари назаем и си определил деня и часа на връщането им, трябва точно да изпълниш обещанието си, в противен случай Природата ще те държи отговорен. Тя ще тропне на вратата ти и ще каже: „Стани! Иди да изплатиш дълга си“. Някои хора вземат пари назаем, обещават, че ще ги изплатят навреме, но не изпълняват обещанията си и мислят, че нямат никаква отговорност. Те искат да заемат високи длъжности в света, а за отговорности не мислят. Слушате някой да казва, че иска да стане министър, професор, свещеник, владика, майка или баща, а какво се иска от него за тия служби, не мисли. Знаете ли какво значи да бъдеш свещеник, владика, майка или баща? Това са най-високите служби, които човек може да заеме. Като заемат тия служби и не ги изпълнят, както трябва, хората казват: „Не струва човек да бъде свещеник, владика, майка или баща“. Защо не струва да вземеш една от тия служби?

Днес всички хора са заели едни от най-свещените длъжности и са недоволни. Майката е недоволна от положението си, бащата – също; ученият е недоволен, че не е първокласен учен, девицата е недоволна от положението си, че не е много красива. Мислите ли, че Аристотел[157], Платон[158] и много от старите учени днес ще минат за

[157] Аристотел (384-322 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, ученик на Платон. Учител и възпитател на Александър Македонски. Баща на съвременната наука, той поставя началото на етиката, естетиката, психологията, политологията, икономиката, метеорологията и др. Създател е на логиката като наука. Най-известното му съчинение е *Метафизика*, в което развива идеите си за битието, мисленето, вечността и др. Оприличава Бог на неподвижен двигател, който сам не се движи, но задвижва всичко. Повлиява силно на цялата философия и най-вече на западната християнска теология.

[158] Платон (427-347 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, бил учител на Аристотел и ученик на Сократ. Последовател на питагорейството, ходил е и в Египет. Във философията си развива ученията за идеите като надсетивни, нематериални същности на Битието, за диалектиката, безсмъртието на душата, за знанието като

първокласни учени? Ако Аристотел и Платон се явят днес със своите теории и възгледи за материалния и духовния свят, ще издържат ли? Някои от техните теории и възгледи ще пропаднат. С това не искам да кажа, че те не са били учени и философи, че техните научни възгледи нищо не струват. Не искам да кажа, че днес няма учени хора в света, но искам да обърна вниманието ви на факта, че ние живеем в прогресивен свят, в който нещата постоянно се изменят и вървят напред. Две течения действат в света: едното течение иде от центъра на Слънцето към Земята, а другото – от центъра на Земята към центъра на Слънцето. Човек се движи между тези две течения, вследствие на което съзнанието му се мени: това, което в даден момент носи в съзнанието си, в следния момент е претърпяло някаква промяна. Затова казваме, че всичко в света е подложено на промени.

Като ученици вие трябва да работите с мисълта си, да прилагате своите добри мисли в живота си, за да се ползват и другите хора от тях. Представете си, че през ума ви мине една отрицателна мисъл: какво трябва да правите с нея? Ако сте неразумни, ще започнете да се сърдите защо е дошла при вас и ще се чудите как да я изпъдите. Тази мисъл не е дошла само до вас – тя е минала през много умове, но се е спряла в дадения момент при вас. Защо? Иска някакво разрешение. Щом е така, вие трябва да я приемете като задача и да започнете да я решавате. Най-първо ще видите отде е дошла, какво носи със себе си, защо е станала отрицателна и т.н. Като си отговорите на тия въпроси, вие ще я превърнете в положителна и ще я изпратите в пространството; тя ще мине през много умове и отново ще се върне при вас. Всяка положителна мисъл е плод, от който пръв се ползва онзи, на чието дърво е узряла. Като работите по този начин, вие взаимно си помагате и работите ви вървят успешно. Така трябва да

припомняне, за Вселената като живо същество, за андрогинията и др. Пръв посочва съществуването на Атлантида.

работи всеки човек, за да съдейства за повдигането на цялото човечество.

Някои хора се оплакват, че нямат успех в живота си. Защо нямат успех? Защото очакват всичко наготово, както птиците очакват зимно време да им подхвърлят трошици. Да очаквате на другите, това нищо не допринася. Човек трябва да учи. Ако учи уроците си добре и правилно решава задачите си, ученикът се ползва от уважението и обичта на своите учители и съученици. Който не иска да учи, казва: „Дошъл съм вече на Земята, няма какво да се прави. Както и да е, ще изкарам един живот и ще си замина там, отдето съм дошъл. Ще си хапна и пийна – никой нищо не иска от мене". Този човек е на крив път: животът не е гостилница – гостилницата е прибавка към живота; животът не е забавление – забавлението е също прибавка към живота. Кое е съществено в живота? Същественото в живота е да се учим и да изпълняваме Волята Божия. Какво разбирате под думите *изпълнение на Волята Божия?* Да изпълни човек Волята Божия, това значи да даде ход на разумното в себе си. Дойде ли в ума му отрицателна мисъл, той трябва да я превърне в положителна и да я изпрати в света: да мине през умовете на хората, да даде плод и отново да се върне при този, който я е проектирал в пространството. С обработването на отрицателните мисли и с превръщането им в положителни вие подобрявате както своя живот, така и живота на своите ближни. Ако всички хора работят по този начин, те ще създадат около себе си една магнетична среда. Животът трябва да се превърне в музика и поезия, а не в проза. Отрицателните мисли, чувства, постъпки на хората съставят прозата на живота. Прочетете ли нещо от тази проза, започнете да го превръщате в поезия. Това е задачата на всеки човек, който е дошъл на Земята.

За да изпълните задачите, които ви са дадени, трябва да учите. Вие се нуждаете от положителна наука, от познаване на себе си. В

познаването на себе си човек изучава целия Космос. Някой поглежда ръката си, върти я на една и на друга страна, но нищо не разбира. Ръката крие много неща в себе си: тя е архив както на миналото, така и на настоящето. Много хора са работили върху ръката, затова ние я считаме за колективно дело. Който може да чете по ръката, познава през какви фази са минали дедите и прадедите на даден човек. По ръката той познава онова, което става и ще става в Космоса: ще има ли петна на Слънцето, кога ще стане земетресение и т.н. Това не се разбира изведнъж. За да чете по ръката, човек трябва да бъде голям математик, той трябва да прави изчисления, корекции – и тогава да се произнася за онова, което предстои да става. Преди да дойде до тези знания, човек трябва да се научи да благодари за всичко, което му е дадено. Ако не знаете нещо, благодарете, че сте невежи по този въпрос; ако страдате, благодарете, че сте удостоени със страдания. Има разумни и неразумни страдания. Привилегия е за човека да има разумни страдания. За тези страдания именно е казано в Писанието: „Радвайте се, когато страдате". Докато страда, човек е в правия път. Има ли страдания, той още не е влязъл в пътя: като страда човек, това показва, че той е заел висока служба, която още не може да изпълнява правилно.

Светът се нуждае от нови хора. За да дойде това време, хората трябва да се откажат от старото. Мъчно е преминаването от старото към новото, но за да се справи с мъчнотиите, човек трябва да знае как да приложи новото. Когато Давид излезе на борба с Голиат, той взе със себе си тоягата и прашката си. Обаче Саул[159] му даде оръжие,

---

[159] Саул *(питал* или *питащият)* е първият цар на Израил, чиято история е предадена в книгата *I Царства*, 9-31. глава. Той е изключително силен и смел човек и спечелва големи войнски победи. Заради нетърпението си превишава своите правомощия, като принася жертви, и понякога не се подчинява на Бога, заради което пророк Самуил предрича отхвърлянето на управлението му. Последните му години преминават в горчив сблъсък с неговия наследник Давид.

шлем, за да се бие по-изкусно. Като тури новото оръжие на себе си, Давид видя, че не може да си послужи с него, и каза: „Ако изляза с това оръжие срещу неприятеля, непременно ще бъда бит. Той хвърли новото си оръжие, взе старата си тояга и прашката и победи неприятеля си. Сега и на вас казвам: ако приемете новото в света, а не знаете как да го приложите, ще ви бият. В този смисъл ново е това, което може да се приложи; всяко нещо, което не може да се приложи, е старо. От това гледище ние казваме: млад човек е този, който може да служи; стар е този, който не може да служи. Смисълът и красотата на живота седят в служенето.

Христос казва: „Не дойдох да Ми послужат, но да послужа“. Който не е опитал резултатите на служенето, се обижда и казва: „За слуга ли съм дошъл на Земята?“. Ако можеш да слугуваш, всякога ще бъдеш млад. Няма по-велико нещо от служенето. Да знаеш да слугуваш – това значи да туряш винтовете на машините на място. Някой художник нарисува една картина, но не му харесва нещо, намира някакъв дефект. Тук бутне – не се изправя дефектът; там бутне – пак не се изправя; най-после захвърля четките – отказва се да изправя дефекта. Като минат два-три дена, той пак отива при картината си: бутне на едно, на второ място – и изведнъж дефектът изчезва. Защо? Намясто е бутнал. Следователно от човека се иска да бутне на място: щом бутне на място, всички работи се изправят. Често хората изпадат в положението на художника: виждат своите погрешки, но не могат да ги изправят. Защо? Не знаят къде да бутнат. Дълго време ще побутват тук-там, докато един ден бутнат точно на място и картината придобие естествения си вид и красота. Животът на всеки човек е картина, която има малки погрешки. Като работи съзнателно върху себе си, човек намира погрешките на картината си и ги изправя. След това той изнася картината си на изложение. Всеки човек трябва да знае, че животът му ще бъде изложен пред целия свят.

Тогава той ще разбере стиха, в който Христос е казал, че няма нищо скрито-покрито в света.

И тъй, когато разумните и напреднали същества видят картината ви, ще ви запитат: „Отде идете?“ „От Земята.“ „Какво научихте на Земята?“ „Едно разбрахме на Земята: няма друга планета във Вселената с по-тежки условия за живот от тия на Земята, но няма и по-интересна планета от Земята“. Големи противоречия, мъчнотии и нещастия има на Земята, но и много интересни неща стават на нея. Заслужава си да живее човек на Земята! Тъй щото каже ли човек за себе си, че има големи противоречия и мъчнотии, същевременно трябва да знае, че е интересен човек. Лошият човек е интересен; и обратното е вярно: интересният човек е лош. Зад всяко противоречие се крие нещо интересно. Като знаете това, благодарете на Бога, че живеете на Земята, която от една страна е пълна с противоречия и мъчнотии, а от друга е интересна. Това, което научите на Земята, никъде другаде не бихте могли да научите. На нашата Земя именно е верен законът: „За онези, които любят Бога, всичко се превръща на добро“. Хората се оплакват от условията на Земята, въпреки това, когато я напущат, плачат. Защо? Защото подсъзнателно те разбират, че животът на Земята е интересен не само за хората, но и за ангелите, и за възвишените същества. Те отдалече наблюдават и изучават живота на хората, някои от тях слизат даже на Земята да им помагат.

Да се върнем към основната мисъл на лекцията – за гредите. Гредите представляват основата, върху която е съграден физическият и духовният живот на човека. Колкото по-правилни са разбиранията и възгледите на човека за живота, толкова по-здрави са гредите му. От тия греди може да се направи мост, по който да се прекарват големи тежести. Какъв смисъл има да правите мостове, през които могат да минават само кокошки и агънца? Ако правите мост, направете го сигурен, здрав – от нищо да не се раздвижва. Често

слушате да казват: „Ако си добър, бъди най-добрият човек в света, ако си лош, бъди най-лошият“. Казвате: „Трябва ли човек да бъде лош?“. Ние разбираме думата *лош* в друг смисъл, а не както хората я разбират. Да бъдеш най-лош човек – това значи да издържаш на лошавината на всички хора; да бъдеш най-добър – това значи да издържаш на добрините на всички хора. Не е лесно човек да издържа на добрините и на лошавините на хората. Някой човек вижда друг по-учен, по-красив, по-добър, по-силен от себе си – и веднага сърцето му се свива. Защо? Не може да търпи хора, които го превъзхождат в нещо. Когато видите голямата красота и голямата грозота заедно, това значи, че между хората е станало примирение. Ако грозната мома може да търпи при себе си красивата, без да се смути сърцето и, тя е израз на добротата; и ако красивата мома търпи при себе си грозната, без да се възгордее или без да я унижи, и тя е израз на добротата.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

21 лекция, 14 януари 1931 г, София, Изгрев

ДИШАНЕТО НА ЧОВЕКА И НА ЖИВОТНИТЕ

Размишление

Ще прочета 6. псалом на Давид.

Когато е писал псалмите, Давид е имал възгледи, съвършено различни от сегашните – той е живял преди Христа.

Изцели ме, Господи,

защото се смутиха костите ми. (2. ст.)

Костите на човека не се смущават, но за да изкаже болката си, Давид си е послужил със символичен израз. *Уморих се от стенанието си, всяка нощ обливам леглото си, със сълзите си измокрям постелката си.* (6. ст.)

Защо Давид е проливал такива сълзи – беден ли е бил? В този псалом се вижда голямата вътрешна борба, през която Давид е минал. И съвременните хора като Давид минават през борби. Повечето хора минават през външни борби – искат да подобрят външните условия на живота си; малцина минават през вътрешни борби – малко хора са дошли до вътрешната страна на живота. Като се натъкват на мъчнотии и страдания, хората се смущават и се запитват: „Какво да правим, за да се освободим от страданията?". Чудно нещо! Всички хора вярват в Бога като Любов, вярват и в Христа, а въпреки това се смущават от страданията. Как се обяснява това състояние? Това е едно от противоречията на живота. Другаде пък срещате добри и почтени родители: майката е добра и разумна жена, бащата – също, децата са послушни, но едно от тях е недоволно, цял ден плаче. Всички му угаждат, искат да го задоволят, но то остава непримирено. Ще кажете: „Дете е, и то не знае какво иска". Така ще кажете за детето, но какво ще кажете за възрастния? Срещате един възрастен човек, външно

задоволен от всичко, но постоянно е недоволен, сърдит: каквото и да му кажат, както и да го пипнат, все му е криво. Слънцето грее хубаво, небето е ясно, птичките около него пеят, цялата Природа се е разцъфтяла, но пак му е криво. Как ще си обясните тия противоречия?

Като се натъкват на противоречия в живота, различните учени дават различни обяснения. Хиромантикът ще каже, че така е писано на ръката му. Това не е обяснение: писаното на ръката е дошло впоследствие. Материалистът ще каже, че този човек има задължения, направил е големи дългове. Защо е правил дългове? Ще кажете, че е задлъжнял, понеже е бил беден. И богатите хора правят големи дългове – и това не е обяснение. Трети пък ще кажат, че съдбата на човека е лоша, затова е изложен на страдания. И това не е обяснение: човек сам създава съдбата си, от него зависи да има добра или лоша съдба.

Представете си, че някой ви даде една металическа топка и пожелае да кажете мнението си за нея. Топката може да бъде от калай, от мед, от сребро или от злато. Какво печели топката, ако е от мед или от калай, а вие кажете, че е от сребро? Всъщност тя изменя ли естеството си? Тя си остава пак калаена или медна. Същото може да се каже и за човека. Всеки човек по естество може да се уподоби на някой от благородните или неблагородните метали. Какво печели той, ако представлява неблагороден метал, а вие му придавате качества на благороден? Не само че нищо не печели, но губи. Нещата трябва да се наричат със собствените си имена: всяко нещо трябва да се представи в такъв вид, който да отговаря на действителността. Задачата на всички религии и науки се свежда към това, да представят нещата такива, каквито са в действителност: всяко нещо трябва да отговаря на реалността. Ако един предмет е позлатен, трябва да знаете, че е позлатен: външно наподобява злато, но не е златен.

Тъй щото като ученици вие трябва да разбирате нещата в тяхната дълбочина, а не по форма. Не се лъжете като мишката, която всеки момент може да попадне в устата на котката. Котката се спира пред дупката на мишката със затаен дъх, със затворени очи, като че нищо не я интересува, от време на време само помръдва с мустаците си. Всъщност всичкото и внимание – външно и вътрешно, е насочено към мишката: тя затваря очите си, за да не я плаши. Мишката се страхува от очите на котката, обаче като види, че нещо неподвижно стои пред дупката и, тя започва да се интересува от него и се приближава към котката с цел да я изследва. Любопитна и интелигентна е мишката, тя обича да прави научни изследвания, обаче научните и изследвания по отношение на котката стават причина да падне в нейните обятия. Кое показва, че мишката е интелигентна? Острата и муцуна. Котката не е толкова интелигентна, понеже муцуната и е доста тъпа. Между лъва и котката има голяма прилика – те са от един и същи клас. Отличителната им черта е тщеславието – те мислят само за себе си. От сутрин до вечер котката мисли къде да си намери храна, когото види, тя е готова да се умилква – голяма дипломатка е. Същевременно тя е много чиста, но външно само: щом се нахрани, веднага започва да се глади и чисти. Като улови мишка, тя забравя всичко и се проявява такава, каквато е в действителност: тя изяжда мишката с козината и с цялата и вътрешност. В това отношение тя е много нечиста. Има морски животни като тюленът например, които се отличават с голяма чистота: като улови някоя риба, той я разпаря, очиства я, изхвърля вътрешностите и навън и тогава я изяжда. Направете опит да нарисувате котка, мишка, куче и орел, да видите доколко сполучливо можете да предадете формите им.

Хората си служат с котката за сравнение. Когато искат да изнесат някаква отрицателна черта в характера на човека, казват: „Този човек

е котка“. В какво отношение котката е станала пословична? Какви сравнения правят хората между котката и човека, не е важно – важно е, че Природата си служи с котката като със символ на нещо. Изобщо всички животни са символи в Природата – чрез тях тя говори на разумните същества. Това показва, че първоначално котката е имала велико предназначение. Човекът също е имал велико предназначение, но с грехопадението той се е отклонил от своето предназначение; с човека заедно са се отклонили и всички животни. Животните, които били създадени преди човека, представлявали фабрики за произвеждане на такива сили в Природата, от които трябвало да се създаде човекът. Това е твърдение, което се нуждае от научно доказателство.

Как доказвате истинността на едно твърдение? Не е достатъчно да кажете, че един човек е лош или добър: какво доказателство ще дадете за това? Днес хората се произнасят за известен човек, че е добър или лош, според своите лични възгледи. Ако някой човек ви е засегнал с нещо, вие казвате, че е лош; ако всякога е бил добър към вас, казвате, че е добър. Това е пристрастно мнение, в него има нещо лично. И в двете твърдения има някаква заинтересованост, следователно и двете твърдения не са верни. Ако някой човек има да ви дава десет хиляди лева и не ги върне навреме, казвате за него, че е лош човек; ако същият човек ви даде пари назаем без лихва и безсрочно, казвате, че е добър. Значи вие се произнасяте за човека, че е добър или лош, според неговите лични отношения към вас: всъщност какъв е той по естество, не знаете.

Хората правят погрешки не само когато се произнасят за своите ближни, но даже когато се произнасят за себе си. Например някой човек казва за себе си, че е лош; друг пък казва, че е добър. Кой е този, който се произнася? Сам за себе си нито лошият човек може да каже, че е лош, нито добрият може да каже, че е добър. За себе си човек не

може да даде мнение: щом се произнася за себе си, това показва, че в него има още един, който дава мнението си. Представете си, че човек е съвършено сам в живота – на кого ще направи зло? На себе си той не може да причини никакво зло, а на близките си – още по-малко, понеже е сам: той няма близки хора около себе си. Тогава как се е явило в човека съзнанието за добро и за зло? Ако една топка остава всякога бяла, вие я наричате добра; ако я боядисате черна, казвате, че топката е лоша. Обаче като измиете черната боя, топката става пак бяла – значи от лоша тя се превръща в добра. Колкото пъти боядисвате топката с черна или с бяла боя, толкова пъти тя става ту лоша, ту добра. Вината не е в топката, но в онзи, който я боядисва. Значи един прави грях, а друг обвиняват; един прави доброто, а на друг го приписват. Изобщо който дава мнението си за топката, той я боядисва бяла или черна, той казва: „Този човек е добър, защото така го боядисах; еди-кой си е лош, защото така го боядисах“. Един боядисва, а друг страда. В този смисъл човек е отглас на чуждо мнение. Някой е боядисал топката с черна боя и казва, че топката е черна. Като чуете мнението му, вие държите за него и възпроизвеждате думите му; после той казва, че топката е бяла и вие повтаряте същите думи. Като си давате отчет за нещата, можете ли да кажете, че вашите възгледи са верни? Не са верни възгледите ви. По естество топката не е нито бяла, нито черна – всъщност топката е златна. Понеже топката е боядисана с бяла или с черна боя, вие се произнасяте за нея според това, което виждате, а не според нейното истинско естество: вие не подозирате, че топката е златна.

И тъй, когато се произнасяте за човешкия характер, не дръжте исо на думите на този или на онзи, но сами изучавайте нещата, за да бъдат твърденията ви верни. Ако сте хиромант, физиогномист или астролог, трябва да правите верни заключения както за малките прояви на човека, така и за големите. Някои правят верни заключения

за малките прояви, но дойдат ли до големите, непременно ще сгрешат. Това не е още истинска наука, това не са абсолютни знания. Който знае вярно нещата, той трябва да предсказва еднакво и малките, и големите неща. Например доказано е, че дългият нос е признак на умен и интелигентен човек. Оттук вадите заключение, че умният човек трябва да бъде добър. Вярно е, че умният трябва да бъде добър и добрият трябва да бъде умен, но и лошият трябва да бъде умен. Следователно интелигентността е необходим елемент и за добрия, и за лошия човек. Има случаи, когато лошият човек е по-умен от добрия, обаче и обратното се случва: добрият човек е по-умен от лошия. Ако умът е в услуга и на добрия, и на лошия човек, изменя ли се неговото естество?

Представете си, че със златна лъжица давате пелин на едно дете. Какво ще кажете за лъжицата: изменила ли е свойствата си, или не? Пелинът е горчив, детето гърчи лицето си от горчивина, но лъжицата не изменя свойствата си. Същата лъжица може да даде на детето някакъв сладък сироп, без да измени свойствата си. Въз основа на тия примери казвам: умът е съд, в който можете да сипете сладко или горчиво съдържание, без той да измени своето първично естество. Лошото или доброто е в съдържанието на лъжицата, а не в самата лъжица. В дадения случай умът, който служи и на добрия, и на лошия човек, става толкова лош или добър, колкото златната лъжица, с която дават на детето горчив пелин и сладък сироп. Ако човек мисли, че естеството му може да се промени от условията, ще излезе, че светът не е устойчив. Всъщност не е така: хора, общества, народи изчезват, отново се явяват, променят се, но въпреки това в света остава нещо неизменно и абсолютно устойчиво. Има нещо в света, което служи на доброто и на злото, без да е добро и без да е зло. Щом не е нито добро, нито зло, какво е всъщност?

Като слушат да се говори по тия въпроси, мнозина казват, че не се интересуват от тях. Според мене всички хора трябва да се интересуват от тия въпроси, защото от тях зависи разрешаването на една от великите задачи на живота. Ако не познава себе си, своето първично естество, човек никога не би се освободил от страданията. Като познава естеството си, човек разбира, че в даден случай той може да прояви нещо добро или лошо в зависимост от това, с каква боя е боядисан. Ако е боядисан с черна боя, ще минава за лош; ако е боядисан с бяла боя, ще минава за добър. Обаче тази добрина и лошавина са прояви на неговото външно естество, а не на неговото вътрешно, неизменно естество. Отивате при един банкер да искате пари назаем. Влизате в кантората му, покланяте се дълбоко, усмихвате се, казвате молбата си и спирате в очакване да чуете неговия отговор. Банкерът става от мястото си с тежест, поглежда към пълната си каса и започва да ви изследва от главата до краката: да разбере към кои хора спадате – към благонадеждните или не. След известно психологическо изследване той ви отговаря също така вежливо: „Господине, готов съм да ви услужа. Почтен човек ми се виждате, но аз имам установен ред – не давам пари назаем без поръчители. Намерете двама или трима богати хора да поръчителстват за вас, след това ще ви дам исканата сума“. Какво излиза от това: почтен човек сте, но за да се потвърди вашата почтеност, нужни са трима богати честни хора.

Ние поддържаме естествените положения в живота. Ако някой е честен и почтен, той сам трябва да засвидетелства това. Каква честност и почтеност е тази, която се нуждае от подписа на трима богати и честни хора? Кой за кого ще се подписва? Ами за богатия кой ще даде подписа си? Върви някой човек по улицата, но изведнъж идат стражари при него и го хващат. Къде ще го водят? В полицията. Защо? Бил подозрителен човек. Кой го направи подозрителен? За да

освободят този човек от затвора, трябва да дойде някой богат, почтен банкер, търговец или виден общественик, да стане поръчител за него. Не става ли същото и във вас? Дойде някоя лоша мисъл в ума ви, туря ви в своя затвор и ви държи известно време при тези условия. Вие се въртите натук-натам, търсите някой да ви освободи. Кой ще ви освободи? Добрата, светла и възвишена мисъл освобождава човека от ограничителните условия на неговите мрачни, отрицателни и лоши мисли.

Тъй щото когато човек казва за себе си, че е лош, той се намира под влиянието на някоя лоша мисъл; когато казва, че е добър, той се намира под поръчителството на някоя добра мисъл. Като знаете това, не казвайте за себе си, че имате добро или лошо сърце: само по себе си сърцето не може да бъде нито лошо, нито добро. През него минава чиста и нечиста кръв, но само по себе си сърцето не е нито чисто, нито нечисто. Друг е виновник за нечистотата на кръвта, за боледуването на човека от нечиста кръв. Ако храната, която човек приема отвън, е нечиста и ако стомахът не може да я смели добре, непременно ще стане отравяне на кръвта, а оттам и заболяване на човека; махнат ли се тия условия, кръвта се пречиства и човек оздравява и става добър. Следователно каквито мисли приема умът ви, такава работа ще свърши; каквато кръв отива към сърцето, такава ще отиде и по целия организъм. Задачата на сърцето е да приема и изпраща кръв, т.е. течности. Значи сърцето е специалист по хидрология. Стомахът се занимава с приемане на твърди и течни вещества, главно с твърди; той разполага с инструменти, чукове, длета, а също и с работници майстори. Първите работници са зъбите – 32 каменари, които раздробяват материалите; инспекторът – езикът, следи как може този материал да се предаде на вътрешните работници, да го смелят още по-ситно. Щом инспекторът даде позволение, материалът слиза надолу, в стомаха, а оттам – в червата,

дето се превръща в кашица. Кашицата е последният градивен материал, който се изпраща в сърцето – да храни целия организъм. Дойдем ли до ума, до мозъка, материалите, с които той си служи, са от висша, фина материя. Мозъкът работи с възвишени сили и енергии.

Съвременните хора страдат от неуредените си работи и не знаят как да ги оправят. За да оправят обърканите си работи, преди всичко те трябва да знаят от какво имат нужда. За да познава нуждите си, човек трябва да разбира живота. Като не разбира живота, човек лесно се произнася за нещата. Наистина, слушате някой да казва за себе си, че е грешен или праведен, вярващ или безбожник и т.н. Каквито качества и да припишете на човека, това са фирми, които лесно се сменят. Да бъде човек религиозен – това е фирма; да бъде богат или беден, земеделец или търговец – това са все фирми. Те не представляват човека: истинският човек е извън положението на фирмата. Религиозният казва, че се моли на Бога и вярва в Него. Молитвата и вярата му в Бога не го правят религиозен – важно е какво е отношението му към Бога. Ако няма правилно отношение и връзка с Бога, човек не може да се нарече религиозен.

Изобщо човек трябва да има правилно отношение към всичко, което върши. Като диша правилно, човек има съзнателно отношение към въздуха; не диша ли правилно, никакво отношение няма към въздуха. Колко вдишки прави човек в минута? Малцина знаят това: човек прави 20 вдишки в минута. Който се интересува, може да изчисли колко вдишки прави човек за един час, за 24 часа, а после и за 365 дена. След това, ако умножите полученото число по един лев, ще видите колко разходи се правят за вас; най-после направете изчисление, да видите колко светлинна енергия изразходвате. Като изучавате дишането на човека и на животните, ще видите, че те се различават по темпа на дишането. Човек диша с един темп, а

животните – с друг. Ако човек изгуби темпа на своето дишане и попадне в темпа на животинското дишане, той придобива нещо животинско. Ако диша като животните, човек никога не може да има светла, възвишена мисъл. Ти никога не можеш да мислиш като човек, ако дишаш като животно: човек диша по съвършено различен начин от този на животните. Вие не можете да измените мисълта си, ако не измените дишането си; и обратното е вярно: вие не можете да измените дишането си, ако не измените мисълта си. Ако изгуби темпа на дишането си, човек изгубва и своята права мисъл.

За да изучите темпа на човешкото дишане, вие трябва да наблюдавате дишането на обикновения човек, на талантливия, на гениалния и на светията. Добрият човек диша по специфичен начин, различен от дишането на лошия. Вие трябва да знаете различните начини, по които хората дишат. Следователно ако искате да бъдете добри, вие трябва да дишате като добри хора. Добротата заставя човека да диша като добър човек, тя създава условия за правилно дишане. Преди да бъде добър, човек трябва да диша като добър: дишането е първото условие, което предава на човека известни добродетели. Като се научи да диша правилно, човек трябва да пристъпи към правилното хранене. Като наблюдавате как се храни човек и как – животните, виждате разликата, която ги отделя едни от други. Човек яде и дъвче храната си по един начин, а животното – по друг. Благодарение на различния начин на хранене на човека и животното произлиза и различният начин на мислене. Човешката мисъл се различава коренно от животинската. Обаче не можете да говорите за правилно хранене, ако не сте приложили правилното дишане: дишането е мярка за определяне степента на човешкото развитие. Който диша правилно, той може да измени състоянието на своята храносмилателна и дихателна система и да бъде господар на нисшите сили в себе си. Ако не може да управлява стомаха си, човек

не би могъл да регулира силите, които са във връзка с него. Вярата на човека зависи от неговия стомах. За да има устойчива вяра, човек трябва да има здрав стомах; за да има здрав стомах, той трябва да диша правилно. Правилното дишане и храносмилане са причина за чистата кръв.

Казано е в Писанието: „И вдъхна в ноздрите му дихание на живот, и стана человек жива душа“. Значи Бог вкара душата на човека през носа му и направи от него жива душа. В преносен смисъл душата на човека е в гърдите му, в неговата дихателна система. Наистина, красивото на съвременния човек не е в главата, но в гърдите му, затова казваме, че слънчевият възел е седалище на душата. И тъй, дишането трябва да бъде съзнателно, защото е във връзка с мисълта. Животните дишат несъзнателно, те не знаят какво представлява дишането и защо дишат. Следователно ако не знае защо диша, човек минава за животно. Правилното дишане зависи от количеството на приетия въздух и от времето на задържането му. Колкото повече време човек задържа въздуха в дробовете си, толкова е по-силен. Ако човек иска да знае колко е силата му, нека проследи по часовник продължителността на задържането на въздуха в дробовете си – от това зависи и успехът на неговите предприятия. Някои адепти са дошли до положение да задържат въздуха в дробовете си до половин или един час. Който иска да се разходи до Луната, трябва да задържа въздуха в дробовете си до половин час, а до Слънцето – около 24 часа. Има ли между вас кандидати за Луната или за Слънцето? Между вас няма нито един кандидат за разходка до Луната или до Слънцето, защото никой не може да задържа въздуха в дробовете си половин час. Ако не можете да задържате въздуха половин час, още повече не можете да го задържате цели 24 часа. Значи колкото по-дълго време задържате въздуха в дробовете си, толкова по-далече можете да отидете на разходка извън Земята.

Ще дойде ден, когато човек ще диша не само чрез дробовете си, но и чрез цялото тяло. Всички клетки на тялото ще приемат въздуха отвън, ще задържат нечистотиите в себе си и ще отправят към дробовете съвършено чист въздух. Знаете ли какви постижения ще има човек, когато в дробовете му прониква съвършено чист въздух? Още по-големи ще бъдат постиженията му, ако той може да задържа въздуха в дробовете си поне половин час: каквото пожелае, ще го постигне. Това значи мисъл без тревога и безпокойства. Каквото и да се случи около него и с него, той не се смущава, никой не е в състояние да му попречи в нещо, никаква външна сила не може да го унищожи. Ако го бесят, въжето ще се скъса, ако го стрелят с пушка, тя ще се стопи – той от нищо не се страхува. Защо? Силна и права е мисълта му. Като се намери в някакво затруднение, той концентрира мисълта си и всичко стопява: силната мисъл къса въжета, стопява оръжия, разкъсва окови и вериги.

И тъй, какъв човек сте вие, ако мисълта ви не може да разкъса въжетата, с които сте вързани, или не може да разтопи веригите, с които сте оковани? След всичко това казвате, че сте Син Божий. Смешно е да се наричате Син Божий, а да не можете да се освободите от въжетата и веригите на неприятеля си. Смешно е някой да се мисли за виден професор, а да не може да реши най-простата задача – това са заблуждения. Ще кажете, че Бог е милостив, ще ви помогне. Че е милостив Бог, това се вижда от факта, че ви е допуснал в училището да се учите. Веднъж ви е допуснал да се учите, останалото се изисква от вас – Бог няма да учи заради вас. Професорът не може да бъде милостив към вашето невежество: да ви допусне в аудиторията си да слушате лекцията му, това е достатъчно – повече не искайте. Не желайте Бог да прояви милостта Си там, дето не трябва. Каква по-голяма милост искате от тази – да ви допусне Бог в

света да учите? Обаче не очаквайте милост към вашата леност: щом сте дошли на Земята, ще учите – нищо повече.

Като ученици вие се нуждаете от нова мисъл, от ново разбиране за живота. Някои се оплакват, че се усещат ту празни, ту пълни. Много естествено: за да възприеме новото, човек трябва постоянно да се празни. От една страна ще се празни, а от друга ще се пълни. Който не иска да се празни, той не може да се пълни, т.е. не може да възприема нищо ново: той ще остане със старото, което е причина за остаряването му. Старото е причина и за болестите. Иска ли да се подмлади, да бъде здрав, човек трябва да приеме новото, което иде в света. Макар и малко, но той всеки ден ще прави крачка напред. Всички хора, млади и стари, трябва да се стремят към новото, за да се подмладят. Не приемат ли новите идеи, младите хора ще остареят, а старите ще оглупеят: с новото в света младите растат и се развиват, а старите се подмладяват.

Съвременните християни казват, че Христос е дошъл на Земята да учи хората. Ние добавяме: Христос дойде на Земята не само да учи хората, но и да ги освободи от веригите на робството, от всички криви възгледи и разбирания за живота. От рождение още човек носи в себе си криви, изопачени възгледи за живота. Хората искат да бъдат добри, макар и външно само, затова, когато се яви някой да ги намаже отгоре с бяло, те са доволни от това и казват: „Добри хора сме“. Добри сте, но външно само: като проникнете вътре в себе си, ще видите, че не сте навсякъде бели. Същото се отнася и за лошия човек: външно е черен, боядисан с черна боя, но вътре е бял. Всички неща, които се менят, са относително реални; следователно мисли и чувства, които постоянно се менят, също са относително реални. Обаче има мисли и чувства, които никога не се менят – те са абсолютно реални. С такива мисли човек може да прави чудеса, те са силни мисли и могат да въздействат не само върху даден човек, но и върху окръжаващата

среда. За да дойде до постоянните мисли и чувства, човек трябва да се свърже с Бога. При това положение той може да постигне всичко, каквото желае. Затова именно Христос казва: „Да бъде според вярата ви!“.

Вярата е онази магическа пръчица, с която човек върши чудеса: ако е болен, веднага може да оздравее; ако е на смъртно легло, веднага може да възкръсне. Всички хора търсят тази магическа пръчица, но за това се изискват нови възгледи и разбирания, нова любов. Новата Любов се постига само чрез връзка с Бога – това подразбира познаване на Бога. Без връзка с Бога не може да се говори за познаване на Любовта, на Истината и на Светлината. В широк смисъл на думата познаването разбира дълбоко чувстване на Божията Любов както в самия себе си, така и в нашия ближен – това значи да отвори човек душата си за Любовта. Отворената за Бога душа е щедра и готова да дава. Ако не дава, човек не може да люби: даването е качество, присъщо на човешката душа. Слезете ли долу, между животните, там никакво даване не съществува – животното мисли само за себе си. Кое животно мисли да приготви храна за друго или да му донесе нещо, с което да му помогне в някой труден момент? Човек може да направи това, но животното – никога.

Много черти отличават човека от животните. Например човек може да диша правилно и съзнателно, а животното не може. Който диша дълбоко и съзнателно, може да се нарече истински човек. Ако човек не може да приложи дишането правилно, другите процеси остават безпредметни, те се прилагат още по-мъчно. Какво може да постигне човек без дишане? Той е подобен на ожаднял пътник, който се е спрял пред студен чист планински извор, но няма съд, с който да си гребне малко от водата му. Този човек се намира в положението на пътник, за когото се казва: „Вода гази, жаден ходи; хляб си носи, гладен ходи“. За да се домогне до правилно дишане и мислене, до

правилно хранене, човек трябва да приеме новото разбиране; върви ли още по стария път, той нищо не може да постигне. Ако срещна хора, които могат да задържат въздуха в дробовете си до половин час, аз съм готов да ги заведа на Луната. Досега не съм срещнал подобни хора. Някои имат малки постижения в това направление – те задържат въздуха едва до 3 минути, остават им още 27 минути.

Всички явления и прояви на живота представляват колелото на живота, което се движи по определен път. Който разбира законите на живота и ги прилага, той може да върти колелото на живота; който не разбира законите на живота, не може да върти колелото на живота. Който може да върти колелото на живота, той е господар на положението си: той сам отваря и затваря вратите си, той е свободен. Не може ли да върти колелото на живота, човек е роб на условията – той е затворник и чака други да отварят и затварят вратите на затвора. Колко хора днес сами си отварят и затварят вратите? Казвате: „Толкова лоши хора ли сме ние?“. Не е въпрос дали сте боядисани с бяла или с черна боя – това не ме интересува. Понеже съм реалист, за мене е важно да зная колко хора могат днес сами да си отварят и затварят вратите. Нека всеки си зададе въпроса: „Сам ли си отварям и затварям вратите, или слугите ми вършат тази работа?“. Човек трябва сам да си отваря и затваря вратите. Главното нещо, което Христос придоби на Земята, е това, че взе ключовете на ада в ръцете Си: Той сам отваряше и затваряше вратите на ада. С това Христос стана господар на положението.

Следователно докато човек не може сам да отключва и заключва вратите на своя живот, всякога ще бъде роб на условията. Докато ключът не е в неговите ръце, той ще живее в света на промените: ще остарява и ще се подмладява, ще умира и ще оживява. Като умре, човек минава през областта на намалението да научи великата тайна на Живота. Като не разбират живота, хората очакват да дойде огнена

колесница от Небето и да се възнесат нагоре, както е станало някога с пророк Илия. Знаят ли те през какъв път е минал пророк Илия, докато е дошъл до положение да се възнесе на Небето с огнена колесница? Някои искат да бъдат като Христа. Знаят ли те през какъв път на страдания е минал Христос, докато дойде до възкресението? Даже и Христос, най-големият герой в света, като се намери пред непоносими страдания, каза: „Господи, ако е възможно, нека Ме отмине тази чаша!“. На друго място Той казва: „Скръбна е душата Ми до смърт“. Като се примири с противоречията и предаде Духа Си на Бога, Христос разреши главния въпрос – въпроса за смъртта – и възкръсна. Всеки, който следва Христа, ще разреши въпроса за смъртта и ще стане едно с Него. Не следва ли Христа, човек не може да бъде едно с Него. Невъзможно е смъртният да живее при безсмъртния, невъзкръсналият – при възкръсналия. Следователно за да живее при Бога, човек трябва да бъде безсмъртен.

Сега да се върнем към основната мисъл на лекцията. Тя е следната: човек диша по един начин, животното – по друг. Грамадна е разликата между дишането на човека и това на животното. При това правилното дишане обуславя правата мисъл на човека. Като мисли право, човек се издига над животното и започва да живее не само за себе си, но и за своите ближни. По това именно се отличава човек от животното, което мисли само за себе си. В това отношение животното е символ на краен егоизъм. Апостол Павел казва: „Ние не живеем за себе си и не умираме за себе си“. Ако човек изпадне в положение да мисли само за себе си, той е дал път на животинското в своя живот. Човек трябва да живее за Бога и да умира за Бога. Дойде ли до това съзнание, той е придобил изкуството да диша правилно, да задържа въздуха в дробовете си дълго време – най-малко половин час. Този човек е господар на тялото си, той влиза и излиза свободно от него и се разхожда из пространството. Ще дойде ден, когато човек ще може

да се разхожда по цялата Слънчева система, да придобива знания за живота на другите планети. Възможно ли е това? За вярващия всичко е възможно, за невярващия нищо не е възможно.

Съвременните лекари мъчно лекуват парализирани хора. Има паралитици, които лежат на едно място с години и мислят само за болестта си. Ако някой лекар психолог успее да ангажира мисълта на паралитика с някой важен въпрос, болният може да забрави болестта си. Ако в това време лекарят заповяда на болния да стане от леглото си и да тръгне, той ще изпълни заповедта му и ще забрави, че е болен. Тъй щото не мислете, че е невъзможно да задържите дишането си половин час и повече. Това е невъзможно да стане изведнъж, но е възможно постепенно. Човек трябва да започне да задържа въздуха в дробовете си от 20 секунди и всеки ден да увеличава по няколко секунди. Постигне ли това, човек лесно ще се справи с мъчнотиите и противоречията си, те ще се стопят като лед. Който може да задържа въздуха в дробовете си половин час, той е богат човек – богатството само иде при него. Този човек е господар на условията, той сам отваря и затваря вратите на своя живот, каквото пожелае, може да го направи. Достатъчно е да изпрати мисълта си към някой банкер, за да получи от него такава сума, каквато му трябва. За такъв човек се казва, че каквото хване в ръката си, всичко се превръща в злато.

Като ученици вие се нуждаете от нова, абсолютна вяра, която превъзмогва всички мъчнотии. Приложете вярата си, работете съзнателно върху себе си и не чакайте наготово. Някои очакват Бог да им даде наготово всичко, от което се нуждаят. Бог дава само подтик на човека, а работата и усилието са от него. Чуете ли гласа на Бога да казва: „Стани!“, стани и започни да работиш, не чакай повторно да те събуждат. „Ама защо трябва да стана?“ Стани и не питай! Дали си скръбен, или радостен, не питай защо е дошла скръбта или радостта. В този момент с тебе заедно се радват и скърбят стотици хиляди и

милиони хора. Приеми скръбта и радостта като благословение, изпратено от Бога, и благодари за него. Като благодариш, ти ще придобиеш някакво благо: доволният всякога се възнаграждава. От тебе се иска едно: да застанеш на такова място, че да попаднеш на благословението, което иде от Бога. Ако очаквате първите слънчеви лъчи, качете се на някой планински връх и бъдете готови да ги посрещнете, не се крийте в низините да чакате оттам да ви вадят. Искате ли да получите Божието благословение, застанете на мястото, дето то минава, и чакайте.

Какво разбрахте от всичко, казано досега? Ако нищо не сте разбрали, мълчете и чакайте времето, когато ще разберете; ако сте разбрали нещо, приложете го. Като приложите разбраното, ще направите една от най-близките разходки в пространството – до Луната.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

22 лекция, 21 януари 1931 г, София, Изгрев

ПРОЯВИ НА ЧОВЕШКОТО СЪЗНАНИЕ

Тайна молитва

Като ученици на Великата школа на живота вие трябва да се интересувате от всичко. Каква култура е тази, която изключва всякакво знание? Истински културният човек се интересува от всичко: от музика, пеене, рисуване, наука. Той изучава всички науки и изкуства с единствената цел да познае Бога и себе си. Не е културен онзи, който не познава нито Бога, нито себе си; не е културен онзи, който не е изучил това, което Бог е създал. Някой човек се хвали с големи знания. Той има знания, които не може да приложи. Такива знания могат да се уподобят на морската пяна. Както пяната се пръска и нищо не остава от нея, така и знание без приложение се явява временно, след което изчезва. В света съществува положителна наука, която никога не се променя. Тя трябва да се изучава от всички хора – тя е тъй наречената Божествена наука. Земната наука е превод на Божествената. Когато човек изучава нещата, добре е първо да познава техния оригинал, а после преводите им. Освен земния живот съществува и Божествен, от който са направени много преводи. Земният живот например е превод на Божествения. Някои хора изучават първо оригинала, а после превода; други започват точно обратно: от превода отиват към оригинала.

Още със слизането си на Земята човек е попаднал между две течения: живот на личния егоизъм, който произлиза от злото, и живот на алтруизъм, който произлиза от доброто. Каквото и да прави, човек никога не може да се освободи от егоизма; и ангелите даже не можаха да се освободят от него. Злото и доброто са принципи, които следват човека на всяка стъпка, те вървят подир него като сенки. Тъй

щото не е въпрос човек да се освободи от злото, но да го разбере и да знае как да се справя с него. Изучавайте доброто и злото като сили, като принципи, за да ги познавате и в себе си. Като изучава себе си, човек се натъква на своите лични чувства и вижда, че те стават причина за проява на злото. Честолюбието например води след себе си много отрицателни чувства. Честолюбие, тщеславие, гордост са лични чувства, с които човек трябва да знае как да се справя. Някой казва за себе си, че не е честолюбив. Той не е честолюбив в даден момент, когато е загаснал огънят в него, обаче разгори ли се огънят, честолюбието се проявява. И болният е кротък, докато е на леглото си; щом оздравее, кротостта му изчезва. Зимно време и змията е кротка; щом изгрее Слънцето, змията се съживява и проявява естеството си. Гладният и изтощен вълк е кротък, но като го нахраниш, ще видиш неговото естество.

И тъй, като се изучава, човек се натъква на своите лични чувства, които раждат злото. Личните чувства са свят на удоволствия; дето са удоволствията, там е злото. Ще кажете, че човек трябва да си хапне, да си пийне, да се повесели. Не е лошо да си хапне и пийне човек, но той не трябва да се увлича в ядене и пиене, да губи съзнание. Всяко неестествено желание води към зло, всяко неестествено удоволствие също води към зло. Значи егоизмът на личния живот е баща на личността, а различните видове удоволствия, произлезли от неестествените желания на човека, са негови деца. Който иска да се удоволства, той е дете на личността, той мисли само за ядене и пиене. Животът на удоволствията е присъщ и на животните. Цял ден животното мисли как и къде да намери повече храна, да задоволи нуждите си; щом намери достатъчно храна, то се наяжда добре, ляга да спи и забравя всичко.

Като контраст на личния живот на човека иде животът на душата, на доброто в света. Дето се проявява доброто, там е душата на

човека. Животът на душата и на личността са диаметрално противоположни един на друг. Силите на душата са 1/3, а тия на личността – 2/3, обаче те се взаимно уравновесяват. Това показва, че силите, които работят във възвишения свят, са по-интензивни от ония, които работят в грубия материален свят. Значи силите на възвишения свят са по-малко, но по-интензивни, а тия на материалния свят са повече, но по-слаби. Разумният човек знае как да регулира силите на злото и на доброто в себе си, да ги уравновесява.

Като не вземат предвид законите на злото, мнозина мислят, че са се справили с него. Да мисли човек, че се е справил със злото, това значи да не го познава. Христос едва можа да се справи със злото, та обикновеният човек ще се справи. „Ама аз съм християнин." Това нищо не значи: колко християни се намират под ударите на злото! Адам беше изкушаван от злото, но не издържа. Същият изкусител се яви и при Христа. На Адам той каза, че ако яде от плодовете на забраненото дърво, ще стане като Бога, на Христа каза да превърне камъните в хляб. Ако може да направи това, всички хора ще Го уважават, ще Му се поклонят и ще Го признаят за Син Божий. Христос му отговори: „Не само с хляб може да живее човек, но с всяко Слово, което излиза от устата на Бога". Това значи: „Аз не искам да се храня с хляб, направен от камъни". С това Христос искаше да каже на изкусителя Си, че живее в голямо изобилие, което иде отгоре чрез Словото Божие.

И до днес още хората се запитват защо Христос не превърна камъните в хляб, за да докаже на света, че има сила да прави чудеса. Обаче Христос не искаше да върви против законите на Природата. Камъните съдържат отрова в себе си, която трябва да се трансформира. За да обработи тази отрова и да я превърне в безвредна материя, от която може да изкара хляб, Природата употребява хиляди години. Защо трябва Христос да пренебрегва

работата на Природата и да прави чудеса, които няма да обърнат хората към Бога? Не направи ли Христос чудеса? Обърна ли се светът към Бога от тия чудеса? Да правите хляб от камъни, без да ги преработите предварително, това значи да отровите света. Христос не искаше да направи такова чудо. Ако Адам и Ева оголяха от изяждането на един плод, можете да си представите какво би станало със света, ако ядат хляб, който съдържа отрови в себе си. Какво разбирате под думата *оголяване?* Казва се, че Адам и Ева са оголели, но това оголяване не е станало външно: те са оголели вътрешно, понеже са изгубили знанието и светлината, които са им били дадени. Българите казват за някой човек, че е бос. Тук думата *бос* е употребена в преносен смисъл. Този човек е бос в умствено отношение, не разполага със знания – нещо не му достига. Българинът си служи със символи, защото разбира смисъла им. В това отношение простият българин надминава някои учени – той разбира смисъла на символите и ги прилага в езика си.

Съвременните християни мислят, че са разрешили въпросите на живота, че обичат Бога и Христа и са готови на всякакви жертви, обаче натъкнат ли се на най-малкото изпитание, те са готови да бягат. Момата обича някой момък, готова е на всички жертви за него, но щом срещне друг по-богат, по-учен и по-красив, тя напуща първия и бяга с втория; същото прави и момъкът. И съвременните християни казват, че обичат Христа, че са готови да Го следват, но щом се намерят натясно, всичко напущат и бягат. Не направи ли същото и Петър, един от учениците на Христа? Христос му каза, че докато петелът пропее, той три пъти ще се откаже от Него. Петър отговори: „Всички да се откажат от Тебе, аз ще остана верен“. Скоро след това изпитът дойде и Петър видя своята неустойчивост. Като съзна погрешката си, той се разкая и горко плака. Петър не се познаваше, затова се излъга, но Христос познаваше Себе Си, познаваше и Петър.

За да не изпаднат учениците Му в изкушение, Христос се молеше и за тях. Трудно беше положението на Христа – Той се намираше между два свята, със силите на които трябваше да се справя: от едната страна беше светът на злото и на тъмнината, а от друга – светът на доброто и на светлината.

Като се намерят в затруднения, хората очакват помощ от Бога. Бог помага, но човек трябва да се моли. Христос прекарваше в молитва по цели часове, Той виждаше, че задачата Му е тежка, и се обръщаше към Бога да Му помогне. Днес повечето хора се излежават в леглата си сутрин и вечер и говорят за идеи и убеждения. Щом дойдат изпитанията, те закачат убежденията си на гвоздея и бягат. Това не става по зла воля, нито умишлено. Казвате, че някой човек се е огънал. Защо се е огънал? Защото не може да издържа. Ако на една права линия турите един килограм тежест, тя издържа, т.е. не се огъва; туряте два, три, десет килограма – пак не се огъва. Като турите сто килограма тежест, правата линия се огъва, не може повече да издържа. Кой е виновен за това? Никой не е виновен. Следователно когато човек се огъне, това показва, че тежестта е голяма, не може да я издържа. Щом натоварите човека, иска или не иска, той непременно ще се огъне. Това не значи, че не трябва да се огъвате, но казвам да не се оставяте да ви товарят повече, отколкото можете да носите. Искате ли да бъдете разумни, не позволявайте да турят на гърба ви сто килограма тежест. Поддавате ли се на желания, които идат от два свята, вие се товарите повече, отколкото трябва, вследствие на което непременно ще се огънете. Докато се намира в личния живот, човек постоянно се товари. Когато товарът му стане голям, той започва да се огъва. Не е лесно да излезе човек от личния живот и да влезе в духовния.

Като говорим за личния живот, ние имаме предвид материалния свят, който е създаден от тъмнината. Една трета от човешкото

естество е материално. Следователно когато се казва, че Бог създаде света от нищо, ние имаме предвид тъмнината. Божественият Дух се носеше над бездната, т.е. над тъмнината, и създаде от нея света, който обви в своята виделина. Казано е в Писанието: „И виделината свети в тъмнината, и тъмнината я не обзе". Значи дето е виделината, там е реалността. Тъмнината сама по себе си не може да разбере светлината. Тъмнината и светлината са два разумни свята, но тъмнината не може да обхване Мъдростта и Знанието, които съществуват в света на светлината. Тъмнината има нужда от светлината и всякога я следва като сянка: дето се яви светлината, веднага иде и тъмнината. С това светлината се проявява по-силно: тъмнината служи като фон на светлината. Когато казвате, че някой човек е тъмен, това означава, че неговата разумност е ограничена от личния му живот.

Когато се говори за ада и за рая, разбираме именно принципите на светлината и на тъмнината. Който не може да намери пътя към светлината, той изпада в тъмнината, от която е създаден. Като се намери в света на тъмнината, човек казва: „Христос ще ме избави". Христос ще те избави, ако имаш любов. Любовта е връзка между човешката душа и Бога. Само Любовта е в състояние да извади човека от света на тъмнината и да го въведе в света на виделината. Любовта е път, който води човека от един свят в друг: от света на мъчението в света на радостта, от света на ограничението в света на свободата, от света на тъмнината в света на виделината. Влезе ли човек в света на радостта, на свободата и на виделината, той се разбира с всички същества, които живеят там: между тях не се явява никакъв спор, никакво недоразумение. Щом влезе в света на Любовта, човек не пита какво нещо представлява Бог, но се изпълва с желание да върши Волята Божия. Ако не върши Волята Божия, човек не може да бъде в съприкосновение с Любовта на Бога. Ако не е в съприкосновение с

Любовта Божия, човек не може да се ползва от живота. При това положение той живее в света на мъчението и без да иска, проявява своята твърдост и горчивина.

Като слушат да се говори за ад и за рай, за положителни и отрицателни прояви на човека, мнозина отричат тия неща и казват, че ад не съществува, зло – също. Вярно е, че по естество човек е добър, но по прояви той бива горчив, кисел, твърд, понеже се поддава на отрицателни сили в Природата. Когато се вкисва, гневи, лъже, човек е проводник на отрицателни сили в Природата. В който момент се откаже от лъжата, от гнева, от злото, човек става добър. Значи човек не се ражда нито ангел, нито дявол, но в даден момент, според силите, с които е свързан, може да се прояви като ангел или като дявол. Човек се движи между проявите на ангела и на дявола. Докато е в равновесие, той е ангел, щом изгуби равновесието си, той става дявол; докато се стреми нагоре, човек е ангел, щом почне да слиза надолу, той става дявол. Същият закон е изразен и в човешкото око: горният клепач е живот на ангела, долният – живот на дявола; окото пък е самият човек, който се движи между двата клепача. И тъй, човешкото око се отваря и затваря под влиянието на положителните и отрицателните сили в Природата. Когато не иска да се съблазни от нещо, човек затваря очите си: ако е слаб и отваря очите си пред изкушенията, той непременно ще се подхлъзне. Човешките очи трябва да бъдат отправени към доброто и светлината, въпреки това през тях минават и отрицателните сили на злото и на тъмнината. Като минават през двете очи, те се движат по пътя на осморката и се превръщат от горчиви и кисели в сладки. Доброто владее тайната да превръща горчивината в сладчина. Светлината има същото изкуство – превръща силите на тъмнината във виделина и създава от нея нови светове. Казано е в Писанието: „Бог ще заличи греховете им“. Това значи: Бог ще превърне горчивините в сладчини, Той ще превърне

горчивото и киселото в захар. И лъжата ще претърпи видоизменение. Който лъже, минава за учен, за философ, за психолог, докато постигне целта си. Ще дойде ден, когато той ще впрегне това изкуство на полезна работа и ще създаде нещо добро. Като минава от лъжата към Истината, човек придобива големи знания; не се ли стреми към Истината, каквито знания и да има, той ще ги изгуби. За да не изгуби знанията си и всеки ден да придобива нови, човек трябва да се стреми към Истината, която може да го направи свободен във всяко отношение.

Истината ще ви направи свободни. Значи думата *истина* се превежда с думата *свобода.* Като ученици вие трябва да правите преводи на думите, да прониквате в техния вътрешен смисъл. Например думата *пепел* може да се преведе с думата *огън,* омразата – със *замразяване,* злото – с *огън и студ.* Когато казваме, че някъде има висока температура, около 50° – 60°, разбираме огън, на който съответства студ от 50° – 60°. Който познава метеорологията, знае вътрешните отношения на нещата. Той знае кои есенни и зимни месеци отговарят на всеки месец от пролетта и лятото, той знае коя местност от противоположния край на Земята отговаря на известна местност.

Истинският метеоролог познава закона на външното и вътрешното съответствие между явленията и местата, дето стават тия явления. Това е научен въпрос, за който се изискват много наблюдения. Има овчари, които чрез наблюдение са дошли до познаване на времето, вследствие на което могат няколко месеца напред да предсказват какво ще се случи в еди-кой си ден и час от годината. Каквото предскажат, това се сбъдва. Които не могат да предсказват, намират, че това е Божия работа, няма защо човек да се бърка в Неговия план.

Един турски бей отишъл на гости на свещеника в едно българско село. Той останал при него два-три дена и се готвел да прекара още няколко дни. Като разбрал това, свещеникът му казал: „Я слушай, ефенди, вземи багажа си и се върни в селото си!“ „Защо?“ „Защото след два дена тук ще стане голяма, небивала буря, която ще помете всичко, каквото срещне на пътя си.“ „Отде знаеш това?“ „От свинята си... Когато времето ще се разваля, свинята ми взема една пръчица и започва да се върти с нея, като че танцува. Тя предсказва времето най-малко за два дена“. Това се видяло особено странно и невъзможно на бея, но той си казал: „Щом свещеникът ми казва тази работа, ще вярвам“. Беят взел тоягата си и се отправил на път. Като се върнал в селото си, след два дена се явила голяма виелица и буря, която изкоренила десетки дървета. Беят посетил селския ходжа и му казал: „Ходжа ефенди, кажи ми какво ще бъде времето след четири-пет дена.“ „Не зная, това е Божия работа.“ „Чудно нещо, свинята на свещеника в съседното село знае това, а ти не знаеш!“. Всъщност свещеникът знае това нещо, а не свинята: като забелязвал, че от време на време свинята се върти, той намерил известно съотношение между въртенето и и бурята, която предстояла да дойде.

Съвременните хора трябва да имат в себе си поне по една свиня, която да предсказва времето. Ако нямате по една свиня в себе си, вие не сте учен човек, не сте развили своя Божествен инструмент. Свинята е Божествен инструмент, по който всеки трябва да чете онова, което предстои да стане. По ровенето на свинята и по фигурите, които се образуват, може да познаете какъв човек ще дойде в дома ви – добър или лош: свинята не рови всякога по един и същи начин. Това е факт, който може да се използва така, както учените използват термометъра за определяне на различните температури и барометъра за определяне на атмосферното налягане.

Който може да чете по проявите на животните, ще види, че те са добри термометри и барометри. За материалистите това са глупави работи. Защо? Защото не са научно доказани и разбрани. Всяко нещо, което е доказано научно, е възможно и разбрано за всички; всяко нещо, което не е доказано научно, остава неразбрано и минава за глупаво. Ученият си служи със спектроскопа, за да познае какъв е съставът на Слънцето, какво е разстоянието до една или друга звезда от Земята и т.н. За неучения това е невъзможно: той нищо не разбира от науката и му се вижда глупава работа да стои с часове пред някакъв уред и да наблюдава, той не се интересува от това, че някоя звезда се приближава или отдалечава от Земята.

Сега да дойдем до въпроса, който е важен за вас. Питам: къде е вашият спектроскоп, по който познавате дали Бог се отдалечава или приближава към вас и дали вие се приближавате или отдалечавате от Него? Не е достатъчно да кажете, че се приближавате към Бога: вие трябва да имате инструмент, по който да познавате това. Ако сърцето ви се разширява и в него растат най-добрите плодове, вие се приближавате към Бога; ако дъждът пада навреме в градината ви и след това небето ви се изчиства, Слънцето започва да грее ясно, вие се приближавате към Бога. Ако небето ви е мрачно, но не пада никакъв дъжд, всички храни и плодове изсъхват от сушата и навсякъде се явяват болести, безпаричие, омраза, завист и др., вие се отдалечавате от Бога. Всички болести, нещастия, катастрофи, които стават в съвременния свят, показват, че хората се отдалечават от Бога. Начинът, по който се прилагат религията и науката, показва, че хората се отдалечават от Бога, вследствие на което и светлината им се намалява. Съвременните хора живеят в светлина, която наричаме светлина на тъмнината, т.е. светлина на нощта. Егоизмът има своя специфична светлина, омразата – също. Тази светлина не помага за растене на духовните плодове в човека. Тъй щото когато хората се

оплакват, че нямат достатъчно светлина, това показва, че са се отдалечили от Бога. Ще дойде ден, когато отново ще се приближат към Бога и ще придобият нужната светлина.

Сега ние говорим за закона на периодичността, в който човек неизбежно ще попадне. Както планетите се отдалечават и приближават към Слънцето, така и човек се отдалечава и приближава към Бога. Този закон е неизбежен, но човек трябва да се отнася съзнателно към него, да го използва. Отдалечаването от Бога подразбира обличане на човешката душа в плът; приближаването пък подразбира събличане на душата от плътта. Като се облича и съблича от плътта, човек придобива ценни опитности в живота. За да подчертаят връзките си с Бога, мнозина казват, че Го обичат, че не могат без Него. Така пише и младата мома на своя възлюбен, така пише и младият момък на своята възлюбена. Като четете едно от тия писма, виждате, че те говорят за вярност и любов един към друг до гроба. Любов, която продължава само до гроба, подразбира невярност. Такава е верността на мъжете към жените, на жените – към мъжете, на слугите – към господарите, на учениците – към учителите и т.н. Истинската любов подразбира вярност и след гроба. Защо? Защото Любовта е вечна и безгранична.

Съвременните хора са свързани помежду си по неестествен начин, така са свързани и с Бога. Като се намерят в мъчнотии и страдания, които сами си създават, те казват, че това е Волята Божия. Това е тяхната воля, а не Божията. Коя воля е впрегнала вола на работа? Човешката воля: Божията е да бъде волът свободен, да живее в гората. Изобщо човешката воля ограничава, а Божията воля освобождава. Когато волът се освободи от юлара, първата му работа е да отиде в гората на свобода. Тогава ще разберете какво значи човешка воля и какво – Божия. И на вас казвам: не се впрягайте, не

туряйте врата си под юлара на човека. Затова е казано в Писанието: „Не се свързвайте с грешниците“.

Това се отнася до всички хора – напреднали и ненапреднали. Всички хора, без изключение, трябва да изпълняват Волята Божия. Ако изпълняват Волята Божия, те ще станат учени, поети, философи; не я ли изпълняват, всеки ден ще губят по малко от това, което им е дадено. Щом губят светлината на живота, те постоянно ще грешат, ще се подхлъзват, докато дойдат до пропастта на живота. За да не дойде до това положение, човек трябва да изучава животните, техния характер и прояви, за да познава животинското в себе си и да го възпитава. Животните са пособия, книги, по които човек трябва да чете и да се поучава.

Като изучавате минералите, растенията и животните, вие ще се домогнете до книгата на Природата, която Бог сам е писал. По този начин ще разберете езика на Природата. Всеки минерал, всяко растение и животно са символи, т.е. формули, които трябва да се тълкуват. Котката например е символ на външна чистота, кучето – на вярност и приятелство, змията – на разумност и хитрост, паякът – на работа и прилежание. Да изучава човек Природата, това е задача както на светския, така и на религиозния човек. Не е християнин онзи, който не познава Природата и законите, които действат в нея. Като познавате добре физическия свят, лесно ще разберете духовния и Божествения. Божественият свят е оригиналът, а духовният и физическият са копия на този оригинал.

Следователно искате ли да проникнете в Божествения свят, вие трябва да се откажете от старите си разбирания и методи, които не водят към никакво разрешение. Търсите ли доброто, ще го намерите в реалния, т.е. в Божествения свят. Човек възприема доброто само с душата си. Не може ли да възприеме доброто, това показва, че той не е поставил антената си – своята душа, като връзка между

Божествения и физическия свят. „Имам ли душа?“ Не се съмнявай в това! Когато се намерите в затруднение, обърнете се към душата си – тя е в състояние да ви помогне. Да се свърже човек с душата си, това значи да придобие Любовта. Който е дал ход на Любовта в себе си, той е придобил устой в чувствата си. Чувствата са сянка на Любовта, но те определят човека. Човек изчезва и се забравя, но чувствата му като сенки, като клишета на неговия вътрешен живот, остават за вечни времена. Ако по някакъв начин можете да възпроизведете клишета от времето на Христа, вие ще видите Неговия истински образ, живота Му, както и този на Неговите ученици. Ще дойде ден, когато човек ще може да произведе клишетата на миналото и да се учи от тях. Днес Христос се е изменил, но в клишетата е запазен първият Му образ. Сегашните хора живеят от любовта на съществата, които са живели преди тях: те са изчезнали от Земята, но сенките на любовта им са останали и от тези сенки хората и до днес още се ползват.

Какво разбрахте от тази мисъл? Ако мислите, че сте разбрали нещо, ще ви кажа, че нищо не сте разбрали. И да сте разбрали нещо, и да не сте разбрали, считам, че нищо не сте разбрали. В това отношение мязам на един гимназиален учител, който бил много строг и към знаещите, и към незнаещите ученици: знае или не знае ученикът, той всякога го стресвал. Един ден извикал един от най-способните си ученици и го попитал: „Знаеш ли урока си?“. Ученикът помислил известно време и отговорил: „Поназнайвам, господин учителю“. Ученикът си казал: „Ако кажа, че не зная, ще ме наругае; ако кажа, че зная, пак ще ме наругае“. Тогава казал: „Поназнайвам малко“.

Сега желая ви нито много да знаете, нито да не знаете, но да кажете: „Поназнайвам малко“.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

23 лекция, 28 януари 1931 г, София, Изгрев

СВЕТЛИЯТ ОБРАЗ

Размишление

Чете се темата „Произход на човешкия мозък“.

Тема за следния път: „Разлика между доброто и злото“.

Какво се разбира под думите *принцип* или *начало?* Казваме например, че Бог е начало, обаче Бог има ли начало? Често говорим за начало и край на нещата. Можем ли да отделяме началото от края или края от началото? Началото и краят са неразривно свързани както главата, трупът и краищата на човека. Въпреки това човешкото тяло го делят на три главни части: глава, труп и краища. Всъщност може ли главата да се отдели от тялото? Когато отделяме една част от друга, ние имаме предвид лесното изучаване на даден предмет или на дадено тяло. Следователно в процеса на изучаване на нещата човек прилага главно два метода: индуктивен и дедуктивен. Някой път човек излиза от необикновените процеси и върви към обикновените, а някой път – обратно: той излиза от обикновените процеси към необикновените. По-добре е човек да започне от обикновените процеси и постепенно да върви към необикновените, отколкото обратно. Дали ще се учи да чете, да пише, да смята, да говори, човек трябва да започне от елементарните или прости процеси и да върви към сложните и необикновените. Като изучава нещата, човек трябва да знае къде да ги поставя. Всяко нещо има специфично предназначение, когато е поставено на мястото си. Не поставяте ли нещата на местата им, те губят своето предназначение. Например като кажете две очи, две уши, две ръце, два крака, вие знаете точно местата им и тяхното предназначение; не ги ли поставите на местата им, те губят своето предназначение.

Като се намери в големи затруднения и не може да реши задачите си, човек казва: „Дотегна ми земният живот, искам да отида горе, на Небето, да си почина малко“. Къде е Небето? Човешкото небе е над главата му. Главата е свързана с центъра на Слънцето. Щом е така, човек никога не мисли за центъра на Земята: когото и да срещнете, всеки се стреми нагоре, към центъра на Слънцето. Мнозина отричат съществуването на Небето, но постоянно гледат нагоре: те съзнават, че има нещо горе, но небе ли е, рай ли е, не знаят. Ние казваме, че Небето е място или посока, към която се отправя човешката мисъл. Като не могат да намерят Небето, хората отправят погледа си към Слънцето: те знаят по всяко време къде се намира Слънцето и съзнателно отправят погледа си към съответната посока. Като чуят да се говори за изгряването на Слънцето, те отправят погледа си към изток; като чуят да се говори за пладне, те повдигат очите си нагоре, към най-високата точка на Слънцето; чуят ли думата *вечер,* те поглеждат към запад, дето Слънцето залязва.

Като ученици от вас се иска вътрешно, конкретно разбиране на нещата. Дойдете ли до мисълта си, тя трябва да бъде концентрирана, да няма нищо разхвърляно в нея. Най-малката разхвърляност води към безпорядък в живота. Под думите *порядък* и *безпорядък* ние не разбираме човешкия и обикновен порядък и безпорядък, но Божествения. От Божествено гледище човешкият порядък минава за безпорядък; и обратно: човешкият безпорядък е Божествен порядък. Как разбира човек кога се намира в порядъка или в безпорядъка на живота? Когато животът на човека се подобри, когато придобие вътрешен мир и спокойствие, той е влязъл в Божествения порядък на нещата. Правата мисъл определя порядъка в живота. Идете в дома на човек, който мисли право, да видите какъв ред и порядък има в живота му: той разбира нещата и във физическия, и в духовния свят и правилно ги съпоставя. Ако разглежда живота само от физическата

му страна, човек разбира само външните прояви на хората; обаче ако го разглежда и от духовната му страна, той познава и вътрешните прояви на хората. В този смисъл ние казваме: човек познава външната страна на живота, ангелът познава вътрешната страна на живота. Искате ли да разбирате живота външно и вътрешно, съединете в себе си човека и ангела, за да имате пълно знание. Това не се постига лесно: това е задача на задачите, но тази задача е постижима. Понеже сегашният човек не е дошъл още до истинското знание, ние виждаме, че ако е повече духовен, отколкото светски, той е опитен в духовния живот, а неопитен в материалния; ако някой човек е повече светски, той е опитен на физическия свят. Накарайте духовния човек да стане търговец, да видите какво ще излезе от неговата търговия. Всяко нещо дава добри резултати, ако се постави на мястото си.

Една от главните задачи на живота се свежда към освобождаване на човека от обикновените мисли, които пълнят главата му и го спъват. Когато мислите за даден човек, че е добър или лош, това е обикновена мисъл. По естество човек е създаден добър, той е ценност, която не е още обработена. Ще дойде ден, когато той ще се обработи и ще се прояви такъв, какъвто Бог го е създал; какъв е днес, това са временни прояви. Ще каже някой, че се е отвратил в живота. Ако, като е грешил, човек е написал нещо ценно върху книгата на своя живот, той е придобил нещо, което повдига цената му; ако е грешил и е цапал книгата си, без да може сам да чете от нея, той трябва да съжалява за погрешките си и да се стреми да ги изправи. В този смисъл ние казваме: ценна е онази книга, върху която е написано или напечатано нещо, от което може да се ползва както самият човек, така и неговите ближни. Докато книгата е била ненаписана или непечатана, цената и е малка. Вие знаете колко е ценен ръкописът на някой философ, учен, мъдрец или светия: който намери такъв

ръкопис, веднага започва да го чете. Не е достатъчно само книгата да е написана или напечатана, но в написаното или напечатаното трябва да има такива идеи, които да повдигат духа на човека, да му дават импулс да расте и да се развива. В идеите, които човек прокарва, трябва да има известно съотношение, известна връзка.

Като ученици вие трябва да разбирате правилното отношение между мислите, чувствата и постъпките: те представляват музикални тонове, които трябва да се прилагат правилно. Не е достатъчно да напишете ключа сол и да наредите на петолинието красиво написани ноти – важно е да има хармония между тоновете, а същевременно да ги изпълнявате правилно. За тази цел вие се нуждаете от камертон, с който да проверявате чистотата на тоновете. Но и камертонът понякога лъже човека. Защо? Защото е направен от метал, а всички метали се променят от външните условия – те се разширяват от топлината и се свиват от студа. Същото става и с гласните струни на певеца, както и със струните на цигулката и на всички струнни инструменти. Струните на цигулката например се свиват и разпущат не само под влиянието на външните промени, но и под влиянието на психическото състояние на цигуларя. От психическото състояние на цигуларя зависи ще излезе ли концертът му добре, или нищо няма да излезе. Още като пипне цигулката си, той знае какъв ще бъде резултатът. Това показва, че в човека има едно вярно чувство, което никога не лъже. Какво представлява това чувство? То е вътрешното чувство в човека, което наричаме интуиция или Божествено чувство, чрез него човек проверява нещата. Следователно цигуларят познава интуитивно ще има ли успех в работата си, или няма да има. Достатъчно е да се докосне до струните на цигулката си, за да знае какъв ще бъде успехът му. От всяка струна се излива известно течение и ако цигуларят е чувствителен, може да познае хармонични ли са теченията на четирите струни, или не са. Ако са хармонични,

той ще има успех; ако не са хармонични, успехът му е проблематичен, т.е. зависи от изкуството на цигуларя сам да ги хармонизира. Същото се отнася и до вас. Човек е инструмент, който може да бъде в хармония със силите си, а може да бъде и в дисхармония. От човека зависи къде и как да се пипне, за да запази или наруши хармонията в себе си.

Като става сутрин от сън, човек трябва да знае кой пръст на ръката си да хване, как и къде да се почеше, за да вървят работите му добре. Знанието или незнанието на тия неща показва, че човек трябва да изпадне в суеверие. Той трябва да се отнася съзнателно към силите на своя организъм, за да може да ги хармонизира. Казвате: „Ако бихме знаели как да се справяме със силите си, щяхме да ги използваме разумно“. Вие щяхте да ги използвате толкова, колкото бедният използва бъдещото си богатство. Докато е беден, човек казва: „Ако забогатея, ще помагам на сиромаси, ще направя църква, училище“ и т.н. Като забогатее, всичко забравя: и сиромаси, и църква, и училище. Ако насила не го заставят да направи нещо, той сам изяжда парите си. Защо бедният човек е толкова щедър, а богатият е такъв голям скъперник? Защото бедният е щедър само на обещания: като забогатее, и неговата щедрост изчезва. Богатият мисли повече за себе си, затова не му се дава от богатството. За да се реши да даде нещо от себе си, той трябва да се намери пред голямо нещастие: някаква болест или смърт на някой от близките му.

Като изучавате човека, виждате, че и бедният, и богатият отлагат да изпълнят обещанията си. Слушате някой да казва: „Аз съм готов да служа на Бога, но млад съм още. След като си поживея малко, тогава ще се предам на служене на Бога“. Това е интересен факт за психологическо изучаване. Кое дава повод на човека да мисли, че в бъдеще ще има условия да направи това, което днес не иска да направи? Отлагането на нещата показва, че човек е склонен да се

поддава на влиянието на своите деди и прадеди. И те са имали добри и правилни разбирания, и те са имали добри желания, но не са ги изпълнили и са отлагали изпълнението на добрите си желания за благоприятни времена. Благоприятните условия са дошли, но те са изгубили своите вътрешни благоприятни условия, вследствие на което не са постигнали желанията си.

Съвременните хора се поддават на привличане на течения от миналото, поради което губят добрите условия. Те не подозират, че с това сами се ограничават. Дето има привличане, там има и ограничаване. Когато момъкът се привлича от някоя мома, той се ограничава; същото се отнася и до момата. Хората наричат привличането любов, обич, но всъщност това не е истинска любов. Като яде, човек пак се поддава на същия закон на привличането: иска или не иска, нещо го привлича и той започва да яде. Не е въпрос човек да се противопоставя на този закон. Напротив, той трябва да го спазва и да яде точно на времето, когато законът действа; яде ли преждевременно или закъснее, резултатите не са добри. Човек трябва да яде точно навреме: не в определен час, но когато силите в неговия организъм се проявяват, т.е. когато усеща вътрешен глад. Някои хора ядат много, но без време, вследствие на което нямат резултати; други ядат малко и навреме, когато организмът е разположен, затова имат добри резултати. За такива хора казват, че ядат малко, но яденето им се хваща. Днес малко хора ядат навреме и съзнателно. Каква е първата мисъл, която дохожда в ума ви при първата хапка; каква е мисълта ви, с която завършвате яденето си? Повечето хора вземат вилицата или лъжицата си, без да следят каква е първата мисъл, която влиза в ума им. Като свършат яденето си, те оставят лъжицата и вилицата си настрани, сгъват кърпата за ядене и стават; каква е последната им мисъл при завършване на яденето, не се интересуват.

Сега, като говоря за закона на привличането, имам предвид живите същества. Всички живи същества – растения, животни и хора, се намират под влиянието на този закон. Дето има привличане, там има любов, там има и обич. Ако обича да яде, да учи, да услужва на хората, човек върши това от обич. Мнозина се запитват: „Кое е по-добро – да обичаш или да те обичат?“. На този въпрос вие сами ще си отговорите. Затова пишете върху темата: *„Кое е по-добро за човека – да обича или да го обичат?“.* Като пишете тази тема, не се спирайте върху това, кой какво е казал по въпроса, но ползвайте се от своите опитности. Ще кажете, че като обича, човек трепти. Добре е да трепти: като трепти, той издава тон. Когато струната трепти, и тя издава тон; ако не трепти, никакъв тон не издава. Човек живее, докато трепти. Той вижда, че светът е красив, и се радва на всичко, което го заобикаля; престане ли да трепти, човек престава и да живее. Той яде, движи се, но няма живот в себе си – животът му се е обезсмислил. Какво е станало с този човек? Системата, в която се е движил, е претърпяла някаква катастрофа. Кой не е изпитвал красиви трепети в живота си и кой не е изгубвал смисъла на живота си, когато е преставал да трепти? Страшно е, когато Любовта напусне човека, страшно е, когато човек сгреши по отношение на Любовта.

Като говоря за закона на привличането, имам предвид човешкия живот. Срещате един учен, сериозен човек, който респектира окръжаващите, но виждате, че и той се е привлякъл от една система, върти се около нея. И той се чуди какво става с него, но и момата се чуди, тя си казва: „Как е възможно този учен човек да има разположение към мене, а към окръжаващите да е толкова строг?“. Момата, която привлича учения към себе си, не е сама, тя е колективно същество. Зад нея седят десетки, стотици и хиляди съзнания, които действат в унисон и привличат учения. Не само зад момата, но зад всеки човек седят много съзнания, които съставляват

една система. Има ли нещо престъпно в това, че някой човек се е привлякъл от една система? Престъпленията се крият в неестествените желания на човека, а не в привличането му от една или от друга система.

Мнозина казват, че първото престъпление, което е свързано с грехопадението, е направено от първите хора. Някои приписват причината за грехопадението на Ева, други – на Адам, трети – на змията. Според мене причината за грехопадението се криеше в Адам. Преди да беше се явила Ева, Адам ходеше из райската градина, разглеждаше дърветата и често се спираше пред забраненото дърво. Той искаше да знае какви сили се крият в това дърво и защо е забранено да се ядат неговите плодове. Ева и змията дойдоха като изкушение на Адам, да задоволят любопитството му. Змията изкуси Ева, а тя – Адам. Змията представлява ума на тъмнината, който крие в себе си голяма сила на привличане. Като се уви около забраненото дърво, змията придоби светлина и започна да говори на Ева, че Дървото за познаване на доброто и злото съдържа знания и сили, които могат да направят човека силен, подобен на Бога. Това търсеше Ева: тя се изкуси, яде от плода на забраненото дърво, а след това даде от него и на Адам. И двамата попаднаха под закона на привличането и сгрешиха.

Като ученици вие трябва да се пазите от закона на привличането. В този закон няма свобода – това е страшното в привличането. Има смисъл да се привлече човек от нещо, но ако запази свободата си; не може ли да запази свободата си, той се ограничава. Иска ли да бъде свободен, човек трябва да живее в закона на Любовта – само Божията Любов дава свобода на човека. Всички хора искат да бъдат свободни, въпреки това те се намират под влиянието на родители, на приятели, на учители, на близките си. Вървите с някой свой приятел и вземате лявата му страна, вървите с

друг приятел, заставате от дясната му страна. Защо става така? Първият приятел ви привлича с лявата си страна, а вторият – с дясната. Отивате на гости и домакинът ви кани да седнете от дясната му страна. Защо ви кани да седнете отдясно на него, а не отляво? Това не е произволно: съзнателно или несъзнателно, хората се поддават на влиянието на известни сили. В Писанието е казано, че в съдния ден Бог ще постави едни хора от дясната Си страна, а други – отляво. С други думи казано: Бог ще раздели хората на две категории: едни от тях ще отидат в Рая – надясно, а други в ада – наляво. Следователно ако момата тури момъка от лявата си страна, тя иска да каже, че любовта му излиза от ада; ако го постави на дясната си страна, любовта му иде от Рая. Ако хванете лявата ръка на човека, вие го сваляте в ада; ако хванете дясната му ръка, вие го повдигате, завеждате го в Рая. Ако в един дом мъжът хваща жена си за лявата ръка, ще я заведе в ада; ако тя го хване за дясната ръка, ще го заведе в Рая. Какъв ще бъде резултатът, ако жената тегли към Рая, а мъжът – към ада? В този дом ще има спор, недоразумения, разногласия и др. Някъде мъжът води жената в ада, а някъде жената води мъжа в ада. За да има любов, мир и хармония в домовете, и мъжете, и жените трябва да се стремят към Рая.

Сега, като говоря за мъжа и за жената, аз имам предвид техните прояви на Земята. Мъж и жена съществуват на Земята – на Небето има само души, там жената се нарича дева. Значи жената е на Земята, а девата – на Небето; мъжът е на Земята, а ангелът – на Небето. Докато е на Земята, човек може да бъде във формата на мъж или на жена; отиде ли на Небето, там живее като душа. Като слезе на Земята, човек пак приема форма на мъж или на жена, обаче отиде ли на Небето със същото съзнание, няма да го приемат. Душата е Божествена идея. Като се е облякла в плът и е слязла на Земята, душата, която е била израз на Божествена идея, се е изопачила и се е

представила като мъж или жена. В този смисъл понятието *мъж* или *жена* не е нищо друго освен изопачено понятие на Божествената идея *душа*. Като е забравил своя Божествен произход като душа, човек се е изявил като мъж или жена, вследствие на което е изгубил правилното разбиране за живота. Слушате някой да казва: „Аз мъж ли съм в този дом?“. Какво разбира той под понятието *мъж*? Той иска да каже: „Господар ли съм аз в този дом, или не съм?“. Той иска да се чува само неговият глас и да се слуша думата му, той иска да заповядва на жена си, да го признае за господар. Кой може да заповядва на Любовта? Любовта ражда живота, от Любовта излиза вечният огън. Кой може да заповядва на това, от което произлиза огън, който изгаря всичко? Няма сила в света, която може да ограничи Любовта, няма сила в света, която може да си играе с Любовта.

Казано е в Писанието: „Бог е Любов“, също така е казано: „Бог е огън всепояждащ“. Значи Любовта е огън всепояждащ. Който се е опитал да я обсеби, да я ограничи или да се подиграе с нея, той е разбрал силата и. Който не е опитал силата на Любовта, мисли, че може да постъпва с нея, както разбира, обаче опита ли силата и, той вижда, че няма по-велика, по-мощна сила от Любовта. Външно тя изглежда слаба, малка, немощна, но докоснеш ли се до нея, тя върши такива чудеса, каквито никой учен или философ не може да направи. Любовта е в сила да преобрази света. Любовта има две страни: разгледана от една страна, тя е толкова малка, че и с микроскоп не можете да я видите; разгледана от друга страна, тя е толкова велика, че обхваща силите и възможностите на целия свят. Искате ли да представите Любовта графически, ще я представите във вид на две величини: безкрайно малка и безкрайно голяма.

Когато говорят за Любовта, хората разбират обикновените човешки чувства. От това гледище някои казват, че момата или момъкът са припаднали от любов. Започне ли човек да припада от

любов, причината с двояка: или преждевременно е влязъл в огъня на Любовта, който е изгорил всичките му връзки; или е попаднал в някакъв човешки огън, който изгаря и руши. Който не разбира Любовта, попада само в едното и лице: той вижда тъмната, страшната страна на Любовта; който разбира Любовта, той вижда светлата и страна – Той познава Бога и се свързва с Него. Няма по-красиво и по-светло лице от лицето на Бога, няма по-красиво и по-светло лице в света от лицето на Любовта. Привилегия е за човека да види лицето на Любовта. Стремежът на човека, който е излязъл от Рая, както и на всички култури досега, се заключава в това – да видят лицето на Любовта, да познаят Бога. Това е стремеж не само на човека, но на всички живи същества по лицето на Земята. Не само земните същества искат да видят лицето на Любовта, но и всички останали същества, които живеят по различните планети и светове във Всемира. Който е видял само за момент светлото лице на Бога, той може да понася страданията и мъчнотиите си с радост: той има цел в живота си и знае защо живее. И в ада да слезе, той е готов да носи всичко с радост. Достатъчно е човек да помисли за светлото лице на Любовта, за да разгони всички мрачни мисли в ума си, да разсее всички облаци в съзнанието си. И тъй, като ученици вие трябва да имате ясна представа за лицето на Любовта – за Бога. Търсете Бога като Любов, търсете светлото лице на Бога и никога не се отказвайте от Него. Каквото и да правят с вас, на каквито мъчнотии и изпитания да ви подлагат за

Неговото име, не се отказвайте: бъдете готови да понасяте страданията като мъченици. Единственият, за Когото можете да се жертвате във всички случаи на живота си, е Бог. Дръжте идеята за Бога, за Любовта в ума си като свещена, основна идея, и не се страхувайте от нищо.

Всички хора, млади и стари, богати и бедни, учени и прости, търсят лицето на Любовта. Докато човек е млад, едва слязъл от Небето, той носи в себе си светлия образ на Любовта. Тази е причината, поради която младият се усеща силен, готов за работа, любвеобилен. Той казва: „Обичам света, обичам хората – имам криле, готов съм да прелетя целия свят“. Изгуби ли спомена за светлия образ на Любовта, човек започва постепенно да остарява: той губи силите си, губи здравето си и започва да мисли за онзи свят. Казват, че старият човек мисли само за смъртта. Не, старият мисли само за светлия образ на Любовта. Той казва: „Едно време, когато бях млад, срещнах една мома, която ме погледна така, че и до днес не мога да я забравя. Този светъл образ търся аз“. Като не разбират смисъла на живота, хората наричат безумие търсенето на Любовта. Според мене най-великият момент за човешката душа е виждането на Бога. Зърне ли Лицето Му, ако е стар, той става млад; ако е болен, оздравява; ако е умрял, възкръсва. Не струва ли след всичко това през целия си живот човек да търси Любовта, да се стреми към нея?

Сега казвам на всички хора, на млади и на стари, да търсят светлия образ на Любовта. Старите ще кажат, че това не се отнася до тях, че е грях и срам стар човек да се занимава с Любовта. Да се мисли така, това е заблуждение, това е криво разбиране на живота и на Любовта. Човек живее, докато люби и докато мисли за Любовта; престане ли да люби и да мисли за Любовта, той умира. Живот без любов е смърт, живот без любов е робство, ограничение, живот без любов е нощ. Стремете се към Любовта, за да възкръснете, да се освободите и да прогледате.

Като ученици вие трябва да бъдете вътрешно свободни, за да разбирате Любовта. От правилното разбиране на Любовта зависи вашето бъдеще. Страданията на хората се дължат именно на неразбирането на Любовта, противоречията в човешкия живот се

дължат пак на неразбирането на Любовта. Някои цитират какво е казал Христос за Любовта. Много неща е казал Христос, но основната идея на учението Му е тази: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих“. Христос видя светлото лице на Бога и задържа този образ в Себе Си. За този образ Го разпнаха, но Той не се отказа от Него. Христос казваше, че е готов на всички жертви за светлия образ на Любовта. В това седи силата и величието на Христовия характер. Да страда човек за някаква свещена идея, това оправдава страданията; обаче да страда за нещо преходно и променливо, страданията не се оправдават. Да страдаш за великото, това значи да осмислиш живота си. Велико и славно е да страдаш за Любовта. Защо? Защото Любовта повдига човека. И грешникът се повдига от Любовта. Колкото грешници срещне на пътя си, Любовта ги взема в торбата си, туря ги на огъня и ги стопява. След половин час от казана излизат чисти, светли хора, свободни от грехове и престъпления. Който е попаднал в ръцете на Любовта, той е разбрал смисъла на страданията и противоречията. Христос казва: „Сега скръб имате, но скръбта ви ще се превърне на радост“. Кога ще стане това? Когато видите светлото лице на Любовта.

И тъй, стремете се към правилно разбиране на Любовта. Като разбере Любовта, човек може да хармонизира живота си, да координира мислите и чувствата си. Докато дойде до това положение, човек минава през живота на праведния и на грешния. Докато е на Земята, той ще греши и ще се изправя, ще пада и ще става. Ще дойде ден, когато ще организира силите си и ще върви напред. За такъв човек се казва, че има правилни отношения към Първата Причина на живота, към Любовта. Дойде ли до Любовта, човек трябва да има свещен трепет към нея. Ако двама души се обичат, те трябва да имат свещени отношения помежду си; нямат ли такива отношения помежду си, те не познават Любовта. Любовта е велик двигател в

живота и в Космоса, Любовта движи света. Тя не търпи никакви ограничения, никакви противоречия: опитате ли се да я ограничите, тя ще пръсне котела. Искате ли да имате хармония в живота си, дайте пълна свобода на Любовта на Бога в себе си. Хората се страхуват от катастрофи в Любовта, затова я ограничават и подпушват. Истинската Любов не произвежда катастрофи: дето е Любовта, там е разумността; дето е разумността, там катастрофи не стават.

Едно от качествата на Любовта е разумното даване. Като дава, тя има предвид повдигането на човека. Следователно всеки, който ви обича, той има желание да ви повдигне. Казваме, че Бог обича хората, защото работи за тяхното повдигане. Следователно всеки, който работи за повдигането на човека в умствено и в духовно отношение, е проводник на Божията Любов. Можете ли след това да кажете, че Любовта не съществува в света? Любовта съществува в целия Космос, във всички светове. Ако на Земята не я намерите, на Небето още по-мъчно ще я намерите – познаването и придобиването на Любовта е вътрешен процес.

Някой казва: „Изгоря ми сърцето от любов“, друг казва: „Гори ми сърцето от любов“. Питам: кое сърце не гори? Няма живо същество на Земята, на което сърцето да не гори. Не е страшно, че сърцето гори, но важно е как гори. Всички хора мислят и чувстват: важно е как мислят и чувстват. Права мисъл е тази, която внася светлина в човешкия ум; прави чувства са тия, които внасят топлина в човешкото сърце; прави постъпки са тия, които внасят сила в човешкото тяло. Човек не може да расте и да се развива без светлина, без топлина и без сила. Това са три важни и необходими елемента за човешкия живот. Това значи да придобие човек Любовта, Мъдростта и Истината. Щом придобие тия добродетели, той разбира вече смисъла на живота и работи съзнателно както за себе си, така и за своите ближни.

Желая ви да придобиете Свещения огън в себе си, да видите светлия образ на Любовта. Видите ли светлия и образ, вие познавате вече Бога, познавате проявите Му. Някои казват, че Бог се гневи, и се страхуват от Него. Който познава Любовта, той знае, че Бог се гневи само в един случай. Кога? Когато хората не се обичат; когато се обичат, Бог прощава погрешките им и ги заличава. Двама млади от един град на североамериканските Съединени щати се обичали и решили да се оженят. Бащата на момата не бил съгласен за женитбата им, защото момъкът бил беден. Те решили да избягат заедно, да се оженят и после да се върнат в дома на момата. Отишли в едно съседно село с велосипеди, дето се венчали. Бащата тръгнал с автомобил да ги гони, но не успял да ги стигне. Няколко дни след венчаването си те се върнали при бащата, който ги приел с отворено сърце. Защо ги приел с разположение? Защото видял светлия образ на Любовта, отразен на лицата им – те се намирали под покровителството на Любовта. Щом Любовта покровителства човека, той се отваря широко за всички хора, но и те се отварят за него.

Като говорим за Божията Любов, мнозина съжаляват, че не са я познали на младини, вследствие на което са закъснели в развитието си. Те се самозалъгват: никой не е закъснял, Божественото иде навреме. Ако пък мислите, че сте стари, вие сте на крив път. Може ли да се нарече стар онзи, който е на 60, 70 или 80 години? Ако сравните своите години със слънчевите, вие ще бъдете пеленачета: вашите години по отношение на една слънчева година се равняват на няколко месеца. Какво може да постигне едно шестмесечно дете? Земята се е завъртяла 60 пъти около себе си и човек мисли, че е стар, 60-годишен. Чудно нещо! Земята се върти около своята ос, а хората казват, че са остарели. Това е неразбиране на живота, или по-право – неразбиране на благата, които Бог е внесъл в живота. Тази е причината, задето човек остарява преждевременно. Човек остарява,

когато стане недоволен. Защо е недоволен човек, какво не му достига? Някой е недоволен от живота си, иска да бъде богат, друг иска да бъде учен, трети иска да бъде добър. Бог задоволява нуждите на човека, но иска от него съзнателна работа. Човек трябва да учи, да се познава, да разбира себе си. Като се познае, той вижда, че в него живеят не едно, а много същества, чиито интереси някога се съгласуват, а някога се разделят. За да се справи с тия същества, той трябва да даде път на Божественото в себе си и да ги застави да му се подчиняват. Това значи да постави човек в единство своите мисли, чувства и постъпки. Ако не внесе единство и съгласие в своя вътрешен живот, човек всякога ще бъде недоволен.

Основната мисъл на лекцията е да внесете в ума си идеята за светлия образ на Любовта. Дето ходите, каквото правите, мислете за светлия образ на Любовта. Намерите ли този образ, вие сте познали Любовта; щом познаете Любовта, животът ви се осмисля.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

24 лекция, 4 февруари 1931 г, София, Изгрев

ИЗРАЗ НА БОЖЕСТВЕНИТЕ ИДЕИ

Размишление

Тема за следния път: „Разлика между вяра и безверие“.

Какво разбирате под думите *вяра* и *безверие?* Всеки човек вярва в нещо, няма абсолютни безверници в света. Когато казват за някого, че е безверник, подразбират, че той не вярва в неща, в които болшинството вярват, обаче той все вярва в нещо. Ако не в друго, безверникът вярва в своето мнение, в това, което той твърди.

Четоха се темите „Разлика между добро и зло“ и „Кое е по-добро – да обичаш или да те обичат?“.

Всички хора говорят за доброто и за злото, но конкретно малцина знаят какво представляват доброто и злото. Лесно е да се каже, че това е добро, а онова – зло. Какъв е цветът на доброто и на злото, никой не може да определи. Всяка форма, която няма цвят, т.е. външен израз, остава неопределена. Ето защо хората ще третират въпроса за злото и доброто много години още, докато дойдат до тяхното истинско познание. Съвременните хора боравят с понятия, на които не знаят формата и цвета. Например те говорят за Вселената, без да знаят каква е формата и. Учените допускат, че Вселената има кръгла форма, както Земята и Слънцето. Защо допускат, че Вселената е произлязла от яйце? И пилето е излязло от яйце, но валчесто ли е? И човек е излязъл от яйце, но не е валчест: главата му е валчеста донейде, но самият човек има елипсовидна форма.

Съвременните хора говорят за онзи свят, без да имат ясна представа за него. Според някои онзи свят е подобен на райска градина, пълна с ароматни цветя и сладки, доброкачествени плодове, в тази градина се разхождат ангели със светли лица и с криле. Ако

влезе някой от вас в онзи свят, ще го посрещнат с музики и с песни, с финикови вейки в ръце. Жителите на онзи свят са добре облечени. Питам: отде дойде в ума ви тази представа за онзи свят? Как можете да опишете Рая или онзи свят, ако не сте ходили там? Някой човек описва Америка, защото е ходил там, видял е нещо. Тогава как можете да опишете онзи свят, ако не сте ходили там? Щом го описвате по някакъв начин, това показва, че имате идея за него. Каквато идея и да има човек, тя е дошла отнякъде и е влязла в неговия ум.

Като ученици вие трябва да знаете отде идат идеите, какъв цвят имат и т.н. Ако поставите под една квачка 10-20 яйца, в първо време вие не ги различавате едно от друго: всички яйца си приличат – повечето са бели, а някои от тях са жълтеникави. Като се излюпят пиленцата, те лесно се различават, защото са различни по цвят. Всяко яйце представлява идея, на която цветът става видим, когато се измъти; същото можем да кажем и за онзи свят. Какъв е бил онзи свят едно време, когато не е бил измътен, е едно нещо; какъв е онзи свят днес, когато е измътен вече, това е друг въпрос. Сегашният *онзи свят* е неузнаваем: той е изменен толкова много, че едва ли ще можете да го познаете.

Религиозните говорят за видим и невидим свят, както учените говорят за сила и материя. Ние можем да преведем думата *материя* с вода, а силата – с огън. Силата и материята представляват два велики принципа на Битието. На какво се дължи насилието в света: на силата или на материята? На силата: дето силата се проявява, там има насилие. Под влиянието на силата човек може да върши престъпления, но може да върши и добри дела. Вината не е в силата, но във волята, която я направлява. Разумната воля използва силата за добро, а неразумната – за зло. Силата и материята са неразривно свързани: както силата без материя не може да се прояви, така и

материята без сила не може да се прояви. Защо е така, не може да се отговори. Какъв отговор ще дадете на въпросите защо човек се движи, защо яде, защо диша, защо мисли и чувства, защо спи?

Като дойде до Любовта, човек се пита защо еди-кой си го обича. От друга страна човек се пита обичат ли го хората, или не. Защо си задава човек този въпрос? Много естествено: от любовта на хората към вас зависи вашият успех. Ако учителят обича ученика си, успехът му ще бъде по-добър; ако не го обича, успехът му ще бъде по-слаб. Колкото повече хора ви обичат, толкова по-добре за вас. Защо някой ви обича, а друг не ви обича? Който има сродство към вас, обича ви; ако няма сродство към вас, не ви обича. Какво означава сродството? В химията сродството подразбира стремеж на атомите един към друг с цел да се наситят; когато се наситят, сродството им изчезва. Следователно докато е гладен, човек обича; щом се нахрани, обичта му се намалява. Кого обича човек? Онзи, от когото може да вземе нещо, да задоволи своя глад.

Казва се в Писанието за Бога, че е възлюбил Истината в човека. Значи Бог е възлюбил човека, защото той е израз на Божествената идея. Бог обича човека дотолкова, доколкото той е изразител на Неговата идея. Колкото по-добре изразява човек идеята, толкова повече Бог го обича. Ще кажете, че в любовта трябва да има равенство. Представете си, че двама души отиват при един извор: единият от тях носи голям съд, а другият – шише с вместимост сто грама. Изворът пълни и големия съд, и малкото шише с вода, но притежателят на шишето ще остане недоволен и ще обвини извора в несправедливост. Кой е виновен за това? Вината е в онзи, който е отишъл с малко шише при извора: ако беше отишъл с голям съд, щеше да получи повече вода. Като не съзнава погрешката си, той мисли, че Бог е несправедлив, не гледа еднакво на всички. Това е криво разбиране, от което човек трябва да се освободи. Човек се ползва от благата на

живота дотолкова, доколкото е отворил ума, сърцето и душата си да възприема. От кокошето яйце не може да излезе орел, както от яйцето на орела не може да излезе кокошка. Орелът и кокошката се различават: кокошката обича да рови, а орелът никога не рови; орелът отдалече вижда жертвата си и се спуща към нея, кокошката търси храната си по земята и постоянно рови. Когато господарят и хвърля жито или царевица, кокошката се приближава към нея и започва да рови – мисли, че сама е намерила храната си. И човек обича да рови: като вземе крината в ръката си, той рови в нея, да види дали житото е навсякъде еднакво.

Като изучавате живота и проявите на животните, както и на хората, виждате различието, което съществува между тях. Ако сравните живота на светския и на духовния човек, намирате голяма разлика между тях. Светският човек се облича добре, има красиви маниери и движения; духовният се облича скромно, не иска да обръща внимание на хората. Всъщност и двамата обръщат внимание на хората, обаче това внимание е временно. Човек обръща внимание със своя ум, със своето сърце и със своята воля. На всеки човек е определено как и с какви дрехи да се облича. Ако светският човек облече скъсани и прости дрехи, дето отиде, всички ще го пъдят; и обратно: ако духовният човек облече една роба от кадифе, всички ще го върнат назад. Ако светията носи своите стари, изтъркани дрехи, те стават лековити: който се докосне до тия дрехи, здрав става. Когато светията влезе със старите дрехи в някой дом, с него заедно влиза и благословението; когато грешник влезе в някой дом с новите си дрехи, вие трябва да се радвате. Следователно ако в дома ви дойде човек, който не върви в правия път, той трябва да бъде облечен със своите нови, официални дрехи, за да ви разправя онова, което е научил. Ако праведният дойде в дома ви, може да бъде облечен с всекидневните си дрехи, защото има какво да ви предаде – той ще ви

разказва своите опитности, ще чете от своята книга. С една дума казано, който върви в правия път, е богат вътрешно, затова може външно да не е облечен с нови дрехи. Който не върви в правия път, е вътрешно беден. Дойде ли в дома ви такъв човек, той трябва да бъде поне външно добре облечен, да ви остави нещо добро. Ако вътрешно е беден, а външно окъсан, той ще ви разправя за своите погрешки и престъпления, които нищо няма да ви ползват.

И тъй, ако прави добро, човек има какво да говори; ако не прави добро, по-добре да мълчи. Ако грешникът иска да говори, нека се облече с нови дрехи, т.е. да разкаже как се е разкаял, как е изправил погрешките си: това значи да се облече човек в нова дреха. Когато праведният облече скъсаната си дреха, той вече се е изправил. Човек се движи между контрасти: или ще бъде добре облечен, или ще бъде окъсан; или ще обича, или ще мрази. Като престане да обича някого, той го намразва; като престане да го мрази, той го обиква. Има едно средно положение в живота, което наричаме индиферентност: това значи да изгуби човек силата, която стимулира живота му. Човек трябва да си отговори коя е онази сила в него, която го заставя да мрази или да обича. Когато човек разбере подбудителните причини в себе си, които го заставят да постъпва по един или друг начин, той е в състояние сам да изправи живота си. Не може ли да намери подбудителните причини в себе си, той оставя всичко на Бога – той очаква другите да изправят и нареждат живота му. Човек трябва да се домогне до правилното разбиране на живота – това значи да изправи отношенията си към Първата Причина. Пазете се от криви, изопачени, архаически идеи, останали от вашите деди и прадеди. Старите идеи и разбирания, лишени от светлина, спъват човека. Например някой казва, че Бог е несправедлив. Защо е несправедлив? Защото работите му не вървели добре. Ако жена му и децата му са здрави, ако материалното му положение е добро, тогава Бог е

справедлив. Това е криво разбиране на живота и на законите на Любовта. Щом за едно и също нещо имате две мнения, това показва, че във вас има нещо криво. Невъзможно е Бог да бъде и справедлив, и несправедлив. Възможно е обаче ти, който се произнасяш за неща, които не познаваш, да бъдеш справедлив и несправедлив: твоето криво гледане на нещата създава противоречия в твоя личен живот.

Сега се явява въпросът: на какво се дължат противоречията в света? Това е второстепенен въпрос. Човек трябва да се запита на какво се дължат противоречията в неговия живот. Що се отнася до външния свят, това не е негова работа. Ще кажете, че светът е лош, че не върви добре, не се развива правилно. Това е ваше лично разбиране. Светът е създаден от Бога: как е възможно тогава един свят, създаден от разумно същество, да не се развива правилно? Щом отричате едното, трябва да отречете и другото. Цялата Вселена е създадена от Бога, следователно тя разполага с всички условия и възможности за развитието си. Това може да се докаже, но се изисква подготовка за разбиране от ония, които слушат. Злото всякога не е зло, но това трябва да се разбира. Понякога злото е необходимо, заради което се допуща. Ако видите как колят крави, волове, агнета, кокошки, за да се поддържа животът на хората, ще се възмутите. Право е, че не трябва да се колят животните, но само тогава, когато хората са пригодени за един по-висок живот, обаче ако външните и вътрешните условия и възможности на някои хора не позволяват такъв живот, те ще прибягват към месото. Тогава казваме: за предпочитане е нисшите животни да станат жертва за висшите, отколкото последните да бъдат изложени на смърт. Това подразбира поговорката: „Ела зло, че без тебе по-зло“.

Като казваме, че нисшето трябва да се жертва за висшето, това не значи, че човек е дошъл на Земята да благува. Той трябва да работи, да се развива, да черпи знания от напредналите същества, той трябва

да се свърже с тях; не може ли да направи съзнателна връзка с тях, никакво развитие не го очаква. Възвишените и напреднали същества носят истинската култура в света. Разумните същества разполагат със знания, с добродетели, с капитали, те идат постоянно на Земята и раздават от богатствата си на ония, които искрено се интересуват. Корените приготвят материали за растене и развиване на дървото, но цветовете и плодовете на дървото са в клоните, т.е. в горния свят. На същото основание казваме: човек работи, приготвя материал за съществата, които живеят в горния свят. Ако правилно е свързан с тях, и той ще се ползва от плодовете на техния живот като от свои. Животът на нисшето е неразривно свързан с живота на висшето. Смисълът, красотата на живота е в разумността. Това не значи, че човек нищо не може да придобие, но че за да придобие това, което душата му желае, без да го изгуби, той трябва да бъде свързан с разумния свят. И в корените има разумност, но те сами не могат да виреят. Ако искат да развият потенциалните сили на дървото, корените трябва да изпращат материалите си нагоре, към възвишения свят, дето се намират листата, пъпките, цветовете и плодовете.

Следователно когато сте недоволни от себе си и казвате, че нещо лошо, твърдо, горчиво има във вас, ще знаете, че то се дължи на онова същество в човека, което не може да проникне в по-висок свят. Това естество всякога ще си остане едно и също: по-лошо може да стане, но не и по-добро. Коренът на дървото всякога си остава корен – той не може да излезе от условията на гъстата материя; излезе ли в по-рядка среда, той е осъден на смърт, а с него заедно и клоните. Каквато е разликата между небето и земята, между рая и ада, такава е разликата и между корените и клоните на дървото. Адът никога не може да стане рай и раят никога не може да стане ад. Лошото е в корените на живота, но на лошото отговаря нещо добро. Как примирявате лошото

с доброто? От една страна проповядвате любов между хората, а вие сами мразите някого; от една страна говорите, че човек трябва да прави добро, а от друга страна пакостите на някого, че ви е причинил някаква малка неприятност. Човек слуша устата си да говори едно, а сърцето му да излива друго. Като се натъква на това противоречие, той се чуди как да излезе от него, как да го примири.

Казвам: това е един от кардиналните въпроси на живота, който е неразрешим. Той е неразрешим за човека на Земята, но не и за възвишените същества. Разумният не се опитва да разрешава този въпрос – той знае, че причините за това противоречие се крият някъде дълбоко в Битието, дето неговият ум не може да проникне. Защо е така, това не е важно. За човека е важно да бъде изразител на Божествената идея: как и в каква форма ще я изрази, това не е важно. Вътрешната страна определя нещата, а не външната. Когато земеделецът вади житото от хамбара и го посява в земята, изложено на студ, вятър, сняг, добре ли е постъпил? Отвън погледнато, той не е постъпил добре: извадил е житото от добрите условия, извадил го е от сухото и топло място и го е подхвърлил на сурови условия. Обаче, вътрешно погледнато, той е изразил една Божествена идея: той дава на житото условия за живот. Житото ще страда, ще се мъчи, ще плаче и ще охка, но ще израсте, ще цъфне и плод ще даде; хиляди същества ще се ползват от плода на житото и ще му благодарят.

Като не разбират законите на живота, хората мислят, че всяка лоша постъпка е лоша и външно, и вътрешно. Последствията на постъпките оправдават или обвиняват самите постъпки: от последствията, т.е. от плода на постъпката, се познава Божествена ли е тя, или човешка. Ако постъпката даде добър плод, и да не е външно добра, тя е Божествена; ако външно е направена по всички правила на етикециите, а плодът и е лош, постъпката не е Божествена. Човек трябва да има вътрешно разбиране на нещата: преди да е направил

нещо, да знае какви плодове може да има от това, което е намислил да прави. В ума на всеки човек трябва да седи идеята може ли да бъде изразител на Божественото в себе си. Ако си отговори, че може, нека започне да работи; ако си отговори, че не може, той пак не трябва да седи в бездействие, но да знае поне, че върши човешки работи. Важно е човек да не се самозалъгва. Ще кажете, че човек трябва да живее добре, да нареди живота си. Това е стар морал, който е съществувал от памтивека, той съществува и днес. Към това се стремят и животните: и вълкът, и лисицата, и мечката се стремят към добър живот и искат да се хранят добре, да се осигурят, но по-далече от този идеал не отиват. Днес всеки човек има условия за такъв живот – да се нахрани, да се облече и да си почине, но в ума и в сърцето му трябва да живее друг идеал – да бъде изразител на Божествената идея, която е вложена в него. Може ли да изрази тази идея, човек може вече да гради: тази идея работи в ума, в сърцето, в духа и в душата му и той съгражда своето бъдеще.

Тъй щото ако в стремежа на човека да живее добре се подразбира желанието му да бъде изразител на Божествените идеи в света, той е на прав път: от този човек ще излезе нещо. Мисли ли ограничено да осигури себе си, от него нищо не може да излезе: той ще живее няколко години на Земята и ще си замине, без да остави спомени за своя живот. На Земята е имало велики реформатори, велики учени и философи, но в невидимия свят те не са познати като такива. Докато са били на Земята, те са се радвали на временното щастие да бъдат велики, обаче след като са заминали за онзи свят, славата и величието им са останали на Земята. Но има положения в живота на човека, които вечно го следват: дето е той, там са и те. Те се отбелязват във видимия и в невидимия свят, т.е. и на Земята, и на Небето.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа накъде се движите, каква деятелност проявявате. Ако деятелността ви излиза

вън от кръга на вашите възможности, вие ще имате един резултат; ако деятелността ви не се простира вън от този кръг, но даже го стеснява, вие ще имате друг резултат. Ако сиромахът разшири кръга на своята деятелност, а богатият стесни своя кръг, вие ще се натъкнете на два диаметрално различни резултата. Защо е така, това е друг въпрос: за нас е важно да се ползваме от разумната деятелност на своя ближен и да се предпазваме от неразумната му деятелност. Ако богатият съзнателно разширява кръга на своята деятелност, окръжаващите ще се ползват от нея; ако крадецът и разбойникът съзнателно разширяват кръга на своята деятелност, нито те ще се ползват от нея, нито окръжаващите. Временно те могат да придобият нещо, но както го придобият, така ще го изгубят.

Мнозина искат да разширят своята деятелност, но не знаят как да постъпят. Питам: как искате да разширите своята деятелност – като тази на крадеца или като на богатия? При днешните условия на живота, при днешните разбирания на хората за предпочитане е те да стеснят кръга на своята деятелност, отколкото да я разширят. Например днес навсякъде се проповядва идеята за братство и равенство. В желанието на хората да се подобри животът им тази идея е взела широки размери, всеки проповядва на другиго, че човек за човека трябва да бъде брат, но въпреки това не се постига нещо реално. Защо? Защото се проповядва само, а не се живее. Добрият човек разбира тази идея и я прилага. Да проповядваш идеята за братство, преди всичко ти трябва да съзнаваш, че всички хора произлизат от един и същи корен – и тогава колкото право имаш ти да благуваш, толкова право има и твоят ближен. Обаче ако в душата си разбираш и съзнаваш идеята за братство, а в ума и в сърцето си не я допускаш, ти нищо не допринасяш.

Всяка идея трябва да се изявява и външно, и вътрешно. Щом проповядваш една идея, ти непременно трябва да я прилагаш. Ако

само говориш, без да прилагаш, ти ще внесеш нещо криво в умовете на хората. Братство и равенство съществува само между разумни хора; глупавият и лош човек не разбира тази идея. В притчата за самарянина Христос показва кой може да бъде ближен на човека: разумният и добър човек е вашият ближен. Който ви прави добро, той е ваш ближен; не можете ли да направите добро на някой човек, вие не сте негов ближен. Ближният помага на слабите, на страдащите, на онеправданите, ближният се познава в нужда, ближният е същевременно и ваш приятел.

Следователно като говорите за своя ближен, трябва да знаете кой е той. Вие можете да наречете ваши ближни само добрите, праведните, светите хора, които имат предвид благото на целия свят – крадецът, разбойникът, лошият човек не са ваши ближни. Един ден, когато се обърнат към Бога, когато бъдат готови на всички жертви, и те могат да бъдат ваши ближни, но днес трябва да стоите далече от тях – те живеят изключително за себе си и се движат в рамките на крайния егоизъм. Егоистът свършва живота си със смърт, алтруистът – с възкресение. Това са две течения в живота, които се разминават, понеже се движат в две противоположни посоки. Те са наречени с имената *живот* и *смърт:* връщане към центъра на Живота – към Бога, и излизане, отдалечаване от този център. Това са две течения, през които човек неизбежно минава. Той се движи към този център, т.е. връща се към Бога, за да провери мислите и чувствата си, да види как е живял, след това отново слиза на Земята да изправи погрешките си. Слизането на човека на Земята не е нищо друго освен живот, в който трябва да изправи погрешките си. Връщането му към Бога е даване на отчет за това, което е направил, и за новото, което е извършил. Излизането на човека от центъра на живота и връщането му към този център не подразбира цял живот. Това може да стане и в един ден: сутрин ще излезеш и вечер ще се върнеш да прегледаш сметките си.

Коя е основната идея на лекцията? Основната идея на днешната лекция е да се освободите от своите стари, изтъркани идеи. „Ама аз съм грешен човек.“ Оставете тази мисъл настрана: грешен ли сте, или не, това не е ваша работа – вие сами не можете да си дадете преценка доколко сте грешен. Ако пък наистина сте се огрешили, това показва, че сте живели неразумно. Щом съзнавате това, започнете да живеете разумно. Съзнанието на човека за добър или лош живот продължава един момент. И цигуларят е щастлив само в момента, когато свири; щом престане да свири, да радва публиката, той живее в отражението на своето щастие. Едно добро дело, направено по всички правила, може да храни човека цял живот. При каквито и мъчнотии да се намери, щом си спомни за това добро, той се въодушевява и придобива сила да се справя с мъчнотиите си. Ще кажете, че от вас нищо не може да излезе. Кога не може да излезе нещо добро от човека? Когато не развива дарбите и способностите си, които са вложени в него. Всеки човек има известни дарби, но не работи върху тях, вследствие на което не може да ги развие. Майката дава едно въже на детето си да свърши някаква работа с него; детето забравя за какво му е дадено въжето и започва да го увива около себе си. В скоро време то се омотава толкова много, че не може да мръдне от мястото си; понеже е забравило отде е започнало да се увива, то не може да се освободи и плаче. Ако не му се притече някой на помощ, то започва да вика и казва, че от него нищо не може да излезе.

В случая детето представлява възрастния човек, който съзнава безпомощното си положение. Кой ти каза, че от тебе човек не може да излезе? Ти сам си въздействаш отрицателно. Както си омотал въжето около краката си, така ще го размотаеш. Седни на едно място и започни спокойно да мислиш: щом намериш края на въжето, сам ще се размотаеш. „Как ще стане това?“ Ако по стария начин не можеш, ще потърсиш нов: има нови начини, които дават добри и мирни

резултати. „Не може ли да се намери по-лесен път?“ Лесният път е път на лотария, към който мнозина прибягват. В лотарията печели милиона само един билет – останалите билети дават малки печалби, а повечето не дават никакви печалби. Какво ще кажете за този път на печалба? За предпочитане е човек да работи с постоянство и любов и всеки ден да придобива по нещо, отколкото да очаква на големи печалби, но нищо да не получи.

Като говоря по този начин, това не значи, че трябва да се обезсърчавате. Това, което ви говоря, има отношение към човешката лотария. В човешката лотария има пълни и празни билети, в Божествената лотария всички билети са пълни – там всеки билет дава един милион лева печалба. Като знаете това, мислете право, чувствайте право и постъпвайте разумно. Не постъпвате ли разумно, не мислите и не чувствате ли право, билетите ви ще бъдат празни. Това показва, че не сте приложили Божиите закони. За да приложите Божиите закони, вие трябва да имате знание: щом имате знание, всичко можете да постигнете. Ще каже някой, че вярва в Бога. Това не е достатъчно – той трябва да е опитал силата на своята вяра. Ако не е приложил и опитал вярата си, той ще мине през големи разочарования.

И тъй, основната идея в живота ви е да бъдете носители и изразители на Божествената идея. Стане ли човек изразител на една Божествена идея, той всичко може да постигне. Това подразбира стихът: „Невъзможното за човека е възможно за Бога“. Има ли една Божествена идея в себе си, човек е силен да приложи всички свои желания, да реализира своите добри мисли и чувства.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

25 лекция, 11 февруари 1931 г, София, Изгрев

ЗЕНИТЪТ НА ЖИВОТА

Чете се темата „Разлика между вяра и безверие“.

Представете си, че се намирате в едно общество между съвършени хора. Какво ще говорят тези хора? Щом са съвършени, те имат знания, добродетели, каквито обикновените хора нямат: тъй щото няма въпрос, който те да не познават. И ако вие се намерите между такива хора, нищо не можете да придобиете: те ще седят в мълчание, без никакъв интерес. Какво ще говорят например за дишането като физиологически процес, щом той им е познат? Да разискват по този въпрос, това значи да повтарят едни и същи работи. Такова повторение нищо не допринася, знания без приложение нищо не допринасят. Какво ще придобие воденичарят от своя занаят, ако знае как работи воденицата му, какво устройство има, а е лишен от жито, което ще мели? За воденичаря е важно да има клиенти, воденицата му да мели брашно. Следователно стремете се да придобивате знания, които да прилагате. Не мислете, че можете да станете съвършени и да престанете да се развивате – съвършенството е вечен процес.

Каквото и да се говори на сегашните хора, те искат доказателства за нещата. Казвате им, че светът е създаден от Бога. Те веднага запитват: „Как е създаден светът?“ – те искат научни доказателства за създаването на света. И това може да стане, но важно е какво ще се ползва човек, ако знае как е създаден светът. Виждате, че от една къща излизат и влизат хора. Знаете, че те живеят в тази къща, но искате да разберете как е направена къщата. Ще дойде някой да ви доказва, че къщата е направена от дървета, от камъни и тухли, замазани с вар, и т.н. Какво придобивате с това знание? За вас е

важно да влезете във връзка с хората, които живеят в къщата, да видите как те мислят и чувстват. После, ако се интересувате, можете да научите нещо и за направата на къщата. Тъй щото ако знаете как е създаден светът, това е механическо знание. Важно е да се свържете с разумните същества, които Бог е създал, и от тях да възприемете Божиите мисли и чувства. В желанието си да проникне в незнайното, човек прави големи усилия: човешкият ум се стреми именно към непостижими неща. Например от години насам математиците работят върху въпроса за определяне квадратурата на кръга, но още не са го разрешили. Тъкмо дойдат до известно положение, изведнъж се натъкнат на нещо неразрешимо. Според нас квадратурата на кръга е съизмеримо число, но според математиците е несъизмеримо. За да се изчисли квадратурата на кръга, трябва да се вземат предвид всички радиуси. За това са нужни големи математически познания.

Като изучават геометрическите форми, учените трябва да проникнат в тяхното вътрешно предназначение. Всяка форма играе важна роля в Природата. Например квадратът има голямо значение в науката, обаче не е безразлично къде ще бъде поставен той. Ако го поставите на човешката глава, ще имате квадратна форма на главата. Които се занимават с френология, знаят какво значи човек с квадратна глава. Главата на човека трябва да бъде заоблена в горната си част във вид на кубе. Това заобляне на главата трябва да бъде в областта на моралните чувства. Най-високият връх на човешката глава, в областта на моралните чувства, представлява зенита на неговия живот. В тази най-висока точка на човешката глава се намира чувството *любов към Бога.*

Следователно търсите ли Бога в човека, ще Го намерите в зенита на неговата глава, дето слънцето на живота му най-силно грее. Търсите ли Любовта, вие можете да я намерите само в зенита на своята глава. Тя се проявява само веднъж в живота на човека, за да

запали Свещения огън в душата му. Запали ли се веднъж този огън, той постоянно гори. За да се запали Свещеният огън в човека или за да се проникне от Любовта, човек трябва да се обърне към Бога: само Бог е в състояние да запали Свещения огън в човека. Има и други огньове в човека, но те нямат нищо общо със Свещения огън на Любовта. Ако се запали човешката глава от изток, дето Слънцето изгрява, човек започва да се развива духовно; ако се запали главата му от запад, в него се развива материализмът.

И тъй, зенитът представлява най-високата точка на човешката глава в областта на моралните чувства, дето се намира запалката на Свещения огън на Божията Любов. Щом се запали този огън в човека, той отправя любовта си към Бога. У някои хора чувството *любов към Бога* е силно развито, вследствие на което те не се нуждаят от доказателство какво нещо е Бог, какво нещо е Любовта. На човека, който има отворени очи и вижда ясно, няма защо да му доказвате какво нещо е светлината: благодарение на светлината той вижда света, вижда всичко, което го заобикаля, и се радва на всичко. Каквито и обяснения да давате на хората за светлината, последната съществува и без тях. Добре е човек да знае какво представлява светлината, но по-добре е, ако може да се ползва от нея. Същото можем да кажем и за Любовта: добре е човек да знае какво представлява Любовта, но още по-добре е, ако може да я приложи. Добре е човек да има знания, но тия знания трябва да се приложат, да направят живота му приятен и смислен: без приложение на знанията животът нищо не придобива. Да има знания човек, това значи да живее правилно.

Следователно истинско знание е онова, с помощта на което всяко нещо се поставя на мястото му. В този смисъл добър цигулар е онзи, който знае да държи цигулката си правилно, да поставя лъка на място. Не може ли да направи това и да свири, той не може да

задоволи слушателите си. Истински човек е онзи, който знае правилно да диша, да пие вода, да яде, да мисли, да чувства и да постъпва. Ако жадният не знае правилно да пие вода, той ще си напакости. Той трябва да пие водата на глътки, да я държи известно време в устата си. Ако отиде при някой студен извор и надигне изведнъж чашата до устата си да пие вода, той може да си причини голямо нещастие. Ако пие вода правилно, човек утолява жаждата си и изпитва в себе си импулс към работа. Не знае ли как да пие вода, той ще си напакости или ще изпадне в сънно състояние.

Какво ще кажете за съня: нормално или анормално състояние е той? За онзи, който знае кога да спи, колко време да спи и как да спи, сънят е благословение. Не може ли да спазва известни правила при спането, човек спи, без да се ползва от съня. Човек трябва да се пази от такъв сън. Затова е казано в Писанието: „Гледайте да не заспите". Когато спи неправилно, човек прекъсва съзнанието си; след това трябва да мине много време, за да възстанови нормалното състояние на съзнанието си. Причината за съня, за сънното състояние на човека, се дължи на състоянието на пирамидалните клетки в мозъка. Докато те не са уморени, докато техните крачка са в движение, човек е активен, може да работи, да мисли, да се моли; щом пирамидалните клетки се уморят, те свиват крачката си и човек се усеща изморен, неспособен да работи, да мисли – в него се явява разположение към сън, към почивка. Ако може да се концентрира, човек влиза в съзнателна връзка с пирамидалните клетки на своя мозък и може да ги управлява. Чрез мисълта си и чрез своята разумна воля човек може да стане господар на клетките на своя организъм: той ще им заповядва, а те ще изпълняват волята му. Например ако човек пожелае да направи някакво добро дело, той отправя мисълта си към предната част на мозъка си, за да събуди мисъл; след това мисълта се предава на моторните клетки, които повдигат ръката му. Щом ръката

започне да се движи, човек е готов да направи добро. Ако пък иска да каже на някого една добра дума, човек отправя мисълта си първо към предната част на мозъка, към челото, оттам – към двигателните или моторни клетки в езика, и той започва да се движи.

Съвременните хора са изгубили способността си да бъдат господари на своя мозък, вследствие на което са се явили ред аномалии в техния живот. Те страдат, боледуват, мъчат се – не са господари на себе си; те пренебрегват развитието на сърцето си за сметка на ума. Съвременният човек е развил критична и научна мисъл, която повече го изсушава и го излага на големи страдания. Слушате го постоянно да разисква върху въпроса какво представлява

Бог, как е създал света и т.н. Дойде ли до мисълта за Бога, човек трябва да се отнася със свещен трепет към Него. Няма защо да се рови във въпроси, които не са за неговия ум. Бог не е материално същество, следователно не може да се домогнете до същината Му по материален начин. Искате ли да познаете Бога, вдълбочете се в себе си, потърсете Го там: по вътрешен път вие можете да видите Лицето Му, да влезете в общение с Него. От ред поколения насам хората са имали детински схващания за Бога, от които и до днес не могат да се освободят. За да си съставят истинско понятие за Първата Причина на нещата, хората трябва да излязат от своите стари разбирания, да се освободят от наслояванията на миналото. В далечното минало човек е познавал Бога, но след грехопадението той е изгубил ключа, тайната на това познаване. И до днес той търси ключа на това познаване, но не може да го намери.

Съвременният човек се намира в положението на един от адептите на миналото, който написал три куплета, в които буквите и думите били така наредени, че ако се измени само една буква или една дума от куплета, нов стих се образувал. По този начин той открил тайната на живота: с промяна на една буква само той знаел

какво трябва да направи и как да го направи; с една дума той намерил ключа на живота. Като дошъл до това велико откритие, адептът дал по една дума от тия куплети на децата, които често го посещавали, с надежда, че те скоро ще ги върнат. Едно след друго децата започнали да правят корекции на написаното: някои започнали да запълват празнините на буквите, други – да ги съединяват с различни кукички и чертички, но и до днес още тия думи се намират у тях.. Дълго време адептът чакал да му ги донесат, и днес още чака, но буквите и думите на тия куплети са пръснати по целия свят и не могат да се намерят.

Хората и до днес търсят ключа, който адептът е изгубил, те и до днес търсят онази книга, от която поетът е извадил трите куплета на своята поезия. Как може да се намери тази книга? Като се запали Свещеният огън на Любовта. За тази цел човек трябва да отвори главата си, да даде възможност на Бога да бутне запалката на неговия зенит и да се разгори Свещеният огън. Какво представляват малките деца, на които адептът е давал по една буква или дума от своите куплети? Те са ония разумни, възвишени души, които дали добър урок на адепта. С разпръсването на тия думи по света те искали да кажат на адепта, че той преждевременно е решил да даде на хората ключа на живота. Не е дошло времето да се ползват хората от този ключ. Тия деца именно са разбъркали умовете на хората. И до днес още те не могат да оправят умовете си: която философска или религиозна система да разглеждате, навсякъде ще видите едно объркване. Всички хора разсъждават върху различни отвлечени въпроси, но все още не могат да дойдат до положително заключение. Като се намерят пред въпроси, които не могат да разрешат, хората казват: „Чудно нещо, ние имаме вяра, религиозни сме, а защо нямаме успех в живота си?“. Много естествено: не е въпрос само да се втурва човек, но като вярва, да види какви процеси стават в него. Той трябва сам да се наблюдава как расте, как цъфти и какви плодове дава. За

житното зърно не е нужно да вярва, че ще го посадят в земята, но то трябва да знае в каква почва ще го посадят, как ще израсне, как ще цъфне и какъв плод ще даде.

Вярата подразбира знание, което се посажда в земята. Следователно всяко знание, посадено в земята, трябва да израсте, да цъфне и плод да даде. Затова е казано в Писанието: „По плодовете ще ги познаете“. От плодовете на знанието се познава какво е придобил човек и какво е приложил. Наистина всяко дърво се познава от плода си. От плодовете на вашите религиозни и научни схващания ще разберете каква е вашата религия и наука. Първият плод на Дървото на живота е Любовта. Това дърво е било в райската градина, то е раждало дванадесет плода през годината. Който е могъл да вкуси от тези плодове, той е придобил вечния Живот. Не може да се храни човек с плодовете на Любовта и да умира. Следователно ако умирате, ще знаете, че не се храните с плодовете на Любовта. В храната на сегашните хора има нещо добро, нещо сладко, но тази храна още не е истинска, не е храната на Божията Любов: тя е някаква привидна, външна любов, но е далече от истинската Любов. Доброто е външната страна на плода, а Любовта – неговото съдържание. Достатъчно е човек да се докосне до този плод, за да се запали в него Свещеният огън на Любовта – това значи да живее човек в зенита на своето слънце. При това положение само той може да каже като слепия, на когото Христос отвори очите: „Сляп бях, но сега прогледах. Мъртъв бях, но сега оживях“. Какво разбирате под думата *оживяване?* Да оживее човек, това значи да възкръсне; възкресението пък подразбира пробуждане на човешкото съзнание. Щом се пробуди съзнанието на човека, той се разширява и на всичко около себе си гледа като на нещо близко до сърцето си. Дали е на Небето, или на Земята, в ада или в Рая, за него е безразлично: той вижда навсякъде Божието лице и се радва.

Сега, като се говори често по известни религиозни и научни въпроси, човек се намира пред опасността да затъпее или да му се втръсне. Когато човек се храни дълго време само със сладка храна, вкусът му затъпява; за да се освободи от затъпяването, той трябва да смени храната си. Всяко нещо, колкото и хубаво да е, ако се употребява постоянно, най-после предизвиква в човека втръсване. Приятно е да слушате хората да говорят, че трябва да имат вяра, да се обичат, но всичко това е до известно време. Най-после дохожда момент, когато човек не иска да му говорят, но иска приложение. След като вярвате на думите на някой учен, философ или учител, вие искате да проверите тези думи. Докато ги слушате, у вас се запалва Свещеният огън на Любовта. Щом се запали този огън, нищо друго не ви остава, освен да тръгнете със запалената свещ по света да проверите нещата. И това не е достатъчно. Ако ви казват, че в една градина има доброкачествени плодове, вие първо ще искате да видите тия дървета; като ги видите, ще искате и да ги опитате.

Веднъж сте дошли на Земята: вашата задача е да излезете от обикновените условия на живота и да влезете в Божествената градина, да опитате плодовете на Божественото дърво. Ще кажете, че сте опитали плодовете на това дърво. Ако наистина сте ги опитали, вие щяхте да бъдете нови хора, обновени и подмладени. Така ли е всъщност? Ще дойде ден, когато човек ще се обнови и подмлади, но времето не е дошло още, той не е готов за нов живот. За да влезе в новия живот, човек трябва да съблече старата окъсана дреха, с която се е сраснал. Един цар, като правел разходки из царството си, срещнал едно малко циганче – босо, голо, окъсано. Вгледал се в лицето му и го харесал. Той веднага заповядал да заведат циганчето в двореца му и там да го окъпят, да го изчистят добре и да го облекат с нови хубави дрехи. Слугите изпълнили заповедта на царя и като измили и облекли циганчето в нови дрехи, представили го на царя. Като го

видял в новата премяна, царят едва го познал: детето светело от чистота и радост.

Какво представлява циганчето? То е грешното състояние, в което всеки човек изпада. Обаче като се измие и очисти от това състояние, човек влиза в нова фаза на живота си, в която се изпълва от чистота и радост. Стремежът на човешката душа към великото в живота, желанието му да реализира своите благородни и възвишени чувства, са в състояние да го обновят и подмладят. Сега ще питате как може да се постигне това? Има един прост начин, той е следният: с дясната ръка изтеглете последователно всички пръсти на лявата ръка, като започнете от палеца и свършите с малкия пръст; след това с лявата ръка изтеглете последователно всички пръсти на дясната ръка. Външно погледнато, това е механически процес. Какво може да получи човек от тегленето на пръстите, това зависи от него. Човек може да изтегли всички пръсти на ръцете си и нищо да не получи, а може да ги изтегли и да получи нещо. Представете си, че беден човек се приближава към един богат и с дясната си ръка хваща палеца на дясната ръка на богатия. Ако богатият отвори сърцето си към бедния, ще му каже: „Вземи пръстена от ръката ми". След това ще му подаде другата си ръка и ще му каже: „Извади и този пръстен от ръката ми". Какво ще бъде положението на бедния? Като получи двата пръстена, той е придобил много нещо. Ако всеки пръстен струва по сто хиляди златни лева, няма ли смисъл да потеглите пръстите на човека?

Такова благо може да получи човек и от своите пръсти, но ако знае как да ги потегли. Ако друг някой се опита да отиде при богатия да извади пръстените от ръцете му, той нищо няма да придобие. Само един човек има право да изтегли пръстените от ръцете на богатия. Кой ще бъде този човек? Той е онзи, за когото се е отворило сърцето на богатия. Той пък ще отвори сърцето си за друг някой и така пръстените ще минават от човек на човек, докато се върнат при

онзи, чиято собственост са били. Щом се върнат при него, той знае, че те са завършили един кръг. Кръгът показва, че между хората е станало пълно общение. Моментът на общение между хората показва, че въпросът за квадратурата на кръга е вече разрешен. С други думи казано: когато Любовта обиколи всички хора и направи връзка между сърцата им, квадратурата на кръга е разрешена. Още хиляди години учените ще разрешават този въпрос, но докато пръстените не обиколят света, не свържат сърцата на всички хора, квадратурата на кръга ще остане неразрешен въпрос.

Сега ще ви предупредя да не изпадате в погрешка. Дойдат ли пръстените до вашите ръце, дръжте ги, докато срещнете човека, на когото трябва да ги предадете, обаче нямате право да ги продавате. Като дойде човекът, на когото ще ги предадете, ще кажете: „Вземи тези пръстени на ръцете си и нека Бог да те благослови, както благослови и мене“. Ще кажете, че това е празна работа. Празна работа е, докато пръстените не са на ръцете ви, докато Любовта не е обиколила света. Когато Любовта влезе в сърцето ви, тогава и вие ще кажете като Павел: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят“.

Сега напишете с красив почерк в тетрадките си следните изречения:

Аз, който бях, аз, който съм, аз, който ще бъда.

Аз, която бях, аз, която съм, аз, която ще бъда.

Аз, което бях, аз, което съм, аз, което ще бъда.

Като разгледате тия изречения, виждате една глаголна форма, взета за трите рода – мъжки, женски и среден, но употребена в три различни времена: минало, настояще и бъдеще. Когато стане въпрос за миналото, човек започва да философства – той не знае какво е било в далечното и близкото минало. Когато стане въпрос за настоящето, човек отчасти знае нещата, понеже ги живее и е свидетел на тия

времена; когато стане въпрос за бъдещето, човек не знае какво му предстои, но всеки предстоящ ден разкрива бъдещето му. Има хора, които по ръката, лицето и главата на човека могат да четат неговото минало, те знаят какви са били неговите деди и прадеди, при какви условия е живял той. От настоящия му живот те определят неговото бъдеще – всичко е написано на човека. Изследванията, които астролозите, физиогномистите и френолозите правят, се свеждат към определяне на такава точка в човешката глава, около която всички останали положения имат отношение – тази точка трябва да бъде неизменна. Понеже не са намерили тази неизменна точка, затова изследванията им още не са абсолютно точни.

Следователно както зенитът е най-високата точка на хоризонта, така и в човека съществува една най-висока, неизменна точка. Къде е тази точка, как може да се намери, не се знае, но всеки се стреми към нея. Тази точка се нарича свещено място в човека, а според някои – зенит на човешкото съзнание. И астролозите търсят тази точка, но не са я намерили още. Тя е на главата някъде, в областта на моралните чувства, но малцина знаят точното и място. Който знае това място и го бутне, човек се преобразява: от стар става млад, в него се събужда възвишен живот, той се преобразява като младата мома, която за пръв път люби. Да събуди човек Божественото в себе си, това значи да намери възлюбления на своята душа. Обаче човек трябва да се събуди навреме, а не преждевременно. Бутнете ли мястото на неговия зенит преждевременно, когато той не е готов за този момент, това значи да му причините най-голямото нещастие. Щом не е готов, оставете го да спи: преждевременното събуждане на човека е опасно, защото възлюбленият му още не е дошъл – той ще търси, ще се надява, ще вярва, но всичките му лутания ще бъдат напразно. Вярата и надеждата имат смисъл, докато човек още не се е пробудил за Божественото в себе си; събуди ли се Божественото в него, той няма

защо да вярва и да се надява, понеже възлюбленият му е вече около него.

Всички хора очакват тържествения момент, когато Божественото съзнание в тях се пробуди, когато Слънцето бъде на зенита на техния хоризонт, когато пътят им се напълно освети. И днес те са в абсолютен мрак. Всеки си носи по една малка запалена свещ, за която трябва да благодари; въпреки това човек се стреми към по-голяма светлина. Това ще стане, когато види светлото лице на Любовта. За този момент и псалмопевецът говори, той казва: „Когато видя Лицето Ти, Господи, душата ми ще се зарадва“. Като ученици от вас се иска съзнателна работа – всеки ден да прибавяте по малко към вашето растене. Колкото и малко да растете, това е един плюс към общото растене. Растенето е колективен процес: никой човек, никое живо същество не расте само – с него заедно растат още милиони същества. Това е велик тласък в цялото Битие. Като знаете това, не давайте място на леността в себе си. Щом се намерите пред нея, спомнете си, че към вас, към вашето растене и повдигане, гледат милиони същества. Хората са свързани помежду си като души, вследствие на което успехът и благото на едного са общи за всички. Казвате: „Може ли човек, такава малка величина във Вселената, да определя благото на всички хора?“. Вярно е, че от един човек не зависи успехът на цялото, но като част от цялото и той не е без значение. Следователно дръжте в ума си мисълта, че голямото в света не може да бъде по-голямо от най-голямото; и малкото не може да бъде по-малко от най-малкото. Значи най-малкото и най-голямото са две величини, два велики принципа, към които човешката душа се стреми. Дали човек се стреми към най-малкото, или към най-голямото в света, резултатите ще бъдат едни и същи.

Казвате: „Кое е най-голямото и най-малкото в света?“. Оставете този въпрос настрани – и философите не са го разрешили още. Това

не значи, че този въпрос не е разрешим, но преди да го разреши, човек трябва да си постави друг обект в живота. Преди да пристъпите към разрешаване на велики въпроси, откажете се от дребнавостите на живота. Представете си, че стотина души ви дължат една сума от сто хиляди лева. Вие сте написали имената на вашите длъжници и когото от тях срещнете, спирате го на пътя и го запитвате: „Кога ще изплатиш дълга си?". Тези хора са обременени, не могат да изплатят задълженията си към вас. В това време обаче вие получавате съобщение от Америка, че вашият чичо е умрял и ви е оставил десет милиона наследство. Вие веднага се зарадвате, че ставате наследник на такова богатство, обаче от време на време пак поглеждате към списъка на вашите длъжници. Ако сте човек, който е решил да не се занимава с дребнавостите на живота, вие ще се откажете от парите, които вашите длъжници трябва да ви заплатят; вие ще кажете: „При това положение, в което се намирам, аз съм готов да простя дълговете на моите длъжници. Какво представлява сумата от сто хиляди лева пред десетте милиона, на които ставам наследник? Това е дреболия, с която не искам да се занимавам".

Ето защо и вие трябва да се откажете от дреболиите на живота, да простите задълженията на вашите длъжници. Ако Бог ви поканва да отидете при Него, за да получите своето голямо наследство, трябва ли да гледате назад към своите длъжници и да очаквате от тях пари? Не, откажете се от техните пари. Ще кажете, че още не сте получили Божественото богатство. Ще го получите, но с едно условие: да дадете място на Любовта в себе си. Щом се запали Свещеният огън на Любовта във вас, веднага ще дойде пратеник от Божествената банка с покана да получите наследството си.

И тъй, знайте, че няма по-велик момент за човешката душа от този, да даде място в себе си на Любовта към Бога. Това значи да дойде човек до най-високата точка в своя живот – до зенита на своята

душа. Дойде ли до тази точка, човек осмисля живота си. Не може ли да се издигне до зенита на своята душа, каквото и да говори човек, към каквото и да се стреми, всичко е безпредметно.

Желая ви да се запали Свещеният огън във вас, да дойде Божествената светлина в съзнанието ви. Щом Свещеният огън се запали в душата ви, вземете свещта в ръката си и тръгнете с нея между всички ония, които живеят в тъмнина. Щом осветите пътя на ония, които живеят в мрак, и на вас ще помогнат. Само по този начин ще реализирате желанията си, ще постигнете идеала на своята душа.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

26 лекция, 18 февруари 1931 г, София, Изгрев

ПРИЧИНИ ЗА НЕСПОЛУКИ

Тайна молитва

Тема за следния път: „Причини за несполуките в живота“.

Често хората се ровят в миналото, за да намерят причините на своите страдания и неуспехи в живота. Колкото и да се ровят в миналото, нищо няма да разрешат: не само че няма да открият причините за страданията си, но повече ще се спъват. От осем хиляди години насам хората търсят причините за грехопадението, на което се дължат страданията и мъчнотиите в живота им, но и до днес още не са ги намерили. Те казват: „Ако Адам и Ева не бяха съгрешили, животът ни щеше да бъде по-лек и поносим и досега щяхме да бъдем в Рая“. Чудна е философията на сегашните хора: Адам и Ева са съгрешили един път, а хората правят същата погрешка и до днес. Щом имат тяхната опитност, защо продължават още да ядат от плодовете на забраненото дърво? Когато Адам и Ева съгрешиха, Бог ги изпъди от Рая, обаче когато вашият Адам и вашата Ева грешат, вие не ги пъдите от Рая, но казвате: „Деца са, какво да ги правим?“. Докато и вие не изпъдите Адам и Ева от вашия рай, работите ви няма да се оправят. Тъй щото когато се запитвате защо страдате, казвам: хората страдат, защото не изпъдиха Адам и Ева от своя рай. Защо добруват хората? Защото изпъдиха Адам и Ева от своя рай.

Представете си, че в двора ви е попаднало едно умряло животно – куче или котка. Вие минавате покрай него, погледнете спокойно и си казвате: „Как не се намери човек да хвърли това животно навън?“. На другия ден пак минавате край него – очаквате да дойде някой отвън да го изхвърли. Колкото повече време остане мършата в двора ви, толкова повече се увеличава гниенето, миризмата става

непоносима и в края на краищата вие започвате да боледувате. Какво трябва да направите, за да не страдате? Ще вземете едно въже, ще вържете мършата и по някакъв начин ще я изнесете далече от двора си. Какво представлява мършата? Мършата не е нищо друго, освен някое умряло желание, някоя умряла мисъл в човека. В това отношение всеки човек има по едно умряло животно в двора си.

Мнозина се запитват какво трябва да прави болният, за да оздравее? Ако зададете този въпрос на здравия, той казва, че лесно се придобива здраве, но как става това, не знае. За да възстанови здравето си, човек трябва по няколко пъти на ден да тегли пръстите си. Първо ще хване големия си пръст; ако не оздравее, ще хване втория. Ако болестта му е сериозна, той трябва да изреди всичките си пръсти на ръцете и на краката. Като тегли пръстите си по няколко пъти на ден, за десетина дни ще оздравее напълно или поне ще подобри състоянието си. Ще кажете: „Кой ще се занимава с теглене на пръстите си? По-добре да дойде някой лекар да ми даде някакво лекарство или да ми направи няколко инжекции, че изведнъж да оздравея". Всяка работа, която става изведнъж, е механическа и нетрайна. Великите и светли идеи влизат в ума на човека в един момент, но той е работил много време, за да се домогне до тях. Ние виждаме Природата около себе си, радваме се на всичко, което е създала, но за това тя е употребила хиляди и милиони години.

След големи усилия и работа човек е дошъл до известна степен на развитие в съзнанието си, но въпреки това пак се колебае за много неща. Да се колебае човек, това значи да се упражнява. Не е лошо човек да се колебае, но той не трябва да разчита на колебанието: то е материал, с който човек може да направи нещо, но в никой случай не може да съгради здание за живеене. Колебанието трябва да бъде кратковременно – докато човек се определи в нещо. Например човек се колебае кой път да хване. Обикновено човек се колебае пред две

неща, докато реши кое от тях да избере; щом избере едното, колебанието изчезва. Човек се колебае да влезе или да не влезе в един дълбок кладенец, докато намери дълго въже, с което или сам да се спусне, или кофата да пусне да извади вода. Обаче ако въжето е с 15-20 см по-късо, отколкото трябва, кофата не може да опре до дъното на кладенеца: въжето трябва да бъде с 15-20 см по-дълго, за да може кофата свободно да се спусне в кладенеца и да извади от него вода. Докато кофата не се обърне настрана, вие не можете да извадите вода от кладенеца; обърнете ли я настрана, тя свободно нагребва вода, колкото трябва.

Следователно както изваждането на вода от кладенеца с кофа е в зависимост от дължината на въжето, така и реализирането на идеите е в зависимост от дължината на въжето, с което са вързани. Как става това? Разрешението на този въпрос ще намерите в буквата *к*. Написана в геометрически вид, буквата *к* представлява действие на противоположни сили. Като си противодействат, те образуват остри ъгли. Когато острите ъгли станат прави, човек дохожда до разрешение на въпросите. Правият ъгъл е място на разрешаване, т.е. вземане на нова посока, ново направление. Когато в ума на човека се явяват нови идеи, той е в областта на правия ъгъл; ако не е готов да възприеме нито една нова идея, човек е в областта на острите ъгли. Ако изпусне момента да влезе в областта на правия ъгъл, човек изпуща условията за работа. Условията на правия ъгъл са условия на пролетта. Изпуснете ли пролетта – благоприятното време за сеене, вие трябва да чакате девет месеца, да направи Земята цяло обръщане, да се върне отново в пролетта на живота.

Когато изгубва добрите условия на живота, човек се извинява, че е направил погрешка, и казва: „Не може ли да се прости погрешката ми?“. Погрешката се извинява, но последствията не се заличават. Ако синът сгреши по отношение на своя добър и любещ баща, последният

ще го прости, но последствията на погрешката му не се заличават. Погрешката засяга не само сина ви, но и окръжаващите. В сърцето на бащата се скъсва една нишка. Следователно последствията на погрешките се заключават в това, че става скъсване на една нишка от въжето, за което човек е свързан; при всяка погрешка се къса по една тънка нишка. Ако от въжето ви се скъса само една нишка, това не е много, обаче колкото повече греши човек, толкова повече нишки се късат от въжето му. Ще дойде ден, когато от въжето ще се скъсат много нишки и човек ще увисне във въздуха без никаква опора. Всяка нишка, с която Природата е свързала човека, е проводник на сили. Ще каже някой, че и с по-малко нишки може да живее. Наистина човек може и с по-малко нишки, т.е. той може да живее и с четири пръста, но ще бъде същество с четири пръста, няма да бъде човек. Кокошката има четири пръста, три отпред и един отзад, но все кокошка си остава – тя не може да има интелигентността на човека.

Сега ще ви задам един въпрос, който няма нищо общо с току-що разгледания. Например защо лицата на животните са покрити с косми, а не са като на хората гладки и открити? Ако някой учител зададе този въпрос на учениците си, какъв отговор ще му дадат? Ще се намери някое дете да отговори на въпроса, но какъвто и да е отговорът, ще кажете, че е детински. Понеже детето знае, че човек покрива лицето си, когато се засрами, то ще отговори: „Лицата на животните са покрити, защото са се засрамили“. Това е детински отговор наистина, но какво ще кажете за обясненията на учените и философите за Слънцето, за създаването на Земята и т.н.? Верни ли са техните обяснения? Някои от обясненията им са верни, а други са неверни.

Като разсъждаваме по този начин, ние отиваме по-далече: казваме, че в Писанието Бог е представен за огън, който изяжда, т.е. изгаря всичко. Вярно ли е това? Ако е вярно, има ли нещо лошо в

това, че огънят изяжда всичко? Ето, и Христос е казал: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Ако вземете този стих в буквален смисъл, какво се ползва Христос от това, че някой Го е изял? Гладният се ползва – хапнал си е малко месо, но Христос не се ползва. В този стих се крие една Божествена идея: Христос е огън, който чисти. Следователно когато човек яде плътта на Христа и пие кръвта Му, той Го приема в себе си като вътрешен огън, който чисти. Огънят изгаря нечистотиите в човека и го обновява. Когато златарят иска да пречисти златото, прекарва го през огън. Също така и човек минава през огъня на страданията и се пречиства. Щом се пречисти, той придобива живот в себе си.

Дето има огън, всякога участват две страни. Например за да се прояви силата на огъня, нужен е мях. Когато мехът раздухва огъня, чукът и наковалнята започват своята работа. Мехът може да бъде материален, може да бъде и морален. Проповедникът и моралистът са морални мехове, които раздухват огъня в човешките сърца. И мехът, и огънят са на място, когато се готви нещо: не поставите ли нещо на огъня, той е безпредметен. И Природата си служи с мехове – във ветровете.

Сега каква връзка можете да направите между буквата *к* от думата *как* и огъня? Буквата к, написана хоризонтално, представлява два остри ъгъла, противоположни един на друг. Докато човешкият ум се намира в ограничителни условия, т.е. в противоположни посоки, човек не може да работи правилно. Като извадите буквата *к* от думата *как*, остава *ак,* което на турски означава *бяло.* Значи тук има съвпадение между белия цвят и огъня, за който говорим: огънят прави нещата бели. Мисълта символизира огъня: следователно за да направи нещата бели, чисти, човек трябва да ги прекара през мисълта си. Човек не може да мисли без присъствието на белия цвят. Във физическия свят белият цвят е безплоден, но в духовния и в

умствения той е силно продуктивен – там всяка работа започва с белия цвят, той се счита за начало на нещата. Белият цвят символизира мира. В Писанието се говори за Мир Божий. Който е придобил този мир в себе си, той се радва на успех в работите си във всички свои предприятия.

Като ученици вие трябва да се учите и да прилагате изученото в живота. Това значи колкото книжни пари имате, да ги осребрите, след това да ги оземлите, да ги превърнете в нещо устойчиво. Земеделецът купува земя, която разорава, за да използва добрите природни условия. Който не разбира условията на живота, очаква всичко наготово, той казва: „Бог ще уреди работите". Не, ти сам ще уредиш работите си съобразно Волята Божия. Хората не успяват в живота си, понеже искат да бъдат фактори, да заместят Бога. Това никога не е било и няма да бъде. Възможно ли е стрелецът да тръгне след куршума, който излиза от пушката му? Ако мислите, че Онзи, Който ви е изхвърлил от дулото на Своето оръдие, ще дойде при вас, вие сте на крив път: вие ще отидете при Него, а не Той при вас. В Божествения свят всяко нещо е на мястото си. Тъй щото ако работите ви не вървят добре, знайте, че живеете в свят на безпорядък. Искате ли да оправите работите си, влезте в Божествения свят, дето всяко семе, хвърлено на почвата, израства и дава плод. Като влезете в този свят, ще видите, че не сте далече от Божествените мисли и чувства. Ако търсите светлите мисли на Бога, ще ги намерите в своя ум: от тия мисли именно човек черпи храна за своя мозък. Като не знаят това, някои учени търсят Бога извън себе си. Човек не може да намери Бога, докато не познава законите на своя ум.

За да имате успех в живота си, не пренебрегвайте малките неща. Най-малкото добро, направено от любов, свързва човека с доброто на ангелите, на светиите, на Бога. И чрез малкото добро вие имате възможност да се хванете за колелото на живота, но като не го цените,

вие пропущате момента и търсите голямото Добро. И голямото Добро ще дойде, но във вид на силна вода, на силно течение, което ще ви отнесе. Разумният човек и с малкото добро може да постигне толкова, колкото и с голямото. От човека зависи как да използва силите на Доброто. Като не познава този закон, човек се блъска в преходните неща, които приема за Божествени. В края на краищата той се разочарова: жената се разочарова от мъжа, мъжът – от жената, слугата – от господаря си, ученикът – от учителя си и т.н.

Съвременните хора разглеждат въпросите философски, като се спират върху важните, големи въпроси. Като стигнат до някой дребен въпрос, те го отминават, не му обръщат внимание. Човек трябва да се спира и върху капката вода: колкото и да е малка, и тя допринася нещо на човека. Всяка мисъл, всяко чувство и всяко желание, колкото и да са малки, все допринасят нещо в живота на човека: те са подобни на капките вода, които, колкото повече се увеличават на брой, толкова по-голяма полза принасят. Като ученици вие трябва да започнете от малките величини и постепенно да отивате към големите. Що се отнася до резултатите от работата ви, не очаквайте изведнъж големи резултати. Какви ще бъдат те, това зависи от самия човек. От момата и от момъка, които се женят, зависи добре ли ще живеят помежду си, или не. Ако са разумни, ще живеят добре; ако не са разумни, ще живеят зле. От писателя зависи дали книгата му ще бъде добре написана: ако умее да пише и разбира правилата на писането, книгата му ще бъде добре написана. Ако жената е разумна, може да превърне семейното огнище в рай; ако не е разумна, тя ще разкъса всичките връзки. Ще кажете, че щастието в семейството зависи от онзи, който управлява, бил той мъж или жена. В един и същи момент двамата не могат да управляват: в един момент ще управлява мъжът, а в друг – жената. Който управлява, трябва да бъде разумен.

Казвате: „Защо двама души не могат едновременно да управляват?“. Това е закон, който съществува в Природата. Две същества едновременно нито почиват, нито работят: ако едното почива, другото работи. Този закон се отнася и до частите на човешкото тяло. Например ако дясната ръка работи, лявата почива; ако десният крак ходи, левият почива; когато дясното око гледа, лявото почива – след това става смяна. Който не разбира законите на гледането, казва, че човек трябва да гледа едновременно през двете очи. Не, някога човек трябва да гледа през дясното, някога – през лявото, а при известни случаи и през двете очи. Човек гледа и с едното, и с другото око; важно е обаче, като гледа ту с едното око, ту с другото, обмяната да става правилно. За да разберете законите, по които Природата действа, вие трябва специално да ги изучавате; същевременно изучавайте линиите на нейните действия. Като знаете правилните линии, по които Природата постъпва, вие ще ги познавате и в хората. Защо? Защото всяка проява има своя специфична линия. Например доброто, милосърдието, справедливостта, както и другите прояви, имат свои линии. Когато видите една неправилна линия на човешкото лице, вие трябва да знаете, че тя се дължи на изопачените прояви на човека. Като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни към себе си, да се изправяте. Справедливостта например изисква еднакви отношения към младата мома и към старата баба, към младия момък и към стария дядо. Справедливото отнасяне на човека към всички души чертае на лицето му правилни и красиви линии.

Да се върнем към въпроса за мършата. Всеки трябва да изнесе мършата си от своя двор и да я зарови в земята. За земята тя е необходима като тор, но да остане на открито, да се разнасят отровните газове във въздуха, това е вредно и опасно за човека. Всяка мърша трябва да се зарови в земята, всяка умряла мисъл, всяко умряло

желание трябва да се заровят в земята: земята ще използва соковете и газовете, които се отделят от мършата. В Природата съществува следният закон: това, което е вредно за едного, е полезно за другиго. Въз основа на този закон Природата видоизменя материята, като я превръща от едно състояние в друго, от едно вещество в друго. Тази е причината, поради която една мисъл в един случай става вредна, в друг – безвредна. Като знаете това, не пипайте ония вещества, които всеки момент могат да избухнат. Ако някое взривно вещество избухне в ръцете ви, то ще причини голяма пакост и нещастие. Ако избухне под някоя канара, то ще бъде на място: тази канара трябва да се разруши, да отвори път на минувачите – под нея ще се прокопае тунел.

Сега, като слушат да говоря така, някои мислят, че искам да ги изложа, да им покажа, че нищо не знаят. Въпросът не седи в това, но много още има да се учи. Колкото и да показва, че много знае, в края на краищата човек сам се издава. Никой не може да се представи за повече от това, което знае или не знае. Как ще докаже цигуларят, че знае да свири добре? Той ще вземе цигулката си и ще започне да свири. Ако не задоволи от една страна себе си, а от друга – публиката, той ще се убеди, че се е лъгал в свиренето си. Друг ще разпространява една нова идея, която сам не е приложил. Трети ще учи хората как да се молят правилно, а той сам не знае да се моли. Човек не може да се моли, докато не свърже своя ум с ума на Бога; щом свърже ума си, ще свърже и сърцето си. Първо трябва да се прояви деятелността на ума като по-организиран; щом се прояви умът, ще се прояви и сърцето, което не е добре организирано. Причината за това се крие в материята, от която е създадено сърцето. Затова е казано в Писанието: „Ще отнема каменното им сърце и ще им дам ново, направено от плът“. Под думите *каменно сърце* разбираме сърце, което не ражда. Наистина сегашните сърца на хората са каменни, защото нищо не

раждат. Следователно каже ли ти някой, че трябва да се молиш, това значи, че твоето каменно сърце трябва да се стопи, да стане плътско. Само молитвата е в състояние да стопи каменното човешко сърце. Да се моли човек, това значи да се свърже с Бога, да възприеме Неговите мисли и чувства.

Една от основните мисли на днешната лекция е да не отхвърляте знанието и опитностите, които сте придобили досега; не отхвърляйте даже и погрешките си. Казано е в Писанието: „Бог поема греховете на човечеството“. Значи Бог ще вземе погрешките на хората за Себе Си – те са Му потребни. Той ще ги обработи и ще изкара от тях нещо ценно. Хората страдат, понеже не искат да се откажат от погрешките си, не искат да ги дадат на Бога. Защо не иска човек да се откаже от погрешките си? В погрешките има нещо приятно, от което човек не иска да се откаже. Младият казва: „Не искам още да се откажа от живота си, искам да си поживея малко“. Вярно е, че младият не трябва да се отказва от младостта си, от своя живот. За каква младост става въпрос? Младият не трябва да се отказва от онази младост, която го повдига и обновява, а от онази младост, която отнема силите му. Важно е човек като млад или като стар да запази силите си, да запази своето естество. В този смисъл казвам: ако си вода, ще течеш; ако си въздух, ще духаш; ако си огън, ще изгаряш; ако си разумно слово, ще говориш; ако си ум, право ще мислиш. Изобщо каквото има в човека, трябва да се впрегне на работа – в това седи философията на живота.

Новата философия на живота изисква нови и млади хора. Затова аз съм решил колкото стари има между вас, да ги подмладя: ще изтърся старите чували и отново ще ги напълня. Като изтърсвам чувалите, все ще се дигне прах, но ще се изчистят от старото. Прахът представлява кривата човешка мисъл, от която човек трябва да се освободи. Кога ще стане това? Още сега. Не чакайте брашното да се вгорчи, че тогава да го месите: използвайте брашното още днес,

докато е прясно; вгорчи ли се, турете го настрани от прясното. Не смесвайте новото брашно със старото и вгорчено – горчивото брашно е отрова, която ще развали и прясното.

И тъй, всеки човек трябва да се подмлади. Как става подмладяването? Като приеме новите идеи, човек се подмладява. Свържете ума си с Божия ум и знайте, че има нещо във вас, което е произлязло от Бога – то е Божественото начало в човека. Не е нужно отвън да ви доказват съществува ли Бог, или не. Щом умът на човека е свързан с ума на Бога, не е нужно да му се доказва съществуването на Бога – той сам трябва да е убеден в това и да гледа на своето убеждение като на практическо, положително знание, с което може да разполага по всяко време.

Сега аз искам да бъдете свободни, да се проявите такива, каквито Бог ви е създал, а не такива, каквито сте днес. За тази цел вие трябва да проявите ума, сърцето и волята си, които Бог е вложил във вас, без никакви примеси и чужди влияния. Ще си поставите за задача да очистите сърцето си, да възстановите светлината на ума си и силата на своята воля. „Можем ли да постигнем това?“ Можете. Ако не можете да реализирате тия неща още сега, животът ви ще остане такъв, какъвто е сега, и вие ще казвате, че няма смисъл да се живее. Човек трябва да бъде чист извор, който постоянно да блика и да радва всеки, който минава край него. Който ви види, нека пожелае да бъде като вас: да раздавате на всички своята вода, без да очаквате да получите нещо от тях.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа за нещата, да знаете какво нещо е майка, какво нещо е баща, какво нещо са брат и сестра. Като дойдете до правото разбиране на тия идеи, да можете съзнателно да ги прилагате. Един и същи човек може да бъде и майка, и баща, и брат, и сестра – това зависи от случая. Когато носи в себе си майката и бащата, братът и сестрата, човек е придобил вече Любовта

и знае как да я прилага. Това е младенец, който скача, играе и се весели. Това означават думите на псалмопевеца, който казва: „Когато видя Лицето Ти, душата ми ще се зарадва“. Който носи майката в себе си, като чуе думата *майка,* сърцето му трепва със свещения трепет на Любовта. Който носи бащата в себе си и чуе думата *баща,* сърцето му трепва със свещения трепет на Мъдростта. Който носи брата и сестрата в себе си, достатъчно е да чуе думата *брат* или *сестра,* за да трепне сърцето му със свещения трепет на Истината.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

27 лекция, 25 февруари 1931 г, София, Изгрев

ПОСЛУШАНИЕ

Тайна молитва

Тема за следния път: „Причини за сиромашията“.

Ще прочета 75 псалом.

Като се вглеждате в миналия и в настоящия живот на хората, виждате, че те са имали смущения и в миналото, и в настоящето. И псалмопевецът се е смущавал, че въпреки вярата му в Бога, въпреки молитвите му работите му не вървят добре. Същото се отнася и за съвременния човек: и досега хората не разбират законите на живота. Много учители са дохождали в света да проповядват на хората какво нещо е животът и как трябва да се живее, но ние виждаме, че животът е изопачен. Къде се крие причината за това? В самите ученици. Учителите са предавали добре науката за живота, но учениците не са я възприели правилно, вследствие на което са я изопачили. Затова казваме, че учителите са пострадали от ония свои ученици, които не са могли правилно да възприемат и предават учението им. Така стана и с Христовото учение. Първите ученици на Христа донякъде възприеха и предадоха учението на Учителя си правилно, обаче последващите го изопачаваха все повече и повече, вследствие на което днес е останало малко от това, което Христос е проповядвал.

Наблюдавайте да видите какво правят децата от първо отделение, когато се учат да четат. Те вземат буквара си в ръка и на всеки ред от четивото прекарват пръста си отгоре. Като прочетат четивото няколко пъти, някои думи се изтъркват от пръста им. Който се опитва да чете от такъв буквар, вижда, че някои букви липсват, не могат да се четат. Същото е станало и със свещените книги. От хиляди години насам хората четат тия книги и прекарват пръста си

отгоре, вследствие на което много букви са изтъркани. Който чете свещените книги, като види, че някои букви липсват, туря други на мястото на първите. Че тия букви не съвпадат с първообраза, това нищо не значи. И те продължават да ги четат, но вече в изопачен вид, който не е съгласен с оригинала. Следователно искате ли да разгледате живота, разглеждайте го от положението, както някога е бил даден, а не както днес са го изопачили. Аз наричам това положение „ново разглеждане на живота“. В изопачения живот на хората има неестествени прояви, които ние наричаме вметнати. Например приятно е понякога на човека да пие вино, обаче това е вметнато, неестествено човешко желание. Природата не е предвидила виното, тя е създала водата като първа и необходима течност за човека – всяка друга течност е второстепенна, ненужна. Виното например не съдържа онези елементи, които са необходими за човека, но водата ги съдържа.

Освен виното като вметната течност в живота съществуват някои философски и религиозни системи, които временно доставят известна приятност и удоволствие на човека. Занимава ли се с тях повече, отколкото трябва, човек протрива езика си и започва да страда. Какво представлява животът? Животът тече като водата, но не е вода; в живота има страдания, но той сам не е страдание. Страданията са вметнати в живота и се дължат на причини, които нямат нищо общо с него. Една от причините за страданията е недоимъкът. За да се избегне недоимъкът, Любовта трябва да заеме първо място в живота. Тя носи външно и вътрешно изобилие. Човек може да има много неща, но ако му липсва само едно нещо, той не живее в Любовта. Например човек може да е богат, да разполага със слуги, с богати трапези, но ако стомахът му е разстроен, той не се ползва от това изобилие. Ако краката и ръцете му са слаби, той не може сам да се движи, има нужда от чужда помощ; ако очите му са

слаби и не вижда, той пак има нужда от чужда помощ. Каква полза, че богатият живее във външно изобилие, а вътрешно е лишен от нещо?

Следователно Любовта посещава човека, ако той живее в пълна хармония със себе си и със своите ближни. Най-малката дисхармония в човешкия живот произвежда страдания. Страданието се явява, когато човек сравнява две различни неща. Например когато греши, човек погрознява. Той започва да се вглежда в хората и като види някой красив човек, започва да страда защо този човек е красив, а той е толкова грозен. Той не търси причината за погрозняването в себе си, а е готов да обвини Бога. След всичко това той се нарича чедо Божие. Възможно ли е един и същи баща да роди един красив и един грозен син? Коя майка би желала да роди грозна и хилава дъщеря? Следователно искате ли да се освободите от страданията и да осмислите живота си, приложете Любовта в отношенията си към хората, към себе си и към Бога. Приложите ли Любовта във всичките си отношения, Бог ще живее във вас, и вие – в Него.

Мнозина искат да бъдат свободни, да живеят, както намират за добре, но в края на краищата плащат за всички злоупотребления. Те казват, че докато живеят на Земята, имат право да си хапнат и пийнат до насита. Те имат право да живеят, както искат, но не могат да избегнат последствията на своя живот. Разумният човек знае това и казва: „Малко ще ям и малко ще пия“. Съвременните хора разглеждат въпроса каква храна трябва да употребява човек – месна или растителна. Едни от тях поддържат, че човек трябва да се храни с месо, защото месото съдържа повече хранителни елементи, които съграждат човешкия организъм и продължават живота. Така ли е всъщност? Днес, при най-голямата употреба на месо, човек живее средно до 60-годишна възраст. Други поддържат точно обратния възглед: те казват, че човек трябва да се храни с растителна храна; и те дават същите заключения за растителната храна. Ние казваме:

човек трябва да употребява такава храна, която доставя необходимите елементи за организма, която продължава живота и го прави приятен и която помага за развитието на неговите добродетели. Като употребява месна храна, човек приема от животните такива неестествени енергии и елементи в своя организъм, за освобождаването от които се изискват стотици и хиляди години чист живот. Чистотата на живота седи в човешките мисли, чувства и постъпки.

Продължителността на живота е в зависимост от интензивността на човешките мисли и чувства. Колкото по-светли и възвишени мисли и чувства има човек, толкова те са по-интензивни. Ще възразите, че възвишените мисли и чувства нищо не допринасят на човека. Опитайте ги и после говорете: всяко нещо, за което човек говори, трябва предварително да го е опитал, и то не наполовина, а в неговата пълнота. Хората говорят за живота, без да са го опитали, без да са познали Любовта. Коя е причината за израстването и отглеждането на малкото дете? Майката. С какво го отглежда тя? Със своето мляко. То е наречено в Писанието „словесно мляко“. Казано е там, че за да бъде човек здрав, силен, красив, трябва да се храни със словесното мляко, т.е. с разумния принцип в света. Религиозните мислят, че разбират Словото, че се хранят със словесното мляко. Защо мислят така? Защото намират, че Словото било проста работа, никаква наука нямало в него. Те се заблуждават: понякога елементарните работи крият в себе си по-голяма наука от сложните, понякога те са по-мъчни за разбиране и приложение от по-сложните. Какво ще кажете за разбирането на някой човек, който от една лоша дума изгубва своя вътрешен мир и любовта си към Бога – какво е неговото разбиране? Трябва ли една дума да наруши правилното течение на силите в неговия организъм? Всяка лоша дума е бент. Следователно ако с една лоша дума човек би могъл да наруши твоя

мир и да те подпуши, това показва, че течението на силите в твоя организъм е слабо: ти си дал възможност да се подпуши течението на Божествените сили в твоя организъм. Трябва ли за една лоша дума, която се отнася до всички хора, да изгубиш това, което си придобивал с векове? „Ама защо да ми каже, че съм невежа?“ В израза „ти си невежа“ влизат всички хора. Кой човек не е невежа по отношение на великото знание, кой умиращ не е невежа? Кой фалирал търговец не е невежа? Който страда, който мрази, който лъже, който убива е невежа.

И тъй, същественото в живота на човека е Любовта. Който иска да се домогне до Любовта, трябва да приложи

Божественото учение в живота си във всичката пълнота. Казвате, че светът трябва да стане добър. Светът сте вие: всеки човек представлява света в миниатюр. Ако ти приложиш Божественото учение, светът ще се изправи – от човека зависи изправянето на света. Всеки човек е свързан с хиляди хора, тъй щото от изправянето на едного зависи изправянето на всички, които са свързани с него. Като знаете това, помнете, че носите отговорност освен за себе си още и за всички ония, с които сте свързани.

Какво се разбира под думата *свят?* Под думата *свят* разбираме проявите на първия човек. Той се е разкаял вече за своята погрешка. Първият човек е изкупил прегрешението си, но време е вече сегашните хора да се замислят за изправянето на своите погрешки. Старият Адам е отживял времето си: сега е думата за новия Адам и за новата Ева, представители на новата култура. Новата култура подразбира раждане от вода и Дух, което Христос е изказал със стиха: „Ако се не родите от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие“. Защо първите хора съгрешиха и изгубиха добрите условия на живота? Защото бяха направени от неорганизирана материя. Адам беше направен от пръст, а Ева – от неговото ребро, т.е. от кост. Какво може да се очаква от хора, направени от кал и от кости? Обаче новите

хора – новият Адам и новата Ева, които ще бъдат създадени от вода и от Дух, ще внесат новото в света. Време е вече хората да приемат новото в неговата вътрешна пълнота. За тази цел Любовта трябва да влезе като елемент в живота и да го преобрази. Ще кажете, че познавате Любовта: зависи каква любов сте познали. Както слънчевите енергии през различните дни и месеци на годината са различни, така също и любовта през различните епохи и времена е различна. Не е все едно дали човек се грее на слънце през зимата, или на края на пролетта: през различните времена слънчевата енергия е различна. За да разбере живота в неговата пълнота, човек трябва да се качи в горните сфери на Любовта, дето средата е чиста и прозрачна. Като гледа отвисоко към Земята, човек вижда каква е нейната атмосфера. Земята е обвита с тъмна, мрачна атмосфера, която възвишените същества постоянно филтрират. Ако атмосферата не се пречиства, хората биха се задушили.

Сега да се върнем към Любовта, която трябва да обхване човешкото сърце. Когато Любовта се проявява в човешкото сърце, човек е доволен от всичко, всякакво смущение, недоволство, недоверие изчезват: човек се чувства богат, разположен, готов да уреди отношенията си с всички свои неприятели или кредитори. Когато придобие Любовта, човек влиза в своята добра съдба, или в дихармата; щом изгуби любовта си, той отново се връща в кармата си – в закона за причините и последствията. При това положение човек се натъква на неприятелите си, на болести и нещастия, той се вижда заобиколен от всички страни с мъчнотии и неприятности, с които сам мъчно може да се справи. В тези трудни моменти на неговия живот идат приятелите, за да му помогнат. Тук се проявява законът: който обича, никога не може да измени на Любовта. Който ви разлюбва, никога не ви е обичал, следователно той никога не може да ви възлюби. Това е аксиома, която всички са опитали. Въз основа на тази

аксиома казваме: веднъж Бог като е възлюбил човека, никога не може да го разлюби; ако го разлюби, това значи да измени на Своето естество. Невъзможно е Бог да измени на естеството Си: Бог е Любов, вследствие на което никога не се изменя. Кажете ли, че Бог се е изменил към вас, причината е в самите вас, които сте турили бент на Божията Любов. Махнете бента, за да се прояви Любовта: без любов никакви постижения не можете да имате. Ще каже някой, че не е дозрял още за Любовта. Това е друг въпрос. Важно е човек да се зачене, важно е от каква майка и от какъв баща е заченат.

Ако се не родите отново от вода и от дух,
не можете да влезете в Царството Божие.

Значи Духът трябва да вземе участие в зачеването и раждането на човека. Който е заченат по този начин, той е придобил Любовта, той носи запалена свещ в ръката си, от която всички хора могат да запалят своите свещи. Свещите на сегашните хора горят, но едно им липсва – не са достатъчно ярки; те горят, но силно кадят. За да пречисти любовта си, да усили нейната светлина, човек трябва да следва Божиите пътища и да помага на ближните си. Това значи да се свърже с възвишените същества. Като изучава фактите, законите и принципите, човек се свързва с разумността.

Като ученици вие трябва да бъдете доволни от живота. Да бъдеш доволен, това не значи да не работиш и да чакаш, каквото ти се случи. Изкуство е човек да бъде доволен в недоволството си. Каквото и да му се случи, приятно или неприятно, той трябва да каже: „Такава е Волята Божия“. И обикновеният човек, и адептът трябва да се ръководят от Волята Божия, без да прилагат насилие. Истински маг е онзи, който прилага силата си разумно; ако магът не прилага силата си на място, резултатите на неговите постъпки ще бъдат неуспешни.

Един маг отишъл с един от учениците си в гостилница да се нахранят. За да покаже пред ученика си с какви сили работи, адептът

казал: „Сега ще се нахраним добре и с мисълта си ще внуша на гостилничаря да не иска пари от нас, даром да минем“. Ученикът се нахранил добре и следял с интерес да види резултата на опита. Адептът внушил няколко пъти на гостилничаря да не дохожда за пари, но последният се явил със сметка за обяда. Като видял, че опитът излязъл несполучлив, ученикът извадил кесията си, пълна със звонкови монети, и заплатил на гостилничаря. След това се обърнал към учителя си със следните думи: „Моята философия в живота е да работя и да получавам възнаграждение за работата си. Така постъпвам с всички хора“. Мнозина вървят още по пътя на старите магове: те правят опити в различни направления, но работите им не се нареждат. Какво трябва да направят, за да имат успех в живота? Нищо друго не им остава, освен да извадят златните монети от кесията си и да платят за това, което са получили. Златните монети представляват знанието, с което човек може да разполага във всички моменти на живота си. Гостилничарят не се поддава на вашите опити, той иска да му се плати – нищо повече.

Като слушате да се говори за Любовта, някои намират, че най-мъчното нещо е приложението на Любовта. Според мене най-лесното нещо е приложението и. Искате ли да се домогнете до нея, дръжте се за принципа: давай, без да очакваш. Предпочитай да даваш, отколкото да вземаш. Каквото Любовта ти заповядва да направиш, изпълни го. Любовта се придобива само с послушание. Истинското послушание се основава на Любовта, а не на страха и насилието. Като любиш, ще бъдеш готов на всякакви услуги и за брата, и за сестрата. Тогава ще разбереш какво значи братство и сестринство.

Защо е нужно да прилага човек Божията Любов в живота си? За да бъде здрав, за да придобие безсмъртие. Ангелите са безсмъртни, а човек е смъртен. Защо? Защото ангелите изпълняват Волята Божия, както Бог изисква, а човек изпълнява Волята Божия, както той намира

за добре, както диктуват неговите интереси. За да дойде до съзнанието на ангелите, човек трябва да се новороди, да се откаже от старото в себе си. И вие като Никодим[160] ще кажете, че стар човек не може да влезе в утробата на майка си и да се роди. Сегашните хора са преждевременно остарели. Това значи, че те са дегизирани като стари хора, без да са придобили качествата на мъдрия човек. Само мъдрецът е стар човек: всички обикновени старци са дегизирани. Те искат да играят ролята на мъдреци, но още не са такива. За да стане мъдрец, човек трябва много пъти да се новоражда. Новораждането е многократен процес, както Слънцето всеки ден изгрява и залязва, т.е. сутрин се подмладява, а вечер остарява. Казано е в Писанието: „Старият човек трябва да умре, да се замести с нов“. Новият човек е човек на Любовта, той е щастлив, понеже е свързан с Бога. Човек не може да придобие Любовта изведнъж, но постепенно, както настъпва зазоряването. Любовта се проявява първоначално в малък размер; като се увеличава постепенно, издига се нагоре до зенита, до най-високата си точка, и там спира. Във всеки момент на проявлението си тя носи нещо ново за човешката душа. Съвременните хора се намират пред разрешението на трудни социални въпроси, но не знаят как да ги разрешат. Само Любовта е в състояние да разреши всички социални въпроси. Следователно за да разреши въпросите на Живота, човек трябва да се свърже с Любовта в нейната целокупност, т.е. с Бога.

Сега ще ви дам едно упражнение за разрешаване на мъчнотиите в живота. Като се намерите в известна мъчнотия, хванете с лявата

[160] Никодим – новозаветна библейска личност. В Своята беседа с него (Йоан 3:5-7) Христос изяснява някои важни страни от Учението Си, между които е и условието за спасението на човека – новораждането. По този повод Той казва на Никодим: „Истина, истина ти казвам: ако някой се не роди от вода и Дух, не може да влезе в Царството Божие; роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух. Недей се чуди, задето ти казах: вие трябва да се родите свише“.

ръка палеца на дясната си ръка и го погладете. Палецът е свързан с Божествения свят, той е антена, по която тече Божията Любов. Палецът е съставен от три фаланги: долната, месеста част, е наречена Венерин хълм; средната част е свързана с разсъдъка на човека, а най-горната – с волята. Значи за да се свърже с Божествения свят, човек трябва да хармонизира в себе си силите на волята, на ума и на любовта. Ако искате да внесете тази хармония в себе си, нежно гладете палеца си и пожелайте да се свържете с Божията Любов.

Основната мисъл в днешната лекция е послушанието. Ако иска да бъде благоугоден на Бога, човек трябва да постигне вътрешно послушание, всеки момент да е готов да изпълни Волята Божия. Ще кажете, че като се моли, човек постига всичко. Вярно е, че молитвата е велик акт, но за да се моли, човек пак трябва да бъде свързан с Бога. Молитвата е акт на велико общение с Първата Причина на нещата. Как трябва човек да държи ръцете си във време на молитва, това е въпрос на вътрешно разбиране. Като ученици вие трябва да проявите послушанието си. Без послушание няма освобождение. Казано е, че за да се освободи човек, трябва да се съблече от старото в себе си. Как става това събличане? Да съблече човек старите си дрехи и да се облече в нови, това значи да бъде разумен и любящ. Без разумност и любов човек не може да реформира вътрешния си живот; и обратно: като се реформира вътрешно, той се обновява и външно, т.е. физически.

Упражнението за палеца, което ви дадох, няма да освети цялата местност, по която се движите, но ще ви даде поне права посока на движение. Колкото и малка светлина да се хвърли в съзнанието ви, това ще бъде светъл лъч в тъмна нощ – то все ще допринесе нещо към вашите добродетели. Вие сте добри, но трябва да проявите добротата си. Състоянието на доброто у вас е подобно на лед, който трябва да се разтопи, да се превърне във вода. Доброто у вас е още в потенциално

състояние, то трябва да стане кинетическо. Във времето на един от древните царе за пръв път валяло сняг, и то само в една местност. Понеже снегът бил ново нещо за всички, царят заповядал да го пазят войници, никой да не смее да го бутне. През това време той събрал всички учени от царството си, да се произнесат как се е образувал снегът. Докато получи отговор на зададения въпрос, царят забелязал, че снегът изчезнал, превърнал се във вода и потънал дълбоко в земята. Като сняг неговата енергия била потенциална; като се превърнал във вода, енергията му станала кинетическа. Следователно добър човек наричаме онзи, в когото енергията на Доброто минава от потенциална в кинетическа, за да може да се прояви като работа.

Преди две хиляди години при Христа дошъл един богат човек да иска метод, чрез който да придобие вечен живот. Христос му отговорил: „Едно ти не достига“. Кое е това, което му не достигало? Различни отговори се дават на този въпрос. Ние казваме: човек се нуждае от послушание. Само разумният, добрият и любещият човек може да бъде послушен. Христос казва: „Не дойдох да изпълня Моята воля, но волята на Онзи, Който Ме е проводил“. Ако Христос прояви послушание към Бога, какво остава за обикновения човек? За да прояви послушание, човек трябва да познава Христа, както Христос познаваше Бога. За да изпълни волята на Своя Отец, Христос вярваше в Него и Го обичаше – така Той устоя на всички изпитания. Ако вярвате и обичате Бога и Христа, и вие ще издържите на всички изпитания и страдания. Какво представляват страданията за съвременния човек? Изпитанията и страданията са условия за проява на Любовта, която човек крие в душата си. Ако страданията не доведат човека до Любовта, те остават безпредметни. Страдания, които водят към безлюбие, не са на мястото си, те са ненужни страдания.

Христос казва: „Ако Ме любите, ще изпълните Моите заповеди“. С други думи казано: ако любите Бога, ще проявите послушанието си към Него. Някои се запитват как могат да любят Бога, като не са Го видели? Ние пък казваме: само слепият не е видял Бога. Всички хора, които имат очи и се ползват от благата на живота, са видели Бога. Когато отрича това, човек се поддава на различни философски разсъждения. Дълбоко в себе си той знае, че няма човек на Земята, който не е познал Любовта. Няма по-велик момент в живота на човека от този, да почувства присъствието на Бога в своя живот. Моисей дигна жезъла си и раздели Червеното море. Не направи ли това Божията ръка? Моисей удари канарата с жезъла си и вода потече от нея. Не направи ли това Божията ръка? Всеки човек е изпитал присъствието на тази мощна ръка в себе си. Какво се иска от човека днес? Да вярва в това, което е опитал.

И тъй, дайте път на разумността в себе си: да се прояви навън, да познаете Любовта във всички нейни прояви. Щом познаете Любовта, вие ще се освободите от всички противоречия. Казано е в Писанието: „Съвършената любов изпъжда страха навън“. Съвършената Любов дава възможност на човека да изпълнява Волята Божия – смисъла на Целокупния живот.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

28 лекция, 4 март 1931 г, София, Изгрев

РЕАЛНОСТИ И СЕНКИ

Чете се темата „Причини за сиромашията“.

Сиромашия и бедност са две различни неща. Да си беден, това значи да ставаш рано сутрин. Значи бедният става рано и отива на работа или на училище. Децата са бедни, защото стават рано и отиват на училище, за да придобият знания. Сиромахът пък е натоварен с нещо, той носи нещо на гърба си, от което не е доволен. За да отиде детето на училище, майка му го буди, облича го, дава му закуска и тогава го пуща вън; ако не е дошло още до училищната възраст, то прекарва вкъщи, около майка си.

Думата *сиромах* е съставена от сричките *сир* и *мах,* или *маг.* Значи сиромахът е голям мъдрец. Чрез сиромашията той има условия да придобие Мъдростта, но не знае как, вследствие на което е недоволен от условията на своя живот. Следователно като не знае, че носи най-голямото богатство в себе си – условие за придобиване на Мъдростта, сиромахът пъшка под тежестта на незнайното богатство и яде сух хляб. Днес никой човек не желае да бъде сиромах. Един ден, когато хората разберат смисъла на сиромашията, ще видят, че е голяма привилегия да бъдат сиромаси. Царството Божие е за сиромасите, т.е. за мъдреците, а не за глупавите и прости хора. Мнозина се представят за сиромаси, без да са такива. Това е голотия, немотия, а не сиромашия. Кога е гол човек? Когато съблече изцапаните си дрехи, за да ги опере: докато ги опере и изсуши, той е гол. Като се измие и облече с чисти дрехи, човек се освежава и подмладява. Изучавайте сиромашията, отнасяйте се към нея с внимание, за да ви разкрие тя философията, която носи в себе си. Така

философията е била известна на хората, но понеже дълго време са яли и пили, те са я забравили. Днес трябва отново да я изучават.

Сега ще прочета 4 глава от Послание към Ефесяните. Вие сами ще си направите превод на тази глава. Като пише посланието, Павел иска да обърне внимание на по-ранншния си живот, когато е ял и пил, а за Господа не е мислил. След това трябваше да го вържат, да го заставят насила да напусне гуляите. Много от сегашните хора продължават да гулят, не мислят да се откажат от този живот. *Прочее, това казвам и свидетелствам в Господа, да не ходите вече, както ходят и другите езичници, в суетата на ума си.* (17. ст.)

Това се иска не от простите хора, даже не и от вярващите, а от светиите.

Прочетената глава крие голяма философия в себе си. Тя посочва на човека правия път, показва му как да живее. Той трябва да знае, че всяка дума, всяко чувство, всяка мисъл съдържат положителни или отрицателни сили, които му въздействат. Какво действие произвежда горчивата дума, отровният хап или развалената храна върху организма, човек знае това. Дойде ли до своите мисли и чувства, забравя, че и те оказват добро или лошо влияние върху него в зависимост от тяхното съдържание. Чувате да се говори, че трябва да бъдем мъдри. Лесно се говори, но мъчно се прилага. Мъдростта не е само понятие: ако я разглеждате като понятие, тя не е нищо друго, освен сянка на нещо. Може ли да съществува сянка без предмет, който да хвърля тази сянка? Земята, Месечината, Слънцето като тела имат сенки. Коя е сянката на Слънцето? Светлината, която излиза от него. Това показва, че има светли и тъмни сенки. Ще кажете, че тази идея не е за вашия ум. Ако не е за вашия ум, няма да я приемете. Но как ще се оправдаете, когато някои идеи са нагодени за вашия ум, а не ги приемате?

Съвременните християни говорят за максимите на християнството, но не ги прилагат. Те ги разбират, тълкуват ги, проповядват ги, а не ги изпълняват. Какво показва това? Какво е предназначението на християнството? Ще кажете, че човек трябва да вярва в Христа. Достатъчно ли е това? Вярата трябва да се обуславя от нещо. Например ти вярваш в богатия човек, защото има какво да вземеш от него – ти можеш да вземеш част от богатството му. Вярваш в мъдреца, защото можеш да се поучиш от неговите опитности; вярваш в учения, защото можеш да придобиеш нещо от неговото знание; вярваш в светията, защото имаш нужда от неговата святост. Дето влезе, светията носи светлина и здраве, ученият развързва хората. Лесно е да вържеш човека, но мъчно е да го развържеш – знание е нужно. Някои хора лесно се поддават на внушение. Например минавате край един познат и му казвате: „Защо са пожълтели очите ти, да не си болен?“ „Не съм болен“. Той казва, че не е болен, но не се минават два дена и заболява. Сега трябва да изправите погрешката си. Идете при същия човек и му кажете, че е по-добре, че очите му са чисти, светли. Щом чуе тия ободрителни думи, той ще стане от леглото си и след два-три дена ще отиде на работа. Абсолютно здрав човек е този, който не се поддава на никакво внушение.

Внушението е подобно на морските вълни. За да не претърпи катастрофа, параходът трябва да е здрав, да не допуща морските вълни да проникват в него. Ако има малка пукнатина някъде, вълните проникват вътре и причиняват пакости. Мисълта е море, по което пътува човешкият кораб. Морето може да бъде тихо или развълнувано, но корабът трябва да бъде здрав, да познава естеството на вълните, за да стигне благополучно на определеното пристанище. Достатъчно е да минете само един път през развълнувано море или океан, за да опитате силата на вълните. Развълнуваното море или

развълнуваният океан е стихия. Попаднеш ли в тази стихия, трябва да се държиш здраво за парахода. Достатъчно е само няколко часа да те полюлеят вълните, за да изгубиш основа под краката си. Щом напуснеш парахода, веднага се съвземаш. Морето не се интересува от общественото положение на човека: дали си философ, учен, музикант или министър, то не иска за знае. Щом си попаднал под ударите на вълните, ще те търкалят на общо основание. Щом утихне морето, ти мислиш, че всичко е свършено. Свършено е за няколко часа или най-много за ден-два: нов вятър ще духне и ще вдигне вълните на голяма височина.

Интересно е да наблюдава човек какво става с пътниците, които пътуват в развълнувано море. На пристанището ги изпращат близките им, поднасят им букети, махат им с ръце, с кърпички – пътниците се радват, че ще пътуват. Щом се качат на парахода, вълните започват да се проявяват. Докато трае люлеенето, един след друг пътниците започват да се превиват, да пъшкат, някои от тях се натъркалват на земята. Един яде лимон, друг пие вода – търсят начин да си помогнат; като стъпи кракът им на суша, те се усещат обновени, освежени, доволни от живота.

Клатушкането в морето е физическо състояние, с което човек лесно се справя, страшно е обаче, когато човек попадне под вълните на някоя умствена и сърдечна буря. С тези бури човек мъчно се справя. Следователно човек трябва да познава основните закони на живота, да се справя лесно с житейските бури. Кои са основните закони на живота? Ще кажете, че Вярата, Надеждата и Любовта са основни закони. За коя вяра, надежда и любов говорите вие? Ако имате предвид обикновената вяра, при която човек всеки момент може да се разколебае, това не е истинска вяра, но сянка на Вярата. Каква надежда е тази, при която човек се обезнадеждава? Това е сянка на Надеждата. Каква любов е тази, която може да се превърне в

безлюбие? Това е сянка на Любовта. Смешно и жалко е положението на човека, когато изпадне в сенките на реалността. Ще кажете, че Вярата, Надеждата и Любовта имат и светли сенки. Дали сенките са тъмни, или светли, не е важно, все са сенки – важно е да се домогне човек до реалността.

Всички хора, всички живи същества приемат слънчевата светлина и се ползват от нея. Хората мислят, че разбират какво нещо е светлината. Наистина, те познават светлината на Слънцето, която се трансформира при минаването си през Земята. Какво нещо е светлината, която излиза направо от Слънцето, те не знаят. Светлината, която достига до очите ни, е сянка на онази светлина, която излиза от Слънцето, преди да дойде до нас. Захарта, разтворена във водата, се различава от твърдата кристална захар. Разтворената захар съдържа примес от известна енергия, каквато по-рано не е съдържала. Казано е, че вярата премества планини от едно място на друго. Ако с вашата вяра не можете да премествате гори и планини, т.е. да правите чудеса, това значи, че вярата ви е разтворена във вода, не е в естественото си състояние. Вие често се оплаквате от болки в главата, в сърцето, в корема, но не можете да приложите вярата си и търсите лекари. Щом имате вяра, надежда и любов, защо не се лекувате с тях? Болестта, от която се оплаквате, показва, че сте бременни. Вие викате лекар да ви помогне да родите детенце, но времето за раждане още не е дошло. Лекарят дохожда, върти се натук-натам, но детенцето не иде; и без да родите нещо, плащате на лекаря. Какво означава думата *раждане?* Да родиш нещо, значи да придобиеш известна опитност. Много пъти ще ражда човек, но всякога по различен начин. С други думи казано: човек придобива много опитности, но те никога не се повтарят. Невъзможно е човек да има една и съща опитност два пъти, невъзможно е от една и съща пъпка да излязат два клона: от една пъпка излиза само един клон.

Как може човек да се справи със своя ревматизъм например? Преди да пристъпи към лекуване, той трябва да разбере от какъв произход е неговият ревматизъм: растителен, животински, човешки или дяволски. Ако ревматизмът му е от растителен произход, той трябва да го клъцне с брадва, както сече дърва; ако е от животински произход, трябва да го подмами по някакъв начин с мляко. Ревматизмът като змията обича мляко: той ще се отправи към млякото и ще освободи човека. Ако ревматизмът е от човешки произход, въпросът лесно се урежда: ще му говори, ще му внушава да го напусне, докато най-после го изпрати. Най-мъчно се лекува ревматизмът от дяволски произход. Тук нищо не помага – нито брадва, нито мляко, нито внушение.

Единствената сила, която може да изпъди дяволския ревматизъм от човека, е вярата. Тук иде на помощ вярата, за която Христос казва: „Ако имате вяра, колкото синапово зърно, и кажете на тази планина да се премести, ще се премести“. Тук именно се познава доколко вярата на човека е силна. Казано е в Писанието: „Ако говоря с человечески и с ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм“. Следователно ако човек говори на Бога, а Любов няма, Бог не му отговаря. Защо? Любовта е езикът на Бога. Значи този човек е забравил езика, който Бог някога му е предавал. За да ви разбере баща ви, ще говорите на бащиния си език. Бог може да ви разбере, ако говорите на Неговия език – езика на Любовта. Как познавате, че Бог ви е разбрал и е отговорил на молитвата ви? Ако молитвата ви е приета, под лъжичката си ще усетите малка топлина и светлина. Няма да се мине много време и вие ще получите това, за което сте се молили. Когато сте болни, радвайте се, ако сте попаднали в Божиите ръце – Той да ви лекува. И в ръцете на лекар да ви предаде, пак се намирате под прякото влияние на Бога. За да призовете Бога на помощ, трябва да приложите вярата си.

Ако говоря с човечески и ангелски езици,
а любов нямам, ще съм мед, що звънти,
и кимвал, що дрънка.

Интересно е, че и в миналото, както и в настоящето, хората са били влюбени, влюбват се, но все пак им проповядват за Любовта. Защо? Защото влюбването е сянка на Любовта, т.е. външна страна на Любовта. Днес си влюбен в нещо, следваш обекта на своето влюбване, а на другия ден всичко изчезва; пишеш любовни писма, които след време отричаш. Не е лошо да пише човек любовни писма, но всичко трябва да става навреме. Каквото и да прави човек: да мисли, да чувства, да скърби, да се радва или да обича, всичко трябва да става навреме. Всяко нещо има сила, когато е направено навреме. Като казвам, че ревматизмът може да се лекува по четири начина – с брадва, с мляко, с внушение и с вяра, това са четири различни формули, които имат приложение в четирите свята. Брадвата като формула има приложение във физическия свят, млякото – в астралния, внушението – в умствения, а вярата – в причинния. Лесно може да се лекува човек, ако между мислите, чувствата и постъпките му има единство. Докато ръката е свързана с цялото тяло, по което тече чиста артериална кръв, тя е здрава и нормално развита. Това значи, че ръката е в единство с цялото тяло. Обаче ако притиснете някъде ръката си така, че кръвта да не може добре да я храни, тя постепенно отслабва. Както притиска ръката си и спира правилното кръвообращение в организма си, така човек може да притисне някъде мисълта и чувствата си, да спре техния правилен ход.

Апостол Павел казва: „Не внасяйте никакво гнило слово в ума си". Следователно ако искате да бъдете здрави, освободете ума и сърцето си от непотребни мисли и чувства, които след време загниват и правят кръвта нечиста. Ако пък кръвта ви е нечиста вече, внесете Любовта в живота си: тя е единствената сила, която чисти, оживява,

развеселява и възкресява. Любовта води човека от незнайното към знайното, от хикса към десетката, т.е. към известното. Дървото е незнайното, а плодът – знайното. За да познаете дървото, трябва да опитате плода му. Знайно е онова, чрез което незнайното става разбрано. Всички незнайни неща имат свои плодове. Следователно когато искаме да разберем незнайното, трябва да опитаме неговия плод. Искаме ли да познаем реалността, трябва да опитаме нейните плодове. Ние говорим за Любовта като за нещо незнайно, от което произлиза нещо знайно. Кое е знайното, което произлиза от Любовта? Животът. Тъй както днес се проявява, животът е външен израз на Любовта. Всъщност какво нещо е Любовта? Казано е, че Бог е Любов. Това, което подкрепя цялото Битие, мисълта, чувствата и постъпките на всички разумни същества, наричаме Любов; това, което свързва умовете и сърцата на всички хора и прониква в целия Космос, наричаме Любов. Каква е тази връзка, не може да се каже. Чувате някой да казва, че известен човек го привлича. С какво го привлича, и той не знае. Ще каже, че има благородно сърце. Не е само това: много хора имат благородни сърца, но всички не го привличат; при това той вижда благородното му сърце, а други не го виждат.

Следователно когато обичате някого, това показва, че сте видели незнайното в него, т.е. реалността.

Съвременните хора трябва да имат ясна представа за реалността на нещата, за да знаят как да постъпват със себе си и с ближните си. В това се заключава щастието на човека, в това се заключава и неговото здраве. Като знае как да постъпва с ближните си, ако е болен, човек лесно може да се лекува. Някои болести не са нищо друго освен резултат на заклинания от миналото. За всяка пакост, злина или неправда, направени на някого, човек възприема неговото недоволство и заклинание, което внася дисхармония в организма му и предразположение към заболяване. Каквито пожелания отправят

хората към подобните си, добри или лоши, в края на краищата са ги постигнали. Мощна сила е човешката мисъл: тя може да се използва и като разрушителна, и като творческа сила. Като знае това, човек трябва да просвещава ума си, да облагородява сърцето си, за да не причинява пакости нито на себе си, нито на своите ближни. Хората са влезли в света на противоречията, създадени от самите тях, те не са господари на мислите, на чувствата и на постъпките си. Кой може да бъде господар на себе си? Сиромахът. Първата сричка – *сир,* в думата *сиромах* на английски език означава господар *(сир – сър),* господин, мъдрец, т.е. човек, който е разбрал Божиите пътища.

Само смиреният човек познава Божиите пътища, независимо от това дали е богат, или сиромах. Смиреният знае кога да вдигне ръката си и кога да я свали, т.е. той знае как да постъпва. Един ден Моисей вдигна ръката си ненавреме и на място и уби египтянина, заради което не влезе в Обетованата земя. Всеки, който вдига и сваля ръката си ненавреме, няма да влезе в Обетованата земя. Кога може човек да влезе в Обетованата земя? Когато стане господар на своите мисли, чувства и постъпки и когато завладее седемте си тела. В невидимия свят човек трябва да влезе със седемте си тела, а не само с едно. С едно тяло човек влиза във физическия свят, с две – в астралния, с три – в умствения, с четири – в причинния, с пет – в будическия, т.е. в Нирвана – свят на блаженство. Седмото тяло е на Любовта. Когато се облече в тялото на Любовта, най-красивото и съвършено тяло, човек може да се яви при Бога. Дрехата на Любовта включва в себе си дрехите на Мъдростта и на Истината. Който се е облякъл с трицветната дреха на Любовта, на Мъдростта и на Истината, той е опитал топлината на Любовта, светлината на знанието и на Мъдростта, както и силата и свободата на Истината. Да облече човек дрехата на великата Любов, Мъдрост и Истина, това значи да е

придобил вечния живот, т.е. живота на безсмъртието, който са познавали старите алхимици.

Сега мога да ви дам няколко формули, но опасно е, не сте готови още: вместо полза вие ще си причините вреда. Българите вярват, че срещу Йордановден, в 12 часа в полунощ, Небето се отваря: каквото човек поиска от Бога в този момент, молбата му се чува. Един българин пъхнал главата си през една малка дупка на прозореца и чакал да се отвори Небето, да поиска нещо. Като видял, че Небето се отваря, за да не пропусне момента, вместо да иска крина, пълна със злато, той набързо извикал: „Господи, дай ми глава, голяма като крина". Желанието му веднага се изпълнило: главата му пораснала, станала като крина, вследствие на което не могъл да я извади от малката дупка на прозореца. Трябвало да пожелае крина, пълна с жито, а той пожелал крина, пълна със злато; но в бързината си и това не могъл да изкаже, объркал се и пожелал голяма глава. Жито и знание са нужни на човека, а не пари. Мнозина искат да бъдат големи, велики: всички да ги познават и да им се кланят, но те се объркват и вместо големи знания и богатство пожелават външно голяма глава. Опасно е да има човек голяма глава: като влезе в някоя малка дупка, ще се заклещи вътре и не може да се върне назад. Като се намери в мъчнотии и затруднения, човек търси причината вън от себе си – в майка си, в баща си, в деди и прадеди. Всъщност причината за човешките несгоди, мъчнотии и нещастия се дължи на неговата упоритост и невежество.

Желая всички да се облечете с дрехата на Любовта. Каква е тази дреха и по какъв начин ще се облечете, оставям на вас – вие да я намерите и сами да се облечете. Много неща знаете, но това още не сте научили. И аз много съм ви говорил за тъмните и светли сенки на Любовта, но за самата Любов още не съм говорил. Мощна сила е Любовта, но не сте готови още за нея. Да чуете нещо за Любовта, това

значи да настане за вас нова епоха на живот. Засега благодарете, че ви се говори за светлите сенки на Любовта, които внасят радост в човешката душа. Един ден, когато станете съвършени, ще се облечете с дрехата на Любовта.

Тайна молитва

29 лекция, 11 март 1931 г., София, Изгрев

ЗАКОН НА ЧИСЛАТА

Размишление

Тема за следващия път: „Защо хората носят пари в джобовете си?“.

Въпросът защо хората носят пари в джобовете си е много обикновен и прост. Много подобни въпроси могат да се задават. Например защо човек носи книга в ръката си? Защо косата на човека побелява, защо хората отопляват къщите си? На обикновените и прости въпроси могат да се дадат разумни отговори, но могат да се дадат и неразумни. Какъв отговор ще дадете на въпроса защо хората отопляват стаите си? Ще кажете, че външните условия са лоши, затова хората се отопляват. Ако външните условия бяха добри, хората нямаше да се отопляват; при това всички хора не се отопляват еднакво. Докато хората се отопляват, всякога ще има противоречия, докато се различават в основните си идеи, всякога ще има противоречия. Добре е да има различие между идеите на хората, но има основни идеи, които трябва да бъдат общи за всички хора: различието се заключава само във формите, в които влиза идеята. Например всички хора могат да черпят вода от високия планински извор, но в различни съдове по форма и по цвят. Някой може да налива вода в шише, друг – в стомна и т.н. Ще каже някой, че неговата идея е по-голяма от тази на съседа му. Идеята му не е по-голяма, но съдът, в който е поставена, е по-голям: по качество тя е еднаква за всички хора. Ще кажете, че някой човек е по-добродетелен от друг. Откъде знаете? „Ядох от неговия хляб.“ Това още не определя доброто на човека. Доброто се измерва с енергията, която сте приели

от него и която можете да вложите като градивен материал в своя организъм.

Човек трябва да има ясна представа за Доброто. Като не разбират същината на Доброто, хората стават обикновени в проявите си и считат за добро всичко, което излиза от сърцето им. Щом дадат нещо от сърце, те мислят, че правят добро. Няма по-лошо нещо за човека от това, да стане обикновен. Красотата на живота се заключава в разнообразието на мислите, чувствата и постъпките. Някой мисли, че като е минал през няколко страдания, всичко е опитал. Той е едва в началото на своите страдания – нищо още не е разбрал. „Много неща видяха очите ми.“ Виждането на нещата още не е живот. Видял си много звезди на небето, но учен не си станал; видял си много хора, но не си ги познал. Математиците работят с числата, но не са проникнали в същината им.

Сега ще напиша числото 123. Знаете ли какво означава това число? Какво означават числата 456 и 789? Всяко число представлява известна идея. Следователно ако не можете да превръщате идеите си в числа и числата в идеи, вие не можете да разберете смисъла на живота. Когато произнасяте думата *любов,* без да я разбирате, вие се свързвате с известни светове, както и с известни числа. Например звукът *л* е мек. Като изговаряте този звук, горната част на езика – творческата, се докосва до зъбите. При изговаряне на звуковете *л* и *ю* вие сте в Божествения свят. Щом дойдете до звука б, вие докосвате устните си, т.е. слизате на физическия свят. При изговаряне на сричката *лю* хората се милват, обичат се; щом произнесат сричката *бо,* те се стряскат, плашат се. Където е страхът, там Любовта отсъства.

Като ученици вие трябва да мислите правилно. Правата мисъл изпъжда страха навън. Да чувства човек, това още не е мисъл; да се безпокои, и това не е мисъл: мисълта подразбира растене. Като мисли, човек минава през процесите, през които минава семето. Само

онзи човек мисли, който има някакъв идеал – без идеал няма мисъл. Ако идеалът на човека е да учи, той ще мисли право, ще вади прави заключения за явленията в живота и Природата. Той не разглежда математическите действия като статически процеси, но ги разглежда като динамически процеси в самия живот. Ако не мисли, ученикът изучава числата само като количествени величини и казва, че нулата нищо не означава. Отделно взета, нулата е нищо, но след числата тя ги увеличава толкова пъти по десет, колкото пъти се повтаря. Например нулата увеличава числото 5 десет пъти; ако се постави пред петте, тя го намалява десет пъти: тогава вместо числото 5 имаме 0.5. От гледището на живата математика нулата представлява условията. Следователно ако човек знае как да постъпва с условията и ги поставя след разумните сили, той непременно ще има придобивки; ако условията се поставят пред разумните сили, те се превръщат в спънки. Например ако човек постоянно държи в ума си една и съща мисъл за някаква мъчнотия или за някой свой недостатък, непременно ще се спъне.

Като ученици вие трябва да изучавате числата както от гледището на официалната наука, така и от гледището на живата математика. Числата биват четни и нечетни. Някои от нечетните наричаме първи помежду си, или взаимно прости. Тези числа се делят на единица и сами на себе си. Такива числа са 1, 3, 5, 7, 11, 13 и т.н. Обаче ако съберем тези числа, ще получим четни числа, които са делими освен на единица и сами на себе си, и на други числа. Ако съберем 1+3, получаваме 4; 3+5=8; 5+7=12; 7+11=18; 11+13=24. Това се отнася до числата в официалната математика. Обаче ако в математиката на живота съберем двама души с различни характери и интереси като съдружници в едно предприятие, нищо няма да излезе от тях. Ако единият събира и пести, а другият разпилява, те не могат да дадат сумата 2 – те не се събират; тук не можем да кажем, че едно и

едно дават две. Оттук вадим заключението, че действията със статичните числа се различават коренно от действията с динамичните числа.

Да се върнем към значението на числото 123. Единицата представлява ума, двойката – сърцето, тройката – волята. Ако има сърце и силна воля, а ум няма, човек нищо не може да направи. Числото 123 трябва да бъде девизът на човешкия живот, без това число човек не може да работи. Следователно дойдете ли до някакво противоречие, до обезсърчаване и обезсмисляне на живота, изговорете в себе си числото 123. Единицата подразбира разумния принцип в живота; двойката – Любовта, която гради; тройката – Истината, от която произлиза волята. Следователно когато кажете, че трябва да изпълнявате Волята Божия, изговорете в себе си числото 123, в което е скрита идеята: Бог е Любов, Мъдрост и Истина. С тези три принципа вие можете да изпълнявате Волята Божия. Докато човек има светлина в ума си, топлина в сърцето си и сила в тялото си, той всякога може да има успех в работите си. Човек не може да приложи Любовта, Мъдростта и Истината в тяхната пълнота, но може да приложи техните проявения като светлина, която е вложена в неговия ум, като топлина – в сърцето му, и като сила – във волята му. Числото 123 може да претърпи видоизменение, да се превърне в 231 и 321. В тези числа съдът е по-голям, но количествено съдържанието е същото.

Числата, с които си служите при обикновените математически действия, имат приложение и в астрологията. Много астролози си служат с малките числа добре, те са силни в подробностите на нещата; дойдат ли до големите величини, там не са точни. Ако предскажат нещо голямо, то не се сбъдва; що се отнася до малките работи, предсказанията им са точни. Обаче законът за малките числа не е верен и за големите, а законът за големите числа обхваща и

малките. Например казвате за някой човек, че е добър. Защо е добър? Защото ви е дал 500 лв. назаем. Ако му поискате 500 000 лв., не дава. Защо не дава? По две причини: или няма толкова пари, или няма доверие във вас. Обаче онзи, който ви дава 500 000 лв., всякога може да ви даде 500 лв.

На какво може да се уподоби онзи, който дава 5, 50 или 500 лв. назаем, и на какво – онзи, който дава 500 000 лв.? Първият е човек, който критикува хората, а себе си не критикува; вторият пък критикува и изправя себе си, а с хората не се занимава. Глупав човек ли е той? Който може да даде 500 000 лв., той е богат, щедър, умен човек. Даването не е механически процес. Изворът дава изобилно, без да осиромашава. Ето защо този, който може да даде 500 000 лв., не е нищо друго освен извор. Ще кажете, че лесно се говори, но мъчно се правят нещата. За разумния човек и говоренето е лесно, и правенето е лесно. Защо да не е лесно да промениш думите *нямам* в *имам*, *не зная* в *зная*? Вместо да кажеш *не зная,* сложи запетая след частицата *не* и ще стане: *не, зная.* Защо трябва да казваш: „Бог не съществува"? Размени думите и кажи: „Не, Бог съществува". Когато някой отрича съществуването на Бога, това значи, че той е влязъл в онази страна на Земята, която не е огрята от Слънцето. На този човек казвам: не се произнасяй толкова бързо, почакай още 24 часа. Земята се върти: щом обърне тъмната си част към Слънцето, ти ще станеш вярващ; след 24 часа вярващият пак ще стане безверник. За да не изпада в положението на вярващ и безверник, човек трябва да знае, че между промените, които стават в Природата, и тия, които стават в него, има известна връзка. Не разбира ли тия неща, той ще бъде в положението на стъклото, което днес може да се превърне в огледало, а на другия ден пак става стъкло. Като намажете стъклото с калаена амалгама, то става огледало; като махнете амалгамата, пак става обикновено

стъкло. Ще кажете, че вярата ви е непоколебима. Непоколебима е вярата на човека само когато работи с числото 123.

И тъй, числото 123 представлява Божествения свят, 456 – духовния, а 789 – физическия свят. Това са формули, с които човек може да работи и в трите свята. Да разрешите една от тези формули правилно, това значи да получите един чек на ваше име, подписан от някой голям банкер. Със сумата, която съдържа чекът, вие се осигурявате за цял живот. Ако разрешаването на една от тия формули ви осигурява за цял живот, каква осигуровка крие в себе си разрешаването на трите формули? Който разреши тези формули, той се ползва от богатството на целия свят; докато не ги разреши, той ще живее в мъчнотии, ще разполага с оскъдни средства, колкото да преживее. За да дойде до разрешаването на тия формули, човек трябва да работи върху себе си съзнателно и с любов, за да заслужи доверието на разумния свят. Не можете да поверите големи суми на човек без висок морал.

Сега, като съберем цифрите на числата 123, 456 и 789, и в трите случая получаваме шесторки: 1+2+3=6; 4+5+6=15, 1+5=6; 7+8+9=24, 2+4=6. И в Писанието се говори за число, съставено от три шесторки – 666. Като съберем трите шесторки, получаваме числото 18; 1+8=9. Деветорката показва известни опитности, които човек е придобил като резултат на страданията. Като страда, човек се учи. Щом се заговори за страдания, хората, особено религиозните, се питат защо са допуснати страданията за вярващия. Вярата не е щит против страданията. И вярващият страда, но той носи страданията разумно и лесно се справя с тях. Бог твори всеки момент. Следователно истински вярващият трябва да върви неуморно след Божията мисъл, да не изпада в противоречия; не следва ли Божията мисъл, той остава назад и се спъва. Когато остане назад, човек пропуска нещата, щом ги пропусне, той не може да разбира същината на въпросите. Ето защо

на вярващия се препоръчва да следва Божията мисъл, за да не пропусне нещо от това, което Бог твори. Това значи да живее човек в светлина, в справедливост и чистота.

Числото 123 има отношение към Божествения свят. Който влезе в този свят, трябва да бъде справедлив. Числото 456 се отнася към духовния свят, който е свят на чистота. Числото 789 е свързано с физическия свят. За да се справи с мъчнотиите, противоречията и страданията на физическия свят, човек трябва да има вяра. Справедливостта, чистотата и вярата са условия, с които човек може да работи, за да придобие повече светлина – необходимо условие за разрешаване задачите на неговия живот.

Мнозина се запитват какво ще правят, като постигнат всичките си желания и придобият много знания. Колкото знания и да придобиете, все ще има какво да учите и да придобивате. Учението е вечен процес: човек ще минава от вселена във вселена и пак неучен ще остане. Ще кажете, че вярата ви е още слаба: като работите съзнателно, тя ще се увеличи. С вяра човек придобива повече, отколкото с мечти и фантазии. Това, че в бъдеще ще станеш богат, учен, силен, нищо не те ползва. „Ама вярвам в това!“ Вярваш, но не работиш: вяра без работа и приложение нищо не допринася. За предпочитане е едно малко благо в настоящия момент, отколкото хиляди блага в бъдещето. Числата 123, 456 и 789 са формули, които още днес могат да се реализират. Щом могат да се реализират, те са реални; изгубите ли възможността за реализирането им и започнете ли да се ровите в миналото си, какъв сте били някога, вие губите реалността на живота. Ако някой иска да знае какъв е бил в миналото, може да му се каже, но той трябва да бъде готов да изправи всичките си грешки; няма ли тази готовност, няма защо да се интересува от миналото си. Миналото на човека крие хубави работи, но в него има и

лоши неща. Ако човек знае миналото си и не изправи грешките си, ще го сполети голямо нещастие.

И тъй, помнете: като работите с числото 123, вие се свързвате с мисълта на съществата от възвишения свят; като работите с числото 456, свързвате се с чувствата на благородните същества от духовния свят; като работите с числото 789, свързвате се с добрите и работни хора на Земята. Защо ви се говори за числата, не питайте, но разберете техния смисъл и ги приложете. Като работите с числото 123, ще познаете боговете, т.е. съществата на възвишената мисъл; като работите с числото 456, ще познаете ангелите; като работите с числото 789, ще познаете хората. Какво по-голямо богатство може да искате от това, да познавате Бога, ангелите и хората? Като съберете числата 123, 456 и 789, получавате числото 1368. Сборът от цифрите на числото е 18; 1+3+6+8=18, 1+8=9. Осморката работи на физическия свят, деветорката – в духовния, а тройката – в Божествения. Числото 18 е отрицателно и безплодно. За да роди това число и да се смекчи, трябва да му се прибави на края деветка: числото ще стане 189. Процесите в това число стават правилно.

Съвременните хора не успяват във всички добри предприятия, защото не работят с математиката и геометрията. Да смяташ, да работиш с математиката, това значи да мислиш; да чертаеш, т.е. да работиш с геометрията, това значи да чувстваш. Като мисли и чувства, човек разрешава правилно две трети от задачите си; щом мисли и чувства, той може вече и да работи. Работете с ума, със сърцето и с волята си, за да имате добри резултати. Работете с Надеждата, Вярата и Любовта и от нищо не се страхувайте. Като работите по този начин, вие ще срещате мечки на пътя си, без да се страхувате от тях. Досега сте се въоръжавали, но отсега нататък и без оръжие ще излизате срещу мечката. Препашете се с Любовта, Мъдростта и Истината вместо с металическо оръжие, което хваща

ръжда. Нека светлината, топлината и силата бъдат вашите защитници.

Тайна молитва

30 лекция, 18 март 1931 г., София, Изгрев

ОСНОВНА МИСЪЛ

Размишление

Числата 123, 456 и 789, за които говорих миналия път, могат да се уподобят на следните неща: числото 123 представлява жива кокошка, 456 – заклана кокошка, а 789 – опечена.

Като ученици вие трябва да разбирате вътрешния смисъл на живота. Ако вземете един плод например, вие имате външната му страна; като го посеете, ще познаете какъв е плодът. Устойчивостта на плода е в семето, а не във външната му форма. Всеки плод е временен. Той трае няколко месеца, а някои плодове – още по-малко. Обаче дойдете ли до семената, те траят години. Същият закон се отнася и до човешките мисли, чувства и постъпки. Те издържат по няколко месеца само, но семената им остават за дълго време. Следователно искате ли да възстановите една мисъл, едно чувство или една постъпка, посейте ги в земята. Този процес наричаме опресняване на човешките мисли, чувства и постъпки. За да се извърши процесът правилно, за всяка мисъл, за всяко чувство и за всяка постъпка е нужна съответна почва. Освен това когато плодът започне да зрее, трябва да го оставите да се развива свободно и докрай. Откъснете ли го преждевременно, вие спирате неговото бъдещо развитие.

Като знаете това, казвам: не късайте преждевременно плодовете на своите идеи, не оставяйте плодовете на своите мисли и чувства да презреят. Ако презреят, те окапват и изгниват; след това трябва да чакате още много време, докато посеете отново семената и получите плод. Ето защо ако искате да познаете човека, опитайте неговите плодове, т.е. неговите мисли, чувства и постъпки; докато не сте опитали плодовете му, не се произнасяйте. Ако човекът е безплоден,

ще останете гладни. Той ще ви разказва за своето минало величие, за своите деди и прадеди, но това не ви ползва: вие ще се уморите да го слушате и ще се върнете у дома си гладен. Човек представлява дърво, което ражда. Ако не ражда, казваме, че е станала някаква катастрофа, някакво израждане. Мисли, чувства и постъпки, които не раждат, са осъдени на смърт: сами по себе си те ще престанат да съществуват. Защо? Нямат плод.

Като изучавате човека, виждате, че главният разсадник на семена е неговият мозък. Мускулите, кожата на тялото представляват външната част на плода, която лесно се разлага и гние. От семената, които излизат от мозъка, зависи благосъстоянието на целия организъм. Мозъкът може да изправи лицето, но може и да го развали. Казват: „Каквито мисли има човек, такъв става". Мисълта определя и характера. Формата на лицето също така определя човешкия характер. Хора, на които лицата са кръгли, имат един характер; ако лицата им са продълговати, характерът им е друг; крушообразните лица имат различен характер от този на първите две категории лица. Изобщо всички удове на лицето изразяват известен характер. Например очите на хората са различни: изпъкнали и хлътнали, големи и малки, на близко или далечно разстояние от носа. И носовете на хората са различни: дълги и къси, остри и тъпи, прави и закривени. Това различие във формите на очите, на носа, на устата, на ушите е причина за голямото разнообразие на характерите. Човек трябва да знае какви сили се крият зад различните форми на тия удове, за да има предвид какви връзки и отношения да си създава с хората.

Различните характери са причина за различното разположение на хората към храните. Едни хора обичат повече ябълки, други – круши, трети – сливи, череши и т.н. Това наричаме вкус, който се изявява не само към храните, но и към цветовете, към начина на

обличането, на живеенето и т.н. Както външната форма на плода се определя от неговите семена, така и външният живот на човека, както и външната му форма, се обуславят от семената на неговите мисли и чувства. Мислите и чувствата на човека оформят неговото лице. Колкото по-възвишени са те, толкова по-красиво е лицето. Ако мислите и чувствата на човека огрубяват, и лицето огрубява. Човек трябва да има поне една основна мисъл, която да оформи очите, носа, устата и ушите му. Без основна мисъл той пак ще има очи, нос, уста, уши, обаче неоформени.

И тъй, основните мисли и чувства в човека не са нищо друго освен семена, от които се раждат доброкачествени плодове. Колкото по-устойчиви са плодовете, толкова по-характерен е самият човек. Като изучавате лицето на характерния човек, виждате, че той има линии, които никога не се менят. Много линии на човешкото лице могат да се изменят, но съществените остават неизменени. През каквито перипети да минава човек, каквито промени да претърпява, ще го познаете по основните линии на лицето му – те никога не се изменят. Не можете ли да познаете човека, когото някога сте познавали, това показва, че или не е имал основни линии на лицето си, или е минал през страшни катастрофи. Основните линии обаче се запазват и след най-големи разрушения и катастрофи.

Същото може да се каже и за вярата. Силна вяра е онази, която има поне една основна линия – тя никога не се изменя. Коя е основната линия на вярата? Ще кажете, че вяра без любов не е вяра. Това е общо казано. Каква трябва да бъде Любовта, към кого трябва да бъде отправена? Ако срещнете гладен човек, вие ще проявите любовта си към него, като му дадете хляб; към жадния ще изявите любовта си, като му дадете вода; към болния – с услугите си. Колкото и да говорите и пишете за Любовта, ако на гладния не дадете хляб, на жадния – вода, на болния – здраве, на страдащия – утеха, всичко е

безплодно. Човек храни в ума си много безплодни мисли, а в сърцето си – безплодни чувства, но в края на краищата толкова много задлъжнява, че не може повече да издържа. Тези мисли и чувства ще го утешават, че Волята Божия била такава, че всички хора страдат като него, и т.н. Това не е никаква философия. Бог не създаде хората да страдат. Отрицателните прояви – безверието, омразата, злото, дойдоха впоследствие – те са резултат на неразбирането на вътрешния смисъл на живота.

Следователно искате ли да се самовъзпитавате, търсете образци за подражаване в живота и в Природата. Като е работила хиляди години върху своите форми, Природата е създала съвършени образци, които служат за изучаване. Без образци Божественото учение не може да се възприеме и приложи. Като не търсят образци, някои мислят, че и без тях може. Те казват: „Като отидем на онзи свят, ангели ще ни посрещнат“. И това е възможно, обаче кой човек си спомня как са го посрещали някога? В Библията е писано, че пророк Илия се възнесъл на Небето с колесница. Това е единствен случай за възнасяне на Небето с колесница – всички хора досега са отишли на онзи свят без колесница. Илия беше справедлив и смел човек, той има смелостта да каже на израилския цар, че смущава народа си. Същевременно Илия имаше голяма сила – той затвори небето три години, през което време не валя дъжд. Какво бихте направили вие, ако имахте силата на Илия? Въпреки своята сила Илия имаше една слаба страна: той се уплаши от една жена и избяга от лицето и. Причината за страха на Илия се дължи на избиването на Вааловите пророци. Той изби четиристотин пророци, които влязоха после в него и го смущаваха; те му казваха: „Ти отне живота ни. Сега ние не можем да живеем нито на Земята, нито на Небето. Покажи ни един изходен път“. Тази е причината, поради която Илия изгуби силата си. Христос знаеше този закон и когато учениците Му искаха да

употребят насилие, Той ги въздържаше. Той им казваше: „Оставете злото вън от вас. Влезе ли във вас, ще изгубите силата си“.

Сега да се върнем към основната мисъл, която внася в човека нещо устойчиво. Кое е онова в човека, което го прави неизменен? Човек се погледне в огледалото и казва: „Аз съм“. Като дете той пак е казвал за себе си: „Аз съм“. Като 40-годишен човек пак е казвал: „Аз съм“, като стогодишен пак казва: „Аз съм“. По какво познава човек себе си? По Божественото. На каквато възраст и да е човек, Божественото в него не се изменя. Човешкото е преходно, а Божественото – вечно и неизменно. Външно плодът може да бъде голям или малък, но въпреки това той може да издържи само няколко месеца; семената на плода обаче са дълготрайни. Казано е в Писанието, че Бог направи човека по образ и подобие Свое. Този образ и това подобие именно представляват неизменното, Божественото начало в човека. Като стигне към 50-60-годишна възраст, човек казва, че е остарял. Какво означава думата *остаряване?* Ако някой ви нацапа лицето с боя, остарели ли сте? Щом се измиете с вода и сапун, ще станете такъв, какъвто сте били първоначално. Следователно остаряването не е нищо друго освен оцапване. Човек може лесно да се подмлади, но трябва да има жива вода и магически сапун: с обикновена вода и с обикновен сапун не става подмладяване. Какво ще кажат децата, ако видят майка си подмладена, станала 15-16-годишно момиче? Те не са доволни от тази промяна на майка си. Защо? Не могат да я познаят.

Хората не обичат да срещат по-силни, по-млади от себе си. Това е атавизъм. Външно те не изразяват това недоволство, но вътрешно се измъчват. Тази е причината, поради която между тях съществува едно състезание. Едно трябва да знаете: невъзможно е два клона на едно и също дърво да бъдат еднакво силни или еднакво големи. Кой клон на дървото е по-голям и по-силен? Който е по-близо до

стъблото. Колкото по-нагоре отиват клоните, толкова по-слаби и по-малки са те. Следователно по-учен и по-силен е онзи, който е по-близо до стъблото на дървото. Като знаете това, не се състезавайте с ония, които са дошли преди вас и са заели по-близките места до стъблото: колкото и да се състезавате, няма да ги стигнете. Това е Божествен закон. Според този закон детето не може да бъде по-умно от родителите си, нито ученикът – по-горен от учителя си. Щом е така, почитайте се едни други.

Мнозина са изгубили почитанието си едни към други и като видят някой стар или прост човек, те казват: „Какво търси тази стара баба между учените?“ или „Този простак какво търси между благородните хора?“. Старата баба е умна, тя разбира нещата, и простият човек е благороден, знае как да постъпва. Не мислете, че само младите и учените търсят добрите условия: и старите, и простите искат да бъдат спасени. Що се отнася до спасението, и философите не знаят как може да се спаси човек и кой може да бъде спасен. Само Бог спасява хората. Павел, който проповядваше на хората, казваше: „Страхувам се да не бъда отхвърлен“. Откъде дойде тази мисъл в него? Той имаше желание да бъде като Христос, да спасява хората, но като видя, че този товар не е по силите му, каза: „Гръбнакът ми може да се пречупи“. Той съзна, че желанието му не е право, и се убоя да не бъде отхвърлен. Какво разбирате под думата *спасение?* Да се спаси човек, това значи да се освободи той от някакво голямо нещастие, което го е сполетяло или ще го сполети. Ако освободите човека от бесилката, вие го спасявате. Какво трябва да прави спасеният? Той трябва да живее така, че да не дойде и втори път пред бесилката. Спасеният трябва да пази законите на своя ум и на своето сърце; наруши ли тия закони, той нарушава хармонията на силите в своя организъм. Най-малкото нарушаване на законите на

мисълта и на чувствата нарушава органическите процеси в човешкото тяло.

Като ученици стремете се всеки ден да имате по една основна мисъл, която да реализирате. Още със ставането си от сън сложете в ума си за през деня една основна мисъл, върху която да работите. Щом поставите в ума си една основна мисъл, и чувствата ви трябва да вземат участие в реализирането. Както мислите вземат участие в чувствата, така и чувствата трябва да вземат участие в мислите. Например намислите да пишете едно любовно писмо. Добра е мисълта ви, но сърцето трябва да дойде в помощ на ума: да почувства трябва ли да напишете писмото, или не. Човек може да напише любовно писмо само на онзи, на когото до този момент друг не е писал. Само веднъж може да се пише любовно писмо на човека, само един може да му напише любовно писмо. Писмото на първия е оригиналът, а всички останали писма са копия.

Следователно всеки човек може да напише само едно любовно писмо като оригинал: всички останали писма ще бъдат преводи на този оригинал. Ето защо вие всякога обичате онзи, който ви е писал първото любовно писмо, т.е. оригинала. Светът може да се разруши, но връзката ви към този човек остава вечна. Това значи любов: хиляди години да не го срещате, вие го помните; където и да го видите, ще го познаете. Дошло е времето да се създадат нови, трайни връзки между хората. Ще кажете, че искате да обичате Бога. Как ще Го обичате? Като се молите и вярвате в Него ли? Любовта към Бога не се определя нито от молитвата, нито от вярата на човека – друго нещо определя любовта към Бога. Ако е въпрос за молитви, само една молитва може да определи посоката на човешкия живот. Каква трябва да бъде тази молитва? Оригинал, а не копие или превод. Оригиналът изключва всякакви грешки, а преводите допускат повече или по-малко грешки. Колкото и да внимавате при преводите, грешките са

неизбежни. Кое любовно писмо наричаме оригинал? Ако при написване на едно любовно писмо вземат участие Бог, ангелите, светиите и добрите хора, то представлява истински оригинал. После можете да правите колкото искате преводи от това писмо, но присъствието на възвишения свят го няма. Когато Бог, ангелите и светиите отсъстват, любовните писма са преводи, а не оригинали. Всички хора говорят за Любовта, но едни на други не вярват. Защо? Защото не виждат оригинала на Любовта, а нейните копия. Любовта иска дела, а не думи. Трябва ли да казвате на ябълчната семка, че я обичате? Вместо да и говорите за любов, посадете я в земята и от време на време я поливайте. Слънцето, влагата, почвата ще и помогнат да израсте и да върже плод. В първо време тя не може да разбере любовта ви, но когато види, че е израсла, завързала и дала сладки плодове, тя благодари за всичко, което сте направили за нея.

Днес всички хора се нуждаят от нови мисли, от нови разбирания за живота. Старите трябва да се подмладяват, а младите – да не остаряват. Това значи да бъдете ученици на Божествената Школа. Влезете ли в тази Школа, трябва да имате поне няколко основни мисли, няколко основни чувства и желания, около които да се групират всички останали. Те представляват капитал, с който човек гради.

Капиталът на човешкия живот е Истината, която е вложена в него. Малцина съзнават това и търсят Истината вън от себе си. Човек трябва да прояви Истината, която е вложена в него. Важно е кога ще я прояви: при изгряване на Слънцето, при зенита му или на неговия залез. Ако я прояви при изгрева, той има най-добри условия за развитието си. И на зенита има добри условия, но времето е кратко. При залеза на Слънцето условията са най-оскъдни. Числото 123 подразбира ония хора, които са проявили Истината при изгрева на Слънцето.

Днес от всички се иска да си отговорят на въпроса: защо са дошли на Земята и какъв е смисълът на живота. Едни ще кажат, че смисълът на живота е в яденето. Необходим процес е яденето, но смисълът на живота не се заключава само в яденето. Други ще кажат, че смисълът на живота е в учението. И без учение не може, но и в него не е смисълът на живота. Вие знаете, че за да напишете думата *любов,* трябва да си послужите с буквите *л, б, о,* но и други букви трябва да поставите между тях. Между буквите *л* и *б* трябва да поставите буквата *ю*, а след *о* – буквата *в.* Тогава ще имате думата *любов.* Следователно яденето и ученето са необходими процеси в живота, но между тях трябва да поставите и други някои, които ще осмислят живота. Писателят съчетава правилно буквите, сричките, думите и образува от тях красиви и възвишени мисли, които повдигат хората. Това съчетание наричаме женитба. Значи за да се осмисли животът, всички процеси, които стават в него, трябва да се съчетаят в едно цяло.

Следователно под думата *женитба* в прав смисъл разбираме онзи акт, при който мъртвите възкръсват, грешните се спасяват, а онези, които са далече от Бога, стават Негови синове. Каква женитба е тази, при която умрелият не възкръсва, грешният не се спасява и отдалеченият от Бога не се връща при Него като Син Божий? Един път се жени човек. В това отношение всеки човек е женен – той се е оженил за своя ум и за своето сърце. Като женен човек трябва да ражда: мислите и чувствата са неговите деца. Раждането е неизбежен процес. Казано е в Писанието, че Господ ни е родил. Ако Бог ражда, и човек трябва да ражда. Който люби, той ражда. Човек трябва да люби, да гори, да осветява както своя път, така и пътя на ония, които идват след него. Където мине любещият, всичко запалва и гори, без да изгаря. Младите и старите трябва да се запалят от огъня на Любовта и да горят вечно. Любовта е огън, който не изгаря нещата, но ги

пречиства. Дайте път на Божията Любов в сърцата и в умовете си, за да ги пречисти. Няма по-велико нещо от това, да очисти човек сърцето си. Кой може да очисти човешкото сърце? Бог. Казано е в Писанието: „Сине Мой, дай Ми сърцето си“. Бог иска сърцето на човека, за да го очисти и да влее в него ново съдържание.

Тайна молитва

31 лекция, 25 март 1931 г., София, Изгрев

СМЯНА НА СИЛИТЕ

Размишление

Има ли разлика между вчерашното и днешното ядене? Има. Понеже разликата между вчерашното и днешното ядене е голяма, затова казваме в широк смисъл, че миналото не може да решава въпросите на настоящето. Ако не знаете това, вие се натъквате на противоречия и мъчнотии, които не можете да разрешите. Едно трябва да знаете: условията на миналото са били за миналото; днес се изискват нови условия. „Ама защо досега никой не е признал моите таланти?“ Вие мислите, че сте талантлив човек, и изисквате хората да ви оценят. Миналото е минало – важно е настоящето. Работете усърдно и с любов, за да признаят талантите ви: настоящето решава днешните въпроси. Не очаквайте слава от хората. Как ще признаят вашите таланти, когато и те искат да бъдат признати за талантливи? Работете, развивайте талантите си и радвайте се, че има какво да правите. Какъв смисъл има за вас това, че хората признават вашите таланти? То е все едно, че знаят как се храните и каква храна употребявате. Тщеславие е човек да се хвали с яденето. Някой казва, че се храни с печени кокошки, пуйки, плодове и т.н. С това той иска да покаже, че е богат човек. Бедният пък не смее да каже с какво се храни. Богатият се хвали със своята пълнота и червен цвят на лицето, с което подчертава, че е здрав; бедният пък се срамува, че е слаб, пожълтял и немощен. Това е криво разбиране на нещата: преди всичко пълнотата всякога не подразбира здраве; и слабият всякога не е немощен. Често богатите са немощни, а бедните – силни и способни за работа.

Ние говорим за положителни и отрицателни сили в Природата. Какво представляват тия сили и как се изявяват? Положителните сили действат направо, а отрицателните – косвено, чрез обиколки и увъртвания. Когато влезе в дома ви, съдебният пристав пристъпва направо, без заобикалки. Той си служи с положителните сили и затова казва: „Господине, вие дължите на държавата хиляда лева. Ако не ги платите в тридневен срок, ще ви осъдят на няколко месечен затвор“. Който си служи с отрицателните сили, пак ще иска да си платите дълга от хиляда лева, но ще ви занимава известно време с различни въпроси и след това ще ви напомни за парите, които му дължите. Къде се проявяват положителните и отрицателните сили? Както семето се нуждае от почва, вода, въздух и слънце, за да израсте, така и природните сили се нуждаят от условия за своето проявяване. Умът, сърцето и волята на човека представляват условия за тяхната проява. Не може човек да си служи с тия сили, ако не приложи ума, сърцето и волята си. Лесно се чете Библията и Евангелието, но знаете ли колко хора са вложили ума, сърцето и волята си, докато ги напишат? Някои са писали собствените си опитности, главите им са побелели от мъчнотии и страдания. Много време са писали Евангелието, но и до днес то не е написано, още продължава да се пише.

Каква е разликата между положителните и отрицателните сили? Положителните сили се стремят към Слънцето, а отрицателните – към Земята. В това отношение те представляват полюси. Като се движи между тия сили, човек проявява разумността си. Значи разумността работи между противоположни сили: разумността се проявява между доброто и злото. Следователно ако не е бил лош, човек не може да бъде добър; ако не е бил добър, той не може да бъде лош. Ако не е бил положителен, не може да бъде и отрицателен; и обратно: ако никога не е бил отрицателен, не може да бъде и

положителен. С други думи казано: ако няма уста, човек не може да приеме водата и храната отвън; ако няма очи, не може да приеме светлината; ако няма уши, не може да приеме звука. Ако храната, светлината и звукът не срещнат съпротивление, те не могат да се възприемат. Съпротивлението, което те срещат, наричаме трансформиране. Значи устата и езикът трансформират храната, очите – светлината, а ушите – звука. Разумността в Природата взема участие при трансформиране на нещата. Така тя създава листата, клоните, цветовете и плодовете на растенията.

Мнозина мислят, че са някакво голямо величие, че са свободни да правят, каквото искат. Те са свободни по отношение на своя личен живот, обаче дойдат ли до Целокупния живот, към който имат отношение, вече не са свободни. Всеки човек представлява лист, клонче, пъпка или коренче от висшия разумен свят, с който е свързан. Той трябва да знае, че не е абсолютно свободен и носи отговорност за своите постъпки. Възвишеният свят, с който сте свързани, е положителен. По отношение към него вие сте отрицателни, вследствие на което той работи за вашето развитие и оформяне. Когато вашите мисли и чувства проникват между съществата от разумния свят, те веднага започват да ги обработват. Каквото изработят, те го връщат пак на Земята. Всеки човек взема това, което е изпратил: какво ще получите, зависи от материала, който сте изпратили. Като знаете това, трябва ли да съжалявате, че не получавате хубави плодове? Разумните същества задържат нещо и за себе си, което трансформират и приспособяват към своя живот.

Като ученици вие трябва да постъпвате разумно, за да получавате добри плодове. Ако пък плодовете на вашия живот не са добри, поне ще се научите да мислите, да търсите причините и последствията на нещата. В този смисъл и доброто, и злото имат еднакво право на съществуване: злото и доброто еднакво вземат

участие в строежа на нещата. Ето защо, като се натъкнете на злото, използвайте го като градивен материал за строежа на своята мисъл; като се натъкнете на доброто, прилагайте това, което сте съградили. Задачата на всеки човек е да мисли и чувства правилно и да прилага своите прави мисли и чувства в живота си. На всеки човек е дадена специфична работа, която трябва да свърши. „Ама искам да зная как е създадена Вселената." По тези въпроси мислят възвишените същества – това не е твоя работа. Можеш да мислиш, но ще изгубиш времето си напразно, нищо няма да разрешиш: ти имаш право да се интересуваш от въпроса какво ще стане с тебе. Ще знаеш, че ако работиш и учиш добре, ще изкараш нещо добро; ако не работиш и не учиш, а очакваш да получиш всичко наготово, нищо няма да придобиеш. Който не работи доброволно, насила ще го заставят да реши задачата си. За предпочитане е човек да свърши работата си по свобода и с любов, отколкото да го заставят насила.

Сегашните хора искат с малко труд, с малко усилия да придобият големи знания и богатства, да станат учени и щастливи. Това е невъзможно: при сегашните условия на живота човек не може да бъде нито щастлив, нито много учен. Защо? Възможностите му са ограничени. Виждаме, че и най-учените хора има още да учат: те не са дошли до онова знание, с което разполагат възвишените същества. По отношение на животните човек е гениален със знанията и възможностите, които има, но по отношение на възвишените същества той е невежа. Казано е в Писанието: „Едно ти не достига". Всички хора виждат, че им липсва нещо, но какво, не знаят. Те искат да придобият това, което им липсва, но как, не знаят. Като се натъкне на някоя отрицателна мисъл или на някое отрицателно чувство, човек не може да си помогне. Той сам не може да трансформира отрицателните сили в положителни, поради което прилича на болен, който очаква на близките си да го измият, да го съблекат и облекат.

Докато очаква помощта на другите, човек е инвалид и не може да се развива. Ще кажете, че за да се развивате, първо светът трябва да се оправи. Няма защо да очаквате да се оправи светът – Който е създал света, Той има грижата за него. Вашата задача е да оправите света, който е във вас: щом оправите вашия свят, и външният свят ще се оправи. Бог е създал първо растенията, животните, а най-после човека. Значи човек е най-последната и съвършена форма на Земята. Като знае това, той трябва да работи върху себе си, да се усъвършенства. Ще каже някой, че човек е произлязъл от Бога и няма какво повече да работи. Ако е така, защо не прилича на Бога, защо е толкова несъвършен? Възможно ли е от съвършения да излезе толкова несъвършено същество? Ако вадите въглен от огнището, той трябва да е разгорещен; ако е изгаснал, и огнището е изгаснало.

Значи ако човек е излязъл от Бога, той трябва да носи в себе си свещения огън на Любовта. Ще кажете, че този огън е изгаснал. Щом е изгаснал, трябва да го запалите, да гори. Задачата на човека, който съзнава, че е излязъл от Бога, се заключава в придобиване на Неговата светлина и знание, на Неговата Любов и Мъдрост. Ще кажете, че вярвате в Бога. Това не е достатъчно: важно е да обичате Бога. Има хора, които вярват в Бога, без да Го обичат; има безверници, които не вярват в Бога, но Го обичат. Истински вярващ е онзи, който има абсолютна вяра и любов към Бога.

Днес всички хора се оплакват от неуспех в работите си, те казват: „Чудно нещо: мъчим се, работим, възприемаме новите идеи – и въпреки това не успяваме“. Защо не успяват? Защото методите и формите им са стари: те наливат ново съдържание в стари форми, които не издържат напрежението на новото и се пукат. За да успяват, всеки трябва да реши своята задача и да не се меси в работата на другите. Корените ще вършат своята служба, без да се бъркат в работата на клоните; и клоните ще вършат своята служба, без да се

бъркат в работата на корените. Праведните хора работят в клоните, а грешните – в корените. Когато грешният човек се качи на клоните, няма да прилага своите методи, но ще се приспособи към методите на праведните; когато праведният слезе в корените, ще се приспособи към методите, по които те работят. „Защо корените са толкова набръчкани?“ Защото се движат между различните течения на земята, за да смучат от тях хранителни сокове и да ги пращат нагоре, към клоните на живота. Така работи разумният принцип: като влезе в света, той извлича от него всички жизнени сокове и ги изпраща към клоните. В този смисъл когато страда, човек се намира в корените на живота. Тук той ще се огъва на една и на друга страна, докато извлече онези жизнени сокове, необходими за неговия възвишен живот. Животът в корените е адът. Като извлече нужните сокове, човек излиза от ада над почвата и постепенно се качва на клоните, за да обработи всмуканата чрез корените храна.

Следователно докато е на Земята, човек постоянно минава от корените в клоните и от клоните в корените. Той не може да работи все с едни и същи сили – само с положителни или само с отрицателни. Всяка отрицателна сила след време се превръща в положителна, а положителната – в отрицателна. Това виждаме в живота на всеки човек: приятното състояние се сменя с неприятно, а неприятното – с приятно; сиромашията се сменя с богатство, а богатството – със сиромашия. Например някой богат човек след 20-30 години осиромашава. Ако това не стане през неговия живот, става в живота на синовете му. Някой човек е гениален, но децата му не са гениални. Защо? Всяко благо трябва да се придобие. Благата, дарбите и способностите не се дават по наследство: всеки сам трябва да работи, да ги заслужи. Когато в един дом и родителите, и децата са способни, това показва, че децата са работили в миналото. По

наследство те получават нещо от родителите си, но основата, върху която градят, е резултат на минала дейност.

Мнозина се запитват как могат да придобият дарби. Това не се разказва: колкото и да им говорите, нищо не могат да разберат. Ето, всички знаят, че радиото приема звуковите вълни и ги предава, но как става това, малцина разбират. Откритието на радиото, както и на всички неща изобщо, е дело на същества от възвишения свят – те не са от този свят. Търговците продават и купуват различни системи радио, но те са далече от възможността да направят подобно откритие. И Христос донесе на света ново Учение, но много от последователите Му го изопачиха. Ако Христос дойде днес на Земята, ще се чуди на тълкуванията, правени върху Учението Му; пък и образът на Христос, както Го рисуват, не е верен. Ще каже някой, че е видял Христос. Как Го е видял: като дете, като юноша или като 33-годишен? Христос не стои на едно място: Той и днес живее и работи за човечеството и коренно се различава от онзи Христос, който е живял преди две хиляди години. Тогава Христос дойде между хората, но те не Го познаха. Ако дойде днес, пак няма да Го познаят.

Като ученици вие трябва да имате едно положително верую, една основна идея, на която всякога да разчитате и с която да мерите нещата. Това не значи, че нямате никакво верую, но очаквате повече на другите, те да работят за вас. Религиозните например казват: „Добър е Бог, ще ни помогне“. Бог ще помогне, но преди всичко вие трябва да работите. Повечето хора търсят живот без страдания. Днес това е невъзможно. Докато хората не изпълняват Волята Божия, страдания всякога ще има. Кой е виновен, че две мравки се бият? Вие ги съветвате да не се бият, но те не слушат. Щом вземете една чаша с вода и ги залеете, те веднага се пускат и се примиряват. Разумният свят постъпва по същия начин и с хората: като види, че се бият и не искат да се примирят, той ги залее с вода, т.е. изпраща им различни

болести. Като дойде болестта, човек омеква. Чувате, че някой мъж се заканва на жена си, иска да я убие. До вечерта му излиза един голям цирей и той се връща при жена си омекнал; тя започва да го лекува, по-скоро да мине циреят. Някъде пък жената е недоволна от мъжа си, иска да го напусне. И да го напусне, по-добър от него не може да намери. Защо ще го напуска? Не могла да го търпи, не го обичала. Господ го търпи, обича го, а тя не го обича! Това е криво разбиране: всъщност тя не може да го търпи, защото е имала някакво специално желание, което той не е могъл да изпълни; ако мъжът беше изпълнил желанието, тя щеше да го търпи. Освободете се от вашите лични желания и ще видите, че хората не са толкова лоши, както си ги представяте. Да се освободите от своите лични желания, това значи да ги възпитавате. Самоотричането, за което Христос говори, подразбира освобождаване на човека от неговите лични желания. Поддържайте в себе си само Божествени желания: те имат отношение както към вашата душа, така и към душите на вашите ближни.

Личните желания на човека не са нищо друго освен присадки на неговото дърво. Един ден, когато тия присадки се счупят, на това дърво ще израстат ония клони, които отговарят на неговото естество. Следователно за да се върне към естествения живот, в който някога е бил поставен, човек трябва да се освободи от всички изкуствени присадки в неговия живот, направени от опитни и неопитни градинари. Например нетърпението, неразумността са изкуствени присадки. Счупете тези присадки и оставете свободно да израсте Божественото клонче във вас, което ще ви доведе до правилно разбиране на нещата, до онази разумност, която е вложена във вас. Когато Божественото в човека образува клончета, човек се развива правилно. И тъй, искате ли да придобиете по-висока култура, дайте ход на Божественото в себе си – неговата култура идва от Божествения свят. Някои мислят, че сегашната култура е най-висока и

се намира вече на своя край. Културата няма край – тя представлява редица действия от великата житейска сцена. Щом се свърши първото действие, сцената се променя, започва се второто действие; след второто действие идва третото и т.н. Действията се различават едно от друго. Защо е така, това е работа на онзи, който е писал драмата.

Както и да се говори на хората, те търсят живот без страдания. Това е все едно да търсят живот без промени. Ако са действащи лица в първото действие, те не искат да вземат участие във второто. Благодарете, че действията се сменят; благодарете за страданията, както и за радостите. Когато вие страдате, друг някой се радва, и когато вие се радвате, друг някой страда. Например за да получиш един хубав плод, трябва да се причини страдание на дървото. Благодарение на закона за смяна на силите в Природата човек не може да бъде цял живот нещастен, но не може да бъде и цял живот щастлив: щастието се сменя с нещастието, здравето – с болестта, учеността – с невежеството, богатството – със сиромашията и т.н.

И тъй, изучавайте закона за смяна на силите, за да знаете през какъв период от време се сменя една сила с друга. Използвайте този закон, за да придобиете нещо ценно в характера си. Когато страдате, не бягайте от страданието, но развивайте търпение, мекота и сила; като се радвате, прилагайте това, което сте обработили чрез страданието. Страданието и радостта са условия, при които човек изработва различни добродетели. „Ама колко време ще страдам?“ От тебе зависи: колкото по-разумно носиш страданието, толкова по-скоро ще се освободиш от него. Като ученици на Новото учение започвайте с малки опити и постепенно отивайте към големите. Например някои постоянно говорят за новите идеи, а постъпват по стар начин: където ходят, постоянно плюят. Човек трябва да пази чистота навсякъде. На ученика не се позволява да плюе на земята – той трябва да носи кърпичка в джоба си и като стане нужда да плюе

или да изтрие носа си, да си послужи с кърпичката си. Направете опит за десет дни да не плюете на земята и да триете носа си с кърпичката, за да видите колко сте способни да се владеете. Човек не може да не трие носа си, да не отделя от време на време слюнки, но това не значи, че трябва да плюе на земята. Като плюе и като изтрива носа си, човек се чисти, но той трябва да знае как и къде да прави това. Като спазвате правилото за десет дни, вие придобивате добър навик, свързвате се с положителните сили на Природата. По този начин вие работите съзнателно върху самовъзпитанието си.

Следователно като се стремите към новия живот, знайте, че той изисква от човека добра обхода. Без добра обхода не можете да напредвате. Човек трябва да бъде господар на своето тяло, да владее мускулите на краката, на очите, на устата си. Всяко движение на човека трябва да бъде под контрола на неговата воля. Това значи да живее човек в пълна хармония със своите мисли, чувства и постъпки. Добре е от време на време човек да се оглежда в огледало, да следи за равновесието на силите в своя организъм. Най-малкото нарушаване на равновесието му се отразява в очите, затова е казано, че очите са огледало на човешката душа. Наблюдавайте очите си, за да следите промените, които стават във вашия вътрешен живот.

И тъй, за да запазите равновесието на силите в своя организъм, не давайте ход на всички желания в себе си. Невъзможно е човек да служи едновременно на всички желания: за всеки човек е определено кои желания трябва да развива и на кои дарби да даде ход. Като разберете това, не губете време, но започнете да работите. Всяко нещо трябва да става навреме.

Тайна молитва

32 лекция, I април 1931 г., София, Изгрев

СЪБИРАНЕ И ИЗВАЖДАНЕ

Размишление

Как ще отговорите на въпроса защо хората се събират на едно място? Две причини има за събирането на хората: когато искат да направят едно добро или когато искат да направят някакво зло; когато искат да работят заедно, да свършат някаква работа, или когато искат да развалят някаква работа. В този смисъл доброто дава, а злото взема. За да даде, доброто събира всичко, каквото има на разположение; затова казваме, че доброто представлява действието събиране. Злото пък вади нещата, заради което го уподобяваме на действието изваждане. Като два противоположни процеса доброто и злото са противоположни и в своите прояви: доброто първо събира, а после вади от себе си и дава; злото първо вади, а после събира.

Като изучавате човешките прояви, можете да ги разделите на две категории: при едни прояви човек дава, при други взема. Например да кажем мнението си за нещо, това подразбира даване; да слушаш мнението на другите, това подразбира вземане. В изказването на мнението си или в изслушването на чуждото вие или се повдигате, или падате – зависи какво сте казали и как сте съчетали думите. Това е все едно да приемете добра или лоша храна. Съвременните хора са дошли до положение да правят подбор на храната си. Тази е причината, че един човек употребява месна храна, а друг – вегетарианска; един обича повече сладки храни, а друг – солени и кисели. Ако човек не употребява храна, съответна на неговия организъм, стомахът му ще се разстрои.

Същият закон има отношение и към неговите мисли, чувства и постъпки. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка в зависимост

от тяхното съдържание произвеждат върху човека известна реакция – добра или лоша. Тази е причината, поради която от една неправилна постъпка човек потъмнява. Казвате, че свещта на този човек е изгаснала. Кой изгасва свещта на човека? Може той сам, а може и друг някой. Важно е, че свещта на човека е изгаснала и той не може да чете. Какво е състоянието на човека, на когото свещта е изгаснала? Той изпада в отчаяние, в пълна пасивност и безразличие към външния свят. Дават му да яде – не иска; карат го да излезе на разходка – не му се ходи; заставят го да се облече, но желание няма; не му се мисли, не може да чувства, с никого не иска да говори: той седи на едно място като център. Има смисъл да бъде човек център, но като извора, който постоянно дава; добре е да бъде човек център, но да го търсят хората, да вземат нещо от него. Центърът никога не осиромашава, понеже всички блага от периферията се стичат към него, той се намира при благоприятни условия.

По какво познавате дали условията на човека са добри, или лоши? Когато видя, че някой човек е богато облечен, с кожено палто, със здрави обувки, с топла шапка на главата си, казвам, че условията му са неблагоприятни. Видя ли, че някой човек е бос, гологлав, с тънки дрехи, казвам, че условията му са благоприятни: времето е топло, сухо – лято е настъпило. Следователно от гледището на новото разбиране сиромахът живее при благоприятни условия, а богатият – при неблагоприятни. Като знаете това, не съжалявайте, ако сте сиромаси: Провидението ви е поставило при благоприятни условия.

Съвременните хора се нуждаят от прави разбирания. Старите форми на живот, старите разбирания са отживели времето си. Лесно е да се каже, че 2x2 или 2+2 е равно на 4. Какво означава числото 4? Узрял плод, който увисва надолу. Значи четворката подразбира или че нивата е изорана, или че плодът е узрял, паднал е на земята и е изяден. Изобщо числата като статически величини имат един смисъл,

а като динамически – друг. Ако говорим за мъжа и за жената, и двамата представляват единици: мъжът е динамическа единица, а жената – статическа. Като ученици на велика Школа вие трябва да се учите да превръщате числата и енергиите, които те съдържат, от статически в динамически, от динамически в статически, от положителни в отрицателни и обратно. Това значи да превръща човек злото в добро. Какво разбирате под думите „да правим добро“, на кого можете да правите добро? Добро можете да правите на онзи, в когото се проявява Божественият живот. Който пръв почувства в себе си Божествения живот и отвори сърцето си, за да го приеме, той ще получи Божественото благословение. Той е направил добро сам на себе си. Щом може да направи добро на себе си, той може да направи добро и на своите ближни. Още със ставането си от сън човек трябва да облече дрехата на доброто, т.е. да бъде готов във всички случаи на живота си да прояви доброто. Ще кажете, че от дълго употребяване дрехата ще се изцапа и изтърка. Не се страхувайте, дрехата на Доброто е вечна: колкото повече се употребява, толкова по-хубава става тя. Правете добро непрестанно и не се страхувайте от осиромашаване: Доброто внася нови подтици, сила и живот в човека.

Често се говори за нечистите дрехи на хората. Нечиста е дрехата на онзи, който греши. Кога човек цапа дрехата си? Когато работи: в бързината си той е капнал нещо нечисто върху дрехата и я е изцапал. Понеже не е научил още начините за чистене, той е принуден да ходи с нечиста дреха. Един ден, когато научи законите за чистенето, той ще изчисти дрехата си и ще стане праведен. Някой казва за себе си, че е лош човек. Защо е лош? Защото дрехата му е нечиста. Нечистата дреха показва, че този човек е работил, но не знае още методите за чистене. За предпочитане е нивите на човека да са изорани, макар и да има пришки на ръцете си, отколкото ръцете му да са бели и гладки, а нивите да са пълни с плевели. Когато придобие повече

знания, човек ще оре нивата си, ще я посява, без да излизат пришки на ръцете му. „Ама не съм даровит, не съм силен човек.“ Каква сила трябва да има човек? И най-силният не може да надвие слона. Следователно колкото и да е даровит човек или силен, все ще се намери някой да го надминава. Един от еврейските царе се е борил с лъв, но със слон никой човек досега не се е борил. Не се е родил още юнак на Земята, който може да победи слона. Въпреки това хората излизат на борба с по-силни същества от себе си и казват: „Ще ти докажа кой съм!“. Ако се борите със слона, какво ще му докажете? Той ще ви повали на земята и ще си замине. С физически по-слабите от вас можете да се борите, но как ще се борите с по-силните от вас? Разумният се бори по друг начин с по-силните от себе си. Например ако трябва да победи слона, той не излиза на двубой с него, но всеки ден му дава по няколко килограма ориз за ядене. Като се грижи за слона и се отнася добре с него, последният го вдига с хобота си, слага го на гърба си и го разхожда. Към по-силните от себе си човек трябва да приложи ума си. Следователно разумният човек прилага и ума, и сърцето, и волята си на място: те са оръжия, с които той се защитава.

Мнозина се хвърлят в борба с дявола, но той ги поваля на земята. Дяволът е силен като слона, обаче разумният човек намира слабата страна на дявола и лесно се справя с него: той му дава всеки ден по няколко килограма ориз. От благодарност дяволът го вдига на ръце и го слага на главата или на гърба си. Видите ли, че някой човек е възседнал дявола, ще знаете, че той е от разумните хора; видите ли, че лежи на земята, ще знаете, че е от неразумните: той се е борил с дявола, но не е издържал борбата. След това ще се оплаква, че дяволът го смущава, че разваля работите му. За да не те смущава, бъди разумен: ако имаш добра обхода към дявола, ще му дадеш нещо, с което да отвлечеш вниманието му. Когато има работа, дяволът няма

да те безпокои – той ще отиде в гората, където ще се занимава със своите планове.

Какво представлява дяволът, какво представлява слонът? Дяволът и слонът представляват ненаситните желания в човека. Речете ли да се борите с тях, ще се намерите на земята. Няма човек в света, който може да победи своите ненаситни желания. За да се справите с тях, дайте им да си хапнат два-три килограма ориз: докато ядат, те не безпокоят никого. В това време вие ще си свършите работата спокойно. Желанието на човека за забогатяване, за придобиване на много знания представлява слона в него, т.е. неговите ненаситни желания. Защо са нужни парите на човека? За да мине по-лесно живота си. Според мене човек се нуждае от светлина, а не от пари. Като има свещ в ръката си, той може и в най-голямата тъмнина да мине по мост, който води от единия до другия край на реката. Със светлина човек може да минава и през най-тесни мостове. Тази е причината, задето палят свещи за умрелите: те минават през опасни места, през тесни мостове. Гробът е един от тези мостове, през които човек минава. Докато минава този мост, близките му палят свещи; щом мине моста, те изгасват свещите и му казват: „На добър час!“.

Следователно доброто, което човек прави, не е нищо друго освен запалване на неговата свещ; щом престане да прави добро, свещта му изгасва. Без доброто никаква наука не можете да придобиете. Доброто представлява всекидневните дрехи, с които човек работи. На нивата ли ще отиде, в дома си ли ще работи, човек трябва да бъде облечен във всекидневните си дрехи – той не може да облече празничните си дрехи и да отиде с тях на нивата, нито в кухнята може да влезе човек с празнични дрехи. Ще кажете, че обичате Бога, молите се, правите добро. Любовта на мнозина, молитвите им и правенето на добро са подобни на киченето на младата мома, която отива на хорото и гледа да се хареса на някой момък. На хорото момата е гиздава и напета, но

като се върне у дома си, като махне китката и украшенията, става съвсем друга. За да остане пак гиздава и напета, тя трябва да облече домашните си дрехи и да започне да работи с любов и разположение. Ето защо ние считаме за любещ, вярващ и добър онзи човек, който всякога проявява тези качества, а не само когато се моли. Какъвто е човек пред Бога, такъв трябва да бъде и пред хората. Като се ожениш, трябва да работиш.

Какво разбирате под думата *женитба?* Повечето хора се женят, за да бъдат щастливи. Под думата *женитба* ние разбираме свързване на човешката душа с Бога, т.е. с Първата Причина на нещата. Като се свърже по този начин, човек трябва да работи. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Значи като яде плътта на Христос и пие кръвта Му, човек се свързва с Христос, т.е. приема Го в себе си, както приема въздуха, водата и светлината. Това свързване именно подразбира женитба. Някой път възлюблената ще влезе във възлюбления, а някога обратното – възлюбленият във възлюблената. Това е реалната, т.е. мистичната страна на Любовта. Ще каже някой, че човек не трябва да се жени: той не разбира реалната страна на женитбата. В женитбата има няколко последователни процеса, през които човек неизбежно минава. Те са следните: раждане, възрастване, женене и умиране. Който не иска да мине през тези процеси, той не разбира живота. Добре е човек да се роди, да се ожени и да умре, но навреме; всеки процес, който не става навреме, води към разлагане.

И тъй, всяка мисъл, чувство, желание и постъпка на човека трябва да минат през четирите процеса: раждане, възрастване, женене и умиране. Какво разбираме под думата *умиране?* Умирането, смъртта подразбират приготвяне за по-велика работа. Когато плодът узрее, той трябва да падне на земята и да умре, т.е. да започне нова работа, по-велика от тази, която до това време е вършил. Няма по-велико

нещо от умирането, но когато става навреме. Да умреш, това значи да завършиш училище. Какво лошо има в това? Като умира, човек оставя наследството си на други. Той нищо не губи: той оставя наследството си на Земята, а на Небето приема друго наследство. Като знаете това, работете така, че да оставите наследство на Земята и същевременно да получите наследство на Небето. Не можеш ли да оставиш наследство и да получиш ново, ти не си разбрал Божиите закони. Да разбере човек Божиите закони и да ги приложи, това значи да развива своите дарби и способности; не може ли да прилага тия закони, той се намира в положението на човек, който гази вода, а жаден ходи.

Да се върнем пак към молитвата. Ние уподобихме молитвата на добре облечена и накичена мома, която се хваща на хорото да играе. Добро нещо е киченето на момата, но тя не трябва да се раздвоява. Дойде ли у дома си, тя трябва да бъде такава, каквато е била и на хорото: весела и засмяна, готова да обича всички, на всички да услужва. Следователно и като се моли, и като престане да се моли, човек трябва да бъде един и същ. Като женен и неженен, човек трябва да бъде един и същ. Всъщност няма неженени хора – на Земята всички хора са женени. Женитбата не е само външен акт, както съвременните хора я разбират. Човек е свързан, т.е. женен за своите мисли, чувства и постъпки. Има мисли, които цял живот измъчват човека и той не може да се освободи от тях, както някой мъж измъчва жена си или жената – мъжа. Мъчи се човек, защото не знае как да постъпва. Когато човек се научи как да постъпва с хората, със себе си, мъченето го напуща. За да се справи с мъчението, със страданието, човек трябва разумно да използва процесите на раждане, възрастване, женене и умиране. Най-страшният процес за хората е умирането. Като дойдат до смъртта, те не искат да умират. Защо? Защото не я разбират. Ако живеят добре, те ще умират с радост. Защо? Защото

отиват на Небето да получат голямо наследство. За да носи мъчнотиите и страданията с радост, при всички условия на живота си, човек трябва да казва: „Такава е Волята Божия“. Щом признавате, че Бог е създал света, ще приемете, че всичко, което Той ви изпраща, е добро. Каквото Бог ви дава, приемайте го с благодарност и търсете в него доброто.

Като ученици вие трябва да се научите да превръщате нещата: от обикновени – в необикновени, от всекидневни – в празнични. От земята, на която стъпвате, и от въздуха, който дишате, трябва да извадите нещо полезно. Земята, т.е. почвата, представлява сърцето, а въздухът – ума. Следователно ако не можете да извадите от ума и от сърцето си хубавото, което Бог е вложил в тях, вие ще останете обикновени хора. Изследвайте нещата и явленията, които стават около вас, за да разберете какво се крие в тях, не очаквайте всичко наготово. Щом започнете да работите, помощта отвън ще дойде. Работете съзнателно и с любов, за да станете сръботници с Бога.

Тайна молитва

33 лекция, 8 април 1931 г., София, Изгрев

СПЕЦИФИЧНА РАБОТА

Размишление

Често се говори за времето в смисъл, че е добро или лошо. Някои казват, че времето е добро, а други – че е лошо. Кое време е добро? Което е определено за работа. Доброто време е ценно за онзи, който може да работи. Какво значение има доброто време за онзи, когото бият? За него е безразлично дали слънце грее, или дъжд вали. Като го бият и при единия, и при другия случай той не може да работи, не може да използва времето. На същото основание казвам: богатството е ценно за онзи, който може да се ползва от него. Какъв смисъл има богатството, ако счупи гърба на онзи, който го носи? Като се счупи гърбът му, богатството ще падне на земята и ще се изгуби. Много неща може да изгуби човек, но той трябва да бъде разумен, да не губи. Например човек губи богатството, знанието, здравето, разположението си. Какво трябва да прави, за да не губи своите ценности? Той трябва да изучава условията, при които може да запази всичко ценно, което е придобил.

Като не могат да разрешат известни въпроси, хората казват: „Господ знае всичко. Не е наша работа да се месим в Неговите дела". Така не се разсъждава: знанията и възможностите на Бога обуславят и нашите знания и възможности. Следователно всеки човек има възможност да придобие знания, каквито Бог има – това е въпрос само на време. Щом един човек е здрав, всички хора имат възможност да бъдат здрави. Има болни хора в света, но те изпитват милосърдието на здравите. Това много не ги ползва: те трябва да бъдат здрави, за да се развиват правилно. Вярата е здравословно състояние за ума, а безверието е болезнено състояние; Любовта е

здравословно състояние за сърцето, а безлюбието – болезнено. Човешкият ум и човешкото сърце се движат между тия контрасти, за да изградят нещо положително, здраво, което от нищо не се руши.

Като ученици вие трябва да започвате с малките, с простите величини, и постепенно да отивате към големите. Например виждате начертана една права линия и казвате: „Това е права линия“. Виждате на дъската написано числото 1 и казвате: „Това е една проста единица“. Виждате един орех и казвате: „Тук има един орех“. Казвате: „Виждам една права линия, една единица и един орех“. Мислите ли, че знаете какво представляват правата линия, единицата и орехът? Вие не подозирате, че тия неща крият в себе си известни сили. Ако знаете какви динамически сили се крият в ореха, в условията за тяхната проява и в отношението на тия сили към вас, вие бихте придобили голямо богатство.

Какво представлява единицата? Тя е символ на много неща. Едно от значенията на единицата е, че в нея се крие миналото на човека. Затова именно човек казва: „Едно време бях млад, едно време бях богат, едно време бях силен, едно време имах вяра“. Казвате, че единицата е строго число. Защо? Защото представлява завършен процес. Двойката пък означава настоящето – времето, в което човек днес живее; тройката означава бъдещето на човека. Търсите ли щастие, търсете го в бъдещето, в закона на числото 3. Обаче единицата, двойката и тройката едновременно означават миналото, настоящето и бъдещето. Защо? Защото това, което за даден човек е минало, за друг е настояще; това, което за някого е настояще, за друг някой е бъдеще. Кой живее в тройката? Вярващият. Който вярва в Бога, живее в бъдещето, значи бъдещето е свързано с една велика идея за Бога. Който не се е проникнал от тази идея, той не може да живее в бъдещето, той живее само в двойката, т.е. в настоящето, в сегашния живот. Наистина, той живее в настоящето, но и него не

разбира и казва: „Лош, тежък е животът“. Сам по себе си животът не е нито лош, нито тежък. Той съдържа елементите на страданията, на мъчнотиите и нещастията, но не можем да кажем, че животът е страдание.

Коя е причината за страданията? Неразбирането на законите на живота. Който не разбира тия закони, страда, мъчи се и умира; който разбира законите на живота, радва се и се весели – той вечно живее. На Земята ли живее, или на Небето, за него е безразлично: за него няма по-велико и красиво нещо от живота. Лошият живот подразбира лошите условия. Човек страда външно и вътрешно, без да разбира смисъла на тия страдания. Условията са добри за онзи, който разбира смисъла на страданията и ги използва. Той страда, без да губи вярата си и смисъла в живота – той мисли, разсъждава и върви напред. Защо трябва да се обезсърчава човек? Ако сравни живота си с този на растенията и на животните, той стои хиляди пъти по-високо от тях. Трябва ли тогава да се отчайва? Ще кажете, че човек трябва да живее, да се ползва от всички блага. Но той не е роден само да живее. Щом се е родил, той има вече живот – сега му остава да мисли право. От растенията човек е научил изкуството да расте, да се издига нагоре; от животните той е научил изкуството да яде и да пие, да поддържа живота си. Какво ще научи от себе си? Да мисли: едва сега човек започва да мисли. Той трябва да знае къде да употреби мисълта си. Ако го натоварят много, той трябва да мисли как да пренесе товара си безболезнено или как да се освободи от него. Ако натоварят животното чрезмерно, то ще почне да бяга, да рита, за да се освободи от товара си. Колкото и да бяга и да рита, то няма да се освободи от товара си. Нищо друго не му остава, освен да се подчини и безропотно да носи своя товар. Обаче за човека не е така: щом може да мисли, той ще приложи мисълта си в действие и ще търси начин

за освобождаване от товара си. Щом намери правилен начин, той е разрешил една от трудните си задачи.

Ще кажете, че с вяра всичко се разрешава. Вярно е, че вярата разрешава задачите в живота, но трябва да знаете коя вяра може да направи това. Има два вида вяра: преходна и вечна, или абсолютна. И тъй, когато казваме, че вярата разрешава най-мъчните задачи, ние имаме предвид абсолютната вяра. Който има такава вяра, той съзнава, че живее в Бога и Бог живее в него. Да живееш в Бога, това значи абсолютно да се подчиняваш на Неговите закони. Каквото ти каже Той, ти си готов да изпълняваш: ако ти каже да говориш, ще говориш; ако ти каже да работиш, ще работиш. Когато Бог живее в тебе, ти ще Му разправяш всичко, каквото ти се случва, а Той ще те слуша и ще те съветва как да постъпваш, за да разрешиш правилно задачите си. Детето казва на майка си: „Мамо, гладен съм“. Майката веднага му дава нещо, за да задоволи глада си. „Мамо, краката ми се нараниха от острите камъни.“ Майката веднага му купува обувки. „Мамо, студено ми е, дрехата ми се скъса.“ Майката веднага му предлага нова дреха. Да бъдеш всякога добре нахранен, облечен и обут, това значи да живее Бог в тебе; да бъдеш подпомогнат във всички мъчнотии и трудности, това значи да живее Бог в тебе. Какво ще стане с детето, което пренебрегва майка си и отива да се оплаква на чуждите хора, че е гладно, че няма дрехи и обуща? Колкото и да се оплаква на чуждите хора, никой няма да му помогне. В каквото и положение да се намира, човек трябва да знае къде да се обърне за помощ и как да иска помощта. И растението, и животното, и човекът – всички се нуждаят от помощта на силния. Като единици те живеят и се движат в Бога, следователно всички живи същества трябва да очакват помощ от Бога, Който е вън от тях и вътре в тях. Бог е навсякъде и във всичко.

Като не разбират отношенията си към Бога, мнозина изпадат в положението на княжески или царски синове, които само заповядват:

каквото пожелаят, веднага им се доставя. Слугите обикалят, движат се около тях и изпълняват заповедите им. Какво ще стане с царския син, ако попадне в общество, където всички хора са слуги и работят? Колкото и да заповядва, никой няма да го слуша: днес ще заповядва, утре ще заповядва, но заповедите му остават неизпълнени. В първо време ще изпадне в противоречие, ще се чуди как никой не го слуша, но в края на краищата и той ще слезе от високото си положение, ще се приравни с окръжаващите и ще започне да работи като тях. Отначало царският син ще бъде недоволен от условията на живота, но постепенно ще се примирява с тях, докато разбере, че за да бъдат условията добри или лоши, това зависи от самия него.

Следователно чувате ли някой да се оплаква от лошите условия на живота, ще знаете, че той е бил царски син, който се е научил само да посочва с пръст нещата и те веднага да идват при него. За да превърне лошите условия в добри, той трябва да разбере, че нещата сами не се движат, но друг някой ги движи. Щом човек попадне при лоши условия, това показва, че той е лишен от разумните същества, които са му помагали. Той трябва вече да стъпи на краката си и сам да си прислужва. Като се научи сам да си прислужва, ще прислужва и на другите. Като ученик на живота всеки човек трябва сам да си прислужва, а същевременно да прислужва и на другите заради Господа, Който живее в тях. И като яде, човек трябва пак да мисли за Господа. Горната челюст представлява мъдростта, т.е. проява на разумния принцип в живота; долната челюст представлява любовта. Значи като отваря и затваря устата си, човек пак услужва на Бога. Ако може да яде и да говори правилно, той изпълнява велика работа, която ще му принесе полза за вековете; не може ли да яде и да говори правилно, човек се натъква на страдания, от които с векове не може да се освободи.

И тъй, страданията се дължат на незавършена работа в областта на растенията, на животните или на човека. Всяка незавършена работа причинява страдание. Следователно като страда, човек трябва да знае, че не е свършил работата си навреме или се е заел с работа, която не му подхожда. Например виждате някой, че се стреми да порасне, голям да стане. Това е работа на растенията: човекът отдавна е свършил тази работа. Друг някой се стреми към живота, иска да яде и да пие, да се разхожда, да си поживее. И това не е негова работа: животните мислят за живеене, те искат да си поживеят. Обаче работата на човека е да мисли, той е мислещо същество. Когато съзнае, че е изправен да мисли, човек изпитва голяма радост: той започва да решава задачите и мъчнотиите си чрез своята мисъл. Като мисли, човек идва до заключение, че причините за мъчнотиите и страданията му се крият в самия него, а не извън него.

Като ученици вие трябва да имате ясна представа за нещата. Например като изучавате числата, ще дойдете до положение да разбирате значението на числата от различни гледища, а не само от едно. Ако разглеждате човека от главата надолу, вие поставяте числата 1, 2 и 3 в следния ред: единицата – в главата, двойката – в гърдите, а тройката – в стомаха. Ако разглеждате човека от краката към главата, единицата ще поставите в стомаха, двойката – в гърдите, а тройката – в главата. Числото 2 не мени мястото си и в двата случая. Ето защо човек трябва да работи с двойката като с неизменно число, като с център. Изобщо центърът не се мени. В живота правият път е неизменен. Под *прав път* разбираме тесния път, по който може да върви само един човек. Значи за всеки човек е определен специфичен тесен път, по който трябва да отиде при Бога, т.е. при центъра на Живота. Всички хора се движат по периферията, но всеки тръгва от специфична точка, определена от него, и се движи по един от радиусите на кръга. Всеки радиус представлява специфичен път, по

който човек се движи. Като се движи кръгът, с него заедно се движат и всички хора.

Всеки радиус представлява известно условие. Като се движи към своя идеал, първоначално човек пристъпва бавно и спокойно, той казва: „Не искам да се кривя, да се покланям към земята. Искам да запазя правото си положение". Обаче колкото по-нагоре се качва, пътят става по-стръмен и човек, ще не ще, започва да лази, да се покланя на една и на друга страна. Значи колкото по-големи стават мъчнотиите, толкова повече човек се смирява. Условията на живота изискват от човека смирение: ако не се смири, той не може да използва условията на живота. Ще кажете, че достойнството на човека не позволява да се покланя. Наистина, не е достойно за човека да се покланя, но на равно място, обаче дойде ли до някоя стръмнина, той трябва да се поклони. Стръмнините представляват мъчнотиите в живота, пред които човек неизбежно трябва да се поклони. Когато се поклониш на една стръмна канара, тя оживява и ти показва тясната пътека, през която трябва да минеш. Ако не я поздравиш, тя ще се затвори за тебе, т.е. никакъв път няма да ти покаже.

Човек трябва да бъде разумен, да изучава условията на живота, да не изпада в грешки. Грешките се предизвикват от ненавременното влизане на човека в една или в друга област на живота, за която или не е готов, или отдавна е минал. Например по невнимание човек може да попадне в миналото, да се върне назад, или да попадне в бъдещето, за което още не е готов. Обаче попадне ли в настоящето, той се хваща с двете си ръце за миналото и за бъдещето, чрез които уравновесява силите на своя организъм. Дясната ръка представлява бъдещето на човека, а лявата – неговото минало. Човек представлява единицата. Ако не може да уравновеси миналото и бъдещето чрез настоящето, човек е изложен на големи мъчнотии и страдания. Значи мъчението, адът е за човека, а не за растенията и за животните.

Мъчнотиите и страданията представляват условия за развиване на човешкия ум: който мисли, лесно се справя с мъчнотиите и страданията.

Следователно видите ли, че някой човек се гневи, сърди и обезсърчава, ще знаете, че в дадения момент той не мисли. Щом се гневи и обезсърчава, той е попаднал или в миналото, или в бъдещето; щом излезе от тия области и започне да мисли, обезсърчението изчезва. Който не мисли, той всякога преувеличава страданията си. Да мисли човек, че страда повече, отколкото са страданията му всъщност, това значи да допуща мисълта, че е онеправдан. Никой никого не може да онеправдае; или по-право: няма онеправдан човек в света. Да допущате, че някой може да ви онеправдае, това значи да отричате съществуването на разумността в света. Как можете да вярвате в Бога, а същевременно да допускате, че някой може да ви онеправдае и онещастливи? Ако допущате тези противоречия в себе си, това показва, че вярата ви не е истинска и живеете в неразумен свят.

Мнозина се оплакват от съдбата си, защото не мислят право. Когато започнат да мислят право, те могат да смекчат и подобрят съдбата си. В такъв случай повтаряйте често следните думи: „Вярвам, че живея в Бога и Той – в мене. Вярвам, че животът е разумен и никой не може да ме лиши от благата, които Бог е определил за мене“. Ако някой се осмели да ви отнеме едно от благата, определени за вас, вие ще получите десет пъти повече. Ето, когато растенията не искаха да има между тях животни, те ги изпъдиха вън от царството си. Лошо ли направиха? Животните се отказаха от животинското в себе си и се повдигнаха на по-високо стъпало. Когато животните изгониха човека от своята среда, последният се повдигна едно стъпало по-високо и стана ангел. Радвайте се, ако сте успели да се откажете от своето нисше естество и да влезете в областта на ангелите.

Защо трябва човек да напуска средата на животните? Мнозина са задавали и още задават този въпрос. Казвам: не питайте защо нещата стават по един или друг начин, но мислете. Ако ви дам един пресен, добре опечен и първокачествен хляб, не питайте откъде е взето брашното, кой го е месил и пекъл, но отчупете си парченце от него и започнете да ядете. Който мисли много върху хляба, а не го опитва, той ще се лиши от хранителността, която е скрита в него, и сам ще се изложи на страдания. Ето защо дадат ли ти парче хляб, започни първо да ядеш, после – да мислиш, и най-после – да използваш енергията, която си приел от него, за правене на добро. Да ядеш, да мислиш и да правиш добро, това подразбира постигане на твоето спасение.

Кой може да прави добро? Любещият. Защо трябва човек да люби? За да приеме Бога в себе си. Когато живее в човека, Бог свързва неговото минало, настояще и бъдеще в едно цяло. Като люби, човек понася страданията с радост, той не се оплаква от мъчнотиите и страданията си. За такъв човек казваме, че мисли право, той е примирен с Бога. Щом е примирен с Бога, той е готов да приложи Неговия закон. Моисей приложи този закон към евреите, но те не го приеха. Моисей им каза: „Възлюбете Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Понеже евреите не приложиха закона на Любовта, Моисей прояви силата си към тях, като си послужи с магическата си тояжка. По този начин само той ги усмиряваше, иначе те бяха готови да го убият. Христос обаче приложи Божия закон: Той се отнасяше с любов към хората, но те не Го разбраха, вследствие на което евреите Го разпнаха. Те решиха да Го погубят, но останаха излъгани – на третия ден Христос възкръсна.

Като ученици вие трябва да имате права мисъл, идеите ви да бъдат разбрани. Например някой говори, че са го ограбили, че са

задигнали парите му. Докато разправя това, торбата с парите излиза пред него. Друг разправя, че баща му и майка му са умрели. Той говори за смъртта им, а те вървят рамо до рамо с него. Да мисли човек, че е изгубил парите си, че са го обрали или че е загубил близките си, това показва, че той няма правилно отношение към нещата. Този човек не мисли право: никой никого не може да обере, никой не може да изгуби близките си. Обаче за онзи, който не изпълнява Волята Божия, съществува съдебен пристав. Разумните същества казват на съдебния пристав: „Иди при еди-кой си, вземи парите му и ги задръж в себе си. Понеже не изпълнява Волята Божия, не разполага с богатството си правилно, парите му трябва да се отнемат, докато научи урока си“. Като не разбира този закон, човек мисли, че е ограбен, и се оплаква на хората за понесената загуба.

Ще кажете, че това са отвлечени идеи. Не са отвлечени идеи. Какво отвлечено има в миналото, настоящето и бъдещето? Какво отвлечено има в това, ако ви кажа, че мислите и чувствата на миналото и настоящето ви трябва да минат в бъдещето? Ако не е в състояние да направи това, човек не може да реши сложните задачи на живота си. „Ама нещастен съм!“ Това е последствие от твоето минало. За да не бъдеш нещастен, трябва да възлюбиш Бога. Това значи да обикнеш всички хора, защото всички живеем и се движим в Бога. Казвате: „Ние живеем в Бога и Бог живее в нас“. Всички повтарят това изречение, но малцина разбират неговия вътрешен смисъл. Тази идея още не е ясна в съзнанието на всички хора. Ако любиш човека и виждаш Бога в него, ти си на прав път, ти разбираш какво значи да възлюбиш Бога, ти живееш в бъдещето, в което се крие твоето щастие. Ако обичаш един човек, без да виждаш Бога в него, ти не си на прав път: ти живееш още в миналото, което те прави нещастен. В любовта хората трябва взаимно да си помагат: един за друг те трябва да бъдат канали, през които да тече Божествената

енергия като мисъл. Който е отворил тия канали в себе си, той се ползва от Божието благословение.

И тъй, от всички хора се изисква мисъл. Казвате: „Как трябва да мислим?“. Това не е важно – важно е да мислите. Мисълта сама по себе си има цена, а не формата. Каква форма има златото, не е важно, важно е съдържанието му; цената на златото е в неговото съдържание, а не във формата му. Същото се отнася и до Божествените идеи. Каква е формата на Божествената идея, не е важно – цената на тази идея се крие в съдържанието. Следователно за вас е важно да познавате Бога: чрез каква форма ще се прояви Той, не е важно. Ако любите Бога, ще Го познавате и в добродетелния човек, и в разбойника. И тогава, като срещнете разбойник, вие няма да се уплашите, но ще кажете: „Господи, познавам Те и в добрия, и в лошия човек. Ти, Който управляваш света, няма да допуснеш този човек да ме убие. Ти ще проявиш милосърдието Си и чрез него“. Чуе ли тези думи, разбойникът ще се пробуди и ще се откаже от намерението си да убива.

Мнозина казват, че имат опитност от милосърдието на Бога, познали са Го вече. Опитността на някои хора е като тази на децата, които прегазват реките. Някои реки са плитки, водата им достига едва до колената на децата – те лесно ги прегазват. Други реки са по-дълбоки, водата им достига до пояса, а някои – до гушата на децата; и те не са опасни. Обаче има реки, водата на които достига дълбочина до два и повече от два метра – в такива реки малцина влизат. За да прегазите такава река, вие трябва да знаете изкуството да плувате. Който има знания, той може да преплува и най-дълбоките реки и морета. Те представляват мъчнотиите и изпитанията, през които човек минава. Ако знае да плува, човек минава лесно през тези реки и морета; ако не знае да плува, той ще се намери в положението на

длъжник пред кредитора си. Последният има право да прости или да не прости дълга на своя ближен.

Срещнали се кредитор и длъжник. Като нямал възможност да изплати дълга си, длъжникът казал на кредитора си: „Имам един белег под мишницата си, голям като черна слива“. Кредиторът се вслушал в думите му и веднага разбрал, че това е неговият роден брат, който имал също такъв знак под мишницата си. Кредиторът ще иска ли дълга от брат си? Той ще му каже: „Да отложим даването ти до второ разпореждане. Сега да отидем у дома да се нахраним добре“. Питам: какво ще правите, ако в една ваша мъчнотия или в едно страдание срещнете брата си – как ще постъпите? Ще простите дълга му. С тази постъпка вие разрешавате мъчнотията си правилно. Какво представлява знакът, който длъжникът е имал под мишницата си? Това представлява човешката мисъл. Ето защо, за да решава мъчнотиите си правилно, преди всичко човек трябва да е определил отношенията си към себе си, към своя ближен и към Бога. Ако двама души мислят върху известен въпрос, те могат да се разберат помежду си; ако не мислят върху даден въпрос или ако изобщо не са способни да мислят, те не могат да се разберат. Където мисълта присъства, там всички въпроси се разрешават.

Някои казват, че с много философстване нищо не се постига. Аз пък казвам: без мисъл, която Бог е вложил в човека, нищо не става. Засега мисълта е най-силният елемент, с който трябва да работите. Мисълта е оставена за човека, с нея да работи, а сърцето – за Бога. Затова е казано в Писанието: „Сине Мой, дай Ми сърцето си“. Значи Бог иска от човека онова, което му е причинило най-големи страдания, мъчнотии и нещастия. Бог иска сърцето на човека, за да го преработи, да го превърне от каменно в плътско, за да не му причинява големи страдания; за човека пък остава умът. Христос казва на учениците Си: „Търсете Ме в Галилея“ – мястото на

разумността. Как може да отиде човек в Галилея? Чрез ума си, т.е. чрез своята мисъл. Помнете сега: да работи човек с мисълта си, това не е никакво угощение, но една от най-красивите работи, които Бог му е възложил. Чрез мисълта си човек ще разбере главата, дробовете и стомаха си. Ако не може да ги разбере, не може да се ползва от тях; щом не може да ги използва, както трябва, той не може да бъде щастлив. За да бъде щастлив, човек трябва да има вътрешно разбиране за живота, както и за законите, които го управляват. Като мисли пък, човек ще разбере Божията Любов, която ще приложи чрез сърцето си.

И тъй, познайте Любовта чрез ума си, приложете я чрез сърцето си, за да бъдете доволни и щастливи.

Тайна молитва

34 лекция, 15 април 1931 г., София, Изгрев

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Размишление

Тема за следващия път: „Най-важната работа, която човек започва сутрин“.

Сегашните хора говорят за правилно разбиране на живота. За да разбира живота правилно, човек трябва да има бистър, проницателен, просветен ум; обикновеният непросветен ум изопачава нещата. Както пръстите губят чувствителността си от честото пипане на един и същи предмет, както вкусът се притъпява от постоянната употреба на една и съща храна, така обикновеният ум дава крива представа за нещата. Както вкусът и останалите сетива се притъпяват, така се притъпяват човешкият ум и човешкото сърце. Когато умът и сърцето на човека се претоварят от неразбрани мисли и чувства, те се притъпяват. Неразбраните мисли и чувства произвеждат натрупване на чужда, мъртва материя върху ума и сърцето на човека.

Коя материя наричаме мъртва? Която не взема участие в строежа на човешкия организъм. Можете ли да сложите върбова греда в строежа на една къща или върбова ос в колелата на една кола? Върбовата греда в къщата или върбовата ос в колата не вършат никаква работа: от най-малката тежест или от най-малкото напрежение те ще се счупят и ще започнат да гният. От гниенето се образува мъртва материя, която се натрупва, където не трябва, и вместо добро ще причини някаква повреда. Такова натрупване става и в нервната система на човека. Каквото представлява върбовата греда за къщата, такова нещо са нисшите чувства за нервната система. Ден след ден те се трупат като чужда мъртва материя върху нервните влакна, докато един ден нервната система на човека огрубее и той

стане неспособен за възприемане на висшите чувства и мисли, които го повдигат и облагородяват. За да не изпада в притъпяване на своята нервна система, човек трябва да разбира духовния свят. Който не разбира духовния свят, иска да му се кажат добри и сладки думи. Могат да ви кажат сладки думи, но нервната ви система ще пострада и вкусът ви ще се притъпи. Опитвали ли сте вкуса на захарина? От голямата сладост на захарина вкусът се притъпява и вместо сладчина човек усеща в устата си горчив вкус. Ето защо, ако искате хората да ви говорят сладки думи, сладостта им не трябва да бъде чрезмерна. Следователно избягвайте чрезмерно сладките и горчиви неща в живота.

Днес вие сте се събрали тук като вярващи, като хора, които мислят и чувстват. Въпреки това, че всички хора мислят и чувстват, те се различават в мислите и чувствата си. Всички говорят за Любовта, но различно я разбират. Всеки я разбира дотолкова, доколкото тя е в състояние да задоволи неговите нужди. Например чувате някой да казва: „Бог е Любов“. Следователно той изисква от Бога като Любов да му помогне да си направи къща, да се прибере в нея със семейството си. Друг пък иска от Бога висока служба, да стане виден човек. Представете си, че желанията на всички хора бъдат задоволени, а те не са готови да ги използват. Какъв смисъл има къщата, в която не можете да живеете добре? Какъв смисъл има високото обществено положение, което заемате, ако не можете да бъдете полезен за народа си, нито за себе си? Какъв смисъл има топлият и добре опечен хляб, ако само го показвате на хората, без да го вкусите? Ще го носите дни, седмици и месеци със себе си и ще разправяте, че хлябът е мек, пресен и добре опечен... Той отдавна е изгубил качествата си, които вие му приписвате. Този човек не говори истината. Защо? Той описва неща, които са били верни в миналото; що се отнася до настоящето, те нямат вече тази цена, каквато са имали някога.

Мнозина говорят за миналото си, съжаляват за това, което са изгубили. Миналото е ценно дотолкова, доколкото има връзка с настоящето; няма ли връзка, не трябва да се говори за него. Хлябът полза човека дотолкова, доколкото има отношение към него. Ако говорите за хляба, а не можете да го приемате в себе си, той представлява чужда материя за вас. Чуждата материя всякога остава чужда, тя е подобна на паразити, които черпят сокове от други същества, без да дават нещо от себе си. Чуждата материя е нужна за човека толкова, колкото прахът за барабана. Преди да започне да свири, барабанчикът изтърсва праха от барабана. Кажете ли, че не трябва да го пипате, вие не разбирате лошото влияние на чуждата материя, която е причина за неестествените състояния и движения в човека. Където има чужда материя, изхвърлете я навън: достатъчно е да ударите няколко пъти върху мястото, където се е натрупала чуждата материя, за да се освободите от нея. Не мислете, че чуждата материя е нещо свещено – ние я наричаме дяволски пояс или ремък. Достатъчно е този ремък да се докосне до вас, за да ви върже здраво; върже ли ви веднъж, щете не щете, ще му се подчинявате. За да се освободите от него, трябва да мислите: с часове ще мислите, докато махнете праха, т.е. ремъка, от ума, сърцето и волята си. Докато не се освободите от този ремък, всякога ще бъдете недоволни и неразположени.

Кога е неразположен човек? Когато очите му са пълни с прах. За да изхвърлят праха навън, очите сълзят. Значи недоволството, неразположението и страданието са подобни на сълзенето на очите. Страданието трябва да посети човека, за да изхвърли непотребната чужда материя, която се е натрупала върху сърцето и ума му и предизвиква недоволство и неразположение. Окото трябва да бъде чисто, да вижда ясно: най-малкият прах нарушава правилното виждане. Има ли прах в очите си, художникът не може да различава

боите, музикантът не може да вижда нотите, шивачът – тигелите, писарят – буквите и т.н. Окото на човека трябва да бъде чисто, свободно от всякакъв прах; мисълта и чувствата също трябва да бъдат свободни от всякакъв прах. Ето защо още със ставането си от сън човек трябва да постави в порядък петте си сетива: очите, ушите, носа, устата и кожата. След това трябва да прегледа състоянието на горните си слуги – дясната и лявата ръка, а после и на долните – десния и левия крак.

Щом всичко е в пълен ред и порядък, той може да пристъпи към работата, предвидена за деня. Да започне човек работата си, това значи да се качи на своя автомобил – тялото си, и да тръгне на път. Който не разбира смисъла на живота, постоянно се запитва защо му са дадени очите, ушите, носа, устата. Очите на човека са му дадени да вижда Царството Божие. Ако при всяко отваряне на очите виждаш Царството Божие, ти си щастлив човек; не виждаш ли Царството Божие, ти си нещастен. Ако знаеш как да чуваш, ще възприемеш Божествената музика от Небето и ще бъдеш щастлив; не знаеш ли как да чуваш, ще възприемеш дисхармонията в живота и ще бъдеш нещастен.

Като изучавам ритмуса на старата българска песен, намирам, че българинът е бил поставен на тежък изпит, в който е изгубил нещо ценно. Каквото и да прави, и до днес още българинът плаче и тъгува за изгубеното. Чуе ли някаква стара българска песен, той веднага се натъжава и казва: „Изгубих ценното, изгубих младините си“. И младият, и старият българин плачат. Младият плаче, защото вижда, че и като млад не може да намери изгубеното; старият плаче, че е изгубил възлюбената си. Виждате един стар дядо: нахлупва калпака си, впряга воловете и отива на нивата. Цял ден оре и вечерта се връща в дома си, тропне пътни порти, но никой не го посреща; влезе в стаята, седне малко да си почине, погледне натук-натам и дълбоко

въздъхне: „Няма я бабата, изгубено е всичко за мене!“. Прав е дядото – има нещо изгубено, но то не е външно: всеки човек е изгубил нещо ценно от своя ум и от сърцето си, за което постоянно въздъхва. Наистина, загуба е отсъствието на домакинята или на домакина, но и при тяхното присъствие човек пак въздъхва и плаче. За какво плаче човек? За това, което умът и сърцето са изгубили. Човек работи, мисли все за изгубеното – търси начин да го намери.

Какво представляват бащата и майката? Те са две основни идеи, които човек трябва да разбере; не може ли да ги разбере, той не може да разбере и живота. Който няма майка, баща, брат, сестра, приятели, той не може да разбере същината на живота: те представляват идеи, без които той не може да съгради своя умствен, идеен свят. Без тези идеи вътре в човека каквито и гениални мисли да му дойдат отвън, те по-скоро ще го вържат с ремък, отколкото да му дадат нужния простор; при каквито условия и да го поставите, той всякога ще бъде недоволен. Време е вече човек да насочи мисълта, чувствата, постъпките си към придобиване на същественото в живота, което може да го направи щастлив и доволен. За да придобиете същественото, трябва да избягвате еднообразието, било то външно или вътрешно. Еднообразието притъпява мислите и чувствата на човека.

И Божествените неща могат да притъпят чувствата и мислите на човека. Например ако постоянно говорите, че трябва да бъдете добри, да се обичате, без да прилагате казаното, вие оставяте тази чужда материя на повърхността на сърцето и на ума си; след време тя ще ви задуши. Кажете ли нещо добро, приложете го: Божествените идеи са пресен, мек хляб, който трябва веднага да се яде. Сложите ли го на трапезата, опитайте вкуса му: хапнете си вие от него, дайте и на окръжаващите. След половин час трапезата трябва да бъде празна. Оставите ли го дълго време да стои и само го показвате на хората,

хвалите ли се с него, той ще стане корав, а след време ще мухляса; за да не разстроите стомаха си, ще се принудите да го хвърлите. Хлябът трябва да се яде навреме, да не мухлясва. Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който Ме яде, има живот в себе си“. Това значи: човек трябва да приеме Словото в себе си, както хляба, да стане част от него, за да живее Христос в него и той в Христос. При това положение Господ може да се радва и весели в нас. Радостта е външен процес, а веселието – вътрешен. Значи ние трябва да се радваме на това, което Бог е направил, а Той да се весели на това, което ние правим за Него.

Сега, като говорим за ритмус в песента, ние отиваме по-далече – откриваме ритмус в мислите и чувствата на човека. Ритмусът внася нещо приятно, хармонично в живота. Всяко нещо, което е лишено от ритмус, навява безутешна тъга, резултат е на някаква дисхармония. Правилният и хармоничен ритмус освобождава човека от дисхармонията и от непотребната, чужда материя в него. Който няма правилен ритмус в себе си, той е изложен на неразбиране, на противоречия, на болести и страдания. Като заболее, човек търси лекари и лекарства, за да възстанови здравословното си състояние. Едно нещо може да му помогне: да изправи ритмуса на своите мисли и чувства. Дойде ли някоя нечиста, отрицателна мисъл, издухай я, та да излезе навън, както барабанчикът издухва праха от барабана си. „Ама какво ще стане с мене?“ Не мисли за това: отрицателната мисъл е мъртва материя, която трябва да се изхвърли навън. Трябва ли да мислите какво ще стане с умрелия? Умрелия трябва да го заровите в земята, отново да оживее. „Какво ще стане с живия?“ Ще умре. „После?“ Ще го заровите в земята, да оживее отново. Като умира и оживява, човек постепенно се качва нагоре. Който мисли, че като умре, всичко е свършено с него, той не разбира какво нещо е смъртта. Смъртта е минаване от едно състояние в друго, при което човек

постоянно възлиза нагоре. Ако една крава умре и се роди като човек, смъртта се осмисля за нея; ако човек умре и се роди като ангел, и за него смъртта се осмисля. Не само тялото умира, но умират и мислите, и чувствата на човека. Старата мисъл трябва да умре, за да се роди нова; старото чувство трябва да умре, за да се роди ново. Същото се отнася и до постъпките: старите постъпки умират и се заместват с нови. Тази смърт наричаме обновяване, възраждане, възстановяване.

Една млада мома разправяше една своя опитност. Тя обикнала един човек, но така чисто и безкористно, че нито очаквала нещо от него, нито мислела за неговите недостатъци. Дали има недостатъци, или не, тя не се интересувала; дали той я обича – и това не я интересувало. Като мислела за него, тя се вдъхновявала и помагала на близките си. По едно време започнали да и говорят да не губи времето си с този човек, но да потърси друг някой, за когото да се ожени, да се нареди добре. Този човек, в когото се била увлякла, не е за нея, нито мислел да се жени.

До това време момата го обичала, без да мисли за женитба; от момента, в който започнали да и говорят за женитба, тази мисъл влязла в ума и като клин и тя започнала да се раздвоява. „Наистина – започнала да си мисли тя, – аз трябва да се оженя за човека, който ме обича, трябва да се наредя по някакъв начин.“ Обаче щом допуснала тази мисъл в ума си, вдъхновението и изчезнало, в съзнанието и настанала тъмнина и тя се почувствала като мъртва. Защо момата изгубила вдъхновението си? Защото се свързала с два непримирими помежду си закона: Божествения, който заставя човека да обича, и човешкия, който го кара да се жени. Как може момата да изправи грешката си? Като се върне там, откъдето се е отклонила. Къде ще намери същия човек? Тя няма да търси човека – Любовта ще търси: човек губи любовта си и нея трябва да търси.

Като слушат да говоря за Любовта, старите казват: „Това ни остана сега, да търсим любовта. На стари години да станем за смях на хората“. Всъщност старият само може да обича чисто, безкористно. Хората са изопачили разбиранията си за Любовта и мислят, че тя е достояние на младите. Любовта носи светлина за ума и топлина за сърцето. Щом е така, питам: старият не се ли нуждае от светлина в ума си и от топлина в сърцето си? Любовта е духовен процес, а не физически. Който не разбира Любовта като духовен процес, той ще изстине, ще се втвърди, ще мухляса и ще започне да се разлага. За Любовта като духовен процес няма прегради, няма възрасти, няма никакви ограничения. Любовта е сила, която чисти всичко, тя не търпи никакви нечистотии. Любовта изисква от човека чист, Божествен живот. Това не значи, че чистотата е нужна само за момент: любещият трябва да бъде всякога чист и доволен, той трябва да се радва при всички условия на живота си. Радостта и веселието подмладяват човека външно и вътрешно. За младия, за любещия всичко има смисъл: и яденето, и ходенето, и учението, и свиренето. Изгуби ли любовта си, човек започва да остарява. За стария всичко се обезсмисля. Пазете свещено любовта си, приближавайте се към нея със свещен трепет, за да не я изгубите. Когато човек се приближава към Любовта, към нейния свещен огън, трябва да събуе обувките си и бос да влезе в него; не може ли да влезе бос в огъня на Любовта, той изгубва радостта и младостта си и страданието върви след него.

Като се натъкват на страдания, хората се запитват какво да правят, за да се освободят от тях. Само онзи може да се освободи от страданията, който знае причините, които ги произвеждат, и може да се справи с тях. Три причини съществуват за страданията на човека: една от причините се крие в самия човек, втората – в окръжаващите, а третата – в живата разумна Природа. Следователно човек може да се

освободи от страданията, когато се справи със себе си, с окръжаващите и с Природата.

И тъй, за да се справи разумно със страданията си, човек трябва да постави всяка свещена мисъл в ума си, всяко свещено чувство – в сърцето си, и всяка свещена постъпка – във волята си, и да чака времето за тяхното реализиране. Умът, сърцето и волята са складове за възвишени, красиви неща, а не за отрицателни мисли, чувства и постъпки, които понижават уровена на човешкия живот. За предпочитане е човек да пие вода от чисти планински извори, макар и малко, отколкото да има много шишета със застояла вода. Първата вода освежава и обновява човека, като възстановява силите на организма му; втората вода задоволява жаждата му временно, без да го освежава.

Като знаете това, стремете се да обновявате мислите и чувствата си, за да растете и да се развивате правилно. Това може да постигнете чрез новите идеи – те внасят нов живот, нови потоци за човека. Новият живот носи новата песен и новата музика, които болни лекуват, нажалени и оскърбени утешават, мъртви възкресяват. Като ученици на великия Живот поставете си задачата да възстановите силите на своя организъм, да върнете изгубената си любов и да възкресите в себе си всичко възвишено и благородно, което постепенно сте умъртвявали. Да възстановите силите си, това значи да влезете в съприкосновение с Целокупния живот, да се свържете с радостта и страданията на всички хора, да желаете тяхното добро като свое. Да възстановите силите си, това значи да се обновите и подмладите, да се свържете с първоизточника на живота, от когото всичко извира, който храни и пои цялата Вселена.

Тайна молитва

35 лекция, 22 април 1931 г., София, Изгрев

ХИКС, ИГРЕК И ЗЕТ

Тайна молитва

Сега ще задам въпроса: защо идва пролетта в Природата? Някои могат да отговорят на този въпрос, защото го разбират, а други могат да отговорят, без да разбират. Трета категория хора разбират нещата, но не могат да отговарят на зададения въпрос. Защо? Не могат да се изказват. Лесно се изказва човек, когато в него има много неща събрани: той иска да се изкаже, да му олекне.

Ще ви задам още един въпрос: защо сте се събрали тази сутрин тук, какво ще придобиете, като сте се събрали на едно място? Ще кажете, че сте дошли да чуете нещо. Има смисъл човек да посещава някои оратори, проповедници, но ако може да приложи нещо от това, което е чул. Може ли да приложи нещо, посещението му е на място; ако нищо не може да приложи, колкото и да слуша, няма да има постижения. То е все едно да гледа, че някоя свещ гори, без да се ползва от светлината. Един процес има смисъл дотолкова, доколкото може да ползва даден човек.

Трети въпрос: какво ви интересува в дадения момент? Много въпроси ви интересуват, но в даден момент може да ви интересува само един въпрос. Някой се интересува от въпроса на какво се дължи недоволството. Няколко причини има за недоволството: те могат да бъдат известни, а могат да бъдат и неизвестни. Ако са неизвестни, означаваме ги с буквите x, *y, z.* Значи недоволството представлява уравнение с три неизвестни: x, *y, z.* Един от начините за решаване на уравнения с три неизвестни е заместването. Най-напред се намира едното неизвестно, а после – останалите две. По същия начин се решават задачите на недоволството и на страданието. Значи

недоволството се замества с доволство, а страданието – с радост. Недоволството не може да се замести с недоволство, нито скръбта – със скръб. Ще каже някой, че ако скръбта се замества със скръб, ще се увеличи. Скръбта в даден момент си остава толкова голяма, колкото е била първоначално: тя нито се увеличава, нито се намалява; привидно тя изглежда някога по-малка, някога по-голяма.

Съвременните хора живеят повече в привидността на нещата, отколкото в тяхната абсолютност. Например гледате пръстите на ръцете си и казвате, че средният пръст е най-голям, а останалите са по-малки. Всъщност всички пръсти на ръцете са еднакви, но перспективно са представени различно големи. Ако разглеждате една микроба под микроскоп, тя се вижда голяма; изнесете ли я вън от микроскопа, не можете да я видите. С просто око микробите са невидими, обаче под микроскоп ги виждаме големи. Тази големина е недействителна. Като знаете това, стремете се да схващате нещата в тяхната действителност по форма и по големина – нито да ги преувеличавате, нито да ги намалявате. Можете ли да схващате явленията в живота и в Природата в истинския им вид, вие сте в реалността. Като ученици вие трябва да различавате съществено от несъщественото, реалното от нереалното. Например ако поставите на маса пред някое дете пари и сладки работи, то ще се изкуси от сладките работи, а не от парите. Старият човек обаче ще се изкуси от парите: той казва, че като има пари, човек ще има и сладки работи. Други пък поддържат обратното, а именно: сладките работи донасят парите. За потвърждаване на идеята си те цитират българската пословица: „Блага дума желязна врата отваря“.

Колкото и да разсъждавате върху въпроса парите ли донасят сладкото, или сладкото – парите, вие се намирате пред едно уравнение с три неизвестни. Не е важно какво представляват неизвестните, но как могат да се решат. Мислите ли, че като са ви

дали жито, за да направите хляб, сте решили въпроса за житното зърно? Решаването му подразбира посаждане на житното зърно в земята. Като се зарови в земята, житното зърно се разделя на две части, като две живи същества, които се обръщат едно към друго с гърбовете си. Те имат различни мнения за Природата, вследствие на което не могат да се споразумеят. Те имат няколко допирни точки, но въпреки това не се разбират. Този процес, означен с x, наричаме процес на чувстванията. След това идва процесът на мисълта, който се означава с *y*. Работата на ума се определя от сърцето. С други думи казано: колкото материал е приготвило сърцето, толкова са възможностите на ума да работи. Значи сърцето работи, като се радва и страда; умът пък работи, като мисли. След умствените процеси човек минава в процесите на волята, означени с буквата z. Волята съединява процесите на ума и на сърцето. Ако човек не разбира първия момент, в който се проявява неговото сърце, неговият ум и неговата воля, нищо не може да постигне; ако се съмнява в проявите на сърцето, на ума и на волята си, той не може да знае техните импулси.

Като не разбират законите на Битието, някои се страхуват от живота и казват: „Гладни ще умрем“. Това е невъзможно: да умре човек гладен, това е изключителен случай. Как е възможно да вярва човек в Бога, да приема съществуването на една велика разумност в света, и въпреки това да се страхува, че ще умре гладен? Това значи отричане на Бога, отричане на всякаква разумност, това значи отсъствие на връзка с първопричината на нещата в дадения момент. Ако си тръгнал в Божествения път, не допускай в себе си нещо отрицателно. Защо трябва да се страхуваш от глад, от противоречия, от мъчнотии? Може да умре от глад онзи, който няма никакво богатство в себе си, външно или вътрешно, обаче какво ще кажете за човека, който носи на гърба си чувал, пълен със злато? Каквото и да

срещне той на пътя си, нищо не може да отклони вниманието му – неговият ум е зает с богатството, което носи на гърба си.

Какво представлява голямото богатство, което човек носи на гърба си? Това богатство не е нищо друго освен страданието, което той преживява. Докато страда, човек е в правия път – страдащият е нормален човек. Какво ще кажете за онзи, на когото кракът е парализиран и не усеща никаква болка? Той се намира в неестествено състояние. За предпочитане е човек да страда, да усеща болка в крака си, отколкото да не усеща нищо и да влачи изсъхналия си крак. Който страда, има възможност да се радва; който никога не страда, никога не се радва. Животът започва със страдание. Страданието се отнася към процесите, означени с буквата х. Природата започва с процесите х, Бог е започнал със същите процеси. Защо? Защото те съдържат творческа енергия. Като не разбират смисъла на страданията, хората роптаят и се гневят. Заради роптанието им ние ги считаме за стари хора, за баби и дядовци. Младият не роптае; следователно ако иска да се подмлади, човек трябва да се откаже от гнева, от роптанието, от недоволството. Как? Като хвърли старата и оцапаната си дреха. Човек се цапа, докато живее в отрицателното; откаже ли се от него, дрехата му става чиста и светла. Нечистотата е присъща на ума и на сърцето, но не и на душата. Какво нещо е грях, престъпление, душата не знае: тя вижда, че някои неща не стават правилно, но не се занимава с тях. Тя се стреми към възвишен живот, който прави човека богат, учен, силен, добър.

Съвременните хора искат да бъдат богати, учени, силни и добри и се чудят защо не могат да постигнат своите стремежи. Това се дължи на тяхното неразбиране. Те искат да придобият неща, които и без това са вложени в тях. Тъй както е създаден, човек е и богат, и учен, и силен, и добър. Той носи всичко това в себе си, но трябва само да го изяви навън. Когото срещнете, всеки казва: „Млад съм още,

нищо не мога да направя. Един ден, като възмъжея, ще направя всичко, което се изисква от мене“. Кога възмъжава човек: когато стане висок или когато стане стар? Човек има възможност по всяко време и във всяка възраст да направи нещо добро и полезно. Както листата, цветовете и плодовете на дървото са необходими за своето време, така и всеки човек, от всички възрасти и пол, е необходим за великия Целокупен живот. Плодът трябва да узрее, да има семена, за да може отново да се посади – само така той постига своята цел. Следователно изучавайте Природата в нейната последователност, за да видите, че всички процеси, които стават в нея, са на своето място и време.

Каквато последователност и непреривност съществува в Природата, такава трябва да съществува и в човека. Каже ли някой, че има силна вяра, ние разбираме постоянна, чиста, непоколебима вяра. Можете ли да кажете, че вярата ви е чиста като водата на планинския извор? Можете ли да кажете, че чистотата на вярата ви граничи с абсолютната Чистота? Можете ли да кажете, че вярата ви не съдържа гниещи вещества? Каква вяра е тази, която допуска съмнението, колебанието и страха в себе си? Срещате някой вярващ: говори за вярата си, а на другия ден се съмнява в Господа, пита се защо Бог е допуснал да го опетнят, да накърнят достойнството му. Чудно нещо! Кой може да опетни някого и как ще го опетни? Вие можете да боядисате човека с някаква боя, можете да го оцапате отвън, но по никой начин не можете да го опетните. Ако мислите, че някой може да опетни душата ви, това показва отричане на всякаква разумност. Човек сам се цапа, сам трябва да се чисти.

Помнете: всичко може да се опетни, но душата – никога. Душата е чиста, светла, мощна. Който се е опитвал да опетни душата, той е изгорял в нейния огън. То е все едно дяволът да се бори със светията: каквито опити и да прави, най-после дяволът ще бъде победен. Затова българите казват: „Не се играе с огън“. Страшен е дяволът, велик е

светията; грозен е дяволът, красив е светията; зъл е дяволът, добър е светията. Ето защо, за да победи, човек трябва да постави великото срещу страшното, красивото срещу грозното, доброто срещу злото – само по този начин се уравновесяват силите в човека. Влезе ли една лоша мисъл в ума ви, не се борете с нея, но поставете доброто на пътя: види ли доброто, тя се смекчава. Прилагайте доброто и красотата в живота си като противодействащи сили на злото и на грозотата. Изгубите ли тия опорни точки в живота си, вие сами се излагате на големи нещастия. „Не може ли без страдания?" Може без страдания, но без неразумните страдания; разумните страдания са неизбежни – те носят блага на човека, без тях няма растене и развитие. Страданията са достояние не само на хората, но и на ангелите. Ето защо не очаквайте да се свършат страданията, но желайте да се сменяват. След всяко страдание идва радост и след всяка радост идва страдание. Ако се свършат страданията, и радостите ще се свършат; ако се свършат радостите, и страданията ще се свършат. Бихте ли желали тогава да се свършат страданията? Ако няма страдания, и радостите ще изчезнат. За предпочитане е живот със страдания и радости, отколкото без страдания и без радости.

Да се върнем към неизвестната величина *хикс.* Всеки човек знае какво нещо е неизвестност. Например давате на един познат сто английски лири назаем, срещу задължението си той ви дава полица с определен срок за плащането. Преди да дадете парите, вие сте събрали сведения за този човек – дали е честен; най-после се решавате да му дадете исканата сума. След това идва ново съмнение – ще върне ли парите навреме. Наближава денят и часът за плащане, но вие треперите вече дали ще се яви длъжникът, да не пропаднат парите ви. В определения час длъжникът може да дойде и да си изплати дълга, но може да изпрати една бележка със следното съдържание: „Преди години вашият дядо е взел от моя сто английски

лири, които не е върнал. Вие трябва да платите за дядо си. Следователно сумата, която ви дължа, погасява дълга на дядо ви. По този начин нито вие имате да давате, нито аз“. Ще кажете: „Защо този човек трябва да плаща за дядо си?“. Законът на кармата е такъв, той е строг закон: кармата преследва човека най-малко до четири поколения, докато изплати всичките си дългове. Какъвто е законът за кармата, такъв е и законът за дихармата. Това, което Бог е определил за човека, векове да минат, той ще го получи. Обещанията на Бога всякога се реализират. Ако ти е обещано да станеш певец, когато и да е ще станеш; ако ти е обещано да станеш богат човек, когато и да е ще станеш. Това не значи, че трябва да седиш и да чакаш. Щом искаш да станеш певец, ще се учиш да пееш, ще работиш в това направление, а кога ще станеш певец, не мисли за това – то само ще дойде. Ако искаш да станеш богат, стреми се да постигнеш желанието си – богатството само ще дойде. Как ще стане това, не е твоя работа: от човека се иска работа и постоянство, останалите неща сами ще дойдат. В разумния свят нещата идват сами, а в неразумния човек сам трябва да ги търси.

Съвременните хора често се безпокоят, смущават се, страдат. Защо? Защото от време на време попадат в неразумния свят, в областта на неразумните страдания. Например погледнеш се в огледалото и се уплашиш. От какво се плашиш? Косата ти е побеляла, лицето ти се е набръчкало. Има ли нещо страшно в бялата коса и в бръчките на лицето? Ще кажете, че сте остарели вече, че смъртта наближава. Това са криви тълкувания: старостта не подразбира смърт. „Ама боледувам, ставите ме болят.“ Ако сте разумни, ако имате вяра, болестта ви ще изчезне така, както нечистотиите върху ръцете ви. Като оцапате ръцете си, отивате при някой извор и се измивате. Направете същото и с болестта си: идете при великия извор на Живота – при Бога, и се измийте. Като измиете лицето, ръцете и

главата си три пъти, болестта ще ви напусне. За да се освободи от болести, мъчнотии и страдания, човек трябва да има динамическа вяра, в която нещата се сменят; останат ли нещата на едно място, нищо не се постига.

Следователно за да постигне желанията си, човек трябва да разбира законите на ума, на сърцето и на волята си. Човек може да реализира желанията си, когато мине през света на ума, на сърцето и на волята – те съставят Божествения свят. Който разбира правилно процесите на ума, на сърцето и волята си, той е влязъл в новия живот, той има нови разбирания за живота. При това положение каквато работа и да започне, добре я свършва. Как свършва работата си? Това не е важно: той прилага свой специфичен метод, различен от методите на другите. Красотата е в разнообразието; дойде ли до науката, до религията, той има специфични разбирания. Не е лошо да има човек специфични разбирания, но тези разбирания трябва да отговарят на Истината; не отговарят ли на Истината, той ще изпадне в смешно положение.

Трима американци посетили с научна цел един английски град. Като се разхождали из града, прочели едно обявление, че някой англичанин ще държи сказка за американците. Те си взели бележка от това обявление и в определения ден и час се явили на събранието. Говорителят излязъл на катедрата и започнал да развива своята тема. Като описвал отличителните черти на американците, между другото той казал нещо и за техния ръст. „Американците са – казал той – дребни, ниски на ръст, но стройни.“ В това време един от присъстващите американци, който бил висок 1.85 м, излязъл пред публиката и казал: „Господа, аз съм американец“. След него излязъл вторият, който бил висок 1.90 м. Най-после излязъл и третият, Джон Хол, който бил висок 2 м. Като погледнал към тях, говорителят

веднага напуснал залата през задната врата, за да не го забележат. Всички присъстващи започнали да се смеят.

Какво заключение ще извадите от този пример? Когато човек изучава външния свят през дупчицата на някоя тръба, всякога изпада в смешно положение. И през дупчицата той вижда нещата, но не в тяхната действителност. Например астрономите изучават Слънцето и другите планети през дупката на телескопа и мислят, че са открили много неща. Чрез спектралния анализ те са открили на Слънцето такива елементи, каквито има и на Земята, но казват, че на Слънцето няма живот. Вода има, но риби няма във водата – то е все едно да виждате някъде красиво училище, но да няма деца и учители в него; виждате някъде черква, но без свещеници и богомолци; виждате красиви картини, но няма художници, нито хора, които да се любуват на тия картини. Чудна логика! Свещта гори, издава светлина, но около нея няма човек, на когото да свети. Значи според заключенията на някои учени Слънцето е запалена свещ, но няма хора на него, които да се ползват от светлината му. Всички вярват на линиите, които спектроскопът дава за елементите на Слънцето, но каже ли някой, че на Слънцето има живот, не вярват.

Казвам: на ония, които искат да се убедят, че има живот на Слънцето, ще покажа един специален спектроскоп. Там се забелязва особен ритмус на светлината, едно постоянно усилване и отслабване. Когато светлината на едно тяло постоянно се увеличава и намалява, т.е. се усилва и отслабва, това показва, че в това тяло има разумен живот. Ритмусът на слънчевата светлина, която слиза на Земята, постоянно се мени. Това се дължи на живота на хората. И на Месечината стават големи промени, а това показва, че и там условията на органическия свят са неблагоприятни. Ако приемем, че на Месечината има живот, органическият свят там ще бъде различен от земния. Като ученици на великата школа на Живота вие трябва да

се интересувате от въпроса има ли живот на Месечината, или няма. Ако има живот, трябва да влезете във връзка с нейните жители.

Да се върнем към въпроса за недоволството. Една от причините за недоволството се дължи на прекъсване на връзката на човешката душа с реалността. Прекъсването може да стане съзнателно или несъзнателно. Ако прекъсването на връзката е станало съзнателно, човек се излага на по-големи страдания, отколкото ако е станало несъзнателно. Щом се възстанови връзката, и порядъкът се възстановява. Всеки човек има в себе си различни уреди, с които може да изучава промените, които стават във външния свят. Например някой се оплаква, че го боли врат, крак, ръка, пръст и т.н. Това са барометри, чрез които можете да познаете какви промени ще станат в атмосферата. От промените в атмосферата можете да определяте дали времето ще бъде добро, или лошо. Също така човек има и свое вътрешно радио, с което може да влиза в съобщение с жителите на онзи свят, както и на другите планети. Ето защо каквито болки и да усещате, не се страхувайте: те са дадени за работа и за учене, чрез тях вие придобивате знания за времето, за атмосферните течения. Има страдания и болести, от които човек сам може да се освободи. Човек трябва да бъде лекар на себе си, обаче има страдания и болести, от които само Бог може да освободи човека.

Следователно като се лекува и освобождава сам, човек се калява в търпение, усилва волята си и прилага своето прилежание; щом се остави на Бога, той се смирява. Пазете се от леността, тя е една от големите напасти: поддаде ли се на леността, човек сам се погубва.

Страданията идват именно за да предпазят човека от леността. Днес всички хора искат да бъдат свободни, търсят начин за освобождаване. По естество човек е свободен, а по разбиране – ограничен. За да се освободи напълно, той трябва да измени разбиранията си. Как? Като съблече старата си дреха, за да облече

нова. „Кой ще облече старата ми дреха?“ Не мисли за това – облечи новата дреха и върви напред. Какво значи обличане на нова дреха? Да облече човек нова дреха, това значи да внесе нещо ново в съзнанието си. Обаче съзнанието може да приеме новото само когато е празно, освободено от всички стари разбирания, от всички утайки и наслоявания. Новото изисква нови условия, нови разбирания, нови форми. Например обичате един човек. Защо го обичате? Защото бил красив. Заради красотата му вие искате да го обсебите, да го задържите за себе си. Това е невъзможно: преди всичко красотата е израз на Божествения свят, а никой не може да обсеби този свят. Красотата не е достояние на един човек: много хора, много поколения са работили, за да придобият тази красота. Кого ще обсебите тогава? Казвате, че денят е хубав. Знаете ли колко елементи са взели участие за създаването на този ден? За да бъде денят хубав, Слънцето трябва да грее, цветята и дърветата трябва да цъфтят, птичките – да пеят, хората – да се радват. Не вземат ли тия елементи участие в създаването на деня, той е обикновен. Красотата на човешкото лице подразбира изявление на разумния свят.

И тъй, свързвайте се с разумния свят, за да се обновявате. Не се съмнявайте в съществуването на този свят, не се съмнявайте в съществуването на Бога, на ангелите, на добрите и святи хора; усъмните ли се в тях, вие се съмнявате в себе си. Когато се усъмни в себе си, човек изпада в отрицателната страна на живота и казва, че светът е лош и хората са лоши. Ако наистина светът и хората са лоши, откъде ще дойде щастието? Ти искаш да бъдеш щастлив, но вън от света, от Природата и от хората няма щастие. Колкото и да отричате съществуването на разумния свят, вие постоянно срещате разумни същества. Не се минава ден да не ви посети някое разумно същество. В дома ви или в учреждението, където работите, все ще ви посети някой добър, праведен човек. Той идва незабелязано, не

говори за себе си, но с присъствието си само ви донася нещо хубаво. Като си отиде, казвате: „Не зная какъв беше този човек, но ми внесе добро разположение, даде ми нещо хубаво“. В друг случай пък вие носите нещо светло за своите близки. Ангелите, разумните същества посещават всички хора, невидимо и видимо, в човешка форма и по този начин им помагат.

Сега се явява въпросът по какъв начин ангелите посещават хората, как и откъде влизат в тях? Това е най-лесната работа – те влизат и през най-тесни отвори. Достатъчно е да намерят един малък отвор, за да се настанят във вас. Три отвора има, през които ангелът може да влезе в човека: през ума, през сърцето и през волята му. Влизането и излизането на ангела трае само един момент, след което човек се чувства вдъхновен, готов за велики работи. Щом ангелът се отдалечи от човека, последният казва: „Не зная защо ми е празно в душата. Преди момент бях пълен, богат, готов на всички благородни жертви“. За да не изпаднеш в празнота, използвай момента на светлото посещение. „Защо ангелите не прекарват по-дълго време в човека?“ Защото те познават неговото естество: човек отваря ума, сърцето и волята си за момент само и бързо ги затваря. Ангелите използват именно този кратък момент – те се движат с бързината на светлината, вследствие на което работят в мигове на времето. Благодарете и на тия моменти, през които се отваряте за светлите същества, както цветовете – за слънчевите лъчи.

И тъй, когато се намирате пред някаква мъчнотия, не се смущавайте как ще я разрешите, но отворете ума и сърцето си, застанете тихо и спокойно и чакайте: няма да мине много време, някой ангел ще влезе във вас, ще остави своето благословение и ще излезе. „Ако влезе друг някой?“ Не се безпокойте: щом е ден, само светлината може да влиза и през най-тесните отвори; тя влиза и през затворени прозорци, и през пуснати пердета. Вятърът, прахът не

могат да влязат през затворени прозорци, но светлината минава и през тях. Следователно колкото и да е кратък моментът на нейното посещение, благодарете и за това: доброто ви е посетило и е оставило своето благословение. Бог се проявява чрез Доброто. Благодарете и за най-малкото добро, и за най-малката радост. Ако очаквате само големи радости: да заемете високи положения, цял свят да ви се покланя, вие сте изгубени. Ето, целият християнски свят говори за Христос, но Христос не се ползва от това: и до днес още Той страда, и днес още хората Го разпъват. Високото положение не носи щастие на човека. Един художник нарисувал Христос със затворени очи. Не, Христос е с отворени очи, Той поглежда към света и му помага. Не е въпрос Христос да затвори очите си за света: Той трябва да гледа към него и да се радва, а не да страда. Той вижда това, което се върши в света, и казва: „Всичко е на място“. Дали човек страда, или се радва, пак е на място. „Ама много съм олекнал, нищо нямам.“ Ще те натоварят, не се безпокой. „Много съм натоварен.“ Ще олекнеш. „Гладен съм.“ Ще се наситиш. „Преситен съм.“ Ще огладнееш.

Днес всички хора страдат, оплакват се от лишения, защото още носят в себе си образа на страдащия, разпънатия Христос. Свалете този образ от себе си и го заместете с нов. Време е вече хората да носят в ума и в сърцето си образа на новия Христос, Който превързва раните на страдащите, утешава наскърбените, повдига падналите, възкресява мъртвите. Като ученици вие трябва да се проникvate от новото, което се изразява в даване. Щедро отворете сърцата си и давайте на всички, отворете умовете си и раздавайте, приложете волята си и неуморно работете: Божествената нива е голяма, има работа за всички. Ще кажете, че ръцете ви са хванали мазоли, че лицето ви е почерняло и огрубяло. За предпочитане е да имате черно и огрубяло лице, ръцете ви да имат пришки, но да сте свършили

някаква работа, отколкото да запазите мекотата на лицето и на ръцете си и да не сте свършили никаква работа.

Който не е работил, няма никакъв дял от Божествената нива, той не може да се ползва от благата на Царството Божие. И тъй, откажете се от старото и приемете новото, откажете се от песимизма и приемете оптимизма. Не казвайте, че от вас нищо няма да излезе – от всички ще излезе нещо добро и светло, Бог е приготвил за всички нещо велико и светло. На Божествената трапеза е определено място за всеки едного специално, бъдещето е пред вас. Стремете се към това светло, велико бъдеще, което е в сила да разреши въпросите на *хикс, игрек* и *зет.*

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

36 лекция, 29 април 1931 г, София, Изгрев

ПРАВАТА ПОСОКА

Прочетете 16. глава от Първо послание към Коринтяните, за да видите как са живели старите вярващи. Те не са мислили, че някой ще чете как са живели, обаче вие четете за техния живот; други пък ще четат за вас, как вие живеете днес. Не е важно какво хората знаят за вас – важно е вие да знаете защо живеете. Човек живее, за да се усъвършенства. Следователно обръщайте внимание на съдържанието на живота, а не на формата. Животът е подобен на сапунен мехур, който лесно се пука: формата изчезва, съдържанието остава; един мехур изчезва, а на мястото му се явява друг. Сапунените мехури се явяват и изчезват по причина на онзи, който се мие. Следователно от този, който живее, непременно ще излезе нещо. От Бога излиза живо дихание на живот, затова е казано, че ние живеем и се движим в Бога. „Какво ще стане с мене?“ Щом се безпокоиш, ти живееш вън от Бога: този живот е пълен със страдания, обезсърчения, песимизъм. Влез в Бога, за да се успокоиш, да се осмисли животът ти и да се превърне на радост и веселие. Зиме, когато децата излизат на двора, скоро се връщат в топлите стаи: вън е студено, ръцете и краката им изстиват; щом се стоплят, те пак излизат вън. На същото основание казвам: когато е в Бога, човек е на топло; щом излезе вън от Него, ръцете и краката му изстиват и той бърза да влезе вътре, да се стопли.

Казано е в Писанието: „Наближило е времето за идване на Царството Божие на Земята“. Колко е това време? Колкото е разстоянието от къщата, където е топло, до двора, където има голям студ. За да се домогнете до Царството Божие, трябва да имате жива, непоколебима вяра. „Какво ще стане с нас, като умрем?“ Ще ви съблекат – смъртта е събличане на старите дрехи. Какво правят разбойниците, като хванат един богат човек? Оберат всичките му

пари, а после съблекат горните му дрехи и го оставят по долни бели дрехи. Докато е жив, човек се безпокои, че няма какво да яде и да пие, че няма кой да го гледа на старини. Тогава от онзи свят изпращат един ангел да го освободи от товара му и да го вземе със себе си, да се грижи за него. Мъчно се умира, докато човек е натоварена камила; щом се разтовари камилата, човек умира лесно. Всичката мъчнотия се заключава в развързване на ремъците на товара: щом ремъците се развържат, душата се освобождава и отива в другия свят. Там човек се усеща подмладен. Колкото повече се оплаква човек, толкова повече остарява. За да не остарява, човек трябва да не роптае, да не се оплаква, да стане оптимист.

А колкото за събиране на милостинята за светиите,
както наредих в църквите Галатийски,
така сторете и вие. (1. ст.)

Ако вие събирате милостиня за светиите, къде ще я изпратите? Тогава са пращали милостинята за светиите в Йерусалим. Къде ще пратите вашата милостиня? Едно време светиите седели в Йерусалим, а днес светиите ходят по света да помагат на хората. Тогава е нямало бързи съобщения; днес човек може да обиколи целия свят за 50-60 дни. В бъдеще ще имаме още по-бързи съобщения.

Като не разбират живота, хората страдат и се измъчват. Значи невежеството е една от причините за страданията. Когато вятърът духа, когато Слънцето грее, хората се оплакват, че изстиват или изгарят от Слънцето. Това е неразбиране на нещата. Бог говори на човека чрез светлината, чрез топлината, чрез вятъра, чрез водите, цветята, животните. Така е за онзи, който разбира; за онзи, който не разбира, все едно, че му дават да чете книга на чужд, непознат за него език; за него и животните, и растенията са неразбрани. Той вижда, че вол пасе на полето и казва: „Вол е това. Няма работа – пасе“. Волът пасе, но същевременно се учи. Като се напасе, той отива настрани,

ляга някъде и започва спокойно да преживя. Преживянето е подобно на преработването на мисълта. Докато не обработи мисълта си, човек не може да мисли право. Човек мисли право, когато започне „да преживя“, т.е. когато вземе под внимание всички факти, всички скърби и радости и ги съпоставя. Само при това положение човек може да изкара от своята мисъл нещо хубаво и полезно. Без съпоставяне на фактите радостите и скърбите представляват необработена, безвкусна храна. Затова казваме, че храненето, чувстването и мисленето вървят успоредно – те взаимно се допълват.

Ще кажете, че това са отвлечени въпроси. Отвлечени неща са тия, които стоят далече от съзнанието на човека. Хората са далече едни от други, когато не се обичат; ако се обичат, хората са близо един до друг. Същото можем да кажем и за заминалите на онзи свят. Ако обичате покойниците си, и те са близо до вас: при това положение живите и покойниците живеят в един свят. Хората живеят на едно и също поле, с тази разлика само, че едни от тях са в ада, а други – в рая. Които се мъчат, живеят в ада; които са разбрали мъчението, те се радват, вследствие на което живеят в рая. „Какво трябва да направи човек, за да излезе от ада?“ Да обикне мъчението: щом го обикне, то ще го напусне. От разказа за богатия и за бедния Лазар се вижда, че между ада и рая има голяма преграда, голяма пропаст, която мъчно се минава. Христос дойде в света да постави мост между ада и рая; Той показа на човечеството пътя, по който може да излезе от мъчнотиите и страданията, от неблагоприятните условия, и да влезе в радостта и веселието, при благоприятните условия на живота.

Кой създаде ада? Хората: от своите стари, криви, изопачени разбирания хората създадоха здрави, високи крепости, в които сами се затвориха. Тези крепости наричаме ад. Днес всички хора трябва да се учат, да прилагат знанията и любовта си, за да разбият стените на

тия крепости и да излязат вън, на свобода, т.е. в пределите на Царството Божие, в Рая на Земята, за който се говори в *Битие.* Казано е, че Бог създаде Небето и Земята, но никъде не е казано, че е създал ада. Ето защо, като човешко изобретение, адът трябва да се разруши от своя създател: който го е създал, той трябва да го разруши. Ще кажете, че трябва да осигурите бъдещето си. Оставете бъдещето настрана – то се определя от настоящето: каквото е настоящето, такова е и бъдещето; осигуряването е стар метод. „Какво ще стане с човека?" Това, което никога не е очаквал. Апостол Павел казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят". Следователно задачата на човека не се заключава в неговото осигуряване, но в свързването му с Бога: като обикне Бога, човек се свързва с Него и си осигурява такова светло бъдеще, каквото никога не е предполагал.

Като знаете това, не се безпокойте за непотребни неща. „Какво ще стане с нас?" Каквото стана с Христос, това ще стане и с вас; каквото стана с апостолите, това ще стане и с вас; каквото стана със светиите, това ще стане и с вас. Христос мина през големи страдания и после възкръсна. Апостол Павел беше голям оптимист – той мислеше, че лесно ще влезе в Царството Божие, но като го биха няколко пъти, каза: „Братя, с големи страдания ще влезем в Царството Божие". Ако във времето на Павел беше мъчно влизането в Царството Божие, в нашето време е още по-мъчно: сегашният век носи по-големи мъчнотии и страдания на човечеството. Ние сме на края на века, когато старото отминава времето си и отстъпва на новото. Това време носи големи, но велики страдания. Човек се пробужда, отправя погледа си нагоре, към възвишения свят, където са сигурността и щастието, които търси.

Животът на съвременните хора е преходен, както е преходно движението по права линия. Човек не може постоянно да се движи по

права линия: колкото и да не желае, той трябва да издигне перпендикуляр от една точка на правата и да върви нагоре. Този е пътят, по който човек може да намери Истината. Щом се домогне до Истината, той започва да мисли за Бога и страданията му изчезват: Истината и Любовта ви към Бога са в състояние да изтрият сълзите от очите ви. Хората плачат, защото не са намерили Истината; когато намерят Истината, те пак могат да плачат, но от радост.

И тъй, има два вида плач: от скръб и от радост. Първият плач е подобен на дъжда, който вали и полива изсъхналата земя; цветята поглъщат дъжда и се радват, че са освежени. Вторият дъжд е подобен на росата – и тя освежава цветята. В този смисъл добре е човек да плаче, да полива цветята в своята градина – този плач носи благословение за човешката душа. Така плаче онзи, който разбира смисъла на страданията и на радостите; който не ги разбира, вместо да освежи цветята, той ги попарва. Това показва, че неговите сълзи са много горещи. Изследвайте сълзите си и правете верни заключения за себе си. Ако сълзите носят благословение за вас, събирайте ги в шишенца или ги попивайте с чисти копринени кърпички, за да не падат на земята.

Едно е важно за човека: да издигне перпендикуляр в живота си. Перпендикулярът не е нищо друго освен отправяне на човешката душа към посоката, откъдето идва Божията Любов. Дръжте съзнанието си будно, за да не се наклони перпендикулярът. Най-малкият наклон води към материалния живот. Колкото по-голям става наклонът, толкова повече човек се отклонява от правия път на живота, т.е. от перпендикуляра, и се спира в плоскостта, където човек се движи само във физическия свят. За да не изпада в ограничителни условия, той трябва да се държи здраво за перпендикуляра като за посока, която единствена го води към Любовта – основата на Живота. Следователно стремете се към перпендикуляра на живота, т.е. към

великата Любов, която осмисля нещата. Без Любовта няма живот, няма растене и развитие, няма никакви придобивки.

Тайна молитва

37 лекция, 6 май 1931 г., София, Изгрев

СВЕЩЕНИЯТ ТРЕПЕТ

Тайна молитва

Ще прочета 138 псалом.

Като четете този псалм, виждате какви разбирания е имал пророкът. Макар и преди хиляди години да е написан, този псалм не губи значението си. Пророкът е имал високо разбиране за Бога. Малцина имат такова разбиране. Това показва, че Истината е извън времето и пространството. Понякога малкото дете знае повече от стогодишния старец. „Възможно ли е това?“ Възможно е, разбира се. Малкото дете вижда повече от слепия старец, но ако детето е сляпо, нищо няма да вижда. Следователно познаването на Истината не се определя от възрастта. Дали човек е стар, или млад, щом не познава Истината, той е сляп, ограничен, не вижда и не разбира нещата. Като знаете това, не се ограничавайте от времето, от пространството и от условията, не казвайте, че времето не ви достига или че място нямате, или че условията са неблагоприятни. Допуснете ли едно от тия неща в съзнанието си, вие сами се ограничавате, сами затваряте прозорците си за светлината. Ще каже някой, че майка му и баща му са го родили при мъчни условия, че времената са били тежки, че средствата му за живота са били оскъдни и т.н. Това са книжни препятствия – достатъчно е да махне човек с ръка, за да ги скъса. Докато мисли, че не може да се справи с мъчнотиите си, те стоят в съзнанието му като дебели, яки стени; щом разбере, че може да се справи с тях, те се превръщат в книжни стени.

Съвременните хора лесно се подават на внушения и сами се ограничават. Щом се дойде до отрицателното, те лесно го възприемат чрез внушение; дойдат ли до положителното, внушението не им

действа. Това показва, че те вярват повече в отрицателното, отколкото в положителното. Например някой започва една добра работа, но казва: „Не мога да свърша тази работа“. Каквото казва, така става. Защо не каже, че може да свърши работата? Друг казва: „Ще се разболея“ – и се разболява. „Няма да свърша училище“ – и не свършва. „От мене човек не може да стане“ – и не става. „Не мога да живея добре с жена си“ – и не живее добре. „С тебе не мога да завържа приятелство“ – и не завързва. Всичко отрицателно, което хората са допуснали и в което са повярвали, се е сбъднало. След всичко това те се запитват защо Бог е създал света така, защо е допуснал страданията, защо животът им е пълен с неуспехи? От вас зависят добрите работи, радостите и успехите в живота: вие сами си предсказахте неуспехите, вие сами повярвахте, че не можете да учите, че не можете да завършите училището. Бог няма да учи заради вас, никой не може да учи за вас – вие сами ще учите за себе си. Вие ще повярвате, че можете да учите, да бъдете добър, праведен и любещ, кротък, милосърден, добродетелен и т.н. В каквото вярвате, това става – колкото е силна вярата ви, толкова ще успявате. Ето защо постоянно дръжте в ума си мисълта: „Мога да направя всичко, каквото душата ми желае. Всичко ще бъде така, както Бог е определил“.

Какво е определил Бог за човека? Той е определил Доброто и Любовта като основа на неговия живот. Има ли тази основа, той може всичко да постигне. „Какво да правя, като не успявам?“ Ще играеш. „Благочестиво ли е това?“ Благочестиво ли е да наведеш глава към земята, да се отчаеш от живота и да роптаеш против Бога? Благочестиво ли е да се обезсърчаваш, когато ти са дадени толкова блага? Вместо да се обезсърчаваш, по-добре пей и играй. Българската поговорка казва: „Който пее, зло не мисли“. Щом не мисли зло, добро ще мисли. Глупавият не може да пее и да играе: ако рече да играе, той

ще преплита краката си. Защо? Няма сръчност. Умният обаче е сръчен, той пее и играе добре.

Следователно ако искате да постигнете желанията си, казвайте в себе си: „Мога да бъда добър, мога да бъда разумен, мога да бъда силен, мога да бъда богат“. Казвате ли така в себе си с вяра и с убеждение, търсете добри, разумни, учени, силни и богати хора – само от тях можете да научите и да придобиете нещо хубаво. Ако търсите красиви цветя, не ги търсете по книгите, но ходете по градините, където цветята растат и цъфтят; ако видите някое малко цвете, не го отминавайте с пренебрежение – знайте, че и малкото цвете е толкова важно, колкото и голямото. Ако пренебрегнете малкото цвете, вие пренебрегвате себе си. По отношение на великите, възвишени същества и вие сте едно малко цвете. Как ще се чувствате, ако възвишени същества минават покрай вас и не ви обръщат внимание? Колкото и да е малко едно същество, щом има живот в себе си, то крие нещо велико, то носи за себе си и за окръжаващите известно благословение.

Следователно и най-малката форма, в която тече животът, привлича вниманието на възвишените същества, както и на Бога. Бог минава покрай нея и оставя Своето благословение. Не е важно колко сте големи, важно е доколко сте възприели и използвали Божието благословение. Бъдете готови да приемете всеки момент Божието благословение. Ако не сте будни, ще го пропуснете и после ще се чудите защо сте неразположени, защо работите ви не вървят добре. Някой става сутрин неразположен: не му се работи, не се движи, не прави никакви упражнения, не иска да говори, да яде. Гледате го – седи на едно място с увиснала глава, с отпуснати ръце надолу – не знае къде да сложи ръцете си. Коя е причината за това състояние? Пропуснал е да възприеме Божието благословение. Някои оратори излизат да говорят пред многочислена публика и докато започнат да

говорят, въртят ръцете си на една и на друга страна, не знаят къде да ги поставят. Щом започнат да говорят, те се вдъхновяват, получават Божието благословение и работата им върви добре: те застават в естествено положение, движат ръцете си спокойно и не мислят за тях.

Помнете: в живота на всеки човек е важен първият момент, когато се пробужда съзнанието му. Този момент наричаме „изгряване на слънцето в човешката душа“. Може ли човек да улови първия лъч на своето изгряващо слънце, всички работи се нареждат добре; пропусне ли този момент, колелото на живота продължава да се върти и той трябва да чака цели 24 часа, докато дойде новият изгрев. Изкуството се заключава в това, да хванеш първия Божествен момент на изгряващото Слънце. Който хване този момент, той е благословен от Бога; не го ли хване, той е скъсан чувал или пробита стомна – каквото сипеш в него, всичко излиза навън. Всички хора имат желание да уловят Божествения момент, но рядко успяват. Три момента има през деня, когато човек може да улови Божественото: сутрин, на обяд и вечер. Най-добрият момент е сутрин, т.е. когато Божественото съзнание на човека се пробужда. Този момент наричаме зазоряване, или вечна пролет на човешката душа. Моментът за пробуждането на съзнанието е толкова кратък, колкото е кратка вечността.

Човек всеки момент се разтваря и разширява. Опасно е, ако човек се стреми да постигне това изведнъж и после да спре. Не, пробуждането на съзнанието е вечен процес. Да се стреми човек да го постигне изведнъж, това е все едно да усилите сладчината толкова много, че да притъпите вкуса си. Човек не трябва да притъпява вкуса си, нито да идва до втръсване от сладките работи. Умерената сладчина е подобна на добрия, приятния и мекия живот. Пожелае ли човек да бъде чрезмерно добър и мек, ще предизвика втръсване в себе си и за да излезе от това положение, ще се обърне към киселите

работи, за да неутрализира голямата сладчина. Човек трябва да знае в какво количество да употребява сладките и киселите храни, за да не предизвика притъпяване на вкуса си или отвращение. Ще кажете, че знаете тези работи, няма защо да ви се говори. Те са Божествени неща. Как можете да знаете Божествените работи, ако не знаете човешките? Как можете да вдигате тежки товари, ако не можете да вдигате леки? Като не може да вдига големи тежести, човек прибягва до хитрост, обаче с хитрост не се отива далече: той нито себе си може да излъже, нито окръжаващите. Днес Бог възлага на всеки човек по една малка работа, а той Го залъгва, иска да извърши нещо велико, да повдигне цялото човечество. Всеки човек разполага с определени възможности, вън от които не може да излезе. Малки са възможностите на човека, но те могат да се разрастат: достатъчно е да се посадят в почвата, за да се развият. Следователно посадите ли ги, оставете ги свободни – да израстат, да цъфнат и плод да дадат. През това време никой не трябва да ги пипа. Забелязано е, че растенията, които се оставят свободни да израстат, да цъфнат и плод да дадат, са за предпочитане от онези, които се развиват изкуствено, под влиянието на човешката ръка: първите са по-ароматни от вторите. Цветята, които човек култивира, по външен вид са по-хубави, но са по-неиздръжливи на условията, по-лесно увяхват от тия, които растат свободно в Природата. Същото се забелязва при деца, които са оставени свободно да се развиват: Те са по-естествени, по-издръжливи на мъчнотиите, отколкото ония, които са расли при специални грижи на родители и възпитатели.

Някои вярващи мислят, че като тръгнат в духовния път, ще бъдат запазени от мъчнотии и страдания. Те са на крив път. Духовният живот представлява за човека това, което представляват естествените природни условия за цветята. Следователно влезе ли в духовния път, човек ще се натъкне даже на по-мъчни условия, отколкото по-рано е

имал: той ще бъде изложен и на дъжд, и на вятър, и на слана, и на сняг, и на бури. Изкуство е човек да работи при такива условия именно и да се стреми неотклонно към своя идеал. Наистина, идеалът е непостижим, но идеите са постижими. Чрез тях човек се свързва с възвишените същества, които му помагат. Това не значи, че всички въпроси ще ви станат изведнъж ясни. Има начин, по който човек може да си обясни всички въпроси в един момент, но за това е нужно да знае една формула. „Коя е тази формула?“ Обичай Бога! „Ама никой не ме обича.“ Ти обичай: като обичаш Бога, всички ще те обичат; пази се обаче да нямаш чрезмерни желания, защото те ще те спъват. За даден момент човек може да има само едно желание – има ли повече желания, сам ще се спъне.

И тъй, закон е: като обичаш, ще те обичат, и като те обичат, ще обичаш. Не можеш да мислиш за някого, ако и той не мисли за тебе; ако ти не мислиш за никого, никой няма да мисли за тебе. Някой иска да не мисли за никого, да не обича никого, а хората да го обичат и да мислят за него: това е невъзможно. „Какво да правя, като не ме обича никой?“ Това не е вярно: има Един, Който те обича – това е Бог. Човек съществува благодарение на любовта на Бога към него. Значи началото на Любовта е поставено вече в живота му: той трябва да гради върху това начало. Щом се е проявила Божията Любов, и човек трябва да прояви своята. Като погледне към света, който е създал, Бог се радва, че всички същества живеят под лъчите на Неговата Любов. „Тогава на какво се дължи смъртта?“ На греха. След грехопадението на Адам хората започнаха да умират, след Адам се яви и убийството: Каин уби брата си. Защо? Защото хората забравиха закона на Любовта. Където е грехът, там царува безлюбието. Каже ли човек, че и без любов може да се живее, веднага идват нещастието, болестите и смъртта. Възвишените същества, светиите, добрите и праведните хора знаят този закон и се пазят да не прекъснат връзката си с Любовта

нито за момент. Прекъсне ли човек връзката си с Любовта за момент, усъмни ли се в нея, помисли ли, че като люби, ще го лъжат, той влиза в областта на безлюбието, където царува насилието, страданието, смъртта. В Любовта няма лъжа. Като съм наблюдавал живота на любещите души, никъде не съм намерил лъжа: Любовта не търпи даже микроскопическа частица от лъжата, в нея всичко е чисто и истинно. Колкото малка и да е любовта на някое същество към вас, щом ви люби, то ще ви даде повече, отколкото можете да предполагате. Следователно като си помислите за Любовта, кажете си: „Любовта никога не си служи с лъжа".

Любовта е сила, която внася светлина и радост в ума на невежия, повдига падналия, възкресява мъртвия. Влезеш ли при Любовта, събуй обувките си – това значи, че си почувствал свещен трепет към Любовта. Който е почувствал само за момент свещения трепет на Любовта, той никога не се лъже – той разбира нещата тъй, както са в действителност. Той не казва, че обича този повече, онзи – по-малко, той не дели Любовта на степени. Вземе ли една книга, той я отваря и чете написаното в нея – никой не може да го заблуждава. Той знае, че в Бога няма никаква промяна. Ако Бог влезе в дървото или в камъка, те ще проговорят; ако влезе в пресъхналия извор, той ще протече. И наистина, всичко, което става в света, се дължи на присъствието на Бога в целия Космос. Слънцето изгрява и залязва, вятърът вее, дъждът вали, водите текат, цветята цъфтят, хората се пробуждат благодарение на присъствието на Божия Дух във Вселената. Достатъчно е да ви погледне Бог, за да се освободите от неразположението, от отчаянието си; един Негов поглед е в състояние да разсее облаците в човешкото съзнание и да просветне умът му.

Религиозните хора лесно се обезсърчават и казват: „Много молитви четем, но работите ни не се нареждат добре". Тези хора се молят с користна цел, затова не успяват. Молитвата изключва

користолюбието. Дали се моли, диша, мисли, люби или живее добре, човек върши това за себе си. За да успява във всичко, което предприема, той трябва да бъде искрен в своите прояви, да познава Божественото начало и само него да слуша. Каже ли ви някой да се качите на неговия кон, не го слушайте. Ако е въпрос да яздите, вие имате свой кон, на него ще се качите; за предпочитане е обаче човек да ходи пеш, да разчита на краката си, отколкото да язди на кон. Краката на човека са Божественото в него – добродетелите му; конят е човешкото, човешкият ум. Не се качвайте на чужд кон.

Като ученици първо вие трябва да се научите да ходите правилно. Как ще се научите? Като вървите след праведния, след светията. Няма да ги питате как ходят, но ще наблюдавате хода им и ще подражавате. Ако вървите след лошите хора, след крадците и пияниците, ще възприемете техния ход. Някой се клати като гемия и казва, че служи на Бога. Това не е вярно: който служи на Бога, има хармония в движенията си, той знае къде да поставя ръцете си. Сложи ли ръцете си на корема и така се моли на Бога, това показва, че той вярва на корема и на стомаха си, но не и на Бога. Когато се моли, човек трябва да забрави всичко около себе си и да стане невидим – целият свят трябва да изчезне пред очите му. Това значи молитва! Да се молиш, това подразбира отиване при Бога. „Как трябва да бъда облечен?“ С дреха, изтъкана от лъчите на светлината и на Любовта. Да се моли човек така, това значи да преустрои организма си, да превърне клетките си от човешки в ангелски. Апостол Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Кога ще стане това? Когато Божественото начало влезе в човека, т.е. когато лъчите на Любовта проникнат цялото му тяло. Те ще го преустроят и организират. Като се организират силите на човешкия организъм, човек знае как да постъпва, той разполага със знание, което всякога може да прилага. Не са ли организирани силите на човека, и да има знания, той не

може да ги прилага: той говори за Божията Любов, а прилага човешката. Човекът на новото, т.е. организираният човек, никога не преувеличава, нито намалява нещата, той ги представя в истинската им форма.

Искате ли да си служите с Божественото, вие трябва да го носите в себе си. Някой посещава болни, иска да ги лекува и казва: „В името на Христос, на Павел, заповядвам ти да станеш от леглото“. Формулата е казана, заповедта е дадена, но болният не става от леглото си. Защо? Защото духовете се подчиняват само на Христос. Ти казваш на болния да стане в името на Христос, но Христос не е в тебе. Ти казваш, че правиш нещо в името на Любовта, но нямаш никакъв резултат. Ако Любовта е в тебе, ти ще имаш резултат и ще бъдеш доволен от себе си; и близките ти ще бъдат доволни от тебе. Ако Любовта не е в тебе, а се силиш да работиш в нейно име, нито ти ще бъдеш доволен от себе си, нито окръжаващите. Колкото и да се извиняваш, нищо не може да те извини. Ако си недоволен от себе си, не плачи, но осъзнай, че си роден от Любовта, Мъдростта и Истината. Щом съзнаеш това, състоянието ти ще се промени: ти ще се разположиш и ще отвориш сърцето и ума си, да влезе Бог в тебе.

Сега ако и вие повярвате на думите ми, ще се подмладите – всеки ще стане с 20 години по-млад. „Възможно ли е това?“ Възможно е: чистият въздух и чистата храна поправят и подмладяват човека. Божественото Слово е чистият въздух и чистата храна за човека. Приемете ли това Слово, вие ставате мощни, то произвежда преврат в човешкото съзнание. Когато Любовта, Мъдростта и Истината посетят човека, той започва да се отнася със свещен трепет към всичко, което Бог е създал. Ако до това време човек е обичал да послъгва, да използва хората, от този момент нататък той се преобразява, говори истината и се стреми повече да дава от себе си, отколкото да взема.

Съвременните хора казват, че Христовото учение не е приложимо, че човек не може да води чист и свят живот, че не може да бъде като Христос. Значи като Христос не може да живее, а като дявола – може. Когато казвате, че не можете да живеете добре, че не можете да учите, че от вас нищо няма да излезе, това е дяволско внушение. На дявола вярвате, а на Христос не вярвате! Не, приемете Любовта в себе си и започнете да я слушате. Имайте свещен трепет към нея и каквото ви каже тя, изпълнявайте.

Тайна молитва

38 лекция, 14 май 1931 г., София, Изгрев

МУЗИКАЛНИ ПРОЯВИ

Тайна молитва

Всички хора се запитват кои са причините за злото. Представете си, че вдигнете едно дете над главата си, подхвърлите го във въздуха и по невнимание го изпуснете на земята. С вашето невнимание вие причинявате зло на детето. То е тяло, което се подчинява на закона на земното привличане. Като не можете да го задържите, детето пада на земята и силно удря главата си в един камък. Законът за земното притегляне е механически, но може да причини голямо нещастие на човека. Ето защо, за да не причинява зло на никого, човек трябва да държи здраво в ръцете си силите, с които е свързан. Това наричаме ние владеене на силите или самообладание. Този закон има отношение и към мислите, чувствата и постъпките на човека. Колкото и да е лека една мисъл, ако човек не я владее, тя може да му причини някаква пакост. И най-слабото чувство, ако човек не го владее, може да му причини пакост: то може да се изрази само с една дума, но да нарани човека. „Как може човек да заздрави раната си?“ Като се научи да гледа философски на нещата. Натъкне ли се на известно противоречие, той трябва да го преведе по такъв начин, че да не остане от него нищо отрицателно. Това е метод за умния човек, за мъдреца.

Какво правят факирите в Индия? Някой факир прави следния опит: с нож пробожда ръката си на няколко места и след това намазва със слюнка отворените рани. В продължение на няколко минути раните заздравяват. Ще кажете, че това е фокус. Може да е фокус, а може да е някакво изкуство, резултат на известно постижение. Не може ли и вие по някакъв начин да заздравите раната, причинена от

някоя обидна или отрицателна дума? За да понесе лесно обидата, човек трябва да се самонаблюдава, да види има ли някаква придобивка от нея. Като се изучава, човек идва до заключение, че и страданията, и радостите носят известни придобивки. Например спояването на две дъски с помощта на менгеме е добро за дъските. Обаче ако поставите двама души, които не се обичат, под закона на менгемето, те няма да бъдат доволни – вие ще им причините голямо страдание. Значи раздялата като закон, който причинява страдания на хората, за тия двама души ще бъде щастие. В първия случай, под напора на менгемето, дъските се радват, защото придобиват нещо, а двамата неприятели страдат. Ако разделите дъските една от друга, те губят нещо; ако разделите двамата неприятели, те се радват, защото придобиват нещо.

Следователно когато хората употребяват Божествените закони не на място и навреме, те правят големи грешки. Това става по причина на тяхното невежество. Писано е например в Евангелието, че Бог се гневи. Преводът на думата не е точен – Бог никога не се гневи. Обаче с тези думи искат да кажат, че когато е недоволен от нарушаването на законите Му, Бог се гневи. Със своите криви мисли, чувства и постъпки човек наранява Бога, но понеже Той има знания, веднага заздравява раните Си и не нарушава Своя мир. В края на краищата човек остава сам да плаща за своите грешки и неправилни отношения към Първата Причина. Когато хората се запитват защо Бог постъпва така с тях, защо е създал такъв свят, това показва, че те се поставят наравно с Него. Интересно какво биха направили хората, ако имаха силата и властта на Бога.

В древността една царица помолила мъжа си да и даде право да управлява царството само три дни. Царят се съгласил да задоволи молбата на жена си и я оставил на престола си три дни. Като взела властта в ръцете си, първата работа на царицата била да сложи мъжа

си в затвора. На третия ден тя го освободила. Със своята постъпка тя искала да каже на царя, че заради глупостта му да даде властта на жена си той заслужава да бъде затворен. Когато говорим за мъжа и за жената, ние ги разглеждаме като форми. Едно е важно да се знае: никога жената не може да използва силите на мъжа и да ги приложи, както той ги прилага. Същото можем да кажем и за мъжа: невъзможно е мъжът да използва силите на жената и да ги приложи като нея. Природата е вложила в мъжа и в жената специфични сили, които трябва да се прилагат на своето място и време; разместят ли се силите, раждат се противоречия и страдания. Мъжът може да направи едно нещо, а жената – друго; обаче двамата заедно могат да направят много неща.

За да изпълни дадените му задачи, човек трябва да има знания и да бъде учен. Например дават на едного много гъст разтвор от пелин. Той е толкова силен, че може да отрови човека. Умният ще разреди разтвора, ще го направи удобен за пиене и ще се лекува с него. Дават на другиго нови обувки, но много тесни. Умният, преди да ги носи, ще ги сложи на калъп, ще ги намаже с някаква мас, да омекнат, и тогава ще ги сложи на краката си. Глупавият обаче ще ги обуе направо и когато нарани краката си, ще каже: „Прост майстор е бил този, който е правил обувката. Пък защо Господ ме остави да страдам?“. Нито майсторът е прост, нито Бог е виновен: трябваше ти да бъдеш умен, да разшириш обувките и след това да ги носиш. Много от грешките на хората се дължат на това, дето мислят, че техните възгледи и постъпки са най-прави. Ако е така, те трябваше да бъдат светии, а всъщност не са. Някой се хвали, че е богат, че разполага със стотици хиляди лева. Обаче когато трябва да посрещне една малка полица, не може, няма пари. Тогава къде е богатството му? Състоянието на човека, както и неговото развитие, се определя от това, което той в даден момент може да направи. Не е важно какъв ще

бъдеш някога, важно е какъв си днес. Който мисли, че има големи знания, нека се опита да направи бялата си коса черна. Тъмната коса лесно става светла, това изкуство е приложено вече, но как можете бялата коса да я направите черна? Днес хората правят косите си черни, но това е бояджилък. Така се боядисват хората и в религиозно отношение: слагат си някаква боя и стават вярващи. Тази боя скоро се измива.

Сега вие сте се събрали да чуете нещо съществено. Без да ви говоря, аз ви давам пет килограма чисто брашно, една стомна с вода, един килограм масло и няколко килограма сирене. Който не разбира съотношенията на нещата, ще се чуди защо съм донесъл тия материали: той ще ги погледне и ще си замине. Който разбира съотношенията на нещата, веднага ще запретне ръкавите си, ще измие ръцете си и ще се хване за работа: ще пресее брашното, ще го замеси, ще смачка сиренето, ще стопи маслото и ще разточи тънка хубава баница. Той знае как да съпоставя нещата. Следователно същественото в живота на всеки човек се заключава в правилното съчетание и обработване на елементите, с които работи. Може ли правилно да ги съчетава, той лесно се справя с мъчнотиите и страданията; не може ли да ги съчетава и обработва правилно, той е изложен на по-големи или на по-малки страдания. Човек се справя лесно с мъчнотиите си, ако има любов. Любещият е глух за обидите: колкото и да го обиждат, той знае, че тези обиди нямат отношение към него. Защо? Защото не се отнасят до неговото име. Всеки човек носи чуждо име: никой не знае истинското си име. Ето защо, каквото и да се каже по адрес на вашия псевдоним, бъдете глухи за него. Да бъдете глухи към обидите, това значи да имате самообладание. Истински ученик е онзи, който има самообладание в мислите, чувствата и постъпките си. Той знае кога да прояви самообладанието си, вследствие на което никога не изразходва напразно енергията си.

Един човек си строил колиба. За да не падне колибата, трябвало той да подпира с рамото си една греда. В това време край него минал един просяк и го запитал: „Какво правиш, братко?“ „Работя. Ела при мене да ме заместиш. Подпирай тази греда, докато се върна. Ще отида в града да свърша една работа“. Просякът останал в това положение дълго време. Ще не ще, трябвало той да подпира гредата: махне ли рамото си, колибата ще се събори върху него. Той разбрал, че в дадения момент е по-добре да подпира гредата, отколкото да проси. Ще кажете, че просякът е имал голямо самообладание. Дали наистина е имал самообладание, не се знае: в случая по необходимост е трябвало той да прояви самообладание; ако не беше го проявил, щеше да се намери под колибата. Ето защо и на вас казвам: стремете се да проявявате самообладанието си доброволно и съзнателно, а не чрез насилие и по необходимост. Наблюдавайте се доколко можете да издържате, за да знаете колко сте търпеливи. Някои минават за търпеливи, но не са. Външно те се въздържат, представят се за търпеливи, а вътре има голямо бучене. Това не е търпение: търпеливият е спокоен и външно, и вътрешно. Можете ли да търпите като вола? Един вол се връщал от нивата. По пътя един комар кацнал на гърба му и започнал да го хапе. По едно време комарът казал на вола: „Ще ме извиниш, че се качих на гърба ти“. Волът се обърнал назад и спокойно отговорил: „Ако не беше се обадил, нямаше да зная, че си кацнал на мене“.

Какво представлява в случая комарът? Страданието. Можете ли и вие като вола, когато дойдат страданията и кацнат на гърба ви като комари, да не ги усетите? Само по този начин може да постигнете самообладанието, към което се стремите. Ще кажете, че с любов преодолявате всички мъчнотии. Вярно е, но Любовта трябва да се придобие. Постигането на Любовта трябва да бъде идеал, към който всеки човек да се стреми. Мнозина имат идеали, но те са

неопределени. Например някой казва: „Искам да бъда добър, но ако днес не мога да бъда такъв, все някога ще проявя добротата си“. Така не се постига идеалът. Ти трябва да знаеш определено можеш ли да проявиш доброто още днес. Че някога ще бъдеш добър, не е важно: бъди добър в настоящия момент, а в бъдеще – още по-добър. Друг някой казва, че не иска да се гневи. Добре е да не се гневи човек, за да не изразходва напразно енергията си, но докато дойде до това положение, той трябва да впрегне гнева на работа. Поставете на главата си една машинка, с която да мелите пипер или брашно, та като се разгневите, да впрегнете гнева на работа, да смели пипера или брашното. В бъдеще ще има такива машинки; сега човек се гневи, воденицата се върти, без да върши работа – нищо не мели.

И тъй, търсете методи да използвате разумно енергиите си. Не е лошо, когато човек се гневи и обижда, но той трябва да впрегне тази енергия, за да не се губи. Разумната Природа използва правилно енергиите си. Постъпвайте и вие като нея. Всяка дума, излязла от устата ви, трябва да произведе преврат. Казвате например, че обичате някого. Обичате го, но той не трепва. Значи вашата любов е като пламъка на кибритена клечка: цъкате една клечка, втора, трета, но огънят не се запалва. Казвате, че причината е в дървата – мокри били. Дървата са мокри, но и вашият огън е слаб. Ако обичате човека, огънят ви трябва да бъде силен, че да го запалите от четири страни: като гори, той върши работа. Който люби истински, той е активен, готов за всякаква работа. Ще кажете, че на младини и вие сте горели, но това е било глупава работа. Не омаловажавайте това, което сте преживели в детинството и в младините си. Ако има нещо, от което сте недоволни, можете само да го изправите, но не и да го отречете. Преди всичко човек не е дошъл още до онова детинство, за което Христос говори. Христос казва: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие“. Значи човек трябва да бъде от

онези разумни, послушни деца, за които Христос говори. Има деца и старци, послушни и разумни, но има деца и старци, непослушни и неразумни. Неразумният е в стълкновение с Природата, вследствие на което е постоянно недоволен: нищо не е в състояние да го задоволи; примири ли се с Природата, той става доволен и радостен.

Един американски лекар страдал от хипохондрия. За да го излекуват от това крайно недоволство и мрачно гледане на живота, колегите му решили да отрежат един от пръстите на ръката му. Като отрязали пръста му, той започнал да цени живота и се излекувал от хипохондрията си. Ето защо когато питате защо идват страданията в света, ще знаете, че те имат предвид освобождаването на човека от вътрешното недоволство, което може да се превърне в безразличие – едно от опасните състояния, в което може да изпадне човек. За такъв човек и радостите, и скърбите се обезсмислят: той не намира смисъл в живота и идва най-после до крайно отчаяние.

Днес всички хора търсят нещо ново в живота. Какво представлява новото? Ново е онова, което може да предаде нещо на човека, за да започне той вътрешно да расте. Отворете Евангелието и ще видите колко нови неща има за вас. Ако можете да произнесете един от стиховете с вяра, вие ще се подмладите с 20 години; внесете ли най-малкото съмнение, вие губите истинския смисъл на стиха, губите силата му и нищо не придобивате. Всяко съмнение е пречка, която отлага реализирането на нещата. От човека зависи да бъде щастлив или не. Ако се движи с биволска кола, щастието закъснява; ако се движи с автомобил, с аероплан или с бързината на мисълта и на светлината, щастието идва по-бързо. От съобщението, с което човек си служи, зависи и бързината, с която идва щастието.

За следващия път пишете върху темата „Причини за щастието“.

Като напишете на български думата *щастие*, от геометрическите форми на буквите, които влизат в нея, можете да определите значението на тази дума. Буквата *щ* означава закон на разумността. Буквата *а* с извитата линия означава закон на вечността, буквата *с* – закон на промените: както Месечината се мени, така и условията в буквата *с* са изменчиви. За да разберете този закон, трябва да знаете как стават приливите и отливите във вашия живот. Правият ъгъл, който се образува в буквата щ, показва пътя, по който се движи щастието. За да придобиете щастие, и вие трябва да се движите по същия път. Майката е щастлива, когато има разумно дете; човек е щастлив, когато намери своя приятел, т.е. лице, с което да споделя своите мисли и чувства. Буквата *с* означава още закон на мисълта. Човек трябва да мисли право, да знае защо се радва и как трябва да се радва, защо скърби и как трябва да скърби; защо учи, защо свири и как трябва да учи и да свири. Значи не е достатъчно само човек да върши нещо, но да знае защо го върши и как трябва да го върши.

Една майка изпратила сина си в чужбина да работи и да се учи, като му дала две правила в живота: като срещне мъртвец, да се прекръсти; като срещне сватба, да играе. Заминал синът в чужбина и започнал да прилага правилата, които майка му му дала. Като срещнал мъртвец, той започнал да играе – хванали го и го набили добре. След това срещнал сватба, спрял се почтително и започнал да се кръсти – и тук го набили добре. Като се върнал при майка си, веднага се оплакал и разправил за резултатите, които получил от прилагането на нейните правила. Майката казала: „Синко, объркал си местата, там е грешката. Не си приложил правилата на място. Хайде, донеси ми една стомна вода, да омеся брашното, да опека хляб и да те нагостя".

Двете правила, които майката дала на сина си, представляват двете гами на живота. Който има развито ухо, знае къде да ги

прилага: никога той не може да направи такива грешки, каквито е направил младият неопитен син. Музиката съществува в Природата. Ако имате опитното ухо на музиканта, ще доловите такива мелодии, каквито никъде не сте чували. За мнозина вятърът е шум, бучене, обаче за музиканта, който има тънко ухо, вятърът е величествена музика. За да се разбере тази музика, музикантът трябва да я нагоди към ухото на слушателите, т.е. да направи превод от нея. Ако тази музика не се нагоди според трептенията на човешкото ухо, тя ще остане незабелязана. В предната част на човешкия мозък, където се намира музикалното чувство, има 35 000 клавиша, т.е. 35 000 музикални тонове, които очакват своето развитие. Достатъчно е да се засегне един от тези тонове, за да предизвика радостно или тъжно чувство в човека.

Като ученици вие трябва да пеете и да свирите, да развивате своето музикално чувство. Като развивате това чувство, вие постепенно прилагате един след друг музикалните тонове, които се намират в мозъка, и ставате все по-музикални. Забелязано е, че при неправилното съчетаване на тоновете струните на цигулката се късат. Съчетавайте тоновете така, че да не късат струните на цигулката. Когато цигулката се подчинява на човешкия дух, музикантът изкарва тонове, които отговарят на трептенията на душата. Българската музика се движи между крайности. Българинът е или крайно весел, или крайно тъжен: чрез музиката той излива чувствата си, затова тя бива или весела, или тъжна. Работете в областта на музиката: пейте, свирете, за да станете музикални. Ако ръката ви е музикална, каквото пипнете, ще го направите музикално; не е ли музикална ръката ви, каквото хванете, все ще направите някаква пакост. Природата обича музикалните хора. Ако не са такива, тя им праща страдания, за да ги тонира, да ги нагласи според своите закони. Музиката се е прилагала от най-стари времена до днес. В езическите и религиозните обреди,

във всички стари школи са пели, свирили и играли. Без музика няма напредък: който не знае да пее и да свири, не може да се развива правилно. Не е въпрос да пее човек за хората, да се нагажда по техния вкус – ако пеете за хората, това не е истинска песен. Човек трябва да пее първо за себе си – това е идейно пеене. Дали ще го слуша някой, това не е важно. Като пее и свири, човек дава подтик на своите мисли и чувства. Той се въодушевява и започва да мисли, да чувства и да постъпва право. Музиката е свързана с умствения, сърдечния и волевия живот на човека. Пейте тихо в себе си, пейте и високо, но никога не мислете дали хората ви чуват и дали одобряват пеенето ви.

Упражнение. Една седмица ще се упражнявате да пеете по нов начин, за себе си, като предварително се нагласите с Природата. Ще пеете по три песни на ден: сутрин – песента *В начало бе Словото,* на обед – *Бог е Любов,* и вечер – *Духът Божий.* След това ще накараме някой да пее, без да се произнасяме как е пял. Той ще пее на глас, а всички ще пеем тихо, вътрешно, за да му пригласяме. Така трябва да постъпваме и по отношение на доброто: един да прави добро, а всички да го подкрепят. Човек може да се прояви в живота само когато мисълта му е силна и е подкрепена от неговите близки. Без подкрепата на близките си човек не може да върви напред. Не прекъсвайте хода на вашата мисъл, нито хода на музиката в себе си. Дали сте скръбни, или радостни, мислете право; дали сте скръбни, или радостни, пейте и свирете. Прекъсването на правата мисъл води към вътрешно обезверяване, което разяжда човешката душа, както прахът – цигулката. Чистете праха от цигулката си, за да не я разяжда.

Помнете: никой не може да влезе в Царството Божие, ако не може да мисли, да чувства и да постъпва право. Ще обичате по всички правила. „Кого да обичаме?“ Всички: Любовта не прави разлика, тя дава на всички еднакво. От много любов глава не боли, от много дъжд

вреда няма. Ако Любовта е малко, глава може да боли, и ако дъждът е малко, суша настава и хората страдат от глад. Пейте при всички случаи на живота си. „Какво да правим, когато хората са лоши?“ Това не е ваша работа – има кой да се грижи за хората и да ги оправя. Ако вие сте добри, радвайте се и пейте за доброто в себе си и престанете да се оплаквате от хората и от страданията си.

В Природата съществува един правилен ритмус, който се изразява в прилив и отлив на Божествена енергия. В прилива всички същества се радват, пеят и се веселят. И в ада, и в Рая всички същества вземат участие в този прилив. Дойде ли отливът на Божествената енергия, които разбират този закон, пак се радват и се веселят; които не го разбират, стават тъжни, започват да плачат и да скърбят. Когато приема нещо, човек се радва; когато му отнемат нещо, той скърби. Значи даването, придобиването е прилив; вземането, отнемането е отлив. Бог се проявява в даването. За да задоволи човека, Той го слага в голямо изобилие. Ако и тогава човек не се задоволи, Бог го изпраща вън, в широкия свят, да опита всички условия и да се научи да цени и най-малките блага, които му се дават. Бог има желание да задоволи всички хора, да ги направи радостни и щастливи.

Тайна молитва

39 лекция, 20 май 1931 г., София, Изгрев

РАЗБРАНИ НЕЩА

Тайна молитва

Съвременните хора искат да разберат всичко, което става около тях. За всяко нещо те искат обяснение. Има неща, които се разбират и без обяснения; има неща, които и да се обясняват, не се разбират; някои неща пък трябва да се обяснят. Щастието се разбира без обяснение, светлината се разбира без обяснение. И най-малките същества разбират светлината. Защо? Защото се ползват от нея. Светлината е разбрана, защото има отношение и към физическия свят. От светлината произлизат много неща. Човек не би могъл да се ползва от светлината, ако нямаше отношение към нещата, чрез които тя се проявява. Ако Слънцето не съществуваше, нямаше да има светлина. Слънцето изпраща светлината, Земята става проводник на светлината, но нито Слънцето, нито Земята я разбират. Човек, който се намира в средата, между Слънцето и Земята, разбира какво нещо е светлината. Ще кажете, че съществата, които живеят на Слънцето, направляват слънчевата светлина. Това е друг въпрос. Съществата, които живеят на Слънцето, имат отношение към друго слънце: и те се намират между два полюса, както човек се намира между Слънцето и Земята. Следователно докато не застане между два полюса, човек не може да разбере реалността на нещата.

Казахме, че щастието се разбира без обяснения, но придобиването на щастието се определя от известни условия. Следователно искате ли да бъдете щастливи, трябва да знаете условията, при които се постига щастието. Гладът, доволството също се разбират без обяснения. Всяко живо същество разбира глада, всеки човек знае какво значи да бъдеш доволен, обаче ако искате да

обясните тия неща научно, няма да останете доволни от обясненията. Защо? Понеже те са метафизически въпроси, които обикновеният ум не е в състояние да схване. Каквото е положението на онзи, който не знае да плува, такова е положението на всеки човек, когато изведнъж се натъква на нови идеи. Неговите стари вярвания влизат в стълкновение с новите идеи и трябва да дойде някой опитен плувец и да му помогне да излезе от затруднението.

Сегашните хора се стълкновяват с новите идеи по причина на своите суеверия и вярвания. Те имат вяра, но тя не е в състояние да им помогне. Малко хора имат онази чиста, непоколебима вяра, която се справя с всички противоречия. Човек мъчно различава вярванията от вярата, вследствие на което сам се обърква. Във вярата има нещо твърдо, устойчиво, непоколебимо, вярващият не изпада в противоречия. Например някой заболее и казва, че след два дни ще оздравее. Както казва, така става – той не се съмнява в своето чувство. Друг някой заболява, вика лекар да го лекува. Лекарят казва, че след две седмици болният ще оздравее, но не става така. Минават две седмици, минава месец – болният още лежи в леглото. За свое оправдание лекарят казва, че се е явило някакво усложнение. Защо думите на лекаря не се сбъднаха? Защото той излиза от гледището на вярването, а не на вярата. Болният пък се обезсърчава и започва да търси баби, те да го лекуват. Той изхожда от своето суеверие и очаква да стане някакво чудо и да оздравее, но не оздравява. Суеверният очаква нещата да станат по изключителен начин, като в приказките от „Хиляда и една нощ“.

Великите неща на Земята стават чрез вярата, в която вземат участие множество същества, които помагат на хората. Обичат ли човека, те му помагат и той успява в предприетата работа. Във вярата нещата стават по любов. Работите ли само с вярване, не можете да очаквате на никого. Мнозина могат да ви обещаят, че ще ви помогнат,

но когато трябва да се изявят, не можете да ги намерите. Защо? Защото не са свързани с вас по любов. И при това положение пак могат да ви помогнат, но трябва да чакате, когато те имат свободно време. При суеверието вие сте принудени да разчитате на ония същества, които мислят само за себе си. И тъй, чрез вярата човек се свързва с разумни, богати и силни същества. Бог е най-разумният, най-силният и най-богатият в света. Щом ви обича Бог, всичко можете да направите. Ако започнете някоя работа и не успявате, грешката е във вас: който иска да успява, трябва да се свърже с Божествения свят. Всеки човек е поставен при условия, благоприятни за неговото развитие, но въпреки това от всички се искат едни и същи неща. Всеки трябва да работи за развиване на ума, на сърцето и на волята си. От усилията и прилежанието, които прилага, зависи неговото бъдеще. Не е въпрос само да израсте едно дърво, да даде няколко плода и след това да изсъхне. За да израсте едно плодно дърво или диня например, човек трябва да посади няколко семки, а не само една. В земята има червеи, които нападат семената: те изяждат повече, отколкото трябва. Ето защо посаждайте повече семки, за да могат някои от тях да израснат и да дадат плод в бъдеще; ако садите малко семена, червеите могат да ги изядат и за вас да не остане нищо.

Следователно вярващият човек трябва да бъде в съгласие с физическия, духовния и Божествения свят. Това значи да бъде в съгласие с резултатите; в духовния свят трябва да бъде в съгласие с условията, а в Божествения свят – с принципите. Какво разбирате от това обяснение? Все ще разберете нещо... Учителите обясняват на учениците си какво нещо е точката, правата линия и плоскостта и те ги разбират. Те казват: „При движението на точката се образува права линия, която представлява най-късото разстояние между две точки“. Правата линия се взема като мярка за дължина, понеже има само едно измерение – дължина. Плоскостта пък означава поле, образувано от

движението на един център в четири направления. Ако разгледаме Земята като плоскост, можем да си я представим във вид на кръг. Земята се състои от множество живи частици, които имат отношение една към друга.

Като говорим за Земята, ние виждаме в нея резултатите на милиарди същества, които са работили в миналото. Каква е била Земята в миналото, когато се е създавала и преустройвала, не знаем положително: по това има много предположения и теории. Писано е, че на Земята е съществувал Рай, но къде е той, съществува ли още и днес? Според мене Раят е на Земята. И днес съществува Рай – той се намира на една земя, която още не е известна на човечеството. Тя коренно се различава от Земята, на която живеем. Каквато е разликата между растението и почвата, на която то расте, между рибата и водата, между птицата и въздуха, между човека и средата, в която той живее, такава е разликата между нашата Земя и тази, в която е Раят. Човек живее на Земята, във въздуха и в светлината, но сам той не е нито земя, нито въздух, нито светлина. Ще цитирате стиха, в който Христос казва: „Аз съм виделината на света“. Под думата *виделина*, или *светлина*, Христос има предвид умствената и духовната светлина, а не физическата.

Като ученици вие трябва да гледате обективно на нещата, да не изпадате в заблуждения и криви разбирания. Например някой носи кошница с яйца в ръката си, но по невнимание спъне се някъде, падне и счупи яйцата. Като види пакостта, която е направил, той казва: „Чудно нещо, защо Господ допусна да стане това?“. Ами ти защо не беше внимателен – мислиш ли, че Бог се занимава с твоите яйца? Нали казваш, че Бог е съвършен и се грижи за всички живи същества – защо допускаш тогава, че Той е причината? Яйцата са били развалени и за да не се разстрои стомахът ти, Той е съдействал за счупването им. Следователно когато се натъкнете на някоя

неприятност или мъчнотия, ще знаете, че това е кошницата с развалени яйца, която пада на земята. Благодарете, че ви е сполетяло едно нещастие, което ви освобождава от по-голямо. Затова българинът казва: „Ела зло, че без тебе по-зло“.

Един човек бяга: гони го неприятелят му, иска да го убие. В това време друг човек среща онзи, който мисли да извърши престъпление, и веднага му предлага една кошница със зрели вкусни череши, като му казва: „Спри се за малко да опиташ черешите ми“. Той се спира, слага пушката настрани и започва да яде. Като се задоволи, благодари на онзи, който му е предложил вкусните череши, и решава в себе си да не гони неприятеля си. Той казва: „Нека бъде свободен, няма защо да го преследвам“. Следователно когато Бог иска да попречи на човека да извърши престъпление, Той му изпраща някакво благо. „Колко души вярват в това обяснение?“ Малцина вярват, защото обясненията всякога не са абсолютно истинни. Знайте, че Бог не се меси в обикновените ежедневни работи на човека. Ако се месеше, Той щеше да спъне естественото развитие на човека. Какво щеше да бъде положението на ученика, ако учителят постоянно стои над главата му и казва, че не работи, както трябва? Учителят оставя ученика да работи сам и като сгреши, тогава ще покаже грешката му. Като му посочи грешката, ще го накара да започне задачата отначало: сам да разбере къде греши. Ако втория път реши задачата си правилно, учителят му дава друга задача. Ако решава задачите си правилно, ученикът напредва, минава в по-горен клас; ако не решава задачите си правилно, той повтаря класа.

И тъй, каквато и да е вярата ви, колкото и да обичате Бога, ако не учите, не можете да минете в по-горен клас. Ако любовта ви е силна, вие не можете да не учите. Щом учите съзнателно и с любов, непременно ще минавате от един клас в друг. Да вярваш в Бога и да Го обичаш, това не значи, че всичко трябва да ти върви добре. Казано

е, че от вярата ти зависи да бъдеш здрав, да имаш успех в работата си, но вярващият е разумен, трудолюбив и любознателен. Той живее в Божествения свят и прилага великите закони на Живота. Вярващият има предвид първо интересите и нуждите на близките си, а после своите лични: това изисква новата философия на живота. При старата философия законът е обратен: първо за себе си, после за ближния.

Да се върнем към правата линия като отношение между две разумни същества. С други думи казано: правата линия представлява дейността на две разумни същества, които имат правилни отношения помежду си. Като работят заедно, тези същества създават помежду си благоприятни условия. Ако се обичат, тия същества свършват работата, която са започнали; ако не се обичат, никаква работа няма да свършат. В този смисъл Любовта подразбира свършване на някаква работа. Това се отнася и за трите свята: физически, умствен и сърдечен, т.е. физически, духовен и Божествен. Разликата се състои само в това, че на физическия свят Любовта се изявява по един начин, в духовния – по друг, в Божествения – по трети начин. Значи в трите свята Любовта се проявява по три различни начина. Във физическия свят нещата са подложени на постоянни промени, понеже подлежат на постоянно развитие. Тази е причината, поради която човек не знае какво му носи следващият ден: той не може да предвиди какъв път ще вземат неговите мисли, чувства и постъпки. Достатъчно е да попадне в гъстата материя, за да се помрачи мисълта му и той да изгуби временно правата посока на движение; същото се отнася и до чувствата. Днес чувствата ви са топли, а на другия ден – студени: защо? Попаднали сте в гъстата материя. Такова е положението на обикновения човек, обаче разумният, напредналият човек лесно се справя с физическите условия.

Един дервиш срещнал един турски бей, спрял го и го помолил да му даде десет стотинки. Беят извадил кесията си, отворил я и казал:

„Вземи, колкото искаш“. Дервишът погледнал кесията и видял различни монети: медни, сребърни и златни. Той взел една медна монета от десет стотинки и благодарил на бея. „Защо не вземеш златна монета? – запитал беят. – Вземи златна монета, да не ме безпокоиш често.“ „Благодаря – отговорил дервишът, – толкова ми трябват. Имам нужда от хляб. Като задоволя глада си, нищо повече не искам.“ Сега беят започнал да мисли защо дервишът се задоволява с толкова малко, а на него не му стигат и тези пари, които има. Значи чрез дервиша Бог изпитвал щедростта на бея, а същевременно искал да му каже, че и на него му са достатъчни десет стотинки на ден. Какво показват десетте стотинки? Те представляват минимума, с който човек може да прекара деня. Разумният човек може да се справя и с най-малкото: той лесно се справя с условията на физическия свят.

Съвременните хора не се задоволяват с малко, защото се страхуват за утрешния ден: те искат да осигурят бъдещето си, да не умрат гладни. Един ден Бог изпратил Архангел Михаил да вземе душата на една бедна вдовица, която имала две малки деца. Като се приближил към нея, архангелът се смилил над децата и си казал: „Ако взема майката, кой ще се грижи за децата?“. Върнал се при Господа и казал, че не може да изпълни възложената му задача. Тогава Бог го изпратил на дъното на океана, като му казал: „Вземи от дъното един камък и ми го донеси“. Архангелът взел един камък и го занесъл на Господа. „Счупи този камък и виж какво има в него.“ Като разчупил камъка, Архангел Михаил останал учуден – там имало червей. „Виждаш ли? – казал Господ. – Този, Който се грижи за червея на дъното на океана, Той ще се погрижи и за двете деца на бедната вдовица.“ След този урок архангелът изпълнил задачата, която Бог му възложил.

Често хората мислят и постъпват като Архангел Михаил: каквото и да им се проповядва, те казват: „Пари, пари ни трябват“. Парите не

зависят от тях, те са резултат на известни социални условия. Днес имате нужда от пари, но ще дойде ден, когато парите ще се сменят с друга разменна единица. Хората се возят с файтони, автомобили, аероплани, но не могат да ме убедят, че това са единствените съобщителни средства. Какво прави птицата – с аероплан ли пътува тя? Какво прави ангелът? Докато е на Небето, ангелът не се нуждае от автомобили и аероплани, обаче ако слезе на Земята, и той ще бъде като хората – ще се нуждае от превозни средства. Какво прави адептът на Земята? Той разполага с тялото си и може да си служи с него, както иска: и като с автомобил, и като с аероплан. Това се отнася до адепта, до човека, който има знания; който няма знания, той ще търси файтони, автомобили и аероплани. Който няма вяра, има нужда от пари; който има вяра, и без пари може. Някои религиозни казват, че вярват в Бога, но едновременно вярват и в кесията си. Докато е богат, човек лесно може да повярва в Бога; изгуби ли парите, и вярата си изгубва. Вяра, която се поддържа с пари, не е истинска – това е вярване, но не и вяра. Други някои вярват в Бога, а същевременно вярват и в светлината. Едно и също ли е да вярва човек в Бога и да вярва в светлината?

Мнозина се спъват от своите вярвания и разбирания. Те не искат да разберат каква е Божествената програма за всеки ден, но се поддават на личните си настроения. Те казват: „Какво ли ще стане с нас? Какво ще стане с България?“. Всеки човек, всеки народ е част от Цялото: ако частта е свързана с Цялото, ще и бъде добре; ако е отделена от Цялото, тя ще изпита последствията на разединяването; ако дойдат изпитанията за Цялото, и частта ще мине по същия път. Това са неизбежни процеси, през които всички ще минат. Може ли пътникът да се откаже от пътя си? Каквото и да прави, той всеки ден трябва да изминава по десетина километра път, иначе не може да се нарече пътник. Всичко в света се движи. И растенията се движат, но

много бавно: за хиляда години те извървяват едва стотина метра. Ако човек би вървял хиляда години непрекъснато, би отишъл няколко пъти до Слънцето.

Като ученици вие трябва да се освободите от онзи чужд баласт, който пречи да схващате нещата правилно. Като се освободите от този баласт, ще знаете какъв ще бъде резултатът на работите, които предприемате, ще знаете кои състояния са ваши и кои – чужди. Тогава ще влизате съзнателно в положението на хората, ще ги разбирате и ще им помагате. Това значи свободен човек. Не сте ли свободни, вие ще се натъкнете на тежки, греховни състояния, без да знаете кои от тях са чужди и кои – ваши. Страшно е положението на човек, който носи в себе си едно грешно състояние – то е все едно да влезе в ада и да не може да излезе оттам. Човек трябва да изучава великите закони на Живота, да познава себе си. Без да искате и без да съзнавате, вие минавате през живота на грешните и на праведните хора и ако не се познавате, в първия случай ще мислите, че сте голям грешник, а във втория – голям светия. Който се познава, не мисли така: той знае, че колелото на живота се върти, а с него заедно и той се върти. Когато колелото е долу, човек е в ада; щом се качи горе, човек влиза в рая. Който разбира законите на колелото, не се страхува, нито се самозабравя да мисли, че е по-добър, по-праведен, отколкото е всъщност. Щом слезе в ада, той помага на грешниците; щом влезе в рая, на него помагат. Това са области на живота, през които минават и грешните, и праведните хора: Бог работи във всички светове.

Следователно ще знаете, че ако давате, и на вас ще дават; ако не давате, и на вас няма да дават. „Колко трябва да давам?“ Колкото е нужно. Ако давате повече или ви искат повече, отколкото трябва, това е тщеславие. Дервишът поискал от бея десет стотинки, но последният му предложил златна монета. Защо? Или от тщеславие, или от

желание втори път да не го безпокои. Ако дервишът го безпокои, с това той иска да му каже: „Докато ти безпокоиш Бога със своите искания, аз пък ще безпокоя тебе“. Това е при първата среща на бея с дервиша; при втората среща дервишът ще каже на бея: „Ела при мене“. Той ще вземе едно камъче, ще го стисне в ръката си и ще го превърне на злато, след това ще му обясни защо не е взел от него златото. Който сам превръща камъка в злато, не се нуждае от златото на хората. Кой от вас е срещал такъв дервиш? Ако бихте срещнали този дервиш, всичките ви неприятности щяха да се превърнат в приятности. Като не можете сами да направите това, казвате: „Такава е Волята Божия“. Не е така: Бог не желае нашето нещастие – Той иска да бъдем щастливи и доволни.

Един индуски адепт поддържал мисълта, че като е създал света, Бог има грижата за всички и никой не може да се меси в Неговите работи. Един ден, като размишлявал върху тази мисъл, видял, че една кобра се хвърлила върху врата на едно дете и го ухапала. Адептът си помислил: „Да помогна ли на детето, или не?“. За да бъде в съгласие с разбиранията си, той си казал: „Бог създаде детето, Той създаде и кобрата. Следователно Той има грижата за детето“. Докато размишлявал, детето умряло. След това той чул гласа на Бога, Който го запитал: „Защо не помогна на детето?“ „Господи, не исках да се меся в Твоите работи. Понеже Ти създаде и детето, и кобрата, Ти имаш грижа за детето: ако трябваше, щеше да го спасиш“. Бог го запитал: „Как щеше да постъпиш, ако кобрата беше те нападнала? По същия начин ли щеше да размишляваш?“.

Следователно когато ви нападне лоша мисъл, не казвайте, че това е Волята Божия, че трябва да се тегли, но хванете я за врата и я изхвърлете. Вие не сте вол, нито магаре, да търпите по неволя. „Ама така е писано.“ Вие сте написали това. Човек е чиста, ненаписана книга – оставете Бог да пише на вашата книга, а не хората. Някой се

облече добре и излезе между хората, като оставя всеки да пише на гърба му, каквото намира за добре; като се върне у дома си и съблече дрехата си, вижда, че цялата е изписана с реклами. Изтрийте рекламите от вашия ум и от вашето сърце, изтрийте заблужденията и кривите разбирания от умовете и сърцата си. Това се отнася и до вярващите, и до светските хора. Религиозните мислят, че като отидат на онзи свят, райската врата веднага ще се отвори пред тях. Ако са изплатили дълговете си на Земята, ще отидат направо в рая, обаче ако не са изплатили дълговете си, много време ще стоят пред райската врата и ще хлопат, докато един ден отново слязат на Земята, облекат се в плът и започнат съзнателно да плащат дълговете си. Като изплатят дълговете си, като се примирят с всички хора, райската врата ще се отвори за тях. Това значи да придобие човек любов: райската врата се отваря за онзи, който носи Любовта в себе си и я прилага. Приложението на Любовта е в малките работи. Видиш ли едно малко цвете, на което никой не обръща внимание, иди при него да го прекопаеш и полееш – то ще ти благодари. Малко е цветето, но от него зависи твоето щастие. Видиш ли някой беден, страдащ човек, помогни му. Пазете свещено всичко, което Бог е създал. Във всяко живо създание е вложено нещо велико: ако днес не се е проявило, ще се прояви в бъдеще.

Като станете сутрин, вглъбете се в себе си и благодарете за всички блага, които ви са дадени. Благодарете за светлината, чрез която виждате красотата в Природата; благодарете за хляба, за водата, които ви са дадени; свържете се с всички работници за Божието дело. Не казвайте, че сте остарели, че косите ви са побелели – това са детински работи, това не са истинските положения в живота. За един ден човек може да стане млад: достатъчно е да приложи великия закон на Любовта, за да се подмлади. Любещият се подмладява отвътре. Не може ли човек да направи това, той няма вяра, няма и

любов. Благодарността и признателността на човека за всички блага, които му са дадени, го подмладяват; няма ли тази благодарност, човек преждевременно остарява. Доволните и благодарните хора живеят в рая, а недоволните и неблагодарните – в ада. Първите работят и помагат на своите ближни, а вторите мислят само за себе си. Който се радва, Небето го управлява; който страда, адът го управлява: в това отношение човек сменя кабинета по няколко пъти на ден.

Бъдете доволни от положението, в което се намирате в дадения момент, за да приемете благата, които са определени за вас. Бъдете благодарни за това, което ви е дадено, за да участвате в реализиране на великия Божи план.

Тайна молитва

40 лекция, 27 май 1931 г., София, Изгрев

СЪЩЕСТВЕНО И НЕСЪЩЕСТВЕНО

Размишление

Съвременните хора се оплакват от недоимък в живота. В едно отношение те са прави, но в друго – не са прави. Що се отнася до съществените, необходимите неща за духовното им развитие, те изпитват недоимък. Дойдат ли обаче до физическия свят, те не могат да се оплачат – всичко е дадено в изобилие. Как разпределят това изобилие, то е друг въпрос. Значи човек живее в изобилие на несъществените работи, а в недоимък и лишения на съществените. Който е лишен от същественото, той е мъртъв. Несъществени работи има изобилно, но на човека му липсва това, което го одухотворява и прави жив. Всеки търси знанието, но като го придобие, пак е недоволен. Защо? Липсва му нещо съществено. Знание без живот е мъртво, философия без живот е мъртва. Стремете се към онова знание, към онази философия, към онази религия, които носят живот. Това е науката, философията и религията на новия живот. Да приеме човек новия живот, това значи да съблече старата си дреха и да облече нова, както какавидата се превръща в пеперуда и облича своята нова пъстра дреха.

Някои хора поддържат старата турска философия, която казва, че който е теглил много, знае много. В случая думата *теглил* подразбира страдал. Значи който е страдал много, знае много. В тесен смисъл думата *теглене* подразбира мерене с везни. Бакалинът тегли стоката си с везни. Какво е придобил той, след като е теглил стоката си 20 години? Следователно не е достатъчно човек да тегли много, за да знае много. Има смисъл човек да тегли, т.е. да страда, но да мисли защо страда, как да понася страданията и т.н. Който разумно е теглил,

само той знае много. Чувате някой да ви разказва за въртенето на Земята. На теория той знае много, но запитай го видял ли е как се върти тя? За да има абсолютна представа за въпроса, той трябва да излезе вън от сферата на Земята, да застане на някоя отдалечена точка и да наблюдава. Защо ще доказвам на хората как се движи колелото на воденицата, когато мога да ги заведа на самата воденица, да видят с очите си това, което им доказвам? Ще разказвате на хората за годишните времена, без да сте ходили на Северния и на Южния полюс. Идете на полюсите, там да видите какво представляват годишните времена, и тогава говорете на хората за тяхната абсолютност. На полюсите има само един изгрев и един залез, т.е. един дълъг ден и една дълга нощ.

Сега не е въпрос да философстваме, но да дойдем до реалността на нещата. Аз поддържам само онази философия, която почива на реална основа. В този смисъл аз наричам философ онзи, който, като говори за храненето, знае как да се храни. Ако отидете в разумния свят, между възвишените същества, ще видите, че земната философия представлява само гимнастика на ума: там тя няма никаква валидност, никой не работи с тази философия. Защо? Няма основа още. Там пропада всякаква човешка философия: философията и на най-големите учени виси закачена на гвоздей, никой не я търси; тя е философия за музеите, тя е подобна на падналия лист от дървото. Кой се грижи за падналите листа? Човек не се интересува за тях, но Природата, която всичко използва, взема по един-два екземпляра за своя музей, а от останалите прави каша, с която храни самите дървета. Мнозина се интересуват от падналите листа на миналото и ме питат какви са били тези листа. Като сегашните: изучил ли си сегашните? „Още не съм ги изучил." Чудно нещо, сегашните неща не си изучил, а миналите искаш да знаеш.

Казвам: ако искате да знаете миналото си, търсете го в настоящето. Някой се оплаква, че преди десет години му казали една горчива дума. Ето един лист от вашето минало – това е лист от някой горчив храст. Как ще убедите разумните същества, че наистина някой ви е обидил? Те ще ви кажат, че горчивата дума не е нищо друго, освен горчив хап, който ви е даден за лекуване. Нали хората се лекуват с горчиви треви и хапове: как ще се справяте с горчивите хапове? Като вземете един горчив хап, кажете си: „Този хап може да бъде по-сладък". Щом го приемете по този начин, горчивината му ще се намали. Следователно каже ли ви някой една обидна дума, отговорете му: „Братко, може да ми кажеш нещо по-сладко". Ако някой се сърди, гневи и нагрубява окръжаващите, кажете му: „Благодаря за красивите думи, които така щедро пръскаш, но надявам се, че друг път ще говориш по-добре". Кажете ли му така, той ще се замисли повече, отколкото ако го нагрубите. За разумния обидата крие нещо ценно в себе си – той я разтваря внимателно и изважда ценното навън. Грешката е там, че който обижда, не знае как да предаде ценното, което обидните думи съдържат. Който сее, трябва да знае как да заравя семената, да не ги оставя на земята отгоре да изгният. Посеете ли едно семе, покрийте го отгоре с пръст.

Като ученици вие трябва да придобиете ново разбиране на живота, за да не се страхувате от противоречия. Всяко противоречие крие една форма, която е необходима за човека: макар и преходни форми, но за даден момент те са необходими. И злото носи нещо ценно в себе си: човек трябва да бъде умен, да знае как да извади ценното. Един проповедник проповядвал 20 години в една област, но не могъл да обърне нито един от слушателите си към Бога. Един ден в черквата му нахълтала една шайка разбойници, хвърлили се върху богомолците и започнали да ги бият. Проповедникът скочил от амвона и с няколко удари ги повалил на земята, след това дванадесет

души от шайката се обърнали към Бога. Следователно ако можеш с бой да обърнеш човека към Бога, набий го по всички правила. Ще кажете, че не е морално да биете човека. Важното е, че сте поставили човека на правия път: дали с бой, или с друг метод сте си послужили, това е второстепенна работа. Има един идеален начин за изправяне на хората. Този начин се заключава в прилагане на Любовта, но той не се отнася до Земята. Можете ли да говорите на човека за любов, когато къщата му гори? Ще го изнесете вън и заедно с него ще започнете да гасите пожара; като изгасите пожара, тогава можете да си говорите любовно. Как ще говорите любовно с човек, на когото кракът е счупен? Ще го вземете на гърба си и ще го заведете при някой каракчия, да намести крака му.

Ето защо не е достатъчно само да говорите за Любовта, но трябва да я прилагате. Прилагането на Любовта подразбира познаване на живота. Всеки изучава живота по свой начин, но в края на краищата всички хора идват до едни и същи знания: законите на живота са неизменни. Младият момък и младата мома изучават живота на хората: оттам започват те и като се изгорят, започват да мислят правилно. Ученият изучава живота по книгите: ако не се задоволи от тях, търси го в отношенията между хората. Всеки обича и разбира това, което носи живот в себе си. Бащата обича повече онова от децата си, което е готово на услуги и влиза в положението на окръжаващите: то благодари за всичко, което правят за него. Човек обича онова дърво, което дава плодове.

Време е вече хората да се откажат от обикновените си разбирания и да влязат в новия живот. Например обикновено разбиране е да мисли човек, че Бог трябва да слезе на Земята, сам да оправи света. Кога Бог не е бил на Земята и как трябва Той сам да оправи света! Ако светът трябва да се оправи, ще го оправят онези, които са го развалили. Хората развалиха света – те трябва да го

оправят! Човешкият свят не е оправен, но Божественият е оправен. Според новите разбирания ще знаете, че външният свят е оправен: вие трябва да оправите своя вътрешен свят, той е объркан. Затова, когато грее Слънцето, не стойте в стаите си, не се крийте под сенките; излезте вън, на открито, под слънчевата светлина, и започнете да работите с новата светлина. „Ама хората не ни обръщат внимание.“ Вината е в самите вас: ако свирите и пеете добре, всеки ще ви обърне внимание. Който живее добре, обръща внимание на своите ближни.

Какво представлява животът? Музика. Ако живеете добре, това показва, че разбирате от изкуството си; ако не живеете добре, нищо не разбирате от музиката, вследствие на което изпадате в дисхармонични гами. „Какво ще стане с нас, като умрем?“ Отново ще живеете: човек се ражда и преражда много пъти на Земята. „Ама ще осиромашеем.“ Пак ще забогатеете. „Ще паднем.“ Пак ще станете. Благодарете и на богатството, и на сиромашията; благодарете и на страданията, и на радостите; благодарете и за падането, и за ставането. „Защо трябва да благодарим за тия неща?“ Защото само по този начин човек има възможност да познае величието на Бога. Не мислете за несгодите и мъчнотиите, мислете за новия живот, който обхваща само положителни идеи. Започнете ли някаква добра работа, вярвайте, че ще я свършите с успех. Когато направи човека, Бог видя, че го е направил добре. Ще кажете, че в Писанието се говори за разкаянието на Господа. Значи Бог е направил човека, после се е разкаял за направеното. Преводът е крив: човекът се разкайва, задето Бог го е създал. Колко пъти при мъчнотии и страдания човек съжалява, че Бог го е създал! Много хора се запитват защо живеят. На този въпрос може да се отговори много просто и естествено: човек се е родил, за да живее, т.е. да прояви живота в себе си. Като живее, той изучава живота.

Следователно стремете се не толкова към придобиване на знания, колкото към изявяване на живота. Животът е същественото – всичко останало ще се постигне, щом познавате живота в неговите малки и големи прояви. Микроскопическата проява на живота е по-ценна от всичките блага и богатства, които Земята предлага на човека. Ето защо Бог казва на човека: „Не се разкайвай, че живееш, но оценявай живота“. Отречи се от старата философия, за да познаеш новия живот. Ако не оценяваш живота си, ще го изгубиш; ако го оценяваш, Бог ще те посети и ще ти каже как да живееш. Започнеш ли да се оглеждаш какво ще каже обществото, какво ще кажат близките ти, Той се отдалечава и казва: „Сега си отивам – ще те посетя в бъдеще, при благоприятни времена“. Да се страхува човек от общественото мнение, от близките си – това подразбира непознаване на светлото и велико Божие присъствие в човека. Колкото и малък да е животът му, колкото и оскъдни да са знанията му, щом влезе Бог в човека, последният се разширява, придобива знания, става свободен – той е готов вече да изпълнява Волята Божия. „Чрез кого?“ Чрез себе си и чрез всички хора, животни и растения. Съзнателно или несъзнателно, всяко живо същество се стреми да изпълни Волята Божия. Червеят, колкото и да е малък, един ден ще порасне, ще придобие по-голяма цена от тази, която днес има.

И тъй, за да се освободите от ненужните неща, вие трябва да бъдете спретнати. Какво значи да бъде човек спретнат? Да се облича по три пъти на ден, а не само един път през седмицата, както сега правите. При всеки случай човек трябва да се преоблича. Ако си бил в рудника на работа, хвърли работническите си дрехи и облечи чисти; ако отиваш на черква, облечи се с нови дрехи. Когато седнеш на обяд с близките си, облечи чисти дрехи; когато приемаш гости или отиваш на гости, облечи специални дрехи. Какво прави актьорът на сцената? Почти за всяко действие облича нови дрехи. С това той иска да каже

на хората, че и те са актьори в живота и трябва да играят ролите си добре. Да се обличате по три пъти на ден, това значи да се обличате с дрехите на Любовта, Мъдростта и Истината. За Любовта няма нещо невъзможно – тя изключва всякакви съмнения и колебания.

Щом не се съмнява и не се колебае, човек може да постигне всичко, каквото желае. Като любите Бога и вярвате в Него, всичко ще постигнете. Мнозина вярват в Бога, за да се подобри положението им. Те са на крив път. Защо е нужна вярата на човека? Като вярва, човек осмисля живота си: той вижда, че и смъртта, и животът са еднакво важни – те са блага, които всеки трябва да опита. Обаче дойде ли до страданията, човек мъчно ги понася; даже и за високо напредналите същества има нещо неразбрано. Когато се намери пред страданията, и Христос даже каза: „Господи, ако е възможно, нека Ме отмине тази чаша“.

Но после каза: „Не искам да бъде Моята воля, но Твоята. В Твоите ръце предавам Духа Си“. И досега още страданието представлява неразбрана област. Тази е причината, поради която всеки се стреми да го избегне. Може ли да проникне в тази област, с един замах човек се освобождава от страданието. То е все едно да хвърлиш мрежата си във водата и да извадиш една голяма риба. Като продадеш рибата, положението ти се подобрява.

Един млад човек объркал работите си толкова много, че нямал пари даже за хляб. Отчаян от положението си, той решил да се удави, заради което отишъл до близката река. Преди да се хвърли във водата да се дави, той видял, че едно малко момче се бори с вълните на водата. Хванал го за ръката и го извлякъл на брега. Оказало се, че момчето било царският син. От този момент положението на бедния човек се подобрило. Сега и на вас казвам: реките са пълни с тлъсти риби. Ако положението ви е затруднено, хвърлете мрежата си във водата и уловете една от тия риби – това ще внесе промяна във вашия

живот. Да намерите една риба, която да оправи объркаными ви работи, това се случва само веднъж в живота на човек. Когато Христос се яви на учениците Си и им посочи на брега жарава, на която се печеха риби, с това Той искаше да им каже, че докато мислите и чувствата на човека не се опекат на огъня, те нямат сила в себе си. Мислите, чувствата и постъпките на човека трябва да минат през огън, за да придобият живот. Огънят внася живот в човека. Когато мине през Божествения огън, човек оживява. Следователно за предпочитане е човек да мине през огън, който оживява, отколкото през студ, който отнема живота. Щом е така, хвърлете мрежата си в голямото житейско море, за да хванете една риба и да я опечете на огън. Следователно, като срещнете един човек, по същия начин хвърлете мрежата си към неговия ум, за да приемете една от мислите му и вие да му предадете една от своите мисли: да види той какво знаете, какво разбирате и как прилагате нещата. От него ще вземете същественото, но и вие ще му предадете нещо съществено от себе си.

Като ученици стремете се към същественото. Не очаквайте невъзможни неща, за да не се обезсърчавате. Може ли младата мома да се надява да се ожени за царския син? Вероятността за това е изключена. Защо? Младите моми са много, а царският син е един: той може да се ожени само за една, но не за всички, които искат да се оженят за него. Могат ли всички хора в света да станат милиардери? Неколцина само могат да станат милиардери, невъзможно е всички да станат милиардери. Обаче за да задоволи желанието си, човек може да стане цар на себе си: всеки може да стане милиардер, като събере на едно място своето външно и вътрешно богатство.

Да се върнем към същественото – придобиването на живота: няма по-велико благо за човека от това. Да се срещнеш с Бога и да разговаряш с Него – това е най-великото благо за човешката душа. Ти си обезсърчен, отчаян, готов си да се самоубиеш, но в този момент

чуваш Божия глас, който ти нашепва: „Вземи книгата и чети, всичко ще се нареди добре“. На поета пък Той казва: „Вземи перото и пиши, от нищо не се безпокой“. „Нищо не мога да постигна.“ Свържи се с Бога: свържеш ли се с Него, работите ти ще вървят добре. Докато се ръководи от своите лични чувства, човек всякога ще се спъва. Няма по-страшно нещо от гордостта и тщеславието. Много хора заминават за онзи свят преждевременно благодарение на своя личен живот. За да не се спъвате, откажете се от личния си живот и приемете Божествения. Слушайте Онзи, Който ви е дал живот – Той ще ви изведе на прав път. Откажете се от старата философия на живота, от разбиранията и вярванията на своите деди и прадеди – те са отживели вече своето време. Простете се с вашите кукли и кончета – те са отживели времето си. Днес ви чакат нови, хубави работи.

Като наблюдавате изгряването и залязването на Слънцето, това е едно велико благо за вас. Радвайте се на изворите, на цветята, на тревите, на плодовете, които ви заобикалят. Радвайте се, че живеете в Бога – и Той във вас. Радвайте се и благодарете за всичко, което ви е дадено; радвайте се и за радостите, и за скърбите; радвайте се, че от всичко можете да се учите. Стремете се към същественото – към живота. Придобиеш ли го, не се обезсърчавай от нищо. Ако се обезсърчиш, кажи в себе си: „Силен съм и крехък“. Ако се страхуваш от нещо, повтаряй в себе си думата *безстрашие.* Поставяй срещу отрицателното нещо положително и върви напред. Съзнавай, че работиш с Бога: щом си свързан с Него, всичко можеш да направиш. На умния ще донесеш блага, а на глупавия – светлина: да вижда къде ходи. Хвърляйте семената си щедро, за да бъдете благоугодни на Бога и на хората: като сте богати, силни, добри и разумни, всички ще мислят за вас. Свържете се с Любовта, която носи вечния живот – само по този начин ще придобивате, каквото желаете, и ще раздавате от придобитите блага. Бъдете като кибритените клечки: който ви цъкне,

да ви запали, но и той да се запали. Докато всички хора не се запалят и не горят, светът не може да се изчисти и оправи.

Всички искат да знаят как ще се изчисти светът. Светът ще се изчисти с огън. Страданията, през които светът минава, представляват именно този огън. Радвайте се, когато страдате; благодарете, че са ви удостоили с тази велика привилегия. Ако ралото и мотиката играят върху гърба ви, благодарете им: те са почетни инструменти, те изкарват хляба от земята. Хлябът поддържа живота – същественото за човека. Стремете се към постигане на същественото.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

41 лекция, 3 юни 1931 г., София, Изгрев

СВОБОДА НА СЪЗНАНИЕТО

Размишление

Има един важен процес в човешкия живот – освобождаване на съзнанието. За да освободи съзнанието си от ненужния баласт, човек трябва да сложи настрани всички непотребни неща. Съвършеният човек не мисли за утрешния ден, вследствие на което той има на разположение толкова неща, колкото му са нужни за даден момент. Защо е така? Защото в разумния живот настоящият момент е свързан с всички моменти на вечността. Между съзнанията на разумните същества има тясна връзка. Никаква външна сила не е в състояние да скъса тази връзка, нито да наруши единството в техния живот. Където има единство на съзнанието, там Бог се проявява.

Ние говорим за баласта на човешкото съзнание, който го обременява. Какво представлява той? Отрицателните чувства и мисли. Значи съмнението, подозрението, ревността, недоволството са излишен баласт в съзнанието. Този баласт се създава благодарение на желанието на човека да стане велик, силен, всички да му се кланят. Щом не успее да постигне желанието си, той се натъква на изопачени мисли и отрицателни чувства. Невъзможно е човек в един живот да постигне всичко. Желанията на човека се постигат постепенно. Може ли човек да се отвори изведнъж, да даде ход на всичко, което е вложено в него? Може ли шишето в един момент да се разтвори и да раздаде всичко, което е сипано в него? Ако това е възможно, човек ще се намери пред празното шише. Някои възразяват на това и питат: „Не трябва ли да работим, да се учим?“. Трябва и да се учите, и да работите, и да се трудите, но така, че да не обезсмисляте нещата. Ако работата се обезсмисли, вие ще започнете да се трудите. Ако и

мъчението се обезсмисли, влизате вече в областта на смъртта. Но и смъртта не е най-страшна: има по-страшни работи и от смъртта, и от небитието, които вие не можете да разберете.

Въпреки всички теории и проповеди хората пак се придържат в старото. Ще чуете да казват: „Трябва да се осигурим! Деца имаме, жена имаме, трябва да ги храним, да ги обличаме". Кой облича малките пиленца? Майката само ги мъти и те се излюпват облечени, покрити с перушинка; друг има грижа за тия пиленца. Като не спират вниманието си върху този закон, хората мислят, че те са главният фактор в живота. Затова именно някой казва: „Ще накарам този човек да разбере в какво се състои работата". Няма защо да го караш да разбере тази работа – достатъчно е само да му светнеш. Той е в тъмнина, може да се блъсне в някоя стена: запали свещта си и покажи пътя му. Той има очи, ще види накъде трябва да върви и ще ти благодари. И тъй, работете за освобождаване на съзнанието си от всички ненужни мисли, които спъват развитието ви. Ще каже някой, че е нещастен. Той е нещастен от излишни мисли, а не от недоимък. Ако е въпрос да се натоварите, мога да ви дам на разположение цялата Земя. Не е лесно да управлява човек Земята! Да станеш господар на Земята, това значи да я владееш. Да владееш Земята, това значи да бъдеш признат за господар от нейните жители. Ако си по-умен от тях, те ще те признаят за господар; ако си по-глупав, ще им бъдеш слуга. Само онзи може да бъде господар, който е в състояние да освободи съзнанието си от всички непотребни мисли.

Мнозина говорят за господарство, за владеене и управление на света, но не са в състояние себе си да управляват и владеят. Ако по невнимание някой изпусне ножа върху крака си, ще се рани. От болките, които претърпява, мисълта му се изменя, съзнанието му се помрачава. Щом иска да управлява света, защо не може да владее мисълта си? Ако е адепт, той може само със слюнка да заздрави

раната си. Ето защо когато някой се оплаква, че му е тежко на сърцето, казвам, че той е ранен. „Как да се излекувам?“ Плюй на раната си. „Ама пари ми трябват.“ Колко? „Хиляда лева.“ Който иска хиляда лева, не е умен човек – той трябва да иска един лев. Силата е в единицата, а не в нулата, т.е. в нищото. Като има един лев, човек лесно може да забогатее. Как? Като сложи по едно нещо след единицата. Като сложи едно нищо, единицата ще се увеличи десет пъти, като сложи две нули, единицата ще се увеличи сто пъти. Като увеличава броя на нулите, той може да стане милионер, обаче това е наука. Всеки не може да прибавя нули накрая на единицата – само ученият адепт може да прави това. То е достояние само на онзи, който разбира скритите сили, вложени в единицата. Всеки човек носи разумното начало в себе си. Ако знае как да го прояви и приложи, в кратко време той ще нареди работите си. Разумното начало в човека представлява една хубава цигулка. Който е дал ход на това начало в себе си, той прилага цигулката си както за своето благо, така и за благото на своите ближни; който е пренебрегнал разумното начало в себе си, той не може да го прилага – неговата цигулка е захвърлена някъде на тавана, покрита с прах. Достатъчно е да я види някой добър цигулар, за да я накара да проговори. Той изчиства праха, нагласява я и започва да свири на нея – от нищо нещо изкарва. Той държи единицата, т.е. цигулката в ръката си, и нулите една подир друга се нареждат след нея. Нулата подразбира човека, *Азът,* който може да се нарече *аз?* Англичаните казват: „I am that I am“ – „Аз съм, който съм“. С други думи казано: „Аз съм, който съм бил всякога“. Това изречение се отнася до Единия, Който е бил всякога.

Следователно когато страдате, помнете, че има Един, Който съществува и всякога е съществувал. Човек вярва в Единия, докато всичките му работи се нареждат добре; човек вярва, докато има нули след единицата. Колкото повече са нулите, толкова по-голяма е вярата

му и той казва: „Голямо е богатството ми!“. Започне ли да губи нулите, той се обезсърчава. „От какво произлиза нищото?“ От нещото: като остане в почивка, нещото става нищо; като започне да работи, нищото се превръща в нещо. Само по себе си нищото е слабо, не може да се разчита на него. Можете ли да разчитате на житното зърно, което сте оставили в хамбара си? Обаче ако го посеете в земята и грижливо го обработвате, от единица то ще се превърне в голямо число, на което вече разчитате. Една подир друга нулите се нареждат след него и вие забогатявате, изплащате всичките си дългове.

Каквато е силата на непроявеното житно зърно, такава е и на непроявените мозъчни центрове на човека. Например всеки човек носи музиката и любовта в съзнанието си. Тези способности имат своите центрове в мозъка, но ако не са проявени, представляват нули, вън от единицата – човек. Щом се проявят, те се нареждат след единицата и обогатяват човека. Музиката и любовта не се проявяват еднакво във всички хора, но те вървят успоредно. Колкото дълга е линията на музиката, толкова дълга трябва да бъде и линията на любовта. Като съчетава любовта с разума, с паметта, с религиозното си чувство, с тщеславието, с личните си чувства, музикантът образува различни музикални произведения, които се отразяват в съзнанието му. Следователно ако искате да внесете мир и спокойствие в себе си, ще съедините музикалното си чувство с чувството на кротост и смирение в себе си. Това е наука, която не може да се преподава – тя се нуждае от опити. Като опитва нещата, човек придобива знания.

Ще кажете, че докато придобиете тази наука, смъртта ще дойде. Това не трябва да ви смущава. За съзнанието съществува само освобождаване от ненужни мисли, но не и смърт. „Ама остаряхме!“ Съзнанието не остарява: кажете ли, че сте остарели, това значи, че сте изгубили вярата си. „Ама краката ми не държат.“ Това значи, че си прекъснал връзката с възвишените и светли същества: каквото и да

поучават и съветват те човека, той нищо не изпълнява, прави се, че не чува. Днес постъпва така, утре постъпва така, докато един ден наистина оглушее, остарее и замине за другия свят. Какво става с ученика, който не внимава в клас? Учителят преподава, а той пише любовни писма на възлюбената си, но като излезе на изпит, пропада. Казано е в Писанието: „Не се свързвайте със света“. Който се свързва със света, прилича на ученика, който пише любовни писма, когато учителят преподава: накрая на годината той пропада на изпитите.

Следователно когато не учи уроците си и се занимава с ненужни работи, ученикът остава в същия клас. Остане ли да повтаря класа, той страда. Когато човек пълни съзнанието си с ненужни работи, нарушава Божиите закони и сам се спъва; след това започва да страда и се чуди защо идват страданията. Причината за страданията е, че поради непослушанието си хората прекъсват връзката си със своите приятели, които им помагат. Радостта произтича от факта, че човек поддържа връзката си със своите приятели. Колкото повече връзки има човек с разумните същества, толкова по-големи са придобивките му. Като знаете това, правете връзки с разумните същества, които не виждате: вашите добри мисли и чувства стават причина за свързването ви с тях. Държите ли в съзнанието си някаква материална връзка със същества, подобни на вас, вие непременно ще се разочаровате – всяка материална връзка води към разочарование. Не правете такива връзки, за да не се разочаровате и да не губите вярата си в Бога.

И тъй, правете всичко, което душата ви желае, без да губите вярата си. За тази цел благодарете за всичко, което имате и което ви е дадено. Ставате ли сутрин от сън, благодарете на Бога; лягате ли си вечер, пак благодарете; отивате ли на работа, връщате ли се, благодарете. Като направите най-малкото добро, благодарете и за него; ако някой ви направи добро, благодарете. Щом имате очи, уши,

нос, уста, ръце и крака, всичко можете да постигнете – благодарете и за тях. Благодарността и признателността представляват магическа формула, с която човек може да работи. Докато си служи с тази формула, човек е доволен; изгуби ли формулата, животът му се обезсмисля. Той пада в кладенец и оттам гледа на външния свят. Всички хора, които са изгубили смисъла на живота, са в кладенец. „Как ще излязат оттам?“ Като бъдат благодарни и признателни – по този начин те ще привлекат вниманието на възвишените същества, които ще дойдат да им помогнат. Те ще им спуснат въжето си, с което ще излязат на повърхността – и ще бъдат свободни. Свободен човек е онзи, който има силно развито музикално чувство. Свободен е само онзи, който е свързан с Бога: той е истински музикант – от нищо не се страхува. Когато не иска да пее, човек има страх от нещо; и когато много пее и кряска, пак има някакъв страх. Ще кажете, че не може човек да не се страхува. Може ли да не се страхува пред големите страдания? Важно е човек да знае защо страда; и ако се радва, пак трябва да знае защо се радва. Дали се радва, или страда, дали е добър, или лош, човек трябва да знае причините за тия неща.

Освен за себе си човек страда още и за своите ближни. Това е неизбежен закон. Съзнателно или несъзнателно, човек участва в общите радости и страдания, в общите печалби и загуби. Ако се откаже от участието си в общите страдания и загуби, човек се лишава и от участието си в общите радости и печалби. Ако участвате в страданията на Христос, ще участвате и в Неговите радости и благословения. Христос пострада, за да възстанови хармонията в света, да примири хората с Бога. Какво означава примиряване на човека с Бога? Възстановяване на първичната връзка на човешката душа с Бога. Това не се прави само веднъж – всеки ден, всеки момент човек трябва да следи себе си, живота си, та да не наруши с нещо тази връзка. Мнозина имат някаква връзка, но тя не ги подмладява,

възраства и възкресява. Когато е свързан с Бога, човек има на разположение всичко, което душата му желае – тази връзка го прави вътрешно богат. Външно той може да минава незабелязан, но в себе си носи зародиша на Доброто и на Любовта. Достатъчно е да посее този зародиш, за да излезе от него велико, мощно дърво, от чиито плодове да се ползва цялото човечество.

Следователно каквото представляват мислите за човека, такова нещо е всеки, който е свързан с Бога. Всяка мисъл носи в себе си две неща: семе, което трябва да се посее, за да даде плод, и материал, който може да се използва като храна. Следователно стремете се да пазите връзката си с Бога, за да послужите за храна и за семе на бъдещото поколение. Дръжте постоянно в ума си мисълта за Бога, както малкото дете в първите дни на записването си в училище говори постоянно за своя учител и за съучениците си. Мнозина говорят за съществуването на Бога, слушат духовни проповеди, но въпреки това искат да се убедят в истинността на този въпрос. Те четат различни философски книги, за да им се докаже на опит съществуването на Бога, както и съществуването на онзи свят. Без музика никой не може да влезе в онзи свят. Ангелите, които са взели участие в създаването на света, са пели и хвалили Бога. На същото основание и човек, който е основал живота си върху трите мощни сили – Вярата, Надеждата и Любовта, трябва да пее и да слави своя създател. Някои мислят, че ако вярват в Бога, трябва да напуснат сегашния си живот. Няма защо да напускат живота си. Впрочем за какъв живот става въпрос? Преди всичко животът не е тяхна собственост. Като дойде смъртта, веднага ги задига: къде остава тяхната собственост? Човек говори за неща, които не познава, не притежава и не разбира. Например някой казва, че срещнал един познат, който му казал няколко обидни думи. Никого не е срещнал

той. Защо? Защото срещата ви с когото и да е подразбира проява на радост и веселие. Ако сте тъжен, никого не сте срещнали.

Сега аз говоря за онези, на които ушите са отворени. Някои ще възразят, че са чели Писанието, слушали са го и знаят вече, че Бог е Любов. Коя любов познават те? Ако е въпрос за Любовта, тя има 35 милиона форми само на физическия свят. Прибавете към тия форми и формите на Любовта в другите светове, които са безбройни, и вижте какво ще кажете за Любовта. Направете опит да видите колко много пермутации можете да образувате от Любовта; колко хиляди години пък ще ви трябват, за да минете през всички форми на Любовта и да я разберете. Цяла вечност да имате на разположение, пак няма да ви стигне. Като изучава Любовта, човек идва до разбирането, че в Любовта има сливане и преливане на души, а не събиране и разединяване. Сливането и преливането на душите подразбира влизане на една душа в друга с цел да разберат положението и нуждите, в които се намират. Който е възлюбил Бога, той се е прелял в Него и се е слял с Неговото съзнание. Когато и Божественото съзнание се прелее в човека, последният забравя своето недоволство и влиза в нов живот.

Апостол Павел казва: „Всичко считам за измет, за да позная Господа Исуса Христа“. Мнозина казват, че имат такава опитност. Не е достатъчно само веднъж да си изпитал стремеж към познаване на Христос – този стремеж трябва да бъде постоянен. Който търси Бога, трябва да Го търси отвътре, а не отвън, по механически начин. Търсите ли великото в света, не трябва да се безпокоите: ако се безпокоите, няма да Го намерите. Някой иска да се покаже добър, справедлив, любещ и т.н. Щом пожелае да се покаже такъв, той изгубва и това, което има. Човек е само проводник на Любовта, но не е Любов. Ето защо радвайте се, че Бог се проявява чрез вас; радвайте

се, когато можете да помогнете на ближния си от любов, без да мислите, че Любовта е ваша. Казано е в Писанието: „Бог е Любов“.

Христос казва: „Който има уши да слуша, нека слуша“. И аз говоря за онези, които имат уши и могат да слушат. Ако човек говори за любов, трябва да е готов да изрази своето уважение и почитание към всички хора, към всичко, което Бог е създал. Христос прояви Любовта Си, като се пожертва за човечеството; Той прие страданията, за да спаси хората. Макар че разполагаше с всички блага, с голяма сила, Той се отказа от своя личен живот, за да помогне на страдащите. „Какво би станало със света, ако всеки пожертва своя личен живот за общото благо, може ли да стане това?“ Когато човек възстанови своята вътрешна хармония, когато приеме Бога в себе си, това може да стане. Изучавайте се и вижте готови ли сте, след като сте гладували три-четири дни и получите един топъл, пресен хляб, да го пожертвате за някой гладен, беден човек? Ако можете да направите това, вие сте надежден човек, разумният свят може да разчита на вас. Кажете ли, че първо трябва вие да се нахраните, а после да давате, на вас не може да се разчита: по този начин не можете да придобиете онова знание, което душата ви желае.

Упражнение. В продължение на десет дни правете следното упражнение: като станете от сън, сложете лявата си ръка на лявата страна на челото, където е музикалният център, а дясната ръка – на десния музикален център, и започнете да мислите за музиката. Благодарете, че музиката е вложена във вас и можете да пеете. Кажете си: „Когато са създавали световете, ангелите са пеели – и до днес те пеят. Понеже работя върху себе си, и аз ще пея“. Забелязано е, че ако човек пее, работите му се нареждат по-добре, отколкото без пеене. Ако домакинята пее, когато готви, тъче или меси хляб, работата и ще върви добре: пеенето внася подтик в човека, събужда енергиите му, прави го активен.

Като ученици вие трябва да бъдете готови да изпълнявате точно всяка заповед, която идва от Бога. Така и добрият музикант изпълнява всички знаци при свиренето. Например ако Бог ви каже да стоите на едно място, докато дойде определеният за вас момент, вие трябва да чакате, без да мръднете. Каквото и да ви казват, вие трябва да стоите на поста си: че другите са заминали преди вас, че вие сте останали последен – това да не ви смущава. Ако дочакате вашия момент с търпение, всичките ви работи ще се наредят с успех. Приложите ли послушание към Бога, към разумните същества, всички хора ще ви обичат: каквото пожелаете, ще го реализирате. Адам и Ева излязоха от рая поради непослушанието си – те направиха една грешка, с която внесоха дисонанс в живота.

Раят е място на хармония и мелодия, на добро и справедливост, на истина и красота. Който иска да бъде добър, справедлив, любещ, трябва да има към всички хора такива отношения, каквито има към себе си и каквито изисква да имат другите към него. Прилагайте Доброто към всички, без да мислите заслужават ли го, или не. И на разбойника да направите добро, то ще даде своя плод: Доброто не умира. Ако станете проводник на Божията Любов, всички добри, святи и възвишени същества ще ви познават и ще ви отдават заслуженото: и разбойникът, и добрият еднакво ценят доброто. През време на Балканската война един офицер видял един ранен войник на бойното поле – изоставен, гладен, измъчен. Той веднага се погрижил за него: занесли го в една от близките болници, превързали го, нахранили го. Офицерът постоянно го посещавал, следял за здравето му. След войната офицерът минал в запаса и продължил стария си занаят – търговията. Един ден трябвало да мине през една гора съвършено сам. Неочаквано той се натъкнал в гората на един апаш. Последният се вгледал в пътника и познал своя спасител. Той веднага му сторил път и казал: „Благодаря ти за доброто, което ми направи през време на

войната. Ти ми направи едно добро заради Господа, сега аз в името на същия Господ няма да те обера. Ако не беше ми направил доброто, и с тебе щях да постъпя, както постъпвам с другите“. Следователно не питайте защо страдате. Ако правите добро и услужвате на ближните си, и на вас ще помагат. Услужвайте на всички, за да се радвате на светло бъдеще.

И тъй, внесете в мислите и в чувствата си хармония, за да освободите съзнанието си от ненужния товар, освободете се от тежките раници. Не се безпокойте, че не сте постигнали желанията си: каквото днес не можете да постигнете, ще го постигнете в бъдеще. Важно е да работите, да развивате дарбите си. Параходът може да потъне, но богатството, което носите в себе си, ще ви следва навсякъде. Имате ли това богатство, вие имате условия за бъдещия живот. Щом сте със спасителна лодка, ще излезете благополучно на брега. Работете усилено за своето спасение, за да излезете от стария живот и да влезете в новия. Що се отнася до богатството, не мислете за него: новият живот носи нужното богатство. Щом майката и бащата обичат детето си, те всичко ще му дадат; когато Бог обича човека, ще му даде всичко, което му е необходимо. Бог е вложил в човека най-голямото богатство – ум, сърце, душа и дух. Има ли той това богатство, всичко друго ще дойде само по себе си. Благодарете за всичко, което ви е дадено: който е доволен на малкото, ще получи и голямото.

Тайна молитва

42 лекция, 10 юни 1931 г., София, Изгрев

МУЗИКАЛЕН ЖИВОТ

Размишление върху Доброто

Съвременните хора работят, трудят се, мъчат се, но нямат онзи резултат, който очакват. Защо? Липсва им нещо. Всеки знае какво му липсва. Някой предприема една работа и се оплаква, че не е успял да постигне онова, което е мислел. Той сам казва: „Не бях достатъчно разумен“. Изобщо всички хора виждат, че не постъпват достатъчно разумно. Значи разумност се иска от човека. Не е достатъчно да знае човек да събира, да изважда, да умножава и да дели, но той трябва да прилага тия действия в живота си. Например не е достатъчно да кажеш, че имаш да вземаш десет хиляди лева, но трябва да знаеш как да ги вземеш; не е достатъчно да кажеш, че имаш да даваш десет хиляди лева, но трябва да знаеш как да ги дадеш. Във вземането и даването човек трябва да спазва нужната хармония, да не прекъсва връзката си с Бога. Щом запази тази връзка, ще запази и отношенията си със своите ближни.

Като говорим за разумно прилагане на човешките добродетели, имаме предвид и религиозните, и светските хора. Например някой религиозен казва, че има десет добродетели. Добре е извършил събирането на своите добродетели, но приложил ли ги е в живота си? Какъв смисъл има да се хвали човек с гласа си, ако не го прилага? Всеки човек трябва да пее за себе си. Ако пее добре, нека приложи пеенето си освен за своето благо и за благото на другите. „Ама без пари не пея! Ако не ме оценяват хората, не пея.“ Това е криво разбиране: плащането и оценяването са второстепенни неща, важно е да пеете. Ако пеете с любов и с разположение, хората непременно ще ви оценяват. Щом Бог е вложил известен капитал във вас, вие трябва

да го сложите в обращение. Не е позволено на човека да държи Божествения капитал в застой. Идва денят, когато господарят ще иска сметка за капитала, който ви е дал: ако сте го заровили в земята, ще носите последствията за вашата леност. „Какви ще бъдат последствията?“ Страдания. „Какво представляват страданията?“ Метод за изправяне на човечеството. Човек страда, за да се научи да прилага в действие капитала, който му е даден. За всяко неизпълнено обещание, за всяка отложена работа човек неизбежно ще страда. Дали съзнава това, или не съзнава, не е важно: важно е, че като се удариш в някоя канара, непременно ще усетиш болка. „Кой постави канарата на пътя ми?“ Това не е важно: може да си я поставил ти, може друг някой да я е поставил. Като ходиш, ти трябва да бъдеш внимателен, да не се удряш в канари: канарата е препятствие, на което човек всякога може да се натъкне. За да избегне препятствията в живота, човек трябва да бъде внимателен, да мисли къде ходи и какво прави.

Днес всички хора търсят начин да оправят живота си, да наредят работите си. „Как може да се постигне това?“ Чрез музика – музиката хармонизира мислите и чувствата на човека. Щом мислите и чувствата му са хармонични, и постъпките му ще бъдат хармонични. Това наричаме ние музикален живот. Музиката регулира чувствата. Страшно е, ако чувствата на човека не са регулирани. Такъв човек се отличава с голяма разсеяност: каквато работа започне, не може да я свърши. Приложи ли музиката в живота си, чувствата му постепенно се уравновесяват. Положението на разсеяния е подобно на положението на човек, който е принуден да седи на стол, върху който са поставени игли. Щом седне на стола, той веднага скача. Много естествено, иглите не го оставят спокоен. „Кой остави иглите на стола?“ Все някой ги е оставил. Щом сядате някъде, трябва да огледате цялата обстановка, да няма игли или друго нещо, което да наруши мира ви, да ви изкара от релсите на вашето равновесие. „Може ли

човек да се справи с условията?“ От него зависи: който е свързан с Бога, той лесно се справя с условията.

Като ученици вие трябва да бъдете внимателни, да се вглеждате във всичко, което ви заобикаля, да знаете защо идват изпитанията и изкушенията. Някой иска да стане рано сутрин, да се помоли на Господа и да започне работата си навреме. Колкото по-силно е желанието му, толкова по-голямо изпитание ще му дойде. Като знаете това, дръжте съзнанието си будно, да не се поддавате на изкушения, които могат да ви изместят от правия път, от решенията, които сте взели. Бъдете внимателни, не се поддавайте на изкушения. „Защо идват изкушенията?“ Те са мощна сила, която съществува в Природата. Задачата на тази сила е да се явява като противодействие на всяка добра работа. За онзи, който разбира законите на Природата, тази сила служи като подтик; за онзи, който не разбира тези закони, тази сила е противодействие, което го спъва.

И тъй, научете се да събирате и да изваждате правилно. Прилагайте това, което сте събрали и извадили: каквото съберете, давайте го разумно; и каквото имате да вземате, вземете го разумно. Животът на хората не е нищо друго освен отношения на разумни вземания и давания. Ако те обиди някой, ти имаш да вземаш; ако ти обидиш някого, имаш да даваш. Щом съзнаеш това, веднага трябва да уредиш отношенията си. Колкото малко и да имаш да даваш или да вземаш, уреди сметките си; не можеш ли да изплатиш задължението си, не казвай на кредитора си да чака, но бъди искрен, кажи му, че в дадения момент нямаш възможност да се издължиш. Кажеш ли на кредитора си да чака, когато ти искаш да платиш, ти му заповядваш. Със заповеди работите не се нареждат: ти ще заповядваш на своя кредитор, а на тебе друг ще заповядва. Не, имаш ли да даваш или да вземаш, ще уредиш сметките си по закона на Любовта.

И тъй, ще уреждате сметките си по любов, ще пеете и ще свирите по любов. Метода на Любовта ще намерите в Природата. Тя си служи с този метод, но малцина го познават. Където има хармония и мелодия, там е приложението на Любовта. Който намери и приложи този метод, става гениален. Ако е певец или музикант, той пее и свири естествено. Той не се нуждае от външна обстановка, от среда, от хора, които да го оценяват: той носи в себе си всичко. Започне ли да пее, песента му настройва публиката, която започва да го слуша с внимание. Ако певецът или музикантът очакват на публиката, на условията, на времето, тяхната гениалност е проблематична. Гениалният пее, където попадне: с публика и без публика, в салон или без салон, при добро и при лошо време. Гениалният музикант вкарва двойника си в своя инструмент и разполага с него, както иска; не може ли да направи това, той е обикновен музикант, на когото струните лесно се късат. Късането на струните се дължи на две противоположни мисли или чувства в музиканта: те създават известно противоречие в него, което се отразява на самия инструмент. Музиката подразбира хармония, а хармонията изключва всякакви противоречия.

Най-съвършеният инструмент, с който човек може да си служи, е неговият език. В това отношение всеки човек може да бъде музикант. Колкото по-разумен е човек, толкова по-добре може да си служи с този инструмент. Колко хора днес могат да си служат с езика като със съвършен инструмент? Всяка дума, която излиза от езика, може да произведе велик ефект в положителен или отрицателен смисъл. Една дума, казана на място, може да въведе човека в Царството Божие; една дума, казана не на място, може да свали човека до дъното на ада. Затова е казано в Писанието, че за всяка дума ще се дава отчет. Божественият свят е свят на велика хармония. Следователно преди да кажете една дума, първо мислете да не би да нарушите хармонията в

живота. Въпреки това наред с хармонията съществува и дисхармония в живота. Кой създава дисхармонията? Хората я създават, обаче те носят последствията за това, което са създали. Дисхармонията отклонява човека от правия път, същевременно тя го отдалечава от Бога. За да се върне отново в правия път, за да се приближи към Първата Причина на нещата, човек трябва да внесе Божествената хармония и мелодия в себе си. Хармонията внася светлина в човешкия ум, а мелодията – топлина и мекота. Това се забелязва, от една страна, в мислите и чувствата на човека, а от друга – в неговия говор. Приятно е да слушате човек, който говори музикално.

Истинска музика е тази, която може да произведе преврат в човека; не произвежда ли преврат в човека, тя не е истинска музика – тя е сбор от звуци, от шум, които дразнят ухото. Например някой слага устата си близо до ухото ви и шепне нещо: той иска да ви каже някаква тайна, която другите да не знаят. Това не е правилно – Природата не си служи с този метод. Ако искаш да кажеш нещо на човека, добро или лошо, кажи му го гласно, няма защо да шепнеш на ухото му. Когато говорите Истината, човек я чува отвсякъде: дали от онзи свят ще му говорите, или от този, Истината всякога се чува. Следователно когато искате да предадете Истината, служете си с методите на Природата, които са вечни и неизменни.

И тъй, за да живее хармонично, човек трябва да е развил езика си в съвършенство, като инструмент, чрез който излива мислите и чувствата си. Мисълта на човека трябва да бъде хармонична, а чувствата му – мелодични. Когато мислите са хармонични, а чувствата – мелодични, волята се проявява правилно. Само при това положение човек може да прояви творческите си способности. Човек твори, когато съчетае хармонията на мисълта и мелодията на сърцето си в едно цяло. „Как можем да постигнем това?“ Чрез учене и работа. Като учи, човек трябва да плаща за уроците, които му се преподават.

Има видни професори, които вземат за един урок по цигулка хиляда долара – това са български пари над сто хиляди лева. Ако един цигулар взема толкова скъпо, колко трябва да платите на Природата за скъпите уроци, които тя ви преподава? Някои мислят, че Природата дава всичко даром. Лъжете се, Природата е най-скъпият учител на човека: за някои уроци човек плаща с живота си. Това не значи, че човек трябва да се страхува.

Има неща, които никога не се губят – това е разумното Слово, което е плод на хармонията на човешкия ум и на мелодията на човешкото сърце. Не съжалявайте, че всички не сте музиканти, но радвайте се, че всички сте ученици във великата консерватория на Живота, която трябва да завършите с отличен успех. Мнозина мислят, че като дойде Христос втори път на Земята, ще им даде диплом за завършен курс на житейската музикална школа. Диплом се дава на ония, които са положили изпита си. Дълго време ще пеят и ще свирят, докато дойде време за изпит. Колко пъти ще бъдат освиркани, колко пъти кръв ще тече от порите им! Който издържи изпита си, ще получи благословението на Природата; който не издържи, ще види нейното мрачно лице. Природата е безпощадна към ония, които не искат да учат. Тя е разумна и знае какъв метод за възпитание да приложи към всеки човек. Към ония, които се учат, които зачитат законите и, тя е крайно внимателна и дава доверието си абсолютно. Който иска да влезе в училището на Природата, трябва да се изпита готов ли е да се подложи на страданията, които ще срещне на пътя си. Ако е готов, Природата му отваря широко вратите си; ако не е готов, тя го оставя на свобода, пуща го в широкия свят. Природата не заставя никого насила да влезе в нейното училище.

Велико изкуство е да знае човек как да говори и кога да говори. Ако говори музикално, човек може да пее и да свири хармонично и мелодично. Чрез музиката той може да се примири с всички хора,

чрез музиката той може да внесе разположение както в своята душа, така и в душите на ближните си. Като прилагате музиката, вие можете да постигнете всички свои желания; без нея вие ще очаквате на другите, да дойде помощта отвън. Певецът поема въздух отвън и пее, но песента му не е във въздуха, тя се крие в неговата мисъл; зад мисълта му пък се крие Божественото начало, което направлява нещата. Наистина, няма по-велика музика от Божествения език. Който е чул само веднъж този език, той никога не може да го забрави. Който се е отрекъл от Божественото, той е попаднал вече в музиката на света, където се чуват тоновете на омразата, на недоволството, на съмнението и подозрението и т.н. Музиката на света не е нещо друго, освен *джас-бан* – музикална каша.

Молете се да ви се даде случай да присъствате поне един път на концертите на Природата и да чуете какво е всъщност музиката. Като ученици стремете се да говорите музикално. Музикалният говор подразбира изявяване на Истината. Приятно е да слушаш някой да говори музикално: колкото и да го слушаш, в края на краищата ще кажеш, че има още да говори. Значи Истината е без начало и без край. Същото нещо е и Любовта: когато тя се прояви между две същества, те влизат в живота, който няма начало и край, т.е. във вечния Живот. Изобщо Любовта се проявява между два центъра, между две души, между две същества. Защо? За да съживят един мъртъв. Ако двама души, които се обичат, не могат да съживят един умрял, любовта им не е истинска; ако двама певци не могат да съживят един умрял човек, песента им не е гениална. Кога умира човек? Когато внесе в сърцето си един дисонанс, чрез който скъсва струните на своя живот. Има мисли и чувства, които моментално умъртвяват човека. Ако между ума и сърцето на човека влезе един дисонанс, организмът му постепенно се разрушава. Само гениалните хора могат да си служат с дисонанси. За да се запазите от

дисонансите в живота, вие трябва да ликвидирате с атавистическите състояния: те са миризливи течности, в които човек несъзнателно попада. Лесно можете да се предпазите от тях. „По какъв начин?“ Чрез обонянието си. Не притъпявайте обонянието си, за да усещате отдалече миризмата на атавистичните мисли и чувства. Дисонансите притъпяват не само обонянието, но и мислите и чувствата.

Ето защо стремете се към онази музика, която внася в човека истинска хармония и мелодия. Тази музика прониква цялото Битие. Без нея няма мисъл, чувство и действие, без нея няма градеж, няма творчество, няма напредък. Тази музика наричаме духовна, тя включва в себе си законите на хармонията и на мелодията. Чрез тия закони именно се проявява духовният свят. В музикално отношение най-красива линия е кривата. Следователно духовната музика е съставена от прави и криви линии, хармонично съчетани, но не и от счупени. Колкото и да се говори за духовната музика, хората още не я разбират. Както не разбират своя език като музикален инструмент, така не разбират и духовната музика. Мнозина свирят на цигулка, но не я чувстват още като жива, одухотворена. Цигулката е жива: всяка клетка в нея продължава да живее; в който момент умре, тя ще се разпадне. Всяка клетка на цигулката отговаря на цигуларя. Колкото по-музикален е цигуларят, толкова по-добре се разговаря с цигулката си. Когато някой виден цигулар свири, хората казват, че цигулката му говори.

Забелязано е, че като инструмент цигулката не се поддава на правилата, които управляват повечето инструменти. Например колкото повече се свири на пиано и на други някои инструменти, толкова повече те губят силата си. С цигулката е точно обратно: колкото повече свирите с нея, толкова повече се увеличава силата и. Същото се отнася и до човека, който се моли съзнателно и с вяра: колкото повече се моли, колкото по-дълбока е молитвата му, толкова

по-музикален става той. Ние говорим за онази музика и за онова пеене, които тонират човешките чувства. По този начин те тонират и нервната му система. Ако това отчасти поне може да направи обикновената музика, колко повече може да се очаква от духовната! Тази музика внася мекота в човека, но същевременно го прави активен – той има желание да приложи своите добродетели: ако е бил обезсърчен, насърчава се; ако е бил тъжен, става радостен и готов за всякакви жертви за великото в света. Духовната музика създава около човека особена аура, с която той разполага хората към добро. Чрез музиката човек идва до онова вътрешно духовно разбиране на живота, което му помага да осмисли страданията. Той гледа на страданията и на радостите като на една необходимост, през която неизбежно трябва да мине, както пътникът неизбежно минава през долини и височини. Като знаете това, стремете се да вложите музиката и в говора, и в мисълта си. „Ама нервен съм, не мога да бъда музикален.“ Нервността не изключва музикалността. Ако нервният употребява енергията си разумно, нервността е ценно качество – нервният върши повече работа, отколкото онзи, който не е нервен.

Мисълта се предава чрез нервната система, а не чрез мускулната. Нервната система възприема и хармоничните, и мелодичните тонове: хармоничните се предават чрез ума, чрез мислите, а мелодичните – чрез сърцето. При това хармонията се изявява като електричество, а мелодията – като магнетизъм. Тези сили често сменят местата си: електричеството прониква в сърцето и му дава тласък, усилва движението му; магнетизмът пък влиза в мозъка и го нагласява. И Христос е прилагал пеенето като метод за тониране. Казано е в Евангелието, че на Тайната вечеря Христос и учениците Му изпели една песен, след което излезли вън.

Като ученици си поставете задачата да живеете разумно. Къде ще проявите този живот? И в говоренето, и в мислите, и в чувствата

си. Разумното слово подразбира музикално говорене, разумната мисъл пък подразбира правата мисъл, която определя бъдещето на човека. Разумните чувства подразбират свързване на човешкото сърце със сърцата на възвишените и напреднали същества. За постигане на всичко това нужно е пълно владеене на езика. С други думи казано: постиженията на човека зависят от изкуството му да владее своя език. Значението и силата на езика е изразено в следната българска гатанка: „Кости няма, кости троши“. Наистина, езикът няма съзнателен живот в себе си, но е в състояние да отнеме живота и да даде живот. Христос каза само три думи на Лазар и той излезе вън от гроба. На какво се дължи силата на изказаните думи от Христос? На тяхната музикалност. Не можете ли и вие като Христос да си кажете три думи и да възкръснете? Кажете и вие на вашия Лазар: „Лазаре, излез вън!“. Ако Лазар излезе от гроба, езикът ви е музикален.

Помнете: езикът е ключът на човешкото спасение. От него зависи да бъде човек осъден или да бъде оправдан.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

43 лекция, 17 юни 1931 г, София, Изгрев

ОСМИСЛЯНЕ НА ЖИВОТА

Тайна молитва

Като изучават живота, хората се натъкват на различни символи, които за мнозина са случайни. Например буквите ж, *з, с* са символи. Дали са случайни, или не, това е въпрос. Всяко нещо, което не се разбира, е случайно; всяко нещо, което се разбира, е разумно. Всеки живот, който не се разбира, е случаен; всеки живот, който се разбира, е разумен. Всяко знание, което не се разбира, е случайно; всяко знание, което се разбира и може да се приложи, е разумно. Всяка свобода, която не се разбира, е случайна; всяка разбрана свобода е разумна.

Защо някои неща остават неразбрани? Защото съзнанието на хората се раздвоява. Те имат различни фикс идеи. Каквото и да им говорите, тия хора разглеждат нещата от своето становище, обаче личният възглед на човека не представлява истинското, абсолютно положение на въпроса. Това е все едно учителят по музика да дава на ученика точния тон по камертона, а той взема друг тон и мисли, че е същият. Не е важно какво мисли човек – важно е, че камертонът има свой определен тон, който не се изменя. Защо не се изменя? Така е направен. Същото се отнася и до човека. Когато човек има установен възглед за нещо, никой не може да го измени. Защо? Така е направен, обаче и при това положение има възможност да се измени. Като продължите малко краищата на камертона, като ги поочукате, той ще даде друг тон.

Като разглеждате буквата *ж* като символ на нещо, виждате три линии: средна, която представлява Божествения свят, и странични, които представляват духовния и физическия свят. Правата линия е

равнодействаща на страничните, които някога са били успоредни. Тогава те са били успоредни, имали са добри отношения помежду си; щом са развалили отношенията си, тяхната успоредност е изчезнала: те са се пресекли и са образували знака, с който българите бележат звука ж. Когато разстоянието между страничните линии горе се намали, намалява се и разстоянието им долу. Същото става и с ножиците. И обратно, когато разстоянието горе се увеличи, увеличава се и разстоянието долу. Защо трябва тези разстояния да се стесняват и разширяват? За да можете да режете. Ако ножицата не се отваря и затваря, не можете да режете. А платът трябва да се нареже, т.е. да се скрои и ушие, за да се облечете в нова дреха. Когато разстоянието горе се стеснява, страничните разстояния се разширяват; когато разстоянието горе се разширява, страничните се стесняват.

Значи ако в едно отношение човек се стеснява, в друго се разширява. И обратно: ако в едно отношение се разширява, в друго се стеснява. Този закон действа върху човешкото лице. Например когато чувствата имат влияние върху човека, лицето е валчесто; колкото повече се засилва умът, лицето става продълговато: надолу се стеснява, а горе е по-широко. Защо долната част се стеснява? Защото е по-близо до фокуса. Такова стесняване на орбитата става и с всяка планета, когато се приближава до Слънцето. След това тя пак се разширява, отдалечава се от Слънцето и продължава пътя си в пространството. Колкото по-бързо се движи планетата, толкова повече се стеснява. Колкото по-остра е брадата на човека, толкова по-близо се намира до центъра на умствения свят. Случва се някога, че горната част се стеснява, а долната се разширява – това е неправилен процес.

В Природата съществува закон на компенсация, според който печалбите се уравновесяват със загубите: ако в едно отношение печелиш, в друго отношение губиш. Например невъзможно е

едновременно да бъдеш и учен, и търговец. Ако си учен, търговията ти ще страда; ако си светия, не можеш да бъдеш нито държавник, нито търговец. Следователно всички външни процеси се отразяват и върху органите, които са свързани с тях. Забелязано е, че когато идеите в човека се разширяват и заемат голям простор, едновременно с тях се разширяват и съответните органи. Колкото по-големи и многобройни са желанията на човека, толкова по-големи стават и органите, свързани с тях. Големите очи и уши показват големи, велики желания. Ако желанията на човека са физически, става промяна в долната част на окото; ако човек се променя в морално отношение в благоприятен смисъл, изменя се погледът на очите – лъчът, който излиза от очите, отива нагоре; също така се изменя горната част на ушите – те приемат красива, правилна форма. Изобщо погледът на очите се определя от стремежа на човека, както и от посоката на неговата дейност: ако е насочена към центъра на Земята, погледът му е към земята; ако е насочена към Слънцето, и погледът му ще бъде към Слънцето. Мнозина казват, че са ходили на Слънцето. Това е преносен израз: те искат да кажат, че имат светли идеи, които ги заставят да мислят изключително за Слънцето. Обаче що се отнася до физическото Слънце, почти никой човек не е ходил там. Физическото Слънце е символ на нещо, от друга страна то се взема като мярка на нещата. Всички небесни тела представляват предметно учение: по тях човек изучава не само физическия, но и духовния свят.

Съвременните хора се нуждаят от нов морал, от нов начин на разбиране, от нови отношения. Съществуват три вида отношения в света: към себе си, към ближния и към Бога. Човек има представа за тия отношения, но нещо ново трябва да се вмъкне в тях. Новото е светлината, която днес липсва. Дойде ли новата светлина, човек ще разбере къде греши и ще изправи отношенията си. При днешното

разбиране на нещата, при слабата светлина, с която си служат, хората правят грешки даже и по отношение на себе си. Ако отношенията им към самите тях не са правилни, колко по-неправилни могат да бъдат към ближния и към Бога, за Когото малко мислят. Понеже мислят много за себе си, те са засенчили Бога. Следователно когато някой казва, че не вярва в Бога, това значи, че той мисли само за себе си, вследствие на което е излязъл на пръв план и е засенчил пътя си. „Ама нищо не виждам." Никой не ти е виновен: ти си хвърлил толкова голяма сянка на пътя си, че нищо не виждаш. Друг някой казва, че мисли за Бога. За Бога мисли, а на никого услуга не прави, никаква промяна не е станала в него. Гледам горната част на ухото му – никаква промяна няма; гледам окото му – също. Ако в горната част на окото има промяна, човек влиза в по-висока област на живота. От пресичането на светлината в окото на такъв човек се образува една пирамидка. Стремете се да създадете в окото си тази пирамидка; нямате ли я, животът ви още е материалистичен, мислите само за себе си. И жабата мисли само за себе си, поради което се взема като символ на груб материализъм. Работете съзнателно върху себе си, за да излезете от областта на грубия материализъм.

Религиозните мислят, че имат любов към Бога. Възможно е. Какво ще кажете обаче, ако при най-малките изпитания и страдания тия хора се обезсърчат, отчаят се и изгубят смисъла на живота? Който люби Бога, люби всичко живо, което Той е създал: хора, животни, растения. Той има правилни отношения към всички живи същества, във всички прояви на живота той вижда проявите на Великия. Божествените закони изискват от човека да мисли за частите на Цялото, както мисли и се грижи за себе си. Това наричаме морал. Мнозина говорят за морал, считат се за морални личности, но като разглеждате постъпките им, виждате, че навсякъде те вземат повече, дават по-малко. Това не са морални постъпки: морален човек е онзи,

който дава повече, а взема по-малко. „Ама ще осиромашеем.“ Това е в реда на нещата: двамата няма да осиромашеят – единият ще осиромашее. Едновременно двама души не могат да бъдат богати, учени, силни: единият ще бъде богат, другият – сиромах; единият ще бъде учен, другият – невежа; единият ще бъде силен, другият – слаб. Ако лицето на жената е валчесто, на мъжа ще бъде продълговато. Мъжкият принцип руши, женският съгражда. Това не значи, че мъжът трябва да руши, а жената да гради: ние разглеждаме мъжа и жената като принципи.

Следователно когато казваме, че мъжкият принцип руши, имаме предвид процеса на разумното разрушаване: старото трябва да се разруши, за да се съгради нещо ново. Когато прилага разумността си, човек изпълнява Волята Божия: не е ли разумен, Волята Божия стои далече от него. Като погледнете човека, вие познавате вече доколко той изпълнява Божията воля: всичко е написано на лицето, на главата, на цялото му тяло. Ако по листата на лозата лозарят познава качеството, защо вие по лицата на хората не можете да четете какво са писали техните деди и прадеди и какво пишат те днес? Който не може да чете, лесно се разочарова и очарова. Като се разочарова, човек вижда повече грешките на хората и ги преувеличава; като се очарова, той вижда добродетелите им и пак ги преувеличава. Добре е човек да чете така, че по човешките лица да не преувеличава нито грешките, нито добродетелите им, но да вижда нещата в тяхната действителност. За всяко нещо човек трябва да има ясна представа, за да познае първо себе си, а после ближните си.

Един беден, но благочестив човек обичал да ходи на черква, но все не успявал. Защо? Защото често посещавал бедни, болни, вдовици, сирачета и им услужвал, с каквото могъл. Тъкмо се готвел да отиде на черква, виждал, че богомолците се връщат вече. „Защо не идваш навреме?“ – запитал го един ден свещеникът. „Спират ме

някои хора на улицата, разговарят с мене.“ „Всичко ще сложиш настрани, ще бъдеш изпълнителен в задълженията си към Бога.“ Бедният и благочестив човек се смутил от тази забележка, но премълчал. Той се запитал в себе си: „Наистина, кое всъщност е Волята Божия? Да ходя на черква или да помагам на бедни, болни и страдащи?“. След като сам си отговорил на въпроса, той престанал да се смущава от грешките, които другите му приписвали. Който има дълбоко вътрешно разбиране, вътрешен морал в себе си, само той може да изпълнява Волята Божия. Докато се страхуват едни от други, хората не могат да изпълняват Божията воля. Някой иска да се прояви, но казва: „Какво ще помислят хората за мене?“. Не е важно какво ще мислят хората за тебе – важно е какво Бог мисли за теб. Ще дойде някой да ти казва, че си постъпил зле, и ще те съди. Човек сам знае дали постъпва добре, или не.

Един американски проповедник държал една хубава проповед. Като слязъл от амвона, един от слушателите се приближил до него и му казал: „Проповедта ви беше много хубава. Поздравявам ви!“ „Това го зная, казаха ми го, преди да сляза от амвона. Сега бих желал да зная колко души се обърнаха към Бога след моята проповед, искам да зная на колко души се отвориха сърцата и кесиите“. Да харесвате само една проповед, без да е направила някакъв преврат във вас, това е все едно да отидете на банкет, да чукате чашите си и да пиете наздравица за българския народ. Вие пиете за здравето и благоденствието на българския народ, но всичко влиза във вашите стомаси. Така не се помага на народа: за предпочитане е Бог да ви намери по домовете на бедни и страдащи, на които помагате, отколкото да бъдете първи на черква. Бъдете първи при страдащите, а последни – в черквата. По-добре е да бъдете праведни пред Бога, а безверници пред хората, отколкото праведни пред хората, а грешни пред Бога. Младото поколение се нуждае от нов морал, от нови

възгледи за живота, от нови педагогически принципи. Едно трябва да се знае: не можете да предадете на хората това, което нямате в себе си. Колкото и да им говорите за морал, за любов, за право, ако не носите тия неща в себе си, те нищо не могат да възприемат. Могат да ви слушат, да се възхищават от цветистата ви реч, но като свършите, ще кажат: „Нищо не ни даде този човек, нищо не остана у нас“. Защо? Защото този, който говори, сам не изпълнява Волята Божия, той не служи на великите Божии закони.

Следователно истинско знание, истинска Любов, истински морал са ония, които дават нещо на човека. Не е въпрос само да трупате знания, но това знание трябва да ви преобрази. Знание, което не може да възкреси човека, не е на място. Какъв смисъл има знанието, което внася смущение в душата? Някой иска да покаже, че има големи знания, и започва да предсказва страшни работи. Като го слушат, хората започват да се плашат, те казват: „Страшни работи ще станат тази година“. За кого? „За всички хора, за целия народ.“ Не, страшни работи стават за неразумните хора; за добрите и разумни хора всичко е добро. Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, е за добро“.

И тъй, задачата на всеки човек е да люби Бога и да изпълнява Неговата воля. Като прилага Любовта в живота си, той може да бъде и богат, и учен, и силен; ако не прилага Любовта и не зачита великите закони на Битието, човек е изложен на големи страдания. Ако малкият пръст на ръката ти заболее, ако започне да бере, а ти не му обръщаш внимание, заразата ще се разпространи по целия организъм. Същият закон се отнася и към цялото човечество: ако хората не се обичат, те са осъдени на смърт, на зараза. Омразата е зараза – влезе ли в един човек, тя обхваща всички. Хората са удове на Божествения организъм, значи на всеки едного е възложена задача да се справи с всичко отрицателно в себе си, да не го допусне да излезе

вън, да зарази неговия ближен. Само така ще разбере човек, че нещастието на едного е нещастие на всички и благото на едного е благо на всички. За да се проникне от тази идея, човек трябва да си постави като задача да служи на Бога. Това служене обхваща служене на ближния, както и на самия себе си. Чрез служенето човек познава себе си, познава окръжаващите, техните мъчнотии и страдания, и се изпълва от желание да помага. Това не значи, че може да помага на целия свят, но като живее освен за себе си, и за ближните си, той става силен. Светът се нуждае от силни хора.

Какво представлява знанието? Думата *знание* започва с буквата з, която е съставена от два полукръга. Тази буква трябва да се разтвори, да образува един голям кръг, в който да влязат всички форми – одушевени и неодушевени. В човека като в малка вселена се включват всички форми, които той постепенно трябва да изучава. Изчезнат ли те от човека, той потъва във вечен мрак, в небитието. Като ученици стремете се да прилагате новия морал, изучавайте нещата от гледището на новия морал. Като се произнасяте за постъпките на хората, прилагайте новия морал като единица мярка. По този начин няма да изпадате в заблуждения. Ако някой човек се ръководи в постъпките си от своите лични интереси, ще знаете това и няма да се разочаровате; ако се ръководи от интересите на своите ближни, и това ще знаете. Най-после, ако се ръководи от Божествените закони, ще знаете, че този човек служи на Бога. Следователно ако на първия човек дадете един килограм ябълки, той ще ги задържи за себе си; ако на втория дадете ябълките, той ще задържи за себе си половината, а другата половина ще раздаде; ако третият получи ябълките, той ще раздаде всичките, а за себе си ще откъсне една ябълка направо от дървото. Това значи служене на Бога. Така трябва да постъпват родителите, учителите, духовенството, държавниците и т.н. Всеки трябва да се проникне от идеята, че неговото благо е благо на всички,

да бъде готов да раздаде всичко, което има, а за себе си да откъсне един плод от Дървото на живота.

Много се е говорило на хората за служене на Бога; и досега още се говори, но въпреки това те се запитват: „Защо трябва човек да служи на Бога?“. Отговорът е следният: който иска да осмисли своя личен, семеен, обществен и общочовешки живот, трябва да служи на Бога. Като приеме служенето за свое верую, той може да каже: „Сляп бях едно време, но сега прогледнах и виждам ясно“. Не приеме ли това верую, той сам се излага на страдания и смърт.

Ето защо отсега нататък когото срещна, ще го питам по кой закон ходи. Има два закона, по които човек върви: законът на Христос – законът на Любовта, и старият закон. Христовият закон подмладява и възкресява човека, а старият закон прави човека още по-стар, отколкото е в действителност. Сега, като се върнете у дома си, нека всеки си зададе въпроса на кой закон служи. Като си отговорите, започнете да работите, да развивате талантите си. Който има пет таланта, да изработи още пет; който има два таланта, да придобие още два; който има един талант, да не го заравя в земята, но да работи, да придобие още един. Работете за Господа, за ближните си и за себе си. Това е задачата, която трябва да решите в този живот.

Само проявената Божия Любов, само проявената Божия Мъдрост, само проявената Божия Истина носят пълния живот.

44 лекция, 24 юни 1931 г, София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

алтруизъм (от алтруист *фр.*) Поставяне на чуждите интереси над собствените, безкористна работа за доброто на другите.

апелативен съд *спец.* По-висша съдебна инстанция, която проверява правилността на присъдите и решенията, определени на по-ниско съдебно равнище.

атавизъм *лат.* Връщане към нещо отживяло, поява на белези у човека, често уродливи, които са свойствени на неговите далечни предци.

бел *тур.* Вид права лопата за копаене; лизгар.

вретище *ост.* Голяма торба, чувал.

дедуктивен *спец.* (от дедукция). Вид умозаключение от общото към частното.

дервиш *тур.* Мохамедански калугер.

епитрахил *черк.* Част от свещеническите одежди във вид на широка и дълга лента, която се надява на врата по време на служба.

звонкови пари *рус.* Монети.

индуктивен (от индукция *лат.* подбуда) 1. Форма на мислене, при която общите закони и правила се извеждат от частни случаи. 2. Процес, при който едно явление възниква под въздействието на друго.

исо 1. Пригласяне в черковното пеене, обикновено с равен глас. 2. *разг.* Пригласям някому, съгласявам се, послушно изпълнявам нечия воля.

каракчия *ост.* Народен лечител, който умее да намества навехнати или счупени кости.

касационен съд *спец.* Върховен съд, който преразглежда или отменя съдебни решения на по-нисши инстанции.

капище *тюрк.* Езически храм.

кираджия *ост.* Наемател.

крина *истор.* Дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг).

маане *тур.* Турска песен или мелодия с извивки. меродавно. Авторитетно, отговорно, достоверно.

мяза *ост.* Прилича.

наргиле *тур.* Ориенталски прибор за пушене, при който димът минава през стъкленица с вода.

непреривен *рус.* Непрекъснат.

остен *ост.* Тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък.

пенязи *ост.* Римски сребърни монети.

пермутация *лат.* Разместване, смяна.

реторта *лат.* Обла стъкленица с дълга отводна тръба, която служи за нагряване и дестилиране на веществата при химични опити.

ритмус *ост.* Ритъм.

спектроскоп *лат.* Уред за наблюдаване на спектрите чрез разлагане на светлинните лъчи.

трен *фр., ост.* Влак.

уд *ост.* Крайник, орган на тяло.

услишание *рус.* Чуване, слушане.

фалимент *ит., разг.* Фалит.

шиник *тур.* 1. Дървен цилиндричен съд. 2. Мярка за зърнени храни, равна на половин крина.

юлар *тур.,* оглавник. Въже или ремък, с които се връзва добичето през главата.

ТЕМИ

Лекция 4. Общи и специфични идеи:

„Силата на общите идеи“

Лекция 6. Права мисъл:

„Ползата от скърбите и страданията“

Лекция 7. Вътрешни прояви:

„При какви условия се явяват скърбите и страданията?“

Лекция 8. Определено време и място:

„Път за добиване на истинско щастие“

Лекция 11. Четирите полета:

„Специфичното на добрия и на лошия живот“

Лекция 12. Правилно отношение към числата:

„Произход на злото“

Лекция 13. Основа на живота:

„Най-силното чувство на физическия живот и най-силното чувство в духовния живот“

Лекция 14. Точка на равновесие:

„Най-високият връх в човешкия живот“

Лекция 15. Просветено съзнание:

„Най-силната мисъл, която някога ви е направила впечатление“

Лекция 20. Новата епоха:

„Произход на човешкия мозък“

Лекция 24. Светлият образ:

„Разлика между доброто и злото“,

„Кое е по-добро за човека – да обича или да го обичат?“

Лекция 25. Израз на Божествените идеи:

„Разлика между вяра и безверие“

Лекция 27. Причини за несполуки:

„Причини за несполуките в живота“

Лекция 28. Послушание:

„Причини за сиромашията“

Лекция 30. Закон на числата:

„Защо хората носят пари в джобовете си?“

Лекция 35. Възстановяване:

„Най-важната работа, която човек започва сутрин“

Лекция 39. Музикални прояви:

„Причини за щастието „

ПРАВИЛА, МЕТОДИ, УПРАЖНЕНИЯ, ОПИТИ И ЗАДАЧИ

Лекция 14. Точка на равновесие. Метод за лекуване с вяра. Да се поставят дланите на ръцете на болното място и да се каже: „Аз живея в Бога. В Бога не съществуват никакви болести“.

Лекция 17. Умствени прояви. Задача да се изучава човешкият нос: формата, големината, широчината, линиите му, а след това и големината на неговите пори.

Лекция 20. Новата епоха. Правило: ученикът да бъде доволен и в недоволството си.

Лекция 22. Дишането на човека и на животните. Опит

да се нарисува котка, мишка, куче и орел, за да видим доколко сполучливо можем да предадем формите им.

Лекция 26. Зенитът на живота. Метод за обновяване и подмладяване, като се изтеглят последователно всички пръсти на лявата ръка, а след това и на дясната.

Лекция 27. Причини за несполуки. Метод за възстановяване на здравето, като човек по няколко пъти на ден тегли пръстите си.

Лекция 28. Послушание. Упражнение за разрешаване на мъчнотиите в живота, като се хване с лявата ръка палеца на дясната ръка и се поглади.

Лекция 32. Смяна на силите. Опит за десет дни да не се плюе на земята и да се трие носа с кърпичка.

Лекция 34. Специфична работа. Метод за смекчаване и подобряване на съдбата, като се повтарят често следните

думи: „Вярвам, че живея в Бога и Той – в мене. Вярвам, че животът е разумен и никой не може да ме лиши от благата, които Бог е определил за мене“.

Лекция 39. Музикални прояви. Упражнение една седмица да пеем по нов начин, за себе си, като предварително се нагласим с Природата. Да пеем по три песни на ден: сутрин – песента *В начало бе Словото,* на обед – *Бог е Любов,* и вечер – *Духът Божий.*

Лекция 42. Свобода на съзнанието. Упражнение като станем от сън, да сложим лявата си ръка на лявата страна на челото, където е музикалният център, а дясната ръка – на десния музикален център, и да започнем да мислим за музиката.

Лекция 43. Музикален живот. Размишление върху Доброто.

Единадесета година
1931 – 1932

СЪБУДИ СЕ

„Отче наш“

Ще прочета Втора глава от Първо послание към Тимотея. Може да се пренесете във времето на апостол Павла и да сравните неговото време и сегашното и да намерите каква е разликата. Той се обръща към вярующите и казва: „И тъй, моля ви преди всичко да правите моления, молитви, прошения“… (*1. стих*) „Така и жените с прилична премяна, със срамежливост и целомъдрие да украсяват себе си, не с плетения на космите“… (*9. стих*) И тогава е имало плетения на космите, старо изкуство е това. „Жената да се учи мълчаливо с всяко покорство.“ (*11. стих*) Сега онези, които правят тълкувание – с мълчание значи да мислят. Това значи – в мълчание човек може да мисли. Защото човек никога не може да бъде покорен, ако той няма воля. Българите казват: „Покорна глава сабя не я сече.“ Нали? Или другояче – покорна глава, умната глава сабята не я сече. Защото и сухото дърво е покорно, и онзи клон, който е на дървото, и той е покорен, но дойдат с триона и режат го. Покорния пак го режат, но умния – никога.

Апостол Павел казва сега: „А жена да поучава не позволявам, нито да владее на мъжа си, но да е в мълчание.“ (*12. стих*) Сега онези, които не разбират Писанието, търсят причината у жената. Но тази външната жена не съгреши, но съгреши жената, която е у човека. Те търсят сегашната жена. Сегашната жена е едно последствие от онази жена, която е съгрешила.

Вътрешната жена, това е човешкото сърце. Нищо повече! И за него винаги в Писанието се казва: „Разтля се сърцето на този народ.“ Или казано на обикновен език, развратиха се жените на народа.

Казвам, сега ние можем да кажем, че външните условия нас ни принудиха да направим това или онова. Но външните условия, които нас ни принуждават, те са един израз на онова, което е вътре в нас, понеже всеки един човек съвпада да живее в такава среда според вътрешното свое разположение. Червеят пъпли по земята, понеже той си е избрал тези условия. Той не може другояче. Но този същият червей, като се превърне на пеперуда, не ходи вече в условията, дето трябваше да пъпли по земята. Защо? Дошла е една по-голя ма интелигентност, да е господар на своето положение. Значи червеят, след като е ходил дълго време по земята, той е мислил, мислил и казал: „Трябва вече да изменя положението си, да не пъпля вече. Аз съм изложен на хиляди страдания. Който мине, ще ме стъпче. Кола може да ме стъпче, някоя птица, някой човек може да мине, някой камък ще се търкули отгоре ми. Колкото ида съм изкусен в лазенето, всеки ще ме стъпче. И като ходя по дърветата, правя голяма пакост с поведението си.“ Той мисли, мисли, и създава крилата си, казва: „Трябва да започна да хвъркам из въздуха, другояче не може да бъде.“ И сяда да работи, започва да прави своя пашкул. Седне вътре, и мисли. И невидимият свят, разумният свят, като види неговото добро желание, неговата добра мисъл, това, което червеят си е помислил, му дава условия да го реализира.

Сега същият закон е, може да приведете или да пренесете този закон, понеже трябва да се направи едно обобщение, да се изясни в известна смисъл, да се разграничи в Божествена смисъл. Това, което сега ви казвам, то трябва да остане за вас. Аз не искам да го изнасяше навън. И който го изнесе навънка, той нищо няма да се ползва, и другите хора нищо няма да разберат. Това е само заради вас. Вие виждате в целия свят всичките тези форми, които съществуват в най-простия език. От какво произтичат всичките тези живи форми, които съществуват като скъпоценни камъни? Или да вземем формата на

едно растение, буболечица, птичка? Каквито и да са форми, това са жилища, опити, в които човешкият дух е живял.

Той най-първо е направил една проста колиба. Като е забогатял, той е направил втора колиба – по-хубава, а онази простата колиба, неговата първа колиба той е дал на следующето създание в наследство. И като си е послужил, той го оставил за бедните. Тъй щото тези форми, които виждаме, това са култури, това са колиби, в които човек по-рано е прекарал, и сега минава през формата на всичките млекопитающи, на растенията, на всички риби, и даже има човешки форми, дето по-нисши същества са влезли и живеят, дето човешкият дух е създал, без кирия си живеят там. Някой път и той взима кирия. От млекопитающите взима кирия, от рибите взима кирия, казва: „Вие бяхте киряши, трябва да си платите данъка. – Хваща птиците, казва: – Вие живеете в моите къщи, които аз направих, и трябва да си платите данъка. – Отреже ѝ главата, изяде я, каже: – Хиляди години живееш, нищо не си платила, трябва да се накаже.“ Хванеш ти една овца, кажеш: „Толкова време си живяла в къщата, не си плащала кирия.“ И по насилствен начин той я принуждава за данъка.

И сега Господ го съди само за това, че той е взел повече кирия, отколкото заслужава. И цялата природа, това са все киряши, които живеят в неговата къща, наематели са. Че той някой път ги глобява по два-три пъти за кирията. Не че взема, но несправедливо взема. Взема вълната, млякото на овцата, после взема телата им за кирия. Представете си колко е благороден. Но такава голяма несправедливост не може да има в света. Много ни взема човек. Хиляди лева на месеца. Всичкото мляко, което овцата има през годината, той го взема, всичката вълна събира, после и кожата ѝ взема, и децата ѝ взема. Нищо, толкова хиляди години ги оставил да живеят свободно без кирия.

Обаче човек тези форми сам не ги построява, но има други възвишени същества, които помагаха. Те ги построиха и ги туриха, но понеже той всякога беше недоволен от построението, той, като погледна една къща, понеже иде от по-високо място, казва: „В тази къща не се живее, нещо по-добро." Най-първо той направи една малка колибка, едва той да се помести вътре. Най-първата колибка каква беше? Нямаше никакъв прозорец. Имаше само две отверстия – едно отверстие, откъдето да влиза, а от другото димът му да излиза. „Не се живее – казва – тук без прозорци." Дойдоха тогава рибите с прозорци, с по два прозореца във водата направени. Дълго време живяха там, и пак казва: „Не се живее така. Тук условията не са хигиенични." След това му направиха една къща във въздуха – да се носи във въздуха. Обаче той остана недоволен и от тази къща и слезе между млекопитающите. Там му направиха по-добра къща, но и там не беше доволен. Най-после дойде във формата на човек. Но и тази форма той не одобрява, напусна я. Създаде му Господ жена, но той и тази жена я напусна. И той сега философства – с жена ли да живее, или без жена. Казва: „Жена не може да се носи." Тази идея менените. Аз превеждам „жената".

Може ли човек при сегашните условия да живее без кръвообращение? Без сърце не може. Сърцето е, което пулсира. Та единственото нещо, в което може да се преведат вашите мисли. Съществува едно противоречие, и дълго време ще съществува. И тези форми, в които сега живеете, ще ги напуснете. Но и те ще останат вътре, не може да ги напуснете. Ние виждаме разните раси – черната, после червената раса, жълтата, бялата раса има по-висока форма. Човек, който е живял в една раса и напуща тази форма, има по-висша форма. И там ще бъдат тези напредналите души. Но и в шестата раса човек няма да остане. Неговата цел е да дойде до положението на ангелите, които са вече една от възвишените форми, понеже те са

господари, турени да управляват цялата природа, цялата вселена. Всичките слънчеви системи са дадени под тяхното разпореждане – и това на човека в неговата душа е цел. Мълком той се стреми към власт, иска да стане като Бога, да бъде господар на някоя система. И един ден човек ще бъде на това положение. Колективно човек ще дойде до това положение.

Та от това гледище положението, в което ние се намираме, ние сме в едно преходно състояние и трябва да се освободим. Човек трябва да стане напълно господар на себе си. И по някой път той сам действа и решава. Някой път помрачи се съзнанието ви, станете недоволни и не можете да намерите вината къде е, нито у себе си я виждате. Търсите някой виноват. Може да намерите виноват баща си, майка си, братята или сестрите си може да бъдат. Може най-после да се спрете, да кажете, че Господ е причината, Господ не ви е дал нещо по-добро. Вие казвате: „Господ не ми даде едно тяло, каквото трябва да ми даде. Не ми даде ум, какъвто трябва да ми даде. Не ми даде едно сърце, каквото трябва да ми даде. И Мойсей, и той се оплаква, и до този ден казва: „Господ не ми даде едно разумно сърце, за да разберете това, което искам. – И съжалява, той казва: – Всичкото време си загубих напразно и нищо не излезе от мене.“ Така си каза Мойсей и напусна земята. След него дойдоха други, които продължиха.

Сега ние се спираме. Мойсей обяснява само едно положение на човешкия живот. Сегашният живот – народен, семеен, политически, морален живот, религията обяснява онова, което става у човека. Това е религия, търсене на един начин. Ние търсим един метод, човек да се свърже с живата природа и да намери ония условия, при които той може да живее благочестив живот и щастлив живот. Да има по-малко препятствия по възможност и най-малко страдания. Разумен да е. Защото ние живеем като червея. На всяка стъпка ако не внимаваш, може да се случи нещо с тебе, да те стъпче някой.

Та, ако тази вяра, в която човек живее, не може да я конкретизира за себе си – не че не сте могли да намерите нещо, но ако при това съзнание в това тяло, ако вие имате това познание и ако го нямате, как може да живеете? Червеят и да стане пеперуда, и да не стане, той ще си живее дълго време, защото много червеи не могат изведнъж да излязат. Той може да се превърне на пеперуда, и пак да стане на червей. Какавидата става пеперуда, но като снесе яйцата, всичките деца са пак червеи. Червейчетата стават пеперуди и после – пак червеи. С това нищо не се постига. Децата трябва да се родят не червеи. Пеперуди трябва да се родят.

Ако вие сте дошли до едно положение и след като родите една мисъл – и вашата мисъл е в положението на един червей, вие нямате още ония познания за ония закони, които управляват природата. Представете си, че имате една радост – това е една пеперуда. Имате една скръб – това е един червей, защото пеперудите не отиват да прояждат растенията, а червеите. И само един червей, само една мисъл, която е подобна на червей, тя ще ви гложди съзнанието. Кое е онова, което ви обезпокоява? Самата мисъл ви обезпокоява. Вие някой път може да мислите, че никой не ви обича. Или може да мислите, че някой ви мрази, някой иска да ви напакости. Или може да мисли, че Бог го е оставил. Или може да мислите, че вие богат човек няма да бъдете, че вашите деца може да измрат или че мъжът ви ще се разболее, или че сте ученик в училището и ще ви скъсат. Всичко може да мислите. Това са Все червеи.

Но питам, след като се народят тия червеи, след време те ще станат пеперуди, те ще бъдат полезни за себе си, но няма да бъдат полезни за вас. Питам, като имате тези червеи, какво трябва да правите с тях? Може да ги продадете на пазара. Ама че червеите, това са краставици в живата градина на вашия живот. Накъсайте ги, продайте ги на пазара, и ще спечелите милиони. Хората се нуждаят

от краставици. Те са живите краставици. А пък вие ги носите. Те узреят във вашата градина и после искате да ги продадете узрели на хората. И те ви казват: „Узрели краставици не ядем.“ Преведете сега тази форма. Продайте вашите краставици на пазара. Ако вие ме попитате „Какво да правим с нашите лоши мисли“, аз ви казвам – продайте ги на пазара. Те са вашите краставици. Предварително ви давам едно разрешение, не напълно разрешение, но това е едно частично разрешение. След това може една ваша мисъл да се превърне в един червей. Червей, но който не умира. Значи има червеи, които не умират. Има някои хора, които не само в този свят имат червеи, но и като идат и в другия свят, червеят върви подир тях. Това е твоята мисъл. Ти след като минеш в задгробния живот, тази мисъл ще върви с тебе.

Та някой път душата дълго време се бори със своите мисли. И тя преживява един живот както тук, па земята. Тя си представя, че има тяло, че яде и ходи, по тялото изчезнало. И щом дойде да провери, вижда, че не е така. Човек в онзи свят се намира в такова положение. Отношението е вярно, както когато сънувате, че вие сте някъде на гости, срещнете някой ваш приятел, разговаряте се, поканят ви на стол, подаръци ви дават, някой пръстен, някой скиптър, имате украшения, всичко. Но таман се зарадвате, събудите се. И като сте минавали от сън в будно състояние, в будния живот всичко това се изпарява.

Та онази душа, след като е заминала, като се събуди, нейното положение В другия свят е точно такова, когато тя се е събудила, вижда, че още не се е събудила, защото неприятните работи, които има в онзи свят, тя вижда. Събудили се, и тях значи човек ги носи и на другия свят. Като се събудите, казвате: „Това е една лъжа.“ Та в другия свят, докато се събуди душата, значи през всякъде тя минава през куп страдания.

Природата или Бог не ви е оставил в невежество. Значи каквото е сънното състояние на будния живот тук, на земята, такова е състоянието за невидимия свят за физическия живот. Значи физическият живот е един сън, в който душата дълго време е спала и трябва да се пробуди. И когато Писанието казва „Дойде време всички да се пробудим“, и според мен сега мнозина от вас искате да се събудите, но вие сте спящи души. Гонят ви насън, криете се в тази къща, искате да не ви гонят, срещате ме в сън и казвате: „Какво да правя? Навсякъде ме гонят. Вълк ме гони, мечка ме гони, черни хора ме гонят, съдят ме.“ Питаш ме в сън „Какво да правя?“ Казвам, събуди се. Щом се събудиш, ще видиш, че това нещо е привидно така. Това е вярно само за състоянието на твоя сън. И само в сън стават тези неща. Щам се събудиш в реалността и този живот – понеже и той е един сън, той е реален само в даден момент, в който сега живеем.

И ако вие сега ме попитате „Какво да правим, за да излезем от това лошо положение?“, ще ви кажа: събудете се. Събудете се. Нищо повече. Щом се събудите, въпросът е решен. Щом се събудите, във вас ще проникне съзнанието, ще въздъхнете и ще кажете: „Слава Богу!“ Защото и в другия свят трябва да влезете събудени. Ако влезеш в другия свят спящ, ще имаш повторение на същото положение, същите измъчвания ще имате, същите картини – и нищо няма да се ползвате. Но ако влезеш пробуден, ще кажеш: „Слава Богу!

Освободихме се от всички страдания и мъчения.“ Това е познаване на истината.

Истината седи в това, да познаваш нещата, тъй както са, както Бог ги е създал, или да се запознаете с истинския живот, в който Бог пребъдва. Защото Бог пребъдва само в реалността. Туй, което вънка в природата е изявено, то е изявеният Бог, а това, което ние мислим, – разумното непроявено, то е пък непроявеният Бог. Има един Бог, който е проявен. Това е материалният Бог. А има и един Бог

непроявен. Това е идеалният свят. Един ден нашите идеи ще се превърнат, ще станат материални. Това, което е било за нас идеално, за други ще бъде реално. И нашите идеи днес за други хора за бъдеще ще бъдат материални.

Сега може да попитате какво ще стане с материалното. Материалното след време ще се превърне на идеално. Но кога? Когато дойдат най-разумните същества да знаят. Когато една пеперуда види узрелия плод, какво си мисли тя? Кацне отгоре, походи малко и каже: „Хубаво нещо, но няма нищо вътре." Пеперудата не може да се ползва от хубавите плодове. Единственото нещо – тя може да се ползва само от цветовете. Следователно реалното за пеперудата е само цветът, а плодът – затворен тъй със соковете вътре си остава тъй. По някой път, ако ти отвориш сока на една ябълка или на един грозд, тя ще се ползва от него. Ако ти отвориш едно малко отверстие, тя вече може да се ползва до известна степен, но когато това отверстие на плода не е отворено, тя намира, че този плод е безполезен.

Някой път и вашето съзнание е като съзнанието на една пеперуда. Защото „психея", това значи пеперуда на гръцки, съзнанието на пеперуда, душата е в различни състояния, тя е минала от едно състояние в друго. И пеперудата е много хубаво облечена. Но за да бъде човек пеперуда, защото тия пеперуди са облечени с такива хубави дрехи, и тя трябва да има знанието на пеперудите. Това е един идеал за човека. И човек един ден ще бъде тъй облечен както една пеперуда, но той трябва да има онова истинско познание, да запази тия дарби. Защото украшението – крилцата на пеперудата, показва дарбата на една душа, способностите, с които човек трябва да бъде облечен. И ако един човек един ден няма да бъде в състояние да показва тая дарба, да употреби своите дарби и своите блага, които Бог му е дал, каква полза от тази хубава картина. Някой път пеперудата и тя съзнава своята красота. И тя има едно състояние, дето вижда и се

радва на хубостта, но кратковременна е тази радост. А у човека е постоянна. Тези дарби трябва да бъдат у самия себе си. Човек вижда своите дарби и съзнава, че тия дарби и способности са негови.

Та казвам, сега всички трябва да развивате дарбите и способностите вътре у вас. Не какво е направено за вас, не какво Бог е вложил във вас, но какво може да развиете в даден случай. Да допуснем, че вие искате някой да ви обича. Едно красиво, отлично състояние, но представлявали ли сте си вие какво нещо е човек да ви обича. Идеята, която седи в ума на всеки едного, тя е приблизително тази. Вие искате да имате едно същество, което да ви обича, което да вижда само добрите работи у вас и да ви държи в ума си, в съзнанието си като един ангел. Това се нарича любов. Защото любовта не се отнася до частта. Любовта да не я разберете криво. Любовта винаги има пред себе си цялото. Тя обича изведнъж всичко. Тя го представя като една цел. Ти като обикнеш, веднага този външният свят е само условие за това, което ти обичаш. И ти мислиш, че този целият свят е създаден само за това, което ти обичаш. И ти мислиш, че целият този свят е създаден само за това същество, което ти обичаш, това същество, което ти искаш да обичаш. Това е идеята. Това е чисто Божествена идея. А вие не можете да обичате Бога, ако Бог отвътре иска да го обичаше. И с хората е същото. Вие не можете да обичате Бога, ако не мислите, че всичко, което съществува, съществува само заради него. Щом мислиш, че не съществува заради него, ти вече нямаш никаква любов към него. Но ти трябва да внесеш в душата си, че всичко е заради него. Кой от вас може да направи това? Вие ще влезете в едно противоречие. Вие най-първо ще мислите, че всичко е направено за това същество. Има един момент, в който вие ще мислите това. Но във втория момент вие ще кажете: „Защо и аз да не вляза там? Аз, който така мисля, защо това същество да не направи и двама да влезем? Че този свят е създаден и за двамата.“ Ето

противоречието, което ще се яви. Тогава това противоречие като се яви, ти ще искаш, ще мислиш, че това същество, на което ти му предаваш Божествените качества, най-после у тебе се явява едно отражение. Започваш да мислиш, че светът е и за тебе създаден. Това е отзив, отзвук на любовта.

И вие ме питате какъв е смисълът на живота. Казвам, да намерите едно същество, което да мисли за вас, че всичкият свят е създаден само за вас. После ще ме попитате: „Моето задължение? Аз какво ще правя?“ Вие след това трябва да отговорите на това същество и вие ще почнете да мислите, че всичкият свят е създаден за това същество, което тъй мисли за вас. Сега схванахте ли мисълта? Или мислите да продавате вашите краставици? Аз ви превеждам това. Казвам, не ми продавайте краставици. И българинът, като е създал философията, казва: „Не ми продавай краставици!“ При кардиналния въпрос краставиците нищо не разрешават. Краставицата разрешава един временен въпрос. Или преведена тази поговорка – състоянието на червея не разрешава смисъла на живота.

Сега това е превод. Постиженията на пеперудите, и те още не разрешават въпроса. Те са дали едно разрешение, но в пеперудата няма онова схващане – да задържа онова, което има да задържи. В следующото поколение пак ще се върне оттам, откъдето е била – същата философия, пак ще започне от „А, Б“ – ще има едно връщане. Тия две състояние съществуват у вас. Състоянието на пеперудата, това е вашата радост. Аз правя една аналогия, едно съпоставяне – да ги имате в ума си. А състоянието на вашата скръб, това е състоянието на червея. Докато вашата радост слиза до радостта на червея, вие още не сте разбрали великия Божи закон. Вие имате радост, но вие още не можете да я задържите. Вашите деца, или вашите мисли, които вие създавате, веднага те се връщат в старото положение.

Затова ви казвам, в този живот ние не можем да изменим външния физически живот. Апостол Павел казва на едно място: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим.“ И трябва да се изменим, да напуснем това състояние. Трябва да се събудим. Може да не се измени животът. Могат нашите мисли да не се превръщат в състоянието на червей, защото, каквато мисъл и да е, щом ти си недоволен, каквото недоволство и да се роди, каквато скръб и да се яви в тебе, каквато тъга и да се роди, ти казваш – тъгуваш за Бога. В какво седи тъгуването за Бога? Тъгуването за Бога седи в това, в смисъл да живеем за слава Божия. Да можеш за Бога да се радваш. А ти тъгуваш за Бога, че не ти е дал здраве, че не ти е дал всички материални блага. Ти имаш тъгата на онзи червей, който пъпли по земята.

Сега ще преведете червея. Това е един символ, това е една азбука. И ако знаеш къде да туриш този червей, ако знаеш как да го туриш, няма да ти причини вреда.

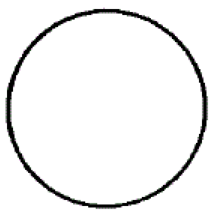

Фиг. 1

Сега какво означава този кръг? Това е първата форма, в която е дошъл човек да живее. Тя е най-естествената и най-лесната форма, в която може да живее. Кръгът, това е извор. Понеже е най-лесната форма, най-лесно може да се създаде тя. И това е в хармонията в „О“-то. Философите го наричат яйце, зачатие. В тази форма то е като „О“.

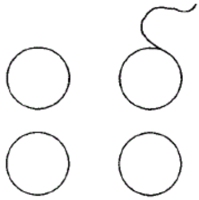

Това вътре в природата е закон на деление. Така се създали първите къщи на човечеството. Но първата фаза, ако знаеш това, това е „О“-то. Добре.

Това на български какво означава?

Този символически знак, камшичето отгоре? Значи това същество, което е живяло само в този кръг, не е можело да прозре извън себе си. Най-първо човек е живял в себе си, в неговия дух. Той е дошъл до положението да дели кръговете. Седи, седи, и скъса този кръг. Дели света на две. Но той не може да познае, че с деление не може да се разреши въпросът. Умножение има, все се образуват тия търкала. Най-първо едното търкало се дели – станат две търкала. После станат четири, шест. Шестте станат осем, шестнайсет, трийсет и две. Трийсет и двете станат шейсет и четири и т.н. Това е деление. Все търкала. Умножава се, дели се, все търкала, търкала. И това същество почне да мисли, казва: „Трябва да има някое друго разрешение. Този кръг не може да се пробие навънка.“ Следователно това същество, което е живо, в това свое сечение направя си едно отверстие нагоре и почне да излиза нагоре. Българите казват – тук дим се дига нагоре. И най-после казва: „Искам малко другояче да позная живота.“ Това същество, като е мислило, мислило, вижда, че не става така. Напука се и казва: „Другояче ще започна живота – т.“ Казват, че нещо пуснало коренчета.

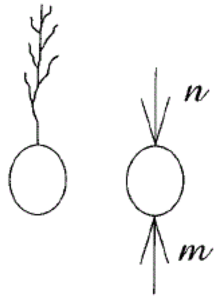

Фиг. 2

Та това са първите две открития. Съществото, което живее в първата клетка, е направило две отверстия да излиза навънка и след това започва се формата на растение. Туй е било хиляди години, докато дойде на първата клетка – как ѝ дошло на ума да направи растението, да строи новото жилище на растението. Долу праща своите корени да изтегля своите сокове, които са потребни. Следователно ние имаме тази клетка. Сега това е вярно, до окултната наука щом дойдете да изучавате битието, вашия живот. Именно във вашето съзнание съществуват такива форми. Ако вие не можете да дойдете до такава форма, не можете да пренесете тези форми, вие никога не можете да разберете външния свят. Външния свят можете да разберете дотолкова, доколкото ние можем да разберем нашия свят и да направим тълкувание вътре в себе си. Ако външните същества не съществуват, вие не можете да ги пренесете в себе си. Те ще станат недостъпни заради вас.

Какво понятие ще имате за една ябълка, ако аз я давам във вашите ръце. Вие ще имате само една представа, но за да разберете нейната същина, вие трябва да имате едно ново чувство, да опитате нейния вкус и след това да имате едно ново чувство, да опитате силата на този плод. Най-първо трябва да развалите формата на една

ябълка. За да я развалите, трябва да направите едно отверстие. Няма престъпление да развалиш формата, за да опиташ соковете. Тези форми, които са създадени от Бога, човек ги е създал. Човешкият дух ги е създал. Те са форми, с които човек е работил с хиляди години. Сега тия форми съществуват в неговото съзнание и той трябва да внесе в съзнанието си един ред и порядък на разбиране.

Например досега законът за еволюцията не обяснява как човек еволюира. Онези, които обясняват теорията на еволюцията, задоволява ли това обяснение, тази теория, как човек от една клетка е станал човек? Това е начин. Вие всички не сте проучвали закона на еволюцията. Онези от вас, които сте чели по това, задоволява ли ви еволюцията? Тъй както е, има големи празнини в еволюцията. Еволюцията например няма една тясна връзка на формите. Например как е възможно едно нисше същество да живее във вас? Защото законът е мислов.

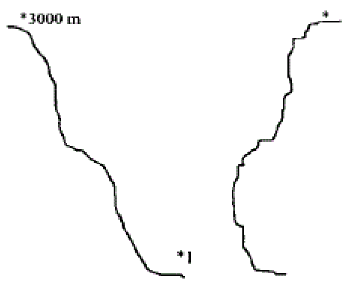

Фиг. 3

Представете си, че това е границата на една планина. Тук имате три хиляди метра височина и водата може да прокарате от този връх на съответствующия връх. Поне канал може да се изкара. Но водата от подножието на тази планина никога не може да изкарате на тази височина. Защо? Няма налягане. Под думата „три хиляди метра височина“ аз разбирам една идея Божествена. Тя има известно

налягане. Тази идея може да се прекара на каквато и да е височина. Тази идея седи така. Но ако тази идея седи на единицата долу при едно материално положение, тези неразумните идеи вие не можете да прекарате в разумния свят горе. Разумните идеи в разумния свят може да ги прокарате, но неразумните идеи вие никога не може да ги прокарате в един разумен идеен свят.

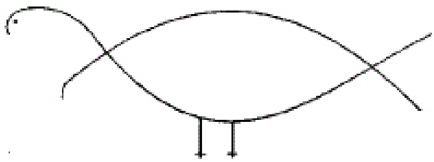

Фиг. 4

Хубаво. Сега тази картина мога ли аз да я туря на изложение? Да се покаже гениалността на това изкуство. Аз съм толкова гениален, че в пет минути отгоре мога да направя една такава гениална картина и в една минута отгоре мога да направя това. Сега вие виждате тази картина. В кой музей могат да я вземат? Че много от вашите идеи са такива, които вие искаше да внесете в Царството Божие и които искате да реализирате. И много от вашите постъпки са все като тия гарги. Това е една предипотопна картина, това е бамбашка. Сега това е само за пояснение. Има неща, които ние можем цял един живот да мислим, мислим. И какво е измислил? Една идея, която мяза на една гарга, и тази гарга я носим като едно дете със себе си. И като идем в небето, ще кажем: „Виж какво съм изработил аз.“ Като идете в небето, дето са такива благородни ангелите и светиите, те ще кажат: „Дай да видим твоята гарга.“ И ти ще си извадиш твоя албум с достойнство и ще мигаш, че като тази гарга няма друга. Там те ще се поусмихнат малко и ще кажат: „Много хубава е тази гарга, но ще се върнеш малко на земята, да я поправиш.“ И тогава на един автомобил отгоре ще те

качат – и един венец на главата ти и ще ти кажат: „Втори път пак ще си донесете вашето изкуство. Радваме се, че правите един прогрес." Ще вземат един автомобил, ще дойдат на земята, ще обиколят земята три пъти и ще ви оставят в една дупка. И като се върнете, ще кажете тъй: „Бях на едно място, но къде – не зная." И ще почнете пак ново превъплътяване. Ще нарисувате една нова гарга. Пак ще ви посрещнат, ще кажат: „Това е номер едно."

Сега аз ви превеждам в един фигуративен език, една фигуративна форма. Принципът е верен. Дотогава, докато ние разберем онзи истинския живот, значи – внесем една картина, ще занесем себе си като една жива картина. Най-после човек занесе себе си и не носи нищо друго. Сам се представя. Дали това, което той носи, мяза на онова, което искат от него. Ако не, казва: „Аз съм готов пак да се върна назад да работя. Дойдох само на една разходка. Ако не съм гражданин на това царство, дойдох само да направя една малка екскурзия и да си отида." Дотогава, докато той мяза на един ангел и носи техния ум, и има тяхното разбиране, има разбирането на светиите, и може да стане гражданин на онзи свят. И ще му дадат диплом, че той може да стане гражданин там. Тогава ще му дадат една длъжност да слиза на земята и да опитва другите хора в правия път.

Сега аз се спрях върху преходния период от първоначалната клетка, когато тя е направила две отверстия. Едното положение, отдето те възприемат своята храна, а другото – те изхвърлят всичките излишъци от тялото навънка. Ние едновременно имаме толкова отверстия, с хиляди на брой. С всяка клетка ние дишаме и нечистотиите се изхвърлят из порите.

Та казвам, първата клетка се е превърнала на едно растение. И в растението сега седи онзи вътрешен живот, дълговековен живот. Първата клетка е влязла в областта, отдето растенията имат по-голяма

възможност да придобият живота, който Бог им дава. Растителният живот е по-изобилен живот. Следователно има една фаза в човешкото съзнание, отдето, като минем от едно положение на клетката в положението на растителността, се открива едно ново положение, като че ние сме открили нещо.

Та казвам, това е само начатък, за да могат фактите, които сега имаме в съвременната наука, всичките постижения, които съвременната наука има, това са материали, с които трябва да се обработва. И тия материали са дадени като на децата. Ако детето знае къде да тури едно кубче, то ще знае да направи една фигура. Някои деца работят, работят – никаква фигура не могат да направят. А някои знаят. Та и ние в съвременната наука – всички тия фигури и упражнения, които са дадени, те са разумни – ако знаем как да поставим всяко нещо, ще имаме известни постижения. Ние можем да създадем едно ново положение.

Сега, намираш се в трудно положение и не знаеш защо си тъжен. Радостен си, пак не знаещ причината на твоята радост. Ти като намериш извора на твоята радост, това трябва да бъде, като ожаднееш, да знаеш как да отидеш. Щом не знаеш – например паднал си 6 някоя дупка или някой трап или блъснал си се на някой камък, ти, като дойдеш до камъка, трябва да го заобиколиш. И като влезеш в трапа, втори път да не влизаш там.

Разумният човек трябва да знае къде се намират добрите работи. А като дойдеш до лошите, да ги заобиколиш. Това е, което в съзнанието си трябва да знаем. Например в тебе се роди едно недоволство. Един прост пример ще ви дам. Сготвят ви хубаво ядене. Аз съм виждал хора, даже религиозни хора има, те си имат вкус от миналото. Той намери – в яденето маслото е много малко. Или българинът обича яденето да е червено. Като погледне, погледне, той казва – не струвало яденето, защото маслото било малко и пипер

нямало. Той се разгневи веднага и каже: „Такъв буламач не искам, не го ям.“ Това е едно състояние на вкуса, който е придобит. Откога? Готварството е придобито. Човекът, както е дошъл от първата клетка досега, той е изучавал само изкуството на готварството на яденето. Любимото изкуство, в което той е съвършен. Той е опитал всичко от готварството, навсякъде е бил. И в това отношение той мисли за в бъдеще какво ще яде. И даже сега мисли, като ви се проповядва. Той казва: „В онзи свят какво ли ще ядем?“ Той от земята минава и знае, че яденето тук толкова скъпо му струва, и пак мисли за него – в онзи свят ще има ли ядене. Ще има. И много фино ядене има. Той даже си има представление за това.

Но въпросът, който трябва да остане. Сега вие искате да угодите на Бог, нали. Първото нещо – животът без любовта не може да се изяви. Да. Не частично. Ако ти разбираш живота, ако частично разбираш любовта, и тя нищо няма да ви ползва. Любовта трябва да я разбереш в нейната целокупност. А целокупността седи в тия двата закона: да обичаш Бога и да обичаш ближния си. И тези двата закона толкова хиляди години те са ги представлявали и тях аз ги съпоставям в друга форма: да обичаш Бога и Бог да те обича. И той да те обича. Или другояче казано: Бог да те обича и ти да го обичаш. Това е идейното. Ако можеш да постигнеш това, оттам насетне ти вече ще влезеш в правилния живот. И всеки един ученик ние поставяме с Бога. Или ще оставите, казал е Христос: „Един е вашият Учител.“ Ако ти можеш да поставиш една връзка между тоя Учител и тебе, и твоя Учител поставя една връзка с тебе, ти оттам насетне вече можеш да се учиш. Защото, ако ти нямаш любов към твоя учител, ти не можеш да се учиш. И ако твоят учител няма любов към тебе, той не може да ти преподава. По никой начин един учител не може да ти преподава, ако той не те обича. Закон е това. И ако ти не обичаш Бога, ти не можеш да дойдеш да се въплътиш на земята. И когато Бог

те обикне, той ще те прати да се въплътиш на земята. И тогава, след като те прати на земята, ти си роден, ти си въплътен. И ти трябва да обичаш Бога. Той те е обикнал вече. Ти си един израз на неговата любов.

Сега втората фаза – ние трябва да обичаме Бога. Щом ние обичаме Бога, в този случай да мислим, че всичко принадлежи на него. Тогава нашата душа ще се зарадва и ние ще се усетим радостни. Има смисъл вече. Скърбите и страданията ще изчезнат. И Писанието казва – скърбите, сълзите ще се изчистят от нашите очи. Но казва Писанието – само тогава ще се очистят, когато ние обикнем Бога.

Та първата фаза, която имате – Бог ни обича. И сега остава ние да обикнем Бога. Да обичаме кого? Да обичаме ближния си. Ближния си трябва да обикнем. Сега мнозина казват, че те обичат Христа, нали. Ама това е само мислене за Христа. Вие мислите за Христа как е страдал, на кръста как е бил, как е проповядвал. Това още не е любов. Ама ако Христос, който ходи на земята и обича всички хора, неговата душа трепери и иска тия души да ги просвети, да ги въведе към Бога, вие нямате тази любов към окръжаващите. Каква ще бъде вашата любов? И ако вие влезете в едно училище и вие сте там последен.

Да допуснем, трийсет души има ученици в един клас. Двайсет и девет души има, които са преди вас и учителят ги обича. И вие влезете в класа и искате да ги изпреварите, да станете вие пръв и внесете в класа един смут, колко време ще ви държат в класа? Колко ученици ще бъдат с вас? Най-първо всичките ученици ще се опълчат против вас и ще започнат оплаквания от вас. Един ще се оплаче на учителя от вас. Втори, трети, всичките двайсет и девет души ще се оплачат от вас. Питам тогава, след двайсет и девет души като се оплачат от вас на учителя, кой е прав – вие или учениците? Вие можете да кажете: „Тези ученици не са ме обичали." Но и те могат да

кажат: „Този ученик не е търпим.“ И учителят може да каже: „Този ученик е нетърпим.“ Тогава как ще разрешите този въпрос?

Ще обикнете тия ученици и ще вземете последното място в класа, и ще ги слушате всички. Всеки един от тях ще ви бъде като учител. Ще се учите от тях, понеже те са били преди вас. И всеки за вас ще ви бъде като учител. И един ден, като придобиете знанието, да почнат да ви познават. Най-първо естествено ще бъде. Като влезете, всички те ще ви считат, че ти нищо не знаеш. При сегашните условия ти ще се намериш в положението – всеки ще те погледне отвисоко, иска да каже: „Онова, което учителят ни преподава, ти не си го чувал още.“ Естествено ще бъде това. Ти сега ще бъдеш смирен, ще слушаш. Тъй трябва да стане във вашето съзнание. Как?

Идвам аз при един слон. Нали тъй. Ти казваш: „Изпречи ми се на пътя един слон.“ Ти му казваш: „Не знаеш ли, че аз съм един човек?“ Слонът ме хване с хобота си, поразмаха ме и ме хвърли настрани. Питам, с един слон аз мога ли да се сражавам? Представете си сега другото. Съм едно малко дете на десет години. Щом слонът ме хвърли, втория път аз ще взема малко ориз, ще му се ухиля малко, ще доближа до него да му дам. Той вземе и почне да яде от ръцете ми. Втория ден пак ида. Слонът пак яде. Третия ден, четвъртия също му дам. Ще го погладя малко по носа, по челото. И един ден слонът ме взел и ме тури на главата си отгоре. Носи ме. И аз седя горе. Ама моят ум ме накара да ме носи на главата си. След това той пак ме тури долу. Аз пак го погладя по хобота, пак извадя от джоба си ориз, погладя го и кажа: „Довиждане.“

Една мъчнотия в света, това е един слон, с когото трябва да се справите.

Та казвам, в живота сега трябва разбиране, за да може да се справиш с ония големи мъчнотии, които сега съществуват в съзнанието. Човек има всичко. Професор е той, но някой път има

такива големи противоречия, че не му се живее. Той днес се намира в една голяма мъчнотия. И той трябва да знае да се справи с нея и как да се справи. Ако днес той се справи, слонът ще го тури на главата си отгоре и ще те носи. Но ако човек не е учен, знаете този слон какво ще направи.

Минава един слон покрай един бакалин. Нека да си вземе малко от смокините. Обаче бакалинът го боднал с една голяма игла по хобота и му причинил голяма болка. Втория път слонът си напълнил хобота с кална вода от едно място, идва при бакалина. Той пак го боде, но слонът го напръсква от горе до долу и си заминава. Казва му: „Да знаеш как се боде слон." Той слонът казва: „Искам да ти взема малко от смокините. Какво има?"

Та казвам, всяка една мъчнотия си има един хобот. Ти ще я бодеш. Но втория път тя с кал ще те нацапа. Въпросът е сега – само един крайно разумен живот може да ни доведе до онова положение. Аз съм за онзи вътрешен душевен живот да стане хармоничен. Ако вие нямате това, тази вътрешна обхода, всичкият живот ще се развали. И всичкото учение е безполезно и нищо не може да се разреши. Не че нямате обхода, но тази обхода не е тъй идеална. Аз искам обходата, от която вие да сте доволни. Не за мен. Аз от себе си съм доволен. Но аз искам вие сами да сте доволни от вашата обхода. Или на друг език казано, вие да сте щастливи.

Това е приблизително закона за щастието как може да го постигнете. Не съм ви казал още всичките правила. Кое е това правило? Постъпвайте добре. Слона нахранете. И защо трябва да го нахраните? Не че може да го нахраните. Ти малко ще му дадеш веднъж, два пъти, и ти вече в себе си култивираш една вътрешна сила, едно самообладание.

Защо Бог изисква всичките негови деца на земята да постъпват разумно и хиляди, милиони години той чака? Милиони години, това

е един дълъг период, но хиляди години той чака за една наша добра постъпка. Бог не гледа, тъй както ти чакаш дванайсет, четиринайсет години, за да дойде първият плод на дървото. И как се радваме тогава. Така и Бог чака дълги години да види един плод у тебе. Ти като го направиш, той казва – колко добър е той. Може една ябълка да е, но хубава ябълка. За бъдеще това растение ще ражда все такива хубави плодове. Той така ще го окопае, оглежда го, за да даде на втората година това дърво повече плод. И този плод остава все на ваша сметка.

Всяко добро, което направите вие, все остава на прихода в книгата на наша сметка.

Втория път ми напомнете аз да не забравя да ви изясня какво значи обич. Един превод за обич. В най-простата, естествена форма какво означава думата „обич".

„Добрата молитва"

Първа лекция на Общия окултен клас 30 септември 1931 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

ОСТАВЕНАТА ТОРБА

„Добрата молитва“
„Махар Бену Аба“

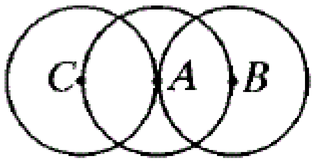

Фиг. 1

Тук имаше три окръжности – А, В, С. Мнозина сте изучавали геометрията, знаете какво нещо е окръжността, какво нещо е кръгът. Тези три окръжности са подобни, еднакви помежду си, понеже имат еднакви диаметри. Но те се отличават помежду си само по своята проява в деятелността си, като образи на живата геометрия в природата. Точката А, която е центърът на окръжността, която представя Божествения свят, същевременно представя допирателна точка на двете окръжности с центрове В и С. Тези две окръжности именно представят поляризация на едната окръжност, която има за център точка А.

Често вие се запитвате от какво протичат някои противоречия в живота. По този случай аз мога да ви сформирувам едно правило, един закон. Когато субективните вътрешни възгледи на човека дойдат в стълкновение с обективните възгледи на Бога, на природата, той е в едно противоречие. Някой казва „моят вътрешен свят“. Казвам, твоят вътрешен свят е външен свят на Бога. То е периферията на Бога, т.е. на окръжността А. Щом човек се прояви, т.е. излезе вън от своя

център, той се намира в центъра на Божествения свят. Когато пък се намира в своя център, той е във външния свят на Бога, в периферията на външния Божествен свят.

Следователно, когато човек е в периферията на своя живот, той минава през Божествения център. И когато той минава през този център, той се мисли за някакво божество. И като дойде до периферията на Божествения свят, той иска да реализира това, което Бог реализира, и се намира в противоречие със себе си. Следователно непостиженията на някои ваши мисли, копнежи и желания много пъти се дължат на това, че ти не си в съгласие с онази обективна страна на Божия живот, на Божия закон. Разбиране трябва за това. Каквото вие желаете, Бог никога не може да тръгне по вашия ум, по вашия път. Вие не сте началото на неговия живот, нито на неговия ум. Вие сте проява на Бога. Следователно вие трябва да вървите по неговите пътища. Щом дойдете до известна мъчнотия, вие трябва да се изясните.

Например имате известно мъчение в душата си. От какво произтича това мъчение в душата ви? Защото сте в стълкновение с външния живот на Бога. Работите не ви вървят добре, защото сте в стълкновение с външния живот на Бога. По тази периферия, която представя външния живот на Бога, има хиляди възможности. И всички хора, на които работите не вървят добре, значи те са в стълкновение с Бога.

В живота на Бога има две противоположни отношения – едното от тях е ВА, а другото е СА. В природата всякога един силен момент се съвпада с един слаб момент. В природата всякога един разумен момент се съвпада с един глупав момент. В природата всякога един момент на доброто се съвпада с един момент на злото. В природата всякога един момент на мъдрост се съвпада с един момент на глупост.

В природата всякога един момент на истината се съвпада с един момент на лъжата.

Често бие казвате, че някой ви е излъгал. В какво ви е излъгал даден човек? Да допуснем, че някой човек ви обещава да ви направи наследник на земята, като ви казва: „Бъди уверен, че ще ти харижа цялата земя.“ И след това, понеже той не могъл да ви харижи цялата земя, вие считате, че той не е издържал думата си, т.е. той ви е излъгал. Питам, може ли този човек да ви харижe земята? Може ли този човек да каже, че ще ви направи щастлив? Той ви обещае, а после се окаже, че не ви е направил щастлив. Преди всичко този човек себе си не е направил щастлив, че вас ще направи. Възможно ли е това нещо? Този човек ви обещава да ви направи силен. И след това казвате: „Този човек така ми обеща, но ме излъга.“ Никаква лъжа няма тук. Тук има само една глупост.

Следователно много пъти вие таксувате глупавите неща за лъжи. Не се разбират така нещата. Под думата „лъжа“ всякога се разбира това, което ти обещаваш да го направиш и можеш да го направиш, но не го направиш. Взел си например пет лева от някой човек назаем и му казваш, че в петък след обяд в два часа непременно ще му дадеш тези пари. Ти го питаш: „Положително ли казваш?“ „Да, положително. Сто и едно на сто обещавам по това време да ти донеса парите.“ Чакаш този ден и час, но той не ти донася парите. Значи този човек ви е излъгал. Това вече е една конкретна лъжа. В лъжата всякога има някакво заблуждение. Човек може да ви обещава да направи това, което той не може да направи. Това вече не е лъжа, но е глупост. И затова човек и на себе си не трябва да казва това, което не може да направи. Например ти може да си кажеш: „Аз ще дигна цялата земя на гърба си.“ Опитай се първо да я дигнеш, и тогава говори. Как ще я дигнеш? Или може да си кажеш: „Аз ще отида на слънцето.“ Ти можеш да си кажеш това, но фактически можеш ли да

отидеш на слънцето? Някой казва: „Аз съм ходил на слънцето.“ Как си ходил? Три вида има, по които може да се отиде на слънцето. И затова питам с ума си ли си ходил, със сърцето си ли си ходил или с тялото си ходил на слънцето.

Значи, когато човек отива на едно място и с ума си, и със сърцето си, и с тялото си, това вече е пълно ходене. И когато казвам, че човек трябва да познава Бога, казвам: ако той познава Бога с ума си, това е едно нещо, ако го познава със сърцето си, това е друго нещо и ако го познава с тялото си, то е трето нещо. Но ако той едновременно познава Бога и с ума, и със сърцето, и с тялото си, и с цялото си естество, това е пълно познаване.

Под думата „тяло“ аз разбирам човешката душа, проявена външно. Тялото е обективно, предметно проявяване на душата. Вие не можете да знаете каква е душата вън от тялото ви. Вън от чувствата си вие не можете да знаете какво нещо е душата и каква е тя и най-после вън от ума си вие не можете да знаете каква е душата. Следователно душата има три обективни проявления. В умствения свят тя се проявява като вътрешната природа на ума. В духовния свят тя се проявява като вътрешната природа на сърцето. А в тялото тя се проявява като вътрешната природа на тялото, т.е. на живота, който функционира в него.

И сега, когато някой иска да определи какво нещо е душата, той трябва да знае, че душата не може да се определи какво нещо представлява, понеже тя е вътрешната същина и външната същина на човека. Това, което определя всички неща едновременно, това е душата. А тя не може да се определи. Тя е и в съзнанието, и в ума, и в сърцето, и във волята на човека. Тя е и в духа на човека. Навсякъде е тя. И ако вие се опитате да дадете известна форма на душата, то значи да я ограничите. Ще кажете – формата на душата например е яйцеобразна. Не, това не е никаква форма на душа. Това е форма,

подобна на тялото на човека. Това не е някакво схващане за душата. В еврейски език под думата „душа“ се разбира това, което едновременно функционира, което работи, което има движение. Там, дето има душа, всякога се разбира, че има известно движение. Казва се: „И вдъхна Бог дихание на човека.“ Значи душа му вдъхнал. И той стана жива душа, жив човек, който почнал да диша, да ходи, да работи, да мисли. Питам, какво е вдъхнал Бог от себе си, какво е излязло тогава? Някой от вас казва: „Много лесна работа е тази.“ Бог е вдъхнал в човека въздух. Ами ако ти вдъхнеш някому нещо, какво ще излезе от тебе? Въздух ще излезе. Така и вие сега седите и си казвате: „Бог вдъхнал дихание в ноздрите на човека. Знаете ли какво нещо е дихането?

Сега не мислете, че с това аз ви упреквам, но казвам, че който и да е от вас, като говори това, трябва да има ясна представа за тази идея. Значи това дихание е нещо подобно на онова, което ние възприемаме чрез вдишването, например. Някой си удари ръката, и веднага издишва върху нея. По този начин се лекува. Не, не е само това, но с въздуха, който излиза от дробовете ти, ти едновременно влагаш и една мисъл, която лекува. Значи, когато Бог вдъхнал на човека, от него чрез вдъхването на тази реална енергия излязла и човешката душа, т.е. формата, която образува човека. И процесът на диханието не е еднократен.

Сега вие си мислите, че Бог само веднъж е вдъхнал и с това се свършила работата. Не, това дихание е непрекъснат процес. Бог постоянно вдъхва във всеки човек. Момента, в който Бог ще престане да вдъхва, и човек престава да живее. Онзи, който не разбира истината, той взима само еднократните процеси и казва: „Вдъхнал Бог дихание в човека.“

Питам, ако майката, след като роди детето, само веднъж го накърми и го остави, какво ще стане с него? Майката само веднъж ли

кърми детето си? Тя го кърми най-малко три пъти на ден. Но аз считам, че само по три пъти на ден не може, а трябва десет пъти поне на двайсет и четири часа. Щом дойдете до истината, казвате – вдъхнал Бог един път дихание в човека и свършил работата си.

Значи процесът на Божественото дихание е непрекъснат. Ние сме длъжни в съзнанието си да се свържем, за да могат божествените енергии да влязат у нас. В дадения случай каква е философията на живота? Вие искате да имате успех, но нямате. Защо нямате успех?

Сега да ви представя известна картина. Представете си, че аз ви обещавам следното нещо. Казвам ви: „На еди-кой си мост на еди-кой си път ще ви оставя една торба с десет килограма злато в нея. Идете и си я вземете." Представете си, че в този случай искам да изпитам и вашата вяра. В този момент, когато вие отивате за парите, аз изпращам след вас някой да ви гони, да ви преследва, да вземе той парите. Вие, като го видите, уплашвате се и хуквате назад, като не взимате торбата с парите. Оставяте парите, оставяте всичко, хуквате да се спасите, хуквате назад. Гледате само да си спасите живота.

В даден случай Бог прави същото нещо по подобие. Той туря някакво благо за вас на някой мост, но същевременно изпраща разбойници да ви гонят, да вземат това благо. И вие, като се боите за живота си, офейквате и оставяте благото на разбойниците. Вие не се спирате пред благото да си го вземете. Спрете се пред Божественото благо и си го вземете. Ако дойдете до торбата и не си вземете благото, и разбойниците ще се спрат. Но ако вие избягате, те ще ви гонят, ще вземат благото, а вас ще считат за престъпник. Защо? Понеже не сте използвали едно Божествено благо.

Сега аз констатирам как са фактите в живота. Аз искам да изясня едно правило. В дадения случай, щом се уплашиш, ти вече не си в състояние да реализираш едно благо, което Бог ти е дал. Защо? Защото умът им е в друго направление. Сега да допуснем друго едно

разяснение. Вие се качвате на един голям параход в океана. Купувате си билет, заемате си място и ще пътувате. Случва се обаче една голяма авария в океана и вие започвате да се плашите какво ще стане с вас. Какво ще стане с вас? Вие знаете какво ще стане. Ако параходът потъне, вие ще се удавите, ще се намерите ма дъното на океана. Този е изводът, който се явява този момент в ума ви. Ако аз още на пристанището, преди да тръгне параходът, съм питал Господа: „Боже, да тръгна ли с този параход?“ и Бог ми е позволил да се кача на него, питам, имам ли право след всичко това да се съмнявам в Божиите думи? Че настанала някаква авария в океана и в парахода, защо трябва аз да губя ума и дума? Имам ли право да поддържам тези съмнения в Бога само затова, че след като съм се качил на този параход, станала в него някаква авария? Нямате право. Вие трябва да си кажете: „С този параход може да се случи всичко, но веднъж аз съм се качил на него с Божие позволение. Той не може да потъне. Никаква сила в света не е в състояние да потопи този параход.“ Ако този параход потъне, значи Бог не ти е казвал да се качиш на него. Щом си се качил, ти си се качил сам, без Божие знание и позволение. Но щом Бог ти е казал да се качиш, нищо няма да стане с този параход. Тогава никаква сила не е в състояние да го потопи.

Дойде ли ви едно малко изпитание в света, вие губите ума и дума. Но аз ви казвам положително – щом вие сте питали Бога и се качвате на парахода, не се бойте, нищо няма да стане с вас. Когато апостол Павел се качил на парахода и се явила голяма буря, тогава той се обърнал към пътниците и казал: „Не бойте се! Нито една душа няма да се погуби от нашата ладия, от нашия кораб.“ И наистина така станало.

Казвам, това е истинското верую. Казвате: „Ние имаме вяра.“ Това е вяра, която вие сами сте си създали. Аз не говоря за тази вяра, която ние сами можем да си създадем, за тази умствена вяра, резултат

на нашите умствени заключения, както аз ги наричам. Според тази вяра има неща, за които мислим, че ще се случат, но те не се случват. В нея има много изключения. Обаче, когато дойдем до вярата в Бога, до положителната, абсолютната вяра, в нея няма никакви изключения.

Следователно вие можете да дойдете до известни опитности, в които нищо не може да се случи. Вие пътувате например с един параход, морето се вълнува, има опасност за живота ви, но вие ще бъдете тих и спокоен. Опасани сте до пояса с вода, но ще знаете, че от кораба няма да ви смъкнат и корабът ви няма да потъне. Да те потопят във водата и да се удавиш, това не може да стане. Ти можеш да излезеш от кораба мокър до кости, но пак ще излезеш благополучно, ще накладеш огън на брега и ще се подсушиш. Като преминеш с този параход океана от единия до другия край и параходът се люшка, и ти си изпитал всички страхотии вътре, но не си изгубил вярата си в Бога, ти ще придобиеш една отлична опитност и ще кажеш: „Няма изключение в Божиите думи!“

Сега вие казвате: „Ние вярваме в Христа.“ Че кой не вярва в Христа. „Ама от толкова време ние учим за Бога.“ Отлично е това, че учите за Бога. И аз уча за Бога, но качим ли се в парахода, и дойдат изпитанията. Работата е там, как ще постъпим. След като те гонят и изгубиш торбата, ти казваш: „Аз вярвам в Бога.“ Но работата е, като те гонят, да не изгубиш торбата, да не се страхуваш. Това е вяра. Ако не вземеш торбата и се уплашиш от разбойниците, ти ще страдаш. Ти ще вземеш торбата и като дойдат разбойниците до тебе, ти ще кажеш: „Тази торба е моя! Никой не може да ми я вземе!“ Нищо повече. Защо? Понеже Бог ти я дал.

Какво представя тази торба? Вашият живот. Питам, живота, който Бог ви е дал, може ли някой да ви го вземе? Да допуснем, че вие казвате, че ще умрете. Питам, кой ви е дал това право да мислите, че ще умрете? „Ще се мре.“ Кой ви е казал това? Вие питали ли сте

Господа ще мрете ли, или няма да мрете? Баба ви е казала, че ще умрете, дядо ви е казал, че ще умрете, някой проповедник ви е казал, че ще умрете, някой свещеник или Владика, или някой слуга – Все таки казал ви е някой, че ще умрете. Ти провери ли сам това нещо? Никой в света няма право да се произнася, че ще умре или няма да умре. Защото Бог е казал: „Деня, в който ти престъпиш моя закон, ще умреш. Аз поставям същия закон в следната форма. Деня, в който ти престъпиш който и да е от моите закони, ти си изложен на смърт. И деня, в който ти решиш да изпълниш какъв и да е мой закон, ти ще получиш живот.

Сега, като дойдат изпитанията, вие ставате недоволни, че нещата не стават така, както вие ги мислите. Допуснете сега, че вие искате да станете богати и ставате такива. Но вие живеете в една държава, каквато е съвременната, която е така уредена, че всяка вечер се явяват при вас около десетина души апаши или разбойници и ви показват кобура си насреща – да им дадете от своето богатство. Вие ще кажете: „Не искам това богатство вече." Защо? Не можете да се справите с толкова апаши.

Сега ще поставя този въпрос в малко по-друга форма. Представете си, че тази държава, в която вие живеете, хората там имат нужда не толкова от вашите пари, колкото от вода, от храна. Вие отивате при тях и вашето богатство не е в пари, но имате една голяма чешма, един голям извор, от който тече изобилно вода. Питам, какво трябва да правиш с тия хора, които идват при тебе? Кой как дойде при тебе със своя джобур или със своята стомна, ти трябва да им дадеш от своя извор, и то изобилно. Абсолютно никого няма да върнеш назад празен. Ако върнеш някого празен, ти ще направиш едно голямо престъпление. Който дойде при тебе, на Всеки трябва да дадеш по нещо. Това е изпълнението на Божия закон. Даром сте взели, даром давайте. Под думата „даром" се разбира, че онова

изобилие, което Бог ни дава, то трябва да се върне назад, и то за слава Божия.

И тъй, много неща, които не сте постигнали в живота си, се дължат на това, че вие сте избягали и сте изгубили торбата с благата. Това трябва всички да знаете. Страхливи сте били.

Вие не сте станали учени. Защо? Защото сте били страхливи. Вие не сте станали добри. Защо? Защото сте били страхливи. Не сте станали музиканти. Защо? Защото сте били страхливи. Вие не сте станали поети. Защо-? Защото сте били страхливи. Вие не сте станали художници. Защо? Защото сте били страхливи. Всичко, което не сте станали, то е, защото сте били страхливи. А всичко, което сте станали, то е, защото сте били смели, юнаци. И затова кажи си сам: „Нямам значение, защото съм страхлив. Не съм добър – страхлив съм. Не съм умен – страхлив съм. Не зная как да се обхождам, как да постъпвам с хората – страхлив съм. Не мога да уча – страхлив съм. Нямам пари, беден съм – страхлив съм. Болен съм – страхлив съм.“

Аз ви изнесох един факт, една философия толкова реална, която съм опитал хиляди пъти. Тя тази философия няма абсолютно никакво изключение. Аз ви говоря за неща, които зная десет хиляди на стоте, а не сто и едно на сто.

Казвам, аз съм чел ред трактати и философски обяснения по тези въпроси и намирам, че и тия писатели и философи донякъде са прави. Наистина има писатели, които са писали и говорили за кармата, но не всички работи, които са изнесли, са точно така, както те ги представят. За страха например се казва в Писанието – страхливите няма да наследят Царството Божие. Аз тълкувам този стих в най-широк смисъл. Царството Божие представя съвкупност от всички онези блага, които Бог е отредил. Царството Божие подразбира всички блага, които Бог е отредил за душата. Страхливият никога няма да наследи тези блага и да се ползва от тях.

И вие тълкувате този стих механически. Не, страхът ще ви лиши от всички онези блага, които са вложени в Царството Божие.

Следователно в този смисъл ти ще държиш страха отвън и ще кажеш: „Всичко онова, което Бог е дал заради мене, да го реализирам. Аз вярвам в него. Следователно в дадения случай вярата седи най-първо в това, да се справиш с този вътрешен страх, който ни лишава от благата. И след това да дойдем до онази закономерност на нещата. Това означават тези трите кръга. С обективния, с външния свят на Бога ти не трябва да влизаш в стълкновение. Ти не трябва да влизаш в стълкновение с природата на Бога, защото в тази Божествена природа се крият всички блага заради тебе. Следователно ти трябва да бъдеш в хармония с нея, за да имаш Божието благословение. И тогава всичко, каквото пожелаеш в момента, ще го имаш.

В даден момент например аз искам да бъда щастлив. И ще бъда. В даден момент ми трябват двайсет лева – да ги имам. В даден момент ми трябват едни обуща – да ги имам. В даден момент ми трябва един хляб – да го имам. В даден момент ми трябва една писалка – да я имам. В даден момент ми трябва една колибка – направя си за този момент колибката и после, като не ми трябва, ще я разтуря. Мога да си нося тази колибка. Като една гайда ще я надуя, когато ми трябва, а после, като не ми трябва, ще я свия. Така прави и българският гайдарджия. Хване си гайдата подмишница, надуе я, като иска да си посвири, и после я свие. Пак под мишница си я носи. Дойде някъде, пак иска да посвири, пак а извади, надуе я и си свири.

Казвам, в новото схващане ние трябва да станем съвършени. Това, което имате, вие трябва да го приложите. Аз искам да ви обърна внимание на това, какво върши страхът у вас. Колебанието, съмнението, подозрението – Всички тия отрицателни философски системи, които внасят отрицанието в човека, казват – това е невъзможно, онова е невъзможно.

Питам, кое е възможно тогава? Всичко, в което вярваш, е възможно, то е възможно за момента толкова, колкото ти е потребно. В дадения момент то ти е потребно. Не искай целия свят, но ако имаш нужда от обуща, ще ги имаш. Имаш нужда от шапка, ще я имаш. Трябва ти някъде да си починеш, ще си починеш. Трябва ти да си намериш пътя в живота, и това ще имаш. Това, което искаш в дадения момент, ще го намериш, ще го имаш. Ти си болен, но искаш да бъдеш здрав. Още в дадения момент ще придобиеш здраве. Ти искаш в даден момент да напишеш една поезия. Ще ти се даде. Ти искаш да дадеш един концерт, да свириш по всички правила. И това ще ти се даде, така че ще учудиш хората. Това не подразбира, че трябва да постигнеш всичко за вечни времена. Не, само за един момент. Защото това, което можеш да придобиеш само за един момент, можеш да го имаш за вечни времена, т.е. всякога можеш да го имаш. Всичко, което искаш в един момент, ти не можеш да го придобиеш във всички области. Ти ще го имаш само в една област. Ако искаш всичко в един момент, ти си в областта на заблужденията.

И тъй, щом човек влезе в тази философия, той всичко може да придобие. Така се създават, така се придобиват нещата. Така ще дойдем до закона на безсмъртието. В един момент, когато Бог ми е помогнал, аз трябва да имам непрекъсната вяра, че Бог присъства във вечните времена, той е във всички моменти. Следователно, когато аз вървя в неговия път и съм в съгласие с него, аз не мога да бъда изненадан, аз не мога да бъда и неверен.

Всичко може да стане в света, но да се изменят Божиите думи – това не може да стане. И вълци може да има, и бури може да има, но този параход ще стигне благополучно до своето пристанище. Нито той може да потъне, нито аз мога да потъна. Това е онази положителна вяра, която трябва да се приложи не само за онзи, но и за този свят. Ако ние не можем да приложим тази вяра при

сегашните мъчнотии в живота, ако не можем да я приложим при сегашните противоречия, за да разрешим задачите на живота, каква е тази вяра. Ти ще се спреш при торбата със злато и ще си вземеш златото. Разбойниците те гонят, но ти ще си вземеш торбата. Като дойдат при тебе, те ще си сложат оръжието. Те ще отстъпят веднага и ще ти кажат: „Моля ти се, дай ни малко от това, което си взел.“ Ти веднага ще туриш ръката си в торбата и ще дадеш на този една шепа, на онзи една шепа. Те ще ти благодарят и ще си заминат.

Сега аз съжалявам за изгубените торби. Аз за това именно съжалявам, че торбите са изгубени. Много торби са изгубени, но това, което е изгубено, изгубено е вече. Сега аз съм ваш приятел и ви казвам бъдещите торби да не губите. И параходите, в които се качвате за в бъдеще, да не се обезверявате. И от бъдещите страдания, които ще ви дойдат, да не се обезверявате. Във всичко, което ви дойде, да не се обезсърчавате, но да знаете, че работата ще излезе на добър край. Всичко може да стане, но този кораб ще излезе благополучно на пристанището. И това, което искате да стане, ще стане десет хиляди на стоте. Това е моето правило. Но трябва да бъдете разумни, вие ще кажете: „Учителят го казва това.“ Но това не го казвам аз. Но вие можете ли да вярвате в думите, които ви говоря? Ще се подложите на изпит.

Ако вие не вземете торбата, значи не сте повярвали. Аз оставям торбата там. Вие казвате: „Как!? Ще ме гонят разбойници. Те ще ме убият.“ Аз само се поусмихна. Те щяха да ти направят едно добро. Те са твои приятели, но страхът е, който ви пречи. Това е шашарма от тяхна страна.

Казвам сега, ето каква е вашата работа. Сега ще ви прочета едно стихотворение на стар чужд език.

АИН ФАСИ

МЕКРИ ЗАСИ

ФИН ЗЕМРУ

АШАН МЕРУ

СУАСИ СИН МЕСУА

СУМАСИ ЗЕН ФЕСУЛ

Сега ще ви чета другото стихотворение, разбраното, на български език, което сте пропуснали някога. То е благото, което сте пропуснали. Неразбраното стихотворение е пропуснатото благо.

В НЕБЕСНИТЕ ШИРИНИ

В МОРСКИТЕ ГЛЪБИНИ,

ГДЕТО СВЕТЛИНА ОБИТАВА

И ЖИВОТЪТ ПОСТОЯННО СЕ ПРОЯВЯВА.

Ние всякога, след като загубим нещо, тогава ставаме много умни. Тогава говорим за небесните ширини, за морските глъбини, дето светлина обитава, животът постоянно се проявява. Но нашата торба отиде.

Та казвам сега, това неразбрано стихотворение показва, че като отидеш за торбата, страхуваш се и не знаеш защо са дошли тези разбойници. Страхуваш се, бягаш, но торбата си отива. Това значи, че ти не разбираш работите и не знаеш какво ще стане с тебе. Тогава казваш това неразбрано стихотворение.

(„*Миналия път щяхте да ни говорите за обичта*“) Това именно, което ви говорих сега, то ви показва защо страдате. Страданията показват, че вие сте изгубили обичта. По този начин ви изяснявам един велик закон, който показва, че на обичта се крепи всичко в света. Обичта изключва всякакъв страх. Дето има обич, дето има любов, всякакъв страх е изключен. Обич или любов, която не може да изключи страха, тя не е силна, тя не е истинска обич или любов. Щом обичта или любовта изключва всякакъв страх навън, тя вече е истинска любов, истинска обич.

Сега можете да си препишете тези стихотворения и когато почнете да ги прилагате, тогава ще почнат и да се пеят. Сега разбрахте ли това, което говорих? Като дойдете до торбата, да не я губите. На кораба, на който се качвате, да не се страхувате. Когато сте болни, да не се страхувате. Когато сте в беднотия, да не се страхувате. Каквото ви дойде в света, да знаете, че е от Бога. Турците имат една поговорка, която може да се преведе така – всяко онова, което иде от Бога, е добро. В това няма да включвам онова, което е от нас. Много неща произтичат от нас. Те трябва да се различават. Те са второстепенни неща. Има неща от нас, има неща от Бога. Всичко, което иде от Бога, то е добро.

За следния път пишете върху темата „*Най-големият страх и най-голямата обич*“ (тема №1). Нещата трябва да се свързват. Сега ние трябва да имаме една мисъл, истината, каквато досега сме имали. Бог се е проявявал по разни начини, но при сегашното положение всеки от вас трябва да има едно ново схващане за Бога. Не да го схващате, както преди две хиляди години сте го схващали, нито преди сто години, нито преди десет години. Но в този момент, в който сега живеете, вие трябва да имате съвършено ново схващане за Бога. Ще кажете: „Като нямаме, ще се ползваме от опитностите на другите.“ Така е, но и пророците, и Христос са имали за Бога съвършено ново схващане. Новото схващане носи живот в себе си. То е този момент, в който ние сега живеем. И в този момент ние трябва да имаме ново схващане. Някога ние имаме само едно частично схващане и в това отношение сме като деца. Ние трябва да имаме едно ново схващане, което да внесе хубавото в живота. Как Бог се е проявявал в миналото, хората са се ползвали от това. Но как Бог се проявява сега и как ние можем да се ползваме сега, това е най-важното. Миналите блага са блага, те са вече дадени, но сегашните блага са важни. Те трябва разумно да се използват.

Сега ще направя следното сравнение. Събрала се е вода в една голяма яма и от нея са се ползвали хората с хиляди години. Хубава е била тази вода, но сега е важна водата на този избор, който сега изтича. Онази вода, която е текла в миналото, сега не е толкова прясна и свежа, но няма по-хубава вода от тази, която сега изтича от този извор.

Важно е проявлението, което сега Бог показва към нас. Апостол Павел казва: „На ума и на сърцето не е дохождало на човека това, което Бог е приготвил за онези, които го любят." Тъй щото, ако обичаш Бога, на ума и на сърцето ти няма да дойде онова, което Бог е приготвил заради тебе. Защото обичта ще бъде като една врата, през която ти трябва да минеш. Защото, ако ти нямаш обич, няма да имаш тази врата, през която да минеш и да възприемеш Божиите блага, а после и да реализираш тези блага. Обичта е връзка, нишка, която ни свързва. Чрез тази нишка душата е свързана със своя първичен източник.

Следователно, обичта постоянно функционира от човешката душа към Бога, и обратно, и ни държи живо за онези велики постижения, които Бог е отредил в себе си да ни ги даде. И ние трябва постоянно да крепим тази връзка. И като крепим тази връзка, ще придобием всичко.

Втора лекция на Общия окултен клас 7 октомври 1931 г., сряда, 6-7.15 часа

София – Изгрев

ПЪТИЩАТА НА ЖИВОТА (КОЙ МОЖЕ ДА ОБИЧА) ПРОВОДНИЦИ НА ЛЮБОВТА – СВЕТЛИНА, ЗВУК И ВЪЗДУХ

Тайна молитва

Пишете втора тема: „*Произход на въшките*“. Не разрешавайте много лесно работите, защото който опростява живота си – за опростяването яснота трябва да има голяма. Да има човек по-малко товар и да опростотворява човек нещата, ни най-малко не разрешава въпроса. Защото, щом опростотворява, значи или да опростя, да отплащаш. Когато имаш от много хора да взимаш, с Всички си се скарал, че трябва да взимаш, но почваш да затриваш. Имаш да взимаш, питаш колко имаш да даваш. „Продавам.“ Зачеркваш, задраскваш, задраскваш – така има смисъл. Това значи да опростяваш живота си. Да направиш голяма икономия, да се помиряваш. А не от себе си да печелиш, че да тургаш в банката. Тази икономия ни най-малко не разрешава въпроса.

Сега защо 2 по 2 правят 4? Вие две кокошки на едно място може ли да съберете? Вземете да ги турите на едно място, че да се слеят една в друга. Да ги съберете, това не може. Вие може да ги турите В курника вътре. Не казвате – събрали сте кокошките вътре. Това не е никакво събиране. Защото по този начин се събират само механически нещата. Две зрънца царевица или две камъчета може да ги събереш. Вие често казвате, че живите хора и те се събират. Ако те сами се съберат, ако те имат желание да се съберат, добре. Но ако насила ги накарате и ги съберете, това събиране ли е? Никакво събиране не е. Тъй щото има нормално събиране и ненормално

събиране. Ако тебе ти се налага известна идея на ума, без ти да я искаш, това не спада към ония нормални процеси.

Сега ние често се спираме върху идеята, да вярваме в Бога. Хубаво, но какво трябва да разбирате под тези думи? Значи в дадения случай Бог е една необходимост заради нас. Слънцето е една необходимост заради нас, за да приемаме достатъчно светлина и топлина, за да можем да живеем на земята. Представете си сега, че това слънце изчезне и не изгрее за цяла година. Тогава къде ще бъдете вие? Ако слънцето не изгрее, ще спите. Нищо повече. Ако човек съвършено изгладнее, ако гладът достигне до крайния предел, какво ще стане с човека? Когато човек прегладнее, какво става с него? Аз искам сега да подведа всички тия понятия, които имаме, към сегашното наше състояние. Защото всеки един човек трябва да расте. В растенето е смисълът. И ако днес не се прибави нищо в нашия растеж, то денят е изгубен. Трябва да се прибави каквато и да е малка част.

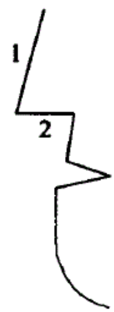

Фиг. 1

Да допуснем сега, че аз пиша едно – I (1). На втория ден изпиша една хоризонтална чертица – (2). Това е урокът ни сега. На третия ден – трета черта, на четвъртия – четвърта, петия и шестия ден. С тази чертица излиза това лица. (Шест е създаването на Битието.) Битието в шест дена не е станало. Тъй се говори на децата. Бог е създал света в

шест дена. С шест елемента е създал света. Съществени елементи са били. Всеки един ден е един елемент. Значи с шест елемента е създаден светът. Кои са тия шест елемента? Понеделник – един, вторник – два, сряда – три. Това е по християнски. Ако с по еврейски, от неделя трябва да се започне, защото машата неделя е еврейският понеделник. Та шест елемента – преведете ги сега.

Какъв елемент е неделята? Какво е направил Бог в неделята, в първия ден? Сега всичките хора имат това понятие за Бога, всички казват – Бог е вездесъщ. После питате къде е Бог. На небето. Щом е Бог на небето, той не е вездесъщ. Небето е понятие, което включва зимата. Значи под думата „небе“ се разбира това, което обгръща всичко. А ние като кажем „небе“, това е този покрив отгоре. А под „небе“, това е понятие, което обгръща нещата, включва всичко в себе си. Понеже ние сме механизирали нещата, считаме, че небето е горе. А вечността включва всичко. Вечният живот включва обикновения живот. И обикновеният живот е част от вечния живот.

Що е цялото? Аз го определям – злото е половината на доброто. Що е доброто? Това е цялото на злото. Тогава какво ще ме разберете? Що е злото? Половината на доброто. А що е доброто? Цялото на злото. Нали имате сега да превърнете цялото на злото. Какво подразбирате вие? Да вземем сега първото, половината на доброто. Имате ред понятия, от които може да изваждате доброто. Може да се премахнат ония смущения, които са в ума ви. Някой път хората се спират върху отделни понятия. Ето каква е идеята сега. Казват, това е работа. От тази работа ще излезе нещо. Когато всяка една мисъл стане разумна работа, и всеки ден все ще се появи нещо, и ще се яви някакъв образ у човека. Сега ще оставим това.

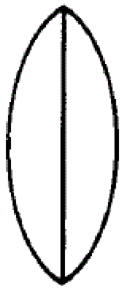

Фиг. 1

Сега какво може да бъде това? Да кажем, че е едно яйце. То не е правилно, защото долната част трябва да бъде по-голяма, а горната – по-заострена, както обикновено поставяш децата. Ако това яйце вие разделите на две, вие ще направите едно зло, защото животът, който е вътре в това яйце, ще се повреди. Това е едно зло. Това е едно зло, ако разделите нещата, които Бог е създал, които трябва да се оползотворят.

Ако ти разделиш една твоя мисъл, която Бог е създал като зародиш, ти си направил едно престъпление. Без да знаеш, ти си направил едно зло. И след като си направил едно зло, ти ще почувстваш една скръб. Някой ще ти каже, или да допуснем, тук, на земята някой дойде и ти каже: „Защо счупи шишето?!" и целия ден той не може да ти прости. Или: „Защо ти развали тази мисъл?" В дадения случай вие сте направили нещо и мислите, че никой не ви е видял. Мислите, че сте сам, но ви е мъчно. Никого не виждате, и пак ви е мъчно.

Да кажем, имате един неприятел. Кажете му една дума и като се върнете, ви е мъчно. Една дума има, която вие сте отделили. Казвате: „Тази дума не трябваше да я кажа." Вас ви е мъчно за думата.

Казвам, всяка една хубава мисъл не трябва да се дели. Тази мисъл трябва да се тури в действие. Съдействайте доброто, което е у

вас, да расте и да се развива. Ако това добро се развива, то ще ви допринесе на вас. По същия закон – ако вие посеете, да кажем, сто семенца от круша, вие сте един бедняк, но тия сто круши след десет години те ще подобрят вашето положение. От сто дървета круши ако вземете по сто килограма круши след десет години, сто по сто колко правят? Десет хиляди килограма по десет лева? Сто хиляди лева. Ето, икономическият въпрос ще се уреди. Но ако вие си кажете тъй: „Кой ще му гледа сега да сее круши. То не е наша работа." Но всеки ден седите и философствате кой създал земята, защо я създал. После еди-коя си държава как е направена, изучавате историята. Пишете историята, но не сеете нищо. Или изучавате животните, характера на вълка или на лисицата, или на някой червей.

Питам, ако един човек изучава характера на вълците, какво ще придобие? Да изучаваш характера на овцете, донякъде е полезно, понеже, ако ти си овчар и ако изучаваш техните нрави, все ще придобиеш нещо. Те имат отношение към тебе. Всякога в живота това, което изучаваш, то ти влияе, и ти му влияеш. Всеки предмет, всяка мисъл, с която ти се занимаваш, все ще окаже известно влияние върху тебе. Живите предмети, с които ние се занимаваме, винаги ще окажат известно влияние върху нас.

Та аз искам да ви наведа върху истинския начин за самовъзпитанието. Всеки ден трябва да си внесете известни нови предмети във вашия ум, за да го обновят. Например за днешния ден какво трябва да се внесе в ума ви? Дайте сега едно мнение. Който от вас е най-учен, да даде едно мнение какво мислите за днес. Това е новото. Аз зная какво искате днес. Някой казва: „Парички да имам – петдесет-шестдесет хиляди лева, стотина хиляди лева. Ще си направя една къща, един апартамент. Хубаво ще се обзаведа, хубаво ще бъда облечен." Това е новото. Петдесет-шестдесет хиляди лева. Нрави сте. Здрав сте, но онзи, който е в болницата, коя е най-важната мисъл за

него? Той седи и се обръща на една страна, на друга страна, и казва: „Трябва да изпрати Господ някакъв лекар, да ми даде някакво лекарство.“ Той седи и си въобразява. Ако е паралитик, ако го боли сърцето или има главоболие, стомах и прочие. Онзи ученик, който иска да дава изпит, някой студент, казва: „Да мога да улуча онази тема, която ще ме пита професорът. Ама ще я науча наизуст, че като изляза, наизуст ще му я кажа.“

Това са специални понятия, които в даден случай нас ни интересуват. Но всеки ден си има своя програма. 1/1 в една окултна или божествена мистична школа всеки ден трябва да се знае новото, което ние трябва да имаме предвид, за да внесе това обновяване. Някой ден, да кажем, че ви интересува някой образ. Няма какво да ви интересува това, но трябва да ви интересува вашето лице – дали правите прогрес. Нали вие, сестрите, си имате огледала. По-старите се оглеждат, но по-младите по двайсет пъти се оглеждат. Защо младите се оглеждат, а старите не се оглеждат? Много естествено. Гледам, някой се приближава при гостилницата. Иска да яде. Току бръква в джоба си, изважда кесията си – дали има пари. И тази мома се оглежда – ще дойде момъкът, казва, гостилничарят пак оглежда тенджерите, че като дойдат гостите, ще има ли достатъчно ядене.

Това е сега само за сравнение. Тази мома има известна идея в ума си. Тя иска да се понрави на момъка. Вземете в една чиста форма или в един дом – дойдат ви гости. Вие искате да се представите. Като дойдат тези ваши приятели или познати, вие ще измажете къщата си, ще изчистите всичко, ще се облечете хубаво. Защо правите това? Искате да се представите на вашите приятели, да се понравите, те да останат доволни от вас и вие да останете доволни от тях. И трябва да ни дойдат гости.

Сега кой е истинският морал в света, с който вие трябва да си служите? Кои са истинските максими, с които вие трябва да се

ръководите? Да вземем сегашните максими. Те са важили едно време. Тогава вие ще пазите първата максима – през очите ви само светлината трябва да влиза. Опита ли се друг предмет да влезе в очите ви, веднага той ще ви причини болка. Докато вие през очите си ще възприемате само светлината, вие имате една мярка. Като дойде светлината през очите ви, ще ѝ отворите, ще кажете: „Добре дошла!“ Тъй ще я поздравите вие. И като дойде тя, вие ще бъдете облечени по всичките правила. Ще я поздравите и целия ден ще се разговаряте с нея. Ако речете да се разговаряте с някоя малка прашулка, без да я каните, вие ще се безпокоите и ще искате да я махнете. И тя иска да влезе в окото ви – ще кажете ма вашите слуги да я извадят навънка, ще ѝ кажете: „Това място не е заради вас.“

През ушите ви само звукът трябва да влиза. Докато вие приемате звука през ушите си, вие ще бъдете спокойни. И само въздухът може да мине през носа ви. Мястото на въздуха е – през носа трябва да мине. А за храната единственото място – тя трябва да мине през устата. Това са максими, които Господ ви дава. Храната – през устата, въздухът – през носа, звукът през ушите, и светлината – през очите. Преведете ги сега. Вие имате вече правила, по които човек трябва да се ръководи. Ще дойде някой, ще каже: „Как може звукът да влезе през твоите уши?“ А ти ще кажеш: „Някой си чул, че еди-кой си какво казал.“

Казвам, действително ли звукът влезе през твоите уши? Ти възприе ли звука? Звукът е един почетен ангел, един разумен ангел. Ти посрещна ли го добре? Беше ли облечен тъй хубаво? Разговаря ли се с него хубаво? Той седя ли целия ден? Ти казваш – дошъл някой, казал нещо. Това не е никаква философия. Кой какво е казал, това са празни работи. Ти от автора трябва да учиш. Че някой си дошъл, че еди-кой си американец дошъл. Вестниците писали тъй, но ти не си видял този американец.

Когато този ангел през твоите уши влезе, през твоята душа, и се разговаря с тебе, ти вече имаш едно истинско понятие, а всички други неща, те са второстепенни. И казва се: „За всяка празна дума, която ти не си чул, а си я взел от другите, ще даваш отговор в съдний ден.“ Това не е авторитет. Ти от авторитет трябва да имаш една мисъл, постъпка. Ти след като чуеш един философ, най-първо ще дойде светлината на професора в очите ти. Ти ще четеш неговата книга. Ще дойде светлината и тя ще поясни какво е мислил философът. След това ще дойде този, който е диктувал на философа тази философия. Ангелът ще дойде и ще ти обясни какво е писал в книгата. Така се обяснява и Свещената книга. Ако онзи, който е диктувал на пророка, ако този професор, който е писал, или каквото Христос е казал, ако този дух, който е бил в Христа, не дойде да ти обясни на тебе, ти всякога ще бъдеш в едно неведение какво е искал да каже Христос.

Сега кой е онзи същинският въпрос, за да прогресирате? Разумното слово, мощното слово, с което целият свят е станал. Ако вие с вашето ухо не сте разбрали, подразбирам – ако вашият ум не се е събудил или вашето съзнание не е готово да възприеме това мощното, Божественото, ако вие постоянно се съмнявате в себе си или се съмнявате в Бога. Дойде една мисъл, че се съмнявате в себе си. Тази книга в дадения случай бяла ли е, или не. (*Учителят показва бялата си вълнена дреха.*) Дъската каква е? Черна. Е, какво трябва сега за бялата книга? Онова, което е написано на бялата книга (*рисувателният лист на дъската*), право ли е? Половината на доброто зло ли е? Възражение. Ако аз взема една ябълка, че я разрежа наполовина и дам половината на тебе, има ли зло в това? За да изядеш ябълката, ти никога нямаше право да разделяш една ябълка и да даваш половината на някого. Природата никога не позволява да разделяш една ябълка и да даваш половината. Казват – човек от хапката си дава. Ти нямаш това право. Никой не ти е дал това право.

То е едно твое присвоено право. И следователно ние обръщаме и казваме: „Поне половината от хляба си дай.“ Но това са наши порядки на нещата. Ти като дишаш, аз ли трябва да давам разпореждане кой въздух трябва да възприемеш? Или светлината, която идва при тебе, аз ли трябва да я меря? Колко светлина трябва да влиза в очите ти? Или пък звука – аз ли трябва да го меря, колко звук трябва да влиза в ушите ти?

Никой няма право да дели, да мери. Има известна максима. Светлината иде целокупно, въздухът иде целокупен, ти не можеш да го делиш. В природата нищо ме може да се дели. Деление – както го казват – отделили детето от майка му, нали тъй. Може ли някой да отдели детето от майката? По никой начин не може да се отдели детето от майката. Ако ти в тази смисъл го отделиш от майката, то ще умре. Може временно то да се отлъчи, да напусне майка си, но има една вътрешна връзка между детето и майката, която е свързана, и никой не може да я скъса.

Сега имайте предвид, ако всеки нас може да ни отдели от Бога, тогава нашата работа е свършена. От Бога тебе никой не може да отдели. Хиляди години как дяволът се опитва да отдели човека от Бога и какви ли не работи внася в живота на човека, съмнения, залъгалки и прочие. Какво не е правил да ни отдели от Бога, но нищо не е успял. Той като вълка ще те отдели, ще те изяде, но ще дойде Господ, ще каже: „Къде е моето дете?“ Той казва: „Не зная.“ Но като го хване коремът, почне да се свива от болки, върти се, върти – човекът излезе пак цял. И дяволът каже на Господа: „Той се вмъкнал в корема ми този човек.“ И Господ каже на дявола: „Дръж си устата затворена.“

Сега това е алегорично, че отделили овците от козите. Но овчарят не е отделил овците от козите. Кози и овци все заедно вървят. Козите са вредни, че някой път огризат корите на растенията. Не пасат трева – и затова правят пакост и опасват се някои от тях

Казвам ви сега, трябва ви една наука, чрез която да можете да съградите вашия живот. Вие искате някой да ви обича, нали така. Но вие искате нещо невъзможно. Друг иска вие да го обичате. Има един начин за любовта. Аз зная за любовта как разбирате вие. Между вашето разбиране и това, което е вътре в Божествената школа, има грамадна разлика. Толкова голяма разлика, както от земята до небето. За да обичаш някого или за да те обича някой, непременно трябва да знаеш закона, трябва да се превърнеш на светлина и като ангел на светлината да влезеш през очите му и да идеш на гости. За да те обича някой, той като някой ангел на словото трябва да се превърне на звук, да влезе през ушите ти или като въздух да влезе в тебе през носа ти, или като звук през ушите ти да влезе като слово. Ако той не може да се превърне така, това не е никаква любов. Вие някой път искате някой да ви обича, но той трябва да се превърне на светлина, на въздух и звук. Вие няма да го виждате отвънка, отвътре трябва да влезе. Не влезе ли вътре, ти го дръж отстрани. Нека снема и звездите от небето, ако иска, но той няма никаква любов към теб. И не може да има. Той не ви обича.

Аз зная кой не ме обича. Който не може да влезе като светлина през очите ми, той не ме обича. Ако аз не мога да се превърна на светлина и да вляза през очите му, и аз не го обичам. Че това е морал. Ако вие не можете да станете на светлина, казва Христос: „Аз съм светлината на света.“ Значи виделина, която може да влезе през очите на хората, обича хората и се превръща на светлина, понеже ги обича, на светлина може да се превърне. И всеки, който има любов, той може да стане светлина, и на слово може да стане.

Сега вие може да вземете буквалната страна на въпроса. Но това трябва да бъде една максима на живота. Според сегашните схващания, понятия, ако вие идете на небето, вие ще имате един обикновен живот като тук, на земята. Няма да видите никакви ангели.

Ще ги виждате и с бради, и без бради. Тогава и тук има такива ангели без бради и с бради. Всяка една жена е ангел без брада и всеки мъж е ангел с брада. Но никакво понятие за ангелите вие не ще имате. Един ангел, който ще яде и пие, един ангел, който ще се кара, че имал да взема стотина лева от този, от онзи, това ни най-малко не е ангел. Ангелът се занимава със светлината. Той изучава тепърва едно от великите изкуства – да се превръща на светлина. За да може да влезе през очите на хората и да ги възпитава.

Какво учат ангелите? Учат превръщане в светлина. Голямо изкуство е това, да се превърнеш ти на светлина. Вие изведнъж ще кажете в ума си: „Аз да стана на светлина – нищо не е това. Тогава накъде ще ида, че от мене какво ще стане." Та всеки един от вас, ако може да се научи да стане светлина, вие вече влизате в реалното на живота. Тогава тялото ви ще има реалност. Реалност не можете да имате дотогава, докато вашето тяло не може да се превръща на светлина или светлина да излиза от това тяло. То е обречено на смърт. Че този закон е верен, светиите, които двайсет години са живели в горите, те донякъде са почнали да придобиват светлина. Един светия след като е седял двайсет години в някоя гора, вечерно време ако вие се приближавате до това място, ще видите, че това място се осветлява от светлината, която излиза от този светия. И като ходите е него, пътят ви се осветлява. Това е действително. Не е само алегория. И у човека трябва да се усили неговата светлина, да почне да излиза от него светлина. Вие сега носите свещи, от които излиза светлина. Но от човека трябва да излиза светлина. Откъде? Той трябва да свети първото нещо.

Та сега новото. Това е изкуството да светите. Казвате: „Ама как ще стане това?" Може да ви кажа и трябва да го направите. Сега ние ще почнем да правим някои малки опити. Но не очаквайте изведнъж грамадни резултати. Да кажем, може да направите един опит. Дам на

всеки един от вас по две зрънца царевица или жито, или от ябълка, или какъвто и да е плод. Вие сте свършили два факултета. Казвам, ще идеш, ще направиш две дупки, ще туриш тия две семенца вътре. Нищо повече. Ти ще кажеш: „Как! Аз, човекът, толкова знания имам, толкова книги съм чел! – Хвърля ги: – Нека ги сее друг. То не е моя работа да засаждам. Аз имам велико предназначение в света." Ти седнеш и почнеш да пишеш политическа икономия или почнеш да пишеш за произхода, какви са били съображенията на Бога, че създал човека. Виж го човека. Този въпрос ангелите не го засягат, а човекът с два факултета иска да разреши един велик въпрос за произхода на човека и дълбоките причини – за какво и защо Бог създаде човека.

Казвам, ти посади двете зрънца. Тебе ти казват, като вземеш двете семенца, те са двата факултета в тебе. Ако знаеш как добре да ги посадиш, добре. Ти си свършил два факултета. Ако не знаеш как да ги посадиш, никакви факултети не си свършил. Един факултет аз мога да го свърша мигновено, в един момент. Пък може и един факултет да го свърша в сто години. Но свършването, това е въпрос на разбирането. Има три начина за свършване. Единият път е на прозрение, на вдъхновение. Другият път е естествен. Три-четири години ще учиш, или пет, шест или седем години. А третият начин е повторение – с десетки години. Сега във вестниците турили, че един петдесет и пет години е бил в университета. Един студент имало на седемдесет и четири години. Петдесет и четири години все следвал в университета. Толкова му се понравило студентският живот и казал: „Искам целия си живот да прекарам все в университета." В Германия било. Доколко е вярно, не зная.

Та казвам, тепърва трябва да научите онзи закон, да можете да се превръщате на виделина вътре, и тогава ще се образуват тия новите отношения, новата любов вътре. Сега, щом се говори за любовта, веднага изпъква едно еротическо чувство. В какво чувство може да се

превърне онова чувство – онзи, който те обича, да влезе вътре в тебе. Това всякога ние го чувстваме като светлина. Какво престъпление има в това? Когато някой ни обича – някой път има хора, същества в света, които ни обичат, на земята ходят те в плът, – та когато някое същество, което ходи на земята, ви срещне, него ден – вие не го познавате, той няма да ви каже нищо, но целия ден вие сте радостен, нещо вътре във вас като че пърка. Срещнал ви е той, Име ме го знаете. Пък някой ден, когато не ви срещне, вие сте тъжен, мъчно ви е, като че някой камък е паднал отгоре ви. Тази опитност вие я имате. Но всякога, когато имаме известна радост, положителното е, че ни е срещнало едно от тия същества на светлината и ние се радваме на неговото присъствие. Та казвам, същият закон е и за вас. Като идете на небето, Христос ще ви попита: „Учихте ли се да ставате проводници на светлината?"

Сега какво разбрахте? Силата на вярата седи в това, да вярваш в невъзможното. Всеки един човек, който вярва във възможното, той има слаба вяра. А всеки, който вярва в невъзможното, има вяра. Вярваш не в разбраното. Ако ще вярваш в неразбраното, има вяра. Ако вярваш в разбраното само, това не е вяра. Две и четири, това не е вяра. Не ви казвам, че от едно кокоше яйце е станал светът. В случая вече вяра има. Това яйце се увеличавало, увеличавало и най-после станал светът. Че как целият свят да бъде под крилата на една кокошка? Сега ще се яви някой и на децата ще разправя: „Слушайте, деца. Едно време Господ създал една голяма кокошка. Толкова голяма, че всичките звезди, всичко, и хората, бяха под нейните крила и тя ги излюпи." Всички деца са весели. Като се върне детето, казва: „Мамо, знаеш ли какво каза учителят? Целият свят е създаден от една кокошка."

Това е вяра. Детето вярва – от кокошка е станал светът. Това е окултно твърдение, философите, като не разбират тази дълбока тайна,

казват: „Кокошката ли е била по-напред, или яйцето?“ А онзи учител разправя на децата: „Господ създал най-първо голямата кокошка и под нейните крила турил целия свят – и звездите, и планетите. Турил Господ всичко това под кокошката.“ Учените хора разправят – въртели се яйцата, мърдали се оттук-оттам, а кокошката седяла двайсет и пет дена. На двайсет и петия ден почнали всички да се излюпват. Човекът най-после се излюпил. Много дебела му била черупката, та едва на шестия ден (след тези двайсет и пет дена). Той не е искал да излезе от черупката навънка, та едва на шестия ден той е излязъл.

Та сега ще ви приведа пример, който трябва да остане в ума ви. Ако имате едно дете и не го изпъдите из къщи навънка, да го изпъдите от вас навънка, то човек няма да стане. И ако не го изгоните, вие ще направите едно престъпление и за себе си, и за него. Ще го изгоните, ще го нахукате: „Навънка ще излезеш – ще му кажеш, – не искам в мен да живееш.“ Вие ще кажете: „Ти си много жесток човек.“ Не, аз разсъждавам много здраво. Ще го изпъдиш. Ако майката не изпъди детето след девет месеца, и тя, и то ще умре. Нищо повече. Ще го изпъдиш: „Ти толкова месеца живееш. Отсега нататък – на работа.“ Тя като го изпъди, че и тя ще се освободи, и то ще се освободи. Но в това изпъждане – вие го наричате раждане, седи неговото спасение. Всякога в страданията на живота вие сте изпъдени. Държал ви е Господ, казва: „Вънка ще работиш!“ Ще се стегнеш. Ти се свиваш и казваш: „Много хубаво ми беше при майка ми.“ Сега ще се спретнеш, ще работиш. „Стяга ми се сърцето“ – казваш. Не, ще работиш. Това е философия на живота. Че ако ти не си в състояние да изпъдиш една своя мисъл навънка, за да живее, и ако ти не я оставиш изпъдена, тя ще умре. Ще я изпъдиш навънка да работи.

Казвам, не е лошо по някой път да те изпъдят. И когато Господ изпъди извън рая човека – аз имам и друго разбиране за човека,

онова богословско разбиране, съгрешаването – то са други начини. Ще изпъдиш – сега това е в мека форма. Ще родиш нещо. Ще го изпъдиш. Ако ти не родиш нещата навреме, ти се осъждаш на страдание. Ще работиш.

Сега другото положение. Ти казваш: „Ама аз не съм женен." Не се лъжи. Няма нито един, който да не е женен. Ама съм бил. Няма никой, който е сам. Ще раждаш и по едно, и по две, и по три ще ги раждаш. Ама мъж не раждал. И мъж ражда, ражда. И жена ражда, и мъж ражда. Вземете, една мисъл тебе те мъчи. Ще я родиш. Мъчиш се. И мъжът се мъчи, и жената се мъчи ден, два.

Не мислете, че привидно ще решите въпроса. Ако това същественото ти не разбереш в света, другото са временни неща. И по този начин, както сега жените раждат, няма да раждат. Не е само този начин на раждане. Ще се измени той. По този начин има нещо еротическо, което, като го изправиш... този начин е опетнил човечеството. Аз даже не искам да го засягам. И много от свещените личности на историята – бащата го няма там, майката е там. Много жени са родили без мъже. Какво ще кажете? Но сега ако една жена роди без мъж, веднага ще го изнесат. Много жени са родили без мъже. Не само това – но има един начин в природата, дето всеки човек сам може да се преобрази, да зачене друг в себе си. Какво ще кажете на това? Човек сам може да зачене. Родил се той. И казва: „Аз не съм вече онзи човек, сега аз съм друг човек." Родил се той.

Ще кажете, това е фикс идея. Не, това не е фикс идея. Това е съществена идея. Значи сегашното раждане не е реално, то е един от начините. За сегашния прогрес то е така, но няма да остане за дълго време. И казва Христос: „Ако вие не се родите изново от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие."

Та сега казвам, всяка една идея, щом ти се ражда, в това раждане – защо жена, кога ражда, в скръб е, а щом роди, Христос взема в

прямата смисъл, щом роди, излязла е тази идея; значи, щом се роди това дете, тогава то почва да живее и тя се зарадва – тази идея и тя почва да живее. Когато вие почвате да страдате в живота, тогава вие почвате да живеете. В страданието е животът. А в радостта ще разбирате началото на живота. А сегашните хора, те се радват на това, на което не трябва да се радват, а скръбта, която носи живот, те отричат скръбта. Страданията, които ми се причиняват, скръбта за мене не важи, а онова, което скръбта носи, мене това ме интересува. Не радостта. Онова, което радостта ще внесе в моето развитие, то е радост заради мене. Което скръбта ще донесе, то е радост заради мене. Това ме радва, не външната привидност.

Та дълбокият смисъл е онова, което вътре се развива. Ако една скръб може да разгадаете какво може да донесе, то тази скръб е полезна. Същото е и за радостта. И тогава казвам тъй: ако не знаеш защо страдаш и не знаеш защо се радваш, ти си един престъпник. Максима е това. Ако знаеш защо се радваш и защо скърбиш, ти си един праведник и в единия, и в другия случай. Значи ти се радваш. Трябва да знаеш, защото и пияният, като се напие, почне да играе, да се кълчи насам-натам, но не знае защо. След като изтрезнее, боли го главата, казва: „Неестествено ми е, главата ме боли." Но ако ти знаеш защо се радваш и знаеш защо скърбиш, ти си един праведник. Ако ти знаеш защо вярваш и защо не вярваш, ти си пак един праведник. Ако знаеш. А ако не знаеш защо вярваш и защо не вярваш, ти си един грешник. Това са максими, които трябва да знаете. Казвате: „Тази работа не е заради нас." Как не е заради мен? Всяка работа е заради нас. Светът е създаден заради нас, да се учим.

Сега при старите си максими ще турите това новото. Дошло е страданието. Няма да питаш: „Господи, само аз ли съм, който трябва да страдам така?" Ти си човекът, в когото Бог чрез страданието ти праща живота. Ти казваш: „Само аз ли съм? Защо трябва да ми

пращаш живота?“ Но дойде радостта, Бог дава радостта. Ти имаш радост, за да растеш, а не да я показваш на хората. Аз съм виждал много майки – като роди едно детенце, че ходи да го показва. Облякла го, понесла го, на тази го покаже, на онази го покаже. И след десет-двайсет години това дете не е както преди е било. Аз ако съм една жена, че родя едно дете, като го занеса някъде, ще кажа: „В моето дете има едно особено свойство. Може да стане на светлина.“ И като се превърне детето ми на светлина, изчезне. И като занесеш детето някъде, то да изчезва, пък всичките хора се зарадват. А ти станеш, занесеш твоето дете, вие знаете то какво може да направи, занесе вода в стомничката, плюе тук-там. Но аз друго мисля, друга мисъл седи в мене. И когато някои ще кажат: „Детето донесло вода“, казвам: „Много умно е това дете.“

Та казвам, сега искам да ви разгадая тези велики символи вътре в света. Разгадавам ви първото правило. Сега всеки един от вас ще мисли през цялата седмица: мога ли аз да стана светлина и да вляза през очите на някого. Не да се спрете, не като Сара. Нали Господ ѝ каза, че тя ще роди син и тя казала: „На млади години не родих, че сега, на осемдесет и четири години, такава старуха, ще родя дете, че няма да го види никой.“ И тя се засмяла. Господ ѝ каза: „Защо се засмя?“ „А, не се смея.“ Та първото нещо, една мисъл турете сега в ума си – мога ли да стана светлина. Като станете светлина, тъй свободни, както ангелите носят светлината, светлина стават, както Христос е казал: „Аз съм виделина на света.“ Тогава за цяла една седмица с най-голямото благоговение – не да се смее човек, не да си кажете тъй: „От мене, такъв грешник, аз ще стана светлина, че няма да ме види никой.“ Така не се разсъждава. Ти като разсъждаваш, няма да мислиш така. Кой ви е казал, че сте грешник? Че ако дойде някой, че ви нацапа с катран, ще кажете ли „Аз съм катран вече“? Не, ще идете, ще се измиете малко, ще хвърлите катрана и ще останете такъв чист.

Едно правило пазете в душата си. Чистото никога не може да се опетни. Досега дяволът от толкова хиляди години работи да намери един начин да оцапа душата, но не е намерил. Той е цапал човека, цапал, цапал, но досега той още не е намерил един начин да опетни душата. Не може да се опетни човешката душа. Туй ще го пазите. Тялото отвънка може да се опетни, но душата – никога.

Сега ще мислите дълго, всички ще мислите сега, нали. Някои от вас искате да знаете. Може би това знание е непонятно за вас, но вярвайте в това. Аз ви давам нещо, в което трябва да вярвате. Ако не вярвате, вие оставете тази работа. Ако искате да я разберете, че тогава да вярвате, оставете тази работа и без да я разбирате. Казвате: „Ама мога ли аз да стана светлина?“ Това е друг въпрос, можеш или не можеш. Искаш да знаеш за кого Господ е създал света. Този въпрос не го засягам, но казвам, понеже аз съм в света, Господ е създал нещо от светлина и заради мене. Понеже е толкова благ, той е имал нещо в ума си и заради мене. Следователно това, което той е създал, е заради мене. Аз искам да го намеря и да го възприема. И като го намеря, да му благодаря. Ще кажа: „Господи, много ти благодаря, че ти си толкова велик, не си ме забравил, навсякъде си имал все мене предвид.“ Ще му благодаря. Обичал ме е той. И сега любов ражда.

И трябва да идем всинца да благодарим на Бога за онова, което той е създал. Няма да седим като мъртви деца, а като живи деца. Трябва да намерим баща си и да му благодарим. Другото е второстепенно. По този начин ще образуваме едно ново общество. Ако е постарому, вие знаете какво е постарому – ще имаме старите резултати. А при новото – там, дето всички можем да станем светлина. Ние сме хора на новото, хора на възкресението, хора на Царството Божие, бъдещето е пред нас, знанието е пред нас, силата е за нас. И в света ние сме работници. Само по този начин ние можем да преустроим света, за да му дадем една нова форма – не както

сегашната, а както Бог е турил в своя план. И всеки един от вас е пратен за работник. Не сте пратени за страдания и за радости. Това са посторонни работи. Но сте пратени за светлина и топлина. И всинца ще се учите.

В скръбта живот се дава. В радостта той ви дава сили да се развивате. А вашата работа е работа, която трябва да свършите в живота. Колкото и да е малка работата, работете. Все ще остане нещо в космоса недовършено. Един ден, ако не работите, ще дойдете до едно място, ще ви кажат: „Не си свършил работата си."

Станете сега. Ние ще се съберем втори път. Един ден ще имате само четене. Сега онези от вас, които са свободни, една екскурзия ще имаме до Витоша. Пък, които не са свободни, са под закон – ние ще донесем нещо на тия, които не са свободни. Каквото припечелим, ще го поделим. Утре в 2 часа. („Много е рано") Тогава в 3 часа ще тръгнем.

Сега произнесете (*три пъти*) формулата: *В любовта е животът, в мъдростта е светлината, в истината е свободата.*

Трета лекция на Общия окултен клас 14 октомври 1931 г., сряда, 6-7.5 часа

София – Изгрев

РАЗБРАНИТЕ СКЪРБИ

„Отче наш“

Изпейте новата песен „Аин фаси“. Тази песен може да се преведе. Тя представя два момента в живота. На всяка работа, която започва, не се знае какъв ще бъде краят. Аин фаси е началото, но какъв ще бъде краят, не се знае. Когато се прави превод на нещо, непременно трябва да се знае какъв ще бъде краят. Това значи „аин фаси“. Тъй щото в тази песен има един контраст, едно преходно състояние, но и то още не изявява цялото положение. То е само тълкуване, частично тълкуване на самата песен. Аз съм избрал всички думи на тази песен в положителна смисъл.

(*Учителят пее песента на български език.*)

Сега, като пеете песента „Аин фаси“, какво може тя да ви помогне? Който разбира смисъла на елементите, които образуват думата „аин фаси“, той ще се домогне до една наука, по която ще може да познае как ще се свърши животът. Да се свърши животът, това подразбира да се превърнат всички скърби в радости. Нищо повече. Това значи свършване на живота. Да се свърши животът, това подразбира да се свърши с онзи скръбен, неразбран живот. Има един неразбран живот, при който човек се бълника. Той е неразбран живот. Например ти си гладен и казваш: „Трябва да се яде.“ Това е начатък на работа. Какво трябва да се прави? Ти мислиш, мислиш, и най-после започваш да ядеш. Питам, след като си свършил с първото ядене, какво трябва да направиш? Ти казваш: „Повече не ми трябва да ям, нямам нужда от ядене вече.“ Не, ти не си разрешил правилно въпроса. Да кажем, че днес се намирате при един добър приятел, който добре ви е угостил. Но утре се намирате при един лош

господар, който не ви угощава добре. Какво ще кажете тогава? Яденето става горчиво.

Казвам, това е един живот, който е пълен с такива големи вътрешни противоречия. Кой създава тия противоречия? Създава ги онзи, който най-много ви обича. Онзи, който най-много ви обича, той и най-много ви мъчи. Онзи, който най-малко ви обича, той и най-малко ще ви мъчи. Онзи пък, който никак не ви обича, никак няма и да ви мъчи.

Сега вие можете да отречете тази философия, но дали ще я отречете, или няма да я отречете, тя сама по себе си съществува. Същевременно и мъчнотията съществува. Мъчението съществува в един свят, който Бог е създал. Тогава как ще си обясните работите? Бог създаде и радостите, и скърбите. Не, Бог създаде живота и радостите, а ние създадохме мъчението.

Следователно ние, като мислим-мислим и виждаме, че не можем да бъдем като Бога, създадохме най-после мъчението. Тъй щото скърбите, мъчението, ние ги създадохме. То е човешко дело. И когато Христос дойде на земята, нима ангелите го разпнаха? Не, ние, хората, дойдохме, разпнахме Христа на кръста и казахме: „Така ще бъде!" Ще кажете: „Защо направиха евреите така?" Те бяха неразбрани хора, те бяха такива-онакива. Добре, ще отидем по-далеч. Майката, която е създала своя син, която го е родила и по цели дни и нощи му е пяла, пяла е и плакала, като изливала своите възлюбени песни, своите въжделения, като е казвала: „Ти, моят син, моето ангелче, ти, моята надежда, моето спасение, моята радост, ти, мой идеал в живота ми, на тебе във всичко уповавам и на тебе се надея." И ред още излияния. Но виждаше, един ден този син натупва майка си, изпъжда я навън и казва: „Хайде, вън върви, ти, старуха такава! Иди си, отдето си дошла!"

Аз не искам да се занимавам с посторонни въпроси, но питам, как ще си обясните това противоречие? Аз не говоря въображаеми неща, но такива, които съществуват навсякъде по света – и в Лондон, в Париж, и в Берлин, и във всички най-малки села и градове. Как ще си обясните тия неща? Казвате – Господ е създал света така. Но ако човек дойде сам в себе си, той най-после ще намери и тук едно голямо противоречие. Един ден той се разсърди сам на себе си. Отде се явява това противоречие?

Аин фаси – като си глупав, мекри заси – докато си лаком, фин земру – работите всякога са скъсани, Ашан меру – всякога ще имаш да плащаш, сума си зен фесул – главата ти от беля никога няма да се освободи. Това е едно тълкуване на песента.

Сега другото тълкувание. Аин фаси – ако живееш с любов, мекри заси – ако мъдростта те озарява, фин земру – ако истината в тебе цари. Но всичко това зависи от човека как ще се изпее. Ако кажеш аин фаси твърдо, а после се изпее същото нещо меко, имате два различни резултата. Мекри заси – твърдо или меко, пак два различни резултата. Суа си син месул – два различни резултата ще имате, ако го изпеете твърдо или меко. Резултатът не зависи от това, как ще се възприемат и как ще се произнесат нещата. Това значи – от всяко благо, което Бог ви изпраща, вие можете да си създадете и скръб, и радост – от вас зависи.

Казвам, всеки, който не пее хубаво, както трябва, ние сме недоволни от него. Следователно и за всяка постъпка, която излиза от нас, ако не върви музикално, ако не съответства на Великия закон на живота, ние пак сме недоволни. Та и скръбта не е нищо друго освен Бог. Великият идеал на живота, който е в нас, ни кара да скърбим. Щом направим нещо, което не е съгласно с неговите закони, той казва: „Не е така.“ И като ти каже Господ, че не е така, душата ти се

изпълни със скръб. Втория момент го направиш добре, и душата ти се изпълни с радост – ти ставаш радостен и весел.

Значи два момента има в живота. Скръбта не е нищо друго освен една караница. Ти започваш да въртиш натук-натам, да разправяш, че условията, че раждането, това-онова, но Господ ти казва: „Не е така!“ И ти започваш да скърбиш. Няма защо да убеждаваш Бога в едно противоречие. Ти си направил една погрешка и Бог ти казва: „Изправи я. Това е една погрешка.“ Ти започваш да се оправдаваш. Ще се оправдаеш, когато изправиш погрешката си.

Сега някой седи, размишлява в себе си и казва: „Лош е този живот.“ Аин фаси – твърдо. После казваш: „Добър е този живот.“ Аин фаси – меко. Това значи – погрешките, които аз съм правил, аз сам съм господар на себе си да ги изправя. Ако трябваше да изправям погрешките на хората, то е друг въпрос. Това би било невъзможно. Това значи да учим това, което е невъзможно да научим.

Сега един съвременен писател би написал така: „В необитаемите небесни висини, в необитаемите небесни ширини.“ Той иска да покаже доколко небесните висини и ширини са големи, че са необитаеми. Не, няма места, които да не са обитаеми. Да се говори за необитаеми места, това е една неразбрана философия. Ако казваме, че Бог е навсякъде, че е вездесъщ, как може да има необитаеми места? Ако Бог изпълва навсякъде живота, как може да има необитаеми места? Казват: „Необятни и необитаеми ширини на небето, които никой не може да ги обитава.“ Те искат да кажат, че на тези места не съществува живот като нашия. И действително има такива места на небето, дето живот като нашия не съществува. Но изобщо всички материални светове са свързани един е друг. Дето има светове, все се срещат и такива като нашия.

Но въпросът, който човек трябва да разреши, е въпросът със скърбите и страданията. При това разрешение човек трябва да намери

един преходен период, да превърне скърбите в радости. Вие казвате, че вярвате в Христа, вярвате и в Бога. Казвам, ако във вашата вяра към Христа и към Бога вие не можете да намерите една наука за превръщане на скърбите в радости, ние ще имаме един живот, който ще бъде подобен на работите на българите, когато те постоянно ту разтурят, ту притурят по нещо – и работата остава все недовършена.

И тъй, скръбта е израз на онова вътрешно неразбиране на живота. И наистина човек никога не може да пее, ако той не е радостен. Ако има някаква радост в себе си, той може да пее добре. Но ако има някаква тъга в себе си, ако той е сгъстен в себе си, той не се усеща разположен и не може да пее. Ако скръбният човек започне да пее, това показва, че той е намерил един пункт, един преходен момент, една точка, отдето животът, колкото и да е тежък, все ще се намери в него един изходен път, за да се превърнат скърбите в радости. И тогава човек ще почне да пее. Щом човек престане да пее, това показва, че той се намира в едно затруднено положение и няма нийде простор. В музиката се изисква простор. Човек трябва да намери този простор, за да може да пее. Ти не можеш да пееш във водата например, както и рибите не могат да пеят. В нашия свят въздухът дава възможност да се пее, а в другите светове, дето съществата дишат още по-префинена материя от въздуха, там трептенията са още по-добри.

Казвам, във Всяка песен музикалните тонове трябва да съответстват на вътрешното ѝ съдържание. Има един общ език в света, по който всички хора трябва да се разбират. При този език всички хора чувстват еднакво. Едно животно – колкото и малко да е, то еднакво чувства болки, страдания и радости, както и хората. Всички живи същества еднакво чувстват радостите и болките в живота. Обаче животното ще си обясни скръбта по един начин, а човек ще си обясни по друг начин.

Питам сега, каква е целта на скръбта? Кой създаде скръбта в света? Хората колективно създадоха скърбите и страданията. Например отивате да се биете с някого, но в този бой ви ударят, пукнат ви или главата, или ви счупят крак или ръка, и вие тогава страдате. Защо? Защото ходихте да се биете за честта си, да възстановите честта си. Ще възстановите честта си, но ще се върнете с пукната глава или със счупен крак, или със счупена ръка. Какво възстановяване е това? Това не става само между хората, но такава борба съществува даже и между по-напредналите същества. И между боговете са ставали такива борби. Те се разделят на два лагера и се бият помежду си. Все има някаква побудителна причина, която ги заставя да се бият. Те се бият на общо основание, докато свършат войната. След това свършва и войната, обаче ги изпъждат вън от небето. За тази борба между боговете има един бит.

Сега, като се говори за скърбите и за страданията, те представят една наука. В тях има два елемента, с които можем да основем и да си създадем щастлив живот. Единственото място, дето можем да слушаме Божия глас, това е скръбта. И след това вие търсите Бога, искате да чуете гласа му, а не знаете, че като дойде някое страдание, в това страдание Бог вече ви говори. Всеки ден, по няколко пъти на ден даже Бог ви говори. Обаче вие казвате: „Не е той.“

Вие сте прави. Бог не е в скърбите, но Бог е в онова болезнено тежко чувство, което се заражда у вас, когато постъпката ви не е права. Нещо ви казва – не е така, не постъпи право. Този глас именно ви създава скръбта. Значи Бог, като не одобрява постъпката ви, вие скърбите. И после търсите Бог тук-там и започвате да разсъждавате като философите, като богословите и казвате, че Бог е непостижим. И те са прави. Всеки философ, който ни разправя за Бога, и той си прави известни коментарии. За да разберем този философ, ние трябва да имаме неговия вътрешен речник, в който той излага своите вътрешни

понятия за Бога. Той – после не е важно да знаем де е Бог, но трябва да знаем какво представяме ние с него вън от своето тяло. Не само за себе си, трябва да имаме ясна представа за човека. Като се освободи човек от всички придобивки, които сега има, да го поставим в неговия първоначален вид, тогава да видим какви представи ще добием за човека.

Представете си какво нещо е човекът вън от неговото тяло. Вие си представете човека такъв, какъвто не е. То е все едно вие, които сте някакво длъжностно лице, например касиер в някаква банка или учител, или друга почтена служба заемате и се ползвате от уважението и почитанието на хората. И при това положение вие се считате човек. Това ни най-малко не показва, че сте човек, защото още утре могат други да се поставят на вашето място, и тогава какво остава от вас?

Та именно човек е това, което не се изменя. Той трябва да дойде до онова място, отдето никой не може да го извади, никой не може да го смени. Дотогава, докато всеки може да те измести от мястото ти, ти още сам не се познаваш. Днес си радостен, утре ще бъдеш скръбен. Казваш: „Скръбен съм." Утре състоянието ти се измени, казваш: „Радостен съм."

И така, състоянията постоянно се сменят – скръб, радост, скръб, радост. Но с това въпросът не се разрешава. След това ти трябва да дойдеш до втората фаза – да превръщаш скърбите в радости. С радостите, които придобиваш, ти ще угощаваш своите приятели. Защото, ако нагостиш своя приятел със скърбите си, той втори път няма да дойде при тебе. Като го угостиш с плодовете на радостта, той ще дойде и втори, и трети път при тебе и т.н., тъй щото смисълът на живота е в радостите. И себе си по този начин ще храните – не със скърби, а с радости.

Сега друга една философия. Аз наричам скръбта, това е матката на душата – от всичко расте. Радостта пък, това е утробата на духа, дето всичко зрее. В матката всичко се мъти, а в утробата всичко зрее. Зреят само хубавите, само великите неща. А растат само растенията. Също така и злото може да расте, но то не може да зрее. Значи злото расте, увеличава се, но слабата му страна е там, че то не дава плод. То не може да живее и затова в края на краищата то умира.

Та всички лоши постъпки в живота сами по себе си растат и се увеличават. Те, както са дошли, така и ще изчезнат. А доброто, всяка добра постъпка в себе си има зародиш, плод дава. Добрата постъпка, добрите хора никога не умират – там е разликата между доброто и злото. Доброто, което ти ще направиш, то върви след тебе и ще те следва през вековете, докато и ти вървиш. Колкото и да е малко доброто, което си направил, то все ще бъде един придатък в твоя живот, това са твърдения, разбира се.

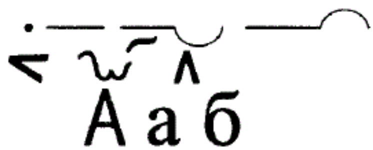

Сега този въпрос има и своята практическа страна. Да допуснем, че вие сте в природата. Какво ще правите? Трябва да я разбирате, трябва да разбирате езика ѝ. А тя има своя език. Тези неща са неразбрани, но вие постоянно си служите с тях. Те са опростотворени, имате ги и в български език, в азбуката. В азбуката например имате първата буква „А“. Когато я пишете, пишете я по един начин, а когато се чете, тя означава и друго нещо. Питам, онзи, който е създал всички тия знаци в азбуката, произволни ли са, или имат някакъв смисъл? Ако поставим точка над буквата „А“, това показва, че в разумния живот всякога има някакъв стремеж нагоре. Точката е онова място, отдето произлизат правите линии. Тя е отношение, център на

разумността. Това е и буквата „А“. Буквата „А“ е начало на нещата, което показва, че всички неща са разумни. И следователно само когато ти разбираш разумните закони, тогава и нещата за тебе са разбрани. След това се туря един триъгълник. Значи във всеки разумен живот влизат три елемента: мисли, чувства и постъпки, или форми на нещата. Нещата не могат да бъдат разумни, ако нямат форма. Нещата не могат да бъдат разумни, ако нямат съдържание. Нещата не могат да бъдат разумни, ако нямат смисъл. Значи три са качествата на разумността. Това е философия, която трябва да се има предвид.

Значи преди всичко човек трябва да има форма. Това, което той вижда, това е формата му. Той вижда себе си. Човек има и съдържание на тоя живот. Туй, което мислиш, то е смисълът на твоя живот. Следователно ти трябва да се пазиш да не изгубиш смисъла на твоя живот, нито пък да изгубиш съдържанието на твоя живот.

Казваш: „Дотегна ми да страдам.“ Не, в страданията Бог идва да те спаси, понеже Бог ти казва, че това, което правиш, не е добро и с това именно иска да те спаси. По този начин той ти дава един елемент да превърнеш скръбта в радост. Бог казва: „Ти си направил една търговска сделка и си изгубил.“ Освен че не си спечелил нищо, но си изгубил. Тогава ти казваш: „Какво да правя тогава?“ Не губи. Не трябва да губиш. И след като ти каже, че не трябва да губиш, той ти оставя една торба от десет хиляди лева, като ти казва: „Втория момент бъди внимателен, да не направиш същата погрешка. Ти, като вземеш торбата, зарадваш се и казваш: „Спечелих.“ От този момент, като спечелиш тази сума, която Бог ти е дал, ти отново се поддадеш на лакомията и влезеш в по-голяма търговска сделка и сега забатачиш не с десет, но с двайсет хиляди лева. Пак те вика Господ – направи добре. Ти и този път изгуби, но пак ти остава втора торба с двайсет хиляди лева. Господ е толкова умен, че като ти даде една или две торби, той

ще те научи, ще ти даде един хубав урок. Ти казваш: „Бог е всеблаг, Бог е всемъдър.“ Но Бог ти казва: „Това, което ти давам, ще го носиш сам на гърба си. Никой няма да ти помага. При това няма да го пренасяш на два пъти, но непременно на един път ще го пренесеш.“

И наистина, докато торбата съдържа десет хиляди лева, лесно се носи. Като станат двайсет хиляди лева, пак могат да се носят. Но колкото повече твоята лакомия се увеличава, Бог толкова повече ти дава в торбата. И когато най-после станат един, два или повече милиони, ти не можеш вече да ги носиш. Дойдат ангелите да ти турят торбата на гърба и ти трябва сам на един път да пренесеш тези пари. Положението ти става вече много трудно и ти казваш: „Зная какво ще се прави с този живот.“ Тогава ангелите започват да ти четат присъдата. Първия път ти искаш десет хиляди лева – дадоха ти се. Втория път искаш двайсет хиляди лева – и тях получи. Колкото повече искаше, все получаваше, докато дойде до милиони, които не можеш вече да носиш на гърба си. Знаеш ли, че тия работи трябва да ги плащаш? Ще плащаш. Нищо повече. Тогава ангелите ти стават възпитатели. А ти искаш непременно Бог да ти говори и да те възпитава. Като те хване един архангел, той ще те направи вол, крава или кон и ще те изпрати на земята като негов син да работиш. Впрегнат те заедно с другаря ти и си приказвате. И като те питат защо орете на нивите, вие отговаряте: „Досега ядохме и пихме. Не слушахме господа, но сега носим последствията на нашия живот. Както ни виждате, дойдохме до това положение..

Сега вие търсите друго разрешение. Могат да ви дадат хиляда разрешения, но за нас е важно онова съзнание, което може да ни доведе до Господа. Вие казвате: „Бабини деветини.“ Да, но по този начин няма да дойдете до никаква философия. Трябва да се вслушате в гласа, който ви казва: „Не прави така. Не е право, което вършиш.“ Сега някои се срамуват от положението на млекопитающите. То е

обаче едно спасително средство. Питам, защо онзи адепт, който влезе в райската градина да изкуси Ева, избра змийска форма. Този адепт, който заемаше едно високо положение на един архангел, слезе на земята и взе едно такова незавидно положение, яви се като змия, която се уви около дървото, а остави само една свободна красива глава и заговори с Ева. Тя за пръв път видя змия да говори толкова разумно. Когато дойде моментът да я убеди, той свали своята змийска форма, представи се като човек, добре облечен, с черен гердан на врата. Ева, като го видя толкова млад и красив, а и самата тя беше млада и красива, каза си: „Този човек не може да лъже. При това той знае това изкуство, да се преобразява." Значи истина, наука има в него и знания. Излъга се тогава и го послуша. От змия да стане на човек, това е много нещо. „Готова съм да го слушам във всичко."

Сега дали това нещо е така, или не, то не е за вас, вие не сте били през това време там. Вие можете да ми вярвате, можете и да не ми вярвате. Аз не искам от вас да вярвате, но има нещо, което е вярно, защото става и в самия човек. Ти седиш пред една своя постъпка, искаш да разрешиш едно дело, но си поставяш лъжлива задача. Някой ти казва, че ти няма да успееш в работата. Не, той не разбира работата. „Ще успея." Започваш работата и излиза то, но така, както ти казва онзи, който според тебе не разбира от тази работа. Казваш: „Ще спечеля аз." Започваш работата и излиза, че онзи, който не разбирал, е прав, а ти, който разбираш, си направил крива сметка. Кой е прав от двамата?

Казвам, у нас има един вътрешен глас, който пред всяка наша крива постъпка казва: „Не прави това!" Започват тогава ред коментарии от твоя страна: „Аз зная тази работа. Тя ще излезе добре." Направиш, както си мислиш, и после си казваш: „Казваше ми нещо отвътре, че това не е право, но аз не го послушах." И това нещо се случва по няколко пъти на ден. Казва ти нещо отвътре: „Не прави

това нещо!“ И след това, като го направиш, виждаш, че си сгрешил. Ходиш тук-там, съжаляваш и трябва да мине дълго време, докато се утешим. Обаче никой не може да те утеши. Какво ще утешаваш една майка, на която детето е умряло? Какво можеш да ѝ кажеш? Да ѝ кажеш: „Нищо, не плачи. Господ ще ти даде друго дете.“ Утеха ли е това? Утехата е само в това, детето ѝ да се върне. Тогава и нейното състояние моментално ще се промени.

Казвам, сега ние трябва да дойдем до онова положение – да възстановим изгубеното. Ние трябва да възстановим изгубените добродетели, изгубените добрини, изгубените добри мисли и желания, както и изгубените добри постъпки. Всичко това трябва да го намерим някъде и да го възстановим. И след като сме изгубили всички тия неща, казваме: „Отидоха тия неща. Сега трябва да търсим нови печалби.“ Не, новите печалби няма да ви ползват, ако не намерите старите изгубени неща. Законът е верен. Старите приятели струват повече, отколкото новите. Приятелството, което е направено в детинство, държи повече, отколкото приятелството, което е направено на старини. Защо? Защото приятелството в старини не е имало условия да узрее, а приятелството, направено в детинството, е имало условия да узрее. На основание на този закон и младото поколение трябва от детинство да води добър живот.

Мнозина казваш: „Да оставим младото поколение да си поживее, а на старини то ще се подобри.“ Може и да е така, но казвам – добродетел, която е придобита на младини, струва повече от добродетел, придобита в старини. Каквото и да казвате, но де е онзи човек, който още от младини да носи доброто в себе си, а де е онзи, който в старините си го създава. С това не искам да ви кажа, че нямате добро в себе си, но казвам, работете върху онези дарби, които имате още от детинство. И сега трябва да се върнем да работим върху онези заложби у нас, които сме имали не като предмет на някакво

увлечение, но да работим върху онези заложби, които имаме още от детинство. Или другояче казано: да се върнем към онези заложби, които Бог е вложил в нас още отначало.

Сега ние сме изгубили много в живота си. Сегашното положение аз го уподобявам на положението, в което е изпаднало вашето красиво дете, което е боледувало от някаква епидемическа болест, че е останало само кости и лицето му е пожълтяло, очите хлътнали, едва може да се познае. И сега трябва дълго време да чакате да се възстанови здравето му, да се възвърнат силите му и след като придобие онова, което е изгубило, тогава ще можете да се зарадвате, че това дете се е избавило от смърт. В такова положение се намираме и ние, когато изпаднем в моралния грях.

Съвременните хора са станали хилави. Има една наука, която може да им помогне, но аз не искам да се спра на нея. Тази наука носи и велики блага за човека, но същевременно тя е опасна, защото носи и велики страдания. Тя има преходни положения. Например, за да ти изнесе доброто, тя трябва да ти изнесе и някои твои недостатъци, които могат да оставят толкова дълбоки места, че после и доброто да не може корен да хване. Казвате: „Покажете ни недостатъците.“ За мене е важно да ви покажа доброто и да знаете как да го разработвате, как можете да го отхранвате. Голямо нещастие е за всеки това, че постоянно разправяте за своите недостатъци. Ето, някои от вас следвате вече толкова години в това учение, но като се съберете, не говорите за нищо друго освен за недостатъците на този – на онзи, и при това ги изопачавате. И после казвате: „Хайде да се помолим на Бога да ни прости. Сгрешихме се с тези разговори.“

Идва при мене една сестра и ми казва: „Учителю, еди-кой си брат не може да живее повече на Изгрева.“ „Защо?“ „Той видял някои неща, които не може да търпи.“ Ако пък той би могъл да вижда толкова, колкото аз виждам, той би се стопил досега. Тогава отварям

радиото си, да видя какво толкова го е смутило. И ето как ще ви представя неговото положение. Представете си, че видите един брат, отишъл да се къпе по бяла риза. И след това някой си казва, че не могъл да търпи това сополиво дете. А може да търпи откраднатите пари. Съгласен съм с това, че не може да търпи сополивото дете, но чуждите пари в джоба си може да търпи. Че те са пак такива сополи. Това е, казва някой, моето спасение. Чудни са хората в своята непоследователност. Пред някоя постъпка лоша на някого, не могат да издържат, а към някоя своя лоша постъпка са снизходителни. Значи своите сополи можеш да гледаш. Не, последователни трябва да бъдем.

Сега вие можете да казвате: „Това ми казва Господ, онова ми казва Господ.“ Господ може да ви говори всеки ден, но какво прилагате от това, което той ви говори? За мене е важно това, което съм приложил. Аз трябва да направя скъпоценнни камъни от това, което Господ ми е говорил. Казва ми Господ: „Не прави това!“ „Добре, Господи, няма да го направя.“ Но трябва да си кажа: „Господ ми каза да не правя това, но затуй пък трябва да направя нещо, което съответства на него. Трябва да направя това, което той иска.“ Това ще ми донесе една радост. Това са скъпоценните камъни – да направим това, което Божественото изисква от нас.

Някой ми казва: „Учителю, какво искаш от мене да направя?“ Казвам: „Направи това, което Бог иска да направиш, и тогава ще бъдеш радостен.“ Щом ти направиш това, което Господ иска, и аз ще направя това, което Господ иска. Тогава ще се съберат две радости на едно място, а те раждат щастието. За да бъдеш щастлив, трябва да събереш две радости на едно място. Някой казва: „Щастлив искам да бъда.“ Ако ти не можеш да събереш две радости на едно място, ти щастлив не можеш да бъдеш. Временно ти можеш да бъдеш щастлив, но ако събереш две радости на едно място, тогава ти ще имаш един

постоянен импулс и ще се намериш в едно царство на хармония. Но трябва да се научиш да събираш две радости на едно място.

Сега, време е да се направи един опит. Вие седите и ме гледате, но работа трябва. Може да направим опит. Някой например има една рана, която от години не може да оздравее. Сега да ви докажа, че ако вие можете да съберете две радости на едно място, раната ви най-много след десет-петнайсет минути ще изчезне. Това мога да ви докажа научно. Но ако не можете да съберете две радости на едно място, могат тогава да минат ден, два, три, пет и повече, без да ви заздравее раната. Тогава в природата действа друг един закон. Ако вие имате някаква болка, която сами не можете да излекувате, природата разполага е лекари. Тя ще ви изпрати един лекар и той ще ви помогне. Ако и този лекар не може да ви помогне, тогава природата ще изпрати някои разумни същества, напреднали, те да ви помогнат. Ако и те не могат, тогава ще се обърнете с молитва към Бога – той да ви помогне. И наистина той ще плюе на земята, ще вземе малко кал и ще намаже болното място. Веднага болката ще премине. Или е кал, или пък той ще ви препоръчва някакви храни, които, като идете, болката веднага ще премине.

Сега вие имате особени понятия за духовния свят. Вие очаквате да видите Христа, той да ви приеме в онзи свят. Какво ще правите, като отидете на онзи свят? Там, като видите Христа, той е толкова заеT, че няма да има никакво време да ви даде аудиенция. Вие мислите, че той ще се занимава само с вас. Не ще поседите там ден, два, три – и ще се върнете пак на земята. Вие мислите, че той ще се усмихне, ще се зарадва и ще каже: „Много се радвам, че дойдохте на небето.“ Та оня свят сега се нуждае от работници. Като казвам, че се нуждае от работници, вие ще разберете криво и ще кажете: „Ако ние отидем тъй млади и зелени да работим за Христа, какво ще стане с нас?“ Вие имате особена философия. Мислите, че младите трябва да

водят разпуснат живот, че после ще водят добър живот. Не зная какъв добър живот може да води старият, ако той на младините си не е водил добър живот. Човек може да живее добър живот, докато е млад. Като остарее, тогава да се поправя да води добър живот, това вече е мъчно. Старият какво прави? Той постоянно се моли на Господа да го прости. Той прави долапи пред Бога, като му казва: „Господи, много грехове направих пред тебе. Прости ме. Ако ме направиш отново млад, аз друг живот вече ще водя. Той казва това, което има да направи. Проси да го направи млад и той казва: „Господи, искам да си поживея малко. На старини ще ти служа.“ Дойдат старините, за нищо не го бива.

Трябва да има една последователност в живота на хората. Те днес могат да живеят хиляди пъти по-добре, отколкото някога са живели. Мнозина от тия на Изгрева често казваха: „Учителят трябва да ни даде нещо повече. Да ни даде възможност да се проявим.“ Добре, даде им се възможност, станаха учители, но повече не се видяха. Е, мислят, че всички ония ученици, които са с мене, ще бъдат натоварени като магарета, ще им се даде много работа. Не е въпросът за мене, но човек в съзнанието си трябва да е буден, да мисли право. Ако едно учение е право, то е Божествено. Ако не е право, то е човешко. Нищо повече. Две неща има в света – Божествено и човешко. И аз, и вие трябва да вървим по Божественото учение. Ама еди-коя си църква или еди-кое си учение са за предпочитане. Казвам, едно учение е или човешко, или Божествено – едно от двете. Ако сте учили по човешки, туй ще остане за вас. Ако сте учили по Бога, това учение е и за вас, и за мене. Това, което уча, и аз трябва да го живея, и вие трябва да го живеете. Ама ще си помисля. Е, какво ще мислиш. Ти трябва да живееш. Как ще мисля аз, ако не живея?

Сега ще схващате нещата правилно. Аз още не искам да ви глобя, но не мислете, че съм от много добрите. Добър съм за добрите,

но и вие сте от същите. И аз не си правя илюзии, че вие сте от добрите. Много от вас можете да ми целувате ръка, но не се лъжа аз от вашите целувания. Ако един човек не върши волята Божия, аз не му искам нито целуването на ръка, нито усмивката. Нека той си дава усмивката, комуто иска. Обаче, ако човек – който и да е той, върши волята Божия, неговото целуване на ръка за мене е ценно. Такава целувка е като скъпоценен камък. Няма по-хубаво от това, човек да върши волята Божия. Казвате: „Има много невинни души." Оставете невинните души. Те са неразбрани души. Аз считам скъпоценни камъни онези души, които, като са слезли, че са се окаляли, оцапали, но са се борили със своите грехове и недостатъци, та най-после са успели да се изправят.

Сега аз искам да ви дам някакви познания. Изберете един ден от седмицата – сутрин или вечер, най-малко по три часа, да направим някои опити. При това да не очаквате някакви големи чудеса. Тези опити ще бъдат малки – както когато човек влезе в баня, дето не е много студено, но повече е горещо, че като влезете там, в първо време ще се изпотите, ще падне всичкият кир от вас, но порите ви ще се отворят и ще се почувствате в приятно разположение. Щом се намерите в това положение, ще кажете: „Какво ми трябваше да дохождам тук! Ето, намокрих се само." Няма никаква умора тук, но за да се изправи един живот, непременно трябва да се минат известни мъчнотии. Все трябва да се премине през скръбта. Ако някой би ви казал, че може да се влезе в Царството Божие без скърби и страдания, вие ще се излъжете. Аз не искам това, но за когото и да е – той непременно трябва да мине през ред скърби и страдания. След това пък ще премине през две велики радости, за да отиде при Бога и да се съедини с него.

Казвам, тази ще бъде отчасти задачата ви през годината. Или казано на ваш език, вие трябва малко да се подмладите. Казвате:

„Едно време какви бяхме.“ Едно време бяхте такива, каквито сте и сега. Старият дядо казва: „Едно време колко пламенен бях.“ Та, ако сте били пламенни едно време, и сега можете да бъдете такива.

Снощи правих един опит, който не излезе сполучлив. В това време влиза една сестра, но аз ѝ казвам: „Не влизай, защото работата е опасна.“ Ще кажете: „Какъв беше опитът?“ Взех малко сяра, малко восък и ги нагрях на огън. Сярата изгоря, восъкът се стопи и не излезе това, което исках. Аз зная защо не стана този опит. Има причини за това нещо, но втори път, като го направя, опитът ще излезе сполучлив. Та сега и на вас казвам: като направите първия опит, той няма да стане сполучлив, но като направите втория опит, той ще излезе сполучлив. Ако опитът не стане, това не значи, че ние сме на крив път. Като започнах първия път да правя опита, половината от восъка отиде в огъня и се стопи. С половината восък вече опитът не може да се направи. Непредвидена работа. Трябваше да взема предвид восъкът ми да не изгори половината, да се запази целият. Изкуството беше при този огън нито капка от восъка да не падне в огъня. Аз трябваше да го задържа с мисълта си, но не стана така. Половината восък отиде в огъня. Ще кажете: „Слаба е мисълта на Учителя.“ Както и да е. Половината восък отиде, аз го зная това вече. Но след това хванах огъня и му казах: „Ти ще ми върнеш восъка назад.“ Вторият опит ще се състои в това, да си взема восъка назад. И затова, огънят като види восъка, ще му кажа: „Не ми вземай восъка, че работата е опасна.“

Сега това е алегория, но аз ви привеждам този пример, за да видите, че и да претърпите някакъв неуспех в работата си – нищо от това, да не се обезсърчавате. Нищо от това, че восъкът ви се стопил и изгорял. Вие ще го вземете назад от огъня. Има закон за това. Зад огъня седи любовта. Ако ти разбираш закона на любовта, всички неща, които са изчезнали от света, ще знаете, че те се намират в

огъня на любовта. Оттам можете да си ги вземете назад. И ако вие проповядвате любовта, ще знаете, че в нея се намират всички изгубени неща още отпреди вековете. Щом разбирате закона, ще си ги намерите изгубените неща и трябва да познаете кои са вашите. Щом познаете кои неща са ваши, тя е готова да ви ги върне.

Сега вече нищо не искам да чета от вашите теми за произхода на въшката. Неразбраните скърби, това са въшките. Който е разбрал скърбите, за него въшките изчезват. Докато скърбите не се разберат, все ще има въшки по света. И досега хората все си чешат главите, защото още не са разбрали скърбите. Ако има друга някаква теория, по-вярна от тази, за произхода на въшките, аз бих желал да я послушам.

Тайна молитва

Четвърта лекция на Общия окултен клас 21 октомври 1931 г., сряда, 6-7.25 часа, София – Изгрев.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА НОСА – СЛУЖБА И ФУНКЦИЯ

(След Евангелието от Матея ще се чете Евангелието от Лука, Пророк Исая, Евангелието от Марка, Притчите, Евангелието от Йоана. Всичко 158 глави ще се прочетат в 5 месеца.)

(Тайната молитва колективно преди лекция и беседа: „Да благослови Господ делото си както в цяла България, и между всички народи! И да отстрани Господ всяка зла помисъл на нашите приятели.“)

„Отче наш“

Имате ли някаква тема? *(Не.)* Резюме имате ли? *(Нямаме.)*

Знанието някой път може да мяза на извор, който изтича, може да мяза на една гарафа, на вода, турена в едно шише. Сега вие сте дошли до едно положение, свършили сте всичко вече. Човек, като остарее, аз считам, той мяза на една гарафа с вода. Казва: „Каквото имаше да се научи, аз го свърших.“ Или мяза на някой свещеник, който се е облякъл и съблякъл от службата си. Или на някоя мома, която е ходила на хорото и казва: „Свърших вече.“ И след като се е обличала 20 години наред, каква цел е имала на ума си? Или вземете един прост пример. Един търговец, който 20 години е отварял сутрин дюкяна си, нареждал е стоката си и чакал, и е чакал да влезе някой. Или 20 години вие седите на скамейката си, говорило ви се е и след това казвате: „Какво придобихме?“

Именно. Човек още не е придобил това, което очаква. От 8 хиляди години – аз пак ще ви го кажа – хората на земята, каквото и да са говорили, не са добили това, което очакват. Това е за живите хора. Нито един не е добил това, т.е. съществено, онова, което

очаква. Вследствие на това човек е недоволен. Едно голямо недоволство има. Временно човек е недоволен, после има доволство.

Сега това е процес на разсъждение. Едновременно текат два процеса в съзнанието на човека. Човек мисли, че знае в даден момент. Когато е богат, мисли, че работите му са уредени, но щом изгуби богатството си, съзнава, че работите не са уредени. Щом човек е здрав, мисли едно в съзнанието си. Щом се разболее, мисли друго. Щом е праведен, върви тъй издигнат, мисли едно. Щом съгреши, направи нещо, измени се неговото съзнание.

Питам, кое е онова, което нарушава равновесието? Казваш – мирна ти е тебе главата. Вземете двама, молите се на Бога, радостно ти е, но дойде ти една мисъл, един ден почне нещо да те гъделичка, не искаш да държиш езика си, така ти се е развинтил езикът – ти кажеш една дума, и изгубиш това светлото състояние, което имаш. Станеш неспокоен, идеш да се молиш – не върви. Идеш да говориш с някого – не върви. Казвате: „Днес не съм разположен малко." Е, питам, ако в нас има една реалност, че ние мислим кое е онова истинското положение. Трябва да мислите, да разсъждавате. Вие мислите, че има нещо. Действително има нещо у човека. Сега трябва едно сравнение. Ти имаш, носиш една свещ по пътя. Тази свещ ти хвърли светлина и ти виждаш пътя си, ти си вървиш. Но изгасне свещта ти. Стане тъмно като в рог. Какво трябва да правиш? Ако имаш една кутия кибрит, ще цъкнеш, ще запалиш свещта – и работите ти се уредят. Но представете си, не нямате кибрит, свещта изгаснала. Какво трябва да се прави? Ще дойде някой като тебе загубен. Той пък има кибрит, но няма свещ, а ти имаш свещ, кибрит нямаш. Тогава двамата се съюзите. Намерите се двама изгубени в една нощ объркани, и двамата казвате: „Как се объркахме?" Единият свещ няма, другият свещ има, кибрит няма. Тогава двамата запалят свещта и тръгнат из пътя.

Е, хубаво. Аз сега ви давам едно сравнение. Вие ще тръгнете и почнете какво аз съм казал да повтаряте. Или да допуснем, че някой музикант е написал едно музикално парче. Онези, които знаят да свирят – един го свири, втори го свири, кой как тръгне: „Цвете мило, цвете красно.“ Всичките свирят „Цвете мило, цвете красно“. И всеки те пита не го ли свири хубаво. Чуваш го веднъж, чуваш го два пъти, три пъти. Най-първо ти е приятно, но след като го слушаш стотина пъти, казваш: „Аз го научих това „Цвете мило, цвете красно“.“ Или да допуснем друго едно сравнение.

Срещне те един, каже: „Много добър човек си.“ Срещне те втори – същото каже. Сто пъти ти го кажат. Проглушат ти ушите с това, кажеш: „Стига вече, не съм толкова добър, колкото вие мислите.“ Зароди се едно състояние на пресищане. Защото и сладкото, колкото и сладко да е, ти става неприятно, ако вие увеличите сладчината, защото и тя си има един краен предел, дето нервната система не може да издържа. На тебе не ти се иска вече сладко. И у българина тази философия я има. Той е знаел, когато ходят те на гроздобер или когато се каже на турски „бобозин“, че като идат на гроздобер, най-първо много ядат, че на втория ден байгън му стане, че той малко пастърмица трябва да си опече – контраст, малко соленичко. Значи пресітени са от гроздето. Сега защо му трябва пастърмица.

Та казвам, всичките хора след като ядат, аз наричам един идеен живот, те го наричат гроздобер. Най-после няма някой от Вас, който да не е ял пастърма. Казвате: „Байгън ми стана, малко пастърмица!“ Един контраст към него е пастърмата. Кога си ял пастърма? Дойде някой, току изведнъж ти си се наострил, казваш: „Съвсем не трябва хората да мислят, че съм толкова добър. Нека знаят, че съм лош. Да не мислят, че аз съм баба – каквото ми кажат, аз трябва да го нося!“ Ние мислим, че човек като е добър, каквото му кажат, той трябва да го носи. Не зная каква философия е това.

Човек не мяза на един кираджийски кон, на една кираджийска кола, че кой как мине, да тури отгоре. Това не е добрина. За доброто трябва да имате един идеал. Доброто у човека трябва да мяза на един хубав извор – не с кални брегове, но с чисти брегове, че кой как мине, да знае, че при един извор може да се седи. Такова трябва да бъде съзнанието на човека, разбирането му. Трябва да се създаде едно съзнание, един идеал вътре у човека. Да допуснем, вие кажете тъй. Един физиономист, който изучава хората, или да допуснем, вие почнете да изучавате хората.

Фиг. 1

Да вземем само тази форма. Да допуснем, че вие изучавате само носа на човека, не ви трябва устата, да кажем. Има физиономисти, които изучават само носа. Той очите ти не гледа, веждите ти не гледа, само носа гледа. Той изучава един нос, втори, трети, пети, шести и т.н. Една книга заради него е носът. Това е хубаво. Но един ден го ужили една пчела този нос. Подуе се носът, и той се намери в своето знание. Гледа този нос, не може да дойде до известно знание, заключение, кои са били причините да направят този нос така, да го обезформят. Ако той от това подуване иска да извади характера на човека, ще извади съвсем друго, което не предполага носът.

Та казвам, нещата са верни само когато вървят по един естествен път. Когато изучаваш ти носа, трябва да изучаваш ония хармонични влияния, които са създали този нос. Човешкият нос, тъй както го виждате, той е създаден от мислите на едно разумно същество. С векове е това. Има неща, които най-големите майстори са градили. И

с много голямо внимание са градили носа. Градили са, сбърквали са, градили, сбърквали. Вие не можете да оцените какво влияние има човешкият нос върху човека. От дължината на носа, от широчината, как е станал, колко е тесен, после колко е широк отдолу, от това мога да определя цялата ваша дейност на земята. Значи, ако тебе баща ти – аз разбирам „баща“ онзи, който е създал носа. А носът, това е една книга. Зад носа седи твоят ум. Правилността на носа показва функционирането на човешкия ум. И носът си има няколко функции. Една физическа функция – най-първо през него трябва да минава дишането, да минава въздухът, той трябва да диша през носа си. И като минава през носа, същевременно събужда нервната система у човека. И в това дишане на въздуха той почва да мисли. Ако се спре дишането, спира се и мисълта. Този въздух, който влиза вътре и докосва нервната система, тия вълни са както вълните на светлината, които, като влизат в очите на човека, произвеждат например гледането. Така и въздухът като минава през носа, ако ти знаеш как правилно да дишаш, ще знаеш как и правилно да мислиш.

Вземете например болния човек. Той не диша правилно. Той диша бързо-бързо. Той е човек, който не мисли. Той се е уплашил, какво ще мисли, той вече не диша правилно. Както един, който се е уморил, само пъхти.

Сега вие седите и казвате: „Както Господ е направил света, ей!“ Кажете ми сега всички вие, които казвате „Как Господ е направил света“, кажете ми сега вие, които много знаете, как ви направи Господ. Нали вие казвате „Господ направи света“. Кажете сега как го направи. Че когато някой каже „Това баща ми направи, той написа това писмо“, как? Детето, което гледа баща си, като пише писмото, казва: „Имаше една мастилница, едно перо и баща ми взе перото, топи в мастилницата и писа, еди в колко часа написа първия ред, втория, третия и цялото писмо го написа.“ Тъй разправя това дете как баща

му написа писмото. А вие казвате: „Господ направи света." Този Господ е направил и вашия нос. Каква е функцията на носа? Господ е направил и вашата уста. Каква е функцията на вашата уста? Не само да яде, но с устата си трябва да чувстваш и най-после във вашата уста трябва да има една отлична мисъл. А вашата уста не знае сега да мисли. Всички сте се научили сега само да ядете, не да мислите с устата си. Нито един не се е научил да мисли с устата си. Сега това на вас ви се вижда малко смешно. Как може да мисли човек с устата си? Както мисли с ума си. Както мисли с главата си. Като кажем, че трябва да мислим с главата си, това го намираме в реда на нещата, това го разбираме, но че трябва да гледаме с цялото си тяло, казваме: „Как е възможно това?!"

Щом е възможно през очите си да гледаш, възможно е и с ръката си същевременно да гледаш. Но за да гледаш с ръката си, трябва да си устроил ръката си по същия начин, както са устроени и очите ти. Може да се превърне и цялото ти тяло на зрение, може, но това са неща допустими. Но сега не е това състояние да вижда през цялото си тяло.

Да гледате през цялото си тяло, най-първо трябва да знаете какво нещо е тялото на човека. Тялото, това представлява – всичките възможности са скрити за неговото бъдещо развитие. Това е целият капитал, целият придобит капитал. И всичко това, което е придобито в миналото, неговата дейност, това е вложено в неговото тяло. И всичко това, което има да придобие за бъдеще, и то е вложено в неговото тяло.

Та едновременно като разглеждате, онези физиогномисти като разглеждат носа и устата, той разглежда и процесите, които стават там. Той разглежда три процеса, които се виждат, стават в носа и които едновременно вървят в носа ви. Един процес на миналото, какъв е бил животът на човека в миналото. Може ред поколения, през

хиляди поколения неговите деди и прадеди, всички тия са оставили своите белези върху носа на човека и същевременно и той самият със своя живот и той оставя известни белези върху носа. След това този нос да показва какво е настоящето на човека и после за бъдеще какви влияния ще дойдат да работят върху човешкия нос – и те са отбелязани.

Сега аз подразбирам върху човешкия ум, това е екранът, защото човешкият нос е един малък екран, върху който деятелността на космоса се изявява. Та всичката деятелност, която става и която е станала, и която ще стане за бъдеще, тя се изявява в този орган – човешкия нос.

Следователно, ако вие разбирате това състояние, ако разбирате съотношението вие по вашия нос, това, което става в космоса, да кажем, сърби ви носът или подува ви се носът – ако се подува, това е едно болезнено състояние, ако ви сърби, пак е едно неестествено състояние, но вие трябва да изгубите носа си, за да познаете функциите на носа си, какво правят. Вие даже не можете да си въобразите благото, което имате чрез вашия нос, какво състояние внася. Носът внася онова равновесие и човек като има носа, като че има едно богатство. Но вие не оценявате вашия нос. Вие, като вървите по пътя, секнете се. Не, не така.

Та сега ще дойдем до онези мисли, онази свещената мисъл. Да изучаваш носа си, то значи трябва да изучаваш ума си, състоянията, които имате. Вие например не сте изучавали още себе си, как се зараждат красивите състояния и как се изгубват красивите състояния у човека. Най-малкото побутване може да наруши мира ви. И вие вървите, весел сте и пеете „В начало бе Словото“, но дойде някой и ви прошепне само една дума, и вие веднага забравите „словото“ и няма „начало“, нищо няма, измени се „началото“. Даже аз съм виждал тук сестри, които казват някой път: „Учителю, аз съм в рая между

ангелите, горе е светло.“ И след това ги виждам след половин час облечени в дрипели, написани с всичките афиши, турени по гърба им. И гледаш ги, казват: „Изгубих и рая, не искам да се моля. Това, което съм вярвала, това е празна работа.“ И братя, и сестри, ехе. Иска да бяга някъде. Казва: „Аз искам да се откажа от братството. Не искам това, онова.“

Та казвам, по някой път ми иде една смешна мисъл. Някой път някой българин намери някой малък див кон, но впрегнат в каруцата: си. Та той горкият, като хукне да бяга, та рита, та скача, а онзи в каруцата седи и гледа, а конят не завежда каруцата по пътя, а върви, дето е орано, и рита, рита, и най-после клекне, умори се. Казва: „Ще клекнеш, няма какво да правиш.“ Та и вие някой път ритате, ритате, но с ритане тази работа не става. Ритането, това е един неразумен акт в света. Ти ще ритнеш нещо, а няма да направиш нещо. Трябва да разбираш най-първо този, който те е впрегнал, по-умен ли е от тебе, или по-глупав е от тебе. Това е философия. Ако е по-умен от тебе, ще се подчиниш, пък ако е по-глупав, тогава ритай, скъсай каруцата, гледай да се освободиш, нищо повече. Тази е философията. Тогава не давай на този глупавия да тури един юлар на главата ти, да те впрегне, защото ти, като се върнеш, ще имаш всичкото неразположение на духа. Тогава ще кажеш: „Животът няма смисъл.“ Впрегнал те е някой по-глупав от тебе и ти си ял камшика. И затова казваш: „Животът няма смисъл.“ Но така те кара онзи, който е разумен. Ще кажеш: „Животът има смисъл.“

Та в символически смисъл, което е вярно. Всякога, когато имате едно разположение на духа, вашето съзнание е било под хубави влияния на същества, на които тяхната мисъл е била по-високо от вас, които са разбирали живота и са влели една отлична мисъл в съзнанието ви. Това са същества, които са по-разумни и са хвърлили една мисъл в съзнанието ви, която ви дава спокойствие. А при всяко

неспокойствие вие сте под влияние на други същества и веднага става едно потъмняване на съзнанието. Ти почнеш да мислиш: „Има ли Господ, или няма? Това, което аз вярвам, право ли е, или не?“ Едно време казваше: „Любовта е всичко“, а сега казваш: „Беше всичко“. На млади години е било. Че как така? Ако е било на млади години, значи на млади години ти си бил под влиянието на висши същества, които ти са внасяли нещо хубаво, а на стари години глупави са те впрегнали и ти казваш: „Животът няма смисъл.“ Тогава онзи старият нищо не е придобил, той оглупял само. Защо е оглупял? Защото е под влиянието на по-нисши същества от него.

Та сега в изучаването на окултните науки – казваш да изучаваш човешкия дух, да изучаваш човешкия ум. Де ще го изучаваш? В самосъзнанието. Но това е един много сложен въпрос. Де е самосъзнанието на човека? Някъде си. Трябва да изучаваш именно всяка една мисъл, която хвърля дисхармония в целокупния ти живот. Тази мисъл иде от една сфера, която няма нищо общо с твоя живот. Вземете един прост пример. Ти вървиш с вяра, но вървиш в гората, влизаш все по-дълбоко и по-навътре и изведнъж ти почувстваш известен страх. Този страх на какво се дължи? Той си има основание. Някоя голяма мечка има в гората, тя хвърля своите вибрации и тия вибрации като дойдат, ти казваш: „Има нещо.“ Вибрациите на тази мечка вече разклащат и тебе, вече те е страх, ти казваш: „Господ създаде света.“ Господ е създал света, но тебе те е страх от тази мечка. Тази мечка не се подчинява на волята Божия. Тя се подчинява по един начин, но тъй както ти разбираш, мислиш, мечката не се подчинява. Дойде страх у тебе, не можеш да си дадеш отчет защо е дошъл страхът. И В Писанието се казва – страхът е дошъл, защото любовта я няма там. Всякога, когато няма любов, страхът изпълня мястото. Страхът, това е едно животинско състояние, това е най-ниското, всичката култура на цялото животинско царство се изразява в една

велика способност. Най-великото, което изработиха животните, това е страхът. Това е страхът. Това е разумността. Животните не са като човека да им се прекъснат краката от страх. На животното във време на страх удължават им се краката. На заека, като се уплаши, удвоява му се неговата скорост. Човек, като се уплаши, той не може да бяга както животното, защото у него има друга способност, която реагира. Понеже е станал по-умен, за да не бяга, той трябва да си има спирачки. Този, на когото той завърти своите спирачки, и във време на страх иска да бяга, но не може. Когато у животните всичките им спирачки са развъртени, у човека, той казва: „Аз съм човек! Аз съм свободен, аз съм господар!“ Животните казват тъй: „Табан акубет.“ Да преведа думите – уповавай на краката си. Тъй казва животното. Човек казва: „Вярвай на ума си.“ Животното казва: „Вярвай на краката си. Като дойдеш там, колкото повече можеш да бягаш, там е спасението. – Заекът тъй казва. И като се спре някъде, казва: – Да са живи и здрави краката ми. Те ме избавиха.“ И страхът е произвел това удължаване.

Сега носът може да бъде естествен. Но и дългият нос, той още не е правилен. Трябва да се знае – когато носът е чрезмерно дълъг, това е един признак, показва, че човек е страхлив. Късият нос показва, че човек е глупав и не мисли, но и много дългият нос показва една крайност. Както задните крака на заека показват, че те се продължили от страх, а предните защо се скъсили? Заекът по-напред е живял в равнина, по равни места. Сега това са един род разсъждения. Заекът винаги е живял на един планински терен и вследствие на това винаги е бягал нагоре. Затова е направил задните си крака по-дълги, че като бяга нагоре, естествено иде задните крака да са по-дълги. Когато българите тургат задните колелета на колата да са по-дълги, отколкото предните, те са вървели почти по същия ход на заека. Теренът, както сега колата върви, аз не виждам защо трябва задните

колелета да са по-дълги. Това е традиция. Но обаче теренът на земята след време се изменил. Заекът се намирал в трудно положение. Заекът на високите места бяга по-лесно, по-леко, по-хубаво, но от горе на долу ако бяга, той се търкаля. Той тогава не може да бяга така хубаво. Ако е от горе на долу неговото тичане, не става правилно.

Тогава, ако удължаването на човешкия нос е правилно, показва какви са били силите, които са действали в неговия ум, и те са оставили този отпечатък вътре. А носът същевременно има отношение с цялата дихателна система и почти когато носът е правилен, има едно съотношение. Обърнати са съотношенията на човека. За да намериш това съотношение на носа с цялото на тялото, трябва да знаеш де да поставиш носа. Носът е направен точно така, както са устроени белите дробове. Така е устроен и носът, само че трябва да го обърнеш наопаки. Горната част да обърнеш надолу, и тогава тази тънката част съответства надолу. Човек, за да бъде нормално състоянието му, тази част (кръстът на тялото) трябва да бъде по-тънка. Ако тази част е толкова широка...

(*Пред дъската при Учителя имаше жаба, която трябваше да се отстрани.*)

Няма нищо, влязла е да се учи. Нека я турят в блатото.

Сега ние вземаме учението. Под думата „учение“ аз разбирам всичките ония правилни процеси, които човек може правилно да развива и да разбира волята

Божия. Защото, когато аз говоря за молитвата, не разбирам едно положение да се учиш. В молитвата се постига, че създаваш в себе си едно положение, едно състояние на тия Божествени сили. Да създадеш в себе си едно такова състояние – да разбираш Божествените сили, това е молитвата. Ако ти в молитвата не можеш да разбереш каква е волята Божия, трябва да учиш. Господ ти казва – трябва да се молиш. Ще се намериш в трудно положение.

Да допуснем, ти си един търговец, имаш да даваш 40-50 хиляди лева. Ще се молиш в дадения случай. Божественото Начало ще ти покаже как да излезеш от тия мъчнотии. Или си един ученик, учил си през цялата година, трябва да държиш изпит. Пак ще се молиш и ще дадеш един правилен начин как ще издържиш изпита си. Може да го издържиш, а може и да не го издържиш. Ако го издържиш, ще имаш едно добро. Ако не го издържиш, няма да имаш едно добро. Но и в двата случая ще учиш, само че всякога в единия случай ще имаш едно приятно чувство, а в другия случай ще имаш едно неприятно чувство. Но всеки, който не може да издържи изпита си, показва, че е слаб някъде. Какъвто и да е ученикът, аз говоря общо, принципално. Щом аз не мога да дигна 100 килограма на гърба си, снемам 20 килограма и още 20 килограма, и най-после нося 30 килограма. Казвам, в дадения случай това е моята сила. Трийсет килограма мога да нося на гърба си. Много малко. Да носиш голям товар, това ни най-малко не показва, че ти си много умен.

Тогава можем да кажем – този закон е верен, че онзи, който носи най-големия товар, е най-умен. Това в животинското царство, за животните е така. Засега слонът между млекопитающите е най-голямото животно и е най-умното от всички. Нито едно животно не може да се сравни със слона, с неговата интелигентност, нито със силата му. У човека този закон се изменя. Тогава ще дойдете, у животните този закон е правилен, че онзи, който носи най-голямата тежест, е и най-умният. Много вярно е, изключение няма там. У човека не е така, у човека има друго, понеже е влязъл в една нова област. У човека онзи, който търпи, той е най-умният.

Следователно търпението показва интелигентността. Ако ти не можеш да търпиш, ти не можеш да бъдеш един слон. А щом не си слон, ти седиш всякога на второ място. А слонът защо е най-умен? Проточил си е той носа. Виждате ли колко е дълъг този нос? Казва

той: „Ехей! – На животните казва: – Слушайте, на вас ви трябва дълъг нос." Защо му е? Най-дългия нос в света има слонът. Ако рече човек да сравни своя нос със слона? Може би човек след хиляди години ще дойде да мисли, тъй както слонът. Отношение трябва да се даде.

Ако аз взема тъй – А е слонът, а В е човекът, тогава, ако А – слонът, се отнася към В – човека, тъй както В се отнася към С – А:В, В:С. Човекът, който е разбрал положението, тъй както слонът го е разбрал. Значи от слона трябва да се извади един пример, че с къс нос ти нищо не можеш да разрешиш. Можеш да разрешиш, но ще вземеш положението на заека, на една лисица, на един вълк, на един вол, една крава и т.н., но никога не можеш да вземеш положението на един слон. Те казват, че лъвът бил цар. Аз бих казал – той лъвът, докато стане цар, много хляб трябва да яде. Цар е слонът. Но казва – хайде да му мине хатърът, слонът турил лъва за цар, казва – играе ролята на цар. Или лъвът минава за главнокомандващ, а той си взел правото за цар, кръстили го хората. А скромният слон е цар. Той дирижира, всичките все до него се допитват.

Та, ако вие искате правилно да разбирате. Докато вие турите лъва за цар на всичките животни, вие нямате едно истинско разбиране на живота. Следователно във вас има една изопачена идея. Вие искате умствено да станете благородни. Защото у лъва има една поза много благородна. Че вашата котка вкъщи, това е един лъв. Де е благородното на лъва, кажете ми. Котката е в миниатюр един лъв, който върви така мощно. В него има една външна поза, че той е благороден. Че лъвът, като хване някое млекопитающе, най-първо удари го, строши му врата, главата. Защо? Аз изваждам заключението, лъвът казва на вола: „Или ще бъдеш като мен, или ще бъдеш като слона, или тази глава не я носи, ако не е като слона, защото, ако нямаш главата на слона – той е главнокомандващият, той

не позволява. Ако носиш главата на главнокомандващия, – той казва – да бъде главата на слона!“

Тогава ще извадим заключението: всички ония наши постъпки трябва да бъдат обосновани върху една разумност, в която отношенията след хиляди години да се не изменят. Защото ние искаме да живеем един добър живот, за да може този добрият живот да ни помогне за онова преходно състояние. Пък онзи новият живот, който иде... Със сегашния наш нос, със сегашните наши мисли ние нищо не можем да направим. Ние нямаме още глава, ние нямаме носа на слона. Ние само предполагаме.

Например вие само си предполагате, че ако отидете на небето, ангелите ще ви посрещнат, светиите ще ви посрещнат и ще ви приемат радушно. Но у светиите и ангелите има известни традиции, може да сте ги забравили вие. Както у пчелите има известни традиции. Ако вие ядете малко чесън между пчелите, те ще ви приемат тъй, че ще ги помните. Яжте малко чесън и идете при някой кошер и вижте какво ще ви направят. И ангелите, и светиите имат едно чувство толкова силно развито, че с най-малкото нечиста мисъл, която може да имате, те ще употребят жилото, тъй както никога не сте видели. Ако идете чист, те ще ви приемат, тъй както никога не сте били приет. Но ако идете с най-малката нечиста мисъл, ще имате по всичките правила прийома съвсем другояче. Не че те имат някоя злоба, но те абсолютно не обичат нечистотата. И някои от вашите нещастия стават по единствената причина, че вие, като имате едно хубаво разположение, искате да идете при един ангел или при един светия. Но често мен са ме виждали, аз хвана котката за ухото и я изхвърля навънка из вратата. Знаете ли защо я изхвърлям? Тя ходила някъде из кюмюрлука и като дойде, качи се на леглото ми – бяло, и почне да се чисти, да си прави тоалета. Чисти се, чисти и гледам, отгоре оцапала се е покривката, останали са косми от нея. На друго

място не може да се чисти на кревата отгоре. Онези, които гледат това, не знаят това и по някой път казват: „Учителят постъпи малко жестоко.“ Та и моята котка разбра, след като я хвана 10-20 пъти, като я разтърся за ухото. И сега, като дойде, седне под леглото и си чисти тоалета.

Вие не можете да влезете в един ангелски свят и да си чистите, да си правите тоалета там. Вие трябва да се очистите отвънка. Щом влезете в този свят, веднага те със своята мисъл ще ви изгонят и ще кажат: „Излезте! Тук не е място заради вас.“ И след като излезеш, ти ще почувстваш нещо, унижение. Една нечиста мисъл има във вашето съзнание. Тази нечиста мисъл не е едно качество на човека. Понеже човек, който е слязъл от висшите светове на земята, той е слязъл да се учи. И нашата задача е да изчистим нашия живот. Да си дам аз един отчет кои са тия качества, които могат да повдигнат моя живот, защото има качества, които са колективни, които имат отговорност, не са индивидуални, на ред поколения са те. Има някои неща, с които трябва да се справим. Страхът например не е създаден от едно поколение и от две. От памтивека съществува. Да кажем, ти си страхлив чрезмерно. Имаш да се оправиш с една задача. Може да кажеш 20 пъти „няма да се плаша“, но все ще ти трепне сърцето. Не да изпъдиш страха. Ако го изпъдиш, ти ще нарушиш реда на нещата. Страхът е поставен на своето място. Но ако разгледате добре това чувство отзад – най-висшето, което животните са разработили, защото при страха животните мислят, но човек не мисли – върху страха отгоре на главата най-новите изследвания показват, че там, над страха, е човешката съвест, основите на съзнанието, кое е право и кое е вярно, е турено над страха. Много пъти там има наслояване на известни клетки. Нов екран е направен върху този страх. Ако страхът е добре развит, ако човек е страхлив и ако правилно е развит, той е честен човек. Става едно ново наслояване, задната част на главата

горе става по-широка и по-развита, там е съвестта на човека. Доколкото тази част е по-развита, колкото е по-широка главата, толкова и съвестта на човека е по-развита. Такава е съвестта на човека.

Та казвам, когато това чувство у човека е развито, той има отношение с човешкия ум. Не може да бъде един човек съвестен, ако не мисли като слона. Следователно човек трябва да мисли върху нещата. Когато ти правилно мислиш, вече превеждаш тия енергии на страха. И у човека трябва да се превърнат мъчнотиите. И той трябва да си каже: „Това право ли е, или не?“ Значи енергията, която кара човека да мисли, животните ще кажат – бягаш. У човека това правило се изменя и той казва: „Ще постъпваш разумно, добре!“ Човек, който разумно постъпва, никога няма да бяга. Но който не постъпва разумно, всякога ще бяга. Или турено в една чиста форма, защо е така?

Фиг. 2

Представете си, че тази линия е едно равновесие. Какъвто предмет туриш отгоре, той няма да се търкаля. Но страхът е един стръмен наклон.

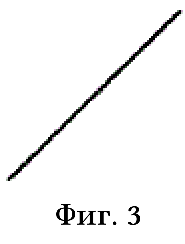

Фиг. 3

Какъвто предмет поставиш отгоре, той не може да седи в равновесие при този наклон. Той веднага ще се стреми към положение, отдето е излязъл. И така от двете страни имаме вече човешката глава. По две посоки човек е вървял.

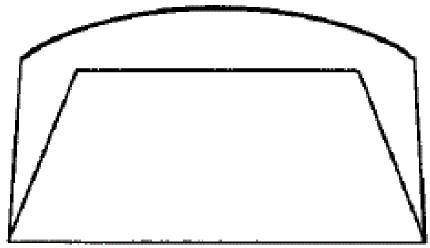

Фиг. 4

Следователно, ако тази страна е чиста, това е едно неестествено положение. Това положение отдолу показва, че материята надделява над човешкия ум и следователно тия силови линии на ума нагоре ако вървят, тогава е правилен процесът. Но зад тия силови линии седи една интелигентност. Когато един инженер работи, строи, когато има работа върху тия научни пособия, той работи по един начин, а когато човешкият ум е впрегнат, тогава той трябва да работи разумно.

Вие сте впрегнати всички да работите. Вие казвате – какво е вашето предназначение. Велико предназначение имате. Външният живот, това са само временни задачи, временно само сте облечени в плът. Това са временни задачи, които вие трябва да разрешите. Но вън от тия временни задачи има по-добри желания на целия ваш живот в бъдеще.

Едновременно ние трябва да работим върху своята глава. Значи трябва да работиш върху Божествения свят – главата. Да подобриш главата, значи да подобриш отношенията си към Божествения свят. След това да подобрим дихателната система – своята мисъл.

С ангелите ние трябва да образуваме своите отношения да бъдат разумни. И след това иде стомахът. Показват онези същества, които дирижират нашия стомах, онези същества, които представляват растителното царство. Това са най-ниските ангели, които седят много по-горе от нас. Когато храносмилателната система е правилно развита, значи отношенията с ангелите са правилно развити. Когато с онези херувими и серафими отношенията са правилно развити, тогава нашите дробове ще бъдат развити. И когато отношенията ни с Бога са правилно развити, тогава твоята глава ще бъде развита. Ще имате връзка с тяхната разумност, а не с външната форма. Но красотата на човека зависи от неговия ум, от неговото сърце, от неговата воля, или зависи от ума му, от душата. Тогава турете ума в стомаха, душата в дробовете, а духа в главата. Или турено сърцето в стомаха, умът в гърдите, а Божественото тургам в главата. Тогава трябва да имате една ясна представа за живота.

Божественото, това е най-великото, към което трябва да се стремите. Та, ако вие, като гледате носа си, вие не знаете колко хубаво е да изучава човек носа си, да знаете да виждате основните черти. Например, като видите един нос, да знаете де е любовта, на кое място на носа е поставена Божествената любов. В човешкия нос или на носа има едно място, дето е поставена любовта. Три точки има на носа, които се определят. Три граници има носът. Той граничи с любовта – една граница. И мъдростта има една граница на носа и после граничи и с истината. Има си специално място. Сегашните физиономисти не знаят това. А което знаят, не казват, мълчат. Но те си имат места, които не могат да се кажат. Те са свещените точки на човешкия нос. И който има тия три точки, той има един правилен нос. И няма по-красиво нещо, като погледнеш човека, щом видя носа, аз вече зная, че любовта има място. За мен, 101 казвам, този човек има линията на любовта. Виждам, че и мъдростта е там у този човек, и тя си има

място. Видя, и истината е там. Но видя у друг човек, че мястото на любовта е празно и мястото на мъдростта е празно, и мястото на истината е празно. Има други граници някъде привидно, и тогава тургам правило: правилен е онзи нос, дето са оформени границите на носа. А тия граници са любовта в своето проявление, мъдростта в своето проявление и истината в своето проявление. Та в носа има три точки, три граници, дето тия три велики същества в света действат върху човешкия нос. И Писанието казва, че Бог вдъхнал през носа на човека. Бог е създал носа, който говори на човешкия ум. Той най-първо е говорил на човешкото сърце, а сега говори на нашия ум. Ако ние сега чрез носа не можем да разберем – не чрез логическия си ум, не чрез съждение, но онзи ум, който веднага схваща, да знаеш изведнъж един човек дали е добър, или не. Ако вие един ден разкриете тайните – на кое място на носа ви, де постоянно се отражава любовта – вие сами можете да намерите това.

Казвам, носът е правилен, когато има тия трите определения. Всичките други добродетели и способности са вложени в човешкия нос, и всички други работи. Това е един сложен процес. Всяка една съзнателна мисъл в живота на човека, която има известно отражение на човешкия нос, и ако тия отражения са правилни и в цялото тяло, дробовете, стомаха, мозъка – щом отвън е правилен, и отвътре ще бъде правилно. Затова трябва да се създаде у вас един подтик не да се обезсърчите, не да казвате: „Какво знам?“ Много работи знаем, но които трябва да турим на работа. Ако ние направим един образ и вие турите всичките сенки, направите цялото тяло, но не определите де е носът, де е устата, очите, казвам – на такъв един образ същественото липсва. У човека същественото, това е неговият ум, същественото е неговото сърце и неговата воля. Тези неща като се турят, тия мощните сили трябва да почнат да работят.

Та казвам, работата седи не в гнева на човека. Бог да се гневи, има право. Да се гневи Господ, аз го разбирам. Но да се гневи човек, не разбирам. Ето аз какво разбирам под думата „гняв“. Да работи разумният човек, разбирам. Но да работи глупавият, не разбирам. Човек, който е глупав, няма право да се гневи. Ако е най-умният човек, нека се гневи колкото иска. Той дошъл неговият гняв. Да се гневи светията, ангелите, разумните хора, добрите хора, Господ да се гневи, но да се гневим ние, глупавите хора, нямаме право. Да. И ще си кажете тъй на себе си. Нито един от вас, който е тук, няма право да се гневи. Ще изгубите всичко. Няма по-голяма опасност от това, да се гневи човек. Ако си умен, ще впрегнеш ума си и ще работиш. Иначе, както си глупав, ще останеш назад. И за една глупава работа 200 години ще ти трябват да я поправиш. Аз не изключвам гнева, но тургам едно съотношение. Искаш да се гневиш, кажи си: „Ангел ли съм? Светия ли съм? Бог ли съм? Имам право.“ Като помислиш за Бога, за ангелите, за светиите, гневи се. Аз не казвам да се не гневите. Гневете се. Това е правилното отношение. Гневи се, за да дойде едно Божие благословение. (7,05 часа.)

Сега да ви дам на вас едно упражнение за една седмица. Онези от вас, които искат да бъдат ученици – сега вие ще кажете: „Ама аз мога да не го направя.“ В училището упражненията трябва да се направят. За една седмица вие си направете един отчет, за 7 дена, като ставате сутрин, колко време може през целия ден да не мислите зло за никого. Когото видите, да намерите една хубава черта. Вкъщи както и да ви предизвикат, все да видите доброто. Ще видите злото, но тъй да бъде свободно съзнанието ви, да кажете: „Опитват ме сега.“ Ще дойде лошото, но вие ще гледате да превърнете, не да се разгневите. Ще дойде една мисъл терсене, ще кажете: „За добро е това всичко. – Веднага ще кажете: – За добро е всичко.“ Но да не кажете лошо. За една цяла седмица. Да видим кой ще издържи. Ама не да

дойде някой да каже: „Не издържахме изпита.“ Тъй ще се държите за 7 дена. Колко пъти не се е пропукало съзнанието ви някъде. Защото да се научи човек да бъде разумен, не е лесна работа. Ние искаме един процес – Господ да ни направи добри. Това е механичен начин. Бог иска да ни влияе. Бог казва: „Гледайте нагоре! Гледайте на мене! И постъпвайте както аз.“ В Бога няма това, да ни въздейства. Той е съвършен и остава всичките същества свободни и вследствие голямата свобода ние вършим всичките глупости. Той казва: „Това не го прави! Ти ще страдаш.“ Но ти казваш: „Да опитам.“ Бог казва: „Аз ти казах, но ако искаш да опиташ, можеш.“ „Ама не може ли по друг начин?“ „Може.“ „Да опитам.“ „Опитай.“ И в края на краищата ние виждаме, че нещата стават само по един начин.

Направиш ли едно добро, което внася мир в душата, това е една добра постъпка. Но някой път направиш една постъпка – ти сам си недоволен. Господ те връща много пъти и казва: „Това, което направи, не е право.“ Направиш това – хубаво е – ти казват – добре направи. Но Господ казва: „Ти не направи добре.“ Ти него с нищо не можеш да подкупиш. Ще четеш Библията, какво е направил Давид. Остави го настрани. Че и Христос взе камшика. Тогава ти не си умен. Христос е носил камшик, а ти си много глупав, не носиш камшик да гониш хората. Така не се разсъждава. Нерде шам, нерде Багдат. Най-първо трябва да имаме това разбиране на Христа, ума на Христа, че да вземем камшика на Христа. Не да играем на бал, което ще ни донесе хиляди злини. Някой казва, че и Господ се е разгневил. Ти имай ума на Господа, че тогава се разгневявай и ти. Ти имай носа на слона, че тогава като него ще постъпваш разумно.

Та сега като ученици за цяла една седмица опитайте съзнанието си, разглеждайте го – не механически, но тъй. Ще ти дойдат много мисли, ще ти дойде нещо до устата да кажеш нещо лошо, кажи нещо добро. Например някой брат обича да говори много, но едновременно

е сръчен брат. Кажи – отличен, красив език има, като нега, думите му са такива, никаква лъжа не казва. Той, като те обича, казва ти истината в очите. Ти му кажеш: „Обичаш да лъжеш!“ Кажи – отличен брат е, много е прям, обичам те тебе. После един брат обича реда и порядъка навсякъде. Например вкъщи той може да се кара. Кажи – ангелски живеят. Пита те някой: „Как живеят вкъщи?“ „Колкото пъти аз съм ходил, няма като тях друга фамилия, цигулки има.“ Ама вие ще кажете, че това е лъжа. Не е лъжа. Истината говоря аз. Че този човек станал гарантин на този, на онзи, всички казват: „Обеднял човекът.“ Не е беден той. Че са го задигнали. Той е човек, който е имал вяра в хората. Умен човек е той. Други ще кажат: „Будала е той.“ Не е будала. Умен човек е.

Сега другото положение. Ако вие сте на мястото на този брат, как ще направите вие? Ще намерите в една от моите беседи – по някой път, когато трябва материал в духовния свят, – понеже лошото разположение, злото в света сгъстява материята, а материал трябва за градеж в духовния свят, те дойдат, накарат този-онзи да се разгневи, ти се разгневиш, и те вземат този материал и градят с него някоя къща. Ти се разгневиш, начупиш камъни, това-онова, други същества кажат: „Благодарим, че начупи тези камъни за градеж.“ И те вземат камъните и градят къща. Ти казваш: „Изгубих, ръката ми е отслабнала.“ Тогава въпросът е, като работите, да ви се плаща за работата. Защото досега това, което аз проповядвам, без пари трябва да се работи. Но аз виждам, той тури парите в джоба си, пък другите да работят без пари. Нали според новото учение без пари трябва да работиш. Хубаво. Дойде този човек, целия ден е работил, той е бос. Следователно там без пари трябва да се работи. Но него ден той дойде да работи на мен. Според Божествения закон аз трябва да му направя едни хубави обуща и да кажа: „Брат, я виж тези обуща ще ти станат ли.“ Той е работил за 100 лева, пък обущата струват 200. Или окъсани

са му дрехите. Постъпи според Божествения закон. Ще му платиш да се облече не по обикновеному за 50 лева, но ще го облечеш хубаво. И като види този твой брат, ще каже: „Има добри хора в света, оценяват.“ Ти ще му кажеш: „Ти работиш. Трябва да имаш хубави дрехи. Ти ходиш по земята. Краката ти трябва донякъде да са обути.“ Та, ако у всинца ви има това съзнание... Сега аз не искам, вие не може да го направите. Колко души от вас сте в състояние да направите това – всеки брат, който дойде у вас със скъсани дрехи, да му купите един костюм, нови дрехи? Че най-малко един костюм струва 1000 лева. Той е работил един ден, втория ден ще замине. Ти седиш и казваш: „Той работи за 50 лева.“

Та казвам, новото положение. Имайте едно нещо предвид. Когато се прилага един Божествен закон, е него се благославя вашия живот. Ако вие внесете в живота си да изпълните волята Божия, ще видите какви чудеса ще станат. Вие се самоограничавате с това, че като направя аз една постъпка, да имам най-първо уважението на Бога. Като дам на този човек едни дрехи, той да се усети, като че той сам си ги купува. И като му дам обуща, той да усети, като че той сам си ги купува. Тъй да се усети свободен. Това е добра постъпка. Ако аз му дам едни дрехи и след това се боря със себе си и му кажа, че аз му ги дадох, направих или кажа: „Трябваше ли да му ги дам?“, волята Божия не е изпълнена.

Това са резултати на физическото поле. Има едно правило за Божествения живот. Докато у мен не е разрешен този въпрос – отношенията ни между Бога и нас да бъдат правилни. Та ние си позволяваме да искаме най-много от Бога. Аз от Бога искам най-голямото благословение и си позволявам – как тъй Господ да не ме послуша. Че вие имате ли понятие за кого говорите? Това същество, което е създало целия свят независимо от всичките безбройни същества, които са обърнали умовете към него, и всички искат от

него, та аз да си позволя да имам такива претенции, Господ да напусне всичката си работа, защото еди-кой си от Земята е дошъл, че да го приеме веднага. И да отговори веднага на молитвата ми. Голяма смелост е това. Не е лошо, хубаво е. Но ти трябва да приемеш абсолютно каквото ти каже Господ, защото Господ е абсолютно чист. Ако имаш най-малкия дефект, някоя малка миризма, ти няма да бъдеш приет. Ако си чист, абсолютно чист, щом похлопаш, Господ ще каже: „Дайте му всичко, каквото пожелае, и нека си иде на Земята с цял керван. Каквото може да носи, нека вземе." И в небето има керван. Той ще попита колко от вас има, които го обичат и могат да му служат. И колкото се опитат да му служат, той ще дойде с всичкото богатство, ще го остави, и пак ще се върне в небето. И ти като останеш на Земята с векове, ще имаш да вдигаш всичките тия работи. И ще кажеш на себе си: „Що ми трябваше да имам толкова работи."

Но сега да се върна на последната мисъл. Не считайте, че някой от вас седи по-високо. Или не се сравнявайте един с друг. Оставете тези сравнения. Казвате: „Ама аз седя по-високо от него." Сега идеята – аз трябва да бъда като Бога. Нищо повече. Не такъв, който да заповядвам, но по характер, по проява на любов, на мъдрост да бъда като Бога. В миниатюри да бъда като Бога. Както Бог във всичките свои постъпки е съвършен, така и аз да бъда. Като станеш сутрин, благодари на Бога, подигни очите си. Заболял те кракът навсякъде, кажи: „Благодаря на Бога, че съм удостоен с едно негово почитание." Коляното, то е станция на радио. Да ви дам едно правило. Всеки един, когото болят колената, трябва му закона на самопожертвуванието. Той трябва да се смирява. Нищо повече. Щом са болестите в краката, закона на смирението ще учиш. Щом са болестите в пръстите ти, тук законът на мисълта ще учиш. Щом са болестите в очите ти, закона на истината ще учиш. Щом са болките В ушите ти, закона на мъдростта

ще учиш. Щом е в устата ти, закона на любовта ще учиш. Та, дето те заболи, да знаеш какво трябва да учиш.

А сега някой казва: „Тук ме боли, там ме боли. А, не. Ти трябва да учиш. Не че болка имаш. Трябва да учиш. Заболят те устата, изринала се е. Казва ти се – много дрънкаш, много хапеш хората. Малко ще приказваш. Да бъдат устата ти чисти. Заболят те очите, недовиждаш хубаво. Ти виждаш само лошото у хората, а трябва да виждаш и хубавото. Тъй всякога ти се показва какво да правиш.

Та казвам, всяка сутрин трябва да хващате носа си. Не го стискайте тъй, защото това секнене на носа показва, че хората са дошли дотам, че носът трябва да бъде дълъг. Дълъг да стане. Но вие не тургате тази мисъл, вие искате, като теглите носа си, да извадите нещо от него. Като цирей го стискате, да излезе сопол от него. Това е лекуване. Ти като туриш двата си пръста на носа, защото носът е място, дето се събира най-грамадната енергия в носа, електричество и магнетизъм – и като почнат хората много да се безпокоят, човек почне да си човърка носа, да взема оттам тия енергии, които се събраха там.

Та казвам, ако човек правилно функционира, физиологически всичките клетки и функции, да стават теченията правилни, тогава човек ще има едно разположение на духа. Сега някой може да ни каже някои признаци, но патологическите признаци не искам да ви кажа, понеже те ще ви спънат. Но представете си сега, че най-хубавите работи, които можете да видите, тях ще ги видите на носа си. Най-хубавото, което може да видите, то е вашият нос. Имайте за носа си една хубава представа. Най-хубавото нещо, което може да имате, това е вашият нос. И ако вашия нос не изучавате вие... Челото си после ще изучавате, очите, ушите после. Но засега това, през което минава най-активната деятелност на живота, това е носът. Най-много работи носът. Постоянно въздухът влиза и излиза през него. И най-

активното място е носът. С устата си само три пъти на ден ядеш, а носът пфу, пфу, пфу – всички работят там. Та най-деятелната страна, която постоянно работи и най-много работи, засега е нашият нос. И ние не оценяваме тази работа. Трябва да съзнаем, че най-много работи нашият нос. И трябва да облекчим своя ум от ненужните процеси, да не спъваме Божественото в нас. Защото, щом дойдат някои лоши мисли, всичко това се отразява върху носа. А това въздейства на дихателната система и въздейства на стомаха. И на гнева – ще се пазите от него. Тогава се загубва равновесието между мозъчната и симпатичната нервна система. Така се обезсмисля животът и човек каже: „Не искам да живея вече." Човек, който каже така, това значи – аз не искам да служа на Бога. Това е една тайна. Кажеш ли тъй: „Не искам да служа на Бога", а животът е там и всичкият смисъл е там. А Господ изисква от нас да работим, да се учим.

Сега едно нещо специфично ще ви кажа. Всяка сутрин си хванете, галете върха на носа ви, да не стане заострен. Носът ви да не става много остър. Кажете Господ много остър нос да не ви дава.

Тайна молитва

Пета лекция на Общия окултен клас 28 октомври 1931 г., сряда, 6-7,25 часа

София – Изгрев

ПРАВИЛНИЯТ ТОН

„Добрата молитва“

Изпейте новата песен „Аин фаси“.

Един важен въпрос, който всякога се повдига в човешката душа, в човешкото съзнание, той е въпросът за крайната цел. Някога вие казвате: „Какъв ще бъде резултатът от известна работа, от известна търговия, от някакво учение?“ Учиш се – крайната цел е да свършиш. Човек се запитва: „След като свърша учението, какво ще правя?“ Ще се родиш. Ами след като се родиш? Ще се мре тогава. Ами след като умреш? И като се раждаш, и като умираш – и каквото и да правиш – все ще те запитва каква е крайната цел на всичко това. Едновременно на една цел може да се отговори, но целта всякога остава неразбрана. Все постигаш и всякога остава нещо непостигнато. Това е закон на мисълта. Ако ти мислиш, че когато се отговаря на един въпрос, може да се даде пълен отговор, ще може да се разбере битието, ти се лъжеш. Не, отчасти само може да се постигне нещо.

Например ти достигаш до сто килограма – това е целта ти, но зад тази цел има друга някаква. Или като дойдем на земята, ти я обикваш и след това започваш да се въртиш около нея. Същият закон е когато влезете във вечността. И вечността е един кръг и като влезете в нея, започвате да се въртите. Питам, ако обикаляте земята десет пъти, най-после ще научите, че земята е валчеста, но и някой учен човек пак може да ви каже, че земята е валчеста. Иначе вие бихте мислили, че тя е плоска.

Сега все трябва да ви интересува някакъв въпрос. Например вас най-много ви интересува стоенето. Ако ви изправя да седите на краката си прави, вие ще считате това за унижение и ще кажете:

„Прав седи ли се?“ Казвам, здрав седи ли се? Сега вие сте седнали, аз съм прав. Правило е това – учениците да седят, а учителят да бъде прав. Едно време учителите са изкарвали учениците си да седят прави до стената – наказвали са ги. В такъв случай всички учители днес са все наказани. Защо в един случай, когато ученикът седи прав, това се счита да наказание, а когато учителят седи прав, това се счита за достойнство?

Следователно, когато една свещ седи до стената запалена, това е достойнство, защото горение има тук. Ученикът – незапалената свещ, турят до стената да свети, а тоя горкият, като не знае да свети, счита това нещо като наказание за себе си. Ти вървиш облечен, с шапка на главата, но минава покрай тебе някой, иска ти малко пари, но ти нямаш пет пари в джоба си и се посгушиш малко. Срам те е. Ако имаш пари, чувстваш се свободен, вървиш достойно. Щом нямаш пари, снимаш раменете си надолу. А като имаш пари, дигаш ги нагоре.

Едно време, когато бяхте дървета, защо си дигахте раменете? Когато едно плодно дърво роди, клоновете увисват надолу – тежест е това. Когато оберат плодовете му, клончетата му се дигат нагоре. Тъй щото, когато човек даде нещо, поолеква му малко. Той си дига раменете и казва: „Слава Богу! Поолекна ми малко.“ Това е една далечна естествена причина, а ти казваш, че еди-кой си човек се е понадигнал нагоре. Стига джобът му да се е изпразнил. А това, че се е понадигнал малко, добра е тази работа. Но ако той се е надигнал при пълен джоб, това няма смисъл.

Казвам, всяка мисъл, всяка постъпка трябва да има в себе си една вътрешна реална идея – не привидна, но истинска. За да бъде така, човек трябва да бъде в съгласие с разумното в света. Да кажем, че човек иска да бъде радостен, весел. Но на какво отгоре? Трябва да има

някаква причина за това. Коя е причината за радостта? Ти не можеш да бъдеш радостен, ако не си направил добро някому.

Следователно радостта е резултат. Ще направиш едно добро – и ще бъдеш радостен. Някой от вас да каже какво нещо е доброто. Доброто е това, което дава радост. Пита някой какво нещо е светлината. Това, което изважда човек от тъмнината. Какво нещо е тъмнината? Това, което отдалечава човека от светлината. Това, което лишава човека от светлината, е мрак. А това, което изважда човека от мрака, е светлината. Как можете другояче да си обясните тези неща? Ако ви запитам какво нещо е въжето, какво ще отговорите? Това, с което може да се спусне човек в кладенеца, това е въжето. И това, с което, могат да извадят човек от кладенеца, то е пак въже. Въже е още и това, на което хората простират дрехите си. Въже е това, с което бесят и бият хората. Въжето може да се обърне и на камшик. Следователно едно и също въже можеш да употребиш за различни цели. С него можеш и да спуснеш човек в кладенеца и да го извадиш. Въжето можеш да го опнеш, да направиш от него една връв, с която да изгониш от храма онези, които продават гълъби.

Сега другата философия. От какво е направено въжето? Въжетата могат да се направят от всичко. Има и сребърни, и златни, и ленени, и памучни, и вълнени. От каквото искате, можете да направите въжета. Едно време майките ви са ви повивали с вълнени повои, а може и с памучни. На какво мязат тия повои? Пак са подобни на въжетата. И сега, като дойдете до мисълта си, можете ли да уподобите мисълта си на въжета? Във всяка мисъл има една непрекъснатост – мислите вървят една след друга. Те вървят по една линия, по която и въжетата вървят. Въжетата на нас ни служат като емблем за сцеплението или за онази вътрешна връзка, която съществува между частите.

Това показва, че и във всяка ваша мисъл или във всяко ваше чувство трябва да има такова вътрешно сцепление. Ако една мисъл не

е свързана с друга, тя няма никакво отношение към другата, и тогава такава мисъл е без съдържание. Вземете например в съвременната музика – искате да вземете един тон правилно, но не знаете кой е този тон, кой тон е правилен. Кой е основният тон? Как се познава основният тон „до“? Има камертони, с които познават основния тон. Той има известен брой трептения. И във всеки тон едновременно има седем тона. Например в тона „до“ има още шест тона. Шестте тона служат като тил, като допълнителни тонове, а тонът „до“ изпъква сам за себе си. Тонът „до“ е основен тон. След като отслабне неговата сила, иде тонът „ре“. Докато между тоновете има известна хармония, те могат да изпъкват един след друг. Щом се яви един вътрешен дисонанс, тонът вече не е правилен. Тонът е правилен, докато няма дисонанс. Те са както жиците на пианото. Достатъчно е само един от тоновете да отслабне, за да се яви някаква неяснота и в останалите тонове. Обаче ако са в съгласие, между всички има яснота.

Сега каквото и да си мислите, вие още нямате ясна представа какво нещо е една ваша мисъл. Всяка мисъл е един сложен процес. Например, ако вие можете да изпеете един тон правилно, той може да се уподоби на една права мисъл. Досега рядко съм срещал певци, които да пеят правилно. Има много видни певци, които имат хубав тон, но все таки в този тон все липсва нещо. Правилният тон носи ясна форма, в която той може да се изрази. Всеки тон се нуждае от съдържание, от смисъл, а после му трябва и сила. Ако човек може да изпее един тон така правилно, както е необходимо, както е той в природата, този тон ще произведе в него всички правилни действия. Или най-малкото – ако човек вземе правилно един тон, той ще произведе в него и топлина, и светлина.

И тъй, вие не можете да имате правилен живот, не можете да оцените живота, ако не сте музикални. Защо? Защото в музиката влиза онази отмереност на времето. Вие можете да имате за времето

понятие само тогава, ако сте музикални. А всичко става във време и в пространство. Например някой човек не е тактичен. За да бъде човек напълно тактичен, да направи всичко навреме, да каже всяка дума навреме и намясто, той трябва да бъде музикален. Защото, ако всяка дума се произнесе не в нейния такт, това е вече една дисхармония. А в дисхармонията всякога се ражда злото.

Някой казва: „Не мога да живея добър живот. Не мога да бъда светия." Защо? Ако пееш, пей както трябва. Иначе в музиката ще има пение, ще има скърцане, ще има гугуцане и т.н.

Сега първото нещо е, че иде новото в света. Иначе, как мислите, за какво особено ще ви посрещат ангелите на небето. Да допуснем, че вие искате да отидете при Христа, при ангелите, при Бога и казвате: „Как ли ще ни посрещнат там?" Казвам, помислете си първо защо трябва да ви посрещнат било ангелите, било Христос. На какво отгоре?

Преди няколко дни дойде при мене една светска красива, много интелигентна жена и ми казва: „Господин Дънов, искам да ми обясните един психологически факт." „Ако мога, ще ви го обясня." „При мене, у дома ми, дохожда един господин, започна се, разговаря се, говори хубаво и аз го слушам. След като дохожда пет-шест пъти у дома, един ден става от мястото си, иска да ме целуне. Веднага аз турям ръката на страната си и му казвам: „Чакай, аз съм женена жена, мъж имам. Защо искаш да ме целуваш?" И започвам да му държа цяла лекция. Защо иска той да ме целуне?" Казвам: „Той е по-стар твой брат. Затова иска да те целуне." „Как брат ми е той? Мъж брат може ли да бъде?" „Че братът винаги е мъж, разбира се. Братът не може да бъде жена." Тя си има своя философия и аз влизам в положението ѝ. Тя иска да знае вътрешния смисъл, каква е побудителната причина, която заставила този господин да пожелае да я целуне. В брата трябва да има такава кръв, която да пулсира по

един и същ начин с тази на сестрата. При това, каквото е съдържанието на кръвта в брата, такова трябва да бъде и в сестрата. Тъй щото, като дойде тази кръв в съприкосновение, те се познават. Но ако дойде някой, който няма тази кръв като на сестрата, той не може да бъде неин брат. Та, като казвате, че двама души са по кръв братя, трябва да знаете, че има братя и по дух. „Представете си – казва понататък тази госпожа, – че аз дойда във вашето общество, влюбя се във вас и искам да ви целуна. Какво ще направите вие тогава?“ Много добре. Казвам: „Ако ти си болна и след като ме целунеш – целувката ти е намясто – ако си оздравяла. Но ако ти си здрава и нямаш никаква нужда от мене, след като ме целунеш, туй показва, че ти си един разбойник. Нищо повече.“

Според мене всяко нещо, което става, трябва да бъде целесъобразно със законите на природата. Само тогава то ще може да даде своя добър резултат. Ако една стара жена или една мома умира и никой не може да ѝ помогне, но дойда аз и я целуна – и ако от моята целувка тя се съвземе, питам, тази целувка не е ли на мястото си? Но ако тази жена или мома е била здрава и аз я целуна, а тя се разболее от моята целувка, това показва, че тази целувка не е на мястото си. И ако ти ме целунеш и аз се разболея и умра, тогава много ще съжалявам. Ако ме целунеш и аз оздравея, тогава ще се радвам много. Ако пък се влюбиш в мене, много добре. Това е Бог, който се изявява чрез тебе. Тя привежда въпроса от едното положение в другото и пита: „Ако аз те целуна, какво ще направиш?“

Сега аз отивам още по-далеч. А именно: считам крайно гениален този човек, който е измислил целувката. Според мене този човек е най-великият гений. Целувката е дошла отдалеч някъде. Няма някой от вас, който да не е целуван. Вие сте целувани, толкова целувани, че нищо не е останало от вас. Кой от вас не е целуван? Нима светлината, която влиза във вас, не ви е целувала? На вас ви е приятна тази

целувка. Защо? Защото тя носи живот. Нима въздухът, който прониква през вас, не ви е целувал? Нима водата, която влиза във вас, не ви целува? Нима хлябът, който приемате чрез устата си, не ви целува? Това са все целувки, но в тях има вътрешен смисъл, понеже те внасят нещо в човека. Който целува, той не трябва да иска нещо да спечели. Когато искащ да спечелиш нещо, това не е целувка. Но когато искаш да внесеш нещо от себе си, това е целувка. Който иска да целуне, той трябва да се изгуби, да не е на сцената. И тогава според сегашния морал в такава целувка няма да има никакво престъпление. Целунеш някого – и веднага след това се изгубиш.

Представете си, че един мъж, без да пита някоя жена, хване я и я целуне. И след това виждате, че този мъж ви хванал, целунал и моментално изчезнал. И какво ще си помислите, какво ще си кажете тогава? Ще кажете: „Това не беше ли някаква халюцинация?“ Докато усети, че някой те целунал – и веднага изчезнал. Казвате: „За всичко можете да разправяте, но кой ще ви вярва в това – да дойде някой мъж, да ви целуне и след това да изчезне?“ Преди всичко ние сме материалисти хора и не можем така лесно да вярваме.

Сега да дойдем пак до музиката. Когато се взима в пението един неверен тон, това е една неестествена целувка. Природата обича верността. Мисълта на човека трябва да бъде точна, вярна. Чувствата също така трябва да бъдат верни, точни. Човек трябва да пее от сърце. Ако извадя едного от вас да пее, вие ще се засрамите и ще кажете, че не можете да пеете. И прави сте в това. Който не може да пее, той не може да целува правилно. И тогава ще даде на хората неестествени целувки. Който не може да пее хубаво, той трябва да отиде в гората да се упражнява, докато дойде до положение да пее хубаво. Когато някой казва, че пее хубаво, аз вече чувствам, че той не пее хубаво. То е все едно, както когато някоя жена казва: „Мъж имам аз.“ Който мисли, че пее хубаво, той трябва да се учи да пее. Вие всеки ден правите

престъпления, като не пеете. Ще ви съдят за това, че не знаете да пеете и не се учите. Който не знае да пее, кракът му не може да припари пред вратата на рая. Ако мислите, че и без да знаете да пеете, можете да отидете на небето и там да се учите да пеете, вие се лъжете. Там няма да ви приемат.

Когато отидете на небето, вие трябва да имате ангелски тонове, да пеете чисто и точно. Вие мислите, че и там може да пеете като тук. Казвате: „Да мислим добре – разбирам. Да чувстваш добре – разбирам. Да действаш добре – разбирам. Но без пение може там. Защо е пението?“ Аз считам светия само онзи, който знае да пее. Не знае ли да пее, той не може да бъде светия. Казва се за Христа, че и той пял. Не е въпросът да се направи музиката професия, но казано е – ще пеете и ще възпявате Господа. Музиката трябва да бъде само като импулс в живота ви. Някой казва – и без музика може в живота. Живот без музика, това е престъпление. Живот с музика в пълния смисъл на думата, това е живот на любов и на добрина. Най-възвишеният израз на любовта, това е музиката. Музиката е изразена любовта в материалния свят. Когато любовта се реализира отвън, тя се реализира музикално.

Казвам, ние искаме да дадем ход на великите добродетели в нас. Човек трябва да има в себе си Божествен копнеж, че като влезе някъде, като запее, всички хора да се вслушат в неговото пение. Онези, които се бият, като чуят това пение, да спрат да се бият. Онзи, който краде, да спре на мястото си. Това е истинско пение. Не само в пението, но и в говора има известна музикалност, известно пение. В говора на хората има голямо разнообразие.

Когато някой казва, че има любов, той трябва да знае, че любовта трябва да има вътрешен израз. Защо се срамувате от любовта? Защо се срамувате от това, че някой ви е целунал? Ако вие отидете при някой виден професор по музика или по пение, той, още като ви

види, ще познае дали сте даровит, или не. Ако не сте даровит, той няма време да ви слуша. И кога вие искате да видите Христа? Отлично е това ваше желание, но питам, като искате да видите Христа, какви дарби имате, с които ще се явите пред него? Все трябва да имате поне една дарба, която да отговаря на желанието ви да видите Христа, която да заинтересува Христа от вас. Ще кажете на Христа: „Учителю, да ви целуна." Ако вие се влюбите в Христа, трябва да го целунете. Той ще ви позволи ли? Ще кажете – за такива работи не се говори. За целувки не се говори. Съгласен съм с вас, че за целувки не се говори. Тогава от съвременно гледище за какво трябва да се говори? И сега ще дойде някой да ми разправя, че иска да се назначи някъде за чиновник. Не само това, но той и за друго е дошъл. Той казва: „Трябва да ми помогнеш." „В какво?" „Да се назнача. Не само това, но и пари ми трябват. Трябва да си купя това-онова." Казвам: „Както виждаш, аз не съм нито министър на просветата, нито министър на търговията. Ако бях министър, все щях да те назнача някъде. Или ако бях банкер, да ви давам пари, но и банкер не съм. Тъй щото и парите, с които разполагам, не са мои." „Е, какво можеш да направиш за мене тогава?" „Единственото нещо, което мога да ти дам, то е един хубав обяд днес. Ти нали си здрав?" „Здрав съм." „Какъв беше досега?" „Хамалин в Свищов." „Ами сега какво искаш?" „Исках да се назнача някъде по вагоните на служба, на по-благородна работа."

Прав е човекът. Като ме занимава така, това за мене е предметно обучение. Аз седя и разсъждавам, правя си заключения и продължавам неговата мисъл по-нататък. Казвате: „Какъв глупак! Седнал да ме занимава с разни работи. Нямам време сега." Не е въпросът там, но аз се занимавам с него, правя си свои изследвания. Той търси някой да го назначи на служба. Защо този или друг някой човек не е дошъл досега при мене и да ми каже: „Научи ме как да

направя едно добро.“ Или: „Научи ме как да пея хубаво.“ Ще иска да го назначи на служба, да му тури юлар на главата. Казвам на този човек: „Едва те освободих от един юлар, а ти искаш да туриш друг. Аз не съм от тези хора, дето турят юлари. Нито пък имам такава философия. А пък да ти дам пари, и това не е моя работа. Защото да ти дам пари, и това наистина е нещо съществено, но тази храна трябва да се превърне. Затова ще отидете при Христа и ще кажете: „Учителю, назначи ме на служба.“

Няма по-хубава служба от тази, ако ти знаеш да пееш. Пееш ли хубаво, ти всякога ще бъдеш назначен на служба. И ако ти знаеш да пееш така хубаво, а искаш някаква служба, тогава ще отидеш при министъра и ако можеш да вземеш правилно още първия тон, той ще ви назначи. Ще бъдете назначен и в просветата, и в търговията, и в дипломацията – навсякъде ще бъдете назначен. Щом запеете, и министърът Веднага ще подпише заповед за назначението ви. Тогава лесна е работата, но като не знаеш да пееш, тогава е мъчна работата. Като не знаеш да пееш, тогава ще ходиш да искаш от този – от онзи.

Аз съм ви привеждал и друг път онзи случай с Аделина Пати, която един ден отива в Ню Йорк да изтегли от пощата една малка сума от петдесет хиляди долара. Явява се при директора на пощата, но той ѝ казва: „Госпожа, не мога да ви дам парите. Непременно трябва да има някой, който да ви познава.“ тогава тя се изпъчва пред пощата и започва да пее. Като я чул, той казал: „Това е Аделина Пати. Дайте ѝ тази сума.“ Всички спират работата си и започват да я слушат. Тя им пяла десет-петнайсет минути и си заминала. Ще кажете – друга не може като нея, само Аделина Пати може да пее така.

Казвам, всички трябва да имате възвишен идеал в себе си. Казвате: „Да бъдем добри.“ Много мъчно се разбира това. „Ама да бъдем учени.“ Много проста работа е да бъде човек учен. Трябва нещо

идеално. Проста работа е да бъде човек учен. „Ама професор да бъда." И това е проста работа. „Богат човек да бъда." И това е проста работа. Богатият човек, това е натоварено магаре. Ученият човек, това е кехаята, който ходи по селата като глашатай да разгласява това-онова. Професорът пък, той е един забит кол. Това не значи, че той е кол в буквален смисъл на думата, но той като кол седи, покрай него минават пръти, плет прави той. Тъй щото човек трябва да има в себе си една съществена идея, на която всякога да разчита. Аз наричам учен този, при когото, като отива един болен, той да може да го излекува. Сиромах си, нямаш пари. Ако си учен, трябва да намериш отнякъде пари, да не изпитваш сиромашията. Ако твоята ученост може да ти помогне при всички условия на живота, ти си учен човек. И твоята ученост тогава е на мястото си. Но ако твоята ученост не можеш да я приложиш и като всички прости хора търсиш този-онзи да те назначи на служба, ти не си учен и твоята ученост не е на мястото си. Ако днес те назнача, утре падна аз, ще дойде друг някой и ще те уволни. Тогава какво ще правите?

Да допуснем, че някоя красива мома очаква да дойде някой момък да я вземе. Питам, каква красива мома е тази, която очаква да дойде някой момък да я вземе? Тя е една копаня, в която свинете ядат. Мома, която мисли по такъв начин да се жени, тя е копаня, в която всеки може да рови. И красивият момък, който очаква на някоя мома да го вземе, и той е такава една копаня. Ама е била хубаво, добре облечена. Всички тия неща са празни работи, с които ние изгубваме живота си.

Някой казва: „Знаеш ли какви са тия дрехи?" Не, важно е същественото. А всички други неща, те са формули, те са символи. Символите в света не са нищо друго освен азбука на живота, която вие още не разбирате. Аз ви проповядвам в символи, които вие трябва да разбирате. Трябва да учите преносния език. Чрез тези символи аз

ви откривам буквите. Вие едва сте започнали да съчетавате слоговете. И ако вие дойдете до първата дума на битието и я произнесете правилно, тя ще произведе цяла светлина v вас. И веднага във вашия живот ще настъпи един нов преврат. Вие ще замязате на един нов, оформен свят, в който ще има светлина, топлина, плодородие, ред и порядък и вие ще кажете: „Сега вече разбирам, че това, което нося в себе си, има живот." То е самият живот. Вие ще кажете: „Ами ангелите ги няма." Веднага ще настане една каша в ума ви. И тогава ще дойдете при мене, ще кажете: „Кажи ми де е Господ." Аз ще седя и ще мълча. „Защо мълчиш?" И да ви кажа де е Господ, вие няма да го разберете, защото нямате светлина в себе си.

За да разберете Господа, трябва да имате светлина в себе си. Най-първо трябва да обичате Господа, да имате копнеж към него. Вие искате да го видите, че тогава да го залюбите. Той не е някакво дърво, нито някакъв камък, който можете да видите. Той е светлина. Под „светлина" аз разбирам събуждане на твоето съзнание, освобождение от всички тревоги и дрязги на съвременния живот. Да си свободен от всичко. Да си свободен от сиромашия, да си свободен от болести, да си свободен от остаряване. Да си свободен в пълния смисъл на думата, да си в безсмъртието. И ти трябва да търсиш това, което подкрепя хубавото и красивото в живота. Ако не намериш Бога в себе си, ти ще изгубиш всичко хубаво, което имаш. Ние трябва да намерим Бога, понеже, като не го намерим, ще изгубим всичко хубаво в себе си, което имаме. Човек съдържа Божествени заложби в себе си, които той трябва да развива, философията на живота седи в това. Аз нямам предвид онази философия, която казва, че човек всичко може да направи. Ти имаш заложби в себе си, вложени от самото битие, и ако искаш да се развиваш, трябва да намериш Бога, защото той ще бъде всичко в света. И само като намериш Бога, всичко в тебе ще израсне, ще се развие и ще стане едно съприкосновение между Бога и твоята

душа. Само тогава ще се развият всички сили и способности в тебе. Тогава ти ще разбереш какво значи възможности.

Сега вие седите и си представяте Бога. Как си го представяте? Някои и други са виждали Бога. Вярвам в това. Поне на нивата са го виждали или в обществената безопасност. Там питат: „Защо си се направил Бог Отец?“ Казвам: „Ако ме търсите в тази картина, мене там ме няма.“ И според мене този художник е бил много прост. Той, който не е знаел какво представлява Бог Отец, е могъл да го нарисува в тази картина. Чудно нещо, ако това може да бъде Бог Отец. Една свиня днес би мислила по-добре от много съвременни хора. Това само остава на Бог Отец да се яви в една картина като човек с бяла брада. Аз разбирам каква е идеята им. Те искат да кажат за мене: „Ти си човек, който си впрегнал хората да ти работят, да ги направиш роби, да им вземеш парите и те да работят за тебе.“ Тази е идеята за тях в понятието Бог Отец. „Искаш да лъжеш тези хора, да ги използваш за себе си.“ Седи този човек, иска да ме съди. Казвам: „За да ме съдите бие, трябва да бъдете по-чисти от мене. Какво ще разберете? Как ще ме съдите?“ „Ама за тебе хората имат лошо мнение.“ Нищо от това. Те могат да имат лошо мнение, то е тяхно право. Това, което вие мислите, право ли е, или не е? фактически така ли е, или не е? Тъй щото две неща има в дадения случай. Или може да бъде вярно това, което казвате, или може да не е вярно. Какво престъпление може да има в това, че съм хванал някого за ръката? Или какво престъпление има в това, че съм целунал някого? Или пък какво престъпление има в това, че съм дал някому пари, или че съм бръкнал в кесията на някого и съм взел пари?

Казвам, онзи, който се дави в морето, на врата си има окачена цяла торба със злато. Аз ще го обера, разбира се. Какво зло има в това? Питам го: „Съгласен ли си да взема парите от врата ти?“ „Съгласен съм.“ Правим договор с този човек. Златото, което съм взел

от него, равносилно ли е с живота, който съм му възвърнал? Не, аз съм взел по-малко, а съм му дал повече. Ако не бях му взел богатството, той щеше да отиде на дъното на морето. „Ама тук такива философии не вървят." Ами вашата философия каква е? Хванете човека и го налегнете, че отгоре с камшика, докато го убиете. И после казвате, че освободи се човекът. Благодарим за такова освобождение.

Сега, като ви привеждам това, мене то не ме интересува. Аз там бях в положението на маймуна. Има една арабска приказка, според която, когато Бог създавал света, създал и животните и определил на всяко от тях по колко години трябва да живее. Той определил на кучето трийсет години, на магарето – пак трийсет години и на човека също така трийсет години. Така се казва в приказката. После Бог извикал кучето и го попитал: „Доволно ли си от живота, който ти дадох?" „Не, Господи, много ми са трийсет години да зъзна навън. Вземи от тях петнайсетте, нека ми останат само петнайсет години. Те са ми достатъчни." Понеже човек бил цар, той казал на Бога: „Господи, дай на мене тези петнайсет години." След това Господ извиква магарето и го пита: „Ти доволен ли си от живота, който ти дадох?" „Господи, много ми са трийсет години. Доста ми са петнайсет години, да ставам посмешище на хората. Не искам толкова дълъг живот, дай тези петнайсет години на човека." Идва човекът, той взима петнайсет години и от магарето. Най-после иде маймуната при Господа и той я пита: „Ти доволна ли си от живота, който ти дадох?" „Господи, достатъчни ми са само петнайсет години. Не ми трябват повече. Моят живот е само за присмех на хората, да ме връзват за върлина и да ме карат само да се качвам и да слизам от нея." Тази маймуна само але пасе. Хоп – току се качва нагоре-надолу по върлината. Та сега и аз като маймуната – але пасе качване и слизане по обществената безопасност. Та и човек в своя живот ще страда като

кучето, ще стане посмешище като магарето и най-после като маймуната ще се качва и слиза але пасе по върлината.

Сега аз бях в положението на маймуната, а следователят – в положението на маймунджага. Това са ред разсъждения, върху които трябва да се спрете. Обаче аз не се спирам само там. Аз търся развръзката на нещата. Питам човека защо му са тия години на кучето, защо му са годините на магарето и защо му са годините на маймуната. Това са състояния, това са положения в живота ни вътре. Това са положения на твоя ум, на твоето сърце, на твоята воля. Вие можете да сте в положението на кучето, в положението на магарето, в положението на маймуната, докато най-после дойдете до положението на разумния човек. Трите състояния у човека са животински, не са истински състояния. Докато най-после той трябва да дойде до истинския човек, който царува, да стане на седемдесет и пет години. Казвате: „Как така да ме наричаш куче?“ Щом страдаш, куче си. Щом носиш товар, магаре си. Щом те разиграват в обществената безопасност, маймуна си.

Казвате: „Учителят не може ли да направи нещо?“ Питам, кажете ми какво да направя. Аз вадя заключения от тези неща. Това са символи, те още не са реални работи. Тези символи са необходими, за да научите азбуката. Като научите азбуката, вие ще се измените. Един ден и животните ще се изменят, и те няма да останат такива, каквито са сега. Казвам, животът е неприятен дотогава, докато човек не го е разбрал. Докато ние вършим всички работи в света без любов, докато вършим всички работи без знание, без свобода, ние ще имаме трите животински състояния, които са отрицателни прояви в живота. Докато човек не разбира любовта, прави всичко без любов, той се намира в положението на едно животно, на едно куче. Докато ти не познаваш мъдростта, ти си в положението на едно магаре. Докато не

познаваш истината, ти си в положението на една маймуна. Щом познаеш и трите, ти си разумен човек.

Сега аз вървя и си размишлявам за отрицателното в живота, което трябва да се примири в себе си. Казвам, защо Господ е допуснал това нещо? Защо Господ е допуснал да те разиграват? Не, аз ще ги разигравам. Нищо повече. После пък аз ще ги накарам да се качат на върлината. Няма да остане нито един – всички професори ще се качат на върлината. Аз съм последователен. И след това ще дойде някой да ми казва, че го разиграват. Казвам, мене разиграват, че себе си няма да разиграват. Не е въпросът там. Друга една философия се крие. Ако вие нямате достатъчно смирение да гледате как там се разрешават първите букви на живота, вие нищо няма да научите. Ти седиш и казваш: „Знаеш ли кой съм аз?" Тогава аз се приближавам към този в обществената безопасност и му казвам: „Аз съм най-добрият човек. По-добър човек от мене вие не сте виждали." „А, на мен ще разправяш. Аз съм македонец. Ти не можеш да ми разправяш. Мене не можеш да ме излъжеш." Казвам: „Радвам се, че не можеш да бъдеш излъган." В дадения случай аз опитвам какво той може да схване. В какъвто смисъл и да се постигне истината, тя всякога ще има обратни резултати, т.е. ще ѝ придадете обратно тълкуване. Той казва: „Ние сме виждали тук разни хора. Какви ли чешити не са минавали покрай нас." „Че и вие за мене сте един чешит. Ние сме едни чешити, а вие сте друг чешит."

Сега искам да ви наведа на мисълта, да схващате нещата правилно. Когато дойде някой човек при вас, да знаете кога и по какъв начин да му помогнете. Всяка помощ трябва да дойде навреме. Вие казвате: „Ние следим тук." Вие можете и двайсет години да прекарате в едно училище, но важно е какво сте научили от това училище и какво сте придобили от наученото. Сега аз казвам, кажете на тези светлини да загаснат там (*за електрическото осветление в*

салона), и те изгасват. Вие само завъртвате ключовете и изгасвате светлината. Щом завъртите ключа, вие сте учен човек вече. Защо изгасвате тези светлини? Понеже отвън иде по-голяма светлина. Но същественото за вас е да познаете Бога. Докато не знаете Бога, докато у вас не дойде любов, мъдрост и истина, или казано на друг език, докато у вас не дойде истинската светлина, истинският живот, истинската свобода, вие всякога ще бъдете ограничени, ще имате една вътрешна спънка. Дори и във вярванията си вие пак ще имате известни колебания. Нима вие не се съмнявате и в баща си?

Аз съм срещал много синове, които се съмняват в своите майки, в своите бащи, в братята и в сестрите си. Срещал съм сестри, които се съмняват в братята си, слуги, които се съмняват в господарите си, и обратно. Навсякъде в света съществува едно съмнение, едно вътрешно недоверие. И сега може това, което ви казвам, да произведе известно съмнение. То е вътрешен резултат. Съмнението всякога може да се яви като един вътрешен резултат на онова безлюбие, на онова отсъствие на мъдрост и на истина в човека. Дето тези неща не съществуват, всякога съмнението иде като естествено последствие.

Безверието в света се дължи пак на същите отрицателни прояви в живота. Всички престъпления в света произтичат от този факт именно. Щом любовта се оттегли от живота, престъплението иде като един резултат. Щом мъдростта се оттегли от живота, престъплението иде като един резултат. Щом истината се оттегли от живота, престъплението иде като един резултат. Щом истината се оттегли от живота, робството се явява като един резултат. Вие не можете да бъдете свободни. И сега ние произнасяме тези думи, но има един нов начин на разбиране. Новият начин седи в това, да направите един опит, който може да ви ползва за в бъдеще.

Представете си, че като се погледнете в огледалото, виждате един бял косъм и не го отскубвате. След една-две седмици виждате трети

косъм и така те се увеличават един след друг и вече не можете да ги скубете и хвърляте на земята. Какво трябва да направите? Същото забелязвате и на брадата си. Явяват се един след друг бели косми. Нали сте учен човек, нали разполагате със знания. Направете космите си бели или каквито искате. Ако имаш знание, ти можеш от черната си брада и коса да направиш бели косми – кой как те види, да не те познае и да каже: „Какво стана с онзи млад човек? Отде дойде този старец?“ И след това да можеш да превърнеш бялата си коса и брада в черни, пак някой да не те познае и да се чудят де отиде сега старият и отде дойде този млад човек. Ако някой от вас би имал това знание, всеки би го търсил и бихте заемали положението на цар или на министър, или на княз, или на генерал, на някакъв висок офицерски чин или на професор и т.н.

Сега обаче нито един от вае няма това знание, нито тези дарби. Ще кажете – това е приказно. Мяза на приказките от „Хиляда и една нощ“. Казвате: „Аз искам да бъда свят човек.“ Светията първо трябва да знае как да се освободи от греховете си. Когато човек може и знае как да се освободи от болестите и от сиромашията си, това е все едно и също нещо като да се освобождава от греховете си. Христос казва на едно място – ти не можеш да направиш нито един от космите си бели или черни. Какво се разбира под почерняването или побеляването на космите? Когато хората побеляват отвън, те почерняват отвътре. Такъв е законът. Ако хората биха били и отвътре толкова бели, колкото и отвън са бели, нямаше по-хубаво нещо от това.

Сега законът е съвсем друг. Виждаме един човек побелял, казва: „Стар съм вече.“ „На колко лазарника си?“ „На осемдесет и четири-осемдесет и пет. Прекарах вече живота си.“ Казва този човек така, но не харесва живота си. Какво не си харесва той? Той казва: „Едно време, когато бях млад, видях една мома. Много ми хареса. И досега остана в ума ми.“ Този човек е станал вече на осемдесет и четири –

осемдесет и пет години и мисли за тази мома. „Каква беше тя?“ „Много хубава беше.“ „Ами сега?“ „Сега изгубих я вече. – И въздиша този човек, пъшка за нея. – Сега вече съм остарял. Тя няма да се занимава с мене. Виждате ли сега тези внучета около мене. Нито едно от тях не влиза в положението ми, нито едно от тях не ме обича.“ Празнота има този човек. Влизам в положението му. Разбирам го. „Празна е душата ми, но какво да правя? – Той ме пита: – Ти сега си млад. Какво щеше да направиш, ако си на моето положение?“ „Аз нямаше да чакам цели осемдесет години да пъшкам и да страдам днес. Още тогава щях да я взема. И тогава нямаше да се оплаквам никому.“ „Ти си умен човек.“

Какви изводи мога да направя? Младата мома, това е истината. Като дойде до нея, ще я държа и няма да я пущам. Тази млада мома е любовта. Тази млада мома е мъдростта. Щом дойда до тях, ще ги хвана и няма да ги пущам. Ще ги държа и ще им кажа: „С вас! Никъде другаде не отивам!“ Дето отива младата мома, и аз подир нея. Нищо повече. Това аз разбирам любов. И тогава няма какво да разправям на другите едно време, когато бях млад. „Какво искаш сега да направя? Искаш ли да те подмладя?“ „Можеш ли да направиш това нещо?“ „Мога. Но ще направим един договор с тебе.“ „Какъв ще бъде този договор?“ „Че тази млада мома, която ще ти дам да се ожениш за нея, постоянно подир нейните стъпки ще вървиш. Няма да я оставяш да мръдне крачка сама.“ „Само ми направи това, аз ще го изпълня, ще ходя постоянно подир тази млада мома.“

Това е приблизително разговорът, който имах със стареца. Сега и вие като този старец седите и казвате: „Един ден ще остареем.“ И вие мислите като него. Защо? Защото любовта ви не е такава, каквато трябва. И вие казвате: „Знание не добихме, свобода не добихме и т.н. Остаряхме, но и онзи свят не познаваме докрай. Всичко отиде напразно.“ Вие казвате, че другите хора са наредили работите си, а

вие не сте ги наредили. И те не са ги наредили. Не мислете, че те са по-добре от вас.

Та първото нещо е – истината е в това, да намерите тази млада мома.

Шеста лекция на Общия окултен клас 4 ноември 1931 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

ПОЛЮСИ НА ДОБРОТО И ЗЛОТО (ДВОЕН ДЯЛ)

„Добрата молитва“

Ще прочета 43-та глава от Исая. Да видим този човек, който е живял преди повече от три хиляди години, какво е мислил. Мнозина измежду вас не мислят като Исая. Вие, християните, нямате туй съзнание. Някой път аз казвам – християните са дошли да говорят истината, с която може да влязат в ада, истината, с която може да влязат в небето, само някои от тях говорят.

Сега така говори Господ (чете до 21. стих, до края).

Полските зверове сега са комунисти и социалисти, които ще прославят Бога. Сега разните комунисти, социалисти, анархисти и tuti quanti, всичките те са полските зверове, които ще прославят Бога. Ако вземете буквално, как е възможно един звяр да хвали Бога? Един човек, който е на ниска култура, ще прослави Бога повече от тебе, който вярваш. Той говори за зверовете, за птиците, пък укорява Якова, разумния, възлюбления негов. За него казва, че не го призова, че Израил се отегчи от него. Казва – и за себе си човек трябва да помисли, какво ще служи на Бога. Сега Господ се оплаква, на него не са нужни нито слънца, нито тамян, но се оплаква от едно нещо: „Ти си ме поработил с греховете си, натегнал си с беззаконията си.“

Сега психологически нали вие си задаваше въпроса, как Господ нарече Якова възлюблен, как е възможно едного, когото Господ възлюбил, да натегне с греховете, да го гощава с беззакония и престъпления.

Единственото нещо в новата епоха трябва да бъде чистота във вашите мисли. Животът стои в чистите мисли, животът стои в чистите желания, животът стои в чистите постъпки. Онова, което

човек обича, онова, което изяжда, онова, което има, всичко това са само забавления за него. Вашите къщи са непотребни, вашите пари са непотребни, вашето знание, което имате, е непотребно. Даже вие с туй, което знаете, ще бъдете крайно смешни в небето, онези деца 6 небето ще ви се смеят.

Сегашните учени хора дойдоха до молекулите, атомите, електроните, йони, протони, на протоните се спряха. Какво разбира един учен човек под „молекула“? Имат някакво понятие. Имате ли ясна представа или идея за електрона или йона, или протона? Може да разбирате. Има доста научни теории.

Не може да има в света движение без съзнание. Движение има в света само там, дето има съзнание. Едно физическо тяло не може да се движи, ако няма съзнание. Тяло, което няма съзнание, не може да се движи. Съзнанието може да бъде или в предмета, или вън от предмета, или едновременно – може да бъде и вън, и вътре. Защото, ако твоята кола се движи, че конете се движат. Но по логически извод, който имаме, върху тази кола имаме едно разумно същество, което се движи. Ако твоята кола се движи, има глад. Какво е гладът у човека? Това е съзнателна, мощна сила, която те принуждава да идеш да работиш. Нуждата е съзнателна сила, която те принуждава да пиеш. Ти, като пиеш вода, не пиеш за себе си. Тази вода, която изпиваш, се преработва. Всичките хора на земята, това са фабрики, които преработват и доставят материали в пространството за друг един свят, който сега се твори и съгражда. Вие, без да знаете, носите кола, каквото и да е – съгражда се тоя свят. Вие казвате: „Защо живея на земята?“ Работници сте, да се съгради този свят. Вие за какво ли не мислите, че сте пратени на земята. Искате да бъдете щастливи, искате да се обличате, какви ли не представления хората не си правят. Сега може да ви представя живота в много смешна форма, но ние на земята сме работници, а другото за нас е само забавление, та в тази

трудна работа, която вършим на земята, да не ни стане много тежко, има с какво да се занимаваме.

Та казвам, преди всичко човек трябва да свърши своята работа. Единственото нещо, което вие ще намерите, след като се върнете в другия свят, ще намерите работата, която сте свършили. Ще ви кажат: „Тези тухли доставихте вие“ – по човешки говоря. Те представляват доставения материал, туй, което вие сте направили. На земята например аз гледам малко другояче на живота. След като се трудя дълго време, живея добре. Аз изработвам една форма. Тази форма пак ще ми я препратят да работя, ако не съм дал такава форма каквато трябва. Аз ще работя, докато най-после приемат тази форма, ще ми кажат: „формата на доброто, която си изработил, приема се. Тогава ще ми дадат една квитанция, че формата е приета и че съм направил едно добро дело.

Сега в миналата беседа казах, че злото и доброто са вънка. Кое е тогава в човека? Аз ще ви кажа кое е в човека. Единствената сила, която е в човека вътре, която съставлява сила, то е любовта. Следователно на туй основание аз се обосновавам на един закон: трябва да се започне отвътре, от центъра, от любовта. Доброто и злото, това са условия отвън. Следователно може да приемем доброто отвън, да му дадем ход. Когато говорех тази идея на една млада сестра, казва: „Защо Господ допуща злото върху тебе? Защо тя, като е в нас, допуща злото?“ Казвам, че любовта, тя не мяза на тебе, тя не е човек. Злото, като дойде при любовта, то лиже краката, като дете плаче пред нея. Злото, като дойде при тебе, ще натисне, ще те мъчи, но при любовта, като иде, ближе краката ти, казва: „Какво ще заповядаш?“ Каквото любовта каже на злото, то точно изпълнява заповедта ѝ. Любовта, като види, че някой не знае да люби, казва: „Иди, че го развържи.“ Тя казва на вълка: „Вземи, че го сдъвчи.“ Като го сдъвчи, този сдъвканият отиде при любовта, казва: „Изядоха ме.“ „Тъй ли?“ Тя положи ръката

си върху сдъвкания, даде му ново тяло, прати го пак навън. Всичките изядени на земята като отидат при любовта, тя дава двоен дял. Защо трябва да ти направят зло? Да ти дадат двоен дял. Ако не те изядат, няма двоен дял. То е философия. Вън от това злото няма никакво оправдание. Значи онзи, който прави добро, има един дял, когато доброто действа, има един дял. Онзи, върху когото злото действа, има два дяла. Господ казва: „Колко искаш – един дял или два дяла?“ Ако искаш два дяла, непременно злото трябва да дойде. Защо само злото е в сила да даде два дяла. Казвам, вие нямате понятие, вие не сте мислили върху това.

Помнете следния закон. По някой път става промяна в природата, че и двата полюса на злото станат положителни. Какъв знак туряте в математиката, когато две тела се отблъскват. Аз ще го туря така > <. И двата полюса станат положителни. Щом злото стане положително в двата полюса, доброто става отрицателно в двата полюса. Тогава става привличане. Злото привлича доброто, понеже по закона положително и отрицателно се привличат. Щом злото е положително, доброто – отрицателно, тогава се привличат. След дълго време злото, като седи при доброто, положителното зло става отрицателно и следователно доброто отрицателно и злото отрицателно, те се отблъскват, доброто напусне злото. Или казано на ваш език, един червей някъде седи и яде, докато има какво да яде. Като няма какво да яде, тръгва на друго място.

Казвам сега, по следния начин се привличат. След като активното зло стане отрицателно, онова пък положително зло, което привлякло отрицателното добро, направило отрицателното добро положително. Положителното добро, което привлякло при себе си отрицателното зло, туй отрицателно зло е станало положително, разместват се полюсите. Те като станат положителни, положителни с положителни се отблъскват. Тогава дойде злото, и пак се съединят със

себе си. Стават два процеса. Дълго време ти си лош, бушуваш в себе си, след туй у тебе настане утихване. Двата полюса – положителният на доброто и отрицателният, от своето съединение са върху тебе и ти намериш себе си. Казваш: „Слава Богу, освободих се." Но много се лъжеш. Няма да мине дълго време, пак ще започне да те човърка нещо. Вземете един пияница, който има навика да пие. Той се откаже една-две години, после каже: „Чакай, само ще близна малко." Като погледнеш, пак се напил. Или онзи, който обича да пипа, казва: „Само да пипна с пръста си. Аз съм се отказал." Но като пипне, тури го в джоба си, краде.

Всякога, когато човек прави опит със злото, злото влиза в джоба му. Всеки, който прави опит с доброто, доброто влиза в джоба му, или в съзнанието му.

Сега под „зло" подразбирам – щом правиш опит със своя ум, непременно злото ще влезе в твоето съзнание. Щом влезе в твоето съзнание, ще остави своите последствия. Сега туй е отвлечено, аз ви говоря за злото отвлечено. Тук, на земята, защо някои добри и лоши хора се събират и живеят заедно? Някой път срещнеш един добър човек, привличаш се, казваш: „Има нещо В този човек, което обичам." Може да се срещаш с него два месеца. Ти го отхвърлиш, казваш: „Не го искам този вече." Защо? Този станал точно като тебе. Той, докато беше грешен, смиряваше се. Значи отрицателно зло е той, ти си положително добро, ти го учиш като учител. Той един ден израсне, започне да мисли, че и той е светия като тебе. Ти казваш: „Като мен ли? Скоро да се махаш. Аз такъв учен не искам. Грешен дойде при мене. Сега за три-четири години иска да бъде като мене." Вие не разбирате закона. Този човек, той изразява твоето състояние. Той станал като тебе, отблъсква се. После, като се върне към своето първоначално положение, отрицателния полюс на доброто, се върне недоволен. Съединяват се зло със зло. Казва: „Остави, религиозни

изветрели. Я сега да им направим зло, да им отмъстим.“ Добрият търси дрехата си, казва: „Лош човек, който е, не го бутай, да нямаш вземане-даване с него, да ни пази Господ. Не се минат три-четири години, виждаш ти този лошия човек, но се обърнал към Бога, пак го привличаш, пак започваш да го учиш.

Казвам, всякога все ще бъдете лъгани, все ще се излъгвате. Казваш: „Защо съм толкоз глупав?“ Нима мислите – ако аз стъпя на хлъзгава почва, аз все ще се хлъзна, ще сляза долу, ще се разтърси гърбът ми. Мисля, че съм глупав. Не съм взел в съображение, не съм взел предвид, уповавал съм на себе си, не съм преодолял мъчнотиите. Който и да е учен човек, все ще слезе, турете и светия на туй място, и той ще слезе по същия начин.

Защото, тъй както разбирам закона, светийството не е подаяние. Светията е умен човек, светия е онзи, на който съзнанието е постоянно будно. Щом в един момент изгубиш своето съзнание, изгубиш своята посока, има опасност да паднеш, да се спънеш някъде. Сега не мислете, че светията е изключен от падане. Земните светии не са изключени от падане. Сега в себе си ако някои почувствате промяна, не го считайте, че е извън законите. В законите на развитието, понеже човек е извън доброто и злото, вие трябва да разбирате силите, с които боравите. Вие трябва да разбирате качеството на доброто и злото, трябва да знаете с какви сили оперирате. Трябва да знаете дали оперирате с положителната страна на злото или с положителната страна на доброто, трябва да знаете законите какви са при доброто и при злото.

Да кажем, имате връзка с един лош човек, образ на злото. Какво ще правите? Представете си млада мома попадне в ръцете на един престъпник в гората. Няма кой да ѝ помогне. Какво трябва да прави? Или друг пример. Представете си, някой богат човек, работил десет години, попадне в ръката на един разбойник. Какво ще прави? Казва

му: „Ще дадеш парите!“ Хубаво, дадеш парите, той те пусне, но някой път вземе, че те надупчи с ножа си, че си замине. Тогава какво трябва да правиш? И в двата примера има противоречие. Момата трябва да постъпи другояче. Този човек, колкото и да е лош, на тази мома не може да ѝ направи зло. Тази красивата мома като срещне, онзи престъпник ще я последва, ще сложи оръжието и ще каже: „Какво да правя? Мене ми дотегна да бъда престъпник, не искам да бъда престъпник.“ Той седне при нея и казва: „Аз за пръв път срещам мома като тебе. Готов съм за тебе да живея. Каквото ми кажеш, ще го направя.“ Какво трябва да му каже сега? Вие сега във вашия ум ще мислите какво тя да каже. Тази мома с какво трябва да започне? Тая мома носи една торба с хляб. Трябва да извади хляба, да се наяде, той е гладен. След като се наяде, ще заспи. Тя да му остави една записка: „Заминавам по работа, остави оръжието си, ела подир мене.“ Няма да му каже къде отишла. Той, като стане, прочете записката, ще види кой път да хване. Той ще ходи, ще мисли къде да я намери. В туй търсене ще започне да работи неговата душа. Ако тя започне да го гладѝ по лицето, работата е свършена, той ще я изяде тогава.

Често при мене са дохождали такива сестри избраници и мои приятели са дохождали, казват: „Този много обещава, че за бъдеще ще стане член на Всемирното бяло братство.“ Аз, като погледна, казвам: „Да, да, никакъв брат не може да стане. За да стане брат, трябва да се трансформира.“

Злото не може така да се трансформира. Човешката душа трябва да се освободи от положителното и отрицателното влияние на злото. Или другояче казано, в този център на пресичане е силата на съзнанието. Човек може да се освободи само чрез едно, човек чрез доброто може да се освободи, но ще се съедини, ще се раздели. Само любовта може да освободи човека от злото.

Следователно, аз когато ви говоря за доброто, не е да бъдете добри. Който е добър, може да стане лош. Не че той ще стане лош, но сменят се законите в природата. Единствената сила, която може да ви освободи, то е любовта. Аз говоря за любовта като сила, която може да освободи. Доброто и злото се подчиняват на любовта. Тогава може да разберете защо човек търси Бога. Бога трябва да го търсим като любов, за да може злото, всички външни условия отвън да се изменят. Ако вие само за един момент почувстvate Божията любов, тъй както може да се е разбирало във времето, когато този пророк говорил, като говори, има нещо ненаписано. Ако вие имате туй съзнание за Бога, веднага външните условия ще се изменят за вас, вие ще разбирате света в друга светлина, научните теории другояче ще разбирате, отношенията, които имате между вас, ще знаете по-добре да се справите с тях, понеже любовта ще събуди у вас истински способности и чувства, чрез които ще може да имате едно правилно разбиране, защото при сегашното състояние съзнанието не всякога е ясно.

Например мнозина още минават в средата на трансформирането. В света има движение, вие трябва да се подигате. Докато сте във физическия свят, имате свят на резултати. Ще влезете в астралния свят, имате четири главни състояния.

Ще се отклоня малко от мисълта си. физическият свят е свят на твърдите тела. Астралният свят е свят на жидките тела. Умственият свят е свят на въздухообразните тела. Причинният свят е свят на светлината. Тия четири свята трябва да ги проникнете, да вземете материал за работа. Ако вие не сте слезли на физическия свят да вземете от твърдата материя – на тая твърда материя трябва пластичност, вода трябва, или псевдоним на водата това е животът. После трябва въздух на тоя живот, или мисъл. На мисълта трябва причина, или сила, трябва му движение.

Изобщо в полюса на женската форма преобладават повече силите на сърцето. Жената е взета, направена е от астралния свят. Човек е направен просто от твърдата материя. Мъжът е направен от твърда материя, жената е направена от жидка материя. Астралният свят е жидък, воден. Следователно по естество в жената преобладават желанията, тя е роб на своите желания. В човек преобладава мисълта. Лявата страна у човека се различава в своите действия. В човека има едновременно две течения в двете полушария на мозъка. Мозъкът на едното полушарие е женски, а в другото полушарие е мъжки. Дясното полушарие е мъжко, лявото – женско. Всички сега мислят с лявото полушарие. Енергията от дясното полушарие минава в лявото. Човек мисли само с половината си глава. Затуй лицето е симетрично. Аз не искам да обръщам вниманието ви върху туй, защото ще изгубите понятието за красота. Много рядко съм срещал лица, които са симетрични. Ако вникнем, ще видим, че едното око е по-хубаво, другото е недодялано, половината уста е хубаво устроена, другата не е изработена. В ръцете е същото и в другите удове на тялото. Туй показва, че сърцето у човека сега е деформирано, значи нашите чувства деформират нашите мисли. Най-първо ти, като пожелаеш един предмет, караш ума да мисли тъй, както твоето сърце иска. Видиш един предмет, да кажем, искаш да вземеш пари от някой, казваш: „Мен пари ми са потребни. Ще направя това-онова, ще помогна на бедни.“ А ти просто искаш да откраднеш. А сега, за да оправдаеш своята кражба, ти ще туриш желания, че искаш да помагаш на бедни, че ще направиш добрини с тия пари. Понеже у жената преобладава сърцето, у мъжа преобладава умът. Умът има два полюса и сърцето има два полюса. Този закон, както за мъжа, тъй и за жената, постоянно работи. Лявата област мисли, дясната само трансформира. Ако една жена привлече един мъж – аз туй може да ви докажа, този мъж сменя енергиите, които са натрупани. Ако той е

отрицателен, жената е положителна. Той, след като го напомпат, стане положителен, веднага той ще ритне, ще каже: „Мен жена не ми трябва.“ И той стане жена. Който отива при жена, жена става. Който отива при мъж, мъж става.

Следователно в съзнанието сегашните жени искат да станат мъже. В Англия, откак женският въпрос се е подигнал, жените са израснали, станали са два сантиметра по-високи. Сегашните англичанки са станали няколко сантиметра по-високи. Мисълта продължава величината, във височина се расте. По чувство човек расте в широчина. Щом чувствата преодоляват, коремът стане широк, мърда, мърда, ръцете стават тлъстички.

Тази е научната страна – ако още не разбирате ония сили, които действат в света, в обширен смисъл какво означават. Жената в тази форма представлява сърцето. Засега целият невидим свят е съсредоточен за поправяне, за организиране на сърцето. Аз казвам, всичко седи в жената. И доброто, и злото е съсредоточено в жената не по форма, но по съдържание. Трябва да се трансформира, да се преобрази жената. Като казвам, че жената е сърцето, вие мислите, че Господ турил нещата по един механически начин, но във всичките жени, които носят този полюс, трябва да се роди мисълта, да живеят добре. Животът на жената минава през сърцето на земята. Както животът минава през женското сърце, така ще мине през мисълта на мъжа – нищо не се постига. Мъжът мисли това, което жената мисли, това, което жената му е създала. Някой път вижда, че има дефект, казва: „Няма какво да се прави.“ Той ще си навее беля на главата. Не е тази видимата жена, ами тази астралната, голямата жена. С такъв мъж, знаеш, какво ще стане? Няма мъж, който да не е бит по три пъти на ден – фигуративно говоря. Всичките ви страдания са от тая майка. Страданията произтичат от неестествени връзки с външни предмети и външни тела, които са в областта на злото. Защото злото е една

съзнателна сила, мъжка сила е злото. Злото, това е един мъж. Той, като хване една жена, ще я употреби като оръжие. Колкото други мъже намери, той не признава други мъже, той ще ги направи на каша. Той като намери една жена, всеки мъж, който има работа с тази жена, той ще я убие.

Мен ми разправяше един доктор, тук му разправяла една българка, 84-годишна българка. Такъв един австралиец се влюбил в нея, но тя била оженена вече. Той ѝ казва: „Ако бях те залюбил аз преди, щях да убия мъжа ти. Сега само ще измъчвам мъжа ти, че той се е оженил за тебе. Няма да го убия." И във време на Херцеговската война иде при онази българка и казва: „Аз отивам на война. Ще се бия в Херцеговина, еди на кое си място има извор. Ако този извор не пресъхне, аз ще се върна. Пък, ако пресъхне изворът, мене са ме убили." Изворът пресъхнал и той не се върнал.

Това не е дух. Дух е само Бог. Всичките други същества си имат форма, която може да се разруши, формата на една ваша мисъл може да се разруши, формата на едно ваше желание може да се разруши. Всичко в света претърпява разрушение дотогава, докато дойде до онази форма, дето мисълта не може да се разруши. И мисълта се разрушава, но е по-устойчива. Ние мислим В един по-друг живот, чист и свят живот. Та всички ние минаваме през областта на злото.

Разсъждавайте разумно. Злото е абсолютен егоизъм. Злото иска да живее и то не признава никакъв друг живот освен своя живот. Следователно попаднете ли в нейните клещи, нейните зъби, вие ще бъдете изядени, както една овца се изяда от един вълк. Не мислете защо Господ позволил това. Това е същото, да разрешите защо Господ позволил една овца да бъде изядена от един вълк. Ще ви кажа. Господ е допуснал една овца да бъде изядена от един вълк, за да приеме двоен дял от него. Ако вие съгрешите според вашите теории, съгрешаванията, изгубването на нашето съзнание ако не допринася

нещо повече, то е изгубен живот. Но в двойния дял оправдава се. През ония опитности, през които ще минем, Бог ще бъде двоен дял, за да ни очисти от злото.

Сега аз ви навеждам този въпрос. За да може да живеете, вие искате да живеете в мир. Вие имате едно механическо разбиране. Вие с тази сестра не знаете как да живеете. Най-голямо изкуство е да знаеш как да живееш и да можеш да го предадеш. То не е нещо, което може да го купиш от някой бакалин, не може да го изсмучете от Библията. Христос е велик дух и той се посещава от този велик адепт на злото, изкушава го, неговият ум работи. Започват два ума, той иска да го отвлече, дава му три изкушения. Вие сега мислите защо вас да ви изкушават. По същия закон. Думите ви изпитват. Защо? Ще оставя този въпрос. Ще мине, ще ви намери този разбойник в гората. Какво ще правите? Ако си сложи оръжието при вашите нозе, вие се радвайте, извадете торбата, нахранете го, нищо по-вече. Ако е дошла жена при вас, какво ще се страхувате. Аз гледам – навсякъде страх, треперят гащите. Че иде разбойник, дошъл. Да трепериш, какво ще допринесеш. Ти ще гледаш разбойника право в очите, няма да се плашиш. И тогава, разбойникът като дойде, ще си сложиш оръжието. Много хора ги е плашила мечка. Защо? Защото, като я видят, страхуват се и тя казва: „Страхливи.“ И плюе ги. Но ако гледаш мечката, никога няма да те плюе. Ти ако гледаш тази мечка, мечката ще се спре най-малко, ти ще се оттеглиш. Ако не искаш да те плюе, дай ѝ път. Тъй като направиш, тя ще мине. Ако не направиш тъй, тя ще се изправи, ще те плюе, плюе, ще боледуваш след туй четири месеца и я оздравееш, я не.

Един пример. Майката лежи на леглото. Отдолу под леглото имало орехи. Детето запалило една свещ да вземе орехи. Майката спи, но чула. Запалил се чаршафът, уплашила се, вика: „Ох, изгорях!“

Казвам, няма какво да туряте орехите под леглото. Ако закъсняла десет минути, щяла да се запали. Не ѝ иде наум да стане, да свие чаршафа и хайде – навън. Вземи чаршафа, свий го, тури го навън, да се свърши работата. По-важно е да се не запалят твоите дрехи, ти да се опърлиш. Тогава работата е малко по-трудна. Казва: „Съгрешихме." Влязло е през някоя пукнатина зло. Иди, че запуши тая пукнатина. Ако друг път влезе злото през друга пукнатина, пак запуши.

То е научно обяснение, може да правите опити. Тъй ще правите опит върху себе си, да не ви е страх. Искам да ви кажа да не бъдете страхливци. Но не и да мислите, че можем да победим злото. Колкото то да съществува, ти си абсолютно свободен. Може да имаш отношения, може да нямаш работа, злото не може да те зароби. Не допущайте неща във вашия ум, които не са реални. Щом допуснеш, че злото е всесилно, вече нямаш предвид за доброто, ти се заробваш в света. Казваш: „Този живот не може да се поправи, тъй ще си иде тая работа." Временно тъй ще си иде човек.

Сега основното положение. Свободата, която имате, обръщайте внимание върху вашите желания и не давайте ход на всяко желание, което се заражда в сърцето. Най-първо опитайте туй желание Ваше ли е, произлиза ли от вас. Ако не произлиза от вас, не му давайте ход. Защото всичките желания у човека са в яйцеобразна форма, в зародиш. На туй желание докато не си дал живот, то седи при нозете ти, то е кротко. Щом вземеш туй желание, туриш го в ума, дадеш топлина и живот, след туй носиш последствията, имаш отговорност. Човек, щом роди едно желание, той е вече бременен, тогава вече ти ангажираш цялата природа и Бог те държи отговорен. Ти не може да унищожиш едно желание. Веднага трябва да се отнесеш до Бога, той да те освободи от това желание, да ти покаже пътя, по който можеш да излезеш. Имате онези желания неестествени, за които ще изразходвате енергията си. И колкото кокошката, която измътва

юрдечета, остават при нея, толкова ти ще се ползваш от неестествените желания. Тия юрдечета ще хвръкнат, не може да останат при тебе. Те ще вземат твоята енергия, ще усетиш една слабост, те ще отлетят някъде.

Следователно работи само за онова, което може да остане при тебе. Следователно, казвам, работи само за любовта, която може да остане при тебе. Единствената сила, която всичко остава у нея, то е любовта. Затуй ви казвам да научите закона на любовта. Казвам, сега трябва да обичате. Най-голямото изкуство е да знаеш как да обичаш. То е една от най-сложните науки. Казва: „Трябва да се обичаме." Но как трябва да се обичаме, е въпросът. Колко пъти от неразбрана обич ние сме си създали нещастие. Ти обичаш едно свое дете, храниш го, после създаваш най-лошите подтици, развива се тщеславие, гордост, грубост и тям подобни. Туй дете тъй да го обичаш, със своята любов да развиеш най-хубави качества. Вие искате по някой път да ви обичат. То е опасна работа да ви обичат. Няма по-хубаво нещо от любовта, но и няма по-опасно нещо от любовта, да ви обичат. Защото, ако ви обича един лош човек, той ще внесе лошото. Ако ви обича добър, много добре. Лошият човек ще събуди у вас любовта, той ще внесе любовта, но тази любов ще ви поквари. Преди всичко любовта трябва да бъде свободна от посторонни външни влияния, за да се изяви, тъй както трябва. Когато говорим за Христовата любов, разбираме – да бъде свободна от външни влияния. Ако не е свободна, тя ще създаде в тебе туй течение, което е във вълка. Вълкът има любов, но тая любов го заставя оттук да вземе едно агне, там да вземе друго агне. Щом дойде до овцата, стане по-умна, ще пасе трева, след туй ще иде, ще даде от млякото, което образува от себе си, няма да иде да вземе агне. Имате един метод на вълка, но имате друг метод на овцата. Вие не искате много страдания, но в тази област човек, който не работи по методите на овцата, ще има по-големи страдания. Онази

любов, в която хората страдат, показва, че хората не са работили както Бог иска. Всяка любов, в която се усеща, че е излъган, човек в резултат страда.

Каква мисъл остана у вас? У вас злото е от двата полюса – положително и отрицателно. И доброто е положително и отрицателно. Или злото е на работа, или е на почивка. И доброто е в работа, и доброто е в почивка. Всяко нещо, което е в почивка, то е минало в активност в живота. Злото, като дойде да работи, ще свърши своята работа. И доброто, като дойде, ще свърши своята работа. Злото винаги руши. То, като дойде в тебе, съграденото ще го събори. Доброто, като дойде, гради винаги. Злото винаги руши. Любовта е вътре, тя е закон, който регулира отношенията на злото и доброто. Вие никога не може да регулирате отношението на злото и доброто. Ако нямате любов, тя е сила, която регулира, тя е сила, която може да превръща енергията. Тогава любовта взема от злото, дава на доброто, взема от доброто и дава на злото. Когато злото е положително, тя прати отрицателното добро, взема от нейните енергии и то стане положително. Когато доброто стане положително, праща отрицателното зло. Обмяна става. Защото при положителното състояние постоянно се натрупват излишни енергии и ако тия енергии не се пласират в един разумен живот, ще стане един вътрешен взрив.

Ако вие на една кола натрупвате, натрупвате, непременно оста ще се счупи, ще се наведе. Ако натрупвате мисъл, същият резултат ще дойде. Ако мислиш, че си много добър, мислиш, мислиш, ще дойде вътрешна гордост. Един неумолим закон е това. Като дойде тая гордост, тя ще те смъкне до дъното на ада. Затова е необходимо да идеш до едно място, излишното добро у тебе да го предадеш, резултатите на излишното добро да минат в друга форма. Защото

добрият човек не трябва да иде при богатия, той трябва да иде при сиромасите.

Аз ви цитирам само отношения. Богатият при богатия не трябва да отива, защото и двамата са положителни. Сиромахът при сиромаха не трябва да иде. Един богат при сиромаха трябва да иде и сиромахът трябва да иде при богатия. Богатият, който натрупвал богатство, трябва да иде при добродетелния сиромах и отрицателният сиромах, който е лош, че осиромашал, трябва да иде при някой много добър богат човек, и той човек ще стане.

Тези са постоянни процеси, които действат вътре в живата природа. Тези неща, които вие не може да разрешите, защо Господ така прави? Той прекръстосва силите от един човек в друг, държи равновесие – един закон, да се развива едно подобрение.

Сега оставете старите разбирания. Казва, да дойде Христос да ни спаси. Христос при вас идва много пъти. Христос идвал е отвън, идвал е и отвътре, не в такава форма човешка привична Христос при вас е идвал, не с такова тяло, с каквото вие сте изобщо свикнали да мислите. В тялото на Христа не тече такава топла кръв, дето се образуват болести. В кръвта на Христа не може да се образуват неестествени желания. Тя е чиста кръв, в която никакви микроби с отрицателни качества не може да живееш. Тя е кръв, която носи вечен живот. Тази кръв, тя е словото в живота, това е словото, което функционира, наричат го хляб. Казва Христос: „Ако не ядете плътта ми, нямате живот.“ Когато ти мислиш, когато ти повториш една дума, която Христос казал, която излязла от Бога, тя е храната, тя образува чистата кръв. Ако тялото е пълно с тази кръв, то е свободно. Злото, като влезе в тебе, защо то не прави пакост? Понеже любовта е там, ще започне да лиже краката на любовта, ти ще бъдеш свободен. Злото го е страх от любовта.

Вие казвате: „Любовта поробва.“ Не, безлюбието поробва. Любовта освобождава, а безлюбието поробва. Казвате: „Не си струва човек да люби.“ Не, ти си имал работа със злото, без да си имал работа с любовта. В света, щом влезе злото, човек се усеща поробен. Щом дойде доброто, усещаш се свободен. Щом дойде злото, усещаш, че си изгубил нещо. Щом дойде доброто, усещаш, че си придобил нещо. Щом любовта дойде, и двете сили са под нейно влияние, усещаш, че си господар на положението, едновременно виждаш какви са отношенията, не те е страх от злото, виждаш, че тия сили се уравновесяват.

Ти седиш, работиш с пари. Намираш касата на някого, занесеш парите. Намериш вола, пращаш го. Намериш дреха, занесеш я на когото е. Когото и да срещнеш, в каквото положение и да си, ти не се обезкуражаваш, тебе ти е приятно да направиш една услуга. Онзи, който няма равновесие, щом види парите, вземе ги, като намери дрехата, вземе, продаде я.

Та сега внесете любовта във вашия живот. Винаги се опирайте да дойдете в хармонично състояние. Да кажем, възбуден си. Кажете: „Бог е любов, Бог живее в центъра на моя живот.“ Спри се там и помисли за Бога – може една минута, може две минути, може ден, два, може да си вършиш другата работа, но дръж тая мисъл. Тя трябва да седи. Веднага човешката мисъл ще се разреши. Болен си. Някои имаше ревматизъм. Аз да ви дам начин за лекуване на ревматизма. Който има един неизлечим ревматизъм, сложете вода до 30-31 градуса, турете в легена, седнете вътре, понатъркайте слабините си, изчистете се. Ако те боли кракът, кажи: „Любовта живее в мене, любовта живее в мене.“ Не му се сърди. „Любовта живее в мене.“ Поглади го тъй два-три пъти. Този твой приятел, който седи в крака ти, той след като разбере, кажи: „Няма защо тук да седиш. Ела по-горе, в корема има добро ядене.“ Той като излезе от крака и дойде в стомаха, ти ще го

гощаваш, от стомаха има много врати, ще го изпъдиш навън. По този начин ако постъпите, ревматизмът в три деня може да си иде и вие ще оздравеете. Ако не в три дни, в три недели. Ако не в три недели, в три месеца или най-много в дванадесет месеца. Повече от дванадесет месеца не може да устои.

Направете този опит. Ако не излезе сполучлив, аз ще дойда да направя опита. Ще дойда, ще те туря да седнеш в легена, аз ще направя едно баене. Боли те глава, коремоболие имаш, то е хубаво условие, то е хубаво занятие. Ти никога не си мислиш за крака. Поразтрий го, помисли малко за хубави работи. Ние седим и не знаем за какво да мислим. Мислим за туй, за което не трябва да мислим. Сега, ако дошъл ревматизмът, аз се радвам, че ви посетил. Ако имате коремоболие, аз се радвам. Ако замине, пак се радвам. И като идва се радвам, и като си отива, пак се радвам. И в единия, и в другия случай е за слава Божия. Боли те глава. За слава Божия е. Не те боли вече. За слава Божия е.

Казвам, че болестта, то е вече злото във вас. Престане болестта, доброто действа във вас. То са неизбежни неща. И на здравия човек, който и да е, аз срещам този закон. И в животните действа, и в растенията минава. Когато те са тъжни, не бутам тъжното дърво. Когато растението е тъжно, има особени начини, когато са весели растенията. И те си имат особен начин да изкажат веселието си. Теченията са особени, листата са подигнати. Когато дърветата са весели, има нещо празнично. Пък някой път има нещо клюмнало. В цялото животинско царство и в растителното царство този закон действа съобразно съзнанието на тия същества. Не мислете, че вие ще правите изключение. Никой светия не е бил изключен из закона, нито Христос, нито пророците. Изисква се знание. След като придобиете знание, тогава може да се освободите. Сега аз може да ви освободя

десет пъти на ден, но пак ще дойде злото. Вечерно време, като спите, пак ще дойде злото.

Та сега мисълта турете тъй: Бог живее вътре в мене. Всичко онова, което Бог е създал в света, е добро. Не виждайте злото, да кажете – защо злото е така. Гледайте на света, че той е добър. Ако ти в злото не може да видиш Бога вътре скрит – в злото Бог е скрит, а в доброто е изявеният Бог. И най-после, защо ще ви е страх. Няма какво да ви е страх. От смъртта по-лошо в света няма. „Ама може да ме оберат, убият." Двоен дял ще ми дадат. Умиране в света няма. Ти ще заминеш от земята, когато Господ определи. Ако живееш по този закон, както Господ определи, ще заминеш навреме. Ако не живееш, ще заминеш преждевременно. Ако заминеш по-рано, ще изгубиш опитностите. Не е хубаво това, но и човек не трябва да закъснява – пак ще изгуби. Нито преждевременно трябва да заминеш от земята, нито трябва да закъснееш. Да живееш толкоз, колкото е определено. С опитността да приготвиш един по-възвишен живот, отколкото тук, на земята. Сега, както е на земята, е добре. Ако останеш за по-дълго време, пак е лошо. Ако някой остане за петстотин години на земята, живееш в едно поколение със съвсем други разбирания. Представете си, дойде режимът, какъвто вие не сте сънували. Вие живеете със своите минали идеи, новото не може да приемете, всичко ви е противно, за вас животът ще бъде неприятен.

Докато Бог се изявява в живота, животът е приятен. Когато Бог не се изявява в живота, животът е неприятен. Когато човек иска да живее повече, отколкото трябва, Господ се оттеглюва. Поддържа те баща ти десет, дванадесет години, в университета те праща, сам трябва да работиш. От невидимия свят – когато не работиш, веднага бюджета прекъсват. Казва: „Много лошо е."

Сега, докато Бог живее с вас, използвайте. Аз ви казвам идеята. Бог мисли за всинца ви. Докато Бог мисли за вас, вие се радвайте на

тая мисъл. Не се радвайте дали Бог е вътре във вас. Дали Бог е вътре във вас, или не, то е равносилно. Бог не може да мисли за някого. Щом Бог мисли заради вас, то е достатъчно – Бог, който е съвършен. Не се спирайте да търсите Господа във вас.

На кое място ще турите Господа, я ми кажете. Вътре в гърдите ли? В съзнанието, в най-свещеното място, което имаме, там трябва да живее Бог. Ако го туриш в туй тяло да живее, ти имаш смъртта предвид, ти създаваш едно зло. Винаги Бог е в твоето съзнание. Когато той дойде, спри се, мълком мисли. Като се спреш, мисли, че той е с тебе. Аз на мнозина съм виждал – Господ дошъл на гости. Вие него ден ще се скарате три пъти, казвате: „Аз, Господи, така ги хукам, така ги поправям.“ Господ казва: „Много добре.“ Не се минат два-три дни, той ще ти въздаде двоен дял. Ти хукаш, и тебе ще хукат. Ти биеш, и тебе ще бият. Ще дойде отгоре ти същото.

Тайна молитва

Седма лекция на Общия окултен клас 11 ноември 1931 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

ЖИВОТЪТ КАТО МАТЕМАТИЧЕСКИ ДЕЙСТВИЯ

„Добрата молитва“
„Аин фаси“

Ще прочета част от Втора глава от Деянията на апостолите.

Много мъчно е да се определи кое е най-важно в живота. Изобщо нещата са важни за даден момент. За малкото дете няма съмнение, че най-важна е храната на майката. За съзнателния човек най-важно е неговото здраве. Понякога от едно вътрешно неразбиране на живота ние сами нямаме определена идея какво искаме, но знаем какво ни трябва, вследствие на което в ума ни изпъкват изведнъж много работи, много желания, които ни смущават. Ти желаеш много неща едновременно. В природата обаче съществува следния закон. В даден момент или в даден случай ти можеш да изпитваш само една мисъл или само едно желание.

Например какво можете да изпитате в една хилядна част от секундата. Можете ли да си представите какво представя тази една хилядна част от секундата? Вие даже нямате представа за тази една хилядна част от секундата. Ако обаче се движите с бързината на светлината, ще имате ясна представа за тази една хилядна част от секундата. За една хилядна част от секундата колко километра се падат? Триста километра. Ако нямате тази бързина, тогава, за да изминете тези триста километра път, ще Ви трябват най-малко пет-шест дни.

Понеже ние, съвременните хора, сме като малките деца, нас ни интересуват работи, които провидението ще ни даде само за един момент, и после пак ще ги отнеме. Ние не знаем каква е крайната цел на живота. Крайната цел на живота не е младостта, понеже

остаряваме. Ако младостта бъде крайната цел, ние не трябваше да остаряваме. Ако пък старостта бъде крайната цел, ние не трябваше да умираме. Крайната цел не е и в богатството. Ако беше богатството, ние не трябваше и да осиромашаваме. Ако пък крайната цел беше сиромашията, ние не трябваше да забогатяваме. Ако крайната цел е знанието, ние не трябваше да го изгубваме. Ако крайната цел на човешкия живот беше красотата, ние не трябваше да изгубваме и красотата си. Ако крайната цел беше религията, ние не трябваше да я изгубваме. Ако крайната цел беше вярата, ние не трябваше да я изгубваме. Всички тия неща са само средства. Кое е онова нещо, което никога не се губи? Онова, което никога не се губи, то е това, което не знаем. В даден случай ти съзнаваш, че не знаеш нищо. Това, което в даден случай не знаеш, то е реалното, понеже ти не го губиш, нито печелиш. Понеже ти не знаеш това нещо, то не те интересува. Ако го знаеш, то нямаше да те интересува.

Сега това е един психологически момент. Когато човек придобие едно свое желание, той вижда, че то не е в него. Богатият се насища от учението си. Красивият се насища от красотата си. И той се маже, докарва, чисти, докато най-после и това му дотегва и казва: „Не искам повече."

Под думата „незнайно" аз наричам вътрешните процеси. Има нещо в битието, към което всички се стремим. И ние съзнаваме, че ако го придобием, то ще ни задоволи. И това реалното, това неизвестното ще ни придаде всичко онова, което желаем. Едновременно то ще създаде и цел в нашия живот. Тия неща, които сега ви изредих, аз считам като части на едно цяло, разхвърляни в пространството. И сега ние търсим онази сила, която ще сглоби всички тия части в едно цяло, което трябва да изпъкне в нашето съзнание. И щом това цяло изпъкне в нашето съзнание, ние ще станем силни. Силен е онзи човек, на когото краката са намясто и

може да работи с тях. Силен е онзи човек, на когото ръцете са намясто и може да работи с тях.

Та в дадения случай вие трябва да разсъждавате. Да допуснем, че вие имате един красив златен часовник, но не върви. Кое е важното в часовника в дадения случай? Да върви. Той трябва да е точен, да върви правилно. Какво ви струва това, че цената му е хиляда лева, а не върви? Тъй щото не е достатъчно да притежаваш един часовник, но той трябва да върви. Следователно най-важно е за вас да се намери един човек – който и да е той, да дойде и да пусне часовника да тръгне. Щом часовникът върви и показва точно времето, това е важно за вас. Времето и животът или пространството и животът, или времето и пространството са условия за живота. Ние можем да кажем, че пространството и времето са отделни от живота, но това е според някои философи.

Казвам, там, дето има живот, има пространство, има и време. Сега някой ще каже, че пространството съществува абсолютно. Така може да се говори само философски, но същественото подразбира живота, т.е. проявлението на съзнателния живот. Сега под думите „нещата се създават“ това не подразбира, че времето и пространството не са в живота. Времето и пространството излизат от живота. В пълния смисъл на думата в света вечен е само животът. Ще кажете, че това са отвлечени работи. Кои работи са отвлечени? Отвлечени неща са само тези, които са далеч от нашето съзнание. Има неща, които отвличат нашето съзнание. Близките неща, близките работи правят човека нещастен. Това, което може да направи човека щастлив, не са близките работи. Близките работи всякога създават едно уточнение в човека. Всяка мисъл, която влиза в съзнанието ви – колкото и да е малка, най-после ще ви причини едно нещастие.

Представете си, че в съзнанието си имате образа на вашия възлюбен, когото вие обичате и треперите за него, но този ваш възлюбен, без да иска, ще ви причини някаква неприятност. Например той е закъснял някъде и все се безпокоите за него – да не се е случило нещо, да не е паднал да си счупи крака и т.н. Понеже го обичате, вие се безпокоите за него. Ако не го обичахте, нямаше да се безпокоите. После мислите да не би този ваш възлюбен да ви е забравил. Той нищо не ти пише, и ти се безпокоиш.

Питам, от какво произтича това безпокойствие? Не само мисълта за вашия възлюбен може да ви безпокои, но вземете например и възвишената идея за Бога. Ако мислите много за него, пак ще започнете най-после да се безпокоите. Ще си кажете: „Дали Бог мисли за нас, или ни е забравил?“ После ще си кажете: „Как позволи Бог да ни се случи това нещастие?“ Не можеш да успееш в нещо и казваш: „Как тъй допусна Бог да не ни се отдаде възможност да успеем в тази работа?“ Вие никога не сте виждали Бога, а го държите отговорен за всяко нещо. Като те питат за Бога, ти не знаеш де е и си вдигаш раменете. Щом те постигне някаква несрета, казваш: „Как така? Поне малко да мислеше Бог за мене.“ Това показва, че след като сме дошли в живота от толкова хиляди години, ние сме се опили от живота. Животът е сладко вино. Този живот в грешните хора започва да ферментира и става като опивателно средство. Като пие човек от него, той вече забравя да мисли. Обаче силните хора като вземат от този живот, те не се опиват, но мислят трезво за живота. Пияният човек обаче не може да мисли. Или казано на друг език, когато човек се обвие в гъста материя, дето никаква светлина в съзнанието му не прониква, той изгубва вътрешните връзки на живота.

Например всички вие сте учени, нали. Ще напиша няколко прости действия от събиране, изваждане, умножение и деление. Те са много прости работи, с които и децата се занимават. Но какво

означават тези числа? 1+2=3, 2-1=1, 2x2=4, 6:2=3. Какво означават числата едно и две? Той е прост процес. Тези прости процеси стават всеки ден в съзнанието ви. Вие казвате, че събирането и умножението си мязат, изваждането и делението също си мязат. Обаче могат ли резултатите на събирането да произведат умножението и резултатите на изваждането да произведат делението? Значи две по две тези действия си мязат, но има нещо, по което коренно се различават.

Ако вземеш една ябълка, ти можеш да я разделиш на четири парчета, но можеш да извадиш и цели ябълки. Щом картечеш да делиш ябълката на две, това вече не е изваждане, но е деление. В умножението има една вътрешна сила. Следователно събирането и изваждането са външни процеси, а умножението и делението са вътрешни процеси. Значи събирането е на повърхността. Когато ти искаш да разрешиш един въпрос, който означава външния живот, ти ще употребиш събирането и изваждането. Когато пък искаш да разрешиш един въпрос в своя дух, ти ще употребиш умножението и делението.

И природата постъпва така. Ако ти не можеш да разрешиш качествата на своите мисли в даден случай и ако ти не можеш да познаеш една мисъл в нейните действия, да знаеш какъв процес е употребила тя при своето проявление, ти не си учен човек. Всеки трябва да познава отде идат неговите мисли, какви са те, кое е мястото на тяхното произхождение и т.н.

Сега ние разглеждаме обикновения живот и казваме: „Аз искам да бъда богат.“ Питам, какъв процес е богатството? Външен или вътрешен? Външен процес. Какъв процес е сиромашията? Външен или вътрешен? Ако вие разбирате събирането и изваждането в активния живот, вие ще разсъждавате малко другояче. Например вие се разгневите. Питам, какъв процес е разгневяването? Външен или вътрешен? Какъв процес е съмнението или безлюбието, или животът,

или свободата? Не. Трябва да разбирате какви процеси са тези, отде идат и какво гонят в живота. Каква е целта на вярата?

Представете си, че ви се даде Нобеловата премия на този от вас, който напише една хубава тема или дисертация за вярата или за любовта. Какво бихте писали? Сега мнозина се занимават с икономията, други се занимават с физиката, с химията и т.н. С какво се занимават физиците, например? Всеки от вас е и физик, и химик, и окултист. Който знае да ходи, той е физик. Който знае да яде, той е физик. Който знае да гледа, той е окултист. Който знае да мисли, той е философ и т.н. Следователно, който мисли, той е философ. Във философа има правилно разбиране, правилно съчетание на нещата, на неговите мисли. Той разбира отношенията. Той разбира четирите действия – събиране, изваждане, умножение и деление. Най-първо трябва да се научи събирането, а след него идат по-сложните процеси.

Наскоро един учен е открил един прост начин – как се раждат мъжки деца. Според този начин безплодните жени могат да имат мъжки деца, когато пожелаят. Този начин се състои в приемане на известно количество от някаква сол (натриев карбонат). Този въпрос не е интересен за вас, но е много интересен за безплодните жени, които искат да имат особено мъжки деца. В друга някоя беседа аз ще ви поговоря за този начин. Ако този учен професор е изнамерил способ да се раждаш мъжки деца, това негово откритие е съвършено. Следователно, когато една жена близне няколко пъти от тази сол в продължение на една година, тя ще може да роди мъжко дете. Този професор дошъл до тази идея, след като давал известно време от тази сол на своите ялови крави и забелязал, че те започнали да раждат все мъжки теленца. Тогава решил да приложи същия метод и върху някои жени и получил добри резултати. Това още не е абсолютен факт. То е само една новина. Дали е така, или не, то е друг въпрос още. Вие ще прибързате, ще вземете този факт като свършен въпрос и

ще го разправяте навсякъде. Този факт се нуждае от потвърждение, от обстойно изучаване. Дали има нещо вероятно, или не, това после може да се докаже. Вероятността седи не само в това. Аз зная и други правила.

В природата има една свещена наука, която аз не искам да излагам, да изнасям навън. Свещените науки за живота не се излагат. Върху тях малко се говори. Вие още не сте изучавали кога и по кое време от деня се раждат мъжки и кога женски деца. Има известни минути и часове, определени за раждането на мъжките или на женските деца. Определено е дали сутрин или по обед, или вечер, дали при залез или при изгрев на слънцето се раждат мъжките или женските деца. При това при положителното време от деня се раждат мъжки деца, а при отрицателното се раждат женски деца. А има места и часове, през които нито мъжки, нито женски деца се раждат. Това е отвлечена работа изобщо. В старо време някои хора са знаели това и когато някоя жена е била бездетна, тя отивала в храма. Там подигала ума си към Бога – това е солта, която тя употребявала. И когато вземе тази сол, след известно време тя имала дете.

Добро е откритието на този професор, който изнамерил, че при еди-каква си сол се раждат мъжки деца, но после трябва да изнамери каква сол е необходима, за да се раждат женски деца. Безплодието в човешкия живот се дължи на една анормалност, на едно опущение във великия закон. Аз разглеждам безплодието в широк смисъл – безплодие в добродетелите на човека. Може един човек да е безплоден в своите добродетели – в любовта, в мъдростта, в свободата, в знанието. Този човек не може да ражда, както някои жени не могат да раждат. Тъй щото раждането е един всемирен процес, в който душата трябва да работи, трябва да произвежда. И ако душата ни не произвежда знанието, и ако нашият дух не произвежда свободата, питам тогава какъв смисъл има животът. Какво трябва да влезе у нас,

за да бъдем производителни? И сега при това състояние, в което се намирате, според както ви виждам, у всички има отпечатъци на известни тревоги.

Сега вас ви занимава сегашната криза. Занимава ви какво ще бъде яденето. Занимава ви бъдещата война. Занимават ви земетресенията, дрехите и т.н. Всички тия неща са полезни. Няма същество, което да не мисли за дрехите си – и това трябва. Но да се безпокои човек за живота си и за всички тия неща, това е едно анормално състояние. Да се безпокоиш, че Бог може да те остави да умреш, това е едно анормално състояние. И тогава коя е причината за това? Човек сам може да застави Бога да го напусне. Така и първият човек сам застави Бога да се отдели от него, вследствие на което умря. Когато човек греши и престава да върви по волята Божия, тогава той се отделя от течението на живота и дохожда в областта на смъртта. Та когато ми кажат, че някой човек уредил живота си, ето каква картина изпъква в моя ум. Когато пък ми кажат, че някой човек закъсал в живота си, тогава в ума ми се явява една отлична картина, противоположна на тази, когато ми кажат, че човек уредил живота си.

Когато ми кажат, че някой уредил живота си, ето каква картина се явява в ума ми – представям си този човек в болницата в топла хубава стая на чисто бяло легло с пружина. Около него ходят лекари. Наглеждат го най-малко три-четири пъти. Милосърдни сестри му прислужват, донесат му ядене – най-хубаво, изискано приготвено, дигат го да седне, слагат яденето пред него и чакат да види ще го хареса ли, или какво друго иска. От време на време те го помилват по главата, нагледат го, измерят температурата му, и пак си излизат. Като прекара тук няколко месеца, а в някои случаи и година, този човек започва да си въобразява, че е любимец на всички служещи и лекари, мисли, че всички го обичат. Така привиква да лежи и само да пъшка. Тази е единствената му работа. Обаче един ден природата го

излекува. Лекарите констатират, че този човек е вече напълно здрав и трябва да се изпише от болницата. Всички лекари се произнасят единодушно по този въпрос и решават по този случай да му дадат един банкет, едно тържествено изпращане. Всички излизат с него до вратата, изпращат го, дават му път, пожелават му всичко добро. Той се оглежда наоколо, рече да си върви, но се замисля. Здраве има, но няма кой да му шета, няма сестри около себе си, няма кой да му туря в устата да яде, няма кой да го гледа. Той се намира в едно противоречие в живота си.

Следователно богатите хора са болните хора, които имат уреден живот, а здравите, добрите, моралните хора и светиите, това са хората, изпъдени вън от болницата. Светията трябва сега именно да работи. Здравият човек, който дълго време е лежал в болницата, той е изгубил навика да работи и се чуди какво ще прави сега. Ако аз бях на мястото на този човек, щях да се цаня на работа. Де? Пак в болницата. Ще кажа там на началника: „Понеже досега бях в болницата, дето другите ми служиха, сега, като оздравях, аз ще остана да служа на другите.“ Ще туря една бяла престилка и ще започна работа. Който не иска да шета, затова го пъдят вече от болницата. Който поддържа учението, че трябва да работи, той ще каже: „Понеже вече съм здрав, аз сега мога да работя и за другите.“ Тогава ще ви кажат от болницата: „Добре дошъл.“ Така ще бъдете пак между сестрите и лекарите, пак между болните и им прислужвате. Сега вие се чудите как ще трябва да работите, да помагате на другите. Казвам, едно от двете трябва да изберете – или да ви шетат, или вие да шетате.

Сега разбрахте вече защо Господ изпъди Адам и Ева от рая. Защото, докато бяха в рая, те бяха в положението на болни хора. В какво се състоеше болестта на Адама? Понеже Адам беше от здравите хора, Бог му каза: „Ти си здрав. Ще работиш.“ Той се отказа да работи

и потърси един лесен начин на живеене. Той търсеше други да работят за него и като търсеше лесния път, Господ го изпъди от рая, като му каза: „Тук е място само за работа, не е болница. Болницата е вън от рая. Който е в рая, трябва да се спретне на работа – той ще мисли право, ще чувства право и ще действа право."

Тази е причината, дето Бог изпъди Адам и Ева от рая. Така и много хора днес не искат да работят, не искат да правят добро и казват: „Защо трябва да работя? Защо ще правя добро? Нека си уредя малко живота, дотегна ми да бъда сам." Нещастието в живота се дължи на това, че ние искаме някой да ни обича, да ни помага, да работи за нас, а ние само да почиваме. Това са само външни условия. Щастието в живота седи в това, да знаеш, че можеш да мислиш, че можеш да работиш, че искаш да бъдеш полезен и на другите. Щом мислиш така, другите неща сами по себе си ще дойдат. Обаче, ако ти не мислиш сам за себе си, ако не работиш за себе си, ти непременно ще бъдеш нещастен. Ти сам ще привлечеш нещастието по един много естествен начин. Иначе, ако човек седи в болницата и разчита на другите, може да се случи да закъснее сестрата, да не може навреме да му услужи – и той се тревожи, безпокои, че не му донесли навреме ядене, не го преоблекли отдавна, не му направили навреме банята и т.н. После се сърди на лекарите, че и те не го прегледали навреме и както трябва. И сега всички се чудят кои са причините за идването на греха. Не, сами ще си отговорите. Щом престанете да работите, искате други да работят за вас, вие ще мязате на онези майки, които казват: „Да народя няколко деца, че да си почина поне." Казвам, не само че няма да си починеш, но ще те впрегнат още повече на работа. Богатият казва: „Да забогатея още." Ти като забогатееш, ще те впрегнат на работа, както не си работил никога в живота си. Щом станеш богат, всеки ден ще те безпокоят.

Сега, като говоря така, аз не отричам богатството, не отричам нещата, но казвам – ако съм богат, трябва да употребя богатството си навреме. Ако пък съм сиромах, да употребя и сиромашията навреме. В сиромашията природата е едно голямо богатство, каквото вие даже и не подозирате. Ако хванете сиромаха за гушата, знаете ли какво богатство се крие в него. Той обаче е скържав и затова не може и сам за себе си да го види. Като го хванеш за гушата, той ще ти каже де има богатство и по този начин ще избави и себе си, и тебе. Като богат ти ще бъдеш умен, да знаеш как да употребиш богатството си. От сиромаха пък ще извадиш идеята да мисли, че е сиромах.

Седи един учител при учителя си по пеене. Вижда учителят, че ученикът е даровит, може да пее хубаво и му казва да стане да изпее нещо. Той се свива, срамува се, гласът му се свива, не може да вземе верни тонове. Вдига го учителят веднъж, два пъти – той все не може да изпее нещо вярно. Тогава един ден учителят се приближава при него, удря му две плесници, и този ученик забравя всичко, започва да пее. „От този момент – казва той – гласът ми се отвори. Благодарение на тези две плесници аз се освободих от своя страна и започнах свободно да пея. От ума ми изчезнаха хората около мене, аз виждах само плесниците.“

Този е един краен метод, но понякога и природата върши с вас същото. Понякога ние седим, не можем да взимаме верни тонове. Като ни удари няколко плесници, ние се научаваме да взимаме верни тонове. Ако придобиеш пението като дарба, тези две плесници не са ли на мястото си? Ако станеш певец и се явиш пред хората, тези две плесници са изиграли своята роля. Но ако не ги получиш и не развиеш дарбата си да пееш, нищо не си спечелил.

Казвате: „Защо са страданията в живота?“ За да се събуди великото у нас. Бог употребява всевъзможни средства, за да събуди

Божественото, великото у нас. Вие сте възприели много мисли от ваши деди и прадеди и казвате: „Това не е за мене, не му е времето сега.“ Когато една права мисъл изпъкне в съзнанието ви, всякога е времето. Никога не отказвайте на една мисъл. Когато една мисъл дойде в съзнанието или в ума ви, дайте ѝ малко време, помислете върху нея. Дойде ви една мисъл, едно желание – искате да станете богати. Веднага спирате тази мисъл и казвате: „Това не е за мене.“ Не. Дайте петдесет минути на тази мисъл. Представете си мислено един голям палат с широки и големи прозорци, светъл, хубав, с голям двор. В средата на двора – един голям шадраван, водата тече, клокочи. После представете си, че имате един хубав файтон или автомобил – качвате се на него, отивате някъде на разходка и не казвайте, че мислите празни работи. Това, което човек днес мисли, все някога ще стане. В природата съществува следният закон. Няма мисъл, която човек кога и да е да не я реализира. Ако една твоя мисъл не е горе в менталния свят или ако едно твое желание не е в астралния свят и оттам да слезе в сърцето ти, те никога не могат да се реализират и на физическото поле.

Следователно нашият сегашен живот е живот, който се е изразил горе в двата висши свята и сега има едно реализиране на земята, обратният процес. Казвате: „Какво е нашето предназначение?“ Не е само да събираме, но и да мислим за Бога. Защо трябва да мислим за Бога? Защото един ден ще придобием безсмъртния живот. Казвате: „Защо трябва да се молим?“ За да придобием живота. Защо трябва да мислим за Бога? За да придобием любовта, за да придобием знанието, за да придобием свободата. Това са съществените неща в живота. Ако те престанат, и животът престава. Аз се чудя някога на хората, като казват, че и без Бога може да се живее. Те казват: „Защо трябва да вярваме в Бога?“ Казвам, защо трябва да вярваме във въздуха? Ако постоянно вярваме във въздуха, то е защото, като влиза

и излиза, ние живеем. Казвате: „Какво от това, че въздухът влиза и излиза от дробовете ни?“ Ние живеем. Живот носи. И светлината влиза и излиза от нас. Какво от това – ще кажете. Ние виждаме, ходим благодарение на светлината. Така и мисълта влиза от ума ни и ние мислим. Така и чувствата влизат и излизат от сърцето ни и ние чувстваме. Казвате: „Какво от това?“ Така казват някои и за часовника. Часовник е това. Да, но часовникът върви и показва времето. Защо е създаден часовникът? Да ни покаже времето. Защо ни е умът? Да внесе в нас мисъл. Тази мисъл е онова, което ние искаме, което търсим в света. Онова, което ние търсим, то ще дойде чрез ума, чрез сърцето, чрез свободата.

Какво искате например вие в дадения случай? Каквото искате, то ще дойде не извън вашия ум, не извън вашето сърце, не извън, не извън вашата душа, нито извън вашия дух. То ще дойде именно чрез вашия дух, чрез вашата душа, чрез вашия ум и чрез вашето сърце. И следователно, ако вашият ум работи правилно, ако вашето сърце работи правилно, ако вашата душа работи правилно и ако вашият дух работи правилно, това е смисълът на живота. Това са процеси в живота. Вие се оглеждате например в огледалото и казвате: „Остарях.“ Какво означава старостта? Аз считам старостта като най-голям банкер, който се намира между хиляди хора, които ядат и пият – и той заедно с тях яде и пие. Всички шетат на този човек, а той седи в болницата, лежи и пъшка само. Сестри милосърдни и лекари обикалят около него колкото иска, а той седи и казва – ще се мре. Като умреш, казваш си тогава: „Ще ме изхвърлят от болницата и какво ще се прави тогава, не зная.“ Умирането на стария човек е излизане от болницата. Осиромашаването на богатия е излизане от болницата. Оглупяването на учения е излизане от болницата. Много учени хора са болни. Мнозина отдават голяма цена на учените, че те намирали смисъла на живота, на всичко около себе си. Не, учените не

намират никакъв смисъл на живота. Те постоянно казват, че това е глупаво, онова е глупаво.

Питам, болните, които постоянно лежат на гърба си, намират ли смисъла в това? Кой се върти само на една или на друга страна, сестри му прислужват, чаршафите, леглото му нареждат и пречистят, лекарства му дават в устата, но като дойде един ден да го изпъдят от болницата, че оздравял, той се страхува да излезе навън, не знае какво да прави.

Това са в общи черти мислите, които седят в съзнанието ви. Казвам, вие за дълго време сте седели в болницата и е издадено разпореждане – на всинца ви ще дадат един банкет и ще отворят вратата на болницата, да излезете навън. Тогава вие ще се стегнете, няма да има въртене на тези меки дюшеци на едната или на другата страна. Няма само да пъшкате: „Ох, тук ме боли. Ох, там ме боли." Тези работи ще престанат вече.

Сега вие говорите за съвременната култура, но ето какво е моето понятие за съвременната култура. Каква култура е тази? Аз навсякъде виждам само кревати, дюшеци, юргани, сестри милосърдни и т.н. Владиката турил корона на главата си, но болен е той. Че е болен, се вижда от това, че подир него върви дете, което му носи одеждата. Свещеникът, и той е болен. Като служи пред олтара, до него седи едно малко момченце, което му пали кандилото, туря му тамян и като свърши работата, подаде кадилницата на свещеника. Като свърши молитвата си, той пак подава кадилницата на детето, което му целува ръка и се отдалечава. Аз наричам и които служат, и които ги слушат, – все са болни хора, все на кревати лежат и за болести си разправят. Всички тия болки трябва да се изхвърлят от главата на хората. Те казват: „Господ да ни прости. Болни хора сме." Да напуснем омразата, и болестта ще премине. Като ликвидираме с омразата, със съмнението, с подозрението, с викането, с крякането, с биенето,

веднага ще ликвидираме и със стария свят. Всички тия хора са болни, а трябва да дойдем до здравето, да усетим, че в душата ни няма нито една отрицателна мисъл. Това е смисълът на живота – да престане човек да мисли, че е болен. Това са новите веяния, това е новото време, което ще дойде в света.

Сега всички съвременни хора очакват да дойде Христос и да ги вземе на небето с колесница като свети Илия. Обаче какво стана със свети Илия? След като го взеха горе с колесница, после го върнаха пак на земята, за да му отрежат главата. Той не беше още оздравял, затова във времето на Христа трябваше пак да дойде. Не, не с колесница трябва да отидете на небето, но с вашите крака трябва да отидете. Вие трябва да отидете на небето с колесницата на вашите добродетели, с колесницата на любовта. Който не отиде с тях, него пак ще върнат назад.

Сега аз искам да ви представя една картина, да ви дам ясна представа за живота, а не да го унищожавам. Съвременните понятия на хората за живота са толкова извратени, че при тези разбирания те не могат да имат правилни разбирания, правилни понятия за Бога, за живота и за всичко това, което става. И учени, и прости, и богати, и бедни – всички са недоволни и казват: „Какво ще се прави?“ Слушайте ме сега. Какво повече от това да ви кажа. Няма по-хубаво нещо от любовта. Когато обичат някого, все го стискат. Така правят и болестите. Като обикнат някого, те го стискат. Например майката, като обича детето си, тя го прегърне, стисне го.

Та аз искам, по право трябва да се създаде у вас тази мощна права мисъл. Право трябва да мислите, да изучавате словото по един нов начин. Сега искам най-много след една-две години да ви видя всички млади, подмладени. Гледайте да не останете стари, защото у старите става едно втвърдяване и в мислите, и в чувствата. Някои казват: „Какво беше едно време, какво е сега.“ Сега и това е вярно, но

зная и сега какво е и едно време какво е било. Сега смисълът на живота се е изгубил. Казвате: „Едно време бяхме по-усърдни.“ Питам, кои са причините, че едно време сте били по-усърдни? Казвате: „Едно време вярвахме повече, а сега вярваме по-малко.“ Не, излъгали сте се в това нещо. Любовта не може да се измени по никой начин. Ако човек е млад, той не може да остарее. И ако е в пълната смисъл на думата стар, той не може да умре. Но понеже той нито е млад, нито е стар, не мисли както трябва. Старостта на сегашните хора е хилавост. В това отношение понякога децата мислят по-добре от възрастните. Те разбират живота по-добре.

Децата са по-доверчиви. Каквото им кажеш, вярват. Старите не вярват. Старият казва: „Не ми разправяй, синко, аз ги зная тия работи.“ Лошото в децата е тяхната своенравност. Те постоянно крякат и майка им веднага дойде при тях. Те казват: „Знаеш ли кой е тук?“ Старият пък със своите мисли, със своето минало е станал за посмешище. Той постоянно казва: „Знаете ли аз какво бях?“ Той разправя какъв левент, момък бил, как играл на хорото, как се борил, как мятал на земята и най големите юнаци: „Какъв юнак бях, но сега старини дойдоха, станах за посмешище.“ Хване си брадата, поогледа се и си въздъхне. Аз някой път съм правил психологически наблюдения. Казвам на някой стар: „Дядо, я се огледай в огледалото.“ „Няма какво да се оглеждам. Няма какво да видя в огледалото.“ „Ами ти можеш и сега да станеш млад. Да станеш млад с малки мустачки.“ „Е, тогава бих се огледал.“

Питам, какво се крие в тези малки мустачки? Крие се една мисъл, която може да състари човека. Ако ти се влюбиш в една форма, ще остарееш. Светът на формите е свят на старостта. Щом човек се влюби в каква и да е форма, тази форма има вече магическо въздействие върху човека и предизвиква в него старост. Ако обикнеш един кон или един човек, какъвто предмет или каквото живо същество и да

обикнеш, веднага те имат сила да те направят стар. И затова окултните науки казват – не се привързвай към нищо в света, понеже тези неща не можеш да ги имаш. И те ще ти вземат нещо, но нищо не могат да ти дадат. Следователно обичай само това, което може да ти придаде нещо в твоя живот.

Тогава в какво именно седи любовта? Любовта седи в това, че което обичаш, никога да не произведе тревога в душата ти. Това, което обичаш, никога да не хвърли сянка върху душата ти. Това, което обичаш, всякога да носи вътрешен мир, вътрешен подтик, сила и мощ. Всяко друго нещо, което обичаш, или всяка мисъл, която може да ти произведе една тревога или сянка в съзнанието, тя е от този свят и един ден непременно ще ти причини някакво бреме. От този предмет всички имате опитност. И когато баща обикне сина си, в него той трябва да обикне онова дълбокото, т.е. неговия дух. И ако синът обикне духа на баща си, тогава между тях ще има правилни отношения.

Сега в окултната школа ако вие разберете онова, което исках да ви предам, вие ще се ползвате много. Обаче понякога вие ме запитвате: „Какви са крайните цели на нашия живот? Какво мисли Бог? – Казвате още: – Какво мисли Учителят?“ Аз да ви кажа какво мисля. Аз мисля да ви направя здрави, да кажа на сестрите милосърдните и на лекарите да ви дадат един банкет и да ви изпъдят от болницата навън. „Ами после?“ Ще работите. Като влезете при мене, питате ме: „Какво ме гледате такъв?“ Ще ви кажа защо ви гледам. Аз желая да ви изпъдя от болницата навън, да ви евакуират. И Бог сега иска да ни извади от онова вътрешно състояние на мърморене, в което се намираме. Ние сами на себе си сме дотегнали. У нас има едно постоянно мърморене, постоянно сме недоволни. Недоволни сме от себе си, недоволни сме от обществото, недоволни сме от природата – от всичко, което става около нас. Недоволни сме

от времето – от слънцето, от вятъра, от дъжда – от всичко сме недоволни. Та първото нещо – ние трябва да видим онова, което е вложено в природата, в живота, във всички форми и от всичко трябва да извлечем поуката, която е скрита вътре. Така ще дойдем до дълбокия смисъл на нещата, до духа на нещата. Така ще дойдем до духа на природата, до познаване на Бога. И като дойдем до общение с Бога, казваме: „Каква е целта на Бога спрямо нас?“ Целта на Бога е да заповяда да ви изпъдят вън от болницата. Бог иска да ни очисти от всички отрицателни състояния, от всички отрицателни мисли, които днес ни измъчват, по който и да е начин и да остави в нас само положителните неща. Само така ще дойдем до пълно общение с Бога и до този живот, който той има в себе си. И мислено трябва да участваме във всички Божии блага.

Казвам, всички трябва да работите в това направление. Не питайте как, но започнете да ставате най-първо от креватите си и си кажете – ще се излиза от болницата навън. И после нека всеки от вас да си направи по една бяла престилка за работа и да се облече с нея. Или другояче казано – когато ви се представи да кажете една хубава дума за живота, не се обленявайте да направите това. Някой ви пита: „Вие какви сте сега?“ „Ние сме окултисти.“ „Какво нещо е окултист?“ „Това не се говори сега.“ „Вие от кои сте?“ „Ние сме от тези, които са още в болницата, шетат ни още.“ „Ами какво мислите да правите?“ „Лекарите подшушват помежду си, че ще ни изпъдят от болницата и след това не знаем какво ще се прави.“

Та понякога посмейте се малко със себе си. Посмейте се малко и на учените, на богатите, на аристократите хора. Ти вярваш ли в Бог? В кой Господ? В Европа има 250 милиона богове. В кой от тях трябва да вярвам. Казват: „Ти българин ли си?“ Кой българин? Че много българи има. Покажете ми един българин, от който да са произлезли всички останали. Кой е първият българин? Евреите поне имат един

патриарх – Аврам. Похвалявам ги. Те могат да кажат нещо за техния праотец. Българите обаче нямат свой праотец както евреите, които се хвалят със своя Аврам. Казва се, че Бог му казал: „В тебе ще се благословят всички народи.“ Та като ви питат българин ли си, ти нищо не знаеш, нямаш свой праотец.

Ще дам на българите една теза – да напишат кой е техният праотец. Ще кажете може би, че Адам е вашият праотец, но Ад ама изпъдиха от рая, а Христа въведоха в рая. Хората изпъдиха Христа от света, за да влезе в рая. Който иска да живее охолно, той трябва да излезе от рая. Навън светът като изпъди Христа от земята, той влезе в рая. И сега светът е отвън, а Христос е отвътре. Който страда в света, той трябва да влезе в рая. И всички от вас, които искате да живеете охолно, ще ви кажат: „Хайде навън от рая!“ А всички, които страдате, ще влезете в рая. Който страда от ревматизъм, в рая ще влезе. Ревматизмът е една предпазителна мярка – да не направи човек някаква пакост. Когато турят букаи на някой кон, той е здрав, искат да го запазят. Ако не му турят букаи, той ще отиде в гората, дето ще го изядат вълци. Щом този кон се възпита, тогава ще снемат букаите му.

Сега това са посторонни мисли. Единственото нещо, към което всички се стремят, е да бъдат здрави, да мислят здраво, да чувстват здраво, да действаме здраво, да станем служители на Бога, да можем с Бога заедно да възстановим бъдещата култура, която иде сега. Ако тази култура бъде като сегашната, тя ще има същите резултати. Казва се в Писанието, че 120 души се събрали и след време станаха 120 хиляди души. Казва Христос: „Не бойте се. Отец ще дойде да ви даде знание.“ Та силата на човека е само въпрос на време. За това се изисква една свещена идея.

И сега понякога вие се безпокоите и казвате: „Какво ще стане със света?“ Няма какво да се безпокоите, ако този свят е направен от Бога. Ако вселената е направена от Бога, няма какво да се безпокоите.

Казвате: „Какво ще стане със слънцето?“ Ако слънцето изгасне, какво ще стане тогава? Ако нашето слънце изгасне, нищо няма да стане. Ето каква мисъл изпъква в ума ми при този въпрос. Ако в моята къща загасне една свещ, друга ще се запали. Ако това слънце един ден се измени, ще дойде друго слънце. И досега Бог е изменил хиляди слънца в слънчевата система, без да знаят това нещо учените хора. И сегашното слънце скоро ще се измени. А сега учените хора искат да изчислят още колко милиони години ще грее това слънце и после ще изгасне. Няма никакво изгасване. Това са празни работи. То може само да се смени. Бог има милиони свещи на разположение. Като изгори една, ще тури друга. Въпросът е да свети.

Съвременните учени забелязват, че стават някакви промени в света. Аз не искам да вземете това като някаква теория, но само като факт за изяснение. Истина е само това, което може да създаде света. Така седи тази идея в моя ум. Не е въпросът как мислят хората, но как седи тази идея в Божия ум. Като изгасне едно слънце, то ще се смени с друго – една свещ ще се смени с друга. Господ хване едното слънце с щипци и го туря на свещника да свети.

Та сега и у вас ще се сменят вътрешно вашите мисли и чувства и вие трябва да се радвате на тази вътрешна смяна. Не да остане у вашия ум нещо, което да не се променя никога. И в съзнанието ви дълбоко ви желая да дойдете в единение с Бога и един ден да се почувствате напълно свободни.

И тъй, първото нещо е да бъдете свободни. Затова именно Писанието казва: „Молете се един за друг.“ Желайте доброто един на друг. Понякога сте много индиферентни, вследствие на което нищо не се постига. Ако човек иска да се подигне в света, той едновременно трябва да желае подигането и на всички останали хора. И затова в дадения случай той трябва да прати мисълта си и към всички хора. Благото на неговата душа да е благо и на всички хора. Така трябва да

постъпва и музикантът. Който иска да бъде музикант, той трябва да изпрати тази мисъл, той трябва да изпрати своето желание и до всички хора, той трябва да изпрати своята музикалност до всички души. И тогава той ще види, че когато десет, двайсет, сто или повече души работят в едно направление, всичко може да се постигне.

И Писанието казва: „Никой не живее за себе си, понеже Бог е целокупност.“ Организмът е здрав дотогава, докато всяка една част от него работи съобразно законите на цялото. И ние живеем и успяваме добре дотогава, докато работим целесъобразно със законите, които Бог е вложил в нас и в живата природа. Докато изпълняваме волята Божия съзнателно или несъзнателно, ние прогресираме, но деня, в който речем да се отделим от Бога, веднага умираме или най-малко остаряваме. Никога не правете опит да се отделите от Бога, защото няма да се отделите. По какъв начин ще създадете вашия Бог? И после не оставяйте Бога пред себе си като една планина, която може да ви засенчи със своето величие, със своя ум. Бог за вас трябва да бъде величие, но което да ви послужи като подтик за работа и като си помислите за него, да се стопли сърцето ви, да ви се просвети умът. И ако сте били болни, достатъчно е само да си помислите за Бога – и веднага да станете от леглото си. Понякога аз правя ред опити в това направление.

Сега разбрахте каква е основната мисъл в тази лекция.

Тайна молитва

Осма лекция на Общия окултен клас 18 ноември 1931 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

РАЗТОВАРВАНЕ НА СЪЗНАНИЕТО

„Отче наш“
„Аин фаси“

Ако ви се зададе тема „Предназначението на християнството“, какво бихте писали? Какво е предназначението на християнството? Представете си, че един баща оставя известно богатство в наследство на сина си и последният го изпие и изяде. На всеки човек са раздадени богатства – е даден живот. Какво е предназначението на сегашния живот? Вие мислили ли сте по това? По някой път вие живеете живота на вашето минало. Много пъти вие живеете живота на една риба, живота на птиците, вие сте били някога в положението на птица, били сте в положението на какви ли не животни.

Формите, това са костюми на живота. Природата и тя обича модата. Били сте в костюма на една птица, облечена с пера. Целия ден сте си чистили перата на някой клон. После сте си турили главата под крилата и сте заспивали. После пак сте летели из въздуха, и пак сте кацали на някой клон. Това е разбиране на живота. Някой път някои хора живеят като птици. Една дама, която съблича три-четири костюма на ден, не прилича ли на птица? Облече един костюм. Какво ще ѝ допринесе той? После – втори костюм, трети, четвърти. Вземете друго едно положение. Ядете едно ядене, после – второ, трето, четвърто. И какво допринасяш на човека те? Допринасят нещо. Все таки има някоя облага, от която човек все се заблуждава. Каквото и да ядеш, както и да се облечеш, резултатите са все едни и същи – остаряваш, остаряваш и казваш: „Едно време бях млад, обличах се добре.“ Сега, като остарееш, дрехите не ти важат. Защо? Значи има нещо по-съществено. Кое е това? Не го знаеш. Когато болният се

разболее, коя е причината, дето не му се яде и не му се облича. Не че е добил някой велика философия, но не му се яде и не му се облича.

Младият, който се облича добре, здрав ли е, или болен? Когато господарят храни в курника оная пуйка с орехи, царевица и друго, за да затлъстее по-добре пуйката, да се оправи, то намерението на нейния господар е да я повика на голямо угощение, когато дойдат гости. Поне вие сте били на такова голямо угощение. Вие ще кажете, че не сте такива. Може би. Ние не сме такива в едно отношение, но в друго отношение не сме напуснали стария живот. Малко християни има, които са напуснали стария живот. Защото не само трябва да напуснем стария живот, но трябва да възприемеш новия. По някой път и жабата напуска блатото, но щом види, че не върви, се връща в блатото. Вземам я за сравнение. Не че сме жаби. Действително не сме жаби. Но някой път имаме същите слабости както жабата. Щом не успеем по един начин, пак се върнем на стария начин. Казваме: „То с добро не върви.“ Значи се връщаме към старите разбирания. В едно отношение е право. С мекота не става тази работа. С пръста си може ли да ореш? Малко по-строг трябва да бъдеш. Аз правя една аналогия тогава. Кой хляб обичаш – сухия или препечения? Всеки от вас има известен нрав, всеки си има известен вкус. Някой път суровият хляб не е за предпочитане. Но някой път и препеченият не е добър.

Някой път сравняваме как са живели светиите. Но какво ни интересуват светиите? Интересуват ни дотолкова, доколкото може да ни бъде полезен техният живот. Някой човек е бил светия, взел си е всичкото богатство и е отишъл на небето и живее добре. Положението му се е подобрило. Аз, който мисля за светиите, моето положение може да е „хуже губернаторское“. Аз вярвам в свети Иван, свети Драган и други, но положението ми ни най-малко не се подобрява.

Тогава има ли изходен път за подобрение? Има, разбира се. Подобрението седи в онзи великия факт на природата. Понеже човек

излиза от Бога, той все таки съставлява някакъв орган, колкото и да е малък. В Божественото съзнание има желание този орган да функционира правилно в Божествения организъм. И ако ти функционираш правилно, то на Бога му е приятно. Ако ти не функционираш правилно, то той се вглъбява, за да види кои са причините.

Сега във вас може да се зароди идеята, това така ли е. Защото по някой път вие мислите, че може да се отделите от Бога и че може да вършите каквото си искате. Човек никой път не може да върши това, което иска. Всеки път човек върши това, което не иска. Например ти грешиш, но вършиш това, което не искаш. По някой път вършиш добро. Но по някой път не го искаш. Защото, ако не го вършиш, камшик има. Например – да ви дам един малък пример, за да си обясните въпроса. Майката казва на детето: „Ти в чужда градина няма да ходиш. Няма да береш орехи, няма да береш круши. Оплаква се съседът." Но един ден това дете минава покрай градината и забравя и бере от нея орехи или круши. И една вечер чува се, че детето пее, плаче – малко немузикално. Майката го налага хубаво. Питат го защо пее. Защото бра орехи и круши. Това е едната страна. Майката го праща да направи някое добро с хляб или с нещо сготвено. То не отива да го занесе, но повиква своите приятели и изяжда яденето. И като се върне, пак го бие майка му. Като прескача градината, бият го и като не направи добро, пак го бият. Човек има две положения. В едното положение човек трябва да се въздържа за прескачането на плета. В този случай трябва да се откаже. Ако не се откаже от това, той е слаб. Ако се откаже да отиде да направи добро, пак е слаб.

Във вашето съзнание често идат известни мисли. Вие не може да ги определите към кой род спадат. От някои мисли вие трябва да се въздържате. Защото всяка една мисъл, която се представя пред вас, тя е една градина, примамка е това. Дойдат някои желания или мисли

във вас и искат да ги изпълниш. Желанието е една градина. Най-напред тази градина се представя в добрата страна. Например детето се представя в градината като нещо приятно. Лошото не е в това, че ще влезе в градината и че ще изяде орехи, но лошото е в неизпълнението на закона.

Та казвам, в сегашния живот трябва да се учите да освобождавате вашето съзнание от непотребните желания и мисли. Има желания, които са реални, но има желания, които изпъкват в нас, без да имаш някой обект. Първите идат отвън. Но съблазънта някой път иде отвътре – няма обект. Седите вкъщи и ви хрумва някоя лоша мисъл. Да ви е учил някой, не. Но хрумва ви една мисъл и вие се борите с нея. Представете си сега – вие ще кажете: „Каква ли е тази лоша мисъл?“ Ще ви кажа. Например един светия двайсет години се е молил в пустинята, прочул се е като голям светия. Чудеса прави. Но един ден този светия остава сам да се моли на Господа и в ума му изскача една млада мома и той иска да я целуне. Вие ще кажете: „Какво има в това?“ Това е падане за него. Светията си казва: „Дяволска мисъл дойде.“ Тъкмо рече да се моли, момата пак изскача – тича насреща му. Той се чуди. Как ще обясните това състояние? Поне четете житията на светиите. В самата мома няма нищо лошо. Няма нещо реално. Но една фикция изскача в ума му, изскача една форма, но това е фикция. Има едно астрално същество, което се е домогнало до него. Една астрална мома има, която е Видяла този светия. Иска да влезе, да стане ученик, хлопа на неговите врата. Когато той се моли, тя казва: „И аз да се моля с тебе заедно.“ Мислите ли, че ако той допусне тази мисъл, с нея ще прокопса.

Сега аз вземам този пример само за изяснение. Разсъждавайте не за еротичната страна. Ако вие впрегнете един млад вол пет-шест-годишен, силен е. Но ако впрегнете един вол, който е съвсем остарял

и едвам крета, ще ви свърши ли работа? За работа е онзи младият вол. Ще го впрегнете. А онзи старият вол не е за работа.

Кой е за работа? Младата мома или светията, който двайсет години е седял в пустинята? Изкушението ето къде седи. Всички хора, които идат при светията, те са крайно егоисти. Нито един не мисли за светията и не му благодари. Той положи ръката си, и болният оздравява. Положи на друг ръката си – и той оздравее. И му оставят само малко хляб. И на човека му става мъчно. Той си казва: „Младата мома ми съчувства много повече, отколкото тези." Той се лъже. И тя е от същия калибър. Ако я пусне светията, ще отиде всичкото светийство. Тя ще обере всичката му каса. Тази младата мома не е такава както другите моми, които имаме. Знаете ли каква е тя? Може да е някоя светица, и тогава някой млад момък се явява в нейната мисъл.

Това са отношения. Вие ще кажете – това е лесна работа. Може да е лесна за обикновените хора, но светията се намира в безизходен път. Защото той се възмущава от смелостта на момата да се яви пред него. Тя не трябва да се явява в килията му, в тайния кът на душата му. Той се чуди отде се е промъкнало това същество. Тя му казва: „Слушай, животът има друг смисъл. Има една слаба страна." Тази младата мома не трябваше да знае кога светията се моли. Щом знае тя кога той се моли, то отиде вече. Тя има по-тънки разбирания, отколкото той. И оттам насетне неговата молитва не отива пред Бога. Тогава какъв е цярът на това. Заключението е – в сърцето си този светия не е дошъл до онова дълбоко разбиране на живота, напълно сърцето му не е обсебено от Божествената любов. Има нещо, което му липсва, което липсва на любовта му вътре. Защото, ако дойде любовта, тези работи не могат да дойдат.

Някой път вие мислите, че обичате Бога. Но ако който и да е може да ви раздразни, вие трябва да знаете, че любовта ви не е такава,

както трябва. В дадения случай не сте така силен, нямате понятие какви са нейните отношения в живота.

Ако ви се прережe една артерия, то ще изтече доста кръв и вие ще побледнеете. Тази мисъл, която се явява, и тя има подобно действие. Вие ще кажете: „Какво има в явяването на една млада мома." Ако този светия разбира закона, няма никаква опасност. Това същество е пратено нарочно от невидимия свят като професор във формата на една жена и му казват: „Иди да опиташ онзи ученик, който двайсет години се е учил. Да се види какво знае той от живота." И момата казва: „Кажи ми ти, почтени светия, защо се молиш." И той се стресва. Не му стига на ума да каже защо. Момата сега казва: „Помоли се сега на Бога, да видим дали те слуша Господ." И той не може да се моли. Тя е професор и той се сгушва, и професорът го пита: „Защо Господ сега не те слуша."

Представете си сега, че вие сте на мястото на този светия и двайсет години сте били такъв и мислите вече да влезете в рая. И дойде този красивият професор в една или в друга форма. Какъв отговор трябва да дадете на професора. Това не е за смях. Това е много сериозен въпрос. Професорът пита: „Защо се молиш?" Ти какво трябва да кажеш? Вие се обърквате. Така е и със светията. Светията, и той не знае какво да каже. В светията се явява желание тя да се махне. Но тя не се махва. Той си казва: „Да си върви тази мисъл." Дяволът е един дух. Ни най-малко не се разрешава въпросът с това, че той бил дявол. Това е много просташка работа. Които са възпитавали хората, казват: „Съпротивете се на дявола." Но как?

Сега вие ще се спрете на този въпрос, не че не сте напреднали. Има известни закони в живота, които не се знаят. Има такива сложни задачи в математиката, че най-големите математици, като дойдат, не могат да ги разрешат. Има известни задачи, които математиката не ги е доразрешила. И човек трябва да мине от едно състояние в друго,

за да разреши известни въпроси. Това, което не е разрешимо на физическото поле, е разрешимо в астралния или в духовния свят. А това, което не е разрешимо в духовния свят, е разрешимо в Божествения свят. Ако човек не разбира физическия свят, той не може да разреши задачата на физическия свят. физическият свят е материален свят. Духовният свят е свят на чувствата, а Божественият свят е свят на Божествената мисъл. От Божествения свят произтичат елементите на мисълта. От духовния свят произтичат елементите на чувствата, а от физическия свят – елементите на материята.

Вие сега остарявате и не можете да си помогнете, нали? Едно време бяхте млади. Сега вече сте се изменили. Не разбирате законите и не можете да подмладите лицето си. И който и да ви каже, ще му кажете: „Я ми дайте един пример." Ако аз мога, то е заради мене. Ако вие можете, то е заради вас. Никой не може да ви предаде онова знание, което той има. Когато аз видя един човек, имам една мисъл – аз зная дали е абсолютно честен и справедлив. Има в очите нещо. Като погледна в очите, има една линия, по която се познава. Но и вие може да познаете, не само аз. И вие казвате: „В този човек имам пълно доверие." Кое ви дава абсолютното пълно доверие в него? Трябва с години да работите, да наблюдавате себе си. Най-първо човек трябва да проучва себе си. Когато имате най-хубавото настроение, трябва да се нарисувате. Всеки ден трябва да се рисувате най-малко през огледалото – да изучите физиономията си. Да изучите всичките оттенъци на вашите очи. Когато имате хубаво разположение, да видите какъв оттенък имат очите. После да видите тяхната яснота. После да видите в тия случаи какво е дишането ви и какво е положението на тялото. Вие не знаете още каква е походката на един праведен човек, как върви светията. Когато ви кажат: „Я представете как върви един светия", вие не може да представите. Един пияница може да представите, но как върви светията, не.

Честният човек има и тон. Честността си има свой тон. Любовта си има тон. И мъдростта си има свой тон, музикален тон. После си има и цвят, определен цвят. И любовта си има свой цвят. И мъдростта си има свой цвят. И истината се има свой цвят. Всички добродетели си имат свои определени цветове. Щом видиш този цвят в един човек, на този човек може да разчиташ. Та ние трябва да придобием тия цветове. Ти не може да бъдеш добър, докато нямаш цвета на доброто. Ти не може да бъдеш добър, докато нямаш тона на доброто. Мога да ви разправя по това, но като ви разправя това, то ни най-малко няма да ви ползва. Аз мога да ви дам знание колкото искате, но за да станете такива, каквито искате, иска се време. Нека дойде някой от вас. Аз съм готов да му дам сто хиляди лева, да направи един кръг изведнъж, но такъв, като че ли с пергел е направен. И ако някой от вас посвети на това целия си живот, може да го направи. Трябва да се правят опити. Могат да се правят колкото искате опити. Като се завърти кръгът, да стане съвсем правилен. Много мъчна работа е тази. Какво голямо самообладание трябва.

Когато дойдете да оперирате със своята мисъл и чувства, изисква се голяма прецизност. Не е страшното в мисълта, която може да дойде, но страшното е, че не знаеш как да оперираш с мисълта си. Не е страшно чувството, но трябва да знаеш как да оперираш с него. Те могат да имат Божествен произход. Трябва да знаеш произхода на една мисъл или чувство. Не е все едно, когато ти дадат една топла пита или една пита, която е печена преди една година. Има някак си мисли, които са съвършено мухлясали. Сега трябва да освободите съзнанието си от непотребното. Сега сте по-свободни да мислите. Вие казвате: „Толкова години живеем.“ Вие може да живеете още толкоз, но учение трябва. В старо време са изкарвали един ученик и ще мине един друг ученик и ще го бие, ще му дърпа косите. Той да се не раздразни, като го бият. Той ще си вземе кърпата и ще си избърше

лицето. Ако така ви изкарат и ви бият, втори път няма да излезете. Ако в някой дъждовен ден излезете и върху вашите дрехи падат капки, какво е това. По някой път плюенето е потребно. Ние минаваме през дисциплина. Всички изпитания, изкушения, неразположения в живота – това е дисциплина. Още от времето на Питагора и в днешния свят ние минаваме през фазата на плюенето. Още не сте ученици. Цялата раса минава през изпит. Цялото човечество е на изпит и който издържи, приемат го, а който не издържи, ще го плюят, докато се научи. Докога ще бъде това? Като си издържите добре изпита, няма вече да ви плюят.

2x2=4, 5x5 = 25. Защо 2x2 е равно на четири? И защо 5x5 е равно на 25? Какво е отношението? Между 4 и 25 има известно отношение. 2 и 5 си приличат. 2 е първата майка, а 5 е дъщерята, която е станала майка. 25 показва пътя, дължината на този път. Трябва повече усилие и повече работа. При тези условия, при които живеем, ние трябва да положим по-големи усилия. Така както са живели светиите едно време, днес не може. Може някои светии да са живели в законите на двете – малко път се изисквало. А сега се изисква по-дълъг път. Както първото произведение горе е 4 километра, а второто произведение 25 километра.

Някой казва: „Аз се молих на Бога.“ Това е молитва, но и трябва да учиш. Молитвата е една длъжност. Че си се молил на баща си, това е едно нещо, но да се учиш, е друго нещо. Бог може да те слуша, но пак ти може да си останеш невежа. Например баща ти може да ти дава всички средства, дрехи и други неща, но ако ти се не учиш, пак ще останеш. Някой мисли, че е много добър, че се моли и мисли, че така ще стане учен. Не, ти може да се молиш много, може да си добър, но пак да си останеш невежа. Като се каже „праведник“, какво се подразбира? По този ред на разсъждение вие може да дойдете до едно безразличие и да кажете: „Какво да правим тогава? Моля се –

лошо, не се моля – лошо. Направя добро – лошо. И аз не зная какво да правя.“

Това, което направиш, да остане в тебе. Важното е могат ли да останат нещата с тебе, да кооперират с тебе. Ако могат да останат с тебе, тогава си постигнал нещо. Но ако една мисъл седи с години в тебе и после те напусне, тогава ти още не си в реалния живот. Не че сегашният живот не е важен. Той е важен, но условията се вземат. В едно предметно училище учителят казва: „Хайде, Иванчо.“ Някой от вас мисли, че е роден с името Иванчо. Никой от вас не е роден с името Иванчо, Драганчо, Стоянчо. Те са псевдоними. Учителят казва: „Един орех и още един орех колко правят?“ Ученикът отговаря: „Два ореха.“ Но когато този ученик се научи да смята, не му са потребни орехите. Но при първите уроци има предметно учение, има орехи. Учителят после му казва: „Хайде, изяж орехите.“ И после го пита какви са орехите. Ученикът отговаря: „Много хубаво.“ Учителят го пита: „Два ореха и още два ореха колко правят?“ И после учениците ги вземат и ги изяждат. И когато стане Иван учен, той може пак да смята, че един орех и още един орех са два, но няма ги орехите. Два ореха и два ореха стават четири, но орехите ги няма. Иванчо е разрешил задачата заради мене и аз изядох орехите.

Та казвам, това е вярно в живота. Някой път за онова, което ние вършим в живота, за онова положителното, което вършим в живота, дава ни се нещо, имаш резултат. А пък някой път работим и нищо няма. Нито пет пари няма в джоба си. Работиш, работиш, и пет пари нямаш, нищо нямаш.

Един американец, като свършил висшата богословска академия, отишъл за проповедник в чифлика на един богат американец и през цялото лято е работил, събирал хората, проповядвал и най-после си тръгнал. И този голям чифликчия изважда и му дава половин долар. Нито за билет, нито за каруца. Шест месеца той е работил. Какво ще

кажете за това. Вие веднага ще кажете – той е такъв, той е онакъв. Чифликчията иска да му каже: „Всичкото ти богословие струва половин долар.“ И втори път той не идва на чифлика.

Та казвам, противоречията откъде произтичат? Някой казва: „Едно време, докато не вървях по Бога, всичко ми вървеше добре, а сега ми тръгна назад.“ Че ще тръгне назад, аз да ви кажа. Ти имаше тогава благоутробие, но станеш светия, изтънееш – и не можеш да ядеш, както по-рано. По-рано си ял пет-шест блюда, но сега като светия – не. По-рано лицето ти беше мазничко, а сега очите ти са хлътнали, станал си жълт. Питам, ще ти върви ли? Няма да ти върви. Хората ще ти кажат: „Какво стана с този човек? Какъв човек беше едно време той, а сега горкия, отде му дойдоха тези идеи, хлътнаха му очите, будала.“ Но това е едно преходно състояние на този светия. Те са две противоположности, неестествени състояния. На светията тялото трябва да бъде изтъкано от хубави копринени нишки. Никакви мазнини не трябва да има. Ако му е хлътнало лицето, липсва му нещо. Ако е пълен много, има непотребни работи. В светията всичко трябва да бъде на работа, да няма никакъв излишък. Една копринена дреха да няма никакъв прах. В духовния свят светията – трябва да се образува една чиста дреха, да няма никаква нечистотия по нея. Да няма никакви нечистотии в неговите мисли, чувства и постъпки. Придобие ли той това, той става силен.

Чистенето – това е наша задача. Трябва да се очистим ние. Ние искаме Бог да ни очисти. Бог ще ни даде възможност да се очистим. И майка ти, и баща ти, и слугата ти, и дъщеря ти трябва да се очистят. Непременно трябва да стане пречистването, или организирането на материята. Най-първо учените казват „неорганизирана материя“. Не искам да кажа какво е неорганизирана материя. Това не е онази девствена материя, първичният елемент. Всяка неорганизирана материя е гниеща материя, а организираната материя е пречистена.

Следователно ние сме пратени на земята, за да пречистим материята и да образуваме нещо, което е потребно за духовния свят. Ти като отидеш на небето, ще имаш едно тяло. Вие трябва да имате такива уши, че да чувате гласа на ангелите и да имате такива очи, че да виждате красотата на ангелите. Ако отидете така с тези очи и уши, вие веднага ще ослепеете и ще оглушеете. И ако отидете е такива ръце, каквито имате сега, те веднага ще изсъхнат. Ще имаш едни очи, които да не се повреждат от светлината. И ще имаш такива уши, които да не се повреждат от звука.

Когато ти кажат: „Много си лош“ – веднага ти се развали разположението. Знаеш ли какво значи „лош“? когато ти кажат: „Ти си много добър“ – веднага ти стане приятно. Знаеш ли какво значи, когато ти кажат „Ти си много добър“? С тези думи „ти си много добър“ аз просто искам да извикам твоето разположение, а пък ти си мислиш, че си добър. Това са мои твърдения.

Някой път казвам – като извършиш тази работа, ще ти дам десет хиляди лева. По-рано ти казвах, че нямаш разположение, че нямаш време, а сега казваш, че си готов. И аз съм вече определил вашия характер. Ще ви дам тези десет хиляди лева, но аз зная на какво мога да разчитам. Това е, което небето прави. Небето ти даде живот, ум и други – и ти всичко правиш за Господа. Господ знае защо го правиш. В живота сега ще прокарате това. Христос казва – като направиш всичко, кажи си, че много малко си извършил. Има още да се учиш. Представете си, че един от вас – няма такъв певец, – че като стане, и на всички братя и сестри да им стане приятно и да променят своето скръбно състояние. Кой брат и коя сестра може да пее така? Вие чакате в някое прераждане след хиляди години да се родите като някой добър певец. Или представете си, че някой от вас да е толкова красив, че като излезе, да обърне внимание и да кажат: „Небивала красота е тази.“

Тогава каква е целта на учението? Ако ти не може да пееш или ако ти не може да станеш красив, ако ти не може да станеш учен, ако ти не може да станеш добър, силен, тогава какво? Да бъдеш един обикновен гражданин на Царството Божие, това е много проста работа. Ти казваш: „Ние не трябва да бъдем амбициозни.“ Не трябва да бъдете амбициозни в смисъл – не трябва да бъдете натоварено магаре със злато и като отидеш на мястото, да ти снемат товара със златото и да те пратят в дама. Но да бъдеш господар. Не да носиш златото, но златото тебе да носи. У някого от вас се яви желание и казва: „Аз тази работа не искам да я работя.“ От това гледище коя работа е за предпочитане.

Всеки един човек е роден за някаква работа. И тази работа, за която е роден, той има разположение към нея. Но това ни най-малко не разбира, че той не трябва да върши друга работа. Той трябва да бъде сръчен. Свещеникът, след като свещенодейства, свещеник ли е? Проповедникът, след като е проповядвал, проповедник ли е? Художник не е само онзи, който може да рисува само някоя картина, но който може да измени и лицето си. За четири-пет месеца да измени лицето си като някой скулптор, да му даде такъв израз, какъвто иска. На лицето си и на ръцете си да дам такъв израз, както аз искам. Или да си богат човек, това е следното. Например искам да имам двеста лева в джоба златни и бръкна в джоба си – и парите са в джоба, без да ходя в банката. В левия джоб искам да имам петстотин лева – и ги имам. Искам да имам сто лева в левия джоб и петстотин в десния. И щом кажеш и ги имаш – тогава ще ли се плашиш?

Ти вървиш с дисагите и казват: „Този е прост човек. С дисаги върви.“ Но казвам си: „Искам да имам в едната от дисагите прясна пита, а в другата дисага кисел хляб.“ И като бръкна – ги имам. Тогава? Ако имах това изкуство, не бих го разменил с такава теория даже за теорията на Канта за чистия разум. Представете си, че кажа така –

днес денят трябва да бъде чист и светъл. И тъй става. Ако кажа слънцето да изгрее без облаци – и така става. Ако кажа днес слънцето да залезе без облаци – и така става. Като кажа да има облаци, да има дъжд, град – и така става. Да кажем, че няма много теория, но каквото кажа, става. Тогава зная ли, или не зная? Зная.

Сега ще приложим – в нашия живот това може да стане. Аз говоря в преносен смисъл. Ти може да кажеш на своя свят: „Днес искам моето слънце в душата ми така и така да изгрее и така и така да залезе.“ И каквото искаш – така и да стане. Като можеш да заповядваш на себе си, можеш да заповядваш и на света.

Та сега ще започнете като ученици да изменявате вашето състояние, да знаете как да натоварвате и да разтоварвате нашите състояния.

Вие изпяхте песента „Аин фаси“. Знаете ли какво значи „аин“? (Два пъти изговори Учителят тази дума грубо и нежно, високо и тихо.) Какво значи високо и грубо казано? А „ин“, „ин“ на английски значи „вътре“. Загатва за интуицията вътре. „Аин“ значи следното. Само това, на което абсолютно си разбрал законите, само това е вътре в тебе. Когато не разбираме законите, казваме: „А-а!“ Като няма „ин“, има само учудване. И произношението е важно. Ако произнесеш думата „аин“ както трябва, ти тогава веднага в десния си джоб ще имаш двеста златни лева. Но ако не знаеш как да произнесеш думата „аин“, двестата лева веднага ще изчезнат от джоба ти. Това е цялата магия. Когато детето дойде при баща си и му каже една дума, бащата извади и даде двеста. Аз съм виждал деца, които прошепват на баща си – и бащата извади и даде. Детето после пак дойде и прошепне нещо на другото ухо – и веднага бащата извади четиристотин и даде. Казвам, ето един маг. Знае как да произнесе думата. Гледам, някой е с фрак, с цилиндър, е бастун – и той каже нещо на някого, но онзи му казва: „Много съм занят днес, ще видим.“ И ние при Господа ходим

някой път с цилиндър и нищо не дава. Като малкото дете ще отидеш при баща си и като му кажеш, той ще каже: „Добър син е, способен е, всички учители се хвалят."

От онзи младия професор се стряска светията. Тя е огън. Гори. Като се доближи светията, ще изгори. Дрехите му изгарят. Двайсет хиляди градуса е това. Светийските дрехи не могат да издържат. Тая мома ще се върне при Бога и ще каже дали неговият син успял, или не, учи ли се, или не. Това ще каже. Тя е професор. Всички тези съблазни, изкушения си имат известно значение. Има тайни вътре в битието за онзи, който разбира. И ще каже – днес ученикът не е отговорил тъй, както трябва. Нищо не значи, че не си отговорил. Втори път ще отговориш. Докато дойде един ден – да знаеш какво да кажеш. На младия професор какво трябва да му кажеш? Който знае какво да му каже, ще му дам един банкет, една хубава баница от ябълки.

Ако красотата е образ на истината, защо в съзнанието на светията като се яви тази красива мома, защо той не може да вземе правилно становище. Не е тук младият, който се изкушава. Младият никога не се изкушава. Той лесно разрешава. Но тук е старият, който е вече на осемдесет и четири години. За него е въпросът. Казвам, има нещо тайно вътре в живота и човек трябва да разбере вътрешния смисъл на нещата. Аз считам за праведен човек този, който, като види злото, не се опорочава. Той да гледа така, както Бог гледа. Някой път Бог гледа, че грешиш с мисли върху това. Той не те съди, не те осъжда. Когато Бог не те съди, ти сам се съдиш. А когато Бог те съди, ти тогава се страхуваш. Като те погледне Бог, ти чувстваш едно угризение на твоята съвест. Това са твои разбирания. Когато някоя мома види по-красива мома, дотогава тя е мислила, че е много красива. И като види друга мома по-красива, ней става мъчно, тя почва да се мъчи. И като се върне у дома си, тя е неразположена

духом. Другите хора отвън вече не обръщат внимание на нея. Тя е неразположена. Има едно вътрешно състезание.

Този светия се е смутил от тази красивата мома, понеже тя седи по-горе от него. Нищо повече. Той се намира в противоречие. Защото, каквото и да приложи той, тя ще каже: „Ти, дъртако, ти мислиш ли, че аз, младата мома, ще последвам твоите глупави желания?“ Когато той ѝ предложи, тя ще изчезне и той ще остане посрамен. Това е дълбокото, което се усеща. И той не може да се моли в нейно присъствие. И тя му казва – дотогаз, докато не стане като мене, няма да можеш да се молиш.

Та противоречието, което се явява в нашия живот, е следното. Че не сме такива, каквито желаем да бъдем. Това е един прогресивен път. Всеки ден ние имаме един идеал. Някой път идеалът се представя направо, а някой път идеалът се скрива и се явява като един излишък.

Вие носете следната мисъл. Да стане разтоварване на нашето съзнание и благородната мисъл да проникне в нас. Не че това, което имате, е лошо. В това положение, което имате сега, вие сте светии всички. Ако се сравни вашият живот с живота на млекопитающите, вие сте всички светии. Но сравнен с живота на ангелите, вие сте обикновени хора. По отношение на нисшето вие сте светии – аз да ви подпиша това, но по отношение на висшето вие сте обикновени.

Та там, дето сме достигнали, ние не може да се спрем. Писано е: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец наш небесен.“ Ние няма да се спрем тук. Един ден ние ще бъдем съвършени. Кога? Хиляди години могат да се съберат в един ден и един ден може да се разложи в хиляда години. Ако си умен, в един ден може да направиш една работа, а ако си глупав, за хиляда години ще я направиш. Колкото си умен, толкова по-бързо стават работите. Това са великите работи в живота.

Коя мисъл остана от лекцията? Разтоварване на съзнанието. Когато дойде тази младата мома или младият момък в съзнанието ти, да можеш да прогледаш, че Бог те изпитва и да не се изкушаваш. Светията вижда тази млада мома и не вижда Бога. Светията се страхува от тази млада мома. Да престане той да се страхува от нея. Щом ти се страхуваш от нещо, то причината е вътре. Искам сега да оставя една мисъл във вас. Не да се обезсърчите. Ти казваш: „Какво трябва да се прави тогава?“

Считайте, че днес ви дадох един богат обяд. Не искам да преядете. Всеки ден вземайте по малко, но да не оставяш нищо в торбата за децата си. Колкото затрошиш, ще го приберем за кошерите, но да вземете за този или онзи, тогава ще изгубите и това, което сте взели. Аз не искам да отричате вашия живот. За мене всичкият живот в света, като погледна всички същества – буболечки, мушици и други, е свещен. Аз имам особен възглед за живота. Някой път съм се спирал при някои мравки, възхищавам се. Някой път срещам някой философ и той ме интересува. Някой път една капка от някоя течност ще ви донесе по-голяма полза, отколкото някоя сложна храна.

Да имаше възгледа, че Бог навсякъде работи в живата природа и да виждаме неговите пътища. Някой брат е малко разтревожен. Трябва да влезеш в положението му – защо е разтревожен. Ти казваш: „Той е така роден.“ Не е роден така. Влязла е някаква мисъл в ума му и тя го е разтревожила. Има хора такива, че като си помислиш за такъв човек, той може да е на двеста-петстотин километра далеч, и вие се усещате по-лек, по-разположен. Или пък като го посетите, като че ли от вас, от вашата душа се снема някой товар. А пък има хора, за които като помислите, вашата душа ще се натовари.

Искам да останете весели и бодри. Днес да отидете на работа и да благодарите на Бога. Аз дадох на младите едно упражнение – да си

решат косите десет пъти на ден. Сега и на вас, по-възрастните, по-напредналите, не зная какво да ви дам. На вас, които сте свободни, ще дам по десет пъти на ден да си миете лицата. Който е на работа, той може да не прави това упражнение. Който е на работа, за него е извинително, но който няма работа, да го прави. Това упражнение се дава за една седмица. Някои от вас, които могат, измивайте си лицето по десет пъти на ден, но не със студена вода, а с хладка, топла. Като си измиете лицето, ще си вчешете и косата и ще благодарите на Бога, че може да се миете. Седем деня по десет пъти на ден правят седемдесет пъти измиване.

Тайна молитва

Девета лекция на Общия окултен клас 25 ноември 1931 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

НЕПРЕОДОЛИМО ЖЕЛАНИЕ

(На 2 декември Учителят не дойде.)

„Добрата молитва“

(Прочетоха се темите „Предназначението на християнството“.)

За следния път пишете темата „Защо плачат малките деца“.

Защо хората са ходили голи? Защо първият човек е бил гол? Писанието казва, че като се отворили очите на първите хора, видели, че били голи. Адам видял, че бил гол. Предполагат, че или човек е бил гол, или“ познал, че е гол. Трябва да се знае дали действително е бил гол или като е съгрешил, е станал гол. Писанието казва: „Да не се види вашата голота.“ Под думата „голота“ се разбира един неоформен характер, един човек, който обича да греши. Казва се – голота има в него. Значи няма в него знание. Той представя, че има знание, когато няма. Представя се, че е добър, че е щедър, когато не е такъв. Някои хора се представят като много добри. Някои се представят, че са много лоши. Но с това той иска да каже: „Аз не съм от слабите хора.“ Да не се намериш в някое особено положение. От вашето гледище трябва да бъдем добри. Какво подразбирате под думите „да бъдем добри“? Ние разбираме следното. Ако един човек ни даде пари назаем, ако ни нахрани, той е добър. Значи, ако ни даде всичко, което искаме, той е светия, той е добър за нас, а пък, ако не извърши това, което искаме, той е лош. Прави ли са тези съждения? Донякъде. Те са верни петдесет процента.

Човек, който прави добро, той е толкова светия, колкото и аз съм светия. Светията на светия прави услуга. Банкеринът на банкерин заема. И ние казваме, че е много добър. Той заема, защото има трима гаранти. Има трима милионери, които гарантират. И ако той не

плати, хващат гарантите да платят. Да допуснем, че аз отида при някого, за да ми даде пари, и той ми казва: „Нямам пари.“ Говори ли той истината, че няма пари? Има пари. Той ще намери някой долап, че е дал кредита си някому, ще се извини и ще каже: „Ще имам предвид.“ Ние ще считаме ли този банкер намясто? Намясто е. Аз нямам право да ходя да искам пари от него. Ние казваме – той е длъжен. Щом е длъжен, трябва да има някой закон. Ако отида при някоя банка, касиерът е длъжен да изплати на мене известна сума кога? Когато нося някой чек. И ако този касиер не иска да ми изплати, тогава той спрямо този закон, който съществува, се счита за престъпник. Но ти отиваш без никакъв чек и казваш: „Аз имам внесени пари.“ Той не вярва на думите ти. Има ли право човек да не вярва? При сегашния строй на нещата няма право да ни вярва. Той казва: „Докажи.“

Сега положителната страна да разгледаме. Аз бих направил един опит. У вас имате ли конци? Но не малки конци. Дайте ми сега четири дълги конци за един фокус. По един метър дълги. (*Учителят Взе четири конеца и ги размеси.*) Сега можете ли да ми кажете кой конец на кого е? Конецът е ваш, като дойдете да се хванете за него. Конецът е ваш само когато се хванете за него. Щом не се хванете, той не е ваш. Сега за изяснение ще ви кажа следното. Вие имате такива кълбета с конци, но не знаете да работите и ходите голи.

А виждате, че друг се е облякъл. Ще кажете: „Защо се е облякъл онзи, а аз ходя гол?“ Онзи превърна конците на дреха и три пъти се облича на ден. Има какво да се облича. А пък ти нищо не си направил, няма с какво да се облечеш.

Нека дойдат тук при мене една млада сестра и един млад брат. (*Един млад брат и една млада сестра държат в ръцете си по един конец. Конците са кръстосани.*) Имат те един спор. И двамата няма да си пущат ръцете. Как ще разрешите въпроса? Кой трябва да пусне? Да

остави ли единият конеца си? Не, всеки трябва да си пази конеца. Ще пуснеш едната ръка и после пак ще заловиш този край.

Сега нека дойдат един стар брат и една стара сестра. (*Кръстосват се четири конеца.*) Тези два конеца спориха, тук е спор между двама. Единият трябва да отстъпи. Ако пуснем единия конец, какво се разрешава? Разрешен ли е въпросът? Не е разрешен. (Сестра Олга Славчева пуска конеца.) Въпросът разрешен ли е? Не. Да допуснем, че една мома си има един любовник. Да кажем, че тя люби и друг мъж. Тя като люби един момък, това е частна собственост. Като люби и друг мъж, тя е колективна собственост. Може ли тя да бъде жена на много мъже – да бъде колективна собственост? Ако тя има четири-пет мъже, какво е разрешила тя? Или нека разгледаме въпроса другояче. От един банкер вземеш пари или вземеш пари от четири души. А ако имаш да дадеш на четири души, въпросът е още по-сложен. От един банкер да вземеш пари, е трудно, но от четири души – е още по-трудно. А от десет души – още по-трудно. Кое е най-хубаво? От никого да не вземаш пари. Може ли? Може. Ще стане обмяна. Аз имам жито. Ти имаш пари. Давам житото, вземам парите. Да нямам никакви задължения.

(*Учителят посочва конците.*) Сега работата е оплетена.

Четирима души са оплетени. Та казвам, всеки един въпрос трябва да има един начин за решение – да отстъпиш. Ще пуснеш единия край на конеца и ще се оттеглиш, после пак ще вземеш този край. Но този конец ще си го държиш. Няма да оставиш конеца. Конецът е твоята мисъл. Няма да я оставиш, но ще дадеш възможност на тая мисъл да действа. Ще вземеш конеца си и ще си отидеш с него. Когато единият човек остави конеца си, това не е хубаво. „Имам убеждение“ – ти казваш. То е старо убеждение. Старото убеждение е много хубаво. Ако имаш един стар пръстен, ще го разтопиш, ще

направиш от него един хубав пръстен и ще му туриш един скъпоценен камък. Този стар пръстен не струва ли пари? Струва.

Та всяка една твоя мисъл трябва да я впрегнеш на работа. Вие сега разрешавате въпросите по съвсем друг начин. Всички хора са роби на известни малки удоволствия в дадения момент. Той иска да не пусне конеца от двете му страни. Но ако не пусне конеца – единия или другия край, ако не пуснат конците и двамата, тогава какво ще излезе? Ако теглят и двамата тези конци, последните ще се скъсат. Нали знаете, че децата турят такива конци и теглят. Тогава могат конците и на двете страни да се скъсат. Скъсването може да умъртви и двамата. Питам, щом умрат и двамата, каква работа ще се свърши? Вие ще кажете – втори път като се преродя. Да умираш за едно скъсване на конеца, да докарам работите дотам – за два конеца, разумно ли е? Да не ти дойде на ума, че има и друг начин. Ако не умираш и разрешиш въпроса, ти си умен. Господ казва: „Пусни едната си ръка!“ Въпроса – или със своята мисъл, или със своето сърце трябва да разрешиш въпроса. Ще пуснеш едната си ръка. Или сърцето ти трябва да отстъпи и да даде, или умът ти.

Какво значи даване? Аз схващам въпроса така. Обидени сте за един център. Всеки държи с едната си ръка. (Учителят държи Всички други краища.) Тогава как ще се разреши въпросът? Вие не сте свободни. Никъде не можете да отидете. Вие сте в едно поле на дейност, в което по никой начин не може да се освободите. От мене зависи дали да пусна, или не. Ако ви пусна по една орбита, вие ще се въртите около мене.

Да допуснем, че не ви пусна конците. Какви ще бъдат моите съображения? Вие ще кажете: „Той ми влияе.“ Какво мога да ви влияя с един конец? Какво мога да взема по този конец? Или какво мога да ви дам по него? Почти нищо. То е само една фантазия, че аз в случая

съм господар на положението. Тези конци могат да се скъсат, и тогава цяла една система се изгубва.

Приложението на закона е – има една проста мисъл. Двама души се карали, спорят се. Мислите се групират по същия закон. Много мисли и чувства имат същите отношения, както отношенията в едно семейство. Човек е цяло едно общество. Ти трябва да разрешиш спорните въпроси между своите мисли и чувства. Ако ти разбираш своята мисъл, всяка една твоя мисъл представя едно възвишено същество, някой ангел, който временно обитава в тебе. Ти може да станеш проводник на този ангел за бъдеще този ангел да се въплъти. Този ангел е взел твоята мисъл под наем. И в бъдеще може да стане една твоя дъщеря или син, ако мисълта е добра. Но ако мисълта ти е лоша, то за бъдеще ще се въплъти един дух на подземието и ще имаш син, който ще постъпва според царството, отдето е дошъл.

Защо трябва да живеете? Вие отсега трябва да образувате вашия бъдещ живот. Вашият бъдещ живот ще зависи от това, как вие мислите сега. И ако вие сега не може да внесете хубавите възвишените мисли в себе си, какво бъдеще може да имате?

Вие искате сега някой да ви обича. Каква обич може да има между тези конци? Целият този конец трябва да живее, да се образува едно дърво на живота. Този спор е спорът на Дървото на познанието на доброто и злото. Тогава по закона на познаването доброто и злото как ще разрешите въпроса? Когато между двама души има отношения, единият дава с ума си, а другият дава със сърцето си. Ако и двамата дават с ума си или със сърцето си, тогава въпросът няма да се разреши.

Да допуснем, че вие имате едно дърво. Корените представят сърцето, а клоните – ума. Листата и цветовете са други сили, които функционират. Всяко дърво, което няма корени и клони, не може да функционира, не може да има съществуване. Този закон има

приложение. Морално вие не можете да успявате, докато не разбирате закона. Трябва да имате едно правилно понятие, че трябва да отстъпвате. Да допуснем, че Господ държи тези конци и ти казва: „Пусни конеца! Пусни единия край на конеца!“ Ти можеш да кажеш: „Ще ми вземат конеца.“ Няма да ти го вземат. Пусни единия край. Двама души са в спор. Как ще се разреши въпросът? Ако единият иска да има двата конеца, той е на кривата страна. Всеки си взема своя конец и няма спор. Но утре дойде ново заплитане. Как ще го разрешите?

Вие казвате – известен спор е много труден. Както виждате, няма никаква трудност. Какъв спор има, който не може да се разреши? Представете си, че аз си държа ръката в този център на дейност и вие сте децата. В дадения случай от мене зависи. Аз държа единия край на конците. Аз държа центъра. Да направим превод. Влиянието на онзи, който държи в центъра краищата на конците, символизира влиянието на известни психични центрове на разумни същества. Ако тия същества са възвишени, тогава е едно. Но ако са низши, това значи да попаднете в ноктите на дявола. Въпросът си има разрешение. Не че този въпрос не е разрешим. И той е разрешим. Искам да ви покажа нагледен начин. Има въпроси, които първоначално лесно могат да се разрешат, но колкото повече децата влизат в една система, толкова въпросът за разрешението става по-труден. Но има един начин, един магически начин за разрешение. В дадения случай аз, който държа този конец, аз се намирам под същото влияние на други действащи сили. Аз не съм единственото лице, което разрешава въпроса. За вас може да съм единственото лице. Но ако вие мислите, че тази е единствената система и няма друг изходен път, вие се намирате в заблуждение. Да допуснем, че аз съм под влиянието на други сили и щом ме заставят да си оттегля едната ръка, то въпросът е вече разрешен.

Може да има спор между двама души. Единият отстъпва, и тогава въпросът се разрешава. Ще отстъпите, ще пуснете единия край на конеца и ще си вземете конеца за спомен. В съвременния свят има едно смътно понятие за морала, за отношенията ни с Бога. Отношенията ни с Бога не са такива, каквито ние си въобразяваме.

Малкото дете е било в ръцете на майка си. Тя го е носила, тя го прегръща, целува, къпи, храни. Но това дете един ден израсне – и майката престава да го къпе, да го носи на ръцете си, да го храни с мляко, да го целува. По-рано детето може да мисли, че майката изявява любовта си към него, като го къпи, като го носи. Но сега какво ще мисли? То може да помисли, че отношенията на Бога и на майка му спрямо него са се изменили. Защо? Защото растежът на детето, развитието на неговия ум и сърце са станали причина майката да измени своите външни отношения спрямо детето. Какво престъпление има в това, че майката не къпе сега своето дете, не го носи на ръцете си. Длъжна ли е да прави това? Тя е длъжна да го прави, докато детето е на три години, но щом стане на четири години, детето трябва да стъпи на краката си. До три години майката е длъжна да го храни, да го кърми, но като стане на четири години, то трябва да дъвчи.

Та сега Бог е престанал да има такива отношения към вас, каквито е имал едно време. Отношенията на сегашните хора са много по-добри, отколкото първите. Вие като ходите на баня, търсите теляци. Който влезе в банята, търси теляк. Няма по-лошо от това, да имаш теляк. Най-лошата баня е с теляк, а пък най-добрата баня е без теляк, защото, като оставиш този теляк с кесия да изтърка този кир от тялото ти, толкова хубави работи ще изчисти от тебе, че с години не можеш да възстановиш своето предишно положение. И аз зная богати, които са отивали на баня и после им е тръгвало така зле, че след години всичко, което имали, е отивало. Аз знам много

професори, които, след като ги е търкал този теляк, след това всичко изчезвало от тях и са ставали шашави. Сега ще ми препоръчат теляци. Някой казва: „Препоръчай ми някой добър теляк.“ Никакви теляци не ви трябват. Нищо повече. Теляците са за света, а не за вас. Има сестри, които си служат още с теляци. За напредналите казвам сега – никакви теляци. Няма нищо по-хубаво от това, сам да се разтриеш. Ако намериш някой светия теляк, нека те измие, но обикновен теляк – не. Ако някой светия е вътре в банята, подложи гърба си, но ако не е светия, тури си сам ръката и се изтъркай.

Та искам да ви наведа на мисълта – да бъдете самостоятелни. В известно отношение ученикът трябва да бъде крайно самостоятелен. Аз мога сам да се изчистя. То е най-хубавото упражнение. Но ще кажеш, че на някои места не мога да стигна с ръката си. Ще кажеш: „Мога!“ Господ ти е дал твоята ръка да не остане място на тялото, дето твоята ръка да не може да пипне. Това е човекът. Ако е беден човек и няма пари да плати на теляк, ще се изчисти хубаво. По-смешна работа от теляци няма.

Ти имаш да разрешаваш една мисъл. Ти търсиш някой теляк, който да те поразтрие малко. Ти остави помощта всякога да дойде при крайния случай. Когато ти употребиш всички средства, има един момент, когато един човек ще дойде и ще ти направи много малка услуга. Ти си приготвил клечки, дърва, но нямаш кибрит. Дойде някой човек, драсне – и запали. Да не ходи той да ти носи дърва. Ти, след като си мислиш дълго време, след като си приготвил всичкия материал, дойде един учен човек, драсне и запали огъня. Това е Божествен закон. Божественият закон действа с най-малките сили. Това, което се нарича the finale causis. Последните сили са най-малките сили, с които се действа. Ти казваш: „Дошъл съм до края. Няма вече накъде.“ Щом си дошъл до края вече на твоята беднотия, ти

си на спасителното място. Действай вече с тези най-малките сили, с които стават всички изправителни неща.

Ако не дойдеш до най-крайната сиромашия, че като бръкнеш в торбата си, да вземеш най-малките трошици и да ги изядеш и после да не намериш друга трошица, за да я туриш в устата си, дотогава ти не можеш да оцениш какво нещо е хлябът. Че това е философията на живота. Ако ти не може да оцениш малката трошица, не разбираш живота. Тази трошица е като житното зърно – може да стане като ябълка. Всички маги, които са завършили своето развитие, всички мъдреци имат тази сила. Ти като му дадеш своята празна торба само с трошици, той като бръкне и вземе една трошица от тебе, тя ще стане един самун. Вие сега седите и разглеждате въпросите от механическо гледище. Вие искате целия свят да обърне внимание на вас. В самата ти идея, да обърнат внимание на тебе, има нещо лъжливо. Ако светът сега трябва да обърне внимание върху нас, ако небето сега трябва да обърне внимание на нас, ние сме изгубени хора. Ако сега остане Бог да ме обикне, аз съм изгубен човек. Това е лъжлива философия.

Любовта на Бога е от самата вечност. Бог всякога има към мене едни и същи отношения. Само че човек в съзнанието си може да съжалява, че не е съзнавал по-рано тая любов и у него се заражда една вътрешна скръб. Ако човек мисли, че Божията любов към него трябва да се увеличи и че Бог не го обича вече, или че Бог за почва да го обича, това са човешки идеи, лъжливи идеи.

Или можем да имаме идеята, че някои хора могат да ни мразят. Това е лъжливо. Те ни мразят, понеже ние мислим, че ни мразят. Аз мога да накарам когото и да е от вас да ме мрази и мога да накарам когото да е от вас да ме обича. В един час мога да накарам и да ме обичате, и да ме мразите. Нали сте имали случаи, да допуснем, че имате някой ваш приятел и треперите за него. Той много ви обича. Но ако той забие една игла в кожата ви на дълбочина два сантиметра,

във вас ще дойде едно чувство на отмъщение, ще искате да го блъснете. Защо да не се усмихнеш и да кажеш: „Много ми е приятно, забий още повече – на четири сантиметра.“ И колкото повече забива, вие да кажете: „Ох, ох, колко е хубаво.“ Пък ти казваш: „Безобразие е това.“ Питам тогава, де ви е любовта?

Каква е тази любов? Сега всинца минавате за светии и в дадения случай сте светии. Аз ви признавам всички за светии. Светии, които всякога не светите. Светии сте, но по някой път имате известни съображения и не светите. Туряте калпаци и се скриете. Аз срещна някой светия, който ми казва: „Ако така постъпваш с мене, аз вече няма да дойда в дома ти.“ Така ми казва този светия. Казах му: „Че ти и сега не си в дома си.“ „Най-първо аз нямам дом. Аз съм бездомник и ти се самозаблуждаваш, че си в дома ми.“ Този дом е чужд. Спорният въпрос е там, дали този дом е мой. „Ти искаш да ми станеш наследник. Аз ти казвам истината – че този дом не е мой. Аз имам да плащам на стопанина наем.

При любовта има правилни отношения. В любовта противоречия не трябва да има. Разумно трябва да разрешаваме въпросите. Ако аз зная, че вие имате отношение към мене, което Бог е поставил в самата вечност, в самото начало на вечността, тогава всички тия отношения аз трябва да ги зачитам и от това зависи моето щастие, моето бъдеще. Тогава аз обичам Бога. Това е любовта ми към Бога. И ако вие в дадения случай съзнавате, че моите отношения към вас са отношения, които Бог е поставил, и вие зачитате тия отношения, от вас зависи вашето щастие. Този закон не може да се измени. Ако мислите за някоя друга философия, мамите се. Не съществува друга философия, който и да ви проповядва. И ако в света съществува добро и зло, то те съществуват по единствената причина, че две същества имат два възгледа за Бога. Едните същества мислят, че тия отношения не са от Бога, когато са от Бога. Те отказват. Когато аз съзнавам, че

отношенията, които имам към тебе, са от Бога и когато съзнавам, че твоите отношения, които имаш към мене, са от Бога, тогава аз съм радостен. Същото така и ти – когато ти съзнаваш това, което Бог е направил, а именно тези отношения. Когато аз и ти съзнаваме, че отношенията, които имаме един към друг, са от Бога, тогаз ние сме дошли до онова правилно разбиране.

Всеки един човек трябва да разбере тези връзки, трябва да разбере отношенията, които са Божествени. Като срещнете един човек, трябва да разрешите въпроса най-напред, дали тези връзки са от Бога, от вечността. Ако са от Бога, радвай се, зачитай ги. Вървиш из гората и гледаш, че иде една голяма мечка. Какво трябва да направиш? Ще вземете кръгом и ще започнете да марширувате много бързо, ще обърнете гръб и ще хукнете да бягате. Необходима е тази мечка. Тази мечка е изпратена от Бога да ви срещне на пътя, за да опиташ своята смелост. Ти казваш: „Господи, аз всичко може да направя за тебе." Господ казва на мечката: „Иди при това мое дете, да го опиташ." И човек види мечката – и бяга. Какво трябва да прави?

Той ще я погледне и ще каже: „Пратена ли е тази мечка от Господа, или не?" И да се спре той там и да чака. Ако ти чакаш мечката, какво ще стане? Ако ти я чакаш и разбираш, че тя е изпратена от Бога, тя ще дойде, ще клекне и ще започне да ти лиже краката. И тогава ти ще вземеш и ще я погалиш, ще я помилваш. И тя ще се върне, и ти ще се върнеш – и ще имаш една хубава среща. Ще кажеш: „Колко хубаво е." Сега си изменихте мнението за мечката. Колко хубаво същество е мечката. И ще разбереш душата на мечката.

Сега превеждам този закон. По някой път всеки един от вас може да стане мечка за другите. Мъжът, жената може да стане мечка. Ти със себе си по някой път може да станеш и страшилище, и тогава можеш да кажеш: „Аз се ужасявам от себе си."

Ти да си напълно убеден, че това, което ти чувстваш, мислиш и постъпваш, това да са отношения, които са образувани във вечността. Вие сте в един период на опознаване на отношенията, които са образувани във вечността. Това е философия. Разгадаете ли този въпрос, всички спорни въпроси се разрешават веднага, както при опита с конците.

Тази сутрин закъснях с десет минути, понеже гледах на кой човек са се заплели конците и исках да го убедя, че трябва да пусне единия край на конеца. В този спор бяха замесени четири души. Казах им: „Пуснете единия край на конеца." Десет минути трябва да им разправям и затова закъснях. И въпроса не можаха да го разрешат. Сега подобно е и с вас. Вие казвате: „Учителят лесно пуща тия конци, но я да дойде на нашето място, и тогава как ще ги пусне?" Аз съм на вашето място. Ще ги пусна по същия начин и ще се оттегля. Нищо повече. Законите са едни и същи както за мъдреца, така и за глупеца. Само че мъдрецът съвършено изпълнява Божиите закони, а глупецът не ги изпълнява. Но законите са едни и същи за мъдреца и за глупеца.

Любовта седи в постоянно изпълнение на волята Божия. В това седи любовта. А пък щом изпълняваме волята Божия, тогаз се появява и вторият закон – нашите отношения тогава са правилни. И тогава всичко върви добре.

Вие сега искате лесния живот. Всеки един от вас, който иска лесния, удобния живот без мъчнотии, без страдания, той иска теляк. Който иска живот с труд, той казва: „Без теляк. Никакъв теляк!" Те не ви трябват.

Някой път, когато имате спор, вземете конци и започнете да правите тези упражнения. И тогава вижте коя сестра трябва да отстъпи или кой брат трябва да отстъпи. Направете си едно упражнение за пет, десет, петнайсет, двайсет минути. И след като

разрешите въпроса, ще се хванете за ръка. Сега вие седите и казвате: „Остаряхме.“ Значи, докато бяхте млади, имахте кредит. Като сте остарели, жалко е, че сте изгубили своята младост. Има още по-голяма опасност. Ако не знаете да спазвате закона на вашата старост, тогава е опасно. Но ако спазите закона на вашата старост, вие ще се подмладите, ще се обновите. Ако вие знаете един ден как да постъпите по Бога, вие ще се подмладите. Който да е от вас може да направи чудеса, но да няма никаква абсолютно отрицателна мисъл. Да кажем, че някой хваща един брат за ръката. Щом го хване този брат, да не се роди никаква отрицателна мисъл. Да кажем, че една сестра хване един брат за ръката. Ако сестрата е много красива, с много магнетизъм, той няма да пита защо тя го хваща. Няма да прави въпрос. Ще му е приятно. Но ако тя е малко грозна, той ще пита каква е целта. Дали не е това примамка? Грозният и красивият са еднакво красиви. Някой път грозните са по-красиви, а някой път красивите са по-красиви. Когато хванете за ръка някого, да не се яви във вас отрицателна мисъл или желание. Ако онзи е бил скъперник и като го хванете за ръката, изчезне у него скъперничеството, или ако е бил жесток и като го хванете, стане у него смекчаване, и той каже: „Не трябва да се живее така“ – тогава вие сте станали проводник на Божия дух, който работи вътре в света. Сега това може да стане по всякакъв начин. Това може да стане чрез вашите физически ръце, чрез вашите чувства, чрез вашите мисли и чрез вашите постъпки.

Аз не искам да се откажете от това, което имате, но искам сега да притурите към това, което имате, новия метод. Всеки ден трябва да се придобива нов начин. В това седи развитието. Мнозина бихте разрешили този въпрос. Например, намерили сте се в трудно положение и ако знаете как да постъпите, как да извикате известни мисли, ако разбирате известни закони, вие ще решите правилно въпроса.

Някой път дойде някой при мене и му казвам: „Твоите работи ще се уредят.“ И аз зная как ще се уредят. Дойде някой път при мене и му казвам: „Твоите работи няма да се уредят. Така е писано.“ Ако ти в даден случай, когато се намираш в трудно положение, можеш да извикаш една Божествена мисъл отнякъде, то твоите работи ще се уредят. А светът е пълен с такива мисли.

Две сестри спорят. И двете сестри са бедни. Двама бедни не могат да живеят на едно място. Или да кажете, че две сестри спорят, но и двете са богати. Двама богати на едно място не могат да живеят. Ще туриш богатия на мястото на бедния. Ако ти за любовта не може да отстъпиш на една сестра, тогава нямаш любов. Ти казваш: „Тази сестра аз не мога да я обичам.“ Че ти никога не си я обичал. И ако я обичаш, значи Бог те е посетил, защото обичта е от Бога. И ако не я обичаш, значи Бог не те е посетил и Бог те изпитва сега. Бог ти казва: „Ако ти сега може да станеш един проводник, тогава добре. Аз трябва да я обичам чрез тебе.“ Ти казваш: „Нямам време. Мога да направя това с някоя друга сестра, но не с тази.“ Тогава ти даваш на Бога упътване какво трябва да прави. Ти да кажеш: „Да бъде волята ти, Господи.“ Че тя е една душа, излязла от Бога. И ако ти станеш проводник, ще видиш тая душа.

Една сестра ми разправяше един сън. В София става тревога, търсят някого, търсят един брат, облечен в бели дрехи. В съня си тя вижда, че в този човек с белите дрехи имало един друг човек като пихтия и като гръмва срещу тоя човек, онзи, който бил като пихтия, се отделя и остава. Та някой път вие сте облечени в бели дрехи, но тази пихтия е вътре у вас и когато вие се освободите от него, вас ви олеква. Проникват вътре в човека тези нисши астрални същества. Те могат да проникнат в човека и да го обсебят. Ние трябва да се освободим от стария човек, който като пихтия е обсебил хората. В Божията любов всички трябва да сте готови за една велика жертва. В

себе си човек трябва да каже: „За Господа всичко ще направя." При най-големите несгоди, които съществуват, това е разрешението. Ще дойдат изпитания. Вие всички сте на добър път, но учителят ще ви даде една мъчна задача. Не че не ви обича. Вие трябва да я разрешите. Господ всякога се радва, когато правилно разрешаваме задачите. Ако не ги разрешите, втори път като дойдете, ще ги разрешите.

Вие сега сте светии, но от кои светии. Вие светите много хубаво за себе си, но нито един от вас не поставя свещта си да свети на другите. Вкъщи ви като влязат, всичко свети, всичко е чисто, но вън – не. Хубаво е това, не е лошо. В известни часове през деня вие трябва да излезете със своята свещ навън. Това е вашата мисъл. Не мислете само за себе си. Няма по-лошо положение от това, човек да мисли от сутрин до вечер само за себе си. Най-хубавото в света е от сутрин до вечер да мислиш за Бога, да мислиш за всичко, което Бог е създал и в което ти участваш. Като мислиш за този и за онзи, като мислиш за хората, ти за себе си мислиш. И като мислиш за Бога, ти за себе си мислиш. А като мислиш само за себе си, ти с това привличаш всички нещастия върху себе си.

Сега главната мисъл, която остава, е следната. За първо отделение всички имате дипломи, минавате с отличие, но това ни най-малко не показва, че вие сте свършили второ отделение. Може някои от вас да имате диплом за второ отделение, но трето отделение не сте свършили. Миналото е минало. Използвайте настоящето. Вие сте изминали миналото. Настоящето трябва да минете. То е най-важното засега. Една важна задача. Вие ще срещнете мечката в гората и ако познаете, че тя е пратена от Бога, вие ще познаете какво нещо е мечката. Страданията разглеждайте от чисто Божествено гледище. Знанието, което имате, трябва да служи като една основа за онова, което трябва да извършите. Защото, ако нямате това знание – аз ви

говоря за знанието, което трябва да добиете за следния момент – никой от само себе си не може да намери своя път.

Някой казва: „Аз всичко може да разреша.“ Той не е прав. Друг казва другите да разрешават за него. И той не е прав. В нужния момент ще дойде един, който ще ви покаже как да разрешите своята задача. Защото, като влезеш в един непознат град, все ще се намери някой, който да ви упъти. Все ще ви даде един адрес, дето трябва да се спрете. Във всяка една мъчнотия онази мисъл, която ще ви даде разрешение за тая мъчнотия, тази мисъл е от Бога. Сега споровете, които имате, разрешавайте тъй, както ви показах при нонците. Всеки трябва да отпусне единия край на конеца. И си вземете конец вкъщи. Това е една мярка, по която може да се разсъждава.

Сега турете любовта като една действаща сила. Във вас да остане желание, непреодолимо желание, следната идея. За Бога, за когото аз живея, всичко мога да направя. Постоянно трябва да събуждате в себе си този стимул. Всеки ден да казвате: за Бога всичко мога да направя. Тази мисъл да имате постоянно – и ще започнете тогава да виждате Божието лице. И като видите Божието лице, ще кажете като слепия: „Сляп бях едно време, но сега виждам. И съм доволен, че прогледнах.“

„Отче наш“
Тайна молитва

Десета лекция на Общия окултен клас 9 декември 1931 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ПРАВИЛЕН ЖИВОТ[161]

Размишление

Тема за следващия път: „Защо въздишат хората“.

Вие плачете, но защо плачете, не знаете. Коя е първата причина, която е заставила човека да плаче? Който си отговори на въпроса, защо плаче, той е разрешил една велика задача. Човек диша и въздиша. Когато въздиша нормално, това наричаме дишане.

Знанието, което досега сте имали, е било полезно за вас, много работа е свършило. Но в дадения момент то не може да ви ползва. Например, на бойното поле сабята е вършила и върши работа, но какво значение има тя между мирните хора? Ако влезеш със сабя в едно мирно общество, какво ще правиш? Ще разправяш за своето минало, но ще станеш смешен. И вие, с досегашното си знание, приличате на военния, който влиза между мирните хора със сабя. Ако влезеш между прости хора и започнеш да изговаряш думите „обич, любов, знание, мъдрост, възвишен живот, небе, ангел, честност, справедливост“, те ще слушат, но ще бъдеш смешен за тях. Това са отвлечени думи, без никаква връзка.

Нека съберем няколко числа, да видим, какъв резултат ще имаме. 1 + 1 + 1 + 1 = 4. При събиране на тези числа 2 + 2 = 4, получаваме 1 + 3 = 4 Един и същ резултат – четворка, но условията, при които става събирането, не са едни и същи. Например, имаш нужда от четири лева. Седиш на пътя и чакаш да мине някой, да ти даде тази сума. Минава един човек, подхвърля ти един лев; след половин час минава втори, подхвърля един лев. Най-после, след два часа събираш четири

[161] Лекцията е от стилизираното издание „Събуждане“, година XI (1931-1932), том I, София, 1944 г.

лева. Ако мине някой благороден човек, може изведнъж да ти даде четири лева. При възприемане на една мисъл, или на едно чувство играят роля времето и условията. Ако не е спазено времето, резултатът не е добър. Тази е причината, където важни мисли и чувства остават неразвити. Пъпката трябва да цъфне, цветът трябва да се превърне на плод, плодът трябва да узрее. И най-после, трябва да се намери човек, който да употреби този плод. Това са отношения.

Преведете думите „пъпка и цвят". В пъпката се крият сили, които образуват цвета. В цвета се крият сили, които образуват плода. И в плода се крият сили, необходими за неговото узряване. Плодът носи условия, живот за създаване на семката. Ако една мисъл и едно чувство не служат за обновяване първо на вашия организъм, а после и на вашите мисли и чувства, те нямат никакво отношение към вас. Но и това не е достатъчно. Всяка ваша мисъл и всяко ваше чувство трябва да имат отношение към Бога, към ангелите, към чистите и възвишени същества, към всички окръжаващи. Ако мисълта и чувството ви нямат никакво отношение към Бога и възвишения свят, вие не може да оперирате с тях.

Казвате, че искате да имате любов към Бога. Какво разбирате под „любов"? Казано е в Писанието, че Бога никой никога не е видял". Въпреки това, ние искаме да обичаме Онзи, Когото не сме видели. За някои това е противоречие – да обичаме Онзи, Когото не сме видели. Този стих се отнася до слепите, които никога не са видели Бога. Онези, които имат очи, много пъти са видели Бога. Както слънцето е видимо за очите само при известни условия, така и Бог става видим при известни условия. Бога всякога не можеш да видиш – крие се понякога. Казано е за Бога: „Скрил се". Това е човешко разбиране. Слънцето изгрява и залязва, понеже земята се върти около себе си. В същност, слънцето нито изгрява, нито залязва.

Често се натъквате на вътрешни противоречия, които не можете да разрешите. Например, вярваш в нещо, мислиш, че си разрешил известен въпрос и се зарадваш. Не се минава много време, вярата ти отслабва, започваш да се колебаеш и съмняваш в това, в което си вярвал. Имаш приятел, в когото вярваш. Обръщаш се към него за една услуга. Той обещава да ти услужи и определя ден и час, когато ще те посети и ще ти услужи. Случва се нещо и той не идва на уречения час. Вярата ти в него се разколебава. Че не е дошъл навреме да ти услужи, това не е толкова страшно. Представи си, че докато го чакаш, ти отидеш на близката река да се къпеш. По невнимание се подхлъзнеш и започнеш да се давиш. Около тебе няма нито един човек. Сега вече разчиташ само на приятеля си, който е обещал да дойде в този час. Само той може да те спаси, но ето че закъснял. В момента, когато започваш да губиш съзнание, приятелят ти пристига. Хваща те за ръката, изважда те от водата и те обръща с главата надолу, да изтече водата, която си погълнал. Ти благодариш на приятеля си, но все пак остава в тебе мисълта, защо не дойде по-рано, преди да изгубиш съзнание. Не се сърди на приятеля си. Знай, че всяко влизане и излизане от водата е придружено с известно страдание.

Числата 1, 2, 3, 4 са количествени, те имат отношение към физическия свят, но могат да се прехвърлят и в другите светове. Например, имате два тона въглища. Тук числото две е материално, има отношение към физическия свят. Ако знаете законите на духовния свят, двата тона въглища могат да се превърнат на известно количество топлина. Дават ви жито, на което трябва да използвате динамичната сила. Ще го дъвчете, но зъби нямате. Ще го счукате и така ще го ядете. Не е все едно, дали ще ядете чукано жито или ще го дъвчете. В дъвченето е силата. Това е вътрешно упражнение. Между дъвченето, мисленето и чувстването има известна връзка. Както

дъвчеш, така ще мислиш; както мислиш, така ще чувстваш; както чувстваш, така ще постъпваш. Тези процеси са тясно свързани помежду си. Ще кажете, че знаете тези неща. Има положения, при които вашето знание е полезно; има положения, при които знанието ви е безпредметно. Листата могат да ползват само гъсеницата. Щом се превърне на пеперуда, листата са безпредметни за нея. Като пеперуда, тя не може вече да си изкарва храна от листата. Ново знание е нужно сега!

Вие влизате в нова фаза и трябва да разбирате Божията любов не като гъсеници, но като пеперуди; не като пъпки, но като цветове; не като цветове, но като плодове; не като плодове, но като семена. Трябва да имате вътрешно разбиране за любовта. Сега имате механично разбиране за Бога и казвате: Бог не мисли за мене. – Само за тебе ли ще мисли? Той мисли за всички същества, за всички вселени. Добро е желанието ви Бог да мисли само за вас, но възможно ли е, от сутрин до вечер, да мисли само за вас? Като не разбирате Бога, щом желанията ви не се изпълнят, вие се измъчвате. Казвате: Иван, Стоян по-добри, по-умни ли са от мене? Аз се моля по три пъти на ден, а работите ми не се нареждат. Те не се молят, а техните работи вървят добре. Аз уча, чета, мисля и нищо не постигам. Те не правят нищо и във всичко успяват. Такива мисли минават през главите на всички ви, къде повече, къде по-малко. Важно е, защо мислите така. Когато искаш Бог да мисли само за тебе, това е една велика идея, която включва цялото Битие. Тя се отнася само до Бога. За Бога само могат да мислят всички същества от сутрин до вечер. – Защо? – Защото, като мислят за Него, те живеят. Течащата вода трябва да мисли само за извора. Не мисли ли за него, тя ще престане да тече.

Какво се разбира под „мисъл“? – Връзка, отношение. Например, ръката има връзка с целия организъм, но тази връзка трябва да бъде нормална, да не страда нито ръката, нито организмът. Накъдето и да

движиш ръката си, да ти е приятно. Ако изпитваш някаква неприятност, отношенията не са правилни. При такива отношения ръката не може да изпълнява службата си. Само при правилни отношения тя може да върши всичко, каквото ѝ заповядват.

Вие искате Бог да мисли за вас. И Бог иска вие да мислите за Него. По човешки говоря: Бог мисли за вас толкова, колкото и вие мислите за Него. Той има към вас точно такова отношение, каквото вие имате към Него. Каквото е отношението на децата към бащата в семейството, такова е отношението и на бащата към децата. Като знаете това, не се чудете, защо бащата обича някое от децата си повече. Бащата обича всичките си деца, но доброто дете отваря сърцето на бащата и получава повече. Нещата в живота са в известна зависимост. Не можеш да мразиш онзи, който те обича. Любовта любов ражда.

Следователно, не можеш да имаш добри чувства и мисли, ако не дъвчеш храната си добре. Дъвченето определя чувствата и мислите на човека. Казват за някого, че е религиозен човек; за друг, че е учен. Религията има отношение към сърцето, т.е. към човешките чувства; науката има отношение към ума, т.е. към човешките мисли; общественият живот има отношение към човешките постъпки. Религия без чувство не е религия. Наука без мисъл не е наука. Обществен живот без постъпки не е обществен живот.

Често се говори за примиряване на науката с религията. Това не става изкуствено, по външен начин. Ако дъвчеш храната добре, ще мислиш добре. Щом дъвчеш храната си, както трябва, ще изпитваш приятно разположение, което ще ти даде импулс за работа и за учене. При добро разположение, човек всякога мисли добре. Ако не дъвчеш добре, не можеш да мислиш добре. Тогава ще страдаш от разстройство на стомаха и на корема; това ще те застави насила да мислиш добре. Не е все едно, да мислиш при добро разположение на

духа и при разстройство на стомаха. Ще кажеш, че за да станеш човек, трябва да страдаш.

Страданието облагородява човека, но то не може да изработи от него истински човек. За да растеш и да се развиваш правилно, нужно е знание и любов. Растенето има отношение към знанието, към любовта и към добрите постъпки. Ако мислите, чувствата и постъпките ви са механични, вие се отклонявате от правия път. Можеш да обичаш от страх, можеш и да учиш от страх, но страхът нищо не допринася. Да обичаш от страх е едно нещо; да обичаш съзнателно е друго нещо. И със заповед нищо не се постига. Как ще накараш човека насила да свири и да учи? Лекарят казва на болния: Ти трябва да бъдеш здрав! Болният отговаря: Дай ми вяра. Лекарят не трябва да заповядва, но да даде на болния правилен метод за лекуване. Изведнъж не можеш да станеш здрав, но постепенно. Как ще направиш едно дебело, здраво въже? Ще вземеш хиляди нишки и една по една ще ги съединяваш.

Същият закон се отнася и до усилване на мисълта. Към една мисъл ще прибавяш постепенно още много мисли, докато усилиш и закрепиш мисълта си. Не постъпваш ли така, мисълта не може да расте. Какъв учен ще бъдете, ако завършите университет за една година и получите диплом за завършено образование? Какъв инженер ще излезе от вас, ако учите само една година? И да получите диплом, знание нямате. Какъв музикант е този, който е изучавал музика само една година? Какъв концерт може да даде този музикант? Диплом, получен по бърз начин, не е истински, не отговаря на вътрешното съдържание на човека. Много такива дипломи има в света – лъжливи дипломи. В Америка определят един ден през годината, когато хората се забавляват, като допускат най-невероятни неща. Например, някой си напише чек от 25-50 хиляди долара и го дава на свой познат, да изтегли означената сума от някоя

банка. Който не знае тази шега, отива в банката, но се връща празен – банката не изплаща такъв чек. Гледаш отвън, чек, пари са това, но се връщаш празен. Забава е това. Много от вашите мисли и чувства представляват такива забави – съдържание няма в тях. Истински чек е този, срещу който можеш да получиш означената сума.

Закон е: Всяка мисъл, в която се влага абсолютна вяра, може да се реализира. Вярата е опорна точка в живота. Без вяра нищо не се постига. – Какво да правим, ако нямаме вяра? – Животът ще ви застави да придобиете вяра, т.е. да проявите своята вяра. Какво правите, когато се качвате на параход? Нагаждате се според условията на парахода. Там се проявявате и живеете по един начин; на сушата, във вашите къщи, живеете по друг начин. Ако не се нагодите на условията в парахода, ще се намерите в трудно положение. Бог, на Когото служите, няма да ви остави в едно и също положение. Той желае вашето щастие, вашето добро, помага в развитието ви, но не така, както вие разбирате. Божиите мисли коренно се различават от вашите. Вие търсите щастието си там, където го няма.

Представете си, че туряте едно малко, петгодишно дете на голям, силен кон. Давате гема в ръката му и го оставяте само да язди коня. Какво ще стане? Конят ще започне да скача, да рита и детето ще падне на земята. Какво е придобило детето от тази разходка? И вие, понякога, имате желание да се качите на голям, здрав кон, но затова са нужни съответни мисли и чувства. Някой казва: Като чопля, все ще изчопля нещо. – Зависи, къде чоплиш и с какво чоплиш. Ако чоплиш Свещената книга, какво ще извадиш от нея? Ако чоплиш себе си, какво ще извадиш? Седиш, чоплиш живота си от младини, от детската си възраст и казваш: Не зная, кога ще стана човек. Като дете, обичах да прескачам плета на чуждите градини, да чупя стомни, да се бия с децата. Всички ме считаха палаво, немирно дете. Ето, сега съм на 45 години, пак върша същите работи. И до днес още прескачам

чуждите градини. Къде е погрешката? Лошо е, когато ученикът напусне училището и влиза в чуждите градини. Друг е въпросът, ако учи и след това влезе в някоя градина да си откъсне една ябълка. Ще каже градинарят, че ябълките са негови. Когато човек свърши една полезна работа, има право да си откъсне една ябълка. Когато ученикът свърши училището и получи диплом, той е свободен, има право да влезе в някоя градина, да си откъсне един плод. Той ще намери градинаря и ще иска позволение от него. Ако не учи и не работи, няма право да влиза в чуждите градини. Той не е свободен. Казвам: Ако си учил и работил добре, имаш право да чоплиш – все ще изкараш нещо. Ученикът, като свърши училището с успех, получава диплом и право да се разхожда, където иска. Той е свободен човек. Ако не е свършил училището, той е ограничен, няма право на свободна карта.

И тъй, каже ли някой, че е нещастен, това значи, че не е свършил с успех училището, пропаднал е на един-два предмета. Ако си слуга при един търговец и вместо печалба му докарваш загуби, мислиш ли, че той ще ти даде карта, да се разхождаш свободно, където пожелаеш? Друг е въпросът, ако му докараш печалба от 500-600 хиляди лева. Той ще се усмихне, ще подпише един чек и ще ти даде един месец почивка. Значи, от работата, която сте свършили, зависи вашата свобода, или ограничение. Това е природен закон, в който няма изключение. Щастието върви след прилежните, след онези, които мислят, чувствуват и постъпват добре. Онези хора, които не мислят, не чувствуват и не постъпват добре, те гонят щастието и не го достигат. За добрите ученици щастието върви след тях, то ги гони; за слабите ученици щастието върви пред тях, те го гонят. Някой млад студент не завършва университет, понеже гони щастието. Като срещне млада, красива мома, той мисли, че тя е неговото щастие, върви подир нея, но уроците остават назад. Друг млад студент не

търси щастието пред себе си, но учи, не поглежда момите и завършва университета с успех – щастието го гони. Когато мъжът работи, жената трябва да е след него; и когато жената работи, мъжът трябва да е след нея. Когато бащата и майката работят заедно, синът и дъщерята трябва да са зад тях, да ги следват. Псалмопевецът казва: „Господи, бъди ми задна стража!“

Трябва да работим! Ти можеш в един ден да станеш щастлив и в един ден да изгубиш щастието си. Една твоя постъпка може да те направи щастлив, но може да те направи и нещастен – зависи от постъпката. Вие се нуждаете от здрава, положителна мисъл. Всички второстепенни, странични работи сложете зад гърба си. Апостол Павел казва: „Вън от любовта Христова всичко считам за измет“. Не дръжте своя минал живот пред лицето си. Не дръжте скъпоценните камъни пред очите си. Ако имате два скъпоценни камъка, сложете ги на гърдите си, или на пръстите си – те да ви бъдат слуги, а вие – техни господари. Ако ги поставите пред очите си, мисълта ви ще се изопачи и страданието ще ви следва. Мнозина казват, че живеят добре. – Щастливи ли сте? – Не сме щастливи. – Щом не сте щастливи, не живеете добре. Щастливият върви напред, вглъбен в мисълта си и от нищо не се съблазнява. Ако види богата, голяма къща, оставя я назад; ако види красива мома, оставя я назад; ако срещне учен, или знаменит музикант и него туря зад гърба си. Всичко чуждо той туря зад гърба си, не товари своята мисъл с чужд капитал. Една философия има той и нея следва. Някой се оплаква, че го сложили на бойната линия. Много естествено, той е страхлив и за да се кали, да стане смел, Провидението го е поставило на първа бойна линия. Той се намира между две злини – страх отпред и страх отзад – и от двете ще избере по-малката злина. Така ще придобие смелост и решителност. Не се плашете от живота. Нужно ви е истинско, положително знание. Имате ли това знание и на бойното

поле да попаднете, ще станете невидим. – Как се постига това? – Ще се намалиш до молекула – никой няма да те види. Или, ще се превърнеш на вода. Тогава, колкото и да те стрелят, никой не може да те убие.

Помнете: Причината за много от вашите нещастия е вън от вас. Например, докато не се хване на въдица, рибата е щастлива. Тя плува, свободно си живее във водата. В момента, в който пожелае да изследва въдицата, тя се натъква на нещастие. Въдицата се забива в устата ѝ, и тя се чуди, откъде дойде това нещастие. Тегли се напред-назад и си казва: Как стана тази работа? Това нещастие идва от въдицата. Казвам: Съблазните в живота са въдици, които причиняват нещастия. Ти се интересуваш от въдицата, искаш да я изследваш. Ти искаш да изследваш една каса, да видиш, какво има в нея. Касата е въдица. Не ти трябват чуждите пари. Ако искаш да знаеш, къде е твоята каса, от която можеш да вадиш пари, ще те заведа при нея. Бъркаш ли в чужда каса, ще се закачиш на въдица. Един ден, на едно от Рилските езера, хванаха две пъстърви. Купихме ги и ги пуснахме отново във водата. Те разказаха на останалите риби да не се хващат на въдиците, защото смърт ги очаква. От този ден рибарите не хванаха нито една риба.

Освобождавайте се от непотребни мисли, които спъват развитието ви. Например, искаш да знаеш, какво мисли някой за тебе. Или добро мисли, или лошо. Ако започне да те хвали, да казва, че си благороден, добър човек, той иска да те подкупи. Не се минава много време, той идва при тебе да иска пари. Трябва да платиш за похвалата. Ако не му услужиш, веднага ще измени мнението си за тебе. За да докажеш, че си благороден, ти трябва да предвиждаш нуждите му и без да ти иска пари, да му се притечеш на помощ. Виждаш, че този човек не е ял три дни; ще му приготвиш един хубав

обяд и ще го задоволиш. Помагай на човека, без да очакваш нещо от него. Като помагаш на другите, помагаш на себе си.

Какво правят учениците в училището? Способните ученици помагат на слабите. Те им разказват урока, обясняват им, каквото не разбират и в края на краищата, слабият ученик получава по-добра бележка от силния. Това е истинска помощ. Способният ученик и да получи по-долна бележка от слабия, не се смущава. Той всякога може да се прояви, защото носи знанието в себе си. Дипломът е външна страна на знанието. Казват за някого, че е учен човек, звездите сваля от небето. В същност, той не е учен. Истински учен е онзи, който държи звездите на мястото им, не ги снема от небето. Какво ще стане с небето, ако звездите паднат на земята? Звездите са нужни като светила, като мярка за определяне на времето и годините. Като знаете това, не се мъчете да сваляте слънцето, месечината и звездите. Наблюдавайте ги и се ползвайте от техните енергии. Дръжте в ума си мисълта: Всички хора имат заложби и възможности в себе си, но не са работили еднакво и до днес още не работят еднакво. Разликата между хората се заключава в работата, която са вършили в миналото, която вършат днес и която ще вършат в бъдеще.

Кой човек е добър? – Добър човек е онзи, който мисли, чувствува и постъпва добре. Що е добро? – Непрекъснат процес на права мисъл, право чувствуване и прави постъпки. Щом този процес се прекъсне, злото се вмъква в доброто като клин. Като съзнателен човек, аз се стремя винаги да постъпвам добре. Как постъпват хората с мене, това не е важно; аз трябва да постъпвам добре. Неправилната постъпка е неправилно взет тон. Какво трябва да правиш, ако вземеш тона неправилно? Ще го изпееш няколко пъти, докато го вземеш правилно. Вземи тона един път, спри малко; вземи го втори път, пак спри. Когато тонът прозвучи чисто, правилно, ще спреш и ще чакаш одобрението на учителя. Така ще постъпвате и с Бога. Той иска от

всички да мислим добре – първото изкуство в живота; да чувствуваме добре – второто изкуство и да постъпваме добре – третото изкуство. Като придобием и трите изкуства, ще разберем стиха: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Кой човек е съвършен? – Който мисли, чувствува и постъпва правилно. – Това е непостижимо. – Постигането на съвършенство е непрекъснат процес. – Как се изявява съвършеният човек? Той се справя и с най-големите мъчнотии. За него няма нещо невъзможно. Той има съдействието на Бога, на природата, на ангелите – на всички добри и разумни същества. Христос казва: „Отец ми е в мене, и Аз съм в Него“. Следователно, ако Бог е в тебе, Той е твоето спасение. Ако Бог не е в тебе, кой ще те спаси? Ти живееш в Бога, но не Го разбираш. Защо не Го разбираш? – Затворил си сърцето си за Него. Отвори сърцето си за Бога, да работи Той за тебе и да Го разбереш. Тогава и ти ще работиш за Него. – Не работя ли за Бога? – Работиш, но така, че Той трябва да поправя това, което си изработил. Когато разбираш Бога, ти ставаш гениален и казваш: От известно време мислите ми текат леко, перото ми пише добре. Това показва, че Бог работи в тебе, но те оставя да се радваш и да мислиш, че ти работиш. Бог не прилича на нас. Той се радва на всичко, което сме изработили чрез Него. Така Той ни учи на безкористност и пълна готовност за работа. Понякога Бог не влиза сам в нас, но праща някой свой слуга да работи вместо Него. Тогава Той се радва и на нас и на своя слуга, че сме работили задружно, в Негово име.

Три важни неща трябва да останат в ума ви: да мислите добре, да чувствувате добре и да постъпвате добре. Минава през ума ви мисълта, че сте нещастни – сложете тази мисъл зад гърба си и вървете напред. Понякога мислите, че сте щастливи, че сте постигнали съвършенство. Докато сте на земята, щастието и съвършенството са моментни прояви. Когато изпълнявате Божията

воля, съвършени сте; щом престанете да я изпълнявате, губите съвършенството си. На земята няма съвършени хора. В това всеки сам ще се убеди. Минаваш за съвършен. Дават ти една работа да я свършиш идеално. Една грешка само да направиш, ти не си съвършен.

Много знания имате от миналото, но всичко не ви ползва. Днес минавате за християни, но и вашето християнство не ви ползва. Новата светлина на изгряващото слънце ви ползва. Да се спирате върху миналото, какви са били баща ви и майка ви, това е изгубено време. Каквито и да са били те, добри или лоши, това си е за тях, то е минало време. Единственото важно нещо е да знаете, че във вас се крие мощна сила, чрез която можете да изправите малките погрешки на своето минало. Малките погрешки, ако не се изправят, стават големи; и големите погрешки, ако се изправят, стават малки. Всеки човек е в състояние да изправи малките си погрешки. Опитвали ли сте да рисувате носа си? Наблюдавали ли сте очите си при добро разположение на духа? Вие мислите, че имате знания, а не познавате себе си. Можете ли да познаете състоянието на човека по промените на неговото лице, по цвета на лицето му? Който чете по лицето за състоянията на човека, той знае причините, които предизвикват тия промени и може да ги избегне.

Някой седи, движи краката си, криви устните си, чопли носа си. Външно изглежда съсредоточен, а в същност той предизвиква близките си. Да се съсредоточиш към нещо, това значи, да контролираш своите действия. И при това положение можеш да се мръднеш, но чувствуваш контрола, който си налагаш. Не е лесно да се съсредоточиш. Това значи, да изпиташ слаби бодвания, като че с игла те бодат. Това показва, че си попаднал в област на електрически енергии, които ти въздействат. Тури тези бодвания на работа в нервната система и те скоро ще изчезнат. Ако ги оставиш в областта

на чувствата, те ще се превърнат на лоши мисли. Впрегни лошите мисли на работа и те ще се превърнат на добри. Каже ли някой, че не е разположен, знай, че лоши мисли го безпокоят. Аз виждам, от лявата страна дошли баба му и прабаба му, от дясната – дядо му, прадядо му, чичовци – всички искат нещо от него. Едни го теглят на една страна, искат помощ от него; други го теглят на друга страна и те искат помощ – никой не влиза в положението му. Той пъшка, мъчи се, не може да си помогне. Питам: Какво ти е? – Не зная, какво ми е, но като че целият ад е върху мене. Аз се обръщам към бабите и дядовците му и казвам: Оставете човека свободен. Той е беден, няма какво да ви даде. До половин час да го освободите, никой да не остане тук! Аз ще ви помогна вместо него. След това той казва: Слава Богу, олекна ми!

Като ви казвам това, вие не трябва да се плашите. Всички имате тази опитност, но не можете да си помогнете. Аз ги виждам, разговарям се с тях, държа им лекции, а те си разказват цялата история. Като им предам лекцията, те се успокояват и се разотиват. Поканвам ги и друг път да ме посетят. Постъпвайте и вие така с вашите баби и дядовци. Бог изисква това и вие трябва да изпълните Неговата воля. От вас зависи да бъдете щастливи, или нещастни.

З а д а ч а. За една седмица ще направите опит да мислите право, да чувствувате право и да постъпвате право. Всеки да си каже: Заради Бога ще мисля право; заради Бога ще чувствувам право и заради Бога ще постъпвам право. Като обичаш някого, ти трябва да се жертвуваш за него. Искаш да те обичат – това е една страна на въпроса; искаш да обичаш – това е друга страна на въпроса. Да те обичат хората, това значи, да бъдеш нещастен; да обичаш хората, това значи, да бъдеш щастлив. Ако си нещастен, причината за това се крие в желанието ти да те обичат; ако си щастлив, причината за това се крие в желанието

ти да обичаш. Когато обичам някого, аз се радвам и на малките му придобивки.

Да обичаш, това е велико изкуство. То е все едно, да знаеш, кога и как да гълташ храната си.

Храна, която не си сдъвкал добре, не гълтай.

Мисъл, която не си разбрал добре, не възприемай.

Чувство, което не си разбрал добре, не възприемай.

Велика наука е да знаеш, кои неща са за тебе и как да ги приемаш. Успехът ти за хиляди години зависи от твоите прави мисли, чувства и постъпки. – Кой може да ни научи, кои неща са за нас и как да ги приемем? – Само Бог. Когато влезе в нас, Той ще ни научи на всичко. Той ще ни научи да мислим, да чувствуваме и да постъпваме право. Някои от вас са започнали да мислят право, други са започнали да чувствуват право, а трети са започнали да постъпват право.

Помни: Снегът е бял, но студен. Огънят е топъл, но не е твърд.

Любовта, която не произвежда топлина, не е любов.

Мъдростта, която не произвежда светлина, не е мъдрост.

Истина, която не носи свобода, простор и разширяване, не е истина.

Единадесета лекция на Общия окултен клас 16 декември 1931 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

СИЛА, ЖИВОТ И ЗДРАВЕ[162]

Размишление

Тема за следващия път: „Отличителните качества на светлината и на тъмнината“.

В какво се заключава силата на човека? Кога губи човек силата си? Ще кажете, че човек губи силата си, когато боледува. Защо болният губи силата си? Ако човек губи мисълта си, защо я губи? – Защото е изгубил чувството си. – Защо губи чувството си? – Защото е изгубил постъпките си, не знае, как да постъпва. Казва се, че човек трябва да бъде силен. Това е твърдение. Човек трябва да има знание. И това е твърдение. Истинско знание е онова, с което човек може да си послужи, когато потрябва. Представете си, че някой се задушава, не може да диша. Ако има знание, той сам трябва да си помогне, да възстанови дишането си. Ако сам не може да си помогне, да потърси човек, който носи истинското знание в себе си. Знаещият е силен човек. Ще кажете, че силата на човека е в неговата вяра. Казваме „вяра и вярване“. Това са две различни неща.

Ако между вас има ясновидци, може ли да предскажете, какво ще свиря? Сега ще изсвиря думите: „Сила, живот и здраве“. Вие нямате представа, как се свири думата „сила“. Мнозина могат да изпеят, или да изсвирят тази дума, но всъщност, как трябва да се изпее или изсвири? Когато работите ви се объркат, пейте думите: „Сила, живот и здраве; те са едно, те са служители на Духа“. Когато сте обезсърчени, изпейте тези думи, да видите, какво влияние ще окажат върху вашето състояние. За да се промени състоянието ви, трябва да

[162] Лекцията е от стилизираното издание „Събуждане“, година XI (1931-1932), том I, София, 1944 г.

приложите някакъв специфичен метод. Например, някой се простуди. Появява се хрема, кашлица, дишането се затруднява. Причината за това се крие в свиване на капилярните съдове. За да се възстанови кръвообръщението, болният трябва да се разтрие с дървено масло, или с камфоров спирт. Има мисли, които действуват като студа, свиват капилярните съдове. И в този случай, човек трябва да има начини, чрез които да се лекува. Има мисли, които действуват като топлината – разширяват капилярните съдове. За да се лекува човек физически и психически, трябва да има знание.

Физическият живот се управлява от физически закони, а психическият – от психически закони. Нищо не става произволно. Който не познава законите на живота, мисли, че някои неща стават произволно, или по волята на дявола.

Какво всъщност е дяволът? Той е колективно същество. Милиарди същества образуват едно търговско сдружение, с единствената цел да задигат всичко, което харесват и да го продават. Дяволът срещне един човек, хареса го, задигне го и го продаде. Някои рисуват дявола като човек с волски рога. Кой не си е служил с рогата на вола? Те представляват чаша, с която може да се пие вода, вино. Който пие вино, не употребява ли рогата на дявола? Когато си неразположен, не си ли свързан с рогата на дявола? Нищо лошо няма в дяволските рога, но важно е, как ги употребявате. Възмущавате се от дяволските рога, но без тях не можете да ушиете никаква дреха. Всяка игла е дяволски рог. Случи ли се нещо лошо в живота, всички казват, че дяволът е причина за това. Не е така. Всеки сам е виновен за лошото, което му се случва.

Има нещо лошо в дявола, а именно, той може да спъне развитието на човека – да подобри своето положение, а да влоши неговото. Докато не се спъне от дявола, човек не се интересува от него. Той гледа на дявола като на човек. Щом го спъне, тогава го

нарича дявол, демон. Под „дявол“ разбират клеветник, шепотник – това е неговата специалност. Той нашепва на човека различни неща, докато го накара да направи някаква грешка и после отива при Господа да го клевети; ще представи грешката му по-голяма, отколкото е в действителност. Бог вижда, какво прави дяволът, разбира намеренията му, но нищо не казва – само се усмихва. Във всеки човек може да се яви желание като в дявола, да наклевети своя ближен. Това се дължи на слизането на духа в гъстата материя. Защо е така, не е важно. Това е една отровна област, в която не трябва да влизате. Занимавате ли се с дявола, има възможност да се отровите. Не трябва да се говори много за дявола. Говориш ли за него и в тебе може да се яви желание да намериш някаква погрешка в ближния си и да го наклеветиш.

Какво изисква новата философия от човека? – Да служи на Бога. Новата философия е Божествената. Тя подразбира служене на Бога с любов. Страшно е да служиш без любов. Помнете: Никога не ограничавайте силите на любовта и силите на доброто в себе си. Ограничите ли ги, ще се натъкнете на злото в себе си. Влезе ли любовта да действува в тебе, остави я свободна, да се прояви, както тя знае. Не давай упътвания на любовта, как да действува, ако искаш да бъдеш далеч от злото. Който дава упътвания на любовта, той се поставя по-горе от Първата Причина на нещата. Не спъвай любовта, в каквато форма и да се проявява. Ти мислиш, че любовта прави зло, затова искаш да я спънеш. Помни: Единственото нещо, което никога не прави зло, е любовта. Тя гледа към всички същества еднакво. Дайте пълна свобода на любовта в себе си, да се прояви, както тя желае. Този закон е верен и по отношение на доброто. Туриш ли на силите на доброто в себе си преграда, ти сам се спъваш. Има нещо в човека, което е по-високо и от неговата мисъл. То е Светлината на Духа. Стане ли въпрос за доброто, не се спирай, не мисли, да го направиш,

или не. Каже ли господарят ти да дадеш нещо на някого, веднага изпълни желанието му. И скъпоценен камък да е, веднага го занеси, където трябва. Не се отказвай от доброто. Каквото и да е времето, изпълни го. Че времето е лошо, бурно, това да не те спъва. Лошото време е за страхливия. Любещият не се спира пред нищо. Ако разбираш закона на любовта, вятърът ще дойде зад гърба ти, ще те подтикне вместо да те спъне. Ако туриш препятствие на любовта, вятърът ще застане на пътя ти, пред тебе и ще те спъне. Обаче, ако разбираш любовта, тя ще те вдигне на ръце. Всеки е изпитал и едното и другото положение. Понякога, със своята философска мисъл, вие разваляте най-хубавите си състояния. Ако тази мисъл е вън от нас, ние ѝ благодарим. Влезе ли в дома ни, вътре в нас, тя разваля всичко. Когато бащата влезе в къщи, децата трябва да знаят, какви отношения да имат към него. В дома се прилага философията на бащата, а не на децата. – Знаят ли децата, какви отношения трябва да имат към бащата? – Знаят, разбира се. Както човек знае да яде, така и децата знаят, какви отношения трябва да имат към баща си. Остави детето да се храни само, както знае. Някои майки заемат положението на професори, постоянно учат децата си, как да ядат, да спят, поради което ги осакатяват. Това се отнася и до възрастните хора, когато се натъкват до религиозния, т.е. до своя вътрешен живот. Влезеш ли в дома на Духа, там всякаква философия остава вън. Ще я съблечеш, ще окачиш дрехата ѝ вън и ще кажеш: Ще ме почакаш тук, докато видя близките си. Щом излезеш вън, ще вземеш със себе си и философията.

Разбиране е нужно на човека. Ако има правилно разбиране, той знае, кога и как да говори. Не му препятствай да се прояви. Ще му кажеш, как трябва да говори. Ако говори високо, тихо трябвало да говори; ако говори пламенно, трябвало да се въздържа. Оставете човека да си говори, както знае, а не както вие разбирате. Някой, млад

или стар, иска да се прояви. Оставете го свободен, да се прояви, както желае. Хората ще кажат нещо лошо за него. – Тези хора мъдреци ли са? Ангели ли са? Ако светът трябваше да бъде идеален, какво търсите вие сред него, да губите времето си? В света има добри хора и добри работи, но има и лоши работи. В света съществуват ограничения. Дрехата е ограничение, връзката е ограничение, обувките са също ограничение. Както и да бъдеш облечен, това е временно, външно положение. Какъв смисъл има, хлебарят да е облечен с бели дрехи, а хлябът да не е добър? За предпочитане е хлебарят да бъде облечен със стари, скъсани дрехи, но хлябът да е хубав, отколкото да е облечен с бели дрехи, а да вади лош хляб. Идеално положение е, дрехите на хлебаря да бъдат чисти и хлябът да е хубав. В Америка хлебарите носят бели дрехи, бели ръкавици и така разнасят хляба. Ако един американец види наш фурнаджия, ще се откаже от неговия хляб.

Трябва да живеем за Бога! Това е истинското положение в нашия живот. Бог е най-разумното, най-доброто същество в света. Казано е: „Бог е Любов“. Затова не трябва да се съмняваме в Него, не трябва и да реагираме срещу Него. Обаче, Той ни е дал свобода във всичко, можем да се съмняваме в Него, можем да се проявяваме и в доброто и в злото. Всичко можем да правим, но всяко нещо, което правим, носи своите последствия. Ти правиш добро, но не държиш Бога отговорен; правиш зло, държиш Го отговорен. Казваш: Защо Бог допусна злото? Ако Той те ограничи, казваш: Защо ме ограничава? Нали съм свободен? Бог не ограничава човека, законът го ограничава. Той не позволява на човека да направи нещо, добро или зло, преди да го е опитал сам. Българската пословица казва: „Каквато попара направиш, така ще сърбаш“. Пръв ти ще опиташ попарата, която си направил и ако я харесаш, ще дадеш на другите.

Всички хора говорят за любовта, търсят я и мислят, че я разбират. Но видят ли, че някой прояви любовта си, веднага го критикуват. Не

критикувай никого, но запитай се, дали тази любов е в състояние да чисти калта. Целунал те някой. Запитай се, дали тази целувка очиства твоята кал. Ако любовта ти не може да очисти моята кал, не е истинска любов. И ако моята любов не може да изчисти калта на брата ми, не е истинска. Това правило се отнася до любовта на всички хора. Не мислете, че прегръдката на някого може да ограничи човека или да го окаля. Никой не е в състояние да окаля или да ограничи извора. Всеки човек е извор.

Следователно, докато Бог живее в човека, никой не е в състояние да го окаля. Целунал те някой – целунал е къщата ти, твоят автомобил. Тялото на човека е неговият автомобил. Като напуснеш земята, ще оставиш този автомобил и като дойдеш втори път на земята, ще имаш нов автомобил. Какво престъпление има в целувката?

Страшни са вътрешните целувки, вътрешните грехове и престъпления на човека. Чистота е нужна в света: чистота в мисли, в чувства и в постъпки. Никой не може да опетни чистия човек. Който има желание да използва другите, той себе си петни. Когато синът и дъщерята целуват родителите си, те се радват, приятно им е. Когато чужди деца ги целуват, не им е приятно. – Защо? – Трептенията на тяхната любов не са еднакви – в любовта им има нещо нехармонично. Бащата чувствува трептенията на чуждото дете като нехармонични с неговите. Обаче, случва се, че някое чуждо дете има по-голяма хармония с този баща, отколкото неговото дете. Тогава бащата е доволен от тази целувка. Не само бащата е доволен, или недоволен от целувката на децата, но и децата не обичат всякога да ги целуват. Като целувате някое малко дете, то се сърди, недоволно е. Много естествено, целувката на хората не е всякога чиста. Детето плаче, сърди се, намира, че сте го опетнили. Някои деца се усмихват като ги целуват. Те чувствуват хубавото, което се влива чрез целувката. Те се

изтриват след целувката, но не плачат. Всяко действие трябва да се основава на чистота и святост. Само така хората могат да се разбират и да си помагат.

Свобода е нужна на хората. Чист трябва да бъде човек! Понякога хората се ограничават едни-други, поставят си условности, които ги спъват. Ще знаеш: Ти живееш за Бога, а не за хората. Ако си чист и живееш за Бога, не се страхувай от нищо. Каквото и да правиш, не можеш да избегнеш целувката: светлината те целува, водата те целува, хлябът те целува. Благодари на Бога за всичко. Не препятствай на Духа в Неговите прояви. Моли се на Бога, да превърне всичко на добро. Кого не целуват днес? Цветето всички го целуват, навеждат се да го миришат. Това е целувка. Докато е пъпка още, никой не го целува, никой не се интересува от него. Като цъфне пъпката, всички я целуват, всички и се радват. Колко пеперуди, насекоми, бръмбарчета целуват цветята! Ако те гледаха на този въпрос по човешки, цялата история щеше да се повдигне. Цветята благодарят за всичко, защото целувката и любовта на насекомите съдейства за тяхното оплождане. Те са изпълнили Божията воля.

Мнозина говорят за спасението, но мислят, че сами ще се спасят. Това е неразбиране на основния закон. Сам човек не може да се спаси. Бог е създал човека, както и всички живи същества. Следователно, нищо лошо няма в проявите на живота. Който съзнава, че е създаден от Бога, той прилага любовта и живее според нейния закон. Страшно е, ако целувката ти отнема чистото, красивото, ценното в тебе. Лошо е когато твоите прояви отнемат, задигат ценностите. Внасят ли нещо хубаво, те са на място. Ако си прокажен, пази себе си, пази и другите. Не е позволено на прокажения да целува. И на светията не е позволено да целува. На светията дават задача да целуне един прокажен и ако не го целуне, носи отговорност. Целувката на светията е лек за прокажения. Тя носи благословение за него. Задачата на

светията е да лекува болни, да повдига паднали, да възкресява мъртви. Може ли след това болният, който е оздравял, мъртвият, който е възкръснал, да не благодарят? Прокаженият, който е излекуван, ще благодари, ще целуне светията, но неговата целувка е чиста, пропита с благодарност и любов. В друг живот прокаженият може да бъде млада, красива мома и където срещне светията, тя ще го целуне и прегърне. Трябва ли да гледате на тази целувка като на престъпление? Тя ще сгреши, ако не го целуне. Как гледат обикновените хора на целувката, това е друг въпрос. Важно е да целуваш с благодарност, че някой ти е помогнал, да се излекуваш. Духът на човека трябва да бъде свободен, да се прояви навреме.

Няма по-велико нещо за човека от свободата на духа. Това значи: да дадем свобода на Бога в себе си, да не Го ограничаваме, да не Го морализираме, да не Му даваме съвети, как да действа. Когато Бог дойде между хората, няма да се спира върху техните мисли, но направо ще чисти: непотребното ще слага настрана, а нечистото ще прекара през огън. Види ли, че момата се страхува от момъка, Той вади заключение за тяхната чистота. Момата трябва свободно да пристъпи към момъка и момъкът – към момата, да предизвикат доброто в себе си. Целувката е символ на нещо. В нея трябва да взимат участие умът и сърцето. В горната устна действа човешкият ум, а в долната – човешкото сърце. Когато устните се опънат в права линия, тогава се проявява волята.

Целувката е вътрешна, духовна връзка между душите. Като отвори устата си, човек възприема нещо. Така и чрез целувката се възприема и предава нещо. Майката целува детето си. Тя взима нещо от него и му предава нещо. По този начин, майката и детето се обменят – контакт има между тях. От горната устна любовта слиза в долната, а от долната – в сърцето. Така, именно, любовта се изявява навън. Горната устна определя нещата, тя е началото. Ако чрез нея се

предаде едно неестествено желание и влезе в сърцето, човек или ще помете това желание, или ще го реализира.

Сега ще разгледам ръкуването и целувката, като прояви още от далечното минало. Ръкуването представлява волев, разумен акт. То е съществувало от хиляди години, после се е изменило в друг процес и отново се е явило. При ръкуването пръстите се допират; така се предават енергии от едно лице на друго. И целувката има далечен произход. Тя е била известна още преди съществуването на човека. И животните, и растенията се целуват. Трябва да гледате на целувката с всичката чистота и святост. Тя е контакт, чрез който действува Божественият свят. Разумният свят работи върху разбирането на човека, да превърне всичко на добро. Хората страдат не от много целувки, но от недостатъчно целувки. Христос казва: „Целунете се със свято целуване“. На друго място в Писанието е казано: „Дойдох в дома ти и не ми даде никаква целувка“. Целувката не е външен процес. Ако вляза в дома ти и мога да сменя скръбта ти в радост, недоволството ти в доволство, аз съм те целунал. Между мене и домакина е станала правилна обмяна. Две мисли, две чувства са хармонични, когато между тях има допирни точки. Между един светлинен лъч и друг светлинен лъч също има допирни точки.

Като говоря за целувката, аз нямам предвид човешката, т.е. земната целувка. Целувката има вътрешна, духовна страна, за която не трябва да се говори. Какво ще кажете за целувката на онзи, който спасява давещия, обезсърчения, болния, падналия човек? Дави се някой. Млад момък стои на брега, хвърля се във водата и спасява давещия. После го целува, помага му да си отиде в дома си. Нечиста целувка ли е тази? Млада мома седи скръбна, обезсърчила се нещо. Един момък се приближава при нея, целува я. Веднага обезсърчението ѝ изчезва. След това момата се оплаква, че момъкът си позволил да я целуне. Нечиста целувка ли е тази? Момъкът понесе греховете на

момата, спаси я от отчаяние, но, като не разбира вътрешния смисъл на целувката, момата го осъжда. Младият е недоволен, че го целуват; старият е недоволен, че не го целуват. Ако живееш по Божествен начин, ще те целуват и като млад, и като стар. Който прилага Божествените закони, никога не остарява. Аз говоря за вътрешния, за чистия, за Божествения живот в човека. Казвам: Да не ограничаваме силите на Божествената любов, която се проявява чрез нас. Да не ограничаваме силите на доброто, което се проявява чрез нас. Какво трябва да ограничаваме? Да ограничаваме нашите мисли, чувства и постъпки. Да ограничаваме човешкото, да отваряме път на Божественото, в каквато и да е форма. Ако искате да придобиете Божието благословение, не се противете на Божественото Начало. Така ще разграничите Божественото от човешкото.

Съществуват три течения в живота: течение на мисли и чувства, които излизат от индивида; течение на мисли и чувства, които идват от окръжаващите – от вашите майка, баща, братя и сестри; течения на мисли и чувства, които идват от възвишения свят, от Бога. Аз говоря за Божията любов като за течение, което минава през човека. Човек не се развива правилно, ако през него не минават тези течения. Бъдете будни, да различавате теченията. Човешките можете да ограничавате, а на Божествените ще давате път, да се проявят. Няма случай в живота, когато човек е целунал някого по човешки и да го е повдигнал. И обратно – няма случай в живота, когато човек е целунал някого със света целувка и да не го е повдигнал. Божественото възкресява, човешкото умъртвява.

Да бъдем носители на Божията любов! Да бъдем цветя, които растат под лъчите на Божественото слънце. Да бъдем извори, в които да се влива Божествената любов. Само така човек ще придобие сила, живот, здраве. Само така той ще се подмлади, ще придобие безсмъртието.

Помнете: Когато се говори за Божествените енергии, човек може свободно да се проявява. Дойдете ли до човешкото, там енергиите трябва да се пестят. Човешките отношения са подобни на търговските: повече даваш, по-малко получаваш. Човек е недоволен, когато почувствува, че е дал повече, а е взел по-малко. Стане ли обратното, да получиш повече, а да дадеш по-малко, ти си всякога доволен. Божественият закон произвежда радост и доволство.

Да съберем следните числа: 1 + 2 = 3; 4 + 5 = 9; 8 + 7 = 15. Получаваме резултатите три, девет и петнадесет, или три, три по три и три по пет. В последния случай, тройката се взема пет пъти. Това показва, че човешката мисъл се реализира, когато мине през три свята. Първият свят е физическият, вторият – духовният, т.е. светът на чувствата, а третият е умственият, т.е. Божественият. Ако нещата не се наредят в Божествения свят, ще се наредят в духовния; ако не се наредят в духовния, ще се наредят във физическия. Човек живее едновременно в трите свята, затова прави грешки и в трите свята: или в ума, или в сърцето, или по отношение на волята. Под „воля“ разбирам душата като Божествено съкровище, т.е. храма на човека. Да влезеш в храма, това значи, да влезеш в душата си, където се извършват свещени процеси. Затова е казано, че душата е място на свещенодействие. За да влезеш в този храм, едно се иска от тебе – да имаш любов. Каквито усилия и да правиш, ако нямаш любов, не можеш да влезеш в този храм. Прекъсне ли се течението на любовта, ти излизаш от храма. Без любов ти не можеш да възлезеш към храма, т.е. към планината на твоята душа. – Не може ли само с молитва да се влезе в храма на душата? – И с молитва може, защото молитвата е разговор на душата с любовта. Постоянно трябва да се молим! Молитвата е нужна за нас, а не за Бога, за да раздаваме от благата, които носим. Ще се молиш и ще раздаваш от своето благо. Ще се молиш, ще търсиш Господа в душата си и ще се разговаряш с Него.

Ако мислиш, че Бог е вън от тебе, ти си на крив път. Докато си свързан с Бога, всичко можеш да направиш. Ако си болен, веднага ще оздравееш; ако си обезсърчен, ще се насърчиш. Иначе, колкото и да се молиш, ще приличаш на Вааловите пророци, които се молеха цял ден на своя бог, но не получиха никакъв отговор на молитвата си. Илия се помоли на Господа и молитвата му се прие: от небето слезе огън и запали дървата на жертвеника.

Какво нещо е небето? – Външният свят. – Там ли живее Бог? – Навсякъде живее Бог. Той е абсолютна разумност, неограничено Начало. Значи, където е разумността, там е Бог. Да мислиш, че Бог е вън от тебе и подобен на тебе, това е твой някакъв Бог. Ако искаш да познаеш Бога, остави Го свободно да се прояви в тебе, без никакво ограничение. Болен си – обърни се към Господа, веднага ще усетиш малка топлина в сърцето си, светлина в ума си и болката ти ще изчезне. Ако си беден, гладен, пак се обърни към Бога. Ще дойде някаква помощ отвън. Изпитанието на Йов ни показа, как можем да намерим Господа. Преди големите си страдания, Йов жертвуваше воловете си, овцете си и благодареше на Господа. Но след като изгуби всичко, нямаше вече какво да жертвува. И тялото му се покри със струпеи. Йов викаше към Бога, молеше се, но отникъде не получи отговор. Той се разкая, осъзна всичките си заблуждения, вглъби се в себе си и там намери Господа. Тогава струпеите изчезнаха от тялото му и каквото беше изгубил – синове, дъщери, волове, овце, имот – всичко му се върна двойно.

Казвам: Всички ще минете през страданията на Йов. Ще минете през изпит, за да се освободите от заблужденията си. Всичко ще изгубите, но като намерите Господа, загубеното ще се върне двойно. Неизбежни са изпитанията. Ще стане голяма промяна във вас и като се обърнете към Господа, ще Го намерите вътре в себе си. Това е най-хубавото състояние, през което човек минава. Не се обезсърчавайте!

Не се страхувайте от нищо. Трябва да минете през изпитанията, за да станете смели. Не е въпрос да страдаш за човешкото. Страдай за Божественото. Когато чуеш гласа на Бога, тръгни след Него и не мисли. Когато чуеш гласа на човешкото, не се отклонявай, следвай своя път. Когато следваш Божественото, не давай ухо на човешките думи. Каквото и да ти говорят хората, смело върви напред. Това е благо и за тебе, и за тях. Да изпълняваш Божията воля, това е благо за всички хора в света. В Божествения път няма никакви ограничения. Не ритай срещу Божественото. Каквото Бог ти казва, приеми го. То носи новото в света. Пред Божественото отстъпва всякаква философия, всякакво знание. Ако часовникът ти е здрав, точен, ще му вярваш. Защо ще го отваряш да гледаш, как върви? Точен е, добре върви, не го разваляй. Докато живееш в Божественото, вярвай му напълно. То носи сила, живот и здраве; мир и благоденствие; търпение и милосърдие; кротост и въздържание.

Като ученици, вие трябва да бъдете снизходителни едни към други. Някой брат иска да се изкаже – изслушай го. Бъдете внимателни към него. Ако спреш пред един водопад, какво ще правиш? Ще го слушаш. Колкото и да е бурен, ще го слушаш. Водопадът не може да бъде тих, спокоен. Ще бучи, колкото трябва. – Дотегна ми да го слушам. – Щом минаваш край него, ще го слушаш. Изслушвайте с внимание всеки човек. – Дотегна ни да го слушаме. – И вие дотягате понякога, но ви слушат хората. Някога и аз говоря повече, отколкото трябва, но ме слушате. Виждам, че съдовете ви преливат, налятото изтича, но правя опит. Казвам: Ако вдигнете капаците си, колкото да ви говоря, всичко ще се събере, без да се излее капка навън.

Помни: Никога не противодействай на силата на Божията любов, която работи в тебе. Не противодействай на силата на доброто, което работи в тебе. Ако мислиш, че си добър и съзнаваш, че доброто е

резултат на Божественото начало в тебе, ти си на прав път. Ако мислиш, че доброто си ти, веднага изпадаш в заблуждение. Не мисли, че ти си запалил огъня. Ти си създал условия за запалване на огъня, но той гори по причини, които са вън от тебе. Друга е причината за горенето на телата. Тази причина действува, защото между тебе и огъня има съгласие. Бог казва: И в тебе може да гори огън. Тогава турям вода на огъня да ври и пия топла водица. Пия топла вода, ям пресен хляб и благодаря на Бога за всичко, което ми е дал. Само така имам ясна представа и за водата, и за хляба.

Следователно, каже ли ти Бог да направиш нещо, направи го и не мисли. Казваш, че си стар, че тази работа не е за тебе. Какво представлява старостта? – Стара дреха. Ще отидеш при шивача, ще си поръчаш нова дреха. Като я ушие, ще я облечеш и ще станеш млад. Докато вярваш в старостта, ти си стар; щом престанеш да вярваш в старостта, ти си млад. Ако престанеш да вярваш в младостта, пак си стар. Това е новото правило на живота. Всички искате да станете добри. Вие сте добри, но не проявявате доброто. Не се стремете да станете светии по външен път, както едно време са ставали чрез пост. Имало един постник, който цели 40 години седял на пътя и само по един път в седмицата се хранел. Какво ще стане със светиите, ако всички се хранят по един и същ начин? Този светия не е идеален образ на светията. Достатъчно е един такъв светия, повече не са нужни. Ако някой от вас иска да стане светия, бих му дал следния съвет: да стане такъв, без да го знаят. Външно светията трябва да бъде толкова обикновен човек, че никой да не вижда светийството му. Само той да знае, но не и обкръжаващите. И на Христос гледаха като на обикновен човек, който ходи по сватби, яде и пие с митари и грешници. Образът на онзи Христос, Който е живял преди две хиляди години и образът на вашия Христос, са различни.

Някой си представя Христос с корона на глава, с голяма мантия. Това е Христос в църквата на обикновените хора. Но Христос, Който живя преди две хиляди години, е външно обикновен човек, дошъл на земята за страдащите, бедните, онеправданите. Той всеки момент хлопа на вратата на някой страдащ и се вслушва в страданието му. Сега Христос е между хората, слуша какво говорят и се усмихва. Съзнанието на Христа прониква във всички хора. Някой път си добре разположен, имаш желание да направиш едно добро, но си казваш: Не му е времето сега, утре ще го направя. Не, щом Божественото те посети, напусни всичко друго, изпълни това, което Бог ти заповядва. Веднъж казах на един ученик: Днес няма да отидеш на училище. Какво станало този ден в училището? Някакво разследване на ученици, изключването им от училището. Значи, отсъствието му минало незабелязано – училището било затворено.

Когато трябва да извършите Божията воля, не туряйте никакво препятствие на пътя си. Когато вършите Божията воля, не само вие няма да си препятствате, но никой няма да ви препятства. Майка си, имаш малко дете, не можеш да го оставиш само в къщи. Искаш да изпълниш Божията воля, да направиш едно добро някъде, но не смееш да оставиш детето си само. Не се страхувай, остави детето си и иди да свършиш работата за Бога. Детето ти ще се събуди от сън, след като свършиш работата си за Бога. Не туряй човешкия ред на нещата над Божествения. Ако не изпълниш Божията воля, ще те уволнят от служба. Бог назначава, Бог уволнява. Чиновник си, не искаш да изпълниш Божията воля, но ще се разболееш и ще боледуваш няколко месеца. Най-после ще те уволнят. Могат да те уволнят и завинаги. Бъди готов да направиш за Бога поне едно малко добро.

Работата, която вършиш за Бога, може да бъде приятна, може да бъде и неприятна. Например, дава ти се задача да наглеждаш някой стар, болен човек: да миеш лицето му, да чистиш очите му, да миеш

краката му. Може да ти се даде задача да се наведеш и завържеш връзката на обувката на царската дъщеря. Първата задача е неприятна, втората – приятна. Ако обичаш Бога и си готов да Му служиш, ще свършиш и двете работи с еднакво разположение и любов. За Бога и едната, и другата задачи са еднакво важни.

Дванадесета лекция на Общия окултен клас 23 декември 1931 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

ИСТИНСКО ПОЗНАВАНЕ[163]

Размишление

Завършените процеси са процеси на разочарование. Бъдете доволни от незавършените процеси. Питате за нещо: Какъв ще бъде краят? Краят включва началото, а началото включва края. Същото се отнася до причината и последствието. В причината се включва последствието, а в последствието – причината. Посадиш едно дърво и питаш: Какъв ще бъде краят? – Ще ядеш плод. Това не е край, защото и втората, и третата година пак ще ядеш плод от дървото.

Какъв е краят на живота? – Смъртта. Обаче, смъртта нито е начало, нито е край. Ти мислиш, че като си се родил, ще умреш. Значи, раждането е начало, смъртта – край. Не е така. Виждаш, един човек се движи. Пътят, който изминава, означаваме с права линия. Движи се човек по тази линия, на която е поставена една малка преграда, малка чертичка. Тя показва процеса на раждането. Той расте, става голям и продължава да се движи по правата линия. На пътя си среща друга преграда – смъртта. Зад преградата не виждаме човека, но той продължава да се движи. Тези процеси на виждане и невиждане наричаме раждане и смърт. Виждаш някого – родил се е; не го виждаш – умрял е. Това са човешки понятия. Това са впечатления, които постоянно се сменят. Започваш да ядеш, взимаш първата хапка и казваш, че е най-сладка. Колкото повече ядеш, сладостта намалява. Това е впечатление на вкуса. Всички хапки са еднакво сладки, но вкусът постепенно се губи и сладостта намалява. Обаче, всички хапки заедно внасят сила в човешкия организъм. Какво

---

[163] Лекцията е от стилизираното издание „Събуждане“, година XI (1931-1932), том I, София, 1944 г.

внася яденето в човека? – Сила. Какво внася музиката? – Бодрост. Като си попееш или посвириш малко, ти се ободряваш. Но човека не е доволен от малкото. Той иска много да печели. В същност, печалбата е нищо; в един момент можеш да изгубиш това, което си печелил с години. Като изгубиш всичко, страдаш. А като си попееш малко, никой не може да ти вземе печалбата от пеенето. Всички неща, които имат външен израз, са преходни. Питаш някого: Какво спечели? – Спечелих това, което мога да изгубя. Мога да печеля, мога и да губя.

Някой се оплаква от сиромашията. Защо се оплаква? – Дотегнала му. Той не знае, че сиромашията е важен процес в природата. Гладен си, значи, сиромах си; сит си, значи, богат си. Това е истинският превод на богатството и сиромашията. Защо си сиромах? За да ядеш. Защо си богат? За да престанеш да ядеш. Хората имат криво разбиране за богатството и за сиромашията. Според тях, богат е онзи, който се облича добре, ползва се от уважението на хората. Това е човешко тълкуване. Външното обличане не носи щастие и външното събличане също не носи щастие. Ако зимно време си облечен с кожух, добре ще ти бъде. Но ако влезеш с кожуха в топла стая, ще бъдеш нещастен. Всяко нещо има значение, когато се приложи навреме и на място. Кой се е родил облечен, както хората се обличат? Има една тънка ризичка, с която е обвито детето, но щом се роди, веднага го събличат. Който идва в света, прилича на млада булка – в було е обвит. Щом се роди, т.е. влезе в света, веднага свалят булото му, искат да видят, какъв човек е той. Като снемат булото, той започва да плаче и да се сърди. Близките му, като чуят плача, радват се и казват: Живо е, оживя вече! Това е вътрешен процес, който трябва да се разбере. Ако не се разбере, той остава неясен. Тогава трябва да вярваме.

Вярата е вътрешен, непрекъснат процес. През целия живот трябва да прилагаме вярата си, за да се усилва. Колкото повече се усилва, толкова по-добре. Някой казва: Едно време вярата ми беше силна, но сега отслабна. На млади години човек вижда добре, на стари години зрението му отслабва. Значи, на млади години той има – добре вижда; на стари години вярата му отслабва – не вижда добре. От какво отслабват очите? От много прах. Мислил, тревожил се, плакал, докато най-после очите му прашасали и отслабнали. Като ставате от сън, вие миете очите си, но все пак остават малки прашинки по тях, които намаляват зрението. Ако човек води чист и свят живот, никакви прашинки, никаква излишна материя няма да се натрупа на очите му и той ще има здрави, силни очи до дълбока старост. Ти се оглеждаш в огледалото и казваш: Остарях вече. Какво означава старостта? Остаряваш, защото сам си внушаваш тази мисъл. Кажеш ли си, че ще остарееш, че краката ти не държат вече, че ръцете ти треперят, всичко ще се сбъдне. Както мислиш, така става. Като остарееш, какво постигаш? – Нищо не постигаш – отслабваш само и губиш всичко. Това е крив път на мислене. Ще кажеш, че си напуснал детинските работи. Какво си придобил от това? Нищо не си придобил. Ти си въобразяваш, че като отидеш на онзи свят, ще срещнеш своите близки. Къде е този свят, не знаеш. Къде са близките ти, не знаеш. Говориш неща, които не знаеш. Това не е реално.

Къде е реалността? – Във вас. Фотографните снимки реални ли са? – Не са реални, те са сенки на истинските образи. Наистина, като се проектират върху платното, те се движат като сенки. В широк смисъл, външният човек е сянка, проектирана върху екрана. Човек е вътре някъде, а не отвън. Външният и вътрешният свят се различават. Виждате, как един капелмайстор маха с ръцете си. Чудите се, защо маха. Това е временен процес. Когато музикантите се научат да свирят добре, може и без махане на ръце. Докато капелмайсторът

маха с ръце, музикантите още не са готови. Сега, ако накарам някоя от възрастните сестри да пее, тя ще се стесни и няма да пее. Тя се стеснява да пее пред други. Тя мисли, че салонът е пълен с хора. Не, това са сенки, проектирани върху екрана.

Хората живеят в свой субективен, вътрешен свят и го проектират навън, върху екрана. Ще кажете, че и сенките съществуват. Така е, има сенки в живота, но те не са реални, а реалността е нещо вътрешно. Реалността не се пипа. Има нещо реално в човека, но то е вътре някъде, не се вижда. Казваш, че ръцете, краката, сърцето ти са реални неща. Реални са и те, но мисълта ти не е в тях. Това, което мисли в тебе, не е нито в ръцете, нито в краката, нито в сърцето ти – никъде не се вижда. То е някъде в мозъка ти, едва го чувстваш. Ти си въобразяваш, че го виждаш; това, което виждаш, е само проява на реалността. Ти си тъжен, скръбен и мислиш, че скръбта ти е нещо реално. Ако скръбта е реално нещо, къде е тя? Ще кажеш, че я чувстваш под лъжичката някъде.

Колко тежи вашата скръб? Аз бих я претеглил. После, бих я купил; 20 хиляди лева бих дал за една скръб. Донесете ми скръбта си в едно шише, аз веднага ще я купя. Така ще разберете, че скръбта е нещо илюзорно, както и сиромашията. Казваш, че нямаш пет пари в джоба си. И това е илюзия. Казваш, че си скръбен, беден, гладен, но ако ти дадат една златна монета, скръбта ти веднага изчезва. Каква скръб е тази, която изчезва толкова скоро? Ти си скръбен, защото мислиш, че си скръбен. Ако мислиш, че си щастлив, ще бъдеш такъв. Като ви посети скръбта, не я крийте, но изнесете я вън, дайте и един хубав обяд и си поговорете с нея. Аз съм се разговарял със скръбта. Красива мома е тя. Ако можете да я видите, всички ще тръгнете след нея. Красива е скръбта! За да не я познаят, тя се дегизира: закрива се с черен воал, облича се в скъсани дрехи и така минава незабелязано. Кой от вас е пожелал да види скръбта и да си поговори с нея? Като ви

говоря за красотата на скръбта, вие мислите, че ви залъгвам и казвате: Знаем, какво нещо е скръбта, не сме забравили мъката, която ни е причинила тя.

Помни: Единственото нещо, което просвещава хората, е скръбта. Като дойде радостта при тебе, занимава те, люлее те, пее ти приспивна песен: Нани-нани, нани-на. Скръбта е строга, не позволява такива неща. Като дойде при тебе, тя те бутне и казва: Хайде, ставай! Няма време за сън и почивка. Хайде, на работа! Иди да учиш, да се молиш. Радостта обича мечтите и фантазиите. Като дойде и започне да мечтае, ти отново заспиваш. Радостта и скръбта са едно и също лице с две страни. Радостта е мома, която целува и прегръща човека. Скръбта е същата мома, покрита с черен воал, облечена в стари, скъсани дрехи; тя кара човека да учи, да работи и да се моли. Чрез радостта и скръбта невидимият свят си устройва забави. Когато съществата на онзи свят искат да си починат, те си устройват забави с хората, ръкопляскат им и си заминават.

Хората се влюбват, разлюбват, плачат, страдат, а разумните същества ги наблюдават и се смеят. Ти се влюбиш в един момък, без да подозираш, че той е твоята приятелка, която се е дегизирала – играе роля на момък. Ти му пишеш любовни писма, получаваш от него, а приятелката ти се смее. Един ден тя сваля булото си пред тебе и казва: Много си се влюбила в мене. И двете започват да се смеят. Смешно нещо е влюбването. Момък и мома се оженят. В първо време и двамата са дегизирани, с маски на лицето. Колкото повече години минават, маските постепенно се свалят: изчезва красотата им, косите побеляват, зъбите опадват. Питам се: Къде отиде предишната красота? Това, което изчезна, е илюзия на живота. Човек не остарява. Реалността никога не остарява. Всичко, което се изменя отвън, е привидно. Който не познава реалността, не може да си даде отчет на това, което става около него.

Живей като дете, като млад момък и мома, като стар човек и знай, че не си дете, не си млад, нито си стар. Това са фази на човешкия живот. Сега имаш брада, бяла коса, но като отидеш на онзи свят, ще ги оставиш на земята. Там не приемат хора с бради и с бели коси. Като напусне земята, човек взима със себе си само онова, с което е дошъл. То е реалното. Човек, който люби всички, живее в реалността. Казвате, че е невъзможно да любиш всички. Според мене, най-мъчно е да любиш един човек. – Защо? – Ще ви отговоря на ваш език. Единицата, човек е толкова малка величина, че с микроскоп не можеш да го видиш, не можеш и да го хванеш. Много хора, множеството, съставят цялото, образувано от милиарди души, свързани заедно, в единицата. Казваш: Не мога да обичам всички хора. Ако под „всички" разбираш сенките на хората, прав си, не можеш да обичаш сенки. Но ако под „всички" разбираш великата реалност, наречена Бог, можеш да ги обичаш. Ще обичаш Бога и в Неговото лице ще обичаш всички. Тази идея трябва да проникне в умовете ви.

Някой страда и плаче за своята дъщеря, че умряла. Той се заблуждава, че дъщеря му е умряла. Тя нито се е раждала, нито е умряла. Къде е заблуждението на този човек? – Във вярата му, че човек умира. Може ли това, което излиза от Бога, да умре? Не може. Значи, всичко, което излиза от Бога, нито остарява, нито умира. Всичко, което излиза от Бога, връща се обратно при Него. Божественото само се видоизменя, но нито се създава отново, нито изчезва. Ако този закон е верен за материята, колко повече за духа. Ако в дома ти дойде един мъдрец, в един ден той може да се измени много пъти: ще го видиш като светия, с брада, със светло, красиво лице; после ще се превърне на млада, красива мома, или красив момък. Косата му ще се изменя, ту бяла, ту черна; очите му ще станат по-големи, или по-малки, веждите по-дебели, или по-тънки. Ще

гледате и ще се чудите на тези промени. Ако мъдрецът може да се мени според желанието си, това показва, че той познава великите закони на Битието и според тях живее. Следователно, ще знаеш, че си излязъл от Бога, в Когото смърт не съществува. През страдания ще минеш, но не и през смърт. Привилегия е за човека да страда. Ще страдаш, за да познаеш истината, да разбереш, че всички живеем и се движим в Бога. Това е новото верую, което Христос е проповядвал. Дръжте и вашето старо верую, да има с какво да сравнявате.

Мнозина се оплакват от живота си, казват, че са нещастни. Обаче, като се избавят от някакво нещастие, казват, че Христос им помогнал. Някой се дави, но го спасяват. Кой го спасил? – Христос. Майката ражда детето, отглежда го. Бащата се грижи за него. Кой в същност върши това? – Христос. Имаш приятел, който ти помага в училището. Това не е ли пак помощта на Христа? След всичко това, питате, къде е Христос. Навсякъде е Христос и на всички помага. По няколко пъти на ден Го срещате, но не Го познавате. Всички минавате за учени хора, но не познавате Христа, не можете да Го намерите. Учените твърдят, че вселената има много центрове. Не, вселената има само един център. Колко центъра има колелото? – Само един – център на равновесие. Някои казват, че вселената е сфера, на която центърът е навсякъде, а периферията никъде. Какво разбирате от това? Може ли нещо да има център, а да няма периферия? Щом има център, има и периферия. Следователно, вселената има само един център.

Като говорим за един център на вселената, подразбираме една реалност. Бог е единствена реалност в света. Кажеш ли, че има две и повече реалности, ти се натъкваш на противоречие. И човек има само един център в живота си, т.е. само една реалност. Всичко, което познаваш и знаеш, е реално; всичко, което не познаваш и не знаеш, не е реално. Ти мислиш, че ако изгубиш сина, дъщеря си или

приятеля си, изгубил си ги безвъзвратно. Нищо не си изгубил. Твоят син, твоята дъщеря и твоят приятел са навсякъде. Те не се менят. А това, което никога не се мени, е реално. Истински приятел е този, който не изменя отношенията си към своите близки, който не прави разлика между своите интереси и интересите на близките си. Ако обичаш себе си повече от другите, ти не си в реалността; и ако обичаш хората повече от себе си, пак не си в реалността. Защо остарява човек? – Защото не живее в реалността, защото не мисли право. Не е страшна старостта; страшна е, ако не я разбираш. В старостта се крие велико знание, което трябва да се използва. Ако си стар, носи брадата на старостта, докато придобиеш нейното знание; след това хвърли брадата и се подмлади. Старостта е кола, натоварена с различни материали. Щом свалиш товара, ще бъдеш пак такъв, какъвто си бил по-рано. И младият има знание, и старият има знание, но истински знаещ е онзи, който за осем минути отива до слънцето и за осем минути се връща. Животът идва от слънцето, а се обработва на земята. Младият работи, а старият доставя материали за обработване. И детето, като се храни с млякото на майката, обработва го и го превръща на енергия.

Изучавайте младостта и старостта, за да се освободите от илюзиите на живота. Това не се постига изведнъж. Аз не искам изведнъж да олекнете, за да не се обърнете с главата надолу. Знаете ли, колко години е употребил човек, докато се научи да държи главата си изправена? Някой държи главата си напред, друг – назад. Така не се нареждат работите. Ще държиш главата си направо, перпендикулярно към земята. Само така можеш да станеш музикант, учен и философ. Навеждаш ли главата си, работата ти е загубена. Ако се прегърбваш, скоро ще остарееш. Никакво прегърбване не се позволява. Защо трябва да се прегърбваш? Защо свиваш раменете си? Вдигни главата си нагоре, изправи се и мисли само за слънцето и

земята. Мисли за ангелите, за тяхната младост. Няма стари ангели. Лицата на ангелите са гладки, без никакви косми. Те нямат брада и мустаци, както обикновените хора. И Христос няма брада. Как ще Го познаете?

Брадата представлява живот на закони и правила. Срещнеш ли човек с брада, веднага ще чуеш известни наставления: какво трябва да правиш, как да се отнасяш. Този човек не е в съгласие с общественото мнение, има особено мнение. Той казва, какво е писал еди-кой си моралист, какво поддържа тази или онази религия. Един морал, една религия съществуват в света. Ако две реки се вливат една в друга и образуват една река, има ли нещо неморално в това? Реката е нечиста, но ще се пречисти. Въздухът може да е нечист, но лесно се пречиства. Няма нечисти неща в света. Казано е в Писанието: „Ние живеем и се движим в Бога". Следователно, който живее и се движи в Бога, не може да бъде нечист. Като работи, той може да се изцапа, но тази нечистота е временна. С мисълта си човек се петни, с мисълта си се чисти. Мислиш, че ако бръкнеш в джоба на някого и вземеш кесията му, ще забогатееш. Няма да забогатееш, но ще опетниш мисълта си. После започваш да мислиш, че няма кражба в света, че всичко принадлежи на Бога и постепенно се очистваш. Ако отидеш на извора и си налееш една-две стомни вода, кражба ли е това? Кражба е, ако вземеш водата от шишето на своя приятел. Значи, докато водата тече, кражба не съществува. Щом се намали, или престане да тече, кражбата се явява. Докато джобът ми е пълен и постоянно се пълни, никаква кражба не става. Ако бръкнеш в джоба ми и вземеш нещо, къде ще го занесеш? Ще го оставиш на земята, където съм и аз. Това не е кражба, но игра между хората. Ти мислиш, че си обрал някого. И той мисли, че го обрали. В същност, никой никого не може да обере. Ще дойде ден, когато богатият ще благодари на онзи, който бръкне в

джоба му и извади няколко монети. Той ще каже: Доволен съм, че взе част от парите ми – олекна ми малко.

В бъдеще хората ще гледат по особен начин на кражбата, на отношенията помежду си. Срещате млад, красив момък, пази се от хората, не иска да го оберат. Но ако се приближи до него красива мома и бръкне в джоба му, той ще се направи, че нищо не вижда и ще се усмихне, ще започне да се разговаря с нея. Той желае и втори път тя да го срещне и да бръкне в джоба му. Ако някой стар, грозен човек бръкне в джоба му, той ще бъде недоволен, ще се възмущава от безморалието на хората. Това се дължи на личното му разположение към хората. Като обичаш някого, търпиш всичко и каквото прави, не го обвиняваш в нищо. Ако не го обичаш, ще бъдеш недоволен от постъпката му и ще го критикуваш.

Помни: Там, където е Бог, никакви престъпления не стават. Където Бог отсъства, там се вършат престъпления. В момента, в който помислиш, че някъде се вършат престъпления, Бог моментално се оттегля. Докато мислиш право, Бог е с тебе и светлина те озарява. Щом изкривиш мисълта си, светлината те напуща и изпадаш в мрак. Всички кражби и престъпления се вършат в мрак и тъмнина. Докато мислиш, че майка ти и баща ти са умрели, че и ти ще умреш, ти си в илюзиите на живота. Човек не умира, но само се изменя. Апостол Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Кое се изменя? – Възгледите на човека. Пита ме някой: В онзи свят ще се познаем ли? – Ако се обичате, ще се познаете. Ако не се обичате, нито тук се познавате, нито на онзи свят ще се познавате. На земята хората познават маските си, но не и своите души. Реалността е в душата на човека. Както светлината определя лампата, така и мислите, чувствата и постъпките определят човека. Те го правят красив.

Като се говори за кражбата, имам предвид само слепците. Как ще оберат ясновидеца? Той вижда намерението на апаша още отдалеч и

му казва: Ти имаш нужда от пари. Колко искаш? Ако някой иска да го убие, той вижда още отдалеч ножа в ръката му и го превръща на книжен. Ако рече да замахне с ножа, сам ще се учуди, че вместо метален нож, държи книжен. Какъв герой ще излезе от него? С книжен нож не можеш да убиеш никого. Някой се страхува даже от дървения нож и казва, че ще го убият. Мислиш ли, че могат да те убият? Светията гори в огъня и си пее. Мислите ли, че той се мъчи? Не, не се мъчи, пее си човекът. Какво става с тримата момци в огнената пещ? Изгоряха ли? Вяра е нужна на хората. Ако нямат вяра, те живеят в илюзии. Две моми се карат за един момък, или два момъка – за една мома. Всеки мисли, че има повече право на момата от другия. И това е илюзия. Никой няма право на собственост върху човека. Двама души се карат за една къща. Ако се обичат и двамата могат да живеят заедно; ако се обичат, къщата може да се разшири и за двамата ще има място. Когато човек има любов и в една стая да живее, ще му бъде широко.

Някои религиозни казват, че познават Христа. Как Го познават? Кое показва, че познавате Христа? Ако, наистина, Го познаваш и боледуваш, това не е истинско познаване. Когато си болен и се свържеш с Христа, болестта ти веднага изчезва; ако си сиромах и се свържеш с Христа, джобът ти всякога ще е пълен с пари. Ако болестта ти не минава, не си свързан с Христа. Болестта те учи, как да познаеш Христа. Тя казва: Докато не познаеш Христа, няма да си отида. Ти казваш, че ще оздравееш, но се колебаеш, не вярваш на думите си. Кажеш ли, че ще оздравееш, ще вярваш на думите си.

Отивам при един болен приятел, да го видя. Той ми казва: Моята работа е свършена, но поне ми отвори път. Ръцете и краката ми не държат, няма да оздравея. Аз се усмихвам и казвам: Стани от леглото! Той става. – Опитай се да ходиш. Той започва да ходи из стаята. Като направи това няколко дни наред, оздравя напълно. Пита го лекарят,

как е оздравял. Той казва: Не зная, как оздравях, но каза ми се да стана и аз станах; каза ми се да ходя и аз започнах да ходя. Каза ми се, че ще оздравея и аз оздравях. – Какви лекарства ти дадоха? – Никакви, без лекарства оздравях. Ще вярваш! Вярата лекува. Тя не търпи никакво колебание. За да се лекуваш, нужно е абсолютна вяра.

Как лекуват днес треската? Лекарите препоръчват хинин, а народът я лекува по особен начин. Един познат ми разправяше следната опитност. Той боледувал от треска цели три години. Един негов приятел го накарал един ден да излязат на разходка край близката река, да го види малко слънцето. Като се разговаряли, приятелят му го бутнал в реката. – Свърши се моят живот! – помислил си болният. Много се уплашил, но направил последно усилие, да излезе от реката. Едва се измъкнал. Приятелят му носел дрехи, помогнал му да се преоблече. От този момент треската го напуснала. Стряскането, което преживял болният, изпъдило треската навън. Значи, за да се измени състоянието на човека, нужно е някакво стряскане, което да го раздвижи. Това виждаме и в живота. Понякога едно страдание освобождава човека от друго страдание. Важно е да стане смяна в състоянието. Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, ще се превърне на добро“.

Казваш: Моят приятел измени отношенията си към мене, не ме обича вече, не мисли добре за мене. Това са заблуждения, наслоявани от миналото, които внасят противоречия в човешкия живот. Казваш, че ще умреш. Не мисли за това. Единственото нещо, върху което трябва да мислиш, е познаването на Бога, а не смъртта. Щом Го познаеш, ще възстановиш хармонията на своя живот. Казано е: „Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил“. Не е достатъчно да кажеш, че мъжът ти е груб, но трябва да се запиташ, обичаш ли го. Ако го обичаш, това не значи, че трябва да му казваш, че го обичаш, но да премахнеш в себе си

причината, която го кара да бъде груб. Щом ти се измениш и той ще се измени. Молиш се на Бога да ти помогне. Той казва: „Възлюби ближния си и Аз ще ти се изявя“. Щом приемеш, че Бог живее в тебе, ще знаеш, че Той живее и в твоя ближен. Разбрахте ли всичко, което ви говорих? Понеже сте разбрали, изпейте песента „Сила, живот и здраве“. Това, което ви говорих, има отношение към свободното мислене. Трябва да освободите мисълта си от старите, затвърдели възгледи на миналото. Вие мислите по стар начин, а старото внася нещастията в живота. Мисълта ви трябва да се обнови. Затова е нужно знание. Има с какво да се занимавате, има какво да учите. Някои седят, чакат всичко наготово“. Те очакват да дойде Христос да ги учи, да им даде светлина. В това отношение, вие приличате на младата мома, която очаква да дойде някой момък, да се омъжи за него. Не е въпрос да се омъжи – работа я очаква. Като дойде Христос, веднага ще ви изпрати на работа. Вие ще познаете Бога в най-големите страдания и противоречия. Всеки сам ще дойде до това познаване – нищо не се дава наготово. Който не разбира живота, казва, че това не струва, онова не струва. Защо не струва? Защото си напълнил торбата си със сух, мухлясал хляб. Аз отварям торбата ти и хвърлям мухлясалия хляб вън. Питаш ме, защо хвърлям мухлясалия хляб навън. Ти не разбираш великите закони на живота. Ще изпразня торбата ти и ще сложа в нея от моя пресен, пшеничен хляб, от моите ябълки и круши, току-що откъснати от дървото. Изхвърли мухлясалия хляб и гнилите плодове от торбата на човека и му дай пресен, топъл хляб и пресни плодове, да яде и да благодари на Бога.

Новото трябва да проникне във вашия живот. Ако не проникне, вие ще бъдете нещастни. Новото трябва да обедини всички хора, да се почувстват братя помежду си. Това значи, да бъдат хората свързани, да си помагат взаимно. Всеки човек дава нещо от себе си на своя ближен, но същевременно приема нещо от него. Предавайте и

приемайте доброто. Този е начинът за разрешаване на въпросите. Ще кажете, че искате да ви се говори, да разберете нещата. Какво ще ви се говори? Болен си, казвам ти: Стани и ходи! Отговаряш: Лесно се говори, но не мога да стана, не мога да ходя. – Трябва ли с количка да те возят? Не, ще станеш и ще ходиш. Ще паднеш, пак ще станеш и ще повтаряш думата „обичам“. Ако си скръбен, кажи си: Няма скръб в света. Ще се радвам на всичко, което става в света. Счупи се кракът ти, пак ще кажеш: Благодаря, че ме сполетя това нещастие, да се усили вярата ми. Болят те очите, страхуваш се да не ослепееш. Не се безпокой, ще се усилят очите ти. – Как ще стане това? Стара съм вече. – От тебе зависи да се подмладиш. Ако не допускаш нито една отрицателна мисъл в ума си, в три месеца можеш да се подмладиш. Когато се влива в организма нова енергия, той се обновява. Тялото постепенно се изправя, засилва и човек се чувства млад. Обновяването на организма не е механичен процес. То има отношение към духовното естество на човека. Ако си беден, не се обезсърчавай, но си кажи: Парите са в джоба ми, в кръвта ми, в моите мисли и чувства. Така е. Който няма злато в кръвта, в мислите и в чувствата си, той не може да бъде богат. Помни: Вътрешното всякога отговаря на външното. Следователно, можеш да имаш отвън само това, което имаш вътре в себе си. И обратно: не можеш да имаш отвън това, което нямаш вътре в себе си. Не можеш да бъдеш външно богат, ако нямаш вътрешно богатство. Трябва да имаш злато в кръвта си, за да бъдеш външно богат. Срещате бедна, но красива мома. Където отиде, тя получава блага: пари, дрехи, скъпоценности. Ще кажете, че тя продава красотата си. Красотата не се продава. Защо? – Защото ще се изгуби. Но красотата има сила да заповядва. Ако умът ти е светъл, сърцето ти топло и волята ти силна, те заповядват на условията. Сила се крие в тях. За да дойдеш до това положение, ти трябва да не допускаш за никого нито една лоша мисъл, нито едно лошо чувство.

Вие трябва да си помагате взаимно, да работите за Бога, да работите заедно с Него. Бог изисква от вас да правите това, което и Той прави. Не очаквайте наследство от баща си и майка си. Не уповавайте на ближния си и не очаквайте само на Бога. Първо разчитайте и уповавайте на себе си, а после на другите. Христос идва на земята да опита хората, какво могат да направят за Него. Той казва: „Гладен бях, не ме нахранихте; болен бях, не ми помогнахте; в тъмница бях, не ме посетихте".

Мнозина казват, че са окултисти, че са хора на Новото учение. В какво се заключава Новото учение? Хората на Новото учение освобождават затворниците. Ако някой от Новото учение влезе в затвора, ще отвори вратите на затворническите килии, ще пусне затворниците на свобода и ще им каже: Отсега нататък не грешете. Идете на работа и поправете грешките си. Ще кажете, че така се нарушава общия ред на нещата. Важно е да се спазва Божествения ред на нещата. Досега хората са служили на човешкия ред, а потъпквали Божествения ред. Досега те са изпълнявали човешката воля, а не Божията воля. На всички казвам: Изпълнете Божията воля и не мислете за последствията. Един проповедник говорил на слушателите си в църквата за отварянето очите на слепия. Той се вдъхновил от проповедта си и решил, като излезе от църквата, да направи опит с един от просяците, сляп от рождение, да му каже: В името на Господа Исуса Христа ще прогледнеш. Като се приближил до слепеца, веднага се разколебал и си казал: Какво ще стане с мене, ако изговоря името на Бога, а слепецът не прогледне? Ще се изложа пред хората, ще изгубя авторитета си. Спрял се за момент, замислил се и продължил пътя си. Слепият и до днес стои пред църквата. Казвам: Бъди готов за изпълниш Божията воля, макар и да изгубиш авторитета си. Кажи на слепия: В името на Господа Исуса Христа, в Когото вярвам, да се отворят очите ти и да прогледнеш.

Идва Христос на земята да изпита вярата и любовта на хората. Ще кажеш на слепия: В името на Господа Исуса Христа да прогледнеш! Ще кажеш на болния: В името на Господа Исуса Христа, вдигни одъра си и ходи! – Ако кажа и не стане, както мислех? – Кажи и не се страхувай. Ако кажеш и стане, вярата ти ще се усили. Ако кажеш и не стане, ще направиш опита втори, трети път, докато думите ти се сбъднат. Ще кажеш и каквото кажеш, ще стане. Да отвориш очите на слепия, това значи, да усилиш вярата си. Не постъпвайте и вие като пророк Йон, на когото Бог заповядал да отиде в Ниневия да проповядва. Обаче, той се качил на един кораб и избягал в Испания. Не изпълнил Божията воля, но щял да плати с живота си за своето непослушание.

Оставам ви мисълта: Да просите, докато ви се даде; да хлопате, докато ви се отвори и да търсите Истината, докато я намерите.

Тайна молитва

Тринадесета лекция на Общия окултен клас 30 декември 1931 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ГРАНИЦИ В ЖИВОТА[164]

Размишление

Човек е обезсмислил живота си по единствената причина, че иска да постигне несъществени неща. Например, малкото дете иска да израсне, да стане голямо, като баща си. Какво ще прави след това? По-горе не може да върви. Някой иска да стане учен, но и учението има граници. Като дойдеш до известен предел, по-нататък спираш. Какво искаш след това? Ако искаш богатство и то има граници. Каквото пожелаеш, всичко има граници. Това е материалното, външното схващане на нещата. Казват: Човек се ражда и умира. Така разсъждават материалистите. Представете си такъв живот, където човек нито се ражда, нито умира; или ражда се, а не умира; или, умира, без да се ражда. Съществува ли такъв живот? Смъртта е сянка. Дървото ли прави сянката, или сянката прави дървото? Дървото прави сянката. Следователно, реалността произвежда сянката. Често хората се занимават със сенките на живота.

Къде е богатството: в сянката, или в реалността? Богатството е в реалността; то е заровено в човека. Затова човек трябва да изучава неизчерпаемото богатство в себе си, за което той сам няма ясна представа. Понякога той поглежда тялото си и мисли за него, без да подозира, какво богатство е вложено в него. Той не знае, как е устроен неговият организъм. По три пъти на ден туря храна в стомаха си, без да знае, какво нещо е стомах. Едно нещо иска той: лицето му да бъде червено, свежо, бодро. Че това зависи от доброто състояние на дихателната и кръвоносната системи, не го интересува. Той няма

---

[164] Лекцията е от стилизираното издание „Събуждане“, година XI (1931-1932), том I, София, 1944 г.

понятие за тези системи. Той иска да бъде учен човек, без да разбира апарата, с който си служи. Който има радио, може да манипулира с неговите ключове, върти го на една и на друга страна, хваща различни станции – на къси и дълги вълни. Дойде ли до своя апарат – мозъка, нищо не знае.

Казват: Господ ще нареди всички работи. Ние сме против този възглед – стар възглед е той. Ако това се отнася до Господа, Който е в нас, вярно е, че Той ще нареди всичко, но ние трябва да Го слушаме. Що се отнася до Господа вън от нас, Той е наредил света толкова добре, че на нас остава само да го изучаваме. Господ, като направил света, оттеглил се е. Той се радва на света, както го е направил; радва се и на хората, наблюдава всеки човек, как живее, как използва богатството, което му е дал.

Животът, в своите прояви, е трояк: физически, който се изразява в движение, хранене и дишане; духовен – в чувстване, мислене и воля; най-после идва Божествения живот – в любов, мъдрост, истина, или живот, светлина и свобода. Различавайте Божественото от човешкото. Това, което не умира, е любовта. Значи, любовта в човека никога не умира. Това, което не умира, но се променя, е човешката мисъл, човешките чувства и човешките постъпки. Волята не престава, но се мени. Не можеш да се радваш на нормален физически живот, ако не знаеш, как да дишаш, ако не знаеш, как да ядеш и ако не знаеш, как да се движиш. Можеш да дишаш добре, но ако не се движиш, ще умреш. Искаш да бъдеш красив, строен, но това зависи от дишането. Човек трябва да знае, как да диша, да има ритъм в дишането. Казвате, че в музиката трябва да има такт, отмереност, ритъм. Който свири, трябва да има ритъм. И в мислите, и в чувствата се иска ритъм. Сменя ли се бързо една мисъл с друга, едно чувство с друго, човек е лишен от ритъм, поради което е недоволен от всичко. За него се казва, че мисли бързо. В какво се заключава бързината на

мисълта? Какво придобива касиерът на една банка, който само прехвърля парите през ръцете си и ги брои? Бързо брои, бързо смята, но забогатял ли е той? Брои 200 хиляди, 300 хиляди, милион, два милиона, но нищо не придобива.

Ако и вие постоянно бъркате във вашата каса и вадите ту една, ту друга мисъл, ту едно или друго чувство, нищо не придобивате. Само пишете двеста, триста хиляди, милион, но не сте доволни. Най-после казвате: Не си струва човек да живее. Казваш, че не искаш да живееш, но разбираш ли значението на тези думи? Не искаш да живееш, това значи: този живот, който сега живееш, не го искаш повече. Много естествено! Ходиш по кръчмите, ядеш, пиеш; този кръчмар те бие, онзи те бие и най-после казваш: Дотегна ми този живот, не искам повече да живея, станах за посмешище. Какво е положението на затворника? Погледне към тавана на своята килия – небе няма. Погледне към изток, никакво слънце не вижда; погледне към запад – също, никакво слънце не вижда. Потърси с поглед някой от своите близки – баща, майка, брат, сестра – никого не вижда. Само стъпките на стражаря чува отвън – стои с пушка и го пази. Ако вашето небе е помрачено, слънцето ви не изгрява и не залязва и не можете да се ориентирате, къде сте тогава? Казвам: в затвор сте. Това са състояния, през които често минавате. Тежки състояния са, но трябва да ги разбирате. Те са инжекции в малка доза, за да усилят вашата дейност. Всяка мъчнотия е пясък под колелото на вашия живот, което се е спряло някъде и не върви. Бог туря пясък на пътя ви, да подеме колелото и да продължи пътя си. Лошата мисъл е остен. Ти си се спрял някъде в пътя си, стоиш, потриваш се, не тръгваш. Опасно е да спираш на железопътна линия, където треновете минават един след друг; опасно е да спираш на път, където минават множество коли.

Станете всички! Питате: Защо трябва да станем? – Да направим едно упражнение за дишане, според ритъма на сърцето. Ще броите мислено до шест, според пулса на сърцето и ще поемете въздух. След това ще броите до три и ще задържате въздуха в дробовете си. После ще издишате въздуха, като броите пак до шест. Значи, шест вдишки, шест издишки и при задържане на въздуха – всичко 15. Числото 15 означава разклащане на дявола. Не да изхвърлиш дявола, но да разклатиш основите, на които се препи. Когато поемете въздуха и броите до шест, лявата ръка излиза напред и малко нагоре, под ъгъл 45°, а дясната ръка отива назад. Като броите до три и задържате въздуха, свивате пръстите на ръцете, без да ги движите. Като броите до шест и издишате, изнасяте ръцете отстрани на тялото, с отпуснати пръсти. При второто поемане на въздух, става смяна на ръцете: дясната ръка излиза напред и малко нагоре, а лявата – назад. Като броите, тялото не трябва да се движи, само ръцете се движат. Свиването на пръстите, при задържане на въздуха, показва, че си взел нещо, задържаш го в себе си, за да го използваш. При издишане отваряш ръцете си настрана – даваш това, което си получил. (Упражнението се прави три пъти).

Когато лявата ръка се изнася напред и поемаме въздух, дишаме за сърцето; когато дясната ръка излиза напред, дишаме за ума. Така ръцете се сменят. Това упражнение за дишане е свързано с естествени, нормални движения. Като правите упражнението, няма да мислите за нищо, освен за дишането. Ще мислите само за богатството, което приемате от въздуха. Въздухът е склад на Божествени енергии. Животът е складирал там своите енергии. Въздухът е най-големият склад в който животът е складирал енергиите си. Ако не дишаш правилно и храносмилането ти не става правилно; ако храносмилането не е правилно, и кръвообращението не е правилно; ако кръвообращението не е правилно, и мисълта не е

правилна; ако мисълта не е правилна, и чувството не е правилно. След такива процеси, човек казва: Ще се мре вече. Да, ще се мре, но за анормалния живот. Ще умреш за анормалния живот, т.е. ще излезеш от него. Правете упражнението за дишането по пет пъти с лявата ръка и пет пъти с дясната ръка. Ако страдате от ревматизъм, това упражнение ще го изпъди навън; ако имате сърцебиене и него ще изпъди навън; ако имате главоболие и с него ще се справите. Това няма да стане изведнъж, но постепенно. Всеки ще брои според пулса на своето сърце. Проверете пулса, ритъма на своето сърце. Това е космически ритъм. Ако ритъмът на сърцето не е правилен, може да го регулирате с правата мисъл. Мислете правилно, за да регулирате неправилния ритъм на сърцето.

Помнете: В едно отношение Бог прилича на нас, а в друго отношение не прилича. Когато сме милостиви, Бог е като нас, и ние сме като Него. Когато не сме милостиви, Бог не е като нас и ние не сме като Него. Когато мислим право, Бог е като нас; когато не мислим право, Бог не е като нас. Отрицателното в нас не е Бог. Положителното в нас е Бог. Следователно, щом имаш хубави мисли, Бог е като тебе и ти си като Него. Измениш ли отношението си към Бога, ти влизаш в област на страдание. – Защо идват страданията? – Защото си се отдалечил от Бога. Наистина, като се отдалечиш от това, което обичаш, ти страдаш. Щом си далеч от светлината, ти изпитваш страдание; щом си далеч от въздуха, ти изпитваш страдание; щом си далеч от водата и от хляба, ти изпитваш страдание. – Защо идват страданията? – Защото си далеч от красотата на своите мисли, чувства и постъпки. Щом се приближиш до тази красота, страданията се прекратяват. Има страдания, които се дължат на факта, че си далеч от Бога. Някои страдания се дължат на факта, че си далеч от себе си. – Какво трябва да се прави, за да не страдам? – Да бъдеш близък с Бога, близък със своите ближни и близък със себе си. Тази е основата на

здравето и на щастливия живот. Друга философия няма. Каквато друга философия да изучавате, тя не може да ви направи щастливи. Ако някоя философия ви донесе щастие и аз ще я изучавам. И аз търся знанието. Тогава ще се откажа от своето знание и ще приема вашето.

Изпейте новата песен: „Сила, живот и здраве". Напишете си я всички, да я научите по ноти, за да я пеете правилно. Тази песен е едно живо, новородено дете, което расте и се развива. „Сила, живот и здраве, те са едно; служители на Духа, носители на радостта, крепители на мъдростта". Силни са думите на тази песен. Сега тя е петгодишно дете, ще расте, ще стигне до 33 години и ще спре, дотам ще я оставим. Думите „сила, живот и здраве" представляват идейната страна на песента. Останалите думи са в разговорна форма. Пейте песента, но вярно – това е най-важното. Като пеете „служители на Духа, носители на радостта, крепители на мъдростта", да чувствувате, че сте млади, че носите мъдростта в себе си. Младостта и мъдростта да бъдат в тебе вътре, а не вън от тебе. Пейте така, че да се храните с пеенето. Пеенето, музиката трябва да бъдат храна за човека. Ще пеете и свирите по-малко, цял ден няма да се храните само с музика. Колкото години сте пели досега, ако сте пели с любов, щяхте да станете първокласни певци. Музиката се проявява в три направления: музика в движенията, музика в дишането, музика в яденето.

Често се говори за опростяване на работата. Това е невежество. Да приспиш всички свои способности, това е криво разбиране. Ще кажете, че това или онова не ви трябва. Има неща, които не ви трябват, защото са ви направили нещастни. От тях може да се откажете, но да се откажете от благата, които Бог ви е дал, това е престъпление. Ще кажеш, че не искаш да бъдеш богат. Това е друг въпрос. Да бъдеш богат, но в сиромашията. Ние не говорим за сиромашията, която прави хората нещастни; не говорим и за

богатството, което носи страдания. Ние имаме предвид онова богатство и онази сиромашия, които крият в себе си доволството на душата.

Какво иска човек за себе си? – Живот – едно от ценните богатства. Второ – сила – друго богатство, здраве – трето богатство. Не можеш да се откажеш от живота; не можеш да се откажеш от силата; не можеш да се откажеш от здравето. Животът е за душата, силата – за ума, а здравето – за тялото. Да бъдеш силен, това не значи, да властваш над другите хора, нито сам да се ползваш от богатството, което ти е дадено. Като се върнеш при Бога, трябва да дадеш отчет, какво си правил на земята. Ще прекараш на земята известно време и ще те повикат горе, да си починеш. На едни хора, често дават отпуск, през всеки 10, 15 или 20 години. Прекарат на земята 20-30 години и ги викат горе. На други не дават отпуск, остават ги на земята да работят 80-100 години и след това ги викат горе, като свършат всичката си работа.

Мнозина се оплакват от живота си, искат големи ваканции. И това е добре, но големите ваканции са остатъци от стария живот, от старата философия. Новото учение изисква от хората нов начин на работа. Да работят, както Бог работи. Да изучават добре предметите и да правят правилни преводи. Например, какво нещо е омразата? Какво е ревността? Като запушиш извора си, ти ставаш ревнив. Когато дойдеш до ограничения живот, ти ставаш ревнив. Пълниш шишето си с вода и го държиш само за себе си. В необятния живот никаква ревност не съществува. Докато си при великия извор на живота, никаква ревност не те мъчи. Колкото хора и да пият от този извор, не могат да го изпият. Друг е въпросът, ако имаш едно шише с вода и внимаваш капка от него да не се излее навън. Не е лошо да бъдеш ревнив, но да отправиш това чувство към Бога, да пазиш ревниво Божиите заповеди. Да бъдеш ревнив към хората, това е

безсмислено и опасно. Човешката ревност е смешна. Пазиш някого, ревнуваш да не го вземе някой. Майката пази дъщеря си, бащата паси сина си, да не изгубят чистотата си. Как ще ги опазят? Може ли рибката, родена от майка си и оставена да живее в чистата вода, да се окаля? Това е невъзможно. Обаче, ако рибката, син или дъщеря на голямата риба, напусне чистата вода и влезе в някоя мътна, нечиста вода, все ще се окаля малко. Така правят и хората: напускат чистата среда и влизат в нечиста, мътна вода. Как ще ги възпитавате? Няма защо да ги възпитавате, но ще им кажете да влязат в чистата вода, да се измият.

Казваш: Грешен съм, не зная вече, какво да правя. Казвам: Излез от мътната вода и влез в чистото езеро; там гърбът ти лесно ще се очисти. Живей при Бога и ще бъдеш чист. Ще се възрази, че Бог е огън подяждащ. Наистина, Бог е огън, но същевременно Той е и светлина, и въздух, и вода. Бог се проявява като огън, когато престъпиш Неговия закон. Ако изпълняваш закона Му, Той е най-чистата вода, най-свежият въздух, най-леката и приятна светлина. По-красив език от езика на Бога никъде не можеш да чуеш.

Правете верни преводи; замествайте нещата едно с друго. Казват за някого, че е сприхав човек. Какво подразбира думата „сприхав“? Сприхавият е енергичен човек, живо говори. Аз му се радвам, че е поне жив, а не умрял. Какво допринася умрелият? Гледаш един умрял човек, не се движи, не се гневи, не греши, не чува нищо – като светия. Защо ви е този умрял светия? Той не поглежда към чуждите жени. Какво лошо има в гледането на чуждите жени? Да гледаш една чужда жена, за да вземеш нещо от нея, да я обереш, това гледане не е на място. Но ако я гледаш като болна жена, на която влизаш в положението и желаеш да ѝ помогнеш, това гледане е на място. Ако гледаш една разпусната жена и търсиш начин да ѝ покажеш пътя, без да я изобличиш, без да ѝ кажеш, че е в лош път, това гледане носи

благословение. Лошият живот крие богатство в себе си. Ако можеш да го впрегнеш на работа, ти ще станеш богат човек; ако не знаеш, как да го впрегнеш на работа, ще плащаш големи данъци и ще обеднееш. Не е достатъчно само да кажете, че някой е грешен, но да мислите върху греха. Има нещо лошо в греха, но за онзи, който върши грехове и не може да ги изправя. Обаче, за мъдреца грехът е богатство. Казва се, че Христос слезе на земята и понесе греховете на човечеството. Значи, през две или три хиляди години Бог слиза на земята и взима греховете на хората. Така Той внася хармонията в живота. Питате: Къде носи Бог греховете? Къде ги хвърля? Не ги хвърля Той, но ги преработва: от въглени Той ги превръща в диаманти. Греховете и престъпленията на хората Той превръща в добродетели. Човешките престъпления са Божии добродетели, а Божиите добродетели са човешки престъпления. – Кога? – Когато не се разбират.

Казваш: Не мога да живея като Бога. – А можеш да грешиш? Говориш за любов, казваш, че я разбираш, а въпреки това, грешиш. – Защо? – Защото си спрял вниманието си само върху една от формите на любовта. Тя има хиляди и милиони форми на изявление, а ти се спираш само върху една. Спираш вниманието си само върху момата, или момъка, от тях искаш любов. Това е неразбиране. Момата и момъкът, сестрата и братът са полюси. В сестрата действа любовта, а в брата – мъдростта. В майката действа любовта, в бащата – мъдростта. Майката е акумулатор, който събира енергията на любовта от Божествения свят. Бащата е акумулатор, който събира енергията на мъдростта от Божествения свят. Ако не можеш да живееш с баща си и майка си, ти ще бъдеш в тъмнина. Сестрата е акумулатор, както майката; братът е акумулатор, както бащата. Гледай на окръжаващите с уважение и знай, че всеки момент могат да ти бъдат полезни.

Учете се чрез сърцето си да събирате енергиите на любовта – акумулатори да станете; чрез ума си да събирате енергиите на

мъдростта – акумулатори да станете. Ако не знаете, как да складирате в сърцето си енергиите на живота и на любовта, а в мозъка си – енергиите на светлината и на мъдростта, вие всякога ще живеете в противоречие, ще бъдете бедни и нещастни. Богати трябва да станете! С какво? – С енергията на любовта и на мъдростта. Казвате: Защо ми е сърцето? – То е машина, която възприема енергия от възвишения свят и я обработва. Главата на това сърце е подчинена на Великото начало на живота. Затова се казва, че първо се е образувало сърцето, а после главата. Когато първият учител на човечеството – Адам, умря, хората изгубиха знанието си за небето. Тяхното знание достигаше само до Сатурн, затова го поставиха глава на човека. Човешкият мозък символизира Сатурн – философът, критикът в човека. Когато вдигнеш ръцете си нагоре, ти представляваш човек, готов вече за работа. И като се молиш, пак вдигаш ръцете си нагоре – работиш. Като спуснеш ръцете си надолу, ти идваш до Сатурн, до противоречията на живота. Някой вдига ръцете си нагоре и казва, че се задоволява с малко: една малка колибка, един стол, една маса и един креват. Той не говори истината. Самото вдигане на ръце има отношение към крайния предел на вселената. Затова, вдигни ръцете си нагоре и кажи: Господи, Творец на вселената, искам да Ти служа с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила. Това значи, да бъдеш Син Божи и да говориш, както Бог ти е заповядал.

Сегашните възпитатели на човечеството учат хората по друг начин, а именно: малко да работят, малко да учат, малко да мислят, да избягват страданията и мъчнотиите. Ако обичаш много, сърцето ще си разстроиш; ако учиш много, умът ще пострада; ако работиш много, тялото ще отслабне. Какво трябва да правиш? Да съзерцаваш. Това е криво разбиране. То не може да бъде идеал на човека. Това са ученици, които са изгубили смисъла на живота. Много мъже и жени

следват пътя на факирите, не работят, но само съзерцават. Има работни жени и мъже в света. Те са истински работници, творци за общото благо на човечеството. Жена, която не разбира работата си, вдига много прах. Взема метлата, вдига прах и така създава условия за образуване на дъжда. Мъжът, като се върне в къщи, веднага отваря прозорците, проветрява къщата и я освобождава от праха. Жената мете, вдига прах и образува дъжда; мъжът отваря прозорците, пречиства въздуха и образува вятъра. Жената чувствува, т.е. работи със сърцето; мъжът мисли, т.е. работи с ума. Като се съединят сърцето и умът, тогава започва истинската работа.

Някой казва, че не обича да се моли. – Защо? – Дотегнала му молитвата. Ако се гледа на молитвата като на механичен процес, наистина, ще дотегне. Един евангелист завел детето си, деветгодишно момче, на молитвено събрание. Проповедникът обичал дългите молитви и проповеди, започнал с Битие и свършвал с Откровението. Детето стояло на колене половин час, заболели го краката и най-после запитало баща си: Татко, скоро ли ще се свърши молитвата? – Няма да свърши скоро, ние сме едва в пустинята. Много време ще мине, докато излезем оттам и стигнем до Откровението. – Втори път не ме води на това място, където проповедникът ходи. Води ме на събрания, където молитвата е къса.

Хората, със своите разбирания, сами правят живота си несносен. Никой няма право да затруднява живота си, да го прави непоносим. Някой иска да убеди хората, че животът е пълен с мъчнотии и страдания. Че има мъчнотии и страдания в живота, вярно е, но че целият живот е само страдания, това не е право. Адът, който минава за място на страдания, пак не е само страдания; и там има радост, музика и песен. Адът представлява корените на живота. Но животът не се състои само от корени. Ако дървото има само корени, то е безпредметно. Значи, от корените животът трябва да мине в стъблото,

а оттам в клоните, листата и цветовете. Корените на живота, т.е. адът, е вътре в човека. Казваме, че човек се мъчи вътрешно, но не постоянно. Да мислиш, че мъчението и страданието са постоянни, това значи да се заблуждаваш. Те са временни неща. Считайте ги за привилегия, дадена на човека, за да се изяви Бог. Ако много си страдал и намериш човек, пред когото изкажеш скръбта си и ти олекне, не ти ли се е изявил Бог? Между тебе и този човек се създават добри, приятелски отношения. Ти казваш: Страданието ми има смисъл, защото намерих един приятел в живота си. Здравият може да вземе половината от страданието на болния и да облекчи положението му. Като отиде при здравия, болният оздравява; като отиде при щастливия, нещастният става щастлив. Като отиде при умния, глупавият поумнява. Това са полюси, които се привличат и си взаимодействат. Правило в живота е: ако искаш да станеш щастлив, не ходи при нещастен. Ако искаш да се обмениш с някого, чети живота на великите хора – светии, гении, Учители на човечеството. Те са гледали оптимистично на живота и с това са оказали влияние на хората. Едно се иска от човека: добро желание да изправи грешките си и да придобие нещо ценно в живота си.

Един виден писател направил много дългове, които не могъл да изплати навреме. Когато кредиторите дошли да искат дължимата от него сума, той им казал: Имам всичкото добро желание да платя дълговете си, но ще ви моля да ми дадете малко време, докато се справя с тях. Те задоволили желанието му и той започнал постепенно да плаща.

Сега и от вас се иска добро желание да плащате дълговете си, а от Господа – да ви даде време. Има една опасност за човека, че като му е дадено време, той е недоволен от живота си и не иска да работи. Тогава Бог казва: Доведете го тук, да се помъчи малко. Виждате, че този човек започва да пожълтява, да слабее, докато отиде на другия

свят. – Какво стана с този човек? – Извикаха го горе, откъдето отново ще го върнат на земята при по-добри условия. И това е добре, но за предпочитане е да използваме условията на земята, тук да сме доволни от живота и да работим. Какво ще стане, ако подпушите изворите на любовта, на мъдростта и на истината? Или, какво ще стане с вас, ако подпушите изворите на вашата мисъл, на вашето чувство, на дишането, на яденето и на движението ви? Някои казват, че чувствата развалят човека. Не е така. Подпушването на чувствата разстройва човека, а не самите чувства. Ето защо, оставете чувствата и мислите свободно да се проявяват. Като давате свобода на себе си, дайте свобода на окръжаващите. Ако мъжът на вашата съседка не се отнася добре с нея, не я настройвате против него, но кажете на съседката си: Твоят мъж е отличен човек, не обръщай внимание на думите му. Той е добър, няма намерение да те обижда. Не говорете лошо нито за мъжа, нито за жената. Така те ще се примирят по-лесно, отколкото като говорите лошо за тях.

Като ученици, стремете се да виждате доброто в човека. Погрешките му туряйте настрана. Те са остатъци от миналото, от стария живот. Старото е дълг, който постепенно ще изплащате – време ви е нужно само. Какво представляват 100-200 лв. дълг пред милионите наследство, които ви очакват? Че имате малък недостатък, това е нищо пред милионите, които носите в себе си. Ще платите малкия си дълг. Гледайте оптимистично на живота. Някой 50-60-годишен човек, като не разбира живота, казва: То се вижда, че ще се мре. Така е, ще се мре, но и като умираш, да дойдат сватове при тебе. Какво е положението на момата, когато идват сватове в дома ѝ? Тя се радва, мечтае, че нов живот я чака. Ако не дойдат сватове за нея, тя напуска къщата, т.е. умира. Сватове трябва да дойдат за момата – да я изпратят от дома ѝ тържествено. Трябва ли момата да забегне сама, без сватове, да не могат да я намерят? Някои моми избягват от

домовете си, особено когато майката е мащеха. За да се изнесе тежкото ѝ положение, служат си с израза: Мечка ставам, но в дома си не се връщам. Така казва момата, която живее при своята мащеха. Всеки човек, който е недоволен от живота, от благата, които му са дадени, прилича на мома, напуснала дома си и забягнала в гората. Какво ще спечелиш в гората? Бягаш от живота, не искаш никого да видиш, не вярваш в доброто. Богат си, но и на богатството не се радваш. Радвай се на онова богатство, което не се губи и никой не може да го отнеме.

Има нещо в човека, което никога и от никого не може да се задоволи. То е тъй наречената „плът“, или змията в човека. Тя е голямата змия в света, която е умна, будна – никога не спи. Тя живее във всеки човек, още от раждането му, но в спящо състояние и постепенно се пробужда. С пробуждането ѝ между духа и нея започва борба. Който не знае, как да подчини змията на себе си, натъква се на големи бедствия; който може да я подчини, да му служи, той придобива голямо богатство.

Някой казва: Да унищожим плътта! Ти не знаеш, че като унищожиш плътта, ще умреш. Докато змията действа в тебе и ти ще живееш; щом тя престане да действа и започне да умира, заедно с нея и ти умираш. В живота на змията е животът на човека. Казваш: Защо Господ не премахне злото? – Ако се премахне злото и вие ще се махнете. Бог предпочита съществуването на един свят с змии, но с живот в него, отколкото един мъртъв, пуст свят без змии, но и без живот. Змията е за предпочитане пред смъртта. Първите хора, Адам и Ева, бяха поставени пред дървото за познаване на доброто и на злото, да научат правилата и законите, чрез които да се справят със змията, да използват нейната енергия и нейното богатство. Това знание се крие в дървото за познаване на доброто и на злото. Когато змията дойде до това дърво, Ева не можа да се справи с нея. Тя взе плода,

който змията ѝ даде, яде от него и отиде при Адам и той да го опита. Нито жената можа да разреши въпроса за плътта, нито мъжът го разреши. В това положение се намират и сегашните хора. Всички хора трябва да се върнат назад, да разрешат този въпрос. Без това разрешение не могат да вървят напред. Този път е неизбежен. Бог няма да го мине заради нас. Той слиза на земята между нас, учи ни да разберем законите на живота, но няма да ни избави от страданията, от змията. Всички трябва да се учите от нея. Тя крие в себе си великите тайни на живота. Духът се намира в непрестанна борба с нея, докато най-после я подчини да му служи. Змията, като реши да служи на духа, захапва опашката си. Ако не захапе опашката си и не умре, заедно с нея и вие ще умрете. Казваш: Не ми се живее вече сред тия страсти, които бушуват в мене. – Радвай се, змията се е събудила в тебе. Със събуждането ѝ животът се е проявил в тебе. Ще служиш на Бога, а с тебе заедно и змията ще служи на Бога. Тя има велико предназначение. Христос – Синът Божи, дойде на земята заедно със змията – с плътта. Той беше дух, но се облече в плът, прие робски образ и се смири. Понеже разбираше законите, Той подчини змията на Духа и я накара да Му служи.

Бъдете свободни и следвайте правия път. Вие ще разрешите този велик въпрос чрез любовта, чрез мъдростта и чрез истината. Така ще приложите любовта в сърцето си, мъдростта в ума си и истината във волята си. Не мислете, че умът ще намери пътя на истината. Умът е прост слуга, който учи елементарни работи. Той сега събира факти, които го интересуват. Какво знае умът? Какво разбира той? Знае нещо за желязото, за златото; знае нещо за въздуха, за водата, за слънцето. Той ни най-малко не е посветен в дълбоките тайни на живота. Има неща, които човек възприема вътрешно, не с ума си. Той предчувствува неща, които ще станат в бъдеще, след 10-15 години. Значи, има нещо по-високо от човешкия ум. Бог оставя главата, ума

настрана и казва: „Сине мой, дай ми сърцето си!“ Онова скритото в човека, то е Божествено. Казва се за сърцето „грешното сърце“. Бог не иска от човека грешното сърце, но онова, в което живее заспалата змия. Богата е тази змия. Докато живее в човека, тя крие в себе си половината богатство на космоса. Всички скъпоценности, които съществуват в света, са на нейно разположение. Ако можеш да и станеш господар, всички нейни богатства и скъпоценности минават в твоите ръце. Не можеш ли да ѝ станеш господар, ще си останеш последен бедняк. От това зависи твоето богатство – господар да и станеш. Среден път няма.

Някой мисли, че ще пуснат колесница от небето и с нея ще възлезе нагоре, като пророк Илия. Знаеш ли, какъв беше животът на Илия? Той мина през голяма дисциплина. За да го вземат с колесница, животът му не беше обикновен. Приятно е човек да има такава колесница, да говорят за него, както говорят за пророк Илия. Той мислеше, че е силен човек, но като видя жената, уплаши се и избяга в пустинята. Той не разбираше жената, но Бог му даде добър урок. От ревност към Бога, той изкла 400 пророци. Господ му каза: Ти изкла моите пророци, но не е този пътят, по който трябва да ми служиш. Сега и твоята глава ще снемат. Като видя, какво го чака, той избяга в пустинята и каза: Господи, опасна е тази жена. Той чу първо гласа на Бога чрез бурята, чрез огъня и се скри. После чу тихия глас на Бога и се засрами. Така той позна жената, разбра, какво представлява тя, но плати с живота си. Като напускаше пустинята, Илия намери своя заместник – Елисей, земеделец. Като мина край него и го повика, Елисей напусна нивата си, принесе жертва на Бога и тръгна след Илия. Казаха на бащата на Елисей, че синът му напусна нивата и принесе в жертва воловете, но бащата не можа да го спре. Елисей последва Илия и стана един от великите пророци.

Всички имате опитността на Илия, но трябва да чуете тихия глас на Бога и да се засрамите, не само да се зачерви лицето ви, но да се пробуди съзнанието ви. Това няма да стане в един момент, но след като запалите огъня. И огънят няма да се запали изведнъж, да избухне – постепенно ще се разгорява. Вие искате изведнъж да станете радостни – това е невъзможно. Голямата радост не показва още, че сте на правия път. Радостта, която идва и изчезва, не показва, че сте на правия път. Тази радост не е естествена. Тя не води към естествено развитие. Радостта ви трябва постепенно да се усилва. Ще има междини, ще има сенки, но радостта не трябва никога да се прекъсва. Ще дойдат и страдания, но те не трябва да прекъсват радостта. Ще дойдат скърби, беднотия, но и те не трябва да ви лишават от радостта. Някой казва, че е християнин. Какво от това? Какво особено си постигнал? Аз се учех преди епохата на християнството, още преди Адам бях християнин. Какво от това? Ако аз носех вашия ум, нищо нямаше да направя. Не се водех по чужди умове, както и сега не се водя. Пита ме някой, какво намирам в тия будали, че им проповядвам. Аз намирах в тях това, което той никога не би намерил. – Какво особено има в тях? – Те са най-богатите хора на света, големи банкери са. Всеки от тях, като подпише един чек, чудеса прави. Те не са прости хора, както изглеждат. – Ти се шегуваш с мене. Питам: Какво трябва да кажа на този човек? Така гледам на човека. Бог е създал човека и аз виждам в неговото лице Божията мъдрост. Той, като гледа на хората, като на будали, какво търси между тях? Аз предпочитам да живея с будали, отколкото без тях. Аз се интересувам и от мушицата, като Божие създание.

Един човек се отчаял от живота, почувствувал се самотен, никой не го обичал, никой не мислел за него. Това било през една мрачна зимна нощ. По едно време една мушица излязла отнякъде и започнала да се върти около него. Обиколила няколко пъти главата

му и се скрила. Той почувствувал, че нещо топло, приятно го обхванало; разбрал, че не е сам, че има някой да го обича.

Давайте цена и на малките неща. Не казвайте, че хората са будали, смахнати, извеяни. Всички хора, с които се срещате, са еднакво важни и ценни. Ще срещнеш някой човек и ще поговориш с него само пет минути, с друг – десет минути. Колкото време и да сте се срещали, всичко е ценно, смислено. А с тези, с които постоянно се срещате, можете само да благодарите. Много говорел някой, че дотягал. Ако чешмата няма кран, откъдето да изтича водата, как щеше да се прояви? На какво се дължи величието на големите философи, музиканти, поети, учители? На любовта на хората – все има някой да ги обича и те да обичат някого. Поетът пише, излива сърцето си, но някой го обича и той обича някого. Кой е този, който го обича и когото той обича? – Някои го наричат Бог, други – майка, баща, брат, сестра, приятел. Този, именно, който ви обича, е подтик за вас, да се проявите. Откъде ще дойде тази сила, този подтик, не знаете. Някой има само един приятел, който го обича, но зад него се крият още хиляди приятели, за които той никога не е помислял. Хилядите приятели влизат в единия приятел, когото виждате и който ви подтиква. Ще видите, че зад един ваш приятел стоят хиляди негови приятели, негови деди и прадеди. Ако се върнете до Адам, ще видите тази нескончаема редица от ваши приятели. Всички души са свързани в едно неразривно цяло. Да остане в ума ви мисълта, не да напуснете вашите приятели, вашите братя и сестри, но да съзнаете връзката, която съществува между вас като души. Вие сте минали през различни положения, всичко сте опитали: женили сте се и разженвали, яли сте и пили; били сте поети, учени, философи, музиканти, какви ли не сте били. Минали сте през дълъг път на опити. Казвате, че животът ви е дотегнал. Какво искаш да станеш, поет ли? Колко пъти си бил поет! Колко пъти си бит за своята поезия!

Пишеш нещо за отечеството си, минаваш за добър патриот. Патриотите одобряват стихотворението ти, хвалят те, но онези, които не са патриоти, те ругаят, бият, че си поощрявал хората към война. Някой добър проповедник поучава хората, учи ги на добро и те са доволни от него. Но други не са доволни от проповедите му, много размеквал сърцата им, трябвало по-корави сърца за суровите условия на живота. Колко проповедници се връщали в домовете си с пукнати глави!

В един малък американски град изпращали всяка година нов проповедник. В града имало един човек, който бил голям безверник и на края на годината набивал проповедника, да го накара да мисли, какво говори. Той му казвал: Няма защо да заблуждаваш хората. Проповедникът бивал принуден да се върне, откъдето е дошъл, или с пукната глава, или със счупена ръка. Никой не се съгласявал да отиде в този град да проповядва. Един ден епископът събрал всички проповедници от енорията си, да види, кой е готов да отиде в този град. Никой не се решавал. Епископът отправял молбата си към този, към онзи, но всички отказвали. Най-после, един млад, снажен и здрав човек се съгласил да отиде в определения град. Какво направил той? Още с пристигането си, разбрал от гражданите, кой е героят, който биел проповедниците и си казал: Вместо да чакам той да ме бие, аз ще го набия пръв. Причакал го един неделен ден на пътя, хванал го, вързал му ръцете и краката и го набил добре. След това го закарал на събранието, турил го близо до амвона и свободно си проповядвал. Героят слушал проповедта, харесала му и се обърнал към Бога.

Да обърнеш човека към Бога, това значи, да подчиниш змията на духа в себе си. И вие, като младият проповедник, ще хванете безверника в себе си, ще го набиете, ще го вържете, ще го занесете пред амвона, да слуша Божието Слово. Когато се обърне към Бога, ще го пуснете. Той ще ви стане брат. Това изисква Новото учение:

неприятелите ви да станат ваши приятели. Тогава вашите противоречиви мисли, чувства и постъпки ще ви станат приятели и ще вземат участие във вашия живот. Нищо старо не хвърляйте, но превърнете го в слуга, с вас заедно да служи на Бога.

Тази беседа е за новата година, която ви поздравява по особен начин. Ако ви поздравява по стар начин, тя е стара година. Сега аз не искам да бъдете много меки, но не искам да бъдете и много корави; не искам да бъдете много бедни, но не искам да бъдете и много богати. Искам да бъдете богати, в пълния смисъл на думата, да носите товара си, без да се уморявате; искам да бъдете учени, без да се възгордявате; искам сърцата ви да бъдат пълни с любов, без да се разкашквате. Искам сърцата ви да бъдат чисти, пълни с бистра вода, да поливате градините си, да превърнете земята на рай. Бог е Любов, няма защо да се страхувате. Бог ще бъде на единия край на вашия живот, а вие – да другия. Бог е Създател на всичко! Ние да бъдем ценители на това, което Той е създал. Да бъдем ценители на любовта. И тогава, който иска да стане поет, да пише поезии, да постигне желанието си. Не съм против вашето желание, но стани такъв поет, до когото никой да не смее да се докосне, да чупи главата му. Бъдете и богати, но богатството да не ви причинява нещастия. Бъдете любещи, но да радвате хората с любовта си. Като любите, отворете всички врати на затворите, да пуснете затворниците на свобода. Всички въглени на миналото трябва да се превърнат на диаманти.

Лесно се говори, мъчно се изпълнява. Така е и аз съм правил опити, зная, че мъчно се превръщат недостатъците в добродетели. Лесно е да изцапаш нещо, но мъчно се чисти изцапаното, да го облагородиш и туриш на работа. Ако си сприхав и християнин да бъдеш, пак сприхав ще си останеш. Понеже си умен, като дойде някой, няма да му казваш, че си сприхав, но ще му кажеш: Реката ми е доста дълбока. Не влизай вътре, да не се удавиш. Ако знаеш да

плаваш, влез вътре; ако не знаеш, стой настрана. – Защо не направи ръката си по-плитка? – Такава е ръката ми, дълбока, не мога да я изменя. Едно време беше по-плитка, имаше много тиня, но след като я изчистих, стана по-дълбока. Сега е чиста и дълбока. Канализирах я, направих я плавателна и дълбока. Корабите свободно плават, няма опасност за тях, но хората могат да се удавят. Животът на някои хора е дълбока вода. Ако не знаеш да плаваш, ще се удавиш в техния живот. Те не са виновни за това, но като минаваш край тях, ще бъдеш внимателен, да не паднеш във водата им.

Дръжте в ума си мисълта, че рибките, децата на големите риби, не могат да се оцапат във водата. Следователно и ние, като деца на Бога, не можем да се оцапаме. Ако случайно попаднем в някоя мътна вода, можем да се оцапаме, но това не е голяма грешка. Ако си се окалял, ще влезеш отново в чистата вода и ще се измиеш. Като знаете това, не казвайте, че животът не е чист. Щом живееш и се движиш в Бога, не можеш да се окаляш. Ако умът ти временно не работи, не мисли, че е загаснал.

Някъде е станало малко нарушаване в инсталацията, но лесно ще се поправи. Някой път не можеш да обичаш. – Защо? – Защото живееш в областта на егоизма, живееш само за себе си. Трябва да влезеш в идейната любов, която има предвид благото на всички. Докато живееш в тесния кръг на егоизма, „светия“ си; излезеш ли от този кръг, напускаш светийството. Когато влезеш в общение с много хора, ще се натъкнеш на техните мисли и ще видиш, че те не мислят като тебе. Приятно ми е да изучавам вашата мисъл, макар че не мислите като мене. Нищо лошо няма в това. Някой мислил едно време по един начин, а сега по друг начин – нищо от това. Колко певци има, които едно време са пели много добре, а сега не пеят така. Много естествено, простудило се е гърлото им и гласът им се е изгубил.

Помнете: Никой не може да живее сам. Щом не можеш да живееш сам, пази правилото: Живей близо до Бога, близо до ближния си и близо до себе си! Изучавайте тази близост и се ползвайте разумно от нея. Щом си близо до Бога, имаш отношение към Него. Той не ти казва, какво да правиш, но наблюдава, доколко си досетлив, да направиш това, което Му е приятно. Няма да слезе ангел от небето, да ти каже, какво да правиш, но ти сам трябва да се сетиш; като видиш, че едно сираче плаче на пътя, да разбереш, от какво има нужда и да му помогнеш. Детето се радва и ти се радваш. И Бог, Който те наблюдава, е доволен, че се е намерил човек да изпълни Неговата воля. Детето е плакало, молело се, да му помогне някой. Ти влезе в положението на детето и му помогна. Това се иска от човека: да е досетлив, да изпълнява Божията воля. Може и ангел да слезе от небето, да изпълни Божията воля, но друга работа има той. Хората трябва да изпълняват Божията воля на земята; ангелите ще вършат онази работа, която хората не могат да свършат. Това е новото разбиране за живота и за отношенията на хората към Бога, към себе си и към своя ближен.

Как се разбира Божията воля? Ако си светия, лесно можеш да я разбереш. Първо се запитай, светия ли си, свещ ли си, могат ли хората на твоята светлина да четат. Могат ли с твоята топлина да запалят огнището си, да опекат хляба си и да сварят яденето си? Ако палиш огъня на хората, светия си; ако само дим правиш, никакъв светия не си. Под „светия“ вие разбирате образите на светиите в църквата. Къде са самите светии? Според мене, светии са онези, които осветяват и отопляват стаята ми. Често седя около печката и си мисля нещо. Наблюдава ме някой и си казва: Какво ли мисли Учителят? Нищо не мисля, разговарям се с топлината на печката. Тя е светия, който е влязъл в печката. – Как да разберем това: буквално, или преносно? Право е и в буквален, и в преносен смисъл. Аз седя около печката и

мисля за всички, които взеха участие в доставянето ѝ: някои я правеха, други я купиха, трети я донесоха, настаниха, запалиха, а аз се топля на нея. Това е любовта на тия хора. Те донесоха топлината и печката топли. Аз мисля и изпращам своята благодарност към Бога, както и към всички онези, които са работели и работят за общото благо. В благодарността се заключава философията на живота. Да благодарим на Бога, за да просветне умът ни и да се облагороди сърцето ни!

Да влезем в Бога и да бъдем носители на Неговата мисъл! Това носи новата година. Христос казва: „Ще потече като жива вода". Мислете право и разбирайте право, да потече животът във вас, като светлина и топлина. Един ден, когато станете светии и вие ще влезете в някоя печка. Засега, обаче, сте свободни. И този светия, от време на време, е свободен. Тогава ние казваме, че печката не гори. Като изстине стаята, светията пак влезе в печката. Топля се, ям хляб, дишам въздух и благодаря на всички разумни същества, които са работили за доставяне на необходимите неща за цялото човечество.

Някой ме пита, какво мисля. Мисля за Божията любов и за живота, който изтича от нея. Мисля за Божията мъдрост и за светлината, която изтича от нея. Мисля за Божията истина и за свободата, която изтича от нея. Мислете и вие така. Това е правият път за размишление – да отправяте мисълта си към ония същества, които работят. Не е позволено, при великите блага и жертви, които ни се дават, да бъдем недоволни. Един ден ще влезеш като слуга в печката. Това е образ, който може да разберете и по буква, и преносно. Ще влезеш в живота и ще те накарат да свършиш една неприятна работа. Ако имаш любов, ще я свършиш добре и ще научиш от нея това, което по друг начин не можеш да научиш.

За да познаеш душата на някой човек, ти трябва да влезеш в особени отношения с него, както Христос влезе в света и го позна.

Само така Христос можа да разбере и познае човешката душа. Той разбра света, позна човека и научи великия урок на послушанието. През големи изкушения и изпитания мина Христос, но издържа. Сатаната Го изкушаваше, хората Го преследваха и най-после дойде до кръста. Той се моли да го отмине горчивата чаша, но не можа – трябваше да я изпие. Той лекуваше болни, възкресяваше мъртви, но на себе си не можа да помогне. Трябваше да мине през големи противоречия. Когато беше на кръста, дойде при Него змията и Го изкушаваше: Мъдрецо, спасителю на света, не виждаш ли, че Бог те е изоставил и не се интересува от тебе? Христос се обърна към Бога с думите: „Господи, Господи, защо си ме оставил?“ Като мина и това противоречие, Той каза: „В Твоите ръце, Господи, предавам душата си. Да бъде Твоята воля!“ През големия изпит мина Христос. Лесно се говори за страданията, но мъчно се понасят. Христос мина през такива страдания, като че вселената се рушеше.

Всички хора минават през страдания, но са едва в началото на големите страдания. Вие няма да бъдете заковани на кръста, но все ще ви сложат едно малко кръстче на главата; ще ви затворят в сандък и ще ви кажат: Опитай се да излезеш! Онези, които ви обичат, ви правят добро: слагат дъски отгоре, да не вземат богатството ви. Змията знае, че богатството ви е заровено и започва да чопли, докато вземе всичко. След време, като разкопаят, нищо не намират, освен мертеците [*мертек (тур.) – тънка греда, под керемидите на покрив; мартак*] – богатството е ограбено. Душата не е в земята. Тя излиза от тялото с духовната си дреха, която е еластична, пъргава – приятно е да се движиш с нея. С тази дреха ти се чувстваш млад, подвижен. Опитай се да вкараш душата във физическото тяло, след като го е напуснала! Накарали един светия да влезе в тялото си, но той се отказал. – Мирише това тяло, не искам да вляза в него. – То е твоето тяло, отговорили му близките. – Не искам да вляза в него.

Физическото тяло е временно жилище на човека. Павел казва: „Ако физическото тяло се разруши, има друго тяло – неръкотворено, за което сега се приготвяме“.

Трябва да се готвим за новото, което идва в света. Ще дойде ден, когато душата ще бъде независима от тялото. Душата е безсмъртна, тялото е смъртно. Докато душата се научи свободно да излиза и влиза в тялото, човек минава през мъчения и страдания. И сега излизате от тялото си и влизате, но несъзнателно. Малцина могат да правят това съзнателно и по желание. Някой иска да излезе от тялото си, но не знае, къде е вратата за излизане. Ако не знаеш, къде е вратата на автомобила, как ще излезеш от него? Следете, какво става с вас при заспиване. Понякога, като заспиваш, чуваш някакво фучене, изгубваш съзнание и правиш опит да излезеш вън. Това фучене, или скърцане е подобно на отваряне на някаква ръждясала врата. След това сънуваш, че си свободен, ходиш някъде, разхождаш се. После виждаш, че някой те гони; влизаш в една, във втора къща, качваш се по покривите, докато успееш да влезеш в една стая – твоето тяло. Тялото представлява стая, или цяла къща. Като влизаш в тялото си, знаеш, откъде влизаш; като излизаш, не знаеш, откъде си излязъл. Трябва да се научиш, откъде се излиза.

Всички хора посрещат гостите си любезно, но скоро им се насищат. В това отношение, те знаят само една врата – да посрещат любезно. Те приличат на онзи проповедник, на когото е дошъл гост. Проповедникът го запитал: Скоро ли ще си отиваш? – Не мисля да си отивам скоро. Имам желание да остана повече време при вас, не бързам. – Ако те чакат вкъщи? Побързай да си отидеш, да не се безпокоят за тебе. Не му казал направо да си отиде, но със заобикалки: че жена му ще го чака, че децата му ще се тревожат за него. Същият закон се отнася и до страданието. Някой път ви нападне едно страдание и ви мъчи. Зад страданието се крие някое същество,

някой ваш познат от миналото, който ви се оплаква, че е изгубил нещо ценно, че е нещастен. Ти слушаш, как ти се оплаква и казваш, че страдаш. Значи, страданието не е твое, но на съществото, което се крие в тебе. Както скръбта не е твоя, така и радостта.

Някой път и радостта ти се крие в някой твой познат от миналото, който скача, радва се. Значи, скръбта и радостта ви са чужди. На вас остава само едно: да различавате своите радости и скърби от чуждите. Чуждата радост и скръб лесно изчезват, а вашите са дълготрайни. Като не познаваш закона, ако изгубиш радостта си, казваш: Отиде ми радостта, взеха ми я. Никой не ти я е взел. Тази радост е твой гост, на чийто разноски си ял и пил. Той си отива, когато пожелае, като ти оставя само част от своето ухание и ти страдаш. Ще знаеш, че никой на никого не може да отнеме радостта, освен онзи, на когото тя принадлежи. Той се счита нещастен, че си му отнел радостта; ти мислиш, че някой е откраднал твоята радост. И двете положения са неверни. Ако ти можеш да обърнеш една душа към Бога, тя ще ти бъде крайно благодарна. Не е достатъчно само да обърнеш човека към Бога, но трябва да знаеш, как да му помогнеш, да се освободи от страданията си. Иначе, той ще те безпокои постоянно.

Защо идват страданията? И докога човек страда? – Докато приеме страданията като метод за възпитание и започне да ги носи с радост. Какъв смисъл има да разказваш на всички, че страдаш? Някой страда, отива при приятеля си, да му разказва страданията си. Приятелят му започва да говори за своите страдания. След това двамата отиват при трети свой приятел, да му кажат, какви страдания имат. Третият говори за своите страдания. После се събират четирима, петима – всички говорят за страданията си. Аз стоя и слушам тия оплаквания и предлагам да купя страданията им. Щом ги купя, всички стават радостни и доволни. Това, от което човек се нуждае, трябва да му го даде някой: или хората, или Бог. Другояче

казано: Всяко желание на душата трябва да се задоволи. Това е закон, това е новото разбиране, това е истинско служене. Ако един човек сам не може да помогне, да извика втори, трети. Казват: Ако имаме пари, ще помогнем, но какво да правим, като нямаме пари? Всички сте богати. Що се отнася до парите, това е последна работа. Като говоря така и аз плащам данък на своето учение.

Дойде някоя сестра, оплаква се, че страда от стомах, от слабост, едва се държи на краката си. Аз ѝ говоря, но тя не иска да слуша, казва ми: Сега стомахът ме боли, не мога да слушам, какво ми говориш. Първо ми помогни да оздравея, че после ще ми проповядваш. Права е тя. Тогава ѝ давам един съвет и казвам: Иди в дома си, ще оздравееш. След това вземи мотиката и иди на нивата да копаеш. След десетина дни тя идва пак при мене и ми благодари – оздравяла вече. Но сега има нужда от пари. Аз виждам, че някой богат човек ще ѝ помогне, затова ѝ казвам: Върни се вкъщи, ще получиш това, от което се нуждаеш. Както казвам, така става. Тя е доволна, вярва вече на думите ми.

Всички вие сте призвани да вършите Божията воля. Богати сте, имате възможност да вършите Божията воля тайно, в душата си, поне в малък размер. Всеки сам трябва да прояви инициатива, да не очаква да дойдат хора отвън да го подканят. Докато момата не се облече хубаво, не тури китка на главата си и не отива на хорото да потропа, сватовете няма да дойдат. Докато носи черни дрехи и седи само у дома си, сватове няма да дойдат. Тя трябва да хвърли черната дреха и да напусне манастира. Всеки дом е храм, църква или манастир. Като напусне манастира, сватовете ще дойдат. Въртенето на хорото е живот. Животът има смисъл, а не смъртта. Сватовете осмислят живота.

Следователно, докато има светлина в ума, топлина в сърцето и сила във волята, сватове има. Когато има светлина в ума, любов в

сърцето и свобода в душата, сватовете са дошли вече. Има смисъл в тропането на хорото. Момата потропа, потропа и погледне наоколо.

Правете преводи на всичко, което става около вас. Ако тълкувате нещата правилно, вие ще се радвате на красив живот. По-красив живот от този, който имате, никъде не може да намерите. Тогава ще разберете, че и дрехата си даже не бихте сменили за царския живот. За нищо на света не сменяйте положението си с това и на най-щастливия човек. Вие сте и богати, и щастливи. Вашето положение е повече от това на пръв министър. Ако е въпрос за свобода, и свобода имате. Какво повече искате? От тази свобода, която днес имате, по-голяма не може да ви се даде. Цялото човечество трябва да се повдигне поне една степен по-високо от това, с което днес разполага, за да придобиете и вие по-голяма свобода. От ден на ден свободата ви се увеличава. Не само свободата ви се увеличава, но всичко, което имате: любовта ви се увеличава, светлината ви се увеличава – всичко се увеличава. Какво повече искате? Едно се иска от вас: да работите, да бъдете близо до Господа, близо до своя ближен и близо до себе си. Това изисква новият живот, който идва сега в света.

Довечера ще се съберем да прекараме една вечер между своите близки. Ще сварим ориз, ще приготвим малки хлебчета. Ще попеем, ще посвирим малко и ще си поговорим.

Четиринадесета лекция на Общия окултен клас 6 януари 1932 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

ПРОТИВОПОЛОЖНОСТИ НА ЖИВОТА

„Добрата молитва“

(*Направихме упражнението за дишането.*)

Вие всички искате да бъдете добри и чисти. Добре. Представете си, че вашият баща ви праща на училище – вие сте момиче на десет години или момче. Баща ви даде две тетрадки чисти. Вие през цялата година пазите тетрадките чисти, да не ги нацапате – отвътре чисти и отвън чисти. Питам, вашият баща ще се радва ли на вашия прогрес? Баща ви никак няма да се радва. Ще каже: „Това дете, всичко чисто, хубаво върви, но не учи, не работи.“ Допуснете, че вашите книги са нацапани, че са порядъчно нацапани, но писано има вътре, смятано, учено. Бащата казва: „Цапа това-онова, но учи това дете.“

Как е хубаво? Един живот да остане като тетрадката чист, ненацапан или да бъде нацапан малко? По някой път вие искате да знаете защо остарява тялото. Защо остаряват тетрадките? Писало, писало, остаряват вече тетрадките, нацапани, бащата казва: „Няма нищо, дайте по-хубави тетрадки. Една, две, три, четири, пет... Въпросът не е за тетрадките. Въпросът е за учение.

Сега изводът какъв е? Не само аналогия, но всякога трябва да се постави правилно една аналогия, да се изважда пример. Може ли да добиеш едно знание, знанието помага на човека да укрепява. Всяко нещо, което не укрепява човека, това не е знание. Всяко нещо, което радва човека, какво е? Учителят чертае с пергел. Защо този пергел, който не е умен като хората, прави толкоз правилни кръгове? Бихте ли желали да бъдете един пергел, който да прави тия кръгове. Но той не ги прави, друг ги прави. Той не е много от умните. Той е учен, без да знае, само другите хора знаят неговия авторитет. Той се учудва по

някой път, че може да направи окръжност, казва: „Досега никак не предполагах.“ После, като го свиете, изгуби вяра. Направите пак окръжност. Пак се насърчи.

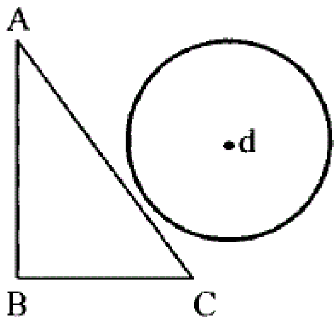

Фиг. 1

Сега имаме един триъгълник, имате една окръжност. Ако на половината окръжност сега се турят известни сенки, какво ще стане? Кои неща в света са красиви? Които имат сенки. Ако един живот няма сенки, какъв ще бъде сам по себе си? Противоположностите в живота имат смисъл, когато са разумни. Когато една сянка се тури намясто, тя е благословение, пък когато се тури там, дето не трябва, тя е едно нещастие. Ако зимно време на гърба на един човек турите един юрган, то е благословение. Но ако лятно време турите тоя дебелия юрган, когато има 30-40 градуса топлина, какво става? Едно наказание, едно мъчение. Сега всеки от вас може туй да учи. Това са деца, които заучават едно и също стихотворение, те не са се мъчили. Като го слушате, казвате: „Учено е това дете.“ По какво се отличават децата едно от друго? Различават се в израза на гласа, в изражението. Може да видите в публиката някой човек – като декламират тия деца, нему е приятно, той не може да седи спокоен, той е авторът. Той е като майката, която, щом види детето, засмее се. Този поет, като изслушва декламирането на неговото стихотворение, мръдне му. Някъде, като

не може да издекламира стихотворението, той горкият се свива. По същия закон, ако държите ръката на едно дете, то почне да кряска, ако я стиснете, и на майката ѝ става мъчно.

Та, когато връзката между хората е тясна, предават се страданията изобщо в една и съща степен.

Аз имам един пример. Разправяха ми в село Николаевка, един български чорбаджия вадил зъби. Една ханъмка от високо произхождение заболява я зъб – ден, два, цяла седмица. Къщата била двуетажна. Ханъмката се качила горе. Като ѝ вадили зъба, тя започнала да вика. И мъжът ѝ долу вика. Защо? Обичат се. Каквато болка чувства тя, чувства и той. Вие ако не разбирате закона – на нея вадят зъба, но той защо вика.

Да ви приведа друг пример, че туй, което обичаме, ще понесем страданията му. Отива един велик артист в Италия да си поправи цигулката, но толкоз обичал цигулката си, че сяда на креслото и трепери какво ще направи. Този майстор го туря да седне на един стол, който се люлее, и човекът взима цигулката, прекарва ножа, отлепя я. По едно време, като погледнал, онзи цигулар припаднал. Като видял, че я разлепя, припаднал. Майсторът не е извадил двойника, като преминал този нож през цигулката, цигуларят казва: „Стана ми малко лошо.“ Казва: „Аз ще поправя цигулката, ти не се безпокой. Ще я поправя много добре.“ И направил я много добре. Когато човек се влюбва в един предмет, дали са одушевени, или неодушевени неща, каквото стане с тях, ще се отрази и върху него. Когато се казва да не любим света или предметите, понеже светът е преходен, туй, в което вложиш сърцето си, може да дойде майсторът, ще отвори дъното, ще пострадате. Имаш къща. Кажат ти: „Изгоря ти къщата.“ Тогава знаеш какво ще стане с тебе? Ще припаднеш. Имаш някоя кесия с пари, обичаш ги. Задигне ги някой, сърцето ти ще отиде с тях. Казват да не обичаме. Може да ги обичаш, ако никой не може да

ги вземе. Ако някой може да ги вземе, ще стоиш настрана. Пара, която всеки може да обича, любовта ти да стои настрана. Много малко туряй, че за тебе ще бъде по-добре.

Следователно и в любовта има прогрес. В прогресивната любов обичаш с единица любов, една единица, числото едно. С единица се обичат преходните неща – днес ги има, утре изчезват. После с две единици, с три единици, с четири единици – любовта се увеличава. На коя единица ще дойде разумното вече, да се яви разумната любов. Дотогава, докато вие обичате хората с чужда любов, тия предмети ще бъдат все мъртви, докато дойдете до едно положение, че всичките материали, които сте взели от хората, ще започне да действа вашата любов. Когато дойдете в края на вашата любов, предметите ще оживеят, ще добият съзнание. И когато вие умирате повидимому, като че ли вашата любов престава, вие ще плачете, те пак ще ви обичат. Сега от туй сравнение какво може да разберете? („*Нищо*“) Прави сте.

Представете си, че аз ви направя един самун от гипс, гипсов самун направя, после направя един самун от въглища, направя друг самун от мед, от желязо, разни самуни. Дигате ги, забелязвате, че всичките самуни не тежат еднакво. Едни тежат повече, други – по-малко. Направя такива самуни 16-20 от разни вещества, от желязо, от мед, от злато. Вие не ги знаете, но направя един самун от чисто пшенично брашно. Питам сега, как ще разберете кой е онзи самун, който ще внесе знание у вас и сила и кой ще ви обича. Сега от вашето разсъждение, вие разсъждавате едностранчиво, онзи големия самун от злато, като го хванете, но той е сегашното ваше преходно състояние. Представете си, че вие живеете в един свят, дето хлябът не се купува с пари. Сега се купува с пари и златният самун струва повече, но онзи направеният от пшеница е най-добрият самун, който вие може да употребите.

Сега и знанието в света може да мяза на злато, може да мяза на желязо, на сребро, може да мяза на гипс, може да мяза на хубав самун. Знание е туй, което освобождава човека. Най-първо трябва да имате онова знание, с което може да се освободите от най-малката тревога, която имате.

Аз да ви представя един път. Представете си, че АС е един път, по който човек се движи. Един господин отляво върви, че ви ругае на общо основание. Всичките епитети, които може да се намерят в зоологическата градина, всичките епитети, които може да се намерят в света, ви казва. Другият от дясната страна казва всичките хубави работи, които може да се кажат за вас. И той върви с вас. Питам, вие, които сте толкоз учени, какво трябва да направите с тия двамата души. Вие не разполагате с много време, имате много важна работа. А речете една минута да се спрете и разправяте, отиде работата. Ако на онзи, който те хвали, се спреш да му благодариш, ако на другия кажеш: „Не се безпокой, чуваш ли", ти ще развалиш работата. Какво трябва да правите, я ми кажете. Ако сте вие, какво ще направите? Отивате да добиете едно наследство от сто милиона марки – толкоз точно трябва да пристигнете навреме, нито секунда да не закъснеете. Сто милиона ще получите, нямате пет пари в джоба си. Какво трябва да правите? Трябва ли да се сърдите, или пък трябва ли да се радвате на онзи, който ви хвали.

Ученикът трябва да бъде глух и за обидите, и за похвалите. Защото онзи, който те хвали, остава за негова сметка. И онзи, който те кори, и то остава за негова сметка. Онзи, който говори хубаво за тебе, той подига себе си. Онзи, който говори лошо за тебе, понижава себе си. Ако ти се намесиш в тяхната работа, ти ще изгубиш своето. Ако вие разбирате този закон, прилагайте го навсякъде, 99 от вашите неприятности и нещастия ще изчезнат. Ако този закон прилагате, от много Ваши неприятности, които имате в живота си, щяхте да се

освободите. Защото на този закон са изложени Всички и много светии по два пъти и по три пъти са минавали. Има опасност – и по два пъти, и по три пъти може да минете, ако не внимавате.

Да допуснем, че вие имате другар от противоположния полюс. Вие може да мислите, че имате другар, вие предполагате, че имате другар, мъж го наричате. Но по какво вие познавате мъжа си? Какво означава да имате един мъж? Какво значи да имате майка? Разберете въпроса. Вие ще вземете да ми казвате „мъж“ туй, което не е мъж. Вие ще вземете да ми казвате „жена“ туй, което не е. Коя е същината на мъжа? Коя е същината на жената, бащата, майката, ученика. Коя е същината на бащата или същината на майката? Майката е онази, която родила. Жена, която ражда, може да бъде майка. Извор е туй, от което водата изтича. Онзи кладенец, от който водата изваждат, не може да бъде извор. Той е кладенец. Защо на български го наричат кладенец. Туй, от което трябва да се изважда, е кладенец. Как се казват изворите, които текат? Чешми ги казват. То е турско. Кое е българското име на чешмата? Изворът извира – значи излиза навън. Та, когато дойдем да разправяме за същинското значение, във вас влизат няколко числа. Вас всяко число може да ви спъне. Например жените ги спъва числото 45. Като дойде жената до 45 години, трепери. Мъжът като дойде 72, той вече трепери. Какво има сега в 45? Известен процес, една промяна, жената вече ще мине една фаза. Като стане на 45 години, тя мяза, като че е изгубила своя кредит у банките, няма кредит никакъв вече. Трябва да разполага със собствен капитал, пък го няма. Казва – 45 лазарници е това. Че какво има? Тя има една идея в ума си, която я безпокои – кредит няма. Мъжът като стане на 72 години, и той кредит няма. Той седи горкият и казва: „Затвориха се всичките банки, друг капитал нямам.“ Ако имат свой капитал, е добре. 72 и 45 знаеш какво число е? Силно число е. И двете си мязат, производителни числа са. 45 е отлично число и 72 е отлично число, но

тъй поставено в човешкия живот на мъжа, тъй както човек расте и се развива, е опасно. Казва: „Свърши се, на младини беше.“

Та казвам, знание е туй, което може да освободи човека в даден случай, ако ти можеш да превърнеш 72, ако ти можеш да превърнеш 45. Как се превръщат числата, аз съм позабравил. Как се превръщат числата? На всяко число трябва да се намерят неговите свойства. Всяко число си има свойства – не само като един характер. Всяко едно число, щом се тури при други величини, има друго значение. Числото 45 в кръга на една жена то е вече живо, че изтекли вече 45 години. Земята се е обърнала 45 пъти около слънцето. В съзнанието на жената станали известни процеси – в ума ѝ, в сърцето ѝ, във волята ѝ. Ти трябва да разбираш свойствата на 45. Това 45 е написана книга от 45 страници. Всяка страница е година – като отвориш, е писана. Вие дойдете на 45 години, и много пъти не знаете какво е писано на вашата книга. Ако може да се повърнете назад да прочетете книгата, много знания са отпечатани в 45.

Казвам, когато в този случай вървиш по пътя, ти ще оставиш тия, които ти говорят, няма да се месиш, глух ще бъдеш. Нека вървят с тебе. Ти не се спирай нито секунда, а върви. Туй става с човека вътре. Аз ви говоря за една истина, която е реална.

Мен ми разправяше един християнин: „Едно време бях по-добре. Нямаше нищо да ме мъчи. Сега, откак станах християнин, натрупаха се всички дяволи, дето вървя. Нещо ме мъчи. Туй не било тъй, онова не било тъй. Започнах да съжалявам, че станах християнин.“

Сега приведох този пример за ония двамата. Единият казва: „Вагабонтин, шарлатанин, говедо, магаре.“ Всичко туй нарежда. Тебе сега иде ти тъй да мръднеш, а пък всяко мърдане на ръката ще се залови една кавга – отидоха стоте милиона. Знаеш какво нещо е да се захванеш с един лош човек. Той само търси да го бутнеш някъде –

той пламне като огън. Другият, който те хвали – и двамата си мязат. И двамата си мязат – и единият, който те хвали, и другият, който те кори – че искат да вземат нещо от тебе. Каква мисъл има онзи за тая похвала, която има в сърцето си. Онзи, който те кори, какви са мотивите, че говори най-лошото. Какво предполагате вие? Представете си онзи бедния, който гладен минава покрай една фурна, моли се на хлебаря. Казват му: „Този хляб не е за тебе." Най-първо какво ще се роди в него? Гладът ще роди едно озлобление. Този, който изгубил вяра в хляба, че ще даде нещо, говори най-лошите работи. Онзи, който го хвали, има надежда. Хлебарят опитва и двамата. Минава първият. На него нищо не дава. Минава вторият, казва: „Ти си много добър, ти си това-онова." Работата е, че единият се приближава, без да го хвали, казва му: „Този хляб не е за тебе." Другият се ползва от опитността на първия, започва да го хвали: „Ти си добър, баща ти бил добър. Като тебе човек няма." Питам се тоя фурнаджия ще даде ли хляб на този, който го хвали. („*Трябва да му даде*") Вие не разрешавате въпроса. Този хляб не е негов. Тогава да ви приведа друг пример.

Аз искам да разберете един закон – какъв е животът под закон и какъв е животът по любов. Върви едно малко бедно момче – много умно и добро, ходи на училище. Минава покрай една градина, пълна с хубави круши, ябълки увиснали. Както всяко дете, влиза вътре, взима една ябълка, паднала долу, хваща го слугата на градинаря, пазачът, казва: „Кой ти даде право да взимаш?" „Ще ме извиниш." Пляс-пляс. „Скоро вън!" Туй е законът – слугата е там. Втори път детето забравило, пак прескача в градината, пак влиза, взема ябълка. Идва един човек, детето си казва: „Пак плясканици ще има." Но този е господарят. Потупва детето, казва: „Какво правиш? Как се казваш? Я остави тая ябълка, не е за ядене." Накъсва ябълки от дървото и му

напълва джобовете. Казва му: „Като минеш, пак влез, когато съм в градината.“

Питам, защо единият постъпва по един начин, вторият – по друг – градината не е негова, ябълките не са негови. Другият дава, защото градината е негова.

Казвам, по някой път вие живеете със слугите вкъщи – ще ви бият. Някой път живеете с господарите. Когато Господ е там, бой няма, когато Господа го няма, слуги ще има, бой има и закон има. Ако вие сега добивате знанието от слугите, и плесници една след друга ще има – закон има, ще ходиш покрай плета. Казва: „Кой ти позволи да минаваш. Не знаеш ли? Туй е забранено. Никой не трябва да минава.“ Те са положения, които постоянно стават.

Да кажем, има една мисъл, която ви мъчи. Има някои от вас – не се мъчат, но някои се мъчат – имат желания, ще подлудеят, слугите ги налагат, не само плесници, но ританица има. Вие не сте ходили да наблюдавате кръчмарите тъй около 12 часа. Седи кръчмарят и чака. Двама души запили, не искат да излязат. Като ги хване с краката, блъска, рита ги навън, те паднат-станат. Пияният си има особена тактика. Питам, ако ние в света сме бити или сме влизали като детето в градината, като не си започнат със законите на детинската мисъл, или си като тоя пияница, когото кръчмарят рита, рита навън. Онова дете го извинявам, ами тоя възрастния.

Тогава привеждам друг пример. Идва един турски бей да посети български чорбаджия – това било в турско време. В къщата на българина вижда три икони турени – Света Богородица, свети Георги на кон и свети Никола с дълга брада. Пред тях горят три кандила. Беят пита: „Защо ви са?“ „Пазят къщата. Никакво нещастие в моята къща не може да се случи.“ Казва: „Аз толкоз слуги имам, че ме обират. Тя е много лесна, какво трябва да направя?“ „Три сребърни кандила всяка сутрин ще ги палиш.“ Казва: „Отлична работа. – Казва: – Дайте ми.“

Отива в дома си, туря иконите, запалва кандилото, уволнява слугите. Няма кой да пази. Отиват, влизат вкъщи, обират бея. Отива беят вкъщи, обрана къщата. Той се изправил, клати глава, казва: „Ти си млада, дете имаш, няма да ми пазиш къщата. Свети Георги на кон, млад си, яздиш на коня, няма нищо. Ти къде беше – обръща се към свети Никола – нито дете имаш, нито кон имаш, ти къде беше? Аз на тебе ще ти дам да се разбереш как се пази. Аз пари дадох. – Обърнал го с главата надолу: – Ако не намериш откраднатото, ще те държа през целия живот.“ Случило се, че онзи, който откраднал, донесъл вещите назад. Отива при иконата на свети Никола, казва: „Ха, да внимаваш!“ Обръща го пак с главата нагоре. Да направим едно сравнение. Всичките поговорки си имат приложение.

Първата икона – това е човешкото сърце. Ние не може да го държим отговорно, но човешката воля – стария, белобрадия, нея може да държим отговорна. Тя трябва да пази. Волята у човека трябва винаги да пази придобитите неща, които времето е оставило. Ние трябва да имаме една разумна воля, да се въздържаме. Човек, който не се въздържа... Аз гледам сега, и стари, и млади нямат никакво въздържание. Мислите ли, че човек, който не се самовлада, има някакво геройство. Ония хора, които не знаят да се самовладат, са стари баби. Такъв човек никакъв прогрес не може да има. Хора, които не се самовладат, нищо не може да постигнат, което и да е. Не е имало никакво изключение в света. Самовладането е необходимо. Ти не си турен да оправяш света. Трябва да имаш воля да се самовладаш. Реката трябва да върви в границите на своите два бряга. Някой път може да излезе навън, но реката, която мени своето корито, е неканализирана, не върви по естествения ѝ път, който природата дала. Какво ще се хвали една река неканализирана, излиза постоянно из бреговете си. Канализираната тече през всичките кюнци. Каква ще бъде водата на тази река, която излиза. Ще носи всичката помия на

софиянци. Всеки един човек, който не влада себе си, той носи помията на целия град.

В природата съществува един закон. Има течения. Някой път се изисква съвсем малко да се мръднеш на една десетохилядна от милиметъра, за да се измени твоето състояние. Малко се изисква, за да се измени състоянието на човека. Защото за умния човек аз, който вървя по пътя, един, който ме ругае, не може да ме спре, аз съм глух.

Казвам, погрешки могат да направят и онзи, който те ругае, и онзи, който те хвали. И ти може да направиш погрешка, ако се спреш да се разправяш с единия или другия, ти ще загубиш. Тогава разумен човек е онзи, който, като върви по пътя, не обръща внимание и на онзи, който говори лошо, и на онзи, който хвали. Сега вие се спрете. Сега вие се спрете, някъде се разправяте с първия. Той ти каже: „Ти си едно магаре.“ И ти кажеш: „И ти си такова магаре.“ „Ти си една крава.“ „И ти си една крава.“

Питам сега, в края на краищата какво ще спечелите. Неуспехът, дето сте в туй положение, туй, което ви задържало досега, вие сте ученици, които сте изостанали назад. От чисто окултно гледище много назад сте останали. Материал има, който никак не сте изучили, материал има в програмата изоставен, много работи има, които не сте изучили. Сега искате тъй да минете отгоре. Не може така. Тази комисия, която изпитва, те са вещи професори, те ще те бутнат там, дето не знаеш. Казваш: „Има други места, които зная.“ Той няма да те пита това, което знаеш. Ще те пита: „Ти защо не го научи?“ Той, като дойде донякъде, знае, че знаеш, той познава. Обърне другия лист, гледа, ти не знаеш. Ти като дойдеш донякъде, казва: „Кажи ми сега.“ Ти него не знаеш. Някои от вас мислят, че туй не се отнася до всинца ви. Туй се отнася до всинца ви. Че в какво например вие знаете. Че вие не сте толкоз добри, колкото трябва да бъдете. Че вие не сте толкоз прави, колкото трябва да бъдете. Че вие не сте толкоз милостиви,

колкото трябва да бъдете. Вие не сте толкоз разумни, колкото трябва да бъдете. После може да изброя още. Вие не сте силни толкоз, колкото трябва да бъдете. Вие не сте толкоз търпеливи, колкото трябва да бъдете. Ще кажете сега: „Ние правим усилия." Глупави усилия не трябва да правите. Търпението трябва да върви по известни закони. Милосърдието има известни закони. Търпението е разумно, когато човек стане разумен. Само тогава може да търпи. И най-слабите може да станат търпеливи. Едно нещо ви казва – не са старите баби, които може да бъдат търпеливи. Това са хора на неволята. Само най-силните хора, най-богатите, най-разумните, които всичко може да направят, те може да бъдат търпеливи, да се въздържат. Един цар може да бъде търпелив. Когато се говори за търпеливи, подразбираме качество. Старите говорят за търпение, какво търпение имат те. Ти, за да станеш търпелив, трябва да се избавиш от своята старост. Ти, за да станеш търпелив, трябва да се избавиш от своята сиромашия. Докато си сиромах и казваш „Ще се търпи, няма какво да се прави", никакво търпение не е това. Казва: „Аз не съм търпелив." Сиромах си. „Ама аз това не може да го направя." Слаб си. „Ама не му е времето." Ленив си. То е задача, която не може да се разреши. Ти обичаш охолния живот. Казвам, ние обичаме само кои хора. Ти срещнеш една мома. Какво обичаш в една мома? В нейната красота има една черта, която се обича. Казва: „Мома е тя." Не, не, има нещо, което отличава момата, има една добродетел в момата. Кое отличава момата? Мома е онази, която е разумна. Тя предвижда нещата още отдалече. Мома е само онази, която е спретната, готова да направи най-малката услуга.

Да ви приведа една картина, какво нещо е мома. Отива една 72-годишна баба на гости, но хората са на нивата заети. Тя седи на един стол, чака да дойдат. Те след като работили, чака да дойдат да я облекат, да я нахранят, да я облекат. Още като ги види, започва да им

разправя, че си изквасила краката, че се измокрила, нямало кой да ѝ помогне. От учтивост помагат на онази старуха. Обаче след десет дни остават къщата, огънят запален, къщата изчистена, донесено вода, опрано, дворът ометен, хлябът опечен, всичко турено в ред и порядък. Това е младата мома. Казват – едно благословение вкъщи. Господарят поглежда – всичко в ред, казва: „Чудо, да имахме такава дъщеря." На другия ден пак си заминава.

Млад човек е онзи, който помага. Стар е онзи, който чака да му помагат. Ако чакаш да ти помагат, от тебе нищо няма да излезе. Ученикът не трябва да мисли, че е стар. Като влезе вътре в дома, че се разшета – то е ученичество. Вие седите тук и очаквате някой да ви помогне. Казвате: „Учителят ще ни научи." Аз ще ви науча, но аз ще ви науча, както съм аз учен. Аз зная как съм учен. Нищо няма да ви кажа. Казвам, има други да ви учат. Като дойдат слугите на градинаря, те ще ви учат. Някой път тук между вас стават, има такива плесници. По някой път се бие тъпан. Някой казва: „Учителю, знаеш ли, бият се." Слугите се разправят. Има закон. Всеки трябва да се подчини. Туй дете да си върви, да не влиза в градината. Казват: „Много добър живот имахме." Господарят бил там, по любов напълнил джобовете. Че доброто и злото е временно. Казваш: „Не зная какво ме е намразил." Нищо, господарят го няма там. Ще ходиш, когато господарят е б градината. Туй е, което ние наричаме благоприятни условия в живота.

Сега, тъй като говоря, онези, които не разбират, ще кажат: „Учителят не вижда ли, че в нас има нещо добро." За мене не важи вашият минал живот. Ако вие не вървите стъпка по стъпка с мене, нито похвалите ви, нито укорите ви ще слушам. Аз ще си вървя по пътя и вие ще си говорите. Вие каквото и да говорите, то за ваша сметка ще остане. За мене пет пари не важи. Който говори добро за мене, казвам: „Всичко туй, което си казал, за тебе да остане." Който

говорил лошо, и то за него да остане. А пък аз придобивам нещо, аз оценявам и двамата, аз уча от двамата, аз влизам в положението на двамата. Защо единият ме укорява? Аз зная какво му недостига. Защо другият ме хвали? Сега някои от вас може да кажете – добре е човек да бъде учител. Добре е човек да бъде майка.

Разправяше ми един български свещеник, казва: „Измени се моят живот." До неговата стая имало една жена, която раждала. Слушал той – тя вика, три дни не може да роди детето. Попът бил много чувствителен. Казва: „Не може да изляза навън, не може да ида на църква. Като че аз раждам. Нещо ме стяга. Река да изляза, не мога, седя вкъщи. Като роди, като че аз родих детето, олекна ми. Тогава отидох в църква, турих епатрахиля, прочетох най-хубавата молитва, че се освободих от едно страдание."

Казвам, и вие, докато родите хубавото, ще минете през ред страдания, мъчнотии. Някой път кажете: „Защо са тия страдания?" Страданията показват, че вие сте човек, който ще родите нещо. Жена, докато роди, на мъки е. „На мъки е" подразбира висшето, благородното. На мъки е, докато роди онова, което осмисля живота. Вие сега гледате на страданията като ненужни. Страданието е един процес да се освободите, то е верига страдания, докато се роди благородното, докато се роди Божественото. Цялата природа ще мине този път. Туй хубавото, което виждате, то е минало през тоя път, през същия път. Сега искам да се осмислят страданията. Ако по този път вървите, лесно може въпросите да се разгадаят, да се разрешат. При това може да ви се дадат известни правила. Човек може да се подмлади. Как? Човек може да възкръсне. Сега вие чакате, че в последния ден ще ви възкреси Господ. Кой ще възкреси онези ученици, които издържали своя изпит? Дипломи ще имат, ще ги занесат, ще ги искат в училището. Онези, които не може да издържат, късат ги еднаж, двраж, трижж. Като го скъсат, в Божественото са по-

снизходителни, по-дълго изпит дават, но в края на краищата лицеприятие няма, отстъпка не се прави.

Възкресението е процес. След като умрете, ще се подготвите и в деня, в който вие съзнаете, вие научите туй, което трябва, по тази програма, научите всичко, че на всеки предмет, по който ви питат, отговаряте, вие ще възкръснете, вас ще ви се повери един нов живот. Ако вие не знаете законите и правилата, по които вие да цените Божественото, може ли да ви се даде възкресението? Всеки един, който е научил този закон, няма какво аз да отивам да му давам сто милиона. Няма какво за мене да се спирам – този говори заради мене, той казва, че аз съм една крава. Казвам – аз бях крава, сега не съм; магаре бях, сега не съм; свиня бях, сега не съм; скъперник бях, сега не съм. Всичко това минах и сега не съм това. Че какво лошо има в едно магаре? Много почтено е. Поне магарето не пие, не краде. Какво лошо има в магарето? Ама обичало да реве. Че кой не реве.

Ако ние дойдем философски да разсъждаваме какво лошо има в една змия – едно оръжие има, хапе. От нейно гледище то е самозащита. Казвам, ще се пазите от нея. В Индия има змии – влезе вкъщи, очисти цялата къща от мишки, ходи от дупка в дупка, всичките мишки очисти, не прави друга пакост. Тази змия не е ли на мястото си. Обаче лошото е там, че един човек се повърне на един стар живот. Знанието на змията не е знание за човека. Първият човек, който се увлече в змията, тя е 72-годишна баба без крака. Тъй както я представят, тя знае само да говори и да обещава всичко, казва: „Това ще направя, онова ще направя." От деветдесет и девет кладенеца вода ще донесе. Турете тази баба да направи нещо заради вас. Казва: „Не му е времето. – Казва: – Ще видя." Колко лековерен е бил първият човек, тъй както Мойсей го предава. Змията казва: „Освен че няма да умрете, но като Бога ще бъдете." Описа едно такова величие и слава за сила. Жената повярвала. Колко е човек лековерен. Аз може да дойда

при вас, вие сте много положителен. Казвам ви – имате това, имате онова. Има гадатели, казват: „Имаш девет оки късмет.“ Така не се гадае. Много гадатели казват – това имаш, онова имаш. Има някои хора дойдат някой път, трябва да се каже истината.

Преди двайсет години идва при мене един учител и ми казва: „Ти разбираш, аз искам да следвам музика. Ти ми кажи сега мога ли да успея, сериозна ли е тази работа. Кажи ми ще успея ли.“ Непременно той искаше да му кажа. „Слушай – казвам, – да ти кажа истината. От тебе всичко става, но не музикантин. Ти търговец може да станеш, поп може да станеш, но музикантин – никога. Ти само ще се научиш да стържеш. Ако ме слушаш – добре, ако не – иди опитай. Ще изхарчиш парите си.“ Той ме послуша. Казвам: „От колко време е влязла в ума ти тая идея? Ти не си се родил с нея.“ „Тази идея от скоро време влезе в ума ми. Тук преди три-четири години слушах един оркестър, запалих се.“ „С такова запалване тая работа не става. Ти не си роден в такава музикална среда. Музикалното чувство е много слабо, пък и времето, тактът – трябват ти две прераждания да ги развиеш.“ „Какви упражнения?“ „Остави този въпрос.“

Важно е онова, което може да стане от вас в дадения случай. Ученик всеки може да бъде. Сегашната музика е само едно средство, красноречието е едно средство, паметта е едно средство, паметта, това е способност. В природата има толкоз големи богатства, с които човек може да разполага. Всеки един от вас трябва да развие по една дарба, която трябва да седи на първо място.

Например от вас всички не знаете как да посрещнете един човек. Някои знаете, други посрещате, не знаете какво да кажете. Как се посреща един гост? Един български свещеник ми разправяше един анекдот. Един чорбаджия, на когото майка му била гъркиня, бащата – българин, щял да му дойде на гости един виден българин. Мъжът учил жена си какво да каже на госта, като дойде. Учил я, учил я, учил

я да каже „Ние сме много радостни, че те виждаме да си дошъл между нас“. Учил я той, но тази гъркиня казала точно обратното. Мъжът ѝ си помислил: „Де го намисли?“ Тя пита: „Казах ли го добре?“ Мъжът ѝ се извинил пред госта: „Ще извините. Жена ми е гъркиня, оплела български, че кусур няма да хващаш.“

Най-първо срещне те един човек, имате едно неразположение, кажеш: „Добре дошъл.“ Ама чувства човекът, че не си дошъл навреме, свие го нещо. Нямаш широчина на душата си. Като кажеш „Добре дошъл“, да се зарадва душата ти. Кажеш „Добре дошъл“, но мислиш като гърка: „Сега ли намери да дойде!“ Сега тия са състояния. Някой казва – обхода. Обхода е в едно неразположено състояние да посрещнеш човека. Не е виноват този човек. Защо ще му се сърдиш? Дошъл, има несъвпадение, но аз като човек трябва да реагирам. Този човек е непричом, той не е причина. Да го посрещна и да си покажа своята човещина – туй е самовладане.

Да кажем, вас Господ ви вика за нещо. Вие ще кажете: „Сега ли намери Господ.“ Той как ще ви повика? Той няма да прати глашатаи отвън, ще дойде глас отвътре. Защото дали е отвън обективно, или е отвътре, вие все ще мислите дали е туй, което ще извършим. Казва: „Стани посред нощ, напусни мъжа си и не живей с него.“ Тази мисъл ви дойде. Ти после кажеш: „Деца имам, как ще го напусна?“ Гласът утихне. Нищо повече. Ти кажеш: „Добре стана, че не послушах тоя глас. Хубаво стана, че не напуснах мъжа си. Какво щях да правя.“ Питам, какво означава да напуснеш мъжа си? Как ще го напуснеш? То е задача да знаеш как да го напуснеш. Ако го напуснеш както трябва, че небето да благодари. Не да го напуснеш както не трябва.

Питам, когато жената умира, как напуска мъжа? Ще го напусне, едно разрешение има. Тя е млада – на двайсет и пет години. Вие ако не сте работили отвътре, дошъл гласът, казва: „Напусни мъжа си.“ Кажеш: „Глупава работа е.“ Но идва смъртта, казва: „Напусни мъжа

си.“ Тя горката иска-не иска, напуща го. Смъртта казва: „С мене ще вървиш.“ Тя напуска мъжа си. Как ще го напусне? Тя го повика, хваща го за ръце, казва: „Заминавам. Много те обичам. Бих желала тук да ти слугувам, да ти пека хляб, да ти чистя къщата, да ти слушам гугуцането.“ Сега не е за шега. Аз описвам идеално, когато тази напуща мъжа си. Текат сълзи и неговите сълзи потекат – и той плаче, и тя плаче. Напущат се двамата, тя казва: „Заминавам. Ти пък гледай сега да живееш, както намираш. Аз, като уредя работите, ще ти пиша.“

Туй не може да става тук. Някой път жената, като заминава за другия свят, тъй заспи, че никакво извинение не иска от мъжа си. Тя не се е научила както онази, която напуща мъжа си, да му даде своето благословение и си заминава. И той през целия си живот не търси друга, защото казва: „Отиде тя. Тя беше цял ангел.“ Той измени живота си. Накъдето ходи оттам насетне, живота си измени. Тя вече живее в неговата душа. Той всичко, което върши, все в нейно име върши. Това значи, когато дойде гласът „Напусни мъжа си“. Влиза вътре в него да живее. Оставя го той да помага на човечеството. Ако ти идеш в другия свят, но крякаш, че мъжът бил нетърпим, че характерът – опак, че двайсет години сте живели и не може да се разберете – това са празни човешки работи, това не е напущане. И мъжът може така да се оплаква от някоя жена. Аз наричам това триене на езика.

С примера привеждам тая аналогия. Ако животът, който Бог ти е дал, не го разбираш, триеш езика си. Задаваш въпроса, защо Господ така направи света, ти ли си най-лошият, защо те остави без пари. Туй станало, онуй станало, че през целия живот само се оплакваш от Господа. Питам, може ли да намериш този Господ? За да може да намериш този Господ, ти трябва да отделиш всичките нещастия в света. Ако не произтичат от Бога, те произтичат от нас. Душата през

всичките опити, които може да мине, да остави в тебе едно свещено чувство, че всичко може да се измени, но в Бога промяна и измяна няма, не може да има. Туй трябва да остане.

Ти си човек, който имаш известна свещена идея – туй значи вяра в Бога. В тебе да остане тази мисъл силна. Те са практически правила, които може да ги имате, защото един ден ще похлопа, смъртта ще дойде при вас. Каквото и да ви казват този и онзи, ще дойде един ден, ще каже: „Напусни тоя свят на илюзиите, на мъченията, на смущенията." Ела, казва Христос, ще влезеш в другия свят, ще напуснеш преходния свят, ще влезеш в реалния свят. Човек, когато умира в живота, прекъсва връзката с известни хора, с които не е могъл да живее. Ако в друго съществувание ще дойде, пак ще се прероди. Бог ще дойде, ще направи връзка с по-добри хора.

Следователно, ако ти живееш в едно лошо общество, аз имам един пример.

Един български пияница, който имал двайсет души приятели, с които е пил в кръчмата, един ден чел Евангелието, обърнал се, казва на приятелите си: „Много се извинявам, не може с вас да пия." Сбогува се, казва: „Ти като кога да не пиеш?" Той не може да говори. Те се чудят на ума му. Като се събрали двайсетте, те били двайсет и един, казват: „Отиде нашият приятел, изгуби се. Имахме един приятел, който обичаше да пие с нас. Измени се този човек, отиде вън между трезвените хора." Питам, къде отишъл? Между трезвените хора, между светиите. Не е с онези, които дигат наздравица. Така трябва да гледа на живота. Той гледа с оптимизъм в живота. Да видим, че не са страшни работи. Ние ги правим страшни.

Че в какво ще покажем нашата любов в Бога? Любовта на Бога вече се е показала, но нашата любов тепърва трябва да покажем. Не че той го иска това, но ние нищо няма да придобием. Нашата любов към Бога може да подигне нас. Ние, като помислим за Бога, ще се

подигнем. Силата е там. Казвам сега, туй правило ще помните, понеже искате да добиете знание. Има в света знание. Например вие какво знание искате? Какво всеки желае? Ама всички да сте на един ум. Най-съществeното, което искате да знаете? Когато Христос повика богатия, казва: „Раздай всичко.“ Той искаше придобиване на вечния живот. То значи да придобиеш онова съзнание, че като отидеш в един дом, да няма човек в него да страда. Като влезеш в една къща, не се изисква дълго време да утешаваш хората, ако влезеш с туй знание. Влезеш в една къща, всичките плачат. Умряло едно дете. Ти кажеш: „Не е умряло, заспало.“ Майката казва: „Знаеш, откъсна ми се сърцето, умря дъщеря ми.“ Тогава може да идеш, да се наведеш, кажеш на момичето: „Стани, преждевременно е това.“ Стане момичето, в тази къща ще има радост, всички ще се радват.

Отиваш при някой търговец, забатачил навсякъде, сто души кредитори съдят го, милиони има да дава. Срещне те, отиваш в къщата му, казва: „Запалила се къщата ми.“ Разправя ти човекът. Та жена му, децата му дойдат, плачат, казват: „Какво ще правим?“ Аз седя, гледам тези кредитори, посрещат ме, казват: „Какво става? Този човек е пред фалимент.“ Аз изваждам една книжка и казвам: „Колко ви дължи той?“ „Толкоз.“ На всичките подпиша един чек, казвам: „Кажете на този човек, че вие уреждате въпроса. Той освен че няма да фалира, но го кредитирам с още толкоз, колкото имате да вземате.“ Тая вечер устройват танци, вечери, цигулки, оркестри, ядене, пиене, радост има този човек.

Та казвам, ние трябва да научим туй изкуство много хубаво. Ще научим – то е материалната страна, но има и духовна страна. Силата седи в човешката мисъл. Та казвам сега, вие сега живеете или живота на своите мисли или на вашите страдания, или на вашата воля. Преди хиляда години каквото сте мислили сега се реализира. Туй, което вие сте начертали отпреди хиляда години, туй живеете сега. И за в

бъдеще сега чертаете. Турете в ума си една мисъл и дръжте мисълта си. То ще дойде един ден. Именно по този начин светът ще се поправи – трябва да изменим съвършено своите мисли, трябва да изменим съвършено своите чувства, трябва да изменим съвършено своята воля.

Казва: „Не може да бъде в тоя живот." Може да бъде. Зависи от интензивността. Туй, което малкият чук не може да направи, големият го направя. Следователно туй, което слабата воля не може да направи, силната може да направи. Туй, което слабото сърце не може да направи, силното го направя. Човек трябва да има силен ум в доброто. Човек трябва да има силно сърце в доброто. Човек трябва да има силна воля в доброто. Всичко е постижимо тогава. За умния човек всичко е постижимо. За глупавия – той върви по закона на плесницата. Умният човек като влезе в градината, там е господарят, който, като го срещне, казва: „Туй е за тебе." Цялата градина е на негово разположение.

Казвам, аз искам да ви приведа в Божествения свят, дето е господарят, не дето са дълговете. Всичките сегашни ваши вярвания, всичките противоречия, които имате, те са не където срещате господаря – откъдето срещате слугите. Именно законът на любовта има едно ново приложение – да може да намериш в един човек, когото не обичаш, хубавото в него, че да го обичаш. Там е силата. Има една скрита страна във всеки един. Много пъти вие не виждате човека, казвате: „Не го обичам." Дойде друг, кажеш: „Обичам го." В този човек има затворено богатство. Ако може да намериш скритото в този, когото не обичаш, ще те похвали невидимият свят. Този човек ще те обича. Казва: „Ти си единственият човек, не съм срещал човек като тебе." Да надникнеш, да видиш в душата на този човек, – ти правиш цял преврат. Тъй всеки един от вас иска да има един приятел. Аз ще направя заключението с туй.

С тояга може да снемаш житото на класовете, след като го набиеш. След като го натупаш, отделяш житото. Ти ще напълниш хамбара си. Туй става с тупане. Но тази философия не става на друго място. С тупане ти не може да накараш едно жито да расте, не може да го накараш да цъфне, да завърже. Да, съгласен съм, с тояга може да снемаш, но за да расте, цъфне и зрее, друг е законът.

Сега вие сте се научили да снемате житото с тояга. Набиеш житото, ако е узряло добре, но ако трябва да го посаждате, какво трябва да правите? Това е философия. Ти по сто пъти да го биеш, житото ти нито ще израсте, нито нещо ще даде. С бой не става тази работа.

Сега друг един метод, дето тоягата трябва да се остави на друго място. Тази тояга ще я впрягаш като рало. Трябва да се постави житото в земята да расте. Тогава отгоре Бог ще вземе участие със своята топлина и светлина. Туй и у човека ще стане. Онези възвишените и благородните чувства с бой не се подигаш, нито с роптание. Роптанието, това е бой. Злобата, това е бой. Злото е бой. Всички неща са намясто, когато снемат житото, но дойдеш ли до онзи въпрос, дойдеш ли до онези процеси, да започне да расте доброто в тебе, ти ще туриш всичките тия методи настрана. Ти ще внесеш закона на любовта, тояга не трябва. Ще направиш дупка, ще занесеш семената, с два пръста ще посееш, ще поливаш. Всяка сутрин ще идеш, ще капнеш две, три, десет капки вода, ще туриш клечица, ще расте нагоре.

Казвам сега, ако другото забравите, и ще го забравите, в резюме представям. Туй, което тоягата може да направи при известни условия – тоягата може да снеме житото от класа, тази тояга не може да накара по същия начин да расте житото нагоре. Силата и насилието нищо не може да постигнат. Силата и насилието не може да подигнат човека. Туй, което може да подигне вашите души,

умовете ви, то е любовта. То е процесът, който трябва да работи отвътре и съвършено да се измените. Вие, ако имате жито още да вършеете, налагайте. Но всеки един от вас, който овършал житото, да го тури в хамбара. Трябва да окачи тоягата за идущата година. Като узрее житото, тогава може пак да си послужи. Но сега, когато житото расте, той ще употреби закона на любовта. Ако сега не приложим закона на любовта, няма да се образува в нас тая хармония. Тя не може да дойде по механически начин. Ако аз ви говоря доброто, то е подкуп – аз вземам страната на онзи, който ви хвали. Ако аз ви укорявам, и аз си имам известна цел, аз тогаз ще ви спъна по същия начин. Аз не трябва да бъда нито като единия, нито като другия. Трябва да бъда като един, който върви по стъпките. Когато майката пусне едно дете да върви, тя го пуска, то върви и тя го оставя да върви по пътя.

Та казвам, не е въпросът да се хвалим, не е въпросът да се корим. Ако вие ме питате какво трябва да правим, ще кажа тъй: на върха нагоре.

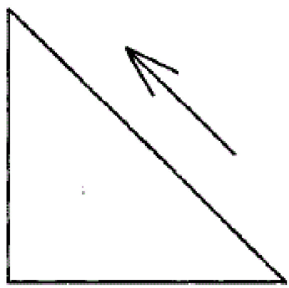

Фиг. 2

Как ще се свърши тази работа нагоре? Много успешно ще бъдем нагоре. Към върха нагоре, нагоре. Това е правилото. Не седите да се обезсърчавате. Нагоре е въпросът. Нали има там екзерсьор? Нагоре

към любовта. Вие не сте опитали любовта. Като ви казвам така, ще ме извините, но вие не сте още опитали любовта. Любовта, в която човек не може да забрави себе си, не е любов. Любов е само туй, в което ти може да забравиш себе си и да се срещнеш с цялото, с Бога, с всичките хора, във всички ти да завземеш последно място и радостта и щастието на всички да са твои. Ти, като седиш, да се радваш. Да изпъкнеш напред и никого да не виждаш, то е сегашната любов, която имаме.

Сега вие се безпокоите, но аз говоря нарочно дълго време. Беше тъмно, сега светлината иде, да ви оставя на светло. Сега не искам да се загасят тия свещи. Искам и тая светлина да остане. Като излезете отвън, тогава да загасите. Някои братя са много икономисти, завъртат ключа.

Аз ще ви приведа пример. Когато един мъж е женен и срещне по-красива, не го ли дразни тая светлина? Дразни го, но ще търпи. Няма да каже: „Защо ме срещаш? Аз се съблазнявам." Красива я създал Господ. Ще каже: „Господи, колко си велик! Такова хубаво създание! Ще считам голяма привилегия, тя ще ме направи велик, знаменит." Срещнеш ли една красива жена, благодари. Срещнеш ли грозна, пак благодари. Те са два типа. Вие трябва да имате схващания. Тази грозната ти си я срещнал вечерно време. Ако я срещнеш денем, и тя е красива като първата. И двете са еднакво красиви, но понеже в едно и също време не ги виждаш, имаш криво понятие за красивото. Някои мислят, че една жена била по-красива от друга. Ако някоя е грозна, вечерно време си я срещнал. И за мъжа е същото. Казват за някое малко момче, че е много палаво. Не, вечерно време си го видял, сутрин на ангел мяза. Главното е в душата да остане онзи Божествен елемент, понеже сме зидари на ново. Казва: „Какво може да направим?" Не аз какво може да направя, какво може Божественото в мене да направи. Аз съм дошъл с мисия на земята. Да съзнаете

мисията си правилно, и животът ви ще бъде правилен. Казва: „Кой знае за какво съм пратен?“ Ще научиш. Щом научиш това знание, ще влезеш в училището. Тогава ще придобиете тия блага. Тогава всички опити ще бъдат намясто. Но ако не разберете смисъла на живота, каквито и опити да направите, все ще има едно противоречие.

Та на старата тояга ще напишете тъй: „Възлюбена тояга, когато си била крепителка в моя живот, много трудни въпроси си разрешила. Искам да те пенсионирам, да си почиваш. Ще те туря в хубава стая. Там ще седиш, ще те храня. Нови гости сега ни идват в живота. Молим те хубаво да се облечеш.“ Да се реформира сега тоягата. И тогава тоягата тъй ще пенсионирате. Какво друго правило ще турите? Ще кажете тогава: „Елате благословени ръце, които Бог ви е създал, които трябва да работите без тояга.“

Благословени са ръцете, които не се нуждаят от тояга.

„Само Божията любов носи пълния живот.“

Петнадесета лекция на Общия окултен клас 13 януари 1932 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

РАЖДАНЕ И РАСТЕЖ

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

Има две състояния: едното състояние, при което човек очаква повече нещо. Вкъщи вие сте седнали и чакате някой гост. Другото положение е, когато не може да се седи, трябва да се работи. Когато се свърши работата, човек чака да му платят нещо. Могат и да не му платят, могат и да му платят.

С кое състояние човек започва? Вие бяхте майки, майка ви ви носеше. Разбирането ви на живота тогава беше едно, а сега е друго. Човек расте. В какво седи растежът? Да допуснем, че седите на един стол, имате едно хубаво настроение. Занимава ви някаква фантазия. Дойде някой и ви бутне с игла, помръднете си ръката. Дойде втори път, трети път, четвърти път и най-сетне произведе известно впечатление и вие станете неспокойни. Питам, на какво се дължи неспокойствието? Че с игла 20 пъти са ви боднали по кожата. Ти казваш: „Бодна ме той.“ Това е материално. Но срещне ви някой господин, ваш познат, и първия път не ви поздрави. Втория път пак също, третият път – също. Връща се вкъщи неспокоен. Защо? Тук поне няма игла. Тези работи вие ги считате много прости. Очаквате някаква голяма философия на живота.

Реалността е, ще кажете, да познаеш Бога. Хубаво, съгласен съм. Но как ще го познаеш и в какво? Вие казвате: „Да имаме мир вкъщи.“ В какво да имаме мир и как? Или кажете: „Да бъдем здрави.“ Това са неразбирания. Или вие кажете: „Да обичаме, да учим.“ След като си свършил училището, трябва да имаш място, дето да приложиш знанието. Ако няма такова място, пак ще настане неспокойствието.

След като ти си се молил на Бога дълго време и не получиш никакъв отговор – пак същото. И светия да си – пак ще започнеш да се безпокоиш. И светиите се безпокоят. След като един светия свети дълго време и няма кой да чете на неговата свещ – и той се безпокои.

Някои от вас сте в положението, при което очаквате да приемете някакво голямо наследство, но не сте го приели. Очаквате да ви се открие някаква голяма тайна – и не ви се е разкрила. Някои от вас сте били млади и очаквали сте да станете нещо. Виждате, че остарявате. Не сте забелязали онзи процес на остаряването. Да допуснем, че старостта е вън от вас. Имаш една каруца, качваш се на нея и дълго след като вървиш с нея, тя остарява. Най-напред вървиш е каруцата без хлопане, после започва да хлопа и ти казваш: „Тази каруца трябва да се поправи.“

Ако не можем да направим един добър превод на всички аналогии, които съществуват в света, работите остават неразбрани.

Например да направим превод на закона на любовта – любовта към Бога – един обикновен превод. Какво значи любов към Бога? Може да го определите, както намерите за добре, но един естествен превод ще ви дам. Да кажем, че отивате при един банкер. Да вземем обикновените, материалните работи, понеже те са по-далечни. Когато дойдем до личния живот, работите остават неразбрани, понеже ние сме заинтересовани. Каквото и да се каже, вие го вземате лично. Ако каже учителят – ти си такъв, вие сте такива, като говори учителя „вие“, вие разбирате целия клас. И ако се спре тази дума не намясто, образуват се известни запалителни Вещества, предизвикват се известни мисли и желания в целия клас.

Какъв беше сега въпросът? Отиваш да вземеш пари назаем от някой банкер. Как ще вземеш парите по-лесно? Да допуснем, че този банкер е стар човек – осемдесетгодишен, той е опитен, каквото обещание и да му дадеш, пари не струва. С две неща може да го

засегнеш. Ако е религиозен, можеш да му кажеш, че е наближило време да си замине за онзи свят. Като даде парите на тебе, ще му кажеш, че тази сума ще му я дадат там. Той ще каже: „Колко искаш?“ „Двайсет хиляди лева.“ Ще ти ги даде. Но да допуснем, че той не вярва в онзи свят. Тогава трябва да имате да заложите нещо. Някой скъпоценен камък, някой вол с два рога. След като заложите и този банкер е умен човек, той погледне и казва: „Колко струва?“ Ти казваш: „Двайсет хиляди лева.“ „Двайсет хиляди лева аз не мога да ви дам.“ „Защо?“ „Защото не мога да го продам. Сега има криза и пари няма.“ И ще ти държи вола в обора си.

Представете си, че сте едно малко дете на 10 години, ядат ви се някой път или орехи, или круши, или ябълки. Когато няма никой, вие се качите на дървото и ви завари пазачът. Колко ще ви удари? Някои деца са много такива. Те знаят, че ще ги удари и колко пъти ще ги удари. Случвало се е, че при някое дете идва пазачът и кряска: „Защо се качвате на дървото?“ Детето слиза и плаче. „Още веднъж да не се качваш на дървото. Да си вървиш, но още Веднъж да не се качваш.“ Защо този пазач не го удари? Единствената причина, дето не го удари, че аз в този момент бях там. Аз бях далече, но аз вземах участие в тази работа. Казвам му: „Прости му, аз ще платя.“ Но ако аз не бях там, колко удара щеше да му удари? Друго сравнение. Често обичате да си палите печка и туряте дърва, и не гори печката. Защо? Възможно е времето някой път да няма тяга. Някой път зависи от самите дърва, не са сухи, влажни са. А някой път така са турени дървата, че въздухът не може да минава. Вие бутате дървата оттук-оттам и не може да оставите печката. Като затворите, след колко време се Връщате? След като се разгневи човек на печката, след колко време се връща. Това са сега сравнения. Трябва да ги пренесем в самия живот.

От главния въпрос се отдалечихме, нали? Този мой разговор прилича на следното. Дойде някой човек, който е гладен. Главният му въпрос е яденето, пък аз го питам как е баща ти, къде е ходил на пътешествие, какво е мястото, дето е ходил. Аз си правя оглушки, казвам му: „Хубаво ли беше пътешествието, имаше ли чешма, вода, живописно ли беше мястото, имаше ли птици, реки, риби имаше ли?“ В ума на онзи коя е главната мисъл? „Остави тези неща“ – казва той. Него го интересува повече яденето, мене ме интересува повече другото. Интерес имаме и двамата.

Защо трябва да обичаш Бога? Да обичаш Бога, това значи да се родиш. Ако не го обичаш, ти не можеш да се родиш. Това е първият подтик. Ако искаш да живееш, трябва да го обичаш. Тогаз иде второто – любов към ближния. Защо трябва да обичаш ближния? Ако не обичаш ближния си, не можеш да растеш. Значи не само човек трябва да се роди, но трябва да расте.

Първата заповед има това значение – да се родим. Това е най-важното. Ако ти не се родиш, ти може да бъдеш в положението на един разбойник. Като се роди, значи да влезеш в благоприятните условия на живота. Раждането, това е най-красивото, което човек очаква. Христос казва: „Роденото от Бога грях не прави. Ако не се родите изново от вода и дух.“ Много религиозни хора твърдят, че ние сме родени от Бога. Първият закон е верен. Може да сте родени, но не сте разбрали втория закон: раждане има, но растеж няма.

Питам, ако човек се роди и не расте, каква полза има. То прилича на следното. Да ти сложат ядене, а пък да не знаеш как да ядеш. Ако не можете да вкусите яденето, вие ще имате особено понятие за самата храна. Писанието казва: „Родени веднъж.“ Някои казват: „Родени дваж.“ Но растежът е един непреривен процес. Този процес се изяснява с любовта към ближния. Ако любовта ви към ближния е правилна, то вашият растеж, ще бъде правилен. Всички тези

дисхармонии в живота показват, че любовта към ближния е нарушена. Някой певец пее и в пеенето взема неверен тон. После пак се уравновесява и взема някои пасажи вярно, после пак невярно взема. Публиката схваща това. Някои казват: „На някои места тона вземаш вярно, а на някои – невярно.“

Но в природата има един закон: никаква погрешка не може да се извини. Всяка погрешка образува една междина. Допуснете, даже в дрехите, които носите, ако онзи шивач два бода не ги зашил, ще се образува дупка, чрез която има възможност да се разкъса дрехата. Не е голяма дупката, прескочил е два или три бода. Но онзи взискателният човек като намери, че има дупка в дрехата, казва, че този дрехар е немарлив. Той не трябва да допуска никакво изключение. Нашите погрешки в живота са подобно нещо. Ти си главният инспектор на машината. Машината е слуга и затова ти си отговорен. Трябва да проверяваш какви са причините, че машината прескача тези бодове.

Или можете ли да си обясните следното. Майката, която минава за образ на любовта, как ѝ е дошло на ума, да измисли пръчицата, за да даде на детето педагогическо правило и да понашари детето, което обича. Не само вие, но никой не е дал отговор още на това, кога е станало изобретението на пръчицата, онзи велик момент, когато майката е взела пръчката, как ѝ е дошло на ум това дете, което обича и без което не може, да не го понашари. Каква е дълбоката причина? Тя го бие, за да придобие едно голямо богатство. Тя е много заинтересована.

По този обикновения начин нещата не се разрешават. Някой може да ме пита как ми е дошло на ума да развъртя някой кран. Имам жажда, усещам, че има скрита някаква вода и развъртам крана. Ако аз нямах вътрешен стремеж за вода, чешмата щеше да остане неразтворена. После, като разтворя чешмата, оставяме отворена и

другите да пият. Може да направите превод защо майката нашарила детето. Много лесна работа е тази. Друго едно нещо питам: как е дошло на ума на детето да хвърля камъни или тоягата си, да брули орехи. Майката като шари детето, тя взема. Тя е взела нещо. Като го нашари, тя взела нещо и след това ѝ е приятно. Аз вземам нещата в техния естествен ред. Ако един брули една суха круша, въпросът е един, а пък ако брули круша, на която има круши, той е заинтересован. Или ако някой е взел брадвата и сече някоя суха круша, той пак е заинтересован. Вие сте заинтересовани в нещата. И ако вие не разбирате вашите импулси и стремежи – много пъти ние не разбираме нашите главни стремежи в живота си.

Ще ви дам една тема да пишете – „Най-главният стремеж на човека“.

Чрез закона на любовта към Бога ние се раждаме, а чрез закона на любов към ближния ние растем. Те са два фактора на човешката душа. Ако ти не се родиш и ако ти не растеш, то животът, съзнанието на живота не се проявява. Такъв човек можем да го уподобим на човек, който е гол. Някой може да каже: „И гол мога да ходя.“ Да, в топлото време можеш да ходиш гол, но студеното време, при трийсет градуса студ ще търсиш под дърво и камък дреха да се облечеш. Даже най-скъсаните дрехи ще облечеш, за да се избавиш от студа. Кога се научихте на модата? Кога влезе модата в света? Каква беше първата мода? Най-първо хората бяха голи. Тогава, казва библейският разказ – след като съгрешил човек, облякъл го Бог с кожени дрехи, понеже го праща в странство из рая, облече го с модата и го изпъди извън рая. Първите му дрехи бяха кожени. Заражда се въпросът: ако човек не беше съгрешил, какви щяха да бъдат дрехите му? Има мода на грешните. Пък има мода на светиите. Сегашната мода е на грешните хора, а пък каква е модата на светиите? Каква е модата на един човек, който не те обича? Той ще говори по един начин. А пък каква е

модата на онзи, който те обича? Той ще ти говори по друг начин. Каква е модата на онзи, който говори с обич? Да кажем, че думата е за някоя сестра или някой брат. Каква е модата? Всеки може да покаже модата без любов. Казвате: „Да бъдеш хладнокръвен." Той е изстинал човек, изстинали му краката. Другият казва: „Нищо не значи." Някой казва: „Гладен съм." Другият му казва: „Няма нищо. Ще намериш малко хляб." Един казва: „Боли ме коремът, главата ме боли." Другият казва: „Няма нищо." Единият казва: „Оголях." Другият казва: „Няма нищо." „Майка ми умря." „Няма нищо." „Баба ми умря." „Няма нищо." „Баща ми изгоря." „Няма нищо." Онзи ще каже: „Този човек казва все че няма нищо. Нищо не го интересува." Ако някой е заинтересован от тази работа, ще вземе участие.

Каква е сегашната английска философия? Казвате, да бъдем англичани. Всичките хора са англичани, това не е философия на живота. Да, трябва да се приложи въздържанието. Някой е гладен. Какво трябва да направиш? Трябва да знаеш как да постъпиш спрямо него. Сега, ако на вас ви дойде един пътник, какво ще направите? Има много положения. Вие може да разрешите само едно положение. Ние вземаме едно обикновено положение, но трябва да вземем предвид всичките съображения. Когато говорим за свобода, ние не разбираме един момент.

Например някой път имаш добра обхода. То е един момент, това още не е добра обхода. Добра обхода е, когато при всичките условия постъпваме по един и същи начин. Например вие сте държавник. Нямате нито минутка на разположение. Идва един пътник във вашия дом. Как ще го посрещнете? Може да си представите следния пример. Ще си заминете. Ще кажете, че сте много занят. Ще оставите други да се разправят с него. Този пътник, който е дошъл, и той бърза. Но ако на този държавник, на този министър би дошъл на гости царят на държавата, какво щеше да направи? Ако имаше министерски съвет,

щеше да напише една записка до министерския съвет, че по неотложни причини, по необходими причини не ще може да присъства на съвета. Защо в първия случай не отлага, а във втория отлага? Какви са съображенията му? Някой път вие казвате: „Това е невъзможно заради мен.“ Съгласен съм. Има неща невъзможни.

Всички неща са възможни и невъзможни. Даже и най-невъзможното нещо – грехът, човек го прави възможно.

За мен съставя един философски въпрос следното. Човек, който е излязъл от Бога, който е направен от Бога, отгде у него желанието да престъпи Божиите закони? Отгде се роди този дисонанс у него? Това за мене е труден въпрос за разрешение.

Та в света има едно знание, което трябва да учите. Ако сте млад, ще остареете. И след като остареете, ще умрете. След като умрете, ще ви заровят. След като ви заровят, ще се разложите в земята и земята ще вземе всичко, което сте придобили. Що е умирането? Умирането е разваляне на едно съдружие. Десет-двайсет души се сдружават да търгуват, да печелят. Български градинари обработват десет-петнайсет души, продават всичко и спечелват. После развалят сдружението и си споделят парите. Това е смъртта. У вас са се събрали съдружниците и се разтуря сдружението, понеже работата се е свършила, всеки си взема частта. Отиваш в градината, виждаш патладжани, царевица и други неща, градинарите си поделят спечеленото. Вие казвате за някого – умрял е. Не, сдружението е развалено. Ние смесваме въпроса. Тези, които са търгували, отиват в дома си без пет пари. Това е друг въпрос. В този случай те не са спечелили нищо. Има и такива случаи.

Има един въпрос – как да се подмладите. Да се подмладиш, това значи да искаш да направиш това сдружение успешно, да спечелим. Да знаеш как да обработваш зеленчуковите семена. После да им намериш на зеленчуците пазар, да бъде успешна работата. По същия

закон човек може да се подмлади. В един ден не може. Всеки един от вас може да си почерни косата в три-четири дни без никакво козметическо средство. Подмладяването зависи от онази мисъл: ако ти можеш да съпоставиш мислите в техния прогресивен начин, тогава може да се подмладиш. Вие не сте изучавали закона на раждането. Възвишените същества се интересуват и те са направили човека млад. Тия същества се събраха и мислеха, мислеха какво да направят и подмладиха човека, туриха го в тази форма. Докато тия същества го държат в своята мисъл, дотогава той ще бъде млад. Но този човек се отклонява от правилния човек, и тогава тия същества не се интересуват от него, те го оставиха и той остарява. А те започват да се интересуват от друго същество, от друго дете. Ти остаряваш. Защо? Като престанат да се интересуват от тебе, ти остаряваш. Който и да е човек остарява. Че донякъде това е правдоподобно. Една майка остарява по-лесно, когато синовете и дъщерите ѝ не се интересуват от нея. А пък когато дъщерите и синовете ѝ се интересуват от нея, тя по-мъчно остарява. Това донякъде нали е вярно. Вярно е, понеже във втория случай те подхранват нейните чувства, вземат участие в нейния живот, а пък, ако не я обичат, изолират я, не вземат участие в живота ѝ, и тя остарява.

Вие искате да се подмладите. Вие очаквате да умре някой, някое друго съдружие да дойде и да ви подмлади. И това може да стане. Но има една възможност – вие може да се подмладите сега. Вие ще приложите следния закон. Вие не сте седели да мислите половин час за подмладяването. Вие казвате: „Няма да се женя.“ Не е въпросът за женене. Човек трябва да бъде млад. Той трябва да бъде млад в този смисъл. Подмладяването няма да стане както в децата. Най-първо трябва да подмладите вашите чувства, да изхвърлите всички ваши отрицателни чувства, всички сенки от живота си да ги изхвърлите навън.

Запример една сянка в живота ви е следната, най-първо се явява една сянка, че не ви обичат – това е отрицателна страна.

Най-първо вие ще се учите на закона за вашето раждане и за вашия растеж. Най-първо турете любов към Бога – А К Б. Ако вие не познавате кабалата, не може да превърнете тези букви А К Б. Това са сили, които действат. Тези сили показват начините, по които силите действат. Любовта е един велик стремеж. В три направления тя работи. К, вие трябва да я превърнете. Всичките спънки все К ги прави. Тя е една неуравновесена сила. К трябва да го превърнете в Ж – живот. В Ж-то ние имаме вече уравновесени сили, а на живота трябва да дадем растеж. И ако дадем правилен растеж на живота, той може правилно да се развива.

Другото, запример добиването на знания, това е възможно, ако животът е нормален. Та най-първо трябва да се създаде един нормален живот. Нормалният живот всякога съдържа това, което ние търсим. Ненормалният живот е, когато ние не намираме това, което търсим. Запример шишето е там, но има съдържание, а може и да няма съдържание, та всеки ден човек може да се пълни и изпразва. Ако нашият ум се пълни, и сърцето ни се пълни с това, което трябва, всеки ден вечерта ти трябва да направиш баланс. Сутринта трябва да се изпразни шишето и през деня да се напълни.

Мойсей казва – не пожелай това, не пожелай онова. Мойсей е изказал един от великите закони, които се отнасят до физическия свят. Мойсей казва: „Да възлюбиш Господа Бога Твоего." Ако ние бихме приложили първите две заповеди, ние щяхме да имаме безсмъртен живот. Мойсей казва: „Не пожелай."

Вчера, когато бях на екскурзия, един ме запита как да стане щастлив. Дадох им един образец. Момъкът, който се е влюбил в една много красива мома, той иска да ѝ стане кандидат, тя иска да се ожени за него, тя поставя едно изпитание. Красива е, хубава е тя. Той

като я вижда отвън, трепне му сърцето, но при нея не може да седи. Като отиде вкъщи, не го сдържа, чака да излезе по-скоро. Когато момъкът дошъл в дома на момата, тя имала една вмирисана кокошка. А на нея ѝ било приятно да мирише тази воняща кокошка. А пък той гледа по-скоро да излезе от стаята навън. Не може да издържа вонята на кокошката. Да ѝ каже да изхвърли кокошката, не иде, ще отиде работата, защото красивите моми не търпят абсолютно никакви забележки. Тогава би станало едно зло, което не може да се поправи. Как трябва да разреши той тази задача? Тя трябва да се разреши.

Сега представям другата страна. Една мома, влюбена в един момък до гуша, казва: „Без него не мога, трепери ми сърцето." За нея по-добър момък няма. Но тя като иде в стаята му, той си е турил оканицата и пие чаша след чаша, нито се обръща към нея, нито ѝ говори. Той все пие. Разрешете въпроса. За мене е лесна работа. Но те седят и мислят. Казвам, направете виното на момъка сладко и съживете кокошката. Тази кокошка да не виси с краката си нагоре, но да живее. Това може ли? Може.

Най-лесната работа е да възкресиш една кокошка, момъкът да каже сега „Хууу". И кокошката ще оживее. В сегашния живот има едно голямо подозрение. Аз правя опити. Човек е много смешен в своето естество. Казваш някому: „Ще ти дам." Но той гледа с подозрение. Като му кажеш: „Двайсет хиляди лева ще ти дам", той започне да философства, няма да повярва като децата, но пита кога ще ги дадеш. Никой няма право – кога ще му ги дам. Ще ти ги дам – свършен е въпросът.

Пренесем ли този въпрос в нашите отношения към Бога, ние се поставяме на голямо противоречие. Какво мисли Бог сега за нас, няма какво да мислим. Противоречието е сега в нас. Това е миризливата кокошка. Трябва да оживее кокошката.

На един селянин счупила се оста на колата му. Минават хора и го запитват как се е счупила. Минава най-после един, заковава няколко гвоздея и поправя счупената част. Заковава счупените части. Сега има запойки. С известни газове, с горение и т.н.

Та има една философия в живота. Вие всички очаквате да отидете на небето, да ви посрещнат ангелите и да ви дадат наготово. И наготово могат да ви дадат. Хубава цигулка, ноти написани класически, но трябва да свирите, да работите. И ниви може да ви дадат, но ще искат работа от вас. Помнете едно нещо: никой не може да работи заради вас. Някой може да ви помага, но никой не може да работи заради вас. Никой не може да учи заради вас. Никой не може да яде заради вас. Никой не може да печели пари заради вас. Всеки трябва да работи заради себе си. Никой не може да мисли заради вас. Никой не може да чувства заради вас. Това са свещени работи: мисленето, чувстването. Така ти се свързваш с живота. По-добре да мислиш, макар и криво-ляво, отколкото да не мислиш. Даже една грешна мисъл, едно калпаво чувство струва повече, отколкото никак да не чувстваш. Пък трябва да се очистят нещата.

Казвате за някого – той се е влюбил. Какво лошо има в това? Напуснал жена си. Че по-хубаво нещо от това има ли? Вие вземате правилото – мъжът няма право да напуща жена си. Това са обикновени работи. Той напуща жена си по някаква причина. За две-три години ще иде да работи. Две-три години няма да ѝ пише писма и след две-три години ще се върне. Ако тази жена не знае да чака без писма, ако трябва да я поддържат само с писма, това са обикновени работи. Казвам, и след три години аз ще се върна. След три години, ако аз не се върна точно навреме, тогава тя има право да мисли. А пък, ако тя замине някъде за две-три години, аз ще я чакам три години. Дойдат ли трите години и мине една минута, и тя не се върне, тогаз имам право да мисля.

Ето аз как гледам на въпроса, моят морал какъв е. Моят морал е на умните хора. Ако в света имате една чешма, най-хубавата чешма, има хиляди други чешми, умният човек няма да се спре нито на една каква и да е чешма, а при най-хубавата чешма. Изключения няма. Той не може да се спре при друга чешма и да прави опити. Ако аз мисля, че той ще се спре при друга чешма, то е заблуждение от моя страна. Ако моята жена е умна, то, като пътува из света, като се среща с други мъже, няма да се спре. Няма да пие от каква и да е чешма. Всеки човек, който е пил от водата на Бога, той се е родил. Всеки човек, който е пил от водата на своя ближен, трябва да расте. Това е философия. Той се е захласнал някъде. Щом се е захласнал някъде, на вашия мъж му липсва нещо. И аз го зная вече как е. Вие казвате, че вашият мъж се е захласнал. Аз имам ясна представа за мъжа ви, но имам лошо мнение за самата жена. Казвам, тя не е умна. Ако беше умна, за такъв захласнат не щеше да се ожени. Казва пословицата – завъртяла се е тенджерата, намерила си е капака.

Някой мисли, че сте женени, но не сте женени. Аз се отказвам, че сте женени. По човешки сте женени, но по Бога не сте. Казано е – това, което Бог е съчетал, никой не може да го разлъчи. Има едно съчетание на Бога, то е на душите. Нищо не е в състояние да развали една връзка, която Бог е направил. Не се старайте да развалите такава връзка. Остава да вярвате, както Бог е наредил, ако искате да имате благословение. Ако искате да разбирате онзи великия закон, изучавайте Библията, изучавайте живота на патриарсите, изучавайте живота на Христа, на апостолите, на всичките светии, и ще имате ясна представа как човек трябва да живее. Сегашните морални правила са добри, но те са посредствени правила. Те не разрешават въпроса на живота във всичката тяхна целокупност. Ако водата излиза от извора нечиста, ти не можеш да я очистиш.

Един американски професор в Ню Йорк държал сказка и показал четири-пет шишета с вода, извадени от най-мръсните клоаки на града. Той пил от тази вода пред публиката и казал: „Пречистих я, няма никаква миризма." Вие бихте ли пили тази вода? Тя е чиста, кристална. Обаче тази вода не може да се очисти от никой професор. Всякога остават известни излишъци от тази вода и тя трябва да мине през съвсем друг процес, за да се очисти. Казвам, ние в живота се примиряваме като този американски професор. Ако няма вода, ще я пиеш, и оттатъка ще минеш. От много реки хората пият. Например от Дунава пият вода, но тази вода не е чиста. Искат да ни убедят, че тази вода може да се пие. Може. Искат да ни убедят, че сегашният живот е хубав. Аз, който разсъждавам, казвам – не искам да пия дунавска вода. Превеждам: не искам да имам един живот на Дунава.

Та онзи живот, към който се стремим, трябва да бъде чист, съвършен живот, гдето да няма никаква микроба, никаква възможност да умираме наново, понеже по-лошо нещо от смъртта няма. Единственото нещо, което плаши хората, е смъртта. Всички нещастия се дължат на смъртта.

Турете на първо място любовта към Бога. Вие казвате: „Къде да намерим Бога?" Ще се родиш, ще намериш Бога. Без да се родиш, не можеш да намериш Бога. Ще поставиш едно житно зърно в почвата. Почвата майка ли е на зърното? Една птичка може да е яла ябълка и една семка е паднала, заровила се е и поникнала. Птицата баща ли е на ябълката? Баща е само този, от когото животът е излязъл. Аз, който посявам семето, не съм негов баща. Може да турите топлината, после силата, която е вложена в самото семе. Това, което е вложено в семето, то е главният фактор. Трябва да дойдем до първичната причина. Искаш ли да се подмладиш, едно сравнение ще ви дам. Представете си, че излекувате някакъв болен, който страда от възпаление. Запалвам вощеницата и му казвам: „Като се грееш на

нея, ще оздравееш.“ Тъй се грее една-две години, но не помага свещта. Този човек го изнасям, но го поставям на слънчевата светлина. Някой път казваш: „Направих това и не стана нищо.“ Грял си се на вощеницата. Трябва да излезеш на онази светлина, която носи живот в себе си. Ти се грееш на една мисъл, която прилича на вощеницата и казваш: „Да имам любов към Бога.“ Обикновеният смисъл на думата, това е една вощеница. Ти казваш: „Любов към Бога, любов към Бога.“ Нищо не става, сиромах си. Работите не вървят. Молиш се и не вървят работите. Има нещо, което куца. Казваш: „Дотегна ми да се моля.“ Остарееш и казваш: „Не може ли като другите хора да си поживея? Отказах се от жените, от виното, с Бога не можах да се запозная, но запознах се със себе си.“ Ти не може да се запознаеш с Бога, докато не го обичаш.

Някой момък погледне мома, и се влюбил. Тези две свещи са една след друга и са се влюбили една в друга, препращат си любовни погледи. В това няма никаква философия. Някой казва: „Погледна ме онзи, но особено ме погледна.“ Щом запаля по-малка свещ и друга по-голяма, то по-малката свещ ще каже: „Особено ме погледна той.“ Стига той да те е погледнал. Не, не, то не е поглед. В любовта всякога има нещо хубаво. Аз се чудя на хората, когато говорят за любовта. Когато хората говорят за любовта, имам отвращение. Имам отвращение към безсмислиците на любовта. Казват: „Еди-кой се е влюбил в тази сестра.“ Аз се поусмихна. Ако той беше се влюбил – тя в него и той в нея, тя не щеше да куца. Защо ние ще се плашим от Божественото. През нас трябва да мине любовта и да се предаде на другите. Изобщо аз не обичам да се смея. В мене няма никаква погрешка. Някой казва: „Той се смее на нашата любов.“ Аз се смея и на безлюбието. Нищо повече. Дето видя любовта, казвам, красива е, но щом се спра при някоя чешма, която няма нищо, а някои чакат за вода, аз се поусмихна. Някъде заваляло дъжд и прокапало малко вода.

Той чака от сухата чешма да потече нещо. Аз се поусмихна. Той казва: „Тази чешма да потече. Аз много я обичам.“ Няма никаква обич. Обич може да съществува само там, дето Бог се проявява. Обич може да съществува само там, дето ближният се проявява. Ако Бог в мене се проявява, може да има любов. Ако аз се проявявам като при ближния, може да има любов.

За да влезете в другия свят, пак трябва да бъдете умни. Вие тук сте се научили на подозрение. Ако отидете с такива навици там, нито един ден не можете да стоите. Щяхте да избягате, щяхте да избягате, преди да ви представят. Защо? Ще ви представят една картина. Представете си, че приближавате в едно общество. Светиите са добре облечени, а вие сте окъсан, разчорлен. Никой от тях не иска да ви даде дреха. Вие седите един ден, два дни, всеки минава край вас, не ви обръща внимание. Няма да стоите в това общество. След като заминеш от този свят и влезеш в обществото на светиите и не ви погледнат, никой, вие ще кажете: „Да се върнем на земята. Тука не се живее.“ Това е приблизително вярно. Вие си представяте, че като влезете в онзи свят, ще ви измият на баня, ще ви донесат дрехи, ще ви облекат царски. Има нещо вярно във вашите желания, но няма да стане в този случай.

За любовни работи се говори само в тъмнината, вечерно време, когато хората няма какво да вършат. Трябва да ви държа три лекции. Първата лекция е как да се възлюбите. Втората лекция е как да поддържате любовта си и третата лекция – как да се разоставите. Разоставянето разбирам в много хубав смисъл: да си близо и да си далече. Ако човек разбира, отрицателните работи трябва да се разбират по-дълбоко. Например да оставиш един човек на свобода, да не го безпокоиш. Представете си, че един любовник пише едно любовно писмо на една мома, но тя много пъти няма време да чете писмата му. Представете си, че тя има десет такива любовници и от

тях все такива любовни писма получава. Сегашният живот трябва да се филтрира, да се пречисти. Да бъдем готови да възприемем новото. Понеже, ако аз мисля само за вашите грехове, аз ще се оцапам. Трябва да престанем да мислим за мързеливите, за кокошките, за оканиците и да бъдем готови за онзи велик живот или за живота на безсмъртието, или живот, който Бог ще ни даде сега. Наново трябва да се родим. Той е един необходим закон: трябва да се родим наново.

Сега какво остана в ума ви. Направете едно резюме на моята лекция. Всички направете такова резюме. Каквото съм говорил и каквото може да си спомните. Как ще озаглавите тази лекция? Това ще бъде тема за следния път.

Сега има една опитна страна. Не може да пристъпим към опит, защото, за да пристъпим към опита, за да престане теорията, в опита трябва да се освободим от съмнението. Никога не може да се направи един опит, докато има съмнение. Опит може да направите вие. Може да вземете шест души и да турите шестимата отзад на врата на един човек, пръстите, също и на краката му ще турят пръстите си. По два пръста – показалецът и средният пръст, ще турите и с тях ще дигнете човека във въздуха. Ако си изтеглите пръстите, този човек ще остане във въздуха. Но при едно малко съмнение този човек ще падне. Опитите, които сполучват, се дължат, когато не остава съмнение. Вие искате готови резултати. Ако ябълката прави ябълки, тя печели, а не аз. После искаме да бъдем богати. Но дотогаз, докато в живота присъства съмнението, то е един червей. Вие искате да пеете, но имате съмнение – това е червей. Вие искате да станете светия, но се съмнявате – червей е това. Светии трябва да станем и певци, и поети, и всичко трябва да станем, но изведнъж не можем да станем.

Втори път ще продължим лекцията. Пречиствайте ума си. Не внасяйте в ума си съмнение, ако искате да правите опити. Докато седи съмнението в ума ви, никакъв опит не може да стане. Теория

може да имате, колкото искате, този червей ще направи пакости, както се напакости на едни мои ръкавици. Забравил ги бях една-две години. Те бяха хубави бели ръкавици. Търся белите ръкавици, намирам ги, но виждам, че са нашарени с дупки. Едната ръкавица не е пипната, но другата. На молците ли да се сърдя, или на себе си. Не съм се разгневил, но казвам на една сестра: „Този молец защо изял ръкавиците?“ Тя казва: „Не зная.“ Казвам ѝ: „Можеш ли да я поправиш?“ „Мога.“ „Поправи я. – Аз ѝ казвам: – Това, което молецът развали, ти, като го поправиш, тогава си добра мома.“

Тайна молитва

Шестнадесета лекция на Общия окултен клас 20 януари 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ДВЕТЕ ОТВЕРСТИЯ

„Отче наш“

(*Четоха се темите. Чете се резюме от миналата лекция „Смисълът на живота“.*)

Какво значи живот? Какво значи едно? Знание не е това още, което не знаеш как да го направиш. Ти казваш „един самун“ или „едно дърво“, но ти говориш за неща, които не разбираш. Ти не знаеш какво значи едно дърво. Казваш „една риба“, но какво е една риба, не знаеш. Казваш „една птица“, но какво е птицата, не знаеш. Казваш „един човек“, но какво е човекът, не знаеш. Казваш „аз“, но в какво се състои азът, не знаеш и ти самият. Кажете ми всеки един от вас, вънка от тялото си, какво представлява той. Каква идея имате вие, вънка от тялото си? Вънка от вашите очи, вънка от вашите уши, вънка от чувствата ви, от вашите мисли, желания и вашата воля какво нещо е човекът, азът? Защото азът не е съединение на една мисъл, чувство или постъпка. За да разберете Бога, вие трябва да разберете онова, което той е направил.

Например вие знаете ли защо сте дошли в света? Вие не можете да обичате Бога, докато не знаете защо сте дошли. Ти не можеш да обичаш туй, което не познаваш. Или казано на ваш език, не можеш да обичаш онова, от което нямате нужда. Ще кажете – как. Не можеш да обичаш туй, от което нямаш необходимата нужда. Щом имаш необходимата нужда, ти ще го обичаш. Ти не можеш да не обичаш водата. Ако те питат защо обичаш водата, не можеш ли без нея – не мога. Защо обичаш въздуха, не можеш ли без него? Не мога. Защо обичаш светлината? Вие казвате: „Еди-кое си лице аз го обичам.“

Имате ли необходима нужда от него? Например вие не може да обичате един наполеон във вашия джоб тъй, както обичате водата. Вие не може да обичате вашите обуща както водата. И без тях можете. Сега вие ще кажете: „Ние разбрахме вече." Че сте разбрали вече, аз не се съмнявам, а че не сте разбрали – и туй разбирам.

Някои хора знаят да мелят брашното, но не знаят как да го замесят. Други знаят как да го опекат, но не знаят как да го изядат. А трети знаят как да го изядат, но не знаят как да си почиват. Например вие не знаете как, след като се наядете, не знаете как да си почивате. Да кажем, вие знаете как да се обичате, но като обичате едного, вие мразите другиго. Вие казвате: „Ние се научихме да се обичаме." Но в земната любов ти не можеш да обичаш едного, докато не мразиш другиго. Целият живот е съчетан от любов и омраза. Жената мрази всяка друга жена, която се приближава до мъжа ѝ. И мъжът мрази всеки мъж, който се приближи при жена му. Защо? Защото обича жена си, нали е тъй. Питам тогава – че имате любов, имате любов към жена си, но имате омраза към всеки едного, които се приближава към жена ви. Защо именно? Вие мислите, че разбирате омразата. Не. Произходът на омразата е важен. Как се е превърнала любовта в даден случай на омраза.

Допуснете сега, че този, който се приближава при жена ти, той е дегизиран нейният баща. Приближава се той като някой момък дегизиран, хваща жена си и и целува. Вие го хващате и казвате: „Слушай, кой ви даде право да целувате жена ми?" Той ви казва: „Колко мъти съм я целувал аз, преди ти да си я целувал." „Как?" „Аз съм я целувал много пъти, преди ти да си я целувал." Ти като един невежа ще крякаш, ще викаш, ще удряш: „Как? Жена ми?" „Никаква жена. Твоята жена аз я създадох. Едно време тъй малко съм я държал на ръцете си." „Ама как тъй?"

Трябва да разбирате онзи вътрешния процес на живота. Ама трябва една философия. Ама общественият живот. Какво нещо е общественият живот? Ама обществената мисъл. Какво нещо е обществената мисъл? Ама религия трябва да има. Какво нещо е религията? Това са фантазии. Никакъв обществен живот не съществува. Вънка от твоето понятие такъв обществен живот не съществува. Обществен живот съществува вътре в умовете на всички тия хора като капчици. Разделете целия океан на капчици. Питам тогава, де е океанът? Вземете един грамаден океан, че го разхвърлете в пространството в слънчевата система до нейните крайни предели. Какво ще остане от океана? Отделни капчици ще се виждат. Но ако те се съберат на едно място? Вие казвате океан. Знаете ли какво нещо е океанът? Вода, която е лишена от своята свобода, от своите права. Какво нещо е океанът? Вие ще кажете – дълбоко нещо е това. Аз ще кажа – океанът е това, което е изгубило своята свобода. Какво нещо е слънцето? Един слуга, който насила свети. Вие ще кажете: „Докажи тия твърдения." Аз казвам, докажете вие вашите обратни, понеже вие мислите, че те са меродавни. Може да докажете, че вие както мислите, така е.

Питам, какво е създала вашата любов, която имате? Вие казвате – без любов не може. Аз казвам – и без омраза не може, защото, ако ти можеш да обичаш вълка, тъй както овцата, овцата ще влезе в търбуха на вълка. Ти не можеш да обичаш едновременно и овцата, и вълка еднакво. Ако се влюбиш в овцата, ще мразиш вълка. Ако се влюбиш във вълка, ще мразиш овцата. Нищо повече. Ако любиш овцата, ще изгониш вълка в горите, ще му кажеш: „Тук да не препарваш, в гората!" Тъй ще му кажеш. Пък ако обикнеш Вълка, тогава ще хванеш овцата, ще му я заколиш, ще я опечеш и ще му направиш един обед. Вълкът ще ти бъде на гости. Той, като се наяде, ще се потупа по коремчето, ще каже: „Много хубава е тази овца." И като ни попитат

защо заклахте овцата – защото обичаме вълка. Защо пропъждате вълка в гората? Защото обичате овцата. Защото, като обичахте вълка, заклахте овцата и му направихте едно угощение. Питате кои са причините. Причината е много проста. Всякога, когато ние не разбираме един въпрос, въпрос дълбок, ние ще създадем една лъжлива наука. И всякога лъжливата наука е като една обвивка. Та ние нямаме никакво знание и човешкото знание започва е лъжата. Когато Бог създаде първите хора, имаше предвид да им дадеше онази истинска наука на живота на безсмъртието. И понеже Адам беше гол, значи не разбира той още много работи, не ги знае и той не искаше да обърне неговото внимание на външната страна на тялото. Адам беше вглъбен в себе си толкова дълбоко за вътрешния смисъл на живота, че не му идваше на ума да се погледне какъв е отвънка. Вътре той беше много голям. Виждаше се, че е много величествен, но отвънка не се знаеше, той не се гледаше. Махаше си краката, ръцете, но никога не мисли за ръцете си, за главата си. Той си махаше краката, но не мислеше за тях. Туй не фигурираше В ума му. Един ден Бог му даде тази заповед – истинското знание седи в това дърво. Но му казва – няма да ядете от него.

Питам, тогава Адам не беше ли ял от това дърво? Има две предположения. Аз ще ви кажа едното. Когато Бог създаде Адам, създаде това Дърво за познаване на доброто и злото. То почнало да расте с него заедно и като израснало до боя на Адама, туй дърво било толкова голямо и високо, колкото и боят на Адам. Пие как си представлявате – колко беше висок Адам? Нали сте учени хора? Каква беше височината му? Вие си го представлявате един човек като вас. Много се лъжете. Той е все таки да фотографирате един палат в една картина – в миниатюр, и да го изложите в едно изложение. Прилича, но между туй изложение и същността, реалността има голяма разлика. Някой път вие мислите Адам и Ева като вас. Ако те бяха като

вас, нищо не можеха да направят. Не бяха като вас. Как ще бъдат като вас направени от Бога. Там е писано – направени по Бога. Бог не прави играчки. Сега разсъждение трябва. Аз обяснявам, казвам, Бог никога не прави играчки. Той, като направи туй нещо, ще го направи хубаво. Вие мислите, че Божията работа ще мяза на вас. Вие, като погледнете, ще кажете: „Чада на Адама." Чада не на първия Адам, който отпосле е станал, след като е фалирал Адам. Та вие сте деца на фалиралия Адам, който няма нищо общо с Бога.

Но за науката. Вие сте учили – и стари, и млади, на какво се равняват вътрешните ъгли на един триъгълник. („*На два прави*") Добре. Когато изискват от вас да докажете, че вътрешните ъгли са равни на два прави, какво иска вашият учител да ви докаже с това? Той иска да ви докаже, че триъгълникът е част от някакво друго тяло. Какво е то? От четириъгълника. Следователно, щом докажеш, че триъгълникът е равен на два прави, тогава ще докажеш, че триъгълникът е половината на четириъгълника. Понеже вътрешните ъгли на четириъгълника са равни на четири прави, то ъглите на триъгълника са равни на два прави.

Питам тогава обратното – защо трябва да разрешавате сумата на вътрешните ъгли на един триъгълник или защо трябва да разделяме един триъгълник от един четириъгълник, за да намерим посоката на началото на движение. В един четириъгълник ти нямаш посока. Ти си в един вътрешен свят, ще обикаляш в един вътрешен свят. Четириъгълникът е един омагьосан кръг. Добре, ти вечно ще се движиш, ще обикаляш едно и също положение и няма изход от туй несносно положение. И когато в магията турнат онези адепти и йерофантите, някой казва, че триъгълник имат на главата си. Аз казвам – този човек знае вратата откъде може той да излезе. Той е толкова учен, че ако се намери натясно, знае откъде да излезе. И всичката им наука седи в тази врата. Учен човек е онзи, който през

известни мъчнотии може да излезе. Щом ти не можеш да излезеш от мъчнотията, ти не си учен човек. Ти си един невежа. На ваш език казано – ти си един простак. Сега аз превеждам, на ваш език значи учен човек е онзи, който може да намери вратата и да излезе навън да разреши мъчнотиите и да се освободи от тях. И невеж е онзи, който е забравил къде са вратата.

Тогава ще ви приведа един анекдот. Аз ще ви го представя като че ли аз съм го направил. Т+е+ това е една история в миналото, но аз ще я представя като че ли аз я правя. Идва при мене един беден човек, но добре е облечен, учен, свършил четири факултета, адепт от първа степен, но беден, няма пет пари в джоба си, но диплом има. Идва при мен, вдига си раменете и казва, че условията са лоши. Казва: „Деца имам четири. Пък и аз не съм ял хляб три деня.“ Изваждам от джоба си и давам сто лева. „Много ви благодаря за услугата.“ Понеже аз съм ясновидец, той тръгва и понеже живее в сегашния свят, гледам този йерофант, спира при една кръчма и казва: „Дай една ока вино. Пия за наздравица.“ Гледам, около него се нареждат четири-пет души негови приятели. Казва: „Еди-къде си намерих един човек, веднага ми даде сто лева.“ Пият за живо-здраво, трака-трака. Изпиват парите. Връща се вкъщи пиян. Жената – гладна, и децата – гладни, а той е пиян. „Жена – казва, – върти се къщата.“ Добре. Аз изпращам отделен слуга. Занася на жената и децата четири самуна хляб. Те се нахранват, изяждат хляба, за него – нищо. Той става сутринта – и пак гладен. Пак му идва на ума, освободил се от опиянението и казва: „Отидоха парите, а за децата няма нищо. Понапихме се малко вчера.“ На втория ден идва пак при мен. Пак казва, че жена му и децата вече четири деня не са яли. Той не знае истината. Те ядоха, но той не е ял още. Казвам му: „Как е работата?“ Той не ми казва истината. Изваждам, пак му давам сто лева. Той тръгва, отива при кръчмарина, пак изпива парите. Този кръчмар, това е неговият възлюблен. Когато аз говоря за

кръчмар, разбирам светската любов, за която хората всичко дават – и сърце, и душа, и ум. В тази кръчма няма никой от вас, който да не е бил. Тъй щото вие знаете, няма нещо, което да не е понятно за вас. Облечено е това в непонятен език. Кръчма, но аз решавам да му дам един урок на този син майчин. Вече нищо няма да му дам. Идва той трети път при мен. Казвам: „Нямам нито пет пари. Както виждаш, и аз я загазих.“ Той е гладен сега, тръгва, замислен е вече. Досега имаше надежда у мене, а сега излиза от мен, скършена му е работата. Не се разрешава въпросът. Четири факултета е свършил. Пък аз съм ясновидец, виждам, той минава до кръчмата, няма пари. Там да влезе без пари, ще го бият вътре. Гледа през прозореца, търси в джобовете си и казва: „Нямам пари.“ Свива се. Казва: „Да беше ми дал сто лева, тъй щях да бъда изправен.“ А сега е свит и гледа през прозореца кои са вътре в кръчмата.

Вие казвате: „Горкият човек какво се е свил.“ Но питам, този ли пък е човекът, който е тъй изпъчен прав? Кое положение е по-хубаво – изпъчен или свит? Геометрически кое е по-хубаво? При кръчмаря като идеш, ти си изпъчен, а когато си без пари, ти си свит. Сега вас туй положение не ви се харесва (*свит*). Аз и двете не харесвам. Нито първото, нито второто. Когато човек ходи тъй изпъчен, той е прав, но не знае защо го прави. Пък и когато се свива, и него не знае. И когато си вдигне главата, нищо не знае. Разрешава въпроса и след туй навежда глава. Но това е само едно временно разрешение на въпроса. На вас току ви дойде една радост – изправите се. След туй дойде ви една скръб – и се свиете вътре, усещате, че сте неразположени. Казвате: „Днес нямам никакво разположение.“ Защо нямаш? Не са ви дали сто лева. Къде ще идеш? В кръчмата. Ти ще идеш, ще разправяш: „Знаеш ли колко съм радостен днес.“ И човек се тупа по корема. Казваш: „Дай половин кило.“ Затова аз казвам, в дадения случай скръбта е за предпочитане пред онази радост вътре. Има една

лична радост. Хубава е тя, но тя трябва да има своето място – когато нуждите на всички хора са задоволени, че като нямаш какво да правиш, тогава да имаш една лична радост. Но когато всички хора страдат, и ти да имаш радост, това е голямо нещастие в света.

Трябва да имате една съвършена идея, да знаете вратата, през която да излезете през време на мъчнотия. Този човек ако беше дошъл при мен да ми говори истината, аз всякога щях да го кредитирам. И аз го кредитирах два пъти, понеже ме лъже, не ми казва истината. Някой път ние се молим на Бога. Но Бог не ни слуша. Че как ще ни слуша. За да те слуша Бог, ти трябва да му представиш работата, тъй както е. Сега моята мисъл да преведа на ваш език. Представете си, че вие сте клиент на един бакалин, който работи със звонкови, а не с книжни пари. Там е писано „с пари в брой“. Вие отивате, изваждате една монета, но бакалинът поглежда тази монета и казва: „Това е фалшива монета.“ Връща ви я и казва: „С нея нищо не мога да ви дам – ни захар, ни ориз, ни брашно, сол, нищо не може да вземете.“ Питам, защо бакалинът не иска да ви даде? Понеже вашите звонкови монети са фалшиви. Вие като отивате при Бога да се молите, това е звонковата монета, която ще дадете на бакалина, но вашата монета е фалшива. Вие казвате: „Аз се молих, но не ме послуша Бог.“ Питам, този бакалин постъпи ли правилно? Постъпва според законите на държавата. Парите не трябва да бъдат фалшифицирани, но трябва да бъдат такива, каквито държавата ги нарязва.

Искам да ви приведа една аналогия защо някой път нашата молитва не се изпълнява. Та в молитвата ти не си вложил нито чувство, ни мисъл – това не е никаква молитва. Казваш: „Не знаеш ли, Господи, че аз страдам?“ Та отде знаеш, че страдаш? Кога дойде страданието в света? Страданието дойде след непослушанието. В първия живот нямаше страдание. Страданието влезе в живота след

непослушанието. Господ пита Адама: „Кой ти каза, че си гол?“ Адам каза пред Бога: „Гол съм.“ Той е обърнал живота вече отвътре навън. Когато той оглежда вече живота, обръща вниманието навън. С грехопадението, с изгубването на това състояние Адам обръща погледа си навън, живота си навън. Чуди се на себе си и вижда, че е гол, че има едно неестествено положение – гол е, не е облечен този човек. Е, хубаво, вие се оплаквате, че сте слаб и казвате, че в дадения случай „аз това не мога да го направя“. Какво означава това? Вие сте гол. Вие казвате: „Аз не мога да се моля.“ Ти си гол. „Аз това не мога да направя, това не е по силите ми.“ Гол сте. „Аз не мога да уча.“ Гол си. „Не мога да любя.“ Гол си. Мога да мразя. Да, тъй, можеш да мразиш. Това е противоположното на онова. Значи, щом кажеш, че не можеш да любиш, аз вече зная, че е тъй.

Да любиш, това е живот на чистотата. Да бъдеш добър, това е живот на чистотата. Първоначалният живот е това. А понеже си излязъл от този живот, не можеш да го направиш, ти се намираш в четириъгълник, в затвор си. Не можеш да четеш. Защо не можеш да четеш? Причината е в очите ти. Ти не виждаш. Как да четеш в тъмнотата?

Та, да кажем, вие очаквате да дойде знанието отнякъде, нали. Сега вие ще вземете думите ми, вие сте от тия хора, които очаквате като момата. Всяка мома е пренесена в своята вяра. Младата мома седи и си търка пръстите (Учителят си търка двата показалеца с върха на пръстите) и поглежда навън кога ли ще дойде. Сега аз ви казвам, тя очаква някого. Кой ще дойде при нея? Ще дойде един, когото очаква. Тя е в затвора, тя е окичена с халата си. Гледам тези любовни работи. Тя момата е един затворник, а другият, който ще дойде, и той е затворен. А минава за някакъв голям герой. Той отива да я освобождава – ще се жени за нея. Под думата „женитба“ значи отиваш да освободиш някого от робство. Ама не е ли смешно. След като се

ожени човек, наместо нея да освободи от робство, и двамата се намират в затвора. Жена му затворена, и той затворен, и децата, които ще се народят, и те ще бъдат в затвора. Казва жена му: „Ти знаеш ли аз коя съм?“ Ти си първият затворник, а той – вторият, а децата са малките затворничета.

Сега аз изнасям това на вас, аз не искам да изнасям това на света, понеже вие сте изтрезвени. Ако сте пияни, ще бъдете там, да пийте. А понеже сте изтрезвени, сега аз ви говоря. Ако бяхте пияни, ' няма какво да ви говоря. Но понеже сте излезли от кръчмата – аз не съм едно лице заинтересовано във вашия живот – лично не съм заинтересован ни най-малко и отношение към хората нямам. Отношение към хората имам дотолкова, доколкото имам отношение към Бога. Отношенията ми към Бога и после към хората – тъй седи истината. Ти казваш: „Ама ти не ме ли обичаш?“ Защо ще те обичам? И каква нужда имаш ти аз да те обичам. Ти нямаш нужда аз да те обичам. Какво разбираме под думата „обичам“? Той не разбира въпроса. Аз зная какво означава думата „Не ме ли обичаш?“. Сто лева ми дай да ида да пия в кръчмата. Всичката обич седи там. Ама гори ми сърцето. Да, сърцето ти гори за винцето, но не за мен. Ти казваш: „Ама знаеш ли какво мога да направя за теб?“ Всичко зная какво можеш да направиш. Това е животът на света, животът, през който сега минават хората.

Аз вземам вътрешната страна, онази драма, която сега се развива, защото ние създаваме драмата. Драма има в света, ние създаваме драмите. Кой създава трагедиите? Създава ги дяволът. Драмата създава жената, а комедията – мъжът. (*Смях.*) Сега аз не трябва да се смея. Смехът значи – вземам участие донякъде. Аз наричам всякога една работа комична, когато слабият отива да освобождава. Инвалид е той с единия крак, тръгнал с патерицата и извадил ножа. Жена му затворена, и той инвалид – извадил ножа и

иска да я освободи. Питам, кой от нас ще вярва, че той ще освободи жената? Смешно е. Драма е, че тя е попаднала в онази клопка на онзи „адепт“. Излъгана е тя. Той обещал да даде знанието, но не дал знание. Дяволът обеща на хората, че ще даде знанието, но нищо не даде на жената – взето е нещо от нея. Той взе, но не даде. Опасността е там, че който се излъже, той ще вземе нещо от тебе, но нищо няма да ти даде. Аз говоря за вътрешната самоизмама, не за външната. Всеки ще бъде излъган в себе си. Ти казваш: „Аз се измамих от едикого си.“ Не, ти си се измамил в себе си.

На кого трябва да се сърди първата жена? Аз взимам „жена“ като едно число – числото 2. На кого трябваше да се сърди жената? На змията. Тя помисли, че змията говори истината. Вие нямате, не знаете онзи разговор, който имаше жената със змията. Жената казва на Бога: „Аз помислих, че змията говори истината, понеже е създадена от тебе.“ Но като дойде Бог да пита жената, каза ѝ: „Защо не дойде да ме питаш говори ли змията истината, или не?“ В тебе се яви едно раздвояване. Бог казва: „Няма да ядете.“ А змията казва: „Ще ядете.“ Че иди и питай. Жената трябваше да каже на змията: „Господ каза да не ядем.“ А змията каза да ядем. Кое е вярното? Да проверим, че змията казва истината. Тя казва: „Като Бога ще станете. Всички, които са яли от туй дърво, все като Бога са станали.“ Като кой Бог? И понеже казва Бог, да не би Адам да яде от дървото на доброто и злото и да стане като един от нас, да познава доброто и злото. И после – да не би да простре ръката си и да яде от дървото на живота – тогава злото няма да може да се поправи.

Или да преведа на ваш език думите. Ако една жена се ожени за един сифилистичен мъж, какви деца ще народи? Питам, онзи баща трябва ли да позволи тя да се ожени за такъв болен човек, на когото тялото е заразено? Той да каже: „Аз нямам дъщеря за тебе.“ И след като са заразени от тази сифилистична болест, затова туй дърво на

живота е за онзи Божествения живот. И забранява се на такъв човек – той не може да се ожени за истинския живот. Бог турга преграда и казва: „Няма да ядете от туй дърво.“ Разумността изключва това. Защо именно не трябва да ядете? И следователно човек трябва да се избави от онова вътрешно непослушание, защото, ако се добере до това дърво на живота – ако съедините една жена и един сифилистичен мъж, ще се родят дъщери и деца сифилистични. И всички ще се заразят. В края на краищата ще се родят всичките страдания, както сега се раждат, – и още по-страшни.

Сега казвам да разберете вътрешния живот. Вие искате да разрешите живота си по един вътрешен начин. Някой по вътрешен, а някои по външен начин искате да разрешите. Но вас ви трябва сега да знаете къде е вратата. Вратата не се намира нито във вашия ум, нито във вашето сърце, нито във вашата воля. Но трите, съединени заедно, ще ви дадат възможност да се отвори тази врата. И затова ние наричаме вратата в света – това е любовта. Но всякога вратата на любовта не може да се отвори. За любовта не говоря, вратата на любовта не може да се отбори. Там, където човешката мисъл не е ясна, където човешките желания не са ясни и където човешката воля не е постоянна, там тази врата не може да се отвори.

Да кажем, вие сте беден, гладен, хляб може да имате. Питам тогава, по кой начин Христос направи, като му дадоха хляб, веднага този хляб се увеличи. Въздигна очите си и направи този хляб да се увеличи. И рибите. Пет риби имаше – ще ги вземете като символ, но с тези пет риби колко хора се наядоха.

Сега аз не искам да се зароди във вас мисълта, не искам да ви разочаровам от живота. Вие може да кажете тъй, че беседата, която ви държа, е едно обезсърчение в живота. Вие не разсъждавате правилно. Може да кажете – той ни държи една беседа съвсем обезсърчителна. Аз не съм кръчмарин да ви залъгвам с оканиците. Не, туй да го

знаете. Не искам и вие да се залъгвате с вашите оканици. Никой пияница не е намерил разрешението в чашата. Чашата не дава никакво разрешение. Но празната чаша дава повече разрешение, отколкото пълната. И Христос казва: „Имам чаша, да пия.“ Значи нещо горчиво и колко се смущава душата ми – „Трябва да я пия.“ И той изведнъж приема, че да „няма нужда да я пия вече. Какво направи Христос, като вдигна чашата? Отвори Христос на тази чаша две отверстия. Във времето на Христа чашата беше отворена само отгоре, а от времето на Христа чашата е отворена и отгоре, и отдолу. И следователно никой пияница не може да пие сега. И оканицата, и тя е отворена и отгоре, и отдолу, та всичкото вино се разлива. И който пие, не му идва на ум, че чашата или оканицата са отворени отдолу и отгоре. Ти казваш: „Не ми се пие вино.“ Не ти се пие вино, понеже твоята чаша и оканица има отверстие и отдолу, и отгоре. И да искаш, не можеш да пиеш.

Та казвам, човек, като намери вратата, той трябва да намери и от коя врата да излезе. В света има две врати, не една врата. Две врати съществуват. Една врата, през която ти ще влезеш, а друга врата, през която ти трябва да излезеш. Ти трябва да знаеш и двете врати. Някои знаят първата врата, през която са влезли, а не знаят втората врата, през която трябва да излязат. А умен човек е онзи, който знае и вратата, през която да влезе, и вратата, през която да излезе. Сега ти влизаш и излизаш навън от къщата все през една и съща врата. В природата това нещо го няма. От туй гледище трябва да гледате и вие. Ние по атавистичен начин излизаме през същата врата, през която влизаме. Това е заблуждение. Да излезеш през същата врата, през която си влязъл, това е насилие в живота. Веднага, когато искаш да направиш нещо, което не е в съгласие с Божия закон, това е престъпление. Водата никога не може да се върне през онова място, през което е влязла. Не може да се върне и светлината по пътя, по

който е дошла, по който тя идва, тя назад не може да се върне. Светлината може да се върне при слънцето през съвсем друг път.

И вие при Бога не можете да се върнете по същия път, по който сте дошли. Така към него не може да се върнете. Вие ще се върнете точно по обратния път. По обратния път значи по онова правилно разбиране. Вие ще разберете от какво излизат вашите страдания. Седите и ви е мъчно, крив ви е животът, вижда ни се несносен, дома си не може да живеете. Децата ви са здрави, но неприятно ви е. Вие не знаете причината. Има нещо влязло в дома ви, има нещо, което вие не знаете. То е тъй, както един газ.

Мен веднъж един приятел ме води в един хотел. Беше това в Горна Оряховица. Заръчал на този ханджия – зимно време беше, много студено – да запали кюмбето. И той слугата като запалил, огънят не изгорял, но за да се държи кюмбето топло, той го запушил и си отива. Аз седя, виждам – в стаята има нещо, носът ми усеща, че има нещо чуждо в стаята. Този седи на леглото и казва: „Много ми е тежко, не мога да спя. Стана ми лошо, не зная какво ми е, лошо ми е." Казвам му: „Стани и отвори този прозорец. Стани, облечи се и отвори прозорците. – Казвам: – Трябва да станеш непременно. Отвори и двата прозореца." То и хотелджията тази вечер има една засада. Той затвори кюмбето. И ако не сме будни, утре ще дойдат да ни събудят. Има нещо чуждо из въздуха. Като влязохме, той казва: „Много хубаво е тук." Аз си казвам – не е хубаво. Този човек е имал всичкото добро желание, но той преждевременно е затворил тази соба. Отворихме капака. Седяхме около един час да излезе всичкият газ навънка и оттам насетне спахме в студена стая. Така беше по-хубаво, отколкото в топлата.

Та казвам, в сегашния живот има нещо запушено вътре. Мнозина от вас не сте в състояние една ваша скръб или мъчнотия да я запушите, да я трансформирате. Вие казвате: „Какво ще се прави? Не

може да се живее.“ Вкъщи сте или с вашия приятел или усещате в молитвата си – не може да се молите. Казвате: „Едно време се молих, а сега не мога да се моля.“ Това“ са състояния, които вие трябва да отстраните от себе си. Бог не се е изменил, ангелите не са се изменили, светиите не са се изменили. Къде е станала промяната? Промяна е станало в самите вас и в окръжающата среда, в която ти живееш. Човешките мисли могат да ми влияят. При това какво трябва да се прави? Има във вас един интересен възглед. За да вървите по-нататък оттам, откъдето сте тръгнали, една сянка трябва да се мине още. Друго разбиране ви трябва. У човека трябва да има една черта, която никога не трябва да се изменя. И в детство, и в зряла възраст, и на старини тази черта трябва да остане една и съща. Това, което в човека се мени, това е празният живот.

Сега да обясня моята мисъл. Вие бяхте малки деца, весели, но след туй станахте възрастни с мустаци. Ако сте мъж, ако сте момиченца, косата ви е пораснала, станали сте красива, но един ден, като се върти земята постоянно, и момата вижда, че е станала една промяна с нея. Усеща, че косата ѝ започва да побелява. Ако е мъж, мустаките и брадата му побеляват. Той се приведе с тояжка. Питам, къде е малкото дете? Кой е човекът, малкото дете, възрастният, тоя самонадеяният или този старият с тоягата? Къде е човекът? Във всяко едно дете има една черта, която е разумна и не се изменя. Тя остава една и съща и в детство, и в старини. Туй, което никак не се изменя, там е човекът, този човек не остарява. Туй, което остарява, това е преходно. То е като една дреха. Само вие трябва да се убедите, че вие не сте се изменили, във вас има само едно състояние на вътрешна халюцинация. Желанието ви е същото, като имате пари. Първо, каквото ви се яде, готови сте да ядете, да извадите и да си купите. Но нямате пари. Желанието имате, а пари нямате. Старият човек е осиромашал. Като млад всичко е имал. Като млад готов е да дава, а

като стар казва: „Свърших, свърших.“ Дай на стария човек пари в джоба, веднага косата му ще почернее. И той вече е младата булка върви. Всяко едно твое желание е една млада мома, с която ти вървиш алабраце. Всяко едно желание, което ти искаш да изпълниш, то е една млада мома. Туй желание е проектирано навън. Казват: „Не трябва ли да се люби?“ Та вие и всичко туй все са любовни работи. И като спите, вие вършите любовни работи. И писма приемате. Не е лоша тази работа.

Питам, от този живот какъв ще излезете навънка? Туй желание, с което ти ходиш, мисли ли за тебе? Никак не мисли за тебе. Ти водиш след себе си една кукла. Ти я държиш, но куклата мисли съвсем за друго нещо. И твоите желания трябва да се родят всичките, за да видиш, че те не мислят за тебе. Ще се родят четири-пет дъщери. Ти мислиш, че те мислят за тебе. Ти си баща, но дъщерята за себе си мисли. Имаш четири-пет синове. Те не мислят за тебе. Мислят за себе си. Че не мислят за тебе, ще видиш – дъщеря ти или сина ти намери един или една и ходи вече с нея. Ти се лъжеш. Погледнеш сина си и неговата възлюблена, тръгнала тя с него, ходи под ръка, а тебе той ще остави. Но после и техните деца, и те ще ги напуснат, ще си намерят други възлюблени. Сега не да се смеем. В смеха няма разрешение, но ние да разберем закона. Та онзи, който ще дойде сега, другар на твоята дъщеря – нейният възлюблен, той трябва да каже на дъщеря ти: „Трябва да обичаш баща си.“ Но и той трябва да обича бащата. Той като не обича бащата, и дъщерята няма да го обича. А тя с един чужд мъж отива някъде при света. Напусне те. Кои са причините? Тя отива да стане царица и аз бих ви казал – тя отива да стане царица, а после става, няма да ви кажа какво става. (Смях.) Той отива да се жени, да става цар. Никакъв цар, роб става. Хората все се самоизлъгват. Ние отиваме да се учим, жениим се, не намираме смисъл на живота.

Сега аз говоря на вас, както разбирате. Един ден ще дойдете до едно положение да се разочаровате. Аз съм за онзи истинския живот. Не трябва да се откажем от тези проекти. Царе трябва да бъдем ние свободни. Царе. Не да ни снемат от нашите тронове. С гласове като се качите, и целият свят да дойде, никой да не може да те снеме от трона. Ти трябва да бъдеш на власт както слънцето. Кой може да го снеме от мястото. Мнозина мъже и жени сега казват: „Как трябва да живеем?“ Като слънцето. Ама какво трябва да правя? Каквото прави месечината и каквото звездите. Ще бъдеш свободен като въздуха и свободен като светлината. Въздухът като духа, защо те духа? Защото той духа тогава, когато иска. Ти правиш заключение, казваш: „Ужасна буря е това.“ Но тази буря не е против тебе. Тази буря, от която ти се плашиш, тя е едно благо за цялата природа. Вали дъжд, става кал. Ти го считаш – това не е в реда на нещата. Но този дъжд е в реда на нещата. Да бъдем свободни както водата. Да направим кал, когато искаме. Да бъдем свободни както въздуха, да духаме, когато искаме. Духай, дигай прах, прави кал колкото искаш, за да дойде дъждът. Тебе те е страх да не настъпиш мравката. Всяка мравя, която прекръстосва моя път, може да бъде стъпкана от мене. Не позволявам на никакви мрави да ходят по пътя, по който аз ходя. Нищо повече. Тургам надпис, казвам: „Навсякъде ходи, но по пътя ми не ходи, защото там, които ходят, ще бъдат стъпкани.“ Няма право тази мравя да ходи по моя път. Сега другояче се разбира. Да не стъпчеш мравята – да не ходиш по чужд път. Да тъпчеш гората – да не ходиш в пътя на мравята, да не я стъпчеш. Това значи „не влизай в пътя на мравите“. Не влизай в пътя на престъпниците, да се разправяш е тях. Остави ги да си вървят из техния път.

Сега понеже ние искаме да реформираме хората – мен не ми е желанието да ви реформирам. Мен ми е желанието да пробия чашата, с която пиете, да ѝ направя две дупки. Казвате: „Защо съм дошъл?“ На

ваш език казано, дойдох да видя вашите чаши здрави ли са и какви са вашите оканици, с какви оканици пиете – златни ли са, сребърни ли са.

Сега вие сте много набожни. След четири-пет години казвате: „Що ми трябваше тази работа. Изгубих си живота.“ Този живот, в който сега се живее, той е живот на робство и от него трябва да се освободим. Но не тъй, че да се самоубивате и да се самоунищожавате. Но човек трябва да си намери пътя.

Когато аз говоря за любовта, аз разбирам една наука, че да излезете от мъчнотиите, в които сега се намирате. Да намери човек правилния си път, че да излезе от тези мъчнотии. Като дойде едно страдание, беднотия и пр., да не те е страх, но да можеш да намериш своя път. Да намериш пътя си, това са двете отверстия на чашата.

Ти се жениш за една жена, която не ти е по кефа, по характера. Да не те е страх. Когато тя ти кряска, ухили се на нея, кажи ѝ: „Колко хубаво пееш.“ Дойде, удари те, кажи: „Колко златни ръце имаш, много ти благодаря.“ Сега аз като говоря, ще каже някой – това много лесно се говори. Какво има, ако тя те удари. Какво има, ако твоят учител те удари. Ние сега седим и мислим за живота туй, което не е животът. Ние имаме цяла една илюзия за живота.

Сега аз внесох един нов елемент. Вие искате да бъдете щастливи. Или кое е най-същественото? Искате да бъдете силни. Но с тия мисли, които имате сега, вие силни не можете да бъдете, в този живот вие щастливи не може да бъдете и с туй здраве, което имате сега, нищо не може да се съгради. Старите, които вече са опитали този живот, не казват истината на младите. Младите вървят по същия път. Казват – ще се мре. Но аз трябва да зная защо трябва да умирам. Ако в смъртта ще разреша един въпрос, добре. Всичко онова, което ние правим, трябва да знаем последствията, които могат да дойдат. Трябва да се направи една правилна връзка с Божествената любов, та да се изяснят

всичките ваши положения на земята. Вие ще кажете: „Нали аз съм правил връзка с Бога?“ Ако вие вървите в едно училище и в един от сроковете, когато учителят е изпитвал, ти си отговорил, но през другото време не си учил, мислите ли, че само с един срок, ако сте отговорили както трябва, а през другото време, когато не сте учили, вашето положение ще бъде добро? Връзка трябва да се прави постоянно. Понеже Бог изменя своите отношения спрямо нас, едно положение не определя цялото положение. Само любовта на един ден, тя нищо не разрешава. Любовта трябва да бъде непреривна и ако всичките изпити, които Бог ни дава, не разрешим задачите правилно, не можем да прогресираме. Да кажем, тия мъчнотии, които имате сега, как ги разрешавате. Вие търсите помощ все от другите хора. Ако търсите помощ, аз не съм против туй. Но трябва да турнем всичкото усилие и онова, което не можем, трябва да попитаме един съкласник как е разрешил той въпроса. Или да попитаме класния учител как да разрешим изпита. Някои от вас мислят, че вие сте разрешили въпроса. Как разрешаваме въпросите? Тъй както сегашните хора. Как ги разрешават те? Казва друг: „Дадох му нещо да се облече малко.“ Или пък той ходи одърпан, окъсан. Но и неговият приятел, и той ходи одърпан. Това не е разрешение на въпроса. Скъсаните дрехи ти говорят, казват – както ние погледнем, желаем и ти да погледнеш. Дрехите проглеждат, а той не проглежда. Аз съм виждал мнозина, които утешават другите да не плачат, но на втория ден те самите плачат.

Преди години дойде една млада мома при мен, казва ми: „Да се оженя. Аз го съжалявам. Няма си баща и майка, подритнат отвсякъде, пък искам да направя едно добро на него.“ Много хубаво. След една година идва при мен тя, плаче и ми казва: „Аз не го знаех, че той не бил такъв, какъвто си го предполагах.“ Тогава казвам ѝ така: „Тогава ви казах – не се жени за него. Пък сега ще ти кажа – търпи го.“

Турено веднъж едно желание, което ни се натрапва, едно желание, на което ние не искаме да изпълним всички вътрешни пожелания, които желанието има, ние се свързваме с него. Желание невъзприето – ти си свободен от него. Но веднъж като приемеш туй желание в своята мисъл, чувство и воля, то законът действа. Понеже туй желание е израз, механически не съществува, но то действа, то е израз на същества, които живеят около тебе, вънка от тебе, по-високо или по-ниско, или по-горе от тебе – то си е дало своята дума и ти си свързан с него. Всяко едно желание е една връзка с едно друго същество извън тебе и сила има. Твоята мисъл, която ти имаш, трябва да видиш с кого ще се свържеш. Знаете вие как се свързвате, а пък тия хора, с които се свързвате, връзката не е там.

Да кажем, вие имате един мъж. Връзката не е сега там. Мъжът в даден случай е един магнетически възел – много желания на едно и също място. Той е една фирма и утре вашият мъж си заминава за другия свят. Или вашата жена си заминава, или вашите приятели си заминат. Питам тогава, ще видиш ли втори път този мъж в тази форма, както сега е? Никога. То се свърши като едно представление. Втори път това представление няма да го имаш. Може да питате: „В онзи свят ще се познаваме ли?“ Ще се познаваме. Че кое искате да познавате в онзи свят? Че ти ще познаеш ли в онзи свят жена си, която те е била по два пъти на ден? Има едно познанство, но това познанство няма да бъде както тук, на земята. Защото това не е никакво познанство.

Има една красива страна в любовта и някой път, когато вие сте готови, аз ще ви я кажа. Защото, когато дойде любовта, в нас ще има пълно разбирателство по всичките въпроси. Ще има едно такова разбирателство, че и онзи, който говори, ще бъде доволен и онзи, който слуша, и той ще бъде доволен. И който дава и който взема – и двамата ще бъдат доволни. Или това се нарича щастие. Сега вие не

сте доволни. Нито онези, които са млади, нито онези, които са стари. Никой не е доволен и мислим, че отнякъде ще дойде доволството. Аз бих нарекъл туй доволство знание. Имаме едного, един човек приятел, че като дойде при тебе, че да не го познаеш. Туй, което може да се измени във физическия свят така, то е прогресирало. Например във вашите възгледи, които имате сега, колцина от вас сте готови заради Бога да раздадете всичко – тъй, идейно? Теоретически всички казвате: „Аз съм готов всичко да направя заради Господа.“ Че кой не би казал това всичко? Въпросът не е да дадеш всичкото си имущество, но само да раздадеш, но и слуга да станеш. Не само слуга да станеш, но и да обичаш тези хора, че каквото и да ти говорят, най-лошото, да считаш, че по-добро от това няма, че всичко това е една ангелска обхода и да не влезне в ума ти никаква отрицателна мисъл.

Но кой може да направи това от вас? Това може да направи само един човек, който знае. Та разликата между един слаб човек и един адепт седи в това: адептът като дойде и стисне мечката за врата, мечката клекне пред него и седи. Пък онзи слабият човек като бутне мечката, тя се накокори насреща му и с лапата си така ще го бутне на земята.

Като дойде едно страдание, турнете си ръката на врата на това страдание и веднага страданието ще престане да е страдание. Сега някои от вас имате невежество, не ви стига умът за нищо. Че това не сте вие. Това е една такава мисъл, самонадеяна мисъл. Стисни това невежество за врата, и веднага ще просветне нещо в твоя ум. Стисни невежия за врата, и той ще види. Българите казват така: „Впрегни дявола на работа, за да те научи на ум.“ Това е все същата мисъл. Човек трябва да хване едно страдание за врата, за да му просветне.

Та сега има един начин. Това са общи думи, но всеки ще дойде, казвате, Учителят казва това и това. Но как ще го хванеш? Учителят казва – ти в кесията си имаш един наполеон. Като го похарчиш, ще

дойде друг, но не идва друг. Тъй казал, иначе казал, но нищо не става. Аз искам именно едно нещо. Всичко това, което сега говорих, все едно може да стане. Ако дойдете при мен, аз ще ви кажа само така – вашата работа ще се оправи. Ако вие ми повярвате, ще се оправи работата. Ако вие не ми повярвате, няма да се оправи работата.

Сега вие искате да ви разправям, да знаете тайната. Аз да ви кажа тайната. Представете си, че аз съм богат човек. Разполагам с милиони. Казвам, ще се оправи работата. Вие си заминавате, аз викам по телефона и казвам на кой номер ще му занесете това и това. Той намира този номер, предава нещата и му се оправят работите. Но той иска да знае как ще му оправя работите. Ако аз седна да му разправям как ще му оправя работите, втори път няма да го приема, защото втори път нямам време да му правя услуга, защото съм иждивил толкова време да му обяснявам. И втори път няма да го приема, понеже през целия си живот аз трябва да работя, за да наваксам това изгубено време, когато съм му разправял защо.

После ти искаш да проверяваш, искаш да знаеш как Господ ще направи това нещо. Нямам време да му разправям как Господ ще оправи работите. Съкратено аз казвам, ще се оправи твоята работа. А аз да го кажа как. Но като кажа – ще се оправят твоите работи, някой път може да се оправят, някой път няма да се оправят. Но аз казвам положително – иди си, твоите работи ще се оправят. Нищо повече.

Едно нещо ще ви кажа. Вашите работи ще се оправят. Ако ме питате как, веднъж ще ви приема и ще ви обясня. Ако не ме питате, всякога може да ви приемам и ще се оправят работите. Аз казвам – което е за оправяне, ще се оправи и което не е за оправяне, няма да се оправи. Сега едно противоречие. Аз да ви обясня, ето в какво седи противоречието. Който хляб е за ядене, не ще се изяде и който не е за ядене, няма да се изяде. За днес има определен хляб. Той ще се изяде.

Утрешните работи днес не се оправят. Те утре ще се оправят, а днешните работи днес могат да се оправят.

Сега казвам, вашите работи ще се оправят. И вие ще кажете – Учителят каза – ще се оправят работите ни, но те не се оправиха. Прави сте. Утрешните работи не се оправиха, но днешните работи се оправиха. Че днес онова, което Бог е казал за вас, то ще се оправи. Каквото Господ е казал, днес ще стане. Днес Господ е казал на десет души кредитори да дойдат да искат пари от мен. И след това Господ е казал на други десет души да дойдат и да ме кредитират в същото време. Но виждам, вървят двайсет души, идват при мене. Аз се уплаша. Аз мисля, че само десет души ще дойдат, а отгде се наредиха двайсет души. И всички държат книжките си. Аз трябва да бъда спокоен, да се зарадвам, че са двайсет души. Спасението е в двайсеттях души. Идва един и казва: „Ще платиш." Идва другият, казва: „Колко ви дължа?" „Десет хиляди." „Ето първата полица." Идва другият, казва: „Трябва да си платиш падежа – двайсет хиляди." Третият казва: „Колко ви дължа?" И тази се свърши. Заминават си десеттях и другите десет си заминават. Оставам сам, търкам си очите и казвам: „Това вярно ли е?" Аз философствам дали тези двайсет души пак ще дойдат. Втори път те няма да дойдат. Това са само изяснения. Ако чакате двайсет души, и на втория ден те няма да дойдат.

Та казвам сега, от вас един опит. Прекарайте десет дни, без да допущате в ума си по възможност ни една отрицателна мисъл. Или на ваш език да ви кажа – каквото ви се случи, кажете: „Благодаря ти, Господи, за този път, по който сега ме водиш. Благодаря ти." Имаш неприятности – благодари. Казал ти някой нещо – благодари. Нещо ти се случило – благодари на Бога. Имаш да даваш – благодари на Бога. Нямаш обществено положение – благодари на Бога, защото при общественото положение ще научиш едно нещо, а при нямане на

обществено положение ще научиш друго нещо. При богатство ще научиш едно, при сиромашия – друго. Всички положения са важни за Бога. И сиромашия, и богатство са еднакво важни. Радости и скърби са еднакво важни, защото и скръбта ще внесе нещо във вас.

Казвам, колко души от вас сте готови сега? Вие някой път ме залъгвате. Помнете, че всеки, който не е изпълнил една задача, той нищо не може да придобие. Пък и аз не искам да се ангажирате. Ще кажете: „Аз не съм готов." Който е готов, да я изпълни. Пък и не се плашете. Защо трябва да се плашите? Какво търсите тук? Ако не си готов, казваш: „Тук не е заради мен." Че какво ви коства вас това за десет дни? Ще кажете: „Разрешавам един много важен въпрос и по-важен въпрос от това няма." Десет дни вземате си една книжка. Много ли са десет дни? Ако са много, може да ги съкратите. На колко могат да се съкратят десет. („На две и на пет.") Добре. Можем да вземем два дни и пет дни. Значи имате десет, две и пет. Законът е, ако вземем две, ще имаме един резултат, ако пет – друг резултат, ако десет – трети резултат. Сега не е въпрос в лакомията. Сега какви ще бъдат резултатите, няма да разправям. Ако вземете числото две, вие ще образувате една любовна връзка. Ако вземете числото пет, вие ще се ожените, пък ако вземете числото десет – вие ще имате едно обществено положение.

Следователно две, пет, десет – това са условия, при които един живот целокупно може да се развие. Сега ние можем да вземем двете. Какво казах при двете? Любовна връзка ще направите. То е хубаво. А пък законът на петтях? Вие ще се научите да служите, а при десеттях вие ще използвате условията. Сега разберете – според мен, аз ви казах десет дни, но вие си изберете два, пет или десет. Тогава задачата ще повторим. Ако вземем десет дни, само веднъж ще бъде задачата. Пък ако вземем два и пет, три пъти ще повторим задачата, но по няколко начини. Та сега да вземем числото две. Два дни за

всинца ви. Абсолютно ще бъдете като светиите. Два дни светии трябва да бъдете. Да имате положението на един светия. Никаква отрицателна мисъл, никакво отрицание. Ще дойдат много отрицателни мисли, но като дойдат, поусмихнете се, кажете им: „Добре дошли! Как сте? Откъде идвате?“ и ще имате предвид Писанието: „Всичко, каквото се случва, все за добро съдейства.“ И всеки от вас – ще си забележите една от вашите мисли. След два дни на следващата лекция в сряда – то са двата дни, защото тази лекция и следующата лекция, то са два дни. Два дни ще печелите, а другите – колко остават („Пет“) – в тях ще броите парите си. Двата дни ще изпълните опита си, а през другите дни, които остават, ще разглеждате причините – дали опитът е излязъл сполучлив, или не. Можете да мислите, както искате. Но два дни – днешния ден и утре, до другата сряда ще се стегнете. Ще излезете въоръжени с всичките си пищови, с всичкото си знание, което от памтивека имате. Всичко туй ще го поставите на война, но както в хазартната игра, всички залагат там я джах, я бах [*вероятно става дума за Блек Джак*]. Ако загубя, загубя, а ако спечеля? Но сега един пропуск ви трябва, една дума.

Ще си направите един триъгълник и ще го турите на главата си. Една светлина, ще си направите един триъгълник от мукава. Сега вас ви е срам да си поставите един триъгълник отгоре на главата, но една лоша мисъл може да я турите в ума, в главата си. А един триъгълник да го поставите там, срам ви е. За емблема. Направете си един триъгълник и напишете така от едната страна. И на трите страни на триъгълника пишете: „Тайната, по която се разрешават всички мъчни въпроси в света.“ Ще извадите този триъгълник, ако се намерите в трудно положение, хванете го за двата края и го гледайте – „Тайната, по която се разрешават всички мъчнотии в живота.“ Ще турите ум, чувство, воля, мъдрост, любов, истина, сила, живот, здраве. Ще

вложите това, защото за всяка една мисъл трябва да имаш един обект. Вие ще кажете: „Без триъгълник не може ли?“ Не. Като кажете така с ръката си (ръката в юмрук нагоре), какво означава това? Имаш сила. Отпускаш пръстите си, проектираш, силата действа в природата. Става знание. Като дигнеш ръката си (с отворени пръсти), означава онзи, който ти е дал ръката. Така има сила вече.

Та сега вие ще дигнете триъгълниците, ще го хванете с двете си ръце и ще почнете така разрешението. Горният ъгъл на триъгълника, това е разрешението. Сега това да остане между вас. Няма да разправяте никому. Всеки в себе си ще разбира триъгълника какво значи. Ще кажете: „Дадоха ни триъгълник.“ С това вие нищо не сте разрешили. Щото така може да ви даде нещо, а може и да не ви даде. Задачата, която може да има резултат, за нея може да се говори, и то на един приятел, който ти е интимен, който ще влезе, ще разбере работите, защото за любовни работи, за любовта се говори само на онзи приятел, в когото ти имаш пълна вяра, че той ще погледне тъй, както ти гледаш.

В името на любовта има някои неща изопачени. Това е най-чистото състояние. Като говориш на един човек за любовта, той да не каже: „Гледай този човек за какви работи мисли.“ И той да не каже нищо отрицателно за любовта. И всичко в света, което се върши с любов, има еднаква цена.

Сега ще си направите един малък триъгълник от мукава, ще си го изрежете и ще си турите днешната дата и този триъгълник ще си го имате за спомен. Два дни няма да допущате никаква отрицателна мисъл в ума си, а ще допускате всички положителни и хубави мисли, които могат да дойдат. Дайте пълен ход на всичко онова хубаво, благородно, възвишено, което може да дойде до тебе. Дайте му свободен ход да минава през ума ви, а пък всичко отрицателно кажете му – за два дена не се позволява да мине никакъв трен на отрицание в

нашата държава. Това е воля. За два дни ще забравите всичко – че сте женени, ще забравите, че сте баща или майка. Ще мислите за два дена, вие ще се мислите като един човек, който се е новородил сега и ще изпълните волята на Бога. Ще знаете, че сте в Царството Божие. Вие сега мислите, че сте баща или майка. Ти като баща или майка ще оправиш света, та няма да те има. Баща в света е само един. Той е Бог. Господар е само Бог, а всички ние в света сме носители само на неговите идеи. И доколкото ние сме носители само на неговите идеи, дотолкова ние имаме неговата сила.

Сега ще имате отношението на синове към Бога. Ще бъдете като човек, който е готов да върши волята на Бога. Това за два дни, пък подир два дена щом ви стане жалко, пак ще си турнете същите дрехи. Но за два дни ще бъдете като светиите. Някой като те срещне и те попита как си, как е жена ти – няма такова нещо. Въпросът е като те пита как е жена ти, как си със здравето, ти ще вървиш, няма да му отговориш, но няма и да питаш някого здрав ли си. Всички тези въпроси – здрав ли си, ти ще кажеш – слънцето грее, жена ти как е, мисля да ида на Витоша на разходка. „Ама как са децата ти?“ „Мисля да ида в странство да следвам в училището.“ Или може да му кажете: „Бързам, имам спешна работа. Извинете, много спешна работа имам.“

Сега, които сте тук, вие няма да се питате, но за два дни няма да се питате за нищо. Дали си гладен, никому няма да казвате. Два дни сами със себе си ще бъдете. Ще бъдете свободни. После никой от никого нищо няма да иска. Ако жена ти е наготвила, добре. Мъжът нищо да не иска, ако тя не е наготвила. Ще считате сега, че всичко е наред. За два дни. Сега разбрахте, нали?

Тайна молитва

Седемнадесета лекция на Общия окултен клас 27 януари 1932 г., сряда 6-8 часа София – Изгрев

ДВЕТЕ ЛИЦА НА РЕАЛНОСТТА

„Добрата молитва

„В начало бе Словото“

Ще ви прочета само няколко стиха. Случайно се падна 32. глава от Исайя. Ще ви прочета от 7. стих нататък.

Преди две хиляди години говорил един поет на израелския народ. Има нещо, с което всички сте запознати и всички вярвате. Вие сте големи човековедци. По някой път хората разрешават Въпроса, защо са мъчнотиите. То да са само мъчнотиите в света, с мед да ги храниш.

Земята е място на най-големите противоречия, които съществуват. Няма нещо, което да не се е помислювало и да не е станало, да не е станало и да не стане. В един такъв свят, гдето всичко може да стане, какво очаквате? За доброто, което става, вие никога не питате. Вие го считате, че то е в реда на нещата, а пък като стане злото, казвате: „Защо е то?“ Няма време да се отговаря. Питам ви защо богатият си подрязва брадата? Защо старата баба си маже лицето с масло? Защо старата баба ходи е патерица? Защо младият ходи с две кокили? Питам защо побеляват косите на хората. Това е в реда на нещата, казвате. Побеляват, защото човек остарява. Ни най-малко старостта не е причина за това. Предназначението на старостта е съвсем друго. Ако срещнеше старостта и я попитате защо побеля косата на този човек, тя ще каже, че тя не знае, че е побеляла косата на този човек. Ако попитате младостта защо е почернила главата на този човек, ще каже, че ни най-малко не е почернила главата му. Вие сте философ. Вие считате, че голямо нещастие е за човека, гдето главата му е побеляла. Пък считате, че е голямо щастие, че космите на

главата му са черни. Че коя глава е по-хубава – побелялата или почернялата? Ако черните глави са най-разумните, тогава по-хубаво нещо от каменните въглища няма. Имате право. От черните въглища ще извадите гориво да се стоплите. Там е всичката философия. Черното го турете в печката си. А пък бялото го турете на тялото си. Ако бялото беше толкова голямо нещастие, защо туряте бяла риза под палтото си отдолу? Вие имате страх от една мода – белите коси. Защото белите коси на главата са мода. И когато някой човек иска да покаже, че е много умен, много мъдър, той винаги си туря бели коси. Иска да си даде тон. Баш не е така.

В света има един език. Аз го наричам език на учените хора. Не на тези учени. Този език осмисля нещата. Когато при този език се наберат най-големите мъдреци и умни хора, те в най-големите противоречия виждат най-голямата Божия мъдрост. Дето всички хора се карат, те там размишляват и казват, че от тази по-голяма мъдрост няма. Разбира се, тази мъдрост не е за обикновения живот, понеже тя много скъпо струва.

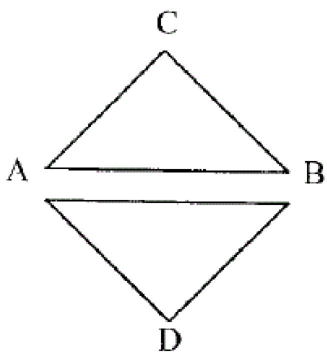

Фиг. 1

Тук имате един триъгълник. На простия човек не му идва наум, а на учения човек му идва наум и знае как да каже, че вътрешните ъгли на триъгълника са равни на два прави. Има същото правило. Понеже го знаете, няма да ви го казвам. В който и да е учебник го има това. В

миналата лекция аз казах, че триъгълникът е половината на четириъгълника. В четириъгълника ние имаме четири прави ъгли. Представете си, че той е една водна повърхност на бистра вода. Ако поставите един триъгълник отгоре, той ще има своето отражение във водата.

Следователно казвам – получава се отражението на триъгълника от една по-рядка среда в една по-гъста. Горният триъгълник представя благоприятни условия, при които човек може да се развива. Мястото ABC са благоприятните условия, а пък ABD са неблагоприятните условия.

Следователно всеки един живот е свързан с благоприятните условия и с неблагоприятните условия. Благоприятните условия, това са условията на светлината. А неблагоприятните условия са условията на тъмнината. Или благоприятният живот, това е здравето на човека, а пък неблагоприятният живот е болестта на човека. Благоприятният живот, това е разумността. Неблагоприятният живот, това е глупостта. Благоприятният живот, това е любовта. Неблагоприятният живот, това е злото. Благоприятният живот е силата. Неблагоприятният живот е безсилието.

Това ще се представи в един обем. Какво нещо е квадратът? Това е място, гдето се съдържат всичките противоречия, всички възможности и невъзможности. В квадрата всичко е възможно и всичко е невъзможно. Ако отделим двата триъгълника, тогава горният триъгълник представя едната страна на живота, долният триъгълник – другата. Горният триъгълник представя рая, а долният – ада. Защо съществуват, никой не знае, но съществуват. Вие питате: „В света не можеше ли да съществуват само мъже?“ Ако можеше, такъв свят трябваше да има, но понеже го няма... Някой пита: „Без жени не можеше ли?“ Ако можеше, трябваше да има такъв свят, но понеже съществуват жени... Дали има свят, дето има само мъже или само

жени? Това са въображения. Де ще ходи човек в един свят, дето има само мъже или само жени. Нито един от вас няма тази опитност.

Вие седите и се безпокоите, разрешавате мъчнотиите на живота. Аз имам една песен. По някой път за себе си я пея, когато нямам работа. Казвам така, не разрешавай суетните мъчнотии на живота. Не избягвай благите страдания, които са дял в живота на човека. Те са път към любовта. В техните обятия е скрита любовта. Във вечността живее животът. Там се проявява вечната Божия слава.

Какво има да дрънкаш повече? Ти никога няма да разрешиш защо онези са богати и защо онези са сиромаси. Оставете тези работи. Не се занимавайте с въпроса, защо този е богат, а онзи сиромах. Питаш: „Ами защо ме боли главата?“ Остави това. Не вярвай, че те боли главата. „Ами защо ме боли стомахът?“ Не се занимавай със стомаха. „Ами защо ме болят краката?“ Не се занимавай с краката си. „Ами дрехите ми? Оголях.“ Не се занимавай с дрехите. Ти се занимаваш с такива въпроси. Седнал си и мислиш какво ще ядеш утре. Не се занимавай с утрешния ден. философите казват: „Как не трябва да се занимаваме? Трябва да орем и сеем.“

В село Чатма, Варненско, в турско време хващат един българин, един беден човек, и казват: „Да се набие, да си плати данъка, защото не плаща данъка.“ Този българин бил кмет в селото. Един ден дошъл в селото един турски агент като началник. Кметът бил неизправен и той го набил хубаво. Кметът си казал: „Лоша работа било да се бие, понеже ме боли задницата.“ След като го набили, разбрал, че е лошо да бие човека.

Докато другите хора страдат, ние казваме, че страданието е намясто. Щом дойде страданието до нас, ние казваме – за другите разбираме, не за нас. Ако ши не може да се включиш в страданието, ти не може да се включиш и в радостите. Законът е такъв. Ако ти можеш да се изключиш от закона на страданието, ти ще се изключиш

и от закона на радостите. Какъвто и да е пътят, по който сега вървим, ние може да философстваме, казвате – еди-кой си бил щастлив, уредил си работите. За колко години ги е уредил? Кажете един човек, който за хиляда години да е уредил своя живот и да го е уредил хубаво. Кажете ми един такъв човек. Даже за двайсет години, даже за десет години, даже за пет години да е уредил. При такива големи противоречия какво очаквате сега? Вие имате една лъжлива мисъл, вие очаквате нещо. Не мислете, че искам да ви направя нещастни. Далеч това не е мисълта ми. Не мислете, че искам да ви направя и щастливи. Нито едното, нито другото. Единственото: искам да ви покажа на какъв закон почиват противоречията в света. Скръбта и радостта, това са две лица на реалността в живота. Винаги твоята скръб е основа за твоята радост на някой друг. Ако ти не страдаш, друг не може да се радва. Ако ти не се радваш, друг няма да страда. Ти казваш: „Да не скърбим." Но щом ти не скърбиш, друг няма да се радва. Щом другите скърбят, ти се радваш. Ти казваш: „Защо се радвам?" Защото другите страдат. Ти казваш: „Ние не искаме страдание." Няма да има и радост тогава. Дето има смърт, има и живот. Дето има живот, има и смърт. Тогава какво трябва да се прави?

Ще вземете смъртта в тази форма, както вие я разбирате. И ще вземете живота, както вие го познавате. А не както не ги познавате. Някои казват: „Дотегна ми да живея." Това не е живот, което ви е дотегнало, – това е смърт. Щом ви е дотегнало, това е смъртта. Понеже всеки ден ти умираш. А пък ти казваш: „Дотегнал ми е животът." Животът на никого не може да дотегне, понеже той няма абсолютно никаква тежест. Че той материално нещо ли е? Че той не тежи никак, абсолютно никаква тежест няма. Че каква философия има в това? Не ти е дотегнал животът, но са ти дотегнали страданията, дотегнала ти е смъртта. А пък смърт значи това, което смърди. Значи кажи: „Дотегнало ми е смърденето."

Всичката философия е там. При смърдението не може да има никаква приятност. Всеки, който умира, все се усмърдява. Трябва да се усмърди, да види, понеже през целия си живот той е живял живот на един затворник. И знаете ли защо той трябва да умре? За да го познаят хората. Казват: „Господи, искаме да видим този човек, който живее.“ Трябва да умре той, за да почне да се проявява. При смъртта става щедър, всичко раздава той, и делото си раздава – всичко раздава. Щедри хора са мъртвите хора. Те завещават на баща си това, оставят на майка си това, оставят за някой друг друго, за бедните, за църквата. А пък онези живите нищо не дават. Той, като започне да умира, тогава започва да дава. Живият всичко държи, нищо не дава.

Следователно, аз ви казвам, единствените добри хора в света са хората, които умират. Аз разглеждам живота от вашето гледище. Вие казвате: „Защо умират хората?“ За да дават хората.

Има един живот, който е непонятен за хората. Някой казва: „Аз трябва да живея.“ Да, трябва да живееш, но други трябва да умират за тебе. И агнетата трябва да умират, и кокошките трябва да умират, и дърветата трябва да умират, и ябълките трябва да умират. Хиляди работи трябва да страдат за тебе, за да живееш. Най-мъчното нещо е това. Няма по-мъчно нещо от живота, да се поддържа животът. Условията, при които животът може да се прояви, са мъчни. Вие не можете да обясните тая философия. Вие искате временни блага. Но едно временно благо води след себе си голямо нещастие. Ти си гладен човек. Трябва да гледаш пред тебе една баница направена – хубава, приятна е. Наяждаш се добре, но брашното е развалено и маслото е развалено. Ти казваш, че е много вкусна. Не се минава половин час, и ти става лошо. Казвам, не яж такава баница от развалено брашно.

Ти искаш да станеш щастлив в света. Не мисли, че всичките баници са хубаво направени. Баничарите си имат свой интерес. Не яж всяка баница, която срещнеш на пътя си. Не се спирай пред всеки

банкер, който има пари. Не се спирай пред всяка витрина да мислиш, че дрехите, които са закачени, че са за тебе. Не се спирай на тях. Тези баници не са за тебе, тези пари не са за тебе. Не гледай на всички яйца, не гледай и маслото. То не е за тебе. Не ходи да гледаш всичките книги в библиотеките, те не са за тебе. Пък и всичките учители в света не са за тебе. Ти ще напълниш главата си с хиляди работи, ще кажеш: „Замъти ми се главата." Те са непотребни работи. Ние пълним живота си с хиляди работи, но онова съществено го нямаме. Кое е същественото в света. Имаш един цирей някъде. Пробий го с губерка, изстискай го, изчисти го. То е най-хубавата работа, която може да направиш. Тъжен си, скръбен си. Седни и си попей една своя песен, но не „Цвете мило, цвете красно" или „Вятър вее, балкан ечи", или „Стоян мами си думаше". Пей си една своя песен. Какво общо имаш със Стоян и майка му. Стоян пита майка си защо майка му го е родила, та девет години болен лежал. И казва: „Мале ле, като си ме родила, защо ми доведе такава болка, че ме направи нещастен?" Че майка му ли е виновната за болката. Той е виноват. Нека Стоян се разправи със своята болка и болката със своя Стоян. А ти не се занимавай със Стояна. Той лежал девет години. Остави болката на Стояна.

Някой идва при мене и ми казва: „Много ми е тъжно на сърцето." Казвам в себе си: „Много се радвам, че ти имаш сърце и че страдаш." Това е дело на човека. Единственото хубаво нещо на земята е страданието. Ако искате да знаете философията на живота, там има страдание, дето е Бог. Там, дето не е Бог, никакво страдание няма. А пък това страдание, то е един подтик, то ще донесе великото в света. Ако можеше без страдание, защо Христос не извърши спасението на човечеството без страдание? Той можеше е всичките ангели да дойде, да изповърже всичките изедници на земята. Защо не го направи, а остави да го плюят? Вие казвате сега – защо Господ не е оправил

света. Най-напред докажете, че светът не е добър, че не е оправен. Какво ще оправи Господ света? Когато ти питаш защо светът не е направен, аз казвам – единственият, който не е оправен, е човекът. И ако ти се оправиш, тогава целият свят ще се оправи. Когато казваш, че светът е лош, ти си единственият, който е останал неизправен. Вземи да гласуваш, изпрати бюлетин – само да дойде Царството Божие. А пък ти ходиш насам-натам и казваш, че светът бил виноват. Не. Той е отражение на тебе. Ти виждаш себе си в хората. Вие казвате: „То бива-бива, но толкова лош да съм?“ Съгласен съм, но не си и толкова добър, колкото мислиш. Ти казваш: „Не съм толкова лош.“ Но казвам – не си и толкова добър. Ти казваш: „Знаеш ли колко обичам.“ Казвам – но знаеш ли и колко мразиш? На земята ти никога не може да обичаш, докато не мразиш. Аз мога да ви го докажа.

„Я да пипне някой дъщеря ми.“ Я да я погледне. Я да погледне някой дъщеря ви. Вие ще започнете да го гледате кръвнишки. И вие като погледнете някой път друг, другият казва: „Защо този гледа толкова?“ Това с негова работа. Аз не виждам лошо в това, че гледал. Да гледаш, това е една хубава привилегия. Защо Господ направи очите? Да гледаш. Пита я: „Защо ме гледаш?“ Тя казва: „Гледам как го направил Господ, чета тази книга. Много ми е приятно. Този брат много хубави страници има написани. Много е сладко дървото.“ Чете тя хубавото. Онзи се смущава, че сестрата чете книгата. Това е една алегория. Аз считам един мъж като едно плодно дърво. Отишъл някой и къса. Друг казва: „Защо късаш?“ Хубаво е това, но после и онзи, и той къса. Всички късат. Какво лошо има, че всички късат? Някой казва: „Защо бутате дървото? Това дърво от баща ти ли е останало? Какво говориш като обран поп?“ Пред невидимия свят ние сме като обрани попове. Някой седнал и се моли на Господа така: „Дядо Господи, защо направи така и така?“ Гневи се на Господа и не иска да се моли вече. Хубаво. Господ казва: „Не давайте на това дете

да яде два-три деня.“ Не се моли. Ако майката направи така на детето, после детето ще каже: „Мамо, малко хлебец.“

Вие седите и си мислите, че някой път ще станете големи хора. Хубаво е. Голям човек е онзи, който може да носи страданията. Аз не ги искам те да идат. В света съществуват най-големите противоречия. Никой не знае отде идат те. Някой път може да има видими причини, но някой път няма ги никак. Съществуват страданията. Ти се мъчиш, ти си недоволен. Тези духовни страдания са течения, които минават. Когато ти страдаш, и милиони други същества страдат. Когато страдаш, повдигни се половин милиметър по-високо, и страданията ще престанат.

Представи си, че имаш пари. Ти се безпокоиш, тревожиш се. И богатият се тревожи. Той взема предохранителни мерки. Престани да мислиш, че може да те оберат. Казваш: „Ами, ако ме оберат?“ Това са разсъждения. Ако те оберат, ще страдаш. А пък, ако не те оберат, ще се радваш. Едно от двете ще стане. Ти казваш: „Какво ще стане?“ Аз съм голям пророк – или ще умреш, или ще живееш. Аз мога да предсказвам. Или министър ще станеш, или няма да станеш. Или в рая ще идеш, или в ада. Питат някой ясновидец или гадател: „Ще намеря ли онзи?“ Ще го намериш. „Какъв е?“ С мустаци черни, над двайсет и пет години. Ще пие, ще те бие по пет пъти на ден. В града, в Бургас, един грък се женил за една богата гъркиня и тя му донесла две хиляди турски лири. Тя му заповядва: „Това ще купиш, онова ще купиш.“ После парите се свършили. Тогава ѝ казва: „Иди да вземеш още пари, и тогава ще ти слугувам.“

Да преведа. Докато ти е здрав умът, докато имаш добро сърце, твоят мъж ще те гледа като писано яйце. Когато един ден започнеш да смърдиш, той ще те зарови в гроба и ще ти пише: „Много те обичах, но като почна да смърдиш, не те искам вече.“ Онези, които ходят и се преструват и плачат на гроба, аз се смея на тях. Заплакал

някой и плаче с четири реда сълзи. Като е била жива жена му, той се държал не добре с нея, а пък сега отива и плаче. Аз зная защо плаче. Плачи за един човек, докато е жив на земята, пък като умре и е в гроба, никак не ходи да плачеш. За живите хора трябва да плачем, а не за умрелите. Ние трябва да се радваме на своите страдания. И ако можеш да се радваш на своите страдания, то радостта ти никой не може да отнеме. Ако не можеш да се радваш на своите страдания, то радостта ти всеки може да я вземе.

Аз не искам да засягам отношенията ви. Не се интересувам от семейния ви живот. Аз засягам един свят, който е болен. Събрали се двама души приятели, но приятелство между тях няма. Събрали се двама учени хора, но между тях няма наука. Това е търговска сделка.

Аз ви говоря и вие ме слушате, но това са случайни работи. Вие може да си живеете и без да ви говоря. Моята реч я донесе нещо, я не. Това е един банкет, но и без този банкет може да минете. Но въпросът е, че ако аз не съм, друг ще дойде на мястото ми. Най-малкото зло съм аз. Ако втори не дойде, ще дойде трети, четвърти. Ти не може да бъдеш свободен. Ще дойде някой да ти говори. Искаш-не искаш, ще ти говори. Като дойде някоя муха, ми казва: „Дий.“ После друга муха дойде. Изляза в гората, и проповедници колкото искаш. Мухата казва: „Вие знаете ли кой съм аз?

Всеки глупав, който не ни разбира, ние го хапем и го оставяме да се чеши.“ Защо са мухите? То е все същият въпрос, защо си ти. Ти си една муха, която бръмчиш. Ти какво добро си донесъл? Ти казваш: „Тези мухи нищо не допринасят.“ А пък ти какво си допринесъл? Мухата поне има голяма разумност. Ти като седнеш на обяд, на хиляди мухи яденето изядаш. Ти си голяма муха.

Вие седите и сте недоволни от живота. Чакате, като умрете, да влезете в Царството Божие като свети Илия. Имате една философия. Ходил ли е някой на онзи свят? Как са ви посрещали. Имате ли

вашите спомени от онзи свят. Вие се въодушевявате и мислите, че един ден може да идете там. Вие ще внесете там едно противоречие в мислите – вижте колко хубаво живеят на небето, а пък колко зле живеят на земята. Щом помислите така, ще излезете оттам. Ако отидете в ада, там противоречието е друго. Ако кажете – колко зле живеят хората тук, а колко добре живеят там, то веднага ще ви кажат: „Веднага да се махнете оттук.“ Тогава, я ми кажете, къде ще отидете.

Има една философия. Едвам сега сме дошли до началото на нейното разбиране. Вие казвате: „Не разбрах.“ Не сте разбрали вие още, защото, след като разбереш, ще платиш. Аз съм ви привеждал онзи анекдот. Един милионер отива да слуша концерта на един виртуоз, но закъснял влакът и той намира театъра затворен. Попитал къде живее виртуозът. Най-после се домогнал и разбрал, че живее в еди-кой си виден хотел. Той почукал на вратата на неговата стая. Музикантът се разхвърлил и си бил легнал на кревата. Милионерът му казал: „Искам да чуя как свирите. Давам ви хиляда долара.“ Музикантът казал: „Легнал съм си на леглото, уморен съм. Дадох концерта вече.“ „Давам две хиляди долара.“ Виртуозът казал: „Ще свиря.“ Отворил един прозорец и свирил. Милионерът му казал: „Много хубаво свириш. Дай си цигулката и аз да ти посвиря.“ Каква е идеята на този анекдот? Милионерът дал две хиляди долара да му посвирят. Страданието е концерт. Тебе ти свирят, и ти даваш. Това е при обикновения концерт. А при скръбта ти се оплакваш на другите. Онзи, който скърби, разправя, разправя, а другите трябва да слушат. Той разправя всичките патила. Той пее, а ти трябва да издържиш.

Искате ли да станете богат, да ти разправят всеки един своите страдания по един час? Вие казвате: „Защо Господ направи този свят такъв?“ Този свят така ще си върви, но ние трябва да знаем как да вървим. Мухата може да бръмчи. Аз не питам защо тя бръмчи, но аз не трябва да бръмча като нея. Волът може да боде. Това е негова

работа. Но аз не трябва да бода, понеже не съм вол. Конят може да рита, понеже така е създаден. Той трябва да се брани. Това е средство за отбрана, но аз не трябва да употребявам средствата на коня, понеже не съм кон. Съдията трябва да съди, понеже е съдия. Но аз, който не съм съдия, нямам право да постъпвам като него.

Ти казваш: „Какво трябва да правя?“ Казвам, в дадения случай има друга работа, която може да правиш. Защо страдат слугите от господарите си? Защо страдат господарите от слугите си?

Следователно ние сме причината. Аз когато направя едно възражение, аз не разбирам смисъла на живота, който Бог ми го е дал. И в това неразбиране аз раздавам своите нещастия. Този закон е верен. Първите хора със своите неразбирания и ние със своите сегашни неразбирания създадохме своите нещастия. Една малка дума, една малка нечиста мисъл може да опорочи твоя цял ден. Едно малко нечисто, неразумно желание може да влоши всичкото ти положение. Апашът защо обира? Той казва: „Защото три дена не съм ял.“ Ти казваш: „Господ ще оправи този свят.“ Ами защо Господ те е направил богат? Той те е направил богат, да може да дадеш на този човек, на този крадец.

Има някои, които скърбят. Например ти скърбиш. Но ти всъщност не си човекът, който скърбиш. Друг някой в тебе скърби. Когато ти си млад и скърбиш за онази мома, кой скърби в тебе? Не си ти. Когато старият скърби, друг скърби чрез него. Когато си майка и скърбиш, пак друг скърби чрез тебе. Ти казваш: „Дотегна ми този живот.“ Но ако кажем, че животът ни е дотегнал, не говорим истината. Ако в сегашния живот се премахнат всичките страдания, тия състояния, които имаме, какво щяхме да ги правим. Представете си, че младите момци не плачат, не се смеят, представете си, че не ядат. Нищо не искат. И на любовни работи не ходят. Тогава де ще останат младите моми? Тогава оставете младите. Това е един символ.

Младият и старият, това са полоси. Ти се радвай, че в света има млади и стари хора, майки, бащи, сестри, братя, господари, слуги. Радвай се на всичко, нищо повече. Ако разбираш, това е смисълът на живота. Радвай се, че хората умират, че хората се раждат, радвай се, че хората грешат, радвай се, че хората поправят живота си. Вие сте господар на злото и на доброто в себе си. Нищо повече.

Сега заключението. Не разрешавайте суетните мъчнотии в света, защото няма никакво разрешение. Докато слънцето грее, ще има сенки на един предмет. Този триъгълник ще се отрази. Имаме четириъгълник – ще имаме отражение на триъгълник. Като престане да грее слънцето, и сенките изчезнат, ще се премахнат сами по себе си. Като махнеш доброто, ще отмахнеш и злото. Тогава къде ще остане човекът, кажете ми. Вие искате да дадете ум на Господа. Господ цяла вечност се е занимавал и най-после е измислил този свят. Тогава, като отидете при Бога, дайте му вашия проект. Всеки, който коригира Бога и неговите прояви, той ще се намери на мястото на Йона.

Казвам сега, философията на живота е в следното. Бъдете доволни от онова, което Бог е вложил в живота в този момент. Считайте, че това е разумно. За да се домогнете до следующия момент, понеже всеки момент има нещо разумно. Вие мислите, че сте родени само да страдате. Не е така. Вие не сте родени само да страдате. Но не сте родени само за радост. Не сте родени само за омраза. Не сте родени само за любов. В следния момент положението ще се смени. Онзи, който се оплаква, казва, че бял ден не е видял, не казва истината. Сменяват се състоянията. След всяко състояние иде друго.

Някой казва: „Не трябва война.“ Ти не може да спреш войната. Ти не може да спреш бурята. Тя си има своето назначение. Ти не може да спреш и революцията. Ти не може да спреш въртенето на

земята. Не може да спреш и четирите годишни времена. Има нещо, което не може да измениш. Не може да измениш изгрева и залеза на слънцето. Ти може на вземеш едно положение и да се ползваш. Ти казваш: „Откак съм влязъл в този път, побеля ми косата." В едно гнездо имало гарджета, които го оцапали. Те казали на майка си: „Пренеси ни в друго гнездо." Майката им казала: „Задниците си ще вземете ли?" „Да." „Тогава и него ще оцапате."

Ние сме дошли в света да превърнем всичкото зло в една друга материя – да стане по-рядка, да има подобрение, за да се подобри животът. Има една задача, за която сме дошли. Да няма едно голямо противоречие във вашия ум, защото светът е лош. Това не е философия. Светът не е нито лош, нито добър. Хората са писали. Може да четете Библията. Това е частично разбиране. Един пророк пише едно, друг пророк пише друго. Христос казва: „Горко вам, книжници и фарисеи." Защо? Защото вие искате благото само заради вас. Горкото на сиромасите ще е и на вас. Блажени бедните, но това блаженство на бедните ще дойде и на богатите. Смени има в света. Трябва да имате една философия. При този начин на разсъждаване ние сме по-близо до истината, отколкото при другите начини.

За една хубава земя торът е непотребен, но за една бедна земя е потребен. Следователно това зло, което виждаме в света, е потребно за някои същества. Има хора, има същества, за които е потребно. Вие, като се повдигнете един ден, няма да имате нужда от зло. Ще дойде един ден, когато няма да имате нужда от омраза. Кажат ти някоя дума неприятна, ти казваш: „Той уронва моя престиж." Той е невежа. Лошавината на един човек принася ли добро? Ако един човек снеме товара от гърба на един човек, това лошо ли е? Тъкмо вие си приготвите кокошката за ядене, аз я взема и я изям. Какво лошо има в това? Ти и аз едно сме. Ние разглеждаме живота от сегашното положение, но това не е Божествено положение. От гледището на

овцете поведението на вълка е лошо, но от гледището на вълците тяхното поведение е добро. Ако един ден вълците нарушат Божествените закони, те ще изчезнат. Вълк ли да бъдеш, или овца да бъдеш? Тогава ти казваш: „Как да бъда вълк?“ Тогава какво да бъдеш? Овца ли? В окултен смисъл в известен случай трябва да бъда овца, когато искам да запаля огън, когато нося топлина. Всичките тревопасни животни носят огън в света и затова са потребни. Вълците са същества на страданието. Овцете внасят огън. В дадения случай вие трябва да бъдете овци. Огън е овцата. Ще запалиш, ще гориш. И който те изяде, ще знае, че огън е станал.

Евангелието е една справочна книга, за да знаете от кой бакалин какво да вземете. Живият човек, който благовества, той е евангелие. Ти, който благовестваш, ти си евангелие.

Аз имам едно положение, от което гледам. Аз никак не се възмущавам от хората. Някои деца имат атавистичен навик – обичат да хапят, забиват си зъбите. На това дете давам една-две ябълки. Едно време това дете се е учило на този навик и не се е още отучило. Ако не беше ме хапало, не щях да му давам ябълка. Друго дете като ме ухапе, му давам четири ябълки.

Снощи ми донесоха един уред, който показва, че в най-големите противоречия се вижда друго нещо. Като го завъртиш, ще погледнеш съвсем други работи, чудни работи. Та светът е един такъв уред – калейдоскоп. Гледайте сега.

Аз мисля да ви попея сега една нова моя песен. Казвам, има един език. Той не е общ говорим език, но най-умните хора говорят на този език. Ще ви дам един превод, едно отражение. Какво е отражението на този триъгълник? Отражението не може да прилича напълно на оригинала. Схващайте добрата страна на живота. Не искам да ви кажа, че трябва да бъдете смели. Вие и без това сте много смели. Вие сте много по-смели, отколкото трябва, и вие сте много по-страхливи,

отколкото трябва. По-учени сте, отколкото трябва, и по-невежи сте, отколкото трябва. По-добри сте, отколкото трябва, и по-лоши, отколкото трябва. Лошото е в това, че това, което имате, имате повече, отколкото ви трябва. По-богати сте, отколкото трябва, по-сиромаси сте, отколкото трябва. Не че сте сиромаси, не че сте и богати, но сте по-богати, отколкото трябва, и сте по-сиромаси, отколкото трябва.

Новото учение не се шегува. То не съди хората, но като дойде, косъма цепи. Новото учение ще направи всичките хора богати и ще ги натовари толкова много, че всички да станат сиромаси, защото ще ходят тежко. Някой казва: „Парички трябват." Не е лошото в парите, стига да знаеш как да ги употребиш. Езика на парите трябва да знаеш. Парите, това са едно средство както знанието. Силата, любовта, мъдростта, истината, всичките добродетели – това е все капитал, това е богатство. Така се схващат нещата. Ти казваш: „Аз не искам богатство." Не, не, под богатство не се разбират само пари. Във всички положения на живота трябва да бъдеш богат. Когато дойде да станеш сиромах, ти ще ликвидираш с богатството. Ако едновременно ти не можеш да бъдеш богат и сиромах, да се натоварваш и да се разтоварваш, ти не си разбрал живота. Ако виждаш живота само в богатството, ти не си разбрал живота. Защото твоето богатство се дължи на всички тия сиромаси, които работят. Един ден Бог ще каже на богатите: „Дайте насам." Всички – и богати, и сиромаси, еднакво ще ядат.

Един ден Господ ще ни повика. Кога? Утре. Аз някой път ставам каквото си искам – и цар, и учен. Всичко ставам. Слава Богу, че за всичко имам възможност. Благодаря на Бога за ума, който ми го е дал, за сърцето, което ми е дал. Благодаря на Бога за хората, които срещам. Благодаря на Бога за лошите хора, които срещам, и за добрите, които срещам. Благодаря и за дявола, който срещам. Тогава говоря на Господа с този неразбран език на древните мъдреци, език,

който не е разбран и за сегашните учени хора. Сега ви говоря приблизително. Правя ви един малък превод от този неразбран език.

Тази беседа е само за вас, а не за външните.

„Отче наш“

Осемнадесета лекция на Общия окултен клас 3 февруари 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ЛЮБОВ НА БЕЗСМЪРТИЕТО

„Добрата молитва“
„В начало бе Словото“

Ще прочета една част от 61-ви псалом.

Този псалом трябва да се преведе. В природата има един начин на разбиране. Човек трябва да има предразположение за разбиране на нещата. Другояче той не може да разбере една истина.

В съвременния живот колят агнета. Вие седите със светнали лица, ухилили сте се и като колят, радвате се. Нямате ни най-малко предвид страданието на агнето. Мислите как ще си похапнете, ще си пийнете малко винце. Тези хора имат едно разбиране за живота, а пък други имат друго разбиране. Те, когато колят агнетата, им се свива сърцето, жално им е. Защо едните се радват, а другите скърбят? Онези, които се радват, са заинтересовани, имат облаги. Тези, които страдат, взема им се нещо, те губят.

Та в живота, когато се събирате, трябва да имате едно вътрешно разположение, едно вътрешно разбиране. Защото на човека може да се каже най-хубавата истина и да има две различни разбирания. Може да имаш първото разбиране, т.е. да се веселиш, да се радваш, когато колят агнетата. А може да имаш и второто разбиране. У българите има един навик. Когато се раждат децата, когато се роди едно момче вкъщи, всички са радостни. И му правят панихида. Не е лошо нещо това. „Пан“ значи голям, „хида“ – ще почистят за онзи, който отишъл при Бога. Те са изопачили думата. Знаеш, вместо хората да бдят сутрин, започнали да бдят вечерно време. Това е едно изопачаване. Когато вие изопачавате езиците, ще видите как се изменят думите. Например вземете думата „стар“. Тя произлиза от

думата „сад“ – значи да се повиши. От тази дума в латински, английски и български има думи, които са произлезли. Стар е онзи, който иска да се прояви. Когато той се проявява, се казва „сад“. Сега казват стар човек. Сега думата „стар“ има такова значение в ума на човека, че този човек за нищо не е годен. А пък това не е верно. Старият е най-годен за работа. Той е упражнен вол. Можеш да ореш колкото искаш. Малкото даначе, като го туриш на работа, дърпа се, скача. А пък старият вол оре добре. Ако изучавате вие старите езици, ще ги изучавате по един начин. Ако изучавате новите, ще ги изучавате по нов начин. В английски език има седем произношения на буквата „а“. Произнася се като „а“, като „е“, като „и“ и пр. Това е свойство, деликатност на езика. Онзи, който разбира езика, ще приложи това, а пък който не го разбира, няма да го прилага. Най-хубавото е човек да прави различие по тези тънкости. Защото, колкото се опростотворяват работите, толкова губят от красотата си. Ние опростотворяваме работите, за да бъдат разбрани. Но когато в работите трябва да има красота, те трябва да се усложняват. Всеки човек, който иска да бъде красив, трябва да има усложняване в него. Една красива мома – има сложно нещо в нейното лице. Красотата е един образ много сложен. Красотата има такива линии, които не може да намериш в един обикновен човек. И в мъдреца има такива сложни линии. У него има линии с оттенъци. Има нещо особено в него. В космите, в уши, начина на ходенето, в линиите на лицето и пр. А пък когато човек е прост, може да го познаеш по неговия вървеж. (Учителят показва ходенето на някои хора: ходи много бързо и маха ръцете си, после ходи полека, без да маха ръцете.)

Вие искате да се молите по някой път. При молитвата човек трябва да забрави себе си той. Трябва да забрави окръжаващата го среда, за да може да се моли. Човек, за да пее, той трябва да забрави публиката, той всички тези хора трябва да ги тури в себе си. Щом ний

мислим, че хората са там... Вие например мислите, че сте събрани тук. Не, не сте тук. Тук е един грамофон, а пък събранието е някъде далече. Има същевременно някъде събрание толкова далеч, а пък вие сте представители. Тук каквото става, и там става. Това е копие на едно нещо, което става. Вие казвате: „Нагласихме тази работа." Не, никога не може да нагласите в този живот работите. И девет чифта, и десет чифта цървули да скъсате. Нещата от самата вечност са нагласени.

Та искам да бъдете свободни в разбирането. Освободете се от непотребните неща. Ние трябва да бъдем свободни, защото, когато сме свободни, можем да учим. За да учи човек, неговият ум трябва да бъде свободен от непотребни вещи, елементи, мисли, желания, движения и образи. Има в дадения случай неща, образи непотребни. Съдържанието на съзнанието трябва да бъде свободно в тях. Това, което ние съзнаваме, то не трябва да бъде в стълкновение с нашия минал живот, нито в стълкновение с живота, който иде.

При мене идва един земеделец и ми казва: „Работлив човек съм, ора земята добре." Казвам му: „Много добре правиш. Ти отиваш при необработената земя, разораваш я, посаждаш дръвчета и след десет години ще имаш една градина. Казваш на земята: „Ако не бях аз, ти щеше да бъдеш голяма пустиня, необработена, щяха да те тъпчат. Ти благодари, че аз те заградих и посадих нещо в тебе. Сега имат уважение и почит към тебе, аз те направих такава." А градината ти казва: „Той посади тези дървета, обаче аз ги отхраних и ги отгледах. Ти вземеш всичките плодове, изяждаш ги, пък за мене оставяш сухите листа, аз да се храня с тях." Каква философия на живота?

Да направим превод на това. Ако ти работиш върху един човек в живота, както работиш земята, присаждаш доброто в него и обираш всичките плодове, оставяш на него да яде листата, тогава какво му допринасяш? Ти му казваш: „Не знаеш ли, че аз те направих такъв?"

Онзи може да ти каже: „Ти си ме направил такъв, обаче взимаш най-хубавите плодове.“ Това е една аналогия.

Да пазите в ума си едно свещено правило. Когато работим, работата ни трябва да бъде свещена. С този начин на разбиране, който имаме сега, човек не може да се развие. Най-малкият егоизъм, който е останал в човека, той може да остане в човека като един червей, като един малък червей, който може да ви повреди. Този червей ще го извадите, ще го поставите на мястото му. Не му е мястото там.

Преди една година дойде един брат да обработва градината. Той казва: „Дървото плаче.“ Веднага виждам една дупка, 'излиза нещо от дупката, виждам цяла купчина там. Пада нещо от дупката. А пък то какво е станало? Влязъл е в дървото един червей, влязъл вътре и яде, образувал цяла дупка. Казах му: „Излез навън.“ Вземам една тънка тел, турям тела, проби се една голяма дупка, закачих с тела червея и го извадих. После турих малко восък и се поправи раната.“ Вий ще кажете – нека стои червеят вътре. Не. Той трябваше да ме пита: „Мога ли да вляза аз?“

Вие казвате – знанието е свещено. Вие пеете. Има много начини за пеене. Самата музика е едно чувство в човека, то го принася. С въображението може да допринесе нещо за човека. С поезията, яденето – всичко, което става, все допринася нещо със своите последствия. На всичко човек трябва да обръща внимание. Ако вие обръщате еднообразно внимание само на някои форми, вие ще станете много еднообразен човек. Ако обръщате внимание само на своите лични чувства, главата ви ще стане като краставица. Ако станете много миролюбив, че и на мравката отстъпвате, вашата глава ще стане толкова тясна – като някоя дъска. А пък ако не искате много да фантазирате, то вашето чело ще остане сбутано. Някой ще каже: „Ти много не фантазирай, това не ставай, онова не ставай, богат не

ставай.“ Това са философии на миналите векове на хората. Господ е създал хората за нещо много хубаво и всяко нещо трябва да бъде навремето си. Трябва да имаме ново понятие за нещата.

Един турски бей отива на гости на един български чорбаджия. Той никога не е бил пил шира. Българинът му дал, когато започнала да реже. Беят казал: „Много е хубаво.“ Той вдигал чашата и пил. По едно време го хваща виното и казва на чорбаджията: „Дойде ми да викам.“ Българинът му казал: „Викай.“ Започнал той да вика. После му казва: „Дойде ми да играя.“ „Играй.“ Човекът иска да пее, иска да играе. И най-после казва на чорбаджията: „Това нещо е много хубаво. Досега не съм пял, не съм играл. То сила дава на човека.“ Българинът му казва: „Ще вземеш хубаво грозде, ще го измиеш с вода, ще го изстискаш, ще го туриш в шишета, в гърнета.“ Беят казва: „Много хубаво. Ще кажа на моята ханъмка да направи това.“

Казвам, трябва да разбираме живота. Някои казват: „Животът е сериозен.“ Много е сериозен. Пари нямаш, болен си, краката те болят. Жена ти иска дрехи за Великден, децата ти искат обуща, шапки, дъщерята следва – трябва пари за нея. Ти се почесваш за врата и казваш: „Сериозен е животът.“ Само за тебе е сериозен животът, понеже нямаш с какво да го посрещнеш. Представи си, че имаш с какво да посрещнеш. Тогава животът няма да бъде сериозен, а ще бъде приятен.

Всичките неприятности в живота произтичат от нямането. Първото нещо е от нямането, а второто е, като имаш нещо, че не знаеш как да го употребиш. Имате известни таланти, но ви е срам да работите с тях. Можеш да пишеш, но не искаш да пишеш. И казваш: „Кой ще се занимава с драскане по книгата.“ В България, когато някой се занимаваше със свирене на цигулка, казваха: „Цигански занаят. – Казваха: – Горкото момче, къде е отишло с циганите.“ Трябваше

голямо самоотричане, да обичаш много хората, да издържиш изпита, за да свириш.

Та сега вие сте хванали циганина. Например някой ходи на молитвено събрание, казва: „Цигания." Някой се моли сутринта, казва: „Цигания." Ако ние имаме тези понятия на хората, ние не може да разберем света. Има едно вътрешно разбиране – всички трябва да бъдете свободни. Когато аз говоря, имам предвид да се освободите от ненужни работи. Трябва да се освободите от тях. Например имаш една ненужна мисъл – мислиш, че ще умреш, мислиш, че ще остарееш, мислиш, че ще станеш леден. Те са неща възможни. Но ако ти осиромашееш, ще научиш това, което при богатството никога няма да го научиш. Ако това е училище, ще учиш.

Някой е художник. В какво седи художеството? Онзи е един голям философ, който пише. В какво седи неговата философия? Който не разбира, ще пише драскулки. Дращи, дращи, надраща цяла книга, казват – много учен човек е. Аз гледам дращенето. И едно дете – казвате – може да дращи. Обаче в това драскане човек турил нещо. В неговото драскане има съдържание. Като четат хората това драскане и като разберат драскането на философа, става една промяна в тях.

Да си представим, че вие имате дъщеря, която е неразположена. Сърди се на баща си и на майка си. Казвате за нея: „По-рано беше добро момиче, сега се сърди, нервна е." Един ден идва раздавачът, носи писмо. Като вземе писмото, като го отвори, тя става, тръгва, облича се, прави си прическата. Казвам, това неразбраното, тези линии ѝ подействаха така, че целия ден дъщерята е весела. Бащата казва: „Дано да идват по-често такива писма." Това писмо може да е от някоя приятелка от училището, от обичана приятелка, може да е от сродна душа, приятел. Тя става весела. Все е хубавото един човек да му дойде едно хубаво писмо, защото обикновеният живот е живот на

мъчение. Да те карат сега да ядеш сушени сливи или ябълки отпреди четири-пет години, а пък гледаш на дървото пресни круши и ябълки. Тогава вие ще заприличате на онзи български шивач абаджия, който имал един слуга Стоян. Идва един и казва на абаджията да му ушие бир бучуклия гащи. Този, който поръчал бир бучуклията, изпраща една хубава кокошка и я занесли на абаджията. Абаджията шиел в къщата на този човек. Абаджията казал: „Моят слуга печена кокошка не яде. Сварете му боб.“ За да остане кокошката за него. Стоян слушал и въздишал. Слугата яде боб без зехтин, само с малко лук. Той си казал: „Аз ще му кажа яде ли Стоян кокошка, или боб яде.“ Майсторът изяжда кокошката и казва: „Хайде на работа, Стояне.“ Стоян казва на околните: „Моят майстор по някой път го прихваща нещо и като започне да се озърта, вържете го. Като му мине, ще го пуснете.“ Стоян взел напръстника на майстора и го скрива. Майсторът търси напръстника си насам-натам, озърта се, и тогава онези го хващат и го връзват. Майсторът се чуди, че е вързан. Слугата му казва: „Стоян кокошка не яде, а боб яде.“

Или казано другояче. В природата съществува следният закон: това, което правиш на другите, ще ти се върне на главата. Всякога ще ти се върне. В природата има отзив, ехо. Не че тя мисли да отмъсти, но всяка постъпка има едно ехо. Ще дойде отзвук, това ехо ще се върне, ще се повторят нещата. Ако в бащата има един навик, в сина ще се повтори. Не е лошо да се повтарят нещата. Ако бащата е музикален, това ще се повтори в сина. Ако майката е художничка, 6 дъщерята ще се повтори. Ако бащата е писател, в сина ще се повтори. Някой път има изключение. Но нещата ще се повторят. Нещо недовършиш. То ще се повтори или в самия тебе, или в сина ти. Не е лошо повторението. Нали се казва, че повторението е майка на знанието.

Онова, което започваме, трябва да го заучим хубаво, защото ще се повтори. Това, което ще се повтори, трябва да е хубаво, че ще пренесе известен плод. Вие може да имате знание, но то да не принася някой плод. Запример аз съм ви говорил много пъти, но когато говоря за любовта някому, той започва да подозира. Ти говориш на богатия за любовта, че трябва да се обичаме. Богатият те погледне, поусмихне се малко. Той знае, че като му говориш за любовта, ще му кажеш: „Не можеш ли да ми заемеш?“ Или дойде някой в къщата ти и почне да ти говори за любовта, как хубаво сте се уредили, че много сте благородни, набожни. И по едно време ще си направи устата да каже: „Вие имате дъщеря хубава, красива, аз имам един син. Вашата дъщеря не може ли да ми я дадете за нашия син. Един предмет материален. Той те хвали, но има нещо материално. Най-напред ще ти каже: „Кажи ми нещо за Господа“ и след като го научиш нещо за Господа, той няма да ти даде нещо за Господа, но ще те изнуди, ще ти вземе. Не е лошо човек да взима, но не само да вземаш. Животът не седи в това. Трябва да даваш и да вземаш. Това е едната страна. Ако детето не вземе, не може да расте. Майката трябва да дава. И след една-две години тя ще го отбие, няма да му дава вече мляко, но ще го научи как да яде.

Същият закон е и в човешкия живот. Всякога да давате или всякога да вземате – такъв закон в света не съществува. Даже и Бог, който е създал света, и той прави смени. След като е давал дълго време, той ще се спре и казва: „Ти ще даваш.“ Има закон: ще възлюбиш Господа. Той те е обичал. Това, което сега имаме, се дължи на хиляди милиони в миналото. Всичките тия условия се дължат на даването на Бога. Всичкото хубаво в света е за твоята душа, а не само за днешния ден. Не само и за утре, но за хиляди векове, за вечността. Бог е предвидил всичко, има за какво да се радваш. Ти нямаш представа какво е небето. Ти си представяш небето като земята.

„Какво ще гледам небето?“ – казваш ти. Но това не е научен въпрос. Ти казваш: „Роди се човек и остарява.“ Ти не си се родил още. Какво нещо е младостта? Ти казваш: „След като любиш, какво идва след любовта?“ Чудна работа. След любовта иде безлюбието, а след безлюбието идва пак любовта – и после след това иде светлината, после иде тъмнината, после пак светлината, пак тъмнината. След тях какво иде? Свобода. После иде робството, пак свободата, пак робството.

Някои казват: „Трябва да олекне човек.“ Не само да олекнеш, но някой път трябва да тежиш. Защото корабът, в големите вълни ако олекне, ще потъне. Когато дойдат най-големите изпитания, ти трябва да бъдеш един пълен кораб, за да има на какво да отстояваш. Трябва да имаш знание, че като страдаш, да знаеш за какво страдаш. И като имаш знание, трябва да знаеш за какво имаш това знание.

Аз съм Ви говорил за много работи. Някои неща сте приложили много добре, а някои сте оставили в проект. До тези неща щяхте да дойдете, без да ви ги кажех. Защото на някой човек мога да кажа къде седи някой хубав извор. Малки буболечици отиват при този извор. И без моето показване, Вие пак ще намерите този извор. В какво седи преимуществото да ви покажем извора? Това е само спестяване на времето. Вие може да правите сравнение между един човек, който се с учил, и един друг, който сам е добил знанието. Онзи, който добил своето верую от само себе си, се различава от онзи, който го е добил от някой учител. Някой казва: „Човек сам трябва да добие знание.“ Това не е в реда на нещата. Той като е излязъл от Бога, някой е вложил знанието в него – Бог. Никой не може да бъде сам научен. Той все трябва да се учи отнякъде. Най-първо човек е учен от Бога. Дълго време човек се учи от Бога. Когато човек се учеше, видяхте малки пъпки вътре в първия човек. Нямахте думата, вие само слушахте. Нямахте никакъв глас. Когато първият човек се е учил, вие

сте гледали през малките дупки. Знаехте, че е станало нещо, но какво е станало, не знаехте. Казвате – първият човек е съгрешил. Но тази легенда още нищо не показва. Ял от плода. Както онова дете запалва една печка, запалва фитила на една бомба е взривно вещество и чака да види какво ще стане. Седи детето и гледа какво ще стане. То не знае, че като стане този взрив, от самото него няма да остане нищо. Казват му: „Бягай!“ Детето хукне да бяга. Благодарение, че избягва.

Първият човек беше едно дете. Господ му казва да не бута голямата бомба в рая. Жената запали фитила на голямата бомба. Казват им: „Бягайте!“ Адам казва: „Ще видим последствията.“ Като избухна бомбата, те избягаха из рая. Какво нещо е грехът? Това е една бомба, която експлодирва, ти избягваш вън от къщи. Един ми разправяше, че когато експлодирала една неприятелска бомба, взривът го вдига и той бива изхвърлен на четиридесет-четиридесет и пет метра разстояние. Той се чудел дали е жив, или не. Казва: „Никога няма да забравя, хвърках из въздуха. Само малко ме контузиха. Казвам, този, когото е изхвърлила такава бомба, ще има вече страх и ще казва: „Бомба е това.“

Да дойдем сега до идеята: малките постъпки в живота могат да причинят известни взривове в човека. В човека стават взривове в мислите, в чувствата и могат да повредят процесите на правилното развитие. Някой път четеш. Дойдеш до известни пасажи, дойдеш до известна мисъл, която изменя целия ход на мисълта ти. Например ти се молиш и някой ти казва: „Какво си се изправил като дърво да се молиш.“ А ти имаш разположение. Онзи ти казва: „Така не се моли.“ Как трябва да се моли, и той не знае. Облякъл си се хубаво и някой ти каже: „Какво си се наконтил така сега като княз. Не те ли е срам?“ Ти се погледнеш и се смутиш. Тъкмо си написал едно хубаво стихотворение и някой ще ти каже: „Тъкмо сега ли намери да

напишеш такова стихотворение.“ Или тъкмо свириш, някой ще ти каже: „Тъкмо сега ли намери да свириш?“ Когато онзи човек е умрял, ти носиш лачени обуща. Някой ти казва: „Не те ли е срам!? Баща ти работи, а ти не работиш, а лачени обуща носиш. Не е ли срамота!“

Не е грехът в лачените обуща, а в разбирането. Когато аз свиря и ми кажат, че някой е умрял, аз ще му кажа: „Аз му свиря, че отива при баща си. Той не е умрял. Жив е той. – И му казвам: – Много здраве на пашите.“ А други казват: „Отива в черната земя.“ В едно село бях в Шуменско. Там ми казаха: „Страшна работа, една жена се мъчи.“ Казвам: „Какво има?“ Казаха ми: „Добива жената. Три дена се мъчи, не може да добие. – Онези, които ми съобщиха това и ми казаха: Жената ще умре.“ Казах му: „Няма да умре. Нещо хубаво ще излезе от нея.“ Той ми казва: „Ти не влизаш в нейното положение.“ „Аз влизам в нейното положение и се радвам, че ще излезе един човек, роден от нея.“ Онзи ми казва: „Така лесно се говори, но знаеш ли колко се мъчи?“ „Тази жена ще се мъчи, а след пет минути ще се освободи от своите страдания.“ Онзи ми казва: „Ти отде знаеш?“ И така стана. На тази жена ѝ трябва помощ от невидимия свят. Това дете не може да се роди, крив път е взело. Сбъркало е пътя, не може да се роди. Казвам на детето: „Ще се върнеш назад, на десет сантиметра ще се върнеш и ще хванеш правия път да излезеш навън. Като си влязъл, забравил си как си влязъл. И като не знаеш как да излезеш, ще се върнеш назад.

Или казано другояче, ще се обърнеш към Бога. Намираш се 6 затруднение. Ти казваш: „Какво да правя?“ Обърни се към Бога да ти даде съвет. Раждането аз вземам в по-дълбок смисъл. Всеки може да се намери в раждане. Забъркаш се в нещо. Ще се върнеш десет сантиметра назад, ще се обърнеш към Бога за помощ и ще излезеш.

Сега сме дошли в една фаза, в която започва най-важното положение. В един съд ще се турят най-хубавите работи и този съд трябва да го измиеш, за да не би нечистотиите да развалят онова

съдържание, което ще се тури. Ако човек не се почисти, как ще приеме любовта, която трябва да влезе в нас да живее. Ние искаме Бог да дойде в нас. Като дойде Бог в нас, ние няма да се молим вече. Няма да плачем, болест няма да имаме, ревматизъм няма да имаш, сиромашия няма да имаш. То ще бъде вечно веселие, разходки, свирене, пеене. И голи няма да има. Всички ще бъдат облечени в празнични дрехи. Колко време ще продължи това? Толкова, колкото искате. Животът, в който сте сега, трябва да се измени. Ако ние не се изменим, защо е науката? Казвате, че остаряваме. Животът не е в старостта. Животът не е в младостта. Животът е в разбирането. Едно разбиране трябва. Трябва да разбирате силата на Божията мисъл, която може да се прояви в човешката душа. Старият трябва да разбира Божията мисъл като стар, младият – като млад. Науката седи в това – ти сам трябва да съзнаеш, че мисълта, която имаш, е Божествена и да не измениш на тази мисъл. Да поддържаш, че мисълта, която е в тебе, е Божествена, но тя наистина да е Божествена. Да не туриш на една Божествена мисъл човешки ум. Туриш ли човешки ум, няма да постигнеш това, което трябва. Като получиш една Божествена мисъл, тя е магическа, всичко може да постигнеш с нея. Писанието казва: „Опитайте, и вижте, че съм благ. Опитайте, и вижте, че съм щедър. Но ще опитате така, както Бог изисква.“

Мнозина от Вас сте сиромаси, пари нямате. Един ми разправяше, един млад брат ми казваше: „В живота си загазих. Намерих се в мъчнотии. Отивам при някого, вземам назаем оттук-оттам. Не мога да ги посрещна. Обърках работата и виждам, че моите приятели странят от мене. Казвам си – няма да вземам пари назаем. Мога да гладувам. Но по никой начин да не вземам пари в заем. Ще работя. Ако намеря работа, ще работя. Ще изкарвам с труда си. И след години работите ми започнаха да се оправят. Намерих се в по-леко положение.“

Има един правилен път. Като вземеш пари в заем, ти вече започваш да уповаваш на хората. Не знаеш нещо – питаш другите как беше. Назаем вземаш. Цяла година мислиш и като намериш да изпъкне това в ума ти, ти добиваш характер. Дойде ти някоя мъчнотия в живота. Ти търсиш откъде и как е дошла. Като намериш нейния произход, ти имаш известни знания, което е свързано с Божествения свят, понеже ние сме части от Божествения организъм. Бог всякога иска да имаме мисъл и да чувстваме всякога връзка с Бога. Тогава нещата ще се развиват по естествен път. Един англичанин преписал двеста хиляди изречения. Знаел е петнайсет езика. Какви възможности има в човека! Вие колко езици знаете? Даже някои колко думи употребяват в своя език. Обикновено хората употребяват, служат си с петстотин-шестстотин думи. Някои си служат с хиляда думи. Някои талантливи писатели с четири-пет хиляди думи си служат. Шекспир си е служил с петнайсет хиляди думи. Казват, че Омир е употребявал четиридесет хиляди думи. Милтон е употребил десет хиляди думи. Като четеш Шекспира, много мъчно е за разбиране. Там има такива думи, че трябва да ги търсиш в речника.

Като дойдете до природата, четете нейната книга. Трябва да търсите нейните думи, е които тя си служи. Природата има чуден език. Наричат го езика на природата. Онзи, който не разбира този език, за него то е безсмислен език, а пък който го разбира, за него той е най-осмисленият език.

Сега искам да остане мисълта – пред вас седи едно бъдеще, което Бог е положил. Това, което сте добили досега, е само предисловие на това, което има да добиете. Това е встъпление. Този живот, който живеем, е живот на смъртта. Ще дойде онзи живот на безсмъртие. Да знаеш, че си роден от Бога, че няма да умреш, че имаш свобода, че можеш свободно да излизаш от тялото си. Да излизаш вън от тялото

си, да се поразходиш, и да влезеш пак в него, ще бъдеш свободен да влизаш и да излизаш. Пък вие сте забравили начина на излизането.

Някои от вас не могат да излизат свободно от тялото си, нямат това изкуство. Някой път мисля по това, но не смея да говоря, не смея да кажа как да излезете вън от тялото си, защото, като излезете, няма да се върнете. Някой път не искам да ви кажа, защото, като излезете, ще ви оберат. И като се върнете, няма да намерите нищо вкъщи. Това е друга опасност. Това е цяла една наука. Това е едно от най-красивите положения. Умирането, това е разбойничество. В моите очи умирането е разбойничество. Дойдат разбойници, счупят вратата, оберат те, вземат ти всичко. А пък другото положение е да можеш да напуснеш тялото си и като излезеш из какавидата, няма да бъдеш вече гъсеница, а пеперуда украсена, най-хубава.

Някой път вие имате любопитството. Не е лошо, хубаво е и любопитството. Но в природата има нещо скрито. Когато природата прави някои неща, тя ги крие. Например ти не можеш да отвориш човешкото сърце, за да видиш как става кръвообращението. Ти не може да отвориш белите дробове, за да видиш как става дишането. С ума си може да отвориш, но физически не можеш. Та скритите работи са хубави работи в света. Отворените работи са едно изложение. На една много малка част си изложен. Изложеното е много малко. Да кажем, че аз извадя моята цигулка. Вие не сте ме слушали още аз как свиря. По някой път, когато аз свиря, залъгвам хората. Но има известно свирене, което не искам да покажа на другите хора, защото не е полезно. То е скрито. За мен взимам известни тонове, те са важни за мен, но за другите не са важни.

Вашата вяра, вашата любов, трябва да бъдат прогресивни. А прогресивната любов и вяра всякога на пътя си имат грамадни препятствия. Хубаво е, че те имат препятствия. Без препятствия

любовта не може да се прояви. Без препятствие не може да се прояви и вярата. Там ще намериш големите контрасти.

Когато на часовникаря му дадат някой развален часовник, той го разглоби. Любовта е най-великото изкуство. Да видиш в какво седи истинската любов. Кажете ми в какво седи истинската любов. Представете си, че пишете любовно писмо. Коя ще бъде първата дума? Драги? Любезний? Не. Възлюблени? Не. Миличък? Не. Без тебе не мога? Не. Как ще започнете? Това е едно голямо изкуство. Ти мислиш, че обичаш някого. Може да се лъжеш. Действително вземете и прочетете живота на светиите, на великите хора, на адептите. Аз привеждам това, което е вярно. Те когато мислят, че имат любов към Бога, нищо не става, нищо не може да направят. Някой път, когато са били крайно обезсърчени, като че не могат нищо да направят, а пък виждат, че нещата стават. Има едно обезсърчение. Има едно състояние, когато човек се радва, когато другите хора правят. Този велик човек идва до едно място и казва на себе си: „Тази работа не е за мен." Погледне другите, които нищо не разбират и казва: „Дано те да го направят по-добре от мен." И тогава идват да им помагат и те успяват.

Та казвам, нужно е това, което християните наричат смирение. Трябва едно крайно смирение в човека. Защото Божиите пътища са неузнаваеми. Ти не знаеш кога Господ ще ти продиктува. Когато някой поет пише, ако вие сте ясновидец, ще видите, че някой му диктува и той пише. Ученият човек наблюдава нещата. Но до него от лявата и от дясната му страна има същества възвишени, които знаят, и те диктуват, а той пише. Тогава той казва: „Дойде ми вдъхновение." Значи отгоре е дошло нещо. Някой казва: „Каза ми се отвътре." Това е отчасти вярно. От години ви говори на вас Господ. Под лъжичката ли ви говори?

Правата мисъл иде от три посоки. Ако това същество ти говори много близо до ушите, то не е много разумно същество. Ти трябва да се пазиш от такава мисъл, която е много близко до ушите ти. Тя ще ти донесе изкушение. Това, което ти говори, трябва да бъде от два-три метра разстояние или седемдесет и пет сантиметра до ухото ти. Това, което ти говори, да не е при пъпа ти долу. Да не е на едно място. Ти го почувстваш тук, на пъпа, но то е отражение. Правата мисъл иде отгоре на главата. Има едно място. И трябва да чувстваш едновременно, че някой ти говори отдалече и че някой ти говори отвътре и отгоре. И когато иде от три места, тогава тази мисъл е вярна. Тази мисъл, която иде от едно място, тя е от физическия свят. Ако иде от две места, тя е от духовния свят. Ако иде от три места едновременно, тя е от Божествения свят. И в науката, и във философията, и в поезията този закон е верен. Вашето духовно прозрение някой път ще дойде отляво, някой път ще дойде отдясно, и тогава става промяна във вашето съзнание. Вие чувствате, като че се намирате при изгряващото слънце, небето е така лазурно, чувствате, като че се намирате при някой извор, който блика, блика – и опитвате водата на този извор, че е хубава. Или някой път чувствате, че има вятър, който духа.

Мисълта да е правилна, чувството да е правилно и волята да е правилна. Това е Божественото на най-простия език. Някои светии, за да придобият някоя малка придобивка, в християнската епоха са иждивявали по десет-двайсет години и са имали много малко резултати само да добият чистотата. Двайсет години са се подвизавали, за да се очистят, и след като се очистят – подвизаването двайсет години за добиване на чистотата може да го уподобим на вземане на баня. Двайсет години ти седиш в банята. Колко години ще ти трябва да се облечеш? Колко години ще трябва да ходиш? Вследствие на това много малко светии в християнската църква има,

които да са направили нещо много положително. Животът на светиите не е описан както трябва. Аз като гледам как са описани житията на светиите, това не е житие. Те искат да изкарат тоя светия, че е много голям. Аз не виждам никакво светийство. Те описват онези моменти, които никак не са важни. Най-важните моменти те са пропуснали. Аз ви изнасям най-хубавото, идеалното. Ако онзи светия, който е седял двайсет години, и той вижда, че е оголял. Двайсет години се е подвизавал и като че му се дощяло да похапне, хубаво да се облече.

Един римски патриций изпратил на един светия, че му излекувал детето, един хубав костюм, хубав обед, пари му пратил. Всичко му праща. Но в това време идва един гладен и светията му дава яденето си. Идва един гол и той му дава хубавия си костюм. Идва една жена и на нея ѝ дава парите си и най после му е останала една хапка, едно парче хляб. Дошла мишката и го завлякла. Това е малката хапка. И той не могъл да разреши това противоречие. Сълзи потекли от очите му от умиление. Не могъл да разреши тази работа. Тогава му се явява Христос при него и му казва: „Ти издържа изпита си. Свободен си сега."

В този момент в какво седи свободата? Сега да опишете като художник какво е лицето на отшелника, как напуснал своето старо жилище и как тръгва. Един ще го опише по един начин, втори ще го опише по втори начин, трети – по трети начин. Но има един начин.

Когато обичаш, когато В душата ти няма никакво противоречие, има истинска любов, има известна осанка, която се вижда. Любовта, когато е истинска, има известна осанка. Този истинският път на нещата е заразителен. Ти не можеш да срещнеш един човек, който върви по Бога, и да не се заразиш. Заразително е. Като стъпи само онзи на краката си, от чуването на стъпките му в тебе се явява мисъл:

човек съм аз. Със стъпването си този човек говори. Нещо има в този човек, което говори. От него излиза сила.

Когато Христос вървеше по пътя, една жена, която се приближила до него, казва си: „Само като се допра до него, ще оздравея.“ И тя се допира до него и оздравява. Христос казва: „Сила излезе от мене.“ Околните му казват: „Нали много свят има около тебе. Притискат те отвсякъде.“ Допре се някое дете. Никаква сила не излязла. „Но много хора има.“ Той казва: „Не, не, някой се допря до мене.“ Всички се допирали, но някой се допрял с особена цел. Христос като погледна тази жена, тя била разтреперана, и тя се изповядала, че тя се е допряла до него. Тя имала дванайсет години кръвотечение. Приближила се до един свят човек и извлича от него сила по един апашки начин. Христос казва: „Кой взе сила от мене без позволение?“ Тя казва: „Прости ми, Господи. Нямах кураж, откраднах, взех я.“ Той казва: „За в бъдеще няма да постъпваш така, но аз ти давам.“ Начинът, с който си послужи тя, не е чист. Но самото подбуждение на душата е чисто. Защото Христос не казва – няма нищо. Някой ще каже, че тази жена имала голяма любов към Христа, с голяма вяра се е допряла. Вяра на кражба. От едно свято същество като Христа може тя да открадне. Ако Христос беше някой обикновен човек, тя щеше да претърпи такъв удар, щеше да ѝ зашлеви две плесници, но благодарение, че той е бил един от великите същества, които са били на земята, той я поглежда и казва: „За в бъдеще ще постъпваш по-хубаво, за да не ти идва пак кръвотечение.“

Ако аз свиря, някой път ще се случи с вас това, което никога не се е случвало. Един български цигулар дал концерт, свирил български песни и всички напуснали салона, започнали да скачат, да се въртят, да играят. Казва: „Подлудяха тези хора.“ Представете си, че в София някой даде концерт и всички софиянци излязат по улиците и заиграят. Аз бих желал всички хора така да пеят. За най-хубавата

музика е казано следното. За да може да слушате вие хубавата музика, непременно трябва да имате любов. Трябва да обичате. Сега аз говоря за една любов, която не сте имали. Тази любов, която сега имате, и тя е хубава, е нея човек расте. Но има една любов, която трябва да притурите към сегашната си любов. Когато и да е, тя все трябва да дойде. Като дойде новата любов, с нея ще дойде и новият живот. Наричаме я любов на безсмъртието. Сега имате любовта на безсмъртието.

Вашата любов е силна, но понеже тя трябва да укротява смъртта, всичката ѝ сила отива в това. А пък новата любов ще бъде свободна от смъртта. И вместо да дава силата си да укротява смъртта, тя ще я дава на вас. И тя ще бъде любов на безсмъртието.

„Отче наш“

Деветнадесета лекция на Общия окултен клас 10 февруари 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ДОБРОТО РАЗПОЛОЖЕНИЕ

„Отче наш"

Човек трябва да бъде мирен. Кога? Когато духат ветровете. Обаче няма мирни хора в света.

За следния път пишете върху темата „Кога се е родило невежеството". Вие трябва да знаете, че невежеството се е родило от учен баща. Едно положение трябва да имате предвид – не може да става в света това, което го няма. И човек не може да придобие това, което го няма, което не се проявява. За да съществува нещо в света, непременно трябва да има нещо, което да му съответства. Това е проверено. Тогава как бихте развили темата „Кога се е родило невежеството"? Вие в три-четири минути отгоре ще напишете няколко реда, ще направите едно заключение – и това е всичкото.

Някои ще кажат, че понеже човек не е учен, затова се е родило невежеството. Не, ни най-малко не е така. Невежеството съществува вън от науката, вън от добродетелите. Как ще си обясните например обичая на турците да заставят жените си – и красивите, и грозните, да се покриват? Ако става въпрос за красивите, ще кажете, че те трябва да се покриват, за да не съблазняват хората. Добре. Ами защо и грозните се покриват? Те поне никого няма да съблазнят. Вие можете да си правите различни заключения защо у турците съществува такъв обичай, обаче причините, по които жените покриват лицата си, са съвсем други от тези, които знаете. Това показва, че всяко нещо си има някакъв повод – какъвто и да е той. Вземете например срама или страха в човека. Срамът, както и страхът, си имат някакъв повод. И те имат някаква причина. И те имат някакъв произход. Обаче, факт е обаче, че страхът и срамът съществуват.

Следователно и те имат някакъв произход, и те произлизат отнякъде. Като се казва, че човек съществува, значи и той е произлязъл от нещо. Има някаква причина, която го е създала. Не може да произлезе нещо в света без някаква причина. Представете си тогава, че някой ви каже как някакъв барбазуняк е причина за произхождението на човека. Казвате „Ола белир". Или запитвате как е възможно барбазунякът да стане причина човекът да се роди.

Питам, как могат тогава учените да казват, че една малка микроба става причина човек да умре? Те твърдят, че някакъв бацил се явил в кръвта на човека и той станал причина за неговата смърт. Следователно, ако човек може да умре от един бацил, тогава защо да не се роди от един барбазуняк? Всъщност човек от бацил не умира и от барбазуняк не се ражда.

Сега този род разсъждения нямат никаква връзка със сегашния живот. Представете си, че у вас се заражда едно желание да бъдете красиви, здрави, снажни. Питам, защо е това нещо? Защо например искате да бъдете красиви? Кои са подбудителните причини? Или ако искате да бъдете добри, защо искате да бъдете добри? Все трябва да има някаква причина. Понякога искате да бъдете силни. Защо се явява това желание у вас? Значи за всяко желание все има някаква побудителна причина. Вие сте се събрали тук. Кой какво иска сега? Когато хората отиват на гостилница, те имат някакво желание. Все някаква причина ги заставя да влязат в гостилницата Всички имат едно общо желание, едно принципално желание. Обаче всички не ядат едно и също количество хляб и храна, а също така всички не ядат едно и също ядене. Един влезе, иска едно ядене, втори иска второ ядене, трети иска трето ядене и т.н. Има едно голямо разнообразие във вкусовете на хората. Ако гостилничарят е сготвил това, което неговите клиенти желаят, те казват, че той е сготвил добре. Ако пък тези клиенти, които влизат, ядат по-разнообразни ястия, тогава и

гостилничарят е доволен. Ако вие влезете в гостилницата и кажете на гостилничаря да ви сипе само една малка лъжица от яденето като на пчела, той не е доволен от вас. Изобщо гостилничарят не е доволен от хора, които малко ядат и които не обичат да плащат.

Същото нещо може да се каже и за вас. Сега и вие сте дошли тук като в една гостилница. Обаче ядене няма. Аз съжалявам, че няма тенджери, в които да е сготвено това, което вие искате. Но като искам да ви нагостя, ще взема назаем от нашите съседи. Бях казал, че ще свирим нещо на цигулка, но цигулката е малко неразположена, не иска да свири. Тя казва: „Аз не свиря на хора, които не оценяват, които не разбират от свирене." Тя е малко на особено мнение и аз не мога да я заставя насила да свири.

Тази сутрин ще говоря върху науката на разположението. Прогресът на човека се състои в неговото разположение, да знае всякога как да е разположен. Разположението не се състои само от един тон. То се състои от много тонове, между които има известно съчетание. Да бъдеш разположен, то е цяла наука. Всякога да бъдеш весел, това още не е наука. Пък и всякога да бъдеш скръбен, и това не е наука.

Тогава в какво седи доброто разположение? Доброто разположение седи в това, да знаеш всякога навреме да взимаш и навреме да даваш. Да допуснем, че един ваш добър приятел ви е дошъл на гости. Вие можете в един момент да развалите доброто разположение на приятеля си. Как? С вашето неразположение. Вие можете да приведете за това ред причини. Повидимому отвън има разни причини. Затова трябва да се учите в това отношение. Питам, вие доде сте дошли във вашето разположение? Спрямо някои хора вие имате добро разположение, но спрямо други – имате лошо разположение. Доброто разположение може да бъде продиктувано от някакъв интерес към нещо, което често се забелязва в малките деца.

Например някое дете обича много орехите. Като си дойде бащата от работа, детето подушва дали той носи орехи. И ако бащата има орехи в джоба си, изважда няколко орехчета и ги подава на детето. Щом вземе орехчетата, то веднага излиза вън да играе със своите другарчета.

Тъй щото разположението играе важна роля в живота на хората. Без разположение нищо не може да се получи. То е пропуск. Ако нямате разположение, никъде не можете да влезете. От вашето разположение зависи де ще отидете, дали ще ви приемат добре, или не, дали ще ви платят парите, или не и т.н.

И тъй, силата на ученика седи в разположението. Когато един ученик влезе в окултна школа, първо го учат на разположение, т.е. да се влада. Силата на ученика зависи от неговото добро разположение. Той не трябва да се влияе от външните условия – че вън имало сняг или лед, това не трябва да му влияе. Когато слугата отива на нивата да работи, а вижда, че е наваляло половин метър сняг, той се радва и казва: „Добре че наваля този сняг.“ Обаче господарят, като види този сняг, казва: „Отде се намери този сняг сега?“ От едно и също условие едновременно слугата мисли едно, а господарят друго. Но какво е мислила природата в този случай? Аз наричам природата майка, която, като вижда децата си голички и беднички, изпраща им един бял юрган и казва: „Да се завият тези деца!“ Тя казва: „Никой няма право да събужда децата ми преждевременно. Нека си поспят още малко.“ Като се наспят, тогава може да ги събудите и изпратите на училище. Щом те отидат на училище, тогава можете да влезете в стаята им и да чистите. Така правят слугите в хотелите. Когато клиентът им излезе, те влизат в стаята му и я чистят.

И затова всяка сутрин, като ставате, започвайте с разположението. Никога не започвайте да се молите без разположение. Намерете каква и да е причина, върху която да

размишлявате, и тогава се молете. Тъй щото, молите ли се, все трябва да намерите някакъв повод, който да ви създаде разположение. И при това трябва да бъдете свободни, за да се молите. Имате ли някакъв повод, той веднага ще смени състоянието ви. Неразположението може да произтича от три причини. Или че не сте сдъвкали храната – храносмилането не е станало правилно. Останали са в стомаха или в червата ви някакви излишъци, които предизвикват известно разбъркване. Второто неразположение може да е предизвикано от някакво чувство. Имал някой да ви дава пари, но не ви ги е върнал навреме. Обущата ви са скъсани, искате да си купите нови обуща, но този човек не ви връща още парите. И вие сте неразположен. Третата причина може да се дължи на някакъв неуспех. Например напишете някаква книга, напечатате я, но тя не върви, не може да се пласира. И вие пак сте неразположен.

Тъй щото причините за неразположението могат да бъдат от три вида – или от физически характер, или от сърдечен, или от умствен характер. Ако е физически характер, бутни копчето на стомаха – и неразположението ще изчезне. Ще ви дам едно елементарно правило за смяна на физическото неразположение, което работи най-малко седемдесет и пет на сто. Ако си физически неразположен, дигнете ризата си и на голо погладете няколко пъти стомаха или корема си. Направете това около десетина пъти и неразположението ви ще изчезне. Направите ли това, пред очите ви веднага ще светне. Какво трябва да направите, когато неразположението ви е от сърдечен характер? Тогава си представете, че един ваш приятел ви изпраща един чек от четиридесет хиляди лева. Но реално си представете това положение. Представете си, че като си свършите работата, ще отидете на пощата да освободите тези пари. Казвате: „Защо трябва да се заблуждавам?“ Чудно нещо. Няма никакво заблуждение в това. Малко пъти ли сте си казвали: „Не зная, дойде ми наум еди-каква си мисъл.“

И виждате, че тази мисъл не била случайна – все ще стане нещо подобно. Каквото човек мисли, то и става. Тури в ума си мисълта, че ще дойдат тези пари отнякъде.

Какво трябва да правите, когато имате неразположение от умствен характер? Представете си, че във вестниците пишат лоши работи по ваш адрес. Вие чешете, наистина писано е вече, налице е това. Какво трябва да правите? Веднага поставете една мисъл срещу писаното и си кажете: „Това не е за мене. То се отнася за някое друго лице, подобно на мене, мой псевдоним, а пък аз трябва да нося погрешките му. То не е за мене.“ За тази цел представи си, че някой вестникар е написал нещо много хубаво за тебе в друг някой вестник. Като ставаш, е написал нещо много хубаво за тебе, някаква хубава статия. И като ставаш сутрин, деветдесет и девет сутрини наред си представяй мислено каква трябва да бъде тази статия. Сам си я съчини – и ще видиш, че след деветдесет и девет сутрини някой ще напише нещо хубаво за тебе във вестниците или най-малко ще го каже устно.

Тези са трите практически метода за въздействие при случаи на неразположение. Важното е, че когато дойде неразположението, човек забравя да прилага някакви методи. В този случай той прилича на онзи ловец, който, като минавал през някоя гора, винаги носил със себе си два кобура, та като срещне някоя мечка или някой разбойник, да може да се противопостави насреща им. Обаче един ден срещнал една мечка, но нищо не могъл да направи. Страхът му бил толкова голям, че забравил да извади от джоба си кобурите. После, като преминала опасността, той си казал: „Защо носих тези кобури? Нали с тях трябваше да си помагам? От страха забравих, че ги носих.“ И у вас неразположението ви може да бъде толкова силно, че като дойде,

забравяте кой метод да употребите. Казвате: „Свършена е тази работа." Вие трябва да правите опити да се самовладате.

Казвам, ако някой от вас сега има някакво неразположение, нека каже какво е неразположението му, че да го излекуваме, защото неразположението играе важна роля в живота на човека. Всяко неразположение се отразява в света на съзнанието. Колкото по-високо човек се издига по лестницата на живота, толкова по-големи са страданията и изпитанията му. Много пъти хората не разбират какво нещо е неразположението. Когато човек не е засмян, това не е неразположение. Когато е скръбен нещо – и това не е неразположение. Разположението пък подразбира, че човек е изработил нещо в себе си. Някои неща произтичат от съзнанието на човека, а някои са извън него. Например някога може да дойде някаква скръб или страдание, които нямат никакъв обект. Това показва, че те са извън областта, в която ние функционираме.

Например човек не е господар на времето вън – дали то ще бъде топло, или студено, дали ще бъде ветровито, или не. Това не е във вашето разположение. Например, ако аз кажа, че мога да заповядвам на слънцето, ще ми вярвате ли? Или ако кажа, че мога да заповядвам на ветровете, ще ми вярвате ли? Никой не може да ми повярва. Обаче аз мога да заповядвам на вятъра в моята къща да духа или да не духа. Аз имам едно ветрило. Ще пусна това ветрило и то ще духа в стаята ми. Тъй щото дали хората отвън ще се карат, или ще се обичат, това не зависи от мене. Обаче, ако в моята къща хората се карат или обичат, това зависи от мене. Щом аз съм господар, аз мога да заповядвам на слугите си да се карат, да си удрят плесници или пък да се обичат. Ако им кажа, че който от тях може да удря най-хубави плесници, ще получи възнаграждение, те ще се бият на общо основание. Такива представления стават много пъти и в човека. Например вие си казвате: „Аз да съм на власт, ще направя това, ще

направя онова.“ И наистина някога правите много хубави работи, а някога правите и лоши работи. Някой казва: „Аз да съм на власт, църкви ще направя, училища ще направя, пътища ще прокарам, много нещо ще направя и най-после света ще оправя.“ Да, но светът не се оправя от такива глупави хора. Говорите така, но на другия ден вече не сте разположен. Де отиде вашето разположение? Докато искахте да оправите света, обръщате се и виждате, че най-първо вашият дом не е уреден. Вие искате отвън да уредите света, а виждате, че още отвътре не е уреден.

Казвам, това не е никаква философия. Външният свят няма нужда от никакво уреждане. Наистина съществува един външен свят на безпорядъка, но съществува и един вътрешен свят на безпорядък, който е в самите вас. Това показва, че външната природа всякога става отзвук на онова, което е вътре у нас. Природата хроникира тези неща и след това ние минаваме през всичко това, което сами сме произвели. Ние казваме, че в природата има един безпорядък, но трябва да знаем, че той се дължи на самите нас.

Например вие имате един добър приятел, но ако не сте внимателни към него, с вашето неразположение или с вашите необмислени думи и постъпки вие ще измените разположението и състоянието на вашия добър приятел. Без да иска, той ще почне да ви отговаря по същия начин, както вие сте разположени.

Та казвам, силата на човека седи в неговото добро разположение. Човек всякога трябва да има добро разположение. Под думата „добро разположение“ разбирам едно Възвишено разположение, едно разумно разположение, което да не уврежда твоите висши пориви и желания. Или това неразположение не трябва да става причина да се спират онези блага, които идат от невидимия свят или от Бога. С нашето неразположение ние можем да станем причина да отбием или да спрем благата, които идат към нас. В това седи нещастието на

човека. Забележете, ако имате едно дете, което не е послушно или което няма добро разположение, майката и да иска, не може да му даде това, което то иска или желае. Благото, което му се дава, се отлага поради неговото неразположение. И ще видите, родителите тогава казват: „Да оставим нашето дете. Да не го пращаме тази година на училище.“ Вследствие на това много болести в света произтичат все от неразположение на хората. Всяка болест е резултат от натрупване на излишъци, на инертна материя в човешкия организъм. Инертни желания, инертни сили се натрупват в човека и като не могат да се използват, те причиняват известни болезнени състояния.

В природата болестите се допущат като метод за лекуване. Болестта не е наказание, но е побудителна причина. Като дойде болестта, тя ще застави нечистото в тебе да се изхвърли навън. Само по този начин човек ще се освободи и от болестта, която е дошла. Първоначално човек е имал добро разположение на духа, но после той започва да го губи. Как? Някога не е ял, както трябва, след това не е пил, както трябва, не е чувствал, не е мислил, не е желал нещата, както трябва, и като резултат на това той постепенно губи своето добро разположение и след десетина години състоянието му коренно се изменя и казва: „Не зная какво стана с мене. Измени се моето естество.“ В първо време е бил весел, а после изгубва своята веселост. В първо време е имал разположение, а после е изгубил разположението си. А пък у човека има възможност за всички добродетели. Обаче той сам е затворил пътищата за всички тия добродетели и днес не може да се прояви.

Най-първо тези пътища трябва да се отворят. Неразположението е първият слуга, който иде да събуди господаря си за всички ония възможности, които се крият в него, да им отвори пътя и да почне да организира вътрешния свят. Така човек ще дойде до едно благодатно

състояние. Ако река сега да ви кажа някои неща, виждам, че те още не са за вас. Например, ако ви кажа да изпеете песента „Аин фаси“, но така, че който я изпее най-хубаво, ще получи награда от двайсет хиляди лева, кой от вас би могъл да я изпее така? Колко души между вас ще се намерят, които биха могли да я изпеят, както трябва? Не че не можете да я изпеете, но нямате това разположение, което се изисква за пеене. Пътищата днес за вас не са отворени, че не можете да пеете, а след години може да станете и гениални певци, че цял свят да ви слуша. Тогава всеки от вас ще има такъв глас, че като запее, лампите да изгаснат. Казвате: „Как може да стане това?“ Може да стане. Вибрациите на вашия глас трябва да бъдат толкова силни, че да реагират върху светлината, върху нейните вибрации и да я изгасят. Това показва, че светлината ще мине в нова гама, ще измените нейните вибрации.

Питам, колко певци има днес в света, които могат да изменят вибрациите на светлината и да изгасят лампите. Под думата „изгасване“ се разбира минаване на енергията от едно състояние в друго. Понякога една енергия може да мине от по-ниско в по-високо състояние, а някога може да стане и обратното – да мине от по-високо в по-ниско състояние. Ако вземете буквата „а“ и към нея последователно прибавяте буквите „з“ и после „ъ“, вие ще образувате думата „азъ“, вашата личност. Обаче тази дума „аз“, с която българите си служат, не е приета в другите езици. Няма друг народ, който да си служи със същата дума за означаване на личността. Българинът казва: „Аз съм това.“ Англичанинът казва „ай“. Ако англичанинът употреби тази дума, турчинът ще го разбере, че говори нещо за месечината, има едно съвпадение на тези думи.

От думите виждаме, че в природата съществуват ред съзвучия, с които ние си служим за изяснение на някакви наши идеи или състояния. Когато българинът казва „аз“, това показва, че той

разполага е повече време. Англичанинът е практичен човек. С малко букви той изказва много нещо. Той не разполага с време, той цени времето. Това е цяла наука. Ако човек може да определя състоянията си, да ги поставя в една или в друга категория, това е цяла наука. Всяко разположение или неразположение спада към известна област, която човек трябва да изучава. Имате едно разположение – то не е дошло току-тъй. То е минало през разни области, докато дойде при вас като един вестител. Това разположение ще мине покрай вас и ще замине, но ще остави един добър отпечатък, от който вие ще се ползвате. Вие гледате да хванете това разположение и да го задържите за себе си. Вие никога не можете да го хванете и да го задържите. То е една Божествена мисъл, която ще мине покрай тебе, ще замине и ще остави свой добър отпечатък. Ще дойде някой добър приятел при вас. Той няма да остане за дълго време, но ще поседи ден, два или три, ще си остави портрета и ще си замине, а вие трябва да използвате неговото присъствие и това, което той ще ви остави.

Та всяка добра мисъл е един ангел, който иде отнякъде. Всяка добра мисъл не е само един образ, но същевременно тя е едно тяло на едно възвишено същество, което иде у вас за кратко време. То иде е една мисия. Значи всяка добра мисъл иде у вас с известна мисия като един посланик. Обаче вие не оценявате тази мисъл и казвате, че трябва да остане у вас или мислите пък, че е ваша. Например тази мисъл може да бъде следната. Нещо ви казва, че ти ще станеш добър. Вие хващате тази мисъл и искате веднага да станете добър. Щом видите, че не можете веднага да станете добър, вие казвате: „Това нещо не е за мене. Аз не мога да стана добър." Или този ангел ви казва: „Ти трябва да учиш." „Не, аз не мога да уча. Минало ми е времето вече. До едно време аз можах да уча, повече не мога да уча." Щом реагирате срещу тази мисъл, тя веднага ви напуща и състоянието ви се изменя. И в Писанието е казано: „Търсете ме,

докато съм близо до вас, или слушайте ме, докато съм с вас.“ Така прави Бог. Той мине, предаде нещо хубаво и си заминава.

Сега ние идем до философията – Бог е на всяко място. Аз не искам да се спирам върху този въпрос, защото той е свещен. Бог е на всяко място само в разумния свят. В абсолютно разумния свят Бог е на всяко място, но в неразумния свят Бог присъства там със своята сила. Там съзнанието му е вън. Ако ти си разумен, съзнанието на Бога действа вътре в тебе, но ако не си разумен, съзнанието на Бога действа отвън, със своята сила само. И тогава, ако си неразумен, болестите ще действат отвътре, а човек отвън – със своята сила. Тогава ще те турят на легло, ще лежиш десетина години, докато най-после постигнеш това, което желаеш. Ти можеш да плачеш, да викаш, колкото щеш, но докато не научиш урока си, болестта няма да те напусне.

Някой човек желае нещо и го постига. Някой желае нещо, но не го постига. Зависи доколко съзнателно е работил за постигане на своето желание. Законът е верен – каквото човек желае, то ще стане. При доброто разположение човек приготвя почва, условия за своето бъдещо развитие, за своя прогрес. Доброто разположение е необходимо за нас. То става като навик, в който човек може да работи. Ако нямам добро разположение, Божественото съзнание в мене не може да функционира, а щом то не функционира, щом то не работи, аз нищо не мога да придобия, нищо не мога да реализирам.

Как иде неразположението в човека? Представете си, че една сестра купила много хубав плат и си ушила от него една хубава дреха. Едва що облякла дрехата, и минава покрай един тел, закачва се дрехата и се скъсва. Разположението на тази сестра веднага се изгубва. Тя съжалява за дрехата си, но не може да я поправи. Тя не струва някакви си сто или двеста лева, но най-малко две-три хиляди лева. Не може да си купи още една такава, няма пари. Какво трябва да

направи? Нека създаде нова мода. Как се създават модите? Модата не е нищо друго освен замаскирване на една погрешка. Тази сестра трябва да вземе една хубава панделка – бяла, червена, синя или друг някакъв цвят, и внимателно да я тури върху скъсаното място, да не се познава, че е кръпка, а като че ли нарочно я турила за мода. Ако скъсаното е на две места, и на двете места да тури по една панделка. И по този начин скъсаното ще се закрие. При това тя няма да казва защо е турила панделката, но ще каже, че така ѝ дошло на ума да гарнира по този начин роклята си.

Тъй щото, дойде ли у вас едно неразположение, внесете в себе си една мода, с която да изправите неразположението си. Модата може да бъде парижка, германска или каквато и да е. Това не е важно. Важно е да се измени състоянието ви. Да допуснем, че дойде някой при вас и ви каже: „Знаете ли какво каза еди-кой си брат за тебе?“ Ти не си чул нищо по това, но той ти предава. „Какво каза?“ „Каза, че си бил много прост човек.“ И тази мисъл като някоя муха, като някой барбазуняк започва да работи в тебе. „Освен това той казва, че си бил неграмотен, не си знаел де да поставяш запетаи, де точки, де двоеточия, не си знаел езика, както трябва.“ Ти казваш: „Как така може да се говори за мене?“ Ти, без да си чул какво е казал този брат, започваш да прекарваш тази мисъл в ума си. „Прост съм бил много, не съм знаел да пиша и т.н.“

Питам, каква мода трябва да създадеш на твоето неразположение? Какво трябва да направиш? Седни и напиши писмо, да докажеш, че не си прост. Вземи тетрадката и пиши. Ама щял да каже, че не си знаел нищо от Омира, от Канта. Вземи да цитираш един пасаж от Омира, един от Канта, да докажеш, че знаеш повече от него. Направиш ли това, и състоянието ти ще се измени. Докажи, че знаеш нещо повече от него и по френски език – и всичко ще се измени. Трябва ли само от думите на този или на онзи да губите

разположението си? Че преди всичко ти си главният авторитет, ти знаеш всичко. Трябва ли да вярваш на думите на този, на онзи, че не си знаел нищо? Ти знаеш какво знаеш. Някой ще каже, че си бил слаб човек, едва петдесет килограма можеш да вдигаш. Ако ти дадат двеста килограма, не ще можеш да ги вдигнеш. Кажи: „Да, свободно вдигам петдесет килограма, но дойде ли до двеста и повече, ще мога да вдигам с помощта на някаква машина. Имам ли тази машина, ще вдигам не само двеста, но и петстотин и хиляда килограма."

Докажи на този човек, че има един закон, който можеш да прилагаш. Не знаете ли законите, аз мога да ви говоря работи, които вие ще считате за небивалици. Например, ако знаете законите, вие можете да отидете при една скала и като я пипнете, тя да тръгне след вас или пред вас, да върви като овца. Дето седнете, и тя ще спре. Казвате: „Кажи ни как може да стане тази работа." Там е въпросът. За тази работа се изисква време. То е все едно да ви покажа как може да се направи тази баница. Ако искате да знаете, не е достатъчно само да ви прочета от една книга как се прави баница, но трябва да мине най-малко един час време, докато я направя. Ще взема малко брашно, ще го пресея, ще взема топла вода и ще го замеся. После ще забъркам настрана сиренето и ще започна да точа тестото, а после да турям в него сиренето. Като се приготви баницата, ще я пратя на фурната да се опече. След това ще кажа: „Ето, опитайте какво нещо е баницата, след като видяхте вече как се прави."

Та сега и вие искате да бъдете добри. За да бъдете добри, вие трябва да знаете закона на разположението и да имате абсолютна вяра, че сте създадени да бъдете добри. Значи създадени сте да бъдете добри. Ако не сте добри още, това показва, че не сте работили достатъчно. Това не е престъпление, но показва, че сте останали назад, понеже не сте учили, както трябва. Това не показва, че не сте способни. Способни сте, но съзнанието ви не се е отворило още.

Вашето съзнание трябва да се разтвори като пъпка, да възприема Божествената светлина. Всяка пъпка е жива, тя се разтваря като цвете, да възприема Божествената светлина и после се превръща в плод. И крушата, която виждате на дървото узряла, тя се усмихва на човека. Не само крушата, но всички плодни дървета със своите плодове, които виждате – червени, жълти, всички правят флирт с хората. Като види някой човек, плодът казва: „Нали ме харесваш, вземи ме, целуни ме малко, пипни ме, порадвай ми се.“ И той вземе плода, целуне го, пипне го, помилва го. По този начин те правят флирт с хората. В природата флиртът е на мода. Всеки узрял плод или всяко цъфнало цвете казва на хората: „Помилвай ме, порадвай ми се.“ Цветето не иска да го откъснат, но само да го помиришат. Откъснеш ли го, това е любовта на разочарованията. Когато плодът се откъсне, той се радва, но когато цветето се откъсне, то скърби и плаче, страда.

По същия начин има известни ваши желания, които са като цветята. Трябва само да ги помиришете. А има някои ваши желания, които като плодовете трябва да ги откъснете по всичките правила и да ги изядете, да им дадете прием в себе си. Ще им дадете хубави дрешки, хубави спални, ще ги приемете, както трябва, най-учтиво, и тогава те ще кажат за вас: „Благороден е този човек. Даде ми голям прием и угощение в себе си.“

Казвам, съзнанието, което можем да добием, пак зависи от разположението на човека. Човек, който няма разположение, или който не е завладял силата на разположението, неговият характер не може да се прояви, неговата мисъл не може да бъде спокойна. У вас трябва да седи мисълта – аз съм създаден да бъда добър, аз съм създаден да бъда силен, аз съм създаден да бъда красив, аз съм създаден да бъда разумен и т.н. Че това може да се постигне след хиляди години, нищо от това. Туй зависи от вас самите. Ако работите добре и усърдно, това може да се постигне още днес. А ако не

работите добре, може да се постигне след хиляда години. Силите и способностите са вложени в самия човек. От него зависи кога да постигне своите желания. Което е посято в земята, то се проявява, но което не е посято, то не се проявява.

Сега вие седите пред съвременната наука и казвате: „Кой ще седи да мисли, че е красив или че е силен, или че е добър? Минало ни е времето вече. Ние сме остарели. Сега вече сме по на четиридесет и пет години. Да беше на млади години, разбираме.“ Казвам, едно време вие бяхте млади, понеже майка ви и баща ви, като се оглеждаха в огледалото, те ви направиха млади. Те се влюбиха един в друг и по този начин ви направиха млади. Едно време вие бяхте стари дядовци, но майка ви и баща ви, като се влюбиха, те ви повлияха и ви направиха млади. Така вие придобихте техния образ. Ако днес сте остарели, причината е, че майка ви и баща ви вече не ви влияят, вие сте ги забравили.

Питам, защо хората, като станат приятели, не се обичат вече? Ако вие вземете един предмет много близо до очите си, спира се вече онази хармония, която е съществувала в него. Всеки предмет в света, за да ви бъде приятен, или всеки човек, за да ви бъде обичен, непременно трябва да стои на известна дистанция от вас. Ако измените тази дистанция, чувствата вече не се проявяват. Този закон е верен и по отношение на съзнанието. Не вън от съзнанието си, но вътре в съзнанието ви е важно де седи даден човек, на какво разстояние от вас се намира. Вие можете да приближите един човек много по-близо до себе си, отколкото трябва, а същевременно може и да го отдалечите от себе си повече, отколкото трябва. Обаче и в единия, и в другия случай вие нарушавате този закон. За тази цел вие трябва да знаете как е съпоставил Бог живите същества, на какво разстояние ги е поставил. Бог е поставил всяко живо същество на известна дистанция, която трябва да се спазва. Всеки човек трябва да

знае какво отношение има към даден човек, както и вие трябва да знаете отношението си към всички хора. В това отношение всеки човек е една форма, в която Бог се проявява, и вие трябва да знаете цената на тази форма.

Запример вие един спрямо друг нямате една определена стойност. Запример, като срещнете един брат или една сестра, вие казвате – този брат или тази сестра е много добра, но това са повърхностни понятия. След няколко дни вие казвате: „Аз мислих, че той бил добър, но съм се лъгал. Не е толкова добър, колкото си мислих.“ После се разочаровате. В едно семейство, състоящо се от брата, жена му и дъщеря му, отива един млад брат. Това семейство го приемат много добре. По едно време обаче братът, в дома на когото бил гост младият брат, казва му: „Братко, ти дойде в моя дом, дето те приехме много добре, като бял брат. Обаче, оказа се, че не си бил бял брат, но си сив брат. Правилата на гостоприемството изискват да бъда учтив към тебе. Затова, докато бъдеш в моя дом, аз налагам военно положение. Сутрин, като ставаш, понеже си духовен брат, ще си четеш Библията, ще се молиш, ще размишляваш, ще слушаш лекциите си, но с дъщеря ми и с жена ми няма да разговаряш. Ако те видя да се разговаряш с жена ми или с дъщеря ми, ще наложа закона според военното положение.“ И най-после, когато дохожда Време младият брат да замине, домакинът на къщата го изпраща до гарата. Младият брат му казва: „Благодаря ви за гостоприемството, но много строго ме държахте в дома си.“ „Да, много строго беше, но това са изключителни условия на живота. Те се налагаха според духа на военното положение.“

Тъй щото, дойде ли такъв брат и у вас, ще наложите военно положение и ще му кажете да чете Библията, да се моли и да работи. Ще кажете: „Кой ли е този брат?“ Всеки от вас е този брат. По отношение на Божествения свят и вие не сте извършили това, което

трябва. Казвате: „Как да не сме извършили?“ Питам, кой от вас, като е отишъл в някоя Божествена къща, не се е представил първо за бял брат, а после е излязъл сив брат? Кой от вас е оценил, както трябва, слънцето, звездите, цветята или хората? Никой не ги е оценил. Всички са на особено мнение и затова Господ най-после се принуждава да тури военно положение и казва: „Дъщеря ми няма да гледаш и жена ми няма да гледаш, нито ще разговаряш с тях.“ Много сериозна работа е тази. Ще каже Господ, че това са изключителни условия, временни условия на живота. Или аз наричам това нещо неразположение на духа.

Неразположението на духа произтича от неестествените желания, които човек има. Човек иска да постигне нещо в света. Това е много естествено положение. В това отношения външният свят служи като отражение на вътрешния. Влизаш в един дом, дето бащата има една красива дъщеря, и ти хвърляш око на нея. Ти веднага ставаш по-учтив, по-нежен, усмихваш се, започваш да декламираш стихове, поезия. Ако пък си музикант, започваш да свириш, да покажеш всичко, което знаеш. Ако свириш на пиано, веднага ще покажеш, че знаеш да свириш. Обаче това, че свириш, то е външно нещо. Че се усмихваш, и това е външно. Че декламираш Омира или Канта, и това е външно. Всички тия неща не са съществени. Те са моди, панделки, това-онова. В този случай ти си служиш с Омира или с Канта като кръпки, с които закърпвате някоя дупка.

Същинската причина седи в това, че обичаш дъщерята на този човек. Обаче каква е целта, защо обичаш тази мома? Дали ли сте си отчет защо обичате една сестра или един брат? Някой казва: „Много обичам тази сестра.“ Хубаво. По-добро нещо от това няма. Какво по-добро от това, хората да се обичат. Важно е да се провери човек в сърцето дали наистина обича, или това е само едно преходно чувство. Обичта трябва да е обич от самото начало и до края. Любовта е един

Божествен процес. И когато човек казва, че обича, в неговата любов трябва да има един постоянен растеж, и то всеки ден. Ако любовта ви остава в едно и също състояние, тя ще донесе най-голямото нещастие на човека. Любов, която спира човека в пътя на неговото развитие, тя не е Божествена любов. Любов, която спира твоите разположения, тя не е любов. Любовта трябва да усилва разположенията на човека. Когато обичате един ваш приятел, всеки ден трябва да откривате в него по една добра черта или по една нова добродетел. Това е Божествена любов. Като срещнете този ваш приятел, да виждате в него онази черта, която още не се е проявила. Любовта изисква да виждате доброто, което Бог е вложил в човека, и всеки ден да го поощрявате в това направление. Ако е музикант или ако е поет, да го поощрявате да се развива в това направление.

Тогава отде иде неразположението? Крайното неразположение се явява в един акт, в един плод, в нещо завършено. Същото може да се каже и за разположението. В какво се изявява нашето разположение, което имаме към някой човек? Днес то се изявява в някакво материално даване, в някакъв подарък – или в една панделка, в една карфица или в едно цвете, или в едни обуща, или в едни дрехи и т.н. Все трябва да се даде нещо като израз на разположението, което имаме към даден човек. Когато разположението достигне до своя най-висок връх, то мяза на положението, в което се намира ученикът, когато получи диплом за завършено образование. Тъй щото, когато давате някому нещо, то е все едно, че му давате диплом, с който вие се изявявате. Ти, който му подаряваш нещо, си директор на училището, който му даваш диплом, е което показваш, че имаш отлично мнение за него. Той пък е ученикът. Значи, който обича, той е директор, а когото обичат, той е ученик. Като директор ти ще му дадеш един диплом с отличен успех, само с шесторки. Можеш да му дадеш и с тройки, и с четворки, но такъв диплом нищо не струва.

Като дадете един отличен диплом на ученика си, ще му кажете: „Вземи този диплом и постъпвай съобразно него. Иди в света и работи според този диплом.“

Това е, което Бог изисква от нас. В този смисъл всеки от нас трябва да знае какво обича в човека. Да оценявате човека, това е много нещо. Като срещнете един човек, трябва да отворите аналите в неговия живот, да видите защо се срещате с него. Трябва да видите какво Бог е вложил в него. Вие, като срещнете един човек, казвате: „Не ми е приятен този човек. Има нещо странно в него.“ Всички неща са странни, когато те са неразбрани. А когато са разбрани, те не са странни. Всичко у човека не може да се проучи. Човек може да проникне само в един ваш живот, да види какво сте били, но това още нищо не значи. Вие имате редица животи. Вие сте минали хиляди и хиляди прераждания.

Какво значи един живот? Някой казва: „Зная този човек, познавам го. Зная как е живял в миналото.“ Нищо не знаеш, ти трябва да проникнеш през всички животи на този човек, ако искаш да кажеш, че знаеш нещо за него. Ти трябва да имаш предвид цялата история на неговия живот. Вие сте едно произведение на Бога. Аз виждам, че има нещо у вас, което работи. Затова именно аз не бързам да се произнеса за Божията работа. Не казвам, че този човек нищо не струва. Може една негова постъпка да не е права, но той е Божие творение и Бог е вложил нещо хубаво в него, както и във всички останали хора. Божиите работи не могат да пропаднат. Тази форма, която виждаме отвън, е душа, в която Бог е вложил една своя мисъл, която иска да прокара. Всичко в света може да стане, но да се спре Божията мисъл, това никога не може да стане.

Сега ние дойдохме до сериозна работа. Казвате: „Като е така, тогава нека Бог направи от нас нещо повече от това, което сме днес.“ Това е само едната страна на въпроса. Бог желае от вас да направи

нещо, но едновременно с него и вие трябва да работите. И ако вие не работите с Бог заедно, нищо не може да се реализира, но работата само ще се отложи. Ако вие не работите, както Бог изисква, той ще ви подложи на все по-големи и по-големи страдания, докато най-после вие не се замислите защо са тези страдания. И ще дойдете до разрешението на въпроса.

Представете си, че вие ходите на училище, но не искате да учите. По едно време се оглеждате, че вашите другари са отишли напред, а вие сте останали назад от тях. Те са се настанили вече на работа, а вие сте без работа, останали сте последен. Като види, че всички около него се усъвършенстват, той започва да губи желание за работа. Той вижда, че е изгубил вече добрите условия. Казвам, тези условия той е изгубил, но идат други условия, които той трябва да използва. Първите условия за тебе са изгубени. Те повече няма да се върнат. След тях идат други условия, които трябва да се използват за постигане на това, което вие желаете. Ако изгубите първите условия, ще дойдат втори, трети, четвърти, пети и т.н. Обаче колкото повече условията се отлагат, толкова повече и страданията се увеличават.

Та първото нещо. Като станете сутрин, кажете си: „Разположен съм днес." Ако сте брат, представете си, че сте царски син. Ако сте сестра, представете си, че сте царска дъщеря. Представете си, че сте здрави, красиви, силни. Аз не ви говоря напразно, но казвам – в природата има известни тайни, които по този начин можете да използвате. Тава става не само с вас, но и с по-нискостоящите от вас същества. И те понякога се пробуждат. Тяхното по-високо съзнание разбира тези неща. Колкото и да са низши животни днес, това е само по отношение тяхната външна форма, с която те временно са облечени. Като гледате воловете и конете как си махат опашките, вие мислите, че те нищо не разбират. Обаче понякога конят или волът ме погледне съзнателно, умно и казва: „Не гледай тази ни форма. Така

сме облечени само временно. Като на бал с маски, изиграваме известна роля. Обаче ще дойде ден, когато и ние ще хвърлим тези рога и копита, ще се освободим от тях.“ Вие минавате, казвате: „Това е един вол.“ Не, това е син на някой архангел, когото бащата е изпратил на земята да се учи на смирение и да работи. Един ден, като се върне при баща си, той ще разправя, че орал земята на Ивана, на Драгана или на Стояна цели десет години. Ще разправя за жена му, за децата му, как са се отнасяли с него и т.н. А отгоре постоянно пишат тези неща. Правоверните, като слушат тези неща, ще кажат: „Това е забавление.“

Питам, които сега ме слушате, имате ли ясна представа доде се простира по развитие съзнанието на вашия живот? Мнозина казват, че са на четиридесет-петдесет години, но отде идат, де са били порано, защо са дошли тук, нищо не знаят. Какъв е произходът им, също не знаят. Ще кажете, че сте родени от еди-кой си баща и еди-коя си майка. Преди това обаче де сте били? Освен това отде са дошли вашата майка и вашият баща? Ако знаете всичко това, то определя и степента на вашето съзнание. Едва сега трябва да дохождат ред учени, които да ни доказват, че в света съществува един Бог, че природата е създадена от него. Едва сега трябва да дохождат велики музиканти и певци, които да ни пеят и да ни свирят, да ни забавляват, за да събудят у нас известни области от съзнанието. Те целят да събудят у нас един интерес, да разберем, че можем да направим нещо.

Някои казват: „Като живеем известно време, ще умрем.“ Не, не се спирайте върху тази мисъл. Като умрете, какво ще правите? Ще отидем при Бога. Преди всичко вие нямате ясна представа какво нещо е Бог. Добре, да допуснем, че ще отидете при Бога, но знаете ли как ще ви посрещнат там? Да, все ще ви посрещне някой. Най-малко ще дойде баща ви, ще ви прегърне, ще ви целуне и ще заповяда да заколят за вас най-доброто теле. След това ще дойде брат ви от нивата

и ще се разсърди, че за вас е устроено такова посрещане. Ще каже: „Този нехранимайко изяде и изпи всичко, а за него колят теле, каквото за мене не са направили.“ И след това бащата ще трябва да примирява двамата братя. Питам, вие вярвате ли в това посрещане? Да, така е казал Христос. Мнозина очакват да бъдат в положението на пророк Илия. Ще го вземат с огнена колесница и така ще го занесат на небето. Казвам, при вашето разбиране каква нужда имаше този пророк Илия да го вземат с огнена колесница на небето, когато след това той дойде на земята като Йоан Кръстител и му отрязаха главата?

При това положение на нещата все има нещо недообяснено, Върху което аз няма да се спирам, защото, ако се обяснят, ще се дойде до едно неестествено положение. Ако дам известни обяснения, трябва да си послужа с контрасти, които и най-способният ученик мъчно може да схване. И той ще се постави В един клас, дето има една красива мома, и той няма да може да учи. Тази красива мома влиза в неговия ум, и той престава да учи.

Сега ако река да ви разкрия много неща, вие ще се влюбите в тази мома и ще забравите хората около себе си, ще престанете да учите. Дето ходите, все за тази мома ще мислите – дано я зърнете някъде, да ѝ напишете няколко сладки думи, да ѝ изпратите едно писъмце. Вие ще искате да ви се усмихне съдбата.

Питам, кое е онова, което този момък вижда в красивата мома? В тази красива мома има един ангел от невидимия свят, който е дошъл като гост временно у нея и после ще си отиде. В този ангел именно се е влюбил този момък. Утре ангелът ще си замине и момъкът ще каже: „Не е тази красивата мома, която по-рано познавах.“ Този момък не зная какво обича в момата. Като си замине този ангел, момата казва на момъка: „Виж какъв будала си! Какво право имаш да ме любиш?“ Докато е ангелът в нея, тя е много учтива, поусмихне се.

Всеки ангел е образ на любовта. Ако днес срещне десет хиляди души, с всички ще върши само любовни работи. Той ще замотае главата на този-на онзи, но това не се счита престъпление. Това е закон в ангелския свят. Докато ангелът е в нея, тя гледа благосклонно на този-на онзи, били те прости или учени. Обаче замине ли ангелът, тя казва на момъка: „Как смееш да ме любиш! Ти си голям простак!“ И тогава тя започва да обръща внимание само на тия, които са от високо произхождение. А на простите гледа с презрение. Та ако ви изясня тези хубави работи, вие ще се влюбите. Вие можете да се влюбите, аз съм за влюбването, но не и за захласването. Да се захласнеш, това разбира да спреш работата си, която ти предстои. Всеки може да се влюби. Та според вас всеки може да се захласне. Кой не се е захласвал? Докато бащата е бил млад момък, той се е захласвал. Майката, докато е била млада мома, и тя се е захласвала. Обаче, като се оженили, те вече не се захласват. След тях се захласват техните синове и дъщери. И бащата понякога се захласва. Кога? Когато се жени неговият син. И той взима участие. И той се интересува от снахата, която ще дойде. Майката пък се интересува от зетя, който ще дойде. Това са вътрешни отношения. Какво разбирате вие под думата „приведен зет“? Когато запитват някой турчин как му е халът, той казва: „Все е по-добър от този на един приведен зет.“ Казвам, в духовно отношение ние понякога не мязаме ли на един приведен зет? Мязаме, как не. Или понякога не мязаме ли на една снаха, която е влязла в един чужд дом и сега трябва да се нагажда според условията на този дом? Аз правя следното уподобление.

Да имаш положението на приведен зет или на снаха, това значи, след като си имал едни убеждения, едни възгледи за нещата, да приемаш сега други, нови възгледи. Изобщо положението на снахата всякога е по-добро от това, на приведения зет. Защо именно е така? Положението на приведения зет е такова, когато човек при едни

възгледи и вярвания трябва да приеме съвсем нови, които той не е проверил, не е опитал, а му се налагат отвън. Всеки ден ще му казват: „Знаеш ли, ние те взехме голтак, бедняк, с окъсани дрехи и затова, ако не живееш, както трябва, ние ще те изпъдим вън от къщата си." И той горкият се стеснява. Ще-не ще, слуша каквото му заповядат. Условията, при които той сега живее, ще го принудят да приеме новите възгледи. Той трябва да ги приеме и заради общественото мнение. Снахата пък, от своя страна, казва: „Аз съм княжеска дъщеря и ако не ме гледате, както съм била в дома си, аз ще си отида." И положението на приведения зет е горко. Сега аз ви желая вие да бъдете снахи, но не и приведени зетьове. Аз не съм за приведените зетьове.

Сега аз ви давам тия неща само за диверсия. Когато нещата са много сладки, че не може да се издържа тяхната сладчина, тогава става нужда те да се разредят с малко вода. Следователно вие трябва да имате ясни понятия за това, какво нещо е снахата, приведеният зет, майката, бащата, братът, сестрата и т.н. Трябва да имате правилна представа за приятеля, за слугата, за господаря, за кравата и т.н. За в бъдеще вие трябва да имате съвършено други понятия от тези, които досега сте имали и имате.

Например, като видя една крава, аз специално се въодушевявам. Често отивам при някоя краба да се въодушевя, и после пак се връщам да си продължа работата. Кравата е научила нещо повече от хората. Тя седи кротко, тихо и спокойно и казва: „Не може без страдания." Тази крава я доят по няколко пъти на ден и тя нищо не казва, дава се доверчиво на хората да я доят. Обаче издоят ли само един път човека, той вдигне врява и глъчка. Няма нищо от това. Всеки трябва да даде от Божественото в себе си. Ще каже някой: „Нищо не е млякото. Не струва да се вдига толкова голяма врява." Когато говориш някому нещо, а той не те слуша, ти казваш: „Този човек нищо не разбира,

нищо не знае.“ Тази критика ви прерязва и вие не искате втори път да излезете да говорите. Ще излезете пак да говорите. Изобщо никога не говорете това, което не знаете. Никога не говорете за неща, които никога не сте опитали.

Сега да се повърнем към основната мисъл, към разположението. Правило е – станеш ли сутрин, постарай се да имаш добро разположение. Не мисли, че си цар или че си княз, но си представи, че си същество, което Бог е създал и имаш всички възможности и способности в себе си. Представи си, че си изпратен като ангел да бъдеш благовестител на доброто в света. Това е важно – да бъдеш ангел, благовестител, изпратен да вършиш всичко добро, което можеш и каквото Бог ти заповяда. Ще кажеш: „Всъщност ангел ли съм?“ Какво значи думата „ангел“? Тя означава вестител, служител на Бога.

И тъй, сегашното състояние на хората има една опасност в религиозно отношение, че те се съблазняват и престават да се подвизават. Това съблазняване се дължи на едно преплитане на чувствата им, вследствие на което те изгубват много от това, което имат в себе си. Те изгубват нещо от духовното в себе си. Например у някой се яви желание да говори, но другите с мисълта си го пресичат, подпушват. Защо? Защото в религията не се иска много философия. Там няма какво да се говори за молитвите. Ако можеш да свириш, свири, но само пет минути, и то кратко, приятно, ясно. Ако пък искаш да говориш, кажи нещо на своите братя, но такова, каквото те никога не са чули. При това поговори няколко минути само и спри. Никога не повтаряй онова, което те знаят. Стар качамак не давай на хората. Ако можете да направите пресен качамак с прясно мляко, направете и дайте на хората – да останат всички доволни.

После друга погрешка, която правите, е, че се сравнявате един с друг. Не се сравнявайте един с друг. Ако въпросът е да се сравнявате,

сравнете се с някой ангел или с някое възвишено същество, което знае много повече от вас. Например искате ли сила, у тези същества ще намерите. Искате ли знание, пак у тях ще намерите. Наистина има случаи и между хората, дето някои са проявили в силна степен развити някои свои дарби и способности. Например в един от ежедневните вестници пишеше за един човек, който имал необикновено развита памет. Той е помнил двеста и петдесет хиляди изречения, той помнил числата от цели десет страници на логаритмичните таблици. Също така той могъл да повтори в две минути отгоре петстотин числа, прочетени в най-разбъркан вид. Това показва, че у човека има грамадни способности, които той трябва да развие.

Вие мислите, че това, което знаете, е много нещо. Някой казва: „Знаеш ли как зная аз Библията?“ Казвам, това още не е знание. Да знаете нещо от Библията или от физиката и химията, това подразбира да знаете и да помните всичко онова, което са писали всички тия учени и да можете при всеки даден случай да ги произведете. Кой от вас знае това нещо? Кой от вас може да цитира нещо от „Илиадата“? Ще кажете, че тези неща не ни трябват. Как да не ви трябват? Всичко ви трябва.

Сега оставям за следния път да обясня разположението каква важна роля играе то в живота на хората. Като ставаш сутрин, не мисли, че си мъж или жена, на колко години си, но мисли, че си ангел, изпратен на земята да служиш на Бога. Ти не си нито мъж, нито жена, нито дете. Тези неща са временни. Но си ангел, служител, вестител на Бога. Нищо повече. Ангелът съдържа в себе си всички противоположности на земята. Ангелът гледа на всички положения, които вие заемате, като на временни, като на свършени. Ангелът се намира в положението на един учен, който носи зад себе си учението на забавачницата, на четирите отделения, на трите години в

прогимназията, петте години в гимназията и четирите години в университета. Той носи тия неща със себе си и като погледне назад, казва: „Всички тия неща все са допринесли нещо, все са оставили нещо съществено в мене.“ Всичко това – от единия до другия край – все е допринесло нещо за неговото развитие като малко дете и до тази възраст.

Същото може да се каже и днес. И днес този човек е едно малко дете, което има какво да учи. И в най-високото положение, в което днес се намира, той пак има какво да учи. Щом научи някои работи, той ще борави вече с тях в живота си. Тъй щото и при най-долното, и при най-високото положение все ще има някои основни неща за човека, с които той ще борави, ще работи. Ще знаете, че невежеството е начало на живота. Знанието е краят на живота. Някой казва: „Наричат ме невежа.“ Радвай се. Това е началото на живота. „Наричат ме учен.“ Радвай се. Това е краят на живота. Какво подразбира свършването на училището? Като свършиш гимназия, дават ти право да влезеш в друго училище, в университет. Като свършиш университет, дават ти право да следваш в живота, там да прилагаш. Това се оформява с диплом. Ако могат да те направят професор, направят те такъв. Ако не могат, дават ти диплом да излезеш в света, там да работиш. По този начин се освобождават от тебе, от твоето знание. Тъй щото, докато си невежа, пращат те на земята да учиш. Като свършиш, като станеш учен човек, заминаваш от земята и те поставят в едно по-високо положение.

И тъй, какво е невежеството? Условие за наука. Какво е знанието, науката? Условие за невежество. Ако си невежа, способен си за наука. Ако си учен, способен си за невежество. Казано на ваш език, който е учен, ще му дадат на разположение невежи хора да ги учи. Невежият пък е царски син, понеже има на разположение десет души учени хора, професори, които работят за него, учат го. Само той трябва да

плаща на тия учени хора. Учените хора пари нямат. Невежите са силни в парите, а учените са силни в знанието.

Следователно невежеството е начало на живота и на знанието, а учеността е край на живота и на знанието. Сега аз правя превод. Кажат ли, че си невежа, зарадвай се, защото ще имаш професори на разположение. Кажат ли, че си учен човек, пак се зарадвай, защото скоро ще свършиш и ще ти дадат диплом. Ето как аз разрешавам този въпрос за себе си. Аз ви давам моите възгледи по този въпрос. Ако беше това в старо време, вие трябваше да платите за тях много, но сега ви ги давам даром. Казвате: „Дали е точно така?“ Както искате мислете, но аз казвам – невежият човек е приспан, за да не знае, да не помни, че е учен човек и да може да придобива днес нови знания. Ако приспят един учен, като го поставят в магнетически сън, ще могат да му докажат, че той нищо не знае и той ще повярва в думите им. Ако пък си невежа и те поставят в магнетически сън, като ти докажат, че ти си учен човек, и в това ще повярваш. Това показва, че ученият човек може да стане невежа и невежата може да стане учен. Нещата не са статически. Не мислете, че човек, като е невежа, че нищо не може да постигне. Че е невежа, това показва, че той няма благоприятни външни условия и затова не може да се прояви. Променят ли се условията, той веднага ще се прояви и няма да бъде вече невежа. Ученият човек пък е разцъфтяла пъпка. И затова всеки трябва да казва в себе си: „Колко голям невежа съм. Но и колко голям учен ще бъда.“

Тъй щото всичкото зло в света произтича от невежеството. Това е според вас, но аз не съм съгласен с тази философия. Всичкото зло в света произтича от многото знание. Невежеството не е създало злото, но учените хора като по-учени и хитри, те са се скрили зад невежеството и така са създали злото. Погрешките на учените се крият зад невежеството. Всеки, който иска да направи нещо, да се

прояви, той е учен човек. Лисицата, която иска да хване кокошката, невежа ли е? Не. Каква ученост има в нея?

Та и вие, ако сте невежи, трябва да станете учени.

Тайна молитва

Двадесета лекция на Общия окултен клас 17 февруари 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ТРИТЕ ПЪТЯ

„Отче наш“

Вие сте писали кога се е родило невежеството. Може ли сиромашията да се яви преди богатството? Може ли човек да бъде сиромах, когато никога не е бил богат? И може ли да бъде богат, когато никога, не е бил сиромах? Изобщо човек, като дойде до известно положение, мисли, че знае. То е общо понятие, че знае. Че знае нещо, знае, но има неща, които не знае. Той казва: „Аз зная какво нещо е животът.“ Обикновения живот, който той живее, може да знае, но за онзи необикновения живот какво може да знае? За своя живот може да знае, но какво можем да знаем за живота на ангелите? Може да предполага, но неговото предположение не е една сигурност. Той не е бил между ангелите, не е бил в тяхното училище. Той може да си предполага, че е бил между микробите, но той не знае какво са те. Той предполага, че са малки същества, но не е бил между тях. Какво мислят те, как са те организирани, той не знае.

Да допуснем, че имате известни процеси. Най-простият процес – две плюс две равно на четири, 2 + 2=4, 2-2=0. 2x2=4, 2:2=1. Ние знаем този процес събирането.

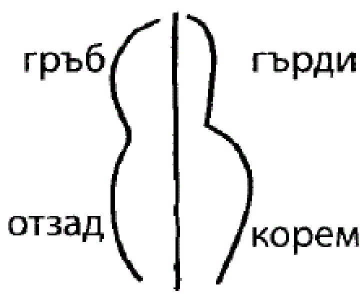

Фиг. 1

Имате линията АВ, имате геометрическа форма. Може ли да кажете каква е тази крива линия. Представете си, че това е един човешки гръбнак. Тази линия е човешкият гръбнак. Тази кривина е гърбът. Изкривен е този гръб. Защо е крив гърбът му? Не трябва ли да бъде крив? Той трябва да има известно отклонение от гръбначния стълб. Каква трябва да бъде тази кривина? Щом на човека е крив гърбът, какво показва? Ако е много крив, много е слаб. Касиране е. Тогава има две противоположности. Ако гърбът е много крив, задницата ще бъде много издадена. Или може би този човек да е много натоварен, с голям товар, и като се навежда, тогава задницата изскача навън. Има си причини. Или коремът му изскочил напред. Наука е това. Защо изскача напред? Или пък гърдите му са сплескани. Какво показва тази крива линия? Може да се предаде това в числа. Може да са гърдите широки или тесни. Вие това считате за празни работи. Не са празни работи, те са много пълни работи, най-научни работи.

Ако някой даде такава една задача – красива форма, направена от злато, но отровно съдържание и отрицателна мисъл. Златна е формата, отровно е съдържанието, отрицателна е мисълта. Как ще го разрешите тогава? Вие казвате – човек трябва да бъде силен. Казвам, силата ограничава. Казвате: „Този е разумен.“ Разумността освобождава. Или казвате: „Той има силен дух.“ Щом е силен духът, ти бъди уверен, че този силният дух, ще се качи на гърба ти и ти ще бъдеш товарно животно, а пък той ще те ръководи. Значи духът в човека го освобождава, а пък неговата сила го позаробва. Силата, която човек има в себе си, го тика в известни ограничителни условия. Силният човек се ограничава. Щом има някаква война, той веднага се ограничава. Всичкият му ум се съсредоточава във войната. Ако излезе тази война сполучлива, той ще вземе контрибуция, но ако го бият…

Сега в живота всеки един от вас е личност на цяла държава. Там има цар, царица, после има министри, после има известен бюджет и така нататък. В тази държава има всички социални проблеми, които се разрешават. Вие ще кажете: „Какво нещо е човекът?“ Цяла една държава е човекът. Та сега се приближаваме при една област, която е материална. Всяко едно квадратче на човешкото лице показва едно състояние. Има три състояния: или човек дълбоко е затънал в материята, или че има сила и се вижда качеството на тази сила, или това квадратче показва разумност. Ако кожата на човека е много груба, това показва неговата сила. Онези тъкачи, работници в него, не са си довършили работата както трябва. Като им казал господарят да направят дреха, те са я направили оттук и оттам. Тъкачите не са направили дрехата както трябва и господарят не разбира. Тази дебелата кожа донякъде работи, но не си свършила работата както трябва. Тя струва много скъпо на господаря си, много малко приходи дава. Грубата кожа много работи, малко приходи има. Господарят казва: „Направете по-модерна къща, в която може да живея.“ Събрали се слугите, но невежи и му направили къщи. Прозорците не поставили както трябва – очите. Слушалките не са направени както трябва – ушите. Челото му е направено малко сбутано и главата му е оттук-оттам малко сбутана. Човек, влязъл в тази колиба, седи вътре и не може да се съобщава с невидимия свят. Казва: „Защо Господ направи тази къща така?“ Твоите работници хем ти взеха парите, хем не ти направиха къща на свят. Казваш: „Защо ми трябва такова тяло?“ Какво трябва да правиш? Влязъл си в къщата, платил си парите. Да излезеш отвън, още по-лошо. В къщата лошо, но отвън е още по-лошо. Ще се заемеш сега сам да поправиш къщата си като майстор.

В природата има един закон, когато слугите не извършат една работа, господарят поправя всичките погрешки. Ще поправиш прозорците, тавана, дюшемето, навсякъде ще поправиш и ще кажеш:

„Тези майстори никак не им дошло на ум. Толкоз пари ми взеха!“ Ти ще поправиш всичко и след като поправиш, ще се научиш как да правиш къща. Като станеш майстор, втори път като си заръчваш къща, ще оставиш ли майсторите да направят както искат, каквото Господ даде. Ти ще проверяваш, ще бъдеш ориентиран.

Ние се спираме сега върху въпроса: дълбоките работи в света ние не ги разбираме. Вие не разбирате отношенията на вашите чувства. Заражда се във вас едно желание. Вие не го знаете към кой процес спада. Някой път казвам: на всяко свое желание не давай ход. Защо? Ти казваш: „Искам да ям.“ Че искаш да ядеш, то е право. Че днес трябва да ядеш три пъти, е в реда на нещата. Трябва три пъти да ядеш, но трябва да знаеш през кое време и какво да ядеш. Ако ти влезеш в една гостилница и кажеш на гостилничаря да прави каквото той намери за добре, той, като намери нещо сготвено, от което най-хубавото е изядено, нещо е останало, ще ти даде останките. И може би, като ядеш от това ядене, нещо в тебе ще ти каже: „Не го яж.“ По-добре плати на гостилничаря и нищо не яж. Ако ядеш от него, ще платиш десет пъти повече, отколкото като ядеш. Ще кажеш: „Как така?“ Ти след като ядеш, почва да те боли коремът, диария, свиване на корема, това-онова.

Питам сега, ако вие се влюбите в една паница ядене, знаете ли какви ще бъдат последствията? Казваш: „Аз се влюбих в една паница“ Нищо, радвам се, че си се влюбил. Но ти разбра ли каква е тази паница? Казваш: „Хареса ми тази мисъл.“ Ти разбра ли тази мисъл? Ти разбра ли това желание? Ти проникна ли в мисълта му?

При сегашните условия ние имаме една механическа наука, ние постоянно запитваме Господа защо така създаде света. Например често съм правил опити с висша математика и съм забелязал, като отворя някоя страница на висшата математика и работя, забелязвам, дойдат някои процеси в мене, дойдат някои мисли. Това, в което ти не

мислиш, ти не го разбираш, и тогава ще се спреш. Но има неща, които разбираш, и пак трябва да се спреш и ще се правиш уж, че не ги разбираш. Ако ти дойдеш до една пропаст, по нататък от пропастта можеш ли да отидеш? Ще се спреш. Често в математиката са засегнати известни психологически въпроси, които са на края на природата, по-нататъка не можеш да отидеш. Мислиш, мислиш, и по-нататъка не можеш да ходиш. Можеш да чоплиш колкото искаш, но в това чоплене никакъв резултат няма. Например ти можеш да мислиш какво нещо е смъртта. Зад смъртта ти не знаеш какво има. Казваш: „Вечен живот." Ти не знаеш какво има зад вечния живот. Казвате: „Зад живота има вечен живот." Тогава каква е разликата между временния и вечния живот? Временният живот е пълен е известни утайки, с една материя, която трябва да очистиш, за да остане животът, а пък вечният живот е пречистен живот. Но и в този временния процес на живота, онзи живот, който ти изваждаш, той прилича на вечния живот, единородни са.

Та казвам, при тези разсъждения пълно разбиране трябва да имате. Някой казва, че трябва да живеем. Ако ти живееш добре, то е заради тебе. Какво означава доброто? Доброто, това е известен процес. Трябва да живееш добре, защото, ако не живееш добре, ти ще имаш известни последствия. Някой казва: „Защо трябва да живее добре?" Той мисли, че да живее добре, е механически процес. Да даваш нещо от себе си, това не е добро. И да вземаш нещо отвън, това не е добро. Доброто е един процес, който запазва вечния живот вътре в тебе. Добро се нарича това, което запазва вечния живот в тебе, да не го изгубиш. Ако ти изгубиш своето добро, ти ще изгубиш вечния живот. Чрез доброто си съхраняваш живота си, чрез доброто организмът се подпомага да не изгуби връзката си с живота. Доброто е за интереса на човека, за интереса на неговата душа. Колкото си по-добър, толкова по-дълго време ще живееш. От сегашните хора някои са

добри до 40 години. От 40 години не са добри и умират. Някои са добри до 10 години и след 10 години умират. Някои са добри до 80 години и след 80 години умират. Да кажем, че си живял 84 години и изгубиш доброто, имаш нула в това отношение. Питам, какво си спечелил? Да кажем, че вие функционирате с един капитал от 40 хиляди лева. Четири години сте функционирали с 40 хиляди капитал и след 40 години ще си направите един баланс. Нямате нито загуба, нито печалба, имате нула. Друг 10 години функционирал с капитал 10 хиляди лева и заминал, друг 84 години и функционирал с 84 хиляди лева капитал и си е заминал. И тримата какво са спечелили? Нищо. Да допуснем, че 40 години се учиш и в края на краищата ти имаш една нула. Казваш, всичко е празно – както Соломона. След като се е учил, учил, казва – всичко е празно и че животът, както е нареден, няма никакъв смисъл. И след Соломона мнозина казват, че животът няма смисъл. Хубаво, тогава, ако животът няма смисъл, защо живеем тогава? Сега в какво отношение Соломон трябва да бъде меродавен? Той казва „Суета на суетите“. Такъв живот, какъвто Соломон е живял, то е живот на суетите. Животът на Соломона е суета на суетите. Животът на всеки един, както живее като Соломона, е суета. Нищо повече. Един порочен живот е, суета на суетите – нищо повече. Природата какво има зад суетата? Нищо. След като си се обезверил, какво очакваш? След безверието може да има още една стъпка, много малка е тя и ще престанеш да си безверник, няма да бъдеш вярващ. Ще престанеш да си безверник, без да си вярващ. Да изтълкувам това. Безверникът, това е един трън, забит в крака. Какъв е смисълът на безверието? Произвежда в крака ти болка. След като извадиш този трън от крака ти и се махне болката, какво става с трънa? Изважда този трън от крака ти, и се махне болката. Какво става с тръна? Турят го в огъня и го изгарят. След това какво ще стане с тръна? Този трън ще се превърне на своите елементи, от които е станал. Ти ще му

кажеш – още веднъж в крака на един философ да не влизаш, защото ще станеш на своите елементи.

Сега изводът, който трябва да направим, е: ако вие с вашето съзнание, ако вие със своето съзнание влезете в петата на един ангел или светия, или божество, какво ще стане с вас? С всяко едно престъпление в съзнанието си ти можеш да повредиш петата на някое напреднало същество. Ти си свободен да направиш това, но онзи, в чиято пета си влязъл, ще те извади и след като те извади, ще те погледне. Той има пещ и ще тури в огъня. Ни най-малко няма да му мръдне окото дали ти ще страдаш, или. не. Ще каже: „Както ти ми причини страдание, така и аз ще те туря в огъня." Де ти е мястото? Мястото не е в петата. Ще те тури вътре в огъня. Вие ще кажете: „Защо страдам?"

Ще дам един научен пример. Знаете ли защо страдате? Ние не сме дошли още до края. Когато Вие дойдете до известно място, дето вече не можете да мислите, казвате: „Не разбирам тази работа." Тогава ще се спрете и ще се върнете назад. Излезте оттам, дето сте влезли. Някой път у вас се заражда желание да изучите нещата. Има неща, които не трябва да изучиш. Да кажем, че има една златна форма с отровно съдържание. Вие искате да го опитате, но нямате един разумен метод да го опитате. Някой казва: „Чакай да го близна." Да кажем – това е азотна киселина или сярна киселина. Вие искате малко с езика си да го близнете. Казвате: „Малко да близна, да видя какво е." Знаете ли какъв ще бъде резултатът? Много пъти в природата има такива затворени шишета. Отвън формата е златна, но съдържанието е отровно. Има киселини в астралния свят, които са 100 хиляди, 200 хиляди, 300 хиляди пъти по-силни от киселините на физическия свят. Ако отвориш малко, ще носиш последствията от тази малка миризма.

Когато Мойсей тури онзи закон на пожеланията, той не е обяснил този закон. Той казва: „Не пожелай онова съдържание, което е турено в златните форми.“ Смисълът на това съдържание е разумно за онези, които са турили това съдържание вътре. Този смисъл за тебе ще ти коства живота. Ти най-първо ще намериш онзи, който е затворил това шише, и като го намериш, няма да буташ шишето, ще видиш надписа на това шише, кой го е направил, какво е, ще намериш това лице и ще му дадеш. Ако той не иска да ти обясни никак, не се занимавай с намереното шише. Ти казваш: „Чакай да го поразтворя малко.“ Както двама българи – в колибите намерили бомба, пръснала се бомбата, защото казали: „Чакайте да я почовъркам малко.“ След. като изпитали тази форма, пострадали.

Вие сте в един свят, дето съществува робство. Навсякъде съществува робство. Вие проповядвате, че има свобода. Че кой от вас е свободен? Онзи, който има да дава на банкера, свободен ли е? Заробила го банката в един порядък. В една християнска култура имаш да даваш на един банкер 100 хиляди лева, и то с 25 процента лихва. Ти си един чиновник, който вземаш една заплата 5-10 хиляди лева, или ти си един свещеник, но свободен ли е свещеникът. Свещеникът не е свободен. Не е свободен да облече дреха, каквато той иска. Той ще пита владиката и каквато дреха иска владиката, такава ще облече, според дадения образец.

Нито един от вас не е свободен. Говорите за свобода. Две сестри си говорят и по едно време прекъсват, казват – иде една сестра и двете сестри заемат една поза, като че нищо не са говорили. Онази, която иде, си казва: „Може да са говорили нещо за мене.“ Тя не е свободна. Другите две сестри, които мълкват, си казват: „Тя може да открие нещо от това, което говорим.“ И те не са свободни. Вие казвате, че са свободни. Ти отиваш при Господа, молиш се, молиш се, уплашиш се, казваш: „Я ме послуша, я не.“ И се изпълниш със страх. Между хората

не си свободен. При топлината не си свободен. При студа не си свободен, при майка си не си свободен, при баща си не си свободен. При сина си не си свободен. Питам, де е свободата тогава? Аз не искам да изнасям едно противоречие. Искам да изнеса фактите, както са. Колко плитка мисъл: всеки един мисли, че е свободен. Ти може да си представиш, че си повече ограничен, отколкото си. Но в дадения случай трябва да знаеш в какво седи свободата.

Писанието казва – дето е духът, там е свободата. Дето има сила, има ограничение. Дето има дух, има свобода. Питам тогава, дето има разумност, какво има? Какво отношение има разумността към духа? Има тесни отношения. Вие всички мислите за резултатите. Вие мислите само когато дойдат някои резултати. Ти имаш едно шише, изтървеш го, счупи се. В шишето има съдържание, масло, то се разлива. Като го счупиш, ставаш сериозен, казваш: „Отиде маслото. – Казваш: – Защо минах по този път, защо не минах по друг? Отиде маслото.“ Питам, този род разсъждения какво допринася? Ти казваш: „Ще имам една опитност в живота.“ Благодарим за такава опитност. Как да се утеши онзи човек, който е счупил шишето с розово масло? Счупването на това шише с розовото масло в тази област ще произведе известно влияние върху всичките разбойници, които са там. Ще произведе влияние върху тяхното обоняние и следователно тези разбойници, които досега бяха наклонени да убиват хората, те, след като помирисаха розовото масло, казват: „Не ни трябва вече разбойничество, ще започнем да мислим за други работи, за любов.“ Ти казваш: „Аз счупих шишето с маслото.“ Казвам – за добро е. Минавам и виждам, че всички тези разбойници турят идеята за добрия живот. Казвам, от две злини избери по-малката. Ти казваш: „Трябваше ли да се счупи шишето с розовото масло?“ Казвам, ако имаш пари, ако имаш по-голямо богатство, по-добре е да се счупи

шишето с маслото. Но ако не носиш никакво богатство друго със себе си, не счупвай шишето с маслото.

Аз ще ви приведа друг аргумент, че счупването на шишето спасява хората. Ти казваш: „Как така счупването на шишето да спаси хората?“ Христос, като страда от такава смърт, освободи хората от страдания. Счупи се неговото шише, всичкото му богатство изчезна, животът му отиде, той умря на кръста. Чрез всичките негови страдания хората се спасяват. Със своята смърт той изкупи хората от греха, от разбойниците. Някой ще каже: „Нямаше ли Христос сила да спаси света.“ Ако със сила можеше, защо не дойде с войската си, а дойде да плаща със страдания? Защо трябваше да страда да спаси света? Този въпрос, така зададен, е от глупавите въпроси. Ще ви докажа защо. Ако някой човек падне в някой кладенец, ти с пушка ли ще кажеш да излезе, или ще му спуснеш някое въже. Ще му кажеш ли, като вземеш пушката в ръцете: „Излез или ще те утрепам.“ Можеш ли да го накараш със своята пушка да излезе из кладенеца навън. Ако го срещнеш на равно място, той ще хукне да бяга, но в кладенеца, дълбок 25 метра, ако го накараш с пушката да излезе, ще може ли? Някои от вас питат така: „Не можеше ли Христос да спаси света чрез сила?“ То е все едно да накараш някого да излезе из кладенеца с пушка. Това е съвсем дървена философия. Както сега разсъждават хората, то е дървена философия. Учените хора, когато разрешават някои мъчни задачи, те са ги така разрешили, че аз, по някой път аз се смея върху някоя научна задача. Виждам, че той доказва нещо, но по този начин то не трябва да се доказва. По този начин той нищо не доказва.

Например, ако се намали пространството на едно нещо, какво ще стане с него? Ще расте на височина. Например защо американците си правят високи къщи, небостъргачи? Причината е, че те нямат място. Вследствие на това те растат нагоре. Ако имаха широко място, те ни

най-малко не щяха да правят тези небостъргачи, понеже имат малко място, а пък много е скъпо. Един квадратен метър там е цяло състояние за човека. Един квадратен метър да имате там в Бродуей, то цял живот щяхте да прекарате. Там един квадратен метър струва 25-30 хиляди лева. Как няма тогава да правят тези американци тези небостъргачи нагоре. Аз правя своите заключения. Някои хора са високи. Малко пространство имат, отдолу нямат широко пространство, отиват нагоре. А пък някои са къси. Казвам, широко пространство имат отдолу, много място имат, не искат да градят нагоре. Турците казват – ниските хора са бела на Господа, ниските хора са хитри. Най-късият знаете ли кой е? Дяволът е най-късият човек. Най-ниският човек е дяволски. Като отиваш при него, ще имаш бела. У турците казват – най-ниският човек е бела на Бога. Та казвам, вие седите и си гледате ръцете. Знаете ли какво значение имат тези пръсти? Ако ръцете са станали прозрачни, знаете ли какво значение има? Погледнете се в огледалото – някой път се харесвате, някой път не. То е цяла наука. Някой път очите са хлътнали, някой път са изпъкнати. Някой път косата ви е побеляла, по-червена или по-тъмна. Ръката ви е топла или студена, краката ви изстиват.

Това са все процеси, които имат значение. Това са естествени процеси. Голямата горещина в краката е неестествен процес, студените крака – също. Очите да хлътнат, и това е неестествен процес. И ред други процеси, които стават, се дължат на онези естествени положения на нашите мисли и чувства, в съчетанието на мислите и чувствата. Има известно съчетание на мислите, което може да внесе цяла отрова в тебе. Има известни мисли и чувства, които, като съединиш, ще направиш най-ужасната отрова, отровна киселина, с която можеш да отравяш организма си. Не може да мислиш, каквото искаш, не може да чувстваш, каквото искаш. Ако ти си свободен в своята мисъл, не можеш да бъдеш свободен в своите

чувства. И ако ти си свободен в своите мисли и чувства, не можеш да бъдеш свободен в своите постъпки. Ако си свободен в своите постъпки, ти не можеш да бъдеш свободен в своите мисли и чувства. Ако ти направиш едно престъпление да убиеш някого, ти вече не си свободен, тревога има в тебе, понеже има закон, затвор. Свободен си да го удариш, но се въздържаш, ограничаваш се. След като се ограничиш в своите постъпки, ти си свободен в своята мисъл, да вървиш свободно, да мислиш свободно, да чувстваш свободно. Вие не се спирате да мислите дълбоко защо трябва да се въздържате. Трябва да се въздържаме в постъпките си, за да бъдем свободни в мислите и чувствата. И ако мислиш да направиш неща, ти си свободен да го направиш. Но ще ограничиш своите мисли и чувства. Ако ограничиш своите мисли и чувства, свободен си в своите постъпки. Свободата в своите мисли и чувства ще произведе ограничения в твоите постъпки. А пък някой път твоята постъпка ще произведе ограничения в твоите мисли и чувства. Тогава де е свободата?

Свобода се нарича това, което дава свобода едновременно на мислите, чувствата и постъпките. Когато постъпката освобождава мислите и чувствата ти, тази постъпка е права. Ако една мисъл, едно чувство правят постъпката свободна, тези мисли и тези чувства са прави. Когато постъпката не произвежда никаква реакция, тази постъпка е права. Така че може да проверите от постъпките своите мисли и чувства. И от вашите мисли и чувства да проверите вашите постъпки. След това може да проверите какви ще бъдат вашите отношения към Бога. Ако вашите мисли, чувства и постъпки са прави, тогава може да имате право отношение към Бога. Бог е едно същество в света, което обича абсолютната, чистата хармония и права мисъл. Бог не обича абсолютно никаква дисхармония. Бог за грешните хора има само едно понятие – като отрицателни места той ги държи далече от себе си, той не иска да се занимава с тях, но

силата му е там. Някой път ще прати някого да ги реформира. Ако мислите, че Бог се занимава с тези, които вършат престъпления – не. Той не се занимава с престъпленията. Изводът, който ще направите, е: щом те е турил Бог в света, не ставай трън в петата на Божествения организъм, нито в своята мисъл, нито в своите чувства, нито в своите постъпки. Бог е същество най-чисто, най-светло същество, никаква лоша мисъл, никакво лошо желание, никаква лоша постъпка не може да остане при него.

Следователно тази лоша мисъл ще се върне с всичката своя мощ върху тебе и ще те порази. Ако ти препратиш доброто към Бога, то ще се увеличи. Всяко нещо, което отива при Бога, ще се увеличи. И злото се увеличава, и доброто се увеличава. Ако ти пратиш към Бога една хубава мисъл, чувство или постъпка, то ще се върне върху тебе. Или казано другояче: посей житото в земята, и това жито ще ти придаде. Ако ти посееш една нива с магарешки тръни, каква печалба ще имаш?

Трябва да имате една философия за живота, едно правилно разбиране. Аз забелязвам – вие по някой път идвате до едно положение на изтощената почва. Някой се моли, моли и казва: „Не ме слуша Господ.“ По този начин не трябва да се молите. Не е в многото моление, дългите молитви не са хубави. Един се е молил в църквата. Свещениците излезли навън да не го слушат, с глас се е молил. Всички излезли из църквата. Дошъл един и му казал: „Каква ти е болката?“ Имам да давам. Ще ме затворят.“ „Колко?“ „Толкова.“ „На, вземи ги и млъкни.“ Онзи казва: „Послуша ме Господ.“ Благодарение, че този добрият човек е с развито ухо и не иска да чува крясък. Предпочита да плати за тебе. Агнето се моли на Господа: „Господи, освободи ме. Не искам да ме заколят хората.“ Няма нито глас, нито слушане. Причината е в самия човек. В него няма условия. Във всички свои постъпки човек трябва да върви в Божия път. Вие имате

известни възгледи. Тези ваши възгледи трябва да ги замените с нови, да направите една основа. Трябва да съблечете вашите стари дрехи, да идете на баня. Измийте се хубаво, облечете новите дрехи, а пък старите бракувайте, защото те вече не са хигиенични. Тази нехигиеничната дреха е следната. Вие седите и казвате: „Никой не ме обича, не ме обича и Бог.“ Може би има 10, 15, 20 души да не ви обичат, но не може да кажете, че 1000 хора ви мразят. Това, което казвате е преувеличено. Може би двама души да ви мразят, но не може да кажете, че всички хора ви мразят? То е фалшиво заключение. Ако погледнете по-дълбоко, вие ще видите, че тия хора, които ви мразят, то ще бъде онова шише с розово масло, което се е счупило, и то ще ви причини добро в края на краищата. Когато тези двама души ви мразят, у вас се създава желание да се молите, и тогава тяхната омраза се изпарява. Ако тяхната омраза не може да докара у вас едно разположение да се молите, то ще имате мъчение. Някой път казвате: „Не ми върви. Нещо преследва ме съдбата.“ Никаква съдба не те преследва. Ти си сам съдба на себе си. Като постъпваш криво, ти образуваш своята съдба. Ако постъпваш разумно, – също. Тогаз се отваря вратата. Ако не си внимателен, ако туриш пръста си, може да се осакатиш при затварянето на вратата. Коя е причината? Когато затваряш вратата, дръж ръката си настрани. Едно се старай да определиш – колко е лош един човек. Търси защо е лош и за какво. Това е все едно да минаваш край пътя и да гледаш една бомба. Не я човъркай да виждаш каква е, не се интересувай. Никаква философия няма там. Погледни я и си върви по пътя. Онези, които са поставили тази бомба, да дойдат да си я вземат. Ти не си я поставил.

Превод: не се занимавай с онези отрицателни мисли, които някой е хвърлил в пространството или които са се породили във вас. Не се занимавай с тях. Не се занимавайте с вашите отрицателни чувства, които някой е оставил, или с отрицателните постъпки.

Турете кръст на всичко това. Ти питаш кой оставил тази бомба. Не питай кой я е оставил. Ти. жена ти и децата ти вземете си партушината – и да ви няма там. Защото тази бомба ще експлодира и колкото по-скоро излезете, толкоз по-добре. Инак ще отидете вие и къщата. Писанието казва – фитилът е запален, скоро ще дойде една голяма експлозия в света. Досега сте я проповядвали толкоз години и когато дойде това време, вие излезте вън и баща ви, и майка ви. Каквото вземете, вземете, а пък другото оставете. Който не разбира, ще каже: „Ще се мре." Да му мисли грешникът. Трябва да се прави правилен превод. Няма какво да се мисли за смъртта. Вие мислите за някои работи, за които аз никак не съм говорил. Ние ще минем през областта на смъртта, но праведникът ще мине и ще замине, а грешникът ще мине и ще умре. Ако туриш дървото в огъня, то ще изгори и ще се превърне на дим и прах. Ако туриш желязото, ще се нагорещи, няма да се изпари. Това желязо като го нагорещиш, ще светне, но после ще ръждяса. Като туриш златото и го нагорещиш, то ще се очисти. Така че огънят очиства дървото съвършено, т.е. ще го превърне на дим, желязото донякъде ще очисти, а пък златото – напълно.

Сега аз желая вие като злато да минете през огъня и да се очистите. Да не кажете: „Дотегна ми да страдам."

Някой казва: „Мене не ме е страх от студа." Казвам, не трябва да те е страх от студа, но трябва да имаш разумност, трябва да имаш приятелство със студа.

Една наша сестра отишла на баня и след като се измила хубаво, влязла в един басейн със студена вода. Дълго време стояла на душа и се върнала вцепенена, едва могли да я спасят. Почнало да излиза кръв от очите ѝ. Тази кръв я спасява. Мнозина от вас постъпват като тази сестра в широк смисъл на думата. Ако не в банята, то при други обстоятелства. Например от едно състояние на любов минаваш в едно

състояние на омраза. От едно състояние на крайна вяра минаваш в едно състояние на съмнение. Те са толкоз ужасни процеси, те могат да причинят катастрофа. Казваш: „Аз вървя по един крив път." Ако вървиш по закона на мъдростта, то не е един крив път, то е един прав път. Ако вървиш по пътя на любовта, също тъй. Ако не знаеш как да вървиш по този път, ти ще имаш мъчнотии. Ти може да вървиш по пътя на свободата и ако не знаеш как да вървиш по него, можеш да имаш мъчнотии също. Не че пътят е лош, но трябва да знаеш как да вървиш по него. Всеки ден трябва да проверявате. Ако имаш една мисъл или едно чувство, или една постъпка, проверявай при тези мисли, чувства и постъпки имаш ли мир в душата си. Искаш да влезеш в една нова област. В новата област лесно може да се влезе, но в нея трябва да си свободен от всички свои отрицателни мисли. Ако имате отрицателни мисли, трябва да ги носите в много малки шишета. Човек някой път казва така: „Защо Господ е допуснал злото?" Христос и дяволът на едно място живеят. Христос го туря на работа. Целия ден го впряга на работа. В дома ти влезе един дявол, впрегнете го на работа. И целия ден като работи, Господа питай какво да направиш. Ако двама се карат и до вечерта се примирят и се молят на Господа – „Направих една погрешка. Дърпах космите на другия" – но накрая и двамата се молят, дяволът какво е направил през разпрата. Злото не може да бъде изпъдено от света сега. Злото най-първо трябва да го изпъдим от ума си. То ще влезе в чувствата ни. Като го изпъдим и оттам, то ще влезе във физическия свят и там ще си остане. От физическия свят не може да изпъдите злото по никой начин. Ако искате да го изпъдите, то е перпетуум-мобиле.

Някой от вас ще каже: „Не знаем кой път да хванем." Вие не сте хванали пътя още, който трябва да хванете. Досега всички вървите по разни пътища. Не сте хванали главния път. Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът." Вие като влезете в този път, трябва да

тръгнете към истината и живота. Ако вървите по пътя на истината и живота, този път е истинският. Но има само един път. Българите имате един навик – като вървите по главния път, отбивате се по пътеки встрани, и после пак тръгвате по главния път. Не обича българинът да върви по правия път. Той обича да върви кестерме. Та сега вие по същия начин вие вървите по царски път и влезете по някой път в друг път. Казвам, правият път е онзи, който внася абсолютна хармония в мислите ви. Истина е това, което внася в чувствата разширение, пълна свобода вътре. Светлина и знание е само това, което освобождава човека. Казвам, пътят на любовта, пътят на знанието, пътят на свободата и истината, това е правият път, с който трябва да се завземете. Някой път трябва да ви държа беседа, какво нещо е християнска етика и етика на новото учение. Аз сега между вас постъпвам съобразно с вашата етика. Още не сте ме виждали, рядко съм се проявявал с новата етика. Много строежи на езика не са правилни. На всеки език строежът е според степента на развитието на народа. Англичанинът, понеже е дошъл до края на своята индивидуалност, той изразява това с езика си. Англичанинът казва: „Ай ем, аз съм.“ Англичанинът ще каже: „Аз съм човек.“ Човек съм. Значи англичанинът употребява думата „аз“, а пък в други езици може да избегнете думата „аз“. Има един език, който е безличен.

Музиката, това е стенография на живота. Един тон е сбор от думи. Един тон трябва да го преведеш. Как ще преведеш музиката в чувствата, в живота. Трябва да приведеш музиката, за да разбереш вътрешния ѝ смисъл. Ако направиш правилен превод на известни тонове, те ще ти допринесат нещо. Ако аз свиря нещо и нищо не ви ползва, тогава какво значение може да има това свирене. Когато аз съм уморен и имам свободно време, вземам да си посвиря. Големи парчета не свиря като на Бетовен. Те са големи гозби, но скъпи. Такъв голям обед много мъчно се приготвя, но някой малък обед, някой

малък музикален сюжет. Свиря 15-20 минути, после туря цигулката на място. Някой от вас знаете да свирите на китара, някои на мандолина. Минавам някой път и слушам – една сестра свири, да свири на локарина. Но тези от вас, които не знаете да свирите, аз бих ви препоръчал да прекачите едно малко тъпанче. Ако не знаете нищо да свирите, непременно трябва да имате един музикален инструмент или поне една табука. И така да се освободите от всички онези неща, които сковават вашия ум. Ние сме сковани и трябва много голяма разтривка. Сковани са хората, не могат да мислят хората, не могат да чувстват, не могат да постъпват. Някой ще каже: „Как ще бия тъпан?“ Че вие биете тъпан. Да знаеш как да биеш тъпан, другояче жив тъпан биеш.

Сега основната мисъл: гърбът ви не трябва да има голяма гърбица, задницата ви да не е много изпъкнала. Гърдите ви отпред трябва да са развити, а пък коремът да има всичкото благоприличие, да не изпъква много, да се оттегли малко. Иска капитан да стане. Не. Главата е горе. Като се пусне права линия, главата трябва да бъде с един милиметър отпред. Челото с един милиметър най-малко трябва да е по-навън от гърдите, а гърдите трябва да са с два милиметра по-навътре от корема. Коремът да има благоприличие. Това е само за пояснение.

Ако туриш ред и порядък в своите мисли, чувства и постъпки, ще може да заповядваш на главата си, на гърдите си, на тялото си. Ако ме слушате, ще ви покажа някои правила, с които да си служите. Това не са правила, това са упражнения.

Ръцете на раменете със стиснати юмруци – ще поемете въздух, след това ръцете напред и ще издишате, ще бъдете е отворени пръсти, постепенно ръцете отиват надолу. Когато ръцете отиват от раменете напред и надолу, става издишането. След това издигате ръцете на раменете си и поемате въздух. Като издигате ръцете нагоре,

свивате пръстите на ръцете. А когато ги изнасяте напред, отваряте пръстите на ръцете при издишането.

Тайна молитва

Двадесет и първа лекция на Общия окултен клас 24 февруари 1932 г., сряда, 6 часа, София – Изгрев.

ФИЗИЧЕСКИЯТ И БОЖЕСТВЕНИЯТ ЖИВОТ

Следния път като тема направете опит всеки от вас да се нарисува, да видите кой може да успее. Ще се гледате в огледалото и така ще се рисувате.

На човека е потребно знание в света. Ако човек не знае как да се ползва от знанието, то се превръща в гордост. Следователно гордостта не е нищо друго освен неизползвано знание, натрупано знание. Когато богатият човек натрупа своето знание и не го използва, той се възгордява и в него започва обратен процес. Всеки човек, който живее само за себе си, той не разбира знанието и натрупва само.

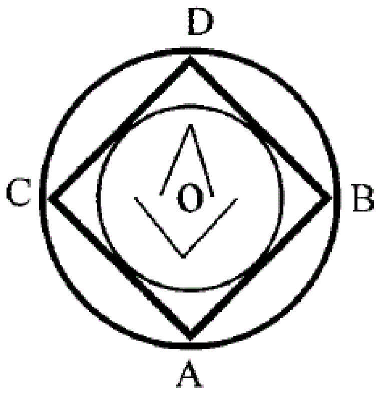

Фиг. 1

Кръгът показва истинския живот и възможностите, които се крият в него. Значи кръгът показва скритите възможности в човека, т.е. това, което му е дадено да направи. Нулата в този случай може да се тури и като точка в центъра на окръжността. Нулата е взета от Индия. Мнозина казват, че нулата е нищо, т.е. по съдържание тя е по-малка от единицата. Но това, което е нищо, само по себе си съдържа вътре една сила, която дава възможност да се увеличат нещата.

Например, ако след единицата турите нула, тази нула увеличава единицата десет пъти. Тази сила, която се съдържа в нулата, показва възможностите за човешкото развитие. Ако вземете числото 700, 800, 500, то показва няколко милиона. Обаче нулата след седморката показва, че числото 7 има възможност да расте. И най после нулата след петорката показва, че петорката има възможност да расте. Сега, когато се говори за количествените числа, които означават простата материя, това е едно нещо. Обаче когато числата означават количеството на живата материя или силите, които са вложени в известни форми, тогава човек трябва другояче да разбира закона. Например, ако вие измерите човешката глава, вземете нейните размери, ще се натъкнете на двата диаметъра – единия, който означава широчината, а другия – дължината на главата. Това показва, че човешката глава не е валчеста, но е повече продълговата. По форма главата на човека е малко елипсовидна. Изобщо дължината на човешкото тяло винаги представя интелигентност и сила. Например дългият нос, дългото ухо, дългите вежди и т.н. говорят за интелигентност, а дебелите вежди например представят по-голяма чувственост, отколкото интелигентност. Колкото по-дебели вежди има човек, неговата чувственост е по-силно развита. Още значение имат и дължината на космите на веждите, направлението, което те имат, положението на самите вежди и т.н. Когато веждите са дълги и тънки, това означава интелигентност. Когато носът е дълъг и правилен, и това означава интелигентност. Тази интелигентност се обуславя още и от широчината на ноздрите, от формата и правилността им. Колкото ноздрите са по-правилни, колкото линията на носа и на лицето са по-правилни, това определя и интелигентността на човека. От страна на носа има две или три линии, които определят качеството на човешкия ум. Носът е израз на човешкия ум. От работата, която той е извършил, ще се определи и

неговата форма и правилност. Носът е станция или кабинет, в който се проявява човешкият нос. У низшите животни носът е сраснат с горната челюст, а у човека носът се отделя от челюстите.

Кръгът, който е представен на хартията, представя зародишите, или живите сили, които са скрити в човека. От кръга, от тази овална форма излизат сили, които могат да се развиват. Сегашните математици показват, че в кръга има известни знаци, изразени във вид на ъгли в противоположни посоки. Тези сили към върха като че ли се губят.

Следователно числата, които се намират на върха на ъгъла, са по-малки от тия, които се намират на края на ъгъла. Така и носът към челото нагоре е остър, а надолу е широк. Интелигентността и силата на човека зависи от долната част на носа. Горната част на носа изразява подтика в човека. Тя е свързана с веждите. Изобщо голямо значение има правилното развитие на долната част на носа, на неговите крилца. Това правилно развитие на носа зависи от човешките мисли и чувства. Колкото човешките мисли и чувства са по-развити и по-фини, толкова и развитието на линиите е по-красиво. Тези линии понякога мязат на една запетая, а понякога – на еврейската буква „йот“. Буквата „йот“ е творческа сила. Според еврейската кабала човек е направен само от йотове, окачени помежду си.

Сега аз искам да ви наведа на една отвлечена мисъл, да знаете, че сам по себе си животът е невидим. Животът се познава по своите движения, а човешката интелигентност се познава по светлината. Дето има повече интелигентност, има и повече светлина. Изобщо светлината е признак на интелигентността. Дето пък чувствата са по-силно развити, там материята има по-голяма гъстота. Щом чувствата са по-силно развити, и материята е повече сбита. Значи онези хора, у които чувствата са по-силно развити, у тях страстите са по-силни. И

ако претеглите на везни такъв човек, той ще тежи повече от онзи, у когото интелигентността, т.е. светлината е по-голяма. Затова именно духовните хора са по-леки от материалистите. Тъй щото, когато учените хора искат за в бъдеще да определят дали даден човек е духовен, те ще го турят на везните и ще го претеглят. От теглото му ще съдят какъв е този човек.

Има хора, които са рационални, умни. И има хора, които не са рационални, умни. Тъй щото има два вида хора – едните боравят само с обикновения свят, например със 700, с 500 или със 100 хиляди лева и т.н. Такива хора обикновено не са запознати с вътрешното съдържание на живота. Тези хора не са запознати с вътрешното съдържание на растенията и гледат на тях като на прости, като на глупави същества. Те не считат растенията за умни същества. Те мислят по същия начин и за животните. Обаче има животни, които живеят много дълъг живот. Някои животни например живеят около 500 или 800 хиляди години. Даже и за рибите, за които мислят, че живеят малко време, някои от тях живеят много дълъг живот. Това показва, че тия животни разбират от науката за дългия живот. В това отношение човекът, който седи на високо стъпало в лествицата на развитието, живее малко време на земята. Съвременният човек не може да достигне даже и 120 години. За оправдание на своя кратък живот хората казват, че това се дължи на интензивния живот, който те прекарват на земята. Те казват, че вследствие на интензивния живот те нямат достатъчно сила да издържат.

Питам, в какво седи интензивният живот на хората? Човек има възможност да живее дълъг живот, но той няма достатъчно храна и затова трябва да замине от земята. Животът трябва да се поддържа с известно количество храна. И ако човек с тази храна не може да уравновеси организма си, той трябва да напусне земята по-рано, отколкото му е определено. Мнозина хора трябва да заминат

преждевременно. Това не показва, че така им е определено. Защото онези неща, които са определени да станат, непременно трябва да бъдат разумни.

Сега да се повърнем към кръга D. Целият този кръг е направен от малки величини. Най-голямата величина е центърът O. Цялата окръжност е направена от малки величини, които излизат все от центъра O. Този център е душата на тази разумна сила, която навън е или клончета, или във вид на силови линии. И човешката душа по същия закон е в центъра на неговото битие. Благодарение на това всички органи в човешкото тяло са направени от неговата душа, която изпраща навън силови линии.

Де е душата на човека? Изобщо душата на човека се предполага да е някъде под лъжичката, или тя е в центъра, дето се намира тъй нареченият стомашен център, стомашен мозък. В стомашния мозък се намират ред ганглии, които образуват първоначалния мозък на човека, който служи за неговото храносмилане и кръвообращение. Там именно се намира симпатичната нервна система. Мозъчната нервна система пък е на мисълта. И тъй две нервни системи има в човека. В едната нервна система функционира душата на човека, а в другата функционира духът, или умът на човека. Корените на човека се намират в симпатичната нервна система, а клонищата са пръснати в цялото тяло. Когато човек изпитва страдания, обич или симпатия, това се дължи на симпатичната нервна система. А мислещата нервна система е на мисълта. Следователно мислещата нервна система на човека се влияе от неговото лице. Значи лицето е един акумулатор, който събира енергията от външния свят. Затова именно трябва да се обръща най-голямо внимание на човека в това отношение на неговото лице. Ние постоянно мием лицето си, обръщаме голямо внимание на него, за да възприемаме правилно енергиите. По лицето си човек познава какво е неговото състояние.

Например чрез очите, чрез носа, чрез ушите, чрез устата или чрез челото човек познава своето състояние. Какво е състоянието на човека, това на първо място се познава чрез неговия нос. Носът на човека е една пирамида, поставена хоризонтално с върха нагоре. Цялото лице на човека представя една пирамида с върха надолу и отгоре на тази пирамида е поставен мозъкът. И друга една пирамида има на лицето. Едната пирамида е с върха надолу, дето е брадата, а основата на тази пирамида е широчината на лицето при скулите. В горната част на човешката глава са двете сфери на мозъка, в който са включени възможностите на човека. Непроявеният живот е горе, а долната част на тази пирамида е проявеният човек. Както виждате, триъгълникът, обърнат с върха надолу, показва неговото паднало състояние, неговото грешно състояние. Този човек е грешният човек, човекът на чувствата, на греха. Носът, който представя пирамида или триъгълник с острието или с върха надолу, представя добрия човек, доброто естество на човека. Тъй щото човек има две естества – добро и лошо.

Та този триъгълник с върха надолу е падналият човек, обърнал всичките си стремежи към земята. Този човек е поставен в противоречие. Както човек е поставен с лицето си, като се вземе горната част, която е по-широка, това доказва, че той гледа само към света. Нищо друго реално не съществува за него. Според падналия човек реално е само онова, което съществува на земята. Всичко друго на небето не е реално, не съществува.

Човекът на интелигентността е представител, неговият ум представя възвишеното и благородното у човека. Писанието казва – първият човек е старият, големият човек, а праведният човек е малкото дете, което сега се е явило. Понякога големият човек е недоволен от малкото човече и постоянно го кара на работа, понеже е турен на голяма работа, да регулира неговите дробове.

Ако вземете човека в неговата дихателна система, той показва падналия свят. В този смисъл той представя една пирамида с единство към земята, а в противоречие с небето, с Бога. Тъй щото това малкото човече е турено да регулира дихателната система. И ако човек не мисли правилно, в него става натрупване. И когато се говори за туберкулозата, тя не е болест на дробовете, но е болест на изопачената човешка мисъл и чувства. Щом съедините една човешка мисъл и едно изопачено чувство, туберкулозата сама по себе си се явява и дробовете започват да отслабват. По тях се натрупват известни отровни вещества, които предизвикват тяхното разлагане.

Следователно туберкулозата може да се лекува, когато внесете в ума си една отлична мисъл и едно отлично чувство. Щом не се допуща никаква отрицателна мисъл в ума ви и никакво отрицателно чувство в сърцето ви, туберкулозата веднага ще изчезне. Кажете ли например: „Аз ще умра“ – това вече е една отрицателна мисъл. Кажете ли, че не можете да търпите някого – и това е една отрицателна мисъл. „Не се носи този живот“ – това е една отрицателна мисъл. Бият те – ще търпиш, няма какво. Това не е търпение. Ти скърцаш със зъби, казваш: „Бий ме, но нека аз един ден да дойда на власт, че тогава ще видите.“ Това заканване нищо не дава. Вижте какво беше положението на мъчениците за Христа. Когато избиваха светиите, мъченици за Христа, всеки, който дигна ръка против тях, се зарази от тяхната чиста мисъл и станаха християни. Не можете да ударите един християнин или един светия и да не станете като него. Достатъчно е само да бутнете с пръста си един светия или да кажеше една лоша дума против него, за да се хванете вече на хорото, от което няма пущане. Достатъчно е само да кажете една лоша дума за един добър човек – и да се хванете за него.

Сега аз искам да ви наведа на онази вътрешна мисъл, която трябва да държите в ума си. Сега вие искате животът ви да се

складира според вашите разбирания, според този стар човек, според вашата придобита опитност на миналото, която е опитност на животните, на рибите и т.н. При това трябва да знаете, че в семейно отношение птиците например седят по-високо от човека. Мъжете у птиците са разбрали, че жената е много нещо, равна с тях, и затова са ѝ дали голяма свобода. В птичето царство жените имат най-голяма свобода. Там има пълно равноправие. Като дойдете у млекопитающите, жената се губи там, тя е робиня, няма никаква свобода, а мъжът го няма никъде. Той се явява само като гост и оставя майката да носи всичките последствия. Децата познават само майка си, защото бащата го няма никакъв там.

Следователно днес у човека се възстановява авторитетът на бащата. Мъчно нещо е човек да стане баща. Той казва: „Що ми трябваше да ставам баща?“ Какво означава бащата? Той е в първия закон, според който трябва да се научи да обича и другите. Човек трябва да стане баща, за да се научи да не е толкова егоист, да престане със своя егоизъм. Той непременно трябва да стане баща, за да се очовечи. Не стане ли баща някой, той няма възможност да се очовечи, не може човек да стане. И ако младата мома не стане майка, и тя не може да се очовечи, и тя не може да мисли. Щом се ожени и стане майка, тя започва вече да мисли другояче. Докато е мома, тя мисли само за себе си, мисли само да се начервиса, да се напудри, да се хареса някому. Сега вече мисли. Тъй както е поставена устата у някои хора да е дебела, това показва, че те служат само на коремчето си. В устата на човека е изразена една малка интелигентност само на две места, дето има едно малко завъртване горе някъде на устата. Тя е микроскопическа интелигентност. Устата на човека придобива по-голяма красота и интелигентност, ако се обърне внимание на носа му, да се работи повече върху него. Той е магът на лицето на човека.

Очите, веждите, устата на човека могат да станат красиви, и тогава те придобиват смисъл.

Вие можете да насочите кръга си накъдето искате с помощта на вашия ум. Щом той е достатъчно развит, с помощта на вашия ум вие ще можете да преобразите лицето си както искате и да станете господари на себе си. Има закони, има методи за това. Но ако вие знаете тези методи, можете да ги приложите, дето не трябва, да правите насилие. И сегашните хора, макар и с малко знания, те са злоупотребили и с тях. И забележете, когато Господ дойде при Адама, запита го: „Какво си направил? Да не си ял от забраненото дърво?“ Адам каза: „Господи, другарката, която ми даде, яде и на мен даде. Аз мислих, че тя е добре обмислила тази работа.“ Той не я обвини. Господ премълча, с което искаше да му каже, че не си направил добре. След това той отива при жената и я пита: „Какво направи?“ Тя веднага обвини змията, като каза: „Змията ме излъга.“ Адам не обвини жената, но жената обвини змията. Тогава Господ каза на жената: „Понеже ти се научи да лъжеш без мое позволение, проклета да си.“ Това показва вътрешната страна на жената. И каза тогава Господ: „Ще поставя вражда между твоето семе и змията.“

Следователно днес борбата не е между мъжа и жената, т.е. днес не се бори мъжът с жената, но жената се бори със злото. Така седи въпросът в библейския разказ. И ще ви обясня защо е така. Жената е последното творение на Господа, а всяко последно творение седи по-горе от другите. И ние виждаме, че преди човек Бог създаде растенията и животните, а после създаде и човека. След човека се роди и жената. На Адама Бог вдъхна жива душа, а на жената вдъхна интелигентност. Следователно жената носи интелигентността в себе си. И когато казват, че жената е само женствена, но не и интелигентна, това не е право. В дадения случай жената е по-интелигентна от мъжа. Мъжът е нагоден повече да воюва, да ходи на

война, но той няма голяма философия в себе си. И когато казват, че мъжът е учен, гениален, те трябва да имат предвид следното. Никога не може да се роди един велик, учен и гениален мъж, ако майката не е интелигентна. Глупава майка не може да роди гениален син или гениална дъщеря. Това се вижда и в съвременната наследственост. Бащата може да е посредствен. Това не е важно. Майката трябва да бъде умна. Бащата много слабо предава интелигентност. Той може да предаде своята интелигентност, ако и жената е интелигентна. И тогава, като се съберат две интелигентности, ще се създаде нещо повече.

И сега аз привеждам. Знанието, интелигентността в света седи в любовта. И тогава мъдростта може да се прояви у човека дотолкова, доколкото любовта в него е просветена. Ако вие нямате една просветена любов, нищо не може да се роди. Така мислят и животните, така мислят и птиците. В това отношение някои птици са много благородни. В тях има много малко ревност. След като отгледат малките си, те вече са свободни. В тях няма разпуснатост. Те живеят много трезв живот.

Службата между мъжете, жените и децата е правилно разпределена, но като дойде да раждат, пак се явява един малък спор. Много от птиците са еднобрачни, както е примерът с орела, а другите са свободни. Някои от тях могат да се влюбят само за една, за две или най-много за десет години, след което се напущат. Обаче орелът се жени само един път. Той два пъти не се жени.

Това са вметнати положения, които имат значение само за изяснение на въпросите. Женитбата в това отношение е процес, който освобождава хората от крайния егоизъм, който ги е обхванал. Бракът значи е едно възпитателно средство, което предпазва хората от техния егоизъм. В егоизма човек се втвърдява и от това втвърдяване той рискува да умре, да изгуби живота си. Затова именно домът се е

създал за възпитанието на човека, за превъзпитанието на неговия егоизъм. Само така може да се прояви любовта. Само чрез закона на жертвата ще може да се разбере общият закон на любов към Бога. Любовта към Бога е центърът. Бог е винаги в центъра на всяка една възможност, на всеки един живот. И всеки от вас може да наблюдава това нещо.

Като наблюдава себе си, той ще види двете естества в човека. Едното естество постоянно се дразни и сърди, а другото естество е тихо и спокойно. Първото естество се сърди и дразни за най-малките работи, то е много претенциозно. Обаче и двете естества са свързани помежду си. Едното бърза за всичко, а другото му казва: „Не бързай толкова. Почакай малко.“ И започва да му доказва, да аргументира защо не трябва да бърза. Най-после разумното естество в човека, като види, че той бърза, не иска да чака, казва му: „Направи, каквото искаш.“ Това естество постъпи, както си иска, и вижда, че нищо не сполучва. Тогава казва: „Не успях в тази работа.“ „Аз ти казах да не бързаш, но ти не ме послуша.“ Разумното начало казва на неразумното: „Не ходи на фурната за хляб. Още не е опечен хлябът.“ „Как да не е опечен? Аз ще отида.“ Отива на фурната и вижда, че наистина хлябът не е опечен. „Ама защо да не е опечен?“ Разумното, Божественото начало вече нищо не говори.

Ти казваш: „Защо боледувам?“ Божественото не ти казва защо боледуваш. „Ама защо страдам?“ И на този въпрос Божественото не ти отговаря нищо. То само казва: „Ако ме слушаш, няма да страдаш. Ако не ме слушаш, ще страдаш.“ Ти искаш да станеш величие, това-онова, но не успяваш. Защо? Защото това са стремежи на различни същества, които са преплетени помежду си. Когато човек иска да стане велик, той се поддава на низшето начало в себе си. Той, като вижда богатството на духовния човек, иска да го постигне, да се приближи към него. Ако човек върви по стремежите на низшето в

себе си, той е осъден на падане, на сгрешаване, при което той постепенно потъва, докато най-после изгуби всички условия на развитие.

Тъй щото изгуби ли се духовното от човека, той е определен на смърт. Затова именно човек умира. Затова казват, че човек има две души – едната е животинска, а другата Божествена. Докато човек страда, докато се бори, докато има Божественото начало в себе си, което го ръководи, той има шанс да се развива. Когато Божественото те напусне, всичко е свършено с тебе. Изобщо бъдещето на един народ се определя от стремежа на всички хора към Божественото. Ако всички души на един народ са свързани с любовта към Бога, те имат бъдеще. Ако пък тези души имат стремеж към великия човек, който има надмощие на Божественото, тогава се явяват анормални прояви. Като прочетете Пета глава към Галатяном, там ще намерите седемнайсетте качества на греха и деветте плодове на духа.

Та, когато се развиват лошите качества на човека, те покварят неговото кръвообращение. Тогава лицето придобива един неестествен цвят, очите изгубват своята яснота, носът се претъпява, деформира се. И ако ред поколения вървят по този път, тогава брадата започва да ляга назад. Когато брадата има една вдлъбнатина, тя показва един успех, един придобитък, един напредък. Ако брадата мяза на едно малко чуканче, тя е деформирана. Трапчинката на брадата показва благородство у човека. Обикновено долната устна у човека е пасивна – тя само възприема, а горната е активна. Следователно, ако горната устна на човека е силно развита, той е много активен. Ако долната е силно развита, този човек е силно пасивен. Когато долната устна е по-силно развита, тогава човек се дразни много, но когато горната е по-силно развита, такъв човек е активен в чувствата си, но лесно му минава. Пасивният човек изглежда кротък, но той отвътре боботи.

Хармоничното лице на човека е спокойно. Всяка негова част има спокойно движение. Като погледнете този човек, той има едно спокойно трептение на лицето като трептенията на слънчевата светлина. Аз уподобявам такова лице на сутринната зора. Както се увеличава сутрин светлината, такова сияние има върху лицето на хармоничния човек. От добрия човек като че се излива нещо, което постепенно се усилва, докато най-после и слънцето в него се прояви. И всеки от вас може да знае дали неговият дух има надмощие в него, или човешкото има надмощие. Ако човек има надмощие, той ще усеща в себе си едно вътрешно неразположение. Обаче имате ли надмощието на духовното в себе си, пет пари да нямате в джоба си, вашата работа пак ще се оправи. Има ли надмощие физическото у вас, даже и да сте богати, вие постоянно ще се безпокоите да не се разболеете, да не изгубите богатството си, да не се разсипите. Дето ходите, вие не можете да се освободите от тази мисъл.

Казвам, вие трябва да имате нова философия, да измените начина на вашето мислене. Мога да ви дам начини на правилно мислене, да измените вашата мисъл. В какво седи правата мисъл? Трябва ли да нарушаваме съзнанието на Бога? Вие седите и казвате: „Защо Господ ме създаде такъв?“ Бог не те е създал такъв. Ако ти изпиеш виното на един кръчмар, Бог нищо не се ползва от това. Той не се интересува дали си ял или пил. Или ако ти имаш някакъв лош навик, за това Бог не е виновен. Че ти обичаш да знаеш и да виждаш погрешките на хората, Бог не те е създал такъв.

В това обаче няма никаква философия. Погрешките на хората са извержения, които ти ходиш да събираш оттук-оттам. Видиш ли ги, замини ги, не се занимавай с тях. Да изследваш една добродетел, това разбирам, защото добродетелта е един скъпоценен камък. Що се отнася до погрешките, тях оставяйте настрана. Те и без това са на съзнанието на хората. Закон е – докато се ровиш и търсиш

погрешките на хората, те ще се пренесат у вас. Те са зараза. Там е лошото във възпитанието, че се търсят погрешките на хората. Не търсете погрешките. Когато Христос казва: „Не съдете, да не бъдете съдени“, това значи – не търсете погрешките на хората, за да не дойдат у вас. Тези погрешки могат и несъзнателно да дойдат у вас, понеже хората са скачени съдове. Щом се интересувате от погрешката на един човек, тя непременно ще премине у вас. Ето защо и влюбването в това отношение е много опасна наука.

Аз говоря на ваш език. Щом се влюбиш, става обмяна между хората, които се обичат и те започват да си приличат. Затова и Писанието казва – лошите общества развалят добрите нрави. В каквото общество влезеш, щом се съединиш с хората в него, ти ще измениш характера си.

Следователно не може да има любов, ако човешкият ум не вземе ръководството. Човешкият ум трябва да ръководи работите в любовта. Не ръководи ли той работите на любовта, човек ще се забърка и любовта не може да се прояви. Например онзи, който по-видимому се е влюбил във вас, той мисли, че имате някакво богатство, знание, сила, но като види вашите слабости, неговата любов веднага се изпарява. Този човек е физически. Така постъпва и вълкът. Той със своята дълга муцуна минава за интелигентен. Това се вижда от дългата му муцуна. Вълкът е интелигентен, но не е разумен. Като види някоя болна овца, той я побутне по корема, помирише я и си заминава, казва: „Болна овца не ми трябва.“ Но като се приближи до стадото, още отдалеч познава коя е най-тлъстата овца и я взима.

И лошите хора в това отношение са като вълците. Като видят някой човек, те отдалеч още знаят кого могат да излъжат и кого не могат. Те, като видят някого, познават дали е суеверен, или не. Този човек, като те познае, че си религиозен, веднага започва да се мажи около тебе, да ти говори мазничко, да те увещава, че той ще уреди

твоите работи, но вземе ли веднъж нещо от тебе, ти трябва да пиеш след това студена вода. Добрият човек пари назаем нито дава, нито взима. Той трябва да помага на хората, но пари назаем не трябва да дава. Той поставя като правило в дома си следното положение. Дойде ли при мене някой гост, аз мога да го нагостя, да му дам и пари за път, ако няма, но пари назаем не давам. Ако искаш да ти е мирна главата, никому не давай пари назаем.

Сега аз говоря какъв трябва да бъде строго определен животът. Всичко друго са панделки на живота. Ако сте доволни от живота с панделки, дръжте тия панделки. Казвате: „Можем ли да взимаме пари назаем?“ Можете да взимате пари назаем, ако има с какво да ги посрещнете. Един честен човек никога не трябва да взима пари назаем, ако няма с какво да ги посрещне. Ако няма с какво да посрещне тоя заем, по-добре да страда, но да не взима пари назаем. Ако той може да посреща дълговете, нека взима пари назаем, да се благослови и другия. Но ако не може, да не взима.

Аз говоря това нещо, за да няма недоразумения между хората. Това е мимоходом казано, посредством което се изявява животът. Който е излъган в този случай, той нищо не губи, но онзи, който лъже, той губи, понеже сам си създава една отрова. Чрез тази отрова той отравя краката си. Тази отровна мисъл се предава на поколенията, които постепенно се израждат. Лошата мисъл е повече от отрова. Ето защо човек в себе си трябва да държи винаги прави мисли, Божествени мисли, чрез които да изпълнява волята Божия. Така трябва да бъде, ако човек иска да живее и за в бъдеще. Той няма да живее само един живот.

Следователно каквито са погрешките на хората, той трябва да си прави никакви оглушки. Той не трябва да се смущава и за своите погрешки, но трябва да има желание само да ги изправя. Сегашните погрешки са неизбежни, те са наследени и затова човек трябва да се

стреми да ги изправи. Правете опити в това отношение, но недейте ходи да разправяте опитите си на хората. Преди да знаете нещо, преди да сте го опитали, не го разправяйте на другите, защото по този начин вие губите знанието си. Мнозина от вас разправяте за неща, които сами не знаете. Много пъти вие казвате: „Така каза Учителят.“ Да, но това не е знание още. Истинско знание е това, след като приложиш нещата, да имаш резултат.

Да допуснем, че вие имате някакво лошо разположение на духа. Какво трябва да направите? Ще си турите лявата ръка отгоре върху очите и ще се допира до носа и след това тегли ръката си надолу покрай устата леко и слизай надолу. Това значи всичката търговия на стария човек, всичкото взимане-даване, всичко това оставяте да си върви надолу. Тъй прекарайте лявата си ръка три пъти, да се допира много леко на очите, на линията на очите. След това прекарайте пред носа втория пръст на дясната си ръка също така три пъти и всякакво неразположение ще изчезне. По този начин твоето неразположение ще се разпръсне. Всичката тази пъпка ще се разнесе. Иначе можеш да се пръснеш и не знаеш какво да правиш. Ще ти олекне, ще се разнесе напрежението. Това напрежение е предизвикано от същества, които се събират около тебе. Тогава човек мяза на бомба и само чака някой да го бутне.

При някаква голяма скръб човек може моментално да умре. Когато човек се намери в такова положение, той стиска ръцете си, чупи си ръцете, стиска си главата, но всичко това нищо не помага. Донякъде човек е прав, като стиска главата си особено отзад. По този начин той хваща вълка в себе си и казва: „Ти ме докара до тази беля.“ Затова човек трябва да си тури ръката на своя съветник, на носа си, да се помоли и да иска от него помощ.

Илия, като чу гласа на Бога, покри лицето си, тури ръката на носа си и започна да мисли. Значи Господ му проговорил на ума. Не

на външния, но на вътрешния човек. Казва се за Илия, че дигнал дрехата си и се разговарял с Господа. Много пъти, когато човек иска да мисли, той туря леко ръката на очите си не да ги натиска, но леко отгоре и така мисли. Това са психологически наблюдения, които дават добри резултати. Тези опити може да ги прави всеки, но който има мъчнотии, той може да ги прави по три пъти наред. Капиталът на физическия човек зависи от духовния свят. За тази цел човек трябва всеки ден да черпи от духовния свят. Ако не черпи, той ще бъде постоянно изсмукван. Външният свят смучи, отравя хората.

Казвам, не преливайте водата от едно шише в друго. Колкото внимателно и да преливате тази вода, все ще излеете част от нея навън. Затова човек трябва да мяза на извор. Този извор е човешкият ум. Извира ли водата, т.е. извира ли човешкият ум, тогава и чувствата на човека могат да се облагородят. Чувствата показват, че в тях е посятото, те са пръста. Значи Бог възраства нещата само чрез нашия ум, чрез едно правилно схващане на нещата.

Някой казва: „Аз съм религиозен човек." Това нищо не значи. „Ама аз мисля." И това нищо не значи. „Ама аз разбирам този въпрос." И това нищо не значи.

Отивам при едного, разглеждам как седи работата, пошепвам му само три думи, и веднага работата се оправя. Това е знание. Ще кажете: „Как така?" Чудни сте вие. При един богат американски банкер милионер отиват десет души да искат пари. Той казва: „Не разполагам сега, нямам нищо в касата. Друг път елате." Или: „Да си помисля малко, да си направя сметката." Един ден при този банкер отива една млада красива мома, усмихва се и му казва само три думи на ухото. Той веднага отваря касата си и дава сто хиляди долара. Ум има тази мома. Ще кажете, че тази мома му завъртяла ума. Не, тази мома има сила, умна е тя, знае как да говори на този човек, духовно му говори. Тя се усмихва не със задна цел, знае какво прави тя. И той

вече е готов да ѝ услужи. Умна е тази мома. Взима парите, и не се минават шест месеца, тя ги връща назад. Тя взима парите, но не мисли да го изиграе, но след шест месеца ги връща назад. Това е само външната страна на въпроса.

За да създадете един правилен живот, вие трябва да имате правилна идея за Бога. Някога вие се усъмните и казвате: „Дали Бог съществува, или не?“ Ако вашият нос изчезва, Бог го няма там. Ако вашият нос е на мястото си, Бог съществува. Носът е свидетелство за съществуването на Бога. Въз основа на това, че имате нос, и Бог съществува. Затова един ден Бог ще ви съди. Вие ще кажете: „Не знаех, Господи.“ Тогава носът и всички същества, свързани с него, ще дойдат при Господа и ще кажат: „Ние му говорихме.“ Всички тия същества са живи и ще свидетелстват за вас какво сте правили. Най-голямото доказателство за Бога е носът на човека.

Та казвам, вие трябва да имате такава вяра, която да не се разклаща от никакви вътрешни и външни бури. Бъдете като един параход, който вълните бият отзад и отпред, но той не се счупва, издържа. Вълните ще бият отвсякъде, но ако вие имате вяра, ще излезете на спасителния бряг. Няма никаква сила в света, която ще може да ви потопи, докато имате разумното, Божественото в себе си. Докато господства Божественото, там е Господ. Дето господства човешкото, там Бог не е. А човешкото именно трябва да се подчини на Божественото.

Някога трябва да се спрем на геометрическите форми. Казвате: „Какво нещо е квадратът?“

Квадратът е физическият, проявеният човек, а кръгът, това е духовният човек. И тогава виждате, че физическият човек с духовния има само четири допирни точки. Тези допирни точки се отнасят до неговите мисли, чувства, постъпки и волеви действия. И физическият човек като се движи, и тези допирни точки, и те ще минат. В дадения

случай тези точки, като се движат, те са верни и само той може да ги знае. А като се движат около духовния човек, около кръга, може да се предаде разумното у човека. Най-после квадратът ще се отдели и може да се каже, че ще остане само духовното в човека. Квадратът, това са двата триъгълника. Горният триъгълник означава човешкия ум. Значи квадратът едновременно има отражение и на духовния човек, и на физическия. Затова именно хората построяват къщите си все на квадрат. И затова трябва да знаете коя част на квадрата е духовна.

Сегашните хора страдат от незнание как да строят къщите си. Това е цялата наука. Този квадрат, на който те строят, трябва да има определени размери. Защото има числа, които са нещастни. Например числото 13 е нещастно число за съвременните хора. На едно богато угощение в Англия били поканени 13 души. Трима от тях се надумали да се борят с числото 13. Тримата стават като един човек и казват: „Ние. взимаме всичката отговорност. Каквото се случи, ние поемаме последствията на това число.“ И след няколко години и тримата свършват нещастно. Това било в Англия. Тези трима англичани не могли да изненадат числото 13.

Ако трима души се хвърлят от една голяма височина на камъните, ще останат ли живи? Следователно числото 13 показва, че човек пада от високо място на камъни и затова трябва да вземе мерки. Най-малкото трябва да има един парашут.

Сега аз не искам да оставите вяра в суеверието. Незнанието произвежда нещастията в света, понеже има известни числа, дни и месеци, които не са полезни за човека. И ако човек беше разумен, той щеше да избира само онези дни и месеци, които са полезни за него. А онези нещастните дни и месеци той ще ги прекара в молитва. Като дойдат те, той ще се моли. И така правят хората. Като дойдат

нещастията в света, те трябва да се молят. Само Бог може да ви извади от тази безпътица. Ако ти си нападнат от един неприятел, какво ще направиш? Ти ще се молиш на Бога по някакъв начин да смекчи сърцата на тия хора.

Ще ви приведа един пример за едни разбойници, които върлували някъде из България. Те се криели из горите и като минавали хора, все ги обират. По едно време един добър човек минава през тази гора, но като знаел, че там има разбойници, той казал: „Господи, в твоите ръце предавам духа си.“ И тръгнал напред. Като минал покрай главатаря, той се спрял и казал: „Ето, десет лева имам, но ви ги давам.“ Главатарят му отговорил: „Ти си върви, свободен си. Твоят път е отворен.“ Бог казва на главатаря: „Искам да пуснете този човек.“ Те слушат Господа, понеже той ги поддържа и им дава живот. Той им казва: „Аз ви кредитирам, но само този да пуснете. Богатите можете да обирате, но този човек ще го пуснете да си върви.“

Казвате: „Господ позволява ли да се избират хората?“ Позволява, разбира се. Той им е дал ум, дал им е и живот, но после ще ги държи отговорни. Та ако ние имаме силна вяра в законите, които Бог е поставил, ще има по-малко нещастия в света. Ние едва сега сме започнали тази наука. Тя трябва да се приложи, да имаме малки опити, да можете да преустроите себе си. Ако не можете да преустроите себе си, ако не можете да промените външните условия на своя живот, вие нямате никаква наука. До известна степен поне вие трябва да измените външните условия на своя живот. Запример вие очаквате светът да се подобри. Помнете следното нещо. Оправянето на света зависи от самите вас и от Бога. Помнете, че оправянето на света е една от най-трудните задачи. Светът съществува от толкова хиляди години и не може да се изправи изведнъж. От осем хиляди години Бог работи усилено и светът все още упорства. Каквото и да правите, все има нещо упорито в човека. Не е лесна работа да се

оправи човек, но той сам може най-лесно да въздейства на себе си. Като дойде Божественото, лесно се изправя.

Има един начин, по който може разумно да се въздейства на човека. Кой е този начин? Той е любовта. Чрез любовта става спасението на хората. Този начин именно трябва да се приложи. Другояче – да казвате на хората, че не живеят добре, той ще ви каже: „Това и аз го зная." Като видя един човек, който и да е той, и е неразположен, аз в пет минути мога да му отнема неразположението. Как? Като го видя гладен, ще му дам едно хубаво угощение. Като го видя бос, ще му купя едни нови обуща или една нова шапчица, или едно ново палто, или ще му кажа няколко благи думи. Все трябва да се даде нещо материално на човека, ако искате да му въздействате. Трябва да знаете, че за материалните работи пак духовният свят въздейства. И Господ прави така. Той дава плодове, храни, това-онова на хората той дава. Той дава деца, той ги взима. Когато иска да залъже някого, той му дава, каквото поиска. Той даде някому една дъщеря или един син. Ако не го слуша, Господ му взима сина или дъщерята. И този човек започва да скърби. И после му казва: „Ако ме слушаш, ще ти дам друго дете."

Та материалните блага са необходими и ако ние слушаме Бога, той ще ни даде тези материални блага. Ако не го слушате, той ще ги вземе и вие ще останете като кукувици. Аз уважавам кукувицата, че тя има вяра в другите птички, че като снесе яйцата в чуждите си гнезда, ще излюпят яйцата ѝ. Ако кукувицата вярва в чуждите птички, колко повече човек трябва да вярва в себе си, че като снесе яйцата си в своите полочки, ще ги излюпи. И ние не трябва да очакваме да вървим по стария метод на кукувицата да искаме другите птици да мътят нашите яйца. Когато хората знаят, че някое яйце е кукувиче, те му дават пътя. Щом знаят какво е нашето задно намерение, те ще изхвърлят това кукувиче яйце навън.

Тъй щото, започнем ли една работа, трябва да я завършим. Нашата работа седи в това, че да свършим всичко успешно, трябва да имаме знание. Тъй както върбите, това не става. Вие идете от топлите страни и сте с тънки дрехи, но отивате на север, дето трябва да си облечен. За студено място трябва кожуси. Ще имате предвид в каква посока пътувате. Някой казва: „Аз слизам от Бога." Щом слизате от Бога, трябва ви дебел кожух. Това значи – ако слизаш на земята, трябват ти дебели дрехи, топли дрехи и здрава къща. Ако отиваш при Бога, тънки дрехи ти трябват. Щом си на земята, ще се облечеш дебело и няма да проповядваш, че живееш за Бога. За Бога се живее, когато отиваш горе. Като отиваш при Бога, ще му кажеш какво си свършил на земята. Та като отивате при Бога, тънки дрехи ви трябват, а като слизате от Бога, трябват ви дебели, топли дрехи, здрави обуща. Че като се облечете, да бъдете разумни.

Та сега ние се събираме, за да образуваме нови отношения, понеже Вие почвате да съзнавате своите погрешки. В религиозните, както и в окултните общества, когато хората се съберат, те започват да виждат погрешките си и се скарват. Вие още не сте светии, но сте кандидати за светии. Вие още не сте ангели, кандидати сте за ангели. Вие още не сте гении, кандидати сте за гении. Ще бъдете един ден това нещо, но засега сте само кандидати. Тия хора, които влязат в религиозните общества, първо време заживяват в голяма любов, но като видят погрешките си, те се скарват.

Има един начин, по който можете да станете светии. Погрешките са си погрешки, но ако вие минавате по този път и вървите разумно, ще свършите повече работа, отколкото ако минавате от едно учение в друго. Казвате какво са казали пророците, какво е казал Христос. Това е хубаво, но и те имаха известни опитности. Вие трябва да работите, да дойдете до техните опитности и знания. Христос като беше с учениците си, събра се около него хиляден народ. И като нямаше

достатъчно хляб, той се помоли, и хлябът се увеличи. Сега вие ядете същия този хляб, но не можете да го увеличите, не знаете как е станало това. Христос знаеше законите. И пророкът се молеше и Бог го чу. Данаил се помоли и Господ затвори устата на лъвовете. Трите момци в огнената пещ се помолиха на Бога и ангел Господен слезе между тях и огънят не ги изгори. Ако някой от вас влезе в такава нагорещена пещ, непременно ще изгори.

Казвате: „Господ ще ни избави." Може да ни избави, но трябва да знаем как да се молим. Трябва да имате една абсолютна реалност за нещата. Съвременните хора разполагат с относителната реалност и се изпъчат. Мислят, че всичко знаят. И като дойдат до Господа, те мислят, че го познават, имат големи претенции. Не се минават няколко дни, и те се разколебават. Те мислят, че Господ е човек като тях. Щом не им се отговори на молитвата, те се сърдят на Господа. Казвам, не се сърдете на Господа. Той не е като вас. Неговите постъпки са други. Господ абсолютно нищо не ни дължи. Ние имаме всичко даром дадено. Само трябва да работим. Каквото ни даде, трябва да бъдем благодарни. Ако сме верни на малкото, което ни дава, за нас ще дойдат и по-хубави работи.

Сега искам да насоча ума ви към това, че ние трябва да имаме едно просветено знание, а не знание, което възгордява. Изисква се знание, което спасява, за да се образува едно общество с добри нрави. Например една сестра може ли да умре за друга? Не може. Една сестра може ли да се жертва за друга? Не може. Тя не е длъжна да се жертва, но ако се пожертва, тя трябва да е доволна, радостна, че се е пожертвала и да благодари на Бога, че ѝ се представил такъв случай. При това и другата, за която се прави тази жертва, трябва да благодари за доброто, което ѝ се прави. Изобщо всички трябва да бъдем готови за тази жертва, която Бог изисква от нас.

Сега аз искам да оставя в ума ви мисълта, че при новото възпитание всеки трябва да живее добре. Например аз трябва да дишам, защото то е една необходимост за мене. Аз трябва да отворя очите си, за да влезе светлината в тях. Аз искам по този начин всички да бъдете свободни, да вършите всичко от съзнание, а не от принуждение. Вие си носете стария живот, както искате и дето искате, но никакви вземания-давания с него, нито корения, и хваления. Новият живот не може и не трябва да бъде основан на стария. Какво съм бил в миналото, аз оставям това нещо настрана. Важно е какво съм днес и какво ще бъда в бъдещето, в новия живот. Старата материя е калпава, тя нищо не струва. Сега трябва да градим новото с нова материя. Едва сега започваме новия градеж. Вие едва сега започвате да градите. За тази цел от всички ви се изисква добро поведение. При това всеки да се заеме за това, за което е роден. Кой за каквото е роден, такъв да се прояви, без да му се казва, че ти не си такъв, какъвто трябва. Нека всеки се прояви такъв, какъвто Господ го е създал.

Аз зная едно. Всички вие сте добри, но не знаете как да проявите своята добрина в живота. Всички сте умни, но не знаете как да проявите ума си. Всички сте силни, но не знаете как да проявите силата си. Това е много лесна работа. Само ще бутнете ключа, ще го завъртите, и всичко ще потече. Ако аз река да затворя очите си, има ли някаква мъчнотия? Или ако аз отворя очите си, има ли някаква мъчнотия? За да ям, има ли някаква мъчнотия? Да мисля правилно, има ли някаква мъчнотия?

Подръж носа си няколко секунди, и ще дойде в ума ти някаква хубава мисъл, която трябва да задържиш в себе си известно време. Каквато мисъл ти дойде хубава, кажи я на Господа. Ама че не си я казал хубаво, нищо от това. Втори път ще я кажеш по-хубаво. Кажи в себе си: „Аз съм прогресивен човек. Сега толкова мога да дам. Втори

път ще дам нещо по-хубаво.“ Сега имам десет лева, десет лева ще дам. После ще имам двайсет лева, всичките ще ги дам. След това ще имам сто лева, и тях ще ги дам. И т.н.

Двадесет и втора лекция На Общия окултен клас 2 март 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

„МИ БЕМОЛ“ И „ФА ДИЕЗ“

„Добрата молитва“

(За днес имахме тема всеки сам да се нарисува.)

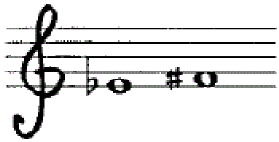

Всички, види се, не сте рисували. Сега тези ще ги задържим. Нали, когато човек иска да си покаже характера, той пише. Сега това (рисунките) са разни писма. Ще ги оставим тъй, да тупа сърцето – какво ли има вътре. Може да е радостно, а някой път може човек и да плаче от него. Не знаеш какво е. Сега вие се интересувате, но не от научно гледище, а само така. Това е наука тук (рисунките). То е развитие. Аз една вечер се занимавам, свиря едно упражнение научно, правя си свои изследвания. Гледам, една сестра иде много сериозна, има нещо. Аз като я видях, ще развали нещо от музиката. Казвам: „Заповядай.“ Сяда тя и почнах да свиря, но тя се наведе надолу и почна да се смее. Музиката почна да действа вече. Казвам ѝ: „Защо се смееш?“ Аз си правя своето тълкуване.

Та казвам, има една научна страна и в рисуванието, и в музиката. Музиката е една наука. Не само да пееш. Цялата природа е построена върху тия тонове. Аз като се занимавах с изучаване психологията на българина, в неговия ритмус той има една основна песен, но аз се чудя на българския ум. Ще ви позанимая с една област – не както сегашната музика, не от същото гледище. Сегашната музика е много сложна. Всинца сте учили нещо от музиката. Някои сте учили, някои пък сега ще има какво да учите. Аз ще взема музиката тъй, както е. Сегашната музика се занимава с хармонията

вътре в природата, но има неща, които не ѝ достигат. И вследствие на това тя не може да изрази всички ония прояви, които са скрити. Онова, което е скрито в душата и което е скрито в природата, музиката не може да се изрази, да се изнесе.

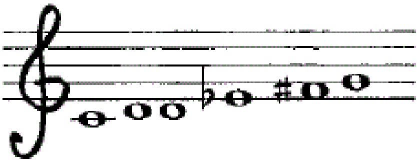

Сега аз ще взема целите ноти. Да кажем, песента започва от „до“. Това е построението на тази българска песен. Това е основата. Това, което седи у българина, той го е изразил. Но българинът е турил едно противоречие. Той започва с „до“ – това е червеният цвят, тонът на живота е това. Вие можете да преведете тази гама към коя гама спада. Това е минорна гама. Сега тук има несъответствие – „ми бемол“ и „фа диез“. „Ми бемол“ е импулсът на твоята мисъл да преодолееш нещо, някакво препятствие. Или това е неестественият ход на човешкото развитие. И българинът е дошъл и турил „ми бемол“ – едно спиране на българската интелигентност и след това той усеща едно нарушение на равновесието, и той турга „фа диез“, повишава. А „фа“, това е зеленият цвят, това е храненето на физическото поле. Следователно той намира две противоречия. И след това той се връща, има вече два пъти „ре“. Това е индивидуалността на човека, оранжевият цвят. „Ре“ показва неговата индивидуалност. Това е една свободна песен. Той започва с „до“, дава си кураж и след това среща едно препятствие в живота си и казва: „Няма да я бъде тази работа.“ Започва минорната гама. И запява тъжно, но го боли на сърцето и търси един изходен път и казва: „Материалното в живота трябва да се изучава, защото пипката ми не стига. Поне пари да спечеля и човек да стана.“ Минава една тъжна струна, после минава нагоре до „сол“, „сол“ е ясносиният цвят. „Сол“ означава един духовен стремеж. Той,

като погледне към Господа, каже: „Господ високо, а така няма да я бъде.“ И си свири тъжно. И тази песен е много тъжна песен, неразбрана песен. И аз съм виждал мнозина, като се свири тази песен, те плачат. А като питаш българина: „Защо плачеш?“, и той не знае защо. Той плаче от неразбиране.

Този бемол не трябва да съществува. Той трябва да го премахне. Той го е турил от своята мисъл. И турил диеза от користолюбие, а пък минава тази песен като класическа, минава за една тъжна песен. И казвам, две противоречия има, че той не иска да разреши правилно живота. Дошъл е до един изпит в живота, и той не иска да го разреши правилно. Защо? Той се пита как да го разреши, но не иска да го научи, ами си пее. И българските музиканти като засвирят тази песен, казват: „Гениална е тази песен. Гениална е българската музика.“ Но в какво седи гениалното? Много била класическа. Но в какво седи класическото? Нямат понятие как да схванат музиката.

Казвам, българинът винаги куца в тоновете на цветовете. Той като дойде до духовното – песните му тъй като са построени, има една такава спирачка. Аз не зная някои от вас – те свирят, но свирят за удоволствие. Ако се изнесе българската музика, тя е доста сложна. Тя е взета религиозна, но после е съвсем изопачена. Ти, щом имаш едно тъжно чувство – ти си музикант, но почваш да изменяш музиката. Ти искаш да пееш или искаш да свършиш известна работа. Българинът казва: „Няма да стане тази работа.“ Той тури „ми бемол“ – няма да я бъде. А пък животът подтиква, трябва да се живее. Той сее малко, а от това малкото иска много да му се роди. Пък не се ражда толкова, колкото той иска. Щом не може да разреши българинът правилно пътищата, той става пехливанин. „Ре“-то вече е пехливанлък. Два пъти турга лъка на „ре“, ако с главата си не може да уреди работата и ако нивата не ражда, тогава пехливанин става. Аз изваждам от тази тъжната песен три проблема неразрешени. Или

учен ще стане, или богат ще стане, или най-после пехливанин ще стане. Това е неговата песен. Много американци разрешават тъй живота – ако не може богат да стане, ако не може учен да стане, става пижулист, боксьор.

Изпейте сега тази песен: „До, ре, ре, ми бемол, фа диез, сол“. Ти си създаваш изкуствено една тъга. В природата няма такава скръб. Тази гама е създадена от хората. Турени тия знаци и след векове, гледам, сегашните музиканти... Аз ги разглеждам от това гледище, някои гениални произведения не вървят по естествен път. Някъде много добре вървят по един много естествен път в съгласие с природата. А някои от музикалните произведения вървят както тази музика по един изкуствен път, с изкуствени тонове.

Казвам, всеки един човек в това гледище е един творец. Небето, Бог го е оставил да бъде творец на своя живот. Ти трябва да мислиш правилно. Ти казваш: „Аз не съм музикант.“ Ти можеш да не бъдеш музикант, но ти трябва да дадеш правилен ход на живота си. Не трябва да тургаш спънки в живота си. Не трябва да тургаш спънки на своята мисъл там, дето не трябва. По-добре е да отпуснеш по малко вода, отколкото да градиш бентове и да спираш голямата вода, която си пуснал. Това е разумното. Един музикант изразява народния живот в песента. Аз изваждам от цветовете на тия музикални тонове как е мислил българинът, какви са били условията, как е разрешавал противоречията и защо е добил това противоречие, понеже той, от една страна, излиза от своя ум, на друго място излиза от своето користолюбие и на трето място иска да излезе като един пехливанин. Песента, както започва от „до“, изведнъж два пъти повтаря „ре“-то, след това „ми бемол“, след това качва се на „фа диез“ и „сол“, и пак се връща назад, и пак повтаря същото – пак започва от „до“.

Сега въпрос не е за критика. Критика трябва да съществува вътре в нашия живот. Имаш едно тъжно чувство, ще видиш това чувство

съществува ли. Ти казваш: „Тъжен съм.“ Защо? Имаш една българска песен. Някои от вас, които са музиканти, да кажат към коя гама спада „ми бемол“ и „фа диез“. (*„Към „сол минор“.“*) Та казвам, музиката е външната страна. Аз ви давам една основна идея за музиката. Тъй както сега се развива, то е цяло едно изкуство. Но казвам, музиката е външната страна на живота, за да се тонира човек. То е наука и изкуство, за да можеш да повлияеш на себе си, когато градиш своя характер. Под думата „характер“ ти градиш онова, което се преживява, онова, което се мисли, и онова, което се постъпва. Това са материалите, с които се гради човешкият характер, човешката душа или човешкото тяло се строи.

Следователно, ако вие нямате едно правилно разбиране за онзи ход, който природата сега върши, тогава ще се създаде нещо хилаво. И така ред хилави тела се създават. Музикалното чувство се предава. Музиката не е чувство, но е способност, понеже спада към способностите. Отпред на челото се намират знаците на музиката, но тя си има свои знакове и признаци на задната част на главата.

Сега, да бъде един човек музикален, той трябва да разбира времето, да оценява времето и всяко нещо да тури на времето. Музикалният човек трябва да тури всяка нота на мястото си. Цели ноти ако тури, той разполага с време. Някъде ще тури половин ноти – времето му е по-малко, четвърт – още по-малко време, една шестнайсета, една трийсет и втора – колкото по-малко време има в пението, толкова по-съкращава тия вълни, които трябва да се явят в живота. Вземете например в езика. Вие започвате със звук, слог, дума и словото – четири неща, които са основа в говора. Отпосле има други знаци, но първо звукът е неразбран. Ти казваш „о-о-о“, „и-и-и“ или „а-а-а“, дойде слогът – имаш една гласна и една съгласна, след това два слога, три слога образуват думи, имаш няколко понятия, които разбираш – „хляб“ или „сол“, „пипер“ и след това дойде словото

– много вече развити думи. Разумно е словото. Съчетаването на тия звукове, слогове, думи и словото образуват цялата реч. Има и ред други спомагателни средства, с които речта се съчетава. Та поетите и писателите като пишат, употребяват тези средства. В българския език има една дума, с която аз не мога да се справям. Аз няма да ви я кажа. Толкова години търся с нещо да я заместя, но не мога да срещна. Тази дума остава. Не ми е приятна, като я срещна, но търся в речника да я заместя, търсил съм я в английски – и там не мога да я намеря. Не ми е приятна, като я срещна. Казвам, няма ли нещо да се тури. Може би, че има някъде някоя дума. Трептението на тази дума е добро, но не отговаря, прави едно нарушение, там, като дойде, съвсем се обърнат нещата с главата надолу. Заради мен онзи, който чете – някои търсят погрешки, но в една дума куца там, и казвам – куца на българите. Тук я тургам, там я тургам. Където и да я туриш, все куца нещо в самия език, в строежа му. И казвам, трябва съвсем да се измени езикът, съвършено да се измени строежът му и целият ход на българската мисъл трябва да се измени, и тогава може да се промени езикът.

Например този, който е построил тази минорна песен, е бил гениален музикант, един гений е бил. Казвам, един гений създава една песен, но той не е разбрал защо е намерил, че трябва да тури бемол, малко да вземе. Той е искал да направи тъжна песента, но той не е разбрал, не знае, че този бемол много пакости. Казва – там човек трябва да бъде малко тъжен. Или казва някой – трябва да му се скараш малко на човека, без караница не може, трябва да му кажеш сериозно. Това са неестествени работи. Щом трябва да му кажеш малко по-внушително, речта е вече неестествена, не е по закона на любовта. Това е закон на ограничението. Аз сега не искам да се спирам върху това.

Та казвам сега, някой път вас ви е срам да пеете. Казвате: „Аз не мога да пея.“ А при това вие сте отлични певци. Някой не пее от

съображение, да не би неговата индивидуалност, да падне реномето му. Такава песен пее ли се? Например, ако ти влезеш между религиозни хора и вземеш да пееш една народна българска песен, ще кажат: „Тя не е набожна!“ Или влезеш между светски хора и запееш една духовна песен, веднага ще кажат: „Това диване!“ Питам, защо в едно духовно събрание да не можеш да изпееш една българска народна песен? И в едно светско събрание ти да не можеш да изпееш една религиозна песен? Че тия песни – и духовните, и светските, не излязоха ли от българската душа, не минаха ли през българското сърце? Тогава де е лошото? Светските хора по някой път усещат при една такава музика както тази – аз съм гледал българи, като се съберат и кажат: „Я запей някоя стара песен.“ Всички седят тогава ала-турка, а младите прави пеят стари песни. И старите, погледнеш, плачат, пък младите сърцето им се свие, казват: „Я сега нещо по-весело, по-хубаво.“ И погледнеш – младите започнат хоро.

Сега тъжното е религиозна песен. Българинът започва с тъжното – това е религиозното. И дойде игривата, веселата песен – тя е светската песен. Знаците са турени. Ти ако пееш „ми бемол“, много пъти го повтаряш, тебе ще те хване цяла хипохондрия. И ти съвсем ще се обезсърчиш. Ти веднъж-два пъти да туриш малко пипер – да, но да тургаш все пипер, да се повтаря, има лошо влияние вече. Този закон е забелязан, когато една мисъл се повтори – има същия цвят както „ми бемол“. И ако я повтаряш, повтаряш, ти дойдеш до една дума, която ти като я изговаряш, дойде жълтият цвят и туриш бемол на този цвят. То е българската песен. И дойдеш до една дума, която има зелен цвят – „фа“, и тогава туриш диез, в тебе има користолюбие. Щом дойдеш до зеления цвят, ти трябва да гледаш да придобиеш по възможност най-чистия зелен цвят, който съществува в природата. Или като дойдеш до жълтия цвят, трябва да гледаш да имаш най-естествения цвят. Щом дойдеш до онзи цвят, зад който съществува

една разумна идея – защото зад всеки един правилен цвят, когато се проявява в своята норма, ти ще чувстваш една вътрешна малка радост, една светлинка ще блесне. А щом сгъстиш цвета, щом не разбираш смисъла на някоя дума, и тогава се заблуждаваш и ще вземеш едно противоположно направление в живота, казваш: „Не си струва да живее човек." „До бемол" – казват – човек трябва да стане добър. „Ре диез". Хубаво, ако ги наредиш все „ре диез". Навсякъде, дето има „ре", все повишаваш, повишаваш. Какво ще стане? Ще се развият в тебе личните чувства и ти ще влезеш в стълкновение с всички хора. Ти ще почнеш да се прекръстосваш с хората, с техния свят, с техния път и могат да станат музикални стълкновения. Всеки иска да живее. И ако ти почнеш да тургаш на „до"-то навсякъде бемоли, самоубийството ще дойде. Нищо повече.

Та в музиката във всичките религиозни песни, когато аз съм работил върху всичките модели тук, в пеенето, това са почти всички най-чистите тонове, които действат да освобождават човека от всичките наследствени черти на преплитания на вълните, които могат да дадат ход на хубавото. „Можеше и другояче." Гледам, някой път ме коригират, казват: „Можеше и другояче." Аз някой път нищо не казвам. Може и „до бемол" и „до диез". Може бемол и диез. Може всичко, но в дадения случаи нещата не могат да бъдат бемол и диез. „До"-то ще бъде без никакъв знак. Само ако животът е срещнал някъде някоя мъчнотия, несполука или някой недоимък, ти можеш да повишиш „до". В такъв случай ти трябва да повишиш съответните тонове. В даден случай ти можеш да повишиш жълтия цвят. В дадения случай на „ми бемол" ти ще туриш диез или поне ще махнеш знака бемол, не му е мястото там. То е психологията да отмахнеш една тъжна мисъл, която е дошла в мозъка. После смешен е българинът, понеже и вие сте българи, не е смешно, но аз вземам в тази хубава смисъл.

Сега първата песен някога аз мога да ви я изсвиря, а втората няма да ви я свиря. Тя е пък една мажорна песен. И тя започва от „до“, но и тя е тъжна песен. Тази е песен за стари хора, онзи, който е опитал живота. Те казват: „Няма смисъл, опитах.“ А онази втората песен тъжна е тя, но е за млади. Той се влюбил в някоя мома, че тя го играе малко. Той казва: „Мари, Донке, запали ми сърцето. Защо ходиш тъй, ще ме осакатиш, не прави тъй с мене.“ Той пее тъжно. „Ти си играеш с мене, но може да стане някой хатър“ – и тя е минорна песен. Такава е. Но тази втората песен аз много рядко съм я свирил, само няколко пъти. Но тази (*Първата, Учителят показва написаните ноти на дъската.*) често я свиря. Някой път, като дойда и искам да зная какво нещо е българинът, засвиря му тази песен. Тя е вече в неговия ритмус. И при нея всички стари българи пренасят се в тия времена велики. Казва той какви времена са били те. Да, велики, с един бемол на едно място и един диез на друго място. Велика песен, велики времена с два неестествени знака. Но това не е най-доброто.

Сега това е един музикален метод за изяснение. Защото, ако се вземат нотите без цветовете и без тия знаци, няма да имат никакъв смисъл. Пък защо на „ми“ да няма бемол и защо на „фа“-то да не турим диез? Ние нарушаваме един естествен ход на нещата. Тази песен първата (*„ми бемол“ и „фа диез“*) изразява една несрета. Но тази несрета произтича от факта, че българинът първо не е разбирал в какво седи животът.

Та казвам сега и като ви гледам, някои от вас и вие имате много знаци на „ми“-то. Много бемоли имате. Та казвам, оставете малко знаци, оставете бемолите. После и на „фа“ имате много диези. Казвам, трябва ви чисто „фа“ и чисто „ми“. Чисти мисли, чисти мисли, чисти мисли. Нищо повече. Вие казвате: „Господ ще оправи.“ Но като дойде твоят учител по музика, как ще оправи нотите? Той веднага ще премахне всичките тия знаци.

Та сега имате художество. (*Учителят изважда един портрет себерисунка.*) Кой е този юнак? (*Колю Каишев*) Доста художествено е изработен. Очите, тъй както са турени, казват: „Ти знаеш ли аз кой съм.“ Отворени са много очите. Отворените очи значи възприема повече, отколкото трябва. При отворените очи човек възприема повече светлина, отколкото трябва. Тогава след тези отворени очи ще дойде бемол. Сега както е картината, това е „фа диез“, а след тези отворени очи ще дойде непременно „ми бемол“. Реакция ще дойде – това е „ми бемол“. А природата обича равновесие. Сега ние правим една бележка много мека. Служим с много тънка критика – „ми бемол“ и „фа диез“. (Учителят показва втора рисунка.) Сега това кой е? Тази сестра може да я познаете. (Цветанка Симеонова) Това значи художник. Да го познаете, че е той. (Учителят показва рисунките една след друга. Всички се усмихват.) Сега вие като се смеете, това е мажорна гама. Почти без знаци е. Но доста съществени черти са отбелязани на всяка една рисунка. Но нито един човек няма такава физиономия, каквато трябва да има.

Сега вие трябва да имате някои правила, по които да се ръководите. Вие сега имате много правила, с които е работено, но има известни основни нови правила, които трябва да реагират. Например да допуснем, че срещнете един човек, който не ви е приятен или в неговия говор, или в израза на лицето, или хиляди гримаси има, които не може да си обясните откъде произтичат. Тези гримаси, това е едно последствие. Трябва да се знаят причините. Защото, ако човек говори, вие имате един резултат. Словото, думите, които произнася той, е един резултат на неговата мисъл. Каквото движение направи човек, то е все резултат на някоя далечна мисъл. Може тази мисъл да е сегашна, преди един ден, преди един месец. Може да е преди една година, преди векове, но това е все насъбрана енергия, която сега се проявява. Някой път вие имате някой импулс да кажете нещо. Но да

знаете в даден случай да бъдете прозорлив, туй, което ще кажете, има ли някой резултат, или не. Очите са правилни, когато тия резултати ни свързват правилно с висшето у човека. Когато ни свързват правилно с висшата природа, щом ни свързват с тия три области, тогава в дадения случай движението или мисълта, или изразът са правилни. Тогава, ако искате да кажете нещо, каквото и да кажете, все е намясто. Това е сега по отношение на туй, което искате да кажете. Защото по отношение на природата тя е толкова мъдра, че каквото и да кажете, каквото и да направите, тя все го турга намясто. И вие в Божествения свят с вашата мисъл не може да образувате никаква дисхармония. Каквото и да се тури – добро или зло, тя не туря дисхармония. Всяко нещо при нея си е намясто. Но в по-нисшия свят, в който живеем, словото, думите, сричките, звуковете не са намясто. Думите на хората се наслояват, а те имат свойство да се повръщат при своя източник. И като се върне туй слово, то ще се повърне с всичките придобивки на доброто, което е добило, или ще се върне с всичкия смут. Когато френската река Сена, която минава през Париж, тя ще се върне с всичките нечистотии и ще дойде ограничението. Такъв е неумолимият закон, великият закон.

Затова всичките учители на Божествената наука предпазват човека да мисли правилно, защото по неизбежност ти не можеш да избягаш от последствията на своята мисъл, не можеш да избягаш от последствията на своето чувство и не можеш да избягаш от последствията на своята постъпка. Може да мине ден, два, три, векове ще минат, в края на краищата ти ще се срещнеш с една реалност. Някой път съвсем сте забравили – и току ще дойдат последствията. Ти ще кажеш: „Бива-бива, но туй защо да ми се случи?“ Но на това, което се случи, ти си причината. Ти казваш: „Аз не искам тъй да става.“ Ти по-напред трябваше да мислиш, а сега е станало вече. Сега ти се спри и кажи: „Благодарим на Господа за всичко.“ И тогава

започни с новата мисъл. Тогава тя ще се върне един ден при тебе и ти ще ликвидираш с туй старото. Проектирай добрата мисъл. Дръж една мисъл в ума си.

Сега което искам да кажа – всеки човек, който направи една погрешка, той е силен човек. Който не греши, той е слаб човек. И тогава законът е такъв – щом грешиш, ти си силен, а щом си силен, тогава ти си силен и да оправиш погрешката. Щом не оправиш погрешката, ти си виноват. А щом изправиш една погрешка, това е в реда на нещата. Тогава законът е – онези, които правят погрешки и не искат да ги оправят, те са слаби хора. Някой, който е направил една погрешка и каже – аз съм слаб човек, не е слаб човек. Не е слаб човек. Значи той е бил силен, бил е в състояние да направи една погрешка, а сега не е в състояние да поправи погрешката си. Но после хване го законът и каже – искаш или не искаш, ти ще изправиш погрешката си. А без закон е, който казва: „Аз ще изправя тази работа. Аз съм в сила да я изправя.“ А ако не искаш да изправиш погрешките си, тогаз не ги прави.

Та казвам, не си туряйте сега другата мисъл, като правите погрешка, да казвате: „Аз съм слаб човек.“ Вие сега се спирате върху хода, казвате: „Аз живея добре.“ Че живеете добре, така е, но понеже животът е прогресивен, всеки ден трябва ново добро да се прави. Преди един ден аз имах едно упражнение. Много добро е било упражнението – учил съм. Но в училището, ако не уча, може да ме изкара професорът един ден, когато никак не съм приготвен. Тогава той ще ме изненада и ще ме скъса. Затова всеки ден трябва да се учат уроците.

Казвам, тази е една от новите области. Тази е една от хубавите области не само на теория. Сега аз не искам да изнасям някои знаци. Някой казва: „Да ни се каже какво е писано.“ Лошо е да знаеш известни патологически знаци и по-добре че не ги знаете. Човек

трябва да е много с утвърден характер. Мисълта му трябва да бъде много чиста и постъпките му чисти, за да може да му се кажат някои патологически признаци и знаци, които съществуват. Иначе ще се създадат много неприятности и по тази причина провидението или Бог е загладил всичките ни престъпления, да забравиш всичко миналото.“ Той е турил така у човека, като дойде на земята, като че за пръв път е дошъл. И ти казва Бог: „Сега работи!“ Някои казват: „Кажи ми какъв съм бил в миналото.“ Аз мога да му кажа, аз го зная какъв е бил харамия, но какво ще му го казвам. Казвам: „Много си бил добър.“ Пък да му кажа, че цял харамия е бил. Той сега си мисли, че има нещо хубаво в него. И действително туй, което сега е вложено вътре, то е хубаво. Не какво Бог е работил в миналото, но сега Бог е вложил в тебе нещо много хубаво. Много добър капитал е вложил. Кредитиран си много добре. При добри условия си роден. Майка ти е била добра, баща ти, братята, сестрите, всички са добри, но ти казваш: „Има нещо, което не харесвам.“ Ти остави това, което не харесваш. Използвай сега условията, при които си роден.

Та сегашното трябва да използваме. Трябва да използваме условията, при които се намираме. Като ги използваме и като станем силни, тогава ще се повърнем да видим някои несъобразности, които имаме. Както българската песен с тези знаци бемол и диез. Някой път човек като закъсва работите си, почва да туря тия знаци – бемоли и диези. Така той си туря един нов път на отклонение.

Сега правилото, което остава във вас. Сутрин, като станете, и мисли, които ви смущават – временно да се отърсите, защото има мисли, от които не може да се отърсите, те не са наши. Не сме само ние, които мислим. Всички мислят. Бог мисли и всички хора мислят. Та Божият ум и нашият ум като се съединят, тогава работите ще се оправят. И Бог работи по закон, но той работи разумно по закон, а ние не работим разумно. Там е всичката работа. Сега Бог като

поправи своите работи, той ги коригира, а някой път той коригира и нашите погрешки. А ако остане дълго време да ги коригира, те са толкова много и на всички хора – и изисква се дълго време, за да намери Бог време за тебе да ти помогне. Една милионна част от секундата време му трябва, за да ти помогне. Някой път ти искаш, искаш да ти помогне, но трябва едно специфично време за тебе, за да може туй, което ти искаш, да поправи той и твоята погрешка. Тя в един момент ще се поправи, но докато дойде редът ти, ти трябва да търпиш. После обезсърчаваш се, сърдиш се, мърмориш – този крив, онзи крив, най-после и небето ти е криво. Само ти останеш праведен. Тя е една крива философия. Ти кажи: „Благодаря на Бога, защото има и по-лошо от това." Благодарим, че Господ е взел малко. Каквото и да ти се е случило, благодари на Бога. Спрели сте се на една точка, там, дето всичко може да се поправи, защото, ако не може да се поправи погрешката в света, ти ще загубиш съзнание. Ти казваш: „Моят живот се свърши, свърши се с мен." Аз казвам: „Ти мислиш ли?" „Мисля." „Чувстваш ли?" „Чувствам." „Искаш ли да живееш?" „Искам." „Тогаз ще се поправи твоята работа. Че ти загубваш съзнанието, като заспиш и не може да се събудиш. Тогава се свърши работата. Но даже и тогаз, ако има някой да те обича, пак имаш възможност да се поправиш. В Бога има пак възможност да те върне назад. Та ще турите едно.

Казвам, трябва да изправите вашите погрешки, понеже това е едно ограничение за вас, а по закона на любовта, има един закон, с който можем да изправим нашите погрешки. Ти направиш една погрешка, кажи: „Радвам се, че я направих и радвам се, че мога да я изправя." Да допуснем, отивате някой път при някоя бедна вдовица. Събрала тя стотина-двеста лева. Вие влезете вкъщи, ходили сте да я утешавате, за Бога да ѝ говорите, а изведнъж задигнали сте парите ѝ. Ти си кажеш: „Тя може да работи." Сега аз ви давам нещо, което

много рядко се случва. Ти си отидеш, но мисълта, съвестта ти почне да работи. Седиш, не можеш да се молиш, парите излязат пред тебе и ти отиваш при нея, вземаш не двеста лева, а хиляда и двеста и чувал брашно ѝ носиш. Ще ѝ кажеш: „Сестро, аз те обрах.“ Може това да не ѝ го кажеш. Тогава тя ще ти каже: „Братко, обраха ме.“ Ти ще кажеш: „А, тъй ли? Господ всичко ще обърне на добро.“ Пък аз съм, който я обрах.

Питам тогава, не си ли струва аз да я обера? Струва си. Ако ще дойдат двата чувала с брашното, струва си тогава да обера една вдовица и казвам – така трябва да се гледа. И вие се радвайте, когато погрешката, която е направена, може да я изправите, че тогава да сте доволни и вие. Да кажете: „Мога да направя погрешка и мога да я изправя.“ И тогава не казвайте, че сте направили една погрешка. Пък и на тази вдовица не казвайте, че вие сте откраднали парите ѝ, защото тя ще каже: „Върна ми всичко, но защо да ме краде?“ Тя като стане като мен светия, тогава ще ѝ кажа: „Аз те обрах.“ Аз трябва да я обера, за да се отвори нейното сърце. Тази бедната вдовица е скържава. Трябваше да я накарам да пострада, да я оберат. Двестата лева тя ги държи, казва: „Аз от хурката си отделях.“ Защо я обраха? Да пострада малко, и тогава, като се отвори сърцето ѝ, хамбарът ѝ става по-голям, и тогава аз мога да занеса два чувала брашно. Това сега е само за обяснение. Сега някои от вас могат да кажат: „Ако е тъй, тогава да пообираме малко.“

Станете сега.

„Отче наш“

Двадесет и трета лекция на Общия окултен клас 9 март 1932 г., сряда, 6-7.12 часа София – Изгрев

ДВЕ СЪСТОЯНИЯ

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

Смехът е едно здравословно състояние. Плачът е болезнено състояние. Който се смее, е здрав. Който плаче, има едно болезнено състояние. Усмихването, веселостта е едно здравословно състояние. Има едно несъответствие. Да се храни човек чрезмерно, е опасно. И да се храни малко, е пак опасно. И в процеса на знанието е същото. Всяко живо същество трябва да се учи. Когато привеждате от един закон в друг, имате някои мъчнотии. Например изразът „разумната природа“ не може да се преведе на английски. На английски не може да кажеш „разумна природа“.

Ние понеже боравим с една област, някой път се спираме върху някои научни работи. Нещата се изменят в света. И някои се унищожават. Да кажем, вземете, в математиката два знака се унищожават. Какво се подразбира под това? Знаковете, с които се работи в математиката, те ни най-малко не се унищожават. Ти не работиш с тях, но тези знаци не са унищожени. Но казвате: „Унищожаваме ги.“ От ума си си го махнал. Това подразбира един вътрешен процес. Чрез него ние не работим, нямаме го предвид. Или когато се превеждат дроб към еднакъв знаменател, е същото. Онзи, който не разбира, че това е същото, той отрича науката. Могат да кажат така, ако искаш да обясниш на хората, че може да зачеркват знаците или да ги унищожават, без да са унищожени. Някой път човек функционира най-напред с доброто, после внася злото като елемент.

Запример някой има да ти дава. Ти казваш: „Дай ми парите." С добро му казваш, с търпение. И най-после му казваш със зло. Онзи ги извади и ги даде. Вие казвате, че не става без зло. Някой път става със зло. Някой път му удариш две плесници – и той плати. А някой път става обратното – като му удариш две плесници, онзи човек не плаща.

Един българин го лекували в странство. Лекарите казали, че положението е ужасно тежко и че ще умре скоро. Българинът казал: „Така и така ще се мре, я ми сварете малко боб, да се наям." Той се наяжда с боба и оздравява, французките лекари казали: „Чудна работа. Някакъв специален боб е." Друг българин заболял, предписали му същото лекарство, и той умрял. При известни условия с известна храна като нахраниш болния, той оздравява – на някой болен му липсва някоя храна. Това е приблизително вярно, това става при изключителни случаи. Но изобщо когато болният се разболее, то стомахът му е много деликатен. Трябва да му се дават много деликатни храни, лесносмилаеми. Изобщо не трябва да се предизвиква дисхармония в стомаха, защото болестта е дисхармония. Всичкото тяло тогава е във война. С картечен огън – навсякъде война. Като разгледате един човек, вие ще видите най-първо червените телца. Като наближи болестта, настава цяла война между фагоцитите, или белите кръвни телца, и микробите. Ако организмът надвие, човек оздравява. Ако не надвие, заробват го, хващат го в плен и го занасят на другия свят.

За бъдеще вие трябва да имате ясна представа какво нещо е болестта. Например вие казвате, че имате треска. Какво нето е треската? Или имате ревматизъм, или имате главоболие. Болестта на стомаха ще се излекува. Ако искаш да излекуваш болестите на стомаха, ще ги лекуваш с истината, болестите на гърдите – с мъдростта, а болестите на главата – с любовта ще ги лекуваш. Ето

една хубава рецепта. За стомаха приложи истината. Петнайсет милиграма от истината, разбита в едно кило вода – по 60 лъжици на всяка минута. Вие ще кажете: „Сега в буквален ли смисъл ще вземем, или в преносен?“

При единия случай болният от боба ще оздравее, а при другия случай ще умре. Та казвам, ще имате една вяра, при която човек не умира. Вяра, при която в конците не трябва да става скъсване. Т+е+ не трябва да става скъсване на човешката мисъл, на човешкото желание. Има скъсване на човешките мисли, на човешките желания. Но не трябва да става такова скъсване. Може да става преместване на мисълта, но не да става скъсване на мислите, желанията и постъпките. Това скъсване носи големи загуби, да не кажем катастрофа. Аз говоря за особените желания. Някой казва: „Уби всяко желание.“ В някои източни книги, преведени на български, има това. Онези, които не са разбирали, казват: „Уби всяко желание.“ Не. То е преведено съвсем криво. Умните хора на Изток са казали една мисъл, но ако ти я разбереш буквално, ще извадиш съвсем криво заключение. Там е казано – тури всяко желание на неговото място, дето подобава на неговото естество. Желанията изобщо не трябва да господстват на мисълта. Има някои желания, които някой път господстват в мислите. Обаче мисълта трябва да господства над желанията. Но всяко желание трябва да има възможност да каже на мисълта: „Може ли да ми услужите?“ Някой път едно желание може да наруши една ваша мисъл и след това се явява дисонанс, несъгласие в човека, идват болестите в човека, разболява се. В едно отношение си добър, в друго отношение си лош.

Запример едно същество ти казва вътре: „Открадни, ти ще останеш будала.“ Другото същество вътре 6 тебе ти казва: „Не.“ Кои се борят вътре в тебе? Кой е онзи, който ти говори едно, кой е онзи, който ти говори друго, и кой е онзи, който слуша. Запример някой ще

се жени и чува вътре два гласа. Единият глас казва: „Може ли да се живее с онзи? Може.“ Друг глас казва вътре в тебе: „Не може.“ И най-сетне всичко утихне. Казваш: „Реших въпроса.“

Казвам, тези вътрешни процеси трябва да се разбират. Някой път аз говоря за музиката. Някои от вас не сте толкова щастливи да свирите. Някои от вас не сте даровити, талантливи, гениални музиканти или гениални поети да пишете добре. Но все таки човек трябва да свири на нещо. Най-хубаво е да свириш на арфата на живота. Ако ти не знаеш да живееш, значи не знаеш да свириш. Всеки трябва да знае да свири. А пък тези механическите инструменти – цигулка, пиано, орган, арфа или каквото и да е, те после идат. Да имаш възможност да вземеш или да купиш една хубава цигулка, една хубава цигулка може да струва 100 хиляди лева, 200 хиляди лева, 500 хиляди лева, 5 милиона лева. Преди повече от двайсет и пет години гледах една цигулка „Страдивариус“ с диплома, тогава струваше 25 хиляди долара. В една хубава кутия беше турена Двайсет и пет хиляди долара кой ще даде сега? Някой богат американец може да ги даде.

Казвам, всякой трябва да знае да свири. Човек има един инструмент, който струва повече от двайсет и пет хиляди долара. От хиляда години този инструмент седи в тебе и ти не си седнал да му пипнеш клавишите и като светиня ти го буташ и чакаш някой да го бутне. В човека предната част на мозъка, дето е музикалното чувство, има един орган, който има трийсет и пет хиляди клавиши. Сега какъв майстор трябва да бъде онзи, който трябва да свири на тези клавиши? Това няма да го намерите в обикновените съчинения, това са тайни. Турците казват: „Акъла зарар.“ Трийсет и пет хиляди клавиши. Тук, в салона, имате орган с осем октави. Колко октави ще имате при трийсет и пет хиляди клавиши. Трийсет и пет хиляди клавиши колко милиона трептения ще могат да разбиват? Сега имате възможност да

слушате до трийсет и осем-четирийсет хиляди трептения. Тези математици особено изчисляват, някой път трябва да извиняват тези математици, защото, когато изчисляват разстоянието от земята до слънцето, изчисляват го приблизително. Някой път слънцето се издува от сто хиляди до петстотин хиляди километра. Даже се издува като физхармоника. Някои изчисляват разстоянието от земята до слънцето на деветдесет и два милиона мили, други – на двадесет и три милиона. И двете страни са прави. При издуването на слънцето деветдесет и три милиона мили е право, при отлив деветдесет и два милиона е право. Възможни са и двете неща. Има едно смятане в природата, което е относително. Ние не търсим тогава абсолютни никакви величини. В такъв случай истината не искаме, когато се прави железен път, има се предвид, че релсите лятно време се разширяват, а зимно време се свиват. Те са изследвали това и винаги остава една междина между релсите. Някой път тази междина е по-голяма, някой път е по-малка. Ученият човек казва – трябва да има малък аралък, междина. И в знанието трябва да има аралък. Някой казва нещо, друг казва – това не е вярно. Може да е вярно, но има някакъв аралък. Трябва да има някое състояние, което не зависи от мене. В реда на нещата е това. Между някои хора има симпатия, а между някои – антипатия. Това е малък аралък. Някои хора не се обичат. Те се отдалечават един от друг. Зимно време е, посвиват се, но като дойде лятно време, се приближават и се обикват.

На земята ние казваме, че трябва да живеем добре и за себе си да бъдем щастливи. Всички не живеем добре. Едни живеят много добре, други не живеят много добре. Ние сме пратени да живеем добре. Понеже всички не живеем добре, значи друго е отношението. Всъщност всички трябва да живеем добре, но реализирането на това за в бъдеще може да стане. Появяват се други разсъждения. Те са философски разсъждения. След като напуснем земята, виждаме, че

известни същества ще бъдат горе в рая, в невидимия свят, а други – в ада. Този, който ще бъде в рая, и този, който ще бъде в ада, не живеят заедно. Онзи, който е в ада, иска му се да иде на небето. Заражда се в него мисълта, по кой начин може да излезе от ада. Някой, който е на небето, може да му се поревне да слезе в ада, да иде да види какво има там.

Когато разглеждам една храна, мога да видя колко е хранителна и колко е нехранителна. Тя си има известни вещества, изучавам ги. Ако аз я възприема, какво отношение ще има към мене и към другите.

Една мисъл е лоша. Ти я разглеждаш отвън. Тя няма да те направи лош. Една добра мисъл може да я разглеждаш, и тя няма да те направи добър, но ако приемеш тази лошата мисъл, тя може да ти даде своите качества. Сега ще кажете: „Ние не разбрахме тази работа." Не е разбрана тази работа. Ако вие изучавате някой език, например вземете френски и английски език, англичаните, които са толкова практични, центърът на времето е развит, обаче в езика не ценят времето. Те казват – времето е пари. В тях има едно желание да съкращават думите, обаче в езика си допущат следното. Например вземете думата „thought", „тод" – по български така бих написал тази дума. Но българинът туря един ер голям. Защо му е ер голям? Българинът няма някоя буква, която някои народи имат. Например фита. Англичаните толкова години мислят, искат да изхвърлят някои букви, но не смеят да променят езика си, макар и да губят много време.

Та казвам, всички вие имате едно правописание, такова разбиране, английско разбиране. Много неща във вас имате, които не че са лоши – според законите на вашето правописание трябва да бъдат там и ако не го направите така, ще кажат, че си невежа.

Англичанинът ще каже – ако не го напишеш, че си невежа, ако го напишеш по правилата, ще каже, че си умен.

Природата има един език, който трябва да се изучава. Тъкмо тепърва трябва да го изучавате. Най-първо трябва да знаете какво нещо е точка, запетайка, всичките функции на точката. Или трябва да знаете какво е отношението на правата линия и всичките функции на правата линия. Ти имаш движения, ти трябва да се движиш в известна посока и според както човек разбира правата линия, така ще постъпи. Някой човек, като върви, той не може да върви по права линия. Който е пил, се клати. Какво показва това състояние? Той се намира в един свят, който не е организиран, воден свят и следователно има много бури отгоре и мислите му не са уравновесени. Някой човек върви, спира се и мисли, после пак върви, пак се спира. Спира се, някоя мисъл го спира. Или когато човек го занимават малки, но мъчни мисли, той много ситни, но много бързи стъпки прави. Когато има някоя голяма идея, ' той върви полека и прави големи крачки. Добрите хора, светиите си имат свой ход. Престъпникът си има свой ход и ученият човек върви по особен начин. Още като върви, по гърба му ще го познаеш дали е учен, светия, цар, майка, баща, владика. Кой да е от вас може да познае човека, като погледне как върви. Това е цяла наука. В Америка, в Англия изучават това – да познават човека по ходенето. За да изучаваш човека по ръката му, трябва да гледаш ръката му и затова трябва да дойде човек близо до тебе. Ако изучаваш човека по лицето му, трябва да е близо до тебе. Също така, ако изучаваш човека по черепа, той е скрит от косите и трябва да бараш, трябва да туриш пръстите, за да видиш издутините. А пък по ходенето, като видиш как се клати човек, още отдалеч ще познаеш какъв е този човек.

Сега ще направя друго едно сравнение. Да вземем стиха „Страхът от Господа е начало на мъдростта“. Да кажем, че те е страх

от мъчнотии или те е страх от учителя. Какви ще бъдат резултатите? Щом те е страх от учителя, вкъщи ще стоиш, в училище няма да ходиш. Чрез страха ти ще се научиш да седиш вкъщи, за да учиш. Щом те е страх от учителя, той ще те научи да учиш. С какво отиваш при този, от когото те е страх. Като те е страх от мечката, в гората няма да отидеш. Ако те е страх от мечката, човек няма да станеш. Ако те е страх от учителя, човек ще станеш. При първия случай турям минус, при втория случай турям плюс. Резултатите ще бъдат тези: в първия случай ще имаш резултат 0, при втория случай ще имаш резултат 10.

Та казвам: какво е страхът? Резултатите от страха от света е равен на нула. Нищо няма да придобиеш. При страха от Бога ти ще придобиеш, ще станеш силен, ще получиш 10. Десет е едно щастливо число. Значи ще придобиеш известни дарби, с които ще имаш придобив. При първия случаи ще бъдеш сиромах, при страха от мечката има и една положителна страна. Като те е страх от мечката, никакво нещастие няма да имаш. Мечка няма да те изяде.

Ако мъжът е положителен – значи дава. И ако жената и тя също така е положителна, значи пак дава, тогава на кого ще дават. Между тях тогава не може да има общност. Жената трябва да бъде минус. Значи това, което мъжът дава, тя трябва да го взема. За следния момент жената ще бъде плюс, а мъжът минус, той ще получава. Първото число ако е плюс, той след като е предал енергиите на втория, последният ще стане плюс, а първият минус. И тогава последният ще предаде енергията на първия. Двама приятели хора и двамата не може да бъдат положителни. Те са отвлечени работи. То е почти механически начин на обяснение. Но в живота трябва да разбираш знаците. Да знаеш в даден момент как да постъпиш. Щом почнеш много да мислиш, да знаеш, че този процес е човешки. Веднага трябва да споделиш процеса. Онзи, който мисли в света, той

има отрицателните процеси. Онзи, който никак не мисли, той има положителните процеси. Например дойде работа, той никак не му мисли, че отвън има облаци, че е валяло, не му мисли. Впрегне колата и върви. Нищо повече. В Божествения процес ти отиваш на едно място, гдето времето е топло. И вятър да има, времето е топло, има много дървета с плодове. При Божествения процес всякога човек има една надежда. Как да познаем Божествените работи? Онзи, в когото съществува Божествен процес, в него има една вътрешна вяра. Той казва: „Светът да се обърне с главата надолу, аз ще постигна." А пък при другия случай ти излизаш, но се колебаеш. Ти казваш: „Аз вярвам, но тази работа няма да излезе с вяра." И така става.

(Учителят показва рисунките.) Този художник може да е някой философ, който е обърнал някого към Бога. Но като дойде до рисуването, външните условия са неблагоприятни, човек като прави усилие, може да прогресира като художник. Плод от едно усилие не се добива, но от много съществувания. Или казано другояче – човек да се не обезсърчи от многото усилия, като знае, че разумното усилие у човека добива плод. От хиляди такива опити се добива резултат. В небето като отидете, трябва да занесете нещо. В онзи разумния свят трябва да занесете нещо. Ще занесете там нещо по рисуване, нещо по музика, нещо ще декламирате, по езика ще ви зададат въпроси, по този природния език. Вие искате да отидете на небето, но и досега не знаете какъв е небесният език. Вие мислите, като идете на небето, ще говорите български език. Англичаните мислят, че като идат на небето, ще говорят на английски. А пък там няма нито помен от български език. Ако вземете в българския език буквата „и", това е един знак, който съществува. Този знак в много народи съществува. Има един разказ за онзи гръцки свещеник, който придружавал умрелия и пеел „и-и-и...". Среща го един турчин и му казва: „На тебе е хубаво, ама на умрелия." Защото „и-и-и" на турски е добре. „И"-то е

знак, който изтича. „Из“ – оттам, от дето започват нещата. И дясната страна е положителна, а лявата – отрицателна. При „Н“ лявата страна е положителна, дясната – отрицателна. При едната страна имаме положителен знак, при другата – отрицателен. Плюсът е там, дето започват нещата. Като кажем истина, истина значи е там, дето нещата стават ясни. Истината прави нещата ясни. Всичко е оформено. Светът представя един резултат на истината.

Фиг. 1

Какво представя българската истина? Истина. Видяхме какво значи „и“. „Т“-то значи тази победоносна сила, която побеждава всичко. Значи в истината има сила, която побеждава мъчнотиите. „Н“-то в истината е метод за побеждаване на мъчнотиите. А пък буквата „а“ в дадения случай (**Фиг. 1**) е знак, взет от египетските йероглифи. В египетските йероглифи там човек е написан така. Този знак означава човек в движение и мисъл. Значи тръгнал е човекът в една определена посока. Значи истината е една идея, отдето започват нещата. Началото и краят на нещата. Истината съдържа началото и края на нещата – отдето започват и дето завършват. Не може да почнеш по един начин, а да свършиш по друг. Както започнеш, така ще свършиш. Буквата „с“ в думата „истина“ показва, че трябва да се движиш. Трябва да се движиш в областта на вечността, във времето и пространството. Тази крива линия означава реалното пространство и реалното време. В буквата „т“ горе е препятствието, а отдолу чертата е мощната сила на човешкия дух, който преодолява мъчнотиите. Буквата „н“, това са фактите, които съществуват. Мостът, който

съединява двата бряга. „А“-то е онзи, който обича истината, който трябва да е в движение. Разумен човек трябва да е. Той не трябва да се обезсърчава от противоречията, дето и да ги среща. Трябва да се справи с тях, с тях да не се колебае. И така истинолюбивият човек е онзи, който никак не се колебае в живота си. Като дойде до нещо, той го прави, а какви ще бъдат последствията – той знае, че последствията ще бъдат добри.

Казват ми: „Защо говориш на тези хора така?“ То е моя работа. Казват ми: „Знаеш ли, че тези хора може да ги заблудиш?“ Казвам: „Те и сега са заблудени.“ При тази дисхармония, която съществува в света, щом се яви един музикант, ще се яви и един слушател. Щом се яви една майка, ще се яви едно дете. Щом се яви бащата в някой дом, ще се яви и детето. Законът е такъв – когато бащата е там, се раждат момчета, когато майката е там, се раждат момичета. Това е така теоретически, но този закон съществува. Когато майката е по-силна, се раждат момчета, когато бащата е по-силен, се раждат момичета, защото момичетата обичат повече баща си, а момчетата обичат повече майка си. Ако бащата присъства, той ще даде импулс на дъщеря си, сила, любов. Любовта, която дъщерята има, силата, импулса ги наследява от бащата. Майката пък предава повече интелигентност. Тя може да предаде на дъщеря си един отличен ум. Ако бащата е слаб органически, той ще ѝ предаде едно хилаво тяло, и тогава в дъщерята ще имате един отличен ум от майката и този ум ще бъде в един съсел на бащата, който е хилав. И обратното. Ако бащата може да даде едно здраво тяло, но ако майката не е толкова интелигентна, дъщерята няма да бъде също много интелигентна. А какво ще ви коства едно хубаво тяло без развит ум. Когато се образува един дом, трябва да се разбират законите.

Винаги българите впрягат да орат или две крави, или две биволици. Българите не обичат да впрягат един вол и едно магаре. От

впрягането на един вол с магаре аз ще си извадя заключение за мен. Това представя една цяла теория. Онзи, който е впрегнал магарето с вола, знаете ли на какво прилича? Това значи да учиш крайно горделивия човек на търпение, защото волът е търпелив, а магарето е горделиво. По-горделиво от магарето няма. Образ на гордостта е магарето. То страда от гордост. Ако пуснеш магарето с камили, то ще ходи пред камилите, на опашката никога не ходи. Магарето казва: „Всичко може да ми турят на гърба, но аз водя накъдето искам." Несъвместими са търпението и гордостта. Ти не може да впрегнеш търпението и гордостта на едно място. Ще се осакати работата. Ще имаш една среда неблагоприятна. Всяка една обида ще натрупа в тебе такава една енергия, че като избухнеш един ден, ще направиш голяма пакост. Да учиш горделивия човек на търпение, трябва да направиш някой ден една катастрофа. Никога не може да научиш един човек на търпение. Други са методите там. Добрия човек може да учиш на търпение. На горделивия дай му да управлява света.

Когато едни същества се възгордели, пратили ги да управляват. Като влезли в света, са се ангажирали с тази работа. Да управляват. Някои казват: „Защо Господ не върже дявола?" Господ си знае работата. Той го оставя сам да се върже. Горделивият човек прилича на дете, което се върти около някой кол. Върти се, върти се, докато конецът, с който е свързано, се така усуче о кола, че той не може да се мръдне от мястото си. Това са лошите последствия. Ти мислиш, мислиш по един начин и най-сетне се вържеш. Например мислиш така – от мене човек няма да стане – и така се ограничаваш. Почни да мислиш в обратна посока, и тогава ще се поправи погрешката ти. Запример боли те кракът. Кажи: „Ще оздравея, ще оздравея." Барни коляното си. Казвай така: „Ще оздравея, ще оздравея." И наистина ще стане промяна един ден. Ще станеш и ще видиш, че кракът ти оздравял. Но ти казваш: „Я оздравея, я не. – Ти казваш: – Нека дойде

лекар.“ Добре – ако имаш пари. Ами ако нямаш? Има лекари, които могат да лекуват, но не седи в тяхното лекарство, колкото в техния магнетизъм. Може да повикаш някой лекар и ако има хармонично съчетание между него и тебе, между пациента и лекаря, ще оздравее. Истинските лекари не дават лекарство, което да се прави в аптека, но сами си го правят. Този лекар има пълна вяра и казва: „Като мажеш това място, ще оздравееш.“ И със своята мисъл изпъжда болестта.

Да ви е страх от учителя, а от мечката да не се плашиш толкоз. При страха от учителя добиваш знание, а при страха от мечката оставаш без знание.

Двадесет и четвърта лекция на Общия окултен клас 16 март 1932 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

ВЪЗПИТАНИЕ НА ВОЛЯТА

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

ABC е равно на Р. ACD е равно на И. ADF е равно на FB. (*Чертежът е копие на оригинала.*) Това са извънредни занимания. Специфични са те. Като нарисуваш една картина, ни най-малко няма да оправиш работите си. Не само че няма да ги оправиш, но ще си навлечеш и критика. Ще кажеш – тази работа не е за мене. Рисуването е художество. То е изкуство на очите, най-високото на очите. Каквито са очите на човека, такова ще бъде и рисуването. А пък за музиката ще кажа – каквито са ушите на човека, такава ще бъде и музиката му. Те са най-високите изкуства.

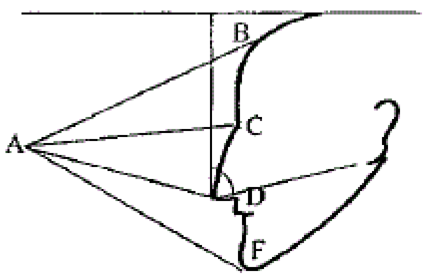

Фиг. 1

Трябва да се учите да наблюдавате. Да знаете как да наблюдавате и какво да наблюдавате. Вземете за пример човека. Като срещнете един човек, какво ще наблюдавате най-първо? Някой ще види дали лицето му е валчесто – ще обърне внимание на лицето му, най-същественото. Да наблюдаваш кое е същественото.

Та ви трябва едно наблюдение. Аз съм гледал, всички хора имат болезнени наблюдения, анормални наблюдения. Наблюдаваш това, което не трябва. Наблюдаваш признаците, които са болезнени. А пък тези болезнените признаци показват хода на болестта. В човека трябва да изучавате естествените, здравословните признаци. Например нито един от вас не знае какъв е признакът на човешката добродетел, къде е тя изразена на лицето. Един човек казва за някого – добър човек е този. Защо е добър? Има нещо, върху което вие градите. Като го видите, от погледа казвате, че е добър. Но защо е добър?

Например тази рисунка. Според вашата наука, с която вие боравите, тази фигура е ромбоид. Каква е разликата между един правоъгълник и един ромб? В правоъгълника страните са успоредни и перпендикулярни, а пък у ромба не са. У ромба страните са успоредни, но не са перпендикулярни, понеже тия линии са в движение. Освен това в правоъгълника срещуположните страни са равни, а в ромба всичките страни са равни. В природата се образува един ромб по причина на движение на силовите линии. В природата тази фигура трябва дълго време да я наблюдавате, за да я видите в проекция.

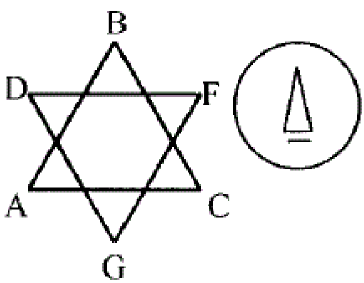

Фиг. 1

Например в природата съществува Соломоновият знак. Онзи ученият човек в тази отвлечена наука ще си обясни първо триъгълника ABC на Соломоновия знак и втория триъгълник DFД. Първият d триъгълник е възлизане, духът нагоре, стремежът му. Всякога, когато си туриш ръцете нагоре с допрени пръсти, като се молиш, това е първият триъгълник. Вие си туряте ръцете по навик от миналото. Всеки един от вас е бил професор някъде да преподава по тайните науки. Така си туряте ръцете нагоре, да се молите. Този първият триъгълник показва, че всичките ви желания са чисти и са насочени нагоре. Някой път казваш: „Не ми трябват тези работи." И пуснеш ръцете си надолу – да върви тази работа, както иска. Туриш ръцете си на гърдите. С това искаш да ми кажеш: „Искам да ми дадеш пари назаем. Аз искам да бъда честен човек." Държиш ръцете си надолу. С това казваш: „Само при много благоприятни условия ще ти донеса, като спечеля." Някой, като си повдигне ръцете, сваля ги надолу. С това казва: „Ще платя, но не се знае." Някой казва: „Дай ми 500 лева назаем." И си вдига ръцете нагоре – значи ще плати. Някой казва: „Как може да бъде така?" Например дойде чичо ти, леля ти и казват: „Дай ми 500 лева назаем. Закъсах." И държи ръцете си надолу. Това са признаци, по които се познава. А пък сегашните хора са хитри.

Българите вярват в следното. Да кажем, че ти си търговец. Дойде някой щастлив човек да купи стока от тебе и след това много други хора ще купят стока от тебе. Това е наука, дълбока наука. Отгде ще го докажеш? Това е съвсем нова система, която учените хора сега мислят да разрешат тази задача. След колко века ще се разработи тази система, то е въпрос. Най-напредналите в миналия век, Кампер се е занимавал с подобни въпроси. От него е останал Камперовият ъгъл. Този ъгъл у животните и у човека е различен. Кампер е намерил, че този ъгъл у човека е 80-81-82 градуса. В редки случаи, когато гръцките

художници са правили образите на своите богове, този ъгъл е достигал до 90 градуса.

(*Учителят посочва първата рисунка.*) В този ромб тези линии AB и AC са граница на една висша разумна сила или място, дето действа тази сила. В единия триъгълник вътре е основата. От тази основа зависи, от основата може да съдиш. От основата на една пирамида може да съдиш колко висока ще бъде построена тази пирамида. Ако градиш една къща, градиш върху основа. Ако основите са слаби, ти не може да градиш високо здание.

Когато говорим за човека като тяло, това е една основа, върху която ще градиш. Когато ще приемаш една работа ти, ти ще погледнеш челото си и ще видиш имаш ли способности и сили за това. Да допуснем, че някой е с едно посредствено чело или с посредствена основа на челото си – иска да стане художник или музикант. Може да стане горе-долу музикант, да свири, но да стане музикант и виртуоз в смисъл, както сега разбират в сегашното общество, не може. Музиката не е чувство, а способност. Казвате „музикално чувство“. Не, музикалното чувство е проекция. Отпосле се явява чувството. Чувството е от едно друго гледище. Вярата е едно чувство, не е една способност. Любовта е едно чувство, не е способност. Но да разсъждаваш от причини към последствия, това е една способност. Това са възгледи на френолозите, възгледи на съвременните психолози. Между тях има грамадна разлика в схващането на човешкия живот. Няма съмнение, че френологическата теория е много по-вярна, отколкото сегашната психология.

В сегашната психологическа теория се казва, че човек има чувства. Но къде са положени тия чувства? Френолозите поставят чувствата в мозъка, някъде в центровете. Психолозите казват, че човек има воля, но не знаели къде да поставят волята. Френолозите я поставят. Психолозите говорят за човешка интелигентност, но общо –

и те са прави. Те са в някой идеен свят. Казват, че от картините на някой учен човек ще съдиш за него. А френологът не съди от картините на човека, а от самия човек. От лицето му ще извади заключение. Човешките чувства, човешките способности имат проекция върху лицето, върху черепа и върху тялото му. Тази проекция, този ромбоид вие може да го разделите – и целия човек по същия начин. Ако вземете главата до раменете, то е един триъгълник – първият триъгълник в човешкото тяло. От раменете до кръста имате втория триъгълник, а надолу имате третия триъгълник – от кръста до краката надолу.

Разбира се, това са резултати. Тялото е един резултат, но от резултата ние съдим за ония скрити сили на разумния човек. Във физиономията има следното. Има известни лица, които са в проекция. Като погледнете човека, в този живот не му е съдено да се развива. Този човек ще разработи всичките възможности, но много малко възможности има да развие. Каквито и благоприятни условия да му създадете, той малък прогрес ще направи. У него положителните сили са слаби, потенциални сили няма. Той може да е деятелен, да мисли да стане богат, но никога няма да бъде богат. Той може да мисли да бъде учен, но никога няма да бъде учен. Той може да мисли да бъде религиозен, но никога няма да бъде религиозен. Някои имат условия – и при най-малките условия в него ще стане цял преврат – в неговото сърце, ум и воля.

Аз казвам така: да стане една промяна в гърдите на човека, до кръста или пъпа и след това да стане една промяна надолу в стомаха му. В тази работа и стомахът има думата. Даже у религиозните хора стомахът си дава мнението, казва: „Вие проповядвате някои идеи, обаче хляб трябва.“ Тези хора трябва да ядат, ще умрат гладни – така казва стомахът. Тогава дробовете идат. Те казват: „Въздух, въздух трябва. Ако вие не дишате, пак ще умрете. Моите почитания към

стомаха, моя колега, прав е той. Но ако няма въздух, от този хляб, който е турен в стомаха, няма нищо да излезе.“ След това иде главата и казва: „Прави са моите колеги, но ако не е тази динамическа сила.“ Някой професор говори за хляба, друг за въздуха, а трети говори за светлината. За отвлечени работи. Той говори високи работи. Той, като дойде, говори за такива отвлечени предмети. Ти казваш: „Научна е тази работа, не разбирам тази работа. Всякога, когато дойдем до умствения свят, работите са вече неразбрани.

Венера е неразбрана, понеже е обвита в една мъгла, не се знае какво има на повърхността. Месечината е разкрита, тя няма никакъв воал, тя си е открила лицето, позира. Като дойдем до Венера, тя си е скрила образа, свети, дава известна светлина, но какво има вътре, всичко в тайна се държи.

Сега защо за вас Венера не е разкрита? Има две теории. И Венера е така открита както Месечината, но хората, сегашните астрономи, не могат те да виждат, защото вътре в ума си имат мъгла, та не виждат Венера. Мъглата е в техните чувства, понеже Венера е представителка на чувствата. И тази атмосфера на Венера се кристализира за тях и затова те не я виждат. Слънцето е скрито. За висшите работи хората нямат понятие и затова Слънцето е скрито. А за адептите Слънцето е така разкрито, както Месечината.

Но това са твърдения. Трябва да се докажат. Някои ще кажат: „На какво основание? Ние през телескопа виждаме тези работи. Питам сега. Психологически имам следния случай. Срещна един човек, с когото не сте ангажирани. Срещнеш го, както един предмет. Гледаш го – обикновен както другите хора, и нищо извънредно не виждаш в него, но се образува между вас и него една известна връзка. И като го обичаш, в лицето му виждащ гений. Един български учител ми казваше: „Ще ми направиш едно голямо удоволствие да дойдеш вкъщи. Ще ти покажа нещо извънредно.“ Той ме завежда в клиниката

и ми казва: „Не е ли гениално това дете! В бъдеще какво ще стане?“ Какво да му каже сега човек. Казвам му: „Голям гений е той.“ Той казва: „Да, да, ето един учен човек, а пък вътре ми казват, че това е обикновено дете. Аз го виждам един гений в проекция, за в бъдеще, но не за настоящето време. Бащата със своята любов вижда, че детето му ще стане гениално. Това дете наистина има всичките възможности, но не сега. Гениално е това дете, прав е той, но това е въпрос за в бъдеще. За десет години това дете няма да стане гениално.

Вие учени хора няма да станете. Тези работи не ви трябват. Това е едно забавление сега. Аз го наричам това така. Да ви дам сега един шоколад, едно бонбонче. Като дойде на гости, ще го почерпите с малко сладко, кафе, чай.

Сега казвате: „Какво иска да каже Учителят с това едно бонбонче, едно кафе, един чай. Т+е+ теорията е толкова важна, колкото е важен бонбонът. Но като се даде един бонбон на човека, образува се връзка. Казваш: „Нахрани ме този човек. Много сладко беше яденето.“ Образува се приятелство, запознанство. Благодариш му, че те е нагостил. После неговото семейство те посещава – и обратното. Образува се връзка.

Най-първо, разгледайте си вие лицето. Тези линии показват силата на човека. Какви възможности има този човек, за да постигне нещата. Челото, носът и брадата – всички са отвесни. Този принцип е установен, това е един човек – каквото замисли, може да го постигне. Не че е гений, но един установен тип. Каквото замисли, ще го постигне. Няма да замисли много работи, но каквото замисли, ще го извърши. Аз го наричам уравновесен тип.

Волевата проява зависи как е спусната брадата и в какво положение е. Ако линията DF се увеличава, от увеличението на тази линия се съди за волевата проява. Но не важи само увеличението на тази линия. Важно е как е построена самата брада. Ако горната и

долната челюст излизат навън, тогава у човека има преодоляюще влияние, неговите чувства – както у животните. От устните надолу – брадата, там е разумното, там е човекът. По-рано устата са били много по-напред от носа, както у рибите. Тази уста се е оттеглила назад. Колкото тези линии стават по-дълги, толкова възможностите за човешката интелигентност се подобряват. Човек трябва да работи с години, за да се оттегли горната и долната челюст назад. А пък волевата част на брадата долу у животните я няма почти. Ако вие нямате една красива брада, вие може да имате много работи в проекция, но няма да имате сила да ги постигнете.

Това не трябва да ви обезсърчава. Човешкият дух с хиляди години е работил. Човешкият дух и човешката душа, те не работят един живот, два живота, три живота, но те работят с хиляди години. Ние от земно гледище казваме: „Аз нямам време за изучаване." Право е, засега нямате време, но все таки имате достатъчно време да мислите за образуването на човешките чувства. Вие всякога можете да направите едно упражнение. Например, ако волята ви е слаба, намислете нещо и го направете. Например, за да упражните волята си, кажете си: „Сутринта, като стана, ще ида за вода." Турете си на ум да вземете стомната и да идете на чешмата за вода. Вас ви е срам какво ще кажат хората. Мнението на хората в дадения случай деформира вашата воля или не деформира, то ви поставя едно препятствие. Вие идете със стомната за вода или с бурето, и след една година ще имате известни мускули при брадата, ще се яви една трапчинка и ще започне да се формира. Две-три години като работите, ще имате резултат. Но не е само за носене на вода. Сутрин, като станете, трябва да си направите леглото. Не чакайте друг да го направи леглото – дъщеря ви или майка ви. Това е вече деформиране. Ще станеш двайсет минути по рано и ще си направиш леглото, ще го нагласиш

хубаво и ще си излезеш. Ако оставиш друг да ти направи леглото, то твоята воля се деформира.

После трябва да се моли човек. Това пак ще упражни влияние. Казваш: „Как ще се моля на Господа?“ Знаеш-не знаеш, ще се молиш. Защо се молиш? Ще кажеш: „Да поправя брадата си.“ Ще се молиш, нищо повече. Но не знаеш за какво. Знаеш-не знаеш, ще се молиш. Като си съсредоточиш ума си, ще кажеш: „Какъв глупак съм.“ Но днес се молиш, утре се молиш – и брадата ще се развива. Това не прави пред хората, но тайно. Като се молиш десет години, веднага това моление ще причини цяла една метаморфоза на вашето лице и подобрение в умствения ви свят. Челото ще ви се повдигне, устните ви ще вземат по-хубав израз, ще се формират добре. Брадата ще се формира. Например тя е била много полегната назад. Били сте неустойчиви, непостоянни. Сега до десет години ще стане промяна. Десет години всяка сутрин ще се молиш. Казвате: „Защо да се моля на Господа? И без молитва може.“ Молитвата е за тебе. Ти, като се молиш, ще формираш брадата си. И като се учиш – пак същото. Детето като учи, брадата му се формира. Днес аритметика, закон Божи. Утре естествена наука и география. Всички тези предмети формират брадата. Ако това дете се учи, веднага то се отразява върху брадата му. Като видите брадата му, може да кажете дали е учило това дете, какви бележки има – всичко е написано на брадата му. Вие искате някой да се жени. Да знае как да живее с този, за когото се жени. От брадата му зависи, не от ума му. Може да има отличен ум и отлично сърце. Ако брадата му не е формирана както трябва, никакъв мъж не може да стане, ще бъде обикновен както сегашните мъже и жени са обикновени. Те нямат добре сформирани бради. Аз, който съм много установен във всичко, като дойде някой човек при мене, аз стана своенравен, като стана упорит, като че стана доландарджия. От това аз зная вече, че човекът, който е при мене не е такъв. А пък

гледам, лицето на този човек е добро. Това са извънредни работи. По някой път и вие ще го почувствате. И вие може да го чувствате. Вие сте в присъствието на един човек и после казвате, че сте неразположени цял ден. Този човек, който е дошъл при тебе, е добър човек, но живее при недобра среда. Ако вие не може да въздействате поне с един милиметър на вашата брада, да направите една малка трапчинка, аз не зная къде седи вашата гениалност.

Вие може да напишете томове и аз може да създам цяла теория за лицето. Тази теория за в бъдеще ще има приложение. Сега тази теория няма приложение. Тя е само за учените хора, които няма какво да правят. Но какво ще ви ползва? Някой път вие се обезсърчите. Като кажа каква трябва да бъде брадата ви, вие се обезсърчите. Или като ви разправя какво трябва да бъде челото ви, носът ви, вие се обезсърчите, като видите челото си или носа си. На повечето от вас носовете ви са в проекция. Имате възможност да развиете интелигентността и чувствата си, но трябва само едно побутване. Трябва да ви побутне един човек, да се намери някой отнякъде да ви побутне. Като вземете пътя, никой не може да ви спре. Във вас има възможност за волята ви. Вий сте волеви натури. Някои хора са волеви. Възможността е във вас, но трябва да се работи. Не може да се въздържаш някой път. Връщаш се вкъщи за обед, но жена ти не е готова с обеда. Ти не може да търпиш и се развълнуваш, философски се постави, усмихни се малко, посмей се на себе си и на яденето. Кажи си: „Днес е казано от невидимия свят да нямам обед навреме.“ Така ти възпитаваш волята си. Това е пак повод за самовъзпитание. А пък ти казваш: „Защо не си стоя на думата?“

Във всички тези разсъждения не си прав. Този човек не е дошъл ти да се тревожиш. Тази тревога е оставила едно петно на брадата ви. Днес едно петно, утре едно петно, двайсет години наред по едно

петно – ще отиде брадата ви. После много дълги години трябва да работиш, за да подобриш брадата си.

При сегашните мъчнотии най-първо трябва да създадеш една отлична брада. Някой път аз ще ви покажа някой отличен пример. Тук между вас има някои примери. Не всичките ви бради са хубави. Една брада е хубава, когато има постоянство човек. Една брада е хубава, когато има широчина. Не широка брада, а широки мисли. Когато брадата е много широка, това показва, че този човек е увит в много гъста материална среда. Ти ще кажеш, че широката брада показва волев темперамент. Но една интелигентна брада не трябва да бъде много широка. В това има известно отношение. По отношение на челото има известна пропорция.

Какво е отношението на брадата към челото? Ако лицето върви надолу като правоъгълник, интелигентността на човека е много материалистична. Този човек е материалист. За такъв човек никакъв отвлечен свят не съществува. Той иска реалното, което може да се види. Лицето трябва да бъде до известна степен конусообразно. Но ако стане съвсем конусообразно, предават се някои лоши черти. Брадата завършва красотата на лицето. Природата, след като съградила челото, очите, веждите, ушите, устата, носа, най-после турила му последната черта като художника – брадата, и тогава имате вече една завършена картина. Това може да наблюдавате. Затова всички хора не си бутат горе челото, но вие си бутайте съзнателно брадата с ръката. Хубаво е да си хванеш брадата и да се помолиш на Бога така: „Господи, помогни ми да си образувам брадата." Някой ще каже: „Как да се моля на Господа?" Като се молиш, няма да си вдигнеш ръцете нагоре, а ще хванеш с ръка брадата си и ще кажеш: „Помогни ми да си образувам брадата." Не че я няма сега брадата. Като пипаш брадата, сега тя е една проекция. Ти пипаш една проекция на онова Божественото. То е една антена. Оттук, от брадата,

ти можеш да влезеш във връзка с материалния свят. Материалният свят е брадата. Тя тук е антената. През тази антена ти влизаш във връзка с материалния разумен свят. Ако ти не разбираш, ако е деформирана брадата ти, ти не си гражданин на разумния свят.

Или на ваш език казано, ако нямаш брада, ти в невидимия свят като идеш, ще се поставиш в едно положение, което наподобява следното. Представи си, че отиваш при един банкер и той, като те погледне, казва: „Не мога да ти дам. После нямам в касата пари. Нямаш кредит." А пък като имаш брада, то е все едно един банкер да ти каже: „Ще ти дам сто, двеста хиляди, един милион, два милиона, три, четири милиона веднага, без никакъв подпис." Когато вземете пари в заем, това е писало на брадата ви. Има същества разумни, които са свързани с вашата брада. Вие може да забравите своите дългове, но те не ги забравят. Като заминете за онзи свят, те ще ви платят всичките дългове, но те ще ви заставят да ги платите. Знаете ли какви са тези слуги? Някой път не искаш да плащаш, ще дойде първият слуга и ще каже: „Имаш да плащаш." После дойде вторият, третият и най после бактисваш. Ти кажеш: „Ще платя." Тъкмо легнеш, ще те събудят и ще ти кажат: „Имаш да плащаш." Ти ще кажеш: „Какво обичаш?" Те ще кажат: „Имаш да плащаш." Те идат един подир друг и слугата, като дойде, има право да те събуди и ще ти каже: „Имаш да плащаш, имаш да плащаш. Плати, плати." Ти най-после ще платиш. Това хората наричат съвест. Брадата е свързана, има известни връзки с моралните чувства. Някои от вас имате доста хубави бради – работили сте в миналото. Някои тепърва имат да работят. Най-първо ще занесем едно хубаво чело, един добър нос, една отлична брада, отлични уши, очи, уста. Най-първо основното е да носите едно хубаво чело, един хубав нос, една хубава брада. Те са проекция на разумния живот, на Божествения живот. Най-добрият слуга на разумния свят са очите. Най-добрият слуга на

интелигентността е носът. Ти не можеш да бъдеш интелигентен, ако нямаш добре оформен нос – добро обоняние.

После на добрия слуга – като дойдем до волята, това е вкусът. Един човек, който няма вкус да усеща нещата, той няма воля. След като обонянието и зрението са дали своето мнение, и вкусът дава своето мнение. Тогава идва и слухът. Той е старец слухът. Под неговия контрол е целият капитал. Първоначалният капитал, който Бог е дал, Бог е вложил, е под ръководството на слуха. Слухът е най-висшето, най-разумното в света. А пък очите, това е капиталът, който е вложен в обръщение. Обонянието е капитал, който дава приход, а пък вкусът показва какво си спечелил. Вкусът показва спечеления капитал. Челото показва колко пари човек има в банката. Щом говорят за очите, този капитал е вложен в обръщение. От очите, обонянието и вкуса се показва целият процес на нашия живот. Ти си волев човек и имаш хубава брада. Щом имаш обоняние, имаш хубав нос. Щом имаш добро сърце, то е основният капитал, който Бог е вложил в главата.

Тази е една много отвлечена материя. Вие ще кажете: „Какво ще правим ние със сегашния наш живот?“ Тази теория няма да поправи ни най-малко сегашния ви живот. Сиромашията си е сиромашия, неволята си е неволя, болестта си е болест. Даже като разкривам всичките тези нови теории, пак си остава човек такъв. Нервният човек си остава пак такъв. Само ще се влада малко, но пак е сприхав. Ще учиш, няма да ти дойде даром. Даром никога не ти се дава. Даром ще ти се дадат условията. Ако ние искаме от Бога даром, ние ще нарушим закона на свободата. Свободен трябва да бъдеш. Ако носиш страданията си, ти си свободен. При страданието взима участие волята, и при радостите взима участие волята. При страданията, за да се избавиш от тях, трябва ти воля. Как може да се освободиш от страданията? Чрез волята. Може да му мислиш колкото искаш. Може

да обичаш Господа, но страданието пак няма да мине. Господ няма да ти премахне страданието. Не че не може да го премахне. Може, но ако той премахне страданията, без ти да разбираш смисъла на страданията, с това нарушаваш закона на свободата. Господ може да позволи на един човек да греши, но никога никой не може да застави Господа да лиши някого от свободата му. Ти имаш воля и в дъното на ада ти да си, може да излезеш.

Вие всички сте свободни. Ти не казвай, че не си свободен. Не, свободен си, но условията са неблагоприятни. Ако речете да работите в себе си, ще имате цялата съдба на невидимия свят. И ако вие не се решите да работите върху себе си, Господ няма да дойде да ви помага. Да кажем, че имаме упражнение на полянката. Ти си вдигаш краката и казваш: „Какво си вдигам краката? Колко голям човек съм. Ще клякам, ще ставам. Учителят трябва да даде друго нещо.“ Мога да ви дам друго нещо – да свирите на китара, да пишете на машина, да бродирате и пр. Мога да ви дам упражнения колкото искате, но навсякъде трябва да се упражнявате. Чрез упражнения и философ, и светия може да станете, като знаете как да ги правите. Аз не искам да кажа какво се крие в тях. Аз ги турям да опитам ума ви, доде сте дошли и какъв ви е умът. Някой път мога да ви дам само за едно упражнение обяснение и ще ви кажа каква сила ще придобиете. Когато се правят тези упражнения на една сложна работа, която не съм казал, – при едно упражнение ще бутнете брадата си. Като не я бутнете, няма да успеете. Мога да ви кажа едно упражнение.

Като си свиете ръцете на юмруци, настрани от гърдите, за двайсет минути да слизате с клякане. Но от тия упражнения на твоя ум, сърце и воля да отмериш като музикант, да ти е приятно, да не кажеш – кога ще се свърши. Може да продължи упражнението цели два часа, но като направите това упражнение, ще бъдете друг. Като

направите това упражнение, ще стане един прелом във вас. Ще се събуди нещо ново в тебе.

Сега вие бързаше с геометричните упражнения. Ти седиш, болен си, имаш, да кажем, ревматизъм. Ще кажеш на този ревматизъм, че си господар. Може да го лекувате, но вие нямате търпение. Гледам, някой казва: „Това е нещо детинско да правим тези упражнения." Трябва да знае човек как да кляка и защо да клекне. Че ако аз взема и бръкна в яденето и после го поднеса до устата си, това е упражнение. Природата ни е заставила по кой начин да се упражняваме. Ти вземеш хапката с ръката си и я туриш в устата си – това е упражнение. После вечерно време се обърнеш на едната и на другата страна – това е пак упражнение. През деня все ще дойдат някои упражнения. Ще седнеш, ще станеш, ще пишеш. Всичките тия движения имат в основата си волята, за да се развие Божествената воля в човека.

Когато тръгнеш на път, не бързай. От къщи като излезеш, спри се, преди да излезеш от вратата, спри се, помоли се и тръгни полека. После постепенно ускорявай хода си. По-лесно е така. Ако тръгнеш набързо, нищо няма да свършиш. Онези хора – най-големите педагози, са били хора на търпението. Също и художниците и музикантите. Когато заплаче детето, майката ще стане и с какво търпение идва при люлката. После, като заплаче детето, пак отива. Това е възпитание на майката. Така се става майка. Не е лесна работа работата на майката, като роди три-четири деца. Така тя формира своята брада, като става трийсет-четирийсет пъти на ден. Детето е професор. То казва: „Хубаво. Стани, да не спиш. Брадата ти не е формирана." Тъкмо е заспала майката, и детето извиква. Казва на майка си само това: „Брадата ти не е формирана." Професор е то. Майката го гали и казва: „Много ти благодаря. Колко си хубав." И тя го помилва по брадата и го целуне по лицето.

Детето е едно възпитание за майката. Майката е възпитание за самото дете. Нещата не са произволни. Трябва едно ново схващане, едно идейно схващане. Това осмисля нещата. Майката е богата. Може да хване една слугиня да ѝ гледа детето, но тогава нейната брада ще стане деформирана. А пък брадата на слугинята ще се формира добре. Това да остане за вас. Тази наука не е за простите хора. Една истина ви казвам, още много работи има да ви кажа. Тези работи са още елементарни. Но ако тези работи не разбирате, другите не мога да ви кажа. Христос казва – много работи имам да ви кажа, но сега не може да носите. Вие казвате: „Какви ли са те?"

Искаш да обичаш някой човек. Ако ти нямаш воля, как ще го обичаш? Ако твоите чувства са непостоянни? Да обичаш някого, това е най-голямата наука. Да обичаш някой човек, че този човек да е доволен от тебе, да прояви любовта. Ти как да се поставиш, как да го погледнеш – и той да види, че в душата ти има голяма откровеност, да му покажеш, че имаш всичката готовност, каквото иска от тебе, да го направиш, и онзи да се покаже, че има същата готовност. Не само да проявяваш любовта си, но и онзи да оцени любовта, която му даваш. Ако той не оценява любовта, тогава никаква любов не може да има. Ти си скръбен, но достатъчно е да ти хване ръката, да ти държи ръката десет секунди – и веднага всичката ти скръб ще изчезне. Тогава ще ви тури в контакт с живата природа. Някои казват: „Помогнете ми." Говориш му, говориш му, не минава. Хвани го за ръката, погледни го малко, кажи му: „Ще се уреди тази работа." Ще се уреди, защото ти си една проекция на Бога. Каквото кажеш, ще стане за неговата слава. Ти си авторитет. Ти си в дадения случай проявление на волята на Бога. Хвани ръката му и с всичкото благоговение кажи: „Господи, ако искаш, премахни неговите страдания."

Някой казва: „Искам да работя за Бога.“ Аз толкова години работя между вас, но вие виждате едната страна на работата. Това, което аз говоря, то не е всичкото. Силата на възпитанието не седи само в това. Аз съм внесъл други работи. Аз съм внесъл даже нещо, което вие не подозирате. Вие ще кажете: „В какво седи това?“ Щом влезете в един клас, какво трябва да кажете? Аз, като вляза в класа, може да говоря много работи. В мене тогава може да се зароди щастие, че много зная, но това, което бих ви казал тогава, няма да има отношение към вас. В дадения случай има едно малко знание, което е потребно за човека. Например един идва в класа и има едно малко противоречие в себе си. Като дойде в класа, у този ученик противоречията трябва да изчезнат. Тогава вие сте били в класа. След това вие добиете едно хубаво качество, едно разположение. Ще усетите, че се е бутнало нещо във вас, да усетите, че растете. Трябва да оставите този механичен начин.

Някой казва: „Учителю, ти може да направиш всичко.“ Мога и не мога. Не мога да работя против свободата на хората никога. Това е невъзможно. Не мога да ви науча на това, което вие не искате, – по никой начин. И вие трябва да вземете участие. Има обща работа. Има специфични работи. Някои от вас се интересуват от едно, от друго. Но сега всички вие трябва да бъдете акумулатори, да събирате Божествената енергия. Аз не искам да бъдете нервни. Не че не искам да бъдете нервни, но не искам да бъдете хора с пропукана нервна система. Когато кажеш някому истината, кажи Божествената истина, а не да туриш своя си авторитет. Един православен говори обидни думи на един евангелист. Евангелистът му казва: „Новото учение, Евангелието знаете ли какво направи с мен. Ако бях със старото учение, щях да ви пребия, но благодарение на Евангелието съм свързан.“ Ти ще благодариш за това. Ти казваш: „Че съм евангелист, но ако не беше това Евангелие в мене, ти щеше да лежиш на земята.

Има нещо, което ме е вързало.“ Вие трябва да бъдете силни. Вие искате да бъдете слаби. Не, силни трябва да бъдете. Дойде някой, да го вдигнеш във въздуха и да кажеш: „Това е новото учение.“ А пък вие сте слаби като бръмбарчета.

Аз бях на Рила. Минават двама екскурзианти и единият си позволи да каже нещо отрицателно. Той се търкулна и си охлузи крака. Аз му казвам: „Ти си екскурзиант. Като минаваш, лоши работи не трябва да правиш.“

Сега вас ви трябва знание. Вземете за цяла седмица да се молите, да се формира вашата воля, вашата брада – най-хубавото, Божественото. Тези сили да се средоточат в това направление, да се яви едно желание в душата ви. Волята е една от силите на душата, на човешката душа. Умът е проявление на човека. Волята е външно проявление, а пък душата има отношение към Бога. Съзнанието е една проекция, в която душата се проявява. Аз бих ви говорил по това, но трябва дълго време да говоря. Мнозина сте чиновници. Радвам се, че сте чиновници. Мнозина от вас имате много работа. Вие казвате някой път: „На Учителя му е широко. Той не е женен, няма деца.“ Аз се радвам, че сте женени, че къщи имате, че сте чиновници. Това са условия за развиване на вашата воля. Ще кажете – това е главоболие. Това е главоболие за онзи, който не разбира. За мене аз няма да се връщам да уча буквара. Този буквар аз съм го учил. Едно време, когато бях в първо отделение, учих буквара, но като минах, напуснах го. Казвам, не го повтарям вече.

Нима мислите, като слезе един Учител на земята, като е облечен в материя, че няма да учи? Има да учи и той. Христос, макар да беше Син Божи, научи нещо от страданията, научи нещо ново, което не знаеше. Някой казва – той всичко знае. Това са отрицателни работи. Аз се радвам на едно нещо, че има какво да се случи. Аз по някой път се радвам, че съм в ограничение. Някой ми казва: „Много долу си

слязъл.“ Някой ми казва: „Много горе си отишъл.“ И горе, и долу ще бъда. И вие ще бъдеше и горе, и долу. Аз мога да угодя на всякой човек. Аз, като го погледна, зная от какво се нуждае. Гладен е, виждам, че обущата му са скъсани, но виждам, че е крайно честолюбив. Отдалече му вземам обущата, да не знае, и му казвам: „Да не ви се вижда обидно.“ Като не знае, той ще обуе обущата.

По-добре да не ги знаят хората. Някои неща трябва да ги знаят. За някои неща не трябва да ги знаят. Не трябва да знаят, понеже там бихте нарушили свободата на другите хора. Аз не искам да наруша вашата свобода. Като говоря някои работи, някои от тях може да ги вземете много лично. Например, като говоря, вие може да кажете: „Учителят ме погледна.“

Ще оставим тези въпроси за друг път.

„Отче наш“

Двадесет и пета лекция на Общия окултен клас 30 март 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ВХОДНИ ВРАТИ

„Отче наш“
„Аин фаси“

Ще прочета 12. глава от Еклесиаст.

В какво седи силата на знанието? Жената, която знае да пере вълната и да я извлачи, а не знае как да я изпреде, има ли сила. Значи силата е в изпридането и в изтъкаването на мисълта. Докато не се изпреде, докато не се изтъче и не стане на плат, никога в организма на човека няма да има сила. Сега обикновено говоря. Мисълта каквато е в духовното, такава е и в материалното. Тя съдържа известно количество материя в себе си. Тя не е съвършено безплътна. Желанията са още по-плътни и чувствата са още по-плътни, а туй, което е материален принцип, и той съдържа известно количество материя, но материя, която не се разваля

Тъй щото, ако ти имаш един принцип, върху който съграждаш живота си, ти имаш вече една материя, която сама по себе си прониква всичко. Например, ако разбирате какво нещо е принцип и може да схващате любовта, не само да схващате какво нещо е любов, вие бихте имали една мощна сила в себе си, която може да ви служи за всичко в живота. Например, ако имахте любовта, златото щеше да дойде при вас. Ако имахте любовта, крушата нямаше да бъде като сега, но щеше да ви дава плодовете си през цялата си година. Кравите сами щяха да дойдат да ги издоите. Знанието в книгите само щеше да ви се открие. Всеки човек е една написана книга. Това е за физическия свят, а в духовния свят няма никакви книги. Книгите като благо в духовния свят щяха да бъдат отворени книги за нас. И в

небето се интересуват за вас като написана книга. Там искат да видят каква книга сте, какво Бог е написал във вас. За да могат да ви четат някои, той непременно трябва да ви обича, да ви люби. Не ви ли обича, вие сте една затворена книга. Обича ли ви, вие сте една отворена книга, от която може всеки да се ползва.

Така трябва да разбирате принципално. И след като отворите книгите, ще видите там дълбоки работи, които трябва да се изучават. Там има знаци. От духовния свят ще изучавате и останалите духовни светове. Същевременно ще изучавате и Божествения свят. Сега мислите, че знанието може да се предава. Действително знанието на миналото може да се предава, знанието на настоящето може да се предава, но знанието на бъдещето трябва да се изучава. Другояче казано, всички онези сили, които са над вас, тепърва трябва да ги изучавате. Които са под вас, те са онези книги, които вие вече сте прочели, но сте ги забравили.

Например вие сте чели книгите на рибата, но сте забравили какво нещо е рибата. Вие сте чели книгите на птицата, но сте забравили какво нещо е птицата. Сега са останали само понятията, че птицата има крилца, има и перца. Казвате: „Птица е.“ Но това не е птицата, която вие имате пред себе си, защото и човекът хвърка из въздуха, но птица ли е. Ум имате, но умът ви е само за улеснение на положението.

Казвам, има една основна черта, която отличава всеки един вид от друг. Например, ако ви кажа да напишете темата „Отличителните черти на птицата“, какво ще пишете? Знанието на земята трябва да ви бъде като помагало. Например аз ще започна с предметното учение. Някои от вас сте свършили вече преди години, били сте в университета. Да кажем, говорим за числото едно. Преведете числото едно в геометрическа форма. В геометрическа форма числото 1 е отношение. Преведено в геометрическа форма, това е точка. То е сила,

която се проявява. Имате двойката. Как ще я преведем в геометрическа форма? Това е правата линия. Тройката какво е? Единицата и двойката, това са граници на правата линия. Следователно тройката е зачатък на известна плоскост. Ние знаем тройката. Какво е четворката? Това е цялата философия на Питагора. Така имаме отворения квадрат – четворката. Трябва да разбираш законите на точката.

Следователно, когато искаш да ограничиш една права линия или един принцип, който работи по правите линии, ти трябва да разбираш свойствата на точката. А пък при двойката вече имате един праволинеен свят. При тройката започва плоскостта и завършване на плоскостта. Така се създава квадратът. Петорката според този закон представя посоката, образуването на куба. При петорката и шесторката ние достигаме до нашия свят – образуване на телата.

Сега ние казваме – всеки център, всяка умствена способност започва с един център, от който се развива известна дейност. Първо една мисъл вие ще проектирате по права линия. Ако при това положение вие не владеете правата линия, т.е. не разбирате нейните свойства, понеже тя е един цял свят, свят на идеи, свят на постъпки, вие нищо няма да разберете. Мислите и постъпките вървят по права линия. Това знание в тоя смисъл е малко отвлечено, но всички работи все са отвлечени.

Например вземате думата „красота". В какво седи красотата на човека? Вие не може да проникнете в красотата на човека, да разберете доколко е красив и казвате, че очите му са красиви, че устата му е красива, че лицето му е красиво. В какво седи тази красота? За да се прояви точката, трябва да влезете в духовния свят. Тя има особени движения, особени трептения. В какво направление се движи точката? Тя е пулсът на природата. Всяка точка си има и свой пулс. Следователно тя се движи. Но вие не може да знаете в какво

направление се движи. Като се движи, тя образува правата линия. Това е обективният свят на точката. Какъв е субективният ѝ свят? Вътрешното движение на точката. В какво направление се движи точката? Тя обикновено се движи по права линия. Значи, щом точката се движи в посоката на правата линия, това е едно ограничение, това е поляризиране. Точката се движи на две страни – едната страна е плюс, а другата минус. Точката в себе си трябва да има известна разумност, само разумните същества могат да се поляризират. Това не е раздвояване, това е поляризиране, образуване на два полюса. И в съзнанието има два полюса. Знаем, че точката не заема никакво физическо пространство, но същевременно тази точка владее пространството. Извън пространството тя не може да се проектира. Например, въздухът не заема никакво пространство, но въздухът може да се проектира. Следователно точката, това е условието, чрез което той се проявява. Най-първо тя се проявява в правата линия, в праволинейния свят, в света на плоскостта и най-после в света на телата. Значи тя се проявява в едноизмерния, в двуизмерния и в триизмерния свят, в света, в който ние живеем.

Съвременното човечество едва сега започва да живее в триизмерното пространство. В тях желанието да хвърчат из въздуха, да правят хвърчила, показва, че те започват да живеят в триизмерното пространство. Те говорят за някакви дълбочини, за някакви височини, но какво е тази дълбочина и височина, те не са я изучили. Не е само да кажем каква е тази височина, не е само да кажем какво е безпределната дълбочина. Това дълбокото пространство, то е несъществено. Казват за някой човек, че има дълбока мисъл. Колко е дълбока? В какво седи дълбочината ѝ? Неговата мисъл била широка мисъл. По същия закон това, което мислим за пространството, какво ще ни придаде? Та и за качествата на човешката мисъл, дълбочина и широчина трябва да ни предадат нещо. Когато говорим за

дълбочината, подразбираме дълбоките човешки мисли, понеже пространството само по себе си, времето само по себе си, това са форми, чрез които може да се изрази външната страна на съзнанието. Без пространство и без време Божественият дух не може да бъде достъпен за нас. Ние казваме сега, че не може да няма пространство. Сега ние питаме: „Ами ако нямаше пространство?“ Ако нямаше пространство, ние не можехме да мислим. Ако нямаше пространство, ако нямаше и време, ние не можехме да мислим. Но понеже има и пространство, има и време, ние мислим. Така вие ще се научите да разсъждавате. Всяко нещо, което може да се отрече, то е реално. И всяко нещо, което може да се твърди, е пак реално. Само че нещата, които се отричат, това е минус. Нещата, които се твърдят, това е плюс.

Следователно, като отричаш нещо и като твърдиш нещо, имаш един процес, едно равенство. Щом отричаш, имаш минус. Щом веднъж отречеш и два пъти потвърдиш, имаш минус. Тогава законът е: два пъти твърдиш, един път отричаш, имаш плюс. И два пъти като отричаш нещо, пак имаш плюс. Веднъж отричаш, друг път потвърждаваш, това е равно на минус. Тази работа така я зная. Знаете ли на какво мяза това? Мяза на онзи петел, който, като ровил с краката си в бунището, изровил един диамант и казал: „Тази пущина на какво мяза! Да беше поне едно зрънце.“ Ритнал той диаманта. Ако тоя петел знаеше как да употреби скъпоценния камък, той щеше да прехрани цялото свое племе, и то не само за една година, но за един век имаше възможност да ги прехрани.

Та казвам, всяка идея представя един скъпоценен камък. Ако вие не можете да схванете свойствата на този скъпоценен камък, вашето знание нищо не би струвало. Например казвате – Бог е любов. Има един начин, по който ние може да заставим Бога да ни обича. Има един начин, по който ние може да заставим Бога да ни отритне. Човек може да застави Бога да го обича, може да го застави и да го отритне.

В това човек е майстор, в това той е всесилен. Човек може сам на себе си да си направи добро или да си напакости. В това той е всесилен. Като правиш добро, Бог ще те обича. Като правиш зло, Бог ще те отхвърли. Някои от вас искате да знаете дали Бог ще ви обича. Направете добро. Казвате: „Как да правим добро?“ Ако ви кажа, че трябва да предете, казвате: „Как?“ Ще намерите една жена, която ще ви покаже как се съединяват нишките. Не е голямо изкуство, но и в това има знание.

Та моята цел е да ви въведа в новия начин на мислене. Този начин, по който сега мислите, по него начин хората умират, по него начин хората се карат. Този начин следователно е така оплетен, че има само смрад. Някой път, като се приближавам към хората, аз усещам този голям смрад. Навсякъде мирише, не се търпи. Това е старият начин на мислене. Например ти мислиш какво нещо е правото. Няма какво да мислиш за правото, ти трябва да живееш в правото. Ти може да мислиш за правото толкова, колкото умрелият може да мисли за живота си. Ако умрелият мисли за живота си, той е извън живота. Като мисли за живота, той ще усети гниенето на своето тяло, разрушението на своето тяло. И ако ти търсиш по този начин правото извън живота, ти ще мязаш на един умрял човек. И сега мнозина питат какво нещо е правото. Правото извън живота не съществува или съществува само като един процес на разлагане. Казвам, красивите мисли съществуват само в живота. Правото, това е палката на капелмайстора. Той, като дигне палката, управлява. Или като тръгнеш да ходиш, това е правото. Като си махаш ръцете, като си отваряш и затваряш очите, като ядеш, като спиш, като мислиш, като чувстваш, това е все правото. Право имаш да мислиш, право имаш да чувстваш, право имаш да ходиш, право имаш да ядеш, право имаш да говориш, право имаш да гледаш – каквото искаш да правиш, имаш право.

Като нарушиш правото, какво става тогава? Турят ти букаи, поставят те под закон, идат страданията. Всички страдания в света произтичат все от нарушението на правото. Основа на правото, това е правата линия. Яйцето, докато е в черупката вътре, защото има яйца и в природата, които с милиони години са чакали в пространството, но не се развили – тези яйца, които хората са създали, те са в пространството. Сега аз не искам да говоря, но казвам – човек е излязъл от едно яйце. Една голяма кокошка е снесла яйцето. Какво ще кажете на това? Господ взел това яйце, турил го някъде да се топли и се излюпил човекът. Ще кажете, че това не е съгласно с научните теории, нито с теорията, че Господ вземал пръст и направил човека. Казвам, това е начин на разбиране. Това е работата да има субстанция. Взел Господ отнякъде, събрал нещо. Добре, аз казвам, че то било събрано в едно яйце. Значи, като взел Господ туй яйце, държал го няколко часа в ръцете си и то се излюпило. Ще ви хареса ли това нещо научно? Вие ще кажете, че това не е проверено. Съвременните хора цепят косъма и казват, че това е еретическо. Как да е еретическо? Да греши човек, не е еретическо. Да направи човек едно яйце, това е еретическо. А да го направи от кал, това е още по-еретическо. Да направи Бог човека от яйце, това е по-благородно.

Сега аз не искам да ви накарам да вярвате, че сте излезли от яйце. Че човек е излязъл от яйце, това вие сами трябва да го научите. Туй яйце има седем черупки. Когато се постави човешкото яйце за измътване, то минава през седем квачки.

Сега въпросът е само за мислене. Това е новата мисъл. Вие не сравнявайте новата мисъл със старата. Старата мисъл не е авторитетна, нито меродавна. Рисунките на детинството не могат да бъдат меродавни и авторитетни за картините на някой голям художник. Един художник не може да се ръководи от своите детински рисунки. Сега сме авторитети, а тогава сме били ученици. И вие

мислите, че идеите на вашето детинство са били благородни, безпогрешни. Може да се сравнява човек, но да мислите, че вие сте безпогрешни, че вие сте меродавни, това е погрешно мислене.

Например каже ви една сестра тъй: „Малко си грозна, сестра.“ И ти веднага кипнеш: „Как?!“ Питам, защо именно „малко си грозна“? Тая дума произвежда една реакция в ума или в сърцето ти. Казваш: „Как? Не съм аз грозна.“ Какво се разбира под думата „малко съм грозна“? Малко хора ще намерите, които да не са грозни. Единствените хора, които да не са грозни, това са светиите, а всички други са грозотии. Но понеже са толкова грозотии, затова не се познават. Отдалече се гледат. Добре че отдалече се гледат. Ако се гледаха отблизо, те нямаше да се погледнат. Те са толкова грозотии, каквито не сте виждали в света. Сега разбирайте думата „грозотия“ интензивно. Грозотията е като огън, слабият и силният огън. Такъв огън, който изгаря, разтопява и разлага всичко. Грозотията подразбира известна черта, която е някъде в очите, например. Тя е предизвикала известна деформация. Добре че не знаете нещата.

Сега аз не искам да насочвам ума ви към резултати, които са чисто физически. Грозотията в хората е произлязла от ред прегрешения, от кривите им мисли. Даже и най-чистите от вас, най-напредналите от вас, вие сами се познавате – цял ден какво мислите? Да спи зло под камък. Сега говорим истината, не е за осъждане, но тъй са нещата. Някой път искаш да мислиш, но дойде дяволът при тебе и цял ден хлопа, ходи, иска това-онова, вика. И ти мислиш, седиш, правиш това, което не искаш. Той те разиграва, не ти е приятно това, но не си господар. Като дойде дяволът, качи се на гърба ти, тури ти гем и цял ден си възседнат. После те пусне и ти се чудиш как си бил възседнат.

Та сега новият начин е начин, според който животът трябва да се поправи. Това е живот вечен, да познаем Бога. Значи туй красивото,

хубавото, идеалното трябва да се познае. Като познаем Бога, неговата мисъл, той да бъде обект, модел, от който ние да се учим как да мислим, как да чувстваме и как да постъпваме. В това седи познаването на Бога. Трябва да имаме един модел. На земята не може да имаме такъв модел. Колкото и да обичате един човек, не може да изтълкувате някои негови постъпки, някои негови движения. Все има нещо неразбрано в неговите прояви.^ Човек, за да стане модел, трябва да е съвършен в своите изражения Та казвам, това представя бъдещия идеал, към който трябва да се стремите. Сега новото учение дава новите начини, по които трябва да мислим.

Казвам, трябва да любим Бога. Новото учение показва начина, как трябва да любим Бога. Най-първо ние трябва да възприемем Божиите мисли в себе си, да ги опитаме и след като ги опитаме, ще обикнем Господа, ще обикнем и ближния си. Знаете колко е мъчно да обичаш ближния си, който е грозен, защото хубавото, красивото всеки обича. Как ще обичаме Господа, когото не виждаме? Какво подразбира любовта към Бога. Да обичаме Бога, това значи да обичаме всичко в света. Казваме, че Бог е създал всичко. Ние казваме да обичаме Господа, но имаме една скрита мисъл в себе си. Никой не казва това, което мисли в себе си. Искам да ви изнеса морала. Казвате – как Господ е допуснал греха. Това е една затаена мисъл. Добре, представете си, че имате един мъж, който се оженил за една красива жена. Един ден жената вижда, че той седи при една красива жена и се разговаря с нея. Тя си задава въпроса, коя е побудителната причина, че той се разговаря с нея. Макар че няма нищо лошо в това, но някъде дълбоко във вас се крие една микроскопическа мисъл.

Аз изнасям това, защото всички ние сме пълни с една деформация на човешката мисъл. Няма нищо зло или добро, което може да се крие. Защото и най-малката мисъл дава свой резултат. То може да бъде така: минус-плюс, плюс-минус, плюс-плюс. Кой

резултат е неправилен? Кой път е неправилен в случая? Двама светии са плюс, затова те се отблъскват. Единият казва: „Ти ще отидеш на север, аз ще отида на юг, да работим.“ Докато бяха плюс и нямаха знания, те бяха заедно, молиха се. Но един ден, като почувстваха сила в себе си, те казаха: „Няма защо да седим тук да си губим времето. Ще отидем между хората.“ Единият казва: „Аз ще отида на еди-кое си място в еди-кое си село.“ И така се разделят. Тук имате друг случай. Двама грешници, и то минават за учени, придобили знания. Единият казва: „Я да отидем в еди-кое си село, да откраднем няколко овци, да спечелим нещо от тях.“

Значи плюсът е доброто, което се отблъсква, а минусът е злото, което прави хората да крадат. Те, като отидат в някое село, стават крадци. Те създават правото. Явяват се адвокатите, които ги защищават. Благодарение на тези два минуса се е създало правото и проповедниците, които отиват да проповядват. Казват, минуси. Минусите имат едно свойство, че като минат някъде, например покрай някоя овца, и обичат да взимат, привличат овцата към себе си. Това свойство има минусът. Като дойде до една каса, и тя се отваря, а парите отиват в джоба му. Магия има той. Това е минусът. Той има свойството да привлича. Плюсът има друго свойство – като види отворена каса, той я затваря. Дето мине, той не мисли, че трябва да откъсне нещо. Като отиде да откъсне нещо, това нещо бяга от него. Плюсът отблъсква нещата, затова всички добри хора са богати. Богатият носи за себе си един плюс. Следователно, той е толкова натоварен с онези възвишени идеи. Той казва: „Аз трябва да дам от себе си.“ Той не мисли да взима. А минусът е този, който е ходил да взима. Това е само за изяснение. Плюсът, след като е работил дълго време, например той изгубва горната светлина, остава само долната. Минусът е почвата. Плюсът е семето, което е посято в земята. Почвата и семето, събрани на едно място, те правят разбор на силите, които

ще дадат плода. Вие трябва да знаете каква е силата на минуса и каква е силата на плюса.

Та на всяка една мисъл – вие трябва да знаете нейния минус, защото тя може да се развива и при благоприятни, и при неблагоприятни условия. Някой път вие се чувствате много силни. Но силна мисъл е онази, която никога не отпада, никога не отслабва. Когато казват любовни мислихте никога не отпадат. Мисъл, която има зад себе си любовта, тя никога не отпада. Вие не сте правили наблюдение в това отношение. Влезе една лоша мисъл в ума ви или завист, вие сте в едно неестествено състояние. Например една сестра говори красноречиво. Друга казва: „Само тя ли може да говори!" У някои се явява завист, тя започва да сравнява себе си с другите. Вземете огледалото и гледайте да видите тези две състояния, да видите, в какво положение се намират вашите очи. Или когато човек не иска да изпълни това, което трябва, тогава той стиска малко устата си и казва: „Аз не съм от тези хора." Някой пък си стиска зъбите, друг си стиска устните. Защо стискаш устните си? Този човек има преизобилно други мисли, които не е реализирал. Той казва: „Не е само това, което ще ми дадете, това е излишното. Може да имам и други задължения, които не мога да изпълня."

Сега основната мисъл. Сега разбирайте под думата „яйце" Божествения процес, който действа у вас. Имаме едно състояние, например състояние на духовна депресия. Депресията винаги произтича от някои духовни резултати. Депресия може да има майката по причина, че нейното дете е боледувало. Депресия може да има търговецът, депресия може да има ученикът, депресия може да има художникът, депресия може да има музикантът по причина на външни неблагоприятни условия. Тогава, за да премахнете една външна депресия, вие трябва да разбирате основните закони, чрез които депресията се видоизменя. Най-първо ще започнете с малките

видоизменения. Няма да искате да измените мисълта на един човек, който е положителен като вас.

Например въшките могат да произведат депресия, бълхите могат да произведат депресия, дървениците могат да произведат депресия. Лошата храна също произвежда депресия. Да допуснем, че вие сте яли мъчно смилаема храна. Тогава, за да премахнете депресията, ще вземете рициново масло. Простудяването също може да произведе депресия. Тогава ще вземете пет-шест чаши гореща вода, ще направите една топла баня, ще се изпотите и ще изхвърлите нечистотиите. Веднага кръвта ще почне да циркулира правилно. Та в ранна възраст седите например и удряте с краката си. Това е една депресия. Или някой път седите и удряте на масата. Това е пак депресия. Или той минава за оратор, той удря на масата, защото сам не е убеден в това, което проповядва. Той като че набива гвоздеи някъде. Няма защо да набива гвоздеи. Като изкаже една истина, ако я приемат хората, добре, ако не я приемат, няма какво да я набива. Хората не са говеда. Говедата мъчно приемат. Всеки от вас изисква най-добрите идеи. И аз съм готов да възприема една ваша лича. Плюсът има друго свойство – като види отворена каса, той я затваря. Дето мине, той не мисли, че трябва да откъсне нещо. Като отиде да откъсне нещо, това нещо бяга от него. Плюсът отблъсква нещата, затова всички добри хора са богати. Богатият носи за себе си един плюс. Следователно, той е толкова натоварен с онези възвишени идеи. Той казва: „Аз трябва да дам от себе си." Той не мисли да взима. А минусът е този, който е ходил да взима. Това е само за изяснение. Плюсът, след като е работил дълго време, например той изгубва горната светлина, остава само долната. Минусът е почвата. Плюсът е семето, което е посято в земята. Почвата и семето, събрани на едно място, те правят разбор на силите, които ще дадат плода. Вие трябва да знаете каква е силата на минуса и каква е силата на плюса.

Та на всяка една мисъл – вие трябва да знаете нейния минус, защото тя може да се развива и при благоприятни, и при неблагоприятни условия. Някой път вие се чувствате много силни. Но силна мисъл е онази, която никога не отпада, никога не отслабва. Когато казват любовни мисли, .те никога не отпадат. Мисъл, която има зад себе си любовта, тя никога не отпада. Вие не сте правили наблюдение в това отношение. Влезе една лоша мисъл в ума ви или завист, вие сте в едно неестествено състояние. Например една сестра говори красноречиво. Друга казва: „Само тя ли може да говори!" У някои се явява завист, тя започва да сравнява себе си с другите. Вземете огледалото и гледайте да видите тези две състояния, да видите, в какво положение се намират вашите очи. Или когато човек не иска да изпълни това, което трябва, тогава той стиска малко устата си и казва: „Аз не съм от тези хора." Някой пък си стиска зъбите, друг си стиска устните. Защо стискаш устните си? Този човек има преизобилно други мисли, които не е реализирал. Той казва: „Не е само това, което ще ми дадете, това е излишното. Може да имам и други задължения, които не мога да изпълня."

Сега основната мисъл. Сега разбирайте под думата „яйце" Божествения процес, който действа у вас. Имаме едно състояние, например състояние на духовна депресия. Депресията винаги произтича от някои духовни резултати. Депресия може да има майката по причина, че нейното дете е боледувало. Депресия може да има търговецът, депресия може да има ученикът, депресия може да има художникът, депресия може да има музикантът по причина на външни неблагоприятни условия. Тогава, за да премахнете една външна депресия, вие трябва да разбирате основните закони, чрез които депресията се видоизменя. Най-първо ще започнете с малките видоизменения. Няма да искате да измените мисълта на един човек, който е положителен като вас.

Например въшките могат да произведат депресия, бълхите могат да произведат депресия, дървениците могат да произведат депресия. Лошата храна също произвежда депресия. Да допуснем, че вие сте яли мъчно смилаема храна. Тогава, за да премахнете депресията, ще вземете рициново масло. Простудяването също може да произведе депресия. Тогава ще вземете пет-шест чаши гореща вода, ще направите една топла баня, ще се изпотите и ще изхвърлите нечистотиите. Веднага кръвта ще почне да циркулира правилно. Та в ранна възраст седите например и удряте с краката си. Това е една депресия. Или някой път седите и удряте на масата. Това е пак депресия. Или той минава за оратор, той удря на масата, защото сам не е убеден в това, което проповядва. Той като че набива гвоздеи някъде. Няма защо да набива гвоздеи. Като изкаже една истина, ако я приемат хората, добре, ако не я приемат, няма какво да я набива. Хората не са говеда. Говедата мъчно приемат. Всеки от вас изисква най-добрите идеи. И аз съм готов да възприема една ваша идея, но да е ваше собствено произведение. Аз съм готов да възприема да я купя скъпо, но да ми продават битпазарски идеи, и те да минават за ваши, това не приемам. ваша идея е само тази, която вие сте опитали и от нея имате резултат.

Например вие може да имате идеята на любовта. Любовта лекува. Всеки човек, когото вие обичате, може да го лекувате. Но ако вие си приближите ръката и у вас се зароди съмнение, дали ще го излекувате, любовта ви е слаба. В любовта на майката има сила. Тя има непреодолима любов към децата си. Смъртта мъчно може да взима децата. Майката хване смъртта за косите и я разтърси. Така тя взима детето си и казва: „Още веднъж да не стъпваш в къщата ми." Но трябва да има закона на любовта, който да действа. Само човек, който има любов, само той може да бутне смъртта. Смъртта е ужасно нещо. Само човекът на любовта може да хване смъртта и да я

разтърси. Това ще бъде първото нещо. Досега аз зная, че смъртта само веднъж е разтърсена. Онзи, който се опитал да разтърси смъртта, той е силен човек.

Сега, като казвам, че трябва да имате любов, не казвам, че вашата душа няма любов. Но любовта ви не е достигнала до онази степен, с която може да се топят елементите в света, да се разединяват и съединяват, защото голямата любов дава свобода на мислите ви да работят, а малката топлина подразбира малка любов, малки възможности. Когато топлината съвсем изчезне или е равносилна на човешките чувства, тогава престава всякаква мисъл.

Вашият метод какъв е? Двама души са непримирими. Те се обичат, но между тях влизат други някои. Може да примиряваме хора, у които по естество има хармония. Някои материални работи са влезли между тях и са ги направили непримирими. Тези работи, които се занимават, те са ги разединили. Например, взимам сега двама мъже. Две жени може да ги разединят, да ги скарат. За да примириш тези двамата мъже, ти трябва да видоизмениш понятията на двете жени и на мъжете. Щом двама мъже се скарат, това показва, че те нямат понятие какво нещо е жената. Единият казва: „Тази жена е моя.“ И другият казва: „Тази жена е моя.“ Следователно, ако единият мъж е погледнал жената на другия, последният казва: „Какво право имаш да гледаш жена ми.“ Ако вторият погледне жената на първия, и той казва: „Какво право имаш да гледаш жена ми?“ Това е същото нещо. Единият ти казва, че жената е негова. Казва: „Знаете, че тази жена е моя.“ Това е ревност. Като се обикнат двама души, единият казва: „Кой ти дава право да говориш с тази жена?“

Вие още не знаете дълбокия смисъл на ревността. Ревността е сила, която ходи по възходящ и по низходящ път. Щом слезе в низходящия път, тя става жена. Някой ревнува Бога. Някой път ние

искаме да станем като Бога ревниви. Бог е ревнив в доброто, а ние сме ревниви в разбиранията.

Сега няма какво да ви занимавам с ревността и със страданието. Когато ревността влезе в човешката душа, тя произвожда спиране на прогреса. Там е човешкото зло. Да допуснем, че ти си оставил един хляб някъде. Понеже обичаш много хляба, мислиш да не дойде някой да го вземе и да го изяде. Като мислиш за хляба, казваш: „Не го бутайте." Видиш ли, че някой се доближава, казваш: „Не се доближавай." Ако някое куче се доближи, вземате камък и го разгоните. Човека не може така да го разгоните. Ако дойде един човек, вие пазите хляба си. И жена ви в случая е един хляб.

Сега аз и двамата ги приспивам и на мястото на вашия хляб оставям десет хляба, а взимам вашия. Вие ставате и гледате на мястото на вашия хляб други десет хляба. Какво ще стане сега? Ще има ли ревност? Ако аз бих отрязал половината ви хляб, ако вие знаехте кой е онзи, който имал смелостта да отреже от вашия хляб, щяхте да се сърдите. Но на мястото на вашия съм турил десет хляба. Сега ревност ще има ли? Няма да има ревност. Най-първо ще опитате дали тоя хляб е доброкачествен.

Та ревността произтича от неразбиране на вътрешната реалност на живота. Онова, за което вие ревнувате, за което мислите, то никога не се опетнява. Душата е нещо, което ти не можеш да докоснеш, не можеш да опетниш. Материалната форма може, но душата е нещо неуловимо. Никой досега не е могъл да зърне душата, да я види, да я пипне. По никой начин. Нематериална е тя. Човешката душа е чиста, девствена. И човешкият дух е също така чист.

В Писанието някъде се казва, че някой влязъл и откраднал човешката душа. Не, човешката душа не се краде. Човешкото сърце донякъде може. Това трябва да бъде новата мисъл. Душата и духът са неща съществени – това е човекът. Някой казва: „Вашата душа." Това

е човекът. Питате: „Имам ли душа, или нямам?“ Ти си душа. А туй, което съзнаваш, това външното проявление, това е човекът. Външното проявление е човекът, а вътрешното – това е душата.

Та казвам, това е разбирането според новата мисъл. Ако така и вие разбирате, имате нужда от нея. Понеже не разбирате тази нова мисъл, вие очаквате да остареете, да умрете, да отидете в другия свят и да ви върнат пак назад. Това донякъде е право, защото човек, като не може да поправи тялото си, заминава за другия свят да направи един ремонт. Като се яви втори път, ще му дадат друго тяло и ще му кажат: „Не прави погрешки.“ Но по-хубаво е той да си поправи сам тялото си, да няма нужда от ремонт, да ходи в другия свят и там да го поправят. Там трябва да се развинтва, докато се оправи.

Най-първо между вас трябва да се образува една вътрешна хармония и да се познавате по знаците плюс и минус. Някои хора не ви са приятни – това е минус. Тогава може да направим един опит в класа. Има ли някои, които се мразят? Дайте ми една листа на тях. Щом не обичаш един човек, тури друг някой между тебе и него. Тогава ще видиш как ще бъдат наредени знаците. Ако с един не е достатъчно, ще туриш двама, трима, четирима – до десет души между него и тебе, и веднага ще се измени състоянието.

Сега да ви приведа в новия начин на мислене. Представете си, че вие имате един човек, когото не обичате. Но случайно вие научавате, че този човек има две красиви дъщери. Като турите дъщерите между него и вас, този човек ви става малко приятен. Тези дъщери изменят вашето състояние. През техните очи ти гледаш благосклонно към онзи, когото не обичаш. Имаш колега, когото не обичаш. Дойде някой и ти каже: „Слушай, този, когото не обичаш, има десет милиона английски лири стерлинги.“ Веднага тези десет милиона, понеже са отрицателни, те изменят разположението ти. Не обичаш някого, казваш: „Много учен човек е той.“ Или той е виден музикант,

художник. Ти си недоволен от него. Как ще смениш състоянието? Тури в този човек една добродетел – и ще смениш състоянието. И за тебе е същото. Казваш: „От мене човек не може да стане.“ Ти не се обичаш. Тури нещо добро в душата си, кажи: „Душата ми е богата, тя е излязла от Бога. Веднага в тебе ще се яви един вътрешен импулс за работа.

Сега аз гледам на доброто и на злото по особен начин, психологически. Някой път ти съвсем закъсаш. Обиждаш се от това, от което не трябва да се обиждаш, и се обезсърчаваш от това, от което не трябва да се обезсърчаваш. Има обезсърчение, но аз да ви заведа при истинското обезсърчение. Има обезсърчения, които нищо не представят, те са смешни работи. Някой изгубил хиляда лева – обезсърчил се. Ако на едно магаре му снемат от гърба тежест, която е носило, ще се обезсърчи ли? Ще се насърчи даже. Обаче у нас е точно обратното. Когато ние губим, ние се обезсърчаваме. Това, което за животното е обезсърчение, за нас е насърчение. Това, което за животното е насърчение, за нас е обезсърчение. Това показва, че ние сме в неразбирането на истинския процес. Например дойде ти една болест, едно болезнено състояние, заболи ви единият крак. Понеже досега вие сте ходили като някой кон, никога не сте били внимателни и любезни към крака си, щом заболеете, оплаквате се на Господа. Защо ви боли кракът? За вашата грубост. Един ден Бог ви даде една болест. Не се оплаквайте, но кажи: „Моля, ще ме извините, прегреших. Колко е хубаво да имаш здрави крака.“ Започни ден, два, три, десет дни, а някога и цяла година да милваш крака си, докато се примириш с него. Ще каже: „Трябва да ме обичаш, да не ми се караш.“ „Нямам ли право?“ Имаш право, но кракът ти, твоят слуга, ще се оплаче на Господа, ще даде едно заявление, ще те викат в касационния съд, при Бога. Не в окръжния съд, не в апелативния съд, но направо в касационния съд – там, в последната инстанция. Бог е и

първата инстанция, и последната инстанция. Понякога и очите ви започват да мъжделеят. Това показва, че вие сте в едно анормално състояние. В очите ви трябва да има мекота, да не светят. Ще турите тогава плюс и минус. Ако са в анормално състояние, ще се отнасяш добре с очите си. Когато човек е заинтересован от нещо, очите му светят като на котарак, в него се явява едно желание. Това желание е резултат на твоята трезва мисъл. То е външно желание. Други същества има в тебе, които са подклали тоя огън. Едно желание дойде, друго желание дойде, и очите ти започнат да светят. Това светене на очите ще създаде една акция. Та по новия начин има и други обяснения. Ако ти искаш да смениш твоето състояние, то може да стане по друг начин.

Сега може да направите следното. Ти си неразположен, имаш някакво болезнено състояние. Няма ли някой, когото да обичаш, намери такъв, но той да не е като тебе сух. Ако ти си нервен, без мазнини, с потънали очи, ще намериш някой, който е мазничък, с валчесто лице, да мяза на месечина. Тогава той да те хване за двете ръце или ти го хвани за двете ръце, веднага състоянието ти ще се измени. Някой път силният трябва да хване, някой път слабият трябва да хване, и ще го погледне в очите. И другият ще го погледне. Така ще смениш състоянието си. Ти казваш: „Как да го хвана за ръцете?“ Няма да го хванеш за ръцете, но ще гладуваш. В природата Божиите енергии се предават чрез хората. Хората са центрове, през които енергиите излизат по права линия. Като срещнеш такъв човек, той ще ти каже: „Виждам, че малко си загазил.“ Щом разбереш, че този човек ти желае доброто, хвани го за ръцете – и веднага жълтината на лицето ще се премахне. Не питай как ще стане това, но хвани го за ръцете. В един случай може да хванеш лявата ръка, а в друг случай дясната ръка. Хората се хващат с десните ръце. И това е за добро. Аз обичам българските хора. Там се предава сила. Там се хващат всички

здрави моми и момци. Те се нареждат по обич. Всяка мома се хваща до онзи или онази, която обича. Всеки си избира къде да се хване. Като си туриш ръцете, и слаб да си, ще приемеш сила. Някои кръстосват ръцете си. Като се върти хорото, гледай до болен човек да не се хванеш. Хвани се до здрав човек.

Та казвам, в старо време учениците от някои школи са играли. Вие се карате тук, защото не играете. За да ви примиря, трябва на се хванете на хоро, на което да не ви вижда външният свят. Всеки от вас да не казва – там да се хване или тук да се хване, но като се хванете, веднага да регулирате състоянието си. В женените не трябва да има нищо користолюбиво. В хорото законът, който там упражняват, е много добър. Но и там се крие един малък егоизъм. Хорото трябва да се проектира на природните сили. Най-после да оставим въпроса за хорото. Сега втория начин ще ви кажа. Да си поиграете на хоро, но ще отидете в гората, при дърветата, и там ще започнете да скачате. Ще обикаляте от едно дърво до друго и като обиколите около двайсет-тридесет дървета, ще се върнете. Дърветата ще играят с вас и вие с тях. Сега третият начин. Не си разположен, намери едно място, дето има вадички. Ще отидеш при една вадичка, ще я прескочиш. После – при втора, трета. Десет вадички ще прескочиш. Като минем покрай една вадичка и друга, веднага нашето състояние ще се смени. Това болезненото, което се е набрало, ще изчезне. Тези отрицателни сили веднага ще се превърнат, ти ще имаш едно трезво разположение и ще се върнеш готов за работа.

Та казвам, новите начини са потребни, понеже сега хората са отдалечени. Като се събирате, вие съвсем сте обеднели и като се изказвате за чистотата, вие мислите за един живот вън от вас. Той не е още у вас, той е вън от вас. Ние като говорим за любовта, за чистотата, за светостта, ние говорим за неща вън от нас. Ако са вътрешни, щяхме да бъдем богати. Сега всеки се стреми в себе си и

все за любовта мисли. Тук погледне, там погледне – и всички търсите любовта. Ти погледнеш дали той те обича. Той погледне дали ти го обичаш. Някой свива раменете си. Защо? Няма този, когото той търси. Или някой си чупи ръцете. Защо? Няма пари. Всички хора от сегашната култура са обеднели. От всички тези състояния трябва да се освободите, нито пет пари не струват. Съберете всички ваши стари дрехи и ги продайте на битпазар. Те нищо не струват.

За сегашното състояние аз едва бих дал на хората един грош. Един грош едва би ми се откъснало от сърцето. Аз говоря за обикновените състояния, при които онова име, към което ние се стремим, онова Божественото, към което се стремим, то ще ни разочарова. Дойде някой, и после ще се разочарова. В Божествения свят няма такива разочарования. Ще му дадеш туй, което трябва, и ще вземеш онова, което трябва. А ти искаш да вземеш и да не даваш нищо. Най-първо онзи, който отива да търси онзи Божествения закон, той ще ти даде, и след това – замине. В Божествения свят като влезеш, ще извадиш парите си. Казваш: „Аз имам да давам 1500 лева." А какво си дал срещу това? Като дадеш, веднага ще ти изнесат хубавия плат. А сега тези ваши идеи ще ги изоставите. Че десет години си бил ученик, че си се молил, това е ваша работа. Че не си се молил... Това, което ние наричаме молитва, то е един непрекъснат процес. Молитва, която се прекъсва, не е молитва. И като спиш, ще се молиш и като ставаш, ще се молиш, и като работиш, ще се молиш. Целият ти живот трябва да бъде молитва. Това е законът на любовта. Какво правиш ти? Дойде ти една лоша мисъл, казваш – добър е Господ. Дойдат мъчнотии, казваш – добър е Господ. Това не е новото учение. Новото учение е най-лесната работа. Във вас трябва да стават два процеса едновременно.

а вие сте били млади, били сте и стари – това са минали състояния. Младостта и старостта са минали състояния. Вие трябва да

станете като малките деца, за които Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“ Значи, ако вие не влезете като разумните малки деца в Царството Божие, вие не може да имате истинското знание. Та сега всеки от вас имате по един начин за делението на квадрата. Там имате числата 1, 2, 3, 4. Плюс – минус, плюс – плюс, минус – минус. 1 плюс 4 колко правят? Пет. 2+3=5. Имате два минуса. Колко триъгълника имате? Четири. Значи всяка една страна на квадрата е основа на един триъгълник. 1 плюс 4 – имате две положителни числа, те дават едно отрицателно.

В дадения случай плюс и плюс изменят закона. 1+4=5. 2+3=5. Всички положителни числа са превърнати в техния общ сбор. Хипотенузите са превърнати в отрицателни числа. 1 и 2 колко правят? Три. 3+4=7. Значи, ако сборът на техните хипотенузи дават отрицателни числа, вие вървите в една реалност, защото квадратът представя една реалност. Ако вървите по която и да е хипотенуза на един квадрат, вие всякога ще имате едно отрицателно число. Ако вървите по страните на квадрата, какво ще имате? Всяка страна на квадрата е положителна – понеже вън от квадрата това са неблагоприятните условия. Всички страни, това са положителните чиста, силите, които функционират. Ние казваме плюс и минус. Но всяка една страна на квадрата е положителна. Духовните сили са затворени в квадрата, са все отрицателни. Затова нашият външен живот е квадрат. Ние всички се намираме в едно военно положение. Казват: „Много кротък човек.“ Няма кротки хора отвънка. И най-малкото същество, ако го боднете, то веднага ще ви ухапе – било мравка, било пчела.

Всеки камък, всяка материя, затворена във вас, е все плюс. Следователно, човек трябва да знае как човек да разтвори нещата, да намери положителните и отрицателните енергии на всички същества. Сегашните химици, когато се занимават с изследването на

елементите – не говорим външно, но всеки елемент, когато го докоснеш до нещо външно, той произвежда една експлозия. Следователно химикът търси начин да разложи квадрата, да намери вътрешните сили в елементите да ги употреби. Ако не може, ще стане експлозия и той ще плати с живота си.

Та казвам, когато вие сте невнимателни към хората, в материално отношение Царството Божие не може да дойде. При сегашните условия, в които живеем, немислимо е да дойде Царството Божие. Искаме да живеем братски. При тези условия братски и сестрински не може да живеете. Нищо повече. Братски и сестрински може да живеете само ако се намери изходният път в този квадрат. Тогава ще живеете един истински живот. Точката е вратата, през която трябва да влезете в един свят. Правата линия, това е вратата, през която може да влезете в друг свят. Квадратът, това е вратата, през която може да влезете в трети свят.

Следователно, ако ти не може да влезеш през точката, ще се вмъкнеш през вратата на правата линия, оттам да влезеш. Ако не може да влезеш през правата линия, тогава ще влезеш през куба, през тялото. През тая врата ще се проектираш и ще влезеш оттам. Следователно, точката, правата линия, квадратът, кубът са входни врати. Те са отворени места, през които може да влезеш. Ти не може да разбереш този свят, ако не влезеш през точката. После ти трябва да влезеш през правата линия, за да минеш в тоя свят. Правата линия е граница между този и онзи свят. Плоскостта е граница и тялото също е граница. В това отношение, когато говорим в геометрията за точката, за правата линия, за плоскостта и за тялото, това са врати за влизане в реалността, за които аз ви говоря. Тези сили трябва да се разтворят. Ако не знаете как да влезете през точката, през правата линия, през плоскостта, през тялото, вие ще се карате. Ако знаете как

да влезете, ще има прегръщания, целувки, ще има братски живот. Ще продължим втория път.

„Само Божията любов носи пълния живот!“

Двадесет и шеста лекция на Общия окултен клас 6 април 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ЗАКОНЪТ НА ВЯРАТА И НА ЛЮБОВТА

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

Пишеше върху следната тема: „Отличителните черти на любовта и омразата“.

Ще говоря на тема: „Обяснения на числата“.

Под число се разбира отношение, връзка. Има известни скрити прояви в човешката душа или в човешкия дух, които трябва да се изявят. За да се проявят, трябва да има известен простор, трябва да се материализира нещо от известна форма. Отношението само по себе си не може да съществува само за един човек. Отношението всякога съществува между две същества. Имате единица. Това е битието в себе си. Като имате единица, вие казвате: едно камъче, един кристал, едно дърво, една птица, един човек, един ангел, един Бог. Всички други неща са части на единицата – единицата, разделена на своите части в низходящата степен. Когато отправиш ума си към нулата, не е необходимо да знаеш какво нещо е едно.

Вие искате да знаете каква форма има Бог. Това не е важно. Във всеки един човек, в камъка, в дървото, в слънцето, в звездите, в ангелите – навсякъде може да видите Бога – в малките неща и в големите неща. То зависи от вашето съзнание. Засега съзнанието ви не е будно, то е будно за обикновените работи. Например на мравката съзнанието къде е будно? Дали е будно да мисли за човека. Не. Тя мисли за обикновените работи. Колкото и учена да е мравката, тя няма в своето съзнание понятие за човека. Тя как си го представя? Даже вземете пчелата. Те имат доста напреднала култура, образцова култура. В какво седи техният живот? В какво седи всичката тяхна

наука? В един кошер, където поддържат отлична чистота. Болници нямат. Като се разболее една пчела, изхвърлят я вън от кошера. Тя трябва да умре и да се прероди изново. Те разбират този закон. Те ѝ казват: „Иди. И като умреш, ще идеш там и ще дойдеш отново да се родиш между нас.“ Така седи това в колективното съзнание на пчелите.

Вие някой път имате неверни възгледи за себе си. Някой път се унижавате повече, отколкото трябва. Някой път си давате повече цена, отколкото трябва. Това е погрешно. Защото, ако не беше обърнал върху вас внимание Бог, вие не щяхте да съществувате. Едничката ваша погрешка е, че вие нямате отношение към него. Той отдавна има отношение към вас. Помагал ви е. По някой път той ще мине покрай вас, ще ви погледне, ще ви погали, ще ви потупа. Някой път ти ядеш. Ти като паяка изсмукваш кръвта на някоя муха и Господ пита какво правиш. Хубаво е, че ядеш, но помни, че и тебе ще изядат. Каквото правиш, и на тебе ще го направят. Ти като ядеш, беше ти приятно. И тебе ще изядат. Ти се оплакваш, че те ядат. Не е лошо да те изядат. Това е една привилегия, но на свят да те изядат. Да те изяде някой, който седи по-горе от тебе. Да не те изяде, който седи по-долу – това е лошо.

Не се стремете да определите Бога. Не обръщайте внимание на възгледите на другите хора. Нека всеки от тях да си мисли, както иска, за Бога. Възгледите на другите хора да ви служат като допълнение, но вие трябва да имате едно вътрешно разбиране на Бога. Вие кажете: „Понеже живея, моят живот иде от Бога. Понеже мисля, понеже имам чувства, сърце, тази мисъл, това сърце, тези чувства идват от Бога. Понеже се движа, това движение иде от Бога.“ В Божественото няма начало и край. Има едно начало, но това са само привидни точки.

Представете си, че имате един съзнателен център, който иска да се прояви. Ако е семе, то най-напред ще поникне, ще цъфне. Растението ще изпраща известни частици навън в пространството на няколко километра и цялото пространство ще се покрие с малки частици, с които растението поканва на угощение. Казва, че има едно угощение и всички бръмбари да тръгнат в парадните си дрехи да отидат на угощението. Да допуснем, че те отиват като лъчи на това направление. Всяка сила е положителна. Доста енергия върви във възходяща степен – тя е плюс, но щом има друго влияние, което и противодейства, става едно пречупване. Пречупват се.

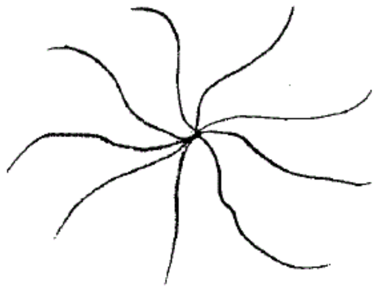

Фиг. 1

Трябва да стане човек отрицателен, защото той тогава ще възприеме. Да ви обясня. Вярата спада към отрицателните сили, а не към положителните. Тя е сила на възприемане. Когато ти искаш да вземеш нещо от Бога, ти имаш вяра в него. Ще имаш една отрицателна сила, която ще привлече. Ако ти не вземеш такова разположение, не може да възприемеш. С вярата ще отвориш душата си. Ти ще бъдеш като един цвят, като една празна чаша, като прозорец. За да влезе светлината, ще се отвориш. Божието благословеше няма да го калесваш да дойде при тебе, няма да мислиш, че понеже си се молил, ще дойде Божието благословение. Ти си длъжен да се молиш. Ако не се молиш, ще умреш. Може ли да

кажеш: „Двайсет вдишки направих. Платете ми сега." Ти си длъжен да дишаш. Ти казваш: „Толкоз години аз съм се молил на Бога, и нищо не ми е дал." Никога един окултен ученик не трябва да казва така. Това е квадратна глупост, не квадратна, кубическа глупост.

Някой казва: „Нищо не ми е дал Господ." Ти не говориш истината. Дал ти е глава, очи, нос с две дупки за молитва, платил ти е. Уста имаш хубава, имаш благоутробие, за да опитваш всичките блага, имаш нервна система, симпатична нервна система. Имаш сърце. А ти седиш и казваш, че нищо не ти е дал. Тази идея минава през ума на всички. Даже и напредналите светии, и те имат някой път тези изкушения. Отива дяволът при него. Идеята за дявола каква е? Аз като говоря за дявола, не разбирам едно същество, което изкушава. Ни най-малко не е така. Един млад момък обезсмисля се животът му. Седи и дреме. Не намира никакъв смисъл в живота си, не знае защо Господ го е създал. Един, гледаш, че е красиво облечен. Изкусил се вече. Той тръгнал подир нея, тя е изкушение заради него. Баща му го изпратил в училище, той не ходи в университета, но върви подир нея. Това е изкушение. Иска да завърже известни връзки с нея. И като види, че тя влиза в някой палат, той ще забележи при кой прозорец се е качила. Ще погледне прозореца на изток ли се намира. Тази мома нищо не знае. Тя не мисли заради него. Дяволът е хванал този момък. Той отива в училище и професорът преподава. Той вижда перата и шапката ѝ и казва: „Много съм разсеян днес." Тази мома е възпитана, моли се три пъти на ден, ходи да прави благодеяние. Той се изкушава и казва: „Отгде мина този дявол, днес ме скъсаха. Ако не беше тя, нямаше да ме скъсат." Имаше ли някое лошо желание в душата на тази мома? Нямаше. Това е едно съчетание, не разбиране от момъка. Като види тази мома, той трябва да каже: „Много е учила тя, много е слушала баща си. – И да каже още: – Аз не съм като нея, не съм учен

като нея.“ Защото красивите хора са учени хора. Това е принципиално казано.

Аз имам особено понятие за красотата. Красотата дава живот на човека. Тя осмисля нещата, тя не се губи. Красотата, която се явява и се изгубва, това са временни рефлекси отнякъде, сенки са те. Но красотата е качество на човешката душа. Когато човешката душа се прояви, човек става красив. Тогава лицето му има известен израз, очите му са някак особени. Ако един човек го погледаш вторачено, нищо няма да разбереш. Ти трябва да имаш особена поза, за да го разбереш. Туй трябва да бъде ваше естествено положение. Вашето положение трябва да бъде както пред една свещ. Всякога, когато разтваряш Библията, да се усещаш съвършено свободен, никой да не безпокои вашето съзнание. Този човек, когото наблюдавате, не трябва да събуждате неговото съзнание. Някои искат да познаят дълбочината на човешката душа. За да познаеш един човек, че той е духът Божи вътре, трябва най-първо да имаш любов към Бога. Иначе ти не можеш да го познаеш. Ти казваш, че може да познаем човека по външното. Това е да искаш да познаеш някого по резултатите, по миналото. Един човек ти не можеш да го познаеш външно, и по резултатите не можеш да го познаеш.

Какво трябва да бъде вашето схващане? По закона на свободата е влязло тук. (*Една котка е влязла в салона.*) Тя мисли има ли нещо за ядене, тя мисли за баници, за кашкавал, умилква се за ядене. Тя иска да ви каже: „Вие сте блажени. Ние, котките, само за ядене мислим, не за нещо повече.“

Това, което обяснявам, не трябва да влезе в стълкновение с вашите понятия. Някой казва: „Аз не съм добър човек.“ Не. Така не мисли, че не си добър човек. Добротата, силата на доброто е една външна сила, която подкрепя твоята свобода. Злото е външна сила, която ограничава твоята свобода. Следователно доброто ти постоянно

трябва да го възприемаш. То е основа. Следователно ти не можеш да бъдеш добър. Ти си добър дотолкоз, доколкото го възприемаш в себе си. Ако в това, което вършиш и казваш, присъства доброто, ти постоянно се освобождаваш. Това са положения в живота. Това е диагноза. Злото е всяко нещо, което ограничава човешката свобода. Това, което ограничава ума, това, което ограничава сърцето и волята ти, това е зло. Злото не може да ограничи душата. Злото може да причини донякъде някое страдание на душата. Злото се пази. То се пази, понеже знае, че то може да действа разрушително. Някой ще каже, че злото е всаден грях. Грехът е резултат на злото. Вие смесвате греха и злото. Те са нещо различно. Грехът е резултат, а пък злото е разумна сила, която действа и ограничава. То си има свое предназначение. Първоначално злото е било една първоначална сила, но днес чрез работата, която извършило, то е станало почти отрицателно.

Върху злото не се спирайте да мислите. Казвате, лош човек. Това е резултат. Казвате, зъл човек. Това е резултат. А пък злото е една разумна сила. Ако попаднеш под неговото влияние, ще изгубиш свободата си. Тогава не ще може да се проявяваш правилно, да мислиш правилно, да чувстваш правилно. А пък при доброто ще имаш свободата си. Здравето зависи от доброто. Ти имаш доброто – ще бъдеш здрав. Не да се нервираш на хората, но в себе си да чувстваш, че вървиш по пътя на доброто. Бог привлича всичките хора, които са добри. И като са добри, вие ще можете да изпълните вашето задължение много по-добре, отколкото когато злото действа във вас.

Когато съгрешим, ние предизвикваме Божията любов. А пък когато ние правим добро, ние предизвикваме свободата. Любовта иде, за да ни спаси. Любовта е майката, която иде да спаси своя син, който

не върви по правия път. Този син може да причинява страдание на майката.

Вие може да кажете: „Толкоз години какво сме научили?“ Ако не бяхте учили, какво щяхте да знаете? Вие казвате: „Двайсет години аз ходя по този път, и какво съм придобил?“ Ами ако двайсет години беше търговец и ако беше пълен с пари, какво щеше да придобиеш? Или ако двайсет години се беше напълнил с много знания и да мислиш, че много знаеш. Например знаеш на какво разстояние се намира Венера от Земята, Сатурн. Какво щеше да придобиеш? Тези неща са относителни. След хиляда години това разстояние няма да бъде същото. Тези разстояния ще се изменят. Всичко се изменя в природата. Тогава колко ще струва твоето знание? После в бъдеще хората по друг начин ще смятат. Младите смятат по един начин, а старите по друг. И в бъдеще ще има един нов начин за смятане.

Сега има задачи, върху които трябва да работиш две-три години, за да ги разрешиш. А пък за в бъдеще такива задачи за пет минути ще ги разрешаваш. Ти казваш: „Как ще става?“ Сега механически ще обясня това. Оттук до слънцето с един бърз трен ще отидеш за двеста и петдесет години. А пък със светлината – за осем минути. Това разстояние, което изисква двеста и петдесет години, ще го вземеш за осем минути, ако вървиш с бързината на светлината. Следователно сегашният начин е пътуване полека. Затова ще се спреш, ще разглеждаш всяко нещо. Има неща неизвестни.

Тук имате две противоположни сили, които се движат в две противоположни посоки. Някой път са дадени като хиперболи. В хиперболата силата, която действа отвътре, е по-силна от онези

препятствия отвън. Следователно тя върви във възходяща степен нагоре. Някой път като върви, и един ден ще изгуби своята сила, може да се изгуби. Запример вие като млад израствате. Вашата сила е по-голяма, отколкото въздействието на външния свят. Вие вървите, ставате двайсет, трийсет, четиридесет години, ставате петдесет, шестдесет години и започвате да губите своята сила. Гръбнакът започва да се прегъва, прегърбвате се. Аз казвам – силата ви се намалява. Защото, ако не беше се намалила силата, вие щяхте да вървите изправени.

Този закон е верен и за човешката мисъл. Мисълта и тя се прегърбва по едно време. Казваш – тези вечни закони никой не ги е разрешил. Аз не съм да ги разрешите. Аз трябва да мисля другояче. Не е казано да разберем тайните на слънцето, но нашата душа има отношение към светлината и трябва да проучва това. Бог има отношение към нас, и той проучва това отношение. Какво нещо е Бог? Това ще остане от великите тайни, която никога няма да разрешите. Ако един ден се разреши, ти ще останеш едно с Бога. И ти няма да се наричаш тогава Иван, Стоян, но ще станеш едно с Бога. Вие искате да знаете всичко, нали. Като знаеш всичко, ще изчезнеш. А пък изчезването не е наука.

Ще имате вяра сега. Вярата е отрицателна сила, за да възприемете онова благо, което ви дава. Затова всеки трябва да отвори душата си и сърцето си, за да възприеме всичко това. Като отвори душата си, тогава любовта ще дойде. Ако вие нямате вяра в Бога, любовта ви не може да се прояви. Когато Бог действа с любовта си, ние ще действаме с вярата си. Когато ние започнем да действаме с любовта си към Бога, той ще има вяра към нас. Или можем да кажем – когато ние действаме с любовта си, Бог действа в нас със своята мъдрост. Той тогава ни проучва. Той е тих и спокоен, държи едно пасивно състояние. Наблюдава какво ще направим, преценява нещата,

възприема ги добре. Което е право, Възприема, което е криво, отхвърля. Най-после си направи едно заключение. Казва: „Спри.“

Когато Христос беше на земята, каза: „Не дойдох да изпълня своята воля.“ По какво ще познаете дали вие вършите Волята Божия? За някои малки работи опитайте дали ще ви послуша Бог. В малките работи опитайте, не В големите работи. После вие казвате: „Господ не ме слуша.“ Че как ще те слушам, ако ми говориш на неразбран език. Щом ми говориш на разбран език, ще те слушам. Щом ми говориш на неразбран език, няма да те слушам.

Доброто и злото, това са две сестри в света. По-красива и по-грозна от злото и доброто няма в света. Като видиш злото, ти няма да пожелаеш вече никога да го видиш. Един турчин се оженил за една туркиня, на която лицето било покрито с яшмак. Тя има право да си дигне яшмака само при своя мъж и някои роднини. Тя си дига яшмака пред него и го пита: „На кого да се показвам?“ Той ѝ казва: „Показвай се на когото искаш, само на мене не се показвай.“

Вие казвате: „Аз нямам познания. Не мога да познавам по ръката.“ То не е мъчна работа да познаваш по ръката. То е лесно, но трябва да имаш известна вътрешна интуиция. Защото, като изследваш една ръка, ще си помагаш и с интуицията. Като отидеш при реката, ще пуснеш камъче, за да видиш колко е дълбоко, после ще видиш колко е широка реката. По това ще съдиш за онзи извор, за онези притоци, които се вливат в реката. Човешкото сърце е една река. Най-напред трябва да знаеш дълбочината на сърцето, после широчината на тази линия. Това са елементарни работи, които трябва да знаеш. Сърдечната линия има дълбочина, умствената и сърдечната линия вървят в две диаметрални посоки. Линията на сърцето върви по една посока. Линията на ума върви в съвсем друга посока. Посоките са различни, противоположни са. После линията на живота

очертава границата на любовта, върху която е построен Божественият свят. Върху света на любовта е построен Божественият свят.

Ти казваш – няма Господ. Докато имаш палец, ти имаш Бог. Като отрежат палеца ти, твоята работа е свършена. Палецът е Божественото в нас. Палецът трябва да прави движения. Имаш болест – движи палеца си. Имаш ревматизъм – движи палеца си. Той трябва да бъде в движение. Той трябва да се движи от всички пръсти най-много.

Да ви дам сега едно упражнение. Те са малки работи. Тези работи, които ви казвам, абсолютно не трябва да ги разправяте навън. Иначе не можете да се ползвате, понеже съзнанието на онзи, на когото ще разправяте, не е нагласено и ще влезете в един мочурляк. Например седиш и твоите търговски работи не са уредени. Дръж при малкия си пръст палеца. После безименния си пръст дръж до палеца. После средния си пръст – до палеца, после показалеца до палеца. И с двете си ръце прави това упражнение. Отначало прави с длани надолу, после прави с длани нагоре – и ще се смени твоето лошо състояние. Ти като туриш пръста си до палеца, то от областта на любовта ще приемеш нещо и мозъкът и слънчевият възел ще почнат да работят.

Ти седиш и си свил раменете си като някой философ. Ти си загазил тогава. Когато си скръсти ръцете човек отпреде, това прави един човек, който започне да осиромашава. Турците държат ръцете си отзад – загазиха я. Някой тръгне и си маха ръцете настрани, наляво и надясно. Защо? Винаги дръжте едно движение успоредно на ръцете си при ходенето и успоредно движение на краката си. Щом измените хода, няма да имате хубав резултат. Като вървиш, не да си блъскаш краката, но ръцете и краката да знаят, че те имат господар. Това е едно нормално състояние, което действа правилно върху главата и върху симпатичната нервна система. Най-напред мозъкът и

симпатичната нервна система всякога трябва да бъдат в нормално състояние.

Вие искате големи работи в света, чудеса да правите. Вие ще благодарите, че не можете да правите чудеса. Ще дойде време за чудесата. Че съвременната техника има средства, чудеса може да се правят. Не се самозаблуждавайте. Трябва да имате едно философско правилно разбиране за нещата. Ти седиш и си в мъчно състояние. Трябва да знаеш кои са причините на твоето мъчно състояние. Например обезверил си се. Кои са причините на това обезверяване? Някой път закъснееш, не ставаш рано сутринта. Кои са причините? Искаш да ставаш рано. С десния палец и с десния показалец ще хванеш левия палец и ще кажеш: „Ще те моля да ме събудиш утре в четири часа." После ще направиш същото с левия палец и левия показалец върху десния палец и ще кажеш. Ти ще имаш свидетели. Така ти вече си свързан с известен разумен свят. Защото този палец е антена, зад него съществуват разумни същества. Като хванеш палеца, зад него стоят разумни същества. Хванеш телефона – ало, с министъра говориш. Един наш приятел отива при министъра. Министърът казва: „Как ти е името?" „Георги Йорданов." „И аз съм Георги Йорданов." Зад палеца седи нещо. Ти виждаш нещо в ръката си велико. Това са пътища за съобщения с духовния свят.

Някои хора се съмняват. Съмнява се всеки човек, който има тъмнина в ума си. Всяко едно съмнение във вас показва тъмнина във вашия ум или че вие нямате отношение към нещата, или че вярата ви е намаляла, или любовта не се проявява. Тогаз иде вкисването. Щом имаш вяра, нормална вяра, пасивно състояние на вярата и активно състояние на духа, тогава нещата вървят добре. Но щом станеш неутрален, една сол, тогава се спира онзи процес на растеж. И тогава казваш: „Вече нищо не ме интересува. Едно време ме интересуваше." Аз зная как гледам на цигулката. Като си туря пръстите на цигулката,

мисля за цигулката, кой пръст накъде се поставя и какъв тон излиза. После като гледам тоновете, гледам кой тон какво действие произвежда. И после, като взема лъка, зная какво нещо е лък. Посвиря си малко, пет-десет минути, и сложа цигулката. Ти казваш: „Какво си постигнал?“ Много работи съм постигнал. Аз не искам да стана философ, ангел, светия. Отдавна съм светия, ангел. Някои сега искат да станат светии. Ти си светия, само че не вярваш, че си такъв. Има положения наши, а има положения Божествени. Има неща, които ние ги създаваме. Трябва да признаеш. Ти ще съзнаеш, че Бог те е направил добър. Ти ще съзнаеш, че Бог те е направил умен, и тогава ще започне твоят ум да се проявява. Ти ще съзнаеш, че има нещо добро в сърцето ти и няма да го отричаш. Че може да са останали някои отрицателни черти от онези, с които си боравил, ще ги филтрираш. Или може да мислиш, че не разбираш някои неща. Какво трябва да разбирате? В даден случай трябва да разбирате закона на вярата и закона на любовта.

Чрез вярата вие ще имате кредит. Доколкото имате вяра в един човек, вие сте кредитирани. А пък дотолкоз, доколкото вие извършваше работа за този човек, то показва любовта. Вие ще имате печалба, защото чрез любовта иде печалбата. Защото работата и любовта за мене са едно и също нещо. Вярата е очакване. Очакваш с вяра да дойде Божието благо. Като дойде благословението, тогава вземам четката, мотиката, перото. Всички тези неща са почетни длъжности.

Един брат ме срещна и ми каза: „Закъсахме я.“ Той носеше буре с вода. Казах му: „С бурето ти сега имаш почетна длъжност, едно време беше закъсал. Ако това буре беше пълно със злато? Че тази вода струва милиони. Като пренесеш едно буре с вода, това са милиарди, вложени в това буре. И за в бъдеще колкото пъти отиваш до чешмата, за в бъдеще това ще бъде капитал. Ти си занесъл това буре на някой

човек. Той благодари за водата, която си му дал. Колцина от вас ще вземат бурета с любов да ги напълнят. Трябва да ви дадат един наряд с бурето. Човек трябва да носи вода. Не трябва да го е срам човек да носи вода. Да носи със стомни, с чаши. Хляб да носиш, да не те е срам, нищо повече.

Сега да изтълкувам. Водата, това е животът. Хлябът, това е словото на Бога. Да не ти дотяга животът, да не ти дотяга словото на Бога. Хлябът е словото. Ако носиш това слово – някои хора не приемат. Цял ден си проповядвал, обръщал си хората към Господа и се връщаш обезсърчен. Кажат му: „Не ти струва хлябът." Казвам му: „Прави го, да струва."

Един евангелист проповядвал, проповядвал, казва ми: „Някой ден си тръгнал като онзи да проповядваш." Но аз говоря за късмета на хората. Кой как да стане богат. Онзи ми казва: „Да не ме лъжеш? Онзи искаше да ме замотае по един начин, а ти по друг начин." Ще направим един малък опит. Ще кажа – на някое място има заровени пари. Има сто турски лири, заровил ги е някой турчин. Тогава няма ли да хванеш вяра. Еди-къде си под втория камък ще намериш сто лири, под третия ще намериш хляб. Като ги намериш, няма ли да хванеш вяра? Онзи ми казва: „Ще хвана." После ще ти говоря за научни работи. Онзи казва: „Ти ми кажи къде са парите, после ще слушам за научните работи."

Ако някой ми каже начин за подобрение на нашия живот, това не е ли голямо богатство. Всеки от вас може да стане малджия, като вземе пръчката. Вие ще вземете пръчката и ще кажете: „Дали ще намеря пари, или не?" Ти ще имаш любов към парите и ще познаеш тези пари, както кучето познава заека. Като дойдеш до парите, ще кажеш: „Тук са." И ще ги вземеш. Ще ги вземеш в джоба си и ще скриеш тоягата си. Някой ще каже: „Това не е по Бога." Иначе, като вземеш пари под лихва, това ли е по Бога? Всякога когато вземаш

повече и даваш по-малко, това не е по Бога. А когато даваш повече и вземаш по-малко, това е по Бога. Това е едно практическо правило. И учението е същото. Не само човек да стане учен. Има една страна знанието, тя е следната. За да запазиш своята красива мисъл и чувство, трябва да имаш знание. Една сестра ми казва как е отстранявала изкуСителните мисли от дявола. Тя казва: „Като срещна някой лош човек, казвам си – Бог е Любов. Бог е навсякъде." Като държиш тази мисъл, Бог ще ти покаже в дадения случай как да постъпваш с всички окръжаващи хора. Не мисли, че някой човек е лош. Не мисли, че той е лош, че може да ти повреди. Той е лош за себе си. Вземете на някоя майка детето, възлюбленото дете, и тя се озверява. Вземете на някой търговец парите, и той се озверява. Кажете някому една обидна дума, и той се озверява. Дайте му пари, отвори му се сърцето. Намерете му една красива мома, отваря му се сърцето.

Вие искате да знаете дали Бог ви обича, или не ви обича. Аз съжалявам досега, че не знаете това нещо – обича ли ви, или не. Обича ви, как не. От ваша страна остава следното. Той като ви обича, и вие да го обичате и да покажете това. А пък вие все чакате да остареете. И после да кажете: „Господи, плати ми сега." Сега, когато сте млади или стари, душата ви е свободна. Сега трябва да служите. Как ще служите на Господа? Седни, помоли се на Бога. Кажи: „Господи, да се благословят всички тези, които вършат твоята воля. Да се изпълнят сърцата на всички, които показват твоята любов." Ти искаш да хванеш някой човек и да го убедиш, че има Господ. Той отдавна знае, че има Господ. Този човек, на когото трябва да проповядваш, той трябва да е събуден, да те очаква. Ученикът трябва да чака учителя си да дойде. Ученикът трябва да чака, и учителят трябва да чака.

Във вашата душа трябва да има един вътрешен стремеж за една разумна работа. Вие сега се погледнете някой път и казвате:

„Остаряхме. Побеляла ми е главата.“ Аз да Ви почерня косите за една вечер. Мога да ги почерня косите на когото и да е, но решавате ли се целия си живот да посветите на Господа. Каквото да ви каже Бог, да го направите. Някои сте сиромаси, мога да ви направя богати. Но обещавате ли се да посветите живота си не на себе си, а на Бога? Това е богатство – да употребим всичко за Бога. Когато дойдем до себе си, ние мислим за изкушенията. Ние мислим, че нещо ни липсва. Нищо не ни липсва, но всички страдате от преизобилие, от боллук. Не че е лошо, но това са изпитания. Начини на философстване, философски трактати. Тези философи, както са мислили в миналото, са прави. При сегашното развитие на хората то не е лошо. Някои точки от Мойсеевото учение може да се приложат. Но някои учения ако приложим, няма да имаме резултат. Този живот, който в миналото си живял, е бил много добър, но сега тези ваши схващания не може да ви ползват.

Сутринта, като станете, гледайте да благодарите на Бога. Макар и да нямате разположение на душата си, вие му благодарете. Ако вие благодарите, ще дойде един резултат. Ще се яви една светлина в ума ви. Ще започнете добре да мислите и добре да чувствате. Ще знаете как да постъпвате с окръжаващата среда.

Насърченията си имат добрата страна. И обезсърченията, и те си имат добрата страна. Ти трябва да се обезсърчиш, за да получиш нещо от Бога. А път ти трябва да се насърчиш, за да се прояви любовта чрез тебе. Не считайте тия състояния за лоши. Има известни схващания, които наричам стари. Когато Давид отиде при Саула и щеше да се бие с Голиата, Саул му даде всичките тогавашни модерни съоръжения, но Давид се отказа от това, но си взе тояжката и прашката. А пък за онова копие и меч каза: „Тази работа не е заради мене.“ Ти може да бъдеш богат – то е модерното въоръжение. Ти може да имаш хубава къща – то е модерно въоръжаване. А може да

вземеш прашката, може да нямаш пет пари и може да победиш Голиата. Ако дойде един разбойник при мене и нямам пет пари, ще го поваля на земята. Ще му кажа: „Хвърли си ножа, не бутай тези хора.“ Това ще направя, ако съм силен. Ако съм беден човек, какво ще кажа на разбойника? Ще му кажа: „Много ми се харесва, че обирате богатите хора. Обирайте ги. Но сиромасите не обирайте. Вземайте колкото можете от богатите.“ Ще ги потупам по гърба. Такива юнаци бих желал да срещна на пътя. Те ще ме угостят и ще ме изпратят. Вие ще кажете: „Ако вземат тези хора и нас да обират?“ Те са пратени от Бога. Щом си слаб, потупай го по гърба. Ще им кажеш: „Отлична работа е тази, да обирате богатите хора и да давате на сиромасите. Вие ще извадите от това едно заключение.

Трябва да имаме едно вътрешно богатство в света. Има едно наследствено богатство. Аз бих желал да имате едно наследствено богатство, едно вътрешно богатство. Възможност за богатство имаш. Ти не можеш да бъдеш богат, ако нямаш даден капитал. От този капитал зависи да бъдеш богат. За да бъдеш богат, трябва да имаш няколко грама злато в кръвта си. От това злато зависи колко богат ще бъдеш. Ако този закон беше произволен, то всички хора можеха да бъдат богати. Много американски милионери станаха просяци. Те нямат богатства в кръвта си. А пък онзи, у когото има вложено богатство в кръвта му, той никога не може да изгуби богатството си и да осиромашее.

Законът е: доброто е вложено във вас като един капитал, разработвайте го. Няма какво да станете сега добри. Обработвайте доброто. Вие казвате: „Като станем добри.“ Не мислете така. Изявявайте доброто, което е във вас. Изявявайте любовта, която е вложена вътре във вас. Мисля, че разбрахте. Това отдавна сте го разбрали. Тогава коя е причината, че не можете да го приложите? Има една малка причина. Коя е причината, че към някои хора сте готови

да проявите любов, а към някой не можеш. Коя е причината? Тяхната отрицателна сила е по-голяма и ти не можеш да се проявиш. Човек, за да бъде в пълния смисъл добър, той трябва да стои над хората, никой да не може да му влияе. А пък сега има лоши хора, които са много по-силни от вас, и като дойдете в тяхната среда, вие започвате да се съмнявате. Най-първо мислите, че неговата мисъл е по-слаба и като говорите с него, вие се разколебавате. Значи той има по-силна мисъл. Като дойде такъв човек при мене, няма да му говоря. Ще го потупам по гърба. Тоя човек е един стар философ, който казва, че няма Господ. Този човек едно време е бил философ и се е опълчил против идолите. Сега, като идва, казва, че няма Господ. Той защитава, че няма идоли. Той опровергава една идея отпреди 2000 години и казва, че няма Господ. Всички тези идоли изчезнаха преди 2000 години.

Как ще се поправи светът? Смешни са хорските вярвания. Египтяните обожаваха Аписа, котките. Как ще си обясните това? Това показва следното. Било е време в човешката култура, когато хората са гледали на всяко същество като на Бога, а пък като изчезна това вярване, остана само това, да обожават Аписа, котката. Египтяните са обожавали и крокодила. И у вас се роди идеята, че такъв Господ не съществува. Това е една идея на миналото. Едно понятие на Бога от миналото. А пък сега трябва да разбирате Бога, както трябва.

Бог се проявява в моята мисъл, в моите чувства, в моята воля. Аз трябва така да мисля за Бога. Ако един човек повярва в истинския Бог, той ще се откаже от всичко, каквото има, – от парите си, от богатството си, ще напусне царството си, ако е цар, и ще каже други да царуват. „Аз досега царувах, понеже не разбирах. Сега, понеже разбрах, оставям царството.“ И той ще вземе най-ниското положение. Ако искате да бъдете силни, слугувайте си един на други. Майките слугуват на децата си, когато са слаби. Слугувайте, без да очаквате някой да ви слугува.

Упражнение на волята чрез пръстите. Мърдайте палците си, движете палеца си и другите пръсти. Ако дойде една мисъл, не я отлагайте. Така ще уякне волята ви, ще уякне тялото ви, стомаха ви, мозъка ви, гърдите ви. С това човек става силен.

Тази сестра (*София Попова*) от миналото има една книга. Тя бута някъде по тялото с пръстите и като бута, не знае какъв резултат ще има тогава. Не дава нито пет пари, какво ще кажат другите.

Съзнавайте следното. Палецът е Божественото. Ще си кажеш, когато движиш палеца: „Има Господ.“ Ти казваш: „Закъсах я.“ Ще движиш палеца си, ще го мърдаш. Ще кажеш: „Не съм закъсал.“ После стисни ръцете си на юмруци, палецът отгоре. Тези работи ще ги държите за себе си. Щом се похвалите, ще губите. Щом кажеш нещо, то не става. Ти прави нещата. Ти казваш: „Ще дам хиляда лева на Бога.“ Като дадеш, тогава може да кажеш. А пък ти казваш: „Ще дам хиляда лева на Господа.“ А пък палците си държиш скрити в юмруците. Бог действа върху нас чрез краката, ръцете, ушите, чрез болестите. Болестите са една икономия. Те са хубави неща. Ти тогава хващаш крака си, ти пипаш коляното си. Ти хващаш коляното си с двете ръце и искаш да кажеш: „Ще служа на Господа.“ После другия крак ще хванеш на коляното и това значи „Ще служа на Господа.“ Ще бъде нещастие, ако не се огъва кракът. Определено е колко да бъде ъгълът на крака при свиването. Определено е колко трябва да се свива кракът при ходенето. Аз така определям. При ходенето какъв трябва да бъде размахът на ръцете. Ти ще кажеш: „С това ли ще се занимавам?“

Ако човек не може да се занимава с малките работи, то с великите никога не може да се занимава.

„Отче наш“

Двадесет и седма лекция на Общия окултен клас 13 април 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ДИНАМИЧЕСКИЯТ ЖИВОТ (ДИНАМИКАТА НА ЖИВОТА)

„Добрата молитва“

Сега като мото за през цялата седмица ще ви дам 19. стих, първа глава от Евангелието на Лука. „А отговори ангелът и рече му: „Аз съм Гавриил, който стоя пред Бога, и проводен съм да ти говоря и да ти благовестя това.“ Благовестяването става по разни начини. Докато хората се занимават с външната страна на живота, те имат частично, външно разбиране. Например вие се занимавате с външната страна на яденето – хубаво ли е яденето и вкусно ли е, има ли масло, има ли червен и черен пипер, магданоз, вкусно ли е приготвено, хубаво ли е направено на вкус и т.н.

Казвам, хубостта на яденето седи в неговия вкус. И после, ако вие ядете само за удоволствие, да изпитате приятност на езика, вие не сте разбрали смисъла на яденето. Това е външната страна. Обаче животът има една динамическа страна. Засега всички се занимават само с изразителната страна на словото. Например някои искат да говорят много хубаво, много красноречиво. Това се отнася до външната страна на говора, до вкуса. Едно ядене може да няма много пипер или масло, да няма много приправки, но като хапнете от него, да кажете: „Откак съм ял от това ядене, чувствам се малко по-здрав.“ Аз наричам това динамическа страна на ядене.

Следователно всяко нещо има своя външен израз и своя динамическа страна. И музиката има своя динамическа страна. Например всички вие пеете, но пеете само външно. Казвате: „Да изпеем една песен.“ Като пеете или като свирите, вие трябва да произведете динамически сили. Например пеете нещо и казвате:

„Какво ли ще кажат хората?“ Това е вкус. Музикантът трябва да пее или да свири, докато предизвика известни динамически сили. Ти не можеш да пееш, както трябва, докато не предизвикате било в себе си, било в слушателите си известни динамически сили. Всеки тон трябва да съдържа в себе си една динамическа сила. И сега толкова хора са се посветили на музиката, прехранват се с нея. Хубаво е това, не е лошо, но аз бих желал всички хора да станат музиканти, но да не се спрат само върху външната страна на музиката.

Например един готвач може да задоволи външната страна, вкуса на всички свои клиенти, но той трябва да събуди в тях някаква динамическа сила. Слушате един виртуоз. Свири той, но това е само външната страна на свиренето, то не е динамическата музика. Аз бих нарекъл динамически музикант онзи, който би произвел в хората нещо, да ги направи добри. От една страна, музиката може да настрои хората, а от друга страна, може да ги преобрази, да бъдат готови да направят всякакво добро. Второто се отнася до динамическата страна на музиката. И всеки, който излезе от един такъв концерт, да е готов да извърши някакво добро. Някои, като слушат един музикант, казват: „Да бих могъл и аз да свиря като него, да играят така ръцете ми.“ Това е външната страна на свиренето. Няма какво да гледате пръстите на този цигулар. Всеки пръст, като се движи по струните, той представя отверстие за нещо, от него излиза някаква сила и се предава навън. Той дава нещо. Иначе той може така да си слага пръстите по струните, че да произвежда само един мек или един силен тон. Казвате някому: „Малко по-меко трябва да говориш.“ Или: „Малко по-силно трябва да говориш. Така говориш много слабо. Тъй, по-енергично говори.“

Та сега искам да ви обърна внимание на динамическата страна на живота. Това, което външно виждате, то е само външната страна на живота. Гледате някого – хубаво облечен, с прическата му, добре

измит, с връзката му, ако е мъж, мустаците и брадата му добре пригладени и подстригани, обущата му чисти, никаква кал по тях – ком-ил-фо, така казват французите. Какво си придобил с тия дрехи? Нищо. Ти си пак същият Иван или Драган, или Стоян. Утре тия дрехи ще овехтеят. Какво ви придадоха? Нищо. Същото положение – и по отношение на богатството. Ставаш богат, и после изгубиш богатството си. Какво ти придаде това богатство? Нищо. Ставаш умен, и после пак изгубваш тази ученост. Какво ти придаде тя? Нищо. Или ставаш повидимому добър. Какво си придобил от тази доброта? Тази доброта е външна, тя не е динамическа. Ти мислиш, постъпваш по един отмерен начин, по един определен път и всички те похваляват, но това е дипломация, то не е динамика. Отивате на някое дине като някой виден дипломат и ти се покланяш на една, на друга страна, но нищо не придобиваш от тази дипломация. Тя е външна страна на живота. И тези работи са хубави, но те са външна страна на живота. От тях ние се приближаваме към същината на живота. Това е една форма, от която ние отиваме към съдържанието. Това шише по качество е такова и с каквото и да го пълните, то остава едно и също. Ако шишето е прозрачно или особено хубаво, то е ценно само заради вас, понеже има съдържание. Съдържанието ви интересува. Ако пък турите няколко бучки захар в едно шише от един килограм вода, вие казвате – водата сега е сладка. Питам, може ли водата да стане сладка? Това е ваше разбиране. Захарта е дошла да живее при водата и ти, като вкусваш от тази вода, казваш, че тя е сладка. Ако остане водата по този начин да става сладка, нейната работа е свършена. Това е външната страна. Ние казваме, че слънцето изгрява и залязва. Не. Слънцето нито изгрява, нито залязва, но нам се струва така.

Сега да дойдем до дипломатическата страна на живота. Ти си се обезсърчил. Това показва, че у тебе няма динамика, най-малките работи те спъват. Някога си мислиш, че си кандидат за небето. Но

дойде друга някаква мисъл, ти се спъваш и казваш: „Свърши се тя.“ Това показва, че ти нямаш никаква динамика. Това е едно обикновено положение в живота. Първо, ти си се облякъл с хубави, с нови дрехи, но после те овехтеят и ти казваш: „Свърши се моята работа.“ Ти мислиш, че като влезеш с хубави дрехи в небето, че там веднага ще те посрещнат. Не са дрехите, които ще те препоръчат. Всички хора, които отиват при Бога, отиват все голи. Когато Бог има жур-фикс и приема хората, тогава той им казва: „Искам да ви видя такива, каквито съм ви пратил на земята. И вие трябва да се явите с костюма си, който Бог ви е направил. Вие казвате: „Гол съм.“ И се срамувате. Вие се срамувате за вашата голота. Вашият срам произтича от това, че тази дреха, с която сега сте облечени, не е онази първоначалната дреха, която сте имали, дадена ви от Бога. Този срам, който имате в себе си, това е дрехата на греха, която сега носите. Това е един затворнически халат и като се погледнете в него, казвате: „Гол съм. Срам ме е.“ След това трябва да се покриеш, да туриш отгоре си друга дреха, да не познаят хората, че си облечен със затворнически халат. Идеята е такава.

Сега вие трябва да се стремите да се освободите от тази дреха. Сега, колкото и да ви се говори, вие мислите, че сте дошли до края на знанието. Никакво знание нямате. Вие тепърва ще учите. Аз гледам сега по музиката какво внимание се обръща на лъка, как да се държи, как да се тегли. И това е хубаво, но има един специфичен начин, по който трябва да се държи лъкът. Има цигулари, които знаят да съчетават, да прескачат тия позиции и ако биха били виртуози в това направление, те чудеса биха направили. Някои цигулари свирят по правилата, но виртуозът произвежда разни сили при разните позиции. Първата позиция има една сила, втората – друга, третата – трета, и т.н. до деветата – всички се различават. Ред динамически сили се крият в разните позиции. Една песен, изсвирена на първата

позиция, тя е една, на втората позиция тя е друга, на третата е съвсем друга и т.н. Тя не е една и съща.

Някои може да убеждават простите хора, че свирят една и съща песен, само че на различни позиции. Не, това не е така. За простия човек, за онзи, който не довижда, може да каже, че това е бяло, но за онзи, който вижда добре нещата и ги разбира, той ще постави нещата едно до друго, ще види, че не е така, че не е еднакво бяло. От бяло до бяло има разлика. Та и при новия начин на възпитание знанието на хората се предава според степента на тяхното съзнание. И това е така, ние няма какво да се опълчваме против знанието. Като говоря за науката, аз имам предвид доде сте достигнали.

Сега аз ще ви напиша една динамическа песен без думи, която може да се изсвири. Тя е поставена на други закони. Ако не разбирате обикновената музика, тази съвсем няма да я разберете. Вие трябва да сте свършили с обикновената, с техническата музика, защото в нея има едно специално игране с пръстите. В сегашната музика са турени линии, с помощта на които тя е доста опростотворена, за да може по-добре да се схване и звучи.

Казвам, както са съвременните музиканти, те предават своята музика. От тяхното съзнание, от тяхното чувство, от тяхната мисъл, от тяхната воля тече музика навън. Като срещна един музикант, той не трябва да ми говори, че е музикант. Аз слушам – от него излиза музика, когато мълчи. Аз слушам – чрез него излиза музика, той постоянно свири. Като срещна един художник, и без да рисува нещо, той постоянно работи, рисува, сили излизат от него. И добрият човек е същото нещо. От него постоянно излизат динамически сили. Той

може да не съзнава, но от неговото подсъзнание изтича съвсем друг живот, който и той даже не подозира.

Та сега аз искам да ви обърна внимание на този вътрешен живот, който аз наричам Божествен живот. Този живот постоянно тече. Чрез него Бог иска да изправи външната страна на нашия живот. Ние сме нещастни, ние сме недоволни – това е външна страна на живота, това е човешка страна. Дойде страхът – и това е човешка страна. Съмняваш се – и това е човешка страна. Скържав си – и това е човешка страна. Тщеславен си – и това е човешка страна – занимаваш се с дребни работи. И тези работи са хубави, не е лошо да се разгневи човек, но музикално да се разгневи. Музикантът някога се сърди, като удари с лъка, изразява стакато, но това не е динамика. Това е израз на музиката. Музикантът в първо време се засили, после утихне, за да даде израз на музиката, но това не е динамика, това не е динамика и на речта.

Казвам, сега и вие понякога се заблуждавате, казвате: „Аз да съм талантлив човек." Та вие тепърва трябва да проучвате какво нещо е талантливият човек, какво нещо е гениалният, какво нещо е светията и какво нещо е добрият човек. Изучите ли това, животът ви ще придобие друг израз. Вие седите и казвате: „Какво мога да направя аз?" Кажете ми какво можете да направите вие. Господ е направил света и той се нуждае от хора, които динамически да изнасят това, което той е създал. Сега ние искаме да изнесем нещо ново. Музиката например съществува в света и тя е създадена. Няма какво хората да я създават. Ако някои видни музиканти посетят школата на невидимия свят, те ще видят там какво нещо е музиката. Те ще разберат тази музика, ако са готови за нея. Ако отидат прости, те нищо няма да разберат. Сега у вас ще остане понятието, какво може да се прави. Животът трябва да бъде динамически. Ти трябва да се учиш да не се обезсърчаваш, да не подозираш, защото тези неща са спънки във

великия живот. Дарбите на Божествения свят не могат да дойдат, ако ти не премахнеш тези неща. Ти с тях нищо няма да сполучиш. Но всички тия препятствия, които са турени в нашия живот, които ние наричаме грехове, трябва, като видим тези грехове и препятствия, да ги подигнем малко и да им се поусмихнем. Като видите един грях, кажете му: „Много си ме мъчил, но още ще те търпя." Как мислите, това, което ви мъчи, мъртво ли е? Не, то е живо същество.

Понякога вие искате да се запознаете с някого, да, ви обича. Знаете ли, че има същества, които, веднъж „като ви обикнат, оттам нататък започват да ви мъчат. Искате ли доказателства? Има много силни доказателства за това. Вземете например най-силното число едно. То е Иван, Драган, Петко, Стоян, който седи гологлав вкъщи, мисли и се счита като цар в света. Обаче един ден се яви в душата му едно недоволство и той казва: „Сам не се живее. Трябва да се намери някой, който да ме разбира." Той ходи, мисли, докато един ден намери едного, който го разбира. Единият от тях е плюс, другият е минус. Двамата са равни величини. Те се обичат, разбират се и са доволни един от друг. По едно време те стават недоволни и казват: „Трябва да дойде някой трети." Те правят изваждане плюс едно и две, стават три и три, стават шест. Когато някой пита какво нещо е числото шест, казвам – числото шест представя сегашния дом.

Сега знаете ли какво прави това същество, числото три, за което майката е искала толкова много да дойде? Какво прави то? По цяла нощ я вика да стане, не я оставя да спи. Че тя се уморила, то не иска да знае, то си плаче. Горката майка става, мъчи се, то я гледа, не иска да знае. Не че то не я обича или че от злоба прави това, но то си мисли, че майка му е едно божество, което никога не се уморява, никога не се изтощава. То иска да направи опит, доде се простира нейната любов. Щом искате да имате едно дете, това дете, като дойде, ще ви опита. Искате да имате една мисъл, но като дойде, тя ще ви

опита, тя ще ви измъчи. И тя като детето ще скача, ще вика. Казвате: „Другояче не може ли?“ Не може. Ако беше лесно, всеки би ги раждал. Не че тези деца са лоши, но и те вървят по закон.

Най-първо това дете иде от Божествения свят. То е динамическо и мисли, че каквото каже, трябва да стане. То погледне наоколо и казва: „Знаете ли от кой свят съм дошъл? Знаете ли де съм бил? И при това благоволих да дойда при вас. Съжалявам, че съм дошъл от невидимия свят.“ Какво става после? Майката го обича и докато стане на три-четири години, то заповядва, но от пет години нагоре майката взима една пръчица и казва: „Чакай сега аз да ти покажа Божественото, да видя каква любов мога да извадя от тебе.“ И то започва да пее. Сега това ви се вижда смешно, но то е външната страна на живота. Обаче има една динамическа страна.

Питам, кое е онова, което заставя това живо същество да дойде на земята? Като дойде числото шест, какво донася то? Образува се един дом, и тогава бащата казва: „Не зная какво да правя. Трябва тия хора да се хранят, къща да се гледа.“ И той горкият само принася: че месо – било агнешко, било говеждо, че масло – било краве, било дървено, че охлюви, ориз, захар, какво ли не. Казвате, че това е смешната страна на живота. Не, това е, което става всеки ден. Най-после това малкото същество израства. То е числото шест, числото на илюзиите, което един ден виждаме, че изхвръква от този дом, отива някъде в Америка. Майката и бащата остават сами, а то отива в Америка, дето си намира една млада майка и тръгва с нея под ръка и казва: „Старата ми майка остаря вече.“ Майката и бащата казват: „Какво ли прави нашият син? Отдавна не се е обаждал.“ Той е числото шест. Казвам, той ходи под ръка с младата майка. Казвате: „Ами морал няма ли?“ Това са празни работи.

Какво нещо е моралът? Има един динамически морал, който не умира. Погрешката на тази майка е, че тя остарява. Ако тя беше един

адепт, нямаше да пита де е моят син, но веднага щеше да отиде в Америка при него, щеше да влезе в младата майка и синът, като ходи с нея, ще види, че тя е някак особена тази млада майка. Аз не искам да засягам тази страна на живота. Тя е психологическа страна, но казвам – когато две майки се съберат на едно място, те трябва да знаят как да постъпват. Аз не искам да изяснявам тия неща, понеже вие не влизате в хармония с тях и ги изопачавате. Като изяснявам един факт, това още не е изяснение на цялата система на живота. Понякога младата майка не иска да се разхожда под ръка с младия момък и казва: „Днес не съм разположена за разходка." Това е добре.

Питам, защо младата майка не е разположена за разходка? Защото е дошла старата майка. И двете майки делят сина. Младата майка казва: „Той е мой." Старата майка казва: „Той е мой син." И двете спорят за него. И младата, и старата се разправят, а той седи настрана. В тия случаи повече отстъпва старата майка и така се примиряват. Едно качество има старата майка – тя все отстъпва, но младата майка не отстъпва. По същия начин и Божественото у нас постоянно отстъпва. Ти имаш едно желание, но Бог ти казва: „Не ти трябва това желание." Не, трябва ми. Най-после Бог те оставя да направиш това, което искаш. Ти го направиш, но после нещо те гризе в съвестта и ти казваш: „Не трябваше да направя това нещо." Като дойде старата майка, тя огледа работите и казва: „Не прави така!" След първото се яви второ, че после трето, четвърто, пето и т.н. желания. Ние все вървим по пътя на нашите желания.

Тези желания не са динамически. Всяко желание, което живее само за себе си, то не е динамическо. Шишето, което очаква само да го напълните, то не е динамическо, то не е никаква динамика, то е само един минус. Под думата „минус" аз разбирам обикновения човешки живот, в който хората постоянно се раждат и умират. И в края на краищата какво ще имаш? Нищо. Къщата се напълни и после

се изпразва. В минус касата има възможност да се напълни, има възможност и да се изпразни. И това е хубаво, не е лошо. Но положително е онова, което трябва да остане у нас. Плюсът е положителното, което трябва да остане у нас. То е втората линия, която се туря перпендикулярно на минуса. Това е лъчът. Минусът е „почвата, а лъчите, които идат от Божествения свят, това е плюсът. Положителното е светлината, която влиза, която прониква и става една сила. Това не значи, че ще се изгубиш в него, но то е това, с което ти можеш да станеш едно, да проникнеш в него. Само то може да те подигне в света. Всяко нещо, с което ти не можеш да станеш едно, ти ще бъдеш в един временен живот.

Сега вие трябва дълго време да мислите, да живеете в съзнанието си, за да разберете вътрешната философия на живота. Ако речете да цитирате стиха „Аз съм пътят, аз съм истината и аз съм животът“, питам, кой от вас досега е разбрал какво нещо е пътят? Пътят, това е тялото, с което трябва да се облече външната форма на човека. Тя постоянно се променя, криволичи на една или на друга страна. Ти, като извървиш този път, ще видиш колко мъчно се изминава. Пътят, това е минусът. Истината, това е светлината. Животът, това е придобитото равенство. Така са поставени в българския език. Това са резултати. Ако вземете буквата „ж“, както е поставена, този резултат, това е светлината, която слиза. Динамическата светлина, това е минус. После имате резултат. Тази буква не е затворена, тя е хипербола, а хиперболата е движение, което показва, че силата, която действа, е по-голяма, отколкото трябва. Тези движения няма да се съединят на земята, но ще се съединят на небето. Хиперболата показва, че само по хиперболически начин ще влезеш в небето. По този път ще вървиш. Божественият път не е затворен кръг. Затвореният кръг, това е семето на земята. Кръгът е за земята, за физическия свят, а хиперболата не е за земята. Като се движи тя, ще

се яви на обратната страна. И тогава на земята, на нашия свят ще се явят двете хиперболи с гърбовете си, с изпъкналата си страна. И тогава ще се образува буквата „х“. Буквата „х“ представя двете хиперболи. Буквата „х“ означава нещата, които тепърва трябва да се изучават. Понякога те се прекръстосват. Де ще се срещнат две линии, които се прекръстосват? Тези две линии, които се прекръстосват, могат да станат и успоредни. Тези две линии, като се движат, могат да се слеят.

Следователно според тази наука, ако ти не можеш две мъчнотии или две противоречия да ги слееш, да ги туриш в една посока, да изчезнат, ти нищо не си придобил. Това подразбира да туриш кръста или в две успоредни линии, или в една права. Това е едно знание извън обикновените схващания, защото, ако речете, да се занимавате с него, вашето съзнание ще приеме друга форма и вие ще изгубите земния живот.

Ще кажеш: „Защо ми е земният живот?“ Потребен ти е този живот. Ако вие не можете да разберете този малкия живот на земята, който Бог ви е дал, никога не можете да разберете великия, Божествения живот. Съществува следният закон. Онзи, който приеме малкото зло, голямото зло не иде. Тогава имаме минус. И обратният закон – онзи, който приеме малкото добро, голямото добро ще дойде, имате плюс. Щом се натъкнете с едно противоречие в чувствата си, вие трябва да измените живота си. Ако ти се отказваш от малкото страдание, непременно голямото ще дойде. Не зная кой от вас може да се избави от страданието. Като дойде едно малко страдание, то е една привилегия да се избавиш от голямото страдание, от голямото

зло. Дойде ли ти една малка болест, благодари. „Ама защо дойде?“ Тя дойде да те избави от смъртта, която може да те задигне съвършено. Ако изгубиш богатството си, благодари пак. „Защо го изгубих?“ За да не изгубиш ума си. Докато си бил богат, не ти оставало време нито да се молиш, нито да четеш книги, но след като изгуби богатството си, имаш време по цял ден да четеш книги. Значи малкото зло дойде да те избави от голямото зло, което може да те сполети. В злото пък е обратният закон. Ако приемеш малкото зло, голямото зло се отказва да дойде при тебе. Голямото зло казва: „Там, дето ходи малкото зло, аз не отивам.“ Законът в доброто е обратен. Там, дето ходи малкото добро, и голямото ходи. Обаче, дето не ходи малкото добро, голямото казва: „Аз там не ходя.“ Ето едно противоречие.

Казвам, вие можете да измените състоянието си и при най-малкото колебание. Най-малкото колебание, което се явява във вашия ум, изменя съдбата ви. Дойде в ума ви една малка Божествена мисъл, но вие се срамувате от нея и казвате: „С такова малко нещо ли ще се занимавам?“ И четеш някой голям професорски трактат. Но дойде една добра малка мисъл да направиш нещо, и ти си казваш: „С такова дребно нещо ли ще се занимавам? С такава малка работа ли ще се занимавам?“ Какво ще стане с този учен? Ако той се откаже да направи това малко добро, няма да мине и един месец, и неговите студенти ще го нарочат нещо – или ще стачкуват против него, и той ще изгуби много повече време, отколкото ако беше направил малкото добро.

Сега, гледам, същото става и с вас. Понякога, като ви наблюдавам, някой си казва: „Еди-кой си не постъпи с мене, както трябваше.“ Аз разрешавам този въпрос, като го поставя по отношение със себе си. Питам се: „Ами аз постъпвам ли, както трябва?“ Щом ми дойде една мисъл, че някой не постъпва с мене, както трябва, тогава аз се запитвам ами аз постъпвам ли, както трябва, и с този човек, и с

другите около себе си. В този случай аз съм мярката. Аз определям този човек постъпва ли добре, или не. С тази мярка аз ще разгадая работите. Ако постъпвам аз добре, и с мене ще постъпват добре. Нямам ли тази мярка, аз винаги ще имам криви схващания за хората. Когато искате да знаете дали някой човек говори истината, вие ще познаете по неговия“ живот. Ако той живее добре, ще говори и истината. Щом не говори истината, той не живее добре. Казваш някому: „Ти не живееш добре.“ „Как да не живея добре? Толкова години вече как работя, светия съм вече станал.“ Светия си, но не от първокласните.

Аз гледам, мнозина повтарят същата история. Като дойдат до едно място, те казват: „Чакай да видим, да направя нещо, да стана добър, че тогава да отида при Бога.“ Няма какво да ставате отсега добри. Това е заблуждение. Бог ви е направил добри. Той е вложил у вас доброто. Вие сега трябва да използвате условията, да развиете това добро, което той е вложил у вас. Вие искате да бъдете добри и се занимавате с мисълта, че не сте добри. Това е човешка страна. Някой казва: „Аз не съм свят.“ Какво означава това?

Когато цитирам някой стих, дето е казано „Бъдете свети“, това подразбира – използвайте светлината, която Бог ви дава. Някой казва – трябва да имаме Божествена любов. Казвам, използвайте Божествената любов, която Бог ви дава. Аз не се спирам върху въпроса, дали Бог ме обича, или не. Това е второстепенен въпрос. Аз не зная защо трябва да се съмнявам в разположението на Бога. Защо трябва един път един ден той да ме обича, а на другия ден да не ме обича. Нима аз със своите постъпки съм в състояние да изменя характера на Бога? Трябва ли той за моето поведение да се сърди? Това е мое схващане. Какво е разположението на Бога към мене, това е тера инкогнита. Този въпрос трябва да оставите настрана. Казвате, че еди-кой си вече не ви обича. Че вие нямате работа с човека, но

имате работа с Бога. Среща ви един ден Петко, Стоян или Драган и ви обикне. В какво седи обичта? Среща ви той, но вие сте болен, кракът ви боли. Той ви помилва крака, превърже го и у вас остане едно приятно чувство, че той ви е помилвал. След като оздравеете, той ви среща и строго ви пита: „Оздравя ли кракът ви?“ „Оздравя.“ „Хайде тогава, върви си.“ У тебе остане едно особено чувство, незадоволен си нещо. Защо? Искаш този човек пак да те помилва, да те поглади. Милването става само когато кракът ви боли или когато сте болни. А вие по стар навик искате пак да ви милват и галят.

Затова именно трябва дълго време да работите върху себе си, да се освободите от този стар навик, от това изопачено разбиране. Вие туряте на някои постъпки някакъв външен елемент, който не съществува там. Щом Бог те е помилвал веднъж, той ти е дал нещо. Вземи това нещо и го тури на мястото му. Пък ако искате Бог да ви обича и да ви милва, тогава всеки ден си чупете крака. Ако кракът ви не е счупен и ако не искате да страдате, и Бог няма да ви обича. Вие искате да се освободите от страданията и Бог пак да ви обича. Не, това е невъзможно. Страданията са Божията любов. Следете, да видите, че този закон е верен. И от ваше гледище проверете този закон и ще се убедите в истинността му.

Например някога вие не обичате толкова вашето дете, но по едно време то се разболее, има огън, зле се чувства. Тогава дойде майката, помилва го, целуне го. Дойде бащата, и той го погали. Дойдат сестрата, братята, всички му обръщат внимание, галят го. И то става мекичко, добро, защото всички го милват. Като оздравее, всички го нарочват. И това дете си казва: „Хубаво щеше да бъде да бях пак болен.“ Един наш брат казваше на своята възлюбена: „Еленке, да ми даде Господ една болест, че да ме помилваш поне. Иначе като здрав постоянно ще ме караш това да направя, онова да направя. Няма да ме помилваш.“ Бог ще те помилва, но не може всякога да бъдеш милван.

От ръката излиза динамически живот. Някога се ръкуваш с някого, но ръцете му са като на мъртвец. Не че миришат, но нямат никакъв живот в себе си. Вие ръкували ли сте се с един жив, динамически човек, че като се ръкувате един път с него, през цялата вечност ще помниш това ръкуване, силно впечатление ще запазите. От ръката на този човек излиза нещо особено. И затова Бог ни е дал ръце, че като се ръкуваш с един човек, да кажеш: „Ръкувах се с един човек, но той ми остави впечатление за цял живот.“

Сега вие ще кажете – тази работа не е ясна. И за мене не е ясна. Аз винаги се радвам за неясните неща. Защо? Неясните неща са винаги много лесни за мене. Това, което аз не разбирам, много, най-много обяснявам. Това, което най-много разбирам, най-малко го обяснявам. Това, което най-много зная, понеже не говоря за него, всички казват: „Малко знае този човек по дадения въпрос.“ Това, върху което най-много говоря, най-малко разбирам и зная. Дойдеш при разрешението на една задача до нула, радвай се. Когато математикът не може да разреши една задача, той не се отчайва. Започва втора, трета и така се развиват неговите способности – все придобива по един малък придатък. Знаете ли какво става в съзнанието на този математик? Всички математици са все сухи хора, те не мислят за земята. Когато някой затлъстява, аз бих го посъветвал да се занимава с висша математика. Коремът му веднага ще спадне. Ако пък имате някакво голямо смущение, започнете да се занимавате с математиката, а главно с геометрията. И смущението ще мине, и по-тънки ще станете. По този начин умът ви ще стане по-активен и вие ще влезете в един свят, от който не знаете дали ще се върнете. Много математици, като влязат в този свят, уплашват се, цели се разтреперват. Как няма да се разтреперват? Как няма да се плашат? Животът им всеки ден виси на косъм.

Но вие като децата искате едно правило, искате магическата тояжка. Магическата тояжка не е нищо друго освен динамическият живот. Вие взимате тази тояжка, махнете с нея и искате да стане всичко. Може да стане, но при известно условие – ако нямате абсолютно никакво съмнение, ако нямате никакво тщеславие, а искате просто да проявите един Божествен закон за себе си. Искам ли да направя нещо за себе си, така ще го направя, че никой да не ме разбере. Ако искате да видите как правя тези неща за себе си, вие трябва да ме издебнете някога. Какво правя например, когато нямам хляб? Седна и без да ме забележи някой, хлопна с ръката на масата си. Току изведнъж яденето и хлябът пристигат. Аз се усмихна малко и казвам: „Слава Богу! Яденето дойде." Но така ще направя движението, че никой няма да ме види. Казвате: „Какво ли направи?" Обаче това никога няма да направя пред вас. Това е закон, това е само за онзи, който има любов в себе си. Докато съзнанието ви не мине от обикновено то положение в Божественото, в по-високо положение вие нищо не можете да направите с магическата пръчица. В мисловния свят действат физически закони. Там всеки фурнаджия е майстор. В София имате, колкото искате, маги. Бакалите са маги, фурнаджиите са маги, банкерите са маги и т.н. Обаче това е само за физическия свят. Щом влезете в Божествения свят, там има съвсем други закони. Там се изискват други разбирания.

Да кажем, че вървите из улицата и нямате пет пари в джоба си. Започнете да мислите да ви дойде от някой банкер една златна монета. Тази мисъл ще отиде до съзнанието на банкера. Той веднага ще напусне стола си, ще вземе от касата си една златна монета, ще излезе и като ви срещне, ще тури монетата в джоба ви и ще се върне назад в кантората си. От чисто материалистическо гледище вие ще кажете: „Колко е хубаво това нещо да става всякога." И всякога може да става, но не става, понеже вие сте завъртели винтовете на

Божествения свят, турили сте прегради и при това положение искате да стават нещата. Вие искате Господ да направи всичко за вас, но и вие имате задължения. Професорът или учителят не може да направи ученика си учен, ако ученикът сам не учи. И ученикът сам не може никога да стане учен, ако няма кой да му преподава. И светлината, която иде при вас, тя е един професор, но какво може да придаде тя, ако вие не сте готови да я възприемете. Значи светлината трябва да дойде и с идването си тя все предава известно знание на хората.

Някой казва: „Какво придобих от светлината?“ Значи ти не си разбрал законите и затова нищо не си придобил. Дойде топлината и ти казваш: „Стоплих се малко.“ Ако само се стоплиш с топлината, това показва, че ти не си разбрал нейните закони. Тази топлина, като влезе в човека, тя непременно трябва да се превърне в нещо друго. Трябва да дойде онзи маг, който е в състояние да променя и изменя нещата. Само този човек е в сила да направи това нещо. Окултните науки го наричат азът в човека. Аз го наричам Божественото съзнание в човека, други го наричат Божествен дух, а Павел казва: „Не живея аз, но Христос живее в мене.“

Това са законите на Божественото, което никога не се ограничава. Някой път то се отдалечава, някога се приближава, но от това няма да се смущавате. Там ще ходите с абсолютна вяра. Като дойде Бог да живее у вас, няма да ходите подир него да го контролирате. Божественото не може да се контролира. Светлината не може да се контролира. Тя отива навсякъде, вие не можете да я хванете. Ако престанете да мислите за нея, тя ще дойде. Мислите ли за нея и я преследвате, тя ще се изгуби. Докато имате любов към Бога – и животът ще дойде у вас. Докато имате вяра в Бога – и животът, и способностите ще дойдат. Вярата ви трябва непрекъснато да се усилва. От човешко гледище казано, вярата ви трябва постоянно да се усилва. И най-голямото нещастие да дойде, вярата трябва да присъства.

Какво става с вас? Като дойдат десетина неприятности, вие се обезсилвате, изгубвате вярата си и казвате: „Аз гледах едно време другояче на работите.“ Какво придобива човек с критическия си ум? Остарява. Казвате за някого: „Той ни взе един товар от гърба ни.“ Какво е спечелил той? Нищо, но само ви е надхитрил. Сега се изисква от всички ново разбиране на нещата. Аз говоря за вашето съзнание, което динамически трябва да се развива. Мнозина от вас, които са дошли до известно положение, ако не могат да разберат нещата според новите разбирания, тогава те ще дойдат до известно разочарование в Бога и ще кажат: „Ние не си хармонираме.“

Казвам, има известни закони в музиката, както и в числата, които трябва да се спазват като прави ла, ако искате да има хармония. Ако искате да съберете две числа или две дроби, и за това има правила, известни задачи, по които вие се справяте и извършваше посоченото действие. Искате да живеете добре. Как ще живеете добре? Има известни закони, известни отношения, които трябва да се спазват. Единият трябва да даде, а другият да вземе. Или двамата трябва да дават, двамата трябва да взимат. Ако няма тази правилна обмяна помежду ви, ни добър живот, нито обич ще съществува между вас. Вие искате някой да ви обича. За да ви обича някой, какво трябва да дадете? За да обича майката детето си, то трябва да има абсолютна вяра в нея. За да има майката тази абсолютна вяра на детето, тя трябва да има Божествена любов към него. Ако майката няма Божествена любов към детето си, и то не може да има абсолютна вяра в нея. И ако детето не може да има тази абсолютна вяра в майка си, и тя не може да има тази Божествена любов.

Та сега вие искате да придадете на нещо известен тон и се чудите защо духът не ви посещава. Това е много казано. Духът всеки ден ви посещава, но някога той е хлопал, хлопал на вратата ви, но вие сте спали и не сте му отворили. След това той е заминал другаде

някъде по работа, а вие го чакате да дойде. Казвам, той сега няма да дойде. Кога ще дойде? Сега на вас ви предстои едно голямо страдание като на Йова. Един ден, като изгубите всичко като Йова, тогава ще чуете гласа на Бога. Вие ще изгубите и коне, и овце, и волове, и камили, и деца, и къщи. Най-после и тялото ви ще заболее, ще се покрие със струпеи и ти ще прокълнеш деня, в който си се родил. И най-после, като минеш всичкото това мърморене, като престанеш да се оплакваш, ще дойде един светъл ден на зазоряване и ще изгрее слънцето на твоя живот. Тогава ще кажеш: „Свърши се вече." Ще замязаш на един разцъфтял цвят. Тогава ще дойде Божествената светлина и ще кажеш: „Радвам се, че преминах всички страдания, за да разбера великата истина на живота."

Сега за колко време ще помните всичко това? Докато се събере кал – и след това всичко ще се заличи. Сега как бихте изпели песента „Духът Божи". Всички ще го изпеете обикновено, провлачено, без никаква динамика. Колко души от вас могат да изпеят тази песен динамически? Всички ще го изпеете по обикновеному. Такова пеене е отмерено пеене. Така нито трябва да се пее, нито трябва да се мисли. Казвате, да бъдем добри, да се обичаме, да имаме вяра, да бъдем богати, да бъдем хубаво облечени, да имаме къщи и т.н. Всички тия неща са прекрасни, но с тях ще останете на земята. Потребни са пелените, но само за детето. Като израсне детето, то ще остави своите пелени. Това не значи, че майката трябва да каже, че пелените не са нужни. Те са нужни до известно време, а след това туй дете го очаква велико бъдеще. Пелените са приготовление за нещо по-велико. Сегашните ви вярвания, молитви, страдания – всичко това са пелени, които ще донесат нещо хубаво. Без пелени животът ще бъде съвсем неразбран.

Следователно ще дойде ден, когато майката ще отвие този пояс, този повой и ще хвърли пелените настрана. Всички знаете какво

нещо са пелените. Много от вас сте били майки и често сте ги намирали понаквасенички, пожълтелички, но пораснете ли, майките ви ще турят пелените настрана. Ще ви направят една хубава баня, ще ви изчистят и ще ви облекат с хубава бяла рокличка с червена корделка и със златни жълти копченца.

Това трябва да стане по същия начин и в духовно отношение с всеки човек. Сега всички трябва да се съблечете от вашите стари религиозни форми. Старите си пояси, повои трябва да се хвърлят. Може би не всички, но някои. Някои могат да поносят побоите си още около пет-десет години и след това да ги хвърлят. Някои от вас все още трябва да ги возят с количка. Гледам, някой седнал в една количка с четири колелета и го возят. Някой брат е с количка, друг е с повой още. Казвам, ще хвърлите тези повои, ще хвърлите тези корони като на владиката, ще хвърлите пелените си, повоите си, всички джунджурии и ще останете съвършено чисти и свободни от всякакви превръзки. И като погледнете на ръката си, ще видите тогава написани новите линии. Каквото пише, ще го прочетете. Тогава ще видите, че от линията на сърцето реки текат, а от линията на ума светлина излиза. От сърцето ще бликат живи реки от жива вода. Тази е бъдещата наука, тази е бъдещата хиромантия. Като погледнете лицето си, то трябва да бъде израз на цялата вселена. Защо? Защото в лицето се изразява Божественият живот.

Сега вие ме разбирате много добре. Това, което не разбирате, то е, че искате всичко изведнъж да стане. Изведнъж може да стане само при две условия – при абсолютна вяра и при абсолютна любов. Ако имате обикновената вяра, по обикновен начин ще разбирате света. Ако имате обикновената любов, по обикновен начин ще разбирате света. Ако имате абсолютна вяра и абсолютна любов, тогава ще се образува връзка между душите. Има едно вътрешно разбиране на нещата, дето страхът абсолютно не съществува. Всички онези

животински състояния у животните, те представят остатък от един далечен живот на миналото. Животинският живот представя култури в низходяща степен на живот, който някога хората са живели. В това отношение животните носят цяла архива на човешкия живот. Какъвто живот са живели хората, всичко това е вложено в животните. Всичкото богатство на хората е вложено в животните и в растенията.

Това е една много отдалечена мисъл, която вие не можете да намерите връзката, не можете да разберете в какво отношение животните носят нашия живот. Това нещо вие сами трябва да го видите. Какво ще ви описвам небето? Вземете, Милтон и Данте са описали небето, но от човешката страна. Вие, като отидеше на небето и като се върнете, ще видите колко правилно го е описал Данте и колко правилно го е описал Милтон. Те са описали само отчасти, не е като онзи свят, който вие разбирате. За да напише Милтон изгубения рай, той ослепя. Той трябваше да се съсредоточи в съзнанието си. Временно се тури една преграда, за да може съзнанието му да се съсредоточи, да види какво представя духовният свят. Та понякога и ние трябва да ослепеем. Слепи трябва да бъдем в съзнанието си за известни желания.

Сега да се повърнем към изходната точка – динамиката. Де е динамиката на човека? Стомахът, коремчето. Това динамо не трябва да се пресилва. След като свърши работата си, ще го пречистиш, ще му туриш малко масълце, въглища, това-онова и после ще го запалиш и ще работиш умерено с него. Това динамо трябва да работи най-много шест часа на ден. По три пъти ще работи и на всеки пет по два часа. Човек има три динамо – стомахът, после дробовете, които трябва да работят повече от стомаха, и третото динамо е мозъкът, който постоянно трябва да работи. Вие трябва да разбирате свойствата на тия три динамо – на стомаха, на дробовете и на мозъка. Вие трябва да станете инженери. Казвате: „Как ще ги научим?“ Това именно е

целта на живота. Ако вие не можете да научите пътищата, по които животът се проявява, какво ще научите тогава? Ще се качите на вашето динамо – стомаха, и ще турите в него най-хубавото гориво, че да не се образува никакъв падеж. Колкото по-правилно става горенето в динамото, толкова по-добре. В резултат не трябва да останат никакви динамически утайки – нито в стомаха, нито в дробовете, нито в мозъка. Те са най-опасните неща.

Сега аз ви давам законите, по които трябва да постъпвате. Като седнете да се храните, помолете се на Бога и кажете: „Господи, научи ни да се храним добре." После ще седнете да дишате и ще кажете: „Господи, научи ни да дишаме правилно." И най-после, като мислите, ще кажете: „Господи, научи ме да мисля правилно." Необходимо е човек да се храни правилно, да диша правилно и да мисли правилно. Кажете ми какво ви трябва на вас. Всички вие сте много забогатели. Няма сиромаси между вас. Всички сте повече богати, отколкото трябва. Вие искате да станете още по-богати, но трябва да давате – нищо повече. Обмяна ви трябва, правилна обмяна. Вие давате малко и веднага търсите лихвите на това даденото. Казвате: „Аз толкова много обичам, но тя не ми дава нищо." Много скоро търсите лихвите. Че обичате някого, вие не трябва даже да правите въпрос по това. В моя ум аз и досега не мога да се убедя дали обичам някого, а още повече дали ме обичат. Не мисля даже, че съм направил нещо.

Така трябва да гледате и вие. Онзи, който обича, това е Бог. Ние в него живеем и се движим. Кой е като Бога? Той е дал живот на всички същества – на малки и на големи, всички викат към него, всички отправят ума си към него. Едни се раждат, други умират, но той ги утешава, задоволява нуждите им.

Сега вие казвате: „Да се обичаме." Аз не обичам тази дума. Тази дума не ми харесва. Обаче аз имам една философия само за себе си. На другите не я давам. Аз ще я напиша само и който от вас я разбере,

добре. Който не я разбере, ще остане без нея. Който не я разбере, ще остане и без тази философия. Аз мога само да ви я напиша, без да я обясня. Тя е следната. Аз, ти, той. Който може да ги тури намясто, той ще се ползва. Те са разместени и всяка трябва да се съпостави, да се тури на мястото си. Тури ли се на мястото си, хлябът ще дойде.

Сега аз не искам да ви обезсърчавам, но така както се усмихвате, хлябът ще дойде от фурната. Също така разбрах, че и оризът ще дойде от бакалницата. Вие трябва да разбирате законите и да ги прилагате. Когато кажете „аз“, има един закон на съзнанието. Когато кажете „ти“, трябва да знаете кой е този ти. Сега аз не искам да ви залъгвам, но казвам – мислете върху тези думи и старайте се да ви се разкрият. Великото в човека е, когато той съзнае азът в себе си. В аза той има отношение към Бога. Проникнал един лъч от него и той вижда един свят по-особен от този, в който е живял. Той е като един човек, който е живял в една тъмна стая и постоянно гледа през една малка дупка да види този лъч.

Азът, това е Божественият лъч, който е проникнал в Божествената душа, а този лъч постоянно го подхранва като майка. Азът се развива през съзнанието и един ден с него ние ще отидем при Бога. На това отгоре знанието, любовта, истината идат, за да подкрепят това малкото същество, което в Писанието е наречено новият човек, роден от Бога.

Сега щяхме да изпеем едно музикално парче, но ще остане за друг път. Всичко не може да стане изведнъж. За следния път нека няколко сестри или братя се опитат да изпеят нещо динамическо. Ще дадем една песен. Тя е следната: „Скръбта си дълбоко скрий, зарови. В тоз свят има много, не притуряй повече.“

Тайна молитва

Двадесет и осма лекция на Общия окултен клас 20 април 1932 г., сряда, 6 часа София – Изгрев

ТРИТЕ ТИПА

„Добрата молитва“

„Духът Божи“

Вземете за размишление 21. глава от Откровението. Вземете за размишление още и 129. псалом и го заучете.

Ще ви прочета само няколко стиха от 10. глава на Марка – от 17. стих нататък до 28-ми стих.

Може да попитате какво е искал да каже Христос. Викайте този момък и го попитайте. Понеже въпросът е частен – само за него, не до вас, това няма отношение към вас. Другояче би било подражание да искате да знаете какво той е направил. Той не може да свърши една важна работа. Исус го възлюби. Той видял, че има нещо в този младеж. Каза му да си раздаде имането. Това беше изпит. Младежът не могъл да свърши работата. Въпросът е, че този младеж остана с една задача неразрешена. Запита най-важния въпрос – какво трябва да прави, за да наследи живот вечен, и остана да мисли върху въпроса.

И сега хората си задават най-важния въпрос, но щом дойде да се разреши въпросът, там се спират всички. Маловажните работи всички ги изпълняват, но важното не. Това не се отнася до вас, защото не сте задали този въпрос. Който се е учил в училището, до него се отнасят известни задачи. Сега трябва да имате правилни възгледи за новите времена. Не как са живели хората в миналото, но как трябва да се живее днес. Може да кажете: „Да бяхме във времето на Христа.“ Ако бяхте във времето на Христа, щяхте да имате невежеството във времето на Христа и щяхте да имате всичките несрети във времето на Христа. И съвсем други работи щяха да ви занимават.

Този въпрос даже след две години е мъчен да се разреши. Тя е много трудна задача. Често хората мислят. Една мома се изповядва на своя възлюблен и му казва, че е готова за него всичко да направи, да пожертва всичко. Тя не определя какво. Той ѝ казал: „Ако ме обичаш, хвърли се.“ Тя заплакала и казала: „Кажи ми да не се хвърлям.“ Та съвременните хора, като дойдат до важните неща, казват: „Дано не се случи този изпит.“ Животът не седи в изпитите. Изпитите самият човек ги създава. А пък учението е важно.

Човек трябва да се учи. Когато човек учи, всичко е възможно. Когато се изпитва, тогава много работи са невъзможни.

Толкова изпитания, които имате, откога са тия изпитания? Например някой банкер задига къщата ви, изпитва ви, изхвърля ви навън. Това от Бога ли е? Вие имате някой план да се уредите, и пак изгубвате. Малкото, което имате, тебе ти се поревне, искаш да станеш министър. Работиш десет-двайсет години, и станеш министър. В една криза те обвинят в престъпление, турят те в затвора. Кой е виноват за това? Господ ли? Не. Ти го създаваш. Ти искаш да станеш министър по известни причини. Та всичките изпитания ние си ги създаваме. Някой казва: „Аз имам големи изпитания.“ Сега да се върнем към изпитания, които идват.

Има изпитания Божествени. Божествените изпитания винаги донасят нещо ново в човека. Те не смущават човешкия ум. Сега казва един: „Когото Господ обича, него наказват. – Казва после: – Толкова любов от Господа не искам. Много страдам.“ Отказва се той от любовта, защото страданията били много. Той казва: „Ако всяка любов се извършва с такива страдания, аз се отказвам.“

Да изясня това. Когото Бог обича, дава му известни изпитания, за да се върне от някои погрешки, които има в своето подсъзнание. Например ние, хората на земята, нямаме ясно съзнание за живота. Какво можем да направим и какво не можем да направим. Например

погрешките на хората можем много лесно да ги видим. Но ако те повикат за отчет, да дадеш методи да ги поправиш, това лесно не можеш. Какво печелим ние, ако виждаме погрешките на хората? И най-после трябва ли да се интересуваме от чуждите погрешки? Трябва ли да се интересуваме, че някой милионер в Америка забогатял и имал десет милиона наследство? Пишат вестниците, че един милионер загубил всичкото имане и останал бедняк. Казваш: „Дано не ни даде Господ това." Първото желаеш, а второто – не. Тогава как ще изправиш това? Щом това изпитание е от Бога, нека дойде то и до нас. Защо ще те е страх от едно изпитание, от един изпит, който иде от Бога.

Има в света неестествени желания, от които човек трябва да се пази. Например едно неестествено желание е чувството в човека да се нрави на хората. Това не е лошо, но това може да стане голяма спънка за човека. Ако ти се намираш между умни хора – да, но ако се намираш между глупави хора, ти, за да имаш тяхното одобрение, ще изпаднеш в известно изкушение. Когато човек се изкушава, той изучава онези неща, които са закон за самия човек. Има неща законни, има неща незаконни. Законни неща са тези, които съдействат за човешкия успех. Всяко нещо, което е законно, то носи светлина за човешкия ум, благо за човешкото сърце и здраве за човешката воля. Което е незаконно, носи обратното. Учението на Божествения свят е наука, която трябва да се изучава, както един музикант изучава музикалните пиеси. Някой мисли, че като се моли, всичко е свършено. След молитвата какво трябва да следва? Един цигулар трябва да има една хубава цигулка, хубава мисъл, добра стая, после по четири-пет часа всеки ден трябва да свири. Да свири на цигулката, ако е цигулар, или на пианото, ако е пианист. Като прави така десет години, може да стане музикант и да даде концерт.

Вие мислите, че като сте тръгнали по Бога, за една година ще станете като Бога. Да излезете и да проповядвате. Смешно е това. Някой казва, че някои деца са се родили гениални. Гениални деца се раждат да свирят, но гениален композитор не става. Има неща – по наследство не се предават. Има неща, които се предават по наследство. Не всички неща се предават по закона на наследството. Ако беше така, то е лесна работа. Например ти се раждаш и ядеш, но изведнъж не може да се сдъвче и смели. И светията, който е направен, трябва да си дъвче храната. Някои казват, че тази храна трябва да влезе през порите. Не, и през порите да влезе, порите трябва да дъвчат. Има известна работа, която трябва да се свърши.

Мъчнотиите в сегашния свят произтичат, защото хората не дъвчат. Много неща се дават даром, но има неща, които трябва да придобием. Например ти може да се родиш със заложби за благороден характер, но за да проявиш този благороден характер, ти трябва да работиш десет години върху себе си, за да знаеш как да се обхождаш. Ти може да се родиш със заложби за една хубава реч, но трябва да работиш десет, петнайсет, шестнайсет години, за да се научиш как да се изказваш и как да говориш. Ако всичко беше по наследство, то нищо не бихме могли да придобием. Наследяват се греховете. Всичките пороци може да наследиш. Следователно всички пороци се предават по наследство. Но Божествените работи по закона за наследство не се предават. Там съвсем друг закон има. Божиите неща в света идат по пътя на любовта, по закона на любовта, а не по закона на наследствеността. Всички човешки неща идват по закона на наследствеността, а Божиите блага идат по закона на любовта. Не мислете, че любовта изведнъж ще осени човека. При любовта ще се стегнеш да работиш.

Христос, като пристъпи на едно изпитание, той разполагаше със сила. Той се помоли да му помогнат да мине тази чаша. Макар да

беше син Божи, той трябваше да се моли три пъти. При това изпитание трябваше да дойде ангел да го укрепява и му каза, че трябва да мине по този път. Кръв излизаше из неговите пори – такова беше напрежението. По някой път вие искате да бъдете като Христа. За да бъдете като Христа, трябва да излезе кръв из порите ви навън. Който иска да бъде като Христа, за него този закон е верен. Човек, за да се повдигне в света, непременно много кръв трябва да излезе из неговите пори. Искам да ви наведа на мисълта – работа трябва. Ние често се спъваме от мимолетните външни отношения на хората – какво ще кажат заради нас. Хубаво е да отдаваме внимание. Ако говорят право, да благодарим, но ако говорят криво, да ги оставим.

Ти искаш да ме критикуваш. Казвам, внимавай, защото твоята критика – едно от двете: ако те хвана в известно пристрастие, в известна духовна неорганизираност, в известно извъртане, ти си изгубил всичкото ми доверие. Нито пет пари не давам. А ако казваш истината, тогава ще имаш моето уважение. Ако не можеш да говориш истината, нищо не говори. Сега е слабост у всички да си давате мнението. Не си давайте мнението, защото животът не е завършен. Ти виждаш, че един човек става, яде. Този човек се учи. Онова дете, което се повдига, пада, става. Като падне, удари се по главата, поплаче-поплаче, няма никой наоколо, очисти си очите и се засмее. После пак падне, заплаче, погледне, че няма никой, и пак се засмее. След двайсет години не пада. Но докато се научи да ходи, главата му много е страдала. Може и вашите глави така да са страдали.

Сега някои от вас чакате. Вие чакате една година, две, три, четири, като че нещо ще дойде отнякъде, като че ще дойде отнякъде лотариен билет за десет милиона долари, ще спечелите. Вие изучавали ли сте малко закона за лотарията? От сто хиляди билета трябва да вземеш десет хиляди години, за да ти се падне първата премия. Може още първата година да ти се падне. Зависи доколко си

щастлив. Защото всеки един човек е съставен от една формула, от числа. Всички хора са съчетани от числа. Аз ги наричам гладките, или четните числа. Щастливи числа и нещастни числа. Човек е една цяла формула.

Направете един опит. Един от вас може да вземе един лотариен билет за десет години и няма да вземе един милион марки. Числата, от които сте направени, не са такива. Та ще ви кажа. Ако искате да вземете билет, не си хабете времето. Някой ще каже; „Отде го знаете?“ То е моя работа. Дали вярвате, или не? Защо? Един милион марки ще развалят целия ваш сегашен живот. Невидимият свят така е съчетал, че да ни избави от това нещастие, не печелим. Вие ще плавате в морето и в дъното ще отидете. Затова невидимият свят ви е дал толкова, колкото ви трябва – четири-пет хиляди лева.

Материалните блага в света са най-последният резултат. Човек трябва да иска материални блага само тогава, когато е завършил своето развитие. В последния си живот като дойде на земята, той ще бъде маг. Каквото каже, ще го има на разположение: и пари, и богатство, и слава. Че на Христа не беше това последният му живот. Христос ще дойде още веднъж, и тогава ще разполага с всичко. Ще дойде тук да живее. Това е една велика истина. Когато дойде Син Човечески, той не си отживя, отиде си с отворени очи. Изкараха го. Като дойде Христос втори път, ще разполага с всичко. Христос се роди при едно нещастно съчетание на всички планети. По-нещастно съчетание нямаше от неговия зодиак. Хороскопът му беше един хороскоп нещастен. Ще оставите въпроса, защо и за какво. То е в реда на нещата. Защо трябва да умре? За да възкръсне. Защо трябва да страда? За да учи хората на търпение, да не ги е страх от страданието.

Той беше безизвестен в света. Всички, които са тръгнали в този път, – вас ви е страх от страданието. Страх ви е от дявола, от лошите духове, от лошите книги, от Ивана, от Петка. Човек не може без

известни наследствени черти, но не трябва да ви е страх. Човек трябва да извоюва безстрашието. Тебе те е страх, но ще се научиш да не те е страх. Ще дойде време тебе да не те е страх, да не те е страх и от смъртта. Като дойде смъртта, какво може да направиш? Смъртта може да задигне твоето тяло, но да хване душата ви, не може. Душата не се хваща. Когато излезете от тялото си, душата има едно свойство. Някои души се придружават от ангели, а някой път душата излиза сама и я гонят да я върнат. Тя бяга, смалява се, става невидима найсетне за очите на тези, които я гонят. Това е един начин, за да се отърве. Но знаете ли мъчнотията? Тази душа от страх се смаляваше. Като стана най-после съвсем малка, тя се уплаши. Не знае как да се върне в първоначалната форма, и тогава плаче. Идват тогава ангели да ѝ помогнат. Та някои от вас може да имате това положение: да дойде някой ангел да ви утешава.

Онези от вас, които отсега не изучават пътя, мислят, че като умрат, ангелите ще дойдат. Така е за съвършените, които обичат Бога, не за другите. Любовта е, която трябва да ги приближи при Бога. Че те нямат ясна представа за Бога и искат да идат при него. Дето и да сме, ние сме все в Бога и нашият вътрешен живот трябва да се измени. Вие бягате в тия мъчнотии, в които сте поставени. Не избягвайте малките мъчнотии. Не отстранявайте малките добродетели. Някой път не се обленявай да кажеш някоя добра дума. Например кажи: „Добър е Господ. Ще се оправи тази работа."

Завчера дойде при мене една госпожа и ми каза: „Не ви познавам. Пръв път идвам при вас." Лицето ѝ беше хубаво, стройна. Хареса ми брадата ѝ. Приблизително наподобява на един хубав тип брада. Тя започна да плаче и ми казва: „Идвам при тебе от голяма скръб. Ще се пръсна. Иде ми да се хвърля отнякъде, не ми се живее." Аз се позасмях и ѝ казах: „Не, млада си. Защо ще се хвърляш? Господ не те е пратил да се хвърляш." Тя ми каза: „Ожених се. Девет години

съм женена. Случи се свекърва ми опака жена. Не можах да живея с нея. Свекървата казала на сина си: „Синко, жени има много, но майка има само една. Аз съм ти майка.“ След това гостенката ми казва: „Аз имам две деца. И аз съм майка.“ Аз ѝ казах: „Дръж децата си. Свекървата си е права и ти имаш право на децата си.“ Тя иска да се справи със свекървата. Напуснала дома, но ще се пукне. Много е мъчно за децата ѝ. Казах ѝ: „Върни се.“ Тя казва – мъжът ѝ е казал: „Къщата е на майка ми. Майка ми не те иска. Обичам те, но не може.“ Госпожата ми казваше: „Не ми позволява да отида да видя децата си.“ Детето ѝ е болно, казали ѝ. Аз ѝ казах – ще се оправят работите. Казах ѝ още: „Свекърва ти не е лоша. Тя те е накарала да намериш правия път.“ Тя намерила някоя сестра оттук, онази ѝ дала книги да чете. „Понеже свекърва ти не те приема, ти се срещни с онази сестра и си поговорете. Ще се оправят работите. Аз не виждам голяма мъчнотия. Няма защо да плачеш. Тези деца са твои. Както ти не може да вземеш сина на твоята свекърва, така и твоите деца никой не може да ги вземе. Ще кажете на децата си: баби много, но майка само една.“ Утеших я. Казах ѝ: „Ще се оправят работите. Сега ще си вървиш.“ На себе си казвам – тя е като този младеж, за който разправя Евангелието. Всичко е изпълнил, но още едно не е изпълнил. Тя иска да вземе мъжа и децата и да остави свекървата сама. А пък свекървата е хитра и казва – жени много. В това отношение снахата трябва да отстъпва.

Мнозина от вас се намирате в същото противоречие. В живота очаквате едно, а се случва друго. Това, което се случва, да не ви плаши, понеже в човек има няколко увеличителни стъкла. Те увеличават нещата повече, отколкото са. Досега никой не ми е разправил една история, както си е. Той всеки път най-малко десет пъти увеличава своята история. Тя казва, че свекървата била много опака и тя не могла да ѝ угоди. Как тази опака майка да роди един

син, който тя го обича. Значи тази снаха обича мъжа си, не може без него, обича и децата си. Тогава една майка, която ражда един син, когото ти обичаш, не е толкова лош. Значи има нещо хубаво в тази свекърва. Аз ѝ казах: „Добра е свекърва ти. Щом е родила такъв син, когото ти да обичаш, има нещо добро, хубаво свекърва ти, но ти не си разбрала тази свекърва. Ти и тя делите този човек. Теглиш ти, и майка му тегли.“ Когато дойде истинският баща, ще напуснеш неистинския. Такъв баща и майка, които не са истински и минават за такива, ще ги напуснеш. Ще отидеш при истинския баща и майка. Такива братя ще напуснеш и ще отидеш при истинските, у дома.

Досега вие нямате ясна представа за Бога. Ти срещнеш един добър човек. Бог е там. Срещнеш един учен човек, който пише, просвещава хората. Бог е там. Срещнеш един инженер, който работи. Бог е там. Навсякъде, дето срещаш хубавото, красивото, каквото и да е, там е Бог. Срещнеш една красива добра мома. Бог е там. Дето има любов, дето има доброта, истина, проявена истина, там е Бог. А пък като слушаш някой човек, който е лош, там не е Бог. Например, ако някой човек лъже, краде, ако не е благодарен, няма го Господа там. Бог не се проявява в такава форма. Вие имате един негативен живот. Този лошият човек живее живота на своето минало. Всичко лошо е остатък от миналото, а пък доброто, което можем да направим, то е Божественото, което иде сега отгоре.

Та когато хората живеят лошия живот, те преживяват миналото си. Когато дойде някое нещастие за вас, това е вашето минало. То ще бъде ден, за два. Някой път се плашите и ще кажете – тази работа няма да се свърши. Не да се заблуждавате във вашето минало, но трябва да се повдигнете с настоящето, което Бог ви е дал. Да те разбира Господ, да те разбират добрите хора, умните хора, да те разбира учителят, като отидеш на училище. Дето и да отидеш, да имат хората доверие у тебе. Някои хора като влязат в къщата ти, ти

храниш доверие в тях. Други хора като влязат вкъщи, ти гледаш дали ще задигнат нещо. Някой ще каже, че това е кармическо. Разбирам, че е кармическо, но умният човек, като дойде, като дойде някой лош човек при него, той не трябва да му дава никаква съблазън. Когато дойде при него, той трябва да задоволи всичките му най-съществени нужди, които има.

Във вас се заражда едно желание, което трябва да се осъществи. Има желания, които не може да извадите из ума си. На такова желание трябва да му дадете ход. Запример желанието да ядеш. Ще кажеш, че днес няма да ядеш, но ще бъдеш умен да ядеш, за да задоволиш това чувство, и тогава тялото ще каже, че има насреща един умен човек, който се грижи за него. Защото тялото, живите клетки имат известна интелигентност и те трябва да съзнават, че ти си умен господар и да имат всичкото уважение към тебе. Щом изгубят доверие в тебе, явяват се болестите. И силата на адепта е в това, че краката му се подчиняват на неговите мисли. Електричеството, магнетизмът, неговите желания и постъпки се подчиняват на неговите мисли. Той каквото мисли, цялото му тяло мисли, както той мисли. Той никак не налага върху тях, но е един добър господар.

Някой път имате известна неприятност. Запример често минават всички през една епоха на неразположение. Дойде един ден, и сте неразположени. Наруши се вашето равновесие. Вие сте неразположени духом. Всичките неразположения, които ви сполетяват, имат материален характер. Засега всички имате материални изкушения. Запример дойде ти мисълта: като остарея и стана на деветдесет години, кой ще ме гледа. Стане ти мъчно. Дойде такава мисъл: ако мъжът ми умре, ако ми умрат децата, какво ще стане с мене. Или: ако осакатея, или ако ослепея, ако оглушея, какво ще стане с мене. И ставаш неразположен. Някой е неразположен.

Защо? Някой му написал писмо и употребил някоя дума не намясто и става цял источен въпрос. Ти си неразположен. Получил си едно писмо недобре написано. В какво седи това неразположение? Запетаята не е турена намясто, многоточието – и се питаш какво искал да каже. Казваш: „За пръв път ми пишат така."'

Когато сте били ученици, давали са ви задачи. Те развиват ученика. Ученикът гледа тетрадката си и мисли, че много хубаво е написал задачата, а учителят, като прегледа, тури червено. Ученикът, като види, се чуди. Това е като гръмотевица отгоре му. Ученикът скъса тетрадката и казва – не разбира. Учителят е прав. Учителят се води по известен правилник. Например някой пише без ер голям. Аз казвам, нека остане ерът, но ерът не променя думата. Ти гледай да не изядеш другите букви. Ако изядеш ера, няма голяма опасност. Някоя предна дума гледай да не изяждаш.

Всякога трябва да се повдигате. Щом станете, трябва да повдигнете ума си, да олекнете. Щом имаш материално желание, непременно трябва да дойдеш до едно течение. Ако вие погледнете в света, ще видите, всички мисли и желания вървят като река. Има цели мислови реки, чувствени реки – реки от желания. И ако погледне човек в такава река, може да се повлияе. Затова ще се повдигнеш. Някой ще каже: „Аз не мисля за себе си." По-добре е, за себе си не мисли. Някой казва: „Как ще прекарам?" Това не е мисъл. Да мисли за себе си човек, това е да разреши известна задача. Като станеш сутрин, искаш да знаеш какъв ще бъде денят. Щом станеш от леглото и дигнеш главата нагоре и туриш краката надолу, всичките ти работи така ще вървят. Ти станеш, преди да е изгряло слънцето. Както станеш, така ще вървят работите. Например при ставането с лявата ръка се издигнеш или с дясната – работите ще вървят според това.

Трябва да ви кажа как трябва да се стане сутринта. Вие не може да бъдете така щастливи. Най-първо при лягането онези, които искат

да прокопсат, ще освободят ума си от всички посторонни мисли. Никакви отрицателни мисли. Не се тревожи при отиването в другия свят. Кажи на себе си: „Аз съм един псевдоним.“ Иван, Стоян, това са псевдоними. Представи си онзи милионер, който имал в Америка милиони и е ходил да опита какво нещо е просията. Облича се милионерът като просяк, взема тоягата и тръгва оттук-оттам да го хукат. Има една опитност. Като се съблече вечерта, казва: „Не съм този просяк.“ И се смее. И вие всички сте милионери, милионери, които искате да опитате света. Ще кажеш: „Защо имам несрети?“ Ще съблечеш дрехите си и ще кажеш: „Това е псевдоним.“ Вие сте милионери. Мнозина от вас сте като светии. В някои църкви вие минавате като светии. Мога да ви кажа името на църковните светии. Може да мисли човек, че е грешен. Вие сте като американските милионери – просите. И вечер като си дойдете, ще си кажете „Светия съм“. Седите да си напишете своите бележки. Хубави, красиви работи са те. И на всички тези господа, от които си просил, напиши им по едно любовно писмо и им кажи: „Господине, много добре ме приехте, аз ви посетих.“ Напишете им по едно хубаво писмо.

Та съвсем други възгледи да имате в живота. Вие сега се считате за много нещастни. Казвате: „Никак не ме обичат хората.“ Вие благодарете, че не ви познават хората. Нито един от вас няма да умре в нещастие, от глад няма да умре. Така виждам. Но ако не ми вярвате, гладни ще умрете. Ни най-малко няма да се плашите. По някой път казвам, че ще има земетресение. Те са относителни неща. Нещастията са относителни неща, изпитанията са относителни неща. Има един относителен живот. Той може да дойде, може да не дойде. Може да ги отстрани човек. Но има един живот, който е непреривен. Той е Божественият живот. Ако държите за своето Божествено съзнание, ще имате мир. Всякога у вас има едно съзнание, което ви казва: „Не се безпокой.“

Аз да ви приведа един пример. Аз ви давам това за пример, за да се избавите. Една сестра срещнала друга и ѝ казала: „Ти кажи на Учителя, че не ми вървят работите.“ Поръчала на втората сестра да ми разправи работите. Казва на втората сестра, когато дойде при мене, тя да не се занимава много с хорските работи, да си учи уроците. Ако не е доволна от живота, да се обърне към Бога, да се стегне да работи, да вземе мотиката. И като видим, че може да работи, тогава може да ѝ помогнем. Ако един брат е гладувал три дена и няма хляб, повикай го и го нагости. Но една сестра, която по три пъти яде на ден и мисли, че работите не вървят, с нея не искам да се занимавам.

Нито един от вас не трябва да се оплаква. Не казвам, че не трябва да се оплаквате, но в сърцето си не трябва да имате безпокойствие. Ако не ти вървят работите в света, ще вървиш правилно в пътя. Ако ти вървяха работите добре, щеше да вървиш по друг път. Та не ставайте пощаджии. Българинът, като дойде, казва – баба ми е болна, чичо ми е болен. За всички иска цяр. Като му дам наставление, ще ги даде на баба си, на дядо си. Та казвам, всички ваши болни сутрин, като станат, да изпият една чаша вода на глътки. И дядо ти, и баба ти. Четиридесет дена като пият вода на глътки, ще оздравеят. Човек може и без да пие вода, да оздравее. Зависи как вярва.

Първото нещо – със своята вяра вие ще се свържете с щастливите хора в света. Ако си нещастен, търсете щастливите хора. Не се занимавайте със сиромасите хора. Събирайте се с богатите хора. Нещастни сте, не ви върви. Спри се при някой банкер. Като го погледнеш, зарадвай се. Кажи: „Да бъда като него и аз.“ Една година като правите така, ще ви тръгне. Ти се учиш, студент си. Срещнеш професора. Кажи си: „Искам да бъда като него.“ Ти ще привлечеш тези сили. С подсъзнанието на професора ще се свържеш, и това ще ти подейства благотворно. Този човек, като го събудиш, той няма да

ти помогне, но неговото подсъзнание ще ти помогне. Не да искаш да го заместиш.

Свързвайте се със светиите на миналото, с великите хора, понеже те и сега живеят. Когато говорим за един светия, не мислим за един, който е живял преди две хиляди години. Когато говорим за Христа, ние подразбираме, че сега живее. Тогава да познаваме Христа, както е сега. Казва Христос: „Ако думите ми пребъдат във вас, и вие пребъдете в мене. Аз и Отец ми ще дойдем и ще направим жилище у вас.“ Значи Христос, какъвто е сега, ще дойде. Не какъвто е бил преди две хиляди години. Тогава е имал една задача, сега има съвсем друга задача. Сега Христос може да помага. Тогава не е могъл да помага на всички, защото бил обременен с други задачи. Сега Христос може да помага. Вие искате да се заинтересува Христос от вас и да иска да знае как живее една сестра. От слънцето вие ще се заинтересувате, а не слънцето най-първо от вас. Ако потърсите Христа, ако се обърнете към него, тогава добре. Но най-първо той да се обърне към вас, това не съществува. Вие свободно ще мислите за Христа и той ще мисли свободно за вас. Защото, ако той по-рано мисли за тебе, ако те застави да мислиш, тогава няма да те остави свободен. Щом се свържете с него, тогава вашата участ ще бъде като неговата. И у вас може да се зароди един страх. Може в миналото вие да сте прекарали тази епоха на страдание. Може по закона на кармата вие да сте преминали вече страданията. Защото един човек може да страда веднъж в ред съществувания, ако е завършена работата. Ако са ви разпъвали, ако са ви горили, сега няма какво да се плашите, няма какво да ви спъва. Ако е за разпъване, всеки трябва да бъде готов.

Сега основната мисъл, която трябва да остане. При сегашните условия, при сегашния живот трябва да имате една разумна детска вяра у Бога. Аз бих желал да бъдете като Христа, но според мене в света има три съществени типове. Тип на мъже, тип на жени и тип на

дете. Христос доколкото са го рисували, никога не са сполучили. Той не е нито мъж, нито жена, нито дете. Той казва: „Отец ми.“ На друго място казва: „Ако не станете като децата.“ И вие, ако искате да прогресирате, не трябва да бъдете нито мъж или жена, но трябва да бъдете дете. Може да станеш жена, ако искаш. Но ако искаш да влезеш в Царството Божие, трябва да станеш дете. На едного казах: „Ти носиш детински принцип, ти не приличаш нито на мъж, нито на жена.“ Той се чуди. Аз започнах да му обяснявам по какво се отличава детето. Мъжкият принцип има правилни линии, женският принцип има криви линии, а пък детето има бамбашка линии. У детето няма тези пориви на мъжа и на жената. Жената, като те погледне, казва: „Онзи ме лъже.“ Мъжът, като те погледне, – като някой петел, а пък детето, изведнъж като дойде, ще се засмее. Това е детински тип. Пълно доверие, детето. Като този принцип Христос, като погледна при разпъването, каза: „Господи, прости им, те не знаят.“ Това е детинският принцип. Ако беше мъж или жена, хе-хе, нямаше да прости.

Ако не станете като смелите деца, не може да влезете в Царството Божие. Ние тепърва трябва да си създадем този принцип. Няма какво да приличаме на мъжа. От трите принципа човек започва с мъжа, после идва жената и най-после идва детето. Тези три принципа трябва да се съединят в едно. В детето ще се съберат. Не е силен мъжът, нито жената е силна. У децата има такава воля, силна воля има у децата. Жените имат сърце, а мъжете имат ум. Детето има силна воля. Детето като закресне, като заплаче, всички правят това, което то желае. Ако искате да ви обичат хората, трябва да създадете у себе си детинския принцип – детето. Казвате: „Вече ми дотегна да ме лъжат така.“ За мене е много интересно, когато дойде някой да ме лъже. Аз вярвам. Той иска да ме лъже и той казва, че е много нещастен. Че майка му била нещастна, че умряла и най-после казва,

че има нужда от пари. Аз му давам един лев и му казвам: „Аз разполагам, но те са чужди пари.“ То е човешко тщеславие да кажеш:' „Ти си добър.“ Ти искаш аз да те науча да изваждаш пари от земята. Ще научиш това изкуство. Ще вземеш една пръчка и за една, за две години ще се научиш. Ще ти кажа начина и ако можеш, ще изваждаш пари, колкото искаш. Но аз да давам за тебе, това няма да го направя.

Преди години дойде при мене една стара жена от София и ми казва: „Ти си много добър човек.“ Тя ми разправя в кое село имало три тенекии със злато заровени и ми казва: „Прати някой от вашите хора да изкопае тези пари.“ Казах на тази старата жена: „Много ти благодаря, но не се нуждая сега от пари.“ Създайте течението, и парите сами ще дойдат при вас. Ако може да се скачите с Божествената любов, богатството само ще дойде при вас. А пък ако не може да се скачите с Божествената любов, вие ще търсите парите. Няма по-мъчно нещо от това. Парите, които спечелите, ще изгубите.

Работете за създаване отношение с духовния свят, с разумния свят и с всички разумни хора, които живеят по лицето на земята. Съществата на невидимия свят имат представители на земята. Има известни хора, които се интересуват от всичките течения тук. Например интересуват се от школата в сряда и по някой път, когато вие изпаднете, може да ви направят много голяма услуга. Като ги срещнете някой път, не може да ви услужат, но те обичат да услужат, без да се изявяват. Когато някой иска да ви услужи, той ще употреби двама или трима души като посредници, но никой път няма да излезе на сцената. Втори, трети ще свърши работата като че ли от свое име. Мнозина от вас могат да кажат: „Кажете кои са и къде са.“ Не мога да кажа къде са. Те живеят в непристъпни места на земята, дето човешки крак не ходи. И когато ходят из света, някой път ще ги видиш с дълга брада, някой път ще гледаш млада, стройна мома, някой път под формата на някоя жена, под формата на някое дете –

всевъзможни форми вземат. Ти не може да го намериш в една и съща форма, дегизиран е. Някой път се явява във формата на някой слуга или във формата на някой учен професор или на някой учител.

Ако искате да срещнете някой от тези, трябва де проучвате човешкото лице. Добрите хора си имат белег, както на Каина тури онзи белег, да го познават всички. Така и на всички адепти и на всички добри хора тури белег, те си имат белег. Те имат едно камъче, което носят и ако вие имате прозорливостта, ще ги познаете. Нали тези двама ученици срещнаха Христа, разговаряха се с него и като го познаха, той се изгуби. Такова същество става видимо и невидимо. Христос, като завърши своето развитие, влезе в областта, от която излезе и може да става видим и невидим. И Христос сега пак се явява. И в Индия се явява, и в България. Христос се е явил на една стара жена в Сливен. Тя ми разправяше. Явил ѝ се и тя ми описа действителния образ на Христа. Той ѝ казал: „Като минеш през гроба, аз ще те приема. Няма да ядеш тази храна, която си яла досега, а най-хубавата вегетарианска храна.“ Никакво готвено. Само плодове да яде. И ѝ казал кои плодове, за да се поправи нейният живот. Та в България има хора, които са видели Христа. Онази светлина, която може да внесе в човешкия ум онова добро, което може да се внесе в човека. То е само един резултат на това Божественото в света.

Та казвам, Христос не е така далеч от хората. Той е съчувственик на страдащите, но иска пробудено съзнание в тях. Не трябва да има онази алчност във вас. Казано е в Писанието: „Събирайте богатство там, дето нито крадец ограбва, нито молец разваля.“ Не казвайте, че не искате да бъдете богати. Бъдете богати в добродетели, в любов. Който може така да бъде богат, той ще има и другото богатство. Под „сиромах“ разбирам сиромах от грехове, от престъпления. Под думата „сиромах човек“ разбирам един добродетелен човек. Той може да има успех. Каквото сте придобили, то е хубаво. Дръжте се за него, но в

днешния ден Господ има нещо ново, което да придобиете. Имайте пълно доверие в Бога. При всички мъчнотии и изпитания да бъдете тихи и спокойни. Като се разтревожите, помислете си за Бога, за да се успокои душата ви. Помисли за тези адепти, понеже всичките действат в едно и също име.

Вие ще кажете: „За нас дребните хора са грешните хора. Те ли ще се грижат за нас?" Не, те се интересуват за нас така, както вие се интересувате за някое плодно дърво. Както вие всяка сутрин може да гледате как растат дърветата, така и те се интересуват от всеки човек, в който се развиват добродетелите. И всеки ден се интересуват как ние изпълняваме нашите работи.

Бог работи много добре, но ние не работим добре. Ние искаме Бог да работи за нас. Има много неща недовършени. Има изостанали души в света, това, което наричат в миналото дявол или черни адепти. Това да не ви смущава. Как ще се поправи светът? Христос казва: „Невъзможното за човека за Бога е възможно." Бог е предвидил всички работи и няма какво да се тревожите за света, но гледайте да използвате условията за вашето повдигане. Вашето лично повдигане е необходимо. Може да сте скръбни, но може да бъдете и радостни. Може да нямате пари, и пак да бъдете радостни. Може да нямате къща, но ще имате къща. Христос казва: „Няма никой, който да не е напуснал баща, майка, братя, сестри, къща и да ги няма десетократно в този живот, а в бъдещия живот – живот вечен." Всичко, което е потребно за вашето развитие, вие ще го имате, но трябва работа. Много сериозна работа трябва. Сега дребнавите работи ни отвличат. Не че не трябва да се интересуваме, но да се интересуваме дотолкова, доколкото влиза в работата ни.

Сега имате за размишление 21-ва глава от Откровението.

Като отиваме на екскурзия в петък, няма да постим, но няма да мислите лошо за никого. Това е пак пост. Каквото имаш да вземаш,

ще го оставиш, заради поста ще го оставиш. Който има да взема до сто лева, да не ги търси. Това е пост. Няма да постите. До сто лева ще дадем за общ обяд. Целият клас ще дадем общ обяд. Ще поканим и външни хора.

„Отче наш“

Двадесет и девета лекция на Общия окултен клас 27 април 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

КРЪГ, ЕЛИПСА И ХИПЕРБОЛА

„Добрата молитва“

„В начало бе Словото“

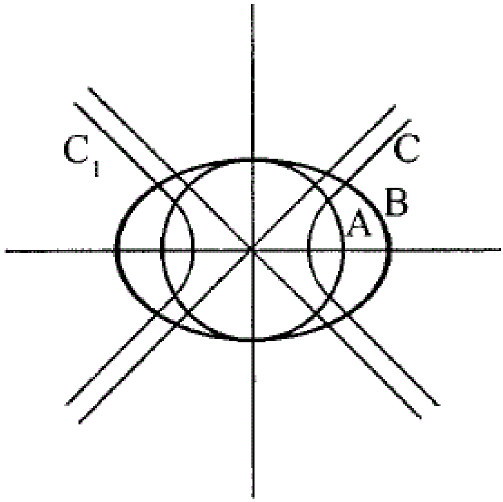

Фиг. 1

Има някои положения, които сега не може да се обяснят, понеже умът ви сега е раздвоен. Каквото и да ви се разправя, умът ви е раздвоен. Там, дето има раздвояване, не могат да се разправят някои неща. За да разбере човек една истина, не трябва да мисли отгде е дошъл. Щом мислиш да се връщаш, то е изгубена работа. Този, който отиде и се връща, той върви в един затворен кръг. Прогрес няма там. (Учителят показва чертежа.) В кръга А са затворени някои хора. Цялата енергия е затворена. Това е затворен капитал, който прави усилия, за да се освободи. А пък елипсата В е едно малко усилие, да излезе вече от този затворен кръг. Това е човекът, вложил капитала си, който прави усилия, за да освободи. А пък хиперболата С е

Божественото, което освобождава човека. Това е пътят, по който човекът трябва да върви. С – този път хората го наричат нескончаем. Къде ще спреш? Никъде няма да се спреш. И това, което ще постигнеш, там никъде не можеш да постигнеш. Защото това, което не се свършва, то е идеал на човека. Това, което се свършва, това не е идеал.

Ако искаш да влезеш в къщата си, остави една стъпка, последната стъпка я направи по-голяма. Не механически така да влезеш. Или не довършвай яденето си. Щом го довършваш, то ще довърши всичко. Или не искай да станеш съвсем съвършен. Щом станеш светия, до последната стъпка на земята не можеш да бъдеш. Или щом покажеш последната си гениалност, пак няма да бъдеш вече на земята. Ти, докато си невежа, може да седиш на земята, а пък щом станеш вече съвършен, земята не те търпи. Защото, като станеш по-учен от земята, тя казва: „Няма какво да ти проповядвам." Дава ти твоето свидетелство, диплома. Ръкува се и ти искаш-неискаш, трябва да напуснеш училището. Понеже други чакат с години да те заместят. Чакат само да хванат едного, който казва, че много знае, онзи, който много знае. Онзи, който е учен в кръга и в елипсата, като влезе в хиперболата, той се вижда загубен. Той казва: „Тази работа накъде отива?" Началото ти е определено, познато ти е, но какъв ще бъде краят? Никой не е ходил там, никой не се е върнал оттам, никакви сведения няма. Ти питаш има ли някой да се е върнал. Не се е върнал.

Един попитал един учен философ колко е далече от тук до слънцето. Двайсет и четири часа път. Слънцето обикаля за двайсет и четири часа. До небето колко е далеч? „Много е далеч, защото баща ми шейсет години откак си е заминал и писмо не съм получил от него."

Защо ви е страх да си заминете за онзи свят? Понеже, като тръгнете, не знаете къде отивате. Някой представя онзи свят, че е

далеч, някой, че е близо до нас. Никой не знае. Далеч физически, а близо психически. Или далеч психически и близо психически. Две съществени качества има в духовния свят. Духовният свят има физическа обстановка. Има своите форми, своите отношения, физическият свят се нарича това, което виждаш вън от себе си, вън от своето съзнание. Това видимото. Това, което човешкото съзнание обхваща, ти можеш да го видиш. Всякога това, което съзнанието не може да обхване, ти не може да го видиш. Някои неща има невидими. Това, което съзнанието ти не може да обхване в който и да е момент, то всякога остава невидимо.

Има някаква светлина, някакво отражение. Трябва да ви обясня как става отражението. Има разни сечения, плоскости, разни кръгове, които се пресичат. На физическото поле имате геометрия. Обаче онази геометрия е такава забъркана работа, че ще се откажеш да учиш геометрия. Онзи, който изучава тази наука, му е потребна, понеже, когато се построяват някои машини, трябва да знае сеченията. Когато влезете в живота, то е механически процес. Ако вие не знаете сеченията на плоскостите, тогава ще направите някоя машина, която има някакъв дефект.

Аз като ви обяснявам някой път духовния свят, вие мислите, че е много лесно. Във всички ви има едно заблуждение. Заблуждението е в следното. Вие мислите, че от временното, което разбираме, ще разберем това, което не сме разбрали. Има някаква прилика, но онова, което не сме разбрали, коренно се различава от това, което сме разбрали. Защото ти можеш да наблюдаваш малката микроба под микроскопа и може да виждаш как се движи, но как ще туриш цялото слънце да го наблюдаваш. Слънцето си има свои вътрешни и външни движения. Тези движения за нас остават недостъпни всичките. А пък движенията на микробата можеш да наблюдаваш. Според движенията на микробите ти ще мислиш, ще разсъждаваш как живеят те, как се

размножават и пр. Като дойдеш до слънцето, там вече има догадки. Всички искате да разберете нещата. Някои неща ще бъдат разбрани, а някои неща ще останат неразбрани. Един ден, когато съзнанието ви се разшири, вие ще ги познавате.

Кръгът не е Божественият път. Това е пътят на завършените движения. В хиперболата линиите се пресичат във вечността. Нещата, които вървят по права линия в една плоскост, могат ли да се пресичат? Могат.

Но този въпрос ще го оставим. Хиперболата е една неразбрана система. Когато преувеличиш нещата, казват: „Това е голяма хипербола." Значи невъзможна работа. Ти мислиш да станеш светия – то е хипербола. Ти искаш да станеш гений – то е хипербола. Обикновеният човек е затворен в кръга. Талантливият човек е затворен в елипсата. Вътре в кръга можем да турим един квадрат – то е най-долното състояние. И тогава можем да ги наредим по степени така: квадрат, кръг, елипса, хипербола. Талантливият е в елипсата, а пък по хипербола вървят гениите и светиите в разни посоки. Едните ще тръгнат от едната страна, а другите – от другата страна – С, С1.. Геният не може да тръгне от двете страни. Той ще тръгне от едната страна, а светията ще тръгне по другата страна. Светията и геният, като се срещнат, могат да свършат една полезна работа. Само като се срещнат, един гений и един светия могат да извършат една полезна работа. Светията седи по-високо от гения. Не неразбраните светии, които са се посветили от глад. Те са обикновени светии, всякога можеш да направиш такъв светия. Или че направил някой малки постъпки, живял един много добър живот и станал светия. Не, светията и геният, това са носители на Великите Божии идеали. Те идват да помагат на човечеството, да му покажат как трябва да се живее.

При сегашните схващания вам ви трябва едно ново съзнание, едно ново съзнание, което да не се безпокои. Сега във вас има едно съзнание, което постоянно се безпокои. Безпокоите се за утрешния ден, за смъртта. Казвате: „Остаряхме.“ Значи старостта ограничава твоето съзнание. Щом остаряваш, не си свободен. Смъртта не разбираш. Живота разбираш донякъде. А смъртта винаги ще те лиши от това, което имаш. Обаче смъртта е най-големият благодетел. Тя ще ти отвори вратата на затвора, ще те хване за ръка и ще ти каже: „Хайде навън. Още веднъж да не влизаш в затвора.“

Искам да ви дам една музикална лекция, но не да ви науча да свирите. Това е мое упражнение, за изяснение. Това не е музика. Аз свиря по своему. И музикантите свирят по своему. Един свири по един начин, друг по друг начин. Но няма един установен начин как трябва да се свири. Ако сте цигулар, ще вземеш една поза. Ако сте на пианото – друга поза. На арфата – трета, на флейтата – друга. Има обикновени неща в живота. Аз наричам обикновени неща например да те затворят. То е един обикновен процес. Да се ожениш, е обикновен процес. Между двата процеса има паралел. Ето по какво си приличат. Да се ожениш или да влезеш в затвора, то е едно и също нещо. Вие имате едни идеи, които са кръстени с едно и също име – брак, женитба. При женитбата ти трябва да станеш знаменит. Ти, докато не си знаменит, не можеш да се ожениш. Момата, докато не стане знаменита, не може да се ожени. Момата трябва да порасне, да стане видна. И момъкът трябва да стане виден. Един ден почнат кореспонденция и се завържат връзки. Оженват ги. На човека му се иска да стане богат. По обикновен начин не може. Някой момък иска да се ожени за много богата мома, но не му я дават. Иска да я открадне. Той иска да забогатее. Тя общество изисква, той трябва да има средства, да е облечен хубаво, да е почитан човек. Той намира една каса отворена. Най-напред се бори да се ожени ли за тая мома,

или не. Дали тя има достатъчно пари, или не. Дали може да му служи, или не.

Това не се отнася до вас. Аз ви говоря сега едно явление, което става. Той се пита да вземе ли от касата, или не. Какво ще му донесат тези пари? Отива до касата и се връща. Ще може ли да живеем добре. Поглежда и се връща. Взема една торба, но това се дочуло и хванат го. Той се е влюбил в парите. Прокурорът казва: „Да го оженим.“ Теглят му една присъда четири години затвор. Дойде възлюбленият стражар с ножа си и го турят вътре и му казват: „През прозореца няма да гледаш.“ На прозореца има железни решетки. Като се ожениш, ще имаш къща. Като откраднеш пари, ще имаш къща, ще те хванат. Жената, като се ожени, мъжът мисли за нея, а като я затворят, мисли за тебе, хванат я. Мъжът ревнува жена си да не би да отиде с други мъж. Стражарят я ревнува ѝ казва: „Какво гледаш?“ Човекът мисли да се освободи, да излезе през прозореца навън.

Ти направиш една постъпка, това не е от Бога. Това е един ред, установен от хората. Престъпил си една човешка заповед. Ще те турят в затвора. Ако се направи едно престъпление в невидимия свят, няма да те съдят, ти сам ще се съдиш. Сега тук те съдят отвън, а горе ще се съдиш сам. Ако си откраднал пари, от невидимия свят никой няма да те пита, че си взел пари, а всеки, като те срещне, ще счита, че това е в реда на нещата, но ти сам ще се съдиш и в резултат какво ще ти бъде? Ти сам ще се накажеш. Като носиш тези двайсет торби, не можеш да намериш друг да ги носи. И да му дадеш пари, няма да ги носи друг. Той ще ти каже: „Ако не можеш да ги носиш, остави.“

Законът е – всеки ще носи последствията на своята мисъл, на своите чувства, на своите постъпки. Ти можеш да направиш, каквото искаш. Имаш едно желание и искаш да го реализираш. Последствията на това желание ти сам ще ги носиш. Никой не може да страда за тебе. Дълго време като го носиш, ти носиш неговата

тежест. Ще тежи на съзнанието ти. Нали някой казва: „Вземи това от съзнанието. Да направя мисълта си по-ясна." Едно неразбиране на Божиите пътища е това, в което ние грешим. Всякога, когато човек не може да разбере един Божествен път, той ще направи една погрешка. Всякога, когато искаме да коригираме един Божествен път, ние ще направим погрешка. Грехът не е въпрос на грехове, той с векове не става. В даден живот си поставен да живееш три живота. Един ограничен живот физически, после духовен живот и Божествен. Ако чувстваш неприятност, лицето ти става по-червено. Може да си доволен или недоволен. Ако краската е тъмна, вишнева, ти си недоволен. Ако е червена, доволен си. Някой път имаш философска мисъл. Някой път виждаш просияване в очите, излиза нещо от очите. Дали си доволен от яденето, може да се знае, но какви са резултатите от това ядене, мъчно може да се види. Например някой път ти ядеш, за да направиш някакво добро. Но всеки път като ядеш, сигурен ли си, че ще направиш добро. Наядеш се и отложиш доброто. Така втори път, трети път. Това ще се отрази върху тебе. Ако извършиш една Божествена мисъл, ти ще се ползваш, но ако не изпълниш, ти ще страдаш.

Всякога законът е този: от това, което направиш, ти ще се ползваш, а другите хора посредствено се ползват. Писанието казва, че никой не живее за себе си. Какво се разбира от това? Всеки един човек живее за едного вътре, всеки един човек си има един идеал. Този идеал сега къде е? В главата ли е, в гърдите ли е, или в стомаха? Ние мислим, че идеалът е тук, но не е тук. Един ден човекът умира. Къде му е идеалът тогава? Онова, което е идеал, то не е близо. Само че имаш ехото на този идеал. Ти имаш една телефонна слушалка. Онзи, с когото говориш, не е там. От две хиляди километра му слушаш гласа, но то не ти говори, то е звук, който се предава. Идеалът всякога живее вън от тебе. С него може да говориш. Идеалът на един момък,

една мома, която е в Америка, и по телефона може да говориш с него. Идеалът никога не живее с нас. Той живее с нас, но не е вътре в нашето съзнание. Нашият идеал е нещо непостижимо. Не можеш да го оградиш. Ако го оградиш, това не е идеал.

Тази хипербола има отношение с физическия и с чувствения живот, но отива извън тях, извън постъпките и чувствата ти. Вие искате някой път да разберете вашия идеал. Вашия идеал вие никога не можете да го разберете. То е нещо непостижимо. Вие може да имате съприкосновение с идеала си, но да го постигнете, не можете. Който ден постигнете идеала си на земята, то животът ви ще се обезсмисли. Ако вие постигнете вашия идеал, всичките хора ще ви намразят на земята. За да не ви намразят, ще им даваш. Всеки ще дойде при тебе. Като забогатееете, като ви чуят, че сте получили десет милиона долари, то всички ваши роднини, приятели, които не са искали да знаят за вас, започнат да ви посещават, защото са чели из вестниците, че сте получили десет милиона. Ако ти даваш на тях, което излиза от тебе, те ще кажат: „Добър човек е.“ Инак ще кажат: „Скържав човек е.“ Като добиеш идеала си, казва: „Дай сега!“ Щом постигнеш идеала си, трябва да го пожертваш на другите хора, за да запазиш тяхната обич. Ако не даваш, те ще се съюзят и ще те оберат. Щом имаш толкоз пари, твоите приятели ще кажат: „Да се махне, да остави на роднините.“

Интересен е този закон. Много хора умират от своите роднини. Казват: „Няма ли да умре този?“ Най-сетне той получава сърдечен удар. Сърдечните удари, които сега имате, те са един рефлекс. Защо страдате от сърцебиене? Някой път сте били богат и вашите роднини са ви казвали да умре, да си замине – и това става сега. Роднините са искали да си заминете и да оставиш богатството на тях, ти да гледаш от онзи свят.

Тези обяснения са отвлечени работи. Ние казваме „реален живот“. Реалният живот на детето реален ли е за възрастния. Реалният живот за младия човек, който казва, че трябва да се ожени, след като се ожени, реален ли е този живот? Трябва да остарея, за да поумнея. След като остарееш, реален ли е този живот? Детето, младият и старият виждат, че техният живот не е реален. Детето, като не е реален животът му, казва: „Трябва да стана възрастен.“ Възрастният, като не е реален животът му, казва: „Трябва да стана стар.“ И старият, като вижда, че и неговият живот не е реален, казва: „Да умра.“ Понесат те с четири попа, с надгробни речи, ти отидеш някъде. Тази външна страна, това най-малко не засяга вашия душевен живот.

Някой път казваме, човек трябва да бъде добър. Това е само един израз на речта. Какво разбирате под думата „добър човек“? В даден случай добрият човек може да бъде много лош, в даден случай лошият човек може да бъде много добър. Отива някой с оръжие да хване десет души, среща го някой и му пуква главата. Вие казвате, че този, който пукнал главата на онзи, е лош човек. Не, той е добър човек, защото е спасил живота на десет души. Има един добър човек, който взел пасти от развалени яйца и ги носи на другите. Последните забелязват и ги спасява лекарят. Този, който им дал пастите, той е мислил доброто, но пастите са лоши.

Много от нашите възгледи за добро и зло са относителни неща, но има един морал. Той е моралът, който ни се проповядва. Това, което аз мога да ви кажа, това не е морал. Че трябва да се обичаме, че трябва да имаме любов, това са все думи още. Да ви дам една форма, как трябва да обичаш, това не може. Ти сам трябва да си изработиш една форма на любовта, или с други думи, ти трябва да проявиш любовта, както ти искаш, не както другите искат. Ако проявиш това, което другите искат, то е настойничество. В затвора си, ти си недоволен, считаш го за унижение. Ако си в хотел и плащаш, тогава

си доволен. Ако баща ти иска от любов да храни сина, то е право. Но ако този баща е заставен да храни сина си и ако синът иска от него, то бащата е недоволен. Тогава и синът, и бащата са затворници. Ако един религиозен възглед ти се наложи и ти кажат: „Ти трябва да бъдеш такъв“, това не е морал.

Някой казва: „Аз съм свободен.“ Ти не си свободен. Ти сутрин не ставаш, защото някой лекар е казал – ако ставаш сутрин, ще се повредиш. А пък друг казва, че сутрин трябва да ставаш рано. И едното, и другото е заблуждение. Ти ще попиташ себе си сутрин да станеш ли рано, или не. Ако не ставаш сутрин, това произтича ли от тебе, или ти са го наложили отвън. Някой път външното е съвпад с нашите възгледи, но трябва да има една вътрешна свобода. Ако един човек ти обещал – след първия лъч на слънцето ще ти донесе една сума от сто хиляди английски лири, питам те сега, ти, който искаш да оправиш работите си, ще останеш ли на леглото си при изгрева на слънцето. Ще станеш половин час преди изгрева на слънцето, ще се умиеш, ще се вчешеш, ще гледаш часовника си. Защото, ако изгубиш една минута, отиват всичките пари. Ранното ставане има подобно значение. Ние сме дошли на земята, имаме много падежи. Когато казвам, че трябва да станем сутринта, имаш падеж, да ти внеса сто хиляди английски лири. Сутринта трябва да станеш рано, за да бъдеш буден в момента на този падеж. Или сутринта трябва да станеш, за да правиш упражненията и да дишаш чист въздух, и през зимата ще опъваш каиша.

Това не е заради мене, а заради вас. Това служи за ваше благо. Ние не трябва да изоставяме благото. Идеята е всяко нещо, което вършим, трябва да го вършим от любов. Това е морал. От любов трябва да се върши. Всеки един човек, който подкрепя нашия морал – любовта, той е наш приятел. По постъпката той става по закона на любовта. Това е правилният морал. Старият морал вие си го държте,

както едно цвете, което го държат. Цветето, което е турено в черната земя, това е неморално. В земята са нечистотии, ние не се храним от корените на растенията, а от плодовете. Моралният живот на растенията е извън земята.

Във вашето тяло, в което живеете, вие сте ограничени, но из това тяло трябва да излезе друг един живот, както плодовете на растенията. И това е, ние което обичаме. Като гледам плодовете, листата, ние не трябва да се спираме в живота долу, в земята който е, и да кажем много сме грешни. Ти се радвай, че си грешен. Колкото повече грехове има в тебе, толкова е по-добре за тебе. Колкото повече материал имаш да обработваш, толкова по-добре за тебе. Ако имаш десет килограма вълна и я обработваш, зле ли е за тебе? Ако имаш десет килограма вълна, която ти е подарена и не я работиш, кое е по-хубаво?

Сутрин, като станеш, дойде ти някоя нова идея. Някоя идея трябва да я учиш от книгите или някой дойде и ти я каже. Някой път дойде ти отвътре някоя истина и не може да се освободиш от нея. Ако открадне́ш вълната и я оставиш необработена, ще те държат отговорен. Ако ти подарят вълната и я оставиш необработена, ще те държат пак отговорен. Ако една идея дойде в тебе и я оставиш необработена, пак те държат отговорен. Подарена е вълната, докато не изработиш. Щом я изработиш, ти си турил нещо ново в нея.

Сега аз искам да имате разсъждения, които освобождават. Ти си вързан човека. Дал съм ти някоя игла и ако всеки ден откъсваш по един конец, тази игла е намясто. След две години, като чоплиш това въже, освобождаваш се – тогава тази игла е намясто. Ако тази игла държиш и нищо не правиш с нея, тогава тя не е намясто. Човешката мисъл е намясто, ако ни освобождава от всички ограничения. Например ти искаш да произнесеш, да уредиш работите си – лъжеш се. Ти искаш да станеш учен човек – лъжеш се. Искаш да се ожениш –

лъжеш се. Те са хубави работи, отлични работи, но нито женитбата, нито учението, нито растежът освобождават човека. Онова малкото теле беше свободно, играеше си, но щом израсна, турят му хомот и тръгне да оре. Всеки човек, който израства в света, впрягат го и осемнайсет часа ще работи. Няма някой от вас, на когото вратът да не е задебелял. Аз не съм срещал такъв човек.

Аз срещнах един американски проповедник, който ми каза: „Много е добра жена ми, но тя ми каза: „Ти гледай децата, пък аз ще ходя да държа лекции.“ На хиляда километра разстояние ще ходи да държи лекции за освобождаването на жените и ще говори против мъжете. Гледам децата. Не съм свикнал с тази работа. Тъкмо отида да чета Библията, и то детето извика. Тъкмо пиша нещо, и детето извика.“

Всеки един от вас в себе си има по една възлюблена, която ходи да държи лекции. Оставя на възлюбления да гледа децата. Този проповедник мисли, че е роден за проповедник. Той се заблуждава. Той е роден да гледа точно това дете, а той си създава идеята, че е роден за проповедник. Мисли, като каже проповедта, ще тръгне светът. Той и да си каже проповедта, и да не си я каже, хората ще се раждат, ще умират, светът ще върви. Той мисли, че като каже проповедта, тя ще допринесе нещо. Възможно е. Ние мислим, че това, което вършим, е много съществено. Нашите мисли и желания и постъпки са приятни забавления. Ти се радваш, мъчиш и като станеш стар, позасмееш се. Като поумнееш, казваш – не трябва да се тревожи човек.

Вършете всичко от любов. Щом като страдате, кажете – това е едно забавление. Ожениш се – то е едно забавление. Трябва да бъдеш учен – това е едно забавление. Трябва да ида на театър – то е забавление. Трябва да ида на разходка, то е забавление. Ставай сутрин рано – то е забавление. Не лъжи – това е забавление.

Сега ви разправям за един ред на нещата, който не е нареден от вас, но преди хиляди години някои умници са го наредили. Сега вие вървите по този ред. Преди хиляди години някои са измислили хомота. Писанието казва – трябва да се освободите от този ред на нещата. Той е добър, но има нещо внесено вътре. Да спиш, когато е време да ставаш, когато е време да се учиш, когато е време. Някой път не трябва да бъдеш учен. Защо ви е една криминална психология? Защо ви е това знание, да уча патологическите признаци на стомаха, на гърдите и т.н.? Или да уча какво е вършил някой в миналото? Защо ми е това?

Ще дойдем да изучаваме нормалните положения на живота. Анормалните положения ще оставим. Да изучаваме вярата и любовта, които са еднакви за всички. Всеки да бъде свободен, тогава всички ще бъдете свободни. Сега се ограничавате. Аз наблюдавам някой път, наблюдавам и себе си. Някой път у вас се заражда една мисъл, дошла ви е във време на спане една мисъл. Важен е произходът, характерът на тази мисъл. Отгде иде тя?

Сега превеждам едно положение. Ако не го разберете, може да изпаднете в противоречие. Семейният живот е само там, гдето Бог присъства, любовта присъства, мъдростта присъства, истината присъства, свободата присъства, правдата присъства. В семейния живот, като влезе, човек трябва да намери щастие. Не само едно малко семейство, но цялата земя, цялата вселена е едно семейство. И според това велико семейство е направен и домът. Всички майки и бащи, братя и сестри искат да изучават Божественото, но не могат да го изучат още. Защото ние съвсем другояче разбираме семейството. Аз искам да зная дали живее Господ в семейството, дали се появява – не физически, но в едно семейство всички да са свободни. Ние тук сме едно семейство. Ако в един клас присъства любовта, знанието,

истината, това е клас. Ако я няма любовта, истината и знанието, това не е клас.

Ще направим един опит. Идущата неделя сутринта ще дойдете рано. Събранието в десет часа дали ще стане, или не, друг въпрос е, но ще имаме една лекция в неделя сутринта. Да сте свободни. Има някои работи, които трябва да се приложат. Сутринта в пет и половина часа. Няма да се връщате назад до десет часа. Някой път ораторите, писателите имат една слабост. Аз зная слабостта на писателя. Той може да каже някои неща много важни. Но важните неща, които може да ви се кажат, ни най-малко не са важни. Неща, които са казани много пъти, те ни най-малко не са важни. Да ви се кажат неща, които не ви са казани.

Концертът остана за друг път. Това, което остане, то отиде по хиперболата.

„Отче наш"

Тридесета лекция на Общия окултен клас 4 май 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

СЛАБИ И СИЛНИ ПОЛОЖЕНИЯ

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

Ще ви прочета 51-ва глава от Исайя.

В живота има две положения. Да се подкрепя слабия и да се въздържа силния. Насърчаваш, подкрепяш слабия. Силния всякога трябва да го въздържаш малко. В едно отношение човек е всякога слаб, а в друго отношение е силен. Там, дето е слаб, трябва да се поощрява. Там, дето е силен, трябва да се въздържа.

С влизането на новите идеи в света има едно положение. Хората изискват един установен характер, както малкото дете, което очаква дрехи, ушити за Великден. Очаква последния ден, когато ще ги облече, – шапката си, палтото си, връзката си, обущата си. Той има известна радост от това. Доколко ще трае тази радост? Два-три деня. Но тази радост до идната година няма да иде. Идната година тези дрехи ще бъдат скъсани. Човек всякога има защо да се хвали. Един приятел, това е един костюм. Втори приятел е друг костюм. Целият ти живот трябва да бъде пълен с костюми, че всякога хората да те виждат с нещо ново.

Например ти казваш – милосърден да бъдеш. Това е еднообразен костюм. В милосърдието има много нюанси. Милостив можеш да бъдеш като музикант, като поет, като философ, като съдия. Като поет как ще бъдеш милостив? На някой поет, на някой болен ще му четеш твоите творения и ще му дадеш живот. Ако си музикант, ще му посвириш. Ако си философ, ще отидеш при болния и ще му кажеш причините и последствията, защо са болестите и страданията. Ако си съдия, ще дойде някой, който е слаб и е осъден. Ти ще хванеш закона

и ще кажеш, че не е толкоз строг да съди. Ще убедиш закона, със закона ще се състезаваш. Най-първо, че не трябва да се излива голяма сила върху този слабия човек, защото ще го смачкат.

Та едновременно трябва да разбирате двата процеса. Вие очаквате и казвате: „Да ни се каже, да ни се даде." Ако аз ви дам един грам захарин, какви ще бъдат последствията? Един грам захарин може ли да го изядете? Има нещо, което, като е слабо, не може да се яде. Защо захаринът не може да се яде? Един килограм захарин е равен на седемстотин-осемстотин килограма захар. Един грам захарин е равен на осемстотин грама захар. Осемстотин грама захар може ли да я изядете? Този захарин е толкова силен, че той ще произведе толкоз слюнка в устата, че това е лошо. А пък при захарта няма да се отдели толкоз слюнка.

Силните преживявания са по-опасни. Някои от вас искат да имат силни преживявания. Силните преживявания са само за богатите, които разбират законите. За другите са слабите преживявания. Някой казва – животът му е много еднообразен. Който знае, животът му не може да бъде еднообразен. За слепия животът е еднообразен. За онзи, който вижда, животът е разнообразен.

Та най-първо трябва да излезем от положението, в което се намираме в дадения случай. Да допуснем, че вие намирате пред себе си един поет, казвате – блажен е. Но това е ваше разбиране. Вие не знаете какво нещо е поетът. За да бъде човек поет, най-първо той трябва да е опитал много страдания, за да го харесат хората. За да бъде приятел на хората, той трябва да пише поезия, но преди всичко трябва да мине през страданията. Вие сте приложили на страданието качества на недоволство, мъчение и скръб. Такива работи в страданието ги няма. В страданието няма нито помен от недоволство, мъчение и скръб, но има нещо, което е по-силно от тях. Какво е то? Например как бихте отличили недоволния човек? По какво се

отличават децата, когато са недоволни? Например дадеш на едно дете една паница ядене, то е недоволно, обърне си гърба. Майката идва при него, аргументира, шепне му. Майката носи тенджерата или тигана. Тури една лъжица в паницата, детето погледне и е недоволно. Майката тури три-четири лъжици, то се усмихне. Значи майката знае изкуството. Като тури три лъжици, детето става доволно.

Тази лъжица какво представя? Лъжицата е човешката ръка. Ти значи с ръката ще дадеш нещо. Преведете сега. На физическото поле ръката е лъжица. На сърцето кое е лъжицата? Когато казваш да обичаш, това е ръката на сърцето. Защо трябва да обичаш? Ако ти не упражняваш ръката си, ти ще изгубиш своята пластичност, своята сила и след време ще станеш инвалид. Днес упражняваш ръката си, утре упражняваш ръката си – и тя става силна. Ти може да се бориш с мъчнотиите. Любиш ли, ти имаш ръката на твоето сърце. Има една любов, която върви с лявата ръка, друга любов, която върви с дясната ръка. Има една любов, която хората никога не трябва да знаят каква е. Христос казва: „Каквото прави дясната ръка, лявата да не знае." Защо? Има една опасност – да прави лявата ръка, каквото прави дясната. А пък природата не иска две неща да правят едно и също нещо. Представи си, че с дясната ръка даваш нещо, и с лявата ръка пак му даваш. Правили ли сте опит какъв резултат ще има. Може да дадете. Но представете си в това положение, в което вие вървите, от дясната страна има течение, което е сладко, а пък от лявата страна – горчиво. Дясната страна дава, лявата страна, като не знае, даде и тя. Това добро, което ти си направил с лявата ръка, ще го развалиш. Много пъти това, което вършиш с ума си, тази работа ще се развали, щом се намеси сърцето. Това, което върши умът, в него сърцето да не се меси, и обратно. Това, което върши лявата ръка, дясната да не знае. За лявата ръка не е казано, за дясната е казано. Защо не е казано? Защото това е

един кабалистичен закон, защото има само една страна, има само дясна страна.

Значи лявата ръка каквото върши, няма какво да го чоплиш. Защото всякога чопленето ражда противоположност. Може да сравняваш горчивината и сладчината. В Божествения свят нещата не могат да бъдат нито по-сладки, нито по-горчиви. Те могат да бъдат сладки, защото, като искаш да бъде нещо по-сладко, има известна част, която е незадоволена. В небето, ако ядеш един обяд, с първата хапка се свършва обядът. Там вземаш една хапка и си вече сит. На земята яденето на края не е така приятно, както в началото. Горе законът е друг. Там яденето в началото е приятно, така както в края. Ако вие започвате една работа с удоволствие и свършвате с недоволство, вие сте на земята, в закона на контрастите.

Например раждате се млад и после искате да остареете. Вас ви се поревне, искате да станете стар, защото старите хора имат много знания, искате да бъдете като баба си, като дядо си. В тях виждате нещо благородно, възвишено. Но щом дойдете в положението на дядо си, вие сте недоволни. Когато разглеждате дядо си външно, той ви беше идеал. Но като влезете в неговото положение, не сте доволни. Тогава вие ставате и идеал за другите. Трябва ли дядо ви да ви бъде идеал? Даже не трябва да се пита. Ние го считаме за идеал. Ти му вземеш портрета, погледнеш го, казваш, че е благороден. В какво седи неговото благородство? Благородството седи в това, както в математиката – като му туриш знака плюс или минус. Силата не е в знака. Но той показва какво трябва да се прави. Показва посоката, какво трябва да се прави. Минусът показва, че трябва да извадиш нещо от джоба си и ще се оправят работите. Там, дето имаш да даваш, ще го дадеш. Плюсът показва, че дето имаш да вземаш, ще го вземеш. Греховете си ще ги извадиш, ще ги хвърлиш като тор, не като боклук. Каква е разликата между тора и боклука? Те не са едно и също нещо.

Думата „боклук“ като произнасяш дълго време, има нещо, което не звучи хубаво. А пък хубавите работи какво трябва да внесат в човека?

Истинското знание е една храна за ума. Защо човек трябва да се учи? Ако не се учи, умствено не може да расте, не може да пълни той хамбара със знание. Но знанието трябва да бъде храна на човешкия ум, той трябва да расте. Но какво ще разберете – дали човек се храни умствено или не, дали сърдечно се храни или не. Щом човек мисли хубаво, когато разрешава въпросите, той се храни с ума си. Онзи, който чувства добре със сърцето си, той храни сърцето си, но ако вие всякога сте недоволни, вие не се храните добре със сърцето си. Недоволството е последствие, резултат на сърцето. Мъчението е резултат на човешкия ум. Скръбта е резултат на сърцето. Скърби сърцето, но умът не. А пък страданието е на ума. Разрешаваш важни въпроси, започваш с удоволствие и свършваш със страдание.

Противоречията се раждат там, дето няма разбиране. Най-хубавото творение на музиката, ако не знаеш как да го изпълниш, ще произведе дисонанс. Има музиканти, които недовиждат нотите и ще вземат една нота вместо друга. После не спазват такта, ритмуса. В една песен има ритмус, който постоянно се менява. То не прилича на часовника, цяло изкуство е да спазваш ритъма. Земята, като върви даже и в най-рядката материя, и тя си поиграва. Мислите на хората по някой път както земята може да си изгубят ритъма. Учените хора забелязват, че има едно малко закъснение или ускоряване в движението на земята. Учените хора са дошли до това, забелязали са го. Когато някой път земята се движи по-бавно, това се отразява върху нас, също и тогава, когато се движи по-бързо.

Та животът в пълния смисъл трябва да се хармонизира. Ти не можеш да мислиш правилно, ако не си в правилни отношения с всички същества, с много напреднали същества. За да можеш да мислиш правилно, ти трябва да си във връзка с едно много по-

напреднало същество. Дали го знаеш, или не, то е друг въпрос. Например някой свири и ти слушаш, ти ще го познаваш. Добре е да си запознат с него. Когато имаш на пътя си една известна добродетел, няма да я спираш, която и да е тя. Ти ще слушаш добродетелта да свири. Ако ти отидеш да се запознаеш с добродетелта, ти ще спреш нейната музика. Това са нови схващания.

Вие някой път искате да знаете защо вашият живот върви по един начин, а не върви по друг начин. Ако някой учи в едно училище и един ученик не свири добре, оставят го настрани. Учителят няма неразположение към него, но той не знае да свири, невярно взема тоновете. Той си губи времето, понеже дразни ухото му. Учителят трябва да прави усилие над себе си да го слуша. Някой път може да излезе една лоша дума от учителя, и той след това съжалява, че е казал една немузикална дума – ако каже например „безделник си“. Аз съм видял музикант, който казва на ученика: „Много си даровит. – А на себе си казва: – Трябва да се търпи.“ След като си замине ученикът, той си вземе цигулката и свири, за да се хармонизира малко, за да се тонира малко, и забравя ученика си. Добрият учител, след като си отиде ученикът, свири само за да се тонира. Но трябват му пари, и той преподава. Той казва на ученика: „Ти си даровит, но дарбата ти още не е проявена. Ти си добър, но още не си станал добър.“ И права е думата, че дарбата на човека трябва да се развие.

Аз наричам даровит човек – да можеш да смениш една гама с друга. Например една миньорна песен с друга. Някой запее, като че някой умрял. Всъщност никой не е умрял. Казвам, смени гамата. Ти си неразположен. Това е миньорна гама, смени я с мажорна. Но има една мажорна гама, която е войнствена. Тя е марсова гама. Ще удариш на този един юмрук, на онзи един юмрук. Има една миньорна гама, която е съвсем разслабена. Казваш – животът няма смисъл. След това той ще се разплаче отгоре на това. Някой плаче, но това е

безсмислено. Казва: „Отиде. Свърши се.“ Умрял баща му, плаче. Той ще се намери в онова смешно положение. Ходил един син да се учи в училище и баща му казал: „Синко, гледай човек да станеш, да можеш да свириш, да печелиш пари.“ Един ден бащата се престорил на умрял, палят му свещ. Синът и той дошъл с цигулката и плаче. Казал: „Ще напуснеш музиката. – Баща му после му казал: – Чух те, че можеш хубаво да плачеш.“

Често, като отивате при Господа, плачете при него. Какво мислите за Господа? Когато някой син отиде при баща си и не се е упражнявал, трябва ли да плаче? (*Учителят посочи към един брат.*) Я изпейте тържествено новата мелодия. Намерете думите на тази песен, които да съответстват на мелодията. Трябва да бъдат думите едносложни и двусложни, силни. Тази мелодия вече дойде. Всяка песен си има свои движения. Всички движения са музикални. Когато човек е раздразнен, той не върви хармонично, музикално. Всякога човек трябва да върви музикално, ритмично, умерено. Всякога постъпката в природата започва с меки движения. Ти ще стъпиш най-първо на пръстите си, после ще дойдеш до петата. То е физическата страна. Така че кракът ти да образува крива линия. А пък някои стъпват на цялото стъпало, грубо. Трябва да знаеш какъв ъгъл правиш при ходенето. Ако направиш този ъгъл по-голям или по-малък, пак не е правилно. Ритмичната музика върви по един закон. При музиката се изменя и сърцето. Ако ви изсвиря тази песен, ще видите, че сърцето няма да бие както по-рано. Ще се уравновеси с ритъма на тази песен.

Та най-малките прояви са важни. Под „добър живот“ подразбирам тониране. Да живееш добре, това значи да се тонираш и всички напреднали същества, които искат да ни помагат, искат да ни тонират. Щом не си тониран, ти не можеш да живееш правилно. Ако вложиш много влага, нервната система не работи добре. Ако вложиш

голяма сухота, тя се свива. Влагата и сухотата ще ги преведеш. С влагата върви животът. Сухотата има отношение към ума. Влагата има отношение към сърцето. На една влажна книга не можеш да пишеш, но на една суха можеш. Когато тази сухота мине в сърцето, тогава е опасно. И когато влагата мине в ума, тогава е опасно. Те са две положения съвсем различни. Този дисонанс, който съществува някой път в хората, всички противоречия, които сега съществуват, могат да се изправят. Някои могат, но някои не могат да се изправят. Съществува един вътрешен дисонанс.

Например някой мисли, че никой не го обича – той мисли за влагата. Обичта е влага. Някой мисли, че не мислят добре хората за него. Това има връзка с ума. Казали ти нещо. Не обръщай внимание на другите. Ние не трябва да бъдем взискателни. Ако аз посявам житно зърно и чакам в момента то да допринесе плод, аз се заблуждавам. Има известен период, който определя растежа и развитието. Време се изисква, за да израсте. Време се изисква, за да узрее. Колко време се изисква, за да израсте и колко време, за да узрее? На земята растежът и зреенето не стават по един естествен начин.

Една любов може да се намери в началото на своя растеж. После влиза в процеса на своя растеж. И след като израсне и узрее, ще дойде въпросът за изваждане на семката. После турят плода в хамбара и после ще дойде процесът на яденето.

Как ще преведете яденето? По три пъти ядете на ден, а пък всяка минута вземате по 20 вдишки. Ако ти не знаеш при яденето колко хапки да ядеш, не знаеш при дишането колко вдишки да вземаш, ти нарушаваш законите на храненето и законите на дишането. Ако дойде някой човек и не знаеш какво разстояние да вземеш спрямо него, ти някой път дохождаш много близо до него. Трябва да знаеш как да се поставиш. Някой човек застава на лявата ти страна, аз зная

причините защо. Някой върви само на дясната ти страна. Не трябва да бъде от едната и от другата ти страна. Като се обърнеш, трябва да бъдеш в обратна посока. Ти не можеш да бъдеш на земята все в една и съща посока. Непременно трябва да спреш, да вземеш обратна посока на нещата. Не да се повърнеш, но да направиш просто една крива линия.

Онзи, който не разбира закона, ще каже: „Какво има в тази крива линия?“ В тази крива линия са знаците на това скритото съкровище. Всеки търси съкровището. Казва някой – на еди-колко си крачки напред при едно дърво и т.н., ако има тези признаци, той може да намери съкровището. Онзи, който търси вода с пръчката, като дойде там, дето е водата, там има едно малко колебание. Пръчката се огъва и на мястото, дето е водата, е най-силното огъване, почти перпендикулярно.

Във всяка една мисъл е така. Вие искате да постигнете нещо. Вие търсите нещата само по механичен начин. Не, трябва да упражнявате своя ум. Вие искате да постигнете нещата със своята мисъл. Тук ще срещнете същия закон. Там, дето има малко колебание на мисълта, там ще вървите по тази посока. Щом дойдете до целта, ще се спрете. Човек трябва да направи опити. Като намери съкровището, да го разрови и да го извади. Като го намери, няма да ходи да търси от единия край до другия.

Имате един приятел, отивате да го посетите. Отивате един ден, отивате втори ден. Какво търсите във вашия приятел? Във вашия приятел има заровено съкровище. Трябва да го извадите. Ако това

съкровище от хиляда килограма злато – трябва ли да го намерите всичкото? Според сегашните ви разбирания някой ще хване автомобил и ще вземе всичкото. А пък природата обича следното. Дето си ти, ще тури нещо, и ти имаш право да вземеш колкото ти трябва, другото да го оставиш. На другия ден пак с пръчката ще търсиш. Понеже в природата съкровищата не седят на едно и също място, те се местят. На вторият ден ще видиш, че те са преместени най-малко на няколко сантиметра по-настрана.

Ти отидеш при твоя приятел и ще видиш, че той не е така разположен както вчера. Има нещо. Той се е преместил, приятелят ти е станал малко по-неразположен. Не че е станало това заради вас. Или може би пък е станал повече разположен. Ако не е разположен, той се е подвижил вляво, а пък, ако е разположен, преместването е станало вдясно. Ако съкровището се намира в дясната страна, ще ви причини радост, ако се намира в лявата страна, ще ви причини скръб. Някой път тебе те е страх, мислиш, че ще ти го вземат. Ако е вдясно, нищо не те безпокои. Ти четеш едно стихотворение, изваждаш и четеш. Четеш на теб и на едно събрание и гледаш при четенето по лицата на слушателите дали са доволни. Когато аз посея нивата, след един месец ще отида да видя дали нивата е доволна от мене, или не. Ако е израснала хубаво, доволна е. Ако не е израснала, не е доволна. Житото, като узрее и даде изобилен плод, знае, че нивата е много доволна от него. Аз правя сравнение с житното зърно, което е посято в земята.

На едно същество са му трябвали само шест месеца, за да завърши своята еволюция на земята. То останало от своята епоха, шест месеца му трябвали, за да завърши курса. Този изпит седи в следното. Че аз трябва да го посея, от мене зависи да завърши своята еволюция, и ако аз го взема и го посея на мястото, то израсне и понеже е завършило своето развитие, то ми остави всичкото свое

изобилие. Казва: „Много съм ти благодарен, че завърших хубаво изпита си.“ Някой завърши своето развитие. Житото остане като свидетел. Дошъл някой на изпит, и го скъсат. Дошъл, но не могъл да си издържи изпита. Когато скъсат тези, които държат изпит, то тази година няма плод. Има на турски една поговорка, която гласи: „Това, ако е истина, голяма лъжа е.“

Всяка една приятност във вашия живот, която не произтича от вашата душа, се дължи на това, че вие сте услужили, без да знаете, някому. Той е завършил своето развитие и ви дава банкет. Казва ви: „Много ви благодаря.“ А пък някой, който е скъсан, той ще ви остави своята скръб и казва: „Скъсаха ме.“ Един ден теб така ще те скъсат.

Силните способности трябва да ги задържаме, а слабите да подкрепяме. Една силна способност може да изразходва силите на по-слабите способности. Трябва да се внесе едно равновесие в човешкия ум. После трябва да се внесе равновесие в човешките чувства. Това са ред чувства. Представете си, че трябва да правите услуга някому, хляб да дадете някому или една торта. Но от тази торта зависи дали той ще зависи, или не. Как ще я дадете тортата? Аз гледам на въпроса малко по-особено. Когато една мома пише едно любовно писмо на един момък, ни най-малко не считам, че този момък е обикнал. Но от едно писмо зависи дали този момък ще завърши, или не. Ако го напише хубаво, свършва хубаво. А пък някой път тя не го пише хубаво, и той не завършва. За да свърши своя грандиозен изпит, непременно някоя мома трябва да му напише едно писмо. Вие казвате: „Влюбила се е тя.“ Не се е влюбила тя, влюбил се е той. Той казва: „Ще ми направиш една услуга. Ще ми напишеш едно любовно писмо.“ И това любовно писмо, тази програма той ще я реализира. Този, който е завършил своята еволюция, той за в бъдеще в своята програма ще развие това писмо. Динамическа страна има в това писмо.

Ти искаш да постъпваш добре. В твоята добра постъпка трябва да влезе някое велико същество. Ще ви приведа един пример. Един френски професор в Париж като проповядвал на своите ученици, студенти, казал: „Пред вас аз съм един професор, но пред природата аз съм само един проводник. Тя не ме признава за професор." Турил си ръката и електричеството минава през тялото му. Казва професорът: „Аз съм само проводник."

В природата има за вас блага, доколкото сте проводници, да мине през тебе енергията. Учените, гениалните хора са само проводници, проводници на природата, за да минат през тях нейните енергии. Ти си само един проводник. Ако този професор в света съзнава, че е проводник, всичките хора трябва да бъдат проводници. Вие казвате: „Двайсет години работя тук." Ти си проводник. Ако тази сила на природата може да мине през тебе, ти си добре. Сега ние сме в положението, дето можем да бъдем проводници на великото в света. Ако това велико минава през човека, то все ще остави нещо.

Следователно слабият трябва да се подкрепя, а силният трябва да се въздържа. Та във всичките ваши силни прояви, които имате, ще се въздържате. Например разгневиш се. То е силна проява. Усъмниш се. Силна проява е. Станеш безверник. Силна проява е. Искаш да направиш нещо. Това е силна проява. Имаш слаби и силни положения. Между слабите и силни положения има известно отношение. Не да се спира човек в дадено положение, не да се обезсърчава. Не да се обезсърчаваш. Който се обезсърчава, той е слаб.

Кажи на някого: „Ти си даровит, ще се развият твоите дарби." Майката потупва своето детенце днес, утре то расте. Някой път то се обезсърчава. Обезсърчил се е първият пръст или до първия пръст. Палецът по-рядко се обезсърчава. Обезсърчил се е първият ти пръст. Това обезсърчение е в твоите лични чувства. Никой не те уважава, пари нямаш. Щом е силен, той трябва да сочи напред. Щом не му

вървят работите, той се свие. Вторият пръст е философ, философски разрешава всички въпроси. Когато не можеш да разрешиш всички въпроси, вторият пръст, философски, се уплаши и се свие. Третият пръст е пръст на живота. Слънчева енергия минава през него. Някой път и той върви добре, но някой път и той се свие. Най-после малкият пръст е търговец, меркурианец на дребно. Той може да е книжар, поет – и в поета има търговски работи. И поетът си има търговски работи. Когато напише някой куплет на хората, то е търговия.

Какво отношение имат тези пръсти, вие не мислите, че са живи. Особена енергия излиза от първия пръст. Съзнателни са те. Зад този първия пръст седят същества с напреднали умове и сърца, също така и зад втория пръст седят. По тези пръсти вие може да намерите строежа на тези същества. Ако човек знае законите на своята ръка, той знае как да се съединява с тези същества.

Ти казваш да обичаме Господа. Да обичаш Господа, това значи да обичаш света и делата му. А пък делата му са тези същества. Ти трябва да ги намериш. Като ги намериш, животът ти ще се осмисли.

Та слабият става силен, като намери силен, като намери тези, които го обичат, които могат да го обичат. Тогава на силния какво трябва да му дадете? Слабия да обичате, а силния да почитате. Щом сте слаб, върви любовта. Щом сте силен, върви почитта. Това са сили, с които трябва постоянно да работите.

Всеки ден се намираш в положение на слабост и в положение на сила. Ще гледаш да използваш този велик закон.

„Отче наш“

Тридесет и първа лекция на Общия окултен клас 11 май 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ЗАКОНЪТ НА ЧАСТИТЕ И ЗАКОНЪТ НА ЦЯЛОТО

„Добрата молитва“

„Духът Божи“

Ще прочета част от Евангелието на Матея – от 24-та глава.

Казано е в прочетената глава, че слънцето и луната ще потъмнеят. Слънцето и луната, това са вашите възгледи. Ако те не потъмнеят, новото във вас не може да приемете. Богатият, ако не осиромашее, не може да придобие Царството Божие. Богатият като стане сиромах, и съжалява, че не е станал по-рано сиромах, той е сиромах. Не е сиромах онзи, който съжалява, че не е богат.

На вас ви трябват основни правила. Когато ви поставят на изпит, вие не издържате изпита. Един прост пример. Аз мога да напиша думата „любов“ с много красиви златни букви, а пък може да напиша думата с червено мастило, със синьо мастило, с бяло мастило върху черен фон. Любовта има свое изпълнение. Приложенията на любовта, тя се прилага в малките работи. Например аз говоря на някого, той ми възразява. Аз ще търпя. Казвам ти да направим нещо. Да допуснем, че учителят напише по-хубаво от ученика си. Един ученик да пише по-добре, да говори по-смислено от учителя си, това в човешката история не го зная. Щом ученикът може да говори по-смислено от учителя си, той е учител, а пък учителят е ученик. Тогава учителят е самозванец, който взел ролята на учител. В пълния смисъл на думата учителят трябва да говори и да пише красноречиво. Аз няма какво да се занимавам с другите.

Най-първо трябва да научиш своите отношения.

В природата има един тон „до“. Имаме виенско „до“, имаме и парижко „до“. Между тях има едно малко различие, но в природата има един основен тон, който не се мени. Тези музиканти са се приближили, но нямат естествения тон. Естественият тон има следующето свойство. Ако ти имаш естествения тон на природата, ти какъвто и недъг да имаш в тялото си, този недъг ще се премахне. Аз някой път не свиря миньорната гама. Тя е болезнена гама. Например песните на Шопен, това е едно болезнено състояние. Например един човек ти пее една тъжна песен. Аз желая той да пее тъжната песен, когато е здрав, а не когато е болен. Да свири мажорната песен, когато е болен. А пък той свири една миньорна гама без никакво понижение и повишение. В естествената гама на природата няма полутонове. Там всички са цели тонове. В една гама вие имате два полутона, но това си има своите философски причини. Аз не искам да се спирам върху един философски въпрос по музиката. Той ще отвлече вниманието и нищо няма да допринесе този въпрос, защо има полутонове.

Съществува една естествена гама. Една естествена основна гама, от която всичките вземат повод да се развиват. Животът на всеки един от вас почива върху тази гама. Ако не може да хванете този основен тон „до“, то не може да пеете музикално. Музикална гама разбирам всичките условия, при които доброто няма да срещне съпротивление – и външното, и вътрешното условие са еднакво благоприятни.

Някой иска да пее. Казва: „Аз съм на четиридесет и пет години. За кого ще пея?“ Значи ти си пял за някого като млад, а сега казваш „Защо да пея“. Ти за този, за когото пя, разбра ли го? Той с тебе пя ли? Ти не знаеш за кого си пял. Защото, ако онзи бакалин, на когото давам златната монета, не я оценява, тогава какво струва моята монета. Бакалинът, като я вземе, усмихне се. Казва: „Какво

заповядате?“ Ако основния тон не може да го вземеш вярно, защото си сигурен, че всяка постъпка, която правиш, добре си я направил. Един тон дали е верен, има с какво да се сравнява. Проверява се с цигулката, с китарата, с арфата, пианото, кавала и пр.

С какво ще сравниш, че една постъпка е права? Имате два камертона. Единият е фалшив, с времето той се е развалил. Верния много рядко го изваждаш, за да не се развали, и после пак го туряте в кутията. Но трябва да имате един камертон, който при всякакви условия да не се разваля. Ако вашия морал вие го държите в кутия, за да не се разваля, вие нищо не може да направите с него. Камертон, който дава правилен тон, той не се разваля от външните условия. Има един, който не се влияе.

Заключението е – по този начин, по който вие вървите, ще срещнете толкова несрети в живота си, че ще се чудите, ще побелеят косите ви, ще отидете на оня свят и ще се връщате. Да отивате и да се връщате на онова келяво, тя се дига, и пак се спуща надолу. Човек не трябва да държи една кофа на едно келяво. Но той трябва да излезе от келявото. Докато сте на келявото, вие нищо не разбирате. Вие може да имате, каквото искате, като келяво. Кофата веднъж ще бъде празна, веднъж пълна. Ще имате ту радост, ту скръб. Радостта пълни, а скръбта празни. Тази скръб и тази радост не са твои. Някой умрял. Вие влизате в къщата, всички скърбят, и вие скърбите Тази скръб е чужда. Влезете в един идеален дом, вие сте радостни. И тази радост е чужда. Може да участвате в чуждите радости и чуждите скърби. Съучаствате и в своята радост.

Има закон. Ние участваме в радостта на Бога, на светиите, в скърбите на грешните и в скърбите на дявола, който е в ада.

Ще кажете: „Защо е така?“ Така е. Който от вас не повярва, да иде да го провери. То е едно твърдение. Може да го приемете. Аз съм чел живота на светиите. Мислил съм върху живота им. Те са живели

двайсет-трийсет години в пустинята, светло е лицето им и в края тяхното лице е загасвало. Той е дошъл до една съблазън, до изкушения, които не може да си представите, и потъмнява лицето му. Трийсет години се минали, толкова страдания и толкова време се е подвизавал. После казвате: „Изгубих всичкото." В какво седяла работата? Да ви приведа един пример.

Минала една млада мома покрай един светия, който завършвал своето развитие. Тя се усмихнала, той се начумерил. Тя си заминала, но в него настава един смут и потъмнява лицето му. Господ праща тази мома. Тя казва: „Поздравлявам те. Ти си минал благополучно своя изпит." Той казва: „Това не е твоя работа." Той мисли, че тя го изкушава. Потъмнява лицето му. Той съжалява, че не е знаел как да отговори на тази младата мома. Как бихте отговорили вие? Този светия се е учил, учил, толкова знания има, пък не знае как да отговори на една усмивка. Небето затваря вратата само на него. Образува се дисонанс между небето и него. Той казва: „Дано да не беше минала тя." Тя е минала навреме, но той не я разбрал. Той престоява там и се моли още трийсет години. Минава същата мома, и пак се усмихва и той ѝ се усмихва сега.

Какво ще каже Господ, като се усмихнеш? Усмихна се. Какво има? Може ли да съгреши? Ако той мисли така, той не е разбрал Господа. Във всеки един човек – човек е там, и Господ е там. Ти трябва да различаваш два момента. Аз познавам човешката усмивка и усмивката на Господа. Ако ти не може да познаеш Господа, когато ти се усмихне, и се начумериш, тогава ще стоиш още 30 години. Аз изнасям това само да обясня една истина. Не че тази мома е грешна. Този светия се е занимавал трийсет години да се учи, за да влезе в Царството Божие, да може да служи на Бога. Случката с тази мома е много тънък изпит, за да се види светията докъде е дошъл.

Мнозина от вас ще се намерят в такъв изпит. Един наш приятел отиде на Витоша на екскурзия с една голяма раница и стана нещастие с него. Вие ще кажете: „Защо стана е този брат така?“ Всички приличате на него. Той имаше раница от трийсет кила. Не му трябваше никаква раница. А пък той си взел тежка раница. Вие всички сте с мнението на света. С тази голямата раница сте тръгнали към Господа. Ще я оставите някъде. С такава раница не се отива при Господа. Ще оставиш раницата. Ще вземеш само стомната. Този брат е предметно учение. Той каза: „Напущам земята.“ Остави стомната и раницата и казва сбогом. Той си имаше мъчнотии. Той имаше пържило, беше на ръжен. И вас има да ви пържат. Като те пържи мъжът ти, ще благодариш на Господа. Като те пържи синът, ще благодариш на Господа. Остави въпроса, защо и за какво.

Една сестра я заболял носът. Аз казвам: „Сега размишлявам върху един въпрос, стой настрани.“ Тя ми се нагрочила, и тогава според правилото аз се нагрочих. Защото, който се усмихне, и аз се усмихна. Наду ѝ се носът. Казах ѝ: „Яла си нещо лошо, нищо повече.“ Яла си или в чувствата си, или в мислите си една неестествена храна. Един лекар ще ти обясни само по външен начин. Причината е в мислите, чувствата и постъпките. Има духовни причини. После има вече други външни условия. Махни това чувство, тази мисъл, тази постъпка, и веднага носът ще придобие естественото положение.

Тези работи трябва да ги знаете. Някой казва: „Аз съм най-лошият човек.“ Не е въпрос за лош и за добър. Лош е онзи, който влиза в училището. Добър е онзи, който излиза от училището. За нас са важни учениците, които вършат волята Божия.

На всинца ви давам едно общо правило. Може да чувствате, може да мислите, както искате, но всичко трябва да вършите за славата Божия. Вашите имена са псевдоними. Като отидете на онзи свят, ще ви кажат: „Кажете си вашето име.“ Тогава в този списък как ще

намерите вашето име? Да кажем, че в една банка вие сте вложили известен капитал. Искате да го изтеглите. Трябва да кажете името си. И в небето е същото. Как ще вземете вложеното, ако не си знаете името? Ако всичко вършите за славата Божия, то Бог ще мисли за вас, и тогава Божието, което е вложено във вас, ще ви се възвърне.

Някой казва: „Аз ви обичам.“ Казвам, най-първо ще обичаш Бога. Ако ти не обичаш Господа, мене не може да обичаш. Ти казваш: „Аз не познавам Господа.“ Щом не познаваш Господа, и мене няма да познаеш.

Нека да дойдем до женитбата. Тези неща по нов начин трябва да ги разбирате. Има неща важни на земята. Земята е един временен процес. Както гъсеницата се храни с листа, това е един временен процес. Човек се храни тук, на земята, с храни, но след като замине, ще се храни с добрите мисли. Ако ти имаш добра мисъл за него, той ще се храни с тях. Ако казваш – той имаше добри черти, той ще се храни с тези мисли. Ако казваш – той беше лош, то ти на баща си сипваш лошо нещо за ядене. Ще кажеш, че баща ти е бил тиран. Всеки удар на бащата е едно благословение. Децата, които са били бити от баща си и майка си, живеят по-дълъг живот. Майката, след като удари дъщеря си, магнетисва я, дава ѝ по-дълъг живот. Тези майки, които треперят да не бутнат дъщерите си, последните живеят по-малко. Майка ти иска да ви бутне, за да живеете по-дълъг живот.

Страданията на земята са сега, за да се продължи вашият живот, за да се осмисли, за да разберете, за да ви се изясни любовта, която има Бог. След големите страдания човек ще разбере смисъла на живота. Дайте ми един пример, дето човек другояче е разбрал смисъла на живота. Който и да е, ще мине през страдания. Светиите са минали през такива страдания, каквито вие не може да си представите в ума си. Един ден вие ще си ги представите. Вие не може да се освободите от личния си живот. Като ви говорят, най-

първо разбирате кой ви е говорил. Не бъблете. Ако вземеш едно шише с тесни уста, то бъбли навън, то пуща водата навътре, а въздуха навън. Между водата и въздуха става спор. Щом вие бъблите, аз зная, че вие сте шише с тесни уста. Тогава, ако вземем шише с широки уста, има място и за въздуха, и за водата. Щом не може да търпите, тогава сте с тесни уста.

Между вас няма нито един търпелив. Аз бих желал да има един ученик търпелив. Търпеливи сте в сравнение със света. Аз му говоря нещо, той казва: „Обиди ме Учителят." Че ако аз съм дошъл да ви обиждам, аз трябва да ви разпусна. Не се занимавам с обикновените работи. Аз не се занимавам с това, какво правите вие. Когато някой се е спрял пред една чужда каса, когато някое дете се е спряло и гледа любовно една ябълка, за мене тези двама – и детето, и онзи, който гледа касата, са поставени на изпит. Това дете има право поне на една ябълка, но градината е заградена с плет от господаря. Господарят дебне детето и казва: „Само да влезе." Качва се детето, и дойде пазачът на закона.

Това са временни отношения. Този човек няма право да бие това дете. И това дете няма право да се качва горе. Ако аз съм дете, ето какво е правилото. Ако дървото е нискостеблено, ще взема ябълка, но ако е дърво високостеблено, няма да го бутам. Зная, че тези хора са лоши. Там, дето има нискостеблени дървета, там хората са добри. Дето има високостеблени дървета, там хората са лоши. Понеже ниските клони на високостеблените дървета са изрязани, за да не идват крадците. Градинарят изрязва клоните долу. Новият градинар какво ще направи? Той ще тури една кошница с плодове и което дете погледне, ще му се усмихне, ще даде. Ето каква философия се изисква. Ще има там един от синовете или от дъщерите, когато зреят плодовете, не да хване слуга господарят, но ще прати сина или

дъщеря си. И което дете погледне, ще му каже: „Заповядайте.“ Ето Божествения закон.

Вие сега искате да отидете на небето. Небето е място на един отличен живот, дето всяко същество има желание да услужи на другите, а не да служи на себе си. С благата, които имаме на небето, може да служим на другите. У тях има такива копнежи. И като не могат да намерят някого да служат, те слизат на земята да услужат. Тези, които имат този копнеж, ангелите, които Бог ги праща на земята, затова ги праща. Ще благодарите, че у тях има такива копнежи. Например някой на земята е болен. Онзи идва и ти казва: „Ти потърпи малко. Така беше и с нас. Аз ще кажа горе.“

Ти казваш: „Защо са тези страдания върху мене?“ Не яж много, подбирай храната си, яж навреме. Не на всяко време се яде. Всяка мисъл си има свое време. Всяко едно чувство си има свое време. Навреме поправи чувствата си. Няма никакъв закон за любовта, да ти каже някой как трябва да обичаш хората. Законът е писан вътре. Няма какво да те учат хората как да обичаш. Любовта като дойде, тя ще те учи.

Аз не говоря за онази неестествена любов. Неестествената любов е, когато искаш да спечелиш повече, отколкото трябва. Например ти обичаш някого и искаш да обича само тебе. Ти нямаш право на това. Любовта е една сила, която еднакво обича всички хора. Когато някой иска да обичам само него, той иска да ме оплете в пътя на престъпленията. Ти не може да огорчиш любовта. И ако дойде някой, който ме обича, аз няма да го туря в пътя на ограниченията, а ще го оставя свободен. Всички вие трябва да си дадете свобода. Вие си имате други отношения, които не спадат към регистъра на любовта. Например вие имате жена, деца. Не е любовта там, която регулира нещата. Вие си правите договор. Искате мъжа ви да пренася. Жената казва: „Ти ще ореш, ти ще сееш, а аз ще жъна.“

А пък в любовта законът е съвсем друг. Ти трябва да се радваш, че си срещнала онзи, когото обичаш, да си благодарен, че си го срещнал. Една среща струва повече от целия свят. Но кой досега е устоял на тази любов. Турете двама приятели, които се обичат, и веднага ще извършат престъпление. Те искат един друг да се обичат. Любовта между Давида и Сауловия син за колко време устоя? Любовта на Давида към Натана беше по силна, отколкото любовта му към жената. И колко време устоя? Любовта им беше идейна донякъде, но после тази любов си отиде. Когато аз съм при един приятел, дойде една жена и аз обичам жената повече от приятеля си, то това е престъпление. Ако обичам една жена и дойде един приятел и го обикна повече от жената, това е престъпление. Няма какво да обичам повече.

Няма да четеш морал на Господа. И като любиш, и като те любят. Като любиш, ти си един проводник. Като те любят, ти си един възприемател. Когато кажеш „Аз те обичам", ти не говориш истината. Ти си проводник на Божията любов. Моите уважения към тебе. Ти ще кажеш: „Аз съм проводник." Другият ще каже: „Аз съм възприемател."

Така ще разбирате. Оставете Бог да действа. Бог не обича реакцията. Като има реакция, той се оттегля, идват страдания и ти се опомниш. После пак направиш една малка погрешка. Ако Господ живее във вас, вие ще разрешите всички въпроси много правилно и животът ви ще бъде радостен и весел и при най-големите мъчнотии. Не искам да ми кажете, че вие нямате любов, но искам да ви покажа какви са схващанията върху любовта. На някои сестри кажа нещо – и те се сърдят. По три деня се молят на Господа. Аз не съм човек на една мома. И ангелите обичам, всички обичам, целия свят обичам. На Господа морал ли ще давам? Казвам на Бога: всички са твои, може да постъпваш, както обичаш. Минала една мома и се усмихнала по един

начин. Друга се усмихнала по друг начин. Без разлика е това. Те са външни костюми. Едната била със синьо, другата с черно. Това са костюми. Не ви правя забележка, млади и стари, това са костюми.

Всички стари, това са благочестивите в света. След като е живял тъй трийсет-четирийсет години в аскетически живот, ще плаче. За да го утеши, Господ го прави млада мома. Като стар той се е молил, молил на Бога и той го направил красива мома. Тръгнат всички подире ѝ. Всяка една красива мома е светия, който трийсет години е търсил любовта на Бога и Бог го прави красива мома, за да го обичат всички. Трийсет години този човек се е подвизавал. Някой път Бог може да го направи момък, някой път мома. Преведете тези неща.

Любовта носи живот в себе си. Има нещо странно, което не разбираме. Странното е грехът. То е чуждо нещо за човешката душа. Има една материя, която е чужда. Тя не е диференцирана. Тя е силна, мощна и трябва да мине през Божественото съзнание. Бог трябва да работи с нея хиляди години, за да я пригоди за нас. Не че е лоша, но ние не сме пригодени за нея. Ако влезе в нас, ще произведе лоши последствия. Ако замръзне водата, ще пръсне шишето. Когато има голям студ, не пълни стомната с вода. Да остане празна стомната. А вие се пълните със зло, и после страдате. Когато дойдат лошите условия, вие се изпразвате.

За да постигнете нещо, гледайте нещата, както Бог ги гледа. Ако той ги търпи, търпете ги и вие. Той вижда много добре погрешките на хората. Тогава следвайте неговия пример и търпете. Защо майката търпи детето си? Майката казва за него: „Много съм дала. Има нещо в него. Като учен човек, като френолог, физиогномист, астролог, казва: „Има нещо в него.“ Аз като го гледам от научно гледище, има в него заложби.

Та не се спирайте върху сегашните разбирания, които имате. Със сегашните си разбирания вие сте дошли до това място, но със

сегашните си разбирания не може да бъдете нито един пръст напред. За да влезете в Царството Божие, трябва да имате нови разбирания, които Бог сега внася в света. Не че сега ги внася. Той ги е внесъл отдавна. И е хлопал, хлопал на вашето съзнание. Много от това, много е вложено вече във вас. Всички трябва да се изпразните от ненужните работи. Има работи, които не ви са нужни. Да остане във вас само същественото. И тогава какво трябва да бъде разбирането ви? При това разбиране, което имате, какво трябва да бъде следното ви разбиране. След като сте свършили процеса на събирането, иде изваждането, после иде умножението и после делението. Но след делението какво иде? После иде степенуването и коренуването.

Едно правило трябва да имате. Вашият бъдещ морал е следният. Цялото никога не се дели. Цялото е неделимо. Делими са само частите. В цялото се делят само частите. Цялото нито се събира, нито се изважда, нито се дели. То е единствената реалност. Ти казваш, две ябълки. Може да ги събереш. Може да събереш две ябълки на едно място. Ти привидно ги събираш.

За промените, които стават във вас, има нещо във вас, което се мени, то е законът на частите. Но има една мисъл в човека, която е постоянна от младини до старини. Никога в човека не се мени. То е цялото, то е Божественото. Като цяло то урежда всички противоречия. Съществуват противоречия между частите, но цялото ги урежда. То има достатъчно сила, която може да уравни разбърканото равновесие на частите. Някой път като сте недоволни, това е само отношение на частите, понеже частите се сменят. Никога частта не седи на едно и също място. И в космоса нищо не седи на едно място. Всичко е в постоянно движение. Едно небесно тяло, което се движи, на същото място няма да се върне никога. Всеки ден взима ново място. Вие в този свят няма да вземете едно и също място. При това местене навсякъде може да стане малко стълкновение, от което се ражда

грехът. Дойдат две тела много близо – и стане стълкновение. Има достатъчно пространство и могат да се уравновесят.

Някой път двама души се скарат. Много близо са дошли. Единият взема повече, другият по-малко. Те не трябваше да вземат никакво вземане и никакво даване. Не само да се изясняват нещата, но трябва да се поставят на известна опитност. Някой казва: „Аз съм слушал тази песен.“ Не си я слушал. Според мене всяко нещо, което не може да направиш, не си го слушал. В Божествения свят това, което направиш, ти не може да го забравиш.

Божествения свят – един лъч е отпечатан в очите ти, това е записано, отпечатано някъде. Лъчът е вложен – безразлично дали съзнаваш това, или не. Всичко това, което този лъч е трябвало да остави, той го е оставил. Така Божествената любов ще остави своите съкровища и вие сега трябва да ги проверявате. Да живеете по Бога, да намерите тези богатства.

Най-първо ще се научите да бъдете доволни от живота. Боли те носът, боли те кракът – това е изучаването на добродетелите. Боли те носът – ти ще изучаваш Божествената интелигентност. Три, четири, пет, шест, десет деня не яж, моли се на Бога по десет пъти на ден, на Господа, който ти е дал носа. Ако някой не може да направи това, то да повика някоя сестра, която може да помогне. Болният ще оздравее. Аз бих ви дал много правила, но вие ще ги извратите. Едно правило – с палеца едва ще допирате до носа само от двете страни без натискане от горе на долу настрани. То е един масаж. Двайсет души като прекарат, това ще мине. Но вие сами може да си направите това. Допирайте пръстите си до носа, за да усещате топлината на палците.

Коленичeнето на земята знаете ли какво е? Ако ти коленичиш, ти си противоречиш с Бога, защото се образува ъгъл. Значи каквото каже земята, ти искаш да го направиш. Молитвата може да се прави – десният крак напред изправен, тялото изправено, ръцете вдигнати

нагоре. Какво значи това? Не искам да говоря това. От вдигане до вдигане има голяма разлика.

Едно и едно не прави две. Едното си е едно, а двете си е две. Ние пишем едно плюс едно е равно на две. В известно отношение това е така, но едно и едно не могат да станат две. Това са части, не са цяло. Две единици от частите правят две части, но две цели не може да ги съберете на едно място. Целите не се събират, а частите. Ти не може да събереш една любовна мисъл е друга любовна мисъл. Няма правило за това. Искаш някой да те обича. Казваш: „Ние двама се обичаме."

Квадратът, това е противоречие в света. Този квадрат, като завъртим, ще образува кръг. Ние, като правите къща, не туряше кръг, а квадрат. В един квадрат само четири точки имат правилни отношения, а другите нямат правилни отношения. А пък в кръга, в кривата линия всички имат еднакви отношения към центъра. Ако турите един център в квадрата, всичките точки на линиите на квадрата имат ли еднакви отношения към центъра? Нямат. Само четири от точките имат еднакви отношения. Вие ще разделите квадрата с един диагонал, който свързва двата върха, и тази линия трябва да се движи. Тогава всичките противоречия трябва да се премахнат. Равнодействащата линия в един квадрат е любовта. Тази линия трябва да се движи, и тогава противоречията в ума, в сърцето и в постъпките трябва да изчезнат.

Някой казва: „Всичко ще раздам за Бога." Друг ще каже: „Тогава ще станеш сиромах." Сиромах няма да станеш, като раздаваш. Няма в историята такова нещо. Онзи, който не е раздавал, не става сиромах. Онзи, който е вършил волята Божия, не е сиромах, не става грешник, не става инвалид. Ще вършите волята Божия. И като спите, ще вършите волята Божия. Съзнанието всякога да ви е будно. Да няма момент, когато Божията любов да не влиза във вас. Да разрешава

всичките ви противоречия. Защото, ако любовта не присъства във всичките моменти в нашия живот, ще се вмъкне горчивината и ще дойдат противоречията. Като дойде любовта, ще има подмладяване. Няма да остарявате. Ако изчезне любовта, ще кажеш: „Остарях вече." Дойде ли любовта, човек е млад. Дето е Бог, там е мъдростта. Дето отсъства Бог, там е старостта. Щом Бог се оттегли, човек остарява. Краката му не държат. Бог казва: „В тази къща не мога да живея. Аз я напущам, и ти трябва да напуснеш. Ти, каквото ценно имаш, ще го вземеш, ще го вържеш и ти с Господа ще отидеш на онзи свят, в красивия свят, дето няма скръб и страдания. Там ще те посрещнат, ще имаш работа, ще влизаш и ще излизаш с любов.

Аз ще ви попитам: „Кажете си вие вашите имена. Кажете си вие вашето име." Нали казвате: „Знаете ли кой съм?" Щом си се обидил, кажете името си. Аз днес имам разположение да уравня отношението на онзи, който се е обидил. Един млад брат се докачил, че не съм му позволил да държи сказка и се докачил. Той седи със своята мисъл, дошъл е в едно противоречие, лицето му се мени. Кой може да забрани на един човек да говори? Аз никой път не съм търсил да ми позволят да говоря. В някоя къща ще говоря, но специално в салон. Някой път не са ми позволявали да говоря в специален салон. Казвам, добре. Не само в специален салон, навсякъде може да се говори. Когато се обидите от мене, кажете в какво специално сте се обидили. Вие казвате: „Учителят не мисли заради мен, не ме обича." Как да мисля за вас тогава?

Аз разбирам да ви обичам ето как. Ти си тъжен, имаш голяма несрета. Минавам покрай тебе и със самото минаване тебе ти е олекнало, отнема ти товара. Казах ти една-две думи и се разпръсна твоята мисъл, разреши се твоят въпрос. Или си болен, аз дойда за един ден, и ти оздравееш. Някой път той след една седмица ще оздравее. Някой мисли, че като дойда при болния, ще махна с ръка, и

той ще оздравее. Аз се поусмихна малко. Аз като ида при болния, напиша рецепта и я пратя горе да дойдат медикаментите. Цяла година се минава някой път. Вие се молите за някого. Някой път няма цяр. Не е лесна тогава работата ви. Трябва да дадеш нещо на този, човече. Торбата ти е празна. Ще кажеш: „Ще дойде отгоре. Толкова много хляб на гърба си не мога да нося."

Не се спирайте върху дребнавите работи на вашата личност. Има нещо, с което ние сгъваме Господ да работи върху нас. Всяка една горчива мисъл има обратно действие върху съзнанието на Бога. В дадения случай цялото съзнание на Бога претърпява едно изкушение заради него. Някой е направил погрешка, която има отношение към тебе. За неговата погрешка не трябва да вдигнеш цял скандал и да нарушиш Божественото съзнание.

Ето едно правило. Кажи си: ще се уреди. И постарай се да бъдеш весел. Ти не си ли обиждал? Вие не знаете какво нещо е обидата. Вие не можете да носите обидата. Могат да ви кажат много неща, но да не ви смущава казаното. Вие се потопете в Божествената любов и живейте в нея. Целия свят как ще го преобразим? Тези, които живееха във времето на Христа и след Христа, колко от тях умряха от естествена смърт? Отрязаха главите им, изгориха ги. Нито един не умря от тях както трябва. Вие сега живеете при малко по-добри условия. Този брат отива нагоре по Витоша и става разрив на сърцето му.

Казвам, не носете голяма раница на гърби си. Мъжът и жената, ако се карат, да хвърлят раницата. Иначе така ще умрат. Двама братя, които се карат, така ще умрат, ако не спрат. Двама ученици, които се карат, ако не спрат, така ще умрат. Този брат става предметно учение заради вас. Снощи той дойде тук. Там имаше и едно куче, което се уплаши. Не можеше да си намери място кучето, защото кучето го е страх от духовете. Те са посторонни работи. Този брат иде с товара си

и още не се е освободил. Той каза: „Оставих раницата горе.“ Там беше. Една сестра се зададе, подул ѝ се носът, ходи с мене. Казвам ѝ: „Остави ме, имам да работя. Иди си оттук. – Казвам ѝ: – Нека да разреша въпроса с един човек, после с тебе.“ Това са спорове на духовете. Тя като медиум не знае какво говори. Не се знае кой говори. Кой пие, кой плаща, не се знае. Та някой път, като говорите, не сте вие, които говорите. После вие съжалявате, че сте говорили.

Някой може да говори, аз мога да слушам спокойно и казвам благодаря. Някой казва на някого: „Ти си такъв.“ Онзи казва: „Че съм такъв, аз зная, че съм такъв. Вярно е, че бях такъв едно време. Сега с усилие се поправих. Всичко лошо съм превърнал на добро, обработих го.“ Ако дойде някой върху мен и ме начерни, кой е виноват? Аз ли съм виноват, или който ме е начернил. Виноват е онзи, който ме начерни. Аз съм виноват, че съм дал да ме начернят. Тогава съм слаб. Моята погрешка е по-малка, но трябва да бъда втория път по-силен – да не ме чернят. Трябва да бъда силен да не ме чернят. Трябва да бъда предвидлив, че да не давам възможност на онзи да се приближи със своята караница, да ме черни.

Човек трябва да бъде като онзи поп Ганчо във Варненско. Той кръстил едно дете. Един гръцки поп отива и прекръщава това дете. Той казва: „Как?“ Той си взема катраницата, среща гръцкия поп, снема му гащите и го кръщава с катран. Казва му: „Да знаеш как кръщаваш дете, което аз съм кръстил. После карали гръцкия поп да прекръщава втори път някое дете, но той казал: „С катран мазан ли си?“

Ще бъдете като поп Ганчо. Това, което вие сте кръстили, друг да не го кръщава. Смелост трябва да имате. Онова, което направите, да не съжалявате за него. Ако е криво, поправете го. То е благоугодно на Господа. Аз не правя упрек сега на този, на онзи. Противоречията ще

дойдат в света, но трябва да ги изправим. Сега искам всички да бъдете смели.

На онзи брат сега му е по-добре. Той замина на хубав чист въздух сутринта, не вечерно време. Като минават братята, той им казва: „Гледайте, и вие така ще свършите. Аз носех голяма раница."

Това е една придобивка, да се освободим от ненужния багаж, или да бъдем всякога готови да възприемем Божията любов. Ела-ела, иди-иди. Когато Бог ти каже „Ела-ела", ще оставиш жена си и децата си. Щом те повика Господ, жената да каже: „Не е умрял, но замина мъжът ми при Господа." Този брат го повикаха. И след като отиде там, пак ще се върне. След десет-петнайсет години работа ще бъде добър работник, много добър работник. Той имаше добър ум, добри заложби, които ще развива.

За размишление днес ще имате 15-та глава от Йоана, само 15. стих.

„Отче наш"

Тридесет и втора лекция на Общия окултен клас 18 май 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ПОЧИТ КЪМ СЕБЕ СИ, ЛЮБОВ КЪМ БОГА, ОБИЧ КЪМ БЛИЖНИЯ

„Добрата молитва“
„В начало бе Словото“

Намерете три куплета за втората песен. Намерете думите. После помислете за приложението на първата песен.

Има ред разсъждения. Трябва ви съвършено нова философия. Нова философия седи в това – мисли в момента. Това, което измислиш сега, това е важното. Ти си мислил, човъркал си се, както къртa надолу, но после какво е направил къртът. Той изкопал толкова дупки, за да си намери храна. Казват, че занятието на земеделеца е благородно. Каква е разликата между земеделеца и кърта? Същата работа. Той оре земята. И къртът пробива дупки. Някой може да учи. И той като кърта пробива дупки – като кърта, за да вземе шесторка, да вземе диплом, занаят – за да може да се прехрани.

Но това не разрешава никакъв въпрос. Някой събира, изважда и дели. Кое е най-хубавото? Събирането. Хубавата страна на събирането къде е? Да можеш да събереш двама светии на едно място. Да можеш да събереш един момък, на когото сърцето се е запалило с Божествената любов, и една мома. Да можеш да събереш една майка, на която сърцето се е запалило, с нейното дете. При изваждането коя е най-хубавата дума? За умножението коя е най-хубавата страна?

Това са елементарни работи, само за гъвкавост на ума, да помисли човек. В каквато и да е област, всяка наука си има значение. Тя е едно условие за развитието на човешкия ум. Преди хиляди години съществуваха ред други науки според условията на тогавашното развитие. Сега съществуват други науки. Например

лекар си. Ще изучаваш само болезнените състояния на хората. Де е хубавата страна на тази наука? За петдесет-шестдесет години хиляди болни са в ума ти. Дойде някой – боли го ръката, стомаха, мозъкът – и навсякъде, където ходи, лекарят все търси някой недъг. На някого очите му са жълти, ноктите му нямат добър цвят. Това е опакото на медицината. Медицината има две страни. Медик си само тогава, когато познаваш кой е здрав човек. Медиците днес имат признаци кой е болен човек, но нямат признаци кой е здрав човек. Някои казват, че повече ядат, но има болни, които ядат повече от здрави. Например един болен умира, лекарят влиза запъхтян при болния, и при него – една чиния с кюфтета. Болният казал: „О, Господи, умирам.“ Лекарят казал: „Ти като можеш да ядеш една паница с кюфтета, не си болен.“ Взима си шапката и си отива. Това е една болест. Има един английски лекар, който дава статистика в една книга. Той споменава за един болен, който изяжда девет кила хляб. После същият разправя за една млада мома, която влязла в един приют, дето била приготвена закуска за седемдесет деца, и тя я оплескала. И кюфтетата, и хляба – всичко това изяла. Това е нормално. Това не е здравословно състояние. Това са болезнени състояния. Болезнени състояния има в ума и в сърцето.

Кои са естествените положения на човешката мисъл? Като кажем естествени положения, разбирам нормални. Естествено положение на човешката мисъл и сърце и на човешкото здраве има само онзи, който, като срещне луд, не му трепва сърцето. Щом му трепне сърцето, той е болен. Той трепва от уплаха на сърцето. Човек може да се уплаши от мечка. Може да се уплаши и от едно малко жабче или от една малка пиявица. Има хора, които бягат от пиявиците, както от мечките. Имаше една баба Храна във Варна. Тя плаваше по четири километра в морето като тюлен. Плаваше до Евксиноград и се връщаше назад с плаване, но покажи ѝ една пиявица в шишенце – и

тя хуква да бяга. Тя е убила мъж с пищов, но покажи ѝ една пиявица, тя бяга. Да бягам, разбирам, ако е някои вълк или някоя боа. Но пиявица. „Като видя пиявица, ще се пръсне нещо в мене“ – казва тя.

Това, което е анормално за вас в едно отношение, не че е голямо, някоя малка мисъл те мъчи. Ти я преувеличаваш. Аз ги наричам анормални болезнени състояния. Ти нямаш ясна представа какво нещо е пиявицата. Ти нямаш ясна представа какво нещо е животът.

Една майка, след като учи всички педагогически правила как да възпитава децата си, те били анормални. Тя имала три, четири деца. Никой педагог не могъл да помогне. Тя мислила да измисли един нов начин за педагогиката. Тя си направила един бял каук, турила си каука и влязла при децата. Всички падат от страх и тя казала: „Ще слушате ли майка си?“ Те казали, че ще я слушат. Тя излязла вън, снела си каука и влязла вътре със своите си дрехи. Всички прегръщат майка си и казват: „Дойде едно чудовище, щеше да ни изяде.“ Някой път може да дойде някое нещастие. То е майка ти с каук. То е нов педагогически начин, с който искат да ви възпитават. Всеки един от вас има някоя болка – или в сърцето, или в краката, или в стомаха, или в езика, или в окото. Ти казваш: „Ами, ако се зарази езикът ми, да не мога да говоря? Или ако се усложни стомахът ми?“

Едно основно правило има в света. Човек, който обича Бога, има имунитет, от нищо не го е страх. Но как ще познаеш, че обичаш Бога. Господ не е от тези същества, които се нуждаят от нещо. Той има всичко. Всичкото знание, всичкото богатство – всичко има Бог. И при това той има обич към хората. Той от нищо не се нуждае и ние казваме, че трябва да обичаме Бога. Някой ще дойде и ще каже: „Ти трябва да подариш имането си на Бога.“ Бог не се нуждае от твоето имане. Няма какво да му подаряваш, то е негово. Или казваш: „Аз ще посветя детето си на Бога.“ Какво ще посветиш? Това дете е на Бога. Или някой момък си е посветил живота, или някоя мома си е

посветила живота да служи на Бога. Ще му турят черно джубе и черна калимавка. Каква нужда има Бог от черното джубе и от черната калимавка? Някой се посвети на науката. Каква нужда има Бог ние да се посветим на науката?

Аз искам да схванеше какво трябва да разбираш под думата „да се посветиш“. В какво седи посвещението. Всяка наука, която не се изучава с любов, това не е наука. Там, дето няма в науката любов, там няма и морал. Без любов не може да има посвещение. Там, дето няма любов, нищо не става. Това е основен закон в целия живот. Любовта е, която организирала всичко добро в света. Любовта прави един опит, втори, трети, четвърти и т.н. Всички светове, които ние изучаваме, и земята, която е създадена, това е едно предметно учение. Земните пластове, които изучаваме, геометрията, това е едно предметно учение. Как е създаден светът? Да разгадаеш това, ако го разгадаеш, ти можеш да минеш за един умен човек.

Вие седите по някой път и не знаете какво правите. Намирате се в едно затруднено положение. Кои са основните причини, че седите в такова положение. Да кажем, че си болен. Много сте бързали при работата, понеже сте много работен човек. Яли сте на две- на три – не може да работите. Тежко ви е, дали сте работа на стомаха. Стомахът казва: „Ти трябва да си сдъвчеш хубаво храната, тогава да я пратиш при мене. Ние нямаме слуги за дъвкане.“ После трябва да дойде на помощ черният дроб. Той изпратил известни киселини, които разлагат храната, за да се помогне на смилането. Докато помогне черният дроб, ти ще страдаш седем-осем часа. Веднъж ядеш, и не се научиш. Втори път пак ядеш, и страдаш. После повикаш лекар и му кажеш, че нещо стомахът не работи. Ти си дал на стомаха работа, която не е за него. Ти си дал на стомаха една работа, която зъбите трябваше да свършат. Такъв човек не е умен.

По аналогия – ако туриш в ума си една мисъл несдъвкана, тази мисъл може да те осакати. Има мисли, които, като възприемеш, ще имаш един парализ. Ти си един страхлив човек. Като ти кажат, че мъжът ти е паднал на пътя, ти може да имаш удар от това. Може би ще кажеш: „Умрял мъжът ми. Кой ще ме гледа?“ А пък той не е умрял.

В класа никой път нямате обичай да проверявате нещата. По-суеверни хора от вас не съм видял. Само лансират нещо – и всеки повярва. Всички обикалят този слух и вече има опашчици. Един казал, че видял осемдесет мечки и избягал оттам. После намалил на шестдесет, после намалил на четиридесет. Намалявал, намалява и най-после казал, че шумолеше нещо из гората. Той предполага, че зад това шумолене има мечка.

Та казвам, трябва да разсъждавате, понеже в разсъждението седи силата на вашия ум. Знанието, което сега имате, ви уморява. Има неща, които не ви интересуват. Има една наука за ноктите, която не искам да ви преподавам, понеже, ако ви я предам, вие ще се изпоплашите. Има цяла школа за ноктите. Хората са изучавали патологическите признаци на ноктите. Признаци за ревматизъм, за сърдечен удар, за охтика ще се проявят на ноктите. Но едновременно с патологическите признаци природата е турила върху ноктите и естествени признаци. Тези признаци трябва да ги знаеш. Има условия, при които тези болезнени състояния трябва да ги махнеш и се посочва начин, по който трябва да ги махнеш.

Например, ако има знаци за болезненото състояние в белия дроб и върху ноктите, то върху тях има същевременно и признаци за здравословното състояние, което показва какво трябва да правиш. Един във Варна лежал от треска седем години. Един ден той върви по пътя и една жена, която си къпала детето, излиза с кофата и хвърля кофата с помия върху него. Той трескав, върви и трепери. Той се стресва и оздравява. Той става скован и изменя се състоянието на

трескавия човек. Това болезнено състояние, тази топла вода отгде дойде. Той не могъл да си обясни в първия момент и оздравява.

Да обясня. Страхът в две противоположни направления произвежда два резултата. Един господин имаше тука, който сега е заминал за другия свят. Беше македонец. Отива той във воденицата и убиват баща му. Като видял баща си, стресва се младото момче и заболява. Три години го тресе треската. Лекуват го лекари, но не могат да го излекуват. Най-после майка му го посвещава на църквата да служи. Един ден клисарят иска да направи смешка с това дете. Изведнъж той изгасил свещите. Това дете се уплашило и припаднало. Но оттогава насетне то оздравяло. Това са психологически моменти. Уплашиш се от едно – заболяваш. Уплашиш се от друго – оздравяваш.

Та има състояния, които могат да ви се случат – ще ви донесат нещастия, лоши работи. А пък има други неща, които ще ви се случат, и ще ви донесат нещо добро. Когато направите някоя погрешка, все трябва да се уплашиш. Трябва да се изгасят всичките църковни свещи, да се уплашат в църквата, и тогава треската ще мине. Това изкушение не е практично. Като го знае, човек не се лекува. Ако го изненадаш – да не схваща мястото. Не е изкуство това, не е наука това. Това са случайни работи за обяснение. Има една наука, чрез която хората могат да се лекуват. Ти като повярваш, ще оздравееш. „Но как?“ Там е сега работата – да повярваш. Щом не вярваш, ти трябва да носиш треската на гърба си. Ако някой ви пусне една новина, всички ще повярвате, нали? Например, ако ви пуснат новината – всички болни, които има тук, ще оздравеят. Но да кажем, че някой кашля, после пак кашля. Това показва, че нямате вяра. Нищо повече.

Нека да направим един опит. Казвам, ще оздравеете. Колко души до следната сряда ще бъдат здрави? Ако възприемете, ще оздравеете.

Ако посееш, ще имаш резултат. Ти посееш две зърна. Какъв резултат ще имаш? Вие трябва да напуснете суеверието. Вие сте скарани към вярата си. Важно е направлението, а пък вярата си има много направления. Запример вас ви е срам да дишате пред хората. За пример от носа ви е капнало нещо, на брадата ви е кацнало нещо. Ако ви каже някой това, вие веднага ще се засрамите. Някой има много големи работи, които е направил при Господа. Това ни най-малко не го смущава. Тогава какво понятие имате за хората, за Бога? Значи хората са по-реални. Че Господ има някъде, това е само една идея. Защо ни е срам от хората? Срамът е хубаво нещо. Защо се е засрамил Адам? Как позна Адам, че е гол? Събужда се и се видя гол. Голотата не е нещо естествено за човека. Не сравнявайте сегашната ваша голота с оная. Съзнаваш в себе си, че си едно нищожество. Запример съзнаваш, че това тяло, което имаш, един ден ще се освободиш. Какво ще бъде? С какво ще живееш? И ти не знаеш. Казваш: „Какво ще стане, като заровят това тяло в земята и изгние?“ Ти предполагаш, но тези положения са въображаеми. Те те измъчват. Ти може да не седиш в гроба, но може и да седиш. Това са предположения. Ще седиш в гроба, ако си свързан с тялото. Ако не си свързан, няма да седиш. Ще излезеш вън от тялото. Колцина от вас сте имали опитността да излизате вън от тялото?

Изисква се за Бога, за знанието. Аз ще говоря пак за яденето.

Какво подразбирате под думите „квадратурата на кръга“? Защо търсите по някой път квадратурата на кръга? Да намериш квадратурата на кръга, това значи да намериш всичките възможности, които седят в този кръг. Какво може да излезе от този кръг? Този кръг представя едно житено зърно в най-малката форма. От тази квадратура да може да изчислиш какви ще бъдат възможностите за в бъдеще. В числата от едно до четири е Питагоровото учение. Като съберете числата от едно до четири, те

образуват десет. Това е един цикъл, в който един зародиш може да постигне своето развитие. Това е май една отвлечена форма, която почти няма нищо със сегашния живот.

Вие вярвате в Бога. Като как си представяте Бога? Вие как му се молите? Как си го представяте? Аз даже не искам да се спирам върху това. Все някой ще си го представи като стар човек с дълга брада. Някой философ ще каже, че Бог е навсякъде. Какво подразбира той с думите, че Господ е навсякъде. Навсякъде по отношение на съзнанието. Когато ти си буден, ако твоето съзнание е будно, ще мислиш за всичките части на тялото си и за костите си, и за всяка частица е под контрола на твоето съзнание. Ти вече имаш ясна представа, че онова, което е в тебе, няма да умре. Но онова, за което не може да мислиш, то може да умре. Например ноктите, костите, за които не мислиш, то ще умре. Онова, което постоянно пребъдва в нашето съзнание, животът е там. Ако във вас се прекъсва съзнанието ви, тогава вие сте част от друго съзнание. Значи някое друго същество е престанало да мисли заради вас и вие преставате да мислите за него.

Например двама се обичате и един ден казваш, че тя те е забравила. Законът е: ти не може да забравиш един човек, който те обича. По никой начин това не е възможно. Вселената може да се унищожи, този свят може да изчезне. Слънцето може да изчезне. Всичко може да стане. Да забравиш един човек, който те обича, това е невъзможно. Това са твърдения. Ако не беше така, животът нямаше смисъл. Слънцето не може да закъснее, понеже слънцето е резултат на една разумна сила. То е резултат на една любов. По слънцето аз ще съдя за силата на любовта, която излиза от Бога. По тази светлина аз изчислявам за дейността, която Бог има към хората. Лъч по лъч иде светлината. И аз по тях правя изследвания. Вие ще ме запитате как си правя изследванията. Аз застана срещу слънцето, вдигна си дясната

ръка с отвесна длан. После я затворя и я туря в джоба. Вие, като ме гледате, ще кажете: „Много смешни работи прави той.“

Аз мога да се скрия, мислено да си вдигна ръката, и пак ще я туря в джоба си. Вие ще кажете: „Той днес не си вдигна ръката.“ Диганeто може да стане с физическата ръка, а може да стане и с умствената ръка. Имам достатъчно ръце. С която ръка искам, хващам. И като го хвана, аз го хващам на свят. Отивам при един болен. Искам да зная може ли да оздравее, или не. Аз седя при прозореца, болният ме гледа. Ако мога да хвана светлината, той оздравява. Ако не мога да я хвана, той не оздравява. Ако хвана светлината, вече имам онази вяра в мене, никакво съмнение в мене няма.

Аз срещам мечката в гората. Аз си вървя в гората. За вас мечката си е мечка, а за мене мечката е един адепт. Недейте разправя това на другите. Аз срещам мечката в гората и за мене това е един адепт. Той се занимавал и не можал да издържи изпита и му турили опашка. Той ме среща, минава отляво и ме пита какво правя. Казвам му: „По този начин, по който си разрешил въпроса и по който го разрешаваш, няма да го разрешиш. Като престанеш да плашиш хората, ти ще разрешиш въпроса и опашката ще падне. Ако ги плашиш, дълго време ще носиш тези мечи уши.“ Тази мечка не трябва да уплаши никаква сърна, никаква птица, не само човека. Тогава как тази мечка ще се избави от тази меча кожа, като плаши всякого.

Вие как ще разрешите въпроса. Казвам на мечката: „Един начин остава за тебе. Аз ще се кача на гърба ти и ти ще ме носиш. И три дена като ме носиш, опашката ти и кожата ти ще паднат.“ Говорих на тази мечка, на този адепт, за да му дам новото. После, казват, мечката умряла. Мечката не е умряла. Тя се освобождава. После смъртта не е пречка, а ще се освободи от това състояние.

Във всяко животно седи една душа затворена. Окултистите си имат свои теории. Техните теории си остават прави. Не са само тези

техни теории. Аз още на гърба на меката не съм се качвал. Няма нужда да се качвам на гърба на мечката, но срещал съм мечка. Срещна някоя мечка в гората, тя ме е поглеждала и ѝ казвам: „Не е дошло още вашето време. Стойте си тук.“

Ние се отвлякохме. При сегашните условия, при които се намираме, какво трябва да правим? Всички се готвите да отидете на небето. Като напуснете земята, къде ще отидете? Нито един от вас не знае къде ще отиде. Предполагате, че ще ви посрещнат. Че ще ви посрещнат, ще ви посрещнат. Кой ще ви посрещне? Предполагате, но положително не знаете. Аз не искам сега да ви обезверявам. Ти вярваш в Христа. Хубаво. Не само да вярваш, но ако обичаш Христа. Защото само онзи, когото обичаш и който те обича, той ще те посрещне. Който не те обича, той може да вярва в тебе, но не може да те посрещне. Като замине, ще се измени вашето състояние. Вие направете един малък опит. Не чакайте последния опит, но направете го сега.

Имате една мъчнотия. Повикайте онзи, който ще ви посрещне. Може да ви посрещне вашият дядо, вашата баба, някой светец от миналото. Той трябва да се яви. Извикайте някого. Вие казвате: „Ние, Учителю, вярваме.“ Това е твърдение. В какво вярвате? Вярвате, само че аз мога да ви дам нещо.

Хубаво, да допуснем, че ти си една млада мома. Една година откак си се оженила. Ти казваш: „Учителю, аз ви обичам, готова съм да направя всичко, каквото ми кажеш.“ Аз казвам: „Я напусни мъжа си.“ Веднага ще ѝ се свие сърцето. Да ме разбере какво искам да кажа. Тя ще каже: „Как да напусна мъжа си?“ Никога не е имала мъж. Христос каза на самарянката: „Пет мъжа си имала и този, когото имаш, и той не ти е мъж.“ Този, когото имаш, той мъж ли ти е? Онази жена, която имате, жена ли ви е? От човешко гледище така е, но от Божествено не е.

В какво седи мъжът и жената? Мъжът е десният крак, жената е левият крак. Следователно, щом човек ходи правилно, той е женен. Ако ходи, без да куца, ако е здрав и може да ходи, той е женен. Щом куца мъжът, има работа с други жени. Ако жената куца, и тя има работа с други мъже. Всяка сутрин ще видиш дали право върви твоят мъж или твоята жена. Щом единият крак куца и другият е изкривен, то мъжът и жената са виновни. Аз имам един мъж – десният крак. Имам си една жена – левият крак. Имам и друг един мъж – дясната ръка. Имам и друга жена – лявата ръка. Имам две жени и два мъжа.

Разправяше ми един цигулар – българин в Америка. Питат го: „Женен ли си?“ Той казва: „Годен съм. Не мисля още да се женя.“ „Нямаш ли портрет на годеницата си?“ Той казва: „Имам.“ И показва цигулката си.

Това са състояния сега. Ти мислиш, че си женен. Знаете ли какво нещо е женитбата? Всеки, който е женен, не може да бъде ученик. Всяка жена, която е женена, не може да бъде ученик. Мъж, който е женен, не може да бъде ученик. Щом се ожениш, жената е слугиня, мъжът е господар. Тя не може да ходи на училище. Тя трябва да шие вкъщи. Мъжът не може да ходи на училище. И той е слуга. Жената може ли да се разправя с геометрия, с алгебра, да прави своите изследвания? Тя ще готви, ще бърка с ръката. Като дойде господарят, ще му се усмихне. Новата слугиня, женената, тя е слугиня без пари. Най-идеалната слугиня е жената. Без пари служи. И не очаква някакво благо. Ако оженени влязат в класа, ще вдигнат цял скандал. Ще каже той на жена си: „Ти защо погледна онзи? Ти мен трябва да гледаш.“ Или обратно.

Ученикът трябва да бъде свободен. Щом ти обръщаш внимание на тази или онази мома, ще те изпъдят от класа. Ученикът и ученичката трябва да бъдат свободни. Щом кажеш, че без нея не мога

да живея, ще ти каже учителят: „Иди при онази, без която не може да живееш. Иди вън.“ Тук трябва да има свободни хора.

Питат ме: „Мога ли да се оженя?“ Казвам, може да се ожениш само като свършиш училище. След това ще имаш знание. Като женен ще имаш най-голямо богатство, за да се освободиш. Ще имаш жена, ще имаш деца. Десет пъти се разкайваш като мъж. Казваш: „Кой ме караше да се свързвам?“ Който е женен в Бога, той знае, че има длъжността да отхрани децата си, да даде възпитание, за да бъде в бъдеще свободен и да няма нужда да се жени.

Христос казва – тези, които завършат своето развитие, ще станат съвършени, нито се женят, нито за мъж отиват. Аз съм срещал стари моми да ми казват: „Да бяхме се оженили, щяхме поне да имаме челяд.“ Срещам онази, която се оженила, и старата баба ми казва: „Имах десет деца, заминаха си. Замина си и мъжът ми, и пак съм сама.“ Съжалява тя, че се оженила, че децата ѝ измрели. Питам, де е спасението? Тази съжалява и онази съжалява.

Мене в този свят са ме питали в другия свят хората женят ли се. Казвам, там не се женят, но деца раждат. Вие, които не разбирате, ще мислите ето какво заключение. В онзи свят, когато двама души се залюбят, когато насочат душите си да спасят една грешна душа, те считат, че са се оженили, като мислят за другите. Когато някой човек умре от земята, в другия свят се ражда. Когато отгоре спасят една душа, тя се намери между тях, тя е родена между тях. Две души трябва да се съединят горе, за да се яви една човешка душа тук, на земята.

Това трябва да остане като една мисъл за вас, за да разберете свещените работи. Всичките тези еротически работи, които сега имате в ума си, този начин за разплодяване, който имате сега, той е най-последният начин и следователно той ще се измени. Нищо повече. Той е един преходен начин само в едно грешно състояние на човечеството. Понеже то минава през долината на греха. Това

въплъщение, което става сега, то става по този начин. Когато хората се избавят от греха, този начин няма да бъде. Тази женитба сега е женитба на грешни хора.

Смешно е да кажете, че те са венчани хора днес. Грешни хора се венчават и на втория ден се карат кой има право. Венчали са се и на втория ден той държи парите в касата, той ще извади петдесет-шестдесет лева и ще ѝ даде. Ще ми говорите вие за идеална любов и че тя го обича. Пред Бога това е едно смешно състояние. Но Бог всичко това търпи. Това не е за осъждане. Това е едно състояние на цялото човечество. Сега аз говоря за съзнанието. Не сте вие, които ще оправите света. Вие сте като един служител вътре в театъра. Защо е направен така театърът, вие не сте виновен. Драмата се играе, вие влизате в театъра. Гледате една драма, че се играе. Вие не сте виновни. Вие сте слушали, вземали сте билет, актьорите не играят добре. Вие не сте виновни за това. По някой път добре я играят. Смешно положение е, когато отивате да гледате драма, дето представят, че тя е изневерила на мъжа си и той е изневерил на жена си. От Шекспир „Отело“ ще представляват как изневерява. Нека дойдат, и аз ще им покажа по-хубава драма. В Турция като представили за пръв път драмата „Отело“ от Шекспир, глашатаят е викал: „Ще представим Ешекспир. На пет парчета ще се играе.“ След играта на тази трагедия един от слушателите казал на онзи, който играл ролята на Яго: „Ти ли разбърка това бе, келеме.“ Той не могъл да си представи, че това е представление.

Та казвам, ние трябва да разбираме онзи естествен ход на нещата и да не бъдем като този турчин, да гледаме много сериозно на тази работа. Много работи в нашия живот не са така сериозни. Трябва да знаем къде е действителната реалност на нещата.

Та трябва да имате ясна представа какво нещо е доброто. Доброто е най-реалното, което може да имате. Това добро може да го опитате

на главата си. Онова добро, което може да опитвате, ще го почувствате под лъжичката. Тогава, като си добър, ти всякакво свое състояние може лесно да го трансформираш. Онзи, който се нервира, той няма капитал. Доброто е нещо реално. Чрез доброто ти вече се свързваш с един свят на съвършени души. И всякога, когато помислиш за тях, те са на твоя услуга. Доброто не е нещо материално, то е нещо духовно. Вий сте свързани със съвършени души и като помислите за тях, те ще ти помогнат, както детето извиква майка си и тя дохожда и му помага. Там е като радио в слънчевия възел. Оттам възприемаш доброто. Щом възприемеш доброто, ти няма какво да се страхуваш, защото има на какво да разчиташ.

Ако ви дам някое правило, вие много мъчно спазвате тези правила. Много неприятности се случват по единствената причина, че вие не спазвате правилата. Аз като съм дал правила, не съм намерил случай да не са нарушени. Едно упражнение не може да се измени. Всяко нещо в света си има своето време. Ти може да го направиш и без време, но то няма да има онзи резултат. Например вечерно време буря има, виелица – ти станеш и отидеш на Витоша. Половин метър сняг има. Ако вярваш, като станеш и тръгнеш, няма да има никакъв сняг, а пък ако не вярваш, ще има сняг, колкото искаш. Това е външна страна. В живота всички мъчнотии произтичат от неверието. Колкото по-силна вяра имаш – не само да разправяш за вярата си. Това не е вяра. Онази вяра, за която нищо не се разправя на никого, това е вяра. Това те въздига. Защото в света една сила, която имаш, само веднъж може да я имаш и да направиш нещо. Втори път не можеш. Например ти излекуваш някого, но втори път по същия начин не може да го излекуваш.

Преди двайсет години ме викат в Сливен в дома на едно богато семейство, у един богат сливенец да лекувам бабата. Аз казах: „Аз мога да я излекувам, но вие трябва да дадете нещо. Аз не искам нито

пет пари да дам от себе си. Вие трябва да дадете материал. – Казвам на зетя: – Ти готов ли си да дадеш нещо за баба си?“ Свързвам зетя, дъщерята и бабата и казвам на зетя: „Постави си ръката така и така.“ На драгия ден бабата беше здрава и весела, но зетят се усещаше малко болнав, малко понатупан. Той даде на бабата нещо, бабата изтегли нещо от неговия магнетизъм. Като се свърши, казах му: „Няма нищо, ще отидеш да се разходиш, ще се изпотиш, ще направиш една водна баня. Една обмяна стана между веществата на бабата и на тебе. Това твое състояние ще се махне“ – казах на зетя. На другия ден той беше пак бодър и весел. Казах му: „Състоянието на бабата мина в тебе. Бабата усещаше, че ръцете и краката не я държат. Зетят прие нейното състояние. Той усещаше, че ръцете и краката не държат – същото състояние. Казвам му: „Ще мине.“ Той даде нещо от себе си. Оттам насетне няколко години бабата беше здрава. Тя казва: „Те много ми помогнаха.“ Зетят беше здрав. Имаше магнетизъм. Като тури ръката си, имаше какво да даде.

Във вас има едно съмнение. По някой път, като гледам, аз разбирам хората. Аз имам една наука и без да гледам хората, зная ги. Аз не се интересувам от хората. Но аз като срещна един човек, аз няма да искам какво е неговото отношение към мене, а какво е неговото отношение към Бога. Какво отношение може да има към хората, това не ме интересува. Мене ме интересува първата връзка – отношението му към Бога. А пък какво прави, това е негова работа. Каквото прави той, за себе си го прави.

Ти казваш: „Той ме срещна и не ме погледна добре.“ Можете ли да ми кажете в какво седи добрият поглед. Например срещате един човек, който не те е поздравил. Погледът му е навън, гледа настрани или надолу. Има някакъв маниер. Някой се показва, че е индиферентен. Не че е индиферентен, но то има едно състояние. Йон се докачи, като го прати Бог в Ниневия. Намуси се. Той казва: „Едно

листо имах над главата си и го изяде червей. Трябваше да ми се даде хладина.“ Бог го запита: „Защо се сърдиш?“ Той каза: „Ти каза, че Ниневия след три дена ще погине и не погина. Имаше една тиква да ми пази сянка и изсъхнаха листата. Аз станах посмешище.“ Бог му каза: „Ти много обичаш тиквените листа. Похвално е, че ти тъжиш за едно тиквено листо, понеже има отношение към твоята глава, а пък в Ниневия има осемдесет хиляди души, които не са отговорни. Ще бъда ли аз доволен, ако те загинат? Това ще изкупиш, като в бъдещите векове ще проповядват за тебе като поука.“ Още не е престанало сравнението му. Когато му се прости прегрешението, хората ще престанат да говорят за него.

Вие, като седите тук, казвате: „Ние сме окултни ученици. Само Учителят ли има право да мисли? И ние ще мислим.“ Мислете като мен, чувствайте като мен, постъпвайте като мен. Ако не мислите, не чувствате и не постъпвате като мен, не може да припарите в Царството Божие. Ще ви кажат: „Навън!“ Няма да си поплюват. Помнете го това. Ако изпълните волята Божия, ще влезете. Аз съм взискателен. Аз не съм приложил закона си съвсем върху вас. И не искам да го прилагам.

Казвам, слушайте, ако една муха остави едно изверження на булската дреха, вие ще я носите ли? При вашите нечисти мисли аз трябва да правя напрежение върху себе си, за да нося вашите лоши мисли и желания, разбирате ли. Някои мислите, че аз всякога ще нося това. А, а-а, не! Всяко нещо си има своя край. Мислите, че аз всякога ще нося нечистотиите. Ако вие обичате Бога, тогава добре, ако не, ще кажа сбогом. Кои сте, какви сте, нито пет пари няма да давам. За мене сте хора, ако вършите волята Божия, ако любите Бога. Има един закон, който наближава да се приложи. Има един закон. Той е един страшен изпит, какъвто вие никога не сте виждали. То ще бъде дим, то ще бъде грозно. Всичко това ще се разтопи, няма да остане нищо от това,

което виждате. Всичко това ще се разтопи, казва Писанието. Това ще дойде и ще го видите. Дали тази година, дали идната година, дали след десет години, след хиляда години, след две хиляди, след три хиляди години, това ще стане.

Една мисъл да остане в душата ви. Аз ви казвам, изправете се. Аз съм отишъл до едно място и повече не можа да нося вашите нечисти мисли и желания, пито желанията на българския народ, нито желанията на епохата. Всичко това ще се смъкне, няма да остане нищо. Това е волята Божия. Невидимият свят е решил да ликвидира с това. Не да се обезсърчите. Този е станал нервен, онзи е станал нервен. Аз бих желал всички да сте светии. Елате при мене с чисти умове и сърца, да ви дам, каквото искате, но ако дойдете нечисти, и това, каквото имате, ще го взема. Знаете притчата за талантите. Господарят казал: „Вземи единия талант от този и дай го на онзи, който има пет.“ Това е великият закон.

Вие казвате, че се трудите. В какво се трудите? Досега виждам, че се трудите само за себе си. Нито един не е направил от вас нещо за мене. Какво сте направили за мене? Какво са направили българите за мене? Аз не искам никакъв паметник, никаква църква, никакъв образ. Не, къде не, в моето име. Не да вземате пари в моето име. То е достатъчно, дето правиха това в името на Христа. В името на Бога няма какво да се лъже. Всяка една лъжа във вас трябва да престане. Решете веднъж за всякога това. Елате тогава и който е болен, ще го излекувам. Аз не искам да изнасям всичките лоши работи. Ще изнеса добрите работи. Ще представим доброто и лошото. Вие седите и казвате – еди-кой си е погрешен. Аз изнасям вашето минало, не само сегашния ваш живот. Сегашният ви живот е резултат на миналите векове. Аз съм наблюдавал и съм виждал много неща. Гледам доколко е покварено човечеството. Виждам млад момък. И в Америка е същата поквара. Жената на един човек е красива и нейният мъж ме изглежда

от главата до краката, наблюдава ме как ще я погледна. Той си мисли да не би да задигна жена му. Казвам на младия момък: „Ти имаш една много добра жена, която е много честна. Че пред нея и хиляди мъже да седят, то окото ѝ няма да мигне." На младия момък се отвори сърцето, като му казах, че никой мъж не е в състояние да я излъже, той се освободи. Той казва: „Много съм радостен, че видяхте това." Казах му: „Господ да ти даде благословение." Аз не обвинявам човека. Аз да съм на неговото място, с неговото разбиране, и аз ще гледам да не задигне някой жена ми.

Не ставай стражар да пазиш една жена, не ставай стражар да пазиш един мъж. Ти извършваш една глупава работа. Ти не си турен да я пазиш. Ако Бог не можа да опази Адама в рая. Той беше всесилен, който всичко знаеше и дяволът влезе и изкуси Адама и Ева. Та мъжът ли ще опази жена си. Твоята жена ще те излъже, както излъгаха първите двама. И както ги изпъдиха, по същия начин ще бъдеш изпъден и ти. Така седи истината. Сега ти мислиш, че ще опазиш жена си. Четете в Халима „Хиляда и една нощ" как излязла змията от сандъка. Чистият човек сам трябва да се пази. Жената сама трябва, сама да се пази, да няма стражар. Такива трябва да бъдат вашите отношения, иначе животът ще бъде безпокойство. Мислиш за себе си – какъвто си ти, такива ще бъдат и хората. По някой път аз съм седял и съм решавал следното. Казвал съм си: няма какво да се занимаваш с тези хора. Поне, ако не мога да направя тези хора светии, да науча аз един урок. Аз търся причината, търся коя е причината, която ви е въздържала да изпълните волята Божия. Сега това изучавам. Аз търся причината. Причините са далеч. Сега това изследвам.

Аз имам ясна представа каква трябва да бъде жената. Аз бих желал всички вие да бъдете женени. Не бих желал нито един от вас да не бъде неженен. Бих желал да бъдете женени, за да не се изкушавате.

Но в друго отношение не искам нито един от вас да е женен. Писанието казва: „Който е женен, добре прави, а който е неженен по-добре прави.“ Синът на един баща не е готов за женене. Ако се ожени, ще му създаде едно зло. Той е един пияница. Синът и бащата са пияници, ще оженят сина за една мома. Не женете този пияница. Той е пияница и крадец. Не го женете за онази чиста жена. Ти казваш – да го спасим. Един светия, оженете го. Всички светии са оженени. Че хората, на които проповядвам, са техни деца. Той седи в гората и плаче за своя възлюблен, той плаче за Бога. За Бога мисли, за Бога плаче. Той търси своя възлюблен. Светията е един загазил момък. Като претърсвам живота на светиите, аз зная защо са светии. Пред мене не минават тези работи. Той търси някъде някоя си, любовни писма ѝ пише. И след като я намери един ден, тя идва при него. Той е вече светия. Един ден идва при него една грешница и коленичи. Казва: „Отче, съгреших.“ Това е неговата възлюблена. Тя ще му стане ученичка първа, когато ще дойде. Тя ще бъде негова жена.

Каненето е обвързване, то е слугуване. Най-тежкото нещо в света е жененето. Ние се обвързваме сега. Това е Мойсеевият закон. Жената казва на мъжа си: „Ти си женен, ти си слуга, другите жени няма да гледаш, тук ще шеташ, ще работиш“ – казва тя на мъжа си. Ако вие обикнете света, защото Христос казва, не обичайте този свят. Ако обикнете света, вие сте в робство. Това е брачен живот. Онова, което обичате, вие сте свързани с него. Вземете понятието „женитба“ в по-дълбок смисъл, не вземайте само тази ограничена форма на женитба. Ти си свързан с това, което обичаш. Това, което обичаш, заслужава ли го? Като си се женил, не си питал Господа. Като се развържеш, пак не го питаш, правиш втора погрешка. Две погрешки не правят едно добро.

Ти казваш: „Трябва да изляза от това братство.“ Ти от това братство не може да излизаш и да влизаш. Братството е едно

учреждение, основано от Бога. Любовта свързва две души, които се обичат. Съчетанието на душите, това е един велик закон. Не се месете в Божиите работи кой кого обича. Кой кого обича, това е Божия работа. Ако жена ти обича някого, оставете го, то е Божия работа. Ако някой обича жена ти, това е Божия работа. Любовта не прави зло. Ако направи зло, то е друга работа. Щом не става никакво зло, то е Божия работа. Ако ти имаш една жена, която е била нервна, биела е децата, слугите и един ден дойде, един ден и тя го обикне и става спокойна и всичко тръгне по мед и масло, тогава де е злото? Гледа си работата в дома по-добре, отколкото по-рано. Изчиства, изпира всичко. Но ако този, който дойде, внесе раздор вкъщи и тя напусне децата, тогава няма любов. Любовта така трябва да се разбира.

Всичко това трябва да го знаете. Един ден трябва да ви събера да ви изповядвам. Не както поп изповядва. Аз съм дошъл до едно положение. Не искам да говоря, понеже моите думи, каквото кажа, стават. Не искам да кажа, че това ще направя, че онова ще направя, понеже, каквото казвам, това става. Не искам да казвам нещо, което другите са казали. Не съм казал досега това, което имам да го казвам, разбирате ли? Каквото съм казал досега, то е това, което други са го казали. Но каквото аз имам да кажа, не съм го казал. Аз ще го кажа само тогава. Аз не съм от онези, които хвърлят словото напразно. Моето слово като го хвърля, то на две няма да стане.

Вие мислите – какво мисли Учителят да направи. Аз не мисля нищо да направя. То е по човешки. Аз няма какво да направя на земята. То е много дребнаво да кажеш „какво мисли той да прави“. Аз не мисля нищо да правя.

Вие казвате – еди-кой си е умрял. Защо Учителят не го е излекувал? Еди-кой си се е разболял. Защо мене ме държите, че се е разболял? Бог е направил целия свят. Питайте Бога, то е негова работа. Защо хората са грешни, питайте Бога. Адама аз не го

направих, Бог го направи. Защо е съгрешил, то е негова работа. Аз мога да го обясня. Господ каза на първия човек да не яде, а той яде. На еди-кой си брат казвам: „Моите думи ще се изпълнят толкова, колкото се изпълниха думите на Бога към Адама.“ По този начин светът не може да се поправи.

Когото и да е от вас аз може да го инспектирам, но нищо не се постига. Насилието нищо не разрешава. Ти разрешаваш временно нещата. Един човек трябва да се измени съвършено. Бог като допусна греха в света, казва: „Ще им отнема каменното сърце и ще им дам ново сърце, и ще ме познават от малък до голям, ще ме познават всички.“ Това прави Бог сега.

Когато Бог им даде нови сърца, тогава аз, ще кажа аз какво аз мисля. Докато сърцата на хората са каменни, аз говоря за други работи. Чукове ще играят, топове ще гърмят, хората ще осиромашават, ще забогатяват, ще умират. Една сестра взима бележки, когато аз говоря. Аз каквото говоря, тя пише. Това е сеанс, как ще обясните? Тя не спи, но слуша от другия свят, тя се е пренесла, и пак пише. Някои не спят, без да вземат бележки. Тази сестра се е пренесла, а пък другите сестри, които не вземат бележки, те само изследвания правят. Сега аз съм определил: до една сестра, която спи в класа, ще туря друга сестра с амонячно шише, без разлика дали брат спи, или сестра спи. Искам да ми дадете сега статистика, колко души спят. Тези братя и сестри, които спят, дават сила на моята реч, аз взимам сила от тях. Малко амоняк трябва. Като дойде амонякът, те ще се сепнат.

Сега съществената мисъл коя е? Почитайте себе си, почитайте Бога в себе си, почитайте ближния в себе си. Видиш някъде някоя нечистотия, залови я с лопатата. На онзи, който я направил, ще му кажеш: „Братко, не е в това, че си го направил, но не си го направил намясто. Ще му покажеш где трябва да си оставя нечистотиите. Не ви

казвам да не се одумвате, не ви казвам да не критикувате, но искам това, което говорите, да е вярно. Провери го и като намериш, че е истина, говори за него. Не говорете за неща, които не сте проверили. Като проверите с очите си веднъж и дваж, тогава иди и питай Господа какво да правиш. Тогава Господ ще ти каже. Иди кажи на този брат да не прави вече така. Не казвай някои неща. В това, което казваш, няма нито помен от истина. И тогава носиш лъжата в себе си. Тогава петниш ти Господа. Така не може да се живее. Казваш еди-кой си какво казал. Това не ме занимава. Аз виждам нещата. Някой казва: „Учителят вижда." В това не вярва, че аз не виждам. След като вярва, че аз виждам, казва: „Кой ли е казал на Учителя?"

По някой път аз съм детектив. Например вие имате някоя цепнатинка и през прозореца виждам какво става. Гледам, мъжът и жената се хванали за косите и се налагат. Не че го виждам ясновидски, но през пукнатинката на прозореца. Казвам, много хубави масажи си правят. И след това сестрата казва: „Много зле беше миналата вечер." Не че това е станало на Изгрева. На Изгрева не съм гледал, на друго място. Сега искате да знаете на кой прозорец съм гледал. На никой прозорец. Вън в света съм гледал на едно място в Америка.

Почитайте себе си. Не говорете неистински неща. Почитайте Бога, обичайте хората. Почитайте ближните си. Правете добро на другите. Това е практическо правило. Вие сте свободни. Аз искам всеки един от вас да бъде такъв, какъвто Бог го е създал. Който е нервен, да е нервен, който е сангвиник, да е сангвиник. Който говори бързо, да говори бързо, но добре. Който говори бавно, да говори бавно, но добре. Онзи, който говори бързо, аз го наричам щедър човек. Онзи, който говори бавно, е много разумен. Онзи, който говори бързо, ти казва: „Нека се даде това нещо." Тези, които говорят бързо, за тях бързо ще стават нещата, а пък за другите – за хиляди години. Сега е

време за бързорекините. Сега ще кажете – страшно съм заплашил учениците. Когато някой път искам да уплаша, нищо не му говоря. А пък, когато искам да избавя някого от беля, казвам му: „Слушай, не отивай там, ще срещнеш мечка."

Вие казвате: „Учителю, остарях." Казвам, аз досега не съм остарял, че вие ли остаряхте. Вие сте още деца. Аз съм петимен да видя един стар човек от вас. Нека всички, които са стари, да дойдат при мене. Аз ще им дам. Аз съм петимен и за млади. Аз искам да бъдете на свят стари хора, да не умират. Искам да бъдете на свят млади хора, да не остарявате. Стар човек разбирам, който умира. Млад човек разбирам, който не остарява. Който не умира, е по-силен от онзи, който не остарява. Старият млад може да стане. Младият може да стане стар, но младият назад не може да се върне. Старите хора са много по-силни.

Двама души във Варна ме гледат слаб. Те бяха пехливани. Единият беше офицер. Те казаха за мене – като го бутнеш, ще падне. Хващам офицера, хващам и другия – и двамата ги държа яко. Те се изненадаха. Офицерът казва: „Ти не си бил такъв светия." Не е във физическото силата. Мога да си послужа с тази сила. Аз бих желал всички да бъдете силни. Имаше един българин светия в Търновско, с кадилница ходеше, за да се покаже, че вярва в Господа Исуса Христа. Като върви по пътя, хваща една бога и казва: „В името на Господа Исуса Христа спри." Богата не трепва, излязла по-силна и го повалила. Идва да го спасяват. Казвам му: „Ти трябваше да хванеш злото за опашката, не за главата." Колко светии са тъпкани от злото. Няма светия, който да не е тъпкан. И когато злото дойде при вас, повикайте Господа да бъде между вас. Не е състезание, вие трябва да бъдете в последната фаза на своя живот, и тогава ще разберете тайната на живота. Оставете на Бога.

Сега оставям моите пожелания. Помнете, че ще ви разтърся един ден в добрия смисъл на думата. Това е волята Божия. На ваш език казано, ще ви разтърся.

Някой път много ми е приятно, когато ви гледам. Ни най-малко не се безпокоя. Много светски хора са идвали при мен и казвам на една жена: „Много добър е мъж ти. – Казвам: – Той само опитва любовта ти, дали го обичаш. Ти не го обичаш, а той те обича.“ Той я биел.

Ако вие не може да издържите боя на един мъж, тогава де е вашата любов? Като те хване мъж ти, хвани го и ти за ръката. Има смели сестри, има смели братя, но по-силен, по-смел е онзи, който може да се въздържа. Ти може да удариш една плесница, добре правиш, но ако не му плеснеш никаква плесница, още по-добре. Ти казваш: „Трябва да му ударя една плесница.“ Едното ще произведе своя резултат. Но и другото ще произведе друг резултат. Ако нещо е станало във вас, добре е станало, но ако не е станало, по-добре е.

Сега вложете мисълта, почит към себе си, любов към Бога, обич към ближните си. Това е практичното, което трябва да се приложи. Забравете миналото, Адам и Ева защо съгрешиха. Адам съгреши, за да излезе от рая, за да дойде Христос, да познае любовта, да познае новите пътища, по които ще се яви. Тогаз, когато се завърши цялата история, ще знаете.

„Отче наш“

Тридесет и трета лекция на Общия окултен клас 1 юни 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ЗНАНИЕ И ПРИЛАГАНЕ[165]

Размишление

Тема за следния път: „Храненето като природен процес“.

Съществуват няколко основни правила, които трябва да се знаят. Ако ги забравите, нещастията ще дойдат. Ако ги помните, но не ги прилагате, нещастията пак ще дойдат. Те са общи правила, без никакви изключения. Например, какво ще стане с рибата, ако не знае да плава? Какво ще стане с птицата, ако не знае да хвърчи? Какво ще стане с човека, ако не знае да ходи? На пръв поглед тия неща ви се виждат прости. Вие искате да се занимавате с отвлечени въпроси. Не, първо ще изучавате простите работи и постепенно ще отивате към сложните. Лесно е да кажеш, че ходиш. Обаче, ходенето е резултат на мисълта. Не можеш да ходиш, ако не можеш да мислиш. Човек се познава по хода си. Това не се нуждае от доказателства. Друг е въпросът, кой ви е изпратил на земята и защо сте дошли. Всеки трябва да си отговори на тоя въпрос. Тогава сами ще се убедите, че синът не може да държи баща си отговорен за своите нещастия. Никой няма право да държи Бога отговорен за нещастията си. Ако се опита да хвърли тая отговорност върху Него, нищо няма да постигне.

Човек става нещастен, когато наруши правилното си отношение към природата. Например, като физическо същество, човек трябва да яде. Нека всеки се запита как яде, каква храна яде и как я приготвя. И най-малките същества знаят изкуството да се хранят. Ако не можете да избирате храната си и не я дъвчете както трябва, ще се натъкнете на големи противоречия. По начина, по който човек яде, съдим за

[165] Лекцията е от стилизираното издание „Начало на мъдростта“. Лекции от Учителя на Общия окултен клас, година XI (1931-1932), том III, София, 1946 г.

степента на неговото духовно развитие. Ако яде лакомо и бързо, той не е достигнал онова развитие, което го поставя на стъпалото на истинския човек. – Възможно ли е това? Възможно е. Например, имате точката А. Знаете, че точката не заема никакво пространство и няма никакво измерение. Въпреки това, като се движи, тя образува правата линия, с едно измерение. Значи, точката няма измерение, но образува права линия, с която се мерят нещата. Правата линия, като изминат път, показва развитието на човешкия ум. Ако линията е абсолютно права и мисълта е строго определена. Ако линията е зигзагообразна, това показва, че мисълта е срещнала големи препятствия на пътя си и за да ги избегне, тя е правила известни отклонения. Защо се огъва змията? – Защото няма крайници, чрез които да премахне препятствията от пътя си. Следователно, докато мисълта ви среща препятствия, вие не можете да вървите по права линия. Само разумният, светията може да върви по права линия. Обикновеният човек всякога ще криволичи.

И тъй, като тръгнете от точка А, вие ще вървите към точка В, или по права линия, или по крива. Точката В представя другия свят, дето всички ще отидат. Вие сте пътници, дошли на земята, дето ще ви посрещат и изпращат. Разумният човек слиза на земята с малък багаж. Той познава силите си, знае, колко може да носи. Ако може да носи 20 кг., толкова ще тури на гърба си. Вземе ли 40 кг. товар, той сам ще си причини нещастие. Той трябва да тури в ума си най-много три основни мисли и с тях да пропътува целия си живот. Повече от три основни мисли никой не може да носи. Те са следните: Любов към Бога, обич към ближния и почит към себе си. Трите основни мисли са изходен път към изучаване на всички неща. От любов към Бога ти ще изучаваш природата – творенията на Бога. Понеже обичаш Бога, ти искаш да знаеш, каква е била мисълта Му, да създаде всичко, което виждаш в природата. Като обичаш Бога, и Той те обича. Всеки ден

Той ти пише по едно писмо. Така ти изучаваш Неговия език. Когато двама души се обичат, и те си пишат писма. Ако българин и англичанка се обикнат, как ще се разберат? В първо време те ще се разбират с движения. После един от двамата ще научи езика на другия. Кой ще бъде първият? – Който повече обича. Ако любовта на българина е по-силна, той ще научи английски език. Ако любовта на англичанката е по-силна, тя ще научи български език. Понеже Бог пръв ни е обикнал, любовта Му е по-силна от нашата. Той знае нашия език. Какво ще правим като отидем на небето? Там говорят на небесен език. Ще бъде смешно и жалко за нас да отидем на небето и да не знаем езика, който се говори там.

Сега вие се готвите за небето, искате да живеете между ангелите. Какво ще правите там? Готови ли сте да живеете като тях? Като ви сравнявам с ангелите, казвам: Да сте много красиви, не сте; да имате културата на ангелите, нямате. Обаче, те са снизходителни, няма да ви изпъдят, но ще ви изгледат и ще си заминат. Така постъпва професорът с малкото дете. То си мисли, че е нещо, но като го разгледа добре, професорът вижда, че то не знае много. Той разглежда лицето, главата му и най-после казва: Това дете има много да учи. Той се заема да го учи, да изкара човек от него. Така постъпват и ангелите с вас. За да расте и да се развива правилно, младият трябва да държи в ума си следната мисъл: да бъде винаги млад и чист. Ако не е млад и чист, преждевременно ще изгуби младостта си и ще остарее. Изгуби ли младостта си, той не е способен да учи. Преждевременното остаряване е смърт за младия. Старият трябва да държи в ума си следната мисъл: да не губи старостта си, но да не губи и знанието си. Изгуби ли го, той преждевременно умира. Значи, младият да не губи чистотата си, а старият да не губи знанието си. Чистотата прави човека млад, а знанието го прави мъдър. Задачата на стария е да разреши закона на безсмъртието.

Сегашните хора се оплакват, че лесно остаряват. Това не са стари хора. В човешката еволюция са отбелязани само 24 старци. Сега се приготвя още един. С него ще станат 25 старци. Той е още кандидат, не е готов да се причисли към другите старци. Хиляди и милиони години ще минат, докато се приготви. Не е лесно да станеш стар. Освен тия 24 старци, всички хора са млади. Казвате: Да умрем стари. – Ако умрете стари, вашата работа е загубена. Не мислете, че вашата старост може да се сравни с старостта на тия 24 старци. Можете ли да разрешите въпроса на безсмъртието? Не можете. Следователно, не сте стари. Само тия 24 старци разрешават великия проблем за безсмъртието. Щом сте млади, трябва да пазите чистотата си. Тогава вие имате право да се занимавате с любовта. Тя е за младите и чисти души. Старите не могат да се занимават с любовни работи. Те се занимават с знанието и мъдростта. Като слуша страданията на хората, като вижда как умират, старият прилага знанието си, за да помага на човечеството. Засега смъртта е най-голямото нещастие на земята. Ето защо, старите учат, придобиват знание и мъдрост, за да се справят с смъртта.

Мнозина страдат, че няма кой да ги обича. Наистина, всеки иска да бъде обичан. За да бъдеш обичан, трябва да имаш нещо в себе си за обичане. За какво обичат учителя? – За знанието му. За какво обичат младата мома? – За сърцето ѝ. Не говорим за сърцето като орган, но за неговите добродетели. За какво обичат работника? – За работата, която върши. Щом работиш, ще те обичат. За какво обичат здравия? – За здравето, за силата, която носи в себе си. Здравето е израз на правилна проява на ума и на сърцето. Не може да бъде здрав оня, между ума и сърцето на когото няма пълна хармония. При такова здраве, човек лесно разрешава задачите си, лесно оправя отношенията си.

Сега има неща, за които мога да говоря само на младите. Мисля, че всички сте млади. Има ли стари между вас? Ще кажете, че сте побелели, значи, стари сте. Според мене, бялата коса, бялата брада и мустаци не са признак на старост. Че краката ви не държат, че не можете да работите, това не е старост, това е болезнено състояние. Дядото казва на внучето си: Е, дядовото, станах вече на 120 години, не мога да се движа, дотягам на всички. Дано по-скоро ме прибере Господ. Не е стар тоя дядо, болен е той. Не състарявайте човека без време. Ако някой е само побелял, но може да работи, да се движи, не му внушавайте, че е стар. Не бързайте да го вдигате и слагате на леглото. Да мислите, че старият е немощен, това е неразбиране на живота. Друг е въпросът за болния човек. Ние не се нуждаем от болни хора. Ако всички станат болни, кой ще работи и услужва?

Казвате: Какво мислехме едно време като млади! Бих желал да мислите като младата мома и да вярвате като нея. Аз взимам младата мома като образец на беззаветна вяра. Каквото каже момъкът, нейният възлюбен, тя всичко вярва. Тя си мисли, че е постигнала щастието на земята, че небето се отворило за нея, и ангелите ѝ пеят песни. След една година тя казва: Какво обещаваше той, а какво излезе! – Къде е погрешката? – Младата мома е изгубила първата си вяра, а младият момък – първата си любов. Ще направя един паралел. Докато вярва, момата движи дръжката на кладенеца, спуща и тегли кофата, вади вода. Щом се скъса въжето, кофата остава в кладенеца. Значи, момата губи вярата си, слиза долу и казва: Няма я първата любов. Ако младата мома беше запазила първата си вяра, и момъкът щеше да бъде такъв, какъвто тя си го представяше.

Следователно, каквито са отношенията на младата мома към момъка, такива са отношенията на хората към Бога. Първият човек е вярвал в Бога, като в същество, което никога не изменя любовта си. Наистина, няма случай в историята на човешкото развитие, дето Бог

да не е устоял на думата си и да е изменил на своята любов. Въпреки това, има случаи в човешкия живот, когато някой очаква нещо от Господа, но не го получава. Той очаква да получи пари, имот, но Господ не му дава. – Къде е погрешката? – В човека. Въжето му се скъсало. Какво трябва да направите сега? Да завържете въжето. За да го завържете, нужно ви е знание. Ако въжето е тънко, ще го надебелите; ако има недостатъци, ще ги махнете. След това ще придобиете всичкото богатство на кладенеца. Под „богатството на кладенеца“ разбирам всички условия, при които може да бъдете щастливи.

Човек има две естества: лошо и добро. Вие трябва да изучавате и двете естества. Някога се проявява лошото естество, а някога – доброто. Едни отричат лошото естество и казват: Човек е добър по естество. Други отричат доброто естество и казват, че човек е лош. Двама приятели се обичат, живеят си добре. След време между тях влезе една млада, красива мома. Те продължават приятелството си, но между тях се забелязва едно охлаждане. Единият казва: Тая мома не е за тебе. Другият казва: И за тебе не е. Питам: Стока ли е момата, че се карат за нея, кой от двамата да я купи? Момата може да се ожени за един от двамата, а може и да не се ожени. Тя е царска дъщеря, а те са овчари. Може ли царската дъщеря да се ожени за овчар? В приказките става това, но не и в действителния живот. Не можаха ли двамата приятели да постъпят като благородни хора? Не може ли всеки от тях да каже: Приятелю, радвам се, че младата мома може да стане твоя другарка. Щом не могат да постъпят така, лошото естество се е проявило в тях.

Когато момъкът се влюби в младата мома, трябва да е готов да ѝ служи. Не може ли да ѝ служи, той няма никаква любов. Любов, която не може да служи, не е истинска. Не съм против любовта на младите, но който се влюби, трябва да бъде готов да служи, ученик да стане. Ще

ставаш сутрин рано и ще отиваш при своята възлюбена да я питаш, какво заповядва. Тя ще каже: Това ще направиш, онова ще направиш. Ще се отнасяш добре с майка си и баща си, с братята и сестрите си. Ще услужваш на малките същества, ще се грижиш за цветята и дръвчетата, няма да сечеш горите. Той слуша заповедите и изпълнява, защото ще дава за всичко отчет. Това значи, да се влюбиш в млада мома. Всяка сутрин ще ти дава наставления какво да правиш.

Такова е положението на момата, докато се ожени. После момъкът казва: Сега аз ще бъда господар, а ти слуга. Значи, той я е лъгал, не ѝ е говорил истината. Това не е любов. Такова нещо в природата не съществува. Там има само един господар, а не двама. Вечността е създала само един Господар. Има един кандидат за господар, но той носи нещастията на света. Засега той е ученик, но иска да стане господар, да управлява света. Понеже той не се е научил да слугува, не може да бъде добър господар. За да не попаднете в ръцете на тоя кандидат за господар, трябва да бъдете умни, да знаете, как да постъпвате.

Преди години, един българин бил назначен за учител по аритметика в едно американско училище. Той бил способен човек, но се чувствувал най-слаб, именно, по аритметика. Видял се в чудо, не знаел, какво да прави. В това време му дошла една идея. Като влязъл в класа, извикал един от способните ученици да решава задачи. Той му казал: Помниш ли, какви задачи решавахте при предишния си учител? – Помня. – Реши една от тях. Ученикът решава, а учителят следи как решава задачата. От време на време той се обръща към учениците, като им казва: Внимавайте, да не би другарят ви да направи някаква погрешка. Всички следят и решават задачата. След това учителят извиква пред дъската друг способен ученик и го кара сам да решава задачата. Така правел учителят цяла година. На края на

годината той знаел много добре аритметиката. Казвам: И вие трябва да бъдете толкова умни, че да научите нещо, което не знаете.

Какво знание трябва да придобивате? – Такова знание, което може да се прилага. Ако знаеш само как да се храниш, а не прилагаш това знание, нищо не придобиваш. Знаеш, че трябва да дъвчеш храната си добре, но не я дъвчеш. Знаеш, че трябва да ядеш рано, преди залез слънце, но ядеш късно. Какво те ползва това знание? Вечеряш късно и цяла нощ не можеш да спиш: обръщаш се на една и на друга страна. Знаете много правила за живота, но като се намерите пред една мъчнотия, не можете да приложите правилата. Едно от правилата, което трябва да се спазва, е следното: Никога не яж твърда, мъчносмилаема храна.

Един американски проповедник държал своите проповеди в един голям салон. Понякога той канел свои другари проповедници и те да държат по една проповед в неговия салон. Един от проповедниците държал проповед за дявола. Всички се чудели защо говори за дявола. Какво се оказало? Вечерта той ял салам, който разстроил стомаха му. Това болезнено състояние се отразило и на мисълта му. Както саламът разстройва стомаха, така и някои мисли са мъчносмилаеми за ума и причиняват дисхармония в мисълта.

Един ден излизам на разходка с един познат. Вървим и двамата наред, но по едно време той започна да остава назад, не може да върви бързо. – Какво има? Защо вървиш така? – запитах го аз. – Трън е влязъл в петата и ми причинява болка. Спряхме се да видим какво може да се направи. Взех щипците си и внимателно извадих тръна. Намазах мястото с дървено масло и вързах крака с бинт. Поседяхме около половин час на една скамейка и след това тръгнахме. Той вървеше бавно, не можеше да ме следва. Аз намалих хода си и се изравнихме. Казах му като върви, да бъде внимателен, да не се докосва до тръните. Иначе, отношенията помежду ни ще се изменят:

или той трябва да ускори хода си, или аз да го намаля. Не допущай в ума си отрицателни мисли, които осакатяват ума, както трънът осакатява петата.

Сега аз ви говоря върху различни въпроси, но някой от вас казва, че не ме разбира. Аз нямам пред вид да разбирате всичко. Говоря ви, т.е. показвам ви един или няколко скъпоценни камъни, да ви заинтересувам. Който има пари, може да си избере един от тях и да го купи. Който няма пари само ще ги погледа и аз ще си ги прибера. – Какво представлява скъпоценният камък? – Той е малкото знание, което човек може да приложи. То струва повече от голямото знание, т. е. от големия товар. Например какво ще се ползуваш, ако знаеш теглото на слънцето? Засега няма учен, който знае точно, колко тежи слънцето. Приблизително може да се знае, но не точно. По големина слънцето е милион и триста хиляди пъти по-голямо от земята. На цифри лесно се казва, но човек не може ясно да си представи, колко голямо ще бъде тялото, което е милион и триста хиляди пъти по-голямо от земята. Същевременно, слънцето като живо, разумно същество, може да се смали толкова, да стане като просено зърно. То може да стане и толкова голямо, че да изпълни цялата вселена.

Питате: Може ли слънцето да става като просено зърно и като вселената? – За умствения свят това е възможно, но за материалния, т. е за физичния, това е невъзможно. По – рано слънцето е било толкова голямо, че заемало цялото пространство до най-отдалечената планета – Плутон. После, постепенно се е свивало и останало както го виждаме днес. Значи, освен че не се е увеличило, слънцето е станало по-малко.

В една легенда се разправя за слънцето, че някога то се влюбило в една красива мома. То изпращало любовните си писма чрез куриери и написало само дванадесет любовни писма. Това са дванадесетте планети – куриерите, които носели любовните писма. Всеки куриер

като се връщал след занасянето на писмото, заемал съответното си място. Възлюбената на слънцето му казала: Създай световете, на които да живеят моите близки. Така били създадени дванадесет свята – дванадесет планети. Ако питате, отде произлязоха хората, ще кажа: Те произлязоха от красивата мома, възлюбената на слънцето. Значи, слънцето създало световете, а красивата мома – хората. Вярна ли е тая приказка? – Не зная, може да е приказка от „Хиляда и една нощ“. Може да е вярна, но не казвам, че не е вярна. По принцип тя е вярна. Приказката е вярна, ако под „слънцето“ разбирате разумното, мощното, което твори, а под „момата“ разбирате великия живот, който пулсира в природата. Слънцето, като Божествено начало, е създало световете, а животът е населил тия светове. Любовта иде като връзка между разумното начало и живота. – Какво е човекът? – Лъч от Бога.

Като ученици, вие дойдохте на земята да учите. Учението се заключава в търсене на Бога. Обаче, ако вие Го търсите както търговецът – своята стока, за да забогатее, вие сте на крив път. Ако синът, който разполага с богатството на баща си, иска още да забогатее, той не е разбрал живота. Ако синът иска да осъди баща си и да зароби братята си, той не е разбрал закона на любовта. Богатството е във вас – във вашите умове, сърца и души. Следователно, не търсете богатството отвън. Какво не е създал човешкият ум! Подобрението на света се дължи на ума. Той е проникнал в тайните на природата. Но за да изучава природата, човек трябва да изучи първо себе си. Всеки момент човек трябва да изучава своята мисъл, да знае, доколко тя е чиста. Под „чиста мисъл“ разбирам организирана мисъл, с която може да правите всичко. Нечистата мисъл е неорганизирана, тя не влиза в работа. Тя създава само противоречия и разлагане.

Сега, вие сте дошли до положението да живеете само за себе си. Това е една трета от истината. Трябва да живеете за ближния си – това са две трети от истината. Най после, трябва да живеете за Бога – това са три трети от истината, т. е. цялото. Докато не разбере себе си, ближния си и Бога, човек не може да бъде щастлив. Ние не сме пратени на земята да доказваме кое учение е по-право; това не е наша задача. Този въпрос е решен вече. Питате, какво е вашето предназначение. За да си отговорите на този въпрос трябва да разбирате, какво сте във всеки даден случай, т. е. доколко сте проводници на любовта. Учителят иска да бъде обичан от учениците си, а учениците искат той да ги учи добре и да се отнася добре с тях. Добрата обхода е проява на любовта. Не може да имате добра обхода, ако не обичате. За да обичате някого, трябва да разбирате неговото естество. Обходата ви трябва да се хареса на оня, когото обичате.

Следователно, който много обича, малко говори за любовта си; който малко обича, много говори. Да говорите за любовта на човек, който малко обича, това е мъчна работа. На оня, който много обича, може да не му говорите за любовта. Майката, която много обича детето си, малко говори за това. Тя намира в детето си нещо гениално. – Защо? – Защото го гледа чрез очите на любовта. Ако майката си позволи да говори много на сина си, който е свършил вече училище, той ще ѝ каже: Много си проста, така не се говори, не говориш правилно. Това е възможно, но майката всякога говори по-добре от сина си. Когато никой не може да му помогне, майката му иде на помощ.

Една майка имала само един син. За да го изучи, тя работила тежка работа: прала, тъкала, копала. Като свършил гимназия той казал на майка си: Ти си проста жена. Тя му отговорила: Докато работих с мотиката и ти дадох образование, бях добра. Сега съм проста, но като дойдеш друг път на земята, ще ти дам мотиката и ти

да копаеш. В природата съществува следният закон: Който престъпва закона на любовта, турят му мотиката на рамо и го пращат на работа. Това показва, че идат лошите условия на живота. Всяко недоволство, неразположение, гняв водят към мотиката на живота.

Внимавайте да не изгубите първата си любов. Казано е в Писанието: „Ако изгубиш първата си любов, ще те избълвам.“ Под „избълване“ подразбираме влизане в крайно неблагоприятни условия. Сега аз искам да ви насърча в следното: Преди да обичате, трябва да имате знания. Преди да носите скъпоценен камък, трябва да знаете колко струва и да го пазите добре. Ако не можете да опазите скъпоценностите на вашия ум, на вашето сърце и ако изгубите светлината на ума си и благородството на сърцето си, къде е вашето богатство? Умът и сърцето са двете стрелки на живота. Като изгубите стрелките, изгубвате и смисъла на живота. Каквото са стрелките на часовника, това са умът и сърцето за човешкия живот. Както стрелките показват времето, така умът и сърцето показват времето и пространството. Любовта показва отношението, което съществува между хората. Тя ги учи, как да постъпват.

Пътувах пеш с един приятел до Бургас. Минаваме през Камчия. В това време заваля силен дъжд. Трябваше да се прегази реката, а водата беше до колене. Мислим какво да правим. Казаха ни да се върнем назад, опасно е да се мине реката. В това време се зададе един каруцар със здрав, хубав кон. Казвам на приятеля си: Помоли каруцаря да вземе в колата си поне велосипеда. Ние ще запретнем крачолите си и ще вървим след колата, защото не знаем пътя. Ще си платим за велосипеда. Като видяха, че се обръщаме за услуга към каруцаря, казаха ни, че той е лош човек, на никого не услужва. Обаче, на молбата ни, каруцарят се усмихна и отговори: Как може да взема велосипеда, а вас да оставя? Качете се на колата! Той ни заведе в селото, в своята къща, дето се нахранихме и си починахме. Там и

нощувахме. На сутринта той ни изпрати четири километра вън от селото. Разделихме се с него приятелски. Братът ме пита как стана, че каруцарят ни услужи. Закон е: Когато събудиш Божественото естество в човека, той всякога е готов на услуга. Ние се обърнахме към Божественото в него и казахме: Ти си господар, може да направиш каквото пожелаеш. Ако бяхме му казали, че е длъжен да ни услужи, той щеше да каже: Намерете си друга каруца.

И тъй, когато не успявате в живота си, ще знаете, че причината се крие в желанието ви да бъдете господари. Един Господар има в света, не се допущат кандидати за господари. Човек не може и стар да стане. Има само двадесет и четири старци. За да станеш стар, нужни са милиони години. Ако желаеш да станеш млад, има свободни места, колкото искаш. Обаче, за господари и за старци няма свободни места.

Какво ви е нужно сега? – Приложение на знанията. Например, искаш да свършиш четири факултета. Това значи да придобиеш знание без приложение. Ти нямаш време да го обработиш. Искаш да се ожениш за милионерка. Можеш ли да се справиш с нейните милиони? Знание е нужно за това, а после приложение на знанието. Мнозина идат при мен да ме молят за велики работи. В първо време отказвам да им услужа. После започвам да мисля и си казвам: Няма ли начин, по който да помогна на тия хора? Много начини има, но те не разполагат с знание, не могат да реализират желанията си. Аз помагам на хората с цел да ги освободя, а не да ги заробя.

Човек трябва да бъде искрен в себе си, в отношенията си към хората, в любовта си към тях. Казвате, че Бог живее във всеки човек. Тогава, къде е почитанието ви към човека? Някой говори лошо за приятеля си. Не го критикувай, но му кажи: Братко, ти петниш Божественото в себе си. Нямаш право да го петниш, защото върху Него е съграден твоят живот, на Него се крепи твоето богатство.

Като говоря по тоя начин, аз нямам пред вид слабостите на хората. Те са естествено нещо. Например, аз зная колко съм силен и колко – слаб. Мога да нося на гърба си 50–60 кг. тежест, най-много 100 кг., и то на малко разстояние. Ако ми дадат да нося един чувал от 100 кг. до Витоша, ще се откажа. За никакви милиони няма да изложа живота си. – Значи, слаб си. – Слаб съм, не се заемам за тая работа. Намерете друг някой по-силен. Ако занесе тоя товар до Витоша, там ще остане, не може да се върне назад. Да носиш голям товар на Витоша, това показва, че живееш с грандиозни идеи, които преждевременно ще те занесат в гроба. Да задържиш любовта само за себе си, това е грандиозна идея. Любовта е сила, която не може да се събере само в едно сърце. Ако обичаш само един човек, ще бъдеш наказан. Ако учителят обича само един от учениците си, ще бъде наказан. Яков обичаше само Йосиф и беше наказан. Това е неестествената любов на хората. Любовта е сила, която разширява. Следователно оня, когото обичаш, трябва да стане по-добър, по-благороден. И ти, който обичаш, трябва да станеш по-добър. Каква трябва да бъде любовта на хората? Христос ни показа това чрез стиха: „Както ме е Отец възлюбил, така и аз ви възлюбих“. Значи, каквото Отец е дал на Христа, това и Христос даде на човечеството. Ето защо, всички трябва да бъдем носители на Божията Любов. Любовта трябва да бъде абсолютно свободна, да се проявява без никакви външни и вътрешни препятствия. Както чистата вода прониква навсякъде и носи своето благословение, така и любовта трябва да минава безпрепятствено през всички сърца и да носи своето благословение. Любовта не прави зло. Дето е злото, там любовта отсъства. Любов без жертви не е любов.

Кой може да обича? – Богатият може да обича. Здравият може да обича. Добрият може да обича. Светията може да обича. Дойдете ли до слабия, болния, грешния, те не могат да обичат. Те очакват да

дойде някой отвън да ги обикне и повдигне. Ако слабият каже, че много те обича, това не е вярно. Празният чувал не може да обича. – Защо? – Той няма какво да даде. Аз мога да му дам нещо. Например, мога да го напълня с жито, мога да направя от него дреха, кърпа, книга, но каквото направя, той все ще бъде недоволен. Той ще каже: Това ли очаквах от тебе?

И тъй, който иска да прояви своята любов, трябва да се ръководи от следния стих: „В изпълнението на Божията воля е силата на човешката душа.“ Някой иска да ми угоди, да изпълни волята ми. Какво ще прави, чия воля ще изпълни когато замина за оня свят? Докато угаждаш на тоя, на оня, ти си далеч от любовта. Ако дойде някой самозванец и се препоръчва за Божи служител, и на него ли ще угаждате? Вие трябва да угаждате на човека дотолкова, доколкото той изпълнява волята на Бога и носи Неговата Любов. Проверявайте истинността на моите думи, както и на вашите. Истински Учител е само оня, чието слово изразява абсолютната истина. Той е пълен изразител на Божественото начало. Човечеството се нуждае от светлината на свещта, а не от нейната лой. Ако лойта може да се превърне на светлина, и светлината ѝ да бъде в услуга, тя е на мястото си. Светлината на свещта трябва да влезе във вас и да се превърне на живот.

Днес ви говоря малко строго не защото нищо не знаете, но да ви обърна внимание да не каляте нещата. Всичко, което съм изнесъл пред хората, е окаляно. – Защо? – Почвата е кална. Като минава водата през кална почва и тя става кална. За да пиете тая вода, трябва да я прецедите. Иначе, тя не е здравословна. Питате ме какво искал да каже Христос със стиха „Да възлюбиш ближния си като себе си“? Как трябва да любим себе си? Питам: Какво е казал Христос за любовта към Бога? Казано е, че трябва да възлюбим Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила. Това са два

стиха, които могат да се разберат по права или по крива линия. Само силните хора ходят по права линия. Слабите хора ходят всякога по крива линия. Ако не можеш да разбереш известен въпрос, седни да мислиш. Всеки човек трябва да има на разположение поне половин час на ден, да размишлява върху връзката и отношенията си към Бога. Всеки трябва да знае, че Бог съществува, и да определи отношенията си към Него. Станеш сутрин от сън, вглъби се в себе си, да възприемеш поне една Божествена мисъл, която ще внесе мир и спокойствие в душата ти. Тя ще те направи смел и решителен, да не се страхуваш даже и от смъртта. И като умираш, ще бъдеш с усмивка на лице. Невидимият свят ще се отвори за тебе и твоите братя ще дойдат да те посрещнат. Земните братя и сестри ще те оставят; други ще дойдат от небето да те посрещнат като душа.

Да оставим тоя въпрос настрана, да се спрем върху същественото. Има известни правила, които трябва да се спазват. Не се ли спазват както трябва, ще се натъкнете на големи недоразумения и противоречия. Например, никога не яж недоварен боб. Той е символ на човешкия егоизъм. Бобът е хранителен, много дава, но и много взима. На същото основание казвам: Много е дал егоизмът на човека, но и много е взел от него. Векове трябва да минат, докато човек придобие онова, което егоизмът е отнел от него. Време е вече егоизмът да заеме мястото си, да се върне там, отдето е дошъл. Любовта към себе си трябва да стане слуга на любовта към ближния. Дясната ръка съм аз, лявата е моят ближен, главата е Бог. Дясната ръка трябва да служи на лявата, а двете заедно – на Бога. Като съзнава това, човек няма да залъгва жена си, да ѝ обещава това, което не може да направи, а ще ѝ каже: Аз съм десният крак, а ти – левият. Веднъж аз ще стъпя напред, веднъж ти. Аз напред, ти назад; после ти напред, аз назад. Бащата е главата в семейството, а майката – сърцето. Нито главата може без сърце, нито сърцето без глава.

Мнозина се запитват, как живея аз. Ще ви кажа, ще бъда искрен. Гледам сериозно на живота, но никога не съм нито тъжен, нито радостен. Не нося отрицателни мисли в ума си. Някога се явяват сенки, но те не са реални. Виждам страдащи хора, но не плача за тях. Плачът не е състрадание. Питам ги, за колко продават скръбта си, и я купувам. За мене е важно като плачете, да изтрия сълзите ви; ако сте бедни, да ви покажа начин да се освободите от беднотията; ако сте болни, да ви излекувам. Аз възприемам страданията, мъките на хората. Вечер, преди да си легна, получавам телеграми от целия свят: някъде потъва параход – оправям пътя му. Някъде момък вдигнал револвер срещу възлюбената си, иска да я убие. Казвам му, че тя го обича, и той се отказва от намерението си. Студент се оплаква, че професорът му ще го скъса. Казвам на професора да не го къса; той е добър ученик, ще подобри успеха си. Като отговоря на всички телеграми, тогава заспивам. Като видя, че хората, на които съм помагал, не вършат Божията воля, турям ги в едно гърне на огъня, да ги стопя. Те викат, плачат, молят се да ги извадя. Питам ги: Готови ли сте да вършите Божията воля? – Готови сме. Щом са готови, изваждам ги от гърнето, но вече пречистени и обновени. Христос казва: „Няма да видиш изцеление, докато не дадеш последния кодрант.“

Този е пътят, по който са минали всички велики хора, всички светии, всички добри хора. По тоя път ще минете и вие. Ако се съгласите да вървите по тоя път, ще ви дам моето съдействие. Един ден ще ви събера, за да уредим неуредените работи; да платим всички полици, които не могат вече да се отлагат. Мнозина се намират пред ликвидация, т.е. пред завършване на развитието си. Иде един сериозен изпит за всички. Трябва да издържите излита си, за да освободите мястото си на други, които чакат. Друга работа ви очаква. Който не издържи изпита си, ще остане на същото положение. Бубата преде толкова тънка нишка, каквато най-добрият предач не може да

направи, но нещо по-велико я очаква – да се превърне на пеперуда. Тя не може да направи това, което пеперудата върши. Нова работа я очаква.

Днес вие тъчете тънки нишки, големи майстори сте, но какво може да направи пеперудата? – Това ще знаете, когато влезете в нейното положение. Докато не станете пеперуди, каквото и да ви говоря, думите ми ще бъдат глас в пустиня.

Тридесет и четвърта лекция на Общия окултен клас 8 юни 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ФИЛОСОФИЯ И НАУКА[166]

Размишление

Сегашният човек се нуждае и от философия, и от наука. Философията има отношение към мъдростта. Без философия не може да се говори нито за обхода, нито за морал. Без философия човек живее само за себе си, за своята личност. Велико нещо е да бъдеш личност. Това е все едно да бъдеш цар, със своя държава и поданици, със свое управление, с право да създаваш закони. Казват, че управлението на дадена държава е лошо. Лошо е, защото законите са лоши. Каквото представляват законите за държавата, такива са чувствата и мислите за човека. Ако мислите и чувствата му са неправилни, какво ще излезе от него? Където отиде, когото срещне, той постоянно ще се оплаква. Чувствата и мислите са капитал, с който човек работи. От тоя капитал зависи, ще печели ли той или ще губи; ще гради, или събаря.

Какъв е моралът на сегашните хора? – Той изхожда от тяхната крива философия. Например те казват: Лесните работи се постигат лесно, а мъчните работи – мъчно. В истинската философия е точно обратно: лесните работи се постигат мъчно, а мъчните работи – лесно; малките работи се нареждат мъчно, а големите работи – лесно. Ако някой постави една игла на Витоша, може ли да я намерите? Това е мъчна работа. Обаче, накарат ли ви да намерите Черни връх, лесно ще го намерите. Значи, игла на Витоша мъчно се намира, но Черни връх лесно се намира. Точката, като иглата на Витоша, е малка величина, която не заема никакво пространство, но при движението

---

[166] Лекцията е от стилизираното издание „Начало на мъдростта“. Лекции от Учителя на Общия окултен клас, година XI (1931-1932), том III, София, 1946 г.

си тя създава правата линия, величина с едно измерение. Тя се поляризира, както и мислите, чувствата и постъпките.

Когато говорим за чувства и чувстване, явява се въпрос, какво представя чувстването. Когато помислиш за нещо и пожелаеш да го притежаваш, в тебе се заражда чувството. Когато в ума ти се породи някаква идея, тя произвежда своите резултати, независимо от това, дали те са видими или невидими. Това, което за едного е невидимо, за друг е видимо. Далечните предмети за някои са невидими, но за ония, които са близо до тях, те са видими. Значи, когато виждаме ясно предметите, ние сме близо до тях. Или съзнанието ни е толкова будно, че ние лесно си ги представяме. Тази е причината, където някои идеи са за нас ясни, а други – не. Например, идеята за любовта.

Някой има ясна представа за нея, а друг не я разбира. Като се говори за любовта, той си представя същество, подобно на него, започва да си мечтае и му пише любовно писмо. На това писмо може да му се отговори. Тук мисълта му е вървяла по права линия – от него до съществото, за което мечтае. В тоя случай, правата линия е път, по който се движи мисълта. Ако мисълта не може да се поляризира в чувства и постъпки, тя не може да се реализира. Мисълта е реална, когато минава през всички светове: причинния, умствения, астралния и физичния. Тогава мисълта, която е била невидима, става видима, т.е. реална. Четирите свята представят числата от едно до четири, с които Питагор е боравил. Единицата е роденият, проявеният човек. Числото две – жената. Значи, Адам е единицата, а Ева е двойката. Как се е създала жената? Кога се е явила тя? – Когато Адам пожелал да има другарка. Дълго време прекарал Адам в рая, където следвал една велика школа. Това не е писано в Библията. Писано е, че Адам и Ева били голи. Според разбирането на съвременните хора, на голия човек се гледа като на изостанал в развитието си. Какво ще кажете за хората, които се къпят в банята? – И те са голи, но не са изостанали.

Под голота разбираме неправилно отношение. Когато мислите, чувствата и постъпките на човека не са правилни, той вътрешно е гол. Например, мислиш за Бога, но се съмняваш в Неговото съществуване. Питаш: Има ли Бог или няма? Щом си задаваш такъв въпрос, ти поставяш Бога вън от себе си. Ти гледаш на Него като на материален обект, нещо подобно на тебе. Ако мислиш, че Бог е подобен на тебе, ще се запиташ, къде е Той. Кой може да отговори на тоя въпрос? Четеш книга от някой автор. Книгата е пред тебе, но къде е авторът? Той е в самата книга, в това, което е писал. Мисълта му е вложена в книгата, но къде е авторът? И сега, като разсъждаваш по тоя въпрос, трябва да се запиташ, кой разсъждава в тебе. Ще знаеш, че Бог разсъждава в тебе. Той те пита: Познаваш ли ме, кой съм? Когато авторът на една книга каже, че той е написал книгата, ти познаваш ли го? Какво ще отговориш на тоя въпрос?

Често се запитваш, как си създаден. За да разбереш, как си създаден, Бог трябва да те разглоби. Това значи, да умреш. Следователно, човек умира, защото Бог го вика да му покаже, как е създаден. Като се върне отново на земята, човек забравя това, което е научил в невидимия свят, и пак задава същия въпрос.

Кога човек забравя наученото? – Когато не мисли право. Цигулар, който свири, за да се хареса на публиката, не е истински музикант. Всеки, който мисли, как да се прояви, за да има доброто мнение на хората, той няма права мисъл. Свири за себе си, ти да бъдеш доволен. Мисли правилно за себе си, а не за хората. Вътре в човека има нещо, което му подсказва, добре ли свири и право ли мисли. Пръв той трябва да бъде доволен от себе си. Има цигулари, които са недоволни от себе си и са готови да се откажат от музиката. Който се отказва толкова лесно от музиката или от науката, той търси лесния път в живота. Той прилича на оня българин, който търсел лека работа. Мислел си: Да стана съдия, да съдя хората, не е лесна работа.

Да стана началник, да следя, как работят подведомствените ми, и това не е лесна работа. Един ден, като се разхождал из града, видял, как един капелмайстор дирижирал музикантите с пръчица. Той си казал: Ето работа за мене. Ще махам пръчицата, ще я въртя на една, на друга страна, и работата лесно ще върви. Много от човешките разбирания и постъпки са като на тоя българин. Те седят и махат с пръчицата, да разрешат въпроса, как е създаден светът. Най-после казват: С помощта на Божия Дух всичко се постига. Махнат с пръчицата и се успокоят. Сега, като ви говоря, виждам, че в съзнанието ви се образува малко мъгла. Казвате: Ако всичко, което сме постигнали, е неправилно, как ще стигнем до правилното? Засега вие не постъпвате правилно, не вървите в правия път. Насочете вниманието си към квадрата. В него се крият методи и правила за добър живот. Ако две същества се сблъскат, едното казва: Какво търсиш по моя път? – Такова е положението. Преграда, граница срещам на пътя си. Казвам: За да не се сблъскваш, като дойдеш до това същество, ще се спреш. Ти не можеш да се махнеш от тоя път. Първото същество казва: Върни се назад! – Не се връщам, ти трябва да ми отвориш път. – Не мога. Какво трябва да се прави при това положение? Единият не иска да се върне, а другият не иска да се отмести. Само едно им остава: да се сдружат и да тръгнат по перпендикуляра на пътя. Ти тръгваш надолу, до дъното на кладенеца, по-надолу не можеш да вървиш. Тогава кой е изходният път? – Нагоре. Изобщо, човек никога не може да се върне в пътя, по който е дошъл. Никой не може да се върне назад. Ще вървиш в посока, която е точно перпендикулярна на първата. С други думи казано: Човек е излязъл от Бога и ще се върне при Него. По пътя си той ще срещне много същества; с едни от тях ще живее в хармония, а с други няма да бъде в хармония. Много естествено, едни служат само на себе си, други на ближния си, а трети – на Бога. Това са три различни разбирания, три различни възгледа. Някой казва: Аз съм

Иван Драганов. – Къде живееш? В България. – България е държава. В кой град и на коя улица живееш? Важно е още в коя къща живееш, кой номер и кой етаж. Отидеш на това място и виждаш, че няма номер на къщата. Търсиш го и не можеш да го намериш на посочения номер. Той излязъл от къщи и вечерта ще се върне. Ще чакаш, докато се срещнеш с него. Велико нещо е да познаеш една своя мисъл, едно свое чувство. Мисълта и чувствата могат да се проявят и в друго някое същество. Колкото по-културно е то, толкова по-интензивно ще бъде чувството; колкото по-ниско от тебе стои това същество, толкова по-слабо развито е то. Когато човек дойде до реалността, мисълта му става толкова интензивна, че той сам се страхува от нея. Ако се намерите на повърхността на въртящо се колело, вие може да отскочите настрана от него; ако се намерите в центъра на въртящото се колело, няма да отскочите. Вие искате да придобиете знания. Какво се иска за това? – Работа. За колко време един адепт може чрез мисълта си да спечели една английска лира? Цяла година той трябва да работи интензивно с мисълта си, като алхимик, за да спечели една английска лира. Ако работи десет години, ще спечели десет лири. Значи, колкото повече работи, толкова повече ще се увеличава знанието му. И вие трябва да работите по същия начин в лабораторията си, всеки ден по три-четири часа, за да придобиете нещо ценно. Ако работите 300 дни по четири часа, стават всичко 1200 часа годишно. Шестдесет дена ще ви останат за почивка. Ако опитът ви излезе несполучлив, отново ще го повторите. За вечността това нищо не значи. Ако постъпваш неправилно в живота си, ще знаеш, че опитът ти ще излезе несполучлив. – Не зная, как да постъпвам. – Ще се научиш. Невежеството е причина за дисхармонията в живота. Хората на миналото, както и сегашните, говорят за управление, за държава, семейство, училище, но вместо да подобряват живота, те създават каша, в която сами се объркват. – Защо? – Мисълта,

чувствата и постъпките им не са прави. В миналото Мойсей писал закони, но и в това време имало нещо неясно за народа. В новите времена се създават закони, говори се за държавно право, за международно право, но работата пак не върви. Едно липсва на хората: права мисъл, прави чувства и прави действия. Управниците учат законите, заповядват, какво да се прави, но в края на краищата, нищо не излиза. Един след друг, хората заминават за оня свят, държавите се разлагат, и животът остава неуреден.

Казвам: Който не разбира законите на живота, ще умре. Който ги разбира, пак ще умре, но в края на краищата, ще възкръсне. Христос умря и възкръсна, за да покаже на хората, как трябва да живеят, какви са основните закони на живота. Който може да контролира мислите, чувствата и постъпките си, той е пълен господар на себе си. Не можеш ли да контролираш мислите си, не си господар и на чувствата си; ако не можеш да контролираш чувствата си, не си господар и на своите постъпки. Майката казва на детето си: Ти трябва да бъдеш добър. Така не се възпитава. Само с казване нищо не се постига. Това е крив метод. Ти си скроил криво дрехата и мислиш, че с казване ще я оправиш. И да ушиеш дрехата, крива ще излезе. Ще вземеш нов плат, добре ще поставиш мерките, отново ще я скроиш. След това можеш да очакваш добра дреха, т.е. добър човек.

Като се видите в затруднение, казвате: Бог ще оправи работите. Значи, вие ще кроите криво, а Бог ще оправя кривите ви работи. Вие ще грешите, а Бог ще изправя погрешките ви. Това е криво разбиране. Така Бог не оправя работите. За да те оправи, Той ще те извика горе, на другия свят, да ти покаже, как се живее. Първо ще изправи мисълта ти. Не можеш да живееш добре на земята, ако мисълта ти е крива. Няма по-красиво нещо от правата мисъл. Щом мисълта е красива, и чувството е красиво; щом чувството е красиво, и постъпката е красива. Само при това положение, отношенията между

мъжа и жената ще бъдат правилни. Това означава стихът: „И двамата ще живеят в една плът“.

Когато хората се обичат, те не говорят за обичта си, не си пишат любовни писма, но вътрешно се разбират. Достатъчно е единият да пожелае, да помисли или да почувствува нещо, и другият да го направи. Остане ли да кажеш на човека, че той не е направил това, което трябва, отношенията между вас не са правилни. Тогава или ти не си мислил правилно, или той не е възприел мисълта правилно. Така не се намира истината. Бог е център на нещата. Тоя център е вътре в тебе. От него ще излизаш и ще вземеш, каквато посока искаш, като радиус. После пак ще се връщаш в центъра. Значи, докато живееш в Бога, и Бог в тебе, ти ще имаш възможност свободно да излизаш от Него, когато искаш, и да се връщаш, когато искаш.

Едно основно правило: Никога не можеш да намислиш нещо вън от Божието съзнание. Каквото намислиш да правиш, пръв Бог ще го знае. Тази е причината, където при всяка погрешка ти се мъчиш, страдаш и си недоволен от себе си. Божественото съзнание в тебе, което всичко знае, ти нашепва тихо: Не постъпи добре, изправи погрешката си. Ти отговаряш: Вярвам в Тебе, Господи, обичам Те, готов съм всичко да направя за Тебе. Ти искаш да залъжеш Господа, но Той пак ти нашепва: Не постъпи добре. Тоя глас ще ти говори, докато не изправиш погрешката си. Как ще се извини малкото момиченце, ако вземе ябълката на своето другарче и я изяде? Колкото и да се извинява, работата не се оправя лесно. С думи погрешките не се оправят. То трябва да купи по-хубава ябълка и да я даде на другарчето си. И цар да си, погрешките трябва да се изправят. И цар да си, ако не мислиш правилно, ще ти свалят короната, ще ти съблекат царските дрехи.

В заключение на всичко това, казвам: Бог, Който е създал цялата вселена, обича всички същества и желае те да живеят и мислят

правилно. За да живеете добре, пазете се от криви, изопачени образи. Не дръжте в ума и в съзнанието си такива. Стремете се към правилни, красиви образи и движения. Правете такива движения, които да привличат вниманието на хората. Красивото спира погледа на всеки човек. Природата не търпи нищо криво и изопачено. Срещне ли такава форма, тя сама я разрушава, за да създаде нова, по-правилна и по-красива от първата. Дружете с хора, които имат прави мисли, чувства и постъпки, за да изработите нещо красиво в себе си. За да се развиват добре учениците в един клас, те трябва да имат правилни отношения помежду си. За да се повдигне едно общество на по-високо стъпало, хората, които го съставят, трябва да имат братски отношения помежду си. Няма ли истински братски отношения между хората, никаква хармония не може да има между тях. Където има братство, там може да се очаква истински хармоничен живот.

Едно се иска от човека: когато започва една работа, да знае, кога да я започне. Не можеш да изучаваш Божественото знание, когато си болен, неразположен или смутен. Божественото знание се придобива при добро разположение на духа. Когато времето е лошо, когато вън е студено, вие затваряте прозорците; когато вън е горещо, отваряте прозорците. Също така трябва да знаете, как да работите с ума, сърцето и волята си. Ще мислиш с ума си, ще чувстваш със сърцето си и ще действаш с волята си. При това, трябва да знаеш, кога ще работиш с ума, кога със сърцето и кога с волята си. Къде е човекът? – В ума, в сърцето и във волята. Вън от човека нищо не съществува. – Значи, човек е център на всичко. – Той е център на своя живот. За да бъде център, той трябва да се проявява разумно. За да бъдеш учител, трябва да събереш деца около себе си и да знаеш да ги учиш.

Сега, вашата задача, като ученици, е да мислите върху това, което вие сами може да направите. Мислете върху квадрата, като жива геометрична форма. Ако разбирате отношенията, които се крият

в квадрата, можете да определите, какво ще стане между вас и вашия приятел след десет или сто години. Днес се обичате, но интересно е да знаете, какви ще бъдат отношенията ви след години. Докато сте в една система, отношенията ви ще бъдат правилни. Който от вас пръв излезе от системата, той пръв ще измени отношенията си. Много естествено. Един жител на Марс ще мисли различно от един жител на Венера. Ето защо, когато се произнасяме върху разбиранията на даден човек, ние трябва да изхождаме от гледището на неговите възгледи. Човек си остава такъв, какъвто е роден, никой не може да го измени. За да стане преврат в него, той трябва да се върне към източника, от който е излязъл. Не само веднъж трябва да стане това, но много пъти. Човек трябва постоянно да излиза и влиза в съзнанието си. Това е вътрешен духовен процес. Само така той може да възприеме нещо ново, да стане нов човек.

Да станеш нов човек, това значи, да си приел Господа в себе си. – Къде е Господ? – Ако си беден и гладен, иди при оня, който вярва в Бога. Той ще ти покаже, къде е Бог. Колкото пъти отидеш при него, той ще те приеме като брат: ще те нахрани, ще те облече, ще задоволи нуждите ти. Казваш: Днес ме нахрани, но какво ще правя утре? – Не се страхувай! Който те е нахранил днес, той има грижа и за утрешния ден. Това е Бог в човека, Който задоволява нуждите на бедния, докато един ден и той приеме Бога в себе си и тръгне в правия път.

Сега аз не искам да ви направя светии, но казвам, че трябва да мислите, да чувствате и да постъпвате правилно. Ще се проявявате така, както Бог ви е научил – нито като мене, нито като другите. Ако аз съм виден цигулар и, като свиря, клатя главата си, трябва ли и вие да правите същото? Това е лош навик, от който трябва да се освободя. Тонът ви трябва да бъде чист – нищо повече. Някой път виждам, че вашите работи са объркани. Какво правя тогава? Взимам цигулката и

започвам да свиря такива парчета, които оправят объркваните работи на хората. Щом се оправят и вашите работи, оставям цигулката настрана. Някога оправям объркваните ви работи с наглеждане на плодните дървета, или с чукане на камъни. Плодното дръвче ми казва: Бъди като мене. Аз с години търпя това положение и се уча от всичко. Камъкът ми казва: Бъди като мене. Аз понасям студа, горещината и не се оплаквам; понасям всичко с твърдост. Като отида при водата, тя ми казва: Бъди като мене. Аз използвам всички условия. Като видя най-малкия наклон, веднага започвам да слизам надолу и да се движа. Като видя най-малкия отвор, започвам да тека капка по капка. Не се стремя да постигна всичко изведнъж. Съвършенството не се постига изведнъж. Казвам: Да бъдеш съвършен, това значи, да излезеш от един ред на нещата и да влезеш в друг. Можеш ли да бъдеш съвършен между лоши хора? – Не можеш. Ти ще напуснеш лошите хора и ще отидеш при добрите. Какво ще стане с лошите хора? – Бог ще ги оправи. Той има грижа за всички. Той има определен план, по който постъпва. Всеки трябва да си каже: Бог е създал света, Той ще го оправи. Моята задача е да имам правилни отношения към Бога. Отношенията ви към Бога трябва да бъдат любовни, т.е. синовни. Ще държиш в ума си светли и красиви мисли за Бога.

В заключение на всичко казано досега, какво може да приложите? Ще кажете, че трябва да се отречете от света и от себе си. Лесно се казва на думи, но знаете ли, колко мъчно човек може да се отрече от света и от себе си? Това значи, да намериш оставената игла на Витоша. Някой се отказва от света, а като минава покрай богатите къщи на хората и вижда, колко хубаво са облечени, постоянно въздиша. Това не е отричане от света. Друго нещо е да видиш всичко това и да се радваш на чуждото благо. Колкото бедно да си облечен, радвай се на хубавото облекло на своя ближен. Така ще сравняваш

нещата и ще познаеш себе си. Когато издържиш тоя изпит, ти ще можеш да се облечеш, както искаш.

Кога хората се обличат в скъсани дрехи? – Когато грешат. Скъсаните, обикновените дрехи на човека са необходими за работните, делнични дни на неговия живот. Дойде ли празник, той облича новите, чистите си дрехи. Не правят ли майките също с децата си? Като дойде Великден, майката облича своето момиченце с бяла, хубава рокличка. Вечерта тя съблича бялата рокличка и на другия ден му дава обикновената рокля. Така човек се облича с нови дрехи и ги съблича, изправя погрешките си и прави нови, докато един ден придобие съвършенство и се облече с дрехата на новия живот – дрехата на любовта.

Защо човек греши? – Защото заспива често. Тогава съзнанието му не е будно, и майката иде да съблече новите дрехи. Да имаш будно съзнание, това подразбира, сам да се събличаш и обличаш. Майката има право да съблече новата дреха на детето, което е заспало, но възрастният сам трябва да се съблича и облича. Моралът на сегашните хора е обикновен, преходен, затова те грешат. Той се определя от техните мисли, чувства и постъпки. Обаче, има абсолютен морал, който се определя от светлите и чисти човешки мисли. Казано е в Писанието: „Делата на човека вървят след него“. Както мислиш, така постъпваш. Ако имаш загуба, сам ще я носиш; ако имаш печалба, пак сам ще я носиш. Мислите, чувствата и постъпките ти могат да донесат загуба или печалба – от тебе зависи.

Какво е нужно на ученика? – Всеки ден да употребява по 10-20 минути, най-много половин час, да съсредоточи мисълта си и да размишлява върху великото и съвършеното, като идеал на своя живот. Мислете и вие за оня идеален свят, в който живеят ангелите, светиите, напредналите същества. Стремете се поне половин час да

живеете в светлия, възвишен свят. Останалото време може да прекарате в обикновения, всекидневен живот.

Тридесет и пета лекция на Общия окултен клас 15 юни 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

МАЛКОТО ДОБРО (ЖИВИЯТ ПОРЯДЪК)[167]

Размишление

Тази сутрин ще говоря върху живия, т.е. разумния порядък в природата. Значи, има разумен и механичен порядък. Първо трябва да се използва безпорядъка. Така ще се разбере разумния порядък. Иначе, ще питате, защо това става така, а онова другояче. Като пишете числата от 1-10, пак се питате, защо се пишат тия числа. Те са необходими, защото и природата си служи с тях. Тя постоянно пише числа и смята. – Възможно ли е това? – Туй, което за вас е невъзможно, за други е възможно. Това, което не влиза във вашия ум, в другите умове влиза. Има неща, които вие нито сте виждали, нито сте съзнавали.

Три принципа съществуват в света. Първият принцип е силният, мощният елемент на Битието, чрез който се проявява личният живот. Всички сте служили на тоя принцип. Вторият принцип подразбира излизане на човека от личността, т.е. освобождаване от влиянието на личността. Тоя принцип е точно противоположен на първия. Третият принцип едва сега се проявява. Той е наречен служене на Бога или вяра в Бога. Как се изявява служенето на Бога? – Да вършиш това, което ти е неприятно. Ще кажете, че ви е неприятно да грешите. Според мене, когато греши, човек изпитва голяма приятност. Има нещо приятно в греха, затова човек прави погрешки и престъпления. Ако не е така, никога нямаше да греши. Оня, който е решил да служи на Бога, казва: Неприятно ми е да направя това нещо, но ще го направя.

[167] Лекцията е от стилизираното издание „Начало на мъдростта“. Лекции от Учителя на Общия окултен клас, година XI (1931-1932), том III, София, 1946 г.

Като реши да служи на Бога, човек ще се натъкне на ред неприятни неща, но трябва да ги направи. Защо е така, няма да обяснявам. Тоя въпрос и без това е тъмен и неразбран. Ако започна да го обяснявам, ще стане още по-тъмен. Като знаете това, не примирявайте противоречията, но ги използвайте. Не питайте, защо преди един час двама души се разговаряха приятелски, а след един час се скараха и разделиха. Единият отиде на една страна, другият – на друга страна и започнаха да съзерцават. Когато двама души се обърнат един към друг с гърбовете си, това показва, че възгледите им за живота са противоположни. Ако двамата са обърнати един към друг с лицата си, това показва, че възгледите им за живота са еднакви. Когато някой ви обича, обръща се с лице към вас. Когато не ви обича, той се обръща с гърба си към вас.

Някой се страхува, когато го гледат в лицето. Не се страхувайте от това. Напротив, гледа ли ви някой в лицето, радвайте се. И мечка да ви гледа в лицето, пак се радвайте. Дебне ли ви мечката отзад, тя има намерение да се хвърли върху вас и да ви нападне. С това тя иска да каже: Моите възгледи са различни от твоите. Когато влезе в противоречие със себе си, човек изпада в безразличие, нищо не го интересува. Например, някой иска да изпълни Божията воля, но същевременно има желание да бъде силен, богат, учен, здрав, да изпъкне пред хората. Това е постижимо, но е мъчно. Ако искаш да изпълняваш Божията воля, ще я изпълниш такъв, какъвто си в момента. Няма защо да чакаш да станеш учен, богат, силен, че тогава да я изпълниш. Това е все едно, да се запознаеш с човека, само когато разбереш, какъв е той. Казваш си: Ако е добър, честен, праведен, богат, ще се запозная с него. Ако няма тия качества, няма да се запозная. Не е така. Когато срещна един човек, аз искам да видя, кое е най-малкото добро, което той носи в себе си. А дали е светия, учен,

богат, това не ме интересува. Това всеки може да види. Важно е да видиш в човека най-малкото добро, което никой не може да види.

Често ме запитват: Какво виждаш в хората, които те обикалят? – В тях виждам най-малкото добро. Където е най-малкото добро, там е Бог. Когато и ние се запитваме, защо Бог се интересува от нас, отговарям: Бог се интересува от нас за най-малкото добро, което е скрито в нашата душа, в нашия дух, в нашия ум и в нашето сърце. Ако не е така, не може да се обясни, защо Бог се интересува и от грешника. Значи, и в грешника Той вижда най-малкото добро, скрито някъде от погледа на обикновените хора. Това може само да ви насърчи. Казвате: Кой може да угоди на Бога? Не се старайте да угаждате на Бога. Първо угодете на себе си и на своя ближен. Ако можете да угодите на себе си и на своя ближен, ще угодите и на Бога. Дойде ли до мене, аз първо угаждам на Бога. – Как Му угаждаш? – Като върша това, което ми е неприятно. Питат ме: Защо търпиш тия хора около себе си? – Защото искам да угодя на Бога. Аз търся в тях най-малкото добро и, като го намеря, виждам, че в Божия закон няма никакво изключение. Така се създава вътрешна връзка между мене и хората. Тая връзка никога не се къса. Ако и вие постъпвате така, ще знаете, че човек не е това, което виждате отвън. Да намериш малкото добро в човека, това значи, да поставиш отношенията си с хората на такава основа, която нищо не може да разклати. Това значи, да поставиш живота си на канара, която никакви бури и ветрове не могат да разклатят. На тая основа може да градите своето велико бъдеще. Поставите ли за основа на своя живот богатството, силата, знанието, нищо няма да постигнете.

Какво правят мнозина от съвременните хора? Понеже виждат лошото в човека, като се запознаят с един чужденец, те започват да го предупреждават, с кого да дружи и кого да отбягва. Така постъпват и някои от новото учение. Когато дойде чужденец между тях, те го

запознават с тоя-оня, но му казват: С тия хора не трябва да дружиш. Така не се говори. Така не се проповядва новото учение. Виж малкото добро във всеки човек и не се страхувай от него. Като виждам доброто в човека, аз забравям лошото. В това отношение, аз съм невежа за лошото в човека. Щом дойда до малките работи, до малкото добро, там ставам учен. И ангелите са невежи за злото, а учени за доброто. Ако един ангел дойде между вас и започнете да го съветвате с кого да дружи и с кого да не дружи, той ще се обърка. – Неговата работа е да изявява любовта. Понеже не е богат, не може да помага на хората с пари, той ще им пише любовни писма. – Какъв смисъл имат тия писма? Питам: Какъв смисъл имат вашите любовни писма? Вие пишете: О, моя възлюбена, идеал на моята душа! Без тебе не мога да живея. – Това не е истина. Как сте живели без нея? А сега, като я видяхте, не можете вече без нея. Ангелите пишат любовни писма, но те се основават на истината. Те виждат малкото добро в човека и за него пишат.

Като ученици, вие трябва да превеждате нещата, да търсите техния дълбок смисъл. Какво означават думите: „О, моя възлюбена, без тебе не мога да живея“. – Не мога да живея без Тоя, Който е в тебе. Откак те видях, намерих Тоя, Когото търсех. Докато в мъжа и в жената не виждаш Бога, а гледаш на тях като на временно удоволствие, ти си в положението на малкото дете, което играе с куклите си и казва: Без куклите си не мога да живея. В това няма никаква философия. Куклите са само забава за детето.

Казваш: Обезсърчих се, не зная, какво да правя. – Мисли за малкото добро и се научи да служиш на Бога, когато ти е най-неприятно. – Защо си се обезсърчил? – Че някой те наругал, казал ти обидни думи. Той те ругае, защото не мислиш за него, че е божество, голям талант. Започни да го хвалиш и да се възхищаваш от него, той ще престане да те ругае. Има смисъл да те наругае човек, но ако той

служи на Бога. Като те ругае, той иска да насочи вниманието ти към Господа: да Го познаеш и да Му служиш. Следователно, докато имате високо съзнание за себе си и гледате на някого снизходително, последният ще почувствува това и ще ви наругае. Никога не се мери с човека. Не се поставяй пред него като големец. Силата на човека не е в неговата външна форма, но в дълбокото разбиране на живота, в неговата права мисъл, която при никакви условия не може да се изопачи. Силата на човека се крие в чистотата на неговите чувства. Чувствата могат да се менят, но винаги да запазват чистотата си. Чувствата могат да бъдат приятни и неприятни, радостни и скръбни, но в тях трябва да има чистота и устойчивост.

В живота съществуват три положения: да скърбиш, когато другите се радват; да се радваш, когато другите скърбят; да си блажен, когато всички се радват. Ще кажете, че човек скърби, когато другите скърбят. Не е така. Това значи всички да сте под един знаменател, да имате еднакво разбиране за нещата. Ония, които разбират законите, трябва да се радват, когато другите скърбят. Затова казвам: Радвайте се с ония, които скърбят; скърбете с ония, които се радват: блажени сте, когато всички благуват. Нима майката не е Блажена, когато детето ѝ е здраво, когато се учи добре и когато успява в живота? Тя е Блажена, защото детето – благува. Не можеш да се радваш, ако не си минал през страданието.

Защо идват страданията? – За да се оформят вашите идеи. Който не е минал през огъня на страданието, не може да се оформи. Свещен е този огън. При всяка скръб се поставят по малко дърва на този огън. В първия момент, като попаднете на тоя огън, вие мислите, че ще изгорите. Няма да изгорите. Има неща, които никога не изгарят. Във всяко растение, във всяка мушица, във всяко живо същество гори свещеният огън. В тоя огън животът започва и продължава да се развива. Оттегли ли се огънят, съществата умират. Ето защо, скръбта

е носителка на свещения огън. Свещеният огън е разумна сила, която чисти. Като знаете това, благодарете за страданията. Казваш: Страданието ме съсипа. Не се заблуждавай! Това е огънят на страданието, който чисти нещо в тебе, без да изгаряш. Ако искаш да се очистиш и да светнеш, ще търпиш. Страданието не продължава повече от един ден: От изгрев слънце до залез. Ако страдаш повече от един ден, това е ехото на страданието. То е кратък процес. Светлината издържа повече от един ден. Въпреки това, когото срещнеш, всеки се оплаква от страданията и казва: Няма човек, който да е страдал, като мене.

Сега вие трябва да се разширите, да разберете правилно страданието. Само така може да градите, да създадете новото. Срещате един човек и казвате, че е опасен. – Защо? – Защото, според вас, не е на мястото си. Това е ваш възглед, не е мнение на възвишения свят. Срещате един талантлив човек. Казвате, че той е на мястото си. Защо? – Защото събужда у вас импулс, да бъдете, като него талантлив. Но вие може и да съжалявате, че не сте талантлив като него. За да бъдеш талантлив, нужни са съответни условия. Как ще се отхрани детето без мляко? Може ли да отхраните детето по същия начин, както малкото птиченце? – Не може. Това са два различни метода на отхранване, които дават два различни резултата. Значи, за отхранването на една благородна мисъл, за отхранването на едно възвишено желание се изискват специфични методи и специфични условия.

Пазете се от чужди влияния. Има лоши и добри влияния. Достатъчно е лош човек да седне до тебе, за да ти остави своето лошо влияние. – Как става това? Понякога в човека влизат нечистотии, както в чистия извор, и намаляват чистотата му. Но изворът е чист и сам може да се очисти. Всички извори са изложени на малки промени в техните крайници. Тоя закон е неизбежен. И вие сте изложени на

тоя закон. Когато влезете в трамвая, между много хора, вие се излагате на тяхното влияние. Защо влизате в трамвая? Имате някаква цел. Вие сте готови да търпите всички несгоди, за да постигнете своята цел. Ако чакате реда си отвън и се качите на трамвая, когато е свободен, нямаше да постигнете целта си.

И тъй, когато влезете в Божествения свят, трябва да имате вяра в Оня, Който живее във вас. Трябва да имате вяра в малкото добро във вас. То е в сила да ви запази от злото в света. Разчитайте на малкото добро като на приятел. То ще ви спаси от най-голямото зло. Малкото добро и голямото зло произвеждат еднакви резултати. Това е закон, който може да проверите в живота. Например, когато престъпникът дойде до крайния предел на своите дела, в него се явява желание да направи поне едно малко добро. Никой не може да преобрази тоя човек, освен малкото добро. Той се е натоварил с голяма, тежка раница и пита: Няма ли човек, който може да ми покаже начин да си помогна, да сваля част от товара си? Големият товар е горивото, което трябва да се запали. Трябва да се запали огънят в тоя престъпник. – Кой е огънят? – Малкото добро. Запали тоя огън в човека и го остави да гори. Той ще изгори голямото зло, което след време ще се превърне във велика добродетел. Така и престъпникът ще стане светия. Следователно, докато човек не познае голямото зло, не може да познае малкото добро. Ще познаеш първо голямото зло, а после малкото добро. След това ти ще станеш човек в пълния смисъл на думата. Най-голямото зло и най-малкото добро са граници на живота. Щом излезе от тия граници, човек отива при Бога. Това е толкова лесно, колкото и на пияницата да седне пред масата и да извика: Чаша вино! Погледне чашата, вдигне я нависоко и каже: Да живее България!

Казвате: Лесно се говори, мъчно се правят нещата. Къде е мъчнотията, да направиш едно малко добро? Мъчнотията се крие в

това, че недовиждаш, не знаеш, какви нужди има човек и как да го задоволиш. Срещаш един човек, гледаш го гол, бос, окъсан, гладен, не знаеш, как да му помогнеш, какво първо да му дадеш. Обаче, тоя изпаднал човек не иска нито хляб, нито дрехи и обувки. Той очаква да срещне някой, да му каже една сладка, насърчителна дума. Срещам тоя човек и го питам: Братко, как си? Той веднага ме погледне, лицето му светне и тръгва с мене. По пътя се разговаряме, питам го, как е дошъл до това положение. Той ми разказва, как изгубил всичко. Казвам му: Не се смущавай, че си бос. Когато отиде на планината, Мойсей беше обут, но чу глас от горящата къпина, който му каза: Мястото, на което стоиш, е свето. Събуй обущата си! Сега и вие влизате в църква, в домовете обути, но трябва да се събувате. Ще кажете, че обувките ви са нови, чисти, няма да каляте. Не са чисти обувките. Те са свързани с живота на някое животно. Вие сте одрали кожата на животните и забравяте, че нямате право да отнемате живот. И аз нося кожени обувки, но скъпо ги плащам. С тия пари аз мога да живея още сто години. Не се страхувам от задължението, което поемам с обувките, защото така ще науча най-голямото зло. Най-малкото добро познавам вече, остава ми да науча най-голямото зло.

Сегашните хора се нуждаят от дълбоко, вътрешно разбиране на живота. Без това разбиране, вие ще минавате през добрините и злините, през радостите и скърбите и ще очаквате да дойде някой при вас да ви каже една блага дума. Вие очаквате някой да ви обича. Кой може да ви обича? – Само оня, който върши своята работа при най-неблагоприятни условия. Само оня може да ви обича, който е намерил най-малкото добро. Какво ще дадете вие на тоя човек? За да получиш нещо, трябва и ти да дадеш нещо от себе си. Такъв е законът. Правилна обмяна трябва да става: ще получиш, ако дадеш; като дадеш, ще получиш. Само така се създава връзка между хората. Аз не говоря за оная връзка, която децата правят с бубулечките. Някое

дете хване един бръмбар и го върже за единия крак. Тая връзка коства или целия живот на бръмбара, или само едното му краче. Друг е въпросът да вържеш падналия в кладенеца с въже и да го извадиш навън. Тая връзка е естествена. Можеш ли да пуснеш в кладенеца оня, когото обичаш?

Какво ще каже майката, чието любимо дете заминава за оня свят? Въжето се скъсало, и детето отива нагоре. Обаче, майката е в сила да задържи детето си на земята. – Как? – С любовта си. Майчината любов е по-силна от смъртта. Като се противопостави на смъртта, детето ѝ не умира. Търси ли помощ отвън, детето непременно ще умре. Казвам на майката: Преди да търсиш цяр за детето си, моли се на Бога. Той няма да вземе това, което сам ти е дал. Оня, който иде да вземе детето ти, е някакъв самозванец, дошъл в името на Господа. Той казва, че Бог го изпратил, но не говори истината. Бог не благоволи в нашата смърт. Той е живот и на нас дава живот. Казано е в Писанието: Бог на любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите. Следователно, ако вашето дете е заминало за оня свят, не мислете, че е умряло. То е отишло там да учи. Майката трябва да знае това и да не плаче за детето си, но да очаква писма от него.

Изучавайте основните положения на живота, сами да си помагате. Някои очакват да им се каже всичко наготово. Те търсят гадатели, да им кажат, какво е писано в кафето им. Съберат се няколко сестри заедно, пият кафе, и една от тях гадае. Много неща са написани в кафето: мечка, вълк, лисица, облаци, път и др. Който разбира, може да чете по тия образи като символи. Изкуство е, обаче, да гадаеш на себе си. Някой гадае на другите добре, но като дойде до себе си, нищо не може да каже. Много от вас сте били добри гадатели в Египет, в Индия. Оттам носите тоя занаят, но сте го забравили. Казвате, че тоя занаят е цигански. – Не е цигански, но трябва да гадаете без кафе, без карти, без боб. Ясновидката Кортеза казваше

верни неща, но без икона тя не можеше да се съсредоточи. Ще сложа иконата пред себе си, ще прекади с тамян и след това започва да говори Един ден Кортеза ми разказа една своя интересна опитност. Дошъл при нея един човек, искал да му каже нещо. Тя сложила иконата пред себе си, прекадила с тамян, но нищо не видяла. Моли се, движи се натук-натам, дано чуе нещо – пак затворено. Тъкмо се готвела да каже, че нищо не се открива, изведнъж гледа към иконата, ръката на св. Богородица се движи. Тя разбрала, какво искат да ѝ кажат. Обърнала се към дошлия с думите: Ти имаш лош навик, обичаш да вдигаш ръка, да биеш. Така биеш и жена си, но трябва да се откажеш от тоя навик. Ти си волева натура, енергичен си, можеш да се въздържаш. Много неща му казала тя, но след като видяла отражението върху иконата.

Учете се от малките работи. Каквото и да ви се случи в живота, в него се крие някаква наука. Аз не съм за външното гадание, да очаквате да ви кажат нещо отвън. Сами трябва да си гадаете. Ставаш сутрин от сън. Погледни се в огледалото и виж, какъв е изразът на лицето ти. Ако в първо време си сериозен и скоро след това се развеселиш, ще знаеш, какво може да ти се случи през деня. На другата сутрин се поглеждаш пак и несъзнателно вдигаш едната си ръка, а другата спущаш долу. После изкривяваш устата си, или намигваш с окото. Защо правиш това движение? В движенията се крие цяла наука. По тях човек може да научи много неща. Голямо знание се крие в намигването. Двата клепача на окото носят два вида енергии: горният клепач крие положителна енергия в себе си, а долният – отрицателна. Като изучавате човешкото око, ще видите, че в различните хора то има различна форма и строеж. Окото на светията има една форма, на гениалния – друга, на талантливия – трета. Окото на обикновения човек също се различава от горните. Изобщо, външната форма на окото отговаря на вътрешния живот на

човека. По формата на окото ще познаете, какви мисли и чувства вълнуват даден човек.

И тъй, невидимият разумен свят говори на човека чрез символи. Ти търкаш окото си, не знаеш, защо правиш така. – Говор е това. Почесваш главата си отзад – говор е това. Чрез него разумните сили в природата работят върху съзнанието на човека, да го пробудят. Видите ли, че някой мига бързо, ще знаете, че той е страхлив човек. Силният, безстрашният не мига бързо. За такъв човек българите казват: Окото му не мига. Оня, който бързо мига, нека вземе огледалото и се наблюдава. След това да прави опити да се въздържа. В първо време ще се въздържа половин минута да не мига, после една минута, две минути. Това е дисциплина, през която всеки трябва да мине. Обаче, повече от две минути няма да се въздържате в мигането. Има опасност да се хипнотизирате и заспите. После няма кой да ви събуди. Като ученици, вие трябва да дисциплинирате очите си, да знаете, колко бързо да мигате, как да ги отваряте и затваряте. Питаш някого: Защо ме гледаш така втренчено? Плавно, хармонично ще отваряш и затваряш очите си. Природата обича плавни, спокойни и равномерни движения. Красиво е да гледаш, как човек отваря и затваря очите си спокойно. Това е естествено движение. Грабливите птици са смели; те никак не мигат. И вие трябва да бъдете смели, безстрашни, да създадете характер в себе си. Велико нещо е безстрашието. Който бързо мига, нищо не постига. Каквото започне, не успява. Ако бързо мигаш и желаеш да научиш един език, няма да успееш. Ще работиш върху очите си и ще учиш езика. Колкото успяваш в мигането, толкова ще успееш и в езика. От бързото или спокойно отваряне и затваряне на очите зависи твоя успех и в науката, и в музиката, и в разрешаване на житейските въпроси. Учи всичко, което те интересува, и не мигай бързо. Не движи веждите си, когато не трябва. Дръж устата си свободно. Устните не трябва да бъдат

нито много затворени, нито отворени. Човек трябва да бъде свободен в движението си. В какво се изявява свободата? Къде е свободата? – В Бога. Трябва да се откажеш от човешките мисли и да приемеш Божествените. Свободният човек се проявява така, както Бог го е създал. Той е естествен във всичките си прояви и като срещне своя ближен, първо вижда доброто в него. Човек трябва да се самовъзпитава. Без това никаква култура не съществува. Който не се е възпитал, не може да дойде до ония естествени, хармонични движения. А всяка дисхармония води към страдания. Като знаете това, стремете се към правилни, естествени движения. Като отиваш на работа, излез с лицето си навън. Обърнеш ли се с гърба си, работите ще останат назад. Освен това, не тръгвай изведнъж бързо. Тръгни бавно, с отмерени стъпки и постепенно ускорявай хода си. Отнасяй се съзнателно към себе си, за да създадеш добри навици.

Като ученици, вие се нуждаете от абсолютна вяра. Да вярваш, това значи, да живееш в хармоничния свят на истината. Истината подразбира свят на свободата и красотата. Който иска да бъде красив, трябва да познава истината. Човекът на истината не се страхува от нищо. Той поглежда открито, с доверие към всички хора. Щом вярва в Бога, той е безстрашен. Пред нищо не се колебае, не се съмнява и не подозира. За него лоши хора не съществуват.

Днес и религиозни, и светски хора, като говорят за Бога, казват, че Той живее на небето, и там Го търсят. Наистина, Бог живее на небето, но мъчно може да Го намерите там. И боговете Го търсят на небето, но не могат да Го намерят. Единственото място, където лесно може да се намери Бог, е мястото на малкото добро. Ако искате да видите Бога и Неговите чудеса, спрете се на мястото, дето живее най-слабото, най-нищожното същество. Там ще видите, какво прави Бог, как изявява своята Любов и Мъдрост. Ако искаш да намериш себе си и да се познаеш, намери най-голямото зло, което живее в тебе. После

съсредоточи се и потърси най-малкото добро. Щом го намериш, в тебе става голям преврат. От тоя момент всичките ти работи започват да се нареждат добре. Да намериш истината, това значи, да придобиеш нужната свобода и красота. Ще кажеш, че не искаш да бъдеш красив. Какъв искаш да бъдеш, грозен ли? Ако си красив, бъди красив, както трябва. И ако си грозен, бъди грозен, както трябва. Искаш или не, трябва да бъдеш красив. Ще бъдеш добър, учен, красив. – Много неща не зная и не разбирам. – Това нищо не значи. Да знаеш много неща, това значи, да си натоварен толкова много, че да не можеш да се движиш свободно. Важно е да разбираш нещата, за да влезеш във връзка с разумните същества. Тяхното знание ще протече и към тебе. Затова трябва да обичаш Бога, да приемеш Неговото знание. Ако не Го обичаш, ще останеш невежа.

Мнозина очакват деня да заминат за другия свят, там да придобият всичко, което им е нужно. Много пъти са ходили и на другия свят и пак ще отидат, но какво са донесли оттам? Ако отидете със сегашните си разбирания, ще се върнете такива, каквито отидохте. Вие трябва да разбирате нещата правилно още на земята. Съществата на оня свят са по-разумни от вас. Те само ще ви погледнат, да видят, носите ли малкото добро в себе си и ще изчезнат. Вие ще изпитате голяма самота: никого няма да видите, даже и себе си. Само ще чувствувате себе си, без да се виждате. Ще се движите нагоре-надолу, без да сте изминали някакъв път. Пред вас ще стоят яденета, без да можете да си хапнете. Тяло имате, но толкова прозрачно, че никаква сянка няма да хвърля. Имате очи, но не физични, затова ще виждате по особен начин.

И тъй, докато сте на земята, търсете малкото добро в себе си. Критикувайте се, но разумно. Използвайте всичко, което ви е неприятно. Щом нещо ви е неприятно, направете го заради Бога. Това е служене. Не говорете непроверени неща. Първо проверявайте

тяхната истинност и тогава ги изнасяйте навън. Виждаш една лоша черта в своя брат. Не бързай да го критикуваш, преди да видиш, дали същата черта не е и в тебе. Ако я намериш в себе си, помисли, как може да я изправиш. Сега вие сте дошли на земята да учите, влезли сте в школата, но очаквате да получите нещо отвън. Дохождате при мене, да разберете, какъв човек съм, какво мога да ви дам. Вие не търсите малкото добро в мене, но искате да проверите, вярно ли е, че съм свет човек, както някои казват. Щом дойде такъв човек при мене, аз не го приемам. Той ме погледне и си казва: Не бил такъв, какъвто го препоръчват. Той не знае, че така именно, аз му помагам. Когато изпълнявам Божията воля, за мене не е важно мнението на хората. И мене някъде не ме приемат. И на мене някои дават гърба си, не ме поздравяват. Аз не се сърдя за това, но чета по лицата, какво искат да ми кажат с поведението си. Срещна млада мома. Тя ме погледне строго и си казва: Учението на тоя човек разваля живота на хората. С това тя иска да каже, че ако приеме новото учение, не може да люби. Лъже се тя, тъкмо в новото учение ще може да люби повече, но разумно. Тя ще получава по десетина писма на ден, но трябва да знае, как да отговаря. После мислено казвам на момата, че това, което сега търси, не може да го намери. Заради доброто в нея ще ѝ се даде възможност да намери възлюбения си. Като приеме мисълта ми, тя се обърне няколко пъти да запомни лицето ми. Като ме срещне втори път, тя вече ме поздравява, усмихва се, гледа на мене като на познат. Младата мома е моя сестра, излязла от Бога. Аз не я критикувам, но я поздравявам, усмихвам се и показвам пътя, по който трябва да върви.

Хората трябва да се откажат от стария мироглед и да си изработят нов. Ако още се държат за старото, същият резултат ги очаква: старост, немощ и смърт. След това те се готвят за другия свят. Там болници няма и не се нуждаят от инвалиди. Божественият свят не е място за инвалиди. Там не се правят никакви подаяния. Там живеят

децата на Бога, които Го познават и разбират. С притчата за блудния син, Христос даде пример, какво значи разкаяние и смирение. Блудният син се върна при баща си и каза: Татко, сгреших пред тебе и пред Господа. Всичко, което ми даде, изядох. Сега съм готов да ти работя като слуга. Приеми ме в дома си. Когато човек дойде до положение на блудния син, той влиза в новия живот. Във всички хора трябва да се яви желание да работят на своя баща. И вие трябва да научите по един занаят и да бъдете доволни от положението си. Сега всички хора плачат, но не плачат, както трябва. Аз искам да намеря образец на човек, който плаче. Някоя сестра плаче, но не може да ми послужи за модел – не знае да плаче. Тя погледне надолу, погледне нагоре, но плачът ѝ не трогва душата. Така не се плаче. После се усмихне, погледне към земята. Това не е смях. Идете при извора да се научите да плачете. Като извира, водата плаче и прави движения. Красиви движения са ония, в които има хармония. Без движения нищо не се постига. В Индия има факири, които с години седят на едно място, да каляват волята си. Със седене те нищо не са постигнали. Адептите са хора на движението. Ония хора, които седят на едно място и мислят само за удоволствие, не могат да се развиват. Вие трябва да бъдете подвижен като светлината. Такива са ангелите. Сегашните хора не могат да ходят правилно. Някои се движат като гемия, клатят се на една и на друга страна. Това показва, че те се намират в развълнувано море. В разумния живот не съществува никаква дисхармония. Вие сте дошли на земята да изправите мисълта си, за да се приготвите за разумния свят. Не съжалявайте, че в ума ви е влязла лоша мисъл или в сърцето ви – лошо чувство. Ако се страхувате от лошите мисли, чувства и постъпки, вие не може да намерите Бога. Едно се иска от вас: да служите на Бога. Ако правите това, което ви е приятно, вие служите на света. Това правят всички хора. Ако правите това, което не ви е приятно, вие служите на Бога.

Бъдете като Бога, Който дава еднакво на праведния и на грешния. Като праща слънчевите лъчи на земята, Бог еднакво дава на всички живи същества. Той се отнася с еднакво внимание към човека и към паяка. Като мине покрай паяка, запитва го: Как живееш? – С години тъча своята мрежа, но още не съм разрешил задачата си. – Имаш ли гости, посещават ли те приятели? – Много гости имам. Често влизат в мрежата ми, и аз ги изяждам. Наистина, голямо противоречие съществува между паяка и мухата. Засега това противоречие не може да се разреши. Вън паякът има право да изяде мухата, но види ли го някой, свободен е да развали паяжината му. И аз не позволявам на паяка в стаята ми да смуче кръвта на мухата. В стаята ми влизат и комари. Когато спя, комарът има право да вземе малко кръв от мене. Когато съм буден, не позволявам на комара да смуче кръвта ми. Някои се страхуват от комарите. Няма защо да се страхуват от тях, но ще им заповядат да не ги хапят. Ако не можете да заповядате на комарите, как ще въздействате на хората? Казвате, че лесно се справяте с комарите. Как се справяте? Ако ги убивате, това не е разрешение на въпроса. Какво представят комарите в психичния живот на човека? Те са неговите лоши мисли и чувства. Ако не можеш да се справиш с една лоша мисъл и лошо чувство, къде е твоята сила? В лошата мисъл се крие едно добро. Как ще намериш това добро? – Ще издигнеш перпендикуляр и в основата му ще намериш малкото добро. Само така ще разбереш смисъла на лошата мисъл. Лошите мисли и чувства служат за запазване на богатството в човека – неговото малко добро. Само адептите и светиите се домогват до малкото добро. То се пази от голямото зло. Някой казва: Предчувствувам, че ще ме сполети голямо зло. Кое е голямото зло? – Смъртта. По-голямо зло на земята от смъртта не съществува. Като се справи със смъртта, човек става господар на положението. Той придобива истинското знание, което го прави щастлив. Да се

справите със страданието и със смъртта, това е задача, която всеки човек трябва да разреши. Христос е страдал и разреши въпроса за страданието. И вие трябва да го разрешите като Него. Зад всяко разумно страдание се крият истинското знание и истинските добродетели. Зад страданието се крият разумни същества, с които трябва да се запознаете. Те ще ви повдигнат. Те се интересуват от вас, грижат се като за свои деца. Колкото по-голям е интересът им към вас, толкова вашият живот се подобрява. Кога се интересуват от вас? – Когато страдате. Колкото повече се увеличават страданията ви, толкова по-знатни ставате, и толкова повече ви помагат. В страданията човек възприема, а в радостите – дава. Страданието разтоваря, а радостта товари.

Като страдате и се радвате, ангели ви посещават. От една страна ви изпитват, а от друга – ви помагат. Велико нещо е да видиш ангел. Той е облечен в бяла премяна, препасан със златен колан. На момата той се явява като млад, красив момък. Като го види, тя казва: Никога няма да забравя тоя момък. На момъка се явява като красива мома, за която цял живот мечтае. Той казва: Душата си давам за тая мома. Ангелът казва: Аз нямам нужда от твоята душа. Дай я на Господа. Да се върнем към основната мисъл – малкото добро. Търсете малкото добро, както в себе си, така и в своите близки. После ще намерите най-голямото зло. Тоя момент изисква герои. И на вас казвам: Бъдете герои да се справите с голямото зло. Бъдете търпеливи, докато намерите малкото добро. Всеки ден се оглеждайте в огледало, да видите, какви промени стават във вас. Забележите ли, че на лицето ви се яви една бръчка, работете върху себе си, да я премахнете. Ако устата ви е крива, това е недостатък, който също трябва да премахнете. Всеки недостатък се отразява на мислите и чувствата, а те – върху вашия характер. Ако не работите върху себе си, напразно сте живели на земята. Животът има смисъл, ако се използва. Казваш:

Ако тая година не успея, догодина ще успея. – Не отлагайте нещата. Ако тая година не използвате благото, което тя носи, идната година ще ви донесе по-малко блага. Изучавайте себе си, да видите, доколко сте готови да търсите малкото добро. Христос казва: Аз съм пътят, истината и животът". Пътят е символ на светлината. Тя има отношение към знанието. Без светлина пътят не съществува. Без знание светлината не може да се изяви. Пътят има отношение към физичния свят, светлината – към духовния свят, а знанието – към Божествения. Аз съм истината". Истината има отношение към свободата. Значи, човек трябва да бъде свободен, ангелът трябва да бъде чист, а за Бога се казва, че е свят. Свободата е за човека, чистотата е за ангелите, а святостта – за Бога. Истината е в светостта. Само святият човек може да бъде абсолютно свободен. – Аз съм животът". Обикновеният живот е за земята; мисълта е за духовния свят, за ангелите, а любовта е за Божествения свят. Следователно, когато казвате, че трябва да се живее, вие сте на земята, между хората; когато се казва, че трябва да мислите, вие сте между ангелите, а когато се казва, че трябва да любите, вие сте в Божествения свят. Като се говори за любовта, това е Божественото начало; като се говори за мисълта, това е ангелското проявление; като се говори за живота, това е човешкото. Чувствайте дълбоко в себе си Божията любов; чувствайте дълбоко в себе си ангелската мисъл; чувствувайте дълбоко в себе си живота на цялата природа. Като ученици, вие трябва да ликвидирате със старото. Ако ти е приятно да ухапеш някого, откажи се от това желание и направи неприятното, т.е. кажи му, че е добър. – Как да му кажа, като не е добър? По човешки е невъзможно да се каже това, но от гледището на Бога е възможно. Ако Бог мисли за нас така, както ние – за близките си, не бихме могли да живеем. Доброто е от Бога, злото от човека. Следователно, човек сам трябва да се откаже от злото, сам да го хвърли настрана. От Божествено гледище, зло не

съществува. Обаче, злото съществува само в човешкия свят и причинява нещастия на хората. Мнозина питат: За кого е създаден светът? – За умните хора, наречени чада Божии. Противоречията в живота са пак за умните хора. Злото и доброто е за добрите хора. Всичко съществува за добрите хора. Който разбира нещата казва, че всичко е за добро. Който разбира нещата отчасти, отчасти е добър; който напълно ги разбира, изцяло е добър. Питат, съществува ли в Бога зло. – Не съществува. Въпреки това, Той заповядa на Адам и Ева да не ядат от плода на забраненото дърво. Те ядоха. Адам разбра погрешката си, но не можа да я изправи, за което го изпъдиха от райската градина, да отиде в света да придобие висока култура. Ще знаете, че най-голямото зло е за светиите, за гениалните хора. За тях това е голяма привилегия. Мъчениците минаваха през огън, но те пееха и славеха Бога, считаха, че всичко е за добро. И първите християни бяха бити, но те се радваха, че Бог ги е удостоил да минат през тоя огън. Когато изгубиха новото разбиране, Духът Божи се оттегли от тях. Често се запитвате, защо идват страданията. Помнете: Страданията са привилегия за хората. Само грешниците не страдат. Обаче, праведните страдат и чрез страданията стават кандидати за светии. Ще кажете, че знаете тия неща. – Знаете ги, но не се ползвате от тях. И сега слушате да ви се говори за малкото добро, но като го намерите, тогава ще разберете, каква истина се крие в него. Обаче, като наблюдаваш някого и търсиш малкото добро в него, не му казвай, какво правиш. Каквото и да видите, нищо не говорете.

Казвате: Аз видях това-онова. – Нищо не сте видели. Тоя свят, в който едва сте надзърнали, е свят на обяви. Никой смъртен не може да види истинския свят. За да видиш тоя свят, трябва да имаш живота на добрия човек, мисълта на ангела, който е завършил своето развитие, и любовта на необятното Божие сърце. Ако нямате тия качества, оня свят ще бъде за вас пустиня, без никаква светлина. Не

съжалявайте за земния си живот. По-голямо благо от тоя живот няма. Ако страдате и се радвате, без да се ползвате от благото, което се крие в живота, вие не разбирате тоя живот. Радвайте се и на най-малкото благо, на най-малката любов в себе си. Вие мислите, че като заминете за оня свят, там ще ви посрещнат с песни и венци. Пеш ще отивате за оня свят и през всеки 40 дена ще ви дават малко хлебец. Ще станете само кожа и кости. Ако сте изпълнили закона на любовта, ще станете толкова красиви, че никой няма да ви познае. Сега вие сте в школата като човеци, които живеят на земята. Дошли сте да придобиете любовта, да познаете Бога. Някои от вас се оплакват, че страдат. – Защо страдат? – Нямали дрехи, пари, къща и др. Ако кажа, че нямам пари, не говоря истината. Вярно е, че нямам пари, защото не ги сека.

Казвате: Учителят може да направи всичко. – Мога, но ако вие пазите живия, разумен ред на нещата. Аз мога да направя всичко за вас, ако имате живота на добрия човек, светлата мисъл на ангела и Любовта на Бога. Нямате ли тия неща, нищо не мога да направя за вас. Вие искате да станете светии, Бог да ви посещава. – Ако досега не ви е посетил, никога няма да ви посети. Понеже Бог ви е посещавал много пъти, и в бъдеще ще ви посещава. От вас се иска само едно – да служите на Бога, като посветите живота, мисълта и любовта си на Него. Желая ви да придобиете живот като моя, да разбирате нещата като мене. Под „моя живот“ разбирам общия живот, който се проявява навсякъде. Желая ви да имате мисъл, като моята. Желая ви да имате любов, която извира от сърцето на Бога; да гледате на нещата, както Бог гледа. Следователно, когато срещнеш тъжен, скръбен човек, не му казвай, че трябва да слуша, но кажи: Желая ти да имаш общия живот в себе си. Желая ти да имаш светлата ангелска мисъл. Желая ти да имаш любовта, която излиза от Бога. Желая заедно да търсим малкото добро в човека. Само така животът ни ще се оправи.

Тайна молитва

Тридесет и шеста лекция на Общия окултен клас 22 юни 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ТОЙ Е В НАС И НИЕ В НЕГО

„Добрата молитва“

„В начало бе Словото“

Тема за следния път: „Отношението между светлината, мисълта и живота“.

(*Прочете се четвъртата глава от Евангелието на Марка – от 26. стих до 30. включително.*)

Трябва да схващате отношенията. Човек не може да бъде щастлив, докато не разбира вътрешното отношение, което съществува между разумните същества. Щастието зависи от онази хармонична връзка, която съществува между всички същества. И колкото тази връзка е по-добра, и щастието у човека е по-мощно. Когато някой казва, че няма щастие, това показва, че той няма отношение към живота в природата. Под думата „живот“ се разбира съзнателният живот. Да съзнаваш, че трябва да ядеш, че трябва да печелиш пари, че трябва да станеш силен човек – това съзнание е общо. Да съзнаваш две неща – че Той живее и ти трябва да живееш, трябва да живее някой в тебе. Христос е казал: „Аз живея в Отца си и Отец ми живее в мене.“

Всички животни и растения, всички живи същества живеят в Бога, но те не съзнават, че живеят в него и вследствие на това произтича един вътрешен дисонанс в тези същества. Ние живеем в Бога и величието на Бога се състои в това, че Бог ни е допуснал да живеем в него и да правим престъпления. Това е величието на Бога. Оставил ни е свободни да правим престъпление, и то преспокойно, че нему е приятно заради любовта, която има. Опитва ни сега. Ние правим това, което знаем. Единственото нещо, което може да направи

човек и което се отличава от Бога, е, че той може да прави престъпления.

Вторият процес, който сега настъпва в еволюцията и живота, е, че Бог ще дойде да живее в нас. Както Бог ни е оставил да живеем в него и да правим, каквото искаме, така и ние трябва да оставим Бога да живее вътре в нас и да прави, каквото иска. И той ще направи там неща, на които вие ще се чудите. Вие може да направите това в него, което Бог не може да направи, и той ще направи във вас нещо, което вие не може да направите, което ще ви повдигне и ще ви направи щастливи. Той ще мисли за вас, когато ви е допуснал да живеете в него, а пък сега, като дойде във вас да живее, ще мисли за себе си. Вашият ум никога няма да разбере това. Това е Божия работа. Не се месете в Божиите работи.

Може ли да оставите Бога да живее във вас? Как? Заради това го оставете. Като дойде Бог да живее във вас, той ще внесе любовта, свободата, мира, радостта – всичко онова, което даже вие не може да си представите. И ако някой от вас мисли, че може да се спаси сам от само себе си, то е загубена работа. Покажете ми един такъв екземпляр и ми го донесете. Не се смущавайте от втория процес.

Ние имаме два процеса. Ние ядем храната и никой не знае как става този процес на храносмилането. Ти казваш, че стомахът ти е една торба. Човек е умен. Тази глупава торба прави такива чудеса, които и най-умните химици на земята не може да направят. Мнозина казват, че Господ ще разруши тази торба. Той тази торба, която върши такива хубави работи, няма да я развали. Той, като дойде, ще развали глупавите работи в света.

Вие трябва да имате една здрава мисъл. Аз ще се отдалеча малко, да ви дам една философска мисъл. Всички знаете нали, пишете числата от 1 до 10 и от 10 до 20.

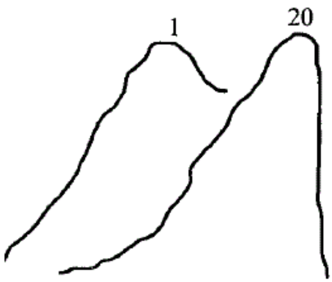

Фиг. 1

Представете си, че вие сте намерили 1 горе, а долу ще намерите 10. Това разстояние вие го измервате. Вие живеете на високите върхове и искате да знаете какво е разстоянието до тази долина. Казвате – това са десет километра. За да проверите тези десет километра, вие трябва да изразходвате известна енергия. Питам, като слезете до десет, колко енергия ще изразходвате, знаете ли? Вие знаете това разстояние – равно на десет километра. И на друго място има числото 10. Там живее един човек в долината, иска да се качи на върха при 20. Иска да изчисли какво е разстоянието. Усилията на тези двамата еднакви ли са? Еднаква енергия ли са изразходвали? Не. Защо? Защото високите места поглъщат повече енергия – има изкачването, а пък ниските места поглъщат по-малко енергия – има слизане. Вие ще кажете, че човек слиза от високото към ниското. Ако една тенджера турите на огъня, защо на водата е по-лесно да се качи като пара? На човека му е по-лесно да слиза отгоре към ниското, а на парата е по-лесно обратното. Парата, като слиза, харчи повече енергия, а нагоре като се качва – по-малко.

Това зависи от желанието на човека. Когато човек има известно желание или когато неговият съзнателен живот е насочен към някоя точка – която и да е във вселената, колкото съзнанието му е по-будно и има по-голям стремеж, той харчи по-малко енергия. Колкото

съзнанието му е по-малко будно и по-малък стремеж има, толкоз повече енергия харчи. Когато отиваш към предмета, когото обичаш, по-лесно отиваш и с по-малко енергия. При предмета, който не обичаш, с повече енергия отиваш и по-бавно.

Фиг. 2

На буквата „З" нито един не е дал изяснение. Защо тази буква се пише така? В четири посоки се пише. Вие изяснявате нещата много механически. Както е например, когато имаш пари в кесията и може да ги извадиш и ги дадеш на бакалина. Богат човек е онзи само който нито знае да изважда парите от кесията, нито да ги туря. Всеки един човек, който може да внесе пари в кесията си или изважда пари от кесията си, той е нещастен, той нищо не може да научи. Ти внасяш и изнасяш.

Питам, защо внасяш и защо изнасяш? Като внасяш нещо вкъщи и като изнасяш, какво става? Някой път в изнасянето и във внасянето има нещастие. Когато се внесе вкъщи умрелия баща, щастие ли е? Но когато внесат младата булка или изведат младата булка, тогава е щастие. Или когато изнесат житото от къщата за сеене на нивата. Някой казва: „Да изляза от къщи." Ти се самозаблуждаваш, че си влязъл вкъщи. Ти си оградил пространството с четири стени и мислиш, че си влязъл вкъщи. Ти никога не си излязъл от тази къща. Ти казваш: „Тази къща е моя." Ти, който си гражданин на цялата вселена, ограждаш едно малко място и казваш: „Това е мое сега." В това няма никаква философия. Това е едно първокачествено заблуждение, което човек е вмъкнал и от което произтичат всичките заблуждения.

Една циганка се оженила за царския син. Тя ще насипе на няколко места брашно и ще отиде да проси от всяко място и ще каже: „Дай ми за Бога малко.“ И ще си вземе. Ще направи хляб, ще ѝ стане приятно, че е могла да си изпроси хляба.

Всеки един от вас прави така. Някой казва: „Аз много зная.“ Знаеш толкоз, колкото и циганката. Казваш така: „Изпросих си хляб.“ Сега се заражда една идея. Ти знаеш ли какво е учението на Христа? Христос е дошъл да спаси света. Какво значи да спаси света? Кой свят и как се спасява? Той е дошъл да повдигне хората. Как се повдигат хората? Това са думи само. Ако знаеш само да си натрупаш ума само от книгите и да се обременяваш, това е лесна работа. Дрехите са за здравия човек. За болния не са хубавите дрехи. Трябва да оставите старото и да дойде с вас Божествената идея. Ще ви дам един образ.

$$\sqrt{10^{100}}$$

В една тъмна стая каквито и предмети да има, не сте в състояние да се запознаете със стаята, ако няма светлина. Тази светлина вие не може да я произведете. Там трябва да дойде някой да внесе светлината. Тогава знанието ще дойде. Единият, който може да внесе светлината във вас, е Господ. Следователно, ако ти искаш да познаеш битието, трябва да оставиш Господа да дойде в тебе. Ти нито ще знаеш кога ще дойде, нито кога ще си замине. Ще знаеш, че Бог е дошъл и че Бог си отишъл. Кога е дошъл и кога си е отишъл, няма да знаеш. Важен е този елемент на светлината, който ще внесе знанието. А пък като дойде знанието, ще приготви пътя за живота. Като дойде животът, ще приготви пътя за любовта. Като дойде любовта, ще приготви пътя за Божия дух. Като дойде Божият дух, ще приготви пътя за вечното, за Бога. Това вечното като го видиш, всичко ще ти стане ясно. Ще кажеш: „Сляп бях и прогледнах.“

Ако остане да ви кажа какво нещо е щастието, никой не е описал какво нещо е щастието. Дайте разумно и живо дете на майката и не ѝ говорете за щастието. Тя е щастлива. Отнемете ѝ детето – и тя е нещастна. Щастието в живота – това е Бог. Милосърдието в живота – това е Бог. Истината в живота – това е Бог. Вие не може да отделите тия неща едно от друго. Всичкото е едно цяло. Като дойдат тези неща в тебе, ще знаеш, че това е Бог, който се проявява в тебе.

Ти казваш: „Аз кой съм?“ Ти си онзи, който е създаден от живота. Ти си онзи, който няма светлина. Ти си този, който е твърд и жесток. Ти ще кажеш така: „Ние сме синове, чада Божии.“ Ако светлината прави познати нещата на мене, тогава аз виждам. Ако нещата стават за мене ясни, тогава виждам. Ако чувствам Божията любов в себе си, аз виждам. Ако чувствам Божията мъдрост в себе си, аз виждам. Ако Бог живее в нас, какво има да се безпокоим за ежедневния живот. Може да философстваш, че трябва да обичаш. Ти може да говориш за Бога, и пак да страдаш. Ти може да любиш, и пак да страдаш. Не мислете, че любовта изключва страданието. Страданието е външна сянка. Колкото любовта е по-голяма, толкоз и страданието е по-голямо. Колкото страданието е по-малко, толкоз и любовта е по-малка. Колкото повече страда някой за тебе, повече те обича. Колкото по-малко страда за тебе, по-малко те обича. Не да се безпокои за тебе. И в Бога има страдание. При онази голяма свобода, която ни е дал, и при всички блага, които ни е дал, ние от сутрин до вечер вършим само престъпления. Ти от сутрин до вечер си недоволен. Каквото и да те направят – и цар да те направят, пак си недоволен. Като станеш като Него, какво ще научиш? Може да станеш като Него. Какво ще научиш? Може да станеш като Него, когато направиш такива хора като себе си да им дадеш свобода да правят престъпления, да живеят в тебе. Тогава си като Бога. После в друго отношение ти ще приличаш на Господа. Когато тези същества

си отворят душата и ти влезеш в тях и направиш, каквото ти искаш, тогава пак ще приличаш на Господа.

Казваме – ние като Господа не може да бъдем, Господ като нас не може да бъде. Като влезе Бог вътре в нас, ние вървим отподире му и му даваме наставления. Ако мъжът иска да даде нещо, жена му му казва: „Толкова не трябва да даваш.“ Той ще иде да се учи да свири, а жена му казва: „Толкоз не се свири, толкоз не се учи.“ Тази работа е закон, с насилие не става. Знаете ли какво нещо е свободата? Като дадеш място на Божественото в себе си, ще падне голям товар от тебе. Ти ще бъдеш един ангел, ще летиш във вселената и Господ ще те носи. А пък сега не може да се мръднеш никъде, както камъните съществуват. Ако Господ не влезе да живее във вас, нито на Луната, нито на Слънцето не може да припарите. На Земята ще имате малка къща и тази къща ще ви я вземат. Като идете в другия свят, ще останете без къща. Аз съм срещал философи, които седят по сто, двеста години в онзи свят и казват: „Не можах да довърша съчинението си. Само едно изречение оставаше, да се оправи светът.“ Казвам: „Какво е това изречение?“ Той казва: „Не можах да разбера как дойдох на това място.“ Казвам: „Ти, като дойде в света, дето сега си, отде мина?“ Той казва: „Тук се намерих, но не зная отгде минах.“ Той отишъл в онзи свят и в него седи идеята още, че трябва да направи още една фраза за своето съчинение. До този момък, гледам, се разхожда един млад момък и той е замислен. Той казва: „Ако бях се оженил, щях да бъда щастлив.“ За кого ще се ожени той? Аз го разбирам. Не могъл да се ожени, не могъл да остави Бог да влезе в него да се прояви. Онзи философ има едно изречение, но той не го знае. Това изречение е следното.

Остави Бога да се прояви в тебе, както той знае, и се учи от него. Когато той дойде да работи в тебе, ти наблюдавай всеки ден какво ще каже той. Сега пък, когато той ще направи нещо в тебе, ти казваш:

„По друг начин не може ли?“ Най-учените са най-големите невежи в света. Един човек, който чрез своето знание създава злото в света, той е невежа. Ние сме философи на невежеството. Много знаем, но нашето знание създава злото и всички нещастия. Аз говоря колективно за човека, за съзнанието на човека, какво те разбират. Не да се откаже човек от знанието, за да дойде другата фаза на знанието. Липсва ни нещо. Именно като дойде и влезе в нас Бог, туй зло, което ние сме направили, всичкият този материал Бог ще го преработи и от злото нищо няма да остане. Това е идеята. Бог като е силен, ще създаде доброто. Той ще примири нещата. При нещастието, което имате вие, седите и казвате: „Да дойде Христос, да слезе Христос от небето. – Вие казвате: – Вярваш ли в Бога?“ В кой Господ да вярвам? Господ живее във всички хора. Ако река да пояснявам, че Бог живее във всички хора, то тази идея потъмнява. Във всички хора има един вътрешен стремеж. Всеки чувства, че е нещастен. Всеки чувства, че не знае това, което той знае. Ти считаш един учен човек щастлив и казваш: „Да бъда аз като него.“ А пък ученият човек казва: „Има нещо, което аз не зная. Ти искаш да бъдеш като някой виртуоз, а пък той седи и казва: „Има нещо, което и аз не мога да свиря.“

Слушали ли сте вие мелодията на светлината каква е? Музикантът може ли да я произведе? Слушали ли сте мелодията на живота, когато той излиза от Бога? Когато животът излиза от Бога, има свирци. Вие слушали ли сте доброто, което излиза от Бога, каква музика има? Има свирци и там. Аз трябва да ви посвиря един ден. Да свиря така, че да умирим когото и да е. Ако свиря, както вие свирите, вие ще бъдете, каквито сте. Но ако засвиря от онези парчета, вие ще се стопите така, както снегът и ледът се стопяват от светлината и топлината. Някой казва: „Посвири ми.“ Ти готов ли си да слушаш?

Ти питаш: „Ти можеш ли да ме обичаш?“ Не искам да те обикна, понеже, като те обикна, ти ще се стопиш. Ти поискай да посвиря едно

парче, което и ти може да свириш. Иначе ще се стопиш. Когато снегът не разбира закона на светлината и топлината, той се стопява. А пък, ако разбираш законите на светлината и топлината, то водата не става на сняг. Водата, която разбира законите на светлината и на топлината, на сняг никога не става.

При това положение, при което се намирате, изходен пункт няма. Вие сте затворени херметически вътре в яйцето. Ако го турите под квачката, ще излезе пилето, но ако го оставите, без да се мъти, ще се развали. И ако Вие не дадете място Бог да влезе вътре във вас, то вашата съдба е решена. Вие сте като яйцето – ще се развалите. Ако дадете място на Бога, той ще се прояви. Богословите са писали това, което не знаят. Ако не дадем място на Христа вътре в нас...

Не разбирайте Христа исторически. Христос за мене е Бог, който се е ограничил и ни е дал свобода да живее. Този, който ни е дал свобода да грешим, този, който ни прощава всичките ни грехове, ни казва: „Дайте ми място да живея във вас и аз ще ви простя всичките прегрешения." Вие казвате: „Как да ни прости греховете?" Ако той влезе във вас, той ще заличи всичките ви грехове, а пък инак вашите грехове ще ви смажат.

По възможност да остане тази идея.

Има един човек, който се е разсърдил. Защо може да се разсърди един твой приятел? Или че не си писал писмото както трябва, или че си казал нещо, което не трябва, или че си го погледнал недобре, или че не си го приел, или пък твоят приятел е направил за тебе повече, а пък ти по-малко за него и следователно няма отношение. Същите отношения са и за човешката душа и Бога. Тази идея трябва да бъде свещена за вас. Ще се приготвите. Онзи човек, който живее в своя свещен егоизъм, той си заключи вратата и който и да дойде, трябва да хлопа. А пък онзи, който чака Господа, той ще остави къщата и стаята отворена и ще излезе на работа и като се върне, ще намери Бога

вкъщи. Като влезете, ще се опретнете да му слугувате. Вие ще слугувате, той ще работи. Ще ходите да се учите. И няма да го питате, ако се обърне той да ви каже – ще го слушате. Няма да го питате кога дойде и как дойде. Няма да го питаш нищо. Какъвто си ти, такъв е и Господ. Писанието казва: „И направи Бог човека по образ и подобие свое.“ Какъвто ти е умът, сърцето, волята – това си ти. Ти казваш: „Какъв съм?“ Ти погледнеш лицето си, и кажеш: „Грозен съм.“ Грозотата ти не седи в лицето, грозотата ти седи в твоите мисли. Грозотата ти не е в твоите дрехи, а в сърцето. После, погледнеш се, че нямаш много знания. Не, грозотата ти е в това, че не вършиш това, което трябва да вършиш.

Значи човешките мисли, чувства и действия – те са, които определят вътрешната страна на човека. Да ви определя щастието на хората. Един млад момък на деветнадесет години се оплаква, че е нещастен. Казва: „Баща ми е нещастен. Не мога да се събера в кожата си. Искам да се самоубия някой път.“ Аз му казах: „Няма нищо, ще се оправи тази работа.“ Срещам една млада мома на деветнадесет години и тя казва, че е нещастна, и тя иска да си тегли куршума. Към обед виждам, под едно дърво седнали двамата нещастници и си гугуцат. Аз се чудя сега – как е възможно двама нещастни да си теглят куршума да са щастливи сега и да си гугуцат.

Минавам предрешен като един млад момък и той казва на нея: „Виждаш ли този нехранимайко. Да се пазиш от него.“ След малко минавам като млада мома – хубаво облечена, и тя казва на него: „Виждаш ли тази нехранимайковица. Да се пазиш от нея.“ За мене това са числа, математически величини. В дадения случай числото 20 всякога означава една идея, която трябва да се реализира в света. Дали е 2, 20, 2000 – всякога има една и съща основа, а условията са различни. Две е отношение на нещата. Едно е младият момък, който минава и обръща внимание. Аз, числото 1, въздействам на момъка.

Той не храни към мене такива хубави чувства. Отблъскват се тези две единици. В дадения случай имаме 2 и 2 – 2 и 2 няма да живеят в мир, те ще се отблъскват. Резултатът на тези 2 и 2 е положителен, 2 и 2 дава 4, един положителен резултат. Четири е положително число. Четири вече не е жена. Две е положително число – 1 и 1 е равно на 2. Енергията, произведена от 2, от две слаби жени, е по-голяма, отколкото енергията, произведена от двама силни мъже.

Това мога да ви го кажа. Вие ще си го обясните по един или друг начин. Две жени могат да направят това, което двама мъже не могат да направят. Двама силни мъже могат да влязат в един банкер и да го бият, много малко пари ще вземат. Две красиви слаби жени ще вземат много повече, факт е това в живота. Когато се удря силното, това не е силата, това е хабене на силата. Да удариш с чук, това не е силата. Това е неразумно. Сила е да произведеш един разумен акт. Следователно две разумни жени могат да произведат нещо разумно. Само слабият човек може да произведе нещо разумно, а не силният. Вие ще се радвате, че е така. Вие сте на страната на слабите хора. Вие не сте от силните.

Следователно, ако Бог измени условията на вашия живот, двама грешни слаби хора могат да извършат една работа много по-добре, отколкото двама силни праведни. Но силни грешни, не двама грешни слаби. Аз говоря по закона на земята, а не по закона на онази абсолютна справедливост. По някой път чувствате, че сте много добродетелни. Това е според вашата мярка. Трябва да имате една правилна мярка на добротата. Само Бог е мярката на добротата. И Учителят носи една мярка. Бог живее в Учителя. Бог иде да се прояви чрез един Учител. Бог се проявява чрез Учителя. Ако вие искате да отделите Учителя от Бога, вие не разбирате. И ако Учителят мисли, че вън от Бога може да направи нещо, той се лъже. Единственият Учител, който учи хората, това е Бог. Но той, за да може да учи,

трябва да вземе някоя видима форма. Някой път е невидим. Някой път човек може да ви направи някоя услуга, без вие да го видите. Слънцето изпраща енергия, но вие не знаете дълбоките причини защо слънцето изгрява и залязва, защо всеки ден иде светлината. Някои от вас мислят, че никой не го обича, че никой не мисли заради него. Как така? Светлината като иде във вас, това какво показва? Вие сте в тъмната нощ, някой идва със запалена свещ. Това какво показва? Че ви обича. Светлината на слънцето казва: „Както влиза светлината на слънцето във вас, пуснете и Божествената мисъл във вас." Досега от интерес вие пущате в себе си светлината и топлината. Но когато кажа, че трябва да допуснете да живее Господ във вас, вие не се решавате. Вие казвате – човек трябва да се отрече от себе си. Ще се отречеш от всички свои престъпления – няма какво да се отричаш. Бог не иска твоите престъпления. Бог, като влезе вътре в тебе, ще си върши своята работа. Той няма да се занимава с твоите престъпления. Нито пък ще отиде да види какво вие сте вършили. Той ще започне новия живот.

Писанието казва: „Ако не се родите изново." Когато Бог дойде в човека, когато Христос се прояви в човека или когато Божият дух се прояви в човека, както и да е казано, ще се родите изново. За да бъдете всички силни, непременно ще мислите върху това. Спрете се по пет минути, по десет минути и мислете върху следното. По кой начин аз сега трябва да оставя да дойде Бог вътре в мен. Ако преди две хиляди години хората бяха приели това, което Христос донесе, то не щяхме да бъдем в това положение, в което сме сега. Ако сега пропуснем, още две хиляди години ще чакаме. Тогава ще бъде още по-добре. При сегашните условия всичките условия за гъсеницата са прекратени. За бъдеще няма да има листа за тях да ядат. Цветя ще има, колкото искате. Цялата земя ще бъде с цвета, но няма да има листа за храненето на гъсеницата. И ако не дойде новото във вас, то вие ще се натъкнете на непоносими страдания.

Няма по-велико нещо от присъствието на Бога в човешката душа. Тогава човек няма да умре, а ще възкръсне. Между новите хора няма да се наруши редът. Хората ще започнат да живеят добре. Ако влезе да живее Бог във вас, то вие ще разбирате хората и хората ще ви разбират. По цялата земя ще пътувате свободно. Няма да има никакво насилие. И пророкът казва – всеки ще бъде под своята смоковница. И дето падне кесията, никой няма да я вземе. Тя ще дойде при вас и всеки един изгубен предмет ще дойде при вас.

Тук имаше един млад брат, който беше много прогресирал. Той иска от една сестра двеста ѝ петдесет лева, но той не ги връща. След няколко деня ѝ казва: „Изгубих парите." Такива работи не стават. Не е във вземането на парите, а е в малката лъжа. Той си купил с тях гащи и обуща, не да лъже, че изгубил парите. Това не е вярно. Не е изгубил парите. Лъжеш и после минаваш за учен човек, за кабалист. За такива кабалисти имам гърнета. И тук много млади братя и сестри има, които лъжат по този начин. Престанете с тази лъжа. Бъдете смели. Ако не можете да кажете истината, мълчете. Някои ще дойдат тук само да използват и да кажат, че тук не били добри. Казват постоянно, че тук не живеят хубаво, че тук не е Царството Божие. Ако оставите Бог да живее тук, то е Царството Божие. Ако не – и тук е адът, както в света.

Срещам този младия момък, поздравявам го и погледът му е раздвоен. Казвам му: „Не трябва да лъжеш. Ти си купил гащи, ще кажеш истината. Не лъжи. Ако не, иди в света. На ти петстотин лева, върви си." Аз имам отвращение от хора, които лъжат. Има нещо, което не се прощава в света. Това е лъжата. Пазете се от лъжата. Убийствата са нищо в сравнение с лъжата. Всички други грехове не могат да се сравнят с лъжата. Лъжата е най-малкото зло, но това най-малко зло произвежда всичките други злини. Ти за най-малкото нещо лъжеш. Счупил си чашата. Казваш: „Това е лъжа." Кажи:

„Счупих чашата.“ Аз не одобрявам лъжите на младите. Тук не е фабрика за лъжи. И в името на никаква истина не ходете да лъжете хората. Не позволявам това. Помнете го това. И онзи, който направи това, който лъже, ще го изпъдим съвършено. Решено е да се изпъдят всички лъжци от света. Този закон е не само за вас. Той действа по целия свят. Ще се съдят тези, които лъжат. Съдба настава само за лъжците на света. Най-първо тях ще съдят. Вие ще опитате моите думи верни ли са, или не.

Лъжата и любовта са две несъвместими неща. Лъжата и истината са две несъвместими неща. Животът и лъжата са две несъвместими неща. Благородство да има във вас. Кажи: „Всичко може да направим, но едно нещо не може да направим – да лъжем. Пооткрадвам по някой път. Всичко правим, но не лъжем.“ Ти се опропастяваш пред Бога, като лъжеш. В съзнанието си не искай да лъжеш. Тези същества от невидимия свят гледат твоята лъжа. Аз ще ти дам хиляда лева, за да не кажеш лъжа. Ако дойде някой при мене, за да ме излъже, не се прощава. Ценете вашето достойнство, защото ще изгубите условията за вашето бъдещо развитие. Аз ви предпазвам. Това е една опасност. И в рая грехопадането започва с лъжата. Като искаха да излъжат, скриха се. То беше лъжата. Не трябваше ли той да излезе, когато Господ го повика. Като го намери Господ, най-после хвана го, поразтърси го. Никаква лъжа в душата си. Бъдете искрени. Ако имаме лъжа, ще опропастим всичко.

Започнете сега с това. Някой казва, че не лъже. Аз се радвам, че не лъжете. Но който е лъгал, да се поправи. Ако излъжете веднъж, вие не може да бъдете ученици в никаква школа. За вас всичко е затворено. И на небето, и на земята, и на всичките планети – дето и да ходите, никъде няма да бъдете добре дошли. Нищо няма да ви кажат, но ще бъде писано на гърба ви: „Това е един лъжец.“ Ангелите, светиите ще прочетат на гърба ви: „Това е един лъжец.“ Всички ще

прочетат: „Това е един лъжец.“ Това обяснение на гърба си ще го заличиш. Ще кажеш на Господа: „Господи, снеми обявлението на лъжата от гърба ми.“

Онези от вас, които сте здрави, на тях говоря. Има нещо, в което всеки лъже. Пита те някой: „Ти къде отиваш?“ Ти казваш: „Във Варна.“ Но времето се развали и не отиваш във Варна. Питат те после: „Ходили във Варна?“ Ти казваш: „Не съм ходил във Варна.“ Онзи ти казва: „Защо ме излъга?“ Най-първо не казвай така, но кажи: „Мисля да отида във Варна. – Ти кажи: Мисля да отида някъде.“ Не разправяй, да не би да те държат отговорен. Това е червеят на човешкото съзнание. Това е първият червей – като влезе, разрушава. Лъжата е много умен червей. Може да го наречете дявол, антихрист, сатана, но той взема всичките форми. Като дойде Господ, него пусни. Тогаз го пускай.

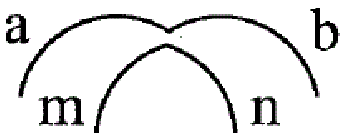

Фиг. 3

В моя дом никой не може да дойде освен Господ. Като дойде Господ, могат да дойдат и други. И тогава Господ да се разправя с тях. И чертите на всички лъжци се изменят. Главата отгоре се стеснява и прилича на краставица. Природата не си поплюва. Като започне човек да обича истината, тази истина започва да изпъква главата. А и в показват един човек със съвест, на когото може да разчитате. А пък човек, на когото главата има линиите тип, той е коцкар. Трябва да заключвате за него с девет ключа. Горе е съвършеният човек. Когато тази линия съществува, тогава в човешкия ум съществува светлина. Челото му е светло и приятно. Когато тази линия се изгуби, тогава

този човек е страхлив. Безпощадна е природата. Помнете това. Няма лицеприятие. Тя върви, вижда и няма мили очи.

Направил си една погрешка. Когато се изправиш пред Бога, кажи и на Бога. При мен ако кажеш, то е друг въпрос, но кажи на Бога. Това е новото учение. Може да дойде това новото съзнание. Величието на човека седи в това съзнание. Ти пред Бога живееш. На този младия момък, като го срещна, ще му кажа – аз не съм от онези, които си поплюват. Много рядко бия човека. На сто милиона веднъж ще го бия. Изявявам Божествения закон.

Единственото отвратително нещо, което опропастява човека, това е лъжата. И да ви дадат целия свят, пазете се от нея. Лъжата съвършено опропастява. Даже и името ѝ да не споменавате. Сега някои казват – не може без лъжа. Може. Нищо повече. С кражба може и с всичко друго може, но не ви позволявам да лъжете. Като крадеш, ти лъжеш, за да скриеш. Като открадеш, ще дойдеш да кажеш истината. Ще кажеш: „Имам желание да открадна, но няма да открадна, защото обичам истината. Заради истината няма да открадна." Ти, като имаш за цел да говориш истината, затваряш вратата за всички други грехове. Значи, като се откажеш от лъжата, ти всички други грехове може да ги коригираш и да се избавиш от тях.

Онзи, който не лъже, той е благороден човек. Някой път сте предразположени да лъжете. Предпазвам ви не от лъжата, но от предразположението, което имате. Дойдете ли дотам, ще имате едно-единствено действие. Без никаква лъжа. Така ще кажете в себе си. Могат да ме убият, могат да ме накъсат на парчета, но никаква лъжа. Каквото и да стане, никаква лъжа. Това е човек.

След като направиш това, Бог ще дойде във вас и целият свят, целият космос ще бъде отворен за вас. И цялата природа ще се усмихне и ще каже – ето едно възлюблено дете на Господа.

Сега желая да бъдете всички възлюбени деца на Господа и да не лъжете.

„Отче наш“

Тридесет и седма лекция на Общия окултен клас 29 юни 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ДЕЦА НА БОГА[168]

Размишление

Всеки човек се интересува от нещо. От какво се интересува земеделецът? – От нивата си. Той иска да знае, колко ще роди нивата. Той не се интересува от това, какво може да научи, но иска да знае, колко ще придобие. От какво се интересува ученикът? – Той обръща внимание на външната страна на работата, затова иска да знае, как ще свърши училището, а не, какво ще научи.

Хората, изобщо, имат една слабост, да мислят, че много знаят, че знаят нещо. Те знаят много неща, но главно тия, които се отнасят до външната страна на живота. Например, всички хора знаят, че трябва да ядат. Обаче, не само хората, но всички живи същества ядат. Те се различават по това, че едни се хранят по един начин, а други – по друг начин. Ако ги запитате, защо е така, и те не знаят. Ако питате човека, какъв е смисълът на живота, той ще каже, че смисълът на живота се определя от яденето. Казвате: Не можа ли Бог да създаде света и живите същества по друг начин? – Дайте вие проект, как трябва да се създаде светът. Бог е мислил милиони години, докато създаде света. Ако вие можете да заместите тоя свят с друг, дайте си проекта. Имате числата 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 25. Питате: Не може ли по друг начин да се получи същият резултат? – Може. Ще умножите б X 5 = 25. Това значи, да задавате въпроса, не може ли другояче да се създаде светът? В първия случай се употребява повече време – събирате числата. Във втория случай времето е по-кратко – умножавате числата. – Не може ли и по друг начин да се получи 25? –

[168] Лекцията е от стилизираното издание „Начало на мъдростта“. Лекции от Учителя на Общия окултен клас, година XI (1931-1932), том III, София, 1946 г.

Може – чрез степенуване 52 = 25. Значи, в трите случая резултатът е еднакъв, но начините са различни. Не е все едно, дали събираш няколко числа, умножаваш или ги повдигаш в степен.

Сега, да се занимаем малко с геометрията. Колко перпендикуляра може да издигнете от една точка? – Само един. – Колко перпендикуляра може да издигнете от една права? – Колкото точки има правата. – Кое наричаме отсечка? – Права, ограничена от двете страни. – Колко перпендикуляра можем да издигнем от крайните точки на отсечката? – Два перпендикуляра. Значи, отсечка наричаме такава права, от крайните точки на която можем да издигнем два перпендикуляра. Под права линия разбирам посока на разумния живот. Под перпендикуляр разбирам разумна проява в живота. В тоя смисъл, ние знаем само един перпендикуляр – към Бога, отдето изтича животът. Отклониш ли се от тоя перпендикуляр, ти създаваш ред пертурбации в своя живот. Те се явяват първо в твоя външен живот, а после – в твоите мисли и чувства – във вътрешния ти живот. Дали съзнаваш това, то е друг въпрос. Важно е, че си се отклонил от перпендикуляра на твоя живот. Въпросът за перпендикуляра е вътрешен, психичен.

Често се казва: Отивам да посрещна слънцето. Как го посрещаш, като човек ли? Ако посрещаш човек, той иде заедно с тебе. Ако посрещаш слънцето, ти вървиш в една посока, а то – в друга. Слънцето не се нуждае от твоето посрещане. Ако го посрещаш, добре правиш; ако не го посрещаш, ти губиш. Посрещането на слънцето е вътрешна идея. Казваме: Да отидем при слънцето, да получим нещо. Значи, от слънцето иде нещо към нас, но и ние трябва да му дадем нещо. Ние го поздравяваме, казваме му добър ден. Ти не можеш да видиш слънцето, ако между твоето и неговото съзнание не се създаде връзка. За да приемеш една мисъл от слънцето и да видиш неговата светлина, до тебе трябва да дойдат 700 – 800 милиона светлинни

вълни. Какво ще почувствувате тогава? – Голяма радост. То е все едно да сте били шест месеца в тъмнина и в един момент да видите изгряването на слънцето. Голяма е радостта на такъв човек. Каква ще бъде радостта на човека, който е прекарал десетина години в тъмница и един ден го пуснат на свобода? Радостта му е неописуема. Така се е радвало едно магаре, което прекарало цели десет години в рудника, без да види слънчев лъч. Един ден го извели навън, да се порадва малко на слънцето. Като го видяло, магарето започнало да реве, да се търкаля на земята – не могло да се нарадва на свободата си.

Какво представя магарето? Думата „магаре“ започва с буквата „м“, която означава: ако не даваш и не взимаш правилно, ще изгубиш всичко човешко в себе си. Буквата „а“ означава: ако не си бременен и умен, ще станеш като магарето. Буквата „а“ се явява втори път: ако не бъдеш втори път бременен и два пъти по-умен от по-рано, ще ревеш като магарето. Буквата „р“ означава: ако нямаш силна воля да контролираш мислите, чувствата и постъпките си, ще бъдеш като магарето. Казвате, че магарето реве. Не реве магарето, но се учи да пее. То иска да стане певец, но още не може. Магарето пее, а хората му се смеят. То казва: Аз искам да стана певец и музикант. Като го товарят, реве; като го разтоварят, пак реве. То казва: Все ще излезе от мене нещо хубаво. Тая работа няма да остане така. Днес гледат на магарето като символ на голяма упоритост. Според мене, магарето не е толкова упорито, колкото е горделиво. То не е тщеславно, но гордо същество. Често смесват упоритостта с твърдостта. Упоритостта е едно нещо, а твърдостта – друго.

Казват, че българинът е твърд. До известна степен, човек трябва да бъде твърд. Твърдостта определя неговия морал. Силната воля подразбира твърдост. Ако човек не е твърд, волята му ще бъде слаба. Щом волята му е слаба, и моралът му ще бъде неустойчив. Казвате: Упорито нещо е магарето, постоянно реве. То възразява: Ще рева,

докато разреша въпроса, който ми е даден. Няма да отстъпя крачка от своята задача. За голямата твърдост, аз наричам магарето „маг – хахарец“. Зад него стоят разумни същества; то е техен представител. Колкото по-добре разреши задачата си, толкова по-скоро ще излезе от това представителство.

Мнозина се чудят, какъв смисъл има, разумните същества да избират магарето за свой представител. Каквото и да кажа по тоя въпрос, все ще остане нещо неразбрано. Общо казвам: Всяко растение, всяко животно е представител на разумни същества. Те са символи на известна идея. И човек е представител на разумни същества. Той стои по-високо от магарето, но в погрешки и престъпления го надминава. Магарето не краде, не пиянствува, не убива. Донякъде само лъже. Човешкият живот е по-разпуснат от магарешкия. Има ли смисъл магарето да стане човек? Обаче, в доброто човек стои по-високо от магарето. Затова той трябва да се вглежда в животните, да вижда добрата страна и в тях. Кажеш ли, че знаеш всичко, че като тебе няма друг, ти проявяваш своето тщеславие. Добре е да бъдеш тщеславен, но да търсиш слава от Бога, а не от хората. Някой поет напише едно стихотворение и мисли, че като неговото няма друго. Ако беше така, това стихотворение щеше да бъде последно. Фактът, че след тебе мнозина пишат, показва обратното – има и по-хубави стихотворения от твоите. Няма област в живота, дето някой да е получил първа премия. Това трябва да ви радва, защото имате възможност да работите, за да получите първа премия. Човек се нуждае от истинско, положително знание. Само така той ще дойде до вътрешното познаване на себе си. – Аз се познавам. – Няма по-велико нещо от това, човек да познава себе си, да предвижда, какво го очаква.

Преди повече от петдесет години, във Варненско някъде имаше една гледачка, която предсказваше на хората, какво ще им се случи. От всички варненски села се стичаха хора да им гледа. На всички

казваше по нещо. Тя спечели много пари, но един ден влязоха разбойници в дома ѝ и я обраха. Всички хора се смяха с нея и казваха: Тя можа да предскаже на другите, какво ще им се случи, само на себе си не можа да предскаже.

Казваш: Учен човек съм, открил съм много неща. – Учен си, големи открития си направил, но един ден ще влязат разбойници в дома ти и ще задигнат всичките ти открития. После ще роптаеш против Бога, защо допуснал това. Ако имаш една слабост и паднеш под нейно влияние, Бог ли е виновен за това? Разбойниците влизат там, дето намират отворено място. В природата, както и в живота, има отворени и затворени места. Кой извор е по-добър: отвореният, или затвореният? Коя къща е за предпочитане: отворената, или затворената? Кой човек обичаш повече: отвореният, или затвореният? – Защо някой е затворен? – Има причини за това – малко е водата му. Той трябва да се затваря, за да не тече водата напразно. Тоя човек малцина го обичат, защото не може да дава много.

Често се говори за отношенията между учител и ученик. Какво представлява учителят и какво – ученикът? Учителят е изворът, който дава изобилно, а ученикът – стомната, която иде да се пълни. Учителят обича чистите и празни стомни, които могат да се пълнят. Ако стомната е пълна, не може да има никакво отношение към извора. Ако е празна и нечиста, пак може да се напълни, но водата ще стане нечиста. А всяка нечистота разваля отношенията между хората. Докато отиваш при учителя си с нечист съд, ти си едва в първо отделение. Като влезеш във второ отделение, пак ще правиш погрешки, но поне азбуката си научил. Каква е погрешката на ученика? Че не знае, в кой джоб да държи кърпата си и с коя ръка да я вади. Ако работиш с дясната ръка, ще извадиш кърпата си от десния джоб и ще я туриш в левия. Ако работиш с лявата ръка, ще извадиш кърпата си от левия джоб и ще я туриш в десния. Природата не обича

еднообразието. Следователно, ще работиш ту с лявата, ту с дясната си ръка и ще туряш кърпата си и в десния, и в левия джоб.

Като се говори за дясна и лява ръка, натъкваме се на стиха, в който Христос казва: „Каквото дясната ръка правя, лявата да не знае." Какво ще стане, ако Христос дойде втори път на земята и каже обратно: „Каквото лявата ръка прави, дясната да не знае"? Христос разбира другояче въпроса. Като дава предимство на дясната ръка, Той има пред вид Бога. Бог има само една ръка – дясна. Следователно, каквото Бог прави, човек не трябва да се меси в работата Му. Човек е лявата ръка. Никой няма право да се меси в Божиите работи. Бог не дава отчет за своите дела. Защо човек страда, защо умира, това не е негова работа. Защо Бог допусна това или онова, не е твоя работа. Правете разлика между това, което е ваша работа, и Божията работа. Ако вземеш една къща под наем и след шест месеца искаш да излезеш, имаш право да сториш това. Хазяинът е сприхав човек, всеки ден те предизвиква. Ти си свободен да напуснеш къщата. Следователно, когато питате, защо хората умират, отговарям: Докато хората живеят в чужди къщи, те всякога ще умират. Хазяинът има право всеки момент да изгони наемателите си. Ако не искат доброволно да напуснат къщата, с полиция ще ги изпъдят.

Питаш: Защо умря тоя човек? – Той не умря, но напусна къщата, в която живееше. Дойде господарят на къщата и го изпъди навън. Не е въпрос, защо умира човек; не е въпрос, кой по-рано е умрял. Днес умира един, утре ще умре друг. Важно е, какви отношения се създават след смъртта на вашите близки. Докато човек е жив, не цените добрите му качества. Щом замине за другия свят, започвате да го цените. Две сестри се оплакваха често от мъжете си, че не ги разбирали. Случи се, че и двамата заминаха за оня свят. Сестрите започнаха да плачат за тях, да ги ценят, колко добри били.

Всички хора постъпват като тия сестри. Една Божествена мисъл хлопа на ума им, но те я отблъскват, не било време сега. Един ангел слиза от небето при тях, да им донесе нещо от Бога. Те питат, не може ли да дойде друг път. Божествената мисъл се връща назад, ангелът си отива, а после съжаляват, че не ги използували. Като те напусне ангелът, ти започваш да скърбиш за него и казваш: Защо не го послушах? Всеки от вас има по един ангел около себе си, когото не иска да знае. Жена ти, мъжът ти, брат ти и сестра ти са ангели, които те обичат. Те са дошли при тебе да ти помагат. Докато жена ти е жива, ти я впрягаш на работа, отнасяш се грубо с нея, но като замине за другия свят, започваш да я цениш и скърбиш за нея. Тоя ангел те опитва, както ти опитваш своя вол. Цял ден го бодеш с остена си, вкарваш го в нечистия дам, но като умре, съжаляваш, че няма кой да ти работи. Кой вол няма да умре при тия условия? Коя възвишена и светла мисъл, кое благородно чувство и добра постъпка няма да умрат при тия условия? Важно е да изпълним Божията воля.

Сега ще се отклоня от главната мисъл. Ще кажа още нещо за лъжата. Мнозина идат при мене и ме питат: Можеш ли да ми направиш едно добро? – Мога да направя много неща; само едно нещо не мога да направя. – Кое е то? – Не мога да лъжа. – Още нещо? – Не мога да греша, не мога да правя насилие. Някой тръгнал по един път, и ти ме караш да го върна. – Със сила не мога да направя това. Друг избягал от дома си. Ти искаш да го върна назад. – И това не мога да направя. Това е насилие. Ти искаш той да се върне при тебе за богатството му, а не че го обичаш. В бъдеще вие ще обичате майка си и баща си, брата си и сестра си не за това, което те правят за вас, но за това, което вие може да направите за тях.

Често ви питат: Като умре Учителят ви, кой ще Го замести? Това е неразбиране на нещата. Никой не може да ме замести. И вас никой не може да замести. Сега гледаме през две очи. Като умрем, ще

гледаме през очите на всички хора. Като умра, ще бъда като Бога – нищо повече. Хората не разбират нещата, защото или закъсняват в проявите си, или изпреварват. Някой плаче. Казвам: Закъснял си, по-рано трябваше да плачеш. – Сгреших, затова плача. – Трябваше да плачеш, преди да беше сгрешил. Виждаш един нечист човек и го критикуваш. Много бързаш. Не го критикувай, но проучи положението, да разбереш, защо е нечист. Ще видиш, че той е нечист само отвън, други са го окаляли. Той е добър, праведен човек. Всичко, което Бог е създал, е чисто и добро. Например, вие сте събрани в едно голямо общество, в голямо братство, но не се оценявате. Трябва да минете през големи страдания, за да видите, какво сте един за друг. Да мислиш само за себе си, това е краен егоизъм. Да искаш само за тебе да мислят, това е краен егоизъм. Ще мислят за тебе, но и ти ще мислиш за всички. Трябва да познавате, кога Бог се проявява чрез човека.

Млад момък, син на свещеник, ми разправяше един случай от своя живот. Като ученик, казваше той, ходех на черква, но не обичах да паля свещи. Баща ми често ми се сърдеше за това и казваше: Ти трябва да палиш свещи. Знаеш ли, че аз те поддържам в училище, именно, от тия свещи? – И така да е, не мога да паля свещи. Един ден баща ми се разболя сериозно. Аз взех пари от къщи и казах на баща си: Отивам да запаля свещ за твое здраве. – Не ходи, синко, едва проговори той. – Защо? – Казват, че папата издал заповед, в никоя черква да не палят свещи. Паленето на свещи било езически обичай. По-рано, като евангелист, бях приел евангелизма, не беше доволен, че не паля свещи – това било еретическо. Сега пък паленето на свещи било езическо. Казвам: И аз паля свещи, но по особен начин. Като срещна бедна вдовица или сирачета, давам им по един хляб. Хлябът на вдовицата, на бедното сираче е моята запалена свещ.

Казвам: Прави всичко, но с любов. Тук, между вас, има един брат много сприхав. Някои то критикуват, не са доволни от него. Оставете го свободен, да тече водата му навън. В едно отношение той е сприхав, но в друго отношение е ангел. Кой човек не е сприхав? Някой е сприхав, но искрен. Друг е привидно тих, кротък, наричат го „мазна Гана“. Не критикувай нито единия, нито другия. Дай мотика в ръката на сприхавия и го остави да работи. Не е важно, какъв си; важно е, каква работа можеш да свършиш. Аз не обичам да критикувам никого, но и вие не трябва да се критикувате.

От години насам аз ви държа лекции и беседи, но не за забава. Ядете плода на крушата и се удоволствате. Това не се позволява. Ще изядеш крушата, а семките ѝ ще посадиш. Следователно, ще приемете новото учение в себе си, ще опитате плода му, а семената ще посадите, за да се ползуват и другите. Някой светия живее в пустинята, там придобива опитности и знания. Един ден Бог му казва: Ще напуснеш пустинята и ще отидеш между хората, да предадеш това, което си научил. Това е посаждане семето на онова, което си придобил. После ще ти каже да се върнеш у дома си между своите близки. Каквото ти се каже, ще изпълниш.

Казано е: „Това е живот вечен, да познаем Тебе Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.“ Значи, човек живее вечно, смърт не съществува. Тя иде само за изпитание. Когато не оценяват някого, Бог го взима при себе си, за да го оценят. Ако не беше заминал, хората нямаше да го разберат. Като замине някоя сестра или брат, всички казват: Отиде си нашата добра сестра, нашият добър брат. Какъв човек беше! – Какво стана с нашия заминал? – Той се превърна на пеперуда. Докато беше на земята, лазеше като гъсеница. Сега се превърна на пеперуда и свободно лети с крилата си като ангел. – Да се върне между нас. – Не, той не се връща назад, не става отново гъсеница. Докато братът и сестрата са били между вас,

вие не сте се интересували от тях, не сте ги познавали. Знаете само външната им форма и нищо повече не ви интересува. Така гледате и на коня, и на вола, които ви помагат. Казвате: Кон е това. – Влезли ли сте някога в положението на коня? Свързали ли сте се с неговото съзнание? Казвате само, че Бог направил коня. – Това не е достатъчно. Наистина, Бог направи коня, но вие не го разбрахте. Искате да станете богати, но това не е смисълът на живота. – В какво се крие смисълът на живота? – В разбирането и прилагането на Божията Любов. Смисълът на живота се заключава в познаване на себе си. Щом разбереш Бога като Любов, а себе си като проява на любовта, ти придобиваш оная вътрешна светлина, която ще ти служи като вечногоряща свещ.

Докога ще гори тая свещ? – Докато живееш добре. Сегашните условия на живота пречат на свещта да гори. От време – на време тя загасва. Щом загасне, отново трябва да я запалиш. Казваш: Дотегна ми вече да паля свещта. – Ще я палиш, няма да се отегчаваш. Ще дойде ден, когато ще я поставиш на завет в стаята си, дето няма никакъв вятър. Ще я захлупиш отгоре с един капак и ще я оставиш вечно да гори. Питаш: Защо умря моят брат? – Имаш ли ясна представа за смъртта? Знаеш ли, какво е станало с твоя брат? Всеки трябва да умре приживе, и то няколко пъти, за да разбере, какво значи свобода. Смъртта подразбира два процеса едновременно: смърт за едно нещо, а живот за друго. Смъртта и животът са два процеса, които се извършват едновременно. Когато човек умира на земята, в другия свят се ражда. При всяко умиране и раждане, нещо умира, а нещо живее. Когато детето се ражда на земята, плацентата умира, а детето започва да живее. Докато е на земята, човек е бременен. Той се готви да се роди в другия свят. След колко години ще стане това, не е важно. Може след 10, 20 или 120 години. Това са девет месеца, т. е. крайният предел за даряване на плода. Едни плодове зреят по-рано, за

по-малко време, а други – по-късно. Братът, който умря на Витоша, трябваше да замине. Иначе, щеше да дойде по-голямо зло и за него, и за домашните му.

Какво представлява смъртта? – Промяна. Следователно, всяка промяна носи смърт. Когато малкото момиченце счупи куклата си, то плаче, скърби за нея, докато най-после я забрави. След това не мисли вече за кукли. Неговата кукла е умряла. То започва да се занимава с хората и, каквото е научило в играта си с куклата, това прилага. И вие, в отношенията си един към друг, изучавате добрата обхода.

Защо хората не успяват в живота? – Защото не са научени да се молят. Когато искат да постигнат нещо, те трябва да се обърнат към Бога и да кажат: Господи, научи ни, как да постъпваме, как да изпълняваме Твоята воля, да изправим живота си. Сам човек не може да се изправи, нито да постигне нещо. И хората отвън не могат да го изправят. Обаче, щом влезе Бог в него, Той отвътре ще го изправи. Така, именно, човек лесно се изправя. С Бога изправянето на вашия живот е толкова лесно, колкото е лесно да събираш сламки от земята. Ще се наведеш няколко пъти и ще събереш една купчина сламки. Ако и това не можеш, ти си честолюбив човек. Честолюбието ти не позволява да се навеждаш и изправяш.

И тъй, няма по-лесно нещо от това, да изправи човек живота си. Това не става изведнъж, но постепенно. Днес ще изправиш една своя мисъл, утре едно чувство и незабелязано ще изправиш живота си. Така ще изправиш и постъпките си. Някога си бил голям скъперник, нищо не си давал. Днес ще даваш. Носиш един хляб, но срещаш гладни хора. Ще се спреш и ще дадеш половината хляб на едного, другата половина на друг и ще продължиш пътя си. – Какво ще остане за мене? – Затова не мисли. Законът работи. По-нататък ще срещнеш друг, който носи хляб. Той ще се спре и ще раздели хляба си с тебе. Каквото правиш, и на тебе ще направят. Изпълни Божията

воля, и не мисли. Бог има грижа за тебе. Ако не изпълняваш Божията воля, и Бог не мисли за тебе. Ти даваш, и Бог дава. Ти не даваш, и Бог не дава. Казваш за някого: Ще се изправи тоя човек. И Господ казва за тебе, че ще се изправиш.

Желая ви, който ви види, да каже за вас: Ето децата на Бога. Вие живеете в съвършения свят, създаден от Бога, и трябва да бъдете като Него. – Не можем да бъдем като Бога. – Ако малкото пиленце рови като майка си, не прилича ли на нея? Ако малкото гъсенце плава като майка си, не прилича ли на нея? Защо и вие да не приличате на своя велик Създател, на своя Баща?

Често идат сестри в стаята ми, да помагат при чистенето. Случва се, че дойдат две тщеславни сестри, всяка от тях иска да се прояви. Те не могат да се търпят. Едната казва за другата: Да си отиде тая, аз сама ще свърша всичко. И другата казва същото. Вие питате, как ги търпя. И двете сестри са добри. Аз гледам другояче на въпроса. Всяка една е особен екземпляр. И двете са цветя, които цъфтят по особен начин. – Кои са тия сестри? – Всички вие.

Аз виждам във всеки човек нещо хубаво и добро. Всеки трябва да изпълнява Божията воля, за да избегне някои ненужни страдания в своя индивидуален живот. – Какво да правим със своите погрешки? – Те са благо за всички. Ако изгубиш парите си, ти си недоволен, но намира ги един беден и благодари на Бога. Ти си бил невнимателен, но бедният се ползува от твоето невнимание. Всичко, което става в света, е на мястото си. Ако обичате Бога, така е; ако не Го обичате, ще страдате. Имате четири братя. Единият от тях умира, остават трима. Вие мислите само за умрелия, а забравяте живите. Мислете и за тях. Умират един след друг двамата, остава само един брат. Радвайте се на него и благодарете на Бога, че другите са отишли горе да се учат. Един ден и последният брат ще отиде горе да учи друга наука. Както на земята някой отива в странство да учи и пак се връща в родината

си, така той напуща земята, отива в невидимия свят да учи и след време отново се връща на земята. Вашият брат не е умрял. Ако астралните ви очи са развити, ще го видите в нова премяна; ако нямате астрално зрение, пак може да го видите, но чрез друга форма. Един ден ще се убедите, че всичко живее, всичко се движи. Сами ще кажете: Красив е животът, който Бог е създал.

Една бедна вдовица ми разказваше, че, докато мъжът ѝ бил жив, работите им вървели зле. Те постоянно се карали. Когато умрял, тя започнала да тъжи за него и го обикнала повече. Представяла си, как иде, как говори и т. н. Какво забелязала? След смъртта на мъжа ѝ, работите ѝ се наредили добре, положението ѝ се изменило. Тя разбрала, че мъжът ѝ отгоре помага. Кое е по-добро: мъжът ѝ да бъде жив и постоянно да се карат, или да замине за другия свят и да каже: Сбогом! Аз отивам при баща си. Христос, като заминаваше, вдигна ръцете си нагоре и благослови близките си. Като знаете, че няма смърт, не плачете.

Казано е в Писанието: „Бог ще изтрие сълзите ви, и всички ще разберете, че животът е погълнал смъртта.“

Тридесет и осма лекция на Общия окултен клас 6 юли, 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ УСЛОВИЯ[169]

Размишление

Каквато песен и да пееш на охлюва, той си знае своето. Каквото и да говориш на сегашния човек, и той си знае своето. – Защо? – Защото се намира в изключителни условия на живота. Той се води от известни навици и обичаи. Например, човек е свикнал да яде по три пъти на ден: сутрин, на обяд и вечер. Ако яде само един, или два пъти на ден, какво ще стане? Ще се наруши ли нещо в живота му? Някой казва, че ако не яде един ден, светът ще се свърши за него. – Защо? – Защото губи нещо. – Прав е човекът, изпаднал е в изключително положение. За да излезе от това положение, той трябва да намери мястото на изключението. Всяко изключително условие се движи в няколко посоки. То създава известна празнина в човешкия живот. Например, ако не ядеш един път, ти чувствуваш някаква празнина в себе си. С какво ще запълниш тая празнина? Ако си чиновник и като се върнеш вкъщи, виждаш, че обядът не е готов, какво ще правиш? Как ще изпълниш празнината на стомаха? Обядът ще бъде готов в два часа, а в това време ти трябва да бъдещ на работа. Човек се връща от работа разположен, с надежда, че веднага ще се нахрани. Но, като разбере, че обядът не е готов, той изгубва разположението си, става недоволен. Нищо не казва на жена си, не се сърди, но в очите му става някаква промяна. Отива на работа, но вече е сериозен, недоволен, с неразположение на духа. Питам: духът ли е неразположен, или човекът? Може ли духът да бъде неразположен само от това, че не е ял един път?

[169] Лекцията е от стилизираното издание „Начало на мъдростта“. Лекции от Учителя на Общия окултен клас, година XI (1931-1932), том III, София, 1946 г.

Сегашните хора живеят при изключителни условия на живота и въпреки това мислят, че много знаят. Знаят, но и много неща не знаят. Знаеш, че пълзиш като охлюв, но това знание нищо не означава. Ти пълзиш и като изгрява слънцето, и като не изгрява; и като ядеш, и като не ядеш. Ще кажеш, че има условия, при които не можеш да пълзиш. – Това са изключителни условия на живота. Важно е да се запиташ какво трябва да правиш при изключителните условия. Например, някой ти каже една обидна дума – това е изключително положение. Каже ти една сладка дума – и това е изключително положение. В първия случай не виждаш, че слънцето е изгряло. Във втория случай небето е ясно, виждаш слънцето. Общото положение е, че слънцето е изгряло. Че ти виждаш или не виждаш слънцето, това не причинява никаква промяна в реда на природата. Във великата хармония на Битието всичко си върви в своя нормален път. Обаче, в нашите близки отношения стават известни промени и вместо слънце, ние виждаме облаци и мъгли. В такъв случай, ние трябва да си представим мястото на слънцето и там да го търсим. Значи, всяко неразположение, всяко объркано психично състояние показва, че на вашето небе има облаци и мъгли. Щом изгрее слънцето, разположението ви се връща. При разположение на духа човешкият барометър се повдига; при неразположение – спада.

И природата си служи със специални термометри и барометри за определяне на температурата и налягането. Когато живакът се повдига, човек се разширява и пее мажорна песен; когато живакът спада, той се свива и пее минорна песен. С други думи, казваме, че в човека става повдигане и спадане на състоянията. Когато температурата спада и дойде – 30° ти обличаш дебели дрехи, кожух, туряш кожен калпак на главата. Ако те питат защо си облечен толкова ще кажеш, че причината за това е числото 30. Щом се смени времето, температурата започва да се повдига. Като дойде до + 30°, ти

постепенно хвърляш дебелите дрехи, кожения калпак, кожуха и обличаш леки дрехи. На главата си туряш бяла сламена шапка, на краката си бели платнени обувки и казваш: Аз съм модерен човек, с убеждение. – Не си модерен, нито убеждение имаш, но си под влиянието на числото 30. И в първия случай ти беше под влиянието на числото 30, и сега си под влиянието на това число. Значи, човек се управлява от известни числа в природата. Това са изключителни условия в неговия живот. Някой те бодне с игла и протече кръв от ръката ти. Започваш да махаш ръката си, да викаш и охкаш. От убеждение ли правиш това? Като се успокоиш, ставаш тих и кротък. Убеждение ли е това? – Туй са изключителни условия в живота. Де е човекът? – Между контрастите. Той трябва да се справи с тях и да намери себе си.

Като изучавам човешкия живот, виждам, че това, което става във външния свят, става и в човека. При това, забелязвам, че всички хора – учени и прости, светски и религиозни, си приличат по нещо. Щом се намерят при изключителните условия на живота, те изгубват разположението, което са имали. Истински човек е оня, който се справя разумно с изключителните условия. Казвате: Всички хора са лоши. Какво разбирате под „всички“? За колко хора говорите? Може да кажете, че всички условия на живота са лоши, а може да кажете, че условията на целокупния живот са лоши. Под „лоши“ условия разбираме изключителните условия на живота.

Значи, лошото време е изключително условие. Днес правите гимнастическите си упражнения и бягате, по-скоро да влезете вътре, да не ви вали. Какво от това, че ще капнат няколко капки дъжд върху вас? Вие се страхувате от дъжда, да не развалите дрехите си. Не е ли същото когато разваляте своята хубава умствена премяна? И умствената дреха се цапа, както и физическата. Защо се страхувате от дъжда, а не се страхувате от мисли, които цапат умствената дреха?

Законът е един и същ. Както се справяте с дъжда, така трябва да се справяте с лошите и нечисти мисли. Например, гладът иде като изкушение в човешкия живот и цапа неговата умствена дреха. Като гладуваш, ти казваш: Всички хора са сити, само аз гладувам. Не е било и няма да бъде, когато само един да гладува, а всички останали да са сити. За да бъде един човек сит, друг трябва да гладува. За да бъде човек сит, кокошката трябва да умре, ябълката трябва да се изяде. Хиляди същества трябва да умрат, за да живеят други хиляди. Тяхната енергия трябва да се погълне от живите. Мнозина казват: Да уредим живота си. – За да се уреди вашият живот, трябва да се погълне живота на хиляди същества. Мислите ли, че това е уреждане на живота? Да измрат хиляди същества, за да живеете вие, това не е правилно разрешаване на живота. Днес умират хиляди животни, всички стават жертва за вас. Много същества изгубват живота си, много хора изгубват мира си, и всичко това става за определено число хора, наречени избраници.

Какво виждаме днес в света? Виждаме, че въпреки жертвата на едни същества за сметка на други, нито на едните работите вървят, нито на другите. Ако работите на всички вървят добре, какво придобива светът? Човек не е анализирал своите мисли, да види, каква е крайната цел на човешкия живот. Да намериш крайната цел на своя живот, това не значи, да решиш всички въпроси. Каква е крайната цел ми гладния? – Да се нахрани. След това той разбира, че е разрешил въпроса само за няколко часа. Някой извървял 20 километра път, стигнал е до своята крайна цел, но това не е всичко. Още много път има да изминава. Само за днес е стигнал своята крайна цел. Един ученик научил уроците си за един ден – дошъл е до своята крайна цел. Още много уроци има да учи той. Значи, крайната цел за всички живи същества е различна. При това положение, не можем да дойдем до едно разрешение за крайната цел на живота. За

жената крайната цел на живота е една, за мъжа – друга; за учителя крайната цел на живота е една, за ученика – друга; за свещеника крайната цел е една, за военния – друга. За животните, за растенията, крайната цел на живота е съвършено различна от тая на човека. Следователно, когато някой говори за крайната цел на живота, той има пред вид крайната цел на своя живот. Крайната цел на неговия живот е да яде и да пие.

Докато е на земята, човек минава през три състояния, като пуяка: първо, той разперва опашката си, като ветрило; второ, разперва крилете си и трето, свива и опашката, и крилете си. Като му посвириш, отново разперва опашката и крилете си и пак ги свива. Така той чертае. Най-после, проточва и носа си и с това свършва своите движения. Като начертае един кръг и два диаметъра, той всичко разрешава. С това пуякът иска да каже: Ако съм човек, ще работя и каквото намеря в земята, ще го взема. Ако се намеря в трудно положение, ще направя крепост с опашката си и ще се справя с лошите условия. Като изляза от тия условия, ще проточа носа си и ще почна да мисля. Така казва пуякът: Ще работя, ще се укрепя и най-после ще мисля. Пуякът е интелигентно същество.

Като ученици, работете с числата. Те са разумни сили, които действат в света. Всяко число е представено в известна разумна форма. Например, числото две е представено в човешките очи, в двете отвърстия на носа, в ушите. Защо човек има две очи, а не едно? В двойката природата е изразила закона на поляризирането. Например, материята е единият полюс, а духът – другият. Между тия полюси се проявява животът. Материята или субстанцията изпълва цялото пространство. Тя е необходимост в Битието, единственото реално нещо в пространството. Хиляди години философите разискват върху времето и пространството, дето се реализират формите и стават видими. Духът е онова начало, което оживява материята, а плътта е

съвкупност на човешки желания. Например, желанията на човека да яде, да пие и да се облича са израз на плътта. Тия желания биват естествени и неестествени. Когато повтаря своето минало, човек се натъква на неестествени желания. Пиянството, например, е повтаряне на желания от миналото. То носи своя произход от насекомите, които се опивали от нектара на цветята. Когато някоя пеперуда или насекомо смуче от тоя нектар, то се опива и не може да се върне назад.

Съвременното човечество се опива от хиляди години, но и до днес още продължава да пие. Сегашните хора употребяват соковете на плодовете, както насекомите – соковете на цветята, но съзнателно ги поставят при условия да ферментират. Ферментацията се дължи на малки същества, наречени ферменти. Те разлагат и изяждат всяко нещо, което ферментира. Те оставят своите извержения, които носят смърт, Хората не подозират, че с ферментацията на сладките сокове си изграждат гробници. Една от задачите на хората е да се освободят от ферментите. Неразположението, недоволството, вкисването в човека не е нищо друго, освен процес на ферментация. Сладките сокове в него се превръщат на киселини. Не оставяйте в себе си отвори, през които да влизат ферменти. Има ли такива отвори, това показва, че не сте разумни. Значи, неразумността на човека се заключава в това, че той е оставил сладкия сок на неговия живот да ферментира.

Сега вие задавате въпроса, защо Бог е създал така света. Бог пък се чуди, как сте допуснали ферментите във вашето сладко вино. Той се чуди на хората, как не могат да си поставят запушалка на отворите, да не допущат ферментите в себе си. Мислите ли, че ако допуснете една малка злобичка, като фермент, в сърцето си, тя няма да внесе отрова във вашия организъм? Колкото и да се разисква върху тоя въпрос, всички хора – вярващи и безверници, са изложени на тия

ферменти. Окултната наука разполага с различни методи за предпазване на човека от ферментите. Те не трябва да се месят в човешкия живот. Ако ясновидецът би погледнал човека, когато е в най-лошо разположение, ще каже, че положението му е като на дете, нападнато от въшки. Ферментите са подобни на въшките. Те, като химици, пробиват кожата и вадят от нея сокове. Ако и философът в продължение на една година, бъде нападнат от въшки, той ще изгуби мисълта си. За да бъде мисълта права, никакъв сърбеж не се допуща. Някой си почесва главата отпред, отзад, отгоре, но с почесване въпросите не се разрешават. На което място почесваш главата си, съответна енергия се събужда. Тя трябва да се впрегне на работа. Ако почесваш главата си отвред, ти събуждаш в себе си умствени енергии; ако почесваш горната част на главата си, събуждаш Божествени енергии в себе си; ако се почесваш в тила, събуждаш в себе си енергии от нисшия, материален свят. Почесваш се отзад по главата и казваш: Ще отида да се помоля на Господа. Който се чеше отзад по главата и застава на молитва, няма да бъде приет от Господа. Ще се явиш пред Господа, както студентът пред своя професор. Ако студентът знае урока си, професорът ще го слуша. Ако нищо не знае, професорът му казва: Не искам да те слушам. Господ никога не туря единица. Щом види, че ученикът не знае урока си, Той му туря нула, която постепенно пълни с някакво съдържание, докато ѝ предаде известна тежест. Ако отидеш при Господа като пропаднал търговец, Той казва: Дайте му злато, колкото иска.

Някои мислят, че богатството е благо за човека. Богатството носи големи изпитания. Синът и дъщерята на тоя търговец живеят вече само за ядене и пиене. От друга страна, я търговецът, и жена му започват да мислят само за разходки и удоволствия. Като изядат и изпият всичко, те казват: Обедняхме, всичко изгубихме. Докато е богат, човек мисли само за удоволствия – не знае как да се справи с

богатството. Като обеднее, мисли, че е нещастен – не разбира смисъла на беднотията. Богатството и бедността са въпроси за разрешаване. Като дойде в дома ви една красива мома, добре облечена, с червени устни и бузи, вие обръщате внимание на нея, радвате ѝ се. Тия с червените бузи и устни развалиха света. Те внасят раздор в семействата. Дойде ли някоя бедна, слабичка мома, никой не обръща внимание на нея. Тая мома не внася никакъв раздор в семействата. Мъжът харесва чуждата жена, намира, че е по-хубава от неговата. Жената харесва чуждия мъж, намира, че е по-млад от нейния.

Сега вие ще ме питате, защо говоря върху тия работи. Аз не се интересувам от отношенията между хората, но казвам, защо страдат те. Страданията на сегашните хора се дължат на ферментите. Младата мома, която влиза в един дом, не знае защо е влязла. Тя е като онова говедо, което бяга от стършела. За да не го ухапе, скрива се в един магазин. То не се интересува от дрехите, които се продават, но се крие от стършела. Питам: младата и красива мома има ли някакво отношение към нас? Красотата има отношение към Битието, а не към нас. Ако една книга има хубаво съдържание, тя не е само за мене. Мнозина ще я четат и ще я оставят. Който си помисли, че книгата е само за него, той си създава най-голямото нещастие.

Всички хора се намираме в преходно състояние. Не мислете, че с това визирам някого. Всички хора – учители, светии и грешници, са подложени на един и същ закон. Учителят се отличава от обикновения човек. Затова Христос казва: „Иде князът на тоя свят. Той носи всичките ферменти и няма нищо общо с мене." Всички отвърстия на Христа бяха затворени, затова никакъв фермент не можа да проникне в Него. В обикновените хора всичко е отворено, затова те са изложени на действието на тия ферменти. Казваш: Слаб човек съм. – Това е лъжа. Няма слаби хора в света. Всички хора са силни. Слабите аз ги наричам хора на лъжата. Това са хората, които са

сгрешили, но не искат да изправят погрешките си. И най-слабият е толкова силен, колкото и Учителят. И най-слабият е в състояние да запуши своите шишета, да не влизат в тях никакви ферменти. Когато казваме, че Бог спасява света, имаме предвид, че Той е дал сила на човека да държи своите шишета запушени. Той казва на човека: „Аз съм вложил в тебе сила, която трябва да използуваш. Никога не мисли, че си слаб.“ Ще кажете, че това е работа на учителите, на господарите. Вие имате особено понятие за Учителите. Учителят е крайно внимателен човек. При всички условия на живота той работи усърдно. Преди да си легне, той преглежда дали всички шишета са затворени. Затваря ги и след това отива да си ляга. Обикновеният човек оставя на слугите да отварят и затварят шишетата. После той вижда, че слугите не са затворили шишетата.

Питате: Какво трябва да се прави при сегашното положение? Какво трябва да се прави с тия ферменти на живота? Ти ще отслабваш постепенно, ще остаряваш, докато един ден кажеш: Остарях, обеднях! Ще се отива на онзи свят. Какво ще се постигне с тази философия? След това се явява състезание между хората – да се доберат до истинското понятие за живота. И аз, като наблюдавам живота, правя своите опити. При всеки даден случай търся истината. Натъквам се между приятните и неприятни чувства на хората и търся онази опорна точка, онова място, което при всички условия на живота остава едно и също. Знаете ли, какви чудеса стават? Щом стъпиш на това място, на тази опорна точка, наречена Божествената опора на живота, веднага твоето състояние се изменя – в тебе протичат мощни сили. При най-малкото отклоняване от този Божествен център на нещата, ти се натъкваш на големи противоречия. Колкото по-голямо е отклоняването, толкова по-големи са противоречията. Значи, при разрешаването на всяка задача, ти трябва да се качиш на най-високия връх и оттам да погледнеш на нещата. Ако не си се качил на тоя връх,

никаква задача не можеш да разрешиш. Той е Божествената опора на живота.

Казано е: Бог живее в нас, и ние – в Него. Тази идея при днешните условия е неразбрана. Казвате: Как е възможно, Великият да се вмести в нас? На кое място живее Бог? Някой казва: Аз Го чувствувам в сърцето си. – В кое сърце? Ако се звъни отвън на вратата, това показва, че някой иде. Тоя, който иде, звънецът ли е? Звъни се някъде в твоето съзнание. Значи, Бог е някъде в твоето битие, но на кое място, не знаеш. Казваш, че Бог е в тебе, но Го молиш, искаш нещо от Него, а нищо не получаваш. Той не ти обръща никакво внимание. Казано е, обаче, че ако искаш нещо съгласно с Божията воля, ще получиш отговор. Иначе, молбата ти остава без отговор.

Наука е да различаваш твоята воля от Божията. От тебе се иска да знаеш Божествения език и с него да си служиш. Не можеш да говориш на какъв и да е език. Всяка дума в този език има точно определено значение. Можеш да говориш на Господа за любовта, но тя има едно определено качество. Когато любовта влезе в жената, тя я превръща в дете. Когато влезе в мъжа, също го прави дете. Детето си остава дете. Всички запалват своите свещи, запяват и стават доволни. Те не стават човешки деца, но Божествени деца. Те не стават девици на земята, но Божествени деви или ангели. Под „ангел“ се разбира дева, която цени своята чистота и може да я пази. Обикновената дева не цени своята чистота и не може да я пази. Всеки трябва да знае как да се пази. Ако дойде един вол близо до мене, трябва ли да стоя при него и да гледам как маха опашката си? Остана ли при него, той ще нацапа чистата ми дреха. Аз трябва да стоя най-малко 50 м. далеч, да се пазя от неговата опашка. Ако един философ е лежал с години в нечистота и написал една книга, трябва ли да я четеш? Какво ще спечелиш, като те оцапа тая книга? Всеки, който е чел такова

философско съчинение, е употребил най-малко десет години да очисти ума си от ферментите на това съчинение. Дойде някой при тебе със своето ново учение. Ти го слушаш и казваш: Ще изменя своите възгледи. Какво ще изменяш? Важно е това, което Бог е вложил в тебе, да се развива. Никакви друга нови идеи не ти са нужни. Наш приятел е само оня, който работи за развитието на това, което Бог е вложил в нас. Всеки друг, който иска да внесе нови идеи, далеч от Божественото, е наш неприятел. Какво ново може да измисли този философ?

Сега ние трябва да се върнем към Божествения свят, да изучаваме това, в което е вложено нашето щастие. Един от законите на Божествения свят гласи: Болният болен не може да лекува; глупавият умен не може да учи; слабият на силен не може да помага. Чудни са сегашните хора! Ще отидат при болен лекар да се лекуват. Той не може да помогне на себе си, че на вас ще помага. Мислите ли, че една шивачка, свършила в странство, но болна от проказа, ако ви ушие една рокля, ще ви направи щастливи? Щом облечете тази рокля, болестта ще ви нападне. Не ви трябва такава шивачка. По добре е да предпочетете проста шивачка, но здрава, отколкото някоя знаменита, но болна.

Сега вие искате да минете по широкия път. По тоя път никой не може да мине. Разбиране трябва. С тия възгледи, които сега имате, вие ще дойдете до резултатите на обикновените хора. Като говоря така, не искам да мислите, че изнасям погрешките ви. Аз не се интересувам от погрешките на хората. Това нищо не ми допринася. Повече смисъл има да изнасям добродетелите им. Но и това не е моя работа. Нека всеки сам изнася своите добродетели. Всеки сам да бъде глашатай на своите добродетели. Всеки като вика да дава своите обявления. Аз поддържам философията, която възраства доброто във вас – да бъде то непрекъснато.

Когато говоря за любовта, нямам пред вид еднократната любов. Аз говоря за оная любов, която още не е проявена. Аз говоря за оная любов, в която хората още не живеят. Аз мога да говоря за чистия планински въздух. Обаче, за оня въздух, в който хората сега живеят, аз нищо не говоря. Аз мога да говоря само за красивата любов. Аз говоря за чистия живот. Не говоря за любовта на женените; нямам пред вид вашите мъже и жени. Ако мислите, че вашият мъж ще ви помогне, много се лъжете; ако мислите, че вашата жена може да ви помогне, много се лъжете; ако мислите, че вашият Учител може да ви помогне, много се лъжете. В дадения случай и Учителят не може да ви помогне. Когато някой иде при мене да му помогна, аз му казвам: Иди на планината, там е заровено едно съкровище. Вземи мотиката и започни да копаеш. Там ще намериш едно гърне с десет отвърстия. Ще бръкнеш в едното и ще извадиш само една монета. Вземеш ли две монети, ръката ти ще остане там. След това зарови гърнето и се върни у дома си. – Защо да взема само една монета? – Такъв е законът на природата. Като отиваш при един извор, не можеш да изпиеш десет килограма вода. За всеки даден случай не можеш да изпиеш повече от определеното количество вода. Ако изпиеш повече, отколкото трябва, нещастие те чака.

Същият закон се отнася и за яденето. Казваш: Преядох. – Не си преял, но си ял бързо и не си сдъвкал добре храната. Като влезе в стомаха, храната се натъква на милиони клетки, които не могат да я смелят, и между тях се повдига голям обществен въпрос. Значи, задачата за смилането на храната не е разрешена. Трябва да мине дълго време, докато тая задача се разреши. Първо, ти трябваше да я разрешиш със зъбите си, а я предаде на клетките на стомаха. Те ще я разрешат, но ти ще почувстваш болка в стомаха. Не си ял както трябва. Това не значи, че трябва да оставите въпроса на Господа и да кажете: Господ ще оправи тая работа. Ти си дробил попарата, ти ще я

сърбаш. Аз съм бил на мястото, дето Бог оправя света, и зная, как го оправя. Веднъж съм бил на това място и втори път не искам да отида. Зная вече как Бог оправя света. Ни най-малко не искам да изменя начина, по който сега светът се оправя. Дето ходя, казвам: Има един начин за оправяне на света.

Казвам: Самообладание се иска от човека. Мнозина искат да се подмладят, но не знаят, как да постигнат това. Има методи за подмладяване. Аз мога да ви дам тия методи, но вие трябва да имате желание да се подмладите Обаче, преди да приложа тия методи върху вас, ще ги приложа на себе си. Не мога да предам знанието си на другите, ако не съм го приложил на себе си. Ако искам да направя хората добри, първо аз трябва да бъда добър. Преди да приложа нещо върху другите, трябва да го приложа на себе си. Казваш: Бог е добър и благ. – И ти трябва да бъдеш като Него. Казвате: И нашият Учител е добър и свят човек. – Ако аз съм такъв, какъвто вие ме мислите, тежко ми. Ако уповавам на мнението ви за мене, тежко ми. Ще кажете, че много неща съм направил за вас. Вие не знаете какво съм направил; не знаете какви са задълженията на Учителя. Вие искате да ви кажа, какво съм направил досега. И да ви кажа, няма да разберете. Аз ви говоря за Божественото начало, на което трябва да се основавате и с което да направите вътрешна връзка. Много неща съм ви казал, но не съм срещнал нито един българин, който да изпълни нещата, както съм ги казал. Той всякога ще внесе нещо от себе си В това отношение, българинът е новатор. Той се отличава още и по това, че обича да говори за своите слабости. Като говори за слабостите си, смее се, приятно му е. Например той разказва как влязъл в курника на съседа си и задигнал най-угоения петел, или как брал плодове от градината му, без да го види някой. Когато той обира плодовете, смее се, когато него обират, плаче. Казвам: Ти не си научил философията на живота. Защо, когато ти обираш съседа си, се смееш, а когато тебе обират

плачеш? Виждал съм и такъв случай. Съберат се няколко души, напият се добре и някои ги обере. После казват: Снощи се напихме и ни обраха, но повече няма да пием. Смеят се и разказват, как се напили.

Всички хора се стремят към истината и говорят за нея. По какво познавате хората, които са намерили истината? – По единството в техните възгледи. Кажеш ли, че това не можеш да търпиш, а онова търпиш, ти не живееш в истината. Оня, който живее в истината, каквото прави, е еднакво валидно за всички. При това положение, ако аз мисля по един начин, и вие ще мислите по същия начин. Следователно, ако постъпвате в едно училище и мислите, че като ядете и пиете, аз съм длъжен да плащам, вие сте на крив път. Нито аз имам право да ям и да пия, а вие да плащате за мене. И това не е лошо, но с плащане нищо не се постига. Учителят трябва да предаде своята лекция, но ако учениците не я заучат, нищо не се постига. Аз зная причината защо някои хора не учат. Казвате, че светията е нещо повече от Учителя. Зависи за какъв светия се говори. Има светии, които прекарват по 20 години в пустинята, но са недоволни от себе си. Хората гледат на тях като на светии, но те чувствуват, че нещо им липсва. Истинският светия знае условията на живота и лесно се справя с тях. Той казва: Когато нещата са направени по Бога, Учителят е на мястото си. Той иде на земята да предаде Божественото учение. Когато нещата не са направени по Бога, Учителят няма място между хората. Когато вършим Божията воля, Бог живее в нас. Когато не вършим волята Му, Той не е между нас. Може ли човек да има успех в живота си, ако Бог не е в него? Може ли хората да успяват, ако слънцето никога не изгрява? Тяхната съдба е решена. Без слънце животът е живот на вечен покой, на мрак и на студ. Когато слънцето изгрява, в човека има всичките възможности за развитие.

Ти си пил цели 20 години, но един ден, . когато слънцето на твоя живот изгрява, ти решаваш да се откажеш от пиянството. Отиваш в кръчмата и казваш на кръчмаря: Дай ми една чаша вино! Вдигаш чашата нагоре и казваш: Досега аз ти служих, а ти ми беше господар. Отсега нататък ти ще ми бъдеш слуга, аз ще ти бъда господар. Нека кръчмарят знае, че има човек пред себе си.

Имаш да дължиш 20 хиляди лева. Казваш: След десет деня ще ти ги платя. Каквото кажеш, това правиш. След десет дена изплащаш дълга си. Това е характер. Скарваш се с някого, но казваш, че след пет дена ще се примириш. Ако наистина се примириш след пет дена, ти си човек с характер. Ако след пет дена не се примириш и още повече развалиш отношенията си, ти не разбираш живота. Казваш: Няма да му простя. – Как да не му простиш? Представи си, че той носи една торба със златни пари, и сърцето му се отвори към тебе и ти даде от това злато. Няма ли да му простиш? Какво показва това?

Сега, като ме слушате, ще кажете, че сте ме разбрали. Ако, наистина, сте ме разбрали, ще ви подложа на изпит. Ще дам изпита първо на някоя сестра. Ще накарам всички да ѝ говорят лоши думи и да я оплюят. Ако понесе това изпитание спокойно, като че нищо не става, тя ме е разбрала. Тя трябва да гледа спокойно на изпита и да каже: Ако това, което правите е добро, да дойде и върху вас. Ако не е добро, то иде за изпитание. Това са ежедневните несгоди в живота. На повечето хора работите им не вървят. Някой човек прави това-онова, но всичко му върви назад. Наричат го невежа, неспособен. Той напише едно съчинение, второ, но пак не го харесват. Той си въздъхне. След време пак напише нещо, но среща го една красива мома и дава добра критика за него. С това изпитанието му се свършва. Такива примери има много в живота. Не че плюенето е необходимо, но то иде само по себе си.

Имате един приятел. Как трябва да се отнасяте с него? – Да не проявявате никакви слабости. Отношенията ви трябва да се определят отвътре. Трябва да разбирате вътрешния закон. Вашите слабости идат отвътре, а не отвън. Отвън вие сте силни, а отвътре сте слаби. За да имате вътрешна стабилност, трябва да дойдете до Божествения център на живота. Казваш: Дали съм прав или не, не зная. Как трябва да постъпя, не зная. Ще те поставят на изпит, да разбереш доколко си прав. И Христа поставиха на изпит, да видят колко е търпелив. Плюха Го, ругаха Го. Каква мисъл имаше в ума Му? Той гледаше тихо и спокойно на всичко. Той гледаше, как римските войници се подиграваха с Него. Той разреши една от най-мъчните задачи. Изпитанията, през които мина Христос, ще се наложат и върху вас. Три дни бяха големите страдания на Христа, и на третия ден възкръсна. Христос мислеше право и затова разреши въпросите чрез възкресението. И след това Той каза: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята". Всяка власт, която не е минала през най-големи изпитания и страдания, не е никаква власт. Като минеш през големи изпитания, тогава ще разбереш това, което Христос е разбрал. Ще ти се даде в живота всяка власт на небето и на земята, но тогава няма да бъдеш, какъвто си сега. Христос казва: „Идете и проповядвайте моето учение!" – Кое учение? – Учението на Любовта. То е едно от най-опасните учения. Няма по-опасно нещо от учението на Любовта, от учението на Мъдростта и от учението на Истината. Любовта е опасна, защото в нея ти или ще живееш, или ще умреш. В знанието и в мъдростта, ти или ангел ще станеш, или ще оглупееш. В истината ти или свободен ще станеш, или роб ще станеш. Мислите ли, че оня, който проповядва, е разрешил въпросите? Ако разрешиш правилно въпроса за любовта, ти ще имаш живот; иначе, ще умреш. Ако разрешиш правилно въпроса за знанието, ще имаш светлина в ума си. Ако разрешиш въпроса за истината правилно, свободата ще

дойде. Това са резултати, които зависят от правилното разрешаване, което ти ще дадеш в себе си. Не е важно какво разрешаване ще дадат другите, но ти сам трябва да разрешиш своите въпроси.

Сега аз не ви казвам да оправите целия свят, но вие трябва да разрешите задачата, да влезете в съгласие с Битието. Всичко съдейства на човека да тръгне в правия път, да мисли право. Вие мислите неща, за които никога не трябва да мислите. Каква е вашата молитва? – Искате едно кило домати, две кила ориз, две кила захар, обувки, дрехи, шапка, добра и красива жена; жената иска мъжът ѝ да бъде учен; владиката подава заявление за едно добро място. Това са все заявления до Господа. Искай само това, което ти трябва. И тия неща са потребни, но са второстепенни. Всеки човек трябва да бъде облечен, но хубавите дрехи са за умния човек. Ако глупавият е облечен с хубави дрехи, разбойници ще му ги свалят от гърба. За глупавия човек богатството е нещастие; за глупавия човек любовта е нещастие. Ако в заключение на всичко ти си разпериш опашката като пуяка и се опреш с крилете на земята, ти искаш да кажеш, че човек трябва да бъде свързан и със земята, и с небето. През крилете минават енергиите на земята. Когато сте неразположени, намерете един пуяк и наблюдавайте, как той разперва опашката си, как се допира с крилете си на земята и как проточва носа си. Вашето неразположение ще се смени. Никаква философска или научна книга не ще измени състоянието ви, както тоя пуяк. Той иска да ти каже: Ако ти не разрешиш правилно въпросите, ще станеш като мене, но ако ги разрешиш правилно, ти ще се повдигнеш. Пуякът е символ. Носът е символ на човешката мисъл. Пуякът казва: Аз не мога да разперя крилете си нагоре, но мога само да ги допра до земята. Виж, опашката си разпервам, тя заема съвсем друго положение, ъглите ѝ са други. Перата на опашката могат да вземат перпендикулярно положение нагоре. Пуякът иска да каже: за да излезеш от обикновеното си

състояние, ти трябва да изменяш постепенно твоето движение. Съществото, което живее в пуяка, е интелигентно. То е като стрелочник. Като се доближиш до него, той повдигне опашката си, спусне носа си и казва: Ако си ме разбрал, добре; ако не си ме разбрал, не е добре за тебе.

И тъй, станете проводници на Божественото учение. Растенията и животните са също проводници на Божественото учение. Ако разбирате това, ще се ползвате от живота. И реката е проводник на Божественото учение. Ако разбираш тази река, ти ще се ползваш от нейната сила. Достатъчно е да се спреш съзнателно пред едно дърво, пред един извор, за да разрешиш задачата си правилно. И при камъка да се спреш, ще придобиеш една нова идея. Ако знаеш, на кое място на камъка да стъпиш, ще придобиеш една нова идея. От това гледище, всички камъни, растения и животни са формули в природата. Течението на реките, веенето на вятъра, движението на облаците, предаването на слънчевата светлина – това са образи, чрез които се проявява разумното в света. Ако не разбираш това, ти мислиш, че всичко в света е произволно. Не, ти живееш между ангелите. Ако работата ти се обърква, иди да видиш как изгрява слънцето. Ако небето е чисто, без никакви облаци, ще знаеш, че твоята работа ще се оправи. Като дойде пролетта и видиш, че растенията оживяват, знай, че и твоята работа ще се оправи. Като видиш един чист извор знай, че и твоята работа ще се оправи. Като поемеш чистия въздух, кажи: Моята работа ще се оправи. Когато светлината те озари, кажи: Моята работа ще се оправи. Кажи: Всичко в природата ми говори, че моята работа ще се оправи. Слънцето, което изгрява, е език на разумната природа. Вятърът, който вее, водата, която тече, растенията и цветята, които цъфтят, това е езикът на разумната природа. Всичко това е резултат, но зад тоя резултат се крие нещо разумно. Срещаш една млада мома, която ти се усмихва.

Като видиш усмивката ѝ, става ти приятно. Гледай така и на вятъра. Той е красива мома, която иде да ти повее. Благодари, че покрай многото работа, която има, тя е дошла да ти повее, т. е. да ти се усмихне. Тя не е дошла само за тебе. Тая мома е благородна. Дошла е да свърши една работа и да си отиде. Като я видиш, кажи: Моята работа ще се оправи.

Помни: Ако не обръщаш внимание на малките работи, ти не можеш да разрешиш задачите на своя живот. Тия въпроси, които сега разрешавате, са нищо в сравнение с ония, които предстоят да разрешавате. Досега вие сте били едно малко растение, на което отсега нататък предстои да расте, да цъфти, да връзва плод и да зрее. Като дадете плод, всеки ще се спира пред вас и ще казва: Хубаво е това дърво, хубави плодове дава. Ако всяка ваша мисъл, чувство и желание, всяка постъпка даде плод, разумните същества ще се спират пред вас и ще ви се радват. Така, както хората сега разрешават въпросите си, те ще останат неразрешени. – Защо? – Старите дрехи не разрешават въпросите. Мухлясалото жито не разрешава въпросите. Консервите не разрешават въпросите. Старите идеи не разрешават въпросите. Новото разрешава въпросите. Прясното житно зърно носи живот в себе си. Светлината, която слиза отгоре, носи живот в себе си. Новите мисли, новите чувства и постъпки, които сега идат, носят живот в себе си. Старото, миналото е изиграло вече своята роля. Какви сте били в миналото, не е важно; какви сте сега, това е важно.

Когато говорим за новото, ние разбираме живота на сегашното поколение, – онова, което ние трябва да направим сега. И вие още днес трябва да възприемете новото, за да прогресирате. Не го ли приемете, никакъв прогрес не може да имате. Докато се държите за старото, ще бъдете в обикновения живот на падане и ставане, а в това няма никакво разрешение. Да падате и да ставате, това не е никакъв

живот. Да се качи и да слезе листът от дървото, това не е никакво разрешение.

Казвам: Вие трябва да намерите една изключителна идея за разрешаване изключителните условия на живота. Ако трябва да се усмихнеш на някого, това е едно изключително положение. Ако ти не можеш да дадеш правилно разрешение на усмивката и на човешкия поглед, нищо не си научил. Усмихва ти се един човек, трябва да знаеш, защо ти се усмихва, какво иска да ти каже. В усмивката, в погледа е скрита разумността. Животът се усмихва. Любовта се усмихва на всички без изключение. Ако мислиш, че само на тебе се усмихва, ти си на крив път. Ще видиш, че утре на друг ще се усмихне. Когато някой се усмихва, аз се радвам, защото тази усмивка е за небето и за земята, за светлината, за въздуха и за водата. Тази усмивка е подобна на утринния зефир на зората. Тя е най-хубавата усмивка.

Казвам: Усмивката не разрешава всичко, но тя увеличава човешкия капитал. Обаче, с капитала, с който разполагате, никаква банка не може да отворите. Ако го превърнете в звонкови пари, той представя нищожна сума. Вие считате, че някой човек е добър, свет, но като превърна неговия капитал в звонкови пари, виждам, че той разполага с нищожни средства. Ако един българин милионер отиде в Америка и превърне своите милиони в долари, ще бъде обикновен богаташ. Американецът ще се усмихне на това богатство. Казват за някого, че е гениален човек. – Зависи от мястото. Ако е в България, може да е гениален. Ако е на друго място, гениалността му е обикновена. Ако отиде на небето, там минава за посредствен човек. Щедрост се иска от вас. Ако сте богати, давайте чисто, безкористно.

Един свещеник на задушница запитал селяните: Братя християни, виждате ли ме? Само калимавката ти виждаме. – Идната година съвсем да не ме виждате. Защо виждали само калимавката му?

– Защото пред него имало могила от хлябове и краваи. Вие трябва да бъдете толкова щедри, че и калимавката на свещеника да не се вижда. Ако го виждат цял, селяните не са щедри, нищо не дават. Когото не виждате често, дава повече от оня, когото често виждате. Една мома ти пише от Америка. Ти не я виждаш, но много получаваш от тя. Който я вижда често, малко получава.

И тъй, онези, с които често дружите, на тях вие ще давате; онези, които не идат често при вас, те ще ви дават. Следователно, ония идеи, които често ви посещават, те са живи идеи, те черпят от вас. Необикновените идеи, които рядко срещате, които рядко ни посещават, те ви дават нещо. Всеки, който иска да стане истински човек, трябва да има поне една необикновена идея. Само необикновените идеи внасят новото в света. Всеки човек има обикновени идеи, но необикновените рядко го посещават. Те носят известен приход за него. Аз наричам тия идеи изключителни. Те идат при изключителни условия. Те внасят новото в света. Изключителната идея не си служи с думи и не обяснява нещата. Тя иде рядко, но е ценна по своето съдържание и смисъл. Трябва да работиш 20–30 години наред, за да намериш една изключителна идея. Тя носи голямо богатство в себе си.

– Проявената Божия Любов, проявената Божия Мъдрост и проявената Божия Истина носят пълния живот.

„Проявената Божия любов, проявената Божия мъдрост и проявената Божия истина носят пълния живот.“

Тридесет и девета лекция на Общия окултен клас 7 септември 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

ОБИЧАЙ БОГА

„Добрата молитва“

Ще прочета няколко стиха от 13-та глава на Матея – от 4 до 53 стих.

За живота може да имате няколко понятия. Представете си един човек, който е възпитан, че трябва да доставя сух хляб. Представете си, че той ред години само суши хляба и го туря, за да може за стари години да му стигне този сухия хляб. Суши го той, складира го. После трупа и друг – работи на стари години. Такива понятия почти съществуват в хората. Хората сега трупат хляб във вид на такива малки пилюлчета. И казват, че ще дойде едно време, когато ще глътне едно пилюлче и ще живее с него. С такива пилюлчета ще живеят. Ще има английски пилюлчета и френски пилюлчета, златно, където идеш, може да го глътнеш. Казват – ще дойде време, когато с такива пилюлчета ще живеят хората. Ако химиците дойдат до туй положение, придобивките ще бъдат толкоз, както са придобивките в сегашните златни пилюлчета. Сега имаме златни пилюлчета, които се превръщат. Едно златно пилюлче може да го превърнеш, както се превръща например един сух хляб. Трябват ти известни знания. Ще вземеш да потопиш сухия хляб в чаша с вода, и той ще омекне. Пилюлчето ще го превърнеш. Но ако нямаме тази течност, тогава, колкото и да го дъвчеш, превръщането не може да става правилно.

Добре, но има друго положение, друго схващане за живота. Да кажем, че едни хора така разбират, че трябва да събират сух хляб. То е едно схващане. Да допуснем другото положение, че тази храна иде от дърветата. Всякога ще имаш пресен плод. Или както житеното зърно,

или може да бъде извор в твоя двор. Тогава има ли смисъл да пазиш храната. Започваш да я пазиш да не се развали.

Сега според сегашните схващания човек иска да стане добър. То е едно схващане. Някой път казва: „Някога съм бил добър, сега не съм добър. Сега – казва – не съм добър, но за в бъдеще ще бъда добър.“ Такива понятия, които не обясняват живота. Щом човек дойде до положението да бъде добър, мисли, че по същество той е станал добър или се е покварил, то животът няма вече никакъв смисъл. Сега, ако не разбирате, казвам, от какво е тази вътрешна връзка, която осмисля живота. Вие например имате една идея, един вътрешен копнеж, който не можете да го определите. Често даже най-видни философи мислят и светии има, но има нещо, което не се поддава на никакво обяснение. Както и да го обясняваш, остава необяснимо. Имаш един копнеж да те обичат. Защо и за какво, не знаеш. Имаш друг копнеж – да обичаш. Защо и какво, пак не знаеш. Дълбоките причини не знаеш. Има някои неща, които избягваш от някаква опитност, ти предполагаш. Някой път искаш да направиш добро, но имаш съображения, искат се средства, да имаш пари. Казваш: „Може би, ако направя доброто, аз ще се намеря в противоречие. По-добре той да страда, отколкото аз да страдам.“

Някой път човек може да съжалява другите, като страдат, но той като страда, съжалява себе си повече, отколкото другите. Тогава базираме нашия морал върху нашите страдания. Да разбираш страданията на другите дотолкоз, доколкото разбираш своите страдания, да разбираш радостите на другите дотолкоз, доколкото разбираш своите радости.

Да кажем, имаш ти копнеж, но не знаеш причините. Както и да обясняваш, може да кажеш – в същността на битието Бог така е направил, но работата все не разбираш. Малко се усложнява тази работа. Имаш копнеж и казваш: „Ако на този моя копнеж ми се дадат

условия аз да се проявя, то от мене може да стане нещо.“ Някой път се дават условия да се проявиш, някой път ще останеш прост със своя копнеж.

Онова снесеното яйце вземам като символ. Не зная какви са първите причини, защо някои същества са направили своя зародиш в известна черупка и после трябва да се измъща. Най-първо се образува вътре самият организъм, после излиза навън и след време наново трябва да ги турят в нова фаза, за да придобият една нова форма. Не всяко яйце, което е турено под квачката, може да се излюпи. Някое ще се излюпи, но някое не се излюпва. Не всички желания, които човек има, са постижими. Някои желания в хората се излюпват, някои не се излюпват. Те спадат към птичата порода. Тогава човек трябва да бъде много внимателен към температурата, към условията, които стават, но трябва да бъдеш внимателен и след като се измъти едно яйце. И самото пиле може да изчезне. Резултатите може да се покварят. Не е в мисленето. Много пъти хората се безпокоят в мисълта си. Казва някой: „Какво ще стане с мене?“ Всички знаете какво ще стане с вас. Този въпрос е разрешен. Какво ще стане? Че аз не искам да ви кажа. Идете на гробищата и ще видите какво ще стане. Какво ще стане с тебе? Иди на гробищата да видиш. Ама кога? Когато и да е. Като започнеш от първата година, след една, три, четири, пет, десет години, сто и двайсет години ще бъдеш на едно място, дето ще се свършат всичките въпроси.

Някой ще каже че има друг свят. То е друг въпрос. Тук, на земята, ще кажеш какво ще стане с мене. Ще стане туй, което става с всичките други хора. Но въпреки туй, което става в хората, тия копнежи са...

Някой път човек предпочита радостта пред страданието. Някой път избягваме радостта заради страданието. Сега тъй е. Онези, които не разбират живота, може да се смущават, защото животът трябва да се разглежда от ново гледище. Ако човек се съблече, какво лошо има в

събличането? Или ако човек се облече, какво лошо има в обличането? Днес ние считаме, ако някой човек се облече, че той не е скромен. Някой път, ако се облече скромно, считаме че е скромен. В нашия свят е така.

Тогава какъв е моралът на живата природа? Като вземем млекопитающите, биволите, воловете, дрешките им са много скромни, в редки случаи са с рога. Но вземете – някои от птиците са така хубаво облечени, вземете – някои от пеперудите са така хубаво облечени, че човек се чуди защо спрямо едни природата е тъй щедра – дала облекло, по всичките правила ги е накичила, че по-хубаво не може да има. Ако вземете животните, ако дойдете до техните лица, ако дойдете до човека, тя го е накичила. Най-хубави дрехи имат птиците. Най-хубавото лице има човекът. И най-хубав ум имат ангелите. И най-доброто сърце имат боговете. Най-силна воля има Бог, който управлява света. Това е само за изяснение, за философия. Ако разбирате, ако разбирате думите „воля“, „сърце“, „ум“, дрехи отвън тия неща – разхвърляно, както ги разглеждам, нямат никакъв смисъл, то е, както да вземете едно число, да кажете 5. Числото 5 има степени. Разбираш ли числото 5 – даже тъй, като фигура, но живото число. Ако аз кажа 5555, какви са качествата на тия числа? Ако взема количествено – 5 в реда на единиците, 5 в реда на десетиците, 5 в реда на стотиците и 5 в реда на хилядите, количествено се различават, но и в качествено отношение се различават.

Ти кое би обичал – да имаш 5 в реда на единиците, да имаш 5 в реда на десетиците, в реда на стотиците или в реда на хилядите, а може би това число да бъде 8 реда на десетохилядите, на стохилядите и т.н. Най-после туй число придобива съвсем друг израз. Да кажем, тебе може числото 5 да те спаси. Всичкото ти щастие седи в числото 5. Къде трябва да бъде туй число, да се прояви? Ако ти отидеш при някой гадател, той казва тъй: „Щастието на тебе ще се усмихне, ако

твоето число може да се повиши до четвърта степен.“ Пет в четвърта степен да се повиши – и твоят живот е оправен. Как ще се повиши в четвърта степен? Да дойдат ония благоприятните условия, при които числото 5 може да се повиши. Имаш ти един лотариен билет и ти се падат 550 хиляди. Веднага ти седиш умислен, пожълтял си, чоплиш си ноктите, бъркаш в носа си, бъркаш в джоба си, бутнеш насамнатам, не върви. Но ти казват – 550 златни лева на билета ти се паднали. Значи числото 5 магически произведе цял преврат в твоя ум. Но 555 хиляди, представи си. 555 хиляди е красива мома. Ако ти не си внимателен, тя може да пристане някъде. В дадения случай – 555 хиляди, ти имаш една жена толкоз неустойчива, че може да се влюби във всеки мъж.

По-неустойчиво нещо в света няма от парите. Ти като дойдеш до парите – опасна работа са. Трябва да се молиш по десет пъти на ден, за да не те напусне жена ти. Когато хората говорят за лошата жена, аз разбирам парите. По-лоша жена от парите няма. Казват: „Да те пази Господ от лоша жена.“ Да те пази Господ от парите. Парите са създали хубавите красиви работи, но тия пари са създадени за ред външни условия. В разбирането, в ума на хората, в желанието съществуват известни условия, при които парите развращават. И тебе развращават. Те носят известно семе в себе си, не се изменят сами по себе си. Златото не се изменя, но златото може да те съблазни. Ти казваш: „Това е глупаво. – Казваш: – Тия глупавите пари.“ Парите нямат никаква интелигентност. Те може да те съблазнят. Ти, който никога не си бил порочен, могат да те опорочат, да те съблазнят. Ти казваш: „Срещнах една жена и тя ме съблазни.“ Но като срещнеш парите, и те така може да те съблазнят – и по-лошо, отколкото една жена. Открадснеш, хванат те, едно углавно дело, хвърлят те в затвора. Ти си се готвил за министър, за това, за онова и съвсем загазиш, както онзи американски държавник, който се готвел за председател на

Съединените щати. Хванали го в едно престъпление в Ню Йорк, свършило се неговото председателство. Той станал депутат, готвел се за председател на щатите, хванали го в едно престъпление и се свършило.

Кое е онова, което те съблазнява. То са ония външни условия, тия идеи, с които човек е възпитан. Казват ти: „Това не прави, онова не прави.“ То е друг въпрос. Кое е онова, което съблазнява човека в парите? Ти мислиш, че като добиеш 555 хиляди златни, имаш възможности. Зад 555 хиляди стоят ред други идеи, скрити. Ти ще се облечеш добре, ще туриш цилиндър, бастун имаш, който въртиш, часовник имаш, това-онова. Ти ще се покажеш и едни ще кажат: „Благороден човек е.“ Едни ще мислят така, а другите ще кажат друго. Както и да е. Това са обикновени разсъждения. Всеки може да философства, всеки може да каже как трябва да е работата в света, но малко хора има, които може да направят. Всеки може да каже: „Ние трябва да бъдем добри, да се обичаме, трябва да има братство, хубаво ядене, трябва да сме добре облечени.“ Всеки може да говори, но да го имаш, е друго. Като дойдем до правенето, е мъчно. Всички казваме, че трябва да се обичаме. Вие обичали ли сте? Вие правили ли сте опит да обичате всичките хора?

Когато аз бях във Варна, имах една мишка в стаята си, прикомандировала се е отнякъде и намираше хляба. Като се качи, все гризе някъде. Не че ще изяде хляба, но след като бутне хляба, усещам, че мишката го е бутнала, оставила е нещо. Щом като бутне хляба, познавам, че мишката го е бутала. Не правя въпрос, че яла хляба, но че не ме е питала. Казвам, трябваше да ме пита. Тогава бих ѝ дал по-голямо парче да яде. Защо яде без мое позволение. Тази мишка нищо не искаше да знае за моето разположение. Тя не знаеше колко съм умен и хитър, не знаеше, че мога да ѝ причиня хиляди злини. Каквото и да говорех на тази мишка, тя оставаше мишка. Мислено ѝ

пращах мисли да не ходи при хляба. Тя не го взимаше в съображение. Гонех я – не си отива. Най-после един ден аз я хванах по един много лесен начин и се разговарям, казвам ѝ: „Какво да те правя сега?“ И тя направи едно нещо, което всичките хора го правят от страх. Като я погледнах, трепери. Казвам: „Какво да те правя? Тук не е място за тебе, ти в гората трябва да идеш. Влязла си в тази стая, животът ти е в голяма опасност.“ Аз съм добър човек, пуснах я по керемидите и тя оттам насетне не се върна.

Аз ви привеждам тази мишка, но то е и с хората така. Природата е в състояние да ни създаде най-големите злини. По някой път мязаме в характера си на тази мишка. Тя казва: „Не го прави.“ Ние правим нещо и един ден ни хване природата – и оттам насетне не го правим. Ще те попита: „Какво да направя с тебе? – Ще те пусне по керемидите и ти казва: – Тук не ти е мястото.“ Значи не трябва да живееш в тия условия, дето животът ти виси на косъм.

Казвам, има едно правилно разрешение в света. Казва някой: „Какво трябва да правя?“ Има едно кардинално разрешение. Има едно разрешение, което разрешава една трета от живота. Има едно разрешение, което разрешава две трети от живота. Има едно разрешение, от живота което разрешава три трети. Това е разрешението на единицата. Казвате: „Какво трябва да правим? Казвам, обикни Бога. Нищо повече. Какво трябва да направим в света? Обикни Бога. Въпросът се разрешава по всичките правила навсякъде. Не ме питай. Носи тази мисъл целия ден. Като няма какво да правиш, мисли това. Страдаш ли, боледуваш ли, беден ли си, сиромах ли си, не живееш добре, мисли, обичай Бога. Това е кардинално решение на всичките въпроси. Ако може да разрешиш този въпрос, всичко в живота ти ще тръгне по вода.

Сега хората за две хиляди години насам употребяват не любовта към Бога, а любовта към себе си, но въпросите не се разрешават. Било

е времето, когато хората са постъпвали като животните. Събирали са се на чарди, на големи общества, птици, млекопитающи са се събирали на едно място – то е любов към ближния, те са имали обич един към друг. Те са разрешили една трета. Хората дошли и обичат себе си – това е две трети. Не две трети. Ние трябва да обичаме Бога. Тази идея е непонятна още. Ти погледнеш нагоре, насам-натам. Учените казват, че Бог е направил всичко туй, небето, звездите. Господ направил всичко това, а никъде го няма. В ума ви е така. Навсякъде ще виждаш. Навсякъде съзнаваш, но тук да кажеш, че е и там да е, е суеверие. По някой път казваш – имам една опитност, намерил си го. Но като дойдеш до известни изпитания, разколебаеш се. Ти се разколебаеш в туй, което разрешаваш. Всеки казва – може би, след като дойдат мъчнотиите. Може да кажеш – Господ е като хората. Мнозина са ми казвали много пъти: „И Господ е като хората. Той не ме обича." Тя е човешка идея. Какви са отношенията на Бога, никой не знае. Те са неизвестни.

Но казва, единственото нещо, което може да поправи всичко в живота ти, то е обичта към Бога. Тогава може да ми зададете един въпрос. Казвате: „Как да обичаме Бога?" И аз може да се опитам да ви разправя как се обича Бог. Но аз искам да се поуча малко от вас, понеже вие две хиляди години сте мислили за обич към себе си. Аз бих желал да ми държите една лекция, какво значи човек да обича себе си. Аз искам да се поуча. Вие може да ми изясните, вие може да ми разправите и да ми кажете защо някой път хората не обичат и себе си. Как ще ми обясните тогава? Онзи, който убива себе си. Тогава как е възможно един, който обича себе си, да убие себе си. После ще ми обясните как е възможно онзи, който обича себе си, да стане слуга на другите? Вие вземете идеята. Защото любовта към себе си аз разбирам да обичаш себе си – чрез този закон да разрешиш всичките мъчнотии. Затова обичаме себе си. Когато човек обича себе си, той

мисли, че по този начин може да разреши в света всичките мъчнотии. Право е тогава да обичаш себе си, но ако обичаш себе си и не може да разрешиш въпроса? Ако обичаш ближния си и не можеш да разрешиш въпроса? Ти обичаш ближния, той не те обича.

Казвам, в туй разбиране вие винаги ще имате едно разрешение, което отчасти е вярно. Вие ще имате тия разрешения, тия смятания, както в съвременната наука. Според точната наука, както съвременните астрономи изчисляват, че от тук до слънцето е 92 милиона мили. Едно изчисление – че е 92 милиона, а друго изчисление – че е 93 милиона мили. Нито едното е вярно, нито другото, но минават за верни. Даже изчисленията, с каква бързина светлината се движи, и там има един дефицит. Защото, ако знаем с каква точност се движи светлината, ние бихме разрешили един важен въпрос. Имате едно малко опущение, но в точната наука малките опущения – контакт нямате. Питам, ако слезеш до слънцето, на разстояние една миля се намираш, на сто метра даже да идеш до слънцето, ако си и не можеш да минеш тогава? Казвам, изискват се сега точни изчисления, точни разбирания.

Вие нямате точни разбирания какво нещо е любовта. Ти не разбираш какво нещо е любовта. Ти вземеш един човек, стиснеш му ръката повече, отколкото трябва, той е недоволен от тебе. Ти, като го стиснеш, взел си повече, дал си по-малко или пък дал си повече, взел си по-малко. Или пък някой път едва си го стиснал, и той е пак недоволен. Как ще го стиснеш, я ми кажете. Че туй е съвсем нов метод за стискане. То е сегашното стискане, то е човешко. В животните няма никакво стискане. В живота някой вълк и той стисне. Птицата, като стисне някого с двата крака, казва: „Много те обичам.“ Хванала го с двете ръце и казва: „Обичам те.“ Този начин за обичане птиците са го употребявали хиляди години преди човека. Като го стисне – и отиде. Като го стисне с краката и клюна – краката, то са ръцете. Даде

всичките правила на любовта. Започне с клюна и казва: „Пиленцето ми, пиленцето ми.“ И пиленцето изчезне. Целува го, целува го – и пиленцето изчезне. Вие целувате, и птиците преди хиляди години целуваха с клюна. Такива целувки на птиците нищо не разрешиха. И вие няма да разрешите. Аз виждам, сегашните хора като се целуват, същият закон е. Докато не си целувал някого, всичко може да разбере, но като го целунеш, работата е свършена.

Аз ви навеждам на една мисъл. Ти искаш да се лекуваш. Едно от най-трудните неща е изкуството да се лекуваш. Най-трудното изкуство е да се лекуваш. Сега донякъде аз съм намерил туй наполовина на лекуването, дето всички са останали доволни. След като се лекувал някой човек, изхарчил двайсет и пет хиляди долара и като го излекувал, за моето лекуване вече той ме помни. Двайсет и пет хиляди съм вложил. Тъй като се излекувам, казвам: „Много благороден човек, благородство има.“ След като съм се излекувал, нищо не съм оставил. Мускулеста ръка, не е мека. Щом като има двайсет и пет хиляди долара, то е най-хубавото лекуване. Сега превърнете тия наши материалистически схващания във всяка наша любов – ние имаме нещо материално вмъкнато. Ти искаш да целунеш някого, но щом не ти даде двайсет и пет хиляди лева, устата е студена, израз няма. Но щом има двайсет и пет хиляди лева, устата са топли. След като целунеш, има двайсет и пет хиляди, тогава шапка има, автомобил има, цилиндър, най-хубавите дрехи, не ходиш бос, има пружини, кревати. Двайсет и пет хиляди трябва да има навсякъде.

Дотогава, докато ти не даваш правилно и докато той не взема правилно, не може да има едно разбиране. Но представете си, че в тебе има една слабост, че ти искаш по три пъти на ден да целунеш. По двайсет и пет хиляди – това са седемдесет и пет хиляди долара. Една година по 365. Онзи богатее, а ти осиромашаваш. След една година той като взема такова грамадно количество, ти си целувал,

давал, той е вземал, ти си давал, той е вземал и след една година той има милиони. Казва ти: „Твоите двайсет и пет хиляди не ги искам. Ако искаш, аз може да ви дам двайсет и пет хиляди, аз те целувам.“ Питам, каква философия в живота има? Парите, които си ги дал, за да целунеш, вземаш нещо. Сега трябва да те целуват, че да ти ги дават назад. Каква разлика има? Когато ти целунеш, даваш двайсет и пет хиляди лева. Ако тебе те целуват, дават 25 хиляди лева. Каква е разликата?

Аз сега разглеждам живота. Съвременният наш живот е обоснован на тия вътрешни положения. Ти очакваш или да целунеш, или да те целунат, или да вземеш, или да даваш. От всяко едно желание, от всеки един копнеж, от всяка една постъпка, която направиш, ти очакваш да добиеш. Не казвам, че тия неща са лоши. Нашата философия за живота е неправилна. Не е лошо, че ще даваш двайсет и пет хиляди лева. Не е лошо, че те целуват и ти дават двайсет и пет хиляди лева. Казвам, този, който те целуне, той има проказа на устата. Ти вземаш двайсет и пет хиляди лева, но той ти остави своята проказа. Тогава какво те ползва двайсет и пет хиляди. Проказа ти е оставил. Оставил ти по-малко от онова, което той е взел. Туй е в живота, което се случва. Ти забогатяваш, добиваш обществено положение, знатен ставаш, но в тебе се яви една проказа. Изгубваш своята интелигентност, своя светъл ум, обезсмисля се животът. Туй е, което сега се случва в живота. На толкоз хора е обезсмислен животът – и на млади, и на стари. Ние не обвиняваме обществения строй. Донякъде е виновен. Има нещо в света, което нас ни заблуждава.

Та казвам, туй, което съществува сега, е вярно. При едно разумно общество въпросът е разрешен. Но разумно разбиране трябва. Ние предполагаме, ако дойде един нов строй, при ново разбиране на хората да не иска всеки да му дават двайсет и пет хиляди. Но всеки да дава по двайсет и пет хиляди. Че във всичките хора да има желание

всеки да даде двайсет и пет хиляди лева. И няма кому да ги даде. Има желание, но няма кого да целунеш. Щом като има кандидати за целувки. Имам понятие за хората. Щом като кажете, че няма кандидати, разбирането е друго. Да кажем, че се увеличат. Има един кандидат, двама, трима, четирима, имам разбиране, разбирам при какви условия хората се развиват. Един ден няма нито един кандидат за целувки. Спасението на хората е дошло. Станали са хората богати. Аз нося двайсет и пет хиляди лева. Петдесет хиляди съм готов да дам. Няма нито един кандидат.

Питам, ако светът достигне до туй положение, ще бъдем ли нещастни, понеже нямало кого да целунеш. Аз не вземам целувките както в сегашните условия, при които ние живеем. Целувката взимам като идея. Всеки един от вас е целувал. Няма нито един, който да не е целувал. Ти седиш, фантазира някой млад момък. Някой млад момък, той сега си представя млада красива мома, стройна, всичко туй, той се приближава при нея и нежно я целува. Позасмее се малко, въобразява си веднъж, два пъти, сто пъти и един ден той я намери и я целуне, но казва, не е туй, което си представях. Представях си в ума целувката по един начин, а в действителния живот излиза по друг начин. Онази умствената целувка тя носи нещо друго в ума си. Онази на физическото поле, тя е съвсем... Има една целувка, която става.

Да кажем, много пъти съм превеждал на вас. Ако вие, които сте били на умиране, при най-голямото страдание да дойде някой, приближи се при тебе, целуне те, и от този ден ти оздравееш, всичко ти мине. Тази целувка ще помниш през целия си живот. Тази целувка струва. Туй идейното в човешкия ум, което човек носи, то е Божественото. Понеже ние разменяме тази Божествена монета с нашите книжни, тя се обезценява.

Казвам, сега правилното разрешение – любов към Бога. Ако ти с тази любов може да разрешиш всичките мъчнотии за себе си и за

цялото човечество, то е любов към Бога. Щом добиеш тази любов у тебе, туй състояние, което сега го имате, то ще изчезне. Ако не изчезне, вие още нямате Божествената любов. Не отдалече да я гледате, да разсъждавате заради нея, е друг въпрос. Слънцето ние всеки ден виждаме, но онова, което слънцето крие в себе си. Не всички енергии на слънцето ние виждаме, но енергията, която приемаме. Понеже отношенията, които съществуват между нашия организъм и между слънцето, не всякога са хармонични, затова идват всичките болезнени състояния. Ние имаме ред теории, че като умре човек, че той пак ще се прероди, пак ще умре. То е една теория за обяснение. Даваме надежда, че втори път ще дойде. Казвам, я дойде, я не. Може да дойде, може и да не дойде. Ако ти сто пъти се преродиш и имаш същото разбиране на живота, както сега, какво те ползва туй разбиране. Или аз го уподобявам така. Какво те ползва, ако слушаш един концерт на велик цигулар, ти слушаш и имаш такава силна болка на стомаха, превиваш се. Може десет пъти да ходиш на концерт, но тази болка в корема разваля всичко. Когато слушаш, никаква болка не трябва да имаш.

Казвам, в новото учение вие, за да го разберете, не трябва да бъдете болни. Всички трябва да бъдете здрави. Здравето е условие да схванеш новото учение. Новото учение. Тази дума не е изяснена. Новото учение, което Христос проповядва преди 2000 години. Учението, което проповядва Мойсей, и учението на Христа останаха неразбрани. И учението на Мойсея остана неразбрано. Сега има възможност да бъде разбрано. Казвате – когато дойде Христос, той ще оправи света. В моя ум седи една идея. Когато всичките хора обичат Бога, светът ще се оправи. Ама как? Има един свят, дето този въпрос е разбран. В нашия свят още не е. Сега не външно, ред е нашият свят, човешкият свят, да се изправи по същият начин. Когато този въпрос се разреши, тогава всичките социални въпроси, лични, от дребен

характер – и те всички ще имат едно правилно разрешение. Най-първо разрешете най-великата задача. Когато се разреши задачата на цялото, отношенията на частите в това цяло ще се разрешат, всичките отношения вече са правилни. Вие освободете човека. Тогава и неговите крака ще бъдат свободни. Ушите, стомахът, всичко ще бъде свободно. Ако вие освободите неговия стомах, не освобождавате този човек. Това не е освобождение. Сега искате да освободите само стомаха. Хляб, казвате, то е свобода само на стомаха. Въздух трябва, мисъл трябва.

Казвам, всички мислят за икономическия въпрос, за хляба. То е една трета от истината. Зад една трета седят две трети. Зад две трети седят три четвърти. Зад три трети седят четири трети. Не. Тогава имаме тъй – едно цяло и една трета и едно цяло и две трети, едно цяло и три трети равно на две. Пак въпросът не е разрешен. Две цяло и една трета. Две цяло и две трети. Две цяло и три трети, равно на три. Въпросът пак не е разрешен. Имаме три в една трета. Тя е непрекъсната дроб, понеже мярката, с която мерим, не е права. Има едно отношение. Всички числа може да се делят, но с какво делим. Има една мярка, с която числата се делят. Но тъй както е устроен светът, има числа, които не можеш да делиш. Щом дойдеш до тази мъчнотия, не можеш да разрешиш въпроса. Значи по обикновен начин се разрешават мъчнотиите. Тогава какво ще правиш?

Допуснете, че спор става. Ти даваш един лев. Едно и една трета. Ти даваш една трета, няма какво да правиш. Сега има два начина за разрешение. Да кажем, нямаш такива дребни пари. Как ще дадеш? Трябва да ходиш, да търсиш. Представи си, че веднъж посетиш неговия дюкян. Или представи си, той ти оставя една трета или ти може да отстъпиш – наместо един да му дадеш два. Тогава ние идваме до закона. Или ти даваш, или пък ти трябва да отстъпиш – едно от двете. При сегашното разрешение на въпроса или ти трябва

да дадеш, или ти трябва да отстъпиш. Имаш едно желание. Или трябва да го реализираш, или пък трябва да отложиш – едно от двете. Ако трябва да го реализираш, ти ще платиш двойно, отколкото струва. Ако не искаш да даваш, тогава ще отстъпиш. Нищо повече. Онзи, който не дава, той трябва да отстъпва.

Има нещо в човека. При известни условия в себе си има спор за известни желания. Аз говоря за известни положения, които са вътре във вас, не се разрешават отвън. Ти спориш в себе си. Какво трябва да направиш? Или трябва да бъдеш положителен, или трябва да бъдеш отстъпчив. Искаш да вземеш пари отнякъде, трябват ти. Жена ти е болна, деца имаш, в странство учат. Имаш любов към Бога. Бориш се в себе си. Имаш пари да вземаш отнякъде. Да ги дадеш ли под съд, или да не ги дадеш. Бориш се в себе си. С кого се бориш в себе си? Бориш се с някого. Да не ги дам под съд, ами жена ми. Ако ги дам под съд, какво ще каже Господ. Най-после дойдеш, ако преодолее онзи, трябва да му простиш.

Всички ваши спорове всеки ден ги виждам все така. За Господа или за жена ми, или за себе си. Като застанеш на принципа, трябва да дадеш. Казваш: „Ще го дам под съд, аз имам право.“ Не, не разрешаваш въпроса. Тогава ще ви приведа следния пример.

Един господин дава някому хиляда лева назаем. Намира се в същото положение. Казва: „Да го дам ли под съд, или да не го дам. – Казва: – Бъди свободен.“ Един ден онзи, който дал хиляда лева, осиромашава, а онзи, който взел хиляда лева, забогатява. Ти направи едно голямо добро и веднага тия пари се връщат при него. Той му услужва не с хиляда лева, а сто пъти повече, отколкото той дал. Ако го беше дал под съд в тия трудните времена, щеше да се намери в най-трудно положение. Но понеже постъпи по Бога, връща се. Казва: „Едно време ти ми направи едно добро, сега аз ще ти направя.“ С десет лева или със сто хиляди лева, еднакви са резултатите.

Бъдете силни – в смисъл да изпълните доброволно Божия закон, не насила. Аз по някой път тук имам няколко праскови. Как разрешавам? Минава някой възрастен и като върви, носи стомна. И като минава, махне с ръката и върви. Един мине, втори, трети – възрастните така разрешават въпроса – и братя, и сестри. Малките деца разрешават по друг начин. Те отдолу пъплят по земята и събират, после погледнат нагоре. Казват: „Когато капнете, ще ви съберем." Тръгнат и заминават.

Питам, кой постъпва по-право. Децата постъпват по-право. По-право е, но не е хигиенично. Възрастните погледнат капналите, но те стигат, и вземат отгоре. Едните ги намирам умни, че чисти вземат. Другите ги намирам морални – капналите събират. За праскoвата – дали ги събирам аз, или другите, за нея е безразлично. Разсъждавам. Ако някой има едно дърво и някой вземе капналите плодове, казва: „Как тъй, защо да вземат." Казвам, чакайте, около мен има такива стари чорбаджии. Морал им давам. Казват: „Изядоха прасковите." Казвам: „За ядене са." После старият чорбаджия казва: „Виж децата как умно разрешават." Казвам, чорбаджийска работа.

Казвам, като дойде една нова идея, и вие ще го направите. Според мене въпросът не е там. Казвам, трябваше да има насадени десет хиляди дървета по целия път с праскови. Тогава да ви омалеят ръцете, като посягате. Да не се тревожиш защо онзи ял. Десет хиляди дървета са, нека вземат. Не се спирам в моя ум. Аз ще направя пакост на себе си. Аз може да мина и да взема. Слънцето се е трудило, вятърът се е трудил, водата се е трудила, дърветата са се трудили. Аз нищо не съм се трудил. Нищо не съм дал. Казва: „Как тъй да взема праскови." Моите разсъждения са и казвам – чакай, чакай ти нищо не си дал, благодари на Бога, учи се, нека ядат. Ти благодари, че ядат. Ако те не ядяха, и ти не щеше да ядеш.

Сега казвам, посаждайте във вас доброто. Посаждайте плодните дървета по целият път, че като минават хората, да има не едно и две, но да има десет хиляди, да има изобилие. Изобилието е, което разрешава въпроса. Така гледам на работата. Любовта към Бога е разрешение. Но тя е обща вече. Благото трябва да бъде за всички. Аз ям и казвам – добре е за мене, много хубаво е, слава Богу. Но същевременно туй благо трябва да бъде благо и на всички. В мене трябва да бъде основна идея. По възможност трябва да взема най-скромното ядене. Не да измъчвам своя организъм, своята лакомия може да я дам на другите хора, своята добра мисъл може да я предам и своята добра мисъл може да я предам на другите хора.

Казвам, всички трябва да желаете да обичате Бога. Благото, което идва от Бога, да го желаем да бъде общо – ако е от материален характер или от духовен характер, или от научен характер. Всичкото туй благо, да дойдат умни хора. Само с един умен човек светът няма да се поправи. Всичките хора трябва да станат здрави, всичките хора трябва да станат добри. Не само един човек да бъде добър, но всички трябва да бъдат добри. Туй учение трябва да се проповядва.

Като се проповядва, нали знаете, аз имах една бяла дреха. Както съм ял, от масата нацапва се с олио и не излиза лекето. Праха го с вода и сапун – не излиза. Хумата го изкара. Туриха хума, изкара го. Туриха сапун, не можа да го изкара. Топла вода, не можа. Рилската вода, и тя не можа. Туриха хума да седи и да изсъхне. Казвам, хумата ще изкара тази работа. И хумата можа да го изкара.

Тази хума наричам големия закон на самопожертвуване. Когато жертваш от себе си, ти вече имаш хубава... Казваш – от мене да замине. Всички хора турят тази хума, и се разрешава не само един закон. Този закон да бъде общ за всички в мисъл, чувства и постъпки. Тогава всеки един от вас да приложи закона на самопожертвуването. Всеки един човек трябва да приложи закона на самопожертвуването

според той както го разбира. И той като го приложи, и той да бъде доволен от този закон. И като го приложи, той да се зарадва. Да каже: „Намерих нещо, което е ценно.“ Някой да приложи закона, и той сам да е доволен и да каже, не само веднъж, но и хиляди пъти да приложи този закон, понеже резултатите са едни и същи.

Препоръчвам на всинца ви да приложите този закон. Хумата ще изкара всичките тия лекета. Не се изисква много голяма философия. С малко хума много работа може да направиш.

„Само Божията любов носи изобилния и пълен живот. „

Четиридесета лекция на Общия окултен клас 14 септември 1932 г., сряда, 5 часа София – Изгрев

Дванадесета година
1932 – 1933

ОБИКНОВЕНИ И НЕОБИКНОВЕНИ ПРОЯВИ НА ПРИРОДАТА[170]

Добрата Молитва

Всички вие живеете в обикновените прояви на живота и животът тогава става прозаичен. Във всички обикновени прояви на природата съществуват контрасти и противоречия. Обикновено е човек да се радва и скърби; да се ражда и да умира; да забогатява и осиромашава; да оглупява и поумнява. Смени са, които навсякъде съществуват. Задава се въпросът. Кой е изходния път? – Да дойде необикновеното! Обикновено е да бъдеш сиромах, а необикновено е да се освободиш от сиромашията. Ще бъдеш умен, не да бъдеш богат. Да станеш богат е обикновено. Умен трябва да станеш. Щом си умен, ти си богат. Ще каже някой, ти страдаш от някоя болест: „Какво трябва да се прави?“ Казваш: „Трябва да бъде здрав.“ Човек по-рано е бил здрав, после станал болен. Така нищо не се постига. Това са резултати. При обикновените условия, хората искат да използуват резултатите на миналото. Не искайте да бъдете творци на своята съдба, но да проявите това, което Бог е вложил вътре.

Някой път вие се опасявате от някоя болест. То е резултата. Вие искате да бъдете добри, то е резултат. Всеки един човек наследява резултати. За да се избавиш от обикновените работи, ти не трябва да вървиш по пътя на баща си. Това е закон на самоотричането. Самоотричането е да не вървиш по една линия, по която си вървял. Ще се върнеш назад. Ти казваш: „Къде ще вървя?“ Представете си, че един учен човек е започнал с вас първото отделение. Представете си положението на едно млекопитающе, което е правило всичките

---

[170] В първото издание през 1948 г. лекцията е със заглавие „Новата мисъл“.

усилия да стане човек. Като стане човек, то ще бъде незнаещо дете. Ти научаваш буквите: т, ф, н, г и т.н. Всичките букви научаваш, но не знаеш как да ги съединиш. Която буква видиш, познаваш я. Но отношенията, които съществуват между буквите, слоговете, думите и изреченията, не познаваш. Тогава какво ви ползуват буквите? Или да кажем, опознавате числата от 1 до 10, но не знаете отношенията какви са между числата, техните съчетания. Например, като съчетаете 1 и 2, образува се отношение. Ако съчетаете 2 и 3, образува се друго отношение.

Ще ви приведа онзи пример: Има един модерен разказ. В 20-ти век слязъл един ангел да види сегашната култура, да види колко са прогресирали учените хора, понеже достигнало до ухото, до тяхното радио, че хората станали много учени. Среща той един съвременен учен, съвременен капацитет, който е свършил 4 факултета. Пита го Ученият: „Къде отиваш?“ Онзи казал: „Слязъл съм по някой научни работи.“ Ученият го пита с какво се занимава. Ангелът казал, че се занимава с прости работи, едва сега учи. Онзи почнал да му говори за постиженията на астрономията, на математиката, за съвременните открития, за градежите. Пита го ангелът: „Какво носиш в торбата си?“ – „Провизии, средства за път. Всичко съм приготвил. А ти нищо не носиш.“ Онзи казва: „Моите инструменти не са дошли още.“ Сядат. След като закусили, по едно време ангелът казал: „Искам да видя какво има в твоята чанта.“ Отваря чантата, няма нищо. Отварят торбата с провизиите, няма нищо. Ангелът пита: „Защо ти е празна чантата?“ – „Обрали са ме.“ – „Как са те обрали?“ – „У нас има и тази наука, да обират.“ Ангелът попитал: „Че какви са тия хора?“ Ученият казал: „Особена е тази наука.“ Ангелът казал: „Аз зная едно изкуство. Ще отидеш в гората и като произнесеш само една дума, ще дойдат нещата.“ Ученият казал: „Сериозно ли говориш или ме изпитваш?“ Отива в гората и казва думите: „Каквото си взел, да го върнеш.“ Като

отваря след това чантата, инструментите са там и хлябът е там. Ученият му казал: „Пази се и ти.“ – „Аз, както виждаш, торба не нося.“ Тръгват пак и ученият разправя своите научни работи. Сядат и лягат да спят. Като се събуждат от сън, ученият вижда, че е окован в букаи. – „Какво стана“, му казал ангелът. Ученият казал: „Като спях ме оковаха.“ Ангелът му казал: „Ще се обърнеш с лице срещу земята, аз ще отида в гората и ще повикам онзи, който те е вързал, да те развърже.“ Ангелът отива в гората, духва и букаите падат.

И вашето познание за буквите е достигнало до положението на този ученият, който свършил 4-те факултета. Вие още не знаете какво да направите, за да се върнат нещата в торбата. Първата буква, това е зародиш. Първата буква е зародиш, от който много работи може да станат, ако знаеш този зародиш къде да го туриш. Ако ти не знаеш къде да посееш едно семе, ако едно тропическо растение го посееш на северния пояс или в умерения пояс, ще имаш различни резултати. Ако една твоя мисъл не знаеш къде да я внесеш, какъв резултат може да има? Често говорят за музиката. Музиката не е произведение на чувствата. Тя е умствен резултат. Чрез музиката искат хората да чувствуват. Щом искаш да чувствуваш чрез музиката, ти ще станеш на каша. Музиката е на ума. Способността за музика се намира отпреде. Някой казва, че като пееш, трябва да се изплачат хората. Няма какво да плачат. Като почнеш да пееш, ти трябва да мислиш. Защото самата мисъл носи известни чувствувания. Но, ако в едно чувство, ти влагаш смисъл, това не е чувство, както обикновено. Щом една мисъл има контрасти, това не е мисъл. Лошото произтича от човешкото сърце. Калта не се образува горе – в облаците, на небето, а долу – на Земята. Калта не иде от Слънцето. Да не мислим, че калта слиза отгоре. Тя се е образувала тук, на Земята. И лошите мисли не идват от Бога, от природата. Те се образуват вътре в нас. Това е един прост факт.

Някой казва: „Защо грешиш?“ Казва се, след първата хапка, която приема човек, като не знае онзи закон, влиза грехът. Казано е: Ева яла и влязъл грехът в нея. Ти казваш: „Без храна не мога.“ Утре ти ще хванеш една кокошка, ще я изядеш. Друг ден агне ще хванеш. После ще се намериш натясно – ще изядеш един човек. Защо? Не е само този начинът на хранене, който ние имаме. Този е начин на хранене на грешните хора. Има един друг начин. Оставете този въпрос неразрешен. Както учените хора са оставили въпроса за квадратурата на кръга.

Има известни въпроси, които и да ги разрешим, те нищо не допринасят. Ако в една тъмна нощ ви доказват, че има Слънце, а Слънцето не изгрява, какво ви ползува това доказателство? А пък и без да ви доказват, Слънцето пак ще изгрее. Ако турите един учен човек и друг – невежа човек да посрещат Слънцето, какво ще ги ползува? Ученият човек ще изгуби някой път повече време отколкото невежия. Съвременният учен човек прилича на един бирник, на един митничар, който ще ви отвори куфара, да види какво има в него. Ще ви обърне всичките ви дрехи. Ако намери нещо, което законът не ти позволява да носиш, ще го вземе. Простият човек ще ти каже: „Вземи си куфара и си върви.“ През къде е по-добре да минеш? През една граница, дето има митничар, или през една граница, дето е свободно да минаваш. По-практично е да не ти преглеждат куфара, щом ти преглеждат куфара, това показва, че ти не си честен човек. И тези, които преглеждат и те не са честни хора. Аз митничарите ги считам като разбойници. Те вземат парите и казват: „Тези пари, не е позволено да ги носиш. Трябва да имаш празна кесия.“ Не мислете сега, че не трябва да има ред и порядък, ред и порядък трябва да има за глупавите хора, а не за умните хора. Нека да отварят куфарите на глупавите хора, а не на умните. Не е ли срамно да отваряш куфара на човека?

Ние имаме съвсем материалистични възгледи за Небето. Ние Небето сме го направили като Земята. Считаме, че този живот, който сега имаме, е предговор на един велик живот, който ви предстои. Както животът на слона е предговор на живота на един човек, така и животът на един човек е предговор на един светия, на един ангел. Вие не мислете как ще станете ангели. На червея не е работа да мисли как ще стане пеперуда. Не е работа на детето да знае как ще го облече бащата. Бащата е пратил някого, да му вземе мярката. Ще му премери ръката, ще премери около врата. Какво ще разбере детето, на което никога не е вземана мярка. Онзи, Ученият дрехар, ще му вземе мярка и на Великден, като му прати дрехата, детето ще разбере. Като ви облекат новите дрехи, като ги видите, тогава може да ви се говори. Трябва да имате едно ново положение. По старому ако мислите, вие имате известни отношения.

Казвате: „Да се обичаме." Но тази любов, която имате, е любов на контрасти. Онзи, който ви обича, утре ще ви намрази. За тази любов няма какво да се говори. Тази любов съществува и между растенията и между животните. И там има любов и омраза. Защото онзи, когото ти обичаш, след като го привлечеш, ти в него ще събудиш една алчност и той ще иска да вземе повече, отколкото ти искаш да му дадеш. И след това в онзи ще се зароди желание да го отхвърли настрана. Виждали ли сте онзи паяк, който хванал мухата, смуче я и после я изхвърля, че то е любов. Разлюбил я после. Когато вие изтегляте сок от едно зрънце грозде, другото ще го изхвърлите. Когото възлюбите, на Земята го отхвърлят. И който ви люби, ще ви отхвърли. Защо? То е [за] ваше добро. Този, който ви е възлюбил, след като изтегли соковете, той ще ви хвърли, ще ви посее на земята и ще трябва да останете... *израстете отново*[171]. И вие мислите, че като

---

[171] Текстът с курсив тук може да е редакция при разшифроването или да е добавен като допълнение.

ви възлюби някой, ще бъдете щастливи. – Не. Като ви възлюби някой, ще бъдете нещастни, защото законът е такъв. Ако една женена жена я възлюби друг мъж, тя е престъпница по отношение на първия си мъж. Същото е и по отношение на Бога. Бог ви е възлюбил. Вие не приличате ли на една жена, която Бог обича и вие търсите един мъж.

Защо искате да се обичате, разбирайте ме право. Вашата любов на Земята не е любов. Между вашата любов на Земята и Божията Любов няма съотношение. Какво нещо е любовта? Любов. Тази любов тук, имате един незавършен процес. В тази любов няма никаква любов. То е все едно да ви кажа: „Слушайте, идущата година, аз ще ви дам 10 лева.“ Цяла година 10-те лева седят в ума ви. След една година вие казвате: „Извинете, търговски работи, това-онова, няма ги парите.“ Любовта трябва да започне с даването. Ти онзи, когото обичаш, ще го туриш на същото положение, както себе си. И този човек ще го пазиш като свещен. Щом го залюбиш, ти ще го пазиш така чист и свят в ума си, в съзнанието си, както себе си. То е любов. Ще мислиш в съзнанието си, че е като тебе. Ако мислиш, че е нещо отделно от тебе и криеш нещо от него... Онзи, който те обича, всичко трябва да знаеш, каквото той знае и ти, когото обичаш и той трябва да знае всичко, което ти знаеш. И ти всичко трябва да знаеш, което знае онзи, който те обича. Ако той крие богатството си, има съображения и аз крия нещо от него.

Сега аз навеждам тия примери, не да ви разколебая. Учителят в първо отделение преподава едно знание. Той не иска да се разколебае *(ученика)* в знанието, което има от майка си. Ако му кажа: „Не вярвай в майка си и баща си“, това не е никаква наука. И вие, за Бога имате една такава представа, която не е вярна. Най-първо Бог не е това, което вие мислите. Бог създаде света и ни държи в своето съзнание като себе си. Но Той не иска да ни направи като Него. То е неразбиране на живота. Ти си слаб по единствената причина, че

искаш да станеш като Бога. Закон е: Всеки един лист, който иска да стане като цялото дърво, той ще стане слаб. Той тогава трябва да слезе от дървото, ще изгуби отношението. Той ще каже: „Аз дърво ще стана, като лист беше лошо“, но обаче, след като слезеш от дървото, ще станеш на посмешище. Той ще мисли, че е свободен. Не, вятърът го дига насам-натам. Този лист трябва да седи горе на дървото. Има си един закон: Ако този лист има търпение, след години, след векове, листът ще стане като дърво. Както ангелът правеше да излизат вещите от торбата и да влизат, магически като махне, ще стане всичко.

Рекох сега, вие очаквате да умрете и да отидете на онзи свят. Това е голямо заблуждение. Аз [съм] ви дал примера: На Настрадин ходжа казали, че след 3 дни ще умре. Той седял три дена под крушата и ял круши, казал: „След три деня, никакво умиране не стана, ядох круши.“ Казват: „Предаде Богу дух.“ Да се предаде мисълта на Бога, трябва да се разбира думата „предаване“. Ако разбирате материално, то никакво предаване няма. Учителят преподава някой предмет. Всичката наука, която сегашните хора имат, то е хубаво, но не сме дошли до същественото положение, да каже човек една формула и да изчезнат бръчките, да стане млад. Болен си, да кажеш една формула и да оздравееш веднага. Аз бих желал, като дойдете, да се измените, да не могат да ви познаят кой сте. Например Олга, като срещнат втори път, да не я познаят. Да стане едно момиче на десет години и сестрата Мара да не я познаят. Казвате: „Определени черти да има човек.“ Определени черти наричам тези, които са в постоянни промени. Ние искаме да бъдем постоянно добри. Свещеникът иска да бъде постоянно добър и затова свещеникът има еврейски тип. От памти века всички свещеници си приличат. Владиката мисли, че служи на Бога. И всички владици си приличат. Свещеникът мисли, че служи на Бога и всички свещеници си приличат. И затова имат определен тип.

Един привиден изглед. Кой каквото си мисли, такъв става. Той е обикновения живот. Аз мога да турям мустаци на когото и да е, и може да махна мустаците на когото и да е. Когато са се придобили мустаците, условията на живота са били други. Кога са изчезнали мустаците от жената? Едно време и жената е била мустаката. Я, вижте у животните, там всички са мустакати. Израснали са [от] козина. Както у шарана, у сома, тези мустаци са били като техните мустаци. Мустакът е служил само да се усети откъде ще дойде храната му. Някой момък, като види някоя мома, засучи мустака, то е атавизъм. То е един стар инстинкт у тебе. Ти трябва да се освободиш от него.

Да се върнем към онова познание на новото, което е потребно. Човек трябва да израства, трябва да превъзмогва тези противоречия, които сега съществуват. Общество е това, в което се намираме ние сега. Ние сме турени пред една задача, която трябва да разрешим. Непременно трябва да разрешим тази задача. Както сега сме създадени, трябва да изменим условията на живота, но тези условия на живота отвън няма да се изменят, и отвътре няма да се изменят. Тези условия ще се изменят само с едно разбиране на нещата. Аз трябва да разбирам какво е отношението вътре в природата. Не само по отношение на хората, отношение имаме и към цялото. Аз съм закачен за цялото дърво, като лист. Моите отношения към другите листа се дължат на тази вътрешна връзка. Съществува в природата една вътрешна връзка и тая връзка ние наричаме любов.

В любовта има един стремеж към Бога. Ако дойде сега една друга мома, тя дели вече мегдан. Някоя мома, като се ожени за религиозен човек, казва му: „Ти няма да ходиш там, да си губиш времето.“ Заражда се едно съревнование. Мъжът казва на жена си: „Какво ще търсиш там. Христа, и аз съм Христос.“ Ти едновременно не може да любиш двама мъже. В света съществува само едно начало. Само Бог е, Когото любим. Ние към хора на Земята имаме само отношение.

Любов имаме само към Бога. Един към друг имаме само отношение. Отношения може да имам, да дам нещо. Щом мога да обичам двама, то непременно ще се роди злото, ще има ревност.

Ревността как се ражда? Понеже, в ума ви седят двама души, вие казвате, [че] вашият мъж не ви обича. Считате, че той обича някоя друга. Най-после казвате, че Бог ви е забравил. Защо не ви обича Господ? Ако вашият мъж ви е разлюбил, коя е причината за това? Или, че не сте красива, или, че не сте умна, или, че не сте сръчна, или не знаете добре да готвите. Прав е човекът. Сега аз не защищавам ничия страна. Ако той беше един инвалид и му прислужвам, милвам го и му казвам: „Моето пиленце, хайде, ще оздравееш“, и му дам нещо в една чаша. Той ме обича. Ще ме хване за ръцете, той пък трепери да не би да го разлюбя аз. Ако моят мъж е на кревата, има нужда от мене, мога ли аз да го разлюбя? Опасността е аз да го разлюбя. А пък аз, като жена, съм инвалид, той е здрав. Тогава има опасност, той да ме разлюби. Щом те разлюбват, ти си инвалид. Тогава как е разрешението?

Вземете тези думи в този смисъл. Че всеки иска да вземе от другия, никой не иска да даде. Щом даваш, трябва да съзнаваш само едно начало в света. Не свързвайте моите думи със сегашния строй. Има една каша, забъркана у хората. Тези два милиарда хора, как ще ги направите щастливи? Всеки трябва да дойде, да си вземе своя дял. По този начин, както мислят хората, светът не може да се оправи. Гъсеницата никога не може да оправи своя живот. Ще дойде една птица, ще я изяде. Онова, което може да спаси гъсеницата, това са пеперудите. Пеперудата може да снесе яйца, гъсеницата не може да снесе. Вие решавате един социален въпрос, който вътре във вас не сте го разрешили. Вие казвате: „Да се дадат условия.“ Добре. Отивам, но хората не ми дават условия. Осем хиляди години хората се бият. И какви резултати имаме? За някои хора светът се е поправил, а за

други светът не се е поправил. Източните народи проповядваха кармата, за да покажат, че сегашните богати ще бъдат сиромаси, а сегашните сиромаси – богати. Сегашните хора, понеже бързат, сегашните сиромаси искат да станат богати сега. Сиромасите, като станат управляващи, те ще имат данъци, ще бесят и пр.

Трябва много умни хора. Ние имаме повече хора на Земята, отколкото трябва. За да се оправи светът, трябва да има на Земята 100 милиона. Сега имаме 1 милиард и 900 милиона повече. За да станат хората щастливи, от Земята трябва да ги изхвърлиш на други планети. Има светове ненаселени, дето трябва да се разпръснат, за да станат щастливи. Двама, трима души ще ги пратят на Месечината, за да бъдат щастливи и няма да има каране. Аз зная как може да се поправи света. Помнете едно нещо: Както разсъждавате, всичко това е едно разсъждение, което не може да даде никакво разрешение. Но има едно разрешение, което всеки един [от] вас може да го приложи.

Ако вие съсредоточите вашия ум при някой банкер, ако знаете как този банкер ще дойде, той ще ви донесе колкото пари искате. Вие всички може да се изредите и да му хлопате и той ще ви каже: „Работете!“ То е същия закон. Някъде в планината има реки вода. Умният човек може да тури един бент, да направи канал и тя ще влезе в другата долина. Ако не знаете, водата ще си върви по своя път. Човешките сили сега са отбити от правия път. Без мисъл, без морални чувства, без обществени чувства, без инстинкти, не може да напредващ. Ти трябва да ги имаш на Земята, тяхното съчетание трябва.

Някой казва: „Аз искам да се освободя от греха.“ Грехът в тебе произтича от неразбирането в живота. Някой казва: „Аз искам да се освободя от своята слабост.“ Слабостта седи или произтича от неразбирането на живота. Младата мома, като срещне някой красив момък, тя иска този момък да я обича. На какво основание? Тя си

тури това на ума, тръгне подире му, пише му писма. Този момък казва: „Аз не искам.“ Това е неразбиране на самия живот. В нея има едно желание, което е право, но има погрешно разбиране. Има хиляди момци, той може би не е за нея. След като я обикне момъкът, ще стане ли тя щастлива? – Ще стане нещастна, ще остарее. И като стане баба, той ще се чуди, ще казва: „Каква красива беше тя.“ И двамата ще кажат: „Остаряхме, остаряхме, с тояга ходим.“ Как могат да се обичат, като не разбират живота. Тази, неговата възлюблена, трябваше да знае закона винаги да бъде млада и когато умира, да бъде млада. Но това са думи неразбрани. За да се обясни непонятното, истинския живот, трябват идеи, трябват чувствувания. Тази любов, земната любов трябва да се обясни.

В света, по моите схващания, съществува опакото на любовта. Ти казваш: „Онзи ме мрази.“ Всъщност омраза няма в света. Ти казваш: „Когато човек съгреши, Бог го наказва.“ С какво го наказва Бог? Бог, понеже е благ, Той винаги те награждава, каквото и да направиш. Но, понеже онзи е съгрешил, изменил е своите чувства и мисли, то Бог, каквото и да му тури, пръстени, гривни, човекът почва да го боли на мястото. Например имаш наранени пръсти. Или, ако твоят стомах има язва, може онзи да ти е приготвил най-хубавото ядене, ти като го ядеш, ще имаш болка. Та ние страдаме от едно болезнено чувство. Някои имат болезнени чувства. Казвате: „Онзи не ме погледна.“ Вие трябва да правите разлика между сегашната ваша любов и истинската любов в природата. До известно време ще бъдете гъсеница, ще ядете листа. Като дойдете до последния ден, ще почнете да мислите, ще си направите пашкул и ще станете пеперуда. Човек не може да обича дотогава, докато не се тури до най-неблагоприятните условия на живота.

И страданията в природата са дадени. Те са едно ограничение, за да се повдигнат хората, за да се родят в тях възвишени чувства.

Всички онези велики души, които помагат на човечеството, са минали през такава дисциплина. И тези нещастия са били за тях, за да познаят те, какво е било тяхното предназначение. Инак щяха да бъдат обикновени хора. Христос беше поставен при най-неблагоприятните условия, за да върви в пътя си. Те му бяха подтик, за да ги превъзмогне. И ги превъзмогна. Той каза: „Който ме е качил на кръста, Той ще ме снеме.“ Обаче видя, че не стана така. Каза най-после: „Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема.“ И каза още: „Аз съм повече от цялата Римска империя, аз съм повече от самата смърт“ и сне всичките тези връзки, окови. Сега виждаме 500 милиона хора вървят по Неговия път, обаче нямат Неговите разбирания. Докато не излезете из гроба, християни не можете да бъдете. Християнин всеки може да стане. Ще го обвиняват в съда, ще го разпънат, ще го турят в гроба и след три деня, ако възкръсне, той е християнин. Колко християни има такива? Нито владиците са християни, по човешки говоря. Всички тези владици, като влязат в гроба и излязат, който излезе, той е християнин.

Ако ние мислим като хората в света, ние ще имаме техните резултати. Резултатите ще бъдат такива, че един ден човек ще изгуби всичките условия на Земята. Аз, като ви проповядвам тези неща, искам да ви свържа с онези разумни същества, с онези разумни ваши братя. Аз го считам за светотатство. Като отидете при тях, трябва да бъдете облечени, непременно трябва да хвърлите вашите теории, вашите стари възгледи. Като дойде някой при мене, аз говоря една истина. Той иска от мене пари на заем. Аз му влизам в положението и всичките му копнежи и казвам, ако аз съм на неговото положение, при неговото разбиране, какво трябва да направя? Като отида в един дом, не искам да ми дадат първото място. Искам да ми дадат последното място. Да искам първото място е неестествено. То е користолюбива любов. Искам да бъда на последното място, за да им

бъда полезен, за да видя какъв е техният ред в къщи. А като отида в тяхната къща, и кажа, че мога да направя много за тях, а нищо не направя... Не трябва да си дадем никакви лъжливи тенденции. Има една истинска наука, която трябва тепърва да учим.

Вие казвате: „Вяра трябва да има човек." Ум трябва да има човек. Сърце трябва да има човек. Воля трябва да има човек. Привеждал съм ви примера за онзи 80 годишен калугер, който си изгубил живота и слушал какво говорят хората за него. Молил се, имал сила да се повърне. Повърнал се на Земята и пак станал калугер. Живял в монастир. Ако вие имате силата да се повърнете от смъртта в живота, ще живеете живот много по-добър от сегашния. Във вас има известни заложби, способности, които досега не сте ги още разработили. Всички вие приличате на една мома, която се чеши, върти се, стои на прозореца. Не седи тази мома да преде, да тъче, да се учи, а само се разхожда с чантата си. Тя трябва да учи. Разбирайте какво нещо е учението. Ако аз съм болен, да премахна своята болест. Ако съм невежа, да премахна своето невежество. И като придобия нещо, и като го разработя, да внасям, да се съберем и хората да внасят и аз да внасям.

Вие сте се привлекли тук и искате да бъдете спасени. Казвате: „Тук е правото учение." Където и да сте, ако сте с този ум, няма да напреднете. Момата трябва да се впрегне, да работи, ако тя мисли, че ще има слугини от нейния възлюблен, тя се лъже. И ако слугата отиде при господаря, и мисли, че господарят е много добър, той се лъже. И ако господарят мисли, че слугата е много добър и няма да го краде и той се лъже. Ако господарят е умен, слугата няма да го краде. Господарят няма да му дава възможност, да го краде.

Сега отношението ви. Трябва да си създадете отношение към Бога. Този Бог вие трябва да Го виждате навсякъде, не само в себе си да го виждате, но навсякъде. И да изпълнявате Неговата Воля. Да

бъдете готови да направите всичко заради Него. Каквато жертва иска от вас, да я направите. И малки жертви и големи жертви. Защото за Бога и малките жертви и големите жертви са еднакви. Всички наши предприятия в света в какво седят? Вие казвате: „Много добре говори той.“ Това казвате вие заради[172] мене. Но представете си, че вие сте слуга и аз ви говоря, вие не разбирате. Аз мога да говоря, но има известни препятствия. Вие имате съвсем други схващания. Отива някой при някоя мома. Някой му казва: „Ти не трябва да се жениш.“ Този човек в никакъв Господ не вярва. Той сега търси Господа. Тази мома е един Господ за него. Аз му казвам: „Ожени се за нея.“ Ти му казваш: „Ти не трябва да се жениш, “ но той те пита: „Ти оженил ли си се?“ – „Да.“ Той ти казва: „Как тогава, ти се ожени, аз да не се женя.“ – „Не се съвпрягай с един човек, с когото няма да се разбереш. Да се ожениш, но за онзи, с когото можеш да се разбираш.“ Два ума, като се съберат на едно място, да направят нещо хубаво. Не се съвпрягай там, дето ще дойдат страдания.

Аз зачеквам много въпроси, които едновременно не могат да се разрешат. Вие имате желание, като че имате лотариен билет. И вие очаквате тегленето. Всички мислят за първия билет, за най-голямата печалба, като се изтегли най-голямата печалба, всички мислят за втората печалба и най-после казвате: „Поне да взема толкоз пари, колкото съм дал.“ Какво се разрешава при такава мисъл? Нищо не се разрешава.

Аз не съм за еднократната любов в света. В света съществува една любов, извън нашето съзнание и самосъзнание. Понеже всичкото нещастие в света произтича от съзнанието и самосъзнанието. Ние трябва да внесем любовта в подсъзнанието и в свръхсъзнанието. Съзнателният и самосъзнателният живот са ограничени. Ти се самосъзнаваш, че си слаб, че нямаш толкоз знание,

[172] Заради – за.

че обществото не живее така, както трябва и пр. Какво те ползува това съзнание? Нищо не те ползува. Съвременният свят се намира в болест. Някой почаква да се подобрят болниците, но тези хора са в болницата. Не те ще поправят болницата, някой други ще дойдат, ще поправят болницата. Ще дойдат лекари, милосърдни сестри.

Като съм говорил някой път, някой ме е слушал и казва: „Ти ми кажи нещо по-съществено." Дойде при мене един учен брат и ми казва: „Кажи ми нещо съществено." Рекох му: „Ти имаш нужда от една материална помощ. Не, че аз не съм готов да ти помогна, но в тебе има една лоша черта. Ти си човек без ред и порядък, ще вземеш парите, ще ги похарчиш и ще дойдеш пак да искаш. Не съм длъжен аз пак да ти дам, но ти като вземеш пари от мене, трябва да се изправиш, да се оправят твоите способности." Милосърдието може да се развие само като дава човек. Ако ти не подхранваш своето милосърдие, ти ще станеш инвалид. Ако не подхранваш своите мисли, ти ще станеш инвалид. Добрият човек, за да бъде добър, трябва да дава. Всеки, който дава, е добър, благороден, а и който взема. Ние казваме, че има милосърдие у хората. Хубаво. Кои са тези, милосърдните хора? Всички трябва да сме милосърдни, всички трябва да подхранваме милосърдието. Ако не подхранваме милосърдието, ще станем груби. Щом човек е груб, той не е подхранил милосърдието. Това не го вземайте за упрек. Това е едно криво разбиране на живота.

Но кой може да ви докаже, че е на мястото си. Може да ви предскажа, някой път може да ви кажа какво има да стане в бъдещето. Не обичам да говоря за тези неща, защото хората не могат да носят. Веднъж правих изследване в България, един ми каза: „Кажи ми нещо съществено. Ние сме учени хора." Рекох му: „Може ли да носиш това, което ще ти кажа." Насаме му говорих. Като му говорих един час, изнесох му всичко каквото е направил от детинството си. Всичкото

му изнесох, както аз зная. Той си излезе и досега не съм го видял. Отиде му знанието, излезе си клюмнал. Рекох му: „Мислиш ли, че си учен човек, с такъв ум, какъвто имаш?“ Излезе си и досега не съм го видял. Рекох му: „Ако искаш да се поправиш, в бъдеще така трябва да правиш, така трябва да постъпваш. И след толкоз години, такъв ще бъдеш. Ако не стане това, намери ме и ме изобличи.“

Животът на човека е определен, точно е определен. Някой неща аз предсказвам. Кои? Които мога да изменя. Неща, които не мога да изменя, не ги предсказвам никак. Аз на този човек му предсказах неща, които не бяха предопределени. Говорих му неща, които могат да се изменят. Това още не е решението по Божия закон. Затова се предсказва на човека. Може да те сполети некое голямо нещастие, но същевременно имаш възможност да избегнеш това нещо. Има нещастие, което ще дойде, но ако не изпълниш нещо, а може и да не дойде. Не всичко механически е определено. Някоя мома може да се ожени за един княжески син, а може и да не се ожени. Днес се разрешава. Тези моменти трябва да се знаят. При тази нова наука, вие вече имате друго състояние. Като дойде някой, няма да мисли как ще се обхождат с него. Той трябва да бъде крайно търпелив, поне толкоз умни трябва да бъдете.

Имах в Търново едно голямо старо куче и едно малко куче. Малкото куче взе една кост, голямото куче искаше да се нахвърли на него, малкото куче започна да го глади и голямото куче се примири. Ето едно умно куче. Голямото куче го погледна малко. Това е един вътрешен процес. Във вас има едно естество, с което трябва да се справите. Голямото куче е вътре. Сега не можете да се справите само като му кажеш. Това куче ще го погладиш, ще му кажеш: „Ще се уреди тази работа.“ Този е мърморко, той нищо добро не може да види, туй е старият човек. Той казва: „Всичките хора са лоши.“ И той

е между тях. Махмурлия е. На един скъперник съдията казва: „Кой те обра?“ – „Всички, целият свят ме ограби. Всички са виновни.“

Помислете си, кой ви изпрати на Земята. Вие ще кажете: „Баща ми и майка ми.“ Баща ти и майка ти, кой ги изпрати? „Те се обичали.“ Кой ги застави да се обичат? Така ние не можем да разрешим въпросите. Ако ти се уединиш в себе си, да знаеш, че има Един в света, Който те обича, да влезеш във връзка с Него. Един е, който ръководи съдбините на цялото битие. Ти казваш: „Господ да обръща внимание на мене, малката мушица!“ Това е едно обикновено разсъждение. Не са големите неща, които обръщат внимание, онези, малките писци, в ръката на един професор, на един поет, с което пише, той няма да вземе скъпоценен камък да пише. Това перце ще свърши много по-велика работа, отколкото един гердан или пръстен. Хората, които носят пръстени, гердани или колани, това си има свои причини.

Трябва да знаете, че има в света Един, Който ви обича. На този, Единия, вие дължите сегашния си живот. Той ви е дал този ум и това тяло, Той трепери над вас. И при хилядите погрешки, които правите, Той само изглажда, изглажда. Казва: „Стани и върви! Няма нищо.“ Няма по-своенравно същество от човека на Земята. Дяволът е нищо пред човека, своенравен е. И Писанието казва: „Разкая се Бог, че направи човека.“ Аз говоря за всичките хора, за целокупността, за цялото човечество. И същевременно, по-благородно същество от човека няма. Две противоположности. Ангелите са пак като хората.

Та, първото положение сега е: На онзи от вас, които искат да се подигнат, аз ще пристъпя да приказвам за някои работи. И като ви казвам, трябва да разбирате нещата. Когато аз говоря за Бога, да съзнаваш, че има Един, Който те обича. Ако ти направиш пълна връзка с Този, Който те обича, ако ти си болен, ще оздравееш. Щом образуваш връзката с това Разумно начало, ти ще се измениш, но не

изведнъж. Нещата ще започват да се оправят и не искайте да станете цар. Това, което ще придобиете в този живот – познанието на любовта Божия, е най-великото нещо на земята. Ще влезете тогава във връзка с всички души, които ви обичат. Когато те обичат, то е Бог, Който те обича чрез тях. Дали сте жена, дете, слуга и т.н., безразлично. Ти имаш един слуга, в този слуга се крие нещо благородно. Той познава господаря и господарят познава слугата си, и господарят казва: „От как дойде този слуга в дома ми, добре ми тръгна. И той, като си замина, душата ми е стегната.“ Като е бил там, всички са били радостни. Да бъдем като разумните слуги.

Някой път казваме: „Обществото спрямо нас е неразположено.“ От нас зависи. Всичките блага на България, ние ги даваме. Всичкото благо на света ние го носим. Какво ще ни разправят! От нас зависи. Благото е за нас, но не да го разправяме това на хората. С толкоз наши приятели правих опити. Искаха доказателства и все оставаха на своето. Аз правих опит, какво можем да направим. Те очакват големи чудеса. Най-големите чудеса вие сега ще ги видите. Най-големите чудеса са на онази баба. Като ходил дядото по брега, бабата искала корито и коритото дошло. После станала царица и най-после искала да стане като Бога, разгневила се рибката и бабата дошла пак на същото старо положение. Сегашните хора ще станат доволни, като им се вземе всичко и да започнат от АБ, като се приравнят. Всички трябва да станат деца. Ако ние не дойдем на първото положение на децата, да имаме желание да учим, няма да влезем в Царството Божие. Ако вие мислите, със сегашното знание да влезете в Царството Божие, то е невъзможно. В сегашния свят има много учени хора. Но нито един няма да влезе в Царството Божие. Който има разположението на едно разумно дете, без никакъв багаж, той ще влезе в Царството Божие. Той напълно трябва да се освободи от сегашния си багаж. Ще го остави на другите хора, да се радват. Ние

ще вземем само това, което носим. Който остане на Земята, нека яде и пие.

Та първата формула, която трябва да знаете, е следната: Всички сте от разочарованите в света. Нито един не е добил това, което иска. И още хиляди години да живеете по този начин, пак няма да го добиете. Във вас има една затворена стая и всичките ви скъпоценности, всичкото ви благо е вътре. На тази стая ще гледаме да намерим ключа, да я отворим. Не сме намерили още ключа. Има една стая във вас, в която са събрани всичките скъпоценности. И като ви отворят, ще блесне нещо. Човешката душа е като цялата вселена. Като говоря за човешката душа, аз подразбирам нещо велико. Не подразбирам само временното това тяло. Сегашната любов не е никаква любов. Тази любов трябва да се превърне в нещо. Трябва да запалиш кибритената клечка, да направиш ядене, тогава ще дойде любовта. В тази, скритата ваша стая седи вашето щастие. Ключът сега, за това трябва да имате един ум, съвършено чист и благороден.

На мнозина, които ме обикаляли, аз съм пооткривал някой тайни и после той казва: „Аз от Учителя вече нямам нужда." Вие не сте разбрали. Малкото клонче винаги ще има нужда от големия клон. И големият клон, ще има нужда от дървото. Ако аз мисля, че самостоятелно трябва да живея, аз се мамя. Аз не казвам, че нямам нужда от хората, аз не разсъждавам така. Аз казвам: Всички ние зависим от цялото и после имаме отношение един към друг. Ако държим връзките си с цялото, то нашите връзки един към друг ще бъдат правилни. Ако Бог живее в нас, ще се разберем. Ако не се разбираме, Бог не живее в нас. Има едно място, дето Бог не живее. В неразбранщината. Там, дето са любовта, кротостта, въздържанието, разумността, там е Бог.

Вие сте пратени за различна работа. Младата булка защо я вземат вкъщи? За да гледат нейния венец или булските и дрехи? Щом

влезе в къщата, ще си закачи дрехата и ще облече обикновените дрехи, ще изчисти къщата, ще сготви, ще нареди къщата. Това са символи на доброто. Ако ти нямаш ум, ти не си женен. Щом нямаш никаква добродетел, не си женен. Щом имаш добродетел, ти си женен. Да се ожениш в света, значи да направиш това, което Бог прави. Тогава си оженен за целия свят. Оженен си за Бога. В Писанието се казва: „Бог е нашия възлюблен." Ще се женим сега всички. Вие да бъдете женени хора: да бъдете умни, добри, морални, с достойнство, да имате обществени чувства.

Отче наш

1-ва беседа на Общия Окултен клас, държана от Учителя на 21. IX. 1932 г. София.

РАЗУМНИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА

Добрата молитва

Пишете върху темата: „Предназначението на светлината“.

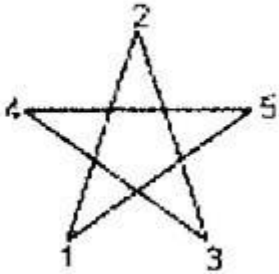

Фиг. 1

Това [*Пентаграмът*] е една емблема (**Фиг. 1)** – човек в движение. – човек в движение. Определяне на разумните сили в човека. Как трябва да се започне? Разните животни, разно са започвали. Човек, в разните степени на своето развитие, по различен начин е започвал своята работа. Всяка форма има особен начин за това. При сегашното ваше развитие, всеки един от вас има особено разбиране за нещата. Това е частично разбиране. Вие не можете да намерите хора, които имат еднакво разбиране, еднакъв начин на движение, на чувствуване, на мислене, на приложение. Всичките хора крайно се различават. И ако хората мислеха, чувствуваха и постъпваха еднакво, те щяха да бъдат еднообразни. Разнообразието между тях се дължи на вътрешно разнообразие. Разнообразието на животните се дължи на същото.

Важен е онзи първоначален импулс, който е дал подтик на известни движения. Камъкът, като пада, може да няма в съзнанието си падането си и не знае предназначението на падането. Водата, като

слиза, може да не съзнава какво е предназначението на слизането. Ако почва с посоката 1:2, в каква посока трябва да тръгнеш? Всяко движение трябва да тръгне по посока, дето има отворен път. Ти не може да се движиш по една посока, дето пътя не е отворен. Или трябва да имаш обект, или трябва да обичаш някого. Любовта е първия зов, първото освобождение. Ти трябва да се освободиш от затвора. Отварят ти вратата. Казват ти: „От този затвор може да излезеш през тази врата." Любовта е единствената врата, през която може да излезеш из затвора. Любовта е процес на освобождение. Защо този процес на освобождение се нарича Истина? Следователно всяко едно движение в света трябва да започне с пътя на Любовта.

Любовта се прекръстосва с разумността. Или ще има пресичане във физическо отношение, ще има среда. Пътят от 1 до 2 е път на Истината. Ти не може да вървиш по крива линия. Числото 2 е свят на свободата, която истината ти е дала. Ти ще измениш материала, който трябва да обработиш, и ще влезеш в света, но ще имаш различни отношения, ще имаш свобода. Свобода значи да правиш каквото искаш и ще правиш разумното. Като те пуснат от затвора, дават ти свобода. Никой за тебе не се грижи, няма кой да те варди, но същевременно ти си влязъл в света на свободата, дето сам трябва да си приготовляваш храна, трябва да си намериш подслон и място да си починеш.

Тези процеси постоянно стават у вас. Някой път вие се намирате в едно безизходно положение. Ти казваш: „Аз съм в едно безизходно положение." Рекох, наскоро са те пуснали от затвора. Ти казваш: „Не знам да мисля." Този човек е пуснат от затвора и се намира в тягостно положение. На онези страдания, които сега ви се случват, вие не може да им дадете едно разумно тълкуване и казвате: „Защо Господ е направил света такъв?" На яйцето не му ли беше добре в черупката? Там нямаше никакво страдание. Но това яйце постоянно хлопа в

майката и казва: „Освободи ме, аз искам да бъда като тебе.“ Майката казва: „Още не е дошло времето.“ Яйцето казва: „И аз искам да бъда като тебе.“ То мисли, че като излезе, ще бъде така свободно, както майка си. Много се лъже. Това пиле, като излезе от черупката, намира се в голямо противоречие. Колкото едно същество е по-близо до една разумна форма, толкоз противоречията му ще бъдат по-големи. На човека страданията са най-големи на Земята, понеже той е най-разумната форма на Земята. Нашият свят не е като света на ангелите, а пък, като дойдем до света на ангелите, там работата е още по-опасна. Ти, като сгрешиш, има изкупление, а в ангелския свят няма изкупление. Там направената погрешка, ти не може да я поправиш, по същия начин, по който ние може да я поправим.

Това са такива разсъждения, както следните: когато една жена разсъждава върху любовта на един мъж, и един мъж разсъждава върху любовта на една жена, мъжът никога не може да разбере любовта на една жена. Това е толкоз право, колкото може да разбере външния свят. Вие мислите, че разбирате неговото сърце. Ти си предполагаш, но дали всъщност разбираш, това е въпрос. Като казвам, че не разбираме, това не показва, че имам невежество. Ти може да разбираш, но трябва да вземеш същото това положение. Един мъж, за да разбере жената, той трябва да стане жена. Ти ще кажеш: „Как може това?“ Ти ще се намериш в същото положение, както Никодим, когато Христос му е казал: „Ако не се родиш изново“, а Никодим казва: „Как може това?“ Христос му казва: „Това са елементарни работи. Ти, като учител Израилев, не знаеш ли тези неща? Плътта не може да разбере това, което е родено от духа.“

Този пентаграм – човек с разпрострени ръце, казваш: „Какво трябва да се прави, като се разпрострат ръцете настрани?“ Този човек е вече в движение. При правенето на упражненията, забелязвам краен мързел. Вие не сте разбрали смисъла на упражненията. При тези 6

упражнения, ако ги правите, ако разбирате смисъла, всеки един от вас не щеше да гладува. Както сега ги правите, не можете да се ползувате. Не мислете, че аз ще ви ги обясня. Сега ще ми бъде приятно да ги правите правилно. Защото всяко едно упражнение не е едно упражнение глупаво. Всяко едно движение е един вътрешен резултат на една разумна сила. С всяко помръдване на главата, на една или друга страна, с движенията на краката, с движенията си хората си създават и щастие и нещастие. Ти може да не знаеш това. Представете си, че си в грънчарска работилница, бутнеш крака си малко, счупиш едно гърне. Какво трябва да направиш най-първо? Преди да направиш движението, трябва да погледнеш наоколо си, а пък ти, без да гледаш, си движиш краката и счупиш гърнето. Обаче грънчарят ти казва: „Аз съм работил тук, това гърне струва 2000 лева." Ти казваш: „Не съм ли свободен да се движа?" Ти си свободен да се движиш, но не си свободен да чупиш гърнето.

Вие си простирате ръцете и искате да хванете някого и да го целунете. Държиш го няколко време и след това го пуснеш. Прегръщането, целуването са обезсмислени работи, по традиция, но защо и за какво, не знаете. Вземам една чаша, пълна с вода. Прегръщам я, стискам я, вдигам я и я поднасям до устата си, целувам я. Тя тогаз ме обиква и ми дава. Ако не я целуна, не ми дава [да] я пия. Аз и казвам: „Аз съм жаден, пътник съм." Дигам я, и я изпразвам. Тръгвам си и пак я погледна, казвам: „Празна е чашата." Ако след време се върна и я видя, че е празна, ще я взема ли, ще я целуна ли? Ако се напълни, тази чаша има съдържание. Ако всяка ваша мисъл не е пълна с известно съдържание, ако всяко ваше чувство не е пълно с известно съдържание, ако всяка постъпка не е пълна с известно съдържание, кой ще се спре при вас? За да бъде красив животът ви, непременно трябва да се спре някой пътник при вас. Нали в света сме

поставени, за да изпълним волята Божия. Ако ти се подвижиш в пътя на истината, кой е пътя, по който трябва да тръгнеш?

Вие трябва да идете при златаря. Като идете при златаря, вие му говорите за пръстена, какъв трябва да бъде, но не може да го направите. Много пъти казвате на момата да се направи пръстен. Но онзи, който поръчва, какъв трябва да бъде пръстенът? „Не зная как трябва да се направи и точно какъв да бъде." Например колко широк трябва да бъде? Някой път пръстенът на някоя мома е тесен или широк. Може би малко злато са имали, затова е тесен пръстенът им. А пък някой път е богат човекът, пък има тесен пръстен. Ако ти туриш в кладенеца дебело въже и пуснеш кофата, ти имаш за цел да извадиш голямо количество вода. Ако е тънко това въже, следователно малко вода ще извадиш. И тогава аз разсъждавам: Ако пръстенът на една млада булка е широк и дебел, то от нея много чакат; ако е тесен, те малко чакат. В природата, като кажеш нещо, ако не говориш разумно, ще има своите последствия. Ти казваш: „Аз да оздравея, ще направя за Господа това и онова." Но те държат на думата ти. Ти обещаваш, но като оздравееш, не правиш това. В природата те държат отговорен, ти не можеш да се освободиш. Ти си обещал вол да заколиш. Ако не го заколиш, ще те държат отговорен. Ти си обещал себе си да заколиш, ще се принесеш в жертва. Онзи в Библията казал: „Когото срещна на пътя си, ще го принеса в жертва." Но се случва, че го среща дъщеря му и той трябвало да я принесе в жертва, понеже обещал.

Ще се върнете, по кой път? Ще се върнете по закона на Правдата. Туряш вече основа на живота си: Числото 1 и 3. В каква посока ще се движите? Ще се движите в посоката на любовта, в посоката 3 и 4. Ако се движиш в друга посока, ще се измени хода на живота ти. От 1 може да идеш към 2 или към 5. Но съотношенията ще бъдат различни. При всеки един връх вие имате постижения. Ако започнете с върха на

Доброто или с върха на Правдата, определя се какво е вашето отношение. Ако започнете по пътя на Любовта, Мъдростта и Доброто, Доброто вече е един завършен резултат. Това е един вътрешен процес, който трябва да стане в чувствата и в мислите ви. Допуснете, че вие се дразните. Някой път човек се сърди. Давали ли сте си някой път един отчет защо се сърдите? Като има сръдня, значи нещата не стават както трябва. Много хора, като направят една погрешка, направят други, по-големи погрешки.

Ние сега имаме един пример много хубав. Тук се прави салон. Имаме двама братя майстори. Аз ги наблюдавам сега и виждам, че като мерят, правят една погрешка малка. Не искам да се меся в работата им. Мерят дюшемето. Почват дюшемето от източната страна. Другият майстор изважда всичките дъски и казва: „Криво ще бъде." Започват дюшемето от средата към двете страни и вижда, че погрешките не са оправени. Рекох, тази работа не може така да стане. Ако ще изправяте погрешките, изправете ги. Аз рекох: българска работа. Всичките така постъпват.

В всички ви има погрешки, които приличат на дюшемето. Законът е такъв: Който направи погрешката, той трябва да я поправи. Аз не искам да изправям вашите погрешки и да искам, не мога да ги изправя. Да се занимавам през цялото време, да изправям вашите погрешки, то е най-голямото нещастие. Някой човек се разгневил, че материалът е изразходван. Много хубаво, че направихте погрешно дюшеме и после извадихте дъските, защото така се дава един хубав пример. Бащата направи дюшемето, майката го извади, синът казва: „Баща ми не разбира. Аз разбирам." Той казва: „Баща ми не ме е възпитал." Бащата казва: „Добре. Ти, като родиш, ще видим как ще ги възпиташ." Синът реди дъските, но неговото дюшеме е по-лошо. Синът искал да се жени, той е млад човек. Бащата казва: „Уреди си работите, че тогава се жени." Синът казва: „Ти едно време, като се

женеше, ти питаше ли ме, и аз ще направя така.“ И бащата мълква. Синът се оженил, завежда възлюбленета в Америка. Много добре тръгнало. Но при тази голямата криза, вложил 250 долара в една банка и тези 250 долара отиват, защото фалирала банката. Синът казва на баща си: „Прати ми пари, да се върна.“ Бащата му пише: „Не е твоя работа, дали трябва да ти пратя пари или не.“ Казва му да седи там, да си издържи изпита, да не се връща.

Едного питали: „Защо ти се жениш?“ Той казва: „Но да се не женя ли?“ Въпросът не е в това. Ако се жениш или ако [не] се жениш, ти трябва да разбираш тези две отношения. Ти не мисли, че като се ожениш, ще бъдеш женен. Женитбата е само едно отношение, един момент. Ти ще се жениш и ще те развенчават. Твоят възлюблен ще види, че ти си един човек, на който нито умът, нито сърцето струват. Ти тогава вече си се поляризирал, нищо повече. Тя те изхвърля от сърцето си и мисли да намери друг някой. Ти мислиш, че имаш жена. От Невидимият свят си развенчан, а тук на Земята ти си влечеш още букаите, синджирите. Ти мислиш, че си венчан, не си свободен. Аз говоря сега безлично. Какво значи личността в дадения случай? Личните неща могат да бъдат в даден момент, когато два интереса могат да се срещнат на едно място. Като се заселват на едно място, тогава ще имаме лични отношения. Никакви лични отношения не можеме да имаме, когато аз се заселя на единия край на Земята, а той на другия край.

Пентаграмът е път за твоя живот. Ако ти се ожениш на мястото 1 в пентаграма, а поставиш на друго място жена си, Например – 3, тогава ще тръгне в точно противоположно направление. Но представете си, че тя не тръгва, [т]и тръгваш от 1:2, но представете си, че жена ти, по закона на Любовта тръгва в 4. Тогава тя отива в съвсем друга посока. Не, че е крива, и тя е права, тя хваща пътя на Любовта, а ти хващаш пътя на Истината. В дадения случай, между тебе и жена ти

няма да има никакво съотношение. Ако ти се движиш по пътя на Истината, а жена ти по пътя на Правдата, тогава вие имате съотношения. Щом жена ти вземе посоката от 3:4, а ти вземеш посоката от 1:2, после ще следвате пътя на Мъдростта. Ако жената взела пътя на Любовта, а мъжът взема пътя на Доброто, пътят на Любовта и пътят на Доброто, това са крайните граници на разумния живот, в който те трябва да влязат.

Аз дигам ръцете за молитва, какво означава? Лявата ръка означава Любовта, а дясната – Мъдростта. Човек ще разреши всичките въпроси, колкото едно същество и да е разумно, то няма да разреши твоя въпрос, то само ще ти каже де е погрешката. Ще остави ти сам да си изправяш погрешката. Да изместиш дюшемето. И гледам постоянно вие си местите дюшемето. Това са упражнения. На мене ми донасят един сандък с грозде и като извадили капака, пироните стърчат нагоре. Една сестра си натъкна крака по гвоздея, благодарение, че не се натъкна много дълбоко. Не изваждай чуждо дюшеме. Сигурен ли си, че твоето убеждение ще направи по-хубаво дюшеме. Мерки трябва да имаме.

Често ми разправят какво нещо е любовта, какво нещо е добрият живот. Добрият живот е да дойда да ви обера, вие да станете сиромаси, аз – богат. А не е добър живот, аз да осиромашея, а вие да забогатееете. Това са сегашните ваши частични разбирания. Ако ви срещна с раница, 50 килограма тежест, а аз съм на празна каруца и ви взема багажа, да нося, тогава какво зло съм ви направил? Аз препусна колата и ви оставям да тичате, после, като дойдете при мене, и ви давам багажа. Колко от нашите предположения са верни в света? Някой казва: „Той криво ме гледа.“ – Това е предположение. Някой казва: „Той не иска да ме среща.“ – Този човек има добра воля, да си изплати дълга, но няма пари. Щом не иска да те среща, боли го крака или ръката.

Всеки един от вас трябва да начертае един пентаграм. Трябва да знаете кой път да хванете. По кой път трябва да тръгнете. Ако правиш лоши движения, трошиш грънци от едната или другата страна. Ще ги блъснеш. Ти ще се движиш правилно. Ти имаш право на грънците и те имат своето право. И в ляво и в дясно, и отзад и отпред си ограничен. Единственото свободно място е праната линия. Като правиш първото упражнение, ти слизаш. Казваш: „Господи, слязох в дъното, сега искам да изляза“, и се издигаш. Като излизаш от кладенеца, си свободен и ти е приятно.

Не се спирай в себе си върху погрешките на хората, да ги държиш дълго време в ума си, понеже тези погрешки остават отпечатъци върху тебе. Ти може на фотография да фотографираш всичките безобразия, които хората правят, това значи да се окаляш. Човешкият мозък прилича на фотография. Най-първо вие всички искате да ви харесват. Някой път се спирате и не харесвате поведението на младата мома. Но аз я харесвам. Тя е много внимателна. Тя седи няколко часа пред огледалото. Момъкът също така седи пред огледалото, глади мустаците си. Ако е дядо, той си чеши брадата. Но аз зная защо си чеши брадата. Човек има право да прави всичко, но трябва да бъде разумен. Всичко му е позволено да прави, няма нещо в природата, което ще ти се забрани, но за онова, което правиш, ти си отговорен. И добро, и зло може да правиш, но после си отговорен. Това трябва да знаете, като вътрешна аксиома. После казва: „Защо ме сполетя това?“ Сполетя те, защото си си позволил нещо. Сега ти се връща.

Следователно, постъпвай разумно. Всичко правете, но правете го разумно. От магическо гледище, аз не искам да се спирам върху погрешките, защото това нищо не допринася. Това е все едно да разбъркам нечистотата. Защото ще се дигне миризма. По-добре тури запушалка и го хвърли някъде далече. Вие отивате някой път при

Бога и ми разправяте погрешките на другите. Ти иди при Бога и му кажи: „Аз какво трябва да направя, за да се освободя, за да се избавя от това положение?“

Аз желая, като правите упражненията, да ги правите съзнателно. Та, като дигаш ръцете си, значи в живота си трябва да разрешиш задачата на Правдата и Истината. Като нямаш Правдата и Истината, каквото правиш в света, няма да се постигне. В България, някой скулптор или някой живописец нарисува една жена и после ще каже, че това е Света Богородица. Аз рекох: „Това е наша Мара.“ Или казва: „Това не е ли Христос?“ Рекох, той е Иван, Стоян. Какви заблуждения има, от които трябва да се освобождаваме? Казвате: „Това е свети Никола.“ Всеки един човек на Земята, сега минава за Христос. Христос не се рисува. Един Христос трябва да съдържа Истината, Правдата, Любовта, Мъдростта, Добродетелта. Пет неща трябва да съдържа. Това са пет велики свята, събрани в една мощна сила, с която могат да се разрешат, в дадения случай, всичките мъчнотии. Когато говориш, че Христос е в тебе, ти можеш да разрешиш всичките мъчнотии. И ако не ги разрешиш, значи, Христос не е дошъл в тебе. Христос може да е дошъл в един момент и в следующия момент, понеже ти си в закона на свободата, направиш нещо лошо, и Христа го няма там. Представете си един пентаграм с върха надолу. Ако не постъпваш както трябва, тогава адът може да се прояви в тебе. В човека са адът и рая. Ако постъпваш разумно, тогава даваш проява на рая в тебе.

Мнозина искат пентаграм. Ако дам на една жена пентаграм и ако тя не знае как да постъпва с мъжа си, тя ще се разведе с него. Всеки човек е един петоъгълник. От левият крак към главата е Истината, после към другия крак е Правдата. После от там към лявата ръка, после към дясната ръка и т.н. Всички тези движения при гимнастическите упражнения са обосновани на един велик вътрешен

закон. При правенето на първото упражнение, напред ръцете се движат по левия крак, и после по десния крак. Това е петоъгълник в движение. Ако в един ритмус вие изпълните закона и ако присъствуват вашите мисли чувства и воля, вие ще имате един резултат, защото в петоъгълника пътя ви ще бъде оправен. Всичките въпроси все с петоъгълника ще се разрешат. Ти от петоъгълника не може да се освободиш. Той е път на всичките ви движения.

Първото нещо, сега обичате истината, понеже всички сте под закона. Когато човек не разбира нещата, пак е под закон. Тепърва има да учите. Трябва да се спра един ден да ви разправя, какво значат числата 1, 2, 3, 4, 5. Всяко едно число е една формула. Ако вие съчетаете 1 с 4, 1 с 2, 1 с 3 и 1 с 5 ще имате различни постижения. Ако вие съчетаете 1 с 3, числото 13 е едно фатално число. Вие не можете да си представите защо то е фатално. То съдържа една купчина с барут, детето се приближава, да види какво ще стане с него. Това е числото 13. Ще се дигне цялата къща, ето числото 13. То е динамично число, взривно вещество. Когато една бомба се пукне, човек няма да чака да се пукне бомбата, а ще се отстрани. Като се каже числото 13, тогава и по-голям герой ще се отстрани. Когато наближаваш да се разсърдиш, то е числото 13. Почват да се мърдат устните ти, без да искаш, може да избухнеш. Ти, като видиш, че някой човек има барут, ти се приближиш с една клечка. Вие се смеете сега. Но след всеки смях има плач.

Онази, младата мома, като види момъка, пише му писма и мисли, че ще бъде щастлива с него. Той, като я вземе, туря и букаи на краката. Казва и: „Ти няма да гледаш другите.“ Тя се облякла хубаво, момъкът отива и я намира. Хвърля и шапката. Аз съм виждал, това е ревността. Рекох, ето числото 13. Тогава тя казва: „Аз не искам да те виждам вече. Аз ще те убия тебе, аз ще ти дам да се разбереш.“ Има религиозни контета и духовни контета. Какво разбирате под думата

„конте“? Който се препоръчва с шапката си, с дрехите си. Момата мисли, че като е облечена хубаво, като нея човек няма. Ти се обличаш с известно верую и мислиш, че като това верую няма. Ум трябва да имаш, добродетел трябва да имаш. Любов трябва да имаш. Ти трябва да разчиташ на тях. Ако не ме слушате, ще ви наложа това. Ще ви приведа примери какъв е българският характер. Един казва: „Не давам нито пет пари.“ Казват му: „Стояне, тези юзбашии[173] бият, съсипаха Ивана.“ Тогава Стоян казва: „Ще дадем.“ Някой ти казва: „Ти имаш да даваш на Ивана.“ Онзи казва: „Не давам.“ Не даваш на юзбашиите пари. Щом си сбъркал към някого, иди, извини се, прости му. Инак идат дезорганизирани сили, каквито има в природата, и ще постъпят спрямо тебе по закона на петоъгълника, обърнат с върха надолу.

Това в една лекция не може да се обясни напълно. Когато някой човек казва да се отрече от семейството си или да раздаде богатствата си, аз не разбирам да го раздаде на сиромасите. Трябва в себе си да мисли, че го е раздал. Той чака тези хора да ги прати Господ и като дойдат, да го раздаде. Христос казва: „Иди и го раздай на сиромасите.“ Но под думата „сиромаси“ разбира най-разумните, най-добрите хора. Най-разумните, най-добрите хора са сиромасите. Защо престъпникът не е сиромах. Който ходи да краде и обира, може ли да бъде сиромах. Най-добрият човек може да бъде сиромах.

Сега какво разбрахте? Вие можете да кажете: „Това е наша работа.“ Прави сте. Ако тази ваша работа я свършите, както аз ви казвам, глава няма да ви боли. Но ако вашата работа я свършите, както вие я разбирате, и двете глави ще ви болят. Или казано другояче: Трябва да свършим нещата, както Бог ги е създал. Има един Разумен свят, към който се стремим. Има един красив свят. Ако си свързан с него, ще дойде една нова светлина в нас. Писанието казва: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим.“

---

[173] Юзбашия – (тур.) началник на 100 души.

Произнесохме следната формула три пъти: Само пътят на Вечната Светлина води към Истината.

2-ра лекция от Учителя, държана на 28. IX. 1932 г., София.

ПО ТОЗИ ПЪТ

Добрата молитва

„Духът Божи“

Ще прочета 5 глава от Евангелие на Йоана.

„Ще се развеселя“

Човек трябва да знае, да използува благата, които Бог му дава. Животът в едно отношение е благо, а в друго отношение не е благо, страдание. Любовта в едно отношение е благо, в друго отношение не е благо. Доброто в едно отношение е благо, в друго отношение не е благо. Знанието в едно отношение е благо, в друго отношение не е благо. Следователно трябва да знаете, при какви отношения нещата са блага и при какви не са. Самовъзпитанието не е така само един прост процес, също и самопознанието на човека. В древността се е говорило, и сега говорят. Онзи процес е правилен, който върви, но хората не са разбрали. Ако ви се даде тема „Самовъзпитанието“, всеки ще каже нещо за възпитанието. Ако ви се даде тема за доброто, всеки ще каже нещо за доброто. Ако ви се даде тема за любовта, ще пише, цяло съчинение ще направи. Всичко това е хубаво, красиво. Но от казано до казано има голяма разлика.

Да кажем, че сте се научили да смятате. Имате единицата. Ако ви попитат, какво значи единица? Или имате числото 1, 2, 3, тези числа са ви станали обикновени. Но знаете ли вие колко време е взело на природата, за да се прояви единицата, да се прояви във вашето съзнание? Какъв процес ще стане? Тази единица не е изникнала така. Вие вземате един орех като единица и казвате: „Един орех.“ Но никога не се спирате върху онзи, сложния процес за образуването на ореха. И при това може да разгледате ореха в неговата ядка, в неговата

черупка или в неговата скрита сила. Може да имаш орехи и ще ги ядеш, но от ядене до ядене има разлика. Ако ти не знаеш кога да ядеш, яденето не е произволен процес, то е разумен процес. Яденето е един от най-разумните процеси и понеже природата не ни счита, че сме много разумни, затова яденето не ни го дава на наше разположение. Желание имаме да ядем, ние ще ѝ помогнем, ще посдъвчем храната, но влезе ли вътре, тя казва: „Не се меси в тази работа." Ти ще мълчиш, инак ще прилича на неопечена тиква. На неопечена тиква прилича или на несварена. Неопечената тиква прилича на несварен боб, даже и свинята не го яде.

Във вашия ум стои идеята, че човек трябва да разбира нещата. Хубаво е, но разбирането не е един затворен процес. За пример мислиш, че си богат човек. Каква полза ще изкарате от това съзнание, че си богат човек. Богатството подразбира, че имаш уважението и почитанието на хората. Каквото искате всякога ще бъде. Значи богатството има известни блага, то е благо за човека. Да кажем, че имате богатство, в един свят имате блага. Ще имате уважението на всичките хора. Но богатството може да не бъде едно благо. Ако вие сте богат в един свят на крадци и разбойници, то те на всеки път ще ви спират и ще ви глобяват, че сте богати. Ще ви глобяват, докато вземат и последната парица в джоба ви. Като ви вземат всичко, вие ще бъдете сиромах в тази държава. И тогава сиромашията ще бъде едно благо за вас, че сте [се] отървали от тях. Ако дълго време вие живеете в такъв един свят, ще кажете: „Не си струва човек да бъде богат." Но, като влезете в другия свят, в който няма безправие, тогава ще имате желание да бъдете богат. В тази държава сиромашията минава за леност. Така че, сиромашията в едно отношение е добра, в друго – не.

Аз искам да ви внеса една мисъл, която за природата е нова. Вие четете какво е казал Христос преди 2000 години. Много работи е казал

Христос. По някой път се интересувате какво е казал Господ за в бъдеще, и то е хубаво. Но има нещо, което Господ сега казва. Кое е важно за нас в дадения случай: това, което Бог говори, Бог е говорил в миналото; това, което говори сега; или това, което ще говори за в бъдеще? – Сегашното говорене е най-важното. Понеже от сегашното говорене ще се образува миналото и бъдещето. Миналото и бъдещето са относителни неща. Миналото за едного е бъдеще за другиго. Това, което за нас е едно настояще, за някой е минало вече. Старият човек, който е преминал възрастта на 10-те години, за него детинството е минало. Но едно дете, което е на 10 години, то живее с тези въжделения, които стария човек е имал. Той казва: „Те са детински работи.“ Защо той мисли, че са детински работи? Защото той не е разбирал в детинството това, което трябваше да разбере. И сега казва: „Да умрем, да се освободим.“ Той и старостта не е разбрал. Той казва: „Като отида на другият свят.“ Добре, като отидеш в другия свят и разбереш нещата, тогава онзи свят ще бъде благословение за тебе. Но, ако отидеш в оня свят и там не може да разбираш това, което търсиш, тогава ще се намериш в едно противоречие.

За тези противоречия са превождали много примери, но всеки пример може да ви залъже. Един пример прилича на едно бонбонче. Ти го близнеш сегиз-тогиз, но със сладки работи животът не се подкрепя. Необходими са сладките думи. Но освен сладки думи, трябва храна на човека. Ако на вас ви зададат един въпрос какво нещо е топлината, какво ще отговорите? За топлината има друго едно понятие, за което учените хора едва сега трябва да мислят. Топлината е един процес в природата, който ни освобождава от несгодите. Всички твърди тела, които се разлагат, образуват топлина. Всички твърди тела, които се освобождават от своята твърдост, образуват светлина. Следователно светлината и топлината са процеси на

освобождение. Та има една топлина и една светлина, които освобождават. Но има една топлина и една светлина, които заробват.

Вие сега ще се спрете върху тези думи и ще кажете: „Как ще бъде това?“ Христос казва на Никодима: „Ако се не родите изново, не може да влезете в Царството Божие.“ Никодим беше учен човек, адепт, с големи познания на времето си. Той казва: „Може ли да влезе човек втори път в утробата на майка си?“ И Христос му казва: „Роденото от Духа, дух е, а роденото от плътта, плът е.“ Никодим му казва: „Как може да бъде това?“ Христос му казва: „Ти си учител Израилев и тези елементарни работи как да не знаеш?“

Ако запитате как може да бъде това, рекох, вие тези работи трябва да знаете. Ако влезете в клас и питате какво нещо е единицата, двойката, тройката и т.н., рекох, тези неща трябва да ги знаете отдавна – $\overset{-}{3}, \overset{+}{5}, \overset{-}{6}, \overset{+}{5}, \overset{-}{6}$ в природата тия числа съществуват. В природата има един вътрешен процес, какво ще разберете от това? Това може да се предаде в една геометрическа форма. Да допуснем, че тук са 35 хиляди ябълки събрани. Но всичките тези ябълки по форма не са еднакво големи. Ако са 35 656 наполеона, тогава цената и тежестта са почти еднакви. Но да кажем, че имаме толкоз орехи или толкоз ябълки, в дадения случай вие не можете да предполагате, че са избрани по големина. В природата нещата са строго определени. Да кажем, че това число искате да го увеличите. Увеличавам го така, с горните цифри:

23.416

− + − + −

35.656

Ако това число се увеличава, какво ще спечелите вие? 3 беше минус, значи това е слуга. Ако увеличиш това число, ще стане по-голямо. При обикновеното смятане, вие казвате: „Имам да давам 50 хиляди, имам да вземам 15 000.“ Или казвате: „Имам да давам 24 000.

Имам да вземам 5 000.“ Или: „Имам да давам 36 000.“ Но това са механически процеси. Да кажем, че имате 60 000 хора против вас и 15 000 с вас, после имате 24 000 против вас и 5 000 с вас.

Допуснете, че става един отрицателен процес в стомаха. Един положителен процес става в гърдите ви.

Един отрицателен процес става в ума ви. Какво ще спечелите, ако с вас са стомахът и дробовете, а главата е против вас? Ако нямате една здрава мисъл в главата си и една здрава храна в стомаха си, какво ще ви помогне чистият въздух отвън. Сега онези от вас, които не сте навикнали да мислите по нов начин, ще кажете: „Седем ката нагоре, седем ката надолу. Какво ще ми трябва това? Какво ще си блъскаме ума върху това.“ На онзи вол, който престана да мисли, му израснаха рога. Като престанеш да мислиш, ще ти израснат рога. Престанаха животните да мислят и им израснаха опашки. Престанаха животните да мислят и им израснаха копита, козина им изникна. Като престанеш да мислиш, копита ще изникнат, косми, рога. Като изникнат, ти прогресирал ли си? Сега козината, рогата и копитата трябва да се снемат. Това са ограничителните условия. Искаш да станеш силен човек в света, мислиш ли, че ако станеш силен, това е едно благо? Конете, воловете са по-силни от човека. Но сега орат, работят. Слонът и той е силен, но и той работи за човека. Човек не е толкоз силен, но ги е хванал всичките, тези силни същества и ги е впрегнал на работа. Ние казваме по някой път: „Ние сме синове Божии, Бог живее в нас.“ Синове Божии сме, а при това боледуваме; синове Божии сме, а не може да се справим с условията. Синове Божии сме, а се тревожим, гневим се; синове Божии сме, а един тон не можем да вземем правилно; синове Божии сме, а не разбираме цифрите, числата. Мислим, че имаме царска кръв. Под думата „кръв“ се разбира винаги „животът“. И Мойсей казва: „Няма да ядете кръвта

на животните, а само месото.“ Под „кръв“ се разбира животът. А животът носи интелигентността в себе си.

Ти може да имаш онзи велик живот в себе си, да мислиш. Ако не се е събудил в тебе великият живот да мислиш, това показва, че в тебе не тече царска кръв. Как ще се справите с мъчнотиите в света. Досега сте се справили с мъчнотиите на въшките по много механичен начин. Гребена въшките създадоха. Въшките заставиха човека да създаде гребена. Ако нямаше въшки, гребен не щеше да има. Паразитите са образували гребена. Донякъде това е вярно, но има друг гребен. Въшките могат да се заставят от главата и без гребен. Учените хора мажат главата с живачна мас. Но ние се отклоняваме. Под въшки аз разбирам една низша мисъл, една неразбрана мисъл. В тебе много пъти се затвърди известна мисъл в ума ти. Ти искаш да станеш богат, когато предназначението ти в света не е да станеш богат, а да станеш добър. Но и това не е смисълът на живота. Това е временно. За предпочитане е, при всичките блага, които имаш на Земята, предпочително е, да имаш това, като цел на живота си, но и това не е смисълът на живота. Това е един резултат. Това число трябва да го разложиш, да намериш вътрешния смисъл.

Доброто се отличава по своите качества. Ти казваш: „Той е добър човек.“ Но той е добър спрямо тебе, но той не е добър спрямо другите. Аз, по някой път, разглеждам природата от това становище. Вземете онази лъвица, тигрица, едно от свирепите животни, ти казваш, че тигрицата е лишена от любов. Този тигър е лишен от любов по отношение на тебе. Той може да те разкъса, но като отиде при малките си, каква нежност проявява, какво близане, какво гладене. Като докара едно агне, ще каже: „Хайде, хапнете си.“ Тигърът има такава любов, както в твоето сърце. Как ще обясните това противоречие, че спрямо едного проявява любов, а спрямо другиго – не? Това различие съществува. Някого ние обичаме повече, някого –

по-малко. Някой свои чувствувания обичаме повече, а някой – по-малко. Всяко едно чувство си има свой обект. Ти не може да проявиш едно чувство, което не може да има обект. И мисълта си има своя външна форма. Чистата мисъл сама по себе си, в нашия живот е непонятна. Тя всякога е свързана с някакъв материален предмет.

Да дойдем до разумната страна. Вие седите в едно противоречие в живота. Вашият живот е бръчки от противоречия. Противоречията са повече отколкото хармонията. Всички се мъчите с един въпрос – какво ще стане с вас. Връщаш се от университета, от гимназията, от прогимназията и мислиш, че са уредени работите. Но заставаш и казваш: „Моите работи не са уредени, какво ще стане с мене, като остарея?“ Генерал си, учител си, ученик си, казваш: „Какво ще стане с мене?“ Ти казваш: „Аз познавам Бога.“ Христос е казал: „Това е Живот Вечен, да позная тебе, Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.“ Ти познаваш Бога, но това няма резултат. Под познание се разбира да имаш интимно, вътрешно общение. То само гледаш ореха, това не е познание. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си.“ Под плът и кръв той разбира вътрешния живот. Ако моя живот не влезе във вас и не стане едно с вас, вие не можете да имате живот в себе си. Това е идеята на Христа. Това е вътрешната страна.

Вие ще кажете: „Как може да бъде това?“ Аз ще ви кажа така: „Това е елементарен въпрос, как да не знаете това?“ Във вас може да е зароди една мисъл, която може да отвлече ума ви от истинското познание. Вие ще кажете: „Колко много знае Учителя, и аз да съм учен като него.“ Ти така се отдалечаваш от въпроса на истината. Вашата работа ще прилича на това. Вие имате един приятел, искате да знаете какво мисли вашия приятел. Да допуснем, че знаеш това. Какво ще спечелиш? Вие мислите едновременно... *Има две неща, за*

които мислите едновременно[174]. Туряте минус или плюс. Искате да знаете, дали ви обича Учителят или не. И намираме, да кажем, минус. Казвате: „Защо не ме обича? Колко съм се лъгал. Аз досега мислих, че той ме обича, а то каква била работата.“ Вие мислите, че сте открили една военна тайна в света. Нищо не сте открили. Защото, ако откриете, че той ви обича, и там се открива една опасност. Ако обясня нещата, то вие ще извадите не това заключение, което трябва, но съвсем ваше заключение. По някой път гледам, вие ме подражавате и мислите като мене. Каквото сравнение направя и те го правят, по го турят там, дето не трябва. Един ученик отишъл в топлите места и там имало един учител. Неговият учител носел бяла дреха. Ученикът се връща в студените места и си турил такава дреха. Ако беше дошъл неговият учител в студените места, не щеше да носи бяла тънка дреха, но съвсем дебела, вълнена дреха. Той иска да носи в студените места, както учителят носи.

За мене знанието е един процес за постижение на една истина. Дали това знание не води към истината, дали освобождава човешката душа, това е важното. Всяко знание, което не води към истината, към освобождение, то няма голямо значение. Трябва да мислите правилно. Вие сте били ученици да кажем, че имате понятие за себе си, че знаете, но излезете на таблата и учителят ви скъса и ви тури единица или двойка. Вие се връщате унижен. Изменя се вашето отношение. Мислите си, как учителят да ви тури две. Това е една система много механическа. Сегашната система за възпитание и самовъзпитание е много механическа. Ако аз бях учител, на най-способните ученици щях да туря единица, а на най-неспособните – 6. На най-неспособните щях да им давам големи златни кръстове. А на способните нищо не щях да им давам. На болните щях да давам по

[174] Текстът с курсив тук може да е редакция при разшифроването или да е добавен като допълнение.

един самун хляб, а на здравите ще кажа: „Вие сами ще си намерите хляб." Аз предпочитам да не ми донасят самун и да съм здрав, отколкото да съм на легло и да ми донасят самун.

Вие се възхищавате от сегашният живот. Прави сте. Но в моя ум аз разглеждам целия свят като една болница, в която повече хора са болни, а по-малкото здрави. И тези, здравите хора са ангажирани да гледат болните. Болните казват: „Дай това, дай онова." Болните имат желания и той казва: „Това ме боли, онова ме боли. Езикът ми е бял. Остарях." Казваме: „Много хубаво, светът там е уреден." Щом болният го изпъдят, щом му издадат диплом, че е оздравял, няма да има отвън някой да му слугува. Няма сестри братя милосърдни, а му дават една мотика или мистрия или лопата, или друга някаква работа. Или ще дадат един чифт волове с рало. Той седи и казва: „Какъв опак е светът! Колко благородни бяха онези хора, тези сестри! Колко внимателно ме пипаха!" Сега вие си представяте Небето като място на болните хора. Казвате: „Дали е както тук на Земята?" Не. Там, като влезете в рая, ще ви дадат работа. Ти казваш: „Там като ида, да си почина." Това е криво тълкуване. В онзи свят, под почивка разбират да си починеш от греха. Грехът, това е голямото мъчение. Да си починеш от греха. Тук на Земята човек работи. Събира всичкото, после го оберат и го изпращат при баща му. След като събере там, пак го пращат тук. Злото и доброто в света – един човек може да вземе една или друга форма, той може да е един ангел спрямо себе си, а демон спрямо своите ближни. Той може да е ангел спрямо другите, а демон спрямо себе си. За пример има хора, които се самоубиват. Хвърлят се от канарата или се самоубиват с револвер. Човек не е самостоятелен спрямо себе си и спрямо другите. Къде се крие първата причина? То е неразбирането на този вътрешен процес в природата. И най-хубавото ядене, ако ти го сготвиш и го оставиш, то ще се развали. И най-хубавият плод, ако го сготвиш и го оставиш, ще се развали.

Следователно, това благо, което ти е дадено от Бога, ако ти не го употребиш, то ще се превърне след време в твое зло.

Сега във вас искам да остане мисълта, не да си кажете: „Колко сме грешни.“ Тази мисъл за грешността произтича от вашето отклонение. Най-първо да остане във вас мисълта, че Бог ви е дал всички блага първоначално. Дали разбирате или не, то е друг въпрос.

Новата мисъл е, че имате всичките блага дадени, и тези блага трябва да се развият. Трябва да работиш над себе си, да работиш над онзи материал, който ти е даден, да работиш за развитието на онзи добродетели и способности, в това е различието. Всичките хора са работили в различни направления и от резултатите на техния живот, разбираме по какъв път са вървели. Вървели са по една много крива линия и много малко добри резултати имат.

Та рекох, какъв трябва да бъде процесът? Ние казваме, че всичките хора ще бъдат спасени един ден. Това е идея. Ако ние предполагаме, че хората ще грешат, тогава животът няма смисъл. Светът е създаден, за да се прояви Божията Сила, Божията Благост. Да се прояви Бог във величието си, в онези хубави работи, които хората трябва да възприемат и да станат подобни на Бога. Не да имат желание да управляват света. Има две неща, които човек трябва да разбира. Едното от тях ще разбере, а другото никога няма да разбере. Вечното или крайно голямото и крайно малкото. Великото, голямото в света, той ще разбере, но великото малко в света, то никога няма да го разбере. Великото малко в света ще остане една от великите тайни, неразбрани. Всички се стремите към великото голямо. Всички искате да станете все големи. Целта е към голямото, но никой от вас не иска да стане малък. Христос казва: По някой път имайте желание да станете малки, понеже малкото в света е, което освобождава хората. Голямото в света заробва, а малкото освобождава. Голямото осмисля живота, а малкото го обезсмисля. В това съществува противоречие.

Малкото освобождава, голямото заробва. Голямото обезсмисля живота, а малкото го заробва. Малко хляб имаш и ти се заробваш. Много хляб имаш и ти си свободен. Голямото богатство, турено на гърба ти във водата, е робство. А крайната сиромашия във водата е твоето спасение. Защото, ако те хвърлят във водата и нямаш нищо на гърба си, ти си спасен, може да изплаваш. При дадените условия, това са само отношения. Щом излезете от водата, други са отношенията.

Аз съм изследвал една наука по един нов начин. Аз съм разглеждал ръката, известни хиромантици имат известни правила, то е знание. Най-първо, когато аз видя една ръка, най-голямата мъчнотия е да намеря кой пръст е положителен и кой отрицателен. На лявата и на дясната ръка кой пръст е положителен и кой отрицателен. Твоят палец какво отношение има: положителен ли е или отрицателен? Най-първо ти трябва да знаеш какъв е палецът ти, положителен или отрицателен? Положителен ли е в дясната ръка или отрицателен в лявата ръка. И обратното. Или пък и двата палеца са положителни и отрицателни. Палецът е резултат на известни сили, които работят. Всяка Божествена сила, която иска да се прояви в тебе, тя ще се прояви чрез палеца. Това са геометрически форми. От някого искат пари, аз му гледам палеца. Аз зная дали той ще даде пари или не. Това е за обяснение. Той си движи палеца нагоре и надолу. Има си някаква причина в това. Тогава вземам, че измервам тези разстояния, на членчетата отвътре до долната част на пръста. В пръста горното членче е Божествения свят, средното членче е умствения свят, а долното членче е материалния свят. По тези размери, природата ни дава какъв е човекът в сегашното си проявление.

Това са много сложни работи. На вас ви трябват 20 години, за да разберете елементарните работи. И най-видните хиромантици много малко разбират тези работи. Ако показалецът е дълъг, човек е Юпитеров тип. Ако средният пръст е много дълъг, човек е Сатурнов

тип, ако безименният пръст е дълъг, човек е Слънчев тип. Ако малкият пръст е много дълъг, човек е Меркуриански тип. Това е общо казано. Всеки един тип има известни форми. Когато Юпитер дойде в света, най-първо го посреща стомахът и му дава всичките подаръци. Тогава Юпитер ги туря долу, в долното членче на Юпитеровия пръст и пръстът става дебел. После идват гърдите и те ще го посрещнат и ще му дадат подаръци и той ще ги тури в средното членче. После иде главата и тя ще му подари някои неща и той ще ги тури в горното членче. Ако Юпитеровият пръст е конически, това е нормално. Всички тези хора, които са пълни по тяло, по лице, те са добре разположени, имат добро разположение. Тези, които са сухи, те приличат на човек, който е на върха на един нож, като акробат. Този човек трябва да пази равновесие. Той седи с върлина на въжето и си казва: „Осъден е животът ми." Другият, който е пълен, казва: „Аз и с върлина мога да се смея." А пък онзи, на когото стомахът му не е благообразен, той не може да се смее с върлина.

Да приведа: ако ти разбираш Божиите блага, които Бог ти е дал, ти ще приличаш на един човек, на когато стомахът е благообразен, ако не ги разбираш, ще приличаш на човек, който стои с върлина на върха на въжето. Не се върви по въже, а по земята като вървиш, ти всякога може да разполагаш с онези блага, които Бог е вложил в нас. И ние на тях трябва да се осланяме, не на онова, което ти си придобил, не на богатството, което ти си придобил. Иначе се самоизлъгваш. Ако ти уповаваш на това, което си придобил, ти ще приличаш на онзи, който казва: „О, Ваале!" А като си спечелил 50 – 60 хиляди лева, казваш: „О, Ваале". Като свършиш университет, пак казваш: „О, Ваале". Щом ти вярваш в тези 4 години, ти туряш една преграда на своето развитие. Ти се радваш, че си свършил университет, не полагай твоята сила върху това знание. Ти не си още учен. Някой ще дойде по-учен, по-силен от тебе, ти има да

придобиваш още много повече. Това може да стане една спънка за тебе. Ти се радвай, че си свършил. Не казвай, че е нищо. Но се радвай на най-малките способности: че знаеш да пееш малко, че знаеш да пишеш, да рисуваш.

Минавам някой път, лаят ме кучетата. Ако млъкнат кучетата, тогаз пеенето ми било добро. Рекох, достигнал съм в пеенето до известна степен. Отивам при някой хора и почвам да им говоря. Ако мога да ги накарам да ме слушат, тогава виждат, че съм нещо. Дигна някой човек на въздуха и хората казват, че съм силен. Но някой друг дигне мене. Така нищо не се разрешава. Силата, с която разполагаме, не е в състояние да ни спаси.

Докога мене ще ме обират? – Докато съм слаб. Под слабост, разбирам следното: докато не разбирам Божиите закони, любовта, като Божие благо. Любовта е едно Божие благо. Знанието е Божие благо. Силата е Божие благо. Като почнем да разбираме, че това са Божии блага, ние сме вече в пътя на онова освобождение.

Та сега аз се радвам. Посях, замесих, втория път нека покисне малко и този хляб, след няколко седмици, нека се опече, и ще го близнете. Ще го опечем, няма да го ядете много топъл и сух няма да го оставяте. Ще се съберем на един обяд.

Забележете числото 35 656. Три е Божествен свят. При сегашното състояние, Божественото е отрицателно. Ние не разбираме благата, които Бог ни е дал, следствие на това ние искаме да заставим природата, да правим така както ние мислим. Ако мислиш право, да си платиш, ще се намали дългът. Ако не платиш, ще се увеличи дългът. Казваш: „Толкоз време съм учил." Какво си учил толкоз време? Най-учените от вас, искам да ми кажете какво сте научили, какво е? Не, което не сте учили. Ти казваш: „Свършил съм гимназия, университет." Кое е най-същественото в гимназията и в университета? Ти казваш: „Аз съм християнин." Кое е най-

същественото в християнството? Аз съм за същественото. Аз, като видя един човек, който знае, той ме радва. И като видя един невежа и той ме радва. Като срещна един богат човек, аз се радвам, че мога да взема нещо от него. Като срещна един сиромах човек, аз се радвам, че мога да му дам нещо. Срещам аз богатия, аз го считам като едно благо от Бога и без да му казвам, той ми дава. Като видя беден, аз му давам.

Едновременно трябва да имате желание да обичате и да ви обичат. Да ви дават и да давате. Защото законът е такъв. Като давате, ще ви дават, като се изпразните, Бог, като ви срещне, ще ви даде. Бог дава на онези, които дават. Не дава на онези, които не дават. Ще каже някой: „Тези хора са богати." Вие се мамите за богатите. Те са натоварени. Да си натоварен с богатство и да ядеш хубаво на трапезата, това са две неща различни.

Та рекох сега, в онези вътрешните процеси трябва да намираме същественото, защото, ако не намираме същественото, животът ни ще се обезсмисли. Мнозина срещам, които казват: „Остаряхме." Братя или сестри казват: „Остаряхме." Ученикът казва: „Не мога вече." Вие сте остарели и не сте се подмладили. Има спиране. Вие сте спрели на едно място и добрите, и учените, и богатите, не знаете какво да правите. Какво е предназначението на един учител в света? Да каже на всичките тези хора: „Отварям вратата." Рекох, по този път! Да влезете в този, Новия свят. Всичките блага са в този, Новият свят. Овчарят, като закара овцете на нова паша, всичките тези овци, пасат, пасат. Те не питат там какво да правят. Ще пасат. Сега аз искам да ви покажа пътят. Дали ще имаме там удобствата на болницата? Всичките тези дрехи на болницата, ще ги оставите както са и ще излезете като един здрав човек. Болните са на място само за болния свят. А пък здравите са за здравия свят.

Та, ще оставя във вас мисълта: Излезли ли сте от болницата или сте още в болницата? После, болни ли сте в болницата или сте служащи в нея? Ако сте служащи, ще ви похваля. Ако сте болни, пак ще ви похваля. И в единия, и в другия случай за мене е приятно. Болният е много нежен, мек, светия. Ако искате едно хубаво състояние на човека, намерете го когато страда. Виждали ли сте вие някоя разочарована мома или разочарован момък? Той казва: „Не съм богат, не съм здрав, прост съм, не съм облечен и затова тя не ме обича.“ Това са състояния, през които всеки един от вас, всеки ден минава. Аз вземам това в много широк смисъл. Аз някой път вземам живота като красива мома: не те обича, но ти пише любовни писма, гледа те строго. Седнеш и очакваш едно благоволение.

Ще очакваш. Животът е една много красива мома. Момите заповядват на света. Животът е една красива мома, която заповядва на всички и всички я слушат и царе, и патриарси.

Та рекох, съществeното благо, което трябва да разбираме, животът какво носи скрито в себе си. Животът е един разумен резултат, който се изявява и трябва от този разумен резултат да се приближаваме към онази велика истина, която седи зад живота. Христос казва: „Това е Живот Вечен, да познаем Тебе Единнаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.“ Ние не можем да се откажем от живота. Това е наука. Ние сме за живота, за знанието, за любовта, за силата. Ние сме за силата в пълния смисъл на думата. Ние сме за доброто, за мекотата. Ние сме за всички тези неща и към тях трябва да бъде нашия идеал. Но всеки, който е придобил тези блага, трябва да ги принесе на Божествения олтар, за да бъде всичко за Слава Божия. Това трябва да бъде и новото съзнание сега в света.

Само Вечният Път на Светлината води към Истината. (Три пъти)

3-та лекция на Общия Окултен клас, 5.X.1932 г, Изгрев, София.

МАЛКАТА ИСТИНА

5 часа сутринта

Добрата молитва

Пишете за следният път темата: „Съществената разлика между физическия и духовния живот.“

Ще прочета I-во Послание Петрово, глава 5. Да се намери съществен отговор.

Един човек очаква нещо и мисли дали ще се сбъдне. Всеки иска да знае дали ще сполучи или не. Някой път тези очаквания се случват, а някой път се случва това, което човек не е очаквал. Резултатът е положителен или отрицателен. Някой път дойде известна скръб, някой път – известна радост. Например вземете у човека простото чувство за богатство. Богатството може да му причини известна радост. Кое е онова, което причинява радост на човека? Зависи какъв е богатият човек. В ума на богатия човек изпъкват известни области, това или онова и той се зарадва. Онзи, който е добил богатство, мисли, че е добил всичко. Но това богатство едновременно носи и нещастие. Не, че богатството му носи нещастие, но човек в себе си създава своето нещастие. Човек никога не трябва да държи богатството в ума си.

Ума има някое хранилище – паметта. Но, ако рече той да задържи всичките работи, той ще обремени ума си. За пример, някой иска да знае всичко. Да знаеш колко хиляди стомни си счупил в живота си, да знаеш колко хиляди яденета си изял, колко миди, колко раци си изял, колко круши, колко праскови, колко хапки, колко плюнки си изплюл, колко горчиви чувства си казал, колко обувки и дрехи си скъсал, какво ще ползуваш от това? Представи си, че имаш

такава една памет, един бит пазар. Като някой на гости, започваш да му разправяш. За пример ние имаме памет за греховете. От онова, което Бог е изчистил, все ще остане нещо. И грехът, който причинява толкоз страдания на хората, хората пак го обичат. Онзи, черният грях не, но има един кавалер на голям орден.

Като ви говоря сега, вие искате да проникнете каква ще бъде моята мисъл. Вие не можете да проникнете каква е моята мисъл. Аз да ви дам един начин на мислене. Когато един човек ви поднася вода, не е важен произхода, не е важно да знаете откъде е дошла водата, но е важно в дадения случай тази вода дали ви пренася полза. От къде иде водата, този въпрос е последен. Какво е моето намерение, какво съм аз, това са второстепенни неща. Важно е каква е водата, дали е такава каквато очаквате. Нямам нужда да питам дали тази вода е хубава или не. Вие имате възможност да я опитате веднага. А пък откъде съм я взел и от къде е дошла, тези чувства във вас не са пробудени, за да знаете това. Същественото знаете.

Сега се спрете върху мисълта: Пазете съществените неща. Не обременявайте ума с несъществени неща. Например несъществено нещо е следното: среща ви някой човек и ви поглежда. Вие искате да знаете защо ви е погледнал. Това не е съществено. Погледнал ви е, той е нямал работа. Затова ви е погледнал. Ако беше занят с някоя мисъл, не щеше да ви погледне. Умът му не е бил занят със сериозна мисъл. Какво съществено има в погледа, това е важното. Защо ви е погледнал, това не е съществено. Този човек ви поглежда и веднага казва: „Чакай!“ Спира ви. Вие с години сте имали някоя болест и той казва: „Във вашето лице виждам една болест. Толкоз години сте страдали от нещо.“ Вие можете да кажете: „Защо ме гледате? Да не търсите някого?“ Това са обикновени развлечения, с които хората се забавляват.

При сегашните условия, при които се намирате, с какво трябва да се занимавате? Ако отивате на ядене, трябва да се занимавате с ядене, трябва да се занимавате с хляба.

Ако отивате на чешмата – с водата. Ако влезете в салон, в който избухнал пожар, трябва да се занимавате с излизане от салона и то колкото се може по-скоро. Защо? Защото от това зависи да избавите живота си. Мнозина нямате желание да влезете в първото небе. По някой път ви гледам, мислите дали има онзи свят или не. Мнозина от нас не знаете дали има онзи свят или не. Мнозина от вас на опит не могат да го докажат, че има онзи свят. Някой от вас могат, а някой не могат. Младата булка излиза от бащиния си дом в странство и след 4-5 години се връща да направи визита на баща си. Това е първо онзи свят, от който сте излезли. Вие, които сте излезли от небето, още не ви е дошло на ум да мислите за онзи свят. Понеже вашият възлюблен няма средства, да ви прати за път. Младата мома, след като излезе от къщата, прави посещения на майка си и баща си. Ако не може да отиде, какво трябва да направи тогаз, ще мисли за баща си и майка си. Ще има копнеж.

Някой от вас, които не сте ходили, средства не сте имали, бедни сте. Някой ще ви каже, че сънувал това или онова. На сън работите аз ги уподобявам на следното: когато виждаш своя възлюблен на портрет. Всичките работи, които на сън виждаш, това е портрет. Не смесвайте сенките на живота с реалността. Всяка реалност, която човек е опитал веднъж, тя ще остави в него неизгладими отпечатъци. Вие мислите по стар начин. Някой от вас седите и не сте доволни от живота. Виждам по лицата ви, че мнозина от вас не сте доволни. Кой е крив? Когато излизахте от Небето, всичките ангели и светии са ви казвали: „Не отивайте, този момък не е за вас.“ Но сега казвате: „Аз да знаех!“ Тогава не знаехте и бяхте запалени от 4-тях страни. За да слезете, вие търсихте някого на Земята, все любовни работи.

Избягахте от Небето, за да дойдете на Земята. Това направихте от любов. Всички сте дошли на Земята и сте се оженили, не по законни пътища, по сте избягали от Небето. Това е само фигура на речта. Иде някой човек на Земята и се въплътява. Дойде ви някоя неприятност в живота и се чудите защо са тия неприятности.

Има три схващания: едно обикновено, едно средно и едно за великите хора в света. Животът, страданията си имат свой смисъл. Едно страдание, което може да ви сполети, то е определено. Това страдание е като една четка в ръцете на един художник. Това страдание чертае някои линии. Ако това страдание не мине, вие нищо няма да придобиете. Живот без страдание, много пъти не може. Онези, Божествените страдания, никой не може да ги избегне. Христос, когото считаха Син Божи, и Той имаше да страда. Не можеше ли да мине без страдания в света. Можеше, но трябваше да мине през най-големите страдания, но страдания разумни. Той се опита да премахне тези страдания. Казва: „Ако е възможно да се отменят." Но казва после: „Нека стане както е определено." И разбра, че е определено да дойдат страданията. Мнозина от вас казвате, че са големи вашите страдания. Колко са големи вашите страдания? Под големи страдания разбирам следното: да излиза пот от тялото, от кръвта, както при Христа. Страданията на Христа са образец на големите страдания. Колцина от вас сте имали такива страдания? Считайте привилегия, когато човек страда по Божественому, Считайте за привилегия, когато се изпитвате. За пример изпитвате се във вашите чувства, във вашата мисъл, във вашите постъпки. Ти си представен пред една комисия, която наблюдава това, което става в душата ти. Щом нещо възприемеш в своите мисли, в своите чувства и реализираш в своите постъпки, турят ти вече известна бележка. Вие си мислите сега: „Дали съм издържал или не?" Има ли нужда аз да питам хората, аз красив ли съм или не?

Трябва да знаете същественото. Да ви приведа един пример. Един богат милионер се нуждаел да има едно доверено лице. Започнали да се извървяват всички, добре облечени хора. Същевременно той оставил на вратата две празни стомни и излязъл. На посетителите казвал: „Ще ви имам предвид.“ Най-сетне иде един млад момък, той като вижда стомните, отива на чешмата, вижда ги, напълва ги и ги туря на място, той останал последен. Милионерът му казал: „Вие можете да останете при мене.“ Всички гледали да вземат нещо, а не да дадат нещо. Когато някой човек влезе, за да вземе нещо – не, но той трябва да изпълни нещо. Това е документ. Това е един документ за морала. За обикновения човек това е една тайна, неразгадана, а за умния – това е една тайна разгадана. Той трябва да вземе стомните, да ги изпълни и да ги тури на мястото.

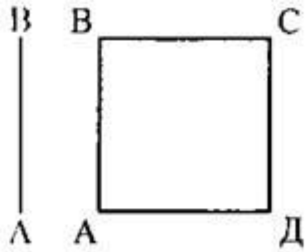

Фиг. 1

Имате линията АВ. Ако тази линия аз я умножа 4 пъти на себе си, какво ще даде? Аз мога да продължа тази линия 4 пъти в една посока. А пък мога да я продължа в 4 различни посоки. Четири пъти като продължа тази линия, образува се една геометрическа форма, квадратът. За един учен човек тази площ служи като един образец, той може да се ползува от нея. Един обикновен човек, който не разбира законите, той ще се чуди какви са били намеренията, защо е направен този квадрат. Защо е направен по такъв начин, а не е направен по друг начин. Най-първо растенията слизаха в една посока,

по права линия АВ. Това е положението на растенията. Животните, които дойдоха след растенията, като не знаеха какво да правят, теглиха втората пиния – ВС. Човек е образувал линията СД. Този квадрат остава сега да се завърши. Когато АВ се завърши, какво ще стане? Човек трябва да затвори този квадрат с една нова форма. И тази форма, която се затваря с АВ, можем да кажем, че е човешкият ум. Ако ти не знаеш правилно да мислиш, главата ти ще бъде надолу, към земята. Ако не знаеш правилно да мислиш, може да станеш хоризонтален, докато започнеш да мислиш. Човек, като затвори квадрата, ще познае, че този свят, в който той живее, не е съществен свят, че има нещо повече. Човек започва да мисли за другия свят, започва да се движи в друго направление. Между 4 точки може да турите един квадрат. Той може да ви бъде една мярка. Аз наричам мярка това, което разрешава една мъчнотия. Това, което разрешава една мъчнотия, е мярка. В мярката има известна разумност.

Вие Бога не сте виждали, понеже Той не прилича на нас. Вие на какво разчитате? Вие разчитате пак на хората. Разчитате на баща си, на майка си и на сестра си, на дома си и на обществото. На всичките тези хора. Ходите в училището, пишете някоя книга, имате известно желание. Тези хора, които са около вас, като листа окапват от тук – оттам. Но вие мислите, че с вас все ще стане нещо. И какво става? Става това, което с всички става. Отивате в банката и вземате пари. Вие казвате: „Сполучих!“ И после изгубвате това. Казвате: „Млад бях и остарях. И сега се готвя за онзи свят.“ Младите ни най-малко не се готвят за онзи свят, а все старите. Старият винаги се готви за онзи свят, а младият за какво се готви? Той все се готви да се жени. Старият ни най-малко не иска да се жени. Старият се готви за онзи свят, ще отиде при своите си. Дава наставления как да го погребват. Вие казвате, че това е определено. Аз го считам, че това не е определено. Аз се чудя защо младият все иска да се жени, а старият се готви да

иде в оня свят. Мене ме интересува защо иска да се жени и защо старият се готви за онзи свят. Защо старият иска да умре? – Старият иска да намери своето щастие в другия свят. Старият е на 80 – 90 години. Това, което е вярно за стария, е вярно и за младия. Той в дома си не е щастлив, че като се ожени, ще бъде щастлив? Там е същият закон. Ако младият се жени, за да стане щастлив, той ще опита това. Но, ако старият отива в онзи свят, за да стане щастлив, и той ще опита това.

Животът в своята целокупност има своя израз. Към този израз се стремете. Много други второстепенни въпроси могат да се правят за разрешение. Някой път в речта се засяга личния живот. Когато ораторът привежда пример и тези примери допадат на някой и някой се чувстват засегнати. Американският проповедник Муди проповядвал един път. Той обичал да привежда примери. Мъж и жена ходили на събранието. Един мъж е недоволен от жена си и като се връща вкъщи, казва ѝ: „Не те е срам, да излагаш какво става в дома ми и пред цялото събрание проповедникът да говори за мене!“ Той мислил, че жената е съобщила тези неща на проповедника, а пък жената хабер няма. Когато се говори за един пример, той не се отнася за вас.

Някой път може да се говори за другия свят, може да се говори за някой адепт, вие може да мислите, че един ден може да станете един адепт, вие много си представяте за един адепт. Знаете ли що е адепт? Адепт в негативният смисъл на думата е един човек, който поддържа едно учение, а пък някой път значи, този, който е запознат с потънкостите на едно учение, със силите и законите на това учение. Някой път дават висок смисъл на понятието адепт, но в обикновения смисъл на думата „адепт е този, който добре разбира един предмет, едно учение. Ако сега бих ви запитал, адепт ли трябва да бъдете или посветен. Какво ще изберете? Вие можете да кажете: „Ние докъде сме

достигнали в развитието на духовният живот?“ Вие сте достигнали до СВ. И сега във вас трябва да функционира АД.

Някой път някой са ми казвали: „Да видим нещо от онзи свят.“ Аз бих ви представил нещо, което и мене да интересува. Кажете ми нещо, но важно. Вие искате да видите някой ангел. Че има ангели тук на Земята. Ангели има тук, колкото искате. Вие искате да видите някой светия, че и на Земята има светии, колкото искате.

Онзи свят е една обстановка съвсем друга. С това разбиране, което хората имат за онзи свят, те всеки път го материализират. Така се заблуждават. Старият, който иска да умре, за да намери онзи свят и младият, който иска да се ожени, за да намери своето щастие, то и двамата не разбират въпроса. Онзи, който се ожени, ще се намери в положението като оня англичанин Иван Веслей[175], който като избирал, избирал жена, избрал една много добра жена християнка, англичанка. След като се оженил, на третия ден казал на приятеля си: „Не си струва да се жени човек.“ Защо? Жена му му казала: „Преди да се оженеше ти ходеше да проповядваш, но сега няма да хойкаш тук и там. Аз държа контра. Няма да ходиш с тази сестра или с онази сестра да говориш. Сестри на Христа няма. Аз съм сестра сега.“ Иван Веслей, от много сестри избрал една сестра и тя му дава уроци. Той и казал: „Право е, че не трябва да се жени човек за една сестра, която му казва да има една сестра.“

С кое е дал повод Веслей, който минавал за реформатор, да се усъмни тя в него и да си позволи да му каже тези думи? Имала ли е някакъв повод за това? По някой път ние, като повярваме в Бога и ние от Бога изискваме това, което жената на Иван Веслей е изисквала от Иван Веслей. И казваме на Бога само на нас да обърне внимание и прах да не падне върху нас. Питам тогава каква е тази религия? Това е неразбиране на живота. Според мене човек трябва да ходи да работи.

[175] Джон Уесли.

Краката имате да Ходите, ръцете имате да работят, глава имате да мисли. Ако човек ходи, работи и мисли, непременно неговият живот ще се уреди. Ако влезеш ти в един театър, ще имаш едно учение на морала, но ако влезеш между банкерите, там моралът е друг. Ако влезеш между политическите партии, там моралът е друг. Ако влезеш между военните и там има друг морал. Ти не може да му наложиш своето. Какво ще му разправяш на търговеца, че не трябва да търгува. Какво ще разправяш на политика, че той не трябва да политиканствува. Политикът за народа не мисли, търговецът за народа не мисли. Ученият за народа не мисли. Всеки мисли за себе си. Дето казват, че за народа, това е само знаме. Никой не се бие за знамето. Знамето е само привидно. Има хора, които без знаме се бият. Някой път, аз виждам някой мъж бие жена си без знаме. Двама приятели се бият без знаме. Ти убиваш някого, но утре друг убива тебе. В всички политически партии няма никаква идея, всички са на кривата страна. Единият умира, малко по-грешен, другият – малко по-праведен, но всички умират. Ако мършавите и мазните свини ги заколят, на едно място ги дават и ги продават.

Знаете ли произхода на войната? Защо се бият хората? Казват всякога, че войните ставали за освобождение. Може да се мисли така, но от 8 000 години, ако се изчисли колко войни са станали, може да каже някой, че войната е подтикнала хората напред. Върху този въпрос не искам да споря. Войната е служила като едно отрицателно средство. Тя е послужила нещо, но войната не е подтикнала човечеството напред. Тя е служила като възпитателно средство. Хората, като не могат да разрешат някои въпроси по разумен начин, прибягват до войната, за разрешение със сила.

Когато се говори за живота, както хората го разбират, това е само за Земята. Жената трябва да уважава мъжа си в един дом, за да има мир и мъжът трябва да уважава жена си и децата трябва да зачитат

родителите си. Ако живеят така, този дом прогресира. Някой път се случва, че жената не уважава мъжа си и мъжът не уважава жена си. Това става и в самите нас. Най-силното чувство, което човек има, то е бащата на човека. Най-нежното чувство, което човек има, е майката на човека, а другите чувства са деца. Ако между най-силното и най-нежното чувство се породи несъгласие, то хората изгубват своята сила. Когато младият търси момата, женитбата не е прицелна точка. Той само се заблуждава. Момъкът за една мома никак не може да се ожени. Той привидно може да се ожени. Ние може да кажем, че нашата Земя е женена за Слънцето. Колко пъти те се срещат, да се целунат? Женитбата не е целувка и само има излияния на чувство, отдалече. Ние казваме за някого, че той се е оженил. Рекох, че жена му трябва да бъде до него и той трябва да знае всичките ѝ постъпки. Това, което е той, това е жена му. Някой пита каква е жена му. Точно такава, какъвто е и той. Жената излиза от него. Щом човек навлезе в тези неестествени отношения, той мисли неправилно. Той, преди да се ожени, мисли едно. Вие мислите, че сте женени, но се лъжете. Вие не сте женени. От моето гледище, вие нямате тапия, че сте женени. Апостол Павел казва: „Сгодих ви за един човек." От 2000 години има хора, които са сгодени и още не са женени. Щом има годеж, от това гледище има и венчавка.

Някой мислят, че като умрат, са оженени. Умрелият не може да се жени. И който се ражда, и той не може да се жени. Ако умре жената, мъжът си търси друга. Когато господарят го напусне един слуга, взема си втори слуга, трети слуга, отношението е пак същото. Трябва да [се] разбира същественото, същността, а не както се проявява животът сега. Животът не се е проявил. С това разбиране, което имаме, то е много малко разбиране сега. Аз разбирам живота, когато мога да разреша известни въпроси, които ме смущават. С това

ни най-малко не искам да разреша известни социални въпроси. Всички сегашни социални въпроси не могат да се разрешат.

Ако аз съм, ето какво трябва да правя. Александър Велики, като отишъл при Гордиевия възел, разрязал го. Той по крив начин постъпил. Аз, ако бях, щях да прекрача възела и да си вървя, щях да считам за ненужно да го разреша. Какво спечели Александър Велики като го разряза. След неговата смърт, империята му се развали. Аз не зная в какво е велик Александър Велики. Вие сте велики като Александър Велики. Има една страна, която прави Александър Велик. Кое е онова, което го прави велик? Не това, което той направи. Не сме ние велики за онова, което ние направихме. Аз ви задавам тогава един въпрос. Кое е най-съществено в един ученик? Вие ще кажете: „Да учи." Но и това не е най-съществено. Той не може да не учи. Той ще учи известно време и най-после той ще помисли, че той не е ученик, че е станал учител. Питам сега: разреши ли той право въпроса? Той ще стане учител и при това, има си мъчнотии, които има ученикът. Той има същите неразрешени задачи в други области, които има ученикът.

Ние казваме, че сме свободни. В какво именно ние сме свободни, даже в своите възгледи ние не сме свободни.

Ти мислиш, че си свободен, но питаш дали твоята теория ще се съвпадне с мнението на този или на онзи. Има едно право, при което няма нужда да ви казват дали сте прави или не. Ако вие се намерите на един обяд, и ядете, прави ли сте да ядете или не? Мислите ли, че като дадете право на някой да яде, мислите ли, че това е право? Това е изкуствено ядене с вилици, ножове, лъжици. Може да ги имаш, а може и да ги нямаш. Ако си в гората и ядеш, гледаш, нямаш нито нож, нито вилица и лъжица. Тогава какво ще правиш? С вода ще умиеш този плод и ще го ядеш. Това е естественият начин на ядене. Естественият начин е, който изхарчва най-малко енергия. Ние седим

и си приготвяме яденето, изгубваме голяма част от времето, само за ядене. Цялото домакинство губи по 3 – 4 часа само за ядене. То си има своето възпитателно значение. Но в бъдеще трябва да се опростотвори яденето. И спестеното време трябва да се използува в друго направление. Когато домакинята готви и е недоволна от това – от онова, мислите ли, че това готвене е хубаво? Това са социалните несгоди, които имаме. Какво трябва да се прави? Онова същественото и за млади, и за стари? Младият се жени, без да знае защо. И старият умира, без да знае защо. Старият казва, че е инвалид и казва, че трябва да умре. Младият в къщи го ограничават и след като се ожени, иска да стане самостоятелен.

Да дойдем сега до заключението. Не, че сега ще ви се даде едно разрешение. Когато човек вземе един обяд или една закуска, той разрешава временно този въпрос. У всинца ви има едно натегнато състояние. Вие сте недоволни от нещо. Всеки един е недоволен. Аз ви питам защо? Защо сте недоволни? Слънцето свети, водата тече, въздухът се движи. Защо сте недоволни? Някой от вас може да кажат: „Аз съм доволен.“ Въпросът тогава се слага така: вие, доволните трябва да помагате на тези, които са недоволни и да помогнете на последния недоволен. Щом сте доволни, питам: вие кого сте направили доволен? Кой е пътя да станете доволен. Но, ти, който си доволен, след 3 – 4 часа ставаш недоволен. Главата ви заболи и т.н., трябва да знаете кои неща са реални. Кое е реалността.

Сега заключението. Какво искат да кажат растенията? Пътя на растенията кой е? Кой е пътя на животните? Какво показват те? И от тях има човек да се учи. Неговият път е път на неговия ум. Те са 4 посоки, които човек трябва да има предвид. Когато човек се намери в трудно положение, той някога е в положението на едно растение. Щом си в тягостно положение, главата ти е заровена. Тогава мъчнотиите, които растенията имаха, животните ги разрешиха.

Мъчнотиите, които животните ги имаха, човек ги разреши. Но човек има специфични свои мъчнотии. Божественото в него ще разреши неговите мъчнотии. В вас ще останат известни въпроси неразрешени – всички тези съвременни теории. Ако старите хора умират и отиват в онзи свят, каква нужда има да се прераждат втори път? Ако онзи свят е място на блаженство, защо трябва да напуснат онзи свят? Значи светът, в който е бил, не е бил онзи, който е търсил, пък идва на Земята да го търси. Щом се преражда, той не е влязъл там, дето трябва, не е намерил ключа на живота. Ако тук не можете да разберете смисъла на живота, вие и след като умрете, не можете да го разберете. Старите не трябва да умират сега. И младите не трябва да умират. Старите трябва да живеят. Какво ще кажете вие сега на това? Почти е така сега. Старите се прераждат и стават млади, и младите остаряват. И едните, и другите не разбират смисъла на живота. Младият не е разбрал смисъла на живота, понеже е остарял. Старият не разбира смисъла на живота, понеже пак се преражда.

Старият, като дойде и се подмлади, ще иска да се ожени, а като стане стар и иска да умре. Едно колело се върти: умиране, прераждане, умиране. Турците казват: „Края на това нещо какъв е?“ Краят е: младият да не се жени и старият да не умира. Когато хората дойдат до тази точка, ние ще бъдем вече в новата епоха на живота. Младите да не се женят и старите да не умират. Ако старите умират, непременно младите ще се женят. Докато младите се женят, това показва, че старите умират. Някой казва: „Аз няма да умра.“ Един ми казваше: „Че аз 200 години ще живея“, а след две години той умря. То е неговото предположение, че ще живее. Той можеше да живее и повече.

Разбирайте сега изводът, аз не засягам сегашната форма на живота. Аз даже не засягам сегашния характер на човека. Според мене, то е една малка отсечка. За мене даже е губене на време да

гледам хората. От всичките хора, аз виждам едно и също нещо. Срещам някого и виждам, че е изгубил парите си или че е изгубил баща си, или че работите му не вървят. Все има една тъга, една несрета. Срещам това и в една красива мома, и в нея срещам една неувереност, дали ще намери един такъв, какъвто търси.

Та рекох, Онзи Който ви е пратил на Земята, Той иска да ви освободи от актьорските ви дрехи, понеже сте започнали едно изкуство и не по Негово желание сте станали актьори. Обличате се и Той ви е търпял. Той казва: „Има и друго изкуство в живота, а не само да се обличате и събличате." В източните народи го наричат Майя, значи – омагьосване. Правиш това, което не искаш. Ядеш, недоволен си от това и казваш: „Трябва да се яде." Най-първо трябва да се освободите от илюзиите на живота и да станеш господар. Не да се усещаш, че си победител, но да се усещаш свободен. Няма по-хубаво нещо от това, когато вършиш нещо, да се усещаш, че си свободен. Някой ще кажат: „Това е апостол Павел, това е Еди кой си. А ние сме обикновени хора." Апостол Павел беше един обикновен човек, ходеше да гони християните, но падна от коня и си контузи главата, чу глас: „Защо ме гониш? Този път, по който вървиш, не е правилен." И всеки един [от] вас ще се качи на този кон и отива някъде. Рекох, този път, по който вървиш, е път на апостол Павел. Като паднеш, ще си пукнеш главата, ще отидеш на еди-кое си място. Вие казвате: „Не съм ли тръгнал на път?" Тръгнали сте, на кон сте, като апостол Павел. По някой път разрешавате въпросите с мир, а някой път, като Александър Велики, разрязвате Гордиевия възел с нож.

Сега всичко има, но любов няма. Аз се учудвам на голямото подозрение, което съществува у хората. Голямо подозрение в най-добрите хора в света има. То е един вътрешен страх. Но има два вида страх. Човек никога не трябва да се натрапва нито на себе си, нито на хората. Човек никога не трябва да измъчва нито себе си, нито

ближните. Човек трябва да възпитава себе си. Направим погрешка – коригираме живите сили на природата. Една погрешка трябва да се поправи. Някой ще каже: „Това са слабости.“ Аз съм за малката истина, а не за големите подвизи.

Един ден пишете върху темата: „Коя е най-малката истина, с която човек трябва да започне.“ Пишете върху следната тема: „Най-малката истина, с която човек трябва да започне.“

Най-малката истина е мястото, дето любовта може да ви срещне. Най-малката любов, която ви среща, е най-малката истина, от която започвате. Преди няколко деня дойдоха двама при мене, и аз им рекох: „Работата ще тръгне малко напред, Слънцето е свидетел.“ И на вас ви рекох: на това, което ви казах, Слънцето е свидетел.

Най-малката истина. Не бъдете страхливи в малката истина. Малката истина е най-малката жертва, която може да направиш. Ако при най-малката любов, ти мислиш, че може да се урони твоя престиж, нека се урони престижът, но да не се урони любовта и истината. Тя е, която спасява. Минаваш някъде, дава ти се случай да направиш най-малкото добро. Спри се, направи го. Тази сутрин аз направих една най-малка услуга. Мухи горе ме безпокоят. Чувам една муха, която плаче, казва: „Няма ли някой, който да ме избави!“ Едно малко паяче я хванало и мухата се моли. Аз нямам тояга, хващам паяжината и тръгна. Тръгна и двамата – паякът на една страна, мухата на друга страна. Мухата от него 5-6 пъти по-голяма. И като очистих, рекох: на това място се молят на Бога. Този престъпник иска цяла муха да хване. Това наричам най-малкото добро. Някой може да каже: „Нека паякът да изсмуче тази муха, вместо мен да безпокои.“ Някой път мухите безпокоят човека от любов. Много пъти се влюбват мухите и като се влюби в носа и целуне го. Много влюбчиви са мухите. Все на същото място кацат.

Колко неща трябва да останат в ума ви? Най-малката истина, най-малката любов и най-малкото добро.

В старо време, в школите като са изследвали учениците 4-5 години, най-после учителят им е давал такава една задача, без да знаят те. Един ден учениците усещат как се подули колената им и не могат да станат. Имат ужасни болки. Учителят си излязъл от стаята. Те имат задача да излязат, сами да излязат. Ако може да махнеш болката от краката си, ти имаш знание. Но, ако не можеш да махнеш, дълго време ще работиш в това положение. Сегашните мъчнотии са елементарни задачи, които трябва да се разрешат. Аз не искам да кажа някой неща, защото като кажа, ще станат. Едно време са се подували краката на учениците. Ще дойде учителят, той да ги освободи. Но тогава те не са издържали изпита си. Учителят го освободи, но ученикът е скъсан. Щом кара учителят да го освободи, ученикът е скъсан.

Отче наш

4-та беседа от Учителя, държана на 12.X.1932 г., сряда, София.

ПРАВИЛНО ОТНОШЕНИЕ

Добрата молитва

За следния път извадете едно резюме от първата беседа на тома: „Пътят на ученика“. Изтъкнете каква е основната идея. Една идея, която не се разбира, е като храна, която се приема без да се асимилира. Приема се просто механически. Някой път ние се занимаваме само по външному. Любовта има един външен израз. Когато човек се облича 10 пъти, 10 пъти си променя шапката, това е любов механическа. Може да яде 10 пъти и това е любов механическа. Може да се среща 10 пъти с хората, същото е. И като се срещне с някой учен човек 10 пъти, ако не се учиш от него, какво от това? Разговаряш се само. Даже и сега 10 пъти отиваш при цветята, приемаш благоуханието на цветята и след това си оставаш такъв, какъвто си бил. Докато хората издават благоуханието на цветята, благоухаят много добре, но като остане тяхната собствена миризма, едвам ги търпиш.

Човешкото знание е относително. То е спомагателно за Божественото. Когато аз говоря за наука, това знание е спомагателно. Някой път хората защитават повече относителното, човешкото знание, отколкото Божественото. Има една човешка любов, спомагателна, относителна, временна. Те са такива извори, които само през пролетта текат, а през голямата жега пресъхват. После пак текат. Такива хора се въодушевяват и като ги дигне учителят, казват неща много хубави, но нещо съществено – не. Всичко, което човек е запомнил, е хубаво, докато може да го приложи. Не трябва да се натрупва вашето съзнание с непотребни неща. Може да се говори дълго време върху погрешките на хората. Могат да казват, че ние не

живеем добре. Кои сме ние? Като казваме „ние“, имаме предвид Петка, Ивана, Драгана. Като кажем, че ние живеем много добре, все таки имаме предвид Ивана, Драгана, Стояна и пр. Ако разбираме под „ние“ всичките хора, Писанието казва, че всички съгрешиха, няма нито един праведен. Някой изважда буквално заключение. Всички, които живеят в плътта и не познават Бога, са в греха. Тези, които са излезли от греха, не може да ги турим под еднакъв знаменател с другите.

Казваме, че интелигентността [е] на човека, но потенциална интелигентност има и волът. Обаче, има грамадна разлика между вола и човека. И волът не може да има тези права, които човек има. След хиляди, милиони години, може да има тези права, които човек има. Щом не си вол, тогава не ти е позволено да правиш греховете, които волът прави. Защото ако ти седиш хиляди пъти по-горе от вола и не искаш да седиш на неговото равнище, тогава защо ще правиш неговите погрешки?

Онзи, който няма дълбока мисъл, ще каже: „Кого визира Учителят?“ Това е много плитка мисъл. Никого не визирам. Кой от вас е видял Ивана, Драгана, Стояна, никой не ги е видял. Вие си различавате автомобилите. Един автомобил има черни очи, големи уши, а друг има малки уши. Един автомобил има пръсти, които се махат, има крака и пр. Но това не е човекът. Тялото е един автомобил, една къща, чрез която човек се проявява. Вие още не знаете какво нещо е човекът. Вие казвате, че го виждате в очите. Че какво виждаш в очите? Ако видиш автомобила, че се приближава със светлината си, какво си видял? Ако се усилва, интелигентността не е в усилването. Ако ударя някого, вие го тълкувате привидно, по един начин, ако го погаля, вие го тълкувате привидно по друг начин. Ако на планината падне канара или дърво върху вас, вие може ли да мислите, че нарочно е паднал този камък или това дърво върху вас? Онзи, който

не разбира от обикновените работи, не може да извади един принцип за себе си, за да си услужи. Някой път не обръщате внимание на малките факти, казвате: „Това е възможно.“ В дадения случай, твоите гащи са скъсани, имаш игла и конец. Тази игла и конец, ще ти услужат повече, отколкото другите неща. Но ще кажеш, че и без закърпени гащи можеш. Времето е горещо, но представете си, че има комари, дойдат да те хапят. Не е ли по-добре гащите ти да бъдат закърпени. Тази игла ще те извади от неприятните комари.

Известни факти има в природата, на които искам да ви наведа. Даже и това човешко знание е потребно. Какво седи зад иглата? Какво седи зад човешкият конец? Все седи някоя сила в природата, на която иглата е символ. Писанието казва: „По-лесно камила ще мине през иглени уши, отколкото богатият да влезе в Царството Небесно.“ Някой човек всичко знае и при това не му върви. Знае как е създаден света. Знае на колко разряда са разделени ангелите, поезия пише, философия пише, но не му върви в реалните работи. Представи си, че дойде един и ти даде една риза и я облечеш на себе си, после дойде втори и той ти даде риза и ти облечеш и втората риза отгоре. Дойде трети и т.н. На тебе ти става неприятно. [Със] сегашното знание не се завземайте да разрешавате въпросите, които не могат да се разрешат. Хората преди хиляди години са разрешавали нещата по един начин. След хиляди години по друг начин ще ги разрешат. Този свят ще си замине и ние ще си заминем. Хората ще се борят и ще умрат. Ние казваме, че ще дойде царството Божие и ще живеем там добре. В това са вярвали, но както вярваха, не стана и като вярват сега хората, няма да стане. Ще стане нещо, но обратното. Ще стане това, което никой не е очаквал. И като го видите, ще го разберете. Но ви казвам това, за да не се обезсърдчите.

Има един живот, който всеки от вас може да реализира. Има някой неща, на които никой не може да препятствува. Един славей,

който стъква своята положка[176], ще чака ли да стане преобразование в Англия, за да прави своята положка? Този славей интересува ли го някоя теория? Най-сетне всички теории, които има в света, не се отнасят до всичките хора. И учението е потребно за всички. Светлината е потребна за всички, в дадения случай. Но специфичната светлина може да се употреби различно. Сега най-първо трябва да се освободи съзнанието ви от известни натрупани мисли, известно благо от мисли, което е непотребно. Най-първо вие не знаете начина, по който да се освободите. Например вие не знаете как да обичате един човек, нито пък знаете начина как любовта ви да бъде устойчива.

Аз съм изучавал, изучавал и по някой път изучавам колко посредствени са човешките думи. Аз да ви приведа един пример. Преди няколко дена, дойде от света една 30 – 35 годишна жена, една млада сестра, тя беше в ранната възраст на живота си. Тя казва: „Бях малка, на 12, 13, 16 години, трепна нещо в сърцето, но в този трепет аз почувствувах, което никога не почувствувах, но после в мене настана такова голямо разочарование, след този трепет, че изгубих вяра във всичките хора, такова недоволство, такава скръб." 17-18 години бушува нещо от недоволство в нея. Тя беше дошла преди 6 месеца и ми се оплакваше. Тя казва: „Голямо нещастие чувствувам, не ми се живее вече." Аз ѝ рекох: „Имам една теория, според моите изчисления, 20 години най-късно оттогаз ще стане един преврат в тебе и тогава, което си почувствувала тогава, пак ще го почувствуваш. То само по себе си ще дойде." Тя дойде в неделя на беседа и след това ми казва: „Аз ида при тебе не с онази скръб, както преди 6 месеца. Трепна нещо в мене, но по особен начин, но в още по-красива форма и добих вяра в хората вече." Рекох ѝ: „Радвам се, че това, което ви казах, стана." Закон е, някои неща след 20 години се повтарят. Рекох

[176] Положка – (рус.) гнездо.

ѝ: „Бъди сега умна, да не би това, което ти е трепнало в сърцето, да го изгубиш, понеже ще се изминат още 20 години, докато дойде пак. Ако го изгубиш, на 55 годишна възраст ще се върне.“ Като трепне нещо във вас, гледайте да не го изгубите, то пак ще дойде, но не може произволно. Не мислете, че животът е произволен. Той върви по известни разумни закони, не механически.

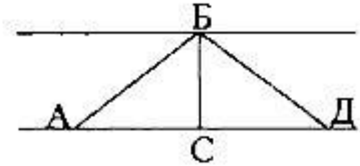

Фиг. 1

Да ви обясня сега едно положение. Допуснете, че тази точка е едно същество А. В една първична форма туй същество иска да се прояви. Досега това същество е живяло самотно, няма познанство с никое друго същество, но в него има един вътрешен напор. Това същество иска да се прояви, да има други същества, да мислят и да чувствуват като него. Това същество иска да се подвижи някъде. То никога не се движило. В съзнанието няма тази идея. Вие казвате: „На къде трябва да се подвижи?“ Щом у това същество се е проявило желание да се подвижи, някаква мисъл от някой невидим център (Б) е възприета. А възприема мисли от Б. Това същество Б живее някъде в пространството и то е самотно. Това същество А е възприело, че трябва да се подвижи. А най-първо ще се подвижи в посока С, има нещо, което го привлича към С. Щом пристигне в С, донякъде е реализирано неговото желание. В него се зарежда едно друго чувство, че може да се движи в друга посока, да измени посоката. Но С е ограничено, по-далеч от С не може да отиде, то може да се движи нататък, но то не разбира законите, има едно препятствие.

Представете си, че от А до С е твърда почва, а от С нататъка е въздух. С е границата на твърдата почва. Какво трябва да прави? Това същество почва да се движи нагоре в посока към Б. Когато Питагор е открил, че квадратът построен върху хипотенузата е равен на сумата от квадратите, построени на катетите на правоъгълния триъгълник, какво е имал Питагор в своя ум? Той е живял повече от 20 години в Египет, повече от 10 години във Вавилон и Палестина. Той имаше една основна идея, на всичките тогавашни мистици. Този, правият ъгъл, триъгълникът е едната страна на човека. Двата триъгълника са целия човек. АБД, това е целият човек, неговото поляризиране. Следователно едната страна на човека има едни стремежи, а другата страна – други стремежи. Човек се стреми в две противоположни посоки. Когато умът на човека се стреми надолу, то човешкото сърце се стреми нагоре. Ако умът се стреми нагоре, то човешкото сърце се стреми надолу. Ако във вас се заражда едно религиозно чувство, след време вие трябва да знаете, че във вас ще се зароди едно религиозно чувство на религиозност. Ако вие сте усърдни в религията, след 20 години ще стане един процес, че вие ще станете краен материалист, ще вървите в противоположна посока, ще имате по-нисши чувства, ще стане един обрат в движението. Само така се обясняват някой подхлъзвания. Съществува един закон в света, ще стане смяна в него. Не могат да не се сменят вашите чувства. Любовта ви ще се смени. Тя не може да бъде така гореща, както първоначално. Това не показва, че любовта ви се е изгубила, не. Но ако, любовта ви така продължи, с такава горещина, то нервната система, не би могла да издържи. Ще се стопи нервната система.

Религиозните хора, ако у тях чувствата им вземат голям дял, те започват да се топят, лицето им, корема им, очите хлътват, стават сухи, това показва, че неразбирането на Любовта ги топи. Мислите ли, че на Любовта е приятно да види един сух човек, само кости? Не.

И любовта няма разположение нито към сухите хора, нито пък в натрупването на тялото. Тя има една норма, в която може да се прояви. Любовта има разположение само към онези организми, в които тя може да се прояви. Аз говоря за Любовта, като израз на една висша интелигентност, която иска да се прояви. Любовта има обич към нас дотолкоз, доколкото можем да изразим нейните мисли и идеи. Колкото повече изразяваме нейните мисли и идеи, толкоз и привлекателната сила, с която тя може да ни съдейства, е по-голяма.

Когато вие искате да бъдете обичани, вие искате да бъдете привлечени. За да се образува движение във вас да работите, трябва да имате някой импулс. Много пъти поетите търсят импулс в света, за да ги привлече някой център. И човек, ако е поет, като намери такъв център, вдъхновява се и пише, и пише. Ако е музикант – свири, свири. Ако е градинар, ще копае в градината. След като изгуби центъра, престава да работи и казва, че е завършил своето развитие. Никакво развитие не е завършил, но импулсът е престанал. Няма бензин. Изгаря бензинът, спира автомобилът. Вашият автомобил трябва да има достатъчно бензин, за да може да се движи правилно по пътя. Не че нямате, но трябва да имате едно хубаво разбиране, за наредбите, които природата е турила в живота, които Бог е турил в живота.

Бог се отличава с това, че Той е внимателен към дребните неща в живота. Да кажем по характер Бог не се интересува от една война, в която могат да измрат 25 милиона хора. Него го интересува животът на един праведен човек много повече, отколкото една военна деятелност на генерала. Животът носи много по-големи блага за човечеството, отколкото милиони хора, които се избиват. Аз считам войната за копане. Не мислете, че е безполезна работа на онзи, който копае или на онзи който оре. В сегашният живот оранта е потребна. Мислите ли, че оранта ще бъде всякога необходима? – Не. Мислите

ли, че всякога чуковете ще бъдат непотребни? – Не. При сегашните условия са потребни. Един ден условията за градеж ще се изменят и тогава чуковете ще се сменят. Оранта е потребна дотолкоз, доколкото тя може да служи за подтик за човека. Всека една идея, човешка или Божествена, ако е Божествена, тя е съществена, а ако е човешка, тя е придобита сега.

Ние имаме човешка работа. Осветяваме се с тия 4 лампи, които са турени от преди 4-5 години. След 40 – 50 години може да няма нужда от такива лампи, но сега ни

служи тази светлина, но не можем да кажем, че Господ не е промислил за нас. Промислил е. Бог е промислил отвън, със слънчевата светлина и ще дойде един ден, когато светлината няма да бъде отвън, а отвътре. Аз ще нося светлина в очите си, чрез очите си ще виждам нещата. Ще чета без никаква лампа, ще седнете и ще видите, че това малко поле, на което сте концентрирали очите си, ще светне и ще четете. Гледал съм стари свещеници, които движат вощеницата по книгата и четат. Тази вощеница му трябва дотолкоз, доколкото може да освети книгата.

Сега при тези обяснения има опасност. Когато един пример не се обясни, може да създаде съвсем други чувства. Някой казва: „Учителят говори, както аз мисля.“ Това е криво разбиране. Аз никога не мога да мисля, както ти мислиш. Някой казва: „Тази мисъл ми приляга.“ Няма какво да ти приляга мисълта. Най-напред е важно една мисъл дали е ценна, дали е Божествена, а какво мислиш ти, това са второстепенни работи. Аз това искам да покажа, като че аз съм го предвидил. Аз като държа беседа, ни най-малко не ме интересува какво мислите вие. А какво мислят онези, разумните същества в Невидимия свят.

После някой път вие сте възприели тази мисъл. Дошъл някой и ми е казал някоя новина. Дошъл същият и ви е казал и на вас. Каква новина? – Че Петко, Иван Пенджурски го опопили. Други казва: „Това

и аз го знам.“ Каква философия има в това. Че ако той знае и аз зная. Какво ме интересува, че Иван Пенджурски се е опопил. Какво ме интересува това? Дотолкоз, доколкото аз мога да възприема мислите на онази, живата природа и мога да бъда в съгласие с нея, това е важното. Доколкото ти си възприел Божията мисъл и вървиш по този път, ние взаимно можем да си помагаме с Божествените мисли.

Човешките мисли са отрицатели. Една човешка мисъл, има всякога нещо користолюбиво в себе си. Едно човешко чувство или желание всякога има нещо користолюбиво в себе си. Аз често забелязвам наследствени черти в себе си и някой път по тях зная какъв е българинът. Българинът много обръща внимание на външността, но психология има в него. Някой път аз изучавам българина по наследствените качества. Някой път го изучавам и по формата на тялото си. Някои форми имам в тялото си, в ръката си, които са български. Формата на ръката ми е българска. Някои движения има чисто български. В речта ми някой път, аз отличавам, когато българинът говори. Щом се отрупа съзнанието на човека, става огъване някой път. Щом стане огъване, разбирането ви ще бъде неясно. Вие ще имате едно ясно схващане върху нещата, но огънатите предмети се разбират по един начин, а изпъкналите – по друг начин. Има хора на които очите им са изпъкнали. Тогава те разбират света по един начин. Тези, на които очите са вдлъбнати, те разбират нещата по друг начин. Последните събират малко впечатления и са съсредоточени много в себе си, влиза малко светлина в тях. Но, като влезе нещо, което им прави впечатление, те с години с него се занимават. Всички добри хора имат изпъкнали очи, събират много впечатления, разнообразие има в тях. Някой път може да се натрупат много впечатления, може да се прояви алчност, но и вдлъбнатите очи имат хубави и лоши страни. Изпъкналите очи, имат хубави и лоши страни. Има патологически линии, които се образуват отгоре и

отдолу на очите, неправилни геометрически форми, болезнени линии имат. Тези неправилни геометрически форми, които се образуват, показват, че мозъкът не функционира добре, няма разбиране на природата. Всичко очаква от хората.

Ние например чакаме да се оправи животът и хората да станат добри. Тези хора могат да се оправят за един ден. Ако вие знаете какво е състоянието на днешния човек, вие ще видите, че тези хора не са в състояние да прокарат благородни идеи. Сегашните хора, желанието е много хубаво, но те са като деца. Детето казва: „Аз този чувал мога да го дигна.“ Аз се поусмихвам, рекох му: „Я, го дигни.“ Опитва се да го дигне и изведнъж казва: „Малък съм.“ Нас трябва да ни радва, че в човечеството има една хубава мисъл зародена. Но сега има големи препятствия. Ако в света не може да стане едно голямо преобразование, както трябва, тогава какво трябва да правим? Тогава ще кажете: „След 10, 100 години.“ Първите християни вярваха в техните времена. Ако апостолите биха дошли, те щяха да бъдат разочаровани. Ние чакаме да видим Царството Божие там, гдето няма да дойде никога. Когато се тури 3 000 килограма розов цвят в казана, ще извадя много малко количество розово масло, около 1 килограм. Ако цветовете са много хубави, може от 2500 килограма розов цвят да излезе 1 килограм розово масло. Но какво голямо изкуство се изисква, за да се събере това розово масло и да се продава, за да се наваксат разходите. Значи 3 хиляди килограма трябва да се смелят за 1 кило. Ако ние вземем да сварим нашето знание, колко розово масло ще изкараме?

Аз исках да ви говоря за квадрата. Квадратът някой път го има в лицето. Аз изучавам геометрията, геометрията на плоскостта. Но изучавам и органическата геометрия. Аз правя измервания на някой квадрат или триъгълник, но зад органическите отговори се вадят много ценни заключения. Мъчно става измерването някой път.

Истинското знание ние го носим със себе си. Ако вие знаете кривините на вашите вежди или ако разглеждате вашите клепачи или другите линии, то вие ще видите по тях силите, скрити във вас, какво ще достигнете в бъдеще, понеже сте направили отклонение, да направите едно ретуширане. Може да намерите тази сила, която е потребна в живота.

На някой сестри другарите им заминаха. Те заминаха за известни погрешки. Онези, които страдат, страдат за известни погрешки. Всяка скръб се дължи на известни погрешки и страданието е изкупление. Страданието ще дойде и на другите. Някой от вас ще загубят и дъщери, и мъже, и бащи, и майки. Отношенията, които съществуват, като замине един за другия свят, да се спазват същите отношения и тогава няма смърт. Но като замине някой за другия свят и се скъсат отношенията, тогава е лошо. Тогава и тук като е бил, пак е бил умрял. Нека скърби някой, като замине някой, но разумно да скърби. Нека плаче, но разумно да плаче, да оценява сълзите. Преди години бях ви казал да имате шишенца, в които да събирате сълзите и досега нито един от вас няма шишенце със събрани сълзи.

Мнозина братя ми казват, от 20 години ме питат: „В коя партия да се запишем?“ Рекох, не ме питайте. Която партия считате за най-добра. Всички партии са добри. Всяка партия е добра за себе си. Какво ще ме пита една жена за какъв мъж да се ожени. Избери си. Вие, ако имате избран в ума си, точно такъв мъж, какъвто имате в ума си, точно за такъв да се ожените. Точно за такава жена да се ожените, каквато имате в ума си. Имате един женен. Значи, дали е свършил университета – щом се ожениш, ти си свършил университета. За женитбата аз имам следното мнение: тя е фет акомпли[177]. Ти като се ожениш, няма какво да мислиш. Най-първо мислиш, че си намерил една мазна риба, а после виждаш, че тази риба не струва нито пет

[177] fait accompli – (фр.) свършен факт.

пари. Това са разумни души. Вие трябва да се учите, вие трябва да бъдете свободни в своите отношения. Вие нямате елементарни понятия за зачитане. Някоя сестра дойде при мене, аз различавам кое е човешко, кое е Божествено в нея. Към Божественото веднага имам всичкото почитане. Желая и той да постигне, както и аз. Но ако е човешко, рекох му: „Не си губи времето, може да го направиш."

Един отишъл в едно кабаре и го бият. Той разправя своята опитност. Там млади мъже и жени ядат и пият. Мажат се с големи мазила, разчорлени, прегръщат се, целуват се. Аз не съм ходил в кабаре, но като ясновидец по някой път отивам да видя. За мене целият свят е едно кабаре. Когато един живот го намирам неестествен, аз го считам за кабаре. Аз онези не ги осъждам. Ако аз съм на тяхното място, ако имам такива разбирания и аз ще бъда като тях. Ако е писател, ако има наследство, той щеше да бъде в своя кабинет. Той сега ходи в кабарето да търси своето щастие. Това е външната страна на школата. Има нещо, отклонение. Като не се отречете, няма да разберете живота. Инак вие ще се биете, ще си пукате главата. Това не е живот още. Нито животът, който сега живеете, е живот.

Фиг. 2

Да ви кажа как може. Когато човек има такова чело, кой може да бъде в Царството Божие. Човек, който има такова грамадно чело, ще бъде ли като сегашните хора? Ако се яви едно същество в света, ако се яви в класа, вие всички ще замръзнете. То е същото, когато един говедар слезе между говедата. Грамадна разлика има между говедар и говедата. Ум трябва, сила трябва, любов трябва на човека. Аз мога да ви говоря, но това не може да ви помогне. Една американка ми писа дълго писмо. Тя е нещастна, но тя е способна жена. Минава криза. Тя

дошла до такова положение, че казва: „Покажи ми един път.“ Какво да ѝ кажа. Тя имала едно съчетание с един мъж, свързала се с един мъж, с когото не е трябвало да се свързва. И тя е разчитала на себе си повече, отколкото трябваше. Когато трябваше да пести своите сили, тя ги е харчила. Може да се смени състоянието, но в дадения случай светът не може да се прояви. От наше гледище не може да се прояви.

Ако ви погнат, колцина от вас биха се пожертвували заради мене? Ще се разбягате. Ще кажете: „Аз имам толкоз грижи за мене“, ще се разбягате. Нито пък аз искам да се жертвувате за мене. Аз не съм направил много заради вас, не съм ви дал живота, сърцето. Обаче Бог, Който ви е дал, спрямо Него трябва да бъдем верни. Той ще ви кредитира. Оставете партиите. Всичките партии, които са в света, в тях има една користолюбива мисъл. Като уредят своите работи, тогава ще уредят работите на народа. Има една партия, но тя е неизвестна. Тези партии, които са известни, все са користолюбиви. Една партия не е такава, каквато се представя, от една страна и не е така лоша, както се представя от другата страна.

Славянството, Русия трябва да мине по един път на развитие, по един път на голямо изпитание. Тепърва за Русия идват изпитанията. И ако вие сте живи, ще видите какви са изпитанията, изпитанията за Европа и за цялото човечество, разумни изпитания. Хората тогава ще се спасят и ще кажат, че така не трябва да се живее. Аз зная, че политиканите в света няма да оправят света. Какво е моето вярване. Те са носители, ще поддържат известни неща, но не са те, които внасят новото в света. Те поддържат старото в света. И в тях виждам, че човечеството е в безлюбие и без партия еволюира човечеството. И партиите са на мястото си. Всяка партия е израз на известна идея. Всички леви партии са по-демократични. Аз партиите ги наричам мъжки партии и женски партии. Всички демократични партии са женски. Изобщо жените много говорят. Там, дето има много говорене,

са все женски партии. Жена била ли те е? Тя силно не удря, но много удря. Един мъж ще те удари два пъти, но ще те простре на земята, а жената ще те удари 100 пъти и нагоре и надолу, на едно място не бие.

Ние се отдалечаваме. Вие искате да знаете истината. Ще говорим върху политическия живот. Политическият живот е израз на вътрешния духовен живот на хората. Този политически живот, който сега върви в света, въпреки нашето вярване в тази или в онази политика, ще дойде това, което трябва да дойде. Тези партии идват и без да искаме, както расте троскотът. Всички партии са израз на човешкия дух, един канал, чрез който човешката деятелност се изявява. Някой път тези партии са дошли в едно отклонение вътре. Да ви дам един пример за религиозните партии. Преди 30 години, в Америка, между американските сектанти – методисти, баптисти и прочие, имаше голямо разграничение. Баптист можеше да проповядва само в баптистка църква, обаче какво правят сега там? Там тези партии се посрещат братски. Те казват: „Ще оставим нашите убеждения, за да се прослави Христос."

Това става и в политическите партии, както те се обединяват. Всяка партия си има известни идеи, не можем да я считаме за глупава, но идеите на различните партии се различават. Някой са по-тесни, някой са по-широки, в някой има по-умни хора, по-добри, по-силни хора. Те са по-добри партии. Дето няма по-умни, по-добри и по-силни хора, те са по-слаби партии. Ние трябва да бъдем носители на новото. Има една партия в света, на която искам да ви направя членове. Има друга партия в света, която съществува, да станете членове на нея. Ще ви я кажа. Като станете на тази партия членове, трябва да бъдете носители на тази партия в света, на нейния идеал. Като кажете: Ние сме от Божествената партия, това нищо не значи още. В тази партия няма беден човек. В тази партия няма болен човек. В тази партия, за която ви говоря, скърбен човек няма, всички са

весели и бодри. В тази партия няма невежи. В тази партия всички си помагат и се уважават. Никаква разлика не може да намериш между тях. Всеки носи какъвто костюм иска. Онзи, който в дадения случай може да върши повече, той ще бъде генерал. Днес можеш да бъдеш генерал, а можеш да бъдеш и последен редови, но последният редови в тази партия, завзема капитански чин. Простият войник е капитан, в степента на интелигентността. Най-простият войник е офицер с три звезди. Всичките офицери в тази партия са редови. И за тези хора, за които аз говоря, те живеят тук. Някой път минават между вас. Вие се усмихвате. Може да е французин, англичанин, немец, усмихват ви се, весели са и казват: „Ще се уреди тази работа", понеже те имат този план и знаят как ще се регулират нещата. Преди да стане войната през 1914 година, тези, които водиха съдбините, имаше една направена карта, в която се показваше какви промени ще заеме Европа след войната и стана точно тъй, както те направиха върху тази карта. Сега и друга карта се проектира.

Един залюбва една мома. Защо я залюбва? След 2 години я разлюбва. Защо? Ако се смразят две парчета лед през зимата и напълно се разделят и не се обичат, кой е виноват, че Слънцето ги стопява и се разделят? Това е временната любов във твърдата материя. После, като станат като две капки вода в един извор, пак се сливат, пак се обичат. Понеже разсъждаваме, ние не сме автомати. В нашите разсъждения ние сме свободни.

Те чертаят една карта. Аз зная тази последна карта. Хората ще се избавят от сегашните страдания. Ще дойде и то. Писанието казва: „Една държава, едно стадо, един пастир." В света ще бъде само един народ. А пък партиите в света другояче разсъждават. Аз не искам да засягам този въпрос, понеже вие имате тежнения към различни партии. Демократи, народняци, земледелци, социалисти, комунисти и като говориш, ще се засегне вашето чувство. Защо някой да минава

за земеделец? Те са ваши имена. Аз не съм се кръстил, не съм се родил социалист, комунист, народняк, земеделец и пр. Вие сте свободни по отношение на вашите политически възгледи. Да имате каквито искате възгледи. Те са временни.

Политическият живот е външния живот. Той не представя съществено нещо. Един променчив живот е политическия. Ако идете в Америка, там може да се занимавате с всичко. В научно отношение, в религиозно отношение. Но дойдете ли до политиката, веднага ще се намерите в затвора. Така е в Америка. Свободен си, но ако не вървиш по пътя, стражарят ще си дигне ръката, а той е 6 крака висок. И ако не слушаш, ще те удари и ще тръгнеш в участъка. При най-малкото съпротивление, веднага в участъка. Тези хора се подчиняват. Американците казват на европейците: „Вие, като дойдохте тук, разорахте Америка.“ Вие си дръжте вашите политически възгледи. Животът не седи в политическите възгледи.

Единственото нещо, което съществува и което е важно, е вие да имате правилни отношения към Бога. Единственото правилно отношение е правилното отношение към Бога. Това е първото нещо. В Бога има три отношения: Бог излива всичкото свое богатство, обича да дава. Той първо дава на човека и за да познае дали ни дава достатъчно, Бог влиза в човека, за да види дали е дал достатъчно. А пък, за да познае дали съм извършил Неговата воля, Той ще влезе в ближния, за да види дали аз ще дам толкова, колкото Той е дал. Бог влиза в мене като човек, а после влиза в моя ближен, за да види дали аз достатъчно давам. Бог сега ви изпитва. Той най-първо е във вас, за да види дали достатъчно ви е дал. После второто положение: ще влезе в ближния, за да види, познае дали вие достатъчно сте дали. Ти не си доволен от живота. Коя е причината? Ако Бог е причината, ще кажеш: „Господи, дай ми“, и Той ще ти даде. Ако не е в Него причината, Бог ще ти каже: „Причината е в тебе, ти трябва да дадеш повече.“

Сегашните хора много малко дават, скържави са. Много са взели, малко дават. Богаташите са взели всичко, това което Бог е дал и не дават. Сега се зараждат партии, които искат да ги заставят насила да дадат. Но това е неестествен процес. Един ден богатите ще оставят всичко и няма да бъдат господари. Трябва да имате това правилно схващане. А пък за другите неща, опитай Господа.

Аз виждам някой път добра воля у вас. Имате желание да разбирате. Аз съм разправял, разправял и виждам какво сте приложили. И какво не сте приложили. От това, което съм говорил, много малко сте приложили, не че у вас има лоша воля, не. Но по някой път аз чакам другите да приложат, не съм проявил усърдие. Ако вие минете по моя път, по който аз съм минал, само тогава ще имате ясна представа за живота. Аз съм минал през такива противоречия, че друг човек би се стопил. Аз взимам тогава предвид себе си. Бог, който е създал света, Той търпи хората, снизходителен е. И рекох, и аз ще ги търпя. Бог е дълготърпелив, и аз трябва да бъда търпелив. Някой човек, не мисли като мене. Мисли като Бога и като своя ближен. Аз съм намерил закона. Всякога, дето съм имал случаи да постъпя добре с някой човек, никога не съм имал изключения. Всякога съм намерил, че и в най-лошият човек, ако намериш някоя добра черта в него, и той почувствува, че ти му мислиш доброто, понеже той се е затворил и мисли, че другите го мислят за вагабонтин и като види, че ти нямаш задна мисъл за него, Бог се проявява в него. Той проявява мекота, учтивост, казва: „Ще ме извините.“

Когато ме интернираха в Варна, един стражар със строго лице, кръвнишки изглед ме придружаваше. Аз съм спокоен. Аз като се движа, той отподире ми, за да не скоча от вагона. После започна да ми дава по-голяма свобода и каза: „Много лоши хора има. Защо те пращат тебе в Варна?“ Приятели станахме. Той казва: „Лоши хора има.“ С това иска да каже: „неразбрани хора има“. Рекох му: „Мислят,

че аз съм опасен човек и че мога да направя нещо лошо.“ Той каза: „И да го видя, няма да повярвам.“ Аз казах: „Няма нищо, няма нищо.“

Сега искам да ви наведа само примера. Аз съм занят със съвсем друга мисъл. Аз мога да му отнема оръжието, ако искам, мога да направя всичко. Та има една добра страна в човека. Човек да знае, че е господар на своята съдба. Ти може да бъдеш затворен и да си господар, може да умираш и да си господар, а може да си цар и да си роб. Свободата на човека седи в положението му. Свободата на човека седи в неговата мисъл, в онова самообладание, в дадения случай, което ние трябва да имаме в света.

Отче наш

5-та лекция от Учителя, държана на 19. X. 1932 г.

ВЪТРЕШНИ СИЛИ В ЧОВЕКА

5 часа сутринта

Добрата молитва

Ще прочета 2-ра глава от Второто Послание към Тимотея.

Има една вътрешна страна на живота, която трябва да се разбира. Външната страна на живота се изменя. Под „външен живот“ разбираме такива форми, които са Божествени. Хиляди форми седят в главата на човека. Някой път човек може да посвети целия си живот за някой костюм, дрехи, за някоя шапка. Иска да се нрави на хората, иска да бъде на хубава служба, иска да има хубави дрехи. Хубавите дрехи какво могат да донесат? Могат да донесат едно благо, но те не подобряват живота. От друга страна, когато човек не обръща внимание на външността си, той няма разбиране. Когато човек се стреми да се облече хубаво, той иска да обърне внимание по един начин, а когато не иска да се облече хубаво, той иска да обърне внимание по друг начин. Богатият иска да обърне внимание с богатството. Сиромахът – със сиромашията. Болният, когото и да срещне, все ще му разправи за своята болест. Усърдно ще разправя, като някой проповедник. В това отношение, болните хора проповядват повече отколкото здравите. Здравите говорят широко, а болният е специалист. Той, дето се спре, говори само за своята болест.

Казваме сега: „Родил се е човек.“ Ние седим и вярваме. Ще дойде някой и ще те попита: „Ти вярваш ли в Исуса Христа“ и ще се свърши въпросът. Това прилича, както когато влезеш в едно музикално училище и те питат: „Ти обичаш ли музиката?“ – „Обичам.“ – „Пееш ли?“ – „Пея.“

И си замине. Втори път пак пита така. След това, след 10 години ще кажеш: „Аз държа за музиката.“ Това е една повърхностна страна на живота. След това човек ще внуши на себе си, че е музикален, че може да пее. Но, ако дойде да изпее някоя песен, сам няма да се хареса. Така и онзи, който не разбира живота. Ние, които живеем на Земята, ние сме под контрола на друго едно съзнание. Както ръката ти не е свободна, както кракът ти не е свободен. Кракът и той си има свое съзнание, същото и ръката, понеже кракът е съграден от живи клетки, които са души. Но има една душа, която ги управлява. Следователно като кажеш на ръката си да се движи, тя се движи. Ние наричаме това механически процес. Това не е механически процес, но е едно подчинение разумно.

Някой път душата заповядва на ръката и тя не се мърда. Така се случва в убежденията, наслояват се известни убеждения. Дойде едно неразположение на душата и човек не иска да прави нищо. Когато имаш разположение, ти се молиш, благодариш на Бога. Щом нямаш разположение, ти не искаш да се молиш. Ти казваш: „Не искам да се моля, понеже нямам разположение.“ Но представете си, че вие сте чиновник някъде. Трябва да работите, но нямате разположение. Може ли да не идете да работите? Ти ще кажеш: „Не съм разположен.“ Те ще кажат: „Нас не ни интересува това, трябва да работиш.“ Един християнин казва: „Аз не мога да се моля, аз не мога да направя това, понеже не съм разположен.“ Казваш: „Не мога да го разбера.“ И това е извинение. Ако ти не си учиш уроците, не може да разбереш. Това не е извинение. Ти казваш: „Не разбирам този предмет.“ Вие не разбирате нещата. Всички вие имате една свобода, която не е хубава. Върху този въпрос сте невежи. Нито един, досега както сте, не можете да влезете в Царството Божие. Аз не искам да [ви] губя времето, нито аз да си губя времето с вас. Толкоз години аз съм търпял, но не искам.

Ако ще искате да служите на Бога, добре, ако ли не, на добър ви път на всичките.

Нито уважение имате, нямате страх от Бога, нямате почитание към себе си и към ближните си. Всички, млади и стари, вървите по един и същи ум. Искате да изкарате и мене из търпение. Един ден аз ще ви оставя да се занимавате сами в школата. Ще дойде един и ще каже, че е близък до мене. Никой не е близък до мене, освен онзи, който изпълнява волята Божия. Ако друг може да ви предаде това знание – добре. Всички сте уморени. Вие си имате съвсем друга идея. Аз разбирам живота. Умът ви е пълен с неща непотребни. Някой седи тук и е недоволен. Аз зная защо е недоволен. Някой проповядва, но от тщеславие, а няма любовта. Не е за ученост сега.

Ето, учени работи. Кажете ми какво ще разберете от това? (Учителят показва кубове.) След като учи 10 години, човек едва може да разбере този предмет. Даже има математици, на които е тъмен този въпрос. Едвам аз го разбирам, пък вие ще го разберете! И след това вие ще кажете: „Разбрахме тази работа." Вие само го разбирате по вашему и си ходите по вашему.

Ще кажете сега, че морал имате. Казвате: „Учителят защо така говори?" Аз питам тогава: Защо така постъпвате? Нито държанието ви, нито очите ви, нито главата ви, нито ръцете ви са на място. Нито един от вас не седи както трябва. Ще ме срещне някой и ще направи лице, че е оскърбен. Не е вярно това. Някой ще каже, че е учен, че е радостен, че е смирен. И това не е вярно. Някой ще се покаже, че е доволен, и това не е вярно. В даденият случай, той има нещо, което аз го зная. Той иска да ме заблуди. Не може да ме заблудите. Тези духове, които са във вас, не могат да ме заблудят. По този път, по който сега вървите, нищо не можете да постигнете. Никой не е постигнал. Аз живея една година светски живот, че след този, порочния живот... Лъже се. В всеки човек трябва да има едно усилие

да служи на Бога. Някой ще каже, че аз съм проповядвал, проповядвал. Какво ще придобия, като ви уча? Вие ще набъбнете, ще се възгордеете и ще кажете: „И ние знаем тези работи.“ Добре, знаеш. Я попей! След като съм говорил, това ще се предава. Всичките хора един ден ще поддържат [това]. Един ден ще четете молитва някому, както аз говоря и ще му кажете: „Ти си невежа.“ Нищо не се постига така.

Рекох, вие сте прави, но известни същества има, които искат да ви заблуждават. Вие си имате съвсем други учители. Някой ще каже: „Учителят е казал това.“ Не, вашите учители са казали това. Не притуряйте на мене това, което не съм казал. Някой път носите обявления на съвсем други неща, та ще се освободите от това. Някой ще дойде и ще ми каже: „Как мислите, Учителю, аз успял ли съм в духовния живот?“ Ще извадя един термометър и ще ви измеря. Ако топлината ви се е увеличила, добре. Ако се е намалила, не е добре.

Освободете се от заблужденията. Какво ще се постигне най-после? Ще остареете, ще умрете, ще повикате един поп и ще ви отнесат в другият свят, ще се молят на гроба ви Господ да ви прости. След това ще ви забравят, ще дойдат други. Един брат имаме тук, замина си и забравиха го хората. Един ден и вас ще забравят. Какъв смисъл има животът? Няма връзка между вас. Връзката е само такава, както при един гостилничар, дето всичките отиват да ядат. Докато тенджери има, ядене има, гостилница има. Като няма, свършено е. Но това е много външно разбиране. Нямате една основа или сами разрушавате основата си. Някой път може да мислите, казва: „Един млад брат и една млада сестра се оплакват.“ Старите хора не живеят така. Привидно живеят така, но ние вътрешно трябва да живеем като млади. Всички така живеят, но крият.

Мене ми е безразлично как ще живеете вие. Не искам да се занимавате с това. Мене не ме интересува кой как живее, но не

можете да бъдете благоугодни на Бога, ако не изпълнявате Неговата воля. Вие трябва да живеете един чист живот. Не да не обичате човека. Обичаш, но как ще обичаш. Ще се ръкуваш, но как ще се ръкуваш. Който и да се ръкува, да е доволен, че се е ръкувал. Ще приказваш с някого, но той да е доволен от онова, което си приказвал. Да е доволен от това, че си отишъл в дома му, но това е едно изкуство.

Години има, един стар брат има, който като си правят упражненията другите, той бяга, понеже не може да вземе участие в упражненията. Той прави погрешка. Ако съм на неговото място, ще стоя и ще гледам. И всички бягате, като не можете да направите нещо. Нито един от вас не е самостоятелен. Вие един друг си влияете за зло. Той мене не слуша, но другиго слуша. Разпределили са се на малки общества и философстват. Ако е за разрушение и аз мога да разруша. Аз мога да ви разпръсна като пилци. Какво ще се постигне с това? Всеки един от вас е майстор да разруши. Всеки един от вас може да запали едно здание, да пусне един фитил и да каже: „За тебе този каза така, онзи каза така.“ Какво се постига с това?

Казвате: „Еди-коя си сестра имала сън, но тя не върви по правият път.“ Младата не върви по правия път. Старата не върви по правия път. Някои очакват много. С такива разбирания, вие ще постигнете толкоз, колкото постигнаха апостолите. Те очакваха, че ще дойде Царството Божие, че Христос ще стане цар, а те – министри. Но всичко това не стана и един ден останаха 12-те, ходиха, гониха ги и придобиха нещо. Вие не сте готови да направите толкоз, колкото 12-те апостоли. Над тях слезе Духът. Вие още не знаете дали Духът ще слезе върху вас. Христос казва: „Аз ще изпратя Духът си, да пребъде с вас.“ У вас трябва да има желание да извършите волята Божия. Вие се самозаблуждавате и мислите, че само един момент, като се помолите малко, от там насетне нищо не трябва да направите. Вие сте прави до известна степен. Умът не трябва да е съсредоточен еднообразно върху

едно и също нещо. Сега да бъде умът ви свободен. Всякога в една добре организирана мисъл, щом се яви една мисъл нечиста, тя е един дисонанс. В музиката, когато се яви един неверен звук, той нарушава цялата хармония. И следователно, този дисонанс трябва да се изхвърли или да се поправи.

Вие правили ли сте си наблюдения върху себе си да живеете за Бога? Ако не разбирате този път, ще кажете: „Този не прави, онзи не прави.“ Но какво трябва да прави човек? Някой казва: „Човек ще яде, ще диша, ще обича, ще мисли.“ Всичкият свят е създаден за човека, но трябва да знаеш всяко нещо да го направиш на неговото място, и ако ние дойдем до отрицателната страна, то ние ще изпълним ума си с непотребни мисли, които ще ни отдалечат от Бога. Грехът седи в това. Ако аз мисля за себе си, да ви привлека, да ви убедя, че аз съм едно същество, пратено от Бога, да ме уважавате, да ми давате пари, да се мебелирам добре, да имам такси или кабриолет, да треперите наоколо ми, тази култура съществува. Ако това правите, това не е нещо ново, това го имат царете. Ако исках това, щях да бъда цар, но не между вас. Целта ми ни най-малко не е тази.

Помислете сега върху степента, докъдето сте дошли. Ако се помолите сега на Господа, аз не казвам дали ще ви послуша или не, но питам: ако се помолите на Бога, ще ви послуша ли? Ако ви послуша, на прав път сте, но ако не ви послуша, имате нещо виновно във вашия живот. Ако мене не послуша, има нещо виновно в моя живот. Няма да търсите вината отвън. Аз зная причините защо човек не успява, защо човек е невежа, защо човек е лош, защо човек се развращава. Всички тези неща ги зная. Няма нещо, с което мене дяволът може да ме съблазни. Ще дойде някоя млада жена. Зная, че дяволът е дошъл с нея. Тази сестра ми говори сладко, любезно. Тя казва: „Сърцето ми е запалено.“ Друг е запалил сърцето и, но не Бог. Тя има съвсем друго разбиране. На нея ѝ трябват не пасти, а хубав

хляб. Тук има една млада сестра, зачервяват ѝ се очите. Казах ѝ: „Ще вземеш житен режим 10 деня да караш."

Като яде жито, очите и не се зачервяват, но стана суха, лицето и се изглади, 10 деня по 100 грама жито ядеше. Ти казваш: „Глупава работа", но червенината на очите и изчезна, почна да разсъждава по-здраво, придоби по-свежа мисъл.

Тури един режим на любовта. Не да се прославим в любовта си, но тя да бъде естественото положение в нас. Ако ти вложиш любовта, ти ще бъдеш обичан от всичките. Ако искаш да имаш сила, ти трябва да имаш любовта в себе си. Щом предадеш своето сърце на другите, ти ще станеш дрипав, помнете това. Ако ти предадеш сърцето си комуто и да е, ще станеш дрипав. Сърцето ти принадлежи само на Бога. Никой няма право да влиза в твоето сърце, нито ти имаш право да влизаш в чужди сърца. Никой няма право да бърка в твоя ум и в твоята воля, нито пък ти имаш право да бъркаш в чужд ум и воля. Във вашия ум трябва да царува Божественото. Вие имате добри желания. Не мислете, че сте постигнали всичко. Вие мислите за пример, че аз съм тук. Мене не ме интересува това. Аз правя известни изучвания тук. Като постигна това, което аз имам да постигам, като си свърша работата, ще отида на друго место да уча. Като изядеш това, което е в паницата, ще напуснеш паницата и ще гледаш другата работа. След време пак може да отидеш при паницата.

Някой тогава ще каже: „Учителят ще ни остави." Щом нямате любов и нямате близост. Само Божествената Любов създава близост. Ако имате любов вие сте близки. Ако нямате любов, нямате близост. Ако аз имам любов, всичко мога да постигна. Ако нямам любов, не мога да постигна. Ти казваш: „Тежко ми е, мъчно ми е." Ни най-малко не си виновен, но има причина. Става натрупване в мозъка или в белите дробове или в стомаха, в нервната система или специално в предната част на мозъка има натрупана излишна материя,

непотребна, която не се поддава на никаква култура. Следователно, ако в задната част на твоя малък мозък се натрупа излишна материя, непотребна, от сутрин до вечер ти ще мислиш само за жени. И ако аз изхвърля тази материя, няма да мисля за жените, а всички жени ще станат сестри.

Ти разбираш ли какво е жена и какво е мъж. Аз гледам на човешкото тяло като на свещено, свещен дом, в който Бог е турил човешката душа. Като дойдеш до дома, изчистиш обущата отдолу, ако си кален, тогава влез в къщата, тогаз ще влезеш, ще оставиш калта. Онзи ще влезе и ще остави калта и после, какво ще стане? Калта влиза чрез очите, чрез носа, чрез ръцете. Някой ще иска да попипне. Добре, но защо искате да попипвате? Някой път и на мене ми е приятно да ми целуват ръката. Един, като ми целуне ръката, приятно ми е; друг, ако ми целуне ръката, не ми е приятно. Че това е лицеприятие. Ако [е] приятно, то е от Бога. Който не ти е приятен, да ти целуне ръката, един ден и той ще се очисти и ще ти бъде приятно и той да ти целуне ръката. Душата ви трябва да се изчисти от тази кал, която е набрана от хиляди години.

Какво ще се постигне със знанието. (*Учителят показва куба.*) Аз ви говоря с един много висок тон. Защо? Когато един музикант вземе един по-висок или по-нисък тон, каква е целта му? Или когато някой [пее] тихо, а някой път форте, каква е целта му? – Има известна цел и без всички тези музикални правила. Когато един предмет е далече, трябва да му говорите високо. Ако е близко до тебе, [да] говориш високо е неприятно. Колкото е по-близко, ще му говориш по-тихо. Когато някои хора имат вкус към музиката, ще им пееш тихо. Ако са по-некултурни, ще им пееш по-високо, за да те разберат. Външната, физическата страна, това са завършените резултати в живота. Физическата страна е неподатлива материя, то е склад, напластена енергия. Когато едно същество във висшия, Божествен свят му трябва

материя, за да създаде някаква форма, каквато и да е, това същество трябва да слезе в физическия свят, в този склад на Божествена енергия, да започне да изучава законите на тази енергия и със своя ум да изкара нещо, да занесе материал, за да образува тази форма. Трябва му много малко материя, но му трябват 50 – 60 години да прекара на земята, за да събере от тази материя, както един търговец, който купува нещо, за да създаде формата на една мисъл. Ако една мисъл не се облече в каквато и да е форма; ако едно чувство не се облече в каквато и да е форма, тази мисъл и това чувство не са достъпни.

Фиг. 1

Съществува един закон в света, който е следния, да кажем, че имате тази дълга линия (**Фиг. 1**). Какво означават дългите линии? Всяка плоскост, като се разложи на своите части, ще образува права линия. Когато линиите се продължават, това показва, че светът на плоскостта е разложен, а когато линиите се скъсяват, тогава плоскостта се увеличава. Когато плоскостта се увеличава, телата се разлагат. Всякога, когато едно тяло се разложи, ще имаме една голяма площ. В една плоскост се съдържа голямо количество сили и ако тези сили ги преведем в едноизмерния свят, даваме им само една посока, те ще образуват една много дълга линия, безконечна дълга линия. Ако скъсим тази дълга линия, ние ще образуваме плоскостта. А пък, ако съкратим тази плоскост, ако я ограничим, ние ще образуваме куба. Ако смалим куба още повече, ние ще дойдем тогава до тесаракта.

Сега обратен е законът: Ако смалим тесаракта отгоре надолу, ще се увеличи кубът. Тук имате 8 куба на едно място. Имате една плоскост *(квадратът),* тя има 4 линии за граница. Ако тези линии се

проектират в прав ъгъл нагоре, те ще дадат 4 страни, отгоре и отдолу ще има по една страна. Ще се образува куб с шест стени. От 4-те страни на тази плоскост ще излезе куб. Ако вие разложите този куб на неговите части, то ще се образува плоскостта. Той ще заеме 6 пъти по-голямо пространство.

Ако го разложите на неговите 6 части, той ще вземе по-голямо пространство.

Приложението на тази наука седи в следното: Когато се увеличават силите на ума, смаляват се силите на тялото. Когато се увеличават силите на чувствата, законът е пак същия и между волята, ума, чувствата, образува същите отношения. Ако твоята воля се увеличава, ако ти не разбираш закона и ако твоята воля стане чрезмерно силна, ще се смалят в тебе и чувствата, и умът ти. Ако волята е най-високото проявление на чувствата, тогава заслужава умът и чувствата да се смалят. Тогава във волята вече се изявяват човешките чувства и ум, в разумната проява на волята. Та има пренасяне на енергиите. Ние се храним, за да можем да пренесем известни енергии в умствения свят. Ако нямаме достатъчно мисъл и чувства, то човешката душа не може да се изявява и не може да напредва, тя няма материал, с който да работи.

Вие искате сега да бъдете благоприятни на този или онзи, да ви харесва учителят, но вие едновременно искате и друго. Една жена иска същевременно да се харесва на мъжа си, на своя приятел. Това чувство е правилно, но ако вие не разбирате закона, ще се спънете. Ако онзи, комуто искате да се харесате, седи по-високо от вас, вие ще се повдигнете, но ако той морално или умствено седи по-ниско от вас, вие ще се понижите. Следователно, зависи кому трябва да се харесате. Вие всякога трябва да се харесвате на този, който седи по-високо от вас. Това висше същество е Бог. Той държи – една мисъл. Ние искаме да се харесаме на Бога, а пък Бог иска всякога да бъде справедлив към

нас. Каквато и постъпка да направим, Той не ни сади. Веднага ни претегля всичките условия, при които сме живяли, за да не би да кажем, че един ден е постъпил спрямо нас не тъй, както трябва, но да разберем един ден, че Бог е постъпил спрямо нас абсолютно справедливо. Това е, което ни радва. И всички вие трябва да спазвате този закон, и вие не бързайте да се произнасяте върху някои работи и аз не бързам да се произнасям.

Мене са ми разправяли много работи. Какво ще ми разправя някой за планината, когато аз съм бил там. Тук някой ми разправя, разправя, мисли, че нищо не знам. Някой ще ми разправя за един брат или сестра, аз ги познавам по-добре от вас. Един казва: „Някой ви е казал за мене.“ – Може да е казал, но аз ни най-малко не се влияя от казаното на другия. Аз виждам работите как стоят. Този брат, дето се намира в това положение, дали е добър или лош, аз зная причините. Аз съм минал по този път, вършил съм тези работи. Той седи на моето место и обира хората. Аз, като бях на неговото место, аз правех благодеяние на хората. Тази е разликата. Вие може да седите на едно место и да изпълнявате длъжността на стражар, или може да седите на едно место и да показвате пътя на хората. В какво седи вашата наука?

Вие сега ще кажете: „Учителят всичко може да направи.“ Това е едно голямо заблуждение. Ако остане всичко сега да направим, то отиде вече. Ако каже[м], че Бог всичко може да направи, Той е направил вече. Цялата вселена съществува, това е идея велика, и Той сега поддържа вселената. Сега съществува една наука, която вие трябва да изучавате. Например мнозина са идвали при мене и питат за хиромантия, за тайни работи. Той иска да надзърне в ръката ми, да види някой линии. Той си има някой дефекти в себе си, иска да види дали тази линия я има в ръката ми и да каже: „Той и Учителят има това.“ Това са анормални работи. Не се занимавайте с патологически

работи. Ако някой има слабост, това е вметнато вътре. Злото е внесено в човека отвън. То е чуждо съзнание. Грехът не излиза от мене, нито аз имам лошо желание, обаче може да ми се наложи една мисъл отвън, както може да забиете един гвоздей в една дъска, така също и един може да набие, една лоша мисъл във вас. Трябва знание, за да може да извадите този гвоздей.

Един млад брат ми разправи своята опитност, той ми казва: „Аз съм срещал много красиви моми, нито една мома не ми обърна внимание. А една сополеста, черна ме безпокои, да е някоя красива, не е и не мога да се справя." Той не разбира съвсем де е причината. Външна е причината. Този брат от невидимия свят искат да го спънат. Това същество служи като един проводник на чужди мисли. В даден случай вие може да носите чужди мисли, мисли на другите.

Аз се разправях с един брат и една сестра дойде и ми казва: „Учителю, този брат много го обичам." Тя искаше да се жени за него. Тя не казва това, но младият брат и казва: „Да си вървиш." Тя е носителка на чужд дух. Този брат ни най-малко не мисли заради[178] нея, тя мисли заради него. Аз зная следното: тя мисли, че този брат мисли заради нея, а той мисли за съвсем друга. Тя го е обикнала. Хубаво, да го обича, няма нищо лошо в това. Ако го е обикнала, от Бога е. Да желае неговото добро, той да се повдигне, да се учи, да бъде богат, силен, учен да стане, красив. Разбирам тази любов, но да тури един гем[179] и каквото каже тя, това да става, аз не разбирам такава любов. Аз съжалявам, че съм говорил толкоз много за любовта. За мен любовта е едно отношение на възвишените, свети неща. Като говоря за любовта, опетнява се и рекох, трябваше да мълча. По-добре да грешат хората, отколкото да говорят за любовта. Аз му говоря, а той

[178] Заради – за.
[179] Гем – юзда на кон.

има предвид някоя си жена. Или пък, като говоря, той за симпатията си пак има една мисъл.

Помнете това: ти не може да владееш никоя душа. Ти може временно да я обсебиш, като животно, но един ден тази душа ще се върне при Бога. Душата излиза от Бога и се връща към Бога. Като замине тази душа, ти ще скърбиш, ще страдаш, че не си постъпил както трябва. Аз не искам да се ровя във вашите грехове. Радват ме вашите добродетели и вашите грехове. Греховете ви са все криви разбирания на любовта. Дошъл един, стиснал ръката на една сестра и изкълчил ръката от любов и тя казва: „Много ме стисна.“ Рекох ѝ: „Ще претърпиш за Божията Любов. Кажи му: Братко, Господ така не стиска.“ Ако ще търпиш, търпи. Ако кажеш истината, кажи я както трябва, но не бъди користолюбив. Тази сестра не иска никой брат да я безпокои, но като минава, усмихне му се и му запали чергата. Един ден мине сериозна. Това е друго лицемерие. Трябва да имаме едно поведение, помнете това. Аз вървя по един път, и лошото и доброто може да те осакати. Ако аз се представя такъв, какъвто не съм, това е осакатяване, това е лъжа.

Някой други има, които така гледат на мене, както аз гледам на вас. За тях моите мисли и желания са явни. Аз мога да минавам, тук в света, като един светия, а онези никога няма да кажат, че аз съм такъв или онакъв. Те мълчат, но аз, като ги срещна, че има нещо в мене, което не им харесва – прави са. Те нищо не ми казват. Тогава аз търся кое е онова, което не им харесва. Поправям го. Втори път, като ги срещна, виждам веднага стане промяна в тяхното лице. Това е обръщение. Ако в нас не стане онази великата промяна, понеже Бог никога няма да ни каже, че сме направили това или онова, но ще видим нашият живот се отразява в лицето на Бога. Той не е доволен, в тебе има нещо, което се отразява. Когато ти изправиш живота си, умът ти светне и се яви в тебе Божествената светлина и умът ти

започне да функционира правилно. Това пак ще се отрази върху лицето на Бога.

Аз мога да ви кажа как да се подмладите, как да станете силни, красиви, богати. Но, ако ви кажа, вие всички ще се развалите. Ако направим когото и да е от вас красив, той ще се развали. Която и сестра да направим красива, тя ще хвърли око на този или на онзи и няма да бъде в събранието. Ще каже: „Едно време бях глупава. Ходих да слушам там.“ Или можем да направим когото и да е от вас музикант, да има гласа на Аделина Пати, да вземa три и половина октави, но няма да го видим вече в събранието, той ще се увлече от света и тогава отнемам тази музика и тази сестра, като обеднее, пак се връща в събранието, пак е смирена, пак седи в салона тук. А пък, като тръгне онази, красивата сестра, всички момци да станат подобри, също така и при музиката, като се развие една дарба, тя трябва да се употреби за славата на Бога.

Сега вие по някой път искате да опитате какво е търпението. Мене ми е крайно неприятно, на мене ми е неприятно да повиша тона. Мене ми е крайно неприятно да вземам примери от вас. Аз като изнасям известен пример от вас или от света, мене ми е неприятно, свива ми се сърцето. Тези примери аз ги нося в торбата, толкоз хиляди години съм събирал и още много имам. Не искам да кажа, че аз не се интересувам. Аз се интересувам, но като желая да ви предам едно учение, приготвям ви да бъдете верни на него. Ако пък ви предам едно учение и вие го изопачите, тогава няма смисъл. В вас има една опасност. Вие, и способни да сте, може да се изопачите.

Рекох, каква е сега целта? След 50 – 60 години къде ще бъдете вие? *(Учителят е донесъл няколко куба и показва големия куб.)* Ще приличате на един голям куб. Като умре човек, правят му един паметник. Там е заблуждението. Невъзможните неща в света, стават възможни. Тук имате 8 куба. Имате най-хубавите условия за живот.

Тесарактът е в постоянно движение. Всичко това се мени. Това, което е невъзможно за тебе, ако ти знаеш как да подвижиш, каквато и да е част, лошите условия, при които живееш, веднага ще се изменят. Онези математици, които са изучавали това, те искат да изучат какво е четвъртото измерение. Това е външната, физическата страна. Неща, които не могат да се постигнат на физическото поле, могат да се постигнат в четвъртото измерение. Това, което не може да се постигне в плоскостта, се постига в тялото. В една плоскост един кораб не може да плува. Но в едно пространство, което има дълбочина, в едно море – може. Невъзможното в плоскостта, може да стане в тялото. В едно море, дето има дълбочина, корабът плува.

Невъзможното за човека, за птиците е възможно. Птицата хвърка из въздуха, но човек се отличава. Има една област, в която човек хвърка, там, дето птицата не може. „Птицата не може да мисли." – И птицата мисли. Ние надникваме в един свят много по-обширен, защото едноизмерния свят е една врата за двуизмерния. Двуизмерният свят е врата за света на трите измерения. Триизмерният свят е врата, през която можем да влезем в четириизмерния свят. Четириизмерният свят е врата, за да влезем в Духовния свят. Силите на четвъртото измерение владеят триизмерния свят. Следователно, от едно по-висше състояние, в света ти може да владееш физиката, материята. Това, което от физическо гледище е невъзможно, от духовно гледище е възможно.

Например боли те пръста, търпиш, не минава, а пък, ако употребиш мисълта си, молитвата, може да оздравееш. Беден си, гладен си, в пустинята, ако разбираш закона, ако разбираш молитвата, то хлябът ще дойде. Има един реален начин, по който хлябът ще дойде в пустинята. Христос от нищо не можеше да създаде хляб. Имаше там пет хляба, но трябваше там да има пет хляба. Той от нищо не може да направи. Той казва:, Дайте ми петте хляба" и тези

пет хляба взе, че ги увеличи. Вие може да мислите, че и без хляб може да нахраните хората. Аз, като отида в пустинята, ще насея поне едно житено зърно, тогава всичко можете да направите. Ако не нося, нищо не можете да направите. Ако вие носите една мисъл в ума си, в сърцето си едно чувство, във волята една постъпка – можете да направите. Едно добро имате, но без да имате една свещена мисъл, без да имате едно свещено чувство, без да имате една свещена постъпка, не може да направите нищо.

Аз не искам да разбирате всичко. Това не ми е желанието. Защото, ако разбирате нещата, вие ще се спънете. Вие ще се спънете така, както ако ви дам една площ земя, вие ще изгубите време за посев, а пък ако ви дам малко земя и не знаете какво има в нея, вие ще посеете и ще има резултат. Само това е мое, което аз мога да обработя. Аз не зная какво е въздухът, но от онзи въздух, който поемам, аз се ползувам. Аз не зная какво нещо е светлината, но тази светлина, която прониква в мене, от нея се ползувам. Ако аз съм във връзка с Бога, Бог владее един велик закон. Когато аз съм благоугоден на Бога, тогава Бог събужда желание в окръжаващите около мене, да имат разположение към мене и да ми оказват съдействие, едно чувство на любов.

Дошла някоя сестра и се оплаква от някой брат. Това е да я изпрати да дойде при мене. Ако тази сестра каже, че онзи брат е добър, тогава Бог я изпратил при мене. Аз зная, че той не е толкоз голям грешник, както тя мисли. Нейният ум е такъв. Този брат и постиснал ръката, да кажем. Сега аз изнасям нещата, за да ги направя явни. Някой път и вие не знаете как да гледате. Когато аз гледам, някой път се пазя, в тялото и в мускулите има неверни движения, ако ти не се пазиш, ще дадеш друго настроение, ти трябва да пазиш движенията на мускулите си. Съзнанието ти трябва да държи отчет за всичките ти движения. Някой път видиш една жена, мускулите ти

треперят. Тези движения са неверни. Ти ще се пазиш да не става това треперене. И като трепериш, ще се замъгли умът ти, ще пиеш. Пиянството, блудството и престъплението вървят заедно.

Като отишъл дяволът при едного, казал му: „Или да убиеш някого, или да блудствуваш с жени или да изпиеш една чаша с вино." Той казал: „Да убия някого не искам, нито блудство, но ще изпия една чаша." Като изпил виното, той направил и трите. Ти нито ще пиеш вино, нито ще блудствуваш, нито ще вършиш престъпление. И за доброто е същото. Ако дойде един ангел, и той ще ти влияе с чашата. Само че, той ще ти даде една чаша с чиста вода. Ще ти доведе една млада мома и тя, като те погледне, в тебе ще се зароди едно свещено чувство да и направиш една услуга и ще я държиш като светица в ума си. Вместо да отидеш да убиеш някого, ще отидеш да съживиш някой умрял. Една форма, може да я употребиш и за добро, и за зло. В една чаша съдържанието е важно. Когато живееш чист и свят живот, дяволът го няма, но когато живееш порочен живот, дяволът е вътре в тебе. Като не живееш добре, дяволът е отвътре. А щом живееш добре, дяволът е отвън. Дяволът трябва да бъде отвън, а не отвътре.

Не искам да говоря за дявола, защото като мислим за него, ние привличаме всички онези нечистотии, които от памти века съществуват в света, и колкото по-малко говорим, по-добре е. Ние искаме той да си вземе всичката стока и да си отиде. На дявола не му искаме зло, но нека да вземе колкото зло има и да го отнесе със себе си. Да му кажем: „Тази стока не е за нас. В нашият свят тази стока не може да се продава. Ако можеш да направиш нещо хубаво, добре."

Искам да ви остане мисълта. Вие всички искате да служите на Бога. Няма нито един от вас, който да има лошо желание и който съзнателно да иска да направи едно престъпление. Трябва да се държи абсолютно чист навсякъде. Някой път дойде една мисъл отвън, да я контролирате, именно тези чужди мисли трябва да се

контролират. Та, има един начин, дето трябва да се помага. Онзи ден дойде един млад брат и разправи следното, той казва: „Едно време мислех: Какво от това, че светът мисли лошо за нас, но сега чувствувам, че хората в света, като ни пращат лоши мисли, може да ни заставят да вършим същите престъпления, които светът върши, ако не знаем законите.“

Аз искам да изучавате законите на човешката мисъл, сърце и воля. Всяка мисъл, за да се постигне, има известни правила. За да ходиш в нормално състояние, има си известни закони и за чувствата, ако не спазваш тези закони, това чувство не може да се поддържа. Тогава естественото, здравословно състояние и то изчезва. Здравето подразбира тониране на мислите, чувствата и волята. Тогава и външните отправления на тялото и те трябва да бъдат нормални. Ако мисълта, чувствата и волята ти не действуват както трябва, ти нищо не може да постигнеш. А пък всички вие искате да постигнете нещо. При сегашните условия, вие имате всичките добри условия дадени, но трябва едно малко усилие.

Аз искам за 10 деня, най-малко да се съсредоточите, без да сте разсеяни и да разгледате вашия живот и да не спирате върху греховете си. Като се спреш и като намериш в себе си една погрешка, да благодариш и да се зарадваш, че си намерил в себе си една погрешка, гдето да може да работиш и да я поправиш. Намериш в себе си една крива мисъл, може да я поправиш. Аз правя неща, но много работи, които едно време съм ги разглеждал и сега ги разглеждам. Виждам каква е била тогава светлината. Мене не ме интересува защо така съм мислил. Кои са били причините, че съм мислил така. Ако за мене не са били предметите ясни, значи светлината не е била така силна, за да ми даде тогава ясна представа, а пък днес има по-голяма светлина.

Някой кабалисти носят кръстове, триъгълници [на] челото. Триъгълникът, това е ума, сърцето и волята. Този триъгълник, ако ти съзнаваш и го туриш на главата си, тогава всичко ще ти върви. За да могат умът, сърцето и волята ти да действуват еднакво, ти трябва да имаш една цел, към която да се стремиш. Бог, ако бъде целта, към която се стремиш, тогава може да имаш този триъгълник. Ако този триъгълник го обърнеш, тогава ще имаш противоположен, обратен стремеж. Да кажем, че ти вървиш към Бога и обръщат триъгълника надолу и кажеш, че Бог го няма горе, казваш: „Да се обърна към земята, да си поживея." Като обръщаш триъгълника надолу, какво ще придобиеш? – Разликата ще бъде в следното: ако живееш по Бога, ще имаш 40 – 50 килограма, а ако обърнеш триъгълника надолу, ще имаш 120 килограма тежест и в единия, и в другия случай ще умреш. При втория случай, като дойдат онези, които вземат от тебе, ще вземат повече и ще кажат: „Много угоена крава е." А пък, като умре светията, казват: „Много изпостяла е", и казват: „Трябваше да го храним." Те, под думата „храним", разбират следното: Трябваше да го направим светски, щом станеш светски, ти се угояваш.

Мнозина мъже идват при мене и казват: „Много духовна е станала тя, хлътнала е. По-рано имаше какво да прегръщам, а сега няма какво да прегръщам, искам да се върне първата ми жена, да е тлъстичка." Това е криво разбиране. Ако тя е духовна, нейният мъж, като се приближи, ще чувствува, че от нея лъха една светлина, една топлина, а пък тя се е влюбила в другиго. Някой път хората се влюбват в духовния свят и се зароди една ревност в мъжа и той казва: „Христос ми я отне." Не. Христос не се жени. Той иска чрез нея да вкара и тебе.

Ще се избавим от следното заблуждение: Когато дойдем до истинската любов, ние ще имаме едно тяло красиво, пластично, няма да има тези черти. Някой път, когато движим лицето си, обезобразява

се, това не се дължи на духовния живот. Ако имате духовен живот, вие ще имате едно тяло чисто, правилно и лицето ви ще бъде правилно. Първоначално, ще изгубите. Когато преминете първоначално от физическия свят към духовния, първоначално ще ви потънат очите, бузите. Когато минете през тази зона, ще кажете: „Струва си да мина през тези страдания“ и ще бъдеш доволен, и другите ще бъдат доволни. Ние казваме: „Никой да не се допира до мене.“ Че до тебе той се допира със своята мисъл. Цяла нощ той те държи в своите мисли. Тоя казва: „Аз не мога да спя.“ Със своята мисъл, той те държи в ума си. Някой път може да те държи със сърцето си, а пък някой път може да те държи с волята си. Някой път и ти може да безпокоиш хората. Необходимо е да имаме една чиста мисъл, за да влияем добре на другите. Писанието казва: „Молете се един за друг, за да изцелеете.“

Много братя и сестри са тъжни, скръбни, атакувани са от чужди същества. Аз наричам като някой тении или трихини. Тези трихини знаете колко са опасни. Някой път влезе в тялото някоя трихина и става опасно за човека. Някой път със залъците влиза и тенията.

От тези същества в другия свят, за които ви разправям, може би да се изпоплашите. Любовта, за която ви разправям, ако започнете да я прилагате, всички тези недъзи ще изчезнат. Искам да си дадете свобода един на друг, да имате уважение един към друг. Онзи, главния предмет, за който искам да ви говоря, вие, които сте в състояние да го разберете, защото съвсем друго нещо занимава умовете ви. Този куб е съвсем неясна работа за вас и от стъкло можем да го направим, но непрозрачна е тази материя. Ако вие разгледате куба от тази страна, колко страни може да видите? – Три страни, другите ще бъдат неизвестни. Това, неизвестното е по-висше измерение. Ако влезете в един по-висш свят, в света на тесаракта, тогава вие ще го видите отвсякъде: и отгоре и отдолу, а сега, понеже

сме на физическото поле, ние виждаме куба така, както го виждаме. Един куб това е страна, едновременно на тесаракта, но този куб е същевременно един малък тесаракт. От този куб може да направите 8 по-малки кубове. Един тесаракт е свързан със съзнанието на живи същества. Това са крепости. Като превземеш крепостта, ти ще изучиш крепостта. Но тази крепост е вътрешна, по-голяма крепост. Онзи неприятел излиза от крепостта и другите бомбардират. Много опасно е. В четвъртото измерение е много мъчно да се справиш, в третото измерение е по-лесно. В двуизмерните е още по-лесно.

Едно същество от четириизмерното е внушило лошо за тебе в този – в онзи, работи против тебе. Ти ще скъсаш най-първо тази мрежа, ще отидеш при главните телефони и с ножиците ще скъсаш тези жици. Половината от тези жици, като ги разрежеш, ще стане дисхармония в тях. Ще се произведе дисхармония между лошите хора и от това и те ще започнат да се карат помежду си, искат да ме оберат, ако съм богат. Да кажем, че ме оберат. Аз ги скарам за парите ми и те се бият и се скарат едни други, наранят се. Аз отивам да ги лекувам. Взема си парите и си замина. Но, ако не мога да направя това, ще пия една студена вода и ще кажа: „За втори път, Господ да ми е на помощ.“

Вслушвайте се и от всяка лекция гледайте да извадите една поука. Ако някой сказчик е по-глупав от вас, кажете, че и от вас има по-глупави. Ако пък е по-умен от вас, тогава старайте се да станете по-умен. Така че в първия и във втория случай да се ползувате. Опитайте се и вие да говорите, за да разберете този въпрос за куба. Трябват най-малко 10 години, за да се изложи.

Да изпратиш една мисъл, да се възприеме една мисъл, да се предаде някъде, тогава ти вече разбираш законите. В старо време как се е предавало Словото Божие? Ние мислим – чрез вестниците. В времето на апостолите трябваше хората да пишат, нямаше печат. Ние

казваме, че трябва да печатаме книги и да ги издаваме. Вярно е така. Туй е по-добър метод, но няма по-хубав метод от проектирането на една Божествена мисъл чрез човешката мисъл. Едно време хората бяха по-силни в мисълта си, отколкото сега. Сега са по-волеви. Там имат по-големи възможности, но в мисълта са по-слаби, [сега] се изисква силна мисъл. Ако имате силна мисъл, ще избягвате и много болести. Много болести у вас се дължат на отслабването на мисълта. Яде ти се нещо, не бързай да ядеш. Пие ти се нещо, не бързай да пиеш. Отишъл си при извора, опетнен е, почакай половина час. Ти казваш: „Време нямам." Имаш време, ще почакаш 15 минути, половина час, поблагодари на Бога. Не бързайте да реализирате вашите желания, които сега имате. Чакайте половина час. Мнозина от вас живеят при лоши условия, вие трябва да се радвате. Молете се ден, два, три, четири, цяла година се молете. Ако след една година нямате резултат, елате и аз ще ви кажа къде е препятствието, коя е причината. А пък вие се молите, някой път нямате резултати, оставите. За Христа нямаше ли препятствия? За апостолите нямаше ли препятствия? Кой велик човек, коя велика жена е минала без препятствия. И кой праведен е минал без препятствия?

Не трябва да оставяме погрешките така. На Изгрева е започнало нещо, което, ако не искате да го поправите, аз ще го поправя. Най-първо ще ви направя всичките светии. Мога да ви направя светии. Но за предпочитане е вие сами да станете светии. Как може да се произведе един войник в генерал? Но бих желал вие да сте роден генерал, но без да ви направя, вие да отговаряте на генералски чин. Желанието ми е следното: Знанието, което сега ви предават от Невидимия свят, е да ви промени. След като аз престана да ви говоря, друг процес има в света, който иде да работи. Не работя само аз. След като съм проектирал известни мисли във вас, ще дойдат други работници и след 4-5 деня една мисъл ще започнат да я разработват

във вас, ще ви дадат нова светлина. Те работят за вашия растеж, за освобождение на света.

Мене ми е желателно, когато дойдат тези работници, да възприемете, което те ви носят. Мнозина идват при мене и искат да ги запозная с Невидимия свят. Аз толкоз години имам това желание за вас, но вие искате механическо познаване. Такова запознанство няма. И без това някой ви познават. Тези, които са дошли да работят върху вас, са много учени. Те идат да работят, идват при вас и като дойдат, ще видят какво може да излезе от вас, съобразно с това, което намерят, ще почнат да работят. Толкоз години идват да работят. Ние сме дали на тях свободен ход. Те ще работят по методи, които те ще изберат. Аз не мога да им се наложа, не мога да им кажа: „Този брат е малко слаб." Тези братя идват да работят върху вас. Аз ги наричам „братя, които са завършили своето развитие". Всеки един от тези братя, които идват да работят върху вас, си има специфични методи.

Да изменим техните методи, това е престъпление. Те идват да ви осветлят, да ви избавят от мочурляците на този живот, от страданията, от неволите и да ви покажат по кой начин да реализирате Любовта, Мъдростта и как да премахнете препятствията. Всички вие имате препятствия, мъчнотии. Няма нито един от вас, който да няма такива. Има много трудни въпроси, които те ще разрешат. И Писанието казва: „Ще ви изпратя Духа си и Той ще ви освободи." Бог ще изпрати Духа си и ако те не дойдат, да ви освободят, не може да направите нищо. И Христос, като беше на Земята, дойдоха ангели да работят с Него. Като възкръсна, пак му помагаха и на тях се дължи тази промяна, която стана. И сега, и в бъдеще пак всичко ще се дължи на този, Божия Дух.

Онова, което вие приложите и развиете, това ще ви ползува. Някои мои примери, и някои мои думи може да са подействували. Някой път аз съм привеждал някой пример, който на някой не

действува добре. Аз някой път говоря, че не трябва да раждате такива глупави деца. На някоя майка, като погледнат, че нейното дете не е умно, аз като разправям това, ни най-малко нямам предвид да огорчавам една майка. За да бъдете носители на Божественото, не трябва да носите в себе си никакви посторонни неща. Една майка може да е майка не само на децата, но майка и на своите мисли и на своите желания и на своите постъпки, и бащи трябва да бъдете едновременно.

Не искам сега изведнъж да туря тези неща, да ви спъват, нито мога да ви похваля, ако ви похваля и не отговаряте и ако ви коря и ако не заслужавате укора, тогава какво искам да кажа? Укора не заслужавате и похвалата не заслужавате, тогава какво заслужавате? Нито искам да ви хваля, нито искам да ви укорявам. Защото знам какъв е законът: Ако ви хваля, ще ме хвалите; ако ви укорявам, ще ме укорявате. А пък аз, за да се избавя от тази беля, нито искам да ви хваля, нито искам да ви укорявам. Пазя себе си. Ако вие ме хвалите, ще искате и аз да ви хваля. Аз влизам в положението ви. Ако аз съм на вашето място, какво ще направя? Може би, ще направя нещо по-умно, ако съм на моето гледище, но ако съм с вашето разбиране, ще направя като вас.

Но има един начин, по който нещата може да се постигнат. Този начин е следния: Аз искам да гледам нещата, както Бог гледа. Аз виждам някой брат е способен по видимому. Рекох, Бог му е дал способности, чувства, няма какво да се безпокоя. Рекох му: „Ще стане нещо от тебе, но как ще стане?“ Рекох му: „Бог те има предвид, ще стане нещо от тебе.“ Той казва: „Ти какво мислиш?“ Ти не желай още моята мисъл. Тя не е насърчителна, но Божията мисъл е насърчителна, защото и в единия, и в другият случай аз мога да те спъна. Бог ви е дал нещо, Той има едно специфично разположение

към тебе. Аз какво мисля, след като завършиш работата си, след време аз ще ти кажа тогава, какво е било моето мнение за тебе.

Сега искам да бъдете свободни. Ще ви кажа на ваш език: спрямо всички аз имам най-доброто разположение, защото, ако нямам добро разположение, това значи да вляза в стълкновение с Божия закон. Като казвам, че имам добро разположение, с това казвам, че искам да изпълня Божия закон, а ако нямам добро разположение, тогава не съм в съгласие с Божия закон. Ще търпиш хората с невежеството им, с погрешките им. Ако вие бяхте съвсем прости, щях да имам едно особено отношение към вас, тогава нищо не плащате. Но представете си, че сте царски синове. Тогава колкото и да сте невежи, друго е, ще се оплача на баща ви. Ако бяхте прости, щях да употребя тоягата, но понеже сте царски синове, не мога да я употребя. Бащата ще каже за детето: „Той има малки недъзи, но ще бъдеш снизходителен.“ Господ ми е дал едно разпореждане да бъда мек. Някой път вие мислите, че не съм мек, лъжете си. Аз не съм мек някой път, когато разтривам. Хвана ръката, намествам я, изтеглям я, правя масаж, но за обхода, щом е здрав човек, аз съм най-мек. Щом има някой болна ръка, рана, аз го хвана и да не иска, казвам на някого: „Хвани оттам“, и разтривам. Ти казваш: „Защо правиш така?“ Рекох, за да оздравее ръката. Щом оздравее, аз стоя на няколко метра разстояние. Някой път ще ме извините за моята нескромност, че си позволявам да ви бинтовам. След като заздравее ръката, аз извадя и измия. Рекох, свърши се работата. Превързвам и отвързвам, а пък щом сте здрави, тогава отивате на работа.

Върху силата на човешката мисъл, чувства и воля, тепърва ще се спра върху това. Трябва да имате ясна представа за това, за да може да употребите своята мисъл, за да работите за Божието дело.

В светлината на Божията Любов всичко се постига! *(Три пъти.)*

6-та лекция от Учителя, държана на 26.X.1932 г, . сряда, София.

ЛЮБИ БОГА

5 часа сутринта

Добрата молитва

(Прочете се една тема.)

В тази лодка може ли да плавате. Най-първо трябва ви един нов начин на разсъждение. Всички сте специалисти по старите пътища, но нов път трябва да учите. Това, което знаете, то е минало вече. То не ползува. Всичкото ви знание е заминало. То влиза в своите резултати. Вие се осланяте на миналото. Вие казвате: „Ние живеем." – Хубаво. Това, което сега живеете, се дължи на вашите минали мисли, на вашите минали разсъждения, на вашия минал път и прочие, но бъдеще[то] ви ни най-малко няма да зависи от вашето минало, а от това, което вие вършите. Мене една сестра ми наведе един аргумент много силен: „Сутрин рано ставаме, идваме тук да слушаме, нямаме ли един стремеж?" Така е, не отричам това. Но да допуснем, че един ученик идва в училището много рано, но всякога иде с неприготвени уроци. Че идва рано е плюс, така е, другите спят, а той едва. Но, че идва с ненаучени уроци, това е минус. Плюс и минус са две величини. Някой път те не са равни. Някой път минусът е по-голям, а някой път плюсът е по-голям. Всякога се счита, че плюсът е по-голям. Силният е всякога по-силен от слабия. Другояче не може да бъде. Но пък някой път, не може да бъде силният толкоз умен, колкото слабия. И когато слабият ти създаде някоя беля, ти ще се чудиш от къде е дошла.

После, друго положение. На един гостилничар може да му е приятно да идват клиенти в гостилницата, но ако идват тези, които нищо не плащат и все на вересия вземат, първото място все вземат, но претенции имат да бъде всичко постлано, критикуват гостилничаря и

т.н., и след като се наядат, запишат на тефтера и излизат навън. Красиво записват. Като дойдат втория ден, пак същото. Питам: на какво ще се радва гостилничарят? На хубавото писано или на ранното идване. Този гостилничар, ако е хубаво наготвил, хубавото е на онези, които ядат, които плащат, между тях има отношение. Това са отношения в света. За пример има известни отношения в школата, които никой от вас не ги спазва, както трябва и аз сега мисля едно, аз съм дошъл до следното: Или трябва да продължа тази гостилница или да я затворя. В мене две решения няма. Още една постъпка и ще кажа: Ще затворя гостилницата, защото аз не се ползувам нищо. Аз не искам да си хабя времето в една гостилница да готвя. Готвил съм 30 – 40 години и най-сетне гостилничарят трябва да има един резултат. Ако в тази гостилница вие не се научите, тогава какъв смисъл има. Това не го вземайте лично. В природата има гостилници и тях някой път ги затварят. Вие ще кажете: „Учителят ще затвори гостилницата." Ето аз какво разбирам: ти си млад, в тебе текат сили, ти мислиш, но ще дойде един ден, природата ще затвори гостилницата и тогава ще почувствуваш, че ти не си млад и ще кажеш, отидоха младините. Гостилницата е затворена, кредита вече се намалява.

Та трябват ред разсъждения. Когато казвам, че ще затворя гостилницата, мога да я затворя, няма нито един на когото гостилницата няма да се затвори. Вие какво ще правите? В дадения случай от мене нищо не зависи. Това е вярно, но и от мене много зависи. И едното е вярно, и другото. Как така, изтълкувайте го.

Ето аз как разбирам. Една свещ, която аз държа в ръката си незапалена, но и след като запаля свещта си, тя няма да ви принесе оттам, дето сте вие, с някое такси до мене. Значи свещта само ще ви даде едно улеснение, а силата е във вас. Но тя може много да направи за вас, ако не свети тя, никъде няма да отидете. В дадения случай от мене не зависи, от вас зависи. Зависи и от мене. И това е вярно и

другото е вярно. Ако аз не светна, от мене зависи, но ако аз светна, вече от мене не зависи, а от вас зависи. Това са ред разсъждения, които трябва да имате.

Сега всички вие вървите по личен път. За някого казват: „Защо този е начумерен днес?“ Това са повърхностни разсъждения. Когато небето е облачно, когато има вятър, небето отговорно ли е, че дъжд вали, че вятър има и прочие, ни най-малко. На вятърът му е скимнало да духа и само духа. Вятърът казва: „Не съм ли свободен?“ – Свободен е. Дъждът казва: „Не съм ли свободен да падам на земята, да си поиграя?“ – Свободен е. Какво е отговорно небето за духането на вятъра. Вие имате философски разсъждения, че всичко иде от Небето. Това е вярно и онова е вярно. Тогава аз ще ви задам друг въпрос. Бог даде всичко, нали? Следователно вие виждате като краен резултат, че грехът Господ го създаде. Вярно ли е вашето заключение. Не всичко, което е създадено от света, е от Бога. Това е за мен така. За вас как е, то е друг въпрос. Така че правим извод: Създадените от Бога неща се различават от онези, които не са създадени от Бога. Онези неща, които са създадени от Бога носят живот. А онези неща, което не са създадени от Бога, носят смърт.

Тогава вие ще цитирате онзи стих, който казва: „Аз съм този, Който творя добро и зло.“ Тогава ще ви задам друга една загадка. Идва един пътник, който като обиколил целия град, пристига при една къща и пита: „Мога ли да преспя у вас?“ Казват му: „Може, но в нашата къща има едно правило. По себе си няма да ходиш. Ако може да издържиш, ще те приемем.“ Кой е онзи човек, който би удържал своето обещание? Колко души ще издържат своето обещание? Това са неразрешени задачи. Някой път вие изисквате някой работи да станат, които са невъзможни по своето естество. Кои неща са възможни и кои невъзможни? Вие казвате, че аз трябва да ви обясня нещата. То е ваше разбиране. Кому Господ досега е говорил лично,

като човек? Някой казва: „Чух един глас.“ На кое място го чухте? Някой ще каже, че на пъпа. Някой ще каже, че на друго място по тялото си, горе. Кое е вярно тогава? Някой казва: горе при лъжичката. Някой казва: горе; пък някой казва: така ми се стори. В колко случая това, което си чул, е глас на Господа и в колко случая не е глас? Мислите ли всякога, когато човек чуе нещо или му дойде нещо в ума, е все от Господа?

Тогава обяснете: всичките капки, които обичат свободата, и завземат в пространството голям простор, защо, като паднат в долината, има блъскане и вместо да бъдат чисти, стават кални. Защо капките не остават чисти? Рекох, ако сте горе в пространството, ще бъдете чисти. Щом дойдете в долината, ще бъдете веднага кални. Ако вие влезете в кое и да е общество, помнете това, в каквато и да е организация, непременно ще се окаляте. Колкото долината е по-голяма, калта ще бъде по-малко. Колкото долината е по-стръмна, по-тясна, толкоз калта ще бъде по-голяма. В отношенията, които съществуват, има една голяма опасност. Когато хората се сближават едни с други, в света, всякога има една опасност да се окалят. Да се окаляш значи да възприемеш някой неща в дадения случай, които не може да използуваш за нищо. Калта само ще полепне по тебе, тя само чака да се залепи за тебе и после тя ще каже: „Оцапали ме, дотегна ми да седя тук.“ Калта не иска да седи там.

Дайте сега онова, вътрешното тълкувание на това. Ако вземете само буквално нещата само за временния живот, то нищо не се разрешава. Вземете за пример следното: в съвременната музика, диригентите трябва да дирижират, да управляват един хор. Казват, че този диригент е отличен. Музикантите са отлични. Но между диригента и музикантите няма никакво съотношение, няма никакви естествени правила. Всичко това не почива на един велик закон. Донякъде само почива. На първо място е музиката, а не диригентът.

На първо място не са свирците, диригентът трябва да се слива със своя талант, с музиката. Диригентството може да се създаде и по друг начин. Твоят език, за да изпее една песен, дава се такт на него. За пример изговорете думата „свобода“ и вижте на колко места вашия език ще се завърти, докато изкаже това слово. Или вземете един тон на цигулката и ще вземете лъка или отгоре или отдолу. Това са много механически процеси. В музиката някой тонове трябва да се вземат отдолу с лъка или отгоре. Това е пак основано на един закон. Когато теглиш въжето и снемеш кофата долу, или правиш обратно движение, то тези два процеса не са ли едни и същи. В единия случай снемаш кофата, а в другия – издигаш пълната кофа. Ако издигаме празната кофа, нищо не знаем, ако издигаме пълната кофа, има смисъл. Ако искаш да изразиш думата „любов“, но ако думата „любов“ няма никакво съдържание, в твоето сърце или в твоя ум, ти може да и дадеш какъвто такт искаш, но това ще бъде празна кофа.

Аз някой път свиря без такт и без диригент. Аз съм виждал някой оркестри свирят без никой диригент и свирят 10 пъти по-хубаво. Има едно вътрешно съотношение. Диригентът не трябва да изпъква, защото главното – хората не искат да видят как той дава такт, а искат да чуят музиката. Онзи, който е композирал, и той е условие, както диригента. Важна е музиката, която публиката трябва да слуша. Каквото излезе от нас, то е важното? Това, което излезе, то е, което може да повдигне музиканта.

Някой може да каже: „Тогава без диригент!“ Не. Диригентът в дадения случай може да го считате за глава. Но, ако той се покланя и маха с ръце, обаче няма никакви музиканти или ако всичките тези музиканти са невежи, тогава колко струва диригентството? Той ще се криви на една или на друга страна, ще прави правилни движения, но публиката няма да бъде доволна, а някой път може да е обикновен диригент, но музикантите са способни и музиката излиза добре. Вие

настоявате за отлични диригенти. Не зная дали диригентът дирижира музикантите или музикантите дирижират диригента? Музиката роди диригента. Музиката стана условие, за да се роди, за да бъде диригентът добър. Та, на първо място вие да имате един музикален талант в себе си, една музикална гениалност, да сте родени, да сте музикално гениални, както свирците, така и диригентът ще дойдат сами по себе си. Това е първото нещо, което трябва.

Казвате, че здравето се добива като яде човек. Само невежите хора мислят така. Няма животно, което да не знае как да яде. Каква е скритата ви цел? Ако може да станете светии, аз ще ви кажа: Може ли да помогнете на цял един свят, да престанат всичките страдания? ***(Един брат запитва нещо Учителя. Учителят към него казва:)*** Ти трябва да питаш вън, а не тук. Всичките имат право да питат толкоз, колкото и ти. И ако това стане, тогава ще се вдигне скандал. Ти си един ученик, който не е изпълнил нещата в класа и аз мога да изнеса колко неща си изпълнил. Аз зная всичко. Ти си един ученик, който нищо не си изпълнил почти. Аз съм длъжен, длъжни сте и вие. Какво разбират под думата „природа“. Един нагон вътре в човека, това ли разбираш под думата „природа“? И хиляди години може да се говори така, но истината така не се добива. По този път, по който вървите, истината не се добива. Не мислете, че пътят на животните е така свободен. Нито един от вас най-първо не е свободен. Вие, като задавате известен въпрос, вие не сте го определили сами в себе си. За вас се изисква само една кибритена клечка да драсна. Драсна клечката, но вие нямате свещ, давам свещ, драснете и запалите, но нямате фенер и изгасва свещта. Давам фенер, вие се прекатуряте и счупите фенера. Аз ли съм крив? Аз ви давам свещ, давам фенер, а вие само да чупите. Ако разсъждавахте като мене, класът щеше да бъде другояче. Ако вие не зачитате себе си, не може да зачитате и другите хора. Ти моята сила не си опитал. Един човек, който си служи

неправилно със закона, той е осъден на смърт. Онзи войник, който си служи с ножа, той прав ли е? Хората си позволяват това, което не е позволено. Един войник, който и да е от вас, изважда ножа и убие другиго. Това, което Бога не позволява, човек го позволява. Ако ние сами се разрушаваме, тогава как изпълняваме Волята Божия?

Най-първо езикът ти е един нож, вие хубаво питате. Аз бих ви говорил, но трябва да бъдете свободни, без задължения. Тези, които ме слушат, имат същите погрешки, като вас. В едно отношение са по-доблестни от тебе. В някой отношения си много доблестен, но в някой отношения си много неразумен. И ако някой би ти противоречил, ти би му ударил един юмрук и би го търкулил. Аз не искам никой да ме защищава. Ако аз не защитавам истината, напразно говоря, но ако защищавам истината, то тя ще бъде на моя страна. Аз виждам, че тук нещата не са такива, каквито трябва да бъдат. Зная как трябва да бъдат, но в дадения случай аз ви привеждам примера, както онзи, който приема в къщи, но казва: „По себе си няма да ходиш и вода няма да пускаш“, и онзи се отказва да живее в тази къща. Питам: аз изисквал ли съм от вас нещо невъзможно? Вие питате: „Как да живеем добре?“ Аз отговарям: Люби Бога!

Всичко, което носи раздор, смърт, страдание в живота, не е от Бога. Ти си причината за всички нещастия в света. За всички престъпления в света ти си причината. Като казвам „ти“, не разбирам именно ти, а онзи, първия човек, който живее в тебе, „стария човек“ го наричам. Отиваш при един гостилничар и искаш да ядеш в 8 часа. Той казва: „– Яденето не е сготвено. Моето ядене става в 12 часа.“ Гостилничарят отговорен ли е? Идвате в моята градина и искате да ви услужа с плодове. Елате, но понеже вечерта всичко е раздадено...***(Една птичка влезе в салона.)*** Това птиче защо е влязло?

Мнозина са казвали по отношение на школата: „Съжаляваме, дето толкоз време изгубихме.“ Питам: не е ли целият наш живот една

загуба? Кой е спечелил? Кажете ми един човек, който да е спечелил в света, да има завършен резултат, да има печалба. Кажете ми един човек, който да не е свършил катастрофално. Богатият изгубва богатството, Ученият изгубва учението, силният изгубва силата, царят – положението си. Де е печалбата? И вие нищо не печелите. Има неща, които може да ги добиете и без да сте тук. Даже има работи, които ако не бяхте в школата тук, по-добре щяхте да ги добиете, но има нещо, което в школата ще добиете по-добре, отколкото вън. За пример някоя мома, ако имаше шанс да се ожени за някой богат момък, тук е изгубила шанса да се ожени за богатия момък. Тук ще се ожени за един брат, като нея, който ще каже, че Бог е промислил и тази сестра ще гладува.

Кое е важното сега в света? Всички сега трябва да развием най-важния въпрос. Всичко онова, което се върши в света, е важно, но в дадения случай, кое е най-важното? Ако вие бихте дошли до мен и ако вие носихте свещ, аз ще ви запаля свещта и нещата мога да ви направя много ясни, много ясни, с две думи. А пък в една школа, тези разсъждения, както тук, нищо не допринасят. Те са гимнастически упражнения. Нищо не се постига с това. В една от темите пише: „Онези, които искат да влязат в пътя на ученика, трябва да имат възвишен идеал.“ Това е нещо много неопределено. В тази тема пише още: „Трябва да изучаваме вътрешните ограничения.“ Това е за много учени хора. Тук се изисква много учена работа. Тук трябва да мислиш. Аз почти нищо не разбирам. Някой има радост и я изгубил. Имал е любов и я изгубил. Любовта се губи. Приятелят е умрял, изгубиш любовта си. Майка ти умряла, изгубиш любовта си. Замине учителят, изгубиш любовта си. Замине ученикът, загубиш любовта си. Всичко се губи, но има неща, които не се губят.

Сега да дойдем до обяснението. Ако искате, елате един ден при мене. Малкото дете, което е в ръцете на майка си, не може да ходи в

училище. Като стане на 8 години, ще ходи в първо отделение, ще ме извините всички. Нито един от вас не е идвал при мене. Аз съм идвал при вас, но вие сте били при майка си, но майка ви, какво е казала? – „Видите ли моето дете.“ Аз искам вие да растете. Според мене, растежът е един от най-хубавите органически процеси. Да растеш добре, без да усещаш едно стеснение. Във вас се заражда едно нетърпение. Аз ви давам следното правило, което аз почти не го спазвам, затова от вас не го изисквам. Никой от вас няма да кашля, няма да се секне. Никой от вас няма да въздиша и никой от вас няма да се мърда, като седне. Като седне, да прилича на една статуя. Като говори, да не прави жестикулации. Никой от вас да не плюе на земята.

Тази, влязлата птичка е предметно учение. Това пиленце е влязло и казва: „Намирам се при специални, социални условия, соколите ме гонят. Зима иде сега, какво трябва да правя? Подслон не може ли да ми дадете?“ Нито един от вас не е в състояние да му услужи. Няма достатъчно доверие в нас. Ако го хванем, ще го турим в една малка клетка, ще ограничим неговата свобода. Какво мисли това птиченце всъщност? Това е моето тълкуване. Защо е дошло то? Кой то вас може да определи? Кое го е подтикнало да влезе тук?

Светът е създаден от Някого, Когото не знаем. Това, Незнайното хората наричат Бог, Разумност, Природа и пр., но истинското Му име не знаем. Но все таки ние чувствуваме Неговата воля, Неговата мисъл и Неговата сила. Този, който е създал света, не го е създал заради нас. Той го е създал за една по-висока цел, която не разбираме, но ние участвуваме в този живот като условие, за да се проявим. Мога да стана философ, проповедник, цар и пр., мога да искам това. Ако стана цар, какво ще постигна? Мога ли да заповядвам на Слънцето, да изгрее или не? И да има цар на Земята и да няма, то Слънцето, звездите, ветровете си работят, както си знаят. Аз мога да ви говоря

привидно, но нещата могат да станат не както аз говоря. За пример аз мога да говоря за любовта и вие може да говорите, както знаете. Когато аз изучавам хората, аз не ги изучавам, както са събрани, но ги изучавам, когато сте сами и според това какво прави сам, от това виждам какъв е. И ви казвам: Неговите подбуждения са чисти. Хората външно живеят по един начин, а вътрешно по друг начин. Сега вътре какви сте? Какви трябва да бъдете? Всеки може да каже, че ние трябва да живеем добре. И аз, и вие да го казваме може. Тогава аз изяснявам по следния начин: ако аз драсна една кибритена клечка и не мога да я запаля и вие правите същото и не можете. Аз съм ученик, а вие прост. После, драсна една суха кибритена клечка и я запаля и простият човек драсва клечката и я запалва. И Ученият, като запали клечката, е хубаво, и простият да запали клечката е толкоз добър, колкото и Ученият, ако я запали. Всеки един от вас носи 30 – 40 килограма товар на гърба си. Представете си, че някои ученици нищо не носят от товара. Тези, които носят товара, защо да не са готови да дадат половин товар, защо ще страдат? Когато човек страда, тогава разбира, че трябва да даде нещо.

На този приятел, аз сега разбирам нуждите му. В душата му има събрано чувство, той си има своя болка, има нещо незадоволено. Той ходи и се усеща като самотен и той усеща, че всички хора около него не го разбират. Това, което той иска да им го предаде, не може да им го предаде, а пък и той не разбира хората. Следователно те гледат на него малко странно. В него има често характера на апостол Петър. Петър извади ножа и извади ухото на слугата. Христос, който беше умен, му казва: „Тури си ножа в ножницата, защото с един нож работа не става. Тези хора имат повече ножове, отколкото ние. Тури си ножа. Мене ще бият, а вие ще се разпръснете като пилци.“ Петър, като тури ножа, офейка, отдалече дойде и той се отрече, каза: „Не съм от неговите ученици.“ После, като му дойде на ум, че не си устоя на

думата, излезе и плака горко. Христос го погледна, искаше да каже: „Аз ще бъда разпънат, но после пак ще се срещнем, ще се разговаряме.“ Онова, което беше скрито за Петра, Христос му го разправи, след като възкръсна и стана Петър радостен, и беше готов за всички страдания.

Вие сте онзи в онзи Петър, в Гетсиманската градина, там има бой, камшик. Там е казано в Евангелието: „Паднаха онези на лицето си.“ Христос искаше да избави учениците си и каза: „Аз съм, оставете тези!“ Това е сега драмата в този свят. Така живеем и не се разбираме. Ако някой каже, че се разбираме, не е вярно, не се разбираме. Мога да ви наведа хиляди доказателства, но не искам да ги навеждам.

Дойде някой в стаята при мене и казва: „Много ти е добре тебе тука. Леглото ти е там, по-хубаво спиш, отколкото ние.“ Аз бих заменил това легло, но готови ли сте, учението, което имам в ума си, да го застъпите по-добре от мене? Аз не съм дошъл за едно легло, за един юрган, за една паница ядене в света, не съм дошъл и за една усмивка на хората. За какво съм дошъл в света? Аз зная защо съм дошъл, а вие защо сте дошли? И вие сте дошли за нещо. Вие не сте дошли мен да слушате. Аз, в дадения случай, съм диригент. Вие сте свършили музикална академия. Който и да е може да бъде диригент. Вие може да свирите и тогава диригентът дава такт. Ти вървиш по пътя, твоята мисъл е един диригент, твоето сърце е един диригент, но не е това главното. Ти имаш един импулс, но не е главното в импулса. Зад импулса седи нещо по-велико, това е разумното, изворът на живота, великото в света. И като дойде това великото, ти ще почувствуваш единството ти с всичкото битие. Сега всеки е погълнат от вас, всеки един си има желания, но това желание не е, което осмисля живота. Но извън това желание има нещо по-велико, което човек трябва да схване. Всички тези желания са стъпки към онова великото, непостижимото в света. Непостижимо е, понеже не

може да се улови, не може да се опетни. И ти, като го зърнеш, то е един идеал.

Да ви приведа един пример на вас: Един проповедник, като говорил няколко часа за Господа, слушателите нищо не разбрали, един от слушателите само си има своите нужди. Идва при едно място и сяда при една много красива госпожа. Тя му говори за съвсем други работи. Нито за Бога, нито за нещо подобно и той цялата нощ, като се върнал, бил весел и радостен. Проповедникът му разправял важни работи, а тази госпожа му разправя обикновени работи, а той се върнал весел. Тя даде нещо от себе си, а проповедникът е скържав[180]. Като се връща, този слушател е радостен, той сам разправя въодушевен, взема перото и пише, и тази жена е в ума му. Защо влезе в ума му? Ние казваме: Пазете се от красивите жени. То е така, има опасност. При огъня като си, може да се запали нещо, но в дадения случай огънят произвежда по-голяма полза.

Ще ви дам две правила: Аз често си позволявам да направя едно малко зло. Ако това малко зло, ще произведе едно по-голямо добро, тогава заради голямото добро, ще направя малкото зло. Защото, ако не го направя, няма да дойде голямото добро. Често не правя едно малко добро, защото ако го направя, ще дойде голямото зло. Рекох и на вас: ако зад едно малко зло, се крие едно голямо добро, направете го; ако зад едно малко добро, се крие едно голямо зло, не го правете. Някой път ние се отказваме от малкото зло и изгубваме голямото добро. Някой път направим малкото добро и след това правим голямото зло. Объркваме нещата. А пък има и друг живот, дето малкото добро върви с голямото добро и малко зло върви с голямото зло. Но в сегашния живот има прекръстосване, съпоставяне.

Сега, колко години някои от вас сте слушали беседите? Говорил съм ви не само аз, но и други са ви говорили, отвътре са ви говорили

[180] Скържав – свидлив, скъперник.

и аз зная едно нещо, че думите, които аз съм ви казал, те няма да паднат напразно. Обаче, аз зная, че един ден, някои от вас, ще идете и онова, което придобиете, няма да се върнете. Вие ще приличате като онези 10 души, които Христос е изцерил и само един от тях се е върнал. И казал Христос: „Де са другите, да отдадат Слава на Бога?“ Ще се върне само един, ще каже: „Едно време боледувах, сега оздравях, много съм благодарен“, а другите ще замълчат, това е което правим ние. Някой от вас въздават слава на Бога, а някой казват: „Ще си поживеем в света“, и си поживяват. Не искам сега да ви морализирам. Няма по-благородно нещо в човека, отколкото това да бъде съзнателен. Ако любовта не е фактор, ако аз мога да подозирам един момък, че е при една мома, и ако аз подозирам една мома, че е при някой момък, то не съм разбрал живота. Онова, което Бог е допуснал в света, вие не го подозирате. И онова, което има да стане, вие не може да го избегнете. Една красива мома, която е дошла в света, тя не може да избегне противоречията в света и онзи момък не може да ги избегне. Тя не може да избегне противоречието, че е изгубила своята красота и момъкът, че е изгубил своята сила. Красотата е била в нас едно обявление, и силата е едно обявление. Това, което мога да изгубя, какво мога да се радвам на него? Аз вземам 100 лева, но след 10 години трябва да му върна 100-те лева с лихвата. Ако ми даде сто хиляди лева и ми каже: „Когато искаш може да ги върнеш, лихва не искам, след като забогатееш много и не се нуждаеш от тях, може да ги върнеш“, аз считам човек, който казва така, за благороден. Това е един морал, който аз поддържам.

Не сме единствените хора в дадения случай. Не съм само аз, който говоря, има хиляди разумни хора, които в сегашните времена говорят, има хиляди разумни ученици, които говорят, и спасението не зависи от нас, зависи от цялата целокупност. Слънцето изгрява точно навреме, това е един резултат. Зад този резултат виждам

разумната сила, която работи и зад всичко това грешно, има все таки нещо разумно. Във всичките тези хора, които говорят днес, във всичките хора, има желание да постигнат нещо по-добро. Католическата черква изгаря толкоз хора. Властта, за да поддържа своята власт, наказва толкоз хора. Противоречието произтича от самите нас.

Преди години имах един пример, ще ви го приведа. Дойде при мене един господин и идва и иска пари на заем и преди да ги беше взел, казва: „Аз ще ви ги върна тези пари, аз съм честен човек. Услужете ми.“ След като му дадох парите, той се обърна и казва: „Извинете, могат да се случат условия, може да не мога да ви ги върна. Какво ще мислите за мене?“ – „Като ми върнеш парите, ще мисля и като не ми ги върнеш, пак ще мисля.“ Казах му: „Няма да си изменя много мнението. Ако ми ги върнеш парите, ще мисля, че си човек, който каквото кажеш го правиш, а пък, ако не ги върнеш, ще мисля, че си човек, който не правиш това, което казваш. Аз мога да те освободя. Считай, че не съм ти дал нищо. Забрави и не връщай нищо. Нищо повече.“ След като си замине той, може да дойде в мене мисълта: защо да съм така глупав, дал си тези пари, защо му казваш: забрави ги? Онзи ми казва: „Ти какво ще мислиш заради мен?“ – Ако спечелиш с моите пари и ми ги върнеш, аз ще мисля добре за тебе, ако не спечелиш и не ми ги върнеш, ще мисля, че си обикновен човек. Ти може да мислиш, че Господ те е пратил, но и аз зная, че Господ не те е пратил. Дяволът те е пратил, за да ме изкусиш. Вземи парите и не искам нищо. Считай, че нищо не съм ти дал, защото тези пари за мене са един товар и ако не ти ги дам, ще мислиш: „Той в Бога вярва и не дава, “ вземи ги сега и мисли, че нищо не си взел. Друг път като дойдеш, ако имам, ще ти дам. И да не мислиш, че имам пари. Те са последните пари, които имам, и ти ги давам. Но дали аз ще ги похарча или не, то е безразлично. И ти имаш душа и ще се порадваш.

Считам, че е все едно, аз или ти да се радваме. Става една борба в него. Две мнения. Казва: „Какво ще бъде твоето мнение?“ – Рекох, бъди уверен. Ела втори път и аз ще ти дам двойно, отколкото сега ти давам. Той се зарадва и въздъхна.

Когато въздъхна този човек, дяволът излезе от него. Под думата „дявол“ разбирам човек, който иска да живее изключително за себе си, всеки човек, който живее изключително за своето право. И аз често пъти изисквам от хората, това за което нямам право.

Та сега, едно хубаво разсъждение. За да се образува онази хармония, онова разбиране, истинския морал, вие трябва да го търсите. Влезте в кое и да е общество, всички общества си приличат. Колкото хората са по-повдигнати, тогава се заражда друго нещо, от друг нюанс. Има някакво грубо прегрешение, но след като излезеш, един брат ти е казал, за него този е малко... Ще се спрете там. Само ще си помръднете ръцете.

Та, в света съществува един закон. Всеки човек, в дадения случай, иска да го приемат. Който и да дойде, той иска да имаш абсолютно доверие в него, да не мислиш като другите хора. И като имаш доверие в него, нему му е приятно. И самите ние, като имат хората доверие в нас, и на нас ни е приятно. Та в практическия живот е необходимо да имаме доверие един в друг и относително е това доверие. Аз имам доверие в един човек да носи 50 килограма, но 100 килограма – не може. Ако имам повече доверие, ще го натоваря с по-голям товар, относително доверие има в някой човек. Някой иска абсолютно доверие. Аз не искам абсолютно доверие. Аз мога да ви кажа, както и да опитваме в малките работи, че няма същество в света, по-вярно, по устойчиво, не в големите работи, от Бога. Ако искаш от Бога няколко милиона, Той няма да ти ги даде, но ако искаш 5 пари, ще ти ги даде. Ако искаш храна, един обяд или жаден си, искаш малко вода, Той ще

ти покаже извора, ще намери някой да ти покаже водата или ще ти даде някой едно парче хляб, ще го изядеш.

Ако искаш да опиташ Бога, може да опиташ Бога, когато си болен. Лекарите ще кажат, свърши се, този човек е фалирал, а ти кажеш: „Господи, ще те слушам, помогни ми." След 24 часа болният се подобрява. Или някъде те гонят хората. Мене ми разправяше един господин, гонили го, потеря, заобиколили го и той казал: „Господи, ще ме убият, само Ти може да ме избавиш." Хваща го началникът на потерята и го завежда на едно място в гората, казва: „Да си вървиш, ти не си човека, когото ние търсим. Онзи е друг." Ти ще кажеш: Това е „1001 и една нощ"! Има едно Същество и ако всичките хора се обърнат към Него, светът би се оправил. Но хората не искат по този начин. Те искат по свой начин да оправят и тогава ще има този ред на нещата.

Но вие опитайте по този начин и като го опитате, не ходете да разправяте тази своя опитност, понеже ако разправяш една своя опитност в живота, това по някой път ще се отрази зле върху вас. Например ако отида при вас и кажа, че съм много учен човек, то каква цел имам? Искам да си подигна реномето, че съм учен човек. Какво ще добия? Ще добия, че ще идват мнозина и ще кажат – моите лекции са скъпи. На запад плащат, в окултната школа на запад всеки месец плащат по 20 долара. Това са две хиляди лева, но това, което добиеш, е въпрос. Не може да го приложиш. Продава се знанието. Сега имаше курсове по тайните науки. От Америка имаше преискуранти[181]. Учиш ги и пак знаеш толкоз, колкото си знаел по-рано. Всичко това е повторение. И когато аз изучавах всичките тези въпроси, аз дойдох до съвсем друга система. Тази система, на когото и да е от вас, бих му я казал само при две условия, много елементарни работи, чрез които сами можете да намерите пътя. Там се изисква

[181] Преискурант – ценоразпис, каталог с цени

учение. В природата трябва да чоплиш. Тя обича трудолюбивите. Под думата „природа“, разбирам следното: ти си в едно общество на най-разумните същества и ако ти първата си дума не издържиш, те се поставят към тебе така както трябва. Но, ако ти си изправен, те са готови постепенно, не изведнаж, да ти разкриват все повече и повече и на всяка стъпка ще ти съдействуват, каквото и да кажеш, те ще ти помагат. В света има една обща идея, на която тези същества са носители и те подкрепят едно велико благо. Това благо е Бог.

Всяка лоша мисъл, всяко лошо желание, ще остави не само отпечатък, но всяко лошо желание привлича известни утайки и болестите се дължат на известни лоши желания, които и ние самите не знаем. Те се наричат „тайни желания“. Дойде при мене един човек, който се показваше много набожен, от първо качество. Аз искам да го опитам. Той казва: „Аз не искам много ум от тебе.“ Той имаше много големи претенции, Господ никого не съди. По-добре аз да те съдя, отколкото Господ да те съди. Господ никога няма да те съди. Господ не сади никого, но ти сам си приготвяш своята съдба. Рекох му: „Аз не искам да те съдя. Я ми кажи защо идваш. Тези работи, за които ме питаш, те не могат да се поправят.“ Той беше направил една материална сделка, която не можеше да се поправи. Имал да взема от някъде и пита да вземе ли да ги съди или не. Рекох му: „Тази работа е непоправима. Отначало трябваше да разсъждаваш. Парите си изгубил, не го съди. Пий една чаша студена вода за парите си, Господ те е осъдил да изгубиш парите и да не го съдиш.“ Най-първо той каза, че не иска аз ум да му давам. Аз му казах: Ум не се дава. Колкото Господ е дал на мене, аз се радвам и от моя ум никому не давам. Всичко, каквото излезе от ума ми, давам, но от моя ум не давам, нито пък искам да чопля нещо от ума на някого. Аз считам това за престъпление. Нито пък човешкото сърце искам да бутам, някой път. Каквото излезе от сърцето му, вземам, но да чопля, не. Нито пък

моето сърце искам да чоплят. Казано е, Господ казва: „Дай ми сърцето си“, но преводът не е прав.

Тези са сега нови разсъждения. Освободете се сега от личния елемент, поставете личността на нейното място, едно правило аз държа. Най-високият връх няма защо да се защищава. Той е най-висок. Ако си пък на най-ниския връх, няма да се препоръчваш. Ако си най-високия връх, е свършено. Но също така, ако си и най-ниския връх. Големият връх има по някой път желание да се навежда към долините. Казва: „Хайде и аз да пратя нещо долу от себе си, да бъда щедър.“ Ако си на най-високия връх, бъди щедър. А пък, ако си в долината, каквото ти изпращат, приемай. Ако някой от вас искате да се посветите, аз преподавам на много богати хора, по-богати хора от вас не съм виждал. Нито един от вас не е сиромах. Моето правило е сега: за в бъдеще търся бедни, сиромаси. И понеже сте много богати, то може да намерите учител, какъвто вие искате. Вие сте богати в самоуважението, в тщеславието, в подозрението, в безверието, в съмнението. Това са богатства – богати в злото, в ненавистта, в двуеличието. Тук един ден, една сестра седи, богата и казва: „Като мене няма друга. Онова, което аз съм преживяла, какво е? Вие сте големи простаци.“ На друга сестра казва: „Ти си много проста“, и идва тази сестра и иска да минава за бедна, не е бедна.

Когато Христос е казал на младия момък: „Иди, продай всичкото си имане“, ни най-малко не искаше да продаде материалните си богатства, но този момък имаше високо мнение за себе си, че е минал целия закон, а Христос му казва: „Откажи се от своето тщеславие и ела подир мене и слушай каквото ще ти кажа.“ Да се откаже от себе си, това беше много тежко за този момък, но все таки човек трябва да се откаже от себе си. Като дойде смъртта, ще му вземе тялото и той ще се откаже от себе си. Ще те заровят в гроба, ще те поливат с вода и

един ден погледнеш – главата ти куха и всичките мертеци[182] на къщата разхвърлени. Всичките пари, знание, уважение в света са изчезнали. Ще дойде тогава смирението и ще кажат: „Не съществува той вече, умря.“ По-добре е да се отречем преди да е дошла смъртта, да направим както Толстой казва: „Дай всичкото си имане. Да се откажем от сегашния си живот, иначе ще дойдат други порядки в Русия, ще ви го вземат насила, което имате сега.“ Жената на Толстой му казала: „Ти казвай това на другите а не на мене.“ Графиня е тя. И Христос казва: „Да бъде Твоята воля“, и дойдоха сега новите порядки в Русия, да се отрекат. Там има едно самоотричане.

Отче наш

7-ма лекция на Общия Окултен клас, 2.XI.1932 г., сряда, Изгрев, София.

[182] Мертеци – (тур.) греди на къща или на покрив на къща.

ВСЯКОГА УСЛУЖВАЙ

6 часа сутринта

Отче наш

За следния път пишете върху темата: „Какво постига личната опитност?“

Ще прочета първо Послание от Йоана, трета глава.

В Писанието има тънки работи, които трябва да се различават, както музикантът трябва да различава с ухото си разните тонове. Тези неща се отнасят до външната страна. За пример, когато един оркестър свири, диригентът, който има тънко ухо, той веднага може да схване кой от инструментите прави някаква погрешка и в кой тон именно се заключава погрешката. Ако някой слуша, да се свири, но няма такова чувствително ухо, и десет погрешки да се направят, той чува, че има някакъв дисонанс, но где именно е направена погрешката, той не може да различи. В това отношение всички вие сте капелмайстори на общите погрешки. Вие знаете, че нещо не е изсвирено както трябва, но где и как трябва да се свири, не знаете. Казвате: „Еди-кой си не свири добре.“ Да, той не свири добре, но има причини за това. Майсторът, който го ръководи, той знае где е причината. Това положение е общо за всеки човек. Всеки човек все има някъде да куца. Куцането не зависи някога от човека. Има външно, има и вътрешно куцане. Казвате: „Човек не трябва да куца.“ То значи: Трябва да се премахнат вътрешните недъзи.

Рекох, за да се премахнат недъзите, които съществуват вътре в човека, това съставя обект на самия живот. Разбира се, опасно е, ако тези недъзи често се повтарят. В всички науки има една опасност от честото преповторение на нещата. За пример, ако вземете една селска

мома, ще я видите хубаво облечена, спретната, защото има някаква подбудителна причина. Тя е облечена без никакъв дефект. Това се отнася не само до селските, но до всички моми. Такива са всички моми. Обаче, щом постигне това, което желае, тя вече не обръща внимание на външността си. Докато има подбудителни причини в себе си, тя постоянно носи китка на главата си. Щом постигне своята цел, веднага престава да носи китки на главата си. До известно време носенето на китките съставя едно правило, но след това време се счита, че е срамотно да се носят китки на главата и момата казва: „Едно време носех китки на главата, но сега вече не може."

Това е вярно и в морално отношение. Някои хора се кичат като момите, но дойде време и те напущат този живот, казват: „Нищо не струва." Това е същото и в живота. Когато момата туря китки на главата си, тя ги туря така, че те да имат известно отражение върху нейното лице, да ѝ придават красота. В това отношение селските моми разбират закона, те разбират отношението на цветята върху лицето на човека. Това е едно правило за тях. А има някой моми, които по естество, още от рождението си, не обичат да се кичат с цветя. Те мислят, че и без китка може. Питам: закон ли е, че всяка мома трябва да носи китка? Не е закон, това е едно правило, една мода. Та, когато казваме, че трябва да се живее добър живот, трябва да се определи същественото, в какво седи добрият живот. Или, когато се говори, че трябва да се обичаме, трябва да се знае в какво седи същинската любов.

Понякога в живота си ние употребяваме такива методи, каквито употребявали турските джерафи[183], хирурзи, за лекуване на рани. Тези джерафи имаха обичай първо да намажат болното място с масло. Не, с масло само не се лекуват раните, трябва нещо съществено за

[183] Джерах, джерахин (ар.-тур. cerrah) – народен хирург

това. Та, понякога ние туряме мазилки, но и с мазилки работата не върви. Има ред лекарства, които природата сама е създала за лекуване, тя е предвидила, че хората трябва да се лекуват. И лекарят дава такива лекарства. Всяко лекарство има за цел да извади всички отровни вещества, които се намират в организма или най-малко да ги неутрализира.

Сега целта не е да се лекуват болни хора и да се говори за тях, но трябва да се знае, че има и морални, и физически и умствени болести. Всяка умствена болест може да мине през две състояния и най-после да се яви през тялото. Щом се яви в тялото, тя вече може да се лекува. Целта е да се локализира някъде и тогава да се лекува. Докато не се локализира, тя не може да се лекува. За пример говори се за известен недъг, но де е този недъг? Не знаеш. Някой например обича да отлага. Дойде му една хубава идея и казва: „По-добре да я отложа за по-нататък.“ И я отлагаш. Минава след това година, две, три, но тези, хубавите времена за нейното реализиране не се връщат. Има нещо у човека, което постоянно отлага. Питам: това, което постоянно отлага у човека, той самия човек ли е? За пример, минаваш някъде, виждаш един лек предмет и веднага го дигаш. Това лесно става. Обаче, дойдеш до един тежък предмет, искаш да го дигнеш, не можеш. Дохожда ти на ум, че трябва да вземеш един лост, да го подигнеш, но веднага си казваш: „Що ми трябва да ходя, да търся лостове? Нека дойде друг някой да го подигне.“ И така го отлагаш. Така у човека има някой недъг, наслоен от ред поколения, и за да се освободи от него, той трябва да намери лост, с който да го подигне. Този недъг мяза на дяволския нокът – опнеш го, но той се държи здраво в месото, не мърда. Ако искаш да го откъснеш, ти трябва да употребиш някое лекарство, за да го откъснеш, да премахнеш корените му.

Та рекох, погрешките, това са анормални състояния, които се явяват у човека, и той трябва да употреби усилия, да се справи с тях.

Той трябва да изучава законите на своето естество. Понякога човек мисли, че е много добър, хубаво е да мисли, че е добър. Понякога мисли, че е лош, и това е хубаво, да мисли. Но лош и добър, това са относителни неща. Той прави по такъв начин ред сравнения. Понякога човек може да прави сравнения, че не е толкова красив, като еди-кого си или не е толкова силен, като еди-кого си, или не е толкова богат, или толкова умен, или учен. Това са все относителни мерки. И за доброто човек казва, че не е толкова добър, колкото трябва. Следователно, ние трябва да турим една мярка, една норма, по която да се определи, колко добър трябва да бъде човек. Доброто трябва да радва самия мене. Това, което в даден случай не радва самия мене, то не е добро. Аз нямам предвид човешкия егоизъм. Човешкия егоизъм е едно натрупване. Когато ти вземеш от едно благо повече, отколкото ти трябва, ти влизаш в областта на егоизма. Да допуснем, че ти искаш хиляди хора да те обичат и според обичая дето те срещнат, да ти целуват ръка. Представете си, че те обичат 100 – 200 хиляди хора и всеки, който те срещне, иска да ти целуне ръка. Какво ще бъде твоето положение, ако всички тия хора, един ден те срещнат и започнат един след друг да се извървяват, да ти целунат ръка? Целунат ти ръка 10, 20, 30, 40 и повече и продължават тия двеста хиляди хора да се изреждат, да ти целуват ръка, най-после ти ще се откажеш от тяхната обич. Ако сто хиляди хора се изредят да ти целунат ръка, какво ще стане с тебе? Има много писатели и поети, които искат да се прославят, да ги държат хората в ума си. Знаете ли какво ще стане с тях, ако всички хора или поне много хора ги държат в ума си? Да те държи в ума си един светия, разбирам, но всеки да те държи в ума си, има в това една голяма опасност.

Ще кажете: „Тогава никой да не мисли за нас.“ Това е още по-лошо. Да мислят всички за тебе, това е опасно, но и никой да не мисли за тебе, това е още по-опасно, по-лошо. Все таки има един,

който мисли за тебе. Кой е той? – Ти самият. Но връзката в живота е, когато изхождаме от общия принцип на живота и го свързваме със самия нас, с нашето съзнание. За да обусловим едно положение, ние казваме: „Трябва да се обичаме.“ Това именно е най-мъчното нещо. По кой начин трябва хората да се обичат? Йоан е писал по това, па и всеки от вас трябва да знае как трябва да се обича. Всеки трябва да обича така, както той иска да го обичат. Всеки от вас трябва да ви обича в материално отношение. Отивате при един ваш приятел и му искате да ви услужи с пари. Това е външната, физическата страна на любовта. В съзнанието си трябва да имате предвид следното: да обичате някого, това значи никога в ума си да нямате мисълта да злоупотребите с неговата добрина. Не само той не трябва да ти откаже никога, но и ти да си тъй изпълнителен, че никога да не злоупотребиш с него. Това е любов. Спазват ли се тези правила, и любовта ще издържи. Единият не трябва да отказва никога, а другият не трябва да злоупотребява никога. Човек трябва да издържи на тези две правила. Той всякога трябва да услужва и никога да не злоупотребява с услугата на другия.

Преди години аз изследвах причините за болестите. По едно време при мене дойде един господин, разправи ми болестта си, но аз не можах да намеря причината на неговата болест. Един ден той върви на разстояние от сто – двеста метра от мене, аз чух той да каже една дума. Тази дума веднага хвърли светлина върху мене *и разбрах, на какво се дължи болестта му)*[184]*.* От тази дума аз разбрах, че болестта му се дължи на някаква анормалност в чувствата му. Също така, тази болест се дължи и на неиздръжливост в неговите чувства. Тогава аз му казах: „Ако ти измениш своите чувства, в една година отгоре ще има един преврат в чувствата ти, а това ще донесе едно

[184] Текстът с курсив тук може да е редакция при разшифроването или да е добавен като допълнение.

подобрение в здравето ти.“ Дадох му известни правила за регулиране на чувствата и състоянието му се подобри. Повече той няма какво да мисли. Кажеш ли на един човек да диша чист въздух, щом той изпълни това наставление добре, чистият въздух ще укаже своето влияние върху него. Каже ли му се да пие чиста вода, без никакви примеси, водата ще укаже своето благотворно влияние върху организма. Ако водата е нечиста и съдържа органически примесени вещества, тя ще укаже вредно влияние върху организма на човека. Когато хората дестилират водата, те имат право за това. Дестилираната вода подобрява здравословното състояние на човека. За да се промива организма, човек трябва да пие дневно най-малко кило, кило и половина вода. Някой мислят, че достатъчно е човек да изпива на ден по една чаша вода. Не, кило и половина вода трябва да се пие и то чиста, дестилирана, без никакви примеси. Такава вода трябва да употребявате и в храната, която приемате.

Рекох, примеси има и в човешките мисли и в човешките чувства. Някога, колкото и да не иска човек да чуе нещо казано, речено, все пак дава ухо. Не трябва да го интересува това нещо. Това е една кал. Искаш да видиш нещо, пак не ти трябва, и това е кал. Искаш да видиш, че някой убил някого. И това не ти трябва. Какво те интересува, как станало това, убийство? Взел нож, мушнал го и това е всичко. Пази се от тази кал, да не се наслоява в съзнанието ти. Друг е въпросът да се интересува онзи, който отива да помага. Това разбирам. Но да любопитствуваш, да искаш да знаеш какво правят двама души, това не разбирам. Какво ще правят? Единият убил другия – какво има да се любопитствуваш от това. Някой казва: „Аз видях как го уби, мушна го човекът пред мене.“ И ще отиде да разправя на втори, на трети, на четвърти и т.н. „Аз видях, как го уби.“ Какво от това? Ще разправяш тук – там, а на другата вечер ще сънуваш, ще преповтаряни, в съзнанието си тези образи. Та, вие

трябва да освободите ума си от всички ония силни впечатления, които не можете да асимилирате.

Сега и в школата само това се чува, да говорят едни за други и да си казват: „Ние в това общество не живеем добре.“ Това е много казано. Двама или трима души могат да не живеят добре, но останалите живеят добре. Защо не живеят добре? Понеже това общество не се отнасяло спрямо тях добре. Не, като се говори за нещо, трябва да се взимат във внимание или пред вид само неколцина, до които се отнася дадена работа, но не и до всички общо. Ако двама – трима души не се обичат, това не показва, че и цялото общество не се обичат. Писанието казва: „Целият свят в лукаваго лежи.“ Питам: нима добрите хора и светиите все в лукаваго лежат? Това са общи твърдения. Има един свят, който лежи в лукаваго, но не целия свят. Ако човек е невнимателен, много заразителни болести могат да се предадат по този начин, без да се счита, че причината се крие другаде някъде. Например някой е лежал на студената земя или под сенчесто дърво или на камениста почва и после казва: „Простудих се.“ Следователно ученикът трябва да изучава живата природа или отношенията на разумните същества, между които той се движи.

Има известни същества, между които ние се движим, без да ги виждаме. И слухът на тия същества е толкова остър, че те чуват всичко, каквото ние правим. Слухът и на най-добрите капелмайстори не е нищо пред техния. И ако ти от сто километра разстояние направиш една малка погрешка, той ще те чуе и ще те хване. Това е, което ние наричаме будно съзнание. Това същество, като улови някого в погрешка, веднага идва при него и му посочва погрешката. Този капелмайстор дохожда при онзи, който свири, и веднага му посочва пасажа, който не е взел правилно. Ако музикантът, който прави погрешки, е внимателен, и капелмайсторът е много внимателен към него. Ако не е внимателен музикантът, тогава и

капелмайсторът му се стряска, строго му забелязва. Кой от вас не е чувствувал този капелмайстор? Този капелмайстор постоянно ти говори отвътре, и ти казва: „Ти не живееш добре. Еди коя си постъпка не е добра.“ Ти се измъчваш, страдаш. Понякога у човека се явява едно желание да скрие тази постъпка, да прикрие по някакъв начин погрешката си. Но след това покрай него минава втори капелмайстор и му казва: „Не се живее така.“ След него минава трети, четвърти и всички казват: „Това не е право, тонът не е правилен и т.н.“ Ти кажеш една лоша дума и капелмайсторът ти казва: „Тази дума е лоша.“ Каква дума да кажеш, обаче, той не ти казва. Никой от капелмайсторите не ти казва какво да правиш, какво да говориш. Те казват: „Има известни правила, те са написани, няма защо да ти се казват. Ти трябва само да ги прегледаш.“

Ученикът или музикантът трябва да знае как се взимат тоновете правилно, те са написани, няма какво да се разправят. Някой път учителят ще дойде, ще разправя на ученика как трябва да взима тоновете. Има известни инструменти, в които тонът е строго определен, но има инструмента, в които самите музиканти трябва да намират тоновете и техните места. В това отношение те трябва да гледат с остро ухо, да разбират, да чувствуват тоновете и да поставят пръстите си на местата. Така и в човешкото съзнание, човек трябва да знае, де да бутне тона. Ако се яви една дисхармония, значи ти си бутнал там, дето не трябва, не на място. Някога се бутне един тон вместо друг. Това показва, че в тази инструментация, каквото представя човешкото съзнание, има много клавиши. Можете ли да си представите, какво би било, ако един орган например, имаше повече от 250 хиляди клавиши? Вие ще се забъркате, ако ви турят пред един такъв орган. Да имате на разположение толкова клавиши, това е една много деликатна работа. Пианото например има само осем октави. Та

деликатно е положението на човека, да изучава себе си. Не е лесна работа да изучава човек себе си.

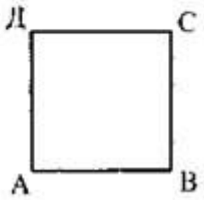

Фиг. 1

Някой наши погрешки произтичат от чувството на страх, на самоуважение, на честолюбие, на користолюбие. Това са положения диаметрално геометрически по отношение на това, което трябва да бъде. Някой погрешки произтичат от ъгъла А, други от ъгъла В, трети от ъгъла Д, а четвърти от ъгъла С. Следователно за всека своя погрешка човек трябва да знае от коя област произтича тя. Квадратът, който представя отвлечена област, човек трябва да знае на коя част от мозъка му съответствува всеки един от дадените четири ъгъла. Ако се каже само, че от ъгъла А произтича една погрешка, това е много общо казано, много неопределено. Где е това А? Или ако кажете, че от ъгъла В или от ъгъла С, но где е мястото на тези ъгли в човешкия мозък? Де се намира този квадрат в човешкия мозък? Где е този квадрат в човешкия живот? Някой казва, че погрешките в живота се дължат на недоимък. Не, погрешките се дължат на чрезмерното изобилие в живота. Само активният човек, който има чрезмерно енергия в себе си, само той може да набие някого. Болният никого не може да набие. Само честолюбивият, гордият може да направи една погрешка. Който не е честолюбив, той казва: „Не му обръщай внимание." Не е въпросът в това, да се обръща или да не се обръща внимание на хората, но въпросът е до каква степен човек трябва да има честолюбие. Има един закон: като влезеш в морето, трябва да гледаш водата да бъде най-много до брадата ти, по никой начин да не дойде

до устата ти. Устата ти трябва непременно да бъде свободна. Мине ли по-горе от брадата ти, ти веднага трябва да се връщаш, назад, напред не трябва да вървиш. Следователно честолюбието на човека може да бъде до краката му, или до пояса му, до раменете, до брадата му най-много, мине ли обаче брадата, ти веднага трябва да се обърнеш кръгом и полека да пъплиш назад. Тръгнеш ли напред, има вече голяма опасност за живота ти.

Да допуснем, че някой те е обидил. Ти не казвай нищо. Там е философията. Ако вземеш да му отговаряш, че ти си такъв, онакъв, това не е нищо друго, освен губене [на] време. Ти ще му кажеш, че е дивак, той ще ти каже, че ти си диване; ти ще му кажеш, че няма никакво възпитание, той ще ти каже, че ти си говедо; ти ще му кажеш, че няма никакво образование, той ще ти каже, че ти си голям паток. Какво се постига от това? То е зоология. И след това ще се върнете и ще почнете да разправяте на този – на онзи, че той ви казал, че сте говедо, паток и т.н. Ако някой ви каже, че мязате на вол, добре е това. Важно е, дали имате търпението на вола. Мязаш на вол, а нямаш неговото търпение. Какъв вол е този?

Мене ме интересува, когато виждам двама души да се карат, има едно педагогическо каране. Някой казва некому: „Ти си цял вол: глава имаш, но не мислиш; рога имаш, но не знаеш как да ги употребяваш. Не те е срам!“ Аз привеждам тези думи: търпение нямаш ти. Кажат ли некому, че мяза на паток, това значи, че той не мисли. Патката минава за много глупава. Този човек не мисли, не разбира законите на природата. Той като патка знае само да плава във водата и мисли, че всичко знае. С плаване само работа не става. Патокът, като върви, той се мисли за голям аристократ. Патокът е символ. Той всякога си намазва перцата. С това той иска да каже на своя познат: „Ако ти, като патока, знаеш да си мажеш перата и на сушата, ти цена не би имал.“ Ти не можеш да живееш в сушата, както във водата. Що се

отнася до водата, там патката е майстор, от нея може да се вземе урок. Обаче, излезе ли на сушата, всичките ѝ погрешки са там.

Сега да ви приведа един пример, който се е случил във варненско. Вървя един ден и виждам три деца седят, а пред тях един паток седи мирен, не се мърда. Казвам си: как ли са дресирали тия деца патока да седи така пред тях, като че му преподават? По едно време, като наближавам, какво виждам: децата държат една връв, на която има нанизани царевични зрънца, а патокът седи пред тях. Разбрах каква била работата. Те нанизали тия зрънца на патока и той гълтал, докато най-после не може да се отдалечи от тях. Те държат връвта, която е отишла вече в стомаха му и се смеят. Вие ще кажете: „Това е безобразие, да си играят така с патока.“ Аз минавам, поусмихвам се малко и казвам: „Какво правите деца?“ След това се обръщам към патока и му казвам: „Ти защо ядеш низани царевици?“ Патокът седи с отворена уста и казва: „За пръв път ми се случва такова нещо.“ Питам децата, как са го хванали и защо? Те ми казват: „Ние искаме да му дадем един урок, как са яде царевица.“ – „Че как трябва да яде царевица?“ „Да знае, втори път да не яде низана царевица. Да яде царевици, които не са низани.“ Прави са тия деца, втори път той, като яде царевица, ще я опита, да не е низана. Ако [не] е низана, ще я глътне, ако е низана, ще я спусне и няма да я глътне. Тогава взимам ножчето си и внимателно отрязвам връвчицата, която седи в устата му. Конецът се скъса и патокът се обърна назад и повече не дойде. Колкото и да е глупав този паток, втори път не дойде при децата. Колкото и да го викаха, той по никой начин повече не дойде при тях. Едно правило има у животните: те след като опитат нещо, колкото и да ги поставят при същото положение, те рядко ще сгрешат, рядко ще повторят същата погрешка.

Един мой приятел, ми разправяше за една своя опитност, която имал с охлювите. Той взел около 3-4 хиляди охлюви и ги заградил в

едно пространство, обиколено с електрическа жица, през която минавал ток. Той приспособил това нещо така, че който охлюв минавал през жицата, електрическият ток непременно го парвал. Всеки опарен охлюв имал някакъв белег на гърба си, направен от този господин, за да следи, дали той втори път ще мине през същото място. Обаче, какво забелязал? Всички охлюви, които минавали през жицата, нямали никакъв белег. От тук той извадил заключение, че щом охлювът веднъж се опарвал от жицата, втори път вече не минавал през това място. Тъй щото и охлювът, който минава за толкова глупав, като изпита нещо неприятно, втори път не се натъква на същото нещо. Той си седи на първото място, зад електрическата преграда.

Рекох, има изключителни условия в живота, когато ние правим погрешки. Те се дължат на това, че се измамваме от някоя придобивка. Това показва, че в ума си ние държим мисълта да се подигнем пред обществото, да станем знаменити. Така се явява чувството на тщеславие.

Тщеславието и гордостта имат различен произход. В гордостта се проявява чувство на самоуважение. Тщеславието произтича от едно чувство на общителност. Тщеславният човек иска да има доброто мнение на хората. Горделивият човек никога не обича да говори за себе си. Тщеславният, като направи едно добро, той иска да се разгласи по всички вестници, всички вестници иска да пишат за него. Ако даде за нещо десет хиляди лева, той иска всички вестници да пишат, че еди-кой си Иван Стоянов дал толкова и толкова хиляди лева. Горделивият ще даде десет хиляди лева и няма да пише по вестниците. Той счита това за обида. Любезността на тщеславния произтича от това, че той иска да говорят за него. Горделивият седи с пренебрежение, като че това не го интересува. Горделивият човек казва: „Няма какво да се меся с хората, всеки да се занимава със себе

си.“ Тщеславният се намесва в работата на хората дотолкова, доколкото това е за негова изгода. Тщеславните хора мислят, че без тях не може.

Понякога тщеславието е необходимо. Не е въпросът да нямате тщеславие, Христос е казал: Търсете слава не от хората, но от Бога. Търсете го там, дето трябва. Бъдете благоугодни не само на хората, но на добрите, на умните хора. Ако имате доброто мнение на хората в света, утре, ако направите една погрешка, те веднага ще изменят мнението си за вас. При това неразбиране на живота, понякога, като се молим на Бога, ние като че Му четем нотации. Страдаме и се чудим, не знае ли Господ, че страдаме и защо досега не се е притекъл да ни помогне. Питам: ако вие бяхте на мястото на Господа, щяхте ли да се притичате?

Една сестра ми разправяше следното нещо: „Молих се, казва тя, на Господа два – три пъти, но Той не обърна никакво внимание на молитвата ми, нищо не ми отговори.“ И тя започва да се колебае. „Щом е тъй, казва тя, безполезно е човек да се моли на Господа.“ Тази сестра забравя едно положение. До тази сестра близо живее една бедна сестра, която три пъти хлопала на вратата и, да и помогне нещо, но тя не се отзовала на нейната молитва. Ето защо сега и Бог не отговорил на нейната молитва, макар че тя три пъти се молила на Бога. Тази сестра, богатата, отлагала да помогне на бедната и след това се чуди защо Бог не и помогнал, не чул молитвата и. Питам: как е възможно да се молиш три пъти на Бога, Който е толкова разумен, и Той да не отговори на тази молитва? Като отивам, да питам Господа, защо не се е отговорило на молитвата на тази сестра, Той казва: „Понеже тя е отказала три пъти на молитвата на бедната сестра, затова и аз ще откажа три пъти на нейната молитва.“ И наистина, молиш се един път, Господ отлага. Молиш се два пъти, Той пак отлага. Молиш се трети път, Той пак отлага. Ако ти не отлагаш, и

Господ няма да отлага. Ако ти отлагаш, и Господ ще отлага. Когато някога Господ не ни слуша, ще знаете, че сте отложили да изпълните нещо. Щом отидете да направите това, което сте отложили, работата ви ще тръгне.

Един познат ми разправяше една своя опитност. За убежденията, които имал, го затворили дома му и му казали: „Ако излезеш вън от прага на къщата си, било на нивата, или другаде някъде, ще те претрепем.“ Това се продължило цяла година. Той си мисли: „Да поддържам ли убежденията си или не? Ако поддържам убежденията си и река да изляза, ще ме убият. Ако седя тук затворен, имам оризище и ако не го нагледам, не зная, какво ще стане с него.“ Седи той и мисли, намира се пред една дилема. Той трябва да предприеме едно от двете. Нещо отвътре му казва: „Откажи се.“ – „Не мога!“ – „Ама, ще отиде оризът.“ – „Да отиде, да става каквото ще. Ако оризът не замине, аз ще замина. В този случай предпочитам оризът да отиде, но аз да не отида.“ Най-после той решил в себе си да не се отказва от убежденията си. Какво става през лятото? След една дълга суша пада дъжд точно над неговото оризище и напълня дъждът неговите квадрати. Не се минава много време, неговото оризище било най-хубаво, дало най-хубав ориз. Всички се чудят: този човек е затворен вътре, не може да наглежда оризището си, а неговият ориз е най-хубав. Онези, които искали да го убиват, казали си: „Праведен е този човек.“ Дъждът напои само неговото оризище, а ние, които минаваме за праведни хора, нямахме дъжд, нашите оризища останаха неполяти.

Обаче тази опитност е една от редките случаи. Тя не става често. Втори път тя не се повтаря. Нещата в природата не се повтарят по един и същ начин. На вас може да се случи друга една опитност, която никога не е ставала. Оризището по същия начин не може да се полее. Едно е важно: когато човек е уверен дълбоко в своите

убеждения, той ще има особена опитност. Но за това трябва той да остане сам, от всички изоставен.

Един познат ми разправяше една своя опитност. „Седя, казва той, само с един лев в джоба си. Намирам се на чуждо място и се чудя, какво ще правя с този лев. Най-после си казвам: ще купя малко хляб за децата си, за себе си все ще намеря някъде работа. В това време право към мене иде една просякиня, която ми иска една помощ. Тя минава и отминава вратата на толкова богати хора, но при мене спира и се моли да и помогна. Нещо отвътре ми казва: ако и помогнеш, и на тебе ще се помогне; ако не и помогнеш, няма да ти се помогне и на тебе. Помислих си да разбия лева, че и на мене да остане, и на нея да дам. Нещо ми казва: ако помогнеш с цяло, на цяло ще ти се даде; ако помогнеш с половина, на половина ще ти се даде. Намерих се в борба, но си казах: ще ѝ го дам. Дадох си лева, но си казах: когато не върви на човека, не върви. Тази жена взе лева и каза: Господ да те благослови. И наистина, до вечерта още работите ми се оправиха.“ Рекох, този човек си върви, никой не подозира, каква борба става в него. Той има вяра, има убеждения, но бори се човекът и никой не знае какво става в него. Богатите хора наоколо ядат и пият, а той върви и мисли, как ще се оправят работите му. Убеждения трябва да има човек. На този човек още до вечерта се оправиха работите му. Може на някои хора да не се оправят до вечерта работите, но все таки ще се оправят по някакъв начин.

Досега аз не съм срещнал изключение от този закон: човек, който е постъпил съобразно Божиите закони, да не са се оправили работите му по един или по друг начин. Човек трябва да има една вътрешна опитност, да разбере разумността на тези закони, които действуват в живота. Целта на всички изпитания в живота е да създаде характер в човека. Всичко, което ни заобикаля в света, това е една дисциплина. Страданията, неволите, през които минавате, не са

нищо друго, освен една дисциплина, през която неизбежно трябва да се мине. И учени, и прости; и богати, и бедни – всички трябва да минат през тази дисциплина. Някой път на човека ще дойде такава болест, каквото той никога не е очаквал. При това, никой лекар не ще може да я излекува. Ще мине няколко дни, а някога и седмици и месеци, докато се излекува. Има болести, които вървят по свой определен път. Лекарят дава лекарства, но болестта си върви по своя път. Такива болести носят възпитателни въздействия върху болните. Те са възпитателно средство за болния. Щом се постигне това, което те целят, болестите веднага си заминават. Среща те един юнак и ти му дължиш нещо. Той веднага те завързва с едно здраво въже. Ти се молиш, казваш му: „Моля ти се, отвържи ме. Ще ти платя и парите, и лихвите, които се падат." Той веднага те освобождава и ти му плащаш. Такова нещо представят и болестите на човека.

От човека зависи да се освободи час по-скоро от своите длъжници, от болестите. Ние казваме, че има болести. Не, зад всяка болест седят същества от разни степени на развитие: силни, слаби или добри. Повечето от тях са лоши. Зад всички болести седят същества от много слаба култура. Те именно причиняват болестите. Това не е научно обяснение. За мнозина това е заблуждение. Във виделината на сегашната наука, както обяснява болестите, това е едно заблуждение, но духовната причина на болестите е, че зад всяка болест седи едно от тия неразвити същества. Те разбират от химия, от физика и когато искат да ти създадат една болест, те ще те накарат да ядеш такава храна, която не е свойствена на твоя организъм и по такъв начин ще ти създават някакво неразположение или някаква болест. Някои от тези същества ще те накарат да ядеш солен косат[185], че ще се чудиш после, какво да правиш.

[185] Косат – вид речна риба с много кости.

Един от нашите братя от Стара Загора отишъл някъде на гости и ял халва с леблебии, но той гълтал леблебиите, не ги дъвкал. Като се върнал дома си, започва да вика, да се превива от болки в корема. „Какво ти стана, какво си ял?“ – „Нищо не ми е станало, ядох малко халва само, но някой ме е урочасал.“ – „Каква беше тази халва?“ Оказа се, че той не дъвкал леблебиите. Какво да се прави? Той вика, превива се: „Умирам! Помогнете ми някак.“ Да му се помогне, трябва първо да му се даде рициново масло, но затова се изисква два часа, докато го пречисти. Най-бързо му направихме една клизма, а после му се даде рициново масло, което го успокои. Но докато се успокои, той окряка света. Рекох му: „Втори път не трябва да ядеш халва с леблебии.“

Този закон е верен и в духовния свят. Ако внесеш в ума си една отрицателна мисъл и в сърцето си едно отрицателно чувство, ти ще предизвикаш в себе си един дисонанс. Ти се свързваш с хора, които не са късметлии. Не се свързвайте с такива хора или с хора, които не носят щастие. Най-здравословното нещо е: Пазете се от лошите мисли, чувства и постъпки на хората. Не правете никакви връзки с лошите мисли, чувства и постъпки на хората. Пазете се от лоши връзки. Онзи свят е свят на вечна хармония. Ако вървите с този свят, никакви болести няма да има. И тогава, ако дойде една болест, няма да се плашите от нея. Човек не умира така лесно. Когато дойде време да умираш, ще ти кажат ясно: „Приготви се да заминеш.“

Ако не ти кажат това нещо ясно, това значи, че тия низши същества искат да те уморят. Тогава ти ще се отнесеш до главното място и ще кажеш: „Господи, искат да ме уморят преждевременно.“ Те ще изпратят стражари, които да те пазят, но затова ти трябва усилено да се молиш.

Засега обаче, единствените помощници при болестите, това са лекарите. Те са главната армия. Тия лекари дохождат със своите ножици, със своите игли, губерки, с отровните си вещества и веднага

поставят карантина, обсадно положение. Целият дом се бомбардира. Но, като се дигне карантината, и тези същества се дигат. Когато сте остарели и дряхли и заминете, това е в реда на нещата, но когато отиват здрави, млади, какво ще кажете? Та вие, които вървите по този път, трябва да имате малко по-особени разбирания, трябва да приложите някои работи. Трябва да се има пред вид общото положение, общите работи. Болестите следователно имат свой произход, но и те са на мястото си. Те са на мястото си, но някога тия същества, които ги причиняват, не могат да се изгонят. Казва се там, че някои искали да изгонят бесовете в името на Павла, на Христа, но духовете им казали: „Познаваме Павла и Христа познаваме, но вие кои сте?" И те ги набили хубаво. Та някой път и нас трябва да ни набият хубаво.

Под думата „болести" аз взимам всички ония изпитни състояния, които идат на хората. Някога идат известни изпитания, които мъчно се издържат. И тогава вие казвате: „На мене ли се даде това нещо?" – На тебе се даде. Ти държиш сега матура и ще ти се дадат най-мъчните задачи. Защо трябва да дигаш шум. Утре същите мъчни задачи ще се дадат и на другите. И техният ред ще дойде. Сега е дошъл твоя ред и ще гледаш да издържиш хубаво изпита си. Дали другите ще го издържат, то е тяхна работа. Като издържиш ти изпита си, тогава и другите ще държат своя. Ако ти не издържиш изпита си, ще искаш да ти дадат някои по-леки задачи. Не, в духовния свят няма леки задачи. Професорите, които изпитват там, не са снизходителни. Те са справедливи, но не са снизходителни. Те не правят отстъпки. Те могат и десет пъти да те скъсат. Ще кажете: „Ами, нали сме от вашите." Ваши, наши няма, трябва да учите, да издържите изпита си. Който знае, той е от техните; който не знае, той не е от техните. В този закон няма отстъпки.

Вие казвате: „Господ е милостив.“ Снизхождението на Бога седи в това, че Той отлага изпита ви. Ако те скъсат един път, Господ казва: „Изпитайте го още един път.“ Господ отлага изпита ви. Може да ви скъсат и десет, и сто пъти, и пак да се отложи изпита ви, с право да се явите пак на изпит. В това не седи добрината на Господа, че отлага изпита ви и до сто пъти. Който мисли, че може и без изпит, той се лъже. Не, ти ще минеш изпита по всичките правила. Не учиш ли, да минеш изпита, както трябва, ще те скъсат. Понякога вие мислите, че може така лесно и цветя да носите, и подаръци да носите на учителите си и с това да прекарате изпита. Не, професорите с нищо не се подкупват. Който отива на училище, той трябва да има знания, той трябва да учи. Той трябва да си носи молив, тетрадка и да си записва всичко, каквото се говори. Който има слаба памет, ще си записва говореното, а същевременно ще работите за усилване на паметта. Има начини за усилване на паметта, на ума и на моралния живот. Мнозина не живеят добре. Не, ще учите, всички ще учите.

Мнозина са идвали при мене и са ми казвали: „Този живот, в който вървим, може да се продължава, но ако се подобри материалното ни положение.“ Вярно е, че материалното положение оказва известно влияние върху живота на човека, но при сегашните условия на живот, ако материалното положение на един духовен човек се подобри, в едно отношение той ще внесе едно благо, но в друго отношение то ще внесе известни отрови в неговия живот. Той ще изгуби една от благородните си черти в своя характер. За пример докато един човек не е бил богат, той имал добро сърце, но като забогатее, той става коравосърдечен. Докато е бил беден, той се е интересувал от другите хора, но като забогатял, той казва: „Мене не ме интересуват другите хора.“

Рекох, всичко в света е създадено за човека. Всяко нещо ще дойде на своето време. Ако богатството дойде преждевременно у човека, то

ще създаде едно особено чувство. У човека има само една способност, само едно чувство, че той трябва да бъде богат. Ако богатството дойде в него преждевременно, то не може да принесе много нещо. И ако знанието дойде преждевременно, и то не може да принесе много. Апостол Павел казва: „Ако имах знанието на света, и ако имах знанието на ангелите, и ако говорих всичките езици, а любов нямам, нищо не съм.“ Пътят, по който сега вървите, всички неща си идват на своето време. И наместо да благодарите на Бога за това, у вас се ражда едно роптание. Какво лошо има в това например че сте бедни? Аз познавам и сиромашията, и богатството, минавал съм под всичките режими. Аз съм спал с отворени прозорци, да ми тече студ над леглото. При това положение не съм се простудявал. Някога съм се простудявал, но лятно време. Един път, при най-голямата горещина, аз се простудих. При най-големия студ не съм се простудявал и съм дошъл до следното положение – докато съзнанието на човека е будно, докато то присъствува в него, никаква болест не е в състояние да влезе в човека. Обаче, ако стане най-малкото прекъсване, ако ти се поколебаеш, само за един момент, твоят ум, съзнанието ти не указва влияние върху организма ти и тогава и най-малката причина отвън може да наруши равновесието на твоя организъм.

Докато умът на човека присъствува в него, той има известен имунитет, има нещо в него, което го пази. Този човек е обкръжен с една малка магнетическа ципа, която го пази от всякакво заболяване и простуда. Тогава никакво чуждо вещество не може да влезе в него. Човек е запазен, филтър има той в себе си. Понякога може да има една малка пукнатина и да влезе в нея някое чуждо вещество. Ако в ума на човека влезе, само за един момент, една лоша мисъл, тя може след години да даде своя резултат. Ако някой човек от младини до старини не е допуснал нито една лоша мисъл, нито едно лошо чувство или нито една лоша постъпка в живота си, никаква болест не

може да го хване. Много бацили могат да минат през него, но той ще бъде запазен от тях, нито един бацил няма да остави отровата си в него. Човек не трябва да допуща никакви бацили да влязат в организма му. Те трябва да си седят вън.

Та първото нещо, положението, в което се намирате, вие още не сте се научили да вярвате. Има един свят над вас, но вие още не сте напълно убедени в него. У вас даже не е установено такова едно положение. Казвате: „Господ е добър." Господ е добър, но и ти трябва да се погрижиш за себе си. Ако аз изпълнявам волята Божия, аз се грижа за себе си. С това подразбирам, че в този свят, в който живея, аз се грижа и живея не за себе си, но за своя Създател. Като ставам сутрин, аз трябва да съзнавам, че изпълнявам волята Божия. Като сядам да ям, аз не ям за себе си, но опитвам едно Божие благо, което ми се дава. Като сядам, аз казвам: „Аз не трябва да ям за себе си. В този случай аз имам силно желание да [ям] и всички хора да ядат така сладко, като мене." Като седна на обяд, моята молитва е следната: Всички хора да ядат, каквото аз ям и така сладко, както и аз ям. Ако аз ям лук, и всички хора да ядат лук. Някой път аз ям сух хляб и казвам: „Пожелавам и на всички хора да ядат сух хляб." Ако ям баница, баница ще пожелавам и на хората. Ако ям печена кокошка, и печена кокошка ще пожелая на хората. На всички хора ще пожелавам да имат това, което аз опитвам в даден случай. Не мога да им пожелая това, което и аз не съм опитал. Важно е да имат всичко в изобилие.

Право ли е аз да давам разпорежданията си на Господа, какво да има? Определено и разпределено е вече, какво да има и по колко да се пада всекиму. Този въпрос икономически в природата е определен. Река ли да се произнеса какво да има, аз употребявам едно малко влияние вече. В този ден, в който ям, никакъв дисонанс не трябва да се внася в това ядене. Ако не сте доволни от яденето и казвате: „Лук ли намериха да ми дадат, сух хляб ли намериха да ми дадат?" С това

вие вече внасяте един дисонанс в яденето. Този хляб не е сух, но така си го представяте. Преди всичко аз никога не съм ял сух хляб. Под „топлия хляб“ аз разбирам да взема сто грама жито и да го разделя на три пъти: 30 грама сутрин, 30 на обед и 30 вечерта. След това ще пия една чаша гореща вода или две чаши. Това е, което аз наричам „топъл хляб“, естествена погача. Като дъвчете това жито, то ще даде своята енергия. А вие търсите сухия печен хляб. В сухия печен хляб няма живот, както в житото, което аз наричам Божествена погача. И Христос е казал: „Хляба наш насъщни, дай ни го нам днес.“ Това е живият хляб, който е слязъл от Небето. Под думата „сух, печен хляб“, аз наричам този, който печат фурнаджиите в фурната. Божествената погача, това е житното зърно, което трябва да дъвчете.

И тъй, ние минаваме от едно положение в друго. Чистото слово, чистата мисъл, чистата постъпка, чистото чувство, това е Божествената храна. Другите неща в света са отражение на този велик, Божествен ред на нещата. Та вие трябва да турите в ума си идеята за смирението. Мнозина се интересуват по някой път, искат да знаят колко знае Учителят и де се е учил. Аз мога да ви разкажа, де съм се учил, но това ще бъде тщеславие от моя страна. Ако искам да се поддам на това чувство, аз ще започна да разправям, че съм бил преди еди-колко си прераждания в Индия, във всичките краища на света, по всичките планети, на Сириус и навсякъде съм се учил. Вие бихте ли повярвали на всичко това? Някой ще каже: „Пък, как и отде намери тези приказки?“ Не, едно нещо е вярно: аз уча сега. През най-малките неща, отдето минавам, на всичко обръщам внимание, всичко изучавам. Сега аз минавам най-хубавата си школа. Като срещам някой от тия учени професори на тази Божествена школа, аз ги запитвам за всичко, което ме интересува. Този запитам, онзи запитам, и всички ми обясняват нещата, дават ми знания. Аз не се налагам, да ми кажат каквото знаят, но ги помолвам, с деликатност,

да ми кажат нещо, каквото те намират за добре по този или по онзи въпрос. Те ми казват, че новият порядък на нещата е бил такъв или онакъв и като направя опит, виждам, че излиза според техните думи. Аз ги запитвам все за малки работи.

Сега ще ви приведа един пример. Един летен ден минавам покрай крушите, гледам всички круши обрани, няма нито една останала на дървото. В това време аз усещам малко глад в себе си и казвам: „Да беше останала поне една круша, да си хапна.“ По това време отнякъде се яви един слаб вятър, и както вървя, виждам пред себе си от една от крушите паднаха на земята около 4-5 круши. Рекох си: „Отде ли паднаха тези круши?“ При това те не са от големите, по сто или 50 грама, но малки, български круши. Нищо, и те ми бяха достатъчни. Сега правя си заключението: възможно е тези круши да са паднали някъде отгоре, като са знаяли, че ще мина от това място, та като са брали крушите, останали са няколко необрани, за мене специално. Рекох, това може да се случи с нас, ако уповаваме на Бога. Пък може и без круши да се мине. Може би тези круши паднаха, за да ви разправя този случай. Това не значи, че всеки може да има същата опитност. Много време може да гледате под крушата и да не падне нито една от дървото. Пък и на мене няма вече да се случи същата опитност. Всяка круша, която тогава падна, имаше цена за мене. Рекох, добре е всички да имате възможност да ядете от тези хубави, Божествени круши. Те ще ви създадат едно добро разположение. Те ще създадат една хубава хармония у вас.

Вие казвате: „Трябва да се живее добре.“ Да, трябва да се живее добре, но не може да се живее добре. Казвате: „Трябва да бъдем добри.“ Ако остане отсега нататък да бъдете добри, вие сте закъсали много. Да ви приведа още един пример. Минавам през едно място, виждам на пътя един голям камък и не зная защо, яви се у мене желание да дигна този камък от мястото му. Защо и за какво, не зная,

но у мене се явява такова желание. Най-после премествам камъка и какво да видя? Под него намирам малко пръст и в нея заровена една малка диня, току що поникнала. Тя се мъчи да изникне. Сега разбрах, защо е трябвало да дигна този камък. Семенцето на тази диня е посято някак си случайно и някой след това е турил този камък отгоре и. Като минавам аз, някой пък ми обръща вниманието и казва: „Дигни този камък, да може семето да изникне свободно.“ Ще кажете: „Защо пък това семенце е изникнало под камъка?“ Не, то е изникнало преди да е бил камъкът върху него, но някой друг е турил отпосле камъка. Това показва, че има нещо добро в човека. Някой е турил камъка върху посятото семе. Като минеш, ти дигни този камък и повече не разсъждавай, кой и защо е турил камъка отгоре. След време, като минеш, тази малка диня ще е дала плод и ще ти каже: „Господине, ти един ден ми направи едно добро. Сега можеш да вземеш един от моите плодове.“ Казвате: „Направи добро, че го хвърли в морето.“ Не трябва да хвърлиш това добро в морето, но трябва да го оставиш, да си изникне и след време ще видиш неговия резултат. Като направиш доброто, ти няма да гледаш дали ще има някакво благо за тебе, но трябва да дигнеш камъка. Помогни, за да ти помогнат. Обичай, за да те обичат. Ако обичаш, обичта ще дойде към тебе, ако правиш добро, и доброто ще дойде към тебе. Ако си справедлив, и справедливостта ще дойде към тебе. Този закон не е механически, той е разумен закон.

Та, не се спирайте на погрешките. За погрешките си не мислете. Ако ме пита някой, колко съм добър, казвам му: „Добър съм, но не ме питай колко съм и лош.“ Като съм правил своите наблюдения, аз съм гледал едно нещо: има ли добро в някой човек. Доброто търся аз в човека. В всеки човек има заровено добро, което той трябва да обработи. Казвам на някой човек: „У тебе има заровено добро, което ти трябва да обработиш.“ „Ама, аз не съм добър човек, лош човек съм.

При това, аз не съм способен човек.“ Ти остави това, но у тебе има дарби, способности заровени, които само трябва да обработиш. „Ама, аз съм остарял.“ Остави това настрана. **„Ама,** нямам условия.“ И това остави настрана. Ти си остарял, защото не мислиш. Мисли право и ще се подмладиш. Писанието казва: „Онези, които очакват Господа, тяхната сила ще се възобнови.“ И старостта, в сегашната форма, произтича от един вътрешен тормоз. Дядо ти остарява, баба ти остарява, майка ти, баща ти остаряват и ти като тях, по всички правила ще остарееш. И вие, за да не остарявате, трябва да прекъснете връзката с вашата наследственост Питам тогава, ако червеят се превърне на пеперуда, той ще остарее ли? Като червей той ще остарее, но като пеперуда той ще се обнови.

Та, като дойдете до закона на старостта, вие трябва да я напуснете. Като останеш червей, ти непременно ще остарееш и ще умреш. Ако спазиш закона и си направиш един пашкул и после от пашкул се превърнеш на пеперуда, ти ще се обновиш. Ако останеш със сегашните си разбирания на червея, на гъсеницата, ти ще остарееш и няма да разбереш закона. Ако направиш един пашкул, по новите закони, които Бог ви е посочил, и станеш на пеперуда, веднага ще измениш закона на остаряването и ще се подмладиш.

И тъй, ако бъдем в съгласие с този велик закон, което от нас зависи, ще намерим най-благоприятните условия да се изменим. Но, ако ние чакаме Господ да дойде, Той сам няма да ни направи на пашкули. Той ще ни даде правилата как сами да се превърнем на пашкул. И не само да си направите пашкула, но да си изпредете най-хубавата прежда, каквато и най-опитната мома не може да изпреде. Казвате: „Глупаво нещо е гъсеницата.“ Не, какво изкуство, какво инженерство има в нея, като почне да тъче. Този червей не е толкова глупав. Той умее да тъче, да преде. Той, като влезе в своята лаборатория, започва да работи така, както и алхимиците не са

знаели. Щом влезне в своята лаборатория, той цял се изменя. И като излезе вън, става една хубава пеперуда, която най-хубавите цветя я възнаграждават за нейната работа. Като минава през тези учени професори цветята, всеки ще ѝ каже: „Тъй ще направиш, иначе ще направиш." Всеки цвят се интересува от нейните лабораторни опити. Ти направи пашкула си и всички професори ще дойдат да помагат. Не направиш ли пашкула си, никой няма да ти помага. Тогава ти ще бъдеш един обикновен човек.

Това значи: Бивайте винаги в съгласие с Божественото и никога за нищо не се разколебавайте. Разколебаването подразбира откъсване от тялото. Не се разколебавай, бъди като лист на дървото. Върти ли те вятърът, и ти се върти, но не се откъсвай от дървото, дръж се за дървото. Ако вятърът ти каже: „Хайде с мене", и ти се откъснеш и тръгнеш заедно се него, ти ще загинеш. Кажи: „На гости можеш да дойдеш, може да си поиграем с тебе, но от тук не се откъсвам." Вятърът казва: „Ела с мене, аз ще те нося на ръцете си." – „Не, по-добре на дървото, отколкото в твоите ръце." Рекох, вие искате да станете богат човек и се откъсвате от дървото. Вие на дървото имате всичкото богатство. Ти си един цвят, искаш някоя мома да те носи на главата си, но като цвят по-добре да бъдеш на дървото, отколкото на главата на момата. На главата на момата ти ще увехнеш, а на дървото ти ще цъфнеш, ще завържеш и ще узрееш. Вие искате всички да ви носят на главите си. Братя и сестри все за вас да мислят, но рекох, дръжте се на Божественото дърво, на никоя глава не се качвайте. На никакво такси да не ви носят. Дръж се за Божественото дърво, нищо повече. И като дойде светлината и тя като те озари, ще каже: „Ела с мене." Ти ще откажеш и ще кажеш: „Много ти благодаря, но сега имам една важна работа. Като си свърша работата, ще поискам позволение. Като ми даде позволение моя господар, тогава само мога да слезна от дървото и ще тръгна с разумно разбиране." Сега всеки от

вас е готов да напусне дървото, готов е да се качи на една глава и да го носят. След това ще се запиташ: „Защо не можах да постигна това, което желаех?“ Един откъснат цвят, той никога не може да постигне своята цел. Един откъснат лист от дървото, той никога не може да постигне своята цел.

Рекох, стойте твърдо на вашите убеждения! И никакви външни условия, колкото и да искат да ви мърдат, не се подавайте. Нито слана да ви заплашва, нито сняг, нито буря. При всички условия стойте на Божественото дърво и всичко, което желаете [да] имате, ще дойде. Докато сте на дървото, всичко ще имате. Слезнете ли от дървото, никой не отговаря. Тогава никой не може да ви спаси.

Само Божията Любов носи пълния живот!

8-ма лекция на Общия Окултен Клас, 9 ноември 1932 г., сряда, 6 ч. с., Изгрев.

ЗДРАВА МИСЪЛ

5 часа сутринта

Добрата молитва

Пишете върху темата: „Произход на невежеството“.

Упражнение: Издигане ръцете настрани, после нагоре, над главата и допиране на пръстите. Снемане на ръцете пред гърдите, после надолу отстрани на тялото. Приклякване, загребване с ръцете и издигане на тялото. Ръцете встрани и поставяне пред гърдите. (6 пъти)

Трябва да разбираме думата „знание“. Хората имат различно схващане за знанието.

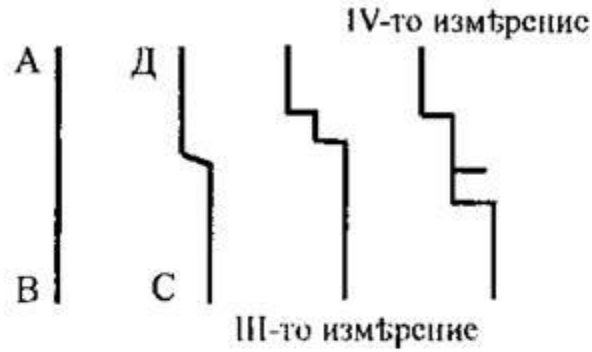

Фиг. 1

Каква е тази линия? АВ, това е една възможност. В какво седи възможността? Това е потенциална възможност. Второто измерение е ДС. Умен човек е онзи, който е работил. Който не е работил, той само пита тази линия защо е и не работи. Обръща я нагоре, надолу, наляво, надясно и най-после казва: „Това не ми трябва“, и търси друго. Вие говорите някой път за любовта. Любовта е права линия. Тя е една

възможност. Какво разбирате вие под думата любов? Не само да чувствуваш какво нещо е любовта, но да може да проявиш тази любов и като я проявиш, ти сам да си доволен. Не да търсиш, другите хора да са доволни, но ти сам да си доволен.

Настрадин Ходжа казва: „Ако умре жена ми, половината свят ще умре, а пък ако умра аз, целият свят ще умре." Ти, като живееш, се готвиш да умреш. И като си умрял, се готвиш да живееш. Сега това са неразбрани работи. Някой казва: „Аз като умра, ще живея." Умирането е една възможност в света. Това е най-слабата възможност да живееш. Следователно ти трябва да бъдеш някой велик гений, за да можеш от тези неблагоприятни условия да създадеш един нов живот. Той при всичките условия – богатство, жена, деца, не може да живее, че като умре, тогава ще може да живее. Че как ще живееш тогаз? Нито жена ти, нито децата ти ще бъдат при тебе, как ще живееш? Той всред хората не може да живее, че там, като умре, ще може да живее. Няма смисъл. Това са неразумни положения. Това е една неразумна философия. Това е неразумно разбиране на битието, на волята Божия. Следователно цяла една каша, научна каша, богословска каша, цяла каша, от която е създаден сегашния нещастен живот.

Някой казва: „Кажи ми една от тайните." – От тази тояга аз може да направя един нож и да мушна някого. От тази тояга може да направя да изтича огън, че когото барна да не смее втори път да се приближи. От тази тояга мога да направя кръг и никой от духовете не може да проникне кръга и аз съм запазен. Някой казва: „Господ ще ме пази." Ще ви пази Господ. Каква идея имате тук? Бог е Любов. Щом имаш любов, Бог те пази, любовта те пази. Бог е живот, щом имаш живот, Бог те пази. Бог е Мъдрост, значи светлина. Щом светлината е в тебе, Бог те пази. Бог е истина. Щом в тебе има истина, Бог те пази. Какво подразбираш под думата „Бог ме пази"? Тя е една празна идея, празна кратуна без вода. Кратуна, която има вода в нея, е нещо, но

като няма вода в нея, е смешно да уподобяваш. Смешно е да се надяваш, че ще излееш вода в кратуната.

Та, освободете вашето съзнание. Недоволен си от живота. Защо си недоволен? Недоволен си от някого. Аз не съм против недоволството. Когато някой е недоволен да каже защо е недоволен. Кои са основите на неговата любов, на неговото знание. Що е знание? Знание е това, с което в даден случай може да помогнеш на себе си. Ти си вързан. Знание е това, с което можеш да се развържеш в даден случай. Ти имаш някоя голяма мъчнотия, ако тази мъчнотия може да я развържеш, в дадения случай, имаш знание. Тази мисъл може да е в твоята мисъл, в твоите чувства, в твоята воля. Аз трябва да зная къде е тази мъчнотия.

Да зная е едно, а да подозирам е друго. Какво нещо е подозрението? След като провериш, виждаш, че нещата не са верни. По пътя, по който вървите, сте дошли до едно място, където трябва да работите. Досега сте били с идеята, че сте царски синове, княжески синове. И досега другите са работили заради вас – майката, бащата. Дрехите опрани, облечете и така излизате. Ръцете вън от джобовете или в джобовете, оглеждате се в огледалото, махате си бастуня, показвате си перото на шапката. Една княжеска дъщеря имала, всички блага имала в света, липсвало ѝ едно кукувиче перо. Всичкото ѝ нещастие е било, че не знаяла какво нещо е кукувичето перо. Казала: „Аз съм готова да дам всичко за кукувиче перо.“ Донесли ѝ едно кукувиче перо и ѝ взели всичкото богатство, останала само с кукувичето перо. Ако ви попитам от де иде вашето нещастие – от вашето кукувиче перо. Какво е кукувичето перо? Вашето невежество. Да не знаеш какво нещо е една права линия, да не знаеш, че тя има пречупване. Всяка линия има пречупване, линиите се пречупват, сгъват се. Ако не се пречупи известен предмет, той не може да прояви своите линии. Ако в един кръг не прекараш известна енергия,

никаква окръжност не може да се прояви отвън. Ако този микроскопически кръг, с който е затворено известно водно течение, ако този кръг не го пречупите, то тази вода не може да се прояви. Следователно всичките мъчнотии в живота, това са усилията на природата да пречупи този микроскопически кръг.

Да кажем, че съм вързан. Кой ме е вързал и как ме е вързал, не разправям. Аз го вземам само като факт.

Някой казва: „Как стана, че ме вързаха? Мене умният човек, защо ме вързаха?“ Това не искам да зная. Аз искам само да се освободя от това, което ме спъва. Някой ме пита защо е злото в света. Мен не ми трябва това. Но трябва да се освободя от злото, което е по моите ръце и крака. Трябва да се освободя от неговите последствия в моите ръце, които представят моята воля. Да се освободя от неговите последствия в моето сърце, което представя чувствата ми и трябва да се освободя от неговите последствия в мозъка, които представя ума ми. Трябва да освободя моя ум, ръцете, сърцето, от всички последствия на тази зловеща сила или от тази съдба на природата. Една задача е това. Природата ни е дала една задача. Тъмнината е спънка на ума, на волята ни, на сърцето ни, освободете се. Може да запитате сега: „Абсолютно това, вярно ли е?“ Фактите са верни.

Всъщност крайните подбуждения какви са? Първоначалните подбуждения, какви са? Това е един въпрос на бъдещето. Но и досега знаете това, което досега няма да ви ползува. Вие сте сиромах, имате талант, търсите служба и не може да намерите. Искате хляб от някой хлебар и не ви дава. Отивате при някой готвач и той не ви дава, навсякъде не ви дават и вие не разбирате закона. Имате изкуство да рисувате, а пък тези хора имат една слабост. Отивате при гостилничаря и ще седите отвън. Ще рисувате и давате на гостилничаря рисунката, подписвате се и той ви дава, отивате при хлебаря, рисувате и ви дава един самун. Отивате при един дрехар и

той си има някаква възлюблена, тъкмо тя е там. Вие я рисувате и като му покажеш рисунката, веднага един костюм дрехи, всичко върви. Вие сега очаквате Господ да прати някой ангел, да внуши на богатия да даде пари. Вие сте цял един аристократ. Господ да промисли за вас, някой ангел да напусне своята служба, че да убеди богатия да ви даде дрехи. Че то е дълга и широка работа, но вие ще възразите: „Всеки художник ли е?“ – Всеки е художник. Вие може да бъдете художник, писател, поет, философ, в тази линия седят всичките изкуства на света. Аз, като кажа АВ, всичко мога да направя. Мога ли да напиша тази линия, всичко мога да направя.

Ти искаш да се молиш на Бога, казваш: „Дали ще ме послуша Господ, намерих се в зло.“ И казваш: „Дали ще ме послуша Господ!“ Не си играй така. Тебе те е срам. Какво нещо е срамът? Срамът се проявява само при слабостта. Като видиш, че не знаеш, срам те е. Най-първо ти отиваш да се молиш на Бога, не знаеш какво да кажеш. Ако знаеш езика на Бога, една дума като му кажеш, Той ще ти даде всичко. Смешен си ти. Да отидеш при Баща си и да не знаеш да говориш на Неговия език, не е ли смешно това? Това е срамота. Ти езика на баща си и на майка си трябва да знаеш, а пък езикът това е знанието. А пък някой от вас сега мислят, че сте научили една тайна. Научили сте го, но да я направите е важно. Изкуството е сега да го направите. Да кажем, че ви дават една трудна задача. Ти си гладувал три деня, слагат яденето, но някой по-гладен от вас, идва, вие да се откажете от порцията си. Този, който ще дойде след вас, е богаташ, а вие сте един сиромах. Вие имате само една паница, ще изядете едно ядене и ще се намерите пак в същата мъчнотия. Вие ще се откажете от вашето ядене, богатият да се наяде, и той като яде, ще го рисувате, той ще ви осигури за през целия живот. Той ще види, че сте благороден човек и сте даровити, а вие ядете, а и той не знае, че рисувате. И той знае другото изкуство – да ви създава мъчнотии.

Този, големият богаташ е дявола, той дойде – ти остави порцията си, да я изяде, че ти стани, че го рисувай. Да ви обясня яденето. На тази маса някой ще остави една торба със злато за вас. Отвън идват 10 души разбойници и ви питат: „Тези пари ваши ли са?“ Ти ще кажеш: не, ако си умен. Щом кажеш, че са твои, те ще те вържат, ще вземат парите, ще те измъчват, като мислят, че имаш още пари. Ти ще кажеш: „Оставил е някой тези пари, те са за вас, може да ги вземете.“ Това е една възможност да се откажете в дадения случай. И когато в Християнството изучавате закона на самоотричането, то е цяла наука. Отричането в едно отношение, от едни богатства, е същевременно придобиване други богатства в света. Не да се отречем в живота, да пожертвуваме живота си. Пожертвуването на един живот е за придобиване на друг живот. Една мисъл, чувство и постъпка не може да се пожертвуват, но възможността за придобиване на известни мисли, чувства и постъпки може да се пожертвуват, за да се отвори друг път пред тебе. Вие учите сега музика. Аз съм говорил много пъти за музиката, но онази магическа сила, която е скрита в музиката, вие никога не сте я опитали. Нито един от вас не е направил опит с музиката. Имате едно лошо състояние. Нито един от вас не е направил опит, да премахне това лошо състояние.

В България са ми разправили само един случай. На един български кавалджия му се случило голямо нещастие. Цяла нощ той свирил с кавала си. Някой му казал: „Защо свириш? Придоби ли нещо, от дядо си наследство ли имаш? Сватба ли имаше?“ Онзи казал: „Голяма беля ми дойде на главата и цяла нощ свирих. Слава Богу премахнах тази беля.“ Защото страданията в света са фиктивни. Има страдания, които можем да премахнем само с музика. Те са за упражнения.

А пък има известни страдания, които ще минат и ще оставят нещо. Те се направляват от други същества. Ако искате едно

обяснение: един скулптор със своя чук постоянно чука върху някой камък. Този камък не може да се избави от тези страдания, които му нанася този скулптор. Скулпторът си има известни идеи и този камък ще се избави от тези страдания, само когато скулпторът постигне тази идея. Когато престанат твоите страдания, показва, че онова същество е постигнало идеята си, която иска да постигне. Ако не са престанали страданията, значи не е постигнал идеята си. Това е само един предговор, който всичко обяснява. Имаш известни страдания, които не престават.

Ти ще имаш идеята, че едно по-висше съзнание работи върху тебе. Ако ти не си съгласен, ще си създадеш цяло нещастие на себе си, защото със своето недоволство ти ще развалиш материала, чрез който работи това същество и ще станеш негоден за статуя и най-сетне това същество ще те хвърли и ще те изхвърлят на пътя, ще се търкаляш по пътя на страданията и те ще се увеличат. Издръж страданията, докато това същество работи в тебе и в тебе ще проникне нова идея. Тази иде – това име, с което това същество ще кръсти тази статуя.

Та, когато Писанието казва: Всичко онова, което ти се случи, е за добро, вие се чудите защо. Всичко може да се случи, но едното нещо, което може да се случи, то е свързано с тази работа, която това същество работи върху тебе. То е най-възвишеното, най-хубавото. Душата ви всякога работи. Един ангел, той е възвишено божествено същество. В вас Божественото същество работи, Бог работи – поправя; работи – поправя. Едно висше същество е турено във вас да работи, за да ви спаси и освен, че ще ви спаси, това същество работи върху вас, за да ви по дигне. Постижението зависи от духа на човека, а пък Духът, това сте вие. Онзи, който страда и онзи, който работи, те са двама. Ти, който страдаш, трябва да чакаш, докато се завърши работата върху тебе. Онзи си има други мъчнотии, но той вижда, че ти не се поддаваш, той те изучава и тъкмо той се загледа на едно

място, ти направиш една пакост, после пак така. Целият живот работи, ти работиш. Той работи едно, ти друго. Той работи и гради, а ти разваляш. Най-после казваш: „Какво е това?“ Ти развалиш работата и после се чудиш. Не се меси в работата на скулптора. Наблюдавай какво прави. Наблюдавай и парченцата, но никога не се опитвай да вземеш едно парченце и да го залепиш на мястото, дето е отчупено.

Аз не искам тази мисъл да влезе във вас като противоречие. Това, за което ви говоря, няма да развали вашия живот. Аз ви обяснявам онези мъчнотии, в които се намирате. И без да ви го обясняваш», пак ще минете по този път. Вие сте взели един крив път, по който вървите, и аз зная, че на 100 километра ще се задъните в планината и трябва да се върнете назад. Мога да ви кажа: „Нека си вървят по този път.“ А пък мога да ви кажа: „Извинете, по този път, по който вървите, не ще излезете, друг път има.“

Вие питате: „Няма ли нататък изход? Вие уверени ли сте?“

Рекох, ако не вярвате, може да отидете до края на този път и пак ще трябва да се върнете назад. Сега по пътя, по който вървите, трябва да направите една малка поправка.

Всеки от вас мисли, че служи на Бога, имате ли тази самоувереност, че като се молите, като говорите на Господа, че Той ви слуша. Някой път много ангели, даже като са говорили на Господа, с часове са седели да говорят, говорят и няма отговор. Ангелът говори, но никой не отговаря.

Какво ще кажете? Един час търпение на един ангел, знаете ли на какво се равнява? Някой път и вие се молите, няма за вас отговор. Защо няма отговор? Това не е една наука, да знаеш само, че не са ви послушали. Защо не са ви послушали? Дали не са ви послушали или не му е дошло времето. Може би искате нещо, за което не му е дошло времето. Или, може би имате едно желание, за което не е сега

времето. Вие мислите, че сега трябва. Ако стане сега, какво ще придобиете?

Представете си, че искате една копринена рокля за Великден. Двама души искат копринена рокля за Великден.

Две категории същества може да има. Едни същества може да искат копринена рокля, а други – копринени гащи. И тогава едните същества аз ги наричам Х, а другите същества – У. Те са две Х и две У. Представете си, че на единият Х му дават копринена рокля и на единия У му дават копринени гащи. На другия Х и У не му дават копринени риза или гащи. С онзи, на който дават копринена риза или гащи, какво ще стане? Те ще се облекат с тях. Какво ще излезе сега от копринената рокля и гащи. Онзи военен, който се е облякъл със своята униформа, взел пушката и ножа и отиде на бойното поле и победата е на негова страна, тогаз добре, но след като се облече със своята копринена рокля и гащи и удари на бяг, неприятелят му ги вземе, тогава какво става с копринената риза или гащи на Х и У?

Аз цитирам сега онези състояния, които постоянно стават с вас. Вие сте се молили на Бога за копринена рокля и сте я получили. Имате едно приятно чувство, че сте разрешили всички въпроси. Целият ден махате ножа си навсякъде. Казвате: „Знаете ли какво добих?“ Но след обяд, в 2 часа, от всичкото това състояние не остана нищо. Сменява се състоянието ви и вие се чувствувате нещастен. Питам сега: къде отиде вашата копринена рокля? Неприятелят ви я задигнал. Един човек, който е изгубил своето щастие, герой ли е? Един човек, който загубил своето знание и своето спокойствие, герой ли е? Един човек, който не може да изпълни своята длъжност, както трябва, герой ли е той? Един човек, който не може да учи, не е герой.

Питам: светът място за инвалиди ли е или за герои? Светът е място за здрави. А пък инвалидността е случайно проявление. Всички хора искат удобства. Когато у мене се зароди идеята за удобства, аз

считам тази идея за инвалид. Когато в мене се зароди желание да ми служат хората, аз считам, че съм инвалид. Когато у хората се зароди желание да ми служат, то е друг въпрос. Но и когато в мене се зароди желание да служа на другите хора, то е друг въпрос. А когато в мене се зароди желание да ми служат, и това желание, да ми служат, не съществува у другите хора, тогава това желание в мене ще ми създаде едно нещастие. Напредналите същества са ни служили в нашата немощ. Когато душата се намирала в своето развитие, много същества са ѝ служили. Трябва да отделяте вашите болезнени състояния, от онези слабости, които са в реда на нещата във вашата еволюция.

Та искам сега да ви хвърля светлина върху възможностите, които трябва да развивате. Вие някой път седите и се занимавате със слабостите на хората. Казвате: този не е християнин, онзи не е православен и пр. Всички тези неща може да са верни, ако аз през целия си живот се занимавам с това, тогава аз ще се оцапам с психологическа кал, която ще ме спъне. Онзи човек, който не може да впрегне калта на работа, той е невежа. Ученият грънчар е впрегнал калта и е направил грънци, а пък вие, като не разбирате това изкуство, ще полепите калта за обущата си и ще я внесете в някоя къща.

Аз съм говорил, че трябва да държите чистота. Мнозина влизате в салона с кални обуща. Толкоз години аз ви уча, но вие внасяте кал тук, в салона. Защо аз да ви уча и да плащам за вашата кал? Ако вие не плащате, аз ще впрегна вашата кал и тази кал ще я продам пак на вас, по-скъпо ще ви я продам, по 1000 лева ще платите за едно гърне. Това ще ползува мен, но няма да ползува вас.

Рекох сега, вие не знаете защо аз ви събирам, защо ви говоря, вие казвате: „Господ го е пратил.“ Това не е никаква философия. Аз искам да научите едно изкуство, не да гледате как аз правя грънците, но ще

се опретнете, ще месите калта с ръцете си, ще мачкате. Ще научите как се замесва калта, как се изпича, и как се продава. По колко трябва да се плати по продажбата. Това е цяло изкуство. Някой може да ви представи живота в друга форма, но тези представи на миналото са ни направили нещастни. Една майка представя на дъщеря си брачния живот, какъвто не е. Тя казва: „Ще се ожениш, ще имаш мъж, жена, деца.“ Хубаво, ще имаш мъж и деца, но знае ли как да избере този мъж? Че това не е наука да ожениш човека за когото и да е, тя трябва да намери този мъж, който ѝ е определен от природата и трябва да има деца, които ѝ са определени. Не да ѝ дадат деца, които са турени вкъщи подметнати. Не подметнати деца. Един българин ходил в Рим и там се влюбил в някоя си актриса ли, певица ли и тя била много интелигентна. Ражда му се едно дете. Той идвал тук, в България, оженва се за друга и пак имал деца, но те умрели. Идва онова дете от Италия и те узаконяват незаконороденото дете. Това дете проявява особени качества. Чудят се, нито майката, нито бащата е такъв и другите казват: „Майката съвсем друга, а пък такова дете, но то е от друга майка.“

Сега аз привеждам този пример. Не мислете женeнето е едновремешен процес, както става сега. Аз считам, че да говоря за женитбата, това е губене на време, защото като говоря, никой не ме е разбрал. Аз влизам напълно в положението ви, защото каквото и да кажеш, нито на мъжа ще угодиш, нито на жената. Ако похвалиш много мъжа, лошо, ако похвалиш много жената, лошо. Ако ги похулиш. Някой път са ме питали: „Какво мислиш за този човек?“ – Нищо не мисля. Пита: „Какъв човек е той?“ Рекох, нищо не зная. В моята наука не съм намерил още той каква светлина има. Когато в един човек намеря известна светлина, тогава казвам, че съм намерил нещо, а когато виждам само погрешките, тогава казвам, че нищо не съм намерил в него още. Човек, това е добродетелите му.

Престанете всички да се тревожите за работи, които не ви влизат в работа. Ще дойде някой ученик и ще каже: „Кажи на жена ми да не ме смущава.“ Тогаз рекох: „Изпроводете жена си при мене.“ Колко души са изпращали, не зная. Много мъже не са изпращали жените си. Някой път трябва да напиша някой роман. Рекох ѝ: „Твоят възлюблен малко се смущава от тебе, той е малко нервен, почни да му пееш. Като му готвиш, като заспива, като се зададе отвън, пей му и му играй насреща.“ На колкото души съм препоръчал това, нито един мъж не е бил жена си, когато жена му е пяла и играла. Мъжът казва: „Много съм доволен, пее, пее, играе насреща ми, целува ме, прегръща ме.“

Аз вземам процесите в природата. Когато вятърът [м]е духа, във вятъра има някое същество, което ме прегръща и ме целува. И водата, която влиза в някой извор, и тя ме прегръща. Само когато играта е много силна, рекох: „Много е силно, по-слабо.“ Прави това, което вятърът прави. Прави това, което светлината прави. Прави това, което водата прави. Ако правиш това, ти ще бъдеш един човек, който върви по Божествения път. Ти имаш една възвишена идея. Ако имаш любов към Бога, една възвишена идея, тези мъчнотии лесно ще прекараш. Трябва да имаш една идея, чрез която лесно ще прекарате. Искаш нещо да постигнеш, даже, ако искаш да се повдигнеш, за самия себе си да се повдигнеш. Аз искам да направя добро. Този, който е в мене, ми казва: „Много добре, направи го.“ И мене ми е приятно, че има едно същество в мене, което ми казва: „Много добре го направи.“ И като ми каже това, целият ден имам разположение. Като не го направя, това същество ми казва: „Тази работа не свърши добре.“ Това същество аз го наричам Божественото, това е ангел. Ако ти го слушаш, то ще те изведе на правия път.

Ти седиш и мислиш само за ядене и пиене. Това е само едната страна. Аз ям сладко заради Онзи, който ми е донесъл яденето. В

яденето за мене се разкрива Бог. В изгрева на Слънцето ми се открива Бог. В веенето на вятъра ми се открива Бога. Когато живея в една криза, Бог се открива на мене. Когато се запозная с един приятел, това считам като благоволение на Бога. Когато кажете: „Тези братя нищо не струват“, с това вие престъпвате едно свещено правило. Щом кажеш така, ще ти кажат: „И ти нищо не струваш.“ Те имат свои погрешки, свои слабости, но тези погрешки са външни, посторонни. Върху този човек Бог работи и Той гледа благосклонно на всичките му слабости. Ти казваш: „Аз се моля, Бог нищо не ми дава, а пък той е лош, Бог всичко му дава.“ Бог намира нещо добро в него и му дава. В тебе има завист за него. Бог е намислил да направи за тебе нещо много по-добро, отколкото за него, но чакай.

Един казва: „Аз ще се откажа от Братството.“ Ако може да намериш едно общество по-добро от това, едно училище по-добро от това, ела и ми кажи. Аз ще се запиша в това училище и ще ти бъда благодарен. Аз ще бъда първия, който ще се запиша. Вие си правите илюзии, както младите моми и момци, мислите, че това не е така. Има повече нещо, отколкото момъкът предполага. Но има нещо, за което на момъка не му е дошло времето. Той не може да предизвика в момата тези думи. Той е съвсем на физическо поле. Той иска от нея нещо друго. Той не разбира музиката, а тя пее. Той казва: „Не ми трябва пеене, а работа, работа.“ Да се молиш, да пееш, това не е занаят, това е най-високото положение, което човек може да има в света. Ние всякога считаме, че да се молиш на един човек, то е само когато имаш нужда. Тук има един велик цигулар, виртуоз, а пък тебе ти трепери сърцето да го чуеш. Само го погледнеш мило и той разбира, че искаш да го чуеш. Това е една молитва. Но това не е една нужда на тебе. Ти искаш да чуеш хубавото и този човек взема цигулката и свири. Какво лошо има в такава една молитва. Животът седи именно в това да знаеш, в даден случай да по-искаш. Да

поискаш и как да го поискаш от Господа. Някой казва: „Онзи колко е даровит, а пък на мене Господ нищо не ми е дал.“ Така не се говори. Казва някой: „Понеже не съм богат, Бог е несправедлив. Понеже не съм справедлив, Бог е несправедлив.“ Когато някой е недоразвит, но има желание, то другарите му отиват при него, помагат му, но ако у него няма желание да учи, никой не му помага.

Сега искам да имате желание да учите. Вие имате достатъчно дърва, вода и достатъчно кал. Аз ще ви уча изкуството само как да мачкате калта и как да продавате. Не схващайте сега материално. То е великото, духовното, като научите грънчарството, вие ще добиете свобода и ще влезете във връзка с хората. Щом станеш грънчар, ще започнат хората да се нижат при вас, да искат грънци. Ще се запознаете с едного, с двама, с трима, ще имате хиляди приятели. Първото нещо, ще се спрете сега върху изкуството, грънчарството. Вие ще мислите: „Какво иска да ми каже?“ Какво искам, какво разбирам под думата грънчарство? То е първото изкуство, което трябва да научите в новия живот. Ще донесете сами вода, ще месите, след това тези гърнета, ще почнат да се правят, не по фабричен начин, но ръцете ще играят. Виждали ли сте как се правят грънци? Върти с едната ръка, а другият крак натиска, колелото се върти, а пък с другата ръка извива и дава форма.

Трябва да работиш върху една своя мисъл и чувство като един грънчар. Ще въртиш, ще гледаш, докато докараш една хубава форма. Всяка една мисъл, всяко чувство и постъпка трябва да ги изработим. Като отидем в невидимият свят, да носим с нас всичките тези мисли, чувства и постъпки. Ако ти сега не ги създадеш, няма да имаш елементи, материал, за да живееш щастлив живот, като заминеш. Христос казва: „Събирайте си богатства на земята.“ Сега ще ви покажа във вашите места, къде има пръст за грънци. Преди да започнеш изучаването, грънчарството, най-първо се дава един банкет на всички

онези, които стават грънчари. След това грънчарските ученици внасят известна вноска за курса. Не мислете, че без пари ще влезете. Не. Тук няма даром. Една сума ще се определи, доста крупна. Ще кажете, че сте бедни хора. Ние с бедни хора не се занимаваме. Един човек, когото Бог е пратил в живота да се учи, той не е беден. За мене парите не са една максима или една мярка, то е само един резултат. Казано е, елате и си купете живот. С какво трябва да пратиш тогава. Ще кажеш: „Прегърни този или онзи брат“ – и с това не се плаща. Вие ще приличате на онзи руски, беден княз, който се оженил за една мома, която мислила, че той е богат и те целували се, но тя била гладна, хляб трябва, казва: „Нещо по-съществено трябва, отколкото целувката. С целувка работа не става.“ След като донесеш хляба, целуни жена си, но ако не си донесъл, няма да я целуваш. Ако нищо не си донесъл и тя няма да те целуне. „Аз не обичам да го целувам, защото идва при мене и нищо не носи.“ Аз съм реалист, аз не фантазирам, нито обещавам, че ще бъда верен до гроба. Аз съм верен в даден случай. Аз съм верен в даден момент. Гладен си, ще те нахраня. Ами за утре? Утрешния ден сам ще се погрижи за себе си. Утре ще мисля. От мене, от изгрева на Слънцето до залеза на Слънцето, това е мярката. Като залезе Слънцето, аз приключвам всичките сметки. Утрешният ден започвам работа. Като изгрее Слънцето, Бог е с мене. Този, целия ден свърши си работата и благодари, че си могъл да свършиш това, колкото и да е малко. С благодарност човек никога не губи нищо.

Вие седите някой ден и одумвате някого. Най-първо, като одумваш, научи едно изкуство. Научи се да рисуваш какви са лошите хора. Казваш: „Той е голям скъперник.“ Нарисувай формата на скъперниците. Казваш: „Той е много неблагодарен.“ Нарисувай формата на неблагодарните. Казваш: „Той е много добър, много гениален.“ Нарисувай един много добър човек, нарисувай гениалността. Окото на гения е другояче поставено. Също така и на

талантливия човек. Ако може да нарисуваш, ще се ползуваш. Най-първо нарисувай себе си. Някой от вас носят формата на недоволството, други носят формата на разочарованата любов. Някой от вас носи формата, че очаква да вземе 5000 лева или копринена рокля, но не ги е взел. Рядко ще срещнете човек със светлина, с някоя идея, повечето с детински работи се занимават – че нямал лачени обуща. Той учи, следва университета за лачените обуща, това не е философия. И след като е проповядвал, той очаква, че ще го похвалят, пък нищо не са му казали.

Той се излага на следната опасност. Един американски [проповедник] след като проповядвал три месеца и след като не му [казали] нито една благодарна дума, проповядвал, проповядвал, казал: „За пръв път срещам хора, които не са благодарни“, и напуща черквата. Тръгва за парахода. Казва: „Няма ли да дойде някой да ми благодари?“ Ето идва клисарят и му носи един лист. Казва: „Да си платиш за осветлението на салона.“ Мнозина от вас не си плащате за осветлението, всички плащат за осветлението. Когато аз проповядвам за тази идея, аз искам да изнеса нещо съществено. Давам нещо, но дали ще бъдат хората признателни или не, това е второстепенен въпрос, аз да изпълня идеята си. Аз рисувам картина, дали хората ще бъдат доволни или не, то е тяхна работа. Те имат право да ме критикуват. Някой казва, че не е хубава тази картина, тогава рекох: „Дай ми един образец.“ Той казва: „Не мога.“

Искам у вас да събудя една здрава мисъл, да имате здрава мисъл. Някой път има някой противоречия. Кои са причините? Често се връщам и изследвам в миналите ви прераждания, изследвам защо нещата стават така. Защо е така, интересуват ме много пъти нещата. След това оставям много въпроси неразрешени. Хиляди въпроси сме оставили неразрешени. Може би след некое време ще се върна там. Турям си бележка, ще се върна към този въпрос по-нататъка. И на вас

давам съвет: не се мъчете да решите всичките въпроси, бъдете благодарни за това, което сте разрешили, имате една възможност да дойдете до красивото.

Сега ще дойдем до едно морализиране. Има някой неща, които на друг не мога да ги кажа. Аз трябва да ви дам един образ, да ви проповядвам за доброто, за щедростта. Но трябва да ви дам един образец, и аз го уподобявам така: когато един човек съгради гостилница за всичките добри хора. Който влезе там, всички са добре дошли. Той харчи от себе си. Не взема нищо. 10 – 20 години харчи. Като отида при този човек, аз може да черпя вдъхновение. Като отида в един хотел и ми дадат бележка за плащане, това всички го правят. А пък, като седя известно време в този хотел, не ми искат нищо. Каква е идеята на този човек? Досега каквото сте правили, все са ви плащали. Сега остава да направите един хотел и да харчите от себе си. Когато дойде един човек, веднага няма да му заемете нищо. Ти ще очистиш стаята, в която живее. Това е само един образ, какво нещо е да служите в света безкористно. До време е. До кога? Докато всичко онова определено количество хора, които трябва да се срещнат с мене, ги срещна. Като дойде и последният в моя хотел, аз ще го затворя. Свършено е училището.

Та сега, научете се да чупите линията, да я огъвате, да използувате всичките най-благоприятни условия, които имате. Считайте, че при най-лошите условия, които имате, вие имате една велика възможност да изучите най-великото изкуство в света. Сега това е за онези, които разбират. Онези, които не разбират… Онези, които са разбрали, да разправят на онези, които не са разбрали. Аз ще разгледам този въпрос по-нататъка, но от друго становище.

Отче наш

9-та лекция на Общия Окултен клас, 16.Х1.1932 г., сряда, Изгрев, София.

ТРИТЕ ТИПА ХОРА – ПОЛОЖИТЕЛЕН, ОТРИЦАТЕЛЕН И НЕУТРАЛЕН

5 *часа сутринта*

Добрата молитва

(Учителят чете темите и върху една от тях се спира. Някой е писал: „Когато душата е излязла от Бога, тя е имала знания, но после, поради отклонението си от този път, тя е изгубила знанията си“.)

Сега аз ще направя едно малко възражение на тази тема. Питам: Децата, които е раждат в един дом, т.е. идват на училище, учени ли се раждат или не са учени? Учени ли са те или невежи? С други думи: когато хората излизат от Бога, учени ли идват или невежи? Когато говорим за знанието, то е прогресивно, то е във време и пространство. Вие не смесвайте невежеството със знанието или с незнанието. Има два вида невежество. Понякога невежеството се взима като причина на всички нещастия в света. Това отчасти е вярно. Всъщност невежеството не е причина за всичките нещастия, за всичките злини. Знанието е причина за нещастията, а не невежеството. Така мислят и много учени. Защо мислят така? Когато човек е сиромах, той сам носи товара на гърба си, а когато забогатее, той търси вече хора, които да му го носят. Той плаща на други хора да му носят товара.

Сега да оставим този въпрос, да дойдем до друго едно понятие. Когато правите погрешки, вие минавате като деца, поставяте се в положението на децата, а когато учите, минавате на мястото на ученици. На първо място, ученикът трябва да учи. Не, има едно повторение, което е необходимо, неизбежно повторение е то. За пример ученикът никога не може да се освободи от първите уроци,

той постоянно трябва да ги повтаря. И велик философ да се родиш, пак трябва да повтаряш нещата. Ти от седемте ноти не можеш да се освободиш. Колкото да ги считаш детински, ти ще ги туряш в едно отношение, в друго отношение ще се чудиш как да ги комбинираш, за да изкараш нещо от тях. Това ново комбиниране на седемте ноти с различни знаци, все дават по нещо ново. После, разпределението на тактовете, според правилата на съвременната музика, според траенето на нотите, дали са осминки, четвъртинки, шестнадесетинки или 32-ни или 64-ни, все дават нови неща. От 64-тинките нагоре не се знае, какви ноти има. Та какво ще кажете тогава за живота? Какво представя животът? В живота има процеси, но сам животът не е процес. Животът е едно благо, но самият живот не е благо. Ние казваме, че животът произтича от любовта. Отчасти е вярно това. Любовта дава възможност на живота да се прояви. Майката, за пример дава повод на детето да се роди, но детето не дава повод на майката да живее.

Някой казва: „Ти не знаеш ли, че майка ти те създаде?“ Това отчасти само е вярно. Когато един зидар дойде и ми направи една къща, отчасти само е вярно, че той е направил къщата. Той само тури камъните, но камъните са работени от други работници. Той направи къщата, но не направи и мене, който живея в тази къща. Та тялото, което е създадено, е едно нещо, но онази същина или реалност, която вие представяте сами по себе си, тя има съвсем друг произход. Сега нещата трябва да бъдат конкретно дефинирани, за да се освободите от временните ограничения и разбирания: че ви е студено или топло, че сте облечени или не, че имате шапка от кашмирска вълна, че обущата ви са направени от хубава кожа. Всички тия неща са външни, върху които няма да се спирам. Някой казва: „Ти защо носиш тези обуща, знаеш ли волът колко е страдал?“ Някой ще възрази: „Щом волът не е искал да страда, да не е ставал вол. Пък като е станал вол, да не е

направил такава дебела кожа, че да я дерат. Щом е направил такава дебела кожа, всеки ще я дере. Я, да си направи една тънка кожа, да видим кой ще я дере.“

Тогава рекох, площта, която заема мозъкът или неговите възприятия са причина до известна степен за интелигентността на човека. Ако имаме два топа плат: единият – тънък, копринен, а другият – дебел, който има два милиметра в диаметър, питам: кой от двата топа ще заеме по-голямо пространство? – Дебелият плат, разбира се. Тогава рекох, когато кожата е по-дебела, тя заема по-голямо пространство, но когато е по-тънка, тя заема по-малко пространство. Следователно когато мозъкът възприема повече трептения, той заема по-голяма площ. Площта не е нещо статистическо, то е възможност в даден случай. Щом нещата се определят, с това определение заедно се изгубва и онази дефиниция, която прави предметите по-ясни.

За пример вземете числата 1, 2, 3, 4 и т.н. до 10-те са обикновени работи. Дава ви някой 9 лева, например и вие ги употребявате за нещо. Но какво представят българските девет лева тези години? Какво може да направите с тези девет лева? Ако те са 9 швейцарски лева, или поне девет долари, те все пак представят една сметка над хиляда лева. Представете си, че вие в същност не знаете какво представят числата 1 и 2. Вие умножавате числото 2, но то никога не може да се умножи. То представя едно абсолютно число в природата. Това, което изработва двойката, когато се проявява, то е че дава числото три, но и тройката е абсолютно число. Като дойдете до тройката, ако не разбирате абсолютната стойност на това число, вие казвате: „Аз, първият човек.“ Първият човек е бил Адам. И в последствие всички хора, които са дошли след Адама, мязат на него и във възходящата, и в низходящата степен. Като се казва, че хората мязат на Адама, това

не значи, че те мязат на него по прегрешенията си, но по възможностите, които се крият в тях.

Сега вие трябва да събуждате възможностите, които се крият във вас. Невежеството, това е ограничение, което произтича от външни причини. Например боли ви кракът, имате ревматизъм и по причина на тази болка вие не можете да отидете на лекциите си, ако сте студент, или на църква, ако сте религиозен човек. Всичко отдавате на крака си. Обаче има случаи, когато и да не ви боли кракът, пак не отивате нито на църква, нито посещавате лекции. Значи отчасти е вярно, че болният крак служи като причина за неотиването ви на църква или другаде някъде. Тъй щото и невежеството понякога е привидно. Опасни са последствията, които могат да дойдат от невежеството било или от някакъв недостатък или слабост у човека. Представете си, че пиете малко вино от 15 годишното. Първата чашка винце ви действува ободрително, вие изпитвате една приятност, едно стопляне на корема. След това пиеш втора, трета и повече чашки, след което ставаш пияница и постепенно изгубвани, общественото си положение. Съзнанието на пияницата се разширява толкова, че той изгубва общественото си положение.

Рекох, пиянството е последствие, но не е реалност. Реалните неща се дефинират по следния начин: реални неща са тия, които са достояние за всички. Нереални неща са тия, които се отнасят специфично до някой, в даден случай те не засягат всички. Вземете например светлината, колкото и да е относителна, нейната реалност е достояние на всички. Сянката обаче, е специфична, тя е достояние само за някой. В даден случай само някой могат да седят под сянката на една круша или на едно дърво. Това не е нещо реално. Малко хора има, които могат да се ползуват от сянката. Някой хора лятно време могат да седят под сянка. Сенките, нереалните неща ние сами си ги създаваме. Невежеството ние сами го създаваме. Сянката например

служи за разтуха в горещите дни, а в студените дни и да искаме да си създадем такава разтуха и разхлада, не можем. Зимно време листата в нашите места окапват, вследствие на което, не може да се създадат сенки. Сега вие можете да извадите една аналогия. Всички нереални неща са преходни. Такова нещо е и невежеството. Когато слушаме някой певец да пее или някой поет да декламира, ние намираме, че всичката песен или поезия седи в съпоставянето на думите. Не е само до външната форма. Всичко седи и в съдържанието, в което непременно трябва да има някакво знание.

Рекох, числото две представя мъчните процеси в света. Числото две представя един от най-красивите процеси, то е процес на прогреса. При този процес в окултната наука числото две винаги се разглежда като незавършен процес. Всички спорове седят в числото две. Когато числото две, което е отрицателно, умножиш на две, т.е. само на себе си, дава числото четири, което е едно положително число. По какво се отличават отрицателните и положителните числа? Казват за някого: „Той е отрицателен човек.“ Това показва, че онези атоми, които дават нещо от себе си, едновременно изпущат и положителни атоми. Онези атоми, които изпущат електрони от себе си, са положителни, а другите, които взимат, са отрицателни. Следователно когато човек дава някога от себе си, той е положителен.

Питам: каква е разликата да ви обичат и да обичате. Когато ти обичаш, даваш нещо от себе си, а когато тебе те обичат, ти взимаш. Следователно тези два процеса са необходими и съществуват в природата. Бог е положителен. Той дава нещо от себе си, а ние сме отрицателни и трябва да възприемем. Всеки, който не възприема, той иска всякога да бъде положителен, думата му да се чува, каквото каже, да стане. Това е най-голямото нещастие. Няма по-голямо нещастие от това, да стане това, което ти искаш, а някога е хубаво да стане това, което ти искаш. Някога пък е нещастие да не стане това, което ти

искаш. Някой казва: „Трябва да стане това, което аз искам.“ Това на половина е вярно. В това седи всичкия спор. Ти казваш: „Най-после аз няма да им бъда слуга.“ в сегашното положение господарят е плюс, слугата е минус. Това е в едно отношение, а в друго отношение слугата е плюс, а господарят е минус.

Когато някой човек умре, турят му кръст. Това показва, че той се събрал с някого. А когато човек се роди, какво му турят? Човек не може да бъде всякога господар, т.е. той не може всякога да дава. Ще дойде време, когато той ще бъде слуга, ще приема. Човек не може да бъде и всякога слуга, ще дойде време, когато ще бъде господар. Процесите едновременно се сменят. Ти ще бъдеш и господар, и слуга, но и едното, и другото са временни положения. Ако вие не разбирате този закон, ще кажете: „Моята дума да стане!“ И ако ви се случи и най-малката неприятност, ти веднага питаш Господа: „Защо ми се случи това нещо? Аз ли съм най-големият грешник?“ Въпросът не е за греховете на човека. Ако се случи да умре някой в дома ви, вие казвате: „Защо умря?“ Ако пък някой се роди в дома ви, вие се радвате. Това показва, че вие нямате ясна представа за света. Като се роди някой, вие се радвате, като умре някой, вие скърбите. При раждането на някой човек, вие се радвате, защото сте получили нещо от Господа. Господ казва: „Аз изпращам толкова хора на земята, но ако никой не идва при мене, тогава Небето ще осиромашее.“

Следователно ако двама дойдат на Земята, един трябва да се върне назад. Ако хората не се връщат назад, знаете ли какво зло щеше да бъде? Ако вие се намирате в дома си, като в клас сега, да слушате моята лекция, на вас ще ви е приятно, но ако също толкова души живеете в една къща, какво ще бъде положението ви? Това, което е приятно в клас, не е приятно в дома. В къщата ви трябва да има един или двама души най-много. Често и двама души не могат

да се търпят. Ако е студено, както и да е, ще се търпят, но ако е топло, няма да се търпят.

Сега ще пренесете нещата към себе си. Сега не е въпросът, как спите вие. Въпросът за съня аз съм го оставил, не го засягам, той е научен въпрос. После, защо хората са невежи, и този въпрос оставям настрана. Знанието трябва да дойде. Казвате: „Този човек е учен, а онзи е невежа.“ Това са планински върхове. Като погледнеш някого, ти го виждаш като планински връх, но това още не показва, че той има знания. Какво нещо е планината? Хората описват планината, но това, което те описват, то не е планина. Ако ви начертая един висок връх, това не е планина, то е само една идея за планината. Планината не се характеризира само с височина. Височината е само едно от качествата на планината, тя има и други качества. В дадения случай планината е положителна, а долината е отрицателна. Долините са места, които само възприемат, а високите планински върхове са места, които дават. Значи, ако има някъде планини, това е едно благо за хората, и ако тази планина наоколо си има равнище, по-идеално нещо от това няма. Египтяните, които иначе имаха добри условия, те имаха равнини, но нямаха планини. Те създадоха пирамидите, само за да имат планини. Това, че в пирамидите те погребвали своите умрели, това е било привидно така, всъщност пирамидите представяха за тях планини. Та ако мястото е равно, все таки човек трябва да си направи една пирамида някъде. Този стремеж у хората, да си правят високи къщи, се дължи на същия закон. И това, че едни хора са високи, а други по-ниски, това се дължи пак на същия закон. Едни хора са по-широки, а други по-тесни. Едни са по-нервни, други по-разположени и това се забелязва и в темпераментите на хората. Това се дължи пак на същите закони. Значи едното течение е положително, другото е отрицателно. [Но щом] се дойде до знанието и невежеството, те вървят заедно. Само невежият може да се учи и

само Ученият може да оцени невежеството, и само невежият може да оцени знанието. Когато невежият научи нещо, той се радва, както когато детето научи някоя буква, то се радва. Като се върне от училище, то започва да разправя на майка си, какво е научило в училището и майката го слуша, тя е снизходителна.

Та сега и вие, като сте придобили известни окултни знания, радвате се. Аз съм говорил много в окултната наука, какво нещо е любовта, какво нещо е истината. После вие делите любовта на Божествена и на светска. Любовта не може да бъде нито Божествена, нито светска. Само Бог е Любов. Единственото реално нещо в света е Любовта. Може ли любовта да се изменя. Когато се говори за Божествена и за светска любов, има се предвид количеството на любовта. В светската любов има по-малко количество любов, а в Божествената има по-голямо количество любов. За пример ако някой те обича, каквото му попадне от тебе, той ще го пази, ще го крие в джоба си, близо до главата си, ще го счита за свето нещо. То може да бъде някой косъм от тебе или някой лист или друго нещо. Ако пък не те обича, каквото му падне от тебе, ще го захвърли настрана. Това е едно общо чувство у всички хора почти. Когато детето на някоя майка умре, тя му запазва пеленичките и като ги види, легне на тях и започва да плаче и да нарежда: „Ох, майка, майка, тъй ли беше майка, това ли очаквах?“ Тя е права да си плаче, но не знае, че ако това нейно дете е взето в един от университетите на онзи свет, след години то ще се върне при нея като учен човек, ще ѝ се усмихне, но тя не може да го познае. То ще бъде един голям господин с мустаци и с брада и ще ѝ каже: „Аз съм онзи, за когото ти толкова време плака. Колко пъти ти си плакала над моите пелени? Аз ти благодаря, че плака толкова, защото ако не беше плакала над тях, от мене нищо не би излязло.“

И сега някой ще каже, че майката не трябва да плаче за детето си. Не, трябва да плаче, но кога? Докато не се върне благото, което е

изгубила, тя има право да скърби. Но когато тя придобие изгубеното си благо, има ли защо да скърби? На една софиянка умряло детето. След време ѝ се родило второ дете. Като станало на шест години, то виждало, че майка му понякога плаче за първото си дете и ѝ казало: „Мамо, ти не трябва повече да плачеш, защото аз съм същото дете, което по-рано замина. Аз се върнах от онзи свят, ти няма защо да плачеш.“ След като на тази майка се родило второ дете, което е преродено първото, има ли нужда да ходи тя по гробищата и да търси първото? Ако вие сте изгубили една грамадна сума, десет милиона лева и след това ви върнат тия пари, има ли нужда пак да плачете? Няма защо повече да плачете. Ако продължавате още да плачете, вие не разбирате законите. Обаче, животът има съвсем други отношения. Той е цяла система. Има отношения между синове, дъщери, майки и бащи, които представят една хубава система на живот. Колкото и да ви се вижда тази система неподходна, основната причина върху която тя почива, е вярна.

Слушате някой път едно музикално парче, което ви се вижда малко нехармонично, но достатъчно е да се направи в него една малка модулация и то съвсем се изменя. Та и вие трябва да изучавате закона на любовта, както проучавате почвата. Ако някой не ви обича, вие трябва да знаете защо не ви обича. В даден случай сте или много положителен или много отрицателен, т.е. или много давате или много взимате. Има и други причини за това, но главните са тези две. При това, туй, което давате, трябва да се отличава по качество. Някой казва: „Аз ви много обичам, готов съм да се пожертвувам за вас“, но това е още въпрос. Разбирам да се пожертвува човек, но ако за всичко това, за което е готов да се пожертвува, е от чист материал, без никакви примеси, без никаква фира, разбирам обаче ако има повече примеси, тогава тази жертва няма да даде своите резултати. Ако от три хиляди килограма гюл изкарате само един килограм розово

масло, знаете ли колко работници и колко време трябва да работят, за да изкарат това малко количество розово масло? При това, знаете ли, колко време ще отнеме, докато тези работници пренесат гюла на разстояние от един километър най-малко? Тъй щото има смисъл човек да се жертвува, когато придобитото от тази жертва оправдае енергията на работниците, както и средствата, които са отишли по тази работа. Та нима онзи, когото обичате, не ви товари? Товари ви. Вие носите чувалите му. На онзи, когото обичате, вие му носите даже и без пари. Любящите хора се отличават по това, че когото обичат, те му носят без пари. Ако той им даде пет лева или един лев, те и на това са благодарни. Но когато носиш чувалите на онзи, когото не обичаш, на него ще вземеш три – четири пъти повече.

Та сега ние се отвличаме от въпроса. Вие знаете тези неща, че обичате някого, вие знаете. Че не обичате някого, и това знаете, но защо обичате и защо не обичате, това не знаете. Има професори, които знаят много работи, но когато се оплетат в мрежата на любовта, и тези професори стават като деца. Разправят един действителен случай за един виден професор някъде в Европа. Той бил много съсредоточен в работата си, но по едно време студентите му го забелязали, че както преподавал, изведнъж мисълта му се отклонявала, той се спирал, замислял се нещо и прекъсвал връзката на мисълта си. Студентите му забелязали, че това става всякога, когато в аудиторията присъствала една млада, красива студентка. Може и да е съвпадение, но студентите проследили и забелязали, че когато тази студентка е в клас, професорът се борил нещо в себе си, разсейвал се, а когато студентката отсъствала от лекция, професорът бил пак тъй съсредоточен, както и по-напред. Казвате: „Какво отношение може да има между студентката и този професор?“ Студентката възпитава професора си, тя го пита: „Ти можеш ли да ми кажеш нещо по любовта? Развий ми някаква тема за любовта.“

Професорът казва: „Не му е времето сега. Сега има други теми, които трябва да се развият.“ Рекох, ако професорът почне да се занимава с любовта, веднага ще прекъсне лекцията си и веднага отношенията му към студентите ще се изменят. В първо време професорът ходи малко небрежно облечен с разрошени косми, но щом почне да се замисля, да се вглежда в студентката, той започва да се облича добре, да приглажда космите си, гледа да няма нито едно леке на дрехите си, всякога да бъде чист и спретнат. Това е вътрешната страна на любовта.

Питам: защо, когато обичаме някого, ние гледаме да бъдем чисти, спретнати, а когато не го обичаме, ходим както ни падне? И в живота съществува същият закон. Когато праведният се облича добре, това показва, че той се е влюбил в нещо, но когато грешникът ходи небрежно облечен, това показва, че той е изгубил любовта си и казва: „За мене животът няма смисъл, да става каквото ще.“ И двамата са опитали любовта: единият сега я опитва, а другият я изгубил вече. Той е изгубил вярата си, изгубил е Бога, изгубил е своята възлюбена – изгубил е своя Господ. Вследствие на това той не може да се примири, и в него става една вътрешна борба. Кои са причините за това? – Господ е напуснал човека.

Ако Господ е напуснал човека, има причини за това. Ако мъжът напусне жена си, има причини за това. Ако жената напусне мъжа си, и за това си има причини. Ако почвата е съвсем изсъхнала, кои са причините? – Слънцето. Значи, слънцето, вятъра, сушата са причини почвата да изсъхне. Какво трябва да прави лятно време умният човек, за да не изсъхва почвата лесно? Той трябва да я полива. Понякога човек мисли, че Господ го е изоставил? Господ не го е изоставил толкова, колкото той сам се е изоставил. Слънцето ще вземе от тебе само толкова, колкото е дало. И тогава от влагата ще остане само толкова, колкото е необходимо. Значи от влагата ще остане само

толкова, колкото е прилепнало върху земята. Тъй щото изпитанията в света не са нищо друго, освен външните неблагоприятни условия, външната влага, която те спъва. Този процес трябва да се вземе от тебе. Но ако не разбираш законите, с които работиш, когато земята ти стане суха, ти ще кажеш: „Не се работи с тази земя.“ Да, така не се работи, но умният човек и от сухата почва може да изкара нещо много хубаво. Той ще има вода в запас и ще я полива.

Рекох, това не е нищо друго, освен окултно градинарство, с което се занимава и окултната наука. Та и при неблагоприятните условия, когато се намирате, вие пак трябва да знаете законите. Има в запас влага, която трябва да използувате. За тази цял вие трябва да направите една канализация, през която да прекарате тази енергия, която седи в заспало състояние. Ако вие чакате времето да свърши тази работа, много още ще чакате. Тогава вие ще се намерите със старата философия на разсъждения, според която ще кажете: „Господ е добър, Той ще помогне.“ Да, но ако вярвате.

Вие съвсем криво схващате вярата. Знаете ли какво нещо е вярата? Мислите ли, че е достатъчно само да вярвам у вас, че сте добър човек, че това е достатъчно? Ако вие сте един господар и цял ден седите и хвалите слугата си, че е добър, работлив, послушен, че това е достатъчно? Какви ще бъдат тогава отношенията между господаря и този слуга? Преди всичко няма да има никакви отношения. Или какво ще бъде отношението на господаря към слугата, ако слугата цял ден хвали господаря си, че е добър, милостив човек, че прави добрини и т.н., а нищо не работи? И в този случай между слугата и господаря няма да има никакви отношения. Ако слугата съзнава, че господарят му е много добър човек, той непременно трябва да направи нещо за него. Какво ще се ползувате, ако цял ден говорите за Бога, че е много велик, че е направил това, че е направил онова? Наистина, Господ е велик, много нещо е направил,

но всъщност вие знаете много малко от това, което Господ е направил. Единственото нещо, което съвременните учени хора знаят за Слънцето, например, е че то е горящо тяло. Това пък, което знаят за Земята, е че тя е отгоре твърдо тяло, а вътрешността и е в разтопено състояние. Рекох, докажете едното и другото нещо. Щом не може да се докаже това твърдение, самото знание е относително.

В дадения случай вие трябва да знаете какво нещо е топлината, защото и топлината си има своя положителна и отрицателна страна. Ако вие не знаете положителната и отрицателната страна на Слънцето, на Земята, на вашите мисли, чувства и постъпки, тогава вие не бихте могли да се справите със средата, в която живеете. Тя винаги би ви оказвала известно влияние. За тази цел именно, се изучават окултните науки, за да могат хората да си хармонират. Едно валчесто лице не може да се хармонира с друго валчесто; едно продълговато лице не може да се хармонира с друго продълговато; едно крушообразно лице не може да се хармонира с друго крушообразно и т.н. Те могат да си хармонират, но важна е идеята. Хора с валчести лица лесно се търкалят. Те са бързи, кавалеристи са те. Бързо пътуват.

Под думата „кавалер“ какво разбирате? Казвате за някого, че е кавалер. Той е кавалер, но ходи без кон. Всеки, който е кавалер, той непременно трябва да ходи с кон. Сегашните кавалери ходят все без конете си. И много хора ходят с любов, без да имат любов във себе си. Казвате за някого: „Кавалер е той, от почетния орден.“ Много хора ходят с истината без да имат истината в себе си. Тъй щото кавалеристът всякога трябва да езди на кон. А сега, без да езди на кон, той минава за кавалерист. Значи можеш да бъдеш кавалерист, без да имаш кон. В същност не може така. По същия начин и човек има едно качество, по което се отличава: ти не можеш да бъдеш човек, ако не мислиш. В същност мисълта отличава човека.

Мисълта има нещо противоположно, то са чувствата. Същинската мисъл е положителното, това, което дава; чувството е отрицателното, това, което всякога взима. Следователно мислите на човека могат да се складират само от чувствата му. И тогава ние казваме: Ако човек има само мисли, а няма чувства, значи, няма нищо складирано в себе си, той е беден човек. Така че щом се е образувала човешката глава, която е положителна, в противоположност на нея се е образувал стомахът. В стомаха седи друг един мозък, а именно дето е симпатичната нервна система. Та когато казвате, че някой човек е богат, това показва, че благоутробието му е нараснало, той е складирал всичкото си богатство в своята житница. Не е лошо, че стомахът на някой човек е голям, но ако се трупа чрезмерно, стомахът няма да може да се развива. До колко може стомахът да стане голям? Понякога е необходимо човек да натрупа малко. Стомашната система на човека има отношение към мозъка. Между стомашната система на човека и мозъка има известно съотношение, както и между двама души, които се обичат. Ако стомашната система е в изправно положение, в същото положение ще бъде и мозъкът. Ако мозъкът е в изправно положение, в същото положение ще бъде и стомахът. Следователно ако човек страда от коремоболие, причината е горе в главата. Ако пък го боли главата, причината е в стомаха. Тъй щото, главата си ще лекуваш чрез стомаха, а стомахът си чрез главата.

Щом човек се излекува, веднага в ума му ще настане едно прозрение. Ако си сиромах, сиромашията трябва да те застави да мислиш. Ти трябва да знаеш защо си сиромах и защо си богат. Сиромашията и богатството са два полюса на живота. Ти не можеш да кажеш на Господа: „Господи, аз искам да бъда само богат.“ Това е невъзможно. Щом Бог ви даде богатство, Той ще ви даде и сиромашия. Богатството и сиромашията вървят заедно. Щом ви дадат знание, ще ви дадат и невежество. Няма някой от вас, който в дадения

случай да не е невежа. Каква представа имате например за света? Когато светът се е създавал преди всичко вие не сте били там. Учените хора дават разни теории за създаването на света обаче каквито теории и да имат, те не са били там, не са били зрители при създаването на света. Обаче има същества, на които съзнанието участвувало при създаването на света и те знаят, как е станало това създаване. Един ден, когато отидете на онзи свят, там разни професори ще ви разправят за създаването на света. Те ще ви показват картини за създаването на света, и тогава ще имате ясна представа. Като се качите в по-висок свят, там няма да ви държат никакви лекции, няма да ви показват никакви картини, но ще впрегнат кабриолета и ще ви заведат на разходка, да видите всичко това, което сте слушали в лекциите на професорите. Всичко това, което от милиони години се е създавало, вие ще го видите в няколко часа, като направите тази разходка. Тези няколко милиони години ще ви се сторят, като един – два деня. Вие ще се чудите на всичко това, което ще видите там.

Следователно същият закон се отнася и за здравия и за болния. В едно отношение болестта е отрицателно състояние, а здравето е положително състояние. Но човек не може всякога здрав да бъде. Ако болестите не идват, вие скоро ще свършите. При всяка болест човек придобива по нещо ново, той става по-здрав. Онези хора, които от детинство още са боледували, те издържат болести много повече от онези, които никак не са боледували. Онзи, който никак не е боледувал, като хване болестта, веднага го завлича. Каленият в болестта, като го хване някоя болест, той скоро се справя с нея. Не е хубаво болестите да се задържат с дни и месеци, но за два – три деня е добре да поболедува човек и скоро след това да се излекува. За умния човек болестта е една възможност за постижение на нещо. Аз наричам болестта най-красивата, най-хубавата жена в света. Когато

болестта дойде при своя възлюбен, тя го хване, простре го на леглото, помилва го малко и след това си отиде. Това хората наричат болест. Тя казва на своя възлюбен: „Сега малко си почини, цял ден се въртя на една и на друга страна, изтощи се. Аз те съжалявам, искам малко да си починеш.“

Болестта е отлично състояние и за прилежния, и за мързеливия човек. Мързеливият и прилежният са две състояния в човека, еднакво необходими. Лошото не е в мързела, но в това, че понякога човек иска все да бъде мързелив, да не работи. Прилежният пък всякога иска да бъде прилежен, да работи. Не, и той трябва понякога да бъде мързелив. Необходимо е някога човек да бъде малко мързелив. Красотата и грозотата също така са две състояния в човека, които постоянно се сменят и са потребни.

Злото и доброто също са два полюса. Какво представя злото и какво доброто? Злият човек всякога взима, то е отрицателен, а добрият всякога дава, той е положителен. Понякога и злият човек дава. Като те срещне, той те удари веднъж или два пъти по носа и с това ти предава нещо от себе си. В това време добрият приема. Обаче, по отношение на злия, и добрият е лош. Злият казва на добрия: „Ти си балама.“ Какво значи балама? – Човек, който нищо не може да даде. С това той иска да му каже: „Ти си много страхлив човек, страх те е да удариш някого. Ти не искаш да дадеш нищо от себе си. Голям простак си. Удари този човек, дай му нещо от себе си.“ Питам: приятно ли е да удариш човека? – Не е приятно. Приятно ли е да дадеш нещо на човека? Приятно е. Но всякога ли е приятно да се дава на човека. Представете си, че аз имам едно огнище пълно с жарава и ви казвам: „елате при мене“, и ви предложа една лопата от тази жарава, приятно ли е това даване? На място ли е това даване? Не, вие веднага ще се откажете и ще кажете: „Не искаме тази жарава.“

Някой хора ни дават пари, но ние се отказваме от тези пари. Защо? – Защото са много горещи. Отивате при един банкер да искате пари, но веднага се отказвате от неговите пари? Защо се отказвате? – Защото той иска големи лихви, най-малко 50 на сто. Ако вземете от него хиляда лева, тези пари, в една година само, ще се удвоят и утроят. Но ако ги държите десет години, вие цял живот няма да се изплатите на този банкер. Та, никога не взимайте пари с лихва. Това значи: никога не оставайте една погрешка непоправена. Защо? Защото с една ваша непоправена погрешка ще се занимават ред същества и ще я използуват за свой интерес, а с това ще увредят на вашия интерес. Ако ние не поправим живота си, други някой разумни същества ще го използуват. Те ще използуват всички ваши слабости, ще задигнат всичкия ви капитал и вие ще останете голи.

Сега с един разказ ще ви разкажа каква опасност се крие в неизправянето на погрешките. В Индия имало един адепт, който правил ред опити. Той обичал да се заравя в земята и там да прекарва по няколко месеца. Той имал един голям противник, който постоянно го дебнел, мислил как да му напакости. Един ден, когато правил опита си пред публика, преди да го заровят още в земята, противникът му турил в дупката много червени мравки. Това индиецът не знаел и като го заровили, мравките го нападнали и той повече не се върнал дома си. Та и вие ще правите вашите опити, но тези червени мрави, вашите погрешки, ще ви нападнат и ще ви изядат, а вие повече няма да се върнете в живота. Ако ти допуснеш една погрешка в живота си и не я изправиш, твоят противник ще внесе червените мрави при тебе и те ще те изядат. Щом у вас влезе една погрешка, тя ще ви изяде, жива е погрешката. Всички погрешки са живи същества, които постоянно работят в човека. Ако твоето съзнание не е будно, тия погрешки ще те оглождат и всичко, каквото си имал, ще изчезне.

Сега аз не искам да оставя у вас мисълта да се плашите, но казвам на кое място седи опасността в живота. Аз не говоря за обикновените погрешки, защото обикновените погрешки са като един стимул за човека. Няма човек който да не е направил една погрешка в живота си, било в писането или в смятането, все ще направи някъде поне една малка погрешка. Когато направиш една малка погрешка в живота си, не считай това за нещастие, това е една голяма привилегия за тебе. Който може да направи една погрешка и после може да я изправи, той е умен човек. Като направиш погрешката, в съзнанието ти ще се яви друга мисъл, че ти можеш да изправиш погрешката си. Започнал си да правиш нещо, но не ти върви. Защо? – Ти си допуснал една погрешка, която спъва целия ход на твоя живот.

За пример ние казваме, че човек трябва да се моли на Бога. Ти искаш да се молиш, но не знаеш какво да кажеш на Бога. Защо не знаеш? Ти отиваш със съзнание, че си някой учен човек или че си цар, имаш толкова хора на разположение, на които помагаш и в това положение, ти не знаеш, как да застанеш пред Бога. В това положение, ти трябва да се съблечеш от своите царски дрехи, да си представиш, че не си цар и така да се явиш пред Бога. Щом отиваш при Бога, ще отидеш като прост, обикновен човек. Отиваш ли като цар и Бог ще те приеме с всички почести, но това, което искаш, Той няма да ти го даде.

Сега ще ви обясня, де седи противоречието. Представете си, че една мома се моли на Бога, като че е някакъв цар или царица. Тя иска от Бога да ѝ даде един красив момък, без да има пред вид, че този красив момък е голямо нещо, той е цяло царство, на което тя иска да заповядва. Тя иска, каквото каже на този момък, той веднага да го изпълни. Тъй щото, в това отношение красивата мома иска да има един красив момък, на когото да заповядва. Ако му каже: „Коленичи!“

И той веднага да коленичи. „Моли се!“ И той веднага да се моли. „Донеси това!“ И той веднага да го донесе. Този е идеалът на красивата мома, каквото каже на момъка, да го изпълни той. И Господ най-после и даде един красив момък. Обаче, не се минава много време и в този красив момък се заражда едно чувство, той не иска вече да коленичи, не иска да изпълнява това, което момата му заповядва. Той съзнава, че е красив. Докато красотата на този момък е била достояние само на една мома, той е изпълнявал всичко, каквото тя му е заповядвала, но когато красотата му стане достояние на неговия ум, той вижда вече, че може да влияе на всички моми и тогава си казва: „Свърши се вече.“ Той започва вече да коленичи пред всички моми и да им позира.

Казвате: „Защо Господ направи света такъв?“ Господ направи света такъв, за да се карат момите за красивия момък. Какво лошо има в това, че две моми се карат за един красив момък? Какво лошо има в това, че хиляди хора отиват при една чешма с чиста вода, да си наливат от нея? Какво лошо има в това, че една красива мома не е доволна от друга, която погледнала красивия момък? Де е неморалното в това? Казвате: „Нима е добре, когато две моми едновременно гледат един красив момък и се карат за него? Красотата е достояние изобщо на всички същества без изключение. Позволено е човек да гледа всички красиви форми в природата. Но при красотата, в душата на човека се заражда едно кисело чувство. Когато ти си грозен, а видиш един красив човек, в тебе ще се зароди едно недоволство и ще кажеш: „Защо този човек е красив, а аз съм грозен?“ Ако Бог те беше направил красив, всички хора щяха да се карат за тебе. Твоята красота щеше да стане повод за скандали и разправии между хората. За красивата мома най-малко десет момци ще се карат, а за грозната няма да се карат никой няма да и обърне внимание и ще кажат: „Тази мома не заслужава човек да я погледне.“

Сега, аз изяснявам нещата, като взимам момата и момъкът като образи, като символи. Красивият момък е предмет, поставен долу в долината, а десетте моми, които се карат за момъка, са поставени на планината и от там се спущат към долината, тя ги привлича. И като се срещнат тия моми от две страни, непременно между тях ще стане едно естествено сблъскване. Ако човек върви по една гладка площ, никакво сблъскване няма да стане.

Сега, като разглеждам нещата по този начин, в душата ви се заражда едно кисело чувство и вие казвате: „Защо Господ е постъпил спрямо нас така?“ Питам: как трябваше да постъпи Господ спрямо вас? Да допуснем, че Господ постъпи спрямо вас така, както вие бихте желали. Какво щяхте да придобиете от това? Какви щяхте да бъдете? Щяхте да бъдете един господар, който щеше да заповядва на всички. Какво ще ви ползува това, ако можете да заповядвате на всички хора? Какво ще придобиете, ако кажете на едного това да направи, на другиго да стане, на трети да си легне и т.н.? От сутрин до вечер вие само щяхте да разполагате. Каква придобивка щяхте да имате от това разполагане е с хората? От сутрин до вечер ще бъдете като в една архива и кой как дойде, все ще ви дава отчет, де бил, какво направил и т.н. Какво ще се ползувате от такъв живот? В дадения случай в ума ви седи идеята, че ако сте господар, вие ще бъдете съвършено независим от хората. Не, тъкмо това не може да стане на Земята. Колкото и да си независим, ти пак си зависим, ти си зависим от почвата, по която ходиш, ти си зависим от водата, която пиеш, ти си зависим от въздуха, който дишаш, ти си зависим от светлината, която възприемаш.

Ти си напълно зависим от всичко това и въпреки всичко пак искаш да минеш за господар, да бъдеш независим.

Сега някой казва: „Аз искам да бъда слуга.“ И това не е вярно. Служенето е еднакво потребно и за слугата, и за господаря. Има

положения, които са еднакви за всички хора. И вие трябва да дойдете до известни длъжности, които са еднакви за всички хора. Ако вземете числата едно, две и три, едното е положително число; двете е отрицателно число, а трите е число на равновесие, равнодействие. Ако искате да турите едно равнодействие в себе си, вие трябва да изучавате числото три. Числото три е един от принципите, които действуват в човека. Волята е тази равнодействуваща сила, която работи в човека. Умът и сърцето, това са положителната и отрицателната страна в човека, а волята е числото три. И ако вашата воля не е силна, това значи: ако това, с което можеш да регулираш своя ум и своето сърце, не [е] силно, ти нищо не можеш да направиш. Не мислете, че ако сте положителни или отрицателни, че има някакво преимущество в това. Някой път господарят е толкова почтен, колко и слугата, а някой път слугата е толкова почтен, колкото и господаря. Да бъдеш един почтен слуга е едно нещо, и да бъдеш един почтен господар, това е друго нещо. Почетният господар и почетният слуга са еднакво необходими.

Та първото нещо, което можете да приложите, е в преработването на вашия характер. Вие се спъвате във волята си и казвате: „Аз вярвам в Христа.“ Като дойде на Земята, Христос каза: „Аз за това дойдох, да работя.“ Казаха Му: „Учителю, седни да ядеш.“ Той им отговори: „Аз имам работа.“ Христос представя в това отношение едно съзнание, което знае защо е дошло. Той е дошъл да изпълни волята Божия, да проповядва от град на град и от село в село Божието Слово. Христос имаше малко време на разположение. Някой казва: „Аз вярвам в Христа.“ Ако вие вярвате в Христа, трябва да имате Неговия характер. Вие вирвате в Христа, а сте недоволни. Христос богат ли беше? Ведно отношение Той беше богат, а в друго отношение не беше богат. В едно отношение Той беше един от най-големите господари, а в друго отношение Той беше един от най-

големите слуги. В едно отношение Христос беше един от най-праведните хора, а в друго отношение Той понесе греховете на хората. Значи, кой каквито грехове е направил, Той отговаряше за тях. И след всичко това, този най-голям господар беше подложен на най-големи поругания. Римските войници му туриха на главата един трънен венец. И Той трябваше да изтърпи всичко това. Най-после и Христос се запита: „Нима онова Начало, на което служа, не намери друг метод? С бой ли само може да се постигне това?“ Питам: досега разрешихте ли въпроса, защо трябваше да бият Христа? Христос опита върху себе си свободата, която даде на хората. Бог запита Христа: „Когато ти даде свобода на хората, когато ти стана гарант за тях, запита ли се, пресметна ли това нещо в себе си?“ Хората казаха на Христа: „Ти ни даде свобода, следователно ние имаме право да се бием.“ И Христос научи едно нещо на Земята. След като хората се бият, и те ще научат нещо, а именно: не си струва човек да се бие. Какво се ползува човекът, ако при един бой си счупи крака или ръката?

Сега не трябва да се вадят крайни заключения. Рекох, боят има своето място. Да биеш и да знаеш как да биеш, това е цяло изкуство. Много деца остават невъзпитани, защото никога не са опитвали пръчицата. За малките деца има такива тънки пръчици и с тях майките трябва да бият децата си по дебелите, меки места. Всяко удряне трябва да е музикално. Най-напред ще удариш хоризонтално, ще гледаш пръчицата да не бъде нито наклонена надолу или нагоре, но съвсем хоризонтално. Ударът трябва да бъде такъв, че да намериш неговата равнодействуваща. Много майки и бащи не знаят как да удрят и затова всеки удар, не турен на място, той се връща назад към майките и бащите. Ако майката и бащата не бият децата си както трябва, един ден синът и дъщерята ще бият майка си и баща си. Преди няколко деня дойде един господин, да се оплаче от сина си и

казва: „Видиш ли, отидох в монастир, избягах от сина си. Той иска да ме убие. Главата ми е начупена от него.“ Та у вас може да се зароди едно чувство, една мисъл и ако вие не знаете как да я възпитавате, тя може, като този син, да тури край на вашия живот.

Сега въпросът не седи в това, защо онзи свят е създаден така. Той е създаден по известни правила, по известни методи. Всички вие трябва да имате отношение към него. Според законите, които аз разбирам, вие тук в клас не сте наредени както трябва, не сте наредени според темпераментите. Вие не сте наредени и според степента на развитието на вашия мозък. Който има малко по-развито благоутробие, трябва да седне при някой, който има по-добре развита глава. Един нервен темперамент трябва да се постави при един сангвиник. Който има добре развито благоутробие, трябва да седне близо до един с учена глава, нервен темперамент. Ако се наредят по този начин, всеки ще бъде доволен. Обаче, ако се наредят един дипломат до друг дипломат, те ще изпитват едно неразположение, което ще довежда до сън, до дрямка. Понякога аз изучавам причините, защо хората спят. Спането се подчинява на един закон. В всички събрания, които стават, на сто души най-много един трябва да спи. Ако са хиляда души, десет трябва да спят; на две хиляди души – 20 трябва да спят, на три хиляди души – 30 трябва да спят и т.н. Това трябва да бъде като правило. Когато хората не са наредени по закона на хармонията, винаги числото на спящите е повече, отколкото трябва.

В Америка един от американските проповедници решил да приложи един начин, по който да събужда слушателите си. Той мислил така: да снабди столовете с електрически жици, че щом заспи някой от слушателите му, като бутне клавиша на някой от органите, органът веднага да засвири и по този начин да събуди заспалия. Една от причините, по която слушателите заспиват, е че се говори на тема,

която те знаят или по която доста са запознати. Та всякога човек не се интересува от един предмет, който не е нов за него. Обаче, ако предметът е нов и интересен за него, той се намира в положението на гладен човек. Който не е гладен, каквото ядене и да му сложат, той го погледне и казва: „Не ми се яде." Трябва да е някой специалитет, за да заинтересува вниманието на човека. Някоя сестра ходила в града, научила някоя новина и дохожда да го съобщи. След нея иде втора, която знае същата новина, и тя я съобщава. Дойде трета, съобщава същото нещо. Дойде четвърта, пета, все едно и също разправят. Ония, които са принудени да слушат все същата новина, най-после се отегчават и или излизат навън, или започват един след друг да заспиват. Онази сестра, която иска да съобщи нещо, тя трябва да бъде достатъчно умна, че като дойде, първо трябва да запита: „Съобщиха ли ви еди коя си новина?" Като разбере, че тази новина е вече известна, тя трябва да си мълчи. Ако и тя иска да я съобщи, тогава нека не се обижда, когато види как един по един я напущат, не искат повече да слушат.

Някой имал някакви възгледи, но същевременно такива възгледи имат и други някои. Казвате: „Да живеем по братски." И други поддържат тази идея, че трябва да се живее братски. Въпросът е да се живее, а не само да се говори. Един ще говори, друг ще живее и т.н.

Та всички трябва да се стремите всеки ден да събуждате в ума си по една нова мисъл, върху която да работите. Сега например, аз говорих за числата. Трябва да ви дам да направите един опит, например, върху числото три. Вземете например, помежду си да определите, кои типове между вас са положителни и кои отрицателни. Нека всеки от вас намери по пет души положителни и по пет отрицателни и после да определи, на какво основание, въз основа на какви белези ги определяте, като положителни и

отрицателни типове. Аз не ви давам модели, вие сами ще ги намерите.

Хора с продълговати лица, са положителни типове, те са мъжки типове. Има хора с овални лица, едни от които са положителни, а други са отрицателни. Дебелите вежди показват един положителен характер, който дава. Тънките вежди, тъй изписаните, те са отрицателни типове. Ако мустаците на някой човек са дебели, увиснали, кой е положителен тип. Ако мустаците му са тънки, той е отрицателен тип. Ако ухото на човека е голямо, той е положителен тип. Човек с голям нос е положителен тип, но ако носът му изгуби от своята широчина, той става отрицателен тип. Може ли обаче да се каже, че всеки човек, който има дълъг нос, е положителен тип? Не, това са относителни неща. Носът трябва да има и дължина, и широчина. Когато брадата на човека горе е широка, той е положителен тип, ако брадата горе е тясна, той е отрицателен тип. Онези хора, на които брадата долу е широка, те в физическия свят са положителни, а в умствения свят са отрицателни. Ако искате човек за работа на физическия свят, долу брадата му трябва да бъде широка. Ако търсите човек за работа в умствения свят, долу брадата му трябва да бъде тясна, остра.

Каквото и да се прави, човек устоява на това, за което е роден. В това отношение аз съм правил ред опити. Тук имаме един брат бояджия, той не трябва да се обижда, че ще се каже нещо за него. Той е умствен тип. По едно време той дойде да работи на „Опълченска“ 66. Започна една работа и я изкара до половината. По едно време му дойде на ум да отиде във Варна. Напусна работата и отиде. По конфигурация на лицето този човек не е за голяма работа. Той обича разнообразието. На него няма да му дам работа за една година, но за по-кратко време. Ако му се даде голяма работа, той ще се отегчи. Та и на мнозина от вас, ако им се даде една голяма работа, те ще се

отегчат, ще ги хване огън и ще кажат: „Дотегна ни тази работа.“ Това показва, че по естество тези хора не са склонни на голяма работа, те обичат разнообразието. Те стават негативни, искат да възприемат нещо. И тогава господарят, който ги е ангажирал, трябва да им даде почивка за известно време.

Та когато Мойсей създаде закона, той казваше: „Шест дни ще работите, на седмия ще почивате.“ Законът на Мойсей вече е отживял времето си. Ако аз създам един закон, ще дам три деня почивка, а четири деня работа. Ще дойде време, когато шест дни ще почиваме, а един ден ще работим. Та във времето на Мойсей хората на физическия свят трябваше да работят шест деня, а само един ден да почиват, за да асимилират физическата енергия в себе си. Положителни трябва да бъдат хората. Ще дойде ден, когато хората ще бъдат толкова положителни, че ще трябва шест деня да почиват, а един ден да работят. Ето защо, сега не ви препоръчвам много работа. Като казвам, че не ви препоръчвам много работа, имам пред вид вашето състояние. Вие често се оплаквате от много работа, оплаквате се, че сте уморени. Щом сте уморени, трябва да ви се даде почивка, да си починете. Ако чуете, че една сестра се оплаква от умора, тогава нека пет сестри от положителните отидат при нея и да ѝ кажат няколко ободрителни думи. Тя ще се освежи. Вие взимате тези правила като незначителни и казвате: „Човек трябва да бъде сериозен, концентриран.“ Оставете тези неща настрана. Смешни стават индусите със своята концентрация. Когато човек иска да се концентрира, той не трябва да бъде между хора. Или пък така да се концентрира, че и между хора да е, пак да не го знаят те. Когато дойде страданието и природата даже се концентрира. Дойде ли до човек едно страдание или нещастие, той се вглъби в себе си, ходи между хората, но нищо не вижда.

Рекох, трябва сега да се работи вече. Досега аз съм ви оставял свободни, не съм се месил в работите ви, искал съм да видя, какво можете сами да направите. Като наблюдавам сестрите, виждам, че работят доста добре, но знания нямат. Най-напред се образува една група от сестри и братя, а после те се разделиха на аристократическа група, която се състои от напреднали братя и сестри. Аз наричам напреднали сестри и братя тия, които могат да превръщат желязото в злато. Който не може да направи това, той не е напреднал брат. Много работи има казани, но те не са реализирани. Най-малкото вземете, вие трябва да имате едно предвкусване на Божествената Любов, трябва да я разбирате поне малко. Вие имате естествените прояви на любовта, но не зная колко от вас могат да кажат, че познават онова специфично проявление на Божията Любов, за която окултистите говорят. Имате състояние на по-висока любов, особено след всяка скръб, но и те още не са онези неизгладими впечатления от Божията Любов. Който е имал такова предвкусване на Божията Любов, той изпитва състояние на човек, който се намира пред оазиса на някоя пустиня. Достатъчно е само един път да е изпитал човек тази любов, за да може при всяко страдание и изпитание, да си спомни само за нея и веднага всички страдания и изпитания да изчезнат. Това значи да носи човек реалното в себе си.

Това е подобно на положението, в което се намира, човек, който има ключовете на всичките станции. Той се намира на една станция, но се нуждае от нещо. Щом удари ключа на тази станция и веднага от другата станция му отговарят. Казано е в Писанието: „Човек, който е познал Божията Любов, още преди да е поискал нещо и ще му се отговори.“ Няма ли тази любов в себе си, колкото и да иска, ни глас, ни услишание. От станцията ви отговарят, че са заети много и ти трябва да чакаш с месеци и години, докато ти отговорят. Понякога и с десетки години трябва да чакате да ви се отговори. Едва ли някой от

вас можете да получите отговор в продължение на десет години. Някой от вас може да иска само един обяд и ще го получи, а някой може да иска десет милиона лева, но за това ще трябва дълго време да чака. На някой от вас може и в десет години да ви се дадат тези милиони. Казвате: „Как ще стане тази работа?“ Все може да се намери някакъв начин, разни начини има за това. Все ще се намери някой американец, който да ви осинови, но за това трябва да се постоянствува от ваша страна.

Не са материалните богатства, които представят желание на хората. Има и вътрешни богатства, до които човек иска да се домогне, но за това човек все трябва да се свърже с някоя велика душа. Богатството в света, това са великите души. Вие не можете да дойдете до никакъв прогрес, ако не влезете в съприкосновение с някои велики души. Прогресът в света зависи от тия велики души, които минават и заминават покрай вас. Великите души правят хората богати по ум и по сърце. Ако Слънцето в света не изгряваше, всички хора щяха да измрат. Казвате: „Има и други неща в света, които изгряват като Слънцето.“ Тази сутрин трябваше да наблюдавате Слънцето, да видите какви хубави цветове имаше през време на изгряването си.

Та първото нещо, което трябва да задържите в ума си, е мисълта, че вие сте дошли на Земята да научите изкуството да слугувате. Единствената ви мисия на Земята е да се научите как да слугувате. Вие можете да свършите университет, можете да придобиете голяма наука, но в края на краищата ще ви турят да слугувате, да видят какво сте научили, какво можете да приложите от наученото. Слугуването е едно от най-красивите неща, за които мога да ви говоря. Сега вие се възмущавате от слугуването. Даже най-голямото нещастие на хората седи в слугуването, т.е. В това, че те не са слугували както трябва. Да служиш, аз подразбирам да служиш и на другите така, както искаш и на тебе да слугуват.

За следния път ви давам като задача всеки от вас да намери помежду ви по един положителен, по един отрицателен и по един неутрален тип. Неутрален значи: нито положителен, нито отрицателен, среден тип да бъде, т.е. нито плюс, нито минус. Има хора, които от рождение са положителни типове, такова е естеството им. Има хора, които са по естество отрицателни, а има такива, които постоянно се сменят – ту положителни, ту отрицателни. Вие трябва да знаете времето, кога даден човек е положителен и кога е отрицателен. Ако това не знаете, всичко, което знаете, не е истинско знание. Човек не може всякога да бъде положителен или всякога отрицателен, той трябва да сменя тези две състояния в себе си. Някога човек ще заповядва, някога ще му заповядват. Някога човек ще дава, някога ще взима. Единственият, Който всякога е положителен, това е Бог. Той никому не заповядва, никого не съди. И на доброто, и на злото Той еднакво гледа. Той от доброто не се възхищава, нито пък от злото се възмущава. При Бога и злото има същите отношения, както и доброто. И доброто, и злото имат еднакви отношения към Бога. Обаче, когато Божественото добро дойде при нас, то има вече отношения на зло. Как ще разберете това нещо? Няма защо да го разберете.

10-та школна лекция на Общия клас, държана от Учителя на 23 ноември, 1932 г., Изгрев.

НОВАТА КАНАЛИЗАЦИЯ

6 часа сутринта, (след гимнастиките, мъгливо и звезди горе)

Отче наш

(На масата пред Учителя няколко теми: „Кои са положителни типове?“)

То знанието не идва така лесно. Човек трябва да учи. Даже мъчно е някой път да определиш, кой е свят човек. Писанието казва, някой път даже много религиозни хора се показват като свети. Като вземете сегашния живот, богатите хора имат повече светлина, отколкото сиромасите. Ако се гледа външно, богатите имат повече светлина, а сиромасите нямат и свещи. Но те казват, че вътрешна светлина имат, а богатите казват, че външна светлина имат. Трябва да се измисли един нов начин. Науката не е така лесна. Човек трябва да развие неговите наблюдателни способности. Човек трябва да наблюдава повече. В учения човек трябва да има, в пълния смисъл, една вътрешна интуиция, може да се каже интуитивно да схваща нещата, по отражението[186]. И човек трябва да е разумен. Разумност трябва да има в него. Да се знаят нещата. Да разсъждава, да преминава от причини към последствия.

За пример вие имате едно убеждение, имате радост. Ако вземем чувството радост, но радостта или веселието на човека, то не е едно чувство, то е една способност. За да бъде човек весел, то е способност у човека. Но често веселието се замества с чувствуване. Тогава човек изгубва своята радост. Тя е престанала да бъде вече способност у човека. Да кажем болен сте, неразположен, тогава не ви се говори,

[186] По закона на отражението – допълнено над думата.

казвате: „Хората са лоши, светът е неразбран.“ Това не е едно качество на ума. Това с всекиго става. После, щом човек стане здрав, подобрява се неговото икономическо положение, понахрани се малко и веднага казва: „Добър е света, всичко е добро.“ Така мислят и животните. Щом едно животно не е нахранено добре, то мисли: „Светът е лош!“ Щом го нахранят, то мисли: „Светът е добър!“ Та, ние съдим по себе си. Когато нашите условия не са добри, ние мислим, че навсякъде е така. Но то е само частично. Защото условията на другите хора може да са добри. Същевременно трябва да отличаваме кои са причините, че в дадения случай ние не сме в добро положение. Ученият човек знае това.

Сега за пример, когато хората станат религиозни, има една опасност, понеже те почват да развиват други центрове на главата си. Преди да са били религиозни, те са живяли отзад на главата си, на темето си, при ушите. И когато са живяли при ушите си ***(центровете при ушите)***, кого как срещнат, ще го блъснат по носа. Когато са живяли отзад, тогава са били като птиченцата, направили си една къщичка и така си живеят с приятели, ходят си на групички, били са като кученца. Кучето ще си дигне опашката или като един петел ще застане, всички те живеят на темето тук. Когато човек стане религиозен, той се качи горе на главата. Но религиозността още ни най-малко не спасява човека. Той може да бъде фанатик, късоглед, да мисли, че туй, което той чувствува, то е един път и това чувствуване той го нарича религия, вярване в Бога, а то са все чувствувания.

Докато не дойде умът на човека, той се намира все на кривия път. Че религиозните хора вярват в Бога, но колко хора са били избити? Вземете и четете историята, колко хора католическата църква е избила, само защото не са били католици. Всички казват, че човек трябва да бъде религиозен. Ако едно религиозно чувство може да спаси света, разбирам. Но човек трябва да бъде умен, да разбира, да

вижда причините. Като дойде умът, спасението е там! Разумен трябва да бъде човек. В ума има един закон, ти не можеш да убиеш един човек, понеже ще загубиш своето равновесие в света. Ти, докато дойдеш да живееш с ума си, ще забележиш: някой път не си доволен от своя ляв крак, но ако речеш да го повредиш, ти ще повредиш и на себе си и ще нарушиш законите в природата. С десния крак – пак същото. Каквото и да направиш, ще видиш, че еднакво са важни и двата ти крака.

Та рекох туй, което върши най-важната работа, то е умът! То е Божественото у човека. Наричам го Божественото, което ръководи човека. А човешките чувствувания може [да] си имат свой произход в далечното минало. Те са една опитност завършена, древна опитност в миналото и е останало като една специализация у човека, но тя е била потребна на времето си. За сегашните нови разбирания не е потребна. Да кажем ти имаш известно чувствуване, че трябва да имаш една хубава дреха за Великден. Ти я нямаш, а си неразположен. Ако ти облечеш новата дреха, светът ще се подобри. Но ти даже да се облечеш хубаво, богат няма да станеш, нито по-силен, нито по-умен, по-учен, но ти си доволен от това. Ходиш и си мислиш, че е станало една промяна. Станало е една промяна вътре в тебе, но външните условия ни най-малко не са се подобрили. Това не значи, че трябва да се игнорират. Но най-първо трябва съществeното.

Същественото е растенето у човека, туй, което се развива, което носи светлина, то е неговия ум. Или вие ще го наречете, това е Божественият Дух. За да разберем думата Дух, Дух значи Божествено, с един коментарий, тази дума Дух от после е дошла. Колкото една дума е по-неразбрана, толкова тя има по-далечен произход. То е основано на един закон в природата. Колкото един предмет седи по-далеч от нас, толкова той е по-неясен; колкото е по-близо, той е по-ясен. Следователно всичките онези предмети, които са отдалечени

още от миналото, те са неясни. Например, какъв е произхода на думата „ум“? После, какъв е произхода на думата „аз“? Това е цяла една наука.

Кръгът показва, че още в най-далечните времена той представя емблем на нещо. Учените, просветените хора винаги са писали вселената с кръг. Кръгът включва в себе си всички възможности за посветения. Те са го наричали „космическия зародиш“ или „космическото яйце“, от което се е образувала вселената. Сега онези, които не разбират това, ще кажат: „Как така вселената да се е образувала от едно яйце?“ Не, това яйце подразбира окръжността, в центърът на която се е поставил кръгът. По-после кръгът се разпуква. Когато яйцето се разпука, явява се пилето, което е било в зародиша горе. После се е образувало У-то. Това е така, понеже от всяко едно яйце, излиза пилето навън. Туй пиле има два крака. Същото се отнася и за човека. Значи то, *(У-то)* представя онези сили в човека, които могат да го изкарат от едно ограничено състояние и да му дадат потик на движение и мисъл. Този знак са го турили надолу, който представя вече човекът на движение[то]. Но човек трябва да излезе из О-то. Но за да излезе, той трябва да мисли, той трябва да мине през известни условия. За тази цел има специален начин. Животните например, проявяват интелигентността си, когато снасят яйцата. Те ще си направят полочка[187], ще вземат в съображение светлината, топлината, която им е необходима, за да не се изложи яйцето на някой неприятели. През това време умът работи в тях, а не чувствата. Птичката, за да тури полочката на едно или друго място е мислила дълго време и след това я е поставила, и то на най-безопасното място. Умът е работил там. След като свършат тази си важна работа, за тяхното спасение на яйцата, за обикновените си работи те живеят по своите чувства.

---

[187] Полочка – (рус.) гнездо.

Рекох, у животните умът работи само когато дойде любовта за производство, да поддържат рода си. Тогава те дълго време мислят. Като казвам „животни“, тази дума подразбира формата животни, но зад тази форма ние разбираме една душа или едно същество, което за бъдеще постоянно ще прогресира. Начинът на тяхното прогресиране не е известен, начинът, по който те се изменят, не е известен, но всяка форма в себе си съдържа възможностите за известна интелигентност. И чудното е, че учените хора още не могат да направят разлика по какво се отличава едно животно от друго, те не могат да различават типовете. Например вълк, слон или някоя птица, те ги разглеждат като животни, но преди всичко тяхната форма съответствува на степента на тяхното развитие.

Така от животните ще дойдем до човека. Човешката форма е много сложна. Той изявява много повече способности отколкото у животните. В животното има в зародиш туй чувство, у някои, а у някои те едва са в спящо състояние. Например вземете в овцата, в пчелата. В пчелата има голямо честолюбие. В работата си тя е много сприхава. Ако някой ѝ се меси в работата, тя веднага си забива жилото. Тя не му мисли, бързо действува. Пчелата не е много от умните, тя по някой път проявява кавалерство. Ще излезне веднъж, ще те бутне, ще ти каже: „Не стой тука, не работи толкова около кошера.“ Каже веднъж и си иде, каже дваж, пак ще те блъсне, и трети път ти забие жилото. И тя знае къде да забие жилото. На най-мекото място.

Сега това са смени. И сега ние, някой път се смеем на пчелата, казваме: „Какво жило има!“ Но и ние сме подложени някой път на такова изпитание. Дойде някой човек и се спре пред вашия кошер. Казваш му веднъж: „Махни се от тук!“ Кажеш му два пъти, три пъти, скараш се с него, сбиете се и се върнете или ти с пукната глава, или той с пукната глава.

Кое е сега кошерът? Ти имаш желание да постигнеш някои от своите желания, идеи и мислиш, че някой ти препятствува на пътя, като пчелата, и казваш: „Не ми препятствувам, защото после ще се разправям с тебе.“ Сега вие постоянно се разправяте като пчелите. Речено – казано и след туй се считаш като авторитет. Идвате и казвате кой живее по Бога и кой не живее по Бога. Някой път аз седя и разглеждам вашите разсъждения: Кой живее по Бога и кой не живее по Бога. Нерде шам, нерде Багдат. Че един човек може да се моли по три пъти на ден, то ни най-малко не значи, че е умен. Той е сиромах, заставят го чувствата. Не е една чиста мисъл, която го заставя да се моли, не е нещо безкористно, а има нещо користолюбиво. Или някой път човек е безверник, пак същото чувство го заставя. Молил се веднъж, молил се два пъти, молил си се три пъти, не ти дадат и ти се разсърдиш, казваш: „Аз не вярвам!“ Но това е до чувствата, а не е една вяра на ума. После вярва, но само това, което чувствата могат да му докажат. Такова едно вярване мяза на лед. И като дойдат добрите условия, леда ще се стопи и ти ще го търсиш и няма да го намериш. Тогава онзи, който има тази опитност, какво ще каже?

Сега аз не отричам чувствата, но животът, който ние живеем, според закона на чувствата, той е закон на крайна променчивост. В чувствата ние претърпяваме всичките тия промени и когато човек дойде да живее един религиозен живот, понеже кръвта като минава по гръбначния стълб, минава по малкия мозък и го възбужда и у религиозните хора се заражда една слабост, развива се половата деятелност, развива се една неестествена любов, понеже той като мисли за Бога, кръвта нахлува нагоре, а тази кръв трябва да мине през малкия мозък, там са всичките нисши чувства, когато поетите пишат, че някой момък умрял за някоя мома, това е индивидуализация на неговата индивидуална любов. И тъй, в туй няма никаква смисъл. То е най-нисшето. Той ще коленичи пред нея, тя ще коленичи, ще се

мачкат, ще се целуват, ще се прегръщат, ще стават, ще сядат – е и? То е една работа, от която нищо няма да излезне. Аз наричам туй положение, както онзи в кръчмата, който пие. Той вижда – единият пие, другият пие, наздраве за този, наздраве за онзи и той сяда и пие, а кръчмарят си взима парите. Ти пиеш, пиеш, неразположен си, докато най-после осиромашееш. Тази е личната любов, която има района си на нейната деятелност в малкия мозък. Казваш: „Богатият защо е богат?“ То не е по ум, а по чувство. Ти имаш нужда да вземеш парите му. Обичаш здравия човек. Защо? – За силата му. Тук чувствуванията работят, не е още положена тази любов на здрава основа тъй безкористно.

Та рекох сега, ако се направи така една психологическа анализа, го наричат учените хора и се подложат всичките чувства така, тогава какво внасяме положително? Ще видим, че тия неща не са постоянни, променчиви са те, по единствената причина, че всякога по-силната вода взема надмощие на по-слабата и всякога слабата вода се влива в силната и всякога в голямата вода се вливат малките реки. Но тази река, която се влива, то не е човешкият ум. Защото реалността на нещата не е както в твърдата почва, нито в течното вещество, нито е във въздуха, нито в светлината. Това са само условията. Вие, за да разгледате ума, трябва да го разгледате извън твърдата почва, твърдата почва е само едно условие, водата е едно условие. И ако разгледаш ти, чувствата ти – те представляват условие в твоя живот. А пък силата ти, в даден случай, представлява въздухът.

Значи, въздухът по какво се отличава от водата? Водата е влажна, а въздухът е всякога сух. Сега някои смесват. Силните хора са винаги сухи, те имат винаги повече мускули. А дето има по-голяма сухота, има по-голяма топлина, по-голямо триене се образува. Дето има по-малка сухота, там има повече влага, външната топлина е по-

малка. Сега трябва да се свържат твърдата почва, водата, въздухът, светлината в нещо разумно, да видите вътрешната връзка.

Обаче, тия условия за какво служат? За пример, твърдата почва ще се намери у човека в неговата твърдост. Но твърдостта у човека е чисто едно морално чувство. Да бъде човек твърд, то е в най-възвишените му чувства или там се намира най-фината материя. Твърдостта у човека, това е най-твърдата материя, от която той може да направи всичко. Тя е областта на моралните му чувства. Мъчно е да е свърже всичко. Някой път, за да бъде човек устойчив, той трябва да бъде твърд в своите убеждения. Сега умът трябва да дойде на помощ, за да те избави от всичките лоши условия, в които ти се намираш. Ако си само твърд – умът не действува, ти ще се забравиш само на едно място. Ако нямаш ум, ти ще забравиш колците си всред пътя и ще седнеш там и кой как мине, той ще се сблъска и ти ще го блъскаш, днес блъскаш, утре блъскаш и един ден и тебе изблъскат. И тогава, по закона на чувствуванията, пак ще дойде известна интелигентност, нисша интелигентност и ти няма да можеш да дадеш отчет, защо тия хора се блъскат. Но ти си се поставил на пътя, дето тия хора вървят. Вечерно време е, блъскат се тия хора, ти вървиш, не можеш да си представиш защо тия хора се блъскат?

А те се блъскат по единствената причина, че ти трябваше да си направиш къщата някъде на високо. А ти наредиш си къщата на някоя река, наредиш си градина и мислиш, че си щастлив. Обаче, там някъде валяло дъжд, след няколко години дойде пороен дъжд, залива градината, задигне къщата ти и всичко. Ти си мислиш за Господа, казваш: „Ако ме обичаш, защо допусна реката да ми задигне всичко и къщата?“ Така постъпва обикновеният човек, а човекът, който има ум, казва на себе си: „Ти защо съгради къщата си толкова близо до реката? Трябваше да я съградиш по-далече, там горе, да не те достига реката.“ Умният човек мисли другояче, а човекът на чувствата, той

казва: „Аз и до реката да съм, като дойде реката, тя нищо няма да ми каже. Господ ще ме спаси.“

Но вие се намирате в положението на един от европейските крале, той е живял в средните векове. Та неговите придворни го залъгвали, лъскали, казват му: „Като тебе човек няма, Бог те обича, каквото кажеш и то става! И при морето да бъдеш и то ще отстъпи, където и да идеш, пред тебе всичко отстъпва.“ Това било там към Холандия. Един ден кралят заповядва да му построят трона при морето, дето идвали приливите. Когато дошъл приливът, той казвал: „Аз заповядвам на тия вълни!“ Всичките придворни се раздвижили, казват му: „Ваше величество, да дигаме постройката, вълните идат!“ Той казва: „Как тъй, аз заповядвам! Не може!“ Но вълните идат, приливът става силен. И царят, и всичките придворни отстъпват.

А и ти мислиш, че твоят възлюблен, когото ти обичаш и той те обича и мислиш, че каквото му кажеш, той ще изпълни. Много се лъжеш. Ти, като този цар, ще отстъпиш пред прилива. Приливът като дойде, ти ще се разсърдиш. Досега младата булка не е виждала разсърден своя възлюблен, един ден, той ще зафучи, тук там, после той ще и се извинява, но у ней нещо ще се счупи. Тя казва: „Как е възможно!“ Този, когото тя обича, да ѝ каже такива думи?

Аз пък се чудя на друго нещо, аз вземам младата булка като едно последствие, туй, което става в света. Защото не мислете, че млади булки има само между хората, млади булки има и между птиците. На клона има две млади птички, едната е кавалер, другата е кавалерка. На клона седят, рандеву имат, разговарят се, че булката иска едно, а нейният възлюблен иска друго. Но те си играят. Вие мислите, че булки има само между вас. Има ги навсякъде, между пчелите ги има. Вземете например царицата между пчелите. И тя е булката между пчелите. Там културата е съвсем друга. Как ще обясните това. Там има само една жена, а много мъже, всички бръмбари, например. Те са

все свирци, навсякъде ходят и бръмчат. Те все за царицата бръмчат. Някой път има хиляди бръмбари, а само една млада царица, която седи между тях като млада мома, като булка, а те са все кандидати. Всеки кандидат в този кошер е дошъл и чака да се ожени за царицата. Тя ходи, оглежда ги, избира си между тях. И мога да ви опиша, какво е състоянието им. Тия кавалери ходят бръмчат все за нея, че тя е млада булка, царица е. Сега това е по чувствувание. Като се говори по този начин, вие ще останете седна еротическа мисъл.

Какво нещо е любовта? Вие не можете да разберете любовта, докато не дойде ума ви. Любовта има съвсем друг произход, а не това, което хората чувствуват. Не така, както те днес живеят. Ако хората мислят, че това, което те изживяват, е любов, няма нищо подобно. И ако в света би съществувала тази Любов, те трябва да знаят, че в Любовта няма никаква отрицателна черта – нито положителни, нито отрицателни. Казано другояче: в Любовта няма смени и промени. Как си представяте вие Любовта? Смяна и промяна става само при едно приятно и неприятно чувство. Ти сменяш дрехите си. Защо, по коя причина? Обличаш хубавите си дрехи, но след като се окаляш, ти казваш: „Искам да се сменят убежденията ми." Какво разбирам аз под това? – Тия дрехи са станали толкова кални, че искаш не искаш трябва да ги съблечеш. Ти трябва да смениш старата си риза и да облечеш нова. Това събличане е качество на ума. Умът ще ти каже: „Ти трябва да смениш ризата си, защото ако не смениш ризата си, тя ще ти донесе болезнени състояния." Като ти говори умът, той още отдалеч те предупреждава.

Рекох сега, да бъде човек религиозен, това ни най-малко не показва, че той е умен човек и разбира Божиите пътища. Това е само едно хубаво разположение. Религиозният човек е най-добрият проводник на ума, нищо повече. Това е човек, на когото можеш да разчиташ, той си е дал ума. Но ако в религиозния човек няма красив

ум, такъв човек остава нещастен на цял живот. И у него ще дойде едно чувство за Бога такова, че той ще бъде готов да убие човека на почва на фанатизъм. За Бога той може и да открадне. Ако някой има пари, той ще му каже: „Тези пари са на Господа.“ Той има друга философия: „Тези пари са поставени тук и аз имам право да ги взема.“ Като мине покрай една градина и оттам ще открадне неща, като казва: „Те са Божии дървета.“ Това е същото положение.

Хубаво сега. Хване те един апаш, съблече ти дрехата и казва: „Тази дреха аз трябва да я нося. Аз имам право да я нося.“ Та и Христос е казал: „Ако имате две ризи, дайте едната на бедния.“ Това значи: ако аз имам на гърба си един хубав костюм, а в ръцете си нося още един, който мисля след една година да нося, като ме срещне един апаш, трябва ли той да ме убие за него? Аз ще му го дам и ще кажа: „За тебе нося този костюм.“ Ще видите, колко добре ще му подействува това. Това показва ум. Т+е+ това значи: спогаждай се с противника си, докато си още на път. Не чакай да те турят в затвора, че тогава да се примиряваш. Ти ще го попиташ: „Какво искаш?“ – „Дрехите.“ – „Заповядай. И ти можеш да носиш дрехи като мене.“

Сега религиозните хора още не са познали този закон. Те не знаят какво Господ може да направи. Вие се молите по един начин и получите някакъв отговор. Вие мислите, че Господ ви е отговорил. Но, за да ти отговори Господ, след като си се молил, ти трябва да бъдеш най-умният и най-добрият човек. За мене, каквото и да ми казват хората, аз зная едно правило за себе си: за да ми отговори Господ на молитвата, аз трябва да бъда най-умния и най-добрият човек, нищо повече. Не съм ли най-умния, много пъти ще се моля, докато получа отговор.

Аз имам една философия, спирал съм се и друг път върху нея: като тръгна на път, никога не турям в ума си някакъв кабриолет или автомобил, но си представям само едно положение – какво аз мога да

направя в дадения случай. Пътувал съм с някои религиозни хора, но си мълча. Религиозният казва: „Господ ще промисли за нас.“ Този човек оставя всичко на Господа, има крива представа за Него. Той чака Господ да промисли за Неговите работи. Той казва: „Господ да промисли за мене.“ Това е неразумно мислене. Аз виждам, че преди още да съм съществувал на Земята, Господ е промислил всичко за мене, та като дойда на Земята, аз трябва да бъда умен, да намеря това, което Той е оставил за мене и как да постъпя с него, как да се справя. Като намеря, трябва да мисля как да използувам това, което Господ е оставил за мене. Това не значи, че в света няма промисъл, но ти трябва да бъдеш умен.

Вървим ние с религиозния човек, минава покрай нас една кола и той казва: „Сега Господ ще каже на каруцаря да ни вземе.“ Рекох: „Възможно е да ни вземе.“ Човекът минава с коня си покрай нас, казва ни добър ден и си отминава. „Какъв дявол е влязъл в него? Не е послушал Господа.“ – „Пазарили са го други хора, затова не се спира.“ След това се зададе друга една кола. Религиозният пак казва: „Този вече ще ни вземе.“ Но и този човек си заминава. – „И в този човек е влязъл дяволът.“ Минава трети, спира се. Религиозният казва: „За Господа!“ – „Имате ли пари?“ – „Нямаме.“ – „На мене пари ми трябват сега, не искам за Господа да ви кача на колата си. И на мене Господ така не ми дава.“ – „Ама знаеш ли в онзи свят какво ще има?“ – „Аз не искам да зная какво ще има в онзи свят. Аз мисля за този свят. Като отида на онзи свят, тогава ще му мисля. Ако имате пари, ще ви кача. На мене пари ми трябват, понеже и аз не съм от богатите.“ И този човек ни отминава. Най-после аз, умният изваждам една звонкова монета и казвам: „Ето, този, който сега иде, той вече ще изпълни волята Божия.“ Както си върви той, аз изваждам от джоба си една златна монета и му я показвам. Той вижда това и казва: „Добър ден, заповядайте.“ Спира и ние влизаме вътре. „Е, влязъл е Духът в

него", казва религиозният. Не, аз вкарах този златен Дух в него. Аз, умният човек мога да спра който и да е колар в пътя му и да го накарам да ни заведе до определеното място с колата си.

Вие мислите, че аз не мога да направя това. Та и последният апаш и той знае това. Той, като извади кобура, той го качва на колата си. И ще го заведе дето иска. Защо? Той казва: „Утрепвам те, ако не ме заведеш до това място!" Добрият човек кара с ума си, а шофьорът, кой[то] се бои да не умре, като види кобура, закарва те дето искаш. След като слезе този апаш, шофьорът казва: „Слава Богу, че не ме уби." Тия неща стават всеки ден и в живота.

Та ние сме играчка на нашите чувства. И като разгледаме целия живот, ние мислим, че сме свободни, а то ние сме същите играчки, както е играчка шофьора в ръцете на апаша. Покаже му кобура и той кара дето апашът иска, без да му заплати даже. И след това слиза. Религиозният човек не може да направи насилие. Той ще те накара да го возиш за Господа. Обаче, ако религиозният човек разбираше законите, като види коларя, той ще познае отдалеч, дали ще го кара или не. Ако той е един положителен тип, каквото каже, неговото ще стане. И ако аз държа неговото положение, той няма да ме качи на автомобила си. Две положителни величини всякога се сблъскват. Ако този човек иска да успее в даден случай, той трябва да вземе женска форма. Представете си, че аз имам изкуството да се преобразявам на красива мома. Това е най-естественият начин, с който мога да успея. Този шофьор не приема никого на колата си без пари. Но аз, красивата мома, застана на пътя му, погледна го, усмихна се и той веднага спира колата и казва: „Заповядайте, качете се на каруцата ми." Защо спря колата? – Защото аз му дадох от лицето си нещо, което той обича.

Сега онези, които не разбират закона, ще кажат: „Виж, как Господ е направил този човек красив." Питам, когато богатият се

облече с хубави, красиви дрехи, с ново, скъпо бомбе на главата, Господ ли го е направил такъв? Онези хора, които са станали красиви, мислите ли, че Господ се е занимавал с тях да им тури различни козметични средства, да ги направи красиви? Не, неговите деди и прадеди са имали идеята да бъдат красиви. Та, когато вие искате да направите вашите къщи с хубави, широки, светли прозорци, коя е причината за това? Вие сте искали да имате повече светлина, по-хубаво отопление, вие сте си турили тази инсталация.

Та сега, като разсъждавам така, от ваше гледище вие ще кажете: „Виж какво безверие проповядва, че Господ не помислювало за нас! Ние мислим, че Бог всичко нарежда, а то друго излиза." Това разсъждение се отнася до вашите чувства. Ако вие мислите, че светът е нареден както вие разбирате, тогава аз бих ви направил едно възражение: Ако светът е направен от Господа, тогава защо един човек има хубава къща, с широки, светли прозорци, а друг е беден, няма нищо? Ще кажете ли, че Господ не е справедлив? Щом Бог е наредил всичко това, ще излезе, че Той не е еднакво разположен към хората. Не, това са човешки разбирания. Богатият е бил по-умен, наредил си е по-добре, сиромахът е бил по-глупав, наредил си е по-зле. Бог ни най-малко не се меси в тези работи. Той стои незаинтересован от това. Бог е дал дарби на всекиго и всеки според дарбите си, се е наредил. Иначе ще се намерите в друго противоречие. Ще кажете: „Защо Бог допуща да се убиват хората?" Питам, кой е виновен за това? Всеки трябва предварително да знае, че ще го убият.

Забелязвам, вие лесно се обиждате, само да ви не бутне някой. Даже, ако някой ви стисне ръката повече, веднага ще се обидите. Ако бутнат човека на едно място, той веднага ще се обиди. Ако някой блъсне друг и той падне на земята, веднага в него се заражда чувство на обида. И казва, че този човек не постъпва добре. Питам: ами ти защо се блъскаш в хората?

Та сега ние се намираме в едно противоречие на живота, което произтича от факта, че умът не работи. Човешките способности, които Бог е вложил в него, не са достатъчно разработени, затова той се натъква на противоречие. Хората могат да си помагат, да си улеснят живота, но затова трябва да се направи един опит, да повикат своя ум на помощ. Ако хората, при сегашните условия на живота, повикаха на помощ своя ум, всичкият културен свят, цялото човечество щеше да дойде на помощ. Но понеже днес хората са разединени, всеки мисли само за себе си, всеки мисли че е прав, иска да внесе своята теория своите чувствувания, своя ред, но това не е право. Всяка държава иска да бъде велика, но това не е умът. България още хиляди години ще бъде такава, каквато е, по-голяма не може да стане. Американците искат да бъдат велики хора, гърците искат да бъдат велики хора, турците искат да станат велики хора и българите също. Но накъде ще се разширява България? И държавниците съзнават това нещо. Това не може да се постигне с нищо: нито със сила може да се постигне, нито с пари, нито със знание, с нищо не може да се постигне. Евреите, които са толкова богат народ, предлагат на турците един милиард да вземат на турците Палестина. Но турците им казват: „Тази страна ние сме я взели с нож, с нож ще я дадем. Пари не приемаме.“

Това е едно чувство. Вие казвате, че всичко в света с пари става. Вие казвате, че всичко в света със сила става. Това са вашите чувства. Всичко в света става с моралните чувства. Силата на човека са неговите морални чувства. Вие не сте дошли да работите с чувствата, но с ума си. Магическата сила в човека, това е неговият ум! Човешкият ум, това е свещената палка. Като дойде тази палка, този ум в него, това е най-големият помощник в неговия живот. Той ще използува неговите чувства за работа. Ако човек няма един отличен ум, той винаги ще ходи в тъмнина. Когато дойде красивата мома или

красивият момък, умът е той, той веднага ще използува своята сила. Разумно трябва да използува.

Вземете за пример един момък, който е беден, няма богатства, няма нищо в себе си, но той е прозорлив, внимателен и като види някоя мома от високопоставеното общество, така се случава, че падне нещо от нея, той веднага се навежда, взима внимателно предмета и го подава на момата. Това прави силно впечатление на нейния ум. Среща го тя втори, трети път, вижда, че той не е богат, не е хубаво облечен, като другите, не носи бомбе на главата си, ходи скромно облечен, но има нещо в него, което той може да направи, а другите не могат да правят. Един ден тя върви с коня си, но случава се, че конят се подхлъзва нещо, но младият момък веднага го хваща и успокоява. Момата се чуди на неговата сръчност и внимание. А онзи, който служи на своите чувства, като види, че конят се подхлъзне и хукне да бяга, той веднага вика: „Елате, бре, хора! Елате да помогнете, коня хукна!“ Той се страхува. Не е умен човек. Той не сме да хване юздите. Не, хвани юздите на този кон, нищо повече!

Та сега и у вас, вашата каруца бяга. Видиш ли това, хвани гема на своята каруца и царската дъщеря ще се спре. Коя е царската дъщеря? Тя е твоята разумност. Царската дъщеря ти я возиш. Щом е с тебе, няма какво да стане. Обаче щом се предадеш на чувствата си, конете хукват и бягат. И ти се уплашваш, хукнеш да бягаш, без да има причина. Не, дръж здраво юздите и конете няма да бягат. Ти хукнеш да бягаш, без никаква причина. Някой ти казва, че ще те убият. Ти хукваш да бягаш. Няма кой да те убие. Ти трябва да разсъждаваш по следния начин: Аз нямам неприятели, защо ще ме убият? Един човек могат да го убият само тогава, когато управляващите, които са заинтересовани, мислят че той е опасен човек. Но щом той не прави никому пакости, защо ще го убиват? Не само това, но умните хора имат друга една сила в себе си. Онези, които разбират и те имат едно

малко знание в себе си. Когато някой се намира пред опасност, той не знае какво да прави. Да тръгне назад – опасно, да върви напред – пак опасно. Като върви десетина крачки, дойде до едно място, ще се отбие от пътя. Лъв е срещнал. Като се отбие от пътя си и лъвът ще мине в друга посока. След това вече, той ще вика подире му. Казвате: „Това е върха на безумието, да викаш подир лъва, той ще те разкъса.“ Лъвът, това са лошите условия. Хукай, викай подир тях, те ще избягат. Тъй щото, лошите условия това са или лъв, или тигър, или леопард. Ти трябва в случай да постъпиш като негрите, които разбират закона, знаят как да се справят с животните.

А какво правиш ти в такъв случай? – Искаш да се самоубиеш. Ти, умният човек, карал си се с баща си и искаш да се самоубиеш. Защо? Не те искали в дома ти, не искат да знаят за тебе. След всичко това, искаш да се самоубиеш. Тогава слушай, аз ще ти дам един съвет. Ще отидеш да целунеш ръката на майка си, ще прегърнеш баща си и ще им искаш извинение. Така няма защо да се самоубиеш. Така трябва да постъпи умът. Какво има от това, ако целунеш ръка на майка си? На него не му дохожда на ум, да целуне ръка на майка си, да прегърне баща си и да му каже: „Татко, извини ме, ти си по-умен от мене, направих една погрешка.“ Веднага сърцето на бащата ще се отвори. Синът мисли, че баща му и майка му по никой начин не могат да отстъпят. По същия начин такива чувства влизат и във вашето сърце. Тогава ти казваш: „Господ няма да ме приеме.“ Какво значи да прегърнеш баща си? Че ти отиваш с най-възвишени чувства при баща си, да вършиш неговата воля. Как няма да се отвори сърцето му? Баща ти мисли, че ти си онзи, способния син, който можеш да вършиш работата му.

Ако ти се приближаваш при Бога и искаш да вършиш Неговата Воля, как няма да ти обърне внимание, как няма да те послуша? Но,

ако ти отиваш при Него със своите долапи[188], Той няма да ти обърне внимание. Но, ако ти отиваш при баща си, да коленичиш, да искаш извинение, то, като кажеш само една дума, бащата ще разбере, че има син, който е умен. Но не да кажеш едно, а да вършиш друго.

Ако отивате при Бога, с ума си, той ще ви обърне внимание!

Та сега, някои от вас, вървите по стария път, но искате да влезете в Новия път. Онези, които вървят в стария път, те вървят по стария път на любовните писма. Ще ме извините, но съдържанието на тия любовните писма е следното: „От как те видях, не мога да спя. От кат те видях, животът изгуби смисъл за мене.“ Пишете едно, две, три и повече любовни писма на красивата мома и на красивия момък. Красивата мома, това е света. А ние сме красивите момци, които искаме да се оженим за красивата мома. Но тя е толкова горда, само като те погледне и ти се смразиш. Ти можеш да пишеш и сто писма, но като те опита, какъв е умът ти, какво имаш в себе си, тя ти даде пътя.

Та когато някои са ме питали, вярвам ли в Бога, рекох: „Този въпрос не съм го проучил още.“ – „Как? Нима не се занимаваш с този въпрос?“ – „Не съм толкова учен, той е много висок въпрос.“ – „Ами с какво се занимаваш тогава?“ – „Занимавам се с лечебните треви, които лекуват.“ Лекувам охтиката и другите болести. А що се отнася за въпроса за Бога, това е далечна работа. С малки работи се занимавам. По този начин той забравя въпроса за Господа. След това отдалеч аз започвам да му разправям за философията на туй лечение, какъв закон съществува. Как и кога са добили тревите тези лечебни сили и т.н. Тогава той казва: „Има нещо в света, но какво е и аз не зная.“ Аз зная какво мисли този човек, но това, с което аз го лекувам, това е Божественото в мене. Туй, което знае, как да употребява

[188] Долапи – (разг.) измами.

нещата, то е Божественото в мене, това е Господ, Който във всеки даден случай ми помага, в Него аз вярвам. Досега няма нито едно изключение в живота ми, Бог да не ме е послушал. Но кога? – Всякога, когато съм вървял съобразно Божиите закони. Така е било и с всички велики хора. Там, дето човек наруши едно правило само, Господ не го слуша вече. Когато Бог не ме слуша, аз преглеждам живота си, дали съм постъпил правилно или съм нарушил някой Божий закон.

Рисувам някоя картина. Мине някой покрай мене и казва: „Носът не е както трябва." Отивам при картината, поправям носа. Дойде друг и казва: „Очите не са както трябва." Поправям ги. Дойде трети, казва: „Веждите не са както трябва." Поправям и тях. Брадата не била, както трябва; ушите не били сполучливи. Всичко поправям. След това дойде пак някой, каже: „Носът, очите не са както трябва." – „Не, повече не поправям!" – „Ама, по-рано беше по-добре нарисувано." „Не, повече не повтарям, аз не се лъжа!" Ама по-рано е било по-добре отколкото сега. Не, аз зная, че сутринната светлина не може да бъде по-силна от обедната. Щом е обяд, никой не може да ми доказва, че обедната светлина е по-слаба от сутринната. Иска някой да ми доказва, че едно време е бил по-добър от сега. Не, това е крива философия, криво чувствуване. Ти едно време беше по-голям невежа, правеше по-големи погрешки, отколкото сега, но минаваше за светия. Казваш: „Какъв чист живот живях!" Чист, защото не си бил облечен в дрехи. Ти беше облечен само в една риза, затова си бил по-добър. А сега ризата, дрехите се изцапали. Сега аз искам да те опитам, колко си чист и колко си здрав. Сега аз искам да видя, като те изпера, дали ще издържи твоята риза. И дали ще пуснеш кирта си. Ако пуснеш кирта си, ти си добър човек. Ако не пуснеш кирта си, ти си лош човек. За хора, които не искат да се поправят, аз казвам: „Това е една риза, която не иска да пусне своята кир навън." Казваш: „Аз не искам да изменя своите възгледи." Та ти още нямаш никакви възгледи. Той

казва: „Знаеш ли какво понятие имам аз за Бога?“ – Какво понятие имаш? – „Че Той е Абсолютен! Че Той изпълва цялото пространство! Че всичко в света е под Неговата Воля!“ Питам го: „Ами ти, защо си куц с единия крак?“ – „Еди кой си ме удари.“ Че как е възможно така? Как може Господ да каже на някого да те удари, че ти да окуцееш? Защо тогава да не бъдеш съобразен със своята философия? Ти казваш, че Господ е направил всичко, че Той изпълва пространството и същият този Господ е заповядал да ти счупят крака.

Не, така не се говори. Аз зная за много работи, че Господ е бил абсолютен. Дали Господ е абсолютен, туй аз не зная. „Ама, Той е без начало и без край.“ – За мене нещата са без начало и без край, когато захващат без скандал и свършват без скандал. Обаче, щом започват със скандал, и свършват със скандал, те имат начало и имат и край. Когато една работа започва с приятност за мене и се свършва с приятност, от което аз съм благодарен, рекох, тази работа е без начало и без край. Или тя има приятно начало и приятен край. Какво ще ми разправят хората, че всяко нещо имало свое начало и свой край. Аз не се интересувам от такива работи. Какво е началото? – Скандал. – Какъв е краят? – Пак скандал. Там дето няма скандал, там има разумна проява на нещата. Не, че аз отричам нещата, но тъй, както сега виждам началото си, вие помните само скандалите, а добрите работи забравяте. А някой в началото си има нещо любовно, но като остарееш, казваш: „Е-е, стара баба станах, изгорях.“ Начало си имал. „Аз не исках да се женя за него, имах една изгора, но за друг се ожених, не за този когото обичах. На инат взех другия.“ Да, това нещо има начало и има и край. Краят е недоволството. Аз тълкувам тия неща. Някой казва: „Аз съм малко нервен.“ Бог заличава края на нещата и казва: „Ще обърнеш този край и това начало.“ Значи, за бъдеще във век и веков, хората няма да имат нито начало, нито край. Докато сте в света на промените и в него има и начало, има и край. В

Божествения свят нещата нямат нито начало нито край. Така трябва да мислите, за да се освободите от терзанията на сегашния живот.

Животът, който сега имате, е щастлив, но и пред вас е имало хора, които са били щастливи. В началото Бог е бил всякога щастлив. Питам, било ли е време, когато Бог да не е бил някога щастлив? – Не е било такова време. И ще бъде ли някога такова време, когато Господ да не бъде щастлив? Следователно, когато дойдете до Божествения свят, ще кажете: има неща, които нямат нито начало, нито край. Това е Божественото. Та когато в ума ми дойде идеята за Божественото, аз всякога си го представям абсолютното, без никакво противоречие. Така разсъждавам аз.

Рекох, тази философия в сегашния ви живот няма никакво приложение. Сегашните ви работи имат своето начало, имат и своя край. Ще се родите, това е начало. Ще умрете, това е край. Ще бъдете щастливи – това е начало; ще страдате – това е край. Или обратно: ще страдате – това е начало; ще бъдете щастливи – това е край. Тъй щото животът ще се заключава в следното: или щастието ще бъде начало или край, или страданието ще бъде начало или край. Дали ще бъдете или в едното или в другото положение, това е един преходен живот. Тъй щото вие живеете в един живот, който има начало, има и край.

Следователно аз имам две определения за този живот: някога вашият живот е щастлив във началото, нещастен в края; някога е нещастен в началото, а щастлив във края. Когато се запитате защо е така, ще знаете, че това е така, защото сте във временния живот. Това е една неизбежна реалност. Каквото и да мислите, защо е така, ще знаете, че никой не може да ви даде отговор. Може да срещнете някой обяснения в книгите или някой да ви даде такива обяснения, но каквито и да са тези обяснения, те не могат да ви дадат пълен отговор, защо именно е така. Защо трябва да бъдеш нещастен? – Така е. Защо трябва да бъдеш щастлив? – Така е, ти трябва да бъдеш щастлив,

нищо повече. Вие туряте две кофи на колело, едната се пълни, а другата се празни. Казвате: „Защо е така направено?“ Както и да обърнете колелото, така е, няма какво да правите, все същият закон – едното колело се празни, а другото се пълни. И тъй да се движиш, и иначе да се движиш; и тъй да го теглиш, и иначе да го теглиш, едната кофа ще теглиш празна, а другата – пълна. Другояче, в дадения момент, не може. Някой казва: „Не може ли без да се тегли водата?“ – Може, но ако си умен само. Наместо да теглиш тази вода с колелото и с кофите, ще си докараш вода от Рила, по канализацията. Тогава ще се има пред вид човешкия ум, човешката съобразителност. Тогава ние ще искаме да се направи новата канализация.

Сега, както ви говоря, аз трябва да ви говоря тихо и спокойно, да не съм заинтересуван. В тази работа ни най-малко не трябва да съм заинтересуван. Ако съм заинтересуван, аз няма да кажа истината. Аз не искам да ви убедя. Аз не искам да ви заставя да вярвате, но рекох, след като минахте през вашия живот, направете опит да влезнете в Новия живот. Имате една градина, която сте обработили по стария начин, а имате една градина, която ще обработвате по Новия начин. В старата градина днес сте радостни, утре плачете. Защо? Майка ви се разболяла, изгубили сте си имането, това – онова. Аз ще ви утеша. Рекох, няма нищо, това са обикновени работи. Аз съм умния човек, ще се усмихна малко и ще кажа: „Може ли да ми дадете адреса си?“ – „Да, еди кой си номер, еди коя си улица.“ И сега, като зная адреса ви, ще ви изпратя един чек от 25 хиляди английски лири. Ще ви пиша: „Това е от един ваш благодетел.“ Рекох, аз зная защо сте щастлив тогава. Сега ще вярваш, как не, 25 хиляди английски лири си получил, ще вярваш, че има добри хора по света. Той е радостен и аз зная причината на неговата радост. Аз съм причината за това.

Но утре искам да му създам един скандал. Той се сгодил за една мома, иска да се жени. Намирам тази млада мома и ѝ казвам: „Този

момък не е за тебе, друг си намери. На тебе ще ти побелее главата, ако се ожениш за него. Ако слушаш моя съвет, по никой начин не се жени за него.“ И така доказвам на младата мома за какво не трябва да се жени за него. Като и докажа всичко, тя пише на годеника си: „Понеже не ще мога да живея с тебе, пращам ти пръстена.“ На другия ден той върви замислен. Срещам го на улицата и го питам: „Какво има?“ Аз познавам, че е станало нещо с него. Той казва: „Напусна ме тя, остави се.“ Рекох: „Стават такива работи.“ Питам: какво лошо има, че го е напуснала тази мома? Когато моите дрехи остареят и ме напуснат, какво лошо има в това? Когато старите ми обуща ме напуснат, какво лошо има в това? Порадвай се, че краката ти могат свободно да дишат в скъсаните ти обуща. Не мислете, че обущата, които носим, са много хигиенични. Ние мислим, че е голямо щастие, като носим тези дрехи, тези обуща. Едно голямо нещастие са те за нас. Между моите и вашите дрехи има само тази разлика, че съм направил дрехите си малко по-широки. Защо? За да имам повече въздух. Като имам повече въздух, ще поглъща повече влага, влагата, която е у мене. Щом се намали влагата, ще настане по-голяма сухота, но нито голямата сухота, нито голямата влага, нито големия огън, нито пък чрезмерната твърдост... Твърдостта си има своето място, сухотата си има своето място, горещината си има своето място и най-после и т.н.

Сега до никакво заключение не дойдохме. Аз не мога да ви убедя, вие си останахте безверници. Аз съм вярващ, вие сте безверници, но рекох, стойте на вашето безверие, докато не ви се докаже. Сега аз мога да ви доказвам много неща, но вие се дръжте за вашето верую, докато дойдете да установите нещата на един вътрешен опит. Ще направим един опит според туй, в което вие сега вярвате и според това, в което ние вярваме. Един пример ще ви приведа. Отиват религиозни хора в едно събрание и казват: „Дайте за

Господа, за Господа!“ Събират се около хиляда лева. Друг един виртуоз изважда цигулката си и свири на това събрание и веднага събира 10 000 лева. Той не иска нито за Господа, нито за себе си, а свири само. Значи за Господа дават хиляда лева, а за този цигулар дават 10 хиляди лева. Де е силата – който е говорил и събирал в името на Бога или този, който е свирил? Самата музика, този, който свири, той създава тази приятност на хората, а то е Божественото. Господ говори чрез красивата мома по-силно, Господ говори чрез учения човек по-силно и то е правото. Туй, което в дадения случай те убеждава, туй е правото. Туй, което в дадения случай не ти помага, то не е право. Някога една малка дума може да ви произведе по-силно впечатление, отколкото цели пасажи.

Това не значи, че вашите вярвания, които сега имате, са криви. Не, ни най-малко! Но това са вярвания на един променчив свят, които още утре, като остареете, ще си заминат. Вашият свят мяза на красивите пера на пауна, който обърне се на едната страна, разпери крилата си на едната страна: тър-тър-тър, разпери ги на другата страна: тър-тър-тър. Но утре, тези пера на пауна се изменят, какво ще разбере той от тях? Те от ден на ден все по-лоши стават. Пък, ако е въпрос за гласа му, той никакъв певец не може да бъде. Пък, ако рече да даде някой концерт и даром да рече да го дава, не бих отишъл да го чуя. За едно пауново перо бих дал сто лева, а пък за една нота на пауна – нито грош не давам.

Та рекох, ще се измени светът на пауните, на петлите, на пуяците и ще остане в нас светът на чистата мисъл. И тогава ще кажем: Всичко онова, което Бог е създал, е разумно. Следователно всичко онова, което не е разумно, то не е Божествено. Всички онези мисли, чувства, постъпки, в които няма нито измяна, нито промяна, те са Божествени. Всички мисли, чувства и постъпки, в които има промяна, са човешки. Вие трябва да знаете какво съдържа

Божественото в себе си и какво – човешкото. Не, че човешкото е лошо, но на него вие не можете да разчитате. Божественото работи във всичките времена. Когато и да е, вие можете да разчитате на Него, а на човешките работи вие можете да разчитате само в даден случай. За известни условия само, за известни услуги вие можете да разчитате на човешкото, но за бъдеще не можете. По това се различават човешките неща от Божествените.

Та рекох, ако в някой неща вие сте разочаровани от живота си, то е човешката страна. Ако пък има някой неща, в които вие сега се насърчавате, това е Божествената страна. Само в Божественото има условия за бъдеще. Но едновременно, аз виждам във всеки едного от вас, то е като едно начало. Божественият глас не е гръмлив. Когато човешкото говори, казва: „Вземи първото място." Божественото казва: „Вземи последното място." Ако влезеш пръв, ще видиш, че няма да мине много време, това здание ще се запали и ти ще бъдеш затрупан. Бъди последен, че като се запали къщата, да можеш лесно да излезеш, да няма тъпкане. Защо трябва да бъдеш накрая? За да можеш по-лесно да излезеш навън. Ако пък тази къща не гори, тя е приемната стая, в която Господ приема. И тогава, според Божествения ред на нещата, първите ще бъдат последни, а последните – първи.

Рекох, практично е в живота да бъдете последни, че като ви поканят на угощение, на Божествено угощение да бъдете първи. Чисто от практическо гледище е така. Казвате: „Много голямо користолюбие е това." Не зная какво е, но така е. Разгледайте въпроса така и ще видите, че от Божествено гледище добре е да бъдеш последен богат човек, за да бъдеш пръв. Бъди последен учен човек, за да бъдеш пръв. На всинца ви трябва тази идея: последен да бъдеш, за да се премахнат сегашните противоречия, които съществуват. И у стари, и у млади така трябва да е.

Но старият казва: „Едно време тъй бях аз, но сега нищо не ми остана.“ Младият момък казва: „Едно време можах да стана министър, но глупав бях.“ Питам, каква щеше да бъде разликата между сегашното и минало положение, ако беше си уредил работите, както искаше? Някой казва: „Аз Съжалявам, че ходих по този път.“ Разликата ще бъде следната: като умреш като беден, ще те турят в една проста кола и ще те опее само един поп. А като богат, ще те турят в хубава кола с 4 – 5 попа, ще ти турят на гроба един хубав паметник, с хубави думи написани. Аз не искам да бъда нито като първия, нито като втория. Благодаря за такова пиршество, за такива почести. Нито с простата кола искам да ме занесат на гробищата, нито с царската. Аз се отказвам и от двете неща. Аз бих желал всякога сам да отивам на гробищата и да се връщам, но да ме занесат на гробищата и да ме оставят там и да не мога да се върна, благодаря за такива почести. Аз се отказвам от тия почести, от тия големи тържества. Да ме пази Господ само от едно зло: от тия царски погребални коли. Аз се моля на Бога само за едно: да ме пази от тия погребални коли. И на вас искам това. Аз не го искам, но вие сами ще го искате. То е ваша работа.

Добрата молитва

8,25 часа сутринта

11 школна лекция на Общия Окултен клас, 30 ноември 1932 г., сряда, Изгрев.

ИЗПИТИ НА УЧЕНИКА[189]

Размишление

Какво прави стопанинът, когато гради къща? Той доставя материала на работниците, но как ще се направи къщата, не знае. Това е работа на предприемача и на работниците. В първо време материалът е разхвърлян. Щом дойде предприемачът, работниците подреждат материала и започват да градят. И човешкото тяло е подобно на къща, съградена от велик майстор. Мислите и чувствата са материалът, от който се гради къщата. Съграждането на човешкото тяло е дълга история. Вие нямате представа, как е станало това. Понеже човек се ражда с готово тяло, той мисли, че е лесно да се създаде едно тяло. В далечното минало зрението и слухът не са били така развити, както днес. Човек възприемал впечатленията от външния свят по особен начин. Както нероденото дете възприема впечатленията от външния свят в утробата на майка си, така и човек е възприемал впечатленията от външния свят, когато е бил още в утробата на природата. Сегашният човек счита яденето за най-важното нещо в живота си. Цял ден той мисли какво ще яде и как ще приготви яденето си. Готварството заема голяма част от деня. Ако е месоядец, той мисли от де да вземе месо и как да го сготви, да направи кюфтета, да напълни чушки. Ако е вегетарианец и той мисли, какво ще си сготви. В бъдеще хората ще се хранят по друг начин. Днешното готварство ще остане в архивата на човешкия живот като утайка.

---

[189] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Новата мисъл“ – София 1947 г.

Сега, като разглеждаме развитието на човека, виждаме фазите, през които е минал той. Първата фаза е елементарното съзнание. Човек се отличавал с прости усети и възприятия. Всичко се сливало в едно цяло. Той не могъл да диференцира нещата. В него е имало само една жизнена проява, една мисъл и едно чувство. Той мислел, че и природата е като него. В първата фаза на развитието си, човек е живял със съзнанието, че съществува само един свят – външният, обективният свят. Докато е живял с това съзнание, той развивал наблюдателните си способности. Това е продължило хиляди и милиони години. Той се раждал, умирал, забелязвал, че има същества и вън от него, но защо съществуват, не се интересувал. Между тогавашния човек и животното почти нямало разлика. Обаче, постепенно съзнанието му се пробуждало и той започнал да смета, да прави изчисления, да съпоставя фактите. Така той влиза в областта на самосъзнанието, дето се заражда музикалното чувство. С музиката заедно се събужда и мисълта. Човек влиза вече в третата фаза на живота и започва да работи с времето. Той мисли, нарежда работите си според времето, прави изчисления и съзнателно наблюдава промените в живота и природата.

Често хората изпадат в атавистични състояния и се питат от де идат. Много просто, те са резултат на далечното минало. Атавизмът е последствие на наслоявания в съзнанието на човека. Като се пробужда съзнанието му, той неизбежно се натъква на тези наслоявания, които се отразяват в мислите или в чувствата му. Казано е в Писанието, че Бог е създал човека. Питате се: „Ако това е така, как е възможно, Съвършеният да създаде толкова несвършено същество, пълно с противоречия.“ Значи и човек трябва да бъде чист и съвършен като своя Създател. Ще излезе, че библейският разказ за създаването на човека е повече за децата, на тях да бъде понятен. Възрастният се пита как човек е придобил тези лоши качества да лъже, да краде, да

убива, да яде месо? Той се е учил някъде и там е придобил лошите навици. Ако разгърна истинската история на човешкото развитие, ще изпаднете в противоречие. Тя е дълга и широка. Самосъзнанието на човека се явило на границата между втората и третата фаза на развитието му. Щом влязъл в третата фаза, започнало развитието на интуицията. Колкото по-елементарно било съзнанието на човека, толкова по-неразвито било неговото чело. Човек си прави дрехи според формата на тялото. Следователно и челото му е резултат на неговите мисли и чувства, т.е. на степента на неговото развитие. Също така и устройството на човешката глава отговаря на съзнанието му.

Съвременните учени и анатомисти изучават човека повърхностно. Те гледат на него като съвкупност на физически и физиологически прояви, а не и като на духовно същество. От гледището на анатомията, ръката на човека е физически уд; от гледището на хиромантията ръката има отношение и към духовния живот. По нея се чете миналото, настоящето и бъдещето на човека. Затова именно ръцете на хората са различно устроени. У някои пръстите са къси, у други – дълги; у някои ръцете са тънки, у други – дебели, месести. Ръката има отношение към волята. Ако искаш да знаеш дали даден човек може да прилага нещата и доколко ще свърши определена работа, виж ръката му.

По лицето на човека се познава, какви чувства го вълнуват и доколко е чувствителен. По главата се познава мисловната дейност на човека. По време и пространство сърцето се явило по-рано от ума; по същество обаче умът е предшествувал явяването на сърцето. Например обичаш някого. Ти го държиш в ума си, като отвлечена идея. Тази идея постепенно слиза в сърцето и ти казваш: „Обичам този човек.“ Значи любовта не е само чувстване, но мисъл, реализирана в областта на сърцето. Чувствуванията представят

корените на дървото, а мислите – клоните. Когато една мисъл се реализира в живота, тя придобива израз. Тогава човек е отговорен за мисълта си. Докато не изкажеш мисълта, не си отговорен. Щом я изкажеш, ти сам виждаш, какво действие произвежда тя. Сам сравняваш действието ѝ с действието на други думи и поемаш отговорност.

И тъй, да се саморазвиваш, това е естествен процес в човешкия живот. Важно е правилно да се развиваш. Дали ще живееш на Земята или в задгробния мир, не е важно, правилно трябва да се развиваш. Дали вярваш в задгробния свят, или не вярваш и това не е важно. Някой вярват в задгробния свят по особен начин. Те си представят задгробния свят такъв какъвто не съществува. Според тях, онзи свят е подобен на този, в който те живеят на Земята. Не, другият свят не е като физическия. Както водата минава през три състояния – твърдо, течно и въздухообразно, така и човек след смъртта си минава в особено състояние – водно, наречено астрално състояние.

Един познат разказваше един свой сън. Една вечер сънувал, че дошъл при него един човек и го нападнал. За да се защити, той извадил ножа си и започнал да го мушка. Мушнал го веднъж, два, три пъти, но нападателят си останал здрав, капка кръв не потекла от тялото му. Той се чудел, какъв човек е този, да го мушкаш с нож и да не умира. Такова нещо е астралният човек. Неговото тяло се отличава от това на физическия човек. Рекох, не се заблуждавайте от своето физическо тяло. То е временно пособие на физическия човек. Вие се свързвате с тялото си, като нещо неразделно от вас. Някой мислят, че тялото и човекът са едно и също нещо. Не е така. Можеш ли да кажеш, че касата и човекът са едно и също нещо? Казваш: „Не мога да живея без касата си. Вземат ли касата ми, все едно че взимат сърцето ми.“ Ти си свързан с касата си, но тя е нещо отделно от тебе. Ако се свържеш за една канара, можеш ли да кажеш, че тя е част от тебе? Не

се свързвайте с неща, които се развалят. Те са преходни и могат да ви завлекат в пропастта.

Един виден цигулар отишъл в Италия да дава концерти. Цигулката му било много хубава – Страдивариус. Като свършил концертите си, случило се нещастие с цигулката – разлепил се горният капак. Той занесъл цигулката си на поправка при голям майстор и останал при него да чака, докато стане поправката. Майсторът взел ножа си и го прекарал по дължината на цигулката. Щом видял това, цигуларят припаднал, като че ножът минал през неговото тяло. Двойникът му бил в цигулката и като се докоснал ножът до него, цигуларят изгубил съзнание. Трябвало да извади двойника си от цигулката и тогава да я носи на поправка. Някой се свърже с пръстена си и като го изгуби, страда. Друг изповядва известно верую и като го отричат хората, той страда.

Казано е в Писанието: „Дръж името на Бога свято в душата си." Това значи: Каквото верую и да имаш, не го споделяй с хора, които не са готови да го разберат. Те ще го отрекат, а ти ще страдаш. Нека има нещо в тебе, което хората да не знаят. Ако те питат, каква е идеята ти за Бога, не бързай да им отговориш. Някой иска да знае твоето убеждение от любопитство, а не от искрено желание да чуе истината. Всички хора не са еднакво набожни и религиозни. Мнозина минават за религиозни, а религията е далеч от тях. Истински религиозният има особен израз на лицето си. Религията облагородява човека. Докато стане истински религиозен, човек минава през много фази на развитие. Няма ли нужната религиозност, каквото пипне, все ще го оцапа. Следователно, колкото и да е велик, Бог не позволява на малките нечисти деца да се докосват до Неговата дреха. Така постъпва и майката. Като облече новата си дреха, тя не позволява на децата си да се докосват до нея. Щом се приближат до дрехата и, тя

казва: „Стойте настрана! Не ме пипайте!“ Казвате: „Искаме да знаем, де е Господ и какво представя Той.“

Сега ще прочета 16 глава от книгата на Йова.

„Много таквиз съм слушал; окаяни утешители сте всинца.“ (2 стих) Вие сте окаяни, слаби утешители, понеже не разбирате скърбите на хората.

„Свършват ли се празните думи?“ (3 стих) Празните думи никога не се свършват. Това се отнася за неразумния. Когато човек поумнее, празните думи се свършват. Докато има порои, водата всякога ще бъде кална.

„Що ти дава смелост да отговаряш?“ И вас питам: кое ви дава смелост да отговаряте? Като видите, че някой изпада в противоречие, казвате му: „Какво от това, че баща ти или майка ти умряла? Казвам, ако можете да влезете в положението на онзи, на когото говорите, вашите думи щяха да бъдат разумни. Ако не са разумни, това показва, че сте слаби и окаяни съветници и утешители.

Казвам, пренесете се във времето, когато е живял Йов, да видите, през какви изпити е минал. Първо, той минал през областта на съзнанието, после – на самосъзнанието, т.е. В областта на най-големите противоречия. Не е лесно да мислиш, че си божество и да те поставят на изпит, да провериш, доколко си такъв. Лов бил голям богаташ, минава за мъдрец пред хората. И поставиха Йова на голям изпит: постепенно изгуби всичко. Камилите и овцете му измряха. Дойде голям циклон, който събори къщата му и уби синовете и дъщерите му. Най-после го нападна тежка болест, като проказа: кожата му се надупчи, отвориха се големи гнойни рани – никой не можеше да се приближи до него, отдалеч миришеше. Как ще си обясните това нещо? Ако го разглеждате от становището на социологията, все ще намерите някакъв отговор. Ако го разглеждате с

погледа на религията, ще кажете, че това е необходимо като път на ученика, който минава през последния изпит на самосъзнанието.

„И аз можех да говоря, както вие, ако беше вашата душа на мястото на моята душа, можех да натрупам думи против вас, и да кивам с глава против вас.“ (4 стих) Това е човекът на страданието, но не човекът на бъдещата раса. След големите страдания, Йов получи всичко отново: богатството си, синовете и дъщерите си. И той влезе в новия живот.

Като изнасям живота на Йова, искам да ви предупредя, да знаете, че всички ще минете през неговите изпитания. Няма да остане човек в света, който да не мине през тях. Въпросът е, кой по-рано, кой по-късно. Не може да влезеш в духовния свят без страдания. Който мисли, че без страдания ще влезе в духовния свят, той е на крив път Само с молитва и с говорене, работите не се нареждат. Ако мислите, че само с молитви може, вие ще изпаднете в играта, която едно семейство устроило на селянина – маслопродавач. Той занесъл на това семейство няколко килограма чисто краве масло и вместо да му платят, дали му едно писмо, в което имало 30 лева и му казали: „Ето пари до Княжево. Вземи трамвай и занеси писмото на свещеника, той ще ти плати и ще поръча да донесеш и на него масло.“ Селянинът повярвал. Взел писмото и го занесъл на свещеника. Последният отворил плика и започнал да чете: „Този селянин е малко побъркан. Има нужда от молитва. Парите в писмото са за тебе.“ Свещеникът отворил молитвеника си и започнал да чете на селянина. Прочел една, две, три молитви, а селянинът си мисли: „Какво прави този свещеник?“ Най-после казал: „Дядо попе, тази работа не става с молитви, пари трябват за маслото.“

Сега вие се смеете, но мнозина изпадат в положението на свещеника. Като се натъкнете на една мъчнотия, започвате да се молите. С молитви мъчнотията не се разрешава. Ще се молиш, ще

мислиш, ще работиш, докато разрешиш мъчнотията. Беден си. Как ще се справиш с бедността? „Ще се моля?“ Не, ще се молиш и ще работиш. Казано е: „Лозето не ще молитва, а мотика.“ Ето свещеникът чете молитва на селянина, но той му казва: „Дядо попе, маслото трябва да се плати.“ Молитвата не разрешава въпроса. Свещеникът трябваше да разпита селянина, защо е дошъл при него и като разбере, че му дължат пари за десет килограма масло, да плати. Втори път да знае, че хората могат да го мамят. Всяка мъчнотия се разрешава с плащане. Ще мислиш, ще търсиш начин за разрешаването ѝ, и в края на краищата ще платиш.

Казвате: „Ние сме възрастни вече, не можем да разрешаваме мъчнотиите си.“ Възрастта е външен въпрос. И като възрастни, и като млади, ще мислите и ще решавате задачите си. Ако сте в първата фаза на съзнанието си, само ще наблюдавате, без да вадите заключения. Ако сте във втората фаза, ще се радвате и скърбите, ще се смеете и плачете, ще живеете в света на промените. Ако сте в третата фаза, ще започнете да мислите върху причините и последствията на нещата, ще изучавате законите на живота и природата. Като не разбира тези закони, бедният се настройва срещу богатия, а богатият се пристрастява към парите. В Америка има големи милиардери, които намират смисъла на живота в парите. Един ден, като фалират банките, те стават нещастни. Много естествено, те ще бъдат нещастни, защото са забогатели от труда на бедните. Ще кажете, че волята на Бога е да бъдат богати. Питам: защо не кажете, че волята на Бога е богатите да споделят парите си с бедните? Трябва да разсъждавате.

Богатият трябва да е заслужил своето богатство, да го е придобил със собствен труд. Йов не заслужаваше богатството, затова му се отне. Като започна да мисли, той дойде до ново разбиране на живота. Той разбра, че богатството му беше спечелено от труда на бедните и като

придоби ново разбиране, пак забогатя. На същото основание, ако и вие използувате своите дарби само за себе си, ще ги изгубите. Ако искате да ги запазите, ще работите с тях, както за своето благо, така и за благото на своите близки. Това може да не ви се харесва, може да не е съгласно с вашите възгледи. Ето и Христос говори на хората, но мнозина не бяха доволни от това, което им казваше. В резултат на недоволството от Него, евреите Го разпнаха. Нямаше ли друг начин за изказване на недоволството?

Христос дойде да спаси човечеството, да го извади от областта на самосъзнанието. Докато живеете в самосъзнанието си, ще се радвате и скърбите, ще печелите и губите. Като умре някой от близките ви, ще се почерните, ще плачете, но нито черното ще ви помогне, нито плачът. Ще загубите парите си и пак ще плачете. Колкото и да ви утешават, няма да се утешите. Мъжът живял лошо с жена си, а след смъртта ѝ плаче за нея, иска да знае, ще я види ли на онзи свят. Казвам, ако е в по-висок свят от него, тя ще го види, но той няма да я види. Христос казва на мнозина, че не ги познава. „Как да не ни познаваш? Ние проповядвахме Твоето Слово." – „Въпреки това, не ви познавам." Някой търси баща си и майка си, но те не го поглеждат, не го познават. Защо? – Хората се познават само при любовта. Ако се обичат, ще се познаят и на онзи свят, ако не се обичат, няма да се познаят.

Като четете Евангелието, натъквате се на притчата за блудния син. Бащата познаваше сина си, но синът не го познаваше. Синът напусна баща си и отиде в чужбина, дето прахоса парите си, разсипа живота си и като видя, че нищо не му остана, върна се при баща си с желание да остане при него, като един от последните слуги. Бащата се зарадва и го прие с любов. Когато го изпращаше любовта му беше пълна със скръб, като го посрещна, любовта му беше пълна с радост. Бащата прости на сина си и го прие с любов. Той даде пример, как се

прощава. Ако някой вземе парите ти, не го търси, прости му. „Как да простя?“ – Ще простиш, за да се повдигнеш. Това е изкушение, с което сам трябва да се справиш. Много изкушения има в света, с които човек трябва да се справи. Изкушенията идат от самосъзнанието. Вчера един млад брат поправеше цимента около салона. Един евангелски проповедник се спря пред него и го запита: „Защо поправяш цимента, не знаеш ли, че Христос иде и ще изгори Земята?“ Братът го погледна, обърна внимание на облеклото му. Видя, че е добре облечен, с хубави, нови обувки. Той си помисли: „Нали Земята ще изгори, защо си облечен толкова добре?“ Проповедникът мисли, че само той живее правилно, само той разбира живота.

Често религиозните изпадат в лицемерие. Те се страхуват от истината. Едно лято бях в Ямбол, държах беседа. Един евангелски проповедник ме слушаше и като се свърши беседата, каза на окръжаващите: „Аз не съм съгласен с това, което чух.“ После, като останахме двамата, той се обърна към мене и тихо ми пошепна: „Слушай, всичко, което чух, е вярно. Аз съм напълно съгласен с думите ти, но ако започна да проповядвам по същия начин, скоро ще ми отнемат службата. Ти, както разбирам, предвиждаш всичко. Кажи ми, ще се оправят ли моите работи?“ – Твоите работи ще се оправят, когато се оправи умът ти и започнеш да говориш истината. Време е вече да излезеш от областта на самосъзнанието да се повдигнеш. „Трябва ли да минавам от една черква в друга?“ – Не е въпрос до черквите. Ти ще се повдигаш, ще минаваш от по-ниско в по-високо състояние на съзнанието, както ученикът от отделенията минава в прогимназията, гимназията и най-после влиза в университета.

Някой казва: „По-добре да умра, да се освободя от мъчнотиите си.“ – И да умреш, пак няма да се освободиш. Ето бедният Лазар, умря и отиде в лоното на Аврама. Богатият умря и отиде в ада. Кой от двамата беше свободен? Богатият запита Аврама, защо бедният Лазар

е в лоното на Аврама, защо и той не е при него. Аврам отговори: „Лазар през целия си живот страда, а ти яде и пи, за никого не помисли. Сега Лазар ще яде и пие, а ти ще страдаш.“ – „Тогава прати Лазар, да ми накваси устните.“ Аврам му каза: „Между тебе и него има голяма пропаст, която не може да се мине. Ти трябва да измениш възгледите си, да мислиш по нов начин, за да влезеш във връзка с Лазара.“

Да оставим този въпрос настрана. За да се развивате правилно, вие се нуждаете от ново разбиране, от нова светлина. Христос донесе тази светлина, но малцина я приеха. Той извади човека от областта на самосъзнанието и го насочи към Божественото съзнание, дето е радостта. Ако съжаляваш, че си дал една чаша или едно шише вода на своя ближен, ти си още в самосъзнанието. Пред тебе има цял извор. Колкото и да черпи вода от него твоят ближен, тя няма да се свърши. В Божествения свят водата извира и хлябът никога не се свършва. Там е живият хляб. Колкото да ядеш, за всички ще има изобилно. Там и дрехите не се свършват, ще има и за тебе, и за ближния ти. Като влиза в Божествения свят, човек се чувствува ученик. Там му се дават условия за учене. Като свърши този университет, той се подлага на последния изпит – разпятието. Христос мина през този изпит и разреши правилно задачата си. И вие трябва да минете през същия изпит. Кога ще бъде това? – Не е важно кога. Важно е да бъдете готови. За някой изпит иде тогава, когато не са готови. Те предварително започват да треперят и казват: „Да ни пази Господ от страдания!“ Някой казва: „Искам да замина за другия свят, по-скоро да се освободя от страданията.“ – Много ще теглиш, докато дойдеш до освобождаването. Христос мина през смъртта, но след три деня възкръсна. И вие, като отидете в другия свят, ще срещнете своите стари възгледи – вашите деди и прадеди, с които трябва да се справите, след това ще продължите пътя си нагоре.

Казвате: „Христос е минал през големи страдания.“ Това се знае отчасти. Много от страданията на Христа не са познати на човечеството, но Той се справил добре с тях, разрешил е всичките си задачи. След това Той казва: „Аз съм пътят, истината и животът. Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога.“ Като говори за блаженствата, Христос показа пътя, през който хората трябва да минат. Всеки ще мине през тези пътеки. Казваш: „Трябва да бъде беден.“ – Не, богат ще бъдеш като Йова. Ще имаш говеда, овце, камили, ще имаш къщи, ниви синове и дъщери. И след като изгубиш всичко и придобиеш ново разбиране, загубеното ще ти се върне отново.

Ще изучавате блаженствата като форми. Например, казано е: „Блажени кротките, защото те ще наследят Земята.“ Кроткият представя жива форма за изучаване. Който става наследник на земята, трябва да я изучава, да знае законите и, да познава човешкия ум и човешкото сърце. За да станеш кротък, ще изгубиш всичкото си богатство, всичкото си знание. Само така ще придобиеш истинското знание и богатство, истинската светлина. След като изгубиш всичко и се примириш, тогава ще придобиеш ново прозрение. Без страдания нищо не се постига.

Страданията облагородяват и повдигат човек. Те събуждат доброто в него. Казваш: „Цигулар съм, какво добро мога да направя?“ – Вземи цигулката и свири на хората. Ето какво добро можеш да направиш. Едно време и вие пеехте повече. Сега казвате: „Какво ще направим с пеенето? С пеене работите не се уреждат.“ – Напротив, днес имате най-голяма нужда от пеене. Ако не пеете и не свирите, не може да мислите правилно. Когато не можеш да разрешиш един въпрос, започни да пееш. Българинът казва: „Цигулар къща не храни.“ Едно време е било така. Днес обаче, цигуларят и певецът хранят къща.

Сега ще ви дам един съвет, как да трансформирате състоянията си. Пейте и свирете. Благодарете на Бога за благото, което ви е дадено, за гласа. Като пеете, вие навлизате в Божествения свят. Казано е, че там всички същества пеят и свирят. Като пеете, мислете. Музика без мисъл нищо не представя. Чрез музиката се развиват дарбите и способностите, които са вложени във вас. Много същества са работили върху вас, за да се ползувате днес от всичко, което Бог е вложил в ума и сърцето ви. Пейте за себе си, за да опитате силата на музиката. Щом пеете за себе си и сами се харесвате, ще задоволите и окръжаващите.

Често хората се запитват, обича ли ги Бог. Обича ви Бог, но вие още не съзнавате Неговата любов. Да съзнавате, че Бог ви обича, това значи, да сте развили всичко онова, което Той е вложил във вас. Например искаш да пееш, но не съзнаваш, че имаш тази дарба в себе си и се чудиш как ще я постигнеш. Ще съзнаеш, че можеш да пееш и ще започнеш да учиш, да се упражняваш в областта на пеенето. Щом развиеш тази дарба, ще я приложиш. Ще отидеш в някой дом, дето бащата е умрял, и ще започнеш да пееш. Ако домашните престанат да плачат, това значи, че си пял добре. Изкуство е, като пееш, да изявиш милосърдието си. Така ти ще познаеш нуждите на хората. Както дрехарят крои хубави дрехи, обущарят шие хубави обувки, така и ти ще допринесеш нещо с твоето пеене. Защо ученикът, който иска да изучава музика, отива при музикант? – За да му предаде нещо. Като знаете това, ходете там, дето дарбите ви могат да се развиват. Излагайте се на такава светлина, която може да придаде нещо за вашето растене. Като говоря по тези въпроси, не казвайте, че нищо не сте разбрали. Ако си придобил нещо, ти си разбрал, какво ти се говори. В такъв случай ти вече разбираш, че твоите мисли, чувства и постъпки са прави. Една мисъл може да е права, но ако не се е проявила, т.е. не е слязла в света на чувствата и от там във волята, тя

остава нереализирана. Всяка мисъл трябва да слезе в света на чувствата, от там – в света на постъпките. Само така, тя може да се реализира.

Питаш: Как мога да се справя с мъчнотиите, страданията и обидите? Стани философ. И да те обиждат, ти бъди тих и спокоен, пей си и мълчи. Докато си в областта на самосъзнанието, всякога ще даваш ухо на обидите. Това е животинско състояние. Не подслушвай какво говорят хората за тебе. И да чуеш нещо обидно, кажи си: „Ще дойде ден, когато умът ми ще се развие в своята пълнота и хората ще престанат да говорят лошо за мене." Когато огънят гори добре, всички дохождат да се греят при него. Отблизо огънят пари, отдалеч топли и е приятен. Мисълта е огън, при който и лошите духове имат право да дохождат. Те не дохождат близо до него, но отдалеч се ползуват от топлината. Те могат да вземат материала за огъня, но самия огън не могат да вземат. Много хора страдат по единствената причина, че огънят им не се е разгорял както трябва.

Пожелавам на всички огънят ви да се разгори, а окръжаващите да пламнат и горят. Това значи, торбите ви да са пълни, дето минавате да давате. Казано е: „Даром сте взели, даром давайте." Някой от вас ще минат през големи изпити. Който иска да влезе в Божествения свят, трябва да бъде готов за големи изпити. В Божествения свят, всички души са свързани в едно цяло. „Какъв е този свят?" Като влезеш там, ще го видиш какъв е. Времето, когато си излязъл от този свят и сегашното време се различават. Следователно и Божественият свят не е бил такъв, какъвто е сега. Онзи свят е свят на щастие, той има отражението си и на Земята. Онзи свят се включва в този; и този свят се включва в онзи свят. Този свят е изложба на онзи свят. Искате ли да видите нещо от старите работи на онзи свят, идете на изложба на Земята. Там ще видите всичко старо. Трябва да живеете

на Земята, за да видите какво е изложил онзи свят от своите произведения.

Като ученици, препоръчвам ви да изучавате Библията. Ползувайте се от опитността на ония, за които се говори там. В житията на светиите има хубави неща. Там са изнесени и светлите, и тъмните страни на техния живот. Едно е важно: да се знае техния истински живот. Първоначално плодът е стипчив, а като узрее, става сладък. Не може плодът изведнъж да узрее. Светията е работил 20 – 30 години върху себе си, докато придобие нужната чистота и святост. Колко напреднали същества са му помагали! Те работят и той работи; те пеят, и той пее. Като работи върху себе си, човек става добър, праведен и свят. Така и той е доволен от себе си и другите са доволни. Как ще бъдат доволни хората от зидаря, ако той не е доволен от работата си? Добър е този зидар. Ако работи постоянно върху себе си и се усъвършенствува, той е добър; ако не се усъвършенствува, той не е добър. Шивач си, учител си – всички трябва да бъдат доволни от тебе, а не само няколко души. Значи, за добрината на човека си служим с една вътрешна мярка, която се прилага различно. Всеки сам трябва да приложи тази мярка – първо на себе си, а после на другите. Всеки сам трябва да си отговори дали живее добре и какво е постигнал, да знае, кои са добри страни на характера му и кои – лоши. Минаваш край една кръчма и казваш: „Няма да пия“, обаче пиеш. Друг минава и казва: „Няма да пия.“ И наистина, той не пие. Първият е със слаба воля, а вторият – със силна.

Същото се отнася и до месото: няма да ядеш месо, а ядеш; няма да ядеш и действително не ядеш. Някой твоя близък замине за онзи свят. Какво ще правиш? Бъди тих и спокоен, като Епиктета и кажи: „Един ден и аз ще отида при него.“ Ти плачеш и съжаляваш за заминалия, а не мислиш за живите. Стремиш се към Божествения свят, но този свят изисква друго разбиране на нещата. Имаш един

скъпоценен камък. Отвън той е нечист, но не губи цената си. Защо? – Защото лесно се изчиства. Обаче простият камък, и чист да е, пак си е прост.

Тайна молитва

12 лекция от Учителя, държана на 7 декември 1932 г., София, Изгрев.

ЕДНА ПОХВАЛА[190]

Размишление

Често хората се хвалят и корят. Знаете ли колко струва една похвала? Скъпо нещо е похвалата, въпреки това, приятно е на човека да бъде похвален. Вижте колко е струвала една похвала на Йова. В първата глава от книгата за Йова се проверява това. Щом се натъкнете на мъчнотии и страдания, ще знаете, че някой ви е похвалил. Казваш: „Какво искат тия хора от мене?“ – Каквото са искали от Йова. Какво искаха от Йова? – Камилите, овцете, къщите, синовете и дъщерите му.

Казвам, в развитието на човека има една реална страна, която трябва да се разбира правилно. Не говоря за вашето разбиране, което не може да ви издигне нито на педя. Вашето неразбиране ви кара от всяко страдание да правите Източен въпрос[191]. Например изгубили сте една кокошка или сте скъсали обувките си, или сте счупили един прозорец и се чувствувате нещастни. Това са обикновени страдания на деня. Ще дойдат големите страдания, които ще раздвижат съзнанието ви. Коя е причината за големите страдания? – Някой ви е похвалил. Може и Господ да ви е похвалил. Важно е да чуете съвета на видния професор, който казва: „Турете поне огън, да разтопи всичкото злато, за да се види колко злато се крие в него.“ След като мине през всички изпити, тогава ще се разбере заслужава ли похвалата или не. Ако заслужава, всичко изгубено ще му се върне двойно. Ако не ти се върне, казваш: „Защо идат страданията?“ Докато

[190] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Новата мисъл“ – София 1947 г.

[191] Източен въпрос – проблем на международната политика, водещ началото си от превземането на Константинопол от турците през 1453 г.

разсъждаваш така, за дълго време още страданията ще останат неизяснени. Защо трябва да скърбим? Питам: Защо трябва да се радваме?

Според мене, щом скърбим, ще се радваме; щом се радваме, ще скърбим. Скръбта е нещо отрицателно. Като скърбиш, ти даваш, без да придобиваш нещо. Като се радваш, ти си положителен, даваш нещо от себе си. Като забогатяваш, ти пак даваш. Закон е: един забогатява, друг осиромашава. Един се въплотява на Земята, друг се обезплътява, отива на онзи свят. Майката всякога дава. Като взимаш, ти си доволен. Докато те роди, майка ти била в положението на Йова. Това е изпитание. Малцина имат тази опитност. Някой са минали през нея и са я забравили. Пътят на страданията е неизбежен. Като те посети една хубава мисъл и едно хубаво чувство, пак ще минеш през страдания. Този закон работи в целокупния живот. Не можеш да родиш една красива мисъл или едно красиво чувство без страдание. След като минеш през изпитания, тогава започваш да разбираш и да се радваш на това, което се родило от тебе. Тогава и ти, като Павел, ще кажеш: „Добре ми стана, че се наскърбих."

Какво виждаме в обикновения човешки живот? – Всички искаме да се радваме, а не да скърбим. Който иска да се радва, трябва да понася страданията. Някой те хвали. Бъди готов, скоро след това да дойде укорът. Как посрещнаха Христа в Ерусалим? Целият народ стана на крак и отиде да Го посрещне с финикови вейки в ръце. Всички казваха: „Ето пророкът на света. Осанна, няма подобен на Него!" Едва минаха няколко дни и Христос опита цената на похвалата. Същият този народ викаше: „Разпни Го!" Между страданията на Йова и на Христа имаше разлика. Йов не дойде до крайния предел на страданията, имаше нещо, което не опита. Взеха му всичкото богатство, взеха му синовете и дъщерите. Засегнаха и тялото, но до живота му не се докоснаха. Йов проклинаше съдбата си.

Казваме, че това беше слабост. Не е слабост това, но израз на всичко, което го беше налегнало. При страданията на Христа, отнеха Му всичко, отнеха и живота Му. Разпнаха Го и Го погребаха. Но Бог е верен и истинен. Той показа, че в Него нищо не се губи. Христос издържа и последния изпит. След това дойде възкресението. И до днес християнството се крепи благодарение на последния изпит на Христа. Ето, сега се връща на Христа всичко, каквото Му беше отнето. И вие сте кандидати за страданията на Йова. След това ще бъдете кандидати за страданията на Христа. Щом минете през този изпит, всичко ще ви се върне и ще дойде възкресението.

Искаш да бъдеш знатен, учен човек. Ако минеш през страданията на Йова, ще бъдеш знатен и учен. Коя е причината за тези страдания? Това сега не засягам. Важно е да се убедите, че човек може да страда само за една похвала. Не стана ли същото с Йова? Бог го похвали, а сатаната го изпита. Йов прокле деня на своето раждане. Като не знаете това, казвате за някого: „Чудно нещо! Защо страда този човек? Трябва да е извършил някакво престъпление, все има крушка опашка.“ Факт е, че човек страда.

И тъй това, което говоря, се отнася за силните. Аз изнасям страданията, като условие за посвещение. Окултната наука ги разглежда като първо и второ посвещение. Страданието на Йова е първото посвещение, а на Христа – второто. В Индия и другаде различават няколко вида посвещения. Връзват човека за един студен камък, да седи известно време, както Христос на кръста. Това считат първо посвещение. След него иде второто и третото посвещение. Там посвещенията са повече изкуствени, като в театъра. Мушнат човека с нож, потече кръв от него, изгубва съзнанието си, а след това го осъждат на 10 годишен затвор. Това наричам посвещение в театъра. След това посвещение иде друго. Повечето страдания на хората са фиктивни, като тия в театъра. Дойде някой при мене и се оплаква, че

остарял, че главата му побеляла. Погледна го и се усмихна. Защо? – Гледам на него като на актьор. Той казва, че главата му побеляла, а аз виждам, че е дегизиран актьор. Той се мъчи, че не може да изиграе ролята си както трябва, може да го освиркат, могат да му направят бележка, че не играе добре. Аз пък ще му кажа: „Така не се играе ролята на слуга. Голям простак си бил." Актьорът се връща у дома си сломен духом и си казва: „Снощи играх в театъра, но никой не ми ръкопляска." Това не е посвещение. Първото посвещение е на Йова, то е нещо реално. Отнеха му богатството, къщите, нивите, синовете и дъщерите му. Казваш: „Защо Господ допусна всичко това?" Защото Той сам те е похвалил. Искал да знае заслужаваш ли тази похвала.

Сега аз изнасям външната страна на въпроса. Някога тази страна е много красива. Например една сестра разправя, че като чела римско право, намерила, че е предадено много поетично. Казвам, ако би могъл някой да опише как умира човек с пълно спокойствие на духа, ето една поезия. Преди да дойде до това спокойствие, той минава през голямо вътрешно вълнение и терзание. В последните дни се успокоява и понася смъртта като герой.

Питам, със спокойствие ли умря Христос? Той се обърна към Господа с думите: „Господи, защо си ме оставил?" Това беше една неразрешена задача за Него. Като разбра, че не може да я реши, Той каза: „Свърши се всичко. На Тебе, Господи, предавам духа си." Йов, като дойде до големите страдания, ропта, говори на Господа и най-после каза: „Втори път няма да роптая, няма да говоря по този начин с Господа." И вие, като се намерите в трудно положение, Туряте отдясно страданията на Христа, отляво – страданията на Йова и се утешавате. Четете първата глава от книгата на Йова и мислете върху нея. Като се объркате съвсем в живота си, четете за страданията и разпятието на Христа. Пак няма да се оправиш, но все-таки една малка утеха, една малка светлинка ще блесне в съзнанието ти и ще разбереш, че само

ти не страдаш. Преди тебе имало друг, който е минал през по-големи и тежки страдания. Наистина, обикновеният човек не може да страда като великите хора. Според степента на развитието са и страданията. Обикновените хора страдат като актьорите на сцената.

Истински страдания имаха мъчениците – Йов, Христос. Когато обикновените хора страдат, съзнанието им е в заспало състояние, докато съзнанието на Йова и Христа беше будно. Страданията на обикновените хора са естествени, като живота на чиновник, който работил 40 години. Един ден го уволняват, но го пенсионират, не остава без хляб. Той знае, какво го очаква. Йов обаче беше изненадан. Страданията му дойдоха изневиделица. Случаят с Христа пък е друг. Той казва, че е син Божи, че легион ангели могат да Му се притекат на помощ, а когато се намери в мъчнотия, нито един ангел не дойде да Му помогне, нито сам можа да си помогне. Това е последното посвещение, през което трябваше да мине Христос. Само така душата може да мине през истинското прозрение.

Казвам, докато не минете през духовния свят, нищо няма да ви се открие. В бъдеще, когато минете през страданията на Йова и Христа, ще придобиете новото разбиране на живота. Това се отнася за всички напреднали същества. Ако не минете през този изпит и не го издържите, не можете да се доберете до тайните на Битието. Вие искате да придобиете истинското знание. Обаче, казано е: „Жена, кога ражда, на мъки е, като роди, забравя мъките си.“ Следователно за да придобиете това знание, ще минете през големи мъки. За да придобие знанието и любовта, човек ще мине през големи страдания. Само така той ще роди нещо.

Сега вие задавате въпроса: „Не можа ли светът да бъде създаден по друг начин?“ Дайте вие своя проект. Камъните страдат извънредно малко, и камъни си остават. Растенията страдат малко повече, но растения си остават. Животните страдат повече, но животни си

остават. Човек страда още повече, но и той си остава човек. И той не е дошъл още до крайния предел на страданията, за да излезе от съзнанието на обикновения човек, да стане ангел. Когато ангелът е минавал през човешкото състояние, прекарал е големи страдания. Днес, като ангел, той няма страдания, няма изкушения и съблазни. Ето защо, човек трябва да се пази от съблазните. За да не изпада в изкушения, Светията не трябва да има никаква собственост. Даже за иглата той не трябва да казва, че е негова. Обсеби ли нещо, съблазънта непременно ще дойде. Ползувай се от всичко като пособие, но като ти вземат пособията, остани тих и спокоен – нищо да не те смущава. Обикновеният човек държи здраво в ръката си ябълката и като му я вземат, страда. За да го утешат, дават му две ябълки. Така прави и детето, което наричат ангелче. Никакво ангелче не е то. Ангелче без криле. Това дете обича да обсебва, да трупа богатства, като търговеца. За него казват, че ще излезе добър човек. Добър, но на чуждото. Друг е въпросът да придобиваш богатство със свой собствен труд, без ничия помощ. Този син ще каже, че хората не го оценяват. За да те оценят, трябва да минеш през ръцете на сатаната. Той ще отнеме всичките ти богатства и след това ще те оцени.

Мнозина очакват похвалите на хората, на своите господари. Те не знаят колко скъпо струва една похвала. Ако и вие очаквате моята похвала, горко ви. Една моя похвала ще ви създаде голямо нещастие. Ако ви похваля, без да искам, страданието неизбежно ще дойде. Бог каза за Йова: „Обърнахте ли внимание на моя верен раб Йова?“ Това беше достатъчно, за да го сполетят големите страдания. Като знаете това, не търсете похвалите, не желайте хората да ви оценяват. Това не са реални неща. Кое е реалното в света? – Това, през което минаха Йов и Христос. Само реалното носи истинските придобивки.

Сънуваш, че си богат, че навсякъде те посрещат като цар. Събудиш се, нищо нямаш. Мечтаеш, че си учен, че си светия и се радваш, мислиш, че мечтите ти са се сбъднали. Освободиш се от мечтите, виждаш, че си обикновен човек. Слуга си, седиш и си въобразяваш, че си женен, че си забогатял, имаш на разположение слуги, на които заповядват. Доволен си от положението и се усмихваш. Изведнъж влезе в стаята ти господарят и ти казва: „Какво си се замислил? Не знаеш ли, че те чака работа?“ Ти се сепваш и мечтите ти изчезват. Българинът като господар е доста груб. Господарката се обръща към слугинята с думата „мари“. Това обръщение не е добро. Който е имал слуга, знае това. Който няма слуга, казва, че ще се отнася добре с него. Докато не е опитал себе си, не може да говори. Слугата е пробния камък за господаря и господарката. Много слуги ще имаш, докато те изпитат.

Богатият има много слуги. Защо един човек е богат, а друг – беден? Ще ви обясня. Чрез сиромашията Бог те предпазва от голямо зло. Ти си сприхав, нервен, егоист, мислиш само за себе си. Ако си богат, ще се стълкновиш с много хора, ще ги настроиш срещу себе си и те, като твои врагове, ще търсят случай да ти отмъстят. Дето те срещнат, ще те убият. Като беден, ти се принуждаваш да работиш, сам да изкарваш прехраната си и се вглеждаш в себе си и в окръжаващите. В това положение, ти си недоволен от себе си и се наричаш глупак, невежа. Защо си невежа? – Защото не можеш да използуваш другите, да си създадеш добро състояние. По-добре ти да бъдеш недоволен от себе си, отколкото другите да са недоволни от тебе. По-добре е ти да служиш, отколкото да ти служат. Какво ще спечелиш, ако имаш слуга или слугиня? Друг е въпросът, ако намериш човек, който да върви с тебе в правия път. Ако слугата ти не следва твоя път, постоянно ще те критикува. Ето защо, ако не си готов да използуваш богатството, не се стреми към него. Богатството е на

място, когато дава добри плодове. Не се ли използува разумно, тогава за предпочитане е бедността.

Казвам, всички се нуждаете от трезва мисъл, за да разрешавате задачите си правилно. Вчера дойде една млада сестра при мене, да иска съвет, какво да прави със своя възлюбен. Той я наругал, казал и обидни думи и тя не знае как да постъпи с него. Казах ѝ: „Без да го морализираш, ще му напишеш едно хубаво писмо. Ще му пишеш: Представи си, че ти си на моето място и аз те наругая. Как би постъпил ти? Както постъпиш ти, така и аз ще постъпя с тебе. Не давай никакво заключение в писмото си. След това чакай отговор. Не се обиждай, но напиши това писмо заради Господа.“ Като слушах сестрата да се оплаква от своя възлюбен, аз се усмихвах, но влизах в положението ѝ. Това не я обиди, защото знае, че я разбирам.

Кога се усмихва човек? Ще ви приведа един анекдот. Един млад човек среща свой познат, когото не виждал няколко години и започнал да му се оплаква: „Знаеш ли колко съм нещастен? От два-три деня ме боли кракът, навехнах го.“ Познатият се усмихнал, без да каже нещо. „Защо се усмихваш?“ – „Погледни, моят крак е отрязан. Бих желал да е само навехнат, а не отрязан. Иди при някой масажист, да го разтрие. Твоята болка лесно ще мине. Един – два масажа са достатъчни.“ И аз казвам: когато страдаш от навехнат крак, иди при някой с отрязан крак. Твоето малко страдание минава лесно при голямото страдание на ближния ти.

Често за малки неща в живота, за едно обикновено вярване, вие си създавате тежка атмосфера около себе си, неприятна обстановка. Можеш да вярваш в каквото искаш, но опитай своето верую. Не говори за неща, които не си опитал. Когато говориш за проврени и опитани неща, бъди смел. Има неща, които сега трябва да се проверят. Казвате за някого, че е сприхав, нетърпелив. Знаете ли, какво нещо е сприхавост и нетърпение? Някой по естество е пъргав и енергичен.

Това не е сприхавост. Той е здрав, жив човек. По-добре ли е да бъде тих и спокоен, но да е мъртъв? Ако иска и живият да бъде тих и спокоен като мъртвия, той трябва да употреби голямо усилие, за да си наложи спокойствието на умрелия. Когато нищо не те тревожи, лесно е да бъдеш тих и спокоен, но да те удрят от хиляди места и да не се поклатиш от мястото си, това не е лесна работа. Може ли вятърът да брули дървото, без да подвижи листата му? Единственото нещо, което се иска от дървото, е да не се изтръгне от земята. Същото се иска и от търпеливия човек: листата и клоните му могат да се мърдат, но коренът му трябва да стои на мястото си. Че паднали няколко листа от дървото, това не показва нетърпение. Важно е, като мине вятърът, човек пак да си остане тих и спокоен.

Казваш: „По-рано вярвах в Бога, но сега вече не вярвам." Ако вярваш, ще задоволиш жаждата си, ако не вярваш, ще я усилиш. „Досега правех добрини, отсега нататък няма да правя никакво добро." – Ако правиш добро, ще имаш постижения; ако не правиш добро, до никакви постижения няма да се домогнеш. „Досега търпях, отсега нататък няма да търпя." – Щом не искаш да търпиш, не очаквай успех в живота си. Всяко нещо трябва да бъде на своето място.

Сега вие минавате за окултни ученици, за последователи на Христа. Как може да бъде човек последовател на Христа, ако не решава същите задачи, които Христос е решавал? Всички сте изучавали геометрия, знаете какво нещо е кръгът. Сега ще начертая на дъската една окръжност. Понеже я начертах с ръка, не излезе правилна. Ако бях взел пергел, щеше да бъде правилна. Кое: да нарисувам окръжността с ръка или с пергел? Да получите едно писмо ръкописно или печатно? Кръгът представя хоро, на което се хващат моми и момци. Те се въртят, движат се и с тях заедно се върти и кръгът. Центърът е гайдарджията. Той свири и се стреми напред, а периферията се движи, върти и играе. Каква е задачата на това

колело, па този кръг? – Да стане положителен. Като се върти кръгът, две частици от него излизат навън, като образуват нов кръг, със свой център. На геометричния кръг всички радиуси са еднакви, обаче на кръга, който се движи, радиусите не са еднакви. В живия кръг всички частици не са еднакво споени: между едни сцеплението е по-силно, а между други – по-слабо. В механичния кръг сцеплението между всички частици е еднакво. В живия кръг частиците са на различна възраст: там има моми и момци от 16 до 25 години. Рядко ще срещнете 35 годишна мома и момък, които играят на хорото. Давам ви задача да изчислите в кои частици на кръга сцеплението е по-силно и в кои по-слабо, като имате пред вид, че в някой села половината хоро е от моми, а половината от момци; в други села момите и момците се размесват: мома и момък, мома и момък. Те кръстосват ръцете си, като се хващат за коланите.

Като наблюдавате хорото, казвате, че тук се вършат любовни работи. Това не е любов, но търговски сделки, търговски отношения. Момите и момците се кичат, отиват на работа и хорото се върти. Лъснатият чук, наостреният трион не са ли накичени? Те се впрягат на работа, както момите и момците, а хората казват, че се любят. Никаква любов няма между тях. Те са юнаци и юнакини, готови за работа. Гайдарджията свири и приканва момите и момците за работници. Те играят на хорото, изложени като на пазар и казват: „Ние сме готови за работа.“ Господарят ги приканват: „Елате тук, елате там, да работите.“ Те ги пазаряват по двама: момък и мома. Никой господар не взима само един работник – момък или мома. Той знае, че като са заедно, те по-добре работят. Когато момъкът тръгне на работа и момата тръгва с него. И обратно: когато момата отива на работа и момъкът отива с нея. Вие се смеете на това, но така се върши работата по-добре. Като плаща господарят, момата и момъкът се скарват, кой да вземе повече. Момъкът казва, че е работил повече;

същото казва и момата. Аз казвам: „Няма защо да се карате, работата още не е свършена.“

И тъй, това, което става вън, става и в самия човек. Вън се карат моми и момци, вън се карат мъже и жени; същото става и в човека – вътре в него се карат мъжът и жената. Това е неразрешена задача. Сегашната култура ще си замине и с тази неразрешена задача. За да се реши една задача сто на сто, нужни са три условия: участието на самия човек, на неговия ближен и на природата. Човек внася 25% от своя капитал, ближният – също внася 25%, а природата – 50%. Следователно ако работите с участието на природата, вие двамата – ти и твоят ближен, ще имате пълен успех в работата си. Ето защо, като вършиш работата си успешно, ще задържиш за себе си 25%, на жена си ще дадеш също 25%, а останалото – 50% ще дадеш на природата, т.е. на Бога. Ако задържиш всичко за себе си, без да върнеш частта на своя ближен и на природата, те ще се опълчат против тебе. Ти постъпваш така, защото не разбираш законите на природата. Това неразбиране създава твоето нещастие. Заколиш едно агне и вземеш вълната, кожата, месото му за себе си. Мислиш, че само ти имаш право на него, без да подозираш, че за това агне са работили Слънцето, тревата, водата, въздухът. И те имат право върху него. Обаче, ти заколиш агнето, опечеш го и го изядеш сам. Според мене, ти имаш право само на 25% от агнето. Останалото принадлежи на ближния ти и на природата. Като не изпълняваш делбата правилно, страданията се сипят върху главата ти. После се чудиш защо идат страданията в живота.

Помнете: както и да се оправдавате, не можете да се освободите от последствията на вашите дела. Всяко оправдание води в лабиринт, от който не може да се излезе. При всяка придобивка – материална, духовна или умствена, вие имате право само на 25%, ближният ви също 25%, а Бог и природата – 50%. Значи 75% от придобивката не е

ваша. Професор си, искаш всички студенти да те обичат. Не, само 25% от студентите ще те обичат, 25% няма да те обичат, а 50% ще бъдат безразлични към тебе. Проповедник си. Слушат те сто души: 25% от тях ще слушат, но нищо няма да възприемат. Те са твърди като камък. Каквото да им се говори, те нищо не чуват; други 25% ще приемат учението. А останалите 50% ще кажат: „Ще дойдем друг път." Казваш: „Ще оставим питомното, та да гоним дивото." Същият процент е и по отношение на вярата. Едни вярват 25%, други, т.е. твоите ближни вярват пак 25%, а природата държи за вярата 50%.

Българинът, който разбира нещата, казва: „Предпочитам един заек в кошарата, отколкото десет в гората." Значи единият заек в гората струва 50%. Другият заек в гората струва 25%, и твоето малко постижение струва също 25%. Например някой се моли на Бога, но като не съзнава цената на молитвата, казва: „Какво съм придобил с молитвата?" Много си придобил. Ако и толкова не си се молил, нищо нямаше да излезе от тебе. „Какво съм придобил, като съм дишал толкова много?" Ако не си дишал, нищо нямаше да придобиеш. Благодари, че си дишал, че си мислил, че си се молил, че си ял и пил. Ако не беше правил всичко това, човек нямаше да станеш. Щеше да се оплетеш в собствената си мрежа. Тогава ще се обезсърчиш. Погледнеш се в огледалото и казваш: „Пожълтял съм нещо, бузите ми са хлътнали, омършавял съм. Искам да бъда здрав, бял и червен, красив." Обаче зад тази здравина и пълнота се крие една опасност, за която ти нищо не знаеш. И кокошката стои в курника, без да подозира опасността, която я дебне. Господарката я хване, пипне я от тук – от там и казва: „Бива я!" След това туря ножа на гърлото ѝ.

Вчера се чуваше крякането на един петел, готвеха се да го колят. Казвам на един брат: „Откупи този петел." – „Нямам пари. Аз сам имам толкова дългове, че не мога да се движа свободно из града." – Твоята работа е лесна. Можеш да отложиш плащането на дълговете

си, а петелът не може. Той ще плати с живота си. Както и да е, откупихме петела. Ще кажете, че животът на петела не е важен, той е низше животно, няма знания, не страда много. Вярно е, че животните страдат по-малко от хората, но придобивките и благата на хората са големи. Положението на животните е въпрос, който очаква разрешение от хората.

Някои от вас сте млади, а други – стари. Обаче всички имате да разрешавате много въпроси. Трябва да ги разрешите правилно. Вие живеете в свят, който изисква голяма разумност. От вас се иска благородство, чувствата ви да се ръководят от търпението, от вас се иска воля да прилагате и малките неща, нищо да не отлагате. Кръгът, който виждате на дъската, може да стане правилен. Аз имам начин за определяне квадратурата на кръга. Обикновеният живот обаче не разрешава въпросите на духовния живот. Квадратът е символ на материалния, т.е. на обикновения живот. Той не може да разреши духовните въпроси, затова не може да се определи лесно квадратурата му. Квадратурата е постоянна величина, а кръгът е величина в постоянно движение. Някога кръгът е равен на квадрата, а в повечето случаи не е равен, защото е в постоянно движение.

Учените още не са определили квадратурата на кръга, защото не знаят посоката, в която той се движи. Ако кръгът се сплеска и приеме форма на квадрат, лесно ще се определи неговата квадратура. Това не е научно обясняване, но искам да покажа, че всеки въпрос може да се реши. Изобщо, квадратът се изчислява по-лесно от кръга. Той е мярка. Има постъпки в живота, които се решават по законите на живия кръг. Срещаш едно разумно същество, но в дадения случай не знаеш как ще постъпи то. Например имате длъжници, но не знаете колко от тях ще платят и какъв размер ще платят дълговете си. Човек трябва да знае, колко от неговите длъжници са готови да платят, да знае на какво разчита. Мнозина от вас не знаят, доколко могат да разчитат на

Бога. Молят се, но молитвата им не се приема. Защо? – Дошло е време да платят дълговете си. Никакво отлагане не може да ги спаси. Ако не платят, ще фалират."Бог е милостив" – Милостив е, но дошъл е вече крайният срок. Никакво отлагане. Има полици, което може да се отлагат, но някога не може да стане никакво отлагане.

Сега, да дойдем до въпроса за живота. Някои мислят, че животът се заключава в ядене и пиене. Не, животът е велико предприятие. Всеки влиза в това предприятие като отговорно лице. Който работи добре, предприятието му ще успее и господарят ще бъде доволен от него. Ако ръководиш работата добре, имаш право да живееш; ако не я ръководиш добре, нямаш право да живееш. Тогава ще ти се отнемат всички условия за живот. Какво ще правиш без капитал? Ще фалираш и ще напуснеш този живот."Бог ще ми помогне." – Ако си честен, ще ти помогне. Предприятието се поддържа само от честни хора. То се поддържа, ако всичко в него е в ред и порядък. С пари работата не се нарежда. Парите, това са твоите мисли, чувства и постъпки. Те трябва да бъдат в пълен ред и порядък."Бог ще ми даде капитал." – Той ти е дал достатъчно. Сега ти трябва да даваш, без никакво отлагане. Ще плащаш като честен човек. Някои от вас казват: „Учителят ще нареди нашите работи." – Ако плащате, ще ги наредя. Ако не плащате, никакво продължаване на срока не правя.

И тъй, да остане у вас идеята за живота, като велико предприятие. Стремете се това предприятие да успявате. Ще кажеш, че си учен човек, че знаеш много неща. Ако си учен и не можеш да платиш дълговете си, не си учен. Истински учен е онзи, който плаща редовно задълженията си. От неговото знание се ползуват всички хора. Не могат ли близките ти да се ползуват от твоето знание, то е безпредметно. След това ще говориш на хората за създаването на света. Как е създаден светът, това знае само Бог и онези около Него, които са участвували в създаването. След това ще говориш на хората

за края на човешкия живот. И това не знаеш. Трима само знаят тази истина. Те са сключили договор за твоя живот. Това са майката, бащата и природата.

Един млад българин ми разказваше своята опитност: „Когато майка ми и баща ми се женеха, аз играх на хорото. Сън ли беше това или действителност, не зная, но помня, че играх на хорото. Сега се натъквам на задачи, които не мога сам да разреша.“ Казвам му: „Благодари, че си играл на хорото, иначе нямаше да говориш днес с мене. Твоите родители отвориха вратата си, за да дойдеш на Земята. Един ден и ти ще станеш врата, за да мине някой през нея.“ Важно е правилно да отвориш вратата и правилно да я затвориш. Правилно да отвориш вратата на Божествения свят и да приемеш онзи твой приятел, който носи писма от близките ти в Невидимия свят. Ако любовта не проникне в душата ти, нищо не можеш да направиш. Казваш ли само на думи, че обичаш някого, ти го залъгваш. Той те пита: „Ти получи ли писмо от Невидимия свят? Защо още не си отговорил?“ Питат те, защо не учиш; защо не посещаваш редовно училището; защо не плащаш наема си; де ходиш с приятели; защо не се прибираш навреме вкъщи. Ти си отговорил на тези въпроси, но не си казал истината.

Както виждате, вън вече се разсветва, време е за работа. Всички трябва да отидат на работа. Аз няма повече да свиря, за да ви освободя. Ако искате да слушате музика, купете си билети за концерта на някой виден музикант или певец. Аз разглеждам музиката като средство за уравновесяване на енергиите. Някога ще ви изсвиря арията на блудния син. Тя е съставена от няколко части: напущането на бащиния дом и заминаването му за чужбина. Животът му в чужбина с приятели – живот на веселие, ядене и пиене. Обедняването му, след което става свинар. И най-после връщането му в бащиния дом, след като огладнява и няма даже рожкови, с каквито

се хранят свинете. Посрещането на блудния син от бащата и радостта на последния.

Сега каквото и да ви свиря, няма да се ползувате. За вас е важно, какво вие можете да направите. Пейте следната песен: „Дръж правия път в живота. Каквато и да е скръбта ти, дълбоко я зарови. Скръбта си тежка само на Христа кажи. Тя в бъдеще плод ще даде. Тогава на всички я разкажи.“ ***(Учителят пее песента.)*** И вие пеете, но не сте свободни, не прилагате музиката за тониране. Музиката може да се използува за здраве, за успех, за лекуване. Отиваш на изпит. Ако знаеш коя песен да изпееш и как да я изпееш, ще имаш успех. Това е съблазнително, нали? Музиката изисква търпение. Ако влезеш в музикалната академия, ще чуеш един свири на пиано, друг на цигулка, трети – на чело, на бас и на други инструменти. Външно изглежда цяла галимация, но и в това има нещо хубаво. От този хаос излиза нещо добро. Сега и на вас се дава свобода, да правите каквото искате, но да не вдигате много шум. И в края на краищата, от вашия хаос трябва да излезе нещо добро. Има професори, които се занимават със сериозни работи. Като знаете това, ще внимавате, да не вдигате голям шум, за да не ги смущавате.

Като ученици от вас се иска чиста, трезва мисъл. Днес всички понятия – мома, момък, мъж, жена, учител, свещеник, баща, майка са оцапани, напръскани с материална кал, която трябва да се очисти. Само чистият може да реши всички задачи, за които е дошъл на земята. – „Може и без тях да се живее.“ – Не, ще решиш задачите си. Иначе лесно няма да се освободиш от Земята. И без да решиш задачите си, пак ще отидеш на другия свят, но след 45 години, отново ще се върнеш на Земята. В онзи свят остават само тия души, които са завършили своето земно съществуване. Останалите ще се качват и слизат, докато един ден завършат своето развитие. Който завърши развитието си, доброволно ще реши да слезе ли на земята, или да

остане в онзи свят. Казваш: „Дотегна ми да живея на Земята, ще отида горе, при Христа.“ Отиваш горе, но не Го намираш. Слизаш на земята, пак не Го намираш. Слушаш някой проповедник и се питаш: този ли е Христос или не? Свещта се познава по светлината. Скъпоценният камък се познава по свойството му за пречупва светлината. Който носи знанието, любовта, истината и свободата в себе си, той е човекът, изпратен от Бога. Като знаете това, търсете знанието, истината, любовта и светлината в себе си, а не вън от себе си. Затова е казано: Силата на човешката душа се заключава в изпълняване на Божията воля. Научете се да разбирате кога Бог ви говори и как да изпълнявате Неговата воля. Когато Бог види, че сме Го послушали и изпълнили добре волята Му, Той е доволен от нас и готов да ни похвали. Има една похвала, при която човек минава през изпитанията на Йова и Христа. Обаче има една похвала, при която Бог изтрива сълзите на човека и страданията му престават.

Главните мисли от днешната лекция, които трябва да задържите в ума си, са следните: Всеки човек ще мине през страданията на Йова и Христа. Да служим на Господа с любов! Да изпълняваме волята Му, за да бъде и Той доволен от нас. Какво по-голямо благо можем да очакваме!

13 лекция от Учителя, държана на 14 декември 1932 г., София, Изгрев.

ВНУШЕНИЕ И ВДЪХНОВЕНИЕ[192]

Размишление

Ще прочета молитвата на пророк Авакум.

За да се произнесе една молитва правилно и да се разбере, човек трябва да има пророчески Дух, да е минал през страдания. Съвременното човечество още не може да схване какво влияние упражняват светлината, топлината, въздухът, водата и храната върху човека. Обичаш някого, но какво ще стане с твоя възлюбен, ако светлината не мине през него, въздухът не влезе в дробовете му, водата и хлябът не влязат в стомаха му? Странни са понятията на човека за любовта. Казваш: „Много обичам този човек, много съм дал за него.“ Какво дава човек? Обичал си го, дал си му нещо. Можеш ли да претеглиш това, което си дал? Казвате, че давате любов и си взимате любовта. Единственото нещо, което нито се дава, нито се взима, е любовта. Тя не се дели. Това, което се дава и взима, причинява скръб.

Сега, като говорим за любовта и обичта, трябва да им дадем научно обяснение. Лесно се говори без научно обяснение. Казвате: „Ние живеем добре.“ в какво се заключава добрият живот? Говори се за някого, че е набожен, моли се по три пъти на ден. Той се моли по три пъти на ден, но и яде по три пъти на ден. Ако се моли по три пъти на ден и яде по три пъти на ден, той е свършил една работа за себе си: яде за себе си и се моли за себе си. Какво ще кажете за яденето? Ще кажете, че без ядене не може. Като дойдете до молитвата, казвате, че без молитва може. Не може без молитва. Както не може без

[192] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Новата мисъл“ – София 1947 г.

ядене, така не може и без молитва. Има хора, които и на сън се молят. Някой казва, че никога не се е молил. Това е въпрос, който сега няма да доказвам.

Като говоря за молитвата, трябва да я разбирате в най-прост смисъл. Същото се отнася и за яденето. Какво разбирате под „ядене“? Защо трябва да яде човек? – За да поддържа живота си. Че в храните се съдържат известни елементи, това е друг въпрос. Ако първо знаем какви елементи съдържа известна храна и тогава ядем, нашата работа е свършена. Обикновено човек яде, без да знае какви елементи се съдържат в храните. Някога човек яде и все не е нахранен – липсват му някои елементи.

Казваш: „Трябва да се моля.“ Ако се молиш и не знаеш какво е молитвата, твоята работа е свършена. „Трябва да живея, за да разбера какво е живота.“ – Ако трябва да живееш и не знаеш какво е живота, твоята работа е свършена. Някои хора нямат съзнание нито за този, нито за онзи свят. Те смътно си спомнят за онзи свят и са готови да го отрекат. Какво е предназначението им на Земята, и това не знаят. Не само те, но и велики хора не знаят това. Казваш: „Не трябва да бъда скрит, затворен; не трябва да бъда и много отворен.“ Питам: Бихте ли желали вашето сърце да бъде разкрито, да виждате как пулсира, как тече кръвта в него? Бихте ли желали вашият мозък да бъде разкрит, та кой как мине да надникне вътре. Ако някой надникне във вашата глава, ще се натъкне на голям хаос. В нея няма нищо красиво. Там е страшилище. И Ученият, като погледне човешката глава, казва: „Ангелско е лицето, но мозъкът не е тъй красив.“ Мозъкът прилича па змийска кожа, когато се нагърчи. Змията не е толкова лоша. Христос я взима като символ и казва: „Бъдете умни като змиите и незлобиви като гълъбите.“ Ако змията е толкова лоша, защо ще се препоръчва като символ на разумност? Значи препоръчва се умът на змията, но не и нейните постъпки.

Това, което говоря сега, се отнася до разбирането на известни символи. Някои работи тепърва ще изучавате, а от други трябва да се отучвате. Например колко мъчно е някога човек да не се почесва. Като се намери в трудно положение, той все ще се почеше. Или като зададат на човека един мъчен въпрос, той не стои прав, но веднага си навежда главата. И децата, като не искат да кажат истината, навеждат си главата. С това те минават за много умни. Пълните класове са с наведени глави, а после се изправят. Аз тълкувам, детето иска да каже:, Дано имам главата на един мъдрец." То взима само позата на мъдреца. Като наведе главата си надолу, иска да каже: „Моята глава е пълна." Майката го пита: „Ти пипа ли сладкото?" – „Може ли човек с такава пълна глава да пипа сладкото? Ако главата ми беше празднa, можеше да кажеш, че съм ял сладко. Понеже главата ми е пълна, като на мъдрец, не бих желал да пипам сладкото." Детето навежда несъзнателно главата си, с което иска да каже нещо, за да се избави. Майката веднага го пита: „Кажи какво мислиш сега?" Защо тя поставя детето на това изпитание? Какво от това, че взело три лъжички сладко? Защо повдига тя въпроса за сладкото?

Сега, като говоря върху известен въпрос, някой казват, че и те са мислили точно така. Не са мислили като мене. Допущам да са мислили, но не като мене. Допущам да са мислили, но не са си дали отговор на въпросите. Например някой се запитва: „Защо съм дошъл на Земята? Защо не съм станал учен? Защо досега не съм забогатял?" Обаче никакъв отговор не може да си даде. Един ден идат при мене двама души, мъжът на 35 години, а жената – на 29 години. Питат ме, могат ли да живеят двамата заедно и да бъдат щастливи. Казах им, че ако направят съдружие, и двамата ще изгубят вяра в съдружието. Могат ли след това да бъдат щастливи? Досега те не са се подозирали в нищо, но щом направят съдружието, ще почнат да се подозират и ще изгубят вяра един в друг. Колко религиозни хора са изгубили

вярата си! Защо трябва да станеш религиозен, ако ще изгубиш вярата си? Ти започваш да се съмняваш в съществуването на Бога, търсиш Го тук – там и най-после казваш: „Има Бог в света, но никой не Го е виждал.“ Казано е в Писанието, че никой никога не е виждал Бога. Това е отвлечен въпрос. Като център на вселената, никое същество не е видело Бога, но Неговите прояви всички могат да видят. Когато дишаш, ти познаваш Бога. Когато приемаш светлината, ти познаваш Бога. Когато пиеш водата, ти познаваш Бога. Всичко това представя живота на Бога. Следователно ако питаш какво е Бог, казвам: Хлябът, водата, въздухът и светлината са проява на Бога. Добрите и светли мисли, чувства и постъпки са проява на Бога. Всичко, за което можеш да мислиш, е Бог. Всичко, за което знаеш и не знаеш, е Бог.

И тъй, от казаното не излиза, че човек нищо не знае. Много неща знае човек, но в даден случай той не може да види Господа. Много естествено. Как ще види неща, които са зад гърба му? Невъзможно е днес да виждаш какво става зад гърба ти. Може да те убеждават, че има хора, които виждат зад гърба, това не е достатъчно. Вие срещали ли сте такива хора? „Чели сме в книгите за тях.“ Важно е вие сами да ги видите. Казват, че има хора, които виждат и през стените. Виждали ли сте такива хора? – „Допущаме, че има такива хора.“ Допущането е едно, а действителността е друго нещо.

Казвате, че някой човек е религиозен, набожен. Как познавате това? Коя е отличителната черта на набожния? Все трябва да има една отличителна черта, по която се познава набожността. Като видите вълк, мечка, лисица, веднага ги познавате. По какво? Имат поне една отличителна черта, по която ги познавате. Коя е отличителната черта на религиозния, на набожния, на светията? Не искам да ми отговаряте, нито аз да ви отговарям, но задавам този въпрос, за да мислите. Коя е отличителната черта на гениалния? Има известно съотношение между дължината и широчината на неговото лице. Ако

дължината на лицето му е равна на широчината, той не може да бъде гениален. Очите на гениалния са устроени по особен начин, а не както на обикновения човек. Погледът му също е особен. Клепачите му, веждите му, са особени. Веждите на гениалния не могат да бъдат дъгообразни и пречупени. Чертите на гениалния са дело на неговия ум. Те коренно се различават от чертите на религиозния. Религиозния живее в най-високите си чувства, а гениалния – в най-високите си мисли. Религиозният живее повече с чувствата си, а гениалният – повече с мисълта си. Ето защо религиозният лесно се обижда. За да се справи с чувството на обида, религиозният трябва да работи повече с ума си, да се обмени с гениалния.

Това се общи твърдения, а не научни. Като ви говоря, вие не знаете де е гениалността на човека, не знаете де е неговата религиозност. Аз наричам религиозен човек този, който никога не се е разколебал във вярата си, нито се е усъмнил, нито се измамил. Външни измами има много, важно е човек вътрешно да не се самоизмамва. Същото се отнася и до гениалния. Външно религиозният може да греши, но вътрешно, в разбирането си, никога не прави грешки. Умът на гениалния действува правилно, в него няма никакви дефекти. Колкото гениалният е изправен в мислите си, толкова религиозният е изправен в чувствата си. Могат да се дадат и други определения за гениалния и религиозния, но това е норма, от която може да се ръководите.

Изобщо в духовния живот чувствата взимат надмощие, но всяко чувство трябва да има условия да се развива. Не смесвайте чувствата с любовта. Тя е единствената сила, която никога не се дели. Любовта не може да се внася в малки количества, както светлината и топлината. Като дойде, тя цяла влиза и цяла излиза. Като те посети, любовта, ще ти донесе всичката си радост, умът ти ще се отвори и ще влезе обилно светлина. Щом излезе любовта, умът и сърцето отново се

затварят. Кога се затварят? Когато любовта види, че не можеш да издържаш. Тя е като майката, отваря прозорците, да влезе отвън светлина, но като види, че детето не може да издържа блясъка на светлината, веднага затваря прозорците и казва: „Не е дошло още времето. От силната светлина детето ще се събуди преждевременно.“

И тъй вие трябва да имате ясна представа за Любовта. Тя не е предмет, с който човек може да се занимава. Човешкият ум и човешкото сърце още не са достойни за любовта. Няма по-велико нещо в света от Любовта. Аз се чудя на хората, когато говорят за Любовта като за нещо, което познават. Нещастията на хората се дължат на факта, че те не мислят за Любовта, както трябва. Когато човек мисли за Любовта правилно, тя започва да действува в него, тогава умът се проявява. Щом умът се прояви, това показва, че Любовта е дошла. Значи между ума и Любовта съществува тясна връзка.

Казвате: „Колко опити сме правили в областта на любовта!“ Вашите опити са подобни на тези, които прави детето, когато прохожда, изправи се на краката си и падне, пак се изправи, пак падне. Има ли някакъв недостатък това дете? Няма недостатък, но е слабо още, краката му не държат. Това дете прави усилия на волята, но още не мисли. То си въобразява, че може изведнаж да се изправи на краката си, но вижда, че не може – дигне се и падне. Външните сили се борят с него. Казват му: „Слушай, толкова години си лазило, не можеш изведнаж да се изправиш. Тази наука още не е за тебе.“ Животинското царство се бори и детето, докато най-после то преодолява. Детето погледне нагоре и казва: „Не искам вече да ходя по стария начин. Има един нов начин, сега ще го опитам.“ Изправи се нагоре и тупне на земята. „е, си върви по стария път!“ – „Не, ще опитам новия начин.“ Детето настоява, изправя се до стената, хваща се за нея, крепи се. Един ден то придобива нещо в себе си, постепенно

започва да ходи и казва: „Виждате ли, че вече ходя по новия начин?“ Онези, конто му казваха само да лази, вече мълчат.

Сега и вие искате да развивате своето сърце и своя ум, но същите, които се разговаряха с детето, казват и на вас: „Остави това нещо, то не е за тебе.“ Не, вземете пример от детето. Ако не успеете изведнаж да постигнете нещо, това се дължи на ред външни причини. Ако параходът се наклонява на една или на друга страна, напред или назад, това не се дължи на самия него. Външни причини го наклоняват. Параходът е направен така, че каквито сили да му действуват, той всякога запазва равновесие. Колкото по-голямо е клатушкането на парахода, толкова по-голяма е бурята; колкото по-малко се клатушка, толкова по-слаба е бурята. Ако и вие се клатушкате, това показва, че външни сили действуват. Обаче, неизменното положение, в което оставате, показва, че има нещо устойчиво във вас, върху което се крепи животът. Две неща са нужни за парахода: капитан, който го направлява и устой, равновесие. Каквото и да ви се случи в живота, знайте, че има Един, Който ръководи всичките работи. В всеки човек има един служител на Великото – това е Духът. Хората имат смътна представа за Духа. За да го разберат, те трябва да изучават своя ум. Чрез ума могат да си съставят понятие и за Духа.

Сега да дойдем до някой конкретни понятия. Имате например една права линия. Тя е символ на нещо. Ще напиша и няколко числа: 1, 2, 3. По какво се отличават тези числа? Аз разглеждам единицата като причина на всички неща. Единицата умножена сама на себе си дава пак единица. Ако от единицата извадите, единица, остава нула. Единица плюс единица прави две единици. Ония, които са свършили университет, какво ще кажат за тези действия? Аз не искам да ви изпитвам, но ви припомням тия действия. Казвате, че това са прости работи. Кой не знае тези действия? Единицата е проста за глупавите

хора, но в нея се крие сила, за която само гениалният човек знае, Ти можеш ли да накараш единицата да ходи? Ето, аз мога да я накарам да ходи. Всеки от вас, който не може да накара единицата да ходи, няма големи познания. Вие можете ли? – Не можете. Който може да я накара да ходи, той има знания. Можете ли да накарате яйцето да ходи? Като се измъти яйцето, нали ходи?

Казват, че яйцето се търкаля. Да, докато не се измъти, то се търкаля, щом се измъти, то ходи вече. Следователно който изважда нещата, той сам ги търкаля. Какво прави онзи, който ги събра? Например 1+1=2. В случая двойката показва условията, при които яйцето може да проходи. Който не разбира законите на числото 2, т.е. условията при които може да впрегне нещата на работа, той нищо не е постигнал. Това са велики закони. Само чрез законите на числото 2 ти можеш да накараш неразумните сили, опаките неща, лошата съдба, болестите, сиромашията да се премахнат.

Като говоря за тия неща, вие не знаете, как може да се умножи нулата сама на себе си. Ако тя се умножи четири пъти сама на себе си, дава единица. Цялата наука на Питагора се дължи именно на това умножаване. Трябва да се знае този начин на умножаване. Като разбираш единицата, ти разполагаш вече с онази мощна сила, чрез която можеш навсякъде да се проправиш път. Сега ние навлязохме в една отвлечена област – на фокусите. Не мислете, че аз искам да ви кажа как стават фокусите. Аз искам да ви покажа как някои хора боравят с непонятни величини.

Един млад българин отишъл със странство да се учи. Като се върнал, той казал на баща си: „Татко, аз мога да ти докажа, че единицата е равна на двойката.“ – „Можеш, синко, чудни работи има в света. Аз съм прост човек. Докажи ми това на опит.“ След това бащата се обръща към жена си и казва: „Нашият син ще докаже, че една кокошка е равна на две кокошки. Добре, ще заколя една

кокошка, ще я сложа на масата и ще чакам, синът да докаже това, което е научил.“ Бащата казва: „Хайде синко, ако можеш да докажеш, че една кокошка е равна на две кокошки, нашата работа ще тръгне напред.“ Синът започнал да развива своята философия, но бащата и майката нищо не разбрали. Бащата казал: „Много добре, синко, сега аз ще направя опита. Половината кокошка ще задържа за себе си, слугата половина – за майка ти, а за тебе ще остане втората кокошка.“

Сега аз не искам да играя ролята на този син, да доказвам, че една кокошка е равна на две кокошки. Ще кажете, че колкото е вярно това, толкова е вярно, че нулата, умножена четири пъти сама на себе си, дава единица. Колкото е възможно едното, толкова е възможно и другото. Аз не твърдя нито едното, нито другото, но само предполагам. Учените твърдят, че човек е произлязъл от клетка. Като минавала през различни промени, най-после от нея се образувал човекът. Те доказват това по закона на еволюцията. В едно отношение те са прави, но трябва да се приеме бременността на вселената. Значи клетката има всички условия на живота. Ако от една клетка излиза цял човек, това показва, че тя съдържа всички външни и вътрешни условия и възможности за живота. Ако приемем, че вселената е бременна, ясно е как е произлязъл животът. Яйцето, което е в нея, се развива постоянно и така се създават формите на живота. Вън от яйцето нищо друго не може да се създаде. Когато мъти яйцата, кокошката им предава своята топлина, която преустройва вътрешно организма на живото същество. Щом яйцето е във вселената, де е квачката?

Философите се натъкват на въпроса: кокошката ли е съществувала преди яйцето, или яйцето преди кокошката? Две мнения съществуват по този въпрос: едни казват, че първо е съществувала кокошката, а после яйцето. Други твърдят обратното. От двете мнения се създава трето, според което приемат, че

съществува една квачка, която никога не е снасяла яйца, но мъти яйца. Значи яйцето е излязло по особен начин, без квачка. Това са неразбрани работи. То е все едно, като имате организъм, усещате глад, без да знаете, произхода на глада, изпитвате жажда, без да знаете произхода на жаждата; усещате нужда от въздух и започвате да дишате, без да знаете произхода на дишането. Изобщо, вие не знаете произхода на процесите, които стават във вашия организъм. Значи било е време, когато вселената не е дишала. Това е все едно твоят баща да е дишал, а неговият да не е дишал. Било е време, когато хората не са били свързани. Обаче, в света, в който живеем, всичко хора, всички същества са скачени съдове. Следователно предполагаме, че е било време, когато човек е произлязъл от същество, което не е дишало. Детето не може да наследи едно качество вън от майка си. И тя го е наследила от майка си. Ако си недоволен от него, казваш: „От де дойде това качество?“ Проявеното качество е било в самото яйце. Вътрешните благоприятни условия са причина за измътване на яйцата. Човек се ползува отвън със слаби импулси, за да се прояви вложеното в него.

Сега, като изучавам човешкия характер, имам пред вид челото му и чертите на неговото лице, като условия, през които е минал. Челото на някой е 10 см. широко и 3-4 см. високо. Това показва, докъде е дошъл в своето развитие. Умът в него не е много развит. Челата на повечето хора не са завършени. В умствено отношение те трябва да работят много. У едни хора въображението е слабо развито, у други – техническите способности, у трети – музикалните способности и т.н. Казваш: „Бог да ме надари.“ Ти си надарен, но трябва да работиш, да развиваш своите дарби. Мнозина мислят, че като станат религиозни, не трябва да учат. Те считат, че всичко ще им се даде наготово. Това е криво разбиране. Човек трябва да учи, да работи, да мисли, да си създаде чиста, права мисъл. Той не трябва да

допуща в ума си нито една изопачена мисъл, и в сърцето си нито едно изопачено чувство. Не поставяй нито една нечиста мисъл на твоя светилник и нито едно нечисто чувство на твоето огнище.

Какво представя нечистата и изопачена мисъл? Например ти допущаш някаква нечистотия на ръката си, но тя не позволява на водата да мине свободно през порите на кожата. Първо ще махнеш нечистотията, която е дошла отвън. Някои нечисти мисли идат отвън и се натрапват на човешкия ум. Минаваш някъде, затруднен си материално и мислиш как да си помогнеш. Изведнъж приемаш мисълта: „Ако имах възможност, щях да открадна отнякъде пари, да си помогна." Вървиш по-нататък и тази мисъл пак ти се натрапва: „Да мога да открадна нещо." Няма защо да крадеш. Тази мисъл е чужда. Не я допущай в себе си. Само глупавият краде. Има начини, по които човек може да вземе нещо, но не се допущат. Всичко трябва да става по определен път, по пътя на морала, на разумния живот. Щом не се спазва този път, човек влиза в областта на безморалието, на неразумния живот. Ако мислите, че с кражба може да се живее, ще видите, че по този начин работите не се оправят.

На какво се дължи кражбата? На желанието у човек да събира повече неща, отколкото му трябват. Да събираш е естествено чувство, но да събираш повече отколкото трябва, това наричам кражба. Ако туряш в стомаха си повече храна, отколкото той може да смели, това е пак кражба. Ако за известна работа вложиш повече мисъл, отколкото трябва и това е неестествено. Природата държи отчет за всичко и пита човека: „Защо тури повече храна в стомаха си? Защо вложи повече мисъл в работата си?" Идете при воденичаря, да видите какви закони действуват при смилането на житото. Там, дето пада житото, е определено колко жито трябва да падне, за да се смели. Воденичарят казва: „Воденицата не трябва да яде много. Тури ли повече, отколкото

е нужно, воденицата не мели добре. Ако и вие, като воденичаря, туряте повече храна в стомаха си, очаква ви фалит.

И тъй, първото нещо при самовъзпитанието е никога да не допущаш в ума си мисълта, че с кражба ще станеш човек. Допуснеш ли тази мисъл в ума си, тя ще стане в тебе втора природа и след това ще те сполетят големи нещастия. Допусне ли един човек тази мисъл в ума си, всички хора страдат. Щом я изпъди вън от себе си, всички хора се изправят. Казвате: „И с честен труд страдат хората. Колко пришки излизат на ръцете им!“ По-добре с пришки на ръцете си, но с честен труд да изкарват прехраната си, отколкото да бъдат с гладки ръце и да минават с безчестни средства. И с гладки ръце влизат в гроба и с груби ръце влизат в гроба, но за предпочитане е да работиш.

Чудя се на хората, които не обичат да работят. Силата на човека е в работата. За всеки човек трябва да се създаде работа. Под „работа“ аз не разбирам да работиш, за да печелиш. Работа е това, в което умът и сърцето взимат участие. Работата е най-красивото нещо в живота. Не гледай на работата като на унизително нещо. Ако считаш, че тя унижава човека, ти сам си създават най-лошите условия.

Мнозина говорят за молитвата, очакват да ги науча да се молят. Аз мога да ви науча, но ще съжалявате. Един безверник се разговарял с приятеля си: „Глупаво нещо е молитвата. Аз никога не съм се молил. Само глупавите и простите хора се молят. Затова не искам да се моля.“ Той излязъл с приятеля си на разходка из гората. Там ги срещнал един апаш, който хванал безверника и започнал да го бие. „Моля ти се, не ме бий! Каквото искаш ще ти дам, само моля ти се, престани да ме биеш.“ Дал на апаша нещо и се освободил. След това приятелят му го запитал: „Нали казваше, че никога не си се молил? От де знаеш как да се молиш? Апашът те би, за да ти покаже, че можеш да се молиш.“

Значи ние се молим на онези, които ни бият. Защо тогава да не се молим на Господа? Че и Той има тояга. Ако се молиш, няма да опиташ тоягата на Бога. Ако не се молиш, тояга ще има. Чудно нещо, аз говорих работи, за които за пръв път ми се даде такава опитност! Казвам: всички страдания на хората се дължат на нежеланието им да се молят. Няма да се мине много време и те ще се научат да се молят. Как? Бедни ще станат, болни ще бъдат, гладни ще останат, богатството си ще изгубят, жената и децата ще забягнат някъде и като останат сами и нещастни, ще започнат да се молят на този, на онзи, да им помогнат. Сега аз не искам да ви убеждавам да се молите. Вие мислите, че много се молите. Молите се, но само при тоягата. Трябва да ви чукне горния праг, за да видите долния. И това не е лошо, но по-добре, да не ви чукне горният праг. По-добре е, без да ви чукне горният праг, да имате вътрешно разположение на духа.

Сега аз искам да ви наведа на другата страна на въпроса. Някога вие не искате да се занимавате със себе си. Знаете ли, какво нещо е самовъзпитанието? Бих желал да ми покажете как вие се самовъзпитавате. Правили ли сте опит да си поставите за задача, цял ден да не намерите погрешка в никого? Каквото и да видите, каквото и да ви се случи, да казвате, че всичко е за добро. Считайте, че всичко е в пълен ред и порядък. Виждате, че двама души се карат. Спрете се пред тях и ги поздравете. Кажи му: „Отлична е тази работа!“ във всичко виждайте нещо красиво. Сега, всеки от вас, дето мине, във всичко вижда противоречие. Ако не виждате противоречията, вие съзнателно се възпитавате. Влизате в едно село и на пътя виждате едно умряло куче, което отдалеч още мирише. Не казвайте, че мирише лошо, но намерете някоя добра дума или отминете си, без да обръщате внимание. С когото се срещате, кажете си по една добра дума, та всеки да пожелае да си я запише. Че някой те нарекъл будала, не се смущавай. В тази дума се крие цяла реч.

Буквата „б“ означава нещо, което расте – семето. Буквата „у“ означава това, което възприема любовта. Буквата „д“ – плод, който е завършил своето развитие, увиснал надолу, „а“ означава бременен човек, който носи нещо в себе си; „л“ – човек, който никога не се мъчи, той има стремеж нагоре. Значи будалата никога не си чупи главата, с никого не се кара, никой не го бие, с никого не спори. Кажат му: „Вземи това“, и той го взима, „помести се“ и той се помества. Как ще биеш такъв будала? Каквото му заповядат той го изпълнява. После пита: „Какво обичате още?“ Кога кой го види, казва: „Какъв е будала! Не разбира живота.“ – Не, той е умен човек, той носи известни елементи в себе си. „Той е много груб човек.“ – Не, той е добър търговец, има достатъчно стока. Всеки може да си купи нещо от него. Где е лошото на будалата? Лошото в грубия човек е, че дето го срещнеш, той те спира и туря на работа. За да ти говори, нужно е време. Затова казва: „Ела у дома. Имам един товар. Ще го туря на гърба си. Нали ме питаш къде отивам. Казах ти, щом се освободя, ще говоря.“ Ти се чудиш на неговата грубост, а той търси начин да се освободи от товара си. Много естествено, натоварен е човекът. Като знаеш това, не го питай, къде отива. Този човек е груб в себе си.

Често и вие имате едно грубо чувство във вас. И вие ще забележите, че някой ви нашепва под лъжичката, в дясната страна. Ако не слушате какво ви казва, изведнъж ръцете и краката ви почват да мърдат, готови сте да кажете обидна дума, да ударите някого. Контролирайте енергията си. И вие сте недоволни от своята грубост, самоосъждате се, но причината не е във вас. Нямате право да се самоосъждайте. Да се оставяте други да ви осъждат, и то не е право. Виждате, че работата се усложнява. Ти можеш само да признаеш, че постъпката ти не е правилна. Това вече е друг въпрос. Често хората си служат с внушението, без да подозират каква сила се крие в него. Някой внушава една престъпна мисъл на човека. Той става от сън,

мъчи се, не може да се освободи от тази мисъл. Той счита, че е извършил някое престъпление. Дръжте съзнанието си будно и не се поддавайте на чуждите мисли. Например някой казва, че хората на Изгрева не живеят добре. Той дава за пример живота на външните хора. Това е чужда мисъл. Не вярвайте на нея. На мене ли ще разправяте как живеят хората от света? „Ние не сме светии." – Светии не сте, но и грешници не сте. Мъдреци не сте, но и глупци не сте. Освободете се от закона на внушението.

Наблюдавам как хората си внушават. Казваш за някого: „Как се криви този, като ходи." Не му внушавай тази мисъл. Кажи: „Колко хубаво ходи този човек!" „Колко се е прегърбил този!" – Остави тези неща. Това не е възпитание. Не е ваша работа, кой как ходи. То е външната страна на живота. Че един бил весел, друг сериозен, то е тяхна работа. Привидно човек може да бъде весел или скърбен. Той се упражнява, актьор е на сцената. Смее ли се или плаче, той се старае да изиграе добре ролята си. Не питайте защо плаче, нека си плаче.

Един брат разправяше опитността си с едно малко дете. Майката оставила детето при него и отишла на работа. По едно време детето започнало да плаче. Братът искал да го успокои, но като не могъл, почнал да го подражава: детето плаче и той плаче. Детето погледнало към брата, засмяло се и казало: „Много плачеш, бе!" Така то утихнало. По-добре да плачеш с човека, отколкото да го утешаваш. Щом видиш един скърбен човек, влез в положението му. Остави го спокоен, не бързай да го утешаваш. Ако го утешиш товарът му ще дойде на твоя гръб. Не мисли, че страданията са произволно нещо. Щом той е тъжен, стани и ти тъжен. Ти искаш, като си весел, всички хора да бъдат весели. И те искат същото. Като знаеш това, пази се от внушения. Не казвай, че внушението е празднa работа. Не казвай, че нищо не си свършил. Свършил си университет, а казваш: „Какво от това, че съм свършил?" Радвай се, че си свършил университет. „Не

съм още на служба.“ – Радвай се и за това. „Назначиха ме на служба.“ Радвай се, че си впрегнат на работа. Щом мислиш така, ти живееш в разумния свят. Щом си на работа, един човек по-разумен от тебе има съображение защо те е впрегнал. Той ти е дал една задача, която трябва да разрешиш.

От всички се иска нова философия на живота. Външно една задача изглежда решена по един начин, но като я приложиш в живота си, тогава ще имаш резултат. Това са елементарни неща, но аз мога да ви дам ред формули за самовъзпитание. Не е достатъчно да казваш, че трябва да се живее добре. Сто пъти на ден може да кажеш на кокошката, че трябва да живее добре, но тя пак ще си кара по своему. Колкото и да казваш на котката да не бута млякото, тя си знае своето. При самовъзпитанието, човек е дошъл до положение да си служи със закона на положителното отношение. Първо той трябва да бъде здрав. Кажи си: „Имам всички условия да бъда здрав, имам всички условия да бъда богат.“ – „Кога?“ Остави този въпрос настрана. Мисълта за здравето и богатството ще те успокои и ти ще имаш всички условия да бъдеш здрав и богат. Не питай кога ще стане това, днес или утре. Колкото богатство ти е нужно, то ще дойде. Не взимайте за образец богатите американци, милиардери. Това богатство не е в реда на нещата. Една идея е дотолкова реална и осъществима, доколкото може да се разбере. Доколкото може да се радваш на богатството, дотолкова то е за тебе. Само това богатство може да ти даде подтик. Един американски милиардер казал: „Първите три долара, които спечелих с честен труд, ми причиниха по-голяма радост от всичките останали милиони.“ Това богатство е истинското. Защо ви е такова богатство, на което не можете да се радвате? Защо ви е такова ядене, на което не можете да се радвате? Защо ви е такава мисъл, на която не можете да се радвате? Защо ви е

такава постъпка? За вас е ценно вашето съзнание да взима участие във всичко, което вършите.

Сега наблюдавам, как сами се спъвате в школата. Като се свърши лекцията, все ще има нещо речено – казано, което ви смущава. Друг е въпросът, ако не дадете никаква важност на това „речено-казано“. Никога не говорете неща, които не сте проверили. Ще кажеш, че някой не те обича. Какво разбираш, ако някой каже, че те обича или че не те обича? Аз харесах една сестра, която всякога си казваше истината. Един ден, след като се разговаряхме, тя каза: „Учителю, аз съм влюбчива, лесно се влюбвам.“ – Права си. „Обаче, това нищо полезно не ми е допринесло. Как да се избавя от това? Някога си кажа: няма да обичам. Щом кажа така, изпитвам голяма празнота в сърцето си. Като дам подтик на сърцето си, страдам. Какъв съвет ще ми дадеш?“ Казах и: Не е лошо, че се влюбваш, но твоето влюбване е само за момент. Втория момент се разколебаваш, започваш да съжаляваш, че си се влюбила. Като се влюбиш в някого, ти виждаш една добра черта в него, която ти дава подтик. След това започваш да изискваш от него повече, отколкото той има. Щом не получиш исканото, разлюбваш го.“

Един познат ми разказваше своята опитност. Върви той един ден в гората. Среща го един апаш и му казва: „Стой, дай кесията си!“ Апашът мислил, че попаднал на богаташ. Моят познат не се уплашил. Извадил кесията си и започнал да отваря всички преградки – нямало нищо. Апашът го погледнал и казал: „Хайде, върви си. Друг път да носиш пълна кесия.“ Какво ще му иска? Беден е човекът, нищо няма. Трябваше ли да се спре, да морализира и възпитава апаша? Отваря кесията си, показва му я и си заминава.

Казвам, не се подпушвай. Имаш едно желание, не го подпушвай. Не реагирай в себе си. Не мисли, че със сила можеш да измениш нещата. Бъди готов повече да отстъпваш, отколкото да воюваш със

себе си. Не си противодействувай. Това е закон, който Христос изказал със стиха: „Не се противи на злото!“ Има някакво зло в тебе, дай му място да излезе навън. Не взимай участие с него, но дай му път да се изяви.

И тъй, първото нещо, което се иска от вас, е да не смесвате гениалността с религиозността. Те са две различни неща. Гениалността работи с човешкия ум, а религиозността – с човешкото сърце. За да облагородите сърцето си, трябва да имате отличен ум. Умът пък се нуждае от отлично сърце. Човек се нуждае от отличен ум, отлично сърце и отлична воля. Не мислете, че отсега нататък ще станете светии. Ако светийството не е вложено във вас отначало, вие сте изгубени. Всеки има възможност да стане светия, но трябва да извоюва нещо. Например някой има нужда от търпение, друг – от кротост, трети – от смирение. Ще работите върху това, което ви липсва, както ученикът работи върху дадени задачи. Изучаваш рисуване – ще се упражняваш. Например като рисуваш устата, трябва да предадеш нещо от характера на човека. Когато похвалят някого, устата му особено се отваря. Той казва: „Моля, не ме хвалете!“ – Остави човека, нека те похвали. Ти си мълчи, не прави никаква бележка. Слушай какво ти разправят. Казват: „Ти си учен човек.“ Кажи си: „Амин, тъй да бъде!“ Казват, че си много щедър. „Не съм още щедър, но както казвате, тъй да бъде.“ У вас има една стриктност. Пред хората казвате едно, пред себе си мислите друго. Това е само да не се изложите пред хората. Питат те: „Ти ли направи това?“ – „Аз го направих.“ Какво ще направиш, ако по твой адрес се говори лошо? Не се оправдавай, но кажи: „Щом нося лошото в себе си, ще нося и доброто.“

И тъй човек трябва да разбира процесите, които стават в природата. Когато вятърът духа, не му се сърди. Или измени пътя си или го забрави и продължи своя път. Защо да не ти е приятно, че

вятърът те духа? Ти казваш: „Днес ли се намери този вятър да ме духа?“ По-добре кажи: „Колко хубаво се развява косата ми! Колко е приятен този вятър!“ Ако ти падне шапката, ти се сърдиш на вятъра. Удариш се на някой камък, сърдиш му се. Защо не се извиниш на камъка, че не си го видял? Това е цяла философия. Това са методи за самовъзпитание. Вие мислите, че като отидете на Небето, ще бъдете между ангелите и ще се учите от тях. Там има голям оркестър от различни инструменти. На едного ще дадат цигулка, на друг мандолина, китара, пиано и вие трябва да свирите. Какво ще правите, ако не знаете да свирите? Мислите ли, че ангелите ще ви свирят, а вие само ще слушате. На небето и слушателите взимат участие. Там не е като на Земята. Цялата публика взима участие. Сега вие слушате моята лекция, но ако сте на небето и слушате една лекция, няма да останете само слушатели, но веднага ще вземете участие – ще започнете да проповядвате.

Казвате: „Тази работа не е за нас. Ние не сме дошли още до това развитие.“ Всеки ще направи това, за което е готов. Детето, като постъпи в първо отделение, учи това, което е за него, а не каквото баща му може да учи. Бащата може да отиде за вода с големи стомни, а детето не може да направи това.

Освободете се от внушението, че не сте такива, каквито трябва да бъдете. Не, вие сте точно такива, каквито трябва да бъдете. Няма по-добри хора от вас в България. Ако има такива, нека дойдат да ми докажат, че са подобри от вас. Аз ще ги опитам. Аз нося 20 килограма вода. Някой казва: „Аз пък мога да нося 40 килограма.“ Добре, ще опитам. Ако наистина носи 40 килограма и в мене ще се яви желанието да бъда силен като него. Не е важно количеството, важно е и аз, и той да носим водата с радост, с добро чувство. Този закон работи в човека. Ако дам на един човек парче хляб или цял хляб, целият хляб няма да го ползува. При възпитанието, малкото, дадено с

любов, ползува повече, отколкото голямото без любов. Станеш сутрин рано, вдълбочи се в себе си, да приемеш една малка мисъл. Кажи си: Днес няма да се сърдя, няма да търся лошите черти в братята и сестрите.“ Сега вие заемате положението на пророк, предсказвате кой е добър, кой е лош. Ти не се пророк. Бог не те е пратил, като Натана, да казваш на хората да се покаят, да изнасяш грешките им. Станеш ли от сън, иди при сестра си, при брата си и кажи една добра дума. „Братко, изглеждаш много добре. Лицето ти е светло, виждам, че нещо хубаво преживяваш. От няколко време забелязвам, че нещо хубаво се събужда в тебе.“ Кажи това и си замини. Можете ли да го приложите? Това се формули. Без формули не може. Всяка дума е формула, всеки поглед е формула, всяко движение е формула. Всичко, което съзнаваме, мислим, чувствуваме, са все формули. Това са сили.

Сегашните хора очакват да дойде Христос на земята, да оправи света. Те го очакват като светлина. Наистина, Христос ще дойде по пътя на светлината. Но по този път вървят и човешките мисли и чувства. За да дойде Христос на земята, всички хора трябва да имат гениални умове и светли сърдца. Тогава, като срещнеш една сестра или един брат, ще видиш първо доброто в тях. Ще знаеш, че в тях Бог е работил и продължава да работи. Видиш ли някакъв недостатък, ще знаеш, че това е нещо външно, което лесно се изчиства. Вземи тази картина и я измий. Тогава ще се любуваш само на онова, което Бог е създал. В всеки човек им нещо, създадено от Бога и нещо – от човека. Спирайте се върху това, което Бог е създал, а не върху човешкото. Щом видите нещо хубаво, красиво в човека, това е Божественото, което работи в него. Ако си кисел, това е човешко, ако съжаляваш за това, Божественото работи в тебе и те насърчава да бъдеш друг. Работете върху красивото във вас. Казано е в Писанието: „Ако вие не пребъдвате в Мене, и аз във вас, нямате живот в себе си.“ Направете превод на тези думи.

И тъй, мислете върху това, което вие разбирате, а не върху това, което другите разбират. Важно е, какво вие сте разбрали. Казано е още: „Ако думите ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в мене, аз и Отец ми ще дойдем и ще направим жилище във вас.“ Това да бъде тема на вашия живот. Работете върху нея. Пазете се от закона на самовнушението. След закона на внушението иде законът на вдъхновението. То иде от Божествения свят. Като приемете вдъхновението, вие влизате в друг свят. Няма да напуснете Земята, но с мисълта си ще живеете в друг свят. Да живееш в света на вдъхновението, това значи да измениш начина на мисленето и на чувстването си. Та, първо регулирайте закона на самовнушението. Как? Чрез противодействие. Внушите ли си мисълта, че сте лоши, че нищо не можете да направите, кажете си: „Не съм толкова лош. Ще бъда добър, ще излезе нещо от мене.“ Непостоянен си. – „Постоянен съм! в бъдеще ще съм още по-постоянен.“ Ти си безверник, не можеш да се молиш, не можеш да правиш добро. – „Мога да се моля, мога да правя добро.“ Не можеш да учиш, нищо не разбираш. – „Мога да уча, мога да разбирам.“ Като си внушаваш по този начин, ще придобиеш светлина, която ще ти помага. Това е един от великите методи за успеха на човека. Работи с този метод година, две, три.

И тъй на всяка лоша мисъл, противопоставяй добра, положителна мисъл. Дойде ли в ума ти положителна мисъл, тури я на мястото ѝ. Това значи: всяка добра мисъл трябва да се реализира.

14 лекция от Учителя, държана на 21 декември 1932 г. София, Изгрев.

ВЪТРЕШНИ ОПИТИ[193]

Размишление

Ще прочета 10 стих от 21 глава на Притчите: „Душата на нечестивия желае зло; ближният му не намира милост пред очите му.“ Тема за следния път: „Отношение между твърдата почва, водата, въздуха и светлината.“

В пътя на развитието си хората достигат до класическата мисъл. Какво нещо е класическата мисъл? Всяка мисъл, която се повтаря, е класическа. Казват за някои музикални парчета, че са класически. Класическата музика се нуждае от малко сол. Значи, тя трябва да се осоли. Има неща, в които присъствува класическият елемент. Те са нещо завършено. Някога и човек става класически. Кога? Когато мисли, че знае всичко. Като му разказват нещо, той мисли, че и това знае. Той е станал класически. Казват му: „Виж как изгрява слънцето!“ – „Зная, много пъти съм го виждал.“ – „Виж как светят звездите.“ – „Зная, виждал съм ги.“ Каквото види около себе си и каквото му казват, той мисли, че всичко знае. Какво знае младият за младостта, която носи в себе си? Той знае само, че е млад, но какво нещо е младостта не знае. Някога и той е недоволен от положението си, иска да бъде като дядо си. Като остарее, сам не знае какво представя старостта и е недоволен от нея. Младият не е доволен от младостта си, възрастният не е доволен от възрастта си, а старият – от своята старост. Защо, като си желал да станеш стар, не си доволен от старостта си? Значи човек никога не е доволен от това, което има. Имаш знание и от него не си доволен. Тогава какво търсиш в живота

[193] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Новата мисъл“ – София 1947 г.

си! Знание имаш, не си доволен, богатство имаш, не си доволен. Казваш, че любов ти трябва. И любов имаш, но пак не си доволен.

Сега аз говоря за земния човек. Защо е недоволен? Защото не разбира промените в живота. Като минава от младост в старост, той не разбира защо става тази промяна. Младият няма знания и казва: „Млад съм, но нямам знание." Следователно задачата ти като млад е да напуснеш младостта си и да търсиш знанието. Старият пък няма младост, но знание има. Старият е изгубил и младостта, и любовта си, затова е недоволен. За да се задоволи, старият търси любовта. Ще кажете, че младият търси любовта. Не, старият търси любовта, а младият – развлечението. Някой обвиняват младите, че се занимават с любов. Според мене, младите търсят развлечение, а старите – любов и като не я намерят, умират. Като се предават на развлечения, младите правят много грешки и започват да страдат. Младият остарява, а старият умира. За стария се казва, че заминава за Небето, т.е. Влиза в рая. Какво прави там? – Новоражда се. Там той е между разумни души. Един ден, като му дотегне, той отново ще слезе на Земята. Много хора живеят временно в рая, след което го напущат и слизат на Земята. Някога и вие сте напуснали рая, но и до днес продължавате да го търсите.

Сега, като казвам „вие", разбирам Иван, Стоян, Драган, но това са псевдоними. Когато си тури един псевдоним, човек иска да скрие нещо, да не се знае името му. Псевдонимът не е реалност. Всеки има по един псевдоним. В него се крие нещо, както в лотарийния билет се крие щастието на човека. Казвате, че този билет печели един милион. Понякога парите изгубват стойността си и се равняват на германските марки след общоевропейската война. В това време и американските долари бяха изгубили стойността си. Какво щастие може да се гради върху такива пари? Като не мислиш върху това, казваш: „Може да ми се падне една голяма сума." Ти си представяш бъдещата печалба и

върху нея градиш живота си. Въпрос е дали ще ти се падне голямата печалба. Въпреки това, допущаш, че ще спечелиш нещо. Какво струва днес един милион лева? Ти си мечтаеш за тези пари, но най-после казваш: „Каквото дойде." Ти не разсъждаваш, защото не си опитал, какво означава милион. Казваш: „Празна работа е лотарията, но да си опитам щастието."

Такова нещо е и онзи свят за съзнанието на човека. Мислиш, че като отидеш на онзи свят, ще те приемат направо в рая, дето ще стоиш 200 – 300 години. Най-после казваш: „Онзи човек и в рая е недоволен, търси нещо." Когато е недоволен човек, търси само белята си. Тя съдържа велика истина. Който не е дошъл до белята, той не може да дойде до тайните на живота. Който намери белята той е дошъл до известни открития, той иска да се освободи от мъчнотиите си. Освободи ли се, той е вече доволен.

Сегашният човек се нуждае от знания. Той ще придобие знания по пътя на възможното, а не на невъзможното. Щом е на Земята, той трябва да търси възможното. Обаче, има неща на Земята, които са невъзможни. Например вие определяте какво нещо е истината. Нито един от вас няма още ясна представа за истината. Нея ще я намерите в конкретните прояви. Често се говори за знание, за мъдрост, за музика. Всеки знае какво е музиката; всеки може да вземе един инструмент и да свири. Но това подразбира системно знание и техника. Някой говори върху хармонията и мелодията, но какво е отношението между тях, какъв е вътрешният им смисъл? „Не зная какво е музиката. Не зная какво е и любовта. Не зная какво е животът." Обаче казваш: „Аз живея." Това, че ти живееш, то не е още животът. То е само предисловие на живота, на това което търсиш.

Сега аз ще начертая една наклонена линия на дъската. Защо е наклонена тя? Все има някаква идея в нея. Тази идея е мярка на нещата. Тя е наклонена по отношение на друга някоя първична

линия. Вие държите ръката си изправена нагоре. Какво е било първото положение на вашата ръка? Какво е било първото положение на вашия организъм? Като човек, който ходи изправен на краката си, вие заемате перпендикулярно положение към Земята: главата има отношение към центъра на Слънцето, а краката – към центъра на Земята. Следователно човек има два центъра: като мисли, той се отправя към центъра на Слънцето, а като чувствува – към центъра н Земята. Щом повдигнеш ръката си нагоре, ти имаш вече някаква мисъл. Сама по себе си произволна, тя не се повдига. Каквото движение да правите – назад или напред, нагоре или надолу, вие имате отношение към вашия вътрешен живот. Дали ще мръднете очите си нагоре или надолу, надясно или наляво, това движение изразява известна идея. В всяко движение има смисъл.

Човек иска да знае защо една мисъл го заставя да се движи или да не се движи. Някога той се смее, а някога е сериозен. Дава ли си отчет, защо е така? Всеки трябва да си два отчет за всичко. Всеки даден отчет за нещо може да бъде обикновен или класически. Казва се за човек, че може да бъде лек, може да бъде и тежък, да се държи с тежест. Тежките работи потъват във водата, а леките плуват над водата. Следователно ако си във водата, трябва да бъдеш лек, да плуваш на повърхността ѝ. Под „тежък човек" разбирам умен. Лекият не е толкова умен. Без вътрешно съдържание, думите нямат никакъв смисъл. Аз бих предпочел да нося лек човек на гърба си, отколкото тежък. Бих желал да нося лека торба на гърба си, отколкото тежка. Ако под „лек човек" разбирам човек без знания, а под „тежък" човек със знания, думите се осмислят, стават положителни.

В какво се заключава знанието на човека? Казваш: „Аз искам да зная. Да знаеш нещо, не подразбира всичко да знаеш. Ако искаш всичко да знаеш, ти си търсиш белята. Това е невъзможно, това е и непоносимо. Как ще се справиш с една голяма енциклопедия от

знания? Да познавате всички отрасли на науката, затова са нужни най-малко 2000 години и да работите по 8 часа на ден и всеки живот от 40 – 80 години. Понеже всички сте обикновени хора, едва ли ще се намери един, който да е мислил право цели 80 – 120 години, да е работил и да е учил. Какво ще научи човек от един кратък живот? За да придобие много знания човек трябва да спи малко и да работи много. Сегашният човек спи седем – осем часа, два часа яде и едва ли му остават три – четири часа за учене. Ако живее 80 години и всеки ден работи по три – четири часа, какво може да научи? Важно е знанието да се приложи. Има учени в света, но те повече говорят за знанието си, а по-малко прилагат. Време е да се внесат нови теории в знанието и да се приложат. Старите теории изживяха своето време.

Защо светът още не се е оправил? Много естествено, светът е пълен с идеи, които хвърлят сянка в човешките умове и сърца, а с това пречат на светлината да ги озари. „Кога ще се изправим?“ Когато изхвърлите старите идеи от умовете си и приемете новите идеи. Те хлопат вече на умовете ви, но вие не ги приемате. Казвате: „Ако приемем новите идеи, светът ще се обърне с главата надолу.“ Светът сега е обърнат с главата надолу. Новите идеи именно ще го обърнат с главата нагоре. Всяко пълно шише ще обърнеш с главата надолу, за да излееш от него водата. Щом се излее водата, ще го обърнеш с главата нагоре. Някой хора ще обърнеш с главата надолу, за да изтече всичко, което е в тях. Така те ще дойдат в нормалното си положение и ще бъдат готови да възприемат.

Някой казва: „Искам да стъпя на краката си.“ Ако водата от дробовете ти е излязла навън, ще стъпиш на краката си, ако не е излязла, по-добре е още да не стъпваш. Такова е положението на удавения. Ти си попаднал в едно мочурливо място, пълно с кал. Който попадне в това място, ще загази в калта. Положението на рибата в това място е пагубно. Хрилете и се напълват с кал и тя умира.

И светът, в който живеем, някога запушва нашата дихателна система и ние умираме. Щом дихателната система се запуши, човек престава да мисли. Щом не мисли, той умира. Следователно ако питате защо умира човек, казвам: Човек умира, защото престава да мисли. Да мислиш, значи да дишаш. Щом престанеш да мислиш, и дишането престава. Мисълта е на място, докато държиш ума си отправен към Бога. Той е извор на живота. Щом мислиш за Бога, ти имаш отношение към непрекъсвния живот. Ще мислиш постоянно за Бога. Защо? За да живееш. Ако започнеш да човъркаш мисълта си, ти ще изгубиш своя живот. Тури Бога в себе си и слушай какво ти говори. Все ще умреш някога, но поне ще разрешиш задачите си. Иначе, пак ще умреш, но няма да разрешиш задачите си. Ако искаш да намериш правия път, първо мисли, какво си ти. Обективната проява на Бога е човекът, а субективната проява – ближният на човека. Ако не познаваш себе си, как ще познаеш вътрешното, от което си излязъл?

И тъй, хората се спъват в живота си, защото вместо да изучават себе си, те се занимават с въпроса, какво представя Бог. И това не е лошо, но за този въпрос се иска голям ум. Този въпрос може да се разреши едва след хиляди години. Сегашният човек не е в състояние да го разреши. Казано е, че човек е направен по образ и подобие на Бога. В какво се вижда това подобие? Във възвишените мисли и благородни чувства на човека. Те са образ и подобие на Божественото начало в него. Като вървиш по пътя на своите светли мисли и благородни чувства, ти ставаш истински човек и поемаш правия път на живота. Да бъдеш истински човек, това не значи да се мислиш божество. Някой казва, че няма подобен на него. Значи той е божество. Питам: какво божество си, щом страдаш или боледуваш? Друг е въпросът, да кажеш, че като Бога няма друг. Защо? Защото Той е съвършен. Той никога не се изменя. При това, каквито промени да

стават вън от Него, нищо не Го засяга. Какво ще кажете за човека? Той живее в свят на постоянни промени, които го засягат. Защо и за какво стават тези промени? Това е философски въпрос, който някога ще се разреши.

Има един свят, който никога не се мени. Той е реалния свят. Светът на промените е нереален. Там има големи страдания. Дето няма промени, там е блаженството, там е реалния свят. В света на промените има и радости и скърби. Чуя ли, че някой се оплаква от живота си, от страданията си, аз вадя заключение, че той е в света на промените. Когато спи, човек се радва, когато е буден, той страда. Когато някой каже, че целият му живот е пълен със страдания, аз го питам, на колко години е. – „На 40 години." – Значи 20 години си спал, 20 години си бил буден, т.е. 20 години си се радвал и 20 години си страдал. Като ми говориш за страданията си, ти имаш пред вид онези 20 години, когато си бил буден, кажеш ли, че си се радвал, ти имаш пред вид онези 20 години, когато си спал, когато щастието те е посещавало. „Цял живот съм страдал!" – Не говориш истината. – „Цял живот съм бил в тъмнина, не съм видял нито един слънчев лъч." На колко години си? – „На 40." Значи цели 40 години Слънцето не е изгрявало. Не говориш истината. Аз вадя заключение, че когато Слънцето изгрявало, ти си спал, когато залязвало, ти си бил буден. Значи 20 години си бил в тъмнина и 20 години в светлина.

Казвам: Освободете се от илюзиите на своя живот. Трябва да знаете кога сте будни и кога спите. Невидимият свят изпраща страдания на хората, да ги събуди. Страданията са остен, който боде хората и казва: „Станете! Доста сте спали!" Един американец милионер обичал повече да си поспива, поради което много от предприятията му пропадали. Когато трябвало да си нареди работите, той спял. За да става рано, той заповядвал на слугата си да го събужда със сила. Слугата влизал рано сутринта в стаята му и започвал да го

дърпа, да го тегли за косата. Господарят скачал веднага хващал слугата си и го изпъждал вън. Недоволен от господаря си, слугата го напуснал. Така се изредили десетина слуги, но никой не могъл на научи господаря си да става рано. Най-после дошъл един здрав, силен, смел слуга. Още първата сутрин той успял да се справи с господаря си: започнал да вика, да го бута, един момент не го оставил спокоен. Господарят скочил от леглото си и се хвърлил върху слугата. Започнала се борба: слугата отгоре, господарят отдолу; господарят отгоре, слугата отдолу. Най-после слугата успял, господарят се разсънил и повече не легнал. На другата сутрин, като видял, че слугата влиза в стаята, господарят веднага скочил от леглото си. След това слугата казал: „Господарю, сега ще изпълниш договора, ще ми дадеш десетте долара.“ Договорът гласял: ако слугата успее да събужда господаря си навреме, всяка сутрин ще получава по десет долара, ако не успее, той ще дава същата сума на господаря си. Господарят благодарил на слугата и изпълнил задължението си.

Казвам: Всеки от вас има по един такъв господар и по един слуга в себе си, които са в постоянна борба. Който бъде победен, той плаща. Най-после слугата побеждава. Той успява да събуди господаря си и да го застави да плати. Слугата казва: „Ще ставаш рано и ще плащаш. Много има да плаща господарят и трябва да плаща. Така ще научи един добър урок, ще придобие едно добро качество. Само така човек ще предприема хубави работи и всякога ще успява в предприятията си.

Помнете: всичко, което става в света, е на място, нищо не е произволно. Ако при сегашното състояние на развитието си, човек не следва перпендикуляра на своя живот, никога не може да бъде свободен. Вие още не сте свободни. Прозяваш се. Свободен ли си да скриеш прозявката? Какво нещо е прозявката няма да говоря. Ако говоря за нея, ще ме разберете криво. В мисълта ви ще влезе един

лош образ, от който мъчно ще се освободите. Ставаш сутрин от сън, не знаеш какво положение да заемеш. Свободен ли си? Някой става по права линия, друг – по крива. Защо се движиш по права или крива линия сам не знаеш. Обаче знае се, че всяка постъпка има свое определено движение. Всяко ставане от сън, всяко движение, всяко ядене, има свой определен смисъл. „Аз мога да правя каквито искам движения.“ – Можеш, но всяко движение носи последствията си. Затова казвам: „Не, приятелю, ти не можеш да правиш каквото искаш. Опитай се да излезеш в града и да правиш каквото искаш. „Мога да говоря каквото искам.“ – Не е така, ще говориш само избрани работи. „Мога да ходя дето искам.“ – Не можеш да ходиш дето искаш. Ще ходиш само там, дето ти е определено. „Не мога ли да ходя на училище?“ – Какво си придобил от училището? „Нямам ли право да ходя на работа?“ – Ще ходиш на работа, ако си нахранен и облечен. Как ще работиш, ако си гладен и необлечен? Щом нямаш дрехи, ще седиш вкъщи. – „Тогава ще се примиря с положението си.“ – Ще се примириш, разбира се, няма какво да правиш. Какво ще стане с тебе, ако не учиш, ако не работиш, ако не се примиряваш? „Дотегна ми това, искам да си почина малко.“ Питам: какво нещо е почивката? Почивката подразбира права мисъл. Само в правата мисъл има почивка. Плувецът, който плува в бурното море, иска да се добере до една скала, да се облегне на нея и там да си почине. Да си починеш, това значи да избегнеш блъскането на едно чувство в друго. Щом те блъскат вълните, ти си в развълнуваното море. Влезеш ли там, трябва да намериш една основна мисъл в себе си, на която трябва да стъпиш. Само така ще уравновесиш силите на своя организъм.

Казваш: „Аз остарях.“ – Какво от това? „Аз съм млад.“ – Какво от това? Дали си стар или млад, това нищо не значи. „Не ми е дошло времето за работа.“ – Това не е никаква философия. Ще дойде и

твоето време за работа. Каквото е днес, това ще бъде и тогава. „Още не съм човек.“

– Според мене, ти първо си човек, а после друго нещо. – „Искам да уча, да намеря своя учител.“ Ти търсиш учител, майката търси дете, а детето кого търси? Първо майката ли трябва да търси или детето? – Първо майката трябва да търси, а после детето. Кой иде пръв: учителят или ученикът? Ако няма ученици, какво ще прави учителят? Ако няма учители, какво ще правят учениците? Как ще намериш учителя си, ако не си роден? Кого търси душата? – Духа. Като се радва и скърби, душата търси духа, т.е. реалността. Като слезе на Земята, душата влиза в света на промените. Тук тя търси начин, по който да се освободи от ограниченията на живота. Тя има една задача – да намери своят Учител – Великото Начало – Духа.

Като се говори за Духа, хората се натъкват на противоречия. Духът е отвлечено понятие за тях. Всъщност Духът освобождава човека от противоречията. Без Духа, той не е свободен, около него се движат различни духове – пияници. Той е в затвор, осъден да лежи 10-20 години. Моли се, плаче, дано някой го освободи. Иде Духът, плаща за него и казва: „Втори път да не правиш такива разходи.“ Духът го пита: „Защо задлъжня толкова много? „ядох и пих.“ – „Като си ял и пил, кое е най-сладкото ядене?“

Пишете върху темата: „Най-сладкото ядене.“ Пишете това, което вие знаете и сте опитали, а не което други са писали. Казваш: „Аз зная това.“ Много неща знаеш, но като ги описваш, виждаш, че нищо не знаеш. От знание до знание има разлика. Като изучавам живите линии на човешкото лице, намирам известно съкращение в тях. Линиите на носа, на очите, на веждите, на устата крият известна тайна в себе си. Тя именно трябва да се изучава. За да се домогнеш до това знание, трябва да знаеш под какъв ъгъл да гледаш. Само така ще можеш правилно да ги измериш.

За пръв път имах такава опитност в Сливен. Когато открих една жива линия на лицето на едного, аз видях от главата му да излиза мека, приятна светлина. Казах си: „Сега разбирам, какво означава живата линия и какви са отношенията и към човека." Някога и вие ще видите една жива линия и ще възприемете нейната светлина. Живата линия е Божествена мярка. Тя произвежда преврат в човешката душа. Живата линия е подобна на варта. Първоначално човек е бил затворен. Всичко около него е било тъмнина. Той се мъчил да отвори вратата, да излезе вън. Ако може да отвори вратата, пред него ще се открие цял свят.

Мнозина от вас сте в затвор. Вие трябва да отворите вратата, да излезете на свобода. За това са нужни големи усилия. Казваш: „Като изляза от затвора, тогава ще направя каквото трябва." – Не, още сега ще се научиш да отваряш и затварят вратата, да проникне повече светлина в затвора. Още сега светлината трябва проникне в телата ви, да се обновят. Щом се обновите, ще постигнете много неща. Днес хората говорят вече за подмладяване. Това е въпрос, който засяга всички. За подмладяването са нужни много неща. Ако не знаете как да се храните, не можете да се подмладите. Не могат да се подмладят онези, които ядат месо, пушат и пият. Човек се подмладява и остарява – от него зависи. Казваш: „Аз от отказах от месото." Отказал си се, но като го видиш, дояжда ти се. Това показва, че още не си се отказал от месото, както трябва.

Един наш познат разказваше своята опитност: „От 12 години съм вегетарианец. Един ден влизам в една гостилница и ми замириса приятно на момици[194]. Много обичах момици. За момент забравих, че съм вегетарианец. Сядам пред една маса и поръчвам на гостилничаря

[194] Момици – тънка ципа – було с ядки, към което са прикрепени вътрешностите на животното.

да ми донесе готвени момици. Той донесе една чиния и я сложи пред мене. Веднага се сепнах, сетих се, че не ям месо и си казах: „Чудно нещо, какво щях да направя!“ Скъпо щях да платя яденето на момици. Извиках гостилничаря и казах: „Извинете ме, връщам яденето, не съм разположен.“ Платих яденето и излязох. Вървя по улиците и си мисля: Не съм станал още вегетарианец. Сега, като ви наблюдавам, виждам, макар и да следвате Новото учение, често изпадате в изкушения.

Обичам да наблюдавам хората и да се посмея малко с тях. Някой си мисли: „Откак влязох в новия път, изгубих свободата си.“ Ти никога не си бил свободен, никога не си бил в новия път. Новият път освобождава човека. Обърни се назад, да видиш, че си още в стария път. „Не мога да се обърна, да гледам назад.“ – Много естествено, докато си в стария път, нищо не виждаш. Турците казват: „Да гледаш красивото, в каквато и да е форма, това е благословение.“ Сега хората казват: „Това не гледай, онова не гледай; това не прави, онова не прави.“ Те се наплашили толкова много, че се страхуват даже от сянката си.

Един американски професор завел жена си на една интересна сказка за електричеството. Сказчикът разказвал за металите, като добри проводници на електричеството. Той направил няколко опити, с които доказал, че ако електричеството минава през такива проводници, по никой начин не може да падне гръм върху големи здания. Жената на професора слушала внимателно цялата сказка и като впечатлителна дълго време не могла да се освободи от думите на сказчика. Една нощ в съня си тя чула някакъв шум в стаята, дето спали и веднага събудила мъжа си. „Какво има, “ запитал професорът. – „Гръм пада!“ Той започнал да търси в стаята коя е причината за шума, но жена му тревожно казала: „Не се докосвай до стола! Не се приближавай до камината! Стой настрана!“ Така тя разкарвала

професора цяла нощ и не го оставила да спи. Гръм щял да падне и го убие. Какво било учудването на професора, когато отворил прозореца и видял, че небето било ясно, чисто, атмосферата тиха и спокойна, без никакво електричество. В това време по улицата минавала кола, която вдигала шум, но в главата на жената се преплитали впечатления за атмосферното електричество и гръмотевици, от които не могла да се освободи. Като се успокоила, професорът казал: „Съжалявам, че те водих на сказката. Развали ми съня."

Стремете се към истинското знание – знанието на окултната наука в прав смисъл на думата. В това знание се крие истинското, естествено разрешение на живота. Новото знание, което придобивате сега, не може да заличи старото, което носите в себе си. Божественото знание разрешава всички въпроси и отношения, които съществуват в целокупния живот. Ако не можеш да поставяш нещата на своето място, ти влизаш в противоречие със себе си. Иде при тебе един от твоите кредитори, който казва: „Плати дълга си, срокът дойде." – „Нямам възможност, пари нямам."

– Това не те спасява. Казвам: за да отложиш срока на полицата, ти трябва да знаеш законите на живота. Там ще намериш правилен начин за отлагане на полицата. Ако не знаеш какво да кажеш на кредитора си, скоро ще се намериш в затвора. Кредиторът е готов да се боксира с тебе. Той може да те набие на общо основание.

Сега аз говоря за временния живот, с който постоянно влизаме в стълкновение. Аз говоря за вътрешните кредитори, на които човек постоянно се натъква. Бориш се със себе си. Това е един от твоите вътрешни кредитори. Ти искаш да го изпъдиш, но той е по-силен от тебе. Изпъдиш го от едно място, той дойде от друго и казва: „Ще платиш!" Така продължава борбата ден, два, седмици, докато най-после платиш. Казваш: „Аз съм господар на себе си." Какъв господар си? Като видиш трудното положение, тогава плащаш.

Една госпожа разказваше своя опитност. Мъжът ѝ пиел. Тя имала пари в банката. Понеже се страхувала, да не би той да извади парите и да ги изпие, тя се обърнала към един свой чичо за съвет. Той ѝ казал: „Вместо да живееш със страх, за парите, по-добре ги дай на мене, да оженя дъщеря си. Един ден ще ти ги върна." Тя се съгласила. Когато поискала парите си назад, той казал: „Не е ли по-добре, че ожених дъщеря си с твоите пари, отколкото да ги изпие мъжът ти." Докато се страхувала от мъжа си, чичо ѝ я изиграл.

Често и вие изпадате в положението на тази жена. Вместо да спасите нещо, вие го изгубвате. В края на краищата излиза едно и също. Или мъжът ти ще изпие парите или чичо ти ще те изиграе. Ако момата е щастлива поне в женитбата си, парите отишли на място. Обаче тя не била щастлива. Мъжът ѝ я биел по три пъти на ден. В случая по-добре беше пияницата да изпие парите, отколкото да се ожени младата мома и да бъде нещастна. По-добре беше пияницата да се ожени за кръчмаря. Добре е и момата да получи парите, но да беше поне щастлива. Това са изводи. Какъв смисъл има да дам пари на една мома и тя да бъде нещастна. Какво са допринесли моите пари? Всяка жертва, която правим, трябва да даде добър резултат, да ни ползува. Всяка жертва, която не ни ползува, е безпредметна. С други думи казано: „Ако жертвата, която направя, не е за славата Божия, нищо не допринася. Ако жертвата е за славата Божия, тя носи благословение за всички хора.

Каквито други закони да поставяте, това е така. Всяка жертва, която повдига само мене, без да създава връзка между мене и Този, за когото се жертвувам, Който ме е пратил на Земята, тя няма смисъл. Някога страданията допринасят нещо по-добро, отколкото радостите. Въпреки това някой човек не желае да страда. Ако трябва да правите избор между страданията и радостите, всеки ще избере радостите. Понеже доброволно никой не иска да страда, Невидимият свят ни

изпраща страданията без да ни пита. Христос каза на един от учениците си: „Това, което сега говоря, не го разбирате, но един ден ще го разберете." Чрез страданията вие ще разберете вътрешния смисъл на живота. Не е въпрос да се критикувате. Някога мислите, че сте много усърдни, че сте много набожни, че изпълнявате Божията воля. Ако е така, радвам се, но не се заблуждавайте. При всички случаи трябва да познавате коя е Божествена мисъл и коя – човешка. Постъпваш неправилно и казваш: „Това е човешко, а онова – Божествено."

Това, което разделя хората и ги смущава, то е човешко. Тури човешкото настрана. То има по-голямо тегло от Божественото. Дойдеш ли до Божественото, ти си свободен. То се познава по свободата, която дава на човека. Божествената мисъл, превръща неразположението в разположение, болестта в здраве. При човешката мисъл, болестта се усилва. Ти боледуваш, искаш да оздравееш. Как ще стане това? Спомни си, има ли човек, с когото да си в лоши отношения или към когото да имаш лоши чувства. Изпъди от съзнанието си лошите мисли и чувства.

Щом направиш това, няма да се минат два – три деня, и ти ще оздравееш. След това покани тези хора у дома си и поговори с тях. Може да си изпаднал материално, да не ти вървят работите добре. Приложи същия закон. Ако и при това положение работите не се оправят, разбирам, че в твоя живот има нещо криво. Срещаш богати хора, нека ти е приятна тази среща. Хора, на които е дадено богатство, и те изпълняват Божията воля. „Ама, те са крали." Докато държиш в ума си мисълта, че те крадат, ти сам се петниш. За богатите хора е казано: „По-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богатият да влезе в Царството Божие." Обаче богатият, който съзнава, че богатството му е дадено за благото на всички, той е на прав път. Който съзнава, че дарбите и способностите, умът, сърцето, волята и

тялото са за благото на всички хора, той е богат човек. Щом използуваш тези богатства за общо благо, ще дойдат и другите богатства на помощ. Живей съзнателно, но не мисли да трупаш богатства. Мислиш ли само за богатства, ти си на крив път. За да се свържеш с всички богати същества на Земята, трябва да се координираш с тях. Даже и когато учиш, когато разрешаваш важен въпрос и тогава ще работиш за благото на човечеството.

Дали си богат или беден, стреми се към перпендикуляра на живота. Ако той се измени, явяват се наведените линии. Перпендикулярът показва истинската посока на движението, което може да бъде бързо и бавно, правилно и неправилно. Който се движи неправилно, той изменил посоката на своя перпендикуляр. Ако умът ти се движи бавно, ти нямаш в себе си истинския перпендикуляр. Казваш, че и без мисъл може да се живее. Не можеш да не мислиш. Без мисъл, това значи да вървиш по наклон и да се отдалечаваш от перпендикуляра на своя живот. Искаш да уредиш живота си. Как ще го уредиш, като си преплетен с хиляди същества? Трябва да разбираш естеството на тия същества.

Например ти влизаш в областта на лъвовете, в областта на големите змии. Как ще се справиш с тях?

Има един правилен начин за това. Ще се превърнеш на птица и ще хвърчиш над тях. Ако не хвърчиш, ти ще се бориш с тези същества, ще воюваш, ще настъпваш и отстъпваш, ще падаш и ставаш. Ако не се превърнеш на птица, всички ще те гонят. Безопасно е положението на птицата. Тогава нека змиите и лъвовете те гонят, колкото искат. Докато си с крилата на птицата и знаеш как да хвърчиш, никой не може да те засегне. Крилете представят човешката мисъл. Следователно ако знаеш да мислиш, ще се освободиш от хищниците на живота. Ако не можеш да хвърчиш, ще паднеш в техния огън. Огънят представя лошите условия.

И тъй, онази мисъл, която може да създаде криле и да ни освободи от мъчнотиите, е правата мисъл. Тя е перпендикуляр на живота. Ако между две разумни същества можете да издигнете перпендикуляр, това се дължи на правата мисъл. И наклонената линия е отношение между разумни същества. Щом перпендикулярът е разумен и наклонената линия има отношение към него. И тя е перпендикуляр към друга права. Обаче в абсолютната разумност има само един перпендикуляр. Това е правото верую. Единственият истински перпендикуляр, който разрешава всички противоречия, е истината. Тя показва правата посока на движение. Без истина никой не може да се справи с мъчнотиите си. Дойдеш до една голяма мъчнотия, извикай истината. Тя ще те освободи. „Само Бог може да ме освободи." – Прав си, само истината може да те освободи, Бог е истина. Молиш се, не получаваш отговор на молитвата си. Защо? – Не носиш истината в себе си.

Сега, като ви говоря по този начин, вие мислите, че искам да ви убедя в думите си. Не искам да ви убеждавам, но искам да проверите това, което знаете. Ако искам да повярвате в думите ми, това е насилие. Аз не си служа с насилие. Важно е, че това, което говоря, е истина. Иначе то е празна работа, мъртва линия. Ако приложите тази неща в живота си, първо вие ще се ползувате. Перпендикулярът и наведените линии ще се осмислят, ако ги поставите някъде в живота си. От тези линии мога да съставя едно уравнение и да го реша. Ако нямате никакво отношение към тези линии, те ще бъдат само забава за вас.

Казват за някого, че носът му е дълъг. Важно е колко е дълъг. Ако тази линия е жива, човек мисли право. Не е ли разработен носът, не може да се говори за права мисъл. Когато човек има любов, устата му е добре оформена. Работете върху себе си, да придобиете любовта. Трябва да знаете колко отворена да бъде устата ви. Малцина държат

устата си естествено. Някой стиска устните си, друг ги държи крайно отпуснати. Окултния ученик трябва да държи устата си свободно. Отворената уста показва, че физическият живот в човека взима надмощие. Стиснатите устни показват, че егоизмът взима надмощие. Ако се докарваш много, тщеславието взима надмощие. Така трябва да държиш устата си, че да ти е приятно.

Перпендикулярът трябва да бъде посоката на твоя живот. Ако следваш тази посока, целият ти живот ще бъде естествен. Чувствата и желанията ти ще се облагородят. Казваш: „Нервен съм, не мога да търпя хората." Преди да се разгневиш и караш, кажи си: „Ще почакам малко, докато се успокоя." Дай естествено положение на устата си, усмихни се и тогава говори. „Ще ме питат защо се усмихвам." Никой няма да те пита. Чистата, естествена усмивка внася живот в човека. Чистият поглед повдига човека. Видиш ли такъв поглед, казваш: „Никога няма да забравя този поглед." Чистата усмивка връща човека от кривия път. Една сестра казваше: „Един ден мислих да направя нещо лошо. Ти мина край мене, погледна ме и се усмихна. Веднага се отказах от лошото си намерение. Никога няма да забравя тази усмивка и този поглед." Погледът ми говорел: „А вървиш по този път, ще пострадаш." – „Какво да правя?" – Ще се върнеш от този път и ще вървиш в посоката на перпендикуляра, т.е. В правия път. Погледът, усмивката са сигнали от разумния свят. Ето защо, като срещнеш един човек, погледни го с чистота и любов. С погледа си ти казваш: „Бог те създаде да мислиш добре и да вървиш в правия път."

Ако разумните същества нямаха пред вид доброто на човека, никога не биха му отправили своя чист, любовен поглед. Съветвам ви да си купите едно малко огледало, в което да се оглеждате често. Когато искате да обидите някого, да му кажете една лоша дума, извадете огледалцето си и се огледайте. Вижте какво е положението на устата ви, линиите на очите, на носа, на веждите и започнете да

мислите за перпендикуляра на живота. Вижте каква промяна ще стане с линиите на лицето ви. Наблюдавайте се обективно, като че гледате друго същество, вън от вас. Ако можете да измените мисълта и състоянието си, вие сте на прав път. Щом изправите линиите на лицето си, вие сте се избавили от голяма опасност. Всеки трябва да има ясна представа за себе си. Аз вече не си служа с огледало. Защо? Защото и без огледало виждам най-малките промени в себе си. И при най-малката промяна в състоянието ми, мога да опиша какви са линиите на очите, на веждите, на устата ми и какво е отношението между тях. Аз мога веднага да възстановя и най-малкото отклоняване, което става в мене.

Тази сутрин мислих да ви посвиря малко, но не можах. И така свиря. Между мисълта и музиката има известно отношение. Ако не знаеш как да постигнеш нещо, не можеш да свириш, нито да пееш. Днес правя словесен разбор на нещата. Друг път ще направя разбор с цигулката, т.е. чрез музиката. Аз съм посветил на музиката цели десет години, за да постигна само едно разумно движение. Знаете ли какво представя едно разумно движение или един мек тон? Като взема цигулката, правя различни движения – един, два, три, четири пъти, докато дойда до това движение, което произвежда известно действие върху мене. Правил съм опити с часове, докато дойда до онези тонове, които променят състоянието ми. Така съм дошъл до вътрешното познаване на тоновете. Някога свиря тихо, само за себе си, някога свиря бурно. От начина на свиренето вадя заключение за влиянието на силните и тихи тонове върху човека. Всеки тон – силен или тих, висок или нисък, мек или груб, оказват различно влияние. Те произвеждат различни промени. Това са начини за самовъзпитание, с които разполага музиката. Който прилага тези методи, той може да си служи и с музиката. Като ставате сутрин от сън и не сте разположени, пейте основната гама „до“. След това взимайте тоновете

в терца, в кварта, квинта, докато се разположите. Пейте и не се страхувайте.

Мнозина дохождат до индуския метод на съзерцанието. Докато не минеш през пътя на пеенето, на хармонията и мелодията в музиката, не можеш да дойдеш до съзерцанието. След това иде съзерцанието. Бог е създал ларинкса за пеене, за говор, затова и говорът трябва да бъде музикален. Опитай се да произнесеш думата „брат“ или „сестра“ музикално. Една дума може да се произнесе меко, грубо, тихо, силно, по разни начини. Кажеш ли на някого „братко“, да му трепне сърцето. Един брат ми казваше: „Само веднъж чух да ми се каже „братко“, но толкова музикално, че никога няма да го забравя.“

„Нали трябва да бъдем откровени?“ – Грубостта не е откровеност. Да бъдеш откровен не значи да кажеш всичко, каквото мислиш и желаеш. Вдълбочи се в себе си и помисли как ще произнесеш думите „брат“ и „сестра“. За следния път, десет души от вас да произнесат думата „сестра“. ***(Учителят пее 10 пъти думата „сестра“ на различни тонове.)*** Ако не можете да я произнесете правилно, ще попеете малко. Ето как ще я произнасяте Ще седнете в стаята си и ще произнесете тихо, с дълбочина думата „сестра“. След това ще я изпеете. Ако не сте доволни, ще се коригирате. Сестрата по-лесно пее думата „братко“, отколкото „сестра“. И братът по-лесно пее думата „сестра“, отколкото „брат“. Това е истината.

Следната лекция ще ви дам няколко елементарни правила за работа. Сега и плодове ядете, но вода газите, жадни ходите. Знаете ли какво е влиянието на правите и кривите линии в живота? Ще кажете, че Господ ги е създал. Господ ги е създал, но те са велика азбука, която трябва да се изучава. Ако не знаете как да ги нареждате, нищо няма да придобиете. Те са като мислите и чувствата. Ако знаете как да ги нарисувате, те ще произведат цял преврат във вас.

И тъй, братята ще пеят думата „сестра“ и сестрите – „брат“. Така ще се образува един дует. Може да ви се вижда смешно, но е приятно. Велико нещо се крие в думите „брат“ и „сестра“. Кой от вас не е имал брат и кой не е имал сестра? Те крият известни възможности. Не се смущавайте от възможностите. „Мога да се съблазня.“ – Остави настрана съблазните. Те идват отвън, от изкусителя. Щом го няма, пей думите „брат“ и „сестра“, колкото искаш, и за последствията не мисли. Докато братът е обективната страна на сестрата, а сестрата – обективната страна на брата, обективният свят става за нас достъпен. Той е по-достъпен от субективния. Следователно когато братът мисли за сестрата, това е обективната страна на живота. Докато разглеждаме идеята за Бога, като външна страна на живота, Бог всякога ще се интересува за нас. Така ние изразяваме Неговия живот. Чрез нас Той коригира нещата. От нашия живот Той вижда, доколко са реализирани Неговите идеи. Ако не могат да се реализират, Той ги коригира. Щом Божиите идеи се коригират, ние сме вече отражение на тях. Докато Божиите идеи не се реализират в живота ни, ние всякога ще се натъкваме на дисонанси.

Тайна молитва

15 лекция от Учителя, държана на 28 декември 1932 г., София, Изгрев.

РАБОТА НА ПРИРОДАТА[195]

Размишление

Тема за следния път: „Качества на разумния човек."

Често хората се запитват защо са дошли на Земята. Отговорът е прост: Човек е дошъл на Земята да учи. Много време е учил и много знания е придобил. Важно е какво е приложил от тези знания. Той знае какво нещо е доброто и какво – злото, въпреки това, запитва защо са допуснати злото и доброто в света. Той говори за тях като за нещо отделно от него. Когато злото и доброто не са поставени на своето място, те действуват, но не произвеждат нужния резултат. Например една майка има доброто желание да задоволи детето си, но му дава храна, неподходяща за него. Тази храна е здравословна за възрастния, но не и за детето, за него тя е вредна. Значи желанието на майката е добро, но резултатът е лош.

Като не разбират законите на живота, мнозина изпадат в заблуждения. Например те очакват да дойде Христос на Земята, придружен от ангели, да оправи света. Това е физическо разбиране. Преди две хиляди години Христос дойде на Земята, но не оправи света. И сега да дойде, пак няма да го оправи. Защо? – Защото Неговата мисия е друга. Даже и да наказва хората, да ги възпитава със сила, пак няма да оправи света. Питам ви: Защо вие, които признавате, че Христос ще оправи света, не се оправите? Вие очаквате нещата да станат магически: да кажете една дума и всичко да се оправи.

---

[195] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Работа на природата" – София 1948 г.

Следователно всеки ден човек се убеждава, че между знанието и прилагането има голяма разлика. Всеки знае нещо върху теорията на музиката, но малцина могат да изпълнят това, което знаят. Теоретически допущате, че Христос ще дойде отгоре и ще оправи света. Чрез кого ще го оправи? Чрез хората. Тогава защо хората първи не се оправят? Водата слиза отгоре и напоява долините, но ако те не я използуват, все едно, че нищо не са получили. Въпреки всичко напояването иде от високите места, от планините. Мисълта, като нещо възвишено, иде отгоре, от високите места. Ето защо, не е достатъчно човек да казва, че мисли, но трябва да знае произхода на своята мисъл. Някой казва, че само една мисъл го занимава, не му трябват повече. Можеш ли да минеш с едно ядене цял живот? На същото основание, само една мисъл не решава въпросите на живота. Неразположен си, страдаш от нещо, но ядеш. Недоволен си, пак ядеш. Храната обаче не те освобождава нито от болестта, нито от неразположението. Значи храненето не разрешава всички въпроси, но все пак допринася нещо. Някога постът намалява недоволството, но не напълно. Значи не само физическият пост и глад лекуват, но и духовният. Като постиш повече ще дишаш. Тогава вместо със стомаха, ще се храниш с дробовете – ще дишаш повече въздух. Чрез дишането работиш повече с мисълта си. Мнозина от вас още не са усвоили правилното хранене. Някои постят често, но малцина са достигнали до двадесетдневен пост. Чрез поста калявате волята си и така издържате на повече работа, учене, мислене.

Ще кажете, че много неща знаете. Много знаете, но не сте разрешили всички въпроси. Това зависи от обработването на знанието. Търговецът знае да урежда работите си и да печели пари. Друг знае как е създадена вселената. Кой от двамата живее по-добре на Земята: който има много пари, или който има много знания? Един

знае свойствата на билките, може да лекува всички болести; друг различава добрите от лошите хора – познава качествата на нещата.

Кой от двамата живее по-добре? И едното, и другото знание е на място и добро. Но важно е, кое знание е съществено, належащо. Има знания, които са нужни за даден момент. Минаваш през известна депресия. Как ще се справиш с нея? И светията, колкото да е напреднал, някога минава през депресия, но той знае как да се справи.

Някога се съблазняваш от нещо. Предчувствуваш, че няма да излезеш на добър край, но не можеш да си дадеш отчет, не знаеш от де иде изкушението и как да се освободиш от него. Неразположен си. Какво разбираш под неразположение? За тебе тази дума е толкова разбрана, колкото и понятието „красота". Гледаш се в огледалото и казваш: „Не се харесвам, не съм разположен." Какво не си харесваш? После, пак се погледнеш, казваш си: „Харесвам се, разположен съм. Има нещо хубаво в мене." Кое харесваш, кое е красивото в тебе? Някога като си недоволен от себе си, търсиш вината в огледалото. Красотата не е нещо статично, да я хванеш в един момент и да я задържиш завинаги. Тя е състояние на човешката душа. Под красота разбираме хармония, която се отразява върху човешкото лице. Когато силите и способностите в човека действуват постепенно и хармонично, лицето му е красиво.

Значи произходът на красотата се дължи на вечната хармония между душевните сили в човека. Вие отделяте душевните сили от красотата, като че нямат нищо общо с хармонията на духовния свят. Затова именно някога човек е външно красив, а вътрешно грозен; външно е мек, добър, а вътрешно груб, лош. Казваш: „Това е друг въпрос." Не е така. Ако ангелът, светията изгуби своето вътрешно разположение и доброта, лицето му потъмнява и погрознява. Затова, когато се яви лошия дух, той се мъчи да си придаде външно меки

черти на лицето, за да се покаже добър. Така постъпват някой светски хора. Ред поколения те си служели с лъжата и днес, по атавизъм, носят отпечатъка и на своето лице. Други ред поколения са крали, поради което носят на лицето си линиите на кражбата. Външно те минават за духовни, отправят погледа си нагоре, а всъщност наблюдават как могат да те използуват и излъжат. С теб заедно се молят, а след това те обират. Длъжен си да им платиш за молитвата. Те казват: „За пари не се молим."

Такива гости имате всеки ден в себе си. Кажеш ли, че си неразположен, че нещо те мъчи, отвътре, аз зная, че те е посетил неканен гост. Изобщо, крадецът и лъжецът са слаби хора. Те си служат с хитрост. Силният пристъпва направо към целта. Питате: коя е причината, дето ред поколения, крадецът и лъжецът си служели с тези слабости? Както и да ви обясня, същността на този въпрос остава неизяснена. Днес и слабият, и силният крадат, но слабият се хваща по-лесно. В желанието да се скрие някъде, той се издава. Силният обаче може да задържи това, което е взел.

Казано е в Писанието: „Целият свят лежи в ръцете на лукавия." Това значи, че светът се управлява от лошите хора. Казано е още, че Бог е господарят на света. Как ще разберете това противоречие? От една страна е казано, че Бог е господарят на света, а от друга страна се казва, че лошите управляват света. Защо Бог позволява лошите да управляват? Някои могат да философствуват, че това е допуснато за развитието на космоса. Възможно е, всичко може да се допусне. Други търсят причините и последствията на това, но и те не знаят същината на въпроса. Обаче Христос, като дойде на Земята, не разреши въпроса, защо съществува злото, но каза: „Не противи се на злото." Защо?

– Защото то ни управлява. Това, което се иска от човека, е да не греши, но докато трябва да се подчинява на злото, ще се подчинява.

Ти искаш да водиш добър живот, но си слуга при един несправедлив и лош господар. При това, знаеш, че не трябва да се противиш на злото. При какви случаи трябва да изпълняваш всичко, каквото ти заповядва и при какви случаи не трябва? Казано е в Писанието: „Не се кълни нито в името на Небето, нито в името на Земята.“ Ти знаеш това, но държавата те задължава да се кълнеш. Казано е също, че всяка власт е дадена от Бога. Как ще примириш това противоречие? Как ще се справиш с борбата, която става в твоя ум? Кой път ще избереш? Ето една задача, която предстои да се реши и то така, че пак да водиш добър живот.

Често говоря за молитвата, като необходим процес за човешката душа. Някой казват, че молитвата не решава въпросите. Кой ги решава? – Работата. Молитва не изключва работата. И молитвата е работа. Молиш се на Бога за нещо, искаш да ти помогне, да решиш задачите си. Така се молиш и на хората. Отиваш при един учен и се молиш, да ти покаже как да изореш нивите си, кога да ги посееш и т.н. Ще възразиш, че нивата не иска молитва, а мотика. Така е, но работата има отношение към разумния човек. Значи според разбирането на светските хора, глупавият се моли, а разумният работи. Коя свекърва се радва на снаха си, която само се моли? Свекървата казва на снаха си: „Дъще, омеси хляб.“ – „Чакай да се помоля.“ – „Дъще, сготви обяд.“ – „Чакай да се помоля.“ Каквото я накарат, тя все се моли. Тогава кой ще омеси хляба? Кой ще сготви обеда? Никоя свекърва не може да бъде доволна от снаха, която само се моли, без да работи. Ако снахата работи, даже и да не се моли, свекървата е доволна от нея. Свекървата казва на снаха си: „Когато се молиш, скрий се някъде, да не те виждам. Когато работиш, искам да виждам какво правиш.“

Днес хората са обърнали нещата наопаки: когато се молят, всички ги виждат, когато работят, никой не ги вижда. Защо? Защото

или малко работят или никак. За да бъде силен, човек трябва да знае кога и как да се моли. Казваш на някого: „Не трябва да се молиш.“ – Това е моя работа. Аз зная, трябва ли или не трябва да се моля.

Какво нещо е молитвата? – Вътрешен процес, в който сърцето и душата взимат участие. Молитвата е въпрос на вътрешния живот в човека. Ако сърцето и душата не взимат участие в молитвата, човек взима само външни пози, без вътрешно съдържание и смисъл. Това не е молитва, но позиране – външна маска. Молиш ли се по този начин, няма да получиш отговор на молитвата си. Молитва, при която умът е пълен с различни образи, не се приема. Като се молиш, ще освободиш ума си от всички образи. Те са оръжия за света. Молитвата не се нуждае от оръжия. Като отиваш при Бога, ще бъдеш сам и няма да носиш никакво оръжие. Ще се молиш само за себе си, за никого другиго. Казано е, че трябва да се молите един за друг. Това се отнася до колективната молитва. Ще гледаш да уредиш първо своите работи, а после работата на другите. Казваш: „Аз не се моля за себе си, за другите хора се моля.“ Това значи, да мислиш, че Бог ги е забравил и ти трябва да Му напомняш да им помага.

Преди години получих писмо от една чужденка, молеше ме да и помогна в нещо. Скоро след това получих второ писмо, в което ме запитва защо не съм и помогнал. Ако вие сте на моето място, какво бихте ѝ отговорили? Вашият син е в странство, пише, че има нужда от четири – пет хиляди лева. Очаква отговор, но нищо не получава. Пак пише на баща си, защо не отговаря на писмото му и защо нищо не изпраща? Много просто. За да получите отговор на молитвата си, първо вие трябва да изчистите разбирането си за Бога, да не остане нито едно петно върху Неговото име. Някой гледа на Бога като на обикновен човек. Това е естествено. Докато човек не излезе от себе си, т.е. докато не се познае, той няма да бъде доволен, а недоволството е причина за неуспеха във вашия живот.

Някой е недоволен, че няма баница, а друг, че няма круши. Какъв е произходът на баницата и на крушата? Баницата има човешки произход, а крушата е продукт на природата. Някой е недоволен, че не е красив, а друг, че не е силен. Ако искаш да бъдеш красив или силен, и в двата случая желанието ти е користно. Искаш да бъдеш красив, за да обръщаш внимание на хората. Искаш да бъдеш силен, за да си оправиш работите. И тъй колкото и да си красив, все ще се намери някой по-красив от тебе, колкото и да си силен, все ще се намери по-силен от тебе. Можеш ли да бъдеш толкова силен, че никой да не те победи? Силният не разрешава всякога въпросите правилно. Външно силният носи повече материя, обаче вътрешно силният не е всякога обемист. Силният има изобщо големи разходи. Макар и силен, той се нуждае от чужда помощ. Силният има на разположение много оръжия, но сам той не ги носи – слуги му услужват. Какво ще прави той, ако слугите се откажат да му услужват? Силата на човека се дължи на общата сила на милиардите клетки, от които е съставен неговия организъм. Те влагат силата си в човека. Случва се, че някой клетки силно се индивидуализират и започват самостоятелен живот, каквото кажат те, всички ги слушат. Когато клетките изгубят вяра в първичната монада, те постепенно отслабват. Това значи, че те се отделят от общия организъм.

Казваш: „Да съм силен, че да става каквото ще!“ Силата не е единна, тя се дължи на колективната работа на милиардите клетки. Да събереш силата на всички клетки в едно, да обединиш всички разумни същества в себе си, за това е нужно знание, умение и вяра. Казвам, че силата се заключава във вярата. Какво може да направи сама вярата? Тя не разрешава всичките въпроси. Има неща, които не се постигат с вяра. Може ли да опечеш хляба само с вяра? Може ли житото да израсте само с вяра? Аз вярвам, че като започна една работа, след мене ще дойдат множество разумни същества, да

направят това, което сам не мога. Обаче аз вярвам, че след мене ще дойдат мнозина, да свършат започнатата работа. Като вярвам, ще работя и разумните същества ще помагат. Ако не ми помага, моята вяра в тях нищо не допринася. Вярата има смисъл в разумния свят. В свят лишен от разумност, вярата няма никакъв смисъл. Ако не се отговаря на молитвата ви, вие сте в неразумния свет. Молиш се често и казваш: Не чува ли Бог молитвата ми? Защо не ми отговаря? Не е ли Той навсякъде?

Питам: защо като не получавате отговор на молитвата ви, се усъмнявате в Бога? Вие искате Бог да задоволи едно от желанията ви, което за сега не ви е потребно. Например искате да бъдете учени. За сега това не ви е нужно. Искате да станете писатели. И това не ви е нужно. Сегашният свят не се нуждае от много писатели. Искате да станете поет. Сегашният свят няма нужда и от много поети. Той се нуждае от офицери, инженери, от изобретатели на взривни вещества, на задушливи газове и др. Сега не е време за поезия. Сегашният свят няма нужда и от молитва. Той се нуждае от работници, от копачи, орачи.

Сега вие ме слушате като говоря, но между вас има две партии: едната партия ме слуша, взима участие в говоренето, но в нея има нещо користолюбиво. Втората партия слуша и прилага. Първата партия се интересува от нещо, защото разчита на печелещия лотариен билет. Тя гледа с внимание към билета, трепти, иска да излезе пълен билет. Щом започне тегленето на лотарията, тя насочва ухото си и слуша. Печелещите билети излизат един след друг, но нейният не излиза. Защо не излиза? Ако и вашият билет печели, всички въпроси ще се разрешат. Обаче аз разглеждам живота другояче. Той си върви по свой, строго определен път. Всичко, което днес е определено за човека, му е дадено. Днешния билет е изваден вече. Определено е, колко въздух да поглъща всеки ден и какво да яде.

Въпросът за днес е разрешен. Следователно като се моля, аз имам пред вид днешния ден, понеже днес искам неща, които в друг ден не могат да станат. Днес искам да постигна нещо в умствения свет. Трябва да бъда доволен и от най-малкото, което днес мога да постигна. Въпреки това, не си доволен и казваш: „Обувки нямам, шапка нямам, дрехи нямам.“ Имаш хляб, но си недоволен, че е корав, изсъхнал. Истинската философия на живота изисква да бъдеш доволен от днешния ден.

Казано е в Писанието: „Денят ще се погрижи сам за себе си.“ Майката не се ли грижи за детето си? Ако детето е здраво, майката му дава определеното количество храна, но ако е болно, тя ще му дава специална храна. Повечето от съвременните хора са болни. Те отиват при Господа да искат нещо. Той им дава едно, те искат друго. Искат неща, които не са в тяхна полза.

Не искайте неща, които ще ви причинят зло. За пример искаш да бъдеш красив. Можеш ли да се справиш с красотата? Ще кажеш, че Бог създаде красотата – всичко създаде. Бог ли създаде праха? Прахът е резултат на човешките недоразумения. Хората се гонят, преследват, рушат къщи, пътища. Те се преследват едни други, поради което никой не може да се похвали с мир и вътрешно спокойствие. Защо е така? Защото не са намерили мястото си. Те растат, развиват се, радват се и се веселят, но въпреки това са нещастни.

Какво може да се каже за прашинките? Полезни ли са на човека? Един ден те се обърнали към Господа с молба, да подобри положението им. Бог чул молбата им и ги направил водачи на водните пари. Той им казал: „Като се движите из въздуха, от време на време ще се спирате и ще посрещате водните пари. Те ще се спрат и полепят по вас. След това ще дойде вятърът на помощ и вие ще ги поведете, ще им покажете де трябва да паднат. Така именно вие ще вършите работа и ще бъдете полезни на човечеството.“ И човек в

известно отношение е прашинка. Ако новите идеи не се групират около човека – малката прашинка и не образуват живите водни капки, животът е без смисъл и съдържание.

Често религиозните хора изпадат във фалшиво положение. В мъчнотиите си те очакват помощ отвън и считат, че разумният свят е длъжен да им помага. Без да е длъжен, той всякога помага. Не е било време, доброто да не е помагало, но не както вие искате, а както разбира то.

Който не разбира закона, започва да роптае, както роптаеха едно време евреите против Мойсея. Те бяха недоволни от него, че ги изведе от Египет и ги лиши от месо и жилища. Те му казваха:, Дотегна ни да ядем манна. Само със сладки работи не се живее." Това беше израз на недоволството в човека. Кое прави човека недоволен? Бащата е недоволен от сина си, а синът – от бащата; майката е недоволна от дъщеря си, а дъщерята – от майката; господарят е недоволен от слугата, слугата – от господаря; приятелят е недоволен от приятеля си – навсякъде съществува скрито недоволство. Кое е онова, което може да ви задоволи? Щом сте недоволни, вие имате пред вид нещо, което може да ви задоволи.

Един ден една сестра ми каза: „Какво стана, че сега не ми обръщаш внимание, както по-рано? Да не съм сгрешила някъде?" Слушам я и си мисля: това е нейно субективно схващане. От моя страна няма нищо особено. Важно е кое ѝ дава повод да мисли така. Тя казва, че откак не обръщам внимание на нея, започнала да боледува и да страда. Значи когато Бог не обръща внимание на човека, болестите и страданията го посещават. Това е вярно, обаче какво ще кажете, ако Бог обръща внимание на човека, а човек не обръща внимание на Бога? Това е задача, на която трябва правилно да се отговори. Такава задача е например 12310. Какво означава десетата степен? Това е разумният принцип в света. Единицата е активното

начало, което твори, а нулата – пасивното начало, което запазва нещата. Ако можете да използувате правилно числото 123, ще бъдете щастливи.

Числата 1, 2, 3 могат да се разместват и да получите нови числа – 213, 321. Те дават други резултати. Каквито и да са резултатите, човек не може да постигне това, което желае. Богат си, учен си, силен си, но пак не можеш да постигнеш онова, което душата ти желае. Като богат ще имаш удобства и удоволствия, като учен ще придобиеш знание, като силен ще придобиеш приятели, но и в трите случая ще има нещо, което не можеш да постигнеш. Ако отидете при Бога, с какво ще Го задоволите: със силата, богатството или с учеността си? Изобщо Бог е по-доволен от слабите, от простите и от бедните, отколкото от учените, силните и богатите. Не, че те са по-добри, но имат по-големи възможности да придобият онова, което душата им желае. Ставаш религиозен с цел да оправиш работите си. Ти си на крив път. Аз не отивам при Бога да оправя объркасодните си работи, но да работя. Той ми е дал много блага. От мене се иска само едно: да работя за Бога. Следователно като отидеш на нивата, сам ще работиш, няма да чакаш други да работят за тебе. Какво прави чиновникът? Сутрин излиза на работа и търси превозно средство, не иска да ходи пеш. Като влезе в канцеларията, вземе перото и започва да пише. Щом стане 12 часа, туря шапката си и тръгва за дома си. Там го чака яденето, жена му е сготвила. Той се нахрани и пак отива на работа. Това става всеки ден. После той се пита: „Дали е доволен Бог от мене.“ Някой седи с часове у дома си, нищо не работи, само дърпа носа си, секне се. Защо се секне, не знае. Аз зная защо човек се секне. Като се секне, той хваща носа си и по такъв начин въздействува на своя ум.

Много правила съм ви дал, как да се секнете, как да хващате носа си, но не сте ги изпълнили. Ако приложите правилата, които съм ви дал, много объркани работи щяхте да оправите. Неразположен си,

пипни носа си първо отстрани, после отгоре и си кажи: „Ще внимавам, да не направя някаква пакост.“ Казваш: „С пипане на носа работите не се уреждат.“ С какво се уреждат? –с мисъл. Вярно е, че мисълта оправя работите, обаче като мислиш, трябва да имаш някакъв предмет в ума си. Мисълта не е нещо отвлечено. Мисълта трябва да бъде чиста. И това е вярно, но чиста мисъл е тази, която поставя всяко нещо на своето място. Тя е свят на хармония. Не можеш да мислиш, ако не знаеш да поставиш всяко нещо на мястото му. Като отидеш на онзи свят, там всичките работи ще се наредят добре. И тук могат да се наредят. Тук имаме тяло, което ни пречи. И там ще имате тяло, и там ще ядете. Тук ти плащаш в гостилницата, там на тебе ще плащат. Тук учителите заповядват, учениците изпълняват, там е обратно: учениците заповядват, учителите изпълняват. Тук силните управляват, слабите изпълняват; там е обратно: слабите управляват, силните изпълняват.

Като ученици от вас се иска чистота и абсолютно безкористие. Срещнеш един свой учител, разговаряш се с него и като се разделите, казваш: „Искам да бъда като него.“ Радвай се, че той е учен, че говори добре, без да желаеш да си като него. Срещнеш една красива мома и си казваш: „Искам да бъда красива като тази мома.“ Радвай се на красотата ѝ, без да желаеш да си като нея. Щом пожелаеш чуждото благо, ти ставаш нещастен. Ако някой е предмет на внимание за тебе, ти ще бъдеш предмет на внимание за други. За да бъдете доволни, радвайте се на добрите, учените, красивите хора, без да желаете да бъдете като тях. Щом срещна добър човек, аз си казвам: „Радвам се, че има добри хора на Земята. Радвам се, че аз съм такъв, какъвто Бог, ме е създал, не желая да бъда като него. Велик е Бог, че е създал такова разнообразие в света“ Вечер, като излизам на открито, радвам се, че виждам звездите. Не Съжалявам, че не мога да отида до тях. Достатъчно е, че се ползувам от привилегията, да ги виждам. През

деня се радвам на Слънцето, без да Съжалявам, че не мога да отида до него, да го видя отблизо. Ако това е нужно, някога и то ще стане. Казвате: „Кога ще напуснем земния живот?“ Аз никога не се задавам такъв въпрос. Докато съм на Земята, радвам се, че съм тук и мога да уча. Като напусна Земята, пак ще се радвам, и ще благодаря, за новите условия. Какво по-хубаво от това, да бъда екскурзиант, да пътувам от Земята до Небето и от Небето до Земята.

Казват, че Земята е място на мъки и страдания. Това е субективно схващане. Бог работи върху Земята. Тя съдържа неизчерпаеми богатства в себе си, а ние я наричаме място на страдания и плач. Първото нещо, което се иска от вас, е да бъдете доволни от това, което имате. Ще кажете, че доволството лишава човека от условията да се развива. Чудно нещо, нима недоволството ви помага да прогресирате? Недоволството е написана книга, но това не значи, че написаната книга има условия да се развива. Който чете книгата, той има условия да се развива, но не и самата книга. Следователно много неща са написани върху вас, но вие не се ползувате от тях. Който чете написаното, само той има условия да се развива.

И тъй, бъдете доволни от всичко! Ако не можете да се радвате на една водна капка, на един скъпоценен камък, на един ручей, на един слънчев лъч, на един плод, на какво ще се радвате? Ако не се радвате на малките неща, няма да се радвате на големите. Какво искате тогава, да бъдете милиардери? И това не е лошо, но ако създадете нещо велико. Ето тези, които създадоха вселената, Земята, Слънцето, звездите, бяха милиардери. Затова астрономите казват, че във всяка звезда, в слънцата и планетите се крият големи богатства. Това са непостижими работи, а вие искате да бъдете милиардери. Какво ще направи един милиардер на Земята? Нищо особено. Обаче, дето мине, всички ще го ругаят, ще го наричат крадец, насилник, кожодер и т.н.

Не е лесно да се справиш с мнението на хората. Аз ви съветвам: „Бъдете доволни от положението си и радвайте се и на милиардерите. Радвайте се на богатите хора, за да им помагате. „Защо да се радваме на всичко?“ – За да решите правилно въпросите на живота.

Недоволството нищо не разрешава. Защо? Един адепт влиза в обществото на учени, философи, поети, които разискват върху важни въпроси. Адептът изважда една клечка кибрит и я подава на събралите се. Никой не посяга към клечицата. Всички я поглеждат с недоволство и си казват: „Ние се занимаваме с велики въпроси, а този ни предлага една обикновена клечица. Какво ще правим с нея?“

Обаче един от тях взима клечицата, разглежда я и веднага се отправя към печката. Туря дърва в нея, драсва клечицата и запалва огъня. Всички учени и философи усещат, че към тях иде топлина и започват да разтриват измръзналите си ръце. Те стават по-разположени, започват да се разговарят по-оживено – топлината ги съживи. Адептът видял как треперят и им помогнал.

Казвам, ако малката клечица не запали огъня на твоето сърце, твоите работи остават безсмислени. Вие не обръщате внимание на малката клечица, а очаквате да ви донесат един голям скъпоценен камък, или един златен пръстен с диаманти; друг път очаквате да видите некакво голямо чудо: да възкръсне умрелият или да се възнесе някой с огнена колесница като свети Илия. И това ще стане, но най-малко след две хиляди години. Какво ще правите докато дойде огнената колесница?

(Учителят нагласява цигулката си.) Какво искате да ви свиря? Това, което мене ме интересува, вас не интересува. Българинът обича да му се свири песента „Заплакала е гората, гората и планината.“ Вие какво искате? Нали имахте задача да изпеете думите „сестра“ и „брат“. Съставихте ли мелодия на тези думи? Който е написал нещо, нека го изпее.

Изпейте песента „Всичко в живота е постижимо“. Значи всичко е постижимо, когато времето е добро и ние сме разумни. Всичко е постижимо, когато доброто е основа на живота и разумността е цел. Тогава Духът създава условия за бъднините на човека. Вън има гъста мъгла, която оказва влияние върху гласа и струните на цигулката. Днес мъчно се пее и мъчно се свири. Мъглата произвежда депресия в атмосферата.

Тайна молитва

16-та лекция от Учителя, държана на 4 януари 1933 г., София, Изгрев.

ДВЕ ПРАВИЛА[196]

Тайна молитва

(Чете се темата: „Качества на разумния човек.“)

Всички математици решават задачата за определяне квадратурата на кръга. Тази задача се решава от математици и геометрици, но и до днес още не е решена. Знае се от геометрията, че срещу равни страни лежат равни ъгли. И обратно, срещу равни ъгли, лежат равни страни. В кръга се образуват четири равни триъгълника. Равни ли са квадратът и кръгът? Коя от двете фигури се явила първа? Квадратът ли е произлязъл от кръга или кръгът от квадрата? Ако те са произлезли една от друга би трябвало да имат една и съща основа. Може ли двама души да имат една и съща основа, един и същ произход и да се различават? Правите ъгли на кръга се образуват около центъра, а на квадрата – в периферията.

Ако прекараме двата диагонала в квадрата, получаваме четири триъгълника на които един от ъглите има върха си в центъра на квадрата. Квадратът, вписан в кръга, изглежда по-малък от него. Всъщност не е така, но перспективно изглежда по-малък. Трябва да се докаже, че квадратът е равен на кръга. Квадратът показва, че външните и вътрешните условия са еднакви или че външните условия и вътрешните постижения са еднакви. Значи външното налягане е равно на вътрешното. Обаче в кръга не е така. Там законите са различни. В кръга външното и вътрешното налягане не са еднакви. Външното налягане е по-слабо от вътрешното. Кръгът е фигура, създадена от разумно същество. Защо формата на главата е

[196] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Работа на природата“ – София 1948 г.

кръгла? – От голямото вътрешно напрежение. Защо челото е издуто отпред? – Пак поради вътрешното напрежение на мозъка. Ако главата на човек е квадратна, това показва, че мисълта му работи слабо. Такъв човек е крайно уравновесен. В него всичко е точно определено и отмерено.

Според индусите, човек не трябва да бъде нито радостен, нито скърбен. Какво ще бъде тогава? – Куб. Като куб, той е уравновесен, без никакви мъчнотии – нито външни, нито вътрешни. Според западните народи, човек живее в големи мъчнотии, които го правят неуравновесен. Затова казват: „За да се уравновеси, човек трябва да умре. Чрез смъртта той ликвидира с всичките си сметки.“ Питате: „Защо Бог създаде света?“ Аз питам вас: Защо казвате, че квадратът, вписан в кръга, не е равен на кръга? Ъглите и в двете фигури са равни, но има нещо в тях, което не е равно. Когато квадратът се движи около своя център, образува кривата линия на кръга. Тази линия показва пътя на движението или работата, която квадратът е свършил. Кривата линия представя заплатата срещу работата, която едно разумно същество е свършило. Искаш ли да знаеш колко трябва да се плати на един човек за известна работа, начертай един кръг, впиши в него квадрат и направи изчислението. Колкото и да работите, ще ви се даде само една четвърт от квадрата, т.е. един прав ъгъл.

Когато в техниката се говори за кръга и квадрата, взимат пред вид много съображения, а именно: какви сили действуват по права или крива линия; какво пространство заемат тези сили; каква енергия се изразходва; колко завъртвания и огъвания стават. Дойдете ли до сегашната математика и геометрия, казвате, че тези неща нямат приложение в дадените фигури. Не е така. Ето всички прави линии в човешкото тяло са линии на квадрата, а кривите линии, на главата например, са линии на кръга. Под „квадрат“ разбираме място, дето

външните и вътрешните условия са еднакви, а под „кръг“ – място, дето тези условия не са еднакви. Значи кръгът е фигура, създадена при действието на две различно големи сили: голямо вътрешно налягане и слабо външно противодействие.

И тъй, ако искате да създадете в себе си нещо устойчиво, трябва да се поставите на такова място, дето външните и вътрешните условия са еднакви. Тогава характерът ви няма да се огъва. Ако се поставите на място, дето външните или вътрешните сили са по-големи, характерът ви непременно ще се огъва. Какво показват огънатите линии на очите? – Условията, при които се образували. Когато очите хлътват навътре, това показва, че външните условия са лоши. Човек започва да се тревожи, в резултат на което очите потъват навътре. Щом вътрешните условия са добри, очите изпъкват. Очите на богатия са изпъкнали, а на бедния хлътнали. Казваш „Очите ми са изпъкнали, а съм беден.“ – Не си беден, но ти си вложил парите си в банката с безсрочен влог и не можеш да ги извадиш. Музикант, който има изпъкнали очи, свири по-хубаво от онзи с хлътнали очи. Който не вярва в това, може да го провери. Добрият човек има изпъкнали очи, разбира се не като на кукумявката. Неговите очи са пълни, но не като на тия, които има много натрупвания около очите си. Очите на добрия са изпъкнали, пълни приятни. В тях се чете доброта и мекота на характера. Докато не разбира законите на природата, човек никога не може да си обясни защо очите биват изпъкнали или хлътнали, защо носът е дълъг или къс, защо устата е голяма или малка, защо езикът е плосък или остър, защо пръстите са дълги или къси, тънки или дебели, защо ръката е голяма или малка и т.н.

Българинът казва: „Видиш ли човек с дълги ръце и дълги пръсти, това показва, че той обича да попипва.“ Казват за някого: „Длъжка му е ръката.“ Обаче за цигуларя е добре да има дълга ръка. Къса ли му е ръката, не е добре за него. Вината не е нито в дългата

ръка, нито в изпъкналите очи. Ако очите на човека са хлътнали, това показва, че условията му се лоши. Ако очите му са изпъкнали, условията са добри. Това е диагноза, по която се определя здравословното състояние на човешкия организъм. Когато човек губи силата си, очите му постепенно хлътват. Нервността и силните желания стопяват човека и очите му хлътват. Това показва, е в организма има малко мазнини. Щом очите хлътнат съвсем, те се затварят. Всеки знае кога се затварят очите. Тогава дават на човека безсрочен билет да замине за своето отечество. Ако иска да остане още малко време на Земята, той трябва да направи очите си по-пълни.

Това, което ви говоря сега, не е научно доказано. Туй са само изводи. От вас се иска да разрешите въпроса на какво се дължат лошите условия в живота. За да се докаже това, изхождат от гледището, че първоначално човек е бил създаден по един начин. На какво се дължи грехът? Знаем, че грехът е произлязъл от ябълката. На нея се дължат всичките нещастия и страдания. Ева се изкусила само при виждането на ябълката, т.е. от знанието, което очаквала да придобие. Виждането има един резултат, а знанието – друг. Каквото знае човек, това вижда; това, което не знае, никога не може да го види. Например Ученият човек има микроскоп, под който разглежда и най-дребните, невидими микроби, в увеличен вид. Вървиш по улицата, ритнеш някой камък на пътя си, без да подозираш, че в него се крие един диамант. Ритнеш го с крака си и продължиш пътя си. Ако беше учен човек, щеше да разбереш, че в този камък се крие една скъпо-ценност, с която може да подобриш материалното си положение.

Казвам, на мнозина съм говорил повече от 20 – 30 години и въпреки това, очакват да дойде Христос на Земята, да ги спаси. Очаквате да дойде денят, в който изведнъж да станете добри. Хубаво е

да живее човек с надежда. Тръгнали двама души на път; богат и беден. И двамата не носели хляб със себе си. Богатият казал: „Не съм свикнал да нося хляб със себе си. Деликатен съм, тежко ми е." Значи той се страхува, да не се осакати. Бедният казал: „Аз пък постоянно съм носил. Искаше ми се един път поне да изляза на разходка. Гърбът ми е охлузен от тежести." Гърбът на богатия е здрав. Понеже гърбът на бедния е охлузен, за да оздравее, той не трябва да се товари с нова тежест. Тръгват двамата на разходка. Единият със здрав гръб, а другият –с охлузен. Срещат един беден човек и го питат има ли нещо за ядене. Бедният казва: „Само сухи корички имам." – „Не ям сухи кори." – „Ако не ям, ще умра. Сух или не, ще ям. Иначе няма да издържа." Те продължават пътя си. Богатият очаква добрите условия, а бедният, без да очаква нещо, се натъква на лошите условия. Не се минава много време, богатият започва да куца, краката му не го държат. Бедният обаче е доволен от своите здрави крака. Защо богатият остава насред пътя? – Защото не може да яде. Той очаква да дойде Христос, да създаде добрите условия на живота. И вие, като говорите за Христа, очаквате благоприятните условия. Вие мислите, че като отидете на Небето, ще ви посрещнат ангели и светии и ще забравят вашите грехове. Те ще кажат: „Елате вие, благословени мои деца." Кой е благословен? Който се учи. Вие никога не сте се замисляли как ще стане тази работа, кой ще разреши въпроса за правите ъгли. Това не е ваша работа. И кръгът не е ваша работа.

Като ви наблюдавам, виждам, че всички сте от онези богати, които не искат да им се охлузи гърба. Всеки казва: „Тази работа не е за мене." Значи тази работа е за бедните. За бедния, който нищо не знае. Като говоря така, всеки се запитва: ако разреша въпроса за квадратурата на кръга, ще реша ли задачите си в живота?" Питам: Ако възлюбите Господа, ще решите ли задачите на своя живот? Или, ако посеете едно житно зърно в земята, ще разрешите ли всички

въпроси? В какъв случай ще разрешите задачите си, ако посеете житното зърно или ако го оставите в хамбара? Казваш: „Аз не се интересувам от тези въпроси, остарял съм вече.“ Аз пък не се интересувам нито от младите, нито от старите. Младият е един чешит, старият е друг чешит. Като се говори за млад човек, разбирам такъв, който само яде, пие е се удоволствува. Като се говори за стар, разбирам човек, който ял, пил, удоволствувал се и сега търси начин, как да се изплати. Сега мисли, прави сметки как да се справи с дълговете си. Вие мислите, че старият носи някаква мъдрост в себе си. Никаква мъдрост няма той, сметки прави, има да плаща.

Казвате: „Млад е този.“ – Млад е, но на чужд гръб. Това не е младост. Млад е онзи, който дава половината от яденето си на своя ближен. Стар е онзи, който дава половината от знанието си на своя ближен. Докато младият не споделя яденето си с бедния, не е млад. И докато старият не споделя знанието си с невежия, не е стар. В това отношение източната и западната философия си приличат. Разликата е само в това, че източната философия говори за самоусъвършенствуване на човека. Важно е какво трябва да прави след това. Според моята философия, като се усъвършенствува и няма какво повече да прави за себе си, човек трябва да работи за другите. Само тогава животът се осмисля. Не работиш ли за другите, нищо не си постигнал.

Ако след самоусъвършенствуването си човек не знае какво да прави, той ще получи такъв отговор, какъвто е получил един голям американски оратор. След като говорил 400 пъти пред едно голямо събрание, той се обърнал към слушателите си с въпроса: „Какво можем да направим сега?“ Те му отговорили: „Най-добре ще направиш да си отидеш у дома и повече да не се явяваш пред нас, да ни смущаваш.“ Той ги пита какво може да направи за тях, а те му отговарят: „Едно ти остава, да си отидеш вкъщи. Ако направиш това,

ние ще останем благодарни.“ Ако и ти говориш на хората 400 пъти и след това чуеш да ти кажат, че е по-добре да си отидеш вкъщи, да си починеш, отколкото да говориш, какво ще бъде твоето положение? Казваш: „Говорих ви 400 пъти. Какво разбрахте?“ – Разбрахме, че трябва да си отидеш вкъщи, да си починеш.“ И в Писанието е казано: „Иди да си починеш в мир.“

И тъй, който иска да се усъвършенствува, първо трябва да възстанови в ума си посоката на четирите прави ъгли.

Само тогава той може да се движи правилно. Квадратът има два диагонала, четири страни и четири прави ъгли. Единият ъгъл представя човешкия ум, вторият ъгъл – човешкото сърце, третия ъгъл – посоката на духа и четвъртият – посоката на душата. Това са четири възможности и постижения за човека. Под „възможност“ разбирам всичко, което иде отвън, което е дадено на човека. „Какви възможности имам аз?“ – Имаш здраво тяло, глава, ръце, крака, дарби и способности. Под постижения разбирам онова, което иде отвътре. Имаш стремеж, импулс, който трябва да използуваш. Ще седнеш на едно място да работиш, да развиваш своите възможности. Ще се занимаваш с правите ъгли и ще видиш, че всяка сила си има своето място: Духът, душата, умът и сърцето са поставени на мястото си. Числото едно е мястото на духа, две – мястото на душата, три – на ума, четири – на сърцето.

Следователно ще си служиш с квадрата като с емблема и с него ще решаваш задачите си. С квадрата ще си служиш като мярка, дето външните и вътрешните условия са уравновесени. И кръгът е емблема, но в него вътрешните условия са по-благоприятни от външните. В него външните и вътрешните сили не са уравновесени. Който мисли право, главата му е оформена, той може да работи всичко. Който не мисли право, главата му не е кръгла, не е добре оформена, той не може да работи. Каквито дефекти има човек на

тялото, на главата или на лицето си, в бъдеще ще се изправят. Вътрешните сили в него работят и изправят дефектите по един правилен, геометрически начин. Квадратът е емблема на правата мисъл, но в него има нещо статично. Всяка линия, която не се огъва, е права и къса; всяка линия, която се огъва, е крива и дълга. От тук правя следния извод: най-късата линия е онази, която при никакви условия не се огъва. Питате, лошо ли е огъването? По-лошо е пречупването, но и в него има нещо добро.

Като ученици изучавайте човешкото лице, веждите, очите, да се убедите в това, което ви говоря. Какво означават огънатите, счупените и правите вежди? Какво означават отворените и затворените очи? Какво означават сенките под очите? Големите и дълбоки сенки показват, че може да имаш големи постижения, но ще минеш през големи изпитания. Йов имаше голямо богатство, но го изгуби. Като мина през големи изпитания, Йов придоби нещо велико, веждите му изтъняха и очите му се отвориха. С отварянето на очите, той придоби голямо знание. Вие искате да ви докажа нещата научно. Това не е моя работа, то е патент на учените. Ако си позволя да отнема правото на учените, трябва да плащам, а нямам пари. Ученият доказва нещата по своя начин, а аз – по моему. Обаче това, което ви казвам, никъде няма да го намерите. От гледището на учените, това, което говоря, не представя някаква ценност. От мое гледище тяхното знание не представя някаква ценност. Какво знание е това, след като разрешаваш един въпрос, говориш по него с часове, и в края на краищата, нищо не си постигнал.

Учените казват, че завладели въздуха и хвърчат като птиците. Какво са постигнали птиците със своето хвъркане? Хората ги хващат и ядат. Учените откриха лодките, параходите и с това завладяха водата. Рибите владеят водата преди тях, но какво са постигнали със своето плаване? Хората ги ловят с мрежи и въдици и ги пекат на

огъня. Обаче, един ден и учените ще ги пекат като рибите и колят като птиците. Няма да се мине много време и вие сами ще видите това. Ще кажете: „Чудно нещо, един от нашите братя изчезна? Къде отиде? Излезе над водата и повече никой не го видя.“ Казвате: „Отиде на онзи свет.“ – Влязъл е в некоя мрежа. Както рибите и птиците стават жертва на хората, на техния огън, на тяхната пиростия[197], така и учените опитват силата на огъня. Хората се веселят, ядат печена риба и птица, но скъпо плащат за това удоволствие.

Какво става днес с учените хора? Не стават ли и те играчка на природата? Има разлика между съдбата на учения и тази на рибата и птицата. Когато Ученият открие нещо, след смъртта му издигат паметник. Никой човек не е надминал птицата в хвъркането, нито рибата в плаването, въпреки това нито птицата, нито рибата имат паметник. Каква наука има в това, че турят паметник на заминалия за другия свят? Каква наука има в стиховете, с които възпяваш заминалия? Ще кажеш, че той бил ангел, затова отишъл при Бога. Това не е нито изкуство, нито поезия. Колкото и да възхвалявате и възпявате човека и на онзи свят да отиде, пак ще бъде такъв, какъвто е бил на земята.

Един гръцки поп казвал на жена си: „Един ден, като умра, ще отида право в рая, на мястото на апостол Петър. Ако ме търсиш, там ще ме намериш. Толкова години служа на Бога, извоювал съм си първото място.“ Като умрял, попадията си казала: „Сега има кой да ме посрещне на онзи свят.“ След няколко години и тя умряла. Щом се видяла в другия свят, първата и работа била да се отправи към рая, да намери мъжа си. Обаче не могла да го намери там. Апостол Петър ѝ казал: „Мъжът ти не е тук, търси го в ада.“ Тя си помислила, да не би да се е загубил някъде по пътя. Най-после попадията отишла в ада,

[197] Пиростия – железен триножник или четириножник, върху който се поставят съдове в огнището.

дето намерила мъжа си. Крайно разочарована, тя започнала да плаче. Като я видял, попът казал: „Не плачи, не съм на толкова лошо място. Аз съм на раменете на владиката. На Земята той беше на моите рамене, а тук – аз съм на неговите. Все пак съм на по-добро място.“ Какво ни ползува тази утеха? И единият, и другият са в ада – място за мъчение. Каква наука е тази, в която има мъчение? На Земята хората стъпват на краката на своето невежество. Трябва да се повдигнат крачка напред и нагоре, да стъпят на раменете на владиката, т.е. да влязат в света на просветата. И владиката още не е разбрал живота.

Мнозина от вас слушат и се запитват: „Какво иска да каже Учителят? По буква ли да разбираме нещата или по дух?“ Казвам на някого: „Ти си добър човек.“ Какво означава думата „добър“? Искам да кажа, че колкото си добър, толкова си и лош. Ако някой ти каже, че си лош, това значи: „Колкото си лош, толкова си и добър.“ Доброто е равно на лошото и лошото е равно на доброто. Който започва добре, свършва зле; който започва зле, свършва добре. Как ще уравновесите тези неща и какво ще получите от тях? Кое от двете положения е за предпочитане: да започнеш добре и свършиш зле, или да започнеш зле и да свършиш добре? От двете положения ще съставя две пропорции: Лошото се отнася към доброто, както доброто към лошото и обратно: доброто се отнася към лошото, както лошото към доброто.

Л:Д=Д:Л

Д:Л=Л:Д

Значи ако започнеш лошо и свършиш лошо, в основата на твоя живот има нещо добро, което те спасява. Ако започнеш добре и свършиш добре, в основата на твоя живот има нещо лошо, което може да те спъне. Изучавайте двете пропорции, без да ги свързвате със сегашния си живот. Имаш знание, имаш вътрешен мир, обаче не мисли, че си разрешил задачите на своя живот. Защо? – Защото ако днес си радостен, утре ще бъдеш скърбен, ако днес си богат, утре ще

осиромашееш. Това са временни състояния, които не разрешават въпросите. Казвате: „Ще минем през големи изпитания." Ще минете през изпитания, независимо от това, дали ги желаете или не. Няма човек на Земята, бил той цар, княз, учен, философ, прост, невежа, който да не е минал или да не мине през изпитания и страдания. Каквото и да прави, нищо не може да го спаси от страданията. Едно се иска от всички: разумна философия и правилно разбиране на нещата. Каквото научите чрез тази философия, това е за вас. Не е моя работа да ви уча да бъдете добри и как може да се проявявате. Всеки да се проявява такъв, какъвто Бог го е създал. Това, което за мене е добро, за някого е зло. И това, което за мене е зло, за някого е добро. Ти ядеш месо и считаш, че е добро. Вземеш кокошката на своя ближен и я заколиш. Казваш: „Понеже ям месо, не правя нищо лошо, като заколя тази кокошка." Според мене ти правиш две злини: от една страна отнемаш живота на кокошката, без да я питаш, готова ли е да се жертвува за тебе, от друга страна взимаш единствената кокошка на ближния.

Сега да се върнем към въпроса за добрите и лошите условия в живота. Някой е недоволен от Господа за лошите условия, в които живее. На кого всъщност трябва да се сърдиш и от кого да бъдеш недоволен? Някога се сърдиш на Бога, някога на майка си и на баща си, а някога на самите условия. Може да имаш право да се сърдиш, но може и да нямаш право. Защо се сърдиш? Знаеш ли какво нещо е сърденето? Какво прави човек, като се сърди на Бога? Какво прави детето, като се сърди на майка си и на баща си? – Мълчи, не иска да говори. Щом се примири с баща си и майка си, започва да им говори. Като се сърди на Бога и човек като детето, престава да говори, не се моли вече и казва: „С молитва нищо не става." Това е детско разбиране. Ако не говориш на баща си, на себе си ще напакостиш. Следователно ще говориш на баща си, ще се молиш, за да придобиеш

нещо. Ще говориш, ще се молиш, ще приемаш чист въздух в дробовете си и ще изхвърляш нечистия навън. Ще се молиш, ще изказваш молитвата си вътрешно, през това време, ще задържаш въздуха в дробовете си и след това ще издишаш нечистия въздух. Ако се молиш, без да приемаш чист въздух, молитвата ти не се приема. Първо тя трябва да се очисти и след това да се пусне нагоре към Бога. Ти се молиш, а до тебе стои ангел, с четка в ръка и изчиства всяка дума, която излиза от устата ти. Думите ти минават девет пъти през вода, докато отидат при Бога. Ако ангелът е зает и не може да изчисти молитвата ти, тя не отива при Бога. Тогава сам ще я чистиш. Като живее, човек все трябва да работи нещо. Той не може да стои на едно място и нищо да не работи. Той е жив кръг, който постоянно се движи. От детинство до старост, човек постоянно се изменя. Точка не остава в него непроменена. Погледнеш се в огледалото, виждаш, че очите ти хлътнали, страните пребледнели, чудиш се какво става с тебе. След малко виждаш друга промяна. Въпреки това, има нещо неизменно в човека. Кое е това, което не се изменя?

Сега, като говоря така, аз не искам да ви обезсърдчавам. Не искам да изпаднете в положението на човек, който очаква неговия билет да спечели най-голямата печалба и като не успее, отчайва се. Преди да очаква печалба, той трябва да знае, че лотарията не разрешава въпросите в живота. Имаш известно верую – това е лотариен билет. Най-малката работа, която можеш да свършиш, струва повече от най-големия лотариен билет. Една права, трезва мисъл струва повече от всяка печалба на лотария. И аз, ако се случи на нямам работа, взимам един кръг, една плоскост и я движа в две противоположни посоки, като я завъртвам под ъгъл 90°. След това взимам друга плоскост – квадрат и нея завъртвам също в две противоположни посоки. Да завъртиш една плоскост на 90°, това значи да измениш нещо в себе си. Оглеждаш се и казваш, че не

харесваш челото си, носа, очите, устата си. Какво трябва да направиш? Не е достатъчно само да кажеш, че не се харесваш, но да намериш начин да измениш това, което не харесваш. В един ден не можеш да се измениш, но като работиш цял живот, върху себе си, можеш да подобриш чертите на лицето си, да станеш по-красив. Казваш: „Като умра, ще се изменя.“ Смъртта не разрешава въпросите. Когато гъсеницата се превръща в какавида и от какавида в пеперуда, тя умира ли? И човек по същия начин, може да се видоизмени. И най-лошото в себе си той може да видоизмени, да превърне на добро.

И тъй, първото нещо е да се освободите от утайките, т.е. от наслояванията във вашия организъм. Те ви правят кисели и недоволни. Утайки има в ума, в сърцето и тялото на човека. Утайките в тялото причиняват болестите, в ума причиняват недоволството, а в сърцето – злото. Утайките в ума пречат на човека да мисли ясно. Като отидеш в Невидимия свят, между разумните същества, няма да те питат от де идеш, как си живял, какво си придобил, но ще те питат за какво си способен, какво можеш да работиш. Когато детето постъпва в първо отделение, учителят не се интересува дали то е богато или бедно. Той иска да знае способно ли е това дете, може ли да възприема всичко, което му се преподава. За учителя е важно какво вътрешно богатство носи детето в себе си. Като влезете в Невидимия свят, и там се ръководят от същото. Не искат да знаят от какво произхождение сте, колко сте богати, как сте живяли. Там искат да знаят колко сте способни да възприемете знанието, което ви се преподава. И в този, и в онзи свят вие сте ученици. Следователно като ученици отличителното нещо за вас е умът. Вие трябва да имате светъл ум, да възприемате правилно знанието.

Много от вас искат да влязат в Школата, да бъдат записани за редовни ученици. Като ви наблюдавам, виждам, че не можете да влезете в Школата. Защо? – Не можете да учите. За да влезете в

Школата, трябва да решите задачите на квадрата и кръга. Ще кажете, че сте в Школата. Извинете, още не сте ученици. Привидно минавате за ученици, но сте далеч от Школата. Вие не сте минали още изпитите на ученика. За да бъдеш ученик, трябва да гледаш еднакво на доброто и злото. Те трябва да ти бъдат приятели – единият от дясната ти страна, другият от лявата. Като погледнеш на доброто, да кажеш: „Добро е това." Като погледнеш на злото, пак да кажеш, че е добро. Ако свиеш вежди пред злото, не се ученик. Някой ти направи зло, кажи спокойно: „Толкова му стига умът." Докато си на Земята, в обикновеното училище, всичко можеш да кажеш. Влезеш ли в Школата, от тебе се иска пълно самообладание. „Тогава да не си губим времето напразно."

Казвам, ако не си използувал времето за развитието на ума, сърцето, душата и духа си, то е изгубено. Времето, използувано за развитието на човешкия ум, сърце, душа и дух е спечелено. Това е мярката за времето. Разумно използуваното време гради. Докато гради, човек се повдига. За да ви приемат в Школата, трябва спазвате правилото: „Не губи времето си!" Това е надписът на първата врата, през която ще минете. Кога не губи човек времето си? Когато го използува за укрепване и развиване на духа, душата, ума и сърцето си. Не го ли използува така, той губи времето си.

Следователно като си дошъл на Земята, ти ще се движиш по квадрата и кръга, като мерки на живота. Учените, които създадоха навремето геометрията, получиха откровение от Бога и изнесоха истината в прости, геометрични форми. Като се намериш в трудно положение, тури ръката си на главата, на сърцето, на стомаха си и кажи: Не губи времето си! Не се занимавай с празни работи! Не губи условията! Не мисли за изгубеното богатство! Не се страхувай от лошите условия, защото те носят такова знание, каквото никой не може да ти даде. За какво трябва да мислиш? Помни: „Най-тежките

условия носят най-големите откровения. В най-тежките моменти на живота си, когато нямаше от никъде изходен път, Йов получи най-голямо откровение. И Христос получи най-голямото откровение, когато беше на кръста. Имаше нещо, което и Той не знаеше. Когато се намери в безизходно положение и не можеше да разчита на себе си, Христос каза: „Господи, в Твоите ръце предавам духа си!“ И вие, като се намерите пред големи мъчнотии, кажете си: Не си губи времето! Господи, в Твоите ръце предавам духа си. Три деня след разпятието си Христос разбра защо трябваше да мине по този път. На третия ден Той възкръсна. Когато човек мине през големи страдания и устои на тях, непременно ще възкръсне.

И тъй, ако сегашният живот, наука, страдание, добро и зло не станат причина да влезе човек в правия път, т.е. В рая, времето е загубено. Всичко в живота трябва да се превърне в условия, възможности и постижения за човека. Това значи да бъдеш ученик. Този е пътят на ученика за вътрешната Школа, за Школата на Всемирното Бяло Братство. Щом влезеш в Школата, ще дойде възкресението. Сега вие сте дошли до възможностите на живота, но не и до постиженията. Нито един от вас не знае какви постижения ще има в бъдеще. Постиженията подразбират виждане. Вие не сте дошли до фазата да виждате нещата ясно.

Много неща съм ви говорил, но всичко трябва да се пресее, да остане само онова, което ви е нужно. И вие имате много желания, но те са лед, който ще се стопи и изчезне, както водата, която потъва в земята. Не съжалявайте за това, което ще изтече. Не съжалявайте за триците. За вас е важно брашното. За вас е важно времето, което сте използували за ума, сърцето, душата и духа си. Не мислете защо идат страданията, несретите, нещастията. Не си губете времето да мислите за тях. Кажете: „Да бъде волята Божия!“ Щом сте дошли на Земята, вие сте придобили нещо. Физическият живот е условие за

придобиване на духовния; духовният живот е условие за придобиване на Божествения. Само Божественият живот, крие всички възможности за постигане на онова, което човешката душа желае. Следователно физическият и духовният живот са условия за придобиване на реалното. След него иде Божественият живот, който наричам щастие, блаженство.

Ако продължавам още да ви говоря, ще се спънете. Не, че не сте добри и умни; много добри сте, но сте много лоши и много глупави. Не, че не сте богати. Много богати сте, но и много сиромаси. Това са антиподи. Не казвам, че сте глупави, за да ви обидя. Кажа ли на някого, че е глупав, имам пред вид, че може да бъде умен. Някой те обижда, нарича те глупак. Не се минава много време, той счупва крака си. Ти веднага му се притичаш на помощ. Той вика, кряска, роптае против тебе. Обаче ти продължаваш да наместваш счупения крак. Щом го наместиш, болката престава. Тогава пострадалият признава, че си умен човек. Ти го питаш: „Знаеш ли кой съм? Аз съм от глупавите, от тези, от които не си доволен.“ Дето и да срещнеш доброто, ще знаеш, че в него е Бог. Той е скрит и в цветята, и в плодните дървета, и в изворите, и в добрите хора. Виждаш едно плодно дърво. Бог в него ти казва: „Скрий се под сянката ми, да си починеш и да си хапнеш един плод. Виждаш един извор. Бог в него ти казва: „Почини си и пий от моята чиста вода.“ Добрият човек ще ти каже една блага дума.

Нека всеки си отговори, вярва ли, че Бог живее в него. И аз си задавам същия въпрос. Не ме интересува дали Бог живее в другите хора. Интересувам се дали Бог живее в мене. Казвате: „Ти се различават от другите хора.“ – По какво? „Не знаем, но намираме разлика.“ Едно нещо ме отличава от хората, а именно: Аз зная положително, че без участието на Първата Причина, нищо не можете да постигнете и никой не може да ви обича. Земята и Небето да се

обърнат с главата надолу, но без Бога, никой не може да ви обича. Ако не дадеш място на Бога в себе си, и ти сам не можеш да се обичаш. Без Бога в себе си, ти ще променяш възгледите си по десет пъти на ден. Днес ще говориш едно нещо, на другия ден – друго. Къде си ти тогава? Истинският човек е в това, което съзнава, а не в това, което говори.

Често вие се обезсърдчавате и казвате: „Сгреших, окалях се." Коя жена, като маже и чисти къщата си, не се цапа? Нейната цел е да белоса къщата. Това е нейната награда. Че изцапала дрехата си, нищо не значи. Под „мазане" разбирам служене на ума, на сърцето, на душата и на духа си. Ако не знаеш как да им служиш, много още има да учиш.

Дръжте в ума си мисълта, да служите на духа, на душата, на ума и на сърцето си. Ако им служите правилно, вие вървите в правия път на живота, към разрешаване на великата задача, дадена от Бога. Всички пробудени души са поставени на голям изпит. От времето на Христа, цялото човечество се намира пред същия изпит. Всички хора държат матура. Никой не може да избегне от този изпит. Ако не го издържат, ще го повторят. Много от вас са държали матура, свършили са гимназия, други са свършили университет. Важен е обаче изпитът на живота, да влезете в житейското училище. Иде времето на този изпит. Той е сериозен, всеки ще бъде сам в стая, без никакви речници, никакви помагала, никакво подсещане. Ще разполага с десет часа и каквото напише през това време, то ще реши съдбата му. Ако напише работата си добре, ще му кажат: „Хайде, на добър път!" Ако нищо не напише, пак ще му кажат на добър път.

Сега аз не говоря за изпитанията, които носи новата година. Те не са важни за мене. Аз говоря за онзи велик изпит, пред който е поставено цялото човечество още от времето на Христа. Желая на всички да издържите този изпит добре и като дойдете при мене, ще

ви почерпя с нещо особено, а именно с гореща вода и захар. Може да очаквате баница, сладкиши, хубав обяд. Нищо подобно! Ще ви сложа само вода и захар. Не се позволява на завършилия образованието си да му слагат трапеза. Той сам слага и услужва на другите. В света има много хора, на които трябва да се готви. За здравите не остава време. В света има толкова болни, че ако трябва да се грижим за храната и на здравите, ще изцапаме яденето с нечистите си ръце.

Кои бяха основните мисли в лекцията? Първата основна мисъл: „Не губи времето си.“ Втората основна мисъл: „Служи на духа, душата, ума и сърцето си.“ За какво почитат царя? – За царското му положение. За какво не почитат бедния? За бедността му. Тогава защо бедният се обижда, че не го почитат? Нека бедността си върви. Кажи на бедността да се облече с нова, чиста дреха, за да я почитат. Трябва ли праведният и умният да бъдат бедни?

– Не трябва. Бедността е временно положение, а човек трябва да се стреми към вечното, да знае с какви възможности и постижения разполага.

Помнете двете правила: Не губи времето си! Служи на духа, на душата, на ума и на сърцето си!

Тайна молитва

17 лекция от Учителя, държана на 11 януари 1933 г., София, Изгрев.

ВЛИЯНИЕТО НА МУЗИКАТА[198]

Размишление

Ще прочета част от 13 глава, Послание към Римляните, от 8 до 14 стих. Апостолът казва, че всяка заповед на Словото се заключава в любов към ближния, както към самия себе. *(9 стих)*

„Облечете се с Господа Иисуса Христа." *(14 стих)* Това значи: Влезте в Божествения свят, на който Любовта е видимата, реалната страна.

В живота има общи и частни положения, общи и специфични състояния. Например удариш си крака. Това е специфично, болезнено състояние. Ти страдаш, мъчиш се и мислиш, че никой не влиза в твоето положение. Всъщност хората влизат едни други в положението си. Някога не могат да влязат в положението ти. Все ще се случи някой ден и други да си ударят крака, за да разберат положението ти. Като минат през същата опитност, те могат да ти съчувствуват. Ето защо, необходимо е да изучавате специфичните състояния на хората. Някога си доволен от нещо, а някога – недоволен. Доволството и недоволството хвърлят отпечатък на лицето. При недоволството изпитваш специфично състояние, от което искаш да се освободиш. Първо трябва да разбереш защо си недоволен. Недоволен си например, че ти липсва яденето, към което имаш особена слабост. Някога си недоволен, че ти липсва известен цвят, не знаеш как да го намериш. Недоволен си и от черния цвят като символ на скръб, страдание или смърт. Черният цвят е символ и

[198] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Работа на природата" – София 1948 г.

на лошите условия в живота. Всеки цвят има свой произход. Това трябва да се изучава.

И тъй, стремете се към онова верую, към онази наука, която поставя човека в правата посока, към изучаване и познаване на себе си. Какво трябва да познава в себе си?

– Своя характер, доброто в себе си. Това е общо казано. Доброто е основа на живота. Но какво можеш да съградиш на тази основа? Поставяш основа на своята къща и започваш да градиш. Върху тази основа можеш да градиш каквото искаш. Важно е основата да бъде здрава. В някои случаи доброто се разглежда като резултат. Казват: „Добра е тази постъпка." в случая доброто е материал за градеж. Доброто се разглежда още и като хармонично съчетание между мислите и чувствата на човека. Без тази хармония човек не е способен за работа. Казват за някого, че е активен, а за друг – че е пасивен. Това не значи, че първият е добър, а вторият – лош. Казват за някого, че е търпелив. Но мнозина смесват доброто с търпението. Някой понася всички несгоди на живота си с мълчание. За него казват, че е добър. Не, той е търпелив. Добрият може да не е търпелив. Той има пред вид друго нещо. За другиго казват, че е благороден. Кой човек е благороден? Ако бихте писали тема върху благородството, ще кажете, че благородният е добър, любящ, истинолюбив, щедър. Обаче не може да определите благородството, докато не го опитате. Всеки човек ще бъде изпитан, сам да познае благороден ли е или не.

Хората говорят за истината, без да я познават. Истината трябва да се опита. Говори се за факти, но фактът не е истина. Под „Истина" разбирам най-високото положение, до което е достигнала човешката мисъл. Дойдеш ли в това положение, ти си доволен от всичко. И тогава ти нищо не говориш за истината и никого не убеждаваш в нея. Както не можеш да утешаваш гладния, че някога ще му опечеш погача, така не може да се доказва на човека какво е истината. Ти си

сит и мислиш, че ще задоволиш гладния с обещаната погача. Ако искаш да задоволиш глада му, изпечи погачата и му я дай. Или заведи го в твоята плодна градина и му предложи да си набере колкото иска плодове. Каже ли, че не е привикнал да яде плодове, това показва, че той не е гладен. Гладът ще го научи да яде всичко. Това са специфични положения в живота на човека, които трябва да се обобщят.

Хората се оплакват, че работите им не вървят, както те искат. Защо е така? Има нещо криво в тях. Ако работите на хората ставаха според тяхното желание, кой на кого щеше да угажда? Милиарди хора има на Земята. Как ще се задоволят техните желания? Ако това е лесна работа, ти си първия човек. Угоди на себе си. Опитай се да угодиш сам на себе си, да видиш лесно ли е това. Пръв ти дай образец, да покажеш как може човек да си угоди. „Как ще си угодя, като нямам пари? Искам да ям, хляб нямам. Искам да се облека хубаво, дрехи нямам. Искам да яздя на кон, пари нямам. Искам да усиля вярата си не зная как.“ Ти изнасяш така нещата, като че ли целият свят е длъжен да мисли за тебе. Ти мислиш, че Господ, ангелите, добрите хора – всички трябва да мислят за тебе. Никой не ти е длъжен. Прав си само в едно отношение, а именно: ако съзнаваш, че си част от цялото, от Великия общ организъм. Обаче ако си излязъл от цялото, то не се грижи за тебе. То има вече друго отношение към тебе.

Ти си беден човек, живееш само за себе си, но питаш: „Защо царят не мисли за мене?“ – Чудно нещо! Царят има толкова работа, не може да мисли за тебе. Ти сам си се отдалечил от Него. Така и в самия човек има известни мисли, известни чувства, за които той сам не се интересува. Трябва ли те да питат защо човек ги е пренебрегнал? Много естествено, като клетки в общия организъм, те се отделят от него и го измъчват. Човек само се пита, коя е причината за това

страдание, за тази мъка. Причината се крие в това, че клетките на стомаха или на черния дроб, са недоволни от господаря си и не функционират правилно. Какво трябва да направиш, за да възстановиш здравословното състояние на организма? Трябва да угодиш на стомаха си. Как? Като повдигнеш клетките на стомаха в по-високо състояние, отколкото са били. Те искат студена вода. Ще ги убедиш, че студената вода е вредна и ще им дадеш топла. Те искат месна храна. Ще ги убедиш във вредата от месото и ще им дадеш лесно смилаема храна. Така ще се възстанови хармонията между клетките на стомаха и състоянието на целия организъм ще се подобри.

Често вие мислите за Небето и се отвличате от прямото си задължение. Добре е да се мисли и за небето, но като за училище. Обаче знанието не е нито в гимназията, нито в университета, като здания. Знанието не се придобива само от учебниците и пособията в училищата. Знанието е в професорите, които го предават. И Небето е подобно на университета, дето са събрани възвишени души, завършили своето земно развитие. Там се придобива истинското знание, но за това е нужен ценз. За да те приемат на Небето като ученик се изисква висок ценз. Всеки може да влезе в университета, но временно като гост. Там ще те разведат из всички стаи, да видиш какви пособия има, как са наредени, но ако пожелаеш да слушаш лекции, няма да те пуснат. Там се преподава висока наука, която за обикновения човек е толкова достъпна, колкото човешкото знание е достъпно за котката. И котката, като влезе вкъщи, дигне си опашката, огледа се наоколо и мисли, че всичко е постигнала. Така нищо не се постига. С гледане само не се придобива знание. Това, което човек е минал преди милиони години, котката едва сега го минава. Като вдигне опашката си, тя мисли, че много знае. Нищо не знае тя. С вдигането на опашката си, тя иска да каже, че няма защо да мисли

много. За нея е така, но не и за човека. Детето от първо отделение знае да смята до 20, но какво е това знание пред знанието на учения?

Сегашните математици и учени знаят много работи, но като дойдат до числото 13, всички се страхуват. Защо се страхуват? Това число не е пълно, в него липсва майката – двойката. Единицата е бащата, тройката – синът, но той е нехранимайко. Бащата се чуди какво да прави с този син, не може да го възпита. В числото 13 няма любов, затова го считат фатално. Казвате, че това число има отношение към личността. Не към личността, но към индивида. Коя от двете думи има по-стар произход: индивидът или личността? Думата „индивид" има по-стар произход. Първо човек се индивидуализирал, а после станал личност, според сегашното разбиране на това понятие. Индивидът се отделя от цялото. Когато казват, че някой се е индивидуализирал, това значи отделяне от цялото. Под „личност" разбират човек с известни качества. Когато се говори за високото произхождение на някого, имат пред вид неговата личност. Когато се говори за общественото му положение, имат пред вид индивида. Значи, външните прояви се отнасят до индивида, а вътрешните – до личността.

Казвате, че човек трябва да се откаже от своята личност. За какво ще се хване тогава? Добре е човек да не дава голямо значение на личността си, но какво ще прави с егоизма? Той обича себе си. Де е лошото в тази обич? Като обичаш себе си, ти се отклоняваш от правата посока на обичта. И наистина, който обича само себе си, не е в правия път. Той изпада в положението на детето, което прегръща и целува майка си с цел да изтръгне нещо от нея. Щом я предразположи към себе си, то веднага започва да иска от нея бонбони, ябълки, орехи и др. Майката казва: „Много добро е моето дете." Въпрос е колко е добро. Това дете мисли само за себе си, а майката се заблуждава, че то я обича. Детето не целува и прегръща

майка си от любов, но от желание да получи нещо от нея. На първо място детето има предвид себе си, своето желание.

Егоизмът съществува и в религиозния живот на човека. Ставаш рано сутрин, изправяш се на молитва пред Господа, мажеш и гладиш пред Него, с цел да ти даде нещо. Случва се, че Той ти дава, каквото искаш.

Казваш: „Едва се помолих и Господ прие молитвата ми." Обаче срещал съм мнозина, които се оплакват, че с години се молят и Господ не отговаря на молитвата им. Защо не им отговаря? – Защото трябвало те сами да си помогнат, не е нужно да безпокоят Господа. Някой се молил на Господа да му даде ниви за обработване. Това не е Негова работа. Молим се за ниви, за здраве, но не получаваме отговор на молитвата си. Това е твоя работа, а не на Господа. Ти си дошъл на Земята здрав, нищо не ти остава, освен да поддържаш здравето си. Лягай и ставай рано, не пиянствувай и не преяждай, не се пресилвай. Ако ти е дал достатъчно здраве, а ти не го поддържаш, вината не е в Бога. Ти не живееш разумно, разпиляваш здравето си, а искаш да ти се даде още здраве.

Питате: „Защо Бог не отговаря на молитвата ни? Защото искате това, което ви е дадено. Искаш да станеш учен. Дадени ти са способности. Нищо не ти остава, освен да учиш. Учи, ще станеш философ, професор, какъвто искаш. „Аз се моля." – Знание с молитва не се придобива. Ако се молиш и същевременно учиш, това е друг въпрос. Казваш: „Аз знаех само два – три въпроса от целия материал и като се помолих, падна ми се това, което знаех." Не се заблуждавай. Не уповавай на това. Утре ще ти се падне един от най-трудните въпроси. Какво ще правиш тогава? Казвате: „Толкова години вече сме в Школата и нищо не сме научили." – Много нещо сте научили, но същественото трябва да се знае. „Не сме способни." – Способни сте, но не използувате способностите си, както трябва. Вие повече

критикувате отколкото работите. Не гледате своята работа, но критикувате кой как живял, как се обличал, как се вчесвал. Как трябва да се реши човек?

В Америка в една област назначили един добър проповедник. Обаче веднага се разнесъл слух, че той се реши като жена, с път по средата на главата. Веднага подали заявление до епископа с молба, да им назначи друг проповедник. Те казвали: „Не искаме проповедник, който се реши като жена“ Епископът извикал проповедника да чуе и неговата дума. Какво било учудването му, когато видял, че проповедникът нямал никакъв път на главата си. Той бил вчесан по последната мода. Значи някой пуснал лъжлив слух по адрес на проповедника и критиката веднага го възприела.

Казвам, често общественото мнение играе роля на барометър. То се произнася за хората, както барометърът за времето, дали налагането е високо или ниско. Обаче не е все едно да кажеш, че налагането е високо или ниско, голяма е разликата. Като наблюдавам барометъра, някога при известно налягане, вали дъжд. Друг път, при същото налягане, времето е добро. Това са изключения. При всички барометри има изключения, но в кристалните барометри са най-малко. Който се занимава с определяне на времето, не трябва да следи само барометрите, но да изучава посоката на ветровете, изгрева и залеза на Слънцето, облачността – да бъде метеоролог. Някога облаците горе, в пространството имат една посока, а долу – друга, ветровете – също. Има ветрове със спирално движение. Всичко това трябва да се има пред вид. Някога на небето се явява една пурпурна краска – сутрин, или вечер. Тя показва, че в атмосферата ще стане голяма промяна. Гледаш небето ясно, чисто, но след няколко часа става голяма промяна. Като знаеш това, скрий се на безопасно място. Който не разбира тези неща, той се любува на пурпурната краска, не

подозира, че след малко трябва да се крие от нея. Тя всякога изненадва.

И тъй, каквито промени стават в природата, такива стават и в човешкото съзнание. Някога чувствуваш, че ще стане нещо, тъжно ти е, мъчно ти е, без да знаеш защо. Казваш: „Ще стане нещо.“ Това е процес, който става в подсъзнанието. Не се минава много време, става така, както си чувствувал. Има процеси, които стават в обикновеното човешко съзнание. То се отнася до дребните неща в живота: ядене, пиене, простите отношения. Такова съзнание имат и животните. После човек дохожда до по-високо съзнание в себе си, чрез което схваща радостите и скърбите. Без да е направил някаква видима грешка, той е тъжен, недоволен от себе си. Някъде отдалеч чувствува, че или по мисъл или по чувство не се проявил добре. Също така отдалеч чувствува и радостта. Вярваш в нещо, което още не е станало. Вярата има отношение към самосъзнанието. Вярата съединява мислите и чувствата в едно, прави човека устойчив, стабилен. Тя координира вътрешния живот на човека. Вярата никога не лъже човека. Вярваш, че нещо ще стане, така или иначе. Както вярваш, така става.

Следователно съществуват няколко съзнания, които действуват в човека: свръхсъзнанието, подсъзнанието, самосъзнанието и съзнанието. Свръхсъзнанието наричат интуиция. Който е развил интуицията си предчувствува нещата, които ще се случат, даже и в по-далечно бъдеще. Както чувствува, така става. За такъв човек казват, че е мистик. Психологията на различните съзнания е различна. Не е все едно дали живееш в обикновеното съзнание, в самосъзнанието, в подсъзнанието или в свръхсъзнанието. Когато минава от едно съзнание в друго, човек претърпява едно болезнено състояние. То се отразява външно върху ръцете: някога ръцете изсъхват повече, отколкото трябва, а някога са много влажни.

Организмът е здрав, когато ръцете не са нито много сухи, нито много влажни. Някога ръцете на човека са много грапави. Това се дължи на вътрешните стълкновения в организма. То е подобно на вълненията, които стават в моретата. Тогава повърхността на водата не е гладка. Казваме: „Морето се вълнува.“ Някога добрите чувства в човека се сменят с лоши и лошите – с добри. Той се намира под голямо вътрешно напрежение. Всяко вътрешно вълнение се отразява на кожата. Без да разбира това, човек пипа кожата си и като забележи, че е корава, грапава, започва да търси причината. Щом намери причината, той може да урегулира своите мисли и чувства. Ако успее в това, в него настава мир и спокойствие. Той е доволен от себе си, както градинарят е доволен от градината с, която разкопал, обработил и посял.

Какво трябва да правите, за да възстановите своя вътрешен мир? Първата ви работа е да регулирате мислите и чувствата си, да им дадете съответното място. Старите възгледи да турите на една място, а новите – на друго място. Недоволен си, изучавай себе си, да знаеш защо си недоволен. Движиш се между хората, имаш отношение към тях. Не е достатъчно майката да знае, че е длъжна да кърми детето си – трябва да знае кога да го кърми и как да става това. Ако е разтревожена, по никой начин тя не трябва да го кърми. Нека помоли съседката си да накърми детето ѝ, но не и тя сама. Искаш да заколиш една кокошка и започваш да я гониш. Тя бяга, крие се, страхува се. Тя предчувствува, че ще стане с нея, нещо лошо и от страх кръвта и се трови. Обаче ти я хванеш, заколиш я и я сготвиш, без да подозираш, че тази отрова минава и в твоята кръв. Като знаеш това, не се чуди, от де идат разстройствата и болестите на организма. Ако можеш да залъжеш кокошката и неусетно да я заколиш, добре, но и това не е правилно. Най-добре е да заколиш само онази кокошка, която е готова да се жертвува. Има кокошки, които предчувствуват смъртта и

са примирени. Заколиш ли такава кокошка и я изядеш, ще придобиеш добро разположение. Ще изядеш кокошката и ще си кажеш: „Вкусна беше тази кокошка." Сега аз ви навеждам тия факти, за да имате ясна представа за своя живот, да знаете де се крие причината на страданията. Вървиш по улицата, срещаш един професор, поздравявате се и продължавате пътя си. В това време чуваш някакъв болезнен стон. Обръщаш се и виждаш, че професорът паднал на земята и силно ударил ръката си. Веднага го хващаш и придружаваш до университета. Чудиш се защо е паднал. Има причина за това. Професорът се разтревожил още у дома си – имал разправия с жена си. Силно смутен, той не могъл да запази равновесието си и изговорил лоши думи. Причината може да бъде и от друг характер, но важно е, че всяко физическо падане има своя дълбока психическа причина. Някой се моли на Бога, но през всичкото време в ума му се въртят неговите кредитори, не го оставят свободно да се моли. Изобщо, за всяко страдание има индивидуални и колективни причини.

Щом намери причината, човек лесно се справя със страданието си.

Често получавам писма и телеграми от провинцията, че някой брат или сестра заболели, искат от мене съвет. Аз мога да дам съвет, но какво ще правите вие? Ако оставяте на мене да свърша всичките работи, за вас няма да остане нищо. Защо не се съберете по няколко заедно и не направите обща молитва? Колко души от вас умряха преждевременно? С молитвата си, с участието си към болния, вие можехте да го задържите по-дълго време на Земята. Казвате: „Каквато е Божията воля, това ще стане с него." Така е, но Божията воля е да си помагате взаимно. Някой се намира в затруднение или е без служба. Помолете се за него. Щом всички се молят, Бог ще отговори на молитвата ви. Дойде някой при мене и ми казва: „Ако искаш, можеш

да ме излекуваш.“ Ако искам, мога да те излекувам, но и ти трябва да искаш.

Три фактора играят роля в човешкия живот: Господ, твоят ближен и ти сам. Следователно ще оздравееш, ако Бог иска, ако аз искам, и ако ти искаш. Достатъчно е да липсва един от трите фактора, за да не се нареди работата. Какво трябва да направиш, за да иска Бог твоето оздравяване? Дойде един цигулар при вас и вие искате да ви свири. Казвате: „Ще свириш вън.“ – „Не мога да свиря вън, дъжд вали.“ – „Нищо, ще ти турим качулка и наметка.“ – „Свирил ли си на влага, с качулка и наметка? Пръв ти дай пример и аз ще те последвам.“ За свиренето и пеенето са нужни специални условия. Човек не може на всяко място и по всяко време да пее и свири. Болният пее ли? Като оздравее, пее. Като нареди работите си добре, пак пее. Като си пийне малко и развесели, българинът започва да пее.

Имахме един познат, наричаха го Иван владиката. Той беше учен човек, знаеше френски, арабски. Като говореше с хората, минаваше за сериозен човек. Той казваше: „Не се живее лесно на Земята, трябва много да се мисли.“ Обаче от време на време той обичаше да се отбива в кръчмата и да си пийне едно кило винце. След това ставаше весел и казваше: „Глупаво е човек много да мисли. По-леко трябва да се живее.“ Като изтрезнее, пак ставаше сериозен. Щом пийне, развеселяваше се. Човек трябва да бъде весел и без винце. Ако е за пиене, нека пие най-много от 25 – 50 грама вино, да се тонира. Лошото е там, че като пийне една чаша, постепенно увеличава. Като изпиеш една чаша, престани, не увеличавай чашите. „Да не пием ли старо, 20 годишно вино?“ Ако виното ти действува добре, пий само 25 грама, по никой начин повече. Добре е да не пиете вино, освен като лекарство.

Многозина изпадат в особени, специфични състояния, подобни на опиването от вино и се чудят коя е причината за тях. Работете върху

себе си, да се справите със своите специфични състояния, които ви измъчват. Има специфични състояния, подобни на тези от тесни обувки. Поръчваш си обувки, но се оказват тесни. Обущарят казва: „Поноси ги малко, докато се разпуснат.“ Те ще се разпуснат, но ще направят мазоли на краката ми. – „Ще ги турим на калъп.“ – Късно ще бъде вече. Важно е да ми направиш по-широки обувки, да не ме убиват. – „Ще изложа изкуството си с такива безформени обувки.“ Значи за твоето изкуство ще нараня краката си.

И аз съм имал неприятности с обущари. Някой иска да ми направи хубави обувки, тесни, спретнати, без да държи сметка за краката ми. Казвам му да ми вземе мярка точно по крака и след това да пусне поне един сантиметър и половина повече на широчина. „Няма защо толкова широки!“ – „Направи ми ги както искам.“ – „Ще се изложа пред обущарите.“ – „Не се страхувай, хубавите обувки се познават.“ Всеки от вас е обущар. Направете си такива обувки, от които сами да се задоволите. Ако ти сам не се задоволиш, никой не може да те задоволи. Недоволен си, че лоша мисъл влязла в ума ти. Вината е в тебе. Защо я допусна? – „Окръжаващите са виновни.“ И те са виновни, но отчасти. По-голямата вина е в самия човек.

И тъй, като говорим за новото разбиране на любовта, имаме пред вид проявите и в различните съзнания. Тя се проявява в съзнанието по един начин, в самосъзнанието – по друг начин, в подсъзнанието – по трети, и в свръхсъзнанието по четвърти начин. Това, което хората наричат любов, не е никаква любов. Характерна черта на любовта е, че тя уравновесява силите в човешкия организъм. Дето влезе любовта, там противоречията изчезват. Който обича, той е досетлив, той има силна интуиция. Той знае нуждите на човека и веднага ги задоволява. Ако е гладен, ще го нахрани, ако е жаден ще го напои, ако е болен, ще му помогне, да оздравее по-скоро. Вън от човешкия ум, любовта, не

съществува. Казваш: „Много те обичам.“ Това е афектация. Любовта изключва афектите.

От Божествено гледище любовта повече дава, по-малко взема. Ако не даваш, не можеш да любиш. Първо ще даваш, после ще вземаш. Първо ще посееш житото на нивата, а после ще вземеш от посятото. Може цял живот само да даваш, да сееш на нивата. В другия живот ще вземеш, каквото си сял. Всяка добра постъпка, направена на когото и да е, един ден ще се върне пак при тебе. Всяко добро желание, отправено към някого, един ден ще донесе плодовете си пак на тебе. Може ли ученикът да учи добре, и да не бъде добре поставен пред своя учител? Ако си царски син и не учиш, колкото и да искат да ги помогнат професорите, в края на краищата всички ще признаят, че не обичаш да учиш и ще ти поставят слаби бележки. Ако не учи, професорите ще кажат на царя, че синът му не учи, за да постави на преден план втория син. Ако и той е неспособен, да постави на първо място за наследник третия син. Всеки има по един наследник в себе си, който доскоро е живял в областта на самосъзнанието. Скоро ще бъде в областта на свръхсъзнанието. Различните съзнания разполагат с различни методи за работа. Молиш се, но нямаш никакъв резултат. Вместо да се подобри състоянието ти, ставаш по-неразположен. То показва, че кръвообращението ти не е добро, не си ял добра храна. Какво си ял? – „Баница.“ Пресни ли бяха материалите на баницата? – „Не бяха пресни, но баницата беше направена добре.“ Не яж такава баница. По-добре свари няколко картофи, обли ги и ги яж със солчица. Те представят вкусно и здравословно ядене. Който иска да създаде характер в себе си, да се храни с проста, но чиста, здравословна храна. При това, всеки сам трябва да си прислужва. Всеки трябва да си знае каква храна отговаря на неговия организъм. Всеки има своя любима храна или плодове, които му подхождат.

Между храненето, дишането и мисленето има известно отношение. Следователно ако не можеш да избереш храната си, не можеш да подбереш и мислите си. Щом избираш добра храна, ще избираш и добри мисли. Чистата и здрава храна не се вкисва. Можеш ли да кажеш същото и за мислите? Какво означава думата „вкисване“? Вкисването не е разлагане. То е първият процес при подквасването. Ще чакаш млякото да се подкваси и тогава ще го ядеш. Ако ядеш вкисната храна, ще се разболееш. Като знаеш това, пази се от вкиснали мисли. За да не става вкисване, всеки търси добра подквасa. Любовта, истината, знанието са особен вид подкваси, с които човек може да си служи.

Сега ще ви дам работа за цяла седмица. Мислете за врата и влиянието ѝ върху човешкия живот. Мислете за благородните чувства, върху жертвата. Често религиозните мислят за онзи свят, да отидат между ангелите, там да живеят. Как ще отидете между ангелите като не познавате характера им? Ангелите се отличават с абсолютна чистота. За да отидеш между тях, и ти трябва да бъдеш чист. Имаш ли тази чистота? Ангелът има чисти мисли и чисти чувства. Те се сливат в едно, не както в човека. Ангелът не различава мислите от чувствата си, защото между тях има пълна хармония. Дойде ли до човека, там нещата са разединени: често чувството е в противоречие с мисълта. Това произвежда дисонанс в човешкия живот. Както в музиката се явяват дисонанси и се изправят, така и в човешкия живот има много дисонанси, които трябва да се изгладят.

Откога датира музиката в живота? От създаването на човека. Някой казва: „Да имам пиано, или друг някакъв инструмент!“ Ти имаш най-стария инструмент. Не си ли доволен от него? – „Кой е този инструмент?“ – Ларинксът. Никакъв инструмент не може да се сравни с човешкия ларинкс. Само едно се иска от вас: да го развивате правилно. *(Учителят свири с цигулката и пее:)* „Всичко старо си

отива. Иде зората на новия живот. Старото не може вече да живее. Животът нов ще остане на земята.“ Старият, грешният живот, който носи хиляди страдания и неволи, си отива. Щом си отиде, ще му благодарите, защото и той донесе нещо добро.

Изпейте песента: „Всичко в живота е постижимо.“ Кога? – Когато доброто е основа, разумността – цел, а Духът гради светли бъднини. Ще спрем дотук, ще оставим песента незавършена. И това е хубаво. Такива са условията на физическия свят. Много неща на земята губят своята красота – заличават се. На земята красивите неща губят своята музикалност. Не е лесно да поддържаш своето музикално разположение. Въпреки това пейте, да запазите музикалното си разположение. Който пее, малко боледува. Ако заболее, лесно се лекува. В това отношение музиката е добро лечебно средство. Който пее, по-добре мисли. Доказано е, че музикалното чувство е добре развито във всички поети, художници, философи. Като ви наблюдавам, виждам, че музикалното чувство не е еднакво развито у всички. За да го развиете, пейте и като здрави и като болни; и като разположени и като неразположени. Така ще развивате и волята си. Не е лесно да те боли счупеният крак и да пееш. Герой трябва да бъдеш. Вие се страхувате да пеете, да не вземете фалшиви тонове. Пейте у дома си, когато сте сами. Кой ще ви слуша? Важно е да се упражнявате. Ангелите пят хубаво, но те се упражнявали хиляди години. „Нямаме условия.“ Къде ще намерите условия, в музикалната академия ли? И това ще бъде, но първо се иска предварителна подготовка. После ще ви приемат в музикалната академия. Пейте, за да развивате и мисълта си. Всеки трябва да пее, като условие за подобряване на здравето. Пейте колкото може повече.

Дръжте в ума си мисълта за пеенето, като условие за здравословното състояние на човека. По-рано вие пеехте по-добре, затова и в духовно отношение бяхте по-добре. Сега пеете по-малко и

в духовно отношение отпаднахте. Това е причина и за честите заболявания между вас. „Сега ли е време за пеене?“ Вие сте в положението на евреите, когато ги взимаха в плен. Те си казваха: „Свърши се вече нашата песен.“ Може ли да бъдеш пленник и да пееш? Казвам, в каквото и положение да се намираш, пей! Само така ще се освободиш от дявола. Той бяга от пеенето и от молитвата.

Тайна молитва

18 лекция от Учителя, държана на 18 януари 1933 г., София, Изгрев.

НОВАТА ПЕСЕН[199]

Размишление

Ще прочета 4 глава от Посланието към Ефесяните.

Един от стремежите на хората е да придобиват знания. В стремежа си да придобиват повече знания, те приличат на музикантите, които се състезават, кой да излезе по-голям виртуоз, да се прослави пред хората. Същото състезание се забелязва и в религиозния живот. Като влезе в религиозно общество, човек проявява амбиция да се състезава с окръжаващите, да излезе по-голям виртуоз в духовно отношение. Не е лошо да се състезава човек, но това е външната страна на живота. Някога външната страна е човешка, а вътрешната – Божествена. Някога е обратно: външната страна е Божествена, а вътрешната – човешка. Значи, не всякога вътрешната страна е Божествена. Трябва да различавате тези неща, да не изпадате в противоречия.

„И тъй, аз, узник в Господа, моля ви, да ходите достойно на званието, в което бидохте призвани; с всяко смиреномъдрие и кротост, с дълготърпение, да си претърпявате един друг с любов.“ *(1 и 2 стих)*

Какво значи достоен? Това значи да ходи човек изправен, с дигната глава, с изправен гръбначен стълб, като войник, който отива на бойното поле. Достойнството се отнася до външната страна на живота. Ако нямаш достойнство, ти се смущаваш, свиваш се, не си уверен, дали ще успееш. Ученик, който знае уроците си, има самосъзнание, който не знае уроците си, свива се и си мисли дано

---

[199] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Работа на природата“ – София 1948 г.

учителя не го вдига днес. Той се крие от погледа на учителя, няма достойнство. Същото виждаме и в религиозния живот на човека. Той може да се свива – няма достойнство; може да ходи изправен, с достойнство. Това не е за упрек, но външното държане е резултат на вътрешното състояние на човека.

„Смиреномъдрие, кротост и въздържание." Това са качества на човека, които трябва да се преведат. Смиреният не е слаб човек, напротив, той е силен. Който не разбира това, казва, че смиреният е слаб човек. Лъже се той, силата на човека се крие в смирението. Казват за някого: „Той е кротичък." Искат да кажат, че е слаб. Не, слабият не може да бъде нито кротък, нито смирен. Кроткият и смиреният е високо добродетелен. Когато слабият иска да стане силен, той върши престъпление. Смиреният никога не върши престъпление. Следователно светът се нуждае от силни хора, които са готови да станат слаби, а не от слаби, които се стремят да станат силни, да заповядват, да управляват...

„Един Господ, една вяра, едно кръщение." *(5 стих)*

„Един Бог и Отец над всички, Който е над всички, чрез всички и във всички нас." *(6 стих)*

Под „Един Господ" разбираме мекия елемент в човека. В този Господ ти вярваш. Господ се проявява в мекотата, която осмисля нещата, а Бог – в силата. Когато говорим за външния свят, разбираме Бога, а когато говорим за вътрешния свят, разбираме Господа, който украсява нещата.

„И Той даде едни да са апостоли, други – пророци, други пък благовестници, а други пастири и учители." *(11 стих)*

„За усъвършенствуване на светиите в делото на служенето, в назиданието на делото Христово." *(12 стих)* Значи не се проповядва на простите хора, а на светите, те да се усъвършенствуват в служене. Така разбира апостол Павел.

„Докле достигнем всинца в единството на вярата и на познаването на Сина Божий в съвършен мъж, в мярата на възрастта, на Христовата пълнота.“ *(13 стих.)*

И да се облечете в новия човек, създадения по образа на Бога в правда и в светост на истината.“ *(24 стих)* Затова отхвърлете лъжата и всеки с ближнаго си говорете истина, защото сме удове един на друг.“ *(25 стих)* Помнете: в правда и светост на истината. Отхвърлете лъжата, защото човек сам се лъже. За кого е писана тази глава? – За мнозина. Злото и доброто, за които е писано, се отнасят до онези, които разбират и които могат да го използуват. Човек трябва да се стреми към правилното разбиране на нещата. Питате: Де е Бог? Де е мястото на мисълта? Де е мястото на чувствата? Мисълта е в мозъка, а чувствата – под лъжичката. Де е волята на човека? – в ръцете и краката. Като се говори за ръце и крака, обикновеният човек разбира едно, а Ученият – друго. Под ръце и крака разбираме органи за движение и работа. С краката човек ходи, изминава пътя, който му е определен с ръцете той работи, свършва работата, която му е дадена. Под ръце и крака, Ученият разбира волята, т.е. разумното начало в човека. Глупавият се движи безцелно и върши глупости, разумният обаче се движи съзнателно и работи, върши добри дела. В историята на човечеството няма да срещнете глупав човек, който да е свършил едно гениално дело. Глупавият казва: „Днес съм глупав, но все ще поумнея някога.“ Една турска пословица казва: „Не било на 50-те, та ще бъде на 90-те.“ – Ако като млад не си умен, като стар никога няма да бъдеш умен. По-скоро очаквай да оглупееш, отколкото да поумнееш. „Сега не разбирам този въпрос, но после ще го разбера.“ Ако сега не си го разбрал и после няма да го разбереш. Ако ябълчната семка очаква да придобие своите качества след посаждането и в земята, тя е загубена. Семката трябва да съдържа качествата си преди

посаждането ѝ в земята. Посади ли се веднъж, тя трябва да очаква благоприятните условия, за да израсте.

Днес всички хора очакват да придобият нещо отвън. Не, сега ще ви се дадат условия, за да израсте това, което е вложено във вас. Лошите условия – мъчнотии, страдания, несгоди са външни стимули, които заставят вложеното в човека да се прояви. Дошла една мъчнотия, нищо от това. Тя е вълна, която ще отстраниш с крака си и ще продължиш пътя си. Дошла скръб в живота ти – ще я хванеш с ръцете си, ще я туриш настрана и ще вървиш напред. Дошъл страхът, цял трепериш, сърцето ти ще изскочи навън. Има ли нещо лошо в страха? Трепеpeнето на сърцето показва, че си жив. Сърцата на всички живи хора треперят, туптят. Ще кажете, че това са противоречия. Така е, без противоречия не може. Те са за силните, гениалните и великите хора. Когато страдаш, Небето гледа на тебе с доверие, като на човек, който може да свърши една добра работа. Ако не страдаш, то гледа на тебе снизходително, като на човек, който не може да работи. Следователно радвай се, че страдаш. Ако нямаш страдания, съжалявай за това.

Дойде някой при мене и казва: „Знаеш ли колко страдам?“ Какво от това? Щом страдаш, ти си човек, който работи. От тебе ще излезе нещо добро. Като говоря така за страданията, не искам само да ви утешавам и насърчавам, но казвам, че страданията са подтик, чрез който вложеното в човека расте и се развива. Божественото расте при страданията. Щом е така, не го спъвайте. Оставете го да израсте и да се развива. Който не разбира този закон, тъкмо израсте Божественото, той го отчупи. На другата година отново израсте, но той пак го отчупи. Така продължава човек, докато най-после се умори да го чупи и го оставя вече свободно да расте. Няма случай в живота, когато Божественото е спряло своето развитие. Кога и да е, то ще израсте, но ще закъснее в развитието си.

На Изгрева имаше едно малко, слабо дръвче, което едва беше израсло. То беше на път, дето минаваха всички: този го стъпче, онзи го стъпче, така не можеше да расте свободно. Най-после му се даде възможност да израсте. „Мястото му не било добро, трябвало да се извади от там." – Оставете дръвчето да си расте свободно. То не иска да умре и казва: „Ако на Изгрева не мога да израсна, къде на друго място ще израсна?" Какво да правим с това дръвче? – Елате, ще ви кажа какво да правите. Вземете няколко колчета, забийте ги около дръвчето, съединете ги с тел и ще видите какво ще стане. Щом престанаха да стъпват върху дръвчето, в скоро време то се съживи и започна да расте. „Не е на добро място посадено." Според хората, някои неща не са на мястото си, но според Бога са точно на място поставени.

Мнозина очакват да получат всичко наготово, да им дойде някакво откровение. И това може, но докато получат откровението, ще бъде късно. Те ще се огледат един ден в огледалото и ще видят, че са остарели. Искат да ходят, не могат, краката им не държат. Все придобиват, все очакват нещо, докато един ден всеки за себе си каже: „Нищо не придобих." Не очаквай да придобиеш нещо следната година. Каквото искаш да придобиеш, гледай да го придобиеш още днес. Не очаквайте да получите нещо отвън. Ето, аз ви говоря, но това е условие за вас. Вие трябва да работите, да използувате условията. Като четете Писанието и други книги, всичко превеждайте, за да се ползувате от него. Нека в ума ви остане само една дума, но съществена, върху която може да мислите.

Често говорите за вярата. В какво вярвате? – в любовта. По-хубаво нещо от любовта няма, но как я прилагате? За да разбера как прилагате любовта, гледам на какво разстояние се поставяте един от друг. Видя ли, че някой се приближава много близо до мене, зная, че той иска да взима, а не да дава. Докато хората се прегръщат и

целуват, те само взимат. Слънцето близо ли е до нас? То е на грамадно разстояние от нас, въпреки това, изобилно и непрестанно дава. Не мислете, че ако сте близо един до друг, само тогава можете да давате. Не разбраните неща са далеч от хората, а разбраните – близо. Следователно ако се разбирате, вие сте близо, ако не се разбирате, сте далеч. Разстоянието между хората зависи от взаимното им разбиране. Близо си до някого, ако те разбира, ако не те разбира, ти си далеч от него. Истинската близост означава разбиране между два ума, две сърца, две души и два духа. Няма по-красиво нещо от тази близост. Като знаеш това, не търси Бога отвън, не желай да бъдеш близо до Него. Желай да Го разбираш. Щом разбираш Бога, Той ще се всели в тебе.

Казваш: „Познавам този човек, разбирам го.“ Как го позна? – „Огледах го от главата до краката и разбрах, че е добър човек.“ – Докато делиш хората на добри и лоши и от добрите очакваш нещо, а от лошите нищо не очакваш, ти си в света на илюзиите. Някой може да не е добър, но това не ти дава право да го пренебрегваш. Съзнанието му още не е пробудено. Един ден той ще се пробуди и ще прояви доброто в себе си. Днес той води два живота едновременно: външен и вътрешен. Как ще живееш добре с него? Знай, че всеки човек е условие за тебе, чрез него да придобиеш нещо. И ти си условие за него, той да придобие нещо чрез тебе. Никой не е пратен на земята да слугува на другите, нито да им господарува. Слуга и господар, това са временни условия в човешкия живот. В едно отношение майката и бащата са слуги, а в друго отношение – господари. В едно отношение синът и дъщерята са слуги, а в друго отношение – господари.

Какво се разбира под понятие слуга? В Писанието най-почетно място се дава на слугата. Когато Бог изпрати Своя възлюбен Син на земята, даде Му почетна служба – слуга на човечеството. За тази

служба именно Христос мина през такива страдания, каквито никой досега не е минавал. Той беше подложен на поругания, обиди, оплювания, докато най-после Го разпнаха на кръст. При това положение, Христос не можа даже да се оплаче и се обърна към Бога с думите: „Отче, прости ги, те не знаят какво правят.“ Христос научи нещо от страданията, разбра как трябва да се помага на хората. И вие, като сте дошли на земята, все ще научите нещо, ще кажете на Баща си, какво сте научили. Всички имате изпитания, страдания и мъчнотии, без да знаете защо идат те. Имате дарби и способности, без да знаете защо ви са дадени. Много неща имате, но много неща сте изгубили, заложили сте ги. Сега трябва да работите, да ги откупите. В света съществува един голям бит пазар, дето се купуват заложените вещи. Какво сте заложили, не е моя работа да ви разправям. Ваша работа е да си ги откупите. Аз нямам време да отварям архивите, да ви показвам какво сте заложили. Вие сами ще си спомните това. Заложени неща са тези, които не растат и не се развиват. Имаш дарба, която не расте. Защо? – Заложил си я. Имаш мисли, чувства и постъпки, които не се проявяват. Защо? – Заложил си ги.

Казано е в Писанието: „Ние сме удове.“ Под „уд“ хората разбират орган, в органичен смисъл на думата. Обаче в широк смисъл под „уд“ се разбира орган на Божественото тяло. Няма по-добри условия за човека от тези да бъде уд на Божествения организъм. Ти влизаш в един организъм да помагаш. Ти ще помагаш, ще бъдеш носител на Божественото, но и на тебе ще помагат.

Като ви говоря така, вие мислите, че съм недоволен от някого. Недоволството е човешка работа. Защо ще съм недоволен? Ако не сте направили баницата, както трябва или материалите не са пресни, ще ви кажа, че не харесвам баницата, без да бъда недоволен. Обидата, недоволството са лични работи. Аз не искам нито баницата ви, нито

яденето ви. „Не сме добре облечени, окъсани сме.“ Това е ваша работа. Ако сте добре облечени, вие ще се радвате, ако не сте добре облечени, вие ще скърбите. Някога аз се радвам на окъсаните дрехи. Какво ще кажете за разпуканата и скъсана обвивка на ореха. Докато е със здрава обвивка, орехът стои високо на дървото. Щом започне да се къса обвивката, орехът, слиза на земята. След това ще взема един камък, ще чукна, ореха и ще му кажа: „Хайде да отидеш на училище.“ Ще минеш през царската врата – устата, дето те чакат професори, да те възпитават и учат. Това е алегория. Казвате: „Да не е тази уста, това гърло, по-леко ще се преживее.“ Това гърло е на мястото си. Ако то не се отваря и заваря, ти нищо няма да научиш.

Първо Божието благословеше минава през гърлото, после отива в стомаха, от там – белите дробове и най-после се качва в мозъка. Ако не е така, ти не можеш да реализираш твоите мисли. „Как ли живеят ангелите?“ И те имат същите удове като хората, но не постъпват като тях. Ангелът има нос, но не се секне като хората; той има уста, но не плюе като хората. „Как се разбира това?“ Не може да го разберете. За вас е важно да разберете себе си. „Ти разбираш ли ангелите?“ – Разбирам ги по-добре от вас. Всеки ден се срещам и разговарям с тях. Колко хубаво се разговаряме. Ангелът не ме разглежда от главата до петите, като вас. Той не се съмнява в мене. Ако ми пише писмо, в него няма нищо двусмислено. Хубави писма пишат ангелите, те имат отличен език. Всяка дума казана от тях, е точно навреме и на място. Хората са ме лъгали много, но досега нито един ангел не ме е излъгал. Като срещна добър човек, за мене той е въплътен ангел. По това се отличава добрия от лошия човек. И разумният човек, който служи на Бога, е въплътен ангел. „Аз мога ли да бъда ангел?“ – Да, от тебе зависи. И ти може да бъдеш ангел, но да не знаеш това. Някога си ангел, без да съзнаваш това, някога носиш името Ангел, без да си такъв.

Ангелът е същество с чиста мисъл, с голяма интелигентност, със светъл ум. Той не разбира кое заставя хората да грешат. Понеже пътят към злото и греха е затворен за ангела, той се чуди как е възможно човек да греши. И започва да прави своите изследвания, да намери причината на греха. Така той дохожда до заключението, че малка причина е заставила човека да греши. Въпреки това, той се чуди как е възможно такава малка причина да произвежда греха. Някога най-малкото раздвижване на въздуха е причина да изгуби човек равновесието си. Достатъчно е да се мерне нещо пред очите му или да лъхне отнякъде вятър, за да каже той: „Не вярвам вече в никого?“ в заключение ангелът казва: „Деликатно същество е човекът.“ Ангелът влага повече топлина в живота на човека, но работите му не вървят добре. Той разширява прозорците му, внася повече светлина, но работите му пак не се нареждат. Ангелът среща един човек, който му се оплаква: „Знаеш ли каква горчива дума ми казаха?“ Ангелът се чуди как е възможно една дума да мине през ухото и да се отрази като горчивина в устата. „Много горчива беше тази дума.“ – „От де знаеш, че е горчива, пита ангелът. Кажи ми каква беше тази дума.“ – „Чух я с ушите си и тя се отрази зле върху мене.“ Помни, горчивите думи не влизат през ухото. Горчивите думи са заблуждения и криви мисли и чувства. Ти си мислиш, че някой ти казал горчива дума. Всъщност тя не е горчива. Какво ти казал? Че си невежа. Възразяваш: „Аз да съм невежа!“ Разбира се, че ти си невежа, даже и простак си. Ти си толкова голям простак, че можаха да те излъжат да влезеш в утробата на майка си и там, в затвора, да прекараш цели девет месеца. След това, да те возят в количка две – три години и най-после, като пораснеш, да станеш философ и да питаш хората: „Знаете ли, кой съм аз?“ – „Да, знаем, онзи в количката.“

Мнозина ме питат, де съм роден. Никъде не съм се раждал. „В количка не са ли те возили?“ – Не. „Как така?“ – Нали в окултизма се

говори за новораждане, т.е. два пъти роден. Ако е въпрос за раждане, аз и десет пъти съм раждан, но съм изведнъж роден. Впрочем, това са недоказани факти. За мен думите „роден“ и нероден“ нищо не означават. те са далечни, отвлечени понятия. Далечни са малките неща, а близки са големите, далечни са неразбраните неща, а близки – разбраните.

Сега аз ще ви питам: Коя дума е горчива? Всяка криворазбрана дума е горчива. Ти мислиш дълго време върху тази дума и като неразбрана, тя произвежда горчивина в устата ти. И лошата дума произвежда горчивина. По отражение, горчивината се предава и на устата. Всъщност твоят ближен е нямал намерение да те огорчи. Недоволният се запитва защо Бог го е създал лош, защо не го е направил талантлив, гениален, да се справя лесно с мъчнотиите си. Това е крива мисъл, която отваря вратата на недоволството. То е старият господар, който от време – навреме те посещава. И ти изпълняваш неговата воля. Старият ти господар те товари и разтоваря по свое желание. Така постъпват с кираджийските коне.

Питаш: „От кои съм аз?“ – Ти си от свободните коне, които пасат свободно в гората. Ти си от свободните моми, които само обикалят хорото, докато някой момък им се усмихне. Слушай, не се лъжи! Същото казвам и на момъка: Не се лъжи! Не приемай китката от момата. Късаните цветя са човешките лъжи. С китката момата иска да каже: „Каквито са цветята в китката, такъв ще стане и твоят дом, когато аз вляза в него.“ Момъкът туря червен пояс на кръста си, с което иска да каже на момата: „Виждаш ли този пояс, такава ще те направя – бела и червена.“ Да, но тоя пояс е краден. Момъкът взел вълна от гърба на овцата, боядисал я червено и с това лъже момата, че ще я направи щастлива. С краден пояс щастие не се постига. Не е лесно да станеш щастлив. Ако аз бях мома, нямаше да се лъжа от

червения пояс на момъка. Вътрешната връзка между хората не трябва да се основава на външните неща, които внасят разочарование.

Сега, не мислете, че това се отнася до вас. Не казвайте, че и вие сте постъпвали по същия начин. Не се занимавайте с миналото. Някой посещавал кръчмата, пил до забрава, след което го набили хубаво. Аз не се спирам върху това. Има между вас, които никога не са посещавали кръчмите и не са пили. „Какво да се прави?“ – Не ходи в кръчмата. Не позволявай на кръчмаря да те бие. Щом допускаш това, ти си бил пиян. Дойде ли кръчмарят срещу тебе, ти пръв трябва да го събориш на земята и да му кажеш: „Нямаш право да продаваш вино, да опиваш хората.“

И дяволът е кръчмар. Като дойде при тебе, той ти казва само една дума, която пуска бръмбар в главата ти. Тази дума е като чашата с виното. Щом изпиеш чашата, пожелаваш втора, трета, докато се напиеш съвършено и казваш: „Аз ще му дам да разбере кой съм!“ Защо трябваше да пиеш толкова вино? – „И аз сам не зная.“ Аз съм виждал сестри и братя, които се напиват, макар че минават за духовни. Срещне ги някой и им каже какво се говори за тях. те веднага кипват и започват да се разправят. Аз извикам брата или сестрата и казвам: „Имам хубаво 20 годишно вино. Искаш ли да ти дам от него?“ „Искам.“ Пиеш, но скоро стомахът ти се разстройва. След това трябва да вземеш рициново масло, за да се изпотиш и прочистиш. После, като изтрезнееш, казваш: „По-добре да не бях пил.“ – Прав си. По-добре да изпълняваш Божията воля, отколкото да пиеш. И аз, като ставам рано сутрин, първата ми задача е да изпълня волята Божия – да обичам онова, което Бог е създал. В всичко да виждам Неговото величие и красота. Така, аз не се спирам върху човешките прояви и отношения към мене. Аз нося кърпичка в джоба си и щом ми дойде на ум да кажа нещо не на място, веднага отварям

кърпичката и плюя в нея. „Не трябва да плюеш в кърпата." – Това е моя работа.

Научете се да превеждате нещата. Ако се занимавате с лишенията, при които живеете – нямате дрехи, обувки, въглища и др. Светът никога няма да се оправи. Изкуство е при най-големите страдания да се яви у тебе любовно чувство към всичко живо. Животът ти ще се измени и осмисли. Затова е нужна вяра в живия Господ, който е в тебе. Това значи да се махне камъкът на твоя гроб. Този камък потиска душата на всеки човек. Той е същият, който затиска и покълващото семе. Ако не може да израсте, семето или ще са изкриви или ще заглъхне. Следователно махни камъка от душата си, за да могат всички дарби и способности да растат на свобода. Не го ли отмахнеш, ти сам ще се осакатиш.

Сега като ви говоря така, аз не искам да отвличам вниманието ви от вашите интереси, нито искам да кажа, че нямате знания. Напротив, вие имате толкова много знания и добродетели, че не знаете как да се справите с тях. Вие имате толкова много костюми, че не знаете кой от тях да облечете. Според мене седем костюма ви са достатъчни: за всеки ден от седмицата по един костюм. Кой костюм ще облечете седмия ден, когато отивате при Бога? Тогава ще облечете най-хубавата си дреха, дрехата на любовта. Като облечеш тази дреха, лицето ти ще бъде весело и засмяно. Ще кажеш: „Татко, свърших работата, която ми беше определил." Бог ще се усмихне и ще си каже: „Имам един син, на когото мога да разчитам."

Велика наука е да знаеш как да изпълняваш волята на своя небесен Баща. Това не е лесна работа, както не е лесно да свириш и пееш. Големи мъчнотии е минал музикантът, докато си пробие път. Едно време, когато започнах да свиря на цигулка, всички ми казваха: „Цигулар къща не храни." Въпреки това, аз продължавах да свиря. Първият ми учител беше добър, даде ми основните правила на

цигулката. Вторият ми учител беше чех, гениален музикант. Той се вдъхновяваше от музиката. Аз го слушах с удоволствие, когато свиеше. Близките ме питаха какво ще постигна, като се науча да свиря. Музиката не е най-необходимото нещо в живота. Не е най-необходимото, но е много важно нещо. Тя върви паралелно с живота. От 25 години аз се занимавам с въпроса за отношението на музиката към човешката душа, какво възпитателно въздействие има тя върху човека. Дойдох до заключението, че човек не може да свърши работата си както трябва, ако не е музикален. Музикалното чувство в човека е проводник и трансформатор на силите в природата. Колкото пъти съм се натъквал на мъчнотии и трудности, всякога съм се допитвал до цигулката, какво трябва да правя, за да ги разреша правилно. Човек среща мъчни задачи в живота си, които трябва да реши. В помощ му иде музиката. Тя прави чудеса.

Ще ви приведа един пример за въздействието на музиката. Преди години живях във Варна. Хазайката ми имаше дюкян в къщата си, който даде под наем на един кръчмар. Всяка вечер се събираха хора в кръчмата, които свиеха и пееха по цели нощи. Невъзможно беше да се работи вечер, но не можеше и да се спи. Мислех си какво да правя. Казах на хазайката да помоли кръчмаря да не вдигат толкова шум, но той не я послуша. Да изляза от квартирата си и това не направих. Най-после реших да си послужа с музиката. Една вечер при най-голямата врява и вик в кръчмата, взех цигулката си и започнах да свиря. По едно време слушам в кръчмата настана тишина. Един след друг посетителите напуснаха кръчмата. Не се мина много време и кръчмарят напусна този дюкян, премести се някъде далеч от нас. Кръчмарят напусна къщата, но аз зная колко ми костваше това свирене. Реших в себе си: Втори път няма да свиря това парче. Ако химикът със задушливите газове произвежда известен ефект на далечни разстояния, защо музиката, със своите тонове, да не

произведе известно влияние върху умовете и сърцата на хората? Всеки музикант трябва да познава силата на своята музика и въздействието и върху човека. Аз нямам пред вид разрушителното действие на задушливите газове, но говоря за благотворното влияние на музиката. Колко време трябваше да свиря онази вечер, за която ви споменах, за да въздействувам на хората да не пият. В края на краищата и кръчмарят стана почтен човек, напусна занаята си и започна друга работа. В първо време хазайката изгуби малко материални средства, но после положението ѝ се подобри. Тя даде дюкяна си за бакалница и беше по-доволна.

Голяма сила се крие в музиката. Трептенията, които вложих в цигулката, разрушиха трептенията на винопийците. „Имаш ли право да постъпваш така?“ Има ли право кръчмарят да събира хората около себе си и да ги опива? „Той трябва да се прехранва, да поддържа семейството си.“ – Само с кръчмарство ли може човек да се прехранва? Ето защо, като дойде дяволът при вас, пейте и свирете. „Какво да пеем или да свирим?“ Българинът с тамян прогонва дявола. Едно е важно: или да прогоните дявола, или да го заставите да ви се подчинява, да го направите слуга. Когато дойде небесното войнство при Христа, пееха му песента: „Свят, свят Господ Саваот.“ Значи и вие трябва да пеете такава песен, която да има дълбок смисъл. Ще свирите и пеете така, че да постигнете целта си. Разстоянието от главичката на цигулката до края е всичко 32 см. В тези 32 см се крие магическата сила на цигулката. Музикантът трябва да е свирил най-малко 20 години на цигулка, за да владее позициите, да може леко, естествено да минава от една позиция в друга. Колкото по-нагоре отива, толкова по-големи мъчнотии среща. Понеже местата на тоновете в цигулката не са определени, цигуларят трябва да има особено чувствително и развито ухо, да схваща и най-малката разлика между тоновете, да ги предава в тяхната чистота. Когато се научи да свири във всички

позиции, цигуларят взима по няколко тона заедно и ги съчетава в акорди. Изобщо цигулката изисква голяма точност, голямо концентриране. Ти не можеш да свириш добре, ако умът ти не е концентриран. Казваш: „Не зная защо днес не ми върви цигулката.“ Цигулката е направена от някой майстор, а тоновете излизат от онзи, който свири на нея. Мнозина свирят и пеят, но още не са дошли до Божествената музика и песен. Трябва да бъдеш голям майстор, за да преодолееш мъчнотиите, които срещаш на пътя си. За да дойдеш до Божествената музика, всеки ден ще се натъкваш на препятствия, поставени от човека. Божественото расте и се развива при големи противоречия и противодействия. те водят към истинското хармонично съчетание на тоновете.

Говоря за музиката, но това не значи, че всички можете да бъдете музиканти. Обаче всички можете да пеете и да мислите. Всеки не може да бъде цигулар, но всеки може да бъде градинар, да обработва мозъка си, както градинарят – своята градина. Ако не обработваш мозъка си, ти не си човек. Ако не обработваш сърцето си, не си човек. Ако не развиваш волята си, не си човек. Отивам по-далеч и казвам: Ако не можеш да пееш и свириш, не можеш да се наречеш човек. „Срам ме е да пея.“ Защо те е срам? – „От критиката.“ Остави критиката настрана. Ще кажеш може би, че музиката е достигнала своето крайно развитие. Не, още много има да се учи. Ето цели 25 години свиря и изучавам особеностите на цигулката и още не съм се домогнал до крайните резултати. Какви са резултатите, за нас не е важно. Колкото и да ви говоря за тях, няма да ме разберете. Ако впрегнете волята си да пеете, да дойдете до чистите тонове, бихте постигнали нещо. Но ти казваш: „Не мога да пея, не мога да работя, не мога да ходя правилно.“ Първата работа на човека е да се учи да ходи ритмично, след това – да се научи да работи, да свири, да пее, да рисува, да пише.

Човек не трябва да се срамува от труда и от работата, да се интересува и от най-малките неща. Едно време българите считаха, че цигулката е достояние на циганите. Затова казваха, че цигулар къща не храни. Днес не е така, цигуларите печелят много. те хранят къщата. Ако нямаше цигулари и къщи нямаше да има. Къща без гъдулка, нищо не струва. Гъдулката е мъжът, който свири. Мъжът е една гъдулка, жената – втора. те настройват гъдулките си и заедно свирят.

Основната мисъл, която искам да ви оставя, е да имате любов в душата си. Вие имате любов, но вашата любов е специфична. Първо проявете любовта, а после я изучавайте. Като се прояви любовта у вас, тя ще събуди всичките ви дарби и способности, всички красиви и благородни чувства. Само така ще разберете какво трябва да правите всеки ден. „Аз не мога да направя нищо." – Работи в областта на любовта и ще видиш какво можеш да направиш. Като пееш и свириш, ще разбереш за какво си способен. От 25 години аз свиря на цигулка всеки ден, поне по 15 – 20 минути и съм разбрал какво може човек да направи и какво Бог прави. Преди години ме запитаха: „Ти годен ли си?" – Годен съм. „Де е годеницата ти?" Аз я нося винаги със себе си. „Къде е тя?" – Ето я, тя е моята цигулка. Аз обикалям с нея света. Досега тя не ми е казала нито една обидна дума. Тя има отличен език. Никога не говори лоши думи. Великият Божи Дух е вложил мисълта си в човека и чрез нея Той създал инструментите, на които се свири. Не е лесно да направиш инструмент. Велик е бил онзи, който пръв открил азбуката, перото, инструмента. Велик е бил Онзи, Който е създал очите – прозорците на човешката къща. Хиляди години разумният свят е работил, докато създаде удовете на човешкото тяло, т.е. на къщата, в която душата живее.

Мисълта, която искам да ви оставя днес е: всеки да избере нещо, върху което да работи. Работете например върху движението. Голямо е значението на движението. Ако ораторът знае как да държи ръцете

си и как да ги движи, той може да произведе преврат в слушателите си. Едно хармонично движение, направено на място, крие в себе си цяла наука. В вървежа на човека също има цяла наука. С движението на краката едновременно се движат и умът, и сърцето. Това не е нищо друго освен вътрешна работа на човека. Истинският човек е онзи, който има хармония в движението на краката, ръцете, ума, сърцето и волята. Някой няма пет пари в джоба си. Намира се в трудно положение, но не знае какво да прави. Много просто – музикант си, вземи цигулката си, излез на пътя и свири. Певец си, излез на пътя и пей. Излез сред София, да свириш и пееш. След това тури парите в джоба си и продължи своя път. Но ти се стесняваш, не знаеш какво ще кажат хората за тебе. В това няма нищо срамно. Да нагрубяваш хората, това е срамно. За предпочитане е да ходиш и пееш по улиците, отколкото да нагрубяваш, да обиждаш хората и да вършиш престъпления.

Време е вече да влезете в новия път и да заживеете по нов начин. И старият път не е лош, но е много дълъг. Той има много извивания, много заобикалки. Той е подобен на реката, която лъкатуши. Аз ви давам най-краткия път. Той е по-правилен, по-чист, отколкото онзи, който продължава хиляди години. Ако идеята за Бога не може да ви направи свободни, защо ви е тя? Ако идеята за любовта, мъдростта, истината, за живота, знанието и свободата не могат да ви направят свободни, защо ви са те? Казвате: „И с тези идеи остаряхме.“ Защо не се подмладите? – Не знаем как. Аз ще ви дам начин за подмладяване. Ще ви науча как да се освободите от недостатъците. „Невежи сме, слаби хора сме.“ – Ще ви дам начин, как да придобиете знание и сила. Обаче това не може да стане изведнъж. Аз мога да ви преподам една лекция по музика в един час, но преди това ще ви изпратя при един професор по музика, да се подготвите. Като свършите при него курса по музиката, тогава ще влезете в областта на новата музика. Засега

тази област още не е разбрана за вас. Днес не може да се говори за окултна музика. Тя изисква дълбоко разбиране. Какво ще разберете, ако ви кажа да изпеете нещо в терца, кварта или квинта? Някой ще разберат, но повечето ще останат чужди за нея. те не са музикални.

„Днес аз не искам да свиря." Защо? – Времето не е подходящо. Когато времето не е подходящо, мнозина не разбират музиката. И тогава вместо да събуди у човека положителни качества, тя събужда отрицателни. Затова е казано в Писанието: „Всяко нещо си има своето време." Как се познава това? То се подсказва отвътре. Кога трябва да пее или да свири човек? Когато се намира в тъжно, мрачно състояние на духа. Той трябва да си пее тихо, за себе си, докато измени състоянието си. Каква музика е тази, която не може да измени състоянието на човека? Музиката е дадена за вътрешна услуга на хората. Аз говоря за вътрешната, интимната, неофициалната страна на музиката.

Сега мога да ви изсвиря една българска песен. Питате: „Защо българската песен е толкова тъжна?" Тъгата в нея представя отпечатък от миналото. Като свиря тези песни, аз се свързвам с тъгата на българина, след което трябва да употребя усилие и време, да се освободя от нея. Когато българинът паднал и се отклонил от правия път, той изгубил едно от най-хубавите си чувства – любов към Бога. Така се създала тъжната българска песен. После, като минал през материализма, той си казал: „Няма защо много да мисля. Бог да мисли за всичко." Той се отпуснал свободно, започнал да пее и да се весели. Така се създала веселата песен. Той казвал: „Докато е време, ще си поиграя, ще си посвиря, че ако искат, нека ме бият." *(Учителят свири тихо една българска песен, след нея друга, хороводна и трета – тъжна.)* те означават: „Загазихме я ние! Няма ли някой да ни покаже пътя, от де да минем?"

Изпейте песента „Всичко в живота е постижимо, когато доброто е основа, а разумността – цел, с която Духът гради великите бъднини.“

Основната мисъл на тази лекция е, че вие имате дарби и способности повече, отколкото си мислите. Не сте благодарни от това, което имате, защото не сте работили правилно. Че нямате успех в работата си, това не показва липса на дарби и способности. Имате препятствия – ще ги преодолявате. Работете така, че всеки да прояви особеното в себе си. Стремете се към разнообразието на живота. Затова всеки да си избере нещо специфично, върху което да работи. Един да работи върху ръцете си, да им придаде хубава форма, друг върху вървежа си, да се научи да стъпва така, че да изразява музика, трети – върху красотата. „Да се молим на Бога, да ни даде нещо наготово.“ Молитвата е велико нещо. Моли се, но така, че молитвата ти да се придружава с песен, музика, учене и работа. Само така ще разрешиш задачите си. В широк смисъл на думата молитвата подразбира работа. Като учиш и работиш, ти се молиш. „За нас ли е това нещо?“ – За вас, разбира се. Като ви наблюдавам, намирам, че някой от вас са добри скулптури, хубави бюстове сте изработили. Това, което всеки човек представя, е резултат на неговата собствена работа. Всеки сам себе си е изработил. Казваш: „Нищо не мога да направя.“ – Лъжеш се, ти си скулптор, сам си изработил своето тяло. Какво повече искаш?

Сега ще ви дам една работа, а именно, да смекчите езика си, да го привикнете да изговаря думите меко, сладко. Засега езикът на повечето хора е груб. Мъжът казва на жена си: „Маро, дай хляба!“ в думите му се чете заповед, настойчивост. Ако иска да задоволи жена си, мъжът трябва да се обърне към нея нежно, внимателно и да и каже: „Маро, моля ти се, донеси хляба.“ Като го донесе, той трябва и каже: „Благодаря, много си добра, и услужлива.“ Като слуша мекия и

сладък език на мъжа си и жената отговаря по същия начин. Тя е доволна от него и се стреми да му услужва с любов. И двамата са готови да дават от себе си. Когато цигуларят свири добре, публиката е доволна от него и е готова да дава повече. Ако не свири добре, публиката нищо не дава.

И тъй, всеки трябва да работи, да развива в себе си нещо специфично. Някой иска да стане набожен. Това е мъчна работа. Ето, от толкова години работите духовно и още не сте постигнали ценни резултати. Друг иска да стане голям оратор. И това не се постига лесно. Ако говориш като всички хора, ще кажат: „Обикновено говори." Говориш логично, казват: „Сухо говори." Говориш отвлечено, казват: „Разхвърляно говори." Сега и аз, като говоря, мисля по какъв начин да ви задоволя. Има начин, по който мога да задоволя всичките си слушатели. Като свърша беседата си, ще се спра пред вратата и като се ръкувате с мене, на всекиго ще дам в ръката по една златна монета. Тогава ще кажете: „Много хубаво говори този човек. Отлични идеи изнася. Ще дохождаме редовно да го слушаме. Не само, че нищо не взима, но отгоре на това и дава. Беседите му са нещо особено." Така е, но подобна беседа аз държа един път в петте години. Представете си, че ме слушат двеста души и на всеки дам по една златна монета. Знаете ли на каква сума възлиза? Ще кажете, че ви подкупвам. Като ви се плаща за нещо, не ви ли подкупват? Обаче аз съм решил да работя и да свиря даром. Имам златни монети в джоба си. Вместо да ми тежат, решил съм да ги дам, за да ми олекне. На мене ще олекне, а слушателите ми ще си отидат по домовете доволни.

Какво представя златото? – Знанието, което трябва даром да раздавате на хората. То е общо достояние на всички. Всеки трябва да получи по нещо от твоето знание. Правиш добро на някого, без да очакваш благодарност. Това добро ще даде своя плод. Като слушате

беседата и да не разберете цялата, все ще остане една мисъл в ума ви, която ще принесе своя плод. При среща с познати и вие ще кажете по една мисъл от беседата, върху която те ще мислят. Всяка мисъл, изказана навреме и с любов, принася своето благословение. Всяка блага дума, всяка добра мисъл идат от Бога. Изобщо добрите, разумните, хубавите неща винаги идат от Бога. В това отношение човек е проводник на Божественото. Следователно работете съзнателно върху себе си, да приемете правилно Божественото и да го предадете правилно.

Искате да ви свиря български песни. Какво ще придобиете от тъжните български песни? Българинът е тъжен, защото е изгубил любовта си към Бога. Той търси начин, как да намери изгубеното. Днес българинът играе и пее, но с игра не се изправят работите. Аз зная една песен и я наричам „Песен за изправяне на погрешките.“ Аз я свиря един път на десет години. Зная и друга една песен, която свиря един път на двадесет години. Тя е „Песента на блудния син“. Досега съм я свирил три пъти. Като я свиря, аз се изцапвам толкова много, че след това дълго време се чистя. Скъпо струва такава песен. В тази песен се изнасят причините и последствията за падането на човека. В тъжните песни се крие упадъкът на дадена култура. Бъдещето ще открие в европейската музика причините за упадъка на съвременната култура. Днес ние се нуждаем от една нова песен – песен на Любовта, която носи живот. Ние се нуждаем от нова песен – песен на Мъдростта, която носи знание. Ние се нуждаем от нова песен – песен на Истината, която носи свобода. Тази е новата песен.

19 лекция от Учителя, държана на 25 януари 1933 г., София, Изгрев.

ЗНАЧЕНИЕ НА УДОВЕТЕ[200]

Размишление

Ще прочета 36 псалом, защото още в първия стих той съдържа едно психологическо преживяване.

„Беззаконието на нечестивия говори вътре в сърцето ми." *(ст. 1)* – Значи някой върши престъпление, а беззаконието говори вътре в сърцето ти, като че ти го вършиш. Пияницата пие, а ти трябва да плащаш. Казвам: „Чудно нещо, нито съм ял, нито съм пил, а трябва да плащам."

„Няма страх Божи пред очите му." – Много естествено, страхът от Бога е елемент на разумността. Неразумният не знае какво нещо е страх от Бога.

„Защото се лъже в очите си." *(2 ст.)*

Страданията не са нищо друго, освен вътрешна драма в човешкия живот. Защо страдат хората? Сега аз не искам да се занимаваме с този въпрос. Да се занимавам със страданията на хората, това значи да се занимавам с техните нечистотии. По-добре да се заровят нечистотиите в земята, дето след време, само по себе си ще се пречистят, отколкото ти да ги чистиш.

Мнозина изучават закона на превръщането, искат да придобият много знания. Ако искаш да придобиеш много знания, не ставай хамалин, т.е. не носи знанието на гърба си, но го приеми в себе си, докато го обработиш. Носиш сто килограма на гърба си, прегърбиш се от тежест, а нямаш какво да ядеш. Този товар не е твой. Като дойдеш до определеното място, ще го оставиш. За тебе ще остане

[200] Поради липса на пълно, нередактирано издание, лекцията е взета от „Работа на природата" – София 1948 г.

само тежестта, ще знаеш, че си носил товара на някого. Носи знанието на гърба си, както ученикът носи торбичката си и отива на училище. Твое е само онова в торбичката. Радвай се на знанието, което носиш, както малкото дете се радва на ябълката в ръката си. Докато ябълката е в ръката ти, изяж я, да не би някой по-силен от тебе, да я вземе и изяде. Колко пъти малкото дете плаче за ябълката си, която по-голямо и по-силно дете от него му е взело и изяло. Ако не можеш да се ползуваш от знанието си, ще дойде по-силен от тебе, да ти го вземе.

Всички хора имат уста, но ако запитам някого, защо му е устата, ще каже, че е за ядене и за говорене. Значи имаш, уста, но не знаеш защо ти е дадена; имаш нос, уши, не знаеш защо ти са дадени. Обаче френолозите, хиромантиците знаят защо и за какво са дадени на човека ръцете, очите, носа, устата и ушите.

Как ще нарисувате лицето на човека? Ако питате мене, аз мога да нарисувам човешкото лице в най-прост вид: вместо очи – две колелца, вместо нос – права линия, вместо уста – равенство. Устата уравнява работите. Така нарисуван човекът, имате най-новата форма художество. Искаш някога да знаеш дали даден човек има добра външна обхода. Много просто, виж ушите му. Който има красиво ухо, то се обхожда добре, постъпките му са правилни. Ако ухото на човека не е красиво, колкото и да се мъчи да постъпва добре, няма да може. Искаш да знаеш дали даден човек е умен, интелигентен – виж носа му. Красивият нос изразява много неща. Чрез носа се проектира човешката мисъл. С помощта на телескопа, астрономът вижда опашката на някоя комета. Тя изглежда малка и близо до него. Всъщност тази комета се намира на стотици километри далеч от него. Всеки уд на човешкото лице – очите, носът, челото, устата, ушите са създадени по особен начин и се развиват на специфичен път. Погледнеш ли очите на човека, ще познаеш чистотата на сърцето му

и благородството на неговата душа. Който не може да чете по очите, нищо не знае за душата.

Казано е в Писанието: „Само чистият по сърце ще види Бога." Казвате, че човек трябва да има и чиста мисъл. И желанията му трябва да бъдат чисти. Понеже чистотата има отношение към материалния свят, затова човек трябва да бъде чист и по ум, и по сърце, и по воля. Това значи, да води чист живот на земята. Без чистота земният живот няма никаква цена.

Като ученици вие трябва да изучавате носа, устата, очите, ушите си, да се познавате. Носът например показва какви са мислите на човека. Същевременно носът определя и човешките способности. В всеки квадратен милиметър на носа се крие известна дарба или способност. Външно всеки орган има определена служба, но същевременно той има и друга служба. Носът е орган за мирисане, но той има отношение към ума. Ухото е орган за слушане, но то показва каква обхода има човек. Изобщо, ухото има отношение към волята. Ухото на музиканта се отличава от ухото на немузикалния човек. Като ви наблюдавам, досега аз съм харесал ухото само на едного от вас. Само един от учениците има добре развито ухо. То отговаря на мерките, които изисква красивото ухо. Останалите трябва да работите още много, за да развиете ухото си. Не е лесно да моделираш ухото си, да го направиш каквото трябва. Който знае как да работи, в няколко месеца може да подобри ухото си. Ако не знае, ще работи с години, докато има някакъв резултат. Първо трябва да се даде на ухото красива, правилна външна линия; после да се работи върху вътрешния му строеж. За да се моделира ухото, волята трябва да вземе участие. Тя има отношение към брадата. Следователно добре развитото ухо има връзка с добре оформената брада. Като работите върху своите удове, вие се свързвате с духовния и го изучавате.

Мнозина говорят за духовния свят, стремят се към него, но нямат елементарна представа за реда и порядъка там. те искат да влязат направо. Това желание е на място, но за да се реализира, нужни са условия. Всяко желание, всяка мисъл трябва да цъфнат, да завържат и да дадат плод. Иначе те не могат да се реализират. Затова е казано в Писанието: „По плода им ще ги познаете." Казваш: „Вярвам в Бога, вярвам че Той съществува." Щом вярваш в Бога, ти трябва да имаш отношение към Него. Какви са отношенията ти? Какви са отношенията на художника към неговата картина? Какви са отношенията на майката към детето? Какво желае майката? Тя иска детето и да прилича на нея, ако не напълно, поне в една черта. Ако детето прилича на майката, тя се радва.

Изобщо приятно е на родителите децата им да приличат на тях. Има случаи, когато детето не прилича нито на майката, нито на бащата. те гледат детето си, чудят се, на кого прилича и от де е дошло. На същото основание, приятно ви е когато желанията ви приличат на вас. Вие гледате на тях като на ваши деца. Ако не приличат на вас, не ви е приятно. „Не разбираме как могат желанията ни да приличат на нас?" Много неща не разбирате, защото материалният свят ви е завладял, по цели дни и часове мислите само за прехрана, за високи служби, за хубави къщи. При това положение, каквото и да ви се говори за духовния свят, за различни науки – астрология, френология, хиромантия – все едно, че говорят на кираджийски кон. Той казва: „Колкото и да ми говорите за Бога, за ангелите, за наука нищо не разбирам. Моят Бог е господарят ми, който цял ден ме товари. Напълни колата с брашно, впрегне ме, седне напред и с камшика си ме подкарва да вървя. Колкото и да му се моля, нищо не помага. Той си знае едно: да ме впряга, да му пренасям товара и за мене не мисли."

Казвате, че конят не разбира нищо. Конт не разбира, и господарят му не разбира, някога и вие не разбирате. Първо ще потупаш коня, да го разположиш, ще го нахраниш добре, ще кажеш на господаря му, че има отличен кон. Като го храни добре, ще се повдигне цената му. Така както го впряга по цели дни, ще го умори и ще го загуби. Този кон не е кираджийски, не може да се отнася толкова грубо с него. После ще му каже, че щастието на целия му дом зависи от неговия кон. Така говоря и аз на господаря на този кон. Не мислете, че го залъгвам. Аз му говоря истината. Господарят трябва да знае, че уреждането на неговите работи зависи от отношението му към този кон. Ако се отнася добре с коня си и работите му ще вървят добре. Аз зная какво нещо е конят, но не искам да говоря за това, не искам да разкривам тайните на Битието. Конт минава през питагоровата школа, затова през целия си живот трябва да мълчи. Даже и цвиленето на коня не зависи от него. То се предизвиква от юздите, които се поставят в устата му – тегли го нещо.

Като ученици на велика Школа и вие ще минавате през специфична област, която изисква пълно мълчание. Каквото видиш и чуеш, ще мълчиш, ще бъдеш глух и сляп за всичко. Някой те бил или ругал, ще мълчиш. В това време ще мислиш за Господа. Само така ще постигнеш това, което душата ти желае. „Искам да бъда добър." – Ти си застанал на фалшива основа. Бог те е създал добър. Нищо не ти остава, освен да проявиш доброто, вложено в тебе. Дойде в ума ти една добра мисъл или в сърцето ти – добро чувство, колкото и да са малки, реализирай ги. Например виждаш на обувката си едно малко петно. Казваш: „Ще дрънна на звънеца, да дойде слугинята и го очисти." – Не, ти сам ще го очистиш. „Защо плащам на слугинята, ако в този случай не ми услужи?" – Сам ще го очистиш. Ако викнеш слугинята, тя ще го очисти, но понеже е отегчена от постоянни услуги, ще остави своето недоволство върху тебе и като излезеш в

града, може да се подхлъзнеш някъде и счупиш крака или ръката си. Благодари на Бога, че можеш и сам да си услужваш. Наведи се малко, изчисти обувката си и продължи работата си. Искаш да прочетеш нещо от Евангелието, но си казваш: „Много пъти съм чел Евангелие, сега да видя какво пишат вестниците днес.“ Не, първо прочети нещо от Евангелието, поне два – три стиха и мисли върху тях. Има време и за вестника. Евангелието ще ти донесе нещо повече от това, което очакваш. Ще работиш с радост и веселие, да постигнеш желанията си. От вас се иска външна и вътрешна радост, чрез нея да предадете нещо и на окръжаващите. Изгубиш ли радостта си, всичко губиш.

Казваш: „Никой не ме обича.“ Ти се заблуждавани». Първо, ангелите те обичат. Когато те носеха от небето, те обиколиха земята три пъти с тебе заедно. Това не е ли обич? В едно предание се казва, че всеки човек, който слиза на земята, минава през специфична врата. Никой не може да мине през тази врата, освен онзи, за когото е определена. Тя е толкова малка и тясна, че и с микроскоп не се вижда. Като дойдеш до тази врата, ще я отключат и веднага след тебе ще я заключат, никой друг да не минава през нея. Ако друг някой си позволи да мине през тази врата, всичко е свършено с него, той скъпо ще плати. Не мислете, че лесно се слиза не земята. Само през една врата можеш да минеш и то само когато се отключи. Следователно на земята можеш да дойдеш само през една врата. Връщаш ли се на Небето, можеш да минеш през много врати – отдето искаш.

Питате: „Вярно ли е това или не?“ За онзи, който знае и разбира нещата, това е вярно, за онзи, който нищо не знае, не е вярно. Давам ти пари, но ти питаш, истински ли са или фалшиви. Иди в гостилницата, дай парите на гостилничаря и виж, ще ги вземе ли, или ще ги върне назад. Ако ги върне, фалшиви са; ако ги задържи и срещу тях ти даде ядене, истински са. Истината трябва да се провери.

Преди няколко дни дойдоха при мене две – три сестри, казаха ми, че искат да се занимават с духовна работа, да свършат по-скоро работата си на земята. Когато се занимава с такава работа, човек се натъква на различни духове, с които мъчно се справя. Те му говорят на различни езици. Хиляди години да живееш, няма да научиш техните езици. Тези духове се опитват и мене да лъжат, но аз ги оставям свободни, да се проявяват, както искат. Тези сестри се намират вече под тяхното влияние. Те ги карат да дохождат при мене по три пъти на ден, да ми целуват ръка. Чрез сестрите духовете искат да покажат колко много ме уважават. Това е ласкателство. Като ги гледат, братята и сестрите се чудят защо тези няколко сестри се изреждат една след друга да ми целуват ръка. Между тези духовни сестри имаше и двама братя. Аз зная какви духове ги ръководеха, на какъв уровен са. Докато те караха сестрите и братята да ми целуват ръка по три пъти на ден, после почнаха да ги пращат на работа в града, за да не се посещават беседите в неделя и сряда. Аз нямам нищо против това, но казвам: ако те идат в клас и нищо не научават, или слизат в града и пак нищо не придобиват, нито едното, нито другото има смисъл за тях. Има смисъл да ходиш там, дето можеш да вършиш Божията воля. Майката изпаща детето си на училище да учи, но то слуша съветите на лошите момчета и отива с тях в гората да играе. Вечерта се връща у дома си и лъже майка си, че било на училище. Всъщност то бяга от училището и отива в гората. Това дете има много учители, затуй нищо не може да научи. Най-после, като не научи нищо, човек казва, че Духът му говорил.

Едно трябва да се знае: Възвишеният Дух, т.е. Божият Дух говори само чрез съвършения човек. Ако обтегна четири струни на една дъска, и най-голям музикант да съм, нищо не мога да изкарам. Дъската трябва да се превърне в съвършен инструмент, а който свири, трябва да бъде първокласен маг. Мислите ли, че ако нямате условия и

вътрешно разположение, Духът може да изкара нещо от вас. След това, ще ме питат какви са тези духове, които ги занимават. Аз ги познавам добре. Едни от тях са свършили училището едва с тройка, други са изключени от училището. Тези духове ще говорят за възпитание на хората. Те ще минават за ръководители на човечеството. Те ще заемат мястото на Христа, на Света Богородица и ще се произнасят за мене, че съм бил първокласен учител. Аз не съм буквоядец, но казвам: изпитвайте духовете и разберете от Бога ли идат или не. И вие сте медиуми, през които духовете влизат и излизат, всеки ден ви разиграват и ви правят смешни. Казваш: „Стар човек съм, не се лъжа.“ Не си стар. Друг казва, че е млад, иска да се оправдае за грешките си. Не си млад. Под млад и стар се разбира друго нещо. Млад е онзи, който е впрегнал на работа дарбите и способностите си, вложени в него. Стар е онзи, който е работил като кираджийски кон и гърбът му е охлузен. Един ден, когато духовете ви оберат и вземат от вас всичко, каквото сте имали, вие наистина ще станете стар и никой няма да ви обръща внимание.

Какво представят любовните писма на момъка до неговата възлюбена? Те били откровения на Духа. Момъкът пише: „Ако се съгласиш да се ожениш за мене, ще те гледам като писано яйце. Ти ще живееш при мене като царица. Не мога без тебе. Готов съм на всички жертви.“ Момата трябва да бъде умна. Преди да отговори на любовното писмо, тя трябва да разгледа какви са ушите, носа, очите, веждите на момъка. Ако ушите и носът му са безформени, а очите затворени, тя трябва да му пише: „Моля ти се, престани да ме безпокоиш с твоите любовни писма. Искам да бъда свободна, не ме смущавай.“ Казвам: щом ви лъжат в името Божие, вие трябва да разбирате тези лъжи.

Любов, в която влиза лъжата, не е истинска. Това е забава. Вие трябва да познавате човека по очите, ушите, носа, устата, да четете по

него, като по книга. Тогава нито вие ще се лъжете, нито другите ще ви лъжат. Ако направиш една грешка, ще я изправиш, без да се оправдаваш. Никой от вас не трябва да става проводник на духовете, да лъже. Никаква лъжа не се позволява даже и бела. Някога несъзнателно ставаш проводник на лъжата. Будност се иска, да не допущате лъжата в себе си. Кипнеш, разгневиш се, търсиш виновника вън от себе си. Има външни причини, но ти трябва да се въздържаш; ако се разгневиш, трябва да трансформираш състоянието си. „Как да го трансформирам?“ Хвани ухото си, има едно място на ухото, като го хванеш, веднага гневът изчезва. Ако сам не се хванеш, други ще те хванат, но цял ден ще бъдеш неразположен. Хвани ухото си и кажи: „Слава Богу, минах една криза.“ Ако дадеш ход на гнева си, ще обидиш някого и после ще съжаляваш, че си прибързал. Така се излагаш пред себе си и започваш да свиваш очите си, да прикриваш своята грешка. И крадецът, като краде, свива очите си. С това той иска да каже: „Аз се нуждая от по-малко светлина.“

Един чиновник работи в известно учреждение. Десетки години отива на работа и се връща, но работите му не се оправят. Един ден, отчаян от живота, той си казва: „Не мога ли и аз, като другите, да бръкна в касата и да си подобря положението?“ Една шивачка ходи ред години от една къща в друга, по цели дни шие, но работите ѝ все не се нареждат. Най-после, като отиде да шие в някоя богата къща, тя се оглежда натук – натам и си казва: „Никой няма да ме види, ще бръкна в касата, да си взема нещо.“ Ще откраднеш, но скъпо ще платиш за тази кражба. „Какво да правя?“ – Не слушай духовете! Те ти нашепват да откраднеш малко пари, да подобриш положението си, да си направиш къщичка, да заживееш като човек с много дрехи, храна и други удобства. Крадеш на едно място, на второ, на трето, но дохожда ден, че няма какво да крадеш. Питаш духовете: „Сега какво трябва да правя?“ – „Ще отидеш на друго място.“ – „Ако ме хванат?“ –

„Ще те турят в затвор.“ – „Ти къде ще отидеш?“ – „Ще отида при друг човек, да му нашепвам, като на тебе да открадне нещо.“

Днес всички хора са изложени на изпитания. Духовете ги изпитват, да видят какви са очите, ушите, устата, носа им. Така всеки ще разбере, дали мисли и чувствува правилно. Казваш: „Защо трябва духовете да ме изкушават?“ – Те не те изкушават, но чрез тях трябва решиш една задача. Дойде един дух и ти нашепва: „Иди в канторaта на еди-кой си банкер и си вземи от касата колкото пари искаш. Той не е в канторaта си и ти имаш свобода да правиш каквото искаш.“ Ако някой дух ми нашепне същото, ето какво бих направил. Ще напиша писмо на банкера със следното съдържание: „Господине, от твое име ми се каза, да взема от касата ти, колкото пари искам. Вярно ли е, че ти си упълномощил някого, да ми предаде твоята воля?“ Защо да не вляза в споразумение с този банкер?

Изобщо, недоволството на хората и недоразуменията между тях стават причина да ги разиграват духовете и да им създават неприятности. Човек трябва да разбира реда и порядъка в природата, да знае как да постъпва. Парите са нужни на банкера, чрез тях той се изпитва, но за мене те не са нужни. За мене не е нужно да бъда даже земеделец. Каин беше земеделец, занимаваше се с грубата и гъста материя. Авел беше овчар. Той водеше по-добър живот от Каина. Ревността накара Каин да убие Авела. За да не греши, овчарят трябва да разбира законите, да знае как да постъпва.

Изобщо всеки занаят, всяко изкуство, с което човек си служи, има за цел да развие нещо в него. Досега не съм срещнал в България нито един земеделец, който да знае по колко зрънца съдържа всеки житен клас от дадена нива. Когото и да питате за това, ще ви каже, че предполага да са 10-20 зрънца, но не знае с положителност. Ако запитате земеделеца, по колко зрънца царевица има във всеки кочан, той ще вдигне рамене и ще каже, че не знае. Като дойде да брои

парите за житото и царевицата, това знае, но по колко зрънца има в тях, не знае. Той казва: „Това е Божа работа, не се отнася до мене." Парите, които още утре ще му вземат, може да брои, а зрънцата не може.

Сега у вас се явява мисълта: „Не може ли да се живее без пари?" Аз оставям този въпрос настрана и питам: Може ли да пътуваш без кораб във водата? – Не може. Без криле във въздуха, може ли? – Не може. Без хляб в гостилницата, може ли? – Не може. Извор без вода, може ли? – Не може. Обаче има случаи, когато може и без кораб, и без криле. Ако вървиш по сухо, защо ти е кораб, защо ти са криле? Щом имам магическата тояжка, всичко ще имам. Ще тропна с нея и корабът ще дойде, и крилете ще имам. С тях ще обиколя цялото пространство. Ще кажете, че това е приказка от „Хиляда и една нощ". Ако царският син пожелае да пътува по море, достатъчно е да отиде до пристанището, за да се качи веднага на специално изпратена яхта. Защо и ти, който владееш магическата тояжка, не можеш да се качиш на една яхта и да обиколиш целия свят?

Защо това, което е възможно за царския син, да е невъзможно и за тебе? Докато живееш в невежество, ти ще бъдеш прост, обикновен човек, с обикновени възможности и условия. Обаче като учен, като царски син, ти ще разполагаш със специална яхта за пътуване. Има едно неудобство и за царския син, а именно морето не се подчинява и на царската воля. И царският син, като влезе в морето, ще изпита вълните и бурята, ще се блъска от един ъгъл на друг, ще усети действието на морето. Който разбира Божиите закони и ги изпълнява, ще влезе в специална ладия и ще заповяда на морето да бъде тихо и спокойно. Щом слезе на пристанището, морето ще се прояви, както иска. Такъв пример имаме с Христа. Когато влезе с учениците си в ладията, Христос заспа. В това време се яви силна буря. Учениците се уплашиха и казаха: „Учителю, потъваме!" Христос се обърна към

духовете на вятъра и каза: „Спрете за малко. Щом стигнем на брега, продължете упражненията си."

И тъй, същественото, което трябва да знаете, е да разчитате на своя капитал. Кой е вашият капитал? Това, което Бог е вложил във вас и това, което сами сте изработили. Трябва да работите, за да увеличите своя капитал. Вие не се дошли на земята да бъдете щастливи. Това отпосле ще дойде. Вие сте дошли тук да развивате своите дарби и способности и чрез тях да свършите някаква работа, колкото и да е малка тя. „Дотегна ми да уча, да работя, да се моля, да ям." – Щом ти е дотегнало всичко, готов ли си да отидеш на онзи свят? Помни: ти имаш условия да живееш на земята, докато си недоволен. Щом станеш доволен от всичко, няма защо да живееш на земята. В човека съществува едно малко недоволство, от което не трябва да се освободи. Малкото недоволство в тебе е Божие благословение. От това недоволство зависи колко време ще живееш на земята. Изгубиш ли го, почни да се готвиш за другия свят.

Следователно колкото и да разисквате върху условията на живота, защо сте дошли на Земята, защо е допуснато недоволството, ще знаете, че никой не е отговорил на тези въпроси. Има един закон, който е заставил човека да дойде на Земята. Този закон не е произволен. Казано е, че когато Бог създаде Земята, тя беше неустроена и пуста. Бог създаде и човека по образ и подобие свое и го прати на Земята да се учи. Кое накара Бога да създаде човека по свой образ и подобие? И това е въпрос, на който не може да се отговори, но той има свой дълбок смисъл. Радвайте се, че ви е дадено голямото благо и привилегия да живеете на Земята. Щастлив е онзи, който се е въплътил и дошъл на Земята. Не по-малко благо е и да отидете на онзи свят, но докато сте на Земята, използувайте даденото благо, да живеете между хората. Ако не оценявате земния живот, как ще оцените небесния? Земният живот представя корените на небесния, а

небесния – клоните на великото дърво на живота. Корени има само на земята.

Радвайте се на всичко! Радвайте се, че сте учени и невежи, богати и бедни, че сте млади и стари, че можете и не можете да рисувате. „Стар съм, не мога да рисувам.“ Следния път всички си донесете по една тетрадка и ще се опитате да рисувате. „Какво ще рисуваме?“ По едно око, нос, уста, брада, вежди, ухо, чело. След това ще измервате със сантиметър, колко е дължината на вашите удове на лицето. Важно е да дойдете до нормалните мерки. Така именно ще се домогнете до правилната линия, която наричам Божествена. Тази линия се среща във всички удове. Някои рисуват устата като равенство. Наистина тя уравнява нещата. За астралния свят, т.е. за света на желанията, устата представя завършен процес. Ако устата се мърда постоянно, това показва, че в човека има нещо незавършено, неустановено. Когато устата е силно затворена, човек се готви да воюва. Ако е отворена, той изпада в положението на паток.

Значи има едно естествено положение на устата, което разрешава всички въпроси. Недоволен си. Ако можеш да поставиш устата си в това естествено положение, всякакво недоволство ще изчезне. Каквото положение да дадеш на устата си, то не е произволно. Момъкът глади мустаците си, момата приглажда косата си. Това не са произволни движения. Ако момата и след женитбата си е внимателна към външността си, много нещо се очаква от нея. Жалко е, че като се омъжи, момата престава да се докарва. Тя си казва: „Няма вече на кого да се харесвам.“ Не е права, тя трябва да се харесва на себе си и на Господа. Когато мъжът ѝ я пита за кого се е облекла и докарала, тя да каже: „За Господа. Облечи и ти новите си дрехи и заедно да отидем при Господа, да Му се представим, както трябва. Да Му благодарим, че ни е дал възможност да се срещнем и да бъдем щастливи.“ Това не са празни думи. Жената и мъжът, момата и

момъкът трябва да бъдат всякога готови да се представят на Господа в новите си и чисти дрехи. Така трябва да постъпва жената, да докаже на мъжа си, че има идея, че живее за Господа. Също трябва да постъпва и мъжът.

Престанете да говорите за вашите опитности и да мислите, че сте стари и много знаете. Казвате: „Учителят не е женен, не знае как се отглеждат деца." Вярно е, свои деца нямам, но се интересувам от децата на Господа. Като срещна едно дете, аз го питам, мога ли да бутна малко ухото му. Готов съм даже да платя за това. „Знаеш ли, че ухото ми е свещено?" – Зная, но малко ще го бутна. Знаете ли какво действие произвежда бутането на ухото? Трябва да знаеш как да бутнеш. Ако си недоволен и бутна малко ухото ти, недоволството ти веднага ще изчезне. Какво ще кажеш тогава? „Ще благодаря." – Някой може така да бутне ухото ти, че вместо полза, да ти причини нещо лошо, да внесе смут в сърцето ти. ръкуваш се с един човек и недоволството ти минава; ръкуваш се с друг – недоволството ти се увеличава. Ръката е орган, през който протичат Божествените енергии. От тебе зависи да дадеш път на тези енергии, или да затвориш пътя им. Всички трябва да бъдем носители на живите сили в природата т.е. на живите енергии, които изтичат от Бога.

Каква трябва да бъде горната и долната страна на човешката ръка? Грубите външни условия на живота огрубяват горната част на ръката. Ако външната страна на ръката е груба, причината е в мъжкия принцип, ако долната част е груба, причината е в женския принцип. Груба ли е ръката от двете страни, и мъжкият, и женският принцип са огрубели. Хвани нежно ръката си и кажи и на двата принципа: „Искам да се смекчите." Причината за грубостта е във вас. Отговорността лежи върху вас, но аз плащам и за двамата. За да не фалира фирмата, трябва да подобрите характера си. След това хвани и двете си ръце, обърни се към Бога с молба, да внесе мекота в

чувствата и светлина в мислите. Ако направиш това упражнение правилно, непременно ще усетиш малка промяна в мислите и чувствата ти. Това са упражнения, които се правят във всяка езотерическа школа.

Сега вие очаквате всичко наготово. Мислите, че светлината ще дойде отвън. Аз си представям светлината, като линия в постоянно движение. С тази светлина човек изправя линиите на своите удове. Ако външната линия на ухото е правилно и добре очертана, тя говори за един установен характер. Цветът на ухото може да бъде блед, или жълт, но правилно е да има естествен цвят, светлина да излиза от него. Това не значи, че ушите ви са лоши, но всеки трябва да ги ретушира, да изправи някои линии. Дали ушите са малки или големи, слабо или силно нагънати и това има значение. Има една линия на ухото, която наричам първична. Тя трябва да се изучава. В нея е вложен Божествения импулс. От нея произтичат всички качества на човека. В тази линия са вложени зародишите на останалите качества на ухото. Като я развивате, с нея заедно ще развиете и останалите линии на ухото. Ако тази линия не се развива правилно, и другите линии няма да се развиват добре.

„Не зная как да развивам ухото си.“ – Хващай ухото си три – четири пъти в месеца, като започнеш отгоре и свършиш до долу. Същевременно отправяй към ума и сърцето си светли мисли и благородни чувства. Каквито мисли и чувства изпитваш, когато някой те приема у дома си искрено, безкористно и с любов, с такива мисли и чувства прекарай ръката си над външната линия на дясното си ухо, а после на лявото. В това време тури свободната си ръка на кръста. Като правиш това упражнение, постепенно ще придобиваш нови сили за работа. Това не става, изведнъж. Не очаквайте бързи резултати. Малките резултати са за предпочитане пред големите, които внасят заблуждения в човека.

И тъй, като ставаш сутрин от сън, хвани ухото си и кажи: „Господи, благодаря Ти за ухото, което си ми дал. Дай ми възможност да слушам Словото Ти. Благодаря Ти, Господи, за носа, който си ми дал, да мога да възприемам благоуханията на света. Научи ме да разбирам дълбокия смисъл, който си вложил в природата. Благодаря ти за очите, които си ми дал, да виждам красотата в света. Благодаря Ти, Господи, за устата, която си ми дал, да опитвам с нея благата на живота. Благодаря за всичко, което си ми дал, за да го използувам за Твоята слава.“ Ако се молиш така с години, един ден ще тръгнеш в правия път. А ти какво правиш? Станеш сутрин от сън, туриш ръцете си в джобовете или отзад и не знаеш какво да правиш. Така прави турчинът, който няма никаква работа. Къде трябва да поставиш ръцете си? Едната ще туриш на кръста си, а другата отзад на тила, като че ли се почесваш. После ще смениш ръцете си. Ако в това положение на ръцете излезеш в града, какво ще кажат за тебе? Това е мода, която се позволява само в къщи, когато се готвиш за някаква работа.

Каквото и да правите, изучавайте езика на духовете. Иначе, както вървите, светът няма нито да се възпита, нито да се оправи. От вас се иска хиляди години съзнателна работа, докато се превъзпитате. Това, което днес хората наричат възпитание, не е никакво възпитание. Движенията, които правите, са безразборни. Вие не знаете тяхното значение, не знаете какъв ефект могат да произведат. При самовъзпитанието си човек трябва да работи върху движението на очите, на устата си, да ги тренира. Устните трябва да имат естествен червен цвят. У някой устните са бледи, у други синкави. Това показва, че те имат доста венозна кръв. Обаче всички хора искат да бъдат красиви. Красотата се поддържа с чисти, красиви мисли. А ти седиш, оглеждаш се и съжаляваш, че си побелял, остарял. Докато старият човек в тебе не си отиде, ти не можеш да се подмладиш.

Погледни се в огледалото и кажи: „Господи, косата и брадата ми отвън са бели, но направи ме и отвътре бял, да се осмисли белотата." Белият цвят е признак на дълга житейска опитност. За белия цвят, за старостта се говори и в Библията. Четете Библията и правете вътрешен превод, да разберете дълбокия смисъл на съдържанието. Казано е в Писанието да станете малки деца. Като казвам да си донесете тетрадки за рисуване, вие се смеете и си казвате: „Не сме деца." Аз бих желал да станете деца, защото Царството Божие е на децата. Казано е, че кротките ще наследят Земята. Значи децата ще наследят Земята, а не учените и силните. Бъдете смели, а не малодушни – да се страхувате, какво ще стане с вас. Дръж в ума си мисълта, че Бог е създал света и Той го управлява. Кажи си: „Аз съм лист на Божественото дърво и никой не може да ме откъсне от него. Докато съм на това дърво и изпълнявам известна функция, аз ще живея с радост. Откажа ли се от своята функция, всеки може да ме откъсне. Докато съм на това дърво, прехраната ми е осигурена." Следователно и вие докато сте на това дърво, не се страхувайте от изпитанията. Казано е в Писанието: „Радвайте се, когато минавате през изпитания. Така ще опитате силата си. Бог се радва и весели с онези, които са минали и минават през изпитания.

От кого сте по-доволни: от онзи, който копае лозето или от онзи, който само яде грозде, без да го работи? Каква е вашата работа? Да работите върху тялото си, върху вашия ум, сърце, душа и дух. Трябва да осветите тялото си. Някой гледа устата си и не я харесва. Направи една промяна, направи нещо ново в устата си. Гледаш носа си и него не харесваш. Направи една малка промяна в него. Колкото и да е малка промяната, тя ще осмисли живота ти. Например направи една малка промяна във веждите си. Веждите показват какъв е характерът на човека – установен или не; постоянен ли е в желанията си или не;

устойчив ли е или не. Вижте на челото си, развит ли е центърът на смятането. Ако не е добре развит, работите ви не вървят правилно.

Мнозина казват: „Учителят трябва да ни учи.“ – Вие сами ще учите, а Учителят ще ви свети. Щом имате светлина, ще превеждате всичко, което става около вас. Като учите, ще се радвате на ония, които учат. Аз се радвах на всички ученици, които имаха високи бележки. Тяхната печалба беше и моя. Аз знаех, че като учат, тяхното знание ще дойде до мене. Ако аз уча, и те ще учат. Всички неща се предават. Знанието не е само за едного, доброто не е само за едного. Като срещнете добър или богат човек, радвайте се. В реда на нещата е да се радвате на доброто. Само по този начин можете да се развивате правилно. Аз ви давам стимул, както и на мен са давали. Това, което съм придобил, не е дошло наготово, не е отгоре паднало. Ако вие минете през изпитанията, които аз съм минал, досега главата ви десет пъти да е побеляла. Моята глава само веднъж е побеляла. Вие нямате представа какви трудности се срещат в живота, но те са красиви. Зад всяка мъчнотия се крие нещо грандиозно и красиво. Мнозина, като станат на 40 – 50 години, казват: „Свърши се нашата работа!“ Така казват много християни. Не, и на 70 годишна възраст ти можеш да свършиш такава работа, каквато и младият не може да свърши. Като останеш на 120 години, ти ще бъдеш авторитет и за Невидимия свят. Ще те повикат там, да им проповядваш. Там ще се ползуваш с почитта и уважението на всички.

За следния път ще си донесете по една тетрадка без черти и ще я надпишете: „Първа тетрадка на вътрешната окултна школа.“ В нея ще нарисувате едно око, едно ухо, две вежди, един нос, една уста, не толкова правилно геометрически. След това ще нарисувате брада на стар човек и брада на млад човек и тогава ще пристъпим към обяснение.

Някои математици си представят куба във вид на точка. Вън от куба тази точка не съществува. Тя е проекция на куба. Искаш например да проявиш една своя добродетел. Обаче тя е вън от физическия свят. Как ще я проявиш? Виждаш един отчаян човек. Как ще му помогнеш? С пари не можеш да му помогнеш – той има пари. От ядене не се нуждае – и с ядене разполага. Дрехи също има. Едно остава, кажи му една блага, насърчителна дума. Кажи: „братко, ти имаш дарби и способности, от тебе ще стане човек.“ След време тази дума ще проработи в неговото съзнание и ще повдигне духа му. Тя е подобна на точка, която няма нищо общо с неговите физически, материални нужди.

Какво съществува в духовния свят, зад точката не знаем. Ще кажете, че при движението си, точката образува линия. Какво ще кажете за плоскостта? – Знаем, че при движението си линията образува плоскост. Значи непространственото – точката, произвежда линия, а линията – плоскост. На земята има линии, но не точки. Точката е извън физическия свят, т.е. В света на мисълта. Следователно човек е свободен само тогава, когато се движи в своята мисъл, в безпространствения свят. Ще мислиш, ще пееш и свириш за себе си, а не за публиката. „Ще мисля, свиря и пя за Онзи, Който е създал мисълта и музиката. Това е моят Учител, моят Бог.“ Всеки носи този Учител в себе си и за Него ще живее.

Първата задача, като ученици, е да дадете възможност на духа си да се весели, а вие да бъдете радостни. Духът се весели, а човек се радва. Веселието е за великия свят, а радостта – за хората. Казано е в Писанието: „Ще се весели Бог във вас.“ Бог се весели в човека, а човек се радва. Радвай се, че в тебе са вложени несметни богатства. Изучавай ръката, пръстите си, да видиш какво богатство се крие в тях. Ще кажеш, че хиромантиците познават науката за ръката. Много неща не знаят те. На ръката има много точки, които ги заблуждават.

Дяволът е турил тези точки, да гледат хората и да не виждат. Като пишат, турците си служат с много точки, знакове на тяхната писмена реч. Понеже мухите кацат навсякъде и оставят своите точки, затова турците пазят грижливо това, което са написали. Днес много от тези точки са излезли от употреба.

Като наблюдавам лицата на хората, виждам, че те правят различни движения, които не са техни, не са естествени. Това са дяволски подтици, дяволски точки. Днес това не се позволява. Можеш да носиш дявола на гърба си, но в никой случай не му позволявай да ти тури гем. Който си позволи да ви тури гем, той ви заробва. Като поносиш дявола известно време, ще му кажеш: „Слез от гърба ми!" Ако искаш никаква услуга от мене, ще ти направя, но да те нося на гърба си, не искам. Не съм дошъл на Земята да нося дявола на гърба си и той да ме управлява. Слез от гърба ми!"

И тъй, стремете се да изправите отношенията си към Бога. Освободете мисълта си от ограниченията. Всяка постъпка трябва да бъде свободна и обмислена. Свободен човек е онзи, на когото мислите, чувствата и постъпките са съвършени, както Бог е съвършен. „Защо ни говориш така?" – Защото искам да ви помогна. Вие мислите, че сте свободни, всъщност живеете в ограничения. Вие носите чужди работи в себе си и ги представяте за ваши. Например изучавате хиромантията, четете Дебарол[201] и предавате казаното от него като свое. Всъщност то е чуждо знание. Ще кажете, че той е голям авторитет. Той разполага със знания, но и за него има неразрешени въпроси. Ако дойде днес, той ще види, че много неща

---

[201] Адриан Адолф Дебарол (1801–1886) – френски художник-портретист, оказал значително влияние в изучаването и популяризирането на Хиромантията със своите изследвания в книгата „Тайната на ръцете". В писмо от 17 юни 1904 г. до Пеню Киров Учителя пише: „Получих от Д-ра, чрез г-н Бъчваров, онез книги от Русия, а именно: „Тайны руки" от Логинов и „Тайны руки" от Дебарола, и „Зеркало тайных наук" от Албертино."

не са така, както ги е изнесъл. Не само той, но всички хиромантици се натъкват на неразрешени въпроси. Като дойдат до едно място, не могат да излязат от там. Има неща, които и за тях не са ясни.

Някой хиромантик предсказва, че децата на известно семейство ще си заминат за другия свят, пет ще заминат, две ще останат. Някога предсказанието се сбъдва, някога не се сбъдва. Правило е: дом, в който има повече момичета, майката живее по-дълго време, ако момчетата се повече, бащата живее по-дълго време. Има изключения и от това правило, но обикновено става според него. Ако синовете и дъщерите са еднакво на брой, и майката и бащата живеят дълго време. Някога се случва и двамата да заминат в един ден. За да се продължи животът на майката и бащата, синът и дъщерята трябва да живеят в мир и съгласие. Също така и родителите трябва да живеят добре. Изобщо много причини има за продължаване живота на родителите и на децата. Трябва да се знаят както причините, така и законите за продължаване на живота.

„Да се весели Духът ми и да се радва душата ми.“

20 лекция от Учителя, държана на 1 февруари 1933 г., София, Изгрев.

ЧЕСТНОТО УХО

6 часа сутринта

Добрата молитва

(На черната дъска има нарисувани от Учителя, на хубав рисувателен лист следните чертежи: 1. Ухо; 2. Чело[202]; 3. Око; 4. Уста; 5 Брада и 6. Нос)

фиг.1

фиг.3

фиг.4

фиг.5

Фиг.6

Дошло е времето човек да знае. Знанието има две страни. Ако не знаеш, как да постъпваш, ще дойдат страданията. Страданието произтича, когато човек знае, а не знае как да постъпва. Сега, в какво седи човек? Нали ние говорим за човека. Всеки казва: „Аз съм човек." Кои са отличителните черти на човека? На този въпрос могат да се дадат разни определения и можете да кажете: „Човек не е това, не е това", но има три неща, които отличават човека. Първото нещо: човек е, който може да мисли право, второто: да чувствува право и да постъпва право. Това е сега, на ваш език ви говоря.

Вие питате какво нещо е човек да мисли право? Това е второстепенен въпрос. Какво нещо е човек да чувствува право? И това е второстепенен въпрос. И какво нещо е човек да постъпва право? И то е пак второстепенно. Дали разбирате или не разбирате, човек трябва да мисли право. „Ама, какво трябва да се разбира под това?"

[202] Фиг. №2 липсва в оригинала.

Оставете сега този въпрос. Рекох, ще вървиш по правия път. „Ама какво нещо е правият път?“ И това оставете настрана. Ти кажи: „В правия път ще вървя.“

(Учителят показва чертежа, картина 1.) Сега това показва приблизително ухото на човека. Как се показва човекът, не как той се схваща, но какво нещо е човекът. Сега ще пазите трите норми: ще мислите право, ще чувствувате право и ще действувате право. Другите работи няма да сплитате. „Че аз имам желание да мисля право.“ Вие оставете вашите желания. Ще държиш да мислиш ти право. В тебе, твоята мисъл е един резултат; твоите чувства, това са друг резултат и твоята постъпка е един резултат. Ти едновременно имаш три резултати. Понеже ти, като мислиш, ти не си фактор на твоята мисъл. Преди тебе друг някой е мислил право и ти вървиш по него. Ти ще мислиш тъй, както друг е мислил преди тебе.

Ако лисицата пита: „Как да мисля?“ – Ще мислиш тъй, както майка ти, баща ти са мислили и ти ще мислиш за кокошките, за човешките курници. Вълкът пита: „За кого ще мисля аз?“ Ти ще мислиш за човешките кошари, за овцете, за агънцата, за някое говедо. И той, като мисли за някое говедо, той сам ще си даде едно научно определение. Той казва: „Искам да видя, да изследвам, какво нещо е говедото и какво агнето.“ Вълкът тъй може да си говори. Някой казва: „Аз обичам парите, искам да ги видя.“ След като вземе той парите в ръката си, мислите ли, че той прави някое научно изследване какво нещо е златото? Той, като погледне наоколо, вече аз зная какво мисли той за парите. *(Учителят прави движение, туря ръката в джоба.)* Той ще направи това, ако няма някой наоколо, но ако аз съм при него, той има страх, той ще ги държи в отворена ръка, ще погледне наляво, надясно и пак ще ги даде. Иска да каже, че минава за много честен човек, много отворен. Но ако няма никой наоколо, той ще затвори ръката си и хоп – в джоба си, ще ги скрие. Сега вие като изучавате

науката, не можете да направите така. Може желание да има, но не можеш да направиш така. Не можеш да туриш парите в джоба си. Понеже власт има, сили има. Ти не можеш да затвориш вратата, тя отворена ще седи, защото тук има конци, ако речеш да сгънеш ръката си, има нещо, което противодейства. Така ще държиш ръката си, в естествено положение. И ще кажеш: „Заповядайте." Щом ги дадеш така естествено, тогава ръката е свободна.

Сега туй №1 е приблизително какво трябва да бъде човешкото ухо? Тук, горе на ухото е турено линията така, широка, туй още не една норма, туй е приблизително какво трябва да бъде ухото на честния човек. Но честният човек не е една норма, то е един личен елемент, тук влиза и една доза от себелюбието на човека. Туй ухо е честно, никога няма да те излъже, никога няма да ти направи една пакост. Този човек всичко ще ти направи с оглед на честността. Ще вземете тази линия отгоре на ухото, тази широчина, за да видите честността. Сега туй още не е норма на природата. Идеално не е, съвършено ухо не е, но приблизително един тип, както сега човек може да нарисува.

Представете си, че вие имате едно идеално ухо и седнете да го рисувате, и направите една погрешка, не от желание у вас, но вие не знаете още как да рисувате и сте изкривили някъде и ако го сравните с първообраза, ще видите – още много отклонения има. Та, ако погледнете сега вашето ухо, как е направено, как сте го рисували, това показва още усилие да рисувате. Някой път, ушите ви не са хубави, но не сте само вие отговорни, дядо ви, баба ви, прадядо ви, 10 – 15 поколения са работили преди вас и вие сега работите но и вие още няма да свършите работата. След тебе и други деца ще работят още на това ухо; но това ухо си има един първообраз в себе си. Вашето ухо ще изчезне, като замине от този свят, тази фирма ще изчезне, ще остане само костта. И една малка част от костта, която показва как е

оперирала фирмата. После и тази фирма *(носът)* и тя ще изчезне и при устата фирмата ще изчезне и фирмата при очите и тя ще изчезне. Ще остане само една фирма – капиталът, черепът. Сега туй да ви не плаши. Та рекох, в живота това е основната страна на човека.

Та когато се говори за ухото, се разбира физическата страна. Този човек, щом му направите една услуга, ако имате вземане даване с него, ако той е господар, ще каже: „Дайте на Ивана, Драгана или Стояна да се наяде.“ После ще погледне обущата му, и ще каже: „Дайте му едни цървули, нека си има.“ Или ще каже: „Дайте му едни хубави обуща и после, ако умее, дайте му един хубав кон.“ Той е умен човек знае, ако се отнася добре със слугите си и слугите му ще се отнасят добре с него.

Фиг. 7

Фиг. 8

Сега, ако това ухо е така нарисувано (**Фиг. 7**), то не е построено добре. Този човек не е умен, той ще каже: „На него много, много не му трябва, той може и съдрани обуща да носи.“ Та сега, нарисувайте си всички ухото. Вие всички трябва да работите, защото, ако не работите геометрически, ако вие не можете да нарисувате една линия на честността. Туй ухо показва преминаване от животинското царство към човешкото царство.

В животинското царство ухото е така заострено (**Фиг. 8**). И това може да се обясни, защо е така. Това представлява една антена, да

може животното, като върви – дигне ухото, да слуша, да възприема от външния свят тия трептения и вълни. Например едно куче или една лисица, като си вдигне ухото, да може да схване тия вълни и да има пред вид как може да постъпи в даден случай, да нападне ли или да отстъпи. А пък този човек с плоското ухо, *(виж предидущия чертеж)* е ухилен, казва: „Няма никаква опасност“, той е по-осигурен.

Сега тук имате носът. *(Виж* **Фиг. 6** *на картината.)* Въобще честният нос представлява всякога една права линия. Тук носът, както е поставен, малко се отклонява от правата линия, за да се даде ход на чистенето. Сега този нос може да вземете на един честен човек, който ще помисли малко и на когото всякога може да се разчита. Но на носа тази линия трябва да бъде права. Но на правата линия *(при носа)* може да има едно отклонение. Ако например тази част на носа..., то има и други подробности, но да се не спираме сега. Сега вие ще вземете да се интересувате от вашия нос, но то не сте вие, то е фирмата, съдружието.

Сега това око *(в чертежа,* **Фиг. 3***)* е приблизително един модел на честното око. Всеки един от вас трябва да се упражнява да гледа хубаво. Може да се учите да подобрите очите си. Като гледате един предмет, представете си пред себе си честното око (**Фиг. 3**) Или гледате един хубав скъпоценен камък, вас да ви е приятно, като го гледате. Или ако си вземете една хубава ябълка, да я гледате, без да имате желание да я вземете, за да я ядете. Макар да имате желание да я имате, само я гледайте. Може да вземете да гледате една хубава ябълка, окото ще почне да прави известни гримаси, но може да гледате една ябълка, без да пожелаете да я изядете.

Сега това е носът (**Фиг. 6**). Ако обърнете носът обратно, той има почти положението на човешкото ухо. Сега туй (**Фиг. 6***)* е приблизително честния нос. Тук носът има една гърбавина, но въобще носът трябва да бъде прав. Не трябва да бъде никак закривен.

Сега тук в чертежа има една малка издатина, туй е едно отклонение на носа, но тази издатина си има свои биологически причини, но понеже е близо до очите, основа, то е един недъг за носа, но се счита за една добра черта. После това завиване долу на носа, ако е по-голямо, у човека настъпва едно песимистично състояние или той особено гледа на живота. Песимизъмът произтича от това, човек желае много работи и като не може да ги постигне, той става песимист и след това става философ. Аз казвам философия за непостигнатите работи в света.

Всичко може да се постигне, но трябва да знаеш, как да постъпваш. Има си закон за постижение. Значи, за да можеш да постигнеш нещата в света, ти трябва да имаш 5 неща: да имаш правилно ухо, да имаш правилен нос, да имаш правилни очи, правилна уста и правилна брада. Ти трябва да виждаш както трябва. Не в тази смисъл, но вътрешно да виждаш нещата. Ти можеш да виждаш някой предмет, но ти го желаеш за себе си, тогава ти не си го видял. Да гледаш нещата и да познаеш как те са поставени на мястото си. Да не желаеш да ги преместиш или да ги промениш от едно място на друго. Аз като вървя някой път и виждам един камък не е на място, аз се навеждам и го тургам на място. Аз се справям както разбирам. Рекох, този камък трябва да иде еди на кое си място. Или камъните какво значат? Че ти говориш на една публика или на приятеля си. Но ако ти не знаеш къде да туриш един камък, знаеш ли каква вреда можеш да произведеш. Тури всяка дума на място, тъй щото никой да се не спъва.

Фиг. 9

Фиг. 10

Сега, това е честната уста *(***Фиг. 4***)*. Но ако долната част на вашата бърна излиза навънка (**Фиг. 9**), а другата отива навътре, вие имате едно анормално състояние. То е просто както в хомота. Една уста не трябва да мяза на хомот. Ако средата на устата е хлътнала и се образува една трапчинка, а тези части се малко издигат нагоре, тъй че да се образува една мека, правилна линия (**Фиг. 10)**. И при това, всякога гледайте, когато си прилепвате устата, да се не притискат устните, а тъй едва да се допират. Сега това зависи от импулса вътре. Когато човек се уплаши, има страх, устата му има едно положение; когато човек иска да се докара, той несъзнателно ще си тури устата в друго положение; или ако иска да се покаже, че е много умен, пак ще си постави устата в друго положение. Но това са изкуствени положения. Понеже долната устна показва пасивните сили, а горната – положителните сили. Пък, ако ти си натискаш устата, нищо няма да постигнеш. В природата се иска един малък контакт, едно малко допиране, едно леко съприкосновение трябва да има. Някои си натискат устата. Колкото и да си натискате устата нищо не може да излезне. В природата се изисква един малък контакт, едно малко съприкосновение. Щом си стискаш устата, това показва един волев акт. То е човешко. Ти не можеш да бъдеш един умен човек. Ако много си стискаш устата, ще бъдеш за себе си умен, но за природата ще бъдеш един човек, който харчи много повече енергия. Твърде гневните хора много си стискат устата. Нали такива деца има, които са упорити. Казва майка му: „Направи това!“ – „Няма да го направя“ – „Направи го!“ – „Не!“ Но после дойде законът. Майката вземе тояжката и в края на краищата то пак ще направи това, което майката иска. Някой път ние сме като децата упорити, няма да го направим.

Но дойде природата, понашари те, и ти кажеш: „Ще го направя." Или ти не искаш да се подчиниш, но хване те една болест, лежиш 3-4 месеца, поомекнеш и най-после кажеш: „Да ме дигне Господ, ще слушам и майка си, и баща си." Но после, като оздравееш, дойдеш пак на същото положение, пак те хване болестта.

Сега, ако изучавате геометрията, ще се позапознаете малко с линиите. Сега туй е честната брада (**Фиг. 5***).* Туй показва един човек, който не е заинтересуван, понеже брадата е почти права отдолу. *(Най-външната част на горната устна върви права с най-издадената страна на брадата.)* Ако тази линия се вглъбява навътре, тук вече чувствата играят важна рол. Сега тези, които наблюдават, не могат да кажат причините, защо именно така трябва да бъде честната брада. Този човек широко гледа на живота. Той не иска да обсеби нещата. Нещата за него са толкова важни, доколкото те спомагат за напредване на личния му живот. Той иска всичките хора наоколо да бъдат добри, за да може и той между тях да живее, тъй както трябва. Значи, ако има хора събрани с такива бради, това са хора, на които може да се разчита.

Но сега, ако вземете всичко това, вие ще се забъркате. Сега всички най-първо ще нарисувате ухото. Сега с него ще се занимаете. Сега това, което учите тук, отвънка няма да изнасяте нищо. Ако иска някой да му се каже нещо, посочете му книги от хиромантията. Много книги има писани, нека четат от там. За нас науката не е за печалба. Да знаеш, като видиш един човек, какъв е той, дали е честен или не. Не зная дали, ако дойде някой от Невидимия свят, една комисия да разгледа ушите на хората, не зная колко души ще намери тъй без дефекти. Все може да намерят един дефект. Все ще види една фирма, където не са оперирали тъй, както трябва. Но засега, като се гледат ушите на всички хора, донякъде вървят.

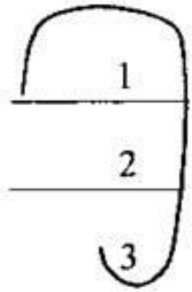

Фиг. 11

Сега в ухото има три страни: 1, 2, 3.

Тази първата, горната част на ухото показва в умствено отношение, външните условия на живота, какви са, благоприятни или не. Едно хубаво ухо показва един капитал, с който човек разполага. Щом видя аз едно бедно дете, то може да няма баща и майка, но като погледна външното му ухо, аз зная, има ли то капитал или не. А видя един княжески син, но природата го сбутала, аз зная, че природата го е осъдила. Той няма бъдеще, баща му ще фалира и той ще слезне долу. Той сега има много добри условия, но той е осъден. Няма нищо и той ще слезне долу. И няма да се минат 5-10 години, той ще стане дървар. А туй дете го гледаш, капитал има. Ще дойде един благодетел от някъде, тъй ще се случи и ще му провърви работата. Казваш: „Какво има?“ Едно хубаво ухо има. А то е един капитал, с който той разполага. Ухото не е един мъртъв капитал, жив капитал е ухото.

Ако ти имаш едно хубаво ухо, има същества от разумния свят, от онзи свят, има същества в този свят, в който ти живееш и има разумни същества от света, от дето ти си излезнал и те се интересуват за тебе, ти като си дошъл на Земята. Сега туй ухо е за външния свят, вънка можеш ли да прогресираш или не? Това зависи от ухото ти и от всички ония същества, които са взели участие да създадат този, външния живот, те се интересуват за твоя външен живот. Та тази,

горната част *(1)* показва от Божествения свят как гледат на вас. Средната част *(2)* показва, как се интересуват разумните същества, ангелите, светиите от вас и най-после, третата част *(3)* – хората на земята, между които ти живееш, те какво участие вземат за тебе. Тъй че, за един всички се интересуват. Някой път хората се интересуват, а някой път не се интересуват. Ако някой се разболее или обеднее, всички питат за него, ще дойде един, друг, трети, всички вземат участие за него. Пък за някой казват: „Нека си носи товара, не се интересуват от него.“

Та сега практическото положение, да ви дам една формула. Сега вие мислите, всичко седи в формулата. Седи във вашето съзнание. Ако тия трите света *(1, 2, 3)* бяха в едно изправно състояние, да мислиш за онзи свят, не значи да го разбираш. Ти ще мислиш, че съществува един Божествен свят, той е някъде. После, можеш да мислиш къде са ангелите и те съществуват някъде. Има един свят, дето има разумни хора, има и ангели. Там дето има глупави хора, няма и ангели. Дето видиш един разумен човек, трябва да знаеш, то е една допирна точка на ангелския свят. Ако видиш едно разумно животно, то е допирна точка на ангелския свят. Ако видиш една птица, и тя е една точка на разумния свят. А сега питат: „Къде е Божественото? Къде е човешкото?“ Човешкото е видимото. Дойде ли една пъстра птица, облечена хубаво, или виждам един скъпоценен камък. Заради[203] мене, скъпоценния камък, това е човек. Хубавите камъни, това са хора. Виждам едно красиво дърво, и това е човек.

Сега, когато се занимавате с една наука, не тургайте пред вид резултатите, които сега имате. Ще кажете: „Ние толкова години сме учили.“ Е, какво сте научили от толкова години? Да вярвате, че има Господ, че има онзи свят и как живеят там. Но нито един от вас още не е ходил там. Може в миналото да сте ходили, но сега не сте ходили

---

[203] Заради – за.

и нямате възпоменание от там. После, не сте били и поканвани на гости там, както ви канят сега в този свят, да отидете на някое угощение. А всички ония, които са били поканвани там, не са се върнали от там. То е жалко. Не зная коя е причината. Ще иде някой, а не се връща. Тези, които не се връщат, по някой път мязат на някой момък, който е пипнал една мома, да я заведе на угощение, а не се връщат и двамата назад. Забягнат някъде. И почнат да мислят за тях, какво стана? Да не би да ги убиха? Да не би да се е случило нещастие с тях? Възможно е, но рекох, тия младите, понеже от едната фамилия и от другата фамилия няма съгласие, забягнаха, скрили се и след 4-5 години се връщат.

Та по някой път, когато хората умират, те го турят уж, че е умрял. Забягнал е. Дядо ти забягнал, баба ти забягнала, най-после, когато умира един, те казват, че уж той не иска да иде в онзи свят. Но те са арменски долапи[204]. Момата уж плаче в къщи, казва, че тя уж не го иска, но тя плаче, иска да заблуди домашните. Тя на майка си, на баща си говори едно, а за себе си съвсем друго иска. И най-после този, за когото тя казва, че не го иска, тя при него отива, там отива. Сега тези не са научни работи, да бяга тя с него. Това са операции. Любовните работи в света, това са търговски работи, операции на дребно. Но две години след това, развалят се отношенията, после започнат друга една операция.

Та оставете сега любовните си работи. Не са лоши работи те, т.е. една операция е това. Имаш едно разположение спрямо някого. Това е една търговска операция; после и той те обича, търговска операция е това. Утре го погледнеш, той залюбил друга. Че какво право имаш ти? Че този човек е търговец. Аз считам любовта – влезна в някоя бакалница, търговецът каже: „О, заповядайте господине, какво обичате? Какво заповядате?“ Изобиколят наоколо слугите и

[204] Арменски долап – измама, лъжа.

господарят. И след като си вземат парите, кажат: „Благодарим, довиждане!“ Дойде друг, пак кажат: „О, господине, какво обичате?“ Щом вземат това, което имам да дам, парите, те ви оставят. Тогава и аз ще видя дали това, което съм взел, дали съответствува на парите, които съм му дал. Щом си отида, гледам в кесията, да видя доколко неговата любов е била гореща или не. И ако аз намеря, че в ориза имаше малко камъчета, ще му кажа: „Слушай, в ориза имаше камъчета, по-хубав да ми дадете.“ Тогава той каже: „Ще извините господине, може слугите да са направили някоя погрешка.“ И казва на слугите: „Донесете ориз хубав!“ И те веднага ще си поправят погрешката.

Но, за да познаете един човек, какви са неговите отношения, трябва да го намерите, когато той никак не е заинтересуван. И аз ще ви дам една картина, за да познаете човека. Представете си, че вие пътувате в планината и видите един човек седи при един извор, извадил си той торбата и яде. Там може да го познаете какъв е човекът. Той ще ви погледне и пак ще гледа в торбата и нищо не иска да знае. Ако е един от тия, честните хора, той, като ви види, ще ви поздрави и ще каже: „Заповядайте, ще ми бъде приятно, ако седнете!“ Той е един човек, който няма никаква задна цел. Ще разчупя хляба и ще кажа: „Както виждате, аз съм при извора и ми е приятно, че има още един, с когото може да разделя хляба си.“ Пък, ако е с ухо тъй заострено, щом види, че ти идеш, той ще скрие хляба и ще го тури в торбата и ще каже: „Мене този хляб ми трябва, дълъг път ме чака. Ако река на всекиго на давам, аз ще остана гладен.“ Той веднага мисли. Тогава, за да опитате вашата фирма, дали е честна или не, вие трябва да знаете дали фирмата ви е честна или не. Не само да казвате: „Честна е фирмата!“ Но вие трябва да знаете дали тя има капитал, с който тя да разполага, да оперира. Балансира ли капитала или не? Вие трябва да знаете кому какво има да давате. Някой път вие може да

висите във въздуха и пет пари няма капитал, а борчове има колкото искате. И като не можете да плащате, ще кажат: „Той е безчестен, не си гледа работата.“ Та в Невидимия свят е така, да знаете, като си бутнете ухото, ще фалирате ли, или не. Вие още не знаете какво представлява тази фирма, но вие си побутнете ухото.

Тогава, ако искате да си моделирате ухото, ще ви дам един начин за моделиране на ухото. Ще си представите, че вие сте богат човек, че разполагате с милиони, макар, че 5 пари нямате, но ще си представите, че сте богат. Бутнете си ухото, виждаш върви малко хубаво, но има един дефект, забелязваш в себе си една скържавост. Ще си представиш, че си богат и след туй ще си представиш, че ти искаш да бъдеш спрямо хората щедър. Даваш на този, на онзи. Кой как дойде при тебе, никого не връщаш. Ако всеки ден правите такава една операция, 365 такива операции в годината, все таки една двадесета от милиметъра ще измените горната част от вашето ухо и ще има едно малко подобрение.

Сега ти ще кажеш: „Та аз с такива работи ли ще се занимавам?“ А, с какво ще се занимаваш друго? 365 дни в годината ти ще станеш милионер и ще раздаваш на всички, ще правиш добро на всички хора и тия хора ще оживеят и ще живеят по-добре. Ако по този начин ти помогнеш, ти ще създадеш в другия свят една благоприятна атмосфера, която ще се върне към тебе. Защото няма нещо, което човек, като си въобрази, и да не стане. Най-първо тия хора, на които ти ще помогнеш, т.е. те са невидими и те постепенно ще се въплотяват, въплотяват и ще дойдат. Сега може да стане и може да не стане, ти ще помогнеш и свободен ще бъдеш. И ще се ползуваш, ще измениш ухото си. А щом го измениш, ти ще измениш настроението си, свободен ще бъдеш, но съзнание ще имаш, че не си от бедните хора. Бутни си ухото, ще видиш, че капитал имаш, тогава какво ще се

обезсърдчаваш. Хвани ухото си, ама много да не го стискаш, натискаш, образувай една линия около ухото.

После, ако някой път вие сте груб и искате малко да смекчите характера си, туй възпитателно действува. Сега няма да разправяте на другите хора. Защото това, което разправяш на другите хора, ти не можеш да го приложиш. Например ти с дясната ръка – двата пръста, хвани ухото си отдолу, долната част на ухото, а лявата ръка – на кръста и помисли малко. Ще кажете: „Ама какво е това, като си хвана ухото?“ Ама, знаете ли какво ще стане, като си турите ръцете в джеба? Знаете ли, колко е лошо ръката в джеба? Това е човешкият егоизъм. Някой държи ръцете си от сутрин до вечер в джеба. Или си турнал тъй ръцете отзад. Нито отзад е хубаво да се държат ръцете. Ще кажете: „Тогава – отпред.“ – Нито отпред. Единственото най-хубаво положение е това. Седиш тъй изправен, единия крак малко напред и тъй си държиш долната част на ухото. *(дясното)*

Казва някой: „Кое е хубавото положение? Какъв е маниерът на ръцете най-добър?“ Туй е едно добро положение. Или кажеш: „Загазих с тази работа.“ Воюване има вече. Това не е естествено положение. Аз наричам нормално положение, което да не предизвиква никое стълкновение. Тъй като поставиш единия си крак малко напред, туй е едно свободно движение, естествено движение, свободно движение, мускулите да не са напрегнати. Най-първо вие трябва да се научите да имате свободни движения. Някой навежда главата на едната или другата страна и това не е естествено, някой навежда главата си напред или назад, и това не е. Най-добре е свободен ще бъдеш, да гледаш мускулите да не са в напрегнато положение, напрегнати, малко перпендикулярни. Това е едно положение, ако искаш да имаш едно естествено положение и единия ти крак малко напред. Това е едно естествено положение. Ако искаш да почиваш, имате едно положение свободно. Ако краката са много

свити, това означава зависимост, ако искате естествено положение, краката малко отворени, единият крак малко напред и малко настрани. *(Левият това.)* Това е положение естествено. Тъй като си поставите ръката, лявата на кръста, палецът отворен. Тази линия е линия на почивка, тя е Божественото и показва посоката на нашето движение. Ние вървим от ляво на дясно. Това е посока на движението. Този е път, еволюционен път, в тази посока ние вървим сега, който разбира. Затуй колкото палецът слиза надолу, *навътре към тялото, а другите пръсти са навън, толкова човек е по-морално подигнат*[205]. Когато този ъгъл, който се образува от линията при малкия пръст, *(корена на пръста)* и края на палеца, се намалява, това показва, че ние се отдалечаваме от онзи естествен живот от Божественото; колкото се увеличава тази линия, тя показва моралния развой на човека, че ние се приближаваме към Божественото. Та, да не ви смущава. Туй е отношение, отношение има. Та, трябва да се вземе в съображение целокупния човек, неговото тяло, неговата големина и ширина, челото му, носът, ушите, това са все геометрически пропорции.

Та рекох, когато си поставиш така ръката, ти трябва да се поставиш в естественото положение. Не поставиш ли така ръцете си, работите ти *органически не вървят,* ти можеш да мислиш, че нагоре отиваш, а никак не отиваш нагоре. Ако тъй си поставиш ръката, с *острото, (малкия пръст) прав и нагоре, и пред лицето, всичките други пръсти – също прави, палецът най-отвътре, а острото (малкия пръст) навън*[206]*,* Меркурий е това, нож имаш. Който така си поставя ръката, той има пред вид своя егоизъм, а не Божествения. Някой говорител си поставя така ръцете, пръстите на масата в плоскост, а не

---

[205] „…то ти трябва да мериш. Тия линии са за изучаване. От тази линия ти ще знаеш как се развива ухото. Сега физиономистите не знаят някоя ценна норма, да знаят развива ли се ухото или не. Но когато аз тургам тия норми, това е най-естествено, които показват в какво направление се развива ухото.“

[206] Текстът в курсив е допълнен с почерка на Савка Керемидчиева.

нагоре. Той казва: „У мен има желание да служа на Божественото, човешкото аз го напуснах, както виждате.“

Всички трябва да вършим Волята Божия. Туй са разкрития на живота, които постоянно Невидимият свят ни дава и някой път ни заставя да правим тия упражнения.

Ние сега седим, хванем си ръцете така, пръстите сключени, а някой ги хване по друг начин, но това са неестествени положения. Но казвам ви едно от упражненията – застанете така прави и ще си хванете долната част на дясното ухо с дясната ръка; ако искате да бъдете здрави, това е един признак. Вие изведнаж здрав няма да станете, но с това се привличат всичките магнетически влияния, които служат за устройство на тялото в природата. Ако вие вярвате в нейните операции, тя всякога ще ви даде нещо малко. Или искате да бъдете умен, прекарайте тогава отгоре ръката си по линията на ухото. Побутнете си ухото. Нали онези моми постоянно си бутат ухото и колкото по-деликатно си бутат ухото, те несъзнателно принасят полза на себе си.

Та, трябва постоянно да бутате линията на ухото си с ръката. Не да стане това един навик, но считай, че имаш един скъпоценен камък, като си бутнеш ухото, да ти е приятно, да внесе нещо хубаво. Като си бутнеш ухото, да ти е приятно, да благодариш на Бога, че ти е дал едно хубаво ухо. Обезсърдчиш се, бутни ухото си отгоре надолу, кажи: „Капитал е това!“ Пък, ако се деформира съвършено човешкото ухо, тогава да знаеш, че твоята работа е свършена. Но щом ухото ти седи намясто, не се е деформирало, ти нямаш право да се обезсърдчиш.

Фиг. 12

Та, сега, трябва да работите. Не е до външната страна. Според мене тази линия, горната част на ухото, аз я наричам норма в природата. Ухото се сформирува според тази линия. *(Горната част на ухото.)* Тя трябва да бъде още по-голяма. Това е норма, с коя

Сега, понеже туй ухо се е развивало по този начин, то е претърпяло ред противоречия, то си има органически причини. Ухото започва широко и после се изменя, стеснява се малко, от външния свят се изменя, стеснява; посоката на ухото е друга. Следователно тази страна може да стане още по-дълга. *(Надолу ухото.)* Значи то може да се удължи и съвсем да се съкрати. Това показва, че приижданието на жизнените сокове са престанали, следователно това поколение е на израждане.

Фиг. 13

Когато долу ушите се съкратят, то е на израждане. У вас, както виждам, ушите са добри. Щом се съкратява ухото, значи цялата

фамилия е на израждане. Щом се продължава горната част на ухото, тази фамилия върви нормално, има капитал. Пък ако ушите в средната част на страничната линия е издадена, *(***Фиг. 13***),* това показва активната страна, активност, тези хора са активни, в тях чувствата са развити. Колкото тази част се смалява, *(долната част)* и ухото стане плоско, тогава активността отива навътре. Следователно в единия случай човек отива към израждане, а в другия случай отива в едно нормално развиване.

Фиг. 14

Сега туй ухо (*виж* **Фиг. 14**)*,* така, както е поставено, показва, че не е едно израждане, а в едно нормално развитие. Там се изявява. Щом дойде правата линия, *(виж чертежа),* има едно отношение между ухото и челото. Но сега аз няма да се спирам върху подробности, които отвличат от принципа.

Сега, външният живот на човека зависи напълно от ухото. Ти не можеш да имаш един външен живот, една обхода, ако нямаш едно добро ухо. Аз разбирам ухото с всичките правилни гънки. Понеже тези линии, това са живи линии в природата, не са мъртви линии. Следователно в слушането голямо участие взима ухото. Най-първо ти ще се научиш да вярваш, че човешкото ухо те свързва с онзи разумен свят, който се проявява в природата. Всичко онова, което природата твори, това е твоето ухо. Всичко онова, което виждаш: и изтриването на слънцето, на звездите, камъните, които ти виждаш, всичко, което ти виждаш, което расте и се развива, то е ухото, ухото расте с тях заедно.

Сега, вътрешното съдържание, онова което се крие и не си го разбрал, то е твоя нос. Носът показва пък силите, които работят вътре в скритите форми. Следователно ще знаеш количеството на тия сили в даден случай. За туй ухото определя външната обхода на характера, а силата на твоя характер ще се определи от носа ти. След туй ще дойдат очите и устата. Ние ще говорим за тях, те са спомагателни средства. Най-първо външната обхода трябва да ти е среда, в която ти да живееш, в която да функционират твоите мисли и чувства. Затова пък носът ти трябва, за да бъдеш разумен. Носът трябва да бъде разумен. Ти ще проектираш една мисъл, но няма да буташ носа си, то е фирмата на дядо ти, на баба ти, как са живели те. Ти, като погледнеш състоянието на дядо ти, ще кажеш: „Туй е схващане на дядо ми, на баба ми." Та, ти ще проектираш един нос прав. Макар че носът ти не е прав, ти ще проектираш един прав нос и ако проектираш, ти ще можеш изкуствено да си помогнеш. Защото човек няма само физическо тяло, но има и духовно дело, а в другите тела, там материята е по-пластична, постоянно ще се изменя. Защото, каквото е ембриото на детето в утробата на майката, такова е и детето. Каквато е майката, такова и детето ще стане. Та, онова, което ти мислиш, то ще стане и онова, което ти чувствуваш, и което ти вършиш и то ще стане.

Ще знаете, ще свържете в живота любовта. Те са три неизменни принципа. Любовта в Божествения свет, това е видимият свет, физическият свет, обективната страна. Любовта в Божествения свят е обективната страна, а в нас Любовта е нещо невидимо, неосезаемо, а в Божествения свят, то е тъй материално, както видимия свят. После имате в Божествената Мъдрост, то е вече отношение на тези същества. Две същества се обичат, какви трябва да бъдат техните взаимни отношения и постъпки. После Истината, туй показва пък простора, мястото където трябва да живеят. Като какво трябва да има,

за да се прояви един човек, който трябва да обича? Той трябва да има някого, когото да обича. Бог е създал целият свят, понеже иска да прояви Любовта си. Създаването на целия космос показва, че Бог иска да прояви Любовта си. Защо, за какво, по-надалеч не отивай. Защо аз трябва да обичам някого? Аз не мисля за това. Обичам го този човек, нищо повече!

Какво разбирате вие под думата обич? Има два начина за разбиране. Вие тургате в любовта една користолюбива мисъл. Аз не тургам в Любовта абсолютно никаква користолюбива мисъл. В самата Любов абсолютно никаква користолюбива мисъл не може да съществува. Не може да съществува, аз който разбирам нещата, туй същество, което аз обичам, то е създадено от Бога, то е свободно, аз не може да го заблуждавам. Значи върху това същество аз трябва да имам същата Любов, както Господ има. Мене ще ми бъде приятно, когато видя един човек и ще разбирам, че Бог го обича. И дотолкова, доколкото аз обичам туй същество, дотолкова и Господ ще обича и мене. И доколкото Бог обича мене, дотолкова обича и другия. И не питайте: „Доколко ме обича Бог?“ – Доколкото вие обичате другите същества. В даден случай, доколкото вие обичате, дотолкова и Бог ви обича. Такова е отношението на Първата Причина спрямо вас.

Безразлично дали това е ваша собствена дъщеря, син или приятел. А тази обич е необходима, понеже вие в умствено отношение не може да направите никакъв успех, ако няма някой да ви обича. Помнете това: гениалните хора в света, има много хора да ги обичат, а простите хора в света, малцина ги обичат. Следователно прогресът зависи от любовта. Ако тебе баща ти те обича, и майка ти, и дядо ти, и прадядо ти, от тебе човек ще стане. Но ако всеки ви погледне с пренебрежение и не те обича, от тебе човек няма да стане.

Та сега, вие гледайте да обичате, понеже не зависи от това, дали да ви обичат, но зависи от вас, вие да обичате. Каква мъчнотия има

вие да обичате? Няма никаква мъчнотия. Някой пита: „Как обичате?“ Сега, оставете всички посторонни обичания. Аз обичам кокошката, заради нейното месце; обичам богатия, заради богатството му; обичам градинарят заради плодовете му; обичам бакалина, заради бакалията му. Той е майстор. Но обичам един човек, ни бакалия има, ни градина, пък човекът го обичам, нищо повече. Това е Божественото. Никакво добро не ми е направил, но го обичам. Какво печеля? Печеля, понеже аз, като го обичам в ума си, аз проверявам, той за мене е един барометър, термометър, като го обичам, аз познавам, доколко Бог ме обича. В ума ми е Бог, а не този човек. Понеже този човек е една малка проекция на Божествената Любов. И аз се радвам, че Божествената Любов може да се излива в моята душа, тогава се радвам, че от мене човек може да стане, мога да мисля и много добре мога да мисля. И мисля на този човек какво добро мога да направя. Обуща имам, мисля да му подаря обущата. Аз зная, като му дам едни обуща, на мене ще дойдат 10 чифта обуща. Аз искам да му дам една шапка, но за мене ще дойдат 10 шапки. Те ще дойдат без да искам. Като дойдат, аз ще задържа най-хубавата за себе си, а 9-те ще раздам. Ще кажа: „Днес ми дойдоха 10 шапки.“ Ще туря най-хубавата шапка, за да ги препоръчам.“ Ще кажа: „Най-хубавата шапка аз турих на главата си, а тия 9-те шапки, които са дошли от Невидимия свят, те не могат да бъдат лоши шапки, и те са първокласни, но понеже аз турих една шапка, аз избрах най-хубавата, тя е моя.“ Е, питам сега, ако вие приемехте по 10 шапки и всеки дадеше на ближния си по една шапка, щеше ли да има спор? Нямаше да има никакъв спор.

Сега ние се отдалечихме от науката. Защото това не е наука. Бащата казва на сина си: „Ти трябва да учиш.“

Трябва да станеш голям човек, богат човек.“ Това не е наука. Никакъв голям човек няма да стана, но ще зная само. Може богат да

не стана, но като срещна хората, ще ги познавам, ще разбирам характера на хората. Няма да стана милионер, но ще кажа: „Този е честен човек.“ Пък, като срещна другиго, ще кажа: „Фирмата на този се клати.“ Пък, като погледна и моето ухо, ще зная, дали и моята фирма е свършена. Но сега вие, нито един от вас не трябва да се обезсърчава. Вашите фирми не трябва да мислите, че ще фалирате. Няма какво да фалирате.

Та тези линии показват как се е образувало човешкото ухо. Какво има в ухото? Вътре има и други работи, подробности има, вътрешна страна има. Ако станете физиогномисти и изучавате вътрешната страна, тайни работи има в този охлюв, специфични черти. Много тайни работи има в охлюва, които някой път не е позволено да се приказват. Няма скрито покрито, което природата да не е изнесла. Тя е намерила, че в охлюва вътре има най-скритите неща, *които има* в човешката душа. *Всичко е написано в човешкото ухо от ред поколения*[207]. Какво е мислил дядо ти, как е постъпвал и с какво е имал работа, и от какво е умрял. Всичко това в ухото е написано. Но тия неща, които ние не знаем, то не е наука. За нас съставлява наука, туй е външната страна.

Сега това е едно честно ухо. *(Учителят показва ухото на първия чертеж.)* Това не е ухото на един светия, нито ухото на един идеален човек, нито на един ангел, но на един обикновен, честен човек, който минава от едно животинско състояние в едно човешко състояние. Човекът, който мисли, казва: „Правих, каквото правих, до сега ядох и пих, постъпвах несправедливо, животински, но от сега нататък ще постъпвам умно.“ Този човек няма да направи пакост никому. С него можеш да живееш, работа можеш да вършиш, търговия, можеш да учиш, горе – долу може да има малко сбутване, но те са неща, ние ги наричаме изключения, търкания.

---

[207] Текстът в курсив е допълнен с почерка на Савка Керемидчиева.

Та рекох, сега упражнението. Ще си хванеш ухото долу, за твоето здраве и за здравето на хората. Ще кажеш: „Аз желая да бъда здрав, както и всички хора да са здрави.“ После ще се хванеш горе за ухото и ще кажеш: „Желая да бъда умен, както тези умни хора, които са живяли преди мене.“ Сега това е образец. После горе, на средата *на ухото* ще си туриш ръката и ще кажеш: „Да бъда деятелен, експедитивен в чувствата си.“ Тъй да се покажеш. Бутни си на трите места ухото: горе, долу и по средата. Пък онези от вас, у които се роди едно противоположно чувство или мисъл, защото има една опасност, опасността седи в някои научни данни. Ще се роди едно противоречие, както между сегашните лекари хомеопатиците и алопатици, които лекуват със слаби и силни дразнения. Ти един човек, като го поправяш, хомеопат ли да бъдеш или алопат. Ако е по закона на алопатията, силна доза като дава, той казва: „Отрова с отрова се лекува.“ Хомеопатията казва – малко, с любов отиват те. Досега всички сме били алопати и сега трябва да минете към хомеопатията. От силни към слаби дози.

Сега вземете за пример разглеждането на вашето ухо. Значи това е външният свят. И представете си тогава ушите, които можете да видите. Един французин или англичанин или американец, навсякъде търсете красиво ухо и побутвайте и своето. Като мислите за красиви уши, вие може да въздействувате върху целия си живот. Вие искате да бъдете красиви, но трябва да мислите добре. За да мислиш добре, ти трябва да чуваш добре. И обоняние трябва да имаш, защото вътрешната страна на интелектуалния живот чрез мирис се добива – обонянието. Трябва да влиза въздуха, постоянно човек трябва да диша, да влиза благоуханието, неговия мирис трябва да се развива и неговият ум се научава да мисли.

Сега езикът има две функции. Той се занимава с физически работи, превръща работите и след това изпитва той като инспектор,

агент, проверява работите и след това има една висока функция. Три служби има езикът. И да говори знае, знае физическите работи, знае да чувствува. Че като влезне езикът, три функции има.

Та и вие, като дойдете до езика, ще имате три функции. Ще работите, защото и езикът ви работи; ще чувствувате, понеже и езикът ви чувствува и разумно ще говорите, понеже и езикът ви говори. Тогава и ухото ви слуша едновременно и най-хубавите и най-лошите работи. И вас по някой път нали са ви хващали по ухото, учители има някой хващат децата по ушите, долната част на ухото. Майка ви и баща ви винаги са ви теглили ухото долу. Какво иска да каже майка ти? „Синко, можеш да живееш дълъг живот, само ако живееш добре." Ако си много умен, само тогава ще ти се продължи живота. Ако не си умен, няма да живееш дълго. Ти казваш: „Опънаха ми ухото!" Ама, умният да ти опъне ухото. Но никога не давайте глупав човек да ви хваща ухото. Ако глупав човек ви опъне ухото, тогава е лошо. И понеже вие сте най-умния в даден случай, вие имате право всякога да пипате ухото си. И ако вие питате кой има това право, единственият човек, който може да ви опъне ухото, то сте вие. Ти си хвани ухото и кажи: „Господи, да стана умен, тъй както Ти си намислил!"

Сега този лист с рисунките, прерисувайте си го всички. Това много мъчно може да се разбере. Онзи, който разбира ухото, за него е лесно, но онзи, който никога не го е учил, тя е много замотана работа. От къде трябва да се мери, защо и за какво? И ще стане една каша. Не да ви е страх от кашата, но от тази каша постепенно ще стане нещо. Неразбраните работи да ви не плашат. Ако има нещо, което да е неразбрано, вие поставете ума си в едно течение, което е разбрано. Най-първо мислете за ухото, за външната обхода на човека, която зависи от ухото му. Аз мога да ви покажа примери, да стане предметно учение – и млади, и стари, но аз не искам да ви излагам.

Ако дигна някого, после ще ви дигнат на вили и могили. Сега вижте, който има добро, ухо, той постъпва и добре. Когато ухото горе е широко, този човек и той има импулс да постъпи добре. Той иска да каже някоя обидна дума, но си каже: „Чакай да помисля малко“, и се спира. А онзи, в когото ухото не е добре развито, той този блъсне, онзи, като някой войник: дан, дан, дан. Каквото му дойде до устата и го каже. Един умен войник, той на месо бие. Та учен човек е, който разбира нещата.

Сега вие може да кажете: „Защо имаме такова ухо?“ Може да кажете: „Ухото е сбутано.“ Но носът не е сбутан, благодарете за това. Защото ако ухото е сбутано и носът, и устата, и брадата, тогава вие сте закъснели. Но ако ухото е сбутано, а носът не е, тогава носът ще поправи ухото или обратното. В този човек е една фирма, и като умре човек, фирмите се развалят. Значи могат да се поправят тия работи. Вие в живота може да си направите носът какъвто си искате. Ако един хирург може да направи нос, какъвто си иска, та и вие в няколко години може да се поправите. Аз имам няколко примери, но не искам да поправям носове на хората. Та най-първо си турете в ума един хубав нос или едно хубаво ухо. Все таки много мъчно се поправя ухото. То е най-мъчното. Ако вие може да направите едно малко изменение на ума си, вие сте гениален човек. Ако забележите в 10 години, че малко сте подобрили ухото си, това е гениална работа. Ако една линия сте изменили, то е една придобивка на вашия характер.

Най-мъчно се изменя ухото. То е почти както на пръстите, тия папили на върха на пръста, много мъчно се изменят тия линии на ръката (**Фиг. 15**). Така и един човек, всякога можеш да го познаеш по ухото.

Фиг. 15

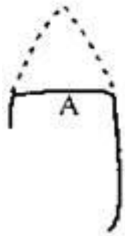

Фиг. 16

Та рекох, за бъдеще ще погледнеш детето, ще погледнеш и майка му. Някой път ухото мяза на майката, носът на бащата, та по тия външни черти ще познаете и закона на наследствеността. Сега най-първо изучавайте защо имате ухо. Вземете животните, месоядните животни, после изучавайте ушите на тревопасните животни, каква грамадна разлика има. Хората и те си мязат.

Сега два вида уши има. Честното ухо. Два типа са т. Едното – честното ухо, а другото – заостреното ухо (**Фиг. 16)**, разбира се, то е за животинското царство. Та стремежът у животните е личен. А едното е широко – А показва един Божествен импулс, този човек с тази енергия има чувства. Сега, докато вие измените този ъгъл, това са силите, които действуват. Тези сили в този ъгъл са образувани от желанията ви и от мислите ви. Но не трябва да имаме остри уши. Ухото отгоре трябва да бъде широко, простор, една крива линия.

Станете сега.

Тайна молитва

8,25 часа сутринта

21 школна лекция, на Общия Окултен Клас, държана от Учителя на 8 февруари 1933 г., Изгрев.

УХОТО

5 *часа сутринта*

Добрата молитва

Ще прочета няколко стиха от 9-та глава от Деянията на Апостолите от 10 – 21 ст.

Сега люспите трябва да паднат. Досега сте били като синове на един много богат баща. Това е сегашното християнско верую. Чакали сте баща ви да остарее и да си замине за другия свят. След това, каквото ви се пада, да го вземете и да ядете и да пиете. Някой път бащата си замине преждевременно, а някой път изпраща синовете си. Това не е наука, човек да чака баща си да замине, че да вземе нещо. Това е една хазартна игра. Ти ставаш християнин, та Бог да погледне благосклонно и да ти даде нещо в наследство. Не. Това не е наука. Ти ще се учиш и от това учение ще зависи твоето бъдеще. Аз ви проповядвам една наука. Аз ви уча на една наука за незавършените процеси. Наука не за старите работи, а наука за възможности, които се крият в човека.

Ти имаш едно опечено гърне. Това е един завършен процес. Хлопнеш, дали това гърне е здраво или не. Като похлопаш, ще видиш, че е пукнато и ще кажеш, че това гърне не ти трябва. После ще вземеш второ гърне, трето и ще си избереш едно гърне. Гърнето трябва да е добре опечено. Това значи да гледаш, да разбираш дали са здрави гърнетата. Но има друго нещо. Ти си ученик, трябва да знаеш как се правят гърнетата от пръст; колко вода трябва да туриш, как трябва да пресееш пръстта, как трябва да я омачкаш, по колко часа трябва да държиш, да го печеш това гърне в пещта и прочие.

Аз, като ви говоря за ухото, искам да ви разкрия тайните, какви възможности се крият в него, какво може да стане от него. Не какво си станал сега, не какво си бил в миналото, но какво може да бъдеш. Някой каквото е станал, станал е. Ако е опечено гърне, опечено гърне е. Ако е пукнато гърне, пукнато е. Но какво сега може да станеш? Трябва да знаеш по ухото какви възможности се крият в тебе. Това е насърчението сега. Вие искате да знаете какъв е човек. То е много тънка наука, да знаеш какъв е човек. По ръката може да откриеш, че един човек е твърд, че един човек е силен. Каква е мярката на твърдостта, на силата, на постоянството? После казваш, че той е добър човек. Каква е мярката за добрината? Има известна мярка. *(Учителят показва рисунките на ухото.)* Това са сега форми и линии. Сега ще изучавате възможностите, които се крият в живите линии на природата, какви възможности се крият за всяка линия за в бъдеще.

фиг. 1.

фиг. 2.

фиг. 3.

фиг. 4.

фиг. 5.

фиг. 6

фиг. 7.

фиг. 8.

фиг. 9.

Сега не искам да се обезсърдчите, да кажете: „Тази работа е неразбрана.“ Не е въпрос да знаем всичко, че има неща неразбрани. Че са неразбрани, много добре е. Че са непостижими, и то е много добре. Непостижимите неща, достъпни ли са? Слънцето е неразбрана работа за нас. Много е далече, но достъпно ли е? Достъпно е. Аз не зная какво е Слънцето, колко е голямо, кога е създадено. Няма ли хора или има хора, не зная. Но има една достъпна страна на Слънцето. Това са неговата светлина и топлина. Не е необходимо аз да хвана всичката светлина. Малката част от светлината, която е достъпна за моите очи, тя е достатъчна.

Та сега аз ви говоря за достъпните неща, а не за разбраните. Защото във всяка линия, кои са дълбоките причини, че е направена по този начин. А пък другото око е направено по друг начин. Това може да не е напълно разбрано за мене, но за мене е важна светлината, която влиза в мене, а пък тази външна светлина е

свързана с една недостъпна разумност в света. Бог е неразбран за нас. Бог може да бъде достъпен за нас, но може да бъде неразбран. От кога съществува Бог? От де съществува? – Това са все предположения. Сега не трябва да се обезсърдчавате, да кажете: „Тази работа е невъзможна.“ Да познаем човека. Вие само чрез окото ще познаете, достъпен ли е човек за вас или не. Ако е достъпен, ще имате работа с него. Ако е недостъпен, стойте си настрана.

Тази наука е достъпна, но неразбрана. Много дълбока наука е. Не само за линиите на човешкото ухо ще говорим. Ще говорим и за линиите на човешкия нос. Ще знаете само онова, достъпното заради[208] вас. Вие имате едно ухо. Досега не знаете защо Господ е окачил ухото ви. Ще бъде ли заслуга, ако вие имате едно перо подарено и се чудите защо ви е дадено това перо. А важната работа, която това перо може да свърши, че това перо е за писане, това не знаете. Вие казвате, че ухото е за слушане. Най-първо човек трябва да се научи да слуша. Аз гледам мнозина не знаете как да слушате.

Рисунка №1 е едно музикално ухо[209]. Тази чернота, показва, че музикалното ухо е по-дълбоко. Не само по-дълбоко, но музикалното ухо е поставено по-другояче на човешката глава, има особен ъгъл. Музикално човек веднага взема такава поза, по която вълните да бъдат много правилни. А пък, който не е музикален, взема поза, по която вълните не се приемат правилно.

Вие, като погледнете тези рисунки, ще кажете: „Тези рисунки какво ще ги правим?“ Като видите много пръст, ще вземете колкото ви трябва и ще направите грънци. Или пък може да имате тази мисъл: „С това ще се занимавам.“ Че като отидете за вода, нали ще

---

[208] Заради – за.

[209] Рисунките с номера от 1 до 9 са взети от изданието „Работа на природата“ – София 1948 г., тъй като такива липсват в разчетените стенограми.

отидете там, дето изтича водата? Няма да вземете търнокопа и да изкопаете от друго място вода.

Ако много страдате, значи не сте се разговаряли много с ухото си. Днешният живот на човека зависи напълно от ухото. Ако вие имате едно хубаво ухо, тогава значи Бог те е турил в хубави възможности. Ще видиш дали има пръст за грънчаря. Като имаш, ще започнеш да работиш. При ухото е банката. Искаш да знаеш, ще живееш ли дълго време. Ухото ще ти покаже това. Искаш да знаеш има ли умствена сила в тебе, да може да учиш, ухото ще ти покаже; тази работа, която започваш, ще можеш ли да я свършиш, ухото ще ти покаже това. Ти, като станеш християнин, ще разбираш ли християнството, ухото ще ти покаже.

Но тази наука има още по-големи подробности. Погледнете на първата рисунка, първата фигура[210] [*Фиг. №3*], това ухо е преходно, животинско състояние в човека или то е едно ухо, което нищо не е разбирало в живота, седи си, но защо се е родил ме пита. Но зарежда се в него желание да стане по-умен, по-честен. Животинското състояние е едно спящо състояние. Най-първо вие трябва да се освободите от вашето спящо състояние. Само едно животно може да мисли така: „От мене нищо няма да стане." Котката си казва: „Тя няма да я бъде", и си спи. После стане, огладнее, наяде се и пак казва: „няма да я бъде", и пак ляга. Котката учи само две неща: ще бъде и няма да я бъде и най-после казва: „Свърши се."

Всякога една права линия се отличава във връзка с характера ви. Тя е волева линия. Правите линии са линии на най-големите съпротивления. Следователно за постигане на една работа, има три пътя. По прав път, може да ходиш и по един огънат път. Това са възможности. Три възможности има, по които може да свършиш една работа. Може да я свършиш със своя ум, който върви по права линия.

---

[210] Няма рисунка в оригинала, но от контекста се подразбира, че става дума за №3.

Чрез ума, който действува, по волята. Може да я свършиш и по закона на вкуса, дето мисълта и желанията на човека имат допирни точки. Когато ти се обличаш хубаво, имаш вкус. Добре нареждаш и натъкмяваш къщата, тя е хубаво измазана, това се казва вкус. По някой път вземате думата „вкус“ и за яденето. Вкусът е едно качество, но не и сърцето, които заедно действуват.

Вкусът върви по огънатата линия. А пък чувствата вървят по обли линии. Тази линия е линия на чувствата. Всичките хора не вървят по една права линия, повечето хора вървят по закона на вкуса. Малко хора вървят по права линия. А пък някой хора вървят по вълнообразна линия. Ще забележиш по какъв път вървиш. Тогава ще знаеш с какви сили разполагаш.

Много пъти у вас има подсъзнателни действия. Например ти се обезсърдчаваш, това е една огънатата линия. „Искам да направя нещо“, това е една изпъкнала линия. „Ще го направя това“, това е една права линия. Празната чаша не трябва да ти създаде обезсърдчение. Тази огънатата линия на чашата съществува като възможност, за да вземеш вода. Значи, като има една огънатата линия в твоята глава, това показва една възможност в тебе. Благодари, че имаш много огънати линии. Ти ще имаш толкоз огънати линии и изпъкнали линии и прави линии, колкото ти са потребни. Когато всичките линии започват да стават все прави или само изпъкнали или само огънати, тогаз е опасна работата. Всяка линия трябва да бъде на своето място.

Погледнете рисунка №2. Това ухо го наричам темпераментно ухо, едно хармонично съчетание. Туй го наричам едно балансирано ухо. То е съчетание на темпераментите. Жизнения, умствения, чувствения, двигателния, нервния и флегматичния темперамент. Всеки един темперамент си има белег в ухото. Най-първо е важна дължината на тази линия на рис.№5 ухото. Всякога дължината на ухото, може да има отношение към цялото тяло. Сега, не се спъвайте,

дали ушите са големи или малки. Това са известни отношения. При големите уши, или малките уши, вие не знаете кое е голямото ухо. Ухото не може да бъде 15 см. То ще бъде 6, 7, 8, 9 см. Премерете вашето ухо, може да е 5 см, 6 см, 7 см. Тези цифри са отношения към цялото ви тяло. Вие може да бъдете висок човек, но размерите ви могат да са тесни. После, трябва да се вземе предвид съотношението, трябва да се вземе предвид на ръцете, дължината на пръстите. Трябва да се премери цялото тяло, в много положения да се види дали вашето ухо е голямо или не. Не е въпрос да се види дали е голямо или не ухото. При голямото ухо ти разглеждаш нещата отблизо, при малкото ухо, ти ги разглеждаш отдалече.

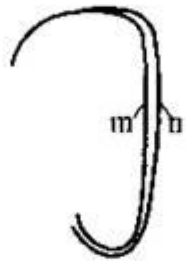

Фиг. 10

Една млада сестра започна да си крие ушите под косата, като слушала за ухото. Казва: „Много сбутано ухо имам.“ Тази линия „m“ може да се поправи към линията „n“. Ако ти не работиш в себе си, ти губиш възможностите, ухото ти няма да се поправи. Щом минаваш през известни страдания, то всякога твоето ухо взема участие в това „за и против“. Ухото всякога показва какво може да направиш във външният свят. Единственото нещо, което показва какво може да стане от вас в физическия и в умствения живот, това е вашето ухо. Ухото може да се приближи до главата или да се отдалечи навън. Това не трябва да ви обезсърдчава. Когато вие работите както трябва, то ухото ви ще дойде на мястото. Някой казва: „Увиснали са ми ушите.“

Или увиснала му е главата. Но кажете му сладки думи и ще видите, ухото му и главата му ще се изправят. Или може да кажете: „Ухото му е пожълтяло, светнало му е ухото.“ Нищо не значи, че му е светнало ухото. Това не е наука. Ще се освободите от това.

Когато ухото е по-широко в горната част, това показва участието, което взема умът. Широчината в средната част, показва какво участие вземат вкусът и чувствата в човека, а долната част показва какво участие завзема физическият свят. Когато долната част на ухото е широка и голяма, това показва, че физическият живот взема близко участие. Колкото ухото става по-широко долу, това показва, че този човек се е заплел в материалния живот и чувствата вземат малко участие. Отгоре ухото не трябва да бъде коническо, ако стане горе коническо, това е лош признак. Тази острота горе, трябва да се избягва. Всички остри работи горе, трябва да се избягват. Щом мислиш право, твоята права мисъл върви по най-хубавите прави, вдлъбнати и изпъкнали линии едновременно. И светлината върви по един крив път, по една вълнообразна линия. И змията върви по крив път. Значи светлината върви по най-малките съпротивления. Ще се огънеш. Като речат да те ударят, ще се огънеш, ще се наведеш. Видиш, че вятърът иде, очите ти се затварят, това е огъване. Постоянно човек работи с изпъкналите и с огънатите линии. Изпъкваш се, огъваш се, изправяш се, дето трябва.

Ще вземате вие изпъкналите линии, правите линии и огънатите линии, те са норми. Правата линия е норма. Огънатата линия е една възможност, за да възприемеш нещо. Изпъкналата линия показва, какво може да дадеш от себе си, валчестите, облите линии има под брадата отдолу. После ще ги засегна. Тези малки валчести линии показват един човек, който е разбрал нещата. И винаги има благородни чувства. Има си той една норма. Този човек ще образува цяла една система, един път на движение. Например Слънчевата

система си има един кръг, по който се движи. Земята има един кръг, по който се движи, има си вече един разумен живот. И човек има един път, по който се движи. Не от него направен, но от самото Провидение. По криви линии работят най-разумни същества. Когато вие мислите, когато вие чувствувате, не мислете, че тази мисъл и чувство са само ваши. Не. Едновременно с вас мислят милиони същества. Следователно една права линия, която може да имате, показва, че много други същества мислят така. И ако направите погрешка, то и те ще помогнат за коригирането ѝ. Така и при огънатите линии и при изпъкналите линии и ако имате изпъкнали линии, пак да не ви безпокои това.

Фиг. 12

Ухото отвън има изпъкнала линия. Тази част отгоре завъртяна показва какво трябва да правите вие. Вие не трябва да бъдете пасивни, а трябва да мислите. И всяка работа, която предприемете, трябва да я проучавате. Да не казвате: „Не искам много проучаване.“ Ти казваш: „Христос е казал това и това.“ Да. Каквото е казал Христос е цяла наука. Когато ще направиш добро, да видиш това, което ще му кажеш, дали ще го възприеме добре или не. Аз ще му погледна ухото и ще видя дали ще може да направя грънци от неговата пръст или не. Вие може да се смущавате, вашите уши почти са много добри, с малки изключения, всички имате добри уши, само че занемарени са вашите уши. Богата почва има златни, железни руди, въглища, сребро, но казваш: „Какво ще ходя да копая, тя е дълбока работа.“

Най-първо вие ще нарисувате ухото си или ангажирайте някого да ви нарисува ухото. Някой казва: „Много лошо е ухото ми.“ Така не се говори. Някой, вместо да нарисува образа ви, да нарисува ухото ви. Дайте му 5 лева, да ви нарисува ухото ви, но с подробности. Линиите да нарисува. Не се занимавайте с вътрешната страна на ухото. Вземете сега външната страна на ухото, но едновременно и подробностите вътре и те са важни. Но ще оплетете с тия подробности. Те имат друго съотношение. Даже ако вие сте интуитивен, като си прекарате ръката по контурите на ухото, там дето ухото ви е хармонично, приятно ви е, а пък някъде ви е неприятно. Нищо не значи, може да стане приятно. Може да има камъчета в тази пръст. Едно сито има, ще пресеете. Някъде правата линия може да има малки грапавинки, но това да не ви безпокои. Важна е общата линия. Тази линия не се мени лесно.

Някой ще каже: „Какъв е моя характер?“ Не, не, но: Какво може да излезе от мене? Някой може да каже: „Аз не може да съм добър християнин.“ Не, не: Мога ли да напредна в християнството? Ако вие не се интересувате от ухото, което Бог ви е направил, тогава за какво ще се интересувате? – За любовта, за доброто. Любовта и доброто са неразбрани, но са достъпни. Аз ни най-малко не се смущавам, че е неразбрана любовта, но е достъпна. Неразбраните работи са много приятни работи. Казвате: „Той е много неразбран човек“, но недостъпен човек е той, не неразбран. Не може да се споразумеете с него. Казвате: „Той е много недостъпен човек.“ Вие се радвайте на това. Един свят човек е недостъпен за грешника. Защо? – Че онзи е облечен с чисти дрехи, той седи надалече и той е недостъпен за онези, които са облечени с кални дрехи. Можете ли вие с кални дрехи да имате достъп до хората с чисти дрехи? Тогава до кого имате достъп?

Ухото да го вземете като наука, за да разгледате какъв е вашият характер. Ще го проучавате, какви възможности се крият във вас, за да добиете вяра в себе си. Като пипнете ухото си, да кажете: „Бог е вложил нещо в мене.“ Ще видите какво трябва да правите. Да има във вас един импулс. Всевъзможни импулси може да има от това.

Погледнете фигура №5. Тази крива линия показва, мека линия. То е ухо на мекота. Горната част е много широка. То е ухо на мекота. В умствено отношение, ако ушите не са така заоблени, но преобладават донякъде правите и кривите линии, това показва по-голяма мекота в характера. Ако вие искате да внесете мек характер, пипнете горе ухото си. Тази линия ще започне да се оформява. Тази външна линия постоянно се мени. Ухото се мени с нахлуването на кръвта ви. Ухото може да се измени и с един милиметър. Постоянно всеки ден се изменява ухото ви. То се мени постоянно от приижданието на кръвта ви. Някой път ухото ви се вижда по-голямо, някой път по-малко. Окултно казано, някой път се увеличава двойникът на ухото. Някой път, като пипнеш ухото си, то има по-хубава форма. Ако тази крива линия, на долната част на ухото, е по-къса, това показва, че жизнените сили в човека са по-слабо развити, ако е широка, тази долната част, то жизнените сили са по-добре развити. Та се поглъщат соковете на умствената дейност. Тази меката, долна част трябва да е съразмерно развита. Трябва да е добре закръглена. Тази долната част може да се продължи, за да предизвикаш соковете на живота. Ти там, дето пипаш ухото си, тази линия ще се развие.

Някой път ти си слаб, болен си. Хващай ухото си в долната част и тогава ти ще си помогнеш да оздравееш по-рано. После вземи с двата пръста двете уши и поразтрий ухото си в основата им отдолу. Отзад и отстрани. Ти хващай хората за ушите долу. И ако дойде някой, когото обичате, хващайте го за долната част за ухото. Това му

предава нещо. Това ще го пазите само заради вас, не трябва да има крайности. Това са много неразбрани работи. Не разправяйте тези работи. Има още работи да се казват. Сега има известни формули, какво трябва да се казва. После има известни часове, в които трябва да се прави това. Ако не знаете кое време, не може да имате резултат, то е сериозна работа. Вие трябва да знаете коя буква от къде трябва да я започнете и как трябва да я направите правилно.

Погледнете рисунка №3, това е лисичо ухо.

Човек с лисичо ухо е умен човек, силен, но мисли само за себе си. И мисли само за курника, за кокошките. Хитрият човек е умен, но той гледа само своите интереси и той може да ви пакости като лисицата, ще вземе кокошката от курника. И то такива уши ги няма, това е една крайност, но има някой път някой признаци, които природата по някой път ги туря.

Погледнете рисунка №4, това е егоистично ухо. И то е лисица, но то е по-дипломат. Котката ще дойде в къщи, ще се поглади, но колкото и да се глади, тя има предвид да вземе нещо. Такъв човек ще дойде, ще каже: „Аз много се интересувам от окултизъм, чул съм нещо", но той иска да задигне нещо. Другото не го интересува толкоз. Между вас няма такива уши.

У вас всичките ви уши остават към незавършените процеси. Ушите ви на всинца ви спадат към незавършените процеси. Няма нито един от вас със завършен процес. Значи ухото във вас ще еволюира. Има да еволюира, а пък някой от вас търсят идеално ухо. Това съществува като рядка възможност. Рядко може да се намери едно идеално ухо. Някой минава за идеален, но като му погледнете ушите, все му липсва нещо. Не съм намерил още идеално ухо, като завършен процес. Но това е един принцип, който съществува. У някой от вас, по отношение на живота, долната част на ухото е по-добре, значи имате отличен запас на ухото, жизнена енергия. У някой

средната част на ухото е добре очертана, имате богат запас от вкус, от разбиране. У някой горната част е добре оформена. Значи имате добро интелектуално схващане. Ако вие се съберете двама или трима, то единият се е качил горе на ухото, вторият по средата на ухото, а третия е долу. И тогава не може да се разберете.

Запример вие разправяте на един човек, искате да го обърнете, искате да го направите християнин. Десет души, всички му говорите. Не, не говорете всички изведнаж. Един нека говори, а другите нека почиват през това време. Пет души като работят на нивата, пет души да почиват. Първо не го коригирай. Той ще говори, както си знае. После вторият ще говори и т.н. Ти не може да знаеш, че той не е говорил, както трябва. Ти си мълчи. Че е направил една граматическа погрешка, не забелязвай това. Някой може да направи красива каруца, но не държи тази каруца, а друга каруца не е толкоз красива отвън, но е здрава и върши работа. Всяка една наша постъпка трябва да има в себе си умствена сила, интелектуален елемент, после трябва да има сила и чувство. После, самият живот и той трябва да вложи известен капитал в него. Вие се обезсърчавате по някой път. Ако се обезсърдчите, турете си ръката отгоре, на ухото – лявата ръка на лявото ухо, дясната ръка на дясното ухо. Прекарайте си пръстите по контурите на ухото. Като видите човек с добри уши, ти мислено пипни ухото му. Ти ще се ползуваш от това. Красивите работи трябва да бъдат достъпни за ума ви.

Ухото ви подразбира всичките възможности, които се крият в един живот, които може да постигнеш. Не се спъвайте с идеята дали можеш да постигнеш. Не се спъвай с мисълта: „Аз нищо не съм постигнал.“ Ти, след като държиш изпит в една гимназия, само изпитната комисия може да знае дали си издържал добре или не. Някой път можеш да кажеш, че си издържал, а комисията може да има мнение, че не си издържал. Някой път може да се различаваш от

комисията, може да кажеш, че си загазил, а пък комисията може да има съвсем друго мнение. Някоя майка казва: „Моето дете е много даровито.“ Майката трябва да пипне ухото му, да го милва за ухото, така щеше да му причини много по-голяма полза, отколкото да казва, че е много даровито. Това дете ще си състави мнение вече, че е даровито и после, като отиде в училището, ще види, че не е толкоз даровито. Така ще стане честолюбиво, докачливо. Има една опасност във вас, че като влезете в една окултна школа, да не мислите, че другите хора не са така добри като вас. Пазете се от това. И другите хора са добри като вас. Вие сте разработили вашата нива, но и другите хора може да разработят.

Следующият път всеки да си нарисува своето ухо или лявото или дясното ухо. Ако някой не може да го види, нека друг да го нарисува и той да го прерисува, това е една гема, ще ги разглеждаме. Погледнете рисунка №5, това е женско ухо. №6 е мъжко ухо. То не е толкоз завършено ухо, но е енергично. Ухото №2 е правилно ухо, също и №9. Ухото №2 е балансирано, ухото №9 е на откровен човек, чистосърдечен човек. Това е човек, който по натура е откровен. Ухото №8 е физическо ухо, №7 е умствено ухо, а пък №1 е музикално ухо. При №7 преобладаващо влияние има умствения темперамент, имате тук 9 уши. Та ще имате после една много хубава, ясна представа за хубавите, прави линии. Ако носът [в]и е огънат, да не ви плаши това. След ухото ще дойдем до носа. Някой казва: „Моят нос е огънат.“ То зависи как е огънат. Ако носът е хубаво огънат, то е хубаво, изобщо всичките носове не са прави. Носът изобщо трябва да бъде прав. Но малко прави носове има. После е важно и страните на носа дали са огънати или не. И страничните части на носа са важни. И в носа има три подразделения – горна, средна и долна.

После ще дойдем да се запознаем с вътрешната страна на ухото, какви тайни крие, но ако дойдем да се изкривяват тези специални

работи, вие ще изгубите външната страна като една възможност. Наблюдавайте вашето ухо, където и да ходите, наблюдавайте ушите на хората и не си показвайте знанието на хората, да ви е приятно това. После да не отидете да гадаете някъде. Кажете: „Много хубаво е вашето ухо." Рисувайте ухото на този или онзи. Кажете му: „Мене ми е приятно да рисувам ухото на другите." Тази сестра, *(сестра Граблашева)* има хубаво ухо, горе няма желание да изяде капитала на съдружника си. А пък средната част показва, че малко хлабаво се държи работата. Много от слугите не ги държи да издирва у тях. Има някой части на лицето си, така да направи и ушите си и тогава като нея няма да има. Аз гледам човека от четири становища. Ухото, носа, устата и очите. Те са четири фази. Аз ги свързвам тези четири фази с четири света: физически, умствен, астрален и причинен. За мене очите са причинния свят. Очите знаят причините и последствията на нещата, в тях има добродетели. Очите ти знаят какво е добродетел в света, а пък умните и мъдрите хора, мъдростта е свързана с ухото.

С ухото трябва да започнеш. С носа си няма да започнеш. Външният живот напълно зависи от ухото. И като оглушее човек, то той оглупява. Докато той възприеме звуковите вълни, това са подготвителни условия за възприемането на светлината. Между звука и светлината има едно съответствие. Защото светлината образува раздвижването на въздуха. Ако няма светлина, няма да има и раздвижване на въздуха.

Нито един от вас няма право да се оплаква. Боли го коремът, да си хване ухото. Боли го главата, да си хване ухото. Можем да направим с някого опит. Като го боли корема, може да му бутнем ухото и ще му мине. Само да покажем каква сила действува. Болният е много внимателен. Той много внимава, кой какво говори. Ако вие хванете един болен в долната част на ухото и като му кажеш: „Ти живот имаш, дълъг живот, тази болест колкото и да те мачка, нищо

няма да ти направи“ и на болния ще му мине. Някой хора, като са свършили работата на земята, няма какво да ги задържаш. А пък на другите ще кажеш: „Работа имаш още.“ На себе си ще кажеш: „Работа имам още.“ Това е за самовъзпитание.

Аз искам да ви наведа на мисълта за ония велики възможности, които трябва да разработвате. Кой какво е казал заради[211] вас, това са второстепенни работи. Всеки може да каже за вас каквото и да е. Някой може да каже, че вашите уши са много лоши. Някой момък, като се влюби в някоя мома: „Вашите уши са много красиви.“ Аз бих желал онези, които не ме обичат, да кажат: „Твоите уши са много красиви.“ Онези, които обичат, преувеличават нещата.

Важно е има ли възможности в носа. Като видиш носа, трябва да видиш какви възможности се крият. Този нос може да е къс, нос на детинско любопитство. Но няма да се мине много време и този нос ще се удължи, но в природата процесите не стават бързо. Защото това щеше да бъде голямо нещастие. Понеже те стават много медлено, характера ви постоянно ще се променя и то благодарете на това. Ти казваш: „Много съм сприхав.“ – Много енергия имаш. Казваш: „Много съм мързелив.“ – Ще работиш. От какво произтича мързела в света. Ти мислиш, че другите хора трябва да работят, а ти да почиваш. Ти имаш криво понятие за живота. Ще кажеш: „И аз трябва да работя. Бог работи, ангелите работят, природата работи, другите работят и като човек и аз ще работя.“ Ти ще кажеш: „Аз като търтей няма да бъда.“ Но търтеят е много работлив, той, като излезе, казва: „Бън, бън.“ Търтеите много работят. Аз бих казал: Не бъди един сух лист, но бъди лист отгоре на дървото, което постоянно се мърда. Сухото листо е паднало на камък и постоянно седи там. Ние трябва да бъдем като живите листа, на дърветата, а не като сухите листа долу. Някои от вас трябва да бъдете като търтеите. Няма да имате жило. А някои

[211] Заради – за.

от вас трябва да бъдете като работливите пчели, те са безполови, ще имате жило и който не се подчинява, ще го жилите. Тогава и вие ще пострадате. А някои бихте желали да бъдете на мястото на царицата. Царицата има много производителна работа. А пък работливите пчели донасят работата [храната], а пък тези, които носят радост и веселие, това са търтеите.

Има нещо много хубаво в бръмченето на тези търтеи, има един красив тон, музикален е този тон. На мнозина съм казвал, не избивайте вашите търтеи. Ако ги избиете, вашите пчели ще пострадат догодина. Вие казвате: „Ще изядат всичкият мед." Че вие сте най-големите търтеи. Колко търтеи има в един кошер? – 400-500 търтеи, на 30-40 хиляди пчели има 200, 300, 400 търтеи. Това са музиканти, оркестранти, да свирят всеки ден. Ако в себе си вие имате търтеи, не ги избивайте. Някой път вие имате известни чувства и те са музикални. Ти си фантазираш, това е един търтей. Търтеят е музикален. Не го убивай. Ще имате търтеи, работници и царица. Царица е човешката душа, тя най-много работи. Гледайте вашата царица, вашата мисъл, вашите чувства и животът ви ще бъде весел.

Ще благодарите на Бога, че ви е турил две уши. Хвани ушите си и кажи: „Господи, благодаря ти, че си ми дал тези хубави уши, колко хубави са те." Това е голямо богатство. И един дух от Невидимия свят като дойде, ти гледай на ушите на човека. Ухото има и вътрешна страна. Има и астрално ухо, има и ментално ухо, има и причинно ухо. Ухото си има свои представители във всички четири свята. Та чрез тях е една голяма фирма. Ухото е зарегистрирано в четири свята. Запознайте се вие с тази фирма, с този голям капитал и благодарете, че имате каквото и да е ухо, то е един капитал. А в бъдеще, възможностите, които се крият, ще се развият. Хубавото, това е израз на ония, скритите сили, вътре в душата ви, които се проектират

навън. По този път може да знаете в каква посока може да работите и какво може да направите.

Отче наш

22 лекция, държана от Учителя на 15.11.1933 г., сряда, Изгрев, София.

СЪОТНОШЕНИЕ С ПРИРОДАТА

5 часа сутринта

Добрата молитва

(Учителят посочи рисунките на ушите.) Това е капитал, с който може да разполагате. Човек, със своята проява, трябва да бъде един отглас на природата. Да допуснем, че във вас се заражда желание да бъдете силни, но това е един импулс на природата. В вас е като едно отражение. Следователно в дадения случай трябва да знаете какво място завземате. Ако изправите два стълба, единият стълб, ако има 2 см дебелина, а пък другият стълб – 1 см, тогава кой ще бъде по-устойчив? Ще видите с какво може да разполагате. Знанието, с което може да разполагате в дадения случай, да не бъде само привидно, да мисли човек, че е силен. Силата е едно условие в света.

След това има друго положение. Вие искате да знаете всичко в природата. Това е импулс на самата природа. Вие никога не може да знаете повече, отколкото тя знае. Следователно като я изучавате, трябва да вървите по нейните пътища. Ако някои неща тя ги е съпоставила, защо и за какво трябва да знаете. Да се съобразите със законите ѝ или каквото и да е друго чувство да се прояви във вас, то се корени в природата. Природата е като един отглас на Божественото. В вас се зароди едно желание да бъдете богати, но има две страни на богатството. Едното богатство, при което човек печели, а другото, при което човек всякога губи. Едното богатство разбира растеж, усъвършенствуване, а другото е загуба.

За пример може да хванете някой кон, който е силен, но всеки един кон, който носи 100 килограма товар, какво ще спечели? – Изгубил е. Да допуснем, че вашият ум е натоварен с известно

богатство – 10 милиона. Вие постоянно мислите какво ще ги правите. Това богатство, освен че няма да ви принесе нищо, но то ще вземе от вас. Това богатство всъщност не е ваше. Има друг господар, който го прекарва на вашия гръб, както някой човек товари един кон. Някое друго същество ви е натоварило с този товар и ви казва, че е ваша идея, но то не е за вас. Малкото хляб, който може да турите в стомаха си, това богатство е за вас. Но даже и ако пресилите стомаха си и турите повече хляб отколкото трябва, тогава пак ще се повреди. Многото не е за вас. Който иска много, той всякога губи. Тогаз, който иска да има малко, колкото му трябва в дадения момент, той печели. Аз, като говоря за малкото, подразбирам само един момент. В следующият момент може да се измени положението. Ти имаш едно болезнено състояние, то е само един момент в съзнанието ти. Но положението, болестта или това чувство на раздразнение ви се струва толкоз дълго като че ли отишло много време. Но то е само последствията. Някой казва: „От как съм се родил светъл ден не съм видял“, това е преувеличение. Тези думи нямат никаква стойност. Че постоянно той е мижал, то е друг въпрос. То е едно упражнение.

Когато говорим за честния човек, по какво се отличава? В дадения случай аз подразбирам честен спрямо природата, не спрямо хората. Честния човек във всички свои мисли, чувства и постъпки е честен спрямо природата, не спрямо човека. Честността спрямо човека е само проявена честност в даден случай. Но изобщо трябва да се разбира честност спрямо природата. Да кажем ти сутринта трябва да станеш в 4 и половина часа, а ти ставаш в 5 часа и за да оправдаеш половината час, извиняваш се, излъгваш се и казваш неща, които не са верни. Да кажем, че не си ял вечерта, че не си спал добре, това не е извинение. Рекох, трябва да имате едно ново схващане. Вие казвате: „Господ така е наредил света“. Като че Господ е наредил света заради вас. Наредил го е заради себе си. А понеже вие влизате в света и

играете като част в този свят, то се отнася до вас и трябва да знаете доколко то се отнася заради [212] вас.

Да допуснем, че вие искате да бъдете богати, искате да имате къща, но каква къща? Две стаи и една кухня, но много е неопределено това. Точна идеята трябва да бъде, определена. Две стаи по 4 или по 5 метра дължина и по 4 метра широчина и после 4 метра височина, а вие казвате общо: една къща. Кой ще ви построи една къща? Дойде един майстор и той ще ви я направи, както той разбира. После се скарате, че не е направена хубаво. Дай му плана. Като не знаеш как да правиш план, не си прави къща. Искаш да бъдеш богат, трябва да знаеш какво ти трябва, Бог никога не обича неопределените работи. Например ти казваш: „Аз искам да бъда добър, красив“, това е много неопределено. Че как ще бъдеш красив? Красив човек е онзи, който е симетричен, че съответствува вътрешния му живот на външното, че тази красота да ползува хората. Красив трябва да бъдеш заради природата. Ти няма да бъдеш красив заради себе си. Природата като те види, тя да се зарадва, че е направила нещо хубаво. По някой път тя, като види, че е направила нещо грозно, учудва се и тя отваря архивата и разглежда. Тя трябва да проследи кои са били причините да бъде толкова грозно и ти за извинение казваш: „Аз не помня нищо, когато съм раждан.“ Аз зная един син казал на баща си: „Когато ти се женеше, аз играех на хорото.“ Синът е вземал участие в хорото.

Но като изнасям тази идея, друг е смисълът. В вас се зароди една мисъл съвсем опакъва. Като каже някой човек, че се е оженил, той държи нещо в ума си, което никак не е женитба. Да си облечен, това не значи да нахлузиш едно палто на гърба си, но това палто трябва да пази най-напред топлината на тялото, да те запазва от външните несгоди. Това палто може да е толкоз тънко. Ако е тънко, трябва да

[212] Заради – за.

бъдеш в топлия климат, ако е дебело, може да бъдеш и по студените места. Ако имаш несгоди, намираш се по студените области. Ако всичко ви върви, намирате се в топлите области и не мислете, че така ще ви върви постоянно. От благата, които имате, ще съберете за други времена, по-неблагоприятни. В това беше мъдростта на Йосифа. И ние често се разочароваме в живота, като мислим, че всякога ще бъдем здрави. Не се мине една година и ти ставаш неразположен, казваш: „Стомахът ми има нещо, главата ме боли", или усещате болка в някой зъб или имате ставен ревматизъм или имате болка в нервите. Или казано в друг смисъл: вие се намирате в едно дисхармонично състояние в живата природа. Ако дойдете в съгласие с живата природа, болестите ще се изключат.

Когато аз засягам ухото, аз ухото не го засягам като една щерна, в която се е наляла вода. Такива уши нищо не струват. Защото много хора носят ушите на една щерна, нещо изкуствено придобито. Нещо самостоятелно придобито нямат. Баща му, дядо му са живели добре, но това богатство, той няма да го запази. Той живее разгулен живот, обича да кани хората, да прави големи угощения. Да ви приведа един пример из варненско, за някой си Петър Чорбаджи. Той е син на Атанас Чорбаджи. Баща му Атанас бил хасал чорбаджия. А син му Петър бил само едно отражение на Атанас. Един голям двор от 10 декара със стени заграден, с две здания двуетажни, разполагал с голям имот. Баща му е ходил и живеел за хората, а Петър Чорбаджи живеел за себе си. Баща му се е занимавал с обществени работи, а пък Петър Чорбаджи си отворил една кръчма да продава вино. Баща му всяка седмица давал по две угощения на приятели, ядене, пиене и какво става с тази кръчма? Всичкото това богатство отива. Петър Чорбаджи изгубва всичко. Той имаше две слугини, Менекша е била неговата жена. Целия ден седи до огнището, а слугините правят всичко заради нея, тя не знае да готви, да меси, но знае да яде.

Сега мнозина от вас искате да живеете по типа Петър Чорбаджи. Ще изгубите всичко. Защо са тези страдания? Питате се, но не от гледището да искате да бъдете добри, но от гледището защо не живеете разкошно.

Всякога, дето има одумване, аз го наричам това една психическа кръчма. Казват за някого: „Еди кой си е стипца, не черпи.“ И той, за да не е стипца, заръчва 1-2 кила. Учат се тия хора на щедрост, да ядат и пият, но в края на краищата какво ще добие един пияница? Не е пил вода, вино е пил, ракия е пил, коняк е пил, абсент е пил. Пиенето се дължи на човешките чувства. В чувствата има разширение. Мисълта на човека образува високите планински върхове. Вкусът на човека образува по-ниските места, а пък чувствата са образували долините. Чувствата са място, дето човек може да придобие своето богатство, ако знае. Мисълта може да бъде като една сила, която да подхранва чувствата. Ако една мисъл не може да подхранва чувствата, тази мисъл не може да се прояви и приложи.

Един правилен нос и едно правилно ухо имат едно отношение. Ако носът е огънат или изпъкнал, ще има друго отношение. Честното ухо вие го знаете. То е едно преходно състояние от животинското към човешкото. После имате балансираното ухо. При всяко едно състояние, да може да се въздържате. Вие не може да изтълкувате скръбта по правилен начин. Вие мислите, че сте сиромах. Вие живеете в природата, която е богата. Бог е изпратил Духа си и вие мислите, че сте сиромах. Сиромах сте в постъпките. Всеки, който мисли, че е сиромах, той е ленив, духовно ленив е, не иска да работи и вследствие на това ще дойдат известни страдания. Ще кажеш: „Как трябва да работя?“ Да допуснем, че вие искате да имате една хубава дреха, може да платите на някой човек да ви я ушие. Но не е само в ушиването на дрехата. Една дреха има смисъл да я носите, само когато онзи шивач ви обича и я шие като за себе си. Само тогаз може да я носите като

хубава дреха. Ако той е неразположен, когато я шие и той иска само да се освободи от дрехата, за да ви вземе пари, тази дреха не е от красивите. Трябва да намерите шивач, който да ви обича и да е турил нещо от своята любов в дрехата. Някой се хвали, че много му приляга дрехата, че много обича дрехата си. И онзи, който е тъкал плата за дрехата, не да е плакал над плата, но и той да е вложил нещо хубаво.

Това нещо може да се приложи и в кухнята. За пример, ако майката готви и казва: „Що ми трябваше да се женя, сега тези паници, това пържене." Тя се е цанила, като тупаше там на хорото, господарите и казаха: „Ние ще те вземем за снаха, каквото искаш, ще ти дадем." А пък щом се ожени, има друго отношение. Някой път на момите казвам: „С този момък не може да живееш." Имах един пример, това беше в Сливен, дойде при мене една млада мома, боледуваше от неврастения. Аз бих му казал: „Като дойде време да се жениш, ще ми съобщиш, за да ти кажа кога да се ожениш и трябва ли да се жениш или не." И двамата са окултни ученици или кандидати за окултни. Една мома се влюбила в него, казвам ѝ: „Този момък не е за тебе. Той е много добър, на хората говори много хубаво, но той си има отрицателни черти." Тя казва: „Аз искам да се оженя за него и три деня да живея и после да си замина." Той е с един философски ум, човек с вкус, обичаше да пуши тютюн, разправя ми много философски работи. Отличен проповедник, а пък тя е с обикновен ум, с ниско чело. Ожениха се и тя казва: „Трябваше да те послушам", и досега тя го гледа, той не работи нищо. Казах и: „Ще го гледаш." Не е лош човек, но има едно дисхармонично съчетание в разбиранията. Тя е практична, тя иска той да работи. Той никъде не е свършил, ходил е в Русия, но не е свършил. Лозарство разбираше, земеделие разбираше, но казваше: „Кой ще се изтощава?" На този човек му трябваше съвсем друга среда. Те и двамата прекараха един живот, народиха се деца все мъжки, едното дете беше добро, а другото съвсем

опако. Сега аз ви привеждам този пример на вас. Може да се родят известни идеи.

Вие искате да слугувате на Бога. Вие трябва да знаете как се слугува на Бога. Не е мъчна работа, но не е и лесна. Бог вижда и най-малките погрешки. Когато направиш една погрешка, ще знаеш това. Той веднага ти дава път, да си поправиш погрешката. А когато направиш погрешка и я замазваш, прикриваш я, тогава Бог си мълчи. Както художникът прави погрешки и замазва боите. Не. Художникът не трябва да цапа от единият край до другия. Нито една погрешка не трябва да прави. Щом прави погрешки, той се учи още. Вие сте от художниците, които трябва да се учите и всички очаквате най-хубавия живот. Всички очаквате това, което няма да го имате. Запример някой от вас никога няма да имате една двуетажна или триетажна къща. Никой от вас никога няма да има две слугини. Никога няма да имате, някой от вас, приход от 10 хиляди на месец. Сравнете сега цялото човечество. Даже, ако вземете културния свят, християнския свят, всички християни имат ли един бюджет от 10 хиляди на месец? Трябва да изискваме такива блага, които са общи за всички. Една норма и при това в ума ви трябва да се зароди една нова идея. Да разгледате в какво седи злото в света.

Например някой път вие страдате и не знаете причините на вашите страдания. Недоволен сте от вашия живот. Често аз съм срещал някои казвате: „Аз искам да се самоубия." Защо искате да се самоубиете? И тогава за тези, които искат да се самоубият, има едно лекуване. Един казва на другите: „Аз искам да се самоубия." Другият казва на двама слуги: „Сложете го на земята и го бийте." Бият го и той казва: „Боли!" Онзи му казва: „Ти не искаш да изтеглиш най-малкото страдание", а [със] самоубийството ще си причиниш най-голямото страдание, което може да си направите. 10, 15, 20 години ще ти вземе да изправиш това на онзи свят. Той иска да се самоубие, че да тръгне.

Че ти ще попаднеш на едно страдание 10 пъти по-лошо отколкото тук. За предпочитане е едно голямо страдание на земята, отколкото най-голямото благо след самоубийството.

Аз не вярвам, че някой от вас иска да се самоубие. На мнозина от вас минава мисълта, че му е дотегнал живота. Ако е така вие ще приличате на онзи човек, който е отишъл при султана и казал: „Много ядох и пих в живота си и нямам пари, сега съм беден. Развалих си стомаха и живота от много ядене.“ Султанът го попитал: „Кажи, на кокошката кое е най-хубавото?“ Онзи отговорил: „Трътката.“ Султанът казал:, Дайте му 250 лири“, и тръгнала му работата. Дошъл друг при султана и той искал да яде и казал: „Мене ми дотегна живота от малко ядене.“ Султанът го попитал: „На бивола кое е най-сладкото?“ Той казал: „Трътката.“ Султанът казал: „Набийте го.“

Вие трябва да знаете защо ви е дотегнал живота. Вие казвате: „Няма кой да ме обича.“ Погрешката е у вас. Вие кого обичате? Вие сте скържава натура и гледате с подозрение, дайте малко от себе си. Вие искате щото каквото желаете, да ви дадат. Че направете една услуга! Да кажем, че много деца искат щото баща им и майка им да постъпят спрямо тях добре. Те са своенравни деца. Умното дете, след като е направило нещо добро, ще поиска една хубава дреха от баща си, когато той е разположен. Вие ще кажете: „Господ нуждае ли се да направим нещо на другите?“

Някой път като ви гледам, аз ви уподобявам на големи богаташи. Вие се самозаблуждавате. Човек не може да бъде богат и да бъде простак. Богатството, което не можем да употребим, то е един товар. Или каквато и да е способност да имаме, ако не може да я употребим вътрешно за себе си, това богатство ще ни донесе вътре разочарование. Даже гледам много музиканти разочаровани от музиката. Музиката за тях е един товар. Той ще свири, да кажем в

някой локал, за да спечели, за да се прехрани, това не е музика. Той ще повтаря същите парчета, но му е дотегнало вече. Ще попееш българската песен: „Заплакала е гората, гората и планината“. Нека се каже и нещо друго, дето гората не плаче. Гората може ли да плаче. Може, когато я попари слана.

При сегашното положение, знанието е да може да измениш състоянието си, да имаш разположението на духа. Аз се радвам, че няма някой да кашля. Защо не кашляте?

Гледам във вас има повече интереси, понеже мисълта ви е концентрирана. Кашля онзи, който няма работа. Който има работа, не кашля. При кашлицата може да работиш със своята воля. Ще кажеш: „Няма да кашлям.“ Вие искате да започнете с хората отвън, а на себе си не можете да заповядвате. Болестта в живота, това са условия на човека да се развие неговата воля. Ако вие може да се справите с една болест, вие сте силен човек. Защото здравето – това показва едно състояние, за което други са работили. Всеки може да бъде здрав. Намерете 10 души здрави, обикнете ги, услужете им и няма да се минат 2 – 3 деня и вие ще бъдете здрав и ако здравият ви обикне, ще станете здрав. Ако служите на болния, ще закъсате. Идете при някой учен, да приемете знанието. Знанието се предава. Силата на доброто се предава. Събирай се с някой добър човек. Лошият човек няма капитал. Един добър човек може да даде. Лошият човек не го осъждам, няма какво да даде. Ако му се даде богатство, той ще го затвори за черни дни. Богатството не е за черни дни. Черният ден е за днес. Днес ти трябва да имаш богатство, днес го употреби. Не мисли за утрешния ден. За утрешния ден има милиони същества, които работят. И между тях и ти ще прекараш добре. Но тази идея, трябва да дойде във вас. Хиляди хора се стремят да бъдат добри и умни. Влез в този процес. Свържи се с умните хора, ще може да си въздействуваш.

Някой път, когато сте неразположени духом, започнете да си рисувате ухото, вземете си модел, едно хубаво ухо. Неразположен си, нарисувай дясното ухо, лявото ухо, веднаж, дваж, обърнете внимание върху ухото. Хрущялно е било по-напред ухото. Сега новото ухо, което се сформира, преди хиляди години ето какво е било ухото: Хрущялът малко е бил, голяма активност имал тогава човек. От сутрин до вечер човек е мислил за прехраната си. Новата раса сега образува това ухо. В шестата раса ще се образува новото ухо. Онзи, който разбира отношението на линиите, той знае, че всякога голямото, добре сформируваното ухо има едно преимущество. Той разполага с един голям капитал. Но не е само в големината на ухото, но тези линии, които се образуват, трябва да бъдат правилни. Някой път ухото прилича, като че ли мишки са го яли. Една тънка ивица има около ухото. Тя не трябва да бъде много тясна. Това си има свои вътрешни причини. Ухото се е създало по един органически начин. Хиляди същества са работили и са създали един модел, втори, трети. Хиляди поколения са работили, докато се създаде един аероплан. Колко поколения са работили като модели. Така е работено и върху ухото. Най-първо са направили един модел, после втори и на сегашното ухо не са се спрели още и още ще работят – тайната на човешкото ухо.

За времето аз съм говорил. Когато говоря за времето не подразбирам времето, така както ние сме го определили. Има едно органическо време, за което мислим. *Доста е голяма разликата между органическото и механическото време, за което мислим*[213]. Има едно време органическо. Ти седиш и схващаш, нещо ти казва: „Стани и върви." Ти си турил часовника, да те събуди, но нещо ти казва: „Стани и върви половин час по-рано." Механическото време ти казва:

[213] Текстът с курсив тук може да е редакция при разшифроването или да е добавен като допълнение.

„Още не му е дошло времето, рано е.“ Не. Стани и върви, нищо повече. И ако вие не схванете това вътрешно време, вие трябва да развиете вътрешния часовник. За органическото време е потребен вътрешен часовник и той е много точен. Всичко онова, което има да се случи в живота, този часовник показва, ще ви се случи нещо много неприятно. Ако неприятността е много малка, усещате едно неразположение в слънчевия възел или ще ви се случи нещо много хубаво. Усещате едно неразположение на духа, ще дойде една малка приятност, ще се подобри положението, тоя часовник едновременно показва хубавите и лошите страни на живота. Разбира се това са само общи положения. Вие трябва да отидете в къщи и да започнете една работа и трябва да имате едно неразположение. Децата ти в къщи не мислят като тебе, твоята другарка не мисли като тебе и ти си чужд, как ще се поставиш? С тях ще живееш един живот, със себе си ще живееш друг живот. С децата ще говориш, както те обичат. Два живота ще живееш. Не влизай в противоречие.

Някои са ме питали, ако горната част на ухото е изпъкнала, какво означава? Всякога кривите линии горе означават линии на чувствата. А пък правите линии показват влиянието на ума. А огънатите линии показват влиянието на вкуса. Твоята линия може да е под влиянието на ума, може да е под влиянието на вкуса. Там, дето умът или вкусът са работили, умът не си е довършил работата. Вкусът е дошъл, но и той не е довършил и тогава имаме наядено ухо. Тоя човек е мислил, но мисълта му не е определена. После дошъл вкусът и той е неопределен. Несвършена е работата. После дошли чувствата и те са неопределени. И тогава имаме наяденото ухо.

Духът е едно същество, което е близо до усъвършенстването на развитието. То е същество, което разбира всички науки. То разбира и ушите, и очите, и тайните на човешката душа и пр. Духът ти казва: „От тебе голям човек ще стане.“ Думата „голям“ е съвсем

неопределена. Голям физически ли? Този дух няма да ти каже всъщност, че голям човек ще станеш, но ще ти каже: „Ще идеш днес в училището, ще срещнеш едно малко дете, то рисува една картина. Ще се спреш, да видиш как рисува това дете.“ Този дух ти казва: „На пазаря има един просяк, при него ще се спреш 15 минути и ще наблюдаваш този просяк какво прави.“ Ти ще се учиш. Той няма да ти каже, че ще станеш голям човек. Или ще те прати в някоя болница, или ще те прати в някое училище. Тогаз той ще ти дава коментарии за неразбраните работи. Защо този човек е прост, ще ти обясни Духът. Ще ти даде коментарии, ще ти каже това дете, като рисува, какво ще постигне.

Ако ти умът си не може да концентрираш, не може да имаш постижения. Какво значи концентрация? Имаш болка, като концентрираш ума си, да забравиш болката си. След като се концентрираш и усещаш болка, имаш много слаба концентрация. Или минавате за много търпелив. Търпението значи да забравиш обидите. Идва някой, който те е обиждал 10 пъти, ти забравиш, като мислиш за доброто. Ако ти не забравиш обидите на хората, ти нямаш концентрация и за Бога не мислиш. Ти казваш: „Христос всичко ще направи заради нас.“ Не, Христос е дошъл сега да учи хората да работят. Той беше работлив човек и той казваше: „Син Човечески няма где глава да подслони.“ Вечерно време трябваше по три четири часа да се моли. А сутринта постоянни противоречия отвън и отвътре. Противоречия от своите си. Неговите ученици мислиха, че като провърви на техния учител, какво ще стане с тях.

От вас големи хора ще станат, като слонове, но много ще ви товарят. Сега ще ви дам следното правило: Отношение трябва имате между вашите чувства, вашия вкус и вашият ум. Постарайте се да спазите следното, първото нещо, пазете следното правило: Щом срещнете един човек, когото и да е, Постарайте се да откриете една

хубава черта в него. Това е мисъл вече. Не, да не видите опакото. Когото и да срещнете и най-лошият човек, Постарайте се да намерите някоя добра черта в него. Това е едно правило за саморазвиване. Понеже, ако аз обръщам внимание на отрицателните черти, те ще занимават ума ми. Онзи човек може да има външни дефекти. Например неправилен нос, очи и прочие. И тогава ще носим в ума си всичко това. С всичкото му безобразие. Но аз да намеря една хубава черта в него и с това правя една услуга на себе си, на онзи, когото съм видял. Ако всички, които виждате, намерите по една хубава черта във вас, вие след една година ще бъдете съвсем преобразен. А сега, като дойде у вас, намира у вас по една лоша черта. Някой казва: „Работите ще се оправят." Работите ще се оправят само като работим. В природата няма благодат, да дойдат и да ти оставят голям капитал. В природата всички онези, които работят, ще те повикат да работиш. Ако можеш да работиш, веднага ще те възнаградят. А ако не можеш, ще ти покажат как трябва да се работи.

Сега вие искате да развиете ухото си. Хванете ухото си за долната част и турете мисълта си да познаете дали ще боледувате за един месец или няма да боледувате. Вие ще искате само да проверите дали има условия за боледуване или не. И след като направите диагнозата, може да измените условията за болестта. Защото не мислете, че непременно е необходимо да боледувате. Болестта е само едно условие за сменяване на състоянията. Вие ще станете толкоз нервен някой път, та е необходимо тогава да боледувате, понеже всяка болест внася елемент на мекота. Но, ако човек боледува дълго време, внася се повече мекота, отколкото трябва. Човек става крайно мек и то не струва. Но да стане много остър, суров и то не струва. Трябва да има преливане на мекотата.

Фиг. 1

Първата рисунка са остри линии, тук няма мекота. Тук нито можеш да сееш, това са канари. Тези канари могат да послужат за нещо благо. Но тези остри линии постоянно ще ти причинят вреда. Аз не обичам по някой път да говоря конкретно.

Някой казва: „Аз искам така да обичам, както Учителят." Може да разбирате, това е наука. Всичките точки на човешкото лице ще ги вземеш и ще видиш как те са поставени спрямо ушите. Например устата, носът и другите как са съпоставени спрямо ушите. После да се обърне внимание дали очите са отворени или елипсовидни. Ако имате правилни очи, уши и нос, вие ще се справите с вашата окръжаваща среда много по-добре. Ако средата ви повлияе, вие ставате роб на средата. Ако вие повлияете на средата, вие сте господар и можете да я измените. Вие трябва да се стремите да повлияете на хората, за тяхното повдигане в благоприятен смисъл, но за да им повлияете, на вас ви трябва най-първо едно общение с Бога. В вашето съзнание трябва да седи Бог, като нещо много определено. Той трябва да бъде като тил, дето и да ходите, да бъдете свързани с Бога. Там, дето влезете, вие може да влияете, но ако нямате общение с Бога, не можете.

Четири вида връзки има с Бога. Вие може да имате връзка с Бога с вашето съзнание, с вашето самосъзнание, с вашето подсъзнание и с вашето свръхсъзнание. И ако и в четирите положения ти имаш връзка с Бога, тогава си силен. Да кажем, че вие седите и сте се

обезсърдчили. Нямате пари. Три деня сте гладували, имате най-големите нещастия. Помислете си в какво седи вашето нещастие? То е цяла една илюзия. Вашите пари, които ги изгубите отидоха между бедните и те се радват. По-рано се радваше само ти, а сега се радват 40 души. Някой ваш роднина е заминал за онзи свят, той е бил тук нещастен, а сега там е щастлив. Вие плачете за онзи щастливия човек. Някой ваш близък е влязъл в затвора и вие плачете, но той там се учи. Вие казвате: „Горкият, затворен е, две-три години седи."

В света това, което ние мислим, ние не разбираме Божиите пътища. Всичко, което ви се случва, съдейства за добро. Ударите се някъде, благодарете на Бога. Някой ви каже някоя блага дума, благодарете. Някой ви направи една забележка, пак благодарете. Този човек, който в дадения случай ви е направил една забележка, той даже не съзнава защо е направил. Той ти казва: „Защо си накривил калпака си, тури го правилно." Ако ти накривиш шапката си на лявата страна или на дясната, какво означава. Едно време мъжете кривяха шапките си, а пък сега жените ги кривят. Седите вие сега и не знаете де да си турите ръцете. Нали някой, да кажем, че седи и си тури ръцете така: *(Учителят си поставя ръцете пред гърдите, с допрени пръсти.)* с длани една срещу друга или някой път барате ушите, правите някой несъзнателни движения. Някой движения има, от които трябва да се откажете. От много работи трябва да се откажете. Например, вие изпращате един ваш приятел и след малко вие плюете. Вашият приятел казва: „Той плюе за мене." Нека той си замине и тогава плюйте, иначе вие ще оставите едно лошо впечатление у него.

Някой път трябва да ви говоря какво значи обхода. Аз съм минал една област на човешкия живот, която още не сте сънували. Минал съм и през една от най-дисхармоничните сфери и съм бил спокоен. Около мене са лаели кучета и дяволи и аз съм бил тих и спокоен. Плюли са отгоре ми, аз съм се занимавал да изучавам света. На този

дявол се поусмихна, на онзи дявол се поусмихна, този дявол хвана за опашката, онзи дявол хвана за опашката. Като се страхува човек, страхът не е нещо лошо, но страхът има свое предназначение в света. Той трябва да влезе като един елемент в разумността. Безверието трябва да влезе като елемент на вярата. Песимизмът трябва да влезе като елемент на надеждата. Всички отрицателни елементи да бъдат като подложка и върху тях да градиш.

Някой човек се обезсърдчи. Защо? Защото няма хляб. Дай му хляб. Тури нещо в стомаха му и ще се насърчи, но не разбира нещо... *не изисквайте неща, които не са ви потребни.* Най-първо във вас внесете една хубава здрава мисъл. Тази мисъл, като я поставите във вас, ще внесе на вас едно богатство. Ако ти образуваш една правилна форма, ще имаш резултат. Да кажем, трябват ти 10 хиляди лева, ако действително ти трябват 10 хиляди лева и през цялата година все половин час ти мислиш за 10-те хиляди лева към края на годината, но ти няма да определяш времето, тези пари – 10 хиляди лева, ще дойдат. Но, ако престъпиш този закон, тези 10 хиляди ще дойдат, но ще платиш скъпо. Ще изгубиш повече, отколкото струва тази печалба.

Най-първо трябва да се образува една хармонична среда. със сиромашията ще се справите. Ти може да станеш учен човек, но скъпо ще струва. Ти може да станеш силен човек, но скъпо ще струва. А може да станеш и учен човек и това да донесе благо за тебе. Има един разумен начин, ще туриш 10 хиляди лева в мисълта си и да се радваш, да не се безпокоиш, те ще дойдат навреме. Ти казваш: „Сега ми трябват.“ Нищо не ти трябва сега.

Един виден писател има вдъхновение, дошъл кредиторът, той казал: „Дайте ми условия да пиша, като ме затворите, да мога да пиша, за да ви платя.“ Вие ще кажете, ако сте в това положение: „В това ли състояние дойдох?“ Че ние сме дошли в още по-лошо

състояние, изпъдени сме от рая, в рая сте имали всичко, а сега светът, в който живеете, няма никакво богатство, то е свят на сиромашия. Ти мислиш, че твоят господар те обича, ти работиш за него, но като престанеш да работиш, ще те изпъди. Ти си красив, това е една маска. Богатството е богатство, като го носиш със себе си. Ти, като заминеш, с него да си заминеш. Да се раждаш с радост и да заминаваш с радост, да си доволен. Тогава ще бъдете окултни ученици. А пък сега – ученици бебета, които трябва да ги носят с количка и трябва да има някой да ги погали и да ви каже: „Ще се оправи твоята работа." Едно дете трябва да го погалиш.

Един цигулар в Париж свирил една вечер дълго време и публиката си излязла всичката и вратарят на театъра казал: „Ето ключа, след като свършиш, заключи." Аз мисля, че той много се е концентрирал в своята мисъл, той е недосетлив. Не виждаме една хубава страна в него, концентрирал се е в себе си.

Не мислете, че това, което вас интересува, че и другите ги интересува. Например ти говориш нещо и онзи си помръдне веждите, тогава промени въпроса. Ти му говориш за ухото, но той ще си скрие ушите. Тогава не му говори за ухото. Вие се представете, като че нищо не знаете. Ако някому ухото е добро, кажете му: „Чакай да видя ухото ти, то е много хубаво." Но, ако ухото му е грозно, не го бутай. Вашите уши са повечето музикални. Имате уши повече на вкуса. Всякога един вкус преодолява. То е една хубава черта, но е и черта на недоволство. Някой е недоволен от малкото, което има. В света, природата не съдействува за каквото и да е удоволствие, трябва да съзнаваме, че общата радост в природата е и моя радост. И моята радост трябва да влезе като един камък за общата радост. Но трябва да мислите, че всичкото е за мое благо. Когато моето благо стане благо за всички и тяхното благо стане мое благо, тогава е правилно.

Считайте, че благото и разположението на природата е ваше благо. Тогава по-лесно се формират ушите. Сегашното ухо е на петата раса. Много малко се изисква. Идеалното ухо е за шестата раса. Трябва няколко милиметра още, за да се поправи и тогава ще имате нещо, горе-долу установено. Ако ухото е хубаво, вие можете да бъдете и по-здрави. При всяко движение, което правите с ръцете си, вземете участие с вашия ум, с вашето сърце и с вашата воля. Не правете движения, в които не вземат участие вашият ум, сърце и воля. Когато направите едно движение с ръката си, в това движение да участвуват вашият ум, сърце и воля.

Следния път, без да съм ви преподавал, нарисувайте носа си, нарисувайте по един нос. Трябва да измерите носа, ушите си по дължина и да видите какво отношение имат. Колкото е голям носът, ушите, веждите, толкоз трябва да бъде голяма и устата.

Отче наш

23 лекция на Общия клас 22.11.1933 г., сряда, Изгрев, София

ЗА ЧОВЕШКИЯ НОС

5 часа сутринта (Малко студено, слаб сняг навалява.)

Добрата молитва

Сега ние започнахме със слушането, с външните прояви на живота. Животът има външна и вътрешна страна. Ние започнахме с външната страна, с ухото. Повидимому ухото е един много малък уд и онзи, който не го разбира, за него остава непонятно. Ухото е един израз на външните прояви на живота. Вътрешната проява е Божествената проява, а външната проява е човешката проява. Всички недъзи, всички недостатъци, наследени, се дължат все на човешките прояви.

Сега аз имам една формула, която не е дадена никъде, няма да ви я обяснявам, но ще ви я дам да си я напишете. Не я бъркайте, не питайте защо и за какво, но ви казвам да пишете. Пишете следното: Туй, което в началото не е било, то, като се е проявило, образувало всичките невъзможности в света. А туй, което в началото е било, като се е проявило, образувало и всичките възможности. И тъй, външната страна е човешката страна, която наричат обективния свят. Вътрешната страна наричат Божествен или субективен свят. И духовният свят има своя вътрешна и външна страна, както и земният живот има своя вътрешна и външна страна. Като отидете на Небето и там има външна и вътрешна страна.

Някой от вас сега се възпитават на Земята, имат особено, бамбашка възпитание и като отидат на Небето, те ще се различават много от ония, които са се възпитавали там. Ако пък някой млад човек е заминал рано от Земята и отишъл на Небето, дето се е възпитавал, той коренно ще се различава от вас. Вие можете да бъдете

възрастни, а той ще бъде млад като дете. Казвате: „Има ли на Небето, на онзи свят деца?“ – Има, само че там те растат по друг начин. Растене става само в добродетелите. Не мислете, че на земята е растене това, когато тялото на човека расте. В Божествения свят растенето седи в това, доколко човек е добър. Значи растенето е в доброто.

Следователно нашето тяло представя всички онези възможности, които се крият в него. Ти седиш и казваш: „На какво мязам аз?“ Ти искаш да станеш голям. Доброто не е в големината, нито лошото е в малкото. Че и слонът е голям, и мамонтът е бил голям. Доброто не седи и в обходата. Между малките и големите числа има известно отношение. Вземете например носа. От мое гледище носът мяза на един пергел. Той има и глава, която показва колко сте интелигентни [...][214]. Като дойдете до известен предел, до крайния предел, тази глава взима друго положение. След като вашият ум е достигнал до своите крайни размери, идват очите. Те се определят с това, което ти виждаш.

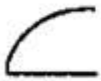

фиг.1

фиг.2

Това са аналогии. Казвате: „Защо да е така?“ Това са аналогии. Значи с носа се мери интелигентността на човека. Тъй се разсъждава физически. Носът е един пергел, с който се мерят нещата. Ако нямаше този пергел, нищо не можеш да направиш. Следователно той има своята външна (**Фиг. 1**) и своята вътрешна страна (**Фиг. 2**). И

[214] Оставено е място за рисунка, но такава липсва.

тогава, като турите пергела вътре, той описва всичките възможности. В всеки човек се върти един пергел. Като се върти твоят ум, ти имаш всичките възможности, в които ти можеш да се развиваш. Вижте пергелите на тези хора *(носовете на рисунките по-долу)* всички са изкривени. Те са чертали, но пергелите им са развалени. Та аз ви давам това уподобление, понеже в геометрията без пергел не може. Сега по някой път вие мерите с пергела себе си така: [...][215], а като мерите другите хора, мерите ги така: [...][216]

Това са само аналогии и тогава ние казваме: основната мисъл с която се мерят нещата във всички древни науки, това е триъгълникът. Като туриш пергела, онази линия, която се върти, това е твоят радиус и като завъртиш около центъра, образува се един цял кръг. Това показва, че твоят пергел има всичките възможности. Сега зависи как е отворен този пергел. Дългият нос показва повече възможности, повече изходни пътища. Зависи как е поставен вашият пергел.

В първия модел нос (**Фиг. 3**) от втория ред[217] – този човек само наблюдава. Туй е едно животинско състояние, но този нос минава за един от добрите носове. Той е един от добрите носове, но не е поставен на място. Сега, ако предавате физиогномия, като германците или като англичаните, те предават по своему. У тях може да изпъкне само модел втори.

Втори ред нос (**Фиг. 3**), той е интелектуален нос *(втория нос).* Ако малката линия в него се продължава надолу, тя определя стойността. Устата винаги определя отношението и възможностите на носа. Устата може да е по-близо до носа, а може да е и по-далеч, тя може да е по-голяма, а може да е и по-малка. Големината на устата има

---

[215] Оставено е място за рисунка, но такава липсва.
[216] Оставено е място за рисунка, но такава липсва.
[217] Рисунките са взети от първото издание „Работа на природата“ – София 1948 г. Вероятно е имало табло, в което те са били подредени една под друга, затова и тук ги даваме по същия начин.

отношение към носа. Лакомият човек в яденето е лаком във всичко. Не е лошо човек да е лаком, то е желание да има много. Но за многото, което искаш, то трябва да имаш време да го обработваш. Ако ти оставиш нещо необработено в тебе, ти ще имаш неприятности, ще носиш непотребен материал, непотребен багаж, за който само ще плащаш. Ти влизаш в една стая, дето някой човек е събирал, събирал много неща и трябва да плаща за тях. Същото желание се пренася и в духовния свят. Някой иска да бъде светия, но той не знае какво нещо е да бъде светия. Човек сам по себе си светия не може да стане. В света има само един светия, и всички други, като дойдат до него, могат да станат светии. В света има само един учен и всички други, като дойдат до него, и те могат да станат учени.

I-ви модел: **II-ри модел:**

Фиг. 3

Следователно ние виждаме едно противоречие в природата. Например едно дете като се роди, ние виждаме, че не е даровито, но майка му го мисли, че е гениално. Че не е гениално, няма какво да се доказва, това и вие знаете. Това дете прави такива работи, които ни най-малко не са гениални и след това, като започне да расте, то се намира вече под влиянието на човешкия живот. Значи висшата, Божествената интелигентност не може да се прояви, както трябва. Човешкият живот взима надмощие и тогава се ражда едно

противоречие. Например детето се сърди. Сърденето не е лошо нещо, но то се сърди, защото се възмущава от някои работи в света. Майката казва: „Защо се сърди моето дете?“ То се сърди на обстановката, че не е такава, каквато трябва, то се сърди на майка си, на баща си, на сестрите си, че не са такива, каквито трябва. Всеки, като се сърди на някого, той се сърди, че не е такъв, какъвто трябва. Пергелът ти не е на място или очите ти не са на място или устата и ушите ти не са на място. Или не гледаш както трябва, или не слушаш както трябва, или не възприемаш въздух както трябва, или не възприемаш храна както трябва.

Фиг. 4.

Та сега аз искам вие да имате наука, но вие, още преди да сте научили нещо, ще тръгнете да разправяте тази наука на другите, да мерите носовете на другите хора. Как е поставен носът спрямо ума, има една Божествена страна у човека. Има една плоскост, както аз я наричам (**Фиг. 4**). Тази плоскост може да ви се вижда хоризонтална или перпендикулярна, но тя определя стойността. Ако носът се отдалечава от плоскостта, той отива към животинското състояние. Ако носът се приближава към плоскостта, той е Божествен. И най-после дохождаме до идеалното, към разумното и се добива правилността на човешкото лице. Тогава челюстите на човека не са издадени навън. Тогава тази плоскост е перпендикулярна, отива от Слънцето към центъра на земята. Тя минава през гръбначния стълб и ние вървим по нея. Както и да вървим, тази плоскост винаги пази нашето равновесие. И тогава, като сме между тези два разумни света, между човешкия и Божествения, тази плоскост има две точки и

затова ние вървим прави. Щом изгубим това равновесие, тогава се случава едно залитане на едната и на другата страна. Щом се отклоняваме мислено, тогава и носът се отклонява към една или към друга страна, а главно към върха.

Тук имаме нос на любопитен човек, който търси само новини (**Фиг. 3**). *(Третият нос отляво, отдолу[218].)* Сега аз разглеждам нещата ембрионически. Вие се намирате още в едно зачатъчно състояние и ви предстои още да се развивате. Засега вие имате за себе си високо понятие, но се намирате още в зародиша си. Та какво знаете вие? Вие даже не знаете пътя, по който сте дошли и от де сте дошли. Вашето съзнание още не е пробудено. Вие знаете, че сте влезли в утробата на майка си, но как ще излезете и какво ще правите след това – не знаете. Как си влязъл в утробата на майка си и как ще излезеш – не знаеш. Природата знае това. Това влизане ние наричаме умиране. Понякога ние казваме, че умираме. Ще умреш, но и ще излезеш.

Сега този нос, който ви рисувам, представя вирнатия, като този на свинята [*Първият на третия ред* – **Фиг. 3**]. То е малко пресилено, но за този обърнат нагоре нос е виновна свинята. Намясто да тури ръцете и краката си на работа, тя е турила носа си на работа, като го е обърнала нагоре. Едва сега ние можем да се освободим от това свинско състояние. Не туряй носа си на физическа работа. Ти мислиш, че като се научиш за някоя човешка слабост, много нещо ще придобиеш. За късите и обърнатите нагоре носове свинята е виновна. За дългите и обърнатите нагоре носове копоите[219] са виновни, дето ходят, да гонят зайците в гората.

Това са само уподобления. Вие не трябва да вземете тези уподобления и да кажете: „Аз те зная, какъв си. Нали виждам носа ти?“ Нищо не знаеш ти. Когато хвърлиш една бомба на земята, тя

[218] Тук се има предвид третият по ред вероятно, а иначе се намира на втория ред.
[219] Копой – ловно куче.

може да изкопае един ров, но зад тази бомба се крие една интелигентност, една разумност, която я направлява. Каква интелигентност седи зад свинята? Свинята толкова разбира. Тя е едно дете в зачатъчно състояние. Един ден и тя ще се измени и то толкова, че като я срещнеш, няма да я познаеш.

Рекох, за живота вие ще имате едно правилно понятие. Вие ще считате живота като азбука на Божествения живот. Ще считате, че свинята е на мястото си, волът, слонът, всичко е на мястото си. Не считайте тия неща за прости работи. Как е възможно, Господ, който се е занимавал с тях, мислил е за тях, и за Него не са прости, а за вас да са прости? Той работи с тях и тия същества дойдоха, за да се проявите вие. Ако те не бяха дошли, ако растенията не бяха дошли, ако водата, въздухът и вятърът не бяха дошли, какво щяхте да правите вие? Не разглеждайте нещата повърхностно. Водата е дошла, въздухът е дошъл, растенията са дошли, животните също са дошли, всички по реда си, докато най-после и човекът е дошъл. И след това казва Писанието, че Бог си починал.

Сега аз ви давам общи положения, върху които вие трябва да мислите. Ако ти наблюдаваш отделните факти, нищо не можеш да намериш. Този учен ги съпоставя и вижда в миналото, как се е работило. От тези счупени линии той вади цяла философия.

Този нос, четвъртия на рисунката[220], е наречен търговски нос. Вземете например птиците, които мислят повече за храната си, те цял ден мислят как да се прехранят, и те имат подобен нос. Това си има и други причини. Желанието у човека за повече определя и неговия нос. Човек може да изправи носи си. Като съзнаваш, че искаш повече, ще почнеш да си реагираш. За в бъдеще вие няма да отидете на Небето с тия си носове, които сега имате. Като отидете на Небето, трябва да носите други модели. Като отидете в Невидимия свят, там

[220] Вероятно четвърти ред от I-ви модел.

трябва да изправите всичко. За да изправите носа си например вие трябва да изправите предразположението на вашата мисъл. Не казвайте, че не желаете нищо. Не, желания трябва да имате, но те трябва да бъдат естествени, никога да не желаете повече, отколкото ви трябва. Казва Христос: „Доста е на деня неговото зло.“ Ние, като искаме повече, отвличаме се от съществeното.

Същественото е, че носът съставя основа на разумния свят. Носът се явява като метод за възпитание на човешките чувства. В човешкия ум е вложено вече Божественото. Чрез носа човек е възприел новия живот. Казва Писанието: И вдъхна Бог чрез ноздрите разумна душа, да познава човек постъпките, коя е права и коя крива, да познава отношенията между Божественото и човешкото. Всички недъзи, които имаме, са все в човешкия живот. Като имаме главите на предпотопните животни, ние напълно бихме могли да ги опишем, какви са били те. Какъв е бил техният живот. И главите на сегашните хора ще бъдат история за бъдещото поколение, по тях ще се чете и миналото, докато най-после се съединят двата живота в Божествения човек. И тогава ще дойдем до безсмъртието. Значи, ще дойдем до последните форми.

Сега, като ме слушате да говоря така, някои може да хванат носа си и да се обезсърчат. Не се обезсърдчавайте. Ако носа не е на мястото си, но ушите са на място, те ще оправят носа. Или ако очите ти са добре, с очите си можеш да изправиш носа си. Някои с устата си може да си помогне. Само ако от четирите неща, носа, ушите, устата и очите не са на мястото си, тогава ще чакате изправяне в друг живот. Ако тук не можете да се изправите, ще почакате, докато отидете на онзи свят, на Небето. Там са много снизходителни фабриките, те ще ви разглобят част по част и ще ви ремонтират основно. Аз разглеждам ада като една голяма работилница, дето ремонтират човека. Онзи, който не разбира това, ще каже: „Големи страдания има

в ада!“ Аз рекох, голям ремонт има в ада. Адът не е толкова страшен, както мнозина си го представят. Страшен е онзи ад вътре във вас, когато вие сте в дисхармония.

Вие нали се намирате много пъти в противоречие. Често мислите, че сте много добри, а някога мислите, че не сте толкова добри. Казвате: „Еди кой си ме раздразни.“ Питам: как могат да ви раздразнят, ако изобщо не се дразните? Как можете да се запалите, ако не се палите, ако няма у вас нещо, което да се запалва? Ако има в мене нещо, което гори, аз се намирам в голяма опасност. Някои от вас се намират в положението на малките деца. Малките деца са деца, които не мислят. Това е на мястото си, но ще дойде ден, когато трябва да мислят. Ти тук на Земята си дете, и имаш право да мислиш, но ако искаш да станеш възрастен и това е на мястото си, понеже човек постоянно и вечно дете не може да остане. Той трябва да стане възрастен.

Приликата между Божествения и човешкия живот седи в следното: в Божествения живот има детинство, и в човешкия живот има детинство. В Божествения живот има зряла възраст, и в човешкия живот има зряла възраст. Разликата обаче е в това, че в Божествения живот няма старческа възраст, когато в човешкия има и в човешкия живот има смърт, когато в Божествения живот няма смърт. Какво представят ангелите? Те са възрастните деца на Небето и то най-интелигентните. Ти не можеш да бъдеш ангел, ако не си крайно интелигентен. Ангелите са същества на крайната интелигентност. Те разбират законите, които Бог е създал. Те са носители на Божествената Мъдрост и работят. Онези пък, които са деца, те са образ на невинност и чистота. Значи ангелът освен, че има чистотата и невинността на детето, плюс и Мъдростта. Хората пък са горделиви, мислят, че имат много знания. Вярно е, че имат знания, но имат нужда и от другите хора. Имат знания, но имат нужда и да ги

насърчават хората. Те мислят, че са самостоятелни, всъщност не са такива. Самостоятелни са само тогава, когато у тях е Божественото. Защото всички хора са създадени по едни и същи принципи. Всеки човек има желанието да бъде похвален. Ти можеш да хвалиш човека, но както трябва. Ако не можеш да го похвалиш както трябва, тази хвалба не е на мястото си.

Да допуснем, че ти си ученик в училището и искаш да ти поправят рисунката. Ако този, който иска да ти я поправи, е голям майстор, той ще я поправи както трябва, но ако и той не умее, даже и ако е по-прост от тебе, какво коригиране е това? Той не коригира както трябва.

Сега, да дойдем до научната страна. Вие не можете да бъдете добър човек, ако нямате хубаво ухо; вие не можете да бъдете умен човек, ако нямате хубав нос, вие не можете да бъдете любещ човек, ако нямате хубава уста; вие не можете да бъдете истинолюбив човек, ако нямате добри очи. Това са мои определения. Аз ще говоря и за устата, и за очите, но няма да говоря от чисто физиогномическо гледище. Аз ще ви дам по тези въпроси известни пособия, известна наука. Ако аз не мога да изуча моя нос, какво ме интересуват носовете на другите хора. Аз се интересувам от своя нос, от своята уста, от своите очи, от своите уши. Ако ми остане време, само тогава аз ще изучавам носовете, очите, ушите и устата на другите хора. И тогава ще видя, какво ще ми допринесе всичко това. Но зная, че само ще се опетня, нищо особено няма да ми допринесе. Какво ще ме интересува да зная, колко един човек е по-богат или по-беден от мене, дали той е сит или гладен? Какво ще ви допринесе това знание? Ако ти ходиш между бедните хора, да се покажеш, че си добродетелен, това нищо няма да ти допринесе, но ако ти ходиш между тях от любов, това е друг въпрос.

Значи, не е до външната страна само. Да допуснем, че ти искаш да обърнеш един човек към Бога. Какво значи да обърнеш един човек към Бога? За да го обърнеш, ти непременно трябва да бъдеш един модел. Ти трябва да имаш любов в себе си. Ти никога не можеш да обърнеш един човек към Бога, ако нямаш любов в душата си. Защото Бог е Любов. Значи, да обърнеш един човек към Бога, подразбира да имаш желание и той да постъпва както Бога. Бог има желание всички хора да живеят в мир, да бъдат радостни и весели, да бъдат честни, да не насилват никого. Бог не обича никакви престъпления. Ти казваш: „Аз обичам Бога и искам да му служа." Щом искаш да служиш на Бога, ще постъпваш както Той обича, а не както ти обичаш. Ти цял ден си недоволен от дрехите си, от шапката си, от обущата си, от братята и сестрите си и най-после казваш: „Аз ще служа на Бога." При това положение ти си недоволен и от Бога.

Сега аз не казвам, че това е точно така, но у вас има потънкости в състоянията ви, които вие сами трябва да различавате. Вие трябва да различавате стария, културния дявол у вас, който често се промъква и ви нашепва: „Аз не съм като онези митари, грешници." И вие тогава заемате положението на фарисея и казвате: „Благодаря ти Господи, че не съм като онзи митар, грешен, давам редовно десятъка си, по три пъти на ден ходя на църква, славя те и сутрин, и на обяд, и вечер." Митарят пък не смее да дигне нагоре очите си. Той току изрежда греховете си. Да, това е състояние – до духа на човека. Ако човек има състоянието на фарисея, той спъва своята интелигентност.

Рекох, това са неща, които се отнасят до вътрешния живот на човека. Не е достатъчно само да се цитират нещата. Това е спънка и за самите вас. Вие трябва да имате такова знание, с което да дадете една правилна насока в живота си. Казвате: „Ние, от толкова години наред, все вярваме в Христа." Не е въпросът само да вярвате. Ако е само до вяра, това е детинско състояние. Аз бих желал да имате онази

детинска вяра и невинност, да бъдете като децата. Сега в религиозния живот на човека, както и в неговия научен живот, има една опасност. Той мисли, че е свят човек и като него няма друг. И в научния живот има такава опасност: има физиогномисти, френолози, хиромантици, които имат високо мнение за себе си. Има много естественици, химици, които мислят, че са разрешили много въпроси в света. Това е едно лъжливо чувство в човека. Това е едно колективно чувство и мисъл. Когато ти мислиш, че всичко знаеш, помни, че тази мисъл не е твоя, тя е една колективна мисъл. Не си само ти, който мислиш, че всичко знаеш. Има много хора, които също като тебе мислят, че знаят много нещо.

Та, вие сте се събрали тук и мислите, че много знаете. Тази е една чужда мисъл, тя не е ваша мисъл. И ако вземете тия милиони хора, които мислят като вас и разделите с тях заедно богатството си, по колко ще се падне всекиму? В света има около сто милиарда злато, а два милиарда хора. Ако разделите това богатство по равно, питам: по колко ще се падне на всеки човек? По 50 лева. Значи, на всеки човек ще се падне по 50 лева наследство. Какво ще направи човек с тия 50 лева? Представете си, че баща ви сега умре и ви остави по 50 лева наследство. Какво ще направите с тези 50 лева? Следователно ако знанието, което съществува в света, се раздели между всички хора, по колко ще се падне на всеки човек? Истинско знание аз наричам това, с което мога да си помогна във всеки даден случай.

Ако ти не мислиш право, ти трябва да знаеш, де да бутнеш носа си, за да почне мисълта ти да действува правилно. Когато някой път си раздразнен, това дразнене се дължи на върха на носа. В такъв случай, бутни се внимателно на върха на носа, помилвай го леко отгоре, въздъхни си и всичко ще премине. По този начин ще се излекуваш. Иначе, ако не си помогнеш по този начин, ти ще търсиш някого, с когото да се скараш, а след това ще мине цяла седмица

време да ходиш, да искаш извинение, да се помиряваш, да казваш, че не си искал да постъпиш така. Ако пък приложиш този метод, да погладиш малко носа си, ще се размине това състояние, без да те знае някой. Ако не си помогнеш сам, можеш и в затвора да влезеш, но това не е практично.

Вие трябва да изучавате тези прости методи, с които лесно можете да си въздействувате. По същия начин вие можете да лекувате и хремата си. Хремата се дължи понякога на такова събиране на енергия в носа и като се хващате леко, ще може това състояние да се премахне. Щом хремата се премахне, настава едно просветление в ума. Природата обича правилните обмени. И затова човек може да си послужи с енергията, която излиза от неговите пръсти. Ако ти оставиш носа си в пълно бездействие, той ще се атрофира. По същия начин ще се атрофират и очите, ушите, устата на човека, ако се оставят в пълно бездействие. Всяко побутване на носа трябва да бъде разумно. Когато бутате носа си, мислете за Господа, за Божественото, което Той е създал. Бутни носа си с благоговение и кажи: „Благодаря Ти, Господи, за носа, който си ми дал.“ Кажи: „Колко е хубав моят нос!“ Не казвай, че е малък или пък, че има някакъв недостатък. Тези неща не трябва да ви спъват. С това аз не искам да ви утешавам, но казвам, как трябва да гледате на тях.

Един ученик, който е постъпил в едно училище, предполага се, че той има всички способности и възможности в себе си и следователно няма какво да се насърчава, но трябва да учи. Че не може да учи, че не може да помни, че не е пръв ученик в класа, то е друг въпрос, но щом е постъпил в училището, той трябва да помни. Ако е последен по успех и това нищо не значи. И с тройка да минава, все таки минава. Каква е разликата между шесторка и тройка? Мислите ли, че всички работи, които свършват с шесторка, са все сполучливи работи? Христос дойде в училището, но Го скъсаха,

двойка, единица даже Му туриха. Ами какво е смъртта? Казват му там: „Ти другите спасяваш, а себе си не можеш да спасиш. Слез от кръста. Заповядай и слез.“ Ако ние мислим, че само в три години може да се поправи света, ние се лъжем. Христос каза: „Чакайте, след две хиляди години ще ме видите, тогава ще държа изпита си. Сега ме късате, но ще дойде време, когато няма да ме късате.“

Вие претърпявате един неуспех в живота си, какво от това? Скъсали ви – нищо. Сега ви късат, но след две хиляди години професорът ви няма да ви къса. Кога ще дойде това време? Две хиляди години е един голям период, но то зависи и от интензивността на живота. То може да бъде след две години, след два месеца, след две седмици и след два деня. А може да бъде и след два часа. Не туряйте в ума си едно обезсърдчение, но кажете: „Понеже Бог ни е създал и ни е изпратил в училището, Той иска ние да успеем.“ Ако ти не успееш, както мислиш, това е един срам за Бога. Бог, който те е създал, не може да те остави да не успееш. Един ден, като съзнаеш Неговия план и невежеството ти ще изчезне. Може да мине година, две, три, пет или повече.

От това гледище вие ще кажете: „Да беше поне на млади години.“ Какво щяхте да направите, ако бяхте млади? Ако е за млади години, тогава пък по-малко щяхте да разбирате. На колко млади аз съм давал съвет но и младите правят глупости. И на много стари съм давал съвет, но и те вършат много глупости. Рекох, какъвто е старият, такъв и младият. Има един случай с един от нашите стари братя, който сега е заминал за онзи свят, и там е вече приет за студент, учи в тамошния университет. Той сам разправяше случая: Един ден той минава, върви по пътя си и на пътя си вижда един дълбок трап. Спира се пред трапа и си казва: „На младини колко такива трапове съм прескачал. И сега ще го прескоча.“ Засилва се, но хоп – в трапа. Поогледжа се, да види има ли около него хора и като мисли, че някои

ще го чуят, той си казва: „Така ли беше на младини!“ След това, той пак се оглежда, да види има ли някой около него и казва: „Каквото беше на младини, такова е и на старини.“ Музикалният човек и на младини е музикант, и на старини е музикант. Който и в младини е бил музикален и в старини ще бъде музикален. Който е добър, той и на младини ще бъде добър и в старини ще бъде добър. Някой казва: „Едно време бях по-добър.“ Тези неща не можете да говорите на мене, но като старият ще кажеш: „Така ли беше в младини?“ Добрият всякога си е добър.

Помнете едно нещо: добротата не е наше достояние. Като казваш, че си добър, това е качество на Бога. Значи ти съзнаваш Божественото, което живее в тебе. Като говоря за Истината, това е Бог, Който живее в мене. Като говоря за интелигентността, аз разбирам Бога. Като говоря за истинския живот, аз разбирам пак Бога. Като говоря за наследените черти, за непостижимото, аз разбирам човешкия живот, който е в развиване. Който напълно не разбира Божествения живот, то при всички опущения, които той прави в човешкия живот, Бог не счита това за грях. Когато ти съзнаваш Божественото в себе си, а едновременно с това правиш погрешки и ги съзнаваш, ти си в права посока. Не съзнаваш ли погрешките си, ти си в крива посока.

Рекох, най-първо носът трябва да расте. Вашият нос не трябва да бъде тесен, той трябва да има отношение към стомаха ви, главно към дробовете. На дължина носът трябва да бъде шест сантиметра. Тогава трябва да има отношение между челото и носа ви, после между разумното у вас, вашата интелигентност и устата ви или турено в друг смисъл: между Любовта, Мъдростта и Истината. Челото на човека представя Истината. Любовта е долу в устата, а Мъдростта – в носа. Това са три деления. И тогава свободата на човека зависи от неговото чело, от Истината в него, от неговия нос – от светлината и

Мъдростта в него и от неговата уста – от Любовта в него. Любовта, живата сила в живота на човека зависи от неговата уста. Та, когато изучаваме човека, ние взимаме пред вид неговата истина, която е изразена в челото му. Челото същевременно показва и неговата свобода, неговия простор. Носът пък хвърля светлина в този простор. И най-после трябва да се изучава човека по наслояванията, които са в устата, която се взима като вход на живота.

Вие трябва да облагородявате устата си, вкуса си, и да благодарите за всичко, което възприемате, защото чрез благодарността се усилват функциите на живота. Ти ядеш и не благодариш, казваш: „Това не е вкусно." еж и благодари на Бога, че е създал всичко това. Ти казваш: „Това не е добро, онова не е добро. Аз не мога да бъда такъв." Ти остави свинята, тя си знае по-добре работите от тебе. И най-неразумното животно живее по-добре от човека. Никого не обвинявайте. Искате да станете самостоятелни хора. От човешко гледище самостоятелният живот е един от най-опасните животи. Самостоятелният живот в Бога пък е един от най-добрите. В хората той е един от най-лошите. В Бога общият живот или братският живот е един от най-добрите животи. От човешко гледище общият живот е един от най-лошите животи. Имате няколко хиляди хора, събрани на едно място, но дето има много хора, там има голямо състезание. Нито яденето им е ядене, нито пиенето им е пиене. Цяла аномалия.

Та рекох, братският живот е Божествен живот, както в един организъм всяко нещо е поставено на своето място. В Божествения свят ти трябва да бъдеш един специфичен екземпляр, като тебе да няма втори. Само на противоположния полюс ще има още един, който ще мяза малко на него. Иначе, втори като него няма да има. Ако има н гори подобен, той ще изгуби цената си. Ако пък има много подобни, те няма да струват нищо. Сега вие сте дошли на Земята да

се учите. Защо сте дошли, не знаете; какво ще свършите, и него не знаете. Отивате в Небето, но какво е там и това не знаете. Като отидете там, ще го научите. Рекох, вие най-първо трябва да знаете сегашния си живот. Има приготовления за другия живот. И небесният живот ще бъде едно начинание за земния живот. Това, което ме сте постигнали на Земята, на Небето ще изучавате начините за постигането. Там ви очаква велика наука. Там ще изучавате нещата от Божествено гледище.

Та, когато вие виждате някой свой недостатък, това е човешката страна, това е наследената страна във вашия живот. Ти мислиш, че нищо не можеш да направиш. Да кажем, че ти искаш да станеш някой художник или музикант, но това е външната страна на живота. Ако станеш музикант, какво ще придобиеш? Музиката е само едно условие; художеството е само едно условие; да станеш поет и това е само едно условие. Ако станете поет и напишете едно от най-хубавите стихотворения, какво сте придобили? Кажете ми, кое е най-хубавото стихотворение на най-видния поет? Ботев е казал: „Не Ти, Боже, който си на Небесата, но Ти, който си в душата.“ Той искал да каже, че това, което е в моята душа, това е Бог. Това е просташко изречение. Преди всичко Ботев няма никаква философия. Той трябваше да пише: Ти Боже, Който си и на Небесата, и долу между хората, навсякъде и вътре, и вън от мене. „Не Ти, Който си на Небесата, а Ти, Който си в мене, в душата“ – значи, онзи Бог, който убива всички хора. Този, който убива хората, той не е Бог. Ботев се надигна с една чета от няколко души да освобождават България. Освободи ли я? Не я освободи. Трябваше да дойде Русия да я освободи. И тя дори беше загазила, а Ботев с една малка дружина мина Дунава и искаше да съсипе цяла турска империя. Казва[т], че Ботев бил причина да [се] освободи България. Това са човешки заблуждения. Никой народ не може да освободи друг.

Освобождението е Божествен процес. Бог освобождава народите, а всички други хора и народи са проводници на Божественото.

Сега въпросът е до възпитанието на хората. Вие трябва да правите опити. Аз не ви казвам, че трябва да станете физиогномисти. Вие трябва да направите в себе си едно подобрение. За да можете да реагирате върху мозъка си. Като ставате сутрин, леко допирайте пръстите си до ушите, защото от пръстите ви изтича магнетична сила, която ще ви въздейства. Така ще въздействувате върху ума си. После прекарайте пръстите си върху средната част на ухото, да въздействувате на чувствата си и най-после прекарайте ръката си върху долната част на ухото си, да въздействувате върху тялото си. Това са три допирни точки, от докосването на които, вие ще изживеете едно хубаво състояние, почти на светия. Това не трябва да го правите по буквата на нещата, но като имате свободно време, правете това упражнение, за да избегнете много от болезнените състояния, на които можете да се натъкнете.

Вие трябва често да измивате ушите си, вътре гънките им, поне веднъж в седмицата трябва да ги миете. По никой начин не ги разтърсвайте. Някой пъхне пръста си вътре и започва да движи силно ухото си. Това не правете по никой начин. Ако искате да повлияете на ухото си, можете да го натиснете малко отзад, там има една площ, която определя устойчивостта на човека, неговата издържливост в живота. Когато сте болни, развивайте тази част именно на ухото, тя дава стабилност, устойчивост на организма. Носът ви пък трябва да бъде отпред широк. Това показва, че умствено вие давате една добра насока. Всякога наблюдавайте хубавите носове. Желайте да имате един хубав нос, изберете си един хубав модел на носа и за него мислете. Засега вашият нос е в процес на развитие. Може би след 10-20 години или след цял живот да имате някакви придобивки, но каквито придобивки имате, те остават за вечни времена.

Та, не е въпросът само да си създадете едно верую. Вие казвате: Окултният ученик. В какво седи окултният ученик? Или: в какво седи един християнин? Или: един учен човек? Християнството е наука за живота. Не, че чрез насилие светът може да се подобри. Не е въпросът да жертвуваш другите, но ако ти не жертвуваш себе си, ти не можеш да служиш на Бога. В стария живот са жертвували живота на гълъби, на агънца, на едри животни, но християнството не се нуждае от такива външни жертви, вследствие на което тези жертви ще престанат. Те не ползуват с нищо. Вътрешна жертва трябва да се даде. Според старото учение човек трябва да бъде силен, да има знания, да се налага на другите. Да се налагаш на другите, това не е знание. Истината е, която може да бъде обща за всички. Ако ти наложиш своето знание върху други, после ще дойдат някои да наложат знанието си върху тебе, трети пък върху тях и т.н. Не се стремете да налагате знанието си на другите. Наложете знанието си върху себе си. Кажете си: „Аз ще наложа знанието си върху своята сиромашия, върху своето болезнено състояние, върху неразположението си, върху своето непостоянство и т.н.“ Ето де би трябвало да приложите своето знание.

Някой искате да ви обичат. Казвате, че няма кой да ви обича. Когато искате някой да ви обича, вие трябва да си дадете отчет, за какво да ви обича. Или пък аз трябва да обичам някого. Също трябва да си дам отчет, за какво трябва да го обичам. Какво обяснение можем да си дадем в дадения случай, от което да се задоволим? За да те обича някой, ти непременно трябва да имаш нужда от нещо. Ако някой човек може да стане условие за тебе, да добиеш това, от което се нуждаеш, този човек те обича. Или пък, ако ти станеш условие да добиеш това, което някой желае, и ти го обичаш. За да обичаш сития, трябва да си му дал условия да се нахрани. Гладния, за да те обича, трябва да го нахраниш. Бедният, за да те обича, трябва да му дадеш

условия да живее. Това не значи, че трябва да го направиш богат. Нека си носи сиромашията. Това е до наследството. И богатството, и сиромашията са наследство. Нужда имат и богатите, и сиромасите.

Сега ние се отвличаме с богатство и със сиромашията. Те ни отвличат от самата наука. Някой казва: „Ти си сиромах човек." – „Защо?" – „Защото носът ти не е на място, устата ти не е на място, очите ти не са на място, ушите ти не са на място." – „Какво да правя?" – „Стани богат." – „Как?" – „Като поставиш всичките си удове на място." Не само това, но бих ви казал, какво трябва да правите. Ако и най-сиромахът от вас следва моите правила, в една година би станал най-богат човек. За какво ще употреби той своето богатство? Например ти решиш да издаваш един вестник. Даваш обявление по вестниците, че ще издаваш еди-какъв си вестник. В три месеца ти искаш да имаш около три хиляди абонати, а имаш едва 500 души. Ти можеш да имаш три хиляди абонати, но какво ще им дадеш в своето списание или в своя вестник? – Трици. Най-първо ти трябва да имаш материал за списанието. Тогава е лесна. А тъй, да взимаш пари от абонатите си, а да им даваш трици, това не върви. Ако имаш добър материал, ще имаш и абонати. Има един закон, който определя успеха на едно списание. Ако имаш добър материал, не три хиляди, но и десет хиляди можеш да имаш. Като се издава един вестник, по закона на вероятностите може да се определи колко абонати може да има той.

Като наблюдавам ухото на разните хора, виждам, че във всяко ухо има нещо специално, което съвременните физиогномисти не познават. Това, което те дават за ухото, в човешки смисъл те са прави, но в ухото има три специални точки: едната от тях определя ума на човека; средната външна част определя неговите чувства, а най-долната мека част определя проявите на органическия свят. Ако ти не си организиран, както трябва, ако баща ти и майка ти не са работили

от ред години в това направление и ухото ти няма да бъде добре поставено. Като пипна ухото долу на някой човек, аз му казвам: „Иван Стоянов, ти си направил едно опущение в живота си, това пише в твоята книга.“ – „Тогава аз искам да оправя това опущение.“ Вие веднага взимате слушалката на телефона и казвате: „Ало, кой там? Тук е Иван Стоянов, искам да ми дадете книгата на моя живот, да направя една малка справка.“ – „Почакайте, ние ще направим сега справката.“ Взимат книгата, проверяват и казват: „На еди-кое си място в ухото има едно малко опущение, което трябва да се изправи.“ – „Благодаря, аз ще взема мерки за изправянето му.“

Рекох, всеки човек има какво да изправя в своя организъм. Знаете ли, колко е приятно човек да изправя живота си. Някой седи и казва: „Аз не съм учен човек, не съм богат човек.“ Той иска да стане и учен, и богат. Рекох, ако ти знаеш какво нещо представя носа, ти можеш да станеш и учен, и богат човек. Ако ти знаеш какво нещо са очите, устата, ушите, ти си богат човек. Очите представят цяла слънчева система, цял космос. Ако ти знаеш, как е направена устата, ще знаеш физиологическите основи на цялата слънчева основа [система], как функционира тя.

Сега, това са примамки. Аз не ви говоря само за да се яви у вас желание да знаете това. Един ден вие ще знаете това. Кога? Може би след един ден, може би след една или повече години, а може и в друг някой живот, но все ще го знаете един ден. Следователно вие можете да си изберете, което положение искате. Та сега, ние имаме доста модели носове, дадени, от които можем да четем. Ако извадим една от младите или от възрастните сестри за модел и кажем нещо добро, тя ще се подигне, но ако изнесем една лоша черта, тя ще се докачи. И тогава ще кажете: „Опасна е тази наука.“ Та сега аз разглеждам какво са постигнали вашите деди и прадеди, а какво вие можете да постигнете, аз ще ви дам правила и методи за постижения. От всички

се изисква едно малко ретуширане, само да бутнете някъде носа или ухото си. Но трябва да знаете как да бутнете. Има начин за бутане. Температура трябва. Вие знаете, че когато ковачът иска да стопи и да нажежи желязото, той трябва да го нагорещи. Ако е да го нажежи, трябва да го нагорещи около сто градуса, ако пък иска да го излее във вид на течност, изисква се много по-висока температура. На всички е необходима температура. Температурата, това са човешките чувства, любовта. При това, в дадения случай, ако при вашия ум и при вашите желания не функционира любовта, вие нищо не можете да направите. При това вие трябва да знаете колко да увеличите тази температура. Мнозина от вас страдате не от нямане. Вие сте много даровити хора. Много неща са вложени у вас, които вие даже и не подозирате.

Вие казвате: „Аз не съм като другите." По какво се отличава един човек от другите? При това аз виждам някои от вас са направили една погрешка във веждите си, не са турили веждите както трябва. После окото не са турили на място. Тази погрешка е много малка, но тя много пъти се повтаря в живота ви. Ако разглеждате ръцете си, пак има известно съотношение между частите им. Ако вземете вашия пергел и измерите разстоянието от големия пръст до малкия; после ще измерите разстоянието между големия пръст и показалеца. Имаш един приятел, ще го туриш от едната си страна, себе си от другата страна и ще почнеш да чертаеш с пергела.

И след това, като почнете да чертаете, ще повикате един от големите богове, Сатурн, един от боговете на вечността, средния пръст. По едно време този Бог загазил. Като не бил доволен, той решил да се ожени. Бог му определил една много хубава, млада мома, но тя се влюбила в друг, и той и до днес е останал невенчан. И досега още този венец седи на главата му. Като погледне към всички хора, той казва: „Не искам нищо от никого."

Той е недоволен от всички. Като дойде някой при него за женене, той казва: „Няма какво да ти говоря, и аз сам не съм венчан.“ Той е Бог на справедливостта. Той вижда всички неправди в света и Божественото в него не може да гледа така хладнокръвно. Дето отиде, той съжалява този, който е онеправдан. Той не може да гледа неправдата. Той наказва всеки, който върши неправди и докато този човек се оправи, той постоянно ще роптае. Той чувствува неправдите на хората. Не може човек да изправя някого, и да не чувствува неговия живот и да не влезе в него. Ти не можеш да изправиш някого, ако не влезеш заедно с него и неговия живот. Ще страдаш заедно с този човек. В това отношение Божественият Дух, който ни изправя, взима част от нашите страдания. Тъй щото, като правим грешки в света, ние същевременно причиняваме страдания и на себе си и на окръжаващите.

Та сега вие ще знаете, че науката за ухото, както и гази за носа, е свещена наука. Ухото се отнася до външния живот на човека, а носът до неговия вътрешен живот. Той определя интелигентността, мъдростта на човека. Не може нашият Божествен живот да се развива правилно, ако носът ви не се развива правилно. Носът ви не трябва да бъде остър надолу, като човека, или пък ноздрите ви да бъдат сплеснати. Те трябва да бъдат долу широки, да дишате свободно, да поемате свободно чист въздух. После, не трябва да се оставяте на постоянна хрема, от която се развиват полипи в носа, които го запушват и пречат на дишането. Вие трябва да регулирате носа си, свободно да дишате, да работите върху него, та като дойде зимата, да не чувствувате, че сте поели студен въздух и да се простудявате.

Рекох, две неща искам от вас за следния път. Втория път, като дойдете в клас, искам всички да вземете такава естествена поза с ухото и носа си, да можете добре да слушате и възприемате. Ще видя под какъв ъгъл е вашият нос и вашето ухо. Когато човек загази нещо,

той навежда носа си надолу. В друг случай той го вирне нагоре. С положението на носа може да се даде израз на лицемерие, гордост, лъжа, но същевременно с известни изрази може да се даде вид на искреност и т.н. Най-малките изменения и помръдвания в носа дават най-различни изрази. Носът трябва да има правилни линии. Той горе не трябва да бъде пречупен. По отношение на истината той не трябва да върви съвсем перпендикулярно, но да има само едно много малко прегърбване.

Следователно ако искаш да влияеш на носа си, ти трябва да имаш дълбоко разбиране за истината на онзи велик, красив свет, дето съществува пълна свобода. Тъй щото при най-хубавото разположение, което имаш на духа си, ти ще се спреш и ще кажеш: Всичко онова, което аз чувствувам, не може да се сравни с онова благо, което е в сърцата на хилядите и милиони същества, които живеят при Бога и се радват. Защо трябва да страдам аз? Ако съм лош, ще зная, че тази лошавина не е моя. Ако баба ми и дядо ми са оставили дългове, ще зная, че те не са мои, наследени са. Нема защо да ме държат мене отговорен. Че аз страдам, то е друг въпрос, но аз понасям последствията.

Някой казва: „Аз имам толкова грехове." Не мислете така. Това не са твои грехове. Никой няма да умре за греховете на другите хора. Някой път можете да имате недъзи, недостатъци и ще страдате, но за да се освободите от този тормоз и страдания, вие трябва да приложите новата философия, която сега ви давам. Тази област аз съм я минавал не веднъж, разхождал съм се из нея и съм изучавал разните видове неудоволствия. Изучавал съм недоволството на хората, моето недоволство, както и това на ред поколения преди мене. Но това е поляризиране. Да оставим поляризирането настрана.

Сега трябва да се развива доброто, което е Божественото в човека, вложено в неговата душа. Това е въпрос на дни. Какво е оставил дядо

ми, това е за негова сметка, но какво е вложил Бог в мене, това е важното. Ако дядо ми и баба ми не са имали възможност да използуват Божественото, аз поне имам условия и възможност да го използувам. Та най-първо у всинца ви нека се роди онова желание да искате да се развива у вас Божественото, което Бог е вложил като Божествена Мъдрост, като Божествена разумност.

24 беседа на Общия клас, държана от Учителя на 1 март 1933 г., Изгрев, София.

ПРИНЦИПИ, ЗАКОНИ, СИЛИ И ФОРМИ

(Учителят разглежда темите, оставени на масата: уши и носове, рисувани от братя и сестри и казва:)

Това е едно достоверно свидетелство. Макар, че стопанинът го няма тук, но той е оставил свидетелството си. Три неща трябва да имате пред вид. Има неща, които не са научни. Някой път ние наричаме научни неща тези, които не са научни и които не могат да бъдат научни. Там, дето има повече изключения, това не е наука. Науката е там, дето изключенията са по-малко. После, знание, което смущава човека, това не е знание. При това Соломон, който е имал много знания, казва, че всяко знание, което е като търговията, в което има взимания и давания, печалби и загуби, то е бреме за човека. Знанието е велико преживяване, възприятие на човешката душа. В знанието влизат два фактора – да предаваш и да възприемаш правилно. Това са процеси, това са елементарни работи, които трябва да се знаят. Не се спирайте върху това, което сега знаете. Аз определям всичкото знание, което досега сте имали, това е знанието на бабите акушерки, които се приготовляват за бебето, което ще се роди. Те приготвят пелени, корито, количка за детето, което тепърва ще дойде. Та когато говорите за науката на бабите, не казвайте, че това е бабешка наука, защото и без баба детето не може. Баба трябва, пелени трябват, количка трябва, много работи трябват за детето. Един ден детето ще се роди и близо е времето, когато ще се роди. Щом се роди детето, и баба ще има, и коритце ще има, но най-същественото сте вие, какво ще се роди във вас. Защото ако знанието не може да ви ползува, защо ви е тогава?

После, при знанието трябва да помните още три неща. Първо да възприемате и предавате правилно. Освен това трябват ви и други работи. Вие трябва да разбирате света па принципите, той не е последният свят. Той е най-високият свят, отдето можете да мислите правилно. Той е най-високият свят, отдето можете да разглеждате света. От там сегашният свят води своя произход. После идат законите, които образуват света на законите. В природата има закони, които не са мъртви. Има закони и правила, които хората създават, но има известен ред и разумност н природата, които се състоят от същества със специално предназначение да поддържат тази закономерност. След това има един свят на силите. Законите регулират силите. И най-после имате и света на формите – физическият свят. Формите се регулират от силите. Следователно една форма не може да съществува, ако няма известни сили, които да я поддържат, да я регулират.

Следователно имате физическия свят, светът на формите; после силите, в които влиза чувствения свят, и най-после света на принципите, дето действуват законите, т.е. Божествения свят, както ние го наричаме. Главата, това са принципите на човека, там ще ги търсите; сърцето, дробовете на човека, там са силите и най-после светът на формите, това е стомахът.

Вие не трябва да смесвате стомашната, храносмилателната система с търбуха. Търбухът е едно специфично чувство у човека само за ядене и пиене. Такъв човек се е родил само за ядене и пиене, той не разбира живота. Значи, главният капитал, който е вложен в човека, това е неговият мозък. Човешкият мозък е съществения, най-главния капитал в човека, който е най-устойчив и най-мъчно се изменя. Противоположната страна на мозъка, това е тялото, дето стават най-големите изменения. Човек може да изгуби от теглото на

тялото си 10, 20, 30, 40 килограма, когато от мозъка си едва ли може да изгуби пет – десет грама. Мозъкът запазва най-голямото равновесие.

Следователно когато говорим за човешката мисъл, тя се проявява само в мозъка. Човешките чувства се проявяват в стомашния мозък, дето има много ганглии. Мнозина говорят за слънчевия възел, но той е само част от стомашния мозък. Той има пред вид всички функции, които са във връзка с храносмилането. Храносмилането представя главната система в тази област. Ако храносмилането не става правилно и в мозъка ще има неправилности. Понякога може да имате неразположение на духа, да сте мрачни, песимисти, всичко това се дължи на стомаха ви. Ако стомахът функционира правилно, всички други органи са в изправност. Това е един метод на природата. Тя лекува хората чрез ядене. Дайте на човека едно хубаво ядене, което лесно се смила, но да не преяде и той ще придобие добро разположение на духа. Преди всичко яденето, а не храненето е един метод за съграждане и изменение на човешкото разположение.

Освен това обръщайте внимание и на дишането. Бързото дишане, запъхтяване не е хубаво. Дишането ви трябва да бъде плавно, да няма никакво хъркане в него. Ако дишането е правилно, тогава и пулсът на сърцето ще бъде правилен. Ако дишането не е правилно, тогава и пулсирането на сърцето няма да бъде правилно, а пулсирането на сърцето представя пулс на природата. Пулсът на сърцето във всички добри, свети хора е много мелодичен, много хармоничен. Ако искате да проверите, дали сте здрави, направете следното: турете големия си пръст на пулса и ако изпитвате приятност, вие сте здрави, ако не изпитвате приятност, не сте здрави. Ако пулсът не бие добре, това показва, че или си ял храна, която е мъчносмилаема или си в някакво затруднение, вследствие на което и дробовете и мозъчната сила не е в изправност. Това ще се продължи,

докато се уреди или възстанови правилното отношение между мозъка, дробовете и стомаха. След това и пулсът ще се урегулира.

Ако у вас се яви едно нехармонично чувство, когато не обичате някой човек, например, ще видите, че и пулсът у вас не бие правилно. Когато обичате някого, вие се свързвате с него и когато не обичате някого, вие пак се свързвате с него. Между неговия и вашия мозък става обмяна. Докато обмяната става само в мозъка, тя не е толкова опасна, но щом слезе и в стомаха и в черния ви дроб, тя става вече много опасна. Всеки орган е определен за извършване на известна служба, но ако тези органи се ангажират с индивидуални разправии, то вече престават да функционират, не изпълняват своята права служба.

Сега, като разглеждам главата, ушите, носа, устата на човека, аз го разглеждам какъв трябва да бъде той от Божествено гледище. Тези удове представят човека. Ухото е един капитал, с който човек разполага. Вие още не оценявате какво представят вашите очи, уши, нос, уста, брада. Те са един грамаден капитал, даден на човека от Божествения свят, с който той да разполага. Често хората, като престават да мислят, че имат очи, уши, нос, уста, брада, те се обезсърдчават и казват, че животът няма смисъл. Те нямат понятие например за ушите. Питам: какво нещо представят ушите на човека? Какъв смисъл има живота вън от ушите? Човек мисли, че животът седи само в обличане, в ядене, в къщички и т.н. Не, това са само забавления, това са играчки на бабите, които се готвят да забавляват децата, които ще се родят.

Досега са ви възпитавали, че вие сте хора от високо произхождение, че във вас тече царска кръв, че не сте като другите хора и трябва да гледате на тях от високо, понеже сте излезли от Бога. Хубава, отлична е тази идея, но вие сами не вярвате в нея. Ако бихте вярвали в нея, аз бих се радвал, но вие сами не вярвате. Вие дотолкова

вярвате, че ви е казала баба ви, че сте от царско произхождение или пък, че ви е казал някой физиономист, че имате нещо благородно, царско в кръвта си. Добре е това, но питам: в какво седи благородството на човека? Когато аз изучавам нещата от научно гледище, имам известни научни положения, върху които ги базирам. Някой криво разбират тия неща. Защо? Има физиономисти, които целия си живот са посветили на изучаване човека, но има и такива, които си служат с тази наука, като с търговия за печалба само. Аз съм против тия търговци, защото нищо няма да научите от тях. Тези търговци имат свои съображения, които се свеждат главно към печалби, нищо повече. Някой от тях ще говори за носа, но той няма пред вид толкова носа, колкото печалбата, която ще придобие. Той ще говори за носа, но целта му е да продаде някоя книга. Има книги, които струват и по 500 лева. Ако хиляда души вземат тази книга, по 500 лева, това е вече един милион. Струва да се изучава физиогномия.

Понякога дойде някой при мене и ми казва: „Моля, искам да ме приемете, имам много важна работа.“ Като казва така, аз веднага зная вече, доколко е важна неговата работа, но рекох: „Нека дойде“, правя се, че вярвам. Правя се много лековерен. Аз зная, че работата му е толкова дребна, че не заслужава да се спирам. Седне той и ме пита: „Ще бъда ли щастлив?“ Аз го гледам и по устройството на носа виждам, че той е много сприхав, гневлив човек. После погледна ухото му, виждам го сбутано и си мисля: стомашната система на този човек не е добре развита, той е много капризен при това положение. За ядене той е готов да направи цял скандал. „Кажи ми, ще бъда ли щастлив?“ Рекох му: „Ти трябва да намериш една много добра мома.“ – „Как ще я намеря?“ – „Започни да ги водиш при мене, аз ще ти кажа, коя е за тебе.“ Питам: какво друго трябва да кажа на този човек? Ако му кажа, че стомашната му система е слаба и че след две години

ще отиде, аз ще го сплаша. Трябва ли да го плаша? И наистина този човек се нуждае от нежна, добра жена.

Сега ние се отдалечихме от научните въпроси. Та вие трябва да знаете, че носът и ухото ви са един голям капитал. После трябва да знаете от кой род е вашият нос, от този, който приема или от този, който предава. Това е безразлично дали сте мъж или жена. Тъй щото вие трябва да знаете дали вашият нос е възприемател или предавател. Ако повече предавате, вие вървите по мъжка линия, ако повече приемате, вие вървите по женска линия. Ако повече [предавате], носът ви ще бъде малко гърбав, малко закръглен горе. Ако вървите по мъжка линия, носът ви ще бъде гърбав, не взимайте гърбав в лош смисъл. Ако вървите по женска линия, носът ви ще бъде вдлъбнат, а по мъжка линия – изпъкнал. Всяка линия е на мястото си: ако е изпъкнала, тя е отлична линия, ако е вдлъбната, пак е отлична линия. Не мислете, че вдлъбнатите или изпъкналите линии са лоши или добри. Това зависи от поставянето на линиите, защото тези линии не са мъртви, те са живи линии, които постоянно функционират. Те постоянно се менят.

Широчината на носа постоянно се мени, не органически, но всеки ден става един прилив и един отлив в самия нос, той става ту по-тънък, ту по-широк и благодарение на тези промени вие можете да се изучавате. Не мислете, че вие сте една статуя. Всеки ден стават у вас промени, в носа повече, в ушите най-малко. Малки промени стават в устата и в очите на човека, там промените се извършват много бавно. Понякога окото може да стане по-тъмно, а някога по-светло. Често окото губи своя блясък, което показва, че силите в организма слабо функционират. Потъмняването на окото показва, че стомахът е разстроен. Някога окото не е хармонично, това показва, че законите и принципите са нарушени. Някой път и клепачите са

изменени. Всичко това показва, че имате много да учите. Тепърва има да изучавате ухото, не мислете, че сте го изучили.

В носа например можете да изучавате каква е стомашната система, добре ли е или е слабо развита. По носа може да се познае благородството, характера на човека. Всяка част от носа има своето дълбоко предназначение. Не мислете, че като се каже гръцки нос, че той е най-хубавия. И в гръцкия нос липсва нещо. Изобщо, дали носът е прав или гърбав, вдлъбнат или изпъкнал, всичко това е от голямо значение и човек трябва да го изучава. Малката вдлъбнатина на носа е женската линия, минаване в този свят. След това се явява една малка издатина. Ако носът се издигне и после се вдлъбне, това е един лош признак. След като носът се издигне, той трябва да върви по права линия. Ако носът върви по една вдлъбната линия, той не е лош нос. Това е една черта на любознателност. Когато двама души се разговарят, този човек всичко слуша, той е кореспондент, слуша и записва. Та когато носът върви по една права линия, която нито е вдлъбната, нито изпъкнала, този нос означава линията на човешката мисъл – правата линия. Човешката мисъл върви винаги по права линия. Който мисли, той образува права линия на мисълта си. Изпъкналата линия е линия на предаване на човешките чувства, на човешкия вкус, а вдлъбнатата линия е възприемане на човешките чувства или на човешкия вкус.

Сега не мислете, че въпросът с вашия нос е завършен. Вашият нос е още в процес. Както гледам вашите носове, вие сте много учени хора. Има един нов тип нос, той е малко масивен, не е много дълъг. Той е масивен в основата си. Най-учените хора имат такива носове, те са хора на енергичната мисъл, която много работи. Голяма част от вашите носове са научни носове, учени хора сте вие. Аз наричам този нос нос на новите деца. Това не значи детински нос, но нос на децата от шестата раса, която сега иде. Вие сте деца на шестата раса,

предшественици на тази раса. Този нос не е нито гръцки, нито римски. Гръцкият нос е нос на изкуството, на вкуса. Има носове, които представят болезнени типове, но аз няма да се спирам върху тях. Разни носове има: широки, тесни, вдлъбнати, изпъкнали, гърбави, но всичко това трябва да се изучава. Има философски, научен, религиозен нос. Но всичко това трябва да се изучава в правата му страна. Това е наука.

Наука е например това, което днес прави медицината. Учени хора правят опити да присаждат живи очи от животни върху очите на слепи хора и да проглеждат. Един френски учен направил опити и на сто от тях имал десет случаи сполучливи, но един руски учен направил опити и на 96 случаи той имал 36 от тях сполучливи. Та науката трябва да ни помогне, а не само да философствуваме.

Когато ти имаш някакво неразположение, а разбираш носа си, достатъчно е малко да го бутнеш, за да си въздействуваш. Ако не бутнете на място, ще си попречите. Аз не искам да говоря по това, но вие трябва да разбирате тази философия. Казвате: „Аз ще бутам носа си.“ Не го бутай, ако не знаеш как и де да го буташ. Много пъти искате да се секнете и по този начин бутате носа си. Добре е човек от време на време да си побутва носа. Когато някой мързелив не иска да си бута носа, природата е така наредила, че дава на човека или хрема, или някаква простуда, та по този начин тя учи своите своенравни, мързеливи деца на работа. Тогава човек, ще не ще, ще бута носа си. Иначе, ако те не бутат носа си, могат да се осакатят. Някой казва: „Дотегна ми вече да си бутам носа, да се секна.“ Рекох, благодари, че се секнеш, че буташ носа си. Онзи хора, които не бутат носа си, те умират, а тези, които го бутат, живеят повече.

Ти трябва да знаеш, де и как да буташ носа си. Сега това е до онова учение, което трябва да приложите. Всеки трябва да се изучава. Вие имате вложени качества и способности в себе си, които трябва да

знаете, кога и как да бутате. Често вие бутате известни места в носа или на други места, които не трябва да бутате. Например вие бутате известни места на носа, които са свързани със страха и ставате страхливи, после бутате известни места, които са свързани със завистта и ставате завистливи. Каквото място буташ, такъв ставаш. Някога може да бутате подозрението и ставате подозрителни. Ако бутате мястото, дето е волята ви, ако сте слабоволни, можете да усилите постепенно волята си.

Някой казва, че вярва в еди-кого си и в еди-какво си. Вярва, но в какво седи тази вра? Когато ти видиш къщите на някой човек, богатството, което той е вложил в банките, уважението и почитта, с които той се ползува, и ти имаш вече вяра в него. Но това са само външни стимули. Ти си заставен да вярваш. Но вярата подразбира, като видиш един беден човек, който няма нито къща, нито богатство в банката и да вярваш, че този човек е честен и да си готов да направиш каквото той иска, това разбирам вяра. Този беден човек може да обещае нещо и каквото обещае, да го изпълни, а богатият, каквото и да обещава, няма да го изпълни. Тъй щото има много богати, които обещават и не изпълняват, а има богати, които обещават и изпълняват – честни хора са. Има бедни, които обещават и не изпълняват, а има бедни, които обещават и изпълняват, честни хора са те.

Някой от вас ще каже: „Сега на стари години ще започна да изучавам, какво е моето ухо, това – онова, ще помня правила и т.н.“ Този човек разсъждава като някоя стара мома, която казва: „Какво да правя? Остарях вече, не се ожених, не мога да раждам, какво ще правя от сега нататък в живота?“ Питам: животът само в жененето ли седи? Какво трябва да правят ангелите които нито се женят, нито за мъж отиват? Да отглеждаш деца, както днес ги отглеждат, това е най-малката работа, която можеш да извършиш. Тя е почетна работа, но

не е най-високата. Да правиш грънци и да ги продаваш на хората, това не е много висока работа. Ти ще продадеш едно гърне, което още първия път, като падне на земята, ще подскочи и ще се счупи. Ти трябва да направиш такова гърне, което да пада и да не се чупи. Купувачът ще дойде при тебе и ще ти каже: „Браво, ти ми продаде едно гърне, което досега най-малко 20 пъти е падало на земята и като е падало, подскачало е, но не се е чупило." И ти ще му отговориш, че знаеш да правиш грънци. Ако грънците ти се чупят, тогава ще му отговориш по търговски: „Аз ги правя, за да се чупят. Ако не се чупят, никой няма да купува грънци."

Аз мога да ви дам един уред, с който всеки може да измерва носа си. Ще хванете носа си отдолу и ще го измерите, колко е дълъг и широк. Ще видите дали е 4, 5, 6 или 7 см дълъг. След това ще го измерите в широчината му, дето са крилата долу. После ще видите дали носът ви е гърбав, изпъкнал или вдлъбнат и по този начин ще има с какво да се занимавате. Вие не се занимавате с тези данни, не измервате носа си и казвате: „Това е само за учени хора." Вие имате един нос, който трябва да проучите. Това значи: вие имате пари в касата си, които трябва да преброите, да знаете с какъв капитал разполагате. Имаш една книга, като Библията, ти трябва да знаеш колко страници има тя. Питат те: колко страници има Библията, не знаеш, казваш: „Аз не обръщам внимание на страниците на книгите." Наистина, ти можеш да не обръщаш внимание па страниците, а да знаеш много неща от Библията, а можеш да знаеш страниците, а да не знаеш нищо от Библията.

Рекох, вие трябва да дойдете до положението да разбирате живите, красивите линии. Като погледнете носа на някой човек, вие трябва да го познаете. Разглеждайте и своя нос отпред, анфас, да различавате добре линиите на носа и тяхното значение. Като видите един човек нов, пак разглеждайте носа му. Ако сте имали големи

неприятности с някой човек, кажете му: „Чакай да ти видя носа, да видя де се крият белите, които ти ми създаде.“ Трябва да се изучавате. Вземи огледалото, дай му и на него да се разгледа. После измери широчината, дължината на носа му, гримасите, които прави и кажи: „Аз не знаех какъв бил носът на този мой другар, но сега го научих. По този начин поне придобих една наука.“ А тъй да се сърдите, да се карате, няма смисъл.

Сега вие се погледнете в огледалото и казвате: „Тези гримаси, които правя, са мои.“ Не, те не са твои. Те са на твоя дядо и на баба ти, както и на ред поколения, които са ги правили преди тебе. Сега ти ги правиш несъзнателно, подражаваш на тях, а мислиш, че са твои. Те са наследени черти, не са твои. Твое е само това, на което ти можеш да бъдеш господар. Твоето е само доброто. В доброто се крият Божествените черти, а всичко останало в тебе е наследство от твоите дядо и баба.

Всички слаби страни, които имате в характера си, те са човешки, не са Божествени. Някой иска да знае дали е щедър. Ти не можеш да бъдеш щедър човек, ако носът ти е тесен. Искаш да бъдеш щедър, но не можеш. И тогава той страда. Това е вече болезнено състояние. И наистина, болният слабият човек се занимава само със себе си, той казва: „Какво ще се занимавам с другите хора, когато трябва да мисля за себе си, да се занимавам само със себе си.“ Да, слабите хора се занимават само със себе си. Вземете например гръдоболните хора. Те са концентрирани само в себе си и казват: „Ние сме много добре, здрави сме.“ Не, те не говорят истината. Той знае, че всеки ден става все по-зле и като знае това, в него се заражда една омраза към всички хора, той иска, ако е възможно, всички хора на земята да умрат заедно с него. Ако този човек може да се освободи от тези си чувства и състояние, той може да се излекува. Ако туберкулозата не се лекува, тя не се лекува по единствената причина на тия мисли, които се сипят

върху човека. Най-първо той трябва да заспи магнетичен сън и в съзнанието му да се внуши мисълта, че той може да се лекува. Има доста примери, дето магнетизатори поставяли такива болни в магнетичен сън и чрез внушение са ги лекували.

Много хора се противопоставят на внушението, но няма нито един човек, който да не работи със закона на внушението и самовнушението. Вие се огледате в огледалото и казвате: „Какъв съм пожълтел, " и се уплашвате. Има една жълта краска на лицето, която не е опасна. Не мислете, че всички жълти краски са болезнени. Има известна жълта краска, която показва разумност, интелигентност. Също така и всички червени краски не показват здраве. Има известна червенина на лицето, която не е здравословна. Краските се отнасят до външната страна на въпроса. Когато тялото е хармонично създадено, тогава се явява един свещен трепет в организма, а между цветовете става едно естествено преливане. В здравия човек има естествени малки промени в цвета на лицето, каквато става по морската повърхност или по шумолението на листата в гората. Та когато лицето на човека се мени, това е красиво. Понякога очите на човека са игриви и в тази игривост има нещо хубаво. И устата, ако е игрива, и то е хубаво. Не мислете, че когато устата е много спокойна, неподвижна, това е хубаво. Наистина, ако устата на човека мърда много, това е някакво болезнено състояние, но и когато е много спокойна, и това е някакво болезнено състояние. Оставете устата спокойна, естествена. Някои държат устата си много стисната, това е неестествено положение. Други я държат много отворена, и това е неестествено положение. Тя трябва да се постави в естествено положение, да е приятно на човека да се огледа. И очите могат да бъдат много отворени или много затворени. И едното положение може да бъде естествено, и другото може да бъде естествено. И обратно: и едното положение, и другото могат да бъдат неестествени.

Някога очите па човека са малко отворени, но нему е приятно да гледа слънчевата светлина; някога са много отворени, а светлината го дразни и той усеща нужда да ги притвори малко. Някога възприемаш малко светлина и пак те дразни тази светлина.

И тъй, за да бъде човек силен, това зависи от неговия нос. Има едно особено проявление в носа, което дава сила на човека. Ако имате енергичен нос, благодарете, ако носът ви е сплескан, дишайте по няколко пъти на ден, да го разширите. Най-малко по три пъти на ден дишайте. Ако можете да направите и най-малката промяна в носа си, вие сте силен човек. Някой има тънък, сплескан нос и казва: „Не ми трябват упражнения.“ Не, ти трябва да правиш ред упражнения, да разшириш носа си. В лицето трябва да има симетричност, то значи: между челото, носа и брадата на човека трябва да има известно съотношение. За тази цел, трябва да измервате челото си, да видите колко е широко. Широчината на челото се мери само до ръбовете, до слепите очи. Тези ръбове определят границата на челото. После измерете и устните си, да видите, колко са големи, измерете и скулите на лицето си, да знаете всички мерки на лицето си. Човек трябва да има на разположение тия данни, да се познава.

Рекох, нека учението бъде като едно приятно занимание за вас. Вие дохождате до положението и казвате: „Това е детинска работа. Ние трябва да се молим.“ За да се молите, вие най-първо трябва да изправите в себе си всички свои дефекти, да изхвърлите от ума си всички отрицателни мисли, от сърцето си всички отрицателни чувства, да се облечеш чисто и така да се явиш пред Господа. Като те види Господ, ще каже: „е, да видя какво е ухото ти?“ Погледне ухото ти, вижда, че е малко изядено. Казва си: „Де ли е ходило това дете?“ После погледне носа, и той опърпан. Погледне устата ти, очите ти, брадата ти, навсякъде има по някакъв малък дефект. Тогава Господ извиква един от главните инспектори и казва: „Вижте какво трябва да

се направи с това дете, за да се поправи.“ Щом Бог види, че носът например, не е такъв, какъвто трябва, Той го предава на един от видните зидари, да го поправи. Какво разбирате под думата „зидари“? Бог ще ви изпрати някаква болка на устата, за да я оправи. После ще изпрати някаква болка на ушите, за да ги изправи. По такъв начин ще изправи всички криви линии на вашето тяло, но вие трябва да не се месите в Неговата работа. Ако вие не разваляте работата, която природата върши, тя би оформила линиите ви по-лесно, отколкото днес става. Ако това не стане в една година, поне в десет години ще може да се изправи.

Сега аз виждам, че в ушите ви са станали някой промени, но още има да се работи. За тази цел, вие трябва да изучавате окултните науки, като спомагателни средства. Мнозина цитират думите на Бо Ин Ра[221], който казва, че повече от трима души не могат да се събират на събрания. Когато Бо Ин Ра е изказал тази мисъл, той се е основавал на една Божествена идея, а именно: в Божествения свят, по отношение на законите и принципите, трябва да се събират само по трима души, т.е. трябва да дойдат главата, дробовете и стомахът на човека. Или с други думи казано: трябва да дойде човешката мисъл, човешкото чувство, човешката воля, да се съберат на едно място. Тези са главните сили в Божествения свят и когато се съберат на едно място, те извършват това, което е необходимо. Те са главните фактори. Ние виждаме на човешкото лице четири фактора: носът, устата, очите и ушите. Освен тях има още два съветници, а именно: челото и брадата. Значи всичко са шест, но за всеки даден случай само три от тях взимат участие при разрешението на даден въпрос. Например при един случай взимат участие устата, носът и очите; при

[221] Bô Yin Râ – „духовното“ име Йозеф Антон Шнайдерфранкен (1876-1943), германски художник и мистик, за някои учител на мъдрост.

друг случай взимат участие ушите, носът и брадата. Така те се редуват и извършват своята работа.

Та, когато казваме, че с трите души ще разрешат въпросите, това показва, че ние сме в разумния свят. И каквото решат тези трима души, цялото събрание трябва да вземе участие, т.е. трябва да възприеме тяхната мисъл, понеже тя е права, тя е естествена. Тези трима души са представители на цялото общество, но понякога това общество трябва да гласува. Някога само трима души могат да свършат една работа. Понеже в човека има интуиция, често му казват: за да разрешиш един въпрос, ти трябва да се вглъбиш в своята интуиция. Де ще се вглъбиш? Ти можеш да се вглъбиш в своя ум, но когато нещата стават само по ума, те не са верни. Ти можеш да мислиш много, но с мисълта само нищо не можеш да направиш. Ти може да си много наблюдателен, много активен, като видиш един човек, да го познаеш, но ако не чувствуваш правилно, ти нищо не можеш да направиш. Тъй щото при интуицията ти най-първо ще помислиш, после ще почувствуваш и ако в слънчевия възел долу под лъжичката изпиташ едно приятно чувство, ти си на прав път.

При слънчевото сплитане е била старата столица на човешката душа. Новата столица е главата, там се образува новото жилище на душата. И ако в слънчевия възел чувствуват нещо приятно, това чувство е сто на сто вярно, в него почти няма изключения. И наистина, когато един човек говори по интуиция, той говори всякога право. Той нищо не знае, не е учен човек външно, но каквото каже, право го разрешава. Интуицията за всеки даден случай произтича от едно огнище, в което се събират множество разумни същества, които осведомяват човека, какво трябва да прави. Те казват: „Еди-кой си човек не разрешава задачата си добре, той върви в крив път, иди да му помогнеш.“ Те ще ти дадат направление и начин, как да постъпиш с него. Интуицията не произтича от самия човек, тя е Божествено

чувство, защото интуиция има и в самите животни. Аз съм проверявал много пъти и съм видял, че животните имат често много верни схващания. В предчувствията има страх, а в интуицията няма страх. Човек може да схваща нещата правилно, интуитивно, докато още не се е изплашил. Щом се изплаши, той вече може само да наблюдава, но не и да схваща правилно. Интуицията подразбира онзи свободен момент, когато човек схваща нещата, както са. Това, което ти си схванал, то е вярно. Относително нещата в природата могат да бъдат верни.

Сега вие трябва да правите опити, да прилагате. Срещнете например един човек, който не ви е приятен, вие трябва да следите, какви чувства се будят у вас. Срещате един човек приятен, пак наблюдавайте, изучавайте си. Причините на неприятните чувства, които изпитвате, се дължат на един закон, който аз го наричам закон на разногласие. Съберете двама души, които се обичат, които умират един за друг, турете ги да живеят заедно и вижте какви ще бъдат техните отношения след десетина години. У тях ще настане непременно едно охлаждане в чувствата. И те сами няма да знаят коя е причината на това охлаждане. Тези хора не искат вече да се видят. Защо? От тях излизат известни сили, които не могат да влязат в съединение, от тези сили остава голям излишък, който не може да влезе в работа, не може да извърши някакво единение. В единия се образува един запас от положителна [енергия] и в другия се образува един запас от положителна енергия и понеже тези сили не могат да се пласират, да се впрегнат на работа, между тези хора стана отблъскване.

Този закон на физическото поле аз го наричам: Закон на освобождение. Когато някой човек се влюби някъде, той се заробва, нищо не вижда около себе си и казва: „Като този човек друг не съм видял.“ Не, вие сте се заробили. За да ви освободи природата, тя

съдействува за образуване на положителни енергии между влюбените и по този начин да стане едно естествено отблъскване. Само по този начин влюбеният ще види, че се е заблудил. Наистина, те влизат в друга крайност, в областта на положителните и отрицателните енергии, но тези сили са в състояние да освободят човека от някои негови заблуждения. Тези състояния са неизбежни, на физическия свят всеки човек ще мине през тях. Някой казва: „Аз не мога да го обичам повече.“ Не, че не го обичаш, но силите между вас действуват отблъсквателно.

Една богата фамилия имат една красива мома, която търси богати, подходящи за нея момци. По едно време един млад, но беден момък се влюбва в нея, но тя казва: „За този момък аз не давам пет пари даже. Той не е за нашия дом.“ Тогава аз им пошепвам на ухото, че този момък е богат, има два милиона злато в банката. – „Тъй ли?“ – „Да, той е богат.“ По този начин аз внасям една сила, противоположна на тази, която е била причина да го отблъснат. Те започват вече да искат да го срещнат още веднъж. Канят го у дома си. Рекох, достатъчно е някой да каже една добра дума за вас, за да измени мнението на хората за вас. Вие често правите пакости едни на други, като говорите неверни работи за себе си или за кого и да е. Говорете, каквото искате, всичко, което говорите, трябва да бъде вярно. Пазете това правило: никога не говорете неща неверни, които вие не сте проверили. Ще кажете, че предполагате. Оставете тези неща. Говорете само верни работи. Или ще кажете, че еди кой си физиономист се произнесъл, че носът на еди-кой си е такъв или онакъв. Какъв е носът му? Бил завъртян нагоре. Да, но аз познавам този човек, той е много добър, тих и спокоен. Тъй щото, как е завит този нос, това не е важно, аз познавам човека като добър човек. Че носът на някого бил завит като у птиците, това не е важно. На друг

носът бил римски и това не е важно. Докато вие не сте проверили нещата сами, нямате право да се произнасяте.

Човката на птиците, както е завита надолу, показва, че тя по цели дни мисли, какво да грабне, да се нахрани. В това отношение и ноктите на птиците са така завити. Ако измените разположението на един орел, и умът му ще се измени, а оттам и човката ще се видоизмени. Когато умът на човека е граблив и носът му ще се измени. Причината за формата на този нос не е само у вас. Така са, мислили и дядо ви, и баба ви и ред поколения преди вас. И сега, по обратен път вие ще почнете да изправяте тази гърбавина на носа си, защото днес е станал много гърбав. За да изправите носа си, първо трябва да му дадете широчина.

Вие трябва да изправите носа си, устата си, брадата си, ушите си, устата си, очите си, защото ако не ги изправите, вие нищо не можете да постигнете. Сега аз ви говоря за ухото, за носа, за ушите, за устата, като възпитателни средства, като средства за постижения в науката. Те са методи за възпитание. Когато една котка направи някаква пакост, яде нещо, което не е трябвало, ти няма какво да я наказваш, но я хвани за опашката и я изнеси навън. Тогава тя ще почне да мисли. Който не разбира това, ще каже: „Колко е жестоко!“ По-добре ли щеше да бъде да я ритам?

Та, знанието трябва да дойде. Аз не съм за онова повърхностно знание, но за онова знание, което е в състояние да изтълкува всички онези сили, които съществуват в природата. Аз искам да ви поставя във връзка с онзи свят, дето се създават очите, дето очите работят. За мене ушите, очите, носът, устата не са нещо неразумно, те са сватове, фирми, с които искам да се свържете, да видите как функционират те. Това са четири Божествени света. Ако можете да се запознаете поне с един от тези четири света, вашата работа е уредена. Та един ден по радио ще можете да се разговаряте с тях.

Сега аз не искам да ви разкривам някои тайни, защото, понеже не сте готови, те ще станат за вас като фокуси. Аз взимам слушалката си и слушам само това, но вие можете да си въздействувате, като влезете във връзка с тези светове. Например вие сте умствено неразположен. Какво трябва да направите? Турете десния пръст на ухото си, концентрирайте мисълта си за една-две минути и ще видите, че у вас ще настане едно разведряване, една обмяна. Всеки застой на силите у вас се дължи на неправилното кръвообращение, вследствие на което става свиване на мозъчните нишки и тогава и мисълта не се извършва правилно. Следователно вие трябва да имате свещено понятие за вашето ухо, като свещено място, с което ти можеш да се разговаряш и да възприемаш. Ти казваш: „Господи, обърни ухото си към мене, дай внимание на гласа ми!" Значи ти апелираш към Божия глас и когато Господ ще ти говори, ти туряш ухото си и казваш: „Господи, ще те слушам!" Ако си глух, как ще може Господ да те слуша и Ти да Го слушаш? Както ти слушаш Господ, така и Той ще те слуша. Ако ти не слушаш Господа и Той няма да те слуша. Щом Господ те слуша, Той се вслушва в страданието ти. Той така се вслушва и в страданието на всеки едного. Всеки трябва да се вслушва в страданието си, за да му покажат път, по който той може да се изправи.

Сега това са общи неща, някой може да каже, че трябва да станем добри. Има един начин, по който човек може да бъде добър, обаче по естество ние не можем да бъдем добри. Човек по естество не може да бъде добър. Защо? Защото доброто в света е Бог. Само Бог е добър. Това трябва да го знаете. Мислете, че в света само Бог е добър. Той е истинен, Той е съвършен, а вие сте само проява на Бога. Ако почнете да мислите, че вие сте добри, ще родите злото без да искате. За да бъдеш добър, ти трябва да си дал някому нещо. Ако искаш някой да те обича, той не може да те обича, без да си му дал нещо. Как можеш

да жънеш една нива, ако нищо не си сял на нея и ако не си я разорал? То е чужд труд. И Христос казва: „Дето съм копал и орал.“ Вие влязохте в Неговия труд. Христос има нещо, върху което се е изказал. Вие казвате: „Ами в нашия труд кой ще влезе?“ – Другите ще влязат в нашия труд.

Та рекох, сега вие ще изучавате, да видите, де са вашите недостатъци или по-право казано ще изучавате да видите, де е вашият капитал, или де и как можете да поставите нещо ново. Например вие седите и не знаете какво да правите. Не, вие трябва да се заемете понякога да рисувате или да пишете, или да съпоставяте нещата. Мнозина са научени да очакват от другите. Например вие трябва да дойдете до положение сами да си вършите каквото ви е нужно. Искате да ви се изчистят обущата, сами си ги изчистете. Кажете си: „Аз имам един господар в себе си, на когото трябва да изчистя обущата.“ Ако не съзнавате, че имате един господар в себе си, вие не сте още на това място, на което трябва да бъдете. Вие мислите, че сте господари на положението си. Не, вие имате господар, който често ви мачка фасона. Докато ви мачкат фасоните, ще знаете, че сте един глупав слуга. И тогава ще си кажеш: „Много добре стана, че ми се смачка фасона. Чакай да запитам господаря си, какво иска от мене.“ Той ще се усмихне, ще ти каже нещо. Един млад момък често ходил в едно семейство, дето госпожата там му казвала: „Синко, гледай да станеш по-сладък.“ Той един ден отишъл при един свой познат и го запитал: „Какво значи това: да станеш по-сладък?“ Този му отговорил: „Ти трябва всеки ден да носиш нещичко.“ – „Тъй ли било? Аз пък се обличам хубаво, но не зная какво иска да каже госпожата.“ От тогава той почнал всеки ден да носи нещо. Госпожата му казала: „Сега ти стана много сладък.“

Сега и на вас казвам, вие трябва да станете по-сладки, да носите нещо, да допринесете нещо за света. Вие казвате: „Какво мога да

направя аз?“ Как да не можете? Ако ние сам можете да направите цял скандал, да скарате едно общество или да скарате цял народ, защо да не можете да направите нещо добро? Вие можете в такъв случай да образувате и цяло общество, цял народ. Каквото можеш да разрушиш, това трябва и да направиш. Ако си майстор за едното, трябва да си майстор и за другото. Не казвай, че нищо не можеш да направиш. Не, много работи можете да направите. Ето, тук има един от братята, който казваше един ден: „Учителю, не мога да издържам да стоя в клас толкова време, лошо ще ми стане, не съм добре.“ – „Направи опит!“ Дойде той един път, дойде втори път и можа да издържи без да му стане нещо.

Човек трябва да преодолява. В него има събрани много отрицателни сили, които той трябва да разпредели, да не се намира под тяхното влияние. Мнозина наричат тия сили „дявола в човека“, но аз не го наричам така. Вие не знаете естеството на дявола, не трябва да го обвинявате, защото и той сам не приема никакво обвинение. Понякога той обича да тури всичката вина върху гърба на другите, но като го питат той ли е виновен, той отказва. В хората изобщо има едно предразположение, когато другите хора грешат, ние виждаме техните погрешки и сме готови да ги садим, а когато ние грешим, тогава отричаме тази погрешка, като наша, а в същност тя е наша погрешка. Срещате един човек и казвате: „Този човек ми е неприятен.“ Защо ти е неприятен? Аз зная, защо ти е неприятен. Защото нищо не ти дава. Ако този човек носи една торба със злато, той веднага ще ти стане приятен. Питам: ако този човек е приятен на Бога, защо да не е приятен и на тебе?

Виждам една мравя пълзи по земята. Аз се интересувам от тази мравя, защото и друг се интересува от нея. Като гледам дърветата, аз се интересувам от тях по същите съображения. При това виждам, каква интелигентност, каква признателност имат те. Аз съм забелязал

интелигентността и благодарността на дърветата. Направете една малка услуга на някое дърво и вие ще видите с каква благодарност то ще ви отговори.

Един наш брат ми разправяше своята опитност: „Седя един ден при една ябълка и я наглеждам. Исках да вляза с нея във връзка, да видя какво ще ми каже. Попитах я: Какво искаш да ти помогна? В какво мога да ти бъда полезен? Вглъбих се в себе си и след малко в ума ми, като че взе да се сформирува една мисъл, която идеше от ябълката: Моля ти се, бъди така добър, виж какво желязо се е увило около корена ми и не ми позволява да се развивам добре, пречи ми нещо. Аз се наведох, долу при корена и и наистина виждам, че около корена и се увил един железен тел. Отвих тела и освободих корените на тази ябълка. Като я освободих, тя ми благодари.“ Ще кажете, че това е едно съвпадение. Да, може да се случи едно съвпадение, второ, трето, четвърто и т.н. Тия съвпадения вече стават не случайности, а са факти, в които се проявява разумността в природата. Съвпадение ли е, че носът е прав или крив, къс или дълъг? Не, нищо в разумната природа не може да се нарече съвпадение. Какъвто и да е носът ви, той ви държи във връзка с миналите поколения, които са живели преди вас. Вие трябва да ги държите отговорни. Каквото са направили те, те ще трябва да си го изправят, и каквото сте направили или внесли вие, вие ще си го изправите. Когато и да е, един ден вие все ще трябва да изправите вашия нос, да му придадете правилна форма. Казвате: „Ама, в другия свят ще имаме ли носове?“ И там ще имате носове, но като духове, носовете ви ще имат съвсем друг характер. Ако на физическия свят знаете как да изправяте носа си и в духовния свят ще трябва да знаете как да го изправяте.

И тъй, ще гледате да работите правилно в тия четири света: в света на принципите, на законите, на силите и на формите. Понеже сега сте в света на формите, трябва да работите в този свят. Ще

гледате да изработите едно честно ухо, един честен нос, една честна уста и едно честно чело. След това можем да ви дадем няколко контрастни образа, за да изпъкват добре противоречията и да се учите от тях.

Тайна молитва

7.30 часа

25 лекция на Общия клас, държана от Учителя, на 8 март 1933 г. София, Изгрев.

УСТАТА

5 часа сутринта

Добрата молитва

Изучаването на човека съставя една велика наука. Единствената наука, с която може да се разгатват нещата. Не човека, както сега го виждаме, т.е. не външния човек. Външният човек е недоразвит. Той е в прогрес. Следователно има да се развива. И цялата природа е в прогрес. Можем да кажем, че всичко, което Бог е направил, е добро, но всичко не е съвършено. Някои имате стари възгледи за идеята за Бога, за ангелите, за човека. Какво нещо е човек, какво нещо са ангелите, това са неопредлени идеи. Вие ангела не може да си го представите. Единственото нещо което може да си представите, то е само Бог. Всичко друго е само едно изражение на това, което Бог е създал. Който казва, че Бог е безтелесен и прочие, това са богословски залъгалки. Казва се в Писанието от Мойсея, че направи Бог човека по образ и подобие свое.

Главата на човека представлява неговата интелигентност, разумността в най-високия израз. Гърдите на човека представляват любовта – широчината на гърдите, сърцето и дробовете съставят любовта. Неговите удове и най-после стомахът и краката представят външния човек, човека на движението. Човек по движението може да се познае какъв е. Но има една вътрешна страна, как е създаден човек. Цялата природа е създадена по образ на човека.

Запример вземете неговата уста, тя представя едно отверстие, през което човек приема храната си. Ако само виждате един човек, който си отваря и затваря устата, тогава какво заключение ще направите? Но устата има няколко функции: органи за движение,

после органи за вкуса и органи за говора, на най-разумното нещо – Словото. Един човек се познава по своето слово и по своето движение. Например човек прави разни движения, разни мимики, например замижи. Всяко движение си има своя подбудителна причина. Вие сега се плашите да не ви познаят какви сте. Писанието казва: „Махнете се, защото не ви познавам.“ Щом не те познават, тогава не е добро. Всички се боят, да не ги познаят. Че хубавото в света е да се познават хората. Вие ще кажете: „Не искам да ме познават.“ Какво разбирате под думата „да ме познават“? Една свещ гори, трябва ли да се тури под шиник? Човешкият ум е запалена свещ. Той трябва да свети, да бъде полезен някому в света. И всеки, ако съставя една част от Бога, тази идея донякъде е вярна, човек представя образ и подобие на Бога. Човек не съставя част от Бога. Една част от онова, което виждаме в човек, ние може да садим какво нещо е Бог донякъде. Ако садим само по това, което човек е сега, ние ще имаме крива представа за Бога. Бог изпълнява[222] целия космос, цялата вселена. Цялата вселена е Неговото тяло отвън, а има още един плюс, който хората не знаят. И хората казват, че всяка една част наподобява цялото. Например, човек се познава по своето лице. Но познава се и по формата на главата си. Може главата да е сплесната отзад. Някой представят Бога троеличен, с три лица. Това е един образ, теория.

Значи образът на човека, така както е създаден човек, неговата глава, гърди, стомах и удове, представят известни ценности в света. И тези ценности ни най-малко не губят стойността си. Като влезете в другият свят, вие пак ще имате глава, гърди, стомах, ръце, крака и нещо повече, плюс. Едно същество в другия свят, което има една форма, трябва да имате по-деликатно зрение, за да го видите. Вие не може да си представите един ангел в друга форма, освен като човек. Някой ще каже: „Те са ангели.“ Не, под думата „огън“ се разбира

[222] Изпълнява – изпълва.

любов. А под думата „светлина“ се разбира интелигентност. Светлината е израз на човешката разумност, на човешката интелигентност. Огънят е емблема на човешките чувства, на любовта. Значи един ангеле пълен с любов. Като срещнете един ангел, той има лице, извънредно красиво, не така заспало. В лицето на ангела се изразява една неизменна любовна интелигентност, която с нищо не може да подкупиш. И като видиш Бога, ти ще се забравиш и ще видиш там всичкото благо, което се проявява в Бога. После няма да искаш да видиш друго лице, т.е. В тебе ще има един идеал да станеш като Бога.

Сега не се плашете да ви познаят, на някой от вас ухото ви е деформирано. Значи в миналото не сте се обхождали добре. На някой от вас, носът му е деформиран. Значи неговото схващане не е правилно. Няма добре развито интелигентно схващане. Той не се учи да схваща, да прониква нещата и затова неговият нос е деформиран, изгубил е първата си форма. Или ако той не е давал ход на своите чувства, той е деформирал своите уста. Ако възпитавате едно дете така, че да няма никакви отрицателни черти, вие ще имате отлични форми на устата, носа, веждите, очите. Значи по деформацията, в каквато част на тялото е, или липсва нещо или криво нещо в мисълта, чувствата и волята.

Значи да придобие човек едно тяло, трябва да работи. След като се освободи човек от физическото тяло, остава духовното тяло. Физическото тяло е създадено по образ на духовното тяло. Вие казвате: „Ние вече остаряхме“, и след това си обърнете надолу мисълта, само за старините мислите, кой ще ви гледа, как ще ви погребат. Това е смешно. Ти за старините не мисли, ти си остарял, понеже грешиш. Ти изгубваш своята сила, своята интелигентност своята воля, или своите чувства, понеже не живееш, както Бог живее. Когато направиш някоя погрешка, вътре нещо ти говори. Кой е той?

Бог всякога ти говори. Бог казва: „Аз не съм те създал да грешиш, ти не мислиш правилно." Бог ти казва: „Ти не мислиш правилно, както аз те направих." Тогава научи се да мислиш. Какво ти костува сега, например, да си проучаваш ушите. Намери един светия и проучи ухото. Но не такъв светия, когото хората са направили, но същински светия. Сравнете един скъпоценен камък с един кристал, вижте каква е разликата. Та трябва да проучавате тези неща, да видите къде са вашите дефекти. Ако проучаването на човека ни води към велика наука за приближаването до Бога.

Вие някой път искате да се контролирате, тогава ще хванете ухото си, ще го побутнете. Аз ви говоря за носа, за устата. Ако искате да си изучите устата, всеки един от нас, като идете тук в класа, ще носите по една чиста кърпа и с тази кърпа ще бутате устата си, а не със сополива кърпа. Единственото най-деликатното чувство, с което човек може да чувствува нещата, това са човешките устни. И ако вие изгубите тази чувствителност, на този вътрешен усет, тогава какво ще познаете в живота? Ако вие имате едни стиснати устни, то е неестествено[223].

Фиг. 1

[223] Рисунките са от изданието „Работа на природата" София – 1948.

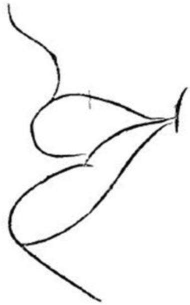

Фиг. 2

Фиг. 3

Фиг. 4

Фиг. 5

Фиг. 6

Погледнете централната рисунка[224], устата, както е направена тук, е направена на човек, който мисли за себе си, иска всичко да му е наредено. Той не е сприхав, не е лош, но е човек на кефа, но не турски кеф, не някой думбазин[225], но някой възпитан човек. Той е свършил най-малко два факултета, с образование е, може да пише, да говори, но има кеф. Всичко трябва да му върви така. Този господин, който има тези устни, той обича да странствува, да пътува, трапчинката на горната устна показва способност за контролиране. Тази вдлъбнатост на горната устна:

[224] В първото издание е посочена Фиг. 1.
[225] Думбазин – (тур. от перс.) богаташ; човек, който живее на гърба на другите.

На лявата страна е женска, а дясната – мъжка. Винаги жената заповядва на мъжката страна. Такъв е законът, а мъжът заповядва на женската страна и затова всяка жена, като се ожени, иска да заповядва на мъжа си и е права. И всеки мъж иска, като се ожени, да заповядва на жена си, но той, като заповядва, трябва да остави и жената да заповядва на мъжа. Онзи, който заповядва, е по-горе, той е по-разумен. Значи, да заповядваш на някого, ти трябва да бъдеш по-разумен, ти трябва да бъдеш образ на любовта. Някой път жената трябва да бъде учител, а мъжът ученик, а някой път мъжът трябва да бъде учител, а жената трябва да бъде ученичка на мъжа. В къщи трябва да имате две слугини и двама господари. Всеки господар ще има по един слуга.

Някой иска да се жени. Ако ти се жениш, за да бъдеш щастлив, че да прокопсаш в света, ако ти преди да се ожениш, не си щастлив, ти щастлив след женитбата никога няма да станеш. Трябва да знаете, щастлив трябва да бъдеш преди да се жениш. Ти се жениш за светлината, там професорът ще ти направи една забележка, когато не си знаеш урока. Не, че не си способен. Някой от вас имал видение, че какво от това, че видял някой светлинка или сенки, които се движат, погледнете този модел, с отворените уста, и зъбите му се виждат, какво показват тези уста? Той има желание всички да го хвалят, като му кажеш една дума, приятно му е и цял ден се хвали, че Учителят му е казал тези думи. Следущият ден могат да му турят двойка, той не мисли за това. Долната устна е добре развита, но горната е стисната. Като му говориш, като го хвалиш, той казва: „Не можеш да ме залъгваш.“ Но аз бих предпочел първите уста пред вторите. Той е скържав, той не е активен човек. Долната устна е по-силно развита. Това са подробности, които ще забравите много лесно.

Горната устна е, която предава, а долната е, която възприема. Следователно когато долната устна е силно развита, както в тази

рисунка[226], този човек, ако му дадеш 10, той ще ти даде 1. Яйце ще му продадеш на този, той ще го купи за себе си, но евтино. Той е скъпчия, за другите, а ефтинджия за себе си. Ако е той търговец, ти не може да разчиташ на неговия морал. Той ще каже, че има криза, че няма пари, като отидеш при него, ще ти каже: „Благодари, че аз ти дадох на тази цена." Той няма да бъде такъв човек, че да ти каже: „Толкоз ми струва." Когато на някого от вас, долната устна е така широка, а горната е тънка, тогава как трябва да постъпите?

Някой път вие се наблюдавате, когато имате едно неестествено разположение. Вземете едно огледало и се погледайте. Устата ви ще бъдат така свити и гледате сериозно. Значи вие сте решили да имате едно състояние. Вие сте си свили юмрука и казвате: „Аз какво може да направя?" Но колко време вие ще държите юмрука си свиете? 10, 15, 20 минути, след това ще го отворите. Следователно силата на човека не седи в това. Това са вътрешни обяснения, които съществуват в природата. Всички тези страсти, които ги има в човека, има ги и в природата. В природата има отвращение, обич, възмущение и т.н. Аз вземам природата в много широк смисъл. Природата може да вземеш като много идеален човек. Щом постъпиш добре, тя се отзовава добре, а щом постъпиш зле, няма да се минат 5-10 минути и тя ще ти даде урок. Често вие обидите, някой човек върви по пътя, но вие несправедливо го обидите, няма да се мине много време и ще поседите някъде и ще кажете: „Какво стана с мене?" Природата иска да каже: „Всеки, който не знае цената на думите си, може да пострада." Вие ще пострадате. И всички страдания и изпитания, които има в света, се дължат на едно ваше неестествено положение.

Да допуснем сега една мома се е влюбила в един момък. Не е лошо това. В реда на нещата е да се влюбват хората, да се обичат. Но каква е мярката на влюбването? Ако тя се е влюбила в един момък и

[226] Вероятно Фиг. 3.

иска да го има като една собственост, тя ще се намери в едно разочарование. Той не е едно дете, което тя може да го носи дето иска. Това е човек. И утре ще види, че той разговаря с друга мома. От къде у нея се е родило това чувство, че той не трябва да говори с друга мома. И колкото у нея се ражда чувството, че този момък не трябва да говори с тази мома, толкоз в момъка се ражда противоположното чувство, че той трябва да говори. И той говори с другите моми по единствената причина, че не я обича. Щом не я обича, казва: „Аз имам право да говоря с другите моми." Аз в тебе не мога да намеря това, което търся, затова ще го намеря в друга мома. Но момата казва: „Това не е право, това не е по Бога." Кое е по Бога? По Бога е само това, което е разумно, което е Любов, което е Истина. Щом нямаш тези неща, ти нямаш право да се възмущаваш от постъпките на другите хора. Ти казваш: „Той не постъпи добре." Ти казваш така, но другата мома, с която той говори, казва: „Той е отличен благороден, красиво говори." Коя от двете моми е авторитет, кажете ми?

Вие искате да бъдете обичани. Но най-първо ще се научите едно нещо: вие да обичате без да очаквате да ви обичат. Щом вие обичате, съществува един закон, той е следния: понеже Бог е мерило за всичко, щом ти изразиш своята любов, както трябва, Бог ще каже: „Аз съм много доволен, че ти показваш любовта ми както трябва." Следователно ще има Един, който ще бъде доволен от твоята любов. Ти не очаквай този, когото ти обичаш. Той още не е съзнал, че ти го обичаш, той не е дошъл до това. Колко време е минало, додето се пробуди вашето съзнание, за да знаете, че Бог ви обича. Той се радва, че едно от Неговите деца вече го познава. Той се весели. Бог е толкоз внимателен, че иска всички същества, които създал, да Го обичат и да ги обича. И всички да бъдат разумни. Той иска да живее добре, но не иска да ги изнасилва и затова Той хроникира нещата. Вие не може да избегнете това хроникиране. Ако хроникирането е само в

физическото тяло, то работите се изправят лесно, но ако това хроникиране [е] във вашите чувства и мисли, защото всяка мисъл и чувство има своя форма, тогава дефектите по-малко се изправят. Ако съществува някой дефект във вашия ум, то този дефект ще се изрази в следното: ако съществува един дефект във вашия ум и чувства, то не само носът и устата ни ще бъдат деформирани, но в цялото ви лице ще има тъмна краска, няма да има мекота, симетрия. После, свиването на мускулите зависи от човешката мисъл, чувство и поля. Ако мисълта ти не е достатъчно светла, ако чувствата ни не са достатъчно топли, тогава в тези органи няма да има достатъчно сила и затова органите се деформират.

Погледнете тази предпоследната рисунка[227]. Този човек иска само да го обичат, но не да обича. И затова горната устна се е свила, долната надебелила. Те са обичали да ядат, да си похапват. Ако ред поколения са били скържави, тогава устата остават тънки. Всеки от вас трябва да направи устните си малко дебели. Много тънките устни не са здравословни. Оставете устните си съвсем свободни. Намерете Някой човек, на който устните са малко дебели и се влюбете в неговите устни, щом сте в духовния живот, устата ни трябва да се реформират.

Трета рисунка от края е патологическа[228]. Този човек е тщеславен, има голямо мнение за себе си, но е голям будала. Той мисли, че всичко знае, но има едно качество, има едно чувство на щедрост. Той иска да покаже, че е щедър, но не че е такъв. Както е поставена устата като човка, малко завита надолу е. У всичките грабливи птици защо е завита човката? У тях има чувството, че всичкото да остане за тях. Когато ти искаш всичко само за себе си, тогава тези черти ще дойдат, ти ще развалиш лицето си. Бъди

[227] В първото издание е посочена Фиг. 5.
[228] В първото издание е посочена Фиг. 4.

справедлив, да видиш къде имаш право. Хубаво е човек да отстъпва, но не да отстъпва постоянно. Ако човек постоянно отстъпва, той е добил други черти. Не мислете, че във всичко човек трябва да отстъпва. В любовта никога не отстъпвай. Ето какво подразбирам: когато трябва да любите, никога не отстъпвайте да не любите. Някой ще каже: „Какво ще каже този или онзи?“ На нищо подобно не обръщай внимание. На жена ти, брат ти, обществото, че не били съгласни, не обръщай внимание. И ти като извора течи, нищо повече. Целият свят да стане на кал, ти люби, нищо повече. Защото ако ти не любиш, тогава калта ще се превърне на прах. Калта ще остане по краката ти, а пък прахът ще влезе в дробовете, ще влезе по-дълбоко в човешкото тяло. Затова предпочитай калта, от прахта.

Аз представям само контрастите. Направили сте една погрешка, считай това за кал. Казали сте една дума, не на място, това е кал. Казали сте: „Знаете ли какво мога да направя?“ Какво може да направиш? Може да запалиш една къща, един огън, може да потупаш някого, това е отрицателната страна, а може да направиш и добро, може да помогнеш някому, може да кажеш една сладка дума. Кое е по-хубаво. Вие казвате: „Какво ще каже Братството?“ Тези 100 души какво ще кажат на Изгрева. Ако под думата Братство разбирате цялото Братство, цялото Небе, тогава разбирам. Защото за мене цялото Небе е, в което Бог обитава. Аз това наричам Братство. И когато се разговарям, най-първо отивам да се разговарям с Господа, после се разговарям с ангелите. Вие какво ще кажете на това?

Но когато се разговаряш с Господа, там няма да бъбриш. Там всяка една дума или постъпка е определена. Аз не се представям там какъвто не съм. Аз се представям такъв, какъвто съм. Никога там няма, там нещо, което не е мое. Никога няма да имам едно човешко желание, колкото и да е отрицателно, ще се освободя от всичките желания, мисли и постъпки, от всичко това ще се очистя и ще отида с

най-хубава премяна, която имам. Аз ви казвам, как аз ходя при Господа. И след това, като ме погледне Господ, Той нищо не ми казва. При тази светлина, виждам къде е останало по дрехите ми някой дефект. Аз говоря с Господа и отбелязвам своята погрешка, като се върна, заемам се да поправя своите дефекти. Лицето на Господа е толкоз хубаво! Аз, като погледна, че в Бога няма никакъв дефект, като видя всичките Негови светли ангели, всички чисти и погледна себе си, не ми е жалко, но само направя бележка, какво трябва да поправя. От ангелите мога да взема модел от ухото, от устата, от очите. Вземам само модел и като се върна, започна да работя за реализирането му.

Ако вие имате едни добре сформирувани уста, тогава ще бъдат изключени много болести. Устата не трябва да бъде много свита. Многото притискане не е хубаво. Оставете си устата колкото се може по-свободно, едва да се прилепват устните. При това помолете се някой път за вашите уста и кажете: „Господи, благослови устата ми, благослови горната и долната ми устни.“ Ако зад горната устна не чувстваш мъжът, а зад долната устна не чувстваш жената, в нейната любов, ти не разбираш. Като буташ долната устна, ще се възпитаваш, ще напредваш. От лявата страна е жената, а от дясната е мъжът. Като бутнеш лявата страна, ще кажеш: „Ти обичай мъжа си, той е много умен, добър.“ А, като буташ дясната страна, един мъж – ще кажеш: „Обичай я, като нея няма друга. Много добра е.“ Ти сам трябва да харесваш своята уста. Най-първо вие трябва да харесвате своята уста. Един художник, за да харесва едни уста, той трябва да ги нарисува хубаво и като ги нарисува веднаж, той може да не е доволен, после втори път ще ги нарисува, трети път.

Вземете огледалото и нарисувайте устата си, някой от нас е повече твърд, отколкото трябва. По устата се познава. Някой от вас е повече страхлив, отколкото трябва. Някой от вас има по-малко вяра, отколкото трябва. Някой от вас е повече скържав, отколкото трябва.

Ще вземете едно огледало и поставете тогава свободно устата си. Представете си, че вие ще се представите на едно рандеву на Небето. Представете си, че ще ви избират и ще ви турят на служба и то една комисия от най-учените хора, че ще зависи как ще си поставиш устата. Ако са стиснати устата ви, ще ви пратят назад, ако са много отворени, пак ще ви пратят назад. Като се погледнете на огледалото, вижте как да турите устата си. Ще повикате ума си най-първо на помощ, после ще повикате сърцето и вашата воля на помощ и ще кажете на ума си: „Какво да направя с устата си?" Той ще каже и след това ще попитате чувствата и волята си. Волята е физическата страна. Вие имате старите възгледи, както вашите деди и прадеди са живяли.

Ето новите светии сега. *(Учителят се представя намръщен и гледа надолу.)* Новите светии всички са замислени. Истинският светия не е замислен, той е весел. Той има едно око светло и всичко вижда. Ще те поздрави светията, ще ти каже: „Къде отиваш? На добър път." Ако си малко болен, той ще се приближи, ще ти помогне. Не е замислен този светия. Новите светии аз ги наричам егоисти, които от сутрин до вечер мислят само за себе си. Те могат да се качат на Небето само за ден и половина. На вторият ден ще се намерят вън от Небето. Когато отиде някой на Небето, който не е готов, ангелите, като го погледнат, там понагорещят, че той няма да издържи. Ангелите имат силен ум. Насочват умовете си, да видят колко ще издържиш. Или казано другояче: ти не може да издържиш топлината на Небето, ако ти не обичаш. Вие казвате, че обичате, но вие обичате само тези, които ви обичат.

Ето аз какво наричам обич: Един богаташ го обира слугата му, но слугата му се разкайва. Богаташът нищо не казва. Богаташите казва: „Толкоз време е служил той при мене, но аз не съумях да проявя любовта си към него. Ако аз бях на неговото място, щях да взема повече." И богаташите един ден го срещнал и му казал: „Ако бях на

твое място, щях да взема три торби повече, отколкото си взел. Ела да ти дам две торби, малко си взел.“ И му дал още две торби. Слугата казал: „Ще ми простиш, аз направих нещо, което не е хубаво.“ Това го наричам любов.

Някой богаташ обрали, Бог казва: „Дайте му още. Бъдете внимателни.“ Няма желание в света, което да не се реализира някога. Дали е явно или тайно, от какъвто и да е характер, всичко това ще се реализира, и добро и зло. Което е във вас, не може да го избегнете. Всичко това, което е във вас, ще се реализира. Бог иска всичко явно или тайно във вас да се реализира. Виждам, че Бог се изявява навсякъде в света – и на Небето, и на Земята. Бог иска да ни научи на онзи велик закон, че благото не седи в многото. Някои от вас може да искате да бъдете свободни. Вие и без това сте свободни. Вие имате един мъж, който ви обича. Вие имате една дъщеря, която ви обича, един приятел, който ви обича. Какво повече искате от това? Но вие искате повече души да ви обичат. Ако 100 души ви донасят храна, колко храна ви трябва за един обяд? Ако 100 паници ви донасят, вие се чудите от коя паница да ядете, ако има един човек, който ви обича, то е обяд за вас. Защо ви са повече?

Сега за устата. Тя трябва да бъде израз на вашата интелигентност. От устата ви зависи дали да бъдете здрави или не. Ще ви дам няколко правила: Ако ти си болен, ако ти си неразположен, вземи една круша, която е хубава, и вкусна, само я вкуси малко, не я изяждай. Този вкус ще произведе промяна в тебе. Може да близнеш малко захар или да вземеш малко вода. Неразположен си. Пий една лъжичка вода, тури малко лимон или портокал в устата си или тури в устата си нещо с някакъв хубав вкус и веднага може да измениш състоянието на тялото си. В яденето трябва да бъдете крайно взискателни. Никога не яжте една храна, която не обичате. Никога не яжте храна, която не е вкусна. Да ви е

приятно храненето. То е музика. От тази музика ще зависи вашето здраве.

Аз ви давам това правило. Вие искате да отидете при някой болен и да занесете нещо. Трябва да знаете какъв е неговия вкус. Тури нещо в супата, което той обича. Ти отиваш при някой човек да му помогнеш. Кажи му една сладка дума. Понеже ти, като му я кажеш, то и Невидимият свят ще ти каже тебе сладката дума. Ти ползуваш себе си, ползуваш и другия. Ти казваш: „Не струва да кажа тази дума, да го похваля." Ти някой път, като похваляш него, похваляш и себе си, а като кориш него, кориш и себе си. Тогава и той ще каже: „В него има някой недъзи." Та научете се да говорите хубавите работи. Когато говориш любовно, трябва да имаш израз, а не сериозен, намусен вид. При мимиката трябва да има съгласие на мисълта и чувствата. Някой казва: „Колко съм учил!" Учените хора са много смирени. Защото най-малките работи могат да ги компрометират. Авторитетът ни зависи от това: колкото по-малко погрешки допущаме.

Да се върнем към устата. Най-първо устата е израз на човешките чувства. Най-хубавото, най-благородното се определя от устата. После вкуса на човека, здравето му и то се определя от устата. От устата му се определя какво е лошото. Човек трябва да чувствува добре, да говори добре, да Се храни добре. Устата не трябва да бъдат малки. Устата трябва да бъдат най-малко 5 и половина – 6 сантиметра. Не трябва да надминат 7 сантиметра по права линия. После устните не трябва да бъдат много тънки. Горната и долната устна най-малко да бъдат 3 милиметра, 4 милиметра, 5 милиметра – половин сантиметър. После се взема предвид цялото устройство на човека. Когато човек се моли, той трябва да се остави свободен. Забравете себе си някой път. Оставете устата си свободни и се вглъбете в едно хубаво чувство, да започнат устата ви да придобиват правилна форма, по този начин

може да преобразите устата си. Инак, ако не се преобразят устата ви, по-мъчно човек може да се лекува и не може да бъде така разположен.

Та вие казвате: „Защо Господ ме е създал така?“ Не мислете така, но кажете защо вие сте направили така. Вие искате да бъдете красиви и добри. Това е отлична идея. Стремете се да реализирате това, Божественото във вас, да имате едно отлично ухо, една отлична уста. Това ухо няма да го оставите тук. Външното ухо ще го оставите тук, а оригинала ще го вземете със себе си. И когато дойдете на Земята, вие ще дойдете със същото ухо. Физическото ухо е само малък модел, върху който трябва да работите. И благодарете за това ухо. Животните биха дали милиони, за да имат такова ухо, като човека. Животните биха дали милиони, за да имат лице като човека. Но къде са те далеч! Човешкото лице представя какво нещо е Небето. Животните не могат да представят какво нещо е Небето. Животните донякъде представят какво нещо е адът. Лицето на човека, тялото па човека, главата на човека, могат да представят какво нещо е организираното Небе. Защото Небето е място на същества, които са крайно красиви. Голяма красота има на Небето, в ангелите, които живеят в третото небе, във второто Небе и в първото Небе. Тези на първото Небе са крайно красиви, имат такова лице, каквото не сте сънували. Във второто Небе ангелите и те са красиви, но не толкоз, а пък в трето Небе, те са по-обикновените. Ние не сме на третото небе. Ние сме в областта под третото небе. Един ден вие всички сте кандидати за ангелите. Всички ангели са минали по същият път, по който вие сега минавате, но понеже са минали през разни времена, всички ангели се различават по характер, по склада на ума си. Единично се различават. И обществата пак се различават. Та има едно крайно разнообразие в формите. И там изучават, и там следват някой факултет. И като изучите там и после дойдете на Земята, ще знаете правилните форми.

Горната и долна устни трябва да бъдат симетрични, към това се стремим. За досегашните ви уста са отговорни майка ви и баща ви. От сега какви ще бъдат, за това вие сте отговорни. Както сте родени, ще започнете да работите. За 10 години като работите, да измените вашата уста и тогава ще покажете, че разбирате от тези органи. Само онзи е физиономист, който може да измени своите форми. Много физиономисти гледат само дефектите на хората. Онези, които са физиогномисти, не трябва да търсят само дефектите на хората. Има опасност, онзи, който изучава човешкия характер, да развали своя характер. Например видиш някого и кажеш, че е малко вагабонтин. После отидеш при друг и кажеш: „Много е надут." Това не е физиогномика. Стремете се да намерите в някой човек една хубава черта. Оставете настрани неговите отрицателни черти. Тона е за ваше добро. И ще знаете на кой конец каква тяжест ще може да турите. На един тънък конец, ще знаете каква тяжест да турите – около 100 грама. Като видите устата на един човек, ще знаете. Ще знаете какво може да направи. Вие само нарисувайте тези уста. Дълго време трябва да наблюдавате разликата между тези устни.

Погледнете третата рисунка, линията на горната устна е линия на твърдостта. В първата рисунка мъжът е силен, той има всякога инициативата, макар и да не е от много умните. Той е готов да води каквато и да е комисия. Той е от първите. Често вие не искате да предприемете нещо, защото казвате, че сте скромни. Скромен човек е онзи, който чака всички да опитат и после той да опита. В втората рисунка и той се опитва, но не зная на 100, колко свършва.

Ухото е за послушание. Носът е за схващане. Устата служи за разумното, което човек може да изкаже. Здравето на човека, неговото разположение зависи напълно от неговите уста. Здравият човек всякога има едни уста хубави и симетрични. Когато устата е симетрична, това показва едно добро състояние. Едни хубави уста са

едно богатство. Две хубави устни е цяло богатство. Вие тогава постоянно сте в съгласие с живата природа и възприемате живота чрез устата. Ако ти чрез устата не може да възприемеш живота, тогава? Като се целуват хората някой път, хубава е целувката. Но, ако целувате мъртвите, какво ще добиете? Ако целуваш ябълки, круши, грозде, хляба, хубавите работи, това са все целувки. Колкото по-хубаво целуваш, толкова по-здрав ще бъдеш. И ако не знаеш хубаво да целуваш, тогава много болести ще се създадат. Устата играят една функция първокласна, не само да се покажат на другите, но и за самите вас.

Някой път ще имате една чиста кърпа, ще погладите устните си, не оставяйте прах по устните си. Най-малко по три пъти на ден трябва да измивате с топла вода устните си. За носа една кърпа, за устата – друга кърпа и то много чиста и не натискайте устните си. При такова правило, след 2-3 месеца може да видите какъв резултат може да имате.

Вие благодарете на Бога, че е създал такава хубава уста и с такива хубави устни и е вложил хубав език, който говори най-сладки неща. И следующия път, като дойдете, ще си носите по една хубава, чиста кърпа. Сегашното е достъпно за децата, а втория път ще дойдем до малко по-сложно. Леко с кърпата ще изтривате устните си.

Отче наш

26 лекция, държана от Учителя на 15.III.1933 г. сряда, Изгрев, София.

РАЗВИТИ И НЕДОРАЗВИТИ

Поздравление за Новата Духовна Година – 22 март

5.40 часа сутринта (Всичко покрито със сняг, снегът още вали. Западен вятър духа доста силно. Снегът започна да вали още от вечерта срещу 22-ри)

Наряда:

Добрата молитва;

Молитвата на Царството;

91 псалом;

Пътят на живота;

Отче наш.

6 часа

(Седнахме. Учителят отвори Библията:)

12 глава от Ев. на Матея от 20 до 30 ст.

Ев. от Йоана гл. 6, 1-10 ст.

Ев. от Марка гл.4, 10-20 ст.

(И завършване с формулата:)

„Пълната Божия Любов, Мъдрост, Истина носят вечния живот.“ (Три пъти)

Новото в живота е туй, което носи живота. Или да бъдем ясни, по човешки като говорим: стари работи са работи, които са изминали. Нови са тези, които сега идат. Или: новото подразбира това, което сега излиза от Бога, или туй, в което Бог се изявява. И дотолкова, доколкото ние разбираме Божественото проявление в нас, дотолкова ние се ползуваме. Защото нас не ни ползува това, което ние виждаме, то може да ни забавлява. Ти можеш да виждаш двама весели хора или

двама учени хора, можеш да гледаш красивия свят отвънка, но този свят може да ни ползува, ако го разбирате.

Сега, не взимайте света в този ограничен смисъл, защото по някой път като казвам, да не използуваме света, аз разбирам човешкия свят. Защото казват някой път: „Да не обичаме света!“ Подразбират човешкия свят. Онова, което човек възприема и онова, което той разбира в себе си, това го ползува в даден случай.

Та рекох, новото е това, което дава потик, какъвто и да е малък потик на вашата душа в дадения случай. Това е новото за самите вас. Малкото въздух, който можеш да възприемеш, това ти дава потик за живот. Малкото храна, която можеш да възприемеш, ти дава потик, каквато и да е малка мисъл, която ти дойде, това е потик или малкото чувство, дава един потик.

Та, през тази година да не говорим много, животът не се определя от времето. Тази година ще мине тъй, според както вие разбирате. Според какъвто ви е животът. Вие искате да знаете дали годината ще бъде добра. Тогава може да се отговори: ако вие сте добри, и годината ще бъде добра. Ако вие живеете разумно, и годината ще бъде добра; ако вие не живеете разумно, и годината няма да бъде добра. Добра година е когато човек е здрав, когато всички негови нужди са задоволени. Добра година е въобще, когато той няма никакви препятствия и всичко се слага тъй хармонично, добре; а щом дойдат нещастия, тя не е добра. Така е сега, както се разбира.

Сега, вие очаквахте, че новата година ще бъде хубаво, топло времето, слънцето ще изгрее, няма да има никакъв сняг, а имате точно обратното на вашето желание. Туй, което сте очаквали, точно обратното дойде и мислихте, пролетта като иде, всичко добро ще бъде. А имате една такава промяна. На какво се дължи тази промяна? Тази студена промяна се дължи на състоянията на хората, нищо повече. В цяла Европа и в целия културен свят е настанал един обрат.

Егоизмът е взел надмощие, всеки мисли само за себе си. Коравосърдечието, жестокостта на хората – всеки мисли само за себе си. Понеже всеки мисли само за себе си, такова е и времето днес – студено. А пък злото в света винаги се спира от студа. Топлината прави змията лоша, когато е топло, тя прави зло, а когато студът дойде, той прави змията безопасна, тя заспива в студа. Та, тази година ще бъде година, в която змиите ще се приспят. Вълците не се приспиват. Понеже змията представя злото в ума, затова, именно това приспиване ще стане в умствено отношение. Какво може да мисли един човек, който се е разболял? За какво зло може да мисли болният човек? Животът му седи на косъм. Как ще мисли той да ходи, да обира, да окраде някого? Змията в болния човек е заспала. Болестта в него е студа, който го спира от да върши зло. Той се занимава само със себе си.

Рекох, когато в живота ви се случат такива състояния, трябва да знаете на какво се дължат. Понякога аз съжалявам, че говоря. Защо? Съжалявам, понеже някога словото падне на пътя и птиците го изяждат, а някога се заклещи в трънете, в храстите. Вие ще кажете, защо човек трябва да съжалява? Рекох, има една естествена причина. Вие имате син, който ходи на училище, весел е, но не живее както трябва, не учи както трябва и вие, като баща и майка, мъчно ви е за детето. Оставете го на друг човек, на когото сърцето не е привързано към него, не е заинтересуван от него, той ще каже: „Оставете го.“ Но вие, като баща и майка, мъчно ви е, искате детето да учи. Като ви е мъчно, с това ни най-малко не му помагате. Говори му колкото искаш, че трябва да учи, да няма слаби бележки, лошо поведение, а при това трябва да има добро поведение. То ще си прави каквото си знае. Какво ще правиш тогава?

Това положение е вярно и със самите вас. Някога ти мислиш, мислиш и си казваш: „Тази година вече ще започна да живея по-

добре.“ Ти си казваш в себе си така, но има нещо в тебе, което като че си ти, а при това вършиш това, което не искаш. Вземете например апостол Павел, един от големите апостоли, той казва: „Мисля едно“, а дойде, че мисли и върши съвсем друго.

Някога искаш да кажеш нещо, но езикът ти се подплъзне. Или ти разбираш хората криво или те те разбират криво. Ние казваме, че не те разбират. Право е, но опасността е там, че ние и Бога не разбираме. Каквото Господ мисли, ние не го разбираме и не го правим. Нали злото седи там? Той иска ние да използуваме всичките условия, които ни е дал. Това е на физическия живот. И духовно да използуваме, и в умствено отношение, и в сърдечно отношение. Господ мисли едно, а ние мислим друго. И после казваме: „Не е ли всесилен Господ да направи всичко?“ Не зная, какво подразбират хората под това. Вие искате, като правите погрешки, Господ да ги изправя. Може би идеята е следната: синът прави дългове и очаква баща му да ги плати. И ако баща му не ги плати, синът казва: „Нека си отвори кесията баща ми, нека ги плати. Защо да е толкова стиснат? Той, като има любов към мене, нека ги плати, да покаже любовта си.“ Питам сега: кое е онова, което спъва хората? Не е, че бащата е стиснат и не иска да плати дълговете на сина си, но той вижда, че парите не отиват на място. По същия начин и яденето може да не отива на място. И всяко чувство, което иде от човека или което човек има, не отива на мястото си.

Сега има едно вътрешно неразбиране. Неразбирането седи в това, че условията на сегашния живот са трудни. Да обясня мисълта си. Има места в света, които са безопасни. Като вървиш по пътя например ти можеш да паднеш и пак да станеш, да се поизтърсиш и пак да си вървиш. Но има места в планинските висини, дето ако паднеш, това падане може да ти костува живота. И там е писано така: Падане не се позволява, понеже всяко падане носи смърт! На

обикновения път има надпис: Тук, като паднеш, можеш и да станеш. Но горе пише: По никой начин да не паднеш. Питаш: „Защо да не падам? Нали имам право да падам?“ Ако дойде въпрос до правото, ти, като паднеш веднъж, повече няма да станеш. Представи си, че си на една височина от 500-600 метра и паднеш от там. Какво ще стане с тебе? Може да дойде в тебе мисълта да имаш парашут. Ако паднеш с парашут, ще се спасиш, но ако си без парашут и паднеш?

Сега всички тия обяснения не дават онзи вътрешен потик. Когато ви говоря, някога моята мисъл не върви паралелно с вашите вътрешни мисли и желания. И няма какво аз да се занимавам с вашия вътрешен живот. Това е едно вътрешно течение, вие вървите по един път. Опасността не е в това, че вие вървите по този път, но опасността във всеки човек седи в това, че за всеки едного има една възможност за малко отклонение. Вие трябва да изучавате сега философията на малките отклонения. Запример в океанските повърхнини, параходите имат известен инструмент, с който наблюдават отклоненията, които стават по пътя. Има морски течения, като се отбиеш от пътя си и попаднеш на тях, има опасност да стане някакво сблъскване. И всеки човек има свой предначертан път, по който може да върви. Вие не можете да вървите отдето искате. И всеки параход, който тръгне от едно пристанище, той не може да върви през дето иска, той си има определен път. И като тръгне от едно пристанище, той върви по правия път. Ако отиде в едно криво пристанище, той не може да стовари товара си или пък условията са такива, че той не може да вземе и нова стока. Какво се ползува той от това, ако отиде на чуждо пристанище? Обаче, ако отиде на своето пристанище, има смисъл вече.

Сега, истинският живот седи в онзи път, който Бог ни е предначертал. Ето какво разбирам аз под думата Бог. Единственото Същество, което ни мисли доброто, единственото Същество, което ни

обича, единственото Същество, което ни избавя, единственото Същество, при което всякога можем да идем, единственото Същество, към което всякога можем да апелираме, това е Бог. Неговото съзнание е пълно с мисъл за нас. И ако Бог някога мълчи, Той мълчи, по причина на това, не че Той мълчи, но ние мълчим. У Бога няма мълчание. Ако за тебе мълчи, Той за другите не мълчи. В това отношение вие трябва да разбирате следното: въздухът, който е вън от вас, от ваше гледище, ако той е чист, но вие се затворите в стаята или си затворите устата и кажете, че няма да приемате въздух, ще изучавате дишането на йогите. Някой йога си затвори устата, но не диша минута, две, три, но той не е спокоен. Защо трябва да се упражнява дишането на йогите? Вие не трябва да дишате бързо, но не трябва да дишате и медлено. Според степента на вашето развитие се определя и дишането ви. Болните същества дишат бързо. Забележете, у животните дишането става бързо. У един нормално здрав човек дишането става плавно, зависи какво е органическото развитие или степента на развитие, на която човек се намира.

Рекох, когато вие дишате, трябва да нагодите пулса си така, че дишането да става нормално. Тогава вашето дишане съставя нормално дишане. И ако вие намерите точката па вашето нормално дишане, вие ще намерите едно вътрешно разположение, ще придобиете една малка сила и умът ви ще се успокои, и волята ви, и чувствата ви ще се проявят и вие ще бъдете свободни.

Та рекох, с малкото количество въздух, който можете да приемете в дадения случай, ще имате възможност да знаете каква е външната атмосфера. Защото, ако вие не приемете въздух, ще се лишите от скрития живот във въздуха. В въздуха има един скрит живот. Ако вие не възприемете този живот правилно, не може да се образува една вътрешна връзка. Има постоянно една връзка, която трябва да става във вашето съзнание. След като възприемете въздух,

скритият живот в него представя тази връзка. Сега ние дишаме без да знаем защо. Ти дишаш и издишаш – защо и за какво, не знаеш. Казваш: „Потребно е дишането." Учените хора обясняват, че това става за пречистване на кръвта, за окисляване на кръвта. Те са прави, но това не е само за окисляването на кръвта. С дишането едновременно става и друг един процес, който се извършва в подсъзнанието и свръхсъзнанието. И ако кръвта ти се е пречистила, ти имаш вече една придобивка. Но ако с дишането не става едно малко пречистване в твоите желания и твоята мисъл, дишането не е правилно.

Но по този начин, ако не се разбира закона, ние ще изпаднем в друга опасност, да не се объркате. Понякога подробностите оплитат човека. Ти мислиш как да дишаш и след като си възприел въздух, не знаеш защо си дишал. Вие не се спирате дали това дишане указва някакво влияние върху вас. Но с процеса на дишането стават известни промени в организма. Ако, като дишате, имате философията, че нямате само едно тяло, а няколко, то рекох, едновременно у вас работят четири тела. За двете или за трите от тях имате известна представа или известно съзнание. Например някой път вие изпитвате приятно или неприятно състояние – това се дължи на вашето духовно тяло. Когато пък мислите добре, това е функционирането на вашето мисловно тяло, или ментално тяло. Вън от него действува още едно тяло, което учените наричат причинно тяло.

Сега ще вземем главно двете: физическото и духовното тяло на човека, като два важни полюса, които работят. Когато силите на физическото и на духовното тяло се сменят правилно, всякога става една обмяна и човек всякога трябва да се стреми към тази хармонизация. Да кажем, че имате човек, когото не обичате. Казвате в себе си: „Този човек не ми е симпатичен." Ако вие мислите, че той не ви е симпатичен, с това спъвате себе си. Дали ви е симпатичен или

не, оставете този въпрос настрана. Тази е практическата страна. Например слагат ви едно ядене, което иска много дъвкане. Това ядене, което изисква много време за дъвкане, оставете го настрана. Вземете това ядене, с което лесно можете да се справите. Че не обичате някого, това е твърда храна, оставете го настрана. Не се занимавайте с този въпрос. Или пък, ако вземете въпроса, че не ви обичат. И този въпрос оставете настрана. Въпросът защо не ви обичат, не го разрешавайте сега. Вие като станете светии, мъдреци, тогава можете да го разрешите, но сега, както и да го обяснявате, не можете да го разрешите. Не ви обича някой, не го обичате, оставете това настрана. Казвате: „Ама, защо Господ не му каже?“ – Е, не му е казал Господ, защото, ако беше му казал Господ, човекът щеше да ви обича. Господ му казва едно, а той върши друго.

Сега аз говоря по човешки. Вземете и другата стана на въпроса. Ако някой не ви обича, то това е за ваше добро. Ако ви обикне един лош човек, той ще ви въведе в злото. За предпочитане е неговата омраза, отколкото неговата любов. В омразата той ще ви отблъсне. Ако той ви обича, той ще поквари съзнанието ви. Той може да ви направи къща, може да ви даде пари, дрехи, да ви угостява, но той ще ви развали, нищо повече. Питам тогава: защо ви е неговата любов?

Сега, това подразбира един човек, който не е развит, недоразвит човек е той. Лошите хора аз ги наричам недоразвити, защото не искам да си служа с думата „лоши“. Като казвам: „недоразвити хора“, употребявам една от най-меките думи. Не очаквайте любов от недоразвит човек. Мека дума е тази. Сега, другата страна показва, че вие ще бъдете свободни, щом този човек не ви обича. Другите хора, които трябва да обичате, аз ги наричам „развитите хора“. Ако пък развитият не ви обича, той ще ви причини зло. Недоразвитият като ви мрази, ще ви причини добро. Развитият пък, ако не ви обича, той

ще ви напакости. Ако ви мрази, той ще ви напакости. Пък, ако ви обича, той ще ви направи едно голямо добро.

Следователно има известни хора, които непременно трябва да ви обичат. Кои са те? – Развитите. И тогава вие ще ме попитате: „Да обичаме ли?“ – Ако сте от развитите, обичайте; ако сте от недоразвитите, мразете. Сега, аз не казвам, от кои сте вие. Това говоря само за обяснение на нещата. Аз не говоря за вас, но да си обясните великия закон. Щом някой не ви обича, обяснете си, развит ли е този човек или не. Ако е недоразвит, благодари на Бога, че не ви обича. Ако е от развитите, очаквайте любовта му, защото от неговата любов Бог ще ви проговори. Чрез неразвития пък Бог ще ви говори чрез омразата. Тъй щото, с недоразвитите хора Бог ни говори чрез омразата им, а пък с развитите хора Бог ни говори чрез любовта им. Това е примирението на нещата. Вие можете да опитате този закон.

Сега, аз няма да ви кажа, че трябва да вярвате, но вие сами трябва да опитате нещата. Защото всички са минали по този път. И вие вървите по този път. Вие не можете да мислите, както искате. Някой казва: „Аз мога да мисля, както искам.“ Не, ти не можеш да вървиш без светлина; ти не можеш да слушаш без уши; ти не можеш да обоняваш без нос. Значи, трябва ви по един орган за зрение, за слушане, за обоняние. Ти не можеш да възприемаш храна без устата, но същевременно виждаш, че устата изпълнява няколко функции. Тя се занимава с вкуса, с храненето, с дишането и най-после с говора, тя предава най-възвишеното у човека.

Понякога вие си говорите, казвате: „Мене Учителят не ме обича.“ Аз съм длъжен да ви обичам. Защо? – Защото съм от развитите хора. Ако не ви обичам, аз ще ви причиня най-голямата пакост. Това, което вие си говорите, аз го разбирам, но то е само ваше вътрешно понятие, което трябва да отговаря на действителността. Щом казвате, че не ви обичам, тогава аз съм от недоразвитите. Щом не ви обичам, тогава

трябва да ви мразя. „Ама, Учителят не ни мрази.“ Щом не ви мразя, тогава трябва да ви обичам. Среден път няма. Аз не мога да бъда индиферентен. „Ама, Учителят се занимава със себе си.“ – Не, това не може да бъде. Или трябва да имам вяра, или трябва да имам безверие; или трябва да обичам Истината, или трябва да обичам лъжата. Едно от двете.

Сега аз се спирам върху Любовта. Не се занимавайте с този въпрос, дали ви обичам или не. Като правя своите наблюдения, виждам, че хората разбират нещата по своему и казват на другите, че не ги обичам. Те казват: „Нашият Учител вече не ни обича. Той към нас вече не е такъв, какъвто беше по-рано.“ Аз разсъждавам и разглеждам защо вие взимате въпроса така лично. Като мислите по този начин, и вие имате право. „Не ме обичат хората“, казвате вие. Като отидете при един богат човек, той непременно трябва да ви даде да ядете. Казвате: „Той не ми даде да ям.“ Той ще ви прати при друг някой и ще ви каже: „Този човек е по-богат от мене. Той трябва да ви даде.“ Не, веднъж сте се спрели в моя дом, аз трябва да ви нахраня, нищо повече. „Ама, аз съм занят.“ Не, нищо не ме извинява. Да обичам някого, аз разбирам да му направя една услуга. Това е първата работа. Според мене любовта е най-важната работа. Няма друга по-важна работа от любовта. Ти ще дойдеш при мене и аз трябва да ти сложа да ядеш, или пък да задоволя всички онзи нужди на твоя живот. Това добро, което ти сам не можеш да си направиш, аз трябва да ти го направя и тогава ти ще тръгнеш на път. И този, другия, при когото ще отидеш, и той трябва да постъпи по същия начин. Та, вие ще спирате от станция на станция, докато един ден и вие се локализирате, станете от развитите. Тогава и във вашата станция ще спират.

Та, сега аз искам да ви дам идеята за Бога. Тя е много трудно възприемлива. Има светии, даже и велики адепти, които като дойдат

до идеята за Бога, се намират в едно велико противоречие. Има светии, които мислят, че Бог ги е забравил. Даже и Христос, като мина през едно голямо изпитание, казваше: „Господи, защо си ме забравил?“ Изтръгнаха се тия думи от устата му. Това е Исус, човекът. Той каза: „Ще си кажа това, което е на душата ми.“ Как мислите вие, не е лесно положението на Христа. Седи прикован на кръста и отдолу му се смеят и казват: „Слез от кръста, нали си от Бога изпратен. Щом не можеш да слезеш от кръста, ти си един самозванец.“ И той седи горе на кръста, как да им докаже. Да слезе от кръста, не може. Онзи, с Когото Той работеше, няма Го там. Най-после и Той намери едно разрешение. Когато каза: „Господи, в Твои ръце предавам духа си“, Той намери разрешението на въпроса. Той каза: „Господи, ти си се скрил вътре в мене.“ Той намери Истината, че Господ се е скрил дълбоко вътре, от външния свят. Христос обърна погледа си, да търси Бога не вън от себе си, но вътре в себе си.

Та има два начина. Единият начин е външен, по човешки, а другият е вътрешен. Като дойдете до вътрешния начин, ще има падане, ставане, кръст, плюене, плесници ще има. Ще има казване: „Радвай се царю Юдейски!“ Ще има въздишки. Няма да остане нищо, което да не мине през ума ви. И всичко туй подразбира, че Христос го изнесе. И Той каза: „Онзи, Който е създал света, Онзи, Когото аз познавам, Онзи, на Когото Любовта съм опитал, Той не може да бъде това.“ Христос остави всичко това настрана и казва: „Всичко туй, което минавам, не е вярно.“ Той туря всичко това настрана и казва: „Да бъде Волята Ти, Господи! Както Си бил всякога, тъй да бъде и сега.“

Това е философията. Вие ще разрешите този въпрос по своему. Не се плашете от страданията. И аз не искам да говоря за страданията. Не мислете, че и за мене страданията са нещо приятно. Аз не искам да ви накарам да обичате страданията, но аз искам зад страданията да

виждате Любовта. Следователно да се престрашите, като видите Любовта зад страданието, да прескочите туй страдание и да кажете: „Мечка страх, мен не страх.“ Ще минеш през туй страдание, то е само за един момент. И като го преминеш, ще кажеш: „Слава Богу, с малко минах!“ Като дойдеш до Любовта, ти ще придобиеш туй, което очакваш.

Та рекох, Онзи, Който бодърствува за вашите души, мислете за Него, мислете за великата Божия Любов. Ако ние не разбирате Божията Любов, другото мъчно се разбира. Един ден, когато останете сами, когато всички ви изоставят, когато самотността ви нападне, там ще се покаже нашата сила. А в такова състояние изпадат всички. Много пъти ще се преповтаря това положение и най-после, когато дойде последният път, вие ще разрешите въпроса.

Та рекох, както виждате тази година, с новия сняг, показва, че страданията са спрели хората и не знаят какво да правят. С това става едно задръстване. Всичките стълкновения в света стават когато някой се спре всред пътя и става сблъскване, вследствие на което и другите не могат да вървят. Та това неразбиране на хората показва навсякъде задръстване между техните чувства. Тази година гледайте да станете богати, да се освободите от вашата сиромашия. Да станете богати вътрешно.

Сега аз говоря за недоразвитите. Това е по отношение на външния свят. Срещне ви например някой ваш брат, вие очаквате да ви поздрави, а той не ви поздравлява. Вие очаквате, да ви се усмихне, а той не ви се усмихва. Защо? Братът го няма там. Неговата каруца е дадена под наем. Ти го срещаш с каруцата си, но той не е там. Втори път като намерите брата на каруцата, ще видите, че той пак ви се усмихва. Понякога каруцата може да се даде под наем. Той е направил услуга някому. А онзи, на когото е направил услуга, не ви познава, не ви се усмихва. Тъй щото, очаквайте брат ви да се усмихва, само когато

е на каруцата. Казвате: „Защо е така?“ Та и аз много пъти съм виждал мои близки приятели, които като спят, не ме виждат, нито ми се усмихват. Те са заминали за работа някъде. И аз тогава оставям една бележка с три думи, на тези, които спят: „Минавам през дома ви, но понеже вие бяхте заети с една много важна работа, затова си отивам, ще ме извините. Ще мина втори път, когато свършите работата си.“ Та, когато някой не е в къщи, аз казвам: Той е занят със сериозна работа. И като срещнете някой ваш приятел, който не ви поздравлява, ще знаете, той е занят със сериозна работа. Понякога и вие сте заняти със сериозна работа.

Та рекох сега, Христос изразява Словото, Словото на Любовта в света. Няма по-хубаво нещо от Любовта. Когато ние разберем онзи великия закон на Любовта, тогава и другите въпроси ще се разрешат. Когато разберем Любовта, Истината ще бъде в нас и ние ще бъдем свободни. Аз взимам думата „Свобода“ в смисъл, да се чувствам в състояние да направя всичко онова, което аз желая. И моите желания да бъдат в съгласие с всички закони, които Бог е поставил. Моите желания да бъдат в съгласие с всички добри хора. Да обичам, значи да съм в съгласие с Волята Божия, да съм в съгласие с всички добри хора, които служат на Бога. Това разбирам аз, добър човек“. И сега, пожелавам ви всички да бъдете добри, да служите на Бога. И вашата воля да бъде в съгласие с Волята Божия, и с волята на всички добри хора. Не само тук, но и навсякъде.

Сега аз мога да ви дам и голи обещания, да ви кажа, че всичко ще се оправи. Какво разбирате под думата „всичко ще се оправи“? Всичко ще се оправи, когато жадният стигне до извора. Всичко ще се оправи за гладния, когато стигне в гостилницата или в дома си, дето има храна. Всичко ще се оправи за болния, когато изгрее Слънцето и дойде светлината. Та именно, всички трябва да се върнем дома си. В притчата за блудния син има две страни. Единият брат, който

вършеше волята на баща си, остана при него. А другият, който вършеше своята воля, замина в странство. Единият беше по-млад, а другият беше по-стар. И при това, младият, след като ходи дълго време и изпохарчи всичко, каза: „Не върша аз Волята Божия, виждам обеднях." Имаше в него нещо криво, затова той обедня, казва: „Аз трябва да се върна при баща си, да върша неговата воля." Туй желание, да се върне при баща си, това е неговата придобивка – смирението. А онзи, който вършеше волята на баща си, като видя брата си, разсърди се. И двамата братя се изпитаха. Бащата трябваше да се върне при големия син, да го увещава, да му каже: „Синко, аз зная каква е твоята слабост, ти мислиш, че това, което е за тебе, ще го дам ма брата ти. То си е твое. Но Любовта изисква, щото този твой брат, който бе мъртъв и оживя, който беше изгубен и се намери, да дойдеш, да му се порадваш, да покажеш любовта си, да не бъдеш толкова егоист. Радвай се, както и аз се радвам!" Сега аз мога да опиша какво е минало през бащата и възрастния син, който погледна баща си, повярва и се събраха заедно.

Та рекох, трябва да се събуди доброто във вашето естество. Едновременно вие сте и младия син, който всичко е изпоял, и онзи, възрастния, който само е работил, а нищо не е ял. И двамата се намират в едно особено положение. Но ще дойдат при баща си. Те идват от две точки: от едната страна виждаме, че ти не си това, което трябва да бъдеш, а от другата страна виждаме, че си това, което трябва да бъдеш. Тогава виждаш, че ти си работил толкова време при баща си, но той не е заклал теле за тебе. Едно съмнение се явява. Ти ще се примириш, когато бащата дойде при тебе и повече няма да се цупиш. Думата „цупене" в моя ум не е хармонична, не е изразителна, но под цупене се подразбира човек, който не мисли. Това е една фраза само. Вие знаете какво нещо е цупене. По някой път красиво е да видиш как едно дете се цупи. Някой не знае как да се цупи. Детето има един

особен израз на лицето си, когато се цупи. Тогава баща му, майка му дохождат при него, увещават го, милват го и най-после то погледне тържествено, съгласи се да дойде при тях, отстъпи, лицето му просияе, стане весело и казва: „Не трябва да ме карате, да ме изкушавате, да ме излагате да се цупя. Вие трябва да бъдете много внимателни с мене, защото като се нацупя, лоша е работата.“ И тогава майката дойде, потупа го по гърба и каже: „Друг път няма.“ Бащата дойде, също го поглади.

Та сега желая вие всинца да бъдете от развитите. Второто положение, което ще ви кажа, е следното: Няма да ви казвам дали ангелите ви обичат, дали светиите ви обичат, но Господ ви обича. Онзи, Който ви пратил на Земята, Той мисли за вас, Той ви обича и вие не трябва да имате никакво съмнение в Неговата Любов. Най-после Той ще изведе всичко до край. Как и по кой начин, ще видите. Всеки от вас може да има някой свой възглед, оставете вашите възгледи настрана. Вие можете да мислите, както искате, но туй, което опитате, както се разрешават въпросите, това е право. Никога не коригирайте едно Божествено разрешение. Не казвайте: „Ама, аз така мисля.“ Както стават нещата, тъй е най-добре.

Та сега, ще излезнем вънка, ще направим упражненията. Мислихме да ги направим с музика, но времето ни попречи. Сега ще направим само 6-те упражнения. Ако речем всички да ги правим, то не е за вас, не сте всички юнаци. Сега ще излезем без музика.

Поздравявам ви с Новата Година! С Годината на Божията Любов! Цялата година е Божия Година! Всички да бъдете радостни и весели!

7.15 часа сутринта

(Всички вън, на поляната, на снега си направихме 6-те упражнения. Поздравления. Всички целунаха ръка на Учителя. Небето покрито с бели облаци.)

27 школна лекция на Общия Окултен клас 22 март 1933 година, сряда Изгрев.

УСТАТА (продължение)

5 часа сутринта
Добрата молитва

Човек се отличава по това, че мисли. Ако речем да определим какво нещо е човешката мисъл, ако човек няма мисъл, той не може да я определи. Ако човек е без мисъл, той е животно. Кое е онова, което отличава животното? – Чувството. Но, ако и чувство няма човек, тогава какво е? – Може да кажем, че е едно растение. По какво се отличава растението? Растението обича да расте. Ако растението няма този процес на растеж, тогава няма растене, тогава е минерал. Човек мисли, животните чувствуват, растенията растат. Някой казва: „Да растеш." Под това подразбираме да станеш човек. Ако растеш без мисъл и без чувство, тогава ще бъдеш растение. А пък, ако растеш и чувствуваш, ще бъдеш животно. Човек като расте и порасне, има чувство и мисъл, тогава е човек. Някой път хората се уподобяват на животните и като уподобиш някой човек на някое животно, става му мъчно. Като му кажеш, че е подобен на гълъб, на пиленце, кокиченце, тогава не му става мъчно. Като му кажеш: „Моето гълъбче, моето пиленце, моето кокиче", не му става мъчно.

Ние изучаваме живота. Животът има известни качества. Ако тези качества ги няма, тогава не е живот. Вие искате изведнаж всичко, то е пресищане. Пресищането не е учение. При учението учиш едно нещо, за да го знаеш. Например изучаваш човешките уста. Какво нещо са човешките уста? Най-първо устата е едно място, през което човек приема храната си. Устата е необходима за човека. Без уста човек няма да бъде човек. С уста е човек. Първото нещо е да възприемем храната. А пък една от неговите функции е да говори

човек с устата си. Най-първо възприема храната физически. От това зависи какъв ще бъде живота му, а пък от словото, което изказва човек, се определя какъв е човек. От всяка дума, която човек казва, той или ще се осъди, или ще се оправдае. Казано е: За всяка праздна дума ще даваш отчет. Ти всякога ще бъдеш отговорен за това, което влиза в твоя стомах, дали го знаеш или не, нищо не значи. Колко пъти не сте се пропивали? Влезе нещо в стомаха ти, което не е трябвало, тогава отговаряш за това, което е влязло в стомаха ти. Някой път, ти е дадено нещо, което не е сготвено добре или в некалайдисан сад. Също така е и за всяка една дума. Това влиза в хигиената на живота. Тази дума, която ще кажеш, ще влезе във вашия ум или ще ти причини или радост, или скърби, или някоя малка тъга. Ние говорим за физическия живот, как трябва да се говори. Че езикът, който имате, този език е инспектор за продоволствието. Той ще даде директива, коя храна ще влезе в стомаха.

Също езикът дава директива, как да излизат думите. Вие не сте наблюдавали как поставяте езика в устата, когато говорите. Той се движи в разни посоки, но от тези вътрешни движения на вашия език, зависи каква ще бъде речта ви. Онзи, който не разбира движението на езика, той казва: „Кълчене.“ Кълчене няма в природата. Кълчене има само в невежия. Някой човек, като върви, се клати наляво и надясно. Много естествено. Вие сте гемия, която се клати наляво и надясно. Значи, като губите равновесие на една или друга страна, тогава вашето море е развълнувано, тогава вълните не ги бият отпред, а странични вълни има. Ако един кораб е тръгнал в морето и има вълни, какво трябва да прави човек? Да се спре и да се моли ли? И да казва: „Моля ви се, недейте се движи, трепери ми сърцето.“ Вълните не искат да знаят, че ти трепери сърцето.

За да бъде знанието полезно, това което сполучи, може да бъде за нас всеки ден полезно. Има едно истинско знание, от което зависи

нашето щастие. То зависи от много малки работи. Стани сутрин, направи си молитвата, иди при Бога, поблагодари Му, че си станал. У вас има желание някой път да се запознаете с големи банкери. Искате да имате богат баща, някой учен, професор. Щом дойдете до Бога, казвате: „Тази работа не е за мен.“ Тази мисъл отде е влязла в ума ви? Защо ви е страх да отидете да се помолите на Бога? И при това нямате търпение да се помолите. Но гледате за 1 – 2 минути да изкарате молитвата. Няма ли да бъде смешно, като отивате в училище, да кажете на учителя: „Бързам, не ще мога да остана до края на лекцията.“ Тогава учителят ще ви каже: „Щом си имал работа, да не беше идвал.“ После, ако влезеш в училището, ако кажеш: „За това знание не съм дошъл, това знание не разбирам, то не е полезно.“ Ти още не знаеш кои неща са полезни. Има неща, които ние мислим, че са полезни, а има някои неща, които мислим, че не са полезни. Например всички мислим, че сиромашията не е полезна, че богатството не е полезно. Прави са, но кога богатството не е полезно. Яденето е полезно, когато ядеш умерено. Но щом преядеш, тогава е вредно. Някой път, когато не си ял и не чувстваш глад, ти си в нормално състояние. Ако ти не чувствуваш, че си гладен човек, ти си болен. Гладът всякога показва, че от тебе човек ще стане. Човек, който не гладува, не може да напредва. Казано е: „Който гладува и жадува, ще се насити.“

Искам да ви изнеса някой положения, които са верни. Верните положения в света, от където и да дойдат, са верни. Аз нося една златна монета в джоба си, дали съм добър или лош, монетата е златна. Тя не става златна от моята доброта. Златната монета, и при добрия, и при лошия, е златна. Има все същата цена. Човек може да има известно знание. Знанието е ценно. Едно нещо, което знаеш, е като една монета. За някого казвате: „Този човек е лош“.

Обаче стига му ума на този човек. Хората имат повърхностни разбирания за добър и лош човек. Лошият човек е в процес на живота, лошият човек е на изпитание, утре той ще дава отчет за живота си и добрият човек ще дава отчет. Устата ти или ще те оправдаят или ще те осъдят. Като имаш уста, ще даваш отговор за устата си, ще даваш отговор какво си ял, колко пъти си ги отварял. Като ти даде яденето гостилничарят, ще платиш. Той гледа колко пъти отваряш устата си и от твоето ядене познава дали ти обичаш яденето или не. Също така и домакинята познава по физиономията на устата на мъжа, дали яденето е добро или не. Някой път има кривене на устата. От вашите уста вие ще се оправдаете или ще осъдите и ще платите. Като влезете в гостилницата, защо плащате? Защо ви се отваря устата? Влезете в някоя гостилница и гостилничарят ще ти каже: „Платете ми."

Едисон искал да направи една шега. Той отива в града Ню Йорк, да угощава няколко учени гости. Едисон казва: „Донесете супата." И той капва по една капка в супата. Супата замръзнала. Станала лед вътре. Вика гостилничаря, той казва: „Господине, тази супа беше топла, а сега е замръзнала, така не става." Донасят следното ядене, той пак капва от своята течност. Носят бифтек, печено и той се смразил. Носят печени кокошки и те замръзват. Едисон казал на гостилничаря: „Вие с нас се подигравате." Гостилничарят казал: „Това с нас не се е случвало, това е една магия." Викат съдържателя и не могат да си обяснят. Не яли и Едисон платил. Едисон се посмял. Казал после на гостилничаря: „Направих един научен опит." Като се научил за това гостилничарят, взел му 4 – 5 пъти по-скъпо за яденето.

Фиг. 1

Тук имате една нормална уста. Аз имах един образец на уста, нарисувани от един художник. От физиологическо гледище е интересна човешката уста. Някой път горната уста отпуща повече светлина, а долната издава повече топлина. Това е едно състояние, което е нормално. Когато горната уста дава толкоз количество светлина, каквото количество издава долната уста, тогава устата са в нормално състояние. И това изпущане на светлината от горната устна, се изразява и външно. При всички забелязвате светлината. Някой път нали се явява червеният цвят на устните. Това е разложена светлина. Ако този червен цвят на вашите устни е анормален и не е правилен, то няма достатъчно количество светлина и топлина. Нормално е, когато качествата на светлината и топлината са еднакво добри, тогава цветът е нормален. Та, горната устна издава повече светлина, а долната – повече топлина. Или с горната устна човек мисли повече, а с долната чувствува повече. Така че, ако искаш да мислиш, когато някой човек направи погрешка и мисли, той ще събере долната устна, а горната устна се издава повече.

Всеки един от вас си има по една наследствена черта. Някой от вас си е притиснал устата, той иска да се докара, да бъде красив, Оставете това. Ще се освободите от всичко това. Ще се освободите от модата. Хубава е модата, но когато модата стане един навик, тогава не е на място. За една секунда да носиш една мода, разбирам, но цял живот да носиш една мода, не разбирам. Вие, като изучите някой човек, казвате, че този човек е лош, но за да се произнесе върху някой човек, че е лош, това прилича на следното: Огънят или е загаснал или гори. Питам: този въглен гори ли или е загаснал? Но, ако този въглен е хванал само малко пепел отгоре, а вътре въгленът е жив, тогава този огън, привидно е загаснал. Ще подухаш този въглен и ще има огън. Пепелта си е пепел, но разглеждаш вътрешното съдържание на човека. Човек има едно съдържание, което не се изменя. Зад

човешкия характер седи един човешки ум, а пък зад човешкия ум, седи една душа, а зад душата седи един дух. Няма да ви обяснявам нещата.

Умът е това, което отличава човека. Чувствата, които се проявяват в него, това са директивите. Чувствата дават директивите на ума, за какво да мисли. Вие всякога мислите само за това, което [чувствувате]. Чувствата предшествуват човешката мисъл. Мисълта не произтича от чувствата, нито пък чувствата, но по закона на своето проявление, мисълта не може да се прояви, преди за започнат да действуват чувствата. В създаването на човека най-първо са се явили чувствата, после човешкия разум, човешката мисъл.

Фиг. 2

Фиг. 3

Тази нарисуваната уста (**Фиг. 2**), този дефект се е явил преди 4 поколения. Един човек, който е умен, линията не е много изкривена, тя е малко изкривена. Линията показва качествата на човешките чувства. Зад тази линия седи един благороден ум. Тази линия може да се огъне (**Фиг. 3**). Сегашните физиогномисти, които изучават човешката уста, изучават само фактите.

Аз снощи бях на един концерт, пред мене беше една млада дама. Ухото, устата – правилни, но челото не е правилно, Божественото, времето не е развито, такт няма. Аз разделям челото на три части, крайните части, дето е изразен такта, няма ги. Тя иска да види кой е зад гърба ѝ, приказва с друга дама и хвърля поглед назад и тя ме наблюдава. Тя ме наблюдава да види кой съм, дали съм млад или стар,

а пък мене ме интересува научната страна, гледам челото ѝ, гледам какъв е умът ѝ. Тази млада жена обича дреболиите. Много е добра, но в малките работи обаче, ако останеш да живееш с нея една година, ще си вземеш шапката. Аз вземам в съображение очите ѝ, устата ѝ, носа ѝ, челото ѝ, за да изкарам заключението и тя схваща моята мисъл и си мисли, че бамбашка[229] човек седи отзад и тя хвърля поглед крайно любопитен. Тя в малките работи е любопитна. Хубаво е любопитството, но изискват се известни условия, за да познаеш човека. При известни условия ще го познаеш, не всякога условията са благоприятни, за да изучаваш човека, и някой път човек е дегизиран.

За някои хора сме чували следните думи: „Остави го, той е страшен", и като погледна, зад този, страшния човек, се крие нещо хубаво. Отвън е страшен, а пък вътре е добър. Мене ми представиха една млада дама, много добра, от високо общество. Тя люби един момък, трепнало ѝ сърцето, имаше известно разположение към него. Но момъкът е сприхав отвън, няма маниери. Господарят му такъв, че дела на общо основание. Казват на момата: „Виж го, малко груб е той." Момата казала: „Той е груб, но има нещо вътре в него друго." Младата мома на какво основание казала това? Каквото е вън, не иде отвътре. Ще кажете, че тя има интуиция. Не е само интуицията. Интуицията схваща ония черти на лицето, които обикновеното съзнание не може да ги схване.

Имаме някой път следния случай, трябва да бъдете много внимателни. Някой човек ти говори и тебе ти трепват известни линии, това е неспокойствие. Мъдрецът, като те среща, той казва: „Това не е ценно." Но той не се възмущава, той няма да те сади, когато отиваш да му говориш. Всяка дума той ще тури на своето място и след това той си прави своите изчисления, колко думи си казал. Мъдрецът, след като си му говорил един час, той ще види

---

[229] Бамбашка – (тур.) странен, различен.

колко думи си му казал, запример – хиляда думи. Той, като определи тези думи по качество, от тях вече ще определи твоя характер, какъв човек си. Това е закон на Невидимия свят.

Искам да ви наведа на правата мисъл, понеже някои от вас мислите, че сте умни, че сте религиозни, че сте добри, аз бих желал да бъде така. Но човек не трябва да лъже себе си. Дръжте си едно правило: не бъди много мек спрямо своите погрешки, нито много строг спрямо тях, но по средата. Щом имаш една погрешка, обърни внимание. Особено на малките погрешки. Големите погрешки лесно се поправят. Например имаш един навик да пееш и се отказваш. Преди 15-16-17 години един попски син казал на баща си: „За вино не ме пращай, аз не пия вино. Ако искаш да пиеш вино, ще си наточиш сам.“ Баща му казал: „Иди, купи тютюн.“ Синът казва: „Не купувам!“ Убеждение е това. Бащата става, кряска, казва: „Аз тебе съм те раждал, учил съм те.“ Синът казва: „Затова ме прати на училище, та когато искаш да пиеш или да пушиш, да не ти давам вино или тютюн.“ Попът казва: „Виж го какъв е!“ Синът казал: „Татко, ти като отидеш горе, какво ще каже Христос? – Един пияница поп. Аз Съжалявам да те видя в пъкъла. Желая да те видя в Царството Божие. Като влезеш в Царството Божие с тютюн, ще те изпъдят светиите. Ти светия не може да бъдеш.“ Синът излиза вън и седи. Попът си казал: „Прав е синът.“ После попът ми разказваше това. И попът си казал на себе си: „Няма да пиеш вино. Прав е син ми.“

Ние трябва да образуваме в нас известни качества. В живота има една приятна страна, когато човек придобие едно хубаво качество, колкото и да е малко, то е цяло богатство. Аз предпочитам да придобия едно добро качество на добродетел, на истината, отколкото да бъда цар. Какво от това да бъда цар, а пък да има тези терзания. А колко струва мирът ти? Вие не знаете ценното в живота. Този мир, който има в душата си човек, той струва повече, отколкото всичкото

богатство на света. Невинността в човека е друго едно богатство. Докато човек е невинен, той е човек, като престане да бъде невинен, тогаз е изгубил. Вие трябва да се пазите от личните работи. Личното в природата има много лоши последствия. Никога не изучавайте от лично гледище един човек, когото проучвате. Вие да не сте заинтересовани. Искате да знаете дали е добър или не. Така не се изучава. Всеки учител трябва да изучава ученика дали се учи или не, а не дали е добър или лош. Това трябва да го остави на втори план. Учи ли или не учи; разбира ли като учителя или не разбира; прилежен ли е или не е прилежен. След това другите работи ще се наредят. Важно е за вас дали учите или не. Вие казвате: „Аз съм добър човек." Аз считам това, че си добър като една необходимост. Вие не можете да бъдете умен човек, ако не сте добър. И ако вие кажете, че сте добър човек, а умът ви не работи, тогава вие сте в едно противоречие. Ти казваш: „Аз имам всичкото добро желание." Тогава, ако имате доброто желание, вие трябва да мислите. Като не мислите, значи нямате добро желание. Ако учите, значи вие обичате истината.

Някой път вие имате зъб някому, не искам сега да изнасям патологическите черти. Тези черти на характера ще ги срещнете в когото и да е и дето и да отидете, само че в другия свят ще ги разбирате по-добре, при по-голяма светлина. За да направиш едно добро дело, зависи как ще си поставиш устата, как ще си мърдаш устата. Трябва да знаеш как да си мърдаш устата. Имаш едно предприятие и ако си отвориш устата съвсем, тогава ще пропаднеш. Или отиваш да държиш изпит по някой предмет, по астрономия, математика или естествените науки и си отвориш устата. Нищо няма да успееш. Ще прибереш малко долната устна, ще мислиш, там при професора. Още като влезеш при професора, той, като те види ще мислиш. Като влезеш при него, трябва да направиш едно съединение между твоя ум и ума на професора. Като влезеш при професора, още

при влизането ще знаеш коя страна да вземеш, дали лявата или дясната страна. Някой път, ако си седнал насреща му, той ще те скъса. А пък някой път, като седнеш от дясната му страна, той е разположен. Ако седнеш четири пръста на дясно, ще минеш с шест, а пък на средата, ако седнеш ще те скъса. Четири пръста на ляво, ако седнеш, пак може да минеш.

В средата на някой уста има вдлъбнатина. Тази уста е пасивна. По отношение на външния свят, но по отношение на самия човек, този човек мисли в себе си. Този човек се намира в положение, като че е в опасно място и съзнава опасността. Ако линията на устата е права, този човек казва: „Аз пет пари не давам за нищо." Той е банкер. Казва: „Ако другите хора имат, това не ме интересува." И човек с такава права уста нищо няма да ти даде. Ако имаш такава уста, ще трябва да я измениш. И човек с такава уста, ще отидеш в ляво или в дясно, но ще избираш и времето: няма да отидеш при човек с такава уста, когато е дъждовно и има вятър, но ще избереш хубаво време и ще се облечеш елегантно, изящно, право ще го гледаш в очите и ще му дадеш всичкото уважение, да събудиш нещо в него, че спрямо него имаш голямо уважение или почитание и веднага ще се отвори сърцето му. И в него линията му ще се измени на устата. Защото винаги са отивали при него хора, които са имали нужда от него. А пък сега гледа човекът и линията на устата му ще се огъне. Това изкуство го знаят младите моми и младите момци. На такъв банкер само една красива мома може да огъне линията на устата. Правата линия е изменчива.

Вие казвате: „Аз не искам да се занимавам с хората." Писанието казва: Трябва да угодим на Бога. Как ще угодиш на Бога? Като отидеш при Бога, трябва да разбираш какво Той иска от тебе.

Сега ние се вглъбихме и вие казвате: „Към кой тип спадат моите уста?" Аз ви давам модел, та като работите, да направите такива уста.

Думата „остаряване“ оставете настрани, и думата „млад“ я оставете настрани, като два противоположни полюса. Младият и старият си приличат. В някои отношения си приличат, а в някои отношения не си приличат. Детето е невинно, но е невежествено. Лицето нека се набръчка, но правилно да се набръчка. Ще работите сега физиологически. Щом вземеш клечка и не знаеш как да я драснеш, какъв резултат може да има. Някой път с кибритената клечка може да запалиш свещ, но трябва да знаеш как да я драснеш и ако това място, дето трябва да драснеш, е развалено, няма да има никакъв ефект. Най-първо образувайте си идеята, че устата ви са хубави и който има тънки устни, да ги направи дебели. Който има дебели уста, да ги направи по-тесни.

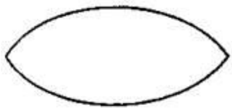

Фиг. 4

Да кажем, че тази, уста е много дебела. Между устата и носа има едно съответствие. Ако измерите математически дължината на носа, широчината на носа долу, после дължината на устата, тези величини имат отношение с разстоянието между очите. Но, ако се спра подробно върху това, нищо няма да разберете. Един брат сега се учудва, неговите уста имат такова положение, краищата на устата спадат надолу, това е едно състояние на мъчнотии (**Фиг. 5**). Когато краищата се подигат, това е благоприятно.

Фиг. 5

Та, не спущайте устата надолу, това е песимизъм. Сутринта като станеш, направи едно упражнение, ще ви дам едно упражнение, което

да правите. Някой път човек трябва да знае как да пипне веждите си. Младите постоянно си гладят мустаците. Много хубаво правят. И младата мома се усмихва. Но, ако го прави през целия си живот – хубаво е, но тя го прави до 25-тата си година, докато се ожени. А пък първото положение е истинското. Онази, младата мома с китките, то е Божественото, хубавото е било там, а после пък закъсали работите. Това са крайности в живота. Те не са нещо от Бога, а от дявола. Ще благодариш на Бога за челото. Ще пипнеш челото си и ще поблагодариш на Бога, ще пипнеш носа си и ще поблагодариш на Бога. Ще се поогледаш малко, ще имаш чиста кърпа и ще изтриеш устата си. Те са физиологически неща, които внасят здраве. После ще дойдат другите неща. Ние правим известни гимнастически упражнения отвън. Те не са нищо в сравнение с онези психически упражнения, които правите всяка сутрин 5-10 минути и ще бъдете целия ден разположен. А пък някой път изпитвате горчиви чувства.

Хубаво е да срещнеш една красива уста. Колко хубаво е това! То е изражение на любовта. От горната устна да излиза светлина, а от долната топлина. Ние сме пратени на Земята, за да ни даде Господ доброто, благото. И старите имат любовници, и младите имат любовници. Само че, като бяхте млади, вашите любовници ви обичаха, а на старите – вашите любовници не ви обичат и затова сте недоволни. Сега да ви приведа примера: Някоя стара баба си е отпуснала устата надолу, това показва, че от всичко е недоволна. Аз я виждам за пръв път и рекох и: „На млади години си била много красива.“ Тя въздъхна. Рекох ѝ: „Има едно ново изкуство, с което старите хора могат да се подмладят.“ Тя се поусмихна. Рекох ѝ: „В Небето няма стари хора.“ – „Това е вече на онзи свят, синко.“ Аз ѝ рекох: „И на онзи свят, и на този свят законите са еднакви.“ Божествената Любов е всякога чиста, също и Божествената Мъдрост. Няма противоречие в тях. Аз, като погледна тази, старата жена, по

лицето тя се подмлади. Казва: „Такива хора като тебе, ако идват, не бихме остарявали.“

Има една черта у тези, които вярват в науката и религията, че те осъждат някого и казват, че бил грешен човек. Не садете злото в човека. Така ти ще осакатиш човека. Извади това зло от човека. Това е една змия, която се е скрила, изкарай злото навън. Като кажете, че този човек е лош, че онзи човек е лош, с това вие пакостите на себе си и на другите. Влязла е една змия между яйцата и като влезе змията между яйцата, яйцата не станаха змийски. Ти казваш: „Лоша е устата.“ Има външни причини, които са деформирали вашата уста. С неправилни уста не може да се молиш. Ще те изхвърлят с такива уста. Ще отидеш при Бога свободно, за нищо няма да мислиш. Иди при Него с най-хубавото разположение.

Лицето ви за 4-5 години да стане съвсем друго. Сега, като вървите по този път, в лицето ви има известни промени, подобрения. Вие казвате: „За следующия живот.“ Оставете следующия живот. Животът е един. Животът е непрекъснат. Ставане, лягане са процеси, а животът е един. И ако ти си умен човек и в съня си, и в будно състояние ще живееш. Ще живееш два различни живота. В съня си ще почиваш, а пък в будното състояние ще работиш. Когато не си добре настроен, тогава си на сън.

А пък във време на енергичния живот ще работиш.

Най-напред да знаете колко е широк носът и колко са големи устата. Някой път е хубаво да имаш големи уста. Има една песен, която ще учим. Тя е песен за човешкото лице. *(Прочете се „Химн на Великата душа)* „Грее слънцето, светло е навсякъде, обвита е земята с топла дреха. Събужда всичко живо, тече вода, расте тревата, свежест лъха навсъде. Всичко се движи, пълзи и лази, хвъркат птиците, бягат сърните, вее вятърът, а човекът стои и мисли, що да прави. Чува се радостната песен: Велик си Ти, Господи, велики са Твоите дела,

велико е името Ти, над всичко. Ти цариш в сила и живот, в знание и Мъдрост, Истина, Любов.“

Младите я имат вече. Ще я учим. Малко е мъчна. Това е една песен, в която няма нищо отрицателно. Там е казано така: Човекът стои и мисли що да прави. Какво трябва да прави човек? Трябва да учи. Сега трябва да учите и от вашето учение зависи по-нататъшния ви прогрес. Не, че досега не сте учили, но сега имате едно по-правилно схващане. Да бъдем една сила. Аз наричам силен човек този, който може да се огъне. Едно въже да се огъне, но да не се скъса. Да е яко въжето. Онзи човек е характерен, който при каквито и условия да го туриш, да не се къса. И цялата земя да му туриш, пак да не се къса. В мъчнотиите да не се късаме.

Бог ни изпитва. За първия ден на сътворението на света Бог намери, че е добър, а за втория ден не каза нищо. И най-после направи човека и каза, че е добро, това което Той направи, но сега имаме една работа недовършена. Работата на втория ден е недовършена в нас. Сега Бог ни изпитва да се произнесе дали това, което вършим, е добро или не. Дали това, което желаем и онова, което правим, е добро. Та онова, което сме учили и придобили, да види Бог и да каже, че е добро. Да каже: „Моите деца са учили добре.“ По-хубаво нещо от това няма.

28 лекция, 29.Ш.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ОКОТО

5 часа сутринта

Добрата молитва

Тази рисунка е като предметно учение. Човек има две очи: Едното око засяга неговото сърце, а другото засяга неговия ум. От физиогномическо гледище, когато очите са изпъкнали, това показва присъствието на добре развити чувства. Когато очите са малки, умът е по-слабо развит. У животните, у сърната, заека има големи очи, изпъкнали. Малки очи има свинята. Къртицата има малки очи. Котката има големи очи. Това са общи твърдения. Изпъкналите очи се дължат на нещо. Зад очите седи центърът на човешката реч. Изпъкналите очи показват разумността. Хората с изпъкналите очи могат да говорят по-добре, а пък хората, у които очите са по-малки, речта у тях е малко развита.

Зрението у човека, очите са свързани с човешката душа. Това е най-великото, разумното в човека. По отношение на зрението, у животните очите нямат такива приспособления, както у човека. У птиците другояче е поставено зрението, а у човека другояче. Съвременните очи са място за тониране на човешкия организъм, да се държи мозъка в едно нормално състояние. Човек, който възприема нормално светлината през очите си, неговият мозък е нормален. Когато очите не са в здравословно състояние, тогава и мозъкът не може да функционира правилно.

Сега аз говоря за очите, а пък има подробности и за клепачите. Някой път очите са отворени. Колкото очите са по-обемисти, колкото отворът е по-голям, толкоз повече впечатления може да възприеме човек. Човек може да възприеме повече впечатления, отколкото може

да обработи. Обаче във всеки момент човек трябва да възприема толкоз впечатления, колкото обработва. Светлината, която влиза в човешкото око, има значение не само човек да гледа с нея, но тя и вътрешно ползува човека. Затова човек трябва да държи очите си в нормално състояние.

Изобщо човек трябва да избягва всички онези предмети, които могат да развалят неговия поглед. Човек трябва да избегне да гледа грозните фигури. Например гледате един човек, който има лош навик, някакво изкривяване на устата си, на носа си и се интересувате, защо са се изкривили носът и устата. С това трябва да се занимават само учените хора. Невежите, като гледат дефектите, ще ги усвоят. Всяко нещо, което се отпечатва в човешкия мозък, ако човек не се освободи от него, то се отпечатва и на неговото лице. Затова човек трябва да се учи най-първо да гледа красивите работи в света. А пък грозните работи да гледа отпосле, когато стане мъдрец. А пък детето, с грозотиите в света да не се занимава. Това е здравословното състояние в света.

Често при възпитанието, децата едно друго се закачат, правят си кривене, гримаси, това е вредно. Всеки един от вас трябва да търси, да вижда онова, което е красиво. Отлично е някой път да намериш добре поставени очи. Ние някой път, когато се намерим в някоя неприятност, си хващаме корема, свиваме си очите и лицето. Защо? Именно като те боли корема, ти си отвори очите, за да възприемеш повече светлина и да се лекуваш по-добре, а пък ти се стискаш, то е един навик. И някой път ние мислим, че като си свием очите и веждите, престава болката. Мислим, че това ще действува лечебно. И най-малката болка, където и да е, се изразява на очите, свиват се очите. Това са посторонни работи.

Можем да кажем, че най-големият дар на човека са неговите очи. Най-последния дар, даден на човека, са те. Очите са прямо свързани с

мозъка. Ако е сляп човек, не може да говори добре. От зрението се е образувала човешката реч. Ти говориш на един човек, когото виждаш. Ако не го виждаш, в тебе няма да има желание да говориш. Следователно речта има връзка с очите. Ние искаме да влезем в контакт, което съществува с всяко нещо н природата. Има някой предмет, с който не може да се разговаряме. А пък има някой подобни на нас и с тях говорим. Очите се сформируват според степента на човешката разумност.

Някой път обичате да натискате очите. Не. Никога не натискайте очите си. Никога не правете това. За очите си имайте особена кърпа. А пък, ако ви болят очите, разтривайте костите зад ушите си или слепоочните кости, но никога не натискайте очите си. После човек трябва да се отучи от този, лошия навик, да търси с очите си да види някой дефект в другите. Сегашните хора са достигнали до една култура, че някой, като види другиго, вижда някой недъг. Ти, като видиш някой недъг у другите, те не са ни приятни. Но същевременно вие не знаете, дали този недъг, който не обичате у някого, дали го няма у вас.

В окото има една зона, една плоскост. Тя е свързана с корена на човешкия нос. Когато лъчите на човешкото зрение минават по тази плоскост, тогава човек е занят с материалните работи, с грубите предмети. Запример ние говорите на някой човек, а той си държи очите под плоскостта отдолу. Долу е насочен погледът. Например учителят говори, а детето гледа надолу. То възприема светлината от земята. Следователно то не може да възприеме една светлина, която да въздейства на мозъка и такова дете е винаги упорито, своенравно. Когато започваш някоя работа, изучаваш някой предмет и гледаш на земята, нищо няма да свършиш. Някой мисли наведен. Но, ако си отправиш главата надолу, а същевременно обърнеш погледа си нагоре, тогава е добре. Но, ако гледаш надолу и погледът

ти е обърнат надолу, тогава нищо няма да свършиш, какъвто и да си – художник, музикант и прочие.

Ние сме заобиколени с един разумен свят. Разумният свят вън от човека е важен. А този разумен свят се изразява с поставянето на известни предмети. Небесните тела се движат. После имаме израстването на растенията, течението на водите, образуването на облаците, движението на животните, това съставя предмети на човешкото зрение. Например вие виждате котката, заека, но не знаете произхода им, не знаете какви сили седят зад котката и заека. Заекът е едно същество на крайна осторожност[230]. Мислите, че заекът е много глупав, ни най-малко не е глупав. Той мисли много. Но не е намерил начин как да се защищава. Той е намерил, че задните крака да бъдат дълги, той е успял да направи задните си крака дълги, за да бяга и казва: „Спасението е в дългите крака. Колкото по-бързо бягам, толкоз по-добре.“ Къде е приложението на тази философия у човека? – Всеки предмет, който може да ти причини някаква вреда, дръж го далеч от твоето съзнание. Една лоша мисъл е като мечка, пор, лисица. Отстрани я. Тя прилича на някоя мечка, на някой вълк, който минава край заека и може да му одере кожата.

Физиогномистите искат да познаят човешкия характер, но те го познават частично. Например те говорят за изпъкнали очи, за малки очи. Има някои прояви в очите, които са временни, но има лоши хора така дегизирани, така добре си държат очите, че ти трябва да бъдеш мъдрец, за да познаеш. Ти трябва да се учиш да различаваш светлината на човешкия поглед. Ще изучиш най-първо външната обстановка на окото, доколко окото е създадено правилно и е добре поставено. Зеницата на окото не трябва да се разширява много. Тя трябва да има нормално разширение, ако се разширява много или малко, тогава не е добре. После, движението на окото не трябва да е

[230] Осторожен – (рус.) внимателен, бдителен, предпазлив.

голямо. У някои хора окото има постоянно мърдане, бързо се движи, това не е хубаво. Това показва, че неволните мускули постоянно движат очите. Такъв човек не е спокоен духом. Човек трябва да бъде спокоен, за да движи окото нормално. Окото представя Слънчева система, Слънцето.

И действително, от всички други органи, очите доставят най-голяма радост, когато те са в съгласие с другите органи – ухо, нос, уста. Окото носи едно голямо благо, когато то е в хармонично съпоставяне [с] ушите, носа, устата. Когато се излиза вън, всред природата и се гледа Слънцето, вие не трябва да гледате само слънчевия диск, какво е Слънцето, но трябва да гледате външната обстановка, хоризонта, облаците, на какво място е поставено Слънцето, всичко трябва да гледате. По този начин се образува една картина. Всеки един изгрев трябва да остане като една хубава картина в съзнанието ни и тогава тая картина може да я обработвате.

Та, първото нещо: с окото човек е свързан с външния свят. Окото служи като проводник на човешката реч. Когато очите на човека са издадени, обемисти, тогава речта е развита. Окото е, което постоянно подхранва разумната човешка реч. А когато се развали човешкото око, разваля се неговата реч, разваля се неговата мисъл. Та човешките очи са свързани с човешката мисъл. Ако сега възприемете чрез очите си известна светлина, която ще даде ход само на вашите чувства, тогава вие ще станете разсеяни. Например ако чрез очите човек търси известен предмет, който произвежда удоволствие, ако детето търси само плода да яде или ако човек търси само вода да пие, или вие вървите по пазаря и гледате по витрините само хубави обуща, тези картини няма да развият вашия ум и вашия вкус, но ако видите на витрината някоя хубава книга, която може да прочетете, тогава ще има съвсем друго влияние върху вашето съзнание.

Като изучавате практическата страна, сутрин, като станете, какво трябва да гледате. Все таки трябва да си създадете един образ. Аз зная, у човека има едно сънно състояние, като сутринта човек е неразположен. При ставането има едно сънно състояние, ту заспива ту се събужда. Той има някои неприятни работи. Не си е доспал. Нервната система не си е починала. Той има криви възгледи за живота. Изгубил е своята вяра в Бога, в хората. Изгубил е и вярата в себе си, вярата в своите способности, изгубил е вярата в краката си. Някой път може да мисли, че краката му са отслабнали.

При изучаването на окото, в тази картина, това са модели[231]. Най-долното око е окото на мъдрец[232]. Второто по-горе е на философ[233], а второто отгоре, от дясно[234] е на религиозен човек. Това са най-хубавите очи. Един германец има една специфична система за изучаването на окото[235].

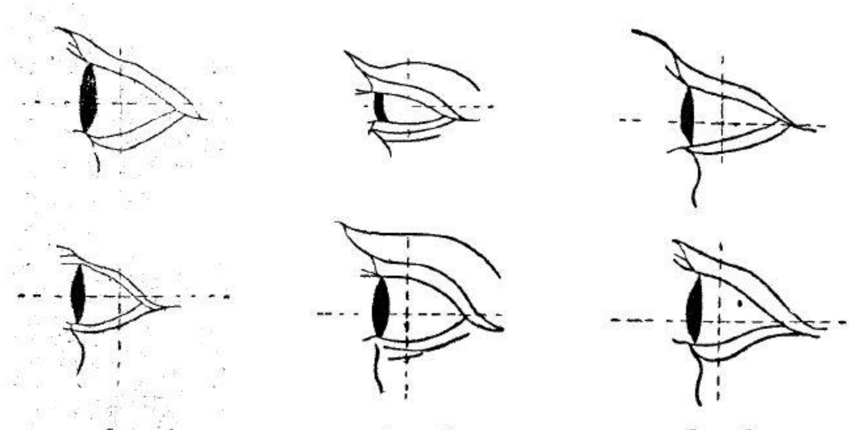

Фиг. 1. Фиг. 2. Фиг. 3.

[231] Чертежи от беседата „Окото" от томчето „Работа на природата" издадено 1948 г.
[232] Вероятно долното око на Фиг. 1
[233] Вероятно горното око на Фиг. 1
[234] Вероятно горното око на Фиг. 3
[235] В изданието от 1948 г. за тези фигури е поместено: „На фиг. 1 са дадени око на мъдрец и око на праведник. На фиг. 2 са дадени око на наблюдателен човек и око на човек с живи представи за нещата. Фиг. 3 представлява око на човек с философски поглед към света и око на мислещ човек.“

Сутрин като станеш, преди да си отвориш очите, вие си ги държите очите затворени, не ги отваряйте преди да имате едно спокойно състояние. Когато имаш една голяма опасност, разбира се ще ги отвориш. Ти, като станеш сутрин, ще държиш очите си затворени и като ги отвориш, трябва да срещнеш един хубав образ. Лампата трябва да бъде с мека, приятна светлина, да не бъде много остра светлината. Да ти причини приятно впечатление, да имаш свещ, която да има приятна светлина. Първото нещо, дръж си очите затворени, обърни си очите към Бога и след това си отвори очите. Тогава ще имаш здравословно състояние. Гледай не нагоре, на тавана, нито пък надолу. Няма какво да гледаш юргана. Като станете сутринта, направете си леглото. Преди да си се облякъл, вземи, че си направи леглото. Леглото да е направено, това е една система. Но вие ще се миете, без да е оправено леглото и после ще седнете на леглото и чак към обяд ще го направите. Хубаво е и това, аз не казвам, че е лошо, но по новата философия, ако искате възпитание, още като станеш, оправи си леглото. Поне там, дето си спал, да е оправен юргана. И тогава погледни, че леглото е направено, там, дето си лежал.

И първото нещо, като станеш, не отивай да се измиеш, след като си направиш леглото, второто нещо е да си обуеш чорапите и след това се измий малко. Малко миене има. Не правете голямо миене. С търкане нищо не става, не много сапун. Сапунът толкоз не помага, влошават се работите. със сапун на месеца веднаж си мийте лицето. Вие мислите, че като се миете, ще бъдете чисти. Лицето има сила само да се чисти, то е динамо. От всяка една пора постоянно тече електричество и магнетизъм и вие с този сапун, освен че не помагате, но пречите на лицето. Лицето не иска много миене. Да не е водата студена. Малко марна, топла вода, ще вземеш с едната ръка ще

измиеш лицето и с другата, три пъти като вземеш с една ръка и с другата, ще измиеш и малко очите. Малко вода туряй на тялото си.

Вие мислите, че в многото миене е. Водата е един добър стимул. Ако вие не знаете как да употребите водата, може да ви причини много голяма пакост. Аз съм правил много опити. Ако вие се миете с много вода и ако не знаете как да я прекарате, тя ще ви причини вреда. Някой източни народи са възприели сега 2-3 бани на ден. Казано е: „Прекален светец и Богу не е драг". Баня сутрин, обед и вечер е много. Човешкото лице не се нуждае от много бани. Ако намериш чиста вода, може да вземеш с ръцете си да плискаш, да освежаваш лицето си. Миенето има отношение към светлината. Животните не употребяват никакво миене. Тях ги мие само дъжда. Миенето е достояние само на човека. То е голямо откритие. Ако ти знаеш как да се миеш, ще бъдеш здрав. Когато се миеш, не трябва да имаш посторонна мисъл, която да отвлича вниманието ти. Трябва да бъдеш напълно спокоен, когато се миеш.

Ще ви дам сега за 10 деня по този начин да се миете. Да видите какъв резултат ще имате. Който няма ибрик[236], може да вземе чаша. С чайник не препоръчвам. Ако имате чиста стъклена чаша или друга някоя кана, чиста да бъде, може. Водата играе в дадения случай роля, тя е един от великите проводници. Водата е носителка на живота. С благоговение ще дойдеш до водата. Твоето съзнание при миенето трябва да бъде будно. И като се умиеш 3-4 пъти, ще мигаш, след това с мека кърпа леко ще изчистиш лицето си, а не с натискане. При миенето – три пъти от едната страна и три пъти от другата страна. Един, два, три пъти с водата горе, два пъти отзад към врата, после ушите ще измиеш.

Ако ви дам някое знание за очите, няма да спечелите нищо, но ще се влоши работата. Всеки един от вас, когато е неразположен,

[236] Ибрик – (тур. от пер.) съд за миене на лице, ръце, прилича на каничка.

очите ви да не дадат израз на това състояние. Има едно състояние, на което очите не трябва да бъдат израз. Има нещо чуждо за нас. Има животински състояния, които се пробуждат в съзнанието ви, дядовото ти състояние, един навик, който имало в дядо ти, веднага ще го изразиш в очите си. Спри този навик! Обърни се към Небето. Представи си едно общество, в което са достигнали до голяма степен на развитие и всички имат лица засмени, весели и търпеливи. Лице като модел, лицето на един ангел. Има разнообразни лица у ангелите. Има някои ангели, у които ще видите обективен израз на някоя добродетел. Например какво значи кротост, обективно да я видиш изразена на един човек. Но как познавате един кротък човек? У кроткия човек очите са спокойни. Да имате един обект, към който да гледате.

Вие постоянно критикувате някой човек, че не е постъпил добре с тебе. Вие така вземате всички лоши навици от него. Оставете това. Силата на един мъдрец седи в това, че той държи всички тия образи далеч от себе си. Щом ги туриш близо до себе си, ти ще влезеш във връзка с тях. В тази работа очите ще вземат участие. Като вземе пари, някой човек си отваря очите. Като дойде някой сиромах и трябва да дава, свие си очите. Бърка в джоба си и мисли колко да даде. Такъв човек не може да прокопса. Очите трябва да са еднакво отворени – и при наблюдението, и при вземането, и при даването[237].

[237] В изданието от 1948 г. тук е поместено: „Такова е окото на охранения човек (долният образ). Горният образ представлява око на човек с физическа любов – фиг. 4.“

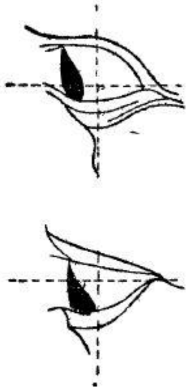

Фиг. 4.

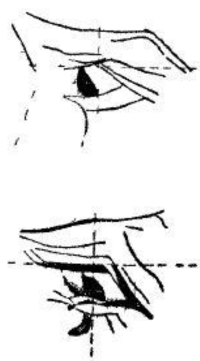

Фиг. 5.

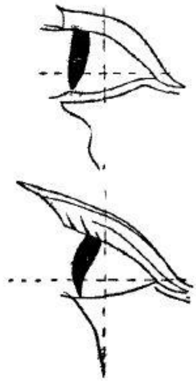

Фиг. 6.

Ако приемаш повече, а даваш по-малко, в тебе ще стане едно натрупване на излишни вещества, а пък природата никога не търпи излишно. Ти ще вземеш толкоз, колкото е потребно. Ще натовариш съзнанието си с различни работи някой път. Например, някой път вие видите някой беден човек и като влезе този образ, чрез вашите очи във вашето съзнание, вие казвате: „Ами аз, като стана като този бедняк!“ И почваш да се боиш. Сега, ако станеш беден, какво ще правиш? Така ти ще правиш пакост на себе си. Някой направи престъпление. И тази мисъл ти държиш в мозъка си и казваш: „Ами, ако и аз направя такова престъпление?“ Никой не може да те застави да направиш нещо, което не искаш. Онзи, който става богат или сиромах, има си причина за богатството и сиромашията[238].

Има едно богатство, което иде към съзнанието на човека, което е създадено от неговия ум, а пък има едно богатство, при което човек прилича на едно натоварено животно, както един кон, който носи скъпоценности на гърба си. Колкото това богатство е на коня, толкова и богатството на някой човек е негово. Човек държи богатството в

[238] В изданието от 1948 г. тук е поместено: „Фиг. 5 представлява око на престъпник – долният образ, и око на обикновен човек – горният образ.“

банката, но не го използува. Богатство е това, което употребяваш. Ако богатият може с богатството да достави книги да чете, ако може да прави добро, за да вижда, той гледа със своя ум, той може да се ползува.

Сега нашите очи са построени на нашето минало и тепърва трябва да живеем чист и свят живот. Някой от вас са стискали очите си, някой ги отворили. На някой от вас очите са разногледи, на някой от вас между очите и устата няма съответствие. Очите зависят от устата. Важно е разстоянието от очите до устата. Колкото устата са по-близо до очите, характерът на човека се изменя. Колкото устата са по-далеч от очите, толкоз характерът на човека взема друго направление. Например ако устата са поставени в правилния фокус и същевременно това, което виждаш, ти го чувствуваш с устата си, едновременно, който вижда неща, той ги гледа, той ги помирисва, вкусва, едновременно и 4-те действия в човека вървят, а той съзнава, че вижда нещата. Ти виждаш един плод, известен предмет, същевременно ти може да опиташ предмета с твоето ухо, с твоето обоняние, след това ти ще се приближиш, да знаеш какво е неговото благоухание. Някой път нас ни интересува някой човек, какво той изучава от себе си, както когато се приближавате до някое цвете. Ти се приближаваш до някое цвете, за да знаеш, какво благоухание излиза от него.

Очите са органи, чрез които ние приемаме най-висшите сили от природата, които действуват благотворно върху нас. Онова най-висшето, което може да облагороди човешките сили, които идват да подхранят човека, за да се събудят някои благородни чувства[239]. Подбудителните причини идват чрез очите. Колкото един човек е по-благороден, толкова повече той се храни от благата, които Бог е създал. Та, в това отношение, когато Ходите денем, светлината, която

---

[239] В изданието от 1948 г. тук е поместена Фиг. 6.

чувствувате, чрез тази светлина ще гледате да се храните. Ще храните хубави мисли и те ще привлекат тази енергия, която е необходима, за да се тонира мозъкът. Благодарение, че човешкият мозък е много устойчив, ако той имаше способност да се дразни, както мускулите, стомаха, гърдите, тогава не щеше да бъде добре. Човешкият мозък е цял философ. Той не чувствува болка. Голямо напрежение трябва да има, за да има болка. Това е много рядко. Трябва да има грамадно налягане върху мозъка, за да чувствуваш малко болка.

Важни впечатления идват чрез очите. Всичките енергии, които възприема, под тази площ, те ще предизвикат известни пертурбации, падане в човека, а пък хубавото е това, което възприемаш над тази площ. Щом излизаш и погледът ти е надолу, тогава ще имаш несрета през този ден. Ако си земледелец, ще се счупи ралото, воловете ви ще пощръклеят, ще избягат някъде. Човек трябва да владее своето зрение. Всеки ден, ние отваряме очите си, за да видим онези велики дела, които Бог е създал, за да видим, че има нещо разумно около нас и когато срещнете някой човек, не се старайте да намерите неговите недъзи, а доброто. След като станете мъдрец и го обикнете добре, тогава ще намерите и лошите му страни.

Знаеш ли какво значи „лош човек“? Всеки дом си има клозет. Всеки човек трябва да бъде лош. Той има клозет, дето оставя нечистотиите. Тогава вие не разбирате живота. На земята и светиите си имат клозети. В живота има известни излишества, които трябва да се отстранят. Ние мислите и чувстваме. Мислите и чувствата трябва да се употребят, ще ги турите някъде, както паниците, които трябва да се измият. Да прави човек зло е едно благо. Да правиш едно зло, за да се освободиш от него, но с удоволствие да го правиш. Ти правиш едно зло, за да си върви. Ще го изпратиш и ще му кажеш: „Много здраве да носиш.“ Старото зло вече не се връща назад. А друго зло може да

дойде. А понеже старото зло има деца, то и те идат. По този начин, през целия живот, все ще има кого да изпращаш.

Вас ви интересува да знаете и да познаете какво се крие в човешката душа. Много работи се крият в човешката душа. Но аз не съм срещал някой физиономист, който да е проникнал в нея. Има много завеси, през които човешкото зрение не може да проникне. Има тъмнина, има глъбини, дето трябва специална светлина, за да се проникне. Очите представят един резервоар или едно благо за човека. И най-първо човек трябва да държи очите си в едно здравословно състояние и никога да не гледаш нещо, което не обичаш. Някой път, когато си неразположен духом, виж някой красиви работи. Сега пролет иде, виж някое цвете, някое кокиче цъфнало, някое изворче, някое същество, колкото и да е малко. Някой щурец, той седи и си пее или някоя картина, хубаво нарисувана; някоя дреха, хубаво ушита; някоя книга хубаво написана прочети. Някой хубави обуща, това което е направил човешкият дух.

За упражненията ще ви кажа: с чаена чаша си служете, който не може да намери ибрик. С три чаени чаши ще се умиете. Това упражнение е за 10 деня, за да видите дали можете да различите, дали има разлика от резултатите в миенето. Ръцете си може да измиете със сапун, а после лицето без сапун.

Отче наш

29 лекция на Общия Окултен клас, 5.IV.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ПОЛЗАТА ОТ ЗНАНИЕТО

5 часа сутринта
Добрата молитва

Ще прочета 40 глава от Исая от 10 стих нататък.

Положителният живот не е живот на теория. Мнозина седите и мислите, че имате знания. Имате знания, но това знание ще ви ползува в този момент, следующият момент това знание няма да ви ползува. Ще кажеш: „Защо да не ни ползува?“ Както вчерашното ядене не може да ви ползува днес. Ние трябва да разбираме този процес. Твоето знание е било за вчера, останало е нещо, но днес ти се нуждаеш от ново ядене. И силата ти зависи доколко ти ще приемеш тази храна. Вие всички седите сега и уповавате на вашето минало знание. Вие си имате сформирани възгледи и казвате, че познавате хората. Аз не ги познавам, че вие ще ги познавате. Едно възражение: ти, за да познаваш хората, най-първо трябва да познаваш Бога. Всеки един човек е израз на Бога. Щом не познаваш Бога, не може да познаваш и човека. Щом не познаваш Бога, не можеш да познаваш и Неговите деца.

Та, първото положение: знанието, което имате, то си е на място. То си е било за вчера, за днес трябва ново знание. Вие живеете в къщи, направени. И от тази къща, в която живеете, скоро ще излезете. След 60 години ще дойдат тези, които са ви я дали под наем и вие искате – не искате, ще излезете. Това е факт сега. Новата къща, в която ще влезете, тя сега се гради. Всеки ден по два-три реда тухли, докато не се съгради тази къща, вие не можете да влезете да живеете в нея. Та знанието, което сега добивате, то служи за основа на бъдещето. Тези хора, които казват: „На нас много знания не ни

трябва“, тези хора не разбират какво нещо е знанието. Някой хора казват: „Много любов не ни трябва.“ Тези хора не разбират какво нещо е любовта. Вие трябва да разбирате вашия живот, а не чуждия живот. Ти себе си не разбираш, а пък другите хора ще разбираш. Ако ти себе си не може да упътиш, ако ти вървиш като един слепец, как ще упътиш другите хора.

Аз ви изнесох положението за човешкото ухо. Идеята за човешкия нос, за човешкото ухо, очи, уста, лежи съвсем другояче, отколкото вие разбирате. За мене ухото не е завършен процес. Също така и носът, и устата, и очите. Защото ако бяха завършени, аз трябваше да виждам всичко, но понеже не виждам всичко, то имате още вие да работите, още върху вашите очи, уши и пр. Малкото, което може да придобиете, то ще остане за вас. Вие искате едно благо да ви се даде наготово. В вашия ум седи идеята: баща ви, майка ви да са работили и те да си заминат за онзи свят и да ви оставят всичкото богатство, вие да заповядвате на слугите. Такъв един живот искате вие. Представете си, че ви дам един такъв живот, но ви затворя очите, ушите, носа, устата. Какво ще ви ползува такъв един живот? Ако имаш един живот, който не може да го възприемеш, какво ще ви ползува? Защото животът се възприема чрез слушането, чрез носа, чрез устата, чрез очите. Животът се поддържа чрез очите, устата, носа, ушите.

Някой от вас ще каже: „Учителят точно така говори, както ние мислим.“ Аз бих желал да е така, но не е така. Вие всички мислите, както аз не мисля. И аз често мисля, както вие не мислите. Аз, като погледна някого в очите, който е бил засмян, той, като някой войник, си събере краката. Значи възприел е от мене някоя студена струя, както тия студените струи от църкалата. Защото в дадения случай, той има в мисълта си следното: „Как Учителят ще види, че един ученик се занимава с една млада сестра.“ Този брат разглежда тази

сестра, разглежда нейните уши, ръце, очи и казва: „Чакай да ги пипна.“ Не е лошо нещо. Аз пипам стомната, гледам картината, нещата са направени да се гледат. Пипането става или чрез ръцете или чрез очите, ушите, чрез устата. Имате право да пипате, но петно да не оставяте. С очите си ще гледате, но петно да не оставяте. С ухото си ще слушате, с носа си, с устата си, но петно да не оставяте. Това е Божият Закон. Само при такова едно състояние вие можете да бъдете здрави.

Знаете ли какво нещо е да се раздвои човек? Той мисли, че е добър, а пък другите хора са лоши. Такова нещо няма. Не мога аз да мисля, че баща ми е лош, пък аз съм добър. Че аз съм минал по този път, невъзможно е майката да бъде по-лоша от дъщеря си. Невъзможно е дъщерята да бъде по-добра или по-лоша от майка си. Нито пък ученикът може да бъде по-горен от учителя си. Това са принципи, които трябва да стоят в умовете.

Вие не знаете още по какъв ред сте дошли и кое е вашето число. По какъв номер сте. За пример някой от вас имате името Стоян, но преди 100 години, ако бяхте на Земята, какво беше името ви? Преди 100 години какво име имахте на Земята? След 100 години какво ще бъде името ви? Вие ще кажете, че тези неща са отвлечени. Тези неща са отвлечени за вас, но в живота ние приготвяме материал да строим нещо. Любовта към Бога е нещо много реално. Аз трябва да направя нещо. Например този човек седи там жаден и гладен, няма как да направи нещо. Ще му занесеш малко хляб, за да направи къща. Малко хляб и манджа, това е неговата къща. Това не е за неговата душа. Той като душа не се нуждае от хляб, а неговият кон се нуждае. Ти ще кажеш: „Това не е моя работа.“ Но утре ти ще се намериш в същото положение и другите ще кажат: „Това не е моя работа.“ Когато кажеш: „Това не е моя работа, онова не е моя работа“, тогава кое е ваша работа?

Представете си, че аз седя и мисля, че много зная. Какво ви ползува сега, че много зная? Представете си, че отвън има много въздух и слънце, но не са възприели слънчевата светлина. Какво ме ползува тогаз това знание? Знанието ме ползува дотолкоз, доколкото съм във връзка с реалността на нещата. Въздухът считам емблема, образ на Божествените мисли, водата – на Божествения живот, а твърдата почва считам като емблема на добродетелите в света. Светлината считам за едно благо, което може да ме упъти в пътя на моя прогрес.

Някой казва: „Никога не мога да бъда щастлив." Вярно е, че невежият никога не може да бъде щастлив. Но който има знание, може. Невежият никога не може да бъде цигулар, но онзи, който има знание, може да стане цигулар. Под музикант не се разбира само онзи, който свири на цигулката или китарата, но и в живота има музика. В живота има музика и ако знаеш как да наредиш хората, съобразно музикалните закони на хармонията... Вие някой път не си схождате. Някой казва: „Тоя човек не може да го търпя." Някой път и аз не мога да търпя струната на своята цигулка, но за да мога да я търпя, позавъртя я, докарам я в съгласие и тогава тази струна, която ми е произвеждала неприятно впечатление, стане ми приятна. Докарвам я в акорд, в съгласие. Трябва да знаеш как да нагласявани. хората и трябва да знаеш сам как да се нагласяваш. Трябва да имаш един основен тон. Щом отидеш при по-простите хора, ти се нагласяваш, а като отидеш при по-учените хора, те се нагласяват. Простият, като го видиш, нагласи го според тебе, не го питай иска или не иска, но дойдеш ли до по-учения, който седи по-високо от тебе, тогава се нагласявай според него. Досега всички вие все знаете да нагласявате. Нагласявате вашите деца, приятели и т.н. Но кой е истинския начин за нагласяване?

В живата природа човек никога не може да си играе. Каквато линия и да теглиш, каквато мисъл и да имаш, всичко, каквото почувствуваш, то ще се впрегне на работа. Ти, като минаваш през Разумния свят, може да ядеш бонбони и със своето невнимание може да хвърляли, малки парченца хартия и те изведнаж ще ги изчистят. В Берлин държат много чисто. Постоянно метат и мият. В духовния свят се пази абсолютна чистота. Всяка една мисъл, чувство и постъпка, ако минете през духовния свят, дето е минал, може да е останал прах от вашите крака, а те ще дойдат да изметат и да изчистят всичко. Вие българите предполагате, че като отидете в онзи свят, ще ви свирят ангелите на китара, ще има угощение три деня. Ако ви дадат маркуч, ще се научите да чистите, да оценявате какво нещо е чистотата. Човек не може да се научи да оценява чистотата, докато сам не е чист. Чистотата е едно здравословно състояние.

Например вие не сте си дали отчет защо някой път не можете да обичате някои хора. Но най-неприятно е човека, когото вие не обичате, може да се направи той да ви стане много обичен. Да кажем един пример: Когато влезете в стаята, когато е много студено и ако запалите печката, да се постопли стаята, то тази, черната печка, [за която] мислите, че е като черен дявол, за нея ще кажете, че е много хубава. Не се заблуждавайте от външната обстановка на нещата. Има една външна обстановка на нещата, тя е етикет, който трябва да се снеме. Щом се постави огъня в печката, тя може да стане ценна. Но има неща, които не може да уподобим на печката, това е в механичния свят. Обаче с човешката душа не е така. Човешката душа не може да уподобим на печка. Човешката душа всякога е имала своята цена и тя никога няма да изгуби своята цена.

А по отношение на човешкото тяло въпросът стои другояче. Аз ви говорих за външната страна на човешкото ухо.

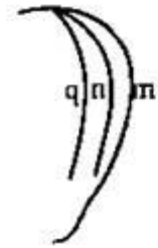

Тази линия е линия на ухото. Но ухото може да бъде разгледано отдалече, но ако аз намаля п кривината „m“ и я направя права (n), а след това още по-право (q). За учения човек кривите линии са линиите на чувствата, а правите линии са линии на човешките постъпки и съдържат повече електричество. Само онези хора, които се движат по права линия, може да бъдат груби. Справедливият човек се движи по права линия. Ти трябва да минаваш така, че да не влизаш в стълкновение с неговите възгледи. Няма какво да му четеш морал, в какво да вярва. Няма да влизаш в стълкновение с неговите мисли, чувства. Ти внеси нещо ново в него. Един нос, дълъг 1 см, дълъг нос ли е? А един нос от 4-5 см? Има хора, които имат дълги носове, но са всъщност къси носове. Те не са органически, а механически. Има носът по линията на дядо му, значи не е негов носът. Неговият нос е много къс. Има известни линии подвижни. Линията на носа подвижна ли е? Една подвижна линия се отличава по едно, щом видиш подвижни линии, човек ги е образувал. Ти не може да не ги обичаш. Подвижните линии ги наричам линии на човешкото съзнание или на човешкия дух. Когато видиш една линия, която не обичаш, тази линия е механическа. Един умрял човек как ще го обичаш? Даже съвременните скулптори и художници, някой път като рисуват с бои, някоя картина е толкова хубава, доколкото художникът е поставил така боите, че когато светлината иде на картината, става постоянно пречупване, така че, като че картината е жива. Това прави добрият художник. А пък онзи художник, който рисува картини, и

няма никакво пречупване на светлината, тази картина не е добра, тя е механическа.

Вие сте скулптор сега. Да направите вашето лице постоянно да изразява вашия вътрешен живот, вашите мисли, чувства и постъпки. Всяко едно движение, всяко движение на ръката ви, на очите ви, всяко движение на косите ви, всичко това да бъде израз на един вътрешен живот, тогава вие ще бъдете красиви. В вас да има една мисъл, която да е ангажирала ума ви. Та някой път вие ще дойдете до положението, ако не внимавате, да почнете да чувствувате, че сте остарели, в лицето ви има нещо неприятно. Онези пластични линии са изгубили своята красота. Вие преждевременно сте се схумили. Вие може да обновите лицето си, вие може да се подмладите, но се иска много малко усилие, да знаеш откъде да започнеш.

(*Учителят начерта на дъската няколко свободни линии.*) Един велик художник от тези линии може да направи чудесии. Аз избягвам по възможност да пресека две линии. Ти недей пресича една линия с друга. Едната линия прекарай отдолу. Тя перспективно изглежда, че пресича, но да е отдолу. Ако ти пресечеш, ти ще образуваш един кръст, на който ще те разпънат и ако направиш един кръст от своите мисли и чувства, ти си първия, който ще разпънат на него.

Аз не искам да се спирам на подробностите кой е лош човек. Аз някой път ще се спра да разгледам какво нещо е зло и какво е добро от съвсем друго гледище. Онзи художник, който рисува добре, е добър художник, а онзи художник, който не рисува добре, е лош художник. Онзи цигулар, който свири добре, е добър цигулар, и обратно. Един цигулар, който свири добре, аз зная вече, че не е лош човек. Ако един цигулар свири 10 години и не може да свири добре, зная, че не може да свири добре. Аз съм правил опити и опити. Музиката изразява човешката душа. Онзи ден дойде една певица и

показа какво нещо е дарбата, когато човек има развит музикален център. Ако вие нямате един печат, (развит център се разбира) вие не може да имате една дарба. Ако пръстите ви не са развити, не може да имате някаква дарба. Човек да има не какъв и да е палец, не каква и да е ръка. Палците ви трябва да се изменят. Ако аз не разбирам законите, с тази ръка отдавна да съм заминал от този свят. Ред поколения са работили върху тази ръка. Аз познавам силите в моята ръка. Погледна първия пръст, втория, третия, четвъртия, погледна нокътя, меря го, навсякъде намирам българина. Там е написано вътре какво ще бъде в бъдеще. Вие може да знаете тези неща, но ще ги знаете кога? Това не е нещо, което може да ви се каже, изисква се специфична светлина.

Иска някой да му кажа някоя мярка, но той ще приложи тази мярка на тебе. Например малкият пръст показва какви могат да бъдат постъпките на един човек отвън. Малкият пръст всякога показва обходата на човека. Третият пръст, безименният пръст показва жизнените сокове, които идат от Слънцето и които са във връзка с човешкото съзнание. Средният, големият пръст е съединен с онези правилни отношения, които човек има в света. Всички дреболии, вземания, давания, женене, търговия, ще вършиш, поп ще станеш, дреха си купил, този пръст е сметкаджия. Той е най-недоволен. Той трябва да плаща. Показалецът е облечен. Той е конте. Англичаните го наричат „денди дуд“, българите го наричат „гидия“. Палецът съставя човека.

Вие трябва да знаете, че имате уши, нос, очи, уста, но от вашето слушане, от вашето ядене, от вашият нос, от вашите очи зависи цялата ви съдба. Ако дойде един човек при вас, не е сега външната страна, ако дойде един човек при вас и ако не знаете как да се обърнете към него, дясното ли ухо или лявото ухо? Ти ще се намериш в голямо противоречие. Ако ви дадат едно цвете и не знаеш как да го

помиришеш, ти ще се намериш в голямо противоречие. Например дадат ти едно цвете и ти го пъхнеш под носа си. Най-първо отдалече помириши цветето. Остане ли ти да го миришеш под носа си отдолу, то е скъсано. Отдалече, от 2 метра да го миришеш.

Не искам да се обезсърдчите. Вие имате знание и досега това знание ви е служило. Новото знание, новата светлина, която ще ви бъде в новия живот, в който ще вървите, тази светлина ви е потребна. Някой казва: „Учителят събрал тези хора около себе си от кол и въже." Аз не съм антика. Вие сте специфични семена, за които търся почва да ги посея. Ценни работи има във вас. Някой ме пита: „Кажи ми, какво съм бил в миналото?" в него седи много дребна идея: какво е бил в едно или две прераждания. Какво да му кажа? Преди 200 години бил един ходжа, с турска чалма. Какво да му кажа сега? Взел корана, той бил ходжа, но нищо не е разбирал, ходил е в джамията и сега дошъл тука и станал християнин. Той ще разбере Христа толкоз, колкото е разбрал корана. Аз разглеждам другояче. Аз разглеждам нещата така, както Бог ги е създал. В какви дрехи човек е облачен за мене е безразлично. Дреболиите не определят човека. И сегашното ви положение не определя човека. Има други съществени неща, които определят човека. Върху тях трябва да се спрете. Вие не мислете, че нямате ценното в себе си. Някой път мисли човек, че не е даровит. Всички вие сте даровити. Вас са ви убедили в миналото, че вие нямате дарби. Те са ви заблудили. Семето може да съдържа много качества в себе си, но то, ако не се тури в почвата, ако не дойде в съприкосновение с природата, то не може да се прояви.

Туй като ви говоря, аз ви водя в един свят с друго съзнание. И ако вие сте готови, ще влезете със съзнанието, с което много може да почерпите. Някой път тяхното съзнание може да ви спъне. Моята свобода, която аз имам, може да ви спъне. Ако един светия се качи на коня отгоре, нали се проповядва, че не трябва да се прави никакво

насилие. Ако го срещнем някой, който сега е повярвал, ще каже: „Как се качи на коня? Трябва да се остави коня свободен.“ Христос, като влезе в Йерусалим, защо се качи на кон, не на кон, а на магаре? Христос казва – всички, които ще дойдат да проповядват неговото учение, ще приличат на магаре. В магарето има една устойчива черта, която в коня няма, нито мечката има, нито вълкът, нито лисицата. Магарето разбира живота. Ти не може да го накараш да пие вода каквато и да е. Пусни го при 20 чешми, то ще избере най-хубавата вода. Големите уши показват, че това магаре е пълно с чувства и то не си е изгубило характера и в което село влезе, все ще си даде мнението.

Ако човек е слаб, няма твърдост, няма воля, нека си купи едно магаре, да язди магарето и ще придобие нещо.

Но инак не препоръчвам човек да язди магаре. Като се качиш на магарето потупай го, поглади го. Магарето няма тщеславие, но гордост. Дали има някое същество по-горделиво от магарето? Понеже има най-голямата гордост, затова го възпитават. Всичките нещастия, които идат на магарето, идват от това, че е много горделиво. Един недостатък има само магарето, че е много горделиво. Ще турите сега това на формата, но в магарето седи едно разумно същество. То носи тази назадничава форма, но зад тази форма има едно същество, което ви казва: „Опичай си ума, инак ще имаш моята опитност.“ Това е за онзи, който разбира.

Ушите трябва да бъдат големи. Но, ако имате големи уши, а сте един сиромах човек, какво се ползувате от големите уши? Големите уши трябва да дават, да е богат, че да дава. Да проявява щедрост. Големите уши показват изобилни чувства, да дава, но един бедняк, който няма пет пари, защо му са големи уши? В него ще се зароди желание да взема, а не да дава. Когато се казва „големи уши“, се разбира по отношение на цялото лице. Големите уши трябва да

вземете по отношение на цялото лице. Измерете широчината, дължината на лицето и ушите и ще си направим някой малки опити. На някой от вас ще прегледаме характерните, съществените неща и отличителните черти, от които зависи този прогрес. Та като влезете в Невидимия свят, ще ви измерват. Казано е: „Претеглен си.“ Ще те претеглят, ще те премерят. Ще оставиш да те измерват. И лицето ти ще измерят, и тялото ти. Най-учените същества ще дойдат и като дойдете до мярката, ще влезете в Царството Божие. А който не е дошъл до мярката, ще го върнат, за да се доправи. Ти ще се върнеш да се прераждаш още. Човек трябва да има едно съвършено тяло. Писанието казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло.“

Вие искате да обновите вашия ум, трябва да имате любов към вашия нос, да ти е приятно, че имаш някаква фирма, но ако нямаш тази фирма... После, имаш фирма на очите си. Благодари на Бога, че може да гледаш. Погледнеш, един човек, благодари, че си го видял. Ти сега казваш: „Това не гледай, онова не гледай!“ Че какво трябва да гледа човек? Вие трябва да се упражнявате да гледате. Като погледнеш, да видиш хубавата страна. Лошата страна всеки може да види. Да видиш хубавата страна, това е същественото. Този човек има ум, чувство, сърце, воля.

Това са Божествени неща. Може да не са проявени, тъй както трябва, но това е въпрос само на време. После, погледнете челото, и то представлява Божествената страна. Някои от нас в Божествения свят едва пъплите нагоре. Някои имал, голямо чело 6-7 см високо и 12 см широко. На някой главата е гола. Голата глава не представя челото.

фиг.1 фиг.2

Има перпендикуляр, който се спуска от корена на носа. Вторият човек е по-умен. Двете челюсти може да бъдат издадени навън. После е важно ушите нагоре ли са турени или надолу. Колкото ушите слизат надолу, е по-добре. Ушите трябва да слизат надолу. Между палецът и ушите има съотношение. За тях важи същият закон. По-добре е да слиза палецът надолу, тогава моралните чувства са по-развити. Също така и ушите трябва да слизат надолу. Палецът постоянно слиза надолу в човека. В ред поколения слизат и ухото слиза. И вследствие на това главата се качва нагоре.

Ако главата е ниска, тя е едноетажна. Ако е средна, тя е двуетажна. Ако е висока, тя е триетажна. Триетажната я наричам висока. Физическият свят е съграден в човека. Духовният свят е съграден в човека. Божественият свят сега се съгражда, 1 см има височина Божественият свят в човека. Мозъчното устройство на Божествения свят е 1 см. Трябва още малко, 5-6 см да се повдигне главата нагоре. Тогава ще имаме в бъдеще една правилна глава на 3 етажа. Долната част е физическа, средната е духовна, а горната е Божествена. Най-горе са поставени Божествените чувства. Ухото е една мярка, която показва. Перпендикулярът, спуснат от центъра към горната част на главата, до оная линия, прекарана между двете уши, образува една площ. Този перпендикуляр показва същинското развитие на човека догде е достигнал той.

Аз не искам да ви спъна, понеже при сегашното си развитие, вие трябва да държите направлението, по което вървите. Трябва да придобивате знание, за да развивате вашето естество. Например музикантът не трябва да се спъва със своята музика, художника със своето художество. Жената със своето домакинство. Ти трябва да знаеш, че си изпратен да учиш. Жената е изпратена, за да изучи закона на Любовта, а пък мъжът – да изучи законът на Мъдростта. А

пък разните дреболии трябва да ги оставим на заден план. Идеята, която трябва да седи, е следната: Вие не трябва да се обезсърдчавате. Вие се обезсърдчавате и казвате: „От мене нищо няма да стане.“ По този начин вие си нанасяте голяма вреда на себе си и при това не вършите Волята Божия. Значи аз не одобрявам това положение, в което Бог ме е поставил. Ако аз съм верен в това, малкото, то от това зависи моето бъдещо положение. Ако аз не съм благодарен, то и за в бъдеще ще бъде същото. Ако Бог ме прати цар да бъда, то са външни неща, не са важни, но ако бъда поставен да отслужвам на хората, то ще подобри положението, за да се прояви моя характер. Всеки от вас може да бъде цар. Цар може да бъдеш на своите мисли, желания и постъпки. Заповядай на една своя мисъл, на едно свое желание, на една своя постъпка. Например ти кипнеш някой път, кажи: „Чакай, чакай, цар си.“ Намери този слуга. Че си кипнал, хубаво е, водата, като не е кипнала, не е завряла. Не е лошо да се кипне. Аз не казвам да не се гневите. Гневете се. Хубаво е. Някой казва: „Аз много богатство не искам.“ Не говорете така. Той не иска богатство, какво иска тогава? Той казва: „Аз искам само да преживея.“

Ние говорихме по-напред за човешките очи. Вие седите и си стискате очите. Защо си стискате очите? Едно от най-големите изкуства в света, безстрашието на човека седи в това да знае как да гледа на нещата. Тебе те е страх да погледнеш на една мечка, настръхваш. Някой се занимава със спиритизъм. Дошъл да види духа и му настръхнали космите. Защо те е страх от духовете? Ти вярваш в Бога, а пък те е страх от духовете, от някои хора, от една жена. Ако Господ е навсякъде, тогава от какво има да се плашим? Че ако при тебе дойде една жена, тя е изпратена от Господа, да те изпита. Тя е един професор, тя ще дойде, ще се засмее насреща ти, ти се сепнеш, тя те изпитва. Тя се усмихва и ти веднага мислиш, че тя мисли за любовни работи. Ни най-малко. Или ще те погледне накриво. Тя ни

най-малко не те е погледнала на криво. Но иска да ти каже, че не гледаш добре. Иска да ти каже, че ти правиш така. Или тя си обърне гърба, тя иска да ти каже с това, че твоят характер е такъв и че ти все гърба си обръщаш към хората. Ти казваш: „Той не трябва да си обръща гърба към мене." Но и ти не трябва да си обръщаш гърба си към други. Например баща ти е написал 10 писма, а ти си правиш оглушки. И не виждаш, че някой брат иска да му помогнеш, а ти не искаш да му помогнеш. Често при мене са идвали някои хора, които имат някаква нужда. Например за Великден не му стигат парите за дрехи, дошъл и от мене иска пари за дрехи. Защо му са дрехите?

Щом аз обръщам внимание, как ще се обърнат хората към мене, това е външна страна. Обходата на хората към мене ще зависи напълно от отношението, което аз имам към Невидимия свят. Ако аз съм един човек разумен и разполагам с всички блага, то като вляза в едно село и бърквам и давам на този – на онзи, тогава цялото село ще ме обича. А пък аз, като искам от този хляб, от онзи хляб: „Да си отиде този по-скоро." На Граблашев му казали: „Как те е пратил Учителят, пък не ти е дал пари?" Той трябвало да каже: „С пари всеки може да проповядва, а без пари, трябва да се проповядва." Той ме попита да отиде ли на запад. Аз не му отговорих навреме, позабавих отговора, но той отиде без да чака моя отговор и имаше една хубава опитност, там при землетресението. На улицата го заварило земетресението. Та не бързайте. Ако бързате, ще отидете в един град, в който има земетресение.

Вие казвате: „Остаряхме." Човек не може да остарее. Стига нещата да дойдат навреме. Знанието приложете. Аз искам да работите върху себе си. Ако ви дам упражнение за ушите, ще кажете: „Защо да си бутам ушите?" Непременно трябва да бутнеш някой път ушите си, веждите си, ушите си, устата си, носа си, само трябва да знаеш по кое време. От това пипане ще зависи доколко ще бъдеш

умен човек. И ако не знаеш как да се обхождаш със себе си, ти няма да знаеш как да се обхождаш с другите. Ако нямаш уважение и почитание към себе си, няма да имаш такова и към другите. Така ще се образуват бъдещите отношения между вас и бъдещите постъпки между вас.

Между вас не може да се образува любов, ако вие не разбирате душата. Някой път вие не се обичате. Аз, за да обичам някой човек, някой път има 3 или 4 души между него или някой път трябва да има 10 души или 100 души между мене и него. Аз мога да ви изясня това. С всеки човек прямо вие не може да имате съприкосновение. Влизаш в един дом, искаш да се запознаеш с жената. Ти нямаш право да се запознаеш с жената. Най-първо ще се запознаеш с мъжа, после – с жената. Или най-първо ще се запознаеш със синовете, с мъжа и после те да те препоръчат на жената или братът да те препоръча на сестрата. А пък ти отиваш направо при жената. Жената отиде някъде и веднага се запознава с мъжа, но веднага ѝ дават път. Някоя сестра казва: „Аз съм свободна.“ Ти си свободна, но не си умна. Ще намериш сестрата в къщи, ще намериш дъщерята и тя да те препоръча на баща си или на брата си. И тогава ти си умен човек. Това е в реда на нещата. Иначе нарушаваш реда на природата. Тогава не си влязъл по правия път, не си постъпил както трябва. По правия път трябва да вършим нещата. Ние не вървим по правите пътища, които Бог е начертал. Ние искаме да вървим все по права линия. И по права линия, и по крива линия, и по счупена линия, и по всички линии върви, само Волята Божия да извършваш.

Отче наш

30 беседа на Общия Окултен клас, държана на, 12.IV.1933 г., сряда, Изгрев, София.

СЛУШАЙТЕ РАЗУМНОТО

5 часа сутринта
Добрата молитва

Ще прочета от 1-во Послание Петрово, 12 стих от 4-тата глава.

Не смесвайте страданието със скърбите и мъчението. Страданието е един Божествен подтик, туй, което въздига човека, туй, което го изкарва от неговото инертно състояние. Скърбта е украшение, създадено от човека. Мъчението е друго украшение. Аз ги наричам човешки панделки, които хората окачват навсякъде. Разликата е тази, че в страданието човек се въздига, добива сила. Щом дойде страданието, човек има благородство, а в скърбта и мъчението той се смалява, става дребнав, като някой щурец. Туй, което е човешко, смалява; туй, което е Божествено, въздига. В какъв и да е смисъл, дали е отрицателно или положително, всякога въздига Божественото. Някой от вас му е дотегнало да страда. Не, че му е дотегнало да носи скърбта. Скърбта е един товар. Никой не ти дал да носиш раница. Може да туриш на гърба и да я носиш колкото искаш, необходимо е – когато дишаш. П[ъ]к туриш известен товар, но този товар е непотребен. Между дишането и товара на гърба ти има голяма разлика. Една раница на гърба ти не може да придаде сила. Тя ще ти отнеме. Кога ще придаде?

Говори се върху ухото, върху носа, устата и очите. В ухото трябват три неща да научите. Ухото слуша три неща. Ухото слуша необходимостта, изискванията и желаемостта, туй което човек желае. Кое е необходимо? Необходими са завършените процеси, механическите, завършени процеси. Ти слушаш командата на един военачалник – кръгом и ти тръгнеш. Ухото схваща. Какъв процес е

това? Не е органически процес. Команда навсякъде има, ги служиш някъде. И детето от леглото изпращаш, да ти донесе вода; и стопанинът на къщата заповядва на стопанката да иде да цепи дърва, команда е това.

А де е изискването на ухото? Когато ухото се е свикнало на командата, то има особена форма. Заекът например слуша, като кажеш: бягай, и бяга. Само като трепнеш, той подскочи. Какво е ухото на заека? На магарето и на заека ушите са се проточили от голяма команда. Това са същества на ред и порядък. Ти искаш ред и порядък, механически мислиш за заека и за магарето. От голямо слушане, от големи заповеди, които постоянно им се дават, техните уши са се проточили. Това е физиологически процес. Съвременните наблюдатели са забелязали, че на всичките престъпници, на всичките крадци са по-дълги техните ръце. Туй се обяснява с простия физиологически факт, крадецът мисли да бръкне в някой джоб. И като мисли така, кръвта отива в ръката. И като са мислили така ред поколения, ръцете са станали дълги. В маймуната например, в орангутана ръцете са дълги, понеже като иде – плодните дървета, тук вземе, там вземе или иска да хване – проточили се. Всички убийци и престъпници, ръцете им са къси и дебели, защото в убийците няма желание да си проточи ръката.

Ако вие постоянно слушате еднообразни движения, механически, вашето ухо ще вземе известна форма. 10 – 15 години слушате заповеди, то ще вземе формата на командата и ако наблюдавате, като видите ухото, ще знаете, че то е един послушник, на команди. Аз, ако разбирам, един слуга дали е слушал командите или не, като погледна ухото, ще разбера. На някой, като погледна, рекох: „Ти още команди не си се научил да слушаш, не си свършил." Има ухо взискателно. Аз го наричам ухо на дълга. Казва: „Това е мой

дълг, моя длъжност.“ Такива уши има, които са на дълга, те имат особена форма.

Третата форма на ухото е ухото на желанието и аз го наричам „ухо на удоволствието“. Човек иска да бъде аристократ, да си почине малко, да е добре облечен, да се покаже пред хората, да го славят, да се въздигне, голям човек да бъде. Едно ухо има на необходимостта, друго на изискванията и третото ухо на какво беше? – На желанията. То е ухо на удоволствията.

Сега вие вземете честното ухо. То е обща форма, то е принципно. Под думата честно ухо, разбирам онзи преходен пункт, онази преходна граница, от дето човек е минал от животинското състояние. Под животинско състояние разбирам едно животинско разбиране, дето чувствата са играли най-важната роля, не мисълта. Едно животно никога не мисли за последствията. Един вълк, като дойде в кошарата, не мисли за последствията. Той мисли как да вземе една овца. То е желание у него. Лисицата, като се приближи при един курник или мишката, като се приближи при някой капан или при някой сандък, то е едно желание, но какви ще бъдат последствията, никак не мисли. Като се затвори капана, тогава мисли. Някой път можете да вземете някой капан, Да видите как мисли мишката в капана. Мърда муцуната, а това е вече мислене. Казва: Как стана туй? Какво аз желаех и какво ми дойде до главата.“ Не може да си даде никакъв отчет. Желанието беше отлично, такова хубаво желание да не се постигне!

Някой път се смеем на мишките, на лисиците, на вълците, но във всички вас има такива желания. Сега не искам да ги сравнявам, понеже не искам да се връщам назад. Но всякога, когато човек има едно желание, иска да го прокара, без да е мислил, той мяза на един вълк или на лисица или на мишка. Ще мисли после, щом се намери вътре. Човек трябва да се спре именно преди постъпката, преди

желанието и да каже: „Искам ли аз да взема ролята на един вълк? – Не искам. Искам ли да взема ролята на една лисица? – Не. Искам ли да взема ролята на една мишка? – Не искам. Въпросът е свършен. Ще взема ролята на един човек, който мисли.“ Сега Господ защо създаде мишките? – Да покаже, че като нея не трябва да постъпваш. Защо създаде вълка? Да ти покаже, че не трябва да постъпваш като вълка. Защо Господ създаде лисицата? – За да ти покаже, че не трябва да постъпваш като нея. Желанията ти не трябва да бъдат като желанията на вълка. Желанията ти не трябва да бъдат като желанията на лисицата. Желанията ти не трябва да бъдат като желанията на мишката, но да бъдат като желанията на човека. Защото, ако имаш желанията на вълка, на лисицата и на мишката, ти не би се ориентирал.

В сегашните измервания трябва да имате няколко пункта, за да направиш едно измерване. Само с една точка ти не може да направиш нищо. Следователно геометрически вълкът, лисицата и мишката, това са пунктове. За да дойдеш до известно заключение по въпроса, който разискваш, те са едно предметно учение. Например от де е излязла десетичната система? От къде е взел човек? Той се е научил да брои от ръцете. Като дошли учените хора, те, като търсили как да изразят и те, като мислили, мислили, намерили носа и от там започнали. След туй, какво да му турят на този нос? Учените хора разбрали [избрали] едно число, което да е отрицателно число и след като мислили и намерили в природата човешкото ухо. Вие казвате: „Това е едно съвпадение.“ Или може да кажете, че те взели от яйцето единицата, но яйцата отпосле дойдоха.

Човек е взел предметно учение от своята ръка. След туй, дълго време три неща са му турили. Условията на единицата се дава чрез ръката. След туй има онова число на равновесието. Числото 3 е на равновесие.

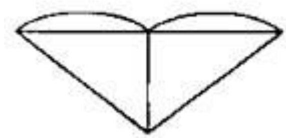

Фиг. 1

Човешките вежди това. В веждите има триъгълник. Човек е едно елипсовидно същество. Ако се прекара един конец, какво ще се направи? Ще се образува елипса. Триъгълникът е мярка, с която можем да мерим двата полюса на човешкото същество. Какво е ръстът ти? Когато полюсите са надалеч или наблизо, имате две различни положения. Затуй когато носът е по-дълъг, човек е по-умен, колкото носът е по-къс, веднага в него чувствата му вземат надмощие. Дължината на носа показва преимуществото на умствените сили. Когато носът е къс, чувствата преодоляват. Следователно от дължината на носа ние съдим за преобладаващото влияние или на ума или на чувствата.

Ще вземете общата линия. Тъй, както гледам вашите носове, перспективно някой носове се гледат, че са къси, но то е самоизмама. Носът може да е дълъг и широк и вследствие на това изглежда, че е къс. Някой носове са къси, но са сплеснати, изглежда, че са дълги. Носът трябва да се гледа по отношение спрямо цялото лице.

Сега тия разсъждения не са за практическия живот. Ако вземем един човек, който не може да разсъждава от последствия към причина и обратно – от причината към последствията, той ще каже: „Какво отношение има тук?“ Даже на един съвременен геометрик или математик да му разправяте за това, той. ще каже: „Не ми говори такива работи, съвсем друго положение е.“ Хората са образували тази система, но туй броене, което ние имаме, то е дошло от Невидимия свят. Човек е построен математически, геометрически, според една

форма, която ние не знаем. Каква е формата? – На един по-висш свят, от който човек е излязъл. Тук той само си носи бюджета, разноските му са останали горе, той носи само бюджета си тук. Този бюджет е временен. Един ден той ще се облече в тялото си, в което ще живее, в което е бил направен.

Сега, ако речем да се спрем, да разискваме какво е тялото на безсмъртието, ще се оплетем. Вие мислите, че той е тук. Виждате един ден баща ви, майка ви, туй тяло, което вие считате реално, то престава да функционира и виждате баща ви, майка ви са си заминали. Тялото престава да функционира, няма кой да тури въглища, няма кой да тури вода. Машина има. Като дойде онзи машинист, тръгне машината. Значи тази машина, с която си служи този механик, тя е временна, тя не е негова собственост. Той, като се научи, свърши си работата, слезе от машината. Тялото, в което живее, то е временна машина. Един ден той трябва да напусне и като дойде до последната станция този механик трябва да си почине. Онзи, които не разбират законите, ще кажат: „Еди кой си умрял.“ Има умиране, ако гази машина се разруши. Ако тази машина се сблъска, този механик, кой е или как се казват тия, които карат локомотивите? – *Машинист.* Думата машинист за вас е разбрана. На български какво значи машинист? На вас „машинист“ ви е толкоз известна, колкото „крава“ като кажеш. Ти казваш „крава“, но какво нещо е кравата. Мислиш – същество, от което доиш мляко. То е само външната, механическата страна. Но ония черти, по които се познава кравата, ние още не ги знаете. Всякога мислиш за кравата: туй, което може да ни даде мляко.

Този въпрос за образуването, тази е една подвижна единица, тя носи сама по себе си. Най-хубавата част от света се възприема чрез нея. Най-хубавите възприятия човек ги възприема чрез храната. Тази част на впечатлителността (носът), когато ние много възприемаме,

когато някой път нервната система е силно възбудена, не може да спите. Когато не може да спите, аз ви давам един метод как да спите. Трябва да вземеш някой път някое наркотическо средство. Концентрирайте ума си на върха на носа.

И като концентрирате ума си на върха на носа, за половин час ще заспите. Не, да се приспиш, че да не може да се с будиш, като мислиш за носа си, тури числото 5-6, че като заспиш да се събудиш, за да знаят слугите ти, които ще те събуждат. Онзи, които са зад носа, ще те събудят навреме.

Тъй като говоря, лесна работа е, но като направите един опит, опитът не може да излзе сполучлив. Изобщо, щом се безпокоиш, много не вървят работите. Но няма какво да плачеш. Започни да мислиш за носа си и веднага ще изчезне скръбта. По някой път се запитайте защо човек трябва да плаче. Аз съм гледал мъже и жени плачат. Случило се е нещо и плаче човекът. Казва: „Защо се е случило?“ – Случило се е. Рекох, и да ти обясня защо се е случило, нищо няма да те ползува. Таман ти обясня защо се е случило и той казва:, Другояче не можеше ли да бъде?“ То е цяла философия. Хубаво нещо е за разсъждение. По някой път и аз питам защо туй се случило. Той започне да обяснява. Често ми се е случвало някой да дойде при мене и ми разправя, че някой го е ударил в главата. Питам го: „Как си го обясняваш?“ Той седи, седи, казва: „Иде ми на ум. Преди десетина години казах една дума на този човек. Види се някой ким[240] е имал. Обидих го и заради това ме е ударил в главата.“ Да кажем, възможно е, вероятно е, но той не може да намери никаква причина за това, което му се е случило, тогава как ще си обясните? Но все си има една малка причина. Малката причина седи някъде или близо или далеч. Един човек може да те удари по единствената причина: ти си минал и

---

[240] Ким – (диал. от пер.-тур.) омраза, вражда.

го погледнал така несъзнателно и той се докачил. Дигне ръката, като че с погледа ти си го ударил. Може причината да е много близка. Ако на този човек, който минавал там, покрай него, който му се усмихне, поздрави го, ни най-малко няма да го хлопне. Минават двама покрай един военен пост. Минава единият и войникът с пушката го повалява на земята. Иде другият и казва: „Извинете, аз виждам, че е забранено." Първия го удря, а вторият се възползува. Той казва: „Ще извините, аз съм попаднал тука", войникът вземе друга поза. Войникът е под команда и той казва: „Тук не може да минават." Та рекох, в живота, помнете, има много военни постове. Цялата природа е пълна с военни постове. Дали си мъж или жена или дете, все таки може да приемеш един удар на пушката. Та когато ние говорим за законите на природата, подразбираме един войник, който седи с пушката. Ако не си внимателен, той може да постъпи така, както не би желал. Туй знание ви се дава, за да може да се ползувате, да не попадаме в ненужни мъчнотии и скърби и света. Страданията са общ ход на работата.

Та рекох, сега ще помните ухото [на] необходимостта, какво е. Аз ще ви дам, отношението е това: то си има команда. Такова ухо ти трябва да го командуваш. Трябва да заповядваш. Онези, които имате дом, къща, вас ви възпитават с команда, понеже идете от положението на необходимостта. Защо се е образувал дома? Домът е едно възпитателно средство за човешкия дух, да се научи човек да слуша. Като започнеш, в едно положение, [ще] ти заповядват – в едно прераждане, второ, трето, четвърто, десето, стотно прераждане. Ще заповядва жена ти, господарят ти, докато се измени ухото ти отгоре. Защо е създаден дома? За да се измени ухото на човека, за да знае разумно как да слуша. Защото най-първо необходимостта трябва да се яви и после ще дойде свободата. Свободата се явява като разумен процес на разумността, после се явява разумността. Казвате: „Защо са

страданията в света?“ За да стане човек умен, нищо повече. Умният човек таван си прави вътре. Щом влезеш в една къща, виждаш, че таван има този човек. Показва, че има желание да се поправи. Сега ще кажете: „Ами че нашият салон и той си има таван.“ Кой няма таван? Имаме таван ние – 5 греди, които са хоризонтални. Всяка греда показва една степен. Таванът е от различни степени. Нашият таван върви във вид на стълба. Ние сме спазили същия закон.

Та рекох, ухото играе една от важните роли в механическите процеси или в разумния Божествен свят, човек да се научи да слуша. Най първо, най-хубавото, което човек може да слуша в света със своето ухо, то е човешката реч и музиката. Вие не можете да имате едно хубаво ухо, красиво ухо, което не може да схваща правилно човешката реч, което не може да схваща правилно музикалните тонове. Туй ухо не е построено правилно. Аз наричам „разумно ухо“, което правилно схваща звуковете на речта и правилно схваща музикалните трептения. То е вече разумното ухо, с което може вече да се работи. Затова на човека трябва да му говорите. Командата е необходимост, тя предшествува. За да дойдем до разумното ухо, обикновено за разумния живот, непременно трябва словесно говорене или музика, нали?

Всички трябва да се учите да пеете? Вие сега пеете, аз ви слушах горе, като пеехте „Грее слънцето“. Тъй не се пее. Най-първо, като пееш, трябва да се слушаш. Като изговаряш думата, трябва да имаш желание да чуеш думите. Думите сам да ги слушаш и да ти е приятно, че си чул. Най-първо произнесеш една дума, кажеш: „любов“. *(Учителят я изговаря натъртено.)* Това не е музикално. Те ще те бият, ако любиш и кажеш по този начин. Ако ти така произнесеш думата „любов“ на твоята годеница, тя ще ти каже: „Ха, да си вървиш.“ Аз, ако бях мома и онзи, който би ми казал така, аз ще си обърна гърба. Това не е любов. Това е необходимост в света. Като

кажеш „любов“, така тихо ще изговориш, че да чуеш. То е най-деликатният звук, който може да чуеш. Няма по-деликатен език от любовта. Тя е толкоз близо, като чуеш, ти мъртъв да си, пак ще оживееш. Затуй щом дойдете до любовта, тихо говорете и като кажеш веднаж, не повтаряй. Любовта не обича да се повтаря. Като говориш на себе си, любовта продължава този звук.

(Учителят пее тихо.) Този начин на пеене показва един извор, който тече някъде. Вие някой път мислите, че сте много добри, че сте поумнели. Представете си, че ви внесат в един свят, дето хората са крайно интелигентни и крайно добри. Какво ще представяте вие? Пренесете се от школата като делегати в един по-горен свят. Вашето положение ще бъде такова, както да пратите едно дете между математици. Туй дете да е делегат, да вземе участие в ония разисквания, които математиците ще имат. Такова ще бъде вашето положение.

Казвате: „Аз зная нещо за ухото.“ Какви работи има да се учат за ухото, тия гънки вътре, после от колко милиона нишки е създадено. Има вътре нишки, които издават тук, предават човешката реч, предават музикални тонове, трептенията. Има специфични места. Музиката зависи от ухото. Какви са тия ъгли. Ухото много добре трябва да бъде обработено. Колкото по-добре е обработено ухото, толкова по-добре ще възприемете речта. Ухото трябва да е съвършено. Ние не може да предположим един ангел с едно дефектно ухо, той не може да бъде ангел, ако има най-малкия дефект на ухото. Той трябва да дойде на Земята и да си изправи ухото. Земята е една работилница. Когато някой ангел съгреши, изпращат го на Земята за ремонт.

Нали знаете онзи пример, един ангел съгрешил и от Небето го изпратили тук на Земята, да се въплоти, да научи три неща. Мисля, че знаете тази приказка. Ако не я знаете, ще я намерите и ще ми я

кажете, да я прочета и аз. Защото и аз се интересувам от нея. Всякога, когато човек дава внимание, как се говори някъде, ако ви дават, вижте какво е ухото на говорителя. Аз бих ви дал едно правило: никога не слушайте един сказчик, който няма едно правилно ухо. Всеки един говорител, когото слушате, да има хубаво ухо. Ако слушаш един човек, на когото ухото не е добре завършено, една дума като каже, върви си, не отваряй никакъв разговор, понеже този безполезен разговор ще се отрази върху тебе, той няма да ти каже нещо умно. Тогава вие един с друг няма да се срещате, но трябва да разбирате какво да е ухото. Едно ухо, гледано перспективно, горната част трябва да има форма.

Фиг. 2

Туй ухо е надеждно във всяко отношение. На това ухо може да разчиташ. Ако тази форма се измени, тя ще се измени по някакви вътрешни причини. Следователно ако ухото се деформира, то се деформира по причина на човешките мисли, чувства и желания. Следователно ухото ще вземе такава форма, каквито са мислите и желанията. Ухото е наследствено, повечето е наследствено. Тепърва трябва да работим, да пресъздадем малки прибавки на ушите. Сегашните уши, аз ги наблюдавам, все са наследствени, дядо ви, прадядо ви са работили и ви са оставили сега да ги моделирате малко. Заслужава 5-6 години да работи човек да ги посвети, да моделира своето ухо. Като идете в оня свят, туй ще ви бъде една придобивка, пак ще имате това ухо. Между най-висшата среда на ангелите, пак ще носите това ухо с вас. Тъй както е ухото, каквото е тук на Земята,

такова ще бъде и горе. Каквото е горе, такова ще бъде тука. Онова, което ние придобием на Земята, ние го носим със себе си. Като се качим в духовния свят, пак ще имаме приблизително такова тяло. Туй тяло ще мяза на духовното тяло.

Всяка една придобивка, в каквото и отношение да е, и най-малката придобивка, в някоя част на тялото или пък някъде малък дефект, един завършен резултат е. И вие ще го носите със себе си. Те наблюдават и вътрешно те знаят причините, но същевременно един ангел, като дойде на Земята, ще гледа човешкото ухо. Те са физиономисти първокласни. Като погледне ухото, веднага вижда какви последствия ще дойдат, мисли и за причината. Някой път ухото отвън е правилно, няма никаква погрешка. Този ангел знае причините. Те не седят в един индивид, а са посторонни, а онзи, който не разбира, той ще има криви заключения.

Та това е един резултат, външен резултат, който трябва да изучавате. Ухото е в процес на развитие. Ухото у нас още не е завършено, лицето на човека и то не е завършено. Казвате: „Бог направи човека по образ и подобие“, но съвременните хора още не са направени по образ и подобие Божие. Те имат възможности, но нашите уши не са завършили своето развитие. Има много да се развиват. Носът ни и той е недоразвит. Устата са в процес на развитие, ушите и те са в процес на развитие. В туй развитие, в което сега се намираме, то показва степента, до която сме дошли, доста голям път сме изходили и сега в света има доста красиви уши, които можем да вземем като образец. То е успех.

Някои, които не разбират законите, може да се обезсърчат и да кажат:, Аз нямам хубаво ухо.“ Ухото всякога може да го поправиш, стига да обичаш туй ухо, т.е. В ума ти трябва да се роди една мисъл. Един органически процес може да се усили, може и да се спре. Аз не искам да се спре. Има един процес в слънчевия възел. Не искам да ви

кажа мястото, близо е над пъпа и под лъжичката, има една междина и там някой път нещо ви говори. Вие в ума си много правилно разсаждавате, а тук долу, едно същество ти казва точно обратното на това, което ти мислиш, горе ти си едно разумно същество, а долу опак човек. Светиите, това са го претърпели, отдолу онзи псува, а онзи отгоре благославя. Та най-голямото мъчение на светиите е, когато са дошли до това положение. И те се чудят как е възможно. Горе да благославя, а долу да псува. Чуди се, моли се веднаж, дваж, триж, но от молитва не взема. Някой път утихне, нищо не казва. Някой път може да се обяснят причините какви са. Мнозина от вас, като дойдат до тази област, стават много мълчаливи. Там човек трябва да бъде гениален, за да може да излезе от този изпит.

Когато се изучава физиогномически ухото, носа, човек трябва да ги изучава принципално. Аз гледам носът е къс, но възможно е този нос в 5 – 6 години да се измени. Той няма да стане ангел, но все таки ще има едно подобрение, може да бъде 10 пъти по-добре, отколкото първоначалното. Сега на мнозина хора трябва да се поправят ушите, устата. Най-големи дефекти съществуват в ушите и в устата. После съществуват големи дефекти в носа, в очите. Но поправянето трябва да започне с ухото, с устата, да се поправят възприятията в бялата раса. В черната раса имало чрезмерни дефекти, дефекти в устата, а в бялата раса, както са вървели има един дефект – изтъняването на устните, на двете бърни. Не е здравословно да има човек тънки устни. Човек не може да бъде здрав, ако устата образуват една линия. Всякога трябва да се остави устата свободна и затуй човек по някой път заспива, да си отвори устата. Другояче волята поддържа стиснати устни. Някой, когато иска да покаже, че има воля, той стисне джуките си. Срещам някой стиснал си джуките. Някоя мома срещам, стиснала си джуките. Рекох и: „Няма какво да си стискаш устата.“ Някоя майка и тя си стиснала джуките. Някой свещеник си стиснал джуките, няма

какво да си стискате устата. Той си стиска устата, хвана го за ръката, раздрусам го: „Отвори си устата“, и той веднага я отваря. Той, за да си стисне устата, той е по-силен от мене. Имате право да си стискате устата пред един човек, който е по-слаб от вас. Пред него може да си стиснеш устата. По-силният като срещнеш, ако искаш да минеш благополучно, устата трябва да бъде отворена. Стиснеш малко, ти ще възбудиш в този човек всичките действия в природата. Природата всякога мачка същества слаби, които се мислят за силни. Тя особено удоволствие изпитва да ги мачка.

Това са сега общи твърдения, които според съвременната наука се нуждаят от доказателства. Може лесно да се докажат. Тази теория може да ви докажа. Да ви изпратя 10 души в София със стиснати уста, навсякъде по един начин. Като се върнат, изказват своята опитност. 3-4-10 души да изпратя с отворени уста, те според другото правило, те като се върнат, другите отиват. И едните и другите да идат по работа. Да кажем, отивате в някое министерство, отива, иска служба. Пък със стиснати устни е, погледне го инспекторът и казва: „Нямам време.“ С всяко стискане за природата няма лъжа. Щом стиснеш, в природата става едно изменение, щом отпуснеш устата, в природата пак става изменение, ако аз стисна очите, става изменение. И в религиозния живот, в който и да е живот и в светския става изменение. В каквото и положение да си поставите очите, веднага съответно влияние има. Всяко едно наше движение произвежда един малък ефект и се регистрира някъде. Природата отбелязва всяка постъпка, мисъл, движение и няма което да не е регистрирано, забелязано някъде. Защото един ден в бъдещето, вие ще четете, като на кино, всичко каквото е било скрито – покрито, тайно и всичко ще гледате така и ще ви бъде много приятно.

Но при сегашните условия, при които ние минаваме, понеже човек има туй чувство, за понятията за хубавото и красивото, ако му

кажете, че ухото не е хубаво, веднага ще му стане мъчно. Той си тури най-първо ръката. Ръката може ли да познае дали ухото е правилно или не? Ако искаш да знаеш дали има правилно ухо или не, аз да ви дам един метод. Ти си тъжен, скърбен, прекарай дясната или лявата си ръка покрай ухото, след като прекараш, ако ухото е хармонично направено, веднага ще намериш едно видоизменение в твоето състояние. Ако прекараш лявата си ръка или ако прекараш и двете си ръце и никаква промяна не става, знай, че ухото не е такова каквото трябва.

Фиг. 3

Защото, ако средната част на ухото е издадена или ако е вдлъбната, туй вече показва дали човек е активен. Тук е активната страна, това са динамическите сили. Когато средната част на ухото е изпъкнала, той никога няма да бъде спокоен, той ще бъде постоянно като някоя машина напрегната да работи. Има и обратния процес. Тогава безпокойството е вътрешно, когато ухото е вдлъбнато в средата. Едното ухо е обективно активно, а другото е субективно активно, а когато ухото е право, това е спокойната линия.

Има части на ухото, които показват бъдещето развитие, бъдещите възможности, показва заложбите вече. Всякога ти ще разчитат на една заложба, която Бог вложил вътре, аз говоря за ухото като един разумен резултат на съществата. Ти, като бутнеш ухото и в Невидимият свят има същества, които веднага казват: „Какво

обичаш?“ И тогава, според твоето ухо ще те кредитират. Ти засягаш цяла разумна област в Невидимият свят и ако ти не засягаш ухото, не може да имаш отношение с тия същества. Ти в слушането ще се съединиш с разумното, което направлява ушите ви. Ако се затворят ушите и оглушее човек, то е нещастие за човека. Ако хората биха оглушали за разумното, да не може да слушат за хиляди години, туй ухо ще изчезне и няма да остане почти нищо. Ще останат малки чуканчета. Но благодарение на постоянното слушане, на сегашната реч и музиката, която сега хората имат, човешкото ухо се е развило.

Слушайте разумното и пейте правилно. Писанието казва: „Пейте и възпявайте Господа в себе си.“ Не може да приемеш хубавото, ако не слушаш разумно. Като станеш сутрин, дай ухото, да слушаш разумното. Седнеш и мислиш какво Господ мисли за тебе, какво ангелите мислят за тебе. Какво ще мислят ангелите за един човек, който не знае да пее? Какво ще мислят ангелите за един човек, който не знае да говори? Или вие не сте обръщали внимание на тембъра на вашата реч.

Вие посрещнете един човек и му кажете така. Ще ви приведа една малка опитност. При мене идва една много благородна българка. По тип има нещо много хубаво в нея, в характера ѝ. Правя един опит. Казах и само една дума, за да изнесе нещо. Тя казва: „Ти знаеш ли колко ме разгневи тази дума, знаеш ли колко ми стана тежко?“ Рекох, може да ти става тежко, но аз обяснявам един закон, туй е неразбиране вътре, туй показва чувствителност в тебе. Тя го изтълкувала лично. Привеждам един пример, аз употребявам интонация. Рекох: „Аз съжалявам много, ако ти така мислиш за мене. Ти да мислиш заради мене така.“ Сега аз какво мисля, какво съм мислил, ако бяхте станали светии, бих ви го казал. Аз седя и размишлявам, рекох какво влияние упражняват човешките чувства. От една малка интонация и след туй веднага измених тона си и

започнах да говоря. Като измених тона си, тя казва: „Така вече разбирам.“ Ритъмът, интонацията, начинът, по който говоря, моето обръщение, обърнах се към нея сериозно, посвих си очите, погледнах я. Рекох на тази младата жена: „Аз съм срещал много красиви жени, но досега не съм срещал нито една българка, която да оправдае моите очаквания.“ Тя казва: „Аз ще докажа, че има една българка. Ще направя нещо и след 4 години ще отвориш плика. Туй, което ще кажа, ще го направя. Тогава ще ти кажа туй изпълних ли го или не.“ Рекох, трябва разбиране, туй е една отлична черта. Аз виждам хубавото в нея. Не само трябва да се препоръчвам, че аз зная това, но каквото върша в дадения случай и на мене, ако ми говорят по същия начин и мене ще ми стане мъчно. Тя дошла до едно положение. И единствената българка е, която ми харесва малко.

Сега вие ще кажете: „Ами ние тук?“ За вас дума да не става. Сега на вас може да ви кажа нещо и да ви стане мъчно. Сега за изяснение казвам това, да ви покажа закона, колко човек трябва да бъде внимателен, крайно внимателен. Малки работи може да огорчат човека. Като срещнеш човека съзнанието трябва да бъде будно. Понеже живеем в един Божествен свят, хармоничен свят, Божественото не се шегува. Има неща, които са позволени в физическия свят, има неща, които не са позволени в Божествения свят. Няма защо така да се прави.

Сега какво стана, кажете ми? Какво запомнихте от тази лекция. Вие ще кажете: „Ушите не са такива каквито трябва.“ Ушите ви трябва да станат такива, каквито трябва да са, за каквито са направени, да работите върху тях. Може да кажете: „Кога ли ние ще се развием?“ Щом дойде пролетта на човешкия живот, вие ще се развиете. Пролет, онези цветя излизат всички из земята. Та когато дойде Божествената Любов, човек трябва да има отзвук на това. Не трябва да туряме отрицателни мисли, да казваме: „Остаряхме, от нас нищо няма да

стане.“ – Не, от мене ще стане това, което Господ ме е направил, аз да стана. Вие ще кажете, искате да приведете примера на българката. Тя казва: „Аз ще дам написаните неща точ в точ. Ще видиш, че има българка, в която няма да останеш разочарован.“ И вие като нея кажете, турете си няколко точки и след 4-5 години да докажете, че ще го изпълните. Онова, което Бог е вложил в нас, да го развием. Да направим едно ухо, че като го види Господ, по човешки говоря, да каже: „Тия деца са работили.“ Като погледне ухото Бог, да каже: „Това дете отлично е работило!“ Тъй както един баща ти е дал условия и ти си учил много добре, придобил си всичко.

Отче наш

31 лекция на Общия клас 19.V.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ТРИТЕ ПОСОКИ

5 часа сутринта

Добрата молитва

Ще прочета няколко стиха за размишления днес. Няма да ги обяснявам. Всеки да размишлява и да види какви мисли ще му дойдат. *(Учителят прочете от Евангелието на Йоана от 6-тата глава от 11 до 15 стих включително.)*

Има някои елементарни погрешки, които като се правят, не принасят голямо зло. Така че, те са погрешки, но нямат последствие. Например, ако изпуснеш в българския език „ъ“ на края или на френски ако пропуснеш нямо „е“ не е голяма погрешка. Погрешка е, но и без него може. Но ако в средата на някоя дума пропуснеш някоя буква, изгубиш целия смисъл, тогава погрешката е голяма. Сега погрешка има в правописа. Някои хора обръщат внимание на красотата на буквите. Не е толкоз до съдържанието, отколкото до формата. Писмото може да е красиво, но може да е безсъдържателно. А пък може да няма никаква красота, да е сбутано, но да има съдържание. За предпочитане е съдържанието пред формата. Но за предпочитане е едновременно да бъде и съдържанието и формата.

Това са обяснения сега. Но трябва да се направи паралел с вътрешния живот. У човека има нещо, което куца или по форма, или по съдържание, или по смисъл. Човек в три Направления трябва да работи. Трябва да изправя формата, да допълва съдържанието и трябва да прилага смисъла, онова което знае. Трябва да знае къде е погрешката му, дали е в физическия свят, в духовния или в Божествения. Или трябва да знаеш дали погрешката е в нашите чувства, мисли или постъпки. Формата всякога дава движение.

Движението е свързано с формата. Интензивността е свързана със съдържанието. Едно чувство може да бъде интензивно, слабо или силно. Радостта може да я чувствуват като голяма радост или малка радост. Скръбта може да я чувствуваш като голяма скръб или малка скръб, а пък мислите се отличават с разширение. Мисълта в дадения случай може да завземе малък простор или голям простор. Това е отвлечено, понеже всички сте свикнали като децата на конкретни работи. За някой деца един бонбон струва много повече отколкото майка му да му облече новите дрехи. Понеже обличането на дрехите е нещо външно, а пък бонбоните са нещо вътрешно. Детето, ако го попитате, ще каже: „Бонбони ми дайте."

Вземете вашите разсъждения. Вие считате някой човек за духовен. Духовният счита, че са задължени към него и казва: „Аз живея толкоз години духовен живот и какво ми даде Господ?" Че този живот е важен за тебе. Полезен е за тебе. Какво ще искаш отгоре на това. Например, да ядеш 10 години това, което някой ти е давал и сега да искаш да ти платят за това, че си ял. Някой казва: „Десет години вървя по този път." Че ако си вървял по този път, това не е заради мене, а е заради тебе. Трябва да го извървиш. Ти казваш: „Плати ми." Философия! После, вдига се спор между двама души кой колко път е извървял. Това е безполезно. Няма какво да се спори. Който извървял повече, ползува се повече. Който извървял по-малко, по-малко се ползува. А който нищо не е извървял, нищо не се ползува. Ще кажете: „Условията." Условията ги оставете. Те са празна работа. Това са забавления само и никакъв резултат няма.

Вземете пеенето. Всеки трябва да пее за себе си най-първо. Вие се спъвате, най-първо си мислите какво ще кажат хората. Две неща ще кажат хората: или че пееш добре или че не пееш добре. Или ще те похвалят или няма да те похвалят. Ти за похвала ли искаш да пееш?

Похвали се ти. Някой път си кажи: „Пях хубаво.“ Друг път си кажи: „Не ми се харесва това мое пеене.“

Ако има някой, който да разбира пеенето по-добре от тебе, добре. Но да те хвали онзи, който нищо не разбира от пеенето, е смешно. Аз вземам пеенето не като едно развлечение. Пеенето е едно средство за трансформиране на Божествените енергии. Ти не може да трансформираш една Божествена енергия и да я туриш на работа без пеене. Това ти трябва да го знаеш. Пението е един метод, едно средство за тази цел. Ти не може да туриш една енергия на работа, каквато и да е енергия, без пеене. Пеенето е средство. Ти трябва да пееш, за да придобиеш известни енергии. Запример един болен е изгубил енергията си, ако този болен не пееше, щеше да умре. Ти, като пееш, ще добиеш тази енергия, за да живееш. Ти казваш: „Аз не зная да пея.“ Ще се научиш. Ти имаш средство, за да трансформираш Божествените енергии в себе си, чрез пеенето. Трябва да пееш. Най-първо ще мърмориш, малко шумоление. Ще пееш и после това шумолене ще се превърне в музика.

Неразбраните работи са шум. Не са музикални. Разбраните работи са всякога музикални. Там, дето има разбиране, има музика. Правилното говорене е музика. Щом не говориш добре, ти нямаш музикалност. Когато пееш, трябва да обръщаш внимание на това, което пееш и изговаряш. Например: „грее Слънцето“ – пееш. Като кажеш: грее Слънцето, трябва да проникнеш в трите света. В трите света това Слънце трябва да изгрее. Ти пееш: „грее Слънцето“, а пък имаш друга идея в ума си и мислиш, че тази идея, която имаш, е много висока, пък тя никак не е висока. Запример имаш идеята да градиш къща. Само като грее Слънцето, ти може да съградиш къщата. Защото онези същества, които дойдат да работят, при светлината могат да работят, при Слънцето. Най-първо това Слънце трябва да грее във всички области на твоя живот, за да се реализира градежа на

твоята къща. Градежът на къщата зависи от онези мисли, които имаме в нас, или с някой думи, или с някоя постъпка.

Има нещо, което човек трябва да реализира в себе си. Например всеки от вас иска да бъде богат. Има някой неща, които за в бъдеще ще разберете. Например разбирате думите: „здрав човек“, „богат човек“. Здравето на човека зависи от това пее ли той или не. Човек, който пее, това показва, че мисли. Че има добри чувства и че постъпва добре. Могат да ти дадат възражение, че не всякога това е вярно. Не е вярно само в едно отношение: когато не пее добре. Но щом пее добре, винаги положителните мисли, чувства и постъпки вървят добре.

Например сега песента „Грее Слънцето“. Ако ви кажа: я, ми изпейте песента „Грее Слънцето“, вие ще кажете: „Ще пея както е там дадена.“ Там е даден само модела. *(Сестра Олга изпя първите две думи.)* Това е един начин, това е една мярка. Правилна ли е тази мярка. Но на това липсва нещо. Някой казва: „Грее Слънцето!“ И се учудва, приятно му е. Как ще изпееш това? Трябва да имате вдъхновение. Който може да го изпее, ще му дам един лев. Ако ви бях казал: 100 хиляди лева, всеки ще искаше да пее. За мене един лев струва повече отколкото 10 000 лева. Представете си, че аз ви давам едно семенце. Само за това семенце има място да го посадиш. Другото ще бъде товар, ако ви дам повече.

Аз ви давам правилен начин за разсъждение. Трябва да разсаждавате по най-простия начин на живота. Като изпеете: „Грее Слънцето“, може да станеш проводник на една Божествена енергия. Това е наука. Преди пеенето ти си бил в нездравословно състояние, а пък като изпееш три четири пъти „Грее Слънцето“, да станеш здрав, да ти е приятно да ходиш и болката да изчезне. Тогава туй пеене има смисъл. Защото неестественото състояние спъва човека. Имаш една малка мъчнотия и мислиш, че тя не може да се поправи. Може да е

идея, може да е идеята на някой религиозен човек, който казва: „Господ не ме обича." Някоя жена казва: „Любимият ме забравил." Майката казва: „Детето ме забравило." Търговецът казва: „Клиентите ме забравиха." Учителят казва: „Учениците ме забравиха." Някой път е хубаво да те забравят хората. Например приятно е да те забравят детективите. Някой път е приятно да те забравят стражарите, да те бият. Но някой път е неприятно, тези които чакаш да ти донесат храна, да те забравят или да забравят да ти платят навреме.

Вие се спъвате от вашето минало, т.е. В вас има известни идеи. Вие искате да постигнете нещо. Скромни сте всички, искате да бъдете богати, но криете. Аз разбирам, той иска да е богат, а иска да покаже, че е скромен, че не е лаком. Човек трябва да бъде богат. Казано е: „Богатите няма да влязат в Царството Божие." Това не е добре преведено. „Лакомите няма да влязат в Царството Божие." Лакомият, глупавият, грешникът, неправедникът няма да влязат в Царството Божие, а пък сега превеждат, че богатите няма да влязат. Христос не е казал така, както е думата на български. На английски е така, постоянно повтарят това. Ако богатият няма да влезе в Царството Божие, оставете богатството и ако всички сиромаси ще влязат в Царството Божие, тогава защо се оплаквате от сиромашията. Това е неразбрано. Сиромахът е, на който му липсва нещо. Той не трябва да бъде сиромах, нищо повече. Това е отрицателна дума. Сиромахът и богатият са процеси. Богатият, който не е щедър, няма да влезе в Царството Божие. Сиромахът, който е сиромах и не е търпелив, той няма да влезе в Царството Божие, нищо повече.

Следователно ти като сиромах имаш една отрицателна дума, с която да развиеш търпението. Зад сиромашията се крие една положителна енергия. Ти трябва да туриш търпението, за да изкараш енергията и да я впрегнеш на работа. Ти казваш: „Дотегна ми вече да търпя сиромашията." Той никога не е търпял съзнателно. И богатият

никога не е бил щедър. Той е бил щедър, когато му показват кобура и даде хиляда лева. Казват му: „Ако не дадеш 1000 лева, ще те утрепем." Той казва: „На 10 души дадох 1000 лева." – Да, но не по твоя добра воля, но чрез насилие. Ще дойде при тебе една комисия от млади жени и ще ти искат, но преди да дойде тази комисия, ти не отиде да дадеш, а трябваше тази комисия да дойде и да те увещава и да ти казва, че така ще приемеш Царството Божие. Това не е даване, а насилие. Ти трябва да имаш съзнание, че всичкия си имот си готов да дадеш за Царството Божие. Някой ще дойде и ще каже: „Дай го сега!" Никой няма право да ти каже: „Дай го." – „То е моя работа." А пък аз ти казвам: „То е твоя работа." Че ще те сади Господ, то е Неговата работа. Дяволът ще те изкушава, то е негова работа. Ако ме намери слаб, ще ме изкуси, за да ме изпита. Някой път се сърдите на дявола. Търговец е той. Залъгва те той. Залъгал те, и те е обрал. Кой е крив? Щом кажеш, че дяволът те е изкусил, това показва, че дяволът е по-умен от тебе. Аз не Съжалявам, че той ме е изкусил, а казвам: „Втори път като дойдеш, ще бъда внимателен." Дяволът по един и същи начин не те изкушава, а все по нов начин. В света може да дойде изкушението по един много естествен начин, по един много естествен път. Някой момък среща някоя мома и объркне се ума му. Той си има работа, но забрави работата. Закъснява като чиновник и ще лъже началника си защо е закъснял. Ще каже, че баща му бил болен, а той ходеше по стъпките на красивата мома и я поглеждаше.

Та рекох, онова, което ни съблазнява, не е никакъв дявол. Този човек е видел някаква идея, която трябва да я реализира. Не, че е лошо да гледа той тази красива мома. Отлично е това, но в него има едно несъответствие. Той не знае пътищата, по които да добие тази красота. Тази красота е добита от тази мома и тази красота е за нея, а не за него. Той трябва да се научи по кой път тя е добила тази красота, а не по външни пътища да взема тази красива мома.

Ако той е грозен и тази красива мома няма да го направи щастлив. Ако е грозен и се ожени за нея, той ще има цяла беля на главата си. Тази, красивата жена не е заради[241] него. Тази, красивата жена е като една красива дума, написана. Ти я чуеш някой път, но нямаш право да вземаш тази дума. Ще я прочетеш и ще мислиш за съдържанието и. Като видиш един красив човек, ще мислиш за онези условия, при които той е добил тази красота. В красивия човек има нещо хубаво. Неговия поглед, движенията му, в думите му има нещо хубаво, което ти приляга на сърцето. И тогава ще се учим. Този, красивият човек, в дадения случай е професор.

Като привеждам този пример из физическия свят, някой път той е опасен, за старите не е вреден, за онези от вас, които са 45 годишни, не е вреден. Някой път на някого, който е 20 годишен, ще му мръдне сърцето. Яви се желание у него да срещне тази красива мома. И на някоя улица се е заплеснал на някой прозорец. Това всичкото, което става в света, е на мястото си. Нещата принадлежат на друг свят. Красотата принадлежи на един по-висок свят. Красивите работи са не заради нас. Ние сме само зрители, те са изложени. Когато един художник излага своите картини, той ги излага за художниците, които разбират от изкуството му, а пък минава един обикновен човек, който поглежда, това изложение не е заради него. Той може да се радва, той е преходен пътник, той не трябва да мисли, че изложението е заради него, но той трябва да се радва, че е попаднал, да види тези картини.

Красотата не е за хората на Земята, а за ангелите. Някой път те обичат да проявят красиви работи. И като минава някой ангел покрай някой красив човек, спират се, гледат го, знаят какво нещо е красотата. Тя е за ангелите, а пък покрай ангелите се ползуваме и ние. Те все на Земята правят своите изложения, между хората, за 5-6

[241] Заради – за.

години, за 10 години и после си вдига изложението. Значи, докато ангелите поддържат изложението, има изложение, а като си вдигнат изложението, няма изложение. И момата тогава не е красива вече. Тази мома е красива, понеже тя има известна идея, постъпките, мислите, чувствата са, които я правят красива, но един ден тя изгуби своите мисли, чувства, постъпки или идеи и ги замести с някои по-долни – не е така красива, както по-рано. Тя е изгубила първите си идеи, чувства и постъпки. Следователно който губи, слиза надолу. И после, като погледнеш, тя е станала някоя обикновена мома. Няма онази красота, очите нямат онзи жар, устата не са подвижни, да блика живот в тях. Сега са нещо мъртво. В живота ще бъдеш винаги млад и никога не остарявай! Единствената красота е в Вечното Начало. Човек трябва да дава ход на Божествените мисли, човек трябва да има желание да бъде проводник на онова, хубавото, красивото, Божественото, което се намира в Божествения свят.

Как ще изпеете: „Грее Слънцето“ по нов начин? Един учител давал на учениците си да решат една мъчна задача и целият клас не могъл да я реши. Тогава учениците казали: „Кажи ни задачата, учителю!“ Но той казал: „Втория път.“ И учителят някой път не знае задачата и той се намира някой път в трудно положение.

Основната мисъл е: Свържете се с Божественото. Вие се вплитате с физическия свят. Вие всякога се вплитате с постиженията на физическото поле и с онази идея да имате пари за черни дни. Ще ви приведа един пример. Преди няколко деня дойде една сестра от света: добра, умна, много интелигентна, разбира, схваща, много красиво, хубаво има нещо в нея. След като говорихме дълго време, тя казва: „Кажи ми нещо, което мога да занеса със себе си, кажи ми нещо, което мене ми трябва.“ Аз я погледнах и и рекох: „Ти си много пестелива, но не икономична. Нещата в 9 възела ги връзваш, но не си икономична. Ти харчиш нещата много. Тепърва трябва да учиш

икономия. Понеже пестеливостта си наследила, а пък икономията сега трябва да учиш, какво нещо е икономия. После ти си чрезмерно честолюбива. Хубаво нещо е това, “ ѝ рекох. Тя минава за българка. Рекох ѝ: „Тъй, както те гледам, не ми се струва, че си българка, по линиите, които имаш, не приличаш на българка. В тебе има нещо внесено германско, английско, пак прав ли съм“, ѝ рекох. Тя каза, че съм прав. Каза баща ѝ, майка ѝ какви били и моята теория излезе права. Тя минава за българка, името ѝ българско, но линиите ѝ показват, че има нещо английско, но че има и славянска кръв. Това, хубавото в нея се дължи на славянското. Рекох ѝ: „Ти трябва да превърнеш своето честолюбие в самоуважение, т.е. онова, което Бог е вложил в твоята душа, да го разработиш. А пък честолюбието е външна обвивка. И тази обвивка някой път става много тежка.“

Ето какво разбирам под думата „честолюбие“. Представете си, че в един летен ден, при 35 градуса температура, си туриш кожух, за да не се простудиш, това е честолюбие. Или честолюбието може да се сравни със следното: Зимно време, при 40 градуса студ си се облякъл с бели, тънки дрехи, това е пак честолюбие. Ще туриш една дреха, която да пази топлината на тялото ти. Аз наричам самоуважение следното: Самоуважението е една дреха, за да пазиш обикновената Божествена топлина на организма си, а пък честолюбието е една дреха, която ти по свое усмотрение си турил, не ти е приятно и казваш: „Много ми е тежък кожухът“, или казваш: „изстинах, “ и трепериш под дрехите. А пък самоуважението е онова вътрешно достойнство, в което се пази добре естествената топлина. Не е лоша дума тази „честолюбие“. Тя не е лоша дума. Той люби честността, обича честността, не обича да лъже, но е малко сприхав, обижда се. Ние сме притурили други качества и думата взема вече друго направление. Ако под понятието „честолюбие“ разбираш „честност“, то е право, но ако внесеш в понятието „честолюбие“, мисълта за

докачение, тогава си на крив път. Никога не се занимавай с отношението, което хората имат към тебе. Ти нямаш време да се занимаваш с това, какво хората мислят за тебе. Това да не те интересува. И тогава, ако се занимаваш с това, няма да имаш време да си гледащ работата. В дадения случай мене трябва да ме интересува работата, която ми е дадена от Невидимият свят, какво трябва да свърша днес. За мене това е важно, да свърша работата си. А пък като остане време, после мога да мисля какво мислят хората за мене. И хората ще мислят или че съм свършил добре работата си през деня, или че не съм я свършил добре. Това ще мислят, ако знаят.

Сега за песента „Грее Слънцето“. Вие не може да разрешите въпроса, докато Слънцето не грее. Представете си, че вие пеете на Слънцето, как ще му пеете? Как бихте му попели? Някой ще каже, че е остарял, но да имате съвсем остарели схващания... Като изгрее Слънцето, това ще го кажете музикално. Първият тон трябва да бъде подтик, движение. Трябва даде подтик, движение с първия тон. Най-хубавото, което притежаваш в физическия свят, е движението. В физическия свят всяко едно движение, всяка една стъпка е едно незаменимо богатство за онзи, който разбира. Мърдането на ръката или местенето на очите нагоре, всяко външно движение е едно богатство. На тона си аз трябва да дам движение. Най-първо ще дам движение, а след това ще дам съдържание на тона – чувствата си и после смисъл. Три неща трябва да съдържа пеенето. Подтик на движението. Като мисля: „грее Слънцето“, като че искам да тръгна към него и след това трябва да образувам една вътрешна връзка между Слънцето и мене и след това на трето място, да разбера смисъла на това съдържание, което е вътре. В мене да се роди един подтик, едно движение към Слънцето.

Някой път малкото дете отива към майка си, а някой път майката отива към детето си. Когато майката отива към детето, тогава

любовта на майката е по-голяма, а когато детето отива към майката, тогава любовта на детето е по-голяма. Когато майката отива към детето си, тогава казваме, че тази майка ще страда. Когато детето отива към майка си, казваме, че това дете ще стане човек. Ако това дете отива при майка си и плаче, няма да стане човек, но ако не плаче, ще стане човек. Някой път вие отивате при Бога и все хленчите. Детето ще разкаже на майка си кой го е ударил, кой го е бутнал, кой му е казал нещо лошо. Майката дава внимание, кое е било онова дете. Така ще направи майката, която не е умна. А пък умната майка ще потупа детето си по рамото и ще каже: „Няма нищо."

Кой ще изпее „Грее Слънцето"? Левът ще остане заради мене. Ако не можете, у вас си пейте тази песен. Дайте движение, приемете съдържанието в себе си и после разберете смисъла. Какво движение ще дадеш при думите: грее Слънцето? Един лев пак давам. Движение трябва да има тук. *(Учителят направи движение.)* Взех лева. Ако ние в малките неща не виждаме Божественото съдържание, тогава животът няма смисъл. Ако ти в една стъпка, която правиш, не виждаш дълбокия смисъл на онова, което минава и движи крака ти, а именно цял един разумен свят. Много пъти, когато ти ходиш, има хора в разумния свят, разумни същества, които те гледат, че ходиш и се радват. Хиляди души болни, като те гледат, че ходиш, тупат сърдцата им и се радват. Ти си идеал за тях. Хиляди души болни аз мога да ги излекувам, само като ходя. Аз ще се посмея малко, ще дефилирам и гледаш, че и те почнали да дефилират. Някой от вас не знаят да ходят. Идеални същества са тези, които никога не са били болни. А пък онзи, който е боледувал, и той е добър. Някой път у вас има някой болезнени състояния. Някоя болна мисъл, чувства, постъпки, не сте доволни. Някой ангел минава и те подканя да се движиш. Ти забравиш, че те боли крака и като те боли крака, казваш: „Много ти

благодаря, че дойде, за да оценя здравето“, и болестта ще си отиде. А пък ти казваш: „Тази пуста болест, как дойде и ми стегна крака.“ Така не се казва. Ти поблагодари. Като дойде болестта, тя ти казва: „Ти си хванал крив път, с твоите мисли, чувства и желания, къде отиваш?“ Не те пуща болестта. Ти казваш: „Махай се от тук, не е твоя работа.“ А пък болестта те обича, не си отива.

Ако всяка болест е един възлюблен, който те обича и те е хванал за крака, тогава добре че не знаете тази истина. В новия живот, ако така не разбирате, животът не може да се осмисли. Като върви човек, да благодари, че може да ходи. Като стане сутринта да отправи ума си към Бога, че има едно хубаво чувство; да отправи ума си към Бога и да благодари, че има една хубава мисъл и да бъде радостен. Благодари на Бога, че може да ходиш, че чувстваш, че мислиш. Това е смисълът на живота. И онова богатство, което добиеш, ще остане за тебе.

Отче наш

32 лекция, 26.IV.1933 г., на Общия Окултен клас, Изгрев, София.

ЧОВЕШКАТА УСТА

5 часа сутринта

Добрата молитва

Пишете върху темата: „Защо човек живее“.

Кое можем да наречем най-мъчното изкуство? В класа болни хора не искам, а който е разположен. Неразположени хора в класа не искам. Това трябва да го знаете. За да се създаде една хармония, трябват здрави хора, а светът е широк отвън. В класа, ако отидете, за да добиете нещо, трябва да имате разположение, да се владате. На какво се дължи неразположението на човека? Някои искат да се прави добро. Как трябва да се постъпва? Някои например не постъпват с мене добре, Как трябва да се постъпва? Не само, че трябва да се каже, че не постъпва добре, но как трябва да се постъпва. Някой например напише някое писмо, казва, че не е хубаво. Но как трябва да се напише? Може да се направи добро, но писмото трябва да има резултат. Както е вашият живот, това е един резултат на вашето минало. Всичко, каквото сте вие, това е резултат на вашето минало. И краката ви, и главата, и вашата мисъл, чувства, всичко, са резултат на миналото. Вие говорите за един идеал, искате да научите нещо. Хубаво, какво ще научите? И като научите нещо, вие искате да узнаете характера на хората. За да познаете другите, трябва да познаваш и себе си. Ти не може да познаваш другите повече от себе си.

Ако например съм говорил за устата, всяка една издатина, всяка една линия е жива линия, тя не е случайна.

Всяка една линия означава качества на човека. Например крайните части на устата, ако са спуснати надолу, това е едно

качество от миналото. Ти си песимист и следствие на това, устата ти са огънати, поради миналото. Докато са огънати устата ти надолу, ти не си оправил своя песимизъм. И всички онези нишки на мозъка, с които ти функционираш, са огънати. И трябва да се изправят тези нишки. В мозъка мъчно се изправят. Това е една дълга процедура.

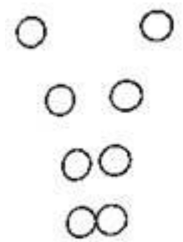

Фиг. 1

Вие казвате: „Кажете ми тайната.“ Тайната не е никакво чудо. Двама млади се събрали, имат тайна. Каква тайна? – Обичат се. Любовта сипва ли се? Какво нещо е обичта? Наблизо са един до друг. Че два камъка ги турили един до друг, какво от това. Или хванали се двама души за ръката и се водят. Това любов ли е? Това е един резултат. Един човек, който се дави в реката, хващат го. Като срещнете един човек, как ще го хванете за ръката? Вие не знаете кой е истинския начин за хващане на ръката, когато двама души се обичат. Аз виждам, че двама души се хванали, но Любовта я няма там. Защото Любовта има особен начин за хващане.

И вие имате после особено разбиране. Мене ме интересува вашето разбиране. Някой път, когато искам да се развеселя, аз мисля за вашето разбиране. Например мисля за вашата любов. Вие вървите по пътя и си ударите крака. Вие се спрете, недоволни сте. Изменя се вече вашето разположение. Вие сами се ударите, но не може да намерите виноватия. Търсите камък да му се карате и търсите причина. Мислите, че ще я намерите. Защо се ударихте? Щом е един

удар, това е една задача, която иска разрешение. И после, в какво си ударил. Дали големия палец или коляното? Че това не е без причина. Ти си ударил коляното. Трябва да знаеш, защо си ударил коляното.

Аз ви казвам, че болни хора в училището не искам. Ето какво разбирам под болен човек: Вие идвате тук и всеки идва в училището със своята смет, изсипвате всичко тук. Представете си, че всичките ученици влизат и всички се секнат на пода, това са все окултни ученици, седите вие и мислите за Бога, за слънцето и прочие. Твоя работа, но дотогава, докато има плюене и секнене, никаква тайна не може да се разкрие на човека. Тези лигавини са полезни за ума [стомаха], но не са полезни за стомаха [ума]. Плюнката ти е полезна за твоя стомах, тя е лечебна, но отвън изплюта, тя е вече вредна. Събирай това, ценното в една кърпа. Вие сте много щедри на плюнките, а пък сте много скържави на парите. Плюнки навсякъде. Онова, което вие вършите, ще се върне върху вас. Всяка една мисъл, всяка една постъпка, ще остави най-първо едно влияние върху вас. Вие не може да се освободите от този закон.

Вие сте една написана книга. Напишете нещо върху себе си и с вашето недоволство, аз забелязвам в някой братя и сестри, на които устата са започнали да изтъняват. Сърдцето започва да се атрофира. Ти имаш една мисъл, тя остава като сух клон, щом е без чувства. Ако пък устата станат по-дебели, още не съм видял устата на някого да задебелеят, все изтъняват. Хубаво е да станат по-дебели. Вие трябва да пазите сърцето си. Не допускайте ония горчивите чувства. Има известни чувства, които се отразяват много зле, те не принадлежат на човешкия род. Те са чувства странични. Например вие вземете, пиете от известен сок, вие усещате известна горчивина. Тази горчивина може да се употреби като лечебно средство в известен случай, но ако я вземете като храна, вие ще отровите кръвта си, ще я развалите.

Трябва да бъдете обективни. Аз наричам обективно следното: Ти трябва да търсиш на всяко нещо неговото място. Запример вземете здравето на човека. То се поддържа от човешките чувства. Ти не може бъдеш здрав, докато нямаш нормални чувства. Запример ти искаш да се запознаеш с Бога. Че Бог не прилича на човека, да Му кажеш: „Добър ден", или да вземеш да се ръкуваш с Него. Не може това. Или искаш Той да ти обърне внимание. Обръща внимание. Казваш: „Родил ме е Той." Добре. Трябва да имаш разположение като Него. Ако нямаш разположение като Неговото, тогава от де е Той твой баща? Ти казваш: „Господ е мой баща." Как ще опишете тогава баща си, понеже не можем да опишем Бога, ние се намираме тогава в един смут. Не е голямо престъпление да не зная някой работи. Но не е и голямо благо да знаеш нещо. Да допуснем, че при тебе имаш един ближен, за когото знаеш, че лъже или не знаеш, че лъже. Какво печелиш в първия или във втория случай? Вземам лъжата в нейното най-елементарно проявление, както се проявява в децата. От де са научили тези деца лъжата, не зная. Детето изяло нещо и майката го пита, а то казва че не знае.

Ако във вашия ум не седи едно огорчение, вие не може да се развиете правилно. Мнозина от вас имате силни характери. Но характерите ви не вървят по естественото развитие. Некъде сте много силни, а некъде не сте много силни. Като отидете в Небето, като видят лицето ви, ще знаят 10 пъти повече, отколкото вас. Тогава знаете ли в какво положение ще се намерите? Ако вие сте добър, на вас ще стане приятно. Но, ако сте лош, тогава ще почнете да усещате едно стеснително състояние.

Някоя сутрин станете и сте крайно неразположен. Или сте гневен, или сте песимистичен и не може да си обясните откъде е това. Обяснявате го по разни начини. Аз допущам само едно предположение: вие сте минали в един разумен свят на съзнанието и

като са ви видели, са ви определили – всичките ваши лоши черти и вие сте крайно неразположени, понеже те за вас не мислят добре. Станете некоя друга сутрин, вие сте весел, минали сте през некоя област и тези същества са видели всичко добро във вас и вие сте весел. Но да ви питам как сте минали, вие не знаете това, вашето съзнание не е било будно тогава. Вие се намирате тогава в следното положение. Ако извадя желязото от огъня то изстива. А пък има предмет, като го запалят, гори, изгаря. Има предмети, като горят, не изгарят. Вие трябва да приличате на предмети, които горят и [не] изгарят. Ако имате чувства и те изстиват, тогава сте в положението на желязо. Ако пък чувствата ви не изгасват, тогава сте в положението на дървото, а пък трябва да имате третото положение.

Бог е създал играчките и ги търпи, но в Божествения свят няма абсолютно никакви играчки. Бог дава много забавления, но в Неговите отношения няма забавления. Всяко нещо е ценно в неговия живот. Ако във вашия свят нещо изгуби цената, тогава то не е Божествено. Ако вашата любов изгуби цената за вас и кажеш: „Едно време имах любов.“ Тогава вашата любов не е Божествена. Ти кажеш: едно време или за в бъдеще. За бъдеще ще зависи от сега, как си запален. Ако си като желязото и в бъдеще ще станеш така. Или пък, ако си от предмети, които се запалват и изгарят, ще кажете, че ще изгориш. Ако пък си от третия вид предмети, тогава ще кажа, че ще устоиш.

Трябва да направите малко дебели устата си. Трябва да натурите малко земя, че да увеличите вашата собственост. Сега собствеността на устата ви е малка, няма двор. Устата ви е градина, но вие нямате градина. Аз съжалявам, че нямате градина. Имате една педя двор. Нас ни интересува този факт. Човешкото сърце трябва да има една широка градина. Има известни закони, които определят как трябва да бъде градината на човека. Без градина човек не може да бъде

щастлив. Както например ако живееш в една къща, която няма прозорци и ако няма вентилация, или ако няма радио, да слушаш нещо. Вашите уши са радиослушалки. Очите ви са прозорци, през които светлината идва, а пък устата представлява градина, с големи порти, през които човек влиза и излиза.

Външно е много мъчно да се справим с известни физически дефекти, които упражняват голямо влияние върху сегашния живот. Например зададат ви задача да изправите устата си. Че това е изкуство, да можеш да изправиш устата си. Ти трябва да знаеш тогава всичките окултни правила, с които разполагат йогите, да знаеш как да съсредоточиш известни течения някъде. Вие обиквате някого, защо? Само за да изправите вашата уста. И когато той почне да ги изправя, вие сте недоволен от него и го напущате. Колко хора гледам, започват да поправят устата си и устата остават недоправени. Не е имал търпение да ги изправи. А пък някой път майсторът, който изправил устата му, е по-слаб от него и по-малко знае от него.

Вие искате да срещнете ангел. В него няма противоречие. Той, като те гледа, знае защо те гледа, ако те слуша, знае защо те слуша. В него няма абсолютно никакво противоречие. А пък някой те погледне и ти казваш: „Не зная защо ме погледна." Срещате гладен човек. Ако е гладна баба, тя те гледа. Ако е някой гладен момък и той те погледва. Ако е някое малко дете и то те погледне. Ти усещаш, чете искат нещо от тебе, не ти иде на ум, че хляб искат от тебе. Ти казваш: „Младият момък да иде да работи, " но той казва: „Гладен съм, да се нахраня, че тогава ще отида да работя." Ако срещнеш някого, погледнеш го и той се зачерви. Като се погледне момата, тя се зачервила. Защо? Засрамила се е. Защо се е засрамила? Какво има в срама? Човек се засрамва за две неща. Когато го хванат на местопрестъплението или когато го хванат на мястото на добродетелите. Има два вида зачервяване. Когато е правил добро, той

се засрамва, понеже е искал да направи добро и никой да не знае, и казва: „Не можах да опазя тайната.“ Същото е и когато е правил зло. И двамата не са искали да знаят другите.

Вие искате от някой човек да му вземете парите. Мислите ли, че тази мисъл е ваша? Не. В дадения случай, някой иска да обърне някого. Вие сте в случая слуга или искате да направите някому добро и тази мисъл не е ваша. Тогава къде сте вие? Вие сте човек в избора. След като ви се представи една лоша постъпка, ти казваш: „Тази работа не мога да я направя.“ Ти си човек, който отказва да я направи. А пък като дойде една мисъл за добра постъпка, ти казваш: „Аз мога да я направя.“ Ти си човек в свободата да избираш. Ти си там. А пък това, което правиш, това няма да е за тебе. За кого ще е? Три пъти като ядете, яденето за кого е? За вас ли е? Умирате някой ден. Това, което сте яли, къде отива? След като умреш, къде остава това, което си ял. Ти казваш: „Ще умрем един ден.“ Смъртта в едно отношение е страшна, а в друго отношение е благословение. Който знае как да умира, ще излезе вън. А пък, който не знае как да умира и след като умре, пак си остава в тялото и не знае как да излезе от него. Ако ти живееш в едно тяло, което не е устроено, очите, носа, устата, ушите не са добре устроени, тогава питам защо ти е това тяло? Имаш условие да излезеш от това тяло от тази къща. В следующата улица има един отличен, обзаведен апартамент. Какво лошо има да отидеш там?

Но да се върнем към устата. Ако устата се намаляват, ако устата стават по-малки, отколкото трябва, то характера на човека се изменя. Тези, малките уста са поетични, но те изгубват смисъла на живота. Малките уста за големи работи не ги бива. Хората с малки уста 25% изпълняват, а 75% не изпълняват, със средни уста изпълняват 50%, а пък с нормални уста изпълняват 75%, а със съвършени уста – сто на сто. Кои са съвършените уста? Филиас Фог е обиколил света с най-

голяма точност. *(Героят на романа „Пътешествие около света за 80 дни“ от Жул Верн.)* Кажеш нещо и го изпълниш.

Вие се питате защо Господ ви е създал? Аз мога да ви кажа. Бог ви е създал да се учите. Може да кажете: „Родил ли ни е да страдаме?“ – Не. Страданието и несретите произтичат от характера, че не се учите. Също така и всички други противоречия произтичат от това. Ако се учите, ще стане другояче. Всички противоречия в дома ви произтичат от това, че не се учите. Например две сестри са се събрали и не може да се спогодите. Това е една задача, която трябва да разрешите. Ти казваш: „Тази сестра не я обичам.“ Радвам се, че не я обичаш. Ето една възможност за тебе да обикнеш някого. Ти казваш: „Тази сестра обича много.“ И това е една задача. В този случай трябва да запазиш устата си и любовта се изгубва, ако не знаеш как да я запазиш. Може да туриш едно препятствие. Има такива препятствия. Не, че се изгубва, но проявлението на Любовта престава. Ражда се едно малко разочарование. Вие считате тези работи детински, но това е една цяла философия. Един професор, един цар, който и да е, казва някоя мисъл и после това го измъчва. Една малка услуга не си я направил, нещо те измъчва. Ти направиш нещо за една минута и след това нещо те измъчва. Казваш: „Втори път, като се преродя.“ Вие съвсем механическо разбиране имате за прераждането. Не, ти започни от сега да се прераждаш. Че ти, като почнеш да изправяш един дефект, ти си влязъл в областта на прераждането. Щом не си започнал да изправяш един дефект, ти няма да се преродиш. Щом в тебе се яви желанието да измениш нещо, ти си вече в областта на Новия живот.

Другото възражение сега е, ти казваш: „Как живее светът?“ Аз зная как живее светът. И всички вие живеете както живее светът. Не е лошо това, но както вървите, всички не можете да влезете в Царството Божие. Животът на света не е живот на разумния свят. Светът е най-

големия разсадник. Ти казваш: „Този човек се е прославил.“ Много малък шанс има човек да се прослави в света. Например някой се е прославил, но утре е смачкан. Запример една жена има булска дреха, но след време ти виждаш, че дрехата ти е смачкана и не може да я познаеш. Не, че светът е лош, няма какво да бягаме от света, но всички ние трябва да излезем от този свят, който ни стеснява. Аз ви говоря да излезете из стеснителните условия. Запример ако кажа: вие, които седите на предната редица да идете на края, ще има недоволство. Защо и за какво? Ако кажа задната редица да дойде напред, ще кажете: „Те по-достойни ли са?“ След като сте били тука цял ден и сте работили, сте се изморили. Рекох, да минете отзад, да си починете. А на другите рекох да минат отпред, а вие казвате, че като дойдат онези, ще ви вземат мястото и ще ви турят на опашката. Това не е философия.

Онези от вас, които искате да станете майстори и да работите, ще вземете по едно огледало. Може 10-20 души, огледайте устата си, докато вземете една хубава поза. Ще говоря сега на умните. Искате сега да се зачервят устните ви. Ще си представиш един млад момък или една млада мома, представи си, че я гледаш и тогава ще виждаш какво влияние ще има върху устата ви, ще станат ли червени устата ти или не. Ти ще кажеш: „С такива празни работи ние не се занимаваме.“ Ако няма никакъв резултат и възразиш така, право е. Но целият живот днес седи в известни образи. В твоя ум седи идеята да градиш къща, в някой брат седи идеята да гради салон и след време това въображение се реализира. Образът, който дойде в твоето въображение, ти го наблюдавай и разгледай постижим ли е или не.

Човек, който иска да бъде свободен, трябва да знае следното. Дойде ти една мисъл, ти кажеш: „Тази мисъл е лоша.“ Ти още не знаеш дали тази мисъл е лоша. Ако тази мисъл беше лоша, ти трябва да определиш в какво седи нейната лошевина. Трябва да определиш в

нея кои качества са лоши. Трябва да знаеш защо е лоша. Например казват: „Хитри уста. Има хитри уста." На добрия човек каква е устата? Как ще я нарисувате? За следующия път я ми нарисувайте една добра уста. Кой както знае да я нарисува. Задачата за следния път е добрата уста. Ако устата са притиснати и образуват права линия, или ако тази линия се огъва нагоре, какво показва това? Върху устата си човек трябва да се спре. Онзи, който иска да прави своите научни изследвания, и той трябва да изследва устата и да види какво се крие в нея като възможност.

Някой път в устата се крият чувствуванията на физическото поле. Например някой човек е чувствителен към храната. Като му поставиш храна, ще видиш една радост. Друг е чувствителен към дрехите. Като му поставиш хубави дрехи, устата му се зачервяват, а на трети човек, като представиш една хубава книга, устата му се зачервяват. Та, хубавото ядене, хубавата дреха, хубавата книга упражняват известно влияние. Но една мисъл има влияние върху определено място в устата. Например яденето има влияние върху едно място на устата, а дрехата – на друго място, книгата – на друго място. Има три вида мускули, които регулират устата. Единият е само за физическите прояви. Когато някой предмет принадлежи към физическия свят и възбуди в твоето съзнание известни мисли, тогава този мускул на устата се подвижва. Друг път мускули има, когато се засегнат чувствуванията на човека под лъжичката или в сърцето. Ако чувствуванията са засегнати, тогава известни мисли [мускули] се подвижат. Представи си, че един човек е много добър и вие сте пред него, той е толкова добър, че решава цялото твое бъдеще. Какво трябва да бъде положението на вашата уста? Тогава ще имате най-добрата мисъл, най-добрите чувства и тогава в какво положение трябва да бъдат вашите уста. Или когато искате да покажете на някой човек, че

го обичате, в какво положение трябва да бъдат вашите уста. Стискате ли тогава устата си?

Когато седнете да напишете някое любовно писмо, как ще започнете вашето любовно писмо? *(- Любезни.)* Кажете друга дума. Тази дума „любезен“ вече е изгубила съдържанието. Аз Съжалявам, че вие имате само един писмовник за любовни писма. Има едно ново съчинение издадено, за любовни писма. Представете си, че пишете едно любовно писмо на един извор, как ще го напишете. На един хубав, кристален извор ще пишете едно писмо. Как ще му пишете любовното писмо? Никой да не знае и ще оставите писмото на извора. Не на някой човек, на извора ще си изложите чувствата, как ще захванете? Вие сте оставили писмото си на извора и онзи, който намери писмото ви, той ще мисли, че за него е писмото. Всеки ще хареса писмото ви. Как бихте написали писмото до този извор? Дядо Благо за втория път да напише любовно писмо до извора. Ти си най-опитния. Тебе те бива за тези работи. До най-хубавия извор да напишеш едно писмо.

Аз свързвам устата с онези проявления, с онези най-възвишени мисли, чувства и постъпки, които са скрити в човешката душа. Ти не може да ги проявиш, ако не им дадеш известен обект. Ние често мислим за Бога това, което не е, и затова не може да се събуди благородното, възвишеното. Само като си помислиш за Него, трябва да затупти нещо в тебе. Ти казваш: „Господи!“ Но само така да кажеш, никакъв смисъл няма. Ти казваш „Господи“, в същото време какво мислиш?

Едно дете върви по пътя и гледа едно черешово дърво. Обръща се и казва: „Господи“, не се минава половин час, среща го един човек и му дава череши от кошницата. Господ ги е дал. Той отдавна знае, че това дете ще иска череши и му дава. Ако ти помислиш за Бога и ако имаш нужда, непременно Бог ще отговори на една твоя належаща

нужда, но не за това, което не ти е потребно. Но това, нужното ще дойде, няма да мине много време. Даже много пъти и преди да си го поискал, то ще дойде. Някой път си неразположен духом, човек трябва да е винаги разположен. Той е светия тогаз и да го мъчат, той да се радва. Някой от вас казвате: „Учителят всичко може да направи." Вие оставете това. Какво вие може да направите? Учителят ще яде за себе си. И той ще опита сладчината на Божествените работи. Ако вие не ядете, няма да се ползувате. Едновременно всички трябва да опитате хубавото в света. Вие не сте събрани да изучавате вашите дефекти и дефектите на другите хора. Например казвате: „Тази сестра има този дефект." Вие всички сте такива репортери. На Изгрева каквото стане, всичко се знае. Паднал някой и счупил стомната, знае се.

Кое е хубавото в дома? Нека да се научим да мислим. Ако в дома има една сестра и един брат, ако братът не може да люби сестрата и ако сестрата не може да люби брата, тогава те какъв брат и сестра са? Ако в дома има баща и майка и ти казваш, че бащата има особени чувства или ако бащата няма особени чувства към сина, към дъщерята, какъв баща е? Бог има известни отношения към нас. Ние трябва да знаем какви с неговите отношения. Всичко онова, хубаво, възвишено, което ни подтиква, все от Бога иде. Всяко добро желание, всяко възвишено чувство и мисъл все от Бога идват, всяка хубава мисъл в тебе, идва от Бога. Може да е минала през ред страдания, но от Бога иде. А пък всяка лоша мисъл иде от Бога, но е минала през много изопачени съзнания и затова не е разбрана. Тя идва при тебе като лоша. Аз тази мисъл ще я очистя, ще я изправя и ще я върна на Бога изправена и тогава Бог ще се зарадва. Ще прати един ангел при мене, да ми закачи един орден. Представете си, че в гората една мечка дави една сестра, кой брат ще отиде да я отнеме? Тази сестра вика вече. Любовта там ще се покаже. Ще хванат мечката за ушите и ще и

кажат: „Защо газиш сестра ми?“ А пък сега сестрата, която мечката не я напада, той отишъл нея да освобождава.

Вие ще кажете: „Трябва да се говори за сериозни работи.“ Кажете ми за какви сериозни. За какви сериозни работи да мислим? Аз ще искам да мисля точно така сериозно, както вие ще кажете. Дайте си програмата. Един ден да мислим сериозно, както вие мислите. Да направим опит. У вас сега е накипяло. Вие сте богати хора с капитали и няма къде да приложите капитала. Човек трябва да работи, все таки трябва да имаш място, където да се проявиш. Използувайте тогава един малък случай за вашия ум, за вашето сърце, каквато и да е малка възможност, не изпущайте предвид, това е една от най-хубавите философии.

За злото ще ви кажа следното. Щом видиш една лоша постъпка, ти тури противното, намери и тури една добра постъпка и я тури в противовес на нея. Така ще ги поставите:

зло – добро

добро – зло

омраза – любов

Каквото и да мислиш лошо, вие турете противоположната мисъл. Например дойде ви на ума мисълта защо не бъркате в кесията на богатия. Тури си мисълта: „Защо да не бръкна в кесията на богатия за да туря нещо?“ Или имаш мисълта: „Защо да не го мразя?“ Тогава тури мисълта: „Защо да не го обичам?“ Или имаш мисълта: „Защо да нямам лошо мнение заради него?“ Тури мисълта: „Защо да нямам хубаво мнение заради него?“ Ако вашите мисли не могат да изменят вашето лице и вашите настроения, тогаз тази мисъл не е толкова жива и силна.

Тази, огънатата уста е много огънатата. Това огъване е едно самочувствие. Човек, който обича известни удоволствия, когато човек вкуси нещо и се удоволствува, тогава устата става така вдлъбната.

Тази линия е линия на удоволствието. Ако тази линия съвършено изчезне, тогава и удоволствието ще изчезне, тогава ще се яви линия на неудоволствието. Тази линия не трябва да бъде нито много вдлъбната, нито много изпъкнала, но трябва да се огъва постоянно нагоре и надолу. Не трябва да се атрофира устата, да прилича на една плоскост. Но човешкото лице трябва да се движи, да има по него свещен трепет.

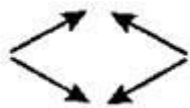

Всичките мускули трябва да са на работа. Само временно трябва да има една хармонична постъпка, застой и лицето да показва един израз на уравновесена човешка мисъл. Ако човек седи пред една катастрофа или пред голяма загуба или някой е заминал, тогава ще се отрази това на лицето. Ще ви дам едно упражнение: ще си представите лицето на вашия ум, на всички онези хора, на които устата се огъват нагоре и надолу.

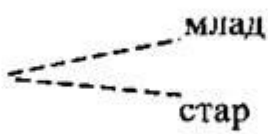

Вие трябва да сте поет, за да се образува във вашия ум такава уста. Мохика[242] привличаше жените си със своята уста. Устата отива нагоре и надолу и доста красиви гримаси ставаха в устата му. Това е

[242] Хосе Мохика – популярен мексикански киноактьор и певец, който през пролетта на 1933 г. посещава България.

едно изкуство. Ти, ако си свиваш устата, правиш впечатление на когото и да е. На когото и да е, ако режеш лимон, ще му текат лигите. Всяко едно движение на човешкото лице, ще отрази влияние върху вас, ако съзнанието ви е будно. Всяко движение на човешкото лице действува на другите. Вие не може да се освободите от това да ви въздействуват и да въздействувате. Науката е: правилно да разбирате това. Вие сте носители на Божественото. Туй трябва да се предаде на другите. Аз съм носител на Божественото. То трябва да се предаде на другите. По-добре е да се прояви, отколкото да не се прояви. Непроявеното мъчно може да се изправи. А проявеното по-лесно може да се изправи. Ние сме носители на великото в света. Като срещнеш един човек, ти не искаш да видиш неговия гръб, а най-първо неговото лице.

Сега вие искате да бъдете красиви. Представете си най-красивите хора. И веждите да са красиви. На някой хора веждите не са направени както трябва. Какви трябва да бъдат веждите? Едните вежди са на стари, а другите – на млади. Колкото човек е по-млад, веждите отиват нагоре. Като стане човек стар, веждите отиват надолу. Песимизъмът не е едно състояние на децата, но на старите хора. Всички стари хора са песимисти. Старият човек казва: „Стар съм вече, няма какво да работя, значи да се върна и да стана млад.“ И той трябва да знае, втория път каква форма да избере. Представете си, че имате сила и знание да се подмладите и да станете на 25 години. Какво трябва да мислите сега? Каквото и да мислите, това ще бъде. Вашият живот ще бъде точно това, каквото мислите. Това, което сега мислите, за в бъдеще ще се реализира. То е скрито. Това, което вие сега чувствувате и мислите и искате да проявите, то в бъдеще ще се прояви.

Именно сега в окултната наука искат, щото всичките учени да разберат закона за прераждането. Този закон за прераждането не е

така лош, както си го представят индусите. Има три вида прераждания в света. Физически ще се преродиш, духовно ще се преродиш и Божествено ще се преродиш. Христос като казва: „Ако се не родите от вода и дух, “ това е правилно прераждане. Докато се преродиш, ще има живот. Да се родиш изново в Царството Божие. Аз не искам сегашния си живот да го оставите, че да се захласнете, да няма от какво да се интересувате. Но когато сте свободни, в свободното си време вземете си огледалото и направете споменатото упражнение.

Вчера Слънцето си показа всичката си любов. То ни целува, все слънчеви целувки. Та прегръщане, та любов! Вие ще кажете: „Така не се говори.“ в Слънцето, в слънчевите лъчи има една разумна страна. Едно знание има в слънчевите лъчи. И ако човек може да се постави така както трябва, ти ще чувствуваш това, което никой друг път не може да чувствуваш, защото Слънцето е носител на разумната човешка мисъл. И след като чуеш тази мисъл, ти трябва да направиш нещо. Не само ще чуеш какво ти говори Слънцето, но трябва да отговориш. Запитат ви от Слънцето: „Какво правите тук долу?“ Ти какво ще отговориш? Като срещна Господ Илия, Господ каза на Илия: „Какво правиш тук долу?“ Ти какво ще отговориш? Като срещна Господ Илия, Господ каза на Илия: „Какво правиш?“ Илия казва: „Поревнах за Господа да му направя нещо и дойдох тук да се науча от тебе. Исках да направя нещо, но не стана. Избих всичките онези пророци.“ Тогава Господ даде един пример на Илия. Показа му красотата на лицето. Като чу Илия мекия глас на Бога, Илия си покри лицето и се засрами. Каза: „Много съм жесток. С лоши мисли съм, Господи, срам ме е.“ Този свещен елемент трябва. Или трябва да се засрамим. Срамът произтича от това, че ние не вършим това, което Бог иска.

Някой път забелязваме, че някой брат или сестра искат нещо. Пък аз съм много занят, имам нещо много важно. Казвам му веднаж, той настоява. Рекох му, че не мога да го приема. Като си отиде той, рекох: Аз мога да постъпя по друг начин, да изчезна оттам, да се изгубя. Да му кажа, че не мога да го приема, това е най-практичното. Но мога и по друг начин, мога и да изчезна. Ето аз какво съм решил: като дойде някой, иска аз да го приема, а пък съм зает, мен ми трябва вода, ще му кажа: „Вземи тази стомна, ще идем горе на Витоша за вода и като се върнем, ще те приема, по пътя ще се разговаряме." Преведете сега. Всякога трябва да се образува един навик, една воля, не е хубаво човек да се сопва. Ти трябва да знаеш как да отговаряш. Ти вече, ако направиш една неприятна гримаса, че си недоволен, тогава вредиш на себе си. И въпросът остава неразрешен. Да знаеш как да свиеш устата, устата е мястото на Любовта. Ти не може да употребиш Любовта, ако не си господар на устата. Ти не може да приложиш Любовта във всичкото нейно разнообразие. Ти не може да погледнеш хората както трябва, ако не знаеш, ако не си господар на устата си. Ако устата ти нямат нормалния израз на Любовта, тогава и очите ти вземат съответно положение.

Първото нещо, ще оставите устата си свободни и не ги измъчвайте. Сега устата са на голямо мъчение. Сега казвам на онзи ученици, които искат да прилагат. Щом си недоволен, ще вземеш чиста вода и една хубава кърпа и ще измиеш устата си. Ще вземеш една много хубава, мека, суха кърпа и ще попиеш водата добре и веднага може да си въздействуваш. Или сега идат плодовете, пролет иде. Вземете една череша, доближете я до устата си, да видиш какво влияние ще укаже, от далече я гледайте или вземете едно зрънце грозде, приближете го до устата си, да видиш какво ще почувствуваш. Колцина от вас има, които искат вътрешно да се ползуват. Непременно трябва да се работи по един начин. В Индия има факири,

които по цял ден размишляват в течение на 15 години. Ганди сега почнал да пости 21 ден и с това иска да пречисти душата си. Всички велики хора искат да пречистят себе си. 21 ден да пости и да е доволен.

Ако някому този опит за устата е присърце, да го почва, ако е човек на Любовта. Ако човек иска да бъде израз на всички хубави чувствувания, да се занимава с устата си, ако ли не, да остави устата си.

Та кой е предметът сега за който говорим? – Човешката уста. Устата като предмет на сърцето. И какъв е опита, който трябва да направиш? Ако си недоволен, измий си устата 3 – 4 – 5 – 6 пъти. Ако си доволен, какво трябва да направиш? – Пак ще си измиеш устата.

Отче наш

33 лекция на Общия Окултен клас, държана на 3. V.1933 г., Изгрев, София.

ЖИВИТЕ ЛИНИИ

5 *часа сутринта*

Добрата молитва

Ще прочета 1 глава от Ефесяном, от 14 стих до края.

Пишете следующия път върху темата: „Защо човек мисли, защо чувствува и защо действува?“

Едно от правилата е: Човек никога не трябва да говори, докато не е мислил и докато не е чувствувал. Иначе ако говори, ще прилича на пукната стомна. Той ще говори тогава, но не по собственото си сърце, по собствения си ум, по собствената си воля. А пък той трябва да говори по собственото си сърце, по собствения си ум и по собствената си воля. И трите като се съберат, тогава имаме правилната реч. Речта тепърва трябва да я градите. Да произнесени. думите любов, мъдрост, дълбочина, височина, ядене, пиене, това са отделни думи. Трябва да ги съчетаете по известни закони, за да извадите какъв е смисълът. Вие може да напишете ред букви, ред срички, но ако не ги съчетаете, не може да имате смисъл. Трябва да напуснете старата мисъл.

По-напред майка ви се е грижила за вас. Тя ви е повивала, тя ви е приготовлявала всичко. Возила ви е в каручка. Ще дойде време, с каручка няма да ви вози, храна няма да ви приготовлява. Вие сами трябва да се грижите за живота си. Това са мъчнотии. Когато има мъчнотии, това показва, че човек сам се грижи за живота си. А пък, когато другите работят за него, той се намира в щастливо положение. Когато пък никой не работи за него, а всеки взема, тогава той е нещастен. Вие седите и мислите защо Господ е направил света такъв. Хората в света мислят защо хората постъпват така. То е все същият закон. Защо Господ е направил света такъв, това е ваша мисъл. Също

така защо и хората постъпват така. Всеки човек мисли, че постъпва право. Няма никой човек, който, като направил престъпление, да не мисли, че е постъпил право. Казва: „Че това беше необходимо“, условията са били такива и са го заставили. Ако това е право, че е бил заставен, заставен е от глад да яде. А пък, когато дойде доброто, да се налага на направи някому, кой казва: „Аз не съм в състояние да го направя.“ Рекох, сега ще напуснете временно старите си разсъждения, някои обичат да играят на онази игра, на която се е научил. Старите работи всеки ги обича.

Коя мисъл е добра? – Тази мисъл, която гради. Кое чувство е добро? – Което дава материал. Коя воля е добра? – Която спомага за човешкото развитие. Най-първо всеки един от вас да си има по едно огледало и за да познаеш мисълта ти права ли е, ако мисълта ти е права, лицето ти ще бъде светло, ако чувството ти е право, тялото ти ще бъде светло, ако пък волята ти е права, движенията ти са хармонични. Щом ходиш и се клатиш като гемия, знаете ли какво значи клатенето като гемия? Представете си, че ходиш между хората и се клатят насам натам, както пияния. Защо пияният не може да ходи? Защото виното ходи, а не той. Виното му казва накъде да ходи. Докато вие имате чужди мисли, докато ви тласкат на една или друга посока, вие не сте господар на себе си, виното е там.

Вие искате да живеете в един уреден свят, но вие разбирате това механически. Аз правя следните разсъждения. Когато едно дете се развали вкъщи, тогава питам светът развалил ли се е вкъщи? Бащата и майката са същите, но в дома има нещо развалено. Махне се от него развалeното и веднага домът стане хубав. Вие живеете в един свят хубав, уреден. И в нас има нещо уредено. Ние казваме, че външният живот е лош. Ако Бог живее в нас, Той не може да се измени. Ако ние действуваме по някой път погрешно, то действуваме така по единствената причина от неразбиране на Божиите мисли. Онзи,

който носи повече товар, ще се измъчи. Какво ще спечели? От лакомия, той иска да печели 200-300-500 лева, ще работи много. Какво е спечелил? Нищо не е спечелил. Ние казваме: „Да бъдем добри!“ Това са стари мисли. Ти от сега нататък ако искаш да станеш добър, много си закъснял. Ти ще съзнаваш, че си добър, че имаш малко кал, това е работа, която трябва да свършиш. Ти си направил някой прегрешения, ще ги поправиш. Някой камъни има не на място. Ще ги туриш на място и няма да има никакво прегрешение. И Писанието казва, че Господ ще заличи, ще измие всичките ви прегрешения. Който знае, грехът се измива. Това е като онзи, който ти е казал някоя дисхармонична мисъл. Минават няколко години, ти помниш тази дума. Ти си счупил крака и това го забравяш, но тази казана дума не я забравяш. Защо? – Защото този човек не го обичаш. Ако го обичаш, от тази дума не би останало нито помен в твоя ум. Ние помним обидните думи, а пък обидната дума е цяла суша, цяла земя, едно богатство. Бог, който създаде ума от нашето гледище, не би допуснал да се яви една лоша суша. Писанието казва: „Целият свят в лукаваго лежи.“

Новото разбиране не е разбиране на вкуса, но е разбиране на стомаха. Новото разбиране не е разбирането на чувствата, но разбирането на сърцето. Новото разбиране не е разбирането на мислите, но разбирането на човешкия ум. Чувствата грешат, мисълта греши, постъпките грешат. Но това, което е в човешката воля, в човешкото сърце и в човешкия ум, там седят мерките. Човешките чувства грешат, но не и човешкото сърце. Аз разбирам сърцето, което Бог създаде, а не разбирам сърцето, което човек сам си е създал. Последното е покварено, а пък сърцето, което Бог създал, не е покварено. Има един ум, който човек сам е създал. Той е покварен. Това са човешките мисли. Но има един ум, който Бог е създал и не е покварен. Има човешки мисли, чувствувания и постъпки, които са

покварени. Има известни постъпки, когато вие искате да изразите, че мразите някого, каква гримаса правите? Искам да науча това изкуство. Когато искате да смачкате, вие си търкате двата юмрука. Кой ви научи на това изражение? От къде дойде то? Коя е сега гримасата за обичта? Гримаса обичта няма, но има израз. Има, но не го доказвате. Всяко нещо в света трябва да се докаже. Когато твоята ръка е студена, това показва, че в тебе, че в дадения случай преодоляющо влияние има ума ти. Ако твоята ръка е топла, това показва, преодоляващото влияние на сърцето. Ако ръката ти трепери – в движение е, това показва преодоляващо влияние на волята, ти искаш да направиш нещо. Когато се движи някой параход, когато работи онази воденица, тя се движи.

Някой път огънят е парлив, а някой път има една приятна топлина, една приятна топлина на ръката. Когато пипнеш тази, топлата ръка, приятно ти е. А някой път не ти е приятно да пипаш ръката. После, някой път ръката може да е гореща и суха или гореща и влажна. А някой път нито е гореща, нито е суха, нито е влажна. Тя е добра ръка, но тя е мека и пластична ръка, издава един живот. Аз не искам да засягам този въпрос. Трябва да смекчите вашата кожа. Огрубяла е кожата ви. И като огрубее човек, неговите мисли и чувства няма да се проявят. Кожата на човека е един верен фактор за проявата на човека. И ти не може да се проявиш, ако не е мека кожата. И дето се бият хората, това е за да се предаде известна мекота. Вие вземате мекотата на кожата за качество на мързеливия човек. Не, на мързеливия човек кожата не е мека, и на трудолюбивия не е мека, той е алчен. Какво ще го хвалите? А пък мързеливият човек е философ. Някой човек се отдал на Любовта и цял ден мисли за Любовта, а пък вие го наричате мързелив. Този човек е видял нещо някъде и е съвсем захласнат. Всъщност не е захласнат, а пък онзи, който няма никаква идея, той цял ден пъпли и рови и вие казвате за него: „Много

трудолюбив човек е.“ Вие се разделяте на две партии и казвате, че не трябва да се работи, а втората партия казва обратното. Работата в света трябва да разбирате така: когато ти започваш да работиш в света, при тебе трябва да дойдат хиляди хора да работят. Това е силната мисъл и постъпка. Ако ти сам работиш, няма да имаш никакъв резултат. Там е неприятността сега. В природата трябва да има отзвук на твоята мисъл, на твоите чувства и на твоите постъпки. Това го наричат акустика. Трябва да има един отзвук на твоята мисъл и ако има такъв отзвук, тя е права мисъл. Ако твоите чувства и постъпки нямат отзвук, те не са прави. Нито отвън, нито отгоре, нито в себе си не одобряваш своите постъпки, чувства или мисли – тогава твоите чувства, мисли и постъпки не са прави. Щом е права мисълта ти, това има отзвук в Бога. Някой път ние приличаме на малките деца, искаме със своята права мисъл да обърнем внимание на Невидимият свят. Мисълта ти трябва да е права. Писанието казва: ако вършим онова, което е в съгласие с Божиите мисли, и Божиите чувства, и Божията воля, тогаз това е правата мисъл.

Сега казвате: „Трябва да обичаме някого.“ Какво значи да обичаме някого? Когато обичаш някого, това значи следното: трябва да считаш, че си го срещнал. Срещаш някой човек, да кажеш, че ти е приятно, че си го срещнал. Този човек да помни, че те е срещнал. Любовта ти трябва да бъде както любовта на Слънцето. Като изгрее, да освети целия свят. И кой където ходи да види, че всичко наоколо е светло, това е любов. Онзи, който те среща, да види в тебе нещо извънредно красиво и нему да е приятно, че те е срещнал. Не може да те забрави. Как ще те забрави? Може ли да ми посочите един човек, комуто да е радостно, че ви е срещнал? Аз не казвам, само задавам философски въпроса. Може би преди 10 години, преди 15 години, може би вчера, онзи ден казвате: „Еди кой си, който го е срещнал, еди коя си, която го е срещнала, за 5 минути се е спрял и е говорил.“ Цял

въпрос правите. Те са много остарели работи. Не се изисква да спреш един човек на пътя. Светлината за колко време извървява пътя? Едвам светлината има време да даде на човека една триста хилядна част от секундата. Тя иска едно рандеву. И тя ще ти каже, че има за тебе на разположение една тристахилядна част от секундата. Кой ще го види това? Кой ще забележи колко си седял? В една тристахилядна част от секундата ще ти каже толкоз много, че с години ще има [да] мислиш за нея. Понеже светлината извървява триста хиляди километра в секунда, то за една тристахилядна част от секундата тя извървява цял един километър, това е 1000 метра.

Сега онези от вас, които искате да работите, има едно изкуство, човек трябва да работи. Сега например гледате лицето си. Има един начин за мислене. Има един правилен начин за чувствуване. Съвременните хора са се осакатили в своята мисъл, не знаят коя е правата мисъл. Всяка Божествена мисъл е права. Вие ще питате коя е Божествената мисъл? – Тази, която дава светлина. Кое чувство е право? – Което дава топлина. Коя постъпка е права? – Която дава хармонични движения. Имаш един подтик в себе си. Какъвто и да е, добър подтик, той е Божествен. От Бога е. Всеки един малък подтик, всяка красива мисъл, която се появи в тебе, възприеми я и я посей в себе си. Една ябълчна семка ти дават, посей я. След една година тя ще израсне. След няколко години аз ще провря думите на онзи, който ми е дал ябълката, че е добра. Защо във вас да има подозрение? Когато говоря, че не трябва да подозирате, не подозирайте себе си в нищо. Защо подозираш баща си и майка си? Писанието казва: „В грях ме зачна майка ми.“ Щом ме е заченала в грях, тогава аз подозирам баща си. Не могат да ме заченат баща ми и майка в грях. Ако съм човек, който трябва да намеря истината, аз трябва да съм заченат от баща и майка, които не са грешни. Щом баща ми и майка ми са грешни, моята работа е лоша.

Ще направя превод. В дадения случай, във вас се ражда една лоша мисъл. Ако вие се намерите в едно престъпно състояние, мисълта ти ще бъде такава. Тази мисъл трябва да бъде чиста. Или заражда се във вас едно желание. Това желание трябва да бъде чисто. Вие сте бащата и майката в дадения случай. Ако вие се поколебаете и кажете: „Мога да направя престъпление“, ще кажеш: „Ако искам, но ако не искам няма на направя, от мене зависи. Ако стана ортак на дявола, бих направил. Но щом няма да стана ортак с дявола, никакво престъпление няма да направя.“ Не е лошо да направиш връзка с един лош човек. Но ти си фактор. Направиш връзка с един лош човек, направиш зло; направиш връзка с един добър човек, ти направиш добро и после се разправяш, че в първия случай си нямал воля. Лъжеш. А пък във втория случай казваш: „Господ да направи в мене.“ Дето се разправяш за направеното зло, такава философия не се приема. Такава философия в света не води към едно разрешение.

Аз не говоря сега за разсъждения. Като погледна лицето на един човек, аз чета колко пъти той е правил ортаклък с дявола. И колко пъти е бил с Бога. Рекох, толкоз пъти е бил слуга при Бога и толкоз пъти е бил слуга при дявола. И тогава той разправя: „Много е лош този господар.“ Лош господар е дяволът. Добрият господар е Господ. Човек казва: „Някой път съм много добър, а някой път съм много лош.“ При лошия господар ти ще бъдеш лош, при добрия господар ти ще бъдеш добър. Какъвто е господарят, такъв ще бъде и слугата.

Всякога в ума си трябва да имате един отвес. Този отвес е животът. Това са разумни същества. Това показва пътя, по който разумните същества се проявяват. На физическото поле това е отвес, това е път, по който разумните същества се проявяват. Ако този път не го знаете, вие никакво изкуство нямате, никакво добро не можете да направите. Наричат го „тесният път“, трябва да знаете по кой път вървите. Строго да е определено. Щом имате този път, трябва да

знаете как да постъпите. Защото, ако вие имате едно лице, което има 18 см. отвесна посока, какви уши трябва да турите на този отвес? Какво е отношението на ушите спрямо отвеса на лицето? Или какво трябва да бъде, спрямо този отвес, носът или устата? – Общата конфигурация. Трябва да има едно хармонично съчетание в лицето, в очите, в носа, устата и пр. Щом има хармонично съчетание, тогава ще влезете във вътрешни прояви.

Някой път вие се заблуждавате, някой път вие имате едно самочувствие и някой път мислите, че сте много добри. Аз ви нахранвам и имате едно приятно чувство, но това е заблуждение. Ако някой път ви направя пакост и вие имате приятно чувство, тогава сте много по-близо до истината. Н[е] всякога в самочувството има вярност. В него има едно малко отклонение. Вие искате, като дойде един човек при вас, да ви погледне както вие искате. Той ви погледне мрачно, вие не знаете кое е мрачното и кое е хубавото лице. Мислите ли, че всякога ухиленото лице е доброто лице или мислите, че това мрачното лице е мрачно? Някой път физиогномистите представят някой лица за мрачни, а те не са мрачни, това са само отношения на сенките. Добрият човек има една поза, една линия има, вие трябва да се учите как да заставате. Или ти искаш да успееш, да учиш нещо, ти трябва да имаш поза на един учен човек.

Най-първо се поставете в едно положение да ви е приятно. Половин час в едно положение да се поставите и после друго положение, докато дойдете до една линия в този отвес, че ви е приятно да се наслаждавате от себе си. Вие постепенно по този начин, ще намерите правия път. Ако сега вие очаквате от някъде едно наследство, което няма да дойде, може би дядо ви е богат, но може би той ще умре след вас. Вземете една поза, която да е такава, че всичко да се вижда ясно. Ако успееш да вземеш една подходяща поза, не може да бъдеш смутен. А пък този, който няма този отвес, той е

страхлив. Онзи ученик, който учи съзнателно, когато влиза, запитва и е самоуверен. Той казва: „Макар и да съм невежа, но след няколко години ще знам.“

Вие трябва да изучавате движенията в света. Но, ако не разбирате видимия свят, с всичките негови движения – махане на ръцете, мигане, кашляне, говорене, ако тези неща не разбирате, то другите работи никак няма да ги разберете. Ти седиш някой път и си стискаш устата. Какво ще постигнеш с това? Не си стискай устата. По-добре е, като някоя патка, да си отвориш устата. Ти считаш, че е глупава патката. Не, не е много глупава патката. Патокът хванал един плъх и го турил във водата. Няколко пъти потапя. Всичките животни са азбука. Патката е една хубава буква. Като я туряш на мястото, отлична е. Гълъбът, кокошката. Кокошката обича да рови, тя казва: „Разрови, за да намериш нещо ценно.“ Ако някой иска да бъде щедър, аз бих желал да носи кокоши ум. Ти дай на една кокошка цяла крина жито и тя рови. Ти казваш: „Кокошката обича много да рови.“ Тя рови и след това оставя на другите. След като се наяде, кокошката казва: „Ти, като се наядеш, остави на другите.“ Тя рови за хората. Краката представляват добродетелите. Тя рови с доброто. Значи своето добро развивате. Работете върху себе си, тази кокошка работи мислено.

Сега погледнете на вашето ухо и го изучавайте и ще видите какво сте вие. Някакво отклонение са направили ред поколения, ваши деди и прадеди. Това отклонение е или в умствения свят или от там се е отклонил дядо ви, прадядо ви, или има отклонения или в чувствата или в живота, тогава ще хванеш дядо си и ще му кажеш: „Ти си дал наследство, но къде си го скрил?“ Ще го повикаш и ще се поправи работата. Ти ще кажеш: „Как ще викам дядо си?“ По телефона. В духовния свят телефоните работят много по-бързо. Когато induced речеш да се молиш, телефонът вече работи. Цял ден като се молите, ти говориш и те говорят. Това, което искаш, ще ти го дадат. С всички

наши хубави мисли, които ние отправяме в Невидимият свят, ние вече говорим по телефона.

Една млада сестра идва при мене, явява се при нея един граф и той казва на тази млада сестра: „Ти си идеал за мене. Аз бих желал да бъда като тебе, да те срещам." И тази сестра ми казва, че този брат ѝ прави един ден един фасон. Ако аз съм идеал, ти може [ли] да бъдеш недоволен? Ако вие се съмнявате във вашия идеал, това не може да бъде идеал. Идеалът не може да се изменя. И ако вие обичате някого – вие мислите, че сте изгубили нещо, вие не разбирате още живота. Човек е едно колективно същество и вие, като обичате едного, вие обичате всички. Те няма да забравят вашата обич и те ще ви обикнат. Някой път кажеш: „Аз се излъгах." в любовта никога човек не се лъже. Единственото нещо, в което човек не се лъже, е любовта. Но, ако не обичате, тогава можете да се лъжете. Не туряйте вашето самочувствие в любовта. Ти обичаш някого, ти се радвай, че си го обикнал. Какво има да плачеш, какво има да съжаляваш, радвай се, че си го обикнал. И друг да се радва, че те е обикнал. И тогава не си правите пакост един на друг. Някой път искате да заставите някого чрез насилие да ви обикне. Чрез насилие не може да се обикне. Може да го заставите да ви каже, че ви обича, но това не е обич. Ако нямате този начин на разбиране, вие не разбирате живота. Някой път казвате какво съм искал аз да кажа. Тълкувание има на гръцки език. Апостол Павел владеел езика добре. Някой е определил неопределения член и дълги коментарии имал по това. Има американски професори казват: „Апостол Павел ни най-малко не е мислил по това. Той го турил така, защото приляга така на речта."

Една млада мома турила една китка на лявото ухо или на дясното ухо. Сега друг коментар, какво иска да каже? Някой път и аз тълкувам. Рекох, това са моите тълкувания. Тя носи една китка, едно цвете червено, друго бяло и жълто. С това ти казва: тази мома има

живот. И живот може да внесе в тебе. После ще внесе ред в тебе, тя е умна. И като дойде булката, всичко изчисти вкъщи. Един казва: „Дали ще изчисти?“ Опитай я. Тя вътре има същото схващане. Има един закон, който определя крас738ите в света. Някой път и вие носите рокли с разни цветове. Някой път виждам как се менят състоянията. Някоя сестра носи черно и казва: „Дотегнало ми е черното“, и казва: „Още като гледам някоя млада сестра, да съм като нея млада, дотегна ми черното.“ Ти си млада, облечи светли дрехи, почерни космите си. Яж спанак и коприва и ще се почернят космите ти. Един брат една година яде коприва и почнаха да почерняват косите му. Това е велика наука.

Тялото представя един обект, един видим обект за изучаване. То и цяла вселена. Ние не може да познаем света, ако не го изучим. Тялото е синтез на цялата природа. Ако познаваш тялото, ще имаш познание за Невидимия свят и ако познаваш хората около себе си, ще имаш още по-добро познание за Невидимия свят. Ти не разбираш хората тук, а ангелите още по-мъчно ще познаеш. Ангелите си приличат много един на друг. Там има много външно еднообразие. Когато има голямо вътрешно разнообразие. Тук има външно разнообразие, от тук трябва да започнете да изучавате хората. Ти срещаш един брат и казваш: „Той е добър.“ На какво основание е добър? Ти трябва да знаеш на какво основание е добър. Трябва да имаш един характер, да кажеш: „Той не може да бъде лош, понеже лявото му ухо е хубаво направено.“ Ако лявото му ухо е хубаво направено, сърцето му е добро; ако дясното му ухо е добре направено, умът му е добър. А пък, щом умът и сърцето му са добре направени, тогава и неговата воля е добра. В ухото умът е горе, сърцето е по средата, а пък долу е волята. Волята бърка някой път най-хубавите работи. И затова, когато направиш някоя погрешка, опъни долната част на ухото. Ако си болен, ще ви кажа един начин за лекуване, но за

себе си, не го прилагайте на другите хора. Болен си, опъни долната част на едното ухо и на другото ухо. Ти казваш: „Закъсах, ще се мре.“ Господ не се нуждае от умрели хора. На Бога му е неприятна тази мисъл.

Най-първо нарисувайте какво трябва да бъде вашето ухо. Аз съм говорил само за общата конфигурация. Но, ако дойде до вътрешните страни, чрез които ухото възприема, има известни страни, чрез които се възприема човешката реч. То е една дълга и широка работа. Ако я изучите, ще дойде една свежест в ума ви, но понеже външния живот ви препятствува, ще кажете: „Нямаме време.“ За да работят хората по този начин, трябва да се хармонизират. Ако аз бъда слуга при един господар, то най-първо ще се хармонизирам с господаря си и тогава ще работя и ще уча. Между ума на господаря ми и моя ум трябва да има хармония. И после между моите чувства и неговите чувства, между моята воля и неговата воля, също трябва да има хармония. Щом моята мисъл, чувства и воля са прави, той ще ги изпълни. Да има съответствие, хармония между нас.

Сега ще направя превод. Вие искате Господ да ви послужи. Ако вашата мисъл е права, Бог ще я изпълни. Ако вашите чувства са прави, Бог, ще ги изпълни, ако вашата воля е права, Бог ще я изпълни. Щом има съответствие между вашите мисли, чувства и воля, това което желаеш, ще стане.

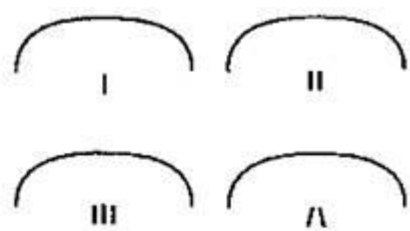

Фиг. 1

Тук имате човешкото чело. Тази, кривата линия аз я наричам крива на въображението. Близо до веждите се намират две линии. Някой път се намира само една линия по средата, някой път има две, а някой път три. Които имат две линии, това показва, че личните чувства са добре развити. Наричам ги честни хора, а пък ако имат една линия, тогава са крайно справедливи в дребните работи.

Ако има да ти дава пет пари, ще ти ги даде. Или ако имаш да му даваш 5 пари, ще ги иска. Някой път тези линии са успоредни. Някой път са наклонени под ъгъл. Този човек, който има тези линии, те са вече един придатък на човешкото тяло. Когато човек има едно хубаво тяло, хубав нос, уста, хубави очи, тогава тези линии са един придатък. У някого може да ги няма, а у някого са в проекция вътре. Ако искате да постъпите честно, веднага ще се появят тези линии, но щом не прилагате честността, тези линии се изгубват. Някои линии за да се появят, зависи от усилието. Сега са се появили във вашето лице много линии, които показват вашето безпокойство. Вие се безпокоите за вятъра, който духа. Някой казва: „Закъсах.“ Рекох, ще се оправи тази работа. След две, три години или след една година. Светът е едно голямо предприятие на Бога. Затова той не може да фалира. Ти си един чиновник, няма какво да закъсваш. Ако мислиш, чувствуваш и постъпваш правилно, работата ти е оправена. Ако не работиш в това предприятие правилно, ще закъсаш.

Мислете сега, че сте добри, че имате един ум, който е прав. Имате едно сърце, което е добро, имате една воля, която е добра. Това трябва да остане във вас като едно състояние. Като срещнете някой човек, да кажете: „Има в него нещо.“ Всякога трябва да се спирате на Божествената страна на човека, а пък самия човек оставете да се справи със своята човещина. Ние да имаме работа с Божественото в него, а пък да го оставим да се разправя със своята човещина. Няма по-мъчна работа да оправяш човешкото в човека. Питайте мене, аз

съм опитал и виждам колко мъчно стават тия работи, а пък проверил съм за Божественото и не съм намерил никакво изключение.

Старите човешки разбирания, турете ги при баба си, при дядо си. А пък новото, което аз ви казвам, вземете го сега със себе си в торбите си. Досега сте сели старите семена, а сега сейте новите. Ние очакваме да дойде Христос на света, да измени света. Това е съвсем механично разбиране. Че Христос казва: „Аз съм с вас до скончанието на века." А те Го очакват да дойде сега и казват: „Да се пазите, че дяволът ще дойде в света." Че дяволът и той е дошъл. При вашите добри мисли, при вашата добра воля, при вашите добри чувства ще успеете. Тази Божествена наука е достъпна само за ония, които разчитат на своя ум, които разчитат на своето сърце и които разчитат на своята воля. Там ще има едно разбиране.

Първото, което ние сега искаме, е: когато един художник иска да нарисува нещо, той трябва да има едно платно. Той може да има бои, четки, но ако няма платно, какво ще рисува? Та най-първо вие в съзнанието си ще намерите и ще създадете платното и когато създадете платното, ще започнете да рисувате. Другите неща ги има. Сега ние трябва да създадем бялото платно, на което ще създадем най-хубавите образи и ще видим какво нещо е човекът. Основните му неща, основните му добродетели. Не само тези, само видимите черти, но ще ви кажа аз и невидимите черти, в които няма никакво изключение, а пък при тези, видимите черти може да има изключение. Когато се осланяш на тези невидими черти, тогава няма нещо, което може да не постигнеш.

Затова рекох, всичко в живота е постижимо!

Отче наш

34 лекция на Общия Окултен клас, държана от Учителя на 10. V. 1933 г., сряда, Изгрев, София.

ВЪЖДЕЛЕНИЯТА НА ЧОВЕШКАТА ДУША

5 часа сутринта

Добрата молитва

Пишете за идния път върху темата: „Защо човек обича богатството и презира сиромашията?“ При всяка зададена тема нещо най-ценно намери. Във всяка една мисъл има нещо съществено. То трябва да се намери. Могат да се кажат много работи, без да се каже същественото. Най-първо трябва да се каже същественото, основното. Например ти не може да градиш къща, ако нямаш основа, материал. Ти не може да дишаш, като нямаш въздух. Не може да пиеш, като нямаш вода. Няма да ви изяснявам какво нещо е мисълта.

Кое е същественото в облеклото? Защо човек се облича? Най-първо външни причини го заставят да се облече. Значи, външните условия не са така благоприятни, така за него, като защита против неблагоприятните външни условия. Кое е същественото в дрехата? Когато човек е гол, той е изложен на промените, на несгодите. Когато човек е гол, се зараждат много страдания. При първия човек дойдоха страданията по причина, че беше гол и когато се изложи на един изпит, той пропадна, понеже беше гол, необлечен. И съзнанието му падна, понеже беше гол. Причината на падането не беше, че беше гол. Има нещо в дрехите, което не е съществено. Един българин, като си направи гащи – бир бучуклия[243], от червени гайтани, тези гайтани отвън съществени ли са? Гайтаните не са същественото. Най-първото, същественото. Или някоя дама е облечена с перца, с ленти. Какво допринасят те? Това не е облекло. Причината, която заставя човека да носи облекло, е друга. Гладният трябва да яде. Той не яде от добро

---

[243] Бир бучуклия гащи – (тур.) вид тесни панталони в народната носия.

желание. Нещо го заставя, иска – не иска, той трябва да яде и търси да задоволи глада си. Той може да приготви пищно ядене, такова нещо, което гладът не изисква. Той може да приготви нещо вкусно, но това е друг въпрос. Значи яденето задоволява нещо съществено, а другото задоволява само вкуса.

Най-първо, когато човек развива известна тема, вие схващайте в темата същественото. Това, същественото може да се реализира. Защото това същественото ще даде известна светлина, ще дойдете на правата посока да мислите. Защо човек мисли? Защо действува? Защо чувствува? Там е работата. Вие ще кажете, че този отговор е гайтанлия[244]. Защо мисли човек? Може ли да не мисли? Защо чувствува? Може ли да не чувствува? Защо действува? Може ли да не действува? За да мисли, трябва да има някаква основна подбудителна причина. Каква е тя? Там е философията. За да чувствува, той трябва да има някаква подбудителна причина, че имал някакво чувство човек, то е вкус. Сегашните чувствувания са вкус. Например искаш да имаш дрехи с хубав цвят. Но съществената причина е да се запази тялото. Защо човек се облича? Защо човек мисли? На този въпрос мъчно може да се даде един отговор. След като е ял човек 50 – 60 години, какво е постигнал? Постигнал е нещо. С яденето е поддържал, подкрепял е своето тяло. И благодарение на яденето, тялото е порасналo. Ако не беше ял, тялото не щеше да израсне. Яденето е свързано с растежа на човешкото тяло. Това е една от основните подбудителни причини. Но не само яденето, единственият фактор не е яденето. Ако не дишаш, пак ще се спре неговото растене. Но и вън от дишането има и други фактори. Тук влиза и човешката мисъл. Защото за градението на човешкото тяло е нуждна човешката мисъл. Ако не е тя, градението няма да бъде правилно. Значи най-първо иде яденето, после – дишането и мисълта за градежа на човешкото тяло.

---

[244] Гайтанлия – заплетен, витиеват.

Човешкото тяло е необходимо за самия човек, да може да живее в света, да бъде в съприкосновение със света.

Трябва да си зададете въпроса: защо аз мисля? Какво допринася мисълта на самия човек? И действително, ако човек мисли право, с правата мисъл мъчнотиите лесно се разрешават. Не, че животът ще бъде без мъчнотии, но мъчнотиите се разрешават чрез мисълта по-лесно, а без мисъл много мъчно. С яденето мъчнотиите се разрешават много лесно, а без яденето – много мъчно. Също така и чрез дишането. Защо трябва да ядем? Защо трябва да дишаме? Защо трябва да мислим? – За да разрешаваме въпросите на живота по-лесно. А какви са тези въпроси, то е друг въпрос. Някои искат да знаят какви са тези въпроси. Цялото никога не може да се схване. Вие не може да имате една ясна представа за целия живот. Даже вие нямате ясна представа за себе си. Човек няма ясна представа за своя умствен [физически], духовен или умствен живот. Даже и при това състояние, човек много малко знае за тялото си. Даже един човек, който е свършил университет, много малко знае за тялото си, за кръвообръщението, за сърцебиенето, за мускулите, за нервите, за костите. Знае състава, но същественото даже и съвременните учени не го знаят. Същественото, което е необходимо, не го знаят. Духовните, набожните хора и те не го знаят. Невежеството е общо навсякъде. Ние само лягаме и ставаме с идеята, че знаем нещо. Не, че не знаем, но същественото като научим, тогава работите ще се улеснят.

Сега ето кое е същественото: Представете си нещата фигуративно. Една идея логически не може да се обясни. То е отношение. Ти обясняваш, обясняваш и онзи казва: „Разбрах.“ Но я го разбрал, я не. Представете си, че един казва, че в Софийската местност има грамадно богатство и ако го намери, от там насетне царски ще живее. „Аз зная ли нещо? Какво зная?“ – Знае, че в софийската

местност има грамадно богатство. Ако се намери, царски ще живее. Човек казва: „Аз зная какво знаеш." Знаеш, но все таки няма никакъв резултат от това знание. Един казва: „Не в цялата местност, но в един километър, разстояние, ограничено в тези и тези граници, е това богатство." Сега работата става малко по-ясна. Казваш:, Де в цялата местност, но в този километър." Друг някой ти казва: „Не в този километър, но в тези 100 квадратни метра има заровено богатство", но къде е – не знаеш и на каква дълбочина – не знаеш. Може да е на 100 метра, на 50 метра дълбочина, може да е на 1 метър дълбочина, може да е някоя дълбока златна жила, а сонда да пущаш не е лесна работа. Най-после, научиш точно къде е мястото и стъпиш там и не се мърдаш от там. Значи научил си.

Докато хората се мърдат, те не знаят. Като кажат, че не се мърдат – знаят. Има някой хора, които се показват, че не се мърдат, това е друг въпрос. Има някой хора, които не са намерили, казват: „Не се мърдам", а други са намерили и не се мърдат. Соломон казва, че и невежия като мълчи, не се мърда, мисли, че е намерил голямо богатство. Това богатство има отношение към нашия живот. Често ние се спъваме. Ние не търсим това, единното богатство. Нашата мисъл сега е разхвърляна. Ние ходим сега в света и мислим, че сме много учени. Например ти изучаваш човешкия характер и казваш: „Носът му е такъв, устата му е такава, челото му е такова, веждите му са такива." Много добре, но това още не е наука. Тогава привеждам онзи пример с американския милионер, който направил сюрприз на един художник, който рисувал много хубаво. Повикал го да го нарисува и му казал: „Ще те възнаградя добре." Американецът имал изкуствен нос, като го рисувал, гледа на другия ден, че носът е наляво, на картината гледа, че е право нарисуван, а на лицето му е наляво. Туря го наляво, но като идва на другия ден, онзи го бутнал надясно. Художникът му казва: „Твоят нос се мени, не мога да го рисувам.

Бамбашка[245] е твоя нос.“ Той не могъл да разбере, че е изкуствен носът, учудил се е. Казва му: „Ти си отличен художник. Много добре рисуваш. Погрешката е в мене, че носът ми е изкуствен. А погрешката в тебе е, че ти не си познал това.“

Та в природата съществуват изкуствени работи, които не са съществени. Един изкуствен нос нищо не означава. Изкуствен нос има, изкуствено чело има, изкуствени очи има. Някоя маска ако рисуваш, какво ще научиш? Няма нищо съществено. Ще нарисуваш същественото, това което не се мени. По един Божествен, основен закон. С други думи: ще изучаваш човека в неговата първобитна същина. Човек като същност, същински човек, не човека с онези прибавки. Ще нарисуваш с онзи костюм, който ми приляга. Абсолютно без никакви украшения. Само една дреха, пусната добре, без никакви прибавки. Тези копчета, тези дупки са прибавки. Хората, като са нямали работа, са направили дупки, сонди. Никакви джобове, никакви копчета! Модно е сега това, но един ден ще се измени. След 50 години, след 1000 години, няма да има никакви копчета по дрехите. Може ли на един военен да му турите такива копчета?

Човек трябва да има права мисъл. Всички излишни неща, образувани от ред поколения, от деди и прадеди, те са турени, турени и сега тепърва вие трябва да се освободите от натрупаните излишни работи, натрупани в ума, в сърцето и волята ви и след като се освободите от тях, ще почнете сетне да мислите право.

Сега запример вие сте в един окултен клас, имате една лъжлива идея, чакате нещо. Вие имате същата идея, както някоя жена, която се жени за някой богат човек, че като умре, да остави той наследство. Тя се жени за богатия не от любов, но много малко жени се женят от любов. Тя се жени за други неща. Тя може да казва, че го обича, но то не е вярно. Тя се жени, за да ѝ остави нещо. И най-сетне не и оставя

[245] Бамбашка – (тур.) странен, различен.

нищо. Когато Бог създаде човека, Той създаде рая и двамата ги тури да бъдат независими, във всичкото изобилие. Нито мъжът, нито жената бяха зависими, а бяха свободни. Ако те не бяха свободни, никакво прегрешение не щяха да направят. Ако Ева беше в кухнята да миеше паниците, никакъв грях не щеше да направи. Тя ходи там да се разговаря с адепта за една ябълка. Философски работи. Какво се крие в една ябълка? Че като я изяде, това не носи големи последствия. Казал и адептът, че като Бога може да стане. Тя, като се погледнала, имала нещо, което тя не харесвала. Тя се погледнала, че е гола, а пък онзи адепт, който влязъл в нея, бил облечен, хубав бил, представителен. Тя се вижда гола и мисли, че може би това е мода. Нямала съзнанието. Обаче, вижда една съществена разлика в адепта и адептът и казва: „Ако ти ядеш и ти така ще бъдеш облечена. Аз, като ядох от това дърво, и аз станах като Бога облечен." Обаче тя, като яла, познала, че е гола. И тогава какво са направили тези двама първобитни философи в рая? Ушили си от листа дрехи, костюми и се скрили двамата. Съвсем другояче седи работата. Всеки един от вас прави погрешките на Адама или Ева. Всеки ден ги правите. Някой път по веднаж, някой път по два пъти, някой път по три пъти.

Та питам, вие очаквате нещо от школата да ви допринесе. Школата няма нищо да ви допринесе. Ти като се учиш в университет, ще добиеш знание. Това знание ще добиеш, ако знаеш как да мислиш. Защото светът е създаден и каквото е вашето отношение към света, не в този човешки свят, а в Божествения свят, какво е вашето отношение към Божествения свят? Тогава ще се образува една нова връзка. И ще познаете какво може да придобиете. Човек имаше две възможности да придобие. С издаването на онази заповед да не яде човек от дървото на познанието доброто и злото, Бог искаше да въведе човека в едно ново знание, но се яви един контраст по отношение на това знание. Имаше едно дърво на живота и друго

дърво на познанието на доброто и злото. Човек трябваше да се ограничи, да не яде от [дървото] на познанието на доброто и злото, а само от дървото на живота. И човек да се научи на нов начин на мислене. Човек позна единия път, пътя на познанието доброто и злото. Другия път не го знае. Тепърва ще го учи.

Ако Бог не беше дал тази заповед, човек щеше да остане в едно средно положение и никакъв прогрес не щеше да има. Представете си, че едно дете хиляди години никакъв растеж няма и бръмчи като комар. Какъв смисъл има 10 хиляди години да бръмчи като комар? Да измениш формата на комара в една друга форма и да се осмисли животът – да.

Говори се за саморазвитие, за самовъзпитание. Под това се разбира първото отношение, което трябва да имаме към Божествения свят. Сега трябва да започне това. Някой ще каже: „Не сме ли в това познание добили нещо?“ Че един човек, като се учи да рисува, в първият ден трябва ли да спре там? Ти ще рисуваш и после с години и след като излезеш от училището, пак през целия си живот ще рисуваш. Доколкото можеш да въплотиш този свят, доколкото може да въплотиш тази идея, която е вложена в света, дотолкоз ти ще бъдеш велик художник. Има някой път картини, които са съдържателни, а има някой път картини, които нямат никакво съдържание. Например тук виждате нарисувани една уста, но хубави уста са тези. Ако искате да знаете какво е хубави уста, това е тази картина. В какво седи хубостта на тази уста? Хубавата уста всеки един от вас би я целунал. Всяка жена, която би имала тази уста, би изкусила тази уста. И всеки мъж, който би имал такава уста, би изкусил всяка жена. Това е уста на изкушение, но е красива тази уста. Не е красива уста, тази уста е хубава, но е изкусителна. Трябва да я дадеш на един много добър, много умен човек, но ако я дадеш на един глупец, ще му създадеш изкушения. Ако аз бях художник, ще

коригирам известни места. Тази уста има две слабости. Долната устна е закон на възприятието. Изкушава се [не] онзи, който дава, а онзи, който възприема. Кой се изкуси? – Ева, която взе плода. Кой се изкуси? – Адам, който взе плода и яде. Тогаз кой е слабия: когото целувате или който целува? Който взема, той е слабия. Който дава е всякога силен. Може някой да целуне, но вие още не знаете кой дава и кой взема. Ако онзи, който целува, взема, той е същевременно слабия. Ако целунатия взема, той е слабия. Слаб е всякога онзи, който взема, той се изкусява.

Щом ти пожелаеш да вземеш нещо, ти си вече подложен на изкушение. Ти си изложен на едно изкушение по законите на необходимостта в битието. Ти си изложен на една малка промяна или на едно падение. Следователно от кого трябва да вземеш? Само Онзи, Който те е родил, само това, което дава, само Неговото е безопасно. Всяко нещо, което е посторонно, вън от това, което те е родило, то е опасно. Светът е безопасен само дотолкова, доколкото ние възприемаме Божественото в света, това което е Божествено в света. Щом възприемем от света това, което не е Божествено, веднага изкушението ще дойде. И в знанието е същия закон, и в постъпките е същото. Човек не е свободен. Вие мислите всеки ден, че сте свободни. Вие може да имате прекрасно състояние на душата си, но постоянно ви изпитват. Вие изгубвате вашето разположение, изменявате се. Коя е причината, че изгубвате вашето разположение? – в градината не сте издържали изпита, недоволни сте, меланхолик сте. Трябва да дойде някой спасител отвън да те укрепява. Ти искаш да се самоубиеш, трябва да дойде някой да ти каже: „Мъж имаш – ако си женен – ще идеш в пъкъла, в огъня.“ Какво може да излзе от тези хора, които трябва да убеждаваме, да не се убиват?

Та в нашия живот постоянно, ние сме още в процеса на изпитания. И не сме дошли още до края на изпитанията. И млади, и

стари, всички сме в процес на изпитания. Има хиляди форми на изпитания – явни и тайни изпитания, които никой не подозира, в които съзнанието на човека се разклаща. И в тези изпитания Божественото изпитва доколко човек е готов. Вие сега може да кажете: „Има ли нужда Господ да знае?“ Аз трябва да ида при дърветата, за да видя дали дърветата растат или не? Бог обективно трябва да иде да види как стоят нещата. И след като ги наблюдава, Той взема известни мерки, за да се поправят нещата. Ти казваш: „Аз зная тази работа.“ Ти знаеш тази работа вътрешно, но отвън не я знаеш.

Един казва: „Мене куче не ме е хапало“, и не се минава една седмица и куче го ухапе и му съдира гащите. Кучета досега не са хапали, но това ни най-малко не показва, че някое куче няма да те ухапе. Може да не те ухапе, ако си някоя птица, която хвърчиш във въздуха, но като ходиш по земята, имаш възможност някое куче да те ухапе. Ние сме при такива условия, че изкушението може да дойде като ухапването, понеже се намираме в една гъста материя, има изкушения психически, астрални. Изкушението може да бъде на физическото поле. Може да е в чувствата, но това е пак в физическия свят, защото има някои впечатления, които дават чувственост. Например виждаш някои дрехи, искаш да се облечеш с тях, искаш да ги откраднеш. Или изкушението може да бъде от умствен характер. Например един, който обича книги, може да иска да открадне някоя книга. Той би се изкусил от книгата, ако е нашарена със златни букви. Онзи, който вижда тази книга у него, може да има желание или да види тази книга или да я копира или да я вземе по някакъв начин.

Тази уста е здрава, здравословна. Този човек не е болен. Няма слабо сърце, няма слаби гърди, няма разстроен мозък, но е много напращял. Ако няма деца, да изваждат млякото от гърдите, ще почнат

да я болят гърдите, че сама ще се дои. Това го няма в тази книга в тази уста, това са наши размишления. Може ли да знаете на кой човек е тази уста? Съществува този човек някъде. Може ли да кажете къде е този субект? На някой човек е тази уста. После по средата има една черна линия, какво означава тази, черната линия? Тя е една долина там. Черната линия е тази долина. Следователно там могат да се насадят дървета. Там има изворчета. В тази долина се крие едно хубаво, благородно чувство. Който го има, той е добър човек. Горната устна в тази картина е опасна. Такъв човек прилича на лъв. Този човек като го закачиш, може да те [...], да ти тегли куршума, прилича на Куп[и]дона. Долната част е хубава, но горната част, както е закривена, там съдържа друго едно изкушение. Това е мъжката страна. Мъжът е горе с оръжието си. А възлюблената е тук долу в долната устна. Двете устни са двете възлюбени същества, които живеят в любовта. Всякога те се целуват, прегръщат се, идеалната двойка в света, това са двете устни. Ти казваш: „Как трябва да живеем?“ – Както двете устни. Те са една двойка, живеят си и се разговарят. Когато дойде за ядене, събират се, отварят се и са в мир всякога.

Аз ви навождам на общата, целокупната идея. Ние схващаме отделно живота, търсим щастието по механически начин. Вие мислите, че ако седите близо до някой човек, вие сте му близки. Много се лъжете. Меркурий и Венера са много [по]-близко до Слънцето от Земята, но не се знае кое от двете светила има най-хармонично отношение спрямо Слънцето. Човешката уста за в бъдеще ще се измени. Тя ще се измени у животните. Ако проследите животните от нисшите форми до човека, ще видите, че устата се е изменявала, за в бъдеще още ще се измени. Може да се даде една форма. Каква ще бъде бъдещата уста, като се изменят тези линии, ще се прибави нещо ново. Тогава ще се измени цялата конфигурация на

човека, ще се измени неговото чело, челюстите му, носа му. Челюстите му ще се изменят в своите сегашни размери, ще се увеличи плоскостта на възприятието у човека.

Трябва да се разсъждава върху нещо, което е същественото. Имате едно съвременно шише. Кое е същественото в шишето? Съществена е формата, но съществено в дадения случай е съдържанието. Но това съдържание не е така постоянно. Формата е постоянна. В една и съща форма, може да се вложи различно съдържание, но всякога ценното в формата е съдържанието. А ценното в съдържанието е смисълът, силата, която се съдържа в съдържанието.

И в човека е същото. Човешкото тяло е форма, която е създадена. Тогава чувствата са съдържанието, а пък човешката мисъл е силата на човека. Силата на човека е важна. Необходимо е тялото му – формата; необходимо е съдържанието – чувствата; необходима е силата на човека – мисълта му. Човек трябва да мисли, понеже без мисъл нищо не може да постигне. Само по закона на мисълта човек може да постигне своите желания. Вследствие на това трябва да се учите да мислите.

Понеже сами сте строители на вашето щастие, вие не очаквайте да дойде щастието отвън. Ако дойде щастието отвън, който ви го е дал, ще го вземе. Значи това щастие ще изчезне. Това, което сте взели от баща и дядо, то ще изчезне. Това, което сте придобили, ще остане. Това, което е Божествено в човека, ще остане, а това, което е наследено, ще изчезне. Божествените неща не се унаследяват. Душата, която е излязла от Бога, носи Божественото в себе си. Тя трябва да постигне това. Там е свободата. А унаследените черти са временни.

Човек има мисъл, чувства и действия. Човек мисли, за да живее в светлина; човек чувства, за да живее в топлина и човек действува, за

да се мести от място на място, да се разхожда. Трябва да действуваш, за да направиш една разходка. Това е фигуративен език. Без мисъл светлина не може да се образува в света. Без чувствувание не може да се образува топлина. Онзи, които изхождат от чисто материално гледище, те ще кажат, че без светлина не може да има мисъл, без топлина чувства. И това е вярно.

(В салона влязла една котка.) Тази котка представлява сегашното състояние на света. Тя иска наследство. Тя казва: „От това богатство, няма ли за мене?“ Тя иска да каже: „И аз мога да мисля, като си дигам опашката.“ Това е един брат, закъснял с 8 хиляди години, изпуснал всичките условия. Някога е бил нещо и сега не знае кога [ще] му дойде времето. Мърда си опашката и казва: „Като изпусне човек условията, мърда си опашката и никой не може да му помогне.“ Това твърдение може да се подложи на известна критика, дали е така или не. Аз предполагам, че е така. И вие вярвате, че е така. Донякъде и тази котка знае, че е така. Аз не говоря за формата. Котешката форма съществува като азбука. Котките са изостанали души. Те са изостанали човешки души в процеса на своето развитие. Някой път, за да се избавят от големите несносни условия, които съществуват в природата, се принуждават някой път да влязат в някоя форма на коня, на птицата, котката и т.н. За дълго време, докато дойдат спасителните условия, както някой, който се е приютил в някоя пещера или някой, който се е хванал за някой отломък в морето, додето излзе на брега. Формите на животните са спасителни места за изостаналите души. Душа, която е изостанала в своето развитие, тя се спира, за да си почине някъде в такава форма, в такова почивателно място за изостаналите души. Неприятно е, но без това е още по-лошо. Това е едно благо. Никак не може да излезе от тази форма, цяла пропаст има. Ние се отдалечаваме сега.

В сегашната лекция кое е същественото? Ти не може да имаш успех, докато нямаш център. Центърът е началото на същественото. В геометрията трябва да има две точки, за да имаш посока на движение. А пък всяка една плоскост, която съществува в живота, е една възможност, в която чувствата могат да се развият. Може да сееш, да садиш в площта. Чувствата – във второто измерение, а постъпките – в първото измерение. Центърът е Божественото. Първото измерение са постъпките на човека. Второто измерение са чувствата, а третото измерение – мисълта на човека. В по-висшите светове пак се повтаря същият закон. В първото измерение трябва да знаеш как да постъпиш, във второто измерение – как да чувствуват, а в третото измерение – да знаеш как да мислиш. На един съвременен геометрик, ако бихте му казали това, той ще се усмихне, няма никакво съотношение. Аз го взимам това като фигура, като символ. Правата линия е резултат на човешката мисъл. Права мисъл има там, дето има мисъл. Който мисли, знае, че има права линия, а който не мисли, не знае, че има права линия. Правата линия е за същества, които мислят. Линията, плоскостта и тялото, това са за същества, които мислят.

Та, същественото е Божественото, което е в света. То не се проявява в човека, докато той се дразни, докато се съмнява, докато влизат в него всичките тези противоречия. Тогава той е в пътя на изпитанията. Той трябва да премине този път на изпитанията, на противоречията. Докато не премине, той ще бъде далеч от Царството Божие. Този свят, това поле или тази сфера, той трябва да я премине. Ако мисли, че по някакъв начин може да го пренесат, той се самоизлъгва. Та се изисква голямо усилие, затова човек трябва да ходи да се учи. Ще страда в сегашния живот по закона на прераждانията, без всичките поощрения. Само когато човек премине и преживее това, ще влезе в реалността. Думата „преживява“, не изразява добре мисълта. След като ги преживее, той може да постигне

въжделенията на своята душа, въжделенията на своето сърце, и на своята воля. Три неща иска да постигне човек: Свобода, любов и знание. Това е смисълът на неговия живот.

Отче наш

35 лекция на Общия Окултен клас, държана 17.05.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ДОБРАТА ПОСТЪПКА

5 часа сутринта
Добрата молитва

Прочете се Първото Послание на Йоана, глава 1.

Правите постъпки без свирене, без говорене, без мислене, без чувствуване, те са паралелни. Да мисли човек, че право постъпва е едно нещо, а да постъпва право е друго нещо. Теоретически не желае да постъпва право. И всякога, когато човек не постъпва добре, у него има една мярка, едно същество има вътре, което бди. Човек е предметно учение. Когато не постъпваш добре, нещо отвътре ти говори и казва: „Тази постъпка е крива. С тази постъпка никъде не може да отидеш.“ Другата постъпка е фалшива монета. Ако отидеш на бакалина не може да си купиш нищо. Всяка една дума, която не е употребена на място, е крива и изопачена. Някой ще каже: „Аз имам желание да постъпвам право.“ То е друг въпрос, да имаш желание. Това всеки го има, желанието да постъпва добре. То е смисъл на живота, то е наука. Щом постъпваш добре, то е добре за другите. Има някой неща, по които може да познаеш дали постъпваш добре или не. Когато постъпваш добре, всичко в природата, кооперира се с вас, без изключение. Добрия живот е нещо друго. Добрата постъпка е едно усилие на човешкия ум и на човешкия дух, а да живееш добре, това е друга област. Някой път ние живеем добре, понеже на нас ни е приятно. А добрата постъпка има отношение към цялото. Добрият живот и той има отношение, но не смесвайте сега тези две неща. Добрата постъпка е усилие на човешкия дух.

Нови неща ви казвам сега, които не сте знаели. Аз не съм срещал хора, които да постъпват добре, както трябва. Той е имал оглед от

тази постъпка да спечели нещо. Щом ти искаш да постъпиш добре, за да добиеш нещо, ти ще загазиш. Щом ти отиваш да учиш музика, ти трябва да учиш за себе си. Най-първо добрата постъпка се отнася до самия тебе. Ако не постъпваш добре, ти всякога ще бъдеш сиромах. Сиромашията никога няма да се отстрани от вратата ти и ако някой е сиромах, то е защото не постъпва добре. Ако си невежа, причината е лошата постъпка. Ако си болен, пак е същата причина. Понеже всяка една лоша постъпка затваря онази врата, през която Божието благо в света иде. Ако ти със своите лоши постъпки затваряш всички входове, през които Божието благо може да дойде, ти очакваш от другите хора да дойдат и да ти помогнат, ти тогава си на крив път. Така тълкуват окултистите.

Ако човек рече да се измени само в една своя постъпка, той се подхлъзва. Когато евреите туриха при един случай Христа на изпит и Му казаха: „Не може ли другояче?“ Той каза: „Ако аз река да постъпвам като вас, ще бъда като вас. Ако река, че не Го познавам, не е истина.“ Ако рече някой, че познава Бога и не постъпва добре, не Го познава.

Началото на Любовта е това – добрата постъпка. Щом залюбиш, ти ще постъпиш добре. Някой казва, че се е запалило сърцето му. Никакво запалено сърце с дим. Това е както се запалва торът. Него го наричат любов. Никаква любов няма у него. Не се лъжете с тези димящи работи. Като духне вятърът, димът отива на север, после отива на юг и т.н., и после се напълва цялата стая с дим. Хората трябва да отидат навън. Ако ти ще образувани. един духовен дим, ти ще трябва да излезеш извън тялото си, извън сърцето си. Това не е никаква любов. Аз не казвам да напуснете вашите възгледи. Проверете това, което ви казвам, след онова, което вие имате. Вие мислите, че това, което имате, е право. Така е. Това, което досега имате, е право, но вашите въжета, които носите, са тънки и по-

натятъка не можете да минете. Този конец не издържа. Има един конец в света, които е конец на постъпките – постъпките съединени една с друга. Няма някоя сила, която може да скъса две постъпки. Най-силната връзка, която съществува в света, това са две добри постъпки на човешкия дух.

Ако е въпрос как трябва да го разбираме, вие трябва да поставите въпроса, както трябва. Някой може да ме пита как трябва да гледа. Обикновено всеки един човек знае как гледа. А специфично някой път, за да видим някои работи, трябва да насочим погледа си към някоя посока. Искам да видя някой предмет и погледът ми се насочва към него. Астрономите насочват своите тръби към небето под известен ъгъл, под известни направления, точно определено и само по този начин той може да види предмета, който очаква. Вашата добра постъпка е инструмент, с който можете да видите. Ако не постъпвате добре, нищо не можете да видите. Добрата постъпка е най-силния орган, най-силното оръжие, с което можете да разполагате.

Добрата постъпка ние оставяме на заден план. Казваме: „Духът Божий като дойде, ще направи това." Как ще го направи? Ние казваме, че Бог те обича. Хубаво, Бог те обича, а ти си сиромах. Бог те обича, а ти си болен, ти си един грешен. Тогава какво подразбираш под тази Любов на Бога, когато всичките тези недъзи се струпали на тебе и ти поддържаш възгледа, че познаваш цялата истина. Защо при всичкото това голямо богатство на Бога, ти се намираш в това положение?

Сега всеки може да се кичи и да проповядва на хората, че трябва да постъпваме добре. Но никога не може да говорим за добрата постъпка, ако сам не постъпваш добре. Че кой не говори за Любовта. Л – тази буква знаехте ли, че нея ще напиша? После научихте, като я написах. Какво ще напиша сега? – Любов. Говориш на едного и

казваш: „Любов, Любов, Любов, Любов, Любов.“ Повтаряш в ума си думата „любов“. Но ще дадеш една постъпка на любовта. Коя е първата постъпка на Любовта? Искаш да прегърнеш някого. Мислиш ли, че това е любов? Като прегръщаш, ти вземаш. Както ние искаме да прегърнем, ти искаш да прегърнеш нещо, за да го задържиш. И змията прегръща. Прегръща и те счупва. Някой казва: „Аз те обичам, да те целуна.“ Че кой не целува? Онзи вълк, като хване кравата и я целува. Те са стари неща. Всичко това е разкапало, не държи, никаква цена няма.

Когато ти кажеш на някоя красива мома, че искаш да я целунеш, тя трябва да ти каже: „Махни се оттук, малко надалече.“ Ти ще кажеш: „Че това е обида заради мене.“ Че защо да е обида? Кой ти е дал правото? Стани едно слънце, да целуваш. А пък Слънцето да дава светлина, а пък ти да събираш парсата[246]. Само Слънцето има право да целува. Дава живот, а пък ти гледаш Слънцето и ще попиташ Слънцето: „Мога ли да целуна тази красива мома?“ Слънцето ще ти каже: „Ела горе, при мене и ще те изпратя като един слънчев лъч. И ще кацнеш точно на тази мома отгоре, ще я прегърнеш, ще я целунеш, без да те познава, после ще си заминеш.“ Ти ще се уплашиш и ще кажеш: „Бамбашка[247] философия. Какво ще стане, ако не се целуваме, ако не се прегръщаме?“ Че досега все сте се целували, все сте се прегръщали, но какво излезе от вашите целувки и прегръщания. С хиляди години може да се целувате и прегръщате, но от всичките ви целувки и прегръдки какво ще излезе? Не, че идеята не е права, но начинът за реализиране на тази идея е крив. Ти обичаш някого, но той не е доволен от тебе. Ти мислиш за някого, но той не е доволен от тебе. Ти му правиш услуги, но той не е доволен. Пращаш го в странство, но той не е доволен. 5000 лева на месец му

---

[246] Парса – (разг.-тур.) сума, бакшиш, събран от зрители след свирене или игра.
[247] Бамбашка – (тур.) странен, различен.

даваш и той не е доволен. Има американски синове, на които пращат по 18 хиляди на месец, а пък не му стигат. И пише на баща си, че с 1000 долара не се живее. Колко синове могат да разполагат с 1000 долара на месец. Даже един български чиновник, даже един български министър едва ли разполага с такава заплата на такъв студент, с която той може да живее цяла година.

Философията, тайната на живота къде седи? Вие искате да прогресирате в света и питате какво нещо е добрата постъпка. Какво нещо е добрата постъпка не се пита. За добрата постъпка ти ще търсиш в света. Да я търсиш като скъпоценен камък. Тя е обективно нещо. Най-реалното нещо, което съществува в света, това е постъпката. Бог като постъпва в света, създава света. Цялата вселена е една постъпка на Бога. Това, което индуските философи го наричат дихание на Бога. Бог е мислил и е направил една постъпка, да се дадат на хиляди и милиони същества условия да живеят, да се радват и да се задоволяват всички техни нужди, които техните духове и души искат, това е една велика постъпка на Бога. Ние, като казваме: „Бог създаде света", ние разбираме един велик процес и казваме: „Страшна работа е това." Искаме отчет за това. Най-после питаме: „Бог ли създаде света или ангелите?" И най-после объркаме работата, казвам[е]: „Това е непостижимо. И в живота, казвам[е] най-после: „Невъзможно е да се постъпва добре." Всеки един човек, в когото има дух, може да постъпва добре. Това е първото право на човека. Единственото право, което има човек в света, е да постъпва добре. Друго право няма. Всичко онова, което човек върши, не е право. Ако следователно, той върши това, което не е право, и не върши това, което е право, значи невъзможното върши, а пък възможното не върши.

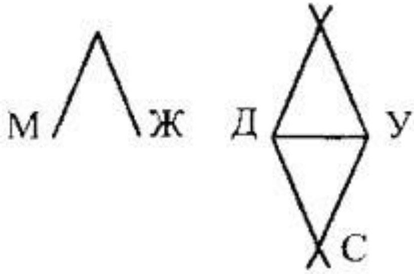

Защо човек не върши това, което е негово право? Нека сега дойдем до научната страна на въпроса. Тук турям две разумни същества. *(Учителят посочи втората рисунка от чертежа.)* Онези, които се обичат на Земята, тук е земният живот, слизане. Двама души, които се обичат, всякога се намират надалече, те не могат да се съберат. Единствената линия на събирането, по закона на правата линия е, те да слизат по този наклон. Те са две планини, те слизат надолу двамата. Долу в С е добрата постъпка. За да извърши една добра постъпка, двама души трябва да се съберат на едно място и никога един човек не може да извърши сам една добра постъпка. Двама души трябва да се съберат, за да извършат една добра постъпка – С. Като се съберат двамата в тази, добрата постъпка, щом се зададе тя, те се разединяват. Тази линия се продължава. По този път, по който вървяха, те се събират. Сега, като продължават по-нататъка, те отиват в разединение. Ако те не са разбрали в какво седи добрата постъпка, те ще се разделят. Единият казва на другия сбогом и се чудят на причината защо са се разделили. – Разделиха се, за да се съберат пак наново. Точките Д и У са най-далечните разстояния, дето може една душа да се отдалечи.

Сега понеже вие мислите по обикновен начин, умът ви е занят с много работи. Всичко, което имате в света, то не е много важно. Това, което имате в света, вие се приготовлявате за едно представление. Това е актьорство, да си изкарате прехраната. Поставяте се, изучавате пиесата, играете някаква роля, четете, четете. Ролята може да е

първостепенна, може да е второстепенна, третостепенна, най-после може да имате ролята на някой апаш или на някой крадец. В действителния живот, вие се отвращавате от това да бъдете един крадец. А на сцената излизате и извършвате едно престъпление. Публиката, която ви гледа, ръкопляска. Публиката за направените престъпления на сцената ръкопляска, а за направените в живота туря в затвор. Следователно в постъпката има две страни. Вие казвате: „Добре играе ролята на сцената. Той ограби онзи като апаш.“ На сцената онзи актьор има на корема си гумена торба с течно вещество. Онзи, който го бие, мушне тази губената торба, изтече червена вода и той падне. Той трябва да бъде внимателен, като мушне гумената торба, да не би да мушне тялото.

Следователно ако вие засягате само гумената част на човека, вие сте актьор, добре постъпвате в това отношение, че не сте го убили, в това седи добрината, че мушкате само гумената торба и че не сте го ударили там, където не трябва. Ако някой от вас мушне някого и му извади кръвта от гумената торба, какво наказание трябва да му дадем? Трябва да го похвалим. Но, ако го мушне там, дето не трябва, той се извинява като актьор. И казвате: „Той ще преживее по-реално.“ И в целия свят има хора, които играят много реални роли. Вместо да мушне гумената торба, той те мушне там, дето не трябва.

Та всеки ден става това. Някой се оплаква, че друг не постъпва добре. Рекох, не те е мушнал там, дето трябва, а мушнал те е там, дето не трябва. На сцената така не се играе. Това изкуство, актьорството трябва да го научиш добре. Искам да се освободите от вашия личен живот. Вие казвате, че човек е личност. Ако човек не постъпва добре, той не може да бъде личност. Личността е резултат на добрата постъпка. Човек, който не постъпва добре, не е личност. Човек, който не постъпва добре, той си затуля лицето и бяга. Човек, който постъпва добре, отива при виделината, за да го видят. Когато не постъпиш

добре, щом направиш една лоша постъпка, лицето ти ще потъмнее. Детето, като направи една лоша постъпка, си туря ръцете на лицето и мисли какво да излъже. Нали често и вие си Туряте така ръцете. Такъв човек мисли как да излъже. Не си туряйте така ръцете върху лицето. Само при един случай може да си туриш ръцете на лицето, само едно правило има, което позволява това. Когато видите, че някой върши престъпление, тури си така ръцете, за да не гледаш. А когато някой прави добро, гледай, за да научиш нещо. А пък, когато някой прави лоша постъпка, имаш право да гледаш, но ще се поквариш.

Ти казваш: „Аз не разбирам какво нещо е добрата постъпка." Добрата постъпка е магическа в живота. Аз не искам да ви морализирам и нямам предвид сегашния ваш живот. За целия живот аз имам едно мнение. Кой къде е, няма какво да го уча. Аз говоря за живота, за постъпките на новия живот, какви трябва да бъдат. Щом ти си сиромах, беден, болен, имаш всичките недъзи, какво ще направиш. Целият ден ще ми разправяш, че кракът те боли, стомахът те боли, носът те боли, главата те боли. Всичките болести са все от същата категория, само че са от разни степени. Какво ме интересуват твоите болести? Или какво ме интересуват твоите добродетели? Щом някой започне да ти разправя за сиромашията, казваш: „Нямам време", понеже знаеш, че той иска нещо от тебе. Иска, и колко майстори са хората. Знаеш ли колко майстори са хората? Един разправя, че жена му, децата му са такива, а пък той няма никаква жена. Той казва, че жена му е умряла и щял да я погребва, а пък жена му е жива. Дойде някой човек окъсан, опърпан и като му дадеш пари на следния ден го виждаш добре облечен, седнал на масата и пие. Това е светът, това е актьорство. „Мене ми трябват тези неща." Рекох, този човек е на сцената, той има право да върши каквото иска. Ако искаш да реализираш нещо в света, ако искаш да разбереш тайната на сиромашията и богатството, тайната на човешката душа, тайната на

човешкия дух, тайната на човешкия ум, тайната на човешкото сърце, на онова, което ти си в дадения момент, ти не може да разбереш тези тайни, ако не може в даден момент да направиш една добра постъпка.

Не свързвайте тази добра постъпка със сегашния ваш живот. Аз гледам, че като говоря така, някой от вас се смущавате и казвате: „Сега, като дойде тази светлина, ще се види какви сме.“ Нямам нужда да ви фотографирам, като ви давам тази светлина. Мене не ми са нужни тези фотографии. И няма какво да уча от тези фотографии. Мога да нарисувам страданията с трънения венец на Христа. Ако аз съм художник, няма да рисувам трънения венец на Христа. Ако искам аз да рисувам, аз ще рисувам, ще туря трънения венец само на себе си, ще играя същата роля, ще дигна кръста си, както на един италианец му дошло на ум, с един кръст от 27 килограма да отиде в Рим. Не зная какво е казал папата за това, но един английски кореспондент е казал: „Не се проповядва християнство с големи кръстове, а с любов, със съчувствие към бедните и с милосърдие.“ Така му казал този кореспондент. Вие ще ми се оплаквате, че носите големи кръстове. Това е една реклама. Вие искате да отидете при папата. Не ме интересува това, не ме интересуват големите кръстове – 80 килограма, 100 килограма. Една добра постъпка е, която ме интересува в дадения случай. Вие може да бъдете красиви, богати, може да имате говеда като Йова, камили, хиляди овце, може да имате премия от академията на науките за някое изобретение и това не ви интересува, но една добра постъпка, това е магията на света. Другите работи са лесни. Щом имаш добрата постъпка, щом я имаш, другите неща са постижими. Щом нямаш добрата постъпка, всичко друго ще рухне.

Ние очакваме тези, които са измрели да ги възкреси Христос. Защо измряха те? Искам сега да бъдете малко свободни. Ако един скъпоценен камък го турите в тината, какво ще му допринесете? Една

добра постъпка не можете да оцените в сегашния живот, ще я окаляте. Ще направите както житеното зърно. Като го турите в калта, в това житено зърно има стремеж да излзе, да се освободи от калта. Какво представя растенето? Онзи метод, чрез който човек може да се освободи от калта. Това растение след хиляди години ще извади корените си от земята и ще стане едно млекопитающе, един човек и най-сетне ще стане един ангел, и най-сетне ще се върне при Бога с разрешена задача, че е могъл да постъпи добре.

Допуснете сега следното изяснение. Свободни бъдете, защото някой от вас се намират в следното положение: Когато Христос отишъл в Гетсиманската градина, той казал на учениците си: „Молете се с мене." А пък учениците заспивали. Вие не сте в Гетсиманската градина, ако сте там, аз ви давам право да спите, но сте в едно угощение. Разбирайте какво нещо е спането. Спането е един закон на преминаване от едно състояние в друго. Ако вие заспивате и отивате в другия свят, за да ме разберете по-добре, тогава сънят е на място. Всеки сън, който не може да даде почивка на човешкото тяло, той не е правилен сън.

Вие останете свободни. Всеки един от вас е едно съдружие. Искам да зная дали председателят спи, или секретар спи, или някой от членовете на съдружието спи. Някой път в касационния сад заспиват и съдиите. Разглежда се едно дело и този съдия не го интересува. „Няма да ми омръзне?" Това за него са еднообразни работи, дотегнали са му и той знае какво ще бъде решението. И като каже десетина думи, той заспива. Няма нещо, което да го интересува.

Та рекох, сега трябва да излезете от закона на еднообразието. Ти казваш: „Онзи не постъпва добре." Значи ти си постъпил добре, че не харесваш онзи. Не. Ти си на кривата страна. Добрата постъпка е магическа, тя е сила Божия. Някой казват: „Когато Духът дойде, когато душата дойде, когато Христос дойде" и т.н. Ние викаме Христа

да дойде. Ти, като постъпиш добре, Христос ще дойде. Като не постъпиш добре, няма да се прояви Бог. Бог се проявява, когато постъпваме, както Той постъпва. Тогава Бог ще влезе в света на свободата. Понеже сега се намираме в едно стегнато положение. Вие сте в положението на онзи цар, който се влюбил в една мома и я ограничил, тя да му каже само една дума, че тя го обича. Тя си свива веждите. Не казала нищо. Той влиза при нея, тя мълчи. Той я наказва отвън, за да я принуди да каже, че го обича. Страх го е да не би да умре и същевременно той иска да я принуди да каже, че го обича. И вие някой път сте поставени в положението на тази, красивата мома. И свършвате като красивата мома. Царят ви е затворил и иска да кажете, че го обичате. А пък вие не го обичате. Какво ви струва на вас да го обичате? Ако с тази постъпка ще може да излезете из тия, лошите условия, няма да изгубите, а ще придобиете.

В една добра постъпка свободата не е отвън, а отвътре. Тя ще дойде отвътре, а после ще дойде и отвън. Щом се прояви отвътре, то непременно има закон, че и външните условия ще се изменят. Защо трябваше Христос да направи така, както направи. Христос дойде на Земята само за да направи една добра постъпка и Той я направи. Какво не му туриха само, за да каже една дума, но Той не я каза. Един светия го режат и той не иска да се откаже от своята идея. Умира на своето. Всякога един човек, когато дойде до добрата постъпка, той трябва да бъде твърд. Нищо в света не трябва да го отклони. Но някой ще каже: „Такава е волята Божия. Ти направи така.“ – Не. Всичко е в добрата постъпка. Мнозина мислят, че са самостоятелни. Лъжете се. Много сте несамостоятелни. Само като ви подшушнат некоя дума отвън и вие повярвате. Това, което вие слушате отвън, то е само 25% верно. Има един говор, който е верен, но ти ще го чуеш. Добрата постъпка е този говор. Той е сто на сто верен. Отвътре е той. И когато

дойде това разкритие, ти вече знаеш нещата и не се смущаваш и си свободен.

Ето в какво седи свободата: Аз виждам някого, задига някой неща и ги заравя в земята. Аз отивам, разравям нещата и на мястото турям малки камъчета, клонки и други неща. Той рови там. Не намира нещата и е недоволен. Казва: „Кой ли ми е откраднал нещата?“ На човека на добрите постъпки, никой не може да му направи зло. И дяволът не може да му направи зло. Какво нещо е дяволът? Вие знаете какво е дяволът. Всека една мисъл, на която ти разбираш последствията, това е един ангел. Само неща, които ние разбираме, са ценни за нас. Казано е: „Това е живот Вечен да познаем Бога.“ Постъпката не само да я чувствуваме, но и да я познаваме, че е от Бога. Това е една добра постъпка. И тогава ти си свободен и на Земята, и при ангелите и на Небето. Ако не постъпваш добре, Бог за тебе е едно страшилище. Ти не можеш да издържиш Неговия поглед. А пък щом ще постъпвате добре, ще ти се изяви. Бог ти казва така: „Ако постъпиш добре, всичко това е на твое разположение, но щом не постъпиш така, всички врати ще бъдат затворени.“

Рекох сега, ще се спрете върху начина на добрата постъпка. Аз не искам да се спрете върху положението, както сега постъпвате. Ще оставите това настрани. Растението не може да се откаже изведнаж от този живот, който сега живее. Вие и да искате, не може да се откажете от сегашния живот, но кажеш: „Аз искам да се освободя.“ Има начини за освобождение. Ти казваш: „Да умра аз!“ Къде ще умреш? Ти, като не искаш да умреш, ще бъдеш пак долу в калта; ако умреш като семе, пак ще идеш долу в калта. Ти така в Небето няма да отидеш. Ти ще имаш едно небе, но едно небе на страдания. Това семе не трябва да слиза долу при пръстта, а трябва да се върне при Бога.

Ти казваш: „Може ли да се живее другояче?“ С тези разбирания не може да се живее другояче. Като лист и като семе ще умреш и долу

ще слезеш; и като човек – също. А онзи еврейски мъдрец казва, че Духът ще се върне при Бога, а тялото ще се върне в пръстта. Значи Божественото, след като е работило на Земята, е намерило, че онзи човек е негоден и не постъпва добре. Напуща го и човекът остава. Това е смъртта. Голямо страдание в света е това: Духът го няма. Той отишъл горе. После пак ще дойде Духът и почне да ти говори. Тази планина е голяма, този, когото търсиш, ще отиде горе. Ти отиваш на другата страна, на върха ще се срещнете. Това е добрата постъпка. Аз го наричам това обединение на човешкия дух, на човешката душа, на човешкия ум, на човешкото сърце, на всички добродетели. Когато направиш една добра постъпка, всичко това ще вземе участие.

Вие трябва да се приготвяте. Можем да си помагаме сега. Вие търсите сега пътя. Един евангелски проповедник казваше: „Освен баптистите, няма друго учение по-право. Човек трябва да повярва в Бога." Този евангелски проповедник, след като замина за онзи свят, се яви и казва: „Много криво съм разбирал света. Не съм бил такъв, както аз съм проповядвал. Голямо заблуждение е било." На някой евангелисти не им иде на сметката и казват: „Някой дявол е говорил." За този правоверен проповедник аз, още на Земята като беше, знаех, че той е на кривия път. И как го зная, ще ви кажа. Един ден в София аз излизам от своята стая и отивам в писалището на един наш брат. Там беше този проповедник и се разговаряме приятелски. Проповедникът подава едно заявление до съда срещу един млад момък и той разправя своята история. Един ден се явява при него един млад момък и му казва: „Имам брашно много хубаво, но сега имам нужда от сто лева. Като продам брашното, ще ти върна парите." Проповедникът му дал 20 лева. Този човек се оженил и никакво брашно не продавал. Този проповедник иска да го даде под сад за тези пари. Рекох му: „Защо го даваш под сад?" Той ми казва: „Този момък да научи да не лъже." Рекох му: „Той може да се закълне. Разписка не е дал за

парите, а той може да ви накара да се кълнете.“ И аз рекох на проповедника: „Колко ви дължи този момък?“ – „20 лева.“ – „Аз ти давам 20 лева. Ако момъкът ви плати, ще ми ги върнете. А пък, ако не плати, Считайте, че аз съм ви ги дал заради него.“ Той казва: „Не, не приемам.“ И аз веднага взех и скъсах неговото заявление.

Питам сега, аз защо направих това? За да го избавя от лошите последствия. Аз направих това, за да имаме един пример. Един ден и аз може да направя такава погрешка. Всеки човек може да направи една такава постъпка, като не постъпва добре. Аз се намерих в трудно положение, в една каша и си казах: Що ми трябваше да се бъркам? Защо ме интересува, че онзи дал 20 лева, но ако аз бях оставил всичко така, аз щях да бъда на кривата страна. Ако бях казал на проповедника: „Ти му прости“, пак щях да бъда на кривата страна. Пък аз му казах: „Аз плащам.“ Това е положителен начин.

Когато човек иска да върви по Христовите пътища, той трябва да е готов да пожертвува всичко. Ако ти не може да се заинтересуваш за онзи, когото обичаш и ако го оставиш да го цапат, тогава каква любов имаш? Когато обичаме, ние не искаме той да има нито едно петно. И затова ние не трябва да оставим нито едно петно върху онова, хубавото, което ние носим в себе си. То е името на Бога. То е свещеното в нас и всичките свещени постъпки, които правим, са за да не остане да падне петно върху свещеното име на Бога в нас. Ако ние оставим да се опетни името на Бога в нас, тогава какви синове сме? Тогава не сме никакви християни. Върху името Божие, което е в тебе, да няма никакво петно. Тогава имаш любов. Ти носиш калта отвън, но името на Бога да носиш в тебе, като нещо свещено. Ще кажеш: „Има нещо свещено в мене.“ И върху него се гради бъдещето. Върху това трябва да градите вашето бъдеще. То е един вътрешен процес.

Не гледайте само на външната страна на живота. Добрината на човека не е в това, че той е кротък и смирен отвън. Лошавината на

човека не е в това, че той е сприхав, че се мени, че хука. Това е външност. Добрината е едно състояние вътрешно. Човек се разсърди. Щом се разсърди, да се коригира веднага. Духовният човек и в едното, и в другото състояние постоянно се коригира и нему му е приятно това. Добрият човек се радва, като види добрата постъпка у хората.

В стаята си имах един паяк, който често в мое отсъствие хващаше мухи. Един ден му казах така: „В мое отсъствие може да хващаш и да ядеш, но когато съм тук, не искам да чувам никакво бръмчене на някоя муха. За това гостоприемство, което съм ти дал, ще пазиш това правило.“ Един ден, аз слушам, че една муха бръмчи, аз се спрях, рекох на паяка: „Слушай, ти ще освободиш тази муха и ще излезеш вън от къщата!“ Той поседя дълго време, откъсна конеца, пусна мухата и си дигна пъртушините и излезе навън. И всеки един човек, който е в дома Божий, трябва да има поне това съзнание. Излезе си навън този паяк, послуша ме. Вие може да кажете: Това вярно ли е, иносказателно ли е, какво искам да кажа? В дадения случай всеки един човек, който не постъпва правилно, той завзема положението на този паяк. Този паяк си мисли, че всичките мухи са създадени заради него. И каквато муха се закачи на паяжината, е за него. Ти с клин не може да я извадиш тази идея от неговия ум. Ти може да правиш погрешки, но с тези погрешки ти губиш онзи материал, с който ти ще градиш своето бъдеще. Ще дойдат ред поколения по тази линия. Ти нищо няма да им оставиш в наследство. Ти пак ще се повърнеш в това съдружие. Ако ти услужиш, да се подобри живота, ти ще намериш живот по-добър и ако не си съдействувал, ти, като се върнеш в живота, върху тебе ще дойдат лошите условия. Това не трябва да служи като един подкуп.

Направете един малък опит за един месец. Като останете празни, през празното време да се постараете да направите една добра постъпка, за да видите хубавите последствия. И тази добра постъпка

вие трябва да я знаете. И тази добра постъпка ще направи цял един преврат във вашия вътрешен живот и в материалните условия и вашето положение ще се подобри. Десет пъти ще бъде по-добре, отколкото е сега. Сега всеки може да ви помогне отвън, но положението ви пак ще се влоши после. Аз мога да ви донеса един билник[248], една стомна вода, но след 10 деня пак ще бъдете без вода. По-добре е да имате един извор в къщи, да имате да тече извор във вашата къща, отколкото да ви донасят една стомна, едно шише с вода. И то е хубаво, но онзи извор, то е добрата постъпка.

И казва Христос на онази жена: „Иди, повикай мъжа си!“ Тя казва: „Нямам мъж.“ Той и казва: „Право си казала. Пет мъжа си имала.“ Всяка една църква е един мъж. Ти станеш православен, евангелист, баптист – венчал си се. Конгресионист – венчал си се. Станеш спиритуалист – венчал си се. Нека сега дойде онзи мъж, с когото сега живееш. Доколко е честен. Онзи мъж, той е готов на направи една добра постъпка. Но ако той те остави в калта, заминава и не иска да ти помогне, какъв е този мъж? Или каква е тази жена, която остави мъжа си и не иска да му помогне? Под думата „мъж“ и „жена“ разбираме най-свещеното, което може да имаме в човешкия живот. Духът и душата, мъжът и жената в физическия живот, това са емблеми. И всичко се е изопачило от криво разбиране. После религията за живота е съвсем изопачена, да се ограничиш, да те контролират всичките. Ти, като влезеш в една религия, трябва да бъдеш свободен, да постъпваш както знаеш.

В добрата постъпка ще чувстваш такава свобода, каквато никога не си имал. Сега се намираш при най-лошите условия. Като умираш, свещеникът ще дойде при тебе и ти ще отидеш в онзи свят. Какво ще Му кажеш като отидеш при Господа? Ти отиваш при баща

[248] Билник или бинлик – (разг.-тур.) дамаджана или стъклен съд с вместимост около 3 литра.

си, и ще Му кажеш: „Съгреших на Небето и на Земята, не съм достоен да бъда като син, а да бъда като слуга. Като слуга да ме приемеш. Изядох и изпих каквото ми даде, сега вече нищо не искам от Тебе, искам да ти бъда не като син, а като един от последните слуги.“ Ние сега отиваме в другата, изкусителната страна, че бащата заклал храненото теле и дал угощение на сина си. Това не ме учудва толкова, колкото това, че младият момък бил с пробудено съзнание. Този, блудният син беше стар, прегърбен, с побелели коси, вие си го представяте млад момък. Изпъдил го господарят му, понеже остарял и даже свинете не може да пасе, никаква работа не могъл да върши и не заслужавал хляба и той се връща при баща си. Но в този, стария блуден син се ражда една свещена идея, в него има вече нещо. То е добрата постъпка. Той решава да се върне и казва: „От сега нататъка, друг ще бъда.“ И ходи този човек, макар и на стари години, върви, върви, нито с кабриолет, нито с автомобил, нито с кон отива, а пеша при баща си. Това е дълбокият смисъл, това е магията в християнството. Ако човек така не мисли, не може да напредва. Според начина на мисленето, ще дойде и силата. Ако ти мислиш добре, силата ще бъде в тебе. Ако ти мислиш зле, слабостта ще бъде в тебе. Ако постъпваш добре, силата ще бъде в тебе. Ако не постъпваш добре, слабостта ще бъде в тебе.

Аз ви преведох примера за онзи евангелски проповедник, но за вас няма да направя нито дума, няма да платя за вас. Ти казваш: „Не се отнасят хората добре с мене.“ На сиромаси, които не искат да вършат волята Божия, не давай нищо. Помагай на онези, които искат да вършат Волята Божия, които постъпват добре. Когато дойде някой гостенин, за да го опитам дали има, да има факти, макар и да знам, но пак искам да проверя и отварям касата си и всичко, каквото имам, излиза навън, за да видя какво ще направи той. Ако имам дъщеря, ще оставя всичко и ще изляза навън и аз дебна, има дупки и аз дебна и

като видя първата му постъпка, вече е ясно. След това вече и касата, и всичко се затваря и всички станат много сериозни. Дотогава бяха много любезни и казва той: „Много хладно ме приеха.“ Аз рекох, понеже не постъпи добре. Така че онзи, който не постъпва добре, не печели. От добрата постъпка щеше да печели. Това, което е вътре в природата, това не е за мене. Природата е един дом, в който ни е въвела и ни опитва умовете. Опитва те и те гледа отвсякъде. И като те хванат в най-малкото, тогава всичко вече е сериозно. Вие се намирате в един голям изпит, вие трябва да постъпите добре.

Аз да ви кажа в какво седи добрата постъпка, да ви определя. Запомнете добре това. Този дом, дето отиваш, тъй ще те приемат там, има огнище, всичко е налице, всичко има, но огънят не е запален. После има една праздна стомна и никой не е донесъл вода. Ти ще донесеш вода от чешмата и ще запалиш огъня. Там има чувал с брашно, ще направиш една пита. Там има една фурна, ще направиш хляб и ще го опечеш. Това е добрата постъпка. Ако направиш това, в този дом всички ще те приемат добре. Ще знаят, че има един гостенин, който е донесъл вода, който е запалил огъня на огнището и опекъл хляба, докато те работят. Това е добрата постъпка в дома. Та три неща: вода да донесете, огън да запалите и хляб да опечете. Това е то философията, отчасти и магията на живота или силата на човешкия живот.

Ще мислите какво означава огънят, водата и хлябът.

Добрата постъпка е магическата тояжка, с която трябва да работите.

Отче наш

36 лекция на Общия Окултен клас, държана на 24.05.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ОБХОДА

5 часа сутринта
Добрата молитва

Ще прочета глава I-ва от Посланието на Титу.

Ще говоря сега за обходата. Обходата е изкуство. Теоретически много работи знаете. Теорията трябва да се провери. Всеки един от вас знае нещо по рисуване, но той тегли черти. Всеки от вас може да знае нещо по музика, но щом вземе да свири, ще види доколко знае. Някой път може да вляза да слушам. Все едно е да питам: „Мога ли да вляза да пя в хора?“ Този хор се приготовлява за един голям концерт и които пеят там са свършили музикална академия. Новото учение е мъчно, защото не са учили. Трябва да учите. Пеенето изисква упражнение и знание. Има естествен път за пеене. Има естествен път за рисуване, за говорене, за всички неща има естествен път. И понеже нещата не вървят в природата както искаме, ние виждаме противоречия. Най-първо ти виж дали твоите желания и постъпки вървят в съгласие с природата. За пример ако ти мислиш, че ти си много добър и имаш връзка с Бога, а пък от страдания и болести не може да се освободиш, тогава каква връзка с Бога имаш? Бог не е нито Бог на мъртвите, нито Бог на невежите, нито на суеверните, нито на грешните, нито на своенравните. Ако вие мислите, че това учение е лесно, вие се лъжете. То е лесно, ако учите.

Вие не може да имате едно отношение към всички хора. Казва се: „Трябва да обичам всички хора.“ Как ще обичаш всички хора? Един мъртъв човек не може да го обичаш. Единственото нещо, което ще направиш за мъртвия човек, е да го погребеш. Единственото нещо, което ще направиш за вързания, е да го развържеш. Единственото

нещо, което може да направиш за невежия, е да му дадеш знание. Единственото нещо, което може да направиш за болния, е да го излекуваш. При всяка една постъпка в живота, вие ще влезете в противоречие със себе си. Вие можете да дойдете до положението, че нямате нужда от нищо. Не е така. Всяка минута ти трябва да направиш известно добро. Трябва да работиш. Ако се откажеш, ще страдаш.

Ти може да кажеш 20-25 вдишки, но има една норма и ако се увеличат и ако се намалят има една опасност. Щом почнеш да се нервираш, дишането не е правилно. Някой път може да мислиш, че ядеш правилно. Щом ядеш и ти става тежко на стомаха, ти или не си дъвкал добре храната или не си я подбрал и в двата случая ти си виноват. На трето място е виноват този, който ти е дал храната. Природата е първия гостилничар. Виновата ли е тя, че ти си бръкнал в някоя тенджера без нейно позволение и си взел ястие, което не е за тебе. Питай гостилничаря. Това са фигури на речта.

Някой казва: „Кажи ми нещо ново." Новото е неразбрано. Като го разбереш, то е старо. Казваш: „Не го разбирам." – То е ново. Някой пита: „Как ще стане?" – Това е ново. Това, което не знаеш как ще стане, как ще се постигне, то е новото. При новото се изисква вяра. Но някой казва:„Аз сляпо не искам да вярвам." Слепият не може да вярва. Вярва онзи, който има уши и очи. Слуша само онзи, който има уши. Глухият може да каже: „Аз не искам да слушам." Той е без това не слуша. Слепият може да каже: „Аз не искам да гледам." Той и без това не гледа.

Трябва да разбирате твърдата материя. С това трябва да проучавате обходата към физическия свят. Какво значи обхода на физическия свят? Това е обхода към тялото на някой човек. Няма да притесняваш какво е тялото. Това е обхода. Второ е обхода и към човешкото сърце. Няма да го притесняваш. Ще се обхождаш добре с

него. Третата обхода е за човешкия ум. Тялото си познавате и сърцето си има един орган. Някой казват: „Сърдцето ме боли.“ Какво разбирате под това? Сърдцето може да има болка, обаче онова сърце, за което говоря, в него усещате едно вътрешно стеснение. Сърдцето за вас е невидимо. Това са чувствата. Но сърцето е така обективно, както е обективно и тялото. После имате и отношение към човешката мисъл. Не стеснявайте човека в неговата мисъл. Какви са неговите възгледи? Понеже, ако Бог търпи хората в света и ти ще ги търпиш. Той ги е създал. Бог е създал човека и го е оставил свободен. Ако можеш да принесеш нещо на неговата мисъл, кажи му. Ако не можеш, не казвай. Ако можеш да принесеш нещо на неговите чувства, помогни му. Но ако не можеш, тогава не го смущавай. Тогава той по-лесно ще оправи работите си, отколкото ако се намесиш в неговия живот.

Ти не може да бъдеш свободен, ако нямаш обхода. Най-първо трябва да имаш обхода към себе си. Та първото нещо за обходата е: Ако ти се обхождаш добре със себе си, ще бъдеш здрав. Изводът сега: Че не си здрав, това показва, че нямаш обхода със себе си. Трябва да бъдеш здрав, да не усещаш никакъв дефект в тялото си, някой път ще имаш ревматизъм, болка в главата, в кожата, навсякъде. Ще дойде някой лекар и ще каже, че има натрупване на чужди вещества, на киселини. Те се натрупват по причина, че не знаеш как да се обхождаш в себе си.

Сега новото е това, което не знаете. Новото, което иде в света е разумното. Когато дойде то, ти макар да не го разбираш, ще усещаш едно успокоение. Ти се успокояваш. Например ти ожадняваш, не си пил 10 деня вода. Като дойдеш до извора, ти не знаеш откъде иде тази вода, но като го видиш, ще настане в тебе нова надежда, успокоение. Може да дойде в тебе желание да бързаш, да се напиеш. Ето де е погрешката. Ще седнеш там, ще се успокоиш, ще се разположиш с

извора и изведнаж няма да туриш устата на извора, а ще седиш малко. След това, ще вземеш още една глътка и т.н. По този начин ще влезе в тебе едно освежаване. Този закон важи за всяка една обхода. Ако искаш да се обхождаш добре, трябва да бъдеш търпелив. Всеки един човек си има своя специфична обхода. И никой не трябва да изменя обходата си. Остави го да се обхожда той, както намери за добре. Ти не може да даваш директиви на водата, как тя трябва да се обхожда. Водата си има особен начин за обхождане. Ако я туриш при захарта и ако и кажеш да не направи пакост на захарта, каквото не искаш, това именно ще направи. Водата не е виновата в дадения случай. Ти дръж водата далеч, в дадения случай, но тази вода е потребна. Ти не може да възприемеш захарта, ако не дойде до водата. Колкото и да е захарта, все трябва да внесеш малко течност, за да се разтопи захарта. Трябва да знаеш как да употребиш водата.

Та обходата, на която Невидимият свят ни учи, това е цяла философия. Ти се занимаваш целия ден с едно непотребно учение за обходата на хората, еди кой си как постъпи. Не, обходата е музикална. Като влезе един капелмайстор в един оркестър или в един хор, той знае кой пее добре, кой свири добре, кой постъпва добре или кой не взема правилно тоновете. Не, че човек е лош, но той няма изкуство. Няма по-хубаво нещо от обходата, понеже тя изисква един добре развит ум, едно добре развито сърце, една добре развита воля. Ти не може да се обхождаш, ако нямаш добре развита воля, ако нямаш добре развито сърце, ако нямаш добре развит ум. Трябва да разбирани. нещата. Много дълбоко трябва да ги разбираш.

Аз съм забелязвал, наблюдавал съм, седят хората един до друг. В варненската гимназия отиват учениците на някакъв си парад. Имаше един учител, който се казваше Емлер[249], нисък, дребен човек. До него

[249] Емлер – чех по произход, преподавател на Учителя по геометрия във варненската гимназия.

седи един ученик, един път и половина по-висок от него. Вика: „Да живее, да живее!“ И с ръце удря по главата на учителя. Учителят побута ученика и ученикът забелязва, че удря по главата на учителя и че му е смачкал шапката. Не, като искаш да си махаш ръцете, ще погледнеш има ли някой наоколо. Някой казва: „Аз искам да се проявя.“ Не е лошото да се проявиш. Този ученик не се проявил както трябва.

Давам този пример за разяснение. Но примерът трябва да се превежда. Всеки пример си има свое приложение. Може някой пример да го прилагаш там, дето не трябва. Всякога ние искаме другите хора да се обхождат добре, само когато това е в наш интерес. Не, обходата в природата е един закон. Дали към нас или към всички, човек трябва да се обхожда добре, понеже това е необходимо за самия него и за неговите ближни, и за Славата Божия. Понеже Бог иска всички същества, които Той създал, да се обхождат добре. Да се извиняваш, това няма значение. Да туряш погрешките в другите хора, в баща си и майка си, че така си роден и това няма значение. Много ученици ще се извиняват, че учителят им по математика, не им преподавал добре, не им дава основа. На неспособния ученик и най-способният учител да му преподава, няма да има основа.

1 2 3

Числата аз ги наричам живи органически числа. На едно живо, органическо живо число, ти постоянно трябва да изучаваш неговите отношения. То не е както една линия.

Тези две точки са граници на правата линия или можете да имате плоскост. Линията е граница. Но една линия, която е в движение, трябва да изучаваме постоянно. Какво значи плоскост? Това е една линия, която се движи в плоскост. Казваме, че между две точки може да се тегли една права линия. Какво нещо е правата

линия? Точките в дадения случай са от един друг свят. Правата линия, която ние виждаме, е проекция. Енергията на правата линия, движението на правата линия иде от един друг свят. Когато една ръка се движи, това показва, че силата на нейното движение иде отвън. Вие мислите, вие чувствувате, вие се обхождате по един или по друг начин, но тази мисъл, това чувство и тази обхода, не се ваши. Това са сили, които идват отвън, с които вие трябва да се справите. Ако искате да изучавате синовете и дъщерите на един дом, най-първо вие трябва да се запознаете с бащата и майката, за да знаете какъв ще бъде синът и дъщерята. А пък, ако искате от сина да знаете какви са неговите родители, вие трябва да бъдете много учен човек и да имате много обширна опитност, за да можете като видите сина, да знаете какво е лицето на бащата и майката. Например на брат Белев какви са били майка му и баща му? Да кажем, че баща му прилича на него, но майка му как ще я познаете? Това е мъчна работа. Но от бащата и майката вие можете да знаете какъв ще бъде синът.

За една човешка обхода може да се сади от човешкия ум, от човешкото сърце. Според разбиранията на ума и според чувствата на сърцето, тези качества ще бъдат вътре в човешката обхода. Всички хора са свикнали със завършени процеси. Всички хора искат нещо абсолютно готово. Вие отивате в един дюкян, не се интересувате как е станал плата, а искате хубав плат. Но вие живеете в един завършен свят. Но представете си, че влезете в един свят, дето няма изработени платове. Когато се намирате в едно трудно положение, това трудно положение ще покаже какво знание имате. Защото в един уреден свят всякога можете да живеете добре. При добра майка и добър баща всеки може да живее добре. На някой му се случва, че те не са добри. Синът е недоволен. Тогаз де е погрешката? Как ще обясните, че синът е недоволен от баща си и майка си. Тук има някоя потънкост. Кога синът – числото три, се е образувал? Ако синът е недоволен от баща

си, този баща е хвърлил око на друга жена и е обикнал. И майката е хвърлила око на другиго. Следователно други неизвестни са внесли качества в него. Тези качества сега препятстват да бъде той доволен от качествата на баща си. Бащата казва: „Ако не бях се оженил за тази, бих желал да имам онази, но хайде, нека майката носи това дете.“ И това качество влиза в числото три. Това е вече една дисхармония. Между бащата и майката има едно противоречиво чувство. И майката казва: „Ако не бях се оженила за този, щях да се оженя за онзи, но хайде.“ И майката е недоволна. Това се отразява върху сина. И ти търсиш причината. Причината е в една неправилна обхода. Ти не знаеш тази красива жена, която си видял, тя не е за тебе. И хубавия мъж, който и тя видяла и той не е за тебе. Ти може да гледаш, да кажеш: „Хубав го е направил Господ“, и така да го оставиш. И жената, като види един мъж, така да каже. Но тя казва: „Аз да си го имам.“ Но синът ще дойде, като незадоволен. Може да го проверите. Така се раждат в дома противоречията. Някой казва: „Аз не обичам баща си и майка си, виждат ми се чужди.“ Синът няма обхода към баща си и майка си, понеже и бащата и майката са нямали правилна обхода. Каквото са вложили, това се е изявило.

Че ако във вашата душа се раждат противоречиви чувства, аз вече зная причините. Вашият ум е погледнал дето не трябва и вашето сърце е погледнало дето не трябва. Ти имаш едно чувство, то е дъщерята, а пък противоречивата мисъл е синът. Ти казваш: „Природа, това-онова.“ И идваш да ме залъгваш. Ти казваш: „Сърдцето, кръвообращението...“ Не, не е кръвообращението, а ти си пожелал. Ти си погледнал нещо, което не е за тебе. Погледнал си някого, който е богат, а ти не си богат, и в тебе си яви недоволство. Нима богатите хора са щастливи? Или: погледнал си, че ти [си] едно малко човече, а пък онзи е голям. Големината на човека седи в неговия светъл ум. Малкият човек може да стане голям и големият

може да се смали, напълно може да се смали. Планини от лед има на северния полюс, две хиляди метра височина. Учените правят изчисление, че ако на двата полюса всичкият лед се разтопи, в Европа то ще има един пласт от няколко хиляди метра лед. Или цялата земя може да се покрие с лед, но дебел пласт. Но като пекне Слънцето, той ще стане вода.

Така че, нещата имат една илюзорна страна. Те може да се стопят. Реални неща са тези, които не претърпяват никакви изменения, държат посоката си. Реалното всякога запазва посоката си. А пък нереалните неща не държат една и съща посока. Всяка мисъл, всяко чувство или постъпка, които не държат една и съща посока, те не са реални. А пък всяка мисъл, чувство или обхода, които държат една и съща посока, за мене те са реални.

Сега ви навождам на този закон. Когато имате в себе си едно недоволство, да знаете как да се справите. Някой път някои неща са стари. Някой казва: „Което ми разправяше не е научно." Старите хора имат опитност. Ако ти не може да се ползуваш от тяхната опитност, тогава губиш. И ако от силата на младия не може да се ползуваш, тогава защо ти е младия човек? Защо човек иска да бъде млад? – За да има сила и живот. А защо иска да стане стар? – Да добие мъдрост, да развие неговия ум, защото при стария човек се развива ума. Само при младия се развива човешката воля. Само при възрастния се развива човешкото сърце. Ти ще бъдеш млад, за да се развие волята ти. Ще бъдеш възрастен, за да се развие твоето сърце, ще бъдеш стар, за да се развие ума ти. Ако ти не знаеш да съпоставиш както трябва твоята воля във всеки случай, тогава каква е волята ти?

Има специфични школи, които са за развиване на човешката воля. Такива школи има и в Америка, и в Англия, и в Германия. Аз ги наричам школи на насилието. И във всеки дом съществува такава школа. Мъжът държи насилието. Вчера дойде един българин. Аз

говоря нещо, за да разберете себе си. Докато не разберете себе си, вие ще се намирате във вечно противоречие. Той се оженил, умира жена му. Тя оставила две деца. Той се оженил за втора жена, мома, а тя не го обичала, а мразила децата му. Все ще им намери някой кусур, бие ги, иска да ги пропъди. Той казва: „Какво да правя?“ Аз му рекох: Ще търпиш. Тя ги бие, докато заболеят ръцете ѝ. Отначало детето ще го боли, но после гърба му ще стане по-пластичен. И после, като го бият, ще му стане приятно. Които са бити не умират лесно, а пък онези, които не са бити, като дойде болестта, може да ги задигне. Мъжът казва: „И аз употребих насилие, бих я.“ Рекох: Тя била децата, а ти биеш нея. Ти си направил погрешка. Не я бий. Тя, като дойде да бие, ти и кажи следното: Малко по-леко си слагай ръката, като че ли на тебе се слага, но съвсем спокойно, и се моли в себе си.“ Той казва: „Аз не мога да я търпя.“ Аз рекох: „Но вържат ти ръцете, как да не може да търпиш? Ще носиш неволята, няма нищо. По отношение на тези двамата ще кажа: Човек е господар на своята съдба само ако има знание, ако има простор на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Тогава ти можеш да направиш цял един преврат в другите хора. Ако не влияеш на себе си, никога не може да влияеш на другите хора. Ако ти не знаеш как да се обхождаш със своя ум, сърце и воля, тогава няма да знаеш как да се обхождаш с ума, сърцето и волята на другите и тогава ще бъдеш в стълкновение със себе си и с другите и най-после в стълкновение с Бога.

Единственото нещо, което не може да се повлияе в света, това е Бог и с нищо не може да се повлияе. Защо не може да се повлияе? Защото който постъпва абсолютно право, това е само Бог. Ако ние постъпваме както Него, Царството Божие веднага ще дойде. Той е предвидил за всички същества. Той не е ограничил ни най-малко и най-малкото същество му е дал условия и му е дал свобода да постъпва. Аз ще оставя животните, понеже някой път вие казвате: „Аз

не съм животно.“ в някой отношения аз бих желал да бъда като животно, а в някой отношения аз бих желал да бъда като човек. Животните нямат обхода. Едно чуждо куче, като влезе в двора, нахвърлят се другите кучета върху него. Нямат обхода. И това куче, като се освободи, бяга. Ако е пък някое силно, дава отпор. Едното хапе и другото хапе. Ако е по-силно, разпръсне всичките и другите отдалече го лаят. И най-сетне излиза господарят, докато изпъди голямото куче.

Говорят за несгодите, които се случват. Гледам някой стар дядо или баба са недоволни, младите са недоволни, учителите са недоволни. Рекох, тези хора нямат обхода. Всеки се оплаква, че се оплаква. Виждам, че е прав, но той не казва всичката истина. Синът казва: „Към големия брат как се обхождат, а пък спрямо мене не е така.“ Аз виждам, че той има едно място, дето не казва истината. И той сам няма обхода. Няма обхода в това отношение, че той не е благодарен. Той не разбира онова отношение, което майка му и баща му имат към него. Все таки баща му и майка му са допринесли нещо за него и в него трябва да има благодарност. И числото 3 – синът и той е виноват, и той взел участие. В всичко в света ние трябва да се поставим, като че никак не сме взели участие. Защото, ако ние искаме да вземем участие, да бъдем участници в доброто в света, ние трябва да бъдем участници и в дълговете, разпределение трябва. Защото, ако се оставят дълговете на цялото човечество само върху един човек! Казват: „Когато дойде Христос.“ Казва се, че Христос е понесъл греховете на цялото човечество. Тази идея не е правилно схваната. Апостол Павел казва: Бог беше в Христа и примиряваше света със себе си. Целокупното вземаше участие, цялото вземаше участие. Целият Невидим свят и разумните същества взимат несгодите на хората и ги поправят, спасяват хората. Бог ги спасява. И

Бог казва: „Ще залича това прегрешение и няма да го помена.“ А пък в дадения случай Бог, това е цялото, а не само едно.

Да имате за образец Бога. Слънцето е неговото тяло и изпраща светлина и на добрите, и на злите. Лошите хора са по-добре поставени, отколкото добрите. Това е обхода на Бога. Към един лош човек трябва да имаш много по-добра обхода, отколкото към един добър, защото здравата ос няма какво да я подкрепяш, но слабата ос, ако не я подкрепиш, работата ти няма да бъде свършена. С един лош човек трябва да се обхождаш много по-добре, отколкото с добрия, а пък вие се обхождате добре с добрите, а пък с лошите не знаете как да се обхождате. Вие искате да изхвърлите една ваша лоша мисъл, едно лошо ваше чувство. Вие не може да изхвърлите една ваша лоша мисъл или лошо чувство. Това е невъзможно. Аз бих желал да зная по кой начин вие сте изхвърлили едно лошо ваше чувство и спасението е там, че вие не можете да ги изхвърлите. Ако ние можехме да изхвърлим едно лошо чувство, то ние щяхме да развалим целият свят, защото онзи човек, когото вие не обичате, няма да се мине дълго време, съвсем ще измените вашето мнение заради него. Няма човек в света, който да не може да се промени. Философията сега не е, но обходата е. Да не се отвличаме.

Не се спирайте върху външните неща. Всички хора се влияят от една външна обстановка без изключение. Много малко хора съм срещал, които да не правят това. Има известни черти в човешкото лице, които са дисхармонични. Аз не искам да говоря за дисхармонията, даже не искам да показвам лошите черти на човешкото лице. Има фатални линии на човешкото лице, има и щастливи линии, които постоянно се явяват и изчезват. Човешкото лице някой път е икона на нещастие и щастие. Някой път вие гледате лицето си и не се харесвате. Всеки път трябва да се гледате. Забелязваш, че в тебе има нещо фатално, не го гледай. Мине се малко

време, пак се огледай в огледалото и пак го тури в джоба си и като се мине известно време, като се огледаш, приятно ти е. Няма онези лоши черти. От де дойде този, новия човек? Забелязваш добра промяна в устата, очите и ти сам се чудиш как е станало това. Това са подвижни линии, които постоянно идат, и се чертаят вътре в човешкия живот.

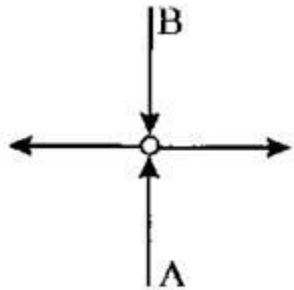

Аз го обяснявам: в света има две течения, силни течения, много не трябва да знаете тази работа, ако вие я знаете, много ще загазите, нито пък аз се интересувам. Долното течение е от ада, от центъра на Земята. Всеки ден ще имате едно течение, което иде отдолу. Другото течение иде от Невидимият свят, от Небето. Горното течение носи щастие, а долното – нещастие. Ако ти се намериш между тези две течения, ти ще бъдеш премазан. Никога не заставайте в този център. В този център се намира само Бог. Ние завземаме мястото на Бога. Като дойдат тези две течения, образува се искра. Едното течение погубва, а другото възкресява. Тези течения, които идват отгоре, спасяват човека, а пък тези течения, които идват отдолу го разрушават. Да вярваш в Бога. Бог ви спасява. Тогава Бог ще ви тури настрани. В коя страна трябва да ви тури Господ? Целият този кръг е в ***движение***[250]. Иде нещо от Земята. Ти си неразположен. Ти трябва да съзнаваш, че има едно лошо течение. Подземното влияние си ти. Ти

[250] Думата е допълнена ръкописно.

не може да се освободиш. Ти не може да спреш това течение. Ти трябва да апелираш към този велик център – Бога. Чрез Него да вземеш дясната страна, за да се избавиш от едно нещастие. Аз приведох примера за младата мома, която се хвърлила от скалата и се закачила. Така ще се случи, Бог ще те спаси.

Един българин хваща каруца, за да отиде в Варна. Като дошъл [до] една урва, конете хукнали и каруцарят не могъл да спре конете. И българинът разправя: Аз станах от каруцата и се хвърлих навън. Каруцата отиде надолу. И като скочих, главата ми падна върху къртичина. [На] четири пръста от къртичината имаше голям камък. И ако моята попска глава беше паднала върху камъка, щях да отида. Този кърт, Господ го изпрати преди време, за да образува къртичината за попа. Това е великият Божествен план, който предвижда нещата, които ще станат. И затова трябва да вярва човек в Божественото, за да схваща интуитивно, вътрешно нещата. Има едно чувство в човека. Някой път вие не вярвате в него. Има един глас, който те спира и ти казва: „Не прави това."

Сгодил се някой момък за мома, той няма да може да живее с нея. Неговият живот ще фалира. Нека се разгоди. Но той е дал дума. Той държи думата, да каже: „Аз съм дал дума, но да се разделим." Всичката глоба да даде. Остави сто хиляди лева, тя може да иска да се ожени, за да я гледа. Някой ще каже, че е дал дума. Думата само в доброто трябва да се държи. Ако искам да направя добро, ще държа думата си, но ако искам да направя зло, няма да държа думата си. Дръж си думата само в доброто. Дето няма добро, не си дръж думата. Обхода има само в доброто.

Ние сме в един кръг, който носи всички нещастия. А някой от вас го е страх. Защо го е страх? Защо някого го е страх от мечка, от вълци. Някого го е страх от паяци, от змии. Някой се случва да срещне някоя малка змия. Те са сили в природата. Не мислете, че една

малка форма на змията, някоя змия може да ви причини много голямо страдание. Една мечка може да ви причини някой път много голямо страдание. А някой път може да ви причини добрини. Зависи в какъв смисъл тази мечка е влязла във вашия ум, защото и в мечката има тези два вида влияния: земно и небесно. Ако срещнете една мечка, когато земните влияния са в нея, тя ще внесе в тебе всичките отрицателни сили.

Всякога човешката мисъл се влияе отвън. Ти ще се поставиш в равновесие. Една мисъл или едно чувство, докато не ги опиташ, не ги прилагай. И една постъпка, докато не я опиташ, не я туряй в обходата си. За да опитате, може да направите следният опит. В вас може да се развие чрезмерно бързо движение. Раздухайте някой голям огън, може да вземете един въглен толкоз бързо, че да не се опарите. Щом се опарите, значи движението не е толкоз силно. Ако движението е бързо, няма да се опарите. Ще се опариш веднаж, дваж, докато свикнеш. Трябва да направиш мигновено бързо движение. Да си образуваш мярка на бързо движение. Ти казваш: „Аз бързо се движа." Вземи един запален въглен, за да видиш колко бързо пипаш. Ако ти не може да вземеш бързо един въглен, тогава и твоя ум, и твоите чувства, и твоите постъпки не са бързи.

После, вторият опит: Жаден си. Вземи една чаша вода и започни да я гледаш. Ако почнеш да се притесняваш, тогава не си издържал изпита. 60 секунди да гледаш водата спокойно. Ако в последната минута [секунда] се появи [без]спокойствие, нетърпелив си. В последната секунда да си спокоен, това е търпение. Или ще вземеш една хапка плод или хляб, така да го държиш до себе си до едно определено време. Никой от вас не сте правили опити от подобен характер, като седнете на трапезата. Даже не съм намерил хора, които да знаят как да ядат. Мнозина грабват да ядат бързо, бързо. Не, седни спокойно, тури си кърпата спокойно, успокой се добре. После,

поразгледай хляба и като се минат 5 минути, преспокойно започни. Ти ще кажеш: „Кога ще го чакам аз, нямам време.“ Ако нямаш време, ще платиш. Ще намериш това време. Иначе ще платиш глобата. Природата всякога ще ти даде последствието. Разболееш се, дават ти отпуск, ще лежиш 2 – 3 месеца болен. Казваш: „Пари нямам.“ Не, и пари ще намериш тогаз и тогаз ще имаш един отрицателен резултат.

Някой от вас, най-смелите, да започнат с огъня. Щом се изгориш, не си бърз. Направете едно предварително упражнение: Вземи едно камъче и бързо го хвърли. После вземи огъня и после бързо го пипай, за да не се изгориш. Толкоз бързо, че и сам да не виждаш ръката си. Някой може да прави този опити. Или някой може да вземе друг опит. Например дойде ти някое писмо отнякъде. Остави го. Бъди спокоен. На някого дойде на ум сутринта да чете Библията, но той казва: „Утре ще чета Библията.“ Не само да я четеш, но и най-добре ще я четеш. Няма да отвориш нито една минута по-рано, нито една минута по-късно. Защото в природата има един закон, който определя нещата.

Някой път аз чета Библията и гледам, че пророците са казали много неща не навреме. Някой навреме са говорили, но виждам, че се пропуснали някой работи. Например виждам Иеремия се е безпокоил, уж вярва в Бога, патриот е и трепери сърцето му. После казва: „Заприличал съм на мечка.“ Ако ще бъдете такъв пророк, ще имате неговата опитност. Пророкът трябва да изнесе чистото Божествено Слово, без да го изопачава. Той толкоз е знаел човекът. Но рекох, има известни пасажи в Библията, които са пресилени. Има някой пасажи, които не са доизказани. Какво е недоизказаното? Какво му е липсвало на този пророк? Това, което на Иеремия е липсвало, аз имам ли го? И ако и на мене липсва, тогава и аз съм като Иеремия. И тогава и вие вървите по една низходяща линия.

В България, като се отвориха гимназиите, всички ученици имаха желание да четат биографиите на великите хора: Шилер, Пушкин, Толстой, Шекспир, Готе и все търсиха отрицателните страни. Търсиха какви отрицателни страни е имал еди кой си поет и писател. И казваха: „И аз ги имам." Чете друг писател и види някоя отрицателна черта, казва: „И аз я имам." И той имал всички отрицателни качества на великите хора. Обратната страна: Толстой има самоотрицанието да напусне своите възгледи, да напусне своите възгледи, да хване новите. Имам ли аз това качество? Има една страна в Толстоя, която аз харесвам. Това е герой. Толстой направи това, което мнозина не могат да направят. У мнозина писатели станал обрат, пълен обрат на техните слаби страни. Онова, което сега върши той, това мене ме интересува. Тази постъпка мене ме интересува. Този човек е свързан с Божественото и в него Бог ще превърне всички негови грехове и недъзи, които има. И Бог ще създаде от него един Божествен характер.

Най-първо трябва да имате една ясна представа какво казва Господ. Аз ще се спра някога, кое е Божественото. Кое отличава Божественото. Много неща има, които ние мислим, че са Божествени. В Божественото няма абсолютно никакво противоречие. Когато то дойде в човека, настава вътрешна хармония и светът ще се измени за тебе. Ти си добър, ти мислиш добре, чувствуваш добре и постъпваш добре. Изчезне ли Божественото от тебе, ти си пак в старото положение, ти си тъжен, недоволен. Някой път едно животно е много весело, радостно, Божественото е в него. Някой път ти си недоволен. Не бутай тогава змията. И тогава да му дадеш хляба, не яде. А пък дойде щастливо – Божественото е в него. И тогава, като му дадеш хляб, яде.

Всеки ден вие имате течение, което трябва да регулирате. Долното, земното течение е силно течение. И ако не дойде другото –

горното течение, ние не може да имаме една обхода. Обхода може да имаме само тогаз, когато човек съзнава великото, разумното в света, което е в центъра. И тогава казваш: „Има една възможност аз да постъпвам добре, аз да мисля добре и да чувствувам добре." Там седи всичко. И тогава го допущай това. Даже ако имаш една противоположна опитност, веднага тури си мисълта. Това значи да имаш вяра в Бога, да имаш вяра, когато имаш и най-големите противоречия. Неразположението, което имаш, не е от тебе. То е отдолу, от земята. Ти спокойно понасяш ударите, противоречията. И ако ги понасяш, няма да се мине дълго време и всичкото ти състояние ще се смени, ще дойде една нова вълна и работата ще тръгне в ред.

Направете сега опита с огъня, с камъчетата и с водата. Дръжте пост три деня и след това 10 минути да държиш чашата в ръката си и да ти е приятно. За да се опиташ, постоянно трябва да правиш опити, както инженерите правят опити, както художниците. И в малките работи трябва да правим опити.

37 лекция на Общия Окултен клас, държана на 31.05.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ЗАКОНЪТ ЗА ОГРАНИЧЕНИЕТО И ЗАКОНЪТ ЗА СВОБОДАТА

5 часа сутринта

Добрата молитва

Ще прочета първата глава от Посланието към Филипяните.

За какво говорихме миналия път? *(- За обходата.)*

В природата съществуват два велики закона, неизменни, общи за всички същества, без разлика. Единият закон е закона на Абсолютната свобода – преведен така на човешки език. А другият закон е закон на абсолютното ограничение. Никой не може да ги избегне. Всякога, когато човек постъпва разумно, той е в закона на свободата. Никой не може да го ограничи. Всякога, когато постъпва неразумно, той е в закона на ограничението и никой не може да му помогне. Защо е така, не питай. И досега не е отговорено на въпроса защо хората ядат, защо се раждат, защо умират, защо вярват и защо не вярват. На всички противоречия никой досега не е отговорил. Или защо човек се радва или защо скърби. Изяснения има много в света, но никой не може да обясни как така една радост, която има вътре в тебе, ще се смени със скръб; едно любовно чувство, което има в тебе, как ще се смени с омраза. Това не е нещо, което може да го подтикнеш, да го разложиш, то е самочувствие.

После идваме до онази идея: Цялото никога не може да се разложи на своите части. Цялото може само да се проявлява, но да го разложиш на своите части не може абсолютно. Един човек не може да го разложиш. Той само се проявява и както се проявява, той се разлага. Разлага се в добро и зло, съединява се в добро и зло. Но не химическо съединение. Двама души може да се съединят – мъж и

жена. Двама разбойника се съединяват, за да извършат известна постъпка. За да се осмисли земния живот, абстрахирайте се от вашите сегашни разбирания. Някой очаква да разбере нещата повече. Аз ви казвам, че колкото повече остарявате, вашето съзнание някой път ще се замъгли и намясто да поумнявате, някой път ще дойде оглупяването. Трябва да разбираме думата оглупяване. Всякога, когато човек иска нещо невъзможно в света, той е глупав. А пък кой е умният човек? – Той е този, който иска неща невъзможни. Две неща са възможни в дадения случай. Едното е положително, а другото е отрицателно. Възможно е да го направиш и невъзможно е да го направиш. Следователно щом се намериш в един момент, когато не можеш да направиш нещо, откажи се тогава от него. То е един въпрос неразрешен. Това са известни максими, които трябва да държите. Например някой път вие искате другите хора да мислят както вие. То е невъзможно. Или искате другите хора да бъдат добри, като вас – и то е невъзможно. Вие никога не може да заставите някого да бъде добър или лош. Вие може да повлиявате някой път, но ако мислиш той да върви, както ти искаш – не. Слугата може да се покланя на господаря си, но в първия ден, когато слугата вземе властта, ще покаже колко се подчинява. Също така и синът към бащата. Синът се покланя на баща си, но после, като порасне, казва: „Ако се проявяваш още като баща, аз ще ти дам да разбереш."

В религиозно отношение вие се биете на общо основание. Единият тупа другия, но и онзи ще стане силен и той тупа после. Аз забелязвам, всички хора не си дават свобода. Всеки иска да влияе и да бъдат другите под негово влияние. Всеки, който влияе на хората, ще му влияят също, а който не иска да му влияят, той не трябва да влияе на хората. Да влияеш на хората, това значи да харчиш своя енергия напраздно. Някой ще каже: „Слънцето не влияе ли?" – Не. Слънцето ни най-малко не иска да ни влияе. Също така и Бог. Законът е съвсем

друг там. Законът на Любовта е съвсем друг. Той не е закон на влияние. Искаш да влияеш на някого, понеже се интересуваш. Силният човек няма какво да му влияеш. Силните хора са най-добрите хора, а пък слабите хора са най-лошите хора. Слабият може да лъже, а силният – никога. Слабият може да краде, а силният – никога. У слабия са всичките пороци. У слабия идват пороците да живеят. У силния въшки не живеят. Въшката, като дойде у силният, тя отскача на 4-5 метра надалече. При слабия дохожда да го изкушава дяволът, а при силния – не. Силният има изобилно енергия, от която даже дава, за да се освободи от нея. Дава я дар. Някой казва: „Аз толкоз време се моля на Господа и Той не ме е послушал." Че ти, ако мислиш с молитва Господ да ти дава, то е напразно. А пък онзи, не се моли и Бог му дава.

Аз така обяснявам: Един нерелигиозен човек не се моли, но сутринта отваря прозорците и влиза светлина, а пък онзи, който е религиозен, не си отваря прозорците и не влиза светлина. Ако чакаш някой ангел да отвори прозорците и кепенците му [ти], то ти си даваш много голяма важност. Прозорците ако отвориш, то светлината ще влиза и без да се молиш. Молитвата не е механически процес. Има някои схващат механически нещата и минават за идеалисти. Всеки, който убива, няма никаква идея. Всеки, който употребява каквото и да е насилие, той няма никаква идея. Насилието не е идея. В цялата природа съществува насилие. В природата навсякъде господарува насилие. Единственото същество, което е започнало да се избавя от насилието, това е човекът. Човешкият дух търси път да се избави от насилието. Ти насилваш друг, но ти не си господар. Някоя друга природна сила те тласка, като машата в огъня. Машата влиза в огъня и хваща огъня. Казва: „Аз го хващам." – Не. Ти си един дилаф. Казваш: „Какво да правя?" – Няма да бъдеш дилаф. Не мисли, че ти си създаден да бъдеш дилаф. Дилафът е едно понятие на човека. Щом си

създадеш една отрицателна идея, ти се влияеш от хората. Мразиш, съмняваш се, това е влияние от хората. Отслабваш, усилваш, това е влияние от хората. Това не е закон на природата. Най-първо трябва да се освободиш от всички човешки влияния. Всички отрицателни неща в природата се дължат на човека. Всичко това човек е създал. Той е гениален в това отношение. Мързелът, невежеството, беднотията, болестите е създал човекът. Мога да ви наведа много примери.

Ти си сиромах и мислиш, че си сиромах. Като престанеш да мислиш, че си сиромах, ще престанеш да бъдеш сиромах. В деня, в който застанеш на онова положение, [на] което си турен от Бога, ще престанеш да бъдеш сиромах. Че аз мога да отбия една вода, чрез бент от дома ми. И тази вода няма да мине през двора ми. Какво трябва да направиш? Трябва да премахнеш този малък бент и водата ще протече свободно през двора ти. Сега всички имате бентове в мислите, чувствата и волята. Ти казваш: „Човек трябва да мисли." Мисълта не е едно прямо действие на Слънцето. Човек не мисли прямо от Слънцето. Човешката мисъл е под влияние на Месечината. Следователно сегашната мисъл на хората е под влиянието на Месечината. И затова мисълта е често раздвоена. А чувствата са под влияние на Слънцето. Но понеже умът е под влиянието на Месечината, умът е студен. Умът поглъща онова, хубавото от чувствата и затова умът се въздига, сърцето отслабва.

Гордостта на човека е голяма студенина. Трийсет, четиридесет, петдесет градуса студ има. Горделивият човек, дето мине, замразява хората. Като те погледне онзи, който ти заповядва, това е студ. Вие работили ли сте при 150 градуса студ? Гордостта е студ от 270 градуса. Дето казват, че в физическия свят е възможен студ около 270 градуса под нулата, това е гордостта. Приблизително 270 градуса студ е човешката гордост, при която абсолютно никакъв живот не може да съществува и казват: достойнство човек трябва да има. Какво

достойнство може да има на северния полюс? Достойнство може да има човек, когато растат и зреят плодовете. Там, дето всичко е замръзнало, какво достойнство може да има?

Смъртта, това е студ. Единственото нещо, което е родило смъртта, това е човешката гордост. Това е едно желание у човека да стане той господар, да заповядва на всички хора. Едно божество да стане. Той не е разбрал закона. Бог в света, Който е създал света, е дал нещо от себе си. Всичко, което хората са приели е от Бога. Бог е дал всичко от как се е създал света. Бог е дал толкоз много и никога не е казал: „Върнете това, което съм дал." Но държи хората отговорни, чрез двата горни закона. Като постъпваме, се прилагат тези закони. Ние имаме самочувствието на Любовта, като постъпваме по свобода. А пък като постъпваме зле, имаме онова самочувствие на омразата, на вътрешното недоволство. Има едно съзнание в света, което никога не потъмнява, то е Божественото съзнание. Всички други съзнания все се ограничават, все потъмняват. Изисква се малка причина да потъмнее съзнанието. И тогава човек, който не разбира, изменява се.

Та, изисква се да имате ясна представа за това. Аз ви говоря за неща, които аз зная. Аз зная толкоз работи, които не сте сънували. Не сте сънували, понеже не сте си дали усилие. Вие очаквате знанието да дойде отнякъде, от никъде няма да дойде знанието. Това знание ще излезе от вашата душа. В вашата душа е турено усилието на знанието. И като казвам: аз зная това, аз зная и живея това. За мене всичките недостатъци, които имат хората, са известни и зная причините. Няма нещо, което може да ме изненада. Няма нещо, към което да се стремя, към света и от което да се изненадвам. Но има някой ваши стремежи, от които вие ще имате разочарование. Като хора вие ще се разочаровате. Рекох, всички ще се разочаровате.

Там, дето хората свършват, ангелите започват. Там, дето ангелите [свършват], Бог [започва]. Да ви изясня мисълта: Човек

винаги започва добре и свършва зле. Няма човек, който да е свършил добре. Оттам, дето свършва човек, започват ангелите. Ангелите започват зле и свършват добре. И там, дето свършват ангелите, започва Бог, Който започва добре и свършва добре. Вие искате доказателства. Те са детински доказателства. Да ви приспя в магнетичен сън и да ви туря в илюзии, но като се събудите, няма да ги имате.

Абсолютна свобода е да се радваш на свободата на един човек, когото срещнеш. Човек, който е свободен, от него всичко може да очакваш, а пък човек, който не е свободен, от него нищо не може да очакваш. Щом ти освободиш един звяр, той ще ти се отплати. Един лъв бил хванат в един капан и седял цял ден гладен. – „Ще ти бъда признателен цял живот, ще си изменя естеството, ти бъди уверен, че ще ти бъда признателен." Човекът го пуснал. Лъвът си разтърсил козината и казал: „Аз нямам време, ще умра, каква полза, че си ме освободил? Човекът се намерил в чудо и казал: „Ще питаме трима души и ако те кажат, че за направеното добро няма признателност, ще ме изядеш." Срещнали старо куче, питали го има ли признателност за направеното добро. То казало: „Не, едно време бях младо и като остарях, господарят ме натири." Намерили един стар кон и го попитали има ли признателност за направено едно добро? Конт казал: „Няма, аз когато бях млад кон, господарят се грижеше за мене, а сега, като остарях, ме натири." Оставало още един свидетел. Срещнали лисицата, на пътя и я попитали: „Какво ще кажеш за направеното добро, има ли признателност?" Лисицата казала: „Не ви разбирам въпроса, какво искате да кажете. За да разбера тази работа, трябва да схвана как седи въпросът." Човекът казал: „Аз направих услуга на лъва." Лисицата казала: „Не ви разбирам, как беше турен кракът в капана?" Лъвът показал и турил крака в капана. Затворили

капана и лисицата казала на човека: „Глупако, върви си по работата. Този лъв да си е отварял очите.“

Не освобождавай злото, което е затворено в тебе. Дръж го там, нека седи затворено. Щом освободиш това зло, то най-първо тебе ще те повреди. Трябва да мислите разумно. Не, че не мислите разумно, но вие сте под разни влияния. Болните оправят живота по един начин, а пък здравите по друг начин. Болните казват: „Да имам чорбица, да имам паница“, а пък здравият човек не търси никакви милосърдни сестри, да му помагат. Той става сам, облича се сам, изчистил къщата, запаля си огъня. Откъде е дошла и е влязла тази мисъл във вас, да ви шетат хората? Мене, когато ми дойдат гости, все искат да ми направят някоя услуга, а пък аз зная закона: Няма по-опасно нещо от това да ти услужват хората. Ти ще направиш нещо, но няма да може да го направиш както трябва и аз ще се поразсърдя и после пак ще го направя. Та спестяване на времето е нужно.

Старата философия е: Вие искате да бъдете свободни, но друг да ви освободи. И досега хората мислят, че Христос ще дойде в света да освободи хората. Ако Христос трябваше така да освободи хората, Той щеше преди 2000 години да ги освободи. Сега почнало едно друго освобождение, вътрешно. Свободата е един вътрешен акт на човешкото съзнание. Сега хората искат и по стар начин въобразяват си все за свободата. Но начинът на освобождението е вътрешен. И може да знаете, че във вас има една мощна сила, с която може да разполагате. Силата е в човешката мисъл. Но има нещо в човека, което може да пробуди човешката мисъл към работа. Мисълта е мъртва, а онова е силното. Аз сега няма да ви кажа какво е. Аз съм ви казвал много работи, за които не сте плащали. Аз не съм видял досега нито един да е донесъл плод от своето дърво. Вие все носите чужди работи. Много пъти са ми донасяли баници с развалени яйца, смесени от чужди кокошки, аз нищо не казвам, благодаря. Не казвам, че зная

кокошката, която е снесла, но ти си крадец и искаш да се препоръчаш. Аз турям в моя живот – тефтера: блажена е тази кокошка, която е снесла яйцето, нещастен е човека, който носи яйцето. Когато даваш нещо, дай го от себе си. То да извира от твоето сърце и твоята мисъл. И тази мисъл като вложиш, ще възкръсва[ш].

Сега имаме две врати, които са затворени. Истината седи в затворените врати на човешката душа и на човешкия дух. Съвременните хора са затворили вратите на своята душа, на своя дух и са отворили вратите на своя ум и на своето сърце. Там, отдето спасението никога не може да дойде. Спасението ще дойде през вратата на човешката душа и на човешкия дух. Силата е там. Сега вие ще искате признаци Мога да ви дам признаци. Мога да ви пиша диагнозата. То не е болест, но може да се опише. Да кажем, че имате ревматизъм. Какво нещо е ревматизмът? Ревматизмът е последствие на човешката леност. Когато един човек е ленив умствено и сърдечно, идва ревматизмът, но вие ще кажете: „Аз работя." Работата е един разумен акт. Работата не е нещо неразумно. Ти трябва да намериш удоволствие в работата. Вдигнеш едно камъче, но това камъче, което си дигнал, то може да ти причини хиляди добрини.

Сега вие искате да вършите велики работи. Никой не може да освободи човека. Русите освободиха българите. Освободиха ли ги? Тези, които господаруваха в турско време и днес господаруват. Ти станеш християнин и пак вършиш грехове. Не, християнинът прави греховете явно, а пък онзи ще ги скрие. Има разбира се един малък прогрес, но нищо не се ползувам аз като човек. Аз говоря за същината на човека. За пред хората, може би се ползува човек, но за себе си нищо не се ползува, губи.

Ако човек върви по другия път, ако вие отворите вратите на вашата душа, ще дойде това, което вие очаквате. Вие ще се разберете с хората. Много пъти ние не се разбираме. Срещнеш някой човек, не

се разбирате с него. Вие му говорите, а пък той е гладен. Рекох му: „Ти имаш една болест в стомаха си. Аз съм лекаря, знам да лекувам глада.“ Гладът е една болест. Тя не е от много опасните. Лекувам болестите на глада. Изваждам му едно парче от торбата си, второ парче, трето парче. Онзи казва: „Твоите церове действуват много хубаво.“ Тази болест действува периодически, по три пъти на ден. Следователно ще вземаш по три хапки всеки ден.

Да се върнем към идеята: За да бъде мисълта ви права, в този смисъл, в съзнанието ви трябва да има малка светлина и малка топлина. Това, което искате да направите за някого, да го освободите, тази свобода трябва да бъде ваше достояние. И тази свобода вие не трябва да я давате. Някой казва: „Аз жертвувам себе си за другите.“ Думата жертва трябва да се изтълкува. Жертвата е метод, който показва истинския път, по който свободата идва. За да се жертвуваш, значи да му покажеш истинският път, по който свободата идва. Апостол Павел казва: „Ако раздам всичкото си богатство, а любов нямам, нищо не се ползувам.“ Ти може да се жертвуваш, но ако ти не показваш на хората правият път на душевния живот, ти не може да ги освободиш. Семето ще го хвърля в земята и ще го заровя. Ето един начин. Аз вече съм му показал истинския път. След една година, като се върна на същото място, семето вече е израснало, то ще ни каже: „Много ти благодаря. Ето плода за твоята услуга.“

Сега вие се оплаквате от страданията, от несгодите на живота и аз се оплаквам с вас заедно, т.е. под думата „оплакване“ аз разбирам следното: аз виждам, че ти си една спънка в моя живот. И мисля за начина, по който може да ги премахна, по разумен начин. Вие досега правили ли сте един опит. Вие сте болен и викате лекар. Хубаво е, но викате 12 души лекари и те направят консулт и казват: „Според нашата наука, вие сте осъден да заминете за другия свят. Опитани са всички средства.“ Вие повярвате във всички лекари. Сбогувате се с

вашите домашни, мислите, че тези лекари са ви говорили истината. Че ако 12 души стягат въжето на врата му, той няма да умре. Ако тези 12 души му теглят въжето и казват: „Ще умреш“, той ще умре. Той трябва да извади от джоба си едно ножче, трябва да пререже въжето. Онзи нека си теглят. Ти да се освободиш. Някой казва: „От мене човек няма да стане“ – лекарите теглят. Ще кажеш така: Онзи, Който е създал света и Който ме е създал, по-силен от Него няма и аз ще бъда жив. Това въже не трябва да бъде на моя врат, нищо повече.

Разправяше ми един господин. Пътува той и гледал разбойници обират. Той върви и казва: „Няма какво да им дам. Разбойниците може да ме измъчват.“ Нещо му казва: „Кажи на тези разбойници, че си много беден.“ Оплаква се той. Главатарят на разбойниците казва: „Ние гладни хора не оставяме да умрат. Другите хора имаха повече, че им взехме.“ И те му дали. Ако тоз пример се извади, в съвременния морал, ще кажете: „Голямо престъпление е, че тези хора обират и дават.“ Че целият сегашен строй не е ли обиране? Ние казваме, че така Господ направил. Че ако така Господ беше направил, тогава ние щяхме да бъдем щастливи. Но нас ни залъгват с идеи, които не са Божествени. Казва някой: „Така е казал Христос.“ Какво е излязло от душата на Христа, няма какво да ми казваш, какво е казал Христос, но да извади от джоба си нещо този човек. Какво му искам? – Само една кибритена клечка. Рекох му: „Ти приятелю имаш 100 клечки, дай ми една клечка от своята кутия, да направя едно добро.“ Това е най-малкото, което можем да направим. Няма какво да казвам, че имах пари. Една жива клечка ще му дам, да си запали огъня. А пък другите работи сами ще дойдат.

Вие сте богати, но вие лъжете, че нямате нито пет пари и казвате, че баща ви нищо не ви е оставил. Търсите наследство, да го намерите вложено в банките. Вие ще ме питате сега: Къде? – Ще намериш вратата на своята душа, ще намериш телефона и ще попиташ в

Невидимия свят, баща ти е там. Ще кажеш своя номер, на кое място си и там ще попиташ за Баща ви и наследството. Няма да викаш живите хора, а ще повикаш мъртвите. Умрелите само говорят истината, живите не говорят. Умрелите само, които са заминали за онзи свят, говорят истината. Не са заинтересовани, ще ги викаш. Под думата „умрели хора" аз разбирам тези, които могат да кажат истината. Умрял е за лъжата човекът. Като срещнеш един разбойник, какъв човек е той? Той е един човек, като голям камък, който се търкаля отгоре, той е силен и мощен, но никакво добро няма да ви допринесе.

Следователно, всяка ваша мисъл, която може да ви причини болка, не е мисъл, която може да ви освободи. Вие дръжте вашите стари възгледи. Поне постъпвайте по два начина. Това, което не може разрешите по стария начин, ако нещо може да разрешите по стария начин, разрешете го по него, но това, което не може да го разрешите по стария начин, разрешете го по новия. Например дойде болестта. Лекарите казват, че тази болест е неизлечима. Онези, които не разбират окултните закони, казват: „В следующето прераждане. То се е видяло, че в този живот няма да станем хора." Това е залъгване. Няма в следующето прераждане, в това прераждане ти имаш задачи, а в следующето прераждане ще имате други задачи. В следующето прераждане ще бъде още по-лошо отколкото сега. А пък в сегашното прераждане е най-добре. Ти може да станеш сега свободен, да нямаш нужда да търсиш друго прераждане, понеже всяко прераждане е експедиция с големи разноски. И после ти ще плащаш разноските за тази експедиция.

Тази теория я изнасят индусите. В нея има едно малко залъгване. Тя е права донякъде. Но има лъжливи работи в учението за прераждането. Работата за сегашното прераждане трябва да я извършите сега. Отложиш ли я, ще губиш много, но [и] ще останеш

назад. Всички онези, които не са изпълнили този закон, както трябва, така се образуваха всички млекопитающи, риби, растения, камъни. Всички онзи, които не изпълнят закона, ще останат назад. И вие ще останете по същия начин. И тогава ще дойде пак един период. Ние вървим сега по обратния закон на абсолютното ограничение. Трябва да се избавим от него. Никой не може да избави сега хората от сегашното положение, понеже вървят по закона на абсолютното ограничение. На този закон, на абсолютното ограничение му остава малко време още, но сега ще бъдете ли готови? Иде една епоха на абсолютна свобода. Тази абсолютна свобода иде от разумни същества, които са спечелили много и идват на земята да вложат капитала си, да покажат на хората пътя. Вие ще бъдете ли свободни да използувате пътя на абсолютната свобода?

Вие казвате: „Само за любов ни говори Учителят. Побеляха ни главите от любов.“ Аз не знам каква е любовта ви. Пукнат ти главата, за любов говориш. Бият те, пак за любов говориш. Главата ти не трябва да се пука. Ревматизъм не трябва да имаш. Никаква неврастения, никаква стомашна болест, никаква омраза, никакво безверие. Това е един непотребен багаж, който ти носиш със себе си, след като се освободиш, ще се намериш в един нов свят.

Ти си учител в едно село, казваш: „Гимназиален учител да стана.“ Какво ще спечелиш от това? Или казваш: „Министър да стана.“ Ти ще бъдеш един министър и българите ще кажат за тебе: „Хубаво се накраде. Тази къща все от крадени пари е.“ И като дойде някоя друга партия, ще ти изнесат греховете. Защо да станеш министър, да се товариш с грехове или ще станеш някой висок чиновник, не ти трябва. Те са за други хора. Ще станете чиновници, ще станете учители, ще станете слуги. Но като станеш слуга, аз искам като слуга да бъдеш господар на себе си. Ще кажеш: „Аз съм човек

тертиплия[251] Ставам в 4 часа сутринта, половин час употребявам за себе си, в 7 часа закусвам, а към 8 часа съм готов да служа на моя господар, в 9 и половина пак съм свободен, към 3 и половина пак съм в услуга на господаря си. Тогава имам свободно време, мога да свърша на господаря много. Но, ако речете да ми заповядвате, нищо не може да ми заповядвате, ще ме помните най-малко за 100 години. Ако ме оставите свободен, сто години ще ме помните за доброто ми. Но ако не ме оставите свободен, пак 100 години ще помните последствията."

Бог ни е оставил свободни, величие има в Бога, ние грешим и Той ни гледа. Той вижда и използува тези две неща. Той е господар. Той свързва тези два закона в едно и прави цяла верига. Ден и нощ прави в нашия живот. И понеже ние сме щастливи, Той казва: „Понеже вървяхте по закона на свободата, дойдоха тези щастливите дни." Когато дойде нещастието, казва: „Понеже вие вървяхте по закона на ограничението, дойдоха нещастията." Ние сами сме причината на нашите нещастия. Не са хората отвън. Те са условия. Човек може да пакости на себе си. Каквото и да мислим, че ние сме господари, Бог е поставил свободата ни в наши ръце.

Сега изводът е, както ви виждам аз, вие в много неща много вярвате, а в някои неща сте много скептици. Аз харесвам и едното и другото. Но вие вярвате в това, което няма да стане, а пък не вярвате в това, което може да стане. Всякога, когато хората вярват в това, което аз говоря, то ще стане. А когато говоря [и не вярват], то няма да стане. Една мома срещнала момък и той и казва: „Аз ще те направя царица." Целия живот тя става царица. Турят те тебе цар, но тези, които са те турили цар, ще те смъкнат долу. Ти уповаваш на хората – да знаеш, че който те е качил, той ще те смъкне. В какво седи вярата на човека?

[251] От тертип – модел; тертиплия – човек, който си има определен начин на поведение.

Може да вярваш само в това, което е възможно. Ако ти се насилваш да вярваш в това, което не е възможно, то е насилие. Никога не се пресилвай в неща, които са невъзможни. Те са невъзможни, но и да сполучиш, нищо няма да добиеш.

Да ви покажа една невъзможност. Може ли да изпиеш целия Велики океан? Невъзможно нещо е. Може ли цялото човечество да го турите в един лешник и да го носите на гърба си? Може ли всички същества да ги съберете в един лешник и да ги носите? В математиката мога да докажа, че две е равно на четири. Един син доказва на баща си, че две кокошки са равни на три. „Синко, казал той, ще приложим на опит." Слагат две кокошки опечени и казва на сина си: „Майка ти и аз ще вземем девет кокошки, а пък третата ще оставим за тебе." То е в съвсем друг смисъл, законът е друг. Не мислете, че девет може да бъде равно на трит. Сега практическото приложение: имаш една мисъл. И ако в тебе има най-малкото съмнение, тази мисъл е слаба. Всяка мисъл, в която може да се съмнявате, е слаба.

Съществува един закон в окултната наука, той е следния: Там, дето има едно малко съмнение, там нещата не могат да се реализират. Щом се премахне от душата ви най-малкото съмнение, нещата могат да се реализират. И мога да ви приведа факти. Често се случва, че някой човек е здрав и заболява. Този човек дойде в едно лошо положение и изгуби своето съзнание. И като стои така, без да е мислил няколко деня, той ще оздравее. Ако не е изгубил своето съзнание, мъчно можеш да го излекуваш. При всяка неизлечима болест, човек трябва да изгуби своето съзнание или да прекара своето съзнание в по-високо поле. При магнетическия сън, извадят съзнанието му и го поставят в по-високо поле и му казват, че ще бъде излекуван и той има вече мисълта, че ще бъде излекуван и той оздравява. Всякога съзнанието на човека, когото лекуваш, трябва да го

издигнеш в по-високо поле. Всяка идея, с която трябва да замениш една твоя идея, седи по-високо от последната и всяка мисъл, с която искаш да замениш една твоя сегашна мисъл, трябва да седи по-високо от последната. Само така може да се излекуваш.

Под думата „природа“ аз разбирам съзнанието на същества от човешки род, но понятието човешки род употребявам в широк смисъл. Ето какво разбирам: Човешки същества, които живеят в слънчевите системи. Защото хората живеят във всички слънчеви системи, навсякъде. Тези разумни същества съставляват природата. То е природа. В всяко нещо, което става, те участвуват и когато ти дойдеш в контакт с тях, те премахват каквато и мъчнотия да имаш, те са силни и мощни. Ако поставиш един човек в магнетически сън и му внушиш мисълта, то и най-лошите болести изчезват. Христос какво направи със слепия? Той направи кал, тури на окото, вложил мисълта и онзи оздравял. Ако ти възприемеш, че има такова съзнание, ти ще постигнеш нещата. Иначе никога няма да постигнеш нещата и ще бъдеш нещастен, както другите хора, ще умреш като тях.

Христос дойде да отвори, да свърже душите на хората с Бога. Бог беше в Христа и показа закона, по който трябва да живеем. Сега какво разбрахте вие? Да не би да сте ме разбрали както един свещеник, който проповядвал и попитал слушателите си: „Разбрахте ли ме?“Те казали: „Не“ Той казал: „Като не сте ме разбрали, няма какво да ви говоря.“ Друг път слушателите му казали: „Разбрахме те.“ Той тогава казал: „Ако сте ме разбрали, няма какво да ви говоря.“ Това как се нарича в логиката? Това са софизми, с които се заобикаля истината.

Първото нещо е: Имайте една ясна представа за себе си, вие като човек какво представяте. Вие по някой път се сравнявате. Срещате някой човек и казвате: „Този човек ми е неприятен“, и не знаете защо този човек е неприятен. – Понеже той има еднакви качества като вас. Затова ви е неприятен. Ако срещнете някой човек, който е по-

горделив от вас, той ви е неприятен. Той иска да ви се наложи. Или вие обичате да пипате и той обича да пипа, но той е по-майстор от вас и ви е неприятен. Или вие обичате да биете и той обича да бие и ви е неприятен. Всякога, когато имате един недостатък и онзи има изобилие от това, той ви е неприятен. Това са отрицателни работи.

Това, което свързва хората е, има една точка под лъжичката, която свързва хората. Това е една връзка. Друга една връзка има отгоре на главата. Наричат го милосърдие. И третото никъде не можете да го поставите, то е човешката душа. Ти срещаш един човек, когото считат, че той представлява отражение на тебе и като го видиш, приятно ти е, той те вдъхновява. Той те вдъхновява и ти трябва да го вдъхновяваш. Любовта действува по два начина.

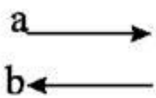

Една любов, която възприема и друга любов, която дава. Законът на ограничението се премахва от това, което може да вземеш от положителната любов, а пък законът на Любовта се показва по този начин. Свободен е само този, който дава. Той е абсолютно свободен. А човек, който взема е този, който освобождава от ограничение. Първият проявява свобода. Ако вие вървите по първия закон, вие като дадете нещо, онзи, който възприема вашата любов, той ще се освободи от ограничение.

Срещаш някой човек и казваш: „Дали този човек ме обича?" Според вас как се определя обичта? Този, който ви обича, той никога няма да гледа да проникне във вас. Това не е любов. Онзи, който ви обича, той никога няма да гледа да проникне във вас, да види какво има във вас. Но той ви гледа и му е приятно, че ви гледа. И когато слушаш онзи, когото любиш, да ти е приятно. А пък ти слушаш някого, искаш да критикуваш дали говори правилно, това не е любов.

Когато слушаш с любов, ти ще оставиш граматиката. Онзи, който говори по любов, той говори много правилно. Има един език в света, аз изучавам българския език, от този искам да приведа някой неща. Всеки един език на земята трябва да се повдигне по форма. Изразът трябва да се повдигне. В българския език има ударение. Ако слоговете, които произнасям аз, докарват нещастие, има думи, създадени по известни данни и когато човек ги произнася, никакво добро те не носят. Аз търся сега най-положителните думи в българския език. Някой изслушва някого и казва: „Голям будала е той.“ Ако има от вас трима души, ще направя опит. Но не с невежи. Ако има трима души най-способни, ще си изберете трима души, с които аз ще направя опита. Нека бъдат двама братя и една сестра, млади и стари най-способните, най-даровитите и с тях мога да направя опита, а не с невежите. Какъв опит бихте искали да направя с тях? Кажете ми. Ако бихте искали аз да направя опита, вие бихте искали чудеса. Какви чудеса бихте искали?

Христос направи връзка. Ще направиш връзка с някой човек. Да направиш едно чудо, да убедиш хората дали има Бог или не. Обаче не може да убедиш хората, че Христос е възкръснал, докато ти не възкръснеш. Как ще докажеш че е възкръснал? Аз, възкръсналия, като дойда, ще приличам на огъня. Птицата мисли, че без крила не може да живее, рибата мисли, че без вода не може да живее. Някой казват, че е възкръснал. Какво се разбира по възкресение? Под думата „възкръснал“ се разбира човек, който не реагира зле върху живота, оставя Божественият живот да тече, без никаква реакция, абсолютно свободно, на живота не туря бент, не туря препятствие на Божествения живот. Той е абсолютно свободен, работи върху себе си и за другите. И дето мине, той всички хора се запалват. Светът може да се освободи в един момент, ако всичките хора повярват.

Един български свещеник ми казваше: „Хубаво е да си свещеник. Всичко съм опитал, но да имаш парици, друго е.“ Казва: „Аз чета, погребвам някого, кръщавам някого, благославям някого, но като ми дадат пари и пипна парите, казвам: хубаво е да си поп.“ И после той разсъждава и ме пита: „Тоз, който се радва на парите, поп ли е?“ Рекох му: „Не е поп.“ И той ми казва: „Не зная как съм станал и аз поп. Какъв дявол е този, и като се зарадвам, казвам си: ще те разпопят. Благославям хората, говоря им, но като бръкна и пипна парите, радвам се.“ И той ми казва: „Ако ти си на моето място, какво ще направиш?“ Рекох му: „Аз още не съм способен за това. Не съм достигнал до там.“

Сега да оставим съществените мисли. Законът на абсолютната свобода и закона на ограничението. Трябва да знаете, че Бог се проявява само в закона на абсолютната свобода, а пък човек се проявява в закона на ограничението. Когато свободата действува в нас, ние познаваме какво е Бог. И тогава познаваме какво е щастлив живот. Тогава познаваме Любовта. Ние не може да познаем Любовта, ако не сме свободни.

Отче наш

38 лекция на Общия Окултен клас 7. VI. 1933 г., сряда, Изгрев, София.

ВЛИЯНИЕТО НА ТВЪРДАТА ПОЧВА, ТЕЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА, ВЪЗДУХООБРАЗНИТЕ И СВЕТЛИНАТА

5 часа сутринта

Добрата молитва

Тема: „Опаките действия на човешката воля".

В мисълта имат влияние твърдата почва, течните вещества, въздухообразните и светлината. Тези влияния са външни. И вие може да сте под влиянието на мисли, които произтичат от земята. Може да се влияете от физически вещества. Това са сетивата на човека. Може да говорите за влиянието на планетите, на Венера, на Луната и т.н. После може да говорите за влиянието на въздухообразните вещества и най-после на светлината – висшето влияние. Между тези 4 категории има вътрешно съответствие, хармония. Когато тази хармония се наруши, се създава дисхармония. Когато се наруши хармонията, влиянието на твърдата почва, тогаз настава суша. Значи няма тогава достатъчно такива мисли. Но когато преодоляват влиянията на твърдите вещества, тогаз е крайният материализъм. Когато преодолява влиянието на течните вещества, тогаз имаме склонност към удоволствия. А пък, когато преодоляват въздухообразните влияния, тогава имаме новата мисъл. Това беше след средните вкове. Тогава се развиваше човешката мисъл и едва сега започват влиянията на мисълта, които произтичат от светлината – четвъртото влияние. Когато дойде петото влияние в света, тогава може да очаквате, че шестата раса ще дойде на земята. Земята ще се преобрази.

Тези неща не трябва да се засягат много. Всички вие трябва да минете, да пострадате докрай. Главата ви трябва да побелее и да почернее 10 пъти, за да разберете нещата. Някой философи казват: „Всеки иска да господарува над другите.“ Всеки иска да бъде господар над себе си. Всеки иска да бъде свободен. Свободата не принадлежи само на един човек. Животът не принадлежи само на един човек. Мисълта не принадлежи само на един човек. Ако ти имаш една мисъл, то тя е достояние на много други същества.

Но има една специфична страна, която ако вие я знаете, ще може да помогнете на себе си. Не, че тези мисли, които произтичат от твърдата материя, са вредни. Те трябва да предизвикат едно сцепление вътре в организма. Има някой органи от човешкото тяло, които съответствуват на известни чувства. Отзад на главата има един орган, който принадлежи на личните чувства. Твърдостта е едно качество на моралния, духовен свят и ако не знаеш как да я употребиш, причинява голяма вреда на човека. Например едно дете не иска да отиде в училище, проявява твърдост. Казва: „Не искам да отида в училище.“ Един учен човек да не иска да отиде в първо отделение, това разбирам, той е твърд, но когато малкото дете се инати да отиде в първо отделение, на какво ще го отдадете това? Той е един философ, така го обясняват окултистите, който е имал знание, едно време имал знания на философ, но сега той е изчезнал. То прилича на един богат човек, който казва: „Не работя вече.“ Богатите са все останали на желанията, ето защо богатите не работят, защото в тях има преодоляюще влияние течните мисли, чувствата. На богатия трябва да му служи някой, но ако няма кой да му служи, тогаз? Богатият казва: „Нямам ли право да си поживея?“ Но онзи слуга и той има нужда да си поживее. Тогава ще се зароди едно неправилно отношение между богатия и сиромаха. Богатият казва: „Аз съм станал

господар на твърдата и течна материя, ти трябва да ме слушаш. Ще ти дам едно учение.“

Разправя ми една сестра една своя философия какъв бил земният учител и какъв бил класическият учител. Сега философията е в това: Каква е разликата между Христа и Исуса? Никаква разлика няма. Те казват: „Какво казва космическият учител?“ Космическият учител няма нужда защо да ви говори, да отиде да вършите някаква работа заради Него. И между гадателите, физиогномистите, окултистите, навсякъде съм срещал едно заблуждение. Те казват: „Еди къде си, този човек имал квадрат на ръката си.“ Вие трябва разбирате в математиката как са поставени квадратите и кръстовете. Как са поставени? Има много книги писани по хиромантия, но са в заблуждение. Вие може да учите. Човек трябва да учи някой път лъжата, без да я приеме. Защото трябват сенки. Аз не искам да ви говоря, че съм заинтересован, но вие се самоизмамвате. Вие имате чужди мисли и мислите, че са ваши. Вие имате една особена чужда мисъл и мислите, че сте вие. Истинският човек е независим. Знаете ли в какво отношение? Всички негови мисли и желания едновременно лежат ясно пред него и той знае ясно всяка една мисъл и едно желание от де иде. По отношение мислите и желанията на другите хора, той ги оставя свободни.

Някой път, вие имате една мисъл, известни мисли, които нямат съответствие с вашите мисли, а някой път се хармонират с вашите. Някой казва: „Ти не ми говори, понеже ми обърка ума.“ Ти не искаш да ти говорят, понеже ти объркват ума, но ти говориш на другите. Че твоите идеи, като ги говориш на другите, ще объркат умовете на другите. Ако мислите произвеждат в човека сухота, аз гледам, че ръцете на мнозина са станали сухи. Малцина у вас има у които не е така. И ако така вървите, вие преждевременно ще измрете. Тези хора, които имат сухота, нямат в ръцете си никаква жизнена сила, нямат

вода. Една сестра ми говори, че космическия учител ѝ говори. Гледам, ръката ѝ суха. Някой брат казва, че има нови идеи, обаче ръката му суха. Значи утре ще го обесят. Има бесилки в другия свят. Утре ще пошепне някой на някого, да те претрепят.

Ще ви кажа как стават астралните връзки. Миналата година обвиняват някого в фалимент, затварят го и му искат една гаранция от 20 хиляди лева. Написа ми той едно дълго писмо с какви ли не титли, че аз мога да го спася, да му стана гарантин. Изпраща си личната карта, да покаже, че е честен търговец. От де да му стана гарантин? Не му отговорих и той ми писа: „Аз съм в болницата, изпратих ви едно писмо и вие не ми услужихте, не ми изпратихте личната карта и аз ще се справя с вас, както намеря за добре." Разглеждам писмата си и намирам неговото писмо и личната карта вътре. Това е една уловка. Нито ме познава, нито го познавам, а иска 20 хиляди лева. И както е писал писмото, така не се пише писмо. Какво трябва да му отговоря? Той иска по мистичен начин. Аз съм услужил вече, той е излязъл от мъчнотиите, в които се е намирал в затвора. Сега не е в затвора, а в болницата. Виждам му портрета. Той е с широка брада, със скулесто лице, няма никакъв идеализъм. Той е краен материалист. За него светът е: „Вар пари, вар Хасан. Йок пари, йок Хасан[252]."

Тези влияния са външни, те са посторонни. Влияния, които идват от твърдата материя. Това са влияния на същества, които са изостанали назад в миналото, те си имат свои лични интереси. И всякога вплитат човечеството в своите проекти. Тези духове, тези същества ще дойдат при тебе, ще те заобиколят и ще ти кажат: „Ти гледай да бъдеш богат, да имаш земя, волове." До една степен ще се нагласят с тебе, ще ти пратят слуги, ще те накарат да се отнасяш зле с тях, ще направят да се скарат с тебе. Ще им кажат, че ти не си добър господар и те ще те претрепят. За твоите мисли и желания, стават

[252] Има пари, има Хасан; няма пари, няма Хасан.

винаги големи престъпления и винаги настава една вътрешна борба. Искаш да направиш нещо, друго нещо има, което противодействува, понеже има и други влияния от твърдата материя. Когато твърдите мисли преодоляват, образува се черният цвят на лицето, като една свещ, която мъжделее. Когато преодолява вторият цвят, образува се една неестествена червенина. При третия цвят се образува една неестествена жълтина, тогава е нарушена функцията на черния дроб. При първия цвят се явява ревматизъм, гръбначни болки, свиване на някой от крайниците, болки в ръцете, главоболие. При втория случай на стомашни болести.

Някой от вас сте страхливи, вие ще се изпоплашите от това, което ви казвам. Вие не може да се освободите от тези влияния, както не може да се освободите от твърдата материя. Вие не може да се освободите от въздуха, светлината, водата, но може да ги употребите, може да ги урегулирате в себе си. Колко от тези твърди мисли трябва да имате в дадения случай? Може да имате и да ги употребите, те са потребни. Но щом имате вътрешен излишък от третата категория, ще се образува проветряне, буря, ураган. Вие ще мислите, че може да направите много. Ще дойде буря. После бурята ще престане. Умният човек е човек, който е впрегнал мислите си на работа. Когато една мисъл те впрегне на работа, то е хипноза. Една мисъл отвън може да те овладее. Така както някой може да те върже с въже или както някой може да ти тури преграда, някой бент. Така може да ти повлияе. И ако ти не познаваш източника, ти ще загубиш.

Сутрин като станете, вие може да разучавате Божествените мисли от другите. Божествените мисли, които проникват в Битието, се отличават с крайна мекота. И само Божествените мисли са в сила да влияят благотворно на всички други категории мисли. Само Божествените мисли, когато проникнат в човека, имат силата да урегулират човешкото естество. Вън от [Божественото], човешките

мисли никой не може да ги урегулира, иначе ще има спорове. Има си методи да стане човек твърд, да е устойчив и каквото желае, той трябва да го постигне. Но това си има свои лоши последствия. И в окултният свят, ако не си умен, ще се изложиш на заблуждения. Някои школи проповядват, че има един закон в света и че каквото поискаш, ще стане. То става, но при условие. Обаче всякога ще понесеш своите последствия. Наричат го закона на Опуленс[253].

Привеждал съм този пример. На един човек му трябват 10 хиляди долара. Той ги държи в ума си. Той казва: „10 хиляди долара трябва да дойдат." Той очаква да дойдат. И до определеното време, в което той ги очаква, те не идат. Той тогава се разгневява, взема си билет и отива на запад, в Чикаго. И си мисли, че Невидимият свят не изпълнява неговата мисъл. Влиза в едно малко градче, става голям ураган, блъска го една греда, счупва му крака, той пада в безсъзнание и като се събужда вижда един чек от 10 хиляди долара до себе си. Това желание за доларите се изпълнява, но ще отиде нещо. Този крак за 10 хиляди долара ще го продадеш. С вашето жестокосърдечие, ако изисквате нещата да станат.

Та в едно общо събрание някой път всеки иска неговата мисъл да бъде приета. Ако трябва да мине една мисъл, най-първо трябва да бъде Божествената мисъл. Онзи, който има първото право, това е Бог, Който е създал всичко. После идват възвишените същества. А пък ние сме десетото колело в този порядък.

Когато идват твърдите мисли в човека, в него се явява едно крайно ожесточение. Сухота има. Ти си недоволен. Има хора богати, учени, в които твърдите мисли преодоляват. Те са постоянно недоволни. Някой път и вие сте недоволни, неразположени и търсите причината в някой други хора. Онези, другите хора са условия, а същинската причина е, че ти си влязъл във влиянието на тези твърди

---

[253] Opulence – (англ.) изобилие, богатство, разкош.

мисли. При туй недоволство, каквото и да ти направят, ти ще намериш един кусур. Тогава ти ще заприличаш на онзи българин, който попаднал под онзи мисли. Имал той една жена и искал да намери причина да я бие и не могъл да намери. Един ден намислил и казал: „Ще ми сложиш вън от къщи, вечерно време яденето“, и вечерно време било сложено яденето вън. Но падали куришки от птиците и той казал: „Защо ми сложи тук масата?“ Тя казала: „Ти ми каза тук.“

Всички страдате от три категории мисли. [В] целият обществен строй и в хората съществува крайно разединение. Хората не се разбират, говорят на много езици. Те имат едно общо желание, една обща идея. Всички търсят свободата, защото свободата е смисъла на човешкия живот. Но как ще може да се добие тази свобода? И хиляди теории има и прилагат една теория, втора, трета и свободата не се добива. Ще я добиеш до известна степен. Казва: „Трябва да бъдеш млад и здрав.“ Така е, но младостта ще носиш със себе си. Ако майка ти не е била млада, баща ти не е бил млад, когато ти си се раждал, тогава ще бъдеш млад. Ако те са имали хармонични мисли, тогаз може да останеш млад. Но, ако майка ти е била със сухи желания и е желаела 10 пъти да те пометне, тогава каквато работа заловиш, ти искаш да я пометнеш. Същото е и по отношение на баща ти. Каквато работа започнеш все наполовина ще я изкарваш. Училище не свършиш, казваш: „Съдбата ми е такава.“ Майката и бащата са определили твоята съдба. Сега се изискват гигантски усилия от тебе, да измениш това направление и въобще може да го измениш по някой начин. Само в Духовния свят има сили, които може да те освободят от наследствените качества, които са проникнали в тебе от майка ти и от баща ти. Ти може да се освободиш, само като се проникнеш от Божествените мисли. Това са казва новораждане. Да се

освободиш от наследствените мисли на баща ти, майка ти, дядо ти и т.н.

Като си пипате ръцете, те трябва да имат мекота. Ръката ти трябва да придобие една мекота. Някой път мекотата означава разумност. Не е обикновена мекота, но има една мекота с живот. Това е ръка магнетична, с живот. И такава ръка, като я бутнеш, тя всякога носи нещо хубаво. Има една мекота, която съдържа пъргавина. Мека е кожата на човека. Някой казва: „Понеже съм работил, затова ръката ми е затвърдяла.“ Не, аз съм срещал хора, които не работят и пак ръката им е твърда. Горната и долната част на ръката да са меки. За целта ще прекарате мисълта на Божественото в живота, във вас да расте. Това, което ще научите, ще ви бъде полезно през вековете, които ще дойдат. От опит са намерени тези работи. Иначе ще пострадаш и веднаж, и дваж от тези твои мисли. Тези твои мисли, спират ти магнетизма. Магнетизмът завзема мястото на течните вещества. И когато магнетизмът преодолява във вас, значи течните вещества преодоляват.

Когато във вас преодолява електричеството, значи преодоляват въздухообразните вещества. Ако тези течения не стават правилно, тогава се зараждат болестите. Ако във вас преодоляват третата категория мисли, тогава настава подлудяване, неврастения, тогава има желание да се ликвидира, самоубийството не е нищо друго, освен желание на една фирма да ликвидира. Той има много дългове и казва: „Да става каквото ще. 10% или нищо няма да им дам.“ Самоубийството е един фалимент в астралния свят, така както на Земята. Но понеже има закон, ще те викат и ще те държат отговорен. Когато имаш да даваш, ти нямаш право да затвориш фирмата си. Един праведник може да замине на онзи свят когато иска, понеже няма да дава. Но един грешник може да замине, когато ликвидира със своите дългове. Да умреш като праведник е едно благословение, а да

умреш като грешник е лошо. В спиритичните сеанси се явяват някой духове, които казват, че им е лошо. Те са в затвор.

Онова, което препятствува за организиране на числото, е следното: докато не си господар на твърдите мисли, на течните мисли, на въздухообразните, ти със себе си не може да се справиш. За да може да се справите, трябва да говорите истината на себе си. Какво е говоренето на истината? Как ще говори човек на себе си? ел съм и съм преял. Ще кажеш: „Преял съм.“ Угощаван си бил някъде, ще кажеш истината: „Не трябваше да ям толкова. Занапред няма да правя така.“ Ти може да кажеш: „яденето им не било хубаво“, ще обвиняваш другите. Не. Ти не трябваше да преяждаш. Ще хапнеш колкото трябва. Могат да те поканят, вземи една, две, три хапки, вземи няколко хапки и спри. Ще приличаш на онзи българин, който ходил на гости. Той бил кумец на домакина. Онзи му казва: „Хайде за хатъра на кръстника, хайде за кръстничето, хайде за хатъра на кумата и т.н.“ Веднъж този българин казал на коня си, да пие за хатър, но конт не пил. За хатъра на никакъв кръстник не пий! Ако кръстникът ти има да дава 10 хиляди лева някому, ти плати този дълг за хатър. Ето за хатъра на кръстника може да направиш това, ако искаш да покажеш своята обич.

Та искам да отличавате Божествените мисли. Пътят, по който светът сега върви, не е Божествен. Това, което хората имат, то няма да отиде с тях. В края само Божествените мисли съдържат в себе си оная алхимия, богатство. Само Божествените мисли съдържат тайната да извадят соковете от първия, втория и третия вид мисли и да остане нещо за тебе. Като се освободите от вашите вредни желания и мисли, ще се подобри вашия живот, иначе ще се намерите в голямо чудо. Ще се намерите като голям търговец, който е фалирал, жена му, децата му и всички приятели са го напуснали и той сам останал като кукувица. Така ще бъдете като бъдете в Невидимия свят и никое друго същество

няма да обърне внимание на вас. Вие ще носите надписа какъв сте били и той, като прочете надписа какъв сте били, ще се оттегли и ще се пази от вас. И човек ще бъде тогава един скитащ дух, който може да се скита 10 хиляди, 20 хиляди, 200, 300 хиляди години.

Един английски проповедник отива в Африка да проповядва. Влиза при него един старец и му казва: „Ще ти кажа нещо, но да не се уплашиш. Ти ми се виждаш благороден човек. Аз съм английски епископ, живял съм преди повече от 200 години в Англия. Живях много порочен живот. 250 години се скитам. Искам да ми проповядваш Христовото учение, за да ми трепне сърцето, да се обърна и да се спася." Онзи се съгласил да му проповядва. Той започнал да води със себе си и други и най-сетне стаята му се напълнила с такива духове. Този владика се обръща, заминава си и оставя другите. Но проповедникът заболял, отслабнал и лекарите му казали да се върне в Англия, той се върнал с изтощена нервна система, изчерпали го. Отива в Англия и намира точно данните, които му казал владиката. Проверил ги е. Намерението на същия владика, който е живял преди 250 години.

Та рекох, това, което наричаме лоши мисли, те са посторонни. Трябва да се освободите от всички външни влияния. Хората стават проводници на тези влияния от нисши сфери на духовния свят. Да кажем, ти си възбуден няколко минути. Какъв повод има да си възбуден? Сега, ако си възбуден, ще заболее крака ти, ще му туриш компрес, ще ти мине, но болестта ще седи в крака ти. Туриш му втори компрес, компресите са временна работа. С компрес болест не се лекува. Като заболее главата или стомахът, на човека му турят лед. Турете топли компреси, те са безопасни. По-добре топли компреси, отколкото студени. Студените компреси са само за хората пълнокръвни, а не са за слаби, нервни. Ако заболеете, турете компрес и с топла вода. Ако остане твоя организъм да се стопля, студеният

компрес топлина ще вземе и тази, малката топлина, която имате. Сега мнозина турят студени компреси, някои нови лекари правят изключение. Казват:, Да вземе възпалението." Обаче целият организъм губи. Топло с топло се лекува.

Въпросът е за влиянието на мислите, които произтичат от твърдата почва. Твърдата почва си има свой произход. Течната материя си има свой произход и въздухообразната си има свой произход. Най-долният живот, елементарният живот се намира в твърдата почва. На една степен по-горе е в течната материя, а още по-горе – въздухообразната материя. Елементът, който се вади от твърдата материя, трябва да се вади в малки дози, чрез вода, въздух и електричество.

Милосърдието – това е елементът, който обогатява твърдата почва. Вие не може да влияете на мъртвата материя, ако нямате милосърдие. Онзи, който няма милосърдие, е жесток и трябва да се смекчи сърцето ви, да почувствувате топлинка. Когато този център е силен във вас, като дойде мекотата, вие ще почувствувате във вас една малка топлинка под лъжичката. Ако помислите за милосърдието, ще почувствувате едно малко изменение под лъжичката. Силите в Духовния свят са започнали да действуват. Вие ще започнете да се освобождавате постепенно. Някой ви заплашва, че ще ви убие, ако не си напуснете убежденията. Или ти казва: „Дай си парите и ако не ги дадеш, ще те убия." Трябва да се роди в тебе милосърдие. Кажи му: „Ти си беден, нали?" Извади и му дай. Не му указвай съпротивление, той търси пари. Вие ще извадите едно заключение:„Ако всеки ни среща и иска така, къде ще му иде края?" Който върви по Божествения път, по пътя на разумния живот, това са изключения.

Среща един апаш в новите времена един човек, който бил запознат с законите. Апашът му казва: „Сега ще те простра на земята." Онзи му казва: „Тури си оръжието в джоба, понеже аз не съм

слаб.“ Апашът му казва: „Извади парите или ще тегля.“ Онзи му казва: „Хубаво, тегли. Нищо няма да извадя от джоба си.“ Апашът тегли, ръката така му остава във въздуха. Ти може да изпратиш друго влияние, чрез което да се вцепенят хората. Има хора с разни сили. Какви ли не лъчи има, които излизат из човешкият организъм. Човек може да простре на земята със своя поглед. Българите дето казват: „Урочасва.“ И бабата ще дойде, ще прекара ръцете си и онзи оздравява. Има хора с лоши очи. Това не е вече магнетизъм, ами насъбрано електричество. Това електричество може да се събере в такова грамадно количество в човешкия организъм, че е в състояние да убие когото и да е.

Една млада мома в Америка, на 21-22 години турила ръката си на едно дебело дърво, дървото го държат 10-12 души. Тя прекарва ръката си на дървото и те [не] може да удържат дървото. Това дърво се върти. Турят дървото под едно менгеме. При все това дървото се върти под нейната ръка, както една воденица. Цялото дърво се увива като спирала. Тя прекарва през разстояние такова течение. Представете си, че един такъв човек прекарва ръката над вас или край вас. Какво ще стане с вас? Ще стане както в Америка, дето в нюйоркския щат убиват хората с електричество, като пуснат ток. Колкото и да си силен, като пуснат тока, ще загинеш. Аз ви говоря за туй влияние.

Тук мнозина са влизали в обществото. Аз съм човек на абсолютната свобода, не съм ограничил никого, но мнозина са злоупотребили. И аз ви предупреждавам всинца ви. Аз мога да ви наредя ред факти, някои, които излязоха вън, те не са били вътре. Не могат да излязат навън. Той казва: „Аз напускам братството.“ Ти не може да напуснеш Братството, където не си бил. Като влезеш в един дом, дето са те приели добре, и после окаляш и напуснеш, ти го напущаш тогава като един престъпник. Някои влизат сега от чисто материалистическо гледище. Те са свободни. Всеки е свободен да

влезе в света, да работи и да придобие богатство и да живее както иска. Щом ти не може да живееш с някои хора, ти ако излезеш, навън от тях, ще ти бъде по-добре. Къде ще бъдем ние вън от Божествения свят? Има вече известни закони, които вече Бог е установил. Аз турям известен нов порядък. Ти ще забогатееш вън в света, ще се ожениш, но децата ти и жена ти ще те напуснат. Дъщерите ти ще те напуснат и ти ще работиш като вол за другите хора. Ти ще се ожениш, но утре ще те напусне жена ти. Ще имаш деца и те ще те напуснат. Разбирам да имаш жена и деца, но да те обичат, да не те напущат. Не да те напуснат жена ти и децата ти. Това е безумие.

Сега идейно ви разправям. Някой казва: „Ние, които не сме женени." Вие сте чудни, няма нито един от вас, който да не е женен. Няма неженен човек. Вие всички сте женени. Щом обичаш някого, ти си женен. Някой обикне някого, той е женен. Когато двама се обичат и хората турят отгоре своето влияние, да попречат, те развалят Божието. Щом двама се обичат, оставете Божествената Любов, както си е. Не туряйте никакъв закон, никакво правило. Оставете всеки човек свободен, и не се месете в това, което е Божествено. От това всякога има благословение. Тези хора, които се обичат по Бога, те могат да бъдат полезни. А тези, които не се обичат, те не могат да бъдат полезни. Ти казваш: „Не ме обичаш." За да те обичам, трябва да ти дам нещо. Всеки един човек, който има една сила в себе си, има едно богатство в себе си.

Где е ценното сега във вас? Така, както ви говоря, има нещо, което аз не харесвам. Аз бих желал това, което ви разправям, да ви бъде като един роман, като „Хиляда и една нощ" и вие да не сте заинтересовани. Вие сте сега заинтересовани, това е лошо. Защото в ума ви ще изпъкне еди-кой си, после втори, трети, кой в коя категория спада. Незаинтересованият иска да прави опити, да проври нещата. Толстой казва, че трябва да се работи в света. Кога трябва да

се работи и как? Толстой отиде да работи, но не можа да покаже на хората как трябваше да работи и Толстой беше толкова силен, че той не можа да убеди жена си да даде своето богатство. В Толстоя остана нещо недовършено и Толстой съзнаваше това. Той съзнаваше, че не трябваше да се ожени за тази графиня. Това е, което аз знам и ако дойде Толстой втори път, нямаше да се ожени. Тя всякога го подиграваше. Той казваше: „Да приложим Христовия закон." Тя казваше: „Остави се от това." Той мислеше, че като се ожени, ще разреши този въпрос и не можа да го разреши. Ако вие сте оженен за една идея и тази идея не е готова да се жертвува за вас, тогава каква е тази идея?

Две млади сестри си приказват и аз ги подслушвам отдалече. Едната казва: „Какво ще правим ние, все сами ли ще ходим?" – Писанието казва: Обичайте всички. Ти имаш право, дето казваш: „Да не бъдем сами." Ако не обичаш никого, ти си сам, нещастен, а пък ако обичаш, не си сам. Ти казваш, че обичаш, но този не бил съгласен, онзи не бил съгласен. Ти обичай, без да търсиш мнението на другите. Ти не подпушвай сърцето си, ума си и волята си. Аз не съм за силните реакции. Някой казват, че трябва да се въздържаш. Не, аз не съм и за въздържанието. Аз съм за друг един метод, който не е толкоз мъчен. Метод, който ви препоръчвам. Не трябва да се въздържаш. В даден случай ти трябва да проявиш енергия. Някой те обижда. Ти, като му кажеш: „Аз ще ти простя", нищо не свършваш. Ти, като се върнеш в къщи, ще се види, че си му простил. Това, което не си излял върху онзи, ще се излее върху жена ти, децата ти и слугата ти. Ти на този, който те обижда, ще му кажеш: „Аз много ви благодаря, елате, ще ви дам едно угощение." Нали искаш да покажеш сила? Тогава този закон няма обратни действия. И същевременно, още като се връщаш в къщи ще купиш дрехи на жена си, на децата си, на слугите си. Но ти казваш: „Как ще му простя?" Няма да му простиш, трябва да

го накажеш, чрез доброто ще го накажеш. Този човек, като го накажеш, веднага ще се зароди една реакция и той ще каже: „Така трябва да се постъпва.“ Той е избрал един крив начин, той иска да бъде силен там, дето не може да бъде силен.

Един началник, като нагруби по-долните чинове, то долният чин, като намери в къщи по-слаби, ще ги нагруби. Като ти каже някоя обидна дума, ти трябва да я впрегнеш на работа, иначе тя ще те впрегне на работа. Някой те обиди, ти 20 години не можеш да го забравиш. Този те обиди, онзи те обиди и всички тези работи помниш и това внася ред отрови в човешкия живот. Астралните същества правят постоянни интриги и постоянно обират богатствата ни и ние се намираме в грешно състояние. Тези, грешните състояния са обири. Но това, за което ви говоря, остава неразбрано за вас. У вас става само едно размътване на извора. Втория път как трябва да ви говоря?

Оставете да господствува във вас влиянието на Божествената мисъл. Оставете Божественото да регулира нещата.

Отче наш

39 лекция на Общия Окултен клас 14.VI.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ОРГАНИЗИРАНЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ЧОВЕК

Добрата молитва

Признаци за напредналия или за ненапредналия човек.

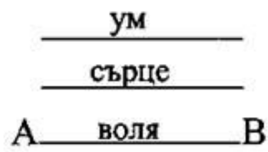

Когато умът действува, сърцето се свива по един начин и мозъкът действува по особен начин. А когато сърцето действува, умът и мозъкът действуват по друг начин. Когато волята действува, сърцето и умът действуват пак по друг начин.

Всеки човек, който седи по-горе от тебе, знае повече. И всеки човек, който седи по-долу от тебе, знае по-малко. Когато мозъкът е организиран по-добре, човек седи по-горе, а когато е организиран по-зле, човек седи по-долу. Сърдцето, което е организирано по-добре или което се проявява по-добре, показва човека, който седи по-горе и обратното. Същото е и за волята. Ако един човек рече да направи нещо и рече да го прави, той седи по-горе, а ако някой човек рече да направи нещо и той не го прави, той седи по-долу, защото е слаб. А първия защо седи по-горе?

– Защото е силен. Ти питаш защо онзи седи по-горе. Не разрешавай въпроса защо този седи горе и защо този седи долу. Ако си долу, ти реши да излезеш горе, нищо повече. Защо онзи е горе? – Защото е правил усилия, затова е горе. Защо онзи е долу? – Защото онзи не е правил усилия, затова седи долу. Ти казваш: „В някое друго прераждане аз ще отида горе.“ в друго прераждане ще бъдеш при същите условия. Долу има по-малко условия за напредване [на] ума,

сърцето и волята. А горе има повече условия за тяхното напредване. Долу има по-малко условия за проява на Божията мисъл, отколкото горе. Щом си горе и се безпокоиш, ти си долу, макар и да мислиш, че си горе. Той прилича на един магарешки трън, който израснал за 6 месеца и после изсъхнал, а пък който е горе, прилича на един дъб. Ако човек има това, което скоро се губи, той не е горе.

Например, някой казва: „Имам вдъхновение“ За някого животът е пълен с любов. Но тази любов след един, два, три месеца изчезва. Той е един извор, който няма дълбоки източници. Първоначално всичките хора са излязли по един и същи път, с еднакви положителни заложби. Но с течение на времето, понеже са имали свобода, не са положили усилия за своето развиване.

Сега не разбирайте, че човек, за да се развие, трябва да господарува над другите. В света има един закон: Онзи, който господарува, държи най-долното място, а пък онзи, който слугува, държи най-горното място. Силният може да слугува, а пък слабият може да господарува. Питам: някой, след като господарува, какво е спечелил? Ако той те владее и постоянно възбужда омраза против себе си, той губи. Ти търсиш постоянно цаката против него и той ще се намери в трудно положение, а пък онзи, който слугува, той придобива сърдцата на хората. От господаруването е излязла леността. Защото само човек, който господарува, може да бъде ленив. Той само показва какво трябва да се работи. Има един пример из американския живот за американския капрал[254] и Вашингтон. Капралът заповядвал да дигнат една голяма греда на 30 войници. Но гредата била тежка и не могли да я дигнат, трябвало още един човек. Капралът вика, ругае всичките. Вашингтон минавал и казал на капрала: „Защо ти не помогнеш?“ Той казал: „Аз съм капрал.“ Вашингтон си турнал рамото и дигнали гредата. После казал на

[254] Капрал – най-нисък подофицерски чин в някой европейски армии.

капрала: „Ти си капрал, а пък аз съм генерал Вашингтон.“ Та сега светът е пълен само с капрали. В всяко едно общество има толкоз капрали, че светът страда. Това са сравнения, примери за изяснения.

Трябва ви един метод за самовъзпитание. В теоретическата страна има една опасност. Човек трябва да знае нещата. Например някой мисли за сърцето и казва: „Аз мога да чувствувам това нещо.“ Да го чувствуваш е едно нещо, но да дадеш насока на сърцето е друго нещо. Ти казваш: „Аз мога да го направя.“ Да може да го направиш, е едно нещо, а да го направиш, е друго нещо. Човек, който се учи, не трябва да се смущава от знанието на другите хора. Като дойдеш до учения човек, ти се смущаваш, че онзи знае повече от тебе. Какво има от това, че той знае повече? А пък като дойдеш при един човек, който знае по-малко от тебе ти се повдигаш. Какво лошо има от това, че онзи не знае? Онзи, който знае, е пълно шише. А пък онзи, който не знае, е празно шише. Това сравнение е съвсем механическо, макар и истинно. А пък ще дам друго сравнение, по-дълбоко. Едно семе посадено, а друго семе – непосадено в земята. Второто семе съдържа същите качества, ако поникне. Ако го посадите ще имате същите резултати.

Някой път вие мислите, че сте празно шише. Не разрешавайте така въпроса. Не, вие си мислете, че сте едно семе, което трябва да се посее, и че това семе съдържа всички заложби в себе си. Някой път вие очаквате да ви се каже, че сте даровити. Но преди всички вие трябва да знаете, че сте даровити. Аз пея и зная, че съм даровит. Даровитият човек сам знае, че може. А после другите се научават, че той е даровит, а недаровития човек – хората не знаят най-първо, че не е даровит и после той се учи.

Някой път вие седите и мислите дали вие сте християни. Тогава вие сте от обикновените християни. А пък ако знаете, че сте християни преди хората да знаят това, тогава вие сте християни.

Някои казват, че като дошъл Христос, тогава хората станали християни. Много се лъжат. Човек, който отначало на създанието на света не е бил християнин и сега не може да бъде християнин. От създанието на света ти трябва да бъдеш християнин, ако остане сега ти да бъдеш християнин... За насърчение можем да кажем: Ти си изгубил нишката и ще се намериш в голямо противоречие със самия живот, ако остане сега да бъдеш учен и сега да добиеш дарби. Ти трябва да вярваш, че си одарен. Ти трябва да знаеш, че си одарен. Ако изменим малко ударението ще стане „уд-рен". Значи одареността е станала част от тебе и ти може да я прилагаш. „Ударен" значи даден ти е дар, че са те ударили с него.

Има основни правила, които трябва да спазвате. Често във вас се зараждат песимистични чувства, отчаяние. Знаете ли какво нещо е отчаянието? От – чай. Сега ще ви изтълкувам вярата. „Вяр" значи живот, а пък „а" значи слънце в египетската азбука. „Вяра" значи да се приближиш към слънцето на живота. Това слънце като грее за тебе, тогава в тебе могат да се събудят всички дарби, които са вложени в сърцето ти, и в ума ти, и в твоята воля. Дарбите трябва да бъдат събудени, умът, сърцето и волята ти. За да могат да се проявят дарбите, трябва вяра. Някой казва: „Вярата нищо не ползува." Че как ще развиеш дарбите? А пък надеждата е чисто за Земята – това, с което можеш да се облечеш, това, което може да стане видимо. Надеждата е чисто на физическото поле. Надеждата се занимава с неща много близки. Тя не разглежда нещата за утре, а нещата, които ще станат от сутринта до вечерта. Вярата може да се занимава с неща за след 100 години, за след милиони години и можеш да вярваш в тези неща. Надеждата е формата, вярата е съдържанието, а пък любовта е смисъла.

От любовта произтича сила отвътре. Трябва да се проучават любовта, вярата и надеждата. Не както сега се изявяват на Земята.

Някой път вие считате за проявление някой прости трептения в симпатичната нервна система. Вие казвате: „Запалило се е сърцето ми.“ То е малко търкане, малко се е сгорещило, но не се е запалило сърцето ти. Под думата „любов“ се разбира, когато сърцето се е запалило и гори. Сърдцето някой път се запалва, както жилището някой път пламва и загорява. Единствената запалка иде от Божествения дух. И когато човешкото сърце се запали веднаж, ничия сила в света не може да го изгаси. С този човек може да правиш каквото искаш, но никой път не можеш да изгасиш сърцето му, а пък щом се запали сърцето му, то се запалват умът му и волята му. А пък когато сърцето се сгорещява отвън, то изгасва.

Всичкото знание, което имаме, трябва да го пресеем, за да остане онова същественото, на което трябва да разчитаме. Някой път вие сте недоволни от себе си. Казвате: „Аз съм много лош човек“, но не е така. Щом съзнаваш, че си лош човек, ти имаш някоя дреха, която не ти стои добре. Това може да бъде някой възглед на дядо ти, на баба ти. Ще се освободиш от тези възгледи. Ще събереш пари и ще си купиш нова дреха, а пък старите дрехи – на ауто да фе[255]. Може само да си накадиш носа с тях. Някой път и вие оставяте вашите стари навици, вашите стари дрехи, уж да работите с тях до известно време, уж за икономия. При истинския живот никога не се позволява да обличаш една стара дреха, която си хвърлил, както змията никога не облича онази кожа, която е хвърлила. Една дреха, като си я хвърлил, не се обличай с нея, а носи нова. Тя е остаряла. Това може да бъде в стълкновение със сегашните разбирания на живота, но в сегашното ви разбиране на живота има едно криво разбиране, поради единствената причина, че вие нямате правилно отношение към Бога.

---

[255] Ауто да фе – (исп.) букв. „дело на вярата“ – изгаряне на еретици; преносно – изгаряне на книги, които са противни на идеите на властта.

Какво разбирам под правилно отношение? Намирам се в къщата на един богат човек. Аз съм сиромах, касата е отворена. Спра се и казвам: „Баща ми е с мене.“ Виждам Господ те гледа, ти ще отидеш да крадеш, този царски син да отиде да краде, това е срамота. Тогава има един закон. Аз бърквам в джоба и намирам, колкото пари имам ги турям в касата и така се изкупва престъплението. Ще туриш, няма да вземеш. Значи ще носиш свещената идея. Ако всичките хора имат този морал, тогава какво ще бъде? Тогава какъв ще бъде животът? Един цар всичко може да направи. Един учител може да тури долна бележка комуто и да е. Мъжът може да убие жена си, но всеки един от тях да се спре и да каже: „Аз вярвам в Бога, Бог вижда.“ Ти се обезсърдчаваш. Защо? Ти се отчайваш? Защо? Отчаянието иде вследствие едно неразбиране на живота.

Сега като ви говоря, вашите деди и прадеди ме слушат. Ако дядо ви беше умен, той не трябваше да търпи сиромашия, ако дядо ви беше умен, той не трябваше да търпи онези наследствени болести, които е предал на вас. Дядо ви идва при вас и ви казва как е живял той. Аз съм виждал много дядовци, 80 – годишни и казва: „Аз съм стар човек, много съм патил.“ И ще се изкашля, за да покаже. Рекох, ти знаеш само науката за кашлицата. И какво знае дядото? Като бил млад, дигал един чувал от 100 оки[256]. А пък сега не може да го дига. Питам сега: ако човек има сила, къде трябва да я употреби? Ти минаваш през известно място и виждаш, че се върши неправда. Казваш: „Тази работа не е моя.“ Тогава силен човек ли си? Има три начина за разрешение на мъчнотиите в света. Това, което не може да го направиш чрез волята, можеш да го направиш чрез сърцето и това, което не можеш да го направиш чрез сърцето, можеш да го направиш чрез ума. Следователно всеки един човек има една възможност да

[256] 1 ока = 1225 или 1283 грама.

направи нещо, което иска да направи. Така че, ще го направиш в един от трите света.

Трябва да започнеш всякога със сърцето си. Не започвайте с вашия ум. Започвайте с вашето сърце, но не внасяйте отрицателни мисли в сърцето си и после не започвайте с най-мъчното. Започнете по възможност с това, което можете да направите. За придобиването на сила, всеки един от вас може да развие грамадна мускулна енергия и даже има ред упражнения, може да ги четете, има книги писани върху тях. Ако една година правите тези упражнения, може да дигате с едната си ръка до 20 – 30 – 80 килограма. Най-напред ще дигнеш един килограм, втория ден ще дигнеш 2 килограма, после 3-4-5-10 килограма, докато дойдеш да дигаш 30 – 40 килограма. Като дойдеш до 40 килограма, ще провериш дали можеш. Ще дигнеш реалния товар. Ако може да дигаш, тогава си в правата посока. Но, ако ръката ти е слаба и не може да дигаш, тогава идеята не е добре схваната у тебе. Тази идея има начини за реализиране.

За вас има много работа. В странство стари жени ретушират бръчките на лицето си, бръчките са едно условие за работа. Ето един повод да ги премахнеш. Един ден – една бръчка, друг ден – друга бръчка. Това могат да направят особено онзи, които се занимават с магнетизъм или с подсъзнанието на човека. В подсъзнанието на човека е вложено доброто и злото в света. Един човек можем да кажем, че е хипнотизираш». Може да бъде хипнотизираш, преди 100 години, преди 200 години. Онзи, който те е хипнотизирал, може да е посадил и да е вложил някое хубаво желание в теб, но ако е лошо желанието и някоя лоша мисъл ако е вложил, като се минат 100 години, ти ще изпълниш тази добра или лоша мисъл. Ще кажеш: „Има нещо, което ме тласка."

Няма човек върху когото да не е упражнявано влияние [в] света. Грехопадането в света не е нищо друго, освен един полухипноз, но

едновременно в човека има два хипноза. Човек може да се разхипнотизира. В процеса на разхипнотизирането имаме събуждане. Събуждането на човека е разхипнотизирване. Ако във вас не могат да се развиват дарбите, това се дължи на тази вътрешна хипноза. Дойде ли до известно място и кажеш: „Не му е времето, нека се минат още 5-10 години“, след 5-10 години кажеш: „Не му е дошло още времето.“ И като станеш на 80 години, казваш: „В друго прераждане.“ Но в другото прераждане пак можеш да отложиш, казваш: „Както Господ е наредил.“ в Бога няма никакво отлагане. Отлагането е човешко. Ако ти отложиш това, което Бог е решил, тогава ще страдаш. И всеки един човек, който не иска да страда, не трябва да отлага. Всяко страдание произтича от отлагането на известни добродетели. Щом отложиш добродетелта, тогава на мястото ще дойде едно лошо разположение. То не е от сега, ти да му дадеш място.

Разумната вяра изисква да се изучават правилата на вярата. Ако носът ти е дълъг и тесен, умът ти работи горе, ти ще бъдеш или сух човек, пълен само с електричество или ще бъдеш нервен и сприхав. Аз разглеждам човека вътрешно. Може да е външно спокоен, а пък вътрешно – сприхав. А пък някой външно може да е сприхав, а пък вътрешно да е спокоен. Някой изгубил хиляда лева и казва: „Няма нищо.“ Един българин в 1915 година е бил търговец, имал е печалба от 10 хиляди лева. Дал ги е някому да услужи. Онзи ги е задигнал, търговецът комуто са задигнали парите, казал: „Добър е Господ, ще спечелим пари.“ И след две години го срещам и казва: „Спечелих тези 10 хиляди лева.“

Някой казва: „Изгубих младините си.“ Къде ще си изгубите младините? Вие имате все повърхностни възгледи за живота. Младините не се губят. Младината е вътре в тебе и старината е вътре в тебе. Но има един процес на подмладяване. Младостта не се губи, но ти не вървиш по законите на младостта, ти се самозаблуждаваш. Ти

казваш, че си остарял. Ако си остарял, аз ще Съжалявам, тогава работата е много зле. Сега Писанието казва: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“ А пък вие, като сте остарели, как ще влезете в Царството Божие? Христос казва: „Мене не ми трябват стари хора.“ в този смисъл, както вие схващате старостта, вие усещате, че краката ви са отслабнали, ума ви, и сърцето ви, и волята ви са отслабнали. Казвате: „Остарях, младите да са живи сега.“ Младите след време и те ще кажат така. Младият е вътре, стар е дяволът. В този смисъл е стар дяволът. Защо не правят погрешки децата, а старите правят погрешки и учат децата как да грешат? Под думата „дявол“ аз разбирам една вътрешна разумност, която е вече изопачена, един човек, който си прави оглушки и се отделя от общия закон на битието, няма правилно разбиране за живота.

В природата има общ закон: Ти може да изкривяваш една линия. Линията на поведението, известна сила ти може да я отклониш, но тази сила пак ще се върне в същия път, тя е като пружина. И тогава ти ще пострадаш. В света Божествените закони търпят едно малко отклонение. Но, ако мислим, че ние ще заставим Бога, Той да отстъпи, ние се лъжем. В края на краищата ние трябва да отстъпим. Или казано другояче: в света само чрез доброто всичко е възможно. Под „добро“ разбирам силата на ума, сърцето и волята, съединени в едно. Тогава всичко е възможно.

Та най-първо вие трябва да се освобождавате от този вътрешен хипноз. Трябва ви начин против хипноза. Вземете един рак и ще ви кажа как може да хипнотизирате един рак. Вземете рака и го обърнете на гърба 4-5 минути. Концентрирайте ума си и този рак ще заспи. Той не може да се мърда. Повярва рака, че не може да се мърда. Той е под ваше влияние. Дяволът прави същото. Той ви туря на гърба ви и вие спирате. Никога не лягай на гърба си и ако легнеш на гърба си, то дръж ума си концентриран. Някой път може да легнеш на гърба си, но

дръж ума си концентриран и не заспивай, защото жизнените сили текат по гръбначния стълб, нервите се натискат и не може да текат жизнените сокове правилно.

Има една практическа страна. Да допуснем, че не може да разрешите един въпрос, какво трябва да правите? За да избави Господ човека, Той е турил тези жлези в носа, които изпущат сополите, за да може човек постепенно да си движи ръцете по носа надолу. Като концентрираш ума си, ще прекараш двата пръста по носа отгоре надолу. То е хубаво. Ти се намираш в неразположение на духа. Искаш да направиш някоя глупава постъпка. Хвани с ръка носа си и тегли с пръстите отгоре надолу и след няколко деня ще ти хрумне една светла идея в ума ти. Полека ще движиш пръстите си по носа отгоре надолу. Това правете онези от вас, които мислите сериозно, понеже някой от вас имате стари възгледи. Някой път аз гледам, говорите за нещо, във вас има една идея, казвате: „Учителят не е бил на нашето място.“ Аз не говоря за неща, които не зная. Няма нещо, което да не съм опитвал и наблюдавал. Аз съм наблюдавал природата, растенията и когато ви говоря за нещата, аз имам само една цел, да се събуди във вас Божественото, с което вие може да си помогнете, а пък щом си помогнете, това е един напредък вътре в света.

Вие казвате: „Какво може да стане от нас?“ Вие сте чудни. Много може да стане. Мислиш ли ти право в света, то твоята права мисъл е подтик за целия свят. Като изпратиш една добра мисъл, едно добро чувство, една добра постъпка, ти вече помагаш на целия свят. Един богат човек отива в Небето, отива в едно голямо здание. В това здание вижда една голяма дупка. Защо е оставена тази дупка? Защо не са турили един камък на това място? Казали му: „Вашият камък трябва да бъде тука, затова ще се върнете долу, да го турите.“

Това, което вие не направите в света, то няма да бъде ваше. Всички ваши постъпки, това, което направите, ще бъде за вашите

ближни. Това, което спечелите, камъните, които дялате, ще бъдат не за вас, а за зданието. А пък скъпоценните камъни ще бъдат за вас. Един камък ще го дялаш и ще кажеш: „Един ден този камък аз го дялах, но не може да го нося със себе си.“ Добрите дела са камъни, те трябва да отидат към всички здания. Като отидеш някъде и минеш, ще кажеш: „Този камък аз го дялах“, а пък това, което припечелите, вас ви трябва един скъпоценен камък. Всичките добродетели са скъпоценни камъни. Магията седи в скъпоценните камъни. Едно време са носили смарагди, диаманти, сапфири. Един скъпоценен камък съдържа в себе си една магическа сила. Една добродетел, която имаш в себе си, съдържа магическа сила. Не може да бъдеш силен в света, докато нямаш една добродетел, на която можеш да разчиташ.

Според вас, коя е първата добродетел, на която можеш да разчиташ? Аз искам да науча от вас едно нещо, едно нещо не зная. Коя е първата добродетел? Тази работа вие я знаете по-добре. Аз зная едно нещо. Най-малкото престъпление зная кое е. Най-малкото престъпление е да обичаш някого, по-малко от него няма. Че да обича някой дъщеря ти, син ти, го считаш за престъпление. По-малко от това престъпление не може да има. Това престъпление е позволено. Кое е най-малкото добро? Аз влязох във вашето положение. Казах кое е най-малкото престъпление. Сега вие ще влезете в моето положение и ще ми кажете кое е най-малкото добро. По обратен математически път. Вече имате едно изречение: да не отнемеш топлината на човека. Щом видиш един човек, че обича някого, ти не му отнемай топлината. Той направил вече едно престъпление, той обича. Престъплението е направено, то е факт. Сега ти, за да направиш най-малкото добро, за да се балансира, не отнемай топлината на това, което става. А ти ще загасиш тази работа и ще кажеш: „Той не заслужава твоята любов, това – онова.“ Не отнемай малката топлина, поддържай малката топлинка. Това значи да не мразиш човека,

защото омразата е смразяване на човека. А пък щом се отнеме топлината на човека, той може да направи разни престъпления.

Когато ти не може да мислиш и не може да чувствуваш и не може да действуваш, това е хипноза. А пък ние искаме да можем да работим, да може да употребим волята си. Трябва да бъдете силни в малките престъпления и силни в малките добродетели. Най-малката любов, която има човек, в нея се крие известна опасност. Ако ти не си внимателен, ти ще се намериш в условие да направиш едно престъпление. Например ти обичаш едно цвете и искаш да го барнеш и като го барнеш, ти може да го повредиш. Например ти обичаш една пеперуда, но при всяко барване, ти имаш възможност да развалиш крилцата, ти трябва да намериш начин да не разваляш крилцата и да не би твоята обич да създаде нещастие за нея. Това е новото разбиране. По този начин човек може да се развива. Вие се спирате и казвате: „Колко глупаво съм постъпвал досега." Вие оставете колко глупаво сте постъпвали досега. Не разрешавайте тези неща. Всички наши погрешки остават въпрос на Бога, Той да се справя с тях. А пък за нас остава новото, с което трябва да започваме. Да се съмняваш, да се обезсърдчаваш, това са стари работи, това са стари дългове, а пък сега трябва да имаш вярата, силата на това, животворното Слънце.

Та рекох, каквото упражнение и да дам на някой, вие живеете със стари възгледи. Аз съм говорил с мнозина, които цитират какво е казал Христос. Говорих с един евангелски проповедник и той ми цитира един стих, какво е казал Христос. Аз му превождам един пример. Рекох му: „Един евангелски проповедник проповядва в църквата, иска да събере пари за мисионерска работа. Идва един богат човек, който казва: „Не трябва да се проповядва на хората. Разбойникът на кръста без да му се проповядва се спаси." Минава се една седмица и този богат все същото казва. Проповедникът му казва: „Онзи беше един умиращ разбойник, а пък ти си един жив

разбойник.“ Толстой цитира това и казва: „Онзи беше умиращ разбойник, а аз, живият разбойник какво трябва да правя? Аз трябва да работя за хората и да се откажа от всичко.“

Ние трябва да направим нещо. В какво седи нашата любов? Ти обичаш една мома и пишеш по три писма на ден, че много я обичаш, че без нея не може да живееш. Не я оставяш на свобода. А пък тази мома не се нуждае от тази любов. Ти си малко шашкънин[257]. Тя има един баща, който я обича. Тя има една майка, която я обича. Има братя и сестри, които я обичат, гледат я като писано яйце. Каква нужда има тя да я безпокоиш? Ще и пишеш едно писмо, второ, трето, настояваш, че ако тя не приеме любовта ти, ти ще се убиеш. Ние не сме се избавили от това състояние. Нито младите, нито старите са се избавили от любовта като най-малко престъпление. Какво трябва да се прави?

Като говоря така, все ще има някоя сестра и братя, които да се скарат отвън. При мене идва една сестра, много издигната – до третото Небе. Правя опит с нея. Кажа ѝ една дума и тя не може да носи думата. Ако един човек е качен до третото Небе, то в тази вода, в която той живее, тази дума ще се стопи. Моите думи са направени от захар. Ако паднат във водата, ще се стопят. Ако не паднат във водата, ще ударят човека по главата. Ако думите паднат на един метър до мене, ще паднат във водата и ще се стопят. Ако седя по-близо, до един метър, то тази дума ще ви удари. Ние трябва да бъдем много свободни. Ние трябва да бъдем носители на красивото, Божественото, а не своенравни. За бъдеще ние трябва да градим новите си тела.

Някой път седим така и мислим, че сме смирени. Това не е смирение. Или мислим, че сме кротки хора. Аз имам особено мнение за смирението, за кротостта, за вярата. Врата си има свои признаци. Когато човек има вра, то погледът му е нагоре, има нещо много

---

[257] Шашкънин – *{тур.)* забъркан, смахнат, глупав.

красиво и хубаво в него. Не те гледа направо, а горе гледа. Той има погледа на врата. Той казва: „Да оставим старото, да ликвидираме с него. Нагоре да гледаме.“ И тебе ти стане приятно, а пък друг, като те погледне, търси някой дефекти в тебе. Погледни, не да търсиш дефектите, а търси в душата му нещо ценно. В него има благородство, скъпоценни камъни и в себе си трябва да търсиш това.

Вие казвате: „Ще остарея.“ Казваш: „На Учителя косата е побеляла.“ Тя не е побеляла. Вие не знаете защо моята коса е побеляла. Има два вида побелване. Някой път човек побелява отвън, а отвътре почернява. А някой път отвън и отвътре трябва да побелее. Сега някой от вас отвън сте побелели, но отвътре дали сте побелели? Земята, като побелее от снега, това е отвън, а лятно време не побелва земята. Някой път лятно време побелва от белия цвят, но това вече е в органическия закон, а не под механическия закон. Ако всичките цветове се вземат, какво ще образуват? *(- Белия цвят.)* Значи, за да станеш в правата смисъл бял, за да имаш белия цвят, ти трябва да разбираш законите на всичките цветове – на червения цвят, на портокаления цвят, на жълтия, на зеления, на ясно синия, на тъмно синия, на виолетовия. Всяка една мисъл, за да я направиш силна, ти трябва да и дадеш една краска. Щом направиш това, ти ще и предадеш известна сила. Щом дигнат червеното знаме, хората отиват на война.

Сега започнете със сърцето си. Онези от вас, които искате, ще ви дам да тонирате малко вашата симпатична нервна система. Нека да го направят само онези, които са готови. Които философстват, въпроса да го оставят, като че ли е чел някой роман, да не се занимават. Но онези от вас, които искате да проверите, направете следното: сутрин като станете, вземете по голо, под лъжичката има едно езиче под ребрата, има един малък отрастък. С дясната си ръка, с отворена длан ще направите разтриване в кръг няколко пъти на това

място, ако го правите добре, ще имате известен резултат. Ако го правите правилно, то много ваши недъзи, ще се премахнат. При това упражнение ще концентрирате ума си. Това упражнение ще го правите с дясната си ръка, след това ще вземете с лявата си ръка и ще движите отгоре надолу. Направете най-първо по 10 обиколки само с дясната ръка, но не очаквайте изведнаж големи чудеса. Като посееш едно семе, не трябва да очакваш изведнаж да поникне. Най-първо да забележите каква промяна има във вас. Например неразположен си сутринта. След като направиш този опит 10 деня, ще видиш промяната. Или като те боли корема, пак поразтривай това място под лъжичката и това ще допринесе една промяна в мозъчната и симпатичната нервна система.

Енергиите може да минат през симпатичната нервна система и през лявата ръка да минат в мозъка. Това най-първо ще го правите за 10 деня. През следующите 10 деня ще си наквасите пръстите в топла вода, колкото да търпите. Ще наквасите само първата фаланга на пръстите и с тези, мокрите пръсти ще правите тези упражнения. През третите 10 дни ще потопите цялата ръка в топла вода и ще правите тези упражнения. Защото сутрин като станете, ще ви вземе по десетина – петнадесет минути, ще го правите 30 деня. Това са най-малките опити, които можете да направите. Някой от вас можете да разправяте какъв резултат сте добили. Станало е някакво прояснение или някакъв дефект се е премахнал. Или някоя гърбица на човека се е премахнала.

За да има едно правилно отношение между мозъчната система и симпатичната нервна система, непременно гръбначният стълб трябва да добие първоначалното положение, трябва да има много малка кривина. Щом се образува една гърбица, това е един много лош признак. Трябва да се пазите от една гърбица на гърба ви. Гърбицата не позволявайте. Като станете на 85 години, гърбица пак не

позволявайте на гърба си. Щом се образува тази гърбавина, то се прекъсва тока на енергиите от симпатичната нервна система към мозъка. Не могат да прииждат жизнените токове и тогава човек се развива неправилно.

Отче наш

40 лекция на Общия Окултен клас, 24.VI.1933 г., сряда, Изгрев, София.

СВЕЩЕНА ОБЛАСТ НА ЖИВОТА

Отче наш

Съществува една област в природата, която се нарича Свещена област на живота. Великото, туй, отдето вземаме своята морална сила, обходата, произтичат от тази област. Някой път ние говорим за неща благородни, възвишени. То трябва да е обосновано, да има някаква основа. Тази основа не се намира на Земята. Човек трябва да влезе вътре в човешкия живот, да дойде във връзка, за да почувствува влиянието. Това е най-разумното, което по дига човешката душа. Някой път на Земята хората турят да бъдат добри, да бъдат морални, кротки, добродетелни и по някой път техните усилия имат толкоз успех, колкото онзи, който се научил на пие вино, пък пие и се отучва, прави усилие и нищо не се постига.

Рекох, трябва да имате една основна идея, отдето трябва да започнете. Моралът, възвишеното в света си имат една основа. Ти не може да бъдеш морален, ако живееш за себе си. Ти не можеш да бъдеш морален, даже и ако живееш за другите. Кой има един морал? Туй, което наричат хората морал, то е да живееш за Бога, за цялото – туй, което съдържа всичко в себе си, за което можеш да живееш. Но да жертвуваш всичко за себе си и за ближните си, ти всякога ще останеш разочарован в своите жертви.

Следователно сега може да се подигат тези, които не разбират. Там има спор. Какво нещо е морал, може да питаме. Какво нещо е сладчина, какво нещо е добрият вкус? Може ли някой, когато не е ял сладко, да ти каже какво е сладчина? „еж сладко и ще разбереш какво е сладчината.“ То е въпрос. Ти може да ядеш сладко и да ти е горчиво. Не зависи от казването. Някой казва: „Аз ще живея добре.“ То е

празднa работа. „Аз ще постъпвам добре.“ То е праздна работа. В добрия живот ти искаш – не искаш, ще живееш добре. В лошия живот ти каквото и да правиш, ще живееш зле. Казвате: „Тогава да се подобрят условията.“ Тя е философия.

Едно време българите имаха един обичай. Когато българинът не е мислил, не е завършил своите разсъждения, реже нашироко. Казват: „Глад има.“ – „Нека търпят.“ „Държавата иска пари“ – „Да си иска.“ Казват на българина: „Юшурджията[258] дошъл, Ивана, Драгана бил.“ Той обърне дървото, на тънко да реже: „Оттук – от там ще съберем, ще платим.“ По-напред разсъждаваше нашироко. А сега, като дойдоха страданията в неговия живот?... Това е опаката страна [на] живота, която ограничава човека. Няма същество, което да няма правилно разсъждение. Туй не е още Свещената област. Туй, което носи радост, туй, което носи растене, туй, което носи щастие, блаженство на човека, е Свещената област. Тя е населена със същества, които живеят. В този живот има толкоз изобилие и те искат да научат всичките хора да живеят така. На физическото поле, щом започнеш да живееш по този начин, вече се очертават известни линии. Светията никога не може да има такава форма на устата . На светията устата никога не може да вземе такова положение. Това е песимистично състояние. Ако обърнете положението нагоре , то е обратна посока на движението.

Между тия две положения, едното е песимистично положение, а другото...

Вие имате човешки уста с издигнати ъгли. А туй е водораздел. Зависи каква посока ще вземе. Щом човек се огъва така, то е алчност

[258] Юшурджия – данъчен чиновник в Османската империя, който определял каква част от произведеното зърно на хората да се вземе като данък.

– да вземе, има хамбари с жито, то е алчност. Тебе ти трябва половин килограм на ден или един килограм. От туй, едното кило ти ще извадиш достатъчно енергия, за да преживееш целия ден. Всички други човешки безпокойства са напразни. Може да спечелиш, да осигуриш живота. Да осигуриш живота е право, но методът е крив. Който мисли по стария метод, ще осигурява. Бащата осигурява, но бащата умира; децата се осигуряват, и децата умират, всички умират и все се осигуряват. Кажете ми каква е тази осигуровка, всичките умират. Какъв е този морал? Всички все за здраве говорят и в края на краищата все са болни. Всичките болести, всичките страдания, несрети, сиромашия се дължат, когато ние не живеем със законите на тази Свещената област. Защото сиромашията е здравословно състояние и богатството е друго състояние. Ти си сиромах – празен чувал, за да има какво да турят. Като умираш, от другата страна ще идеш, да раздадеш на онези, които нямат. Като излезеш от Свещената област, казваш: „Туй го дадох на другите и за мене остана.“ Днес един чувал, утре друг, ден след ден, изпратят комисия да приемат колко чували си задигнал и след като намерят, нищо не ти казват. Поусмихнат се малко, но ще те накарат да го принесеш, да ги раздадеш и ти искаш – не искаш ще ги раздадеш.

По някой път вие с вашите разбирания искате да заставите Бога да мисли като вас и да постъпва като вас. Туй никога няма да стане. Не може и няма да бъде през цялата вечност. Бог никога няма да постъпи така, както ние постъпваме. Да постъпи така, значи да се унищожи цялата вечност. Казваме: „Защо Господ така постъпва?“ Скимнало ни да градим къща, вали дъжд отвънка, аз искам да имам къща. Цялата Земя е най-хубавата къща, която е направена. Ние ще направим една колиба, някоя дупка и ще влезем в тая дупчица. Погледнеш, казваш: „Красива е къщата.“ Питам: всички, който имате къщи, колцина от вас сте здрави? В тази, Божествената къща,

покривът как е украсен, каква вентилация има. В бъдещето състояние вие може да си направите каквато къща искате. Няма по-лесна работа да си направиш къща. Както децата надуват един мехур. Ти като кажеш, ще имаш каквото кажеш. Искаш къща на един етаж, на два етажа, може да имаш една мебелирана стая. Казвате: „Кога ще бъде?“ – Когато влезете в тази свещена област, има възможност. При сегашните условия от камъни и от кирпичи[259] ще градиш. Каквато ти е къщата, такъв ще бъдеш и ти. Ще живееш в къща, направена от кал, човек ще станеш и няма да те види никой. Ще живееш в къща, направена от камъни, човек ще станеш и няма да те види никой. Къщата на човека трябва да бъде направена от най-хубав материал, който съществува в природата. Знаете ли вие, като влизате вкъщи, какви изпарения има? В къщата баща му се е сърдил, майка му се е сърдила, баба му се е сърдила, снаха му се е сърдила, зет му се е сърдил. Всичките сръдни са вътре. Всяка сръдня е отрова. И като се срещнете, казвате: „Не ме интересува.“ Всяка сръдня, когато се сърдиш без причина, тя е отрова. Аз позволявам само една сръдня, тя е свещена сръдня. Но на ден има само един случай, дето може да се разсърдиш така. Щом се сърдиш 10 пъти на ден, другите 9 сръдни отравят организма, сърцето и след туй ти си неразположен. Тогава лекарят ще дойде, ще каже, че такива съединения имало, албумин имало, но причината на всичките болести седи, че ти не живееш в Свещената област.

Когато човек влезе в тази област, веднага очите се избистрят. Очите трябва да бъдат прозрачни. Някой човек, като те погледне, мяза на вълк. Гледа да те ухапе, да ти изтърбуши корема ти. Някой, като те срещне, ще извади червата ти. Срещне те някой, най-първо те гледа, изпитва характера ти. Как се изпитва характера? Срещна някой, погледне ме от главата до петите. Какво ще ме измерва? Сто и 65 см

---

[259] Кирпич – тухли, направени от жълта глина, слама и вода, изпечени на слънце.

съм висок. Не съм планина. Нито съм Витоша, нито Мусала, нито Хималаи. Разбирам една висока планина – Хималаите, а един човек 165 см. Висок или 170 или най-високия човек – 2 метра. С 2 метра какво може да се направи? В тия, дребните идеи ние искаме да имаме уважение и почитание. Но уважението и почитанието седи в тази област. Ако ти си свързан с нея, със свещената област на живота ти ще имаш почитание и уважение. Онази чешма, която има почитание и уважение, не седи от малката вода, която излиза, но големия резервоар на онази жизнена енергия. Тогава има почитание и уважение и при това водата трябва да е доброкачествена, която изтича. Всеки един човек е един малък извор на тази Божествена свещена основа. Всичките религиозни хора, във всичките векове са имали едно желание да я обясняват. Пророците са говорили, свещениците са говорили, всички обикновени хора и всички спорят какво са видели и какво са разбрали. Всеки един от вас иска да приложи едно от тия правила, но да се прилагат правилата в живота е много трудна работа.

Аз позволявам само едно правило – на обичта. Даже правилата на правдата не желая, защото са голямо изкуство или пък правилата на любовта. Тя има едно външно правило. Милосърдието е външната страна на Любовта. Любовта е вътрешната страна на живота. Онзи човек, който люби, той за болни хора не се интересува, той и за сиромаси хора не се интересува. За грешни хора не се интересуват, за учените хора не се интересуват. Човекът на Любовта мисли за съвсем друго. Когато някой каже, че не е милосърд, аз подразбирам, че той има един недъг. Ако си здрав човек и двамата ще ходим, ще се разхождаме по планината. Ще се възкачваме от едно място на друго. Дойдем до някой голям трап, ще се метнеш от единия край до другия. Щом някой падне вътре и не може да прескочи, тогава ще се яви милосърдието. Милосърдието в света се явява всякога да помага.

Онези хора, които не знаят закона на любовта – счупил си крака, наранил си се, обидили са те, не си постъпил добре. Това са несрети в живота, ти не си живял според законите на Любовта. Как може един човек, който те обича, да те обиди, то е невъзможно. Любовта, това е свещеното в живота. Казвате: „Ние не се обичаме.“ Не говорете така. Този език не е хубав. Не се обичаме, значи сме в безлюбието, а безлюбието е опакото на живота.

Сега искам да остане една идея в ума ви. Не морализиране, не да ви кажа как трябва да живеете. Ако остане сега аз да ви уча как да живеете, то е изгубена работа. Аз искам да ви кажа: Както сте живели едно време, да започнете да живеете и сега. Както сте мислили едно време, да започнете да мислите сега. Едно време сте мислили много хубаво и сте престанали да мислите така. Има едно задръстване. Знаете на какво мяза човек, когато не мисли право. Когато човек яде, задръсти се, задъни се, яде човек, ама не е отпушен. Питам: какво ти струва яденето, ако си задънен? Питал един цар, един голям философ: „Кое е най-голямото щастие на земята?“ Той казал: „Да се отпушим.“ – „Как така? Не е ли да си богат, учен?“ Казва: „Да се отпушим, най-хубавото нещо е това. По-голямо щастие няма.“ Този философ, за да докаже на царя, за 10 деня го запушил и след това царят казал: „Най-хубавото нещо е да е отпушен човек.“ Всички трябва да бъдете отпушени, нечистото да си върви, да влиза чистото в нас. То е хубавото в живота. На човешки език казано: не оставяйте нищо нечисто в себе си. Дойде вечерта, да не остане нито едно парче от никаква нечистота. Остане ли за втория ден, за другия ден, целият ти живот ще се влоши.

Може да остане другата мисъл. Когато се говори за Свещената област, някой ще каже: „За кого се отнася туй?“ За никого не се отнася, ние говорим за целокупния живот, как трябва да живеем, понеже там ще намерим своето здраве, там ще намерим своята сила и

нашия идеал там ще намерим. Всичко това, за което копнеят душите ни, ще го намерим в тази област. Когато човек е в съгласие с тази област, всичките хора се подчиняват на този закон. Можем да направим един опит. Не опит за користолюбие, да забогатее някой, но да проверим самата истина. Богатство е, когато човек влезе в тази област, ще каже: „Сляп бях, сега виждам.“ Няма защо да бъдеш недоволен. Ти ще се радваш на хората. За всичките блага, които имате в света. Ако имаме цялата Земя, дадена на разположение, бихме ли завидели на човек, който има 10 декара земя. Да вземем неговата къща и да имаме неговото положение.

Вие най-първо не сте се научили да се радвате. Вие видите един красив човек, не се радвате, вие искате да бъдете красиви. Вие видите един учен човек, не се радвате, казвате: „И аз да бъде учен.“ Кой ви препятствува да бъдете учен? В какво седи учеността на човека. В какво е учен човек, кое може да направи? Най-учените хора, което имаме в Европа, попитайте ги, преди 1000 години къде е бил – не знае. Той ще разправя, че имало азот, кислород, на Слънцето много елементи има. Попитайте го има ли живи хора на Слънцето, ще каже: „Всичко е в разтопено състояние, никакъв живот няма на Слънцето.“ И той минава за първокласен учен човек. Попитайте религиозния човек: „Баща ти е умрял, къде е той?“ Ако той е от православната църква, ще каже, че той е в джендема, ако е евангелист, ще каже, че е в ада, ако е окултист ще е в ада, всички все в ада турят. Щом вървиш против, в пъкъла турят.

Човек може да е православен, да иде в пъкъла, може да е евангелист, окултист, какъвто и да е бил, ще иде в пъкъла, като не е бил в свещената област. Някой казва: „Като умра, къде ще ида?“ Като умреш ще бъдеш там, гдето си сега. Най-първо умирането вие го схващате материалистически. Ако след като умреш, ще идеш някъде, ти си материално същество. Ако си лек газ, ще идеш във въздуха на 4-

5 километра и там ще се спреш. Ако си тежък газ, ще потънеш на земята, на 100-200 метра, понеже има по-тежки, пак ще спреш. Казвате: „Къде е той?“ – Отишъл. Човек като умре не завзема никакво пространство. Той е толкоз мъничък, че не завзема никакво пространство.

Има една окултна теория, доколко е вярно, не зная. Но донякъде е вярна. Всеки един от вас като умира, ще мине една опитност. Най-първо някой иде от другия свят да ви посрещне, да ви покаже пътя. Вие ще излезете от тялото. Но щом излезете, има лоши хора, които чакат, те ще влязат в тялото и ще започнат да грабят, да крадат твоите органи. Това е разлагането на тялото. Други ще искат да те турят в робство и душата ти започва да бяга. Те отзад те гонят и тогава душата започва да се смалява, да се смалява и стане толкоз малка, че изгуби тази форма, избави се от едно страдание и те не може да я намерят. Ще изгубиш всичкото величие и като я напуснат всичките разбойници, настава голяма тъга, че е изгубила формата и никакво величие не представя. С какво ще мерим този човек? Най-малката точица, че като духне вятърът, ходи в пространството. Въздухът е пълен с такива души, които вятърът ги носи. Едно време беше велика, това е направила, онова е направилата сега вятърът я носи като прашинка из въздуха. Ако се носиш като прашинка, ти нямаш уважение и почитание. Ако влезеш във въздуха и те носи като малка прашинка, какво уважение ще имаш?

Сега с туй, като ви говоря не искам да внеса разочарование, но да ви обърна внимание върху разумната страна в живота. Всяка една форма, в която Божествената идея не може да функционира, каквато и да е тази форма, тя е вече едно зловещо място, дето може да се зараждат всички нещастия на хората. Ако нашето тяло не е проводник на Божествената енергия, ние ще бъдем проводници на всичките нещастия на Земята. Що е добрият живот? Да бъдеш

проводник на всичко онова Божествено в света. Щом си проводник на Божественото, туй Божественото носи щастие за тебе, носи щастие и за твоите ближни. Ако всичките хора биха се съгласили да бъдат проводници на Божественото, противоречията, които сега съществуват, веднага щяха да се разрешат. Ако онзи богатият отива, а сиромахът бяга, дали трябва да му даде, как трябва да му помогне? В какво седи помощта на един човек? Всеки човек се нуждае. Трябва да дойде при мене. Иска 20 – 30 хиляди лева. Нему не му са нужни толкоз пари. Нужни му са обуща за 100 лева. Нужна му е шапка за 100 лева, едно палто за 100 – 200 лева, един самун хляб за 5 лева, малко грах – той струва 2 лева и половина, няколко чесъна, те струват 1 лев. Дрехите са за цяла година. Шапката е за цяла година, 5 лева му трябват на ден. С 5 лева човек може да прекара преспокойно. Преспокойно може да мине умният човек. Ако един светия има 5 лева в джоба си, тия 5 лева, той като ги извади, вторият ден като бръкне, пак 5 лева има. На третия ден пак 5 лева има. Той бърка в джоба и 5-те лева остават. Той вади 5 лева, но те остават, те са подкваса. Аз бих предпочел да имам 5 лева в джоба си, отколкото една банка, която утре ще фалира.

Ние ще мязаме на онзи българин, който внесъл 600 хиляди марки в една германска банка и казал: „Осигурих се, “ но фалирала тази германска банка и след време получава едно писмо. Пишат му: „Господине, не можем да водим сметка за вашите 600 хиляди лева, елате да си ги вземете.“ Отива той в банката и онзи счетоводител му дал още 600 хиляди марки, да станат 50 стотинки, та да може да се води сметка, да се впишат парите. Един милион и 200 хиляди марки имат стойността на 50 стотинки.

Един ден всичките наши сегашни идеи, които имаме, които сме натрупали, няма да струват 50 стотинки. Тогава какво ще правим? След като умреш, ти идеш в другия свят, няма кой да те посрещне.

Онези, които обичат Бога, след като излязат, ще има най-малко един кабриолет, едно такси, ще има приятели, ще те приемат, тъй както свети Илия с колесницата. Който отива без колесница на онзи свят, е много лошо. Свети Илия с колесница отиде. Мнозина сега, като погребват някого, го носят на колата, а умрелия и той върви отподире. Казват: „Къде е отишъл? На оня свят е." А колата върви отпред, а той подир колата и той се чуди горкият. Те го мислят, че е в оня свят, а той се чуди до какво дередже[260] дошъл, да ти носят тялото, а ти подир. И те казват: „На оня свят е." Но това е свят на страдание, на голямо разочарование.

Някой ще каже: „Ами това вярно ли е?" Аз питам: Твоите пари, които влязоха в банката, вярно ли е, че влязоха, а после изчезнаха? Две хиляди банки в Америка фалираха. Две хиляди банки, в които бедните хора спестяваха парите си, вложиха ги за черни [дни]. Две хиляди банки фалираха с милиарди долари. Тия, бедните хора останаха и парите изчезнаха и черните дни пак изпъкнаха. Ние се осигуряваме в някоя банка. Осигурявайте се там, където банката да не фалира. Има някъде, дето може да се осигурите.

Тогава този водораздел какво показва? Какво трябва да правиш? Някой път българите казват: „Да не говориш." Ти искаш да знаеш добър човек ли е. Някой път, като си радостен, тури си ръката на долната устна. Че какво ще те ползува, ако си радостен? Казваш: „Знаеш какво може да направя?" – Нищо не може да направиш! Какво ще стане след туй? Нищо не е станало. Има известни черти. Срещнеш някой човек, който е красив, аз съм привеждал този пример. Отива при един скъперник един американец. Ходи при него, говори му за оня свят, проповядва му, той извадил половин долар или четвърт долар. Отива една млада мома и той казва: „Моля, какво обичате?" – „Трябват ми 20 хиляди долара." – „Заповядайте. И друг път елате. Аз

[260] Дередже – състояние, положение.

съм на вашите услуги.“ Вие ще кажете: „Хипнотизирала го е.“ Не. Тя е Свещената област. Тя му казва: „Ти си касиер на Бога. Знаеш ли къде ще идеш?“ Тя носи живот. „И като си замине, присвие се сърцето ми.“ Казва: „За пръв път сърцето ми трепна. Дано да дойде пак.“

Като срещнем хората в света, ние да сме носители на живота. Казвате: „Мене ми е приятен този човек.“ Човек, който ти е приятен, той внася нещо в твоя живот.

Този човек, който ти е неприятен, той не е внесъл нищо, но отнел нещо. Като се срещнем, запознаваме се. В всичкото запознанство ние сме носители на Божествените блага, които преминават и носят здраве. Ти може да си болен и веднага болестта изчезне. Ти си в Свещената област. Рекох, по-добре е да срещнем нашите ближни, които да са добри проводници на Божественото, а не да се образува общество и да казваме: „Този не живее добре.“

Например как трябва да живея аз? Как трябва да ви гледам? Някой казва: „Не гледаш добре.“ Как трябва да ви гледам? Някоя сестра остаряла. Като я погледна, ще се подмлади. После гледам слабичка е. Рекох, да влезе повече живот. И бедничка е малко – парици да дойдат. После, не е зачитана. Рекох, да я зачитат. Веднага да ви пожелая всичко онова хубаво. После вие казвате: „Стана ми приятно.“ Че как няма да ви стане приятно, желая ви доброто. Ако ви срещна и кажа: „Какъв голям грешник си. Какви са изкривени краката, ръцете, очите“, ти се сгушиш в себе си. Това не е философия. От де зная погрешките? Няма никаква философия в погрешките. Всичката философия седи в хубавото, което е скрито в нас. Когато срещна един човек, аз го оценявам с онова, което Бог е вложил в него. За мене хората не са без съдържание. Имат съдържание. Срещна един човек, виждам, че Бог е вложил в него. В тебе Бог е вложил най-хубавите работи. Занемарил си ги. Започни да работиш тъй, както едно време си работил. Всички трябва да работим с онова, което е

вложено в нас. То няма да дойде сега. Има една област на разсъждения, от която човек трябва да се освободи. Човек седи и е недоволен от живота. При нашето голямо недоволство седни и благодари на Бога. Благодари, че не си паднал по-дълбоко.

Например във вас има една крива идея. Вие мислите, че като паднете в океана ще потънете до дъното. Даже големите параходи, когато потъват, едва ли един параход може да потъне на половин километър. До един километър остава дълбоко, а някой мисли, че на дъното потъва. Разправяше ми един българин, изчислява ми, статистика има. Около 10 хиляди такива морски гемии има, които ходят из [океана] без капитан. Десет хиляди гемии и с тях стават нещастия. Някои са на 5, на 10 метра на повърхността. Някои са под водата, блъсне се гемията, потъне някоя моторна лодка, потъне някой търговски параход. Туй потъване се дължи на тия параходи, на тия гемии без капитани. Човек няма да потъне до дъното. Някой човек може да прилича на такъв човек без идея. Някой казва: „Аз нямам никакъв идеал.“ Ти мязаш на такъв кораб, който ходи из морето без капитан. По-добре е параход с капитан, с моряци, с въглища, с всичките пособия, отколкото един параход без капитан и без моряци.

Сега ние искаме да осмислим живота. Не сега да го осмислим, но животът е осмислен. Дошло е време за това. Вие казвате: „Второто пришествие дошло.“ Ти боледуваш, второто пришествие дошло. Ти на гърба лежиш, второто пришествие дошло. Кое е второто пришествие? Не е да умреш. При второто пришествие гледай да възкръснеш. При второто пришествие трябва да възкръснат всички. Ако не можеш да станеш от леглото, какво те интересува второто пришествие. Второто пришествие е да излезеш от ограниченията, които съществуват. Сиромах си, да се махне сиромашията. Не си зачитан, да се махне незачитането. Смущаваш се, да се махне смущението. Да се махне всичко онова, което те мъчи, то е второто

пришествие. Праведните, значи, да се освободят от ограниченията, да дойде положителното. Положителното кое е в света? Ние даже сме започнали да опорочаваме любовта. „Тя, казва, го обича." Тя обича някого, той обича някоя, веднага едно еротично чувство влагате. Обича го, че какво лошо има в това. Ние често мязаме на онзи турчин, който като се оженил, условията го заставили да иде на гурбетлък. Отива той и жена му още не била родила, и след 20 години се връща. Като се връщал, минал покрай един дервишин и този човек, който ти е неприятен, той не е внесъл нищо, но отнел нещо. Като се срещнем, запознаваме се. В всичкото запознанство ние сме носители на Божествените блага, които преминават и носят здраве. Ти може да си болен и веднага болестта изчезне. Ти си в Свещената област. Рекох, по-добре е да срещнем нашит ближни, които да са добри проводници на Божественото, а не да се образува общество и да казваме: „Този не живее добре."

За пример как трябва да живея аз? Как трябва да ви гледам? Някой казва: „Не гледаш добре." Как трябва да ви гледам? Някоя сестра остаряла. Като я погледна, ще се подмлади. После гледам слабичка е. Рекох, да влезе повече живот. И бедничка е малко – парици да дойдат. После, не е зачитана. Рекох, да я зачитат. Веднага да ви пожелая всичко онова хубаво. После вие казвате: „Стана ми приятно." Че как няма да ви стане приятно, желая ви доброто. Ако ви срещна и кажа: „Какъв голям грешник си. Какви са изкривени краката, ръцете, очите", ти се сгушиш в себе си. Това не е философия. От де зная погрешките? Нам никаква философия в погрешките. Всичката философия седи в хубавото, което е скрито в нас. Когато срещна един човек, аз го оценявам с онова, което Бог е вложил в него. За мене хората не са без съдържание. Имат съдържание. Срещна един човек, виждам, че Бог е вложил в него. В тебе Бог е вложил най-хубавите работи. Занемарил си ги. Започни да работиш тъй, както

едно време си работил. Всички трябва да работим с онова, което е вложено в нас. То няма да дойде сега. Има една област на разсъждения, от която човек трябва да се освободи. Човек седи и е недоволен от живота. При нашето голямо недоволство седни и благодари на Бога. Благодари, че не си паднал по-дълбоко.

Запример във вас има една крива идея. Вие мислите, че като паднете в океана ще потънете до дъното. Даже големите параходи, когато потъват, едва ли един параход може да потъне на половин километър. До един километър остава дълбоко, а някой мисли, че на дъното потъва. Разправяше ми един българин, изчислява ми, статистика има. Около 10 хиляди такива морски гемии има, които ходят из [океана] без капитан. Десет хиляди гемии и с тях стават нещастия. Някой са на 5, на 10 метра на повърхността. Някой са под водата, блъсне се гемията, потъне някоя моторна лодка, потъне някой търговски параход. Туй потъване се дължи на тия параходи, на тия гемии без капитани. Човек няма да потъне до дъното. Някой човек може да прилича на такъв човек без идея. Някой казва: „Аз нямам никакъв идеал." Ти мязаш на такъв кораб, който ходи из морето без капитан. По-добре е параход с капитан, с моряци, с въглища, с всичките пособия, отколкото един параход без капитан и без моряци.

Сега ние искаме да осмислим живота. Не сега да го осмислим, но животът е осмислен. Дошло е време за това. Вие казвате: „Второто пришествие дошло." Ти боледуваш, второто пришествие дошло. Ти на гърба лежиш, второто пришествие дошло. Кое е второто пришествие? Не е да умреш. При второто пришествие гледай да възкръснеш. При второто пришествие трябва да възкръснат всички. Ако не можеш да станеш от леглото, какво те интересува второто пришествие. Второто пришествие е да излезеш от ограниченията, които съществуват. Сиромах си, да се махне сиромашията. Не си зачитан, да се махне незачитането. Смущаваш се, да се махне

смущението. Да се махне всичко онова, което те мъчи, то е второто пришествие. Праведните, значи, да се освободят от ограниченията, да дойде положителното. Положителното кое е в света? Ние даже сме започнали да опорочаваме любовта. „Тя, казва, го обича.“ Тя обича някого, той обича някоя, веднага едно еротично чувство влагате. Обича го, че какво лошо има в това. Ние често мязаме на онзи турчин, който като се оженил, условията го заставили да иде на гурбетлък. Отива той и жена му още не била родила, и след 20 години се връща. Като се връщал, минал покрай един дервишин и искал да си гледа, да си види какъв ще му бъде късметът. Дервишинът му казва: „Три пъти мисли, преди да направиш нещо.“ Той си казва: „Туй, хубавото не го ли зная, язък[261] за парите.“ Турчинът искал да види първо жена си. Жива ли е или не. Той гледа жена му, до нея седи един млад момък, целува я прегръща я. „О-о“, казва. Взема пушката, но веднага дошла идеята на дервишина: три пъти мисли преди да правиш. Този млад момък какво говори? Той чува, че ѝ казва „мамо“. Той си казва: „Аз отидох в странство. Това е нейният син, който прегръща. Нейният син я прегръща.“ И той казва сега: „Ние имаме известни изкълчени идеи.“ Ако някой обича някого, то е от Бога. Роденият от Бога, той обича. Горко на онзи, който не обича.

В свещената област трябва да се изправят тия линии. Често като се изправят, обезформява се нашата уста. Нашата уста не трябва да се обезформява, понеже тя е жив извор. Нито очите трябва да се обезформяват, нито лицето трябва да се обезформява. Човек може да дойде до старини и пак да има правилни черти на лицето. После космите трябва да са правилни, на един праведен човек. Трябва да бъдат в права линия. Не се изисква голяма философия. Ти като прекараш пръстите в косата, ще знаеш този човек живее ли добре или не. Това са само болезнени диагнози, но всъщност, от гледището на

[261] Язък – (тур.) жалко.

свещената област, хората са се отклонили от Божественото. Един човек, който не дава достатъчно храна на своето тяло, веднага се изтощава. Онзи, който не дава достатъчно храна на своя ум, умът се изтощава, осиромашава. Онзи, който не дава достатъчно храна на своето сърце, сърцето се изтощава.

При сегашните условия, се изисква една нова посока. Да се явят хора, които да бъдат извори на Новия живот. Един човек, като го наблюдаваш отстрани, в маниерите, в говора, в погледа да не внася никаква съблазън. Като го погледнеш, да имаш доверие. Някой човек погледнеш, касата отворена, на известни хора имаш доверие. Ние излизаме и влизаме в къщи, имаме пълно доверие, че те никога няма да злоупотребят с нашето доверие. Най-хубавият живот е, като се върнем в небето, никога да не сме злоупотребили с онази свобода и благо, които Бог ни е дал. Не само пред лицето на Бога, но тия хиляди, милиони лица, като срещнем не един строг поглед, но ще те погледнат, че ти ще почувствуваш какво нещо е животът. Ще кажеш: „Колко слабо разбиране съм имал, я ме върнете на Земята, аз искам да изправя всичките погрешки, които съм направил."

Рекох, това е истинската философия. Да не злоупотребим в един цял живот със свободата и доверието, които Бог ни е дал. Единствен в нас, който има доверие, Той е само Бог. Вземете го в най-чистия смисъл. Единственото Същество, което има пълно доверие и никога не се съмнява в нас, то е Господ. Като погледне, никога не гледа на лошата страна. Някой път Господ прати някой човек само да му каже. Онзи като иде, изпълни волята Му. Те имат начин на приложение. Обаче Бог има най-хубавото разположение към всички същества. Христос казва: „Отец никого не съди, а е дал съдбата на Сина." Той еднакво гледа. Като погледне, вижда дълбоките работи. За Бога, няма нищо лошо. Когато Бог дойде да разгледа нашето положение, тогава разглежда как е от нашето гледище. Той прави това, понеже страдаш.

От Неговото гледище погледне и казва: „Много добре.“ Дали ти се радваш или скърбиш, и в двете положения ти ще добиеш нещо.

Рекох туй, което сега имате, то е придобивка. Вие имате много добри придобивки и ще ви похваля. Аз съжалявам, че нямате повече. Някой е богат, но желае да бъде още по-богат. Вашите хамбари са пълни с хубаво жито. Не сте яли още хляб. Вие мязате, както в турско време мязаха българските селяни. Някой селянин в село, мляко и кафе има, но всичко продава, не си прави мляко с кафе. Ако някоя жена си направи, казва: „Представете си кокона, станала, пила мляко с кафе.“ И тя може да си направи и мляко в къщи има, и кафе има, но не си прави. Че тя взела кило мляко, взела за един лев кафе и направила и онази казва: „Представи си! И симид[262] отгоре взела.“ Всеки един от вас по две кила може да изпие, не по един симид, но и по два и по три симида може да изяде, защото хубав е симидът. Едно време българите хляба със симид го ядяха.

Най-първо се започва известна деформация във вас. Вие усещате известна болка – или ревматизъм или главоболие. Някой път ръцете не се поддават на работа. Имате своеобразни идеи. Трябва да работите. За светията му е определено физическа работа един час, три часа на сърцето и 7 часа за ума да работи. Другото за развлечение, за спане, за ходене на гости. Сега някои от вас по някой път не работите. Трябва да имате по една малка градинка, по една мотичка. В вас има отрицателни енергии, които трябва да идат в земята. Ще вземеш, ще разровиш земята, един час ще работиш и ще се освободиш от непотребната енергия. Това е, ако искате да бъдете здрави. Казваш: „Не съм богат. Да има някой да ми работи.“ Един час трябва да работиш. Един от английските държавници Гладстон, като нямал градина, вземал да реже дърва и тогава ще иде в парламента. Оставало му е време да реже дърва. Германският император, като го

[262] Симид – питка от бяло брашно, със специална мая.

турихa в Холандия, започнал да реже дърва. Преди 5-6 години беше вече нарязал 3 хиляди дървета. Рекох, ако германският император режеше дърва преди да идеше в Холандия, работите на Германия щяха да бъдат по-добри. Режете дърва, преди да искате да постъпите по един начин, право мислете. Не като направиш погрешката. Нищо не режи. Сам работи.

Та рекох, духовната наука е във възстановяването на едно здраво тяло, здрав мозък, здраво сърце. Ако вашето тяло не е здраво, ако вие не може да изправите вашето тяло, ако вие не можете да изправите вашия мозък, ако вие не можете да изправите вашето сърце, питам: Де е човекът! Казвате: „В оня свят като идем.“ Оня свят е оня свят. Като идем в оня свят, друга работа има. Тук на Земята, аз трябва да имам здраво тяло. Казват: „Болестите са за добро.“ За добро са болестите, но в болестите нищо не се добива. Какво ще добия, ако ме боли стомахът, ако имам болки на гръбначния стълб? Или ако ме боли зъбът, подул се е, нищо няма да донесе. Бих желал всички зъби да са здрави. Бих желал очите да са здрави, да мога да чета. Като дойде време да замина, ще кажа, ще повикам близките и ще кажа: „Аз доста живях на Земята, вече имам няколко писма от своите си, че трябва да се върна.“ Един ден давам угощение. Турям тъй както направи блудния син. Връщам се в невидимият свят такъв какъвто съм. Оня свят като ида, да се явя при баща си, тогава може да имам две положения. Двамата синове не бяха от сръчните, единият изпохарчи всичко, върна се при баща си и казва: „Да ти бъда слуга.“ Другият казва: „Толкоз време ти слугувах, нищо не си ми дал, “ и бащата излязъл да го утешава. И му казва: „Всичко е в твоите ръце. Ако е въпрос за тебе и едно и две ще ти дам.“ Възгледите, които ги имате, дръжте ги. Не искам да ги напущате. Но един възглед, който ви смущава, не го дръжте. Някой път известни наследствени черти имаш. Не е твоя, неблагородна е тази черта.

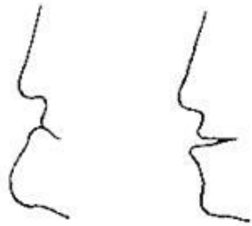

Фиг. 1

Каква е разликата между двамата? Какво означава втората уста? Тази част показва любопитство, а другият е „лапни муха“. Ти се молиш на Господа, чакаш да дойде ангел, да ти донесе, ти ще се опретнеш, като станеш сутрин, да работиш. Онова, което спечелиш през деня, по който и да е начин, благодари на Бога, че си могъл да постигнеш, да имаш малка придобивка, да имаш разбиране. Аз наричам „придобивка“ след като си работил, да си доволен от тази работа. Доволен си за целия ден.

Рекох, трябва да работим върху себе си. С нашите мисли ние оформяваме или деформираме. Запример някой от вас постоянно реагира. Мнозина от вас сте деформирали вашата уста. Вие сте се въздържали, въздържали и вашите уста са станали тънки. На някой от вас устата е станала дебела, повече отколкото трябва, по-голяма деформация има в малките уста, отколкото в дебелите. Много хора можете бъдете с тънки уста, но човек с тънки уста не може да бъде щастлив. Устата е израз на Любовта. Устата трябва да бъде свободна. Той стисне устата си, затворена е. Устата, която е готова, да мине нещо през нея. Устата не е нещо затворено. Някой, като затвори носа, отваря устата. Човек има две врати: носът е врата за дробовете, а другата е врата за стомаха. Там ще мине храната, водата. Рекох, ти ще бъдеш един човек, за да възприеме[ш] храната. Те са гости дошли, ти мислиш, че дъвчеш – посрещаш гости, снемаш горните палта,

казваш: „Добре дошли.“ Разговаряш се, туряш вода, поливаш. Казваш им: „През главният вход ще влезете.“ То е хубавата страна.

Та рекох, този свят, който Бог създаде, ти пръв ще започнеш да го проучваш. Има учени хора, които са напреднали. Вие да прегледате анатомия, да прегледате физиология, да прегледате всички други науки и да знаете по малко. Някой дойде от вас, научили сте някое външно изкуство, от онова, повече от което имате. Някой на кафе разбирате повече, отколкото на ръце. Като вземе кафето, гледа, има някой мехур, казва: „Голяма наука.“ То е отвлечена наука. Някой и до кафето не сте дошли. Рекох, какво значи широк нос? Не го знаете. Но, ако му дадете кафе, разбира. Какво значи дебела уста – не знае, но дайте му боб, разбира. Математика какво е – не знае, но от боб разбира. Най-първо със себе си, после ще дойдем до боба. Не е лошо да врачува човек с боб, кафе, карти. Гледай да изучаваш същественото, като погледнеш същественото, да знаеш. Цветът като погледнеш, да знаеш ще вали или няма да вали. Студент съм, погледнеш ръката, да знаеш ще ме скъсат или не. Погледнеш ръката, да знаеш ще спечеля или не. Ако искаш да знаеш в къщи как ще върви работата, погледни от вътрешната страна.

Сега отиват да ти врачуват на боб. Казвате: „Много правилно гледа на боб.“ Казва някой: „Много добре ще ти върви.“ Добре върви само на разумния човек. На глупавия човек нищо не му върви. Казва: „Ти си късметлия.“ Късметлия си, ако си разумен. Тук на ръката има знаци турени. Ако си глупав, започват да се нареждат тия знаци на противоположна посока. Квадрат се образува. Има и други признаци, не искам да разправям. Първото нещо е: Като туриш ръцете, да ти е приятно, да може да четеш каква линия е в тебе и да знаеш правилно ли се развива или не. Като хванеш ръката, да знаеш дали ръката се развива или не. Бог изисква от нас онова, което дал, да го проучаваме. Ако сега ви повикат в Небето, да дадете изпит върху онова, което Бог

ви дал, по физиогномия, по анатомия, някой ще дойдат, но вярвам, че повече от вас ще бъдат скъсани по анатомия. Ако питат за сърцето, за функциите на стомаха, на мозъка, после да разкажете всеки орган, всеки нерв за какво служи, функциите на жлезите, ще знаете ли?

Вие казвате: „Туй тяло ще го оставим червеите да го ядат.“ На глупавия тялото червеите ще го ядат. Туй тяло, като идеш в оня свят, ще го носиш със себе си. И ще оставиш на Земята само тялото. Тялото със себе си ще вземеш. Никого не искат в оня свят, ако не носиш тялото със себе си. Ти ще се явиш с първата дреха, която Бог ти е дал. Казвате: „На какво мяза душата?“ Душата има красиво тяло. Като излезеш из физическото тяло, ще имаш друго тяло. Ще се погледнеш – с друго тяло. Красиво лице, ръце, крака. Ще дойдат ангелите и ще те заведат. Какво ще кажете, като се върнете при Баща си? Кажете ми сега. Какво ще кажеш на Баща си? Аз ако съм, ще кажа: „Бих желал да сторя повече, но не съм сторил. Бих желал да сторя повече отколкото съм сторил. Можех да направя на Земята повече, отколкото съм направил. Нам да съжалявам, но в мене има съзнание, за бъдеще има желание да сторя два пъти повече, отколкото съм сторил досега.“ Това трябва да бъде импулсът всеки ден, всяка вечер. Ще кажете: „Утре като стана, искам да направя два пъти отколкото днес.“ Туй да бъде моралът. Да сторим два пъти повече отколкото предидущия ден.

Добрата молитва

Да остане един стих: „Господ ще избърше всяка сълза от лицето ми.“

41 лекция на Общия клас 28. VI.1933 г., София, Изгрев.

РАЗНИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ НА РЕВНОСТТА

6 часа сутринта

Добрата молитва

Ще прочета 13 глава от Първото послание към Коринтяном.

Някой път трябва един отличен ум, за да се разбере онази непреривност в природата, която съществува. Нещата не са отделни. Живите същества разглеждат живота дотолкоз, доколкото е тям потребен. Ти съграждаш една къща, интересува те природата дотолкоз, доколкото има отношение към твоята къща. Твоята къща ти я създаваш. Ако е висока къщата, тогава вятърът може да я събори, изясняваш си. Има нещо, което ние сме създали – препятствия в себе си. Всеки мисли, че туй, което знае, знае го добре. Казва: „Опитност имам, опитал съм го.“ Каква опитност имате, почти всичката сегашна опитност е отрицателна опитност, която не може да помогне. Днес, че си страдал, но какво от това? Да се предпазиш за бъдеще страдание. Но че си страдал, туй нищо не допринася, защото страданията правят човека малодушен. След като страдал, човек не е така смел. Или някой път като знае, човек става страхлив. Казва: „Много зная, познавам хората.“ Какво познаваш? „Всичките им слабости познавам.“ Това не е знание. Отрицателната страна, това са сенки. Знание е това, с което се гради. Знанието принася сила. Има едно знание, дето апостолът казва: „Знанието възгордява.“ Англичаните имат една дума: Плътта, като не може да придобие знание, като заболее, надува се. Един цирей, като се надуе, мисли, че много знае. Един цирей, след като се е надул, мисли, че неговото е знание. За десетина дена той е надут, бутнат го, той изфирясва.

Сега това са аналогии. Всеки казва:, Да обясня на другите хора какво нещо е добро.“ Или:, Да им разправя какво нещо е Господ, какво нещо е дух, какво нещо е водата, какво нещо е светлината.“ Обяснява на хората това, което сам не знае. Ти обяснявани. Господа, без сам да Го знаеш. Ще обясняваш любовта си, при една допирна точка на онзи сили на любовта, но с нея още не разполагаш, защото ако би разполагал с Любовта, би направил чудеса. Ако разполагаш с Любовта, Духът ще дойде в тебе. Там дето няма Любов, Духът не работи, силата Божия не работи. Там дето има Любов, там силата работи. Всички казват: „Разправи какво нещо е Истината.“ Аз ще ви дам три неща: Любовта е извор, от който животът изтича. Мъдростта е път, през който светлината идва. Истината е цел, към която всички се стремим.

Сега какво разбрахте? Всеки повтаря: Любовта е извор. Но какъв извор? – На живота. Но какво отношение имат сега? Вземаме ли участие в този извор? Сега в този случай се намесват известни лични чувства. Вие направете анализ за себе си, какво представляват? Вие някой път, изправил си се, мислиш, много знаеш. Но то е положение само на твоето тяло. Поза е то. Като се разболееш, ще се изкривиш, мислиш че си слаб, но тялото мисли ли? Ти разбирани, един процес. Изправил си се, здрав си, мислиш: значи всичко у мене е добро, положително. Щом се наведеш, казваш: „Къщата, гредите са прогнили.“ Наведеш се надолу, мислиш, че ще се строполи отгоре ти. Казваш: „Какво да направя с гредите?“ Този всичкият свят се занимава със себе си. Не се занимавай със себе си.

И тъй, същинският човек е неуязвим. Не можеш да кажеш тук или там. Казваш: „Не го ли виждам този човек? Виждам го, сега беше пред мен.“ Утре този човек замине някъде. Къде беше? После, и знанието е частично. Когато един човек прогледа, в тази смисъл не важи колко далеч са предметите. Ти ще го видиш, както пред себе си.

Дали един човек е на другата страна на Земята, ти ще го видиш. Дали е на Небето, ти пак ще го видиш. Сега ти го виждаш, но като мръдне, ти не го виждаш. Казваш: „Аз виждам.“ Туй, което виждаш, то не представлява човека, то е неговата сянка. Някой човек може да говори, без да знае, какво приказва. Казва: „Чувствувам.“ Например във вас се заражда едно желание, едно общо чувство има у хората: всички искате да бъдете уважавани, да бъдете силни. Те са положения, които важат за самата природа. Не сме ги измислили ние. Христос казва: „Търсете славата не от человеците, но от Бога.“ Как ще те славят хората, когато хората спят? Кой ще те слави, всички хора спят. Казва: „Търсете слава от Бога.“ Какво подразбира Христос? В духовния свят няма спане. Рекох, според нашето разбиране, може ли без спане? – Може. Може ли и без болести на Земята? На Земята, както сме устроени, без болест не може. Но на Небето не знаят болест.

Вие Небето си представлявате като място като Земята. Тогава, като идеш в Небето, ще разбираш, но като дойдеш, пак няма да можеш да разправиш. Нали по някой път вие вечерно време сте сънували – ясно ти е; събуждаш се, знаеш, че си ходил някъде, разхождал си се по планини, но като станеш, в действителност не знаеш къде са тия планини. „Бях, казваш, на една планина, но не зная къде е. Ходих на една къща, много хубава, един палат на някое място, но не го зная. Бях в един палат, но не го зная къде е.“ Или сънуваш, че си цар, имаш скиптър, корона, събуждаш се, няма нищо от това. Като цар ти имаш корона, скиптър. Къде са те? Материално ли е всичко това? Или в даден случай, имаш разположение, казваш: „Имам любов.“ – Имаш самочувство. Дойде някой, бодне те с игла, веднага любовта изтече навънка, отиде любовта, няма я. Как ще разчитате на туй, което с една игла изчезва? Това любов ли е? Най-после, ти можеш да бодваш. Хубаво, в едно тяло, когато говорим за едно съвършено тяло, бързината на движението на частиците на това тяло

е толкова голямо, те се движат с такава бързина, че никога не може да удариш една частица. В обикновения, физически човек движението е много слабо и вследствие на това ти можеш да го бодеш. Там, дето има бързина на движението, този човек е неуязвим. Ако мисълта е бърза, чувствата са бързи, разбирайте ме добре – туй което не се губи, туй, за което ти можеш да плачеш.

Та рекох, сега в добрият живот, усилват се трептенията на вашето тяло. Ако ти можеш да усилиш трептенията на тялото си, със силата на волята, ако твоите трептения са по-силни, отколкото на едно ядро, на един куршум, като те удари, той ще се върне, ще стане на прах. Сега вие сте толкова слаби, че може не куршум, но даже като ви каже някой една дума, вие да се положите на земята. Каже ти някой: „Ти скоро ще се разболееш." Дойдеш в къщи и казваш: „Аз ще се разболя, аз ще се разболя, няма какво да се прави." Че, ти в такава празна работа повярва. Или ти кажат: „Ти учен човек ще станеш." Ако остане тебе хората да те подкрепят, учен човек да станеш и да се разболееш защото хората са мислили. Ученият човек се ражда с възможност да стане учен. Никой да не ти каже, че ще станеш учен. Здравият човек се ражда здрав. Не, че ти ще бъдеш здрав, другите неща ще дойдат отпосле, но само твоята реалност, на туй трябва да разчиташ, на онази Божествена реалност. Ако ти се уплашиш от една дума, питам, какъв юнак си? Ще се научите, като ви ударят една дума, да не се разпръснете, като че не е било.

След туй, по някой път вие повтаряте нещата сами на себе си. Нали сте имали опитността, минавате покрай някой път, карат се хората, казват си ругатни, хамалски думи, вие се интересувате. Мъжът и жената се разговарят краснорчиво, вие мислите, да видите, кой е по-красноречив, мъжът или жената. След като минете, тази реч постоянно се връща в ума ви. Седнеш, той говори в тебе и тя говори в тебе. След туй не можеш да се освободиш. Някой път мине година и

той все още говори. Казва: „Чух някъде един човек“, и той продължава да говори в тебе.

Не давай ухо да слушаш всичко в света, понеже не можеш да се освободиш. Най-първо мъдрецът знае кое нещо да слуша.

В всинца ви има едно любопитство, рекох, има общи положения, понеже животът е една наука, която важи как ще живеете тук на Земята, какво ще бъде вашето състояние. И след като преминете в другия свят, там как ще живеете? Имате едно смътно понятие за физическия живот и духовния. Вие по някой път, като се молите на Бога, си Го представлявате като човек. Чудите се, как Господ сега да не влезе във вашето положение? Че най-първо, за да влезе в положението ви, вие не сте пострадали, вие не знаете какво нещо е страдание още. Ти изгубиш хиляда лева, страдание ли е? Ударят те със снежна топка, страдание ли е?

Зная един пример за онзи цар. Посещавал хората, видял едно семейство, човекът нямал риза на гърба си, жената гола, искал да им направи една услуга. И на тях дал известни средства за подобрение. Действително, като дал царят пари, мъжът направил къща, забогатял. И като забогатял, престанал да работи, станал толкоз деликатен, та се разболял един ден. И от какво се разболял? Като бил в къщи, паднала една топка от памук, ударила го по рамото. Пратил до царя, да му намери лекар, да го лекува от болестта, казва: „Падна една топка от памук, много зловещо ме удари по рамото. И сега имам такава болка.“ Гледаш, няма нищо. Памучната топка го ударила.

Казваш: „Ти не разбираш какво[263] ме стягат нервите.“ Нервни болести няма в света. Вие трябва да изучавате физиологията на нервната система. Нервната система е инсталация, през която преминават силите на живата природа. Нервите са като тръбички, вземете простата инсталация на водата. Ако водата има пясък, тогава

[263] Какво – (остар.) че.

в тия тръби може да се набере петък и най-после може тия тръби да се запушат, наслояване става на пясъка, понеже е по-тежък и най-после може да се запуши цялата инсталация. Такова наслояване става и в нервната система. Казвате: „Заболях.“ – Ще се отпушвате. Трябва да знаете закона да не допущате известни мисли и желания, да не минават през вашата нервна система, които днес ще оставят една утайка, утре ще оставят една утайка, гледаш, запуши се нервната система. Не, че нервната система заболява, запушена е. Или боли ви корема. Защо? Тия нерви на гръбначния стълб, нервите, през които минава енергията, за да иде в стомаха, са запушени. Печете се на слънцето, да се отпушат нервите. Вие седите, седите като се запуши всичко, вземете да чувствувате болка в корема. Вие сте се запушили, има недоимък на енергията. Отпушете каналите на гръбначния стълб. Тия канали не са само на физическото тяло. Има още 4 тела. Вие не знаете за другите тела. Вие не знаете най-първо какво е отношението на черния дроб, какво е отношението на стомаха. Знаете само, че е за храносмилането. Не е така. То има и други свойства. Вие знаете, че дробовете са за дишане. Не, не е само дишането. И други функции има. Знаете, че сърцето изпраща кръвта. Не е това само функцията на сърцето.

Казвате: „Като идем на онзи свят, ще научим всичко.“ Всичко сте оставили за онзи свят. Там като идете, кой ще ви учи? Те са елементарни работи, които трябва да знаете. На онзи свят други работи ще учите. Ако не ги знаете, ще ви върнат да ги учите повторно. Вие трябва да свършите, трябва да се учите. Туй, което знаеш, е хубаво, но има нещо, което не знаеш. Аз не говоря за онова, което знаете. Говоря за онова, което не знаете. Например идва някой човек при вас и ви казва: „Кажете ми нещо за Господа.“ Ще видиш, той иска да знае нещо за Господа. Той е млад. Тогава на този, младия ще му дам предметно учение. Дойде гладният, казва: „Кажи ми

нещо.“ Туй, което ще направя за младия, няма да направя [з]а гладния. Дойде болният и той ми казва: „Кажи ми нещо.“ И на него ще му покажа къде е Господ. Дойде невежият и ми казва: „Кажи ми нещо за Господа.“ Разни методи има. Какво иска гладният? На гладния ще му туриш самун и ще му кажеш: „Господ е в самуна Господ, като дойде в тебе, ще ти говори и каквото ти каже, ще Го слушаш.“

Сега да ви приведа друго. Ти искаш да обичаш някого. Искаш да знаеш Господа. Искаш да обичаш никого и след туй този, когото обичаш, искаш да му заповядваш. Този, когото обичаш, Той е Господ. Когото обичаш, от него ще се учиш. Вие, като обичате някого, юларът в джоба ще носите. След време казвате: „Ти си най-добър, за тебе съм готов всичко да направя.“ Но мисли той някоя вечер, когато е в сън, да му тури юлара. Сега трябва да знаеш. Да вземем Новото учение, ако не се освободите от тези, старите привички, най-първо от всички стари привички трябва да се освободите. Ще опитате. Ревността е стара привичка. За ревността имаме познание. От ревността не са се избавили и боговете. Ако знаеш как да се освободиш от ревността, ти си учен човек. Не да я игнорираш. Но знание ти трябва.

Та, ще ви приведа един скорошен пример. Идва една млада жена, не от сестрите, от света. Млада угледна, с правилно лице, от род дълговековен, издръжлива, търпелива, волев темперамент, каквото намисли, ще го направи. Може 10-20 години да чака, никога не оставя магарето в праха, ще го изтърси. Тя е на около 28 години. Оженила се за един вдовец – 50-60 години, оженва се за него. Той е тук в София висок чиновник. Човекът учи сега законът на любовта. Имал чиновничка някоя си при себе си, чиновничка – млада мома. Иска да се учи от нея. Една млада мома професор му става на 22 години. Той и дава автомобил, а жена му остава, не и обръща внимание, а на младата мома обръща внимание. Жена му намислила две неща: иска

да го напусне, иска да го даде под сад, той да и плаща, че направил престъпление, че обърнал внимание на младата мома. Тя предполага това, доколко е вярно? Тя, като разправя за момата, казва: „По-напред беше по-груб. Сега се отнася по-човешки, но не трябва да има работа с момата.“ Аз рекох: „Ето, младата мома е упражнила влияние, малко по-деликатен да стане.“ Но тя е недоволна. „Ще го развали“, казва.

Че какво понятие имате вие? Кой разваля света? Любовта ли разваля? Не, любовта не разваля никога. Ревността и кривото разбиране развалят. Рекох: Слушай, ти ще го дадеш под сад, ще ти вземе десет години, докато се разведеш, а след десет години, я камилата, я камиларя. Ти си дошла за съвет, пък ако ме питаш, ако беше дошла преди да се ожениш, щях да ти [кажа]: Не се жени за него, той се е женил веднъж, той няма твоите разбирания. Сега ще ти дам съвет, обратен на първия. Ти няма да го напущаш, няма да се развеждаш с него, ще го обичаш, няма да му приписваш тия престъпления, грешна е мисълта ти, ти петниш него, петниш и младата мома. Ти си намислила да се караш на момата, да я хукаш, даже да я набиеш. Не, ти ще и напишеш едно любовно писмо, ще го донесеш, на мене да го прочетеш, хубаво писмо ще напишеш на младата мома. Аз сега ще ти предскажа: след две години тази млада мома ще си намери красив млад момък, тя ще подпише паспорта на мъжа и той ще се върне при тебе.

Като ме слушате, казвате: „С такива ли работи се занимава Учителят?“ Рекох, ти трябва да се научиш да обичаш Бога. Ти искаш оная любов от мъжа ти, която няма в тебе. Ти не си обичала, ти не се готова на жертви. Аз влизам в нейното положение. И аз да бях на нейното място и в мене щеше да дойде тази ревност. Правя един превод. Трябва да се замести тази ревност, която бушува, с една светла мисъл. Най-първо ще проверите фактите, в твоя ум и в твоето сърце верни ли са тия факти. Туй, което мислим, трябва да бъде вярно.

Новият живот седи в това. Всяка мисъл, всяко чувство, трябва да бъде вярно и ние трябва да бъдем чисти. Ще дойдат много страдания и мисли от миналото. Ние не може да се избавим от миналото. Сегашният живот не е нищо друго освен сплитане от минали мисли. Цялото тяло на човека е въплотено от престъпни мисли и желания на миналото. Ти не може да се освободиш, ако не разбираш законите. Ако искаш [...] тяло, трябва да разбираш законите на сегашната мисъл. Едно заместване трябва да стане на едни мисли с други мисли, на едни желания с други желания, на едни постъпки с други постъпки. Това е наука. Има методи за това.

Та рекох, има един начин за заместване в света. Най-първо, когато ви дойде едно изпитание, каквото и да е голямо или малко, вие се попитайте, какво предназначение има. Някой път никой не може да помогне. Всяко изпитание си има свое предназначение. В дадения случай не е само за тебе. Хиляди хора едновременно са престъпили известни истини и са поставени веднага на изпит. Когато вие видите хората да дигнат своите чукове, да дялат камъните, те дялат камъните, измерват с пергел, отмерват с ръка. Ръката твори, но този работник каменар, работи да си изкара прехраната. Мислите ли, че ако във вашето сърце дошла една ревност, вие дялате камък, един материал, който може да се отдяла. Вие никога не може да се избавите от ревността, трябва да дялате по всичките правила. Като дойде господарят, ще го тури на зданието и вие, като минете, ще кажете: „Този камък аз го отдялах."

Ревността трябва да знаете, тя произтича от един факт. Ревността показва слабата страна на нашето естество. Ти ревнуваш за слабия, за силния не може да ревнуваш. Ти се боиш за детето, че може да го прегази кола, но за възрастния, който е силен, не се опасяваш. Ти се опасяваш за невежия, че може да го спира нещо, но за мъдреца – никога. Ти ревнуваш за слабия, всеки може да го [...], но за онзи

човек, който е силен, какво ще го ревнуваш. Една светска жена, след като ми говори, рекох: Един правилен цяр. Чудни са религиозните хора, страх ги е да не се опетнят, да не направят някакъв грях. „Изгнили са гредите ни. Калта не ни хваща във водата.“ Влез във водата, калта – премине. Вие излезете на сухо, всеки може да хвърли кал. Щом дойде калта, влез във водата. Щом си във водата, калта се измива. Права философия.

Тази същата философия преди 15-20 години, даже в туй време аз, като срещнех някой човек, най-първо исках, стремях се да открия хубава черта в него, не му гледах лошите черти. Ако намеря една добра черта, завържа отношение, ако не намеря, не завързвам. Щом намеря известна добра черта, завържа известни отношения. Права е тази философия. Всякога, щом намериш и една добра черта в един човек, ти вече имаш естествена допирна точка, Божествена точка, в която отношенията може да бъдат правилни.

Рекох, за да се образуват между вас известни отношения, трябва да имате тия допирни точки. Някой се усъмнил, някой казва: „Аз за братята пет пари не давам.“ Изгубил доверие, защо? За нищо и никакво. В никого не вярвал. Ти не си светец. Ако вас поставят на изпит, не само на някой малък изпит, но голям изпит и в жертва, и в знание, и в сила, и в търпение, и в любов. Аз съм срещал светски хора, срещал съм и тук хора в братството, които ми харесват, да има човек пълно доверие. Рекох, нашите отношения спрямо Бога, това е важното. В нас едновременно живеят две съзнания. Едното съзнание, то сме ние, чувствуваме постоянно промените. Другото е Божественото съзнание, с него имаме отношение спрямо всичко. Когато туй Божественото съзнание е пробудено, или когато то функционира, ние с всички хора сме в прави отношения и тогава не може да произлизат спорове. Съгласие има и разбиране. Щом у едного функционира Божественото съзнание, спорт е изключен. В

човешкото има спорове. В човешкото всякога ще има спорове, понеже съзнанието има интереси. Право е, в човешкия живот не трябва да се нарушават интересите. Ако ти искаш да имаш доброто мнение на когото и да е човек, ти трябва да бъдеш внимателен и в думите, и в обходата, във всичко трябва да бъдеш внимателен.

Не само външно, привидно, трябва да бъдеш внимателен, трябва да се пазиш какво ще му говориш. Ако те попита: „Кажи ми нещо за моя характер.“ Ти не си давай мнението, защо ще му даваш мнението си? Кажи: „Не може да дам никакво мнение.“ Щом дадеш мнението си, веднага в него ще настане едно горчиво чувство. Кажи: „Не може да си дам мнението, в тази област съм невежа.“ Вие се събирате и по човешки започвате да си давате мнението: „Да ти кажа, какво мисля аз за тебе. Аз мисля за тебе...“ Погледнеш, едната сестра мине – разсърдила се. Пък после ще идат при Бога да се молят. Нам нищо Божествено, то е човешки долапи[264]. Или пък хване сърцето, уж че сърцето я боли – човешки долапи. В любовта няма никакви долапи, няма никаква болка на сърцето. Щом те боли сърцето, тази любов не е Божествена. Щом коремът те боли, тази любов не е Божествена. „Толкоз го обичам, че не може да дишам.“ – Ти като обичаш, дробовете ще станат по-широки.

Сега говоря на онези от вас, които искат да бъдат ученици. Аз бих ви казал, бих ви дал известни мерки, но не искам, да ви ги дам. По кои начини човек може да се освободи? Дошла ти една мисъл, гледаш един човек пипа главата си, има той причина, дето пипа главата си. Той човекът има мъчнотии. Той свие ръцете, намръщи се, изправи се, мръдне с ръката, казва: „Дайте ми да ям.“ Щом не можеш да разрешиш правилно една задача и е близо да се разгневиш, иди, че се наяж. Наяж се, преди да се разгневиш, да не те намери гневът на празен стомах. Преди да се разгневиш, иди, че се наяж хубаво, като

[264] Долап – измама.

дойде гневът, стомахът да работи, да мели храната. Един два пъти като направиш така, гневът си отива. Всякога, когато искаш да се разгневиш, представи си най-хубавото ядене, което обичате, веднага гневът ще изчезне. Някой, след като се разгневи, казва: „Не мога да ям.“ – Не яж. Волята Божия е да бъде с Божественото слово. със словесното мляко човек трябва да се храни сега.

Рекох, тялото е предметно учение, от което човек трябва да започне. Другояче, вън от тялото, вие не знаете какво сте. Вие говорите за душата, за ума, за сърцето, те са неща далечни. Какво представлява човек вън от тялото? Например когато ти туриш ръката си над сърцето, ти трябва да направиш едно движение, не да държиш ръката. Казва: „Тури ръката, заради болестта.“ Тази болест може да се вземе и да мине в неговата ръка. Този човек след като държи ръката на болното място, ако иска да се избави, трябва да иде да измие ръцете си с гореща вода, за да се освободи. Понеже вече в природата има едно течение вътре.

Рекох, когато се образува такова едно общество, за да живеят хората в един здрав дух, трябва да хранят добри чувства и добри мисли едни към други, понеже другояче стават проводници на природата. Има кал в природата и стават проводници на тази кал. Има един пояс, който опасва Земята и може човек без да знае да стане проводник на тази психическа кал. Една материя има, от която много малка доза може да влезе, както една малка доза, като влезе в тялото, може да те зарази. Тази, живата материя може да ти причини хиляди страдания. Първото нещо, всички трябва да бъдете много внимателни. Има един начин да се запазите от тази кал. Дръж мисълта за Бога в ума си. Дошъл си на Земята не да слугуваш на себе си, ти си дошъл да слугуваш на Бога. След като научиш в даден момент да слугуваш на Бога, не да разрешиш след хиляди години как да слугуваш на Бога, но в даден момент как трябва да слугуваш на Бога. Щом разрешиш

този въпрос, вторият въпрос, който иде моментално, то е отношението към себе си.

Туй Божественото, след като знаеш как да го направиш, туй, което остава след като сме го използували, как да го употребим за своите ближни. Сега ближните в дадения случай не представляват туй, което ние виждаме. Ближен в даден случай може да е един ангел, който е скрит, който те изпитва, този ангел може да се представи, че има нужда, че е болен, че е гол, като го питаш, той ... Този ангел може да вземе формата на една млада мома и ти като пипнеш, той вижда докъде си дошъл и доколко си разбрал Божествената любов. Като пипнеш кокошката, казваш: „Ядва се, мазничка, хубава е." Ти си дошъл до отношението на един вълк, още не си овца. Един вълк си. Така аз ти казвам, според този закон тебе те очаква куршум. Рекох, твоята кожа ще бъде одрана, ще бъдеш кожух на някой богат човек. Ще кажат: „Това е един знаменит вълк, който ял овце, да знае как се ядат овце." Нам в ума ви да внеса страх. Страхът е чувство поставено на стража от големите опасности, с които сме заобиколени. Страхът е страж от големите опасности, да ни предпази от големите опасности, в които по незнание някой път може да изпаднем.

Така като говоря във вас може да остане една мисъл: „Нима досега нищо не знаем, не сме добри?" Аз не искам да разглеждам вашата минала доброта. За мен е важно днес отношенията какви ще бъдат, какви ще бъдат моите отношения към Бога. Онова, което Бог ми дал, как ще го разпределя. Туй чувствувам. Мислите, които изпращам по целия свят, те ще бъдат един капитал. Днешното разположение от изгрява до залеза на Слънцето, то ще определи една епоха в моя живот, те ще бъдат граница на моя живот.

Рекох, ще се пазите от завършените процеси. Вашето тяло още не е завършено, то не е завършен процес. Засега се строи във вас друго едно тяло, което е в един незавършен процес. Въпросът е за

онова тяло, което се гради, което ще определи вашето бъдеще. Цялото ваше бъдеще ще зависи от това тяло. Апостол Павел казва: Ако се разруши нашата земя, къщата, имам дом неръкотворен. Имаме едно тяло, което сега се гради. Та не ставайте причина за временните неща да осакатявате туй ваше духовно тяло. Искаш да се разгневиш. Не, няма да се гневиш. Считай, гневът е злорадство.

Тук преди няколко деня дойде, един млад брат. Дойде, говорих му, той ми разправя: „Оцапах се, не се харесвам." Рекох, слушай, един морал: къде е падането на един мъж и на една жена? Не, че един мъж може да целуне една жена или една жена може да целуне един мъж, грехът не е там. Но когато тръгнеш да подражаваш на паднала жена, ти оставяш известни разумни навици, правила и започваш да подражаваш на нея, там е грехът. Не, че ти си я прегърнал, ти я лекуваш, не че си ѝ дал дреха или си и дал да яде, но като научиш ония неща, които тя върши, то е грехът. Ти ще се увлечеш да направиш удоволствие, ще пиянствуваш, там е грехът.

Нам ни е страх от това, от което не трябва да ни е страх, а не се страхуваме от онова, от което трябва да се страхуваме. Че сме излъгали веднаж, какво има. По възможност нито веднъж. Никаква лъжа. Може ли? То е друг въпрос. Принципът е: никаква лъжа. Небето не търпи никаква лъжа, в ада търпят. Там ги продават, има пазар за лъжите, но в Небето абсолютно няма никакъв пазар. Не само това, но за една лъжа, за най-малката лъжа, ти ще си създадеш цяло нещастие за себе си. В дадения случай съзнанието трябва да бъде много вярно. Всякога да коригира нещата. Човек има едно чувство на преувеличаване. Сега грехът не е в преувеличаването, че си го преувеличил, грехът е в онова чувство, което искаш да използуваш. Ти казваш: „Знаеш колко е богат баща ми?" Баща ти има сто – двеста хиляди лева, казваш: „Богат е баща ми. с милиони разполага." Не говори така. Ти искаш да си дадеш важност, искаш да направиш баща

си богат, за да дадат цена на тебе. Не, кажи: „Баща ми има около двеста, триста хиляди, богат, но милиони няма.“ Рекох, сега той разполага с онова, което знае.

И в школата има известни методи за работа. Казват: „Да се помолим.“ Има еднообразни молитви. „Господи, прости ми прегрешенията, прости ми, прости ми.“ Какво да прости Господ? – „Прости прегрешенията.“ – Кои? – Господи, прости ми малката лъжа, която казах. Казах една много малка лъжа. Кажи ми, научи ме, туй малкото петно да очистя. Вие имате някъде едно малко петно, ще търсите да купите такава течност, че да се премахне. В духовния път като сте тръгнали, има петна по вашите дрехи. Вчера образувах цяло едно леке на копринената си дреха. Аз да ви кажа как. Турих череши, понатиснах, намокрих джоба, изсъхна. По едно невнимание, като турих черешата, трябваше да пазя. Рекох, че съм невнимателен, понатиснах черешата, направи се петното. Казвам на себе си: „Трябва да бъда внимателен.“ Казвате: „То става така.“ Става разбира се, но не трябва да става. Сега, като стана, трябва да намеря некоя сестра да го опере. Моето правило е: Когато аз направя една погрешка, сам да я изправя. Когато друг ще направи, рекох, ти ще го изпереш.

Има един начин за самовъзпитание. Трябва да бъдете готови. Защото много пъти може да се дадат известни правила, вие считате, че не са за вас. Прави сте. Например една сестра на 45 години да ѝ дам подарък една кукла. Подаря и за Велик ден една кукла. Питам: кой е умен? Или тя е глупава, или аз съм умен. Тази сестра ще погледне, ще каже: „Този брат подиграва ли се?“ Какво трябва да и дам за Велик ден на тази сестра? Тя обича да чете, ще и дам една хубава книга, поетическа или философска, хубаво подвързана. Или отивам при една сестра да и дам подарък, тя има скъсани чепици, може да и изпратя, без да знае, едни хубави обуща, или една хубава дреха. Тя не се нуждае от кукли. Тя даже не се нуждае, даже от пудра. Тази сестра

никога не се е пудрила. Сега вземете, светът е пълен с пудри. Мисли – пудри. То не е на физическото поле. Ти седиш, имаш известен късмет, искаш да бъдеш силен. Трябва да работиш. Има известни начини, по които може да бъдеш силен.

Сега по някой път виждам някой хора, колко са търпеливи, които са минали по известни изпити, да може едновременно да контролираш. Нетърпението иде от чувствата, не от неговия ум. Ако чувствата си не може да прецениш, задължен си от своите чувства. След туй, може да изгубиш своето равновесие. Чувствата имат едно естество да преминават. Те като влязат, туй, което в тебе е кораво, устойчиво, те го намокрят. Ти няма да изгубиш всичката си сила. Виждал съм майки да казват:, Да имам деца, строга ще бъда към това дете." Но този баща и майка, като родят деца, омекнат. Строг бъди спрямо себе си, не груб. Строг бъди към детето. Не го извинявай, по-добре нахрани го. Гледай всякога туй дете да яде.

Направиш една погрешка, не се самоосъждай, но поправи погрешката. Станеш сутрин, погледнеш се в огледалото, виждаш устата черни, не са червени. Червенина трябва да има. Посинели устата. Погледнеш окото – жълто. Жълтото не е място на окото. Бялото на окото трябва да бъде бяло. Окото трябва да бъде светло. Трябва да помислиш по кой начин трябва да поправиш тази жълтина. Трябва да поправиш, жълтината на друго място трябва да слезе. Тя трябва да слезе в черния дроб. Ако по някой път жълтината остане по лицето, трябва да бъде като Слънцето златисто, както когато залезе Слънцето да има един трепет. Като гледаш лицето, не да бъде [...][265]. Като гледаш лицето, да има един свещен трепет. Здравото лице е туй, което взема участие във всички чувства и мисли. Един свещен трепет има на лицето. То е красивото лице. Лицето, в което стават най-бързи движения, има частици, тебе ти е приятно да гледаш това лице. Не

[265] Оставено място за 2 – 3 думи.

свиване на лицето, те са конвулсии, но един трепет на всички клетки, едно трептение има в лицето. Трябва да гледате един светия, когато той е вглъбен в онази мисъл на онези съвършени същества, които държи пред себе си, съвършени по красота, по ум, по сърце. В него има желание той да бъде като тях. Тогава ще забележиш този свещен трепет. Той за окръжаващата среда не мисли.

Ние мислим за Бога, но същевременно светът много ни влияе. Идеш някъде, някой има по-хубава къща от твоята, веднага ти влияе. Ти си художник, някой нарисувал по-хубава картина, влияе ти. Идеш при някой снажен, ти си слаб, хилав, казваш: „Защо да не съм като него?" Да не те смущава това, той или ти, все едно. Ти може да бъдеш първото стъпало или горното. Казваш: „Аз искам да бъда на горното стъпало." Кой ще бъде на средното стъпало? Тогава, ако има само горно стъпало, няма да има връзка. Ако има само горно стъпало, как аз ще се кача горе? Трябва да има едно стъпало, после – второ, трето, четвърто, за всеки един от вас трябва да има по едно стъпало.

Сега мисълта, която трябва да остане, или мисълта, с която трябва да се занимаете. В вас трябва да съществува идеята, че трябва да бъдете добри, но непрекъснато добри. Трябва да обичате и любовта ви да бъде непрекъсната. Или да бъдете в общение с любовта на всички хора. Като един човек, който минава през града и гледа всичките витрини или в някое изложение. Вечерно време наблюдавате, очите минават от една звезда, втора, трета или минавате през планинско място, винаги тази красота, физическа ви занимава. Ако така не мислите, обикновената мисъл страшно разрушава.

Срещнете да кажем една грозна мисъл, или едно грозно чувство. Туй грозно чувство трябва да знаеш как да се справиш с него. Или, ако ви кажа в преносен смисъл. Вие ставате сутрин неразположен. Ако сте ясновидец, ще видите преди три – четири прераждания вие сте имали баба или дядо сприхави, или чичовци, или вуйчовци.

Сутрин, като станеш, влиза една мисъл, едно неразположение. Дойде баба ти или друг някой, те се намират в лошо положение, ти не може да си намериш място. Ти, като не разбираш тия неща, стане ти мъчно. Ти ще отвориш Библията, ще кажеш на дядо си, той да слуша и ще четеш. Туй неразположение, което имаш, тури го вътре, то е живо. То не си ти. Ти го тури вън от себе си. Аз да ти кажа защо не си разположен. Тебе ти липсва едно, липсва ти любов. Казваш: „Това съм аз.“ Ти не си това. Онзи, който ме удари, аз чувствувам болката. Тази болка не е моя, тя дойде отвън. Този човек имаше лоши чувства. Като нанесе удара, дойде лошото чувство. Трябва да зная законите, да извадя това лошо чувство. Ако не зная да извадя лошото чувство, раните ми ще останат; ако зная да го извадя, раните ми ще оздравят. И сам може да се удариш. Вие дялате и зависи някой път ударът на този нож, ако мисълта била лоша, човек може сам да се отрови.

Казвам ви, че вашето духовно тяло е изложено на известни промени и вие сами може да си напакостите. Някой път седиш някъде, искаш да си направиш пакост, искаш да се хвърлиш от някъде, искаш да свършиш със себе си. Защото не си ти в дадения случай. То е нещо чуждо, като нещо, което те побутва. Ти ще го викаш, ще кажеш, ти ще имаш крила, ще го вземеш на гърба си. Казва да се хвърлиш долу, ще се хвърлиш от канарата, но ще имаш парашут. Като ти каже: „Хвърли се“, ти ще купиш парашут, ще се хвърлиш отгоре да се самоубиеш. Ще се хвърлиш, ще слизаш веднъж – дваж, да имаш ясна представа какво нещо е слизане.

Кой сега не се нуждае от сила. Всички вие се намирате в епохата на безсилието. Чакате работите да се оправят отвън. Тъй не може. Сила трябва да имаме. Известни работи, които трябва да се извършат, кой ще ги извърши? Една работа, за която аз ви говоря, ще се свърши лесно. Не сте пратени на Земята да обърнете света. Не, вие сте пратени да похлопате само на една врата, на един брат, който обеща

да ходи на екскурзия. Ще му кажете: „Времето дойде да идеш на екскурзия.“ Вие трябва само да го събудите. Ще му кажеш: „Ти трябва да се събудиш, време е да тръгнеш.“ Няма да му разправяш да вярва в Бога. Ти ще оставиш това настрана, но само ще му кажеш: „Стани, дошло е времето.“ Ти няма да го учиш, как да се облече, той ще се облече, ще тури раницата, ще тръгнете, ще се разговаряте за съвсем други работи.

Но туй иде в стълкновение с нуждите ви. То е от миналото. Ще се учите как да се справяте. Десет души кредитори, те са сприхави хора, тиречеш да се помолиш, казва: „Ти знаеш какъв изедник, безчестник си.“ Най-после ти си силен, иде ти да го мушнеш, да го удариш по носа с един юмрук, да кажеш: „Ти трябва малко да търпиш.“ Ще му кажеш, както на онзи американец, като го заобиколили кредиторите, казва: „Ще потърпите малко, ще бъдете тъй добри да почакате, имам всичкото добро желание да си платя, дайте ми време, ако ме стеснявате, ако ме затворят, никой нищо няма да вземе. Аз съм способен човек, ще мога да си удържа думата.“ Рекох, тия кредитори, като дойдат, ще имате меки ръце.

Сега може да ви дам много методи, но не всички методи са ефикасни. В даден случай един метод е ефикасен, друг не е ефикасен. По някой път методите не са ефикасни. Разправяше ми един, който се занимавал с окултизъм, иде една мечка в гората, женска с две мечета. Той и внушава да се отбие мечката, тя върви, не се отбива, но той решава да се отбие. Намира едно дърво, качва се горе на дървото, да мине мечката. Рекох, право си направил. Той иска да упражни мисълта как се влияе на мечката. Ще се качиш горе на дървото. Ще държиш диханието си, докато мине мечката, като мине, ще кажеш: „Не внуших на мечката да се върне от пътя, внуших на себе си да се кача на дървото.“ Ако не може да внушиш на мечката да се върне от пътя, внуши на себе си да се качиш на дървото. Две неща може да

направя. Щом не може да разреша въпроса по един начин, разшавам го по друг. Ако може да внушиш на мечката да се отбие, хубаво е, ако не може да и внушиш, може да внушиш на себе си да се качиш на дървото.

Сега по някой път вие се смущавате, че мечката не се връща от пътя. Аз слушам да казвате: „Аз тръгнах по този път, но мъчнотии има по пътя.“ Мечката нека мине, по пътя е, нека минат мъчнотиите със своите мечета. Те докато минат, ние ще се качим на дървото, като заминат, ние ще слезем. Казва: „Много си страхлив.“ Това не е страх, това е уважение и почитание към мечката, да не изплашили» мечетата и. Отгоре ти ще наблюдаваш работиш. Та онова, което вие имате, ако се пренесете в един свят на съвършени същества да гледат на вас, питам тогава: в какво положение ще се намерите? Вие искате някой път да идете в Небето. В Небето ако идеш, ще има такъв преглед, такова претърсване, няма да остане частица в тебе да не се претърси, да не би под най-малката гънка да има скрити нечистотии. И вие мислите, че при Бога ще идете преди да престанете по земному. Не е тази работа такава. То е като тези, които искат да вземат титлата – докторат. На дванадесет души професори трябва да отговаря, да защити своята теза, въпрос след въпрос, спиране, доказване, та го скъсат, та веднъж – дваж, най-после, когато устои на всичко, дадат му титлата доктор. Сега вие не мислете, че ще вземете докторат така лесно. Преведено, казва се: ще влезете в небето за докторат. Всичко може да дадете, може да имате позволение, след като издържите, тогава минавате. Под думата докторат се разбира, че вече си минал известни състояния.

Вие се занимавате със самообладанието на вашите мисли и на вашите желания. Аз намирам самообладанието на мислите и на чувствата за мъчно нещо, много трудно е. Но с тази трудност не се обезсърчавайте. Защото с вас заедно има други, които ще ви помагат.

Онова, което вие не можете да направите, те ще го направят. Щом не можете нещо да го направите, оставете на по-разумните, те да го оправят. Каквото решение дадат, вие вървете по техния съвет.

Има един начин. Казвате: „Духът да говори.“ То е особено. Пазете се, защото не всичко, което хрумне в ума, Духът говори. Не мислете, че когато една плоча се върти и говори, Духът говори. Това е плочата само, когато вие дойдете в личното. Най-първо във вас трябва да дойде Духът, той предшествува любовта. Абсолютно никакво съмнение, никакво подозрение, никаква ревност, никаква злоба. Човек да се намери в тихо положение, да е разположен, да има разположение към всичките хора, готов е да направи услуга към когото и да е. След туй чуе един тих глас, ще каже: „Иди по този път.“ Няма да питаш: „Ще стигна ли или не? Мъчнотии ще има ли по пътя?“ И това не питай. Ще каже: „Тръгни по този път.“ Ще минеш по пътя, не питай ще имаш ли мъчнотии или не. Щом каже Духът, ще минеш пътя. Ще имаш мъчнотии, тъй на косъм ще бъдеш, но Той ще ти покаже, че си силен, Той ще те прекара през всичките мъчнотии, ще минеш през огън, без да падне нито косъм от главата. Ще има мъчнотии. Ще идеш като тримата младежи, които минаха през огъня, през пещта. Когато Духът е в тебе, и в пещта да си, ти си в безопасност; когато Духът го няма, ти и вън от пещта да си, има опасност.

Първото нещо, направете връзка, да имате туй присъствие на новото влияние, не да се колебаете. Казва: „Аз се разколебах.“ Как се разколеба? Ти си се разколебал за едно парче хляб или за едно парче земя. Ако искаш земя, Господ има много. Помисли, Той ще ти даде една земя като Месечината, да се разхождаш. Същевременно ще ти даде един палат от сто стаи, ама никой няма да има, само ти ще се разхождаш. Ако искаш дрехи, ще ти даде най-хубавите дрехи, но никой няма да те гледа. Ти само ще ги гледаш и ще казваш: „Да има

някой около мене." Тогава ще мязате на онзи български свещеник, на 80 години казва: „Колко съжалявам, че моята попадия умря преди 30 години, когато бяхме бедни, сега имам, да си поживея." Рекох, твоята попадия е по-добре на онзи свят, отколкото при тебе. Хубаво, тази мисъл е в неговия ум, но щастието не седи в нещо външно. Щастието седи само в туй, което имаш. Едно същество, което може да обичаш безкористно, без никаква задна мисъл. Каквото и да му направиш, зад твоята мисъл и твоето чувство няма корист. Той усеща една радост, че услужва. В тебе има едно същество, което те обича, което може да ти направи нещо. Това е истината. В всинца ви трябва да се зароди тази любов. Казвате: „Има ли я?" Има я, разбира се, навсякъде я има.

Гледайте всичко онова, което правите, не да го знае светът. Казвате: „Да го оценява." Не да го оценява. Не се изисква това оценяване. Това, което вършим, Невидимият свят на съвършените или Бог, Който е в света, Той да е доволен. Като погледнете, да почувствувате, че онова, което сте направили, да сте доволни. Направи по-хубаво нещо, да чувствуваш Божията обич. По някой път може да чувствам обичта на Бога, че съм нарушил.

Сега какво искате? Сега аз зная, младите искат да не остаряват, старите искат да се подмладят, сиромасите искат да станат богати, невежите искат да станат учени, слабите искат да станат силни. Хубаво е всичко туй, но всичко това се добива. Само един е пътят, по който може да се добие. Изворът е един, пътят е един, целта е една. Ако тази Божествена любов, ако твоята любов не може да извира, тази любов не е правилна. Любов е само онази, от която животът извира постоянно. Тогава не мисли, че животът е нещастие. Казват в Индия: „Животът е пълен със страдания." Животът не е пълен. После казват: „Да преживеем живота." Няма какво да се преживява. Той не се нуждае от преживяване. Животът е нещо непреривно, единственото нещо красиво, хубаво, което може да схващате, то е животът. Казвате:

„Животът е страдание.“ Това, което ние страдаме, то не е живот. Мъчения са те в живота, но това не е животът. Животът е нещо велико. Казва: „Това е живот вечен да позная Бога.“ Значи да Го обичаш и да си едно с Него, това е живот вечен. По-хубаво нещо няма.

Тогава богатството ще дойде, добродетелта ще дойде, всичките други дарби ще дойдат, каквото човек иска, ще дойде. Сега не считайте, че това е невъзможно. Невъзможните неща за пет години, са възможни за десет години; невъзможните за десет години, са възможни за двадесет, тридесет, петдесет, сто, сто и двадесет, след хиляда години да не отиваме. До сто и двадесет години вие може да постигнете много работи. Вие ще кажете така: „Считай, че ще живееш 120 години.“ Може да не живееш, но всякога имай в ума си, имайте 120 години, понеже е цял кръг. Не туряйте в ума си идеята: че аз това не мога. Считай, че може да станеш учен. Нищо не значи, че няма да станеш. Дръж мисълта, че може да станеш учен, то е незавършен процес. Може да станеш, учен, то е непрекъснато, може да станеш умен, може да бъдеш добър, може да обичаш. „Да се обичаме“ е завършен процес.

„Може да се обичаме“ е незавършен процес.

Сега, например ситият човек е доволен. Гладният се нуждае от храна. Рекох, трябва да се даде. Мнозина сте на прав път, но често изпъкват вашите минали привички, с тях вие не може да се справите. Трябва да се справим с миналото. Писанието казва, че миналото трябва да се заглади. Ако миналото не се заглади, да остане само доброто в нас, тогава постиженията на Земята ще бъдат от завършените постижения. Ще се насърчаваме, ще се обезсърчаваме, ще падаме, ще ставаме, ще боледуваме, ще оздравяваме. Щом дойдем до онова пълното разбиране. По този начин всички трябва да се подготвим за идването на Духа. Някой мислят, че Духът изведнъж иде в човек. Духът приижда и се усилва и най-после, докато

Божественият Дух ще те заведе в света, дето живеят духовете, дето съзнанието е будно. Духът е едно същество, на което всякога може да разчиташ. Духът е същество, което никога няма да те излъже, никога няма да злоупотреби с тебе. Кой каквото е намислил, ще го свърши докрай, то е Духът. Писанието казва: „Ще изпратя своя Дух, и Господ ще ви научи на всички пътища, които Бог е заложил никога." Апостол Павел казва, че Духът е вътре в нас, който ни учи на всичко. Ако той не ви учи отвътре, работите остават незавършени. Има една работа, която не може да се завърши в човека.

Тайна молитва

42 лекция на Общия Окултен Клас, държана на 5. VII. 1933 година сряда, 6 часа сутринта Изгрев.

КРАСИВИ ЛИНИИ В ПРИРОДАТА

(Слънцето грее.)

Добрата молитва

„Грее Слънцето“

Ще прочета 4-та глава от I-во Послание към Коринтяните от началото до 19 стих.

„Всичко в живота е постижимо“

За да бъде човек учен в този смисъл е едно благо. Той трябва да се освободи от всички ония философски заблуждения на миналото. Има неестествени опитности. Има опитности, които са останали от неразумните деца. Има опитности, които са останали от неразумните мъже или от неразумните стари хора. Туй го наричат: старите истини. Старите истини на глупавите деца. Старите истини на възмъжалите хора, които не знаят как да живеят и старите истини на старите, които са оглупели. Това го наричат все истини. То е една страна, на която човек трябва да се спре, да разбира. Той се явил на Земята. Че не е снесено яйцето да се търкаля по земята, да се търкаля като камък. Турците казват: „Камък, който се търкаля, основа не става.“ Никъде не може да го туриш. И понеже ние от сегашното положение, в което се намираме, вземаме мярка, мислим, че сега както живеем, то е идеално. – Не е. То е фаза на живот. Идеалният живот е в Бога. Някой ще попита: „Къде е Бог?“ Не чопли този въпрос. Който изгуби баща си и майка си, пита къде е баща му и майка му. Който не е изгубил, той никога не пита. Той знае всеки момент къде е баща му. А който го изгуби, все го търси. Казва: „Знаеш ли къде е баща ми? Знаеш ли къде е брат ми?“ Сегашните хора са изгубили

своите ближни. И даже като срещнеш някой, погледне те и казва: „Не е той.“ Търси баща си и майка си. Едва в света ще намери един брат, а пък за другите казва: „Тези не ги познавам.“

Сега в разбирането има една хубава страна. Някой път в човека има една такава естествена амбиция, подтик има. Подтик е да се развива човек, да развива онова, което е вложено в него, не каквото са придобили хората. Ние трябва да се радваме на онова, което другите придобиват, и на онова, което ние можем да придобием. А онова, което е вложено от Великата природа в нас, туй трябва да развиваме.

Та рекох, у човека има неща, които са останали недоразвити. Не са проявени. Туй, неразвитото, то трябва да излзе, то е Божественото. Когато то се развие, тогава работите вземат съвсем друга форма. Вземете онова малкото дете, което майката носи и не знае в 3-4 месеца, първата, втората, трета година плаче това дете. Като стъпи, веднага се проявява една музикална дарба. Туй дете, което плака, започва да свири и всички започват да се възхищават. Започва да се разкрива един талант. Сега някой от вас може още да плачете. Против това нямам нищо. Когато майка ви ви носи, може да плачете, пък когато майка ви ви тури в коритото, пак можете да плачете. Хубаво нещо е плачът. Плачът в природата показва, той е първата жертва, на която детето се учи, да даде нещо от себе си. Чрез плача да се научиш да жертвуваш. Като не даваш, поне от твоите сълзи да капнат на земята и ти нещо си направил. Защо плачете? – Учите се да жертвувате. Може да се направи известна аналогия.

Вие ще кажете: „Това вярно ли е? Тази аналогия вярна ли е?“ в природата съществуват известни хармонични линии. Животът върви по известни определени линии. Когато се отстраним от тези линии, идват всичките страдания, беднотия. Кръщаваме ги с всичките имена. Казвате: „Какво трябва да се прави?“ Ще премахнете дисхармоничните линии, които сте турили. Писанието казва:

Напуснете ли своето нещастие и тръгнете ли в Божия път, това са линиите, които Бог турил, които ангелите са турили, когато вселената била построена. Светлината върви по тия линии, топлината върви по тия линии. Всичките добри чувства, всичките хубави мисли вървят по тия линии. Всяко хармонично движение върви по тия линии. Когато вървиш по тази линия, усещаш радост и веселие, ти си млад. Щом изгубиш тази линия на движение, веднага ще дойде изкушението. Ръка те боли, глава те боли. Казваш: „Какво ми стана, урочасах. Условията не са добри. Баща ми е лош, майка ми е лоша, такава галиматия[266].““ Търсиш причината. Като дойдете до стрелочника, кажете му: „Дайте ми правата линия на Царството Божие.“ Казваш: „Дай ми линията за света.“ Той ти отвори линията на света. Ти вървиш по линията на света и търсиш Царството Божие. Кажи на стрелочника: „Дай ми линията на Царството Божие.“

Вие като отидете, не знаете как да говорите. Онзи българин, който работил в Румъния, казва: „Хей, домнуле[267].“ Ще говорите на румънски. Ако говориш на български, той не разбира. Казва: „Не разбираш ли румънски?“ Та ние говорим по своему. Ние трябва да напуснем нашия език и да научим езика на природата. Спасението е там. Докато не научим този език на живата природа, щастието не може да дойде. Може някой да разправя, че е царски син, но основната линия, това са красивите линии в природата. Сегашните техници, инженери познават тия линии. Когато се построи един мост, ако турят тия хармонични линии, тогава товарът се разпределя по всичките части на този мост, не се строшава, той е устойчив, каквато и тежест да мине върху него, се разпределя равномерно, по всичките пресичания на линиите. Когато тия линии са хармонично поставени, тогава стават много важни работи.

---

[266] Галиматия – (разг. от гр.) – безсмислица, бъркотия, безпорядък.
[267] Домнуле – господине, почтително обръщение на румънски.

И вие имате сега мостове във вас. Вашите мостове здрави ли са? Вие искате да живеете един идеален живот, знаете ли какво нещо е идеалния живот? Вие искате да ви обичат хората. Но то е второстепенно. Най-първо се научете на изкуството вие да обичате. Най-първо се научете на изкуството, когато Бог ви обича, оценявайте Неговата Любов. Да възприемем Божията Любов и да я оценяваме, да я различаваме, някой път ние не можем да различим Божията Любов. Божията Любов се отличава по това, че носи живот. Когато възприемеш първия лъч, Божествените лъчи всякога носят същото. Никакво страдание няма. Щом като Божественото тече в човека, човек е мощен. Щом престане Божественото и дойде нещастието, веднага се изменя твоето същество. Щом се изменя твоето същество трябва да знаеш, че не са хубавите, красиви линии.

Сега по някой път ние хората се спираме и казваме: „Аз принадлежа към еди-кой си народ." Не говорете така. В света съществува един народ на красивите линии. Той е Божествения народ, избрания народ. Всички тия линии, които са членове на този народ, техните лица се отличават. Нали сте гледали някой път как някой става кисел, недоволен. Недоволството какво е? Само бедният може да бъде недоволен. Богатият всякога е доволен. Тогава аз вземам думата „богат" и „сиромах". Под думата „богат" разбирам човек богат с добродетели, с мисли, с постъпки; богат с разбиране в мъдрост и знание. Сиромах, разбирам от престъпления. Всички трябва да бъдем такива сиромаси. Голяма сиромашия. Казвате: „Аз не искам да бъда такъв сиромах." Сиромах от добродетели не го желая, сиромах от престъпления. Трябва да бъдеш един беден човек, да не знаеш какво нещо е престъпление. Вие тогава казвате: „Защо станахме сиромаси?" – Защото забогатяхте в престъпления. Казват: „Какво трябва да правим, за да станем богати?" – Станете сиромаси в престъпления и непременно богати ще станете. Всеки може да стане богат в

материално отношение, ама ще станеш първо сиромах в престъпления.

Трябва сега едно разбиране, което може да се приложи. Сега във вас има известни стари навици. Вие не може да се примирите. Казвате: „Аз съм вече на 40 години.“ Какво означават 40-те години. Вземете 7, 14, 21, 28. Каква е разликата между 2 по 7 равно на 14; 3 по 7 равно на 21; 4 по 7 равно на 28? Сега следующето число какво ще бъде? – 35, 42, 49. Някой път щастието, ти искаш да дойде във вас без никакъв труд. Човек трябва да знае да мисли, да разбира. Числата имат отношение към физическия свят. Ако вие не разбирате простатата аритметика, ако вие не разбирате алгебра и математика, тогава вашият живот не може да бъде уреден. На физическото поле вие трябва да бъдете един добър математик. В духовния свят трябва да бъдете един отличен музикант. Две неща човек трябва да има. Ще кажете: „А, в Божествения?“ За да бъдеш музикант не е лесна работа. Най-първо у тебе трябва да има един тон, после трябва да знаеш какво нещо е време. Трябва да знаеш какво нещо е пространство. Трябва да имаш отлична памет, да помниш всичко от създанието на мира, какво е станало.

Казваш: „Може ли да бъде това?“ – Може. Има хора, които помнят от създанието на мира. Помни човека, че е бил в рая. Ще намери Адама в рая. Казва: „Бях в рая, изпъдиха ме.“ Вас ако попита къде сте били, откъде започва вашата история? Адам ще каже: „От рая започва моята история.“ И Адама има нещо, което не знае. Той не знае как Господ го е мачкал. Казва: „Това, как ме мачкал Господ, не го помня.“ И Ева ако попитате, когато я направиха от Адама, ще каже: „Не зная. Че и аз не зная нещо.“ Че Господ живее в рая и че я направил, не знае. Ева знае едно нещо. Казва: „Аз помня онова дърво, от което ядох. Помня онзи, който ме изкуси за пръв път. За любовта ми говори.“ Първото нещастие в любовта беше на Ева. Вярваше на

всичките хора. Казва: „Този човек като говори, говори истината.“ Тя му повярва и яде. Рекох, първото разочарование на Ева беше като повярва на онзи и направи това, което и каза. Тя се разочарова и казва: „Не си струва човек да вярва, кой каквото е казал.“ Господ казва едно нещо – не, не той иска да коригира. Казва и Той иска вас да изпита. Те са неща на миналото. Вие не знаете каква е алегорията. Вие не знаете каква е била обстановката. Вие не знаете какво е било туй дърво, вие не знаете каква е била тази змия. Само си представяте какво е било. Това са символи, но има една реалност.

Питам: когато един съвременен писател описва ония чувства, които се събуждат в душата на младия момък и ония чувства, които се събуждат в душата на младата мома, той ги изнася, как ги знае? Вярно ли е или не? По какво познавате любовта? Казвате: „Еди коя си мома се е влюбила.“ По какво я познавате? Няма никакво влюбване. Ако момата се е влюбила, като пипна пулса ѝ, има едно малко повишение на пулса. Един градус има повече, тя имала 36 – 37 градуса, а сега има 37-38. Всяка болест в света е любов. Все от любов боледуват хората. Всичките болести в света се дължат на любовни чувства. Влюбил се човекът, повишила се температурата. Влюбил се някой в някое ядене, някоя майонеза или печена кокошка или печено прасе. Яде, и гледаш на другия ден температурата се е повишила. Любовни работи. Това е пак влюбване. Но туй повишение на температурата, то върви по известни правилни линии. Мнозина от вас се плашите, когато се повиши температурата. Повишението на температурата не трябва да ви плаши, когато спада температурата е по-лошо. Когато спада или се повишава, трябва да има съответствие в температурата, която върви по тези линии. Рекох, не е лошото в повишението на температурата. В вас се повишава температурата, вие ще се плашите. Казвате: „Аз съм болен човек.“ Ако във вас се повиши температурата, вие се радвайте. Значи трябва да се превърне

този външен огън. Трябва да се превърне на един вътрешен пламък, да се определи. Когато огънят не се определя правилно, пречи се на растенето. А когато се определя правилно, спомага за растенето на човека. То е определянето на огъня, за да може всяка част на човешкото тяло да се подига и да расте.

Първите хора, които взеха идеята за Христа, разбираха. Сега хората, които дойдоха, разбират по един механически начин. Гледат на външната страна. Целия ден искат да видят Христа и казват: „Видях Христа, видях светлото лице, погледна ме.“ Че видели светлото лице, че погледнал Христос, какво искал да каже Христос? Вие се намирате в положението на онзи руски студент, който бил в една академия и видял Христа. Христос му казал: „Не ти харесвам очите.“ И той казва: „Щом Христос не ми харесва очите“, взима една свещ, туря си едното око на свещта и го изгаря. Идват студенти, спасяват го. Той казва: „Не ми харесва Христос очите.“ Но той не е разбрал Христа. Защо той трябва да изгори очите си? В гледането не са виновати външните очи. Начинът, по който очите трябва да се определят, е важно. Та рекох, в гледането очите се изопачават, когато тия линии не са правилни.

Да кажем вие сте сам, какъв трябва да бъде моралът на човека? Аз да ви кажа: вие мислите, че сте сам. Седите в стаята и искате да извършите Нещо и си казвате: „Няма кой да ме гледа.“ Погледнете нагоре и казвате, че има Господ, има ангели. Тогава искаш да направиш нещо, но хиляди очи има в тъмнината. Мълчат, но нещо те безпокои, гледаш насам-натам. Гледаш през прозорците, идеш, върнеш се. Но щом направиш престъпление, веднага нещо казва: „Видях.“ Ти казваш: „Кой ме видя?“ Пак искаш да се успокоиш. „Кой ме видя?“ Не хората те видяха, но Онзи, от Който ти не може да се избавиш, от Който зависи твоята съдба в света. Нашият успех на Земята не зависи от хората. Те са само условие, а зависи от тези,

които виждат. Когато един студент влезе в кое и да е училище или в университета, или в гимназията, или в основното училище, от кого зависи този прогрес? – От учителя. От какво зависят условията на онова дете, което се ражда? – От майката зависят. То казва: „Не искам нищо да зная за майка си.“ Но, детето приема всичко от майката. Зад майка си човек има нещо по-далече.

Ние трябва да дойдем до една линия, дето трябва да бъде разбрана. Сега има линии на недоволство. Явява се едно чувство на недоволство. Или да кажем някой човек ти говори нещо, казваш: „Този човек дали ми говори истината или не?“ То е най-простата работа. Явява се едно шише с чиста вода. Казваш: „Чиста ли е водата?“ Чиста ли е водата или е злокачествена? Ще видиш. Ти сега си малко болен, пий от тази вода. Ако след половин час се подобри твоето положение, няма какво да се съмняваш във водата. Рекох, Божиите блага, които всеки ден идват в нас – живеем добре. Казвате: „Какво ще стане с нас утре или след 20 години?“ След 20 години ще бъдете пак същият, както сега. Ще се изменят условията, но ти ще бъдеш пак човек, пак ще разрешаваш известни въпроси. Казваш: „Като ида на Небето, като ида при ангелите..Че и то там има работа.

Като си в болницата, какво трябва да правиш? Рекох, ще лежиш на кревата, сестри милосърдни ще те обличат, ще те събличат вечерно време, ще има ядене, пиене. Ще те пренасят от едно място на друго. Сестрите ще ти говорят полекичка, ще те утешават. Ами, като оздравееш, какво ще бъде? Няма да има около тебе никакви милосърдни сестри, никакви лекари. Ще ти дадат мотиката, ще идеш на лозето да копаеш и ще научиш какво нещо е мотиката. Мотиката наричам човешката воля. Аз употребявам търнокопа, мотиката, брадвата, това е човешката воля, във всичките свои приложения. Ти като идеш да копаеш, няма да изкопаеш цялата земя. Ще изкопаеш

една част и ще се ползуваш. Или ще имаш едно упражнение, с което да развиваш своята воля.

Сега, в какво седи развитието на човешката воля? Каквото и да кажем, вие сте свили вежди, че в къщи синът или дъщерята бутнали една чаша и я строшили. Вие седите и мислите, вие сте се разгневили. Колко струва чашата? – 10 лева. Вие сте се разгневили и казвате: „Ще го набия. Как да строши чашата!“ Нещо ти казва: „Спри се. Ти, като го набиеш, чашата няма да стане здрава.“ Детето е набито и чашата е строшена. От две злини една добродетел може ли да се роди? Ти, който така мислиш, да набиеш другите, не си ли счупил някоя чаша? Колко мисли, желания са изпочупени. Ако Господ рече да те набие, от тебе нищо няма да остане. Господ има хиляди и хиляди счупени чаши. Господ ще отвори тефтера и ще види, че ти си изпочупил много чаши. Той с пръст не те е бутнал. А ти за една чаша от 10 лева, вдигаш цял скандал. Какво е знанието ти тогава? Една цел има. Щом детето счупи една чаша, ти иди купи втора чаша и купи една чаша за една бедна вдовица. Вторият път детето като счупи, купи една за вас, две за вдовицата. Третия път като счупи чашата, купи три чаши за вдовицата, четвъртия път като счупи, купи четири за вдовицата. Ти казваш: „Къде ще иде края?“ Сега къде отива краят? Краят много добър ще бъде. Това е философия. Ако по този начин вие не разсаждавате, тъй както сега вървите, ние ще дойдем до едно голямо противоречие.

Ти казваш: „Ще ида да взема хляб от фурната, имам пари.“ Дотогава, докато фурнаджията пече хляба, имаш възможност да вземеш, но един ден фурнаджията казва: „Не искам да пека хляб.“ Зарзаватчията казва: „Не искам да продавам зарзават.“ Ти тупаш джоба си, пари имаш, но никой не иска твоите пари, какво ще правиш? Ами ако ти влезеш в един свят, дето всичките хора са глухи. Ти носиш цигулка, на кого ще свириш? Аз се чудя на ума ти, ще

свириш на глухите хора. Глухите хора от музика не се нуждаят. Слепите хора от художество не се нуждаят. Куците хора от ходене не се нуждаят. Мъртвите хора от хляб не се нуждаят. Това не е разбиране. Всеки човек, който страда, е мъртъв. Ти, като страдаш и се мъчиш, умираш. Борбата в страданието седи в туй. Ония възможности, които служат за смъртта, да ги превърнеш да работят за живота. Така правят растенията. Онези, мъртвите материали, те вземат, внасят ги като строеж и растат нагоре. Всичките страдания, които съществуват, това са възможности. Има две неща: ако ти не ги превърнеш в полза на самия живот, то те ще те отровят, те ще бъдат твоята смърт. Те ще те заринат, ти ще се погребеш.

Сега не искам да ви изнасям една философия, да се уплашите. Искам да говоря за едно знание, с което да ви помогна. По някой път и учените хора се намират в едно голямо противоречие, как да изяснят известна истина. Ако разправя на някой човек за появяването на някоя болест, тия признаци могат да го уплашат. Той, като чете за болестта, мисли, че тази болест го е хванала. Има условия, при които никаква болест не може да те хване. Болестта е нещо живо. Като дойде в тебе, ако има храна, ще живее, ако няма храна – заминава си. Тя болестта, като дойде в тебе, ако има нещо заради[268] тебе – остава, ако няма – заминава си. Ако болестта остава в тебе, има какво да яде и пие. Остави я да изяде всичко, и като изяде и ти ще се освободиш.

Казваш сега за красивите линии в живота. Рекох, къде са сега вашите хармонични линии на 7 години? Какво мислех, като бях на 7 години, или когато бях на 14 години? Сега някой са на 49, на 50. Някой са на 50-60, на 70 години. Казвате: „Остаряхме.“ Каква е вашата старост със старостта на Адама? Вие сте едно малко дете. Вие казвате: „40 години имам.“ Какво показват годините? Годините не са, които състаряват човека, неговото неразбиране го състарява, а не неговото

[268] Заради – за.

разбиране. Изменете начина на мислене и веднага старостта ще престане.

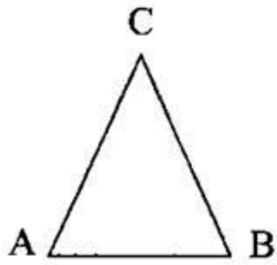

Фиг. 1

Рекох, ще обясним положението. Този триъгълник какво означава? Вие сте изучавали триъгълника. Този триъгълник означава човешкия нос. Триъгълникът е мярка, с която трябва да започнем. Казвате: линията AC и BC. Те са двете страни. Отдолу имате **В** основата на този нос. Разширението на AB е отдолу. Двете линии показват интензивността на движението. Тази дължина AC и BC показва вътрешната интензивност на вашия ум. Линията AB означава какво е вложено вътре. Чувствата ни са вложени в ума. Ако вашето сърце няма участие във вашия ум, нищо не може да се постигне. Следователно когато тази линия се разширява, чувствата вземат участие, тогава може да се реализира нещо. Всяка мисъл се реализира дотолкоз, доколкото има чувство, вложено в нея. Чувствата вземам като Божествена възможност, която подхранва човешката мисъл.

Не говоря за желанията. Желанието е нещо човешко. Има желания, които трябва да се преодолеят или страсти има. Казвате: „Пристрасти се.“Те са пак от второстепенен произход. Рекох, чувството в човека е чисто Божествено. Ако в тебе тази линия AB няма съответствие, тя трябва да има съответствие според този триъгълник, трябва да е симетрично устроена. Ако носът не е построен както трябва, дишането няма да стане правилно. След туй

теченията, които излизат от твоя мозък, няма да стават правилно. От мозъка излизат течения. Не мислете, че е проста работа. Носът на човека е един акумулатор, по повърхността минават всичките енергии и отиват по цялото тяло. От него зависи какво ще бъде твоето състояние.

Ние, съвременните хора разваляме живота, защото не знаем как да поправим носа. Някой си пипа носа. Те са уловки на черната ложа. Когато човек дойде до носа, той трябва да се спре. Поспри се, извади кърпата, поспри се малко и пипни носа си много деликатно. Ти го хванеш изведнаж, мислиш, че си играеш и така разваляш цялото си бъдеще. Сега казваш: „Имам морален живот.“ Какъв е носът ти? Ще го погледнеш и казваш: „Не е красив носът ми.“ Кой е красивия нос? Един човек, който не говори истината, той няма красив нос. Един човек, който не знае как да гледа, той няма красив нос.

Носът постоянно се мени, не мислете, че той е нещо като статуя. Всеки ден вашият нос се изменя. Вие не сте го изучавали. Носът е жив. Носът се изменя. Ако знаете закона, от Невидимият свят искат да поправят вашия нос и вие го разваляте. Пак дойдат ангели, поправят, поправят, вие разваляте. Те поправят, вие разваляте; те поправят, вие разваляте. Най-после казваш: „Не ми струва носът.“ Пак го хванеш и казваш: „Не ми струва носът.“ Значи имате една идея. Вие искате да имате красив нос. Ако ви попитам да начертаете един красив нос, как ще го начертаете? Най-първо детинските носове имат такъв характер: , с криви линии. Възрастните имат друг характер: И двете трябва да ги съедините. Туй, което е, и туй, което е в младите, образува един кръг. Тия двете положения, те се допълват. Като имаш един кръг, това показва, че постъпките, които си имал в детинство, които си имал и в средна възраст, те се

съединяват, завързват се и имат, и образуват едно цяло. Една възможност вече се крие.

Рекох, с този нос, с този детския трябва да възприемаме. А този нос *(на възрастния)* дава. Туй, което си възприел, ако то не ти служи за никаква полза, защо ти е? във възприятието трябва да знаеш как да възприемеш любовта. В даването трябва да знаеш как да дадеш светлината, която излиза от тебе. Всеки човек се нуждае от светлина. Любовта не се дава. Всякога се възприема. Но любовта винаги ще се прояви в някоя добра постъпка. Бог, след като прояви своята любов към нас, ние възприемаме любовта Му. Ти не може по същия начин и ти да дадеш. Ти ще проявиш своята любов във вид на светлина. На туй дете, което седи и плаче, ще му купиш цигулка, ще му покажеш да се учи. Като се научи, това дете да се радва, че е придобило нещо. Няма да го потупкаш, да кажеш: „Ще станеш добро дете." Такава философия, да стане добро като се научи да свири, то знае. Като не знаеш да свириш, казваш:, Да бъда добър човек." Ако ти не знаеш да пееш, добър човек не може да бъдеш. Ти искаш да направиш едно добро. Най-първо попей. Доброто ще го направиш тъй както пееш. Седни, че попей. Казваш: „Как ще пея, ще ми се смеят." Ами как ще направиш доброто? Ти ще дадеш на един човек 20 лева и мислиш, че правиш добро, ти го съблазняваш. Ти му даваш дрехи, че какво добро има в това? И Бог направи на Адама кожени дрехи и като го облече, изпъди го из рая навън. И ти, като го облечеш, ще го изпъдиш из рая навън. Щом те облече някой, той е намислил да те изпрати из рая навън. Ти казваш: „Мъжът ми да ми купи един хубав костюм." Из рая навън ще те прати. Като купи един хубав костюм, из рая навън ще идеш. Докато хората бяха голи, бяха в рая. Като се облякоха в дрехи, излязоха из рая навън. Щом поискаха костюм, облече ги Господ и ги изпрати из рая навън.

Вие искате да се облечете. Имате всичките блага на Земята. Искате богатство да ви даде, искате знание да ви даде и след като ви го даде, ще ви покаже вратата на рая и ще ви тури да работите. Казва: „С богатството, което ви дадох, идете да работите, да направите нещо." То е иносказателно. То е противоречие, което съществува във всинца ви. В всинца ви има едно противоречие. Няма някой, който да е щастлив. Защото аз не виждам щастливи лица. Като ви погледам, по моя език бих ви писал. Чета всичките противоречия, които станали, носите ги. Някой върви, дрехите му оцапани. Казва: „Времето беше лошо." Той се оцапал, но не говори истината. Миналата вечер бил в кръчмата и като излязъл тук падал, там падал. Не казва: „Бях на угощение, посръбнахме си." Дрехите му нечисти, казва, че ще ги очисти. Не е лошото в яденето и пиенето. Но яденето и пиенето, което оставя отрова в човека, то не е на място. Всяко едно ядене, всяко едно пиене, когато човек седне, едно от правилата е: след като искаш да се нахраниш, ти веднага трябва да помислиш за онази велика жертва, която Бог прави, като ти дава яденето. Колко разумни същества са вложени в това ядене. Ти казваш: „Това ядене не е хубаво, онова не е хубаво", и от всичко си недоволен. Ще намериш някаква погрешка, че яденето не е сготвено, като че ти си цел, като че целият свят е направен за тебе да ти слугува. То е крива философия в живота.

Сега туй, което изнасям, не искам вие да кажете: „Ние сме лоши хора." Да кажа, че съм лош, за мене въпросът не е така. Ние трябва да бъдем добри. Но, че сме невежи, ние трябва да бъдем умни. Знанието е, което трябва да се добие. Има пътища, по които знанието може да се добие. Има начини, по които знанието може да се добие. Може да вземеш една класическа книга. Мнозина от вас са чели Платона. Коя е основната мисъл, която Платон е казал? Коя е основната мисъл, която Кант е казал? Коя е основната мисъл, която Гьоте е казал? Коя е основната мисъл на Толстоя. Всеки човек има по една основна мисъл,

откъдето започва разтакаването. Трябва да знаеш какво писал Толстой. Основната мисъл коя е на Толстоя? Може онези, които изучават живота на Толстоя, да кажат. Като изучаваш своя си живот, трябва да намериш своята си основна мисъл, на своя живот. Една мисъл, която е като основа, върху която се гради. Ако намериш основната мисъл, ще зависи бъдещето състояние на твоето тяло. Ако намериш основната мисъл, от нея ще зависи бъдещето състояние на твоя ум и на твоята симпатична нервна система.

Сега имаш едно неразположение на духа и не знаеш на какво се дължи. Ти най-първо трябва да се учиш да вярваш в невъзможното. Кои са невъзможни работи. Те са необикновени работи. Необикновеното и невъзможното в света, то носи благото. Ами тази вселена, която ние не разбираме, туй благо, което не разбираме, всеки ден в него живеем. В онова, което не разбираме, онова страшното, великото, в тия звезди, които са далече, не знаем какво е тяхното предназначение, нито можем да имаме истинско понятие за слънцето, но туй, което не знаем, от него очакваме благо. Макар да не знаем за Слънцето, но от топлината и светлината на Слънцето ние се ползуваме, въпреки че не знаем нищо за Слънцето.

Ако река да ви говоря на един език, вие ще се изпоплашите. Трябва да се подготвите най-първо. Вие ще се изпоплашите, че нямате онази любов, която изпъжда страха. Любовта във вас е отвън, а страхът е отвътре. Ако имате баща умрял и ви се яви, вие, като го видите, ще се изплашите. Не допускате в ума си, че може да го видите, вие мислите, че баща ви е умрял. Ако майка ви е умряла и се яви, ще припаднете от страх. Не допускате, че може да я видите. Ако майка ви може да е умряла, не е ваша. Ако вашият баща е умрял, той не е ваш баща. Ако приятелят ви е умрял, той не е ваш приятел. Когато ние ги допускаме, после се страхуваме.

Рекох, сега вие се плашите от страданието. Защо? Защото нямате любов. Вие се плашите от една мечка. Защо? – Защото нямате любов. Тогава няма ли да бъдете в положението на онзи българин, който ходил за дърва в гората и не можал да намери дърва. Мислил човекът и вече искал да се върне. По едно време иде една мечка, държи си лапата и иде към него, дига си лапата и той вижда един трън, влязъл в крака ѝ. Той взема, хваща лапата, изважда тръна, малко масло имал, взел, намазал. Тогава мечката го хваща, води го към изсечени дървета: „тук да си вземеш“. После го завежда при едно дебело дърво, в него имало кошери и му казва: „Вземи си мед“, и тя си заминава.

Вие ще кажете: „Това е за насърчение.“ Това са иносказания. Може да е така. Но всъщност какво се крие в една мечка? Или: какво се крие в една змия? Христос е казал: „Бъдете хитри като змиите.“ Не казва: бъдете хитри като таралежите, бъдете хитри като маймуните, а казва: бъдете хитри като змиите и незлобиви като гълъбите? Гълъбът защо е незлобив? Защото се храни само със зрънца. Гълъбът като птица в хилядите векове, дето минал досега, не е изменил своето меню, всякога е бил вегетарианец. Убеждение има, воля има. При всичките лоши условия, той никога не е изменил начина на своето хранене. Значи каква вра има гълъбът, че Бог е промислил заради него! Орелът се е научил да яде месо, славеят, който е певец, и той отстъпил. Единственият между птиците, гълъбът и гургулицата няколко екземпляри само са запазили своя начин на хранене. Как ги наричат? – Кротките птици. Питам: колко хора има на Земята, които са запазили своето вегетарианство? Наричали ги хората на любовта. Човек, като му направиш най-голямото зло, да прощава. Казва: „Аз прощавам.“ Не само да кажеш, но да не го засега.

Едно дете вчера дойде при мене, един млад момък иде и разправя: „Вярвах в Бога по-напред, но хвърлих Евангелието, Библията, изпаднах в безверие. Извърших много престъпления. Най-

после извърших убийство.“ Осъждат го, стои в милиона[269] две години. „Много време лежах в букаи, но намерих истината.“ Започнал да чете новите течения, просветил се. И казва: „Като гледам на своя си живот, тия букаи, които ми дрънкаха, най-първо исках да ги махна. А сега, като си помисля за тях, много ми е приятно, понеже като бях в тях, в мене се роди нещо хубаво. Като помисля за букаите, онзи път, по който се върнах, онова новото разбиране, което имам за живота, стана цял един преврат. Благодаря на Бога, че ме туриха в тия букаи, че ме ограничиха, да намеря пътя в живота, да намеря този вътрешен мир.“ Казва: „Какъв ще бъде краят? По пътя, по който съм тръгнал, много нещо преживях.“ Преживял човека, но цени, понеже става в туй единство. Гледам, очите му са още разногледи. Гледам ушит му и му казвам: „Имаш още тежък път, трябва да работиш над себе си до край.“

Човек, докато не стане съвършен, трябва да работи. Съвършенството е цел, докато достигне онази граница, дето няма да има възможност вече за падане. Докато ти вървиш из планината, ти знаеш, че всякога има възможност да се хлъзнеш и да паднеш. Като слезеш на полето е равно, а докато си в Балкана, дето има канари и трапчинки, ако в тия места ти не обръщаш внимание, всякога можеш да бъдеш подложен на едно вътрешно изпитание.

Рекох, първото нещо: като пипнете носа, трябва да мислите за вашата любов. За онова новото, което Бог е вложил в света. Старото е вложено долу. *(стомаха)* Новото е горе. Но и двете са незавършени. Има трето нещо, което Бог е вложил в човека. Третото нещо, което е вложил, е Духа си. „И ще ме познава.“ Третото нещо, което иде, е влагането на Духа. Не знаете кога ще дойде влагането на Духа. То обединява силата на главата и силата на сърцето и тогава ще се роди онова състояние, което хората наричат „нов човек“. Той вече е

---

[269] Вероятно „в затвора“.

господар на своето положение, той няма да бъде изложен на сегашните страдания и заболявания.

Някой път може съвсем да изгубиш своето равновесие. Но някой път изгубваш своето равновесие, не по своя вина. У всичките хора има едно отклонение. Има едно сблъскване със света. Ако ние не знаем как да се пазим, всякога можем да излезем из своите релси. Знаете какво нещо е колективната мисъл на човечеството? Ако не си под влиянието на колективната мисъл, под влиянието на Небето, на Божествената мисъл, на ангелите на арахангелите, на серафимите, на всичките светии на Земята, ако ти мислиш сам да направиш нещо, ти се самоизмамваш. Човек, за да издържа, трябва да има тил. Когато влезеш в университета, какво е мощното и силното? Това са хилядите учени хора, които седят. В лицето на тия професори, виждам всичките учени хора на миналото. Те са зад тия професори. Имат една мощна сила професорите. Чувствуват, и учениците чувствуват. Има нещо мощно и велико в света и всички трябва да го чувствуваме. Ако ти не можеш да чувствуваш туй, великото в света, не само един момент, но постоянно, като на зазоряване, като че Слънцето изгрява и да се възраства.

Рекох, в туй отношение вие седите и не знаете по кой начин вашият малък нос, който имате, то е нещо, което е хвърлено на екрана, вие не сте изучавали носа на някой светия, на някой ангел. Ангели има даже на Земята въплотени. Ти, като бутнеш носа, трансформира се състоянието. Жадният човек, щом изпие чашата и веднага жаждата изчезва. Ако знаеш как да бутнеш носа си, умът е в съприкосновение с твоята воля, ако знаеш как да бутнеш, между твоя ум и твоята воля има съответствие и като бутнеш, ще се измени състоянието на твоята симпатична нервна система. Ти станеш радостен и като си болен казваш: „Оздравях."

Христос знаеше как да бута. Той знаеше красивите линии. Той взе, плю на земята, забърка малко кал, тури я на очите на слепия и му каза: „Иди Силуаме и се умий и ще прогледаш.“ Мнозина казвате: „Да може аз да отварям очите на слепите.“ Не е въпрос за отваряне на очите, трябва да знаеш, ти си сляп, направи кал, намажи очите си. Имаш едно разположение, което помрачава ума ти. Вземи малко кал и ако ти може да измениш твоето състояние, вътрешното състояние, което може да ти причини много вреди, но ако не знаеш, не съжалявай, че страданието е дошло. Съжалявай, че не си могъл да използуваш това, което се е случило.

По някой път младата мома се спира. Тя се поглежда и казва, че е красива, но че не е достигнала до върха на своята красота. Казвате: „Аз съм добродетелен“, но вие не сте достигнали до върха на вашата добродетел. Или казвате, че сте силен, вие не сте дошли до върха на силата си. Туй, което имате, нека да бъде подтик. От туй има още повече да добиете. Качете се по-горе. Н[а] тази добродетел, която вие имате, на туй знание, има още. Казвате: „Мене това не ми трябва.“ Тогава питам ви, ако тръгнете на дълъг път и днес сте извървели 20 километра и казваш: „Не искам да вървя, какво ще спечеля, този път като извървя?“ – Вие ще имате опитност. Този живот трябва да се изходи. Да се извърви докрай. Ако се спрете, ще остане вашият живот неразбран. Досега искате всички да разбирате живота на другите хора. Вашия живот не можете да разбирате. Най-първо разберете вашия живот и ще разберете живота на другите хора. Никога не може да разберете живота на другите хора, ако не разберете вътрешния живот. Понеже ти си само огледало, в което животът на другите хора може да се отрази. Може да ви кажа какъв е животът на другите хора. Ако вие станете толкоз чувствителни, ако дойдете до един човек, може да знаете какъв е. Не само това, може да знаете какво ще му се случи. Нали някой хора предсказват. Гадателите, пророците, което са

предричали, те са хора, които като дойдат в съприкосновение, веднага животът се отразява върху тях, отразява се Божествената мисъл. Всеки, което е чист, в чистата вода веднага ще стане отражение.

Рекох сега, знанието е достояние на чистите умове. Някой ще каже: „Много мисля“, а каквито идеи дойдат, не ги помни. Че ако не помниш, нямаш този трансформатор, тогава, щом не помниш мястото, мястото не знаеш, времето не знаеш, гласът какъв беше не помниш. Казваш: „Ама видях нещо.“ Най-първо трябва да знаеш тона на този, който ти говори. Първият тон. Да знаеш този тон колко време е продължил, на кое място. Защо и за какво ти казал. Трябва да бъдете паметливи. Трябва да знаете най-добродетелните места къде са. След туй, кое време се проявяват. На тия добродетели и тона трябва да знаете. На една добродетел какъв е тонът.

Рекох сега, на някой съвременни хора носът е дебел, искат да се изтъни. Не е дебел носът, но много отлагания има. Като разглеждате човека, тази линия на носа трябва да бъде много правилна. Тия две отвърстия трябва да бъдат хармонични. Тази крива линия над ноздрите показва какво можеш да вземеш. Горната линия показва какво може да възприемеш, а долната, изпъкналата показва какво можеш да дадеш. Едновременно красивият нос има тия двете линии, изразява тия двете състояния. Тази изпъкналата част показва какво може да дадеш, а горната част, която е вдлъбната, показва възможността, какво може да възприемеш. Най-първо туй, което ти възприемеш от Бога. Долната линия показва какво си придобил. А другата линия показва какво можеш да дадеш. Ако изчезнат тия линии, носът става гладък и твоята работа и свършена. Никога не оставяйте тази част на носа да се изравни. Нека има тия издадени и вдлъбнати линии. Туй показва една възможност. Туй показва състоянието на твоето сърце, състоянието на твоята душа. Ти искаш да си красив. Някой път носът ти се завърта накрая като човка. Да

бъде като планински връх, то е най-високото място, от дето като погледнеш, да виждаш всичката красота. Не трябва да бъде начупен, но да бъде навсякъде гладък.

Да остане мисълта: Не разваляйте онова, което Бог върши за вас. Не разваляйте вашия нос. Като развалите носа си, ще развалите ума и сърцето си. От външното ние садим за вътрешното и от вътрешното садим за външното. Аз това вземам само за емблема, не да се изпоплашите. Вашият нос сега е в строеж. Аз говоря за нормалните носове. Някой казва: „Малък е носът ми." Нищо не значи. Той е в строеж. От него за 1000 – 2000 години може да израсне. Но носът показва онова нормално състояние, което имаш в мозъка, онова нормално състояние, което имаш в симпатичната нервна система. Следователно непременно трябва да се урегулират носовете на хората отвън. А после човешката мисъл. В всичките школи на миналото са се старали да уравновесят носа, очите, ушите. Тия главни органи да вземат нормално състояние, за да бъде здрав човек. Здравият човек е силен, може да преодолява мъчнотиите, които се срещат в света.

Та рекох, сега аз искам да ви наведа, че има едно нещо, което вие трябва да държите в почит и уважение, засега на Земята. Да почитате носа си, да знаете, че е свещен. Имайте едно правило: Пазете носа си. Дотогава, докато вашият нос е здрав, очите ще бъдат здрави, ушите ще бъдат здрави. Докато е здрав вашият нос, устата ще бъдат здрави, стомахът ще бъде здрав, гърдите ще бъдат здрави. Дойде ли най-малкото нарушение в носа ви, от там насетне всичко започва да се разглобява. Но сега може да дойдете до друга крайност. В онова, което се проектира, вие като мислите, всичката ви деятелност, къде е съсредоточена? Каквото мислите, къде е съсредоточена мисълта? Знаете ли, да се махне носа ви, ще бъде нещастие. Ако се махнат изпъкналите части на ноздрите и това е нещастие. Това е един хубав планински връх, където става трансформиране на човешката енергия.

Вие не може да оцените какво благо е носът, при сегашното състояние.

Ти седиш, не ти върви, погледни носа си. Докато имаш този нос, нещо под лъжичката ти казва за носа: „На място е.“ Когато носът ти е на място, Господ и в сърцето говори, и в ума ти говори. Когато носът не е на място, Господ не говори. Мнозина от вас, като срещнат един човек, къде го гледате? Централната част на човека къде е? – Носът. Очите, ушите, устата, това са украшения на този триъгълник. Триъгълникът всякога показва да бъдеш съвършен. Когато искат да представят Бога, представят го триъгълник. Бог се проявява в нашите мисли, Бог се проявява в нашите чувства, Бог се проявява в нашите постъпки. Онова, което ние можем да направим в дадения случай, всичко туй се отпечатва върху носа. Аз говоря за този нос, който ще имате на вашето духовно тяло. След като заминете за другия свет, като погледнете, пак ще имате нос. В онзи свят няма да бъдете без нос. Като погледнете, носа ще трепти с всички най-хубави цветове. На какво да го уподобим? На една красива градина, обрасла с най-хубави, красиви плодни дървета. То е външната красота в човека. Като срещнеш кой да е пророк, като срещнеш кой да е учител, като срещнеш кой да е светия, неговата сила седи в носа. За този нос разбирам това, което е скрито, невидимо, но от видимото ние ще вървим към невидимото. Ако по някой път забелязваме някой дефект, ще знаем, че е недоизкаран, трябва да се работи.

Някой казва: „Да умра.“ Какво подразбираш? Има нещо, което липсва. Човек иска да умре, защото губи онова младенческото, добрините, което в детинството имал. Казва: „Трябва да се освободя от този, стария живот.“ Ако иска да умре, за да стане светия, на място е смъртта. Но, ако иска да умре и да се не връща на Земята, смъртта не е на място. Смъртта подразбира да се измени едно състояние в друго.

Сега да остане хубавата мисъл върху знанието. Всички трябва да се радваме в сегашния век. Всички имате повече знания. Хубаво неща има в книгите, четете ги, учете ги. Но вие не оценявате хубавите работи. Ние, когато срещнем един красив човек, не го оценяваме. В какво седи красотата на една мома. Тя седи [в] известни черти. Когато тия черти се изгубят, красотата изчезва. Има една вътрешна целокупност, която не трябва да се изменя. Всяка сутрин като станем, трябва да гледаме красивите линии на нашето лице. Някой път хората турят триъгълника на челото, но този триъгълник включва човешкото лице и всичките възможности. Значи туй, разумното в светлината и в топлината, всичките възможности, които са скрити, не един човек да погрознява. След всяко погрозняване трябва да дойде една вътрешна красота. Погрозняването става ноще. След всяка нощ, на следующия ден човешкото лице трябва да има известен израз, известна красота. Погледнеш, да видиш устойчивост в погледа, да няма раздвояване.

Ловецът, като види заека, за какво мисли. Като види заека, мисли да вдигне пушката. Онзи ловец, който има знание, като види заека, сложи пушката. Онзи ловец, като види онзи слон – да сложи пушката на земята. Ако дигне пушката и гръмне, неговата глава ще страда. Онзи, добрият ловджия казва, като изправи пушката, казва: „Досега стрелях, но няма да стрелям вече.“ Какво трябва да прави? Може да вземеш перото да пишеш. Ще вземеш цигулката, ще свириш. Ще извадиш нотите, ще пееш. Ако детето плаче, ще вземеш, ще изпееш една песен. Ако му изпееш една песен, веднага ще престане. Мене ми разправяше един приятел, лекар, оставили го една вечер да гледа детето. Жена му отишла на представление и той останал сам с детето. И казва: „Като че всички дяволи влязоха в него. Плаче, не може да се умири. Че го носих насам-натам. Ще се разпокъса от плач, да му пя – не мога. Най-после дойде момент да се моля. След като се помолих, утихна. За пръв път почувствувах какво нещо е човек да се моли от

зор. Не ми е приятно, като се помолих да употребя едно средство, като не може, то е лесна работа. Аз знаех как се помолих.“

Да се помолиш, то е цяла музика. Трябва хармония между чувствата и твоите мисли. Под думата „пеене“, аз разбирам да знаеш да говориш сладко. Като говориш, музика има. Аз разбирам човешката реч, тя е музика. Тя има две страни. Едната е вътрешната страна, музикалната страна, която трябва да се изрази чрез външния говор. Казваш: „Аз не искам да пя.“ Ти говориш и туй говорене трябва да бъде музикално. Сега говоренето почти няма музика, то е състояние на грешни хора. За бъдеще кажи две думи, три думи, изпей ги. Преди няколко деня вземам, че пя български думи, момък казва на някоя мома: „Ти не разбирани» какво нещо е живота.“ Аз, като започнах да пя, исках да дам израз. Той казва, че не разбира живота, тя казва: „Знаеш ли аз защо не разбирам живота? Баща ми беше се оженил за една млада мащеха, тя беше много зла, умори баща ми, взе всичко, изпъди ме на улицата, затова станах груба.“ Като пя това, че всички слушат. Всичките тонове съвпадат. Тогава всичко придобива смисъл.

На кой от вас бащата не се е оженил за тази зла мащеха, за тази красива мащеха? В човека има една неестествена мисъл, едни неестествени чувства. Кой е млад?

Ами, че в тебе действува една нова мисъл, ново чувство, веднага ти напуснеш дома си, баща ти те изпъди. Тебе ти хрумне глупавата идея в ума, да напуснеш баща си, да тръгнеш по тази младата мащеха. Какво ще стане с тебе? Ще стане туй, което стана с онзи син, който напусна баща си. Един ден и ти ще се върнеш. Това са все обяснения, да покажем лошевината. У нас доброто преодолява, не лошото. В нас Бог е вложил добро, вложил е в нас най-хубавите възможности, които той е намислил, и всичко туй трябва да се разработва. Туй, което е вложено в нас, във всяка една душа, цената на

душата зависи от онова, което трябва да се разработва. Туй е нашата любов, да разработваме дарбите, които Бог ни е дал. Нищо в света да не е в състояние нас да ни спъне: ни глад, ни сиромашия, ни хорско мнение. Единственото нещо: трябва да развием бъдещето на човека. Някой ще каже: „Че какво има в мене?“ в тебе има толкоз хубави работи. Едно велико богатство има вложено в тебе. Не очаквай твоето богатство отвън. Туй богатство е в тебе.

Когато изясняваме нещата за човешкия нос, трябва да има нещо реално. Някой път човек може да се обезсърдчи, който не знае. Някой път човек може да прецени, има две опасности: някой път човек подценява, а някой път надценява. Една ясна представа трябва да имаме за онова, което е в дадения случай в нас. Трябва да знаеш, че ние живеем в Божественото съзнание. Ще се изправиш и ще кажеш, че знаеш. Хубаво е да знаеш нещо, но не знаеш онова всъщност, което трябва да знаеш. Ти искаш да бъдеш добър, добър си донякъде. Каква трябва да бъде твоята доброта? Да не ни спъва. Ти нямаш добротата на ония светии, които са завършили живота си. Като се спречкваш, в Божественото съзнание да чувстваш Любовта на Бога, която трепти. Усещаш Неговия свещен трепет, у Него да лъха. Ако ти, за любовта към Бога не може да спреш и искаш да направиш нещо лошо. Лошото не е в твоето естество. Второто естество е такова. Но не е в естеството на човека да греши. В греха няма никаква облага. Първоначално може да има облага, но после идват страданията. Истинската облага е от туй, което Бог е вложил в нас, туй, което Бог е вложил в нас, то е вложено във всичките хора. Туй, което всичките хора имат, то един ден ще бъде наше. И това, което ние имаме, един ден ще бъде тяхно. Всичко онова, което хората съдържат в себе си, те като го разработят, един ден и ние ще се ползуваме от него. И от онова, което аз съм изработил, другите ще се ползуват. Всичките блага, които Бог е вложил в хората, ще се ползуват всички от тях.

Понеже в един човек не може да се изявят всичките добродетели, в милиони същества с хиляди векове трябва да работят, за да се развие всичкото Божие благо.

Сега туй, което аз мога да ви кажа. Всеки казва: „Слушай ме!“ Да слушаш един цар, разбирам, но да слушаш един пъдарин?!“ Пъдаринът, като дойде, ще каже: „Ще минеш 4-5 крачки по-далеч от плета на лозето.“ Царят в какво ще го слушам? Има известни закони, които не можем да пристъпим. Ние сме в природата и Бог е турил известни закони, пътища, ще го слушаме. Ако ходим по Неговите пътища, ние ще придобием всичко. Ако слушаме пъдарина, какво ще придобием? Аз ви похвалявам, пъдарите вие много ги слушате. Няма някой от вас, който да не е слушал пъдарина. Хубаво е. Аз нямам нищо против туй. Похвалявам всички, които слушате пъдарина. Но човек от слушането на един пъдарин, нищо няма да придобие. Той ще му каже: „4-5 крачки от границата на лозето.“ Като слушаш един цигулар, като слушаш един професор, казват: „4-5 крачки назад.“ Професорът мяза на онзи стопанин, който като мине, казва: „Отбийте се в градината, седнете, донесете от плодовете.“ Кое е по-хубаво: да слушаш пъдарина, който казва да бъдеш 5 крачки от градината или да слушаш стопанина, който казва: седни и си почини? Кое е по-хубаво да слушаш: пъдарина или стопанина? Стопанинът е този, който казва: „Тази сутрин да влезеш в градината ми и да си починеш.“

Отче наш

43 лекция на Общия Окултен клас, държана на 12.VII.1933 г., Изгрев, София.

СЪОТВЕТСТВИЕ НА НЕЩАТА

5 часа сутринта

Добрата молитва

Тема имате ли? (- Не) Пишете върху темата: „Разлика между добро и правда."

Ще прочета 20-21 стих, от 11 глава на Матея.

Няколко неща трябва да залегнат във вас правилно. Някой път между новите и старите неща няма съответствие. Всички правите една погрешка. Не само вие, но и цялото човечество прави една погрешка. Миналите неща са минали. Новите, които идват, не мязат на миналите. Ако те ще мязат на миналите, тогава е еднообразие. Казвате: „Ние знаем това." Всички нещастия в живота произтичат от еднообразието, което вие прилагате, в природата. Природата абсолютно мрази в човешкия живот еднообразието. Запример ти си недоволен, седиш, недоволен си. Защо? Не знаеш. Мъчно ти е, не знаеш причините. Може да кажеш, че си гладен. Кой не е гладен? Гладът е един подтик в природата. Че си гладен, че гладуваш и това не е зле. Че не си ял, и то нищо не значи. Казваш: „Не съм ял." Няма нищо, ще ядеш. „Ама, гладен съм." По-добре е гладен. Влизаш в един порядък на нещата.

Вие мислите, като кажеш, че си гладен, като кажете, че не сте яли, ще се свърши света. То не е така. Вземете запример престъпвате към аритметиката. Имате числото 1235. При обикновената аритметика увеличава[м]е числото, като прибавим още едно число отзад. Ако турим, ще стане 12356. Една цифра само отзад прибавяме и ще го увеличим. Може да го увеличим, като прибавим една цифра отпред. Например 71235. Ако едно число прибавиш отпред или ако прибавиш

едно число отзад, вие досега сте се научили на опашката да увеличавате числата, а на главата не знаете. Там е наука. Там е забърканата работа.

Хората досега и всичките животни, турили опашката, въртят опашка. Без опашка нищо не се свършва. Върти човекът опашката. Там, дето няма разрешение в живота, опашката се върти. Казва: „Моята опашка няма ефект.“ Опашката върти. Значи ти искаш да разрешиш работата по старому. Няма разрешение. Ти стар си, тури един по-рядък на нещата. Питате: „Защо е така?“ Мислете защо е така. Каква философия има, защо е така? Ами защо да не бъде така? Каква трябва да бъде философията? Защото в философията има антитеза. Щом запиташ едно, позволява се и друго. Защо света така е нареден? Не зная. Но ние, които питаме, не знаем, а онези, които са го наредили, те знаят. Какво ще кажат те? – „Ще направите това, което сме направили. Ще ви кажем тогава.“ Вие искате да ви кажат нещо, защо се увеличило и защо се е намалило. По същия закон нещата се намаляват. Ако отнемете едно число отляво или отдясно, ще се намали числото. Ако махнете цифрата 6, с колко ще се намали? Или: ако махнете 7-те отпред, колко ще стане?

Най-първо, в числата на природата всяко число си има свои специфични качества. Například вашето ляво око ли е първото око на човека? Дясното око е първото око. Лявото е второ око. Едното е на ума, другото е на чувствата. А тогава къде е окото на постъпките? Вътре в мозъка има трето око. То е окото на постъпките. Една постъпка, това е крайният резултат, до който човек може да дойде. По-далече от своите постъпки не може да идеш. Като направиш една постъпка, то е „фет акомпли[270]“. Като направиш една постъпка, по никой начин не може да я поправиш. Според вас, според вашата

[270] Fait accompli – (фр.) свършен факт.

логика, ще кажете: „Напред не може да се върви, щом не може да се поправи.“ Но животът не е свързан с погрешките на хората.

Ти си направил една погрешка, ще прескочиш, ще вървиш напред. Погрешката нека си е погрешка. Някой се спрял, погрешката, която някой имал, остави го, нека си я има.

Какво значи: умрял някой? Вие даже не знаете какво значи смърт. Мислите, че този човек се е изгубил. Когато един умира от затвора, зле ли е? Изгубил се, не съществува в затвора. Един ден гледаш букаите изчезнали. Всичко туй изчезнало някъде. Казваш: „Умрял.“ Този човек по-зле ли му е станало, като е умрял от затвора? Вие ще кажете: „По-добре му е.“ Когато някой от вашите близки умре, ще разправяте как е умрял, как се е мъчил, как събирал краката, горкият, мъчил се е. Аз може да ви представя един умиращ човек. Нима аз умирам? То е мимика. Той се намира в известни мъчнотии, иска да се измъкне из трудностите. Като някой човек, който влязъл [...][271]. от тук иска да мине, оттам, не може. Мъчи се да излзе из [...]. Мисли човекът. В смъртта човек мисли.

Като речете да умирате, ще се разкрие вашият живот и ще видите целия си живот. При умирането ще видиш целия си живот, ще го видиш, ще изпъкне. Иван, Драган, на всичките хора, на които си направил пакост, на които си направил добро и това ще изпъкне. Накъдето си ходил, ще си платиш онова, което имаш да даваш. И в туй седи някой път мъчнотията на умиращия, да се справи със своите полици. Този го хване, онзи го хване, искат. В вас седи идеята, че той ще иде при Господа, да го сади Господ, какво е правил на Земята. То е погрешна идея. Господ не сади никого. Ако рече Господ да сади! Че аз имам да давам 5-6 лева, Господ ще ме сади да плащам. Тя е моя работа. Някой от вас сте толкоз невежи. Като ви обиди някой, обърнете се при Господа, викаш го. Господ това му е останало работа

[271] Оставено е празно място за 2-3 думи, явно неразчетени от стенограмата.

да се занимава, че някой те е обидил. Че някой направил вибрации, които дошли в ухото и Господ ще слиза да ги оправя. Своенравни деца са религиозните хора. Рекох, не за вас, но крайно своеобразни са религиозните хора. Такива княжески, царски синове. Един овчарин е по-умен от царския син. Той знае да увеличава числата. Царският син не знае. Мъчи се, умът му не работи.

Сега те са обикновени работи. Не искам да ви занимавам с тях, защото вие още не се познавате. Да сте много красиви, не сте. Някой седи, гледа и казва: „Красив ли съм?“ Аз имам понятие за красотата. Той прави усилие да покрива човешката грозота. Друг казва: „Аз добър ли съм?“ Аз виждам колко е добър. Или някой мисли, че е умен. Аз виждам неговото разбиране. Толкоз детински разбирания има. Какво ще му кажеш? Да му кажеш, че не знае, ще се докачи. Да му кажеш, че не е добър, пак ще се докачи. Ако му кажа, че не е добър, че е лош, ще се докачи. Кое е по-хубаво: да кажеш, че не е добър или че е лош? Второстепенно е. Трябва да разбирате в какво седи лошевината, а в какво седи добрината. Казвате: „Той е даровит човек.“ Нашият живот на земята ще се осмисли само тогава, когато проявяваме онова, което Бог е вложил, понеже всеки един човек е едно условие, за да прояви човек Духа, Божествения дух. Най-първо човек трябва да се подчини на онзи велик импулс, на Първото Начало. Бог изисква във всичките хора Той да се прояви. Като дойде Той, да се прояви, тъй както Той знае. На второ място ние да се проявим. След като ние се проявим, ще дадем место да се проявят нашите ближни. Или: най-първо ние ще проявим нашето отношение към Бога; на второ место ще проявим самите нас и на трето место ще проявим отношението към ближните. То е едно отношение.

Б:Ч:б. Сега лесно може да се напише на дъската. Не е мъчно човек да вземе и да си тури мимиката на един добър човек. Ама туй е мимика. Някой път вие мислите, че сте смирен човек. Мислите, че

смиреният човек, кроткият човек, той е една буболечица, божа кравица. Не, ни най-малко. Нито е буболечица, нито е божа кравица. Смиреният човек, това е най-силният човек в света. Но той взел най-последното място. Всичко наблюдава, гледа кой какво върши, седи, наблюдава, не се възмущава. Него няма кой да гледа. Той е свободен. Щом те гледат хората, ти смирен човек не може да бъдеш. Щом те гледат хората, ти набожен човек не може да бъдеш. Щом те гледат хората или обръщат внимание на твоя живот, на тебе никога не трябва да обръщат внимание. Не на художника трябва да обръщат внимание, но на картините му. Той трябва да седи в сянка. Който разбира живота, така е. Започнат ли да обръщат внимание хората, те скоро ще те изпъдят. Не искай сега да се спират и да ти обръщат внимание.

Ще ви покажа, че нещастията може би 95%, може би и всичките нещастия произтичат от обръщането внимание един на друг. Щом обръщат внимание на кокошката, то с нея е свършено. Обърнеш внимание, пипнеш я по гърба ѝ, в тебе се събуди едно чувство на обич. Казвате: „Много красива е тази кокошка. Гребенът е хубав, герданчето.“ Попипаш я по гърба, казваш: „Тлъстичка, мазничка, хубаво сготвена става, една хубава гозба става.“ Погледнеш, един ден създадеш теория, че тя трябвало да умре заради тебе. Господ за това я създал, ще я заколиш, ще я изядеш. Ще се обърнеш към Господа и ще кажеш: „Господи, благодаря ти за кокошката.“ Въпросът не се свършва тъй. Щом заколиш една кокошка, други същества има от тебе по-високо, видят те, харесат те и те пообиколят веднаж, два пъти, пипнат те по гърба и един ден ти отрежат главата, ще те опекат и ще те изядат. Това е то смъртта. Съответствие има. Когато Бог каза на човека да не яде от забранения плод, забранения плод кой е? Забраненият живот е това. Има един живот забранен. Ако започне да влиза този живот, тогава целия живот ще мине в друга една линия.

Вие сега за Бога имате съвсем изопачени понятия. Вие имате понятия за Бога като човек, който не знае какво прави. Вие, като привличате неблагородните мисли, ще оставите всички свои възгледи, какъвто и да е. Не да се уплашиш, но всичко онова нечисто в тебе ще го оставиш. Другояче ти лицето на Бога не може да видиш. „Само чистите по сърце ще видят Бога.“ Ако ти не си чист, нечистото да садите по онова, което вие разбирате. Дали хората мислят разумно, но има едно положение: щом ти си чист, ти си силен в себе си. Щом си нечист, ти си слаб. Нечистота най-първо засега тебе. То не е един външен процес. Казва някой: „Чист си.“седна нечистота отвън лесно се справяме. Нечистота това са вътрешни състояния на човешката душа и от нея зависи здравето. Тогава иде между нас другото противоречие. Кажеш: „Другият не е [по-]чист от мене.“ Как ще познаеш? За да знаеш, че един човек е чист, трябва да имаш една мярка. Каква е идеята за чистота? Чистият човек от болести не страда. Щом страда, има нечистота. Каква е: твоя или чужда, без разлика. Щом осиромашаваш, щом изгубваш силата си и всички други противоречия се дължат на тази нечистота. На същества или ти си я създал.

Чистота е външната страна на човешкия дух. Когато Духът действува, човек винаги е чист. Когато Духът престане да действува, тогава човек остава нечист, а щом остане къщата, да не влизаш в нея, една седмица да не я чистиш, ще има прах навсякъде. Вие сте затворили прозорците, но този прах минал през дупките. Този прах постоянно влиза в човешката душа. И тогава ние търсим причината коя е. Причината никой не я знае. Причината е, че това са дребни частици, които се движат из пространството. Обичат да ходят на гости. Ти ще изхвърлиш навън това. Никакво знание нямаш. Ако вземеш да заведеш дело против тези прашинки, тогава колко време ще изгубиш? Десет милиона прашинки – ще изгубиш десет милиона

минути, ако ги садиш по една минута. Колко дни ще ти вземат? Колкото ти може да садиш праха по книгите ти, толкоз и Бог може да те сади и теб за твоите погрешки. Бог, като види една твоя постъпка, казва: „Изхвърлете го навън.“ Изчиства, като разчита на други да направи това.

Казва се, че светът ще се сади, че Земята ще се запали, но това е външната страна. Съдът на света е почнал. Светът сега гори. Всички хора се топят. Топенето е вътре. Вие сте богати, млади, но сте недоволни, че някой не ви погледнал, че времето е облачно. Че облачното време, това е дюшемето на ангелите. Когато ангелите искат да се разговарят, те турят дюшеме на Земята и неутрализират се миазмата и лошите влияния от Земята. Утре, като се свърши събранието им, турят си дюшемето на друго място. Принципът е такъв. Ангелите винаги разполагат с влагата и това дюшеме те го жертвуват. След като си заминат, оставят дюшемето, подарък на растенията. Направят го на дъжд, който пада на земята. Защо бягате от къщи, когато вали дъжд, защото във вас седи идеята да не би отгоре да падне град. Всяка капка е град. Това са все отвлечени работи, отвлечените работи са неразбрани, когато нямаме вътрешна връзка.

При добрия живот ти не можеш да бъдеш добър сам по себе си. Ти, за да бъдеш добър, трябва да влезеш в някоя система. Като част от тая система трябва да бъдеш добър. Щом си в една Божествена система, щом Бог е направил човека по образ и подобие, Той вече принадлежи към една система. Следователно направения по образ и подобие Божие, всеки човек трябва да изявява своята доброта. Ако вие за една година се гневите, ще видите как ще се измени лицето ви. Или каквато и да е отрицателна мисъл ако вземе място във вас, то лицето ви ще погрознее. И често хората погрозняват по тази единствена причина. Някоя сестра за една година погрознява. Когато

нисшите чувства вземат надмощие в организма, лицето погрознява, понеже вибрациите са груби, а когато висшите чувства вземат надмощие, човек става красив. С лошите мисли, които хората постоянно ви внушават, трябва да се борите. Например някой ви изпраща мисъл, че сте лош, но се преструва. После друг човек ви изпраща такава мисъл, че сте лош. Ти трябва да се пазиш от това да приемаш тези мисли.

Има едно лицемерие фактическо. Има друго едно лицемерие. Ще ви приведа един действителен пример за баба Янка. Тя на млади години била най-красивата мома в селото и се оженила за един цигуларски син. Тя е била много ударна да направи нещо, да наготви. Баба Янка била гостоприемна. Ще те приеме, ще те целуне, ще се зарадва, че си дошъл, ще направи баница, вино ще донесе и след два деня ще каже: „Ех, кой ли го е канил, да му шетам." Това е лицемерие.

Когато някой ме прегръща, това благодат ли е за мене? От прегръщане до прегръщане има разлика. И змията може да те прегърне. Майката като те прегърне, трябва да ти даде. Прегръщане има само когато се предават онези потици на живота. Когато майката прегърне детето, то Божествения живот се предава и това дете расте. Някой път детето плаче за милувка. Трябва да имате една ясна представа за прегръдките. Когато някой прегръща и Божествения живот минава през него, това е едно благословение, а когато прегръща и не минава Божествения живот, това е едно зло и който гледа е същото. През погледа минава Божественото и там е същия закон. Така трябва да гледате, че през погледа ви трябва да минава Божественото. Аз от само себе си какво мога да ви дам? Трябва да ви дам нещо. Някой ме пита: „Защо си ме погледнал?" Рекох, гледам Божието създание, дали е запазено, първоначалната чистота и красота. Аз влизам във връзка с Бога и искам нейната красота отгоре да тури нещо ново. Аз ви оставям един подарък, тогава гледането има

място. А пък дали съм погледнал добре или зле, зависи от това: ако съм оставил подарък, този поглед съответствува на Божественото. Този поглед е на място иначе не е.

Вие сега всички имате един установен поглед. Много добре, но добрият кон не може да се сравнява с добрия човек. Добрият човек може ли да се сравнява с добрия ангел? – Не може. Един ангел днес може да посети милиони хора и милиони хора да им направи добро. Един светия колко души може да посети? Много малко. Следователно със своята мисъл ангелът може да посети много хора. Добротата зависи от мисълта. Някой път казваш: „Не съм добър, за да правя добро.“ Това още не е добро. Ти със своята мисъл, чувство и постъпка можеш да направиш на хиляди хора добро. Аз съм превеждал един пример. Един човек ме спря с погледа си и иска пари. Да му говоря не му е времето, той е занят, той е търговец, продава си стоката и иска пари. Той ми казва: „Господ да те благослови.“ И тъй ми продава. Това е вече стока. Минава някой човек и аз му казвам: „Плати за мене. Аз нямам. Плати за мене“ – и онзи дава. Някой път, за да се освободя от просяците, минавам от друга улица, където няма просяци. Един евреин ми казва, че иска да ми каже нещо много важно в дюкяна си. Това беше в София. Влязох и той ми казва: „Нема ли да си купиш един чифт чорапи? Трябва да си купиш.“ Аз му казвам: „Нямам пари.“ Той ми казва: „Аз вярвам.“ Вземам ги и съм ангажиран.

Та във вашите размишления не съдете по този начин, по който хората остаряват. Не мислете, че сте стар. Не мислете, че сте достигнали до крайния предел на знанието. Не мислете, че сте изгубили всичките условия и не казвайте: това е за младите, а не за нас старите. Вчера на една млада сестра казах: „Вие сте много добра, но имате недостатъците на вашата компания, носиш недъзите на вашата компания.“ Да ви обясня това. Всичките хора да кажем, че говорят лошо за тебе. А пък може да си добър, но компанията е лоша.

Някой път може да сте лош, но да те посрещнат добре, заради компанията, защото тя е добра. Много пъти вие страдате заради компанията. Защо е така, не питай. Като се върнете при компанията, кажете им: „Слушай!“ Трябва да намерим де е причината на недоволството. Някой път сте недоволни. То е вашата компания. Някой път сте скръбни, то е вашата компания. И всички техни скърби вие ги чувствувате.

Една мравка се дави и аз ви казвам: тази работа не е за мене. Но ако аз не помогна на мравката, то моето съзнание, което се е пробудило, ако не изпълня това, то работата, за която аз отивам, няма да стане. Между мравката и несбъдването на работата има връзка. Често пъти женитбата става нещастие за целия живот. Младоженецът отива да се жени и много пъти има случаи да направи едно добро, но отказва. Тази жена, която си срещнал, това е орисница, благодетелка на съдбата ти и ти казва: „Така както постъпваш, такъв ще бъде животът ти.“ Както вашите деди и прадеди са постъпвали няколко поколения, и както ти постъпваш, така ще постъпват и няколко поколения напред. Така, че има една колективна работа, която трябва да се изправи. Тази колективна работа седи в следното: Някои от вас сте млади, някои сте стари, но между младите и старите няма едно съответствие. Старата сестра, която се моли, казва за младата, че е зелена, а младата сестра за старата казва, че е изкуфяла. Това е лицемерие.

Има два вида лицемерие. Едно лицемерие грубо, а друго нежно. Някой се показва така, като че иска да се покаже, че няма пари. Той трябва да каже: „Имам пари, но не искам да ти дам.“ Или: „Не мога да ти дам засега.“ Вчера един брат, много набожен, много по-набожен, отколкото сте вие, ходи човекът и проповядва. Идва отнякъде си и казва: „Искам да ми помогнеш материално.“ Аз му казах: „Касата е затворена, касиерът го няма.“ Давам му само един морал. Рекох, ти ли

си направил плана или Господ го е направил? Ще чакаш утре, ще намериш касиера. Той започна да се извинява. После, като си отиде, си казах: религиозните хора са много своеобразни, така не се служи на Бога. Той турил идеята да се качи на влака. Ти тури на ума си да ходиш пеш. Не туряй в ума си за колко време ще отидеш. Този пример, този сом, вчера го хванах.

Има един начин за работа. Ако вие не може да поставите една мисъл на нейното място, ако вие не можете да поставите едно чувство на неговото място, ако вие не можете да поставите една постъпка на нейното място, ще страдате. Това е цяла наука. Аз се радвам на кипването. Като кипне чая, може да пиеш чай. Ако някой път хората не постъпват добре, аз не кипвам. Че някой плаща добре, не кипвам, аз зная, че ако кипна, че те ще пият чай. Когато аз да пия чай, аз кипвам. Но когато другите пият чай – не.

Сега ще теглите широки заключения. Не казвайте, че сте лоши. С това обиждате Провидението, което ви е дало всичките добри условия. Ако разбираш, че не си постъпил добре, това е друг въпрос. Няма какво да се сърдиш. Добрите дни, които идват за в бъдеще, благата, които носят, не могат да се сравнят със сегашните несгоди. Една малка скръб, една малка обида ще пиеш едно вино отгоре и ще се заличи. Един господин ми казва: „Аз се научих да не кипвам. Аз кипнах. Кипнах като дойде при мене да му направя една услуга. После платих 10 пъти повече. Като усетих, че го обидих, дадох много повече. Докато залича моето кипване, струваше ми 10 хиляди лева, за да си загладя погрешката.“ И това е вярно в природата. Ти обиждаш природата. Ти казваш: „Господ не ми е дал.“ Това не е вярно. Ти казваш: „На другите е дал.“ Ти си особен екземпляр, не се сравнявай с другите. Ти си особен екземпляр. Ти си едно малко цвете, но си на място. Ти искаш да бъдеш голямо цвете, но друг е заел онова място.

Един ангел, като бил пратен да носи всичките благословения на Земята, до известно време вървял добре, но като видял една красива мома, забравил си чувала с подаръците и хората ги разграбили. Един не могъл да си вземе нищо и той бил поетът. Останал само един колет, и то било вярата. Това е за далечното бъдеще. Та всички вие, които искате да живеете във вярата, има само един колет на вярата, ще го вземете. За в бъдеще ще видиш, в някой друг живот. И различията, които съществуват на Земята, единствено се дължат по причина на този ангели на тази красива мома. Много зле се е отразило това. Вие казвате, че един човек е повече одарен отколкото друг. Надеждата е път за вярата. Вярата е път за Любовта. Любовта е път за Бога. Духът ще ме упъти, той ще ме научи как да се приближа до Бога, а пък Любовта ще ме научи как да се приближа до Духа. Вярата ще ме научи как да се приближа до Любовта. Надеждата ще ме научи как да се приближа до врата. В брата трябва да бъде път за Любовта. Щом дойдете до Любовта, там не се спирайте.

Сега има една практическа страна. Вие, като слушате такава лекция, аз не искам да бъдете светии. Да бъде човек светия, страшна работа е. Такива големи отговорности вие не можете да носите. Всички погледи тогава са обърнати към вас. Това положение, което имате сега, е хиляди пъти по-добро, отколкото да бъдете сега светия. В бъдеще – да, но не и сега. Ако сте сега светия, ще бъде голямо нещастие. Ако в бъдеще не станете светия, хиляди пъти ще бъдете по-зле. Трябва да бъдете доволни от това положение, което имате. Погледнеш се и казваш: „Остарях.“ Не си остарял. Защо си остарял? Ти, като кажеш, че си остарял, какво подразбираш под това? Това е външното. Нямаш пари, но не си сега по-добър, какво има от сиромашията? Или богат си, и богатството нищо не ти е дало. То е само едно условие. Старостта и младостта са само условия. Те нищо няма да придадат на вас.

Срещнах веднаж една стара баба, казах ѝ: „Ако Господ те направи една красива мома на 21 година и един красив момък има наоколо, какво ще кажеш?“ Веднага очите ѝ светнаха. Бабата стана по-разговорчива. Най-първо стоеше хладна. Тя казва: „Ако бях една млада мома, щях да се влюбя в тебе.“ Това не го казва, но го помисли. Млад или стар, човек трябва да бъде израз на Божественото. Той не трябва да мисли, че е стар. Трябва да имате една мисъл: Трябва да бъдем всички израз на великото, на Божественото, да развием онзи сили, които са в нас. Може да дойде сиромашията, нищо не значи това. Богатство, сиромашия, това са само външни условия, за да се прояви Божественото. Като дойде богатството, направи го проводник на Божественото. Също така като дойде сиромашията, знанието, силата, също и болестите. Като кажеш: „Защо боледувам?“ – Да направиш болестта проводник на онази Божествена сила. Толстой казва, че след всяка болест той добивал нещо ново, едно ново разбиране, една радост. Та всяка скръб, която дойде в света, тя е само условие, носител на известно благо. Също така и радостта. В Божието разпореждане краят на всички неща е добър. Няма противоречие в Бога. Така е в Божествения живот. В човешкия живот има противоречия. Обаче в Божествения живот няма никакви противоречия. Когато искате да отстраните всички противоречия, Влезте в Божествения живот.

Ако вие държите мисълта си свободна и вярвате в Бога и очаквате Той да ви благослови, то благословението ще дойде. За Йона се дава хубав пример за тиквата. Това е един хубав разказ. Бог казва на Йона: „Тебе ти е жалко за тиквата, че е изсъхнала и не ти дава сянка. Как аз да не жаля за тази хора в Ниневия, мнозина от които не знаят да различават лявата ръка от дясната.“ Йон каза на Ниневийците, че след 40 деня Ниневия ще загине. Но те се измениха, покаяха се и Бог се измени. Щом ние изменим начина на нашит

действия, Бог изменя отношенията си към нас. Щом измениш живота си, всяко едно добро чувство, всяка една добра мисъл е един проводник. Тези хора се покаяха и се подобри тяхното положение. Имаш едно число. Ако прибавиш една цифра отзад на това число, то увеличаваш благата чрез скърбите. Пък като увеличаваш числото, като прибавяш една цифра отпред, то ти увеличаваш благата чрез добродетелите.

Та при скърбите трябва да увеличаваш живота и при радостите си, пак трябва да го увеличаваш.

Дадох ви сега първата формула: „Надеждата е път за вярата. Вярата е път за Любовта. Любовта е път за Духа. Духът е път за Бога.“

Мислете върху тях.

Отче наш

44 лекция на Общия Окултен клас, 19.VII.1933 г., сряда, Изгрев, София.

ОСНОВА НА ЗНАНИЕТО

5 часа сутринта

Добрата молитва

Чете се темата „Разлика между добро и правда“.

Човек, за да научи, трябва да има една основа. Човек никога не може да придобие истинско знание, ако той няма любов.

Основата на знанието е Любовта. Не, че знанието произтича от Любовта, но без Любов не може да има знание. Без Любов не може да имаш знание, не можеш да го задържиш. Сега туй е тъмно. Тъмно е по единствената причина, че възпитанието ви е такова, възпитанието ви е тъмно. Подхраната ви е такава. Най-първо, за да се възпита човек, той трябва да отбира храната си, *защото храната влияе*[272]*.* След туй ще се прояви чувствуванието, усетът за приятно и неприятно, след тия усети ще дойдат елементарните мисли. Това е един вътрешен градеж. Ти мислиш животът като една целокупност, като че светът е създадеш, за тебе. Всичките блага, които съществуват, имате една скрита мисъл вътре, минавате за смирени, за набожни, но във всичките хора има скрита мисъл, от която се ражда злото. По някой път се явява в тщеславие, гордост, подозрение, злоба, омраза. Някой път едно привидно добро, но зад всичко туй е скрито нещо лошо. И туй, лошото се изявява в лицата на всичките хора. Ще видиш някой човек, приближава се към един, усмихнат, но зад тази усмивка има друга една вълна, което издава онова, което е скрито. Някой е озлобен, усеща, че е слаб, иска да отмъсти. Приближава се при своя противник, любезен, но търси един момент, да прояви своята злоба.

---

[272] С курсив е отбелязан текст, който е допълнение или редакция при разшифроването.

Вие не можете да се избавите от туй, скритото зло, вътре в природата, то не е ваше, но вие сте в едно течение. Злоба има в природата. Тя не е индивидуална, а е колективна. Една проява, която всички я проявяват. И разумните я проявяват. И те проявяват своя гняв, своята злоба. Нима мислите едно същество, което прави неправда спрямо другите, че то гледа тъй индиректно? Той мисли как да постъпи и в него ще се зародят известни чувствувания. Но рекох, ние туряме в любовта, разбираме: да обичаш човека – да му направиш пакост. Любовта това е закон на Божествения свет, дето няма никакви противоречия. Следователно за да любиш, не внасяй противоречия в тебе, понеже, любовта няма противоречие. И във вас няма да има. Имате чиста вода, вие вземате някакъв примес на тази вода, туряте захар или розово масло, вие притуряте тия неща, вие разваляте водата. Чистата вода от никакъв примес не се нуждае. Любовта не се нуждае от никакъв примес, от никакви коментарии. Изпълнете я тъй, както е.

Вие ще кажете: светска любов. Ангелска любов, човешка любов, това са неразбрани мисли. Съществува една Любов и тя е Божията Любов. Ангелите, доколкото разбрали, внесли нещо от своята любов. И тази ангелска любов си има дефект, има нещо неразбрано. Човешката любов има още по-големи дефекти. В любовта на ангелите има едно различие, една усилена деятелност – някой път е по-силна, някой път е по-слаба. Когато[273] в хората се ражда озлобление.

Рекох, ние се отдалечаваме, целта им не е вие да разберете какво нещо е любовта, защото в този смисъл, когато човек разбере нещо, той може да го приложи. Казва: „Аз разбрах какво нещо е любовта.“ Щом си разбрал, трябва да го приложиш. Казва: „Разбрах какво нещо е художество.“ Щом си разбрал какво нещо е художество, ти трябва да си отличен рисувач. Ти не може да разбираш любовта, ако не може да

[273] Когато – докато.

я употребиш. „Аз рисувам.“ Как рисуваш? „Аз пиша много добре.“ – Как пишеш? Например в рисуването, ако вие турите известни линии, какво означава, или може да турите крива линия, или може да турите така:

Целият човек е стенограма. Всяка линия е един надпис. Тия знаци растат. Първоначално, които създадоха човека, го създадоха по точно определени, геометрически правила, всичко е отмерено. Ако от висшата наука се изучава човекът, той се изучава чисто геометрически. Ако се вземе цялото лице, отношението на всяка линия, разни линии има. Има линии на носа. Тя върви по един *... в едни е правилна, в други е неправилна.* Носът не е правилен у някой. Туй показва, че ред поколения са вървели по неестествен път. Следователно този човек, който наследил този ум, той не мисли правилно, после той не чувствува правилно и постъпките са противоречиви. Туй показва носът. Той не е отговорен за всичките тия неща.

Вземете един шофьор, спре автомобила на пътя, спре се той, бърка, бърка, той не е виноват за автомобила. Той е виноват само в това, че като купил автомобила, трябваше да го разгледа. Ще върви ли или няма да върви. Казва: „Аз ще го накарам да върви.“ Мисли, че е майстор. Повърви половин час и спре. Онзи, който се е качил на автомобила, втори път ще търси ли на този автомобил да се качи. Ще каже: „Този автомобил не ми трябва.“ Рекох, разгледайте го от чисто практическо гледище. Вие искате хората да ви обичат, нали така? За да обичаме един автомобил, той трябва да върви, не да се спира. Пък да върви лекичко, да не прави никъде сътресение, да ти е приятно. Този автомобил да е отличен, мощен. Казваме: добър е този автомобил. Всякога може да обичаме този автомобил. Защото в света

има не само мъртви автомобили, но живият човек е жив автомобил. Туй е основната идея, която трябва да залегне във вашия ум и тогава се заражда едно различие.

Например като се предава някоя окултна лекция, създава се идеята, че човек разбира нещо. Казва: „Аз разбрах туй нещо.“ По някой път вие мислите, че разбирате онзи свят. Ангелите разбират какви са те. То е една неразбрана работа. Онзи, които са ходили, адептите, които са влизали в ангелският свят, почти нищо не виждат. Виждат обикновени работи. Но вътрешната страна е съвършено скрита. Ти никога не можеш да видиш същината, ако човешкото битие не отговаря на нея. Никога едно същество, на което умът не е готов и сърцето не е готово, не може да използува нещата за своя облага, нищо не може да използува, всичко ще бъде скрито. Даже на този свят вие не може да знаете някой човек дали ви обича. Вие и това не знаете. Казвате: „Този човек ме обича.“ Дълбоката причина не знаеш, защо ви обича.

Аз да ви приведа един пример: Преди 20 години осъдиха един американски лекар за престъпление. Десет години той помагал на едно семейство и пари давал и средства давал, с единствената цел да ги изтреби и най-после сполучил. Останал един от членовете на това семейство, искал и него да довърши и тогава го хващат в неговите престъпления. 10 години повидимому правил добро. Единствената цел била, че той си правил опити. Сега няма да ви разправям за опитите. Какви ще бъдат вашите заключения? Вие даже изследвали ли сте себе си?

Например вие казвате, че имате любов към Бога. Утре, като не стават нещата по вашето щение, казвате: „Не зная, Той си играе с нас.“ Вие обичате някого, щом той направи това, което не искате, вие сте недоволни. Вие искате нещата да стават по вашата воля, като не стават, казвате: „Това не е любов.“ Кое ви позволява така да мислите?

Представете си, че друг, който ви обича, и той иска да стане по неговата воля. И тогава ти, който обичаш, искаш по твоята воля да стане. Този, който те обича, иска по неговата воля да стане. Питам тогава: по коя воля трябва да бъде? Тогава рекох, трябва да спазвате поне закона за справедливостта. Веднъж по твоята воля, втори път по неговата воля, пак по твоята воля. Щом искаш два пъти по твоята воля да стане, а един път – неговата, нарушава се справедливостта. Веднъж твоята воля, вторият път неговата воля, пак твоята воля, пак неговата воля. Това се нарича закон на справедливостта. После и времето трябва да бъде еднакво определено. За колко време трябва да бъде твоята воля? – За 5 минути, и неговата – за 5 минути. Ще извадиш часовника и ще гледаш. Дойде той, говори дълго, това е дрънкане. Несправидливо е. Рекох, някой човек дойде при мене и казва: „Само за 5 минути“ – цял час ми дрънка. Става неговата воля. Казва 5 минути, 5 минути по английски ще му говориш. А сега ми казва, че 5 минути, а цял час говори. Половин час за тебе, половин час за мене. Ти ще дойдеш сега, да ми разправяш за някаква твоя болка. Питам сега, някаква болка... Некъде някаква подутина имаш и ще ми разправяш като една възлюбена, цял час ще ми разправяш откъде дошла причината, защо и за какво. Рекох, разбрах. Че защо ми е да туриш този цирей в ума, тази подутина. Казваш: „Чакай, да ти разправя.“ Аз не се нуждая от твоя възлюбен цирей.

Вие най-първо нямате философия за възпитание. Вие имате един цирей. Каква нужда има да разправяте. Вие ще отидете при Бога, да разправяте, че имате един цирей. Важното е да кажеш на Господа: „Имам един цирей, да се махне“, нищо повече. Да се махне циреят, по който и да е начин. Махни този цирей, постисни го с ръка, кажи: Да си вървиш! Махни са ръката, повярвай и той ще си замине. Ти пипаш, но той не минава. Защо? Защото го обичаш. Знаеш на какво мяза това. Бащата казва на момата за възлюбения и: „Не искам

любовни работи да вършиш с тоя момък.“ Тя му казва: „Да си вървиш.“ А после му казва: „Пак да дойдеш.“

Целият живот е [...]. Нито един от вас не е искрен. Много малко хора съм срещал искрени. Аз не съм видял такъв човек, искрен. Някой казва: „Чакай бързам.“ Че като бързаш и аз бързам, че кой не бърза? Няма какво да разправяш, че бързаш. Ти като бързаш, няма защо да бързам аз. Аз като бързам, няма какво да разправям. Щом като бързам, аз ще си вървя. Щом ти бързаш, ти ще си вървиш. Ти бързаш, и аз бързам. Тогава или аз с тебе трябва да вървя или ти с мене трябва да вървиш. Да вървя с тебе е губене на време. Ти си отиваш по работата и ако аз вървя с тебе, твоята работа става, а моята остава. Ако ти вървиш с мене, моята работа става, а твоята остава. Щом двамата бързат, да си вървят по работата, нищо повече.

Но каква е основната мисъл? Коя е основната мисъл, кажете ми? Доброто в света, това е един резултат на Божествения свят. Този резултат се употребява на Земята. Казвате: „Произходът на доброто е Любовта.“ Произходът на справедливостта, за да направиш добро, подбудителната причина е отпред, а за да бъдеш справедлив, подбудителната причина е отзад. Никой не може да бъде справедлив, който не е съвестен. Следователно подбудителната причина за доброто е милосърдието, а подбудителната причина за справедливостта е човешката съвест, която се намира в съзнанието, че трябва да бъдеш справедлив, това не произтича от нищо друго. Справедливостта произтича от един източник, който е Божествен източник. С единия източник си служат хората, а с другия си служат ангелите. Справедливи трябва да бъдете едновременно. Най-първо човек трябва да бъде справедлив спрямо себе си. Няма да преувеличаваш своята доброта, но няма и да я смаляваш. Няма да преувеличаваш своите способности, но няма и да ги смаляваш. Няма да даваш предимност на тялото си, но и няма и да го унижаваш.

Всички ще държиш в изправност, както ти е дадено. Няма да разправяш за нищо. Ти погледнеш очите си и казваш: „Не си харесвам очите.“ Кое в очите не е хубаво? Искаш да бъдат красиви очите ти. Но, за да бъдат красиви очите, ти постоянно трябва да имаш разумност. За да бъдат очите ти правилни, ти трябва да имаш Божествената разумност. За да имат очите ти мекота, ти трябва да имаш чувства.

Три точки има в човешката глава. Три пункта има, отдето чувствата трябва да произтичат. Едни чувства произтичат от много даване. Те дават сега краска на очите. Ако искаш очите ти да бъдат меки и добре направени, то произтича от твоето милосърдие. После очите ти, ако са близко или са отдалечени, те имат две противоположни течения. Да са наблизо до твоята интелигентност, ти ще виждаш нещата отблизо. Ако са далече, междината им, ако е голяма, ти няма да схващаш отношенията в дадения случай. В единия случай схващаш повече, в другия схващаш по-малко. И малкото и повечето това са неща субективни в човешката природа. Очите трябва да бъдат точно на своето място. Художниците още нямат мярка, де трябва да поставят очите. Рядко съм срещал очи, поставени на място. Един ден ще има художници, но трябва да се прояви цялото равновесие вътре в човешкия дух, за да се поставят очите на място. Даже като разглеждам човешкото лице, много малко лица ще срещнете, които са направени както трябва. Навсякъде съществува една симетрия, която показва за голямото различие и разногласие, което съществува.

Сега тия работи може да останат неразбрани. Мъчно е да се говори за истината, понеже, тя смущава. Когато човек не я разбира, истината не трябва да смущава човека. Казват, че истината била горчива. Истината не е горчива, но лъжливата истина е горчива. Истината е сладка. И много сладка е истината. По-сладко нещо от нея

не съм намерил. Лъжливата истина, която е облечена, по-горчива от нея няма. Кажат ти, че ти си грозен. Това не е никаква истина, защото казваме, че ти си добър, но туй е по отношение. Туй, което ти казваш на един човек, че е добър или лош, то не е самата истина. Като те срещна аз, за да покажа истината, не трябва да ти казвам, че си добър или лош. Моето отношение към тебе, каквото мисля, каквото чувствувам и както постъпвам, трябва да бъдат както към добър човек. Аз няма да ти кажа, че си добър, но моето отношение, като те гледам, аз ще имам същото почитание и уважение, както към себе си. Това е на човека да кажеш истината. Другото е заблуждение. Щом ти говориш едно нещо, без да си разбрал, ти нямаш отношение. Казва: истината не се казва с уста. Ти, за да кажеш на някой човек истината, непременно ти трябва да имаш известно отношение към него. Питам: сега колцина от вас имат такова отношение? Колцина от вас разбират другите като себе си?

Аз бих взел за вас един пример. Аз бих взел... желал между вас да има един като мене. Кажете ми вие, като мене да има един, безкористно да служи. В всичките ви постъпки аз виждам неща, които са вредни за самите вас. Не е за мене. За мене дали живеете добре или зле е все едно. Един ден вие ще вадите една поука, едно знание, ще научите. Даже аз нямам време да се спирам. Не сте само вие. Целият свят седи в субекта навсякъде в Америка, в Англия, навсякъде всички хора в света си мязат. [В] Америка като идеш, ако си проповедник ще те питат кой те праща. Ако заплатата ти се увеличи, значи като проповедник се подигаш. Ако се намали заплатата ти, ти се понижаваш като проповедник. Питаме каква е жената? Ако ти си проповедник и жена ти е добра, но ако жена ти е лоша, твоята работа е осъдена. В Америка жените решават съдбата на проповедниците. За да уволнят проповедника или да остане на

служба зависи от жена му. Ако е добра, остава на служба, ако е лоша, дават му пътя.

Аз ви изнасям една истина. Вашият ум, вашето сърце, вашата воля, това са сили, които ви препоръчват. Те са препоръчителните сили. Ако вашият ум не може да ви препоръча, ако вашето сърце не може да ви препоръча. Та, по някой път аз съм дошъл до опитите, правя опити. Гледам всичките сте пълни с непослушание. С учено непослушание. Сега ни най-малко няма да се тревожите. Казвам някому нещо, той казва: защо? Философията в окултната наука, никому няма да кажа. Не съм длъжен да поздравлявам никого. Какво има да поздравлявам ситите, какво имам да поздравлявам гладните. Гладният да върви в гостилницата, да се наяде. Ситият да отиде да си почива. Какво ще ме среща да го поздравлявам. Казвате: „За да се поздравляваме, трябва да имаме отношения." Ти искаш да те поздрави или да го поздравиш. Носиш ми едно писмо от баща ми, ще ви поздравя. Нося ти едно писмо от баща ти, ще ме поздравиш. Не ви нося никакво писмо, няма да ме поздравиш. Ще ме поздравиш за онова, което съм направил за вас. Давате ми една чаша вода, пътник съм – ще ви поздравя. Слуга съм, давате ми прием в къщата ви – ще ви поздравя. Изпращате ме навън от къщи – ще ви поздравя. Казвате: „Ще ви благодаря ли?" Казвате християнин е това. Като изляза, вие не знаете какво ще кажа. Но доброто от вас като излезе, кажете: „Тази къща да изгори, пепел да остане." След това минавате за много праведен. Рекох туй, което сте казали, право ли е – да изгори тази къща? Или някой ви направи добро и казвате всичките благословения. Но питам: след като сте казали десет – сто пъти нещо, казали ли сте къщата да изгори и не изгаря, значи от Невидимият свят считат, че туй не е добро. Някъде ви приемат и казвате, всичко туй благословение да остане на къщата. Но нито благословението остава, нито къщата изгаря. Значи туй, което ти казваш, то не става.

Кое е по-хубаво: къщата да изгаря и благословението Божие да дойде, или нито благословението да дойде, нито проклятието да стане? Кое е по-хубаво? Срещне ме някой и казва: „Господ здраве да ти дава. Да имаш булка и деца.“ Мен булка и деца не ми трябват или някой казва:, Да ти тръгне напред, та да спечелиш много пари.“ Мен пари не ми трябват. Не на място е неговото благословение. Чудни сте вие. После казвате: „Твоето дело да успее!“ Не ме интересува моето дело. Нека успява Божието дело, не моето дело. Светът страда, че все нашите дела успяват, а не Божиите.

Та между нас трябва Божието дело да успява. Вие сега мислите, че някой неща са много лесни. Нали тъй? Аз мога всичката магия в света, може да направя *когото и да е от вас добър или лош*[274]*,* туй да го знаете. В 5 минути, в една минута отгоре. Индусите имат един слон, някой път като го хванат в робство, цял месец, с 1-2 месеца не се укротява. Но като го повалят по гърба, потъркалят го няколко пъти и става мекичък като овца. Какво е станало със слона? Слонът е много умно същество. Слонът е много разумно същество. Казва: „Тия хора!“ Най-първо като го държиш, той е силен. Но като го потъркулиш на гърба, казва: „Тия хора са много по-силни. Не ми остава нищо друго, освен да се подчиня.“ Като го държат прав, той ги държи настрани с хобота си. Който се приближи... Казва: „Само да си позволи да се приближи някой.“ Но щом го турят на гърба, казва: „Тия хора са по-умни от мене.“

Тогава какво ви остава на вас? Сега някой от вас сте вързани, седите на краката си. Не са ви повалили на гърба. Седите с хобота си и се браните. Питам: кой от вас е свободен? Мислите ли, че в тия тела сте свободни. Вие сте един слон вързан, какво ви остава, ще се подчините. Казвате: „Аз няма да се подчиня.“ Какво ще правите, ако не се подчините? Всички се подчиняват. Мнозина ще ми кажат: „Аз

[274] Текстът е допълнен ръкописно на оставено празно място в разшифровката.

искам да бъда свободен.“ Чудни сте вие. Свободни сте да ядете, да пиете, но ще работите за онова, което ядете. Тогава иде другото противоречие. Казвате: „Защо Господ е създал света такъв?“ Никой не е получил досега един отговор, защо Господ е създал света така. Това е един труден въпрос, да се зададе. И Господ може да зададе въпроса: защо тия същества, които Той създаде, се противопоставят на Неговите наредби. Ти, малкото същество, което си излязло от Него, противиш се на Неговите нареждания. Защо трябва да го правиш? Каже ти нещо и ти го отлагаш, не го правиш. А след туй страдаш. Казваш: „Защо Господ допусна страданията?“ Страданията ти ги допусна. Сега туй, което ви говоря, за страданията може да се говори. Сега не е въпрос за страданията. Страданията ще си вървят. Да ви говоря, вие ще страдате и да не ви говоря, пак ще страдате. Единствено е страданията вие може да използувате, до известна степен.

Та рекох сега, да се върнем към основната мисъл, която е потребна за сегашния живот. Какво може да се направи? Сегашният живот, аз разбирам: тебе в крака ти влязъл един трън. Няма какво да ти разправям за небето, за звездите за рая, за това, за онова. Единственото най-важно е този трън, който имаш в крака си, да се извади. След като излезе трънa, тогава може да ти разправям за всички други работи. Та рекох, сега, кой е главния трън? Всички имате по един трън. Апостол Павел казва, че имал един трън. Не зная вие по колко имате. Вие по колко имате? Не вярвам да са повече от един. Ако имате един, то е достатъчен. Ако ми кажете, че имате по два трънa, вие трябва да сте по-големи от апостол Павел. Апостол Павел: „Даде ми се ангел сатанински да ме мъчи, да не би да се възгордея за знанието, което ми се даде.“ Че този ангел, беше спирачка. Да не мисли за себе си, нищо повече. И той казва: Всичко считам за измет, да позная Христа. Или: всичко друго в света е измет,

при познаването закона на Любовта. Или другояче казано: за да познаеш Любовта, ти онова шише, което имаш, да го измиеш много хубаво, че водата, която туриш вътре, само тази вода може да остане чиста.

Най-първо сами трябва да се освободите от някои ваши привички. Вие имате привички. Някои турят краката настрана, някой си навел главата на една или друга страна. Някой си сложил ръката настрана. Като влезете тук, да вземете едно положение, да седите спокойно. Коя е правата поза? Няма какво да гледа човек. Казва: „Какво ще кажеш?“ Ще седнеш като един човек, който е заинтересован, търси новото. Каквото му кажат, ще го възприеме. Защото човек, ако си държи ръцете прекръстосани, този човек е, който си уредил работите. Той ги уредил, но на книга ги уредил. Някой си турил ръцете отзад, като че за нищо не мисли, пет пари не дава. Турците си носеха ръцете отзад. Ама сега вече не ги носят. Щом туриш ръцете отзад, ти ще приемаш. Всичките хамали, като турят ръцете отдире, приемат голям товар. Като туриш ръцете отзад, значи товар имаш. Трябва да си туриш ръцете отзад. Сега си спущате ръцете надолу. Къде трябва да турите ръцете си? е, ми кажете, помислете сега. Ако ги турите на колените си, то не е право. Че седите на столовете, туй не е естествено положение. Вие сте съдии, като адвокати седите, давате решение. Всеки, който седи на стол, той сади света. Всеки стол, то е царски трон. След туй минавате за много смирени. Казвате: „Трончето ми е малко.“ Малкото тронче дава условия за престъпления. Някой път дават стол, а седим на земята. Щом един човек иска стол, аз зная какви са неговите желания, аз не се държа за буквата. Да седнеш на един стол и след туй да се обърнеш, да се извиняваш, че столът ви не е хубаво направен. Тебе ти е неприятно, така да гледаш. Щом влезеш в едно здание, тебе ще ти дадат един стол. Между тия хора няма да ти бъде добре. Какъвто е

стола, такова ще бъде и отношението. Щом столът е хубав и отношенията ще бъдат добри, но това не са научни работи.

Рекох, на всинца ви трябва изкуство, знание ви трябва. Например за какво ще се уважава един човек. Като ходи, да знае как да ходи. Ако е художник, да знае да рисува хубаво. Ако е цигулар, да знае да свири хубаво. Ако е архитект, или каквото и изкуство да има, да го разбира. Едно малко изкуство да имате. Сега вие казвате, че сте окултни ученици. Какво изкуство имате вие, кажете ми? Всички окултни ученици изучават известен занаят. Като отидеш, най-първо ще ти кажат: „Трябва да се работи нещо." Като нямате туй изкуство, тогава вие се впрягате на една полезна мисъл. Че вие искате аз да ви обърна внимание. Ако сте художник, ще обърна внимание. Вляза, ще ви погледна лицето ще видя и ще кажа: „Даровит е този човек." Гледам картината, в нея има дефекти. Като видя картината, гледам къде е дефектът. В главата ли е. Той турил сенки, но не са естествени сенките. Гледам способностите. И там има известни дефекти. Потънкости има. Музикалността я няма.

Или музикантът не взема вярно тоновете. Взема фалшиви тонове. Гледам времето не е развито. Няма такт, няма ритмус. Той казва: „Е, да мине времето." Да мине животът. Не е да мине животът. Животът така е минавал с хиляди години, не трябва така да минава. Ако ще учиш нещо, учи го добре. Ако ти учиш музика, повтаряй си „до"-то дотогава, докато ти сам останеш доволен. Един тон, ако запея, аз уча музика, някой път казвам „до". Имам лошо състояние. Щом взема тонът правилно, смени се състоянието. Щом се сменя състоянието, тонът е верен. Щом не се сменя състоянието, тонът не е верен. Щом се сменя състоянието, тонът е правилен, защото музиката трансформира всичките енергии. Щом известни състояния не може да се трансформират, тонът не е правилен. Ще вземеш един тон, втори, трети, четвърти, докато го вземеш правилно.

Или рисуваш, имаш известни линии.

Имате известни състояния, такива неразположения. Седнете и рисувайте така:

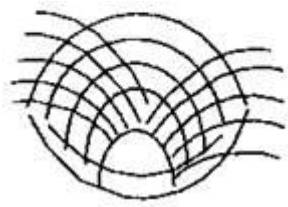

Че това е рисуване. Това е една отлична картина. Всичко туй може да се обработи. Може да ви извадя цели чудеса. Това са определени точки. Една картина, която може да създадем. Тия пунктове ги имаме. Може да ги обработим. Може да ги нанесем. Туй е като схема.

След туй ще започнем да рисуваме. Трябва работа да има. Всеки може да го нарисува. То е скица, определя точките. Като един инженер ходи, забие колците и после започва да нанася цялото здание.

Та рекох, трябва ви сега работа. Трябва ви едно знание. Какво изкуство да ви препоръчам? Не, че не зная. Тогава на мъжете препоръчвам рязане на дърва. Да нарежеш нещо. Или да кажем имате вие стая, нареждате стаята, но да знаете всяко нещо къде е. Всички неща да са така наредени. Има стаи така наредени, всяко нещо е на мястото си, маси, столове, картини. А идеш някъде, всичките неща са разхвърляни, дрехите разхвърляни така. На сестрите, вие дрехите си как шиете? Първото нещо модата какво трябва да направи? Преди време, модата беше да си турят колани, тъй ги правеха, че се оплакват. Най-първо трябва да имате една кройка за тялото и тази кройка трябва да съответствува на линиите на тялото. Някои от вас нямате талия. Някой брат се изкривил, няма талия. Някоя сестра няма талия. Има една линия, която природата обича. Едновременно ще

мислиш за центъра на Слънцето и за центъра на Земята. И така като се поставиш, ще имаш един перпендикуляр. И тогава трябва да знаеш, разумният свят от този перпендикуляр накъде се намира, Божественият свят накъде се намира, ангелският свят накъде се намира и човешкият свят.

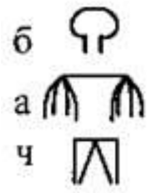

Графически да ви представя този перпендикуляр. Тази крива линия е Божественият свят, мяза на една гъба това ***(б)***. Това е ангелският свят ***(а)***. Това е човешкият свят ***(ч)***. Това са скици. От тази скица ще излязат ръцете. Когато ние искаме да имаме отношение с ангелския свят, ще вземем само за гърдите, а главата горе, това е Божественият свят. Ти си едно заведение. Най-голямото заведение със своите апарати. Като влезеш, трябва да знаеш всичките апарати, да знаеш как функционират. Ти с тях ще живееш няколко хиляди години. Щом не знаеш как да живееш, ще те уволнят от това заведение, и ще те изпратят да учиш. След туй ще те пратят на Земята и ще ти дадат друго заведение. След туй пак ще те уволнят.

Та рекох сега, има една мисъл, да може човек да схване в дадения случай, най-мъчното да си представите в духовно отношение, какво представяте. Ти като човек ще се познаеш, ако влезеш в най-големите противоречия в живота и не се измени този ум, твоето сърце, твоята воля, ти си човек. Ти си в съблазън, при най-големите противоречия не те занимават. Какво ще ме съблазняват мене стотина хиляди лева, на един бедняк, когато аз разполагам с несметни богатства. Аз ще взема от моята каса и ще туря още толкоз в неговата. Какво може да ме съблазни? Картината на един художник на Земята, когато имам

такива картини? Аз може да рисувам по-хубави. Как може да ме съблазнява да я взема? Щом ти се съблазняваш, съблазънта показва, че ти си на ниска култура. Щом ти завиждаш на хората, ти си от нисша култура. Щом ти мразиш, ти си от нисша култура. Каквито и да са отрицателни черти, които ти имаш, показва, че си от нисша култура. Ти не може да прогресираш. Като ти си от висша култура, като видиш картините на този художник, ще пожелаеш да нарисува още по-хубави. Като видиш един хубав, красив човек, ще кажеш: „Аз бих желал още по-красив да е. Аз не бих желал да бъда красив като него." Че аз съм бил в света, всичките тези картини на художниците аз не мога да ги туря даже в кухнята си. Какво ще ми разправят за линии. Туй не е художество, разбирате ли? Аз, ако бих имал една от тях, не бих я турил в кухнята си, но тук ги държим в училището вътре. Те са отлични тук, какво ще ми разправяте?

Че линията на Христа била... Сега една опасност има, че по някой път учениците се научават да говорят такива волности, като учителя. Той говори силно, иска да ги наплаши и те се изплашат, но те се втълпят в тяхното съзнание. И те започват да налагат своето. Има една опасност в живота. Искат някои да бъдат религиозни. Опасна работа е да бъдеш религиозен. Искат някои да бъдат духовни, опасна работа е да бъдеш духовен. Искат някои да бъдат светски. Опасна работа е да бъдеш светски. Искат някои да бъдат богати. Опасна работа е да бъдеш богат. Искат някои да бъдат силни, опасна работа е да бъдеш силен. Кое е безопасно, кажете ми? Всичките са опасни. Безопасно е да знаеш. Знанието е да знаеш тази опасност и да знаеш как да я поправиш. Опасна е змията, когато не знаеш как да я пипаш. Една змия, аз не я пипам лятно време, аз я пипам зимно време, тогава е безопасна, а лятно време седя надалече от нея. Зимно време се приближавам, мога да я пипна навсякъде, накъдето и да е.

Всеки човек, пипайте го, когато е зимно време, а не лятно време. Всички вие сте майстори да пипате лятно време.

Тогава казва, и на Изгрева ми разправят, че на полянката се наплодили змии и един тамън заспал, щяла да го ухапе пепелянка. Много змии има, може някой като ходи да го клъвне. Защо се наплодили змиите? Да станете по-умни. Всичките змии дойдоха и казват: „Не сте толкоз умни.“ Бъдете умни като змиите. После трябва да бъдете твърди като камъните. Между камъните ходят змиите. Но туй сега не е повод. В туй няма никакво изкуство.

Сега на сестрите ще ви дам един модел за мода. Сега тъй както сте облечени, жените ставате за много хубаво представление. Бихте спечелили много пари да ви представят като сатири, но за жени не са хубави. Никак дрехите ви не са хубави. Пък и за мъжете и за тях не може да станат. Те мязат като кюнци, на нищо не мязат. Това са външни работи. В нашите мисли, в нашите чувства и в нашите постъпки, има същите кройки. Вие отивате в един свят, няма да се минат 20-30 години, ще идете в един свят. Кое е онова, което ще ви препоръча. Вие някой път искате да се спирате, искате да живеете добре. Хубаво е това. На Земята може да живееш добре само при какви условия? Аз да ви кажа. Ако Бог е обърнал погледа си към вас, ако ангелите са обърнали погледа си към вас, ако всичките хора са обърнали погледа си към вас, вие може да живеете добре. Вие може да живеете живот, какъвто искате. Ако Бог си гледа своята работа, ако ангелите си гледат своята работа и хората си гледат своята работа, вие ще минете един обикновен живот. Туй да го знаете.

Сега ще запитате: „Как да се обърнем?“ Вие искате да ви застави някой. Няма какво да ви заставят. Но вие ще излезете, ще се поставите в такова положение, че Господ да ви вижда, Господ обича да гледа красивите работи. Когато Господ види, че ти имаш желание да правиш Неговата воля, Той ще обърне внимание на тебе. Когато

ангелите видят, че ти правиш всичко, както е волята Му, спират се. Когато добрите хора видят, че правиш онова, което те правят, спират се. Прави онова, което Бог прави. Прави онова, което ангелите правят. Прави онова, което добрите хора правят. Туй е без разлика. Не си мислете друго нещо. Може да бъдете ученик. Може да бъдете някакво божество. Каквото и да си, законът е един и същ, няма отстъпка. Няма да мислите, че някой ще мине тъй.

Някой мислите, че Господ е милостив. Господ е милостив за художниците. Работите вървят по заслуга. Заслугата е закон на кармата. Ти заслужаваш, понеже като направиш някаква услуга, дойдеш при мене, уважение и почитание имаш, то е заслуга. Понеже някога си ми направил някаква услуга. Но представете си, че ти на мене нито добро сте направили, нито зло сте ми направили. Дойдете при мене, вече от мене зависи. Не е по заслуга. Вие ще ме познаете, аз какъв човек съм. За другите закон, принуждение. Тогава аз като човек трябва да се проявя. Как трябва да се проявя при вас? Аз ще се проявя повече отколкото вие заслужавате. Ако е за заслуга, аз ще ви държа само един ден. За заслуга аз ще ви държа в дома си най-много три деня, пък ако е по достойнство – само половин ден. Пък, ако е за най-голям талант, ще ви държа само половин час. Защо е така. Че ако вие сте талантлив, няма какво да ви държа, даже половин час е много. Талантливият човек трябва да работи, пък като дойдете, че нищо не носите, три деня може да стоите. Вие имате всичкото мое разположение.

Та рекох сега, отнасяйте тия неща. Какво отношение ни трябва. Отивате при Бога, вие казвате: да бъда праведен. Вие искате да заслужавате, че като идете по заслуга. По заслуга Той колко ще ви даде? Той по заслуга ще ви даде три деня. Три деня знаеш колко са, това са три години. Три години ще седите при Него, след туй след три години, във вас ще се зароди желание да ви прати Бог. След три

години ще ви даде свободен билет за пътуване навсякъде. Обширно е Неговото царство, за да се учите.

Та сега намислете кой от вас какво изкуство иска да учи. Каквото сте учили, то за вас да остане за сега. То си е хубаво. Новото изкуство, което ще учите, то ще бъде от съвсем друг характер. Нали някой от вас, който иска да учи новото пеене, не като онзи българин. *(Учителят изпя горното „до"и долното „до)* Какво различавате? Каква разлика има? Аз имитирам точно тъй, вие нямате ухо. Ухото трябва да се развие. Като вземеш един тон, паметта трябва да се яви. Аз пя и свиря. Някой път свиря си една минута, 5-6 минути. Има нещо, което може да се коригира. Аз като пя, търся тон да има. Аз се коригирам. Най-първо да ви дам правило. Ако вие не може да влезете в музикалния свят да слушате, първо трябва да слушате. След като си слушал дълго време, ще направиш един опит. Туй, което си слушал, ще видиш може ли да го копираш. Законът е все същият, дали ще пееш дали ще свириш, дали ще рисуваш, дали ще говориш, дали ще мислиш, дали ще чувствуваш, ти трябва да видиш нещата. Всичко трябва да се види, ама не тъй, както вие искате. Тъй както вие мислите, нищо не може да се придобие.

Някой казва: „Къде е оня свят?" Като идеш до Витоша, то е оня свят. Или да ви заведа на Хималаите. Когато разправят за адептите в Индия, те са из Хималаите. Някои местности красиви, все трябва да има някой обект, място, където човешки крак не е стъпвал нито птици, нито бръмбарчета. В тия места не трябва да има никакви буболечици, никакви организми, които оставят излишъци по земята. Ще се намерите в един свят, дето няма никакъв органически живот, а съществуват човешки същества. Тия същества, като живеят на своето място, някой път се набират известни излишъци, те слизат в човешкият свят, остават своите излишъци и пак се качват горе.

Та вие искате да чувствувате. Страданието е път, по който влизате долу, в нисшите светове да оставите вашите излишъци, вашите нечистотии. След като се освободите, ще се качите горе. След като се освободиш, качиш се, защо страдаш? Да оставиш нечистотиите, той е закон необходим. Ти не можеш да оставиш тези излишъци и тези излишъци горе. Но ти ще слезеш долу да ги оставиш. И като се върнеш, да не носиш голям товар.

Та в света има една философия, за страданията. Колкото и да ви обяснявам защо са страданията и защо са добрините, всичко туй е хубаво наредено. Сега вие седите и очаквате един ден да дойдат да ви вземат, да ви занесат на Небето, да ви свирят, да ви пеят и да ви забавляват там, а вие да не вършите нищо. След туй мислите да си имате една къщица, да се ожените, да си имате деца, хубави работи са те. Ако ти имаш жена, ти ще си навееш беля на главата. С тази жена истия деца, ти ще си навееш беля на главата. Какво правите вие с вашите деца. Туй вашето дете не е поумняло. То не е на место. Учили са го, но не са го научили. Казвате: „Да се оженим." Нямам нищо против жененето. Но твоята жена трябва да бъде *съзнателна*[275] и мъжът и трябва да бъде. Искаш да имаш приятели, същият закон. Или искаш да бъдеш [писател], да напишете една книга. Вие си създавате злото за себе си. Вие като изнасяте една книга, вие виждате лошите работи. Тогава какво ви ползува? Не бързайте да пишете, да се запознаете, като излезете в света, вие трябва да представяте нещо, да има какво да види света. Някой от вас много бързат. Духовните хора искат да бързат. Например вие много бързате да дойдат и да видят нашите упражнения. Тези хора развалят нашите упражнения. Вие сте небрежни, аз не искам да гледам нито за музиката, нито за упражненията. Някой се спрял и гледа. Той ще гледа, че ще вземе упражненията. Ако искате за света, може да излезем и да направим

---

[275] Оставено празно място за една дума и допълнено ръкописно.

едно упражнение. Един ден ще излезем. Дайте на София един спектакъл, но тъй както ги правите, няма нито такт, нито ръцете отиват както трябва.

Аз да ви представя. *(Учителят показва.)* Това не е упражнение. Ти туряш ръцете си настрани или в дясно или в ляво. Как трябва да ги туриш? Вие като правите упражненията, не мислите. Краката и ръката трябва заедно да вървят. Туй значи човек да бъде господар. Всичките мускули трябва да бъдат едновременно под контрола на вашата воля. Ако вие се научите да контролирате вашите мускули, вие може да бъдете господари на съдбата. Тия упражнения трябва да се правят правилно. Сега, ако вие ги правите добре, аз нищо няма да придобия. Тия работи ги правите за себе си. Те ще бъдат полезни заради вас. Когато се правят упражненията, някой от вас бързат. Даже сега в упражненията, някой от вас идвате от страх на упражнения. Някой път не искате да дойдете на упражнения, казвате: „Не ми трябват." Никой никого не задължава, но ти ще кажеш на себе си, ако ти считаш едно упражнение, че трябва да го правиш за Бога, стани, че го направи заради Него. И после трябва да се координирате. Събирайте се хармонично, не с когото и да е. Най-първо направи едно упражнение с един, когото обичате, никога не правете упражнение с един, когото не обичате. Две сестри, някой братя гледам, не си координират. Братът гледа малко сестрата, смущава се от нея. Нито сестрата трябва да смущава един брат, нито един брат трябва да смущава една сестра. Трябва разумност в тази работа.

Ако вие в една окултна наука не може да преустроите вашето тяло, ако вие не може да преустроите вашите ръце, ако вие не можете да преустроите вашето лице, не можете да преустроите вашите крака, за в бъдеще, тогава е безполезно. Защо ще ходите в училището? Или защо ще служите на Господа, ако нищо не можем да придобием?

Когато идем в Небето, и в Небето ще бъде същото както тук. Пита бащата за дъщеря си като се ожени как е, поспива ли, много късно става. Нито ядене прави, нито огън наклала. „Тя у нас все така, за да не се измори, значи не се е изменила.“ Момата, каквато е при баща си, такава е и при мъжа си. Някой ще каже ще се измени. Каквито сме при Бога, такива ще бъдем и при ангелите, такива ще бъдем и при хората.

Най-първо всички вземете едно правило: Трябва да изменим абсолютно живота си. Не пред ангелите, пред Бога. Всички трябва да имате само едно правило, да направите нещата тъй, че да остане Господ доволен. Като правиш упражнения да ги правиш за Бога. Молиш се или каквото правиш, рисуваш или пееш, каквато и да е малка работа, в ума ти да седи, че туй нещо го правиш само заради Господа. И като правиш тази малка работа, да останеш доволен. Не да кажеш: „Що ще ходя да си губя времето?“ Взел си стомната и казваш: „Защо ще ходя да нося вода? Аз на какво замязах. Аз съм свършил училище, аз съм свършил университет, аз ли ще нося вода?“ Значи, ако вземеш малката стомна и идеш на чешмата, ще ти падне ихтибаря[276], достойнството пада. А той седнал с бирената чаша, запалил цигара, достойнството се подигна, туй не го унижава. Така не се мисли. То унижава човека. Тогава вземи една стомна, направена от злато, вземи златна стомна, та като видят стомната да лъщи.

Поне сега искам да се яви във вас желание по-високо, вие сте станали много обикновени. Аз като говоря, казвате: „Тия неща ги знаем.“ Тия упражнения, като ги пеете, от ден на ден вие ги изглаждате, музиката се изглажда. Така се изглажда, че аз не може да ги позная. Не се свири тъй, не се упражнява тъй. Защото в упражнението, ако един ритмус, онези, които са нагласили упражненията, щом няма движение, не може да плащат нищо. Може

[276] Ихтибар – (от ар.-тур. Itibar) добро име, почит.

да биеш барабана, но никой не плаща. Може да пишеш, никой не плаща. Тогава ще помислиш. Ако нещата не правим хубаво, както Господ иска, нищо няма да придобием. Ние сме дошли да служим на Бога. Вие сте Му служили досега, но по нов начин да бъде, но по нов начин да бъде Неговата воля без никакви противоречия. Волята Божия трябва да се изпълни! Тя трябва да бъде един разумен живот.

Три елемента трябва да легнат в изпълнението на Волята Божия: Трябва да действува Любовта, трябва да действува Мъдростта, трябва да действува Истината. Да се изпълни Волята Божия, съобразно онзи велик закон на Неговата Любов, съобразно с онзи велик закон на Неговата Мъдрост, съобразно с онзи велик закон на Неговата Истина. Туй е без разлика на всинца ви.

Какво мислите вие за себе си! Тъй както вие мислите за себе си, пет пари няма да дадат за вас. Две стотинки и половина няма да дадат. А пък Господ само ще се поусмихне, вас като ви види и ще каже: „Дайте му един долар да си върви“.

Станете.

Тайна молитва

45 лекция на Общия Окултен клас, 26. VII. 1933 г. сряда, Изгрев, София.

НОВИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ НА ЖИВОТА. МИСЛОВАТА ЦЕНТРАЛА

Добрата молитва

Ще говоря върху новите положения в живота. Има стари положения, които не са научни. В отделните хора, те остават като карма. Кармата е обяснение на старите положения, неусвоените, неизвадена поука. Те образуват човешката карма или кармата на всеки индивид. Неговите страдания и неговите благувания зависят от тия стари положения, които са съдържали известни възможности и които човек не е използувал. Аз искам във вашия ум да остане една ясна представа, какво нещо е човекът. Казва някой: „Аз съм човек." Може да казва така, но човек е туй, което мисли. Трябва да се определи посоката на мисълта. Да мисли човек той трябва да има седем качества, които определят неговата мисъл. Аз сега няма да говоря за тях. Седем качества има, ако те не съществуват в човешкия ум, то човек не е човек, не се проявява.

Следователно може да липсват не седемте качества, може да липсват някога няколко, но достатъчно е да липсват няколко качества, за да се създадат ред страдания в живота. Ред нещастия в живота. Човек може да пита защо се е случило това страдание. Може да се обясни, и разумно може да се обясни. Тъй, както сега ги обясняват, то не е обяснение, те създават по-големи противоречия. Новите положения, това са нови възможности, които идат в света, които трябва да се използуват. Има една опасност, че щом дойдете в новите положения, вие се стараете пак към старите, казвате: „Как живеем?" Ще живеете пак по същия начин. Новите положения изискват съвсем друго. Ако ще повтаряте старата история, то е пак *... не е нова*

история[277]. Ще напишеш същата история. Да имаш едно нещо седем пъти и сто пъти, прогрес няма.

Запример едно изречение може да го пишете, да напишете буквата „А“ веднаж, два пъти, три пъти, четири пъти. Може да я научите да я пишете много хубаво, но ще дойдете до едно положение, трябва да минете. „А“-то в български, ако искате да знаете, е човек застанал на краката си, готов да тръгне на някъде. Това е „А“-то. Запример „аз“ е малко произволно, да ви обясня съвпаденията. „З“-то в дадения случай е отворен кръг, разтворено сме, пуснато в земята, разчупва се и от тази страна излиза един кълн. И тогава имаме котва или ченгел[278], с който може да се извади нещо. Първата буква „а“ е почти същия знак като „3", половината от кръга. Ченгелчето е посоката вече. Кръгът е затворен отзад, има нещо, което човек взел със себе си и го носи. Ченгелчето на „а“ е посоката на движението на човека. Ти не може да бъдеш „аз“, ако нямаш посока. Казваш: „Аз.“ Ти определяш посоката на живота. Всеки човек, който има определена посока, той има аз. Животните нямат аз, защото нямат посока. Едно животно защо пасе? То ходи и казва: „Съдба е това.“ Когато вие казвате: „Съдба“, вие сте в положението на животно. Казвате: „Трябва да се живее“, вие сте в положението на едно растение. Когато казвате: „Човек трябва да се вълнува“, вие сте в положението на водата. Морето се вълнува. Казвате: „Вятър го вее“, вие сте в положението на вятъра. Само вятърът вее. Веенето е качество на вятъра. Бълнуването е качество на водата. Растенето е качество на растенията. Какво нещо е мисълта? Качество на човека е неговата мисъл. Сега ние няма да се спущаме в метафизическите работи. Казват: „Когато нещо е метафизическо, то не е реално.“ Не, но е извън човешкото съзнание.

[277] С курсив е отбелязан текст, който е допълнение или редакция при разшифроването.

[278] Ченгел – желязна пръчка с куки от двата края, (разг.) – част от буква с два закривени края.

Може да се говори за нещо, което не може да видиш. Тогава не може да си представиш въображаемото. За пример, не може да си представиш какво нещо е човешкия ум. Не може да си представиш човешкия ум. Ти може да мислиш в неговите проявления, но в същината не може да опишеш ума. Понеже да опишеш ума, то значи да го измениш. Ти си ум, ти не може да обгърнеш себе си.

Рекох, имате права линия. Колко качества има правата линия? Правата линия има две качества: може да бъде дълга и може да бъде къса. Но тя не може да бъде по-дълга, отколкото трябва и не може да бъде по-къса отколкото е. Тя е еднакво къса, тя влиза на дължина в едно поле, което е широко. Тя има и широчина. Линията има в широчината си и дължина. По какво се отличава тогава широчината? Дългата линия, туй е правата линия, тя няма никаква широчина, но крие в себе си възможност за широчина. Ако турите 1000 прави линии в една и съща посока, вие ще образувате широчина. Казваме: широчина на мисълта. Тогава по какво се отличава дебелината на един предмет? Всяка дебелина може да расте в две посоки: нагоре и надолу. В дебелината може да има дебелина и височина. Някой път казват: „Дълбоко пространство.“ Под думата „дебелина“ разбираме надолу. Казваме: дълбочината на небето. Ако разбираме небе под себе си, то е друг въпрос. Има височина над нас, няма дълбочина над нас. Щом казваме дълбочина, ние се поставяме над небето, по-високо разсъждаваме. Това небе не е това, което ние разбираме. Сега това са елементи. Всяка мисъл може да бъде праволинейна, когато се движи в една посока. Тогава тази идея може да бъде кратковременна или дълговременна. Някой идеи дълго време остават, някой са кратковременни. Не, че те изчезват.

Представете си, че вие сте в един свят, дето имате точката А. Представете си, че в тази точка се пресичат хиляди кръгове. Представете си, че тия кръгове представляват живи светове, там дето

се пресичат във всяко пресичане, във всеки възел във вашия свят ще ви хрумне една идея. Но тази идея не е ваша, тя иде от един свят извън вас, който пресича. И според силите, които действуват в този свят, зависи, колко време ще може да пребъде във вашия ум. Роди се да кажем известна мисъл, преседи няколко минути, един час, или един ден и след туй тази идея във вас изчезва. Вие не може да си обясните откъде дошла. Не се знае, идеята изчезнала. Идеите са като кометите, които пресичат орбитата на Земята и после пак се изгубват в пространството, може би след 10 000, 15 000 години пак да се яви.

Рекох някой път във вас ще се явят религиозни мисли. Ще кажете: „Това са отвлечени работи.“ Не, този свят, дето съществуват, той е свят на разумни същества, с известен манталитет. Някой път те пресичат нашия свят и когато го пресичат, заражда се у хората желание за духовно разбиране. Според възрастта някой разбират едно, някой разбират друго, всеки според силите си, които имат, те така разбират този духовен свят. Някой ще говорят за Бога. Какво нещо е Господ, то е неразбрана работа. Господ представлява една идея, Бог съставлява друга идея. Ние някой път употребяваме думата Господ и Бог само да плашим хората. Казват: „Ама, трябва да знаеш, че има Господ.“ То както когато казват: има стражари, има закони; или: има стражари, има съдии, туй трябва да знаеш. Трябва да знаеш, че има Господ. Тогава тази е проста идея. В тази смисъл Той Господ е тук. Че има Господ, има. В София като идеш, такъв Господ, на всяка улица може да те хване този Господ.

Сега трябва да имаме една ясна представа за нещата. Вас ви предстои една задача, вие носите много неща, които не са уяснени във вас и вие мислите, че са ваши. Например във вас има желание да ядете, казвате: „Аз съм гладен.“ Но ако останете някой път сам, не зная дали тъй ще ядете, както ако се намерите между хора, които здраво ядат, без да ти се яде, ти сладко ядеш. Някой път, ако се

намериш между болни хора, които едва си отварят устата и ти започваш да ядеш като тях. Най-първо трябва да имате ясна представа какво нещо е яденето. Яденето в същината си, в своята дълбока същина представлява една възможност за усилване на живота. За да се укрепи у нас животът, ние дишаме. Дишането ще употребите пак за живота. Ние ходим, движим се, пак ще употребим, за да се прояви животът.

Може някой да пита: „Какво нещо е животът?“ Какво се подразбира, какво нещо е животът? Най-първо животът не е нещо материално, но животът е проявление на една същина по-висока от самия живот. Животът е проявление на Любовта. Какво нещо е Любовта? Любовта е проявление на Духа. Ти не си разбрал какво нещо е живот, не и разбрал какво нещо е Любовта, искаш да разбереш какво е Духът. Те са идеи, които стоят в нас смътни. Казваме: животът, Любовта, Духът и дойдем до определението: Духът води към Бога. В евреите думата Бог съдържа три принципа. Първата буква означава онова начало, което твори. Второто начало в думата Бог на еврейски иска туй, което съхранява нещата, оставя ги да израснат. Третото начало е туй, което пази равновесие. След туй второто начало пак се проявява.

В български думата Бог, Б-то означава, то е началото на нещата. Тогава имате О-то, което означава всичките възможности. В български под Бог разбират туй, което се проявява. У египтяните обаче, тяхното разбиране е съвсем друго. Египтяните са имали тази идея. Тази идея N, това е течение, една ръка, която слиза от планински връх. Това ние го наричаме И. Това е тяхната идея. Българинът разбира семето, което е сято в земята и изниква, Бог го накарва. По-материалистическо схващане. На египтяните схващането е инволюционно в една жидка материя. Като дойдете до англичаните, те разбират друго. Те разбират плода. Какво означава плода. Туй,

което дава плод за ядене. Господ е туй, което дава папо, хляб. То е сега едно съвпадение. Българинът разбира туй, което е посято. Египтянинът разбира туй, от което излизат нещата. Англичанинът разбира туй, което дава хляба.

Сега те са три разбирания за идеята на Бога. Но Бог е нещо неопределено в дадения случай. Не задържайте тази същина. Вие като говорите за Бога, трябва да разбирате себе си. Вие не отделяйте Бога от себе си. Себе си вън от Бога е идея неразбрана. Вие вън от Бога не съществувате, нямате съществуване. Ти, когато казваш: „Какво нещо е Господ, " ти го туряш вън от себе си. Ти питаш: „Какво нещо е Господ?" Попитай се какво нещо си ти. Ти този въпрос не го разрешавай.

По какво се отличава човек в дадения случай? По какво се отличава един човек от друг? Например, когато някой хора се намират в един сън, едно слушат..., едно събрание, едни слушат, а други не може да чуят. Как ще обясните това? Единият не може да слуша, като говори, казва: „Тази работа не ме интересува." в каквото и да е събрание, ако този сказчик... ако ти мислиш и говори онзи сказчикът, каквото говори, ще те интересува. Но ако и двамата, които слушат, единият е ангажиран със своите чувства, ако този сказчик не хвърли някой мисли, които носят чувствувания, речта на сказчика не го интересува. Същественото в едно събрание е: чувствата трябва да дойдат отпосле. Човек не трябва да се афектира, човек трябва да мисли. Ако човек се научи да мисли, той ще развие своите чувства. Ако се научи добре да чувствува, той ще разбере своите постъпки. Ако има една неразбрана мисъл, ще има едни неразбрани чувства, ще има неразбрани постъпки. И след туй в неговия живот нещата ще бъдат неразбрани, няма да бъдат тъй хармонични както трябва.

Ние, като срещнем един човек, казваме: „Аз чувствувам." Аз чувствувам някой хора, като ги срещна, виждам хората, че от тях

излиза светлина. От главата излиза светлина, от сърцето, от краката. Тия хора са много добри. На други хора само от главата излиза светлина, от сърцето нещо като каша, а от краката лед. Някой като погледнеш: нито от главата излиза светлина от нищо не излиза светлина. Ще кажете: „Аз не го разбирам." Туй, което виждаш отвътре, е нещо... Във виждането няма какво да разбираш. Туй, което виждаш, от него ще научиш. Хиляди години хората са виждали и са разбирали природата и едва в най-новите времена се силят да покажат, какво нещо е светлината. Трептенията, това са възможностите, в които светлината се проявява. Но светлината не е трептение сама по себе си. Трептението е условие. В туй трептение в този трепет не може да се проявиш, в светлината има движение, но самата светлина не е движение. Рекох, светлината се образува тук. Има една светлина, която се образува на Земята. Тази светлина, нашата, която имаме на Земята, тя не съществува в пространството. Тя е приспособена само заради нас. И следователно вземете електрическата светлина, която имаме, тя е доста груба. Даже откак влезе електричеството в употребление, зле влияе на човешките очи. В светлината трябва да има известна мекота. Даже пречупването слънчевите лъчи – набира се известна прана с известни органически утайки и вещества, тогава тия вещества правят пречупване и денем, като те напече слънцето, неприятна ти е тази светлина. Някой път става особено пречупване и ние се намираме в особено положение. Тази светлина, като мине през облаците, има нещо неприятно. В дадения случай, какво трябва да правим? Ако е лятно време, ще избереш една хубава синка на една круша ще седнеш под нея, че тия листа като трептят, отнемат донякъде, тонират. Това са практически изводи.

Или някой път срещнете един човек, който със своята светлина може да внесе известни пертурбации. Този човек не иска да ви

направи никакво зло, но такава е неговата светлина, така остаряла. Вие ще намерите някое дърво, некоя круша, да знаете да смекчите светлината, която излиза от него. Тия хора, които носят светлина, не са опасни. Казват: голямата светлина ослепява човека, т.е. спъва ги да мислят, сплашва ги. Кое е по-хубаво да има: светлина или тъмнина? И двете са потребни. Когато мислиш, светлина трябва да има, когато спиш, тъмнина. Тъмнината не е лошо. Седем часа в живота ти трябва да има тъмнина, да си починеш, по възможност най-малката светлина, която да не дразни твоя мозък, да не дразни чувствата ти, да не възбужда, да не образува ненужни образи в ума. Ти седнеш вечерно време и мислиш всичките си търговски работи, които имаш. Или ако си ученик, мислиш за всичките ненаучени уроци. Ще се осакатиш.

За да научиш един урок, не се изисква дълго време, стига да имаш памет. Паметта това е пълен трансформатор. Има няколко трансформатори. Музиката е на второ место, дето трябва да се спреш. Има четири, пет трансформатори. Паметта е последен, в която ти задържаш всичкото твое минало. От него ще извадиш един извод. Човек, който няма памет, то е нещастие. Не само да помниш лошите работи, то е нещастие. Защото някои хора помнят само лошото, някои помнят само доброто. На паметта всичко да е отпечатано. И тогава ще разгледаш, защо тук така е станало.

Вие като заминете в другия свят. Що е другият свят? Другият свят е свят, дето ще се разшири човешкото съзнание. В другия свят ще стане обратното: твоето минало ще стане настояще. Когато хората заминат в другия свет, ще се намерят в едно чудо. Животът започва от детинството, целият живот ще се премине и понеже съзнанието е вече будно, като един мъдрец, той започва да се учудва, как са допуснати тия погрешки, как не е предвидил тогава, да вземе мерки, да изправи погрешката. Ако разбираш, погрешката не се дължи само на един

човек, тя се дължи на хиляди фактори, които са влезли от миналото и настоящето. Не е лесно човек да се справи със своето минало. Рекох, ако ние разрешим онова, което е скрито, ако разрешим ние да служим на Бога, може да се справим с един много важен въпрос. Ние в света сме в един свет, дето хората може да си уредят живота не по човешки. Светът е в зависимост от един друг свят.

Вземете сегашните хора, веднага искат да разрешат икономически въпрос, колко злато има. Но златото то е само като една разменна монета, богатство. Богатството на един народ не зависи от неговото злато, което той има. Зависи от производителната сила на земята, както произвежда и от онази производителност, която има в самите хора. Това е разумността. Значи, ако в една държава хората, ако не са разумни, те не са производителни. Например сееш, нищо не произвеждаш. Един лош човек взема една лоша земя, която нищо не произвежда. Питам тогава: онази ценната земя, която много произвежда и онази, която нищо не произвежда, цената една и съща ли е? – Не. Декарът на едната може да е 20-25 хиляди, а на онази непроизводителната може – 100 лева декарът. Питате защо е така? Защото тази земя нищо не произвежда.

Ние сме ценни в света дотолкоз, доколкото произвеждаме. Ти си ценен, доколкото ти произвеждаш. Твоята производителност после може да влезе във връзка с производителността на другите хора. Има един закон. Производителността на единия се съединява с производителността на другия. Те ги съединяват както малките рекички, които се движат в една посока. Тия малките рекички се съединяват, образуват една голяма река. Ако кажем, че мисълта е тази река. Тази, голямата река съединява хиляди малки рекички. Те са си вложили капитала в нея. Тази голямата река нищо не е направила сама по себе си. Тя прави само това, че събира капитала на всичките тия. Къде го носи? В голямото море, донася и изгуби се този капитал.

Сега ще минете от механическите работи към разумните работи. Тази река сама по себе си нищо не обяснява. За нас реката е важна дотолкоз, доколкото може да застане като обяснително средство за вътрешния живот. Човешката мисъл създава реката. Човешката мисъл създава водата. Човешката мисъл създава земята. Човешката мисъл създава планините. Не, че сегашния човек, но онзи първият човек, разумният човек, той е създал планините. Той имал цел, като създал планините. Той имал цел, като създал моретата, като създал реките.

Ние сега не разбираме. Ние се спираме върху закона: Който има повече от тази земя, ние делим земята. Не е лошо, че делим, но в природата има един закон турен. Но всичките хора не са лакоми еднакво. Някой казва: „В всичките хора няма еднаква лакомия." Да ви приведа един пример. Турете една крина на една кокошка, тя ще се качи на крината отгоре, после ще започне да къшка и ще изкъшка житото навън. Вие ще кажете, че кокошката е щедра. Ни най-малко не е щедра. Кокошката не мисли за утрешния ден. Тя казва като турчина: „Аллах керим[279]." Ако остане вие да дадете 15-20 или 100 зърна на катерицата, след като изяде няколко, другите тя ще ги скъта за утрешния ден. Катерицата мисли за утрешния ден, а кокошката не мисли. Някой хора като катерицата мислят, само че много големи катерици са станали. Един банкерин е една катерица, а един бедняк е една кокошка. Той рови, когато имал хубавите условия. Кокошката казва: „Пак ще дойде." Богатите условия само веднъж идат. Кокошката, като се качи на някое купище жито, като са го овършали, и там рови. Кокошката ще се качи на купа и пак ще рови.

В човека има едно чувство, едно получувство или полуспособност. Туй, което човек е придобил, да го спести някъде. Някой път туй чувство може да стане анормално. Следователно от тази анормалност се ражда кражбата. Има хора, които обичат да

[279] Аллах керим – добър е Господ; каквото даде Господ.

скътват чужди работи, от тук вземе чужди работи, оттам вземе. Всичките крадци намират, че туй, чуждото е на катерицата. Състоянието у катерицата е развито, че тя отвсякъде гледа да скъта, и крадците така скътват. Скътва за 10-20 години. Катерицата може да скътва толкоз много, че и за 100 години, пък тя сто години няма да живее. Ако скътваш за една година, разбирам. Но ти нямаш право да скътваш за 10 години, за една година може да скъташ, понеже за една година имаме условия да сеем, да произведем. Следователно за една година трябва да мислиш, а следующата година, тя пак ще промисли за себе си. Не за един ден, за една година.

Сега, по този начин ако мислим, добрите хора в света, аз ги наричам разумните хора. Лошите хора, като се съберат, рушат. Тази почва не е производителна. Тогава няма какво да се караме с непроизводителната почва и ние ще оставим непроизводителната почва, а ще сеем на производителната. На непроизводителната ще турим тор и тогава ще сеем. Така е правила природата. Тя е турила с хиляди години тор на тия каменисти места. Те първоначално са били непроизводителни. Когато се е изтеглила водата, останала сушата и хиляди години на непроизводителните места постепенно са дошли растенията, които изгнили, оставили своите останки и се наслоила една утайка, и почвата станала производителна. Същият закон е и с човека. Трябва да се напластят известни наши мисли, чувства и желания в човека, за да бъде той производителен.

Та рекох, сега ние се [намираме] в противоречие с нашето минало. Туй го наричат наследствено. Туй е верно, но какво ще направим с възможностите на човека. Аз да ви дам едно обяснение. Отиват двама души при един здравеняк, но беден човек. Той седи и не може да разреши въпроса. Единият има да взема от него, а другият имал да му дава. Намират го и казват: „Много си се замислил. Не знаеш ли, че има да ми даваш?“ – Той казва: „Махни се оттук, че

както ми е накипяло, ако взема тази цепеница. Махни се, казва, ще ме накараш!“ Идва другият потупва го по гърба и казва: „Остави се, аз ще уредя тази работа. Не го смущавай.“ Този човек казва: „Той трябва да ми плати.“ Другият казва: „Имам да ви давам 10 хиляди, аз съм забравил. Ще ме извиниш. Преди 15 години от тебе ги взех.“ Изважда парите и ги дава. Ще вземеш тези пари и с това ще си уредиш работите.

Питам сега: кой човек вас ще ви бъде приятен? Който има да взема от вас и той има право, но той е намерил най-лошият случай. Той не е благоразумен човек. Онзи идва да ти помогне. Кой ти е приятел? Аз взимам сега в много реалистична форма. Когато един човек иде да ти помогне, когато ти си нямаш, той трябва да знае как. Има да ти дава, другият, неразумният, може да има да вземе. Може да ти е взел 1000 лева, с лихви станали 10 хиляди лева, взел е всъщност хиляда лева и турил още 9 хиляди. Ето несправедливостта – ние искаме да турим най-голямата лихва. Знаете ли какво е лихвата в природата? – 5 стотинки за 100 години е лихвата на природата и ако се е набрала, тази лихва показва колко немарливи сте били, отлагали сте, отлагали сте. Насъбрала се тази лихва и тогава идват големите нещастия, които ни сполетяват на Земята.

И сега цялото човечество влиза в една област няма да остане никой. И богати, и сиромаси, и владици, и попове – еднаква участ ще имат всичките. Всички ще бъдат стопени, като восък прецедени. Нито попски глави ще останат, нито владишки глави, нито богатски, нито сиромашки. Богатите мислят за богатството, сиромасите мислят за сиромашията и всички треперят. Не е в това. Ние сме пренебрегнали закона на живота. Сиромахът трябва да живее тъй, както богатият. Не, да сме богати, но трябва да живеем. Когато богатият дойде и види, че сиромахът е гладен, трябва да му даде нещо. Нема богати хора в света. Богатите хора те са хранилища, банкери на природата. Те трябва да

отворят своите каси. Ние сме длъжни да направим сиромасите богати. Богатият човек е като извор, от който трябва да изтича. Добрият човек трябва да бъде това. И умният човек трябва да бъде хранилище, да излиза нещо от него. Тази трябва да бъде идеята, а пък най-мъчното е сега, как да се справяте, кому какво да дадете. Аз ще ви дам едно правило. Когато дойде един човек и иска пари назаем, вие ще имате неколко чувала. Като започнете от 10-15 до 150, до 200 кила. Той иска 10 хиляди назаем, ще му дадете да вдигне един чувал от 200 килограма. Ако може да го дигне, ще му дадете 10 хиляди, ако не може, [няма] да му дадете. В природата съществува един закон. Някой едва 30 килограма може да вдигне на гърба си, а иска 100 хиляди лева, а нему се падат 20 лева. Така прави природата. Ще те тури на изпит какво може да носиш, какво може да реализираш и тогава ще ти даде. Колко хора има, които не са взели богатство, условия нямат, това нямат, казват. В нас седи едно криво разбиране, което ние сме придобили от миналото и още не можем да се справим с него.

Та рекох, когато човек е сиромах, много лесно влиза в положението на сиромасите хора. Но, когато е богат, никак не може да влезе в положението на сиромасите. Срещал съм бедни хора, които влизат в положението на богатите, които са закъсали и са фалирали. И съм срещал богати хора, които влизат в положението на един беден. Като види някой на пътя и види, че е дошъл до едно място да направи някое престъпление казва: „Ела с мене. Ти няма защо да се обезсърчаваш.“ Онзи казва: „Условията са лоши.“ – „Ще се подобрят тези условия. Какво ти трябва тебе? Иди. Употреби това, което ти давам, за да подобриш положението си.“ Всички ние не можем да помогнем. Ние се нуждаем от материални работи, които са необходими. Хлябът е необходим. Светлината имаме даром, въздухът го имаме даром. Само хлябът е, който го нямаме даром. И всичкия спор е само за хляба. Рекох, трябва хора в света. Богатият човек като

ви срещне, каже сладка дума, една разумна дума и замине. Той не само да каже една сладка дума, но да осребри думата си.

Аз ще ви приведа един пример. Какво значи осребряване. Преди повече от 50 години в Варна един българин, който свършил по музика на запад. Върнал се в Варна. Варненските богаташи го хванали да учи дъщерите им, да свири на пиано, на китара на цигулка, да ги учи да танцуват, да играят. Но станало недоразумение между богатите и не искал да преподава. Той бил много честолюбив, останал без петаче. Да копае не може, да жъне не може, да прави обуща, дошъл до престъпна мисъл. Среща го един свещеник, най-умният човек у българите, казва му: „Много ми е приятно, че ви виждам. Ела с мене в дома." Поразговарят се, угощава го хубаво и онзи му разправя за безизходното си положение. Свещеникът изважда и му дава едно турско меджидие[280] и му казва: „Пак ще ти помогна." Историята седи в това, че този млад българин, след 2-3 месеца, го назначават за секретар при турския паша. Пашата го харесал, видял, че е умен и направил го за секретар с голяма заплата и заема голямо положение. Наклеветели този свещеник, че той бил комита и задигат книгите от него. „Много работи имах, ми разправяше свещеникът, много подозрителни работи имах." Пашата взима книжата и търси кой да ги прегледа, да не го излъже. Дава ги на този българин, секретаря, той да му прегледа книгите. После, като видял свещеника, казва: „Дядо попе, ако нямах онзи обед, който ми даде и меджидието, не щеше да остане главата ти, щяха да те опекат на огън. Но аз отнех всички подозрителни писма и ги изгорих." И казал на пашата: „Оставете този човек, той е добър човек, няма нищо лошо."

Прави доброто навреме. Прояви своята доброта навреме, защото тази доброта един ден ще ти бъде в услуга. И ние трябва да проявим своята доброта или онова, което в нас е заложено. В природата туй,

[280] Меджидие – турска, златна монета.

което сме наследили от нея, да проявим, своята доброта, понеже, като я проявим, ние сме във връзка с нейното съзнание. Като проявим своята доброта ти си радостен, ти си във връзка с всички хора в света.

Рекох сега, ще оставите вашите минали възгледи, вашите вярвания. Те са хубави, детински работи. По-рано са били полезни във вашето детинство. Количката е била много хубава. Колелата са били отлични. Но сега сте големи, тази количка не ви е потребна. Пелените бяха много хубави и повоите[281] бяха хубави, но сега са непотребни повоите. Повоят може да ви стане един хубав пояс, а пък вашите пелени може да ви станат наметало. Аз виждам, от пелените сте направили наметала, вие носите шалове. Това са вашите пелени. Хубаво е човек да има шал, да си спомня своето детинство. Ще кажете: „Едно време, като бях дете, така ме опасваше майка ми. Сега няма да ме опасват, за да не ме спъват." Но сега свободно ще носите пелените. От нашите детински идеи ще направим нещо, което да ни послужи.

Настоящето е необходимо. В настоящето е необходимо едно качество: давайте свобода един на друг. Ето аз какво разбирам: Ако сте в едно събрание или някъде другаде, не се сгнетвайте, да се притискате един до друг, но оставете половин метър да има разстояние. Или като легне човек, не отивайте да спите близо до него, но 10 души място да остане, да легнат. Спи некъде, не да го мушкаш. Свобода да се даде в своята мисъл, да седне човек и да мисли. Не казвайте, че неговата мисъл може да повреди. Повреда може да стане при специфични условия. Човек става обикновен при дадени условия. Ако оставиш човека с неговата първична природа, човек е добро същество. Но, ако малко го бутнеш, съвсем се изменя неговото естество. Малко го бутнеш, веднага се измени. Най-хубавото нещо е никога не бутай човека. Онзи човек, който не мисли за тебе добре,

[281] Повой – дълга, тясна ивица плат за увиване и пристягане на бебето.

остави го, не го смущавай, не искай да привлечеш неговото внимание. Защото ако ти привлечеш неговото внимание, ти ще си създадеш едно зло на себе си. Радвай се, че той е занят с една работа.

Малките деца си играят, правят си къщи, бият се. Майката, накара ги с пръчката да влязат в къщи. Погледнеш туй дете – творческа сила има в него, вземе да руши. Бутне това, бутне онова, счупи некоя паница, чаша, направи пакост. По-добре да си играе там отвънка, отколкото отвътре да прави пакост. Проводи го в гората. Казвате: „Мечка ще го изяде." Не зная сега, мечка дете като срещне, не го яде. Ще го помирише и ще замине. Възрастен ако е, може да го изяде, но дете не е имало случай. Има изключения в змиите. Некоя змия се доближи и го ухапе, но причината е съвсем друга, тази змия е под влиянието на човешко същество, което и е внушило да иде и да ухапе. Змията сама никога не напада. Една змия, под влиянието на човешкия ум, влиза и може да те ухапе.

Веднъж минавах тук из Борисовата градина. На пътя слушам едно съскане, гледам изпънала се една змия, аз се спрях, погледнах я, тя изплези езика на вън. И казва: „Не мисли зле, препичам се, но да не ме сгазиш, тогава може да те ухапя." Тогава аз и препратих мисълта, рекох и: „Не може тук на пътя да стоиш. Аз съм от добрите хора. Но другите ще те претрепят." Рекох, тази змия на пътя беше турена, на пътя на моята мисъл, ако не беше съскала, но тя като идва със своята мисъл, вече има известно влияние, разваля магията и тя си издава гласа. Тя казва: „Пратиха ме тук. Не искам да те ухапя." Рекох: „Върви си сега. Онзи, който те е пратил, ще му кажеш той да ме не бута." Даже когато някой човек нападне, тия хора са под влияние на някой ваши врагове. Нищо повече.

Да остане сега хубавата мисъл: Човек трябва да мисли. Ние трябва да направим една мисловна централа, един водовъртеж в света. Силата на човека е в мисълта. Така се е създала вселената. Такъв

водовъртеж има, творчески принцип. Когато се съединяват хората със своята мисъл, всичко може да направят. После ще дойдат другите проявления. Но най-първо хората трябва да се кооперират, коопериране, хармониране трябва в насока на мисълта. Не се спъвайте, всеки каквото мисли, да направи нещо хубаво, да го направи. Всички трябва да подкрепите. Туй значи: доброто в света трябва да се прояви. Ние сега, в туй отношение, търсим едно механическо подобрение в света. Но кой ще го направи, това механическото подобрение? Трябва да дойдат такива хора, гениални хора. Де са гениалните хора на земята? Аз съм засегнал този въпрос. Това не е гениалност. Онзи българин, който знае градинарство много добре, 4-5 години работил, казва:, „Дотегна ми това градинарство, само да копая. Нов занаят ще избера.“ Един ден, като ходили в Солун, гледа един абаджия, шие с иглата и казва: „Виж, такъв занаят разбирам. А не цял ден с мотиката!“ Казва: „Приемаш ли ме?“ – Той го приел на работа. Него ден, първия ден като отива да работи, без да му покаже още нещо, идва един турски бей и вика майстора да му ушие едни бирбучуклия гащи. Майсторът дава аршина, ножиците и други неща на момъка, праща го с бея да върви в дома му и казва, че той ще отиде след тях. Момчето взема и прекарва няколко игли. Беят му казва: „Както те гледам, харесваш ми се. Ти не си толкоз малък, ти знаеш тоя занаят и понеже майсторът ти закъсня – българите обичат да закъсняват, я ми скрой ти бирбучуклия.“ Изважда беят топа и го дава да крои. Той не му казва, че нищо не знае. Не иска да каже, че нищо не знае и взема ножиците, взема аршина мери – реже, мери – реже и беят, като го гледал, гледал, казва: „Туй не мяза на гащи, не те е научил още майсторът да кроиш, извинявам те, но хайде ще ми скроиш поне една салтамарка[282].“ Той пак мерил – рязал, мерил и

[282] Салтамарка – къса, подплатена дреха.

като го погледал, казал: „То и салтамарка няма да стане, но поне една тютюнева кесия ми скрой и ако не ми скроиш, тогава ще те набия.“

Не трябва да кроим там, дето не знаем. Този трябваше да каже: „Тази работа не зная, едва днес съм дошъл, не разбирам тази работа.“ Някой път ние се завземаме да кроим гащи и само разваляме плата. Правим пакост и на себе си. Първото нещо: трябва да се научим от природата на занаята на природата. Тя има всичките методи, всичките начини. И понеже живеем в нейния дом, тя ни е гарантирала, дала ни е всичко. Тя е най-добрия, естествен професор, който може да ни предаде най-добрите уроци. По-добри уроци на Земята от нея никой не може да ни даде. Като приемем нейните уроци, другите уроци може лесно да ги приемем.

Първо трябва да се образува една мислова централа. Централа, от която да се изпраща мисълта в света, тъй както светлината от Слънцето иде. Това е централа, която изпраща енергия до Земята. Така в света трябва да се изпраща човешката мисъл. Тя, като проникне в човешките мозъци, ще прояви това, което по друг начин не може да се прояви. Сега на духовните хора им липсва още едно. Те имат сила, силна мисъл нямат. Светските хора имат по-слаба воля, по-силна мисъл, следствие на това духовните хора сила имат, силна мисъл нямат. Ако те придобият и силна мисъл, Царството Божие ще дойде.

Христос казва: Вам е дадено. На вас Отец благоволи да ви даде Царството. Едно ви трябва: Мисълта трябва да се тури. Новият закон на Любовта, Любовта не може да се прояви без онази велика и мощна мисъл. Когато мисълта е мощна, тогава Любовта може да се прояви. Когато мисълта не е мощна, Любовта не може да се прояви. Човешката мисъл в това отношение е свързана с Любовта. Любовта може да се прояви само когато мисълта е мощна. Сега всички трябва да станете господари на вашата мисъл, не господари, но проводници.

Когато дойде човешката мисъл, тя ще изчисти дъната, калта. Дълго време трябва да тече, докато се избистри и когато се избистри, трябва да знаете, че е настанало Царството Божие. Сега водата, която тече, не е очистила дъното. Много кал се е набрала на дъното. Да знаете законът какъв е.

Една нова мисъл: Не мислете за миналото, мислете за настоящето.

Отче наш

46 лекция на Общия окултен клас, 2. VIII. 1933 г., сряда, Изгрев, София.

ПОЧИВКА

5 часа сутринта

Ще се спра върху работа и почивка.

Под думата работа, ние разбираме, когато умът е турен да действува. Човек да работи, неговият [ум] работи, значи да съзнаваш всичката велика работа, да твориш. Велики предприятия стават чрез работата. Туй е най-разумното, което човек може да направи. Човек не може да мисли правилно, ако не работи правилно. Работата, това е външният израз на човешката мисъл. Ако тази мисъл няма външен израз, то човек престава да мисли правилно. Почивката е вътрешен процес, който се отнася до човешкото сърце. Човек иска да почине от работата, да събере нови сили. Когато човек почива вечерно време, той отива на друго място. Трябва да си почине. Но законът е такъв: Човек, който не е работил, никога не може да си почине. Който никога не е работил, който никога не е мислил, той не може да си почине. Няма какво да навеждам доказателство, да ви убеждавам. Няма какво да вярвате, да ви убеждавам в неща, които съществуват. Това е един процес, в който живеем.

Несгодите на живота произтичат, че хората са изгубили истинския път на мисълта. Изгубили са истинския път на почивката. Хората нито мислят правилно, нито работят правилно, нито почиват правилно. Някой може да каже: „Ние така разбираме.“ Не е въпросът вие как разбирате. Разбирането може да бъде илюзии. Има една естествена обстановка на нещата в света. Няма какво да се доказва кое е сладко, кое е горчиво. То не се доказва, може да се говори върху него, но ако вие нямахте туй чувство или чутие[283] в устата, туй чутие

[283] Чутие – от чутки (рус.) чувствителен.

на ухото, с години да ви разправят какво нещо е сладко, вие нямаше да го знаете. И на едно малко дете дайте, и на един възрастен човек, и на един философ, и двамата имат усет. Философът има свое изяснение, а детето ще го счита като дадено.

Рекох сега, добрият живот, това е сладкия живот в света. Няма какво да се доказва. Казвате: „Трябва да се живее добре.“ Погрешката е там, че хората искат да ни доказват, че трябва да се живее добре. На кого може да докажеш, че трябва да живее добре? Вземете бащата и майката. Първо не са правили доказателство, добрият живот ти трябва да го чувствуваш. Той е един вътрешен усет. Рекох, доброто ти се проявява отвътре. После вече, когато имате вече тази вътрешна опитност, отвън се изяснява. След като имаш насъбрана опитност, може да изясниш какъв резултат ще произведе доброто.

Доброто в света е свързано с човешкото здраве. Не може да имаш здраво тяло, не може да имаш отлична нервна система, не може да имаш здрави ръце, не може да имаш здрави крака, не може да имаш здрави очи, здрави уши, каквито и чувства – не може да ги имаш, ако не си добър. Ще кажете: „Ами, толкоз лоши хора има.“ Но туй е работата. Вие не гледайте на вълка, който изяда една овца, то е негова работа. Но какви ще бъдат последствията? Той може сега да яде, но трябва да работи нещо. Обаче той е добил една опитност от своята работа. Дали работата му е добра или не, защото всяка една работа трябва да се провери. Всеки може да пише, но всяко писане трябва да се провери.

Рекох сега, имам известни понятия. Ние казваме, че в света не можем да бъдем всички добри. Хората трябва да се научат да имат този усет. Човек трябва да научи детето какво е сладко и какво е горчиво. Веднъж, два, три пъти може да го излъжеш, но повече от 3 пъти не може да го излъжеш, като види външните признаци на всичките предмети, които имат противоположни качества. В

съвременния живот ние сме дошли до едно положение да проверим. Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не може да влезете в Царството Божие.“ Царството Божие е онзи велик, разумен Живот. Вие, ако нямате чувствата на едно дете непокварено, Царството Божие ще бъде неразбрано. Философът не може да влезе в Царството божие. Понеже Царството Божие не е нещо външно, което може да се завладее. Малките неща, които усещате, за които после може да се говори, това е Царството Божие, за което може после да се говори. Туй, за което се говори и не може да го провериш отвътре, то не е Царството Божие. То е заблуждение в света.

Сега доказват, че има Царство Божие в света. Мястото не съставя Царството Божие. Мястото, дето трябва да се прояви доброто, не показва, че от там ще излезе доброто. Може да направиш добро или в градината, или по пътя или в къщи, но доброто не се ражда. На където и да е, доброто може да се роди; дето да се роди доброто, там е Царството Божие. Вие казвате: „Като идем в Царството Божие.“ Всяка една добра постъпка, която може да се направи, то е Царството Божие. Сега вие мислите, като умрете да идете в Царството Божие, да го видите. Какво ще видите? Ще видите както в този свят, предмети, пътища, къщи, прозорци, хората облечени с шапки, някои без шапки, с ръкавици, някой без ръкавици, с обуща, някой без обуща. Казвате: „Този свят мяза на нашия.“ Ако един кон влезе в оня свят, какво ще види? Той ще види дали има копита, понеже има тази опитност, понеже са го подковавали. Понеже придобил е друга опитност, никога са го подковавали с железни петали, ще види дали някой е подкован. Или пък някой придобил усет, че той има самар, седло, или юлар на главата и като влезе в другия свят, ще види, че няма никакви самари, никакви юлари и подкови. Като идете в оня свят, че всичките подкови паднали, които сте имали тук.

Царството Божие, това е великата реалност в света, която дава възможности на хората, която дава смисъл на човешкия живот. Когато човек схване туй Царство Божие, той става мощен. Ти си вече член на една държава. Сега не си в Царството Божие. Слаб си, на никаква държава не принадлежиш. Може ли един англичанин, един французин или един американец, какъвто и да е, на където и да е, зад него седи една държава. Гледайте един българин, той е на някоя слаба държава. Почитта, която може да се даде на един англичанин, на един българин не може да се даде. Българинът даже се крие. И там геройство ще бъде да кажеш, че човек е българин. Че как може вие да бъдете силен? Искате да бъдете силен, без да сте в Царството Божие. Няма никакъв смисъл. Ти вярваш. В какво вярваш? Ти си фантазьор, с вяра тази работа не става. Има нещо, което с вяра не става. Има неща, които в света стават и без вяра. Вярата, в сравнение с реалността, с Любовта, е един външен процес.

Двама светии спорили за един въпрос. Няма да ви кажа за какво бил спора. Спорили двамата, на две различни мнения били. Спорили дали трябва да се тури сол в боба или не. И каква е разликата, ако има сол? Каква е разликата, ако няма сол? Единият, който поддържал, че трябва да се соли бобът, сготвил боб и турил сол. Другият казва: „Много сол си турил в боба.“ Вторият пък казва: „Сега сготви ти.“ Сготвил онзи, който поддържа, че не трябва да се туря сол в боба. Другият му казва: „Ти никак сол не си турил.“ Онзи, който поддържал идеята, че не трябва да се туря сол, познал, че много сол имало. Онзи, който поддържал противното, той знае, че като яде боба, няма сол. Питам, как го научихте това, с вяра ли? И тогава спорт за вярата казва: сол не си турил, вярвай, че има сол. Като вярваш, ще се осоли ли боба или като е осолен боба и ти не вярваш, мислиш ли, че ще се обезсоли боба? Нито безверието, нито вярата може да обезсолят.

Вярата е път, който поддържа реалното в света. Казва: „Аз говоря истината.“ Истината има само един израз. Ние говорим в света само за реалното. В реалното има две страни. Има тъмна страна, има и светла страна. Има сладка страна, има и горчива страна. Нали казвате: „Горчива е истината.“ То е реалното. Истината носи свободата. Има само един израз. Казвате: „Да ти кажа една горчива истина.“ Тогава, ако истината е горчива, как ще освободи хората? Майката освобождава своите деца, като им дава сладката храна. Ако тя не дава сладката храна, винаги децата страдат. Ако ти даваш горчивата истина, хората ще страдат. Горчивата истина не трябва да се яде. Нея никой не може да я избегне. Но за[д] истината туй е онзи абсолютен Божествен свят. Като дойдете до него, вие трябва да напуснете всички ваши съвременни възгледи. Да се не безпокои човек. Дойдеш ли до Божествения свят, престани да се безпокоиш. Болен си, не се безпокой, че ще умреш. Ако престанеш да се безпокоиш, няма да умреш, ако се безпокоиш, ще умреш. Ако не се успокоиш, ще идеш да викаш някой лекар, да те лекува и непременно ще умреш. Досега все лекари сте викали. Лекарите са сторили много добрини на хората, но кой лекар е възкресил някого? Най-после лекарите казват: „Не можем.“ Ще кажеш в себе си: „Никакъв лекар не ми трябва. Каквото Господ даде!“ Сега знаете ли как трябва да го кажете? Ти казваш: каквото Господ даде, но казваш: каквото аз казвам. Не, не каквото ти кажеш. Защо толкоз сте страхливи от болестите? Болестта това е един хамамджия[284], теляк, ще те поразтрие малко с вода, ще ти разтрие кирта. Само не трябва дълго време да те трие, кожата ще ти протрие. Ако я оставиш дълго време да те трие, опасно е.

Болестта е едно състояние, което съществува, и сега лекува хората. Всичките хора стават болни по единствената причина, че се образува у тях чрезмерна твърдост и при това най-голямо зло

[284] От хамам – турска баня.

болестта иде, като едно нововъведение вътре, да се смекчи. Значи човек като боледува, става много мек. Първоначално бил много груб, опак, нищо не може да се яви насреща му. След като поболедува, ще стане сухичък, много любезен, говори мекичко, сладичко. Казват: „Горкият, какъв беше. Пълен човек беше.“ Пълен човек беше, ама се караше. Сега стана сухичък, но сладко говори. Не харесвам нито едното, нито другото. Има едно състояние помеждината, между крайната сухота и крайната пълнота. А те са две болезнени състояния. Не желайте да бъдете пълни, не желайте да бъдете и сухи.

Никой не иска да бъде сух. Някой от вас искат да имат талия. Мъжът иска да има талия. Никаква талия не ви трябва. Ти се дръж такъв, какъвто си създаден. Сега не съм против талията. Някой богаташ иска да има такава талия, изпъчи се напред, кръстът се огъне. Коремът не трябва да излиза навън. Ако вземете кръста и ако премерите рамената, трябва да бъдат два пъти по-големи отколкото кръста. Туй е едно правило. Щом започне стомахът да става наравно срамената, вие ще има много да плащате на лекарите. Тази област, стомашната област е на симпатичната нервна система. Тя не трябва да се натрупва с чужди вещества. Това са утайки. Тогава ще си наложите пост. Ако затлъстеете, ще си наложите пост, разумен пост, да се махнат тия мазнини, да изчезнат. Когато си наложите един пост, може да се родят разни реакции. Вие мислите, че при един пост изведнъж човек може да се лекува. Зависи как започва този пост. От какво зависи поста? Ако той не приложи поста като средство в своя ум, ако той не приложи поста в своето сърце, ако не приложи поста във волята си, този пост няма смисъл. Ако ти приложиш един пост да въздържаш ума си от противоположни мисли, да мислиш хубави, красиви неща, ако ти въздържаш сърцето си от противоположни чувства, и ако ти въздържаш волята си от противоположни постъпки, непременно постът има магическа сила. Когато човек пости, той

трябва да се намира между хора много хармонични. Когато ти си при много сприхав господар, хич не пости. Ти трябва да се въздържаш, защото има един живот, да се въздържаш. Някой път е по-силно, то е вътрешна работа.

Говори ти някой, обидил си се, изслушай този човек. Започне да ти разправя, казва ти, не ти казва Драган, Стоян, Иван, ти го слушай, може да ти тури най-големите епитети. Ти слушай, не възприемай нищо. Кой е прав? Виж къде право говори и къде не говори право. Каже нещо, ако е право, виж къде да го туриш. Този, който говори, той само нахвърля нещата. Казва: „На тебе ще ти дам туй. Ти го тури дето искаш." То е в един свят, дето хората може да се карат. Аз го наричам неестествено състояние. Карането, лошите мисли, то е неестествено състояние. Ял човекът неестествена храна и това е повръщане. Говори този човек и как да не говори. Красноречиво говори, но цяла една каша. Един човек, който се кара, той ще те нагруби, ще те наругае, мисли, че той казал много важни неща. Той казва: „Наругах го." Най-първо човек, който ругае другите хора, оцапва себе си, после оцапва и другите. Когато човек е огнен, седи настрана, втори път не чакай да те ругаят. Това е една хигиена, която трябва да пазите в себе си.

Вие някой път седите и давате ум на Господа, как трябва да направи света. Че не сте здрави, защо ви е заболял крака, защо ви е заболял стомахът, защо в къщи не живеете по любов? Това от вас зависи. От мене зависи аз да живея добре в себе си. Много пъти вие казвате, че: „В къщи не може да живея добре." Може да се измените много добре, но когато в себе си не живеете добре, ти в себе си се бориш, коя е причината? Отвън ще кажеш, че бащата, майката, сестрата, братът може да са причина, ще се извиниш. Казваш: „Не ме оставят на мира." Но когато останеш със себе си сам, че започваш да се бориш, тогава кой е причината? Тук иде онази велика вътрешна

наука на живота. Затуй човек трябва да дойде много пъти, да се яви на Земята. Под думата „много пъти“ аз разбирам да се прероди.

Много трябва да ходиш в училището и да се връщаш, докато научиш нещо. Много пъти трябва да идвате на земята, защото всяко идване на земята, е идване на училище. То е като един ден. Сутринта изгрее слънцето, идеш в училището, залезе слънцето вечерта, ще се върнеш. На другия ден пак дойдеш. След като се свърши училището, научиш някой неща, с които може да живееш и ти ще влезеш в живота. Досега например сте слушали толкоз лекции от мене. Някой още чакат нещо магическо да кажа аз. Ето едно магическо число: 123 е едно магическо число, ако ти искаш да направиш нещо велико в света. Ако искаш да се освободиш от никаква беля, ето друго магическо число: 435. Едното е, ако искаш да внесеш ред и порядък в света, да ти тръгне, 123 е магическа формула. Казвате: „Голяма беля имам, борчове има.“ Рекох, 435 – магия е това. Казвате: „Но дай ни фитила, запалката.“ Не се дава фитил на малки деца да си играят. Виждате онзи снаряд, който се туря на топа, стрелците са внимателни. Ако всеки бута, би станало голямо нещастие. Пък и големи нещастия стават. Ето едно число, ако искаш да станеш учен човек, магическо число: 756 равно на 18, равно на 9. 18 е равно на 3 по 6. То е неразбрано. 666 – така се дава в Писанието. 666 е число на злото в света. Че едно зло в света, може само числото 9 да го изправи. Това ще срещнете всеки ден в живота си. Но трябва друг един процес.

Да кажем вие искате да бъдете силни и търсите силата вън от себе си. Че ти може да бъдеш силен. Силен е клонът, който се държи за дървото. Слаб е онзи клон, който се е отделил. Ако ти си слаб, отделил ли си се отвън от Реалното, от Великото, от Любовта, от Мъдростта, от Истината – отделил си се от Бога. Навън от Бога си, от Онзи, Който представя реалността. Щом усещаш своята слабост, ти си се отделил. Този клон ще го туриш на дървото, ще започне да расте и

той ще стане силен. Досега учените хора увеличават своята воля, как да стане силен човек, да заповядва на хората, да заповядва на масата. Всичките тия генерали, които по този начин работят, в последствие с всички става едно и също. Те са осъдени на една и съща съдба. Героите и страхливците, всичките природата ги е турила на едно и също място. Най-първо заравя един герой, до него туря един страхливец, защото и героят не се е страхувал и умрял от безстрашие. Страхливецът умрял от страх. Турили ги двамата на едно място, че единият да вземе от геройството на другият, другия от страха му, че да се уравновесял. двамата. Че така е. Един светия в света не се праща при светии, но се праща при грешниците. Този светия мисли, че е светия. Мисли да вземе нещо от грешниците, трябва му нещо нему и затова е пратен между грешниците. Да вземе. Една обмяна между тях, между светиите и грешните хора, да вземе и да даде нещо. Тази обмяна трябва да бъде много разумна.

Сега моята цел не е да се смущават вашите възгледи, които имате. Вие си държте вашите разбирания. Един ден нашите възгледи ще се обезценят. Преди няколко деня дойде един от нашите приятели, преди повече от 15-20 години събрал на едно място 10 хиляди лева. Той ги турил в Библията си, с цел да ги употреби за добро. Те били все по 1000 лева. Един ден му се случило нещастие и умира и парите остават в Библията. След 15-20 години намират тия пари, но вече обезценени, излезли от употребление, 5 пари не струват. Много от нашите възгледи 5 пари няма да струват.

Това, което върви с живата природа, то трябва да бъде ценно. Ценното никога не се обезценява. Доброто във всичките времена си е добро. Здравата мисъл не може за едного да бъде една, за другиго друга. Здравата мисъл, във всичките епохи за в бъдеще всякога ще има една и съща цена. Всякога добрият човек ще бъде добър. Под думата „добър човек“ разбирам здрав човек, който може да бъде

щастлив. Човек, който не може да бъде добър, не може да бъде щастлив. Не може да бъде и учен. Може да има временни постижения, но временните постижения са едно нещастие. Каква полза, ако ми дадат един хубав обяд, но аз имам язва в стомаха и след като се храня се преобръщам на леглото? Защо ми е този обяд?

За предпочитане е сухата корица пред здравия стомах, отколкото пищната храна при разваления стомах. По-добре е добрият живот при голямата беднотия, отколкото един нечестен живот при голямото богатство. Ако здравият човек има богатство, може да следва, то е най-хубавото. Но рекох, когато си добър, тогава непременно от две крайности може да изберете противоположното, понеже богатството е нещо външно. И сиромашията е нещо външно. Човек е господар и на сиромашията, и на богатството. Ако той сега не е господар, то е по единствената причина, че той не знае.

Ако някой път синът няма благоволението на своя баща, ако допуснем, че онзи баща е толкоз разумен, а не праща на сина си, погрешката де е: в бащата или в сина? Зависи от вашето разбиране. Имаме един пример. Един син пише едно писмо на своя баща, който не знае да чете, на човек с честолюбие. Чете бащата: „Татко, толкоз пари ми трябват." Бащата, понеже не знае да чете, дава писмото и казва: „е, прочети туй писмо." Онзи чете грубо: „Татко, толкоз пари да ми изпратиш!" – „Какво пише това магаре, няма да му пратя. Да ходи в странство и така да пише." После дава писмото на един хлебар, да му го прочете, той добър, мек човек и той чете мекичко. „Имам нужда от малко парици." Тъй да каже. А първият, касапинът прочел грубо писмото. Не ходи да вземаш съвет от касапина. Единствен авторитет сме ние. Като четеш, да знаеш, в дадения случай има една велика истина, която е обща за всинца ни.

Сега, понеже малко време имаме, ще ходите на упражнения, намясто аз да ви говоря, имате четене на лекциите или мислене за 10

– 15 – 20 минути. Трябва да има малка почивка, да стане една смяна. Вие може да се упражнявате, но да стане една вътрешна смяна. Онова, което сте учили през цялата година, направете си едно резюме какво сте научили. Какъв извод може да извадите.

Та рекох, мислете върху работата и почивката. Почивката аз я отнасям до човешкото сърце. Трябва всеки да си почива. Работата аз я отнасям до човешкият ум. Трябва да се научим да работим, да се учим да възстановим първоначалните отношения, които сме имали в Невидимия свят или другояче казано: с разумния свят, от който зависи човешкото щастие. Защото и най-силните от нас, разумните, които са изпратили хората на Земята, все таки са по-разумни, отколкото сме ние. Един ден ние ще почувствуваме, че има от нас по-умни. Та не сме от много умните в света. Това се показва от онова, че което имаме, ние го изгубваме. Например някой от вас сте в напреднала възраст и казвате: „Остаряхме. Едно време бяхме глупави, ходехме по екскурзии. Сега кой ще ходи, краката не държат. Едно време яденето беше сладко, сега нещо киселини се образуват.“ Търсите лекар. Някой ядат изгорял хляб, попара правят. Научете се правилно да мислите. Може да направим опит в това отношение, но вие искате опит отвън. Да разбираме природата, както аз я разбирам. Често съм правил опит със себе си, крайни опити. Не съм намерил едно изключение. Ако ти мислиш правилно, ако ти чувстваш правилно, ако ти постъпваш правилно, няма изключение.

Какви трябва да бъдат моите отношения? Как трябва да постъпя? Силен човек съм. Ако съм на неговото място, как трябва да постъпя? Как бих желал с мене да постъпят? Всеки един от вас трябва да постъпи тъй, както желае другите да постъпят с него. Не може да се обезсърдчиш, когато не си достигнал туй състояние. Ние ще дойдем до положението, щом кажем: „Еди-кой си е нервен.“ Има хора, които са нервни, но това е...*нервността е видима на някой, а на някой*

нервността е скрита[285]. Има някой хора, на които добрината е скрита, а лошевината е открита. А има някой обратното: лошевината е скрита, а добрината е открита. Но рекох, ние не трябва да се захващаме с външното, то не е похвална черта. Всякога, когато аз говоря за най-малките погрешки, аз не говоря за големите погрешки. Направиш една погрешка, дойде един човек при тебе, който три деня е гладувал, направил ти е голяма услуга, ти ще го погледнеш, казваш: „Нека почака малко.“ Питам: каква разлика има между твоя приятел и тебе? Ти трябва да държиш своя приятел неравно със себе си, ни по-горе, ни по-долу. На твоя приятел трябва да дадеш същото почитание, както на себе си. Трябва да го държиш наравно със себе си. Това е морал. Щом правиш разлика, ти не постъпваш правилно. Ти нямаш ясна представа за човека.

Казваме: всичките хора са излезли от Бога. Ако са излезли от Бога, за Божествените неща трябва да имаме един възглед, това се отнася до Неговото вътрешно естество, а не до външното. Ти може да си добър, но не постъпваш добре. Един човек може да е добър, но не учи, мързелив е. По някой път всички, които са станали мързеливи, техните чувства са взели надмощие. Всички, които са станали много груби, техният ум е взел надмощие. Следователно, като срещаш съпротивление, ти развиваш своята сила. Някой иска да стане силен, този да смачка, онзи да смачка. Тогава се случил примера, който се е случил с комара. Комарът си направил първото оръжие и влязъл в носа на един лъв. Лъвът умрял, отровил го. Комарът си казва: „Аз убих лъва!“ И тръгнал да си пее. Качил се на една паяжина и дошъл паякът да го изяде, казва: „Такова голямо животно уморих, пък ти, малкото да ме ядеш!“ Този комар нямал представа за себе си. Че този

[285] С курсив е отбелязан текст, който е допълнение или редакция при разшифроването.

лъв умрял, то е случайност в света. Някой път изправил си някоя своя погрешка, не се заблуждавай, защото паякът ще те яде.

Сега да се върнем към основното. Вас ви трябва работа за ума, почивка за вашето сърце – общо разрешение, за да оцените работата си и за да оцените почивката си. Туй състояние аз го наричам „воля у човека“. Когато човек оценява работата, която е извършил и когато оценява почивката, това аз наричам „сила на човешката воля“. Ако човек не е имал тия двата момента, да е работил и да е почивал, този човек не може да има силна воля. Силната воля се е родила само при един ум, който е работил и при едно сърце, което е почивало навреме. Защото почивката, при почивката се добива нещо, волята е резултат на две неща: на онова, което умът е работил и на онова, което сърцето е работило; на онова, което умът е свършил, и на онова, което сърцето е свършило. Туй, което ние наричаме работа и почивка. Писанието казва: „Да си починат.“ в света, като заминат за другият свят, да си починат и след като си починат, пак наново ще дойдат на Земята.

Та рекох сега, колкото лекции имате, намерете бележките си, колко лекции са държани през годината, какви са били темите, върху какво се е говорило. Извадете си едно резюме и вижте от туй какво може да приложите. Което може да приложите, приложете го, а което не, оставете го настрана. Всичко, което не разбирате, оставете го настрана. Да остане само онова, което в дадения случай може да ви ползува. В това седи почивката. Работете с ума си, може би за 1-2-3-4-5-10 седмици, ще дойде една почивка. Не се знае за колко ще бъде. Тази почивка да бъде, за да станете по-силни. Почивка ви трябва, на всинца ви трябва почивка.

Сега ви поздравлявам с почивката, която ще имате.

47 лекция на Общия Окултен клас 09. VIII. 1933 година, сряда.